W. E. Gladstone

St. Deiniol's Library
Hawarden. Clwyd.
Founded by
The Rt. Hon. W. E. Gladstone

Bible (Lu-Ganda)

14gh

B
12.7
6

B.7
1.12

ST. DEINIOL'S LIBRARY
HAWARDEN.

EKITABO EKITUKUVU

EKYA KATONDA, KYEBAITA

BAIBULI,

YE

NDAGANO ENKADE NEMPYA,

AWAMU NEBIJULIRA.

EKYAKYUSIBWA MU LU-GANDA.

Cancelled from
Gladstone's Library
05 APR 2024

LONDON:

BRITISH AND FOREIGN BIBLE SOCIETY.

1902.

46768

THE HOLY BIBLE WITH REFERENCES,

TRANSLATED INTO LU-GANDA.

AMANYA NEBIFO BYEBITABO BYONA

EBYOMUNDAGANO ENKADE.

		Olupapula
Oluberyeberye	Lub.	5
Okuva	Kuv.	47
Ebyabalevi	Lev.	83
Okubala	Kubal.	111
Ekyamateka	Ma.	150
Yosuwa	Yos.	182
Ekyabalamuzi	Balam.	204
Lusi	Lus.	226
1 Samuwiri	1 Sam.	229
2 Samuwiri	2 Sam.	257
1 Basekabaka	1 Basek.	281
2 Basekabaka	2 Basek.	309
1 Ebyomumirembe	1 Byom.	335
2 Ebyomumirembe	2 Byom.	360
Ezera	Ezer.	391
Nekemiya	Nek.	400
Eseza	Es.	413
Yobu	Yob.	420
Zabuli	Zab.	450
Ngero	Nge.	520
Omubulizi	Mub.	545
Oluimba	Lu.	551
Isaya	Is.	556
Yeremiya	Yer.	599
Okukungubaga	Kung.	648
Ezekieri	Ez.	653
Danieri	Dan.	698
Kosea	Kos.	712
Yoeri	Yo.	718
Amosi	Am.	720
Obadiya	Ob.	726
Yona	Yon.	727
Mika	Mi.	728
Nakumu	Nak.	732
Kabakuku	Kab.	734
Zefaniya	Zef.	736
Ka'gai	Ka'g.	738
Zekaliya	Zek.	739
Malaki	Mala.	747

AMANYA NEBIFO BYEBITABO BYONA

EBYOMUNDAGANO EMPYA.

		Olupapula
Matayo	Mat.	5
Ma'ko	Ma'k.	31
Luka	Luk.	48
Yokana	Yok.	76
Ebikolwa Byabatume	Bik.	97
Abalumi	Bal.	125
1 Abakolinso	1 Kol.	137
2 Abakolinso	2 Kol.	148
Abagalatiya	Bag.	156
Abaefeso	Bef.	160
Abafiripi	Baf.	164
Abakolosai	Bak.	167
1 Abasesalonika	1 Bas.	170
2 Abasesalonika	2 Bas.	172
1 Timoseo	1 Tim.	174
2 Timoseo	2 Tim.	177
Tito	Tit.	179
Firemoni	Fir.	181
Abaebulaniya	Beb.	182
Yakobo	Yak.	191
1 Petero	1 Pet.	194
2 Petero	2 Pet.	197
1 Yokana	1 Yok.	200
2 Yokana	2 Yok.	203
3 Yokana	3 Yok.	203
Yuda	Yud.	204
Okubi'kulirwa	Kub.	205

ST. DENIOL'S LIBRARY
HAWARDEN.

EKITABO

EKYOLUBERYEBERYE EKYA MUSA, KYEBAITA

OLUBERYEBERYE.

1 [a] OLUBERYEBERYE [b] Katonda yatō-
2 nda e'gulu nensi. Ensi yali nje-
rēre nga yetabu'detabu'de; nekizi-
kiza kyāli kungulu ku buziba; [c] om-
woyo gwa Katonda negumāmira
3 kungulu ku ma'zi. [d] Katonda nāyo-
gera nti [e] Wabewo obutangāvu.
4 Newabawo obutangāvu. Katonda
nālaba obutangāvu nga bulungi:
Katonda nāyawula wakati mu buta-
5 ngāvu nekizikiza. Katonda [f] obuta-
ngāvu nābuita emisana, nekizikiza
nākiita ekiro. Nebuba akawungēzi,
nebuba enkya, (olwo lwe) lunaku
olumu.
6 Katonda nāyogera nti [g] Wabewo
e'banga wakati mu ma'zi, lyawulē-
7 nga ama'zi nama'zi. Katonda na-
'sāwo e'banga [i] nāyawula ama'zi
agāli wansi we'banga nama'zi agāli
[k] wa'gulu mu 'banga: bwekityo
8 bwekyali. Katonda e'banga nāliita
e'gulu. Nebuba akawungēzi, nebu-
ba enkya, (olwo lwe) lunaku olwo-
kubiri.
9 Katonda nāyogera nti [l] Ama'zi
gakung'anire agali wansi we'gulu
mu kifo ekimu, olukalu lulabike:
10 bwekityo bwekyali. Katonda olu-
kalu nāluita ensi; nekung'aniro
lyama'zi nāliita enyanja: Katonda
11 nālaba nga birungi. Katonda nāyo-
gera nti Ensi [m] emere ebimera,
omu'do ogubala ensigo, omuti ogwe-
bibala, ogubala [n] ebibala mu ngeri
yagwo, ogulimu ensigo yagwo, ku-
12 nsi: bwekityo bwekyali. Ensi neme-
ra ebimera, omu'do ogubala ensigo
mu ngeri yagwo, nomuti ogubala
ebibala, ogulimu ensigo yagwo, mu
13 ngeri yagwo: Katonda nālaba nga
birungi. Nebuba akawungēzi, nebu-
ba enkya, (olwo lwe) lunaku olwo-
kusatu.
14 Katonda nāyogera nti Wabewo
[o] ebyāka mu 'banga erye'gulu, bya-
wulēnga emisana nekiro; bibēnga
ngobubonero, [p] nebiro, nenaku, ne-
15 myāka: bibēnga ngetabaza mu 'ba-
nga erye'gulu byākēnga kunsi:
16 bwekityo bwekyali. Katonda [r] nā-
kola ebyāka bibiri ebinene: ekyāka
ekisinga obunene okufugānga emi-
sana, [s] nekyāka ekitono okufugānga
17 ekiro; [t] era nemunyenye. Katonda
nābiteka mu 'banga erye'gulu byā-
18 kēnga kunsi, [u] bifugēnga emisana
nekiro, era byawulēnga obutangāvu
nekizikiza: Katonda nālaba nga bi-
19 rungi. Nebuba akawungēzi, nebuba
enkya, (olwo lwe) lunaku olwokuna.
20 Katonda nāyogera nti Ama'zi ga-
zāle ebyewalula bingi ebirina obula-
mu, era nekibuka kibuke kunsi mu
21 'banga erye'gulu. [w] Katonda nātō-
nda balukwata abanene, na buli ek-
irina obulamu ekyewalula, ama'zi
kyegāzāla mu ngeri zabyo, na buli
ekibuka ekirina ebyōya mu ngeri
yakyo: Katonda nālaba nga bulu-
22 ngi. Katonda nābiwa omukisa nā-
yogera nti [y] Mweyongere mwāle
mu'juze ama'zi agomunyanja, era
23 nebibuka byeyongere munsi. Ne-
buba akawungēzi, nebuba enkya,
(olwo lwe) lunaku olwokutāno.
24 Katonda nāyogera nti Ensi erete
ekirina obulamu mu ngeri yakyo,
ente, nekyewalula, nensolo yensi
mu ngeri yayo: bwekityo bwekyali.
25 Katonda nākola ensolo yensi mu
ngeri yayo, nente mu ngeri yazo,
na buli ekyewalula kunsi mu ngeri
yakyo: Katonda nālaba nga birungi.
26 Katonda nāyogera nti [z] Tukole omu-
ntu mu ngeri ya'fe, mu kifananyi
kya'fe; [a] bafugēnga ebyomunyanja
nebibuka wa'gulu nente nensi yona
27 na buli ekyewalula kunsi. Katonda
nātōnda omuntu mu ngeriye, [b] mu
ngeriya Katonda mweyamutōndera;
[c] omusaja nomukazi bweyabatōnda.
28 Katonda nābawa omukisa: Katonda
nābagamba nti [d] Mweyongerēnga
mwālēnga mu'juze ensi mugirye;
mufugēnga ebyomunyanja nebibuka
wa'gulu na buli ekirina obulamu
29 ekitambula kunsi. Katonda nāyo-
gera nti Laba, mbawa'de omu'do
gwona ogubala ensigo, oguli kunsi
yona, na buli muti ogulimu ekibala
kyomuti ogubala ensigo; [e] eri 'mwe
30 gunābānga 'mere: neri [f] buli nsolo
eyokunsi, na buli [g] ekibuka wa'gulu,
na buli ekyewalula kunsi, ekirimu
omu'ka omulamu, (ngiwa'de) omu'do
gwona omubisi okubērānga e'mere:
31 bwekityo bwekyali. [i] Katonda nā-
laba buli kyakoze; era, laba, kiru-
ngi nyo. Nebuba akawungēzi, ne-
buba enkya, (olwo lwe) lunaku olwo-
mukāga.

[a] Yok. 1. 1, 2. Beb. 1. 10.
[b] Zab. 8. 3; 33. 6; 89. 11, 12; 102. 25; 136. 5; 146. 6. Is. 44. 24. Yer. 10. 12; 51. 15. Zek. 12. 1. Bik. 14. 15; 17. 24. Bak. 1. 16, 17. Beb. 11. 3. Kub. 4. 11; 10. 6.
[c] Is. 40. 13, 14.
[d] Zab. 33. 9.
[e] 2 Kol. 4. 6.
[f] Zab. 74. 16; 104. 20.
[g] Yob. 37. 18.
[i] Nge. 8. 28.
[k] Zab. 148. 4.
[l] Yob. 26. 10; 38. 8. Zab. 33. 7; 95. 5; 104. 9; 136. 6. Nge. 8. 29. Yer. 5. 22. 2 Pet. 3. 5.
[m] Beb. 6. 7.
[n] Luk. 6. 44.
[o] Ma. 4. 19. Zab. 74. 16; 136. 7.
[p] Zab. 74. 17; 104. 19.
[r] Zab. 136. 7-9; 148. 3, 5.
[s] Zab. 8. 3.
[t] Yob. 38. 7.
[u] Yer. 31. 35.
[w] Lub. 6. 20; 7. 14; 8. 19. Zab. 104. 26.
[y] Lub. 8. 17.
[z] Lub. 5. 1; 9. 6. Zab. 100. 3. Mub. 7. 29. Bik. 17. 26, 28, 29. 1 Kol. 11. 7. Bef. 4. 24. Bak. 3. 10. Yak. 3. 9.
[a] Lub. 9. 2. Zab. 8. 6.
[b] 1 Kol. 11. 7.
[c] Lub. 5. 2. Mala. 2. 15. Mat. 19. 4. Ma'k. 10. 6.
[d] Lub. 9. 1, 7. Lev. 26. 9. Zab. 127. 3; 128. 3, 4.
[e] Lub. 9. 3. Yob. 36. 31. Zab. 104. 14, 15; 136. 25; 146. 7. Bik. 14. 17.
[f] Zab. 145. 15, 16; 147. 9.
[g] Yob. 38. 41.
[i] Zab. 104. 24. 1 Tim. 4. 4.

2 Nebi'gwa okukola e'gulu nensi
2 [a]ne'gye lyabyo lyona. [b]Katonda nāmalira ku lunaku olwomusānvu emirimugye gyeyakola; nāwu'mulira ku lunaku olwomusānvu mu miri-
3 mugye gyona gyeyakola. Katonda [c]nāwa omukisa olunaku olwomusānvu nālutukuza: kubanga olwo lweyawu'muliramu mu mirimugye gyona Katonda gyeyatōnda gyeyakola.
4 [d]Bweri tyo eza'de erye'gulu nensi bweryatōndebwa, ku lunaku Mukama Katonda lweyakolerako ensi
5 ne'gulu. Na[e]buli mutiogwomunsiko nga tegunaba kubērawo munsi, na buli mu'do ogwomunsiko nga tegunaba kumera: kubanga Mukama Katonda yalinga tanaba[f]kutonyesa nkuba kunsi, 'songa tewali muntu
6 [g]alima ensi; naye olufu nerulinya okuva munsi, nerutonya ama'zi ku-
7 nsi yona. Mukama Katonda nābūmba omuntu [i]nenfūfu yensi, [k]nāmufūwamu mu [l]nyindo omu'ka ogwobulamu; [m]omuntu nāfūka omu'ka
8 omulamu. Mukama Katonda nāsimba [n]olusuku mu [o]Adeni [p]ku lui olwebuvanjuba; nāteka omwo omu-
9 ntu gweyabūmba. Mukama Katonda nāmezamunsi [r]bulimuti ogusanyusa amaso, omulungi okulya; [s]nomuti ogwobulamu wakati mu lusuku, [t]nomuti ogwokumanya obulungi nobu-
10 bi. Omu'ga negusibuka mu Adeni okufukirirānga ama'zi mu lusuku; negwawukanamu negufūka emitwe
11 ena. Ogwoluberyeberye erinya lyagwo Pisoni; ogwo gwe gwetolola [u]ensi yona eya Kavira, erimu zābu;
12 ne zābu eyomunsi eri nungi: muli-
13 mu bedola namainja sokamu. Nerinya lyomu'ga ogwokubiri Gikoni: ogwo gwe gwetolola ensi yona eya
14 Kusi. Nerinya lyomu'ga ogwokusatu [w]Kidekeri: ogwo gwe guita ku ma'bali Gebwasuli. Nomu'ga ogwo-
15 kuna Fulati. Mukama Katonda nātwāla omuntu, nāmuteka mu lusuku Adeni alulīmēnga alukūmēnga.
16 Mukama Katonda nālagira omuntu nāmugamba nti Buli muti ogwomulusuku olyāngako nga bwonoyaga-
17 lānga: [y]naye omuti ogwokumanya obulungi nobubi [z]togulyāngako: kubanga olunaku lwoligulyako [a]tolirema kufa.
18 Mukama Katonda nāyogera nti Si kirungi omuntu okubērānga ye-'ka; [b]nāmukolera omubezi amusā-
19 nira. [c]Mukama Katonda nākola ne'taka buli nsolo eyomunsiko, na buli ekibuka wa'gulu; [d]nābiretera omuntu, okulaba bwanābiita: nomuntu buli lyeyaita ekitōnde kyona ekiramu eryo lye linya lyakyo.
20 Omuntu nābitūma amanya buli nsolo nekibuka wa'gulu na buli nsolo eyomunsiko; naye omuntu nga ta-
21 nalaba mubezi amusānira. Mukama Katonda nāletera omuntu [e]otulo tungi, neyebaka; nāmu'gyamu olubirizi lumu, na'zāwo enyama mu
22 kifo kyalwo. Mukama Katonda nāzimba olubirizi, lwa'gye mu muntu, okuba omukazi, [f]nāmuleta eri omu-
23 ntu. Omuntu nāyogera nti Ono 'no lye [g]gūmba erivu'de mu magūmba gānge, ye nyama evu'de mu nyama yānge: naye anāitibwānga mukazi, kubanga [i]a'gyi'dwa mu musaja.
24 [k]Omusaja kyanāvānga aleka kitawe ne nyina, neyetaba ne mukaziwe: nabo banābānga omubiri gumu.
25 [l]Bombi bāli bwerēre, omusaja ne mukaziwe, 'sō tebākwatibwa nsonyi.

3 [a]Nomusota gwali [b]mukabakaba okusinga ensolo zona ezomunsiko, zeyakola Mukama Katonda. Negugamba omukazi nti Bwatyo bweyayogera Katonda nti Temulyānga ku
2 miti gyona egyomulusuku?
3 Omukazi nāgamba omusota nti Ebibala byemiti egyomulusuku tulya; [c]wabula ebibala byomuti oguli wakati mu lusuku, Katonda yayogera nti Temugulyāngako newakuba'de okugukwatāngako muleme okufa.
4 [d]Omusota negugamba omukazi nti
5 Okufa temulifa. Kubanga Katonda amanyi nti olunaku lwemuligulyako 'mwe, [e]amaso ga'mwe lwegalizibuka, na'mwe muliba nga Katonda
6 okumanyānga obulungi nobubi. Omukazi bweyalaba ngomuti mulungi okulya, era nga gusanyusa amaso, nomuti nga gwa kwegombebwa okuleta amagezi, nānoga ku bibala byagwo [f]nālya; nāwa era ne musajawe wamu naye, [g]nālya.
7 [i]Amaso gābwe bombi negazibuka [k]nebetegēra nga bāli bwerēre; nebatunga amalagala gemitini ne-
8 bekolera ebyokwambala. Nebawulira [l]e'dobozi lya Mukama Katonda ngatambula mu lusuku mu kisēra ekyempewo: omusaja ne mukaziwe [m]nebekweka mu maso ga Mukama Katonda wakati mu miti
9 egyomulusuku. Mukama Katonda nāita omusaja nāmugamba nti Oli-
10 ruiwa? Nāyogera nti Mpuli'de e'doboziryo mu lusuku, [n]nentya, kubanga mba'de bwerēre; nine-
11 kweka. Nāyogera nti Ani eyakubūlira nti oba'de bwerēre? Oli'de ku muti gwenakulagira obutagu-
12 lyāngako? Omusaja nāyogera nti [o]Omukazi, gwewampa okubērānga nānge, ye yampa'de ku muti, ne-
13 ndya. Mukama Katonda nāgamba omukazi nti Kiki kino kyokoze? Omukazi nāyogera nti [p]Omusota
14 gunsenzesenze, nendya. Mukama

[a] Zab.33.6.
[b] Kuv. 20. 11; 31. 17. Ma. 5. 14. Beb. 4. 4.
[c] Nek.9.14. Is. 58. 13.
[d] Lub.1.1. Zab. 90. 1, 2.
[e] Lub.1.12. Zab. 104. 14.
[f] Yob. 38. 26-28.
[g] Lub.3.23.
[i] Lub.3.19, 23. Zab. 103. 14. Mub.12.7. Is. 64. 8. 1 Kol. 15. 47.
[k] Yob.33.4. Bik. 17. 25.
[l] Lub.7.22. Is. 2. 22.
[m] 1 Kol.15. 45.
[n] Lub. 13. 10. Is. 51. 3. Ez. 28. 13. Yo. 2. 3.
[o] Lub.4.16. 2 Basek. 19. 12. Ez. 27. 23.
[p] Lub.3.24.
[r] Ez. 31. 8.
[s] Lub 3.22. Nge. 3. 18; 11. 30. Kub. 2. 7; 22. 2, 14.
[t] lu. 17.
[u] Lub. 25. 18.
[w] Dan. 10. 4.
[y] lu. 9.
[z] Lub. 3. 1, 3, 11, 17.
[a] Lub. 3. 3, 19. Bal. 6. 23. 1 Kol. 15. 56. Yak. 1. 15. 1 Yok.5 16.
[b] Lub.3.12. 1 Kol.11.9. 1 Tim.2.13.
[c] Lub.1.20, 24.
[d] Zab. 8. 6.
[e] Lub. 15. 12. 1 Sam. 26. 12.
[f] Nge. 18. 22. Beb. 13. 4.
[g] Lub. 29. 14. Balam. 9. 2. 2 Sam.5.1; 19. 13. Bef. 5. 30.
[i] 1 Kol. 11. 8.
[k] Lub. 31. 15. Zab. 45.10. Mat. 19. 5. Ma'k.10.7. 1 Kol.6.16. Bef. 5. 31.
[l] Lub. 3. 7, 10, 11.
[a] Kub. 12. 9; 20. 2.
[b] Mat. 10. 16. 2 Kol.11.3.
[c] Lub.2.17.
[d] lu. 13. 2 Kol.11.3. 1 Tim.2.14.
[e] lu. 7. Bik. 26. 18.
[f] 1 Tim. 2. 14.
[g] nyi. 12, 17.
[i] lu. 5.
[k] Lub.2.25.
[l] Yob.38.1.
[m] Yob. 31. 33. Yer. 23. 24. Am. 9. 3.
[n] Lub. 2. 25. Kuv. 3. 6. 1 Yok.3.20.
[o] Lub.2.18. Yob. 31.33. Nge. 28.13.
[p] lu. 4. 2 Kol.11.3. 1 Tim. 2. 14.

Katonda nāgamba omusota nti Kubanga okoze kino, okolimi'dwa 'gwe
okusinga ensolo ezomunyumba zona, nokusinga buli nsolo eyomunsiko; onotambuzānga olubuto, [r] onolyānga enfūfu enaku zona ezobula-
15 mubwo: nānge obulabe nābutekānga wakatiwo nomukazi, era ne wakati [s] weza'deryo [t] neza'de lyomukazi: (eza'de lyomukazi) [u] lirikubetenta omutwe, nāwe oliribetenta ekisinziro. Nāgamba omu-
16 kazi nti Okwongera nākwongerāngako obulumibwo nokubērāngakwo olubuto; [w] mu bulumi mwonozālirānga abāna; nokwegombakwo kunabānga eri musajawo, [y] naye
17 anākufugānga. Nāgamba Adamu nti [z] Kubanga owuli'de e'dobozi lya mukaziwo, [a] nolya ku muti [b] gwenakulagira nga njogera nti Togulyāngako: [c] ensi ekolimi'dwa kululwo; [d] mu kutegana mwono'gyānga ebyokulya enaku zona ezobulamubwo;
18 [e] amagwa namatovu genekuzālirānga; [f] nāwe onolyānga omu'doogwo-
19 munimiro. [g] Mu ntuyo ezomumasogo mwonolīrānga e'mere, okutūsa lwoli'da mu 'taka; kubanga omwo mwewa'gyibwa; kubanga [i] oli nfūfu 'gwe, ne [k] mu nfūfu mwoli'da.
20 Omusaja nātūma mukaziwe erinyalye Kawa; kubanga oyo ye nyina
21 wabo bona abalamu. Mukama Katonda nākolera Adamu ne mukaziwe ebyambalo byamaliba, nābāmbaza.
22 Mukama Katonda nāyogera nti Laba, omuntu afūse ngomu ku'fe, okumanyānga obulungi nobubi; kale kakano, aleme okugolola omukonogwe [l] okunoga ku muti ogwobulamu, okulya okuwangālānga emi-
23 rembe nemirembe; Mukama Katonda kyeyava amu'gya mu lusuku Adeni, [m] alīmēnga e'taka mweya-
24 'gyibwa. Bwatyo nāgoba omuntu; na'zāmu [n] ebuvanjuba mu lusuku Adeni [o] bakerubi, era nekitala ekimyānsa ekikyukakyuka okukūmānga e'kubo eryomuti ogwobulamu.

4 Adamu nāmanya Kawa mukaziwe; nābēra olubuto, nazāla Kaini, nāyogera nti Mpere'dwa omusaja
2 eri Mukama. Era nate nāzāla mugandawe Abiri. Abiri nāba musūmba wa ndiga, naye Kaini nāba
3 [a] mulimi wa 'taka. Awo enaku bwezaitawo Kaini nālyoka aleta [b] ebibala bye'taka okubiwayo eri
4 Katonda. Abiri naye nāleta ku [c] bāna bendigaze ababeryeberye namasavu gazo. Mukama [d] na 'kiriza
5 Abiri nekyawa'deyo: naye Kaini nekyawa'deyo teyamu'kiriza. Kaini nāsunguwala nyo, [e] amasoge negō-
6 nōneka. Mukama nāgamba Kaini nti Kiki ekikusunguwaza? era kiki
7 ekikwōnōnesa amasogo? Bwonokolānga obulungi, to'kirizibwēnga? Bwotokola bulungi, ekibi kitūla ku lu'gi: nokwegombakwe kunabānga
8 eri 'gwe, nāwe onomufugānga. Kaini nāyogera ne Abiri mugandawe. Awo bwebāli nga bali mu nimiro, Kaini nālyoka agolokokera ku Abiri
9 mugandawe [f] nāmu'ta. Mukama nāgamba Kaini nti [g] Aluwa Abiri mugandawo? Nāyogera nti [i] Simanyi: 'nze mukūmi wa muganda wānge?
10 Nāyogera nti Okoze ki? e'dobozi lyomusai gwa mugandawo [k] gunkā-
11 birira munsi. Kale kakano okolimi'dwa munsi, eyasami'za akamwā kayo okuwebwa omusai gwa muga-
12 ndawo mu mukonogwo: bwonolīmānga ensi, okuva kakano tekuwenga mānyi gayo; munsi onobānga
13 momboze era omutambuze. Kaini nāgamba Mukama nti Okubonerezebwa kwānge tekuīnzika kugumī-
14 kirizibwa. [l] Laba, ongobye lero mu maso gensi; era [m] mu masogo mwenekwekānga; era nabānga momboze era omutambuze munsi; awo olulituka [n] buli alindaba, alinzi'ta.
15 Mukama nāmugamba nti Buli ali'ta Kaini kyaliva awalanwa e'gwānga [o] emirundi omusānvu. Mukama [p] nāteka ku Kaini akabonero buli amulaba alemēnga okumu'ta.
16 Kaini [r] nāva mu maso ga Mukama, nātūla munsi Yenodi mu maso
17 ga Adeni. Kaini nāmanya mukaziwe; nābēra olubuto, nāzāla Enoka: nāzīmba ekibuga, [s] nākitūma Enoka
18 ngerinya lyomwānawe. Ne Enoka nāzāla Iradi: Iradi nāzāla Mekuyaeri: Mekuyaeri nāzāla Mesusaeri:
19 Mesusaeri nāzāla Lameka. Lameka nāwasa abakazi babiri; owoluberyeberye erinyalye Ada, nowo-
20 kubiri erinyalye Zira. Ada nāzāla Yabali: oyo ye kitābwe wabo aba-
21 tūla mu wema nga balūnda. Nerinya lya mugandawe Yubali; oyo ye kitābwe wabo abakuba enānga
22 nomulere. Nate Zira nāzāla Tubalukaini, omuwēsi wa buli eksāla ekyekikomo nekyekyūma: ne mwanyina Tubalukaini ye Naama.
23 Lameka nāgamba bakazibe nti
Ada ne Zira, muwulire e'dobozi lyānge;
'Mwe abakazi ba Lameka, muwulire ekigambo kyānge:
Kubanga na'ta omusaja kubanga yanfumita 'nze,
Era omuvubuka kubanga yambetenta 'nze:
24 Obanga Kaini aliwalanirwa e'gwānga emirundi musānvu,
Lameka aliwalanirwa emirundi nsānvu mu musānvu.

[r] Is. 65. 25. Mi. 7. 17.
[s] Mat. 3. 7; 13. 38; 23. 33. Yok. 8. 44. Bik. 13. 10. 1 Yok. 3. 8.
[t] Zab. 132. 11. Is. 7. 14. Mi. 5. 3. Mat. 1. 23, 25. Luk. 1. 31, 34, 35. Bag. 4. 4.
[u] Bal. 16. 20. Bak. 2. 15. Beb. 2. 14. 1 Yok. 5. 5. Kub. 12. 7, 17.
[w] Zab. 48. 6. Is. 13. 8; 21. 3. Yok. 16. 21. 1 Tim. 2. 15.
[y] 1 Kol. 11. 3; 14. 34. Bef. 5. 22-24. 1 Tim. 2. 11, 12. Tit. 2. 5. 1 Pet. 3. 1, 5, 6.
[z] 1 Sam. 15. 23.
[a] Iu. 6.
[b] Lub. 2. 17.
[c] Mub. 1. 2, 3. Is. 24. 5, 6. Bal. 8. 20.
[d] Yob. 5. 7. Mub. 2. 23.
[e] Yob. 31. 40.
[f] Zab. 104. 14.
[g] Mub. 1. 13. 2 Bas. 3. 10.
[i] Lub. 2. 7.
[k] Yob. 21. 26; 34. 15. Zab. 104. 29. Mub. 3. 20; 12. 7. Bal. 5. 12. Beb. 9. 27.
[l] Lub. 2. 9.
[m] Lub. 4. 2; 9. 20.
[n] Lub. 2. 8.
[o] Zab. 104. 4. Beb. 1. 7.

[a] Lub. 3. 23; 9. 20.
[b] Kub. 18. 12.
[c] Kub. 18. 17. Nge. 3. 9.
[d] Beb. 11. 4.
[e] Lub. 31. 2.

[f] Mat. 23. 35. 1 Yok. 3. 12. Yu. 11.
[g] Zab. 9. 12.
[i] Yok. 8. 44.
[k] Beb. 12. 24. Kub. 6. 10.
[l] Yob. 15. 20-24.
[m] Zab. 51. 11.
[n] Lub. 9. 6. Kubal. 35. 19, 21, 27.
[o] Zab. 79. 12.
[p] Ez. 9. 4, 6.
[r] 2 Basek. 13. 23; 24. 20. Yer. 23. 39; 52. 3.
[s] Zab. 49. 11.

25 Adamu nāmanya nate mukaziwe; nāzāla omwāna owobulenzi, nāmutūma erinyalye Sezi: Kubanga Katonda yandagiririra eza'de e'dala oku'da mu kifo kya Abiri; kubanga
26 Kaini yamu'ta. Sezi naye nāzāla omwāna owobulenzi; nāmutūma erinyalye Enosi: mu biro ebyo mwebāsokera [t] okusabānga erinya lya Mukama.

[t] 1 Basek. 18. 24. Zab. 116. 17. Yo. 2. 32. Zef. 3. 9. 1 Kol. 1 2.

5 Kino kye [a] kitabo ekyokuzālibwa kwa Adamu. Olunaku Katonda lweyatōnderamu omuntu, [b] mu kifananyi kya Katonda mweyamukolera; omusaja nomukazi bweyabatōnda; nābawa omukisa, nābatūma erinya lyābwe Adamu ku lunaku lwebātōnderwamu. Adamu nāmala emyāka kikumi mwasatu, nāzāla mu kifananyikye, mu ngeriye; nāmutūma erinyalye Sezi: enaku za Adamu bweyamala okuzāla Sezi emyāka lunāna, nāzāla abāna abobulenzi nabobuwala. Enaku zona eza Adamu zeyamala neziba emyāka lwenda mwasatu; [c] nāfa.

[a] 1 Byom. 1. 1. Luk. 3. 38.
[b] Lub. 1. 26. Bef. 4. 24. Bak. 3. 10.
[c] Lub. 3. 19. Beb. 9. 27.

6 Sezi nāmala emyāka kikumi mwetāno, nāzāla Enosi. Sezi nāwangāla bweyamala okuzāla Enosi emyāka lunāna mu musānvu, nāzāla abāna abobulenzi nabobuwala: enaku zona eza Sezi neziba emyāka lwenda mu kumi nebiri; nāfa.

9 Enosi nāmala emyāka kyenda, nāzāla Kenani: Enosi nāwangāla bweyamala okuzāla Kenani emyāka lunāna mu kumi netāno, nāzāla abāna abobulenzi nabobuwala: enaku zona eza Enosi neziba emyāka lwenda mwetāno; nāfa.

12 Kenani nāmala emyāka nsānvu, nāzāla Makalaleri: Kenani nawangāla bweyamala okuzāla Makalaleri emyāka lunāna mwana, nāzāla abāna abobulenzi nabobuwala: enaku zona eza Kenani neziba emyāka lwenda mu kumi; nāfa.

15 Makalaleri nāmala emyāka nkāga mwetāno, nāzāla Yaledi: Makalaleri nāwangāla bweyamala okuzāla Yaledi emyāka lunāna mwasatu, nāzāla abāna abobulenzi nabobuwala: enaku zona eza Makalaleri neziba emyāka lunāna mu kyenda mwetāno; nāfa.

18 Yaledi nāmala emyāka kikumi mu nkāga mwebiri, nāzāla [d] Enoka: Yaledi nāwangāla bweyamala okuzāla Enoka emyāka lunāna, nāzāla abāna abobulenzi nabobuwala: enaku zona eza Yaledi neziba emyāka lwenda mu nkāga mwebiri; nāfa.

21 Enoka nāmala emyāka nkāga mwetāno, nāzāla Mesusera: Enoka [e] nātambulira wamu ne Katonda bweyamala okuzāla Mesusera emyāka bisatu, nāzāla abāna abobulenzi nabobuwala: enaku zona eza Enoka neziba emyāka bisatu mu nkāga mwetāno: Enoka [f] nātambulira wamu ne Katonda: 'sō nātabērawo; kubanga Katonda yamutwāla.

[d] Yu. 14. 15.
[e] Lub. 6. 9; 17. 1; 24. 40. 2 Basek. 20. 3. Zab. 16. 8; 116. 9; 128. 1. Mi. 6. 8. Mala. 2. 6.
[f] 2 Basek. 2. 11. Beb. 11. 5.

25 Mesusera nāmala emyāka kikumi mu kināna mu musānvu, nāzāla Lameka: Mesusera nāwangāla bweyamala okuzāla Lameka emyāka lusānvu mu kināna mwebiri, nāzāla abāna abobulenzi nabobuwala: enaku zona eza Mesusera neziba emyāka lwenda mu nkāga mu mwenda; nāfa.

28 Lameka nāmala emyāka kikumi mu kināna mwebiri, nāzāla omwāna owobulenzi: nāmutūma erinyalye Nuwa, ngayogera nti Ono yalitusanyusa mu mulimu gwa'fe ne mu kutegana okwemikono gya'fe olwensi Mukama [g] gyeyakolimira. Lameka nāwangāla bweyamala okuzāla Nuwa emyāka bitāno mu kyenda mwetāno, nāzāla abāna abobulenzi nabobuwala: enaku zona eza Lameka neziba emyāka lusānvu mu nsānvu mu musānvu; nāfa.

32 Nuwa yali nga yakamala emyāka bitāno: Nuwa nāzāla Semu, Kamu, ne Yafesi.

[g] Lub. 3. 17; 4. 11.

6 Awo abantu bwebāsoka okweyongera kunsi, nebazāla abāna abobuwala, abāna ba Katonda nebalaba abawala babantu nga balungi; [a] nebawasānga abakazi mu bona bebālonda. Mukama nāyogera nti [b] Omwoyo gwānge teguwakanēnga na muntu emirembe nemirembe, kubanga naye gwe mubiri: naye [c] enakuze ziriba emyāka kikumi mwabiri. Mu biro ebyo waliwo Abanefuli munsi, era oluvanyuma, abāna ba Katonda bwebāingirānga eri abawala babantu, nebabazālira abāna: bano be bamānyi abāsoka e'da, abantu abayatikirira. Mukama nālaba obubi bwomuntu nga bungi munsi, na [d] buli kufumitiriza kwebirowozo ebyomumutimagwe nga kubi kwerēre bulijo. Mukama [e] neye'jusa kubanga yakola omuntu munsi, [f] nānakuwala mu mutimagwe. Mukama nāyogera nti Ndisāngula omuntu gwenatōnda, okuva munsi; okusokera ku muntu, nensolo, nekyewalula nekibuka wa'gulu; kubanga ne'jusi'za kubanga nabikola. Naye Nuwa [g] nālaba ekisa mu maso ga Katonda.

[a] Ma. 7. 3, 4.
[b] Bag. 5. 16, 17. 1 Pet. 3. 19, 20.
[c] Zab. 78. 39.
[d] Lub. 8. 21. Nge. 6. 18. Mat. 15. 19.
[e] Kubal. 23. 19. 2 Sam. 24. 16. Mala. 3. 6. Yak. 1. 17.
[f] Is. 63. 10. Bef. 4. 30.
[g] Lub. 19. 19. Kuv. 33. 12, 13, 16, 17. Luk. 1. 30. Bik. 7. 46.

9 Kuno kwe kuzāla kwa Nuwa. [i] Nuwa yali mutukirivu, nga talina kabi mu mirembegye: Nuwa nātambulira wamu ne Katonda. Nuwa nāzāla abāna basatu, Semu, Kamu, ne Yafesi. Ensi neyōnōneka mu maso ga Katonda, ensi [k] ne'jula e'dalu. Katonda [l] nālaba ensi, nge-

[i] Ez. 14. 14, 20. Bal. 1. 17. Beb. 11. 7. 2 Pet. 2. 5.
[k] Ez. 8. 17. Kab. 2. 17.
[l] Lub. 18. 21. Zab. 14. 2; 33. 13, 14; 53. 2, 3.

yōnōnese; kubanga ekirina omubiri kyona kyali nga kimaze okwōnōna e'kubo lyakyo kunsi.
13 Katonda nāgamba Nuwa nti
[m] Enkomerero ya buli ekirina omubiri etuse mu maso gānge, kubanga ensi e'ju'de e'dalu kulwābwe; kale, laba, ndibazikiriza wamu nensi.
14 Wekolere eryato nomuti goferi; osalāngamu enyumba mu lyato, osīge munda ne kungulu envūmbo.
15 Bwotyo bwokolānga: emikono ebikumi bisatu obuwānvu bweryato, nemikono atāno obugazi bwalyo, nemikono asatu obugulumivu bwa-
16 lyo. Osalāngako ekituli ku lyato, era ngomukono (gumu) bwolimala wa'gulu; nomulyāngo gweryato ogutekānga mu mbirizi zalyo; okolānga eryato nga lirina enyumba eyawansi, neyokubiri, neyokusatu.
17 Nānge, laba, 'nze ndireta amataba agama'zi kunsi, okuzikiriza ekirina omubiri kyona ekirimu omu'ka ogwobulamu wansi we'gulu; buli
18 ekiri munsi kirifa. Naye ndiragāna endagāno yānge nāwe; [n] oliingira mu lyato, 'gwe nabānabo, ne mukaziwo, nabakazi babānabo wamu
19 nāwe. Ne mu buli kiramu mu birina omubiri byona, bibiri bibiri mu buli ngeri byolireta mu lyato, biryoke bibere ebiramu awamu nāwe; biri-
20 ba ekisaja nekikazi. Mu bibūka mu ngeri yabyo, munte mu ngeri yazo, mu buli ekyewalula ekyomunsi mu ngeri yakyo, mu buli ngeri bibiri bibiri biri'ja gyoli, bibe ebi-
21 ramu. Nāwe wetwālire ku 'mere yona erībwa, ogyekung'anyize; eri-
22 ba 'mere gyoli 'gwe nabyo. [o] Nuwa nākola bwatyo; nga byona Katonda byeyamulagira bwatyo bweyakola.

7 Mukama nāgamba Nuwa nti [a] Ingira 'gwe nenyumbayo yona mu lyato, kubanga nkulabye [b] ngoli mutukirivu mu maso gānge mu mirembe
2 gino. Mu buli [c] nsolo enongōfu twāla musānvu musānvu ensaja nenkazi yayo; [d] era ne mu nsolo ezitali nongōfu biri, ensaja ne-
3 nkazi yayo; era ne mu bibūka wa'gulu, musānvu musānvu, ekisaja nekikazi: eza'de liryoke libe e'damu
4 kunsi yona. Kubanga oluvanyuma lwenaku omusānvu 'nze nditonyesa enkuba kunsi enaku amakumi ana emisana nekiro; nānge ndisāngula buli kintu ekiramu kyenakola okuva
5 mu 'taka. Nuwa byona nābikola nga Katonda bweyamulagira.
6 Naye Nuwa yali nga yakamala emyāka lukāga, amataba agama'zi
7 bwegābēra kunsi. Nuwa nāingira nabānaoe ne mukaziwe nabakazi babānabe awamu naye mu lyato
8 olwama'zi gamataba. Mu nsolo enongōfu, ne mu nsolo ezitali nongōfu, ne mu bibūka, ne mu buli
9 ekyewalula kunsi, bibiri bibiri nebiingira eri Nuwa mu lyato, ekisaja nekikazi nga Katonda bweyalagira
10 Nuwa. Awo olwātuka oluvanyuma lwenaku omusānvu ziri, ama'zi
11 agamataba negaba kunsi. Mu mwāka ogwolukāga ogwobulamu bwa Nuwa, mu mwezi ogwokubiri, ku lunaku olwekumi nomusānvu olwomwezi, ku lunaku olwo [e] nezizibukuka ensulo zona ezomunyanja enene, [f] nebituli ebyomu'gu-
12 lu nebiguka. Enkuba netonyera kunsi enaku amakumi ana emisana
13 nekiro. Ku lunaku olwo Nuwa [g] nāingira ne Semu ne Kamu ne Yafesi, abāna ba Nuwa, ne mukazi wa Nuwa nabakazi abasatu ababā-
14 nabe awamu nabo, mu lyato; abo na buli nsolo mu ngeri yayo, nente zona mu ngeri yazo, na buli ekyewalula kunsi mu ngeri yakyo, na buli ekibūka mu ngeri yakyo, buli
15 nyonyi eya buli kiwawātiro. Nebiingira eri Nuwa mu lyato bibiri bibiri mu buli nyama yona erimu
16 omu'ka ogwobulamu. Ebyaingira nebiingira ekisaja nekikazi mu buli nyama, nga Katonda bweyamulagira: Mukama nāmu'galira munda.
17 Amataba negabēra kunsi enaku amakumi ana; ama'zi negeyongera negasitula eryato, neriwanikibwa
18 wa'gulu wensi. Ama'zi negafuga, negeyongera nyo kunsi; [i] eryato
19 neriseyēya kungulu ku ma'zi. Ama-'zi negainza nyo kunsi; [k] ensozi zona empānvu nezisānikirwa ezali
20 wansi we'gulu lyona. Emikono kumi netāno okugenda wa'gulu ama'zi bwegāinza; ensozi nezisā-
21 nikirwa. [l] Buli nyama etambula kunsi nefa, ekibūka, nente, nensolo na buli ekyewalula kunsi, na buli
22 muntu yena: byona ebyalimu omu-'ka ogwomwoyo ogwobulamu mu nyindo zabyo, mu byona ebyali mu
23 lukalu, nebifa. Nāsāngula buli kintu kiramu ekyali kungulu ku taka, omuntu, nente, nekyewalula, nekibūka wa'gulu; nebisāngulibwa kunsi: [m] Nuwa nāsigalawo ye'ka, nabo abāli awamu naye mu lyato.
24 Ama'zi negainza kunsi enaku kikumi mwatāno.

8 Katonda [a] nājukira Nuwa na buli kiramu na buli nte eyali awamu naye mu lyato: Katonda [b] nāleta empewo ziite kunsi, ama'zi negawē-
2 buka; era nensulo ezenyanja nebituli ebyomu'gulu nebi'galirwa, [c] e-
3 nkuba eyomu'gulu neziizibwa; ama-'zi nega'da okuva kunsi obutayosa: negawēbuka ama'zi oluvanyuma
[d] enaku ekikumi mwatāno bwezai-

[m] Ez. 7. 2, 3, 6. Am. 8. 2. 1 Pet. 4. 7.
[n] Lub. 7. 1, 7, 13. 1 Pet. 3. 20. 2 Pet. 2. 5.
[o] Beb. 11. 7.
[a] Mat. 24. 38. Luk. 17. 26. Beb. 11. 7. 1 Pet. 3. 20. 2 Pet. 2. 5.
[b] Lub. 6. 9. Zab. 33. 18, 19. Nge. 10. 9. 2 Pet. 2. 9.
[c] Lev. 11. 1–47.
[d] Lev. 10. 10. Ez. 44. 23.
[e] Lub. 8. 2. Nge. 8. 28. Ez. 26. 19.
[f] Lub. 1. 7. Zab. 78. 23.
[g] Beb. 11. 7. 1 Pet. 3. 20. 2 Pet. 2. 5.
[i] Zab. 104. 26.
[k] Zab. 104. 6. Yer. 3. 23.
[l] Lub. 6. 13, 17. Yob. 22. 16. Mat. 24. 39. Luk. 17. 27. 2 Pet. 3. 6.
[m] 1 Pet. 3. 20. 2 Pet. 2. 5.
[a] Lub. 19. 29. Kuv. 2. 24. 1 Sam. 1. 19.
[b] Kuv. 14. 21.
[c] Yob. 38. 37.
[d] Lub. 7. 24.

4 tawo. Mu mwezi ogwomusānvu, ku
lunaku olwekumi nomusānvu olwo-
mwezi eryato neritūla ku nsozi za
5 Alalati. Ama'zi negawēbuka obuta-
yosa okutūsa ku mwezi ogwekumi :
mu mwezi ogwekumi, ku lunaku o-
lwoluberyeberye olwomwezi entiko
6 zensozi nezirabika. Awo oluvanyu-
ma lwenaku amakumi ana Nuwa nā-
[a] Lub.6.16. sumulula [c] ekituli ekyeryato kyeya-
7 kola : nātuma namung'ōna nāfuluma
nāding'anānga okutūsa ama'zi lwe-
8 gākalira kunsi. Nātuma ejiba okuva
wāli alyoke alabe ngama'zi gawē-
9 buse kungulu kunsi; naye ejiba
teryalaba 'banga wa kuwu'muza
ekigere kyalyo, nerikomawo gyali
mu lyato, kubanga ama'zi gāli ku-
ngulu kunsi yona : nāfulumya omu-
konogwe, nālikwata nāliingiza mwa-
10 li mu lyato. Nāyosawo enaku mu-
sānvu nate; nate nātuma ejiba
11 okuva mu lyato; ejiba nerikomawo
olwe'gulo mwāli; laba, mu kamwā
kalyo (nemuba) akalagala akabisi
akomuzeituni : Nuwa nālyoka ama-
nya nti ama'zi gawēbuse okuva
12 kunsi. Nāyosawo enaku musānvu
nate; nātuma ejiba; awo oluva-
nyuma teryakomawo nate gyāli.
13 Awo mu mwāka ogwolukāga mu
gumu, mu mwezi ogwoluberye-
berye, ku lunaku olwoluberyeberye
olwomwezi, ama'zi negakalira ku-
nsi : Nuwa na'gyako ekyasanikira
eryato, nātunulira, laba, kungulu
14 kunsi nga kukali'de. Mu mwezi
ogwokubiri, ku lunaku olwama-
kumi abiri mu musānvu olwomwezi,
ensi nekalira.
15, 16 Katonda nagamba Nuwa nti Va
[f] Lub.7.13. mu lyato, [f] 'gwe, ne mukaziwo, na-
bānabo, nabakazi babānabo, awa-
17 mu nāwe. Ofulumye wamu nawe
buli kiramu ekiri awamu nāwe mu
buli nyama yona, ekibūka nente na
buli ekyewalula kunsi; bizālēnga
bibune munsi, byālēnga byeyonge-
18 rēnga kunsi. Nuwa nāfuluma, na-
bānabe ne mukaziwe nabakazi ba-
19 bānabe awamu naye : buli nsolo,
buli ekyewalula, na buli ekibūka,
buli ekitambula kyona kunsi, mu
bika byabyo, nebifuluma mu lyato.
20 Nuwa nāzimbira Mukama ekyōto;
nālōnda ku nsolo zona enongōfu,
ne ku bibūka byona ebirongōfu,
nāwerayo ebiwebwayo ebyōkebwa
[g] Lev. 1. 9. Ez. 20. 41. 2 Kol 2.15. Bef. 5. 2.
21 ku kyōto. Mukama [g] nāwulira
evūmbe edungi; Mukama nāyogera
mu mutimagwe nti Ensi [i] sikyagi-
[i] Lub.3.17; 6. 17.
kolimira nate oluvanyuma kulwo-
[k] Lub. 6. 5. Yob. 14. 4; 15. 14. Zab. 51. 5. Yer. 17. 9. Mat. 15. 19.
muntu; kubanga [k] okulowoza okwo-
mumutima gwomuntu kubi okuva
mu butobwe; 'sō sikyakuba nate
oluvanyuma buli kiramu, nga bwe-
Bal. 1. 21; 3. 23.
22 nkoze. [l] Ensi ngekyaliwo, okusiga
[l] Is. 54. 9.
nokukungula, era empewo nebugu-

9 mu, era ekyeya ne to'go, era [m] emi-
sana nekiro tebi'gwengawo. Ka-
tonda nāwa Nuwa nabānabe omu-
kisa, nābagamba nti Mwālēnga,
2 mweyongerēnga, mu'jule ensi. Ne-
kitībwa kya'mwe [a] nentisa ya'mwe
binabānga ku buli nsolo eyensi, ne
ku buli nyonyi eyawa'gulu ; era ne
byona ebijuza olukalu, nebyenyanja
byona, biwere'dwayo mu mukono
3 gwa'mwe. [b] Buli kiramu ekitam-
bula kinabānga kya kulya gyemuli ;
ngomu'do ogumera [c] byona mbiba-
4 wa'de. [d] Naye enyama awamu no-
bulamu bwayo, gwe musai gwayo,
5 temugiryānga. Era omusai gwa-
'mwe, ogwobulamu bwa'mwe, sire-
menga kuguvunāna ; [e] eri buli nsolo
nāguvunānānga : [f] neri omuntu, eri
buli [g] muganda womuntu, nāvunā-
6 nānga obulamu bwomuntu. [i] Buli
muntu anāyiwānga omusai gwo-
muntu, omusaigwe guyiibwēnga
abantu : [k] kubanga mu kifananyi
kya Katonda mweyakolera abantu.
7 Na'mwe mwālēnga, mweyongerē-
nga ; muzālēnga nyo kunsi, mweyo-
ngerēnga omwo.
8 Katonda nāgamba Nuwa nabā-
9 nabe awamu naye, nti Nānge, laba,
nyweze'za [l] endagāno yānge na'mwe
era neza'de lya'mwe erina'dānga
10 wo ; era ne buli kiramu ekiri awamu
na'mwe, enyonyi, ente, na buli nsolo
eyensi awamu na'mwe; byona ebiva
11 mu lyato, buli nsolo eyensi. Nānge
nānywezānga endagāno yānge na-
'mwe; 'sō ebirina omubiri byona
tebikyazikirizibwa nate mulundi
12 gwa kubiri okuzikiriza ensi. Ka-
tonda nāyogera nti [m] Kano ke ka-
bonero akendagāno gyendagāna
'nze na'mwe na buli kitonde kira-
mu ekiri na'mwe, okutūsa emirembe
13 egitali'gwāwo : nteka [n] musoke wā-
nge ku kire, era anābānga kabonero
akendagāno gyendagānye nensi.
14 Kale olunātukānga, bwenāletānga
ekire kunsi, musoke anālabikirānga
15 ku kire, [o] nānge na'jukirānga enda-
gāno yānge, gyendagānye 'nze na-
'mwe na buli kitōnde kiramu ekirina
omubiri kyona; nama'zi tegafū-
kenga nate matāba okuzikiriza omu-
16 biri gwona. Ne musoke anābānga
ku kire; nānge nāmutunulirānga,
nji'jukire [p] endagāno eteridiba Ka-
tonda gyalagānye na buli kitōnde
ekiramu ekirina omubiri kyona
17 ekiri munsi. Katonda nāgamba
Nuwa nti Ako ke kabonero akenda
gāno gyenyweze'za 'nze na buli
ekirina omubiri ekiri munsi.
18 Nabāna ba Nuwa, abāva mu lya-
to, Semu, ne Kamu, ne Yafesi : ne
19 Kamu ye yazāla Kanani. Abo bo-

[m] Yer. 33. 20, 25.
[a] Kos.2.18.
[b] Ma. 12. 15; 14. 3, 9, 11. Bik. 10. 12, 13.
[c] Bal. 14. 14, 20. 1 Kol. 10. 23, 26. Bak. 2. 16. 1 Tim. 4. 3, 4.
[d] Lev. 17. 10, 11; 19. 26. Ma. 12. 23. 1 Sam. 14. 33. Bik. 15. 20, 29.
[e] Kuv. 21. 28.
[f] Lub. 4. 9, 10. Zab. 9. 12.
[g] Bik. 17. 26.
[i] Kuv. 21. 12, 14. Lev. 24. 17. Mat. 26. 52. Kub. 13. 10.
[k] Lub. 1. 27.
[l] Is. 54. 9.
[m] Lub. 17. 11.
[n] Kub. 4. 3.
[o] Kuv. 28. 12. Lev. 26. 42, 45. Ez. 16. 60.
[p] Lub. 17. 13, 19.

nsatule Nuwa beyazāla: [r] naba'zukulu babo be bābuna ensi zona.
20 Nuwa nātanula okuba [s] omulimi, nāsimba olusuku olwemizabibu:
21 nānywa ku mwenge (gwalwo), [t] nātamīra; nākunamira mu wemaye.
22 Kamu, ye yazāla Kanani, nālaba ensonyi za kitawe, nābūlira baga-
23 ndabe ababiri abāli ebwēru. [u] Semu ne Yafesi nebatōla ekyambalo, nebakiteka ku bibegabega byābwe bombi, nebatambula ekyenyumanyuma, nebabika ku nsonyi za kitābwe; era amaso gābwe nga gatunulira nyuma, nebatalaba nso-
24 nyi za kitābwe. Nuwa nātamīrukuka mu mwengegwe, nāmanya omwānawe omuto bweyamukola.
25 Nāyogera nti
[w] Kanani akolimirwe;
Anābānga [v] mu'du waba'du eri bagandabe.
26 Era yayogera nti
[z] Mukama yebazibwe, Katonda wa Semu;
Era Kanani aberēnga mu'duwe.
27 Katonda agaziye Yafesi,
Era [a] atūlēnga mu wema za Semu;
Era Kanani abērēnga mu'duwe.
28 Nuwa nāwangāla amataba nga gamaze okubawo emyāka bisatu mwa-
29 tāno. Nenaku zona eza Nuwa zali myāka lwenda mwatāno: nāfa.

10 Ne kuno kwe kuzāla kwabāna ba Nuwa, Semu, Kamu, ne Yafesi: [a] abāna nebabazālirwa amataba nga gamaze okubawo.
2 [b] Abāna ba Yafesi; Gomeri, ne Magogi, ne Madai, ne Yavani, ne
3 Tubali, ne Meseki, ne Tirasi. Nabāna ba Gomeri; Asukenazi, ne
4 Lifasi, ne Togaluma. Nabāna ba Yavani; Erisa, ne Talusisi, Kitimu,
5 ne Dodanimu. Abo be bāgabirwa [c] ebizinga ebyamawānga munsi zābwe, buli muntu ngolulimirwe bwerwali; ngebika byābwe bwebyali, mu mawānga gābwe.
6 [d] Nabāna ba Kamu; Kusi, ne Mizulaimu, ne Puti, ne Kanani.
7 Nabāna ba Kusi; Seba, ne Kavira, ne Sabuta, ne Lama, ne Sabuteka: nabāna ba Lama; Seba, ne Dedani.
8 Kusi nāzāla Nimulodi; nātanula
9 okuba owamānyi munsi. Yali mui'zi wa mānyi [e] mu maso ga Mukama: kyekiva kyogerwa nti Nga Nimulodi omui'zi owamānyi mu maso ga
10 Mukama. [f] Nokusoka kwobwakabakabwe kwali Baberi, ne Ereki, ne Akadi, ne Kalune, munsi Sinali.
11 Nāva munsi omwo nāgenda mu Bwasuli, nāzīmba Nineve, ne Le-
12 kobosiira, ne Kala, ne Leseni ekiri wakati wa Nineve ne Kala [ekyo
13 kye kibuga ekinene]. Mizulaimu nāzāla Ludimu, ne Anamimu, ne
14 Lekabimu, ne Nafutukimu, ne Pasulusimu, ne Kasulukimu [g] omwava Abafirisiti], ne Kafutolimu.
15 Kanani nāzāla Zidoni omuberye-
16 beryewe, ne Kesi; Nomuyebusi,
17 Nomwamoli, Nomugirugasi; Nomukivi, Nomwaluki, Nomusini;
18 Nomwaluvada, Nomuzemali, Nomukamasi: nebika Ebyomukanani
19 nebi'dirira (abo) okubuna. [i] Nensalo Eyomukanani yava mu Zidoni, ngogenda Egerali, netūka ku Gaza; era yatūka ku Lasa, ngogenda Esodoma ne Gomola ne Aduma
20 ne Zeboimu. Abo be bāna ba Kamu, ebika byābwe nga bwebyali, nenimi zābwe, munsi zābwe, mu mawānga gābwe.
21 Era ne Semu, jaja wabāna bona aba Eberi, muganda wa Yafesi omukulu, naye nāzālirwa abāna.
22 [k] Abāna ba Semu; Eramu, ne Asuli, ne Alupakusadi, ne Ludi,
23 ne Alamu. Nabāna ba Alamu; Uzi, ne Kuli, ne Geseri, ne Masi.
24 Ne Alupakusadi nāzāla [l] Sera;
25 Sera nāzāla Eberi. [m] Eberi nāzālirwa abāna babiri: erinya lyomu Peregi; kubanga mu nakuze ensi zona mwezagabirwa; nerinya lya
26 mugandawe Yokutani. Yokutani nāzāla Alumodadi, ne Serefu, ne
27 Kazalumavesi, ne Yera; ne Kado-
28 lamu, ne Uzali, ne Dikula; ne
29 Obali, ne Abimaeri, ne Seba; ne Ofiri, ne Kavira, ne Yobabu: abo
30 bona bāna ba Yokutani. Nensi gyebātūlamu yava ku Mesa, ngogenda Esefali, olusozi olwebuva-
31 njuba. Abo be bāna ba Semu, ebika byābwe nga bwebyali, nenimi zābwe, munsi zābwe, amawānga gābwe nga bwegali.
32 Ebyo bye bika ebyabāna ba Nuwa, ngokuzālibwa kwābwe bwekwali, mu mawānga gābwe: [n] era mwabo mwegāva amawānga okwawulirwa munsi amataba nga gamaze okubawo.

11 Nensi zona zalina olulimi lumu
2 nenjogera emu. Awo, bwebāli batambula ebuvanjuba, nebalaba olusenyi munsi Sinali; nebatūla
3 omwo. Nebagambagana nti Kale 'no, tukole amatofali, tugokere dala. Awo nebaba namatofali mu kifo kyamainja, nebitosi mu kifo
4 kyenoni. Nebogera nti Kale 'no, twezīmbire ekibuga, nekigo, [a] (ekiritūsa) entiko yakyo mu 'gulu, era twefunire erinya; tuleme okusasānira dala ewala munsi zona.
5 [b] Mukama na'ka okulaba ekibuga nekigo, abāna babantu byebāzīmba.
6 Mukama nāyogera nti Laba, [c] abo lye 'gwānga limu, era bona balina olulimi lumu; era kino kyebatanu-

[r] Lub. 10. 32. 1 Byom. 1. 4.
[s] Lub.3.19, 23; 4. 2. Nge. 12.11.
[t] Nge.20.1. 1 Kol. 10. 12.
[u] Kuv. 20. 12. Bag. 6. 1.
[w] Ma. 27. 16.
[v] Yos.9.23. 1 Basek. 9. 20, 21.
[z] Zab. 144. 15. Beb. 11.16.
[a] Bef. 2.13, 14; 3. 6.
[a] Lub. 9. 1, 7, 19.
[b] 1 Byom. 1. 5.
[c] Zab. 72. 10. Yer. 2. 10; 25. 22. Zef. 2. 11.
[d] 1 Byom. 1. 8.
[e] Lub. 6. 11.
[f] Mi. 5. 6.
[g] 1 Byom. 1. 12.
[i] Lub. 13. 12, 14, 15, 17; 15. 18-21. Kubal. 34. 2-12. Yos.12.7,8.
[k] 1 Byom. 1. 17 neb.
[l] Lub. 11. 12.
[m] 1 Byom. 1. 19.
[n] Lub. 9. 19
[a] Ma. 1. 28.
[b] Lub. 18. 21.
[c] Bik. 17. 26.

la okukola: ne kakano tewali ekigenda okubalema, [d] kyebagala oku-
7 kola. Kale 'no, [e] tu'ke, tutabuliretabulire eyo olulimi lwābwe, [f] baleme okutegēra enjogera yābwe
8 bo'ka na bo'ka. Bwatyo Mukama [g] nābasasānyiza dala okuva eyo okubuna ensi zona: nebaleka oku-
9 zīmba ekibuga. Erinya lyakyo kyeryava litūmibwa Baberi; kubanga eyo Mukama gyeyatabuliratabulira olulimi lwensi zona: nokuva eyo Mukama nabasasānyiza dala okubuna ensi zona.
10 Kuno kwe kuzāla kwa Semu. Semu yali yakamaze emyāka kikumi, nāzāla Alupakusadi amataba nga gakamaze emyāka ebiri okuba-
11 wo: Semu nāwangāla bweyamala okuzāla Alupakusadi emyāka bitāno, nāzāla abāna abobulenzi nabobuwala.
12 Alupakusadi nāmala emyāka asa-
13 tu mwetāno, [i] nāzāla Sera: Alupakusadi nāwangāla bweyamala okuzāla Sera emyāka bina mwesatu, nāzāla abāna abobulenzi nabobuwala.
14 Sera nāmala emyāka asatu, nā-
15 zāla Eberi: Sera nāwangāla bweyamala okuzāla Eberi emyāka bina mwesatu, nāzāla abāna abobulenzi nabobuwala.
16 Eberi nāmala emyāka asatu
17 mwena, nāzāla [k] Peregi; Eberi nāwangāla bweyamala okuzāla Peregi emyāka bina mwasatu, nāzāla abāna abobulenzi nabobuwala.
18 Peregi nāmala emyāka asatu,
19 nāzāla Leu: Peregi nāwangāla bweyamala okuzāla Leu emyāka bibiri mu mwenda, nāzāla abāna abobulenzi nabobuwala.
20 Leu nāmala emyāka asatu mwe-
21 biri, nāzāla [l] Serugi: Leu nāwangāla bweyamala okuzāla Serugi emyāka bibiri mu musānvu, nāzāla abāna abobulenzi nabobuwala.
22 Serugi nāmala emyāka asatu,
23 nāzāla Nakoli: Serugi nāwangāla bweyamala okuzāla Nakoli emyāka bibiri, nāzāla abāna abobulenzi nabobuwala.
24 Nakoli nāmala emyāka abiri mu
25 mwenda, nāzāla [m] Tera: Nakoli nāwangāla bweyamala okuzāla Tera emyāka kikumi mu kumi mu mwenda, nāzāla abāna abobulenzi nabobuwala.
26 Tera nāmala emyāka nsānvu, nāzāla [n] Ibulamu, Nakoli, ne Kalani.
27 Era kuno kwe kuzāla kwa Tera. Tera yazāla Ibulamu, Nakoli, ne,
28 Kalani; Kalani nāzāla Luti. Kalani nafira awali kitawe munsi mweyazālirwa, mu Uli, (yensi)
29 Eyabakaludaya. Ne Ibulamu ne Nakoli nebewasiza abakazi: omukazi wa Ibulamu erinyalye [o] Salai; nomukazi wa Nakoli erinyalye [p] Mirika, omwāna wa Kalani, ye kitawe wa Mirika, era kitawe wa Isika.
30 Era [r] Salai yali mugumba; teyalina
31 mwāna. Tera nātwāla Ibulamu omwānawe, ne Luti, omwāna wa Kalani, omu'zukuluwe, ne Salai mukamwānawe, omukazi womwānawe Ibulamu; nebavayo nabo mu [s] Uli, yensi Eyabakaludaya, okuingira [t] munsi ya Kanani; nebatūka
32 Ekalani, nebatūla eyo. Nenaku za Tera zali emyāka bibiri mwetāno: Tera nāfira mu Kalani.

12 Awo [a] Mukama nāgamba Ibulamu nti Va munsi yanyo, era awali ekikakyo, nenyumba ya kitawo, oingire munsi gyendikulaga:
2 nānge [b] ndikufūla e'gwānga edene, era [c] nākuwānga omukisa, era nākuzānga erinyalyo; era [d] bērānga
3 mukisa 'gwe: nānge [e] nābawānga omukisa abanākusabirānga 'gwe omukisa, noyo anākukolimirānga nāmukolimirānga 'nze; ne [f] mu-'gwe ebika byona ebyomunsi mwe-
4 biriwerwa omukisa. Bwatyo Ibulamu nāgenda, nga Mukama bweyamugamba; ne Luti nāgenda naye: Ibulamu yali yakamaze emyāka nsānvu mwetāno bweyava mu
5 Kalani. Ibulamu nātwāla Salai mukaziwe, ne Luti omwāna wa mugandawe, nebintu byābwe byona byebāli bakung'anyi'za, [g] nabantu bebafunira [i] mu Kalani; nebavayo okuingira munsi ya Kanani; neba-
6 ingira munsi ya Kanani. Ibulamu [k] nāita munsi nātūka mu kifo kya Sekemu, [l] awali omuvule gwa Mole. [m] Era Omukanani yali munsi mu
7 biro ebyo. [n] Mukama nālabikira Ibulamu, nāyogera nti [o] Eza'deryo ndiriwa ensi eno: nāzīmbira eyo [p] ekyōto eri Mukama eyamulabikira-
8 ra. Nāvayo nāgenda awali olusozi ku lui olwebuvanjuba Olwebeseri, nāsimba ewemaye, Ebeseri nga kiri ku lui olwebugwanjuba, ne Ai ku lui olwebuvanjuba: nāzīmbira eyo ekyōto eri Mukama, [r] nākābira
9 erinya lya Mukama. Ibulamu nātambula, [s] ngakyakwata e'kubo eryobukika obwadyo.
10 Newagwa [t] enjala munsi: Ibulamu [u] nāserengeta mu Misiri, okutūla omwo; kubanga enjala yali [w] nyingi
11 munsi. Awo, bweyali nganātera okuingira mu Misiri, nālyoka agamba Salai mukaziwe nti Laba, 'manyi nga gwoli [y] mukazi mulungi
12 okulaba: kale, Abamisiri bwebalikulaba, kyebaliva bogera nti Oyo ye mukaziwe: era [z] balinzi'ta 'nze, naye 'gwe balikuwonya mulamu.

[d] Zab. 2. 1.
[e] Lub. 1. 26. Zab. 2. 4. Bik. 2. 4–6.
[f] Lub. 42. 23. Ma. 28. 49. Yer. 5. 15. 1 Kol. 14. 2, 11.
[g] Luk. 1. 51.
[i] Luk. 3. 36.
[k] Luk. 3. 35.
[l] Luk. 3. 35.
[m] Luk. 3. 34.
[n] Yos. 24. 2. 1 Byom. 1. 26.
[o] Lub. 17. 15; 20. 12.
[p] Lub. 22. 20.
[r] Lub. 16. 1, 2; 18. 11, 12.
[s] Nek. 9. 7. Bik. 7. 4.
[t] Lub. 10. 19.
[a] Lub. 15. 7. Nek. 9. 7. Is. 41. 2. Bik. 7. 3. Beb. 11. 8.
[b] Lub. 17. 6; 18. 18. Ma. 26. 5. 1 Basek. 3. 8.
[c] Lub. 24. 35.
[d] Lub. 28. 4. Bag. 3. 14.
[e] Lub. 27. 29. Kuv. 23. 22. Kubal. 24. 9.
[f] Lub. 18. 18; 22. 18; 26. 4. Zab. 72. 17. Bik. 3. 25. Bag. 3. 8.
[g] Lub. 14. 14.
[i] Lub. 11. 31.
[k] Beb. 11. 9.
[l] Ma. 11. 30. Balam. 7. 1.
[m] Lub. 13. 7.
[n] Lub. 17. 1.
[o] Lub. 13. 15; 17. 8. Zab. 105. 9, 11.
[p] Lub. 13. 4.
[r] Lub. 13. 4.
[s] Lub. 13. 3.
[t] Lub. 26. 1.
[u] Zab. 105. 13.
[w] Lub. 43. 1.
[y] Lub. 26. 7.
[z] Lub. 20. 11; 26. 7.

13 [a] Oyogerānga, nkwegairi'de, nga
gwoli mwanyinaze: ndyoke ndabe
ebirungi kububwo, nobulamu bwā-
14 nge buwone kululwo. Awo, Ibu-
lamu bweyamala okuingira mu Mi-
siri, Abamisiri [b] nebalaba omukazi
15 nga mulungi nyo. Nabakūngu ba
Falao nebamulaba, nebamutendere-
za eri Falao; [c] nebatwāla omukazi
16 mu nyumba ya Falao. [d] Nākola
bulungi Ibulamu kububwe: nāba
nendiga, nente, nendogoi ensaja,
naba'du, nabazāna, nendogoi enka-
17 zi, neng'amira. Mukama [e] nābonya-
bonya Falao nenyumbaye nebibono-
bono ebikulu olwa Salai mukazi wa
18 Ibulamu. Falao nāita Ibulamu, nā-
yogera nti [f] Kino kiki kyonkoze?
kiki ekyakulobera okumbūlira nga
19 ye mukaziwo? Kiki ekyakwogeza
nti Ye mwanyinaze? nānge nokut-
wāla ne'mutwāla okuba mukazi
wānge: kale kakano laba mukazi-
20 wo, omutwāle, wegendere. [g] Falao
nāmulagiririza abasaja: nebamwe-
rekerako ye ne mukaziwe ne byona
byeyalina.

13 Ibulamu nālinya nāva mu Misiri, ye ne mukaziwe ne byona byeyalina, ne Luti wamu naye, [a] ne-
2 bagenda mu bukika obwadyo. [b] Era
Ibulamu yalina obugaga bungi, ente,
3 ne feza, ne zābu. Nāgenda ngata-
mbula nāva [c] mu bukika obwadyo
nātūka Ebeseri, mu kifo ewemaye
mweyasoka okubēra, wakati Wabe-
4 seri ne Ai; [d] mu kifo ekyekyōto
kyeyakola eyo oluberyeberye: Ibu-
lamu [e] nākābira eyo erinya lya Mu-
5 kama. Era ne Luti, eyagenda ne
Ibulamu, yalina embuzi nente ne-
6 wema. [f] Ensi netebaīnza bombi
okutūla awamu: kubanga ebintu
byābwe byali bingi, nokuīnza neba-
7 taīnza kutūla wamu. Newabawo
[g] empaka eri abasūmba bente za
Ibulamu nabasūmba bente za Luti:
era [i] Omukanani Nomuperizi bātūla
8 munsi mu naku ezo. Ibulamu nā-
gamba Luti nti [k] Waleme okubawo
empaka, nkwegairi'de, eri 'nze nā-
we, neri abasūmba bānge nabasū-
mbabo; kubanga tuli ba luganda.
9 [l] Ensi yona si mu masogo? yawu-
kana nānge, nkwegairi'de; [m] oba-
nga (oneroboza) omukono ogwa ko-
no, nānge nāgenda ku mukono ogwa-
dyo; nāwe (bwoneroboza) omukono
ogwadyo, nānge nāgenda ku mu-
10 kono ogwa kono. Luti nāimusa
amasoge, nālaba [n] olusenyi olwa Yo-
ludani lwona, nga mulimu ama'zi
mangi wonawona, Mukama nga [o] ta-
nāzikiriza Sodoma ne Gomola, nga
[p] lufanana ngolusuku lwa Mukama,
ngensi Yemisiri, ngogenda mu [r] Zo-
11 ali. Awo Luti neyeroboza olusenyi
lwona olwa Yoludani; Luti nātā-
mbula ebuvanjuba: nebawukana
12 bo'ka na bo'ka. Ibulamu nātūla
munsi ya Kanani, ne Luti [s] nātūla
mu bibuga ebyomulusenyi, [t] na'ju-
lula ewemaye nāgitūsa Esodoma.
13 Nabantu abomu Sodoma bāli babi
era [u] bōnōnyi nyini mu maso ga
14 Mukama. Mukama nāgamba Ibu-
lamu, Luti, bweyamala okwawukana
naye, nti Imusa kakano amasogo,
otunule ngoima mu kifo mwoli,
[w] obukika obwa kono nobwadyo ne-
15 buvanjuba nebugwanjuba: kuba-
nga ensi yona gyolabye, [y] ndigiwa
'gwe, [z] neza'deryo emirembe gyona.
16 Era [a] ndifūla neza'deryo ngenfūfu
eyokunsi: era omuntu bwainza oku-
bala enfūfu eyokunsi, era neza'de-
17 ryo liribalika. Golokoka, otambule
obune ensi obuwānvu bwayo nobu-
gazi bwayo; kubanga ndigiwa 'gwe.
18 Ibulamu na'julula ewemaye, na'ja
[b] nātūla awali emivule gya Mamule,
[c] egiri mu Kebuloni, nāzimbira eyo
ekyōto eri Mukama.

14 Awo mu mirembe gya Amulaferi
kabaka [a] Wesinali, Alioki, kaba-
ka Werasali, Kedolaomeri, kabaka
[b] Weramu, negya Tidali, kabaka
2 Wegoiimu, nebalwāna ne Bera, ka-
baka Wesodoma, ne Birusa, kabaka
Wegomola, Sinabu, kabaka [c] Wea-
duma, ne Semeberi, kabaka Weze-
boiimu, ne kabaka Webera, [ye
3 [d] Zoali]. Abo bona nebegatira mu
kiwōnvu Sidimu [e] eyo ye nyanja
4 eyomunyo]. Bāwerereza Kedolao-
meri emyāka kumi nebiri, ne mu
mwāka ogwekumi nesatu nebajēma.
5 Ne mu mwāka ogwekumi nena Ke-
dolaomeri na'ja, ne bakabaka abāli
awamu naye, nebakubira [f] Abalefa
mu Asuterosikalunaimu, [g] Nabazuzi
mu Kamu, [i] Nabemi mu Savekiria-
6 saimu, [k] Nabakoli ku lusozi lwābwe
Seiri, nebabagoba okutūsa Erupa-
7 lani ekiri okumpi ne'dungu. Ne-
ba'dayo nebatūka Enumisupati [ye
Kadesi], nebakuba ensi yona Eyaba-
maleki, era Neyabamoli, abātūla
8 mu [l] Kazazonitamali. Newatabāla
kabaka Wesodoma, ne kabaka We-
gomola, ne kabaka Weaduma, ne
kabaka Wezeboiimu, ne kabaka We-
bera [ye Zoali]; nebategeka olu-
talo okulwānira nabo mu kiwōnvu
9 Sidimu; okulwāna ne Kedolaomeri,
kabaka Weramu, ne Tidali, kabaka
Wegoiimu, ne Amulaferi, kabaka
Wesinali, ne Alioki kabaka Wera-
sali: bakabaka abana nga balwāna
10 nabatāno. Era ekiwōnvu Sidimu
kyali kiju'de [m] obunya obwebitosi;
ne bakabaka Besodoma Negomola
neba'duka, nebagwa omwo, nābo
abāsigalawo neba'dukira ku [n] lusozi.

[a] Lub. 20. 5, 13.
[b] Mat. 5. 28.
[c] Lub. 20. 2.
[d] Lub. 20. 14.
[e] Lub. 20. 18. 1 Byom. 16. 21. Zab. 105. 14. Beb. 13. 4.
[f] Lub. 20. 9; 26. 10.
[g] Nge. 21. 1.
[a] Lub. 12. 9.
[b] Lub. 24. 35. Zab. 112. 3. Nge. 10. 22.
[c] Lub. 12. 8, 9.
[d] Lub. 12. 7, 8.
[e] Zab. 116. 17.
[f] Lub. 36. 7.
[g] Lub. 26. 20.
[i] Lub. 12. 6.
[k] 1 Kol. 6. 7.
[l] Lub. 20. 15; 34. 10.
[m] Bal. 12. 18. Beb. 12. 14. Yak. 3. 17.
[n] Zab. 107. 34.
[o] Lub. 19. 24, 25.
[p] Lub. 2. 10. Is. 51. 3.
[r] Lub. 14. 2, 8; 19. 22.
[s] Lub. 19. 29.
[t] Lub. 14. 12. 2 Pet. 2. 7, 8.
[u] Lub. 6. 11.
[w] Lub. 28. 14.
[y] Lub. 12. 7; 15. 18; 17. 8; 24. 7; 26. 4. Ma. 34. 4. Bik. 7. 5.
[z] 2 Byom. 20. 7. Zab. 37. 22, 29; 112. 2.
[a] Lub. 15. 5; 22. 17; 26. 4; 28. 14; 32. 12. Kuv. 32. 13. Kubal. 23. 10. Ma. 1. 10. 1 Basek. 4. 20. 1 Byom. 27. 23. Is. 48. 19. Yer. 33. 22. Bal. 4. 16–18. Beb. 11. 12.
[b] Lub. 14. 13.
[c] Lub. 35. 27.
[a] Lub. 11. 2.
[b] Is. 11. 11.
[c] Ma. 29. 23.
[d] Lub. 19. 22.
[e] Ma. 3. 17. Zab. 107. 34.
[f] Ma. 3. 11.
[g] Ma. 2. 20.
[i] Ma. 2. 10, 11.
[k] Ma. 2. 12, 22.
[l] 2 Byom. 20. 2.
[m] Lub. 11. 3.
[n] Lub. 19. 17, 30.

11 Nebanyaga [o] ebintu byona ebyomu
Sodoma Negomola, nebyokulya byā-
12 bwe byona, nebegendera. Nebanya-
ga Luti, [p] omwāna wa muganda wa
Ibulamu, [r] eyatūlānga mu Sodoma,
13 nebintubye, nebagenda. Newa'ja
omu eyawonawo, nābūlira Ibulamu
Omwebulaniya: [s] oyo yatūlānga
awali emivule gya Mamule Omwa-
moli, muganda wa Esukoli, era mu-
ganda wa Aneri; [t] nabo bāli nga ba-
14 lagānye ne Ibulamu. Ibulamu bwe-
yawulira ng a bānyaga [u] mugandawe,
nāgenda nabasajabe abāigirizibwa
okulwāna, [w] abāzālirwa mu nyumba-
ye, ebikumi bisatu mu kumi mu
munāna, nebabagoberera okutūsa
15 [y] ku Dani. Nebawukanamu okuba-
lūmba ekiro, ye naba'dube, [z] neba-
bakuba, nebabagoberera okutūsa ku
Koba, ekiri ku mukono ogwa kono
16 ogwe Damasiko. Nākomyawo [a] ebi-
ntu byona, era nākomyawo ne mu-
gandawe Luti, nebintubye, era na-
17 bakazi, nābantu. Ne kabaka We-
sodoma [b] nāfulumaokumusisinkana,
[c] bweyamala okukomawo nga'se Ke-
dolaomeri ne bakabaka abāli naye,
mu kiwōnvu Save [kye [d] kiwōnvu
18 kya kabaka]. Ne [e] Merukizedeki ka-
baka Wesalemi nāleta e'mere no-
mwenge: era ye yali [f] kabona wa
19 Katonda [g] ali wa'gulu enyo. Nā-
musabira omukisa, nāyogera nti
Ibulamu [i] awebwe omukisa Katonda
ali wa'gulu enyo, [k] nanyini 'gulu
20 nensi: era [l] Katonda ali wa'gulu
enyo atenderezebweakugabi'de aba-
labebo mu mukonogwo. Nāmuwa
ekitūndu ekyekumi [m] ekya byona.
21 Kabaka Wesodoma nāgamba Ibula-
mu nti Mpa 'nze abantu, ebintu obye-
22 twālire 'gwe. Ibulamu nāgamba
kabaka Wesodoma nti [n] Nyimusi'za
omukono gwange eri Mukama, Ka-
tonda ali wa'gulu enyo, [o] nanyini
23 'gulu nensi, (nga ndaira) nti siri-
twāla ka'gwa newakuba'de akakoba
kengato newakuba'de akantu kona
kolina, oleme okwogera nti 'Muga-
24 gawazi'za Ibulamu: wabula ebyo
abavubuka byebali'de, nomugabo
gwabasaja [p] abāgenda nānge; Aneri,
Esukoli, ne Mamule abo batwāle
omugabo gwābwe.

15 Oluvanyuma lwebyo ekigambo
kya Mukama neki'jira Ibulamu
mu [a] kwolesebwa, nga kyogera nti
[b] Totya, Ibulamu: 'nze [c] ngaboyo,
2 [d] nempērayo enene enyo. Ibulamu
nāyogera nti Ai Mukama Katonda,
onompa ki, [e] kubanga ntambula nga
sirina mwāna, naye alirya enyumba
3 yānge ye Damaseka Erieza? Ibu-
lamu nāyogera nti Laba, 'nze tompa-
'de za'de: era, laba, eyazālirwa mu
nyumba yānge ye musika wānge.
4 Era, laba, ekigambo kya Mukama
nekimu'jira, nga kyogera nti Omu-
ntu oyo taliba musikāwo; naye [f] ali-
va mu ntumbwezo 'gwe yaliba omu-
5 sikāwo. Nāmufulumya ebwēru, nā-
yogera nti Tunulira e'gulu kakano,
[g] obale [i] emunyenye, bwonoīnza oku-
zibala: nāmugamba nti [k] Eza'deryo
6 bweririba bwerityo. [l] Na'kiriza Mu-
kama; [m] nākumubalira okuba obu-
7 tukirivu. Nāmugamba nti 'Nze
Mukama [n] eyakp'gya mu [o] Uli Eya-
bakaludaya, [p] okukuwa ensi eno
8 okugisikira. Nāyogera nti Ai Mu-
kama Katonda, [r] kiki ekināntegēza
9 nga ndigisikira? Nāmugamba nti
Ontwālire ente enkazi eyakamaze
emyāka esatu, nembuzi enkazi eya-
kamaze emyāka esatu, nendiga
ensaja eyakamaze emyāka esatu,
10 ne kamukukulu, nejiba eto. Neye-
twālira ebyo byona, [s] nābyasāmu
wakati, nāteka ebitūndu bibiri bibiri
nga birabagana; naye [t] enyonyi nā-
11 tazasāmu. Namasega negagwa ku
12 mirambo, Ibulamu nāgagoba. Awo
enjuba bweyali ngegwa, [u] otulo otu-
ngi netugwa ku Ibulamu; era, laba,
entisa eyekizikiza ekiku'te nemu-
13 gwako. Nāgamba Ibulamu nti Te-
gērera dala [w] ngeza'deryo liriba ge-
nyi munsi eteri yābwe, era baliba-
wereza; era [y] balibabonyezabonye-
14 za emyāka bina; era ne'gwānga
eryo, lyebaliwereza, [z] ndirisalira
omusāngo: nebalyoka [a] bavamu
15 nga balina ebintu bingi. Naye [b] 'gwe
oligenda [c] awali bajajabo neni-
rembe; [d] olizikibwa bwolimala oku-
16 wangāla obulungi. Ne mu [e] mire-
mbe egyokuna balikomawo nate
wano: kubanga obutali butukirivu
[f] Obwomwamoli [g] tebunātukirira.
17 Awo, enjuba bweyamala okugwa,
ekizikiza nga kiku'te, laba, ekikōmi
ekinyōka nomumuli ogwāka nebiita
18 wakati awali ebitūndu ebyo. Ku
lunaku olwo Mukama [i] nālagāna ne
Ibulamu, ngayogera nti [k] Eza'deryo
ndiwa'de ensi eno, okuva ku mu'ga
Ogwemisiri okutūka ku mu'ga omu-
19 nene, omu'ga Fulati: Omukeni, No-
20 mukenizi, Nomukadumoni, Nomu-
21 kiti, Nomuperizi, Nabalefa, Nomwa-
moli, Nomukanani, Nomugirugasi,
Nomuyebusi.

16 Salai, mukazi wa Ibulamu,
[a] nātamuzālira bāna: era yalina
omuzāna, [b] Omumisiri, erinyalye
2 [c] Agali. Salai nāgamba Ibulamu
nti Laba 'no, Mukama [d] anziizi'za
obutazālānga; nkwegairi'de, ingira
eri omuzāna wānge; mpo'zi ndifuna
abāna muye. Ibulamu [e] nāwulira
3 edobozi lya Salai. Salai, mukazi
wa Ibulamu, nātwāla Agali, Omu-
misiri, muzānawe, Ibulamu bweyali

[o] lu. 16, 21.
[p] Lub. 12. 5.
[r] Lub. 13. 12.
[s] Lub. 13. 18.
[t] lu. 24.
[u] Lub. 13. 8.
[w] Lub. 15. 3; 17. 12, 27. Mub. 2. 7.
[y] Balam. 18. 29.
[z] Is. 41.2,3.
[a] nyi. 11, 12.
[b] Balam. 11. 34. 1 Sam. 18. 6.
[c] Beb. 7. 1.
[d] 2 Sam. 18. 18.
[e] Beb. 7. 1.
[f] Zab. 110. 4. Beb. 5. 6.
[g] Mi. 6. 6. Bik. 16. 17.
[i] Lus. 3.10. 2 Sam. 2.5.
[k] lu. 22. Mat. 11.25.
[l] Lub. 24. 27.
[m] Beb. 7.4.
[n] Kuv. 6.8. Dan. 12. 7. Kub. 10. 5, 6.
[o] lu. 19.
[p] lu. 13.
[a] Dan. 10. 1. Bik. 10.10, 11.
[b] Lub. 26. 24. Dan. 10.12. Luk. 1. 13, 30.
[c] Zab. 3. 3; 5.12; 84.11; 91. 4; 119. 114.
[d] Zab. 16. 5; 58. 11. Nge. 11.18.
[e] Bik. 7. 5.
[f] 2 Sam. 7. 12.
[g] Zab. 147. 4.
[i] Yer. 33. 22.
[k] Lub. 22. 17. Kuv. 32. 13. Ma. 1. 10; 10. 22. 1 Byom. 27. 23. Bal. 4. 18. Beb. 11.12.
[l] Bal. 4. 3, 9, 22. Bag. 3. 6. Yak. 2. 23.
[m] Zab. 106. 31.
[n] Lub. 12.1.
[o] Lub. 11. 31.
[p] Zab. 105. 40, 44. Bal. 4. 13.
[r] Lub. 24. 13, 14. Balam. 6. 17, 37. 1 Sam. 14. 9, 10. 2 Basek. 20. 8. Luk. 1. 18.
[s] Yer. 34. 18, 19.
[t] Lev. 1.17.
[u] Lub. 2.21. Yob. 4. 13.
[w] Kuv. 12. 40. Zab. 105. 23. Bik. 7. 6.
[y] Kuv. 1.11. Zab. 105. 25.
[z] Kuv. 6. 6. Ma. 6. 22.
[a] Kuv. 12. 36. Zab. 105. 37.
[b] Yob. 5.26.
[c] Bik. 13. 36.
[d] Lub. 25.8.
[e] Kuv. 12. 40.
[f] 1 Basek. 21. 26.
[g] Dan. 8. 23. Mat. 23.32. 1 Bas. 2.16.
[i] Lub. 24.7.
[k] Lub. 12. 7; 13. 15; 26. 4. Kuv. 23. 31. Ma. 1. 7; 11.24; 34.4. Yos. 1. 4. 1 Basek. 4. 21. Nek. 9. 8. Zab. 105. 11.
[a] Lub. 15. 2, 3.
[b] Lub. 21.9.
[c] Bag. 4.24.
[d] Lub. 20. 18; 30. 2. 1 Sam. 1.5, 6.
[e] Lub. 3.17.

yakamaze emyāka ekumi okutūla
munsi ya Kanani, nāmuwa Ibulamu
4 musajawe okuba mukaziwe. Nāi-
ngira eri Agali, naye nāba olubuto:
awo bweyalaba ngali lubuto, mu-
golewe [f] nānyōmebwa mu masoge.
5 Salai nāgamba Ibulamu nti Okwō-
nōna kwānge kube ku'gwe: nakuwa
omuzāna wānge mu kifubakyo; ka-
le bweyalaba ngali lubuto, nenyō-
mebwa mu masoge: Mukama [g] atu-
6 salire omusāngo 'nze nāwe. Naye
[i] Ibulamu nāgamba Salai nti [k] Laba,
omuzānawo ali mu mukonogwo;
mukolere ekifanana ekirungi mu
masogo. Salai nāmujōgānga, [l] na-
7 'duka mu masoge. Ne malaika wa
Mukama nāmulabira awali olu'zi
olwama'zi mu 'dungu, olu'zi olulimu
8 'kubo ngogenda [m] Esuli. Nāyogera
nti Agali, muzāna wa Salai, ova
wa? era ogenda wa? Naye nāyo-
gera nti Nziruka mu maso ga mu-
9 gole wānge Salai. Ne malaika wa
Mukama nāmugamba nti 'Dayo eri
mugolewo, [n] ogōnde wansi wemiko-
10 nogye. Era malaika wa Mukama
nāmugamba nti [o] Ndyongera nyo
eza'deryo, nokubala neritabalika
11 olwobungi. Era malaika wa Mu-
kama nāmugamba nti Laba, oli lu-
buto, era olizāla omwāna wa bu-
lenzi; era [p] olimutūma erinya Isi-
maeri, kubanga Mukama awuli'de
12 okubonyabonyazebwakwo. [r] Era
aliba ngentulege mu bantu; omu-
konogwe gunālwānānga na buli mu-
ntu, nomukono gwa buli muntu
gunālwānānga naye; [s] era anātūlā-
13 nga awali bagandabe bona. Nāita
erinya lya Mukama eyayogera na-
ye, nti 'Gwe Katonda alaba: kuba-
nga yayogera nti Nokutunula ntu-
14 nuli'de oyo [t] andaba? Olu'zi kye-
rwava luitibwa [u] Beerirakairoi: la-
ba, luli [w] wakati Wakadesi Nebere-
15 di. [y] Agali nāzālira Ibulamu omwā-
na: Ibulamu nātūma omwānawe,
Agali gweyazāla, erinyalye [z] Isima-
16 eri. Ibulamu yali yakamaze emyā-
ka kināna mu mukāga, Agali bwe-
yazālira Ibulamu Isimaeri.

17 Awo Ibulamu bweyali yaka-
maze emyāka kyenda mu mwe-
nda, Mukama [a] nālabikira Ibulamu,
nāmugamba nti [b] 'Nze Katonda O-
muīnza webintu byona; [c] tambuli-
rānga mu maso gānge, obērēnga
2 [d] mutukirivu. Nānge ndiragāna
endagāno yānge 'nze nāwe, era
3 [e] ndikwāza nyo. Ibulamu [f] nā-
vūnama amasoge: Katonda nāyo-
4 gera naye nti 'Nze, laba, endagāno
yānge eri nāwe, nāwe oliba [g] kitawe
5 wamawānga amangi. 'Sō tokyaiti-
bwānga nate erinyalyo Ibulamu,
naye [i] erinyalyo linābānga Ibulai-
mu; [k] kubanga nkufu'de kitawe wa-
6 mawānga amangi. Era ndikwāza
nyo, era [l] ndikufūla amawānga, ne
7 [m] bakabaka baliva mu'gwe. Era
[n] ndinyweza endagāno yānge 'nze
nāwe neza'deryo eriri'dawo okutū-
sa emirembe gyābwe gyona okuba
endagāno eteridiba, [o] okuba Kato-
nda eri 'gwe neri [p] eza'deryo eriri-
8 'dawo. Era [r] ndikuwa 'gwe neza'de-
ryo eriri'dawo ensi [s] gyewatambu-
lirāngamu, ensi yona eya Kanani,
okugirya emirembe gyona; era 'nze
9 [t] nābērānga Katonda wābwe. Ka-
tonda nāgamba Ibulaimu nti Nāwe,
gwolikwata endagāno yānge, 'gwe
neza'deryo eriri'dawo okutūsa emi-
10 rembe gyābwe gyona. Eno ye ndā-
gāno yānge, gyemunākwatānga, eri
'nze na'mwe neza'deryo eriri'dawo;
buli musaja mu'mwe anākomolwā-
11 nga. Era munākomolwānga omu-
biri gwekikuta kya'mwe; era kunā-
bānga [u] kabonero akendagāno eri
12 'nze na'mwe. Anāmalānga enaku
omunāna [w] anākomolwānga mu'-
mwe, buli musaja mu mirembe gya-
'mwegyona, anāzālirwānga mu nyu-
mba, era noyo mu'na'gwānga yena
gwanābaguzānga nebintu, atali wa
13 ku za'de lya'mwe. Anāzālirwānga
mu nyumbayo, noyo anāgulibwānga
nebintubyo, kibagwānira okumuko-
molānga: nendagāno yānge ene-
bānga mu mubiri gwa'mwe okuba
14 endagāno eteridiba. Nomusaja ata-
li mukomole atakomolwānga mu
mubiri gwekikutakye, obulamu o-
bwo [y] bunāzikirizibwānga mu ba-
ntube; ngamenye endagāno yānge.
15 Katonda nāgamba Ibulaimu nti
Salai mukaziwo, tokyamuita eri-
nyalye Salai, naye Sala lye linabā-
16 nga erinyalye. Nānge ndimuwa
omukisa, era nate [z] ndikuwa omwā-
na muye: wewawo, ndimuwa omu-
kisa, naye aliba (nyina) [a] wamawā-
nga; bakabaka babantu baliva mu-
17 ye. Ibulaimu nālyoka avūnama
amasoge, [b] nāseka, nāyogera mu
mutimagwe nti Omwāna alizālirwa
oyo eyakamaze emyāka ekikumi?
era ne Sala, eyakamaze emyāka
18 ekyenda, alizāla? Ibulaimu nāgam-
ba Katonda nti Singa Isimaeri
19 anābānga mulamu mu masogo! Ka-
tonda nāyogera nti Ne'da, naye
[c] Sala mukaziwo alikuzālira omwā-
na; nāwe olimutūma erinyalye Isa-
ka: nānge nānywezānga endagāno
yānge naye okuba endagāno eteri-
20 diba eri eza'derye eriri'dawo. Ne-
bya Isimaeri, nkuwuli'de: laba, 'mu-
wa'de omukisa, era ndimwāza, era
[d] ndimwongera nyo; [e] alizāla aba-
kūngu kumi na babiri, era [f] ndimu-
21 fūla e'gwānga edene. Naye enda-
gāno yānge nāginywezānga eri Isa-

[f] 2 Sam. 6. 16. Nge. 30. 21, 23.
[g] Lub. 31. 53. 1 Sam. 24. 12.
[i] Nge. 15. 1. 1 Pet. 3. 7.
[k] Yob. 2. 6. Yer. 38. 5.
[l] Kuv. 2. 15.
[m] Kuv. 15. 22.
[n] Tit. 2. 9. 1 Pet. 2. 18.
[o] Lub. 17. 20; 21. 18; 25. 12.
[p] Lub. 17. 19. Mat. 1. 21. Luk. 1. 13, 31.
[r] Lub. 21. 20.
[s] Lub. 25. 18.
[t] Lub. 31. 42.
[u] Lub. 24. 62; 25. 11.
[w] Kubal. 13. 26.
[y] Bag. 4. 22.
[z] Iu. 11.
[a] Lub. 12. 1.
[b] Lub. 28. 3; 35. 11. Kuv. 6. 3. Ma. 10. 17.
[c] Lub. 5. 22; 48. 15. 1 Basek. 2. 4; 8. 25. 2 Basek. 20. 3.
[d] Lub. 6. 9. Ma. 18. 13. Yob. 1. 1. Mat. 5. 48.
[e] Lub. 12. 2; 13. 16; 22. 17.
[f] Iu. 17.
[g] Bal. 4. 11, 12, 16. Bag. 3. 29.
[i] Nek. 9. 7.
[k] Bal. 4. 17.
[l] Lub. 35. 11.
[m] Iu. 16. Lub. 35. 11. Mat. 1. 6 neb.
[n] Bag. 3. 17.
[o] Lub. 26. 24; 28. 13. Beb. 11. 16.
[p] Bal. 9. 8.
[r] Lub. 12. 7; 13. 15. Zab. 105. 9, 11.
[s] Lub. 23. 4; 28. 4.
[t] Kuv. 6. 7. Lev. 26. 12. Ma. 4. 37; 14. 2; 26. 18; 29. 13.
[u] Bik. 7. 8. Bal. 4. 11.
[w] Lev. 12. 3. Luk. 2. 21. Yok. 7. 22. Baf. 3. 5.
[y] Kuv. 4. 24.
[z] Lub. 18. 10.
[a] Lub. 35. 11. Bag. 4. 31. 1 Pet. 3. 6.
[b] Lub. 18. 12; 21. 6.
[c] Lub. 18. 10; 21. 2. Bag. 4. 28.
[d] Lub. 16. 10.
[e] Lub. 25. 12, 16.
[f] Lub. 21. 18.

ka, [g] Sala gwalikuzālira mu biro
ebyo ebyatekebwawo mu mwāka
22 ogugenda oku'ja. Nāleka okwogera
naye, Katonda nālinya nāva eri Ibu-
23 laimu. Ibulaimu nātwāla Isimaeri
omwānawe, ne bona abāzālirwa mu
nyumbaye, ne bona abāgulibwa ne-
bintubye, buli musaja mu bantu
abomunyumba ya Ibulaimu, nāba-
komolera ku lunaku olwo omubiri
gwekikuta kyābwe, nga Katonda
24 bweyamugamba. Ibulaimu yali ya-
kamaze emyāka kyenda mu mwe-
nda, bweyakomolwa omubiri gwe-
25 kikutakye. Ne Isimaeri omwāna-
we yali yakamaze emyāka kumi ne-
satu, bweyakomolwa omubiri gwe-
26 kikutakye. Ku lunaku lumu Ibu-
laimu nākomolebwa ne Isimaeri
27 omwānawe. [i] Nabasaja bona abo-
munyumbaye, abo abāzālirwa mu
nyumba, nabo mu'na'gwānga yena
beyamuguza nebintu, nebakomolwa
wamu naye.

18 Mukama nāmulabikira awali
emivule gya Mamule, bweyali
ngatu'de mu mulyāngo mu tuntu;
2 [a] nāimusa amasoge nātunula, era,
laba, abasaja basatu nga baimiri'de
mu masoge: awo [b] bweyabalaba,
nāva mu mulyāngo gwewema na-
'duka mbiro okubasisinkana, nāvū-
nama wansi, nāyogera nti Mukama
3 wānge, obanga kakano ndabye ekisa
mu masogo, tova wali mu'duwo,
4 nkwegairi'de: kale 'no [c] balete otu-
'zi, munabe ebigere, muwu'mulire
5 wansi womuti: nānge [d] nāleta aka-
'mere, [e] musanyuke emitima gya-
'mwe; nemulyoka mugenda: ku-
banga mutuse eri omu'du wa'mwe.
Nebogera nti Kola bwotyo, nga
6 bwoyoge'de. Ibulaimu nāyanguwa
nāingira mu wema eri Sala nāyo-
gera nti Tekateka mangu ebigero
bisatu ebyobu'ta, obugoye, ofumbe
7 e'mere. Ibulaimu na'duka mbiro
eri ekisibo, nākima enyana eng'o-
nvu enungi, nāgiwa omu'du; nāya-
8 nguwa okugifumba. [f] Na'dira omu-
zigo, namata, nenyana gyafumbye,
nābiteka mu maso gābwe; naimiri-
ra ku ma'bali gābwe wansi womuti,
9 nebalya. Nebamugamba nti Ali-
ru'dawa Sala mukaziwo? Nāyogera
10 nti Laba, ali mu wema. Nāyogera
nti Sirirema kukomawo woli [g] ekisēra bwekiri'da; era, laba, [i] Sala
mukaziwo alizāla omwāna owo-
bulenzi. Sala nāwulira mu mu-
lyāngo gwewema, eyali enyumawe.
11 [k] Ibulaimu ne Sala bāli baka'diye,
era nga baitiri'de obuka'de; 'sōnga
Sala takyabēra ngempisa eyabakazi
12 bweri. Sala [l] nāseka mundaye, nga-
yogera nti [m] Nga 'maze okuka'diwa
ndisanyuka, era ne [n] mukama wā-
13 nge ngaka'diye? Mukama nāgamba
Ibulaimu nti Kiki ekimusese'za Sa-
la, ngayogera nti Mazima ndizāla
14 omwāna nga nka'diye? [o] Waliwo
ekirema Mukama? Mu [p] biro ebya-
tekebwawo ndikomawo woli, ekisēra
bwekiri'da, ne Sala alizāla omwāna
15 owobulenzi. Sala nālyoka yegāna,
ngayogera nti Sisese: kubanga ya-
tya. Nāyogera nti Ne'da; naye
okuseka osese.
16 Abasaja nebagolokoka okuva eyo,
nebatunulira Esodoma: Ibulaimu
nāgenda nabo [r] okubawerekerako.
17 Mukama nāyogera nti Ibulaimu
18 [s] nāmukisa kyenkola? kubanga Ibu-
laimu talirema kufūka 'gwānga 'dene
eryamānyi, era amawānga gona
agomunsi galiwerwa [t] omukisa mu-
19 ye. Kubanga kyenava 'mumanya,
[u] alyoke abalagire abānabe nenyu-
mbaye eri'dawo, okukwatānga e'ku-
bo lya Mukama, okukolānga ebyo-
butukirivu nebyensōnga; Mukama
alyoke alete ku Ibulaimu byeya-
20 mwogerako. Mukama nāyogera nti
Kubanga [w] okukāba Okwesodoma
Negomola kunene, era kubanga o-
21 kwōnōna kwābwe kwa kitalo: [y] na-
'ka kakano ndabe nga bakolera dala
ngokukāba kwayo bwekuli, okwatū-
ka eri 'nze; era obanga tekyali bwe-
22 kityo, [z] nāmanya. Abasaja nebava
eyo, [a] nebagenda Esodoma: naye
Ibulaimu [b] ngakyaimiri'de mu maso
23 ga Mukama. Ibulaimu [c] nāsembe-
ra, nāyogera nti [d] Olizikiririza aba-
24 tukirivu awamu nababi? [e] Mpo'zi
mu kibuga mulimu abatukirivu atā-
no: olizikiriza ekifo notokisonyiwa
kubwa batukirivu atāno abakiri-
25 mu? Kitalo okole bwotyo, oku'ta
abatukirivu awamu nababi, [f] no-
kwenkana abatukirivu nebenka-
na nababi; kitalo ekyo: [g] Omula-
muzi wensi zona talikola bya bu-
26 tukirivu? Mukama nāyogera nti
[i] Bwenālaba mu Sodoma abatuki-
rivu atāno munda mu kibuga, ne-
ndyoka nsonyiwa ekifo kyona ku-
27 bwābwe. Ibulaimu na'damu nāyo-
gera nti Laba 'no, [k] ngeze'za 'nze
okwogera ne Mukama newakuba'de
28 nga ndi [l] nfūfu bufūfu ne'vu: mpo-
'zi ku batukirivu atāno kunābulako
abatāno: olizikiriza ekibuga kyona
kubanga abatāno babulako? Nāyo-
gera nti Sirikizikiriza bwenālabayo
29 ana mwabatāno. Nāyogera naye
nate era nti Mpo'zi munālabikamu
ana. Nāyogera nti Sirikola bwentyo
30 kubwana. Nāyogera nti Nkwegai-
ri'de, Mukama tasunguwala, nānge
kanjogere: mpo'zi munālabikamu
asatu. Nāyogera nti Sirikola bwe-
31 ntyo, bwenālabayo asatu. Nāyo-
gera nti Laba 'no, ngeze'za 'nze
okwogera ne Mukama: mpo'zi mu-

[g] Lub. 21. 2.
[i] Lub. 18. 19.
[a] Beb. 13. 2.
[b] Lub. 19. 1. 1 Pet. 4. 9.
[c] Lub. 19. 2; 43. 24.
[d] Balam. 6. 18; 13. 15.
[e] Balam. 19. 5. Zab. 104. 15.
[f] Lub. 19. 3.
[g] 1 Basek. 4. 16.
[i] Lub. 17. 19, 21; 21. 2. Bal. 9. 9.
[k] Lub. 17. 17. Bal. 4. 19. Beb. 11. 11, 12, 19.
[l] Lub. 17. 17.
[m] Luk. 1. 18.
[n] 1 Pet. 3. 6.
[o] Yer. 32. 17. Zek. 8. 6. Mat. 3. 9; 19. 26. Luk. 1. 37.
[p] Lub. 17. 21.
[r] 3 Yok. 6.
[s] Zab. 25. 14. Am. 3. 7. Yok. 15. 15.
[t] Lub. 12. 3; 22. 18. Bik. 3. 25. Bag. 3. 8.
[u] Ma. 4. 9, 10; 6. 7. Yos. 24. 15. Bef. 6. 4.
[w] Lub. 4. 10; 19. 13. Yak. 5. 4.
[y] Lub. 11. 5. Kuv. 3. 8.
[z] Ma. 8. 2; 13. 3. Yos. 22. 22. Luk. 16. 15. 2 Kol. 11. 11.
[a] Lub. 19. 1.
[b] Iu. 1.
[c] Beb. 10. 22.
[d] Kubal. 16. 22. 2 Sam. 24. 17.
[e] Yer. 5. 1.
[f] Yob. 8. 20. Is. 3. 10, 11.
[g] Yob. 8. 3; 34. 17. Zab. 58. 11; 94. 2. Bal. 3. 6.
[i] Yer. 5. 1. Ez. 22. 30.
[k] Luk. 18. 1.
[l] Lub. 3. 19. Yob. 4. 19. Mub. 12. 7. 1 Kol. 15. 47, 48. 2 Kol. 5. 1.

nālabikamu abiri. Nāyogera nti
32 Sirikizikiriza, kubwabiri abo. Nā-
yogera nti [m]Nkwegairi'de, Mukama
tasunguwala, nānge kanjogere nate
omulundi guno ogumu gwo'ka:
mpo'zi munālabikamu ekumi. [n]Nā-
yogera nti Sirikizikiriza kubweku-
33 mi abo. Mukama neyegendera,
bweyamala okwogera ne Ibulaimu:
Ibulaimu na'dayo mu kifokye.

19 [a]Ne bamalaika babiri nebatūka
Esodoma akawungēzi; ne Luti
yali atu'de mu mulyāngo Ogwesodoma: [b]Luti nābalaba, nāgolokoka
okubasisinkana; nāvūnama amaso-
2 ge wansi; nāyogera nti Laba 'no,
bakama bānge, [c]mwekolobye, mbegairi'de, mu nyumba eyomu'du wa-
'mwe, musule okukēsa obu'de, [d]mu-
nabe ebigere, mukēre enkya okugolokoka, mwegendere. Nebogera nti
Ne'da; naye tunāsula mu lugūdo
3 okukēsa obu'de. Nābawaliriza nyo;
nebekolobya ewuwe, nebaingira mu
nyumbaye; [e]nābafumbira embaga,
nāyokya omugati ogutazimbulukuku-
4 swa, nebalya. Naye nga tebanebaka, abasaja abomukibuga, Abesodoma, nebazingiza enyumba, abato era
nabakulu, abantu bona nga bavu'de
5 mu bifo byona: [f]nebaita Luti, neba-
mugamba nti Abasaja baliru'dawa a-
baingi'de ewuwo ekiro kino? [g]obafu-
6 lumye gyetuli, [i]tubamanye. [k]Luti
nāfuluma gyebāli mu mulyāngo,
7 na'galawo olu'gi enyumawe. Nā-
yogera nti Mbegairi'de, baganda
bānge, temukola bubi obwenkani'de
8 wano. Laba 'no, nina abāna abawala babiri, abatamanyānga musaja; kambafulumye abo gyemuli,
mbegairi'de, na'mwe mubakole nga
bwekiri ekirungi mu maso ga'mwe:
naye abasaja abo temubakola kigambo; kubanga batūse wansi we-
9 kisīkirize ekyakasolya kānge. Ne-
bogera nti Vawo. Nebogera nti
Olusaja luno olumu lwaingira [l]o-
kuba omugenyi, naye [m]kilugwānira okuba omulamuzi: kakano tunakukola 'gwe bubi okusinga abo.
Nebamunyigiriza nyo omusaja, ye
Luti, nebasembera okumenya olu-
10 'gi. Naye abasaja nebagolola emi-
kono, nebaingiza Luti mu nyumba
11 mwebāli, neba'galawo olu'gi. Ne-
bazibya amaso gabasaja [n]abāli ku
lu'gi, abato era nabakulu: nokwekoya nebekoya nga banonya olu'gi.
12 Abasaja nebagamba Luti nti Olina
nate wano abalala? muko'domiwo,
nabānabo, abobulenzi nabobuwala,
ne bona bolina mu kibuga; [o]bafu-
13 lumye mu kifo muno: kubanga tu-
nāzikiriza ekifo kino, kubanga [p]o-
kukāba kwābwe kweyonge'de nyo
mu maso ga Makama; era [r]Muka-
14 ma yatutumye okukizikiriza. Luti
nāfuluma nāyogera ne bako'domibe,
abāwasa abawalabe, nāgamba nti
[s]Mugolokoke, muve mu kifo kino;
kubanga Mukama anāzikiriza ekibuga. [t]Naye yali ng'anga asāga
15 eri bako'domibe. Awo, bwebwakya
enkya, bamalaika nebamwanguiriza
Luti, nga bogera nti [u]Golokoka,
otwāle mukaziwo, nabānabo abawala bombi abali wano: oleme okuzikirizibwa mu butali butukirivu
16 obwekibuga. Naye nālwa; abasaja
nebamukwata ku mukonogwe, ne
ku mukono gwa mukaziwe, ne ku
mukono gwabānābe abawala bombi;
[w]Mukama ngamusāsira: [y]nebamu-
'gyamu, nebamuleta ebwēru weki-
17 buga. Awo, bwebāmala okuba'gyi-
ramu dala, nāyogera nti 'Duka oleme okufa; [z]totunula nyumawo, 'sō
tolwa mu lusenyi lwona; 'dukira
ku lusozi, oleme okuzikirizibwa.
18 Luti nābagamba nti Ne'da, muka-
19 ma wānge, nkwegairi'de: laba 'no,
omu'duwo alabye ekisa mu maso-
go, era ogulumizi'za okusāsirakwo,
kwondaze ngomponya neme okufa;
nesiīnza ku'dukira ku lusozi luno,
akabi kaleme okuntūkako nenfa:
20 laba 'no, ekibuga ekyo kwe kumpi
okuki'dukiramu, era kye (kibuga)
ekitono: nkwegairi'de, nzirukire
omwo, [si kitono?], nobulamu bwā-
21 nge buliwona. Nāmugamba nti
Era [a]nku'kiri'za ne mu kigambo
ekyo, obutasūla kibuga kyoyoge-
22 'deko. Yanguwako, o'dukire omwo;
kubanga [b]siīnza kukola kigambo,
nga tonātūka omwo. Erinya lyekibuga kyeryava liitibwa Zoali.
23 Enjuba yali ngemaze okuvayo ku-
24 nsi Luti bweyatūka mu Zoali. [c]Mu-
kama nālyoka atonyesa ku Sodoma
ne ku Gomola omuliro nekiberiti
25 nga biva eri Mukama mu 'gulu; na-
sūla ebibuga ebyo, nolusenyi lwona,
nabo bona abātūlānga mu bibuga,
26 [d]nebyo ebyamera ku 'taka. Naye
mukaziwe nātunula enyumawe nga-
muvako enyuma, nāfūka [e]empagi
27 eyomunyo. Ibulaimu nāgolokoka
enkya mu makya nāgenda mu kifo
[f]mweyaimirira mu maso ga Mu-
28 kama: nātunulira Esodoma Nego-
mola, neri ensi yona eyolusenyi,
nālengera, era, laba, [g]omu'ka ogwensi negunyōka ngomu'ka ogwekikōmi.
29 Awo, Katonda bweyazikiriza ebi-
buga ebyomulusenyi, Katonda [i]na-
'jukira Ibulaimu nasindika Luti ave
wakati mu bibuga ebyasūlibwa, bweyasūla ebibuga Luti mweyali atūla.
30 Luti nālinya nāva mu Zoali, nā-
tūla ku [k]lusozi, nabānabe abawala
bombi naye; kubanga nātya okutūla mu Zoali: nātūla mu mpuku,

[m] Balam. 6. 39.
[n] Yak. 5. 16.
[a] Lub. 18. 22.
[b] Lub. 18. 1 neb.
[c] Beb. 13. 2.
[d] Lub. 18. 4.
[e] Lub. 18. 8.
[f] Is. 3. 9.
[g] Balam. 19. 22.
[i] Yud. 7.
[k] Balam. 19. 23.
[l] 2 Pet. 2. 7, 8.
[m] Kuv. 2. 14.
[n] 2 Basek. 6. 18. Bik. 13. 11.
[o] Lub. 7. 1. 2 Pet. 2. 7, 9.
[p] Lub. 18. 20.
[r] 1 Byom. 21. 15.
[s] Kubal. 16. 21, 45.
[t] Luk. 17. 28; 24. 11.
[u] Kubal. 16. 24, 26. Kub. 18. 4.
[w] Luk. 18. 13. Bal. 9. 15, 16.
[y] Zab. 34. 22.
[z] Iu. 26. Mat. 24. 16-18. Luk. 9. 62. Baf. 3. 13, 14.
[a] Yob. 42. 8, 9. Zab. 145. 19.
[b] Kuv. 32. 10. Ma. 9. 14.
[c] Ma. 29. 23. Is. 13. 19. Yer. 20. 16; 50. 40. Ez. 16. 49, 50. Kos. 11. 8. Am. 4. 11. Luk. 17. 29. 2 Pet. 2. 6. Yud. 7.
[d] Zab. 107. 34.
[e] Luk. 17. 32.
[f] Lub. 18. 22.
[g] Kub. 18. 9.
[i] Lub. 8. 1; 18. 23.
[k] Iu. 17.

31 nabānabe abawala bombi. Nomuberyeberye nāgamba omuto nti Kita'fe aka'diye, 'sō tewali musaja munsi aliingira gyetuli ngempisa
32 yensi zona bweri: kale, tunywese kita'fe omwenge, na'fe tunāsula
[l] Ma'k. 12. 19. naye, [l] tukūme eza'de lya kita'fe.
33 Nebanywesa kitābwe omwenge ekiro ekyo: nomuberyeberye nāingira, nāsula ne kitawe; nātamanya bweyagalamira, newakuba'de
34 bweyagolokoka. Awo ku lunaku olwadako, omuberyeberye nāgamba omuto nti Laba, ekiro nasuze ne kitānge: era tumunywese omwenge nekiro kino; nāwe noingira, nosula naye, tukūme eza'de lya kita'fe.
35 Era nebanywesa kitābwe omwenge nekiro ekyo: omuto nāgolokoka, nāsula naye; nātamanya bweyagalamira, newakuba'de bweyago-
36 lokoka. Bwebatyo abāna ba Luti bombi abawala nebaba embuto za
37 kitābwe. Omuberyeberye nāzāla omwāna owobulenzi, nāmutūma erinya Moabu: [m] oyo ye jaja Wabamoabu ne kakano. Era nomuto
[m] Ma. 2. 9. 38 naye nāzāla omwāna owobulenzi, nāmutūma erinya Benami: [n] oyo ye
[n] Ma. 2. 19. jaja wabāna ba Amoni ne kakano.

20 Ibulaimu nāva eyo [a] nātambula okugenda munsi eyobukika obwadyo, nātūla wakati [b] Wekadesi
2 Nesuli; [c] nābēra mu Gerali. Ibulaimu nayogera ku Sala mukaziwe nti [d] Ye mwanyinaze: ne Abimereki kabaka Wegerali nātuma,
3 [e] nātwāla Sala. Naye [f] Kātonda na'jira Abimereki [g] mu kirōto ekyekiro, nāmugamba nti [i] Laba, 'gwoli mufu bufu, olwomukazi gwewatwā-
4 la; kubanga alina 'ba. Era Abimereki yali nga tanāmusemberera: nāyogera nti Mukama, [k] oli'ta e-
5 'gwānga newakuba'de nga tukiri-vu? Teyang'amba ye nyini nti Ye mwanyinaze? naye omukazi, omukazi ye nyini nāyogera nti Ye mwanyinaze: nga [l] nina omutima omutukirivu nengalo ezitaliko kabi bwe-
6 nakola ekyo. Katonda nāmūgamba mu kirōto nti Wewawo, 'manyi nga wakola ekyo ngolina omutima omutukirivu, era [m] nānge nenkuziiza [n] obutanyōnōna: kyenava nema o-
7 kukuganya okumukwatako. Kale 'no 'zayo mukazi womusaja; [o] kubanga ye na'bi, naye alikusabira, nāwe oliba mulamu: era bwotomu'zeyo, [p] tegēra nga tolirema kufa, 'gwe,
8 [r] nababo bona. Abimereki nāgolokoka enkya mu makya, nāita aba-'dube bona, nābūlira ebyo byona mu matu gābwe: abasaja nebatya
9 nyo. Abimereki nālyoka aita Ibulaimu, nāmugamba nti Onkoze ki? nānge nakwōnōna ntya, [s] 'gwe o-

[a] Lub. 18. 1.
[b] Lub. 16. 7, 14.
[c] Lub. 26. 6.
[d] Lub. 12. 13; 26. 7.
[e] Lub. 12. 15.
[f] Zab. 105. 14.
[g] Yob. 33. 15.
[i] lu. 7.
[k] Lub. 18. 23.
[l] 2 Basek. 20. 3. 2 Kol. 1. 12.
[m] Lub. 31. 7; 35. 5. 1 Sam. 25. 26, 34.
[n] Lub. 39. 9. Zab. 51. 4.
[o] 1 Sam. 7. 5. 2 Bakab. 5. 11. Yob. 42. 8. Yak. 5. 14, 15. 1 Yok. 5. 16.
[p] Lub. 2. 17.
[r] Kubal. 16. 32, 33.
[s] Lub. 26. 10. Kuv. 32. 21. Yos. 7. 25.

kundetera 'nze nobwakabaka bwānge okwōnōna okunene? Onkoze
10 ebikolwa [t] ebitagwāna kukola. Abimereki nāgamba Ibulaimu nti
11 Walaba ki, ekyakukoza ekyo? Ibulaimu nāyogera nti Kubanga nalowoza nti Mazima [u] okutya Katonda tekuli mu kifo kino; nānge [w] balinzi-
12 'ta olwa mukazi wānge. Era naye mazima [x] ye mwanyinaze, mwāna wa kitānge, naye si mwāna wa mā-
13 nge; nāfūka mukazi wānge: kale, Katonda [z] bweyantambuzatambuza okuva mu nyumba ya kitānge, nendyoka 'mugamba nti Kino kye kisakyo kyononjolesānga; mu buli kifo mwetunātūkānga, [a] oyogerānga ku-
14 nze nti Ye mwanyinaze. Ne Abimereki [b] nātwāla endiga nente, naba'du nabazāna, nābiwa Ibulaimu, namu-
15 'diza Sala mukaziwe. Abimereki nāyogera nti [c] Ensi yānge eri mu maso-
16 go: tūla gyonoyagala. Ne Sala nāmugamba nti Laba, mpa'de [d] mwanyoko ebitūndu lukumi ebya feza: laba, kye kyokubika ku maso gyoli eri abo bona abali nāwe; ne mu bigambo
17 byona oga'ti'dwa. Ibulaimu [e] nāsaba Katonda: Katonda nāwonya Abimereki, ne mukaziwe, ne bazā-
18 nabe; nebazāla abāna. Kubanga Mukama [f] yali asibi'de dala embuto zona ezomunyumba ya Abimereki, olwa Sala mukazi wa Ibulaimu.

21 Mukama [a] na'jira Sala nga bweyayogera, era Mukama nākola Sa-
2 la [b] nga bweyagamba. Sala [c] nāba olubuto, nāzālira Ibulaimu omwāna owobulenzi ngaka'diye, mu [d] biro ebyo ebyatekebwawo Katonda bye-
3 yamugambako. Ibulaimu nātūma omwānawe eyamuzālirwa, Sala gweyamuzālira, erinyalye [e] Isaka.
4 Ibulaimu [f] nākomola omwānawe Isaka nga yakamaze enaku munāna, [g] nga Katonda bweyamulagira.
5 Era [i] Ibulaimu yali yakamaze emyāka kikumi, omwānawe Isaka
6 bweyamuzālirwa. Sala nāyogera nti [k] Katonda ansese'za; buli anāwulirānga [l] anāsekerānga wamu
7 nānge. Nāyogera nti Aluwa oyo eyandigambye Ibulaimu nga Sala aliyonsa abānabe? [m] kubanga 'muzali'de omwāna owobulenzi ngaka'diye.
8 Omwāna nākula, nāva ku mabēre: Ibulaimu nāfumba embaga enene ku lunaku Isaka lweyavirako ku ma-
9 bēre. Sala nālaba omwāna wa Agali [n] Omumisiri, [o] gweyazālira
10 Ibulaimu, [p] ngadūla. Kyeyava agamba Ibulaimu nti [r] Goba omuzāna ono nomwānawe: kubanga omwāna womuzāna ono ta'ja kubēra musikā wamu nomwāna wānge,
11 ye Isaka. Nekigambo ekyo nekiba

[t] Lub. 34. 7.
[u] Lub. 42. 18. Zab. 36. 1. Nge. 15. 5.
[w] Lub. 12. 12; 26. 7.
[x] Lub. 11. 29.
[z] Lub. 12. 1, 9, 11 neb. Beb. 11. 8.
[a] Lub. 12. 13.
[b] Lub. 12. 16.
[c] Lub. 13. 9.
[d] lu. 5.
[e] Yob. 42. 9, 10.
[f] Lub. 12. 17.
[a] 1 Sam. 2. 21.
[b] Lub. 17. 19; 18. 10, 14. Bag. 4. 23, 28.
[c] Bik. 7. 8. Bag. 4. 22. Beb. 11. 11.
[d] Lub. 17. 21.
[e] Lub. 17. 19.
[f] Bik. 7. 8.
[g] Lub. 17. 10, 12.
[i] Lub. 17. 1, 17.
[k] Zab. 126. 2. Is. 54. 1. Bag. 4. 27.
[l] Luk. 1. 58.
[m] Lub. 18. 11, 12.
[n] Lub. 16. 1.
[o] Lub. 16. 15.
[p] Bag. 4. 29.
[r] Bag. 4. 30.

kizibu nyo mu maso ga Ibulaimu
12 [s] olwomwānawe. Katonda nāga-
mba Ibulaimu nti Kireme okuba
ekizibu mu masogo olwomulenzi,
nolwomuzānawo; mu byona Sala
byanākubulirānga, owulirānga e'do-
bozirye; kubanga [t] mu Isaka eza'de-
13 ryo mwerināitirwānga. Era ne mu
mwāna womuzāna ndimuvisamu
[u] e'gwānga, kubanga ye lye za'de-
14 ryo. Ibulaimu nāgolokoka enkya
mu makya, na'dira e'mere nensawo
eyediba eyama'zi, nābiwa Agali,
ngabi'sā ku kibegabegakye, no-
mwāna, [w] nāmusindika: nāgenda,
nātambuliratambulira mu 'dungu
15 Eryebeeriseba. Nama'zi agomudi-
ba nega'gwāmu, nāsazika omwāna
16 wansi wekisa'ka ekimu. Nāgenda,
nātūla wansi ngamutunulira wala-
ko, nge'banga akasāle wekagwa:
kubanga yayogera nti Neme oku-
laba omwāna ngafa. Nātūla nga-
mutunulira, nāimusa e'dobozirye,
17 nākāba. [y] Katonda nāwulira e'do-
bozi lyomulenzi; ne malaika wa
Mukama nāita Agali ngaima mu
'gulu, nāmugamba nti Oba'de otya,
Agali? totya; kubanga Katonda
awuli'de e'dobozi lyomulenzi wali.
18 Golokoka, oimuse omulenzi, omu-
kwate mu ngalozo; kubanga [z] ndi-
19 mufūla e'gwānga edene. [a] Katonda
nāzibula amasoge, nālaba olu'zi lwa-
ma'zi; nāgenda, na'juza ediba ama-
20 'zi, nānywesa omulenzi. Katonda
[b] nāba wamu nomulenzi, nākula;
nātūlānga mu 'dungu, [c] nāfūka o-
21 mulasi wobusāle. Nātūlānga mu
'dungu Eryepalani: ne nyina nā-
muwasiza omukazi munsi Yemisiri.
22 Awo mu biro ebyo [d] Abimereki
ne Fikoli omukulu we'gye neba-
gamba Ibulaimu nti [e] Katonda ali
wamu nāwe mu byona byokola:
23 kale 'no, [f] ndairira wano Katonda
nga tonkusekusēnga 'nze newaku-
ba'de omwāna wānge, newakuba'de
omwāna womwāna wānge: naye
ngekisa bwekiri kyenakukola, nāwe
ononkolānga bwotyo 'nze, nensi
24 gyewatūlamu. Ibulaimu nāyogera
25 nti Nālaira. Ibulaimu nānenya
Abimereki olwolu'zi lwama'zi, aba-
'du ba Abimereki [g] lwebāmu'gyako
26 olwamānyi. Abimereki nāyogera
nti Simumanyi bwali eyakola bwa-
tyo; 'sō tombūlirāngako, 'sō siwuli-
27 rāngako era, wabula lero. Ibulaimu
na'dira endiga nente, nābiwa Abi-
mereki; [i] nebalagāna endagāno bo-
28 mbi. Ibulaimu nāteka endiga endūsi
musānvu ezomukisibo wamu zo'ka.
29 Abimereki nāgamba Ibulaimu nti
Endiga ezo endūsi omusānvu zo-
ta'de awamu zo'ka amakulu gazo
30 ki? Nāyogera nti Endiga ezo endūsi
omusānvu onoziwebwa mu mukono
gwānge, [k] ekyo kibēre omujulirwa
gyendi, nga 'nze nasima olu'zi olwo.
31 Kyeyava [l] aita ekifo ekyo Beeriseba;
kubanga eyo gyebālairira bombi.
32 Bwebatyo nebalagānira endagāno
mu Beeriseba: Abimereki nāgolo-
koka ne Fikoli omukulu we'gyerye,
33 neba'dayo munsi Eyabafirisiti. (I-
bulaimu) nāsimba omumyuliru mu
Beeriseba, [m] nākōwolera eyo erinya
lya Mukama, [n] Katonda ata'gwāwo.
34 Ibulaimu nāmala enaku nyingi mu-
nsi Eyabafirisiti.

22 Awo oluvanyuma lwebyo, [a] Ka-
tonda nākema Ibulaimu, nāmu-
gamba nti Ibulaimu; nāyogera nti
2 'Nze 'nzuno. Nāyogera nti Twāla
kakano omwānawo, [b] omwānawo
omu, gwoyagala, ye Isaka, [c] ogende
munsi Moliya; omuwere eyo okuba
ekiwebwayo ekyōkebwa ku lumu
3 ku nsozi lwendikugambako. Ibu-
laimu nāgolokoka enkya mu makya,
na'sā amatandiko ku ndogoiye, nā-
twāla naye babiri ku bavubukabe,
ne Isaka omwānawe; nāyasa enku
ezekiwebwayo ekyōkebwa, nāgolo-
koka, nāgenda mu kifo Katonda
4 kyeyamugambako. Kulunaku olwo-
kusatu Ibulaimu nāimusa amasoge,
5 nālengera ekifo. Ibulaimu nāgamba
abavubukabe nti Mubēre'mwe wano
nendogoi, nānge nomulenzi tunā-
genda wali; netusinza, netu'da
6 gyemuli. Ibulaimu nātwāla enku
ezekiwebwayo ekyōkebwa, [d] nāzi-
teka ku Isaka omwānawe; nātwāla
omuliro nākāmbe mu ngaloze; ne-
7 bagenda bombi wamu. Isaka nā-
gamba Ibulaimu kitawe nti Kitā-
nge: nāyogera nti 'Nze 'nzuno,
mwāna wānge. Nayogera nti Laba,
omuliro nenku (bibino): naye gu-
luwa omwāna gwendiga ogwekiwe-
8 bwayo ekyōkebwa? Ibulaimu nā-
yogera nti Katonda anefunira
omwāna gwendiga ogwekiwebwayo
ekyōkebwa, mwāna wānge: kale
9 nebagenda wamu bombi. Nebatūka
mu kifo Katonda weyamugamba;
Ibulaimu nāzīmbira eyo ekyōto,
nātindikira enku, nāsiba Isaka
omwānawe, [e] nāmugalamiza ku
10 kyōto, kunku. Ibulaimu nāgolola
omukonogwe, na'dira akāmbe oku'ta
11 omwānawe. Ne malaika wa Mu-
kama nāmukōwola ngaimā mu 'gu-
lu, nāyogera nti Ibulaimu, Ibulai-
mu: nāyogera nti 'Nze 'nzuno.
12 Nāyogera nti [f] To'sā mukonogwo
ku mulenzi, 'sō tomukolako kantu:
kubanga [g] kakano ntege'de ngotya
Katonda, kubanga tonyimye mwā-
13 nawo, omwānawo omu. Ibulaimu
nāimusa amasoge, nātunula, era,
laba, enyumawe endiga ensaja, nge-
kwati'dwa mu kisa'ka namayembe

[s] Lub. 17. 18.
[t] Bal. 9. 7, 8. Beb. 11. 18.
[u] lu. 18. Lub. 16. 10; 17. 20.
[w] Yok. 8. 35.
[y] Kuv. 3. 7.
[z] lu. 13.
[a] Kubal. 22. 31. 2 Basek. 6. 17, 18, 20. Luk. 24. 16, 31.
[b] Lub. 28. 15; 39. 2, 3, 21.
[c] Lub. 16. 12.
[d] Lub. 20. 2; 26. 26.
[e] Lub. 26. 28.
[f] Yos. 2. 12. 1 Sam. 24. 21.
[g] Lub. 26. 15, 18, 20–22.
[i] Lub. 26. 31.
[k] Lub. 31. 48, 52.
[l] Lub. 26. 33.
[m] Lub. 4. 26.
[n] Ma. 33. 27. Is. 40. 28. Bal. 16. 26. 1 Tim. 1. 17.
[a] 1 Kol. 10. 13. Beb. 11. 17. Yak. 1. 12. 1 Pet. 1. 7.
[b] Beb. 11. 17.
[c] 2 Byom. 3. 1.
[d] Yok. 19. 17.
[e] Beb. 11. 17. Yak. 2. 21.
[f] 1 Sam. 15. 22. Mi. 6. 7, 8.
[g] Lub. 26. 5. Yak. 2. 22.

gayo: Ibulaimu nāgenda nātwāla
endiga, nāgiwayo okuba ekiwebwa-
yo ekyokebwa mu kifo kyomwāna-
14 we. Ibulaimu nātūma ekifo kiri
erinya lyakyo Yakuwayire: nga
bwekyogerwa ne lero nti ku lusozi
15 lwa Mukama kirirabwa. Ne ma-
laika wa Mukama nāita Ibulaimu
omulundi ogwokubiri ngaima mu
16 'gulu, nāyogera nti [i] Nerai'de nze-
'ka, bwayogera Mukama, kubanga
okoze bwotyo, notonyi'ma mwāna-
17 wo, omwānawo omu: okukuwa
omukisa nākuwānga omukisa, no-
kwongera nakwongerāngako eza-
'deryo [k] ngemunyenye ezomu'gulu,
era [l] ngomusenyu oguli ku 'tale lye-
nyanja; era [m] eza'deryo balirya
18 omulyāngo ogwabalabe bābwe; era
[n] mu za'deryo amawānga gona ago-
munsi mwegaliwerwa omukisa;
[o] kubanga owuli'de e'dobozi lyānge.
19 Awo Ibulaimu na'dayo eri abavu-
bukabe, nebagolokoka nebagenda
bona wamu [p] Ebeeriseba; Ibulai-
mu nātūlānga mu Beeriseba.
20 Awo olwātuka oluvanyuma lwe-
byo nebabūlira Ibulaimu nga bogera
nti Laba, era [r] Mirika naye yazālira
21 abāna mugandawo Nakoli; [s] Uzi,
omuberyeberyewe, ne Buzi, muga-
ndawe, ne Kemueri, kitawe wa
22 [t] Alamu; ne Kesedi, ne Kazo, ne
Pirudasi, ne Yidulafu, ne Besueri.
23 [u] Besueri nāzāla Lebeka: abo omu-
nāna Mirika yabazālira Nakoli, mu-
24 ganda wa Ibulaimu. Nomuzānawe,
erinyalye Leuma, era naye nāzāla
Teba, ne Gakamu, ne Takasi, ne
Maaka.

23 Sala nāwangāla emyāka ki-
kumi mwabiri mu musānvu:
egyo gye myāka Sala gyeyawangāla.
2 Sala nāfira mu [a] Kiriasualaba [b] ye
Kebuloni], munsi ya Kanani: Ibu-
laimu na'ja okukungubagira Sala,
3 nokumukābira amaziga. Ibulaimu
nāgolokoka nāva eri omulāmbogwe,
4 nāgamba abāna ba Kesi nti [c] 'Nze
ndi mugenyi era mutambuze gye-
muli: [d] mumpe ekifo ekyokuzikā-
ngamu okuba obutaka munsi ya-
'mwe, nzike omulāmbo gwānge obu-
5 tagulabāngako. Nabāna ba Kesi
6 neba'damu Ibulaimu, nga bamu-
gamba nti Otuwulire, mukama wā-
nge: [e] gwoli mukūngu mukulu mu-
'fe: zīka omulāmbogwo mu ntāna
ya'fe gyoneroboza mu zona; tewali
mu'fe agenda okuku'ma entānaye,
7 obutazika omulāmbogwo. Ibulai-
mu nāgolokoka, nāvūnamira abantu
8 abomunsi, be bāna ba Kesi. Nāyo-
gera nabo, ngagamba nti Bwemwa-
gala 'nze okuzika omulāmbo gwā-
nge obutagulabāngako, mumpulire,
munegairirire Efuloni omwāna wa
9 Zokali, ampe empuku eya Maku-
pera, gyalina, ekomerera mu lusu-
kulwe; aginguze omuwendo gwayo
omulāmba wakati mu'mwe okuba
10 obutaka okuba entāna. Efuloni
yali atu'de wakati mu bāna ba
Kesi: Efuloni Omukiti na'damu
Ibulaimu abāna ba Kesi nga bamu-
wulira, be bona [f] abāingira mu mu-
lyāngo gwekibuga, ngayogera nti
11 [g] Ne'da, mukama wānge, ompuli-
re: olusuku ndukuwa'de, nempuku
erulimu ngikuwa'de; mu maso ga-
bāna babantu bānge ngikuwa'de:
12 zīka omulāmbogwo. Ibulaimu nā-
vūnama mu maso gabantu abomu-
13 nsi. Nāgamba Efuloni abantu abo-
munsi nga bamuwulira, ngayogera
nti Naye bwonoyagala, nkwegairira,
ompulire: nāsasula omuwendo gwo-
lusuku; gu'kirize nkuwe, nānge
nāzīka omwo omulāmbo gwānge.
14 Efuloni na'damu Ibulaimu, ngamu-
15 gamba nti Mukama wānge, ompu-
lire: akasuku omuwendo gwako
[i] esekeri eza feza ebina kintu ki eri
'nze nāwe? kale zīka omulāmbo-
16 gwo. Ibulaimu nāwulira Efuloni;
Ibulaimu [k] nāgerera Efuloni efeza
gyeyali agambye abāna ba Kesi
nga bamuwulira, esekeri eza feza
bina, nga (efeza) eya bulijo eyomu-
17 guzi bweyali. Awo [l] olusuku lwa
Efuloni, olwali mu Makupera, etu-
nulira Mamule, olusuku nempuku
eyalimu, nemiti gyona egyali mu
lusuku, egyali mu nsalo yalwo yona
18 okwetolola, byanywezebwa eri Ibu-
laimu okuba obutakabwe mu maso
gabāna ba Kesi, mu maso ga bona
abāingira mu mulyāngo gwekibu-
19 gakye. Oluvanyuma lwebyo Ibu-
laimu nāzīka Sala mukaziwe mu
mpuku eyomulusuku olwa Maku-
pera etunulira Mamule [ye Kebu-
20 loni], munsi ye Kanani. Nolusuku
nempuku erulimu nebinywezebwa
abāna ba Kesi eri Ibulaimu okuba
obutakabwe okuba ekifo ekyoku-
zikāngamu.

24 Ibulaimu [a] yali aka'diye, ngai-
tiri'de obuka'de: era Mukama
[b] yawānga Ibulaimu omukisa mu
2 bigambo byona. Ibulaimu nāgamba
[c] omu'duwe, omukulu wenyumbaye,
[d] eyafugānga byona byeyalina, nti
Nkwegairi'de, [e] 'sā omukonogwo
3 wansi wekisāmbi kyānge: nānge
[f] nākulaiza Mukama, Katonda we-
'gulu era Katonda wensi, nga [g] toli-
wasiza mwāna wānge mukazi aliva
mu bawala Ababakanani, bentūla-
4 mu: [i] naye oligenda [k] munsi yānge,
era eri baganda bānge, omwasize
omwāna wānge Isaka omukazi.
Omu'du nāmugamba nti Mpo'zi
omukazi tali'kiriza ku'ja nānge

[i] Zab. 105. 9. Luk. 1. 73. Beb. 6. 13, 14.
[k] Lub. 15. 5. Yer. 32. 22.
[l] Lub. 13. 16.
[m] Lub. 24. 60.
[n] Lub. 12. 3; 18. 18; 26. 4. Bik. 3. 25. Bag. 3. 8, 9, 16, 18.
[o] nyi. 3, 10. Lub. 26. 5.
[p] Lub. 21. 31.
[r] Lub. 11. 29.
[s] Yob. 1. 1.
[t] Yob. 32. 2.
[u] Lub. 24. 15.
[a] Yos. 14. 15. Balam. 1. 10.
[b] lu. 19. Lub. 13. 18.
[c] Lub. 17. 8. 1 Byom. 29. 15. Zab. 105. 12. Beb. 11. 9, 13.
[d] Bik. 7. 5.
[e] Lub. 13. 2; 14. 14; 24. 35.
[f] Lub. 34. 20, 24. Lus. 4. 4.
[g] 2 Sam. 24. 21-24.
[i] Kuv. 30. 13. Ez. 45. 12.
[k] Yer. 32. 9.
[l] Lub. 25. 9; 49. 30-32; 50. 13. Bik. 7. 16.
[a] Lub. 18. 11; 21. 5.
[b] lu. 35. Lub. 13. 2. Zab. 112. 3. Nge. 10. 22.
[c] Lub. 15. 2.
[d] lu. 10. Lub. 39. 4-6.
[e] Lub. 47. 29.
[f] Lub. 14. 22. Ma. 6. 13. Yos. 2. 12.
[g] Lub. 26. 35; 27. 46; 28. 2. Kuv. 34. 16. Ma. 7. 3.
[i] Lub. 28. 2.
[k] Lub. 12. 1.

okutūka munsi eno: kiringwānira
oku'za omwānawo munsi gyewa-
6 vamu? Ibulaimu nāmugamba nti
To'zāngayo mwāna wānge na ka-
7 tono. Mukama, Katonda we'gulu,
[l] eyanziya mu nyumba ya kitānge,
ne munsi mwenazālirwa, era eya-
yogera nānge, nāndairira, ngaga-
mba nti [m] Eza'deryo ndiriwa ensi
eno; [n] oyo alituma malaikawe
okukukulembera, nāwe oliwasiza
omwāna wānge omukazi aliva eyo.
8 Nomukazi bwaliba nga ta'kiri'za
ku'ja nāwe, kale nga [o] toliko mu-
sāngo olwekirairo kyānge kino;
kino kyo'ka, obutamu'zayo mwāna
9 wānge. Omu'du na'sā omukonogwe wansi wekisāmbi kya Ibulaimu mukamawe, nāmulairira mu kiga-
10 mbo ekyo. Omu'du nātwāla eng'amira kumi, ezomung'amira za mukamawe, neyegendera; [p] ngalina ebintu byona ebirungi ebya mukamawe mungaloze: nāgolokoka, nāgenda mu Mesopotamiya, [r] mu
11 kibuga kya Nakoli. Nāfukamiza eng'amira ebwēru wekibuga awali olu'zi lwama'zi obu'de nga buwungēra, obu'de nga butūse [s] abakazi webafulumirānga okusena ama'zi.
12 Nāyogera nti [t] Ai Mukama, Katonda wa mukama wānge Ibulaimu, [u] ompe, nkwegairi'de, omukisa lero, olage ekisa mukama wānge Ibulai-
13 mu. Laba, [w] nyimiri'de ku nsulo zama'zi; [y] nabāna abawala babomukibuga bafuluma okusena ama-
14 'zi: kale kibēre bwekiti; omuwala gwenāgamba nti Sena ensuwayo, nkwegairi'de, nywe; naye anāgamba nti Nywa, nānge nānywesa neng'amirazo: oyo abēre oyo gwewalagirira omu'duwo Isaka; era [z] bwentyo bwenātegēra ngolaze
15 ekisa mukama wānge. Kale olwātuka, bweyali ngakyayogera, laba, Lebeka nāfuluma, eyazālirwa Besueri omwāna wa [a] Mirika, mukazi wa Nakoli, muganda wa Ibulaimu, ngalina ensuwaye ku kibegabega-
16 kye. Nomuwala [b] yali mulungi nyo okulaba, omuwala omuto, 'sōnga tewali musaja eyamumanya: nāserengeta ku nsulo, na'juza ensu-
17 waye, nāyāmbuka. Omu'du na'dukana mbiro okumusisinkana, nāyogera nti O'nywese, nkwegairi'de.
18 otu'zi mu nsuwayo. [c] Nāyogera nti Nywa, mukama wānge: nāyanguwa na'sā ensuwaye ku muko-
19 nogwe, nāmunywesa. Awo bweyamala okumunywesa, nāyogera nti Nāsenera neng'amirazo zinywe
20 zi'kute. Nāyanguwa nāfuka ensuwaye mu kyesero, na'dukana nate ku lu'zi okusena, nāsenera eng'a-
21 miraze zona. Omusaja nāmwekaliriza amaso, ngasirise, okutegēra

nga [d] Mukama awa'de olugendolwe
22 omukisa obanga tawa'de. Awo olwātuka, eng'amira bwezamala okunywa, omusaja na'dira [e] empeta eya zābu obuzito bwayo kitūndu kya sekeri, nemisa'ga egyokubanga ku mikonogye obuzito bwagyo se-
23 keri kumi eza zābu; nāyogera nti 'Gwoli mwāna wāni? mbūlira, nkwegairi'de. Mu nyumba ya kitawo mulimu e'banga 'fe okusula
24 omwo? Nāmugamba nti [f] 'Nze ndi mwāna wa Besueri omwāna wa
25 Mirika, gweyazālira Nakoli. Era nate nāmugamba nti Tulina esubi era nebyokulya ebināzimala, era
26 ne'banga eryokusulamu. Omusaja [g] nākutama, nāsinza Mukama.
27 Nāyogera nti [i] Mukama yebazibwe, Katonda wa mukama wānge Ibulaimu, ataleka [k] kusāsirakwe namazimage eri mukama wānge: 'nze, Mukama [l] a'nung'ami'za mu 'kubo eri enyumba ya baganda ba mu-
28 kama wānge. Omuwala na'dukana nābūlira abomunyumba ya nyina
29 ngebigambo ebyo bwebiri. Era Lebeka yalina mwanyina, erinyalye [m] Labani: Labani nāfuluma na'duka okusisinkana omusaja, awali
30 olu'zi. Awo olwātuka, bweyalaba empeta, nemisa'ga egyali ku mikono gya mwanyina, era bweyawulira ebigambo bya Lebeka mwanyina, ngayogera nti Bwatyo omusaja bwang'ambye; na'ja eri omusaja; era, laba, yali ngaimiri'de mu mbi-
31 rizi zeng'amira awali ensulo. Nāyogera nti Ingira [n] 'gwe Mukama gwawa omukisa; kiki ekikuimiri'za ebwēru? kubanga ntesetese enyu-
32 mba, nekifo ekyeng'amira. Omusaja nāingira mu nyumba, nāsumulula eng'amira; nāwa [o] esubi nebyokulya ebyeng'amira, nama'zi okunaza ebigerebye nebigere bya-
33 basaja abāli naye. Nebateka e'mere mu masoge alye: naye nāyogera nti [p] Sirye nga sinayogera byenatumibwa. Nāyogera nti Yogera.
34 Nāyogera nti 'Nze ndi mu'du wa
35 Ibulaimu. Era Mukama [r] yawānga mukama wānge omukisa mungi; era afu'se omukulu: era yamuwa embuzi nente, ne feza ne zābu, naba'du nabazāna, neng'amira ne-
36 ndogoi. Ne Sala mukazi wa mukama wānge [s] nāzālira mukama wānge omwāna bweyali ngaka'diye: era [t] oyo nāmuwa byona bya-
37 lina. Ne mukama wānge [u] nāndaiza, ngayogera nti Toliwasiza mwāna wānge mukazi aliva mu bawala Ababakanani, bentūlira
38 munsi yābwe: [w] naye oligenda eri enyumba ya kitānge, neri baganda bānge, owasize omwāna wānge
39 omukazi. [y] Neng'amba mukama

[l] Lub.12.1.
[m] Lub. 12. 17; 13. 15; 15.18; 17.8. Kuv. 32. 13. Ma. 1. 8; 34. 4. Bik. 7. 5.
[n] Kuv. 23. 20,23; 33.2. Beb. 1. 14.
[o] Yos. 2.17, 20.
[p] lu. 2.
[r] Lub. 27. 43.
[s] Kuv. 2. 16. 1 Sam. 9. 11.
[t] lu. 27. Lub.26.24; 28.13; 32.9. Kuv. 3. 6, 15.
[u] Nek. 1. 11. Zab. 37. 5.
[w] lu. 43.
[y] Lub. 29. 9. Kuv. 2. 16.
[z] Balam.6. 17, 37. 1 Sam. 14. 10; 20. 7.
[a] Lub. 11. 29; 22. 23.
[b] Lub.26.7.
[c] 1 Pet.3.8; 4. 9.
[d] lu. 56.
[e] Kuv. 32. 2, 3.
[f] Lub. 22. 23.
[g] lu. 52. Kuv. 4. 31.
[i] Kuv. 18. 10. Lus. 4. 14. 1 Sam. 25. 32, 39. 2 Sam. 18. 28. Luk. 1. 68.
[k] Lub. 32. 10. Zab. 98. 3.
[l] lu. 48.
[m] Lub. 29. 5.
[n] Lub. 26. 29. Balam.17. 2. Lus. 3. 10. Zab. 115. 15.
[o] Lub. 43. 24. Balam. 19. 21.
[p] Yob. 23. 12. Yok. 4. 34. Bef. 6. 5-7.
[r] lu. 1. Lub. 13. 2.
[s] Lub.21.2.
[t] Lub.25.5.
[u] lu. 3.
[w] lu. 4.
[y] lu. 5.

wānge nti Mpo'zi omukazi tali'kiri-
40 za ku'ja nānge. [z] Nāng'amba nti
Mukama, [a] gwentambulira mu ma-
soge, alituma malaikawe wamu
nāwe, aliwa olugendolwo omukisa;
nāwe oliwasiza omwāna wānge
omukazi aliva mu baganda bānge,
41 ne mu nyumba ya kitānge: [b] bwo-
tyo tolibako musāngo olwekirairo
kyānge, bwolitūka mu baganda bā-
nge; nabo bwebatalikuwa mukazi,
'gwe nga toliko musāngo olwekira-
42 iro kyānge. Lero nenji'ja awali
olu'zi, nenjogera nti [c] Ai Mukama,
Katonda wa mukama wānge Ibula-
imu, bwonowa kakano omukisa olu-
43 gendo lwānge lweng'enda: [d] laba,
nyīmiri'de awali ensulo yama'zi;
kale kibēre bwekiti; omuwala anā-
fuluma okusena, gwenāgamba nti
Ompe, nkwegairi'de, otu'zi mu nsu-
44 wayo nywe: naye anāng'amba nti
Nywa 'gwe, era 'nze nāsenera ne-
ng'amirazo: oyo abere oyo Mukama
gweyalagirira omwāna wa mukama
45 wānge. [e] Bwemba'de nga nkyayo-
gera mu mutima gwānge, laba, Le-
beka nāfuluma ngalina ensuwaye
ku kibegabegakye; nāserengeta ku
nsulo, nāsena: ne'mugamba nti
46 Nywe, nkwegairi'de. Nāyanguwa,
na'sā ensuwaye okuva ku kibega-
begakye, nāyogera nti Nywa, nānge
nānywesa neng'amirazo: nenywa,
47 naye nānywesa neng'amira. Ne-
'mubūza nenjogera nti 'Gwoli mwā-
na wāni? Nāyogera nti Mwāna wa
Besueri, omwāna wa Nakoli, Mirika
gweyamuzālira: [f] ne'nānika empeta
mu nyindoye, nemisa'ga ku miko-
48 nogye. [g] Nenkutama, nensinza Mu-
kama, ninebaza Mukama, Katonda
wa mukama wānge Ibulaimu, eya-
'nung'amya mu 'kubo lye nyini
okuwasiza [i] omwānawe omwāna
49 wa mwanyina mukama wānge. Ne
kakano [k] bwemuna'kiriza okukole-
ra mukama wānge ebyekisa nebya-
mazima, mumbūlire: era bwemu-
ta'kirize, mumbūlire; ndyoke nkyu-
kire ku mukono ogwadyo, oba ku
50 gwa kono. Labani ne Besueri ne-
balyoka ba'damu nebogera nti [l] Eki-
gambo ekyo kivu'de eri Mukama:
[m] tetuīnza kukubūlira bibi newa-
51 kuba'de ebirungi. Laba, Lebeka
ali mu masogo, omutwāle, ogende,
abere mukazi womwāna wa muka-
mawo, Mukama nga bwayoge'de.
52 Awo olwātuka, omu'du wa Ibulaimu
bweyawulira ebigambo ebyo, [n] nā-
53 vūnama wansi eri Mukama. Omu-
'du nāleta amakula aga feza nama-
kula aga zābu nebyambalo, nābiwa
Lebeka: era nāwa ne mwanyina
ne nyina ebintu ebyomuwendo omu-
54 ngi. Nebalya nebanywa, ye naba-
saja abāli naye, nebasula nebakēsa
obu'de; nebagolokoka enkya, nāyo-
gera nti Munsibule ng'ende eri mu-
55 kama wānge. Ne mwanyina ne
nyina nebogera nti Omuwala abēre
na'fe amale enaku (si nyingi), eku-
mi oba kusingawo; alyoke agende.
56 Nābagamba nti Tondwisa, kubanga
Mukama awa'de omukisa olugendo
lwānge; munsibule ng'ende eri mu-
57 kama wānge. Nebogera nti Tunā-
ita omuwala, tumubūze mu ma-
58 mwāke. Nebaita Lebeka, nebamu-
gamba nti Onogenda nomusaja
59 ono? Nāyogera nti Nāgenda.
Nebasibula Lebeka mwanyinābwe,
[o] nomuleziwe, nomu'du wa Ibulai-
60 mu, nabasajabe. Nebasabira Le-
beka omukisa, nebamugamba nti
Mwanyina'fe, bērānga ([p] nyina)
wabantu obukumi enkumi, [r] neza-
'deryo liryēnga omulyāngo gwabo
61 ababakyawa. Lebeka nāgolokoka
nabazānabe, nebebagala ku ng'ami-
ra, nebagenda nomusaja: omu'du
62 nātwāla Lebeka, neyegendera. Isa-
ka na'ja ngava mu 'kubo [s] Erye-
beerirakairoi; kubanga yali atūla
63 munsi eyobukika obwadyo. Isaka
nāfuluma [t] okufumitiriza mu nimi-
ro akawungēzi: nāimusa amasoge,
nātunula, era, laba, eng'amira nga
64 zi'ja. Lebeka nāimusa amasoge,
era, bweyalaba Isaka, [u] nāva ku
65 ng'amira. Nāgamba omu'du nti
Musaja ki oyo atambulira mu ni-
miro okutusisinkana? Omu'du nā-
yogera nti Ye mukama wānge:
na'dira olugoyerwe olubika mu ma-
66 so neyebikako. Omu'du nabulira
67 Isaka byona byeyakola. Isaka nā-
muleta mu wema ya nyina Sala, nā-
wasa Lebeka, nāba mukaziwe; nā-
mwagala; Isaka nāsanyusibwa nyi-
na bweyamala okufa.

25 Awo Ibulaimu nāwasa omuka-
zi omulala, erinyalye Ketula.
2 Naye [a] nāmuzālira Zimulani, ne Yo-
kusani, ne Medani, ne Midiani, ne
3 Isubaki, ne Suwa. Yokusani nāzāla
Seba, ne Dedani. Nabāna ba Dedani
abasaja bāli Asulimu, ne Letusimu,
4 ne Leumimu. Nabāna ba Midiani
abasaja; Efa, ne Eferi, ne Kanoki,
ne Abida, ne Erudaa. Abo bona bāna
5 ba Ketula. [b] Ibulaimu nāwa Isaka
6 byona byeyalina. Naye abāna aba-
saja ababazāna, Ibulaimu beyalina,
Ibulaimu nābawa bo ebirabo; [c] nā-
basindika okuva eri Isaka omwā-
nawe, bweyali ngakyali mulamu,
(bagende) ebuvanjuba, [d] munsi eye-
7 buvanjuba. Nenaku ezemyāka ezo-
bulamu bwa Ibulaimu bweyamala
ze zino, emyāka kikumi mu nsānvu
8 mwetāno. Ibulaimu nāta omu'ka
nāfa ngamaze okuwangāla obulu-
ngi, [e] nga muka'de, (emyākagye)

[z] lu. 7.
[a] Lub. 17. 1.
[b] lu. 8.
[c] lu. 12.
[d] lu. 13.
[e] lu. 15 neb.
[f] Ez. 16.11, 12.
[g] lu. 26.
[i] Lub. 22. 23.
[k] Lub. 47. 29. Yos. 2. 14.
[l] Zab. 118. 23. Mat. 21.42. Mak. 12. 11.
[m] Lub. 31. 24.
[n] lu. 26.
[o] Lub. 35.8.
[p] Lub. 17. 16.
[r] Lub. 22. 17.
[s] Lub. 16. 14; 25. 11.
[t] Yos. 1. 8. Zab. 1. 2; 77. 12; 119. 15; 143. 5.
[u] Yos. 15. 18.
[a] 1 Byom. 1. 32.
[b] Lub. 24. 36.
[c] Lub. 21. 14.
[d] Balam. 6. 3.
[e] Lub. 15. 15; 49. 29.

nga gitukiri'de; [f]nātwālibwa eri
9 abantube. [g]Isaka ne Isimaeri ba-
tabanibe nebamuzika mu mpuku
ya Makupera, mu lusuku lwa Efu-
loni omwāna wa Zokali Omukiti,
10 olutunulira Mamule; [i]olusuku abā-
na ba Kesi lwebāguza Ibulaimu:
[k]Ibulaimu mwebāmuzika omwo ne
11 Sala mukaziwe. Awo olwātuka
Ibulaimu ngamaze okufa Katonda
nāwa Isaka omwānawe omukisa;
Isaka nātūlānga ku [l]Beerirakairoi.
12 Era okuzāla kwa Isimaeri, omwā-
na wa Ibulaimu [m]Agali Omumisiri,
omuzāna wa Sala, gweyazālira Ibu-
13 laimu, kwe kuno: nabāna ba Isi-
maeri, [n]amanya gābwe nga bwegāli,
nga bwebāzālibwa, amanya gābwe
ge gano: omuberyeberye wa Isi-
maeri, Nebayosi; ne Kedali, ne Adi-
14 beeri, ne Mibusamu, ne Misuma, ne
15 Duma, ne Masa; Kadadi ne Tema,
16 Yetuli, Nafisi, ne Kedema: abo be
bāna ba Isimaeri, era ago ge manya
gābwe, ngebyālo byābwe bwebyali,
era nga bwebākuba ewema zābwe;
[o]abalāngira kumi nababiri ngama-
17 wānga gābwe bwegāli. Nemyāka
gya Isimaeri gyeyamala, emyāka
kikumi mwasatu mu musānvu:
[p]nāta omu'ka nāfa; nātwālibwa
18 eri abantube. Nebatūla okuva ku
Kavira okutūka ku Sula ekitunulira
Misiri, ngogenda Ebwasuli: yatūlā-
nga [r]mu maso ga bagandabe bona.
19 Nokuzāla kwa Isaka, omwāna wa
Ibulaimu, kwe kuno: [s]Ibulaimu ya-
20 zāla Isaka: era Isaka yali yakamaze
emyāka ana bweyawasa Lebeka,
[t]omwāna wa Besueri Omusuli Owe-
padanalamu, [u]mwanyina Labani
21 Omusuli, okuba mukaziwe. Isaka
neyegairirira Mukama mukaziwe,
kubanga yali mugumba: [w]Mukama
nāwulira okwegairirakwe, ne [y]Le-
22 beka mukaziwe nāba olubuto. Abā-
na nebawakanira mundaye; nāyo-
gera nti Bwekiri bwekityo, kyenva
23 mbēra omulamu kiki? [z]Nāgenda
okubūza Mukama. Mukama nāmu-
gamba nti
[a]Amawānga abiri gali mu lubu-
tolwo,
Nebika ebibiri biryawukana no-
kuva mu byendabyo:
[b]Ne'gwānga erimu lināsingānga
e'gwānga edala amānyi;
[c]Nomukulu anāwerezānga omuto.
24 Awo enakuze bwezatukirira oku-
zāla, laba, nebaba abalōngo mu
25 lubutolwe. Nomuberyeberye nāva-
mu nga mumyufu, omubirigwe
gwona nga [d]gufanana ekyambalo
ekyebyoya; nebamutūma erinyalye
26 Esau. Mugandawe namu'dirira nā-
vamu, [e]omukonogwe nga guku'te
ekisinzīro kya Esau; [f]nerinyalye
nebamutūma Yakobo: era Isaka
yali yakamaze emyāka nkāga, (mu-
27 kaziwe) bweyabazāla. Abalenzi ne-
bakula: Esau nābānga [g]omui'zi
owamagezi, omusaja owomunsiko;
ne Yakobo yali musaja mutēfu,
28 eyatūlānga mu wema. Era Isaka
nāyagala Esau, kubanga [i]yalyānga
ku mui'gogwe: ne [k]Lebeka nāya-
29 gala Yakobo. Yakobo nāfumba
omugoyo: Esau nāingira ngavu'de
mu nsiko, ngakōye nga talina mā-
30 nyi: Esau nāgamba Yakobo nti
Ndisa, nkwegairira, omugoyo ogwo
omumyufu; kubanga sirina mānyi:
erinyalye kyeryava liitibwa Edomu.
31 Yakobo nāyogera nti Nguza lero
32 ebyobukulubwo. Esau nāyogera
nti Laba, mbulako katono okufa:
33 nebyobukulu biringasa bitya? Ya-
kobo nāmugamba nti Ndairira lero;
nāmulairira: [l]nāguza Yakobo ebyo-
34 bukulubwe. Yakobo nāwa Esau
e'mere nomugoyo gwebijanjālo;
[m]nālya, nānywa, nāgolokoka, neye-
gendera: bwatyo Esau nānyōma
ebyobukulubwe.

26 Newagwa enjala munsi, endala
'sō si eyo [a]eyoluberyeberye
eyagwa mu naku za Ibulaimu. Isa-
ka nāgenda eri [b]Abimereki kabaka
2 Wabafirisiti mu Gerali. Mukama
nāmulabikira, nāyogera nti Tosere-
ngeta mu Misiri; tūla [c]munsi
3 gyenākugambako: [d]bēra munsi
eno, [e]nānge nābērānga wamu nāwe,
era [f]nākuwānga omukisa; kuba-
nga 'gwe neza'deryo [g]ndibawa 'mwe
ensi zino zona, era nānyewezānga
[i]ekirairo kyenalairira Ibulaimu ki-
4 tawo; era [k]nāyazānga eza'deryo
ngemunyenye ezomu'gulu, era ndi-
wa eza'deryo ensi zino zona; [l]ne
mu za'deryo amawānga gona ago-
munsi mwegaliwerwa omukisa;
5 [m]kubanga Ibulaimu yawulirānga
e'dobozi lyānge, neyekumānga bye-
namūkutirānga, ebigambo byānge,
amatēka gānge, nebiragiro byānge.
6, 7 Isaka nātūla mu Gerali: abasaja
bayo nebamubūza ku mukaziwe;
[n]nāyogera nti Ye mwanyinaze:
kubanga [o]yatya okwogera nti Mu-
kazi wānge; abasaja bawo baleme
okunzi'ta olwa Lebeka: kubanga
8 [p]yali mulungi okulaba. Awo olwā-
tuka, bweyali yakamalayo ebiro
bingi, Abimereki kabaka Wabafiri-
siti nātunulira mu kituli, nalaba,
era, laba, Isaka yali ngazanya ne
9 Lebeka mukaziwe. Abimereki nai-
ta Isaka, nāyogera nti Laba, mazi-
ma ye mukaziwo: nāwe wayogera
otya nti Ye mwanyinaze? Isaka
nāmugamba nti Kubanga nali njo-
gera nti Neme okufa kububwe.
10 Abimereki nāyogera nti Kino kiki
kyotukoze? omu ku bantu yandi-

[f] Lub. 35. 29; 49. 33.
[g] Lub. 35. 29; 50. 13.
[i] Lub. 23. 16.
[k] Lub. 49. 31.
[l] Lub. 16. 14; 24. 62.
[m] Lub. 16. 15.
[n] 1 Byom. 1. 29.
[o] Lub. 17. 20.
[p] lu. 8.
[r] Lub. 16. 12.
[s] Mat. 1. 2.
[t] Lub. 22. 23.
[u] Lub. 24. 29.
[w] 1 Byom. 5. 20. 2 Byom. 33. 13. Ezer. 8. 23.
[y] Bal. 9. 10.
[z] 1 Sam. 9. 10; 10. 22.
[a] Lub. 17. 16; 24. 60.
[b] 2 Sam. 8. 14.
[c] Lub. 27. 29. Bal. 9. 12.
[d] Lub. 27. 11, 16, 23.
[e] Kos. 12. 3.
[f] Lub. 27. 36.
[g] Lub. 27. 35.
[i] Lub. 27. 19, 25, 31.
[k] Lub. 27. 6.
[l] Beb. 12. 16.
[m] Mub. 8. 15. Is. 22. 13. 1 Kol. 15. 32.
[a] Lub. 12. 10.
[b] Lub. 20. 2.
[c] Lub. 12. 1.
[d] Lub. 20. 1. Zab. 39. 12. Beb. 11. 9.
[e] Lub. 28. 15.
[f] Lub. 12. 2.
[g] Lub. 13. 15; 15. 18.
[i] Lub. 22. 16. Zab. 105. 9.
[k] Lub. 15. 5; 22. 17.
[l] Lub. 12. 3; 22. 18.
[m] Lub. 22. 16, 18.
[n] Lub. 12. 13; 20. 2, 13.
[o] Nge. 29. 25.
[p] Lub. 24. 16.

suze ne mukaziwo nga talowoze'za,
nāwe [r] wanditulēseko omusāngo.
11 Abimereki nākūtira abantu bona,
ngayogera Buli [s] anākwatānga ku
musaja oyo oba mukaziwe talirema
12 ku'tiawa. Isaka nāsiga munsi eyo,
nālaba mu mwāka ogwo [t] emirundi
kikumi: Mukama [u] nāmuwa omu-
13 kisa. Omusaja [v] nāba omukulu,
neyeyongerayongerānga okutūsa
14 bweyali omukulu enyo: era yalina
embuzize nenteze, naba'du bangi:
15 [y] nākwasa Abafirisiti obu'gya. Awo
enzi'zi zona aba'du ba kitawe [z] ze-
bāsimira mu naku za Ibulaimu ki-
tawe, Abafirisiti bāli nga bazizibye
16 era nga bazijuzi'za e taka. Abi-
mereki nāgamba Isaka nti Genda
tuveko; kubanga [a] otusinga nyo
17 amānyi. Isaka nāvayo, nāsimba
ewemaze mu kiwōnvu Ekyegerali,
18 nātūla omwo. Isaka nāyerula enzi-
'zi zama'zi, zebāsimira mu naku za
Ibulaimu kitāwe; kubanga Abafiri-
siti bāziziba Ibulaimu bweyamala
okufa: [b] nāziita amanya gazo nga-
manya bwegāli kitawe geyazitūma.
19 Aba'du ba Isaka nebasima mu kiwō-
nvu, nebalaba omwo olu'zi lwama'zi
20 amalamu. Nabasūmba Abegerali
[c] nebawakanya abasūmba ba Isaka,
nga bogera nti Ama'zi ga'fe: nātū-
ma olu'zi erinya lyalwo Eseki;
21 kubanga bāwakana naye. Nebasi-
ma olu'zi olulala, era nolwo nebalu-
wakanira: nālutūma erinya lyalwo
22 Situna. Nājulukuka okuvayo, nā-
sima olu'zi olulala; nolwo nebata-
luwakanira; nālutūma erinya lya-
lwo Lekobosi; nāyogera nti Ku-
banga kakano Mukama atugazii'za,
23 na'fe [d] tulyālira munsi. Nāvayo
24 nāyāmbuka Ebeeriseba. Mukama
nāmulabikira ekiro ekyo, nayo-
gera nti [e] 'Nze Katonda wa I-
bulaimu kitawo: [f] totya, kubanga
'nze [g] ndi wamu nāwe, era nākuwā-
nga omukisa, era nāyongerānga
eza'deryo kubwomu'du wānge Ibu-
25 laimu. [i] Nāzīmba ekyōto eyo, [k] nā-
kōwola erinya lya Mukama, nā-
simba eyo ewemaye: neyo aba'du
26 ba Isaka nebasimayo olu'zi. Abi-
mereki nālyoka ava mu Gerali nā-
genda gyāli, ne Akuzasi mukwa-
nogwe, [l] ne Fikoli omukulu we'gye-
27 rye. Isaka nabagamba nti Kiki
ekibalēse gyendi, bwemuba nga
munkyawa, [m] era mwangoba gye-
28 muli? Nebogera nti Twalabira dala
nga [n] Mukama ali nawe: netwogera
nti Wabēre 'no ekirairo gyetuli,
wakati wa'fe nāwe, era tulagāne
29 endagāno nāwe; obutatukolerānga-
ko kabi, nga 'fe bwetutakukwatā-
ngako, era nga bwetutakukolerānga
kantu wabula ebirungi, era netu-
kusindika nemirembe; [o] kakano 'gwe
30 oyo Mukama gwawa omukisa. Nā-
bafumbira embaga, nebalya neba-
31 nywa. Nebagolokoka enkya mu ma-
kya, [p] nebalairagana: Isaka nāba-
sibula, nebamuvako nemirembe.
32 Awo olwātuka ku lunaku olwo, aba-
'du ba Isaka neba'ja, nebamubūlira
ku lu'zi lwebāli basimye, nebamu-
33 gamba nti Tulabye ama'zi. Nālutū-
ma Siba; [r] erinya lyekibuga kyeriva
libēra Beerisēba ne lero.
34 [s] Esau bweyali nga yakamaze e-
myāka ana nāwasa Yudisi omwāna
wa Beeri Omukiti, ne Basemasi
35 omwāna wa Eroni Omukiti: [t] neba-
nakuwaza Isaka ne Lebeka ememe
zābwe.

27 Awo olwātuka Isaka bweyamala
okuka'diwa, [a] namasoge nga
gaimba'de nokuīnza nga takyaīnza
kulaba, nāita Esau omwānawe omu-
beryeberye, nāmugamba nti Mwāna
wange: nāmugamba nti 'Nze 'nzu-
2 no. Nāyogera nti Laba 'no, 'nze
muka'de [b] simanyi lunaku lwendi-
3 firako. [c] Kale kakano nkwegairira,
'dira byoi'za, omufukogwo nomute-
gogwo, ogende mu nsiko, onji'gire
4 omui'go; era o'nongoseze enyama
eyakawowo, nga bwenjagala, ogi-
ndetere, ndye; obulamu bwange
[d] bukusabire omukisa nga sinafa.
5 Lebeka nāwulira Isaka bweyayo-
gera ne Esau omwānawe. Esau
nāgenda mu nsiko okui'ga omui'go,
6 nokuguleta. Lebeka nāgamba Ya-
kobo omwānawe nti Laba, mpuli'de
kitawo ngagamba Esau muganda wo
7 nti Ndetera omui'go, o'nongoseze
enyama eyakawowo, ndye, nkusa-
bire omukisa mu maso ga Mukama
8 nga sinafa. Kale kakano, mwāna
wānge, [e] wulira e'dobozi lyānge nge-
9 byo bwebiri byenkulagira. Genda
kakano eri embuzi, onkimireyo
abāna bembuzi abaluugi babiri;
nānge nāzirongoseza kitawo okuba
[f] enyama eyakawowo, nga bwaya-
10 gala: nāwe onogitwālira kitawo,
alye, [g] alyoke akusabire omukisa
11 nga tanafa. Yakobo nāgamba Le-
beka nyina nti Laba, Esau muganda
wānge ye musaja owobwoya, nānge
12 omubiri gwānge gusērera. Mpo'zi-
kitānge [i] anāmpewetako, nānge nā-
fanana gyali ngomulimba; [k] era
neretako okukolimirwa, 'sō si mu-
13 kisa. Nyina nāmugamba nti [l] Oku-
kolimirwakwo kubēre kunze, mwā-
na wānge: kino kyo'ka, wulira e'do-
bozi lyānge, ogende obinkimire.
14 Nāgenda, nākima, nābiretera nyi-
na: nyina [m] nālongosa enyama eya-
kawowo, nga kitawe bweyayagala.
15 Lebeka [n] na'dira ebyambalo ebiru-
ngi ebya Esau omwānawe omube-
ryeberye, ebyali naye mu nyumba,

[r] Lub.20.9.
[s] Zab. 105. 15.
[t] Mat.13.8. Ma'k. 4. 8.
[u] lu. 3. Lub. 24. 1, 35. Yob. 42.12.
[v] Lub. 24. 35. Zab. 112. 3. Nge. 10.22.
[y] Lub. 37. 11. Mub. 4. 4.
[z] Lub. 21. 30.
[a] Kuv. 1.9.
[b] Lub. 21. 31.
[c] Lub. 21. 25.
[d] Lub. 17. 6; 28. 3; 41. 52.
[e] Lub. 17. 7; 24. 12; 28. 13. Kuv. 3. 6. Bik. 7. 32.
[f] Lub.15.1.
[g] lu. 3.
[i] Lub. 12. 7; 13. 18.
[k] Zab. 116. 17.
[l] Lub. 21. 22.
[m] lu. 16.
[n] Lub. 21. 22, 23.
[o] Lub. 24. 31. Zab. 115. 15.
[p] Lub. 21. 31.
[r] Lub. 21. 31.
[s] Lub.36.2.
[t] Lub. 27. 46; 28. 1, 8.
[a] Lub. 48. 10. 1 Sam. 3. 2.
[b] Nge.27.1. Yak. 4. 14.
[c] Lub. 25. 27, 28.
[d] Lub. 48. 9,15; 49.28. Ma. 33. 1.
[e] lu. 13.
[f] lu. 4.
[g] lu. 4.
[i] lu. 22.
[k] Lub. 9. 25. Ma. 27. 18.
[l] Lub.43.9. 1 Sam. 25. 24.
[m] 2 Sam. 14. 9. Mat.27.25.
[n] lu. 9.

nāyambaza ebyo Yakobo omwāna-
16 we omuto: nāteka amaliba gabāna
bembuzi ku ngaloze, ne ku nsingo
17 awasērera: nāwa omwānawe Yako-
bo mu ngaloze enyama eyakawowo
18 ne'mere byeyali alongose'za. Na'ja
eri kitawe, nāyogera nti Kitānge:
nāyogera nti 'Nze 'nzuno; gwāni,
19 mwāna wānge? Yakobo nāgamba
kitawe nti 'Nze Esau omwānawo
omuberyeberye; era nkoze nga
bwondagi'de: golokoka, nkwegai-
rira, otūle olye ku mui'go gwānge,
[o] obulamubwo bunsabire omukisa.
20 Isaka nāgamba omwānawe nti Kiki
ekikugulabisi'za amangu bwekityo,
mwāna wānge? Nāyogera nti Ku-
banga Mukama Katondawo ambe-
21 'de. Isaka nāgamba Yakobo nti
Sembera, nkwegairi'de, [p] nkuwewe-
teko, mwāna wānge, oba 'gwe
mwāna wānge Esau daladala nanti-
22 ki siye wuyo. Yakobo nāsemberera
Isaka kitawe; namuwewetako, nā-
yogera nti E'dobozi lye 'dobozi lya
Yakobo, naye engalo ze ngalo za
23 Esau. Natamwe'kānya, [r] kubanga
engaloze zaliko obwoya, ngengalo
za mugandawe Esau: kale nāmu-
24 sabira omukisa. Nāyogera nti 'Gwe
mwāna wānge Esau daladala? Nā-
25 yogera nti 'Nze 'nzuyo. Nāyogera
nti Gunsembereze, nānge nālya ku
mui'go ogwomwāna wānge, [s] obu-
lamu bwānge bukusabire omukisa.
Nāgusembeza gyāli, nālya: nāmu-
26 letera omwenge, nānywa. Kitawe
Isaka nāmugamba nti Sembera ka-
kano, o'nywegere, mwāna wānge.
27 Nāsembera, nāmunywegera: nā-
wulira akalōsa akebyambalobye,
nāmusabira omukisa, nāyogera nti
Laba, [t] akalōsa akomwāna wānge
Kali ng'anga akalōsa akenimiro
Mukama gyawa'de omukisa:
28 Era [u] Katonda akuwēnga ku [w] mu-
sulo oguva mu 'gulu,
Ne ku [y] bugimu obwensi,
[z] Neng'ano nyingi nomwenge mu-
ngi:
29 [a] Abantu bakuwerezēnga
Namawānga gakuvūnamirēnga:
Ofugēnga bagandabo,
[b] Nabāna ba nyoko bakuvūnami-
rēnga:
[c] Akolimirwēnga buli akukolimira,
Era awebwēnga omukisa buli aku-
sabira omukisa.
30 Awo olwātuka, Isaka bweyali nga
kyaje amale okusabira Yakobo omu-
kisa, ne Yakobo ngakyaliwo tana-
vira dala eri Isaka kitawe, Esau
mugandawe nālyoka aingira nga-
31 vu'de okui'ga. Era naye nālongosa
enyama eyakawowo, nāgiretera ki-
tawe; nāgamba kitawe nti Kitānge
agolokoke, [d] alye ku mui'go ogwo-
mwānawe, obulamubwo bunsabire
32 omukisa. Isaka kitawe nāmuga-
mba nti Gwāni? Nāyogera nti
'Nze mwānawo, omuberyeberyewo,
33 Esau. Isaka nākankana nyo nyini,
nāyogera nti Kale āni oyo eyai'ze
omui'go nāgundetera, nānge ndi'de
ku byona nga tona'ja, ne'musabira
omukisa? era naye [e] nokuwebwa
34 aliwebwa omukisa. Esau bweya-
wulira ebigambo bya kitawe, nākā-
ba [f] okukāba okunene enyo era
okwenaku enyingi, nāgamba kitawe
nti Nsabira 'nze, era nānge, ai ki-
35 tānge. Nāyogera nti Mugandawo
a'ze ngalimba, era aku'gyeko omu-
36 kisagwo. Nāyogera nti Teyatūmi-
bwa bulungi (erinyalye) Yakobo?
kubanga anyingi'de mu byānge
emirundi gino gyombi: [g] yanziyako
ebyobukulu bwānge; ne kakano,
laba, anziyeko omukisa gwānge.
Nāyogera nti Tontereke'de nānge
37 mukisa? Isaka na'damu nāgamba
Esau nti [i] Laba, 'muwa'de okuku-
fugānga 'gwe, ne bagandabe bona
mbawa'de eri ye okumuwerezānga;
era [k] 'mujanjabye neng'ano no-
mwenge: kale kiki kyenākukolera
38 'gwe, mwāna wānge? Esau nā-
gamba kitawe nti Olina omukisa
gumu gwo'ka, kitānge? nsabira
'nze, era nānge, ai kitānge. Esau
39 nāimusa e'dobozirye, [l] nākāba. Isa-
ka kitawe na'damu nāmugamba nti
Laba, [m] enyumbayo enebānga ya
bugimu bwa nsi,
Era ya musulo oguva mu 'gulu
wa'gulu;
40 Nekitalakyo kye kinākuwānga
obulamu, era [n] onowerezānga
mugandawo;
Era [o] olulituka bwolyesuma'tula,
Olikunkumula ekikoligokye oku-
va mu bulagobwo.
41 Esau [p] nākyāwa Yakobo olwomu-
kisa kitawe gweyamusabira: Esau
nāyogera mu mutimagwe nti [r] Ena-
ku ezokukābira kitānge ziritera
okutūka; [s] nendyoka nzi'ta muga-
42 nda wānge Yakobo. Nebabūlira
Lebeka ebigambo bya Esau omwā-
nawe omuberyeberye; nātuma nā-
ita Yakobo omwānawe omuto, nā-
mugamba nti Laba, mugandawo
Esau, mu bigambobyo, [t] yesanyu-
43 sa, (ngatēsa) okuku'ta. Kale kaka-
no, mwāna wānge, wulira e'dobozi
lyānge; ogolokoke, o'dukire eri
Labani mwanyinaze mu [u] Kalani;
44 omaleyo naye enaku si nyingi,
okutūsa obukāmbwe bwa muganda-
45 wo lwebulyekolōbya; obusungu
bwa mugandawo lwebulyekolōbya
gyoli, naye lwalyerabira kyewamu-
kolera: nendyoka ntuma, nenku-
'gyayo: kiki ekyandinfisi'zako 'mwe
'mwembi ku lunaku olumu?
46 Lebeka nāgamba Isaka nti [w] Obu-

[a] lu. 4.
[b] lu. 12.
[c] lu. 16.
[d] lu. 4.
[e] Kos. 14. 6.
[u] Beb. 11. 20.
[w] Ma. 33. 13, 28. 2 Sam. 1. 21.
[y] Lub. 45. 18.
[z] Ma. 33. 28.
[a] Lub. 9. 25; 25. 23.
[b] Lub. 49. 8.
[c] Lub. 12. 3. Kubal. 24. 9.
[d] lu. 4.
[e] Lub. 28. 3, 4. Bal. 11. 29.
[f] Beb. 12. 17.
[g] Lub. 25. 33.
[i] lu. 29. 2 Sam. 8. 14.
[k] lu. 28.
[l] Beb. 12. 17.
[m] lu. 28. Beb. 11. 20.
[n] Lub. 25. 23. 2 Sam. 8. 14. Ob. 18-20.
[o] 2 Basek. 8. 20.
[p] Lub. 37. 4, 8.
[r] Lub. 50. 3, 4, 10.
[s] Ob. 10.
[t] Zab. 64. 5.
[u] Lub. 11. 31.
[w] Lub. 26. 35; 28. 8.

lamu bwānge bunkoyeseza olwabawala ba Kesi: Yakobo *y* bwaliwasa omukazi ku bawala ba Kesi, abali ng'anga abo, ku bawala abomunsi eno, obulamu bwānge bulingasa
28 butya? Isaka nāita Yakobo, *a* nāmusabira omukisa, nāmukūtira, nāmugamba nti *b* Towasānga mukazi ku bawala ba Kanani.
2 *c* Golokoka, ogende *d* Epadanalamu, eri enyumba ya *e* Besueri kitawe wa nyoko; wewasize omukazi alivayo ku bawala ba *f* Labani mwa-
3 nyina wa nyoko. Era *g* Katonda Omuinza webintu byonā akuwēnga omukisa, akwazēnga, akwongerēnga, ofuke ekibīna kyamawānga;
4 era akuwe *i* omukisa gwa Ibulaimu, 'gwe neza'deryo awamu nāwe; osikire ensi *k* gyewatambuliramu, Katonda gyeyawa Ibulaimu. Isaka
5 nāsindika Yakobo: nāgenda Epadanalamu eri Labani, omwāna wa Besueri Omusuli, mwanyina Lebeka, nyina wa Yakobo ne Esau.
6 Era Esau nālaba nga Isaka yasabira Yakobo omukisa nāmusindika okugenda Epadanalamu, okwewasizayo omukazi; era bweyamusabira omukisa nāmukūtira ngayogera nti Towasānga mukazi ku bawala
7 ba Kanani; era nga Yakobo nāwulira kitawe ne nyina, era ngagenze
8 Epadanalamu: Esau nālaba *l* ngabawala ba Kanani tebāsanyusa Isa-
9 ka kitawe; Esau nāgenda eri Isimaeri, nāwasa wamu nabakazi beyalina Makalasi muwala wa Isimaeri omwāna wa Ibulaimu, *m* mwanyina Nebayosi, okuba mukaziwe.
10 Yakobo *n* nāva mu Beeriseba nā-
11 genda eri *o* Kalani. Nātūka mu kifo, nāsulawo nākēsa obu'de, kubanga enjuba yali egu'de; nātwāla erimu ku mainja agomukifo, nālyezizika wansi womutwegwe, nāgala-
12 mira mu kifo ekyo okwebaka. *p* Nālōta ekirōto, era, laba, amadāla agāsimbibwa ku 'taka, nentiko yago ngetūse mu'gulu: era laba *r* bamalaika ba Katonda nga balinya era
13 nga ba'ka kugo. Era, *s* laba, Mukama ngaīmiri'de wa'gulu wago, nāyogera nti *t* 'Nze Mukama, Katonda wa Ibulaimu jajawo, era Katonda wa Isaka: *u* ensi gyogalami'deko, ndigikuwa 'gwe neza'de-
14 ryo; *w* neza'deryo linābānga ngenfūfu eyokunsi, era olibuna *y* ebugwanjuba, nebuvanjuba, nobukika obwa kono, nobwadyo: ne mu'gwe ne *z* mu za'deryo ebika byona ebyomunsi mwebiriwerwa omukisa.
15 Era, laba, 'nze *a* ndi wamu nāwe, era *b* nākukūmānga gyonogendānga yona, era *c* ndikukomyawo munsi eno; kubanga *d* sirikuleka *e* okutūsa lwendimala okukola byenkuga-
16 mbyeko. Yakobo nāzukuka mu tulo, nāyogera nti Mazima Mukama ali mu *f* kifo kino; nānge mba'de
17 simanyi. Nātya, nāyogera nti Ekifo kino nga kya ntisa! (ekifo) kino ye nyumba ya Katonda dala mazima, era gwe mulyāngo gwe'gulu.
18 Yakobo nāgolokoka enkya mu makya, na'dira ejinja lweyezizise wansi womutwegwe, *g* nālisimba okuba empagi, *i* nalifukako amafuta ku nti-
19 ko yalyo. Nātūma *k* ekifo ekyo erinya lyakyo Beseri: naye erinya lyekibuga lyali Luzi oluberyeberye.
20 *l* Yakobo neyeyama obweyamo, ngayogera nti *m* Katonda bwanābānga awamu nānge era bwanānkumirānga mu 'kubo lino lyeng'endamu, era bwanāmpānga *n* e'mere eyoku-
21 lya, nengoye ezokwambala, *o* nokuda nenzira mu nyumba ya kitānge nemirembe, *p* Mukama nālyoka abē-
22 ra Katonda wānge, nejinja lino, lyensimbye okuba empagi, *r* liriba enyumba ya Katonda: *s* era ku byona byonompānga siremēnga kukuwa 'gwe ekitūndu ekyekumi.

29 Yakobo nālyoka agenda ngatambula, *a* na'ja munsi eyabāna
2 abebuvanjuba. Nātunula, era, laba, olu'zi mu nimiro, era, laba, ebisibo bisatu ebyendiga nga zigalami'de awo awali olu'zi: kubanga mu lu'zi omwo mwebānywesānga ebisibo: nejinja eryali ku kamwā kolu'zi
3 lyali 'dene. Nebisibo byonsatule nebikung'anira awo: nebayiringisa ejinja okuli'gya ku kamwā kolu'zi, nebanywesa endiga, neba'za ejinja ku kamwā kolu'zi, mu kifo kyalyo.
4 Yakobo nābagamba nti Baganda bānge, muva wa? Nebogera nti
5 Tuli ba Kalani. Nābagamba nti Mumanyi Labani omwāna wa Nakoli? Nebogera nti Tumumanyi.
6 Nābagamba nti *b* Mulamu? Nebogera nti Mulamu: era, laba, Lakeri
7 muwalawe a'ja nendiga. Nāyogera nti Laba, enjuba ekyali mu lu'gya, 'sō obu'de tebunatūka ensolo okukung'anyizibwa: munywese endiga,
8 mugende muzirise. Nebogera nti Tetuīnza, ebisibo byonsatule na tebinakung'anyizibwa, nebayiringisa ejinja okuli'gya ku kamwā kolu-'zi: netulyoka tunywesa endiga.
9 Bweyali akyayogera nabo, *c* Lakeri na'ja nendiga za kitawe; kubanga
10 ye yazirūndānga. Awo olwātuka Yakobo bweyalaba Lakeri muwala wa Labani mwanyina nyina. Yakobo nāsembera, *d* nāyiringisa ejinja nali'gya ku kamwā kolu'zi, nānywesa ekisibo kya Labani mwanyi-
11 na nyina. Yakobo *e* nānywegera Lakeri, nāimusa e'dobozirye, nākā-
12 ba. Yakobo nābūlira Lakeri nga

y Lub. 24. 3.
a Lub. 27. 33.
b Lub. 24. 3.
c Kos. 12. 12.
d Lub. 25. 20.
e Lub. 22. 23.
f Lub. 24. 29.
g Lub. 17. 1, 6.
i Lub. 12. 2.
k Lub. 17. 8.
l Lub. 24. 3; 26. 35.
m Lub. 25. 13.
n Kos. 12. 12.
o Bik. 7. 2.
p Lub. 41. 1, Yob. 33. 15.
r Yok. 1. 51. Beb. 1. 14.
s Lub. 35. 1; 48. 3.
t Lub. 26. 24.
u Lub. 13. 15; 35. 12.
w Lub. 13. 16.
y Lub. 13. 14. Ma. 12. 20.
z Lub. 12. 3; 18. 18; 22. 18; 26. 4.
a lu. 20. Lub. 26. 24; 31. 3.
b Lub. 48. 16. Zab. 121. 5–8.
c Lub. 35. 6.
d Ma. 31. 6, 8. Yos. 1. 5. 1 Basek. 8. 57. Beb. 13. 5.
e Kubal. 23. 19.
f Kuv. 3. 5. Yos. 5. 15.
g Lub. 31. 13, 45; 35. 14.
i Lev. 8. 10–12.
k Balam. 1. 23, 26.
l Lub. 31. 13. Balam. 11. 30. 2 Sam. 15. 8.
m lu. 15.
n 1 Tim. 6. 8.
o Balam. 11. 31. 2 Sam. 19. 24, 30.
p Ma. 26. 17. 2 Sam. 15. 8. 2 Basek. 5. 17.
r Lub. 35. 7, 14.
s Lev. 27. 30.
a Kos. 12. 12.
b Lub. 43. 27.
c Kuv. 2. 16.
d Kuv. 2. 17.
e Lub. 33. 4; 45. 14, 15.

ye [f] muganda wa kitawe, era nga
ye mwāna wa Lebeka: [g] na'dukana
13 mbiro nābūlira kitawe. Awo olwā-
tuka Labani bweyawulira ebigambo
bya Yakobo omwāna wa mwanyina,
[h] na'dukana okumusisinkana, nāmu
gwa mu kifuba, nāmunywegera,
nāmuingiza mu nyumbaye. Nābū-
14 lira Labani ebigambo ebyo byona.
Labani nāmugamba nti [k] Mazima
gwoli gūmba lyānge era omubiri
gwānge. Nātūla naye nāmalayo
15 omwezi gumu. Labani nāgamba
Yakobo nti Kubanga oli muganda
wānge kyekiva kikugwānira oku-
mpererezānga obwerēre? mbūlira,
16 empērayo enebānga ki? Era La-
bani yalina abawala babiri: erinya
lyomukulu Lea, nerinya lyomuto
17 Lakeri. Ne Lea amasoge gali ma-
gōnvu; naye Lakeri yali mulungi
18 namasoge ga kusanyusa. Yakobo
[i] nāyagala Lakeri; nāyogera nti [l] Nā-
kuwererezānga emyāka musānvu
mpebwe Lakeri omwānawo omuto.
19 Labani nāyogera nti Wakiri 'muku-
we 'gwe okusinga okumuwa omu-
20 saja omulala: bēra nānge. Yakobo
[m] nāwereza emyāka musānvu awe-
bwe Lakeri; negifanana ngenaku
si nyingi olwokwagala kweyamwa-
21 gala. Yakobo nāgamba Labani nti
Mpa omukazi wānge, kubanga enaku
zānge zitukiri'de, nyingire gyāli.
22 Labani nākung'anya abasaja bona
23 abomukifo, [n] nāfumba embaga. Awo
olwātuka akawungēzi na'dira Lea
omwānawe, namumuletera; nāingi-
24 ra gyali. Labani nāmuwa Zirupa
omuzānawe eri omwānawe Lea oku-
25 ba omuzāna. Awo olwātuka enkya
nālaba nga ye Lea: nāgamba La-
bani nti Kino kiki kyonkoze? saku-
wereza lwa Lakeri? kale kiki eki-
26 ku'nimbi'za? Labani nāyogera nti
Tebakola bwebatyo mu kifo kya'fe
okuwa omuto okusoka omuberye-
27 berye. Mala enaku musānvu ezoyo,
netulyoka tukuwa nomulala olwo-
kuwereza kwonomperezānga nate
28 emyāka omusānvu emirala. Yako-
bo nākola bwatyo, nāmala enakuze
musānvu: nāmuwa Lakeri omwā-
29 nawe okumuwasa. Labani nāwa
Lakeri omwānawe Bira omuzānawe
30 okuba omuzānawe. Era nāingira
neri Lakeri, era [o] nāyagala Lakeri
okusinga Lea, nāmuwereza [p] nate
emyāka musānvu emirala.
31 Mukama [r] nālaba nga Lea yakyai-
bwa, nāsumulula olubutolwe: naye
32 Lakeri yali mugumba. Lea nāba
olubuto, nāzāla omwāna owobule-
nzi, nāmutūma erinyalye Leubeni:
kubanga yayogera nti Kubanga
Mukama [s] atunuli'de ekibonobono
kyānge; kubanga kakano 'baze anā-
33 njagala. Nāba olubuto nate nāzāla
omwāna owobulenzi; nāyogera nti
Kubanga Mukama yawulira nga
nkyaibwa kyavu'de ampa nomwāna
ono era: nāmutūma erinyalye Sime-
34 oni. Nāba olubuto nate, nāzāla
omwāna owobulenzi; nāyogera nti
Kale 'no omulundi guno 'baze ane-
gata nānge, kubanga 'muzali'de
abāna abobulenzi basatu: erinyalye
35 kyeyava litūmibwa Levi. Nāba
olubuto nate, nāzāla omwāna owo-
bulenzi: nāyogera nti Omulundi
guno nāmutendereza Mukama:
kyeyava amutūma erinyalye [t] Yuda;
nālekera awo okuzāla.

30 Lakeri bweyalaba nga [a] tazā-
lira Yakobo bāna, Lakeri nā-
kwatirwa obu'gya mugandawe; nā-
gamba Yakobo nti Mpa abāna, oba
2 tompe, nāfa. Nobusungu bwa Ya-
kobo nebubūbūkira Lakeri: nāyo-
gera nti [b] 'Nze ndi mu kifo kya Ka-
tonda, eyaku'ma ebibala ebyolubu-
3 to? Nāyogera nti Laba [c] omuzāna
wānge Bira, ingira gyāli; alyoke
azālire ku mavivi gānge, era nānge
4 nfune abāna muye. Nāmuwa Bira
omuzānawe okumuwasa: Yakobo
5 nāingira gyali. Bira nāba olubuto,
nāzālira Yakobo omwāna owobule-
6 nzi. Lakeri nāyogera nti Katonda
[d] ansali'de omusāngo, era ampuli'de
e'dobozi lyānge, era ampa'de omwā-
na owobulenzi: kyeyava amutūma
7 erinyalye Dani. Bira omuzāna wa
Lakeri nāba olubuto nate, nāzālira
Yakobo omwāna owobulenzi owo-
8 kubiri. Lakeri nāyogera nti Mega-
nye ne muganda wānge okumegana
okwamānyi, era me'ze: nāmutūma
9 erinyalye Nafutali. Lea bweyalaba
ngaleke'de awo okuzāla, na'dira
Zirupa omuzānawe, nāmuwa Ya-
10 kobo okumuwasa. Zirupa omuzā-
na wa Lea nāzālira Yakobo omwāna
11 owobulenzi. Lea nāyogera nti Ki-
rungi! nāmutūma erinyalye Gadi.
12 Zirupa omuzāna wa Lea nāzālira
Yakobo omwāna owobulenzi owo-
13 kubiri. Lea nāyogera nti Ndabye
omukisa! kubanga abawala [e] ba-
nāmpitānga wa mukisa: nāmutūma
14 erinyalye Aseri. Leubeni nāgenda
mu nakumwebāli bakungulira eng'a-
no, nālaba amadudaimu mu nimiro,
nāgaletera nyina Lea. Awo Lakeri
nāmugamba Lea nti Mpa, nkwegai-
ri'de, ku madudaimu agomwānawo.
15 Nāmugamba ye nti Kigambo kitono
okunziyako 'baze? era oyagala oku-
nziyako namadudaimu agomwāna
wānge? Lakeri nāmugambo nti
Kyanāva asula nāwe ekiro kino
16 olwamadudaimu agomwānawo. Ya-
kobo nāva mu nimiro akawungēzi,
Lea nāfuluma okumusisinkana, nā-
yogera nti Kikugwānira okuingira

[f] Lub.13.8; 14. 14, 16.
[g] Lub. 24. 28.
[h] Lub. 24. 29.
[k] Lub.2.23. Balam. 9. 2 2 Sam.5.1; 19. 12, 13.
[l] Lub. 31. 41. 2 Sam. 3. 14.
[m] Lub. 30. 26. Kos. 12.12.
[n] Balam. 14. 10. Yok. 2.1,2.
[o] lu. 20.
[p] Lub. 30. 26; 31. 41. Kos. 12.12.
[r] Zab. 127. 3.
[s] Kuv. 3.7; 4. 31. Ma. 26. 7 Zab. 25.18; 106. 44.
[t] Mat. 1. 2.
[a] Lub. 29. 31.
[b] Lub.16.2. 1 Sam. 1. 5.
[c] Lub.16.2.
[d] Zab. 35. 24; 43. 1. Kung. 3. 59.
[e] Nge. 31. 28. Luk. 1. 48.

gyendi; kubanga mazima nkuwere-
'de amadudaimu agomwāna wānge.
17 Nāsula naye ekiro ekyo. Katonda
nāwulira Lea, nāba olubuto, nāzā-
lira Yakobo omwāna owobulenzi
18 owokutāno. Lea nāyogera nti Ka-
tonda ampa'de empēra yānge, ku-
banga nāwa 'baze omuzāna wānge:
19 nāmutūma erinyalye Isakali. Lea
nāba olubuto nate, nāzālira Yakobo
omwāna owobulenzi owomukāga.
20 Lea nāyogera nti Katonda ampa'de
ekirabo ekyobugole ekirungi; kaka-
no 'baze anātūlānga nānge, kubanga
'muzali'de abāna abobulenzi mu-
kāga: nāmutūma erinyalye Zebu-
21 luni. Oluvanyuma nāzāla omwāna
owobuwala, nāmutūma erinyalye
22 Dina. Katonda [f] na'jukira Lakeri,
Katonda nāmuwulira, [g] na'gula olu-
23 butolwe. Nāba olubuto, nāzāla
omwāna owobulenzi: nāyogera nti
Katonda anziyeko [i] okuvumibwa
24 kwānge: nāmutūma erinyalye Yu-
sufu, ngayogera nti [k] Mukama anyo-
ngereko omwāna omulala owobu-
lenzi.
25 Awo olwātuka, Lakeri bweyama-
la okuzāla Yusufu, Yakobo nāgamba
Labani nti [l] Nsindika ng'ende mu
kifo kyewa'fe, era munsi eyewa'fe.
26 Mpa bakazi bānge nabāna bānge
[m] benakuwererezānga, negendere:
kubanga omanyi okuwereza kwānge
27 kwenakuwerezānga. Labani nāmu-
gamba nti Kakano obanga ndabye
ekisa mu masogo, (bēra wano: ku-
banga) [n] nfumitiriza nga Mukama
28 yampa omukisa [o] kububwo. Nāyo-
gera nti [p] Nsalira empērayo, nānge
29 nāgiwānga. Nāmugamba nti [r] Oma-
nyi bwenakuwerezānga, era ebisi-
30 bobyo bwebyali nānge. Kubanga
byewalina nga sina'ja bitono, era
byeyonge'de okuba ebingi; era Mu-
kama akuwa'de omukisa gyenakyu-
kirānga yona: ne kakano [s] ndifuna
di ebyenyumba yānge 'nze era?
31 Nāyogera nti Nākuwa ki? Yakobo
nāyogera nti Toliko kyonompa:
bwolinkolera kino, nālūndānga nate
32 ekisibokyo, nākikūmanga. Nāita
lero mu kisibokyo kyona, nga nzi-
yamu buli eya bujagijagi neya bi-
tānga, na buli nzirugavu mu ndiga,
neza bitānga neza bujagijagi mu
mbuzi: era [t] yenebānga empēra
33 yānge. Bwebutyo [u] obutukirivu
bwānge bulimpolereza oluvanyu-
ma, bwoli'ja olwempēra yānge eri
mu masogo: buli eteri ya bujagi-
jagi oba eya bitānga mu mbuzi, oba
nzirugavu mu ndiga, eyo (bwerira-
bika) nānge eribalibwa nga nzi'be.
34 Labani nāyogera nti Laba, nandya-
ga'de kibēre ngekigambokyo bweki-
35 ri. Na'gyamu ku lunaku olwo
embuzi enume eza biwūga neza bi-
tānga nembuzi enkazi zona eza bu-
jagijagi neza bitānga, buli eyaliko
e'bala ejeru, nenzirugavu zona mu
ndiga, nāziwa mu mukono gwabā-
36 nabe; na'sāwo olugendo lwa naku
satu wakatiwe ne Yakobo: Yakobo
nālūnda ebisibo bya Labani eby-
37 sigalawo. Yakobo [w] na'dira obuti
bwomulibine omubisi, nobwomusa-
kedi nobwomwalamoni; nabusasa-
mbulako engūdo ezitukula, nālabisa
38 obutukuvu obwali ku buti. Nāsi-
simba obuti bwasasambu'de mu ma-
so gebisibo ku manvu mu byesero
ebyokunywesezamu ebisibo webya-
'ja okunywa; neziwaka amawako
39 bweza'ja okunywa. Ebisibo nebi-
wakira mu maso gobuti, ebisibo
nebizāla eza biwūga neza bujagi-
40 jagi neza bitānga. Yakobo nāya-
wula mu bāna, nātunuza amaso
gekisibo eri aba biwūga, neri aba-
dugavu bona abomukisibo kya La-
bani; nāyawulako ebisibobye, nā-
41 tabigata nekisibo kya Labani. Awo
olwātuka ezalina amānyi mu kisi-
bo bwezawakānga. Yakobo nāteka
obuti mu maso gekisibo mu byese-
42 ro, ziwakire awali obuti; naye eki-
sibo bwekyabānga ekibi, nātabu'sā-
ngawo: bwezityo embi ze zabānga
za Labani, nezamānyi nga ze za
43 Yakobo. Omusaja [y] neyeyongera
nyo, [z] nāba nebisibo binene, naba-
zāna naba'du, neng'amira nendo-
goi.

31 Nawulira ebigambo ebyabāna
ba Labani, nga bogera nti Yako-
bo byona ebyali bya kita'fe abimu-
'gyeko; era mwebyo ebyali bya
kita'fe mwafuni'de ekitibwa ekyo
2 kyona. Yakobo nālaba [a] amaso ga
Labani, era laba, tegakyafanana
3 gyali, ngoluberyeberye. Mukama nā-
gamba Yakobo nti [b] Dayo munsi ya
bajajabo, era eri bagandabo; nānge
4 nābērānga wamu nāwe. Yakobo
nātuma nāita Lakeri ne Lea ba'je
5 mu dundiro awali ekisibokye, nā-
bagamba nti [c] Ndabye amaso ga
kita'mwe nga tegakyafanana gyendi
ngoluberyeberye: naye Katonda wa
6 kitānge [d] yabērānga nānge. Era
[e] mumanyi nga nawerezānga kita-
7 'mwe namānyi gānge gona. Era
kita'mwe ya'nimba, [f] nāwanyisānga
empera yānge [g] emirundi kumi;
naye Katonda [i] teyamuganya ku-
8 nkola bubi. Bweyayogerānga bwati
nti [k] Eza bujagijagi ze zinābānga
empērayo; ekisibo kyona nekizāla
eza bujagijagi: era bweyayogerā-
nga bwati nti Eza biwūga ze zinā-
bānga empērayo; ekisibo kyona ne-
9 kizāla eza biwūga. Bwatyo Ka-
tonda ensolo za kita'mwe [l] yazimu-
10 'gyako, nāziwa 'nze. Awo olwātuka

[f] Lub. 8. 1. 1 Sam. 1. 19.
[g] Lub. 29. 31.
[i] 1 Sam. 1. 6. Luk. 1. 25.
[k] Lub. 35. 17.
[l] Lub. 2. 54, 56.
[m] Lub. 29. 20, 30.
[n] Lub. 39. 3, 5.
[o] Lub. 26. 24.
[p] Lub. 29. 15.
[r] Lub. 31. 6, 38–40. Mat. 24. 45. Tit. 2. 10.
[s] 1 Tim. 5. 8.
[t] Lub. 31. 8.
[u] Zab. 37. 6.
[w] Lub. 31. 9–12.
[y] lu. 30.
[z] Lub. 13. 2; 24. 35; 26. 13, 14.
[a] Lub. 4. 5.
[b] Lub. 28. 15, 20, 21; 32. 9.
[c] lu. 2.
[d] lu. 3.
[e] lu. 38 neb. Lub. 30. 29.
[f] lu. 41.
[g] Kubal. 14. 22. Nek. 4. 12. Yob. 19. 3. Zek. 8. 23.
[i] Lub. 20. 6. Zab. 105. 14.
[k] Lub. 30. 32.
[l] nyi. 1, 16.

mu biro ekisibo bwekyawaka amawako, nenyimusa amaso gānge, nendabira mu kirōto, era, laba, embuzi enume ezalinyira ekisibo zali za biwūga, neza bujagijagi, neza ki-
11 wewowewo. [m] Malaika wa Katonda nāng'ambira mu kirōto nti Yakobo: nenjogera nti 'Nze 'nzuno.
12 Nāyogera nti Imusa kakano amasogo, olabe, embuzi zona enume ezirinyira ekisibo za biwūga, neza bujagijagi, neza kiwewowewo: kubanga [n] ndabye byona Labani bya-
13 kukolera. 'Nze Katonda Webeseri [o] gyewafukira amafuta ku mpagi, gyewaneyamira obweyamo: kakano [p] golokoka, ove munsi eno, o'deyo
14 munsi gyewazālirwamu. Lakeri ne Lea neba'damu nebamugamba nti [r] Tukyalina omugabo oba busika
15 mu nyumba ya kita'fe? Tetubalibwa nga ba'na'gwānga gyali? kubanga [s] yatutunda, era nebintu bya'fe
16 abiriri'de dala. Kubanga obugaga bwona Katonda bwa'gye ku kita'fe, bwe bwa'fe era bwa bāna ba'fe: kale kakano, kyona Katonda kyakuga-
17 mbye, kikole. Yakobo nālyoka agolokoka, neyebagaza abānabe ne ba-
18 kazibe ku ng'amira; nātwāla naye ebisibobye byona, nebintu byona byeyali akung'anyiza, ebisibo byeyali afunye, byeyakung'anyiza mu Padanalamu, agende eri Isaka ki-
19 tawe munzi ya Kanani. Labani yali agenze okusala ebyoya byendigaze: Lakeri na'ba [t] baterafi ba
20 kitawe. Yakobo nāgenda mu kyāma Labani Omusuli nga tamanyi, kubanga teyamubūlira nga'duka.
21 Bwatyo na'duka ne byona byeyalina; nāgolokoka nāwunguka Omu-'ga, [u] nākyusa amasoge eri olusozi olwa Gireadi.
22 Nebabūlira Labani ku lunaku olwokusatu nga Yakobo ya'duka.
23 Nātwāla naye bagandabe, nāmugoberera olugendo lwa naku musānvu; nāmutūkako ku losozi Gi-
24 readi. Katonda [w] na'jira Labani Omusuli mu kirōto ekyekiro, nāmugamba nti Wekume [y] oleme okwogera ne Yakobo newakuba'de ebiru-
25 ngi newakuba'de ebibi. Labani nātūka ku Yakobo. Yakobo yali asimbye ewemaye ku lusozi: ne Labani ne bagandabe nebasimba
26 ku lusozi Gireadi. Labani nāgamba Yakobo nti Wakola ki, okugenda ekyāma nga simanyi, notwālira dala abāna bānge ngabanyagi-
27 bwa nekitala? Kiki ekyaku'dusa ekyāma ngonkisa ngogenda; notombūlira, ndyoke nkusībule nekinyumu nenyimba nebitāsa nenā-
28 nga; notong'anya [z] kunywegera batabani bānge ne bawala bānge? ka-
29 kano okoze kya busirusiru. Kiri mu buīnza bwomukono gwānge okukukola obubi: naye [a] Katonda wa kita'mwe yayoge'de nānge [b] ekiro, nti Wekūme oleme okwogera ne Yakobo newakuba'de ebirungi ne-
30 wakuba'de ebibi. Ne kakano oyagala nyo okugenda, kubanga olūmirwa nyo enyumba ya kitawo, (naye) kyewava [c] o'ba bakatonda
31 bānge kiki? Yakobo na'damu nāgamba Labani nti Kubanga natya: kubanga nayogera nti Oleme oku-
32 nziyako bawalabo olwempaka. Buli gwonolaba ngalina bakatondabo, [d] tabe mulamu: mu maso ga baganda bafe yawulamu ebibyo ebiri ewānge, obyetwālire. Kubanga Yakobo yali tamanyi nga Lakeri ye
33 yaba'ba. Labani nāingira mu wema ya Yakobo, ne mu wema ya Lea, ne mu wema eyabazāna bombi; naye nātabalaba. Nāva mu wema ya Lea, naingira mu we-
34 ma ya Lakeri. Lakeri yali atu'te baterafi, naba'sā mu matandiko geng'amira, nābatūlako. Labani nāyaza mu wema yona, naye nātaba-
35 laba. Nāgamba kitawe nti Mukama wānge aleme okusunguwala kubanga siīnza [e] kuīmirira woli; kubanga empisa eyabakazi eri kunze. Nānonya, naye nātalaba baterafi.
36 Yakobo nāsunguwala, nāyomba ne Labani: Yakobo na'damu nāgamba Labani nti Okwōnōna kwānge kiki? ekibi kyānge kiki 'gwe okungobe-
37 rera embiro? Kubanga oyazi'za ebintu byānge byona, kiki kyolabye ku bintu byona ebyomunyumbayo? Kiteke wano mu maso ga baganda bānge ne bagandabo, batusalire
38 omusāngo 'fembi. Emyāka egyo abiri nabērānga nāwe; endigazo nembuzizo enkazi tezisōwolānga, nenume ezomukisibokyo siziryā-
39 nga. [f] Eyatāgulwānga ensolo sakuleterānga; 'nze nafirwānga eyo; [g] wagivūnanānga mu mukono gwānge, obanga ya'bibwānga misana
40 oba ya'bibwānga kiro. Bwenabērānga bwentyo; emisana omusana gwanzigwerāngako, nekiro empewo; notulo twambulānga mu maso
41 gānge. Emyāka egyo abiri nabērānga mu nyumbayo; [i] nakuwererezānga emyāka kumi nena olwa bawalabo bombi, nemyāka mukāga olwekisibokyo; [k] nāwe wawanyisānga empēra yānge emirundi kumi.
42 [l] Singa Katonda wa kitānge, Katonda wa Ibulaimu, era [m] Entisa ya Isaka, teyabērānga nānge, kakano tewandiremye kunsindika bwerēre. [n] Katonda alabye okubonabona kwānge nokutegana kwemikono gyā-
43 nge, [o] nākujūnga ekiro. Labani na'damu nāgamba Yakobo nti Abawala be bawala bānge, nabāna be

[m] Lub. 48. 16.
[n] Kuv. 3. 7.
[o] Lub. 28. 18–20.
[p] Iu. 3. Lub. 32. 9.
[r] Lub. 2. 24.
[s] Lub. 29. 15, 27.
[t] Lub. 35. 2.
[u] 2 Basek. 12. 17. Luk. 9. 51, 53.
[w] Lub. 20. 3. Yob. 33. 15. Mat. 1. 20.
[y] Lub. 24. 50.
[z] Iu. 55. Lus. 1. 9, 14. 1 Basek. 19. 20. Bik. 20. 37.
[a] Iu. 53. Lub. 28. 13.
[b] Iu. 24.
[c] Iu. 19. Balam. 18. 24.
[d] Lub. 44. 9.
[e] Kuv. 20. 12. Lev. 19. 32.
[f] Kub. 22. 10 neb.
[g] Kuv. 22. 12.
[i] Lub. 29. 27, 28.
[k] Iu. 7.
[l] Zab. 124. 1, 2.
[m] Iu. 53. Is. 8. 13.
[n] Lub. 29. 32. Kuv. 3. 7.
[o] 1 Byom. 12. 17. Yud. 9.

bāna bānge, nebisibo bye bisibo byānge, ne byona byolaba bye byānge: ne lero nyīnza kukolera ki bawala bānge bano, oba bāna bābwe
44 bebāzāla? Kale 'no kakano, [p] tulagāne endagāno, 'nze nāwe; [r] ebērē-
45 nga omujulirwa eri 'nze nāwe. Yakobo [s] na'dira ejinja, nālisimba oku-
46 ba empagi. Yakobo nāgamba bagandabe nti Mukung'anye amainja; neba'dira amainja, nebatūma entūmo: nebalira awo awali entūmo.
47 Labani nāgitūma erinya Yegalusakadusa: naye Yakobo nāgitūma Ga-
48 leedi. Labani nāyogera nti [t] Entūmo eno ye mujulirwa eri 'nze nāwe lero. Erinya lyayo kyeryava litū-
49 mibwa Galeedi: era [u] Mizupa, kubanga yayogera nti Mukama atunulēnga wakati wānge nāwe, bwetu-
50 liba nga tetukyalabagana. Bwonobonyabonyānga abāna bānge, era bwonowasānga abalala awali abāna bānge, tewali muntu ali na'fe; laba, Katonda ye mujulirwa wakati wā-
51 nge nāwe. Labani nāgamba Yakobo nti Laba entūmo eno, era laba nempagi eno, gyensimbye wakati
52 wānge nāwe. Entūmo eno ebērēnga omujulirwa, nempagi ebērēnga omujulirwa, nga 'nze siriita ku ntūmo eno (okugenda) gyoli, era nga nāwe toliita ku ntūmo eno nempagi eno oku'ja gyendi, okukola obubi.
53 Katonda wa Ibulaimu, era Katonda wa Nakoli, Katonda wa kitābwe, alamule wakati wa'fe. Yakobo [w] nālaira
54 [y] Entisa ya kitawe Isaka. Yakobo nāwerayo sadaka ku lusozi, nāita bagandabe okulya e'mere: nebalya e'mere, nebabēra ku lusozi neba-
55 kēsa obu'de. Awo enkya mu makya Labani nāgolokoka, nānywegera batabanibe ne bawalabe nābasabira omukisa: Labani nāgenda, na'dayo
32 mu kifokye. Yakobo neyegendera, ne [a] bamalaika ba Ka-
2 tonda nebamusisinkana. Yakobo bweyabalaba nāyogera nti Lino lye [b] gye lya Katonda: nātūma ekifo ekyo erinya lyakyo Makanaimu.
3 Yakobo nātuma ababaka okumukulembera eri Esau mugandawe [c] munsi ya Seiri, [d] ye nimiro ya
4 Edomu. Nābalagira ngayogera nti [e] Bwemuti bwemuligamba mukama wānge Esau; nti Bwati bwayogera omu'duwo Yakobo nti Natūlānga ne Labani, nembērayo okutūsa kaka-
5 no: era nina ente nendogoi nebisibo, naba'du nabazāna: era ntumye okubūlira mukama wānge,
6 [f] ndabe ekisa mu masogo. Ababaka nebakomawo eri Yakobo nga bogera nti Twatūka eri mugandawo Esau, era [g] a'ja okukusisinkana,
7 nabasaja bina wamu naye. Yakobo nālyoka atya nyo [i] neyeralikirira: nāyawulamu abantu abāli naye, nebisibo, nente, neng'amira, okuba
8 ebibīna ebibiri; nāyogera nti Esau bwanātūkira ku kibīna ekimu nākikuba, ekibina ekināsigalawo kinā-
9 wona. [k] Yakobo nāyogera nti [l] Ai Katonda wa jaja wānge Ibulaimu, era Katonda wa kitānge Isaka, ai Mukama, [m] eyang'amba nti 'Dayo munsi yewa'mwe era eri bagandabo, nānge nākukolānga bulungi:
10 sisānira (newakuba'de) akatono mu [n] kusāsira kwona, namazima gona, byewagirirānga omu'duwo; kubanga nawunguka Yoludani guno nga
11 nina [o] mu'go gwo'ka; ne kakano nfuse ebibīna bibiri. Nkwegairira, [p] mponya mu mukono gwa muganda wānge, mu mukono gwa Esau: kubanga 'mutya, aleme oku'ja oku-
12 nzi'ta, (ne) nyābwe nabānabe. Nāwe [r] wayogera nti Siremenga kukukola bulungi, era nāfūlānga eza'deryo ngomusenyu ogwokunyanja,
13 ogutabalika olwobungi. Nāsula awo ekiro ekyo: nātōla kwebyo byeyali nabyo okuba [s] ekirabo kya
14 Esau mugandawe; embuzi enkazi bibiri nenume abiri, endiga enkazi
15 bibiri nenume abiri, eng'amira eziramulwa asatu nabāna bazo, ente enkazi ana neza sedume kumi, endogoi enkazi abiri nabāna bazo kumi.
16 Nābiwa mu mukono gwaba'dube, buli kisibo kyo'ka; nāgamba aba-'dube nti Munkulembere musomoke, mu'sēwo e'banga wakati weki-
17 sibo nekisibo. Nālagira eyakulembera ngayogera nti Esau muganda wānge bwanākusisinkana, nākubūża nti Oli wāni? era ogenda wa?
18 nebyo ebiri mu masogo byāni? nolyoka ogamba nti Bya mu'duwo Yakobo; kye kirabo ekiwerezebwa mukama wānge Esau; era, laba,
19 naye ali nyuma wa'fe. Era nālagira nowokubiri nowokusatu ne bona a bāgoba ebisibo, ngayogera nti Bwemuti bwemunāgamba Esau, bwe-
20 munāmulaba; era munāyogera nti Era, laba, omu'duwo Yakobo ali nyuma wa'fe. Kubanga yayogera nti [t] Nāmuwoyawoya nekirabo ekinankulembera nendyoka 'mulaba
21 amasoge; mpo'zi anānyaniriza. Awo ekirabo nekimukulembera nekisomoka: naye ye nyini nāsula ekiro ekyo wamu nekibīna.,
22 Nāgolokoka ekiro ekyo, na'dira bakazibe bombi, nabazānabe bombi, nabanabe ekumi nomu, [u] nāsomokera mu musomoko gwe Yakobi.
23 Nābatwāla, nābasomosa omu'ga,
24 nāsomosa byona byeyalina. Yaboko nāsigalayo ye'ka; [w] omusaja nāme'gana naye okutūsa emambya
25 bweyasala. Era bweyalaba nga

[p] Lub. 26. 28.
[r] Yos. 24. 27.
[s] Lub. 28. 18.
[t] Yos. 24. 27.
[u] 1 Sam. 7. 5.
[w] Lub. 21. 23.
[y] Iu. 42.
[a] Zab. 91. 11. Beb. 1. 14.
[b] Yos. 5. 14. Zab. 103. 21; 148. 2. Luk. 2. 13.
[c] Lub. 33. 14, 16.
[d] Lub. 36. 6-8. Ma. 2. 5. Yos. 24. 4.
[e] Nge. 15. 1.
[f] Lub. 33. 8, 15.
[g] Lub. 33. 1.
[i] Lub. 35. 3.
[k] Zab. 50. 15.
[l] Lub. 28. 13.
[m] Lub. 31. 3, 13.
[n] Lub. 24. 27.
[o] Yob. 8. 7.
[p] Zab. 59. 1, 2.
[r] Lub. 28. 13-15.
[s] Lub. 43. 11. Nge. 18. 16.
[t] Nge. 21. 14.
[u] Ma. 3. 16.
[w] Kos. 12. 3, 4. Bef. 6. 12.

ta'ja kumume'ga, nākoma ku mba-
lakasoye; embalakaso ya Yakobo
26 neyerēga, ngame'gana naye. Nā-
yogera nti [y]Nta, kubanga ema-
mbya esala. Nāyogera nti [z]Si'ja
kukuta, wabula ngompa'de omuki-
27 sa. Nāmugamba nti Erinyalyo
28 gwāni? Nāyogera nti Yakobo. Nā-
yogera nti [a]Erinyalyo terikyaiti-
bwānga Yakobo, wabula Isiraeri:
kubanga [b]owakanye ne Katonda
29 era [c]nabantu, era osinze. Yakobo
nāmubūza nayogera nti Nkwegai-
ri'de, mbūlira erinyalyo. Nāyoge-
ra nti [d]Kiki ekikumbūzisa erinya
lyānge? Nāmuwera eyo omukisa.
30 Yakobo nātūma ekifo erinya lyakyo
Penieri: kubanga [e]ndabaganye ne
Katonda mu maso, nobulamu bwā-
31 nge buwonye. Enjuba nevayo ne-
mwākako ngavūnuka Penueri, nā-
32 wenyera ekisāmbikye. Abāna ba
Isiraeri kyebava balema okulya e-
kinywa kyekisāmbi ekiri ku mba-
lakaso, okutūsa lero: kubanga ya-
koma ku mbalakaso ya Yakobo mu
kinywa kyekisāmbi.

33 Yakobo nāimusa amasoge, nā-
tunula, era, laba, [a]Esau nga'ja,
nabasaja bina wamu naye. Nā-
gabīra abāna Lea ne Lakeri naba-
2 zāna bombi. Nāteka abazāna na-
bāna bābwe mu maso, nāba'diriza
Lea nabānabe, nāvisako enyuma
3 Lakeri ne Yusufu. Naye ye nyini
nākulembera mu maso gābwe, [b]nā-
vūnama wansi emirundi musānvu,
okutūsa bweyasemberera muganda-
4 we. [c]Esau na'dukana mbiro oku-
musisinkana, nāmukwata mu nga-
lo, [d]nāmugwa mu kifuba, nāmu-
5 nywegera: nebakāba amaziga. Nāi-
musa amasoge, nālaba abakazi na-
bāna; nāyogera nti Bāni bano aba-
li nāwe? Nāyogera nti Abo be bāna
[e]Katonda beyawa omu'duwo olwe-
6 kisa. Abazāna nebalyoka basembe-
ra, bo nabāna bābwe, nebavūnama.
7 Era ne Lea nabānabe nebasembera,
nebavūnama: Yusufu ne Lakeri ne-
balyoka basembera, nebavūnama.
8 Nāyogera nti [f]Ekibīna ekyo kyona
kyensisinkanye amakulu gakyo ki?
Nāyogera nti [g]Okulaba ekisa mu
9 maso ga mukama wānge. Esau
nāyogera nti Byenina bi'mala; mu-
ganda wānge, byolina bibe bibyo.
10 Yakobo nāyogera nti Ne'da, nkwe-
gairi'de, kakano obanga ndabye e-
kisa mu masogo, 'kiriza ekirabo
kyānge mu mukono gwānge: ku-
banga [i]ndabye amasogo, ngomuntu
bwalaba amaso ga Katonda, nonsa-
11 nyukira. Nkwegairi'de, [k]tōla eki-
rabo kyānge kyebakulete'de; ku-
banga Katonda ankole'de ebyekisa,
era kubanga byenina bi'mala. [l]Nā-
12 mwegairira, nākitwāla. Nāyogera
nti Tukwate e'kubo tugende, nānge
13 nākukulembera. Nāmugamba nti
Mukama wānge amanyi ngabāna
tebalina mānyi, era ngendiga nente
eziri nānge ziyonsa: era bwebali-
bigoba enyo ku lunaku olumu, ebi-
14 sibo byona birifa. Nkwegairi'de,
Mukama wānge akulembere omu-
'duwe: nānge nāgenda mpola, ngo-
kutambula kwensolo eziri mu maso
gānge era ngokutambula kwabāna
bwekuli, ntūke awali mukama wā-
15 nge [m]mu Seiri. Esau nāyogera
nti Kankulekere kakano ku bantu
abali nānge. Nāyogera nti Si mu-
sāngo: [n]ndabe ekisa mu maso ga
16 mukama wānge. Awo Esau na-
'dayo ku lunaku olwo ngagenda
17 Eseiri. Yakobo nātambula nā-
genda [o]Esukosi, neyezimbira e-
nyumba, nākolera ensoloze engo;
erinya lyekifo kyeriva liitibwa
Sukosi.
18 Yakobo nātūka mirembe mu ki-
buga kya [p]Sekemu, ekiri munsi ya
Kanani, bweyava mu Padanalamu;
19 nāsisira mu maso gekibuga. [r]Nā-
gula ekibanja, gyeyasimba ewema-
ye, mu mukono gwabāna ba Kamo-
li, kitawe wa Sekemu, nebitūndu
20 byefeza kikumi. Nāsimbayo ekyō-
to, [s]nakitūma erinya lyakyo Ere-
rokeisiraeri.

34 [a]Dina omwāna wa Lea, gweya-
zālira Yakobo, [b]nāfuluma nā-
genda okulaba abawala abomunsi.
2 Sekemu omwāna wa Kamoli Omu-
kivi, omukulu wensi, nāmulaba;
nāmutwāla, nāsula naye, nāmwata.
3 Nobulamubwe nebwegata ne Dina
omwāna wa Yakobo, nāyagala omu-
wala oyo, nāyogera nomuwala ne-
4 kisa. Sekemu [c]nāgamba kitawe
Kamoli nti Mpasiza omuwala oyo.
5 Yakobo nāwulira nga yagwagwawa-
za Dina omwānawe; nabānabe bāli
nensoloze mu dundiro: Yakobo
6 [d]nāsirika okutūsa lweba'da. Kamo-
li kitawe wa Sekemu nāfuluma eri
7 Yakobo okutēsa naye. Abāna ba
Yakobo nebava mu dundiro nebai-
ngira bwebākiwulira: abasaja ne-
banakuwala, [e]nebasunguwala nyo,
kubanga [f]yali akoze ekyomuzizo
mu Isiraeri bweyasula nomwāna
wa Yakobo; [g]ekitagwānira kukola.
8 Kamoli nātēsa nabo ngayogera nti
Obulamu bwomwāna wānge Seke-
mu bulūmirwa omuwala wa'mwe:
mbegairira mumuwe okumuwasa.
9 Era mufumbiriganwēnga na'fe: mu-
tuwēnga 'fe abawala ba'mwe, era
muwasēnga 'mwe abawala ba'fe.
10 Era munātūlānga wamu na'fe: [i]
nensi enebānga mu maso ga'mwe; mu-
tūlēnga omwo [k]mugulēnga [l]mwe-

[y] Luk. 24. 28.
[z] Kos. 12. 4.
[a] Lub. 35. 10.
2 Basek. 17. 34.
[b] Kos. 12. 3, 4.
[c] Lub. 25. 31; 27. 33.
[d] Balam. 13. 18.
[e] Lub. 16. 13.
Kuv. 24. 11; 33. 20.
Ma. 5. 24.
Balam. 6. 22; 13. 22.
Is. 6. 5.
[a] Lub. 32. 6.
[b] Lub. 18. 2; 42. 6; 43. 26.
[c] Lub. 32. 28.
[d] Lub. 45. 14, 15.
[e] Lub. 48. 9.
Zab. 127. 3.
Is. 8. 18.
[f] Lub. 32. 16.
[g] Lub. 32. 5.
[i] Mat. 18. 10.
[k] 1 Sam. 25. 27; 30. 26.
2 Basek. 5. 15.
[l] 2 Basek. 5. 23.
[m] Lub. 32. 3.
[n] Lub. 34. 11; 47. 25.
Lus. 2. 13.
[o] Balam. 8. 5.
Zab. 60. 6.
[p] Yos. 24. 1.
[r] Yos. 24. 32.
Yok. 4. 5.
[s] Lub. 35. 7.
[a] Lub. 30. 21.
[b] Tit. 2. 5.
[c] Balam. 14. 2.
[d] 1 Sam. 10. 27.
[e] Lub. 49. 7.
2 Sam. 13. 21.
[f] Yos. 7. 15.
[g] Ma. 23. 17.
2 Sam. 13. 12.
[i] Lub. 13. 9; 20. 15.
[k] Lub. 42. 34.
[l] Lub. 47. 27.

11 funirēnga ebintu omwo. Sekemu
nāgamba kitawe ne bagandabe nti
Ndabe ekisa mu maso ga'mwe, era
12 kyemunānsalira kyenābawa. [m] E-
byobuko nekirabo byemunānsaba
bwebinenkana wona, nānge nābawa
bwentyo nga bwemunāng'amba:
naye mumpe omuwala okumuwasa.
13 Abāna ba Yakobo neba'damu Sekemu ne Kamoli kitawe nga bakusa
nebogera, kubanga yali agwagwa-
14 wazi'za Dina mwanyinābwe, neba-
bagamba nti Tetuīnza kukola kino,
okumuwa mwanyina'fe atali muko-
mole; kubanga ekyo [n] kyandiba'de
15 nsonyi gyetuli: endagāno eno yo'ka
ye'ja okutukirizisa 'mwe: bwemu-
na'kiriza okuba nga 'fe, buli musaja
16 mu'mwe okukomolebwānga; netu-
lyoka tubawānga abawala ba'fe,
na'fe tunāwasānga abawala ba'mwe,
na'fe tunātūlānga wamu na'mwe,
17 era tulifūka 'gwānga limu. Naye
bwemutatuwulire, okukomolebwa;
netulyoka tutwāla omuwala wa'fe,
18 netugenda. Ebigambo byābwe ne-
bisanyusa Kamoli, ne Sekemu o-
19 mwāna wa Kamoli. Omuvubuka
nātalwawo kukola ekyo, kubanga
yasanyukira omuwala wa Yakobo:
era yalina [o] ekitībwa okusinga e-
20 nyumba yona eya kitawe. Kamoli
ne Sekemu omwānawe neba'ja
mu wankaki wekibuga kyābwe,
nebatēsa nabasaja abomukibuga
21 kyābwe, nga bogera nti Abasaja
abo tebagala kulwāna na'fe; kale
batūlēnga munsi bagulēnga omwo;
kubanga, laba, ensi ngazi, eribamala; 'fe tuwasēnga abawala bābwe,
era tubawēnga bo abawala ba'fe.
22 Endagāno eno yo'ka ye'ja okuba-
'kirizisa abasaja abo 'fe okutūla na-
bo, okufūka e'gwānga erimu, buli
musaja mu'fe bwalikomolebwa, nga
23 bo bwebakomolebwa. Ente zābwe
nebintu byābwe nensolo zābwe zo-
na tebiriba bya'fe? naye kyo'ka tu-
ba'kirize, nabo banātūlānga na'fe.
24 Ne Kamoli ne Sekemu omwānawe
bona [p] abāvānga mu wankaki we-
kibugakye nebabawulira; buli mu-
saja nākomolebwa, buli eyavānga
25 mu wankaki wekibuga. Awo olwā-
tuka ku lunaku olwokusatu, bwe-
bāli nga balūmwa, abāna ba Yakobo
ababiri, [r] Simeoni ne Levi, banyina
Dina, neba'dira buli muntu ekitala-
kye, nebalūmba ekibuga nga teba-
manyiri'de, neba'ta abasaja bona.
26 Neba'ta Kamoli ne Sekemu omwā-
nawe nekitala, neba'gya Dina mu
27 nyumba ya Sekemu, nebavayo. Abāna ba Yakobo nababasanga nga
baba'se, nebanyaga ekibuga, kuba-
nga bāgwagwawaza mwanyinābwe.
28 Bānyaga endiga zābwe nembuzi zā-
bwe nendogoi zābwe, nebyo ebyāli
mu kibuga, nebyo ebyāli mu nimi-
29 ro; nobugaga bwābwe bwona, na-
bāna bābwe bona abato nabakazi
bābwe, nebabasiba nebabanyaga,
byona dala ebyāli mu nyumba.
30 Yakobo nāgamba Simeoni ne Levi
nti [s] Muneralikiri'za, [t] okumpunyi-
sa mwabo abatūla munsi, mu Ba-
kanani ne mu Baperizi: nānge, ku-
banga [u] omuwendo gwānge mutono,
balikung'ana bona oku'nūmba, ba-
linkuba: nānge ndizikirizibwa, 'nze
31 nenyumba yānge. Nebogera nti
Kirungi akole mwanyina'fe ngo-
mwenzi?

35 Katonda nāgamba Yakobo nti
Golokoka, oyāmbuke [a] Ebeseri,
otūle eyo: ozimbire eyo ekyōto eri
Katonda, [b] eyakulabikira [c] bwewa-
'duka amaso ga Esau mugandawo.
2 Yakobo nālyoka agamba [d] abomu-
nyumbaye nabo bona abāli naye
nti Mu'gyewo [e] bakatonda abalala
abali mu'mwe, [f] mwetukuze, mu-
3 wanyise ebyambalo bya'mwe: tu-
golokoke, twāmbuke Ebeseri: nā-
nge ndizimbira eyo ekyōto eri Ka-
tonda, [g] eyanziramu ku lunaku
olwokweralikirira kwānge, era [i] eya-
bānga nānge mu 'kubo lyenatambu-
4 liramu. Nebawa Yakobo bakato-
nda abalala bona abāli mu mukono
gwābwe, [k] nempeta ezali mu matu
gābwe; Yakobo nābikweka wansi
5 [l] womwera ogwali mu Sekemu. Ne-
batambula: [m] nentīsa enyingi ne-
gwa ku bibuga ebyabetolola, neba-
6 tagoberera bāna ba Yakobo. Awo
Yakobo nātūka [n] Eruzi, ekiri munsi
ya Kanani [ye Beseri], ye nabantu
7 bona abāli naye. [o] Nāzimbira eyo
ekyōto, nāita ekifo Erubeseri:
[p] kubanga eyo Katonda gyeya-
mubikulirwa, bweya'duka amaso
8 ga mugandawe. [r] Debola, omu-
lezi wa Lebeka, nāfa, nebamu-
zīka emanga Webeseri wansi wo-
mwera: nebagutūma erinya Alo-
nibakusi.
9 Katonda [s] nālabikira nate Yako-
bo, bweyava mu Padanalamu, nā-
10 muwa omukisa. Katonda nāmu-
gamba nti Erinyalyo Yakobo: [t] eri-
nyalyo tokyaitibwa nate Yakobo,
naye [u] Isiraeri lye linābānga erinya-
lyo: nāmutūma erinya Isiraeri.
11 Katonda nāmugamba nti [w] 'Nze
Katonda Omuīnza webintu byona:
oyāle weyongerēnga; [y] e'gwānga
nekibīna ekyamawānga biriva mu-
'gwe, ne bakabaka baliva mu ntu-
12 mbwezo; nensi [z] gyenawa Ibulaimu
ne Isaka, ndigikuwa 'gwe, neza'de-
13 ryo eriri'dawo ndiriwa ensi. Ka-
tonda [a] nāva gyali nālinya mu kifo
14 mweyayogerera naye. Yakobo [b] nā-
simba empagi mu kifo mweyayo-

[m] Kuv. 2. 16, 17. Ma. 22. 29. 1 Sam. 18. 25.
[n] Yos. 5. 9.
[o] 1 Byom. 4. 9.
[p] Lub. 2. 10.
[r] Lub. 49. 5–7.
[s] Lub. 49. 6. Yos. 7. 25.
[t] Kuv. 5. 21. 1 Sam. 13. 4.
[u] Zab. 105. 12.
[a] Lub. 28. 19.
[b] Lub. 28. 13.
[c] Lub. 27. 43.
[d] Lub. 18. 19. Yos. 24. 15.
[e] Lub. 31. 19, 34. Yos. 24. 2, 23. 1 Sam. 7. 3.
[f] Kuv. 19. 10.
[g] Lub. 32. 7, 24. Zab. 107. 6.
[i] Lub. 28. 20; 31. 3, 42.
[k] Kos. 2. 13.
[l] Yos. 24. 26. Balam. 9. 6.
[m] Kuv. 15. 16; 23. 27; 34. 24. Ma. 11. 25. Yos. 2. 9; 5. 1.
[n] 1 Sam. 14. 15. 2 Byom. 14. 14.
[o] Lub. 28. 19, 22.
[p] Mub. 5. 4.
[r] Lub. 28. 13.
[s] Lub. 24. 29.
[t] Kos. 12. 4.
[u] Lub. 17. 5.
[w] Lub. 32. 28.
[y] Lub. 17. 1; 48. 3, 4. Kuv. 6. 3.
[z] Lub. 17. 5, 6, 16; 28. 3; 48. 4.
[a] Lub. 12. 7; 13. 15; 26. 3, 4; 28. 13.
[b] Lub. 17. 22.
[b] Lub. 28. 18.

gerera naye, empagi eyamainja: nāgifukako ekiwebwayo ekyoku-
15 nywa, nagifukako amafuta. Yakobo nātūma ekifo Katonda mweyayogerera naye erinya lyakyo [c] Be-
16 seri. Nebava mu Beseri nebatambula; bāli babulako ekisera batūke Efulasi: Lakeri nāyagala oku-
17 zāla, nālūmwa nyo. Awo olwātuka, bweyali alūmwa nyo, omuzālisa nāmugamba nti Totya; kubanga kakano [d] onozāla omwāna owobule-
18 nzi omulala. Awo olwātuka, obulamu bwebwali nga bunātera okugenda [kubanga yafa], nāmutūma erinya Benoni: naye kitawe nāmu-
19 tūma Benyamini. [e] Lakeri nāfa, nebamuzika mu 'kubo erigenda [f] Efu-
20 lasi [ye Besirekemu]. Yakobo nāsimba empagi ku malāloge: eyo ye mpagi eyamalālo ga Lakeri [g] ne lero.
21 Isiraeri nātambula, nātimba ewemaye ngaise ku kigo kya Ederi.
22 Awo olwātuka, Isiraeri bweyali ngatu'de munsi eyo, Leubeni nāgenda [i] nāsula ne Bira omuzāna wa kitawe: Isiraeri nākiwulirako.

Abāna abasaja aba Yakobo bāli
23 kumi na babiri: abāna ba Lea; [k] Leubeni, omuberyeberye wa Yakobo, ne Simeoni, ne Levi, ne Yuda,
24 ne Isakali, ne Zebuluni: abāna ba
25 Lakeri; Yusufu, ne Benyamini: nabāna ba Bira, omuzāna wa Lakeri;
26 Dani ne Nafutali: nabāna ba Zirupa, omuzāna wa Lea; Gadi ne Aseri: abo be bāna abasaja aba Yakobo, abāmuzālirwa mu Padanalamu.
27 Yakobo na'ja eri Isaka kitawe mu [l] Mamule, mu [m] Kiriasualaba [ye Kebuloni], Ibulaimu ne Isaka mwe-
28 bātūlānga. Nenaku za Isaka zali
29 myāka kikumi mu kinana. Isaka nāta omu'ka, nāfa, [n] nātwālibwa eri abantube, ngaka'diye, ngaweze'za enaku nyingi: Esau ne Yakobo [o] abānabe nebamuzika.

36 Nokuzāla kwa Esau [a] ye Edo-
2 mu] kwe kuno. [b] Esau yawasa ku bawala ba Kanani; Ada muwala wa Eroni Omukiti, ne [c] Okolibama muwala wa Ana, omuwala
3 wa Zibeoni Omukivi; ne [d] Basemasi omuwala wa Isimaeri, muga-
4 nda wa Nebayosi. [e] Ada nāzālira Esau Erifazi; ne Basemasi nāzāla
5 Leweri; ne Okolibama nāzāla Yeusi, ne Yalamu, ne Kola: abo be batabani ba Esau, abāmuzālirwa mu-
6 nsi ya Kanani. Esau na'dira bakazibe ne batabanibe ne bawalabe, nabantu bona abāli mu nyumbaye, nebisibobye nensoloze zona, nebintubye byona, byeyakung'anyiza munsi ya Kanani; nāgenda munsi endala nābera wala nemugandawe
7 Yakobo. [f] Kubanga ebintu byābwe byāli bingi bwebiti nokuīnza tebaīnza kutūla wamu; [g] nensi gyebātūlamu teyabaīnza olwebisibo byābwe.
8 Esau nātūla [i] ku lusozi Seiri: Esau
9 ye Edomu. Nokuzāla kwa Esau ja-ja Wabedomu abāli ku lusozi Seiri
10 kwe kuno: batabani ba Esau amanya gābwe gagano; [k] Erifazi omwāna wa Ada omukazi wa Esau, Leweri omwāna wa Basemasi omukazi
11 wa Esau. Nabāna ba Erifazi abasaja Temani, Omali, Zefo, ne Ga-
12 tamu, ne Kenazi. Ne Timuna yali muzāna wa Erifazi omwāna wa Esau; nāzālira Erifazi [l] Amaleki; abo be bāna ba Ada omukazi wa
13 Esau. Nabāna ba Leweri babano; Nakasi, ne Zera, Sama, ne Miza: abo be bāli abāna ba Basemasi omu-
14 kazi wa Esau. Nabāna ba Okolibama omwāna wa Ana, omwāna wa Zibeoni, omukazi wa Esau: nāzālira Esau Yeusi, ne Yalamu, ne
15 Kola. Abāna ba Esau abālya obwāmi babano: abāna ba Erifazi omuberyeberye wa Esau; omwāmi Temani, omwāmi Omali, omwāmi Ze-
16 fo, omwāmi Kenazi, omwāmi Kola, omwāmi Gatamu, omwāmi Amaleki: abo be bāmi abāva mu Erifazi munsi ya Edomu; abo be bāna ba
17 Ada. Nabāna ba Leweri omwāna wa Esau babano; omwāmi Nakasi, omwāmi Zera, omwāmi Sama, omwāmi Miza: abo be bāmi abāva mu Leweri munsi ya Edomu; abo be bāna ba Basemasi omukazi wa
18 Esau. Nabāna ba Okolibama omukazi wa Esau babano; omwāmi Yeusi, omwāmi Yalamu, omwāmi Kola: abo be bāmi abāva mu Okolibama omuwala wa Ana, mukazi
19 wa Esau. Abo be bāna ba Esau, nabo be bāmi bābwe: oyo ye Edomu.
20 [m] Abāna ba Seiri [n] Omukoli, be batūlānga munsi, babano; Lotani
21 ne Sobali ne Zibeoni ne Ana, ne Disoni ne Ezeri ne Disani: abo be bāmi abāva mu Bakoli, be bāna ba
22 Seiri munsi ya Edomu. Nabāna ba Lotani be Koli ne Kemanu; ne
23 mwanyina Lotani ye Timuna. Nabāna ba Sobali babano; Aluvani ne Manakasi ne Ebali, Sefo ne Onamu.
24 Nabāna be Zibeoni babano; Aya ne Ana: Ana yoyo eyalaba enzi'zi zama'zi amabugumye mu 'dungu, bweyali alūnda endogoi za Zibeoni
25 kitawe. Nabāna ba Ana babano; Disoni ne Okolibama omuwala wa Ana.
26 Nabāna ba Disoni babano; Kemudani ne Esubani ne Isulani ne
27 Kerani. Abāna ba Ezeri babano;
28 Birani ne Zaavani ne Akani. Abāna ba Disani babano; Uzi ne Alani.
29 Abāmi abāva mu Bakoli babano; omwāmi Lotani, omwāmi Sobali,

[c] Lub. 28. 19.
[d] Lub. 30. 24. 1 Sam. 4. 20.
[e] Lub. 48. 7.
[f] Lus. 1. 2; 4. 11. Mi. 5. 2. Mat. 2. 6.
[g] 1 Sam. 10. 2. 2 Sam. 18. 18.
[i] Lub. 49. 4. 1 Byom. 5. 1. 1 Kol. 5. 1.
[k] Lub. 46. 8. Kuv. 1. 2.
[l] Lub. 13. 18; 23. 2, 19.
[m] Yos. 14. 15; 15. 13.
[n] Lub. 15. 15; 25. 8.
[o] Lub. 25. 9; 49. 31.
[a] Lub. 25. 30.
[b] Lub. 26. 34.
[c] Iu. 25.
[d] Lub. 28. 9.
[e] 1 Byom. 1. 35.
[f] Lub. 13. 6, 11.
[g] Lub. 17. 8; 28. 4.
[i] Lub. 32. 3. Ma. 2. 5. Yos. 24. 4.
[k] 1 Byom. 1. 35 neb.
[l] Kuv. 17. 8, 14. Kubal. 24. 20. 1 Sam. 15. 2, 3.
[m] 1 Byom. 1. 38.
[n] Lub. 14. 6. Ma. 2. 12, 22.

30 omwāmi Zibeoni, omwāmi Ana, o-
mwāmi Disoni, omwāmi Ezeri, o-
mwāmi Disani: abo be bāmi abāva
mu Bakoli, ngabāmi bābwe bwebāli
munsi ya Seiri.
31 Ne [o] basekabaka abāfuga munsi
ya Edomu, nga tewanafuga kabaka
yena abāna ba Isiraeri, babano.
32 Bera omwāna wa Beola nāfuga mu
Edomu; nekibugakye erinya lyakyo
33 Dinaba. Bera nāfa, Yobabu omwā-
na wa Zera Owebozula nālya obwa-
34 kabaka mu kifokye. Yobabu nāfa,
Kusamu owensi Yabatemani nālya
35 obwakabaka mu kifokye. Kusamu
nāfa, Kadadi omwāna wa Bedadi,
eyakuba Midiani mu nimiro ya Mo-
abu, nālya obwakabaka mu kifo-
kye: nekibugakye erinya lyakyo
36 Avisi. Kadadi nāfa, Samula Owe-
masuleka nālya obwakabaka mu ki-
37 fokye. Samula nāfa, Sauli Owere-
kobosi ekirirāna Nomu'ga nālya
38 obwakabaka mu kifokye. Sauli nā-
fa, Baalanani omwāna wa Akuboli
nālya obwakabaka mu kifokye.
39 Baalanani omwāna wa Akuboli nā-
fa, [p] Kadali nālya obwakabaka mu
kifokye: nekibugakye erinya lya-
kyo Pau; nomukaziwe erinyalye
Meketaberi, omwāna wa Matuledi,
40 omwāna wa Mezakabu. Namanya
[r] gabāmi abāva mu Esau, ngebika
byābwe, nebifo byābwe, namanya
gābwe bwebiri, gagano; omwāmi
Timuna, omwāmi Aluva, omwāmi
41 Yesesi; omwāmi Okolibama, omwā-
42 mi Era, omwāmi Pinoni; omwāmi
Kenazi, omwāmi Temani, omwāmi
43 Mibuzali; omwāmi Magudieri, o-
mwāmi Iramu: abo be bāmi ba
Edomu, nga bwebātūlānga munsi
eyobutaka bwābwe. Oyo ye Esau
jaja Wabedomu.

37 Yakobo nābērānga munsi [a] kita-
we mweyatūlānga munsi ya Ka-
2 nani. Okuzāla kwa Yakobo kukuno.
Yusufu bweyali yakamaze emyāka
kumi na musānvu, yali alūnda eki-
sibo awamu ne bagandabe; omu-
lenzi nābānga wamu nabāna ba
Bira, nabāna ba Zirupa, abakazi
ba kitawe: Yusufu nebulirānga ki-
tābwe [b] ebigambo byābwe ebibi.
3 Era Isiraeri yayagala Yusufu oku-
singa abānabe bona, kubanga [c] gwe-
yazāla ngaka'diye: nāmutungira
4 ekizibawo ekyamabala amangi. Ba-
gandabe nebalaba nga kitābwe ya-
mwagala okusinga bagandabe bona;
[d] nebamukyāwa, nebataīnza kwo-
gera naye wabula ebyokuyomba.
5 Yusufu nālōta ekirōto, nākibūlira
bagandabe: nebeyongera nate oku-
6 mukyāwa. Nābagamba nti Mbega-
iri'de, muwulire ekirōto kino kye-
7 ndose: kubanga, [e] laba, twali tusiba
ebinywa mu nimiro, era, laba, eki-
nywa kyānge nekiimirira, era ne-
kyesimba; era, laba, ebinywa bya-
'mwe nebi'ja nebikyetolola, nebivū-
8 namira ekinywa kyānge. Baga-
ndabe nebamugamba nti Okufuga
olitufuga 'gwe? oba kutwāla olitu-
twāla 'gwe? Nebeyongera nate
okumukyawa olwebirōtobye no-
9 lwebigambobye. Nālōta nate neki-
rōto ekirala, nākibūlira bagandabe
nāyogera nti Laba, ndose nekirōto
ekirala; era, laba, [f] enjuba nomwezi
nemunyenye ekumi nemu nebinvū-
10 namira. Nākibūlira kitawe ne ba-
gandabe; kitawe nāmunenya, nā-
mugamba nti Kirōto ki kino kyo-
lose? 'Nze ne nyoko ne [g] baga-
ndabo oku'ja tuli'ja okukuvūnamira
11 wansi? [h] Bagandabe nebamukwa-
tirwa obu'gya; naye kitawe [k] na'ju-
12 kira ebyo byeyayogera. Bagandabe
nebagenda okulūnda ekisibo kya
13 kitābwe mu Sekemu. Isiraeri nā-
gamba Yusufu nti Bagandabo teba-
lūnda kisibo mu Sekemu? jāngu
nkutume gyebali. Nāmugamba nti
14 'Nze 'nzuno. Nāmugamba nti Ge-
nda kakano olabe nga bagandabo
gyebali balungi, era nekisibo nga
gyekiri kirungi; okomewo ombūlire.
Awo nāmutuma okuva mu kiwōnvu
[l] Ekyekebuloni, nātūka Esekemu.
15 Omusaja nāmulaba, era, laba, yali
akyami'de mu nsiko: omusaja nā-
16 mubūza nti Ononyaki? Nāyogera nti
'Nonya baganda bānge: [m] mbūlira,
nkwegairi'de, gyebalūndi'de (ekisi-
17 bo). Omusaja nāyogera nti Bāge-
nda: kubanga nabawulira nga bo-
gera nti Tugende Edosani. Yusufu
nāgoberera bagandabe, nābasanga
18 mu [n] Dosani. Nebamulengera nga-
kyali wala, [o] nebamwekobāna nga
19 tanabasemberera okumu'ta. Neba-
gambagana nti Laba, sekalōtera
20 oyo a'ja. [p] Kale 'no mu'je tumu'te,
tumusūle mu bumu ku bunya, tu-
lyogera nti Ensolo enkāmbwe ye
yamulya: netulyoka tulaba ebirō-
21 tobye bwebiriba. [r] Leubeni nāwu-
lira ekyo, nāmuwonya mu mukono
gwābwe; nāyogera nti Tuleme o-
22 kumu'tira dala. Leubeni nābaga-
mba nti Temuyiwa musai; mumu-
sūle mu bunya buno obuli mu 'du-
ngu, naye temumu'sāko mukono:
alyoke amuwonye mu mukono gwā-
23 bwe, okumu'diza kitawe. Awo o-
lwātuka, Yusufu bweyatūka eri ba-
gandabe, nebambula Yusufu ekizi-
bawokye, ekizibawo ekyamabala a-
24 mangi kyeyali ayamba'de; nebamu-
twāla nebamusūla mu bunya: no-
bunya bwali bukalu nga temuli ma-
25 'zi. [s] Nebatūla okulya e'mere: ne-
baimusa amaso gābwe nebatunula,
era, laba, ekibīna [t] Kyabaisimaeri

[o] 1 Byom. 1. 43.
[p] 1 Byom. 1. 50.
[r] 1 Byom. 1. 51.
[a] Lub. 17. 8; 23. 4; 28. 4; 36. 7. Beb. 11. 9.
[b] 1 Sam. 2. 22-24.
[c] Lub. 44. 20.
[d] Lub. 27. 41; 49. 23.
[e] Lub. 42. 6, 9; 43. 26; 44. 14.
[f] Lub. 46. 29.
[g] Lub. 27. 29.
[h] Bik. 7. 9.
[k] Dan. 7. 28. Luk. 2. 19, 51.
[l] Lub. 35. 27.
[m] Lu. 1. 7.
[n] 2 Basek. 6. 13.
[o] 1 Sam. 19. 1. Zab. 31. 13; 37. 12, 32; 94. 21. Mat. 27. 1. Mak. 14. 1. Yok. 11. 53. Bik. 23. 12.
[p] Nge. 1. 11, 16; 6. 17; 27. 4.
[r] Lub. 42. 22.
[s] Am. 6. 6.
[t] nyi. 28. 36.

abāva mu Gireadi nga batambula,
nga balina eng'amira ezetise e ebya-
kalōsa [u] nenvūmbo ne moli, nga ba-
26 bitwāla mu Misiri. Yuda nāgamba
bagandabe nti Kiritugasa kitya oku-
'ta muganda wa'fe [w] nokukisa omu-
27 saigwe? Kale tumuguze Abaisimaeri,
[y] 'sō omukono gwa'fe guleme o-
kumubako; kubanga ye [z] muganda
wa'fe, [a] gwe mubiri gwa'fe. Baga-
28 ndabe nebamuwulira. Abamidiani,
abobuguzi, nebaitawo; nebawalula
Yusufu nebamu'gya mu bunya, [b] ne-
baguza Abaisimaeri Yusufu [c] ebitū-
ndu byefeza amakumi abiri. Neba-
29 twāla Yusufu mu Misiri. Leubeni
na'dayo eri obunya; era, laba, Yu-
sufu teyali mu bunya; [d] nāyuzayu-
30 za engoyeze. Na'dayo eri bagandabe,
nāyogera nti Omwāna [e] taliyo;
31 nānge ndigenda wa? Neba'dira [f] e-
kizibawo kya Yusufu, neba'ta e-
mbuzi enume, nebanyika ekizibawo
32 mu musai; nebawereza ekizibawo
ekyamabala amangi, nebakiretera
kitābwe; nebogera nti Twalaba ki-
no: kakano tegēra obanga kye kizi-
bawo ekyomwānawo nantiki sikyo.
33 Nākitegēra, nāyogera nti Kye kizi-
bawo ekyomwāna wānge; [g] ensolo e-
mbi yamulya; Yusufu yatāgulwa-
34 tāgulwa awatali kubusabusa. Ya-
kobo [i] nāyuzayuza engoyeze, neye-
siba ebibukutu mu kiwato, nāku-
ngubagira omwānawe enaku nyingi.
35 Batabanibe bona ne bawalabe bona
[k] nebagolokoka okumusanyusa; na-
ye nāgāna okusanyusibwa; nāyoge-
ra nti Kubanga [l] ndi'ka emagōmbe
awali omwāna wānge nga nkyakāba.
36 Kitawe nāmulirira amaziga. [m] Aba-
midiani nebamuguza Potifali mu
Misiri, ye mwāmi wa Falao, omu-
kulu wabambowa.

38 Awo olwātuka mu biro ebyo
Yuda nāva mu bagandabe nāse-
rengeta, nāingira mu nyumba
Eyomwadulamu, erinyalye Kira.
2 Yuda nālabayo omukazi omwāna
Womukanani erinyalye [a] Suwa;
3 nāmutwāla, nāingira gyali. Nāba
olubuto, nāzāla omwāna owobule-
nzi; (Yuda) nāmutūma erinya [b] Eri.
Nāba olubuto nate, nāzāla omwāna
owobulenzi; nāmutūma erinya
5 [c] Onani. Era nate nāzāla omwāna
owobulenzi, nāmutūma erinya [d] Se-
ra: ne (Yuda) yali mu Kezibi, bweya-
6 muzāla. Yuda nāwasiza Eri omwā-
nawe omuberyeberye omukazi, eri-
7 nyalye Tamali. Ne [e] Eri, omu-
beryeberye wa Yuda, yali mubi mu
maso ga Mukama; Mukama [f] nā-
8 mu'ta. Yuda nāgamba Onani nti
Ingira eri [g] omukazi wa mugandawo,
omuwase nga bwekigwānira muga-
nda wa 'bawe, o'dizewo mugandawo
9 eza'de. Onani nātegēra ngeza'de te-
ririba [i] lirye; awo olwātuka bweyai-
ngira eri omukazi wa mugandawe,
nāgafuka wansi, aleme okuwa muga-
10 ndawe eza'de. Nekigambo kyeya-
kola kyali kibi mu maso ga Muka-
11 ma: [k] noyo nāmu'ta. Yuda nālyo-
ka agamba Tamali mukamwānawe
nti [l] Bērera awo munamwandu mu
nyumba ya kitawo, okutūsa Sera o-
mwāna wānge lwalimala okukula:
kubanga yayogera nti Noyo aleme
okufa nga bagandabe. Tamali nā-
genda nābēra [m] mu nyumba ya ki-
12 tawe. Ebiro nebiitawo omuwala wa
Suwa, omukazi wa Yuda, nāfa; Yu-
da nāyabya olūmbe, nāyāmbuka, ye
ne mukwanogwe Kira Omwadula-
mu, Etimuna eri basajabe abāsala
13 endiga ebyoya. Nebabūlira Tamali
nti Laba, sezalawo ayāmbuka [n] Eti-
14 muna okusala endigaze ebyoya. Nā-
yambulamu ebyambalo ebyobuna-
mwandubwe, neyebika olugoye o-
lwokumutwe, neyewumba, nātūla
mu mulyāngo gwa Enaimu, ekiri
ku 'kubo erigenda Etimuna; kuba-
nga yalaba [o] nga Sera amaze oku-
kula, nebatamumuwa okumuwasa.
15 Yuda bweyamulaba, nālowoza nga
mwenzi; kubanga yali yebise mu
16 maso. Nākyāmira gyāli okuva mu
'kubo nāyogera nti Kale 'no, nkwe-
gairi'de, nyingire gyoli: kubanga
teyamanya nga ye mukamwānawe.
Nāyogera nti Onompa ki bwonoi-
17 ngira gyendi? Nāyogera nti Ndi-
kuwereza omwāna gwembuzi ogwo-
mukisibo. Nāyogera nti [p] Onompa
omusingo, okutūsa lwoliguwereza.
18 Nāyogera nti Musingo ki gwenāku-
wa? Nāyogera nti [r] Akaboneroko
nakajegereko, nomu'gogwo oguli mu
mukonogwo. Nābimuwa, nāingira
gyāli, naye nāba olubuto olulwe.
19 Nāgolokoka, neyegendera, [s] nāya-
mbulamu olwokubika ku mutwe, nā-
yambala ebyambalo ebyobunamwa-
20 ndubwe. Yuda nāwereza omwāna
gwembuzi mu mukono gwa mukwa-
nogwe Omwadulamu, okuwebwa o-
musingo mu mukono gwomukazi:
21 naye nātamulaba. Nālyoka abūza
abasaja abekifokye nti Omwenzi a-
liru'dawa eyali Enaimu ku ma'bali
ge'kubo? Nebogera nti Tewabānga
22 wano mwenzi. Na'dayo eri Yuda,
nāyogera nti Simulabye; era naba-
saja abekifo boge'de nti Tewabānga
23 wano mwenzi. Yuda nāyogera nti
Agyetwālire, tuleme okukwatibwa
ensonyi: laba, nawereza omwāna
ogwo ogwembuzi, nāwe notomulaba.
24 Awo olwātuka emyezi ngesatu bwe-
gyaitako nebabūlira Yuda nti Ta-
mali mukamwānawo yayenda; era
nate, laba, ali lubuto lwa bwenzi.
Yuda nāyogera nti Mumufulumye,

[u] Yer. 8. 22.
[w] Lub. 4. 10. Lu. 20. Yob. 16. 18.
[y] 1 Sam. 18. 17.
[z] Lub. 42. 21.
[a] Lub. 29. 14.
[b] Lub. 45. 4, 5. Zab. 105. 17. Bik. 7. 9.
[c] Mat. 27. 9.
[d] Yob. 1. 20.
[e] Lub. 42. 13, 36. Yer. 31. 15.
[f] lu. 23.
[g] lu. 20. Lub. 44. 28.
[i] lu. 29. 2 Sam. 3. 3.
[k] 2 Sam. 12. 17.
[l] Lub. 42. 38; 44. 29, 31.
[m] Lub. 39. 1.
[a] 1 Byom. 2. 3.
[b] Lub. 46. 12. Kubal. 26. 19.
[c] Lub. 46. 12. Kubal. 26. 19.
[d] Lub. 46. 12. Kubal. 26. 20.
[e] Lub. 46. 12. Kubal. 26. 19.
[f] 1 Byom. 2. 3.
[g] Ma. 25. 5. Mat. 22. 24.
[i] Ma. 25. 6.
[k] Lub. 46. 12. Kubal. 26. 19.
[l] Lus. 1. 13.
[m] Lev. 22. 13.
[n] Yos. 15. 10, 57. Balam. 14. 1.
[o] nyi. 11, 26.
[p] lu. 20.
[r] lu. 25.
[s] lu. 14.

25 [t] bamwōkye. Bwebāmufulumya, nā-
tumira sezalawe, ngayogera nti O-
musaja nanyini bino ye yangira olu-
buto: nāyogera nti [u] Tegēra, nkwe-
gairi'de, bino byani, [w] akabonero
26 nobujegere nomu'go. Yuda [y] nābi-
'kiriza, nāyogera nti [z] Ansinze 'nze
okuba omutukirivu; kubanga [a] sa-
muwa Sera omwāna wānge. Nāta-
27 mumanya [b] nate lwa kubiri. Awo
olwātuka entukoze bwezatūka oku-
zāla, labá, abalongo nebaba mu lu-
28 butolwe. Awo bweyali anātera oku-
zāla, omu nāfulumya engaloze: o-
muzālisa nāzikwata nāsiba akagoye
akamyufu ku ngaloze, ngayogera
29 nti Ono yasose okufuluma. Awo
olwātuka, bweya'zāyo engalo, laba,
mugandawe nāfuluma: nāyogera
nti Kiki ekikuwaguza we'ka? eri-
nyalye kyeryava litūmibwa [c] Perezi.
30 Oluvanyuma mugandawe nāfuluma,
eyalina akagoye akamyufu ku nga-
loze: nerinyalye neritūmibwa Zera.

39 Yusufu nebamuserengesa mu
Misiri; [a] Potifali, omwāmi wa
Falao, omukulu wabambowa, Omu-
misiri, [b] nāmugula mu mukono Gwa-
baisimaeri, abāmuserengesa eyo.
2 [c] Mukama nāba wamu ne Yusufu,
nāba nomukisa; nābēra mu nyu-
3 mba ya mukamawe Omumisiri. Mu-
kamawe nālaba nga Mukama ali
naye, era nga Mukama [d] amuwa buli
kyeyakola okuba nomukisa mu mu-
4 konogwe. Yusufu [e] nālaba ekisa mu
masoge, nāmuwereza: nāmufūla
[f] omulabirizi wenyumbaye, nebye-
yali nabyo byona nābiteka mu mu-
5 konogwe. Awo olwātuka bweyama-
la okumufūla omulabirizi mu nyu-
mbaye, era owa byona byeyalina,
[g] Mukama nālyoka agiwa enyumba
Eyomumisiri omukisa kubwa Yusu-
fu: omukisa gwa Mukama neguba
ku byona byeyalina, ebyomunyumba
6 nebyomunimiro. Nāleka byona bye-
yalina mu mukono gwa Yusufu;
nātamanya kintu ekyali naye wabu-
la e'mere gyeyalyānga. Era Yusu-
[i] yali mulungi, namasoge ga ku-
7 sanyusa. Awo olwātuka oluvanyu-
ma lwebyo, omukazi wa mukamawe
nātunulira Yusufu; nāyogera nti
8 Sula nānge. Naye nāgāna, nāga-
mba omukazi wa mukamawe nti
Laba, mukama wānge tamanyi ebi-
ri nānge mu nyumba, era yateka
byona byalina mu mukono gwānge;
9 tewali ansinga 'nze obukulu mu
nyumba muno; 'sō teyasigaza ki-
ntu obutakimpa 'nze wabula 'gwe,
kubanga oli mukaziwe: kale [k] nyī-
nza ntya okwōnōna, okwenkani'de
wano, [l] nokusobya ku Katonda?
10 Awo olwātuka bweyayogera ne Yu-
sufu buli lunaku, nātamuwulirānga,
11 okusula naye, oba kubēra naye. Awo
olwātuka mu biro ebyo nāingira mu
nyumba okukola emirimugye; 'sō-
nga siwali basaja ba mu nyumba
12 muli munda. Nāmukwatako ekya-
mbalokye, ngayogera nti Sula nā-
nge: nāleka ekyambalokye mu mu-
13 konogwe, na'duka, nāvayo. Awo
olwātuka, bweyalaba ngalese ekya-
mbalokye mu mukonogwe na'duka
14 nāvayo, nālyoka aita abasaja abo-
munyumbaye, nābagamba nti Laba,
yaingiza Omwebulaniya okutudū
lira; aingi'de gyendi okusula nā-
15 nge, nenkowola ne'dobozi'dene: awo
olwātuse, bwawuli'de nga nyimusa
e'dobozi lyānge nenkowola, nālyoka
aleka ekyambalokye gyendi na'duka
16 nāvayo. Nātereka ekyambalokye
ewuwe, okutūsa mukamawe bweya-
17 komawo eka. [m] Nāmugamba nge-
bigambo bino bwebiri nti Omu'du
Omwebulaniya gwewatuletera yai-
18 ngira gyendi okundūlira: awo olwā-
tuka, bwenaimusa e'dobozi lyānge
nenkowola, nālyoka aleka ekyamba-
19 lokye gyendi, na'duka nāvayo. Awo
olwātuka, mukamawe bweyawulira
ebigambo bya mukaziwe byeyamu-
gamba nti Bwatyo omu'duwo bweya-
nkolera; [n] obusungubwe nebubūbū-
20 ka. Mukama wa Yusufu nāmu-
twāla, [o] namu'sā mu [p] komera, ekī-
fo abasibe ba kabaka mwebāsibirwa:
21 nābēra omwo mu komera. Naye
Mukama nāba wamu ne Yusufu,
nāmulaga ebirungi, [r] nāmuwa ekisa
mu maso gomukūmi wekomera.
22 Omukūmi wekomera [s] nāteresa Yu-
sufu mu mukonogwe abasibe bona
abāli mu komera; ne byona byebā-
23 kola eyo, oyo ye yabikola. Omukū-
mi wekomera teyatunulira kintu
ekyali wansi womukonogwe, kuba-
nga [t] Mukama yali wamu naye; ne-
byo byeyakola, Mukama nābiwa
omukisa.

40 Awo olwātuka oluvanyuma
lwebyo, [a] omusenero wa kaba-
ka Wemisiri nomufumbirowe neba-
nyīza mukama wābwe kabaka We-
2 misiri. Falao [b] nāsunguwalira abā-
mibe bombi, omukulu wabasenero,
3 nomukulu wabafumbiro. [c] Nāba-
siba mu nyumba eyomukulu waba-
mbowa, mu komera, mu kifo Yu-
4 sufu mweyasibirwa. Omukulu wa-
bambowa nābateresa Yusufu, nāba-
wereza: nebamalayo ekisēra nga
5 basibi'dwa. Nebalota ekirōto bo-
mbi, buli muntu ekirōtokye mu
kiro kimu, buli muntu ngamakulu
gekirōtokye bwegali, omusenero no-
mufumbiro wa kabaka Wemisiri,
6 abāsibibwa mu komera. Yusufu
nāingira gyebāli enkya, nabalaba,
7 era, laba, bāli banakuwa'de. Nā-

[t] Lev. 21. 9. Ma. 22. 21.
[u] Lub. 37. 32.
[w] lu. 18.
[y] Lub. 37. 33.
[z] 1 Sam. 24. 17.
[a] lu. 14.
[b] Yob. 34. 31, 32.
[c] Lub. 46. 12. Kubal. 26. 20. 1 Byom. 2. 4. Mat. 1. 3.
[a] Lub. 37. 36. Zab. 105. 17.
[b] Lub. 37. 28.
[c] lu. 21. Lub. 21. 22; 26. 24, 28; 28. 15. 1 Sam. 16. 18; 18. 14, 28. Bik. 7. 9.
[d] Zab. 1. 3.
[e] lu. 21. Lub. 18. 3; 19. 19.
[f] Lub. 24. 2.
[g] Lub. 30. 27.
[i] 1 Sam. 16. 12.
[k] Nge. 6. 29, 32.
[l] Lub. 20. 6. Lev. 6. 2. 2 Sam. 12. 13. Zab. 51. 4.
[m] Kuv. 23. 1. Zab. 120. 3.
[n] Nge. 6. 34, 35.
[o] Zab. 105. 18. 1 Pet. 2. 19.
[p] Lub. 40. 3, 15; 41. 14.
[r] Kuv. 3. 21; 11. 3; 12. 36. Zab. 106. 46. Nge. 16. 7. Dan. 1. 9. Bik. 7. 9, 10.
[s] Lub. 40. 3, 4.
[t] nyi. 2, 3.
[a] Nek. 1. 11.
[b] Nge. 16. 14.
[c] Lub. 39. 20, 23.

būza abāmi ba Falao abāsibirwa
awamu naye mu nyumba ya
mukamawe, ngayogera nti Kiki ekinaku-
wazi'za bwekityo amaso ga'mwe
8 lero? Nebamugamba nti [d] Tulose
ekirōto, 'sō siwali aīnza okutegēza
amakulu gakyo. Yusufu nābaga-
mba nti [e] Okutegēza amakulu si kwa
Katonda? kimbūlire, mbegairi'de.
9 Omusenero omukulu nābūlira Yu-
sufu ekirōtokye, nāmugamba nti
Mu kirōto kyānge, laba, omuzabibu
10 guba'de mu maso gānge; ne ku
muzabibu kuba'deko amatabi asatu:
neguba ngogwānya, negusānsula e-
bimuli; nebirimba byagwo nebibala
11 ezabibu enyengevu: nekikompe kya
Falao kiba'de mu mukono gwānge;
nenzirira ezabibu, nenzikamulira
mu kikompe kya Falao, nempayo
ekikompe mu mukono gwa Falao.
12 Yusufu nāmugamba nti [f] Gano ge
makulu gakyo: amatabi asatu [g] ze
13 naku esatu; walibawo nate enaku
satu Falao [i] nālyoka agulumiza o-
mutwegwo nākukomyawo mu bwā-
mibwo: era onowāngayo ekikompe
mu mukono gwa Falao, ngempisa
bweyali e'da bwewali omusenerowe,
14 Naye [k] onjijukizānga 'nze bwoliraba
ebirungi, [l] ondage 'nze ekisa, nkwe-
gairi'de, onjogerāngako eri Falao,
15 onziye mu nyumba muno: kubanga
amazima nanyagibwa munsi Eya-
baebulaniya: [m] era ne kuno siko-
lānga kigambo ekyandibantese'za
16 mu komera. Omufumbiro omuku-
lu bweyalaba ngamakulu malungi,
nāgamba Yusufu nti Nānge mba'de
mu kirōto kyānge, era, laba, ebi'bo
ebisatu ebiba'demu e'mere enjeru
17 nebiba ku mutwe gwānge: ne mu
ki'bo ekya wa'gulu muba'demu en-
geri zona eze'mere enjōkye eza
Falao; enyonyi nezizirira mu ki'bo
18 ku mutwe gwānge. Yusufu na'da-
mu nāyogera nti [n] Gano ge makulu
gakyo: ebi'bo ebisatu ze naku esa-
19 tu; [o] walibawo nate enaku satu
Falao nālyoka agulumiza omutwe-
gwo okuva ku'gwe, era alikuwanika
ku muti; nenyonyi zirirya enya-
20 mayo okugi'gya ku'gwe. Awo olwā-
tuka ku lunaku olwokusatu, lwe lu-
naku Falao [p] lweyazālibwako, [r] nā-
fumbira aba'dube bona embaga;
[s] nāgulumiza omutwe gwomusenero
omukulu nomutwe gwomufumbiro
21 omukulu mu ba'dube. [t] Nākomya-
wo nate omusenero omukulu mu
busenerobwe; [u] nāwāngayo ekiko-
22 mpe mu mukono gwa Falao: naye
[w] nāwanika omufumbiro omukulu:
nga Yusufu bweyabategēza amaku-
23 lu. Naye omusenero omukulu nā-
ta'jukira Yusufu, naye [y] nāmwera-
bira.

[d] Lub. 41. 15.
[e] Lub. 41. 16. Dan. 2. 11, 28, 47.
[f] lu. 18. Lub. 41. 12, 25. Balam. 7. 14. Dan. 2. 36; 4. 19.
[g] Lub. 41. 26.
[i] 2 Basek. 25. 27. Zab. 3. 3. Yer. 52. 31.
[k] Luk. 23. 42.
[l] Yos. 2. 12. 1 Sam. 20. 14, 15. 2 Sam. 9. 1. 1 Basek. 2. 7.
[m] Lub. 39. 20.
[n] lu. 12.
[o] lu. 13.
[p] Mat. 14. 6.
[r] Ma'k. 6. 21.
[s] nyi. 13, 19.
[t] lu. 13.
[u] Nek. 2. 1.
[w] lu. 19.
[y] Mub. 9. 15, 16. Am. 6. 6.

41 Awo olwātuka emyaka ebiri emi-
rāmbirira bwegyaitawo, Falao
nālōta: era, laba, yali aīmiri'de ku
2 mu'ga. Era, laba, nemuva mu mu-
'ga ente musānvu enungi eza sava;
3 nezirira mu lusa. Era, laba, ente
endala omusānvu nezizi'dirira ne-
ziva mu mu'ga, embi enkōvu; ne-
ziīmirira ku ma'bali gomu'ga awali
4 ente endala. Nente embi enkōvu
nezirya ente omusānvu enungi eza
5 sava. Kale Falao nāzukuka. Ne-
yebaka nālōta omulundi ogwoku-
biri: era, laba, ebirimba byeng'ano
musānvu nebimera ku kiti kimu,
6 ebigimu ebirungi. Era, laba, ebiri-
mba musānvu ebitono ebikaze ne-
mpewo ezebuvanjuba nebibi'dirira
7 nebimera. Ebirimba ebitono nebi-
mira ebirimba omusānvu ebigimu
ebinene. Falao nāzukuka, era, la-
8 ba, kiba'de kirōto. Awo olwātuka
enkya [a] omwoyogwe negweralikiri-
rira: nātuma nāita [b] abasawo bona
abomu Misiri, [c] nabagezigezi bona
abamu: Falao nābabūlira ekirōto-
kye; naye tewali aīnza okutegēza
9 Falao amakulu gabyo. Omusenero
omukulu nālyoka agamba Falao nti
Nji'juki'de lero okwōnōna kwānge:
10 Falao [d] yasunguwalira aba'dube,
[e] nānsibira mu nyumba eyomukulu
wabambowa, 'nze nomufumbiro o-
mukulu: [f] netulōta ekirōto mu kiro
11 kimu 'nze naye; twālōta buli mu-
ntu ngamakulu gekirōtokye bwe-
12 gali. Era yaliyo wamu na'fe omu-
lenzi, Omwebulaniya, [g] omu'du o-
womukulu wabambowa; netumu-
būlira, [i] nātutegēza amakulu gebi-
rōto bya'fe; yategēza buli muntu
13 ngekirōtokye bwekyali. Awo olwā-
tuka, [k] nga bweyatutegēza, nekiba
bwekityo; 'nze yanzi'za mu bwāmi,
14 noyo yamuwanika. [l] Falao nālyoka
atuma nāita Yusufu, [m] nebamu'gya
mangu [n] mu komera: nāmwa, nā-
wanyisa ebyambalobye, nāingira eri
15 Falao. Falao nāgamba Yusufu nti
Nalota ekirōto, 'sō siwali aīnza oku-
tegēza amakulu gakyo: [o] era mpu-
li'de nga bogera ku'gwe ngoīnza
okutegēza amakulu gekirōto bwo-
16 kiwulira. Yusufu na'damu Falao,
ngayogera nti [p] Si mu'nze: [r] Ka-
tonda yanāwa Falao oku damu o
17 kwemirembe. Falao nāgamba Yu-
sufu nti [s] Mu kirōto kyānge, laba,
nga nyīmiri'de ku ma'bali gomu'ga:
18 era, laba, nemuva mu mu'ga ente
musānvu, eza sava enungi; nezi-
19 rira mu lusa: era, laba, ente musā-
nvu endala nezizi'dirira nezirinya,
enafu embi enyo enkōvu. zesira-
bāngako munsi yona Eyemisiri obu-
20 bi: ente enkōvu embi nezirya ente
21 omusānvu eza sava ezisose: awo
bwezamala okuzirya nekitategēre-

[a] Dan. 2. 1; 4. 5, 19.
[b] Kuv. 7. 11, 22. Is. 29. 14. Dan. 1. 20; 2. 2; 4. 7.
[c] Mat. 2. 1.
[d] Lub. 40. 2, 3.
[e] Lub. 39. 20.
[f] Lub. 40. 5.
[g] Lub. 37. 36.
[i] Lub. 40. 12 neb.
[k] Lub. 40. 22.
[l] Zab. 105. 20.
[m] Dan. 2. 25.
[n] 1 Sam. 2. 8. Zab. 113. 7, 8.
[o] lu. 12. Zab. 25. 14. Dan. 5. 16.
[p] Dan. 2. 30. Bik. 3. 12. 2 Kol. 3. 5.
[r] Lub. 40. 8. Dan. 2. 22, 28, 47; 4. 2.
[s] lu. 1.

keka nga ziziri'de; naye nga zikyalimbingoluberyeberye. Awonenzu-
22 kuka. Nendabira mu kirōto kyānge, era, laba, ebirimba musānvu nebimera ku kiti kimu, ebinene ebiru-
23 ngi: era, laba, ebirimba musānvu, ebiwotose, ebitono, ebikaze nempewo ezebuvanjuba, nebibi'dirira ne-
24 bimera: ebirimba ebitono nebimira ebirimba ebirungi omusānvu: [t] nenkibūlira abasawo; naye siwali
25 aīnza okukintegēza. Yusufu nāgamba Falao nti Ekirōto kya Falao kiri kimu: [u] Katonda byagenda
26 okukola, yabibūlira Falao. Ente omusānvu enungi gye myāka omusānvu; nebirimba omusānvu ebirungi gye myāka omusānvu: ekirōto
27 kiri kimu. Nente omusānvu enkōvu embi ezazi'dirira nezirinya gye myāka omusānvu, era nebirimba omusānvu ebitalimu ebikaze nempewo ezebuvanjuba; egyo giriba
28 [w] myāka omusānvu egyenjala. [v] Ekyo kye kigambo kyambūli'de Falao: Katonda byagenda okukola,
29 yabiraga Falao. Laba, giri'ja [z] emyāka musānvu egyekyengera eki-
30 ngi munsi yona Eyemisiri: oluvanyuma lwegyo [a] giribawo emyāka musānvu egyenjala; nekyengera kyona kiryerabirwa munsi Eyemi-
31 siri; nenjala [b] erizikiriza ensi; nekyengera tekirimanyibwa munsi olwenjala eriki'dirira; kubanga eri-
32 ba nyingi nyo. Era kubanga ekirōto kyayōngererwa Falao emirundi ebiri, kyekyava kyōngerwa kubanga [c] ekigambo kinywezebwa Katonda, era Katonda alikitukiriza ma-
33 ngu. Kale 'no kakano Falao anonye omusaja omukabakaba owamagezi, amuwe okufuga ensi Eyemisiri.
34 Falao akole (bwatyo), era a'sēwo abalabirizi kunsi, [d] atereke ekitūndu ekyekumi ekyensi Eyemisiri mu myāka omusānvu egyekyengera.
35 Era [e] bakung'anye e'mere yona eyemyāka gino emirungi egi'ja, baterekere eng'ano mu bibuga mu mukono
36 gwa Falao, bagikūme. Ne'mere eyo eriba egwanika eryensi olwe myāka omusānvu egyenjala, egiribawo munsi Eyemisiri; ensi [f] ere-
37 me okufa enjala. [g] Nekigambo ekyo kyali kirungi mu maso ga Falao, ne mu maso gaba'dube bona.
38 Falao nāgamba aba'dube nti Tuliīnza okulaba omusaja afanana ngoyo, omusaja [h] omuli omwoyo
39 gwa Katonda? Falao nāgamba Yusufu nti Kubanga Katonda akulaze ebyo byona, tewali mukabakaba era
40 owamagezi nga 'gwe: [k] gwolifuga enyumba yānge, era ngekigambokyo bwekiri abantu bānge bona banāfugibwānga: naye kyo'ka mu ntebe yānge 'nze nākusingānga

t lu. 8. Dan. 4. 7.
u Dan. 2. 28, 29, 45. Kub. 4. 1.
w 2 Basek. 8. 1.
v lu. 25.
z lu. 47.
a lu. 54.
b Lub. 47. 13.
c Kubal. 23. 19. Is. 46. 10, 11.
d Nge. 6. 6–8.
e lu. 48.
f Lub. 47. 15, 19.
g Zab. 105. 19. Bik. 7. 10.
h Kubal. 27. 18. Yob. 32. 8. Nge. 2. 6. Dan. 4. 8, 18; 5. 11, 14; 6. 3.
k Zab. 105. 21, 22. Bik. 7. 10.

41 'gwe obukulu. Falao nāgamba Yusufu nti Laba, [l] nkuwa'de okufuga
42 ensi yona Eyemisiri. Falao [m] neyenānula empetaye eyakabonero ku ngaloye, nānānika Yusufu ku ngaloye, [n] nāmwambaza ebyambalo ebya bafuta enungi, [o] nāteka omukūfu ogwa zābu mu bulagobwe.
43 Nāmutambuliza mu gāli eryokubiri lyeyalina; [p] nebalāngira mu masoge nti Mufukamire: nāmuwa okufuga
44 [r] ensi yona Eyemisiri. Falao nāgamba Yusufu nti 'Nze ndi Falao, era awatali 'nze tewali muntu aligolola omukonogwe newakuba'de ekigerekye munsi yona Eyemisiri.
45 Falao nātūma Yusufu erinya Zafenasipanea; nāmuwa Asenasi omwāna wa Potiferi kabona Oweoni okumuwasa. Yusufu nātambula nā-
46 bunya ensi Eyemisiri. Era Yusufu yali yakamaze emyāka asatu [s] bweyaīmirira mu maso ga Falao kabaka Wemisiri. Yusufu nāva eri Falao, nātambula nābunya ensi yo-
47 na Eyemisiri. Ne mu myāka omusānvu egyekyengera ensi nebala
48 (e'mere) embatu. Nākung'anyānga e'mere yona eyemyāka omusānvu egyabawo munsi Eyemisiri, nāterekerānga e'mere mu bibuga: e'mere eyomunimiro ezali zetolo'de buli kibuga, yagiterekerānga mwekyo.
49 Yusufu nātereka eng'ano [t] ngomusenyu ogwenyanja, nyingi nyo, okutūsa lweyaleka okubala; kubanga te-
50 yabalikika. [u] Abāna babiri nebazāliwa Yusufu omwāka ogwenjala nga tegunatūka, Asenasi omwāna wa Potiferi kabona Oweoni beyamuzālira.
51 Yusufu nātūma omuberyeberye erinya Manase: nti Kubanga Katonda anerabizi'za okutegana kwānge ne-
52 nyumba ya kitānge yona. Nowokubiri nāmutūma erinya Efulaimu: nti Kubanga Katonda [w] yanjāliza
53 munsi eyokubonabona kwānge. Emyāka omusānvu egyekyengera egyabawo munsi Eyemisiri negi-
54 'gwāko. [y] Emyāka omusānvu egyenjala negitanula oku'ja, [z] nga Yusufu bweyayogera: enjala negwa munsi zona; naye munsi yona
55 Eyemisiri e'mere nga mweri. Era ensi yona Eyemisiri bweyalūmwa enjala, abantu nebakābira Falao olwe'mere: Falao nāgamba Abamisiri bona nti Mugendēnga eri Yusufu; byanābagambānga mukolēnga
56 bwemutyo. Enjala nebuna ensi zona: Yusufu na'gulawo amawanika gona. [a] nāguzānga Abamisiri; enjala neba nyingi munsi Eyemi-
57 siri. [b] Nabensi zona neba'jira Yusufu mu Misiri okugula eng'ano; kubanga enjala yali nyingi munsi zona.

l Dan. 6. 3.
m Es. 3. 10; 8. 2, 8.
n Es. 8. 15.
o Dan. 5. 7, 29.
p Es. 6. 9.
r Lub. 42. 6; 45. 8, 26. Bik. 7. 10.
s 1 Sam. 16. 20. 1 Basek. 12. 6, 8. Dan. 1. 19.
t Zab. 78. 27.
u Lub. 46. 20; 48. 5.
w Lub. 49. 22.
y Zab. 105. 16. Bik. 7. 11.
z lu. 30.
a Lub. 42. 6; 47. 14, 24.
b Ma. 9. 28.

[c] Bik. 7.12.

42 Era [a] Yakobo nālaba nga mu
Misiri eng'ano mweri, Yakobo
nāgamba abānabe nti Kiki ekiba-
tunulizaganya mwe'ka na mwe'ka?
2 Nāyogera nti Laba, mpuli'de nga
mu Misiri eng'ano mweri: muserengete, mugendeyo, mutugulire eyo;
[b] Lub. 43.8. [b] tubēre abalamu, tuleme okufa.
3 Ne baganda ba Yusufu ekumi nebaserengeta okugula eng'ano mu
4 Misiri. Naye Benyamini, muganda
wa Yusufu, Yakobo nātamutuma
wamu ne bagandabe; kubanga ya-
yogera nti [c] Mpo'zi akabi kaleme
[c] Iu. 38. 5 okumubako. Nabāna ba Isiraeri
neba'ja okugula mwabo aba'ja: ku-
banga enjala yali [d] munsi ya Ka-
[d] Bik. 7.11. 6 nani. Era Yusufu ye yali omukulu
[e] Lub. 41. 41. [e] wensi; oyo ye yaguzānga abantu
bona abomunsi: baganda ba Yusu-
fu neba'ja, [f] nebamuvūnamira ama-
[f] Lub. 37.7. 7 so wansi. Yusufu nālaba baganda-
be, nabe'kānya, naye neyefūla nga
mu na'gwānga gyebāli, nāyogera
nabo ne bo'go; nābagamba nti Muva
wa? Nebogera nti Munsi ya Kana-
8 ni okugula e'mere. Yusufu neye-
'kānya bagandabe, naye bo neba-
[g] Lub. 37. 5, 9. 9 tamwe'kānya. Yusufu [g] na'jukira
ebirōto byeyalōta kubo, nābagamba
nti Muli bake'si; mu'ze okulaba
10 ensi bweterimu. Nebamugamba nti
Ne'da, mukama wānge, naye aba-
11 'dubo ba'ze okugula e'mere. 'Fena
tuli bāna bomu; tuli ba mazima,
12 aba'dubo si bake'si na katono. Nā-
bagamba nti Ne'da, naye mu'ze o-
13 kulaba ensi bweterimu. Nebogera
nti 'Fe aba'dubo tuli ba luganda
kumi na babiri, abāna bomu munsi
ya Kanani; era, laba, omwāna wa-
bo'fe ali wamu ne kita'fe lero, nomu
[i] Lub. 37. 30. Kung. 5.7. 14 [i] taliwo. Yusufu nābagamba nti Kye
kikyo kyembagambye nti Muli ba-
15 ke'si: bwemulikemebwa bwemuti:
ndaide obulamu bwa Falao, temu-
genda kuva wano, wabula omwāna
16 wabo'mwe nga'ze wano. Mutume
mu'na'mwe omu, akime muganda
wa'mwe, na'mwe munāsibibwa, e-
bigambo bya'mwe bikemebwe, oba-
nga amazima mwegali mu'mwe:
oba bwemutakole bwemutyo, ndai-
'de obulamu bwa Falao, mazima
17 muli bake'si. Nābateka bona wamu
18 mu komera enaku satu. Yusufu
nābagamba ku lunaku olwokusatu
nti Mukole bwemuti, mubēre aba-
lamu; [k] kubanga ntya Katonda:
[k] Lev. 25. 43. Nek. 5. 15. 19 obanga muli ba mazima, omu ku
baganda ba'mwe asibibwe mu nyu-
mba eyekomera lya'mwe; naye
'mwe mugende, mutwāle eng'ano
olwenjala eyomunyumba za'mwe;
[l] Iu. 34. Lub. 43. 5; 44. 23. era [l] mundetere omwāna wabo'mwe;
20 ebigambo bya'mwe bwebiritegēze-
bwa nga bya mazima bwebityo, na-
'mwe temulifa. Nebakola bweba-
21 tyo. Nebagambagana nti [m] Mazi-
ma tuliko omusāngo olwa muganda
wa'fe, kubanga twalaba ememeye
bweyanakuwala, bweyatwegairira,
na'fe netugāna okuwulira; [n] enaku
22 zino kyezivu'de zitutūkako. Leu-
beni nāba'damu ngayogera nti
[o] Sababūlira nti Temusobya ku
mwāna; na'mwe nemugāna okuwu-
lira? era omusaigwe kyeguva [p] gu-
23 tuvūnanyizibwa. Nebatamanya nga
Yusufu atege'de ebigambo byābwe;
kubanga omutegēza yabānga waka-
24 tiwe nabo. Nābakuba enkona, nā-
kāba amaziga; na'dayo gyebāli, nā-
yogera nabo, nāba'gyamu Simeoni,
25 nāmusibira mu maso gābwe. Awo
Yusufu nālagira oku'juza ebintu
byābwe eng'ano, noku'diza buli
muntu efezaye mu nsawoye, noku-
bawa entanda eyomu'kubo: [r] ne-
26 babakolera bwebatyo. Nebateka e-
ng'ano yābwe ku ndogoi zābwe, ne-
27 bagenda nebavayo. Mu'nābwe [t] omu
bweyasumulula ensawoye okulisa
endogoiye mu kifo kyebāsulamu,
nālaba efezaye; era, laba, yali mu
28 kamwā kensawoye. Nāgamba ba-
gandabe nti Efeza yānge enkome-
zebwawo; era, laba, eri mu nsawo
yānge; omwoyo gwābwe negubatyēmuka, nebakyukiragana nga ba-
kankana nga bogera nti Kino kiki
29 Katonda kyatukoze? Neba'jira Ya-
kobo kitābwe munsi ya Kanani, ne-
bamubūlira byona ebyababako; nga
30 bogera nti Omusaja, omukulu we-
nsi, [u] yayogera na'fe ne bo'go, nā-
31 tulowoza nga bake'si bensi. Ne-
tumugamba nti Tuli ba mazima;
32 tetuli bake'si: tuli ba luganda kumi
na babiri, abāna ba kita'fe; omu
taliwo, nomwāna wabo'fe ali wamu
ne kita'fe lero munsi ya Kanani.
33 Omusaja, omukulu wensi, nātuga-
mba nti [v] Bwenti bwenditegēra nga
muli basaja ba mazima; muleke
wamu nānge omu ku baganda ba-
'mwe, mutwāle (eng'ano) olwenjala
eyomunyumba za'mwe, mwegende-
34 re: mundetere omwāna wabo'mwe:
nendyoka ntegēra nga temuli bake-
'si na katono, naye nga muli basaja
ba mazima: bwentyo ndibawa mu-
ganda wa'mwe, na'mwe [y] munāgu-
35 lānga munsi. Awo olwātuka bwe-
ba'gya ebintu mu nsawo zābwe,
laba, [z] omutwālo gwefeza ogwa buli
muntu gwali mu nsawoye: bo ne
kitābwe bwebālaba emitwālo gyā-
36 bwe egyefeza, nebatya. Yakobo
kitābwe nābagamba nti 'Nze [a] mu-
nziyeko abāna bānge: Yusufu ta-
liwo, era ne Simeoni taliwo, era
mwagala okunziyako ne Benyami-
37 ni: ebyo byona binzitowerera. Leu-
beni nāgamba kitawe nti Oba'tānga
batabani bānge bombi, bwesirimu-

[m] Yob. 36. 8, 9. Kos. 5. 15.
[n] Nge. 21. 13. Mat. 7. 2.
[o] Lub. 37. 21.
[p] Lub. 9. 5. 1 Basek. 2. 32. 2 Byom. 24. 22. Zab. 9. 12. Lub. 11. 50, 51.
[r] Mat. 5. 44. Bal. 12. 17. 20, 21.
[t] Lub. 43. 21.
[u] Iu. 7.
[v] nyi. 15, 19, 20.
[y] Lub. 34. 10.
[z] Lub. 43. 21.
[a] Lub. 43. 14.

komyawo gyoli: mumpe mu mu-
kono gwānge, nānge ndimukomya-
38 wo gyoli nate. Nāyogera nti O-
mwāna wānge taliserengeta na-
'mwe; kubanga [b] mugandawe yafa,
naye asiga'dewo ye'ka: [c] akabi bwe-
kalimubako mu 'kubo lyemuliita-
mu, [d] muliserengesa envi zānge mu
magōmbe olwokunakuwala.

43 Enjala neba [a] nyingi munsi.
2 Awo olwātuka, bwebāmala o-
kulya eng'ano yona gyeba'gya mu
Misiri, kitābwe nābagamba nti Mu-
gende nate, mutugulire aka'mere.
3 Yuda nāmugamba nti Omusaja ya-
tulairirira dala ngayogera nti Te-
muliraba maso gānge, wabula [b] mu-
ganda wa'mwe ngali wamu na'mwe.
4 Bwonosindika muganda wa'fe awa-
mu na'fe, tunāserengeta tulikugu-
5 lira e'mere: naye bwotomusindike,
tetugenda kuserengeta: kubanga
omusaja yatugamba nti Temulira-
ba maso gānge, wabula muganda
6 wa'mwe ngali na'mwe. Isiraeri
nāyogera nti Kiki ekyabankoza o-
bubi obwenkani'de awo okubūlira
omusaja nga mulina owoluganda
7 omulala? Nebogera nti Omusaja
yatubūza bubūza bwetwali ne ba-
ganda ba'fe bwebāli, ngayogera nti
Kita'mwe akyali mulamu? mulina
owoluganda (omulala)? netumubū-
lira ngebigambo ebyo bwebiri: twa-
ndiīnzi'za na katono okutegēra nga-
nāgamba nti Muserengese muganda
8 wa'mwe? Yuda nāgamba Isiraeri
kitawe nti Sindika omulenzi awamu
nānge, na'fe tunāgolokoka netuge-
nda; tube abalamu, tuleme okufa,
'fe, nāwe. era nabāna ba'fe abato.
9 'Nze nābēra omuimawe; olimuvū-
nana 'nze mu mukono gwānge:
[c] bwesirimuleta gyoli, ne'mutekamu
masogo, omusāngo gube ku'nze e-
10 naku zona: kuba singa tetulu'de,
mazima kakano twandiba'de nga
tukomyewo omulundi ogwokubiri.
11 Kitābwe Isiraeri nābagamba nti O-
banga kakano kiri bwekityo, mu-
kole bwemuti; mutwāle ku bibala
ebyomunsi ebisinga obulungi mu
bintu bya'mwe, [d] mutwālire omusaja
ekirabo, [e] envūmbo si nyingi, nomu-
bisi gwenjuki, omugavu nobubāne,
12 ebinywēbwa nendōzi: era mutwāle
efeza ebigero bibiri mu ngalo za-
'mwe; nefeza [f] eyakomezebwawo mu
kamwā kensawo za'mwe gitwāle
nate mu ngalo za'mwe; mpo'zi
13 (bāgi'za) nga tebamanyiri'de: era
mutwāle ne muganda wa'mwe, mu-
golokoke, mu'deyo eri omusaja:
14 era Katonda Omuīnza webintu byo-
na abawe okusāsirwa mu maso
gomusaja, abasumululire muganda
wa'mwe omulala ne Benyamini.
[g] Nānge bwendifirwa abāna bānge,
ndifirwa.
15 Abasaja nebatwāla ekirabo ekyo,
nebatwāla efeza ebigero bibiri mu
ngalo zābwe, ne Benyamini; neba-
golokoka, nebaserengeta mu Misiri,
nebaīmirira mu maso ga Yusufu.
16 Yusufu bweyalaba Benyamini ngali
wamu nabo nāgamba [i] omuwanika
wenyumbaye nti Twāla abasaja mu
nyumba, obabāgire, oteketeke; ku-
banga abasaja banālira wamu nānge
17 mu tuntu. Omusaja nākola nga
Yusufu bweyalagira; omusaja nā-
twāla abasaja mu nyumba ya Yusu-
18 fu. Abasaja nebatya, kubanga ba-
balēse mu nyumba ya Yusufu; ne-
bogera nti Olwefeza eyakomezebwa-
wo mu nsawo za'fe oluberyeberye
kyebavu'de batuleta muno; atula-
bireko ensōnga, atuwamatukireko,
atunyage okuba aba'du, nendogoi
19 za'fe. Nebasemberera omuwanika
wenyumba ya Yusufu, nebogerera
20 naye ku mulyāngo gwenyumba, ne-
bagamba nti Ai mukama wānge,
[k] mazima twaserengeta oluberyebe-
21 rye okugula e'mere: awo [l] olwātu-
ka, bwetwatūka mu kifo ekyokusu-
lamu, netusumulula ensawo za'fe,
era, laba, efeza ya buli muntu yali
mu kamwā kensawoye, efeza ya'fe
ekigero kyayo kitūfu: era tugiko-
22 me'zawo mu ngalo za'fe. Era tulē-
se nefeza endala mu ngalo za'fe
okugula e'mere: tetumanyi bwali
eyateka efeza ya'fe mu nsawo za'fe.
23 Nāyogera nti Emirembe gibe gye-
muli, temutya: Katonda wa'mwe,
era Katonda wa kita'mwe, ye yaba-
wa obugaga mu nsawo za'mwe: na-
webwa efeza ya'mwe. Nābafulu-
24 miza Simeoni. Omusaja nātwāla
abasaja mu nyumba ya Yusufu,
[m] nābawa ama'zi, nebanāba ebigere
byābwe; nāwa endogoi zābwe ebyo-
25 kulya. Nebatekateka ekirabo Yu-
sufu nga'ja ku'ja mu tuntu: kuba-
nga bawuli'de nga banālira eyo e-
26 'mere. Awo Yusufu bweya'da eka,
nebamuletera mu nyumba ekirabo
ekyali mu ngalo zābwe, [n] nebamu-
27 vūnamira wansi. Nābabūza bwebā-
li, nāyogera nti Kita'mwe gyāli o-
mukā'de [o] gwemwayogerako? Akya-
28 li mulamu? Nebogera nti Omu'du-
wo kita'fe gyāli, akyali mulamu.
29 [p] Nebakutama, nebavūnama. Nāi-
musa amasoge nālaba Benyamini
mugandawe, [r] omwāna wa nyina,
nāyogera nti Oyo ye mwāna wabo-
'mwe, [s] gwemwang'ambako? Nāyo-
gera nti Katonda akulage ekisa,
30 mwāna wānge. Yusufu nāyangu-
wa; kubanga [t] ememeye yalūmirwa
mugandawe: nānonya wanākābira
amaziga; nāingira mu kisengekye,
31 [u] nākābira omwo. Nānaba mumaso,

[a] lu. 13. Lub. 37. 33; 44. 28.
[b] lu. 42. 20; 44. 23.
[c] lu. 44. 32. Fir. 18, 19.
[d] Luk. 32. 20. Nge. 18. 16.
[e] Lub. 37. 25. Yer. 8. 22.
[f] Lub. 42. 25, 35.
[g] Es. 4. 16.
[i] Lub. 44. 1.
[k] Lub. 42. 3, 10.
[l] Lub. 42. 27, 35.
[m] Lub. 18. 14; 24. 32.
[n] Lub. 37. 7, 10.
[o] Lub. 42. 11, 13.
[p] Lub. 37. 7, 10.
[r] Lub. 35. 17, 18.
[s] Lub. 42. 13.
[t] 1 Basek. 3. 26.
[u] Lub. 42. 24.

nāfuluma; nāzibikiriza nāyogera
[w] lu. 25. 32 nti Mujule [w] e'mere. Nebamusosotolera ye ye'ka, nabo bo'ka, Naba,
misiri, abāliränga awamu naye, nabo bo'ka: kubanga Abamisiri tebaīnza kulira 'mere wamu Nabaebulaniya; kubanga ekyo [y] kya muzizo
[y] Lub. 46. 34. Kuv. 8. 26. 33 eri Abamisiri. Nebatūla mu masoge, omuberyeberye ngobukulubwe bwebwali, nomuto ngobutobwe bwebwali: abasaja nebewunya bo'ka
34 na bo'ka. Nābabegerako ebitole (ku 'mere) eyali mu masoge: naye
[z] Lub. 45. 22. ekitole kya Benyamini [z] kyasinga ebyābwe byona emirundi etāno. Nebanywa, nebasanyukira wamu naye.

44 Nālagira omuwanika wenyumbaye, ngayogera nti 'Juza ensawo ezabasaja e'mere, nga bwebaīnza okwetika, era teka efeza eya buli muntu mu kamwā kensawoye.
2 Era teka ekikompe kyänge, ekikompe ekya feza, mu kamwā kensawo eyomuto, nefezaye eyeng'ano. Nākola ngekigambo bwekiba'de Yusu-
3 fu kyayoge'de. Awo bwebwakya enkya, abasaja nebasībulwa, bo ne-
4 ndogoi zābwe. Bwebāmala okuva mu kibuga, nga bakyali kumpimpi, Yusufu nāgamba omuwanikawe nti Golokoka, ogoberere abasaja; bwonobatūkako, bagambe nti Kiki ekibawalanyi'za ebibi olwobulungi?
5 Kino sikye kikyo mukama wänge kyanywesa, era nokulagula kyalaguza? mwakoze bubi bwemwakoze
6 bwemutyo. Nābatūkako, nābaga-
7 mba ebigambo ebyo. Nebamugamba nti Kiki ekyogeze'za mukama wänge ebigambo ebiring'anga ebyo? Kitalo aba'dubo okukola ekigambo
[a] Lub. 43. 21. 8 ekyenkani'de awo. Laba, [a] efeza gyetwalaba mu bumwā bwensawo za'fe, twagi'za gyoli okuva munsi ya Kanani: kale twandi'bye tutya efeza oba zābu mu nyumba ya mu-
9 kamawo? Buli anālabika ku ba'du-
[b] Lub. 31. 32. bo ngali nakyo, [b] afe, era na'fe tunaba aba'du ba mukama wänge.
10 Nāyogera nti Kale 'no kakano kibe ngebigambo bya'mwe bwebiri: anālabika ngali nakyo yanaba omu'du wänge; na'mwe temubeko musā-
11 ngo. Awo nebānguwa, nebetikula buli muntu ensawoye wansi buli
12 muntu nāsumulula ensawoye. Nānonya, ngasokera kumuberyeberye, nāmalira ku muto: ekikompe nekirabikira mu nsawo ya Benyamini.
[c] Lub. 37. 29, 34. Kubal. 14. 6. 13 Nebalyoka [c] bayuza engoye zābwe, nebateka ebintu buli muntu ku ndo-
14 goiye, neba'dayo mu kibuga. Yuda ne bagandabe nebatūka mu nyumba ya Yusufu; nebamusanga ngakyaliyo: [d] nebavūnama mu masoge
[d] Lub. 37. 7. 15 wansi. Yusufu nābagamba nti Kikolwa ki kino kyemukoze? temumanyi nti omusaja eyenkana nänge obukulu aīnza okulagulira dala?
16 Yuda nāyogera nti Tunāgamba tutya mukama wänge? tunāyogera tutya? oba tunāwoza tutya? Katonda akebe'de obutali butukirivu bwaba'dubo: laba, [e] tuli ba'du ba mukama wänge, 'fe era noyo alabise ngalina ekikompe mu mukonogwe.
[e] lu. 9.
17 Nāyogera nti [f] Kitalo 'nze okukola bwentyo: omusaja alabise ngalina ekikompe mu mukonogwe yanāba omu'du wänge; naye 'mwe, mwāmbuke mugende eri kita'mwe nemirembe.
[f] Nge. 17. 15.
18 Yuda nālyoka amusemberera nāyogera nti Ai mukama wänge, nkwegairi'de, omu'duwo ayogere ekigambo mu matu ga mukama wänge, [g] 'sō obusungubwo buleme okubūbūkira omu'duwo: kubanga oli
[g] Lub. 18. 30, 32. Kuv. 32. 22.
19 ng'anga Falao dala. Mukama wänge yabūza aba'dube ngayogera nti Mulina kita'mwe, oba muganda wa-
20 'mwe? Na'fe netugamba mukama wänge nti Tulina kita'fe, muka'de, [i] nomwāna gweyazāla ngaka'diye, omwāna omuto; ne mugandawe yafa, naye asiga'dewo ye'ka ku (bāna ba) nyina, era kitawe amwagala.
[i] Lub. 37. 3.
21 Nāwe nogamba aba'dubo nti [k] Mu-
22 mundetere, 'mukubeko amaso. Netugamba mukama wänge nti Omulenzi taīnza kuleka kitawe: kuba
23 bwalireka kitawe, kitawe alifa. Nogamba aba'dubo nti [l] Mwāna wabo-'mwe bwataliserengeta na'mwe, te-
24 muliraba nate maso gänge. Awo olwātuka bwetwayāmbuka netu'ja eri omu'duwo kitänge, netumubūlira ebigambo bya mukama wänge.
[k] Lub. 42. 15, 20.
[l] Lub. 43. 3, 5.
25 [m] Kita'fe nāyogera nti Mu'deyo na-
26 te, mutugulire aka'mere. Na'fe netwogera nti Tetuīnza kuserengeta: omwāna wabo'fe bwanābera awamu na'fe, tuliserengeta: kubanga tetuīnza kulaba maso ga musaja, omwāna wabo'fe wabula ngali wamu na-
27 'fe. Omu'duwo kitänge nātugamba nti Mumanyi nti [n] mukazi wänge yanzālira abāna abobulenzi babiri:
28 omu nāva gyendi, nenjogera nti [o] Mazima yatāgulwatāgulwa; nänge
29 sikyamulabako: [p] era bwemunānziyako noyo, akabi nekamubako, muliserengesa envi zänge mu magō-
30 mbe olwokunakuwala. Kale kakano bwendi'ja eri omu'duwo kitänge, nomulenzi nga tali wamu na'fe; kubanga [r] obulamubwe busibi'dwa
31 nobu'amu bwomulenzi; olulituka bwaliraba ngomulenzi taliwo, alifa: naba'dubo baliserengesa envi zomu'duwo kitābwe mu magōmbe o-
32 lwokunakuwala. Kubanga omu'duwo ye yeīmirira omulenzi eri kitänge nga njogera nti [s] Bwesirimuleta
[m] Lub. 43. 2.
[n] Lub. 46. 19.
[o] Lub. 37. 33.
[p] Lub. 42. 36, 38.
[r] 1 Sam. 18. 1.
[r] Lub. 43. 9.

gyoli, 'nze ndiba nomusāngo eri ki
33 tānge enaku zona. Kale 'no, nkwegairi'de [t]omu'duwo abēre (wano)
mu kifo kyomulenzi okuba omu'du
wa mukama wānge; nomulenzi a-
yāmbukire wamu ne bagandabe.
34 Kubanga ndyāmbuka ntya eri kitā-
nge, nomulenzi nga tali wamu nā-
nge? 'neme okulaba akabi akalitū-
ka ku kitānge.

45 Awo Yusufu nālemwa okuzibi-
kiririza mu maso gabo bona a-
baīmiri'de okumpi naye; nāyoge-
rera wa'gulu nti Mufulumye buli
muntu bave gyendi. Newataba mu-
ntu aīmiri'de naye, Yusufu bweye
2 tōndera bagandabe. Nākāba ne'do-
bozi 'dene: Abamisiri nebawulira,
3 nenyumba ya Falao newulira. Yu-
sufu nāgamba bagandabe nti [a] Nze
Yusufu; kitānge akyāli mulamu?
Bagandabe nebataīnza kumu'damu;
kubanga beralikirira mu masoge.
4 Yusufu nāgamba bagandabe nti
Muusemberere, mbegairi'de. Neba-
sembera. Nāyogera nti 'Nze Yusu-
5 fu muganda wa'mwe, [b] gwemwatu-
nda Emisiri. Ne kakano [c] temuna-
kuwala, 'sō temwesunguwalira, ku-
banga mwantunda muno: [d] kuba-
nga Katonda ye yankulembeza 'mwe
6 okuwonya mu kufa. Enjala yaka-
maze munsi emyāka ebiri: era e-
kyasiga'deyo emyāka etāno, gyeba-
tagenda kulīmiramu newakuba'de
7 okukungula. Era Katonda ye ya-
nkulembeza 'mwe okubawonyeza a-
balisigala ku'mwe munsi, nokuba-
lokola muleme okufa mu kuwonya
8 okwekitalo. Kale 'no si 'mwe mwa-
nsindika muno, wabula Katonda:
era yanfūla [e] kitawe wa Falao, era
omwāmi wenyumbaye yona, era o-
mukulu afuga ensi yona Eyemisiri.
9 Mwanguwe, mwāmbuke mugende
eri kitānge, mumugambe nti Omwā-
nawo Yusufu bwayogera bwati nti
Katonda yanfūla omwāmi Wemisiri
yona: oserengete o'je gyendi, to-
10 lwawo: era [f] onotūlānga munsi
Eyegoseni, nāwe onobērānga kumpi
nānge, 'gwe nabānabo, nabāna ba-
bānabo, nendigazo nentezo, ne byo-
11 na byolina: era nākulisizānga eyo;
kubanga ekyasiga'deyo emyāka etā-
no egyenjala; oleme okwāvuwala,
'gwe nenyumbayo ne byona byolina.
12 Era, laba, amaso ga'mwe galaba,
era namaso ga muganda wānge
Benyamini, [g] ngakamwā kānge ke
13 kogera na'mwe. Era mulibūlira
kitānge ekitībwa kyānge kyona mu
Misiri bwekiri, ne byona byemula-
bye; era mwanguwe [i] muserengese
14 kitānge mumulete wano. Nāgwa
mugandawe Benyamini mu bulago
nākāba amaziga; Benyamini nākā-
15 bira mu bulagobwe. Nānywegera
bagandabe bona, nākābira kubo:
oluvanyuma bagandabe nebanyu-
mya naye.
16 Nebigambo ebyo nebiwulirwa mu
nyumba ya Falao, nti Baganda ba
Yusufu ba'ze: nebisanyusa nyo Fa-
17 lao naba'dube. Falao nāgamba Yu-
sufu nti Gamba bagandabo nti Mu-
kole bwemuti; muteke ebintu ku
nsolo za'mwe. mugende muserenge-
18 te munsi ya Kanani; mutwāle ki-
ta'mwe nenyumba za'mwe, mu'je
ewānge: nānge ndibawa ebirungi
ebyomunsi Yemisiri, era munālyā-
19 nga [k] obugimu obwensi. Kakano
olagi'dwa, mukole bwemuti: mu-
twālire abāna ba'mwe abato naba-
kazi ba'mwe amagāli munsi Yemi-
20 siri, mulete kita'mwe mu'je. Era
temulowoza bintu bya'mwe; kuba-
nga ebirungi ebyomunsi Yemisiri
21 bya'mwe. Abāna ba Isiraeri neba-
kola bwebatyo: Yusufu nābawa a-
magāli, nga Falao bweyalagira, nā-
22 bawa nentanda eyomu'kubo. Bona
nāwa buli muntu ebyambalo ebyo-
kuwanyisa; naye nāwa Benyamini
ebitūndu ebyefeza ebikumi bisatu,
[l] nebyambalo ebyokuwanyisa engeri
23 tāno. Ne kitawe nāmuwereza bwa-
ti; endogoi kumi ezetise ebirungi
ebyomu Misiri, nendogoi enkazi
kumi ezetise eng'ano ne'mere ne-
byokulya kitawe byalirira mu 'ku-
24 bo. Bwatyo nāsibula bagandabe
nebagenda: nābagamba nti Mwekū-
25 me muleme okuyombera mu 'kubo.
Nebayāmbuka nebava mu Misiri, ne-
ba'ja munsi ya Kanani eri Yakobo
26 kitābwe. Nebamugamba nti Yu-
sufu akyali mulamu, era ye mukulu
afuga ensi yona Eyemisiri. [m] Omu-
timagwe neguziri'ka, kubanga teya-
27 ba'kiriza. Nebamugamba ebiga-
mbo byona ebya Yusufu, byeyaba-
būlira: kale bweyalaba amagāli
Yusufu geyawereza okumusitula,
omwoyo gwa Yakobo kitābwe ne-
28 gu'damu amānyi: Isiraeri nāyo-
gera nti Kināmala; Yusufu omwā-
na wānge akyali mulamu: ndige-
nda okumulaba nga sināfa.

46 Isiraeri nātambula ngatwāla
byona byeyalina, na'ja [a] Ebee-
riseba, nāwayo sadaka [b] eri Kato-
2 nda wa kitawe Isaka. Katonda
nāyogera ne Isiraeri [c] mu kwolese-
bwa okwekiro, nti Yakobo, Yakobo.
3 Nāyogera nti 'Nze 'nzuno. Nāyo-
gera nti 'Nze Katonda, [d] Katonda
wa kitawo: totya kuserengeta mu
Misiri: kubanga [e] ndikufūlira eyo
4 e'gwānga e'dene: [f] ndiserengeta nā-
we mu Misiri; era sirirema [g] ku-
ku'gyamu nate: era [i] Yusufu ali-
5 teka engaloze ku masogo. [k] Yako-

[t] Kuv. 32. 32.
[a] Bik. 7.13.
[b] Lub. 37. 28.
[c] Is. 40. 2. 2 Kol. 2. 7.
[d] Lub. 50. 20. Zab. 105. 16, 17. Bik. 4. 27, 28.
[e] Yob. 29. 16.
[f] Lub. 47.1.
[g] Lub. 42. 23.
[i] Bik. 7.14.
[k] Lub. 27. 28. Kubal. 18. 12, 29.
[l] Lub. 43. 34.
[m] Zab. 126. 1. Luk. 24. 11, 41.
[a] Lub. 21. 31, 33; 28. 10.
[b] Lub. 26. 24, 25; 28. 13; 31. 42.
[c] Lub. 15.1. Yob. 33.14, 15.
[d] Lub. 28. 13.
[e] Lub. 12.2. Ma. 26. 5.
[f] Lub. 28. 15; 48. 21.
[g] Lub. 15. 16; 50. 13, 24, 25. Kuv. 3. 8.
[i] Lub. 50.1.
[k] Bik. 7.15.

bo nāgolokoka nāva mu Beeriseba:
abāna ba Isiraeri nebasitulira Ya-
kobo kitābwe, nabāna bābwe abato
nabakazi bābwe, mu magāli Falao
6 [l] geyawereza okumusitula. Neba-
twāla ensolo zābwe nebintu byābwe
byebāfuna munsi ya Kanani, neba-
'ja mu Misiri, [m] Yakobo neza'derye
7 lyona awamu naye: batabanibe na-
bāna ba batabanibe wamu naye,
bawalabe nabawala ba batabanibe,
neza'derye lyona beyatwāla naye
bweyagenda mu Misiri.
8 [n] Namanya gabāna ba Isiraeri,
aba'ja mu Misiri, Yakobo ne bata-
banibe, ge gano: [o] Leubeni, omu-
9 beryeberye wa Yakobo. Ne bata-
bani ba Leubeni; Kanoki, ne Palu,
10 ne Kezuloni, ne Kalumi. [p] Nabāna
ba Simeoni abasaja; Yemueri, ne
Yamini, ne Okadi, ne Yakini, ne
Zokali, ne Sauli omwāna womuka-
11 zi Omukanani. Ne batabani ba
[r] Levi; Gerusoni, Kokasi, ne Me-
12 rali. Ne batabani ba [s] Yuda; Eri,
ne Onani, ne Sera, ne Perezi, ne
Zera: naye [t] Eri ne Onani bafira
munsi ya Kanani. Ne [u] batabani
ba Perezi bali Kezuloni ne Kamuli.
13 [w] Ne batabani ba Isakali; Tola, ne
14 Puva, ne Yobu, ne Simuloni. Ne
batabani ba Zebuluni; Seredi, ne
15 Eroni, ne Yaleeri. Abo be batabani
ba Lea, beyazālira Yakobo mu
Padanalamu, awamu nomuwalawe
Dina: abānabe bona abasaja naba-
kazi bāli obulamu asatu mu busatu.
16 Ne batabani ba Gada; [y] Zifioni, ne
Kagi, Suni, ne Ezeboni, Eri, ne
17 Alodi, ne Aleri. [z] Ne batabani ba
Aseri; Imuna, ne Isuva, ne Isuvi,
ne Beriya, ne Sera mwanyinābwe:
ne batabani ba Beriya; Keberi, ne
18 Malukieri. [a] Abo be batabani ba
Zirupa, [b] Labani gweyawa Lea o-
mwānawe, era abo beyazālira Ya-
kobo, bwe bulamu ekumi nomu-
19 kāga. Batabani ba Lakeri [c] omu-
kazi wa Yakobo; Yusufu ne Benya-
20 mini. [d] Era Yusufu nāzālirwa mu-
nsi Yemisiri Manase ne Efulaimu,
Asenasi omwāna wa Potiferi kabo-
21 na Oweoni beyamuzālira. [e] Ne ba-
tabani ba Benyamini; Bera, ne Be-
keri, ne Asuberi, ne Gera, ne Naa-
mani, [f] Eki, ne Losi, [g] Mupimu, ne
22 Kupimu, ne Aludi. Abo be bata-
bani ba Lakeri, abāzālirwa Yakobo:
obulamu bwona bwali kumi na
23 buna. Ne batabani ba Dani; [i] Ku-
24 simu. [k] Ne batabani ba Nafutali;
Yazeeri, ne Guni, ne Yezeri, ne Si-
25 remu. [l] Abo be batabani ba Bira,
[m] Labani gweyawa Lakeri omwā-
nawe, era abo beyazālira Yakobo:
obulamu bwona bwali musānvu.
26 [n] Obulamu bwona obwaingira mu
Misiri awamu ne Yakobo, obwa-
va mu ntumbweze, obuta'sāko ba-
kazi babāna ba Yakobo, obula-
mu bwona bwali nkāga mu mu-
27 kāga; ne batabani ba Yusufu, a-
bāmuzālirwa mu Misiri, bāli bula-
mu bubiri: [o] obulamu bwona obwe-
nyumba ya Yakobo, obwaingira mu
Misiri, bwali nsānvu.
28 Nātuma Yuda okumukulembera
eri Yusufu, okulaga e'kubo mu ma-
soge erigenda mu Goseni; nebatū-
29 ka [p] munsi Yegoseni. Yusufu nā-
tekateka egālirye, nāyāmbuka oku-
sisinkana Isiraeri kitawe, mu Go-
seni; neyeraga gyāli, [r] nāmugwa
mu bulago, nākāba amaziga mu
30 bulagobwe ekisēra ekinene. Isi-
raeri nāgamba Yusufu nti [s] Kakano
kanfe, kubanga ndabye amasogo,
31 ngokyali mulamu. Yusufu nāga-
mba bagandabe nenyumba ya kita-
we nti [t] Nāyāmbuka nembūlira Ye-
falao ne'mugamba nti Baganda bānge
nenyumba ya kitānge, abāli munsi
32 ya Kanani, ba'ze ewānge: era aba-
saja be basūmba, kubanga balūndā-
nga ente; era balēse endiga zābwe
nente zābwe ne byona byebalina.
33 Awo olulituka Falao bwalibaita
bwalyogera nti [u] Emirimu gya'mwe
34 ki? mwogerānga nti Aba'dubo ba-
lūndānga ente [w] okuva mu buto
bwa'fe okutūsa lero, 'fe era ne ba-
jaja ba'fe: mulyoke mutūle munsi
Yegoseni; kubanga buli musūmba
[y] kya muzizo eri Abamisiri.

47 Yusufu nālyoka [a] aingira na-
būlira Falao nāyogera nti Kitā-
nge ne baganda bānge, endiga zābwe
nente zābwe ne byona byebalina, ba-
tuse bavu'de munsi ya Kanani; era,
2 laba, bali [b] munsi Yegoseni. Nālō-
nda ku bagandabe abasaja batāno,
3 [c] nābaletera Falao. Falao nāgamba
bagandabe nti [d] Emirimu gya'mwe
ki? Nebagamba Falao nti [e] Aba'du-
bo basūmba, 'fe era ne bajaja ba'fe
4 Nebagamba Falao nti [f] Tu'ze oku-
tūla munsi; kubanga tewali mu'do
gwa bisibo bya ba'dubo; [g] kubanga
enjala nyingi munsi ya Kanani:
kale 'no kakano, tukwegairi'de, aba-
5 'dubo [i] batūle munsi Yegoseni. Fa-
lao nāgamba Yusufu nti Kitawo ne
6 bagandabo ba'ze ewuwo: [k] ensi Ye-
misiri eri mu masogo; awasinga
obulungi munsi tuza awo kitawo
ne bagandabo; [l] batūle munsi Ye-
goseni: era obanga omanyi kubo
abamagezi, kale bafūle abakulu be-
7 nte zānge. Yusufu nāingiza Yako-
bo kitawe, nāmuteka mu maso ga
Falao: Yakobo nāsabira Falao omu-
8 kisa. Falao nāgamba Yakobo nti
Enaku ezemyāka egyobulamubwo
9 ziri meka? Yakobo nāgamba Falao
nti [m] Enaku ezemyāka egyokuta-

[l] Lub. 45. 19, 21.
[m] Ma.26.5. Yos. 24. 4. Zab. 105. 23. Is. 52. 4.
[n] Kuv.1.1; 6. 14.
[o] Kubal. 26. 5. 1 Byom. 5. 1.
[p] Kuv. 6. 15. 1 Byom. 4. 24.
[r] 1 Byom. 6. 1, 16.
[s] 1 Byom. 2. 3; 4. 21.
[t] Lub. 38. 3, 7, 10.
[u] Lub. 38. 29. 1 Byom. 2. 5.
[w] 1 Byom. 7. 1.
[y] Kubal. 26.15 neb.
[z] 1 Byom. 7. 30.
[a] Lub. 30. 10.
[b] Lub. 29. 24.
[c] Lub. 44. 27.
[d] Lub. 41. 50.
[e] 1 Byom. 7. 6; 8. 1.
[f] Kubal. 26. 38.
[g] Kubal. 26. 39. 1 Byom. 7. 12.
[i] Kubal. 26. 42. [k] 1 Byom. 7. 13.
[l] Lub. 30. 5, 7.
[m] Lub. 29. 29.
[n] Kuv. 1.5.
[a] Lub. 46. 31.
[b] Lub. 45. 10; 46. 28.
[c] Bik. 7.13.
[d] Lub. 46. 33.
[e] Lub. 46. 34.
[f] Lub. 15. 13. Ma. 26. 5.
[g] Lub.43.1. Bik. 7. 11.
[i] Lub. 46. 34.
[k] Lub. 20. 15.
[l] lu. 4.
[m] Zab. 39. 12. Beb. 11. 9, 13.

mbula kwānge ziri myāka kikumi
mwasatu: enaku ezemyāka egyo-
[n] Yob.14.1. bulamu bwānge [n] ziri ntono era
[o] Lub.25.7; 35. 28. mbi, 'sō [o] teziwera naku za myāka
gya bulamu bwa bajaja bānge mu
10 naku ezokutambula kwābwe. Ya-
[p] lu. 7. kobo [p] nāsabira Falao omukisa, nā-
11 va mu maso ga Falao. Yusufu
nātūza kitawe ne bagandabe, nā-
bawa obutaka munsi Yemisiri, awa-
singa obulungi munsi, munsi ya
[r] Kuv. 1. 11; 12. 37. [r] Lamesesi, [s] nga Falao bweyala-
[s] lu. 6. 12 gira. Yusufu nālisa kitawe ne ba-
gandabe nekika kyona ekya kitawe
ne'mere, ngenyumba zābwe bwezāli.
13 Newataba 'mere munsi yona; ku-
banga enjala yali nyingi nyo, [t] ensi
[t] Lub. 41. 30. Yemisiri nensi ya Kanani nokuzi-
Bik. 7. 11. 14 ri'ka neziziri'ka olwenjala. [u] Yu-
[u] Lub. 41. 56. sufu nākung'anya efeza yona eya-
labikira munsi Yemisiri ne munsi
ya Kanani, ngabaguza eng'ano: Yu-
sufu nāleta efeza mu nyumba ya
15 Falao. Efeza yona bweya'gwā mu-
nsi Yemisiri ne munsi ya Kanani,
Abamisiri bona neba'jira Yusufu
nebogera nti Tuwe e'mere: kuba-
[w] lu. 19. nga [w] kyetunāva tufira mu masogo
16 kiki? kubanga efeza etubuze. Yu-
sufu nāyogera nti Muweyo ensolo
za'mwe; nānge nābawerānga ensolo
17 za'mwe, efeza bweribabula. Neba-
letera Yusufu ensolo zābwe: Yusufu
nābawanyisa e'mere nembalāsi ne-
ndiga nente nendogoi: nābalisiza
e'mere omwāka ogwo ngabawanyi-
18 siza ensolo zābwe zona. Omwāka
ogwo bwegwa'gwāko, nebamu'jira
mu mwāka ogwokubiri, nebamu-
gamba nti Tetukise mukama wānge
ngefeza ya'fe yona ya'gwāwo; ne-
bisibo byensolo bya mukama wā-
nge: tewali ekisiga'dewo mu maso
ga mukama wānge, wabula emibiri
19 gya'fe nebyālo bya'fe: kyetunāva
tufira mu masogo kiki, 'fe nensi
ya'fe era? tugule 'fe nensi ya'fe
ne'mere, na'fe nensi ya'fe tuliba
ba'du ba Falao: tuwe ensigo, tube
abalamu tuleme okufa, ensi ereme
20 okuzika. Awo Yusufu nāgulira
Falao ensi yona Eyemisiri; kuba-
nga Abamisiri bātunda buli muntu
enimiroye, kubanga enjala yabai-
21 ngirira: ensi nefūka ya Falao. Na-
bantu nābajulula naba'sā mu bibu-
ga okuva ku nsalo Yemisiri weko-
ma okutūsa ku nkomerero yayo
[y] Ezer. 7. 24. 22 endala. [y] Ensi ya bakabona yoka
gyatāgula: kubanga bakabona bāli
balina omugabo gwābwe gwebāwe-
bwānga Falao, nebalyānga omuga-
bo gwābwe Falao gweyabawānga;
kyebāva balema okutunda ensi yā-
23 bwe. Yusufu nālyoka agamba a-
bantu nti Laba, nguli'de lero Falao
'mwe nensi ya'mwe: laba, ensigo
24 za'mwe zizino, munāsiga ensi. Era
olulituka bwemunākunguiānga, mu-
nāwānga Falao ekitūndu ekyoku-
tāno, nebitūndu ebina bye binābā
nga ebya'mwe, okuba ebyokusiga
enimiro nokuba e'mere ya'mwe era
yabomunyumba za'mwe nokuba e-
25 mere eyabāna ba'mwe abato. Ne-
bogera nti Otuwonye'za mu kufa:
[z] tulabe ekisa mu maso ga mukama
wānge, era tuliba ba'du ba Falao.
[z] Lub. 33. 15.
26 Yusufu nātēka etēka eryo eryensi
Yemisiri ne lero, Falao okuwebwā-
nga ekitūndu ekyokutāno; [a] naye
ensi ya bakabona yo'ka yetāfūka
[a] lu. 22.
27 ya Falao. Isiraeri [b] nātūla munsi
Yemisiri, munsi Yegoseni; nebe-
[b] lu. 11.
funira omwo ebintu, nebāla, nebe-
yongera nyo.
28 Yakobo nāmala emyāka kumi na
musānvu munsi Yemisiri: bwezi-
tyo enaku za Yakobo, emyāka e-
gyobulamubwe, zāli myāka kikumi
29 mwana mu musānvu. [c] Ebiro ne-
bitera okutūka Isiraeri byagenda
okufiramu: nāita omwānawe Yu-
sufu, nāmugamba nti Obanga ka-
kano ndabye ekisa mu masogo,
nkwegairi'de, [d] teka omukonogwo
wansi wekisāmbi kyānge, [e] onko-
lere ebyekisa nebyamazima; [f] to-
nzīkānga, nkwegairi'de, mu Misiri:
30 [g] naye bwendyebakira awamu ne
bajaja bānge, onsitule onziye mu
Misiri, [h] onzike mu kifo kyābwe
ekyokuzīkāngamu. Nāyogera nti
31 Ndikola nga bwoyoge'de. Nāyoge-
ra nti Ndairira: nāmulairira. Isi-
raeri [k] nāvūnama emutwetwe.
[c] Ma. 31. 14. 2 Basek. 2. 1.
[d] Lub. 24. 2.
[e] Lub. 24. 49.
[f] Lub. 50. 25.
[g] 2 Sam. 19. 37.
[h] Lub. 49. 29; 50. 5, 13.
[k] Lub. 48. 2. 1 Basek. 1. 47. Beb. 11. 21.

48 Awo olwātuka oluvanyuma lwe-
byo nebagamba Yusufu nti La-
ba, kitawo alwa'de: nātwāla naye
abānabe abasaja bombi, Manase ne
2 Efulaimu. Nebagamba Yakobo nti
Laba, omwānawo Yusufu a'ja gyo-
li: Isiraeri neyekakābiriza, nātūla
3 ka kitanda. Yakobo nāgamba Yu-
sufu nti Katonda Omuīnza webintu
byona yandabikira [a] Eruzi munsi
4 ya Kanani, nāmpa omukisa, nāng'a-
mba nti Laba, ndikwāza, ndikwonge-
ra, era ndikufūla ekibīna kyamawā-
nga; era ndiwa eza'deryo eriri'da-
wo ensi eno [b] okuba obutaka obwe-
5 mirembe nemirembe. Ne kakano
[c] abānabo abasaja bombi, abākuzā-
lirwa munsi Yemisiri nga sinaku-
'jira mu Misiri, bānge; Efulaimu
ne Manase banābānga bānge, nga
6 Leubeni ne Simeoni. Neza'deryo,
lyonozālānga oluvanyuma lwabo,
linābānga liryo: banātūmibwānga
erinya lya baganda bābwe mu bu-
7 sika bwābwe. Nānge, bwenava mu
Padani, [d] Lakeri nānfako munsi ya
Kanani mu 'kubo, nga wakyaliyo
e'banga 'deneko okutūka ku Efu-
lasi: ne'muzīka eyo mu 'kubo eri-
[a] Lub. 28. 13, 19; 35. 6, 9 neb.
[b] Lub. 17. 8.
[c] Lub. 41. 50; 46. 20. Yos. 13. 7; 14. 4.
[d] Lub. 35. 9, 16, 19.

genda Efulasi [ye Besirekemu].
8 Isiraeri nālaba abāna ba Yusufu,
9 nāyogera nti Bano bāni? Yusufu
[c] Lub.33.5. nāgamba kitawe nti [c] Be bāna ba
nange Katonda beyampera wano. Nā-
yogera nti Balete, nkwegairi'de,
[f] Lub.27.4. 10 [f] nange nābasabira omukisa. Era
[g] Lub.27.1. [g] amaso ga Isiraeri gali gazibye
olwobuka'de, nokuīnza teyaīnza
kulaba. Nābamusembereza; nā-
11 banywegera nābawāmbatira. I-
[i] Lub. 45. 26. siraeri nāgamba Yusufu nti [i] Na-
li sirowoza kulaba masogo: era,
laba, Katonda andabisi'za neza-
12 'deryo. Yusufu nāba'gya mu ma-
vivige wakati; nāvūnama ama-
13 soge wansi. Yusufu nābakwata
bombi, Efulaimu nomukonogwe
ogwadyo awali omukono ogwa kono
ogwa Isiraeri, ne Manase nomuko-
nogwe ogwa kono awali omukono
ogwadyo ogwa Isiraeri, nābasembe-
14 za gyāli. Isiraeri nāgolola omuko-
nogwe ogwadyo, nāgu'sā ku mutwe
gwa Efulaimu, ye muto, nomuko-
nogwe ogwa kono ku mutwe gwa
[k] lu. 19. Manase, [k] ngaterēza emikonogye
ngamanyi; kubanga Manase ye ya-
[l] Beb. 11. 21. 15 li omuberyeberye. [l] Nāsabira Yusu-
fu omukisa nāyogera nti Katonda
wa bajaja bānge Ibulaimu ne Isaka
[m] Lub. 17. 1; 24. 4. [m] gwebātambulirānga mu masoge,
Katonda eyandisānga enaku zānge
[n] Lub. 28. 15; 31. 11, 13, 24. Zab. 34.22; 121. 7. 16 zona okutūsa lero, malaika [n] eya-
'nunula mu bubi bwona, awe omu-
kisa abalenzi; [o] nerinya lyānge li-
tūmibwēnga kubo, nerinya lya ba-
jaja bānge Ibulaimu ne Isaka; era
bafūke ekibīna ekinene wakati mu-
[p] lu. 14. 17 nsi. Yusufu bweyalaba nga kitawe
[p] a'si'za omukonogwe ogwadyo ku
mutwe gwa Efulaimu, nānyīga: nā-
situla omukono gwa kitawe okugu-
'gya ku mutwe gwa Efulaimu oku-
18 gu'sā ku mutwe gwa Manase. Yu-
sufu nāgamba kitawe nti Ne'da, ki-
tānge: kubanga oyo ye mubery-
eberye; 'sā omukonogwo ogwadyo
19 ku mutwegwe. Kitawe nāgāna nā-
yogera nti 'Manyi, mwāna wānge,
'manyi: era naye alifūka 'gwānga,
[r] Kubal 1. 33, 35; 2. 19, 21. Ma. 33. 17. Kub.7.6,8. era naye aliba mukulu: naye [r] o-
mwāna wabo yalimusinga obukulu,
neza'derye liriba mawānga mangi.
20 Nābasabira omukisa ku lunaku
olwo, ngayogera nti Mu'gwe Isi-
raeri anāsabānga omukisa, nga-
yogera nti Katonda akufule nga
Efulaimu ne Manase: Efulaimu
21 nāmusosa Manase. Isiraeri nā-
gamba Yusufu nti Laba, nfa:
[s] Lub.46.4; 50. 24. [t] Yos. 24. 32. naye [s] Katonda anābānga wamu
na'mwe, aliba'za nate munsi ya
1 Byom. 5. 2. Yok. 4. 5. 22 bajaja ba'mwe. Era [t] nkuwa'de
'gwe omugabo gumu okusinga ba-
gandabo, gwena'gya mu mukono
[u] Gwomwamoli nekitala kyānge no-
mutego gwānge.

49 Yakobo nāita abānabe abasa-
ja, nāyogera nti Mukung'ane
ndyoke [a] mbabūlire ebiribabako
[b] mu naku ezenkomerero.
2 Mukung'ane, muwulire, 'mwe a-
bāna ba Yakobo;
[c] Muwulire Isiraeri kita'mwe.
3 Leubeni, gwoli [d] muberyeberye
wānge, buīnza bwānge, era [e] a-
mānyi gānge mwegasokera;
Ekitībwa ekisinga, nobuīnza obu-
singa.
Omulebevu ngama'zi [f] tolisinga;
4 [g] Kubanga walinya ku kitanda kya
kitawo:
Nokigwagwawaza: yalinya ku ki-
riri kyānge.
5 [i] Simeoni ne Levi ba luganda;
[k] Ebitala byābwe bya kulwānyisa
bya mānyi.
6 'Gwe ememe yānge, [l] to'jānga
[m] mu lukiko lwābwe;
'Gwe ekitībwa kyānge, tewegatā-
nga nekibīna kyābwe;
Kubanga [n] olwobusungu bwābwe
ba'ta omusaja,
Nolwe'dalu lyābwe bātema ente
olunywa.
7 Obusungu bwābwe bukolimirwe,
kubanga bungi;
Nobukāmbwe bwābwe, kubanga
bwa 'tima:
[o] Ndibāwula mu Yakobo,
Ndibasasānya mu Isiraeri.
8 [p] Yuda, 'gwe bagandabo banāku-
tenderezānga:
[r] Omukonogwo gunābānga ku bu-
lago bwabalabebo;
[s] Abāna ba kitawo banākutamā-
nga mu masogo.
9 Yuda ye [t] mwāna wempologoma;
Olinye mwāna wānge, ngovu'de
ku mui'go:
[u] Yakutama, yabwāma ngempolo-
goma,
Era ngempologoma enkazi; āni
anāmubūsa?
10 [w] Efumu lya kabaka terivenga ku
Yuda,
Newakuba'de [y] omu'go gwoyo afu-
ga teguvengawakati mu bigerebye,
[z] Okutūsa Siro lwali'ja;
[a] Noyo abantu gwebanāwulirānga
11 Ngasiba omwāna wensoloye ku
muzabibu,
Nomwāna wendogoiye ku muza-
bibu ogusinga obulungi;
Yayoza ebyambalobye nomwenge,
Nengoyeze nomusai gwezabibu:
12 Amasoge ganāmyukānga nomwe-
nge,
Namanyoge ganātukulānga namata.
13 [b] Zebuluni anātūlānga ku 'tale lye-
nyanja:
Anābānga omwālo ogwamāto;
Nensaloye enebānga ku Sidoni.
14 Isakali ye ndogoi erina amānyi,

[a] Ma. 33.1. Am. 3. 7.
[b] Ma. 4. 30. Kubal. 24. 14. Is. 2. 2. Yer. 23. 20. Dan. 2. 28, 29. Bik. 2. 17. Beb. 1. 2.
[c] Zab. 34. 11.
[d] Lub. 29. 32.
[e] Ma. 21. 17. Zab. 78. 51.
[f] 1 Byom. 5. 1.
[g] Lub. 35. 22. Ma. 27. 20. 1 Byom. 5. 1.
[i] Lub. 29. 33, 34.
[k] Lub. 34. 25.
[l] Nge. 1. 15, 16.
[m] Zab. 26. 9. Bef. 5. 11.
[n] Lub. 34. 26.
[o] Yos. 19. 1; 21. 5-7.
[p] Lub. 29. 35. Ma. 33. 7.
[r] Zab. 18. 40.
[s] Lub. 27. 29. 1 Byom. 5. 2.
[t] Kos. 5. 14. Kub. 5. 5.
[u] Kubal. 23. 24; 24. 9.
[w] Kubal. 24. 17. Yer. 30. 21. Zek. 10. 11.
[y] Zab. 60. 7; 108. 8.
[z] Is. 11. 1; 62. 11. Ez. 21. 27. Dan. 9. 25. Mat. 21. 9. Luk. 1. 32, 33.
[a] Is. 2. 2; 11. 10; 42. 1, 4; 49. 6, 7, 22, 23; 55. 4, 5; 60. 1, 3-5. Kag. 2. 7. Luk. 2. 30-32.
[b] Ma. 33. 18, 19. Yos. 19. 10, 11.

Egalamira awali ebisibo byendiga:
15 Nālaba okuwu'mula nga kulungi,
Nensi nga ya kwesīma;
Nākutamya ekibegabegakye okusitula,
Nāfūka omu'du alagirwa emirimu.
16 [c]Dani anāsalirānga abantube emisāngo,
Ye nga kye kika mu bika bya Isiraeri.
17 [d]Dani anābānga omusota mu lugūdo,
Embalasāsa mu 'kubo,
Eruma embalāsi ebinūlo,
Nokugalānjuka eyebaga'de nāgalānjuka.
18 [e]Nindiri'de obulokozibwo, ai Mukama.
19 [f]Gadi, ekibīna kirimunyigiriza:
Naye ye alinyigiriza ekisinziro kyābwe.
20 [g]Mu Aseri e'mereye enebānga ng'imu,
Anāletānga enva enungi eza kabaka.
21 [i]Nafutali ye mpēwo esumulu'dwa:
Ayogera ebigambo ebirungi.
22 Yusufu lye 'tabi eribala enyo.
E'tabi eribala enyo awali olu'zi;
Abānabe babuna bugwe.
23 Abalasa obusāle [k]bāmunakuwaza nyo,
Bāmulasa, bāmui'ganya:
24 Naye [l]omutegogwe negunywera namānyi,
Nemikono gyengaloze negiwebwa amānyi,
Eri emikono [m]Gyomuīnza wa Yakobo,
[[n]Omuva [o]omusūmba, [p]ejinja lya Isiraeri,]
25 [r]Ye Katonda wa kitawo, anākubērānga,
[s]Ye Muīnza webintu byona, [t]anākuwānga omukisa,
Omukisa oguva mu 'gulu wa'gulu,
Nomukisa oguva mu nyanja egalamira wansi,
Nomukisa oguva mu mabēre, noguva mu lubuto.
26 Omukisa gwa kitawo
Gusingi'de dala omukisa gwa bajaja bānge
[u]Okutūsa ku nsalo eyenkomerero eyensozi ezitali'gwāwo:
[w]Gunābānga ku mutwe gwa Yusufu
Ne ku bwēzinge bwoyo eyayāwulibwa ne bagandabe.
27 Benyamini[y]gwe musege ogunyaga:
Enkya anālyānga omui'go,
Era akawungēzi anāgabānga omunyago.
28 Ebyo byona bye bika bya Isiraeri ekumi nebibiri: nebyo kitābwe byeyababūlira nābasabira omukisa; buli muntu ngomukisagwe bwegwali bweyabasabira bwatyo omu-
29 kisa. Nābakūtira, nābagamba nti [z]Ng'enda okutwālibwa awali abantu bānge: [a]munzīkānga wamu ne bajaja bānge [b]mu mpuku eri mu nimi-
30 ro ya Efuloni Omukiti, mu mpuku eri mu nimiro ya Makupera, eri mu maso ga Mamule, munsi ya Kanani, Efuloni Omukiti [c]gyeyaguza Ibulaimu awamu nenimiro okuba obu-
31 taka obwokuzīkāngamu: [d]eyo gyebāzika Ibulaimu ne Sala mukaziwe; [e]eyo gyebāzika Isaka ne Lebeka mukaziwe; era eyo gyenazika Lea:
32 enimiro nempuku egirimu, abāna
33 ba Kesi gyebābaguza. Awo Yakobo bweyamala okukūtira abānabe, nāfunya amaguluge ku kitanda, nāta obulamu, [f]nātwālibwa eri abantu-

50 be. Yusufu [a]nāgwa ku maso ga kitawe, [b]nānukābirako, nā-
2 munywegera. Yusufu nālagira aba-'dube abasawo [c]okukalirira kitawe:
3 abasawo nebakalirira Isiraeri. Nebamala enaku ana nga bamukalirira; kubanga bwezityo enaku ezokukaliriramu bwezenkana okuzimala: Abamisiri nebamala enaku nsānvu nga [d]bakūmye olūmbe kububwe.
4 Awo enaku ezokumukābira bweza'gwā, Yusufu nāgamba [e]enyumba ya Falao nti Obanga kakano ndabye ekisa mu maso ga'mwe, mbegairi'de, mwogerere mu matu ga Falao nti
5 [f]Kitānge yandaiza ngayogera nti Laba, nfa: mu ntāna [g]gyenesimira munsi ya Kanani mwolinzīka. Kale kakano nkwegairi'de, nyāmbuke,
6 nzīke kitānge, era ndikomawo. Falao nāyogera nti Yāmbuka ozīke
7 kitawo nga bweyakulaiza. Yusufu nāyāmbuka okuzīka kitawe: newagenda naye aba'du bona aba Falao, abaka'de abenyumbaye nabaka'de
8 bona abensi Yemisiri, nenyumba yona eya Yusufu, ne bagandabe nenyumba ya kitawe: abāna bābwe abato, nendiga zābwe nente zābwe ebyo byo'ka byebāleka munsi Ye-
9 goseni. Newayāmbuka naye amagāli era nabebaga'de ku mbalāsi:
10 nekiba ekibīna ekinene enyo. Nebatūka ku gūliro lya Atadi, eriri emitala wa Yoludani, [i]nebakubira eyo ebiwobe bingi binene nyo: [k]nāmala enaku musānvu ngakābira
11 kitawe. Nabo abātūlānga, munsi Abakanani, bwebālaba nga bakābira mu gūliro lya Atadi, nebogera nti Okukāba kuno kungi eri Abamisiri: erinya lyalyo kyeryava litūmibwa Aberuniziraimu, ekiri emitala wa
12 Yoludani. Abānabe nebamukolera
13 nga bweyabalagira: kubanga [l]abānabe nebamusitula nebamutwāla munsi ya Kanani, nebamuzīka mu mpuku eyomunimiro ya Makupera, Ibulaimu [m]gyeyagula awamu nenimiro, okuba obutaka okuzīkāngamu, eri Efuloni Omukiti, eri mu maso ga Mamule.

[c] Ma.33.22. Balam. 18. 1, 2.
[d] Balam. 18. 27.
[e] Zab. 25. 5; 119. 166, 174. Is. 25. 9.
[f] Ma.33.20. 1 Byom. 5. 18.
[g] Ma.33.24. Yos. 19. 24.
[i] Ma.33.23.
[k] Lub. 37. 4, 24, 28; 39. 20; 42. 21. Zab. 118. 13.
[l] Yob. 29. 20. Zab. 37.15.
[m] Zab.132. 2, 5.
[n] Lub. 45. 11; 47. 12; 50. 21.
[o] Zab. 80.1.
[p] Is. 28. 16.
[r] Lub. 28. 13, 21; 35. 3; 43. 23.
[s] Lub.17.1; 35. 11.
[t] Ma.33.13.
[u] Ma. 33. 15. Kab. 3. 6.
[w] Ma. 33. 16.
[y] Balam. 20. 21, 25.
[z] Lub. 15. 15; 25. 8.
[a] Lub. 47. 30. 2 Sam. 19. 37.
[b] Lub. 50. 13.
[c] Lub. 23. 16.
[d] Lub. 23. 19; 25. 9.
[e] Lub. 35. 29.
[f] lu. 29.
[a] Lub.46.4.
[b] 2 Basek. 13. 14.
[c] lu. 26. 2 Byom. 16. 4. Mat.26.12. Ma'k.14.8; 16. 1. Luk. 24. 1. Yok. 12. 7; 19. 39, 40.
[d] Kubal. 20. 29. Ma. 34. 8.
[e] Es. 4. 2.
[f] Lub. 47. 29.
[g] 2 Byom. 16. 14. Is. 22. 16. Mat.27.60.
[i] 2 Sam. 1. 17. Bik. 8. 2.
[k] 1 Sam.31. 13. Yob. 2. 13.
[l] Lub. 49. 29, 30. Bik. 7. 16.
[m] Lub. 23. 16.

14 Yusufu na'dayo mu Misiri ye ne
bagandabe ne bona abāgenda naye
okuzīka kitawe, bweyamala okuzīka
15 kitawe. Baganda ba Yusufu bwe-
bālaba nga kitābwe yafa, nebogera
nti Mpo'zi Yusufu agenda okutu-
kyāwa, nokutuwalanirako dala obu-
16 bi bwona bwetwamukola. Nebatu-
mira Yusufu nga bogera nti Kita-
wo yalagira bweyali nga tanafa nga-
17 yogera nti Bwemutyo bwemuliga-
mba Yusufu nti Nkwegairi'de ka-
kano, sonyiwa okwōnōna kwa ba-
gandabo nekibi kyābwe, [n] kubanga
bākukola bubi: ne kakano, tukwe-
gairi'de, sonyiwa okwōnōna kwaba-
'du ba [o] Katonda wa kitawo. Yusufu
nākāba amaziga bwebāyogera naye.
18 Ne bagandabe nokugenda neba-
genda [p] nebavūnama mu masoge;
nebogera nti Laba, tuli ba'dubo.
19 Yusufu nābagamba nti [r] Temutya:
[s] 'nze ndi mu kifo kya Katonda?
20 Na'mwe, mwali mwagala okunde-
tako ebibi; naye [t] Katonda yali
ayagala okundetako ebirungi, oku-
tūsa ebibawo lero, okuwonya aba-
21 ntu abangi baleme okufa. Kale
kakano temutya: [u] nālisānga 'mwe
nabāna ba'mwe abato. Nābasa-
nyusa, nābagamba ebyekisa.
22 Yusufu nātūlānga mu Misiri ye
nenyumba ya kitawe: Yusufu nā-
wangāla emyāka kikumi mu kumi.
23 Yusufu nālaba abāna ba Efulaimu
banakabirye: [w] era nabāna ba Ma-
kiri omwāna wa Manase bāzālirwa
24 ku mavivi ga Yusufu. Yusufu
nāgamba bagandabe nti Nfa: naye
[y] Katonda talirema kuba'jira noku-
ba'gya munsi eno okubatwāla mu-
nsi [z] gyeyalairira Ibulaimu, Isaka,
25 ne Yakobo. [a] Yusufu nālaiza abā-
na ba Isiraeri ngayogera nti Kato-
nda talirema kuba'jira, na'mwe
mulitwāla amagūmba gānge nga
26 muga'gya muno. Bwatyo Yusufu
nāfa, nga yakamaze emyāka kikumi
mu kumi: [b] nebamukalirira, neba-
muteka mu sanduko eyokuzīkamu
mu Misiri.

[n] Nge. 28. 13.
[o] Lub. 49. 25.
[p] Lub. 37. 7, 10.
[r] Lub. 45. 5.
[s] Ma. 32. 35. 2 Basek. 5. 7. Yok. 34. 29. Bal. 12. 19. Beb. 10. 30.
[t] Lub. 45. 5, 7. Bik. 3. 13, 15.
[u] Lub. 47. 12. Mat. 5. 44.
[w] Kubal. 32. 39.
[y] Lub. 15. 14; 46. 4; 48. 21. Kuv. 3. 16, 17. Beb. 11. 22.
[z] Lub. 15. 18; 26. 3; 35. 12; 46. 4.
[a] Kuv. 13. 19. Yos. 24. 32. Bik. 7. 16.
[b] Iu. 2.

EKITABO

EKYOKUBIRI EKYA MUSA

OKUVA.

B.C. 1706.

1 [a] Gano ge manya gabāna ba Isirae-
ri abātūka mu Misiri; buli muntu
nenyumbaye na'ja awamu ne Yako-
2 bo. Leubeni, Simeoni, Levi, ne
3 Yuda; Isakali, Zebuluni, ne Benya-
4 mini; Dani ne Nafutali, Gadi ne
5 Aseri. Abantu bona abāva mu ntu-
mbwe za Yakobo nebaba [b] emyoyo
nsānvu: naye Yusufu yali ngamaze
6 okubera mu Misiri. [c] Yusufu nāfa,
ne bagandabe bona, nemirembe giri
7 gyona. [d] Abāna ba Isiraeri neba-
zāla, nebeyongera nyo, nebaba ba-
ngi, nebaba ba mānyi nyo; ensi
ne'jula abo.
8 Awo [e] newalya kabaka omu'gya
9 mu Misiri atamanya Yusufu. Nā-
bagamba abantube nti Laba, [f] aba-
ntu babāna ba Isiraeri bangi ba
10 mānyi okusinga 'fe: [g] kale [h] tuba-
salire amagezi; baleme okuba aba-
ngi, olutalo bweruli'ja baleme okwe-
ga'ta nabalabe ba'fe, okulwāna na-
'fe, okugolokoka okuva munsi.
11 Kyebāva babatekako abakoza [k] oku-
babonyabonya [l] nemigugu. Neba-
muzimbira Falao ebibuga ebyama-
terekero, Pisomu ne [m] Lamusesi.
12 Naye nga bwebeyongera okubabo-
nyabonya, bwebatyo bo bwebeyo-
ngera obungi nokubuna. Nebana-
13 kuwala olwabāna ba Isiraeri. Aba-
misiri nebabakoza emirimu abāna
14 ba Isiraeri namānyi: [n] nebakāyisa
obulamu bwābwe mu bu'du obuzi-
bu, (okutegana) [o] nebūmba namato-
fali, era nobu'du bwona obwomu-
nsuku, obu'du bwona bwebābakoza
namānyi.
15 Kabaka Wemisiri nābagamba
abazālisa Abaebulaniya, erinya lyo-
mu Sifira, erina lyowokubiri Puwa:
16 nāyogera nti Bwemubakolānga aba-
kazi Abaebulaniya emirimu egyo-
buzālisa, bwemubalabānga nga bali
ku ntebe; (omwāna) bwabānga
owobulenzi, mumu'tānga; naye
17 bwabānga owobuwala, abērānga
mulamu. Naye abazālisa [p] neba-
mutya Katonda, [r] 'sō tebākola nga
bwebālagirwa kabaka Wemisiri, na-
ye bābakūma abāna abobulenzi nga
18 balamu. Kabaka Wemisiri nābaita
abazālisa, nābagamba nti Kiki eki-
bakoza ekigambo ekyo, nemubakū-
ma abāna abobulenzi nga balamu?
19 [s] Abazālisa nobamugamba Falao nti
Kubanga abakazi Abaebulaniya te-

[a] Lub. 46. 8. Kuv. 6. 14.
[b] Lub. 46. 26, 27. Ma. 10. 22.
[c] Lub. 50. 26. Bik. 7. 15.
[d] Lub. 46. 3. Ma. 26. 5. Zab. 105. 24. Bik. 7 17.
[e] Bik. 7. 18.
[f] Zab. 105. 24.
[g] Zab. 10. 2; 83. 3, 4.
[h] Yob. 5. 13. Zab. 105. 25. Nge. 16. 25; 21. 30. Bik. 7. 19.
[k] Lub. 15. 13. Kuv. 3. 7. Ma. 26. 6.
[l] Zab. 81. 6.
[m] Lub. 47. 11.
[n] Kubal. 20. 15. Bik. 7. 19, 34. B.C. 1635.
[o] Zab. 81. 6.
1635.
[p] Nge. 16. 6.
[r] Dan. 3. 16, 18; 6. 13. Bik. 5. 29.
[s] Yos. 2. 4. 2 Sam. 17. 19, 20.

bali ngabakazi Abamisiri; kubanga
balamu, nebamala okuzāla, abazāli-
20 sa nga tebana'ja gyebali. [t] Koton-
nda nākola bulungi abazālisa: aba-
ntu nebaba bangi, nebaba ba mānyi
21 nyo. Awo, kubanga abazālisa bātya
22 Katonda, [u] nābawa abāna. Falao
nālagira abantube bona nāyogera
nti [w] Buli mulenzi alizālibwa mu-
musūlānga mu mu'ga, buli muwala
mumukūmānga mulamu.

[t] Nge. 11. 18. Mub. 8.12. Is. 3. 10. Beb. 6. 10.
[u] Zab. 127. 1.
[w] Bik.7.19.

2 [a] Omuntu owomunyumba ya Levi
nāgenda nāwasa muwala wa Levi.
2 Omukazi nāba olubuto nāzāla omwā-
na wa bulenzi: naye [b] bweyamulaba
nga mulungi, nāmukwekera emyezi
3 esatu. Awo bwatāinza kumukweka
nate, nāmutwālira ekibāya ekye-
ntōgo, nākisīga nebitosi nenvumbo;
omwāna nāmuteka munda, nāteka
mu kitōgo ku lubalama lwomu'ga.
4 [c] Mwanyina nāimirira wala amanye
5 ekināmuberako. [d] Muwala wa Fa-
lao nāserengeta okunāba ku mu'ga;
abazānabe nebatambula ku lubala-
ma lwomu'ga; nālaba ekibāya mu
kitōgo, nātuma omuzānawe okuki-
6 reta. Nākisumulula, nālaba omwā-
na: laba, omwāna nākāba. Nāmu-
sāsira, nāyogera nti Ono ye mu'ne
7 wabāna ba Baebulaniya. Awo mwa-
nyina nāmugamba omuwala wa Fa-
lao nti Ng'ende nkuitire omulezi
mu bakazi Abaebulaniya akuyonse-
ze omwāna? Muwala wa Falao nā-
8 mugamba nti Kale. Omuwala nā-
genda nāmuita nyina womwāna.
9 Muwala wa Falao nāmugamba nti
Twāla omwāna ono omunyonseze,
nānge ndikuwa empērayo. Omu-
kazi nātwāla omwāna, nāmuyonsa.
10 Omwāna nākula, nāmuletera mu-
wala wa Falao, nāfūka omwānawe.
Nāmutūma erinyalye Musa, nāyoge-
ra nti Kubanga namu'gya mu ma'zi.
11 Awo olwātuka mu naku ziri, [e] nga-
maze okukula Musa, nāba'jira ba-
gandabe, nālaba emigugu gyābwe:
nālaba omuntu Omumisiri ngakuba
omuntu Omwebulaniya, owomuba-
12 gandabe. Nāmagamaga erui nerui
nālaba nga tewali muntu, nālyoka
amukuba Omumisiri, nāmukweka
13 mu musenyu. Awo ku lunaku
olwokubiri nāvayo, laba, abasaja
babiri abomu Baebulaniya neba-
lwāna: nāmugamba oli eyakola o-
bubi nti Kiki ekikubi'za muno?
14 Nāyogera nti Ani eyakuwa obukulu
nokutulamula 'fe? Oyagala kunzi-
'ta 'nze nga bwewa'ta Omumisiri?
Musa nātya nāyogera nti Mazima
15 ekigambo kino kimanyise. Awo
Falao bweyawulira ekigambo ekyo,
nāyagala okumu'ta Musa. Naye
[f] Musa na'duka mu maso ga Falao,
nātūla munsi ya Midiani: nātūla

[a] Kuv. 6. 20. Kubal. 26. 59. 2Byom.23. 14. 1571.
[b] Bik.7.20. Beb.11.23.
[c] Kuv. 15. 20. Kubal 26. 59.
[d] Bik.7.21.
[e] Bik.7.23, 24. Beb.11.24-26.
1531.
[f] Beb. 11. 27.

16 wansi okumpi [g] nolu'zi. [i] Ne kabo-
na Owemidiani yalina abawala mu-
sānvu: [k] neba'ja nebasena ama'zi,
nebajuza ebyesero nebazinywesa e-
17 ndiga za kitābwe. Abasūmba ne-
ba'ja nebabagoba: naye Musa nā-
golokoka nābabera, [l] nānywesa eki-
18 sibo kyābwe. Bweba'ja eri [m] Le-
weri kitābwe, nāyogera nti Nga
19 mu'ze mangu lero? Nebogera nti
Omuntu Omumisiri yatuwonye'za
mu mikono gyabasūmba, nate nā-
tusenera ama'zi, nānywesa ekisibo.
20 Nābagamba bawalabe nti Aliruiwa?
Kiki ekibalese'za omuntu oyo? Mu-
21 muite [n] alye e'mere. Musa na'ki-
riza okutūla nomuntu oyo: nāmu-
22 wa Musa muwalawe [o] Zipola. Nā-
zāla omwāna owobulenzi, nāmutū-
ma erinyalye Geresomu: kubanga
yagamba nti Nali [p] mugenyi munsi
etali yānge.
23 Awo enaku [r] ziri bwezaitawo enyi-
ngi, kabaka Wemisiri nāfa: abāna
ba Isiraeri [s] nebasinda kulwobu'du
bwābwe, nebakāba, [t] nokukāba kwā-
bwe nekulinya eri Katonda kulwo-
24 bu'du bwābwe. Katonda [u] nawu-
lira okusinda kwābwe, Katonda
[w] na'jukira [y] endagānoye (gyeyala-
gāna) ne Ibulaimu ne Isaka ne
25 Yakobo. Katonda [z] nālaba abāna
ba Isiraeri, Katonda nābalowoza.

[g] Lub. 24. 11; 29. 2.
[i] Kuv. 3. 1.
[k] Lub. 24. 11; 29. 10. 1 Sam. 9. 11.
[l] Lub. 29. 10.
[m] Kubal. 10. 29.
[n] Lub. 31. 54.
[o] Kuv.4.25.
[p] Bik.7.29. Beb. 11.13, 14.
[r] Kuv. 7.7. Bik. 7. 30.
[s] Kubal. 20. 16. Ma. 26. 7. Zab. 12. 5.
[t] Kuv. 3. 9; 22. 23, 27. Ma. 24. 15. Yak. 5. 4.
[u] Kuv. 6.5.
[w] Kuv.6.5. Zab. 105.8, 42; 106. 45.
[y] Lub. 15. 14; 46. 4.
[z] Kuv. 3. 7.

3 Awo Musa yali ngalūnda ekisibo
kya Yesero muko'domiwe, kabona
Wemidiani: nātwāla ekisibo enyu-
ma we'dungu nātūka ku [a] lusozi lwa
2 Katonda Kolebu. [b] Malaika wa Mu-
kama nāmulabikira mu lulimi lwo-
muliro okuva wakati wekisa'ka:
nātunulira, laba, ekisa'ka ekyo ne-
kyāka omuliro ekisa'ka nekitasirira.
3 Musa nāyogera nti Ka'nekolobye
kakati, ndabe [c] ekigambo kino eki-
kulu, ekisa'ka kyekivu'de kirema
4 okusirira. Mukama bweyalaba nga
yekolobe'za okulaba, Katonda nā-
muita ngaima wakati wekisa'ka nā-
yogera nti Musa, Musa. Nāitaba
5 nti 'Nze 'nzuno. Nāyogera nti
Tosembera wano: [d] 'gyamu enga-
tozo mu bigerebyo, kubanga ekifo
kyoimiri'demu ye nsi entukuvu.
6 Nāyogera nate nti [e] 'Nze ndi Ka-
tonda wa kitawo, Katonda wa Ibu-
laimu, Katonda wa Isaka, era Ka-
tonda wa Yakobo. Musa nākweka
amasoge; kubanga [f] yatya okumu-
7 tunulira Katonda. Mukama nāyo-
gera nti [g] Ndabi'de dala okubona-
bona okwabantu bānge abali mu
Misiri, nempulira okukāba kwābwe
[i] kulwabo ababakoza; [k] kubanga
8 'manyi enaku zābwe; era [l] nzi'se
[m] okubawonya mu mukono Ogwa-
bamisiri, okubalinyisa okuva munsi
eri (baingire) [n] munsi enungi engazi,

[a] Kuv. 18. 5. 1 Basek. 19. 8.
[b] Is. 63. 9. Bik. 7. 30.
[c] Zab. 111. 2. Bik. 7. 31.
[d] Kuv. 19. 12. Yos. 5. 15. Bik. 7. 33.
[e] Ma'k. 12. 26. Luk.20.37. Bik. 7. 32.
[f] 1 Basek. 19. 13. Is. 6. 1, 5.
[g] Kuv. 2. 23-25. Nek. 9. 9. Zab. 106. 44. Bik. 7. 34.
[i] Kuv. 1. 11.
[k] Lub. 18. 21. Kuv. 2. 25.
[l] Lub. 11. 5, 7; 18. 21.
[m] Kuv. 12. 51.
[n] Ma.1.25; 8. 7-9.

munsi [o]eju'de amata nomubisi gwenjuki; mu kifo Ekyomukanani, Nekyomukiti, Nekyomwamoli, Nekyomuperizi, Nekyomukivi, Nekyomu-
9 yebusi. Kale, laba, okukāba okwabāna ba Isiraeri kutuse gyendi: nate ndabye okubonabona kwebābabo-
10 nyabonya Abamisiri. [p]Kale 'no jāngu, nākutuma eri Falao, oba'gyeyo abantu bānge abāna ba Isiraeri mu
11 Misiri. Musa nāgamba Katonda nti [r]'Nzāni agenda eri Falao mba'gyeyo
12 abāna ba Isiraeri mu Misiri? Nāyogera nti [s]Mazima ndibēra wamu nāwe; era kano kalikubērera akabonero, nga 'nze nkutumye: bwolimala oku'gya abantu abo mu Misiri, muliwereereza Katonda ku lusozi luno.
13 Musa nāgamba Katonda nti Laba, bwendigenda 'nze eri abāna ba Isiraeri, nembagamba nti Katonda wa bajaja ba'mwe yantumye eri 'mwe; nabo balyogera nti Eriuyalye yā-
14 ni? ndibagamba ntya? Katonda nāgamba Musa nti NINGA BWENDI: nāyogera nti Bwotyo bwolibagamba abāna ba Isiraeri nti [t]NDI yantu-
15 mye eri 'mwe. Katonda nāgamba nate Musa nti Bwotyo bwolibagamba abāna ba Isiraeri nti Mukama Katonda wa bajaja ba'mwe, Katonda wa Ibulaimu, Katonda wa Isaka, era Katonda wa Yakobo yantumye eri 'mwe: eryo lye linya lyānge ebiro ebita'gwāwo, nekyo kye [u]kijukizo kyānge emirembe gyona.
16 Genda okung'anye abaka'de ba Isiraeri awamu, obagambe nti Mukama Katonda wa bajaja ba'mwe, Katonda wa Ibulaimu, owa Isaka, era owa Yakobo, yandabiki'de ngayogera nti [w]Mba'jiri'de dala, (nda-
17 bye) byemukolebwa mu Misiri: nenjogera nti [y]Ndibalinyisa okuba-'gya mu kibonobono Ekyemisiri okuingira munsi Eyomukanani, Nomukiti, Nomwamoli, Nomuperizi, Nomukivi, Nomuyebusi, munsi eju-
18 'de amata nomubisi gwenjuki. [z]Balikuwulira e'doboziryo: [a]oli'ja, 'gwe nabaka'de ba Isiraeri, eri kabaka Wemisiri, mulimugamba nti Mukama, Katonda wa Baebulaniya, [b]yatu'jira: kale 'no, otulagire, tukwegairi'de, tugende olugendo olwenaku satu mu 'dungu, tuweyo sadaka
19 eri Katonda wa'fe. Era 'manyi nti kabaka Wemisiri [c]talibalagira kugenda, wewawo era nomukono o-
20 gwamānyi. Nānge [d]ndigolola omukono gwānge, nenkuba Misiri [e]namagero gānge gona gendikola wakati wayo: [f]oluvanyuma lwago
21 alibalagira. Era [g]ndibawa abantu abo okwagalibwa mu maso Gabamisiri: awo lwemulivayo, temuli
22 vayo bwerēre: naye [i]buli [k]mukazi alisaba muliranwawe noli abera mu nyumbaye, ebintu ebya feza nebintu ebya zābu nengoye: mulibiteka ku batabani ba'mwe nabawala ba-'mwe; [a]mulinyaga Abamisiri. Musa na'damu nāyogera nti Naye, laba, tebalinzi'kiriza 'sō tebaliwulira 'dobozi lyānge: kubanga balyogera nti Mukama teyakulabikira.
4
2 Mukama nāmugamba nti Kiki ekiri mu mukonogwo? Nāyogera nti Mu-
3 'go. Nāyogera nti Gusūle wansi. Nāgusūla wansi, negufūka omusota; Musa na'duka mu maso gagwo.
4 Mukama nāgamba Musa nti Golola omukonogwo, ogukwate akawuwo: [nāgolola omukonogwe, nāgukwata, negufūka omu'go mu mukonogwe:]
5 balyoke [b]ba'kirize nti Mukama Katonda wa bajaja bābwe, Katonda wa Ibulaimu, Katonda wa Isaka, era Katonda wa Yakobo, nti yaku-
6 labiki'de. Mukama nāmugamba nate nti Teka omukono mu kifubakyo. Nāteka omukonogwe mu kifubakye: bweyagu'gyamu, laba, omukonogwe nga gulina ebigenge [c]ngo-
7 muzira. Nāyogera nti Gu'ze omukonogwo mu kifubakyo. [Nāgu'zā omukonogwe mu kifubakye; bweyagu'gya mu kifubakye, laba, [d]nga
8 gufūse ngomubiri (gwona)]. Awo olulituka bwebataliku'kiriza era bwebataliwulira 'dobozi lya kabonero akoluberyeberye, bali'kiriza e'dobozi eryakabonero akokubiri.
9 Awo bwebatali'kiriza bubonero buno bwombiriri era bwebataliwulira 'doboziryo, olisena ku ma'zi gomu-'ga nofuka ku lukalu: [e]ama'zi golisena mu mu'ga galifūka omusai
10 ku lukalu. Musa nāgamba Mukama nti Ai Mukama, 'nze siri muntu wa bigambo newakuba'de juzi, newakuba'de okuva lwoyoge'de nomu'duwo: kubanga [f]sogera mangu,
11 nolulimi lwānge luzito. Mukama nāmugamba nti [g]Ani eyakola akamwā komuntu? Oba ani afūla kasiru oba omuzibe wamatu oba atunula oba muzibe wamaso? Si 'nze
12 Mukama? Kale, kakano genda, [i]nānge ndibēra, wamu nakamwāko,
13 ndikuigiriza byolyogera. Nāyogera nti Ai Mukama, [k]tuma 'no, nkwegairi'de, mu mukono gwoyo gwo-
14 yagala okutuma. Obusungu bwa Mukama nebubūbūka ku Musa, nāyogera nti Tewali Aloni mugandawo Omulevi? 'Manyi nti aīnza okwogera obulungi. Era, laba, [l]a'ja okukusisinkana: bwalikulaba, ali-
15 sanyūka mu mutimagwe. Nāwe olimugamba, era oliteka [m]ebigambo mukamwāke: nānge ndibēra wamu nakamwāko, nakamwāke,
16 [n]ndibaigiriza byemulikola. Naye alibera mutegēzawo eri abantu: awo alikubērera kamwā, nāwe [o]oli-

[o] Kubal. 13. 2. Ma. 26. 9, 13. Yer. 11. 5; 32. 22. Ez. 20. 6.
[p] Zab. 105. 25. Mi. 6. 4.
[r] Kuv. 6.12. 1 Sam. 18. 18. Is. 6. 5, 8. Yer. 1. 6.
[s] Ma.31.23. Yos. 1. 5. Bal. 8. 31.
[t] Yok.8.58. 2 Kol.1.20. Beb. 13. 8. Kub. 1. 4.
[u] Zab. 135. 13.
[w] Lub. 50. 24. Luk. 1. 68.
[y] Lub. 15. 14, 16.
[z] Kuv.4.31.
[a] Kuv. 5.1, 3.
[b] Kubal. 23. 3, 4, 15, 16.
[c] Kuv.5.2; 7. 4.
[d] Kuv.6.6; 7. 5.
[e] Kuv.7.3; 9. 15; 11. 9. Zab. 105. 27; 135. 9. Bik. 7. 36. ne Kuv. 7-13.
[f] Kuv. 12. 31.
[g] Kuv. 11. 3; 12. 36. Zab. 106. 46. Nge. 16. 7.
[i] Lub. 15. 14. Kuv. 11. 2.
[a] Kuv. 12. 35, 36. Yob. 27.17. Nge. 13.22. Ez. 39. 10.
[b] Kuv. 19. 9.
[c] Kubal. 12. 10. 2 Basek. 5. 27.
[d] Kubal. 12. 13, 14. Ma. 32. 39. 2 Basek. 5. 14. Mat. 8. 3.
[e] Kuv. 7. 19.
[f] Kuv. 6. 12. Yer. 1. 6.
[g] Zab.94.9.
[i] Is. 50. 4. Yer. 1. 9. Mat. 10. 19. Ma'k. 13. 11. Luk.12.11, 12; 21. 14, 15.
[k] Yon. 1. 3.
[l] Kuv. 4. 27.
[m] Kuv. 7. 1, 2. Kubal.22. 38; 23. 5. Ma. 18. 18. Is. 51. 16. Yer. 1. 9.
[n] Ma. 5.31.
[o] Kuv.7.1; 18. 19.

17 mubērera nga Katonda. Nāwe olitwāla omu'go guno mu mukonogwo, gwolikoza obubonero.
18 Musa nāgenda na'dayo eri Yesero muko'domiwe, nāmugamba nti Kang'ende, nkwegairi'de, nzireyo eri baganda bānge abali mu Misiri, ndabe nga bakyali balamu. Yesero nagamba Musa nti Genda ne-
19 mirembe. Mukama nāgamba Musa mu Midiani nti Genda, o'deyo mu Misiri: kubanga [p]abantu bona abāli bakunonya obulamubwo ba-
20 fu'de. Musa nātwāla mukaziwe nabānabe, nābebagaza ku ndogoi, na'dayo munsi Yemisiri: Musa nātwāla [r]omu'go gwa Katonda mu
21 mukonogwe. Mukama nāgamba Musa nti Bwoli'dayo mu Misiri, tolemānga kukola mu maso ga Falao [s]amagero gona gentese mu mukonogwo: naye [t]ndikakanyaza omutimagwe; talibaleka abantu
22 okugenda. Nāwe oligamba Falao nti Bwati bwayogera Mukama nti [u]Isiraeri ye mwāna wānge, [w]omu-
23 beryeberye wānge: nānge nkugambye nti Leka omwāna wānge ampereze; nāwe ogānyi okumuleka: laba, [y]ndi'ta omwānawo,
24 omuberyeberyewo. Awo (bwebāli nga bakyali) mu 'kubo mu kisulo, Mukama [z]nāmusisinkana nāyagala
25 [a]okumu'ta. Awo Zipola nātwala [b]ejiuja, nāsalako ekikuta kyomwānawe, nākisūla ku bigerebye; nāyogera nti Mazima ombērera omwāmi wobugole womusai. Nā-
26 muleka. Nālyoka ayogera nti Oli mwāmi wobugole womusai kulwokukomola.
27 Mukama nāgamba Aloni nti Genda mu 'dungu [c]omusisinkane Musa. Nāgenda nāmulaba [d]ku lusozi
28 lwa Katonda, nāmunywegera. Musa nāmugamba Aloni ebigambo byona ebya Mukama byeyamutuma nabyo, nobubonero bwona bwe-
29 yamulagira. Musa ne Aloni [e]nebagenda nebakung'anya abaka'de
30 bona ababāna ba Isiraeri: Aloni nāyogera ebigambo byona Mukama byeyamugamba Musa, nākola obu-
31 bonero mu maso gabantu. Abantu [f]neba'kiriza: bwebawulira nti Mukama [g]yaba'jira abāna ba Isiraeri [i]nālaba okubonabona kwābwe, [k]nebavūnama emitwe gyābwe, ne-
5 basinza. Awo oluvanyuma neba'ja Musa ne Aloni nebagamba Falao nti Bwati bwayogera Mukama, Katonda wa Isiraeri, nti Leka abantu bānge [a]bankolere
2 embaga mu 'dungu. Falao nāyogera nti [b]Mukama yāni, 'muwulire e'dobozirye okuleka Isiraeri? Simanyi 'nze Mukama, era nate [c]siri-
3 reka Isiraeri. [d]Nebogera nti Katonda wa Baebulaniya yatusisinkana: tukwegairi'de, leka tugende olugendo lwa naku satu mu 'dungu, tuweyo sadaka eri Mukama Katonda wa'fe; aleme okutukuba ne kawu-
4 mpuli oba nekitala. Kabaka Wemisiri nābagamba nti Lwa ki 'mwe, Musa ne Aloni, okubalesayo abantu emirimu gyābwe? [e]Mugende eri
5 emigugu gya'mwe. Falao nāyogera nti Laba, abantu abomunsi [f]bangi kakano, na'mwe mubawu'mu-
6 za mu migugu gyābwe. Ku lunaku luli Falao nālagira [g]abakoza
7 babantu nabāmi bābwe, ngayogera nti Temuwānga nate abantu e'subi eryokukoza amatofali nge'da: ba-
8 gende bekung'anyize e'subi, Nomuwendo ogwamatofali, gwebākola e'da, mugubasalire; muleme okugukendezako na katono: kubanga bagayāla; kyebava bakāba nga bogera nti Leka tugende tuweyo
9 sadaka eri Katonda wa'fe. Emirimu emizibu gisalirwe abasaja bagikole; baleme okuwulira ebigambo
10 ebyobulimba. Abakoza babantu nebavayo nabāmi bābwe, nebagamba abantu nga bogera nti Bwati bwayogera Falao nti Siribawa 'subi.
11 Mugende mwe'ka, mweretere e'subi gyemuīnza okuliraba: kubanga emirimu gya'mwe tegirisalibwako
12 na katono. Awo abantu nebasasānira munsi yona Eyemisiri okukung'anya ebisasiro nga tewali 'su-
13 bi. Abakoza bābwe nebabakubiriza, nga bogera nti Mutukirize emirimu gya'mwe, emirimu egya buli lunaku, nga bwemwakola e'subi bwe-
14 ryabāngawo. Abāmi babāna ba Isiraeri, abakoza ba Falao bebakuza kubo, nebakubibwa, nga bogera nti Lwa ki obutatukiriza mulimu gwa'mwe jo ne lero, okukola ama-
15 tofali nge'da? Awo neba'ja abāmi babāna ba Isiraeri nebakābira Falao, nga bogera nti Kiki ekikukoza
16 bwotyo aba'dubo? Aba'dubo tetuwebwa 'subi, nebatugamba nti Mukole amatofali: era, laba, aba'dubo tukubibwa; naye omusāngo guli
17 ku bantubo. Naye nāyogera nti Mugayāla, mugayāla: kyemuva mwogera nti Leka tugende tuweyo
18 sadaka eri Mukama. Kale kakati mugende mukole emirimu; kubanga temuliwebwa 'subi, naye na-'mwe munāletānga omuwendo gwa-
19 matofali. Abāmi babāna ba Isiraeri nebalaba nga balabye obubi bwebayogera nti Temulikendeza ku matofali ga'mwe na katono,
20 emirimu egya buli lunaku. Nebasisinkana Musa ne Aloni, abāli baimiri'de mu 'kubo, nga bava eri
21 Falao: [i]nebabagamba nti Mukama abatunulire asale omusāngo; ku-

[p] Kuv. 2. 15. Mat. 2. 20.
[r] Kuv.17.9. Kubal. 20. 8, 9.
[s] Kuv.3.20.
[t] Kuv. 7. 3, 13; 9.12,35; 10.1; 14. 8. Ma. 2. 30. Yos. 11.20. Is. 63. 17. Yok.12.40. Bal. 9. 18.
[u] Kos.11.1. Bal. 9. 4. 2 Kol.6.18.
[w] Yer.31.9. Yak. 1. 18.
[y] Kuv. 11. 5; 12. 29.
[z] Kubal. 22. 22.
[a] Lub. 17. 14.
[b] Yos.5.2,3.
[c] Kuv.4.14.
[d] Kuv.3.1.
[e] Kuv.3.16.
[f] Kuv.3.18.
[g] Kuv. 3. 16.
[i] Kuv. 2. 25; 3. 7.
[k] Lub. 24. 26; 12. 27. 1 Byom.29. 20.
[a] Kuv. 10. 9.
[b] 2 Basek. 18. 35. Yob.21.15.
[c] Kuv.3.19.
[d] Kuv. 3. 18.
[e] Kuv.1.11.
[f] Kuv. 1. 7, 9.
[g] Kuv. 1. 11.
[i] Kuv. 6. 9.

banga [k] mutukyayisiza okuwunya
kwa'fe mu maso ga Falao ne mu
maso gaba'dube, okubawa ekitala
22 mu mukono gwābwe okutu'ta. Mu-
sa na'dayo eri Mukama nāyogera
nti Ai Mukama, kiki ekikukoze'za
obubi abantu bano? Kiki ekikuntu-
23 mi'za 'nze? Kubanga kasoke'de
nji'ja eri Falao okwogera mu li-
nyalyo, akoze bubi abantu bano;
'sō tewabawonya abantubo na ka-
6 tono. Mukama nāmugamba Musa
nti Kakano bwoliraba byendimu-
kola Falao: kubanga [a] nomukono
ogwamānyi alibaleka, era nomu-
kono ogwamānyi [b] alibagoba mu
nsiye.
2 Katonda nāyogera ne Musa, nā-
3 mugamba nti 'Nze YAKUWA: nala-
bikira Ibulaimu, ne Isaka, ne Ya-
kobo, nga Katonda Omuinza webi-
ntu byona, naye mu linya lyānge
4 [c] YAKUWA samanyibwa nabo. [d] Ne-
'nyweza nate endagāno yānge nabo,
[e] okubawa ensi ya Kanani, ensi
eyokutambula kwābwe, gyebāta-
5 mbulamu. Nate nempulira okusi-
nda kwabāna ba Isiraeri, Abamisi-
ri bebāfūla aba'du; nenji'jukira
6 endagāno yānge. Kyova obabūlira
abāna ba Isiraeri nti 'Nze Yakuwa,
nānge ndiba'gyako emigugu Egya-
bamisiri, [f] ndiba'gyirawo obu'du
bwābwe, [g] ndibanunula nomukono
gwendigolola nemisāngo eminene:
7 era [i] ndibetwālira okubēra e'gwā-
nga, nānge [k] ndibabērera Katonda:
na'mwe mulimanya nga 'nze Yaku-
wa Katonda wa'mwe, aba'gya [l] mu
8 migugu Egyabamisiri. Era ndiba-
ingiza munsi eri, gyenaimusi'za
omukono gwānge okugiwa Ibula-
imu ne Isaka ne Yakobo; ndigiwa
'mwe okubēra obutaka: 'nze Ya-
9 kuwa. Musa nāgamba bwatyo abā-
na ba Isiraeri: naye nebatawulira
Musa kulwobunaku obwomwoyo,
era ne kulwobu'du obukambwe.
10 Mukama nāgamba Musa nga-
11 yogera nti Ingira, ogambe Falao
kabaka Wemisiri abaleke abāna ba
12 Isiraeri bave mu nsiye. Musa
nāyogera mu maso ga Mukama
ngagamba nti Laba, abāna ba Isi-
raeri tebampuli'de; Falao anāmpu-
lira atya [m] 'nze atakomolebwa mi-
13 mwa? Mukama nāgamba Musa
ne Aloni, nābalagira eri abāna ba
Isiraeri neri Falao kabaka Wemi-
siri, oku'gya abāna ba Isiraeri mu-
nsi Yemisiri.
14 Abo gye mitwe gyenyumba za
bajaja bābwe: [n] abāna ba Leubeni
omuberyeberye wa Isiraeri; Ka-
noki, ne Palu, Kezuloni, ne Kalu-
mi: abo bye bika bya Leubeni.
15 [o] Nabāna ba Simeoni; Yemueri, ne
Yamini, ne Okadi, ne Yakini, ne Zo-
kali, ne Sauli omwāna womukazi
Omukanani: abo bye bika bya Sime-
16 oni. Ne gano ge manya [p] gabāna
ba Levi mu mirembe gyābwe; Ge-
rusoni, ne Kokasi, ne Merali: ne-
myāka egyobulamu bwa Levi emyā-
ka kikumi mwasatu mu musānvu.
17 [r] Abāna ba Gerusoni; Libuni ne
18 Simei, mu bika byābwe. [s] Nabāna
ba Kokasi: Amulamu, ne Izikali,
ne Kebuloni, ne Uzieri: nemyāka
egyobulamu bwa Kokasi emyāka
19 kikumi mwasatu mwesatu. Nabā-
na ba Merali; Makali ne Musi.
Abo bye bika Byabalevi mu mire-
20 mbe gyābwe. [t] Amulamu nāwasa
Yokebedi muganda wa kitawe; nā-
muzālira Aloni ne Musa: nemyāka
egyobulamu bwa Amulamu emyāka
kikumi mwasatu mu musānvu.
21 Nabāna ba [u] Izikali; Kola, ne
22 Nefega, ne Zikiri. Nabāna ba Uzi-
eri; Misaeri, ne Erizafani, ne Sisi-
23 ri. [w] Aloni nāwasa Eriseba, mu-
wala wa Aminadabu, muganda wa
Nakasoni; nāmuzālira [y] Nadabu ne
24 Abiku, Ereazali ne Isamali. [z] Na-
bāna ba Kola: Asira, ne Erikana,
ne Abiasafu; abo bye bika Byaba-
25 kola. Ereazali, omwāna wa Aloni,
nāwasa mu bawala ba Putieri;
[a] nāmuzālira Finekasi. Abo gye
mitwe (gyenyumba) za bajaja Ba-
26 balevi mu bika byābwe. Abo ye
Aloni ne Musa [b] bali Mukama be-
yagamba nti Mu'gyeyo abāna ba
Isiraeri munsi Yemisiri mu [c] 'gye
27 lyābwe. Abo be bāgamba Falao
kabaka Wemisiri [d] oku'gya abāna
ba Isiraeri mu Misiri: abo ye Mu-
sa ne Aloni bali.
28 Awo ku lunaku Mukama lweya-
29 gamba Musa munsi Yemisiri, Mu-
kama nāgamba Musa ngayogera
nti 'Nze Mukama: ogambe Falao
kabaka Wemisiri buli kyenkuga-
30 mba. Musa nāyogera mu maso
ga Mukama nti Laba, [e] 'nze siko-
molebwānga mimwa, Falao anā-
7 mpulira atya? Mukama nāgamba
Musa nti Laba, nkufu'de [a] Katonda
eri Falao: era Aloni mugandawo
2 alibēra [b] na'biwo. [c] Olyogera buli
kyenkulagira: ne Aloni mugan-
dawo aligamba Falao, aleke abāna ba
3 Isiraeri bave mu nsiye. Nānge
ndikakanyaza omutima Falao, ne-
nyongera [d] obubonero bwānge na-
magero gānge munsi Yemisiri.
4 Naye Falao talibawulira, [e] nānge
nditeka omukono gwānge ku Misiri,
nenfulumya e'gye lyānge, abantu
bānge abāna ba Isiraeri, munsi
5 Yemisiri [f] nemisāngo eminene. Na-
bo Abamisri [g] balimanya nga'nze
Mukama, [i] bwendigolola omukono
gwānge ku Misiri, nemba'gyayo
6 abāna ba Isiraeri mubo. Musa ne

[k] Lub. 34. 30. 1Sam.13.4; 27. 12. 2Sam.10.6. 1Byom.19. 6.
[a] Kuv. 3. 19.
[b] Kuv. 11. 1; 12. 31; 33. 39.
[c] Lub. 17. 1; 48. 3. Kuv. 3. 14. Zab. 68. 4; 83. 18. Yok. 8. 58.
Kub. 1. 4.
[d] Lub. 15. 18; 17. 4, 7.
[e] Lub.17.8; 28. 4.
[f] Kuv. 7. 4. Ma. 26. 8. Zab. 81. 6; 136. 11, 12.
[g] Kuv. 15. 13. Ma. 7. 8. 1Byom.17. 21. Nek. 1. 10.
[i] Ma. 4. 20; 7. 6; 14. 2; 26. 18. 2Sam. 7. 24.
[k] Ma.29.13. Kub. 21. 7.
[l] Zab. 81.6.
[m] Kuv. 4. 10. Yer. 1. 6.
[n] Lub.46.9. 1 Byom. 5. 3.
[o] Lub. 46. 10. 1 Byom. 4. 24.
[p] Lub. 46. 11. Kubal. 3. 17. 1 Byom. 6. 1, 16.
[r] 1 Byom. 6. 17; 23. 7.
[s] Kubal. 26. 57.
[t] Kuv. 2. 1, 2. Kubal. 26. 59.
[u] Lev.10.4. Kubal. 3. 30.
[w] Lus. 4. 19, 20. 1 Byom. 2. 10. Mat. 1. 4.
[y] Lev. 10.1. Kubal. 3. 2; 26. 60. 1 Byom. 6. 3; 24. 1.
[z] Kubal. 26. 11.
[a] Kubal. 25. 7, 11. Yos. 24. 33.
[b] Kuv. 6. 13.
[c] Kubal. 33. 1.
[d] Kuv. 32. 7; 33. 1. Zab. 77.20.
[e] Kuv.4.10.
[a] Kuv. 4. 16. Yer. 1. 10.
[b] Kuv. 4. 16.
[c] Kuv.4.15.
[d] Kuv. 4.7.
[e] Kuv.10.1; 11. 9.
[f] Kuv. 6. 6.
[g] Kuv. 14. 18. Zab. 9. 16.
[i] Kuv.8.20.

Aloni nebakola bwebatyo; Mukama nga bweyabalagira bwebatyo
7 bwebākola. Ne Musa yali nga yakamala [k] emyāka kināna, ne Aloni nga yakamala emyāka kināna mwesatu, bwebāyogera ne Falao.
8 Mukama nāgamba Musa ne Alo-
9 ni ngayogera nti Falao bwalibagamba ngayogera nti [l] Mweretere ekitalo: nolyoka ogamba Aloni nti [m] Twāla omu'gogwo ogusūle wansi mu maso ga Falao, gube omusota.
10 Musa ne Aloni nebaingira ewa Falao, nebakola bwebatyo nga Mukama, bweyalagira: Aloni nāsūla omu'gogwe wansi mu maso ga Falao ne mu maso gaba'dube, [n] ne-
11 guba omusota. Falao naye nālyoka [o] aita abagezi [p] nabalogo: era nabo abasawo Abamisiri [r] nebakola bwebatyo namagezi gābwe agekyā-
12 ma. Kubanga bāsūla buli muntu omu'gogwe negiba emisota: naye omu'go gwa Aloni negumira emi'go
13 gyābwe. Falao omutimagwe negukakanyala, nātabawulira; [s] nga Mukama bweyayogera.
14 Mukama nāgamba Musa nti Falao [t] omutimagwe guzitowa, agāna oku-
15 baleka abantu. Ogenda eri Falao enkya; laba, afuluma okugenda ku mu'ga; nāwe oliūmirira ku ma'bali gomu'ga okumusisinkana; nomu'go ogwāfūka omusota oligutwāla mu
16 mukonogwo. Nomugamba nti Mukama, Katonda wa Baebulaniya, yantumye gyoli ngayogera nti Leka abantu bānge, [u] bampereere mu'dungu: era, laba, okutūsa kakano to-
17 wulira. Bwatyo Mukama bwayogera nti Ku kino kwolimanyira nga 'nze Mukama: laba, ndikuba nomu'go oguli mu mukono gwānge ku ma'zi agali mu mu'ga, [w] galifūka
18 [y] omusai. Nebyomumu'ga birifa, omu'ga guliwunya: Abamisiri amazi agomumu'ga [z] galibatama oku-
19 nywako. Mukama nāgamba Musa nti Gamba Aloni nti Twāla omu'gogwo [a] ogolole omukonogwo ku ma'zi Gemisiri, ku mi'ga gyābwe, ku nsalosalo zābwe, ne ku bidiba byābwe, ne ku nyanja zābwe zona ezama'zi, gafūke omusai; era mulibēra omusai munsi yona Eyemisiri, mu ntiba ezomuti ne mu nsuwa ezamainja.
20 Musa ne Aloni nebakola bwebatyo nga Mukama bweyalagira; [b] nāimusa omu'go, nākuba ama'zi agāli mu mu'ga, mu maso ga Falao ne mu maso gaba'dube; [c] ama'zi gona agāli
21 mu mu'ga negafūka omusai. Nebyomumu'ga nebifa; omu'ga negunywunya, Abamisiri nebataīnza kunywa ama'zi mu mu'ga; omusai ne-
22 gubēra munsi yona Yemisiri. Nebakola bwebatyo abasawo Abamisiri mu magezi gābwe agekyāma; Falao omutimagwe negukakanyala, nātabawulira; nga Mukama bweyayogera.
23
24
25

8 Mukama nāgamba Musa nti Ingira eri Falao, omugambe nti Bwatyo Mukama bwayogera nti Leka aba-
2 ntu bānge, bampereze. Era [a] bwonogāna 'gwe okubaleka, laba, ndiku-
3 ba ensalozo zona [b] nebikere: nomu'ga guli'jula ebikere, ebiririnya nebiingira mu nyumbayo ne mu [c] kisengekyo mwosula, ne ku kiririkyo, ne mu nyumba yaba'dubo, ne ku bantubo, ne mu ntamuzo, ne mu bi'bo
4 ebyokugoyeramu: nebikere biririnya ku'gwe, era ne ku bantubo, ne
5 ku ba'dubo bona. Mukama nāgamba Musa nti Gamba Aloni, nti [d] Golola omukonogwo nomu'gogwo ku mi'ga, ku nsalosalo, ne ku bidiba, olinyise ebikere kunsi Eyemisi-
6 ri. Aloni nāgolola omukonogwe ku ma'zi Gemisiri; [e] ebikere nebirinya
7 nebisānikira ensi Eyemisiri. [f] Nabasawo nebakola bwebatyo namagezi gābwe agekyāma, nebalinyisa e-
8 bikere kunsi Yemisiri. Falao nālyoka abaita Musa ne Aloni, nāyogera nti [g] Musabe Mukama anziyeko ebikere 'nze nabantu bānge: nānge nābaleka abantu, baweyo sadaka eri
9 Mukama. Musa nāgamba Falao nti Olwekyo wenyumiriza kunze: mu biro ki mwemba nkusabira 'gwe naba'dubo nabantubo ebikere bizikirizibwe ku'gwe ne ku nyumbazo, bi-
10 sigale mu mu'ga mwo'ka? Nayogera nti Kulwa jo. Nayogera nti Kibe ngekigambokyo: olyoke omanye nga [i] tewali afanana nga Mukama Kato-
11 nda wa'fe. Nebikere birikuleka 'gwe nenyumbazo naba'dubo nabantubo;
12 birisigala mu mu'ga mwo'ka. Musa ne Aloni nebava eri Falao: [k] Musa nākābira Mukama kulwebikere bye-
13 yamuletera Falao. Mukama nākola ngekigambo kya Musa: ebikere nebifīra mu nyumba, mumpya, ne mu
14 nsuku. Nebabikung'anya entūmo
15 nentūmo: ensi newunya. Naye Falao bweyalaba [l] nge'banga weriri eryokuwu'muliramu, [m] nākakanyaza omutimagwe nātabawulira; nga Mukama bweyayogera.
16 Mukama nāgamba Musa nti Gamba Aloni nti Golola omu'gogwo okube enfūfu yensi, ebe ensekere mu-
17 nsi yona Eyemisiri. Nebakola bwebatyo; Aloni nāgolola omukonogwe nomu'gogwe nākuba enfūfu yensi,

[k] Ma. 29. 5; 31. 2; 34. 7. Bik. 7. 23, 30.
[l] Is. 7. 11. Yok. 2. 18; 6. 30.
[m] Kuv. 4. 2. 17.
[n] Kuv. 4. 3.
[o] Lub. 41. 8.
[p] 2 Tim. 3. 8.
[r] Kuv. 8. 7, 18.
[s] Kuv. 4. 21.
[t] Kuv. 10. 1; 20. 27.
[u] Kuv. 3. 12.
[w] Kuv. 4. 9.
[y] Kub. 16. 4, 6.
[z] Iu. 24.
[a] Kuv 8. 5, 6, 16; 9. 22.
[b] Kuv. 17. 5.
[c] Zab. 78. 44; 105. 29.
[a] Kuv. 7. 14; 9. 2.
[b] Kub. 16. 13.
[c] Zab. 105. 30.
[d] Kuv. 7. 19.
[e] Zab. 78. 45; 105. 30.
[f] Kuv. 7. 11.
[g] Kubal. 21. 7. 1 Basek. 13. 6. Bik. 8. 24.
[i] Kuv. 9. 14. Ma. 33. 26. 2 Sam. 7. 22. 1 Byom. 17. 20. Zab. 86. 8. Is. 46. 9 Yer. 10. 6, 7.
[k] Yak. 5. 16; 17. 18.
[l] Mub. 8. 11.
[m] Nge. 21. 29.

[n] Zab. 105. 31.
[n] newaba ensekere ku muntu ne ku nsolo; enfūfu yona eyensi neba ensekere munsi yona Eyemisiri.
[o] Kuv. 7. 11. 18 [o] Nabasawo nebakola bwebatyo namagezi gābwe agekyāma balyoke balete ensekere, naye [p] nebataīnza: newaba ensekere ku muntu ne ku nso-
[p] Luk. 10. 18. 2 Tim. 3. 8, 9.
19 lo. Abasawo nebalyoka bagamba Falao nti [r] Eno ye ngalo ya Katonda: Falao nākakanyala omutimagwe, nātabawulira; nga Mukama bweyayogera.
[r] 1 Sam. 6. 3, 9. Zab. 8. 3. Mat. 12. 28. Luk. 11. 20.
[s] Kuv. 7. 15. 20 Mukama nāgamba Musa nti [s] Golokoka munkya mu matulutulu oīmirire mu maso ga Falao; laba, afuluma okugenda ku ma'zi; nomugamba nti Bwatyo Mukama bwayogera nti Leka abantu bānge, bampe-
21 reze. Naye bwotobaleka, laba, ndikuletera ebikūkūlu byensowera 'gwe naba'dubo nabantubo ne mu nyumbazo: nenyumba Ezabamisiri ziri'jula ebikūkūlu byensowera, era
[t] Kuv. 9. 4, 6, 26; 10. 23; 11. 6, 7; 12. 13. 22 nebibanja mweziri. Nānge [t] ndigyawulako ku lunaku luli ensi Eyegoseni, abantu bānge mwebasula, ebikūkūlu byensowera bireme okuberayo; olyoke omanye nga 'nze Muka-
23 ma ali wakati wensi. Nānge ndite-kawo okununula wakati mu bantu bānge nabantubo: jo lwekaliberawo
24 akabonero kano. Mukama nākola
[u] Zab. 78. 45; 105. 31. bwatyo; [u] ebikūkūlu byensowera nebi'ja ebizibu mu nyumba ya Falao ne mu nyumba zaba'dube: ne munsi yona Eyemisiri ensi nefa ebikū-
25 kūlu byensowera. Falao nāita Musa ne Aloni, nāyogera nti Mugende muweyo sadaka eri Katonda wa-
26 'mwe munsi eno. Musa nāyogera nti Si kirūngi okukola bweyogera; kubanga [w] tuliwa ekyomuzizo Ekyabamisiri Mukama Katonda wa'fe: laba, bwetulimuwa ekyomuzizo Ekyabamisiri ma maso gābwe, teba-
[w] Lub. 46. 34.
[v] Kuv. 3. 18. 27 litukuba amainja? Katugende [v] olugendo olwenaku esatu mu 'dungu, tuweyo sadaka eri Mukama Kato-
[x] Kuv. 3. 12. 28 nda wa'fe, nga [x] bwalitulagira. Falao nāyogera nti Nābaleka, muweyo sadaka eri Mukama Katonda wa-
[a] 1 Basek. 13. 6. 'mwe mu 'dungu: [a] wabula kino kyo'ka, temugenda wala nyo: mu-
29 nsabire. Musa nāyogera nti Laba nva mu masogo, ndimusaba Mukama ebikūkūlu byensowera bi'gyibweyo eri Falao, eri aba'dube, neri abantube, jo: wabula kino kyo'ka, Falao aleme okweyongera nate okulimba obutaleka bantu, baweyo
30 sadaka eri Mukama. Musa nāva mu maso ga Falao, nāsaba Mukama.
[b] Yak. 5. 17. 31 Mukama [b] nākola ngekigambo kya Musa; nāmu'gyirawo ebikūkūlu byensowera Falao, aba'dube, nabantu-
[c] Kuv. 4. 21. 32 be; newatasigala nemu. Falao [c] nākakanyaza omutimagwe omulundi ogwo nate, nātabaleka abantu.

9 Mukama nālyoka agamba Musa nti Ingira eri Falao, omugambe nti Bwatyo bwayogera Mukama, Katonda Wabaebulaniya nti Baleke aba-
2 ntu bānge bampereze. Kubanga bwonogāna okubaleka noyongera o-
3 kubakwata, laba, omukono gwa Mukama guli ku maganago agali mu 'tale, ku mbalāsi, ku ndogoi, ku ng'amira, kunte, ne ku ndiga: nsotoka
4 omuzibu enyo. Era Mukama alyawula amagana Gabaisiraeri namagana Agemisiri: 'sō tewalifa nemu mwago agabāna ba Isiraeri gona.
5 Mukama na'sāwo ekisera kyeyalaga, ngayogera nti Jo Mukama bwaliko-
6 la ekyo munsi. Mukama nākola kiri bwebwakya enkya, [a] amagana gona Agemisiri negafa: naye mu magana gabāna ba Isiraeri tewāfa nemu.
[a] Zab. 78. 5.
7 Falao nātuma, laba, mu magana Gabaisiraeri tewali newakuba'de nemu efu'de. Naye Falao [b] omutima negukakanyala, nātabaleka abantu.
[b] Kuv. 7. 14; 8. 32.
8 Mukama nāgamba Musa ne Aloni nti Mwetwālire embatu zevu eryomukyōto, Musa alimānsize wa'gulu
9 mu maso ga Falao. Era liriba nfūfu kunsi yona Eyemisiri, liriba 'jute eriyulika mu [c] mabwa ku muntu ne
[c] Kub. 16. 2.
10 ku nsolo, munsi yona Eyemisiri. Nebatwāla evu eryomukyōto, nebaīmirira mu maso ga Falao; Musa nālimānsa wa'gulu; neriba e'jute eriyulika mu [d] mabwa ku muntu ne ku
[d] Ma. 28. 27.
11 nsolo. [e] Abasawo nebataīnza kuīmirira mu maso ga Musa kulwamayute; kubanga amayute gāli ku ba-
[e] Kuv. 8. 18, 19. 2 Tim. 3. 9.
12 sawo, ne ku Bamisiri bona. Mukama nākakanyaza omutima gwa Falao, nātabawulira; [f] nga Mukama bweyagamba Musa.
[f] Kuv. 4. 21.
13 Mukama nāgamba Musa nti [g] Golokoka enkya mu makya, noīmirira mu maso ga Falao, nomugamba nti Bwatyo bwayogera Mukama, Katonda Wabaebulaniya, nti
[g] Kuv. 8. 20.
14 Leka abantu bānge, bampereze. Kubanga omulundi guno nākuletera ebibonobono byānge byona omutimagwo naba'dubo nabantubo; [i] olyoke omanye nga tewali munsi yona afa-
[i] Kuv. 8. 10.
15 nana nga 'nze. Kubanga kakano [k] nandigolo'de omukono gwānge, nandikukubye 'gwe nabantubo ne ka-
[k] Kuv. 8. 20.
16 wumpuli, wandizikiri'de munsi: naye dala mazima [l] kyenava nkuīmiriza okukulaga amānyi gānge 'gwe, era erinya lyānge okubūlirwa munsi
[l] Bal. 9. 17. Kuv. 14. 17. Nge. 16. 4. 1 Pet. 2. 9.
17 zona. Okutūsa kakano wegulumizi'za ku bantu bānge, obutabaleka?
18 Laba, jo nga mu kisera kino nditonyesa omuzira omuzito enyo, ogutalabikānga mu Misiri kasoke'de e-
19 soka okubawo okutūsa kakano. Kale, kakano, tuma, oyanguye okuingiza amaganago ne byona byolina mu 'tale; buli muntu nensolo abanala-

bika mu 'tale abataletebwe mu nyumba, omuzira gulibakuba, balifa.
20 Eyatya ekigambo kya Mukama mu
ba'du ba Falao nāba'dusiza aba'dube
[m] Kuv. 7. 23. 21 namaganage mu nyumba: [m] atākitya ekigambo kya Mukama nābaleka aba'dube namaganage mu 'tale.
22 Mukama nāgamba Musa nti Golola omukonogwo eri e'gulu, [n] omuzira gubere munsi yona Eyemisiri, ku
[n] Kub. 16. 21. muntu, ne ku nsolo, ne ku mu'do gwona ogwomunsuku, munsi yona
23 Eyemisiri. Musa nāgolola omu'gogwe eri e'gulu: [o] Mukama nāleta o-
[o] Yos. 10. 11. Zab. 18. 13; 73. 47; 105. 32; 148. 8 Is. 30. 30. Ez. 38. 22. Kub. 8. 7. kubwātuka nomuzira, omuliro negu'ka kunsi; Mukama nātonyesa
24 omuzira kunsi Eyemisiri. Awo newaba omuzira, nomuliro negwāka wakati womuzira, omuzito enyo, ogutabāngawo munsi yona Eyemisiri
25 kasoke'de ebēra e'gwānga. Omuzira negukuba munsi yona Eyemisiri buli ekyali mu 'tale, omuntu era nensolo; [p] omuzira negukuba buli mu-
[p] Zab. 105. 33. 'do ogwomunsuku, negumenya buli
[r] Kuv. 8. 22; 9. 4, 6; 10. 23; 11. 7; 12. 13. Is. 32. 18, 19. 26 muti ogwomunsuku. [r] Munsi Eyegoseni yo'ka, mwebāli abāna ba Isi-
27 raeri, mwe mutāli muzira. Falao nātuma, nāita Musa ne Aloni, nābagamba nti [s] Nyōnōnye omulundi
[s] Kuv. 10. 16. guno: [t] Mukama ye mutukirivu, nā-
[t] 2 Byom. 12. 6. Zab. 129. 4; 145. 17. Kung. 1. 18. Dan. 9. 14. 28 nge nabantu bānge tuli babi. [u] Musabe Mukama; kubanga okubwātuka okwamānyi nomuzira bi'maze; nānge ndibaleka, muleme okulwa-
[u] Bik. 8. 24. 29 wo nate. Musa nāmugamba nti Bwendimala okuva mu kibuga, [w] nen-
[w] 1 Basek. 8. 22, 38. Zab. 143. 6. Is. 1. 15. dyoka mwanjululiza Mukama ebibatu byānge; okubwātuka kuli'gwāwo, 'sō tewalibera muzira nate;
[y] Zab. 24. 1. 1 Kol. 10. 26, 28. olyoke omanye [y] ngeusi ya Mukama.
[z] Is. 26. 10. 30 Naye 'gwe nada'dubo, [z] 'manyi nga temulityа kakano Mukama Kato-
31 nda. Obugogwa ne sairi nebiku bibwa: kubanga sairi yali etanula okubala, nobugogwa bwali busansu-
32 'de. Naye eng'ano ne kusemesi tebyākubibwa: kubanga byali nga te-
33 binamera. Musa nāva mu kibuga
[a] Kuv. 8. 12. eri Falao, [a] nayanjululiza Mukama ebibatubye: okubwātuka nomuzira nebi'gwāwo, 'sō enkuba netetonya
34 kunsi. Falao bweyalaba ngenkuba nomuzira nokubwātuka nga biwe-'dewo, neyeyongera okwōnōna, nākakanyaza omutimagwe, ye naba-
[b] Kuv. 4. 21. 35 'dube. Falao [b] omutimagwe negukakanyala, nātabaleka abāna ba Isiraeri; nga bweyayogerera Mukama mu Musa.

10 Muka manāgamba Musa nti Ingira eri Falao: kubanga nkakanya-
zi'za omutimagwe nomutima gwa-
[a] Kuv. 7. 4. [b] Ma. 4. 9. Zab. 44. 1; 71. 18; 78. 5. Yo. 1. 3. ba'dube, [a] ndyoke ndage obubonero
2 bwānge buno wakati wābwe: era [b] olyoke obūlire mu matu gomwānawo ne mu gomwāna womwānawo,
byenkoze ku Misiri, nobubonero bwānge bwenkoze wakati wābwe; mulyoke mumanye nga 'nze Muka-
3 ma. Musa ne Aloni nebaingira eri Falao, nebamugamba nti Bwatyo bwayogera Mukama Katonda Wa-
[c] 1 Basek. 21. 29. 2 Byom. 7. 14; 34. 37. Yob. 42. 6. Yer. 13. 18. Yak. 4. 10. 1 Pet. 5. 6. baebulaniya nti [c] Olitūsa wa okugāna okwetowaza mu maso gānge?
4 Leka abantu bānge, bampereze. Naye, bwonogāna okubaleka abantu
[d] Nge. 30. 27. bānge, laba, [d] jo ndireta enzige mu
5 nsaloyo: zirisānikira kungulu kunsi, ensi ereme okulabika: [e] zirirya ebisiga'de ebyawonawo, omuzira
[e] Kuv. 9. 32. Yo. 1. 4; 2. 25. byegwabalekera, nezirya buli muti
[f] Kuv. 8. 3, 21. 6 ogubamerera mu nsuku: era [f] enyumbazo ziri'jula, nenyumba zaba'dubo bona, nenyumba Zabamisiri bona; nga bakitawo bwebatālaba newakuba'de bakitābwe bakitawo, okuva lwebāberawo kunsi okutūsa
7 lero. Nākvuka, nāva eri Falao. Abadu ba Falao nebamugamba [g] nti
[g] Kuv. 23. 33. Alitūsa wa ono okutubērera omutego? Leka abantu, bawereze Mukama Katonda wābwe: tonomanya nga
8 Emisiri efu'de? Neba'zibwa Musa ne Aloni eri Falao: nābagamba nti Mugende, muwereze Mukama Katonda wa'mwe: naye bāni abalige-
9 nda? Musa nāyogera nti Tuligenda nabāna ba'fe abato era nabaka'de ba'fe, nabāna ba'fe abobulenzi era nabāna ba'fe abobuwala, nendiga za'fe era nente za'fe bwetuligenda; kubanga kitugwāni'de 'fe [i] okukole-
[i] Kuv. 5. 1. 10 ra Mukama embaga. Nābagamba nti Mukama abe na'mwe nga bwendibaleka 'mwe nabāna ba'mwe abawere: mulabe; kubanga obubi
11 buli mu maso ga'mwe. Ne'dá: 'mwe abasaja abakulu mugende kakano, mumuwereze Mukama; kubanga ekyo kyemwagala. Nebagobebwa mu maso ga Falao.
12 Mukama nāgamba Musa nti Golola omukonogwo kunsi Eyemisiri wabe enzige, zirinye kunsi Eyemisiri, zirye buli mu'do ogwensi, byona byona omuzira byegwalekawo.
13 Musa nāgolola omu'gogwe kunsi Eyemisiri, Mukama nāleta embuyaga kunsi ezāva ebuvanjuba ku lunaku luli obu'de okuziba nokukya; bwebwākya enkya, embuyaga ezāva
[k] Zab. 78. 46; 105. 34. 14 ebuvanjuba nezireta enzige. [k] Enzige nezirinya kunsi yona Eyemisiri, nezigwa mu nsalo zona Ezemisiri: zāli nzibu nyo; [l] e'da ne'da
[l] Yo. 2. 2. tewabānga nzige ngezo, newakuba-'de enyuma wazo tewalibera ngezo.
15 Kubanga zāsānikira kungulu kunsi yona, ensi nefūsibwa ekizikiza; [m] nezirya buli mu'do gwona ogwensi
[m] Zab. 105. 35. nebibala byona ebyemiti, omuzira byegwalekawo: newatasigala kintu kibisi, newakuba'de omuti newakuba'de omu'do ogwomunsuku, munsi

16 yona Eyemisiri. Falao nālyoka aita
mangu Musa ne Aloni; nāyogera
nti Nyōnōnye Mukama Katonda
17 wa'mwe, na'mwe. Kale kakano
nkwegairi'de, munsonyiwe okwō-
nōna kwānge omulundi guno gwo-
'ka, mumusabe Mukama Katonda
wa'mwe, anziyeko olumbe luno lwo-
18 'ka. Nāva eri Falao, nāsaba Muka-
19 ma. Mukama nāleta embuyaga eza-
mānyi enyo ezāva ebugwanjuba, ne-
n Yo. 2. 20. zitwāla enzige, nezizisūla n mu Nya-
nja Emyufu; tewāsigala nzige ne-
20 mu mu nsalo yona Eyemisiri. Naye
Mukama nākakanyaza omutima gwa
Falao, nātaleka abāna ba Isiraeri.
21 Mukama nāgamba Musa nti Go-
lola omukonogwo eri e'gulu, ekizi-
kiza kibere kunsi Eyemisiri, ekizi-
22 kiza ekiwulikika. Musa nāgolola
o Zab. 105. 28. omukonogwe eri e'gulu; o ekizikiza
ekiku'te nekiba munsi yona Eyemi-
23 siri enaku satu; tebālabagana, ne-
wakuba'de omuntu yena teyagolo-
koka mu kifokye enaku satu: naye
abāna ba Isiraeri bona bālina omu-
24 sana munju zābwe. Falao nāita
Musa nāyogera nti Mugende mu-
wereze Mukama; endiga za'mwe
nente za'mwe ze ziba zisigala zo'ka:
abāna abawere nabo bagende na-
25 'mwe. Musa nāyogera nti Kiku-
gwāni'de nate okutuwa mu mikono
gya'fe sadaka nebiwebwayo ebyōke-
bwa, tuweyo sadaka eri Mukama
26 Katonda wa'fe. Era namagana ga'fe
galigenda na'fe; tewalisigala kinulo
nekimu; kubanga kitugwāni'de oku-
zitwālako, tuwereze Mukama, Kato-
nda wa'fe; era tetumanyi byetuli-
muwerezesa Mukama, okutūsa lwe-
27 tulitūka eyo. Naye Mukama nāka-
kanyaza omutima gwa Falao, nāta-
28 yagala kubaleka. Falao nāmugamba
nti Vawo wendi, wekūme, oleme o-
kulaba amaso gānge nate; kubanga
ku lunaku lwolirabiramu amaso gā-
p Beb. 11. 27. 29 nge, olifa. Musa nāyogera nti Oyoge-
'de bulūngi; p siriraba nate masogo.

11 Mukama nāmugamba Musa nti
Ekibonobono kimu nate kyendi-
muletera Falao Nemisiri; oluva-
nyuma alibaleka okuvamu: a bwali-
a Kuv. 12. 31. baleka, mazima alibagobera dala
2 muno. Yogera kakano mu matu
gabantu, basabe buli musaja eri
muliranwawe na buli mukazi eri
muliranwawe ebintu ebya feza ne-
b Kuv. 3. 21; 12. 36. Zab. 106. 46. 3 bintu ebya zābu. b Mukama nābawa
abantu okwagalibwa mu maso Ga-
bamisiri. Nate omuntu c Musa yali
c 2 Sam. 7. 9. mukulu nyo munsi Eyemisiri, mu
maso gaba'du ba Falao, ne mu maso
gabantu.
d Kuv. 12. 12. 4 Musa nāyogera nti Bwatyo Muka-
e Kuv. 12. 12, 29. Am. 4. 10. ma bwayogera nti d Nga mu 'tumbi
5 ndifuluma wakati Wemisiri: e naba-
beryeberye bona abomunsi Eyemi-
siri balifa, okuva ku muberyeberye
wa Falao atūla ku ntebe eyobwa-
kabaka okutūka ku muberyeberye
womuzāna ali enyuma wolubengo;
nebiberyeberye byona ebyebisibo.
6 f Era walibera okukāba okungi mu- f Kuv. 12. 30. Am. 5. 17.
nsi yona Eyemisiri, okutabāngawo
newakuba'de tekulibawo nate nga
7 kuno. Naye kwomu mu bāna ba
Isiraeri embwa terimuwagalako lu-
limi, ku muntu newakuba'de ensolo:
mulyoke mumanye Mukama
bwayawula wakati Wabamisiri ne
8 Isiraeri. g Era aba'dubo bano bona g Kuv. 12. 33.
baliserengeta gyendi balivūnamira
'nze, nga bogera nti Genda nabantu-
bo bona abakugoberera: oluvanyu-
ma ndigenda. Nāva eri Falao no-
busungu bungi.
9 Mukama nānugamba Musa nti
Falao talibawulira: ebyamagero
byānge biryoke byeyongere munsi
10 Eyemisiri. Musa ne Aloni nebakola
ebyamagero bino byona mu maso ga
Falao: h Mukama nākakanyaza o- h Kuv. 10. 20, 27. Bal. 2. 5; 9. 22.
mutima gwa Falao, nātabaleka abā-
na ba Isiraeri okuva mu nsiye.

12 Mukama nābagamba Musa ne
Aloni munsi Eyemisiri, ngayo-
2 gera nti a Omwezi guno gulibabēre- a Ma. 16. 1.
ra ogwoluberyeberye mu myezi: gu-
libabērera omwezi ogwoluberyebe-
3 rye ogwomwāka. Mugambe ekibīna
kyona ekya Isiraeri, nga mwogera
nti Ku (lunaku) olwekumi olwomwe-
zi guno balyetwālira buli muntu o-
mwāna gwendiga, ngenyumba za ba-
jaja bābwe bweziri, omwāna gwe-
4 ndiga buli nyumba: era enyumba
bwebānga entono nga temalewo
mwāna gwendiga, kale abēre ne mu-
liranwawe ali okumpi nenyumbaye
bamutwāle ngomuwendo gwemyoyo
gyabantu bweguli; buli muntu nga
b Lev. 22. 7, 20, 21. Mala. 1. 8, 14. Beb. 9. 14. 1 Pet. 1. 19. c Ma. 16. 1, 6. 5 gwendiga. Omwāna gwendiga gwa-
'mwe tegulibako b bulema, omusaja
ogwakamala omwāka: muligu'gya
6 mu ndiga oba mu mbuzi: muligu-
tereka okutūsa olunaku c olwekumi
nenya olwomwezi guno: ekung'aniro
lyona eryekibīna kya Isiraeri ba-
7 ligu'ta lwa gulo. Era balitwāla ku
musai, baguteke ku mifubeto gyo-
mbi ne ku kabuno, mu nyumba
8 mwebaligulira. Awo balirya enyama
mu kiro kiri, ngeyōkebwa nomuliro,
d nemigati egitali mizimbuluku'se; d Kuv. 34. 25. Ma. 16. 3. 1 Kol. 5. 8.
9 baligirira nenva ezikawa. Temugi-
ryāngako mbisi newandiba'de enfu-
mbe nama'zi wabula enjōkye nomu-
liro; omutwe gwayo nebigere byayo
10 nebyomunda byayo. e Na'mwe te- e Kuv. 23. 18; 34. 25.
mugirekāngawo okutūsa enkya; na-
11 ye erekebwako okutūsa enkya mu-
ligyōkya nomuliro. Era bwemutyo

bwemuligirya; nga mwesibye ebimyu, nengato nga ziri mu bigere bya'mwe, nomu'go nga guli mu mukono gwa'mwe: mugiryānga mangu: eyo [f] kwe kuitako kwa Mukama.
12 Kubanga ndiita munsi Eyemisiri mu kiro kiri, ndikuba ababeryeberye bona munsi Eyemisiri, omuntu era nensolo; [g] era ku [i] bakatonda bona Abemisiri ndisala emisāngo: 'nze
13 Mukama. Awo omusai gulibaberera akabonero ku nyumba zemulimu: nānge bwendiraba omusai, ndibaitako, 'sō tewalibera lumbe ku'mwe okubazikiriza, bwendikuba ensi E-
14 yemisiri. Era olunaku luno lulibabērera eki'jukizo, na'mwe munālwekūmānga [k] embaga ya Mukama: mu mirembe gya'mwe gyona munālwekūmānga embaga mu tēka erita-
15 'gwāwo. [l] Enaku musānvu mulirya emigati egitazimbulukuswa; era ne ku lunaku olwoluberyeberye muna'gyāngamu ekizimbulukusa mu nyumba za'mwe: kubanga buli alya emigati egizimbulukuswa okuva ku lunaku olwoluberyeberye okutūsa olunaku olwomusānvu, [m] omwoyo
16 ogwo gulisalibwa ku Isiraeri. Era ku lunaku olwoluberyeberye walibaberera okukung'ana okutukuvu, era ku lunaku olwomusānvu okukung'ana okutukuvu; emirimu gyona gyona gireme okukolebwa mu naku ezo, wabula gyeyetaga buli muntu okulya, egyo gyo'ka kye ki-
17 rūngi okukolebwa 'mwe. Mulyekūma (embaga) eyemigati egitazimbulukuswa; kubanga ku lunaku luno lwe nyini lwenziyidemu e'gye lya-'mwe munsi Eyemisiri: kyemunāvānga mulwekuma olunaku luno mu mirembe gya'mwe gyona mu tēka
18 erita'gwāwo. Mu (mwezi) ogwoluberyeberye ku lunaku olwekumi nenya olwomwezi olwegulo, mulirya emigati egitazimbulukuswa, okutūsa olunaku olwamakumi abiri mu
19 lumu olwegulo. [n] Enaku musānvu ekizimbulukusa tekirirabika mu nyumba za'mwe: kubanga buli alya ekizimbuluku'se, [o] omwoyo ogwo gulisalibwa ku kibīna kya Isiraeri, bwaliba mu'na'gwānga obanga nzā-
20 lwa. Temulyānga ekizimbuluku'se; mu bifo bya'mwe byona mulyānga emigati egitazimbulukuswa.
21 Musa nālyoka abaita abaka'de bona aba Isiraeri, nābagamba nti [p] Mulonde mwetwālire abāna bendiga ngenyumba za'mwe bweziri, nemu-
22 'ta okuitako. [r] Na'mwe mulitwāla omuvumbo gwa ezobu nemunyika mu musai ogwomukibya, [s] nemumānsulira ku kabuno nemifubeto gyombi nomusai ogwomukibya; temufuluma omuntu yena mu mulyāngo
23 ogwenyumbaye okutūsa enkya. Kubanga Mukama aliita okukuba Abamisiri; awo bwaliraba omusai ku kabuno ne ku mifubeto gyombi, Mukama aliita ku mulyāngo, [t] 'sō talireka [u] muzikiriza okuingira mu nyu-
24 mba za'mwe okubakuba. Era mulyekūma ekigambo ekyo ngetēka eri
25 'gwe neri abānabo erita'gwāwo. Awo bwemuliba mutu'se munsi Mukama gyalibawa, [w] nga bweyasubiza, mu-
26 nekūmānga okuwereza kuno. Awo [y] olulituka abāna ba'mwe bwebalibagamba nti Okuwereza kwa'mwe
27 kuno amakulu ki? mulyogera nti Ye sadaka eyokuitako kwa Mukama eyaita ku nyumba zabāna ba Isiraeri mu Misiri bweyakuba Abamisiri nāwonya enyumba za'fe. Abantu
28 nebakutama nebasinza. Abāna ba Isiraeri nebagenda nebakola bwebatyo; Mukama nga [z] bweyalagira Musa ne Aloni, bwebatyo bwebākola.
29 Awo olwātuka mu 'tumbi [a] Mukama nākuba abāna ababeryeberye bona abomunsi Eyemisiri, [b] okuva ku muberyeberye wa Falao eyatūla ku ntebe eyobwakabaka, okutūka ku muberyeberye owomusibe eyali mu 'komera; nemberyeberye zona eze-
30 bisibo. Falao nāgolokoka ekiro, ye naba'dube bona Nabamisiri bona; newaba [c] okukāba okunene mu Misiri; kubanga tewali nyumba etafu-
31 'demu muntu. [d] Nābaita Musa ne Aloni ekiro, nāyogera nti Mugolokoke muve mu bantu bānge, [e] 'mwe era nabāna ba Isiraeri; mugende, mumuwereze Mukama nga bwe-
32 mwayogera. [f] Mutwāle endiga era nente za'mwe, nga bwemwayogera, mugende; mumpe omukisa nānge.
33 [g] Nabamisiri nebabakubiriza abantu, okubanguiriza okuva munsi; kubanga bayogera nti Tufu'de 'fena.
34 Abantu nebatwāla obu'ta bwābwe nga tebunaba kuzimbulukusibwa, ebi'bo byābwe ebyokugoyeramu nga bisibi'dwa mu ngoye zābwe ku bibe-
35 gabega byābwe. Abāna ba Isiraeri nebakola ngekigambo kya Musa; nebasaba Abamisiri [i] ebintu ebya feza nebintu ebya zābu, nengoye:
36 [k] Mukama nābawa abantu okwagalibwa mu maso Gabamisiri, nebabawa byebāsaba. [l] Nebanyaga Abamisiri.
37 [m] Abāna ba Isiraeri nebatambula okuva mu [n] Lamesesi okutūka mu Sukosi, [o] ngobusirivu mukāga abatambula nebigere abasaja, era na-
38 bāna. Era nekibīna ekyaba'na'gwānga nebalinya wamu nabo; nendiga
39 nente, ebisibo bingi nyo. Nebōkya emigati egitazimbulukuswa nobu'ta bweba'gya mu Misiri, kubanga bwali nga tebunasibwamu ekizimbulukusa; kubanga [p] bāgobebwa mu Mi-

[f] Ma. 16. 5.
[g] Kubal. 33. 4.
[i] Zab. 82. 1, 6. Yok. 10. 34, 35.
[k] Lev. 23. 4, 5. 2 Basek. 23. 21.
[l] Ma. 16. 3, 8. 1 Kol. 5. 7.
[m] Kubal. 9. 13.
[n] Kuv. 23. 15; 34. 18. Ma. 16. 3. 1 Kol. 5. 7, 8.
[o] Kubal. 9. 13.
[p] Kubal. 9. 4. Yos. 5. 10. 2 Basek. 23. 21. Ezer. 6. 20. Mat. 26. 18, 19. Ma'k. 14. 12-16. Luk. 22. 7 neb.
[r] Beb. 11. 28.
[s] Iu. 7.
[t] Kub. 7. 3; 9. 4.
[u] 1 Kol. 10. 10. Beb. 11. 28.
[w] Kuv. 3. 8, 17.
[y] Kuv. 13. 8, 14. Ma. 32. 7. Yos. 4. 6. Zab. 78. 6.
[z] Beb. 11. 28.
[a] Kubal. 8. 17; 33. 4. Zab. 78. 51; 105, 36; 135. 8; 136. 10.
[b] Kuv. 4. 23.
[c] Am. 5. 17. Yak. 2. 13.
[d] Kuv. 11. 1. Zab 105. 38.
[e] Kuv. 10. 9.
[f] Kuv. 10. 26.
[g] Kuv. 11. 8. Zab. 105. 38.
[i] Kuv. 3. 22; 11. 2.
[k] Kuv 3. 21; 11. 3.
[l] Lub. 15. 14. Kuv. 3. 22. Zab. 105. 37.
[m] Kubal. 33. 3, 5.
[n] Lub. 47. 11.
[o] Lub. 12. 2; 46. 3. Kuv. 38. 26. Kubal 1. 46; 11. 21.
[p] Kuv. 6. 1; 11. 1.

siri nga tebaïnza kulwa, 'sō bali tebanaba kwefumbira e'mere yona.
40 Nokutūla kwabāna ba Isiraeri, kwebātūla mu Misiri, gyali emyāka [r]e-
41 bikumi bina mwasatu. Awo olwātuka emyāka ebikumi ebina mwasatu nga giise, ku lunaku luli [s]e'gye lyona erya Mukama neriryoka liva mu
42 Misiri. [t]Kye kiro ekisānira okukyekūma enyo eri Mukama okubafulumya munsi Eyemisiri: ekyo kye kiro kiri ekya Mukama ekisānira abāna bona aba Isiraeri okukyekūmānga enyo mu mirembe gyābwe gyona.
43 Mukama nābagamba Musa ne Aloni nti [u]Lino lye tēka eryokuitako: mu'na'gwānga yena talyānga-
44 ko: naye buli mu'du womuntu agulibwa nebintu, bwanāmalānga [w]okumukomola, nālyoka alyako.
45 [y]Omugenyi nomuwereza awebwa
46 empēra tebalyāngako. Mu nyumba emu mwenerirwānga; totwālānga bwēru wa nyumba ku nyama yayo; 'sō [z]temumenyānga gūmba lyayo.
47 [a]Ekibīna kyona ekya Isiraeri bali-
48 kukwata. [b]Era mu'na'gwānga bwanāsulānga ewuwo, ngayagala okwekūma okuitako eri Mukama, abasajabe bona bakomolebwēnga, alyoke asembere akwekūme; anābērānga ngenzālwa: naye atakomolebwānga
49 yena talyāngako. Walimubērera [c]etēka limu enzālwa nomugenyi
50 asula omumwe. Bwebatyo bwebākola abāna ba Isiraeri bona; nga Mukama bweyabalagira Musa ne
51 Aloni, bwebatyo bwebākola. Awo ku lunaku luli Mukama nālyoka a'gya abāna ba Isiraeri munsi Eyemisiri mu 'gye lyābwe.

13 Mukama nāmugamba Musa, nga-
2 yogera nti [a]Onterekerānga abāna ababeryeberye bona, buli a'gula enda mu bāna ba Isiraeri, oba wa muntu oba wa nsolo: ye wānge.
3 Musa nābagamba abantu nti [b]Mu-'jukirānga olunaku luno, lwemwaviramu mu Misiri, mu nyumba eyobu'du; kubanga [c]mu mānyi gomukono Mukama mweyaba'gya mu kifo ekyo: [d]tebalyānga ku migati egizi-
4 mbulukuswa. Ku lunaku luno bwemunāvamu [e]mu mwezi ogwa Abibu.
5 Awo olulituka Mukama bwalikuleta munsi Yomukanani Neyomukiti Neyomwamoli, Neyomukivi, Neyomuyebusi, gyeyalairira bajajabo okugikuwa, ensi eju'de amata nomubisi gwenjuki, onekūmānga okuwereza
6 kuno mu mwezi guno. Enaku musānvu onolyānga emigati egitazimbulukuswa, era ku lunaku olwomusānvu wanābānga embaga eri
7 Mukama. Emigati egitazimbulukuswa giribwe mu naku ezo omusānvu; 'sō tegirabikēnga gyoli emigati egizimbulukuswa, 'sō tekirirabika ekizimbulukusa gyoli, mu nsa-
8 lozo zona. Era onomugambānga omwānawo olunaku luli, ngoyogera nti Olwebigambo Mukama byeya-
9 nkolera bwenava mu Misiri. Era ginākubērerānga [f]akabonero ku mukonogwo, era eki'jukizo wakati wamasogo, amatēka ga Mukama galyoke gabēre mu kamwāko: kubanga mu mukono ogwamānyi Mu-
10 kama mweyaku'gya mu Misiri. Kyonovānga wekūma etēka lino mu biro byalyo buli mwāka buli mwāka.
11 Awo olulituka Mukama bwalikuleta munsi Eyomukanani, nge bwe-
12 yakulairira 'gwe ne bajajabo, bwaligikuwa. [g]Onomuterekerānga Mukama buli ki'gulanda, na buli kiberyeberye kyolina ekiva mu nsolo;
13 abasaja banābānga ba Mukama. Era ononunulānga buli [i]mberyeberye yendogoi nomwāna gwendiga; era obanga toyagalēnga kuginunula, onogimenyānga obulago: era ababeryeberye bona mu bānabo [k]ono-
14 banunulānga. Awo [l]omwānawo bwanākubūzānga mu biro ebiri'ja ngayogera nti Kiki kino? onomugambānga nti Mu mānyi agomukono Mukama mweyatu'gya mu Misiri,
15 mu nyumba eyobu'du: awo olwātuka Falao bwatātuleka wabula olwempaka. Mukama na'ta ababeryeberye bona abomunsi Eyemisiri, ababeryeberye ababantu, era nemberyeberye ezensolo: kyenva 'muwa Mukama buli ki'gulanda ekisaja, okuba sadaka; naye ababeryeberye bona ababāna bānge mbanunula.
16 Nekyo kinābānga akabonero ku mukonogwo, nebitekebwa wakati wamasogo: kubanga mu mānyi agomukono Mukama mweyatu'gya mu Misiri.
17 Awo Falao ngamaze okubaleka abantu, Katonda nātabatwāla mu 'kubo eryensi Eryabafirisiti newakuba'de nga lye lyali okumpi; kubanga Katonda yayogera nti Wo'zi abantu baleme [m]okwejusa bwebaliraba okulwāna, [n]baleme oku'da E-
18 misiri: naye Katonda [o]nabetoloza abantu mu 'kubo erye'dungu ku ma'bali Genyanja Emyufu: abāna ba Isiraeri nebalinya nga balina ebyokulwānyisa okuva munsi Eye-
19 misiri. Musa nātwāla amagūmba ga Yusufu wamu naye: kubanga yabalaiza dala abāna ba Isiraeri, ngayogera nti Katonda [p]talirema kuba'jira; na'mwe mulitwāla amagūmba gānge okuva wano wamu
20 na'mwe. [r]Nebava mu Sukosi okutambula, nebasula mu Esamu ku
21 nsalo ye'dungu. [s]Mukama nāgenda mu maso gābwe emisana mu mpagi eyekire okubakulembera, mu 'kubo;

[r] Lub. 15. 13. Bik. 7. 6. Bag. 3. 17.
[s] Kuv. 7.4.
[t] Ma. 16. 6.
[u] Kubal. 9. 14.
[w] Lub. 17. 12, 13.
[y] Lev. 22. 10.
[z] Kubal. 9. 12. Yok. 19. 33, 36.
[a] Kubal. 9. 13.
[b] Kubal. 9. 14.
[c] Kubal. 9. 14; 15. 15, 16. Bag. 3. 28.
[a] Iu. 12, 13, 15. Kuv. 22. 29, 30; 34. 19. Lev. 27. 26. Kubal. 3. 13; 8. 16, 17; 18. 15. Ma. 15. 19. Luk. 2. 23.
[b] Kuv. 12. 42. Ma. 16. 3.
[c] Kuv. 6.1.
[d] Kuv. 12. 8.
[e] Ma. 16. 1.
[f] Ma. 11. 18. Nge. 1. 9. Is. 46. 16. Yer. 22. 24. Mat. 23. 5.
[g] Kubal. 8. 17. Ez. 44. 30.
[i] Kuv. 34. 20. Kubal. 18. 15, 16.
[k] Kubal. 3. 46, 47.
[l] Ma. 6. 20. Yos. 4. 6, 21.
[m] Kuv. 14. 11, 12. Kubal. 14. 1-4.
[n] Ma. 17. 16.
[o] Kuv. 14.2. Kubal. 33. 6.
[p] Lub. 50. 25. Yos. 24. 32. Bik. 7. 16.
[r] Kubal. 33. 6.
[s] Kubal. 9. 15. Ma. 1. 33. Nek. 9. 12, 19. Zab. 78. 14; 99. 7; 105. 39. Is. 4. 5. 1 Kol. 10. 1.

era ekiro mu mpagi eyomuliro, oku-
bākira: balyoke batambule emisana
22 nekiro; empagi eyekire omusana,
nempagi eyomuliro ekiro, teza'gwā-
wo mu maso gabantu.

14 Mukama nāmugamba Musa, nga-
2 yogera nti Bagambe abāna ba
Isiraeri [a] ba'de enyuma basule mu
maso ga [b] Pikakirosi, wakati wa
[c] Migidoli nenyanja, mu maso ga
Baalizefoni: emitala weri mulisula
3 ku ma'bali genyanja. Falao alibo-
gerako abāna ba Isiraeri nti Bazii-
4 zibwamunsi, e'dungu libasibye. Nā-
nge Falao ndimukakanyaza omuti-
ma, alibagoberera enyuma wābwe;
nānge [d] ndyefunira ekitībwa ku Fa-
lao ne ku 'gyerye lyona; Nabamisiri
5 balimanya nga 'nze Mukama.
Bwebatyo bwebākola. Nebamuga-
mba kabaka Wemisiri nti Abantu
ba'duse: [e] omutima gwa Falao no-
gwaba'dube negukyukira ku bantu,
nebogera nti Kiki kino kyetukoze,
okuleka Isiraeri obutatuwereza?
6 Nātekateka egālirye, nātwāla aba-
7 ntube wamu naye: nātwāla [f] ama-
gāli lukāga amalonde, namagāli go-
na Agemisiri, nabāmi okubera kugo
8 gona. Mukama nākakanyaza omu-
tima gwa Falao kabaka Wemisiri,
nāgoberera abāna ba Isiraeri: ku-
banga abāna ba Isiraeri bāfuluma
9 nomukono gwebaimusa. Abamisiri
[g] nebabagoberera enyuma, embalāsi
zona namagāli gona aga Falao, na-
babe abebagala embalāsi ne'gyerye,
nebabatūkako nga basuze kumpi ne-
nyanja, ku ma'bali ga Pikakirosi, mu
10 maso ga Baalizefoni. Falao bweya-
sembera, abāna ba Isiraeri nebai-
musa amaso gābwe, laba, Abamisiri
nga babagoberera enyuma wābwe:
nebatya nyo: abāna ba Isiraeri [i] ne-
11 bakābira Mukama. [k] Nebagamba
Musa nti Kubanga tewali ntana mu
Misiri kyovu'de otuleta tufire mu-
'dungu? Kiki ekikutukoze'za bwo-
12 ti, okutu'gya mu Misiri? [l] Kino si-
kye kigambo kyetwakugambira mu
Misiri, nga twogera nti Tuleke tu-
wereze Abamisiri? Kubanga kirū-
ngi okubawereza Abamisiri okusi-
13 nga okufira mu 'dungu. Musa nā-
bagamba abantu nti [m] Temutya,
muimirire buimirizi, mulyoke mu-
labe obulokovu bwa Mukama bwa-
nābakolera lero: kubanga Abamisi-
ri bemulabye lero, temulibalaba na-
14 te emirembe gyona. Mukama [n] a-
nābalwānirira, na'mwe [o] munāsiri-
ka.
15 Mukama nāgamba Musa nti Kiki
ekikunkābi'za? Bagambe abāna ba
16 Isiraeri bagende mu maso. Era i-
musa omu'gogwo, ogolole omuko-
nogwo ku nyanja, ogyawulemu: na-
bāna ba Isiraeri banāgenda wakati
17 wenyanja ku lukalu. Nānge, la-
ba, 'nze ndibakakanyaza emiti-
ma Abamisiri, baliingira okuba-
goberera: nānge ndyefunira ekiti-
bwa ku Falao, ne ku 'gyerye lyo-
na, ku magālige, ne ku bantube a-
18 bebagala. Abamisiri balimanya nga-
'nze Mukama bwendimala okwefu-
nira ekitībwa ku Falao, ku magā-
19 lige, ne ku bantube abebagala. Ma-
laika wa Mukama, [p] eyakulembera
e'gye lya Isiraeri, nāvayo na'da e-
nyuma wābwe; empagi eyekire ne-
va mu maso gābwe, neimirira enyu-
20 ma wābwe; ne'ja (nebēra) wakati
we'gye Lyemisiri ne'gye lya Isiraeri; newaba [r] ekire nekizikiza, naye
nereta omusana ekiro: abo nebata-
21 basemberera bali ekiro kyona. Mu-
sa nāgolola omukonogwe ku nya-
nja; Mukama nāsindika enyanja
nomuyaga ogwamānyi ogwebuva-
njuba obu'de okukya, enyanja [s] nā-
gifūla olukalu, ama'zi [t] negeya-
22 wulamu. [u] Abāna ba Isiraeri nebai-
ngira wakati wenyanja ku lukalu:
ama'zi negababērera [w] ekisenge ku
mukono ogwadyo ne ku gwa kono.
23 Abamisiri nebagoberera, nebaingira
enyuma wābwe wakati wenyanja,
embalāsi zona eza Falao, amagālige,
24 nabantube abebagala. Awo olwā-
tuka mu kisisimuka ekyenkya [y] Mu-
kama nātunulira e'gye Eryabamisiri
mu mpagi eyomuliro nekire, neye-
25 ralikiriza e'gye Eryabamisiri. Na-
'gyako banamuzi'ga abamagāli gā-
bwe, nebagagoba nga gazitowa: A-
bamisiri nebogera nti Tu'duke mu
maso ga Isiraeri; kubanga Muka-
ma abalwānirira ku Bamisiri.
26 Mukama nāgamba Musa nti Go-
lola omukonogwo ku nyanja, ama-
'zi ga'de ku Bamisiri, ku magāli gā-
27 bwe ne ku bebagazi bābwe. Musa
nāgolola omukonogwe ku nyanja,
enyanja [z] ne'da mu mānyi gayo nga
buke'de; Abamisiri nebagi'duka;
Mukama Abamisiri [a] nābakunku-
28 mulira wakati mu nyanja. Ama'zi
[b] nega'da, [c] negasānikira amagāli,
nābebagazi, era ne'gye lya Falao
lyona abāingira mu nyanja enyuma
wābwe; tewasigala nomu mubo.
29 Naye [d] abāna ba Isiraeri nebata-
mbula ku lukalu wakati mu nyanja;
ama'zi negababērera ekisenge ku
mukono ogwadyo, nogwa kono.
30 Bwatyo Mukama [e] nālokola Isiraeri
ku lunaku luli mu mukono Gwaba-
misiri; Isiraeri [f] nebalaba Abamisiri
nga bafu'de ku ma'bali genyanja.
31 Isiraeri nebalaba omulimu omunene
Mukama gweyakola Abamisiri, aba-
ntu nebamutya Mukama; nebamu-
'kiriza Mukama nomu'duwe Musa.

[a] Kuv. 13. 18.
[b] Kubal. 33. 7.
[c] Yer. 44.1.
[d] nyi. 17, 18. Kuv. 9. 16. Bal. 9. 17, 22, 23.
[e] Zab. 105. 25.
[f] Kuv. 15.4.
[g] Kuv. 15. 9. Yos 24. 6.
[i] Yos. 24. 7. Nek. 9. 9. Zab. 34. 17; 107. 6.
[k] Zab. 106. 7, 8.
[l] Kuv. 5. 21; 6. 9.
[m] 2 Byom. 20. 15, 17. Is. 41. 10, 13, 14.
[n] lu. 25.
[o] Is. 30. 15.
[p] Kuv. 13. 21; 23. 20; 32. 34. Kubal. 20. 16. Is. 63. 9.
[r] Is. 8. 14. 2 Kol. 4. 3.
[s] Zab. 66.6.
[t] Kuv. 15 8. Yos. 3. 16; 4. 23. Nek. 9. 11. Zab. 74. 13; 106. 9; 114. 3. Is. 63. 12.
[u] Kubal. 33. 8. Zab. 66. 6; 78. 13. Is. 63. 13. 1 Kol. 10.1. Beb. 11.29.
[w] Kab. 3. 10.
[y] Zab. 77. 17.
[z] Yos. 4.18.
[a] Kuv. 15. 1, 7. Ma. 11. 4. Nek. 9. 11. Zab. 78.53.
[b] Kab. 3.8, 13.
[c] Zab. 106. 11.
[d] Zab. 78. 52, 53.
[e] Zab. 106. 8, 10.
[f] Zab. 58. 10; 59. 10.

15 [a] Musa nabāna ba Isiraeri nebalyoka bamuīmbira Mukama olulmba luno nebogera nti
[b] Ndimuīmbira Mukama, kubanga yawanguli'de dala:
Embalāsi nomwebagazi wayo yabisu'de mu nyanga.
2 Mukama ge mānyi gānge, [c] era lwe luīmba lwānge,
Anfūki'de obulokozi bwānge:
Ono ye Katonda wānge, nānge ndimutendereza;
Ye Katonda wa kitange, nānge [d] ndimugulumiza.
3 Mukama ye [e] muzira okulwāna:
Mukama lye [f] linyalye,
4 Amagāli ga Falao ne'gyerye yabisu'de mu nyanja:
Nabakungube beyalonda basānyewo mu Nyanja Emyufu
5 Obuziba bubasāniki'de:
[g] Ba'se mu buziba ngejinja.
6 [i] Omukonogwo ogwadyo, Mukama, gulina ekitībwa mu mānyi,
Omukonogwo ogwadyo, Mukama, gubetenta omulabe.
7 Era mu bukulu obwokusingakwo obasūla abakulūmba:
Otuma obusungubwo, [k] nebubasiriza [l] ngebisasiro.
8 Era [m] nomu'ka ogwomunyindozo ama'zi negalinyisibwa,
[n] Ebitaba nebiīmirira entūmo;
Obuziba nebukwata mu mutima ogwenyanja.
9 Omulabe nāyogera nti
Nāgoberera, nātūka, [o] nāgereka omunyago:
Okwegomba kwānge kuna'kusibwa kubo;
Nāsowola ekitala kyānge, omukono gwānge gulibazikiriza.
10 [p] Wakunsa omuyagagwo, [r] enyanja nebasānikira:
Basānawo nga lisasi mu ma'zi agamānyi.
11 [s] Ani afanana nga 'gwe, Mukama, mu bakatonda?
Ani afanana nga 'gwe [t] alina ekitībwa mu butukuvu,
Owentisa mu kutenderezebwa, [u] akola amagero?
12 Wagolola omukonogwo ogwadyo, Ensi nebamira.
13 'Gwe mu kisakyo [w] wabakulembera abantu bewanunula:
Nobaleta mu mānyigo okutūka mu [y] kifokyo ekitukuvu.
14 [z] Amawanga gāwulira, negakankana:
Obulūmi bwabakwata abatūla mu Bufirisiti.
15 [a] Abakungu abomu Edomu nebalyoka bewunya;
[b] Abamānyi abomu Moabu, okukankana kubakwata:
[c] Abatūla mu Bukanani bona bayenjebuka.
16 [d] Okutekemuka nentisa bibagu'dēko;
Mu bukulu obwomukonogwo batu'de ngejinja;
Okutūsa abantubo lwebalisomoka, Mukama,
Okutūsa abantu lwebalisomoka [e] bewefunira.
17 Olibaingiza, [f] olibasimba ku lusozi olwobusikabwo,
Ekifo kyewerongose'za, Mukama, okutūla omwo,
[g] Awatukuvuwo, Mukama, emikonogyo wegyānyweza.
18 [i] Mukama alifuga emirembe nemirembe.
19 Kubanga [k] embalāsi za Falao neziingira wamu namagālige nabebagala mu nyanja, Mukama na'zāwo ama'zi agomunyanja kubo; naye abāna ba Isiraeri nebatambula ku
20 lukalu wakati mu nyanja. Miryamu, [l] na'bi, [m] mwanyina Aloni, nātwāla [n] ensāsi mu mukonogwe; ababazi bona nebafuluma nebamugoberera nga balina [o] ensāsi
21 nga bazina. Miryamu [p] naba'damu nti
Mumuīmbire Mukama, kubanga yawanguli'de dala;
Embalāsi nomwebagazi wayo yabisu'de mu nyanja.
22 Musa nātambuza Isiraeri okuva ku Nyanja Emyufu, nebavamu nebatūka mu 'dungu lya [r] Suli; nebagenda enaku satu mu 'dungu ne-
23 batalaba ma'zi. Bwebatūka [s] Emala, nebatainza kunywa ku ma'zi ge Mala, kubanga gākawa; kyekyava
24 kiitibwa erinya lyakyo [t] Mala. Abantu [u] nebamwemulugunyiza Musa, nga bogera nti Tunanywa ki? [w] Nā-
25 kābira Mukama; Mukama nāmulaga omuti, [y] nāgusūla mu ma'zi, ama'zi negafūka amalūngi. Awo [z] weyabalagirira tēka nempisa, nābake-
26 mera awo; nāyogera nti [a] Obanga oliwulira nyo e'dobozi lya Mukama Katondawo, nokola obutukirivu mu masoge, nowulira amatēkage, nokwata byalagira byona, sirikutekako 'gwe [b] endwa'de zona zenatekako Abamisiri: kubanga 'nze Mukama [c] akuwonya.
27 [d] Nebatūka Erimu, awali ensulo zama'zi ekumi nebiri, nenkindu ensānvu: nebasula awo awali ama'zi.

16 [a] Nebava Erimu nga batambula, ekibīna kyona ekyabāna ba Isiraeri nebatūka mu 'dungu lya [b] Sini, eriri wakati wa Erimu ne Sinai, ku lunaku olwekumi netāno olwomwezi ogwokubiri nga bamaze oku-
2 vamunsi Eyemisiri. Ekibīna kyona ekyabāna ba Isiraeri [c] nebemulugunyiza Musa ne Aloni mu 'dungu:
3 abāna ba Isiraeri nebabagamba nti [d] Wakiri twandifiri'de olwomukono

[a] 2 Sam. 22. 1. Zab. 106. 12.
[b] Iu. 21.
[c] Ma. 10. 21. Zab. 18. 2; 22. 3; 59. 17; 62. 6; 109. 1; 118. 14; 140. 7. Is. 12. 2. Kab. 3. 18, 19.
[d] 2 Sam. 22. 47. Zab. 99. 5; 118. 28. Is. 25. 1.
[e] Zab. 24. 8.
[f] Zab. 83. 18.
[g] Nek. 9. 11.
[i] Zab. 118. 15, 16.
[k] Zab. 59. 13.
[l] Is. 5. 24.
[m] Kuv. 14. 21. 2 Sam. 22. 16. Yob. 4. 9. 2 Bas. 2. 8.
[n] Zab. 78. 13. Kab. 3. 10.
[o] Is. 53. 12.
[p] Kuv. 14. 21. Zab. 147. 18.
[r] Iu. 5. Kuv. 14. 28.
[s] 2 Sam. 7. 22. Zab. 71. 19; 86. 8; 89. 6, 8; 49. 19.
[t] Is. 6. 3.
[u] Zab. 77. 14.
[w] Zab. 77. 15, 20; 78. 52; 80. 1; 106. 9. Is. 63. 12, 13. Yer. 2. 6.
[y] Zab. 78. 54.
[z] Kubal. 14. 14. Ma. 2. 25. Yos. 2. 9, 10.
[a] Lub. 36. 40. Ma. 2. 4.
[b] Kubal. 22. 3. Kab. 3. 7.
[c] Yos. 5. 1.
[d] Ma. 2. 25; 11. 25. Yos. 2. 9.
[e] Kuv. 19. 5. Ma. 32. 9. 2 Sam. 7. 23. Zab. 74. 2. Is. 43. 1, 3; 51. 10. Yer. 31. 11. Tit. 2. 14. 1 Pet. 2. 9. 2 Pet. 2. 1.
[f] Zab. 44. 2; 80. 8.
[g] Zab. 78. 54.
[i] Zab. 10. 16; 29. 10; 146. 10. Is. 57. 15.
[k] Nge. 21. 31.
[l] Balam. 4. 4. 1 Sam. 10. 5.
[m] Kubal. 26. 59.
[n] 1 Sam. 18. 6.
[o] Balam. 11. 34. Zab. 149. 3; 150. 4.
[p] 1 Sam. 18. 7.
[r] Lub. 16. 7; 25. 18.
[s] Kubal. 33. 8.
[t] Lus. 1. 20.
[u] Kuv. 17. 3.
[w] Kuv. 14. 10; 17. 4. Zab. 50. 15.
[y] 2 Basek. 2. 21; 4. 41.
[z] Yos. 24. 25.
[a] Ma. 7. 12, 15.
[b] Ma. 28. 27, 60.
[c] Kuv. 23. 25. Zab. 41. 3, 4; 10. 3. 3; 147. 3.
[d] Kubal. 33. 9.
[a] Kubal. 33. 10, 11.
[b] Ez. 30. 15.
[c] Zab. 106. 25. 1 Kol. 10. 10.
[d] Kung. 4. 9.

gwa Mukama munsi Eyemisiri, bwetwali [e] tutu'de awali entamu ezenyama, bwetwali tulya e'mere nga tu-
'kuta; kubanga mwatufulumya mu
'dungu lino, oku'ta ekibīna kino
4 kyona nenjala. Mukama nālyoka
agamba Musa nti Laba, nditonyesa
[f] e'mere okuva mu 'gulu kulwa'mwe;
nabantu balifuluma okukung'anya
[g] ekitūndu ekyolunaku buli lunaku,
ndyoke [i] mbakeme nga banātambuli-
rānga mu matēka gānge oba tebata-
5 mbulirēngamu. Awo olunātukānga
ku lunaku olwomukāga banātekate-
kānga gyebaliingiza, era enesingā-
nga [k] emirundi ebiri gyebakung'a-
6 nya buli lunaku. Musa ne Aloni ne-
bagamba abāna ba Isiraeri bona nti
[l] Olwegulo lwemulimanya nga Mu-
kama ye yaba'gya munsi Eyemisi-
7 ri: era enkya lwemuliraba [m] ekitī-
bwa kya Mukama; kubanga awuli-
'de okwemulugunya kwa'mwe ku
Mukama: [n] na'fe 'fe bāni, nokwe-
mulugunya nemwemulugunyiza 'fe?
8 Musa nāyogera nti (Kino kinābawo,)
Mukama bwanābawa olwegulo e-
nyama okulya, nenkya e'mere oku-
'kuta; kubanga Mukama awuli'de
okwemulugunya kwa'mwe kwemu-
mwemulugunyiza: na'fe 'fe bāni?
Temwemulugunyiza 'fe, [o] wabula
9 Mukama. Musa nāgamba Aloni nti
Bagambe ekibīna kyona ekyabāna
ba Isiraeri nti [p] Musembere mu maso
ga Mukama: kubanga awuli'de o-
10 kwemulugunya kwa'mwe. Awo, A-
loni bweyali ngayogera nekibīna
kyona ekyabāna ba Isiraeri, nebatu-
nulira mu 'dungu; laba, ekitībwa
kya Mukama [r] nekirabika mu kire.
11 Mukama nāmugamba Musa, ngayo-
12 gera nti Mpuli'de okwemulugunya
kwabāna ba Isiraeri: obagambe,
ngoyogera nti Olwegulo munālya
enyama, nenkya muna'kuta e'mere;
na'mwe munāmanya nga 'nze Mu-
13 kama Katonda wa'mwe. Awo olwe-
gulo [s] obugubi nebulyoka bulinya
nebusānikira olusīsira: enkya [t] olu-
fu nerugwa nerwetolola olusīsira.
14 Olufu olwāgwa bwerwa'gwāko, laba,
newabawo kungulu we'dungu [u] aka-
ntu akatono akekulungiri'de, akato-
no ngomusulo omukwafu oguba ku-
15 nsi. Abāna ba Isiraeri bwebākiraba
nebagambagana bo'ka na bo'ka nti
Kiki kino? kubanga tebāmanya
bwekyali. Musa nābagamba nti
[w] Eyo ye 'mere Mukama gyabawa'de
16 okulya. Ekyo kye kigambo kyala-
gi'de Mukama nti Mukung'anyeko
buli muntu nga bwalya; buli muntu
[y] komeri emu, ngomuwendo gwaba-
ntu ba'mwe bweguli, mulikitwāla,
buli muntu (alibatwālira) abomuwe-
17 maye. Abāna ba Isiraeri nebakola
bwebatyo, nebakung'anya abalala

[e] Kubal. 11. 4, 5.
[f] Zab. 78. 24, 25; 105. 40. Yok. 6. 31, 32. 1 Kol. 10. 3.
[g] Nge. 30. 8. Mat. 6. 11.
[i] Kuv. 15. 25. Ma. 8. 2, 16.
[k] lu. 22. Lev. 25. 21.
[l] lu. 12. 13. Kubal. 16. 28–30.
[m] lu. 10. Is. 35. 2; 40. 5. Yok. 11. 4, 40.
[n] Kubal. 16. 11.
[o] 1 Sam. 8. 7. Luk. 10. 16. Bal. 13. 2.
[p] Kubal. 16. 16.
[r] Kuv. 13. 21. Kubal. 16. 19. 1 Basek. 8. 10, 11.
[s] Kubal. 11. 31. Zab. 105. 40.
[t] Kubal. 11. 9.
[u] Kubal. 11. 7. Nek. 9. 15. Zab. 78. 24; 105. 40.
[w] Yok. 6. 31, 49, 58. 1 Kol. 10. 3.
[y] lu. 36.

18 nyingi, abalala ntono. Awo bwe-
bāgerānga mu komeri, [z] eyakung'a-
nya enyingi nātafisawo, era eyaku-
ng'anya entono nātetaga; bākung-
19 'anya buli muntu nga bwalya. Mu-
sa nābagamba nti Omuntu talekawo
20 okutūsa enkya. Naye Musa neba-
tamuwulira; naye abamu mubo ne-
balekawo okutūsa enkya, nezāla e-
nvunyu, newunya: Musa nābakwa-
21 tirwa obusungu. Nebakung'anya
buli nkya, buli muntu nga bwalya:
era omusana bwegwayakānga neke-
22 reketa. Awo olunaku olwomukāga
bwerwatūkānga, nebakung'anya e-
mirundi ebiri e'mere, buli muntu
komeri biri: abakulu bona abekibī-
23 na neba'ja nebamugamba Musa. Nā-
bagamba nti Ekyo Mukama kyeya-
yogera nti Enkya kye [a] kiwu'mulo
ekikulu, Sabiti [a] entukuvu eri Mu-
kama: mwōkye byemwagala okwō-
kya, mufumbe byemwagala okufu-
mba; yona esigalawo mweterekere
24 ensibo okutūsa enkya. Nebeterekere-
ra okutūsa enkya, Musa nga bweya-
lagira: [b] netewunya, 'sō nemutaba
25 na nvunyu. Musa nāyogera nti Mu-
lye eno lero; kubanga lero ye Sabiti
eri Mukama; lero temugirabe mu
26 'tale. [c] Mukung'anye mu naku mu-
kāga; naye ku lunaku olwomusā-
27 nvu ye Sabiti, okwo teriberawo. A-
wo ku lunaku olwomusānvu neba-
genda abamu ku bantu okukung'a-
28 nya, nebatagiraba. Mukama nāmu-
gamba Musa nti [d] Mulitūsa wa oku-
gāna okukwata amatēka gānge nebi-
29 ragiro byānge? Mulabe, kubanga
Mukama abawa'de Sabiti, kyava a-
bawa ku lunaku olwomukāga e'mere
eyenaku ebiri; mutūle buli muntu
mu kifokye, tavānga omuntu yena
mu kifokye ku lunaku olwomusā-
30 nvu. Nebawu'mulānga abantu ku
31 lunaku olwomusānvu. Enyumba
ya Isiraeri nebagiita erinya lyayo
Manu: nefanana ngensigo za jada,
enjeru; nobuwomerevu bwayo bu-
fanana ngemigati egyomubisi gwe-
32 njuki. Musa nāyogera nti Ekyo kye
kigambo Mukama kyeyalagira, nti
Komeri eju'de eterekerwe emirembe
gya'mwe; balyoke balabe e'mere
gyenabalisa mu 'dungu bwenaba-
33 'gya munsi Eyemisiri. Musa nāmu-
gamba Aloni nti [e] Twāla ekibya o'se
munda komeri eju'de manu, okiteke
mu maso ga Mukama, ensibo yemi-
34 rembe gya'mwe. Nga Mukama bwe-
yalagira Musa, bwatyo Aloni nāki-
teka [f] mu maso gobujulirwa, okubē-
35 ra ensibo. Abāna ba Isiraeri neba-
lira manu [g] emyāka amakumi ana,
[i] okutūsa lwebātūka munsi eyaba-
ntu; nebalya manu okutūka mu
36 nsalo ezensi ya Kanani. Era kome-
ri kye kitūndu ekyekumi kya efa.

[z] 2 Kol. 8. 15.
[a] Lub. 2. 3. Kuv. 20. 8; 31. 15; 35. 3. Lev. 23. 3.
[b] lu. 20.
[c] Kuv. 20. 9, 10.
[d] 2 Basek. 17. 14. Zab. 78. 10, 22; 106. 13.
[e] Beb. 9. 4.
[f] Kuv. 25. 16, 21; 40. 20. Kubal. 17. 10. Ma. 10. 5. 1 Basek. 8. 9.
[g] Kubal. 33. 38. Ma. 8. 2, 3. Nek. 9. 20, 21. Yok. 6. 31, 49.
[i] Yos. 5. 12. Nek. 9. 15.

17 [a] Ekibina kyona ekyabāna ba
Isiraeri nebatambula okuva mu
'dungu lya Sini, mu bisulo byābwe,
mu kiragiro kya Mukama, nebasula
mu Lefidimu; 'sōnga tewali ma'zi
2 abantu banywe. Abantu [b] kyebava
bamuyombesa Musa, nebogera nti
Tuwe ama'zi tunywe. Musa nāba-
gamba nti Lwa ki okunyombesa
'nze? [c] Lwa ki okumukema Muka-
3 ma? Abantu nebaba nenyonta eyo
eyama'zi, abantu [d] nebamwemulu-
gunyiza Musa, nebogera nti Lwa ki
watu'gya Emisiri, okutu'ta 'fe nabā-
na ba'fe nebisibo bya'fe nenyonta?
4 Musa [e] nāmukābirira Mukama nga-
yogera nti Nābakola ntya abantu
bano? babulako katono [f] bankube
5 amainja. Mukama nāmugamba Mu-
sa nti [g] Ita mu maso gabantu, otwāle
wamu nāwe ku baka'de ba Isiraeri;
nomu'gogwo, [i] gwewakubya omu'ga,
ogukwate mu mukonogwo, ogende.
6 Laba 'nze [k] nāimirira mu masogo
eyo ku lwazi ku Kolebu; nāwe ono-
kuba olwazi, ama'zi ganāvamu, aba-
ntu banywe. Nākola bwatyo Musa
7 mu maso gabaka'de ba Isiraeri. Nā-
tūma ekifo erinya lyakyo [l] Masa ne
Meriba, olwokuyomba kwabāna ba
Isiraeri, nokubanga bākema Muka-
ma, nga bogera nti Mukama ali mu-
'fe nantiki?
8 [m] Abamaleki neba'ja, nebalwānyisa
9 Isiraeri mu Lefidimu. Musa nāga-
mba [n] Yosuwa nti Otulondere aba-
ntu, ogende, olwāne Nabamaleki: e-
nkya nāimirira ku ntiko yolusozi, o-
mu'go gwa Katonda nga guli mu mu-
10 konogwānge. Nākola bwatyo Yosu-
wa nga bweyamulagira Musa, nālwā-
na Nabamaleki: Musa ne Aloni ne
11 Kuli nebalinya ku ntiko yolusozi. A-
wo olwātuka Musa [o] bweyaimusa o-
mukonogwe, Isiraeri nāgoba: bweya-
gu'sā omukonogwe, Abamaleki ne-
12 bagoba. Naye emikono gya Musa
negitendewererwa; nebatwāla ejin-
ja nebaliteka wansiwe, nālitūlako;
Aloni ne Kuli nebawanirira emiko-
nogye, omu erui nomu erui; emiko-
nogye neginywera okutūsa enjuba
13 okugwa. Yosuwa nasūla Amaleki
14 nabantube nobwōgi bwekitala. Mu-
kama nāgamba Musa nti [p] Wandika
ekyo mu kitabo okubēra eki'jukizo
okibūlire Yosuwa mu matuge: nga
[r] ndisānguliraala oku'jukirwa kwa
15 Amaleki wansi we'gulu. Musa nā-
zīmba ekyōto, nākitūma erinya lya-
16 kyo Yakuwa bendera yānge: nāyo-
gera nti Mukama alai'de: Mukama
alirwāna ne Amaleki emirembe ne-
mirembe.

18 Yesero, kabona wa Midiani, mu-
ko'domi wa Musa, nāwulira byo-
na [a] Katonda byeyakolera Musa ne
'Isiraeri abantube, nti Mukama ya-
2 'gyamu Isiraeri mu Misiri. Yesero,
muko'domi wa Musa, nātwāla Zipo-
la, mukazi wa Musa, [b] bweyamugo-
3 ba, ye [c] nabānabe babiri; [d] erinya
lyomu mubo Geresomu; kubanga
yayogera nti Nali mugenyi munsi
4 etali yānge: nerinya eryomulala
Erieza; kubanga (yayogera nti) Ka-
tonda wa kitange yali mubezi wānge
nāmponya mu kitala kya Falao:
5 Yesero, muko'domi wa Musa, na'ja
nabānabe ne mukaziwe eri Musa mu
'dungu eryo gyeyasula ku [e] lusozi
6 lwa Katonda: nāgamba Musa nti
'Nze muko'domiwo Yesero nzi'ze
gyoli ne mukaziwo nabānabe bombi
7 wamu naye. Musa nāvayo okusi-
sinkana muko'domiwe, nākutama,
[f] nāmunywegera; nebabūzagana nti
[g] Otyano? nebaingira mu wema.
8 Musa nābūlira muko'domiwe byona
Mukama byeyakola Falao Nabami-
siri kulwa [h] Isiraeri, emirimu gyona
egyababerako mu 'kubo, era Muka-
9 ma [i] bweyabawonya. Yesero nāsa-
nyuka kulwobulūngi bwona Muka-
ma bweyakola Isiraeri, kubanga ya-
balokola mu mukono Gwabamisiri.
10 Yesero nāyogera nti Yebazibwe Mu-
kama eyabalokola mu mukono Gwa-
bamisiri, ne mu mukono gwa Falao;
eyalokola abantu mu mukono Gwa-
11 bamisiri. Kakano ntege'de nti Mu-
kama ye [k] mukulu okusinga bakato-
nda bona: wewawo mu [l] kigambo
12 [m] mwebenyumiririza kubo. Yesero,
muko'domi wa Musa, nātwāla eki-
webwayo ekyokebwa nesadaka eri
Katonda: Aloni na'ja, nabaka'de
bona aba Isiraeri, balye e'mere awa-
mu ne muko'domi wa Musa [n] mu
13 maso ga Katonda. Awo olwātuka
enkya Musa nātūla okubalamula a-
bantu: abantu nebaīmirira nga be-
tolo'de Musa okusoka enkya okutū-
14 sa olwegulo. Muko'domi wa Musa
bweyalaba byona byeyakolera aba-
ntu, nāyogera nti Kiki kino kyoko-
lera abantu? Lwa ki okutūla we'ka,
nabantu bona baimiri'de nga bakwe-
tolo'de okusoka enkya okutūsa o-
15 lwegulo? Musa nāgamba muko'do-
miwe nti Kubanga [o] abantu ba'ja
16 gyendi okubūza Katonda: bwebaba
[p] nekigambo, neba'ja gyendi; nā-
nge mbasalira omusāngo omuntu
ne mu'ne, [r] nembategēza amatēka
17 ga Katonda, nebiragirobye. Muko-
'domi wa Musa nāmugamba nti Eki-
18 gambo kyokola si kirūngi. Tolire-
ma kusirira 'gwe nabantu bano a-
bali awamu nāwe: kubanga ekiga-
mbo kizitowa okusinga bwoinza
'gwe; [s] toinza kukitukiriza we'ka.
19 Kakano wulira e'dobozi lyānge, nā-
kuteseza ebigambo, [t] Katonda abe
nāwe: [u] obabērere abantu eri Kato-

[a] Kuv. 16. 1. Kubal. 33. 12, 14.
[b] Kubal. 20. 3, 4.
[c] Ma. 6. 16. Zab. 78. 18, 41. Is. 7. 12. Mat. 4. 7. 1 Kol. 10. 9.
[d] Kuv. 16. 2.
[e] Kuv. 14. 15.
[f] 1 Sam. 30. 6. Yok. 8. 59; 10. 31.
[g] Ez. 2. 6.
[i] Kuv. 7. 20. Kubal. 20. 8.
[k] Kubal. 20. 10, 11. Zab. 78. 15, 20; 105. 41; 114. 8. 1 Kol. 10. 4.
[l] Kubal. 20. 13. Zab. 81. 7; 95. 8. Beb. 3. 8.
[m] Lub. 36. 12. Kubal. 24. 20. Ma. 25. 17. 1 Sam. 15. 2.
[n] Bik. 7. 45. Beb. 4. 8.
[o] Yak. 5. 16.
[p] Kuv. 34. 27.
[r] Kubal. 24. 20. Ma. 25. 19. 1 Sam. 15. 3, 7; 30. 1, 17. 2 Sam. 8. 12. Ezer. 9. 14.
[a] Zab. 44. 1; 77. 14, 15; 78. 4; 105. 5, 43; 106. 2, 8.
[b] Kuv. 4. 26.
[c] Bik. 7. 29.
[d] Kuv. 2. 22.
[e] Kuv. 3. 1, 12.
[f] Lub. 29. 13; 33. 4.
[g] Lub. 43. 27. 2 Sam. 11. 7.
[h] Zab. 78. 42; 81. 7; 106. 10; 107. 2.
[k] 2 Byom. 2. 5. Zab. 95. 3; 97. 9; 135. 5.
[l] Kuv. 1. 10; 5. 2, 7; 14. 8, 18.
[m] 1 Sam. 2. 3. Nek. 9. 10, 16, 29. Yob. 40. 11, 12. Zab. 31. 23; 119. 21. Luk. 1. 51.
[n] Ma. 12. 7. 1 Byom. 29. 22. 1 Kol. 10. 18, 21, 31.
[o] Lev. 24. 12. Kubal. 15. 34.
[p] Ma. 17. 8. 2 Sam. 15. 3. 1 Kol. 6. 1.
[r] Lev. 24. 15. Kubal. 15. 35; 27. 6; 36. 6-9.
[s] Kubal. 11. 14, 17. Ma. 1. 9, 12.
[t] Kuv. 3. 12.
[u] Kuv. 4. 16; 20. 19. Ma. 5. 5.

nda, *w* olete ensōnga eri Katonda:
20 *y* nāwe olibaigiriza amatēka nebira-
giro, era olibalaga *z* e'kubo eriba-
gwāni'de okuitamu, *a* nemirimu egi-
21 bagwāni'de okukola. Nate olabirire
mu bantu bona *b* abasaja abasāna,
c abatya Katonda, *d* abamazima, *e* a-
bakyawa amagoba agatali ga butu-
kirivu; obakuze kubo, babe abakulu
benkumi, nabakulu bebikumi, naba-
kulu bamakumi atāno, nabakulu
22 bamakumi: babasalire abantu omu-
sāngo *f* ebisera byona: *g* kale buli
nsōnga nene banākuleterānga 'gwe,
naye buli nsōnga ntono banāgira-
mulānga bo'ka: bwekityo kināberā-
nga kyangu ku'gwe, *i* nabo baneti-
23 kānga wamu nāwe. Bwolikola eki-
gambo ekyo, era Katonda bwaliku-
lagira bwatyo, nolyoka oīnza okugu-
mikiriza 'gwe, nabantu abo bona ba-
ligenda mu kifo kyābwe mu mire-
24 mbe. Awo Musa nāwulira e'dobozi
lya muko'domiwe, nākola byona
25 byeyayogera. Musa *k* nālonda aba-
saja abasānye mu Isiraeri yena, nā-
bakuza ku bantu, abakulu abenku-
mi, abakulu bebikumi, abakulu ba-
makumi atāno, nabakulu bamaku-
26 mi. Nebalamulānga abantu ebisera
byona; *l* ensōnga enzibu bāzireterā-
nga Musa, naye buli nsōnga ntono
27 bāgiramulānga bo'ka. Musa nāsī-
bula muko'domiwe; *m* nāgenda mu-
nsiye ye.

19 Mu mwezi ogwokusatu oluva-
nyuma abāna ba Isiraeri nga
bamaze okuva munsi Eyemisiri, ku
lunaku luli nebatūka mu 'dungu lya
2 Sinai. Bwebāva mu Lefidimu ne-
batūka mu 'dungu lya Sinai, neba-
kuba ewema mu 'dungu; Isiraeri
nāsīsira wali mu maso *a* golusozi.
3 Musa *b* nālinya eri Katonda, Mu-
kama nāmuita ngaima ku lusozi,
ngayogera nti Bwotyo bwolibaga-
mba enyumba ya Yakobo, nobabū-
lira abāna ba Isiraeri nti Mwalaba
4 byenakola Abamisiri, era *c* bwena-
situla 'mwe nebiwawatiro byempu-
5 ngu era bwenabaleta gyendi. Kale,
d kakano, bwemunāwulirānga e'do-
bozi lyānge dala, nemukwata enda-
gāno yānge, bwemutyo munābānga
e ekintu kyānge ekiganzi 'mwe mu
mawānga gona: *f* kubanga ensi yona
6 yānge: na'mwe mulimbērera *g* o-
bwakabaka bwa bakabona, *i* ne'gwā-
nga etukuvu. Bino bye bigambo
byolibabūlira abāna ba Isiraeri.
7 Musa na'ja nāita abaka'de ababa-
ntu, nāteka mu maso gābwe ebiga-
mbo bino byona Mukama byeyamu-
8 lagira. *k* Abantu bona neba'damu
awamu nebogera nti Byona byeya-
yogera Mukama tulibikola. Musa
nāleta nate ebigambo byabantu eri
9 Mukama. Mukama nāmugamba
Musa nti Laba, nji'ja gyoli mu
l kire ekizimbye, *m* abantu bawulire
bwenjogera nāwe, era baku'kirize
enaku zona. Musa nābūlira Mu-
10 kama ebigambo ebyabantu. Mu-
kama nāgamba Musa nti Genda eri
abantu, *n* obatukuze lero ne jo, era
11 *o* bayoze engoye zābwe, beteketeke
okutūsa olunaku olwokusatu: ku-
banga ku lunaku olwokusatu Mu-
kama *p* ali'kamu maso gabantu bona
12 ku lusozi Sinai. Nāwe olibatekera
abantu ensalo enjui zona, ngoyo-
gera nti Mwekūme, muleme okuli-
nya ku lusozi newakuba'de oku-
kwata ku nsalo yalwo: *r* buli ali-
kwata ku lusozi, talirema ku'tibwa:
13 omukono gwona guleme okumu-
kwatako, naye talirema kukubibwa
mainja oba kufumitwa; oba ensolo,
oba muntu, taliba mulamu: eng'o-
mbe bwerivuga enyo, balisemberera
14 olusozi. Musa na'ka ngava mu
lusozi (nga'ja) eri abantu, natukuza
abantu; nebayoza engoye zābwe.
15 Nāgamba abantu nti Mwetekeretek-
kere olunaku olwokusatu: *s* temu-
16 semberera mukazi. Awo ku lunaku
olwokusatu, bwebwakya enkya, ne-
waba *t* okubwātuka nokumyansa,
u nekire ekizimbye ku lusozi, *w* ne-
'dobozi eryeng'ombe edene enyo;
awo abantu bona abali mu lusīsira
17 *y* nebakankana. *z* Musa nāleta a-
bantu okuva mu lusīsira basisi-
nkane Katonda; nebaīmirira wansi
18 wolusozi. *a* Olusozi Sinai lwona
nerunyoka omu'ka, kubanga Mu-
kama yalu'kirako *b* mu muliro: *c* o-
mu'kagwalwo negunyoka ngomu'ka
gwekikōmi, *d* olusozi lwona neru-
19 kankana nyo. *e* E'dobozi lyeng'o-
mbe bweryavuga neryeyongera nyo,
f Musa nāyogera, Katonda *g* namu-
20 'damu ne'dobozi. Mukama na'ka
ku lusozi Sinai, ku ntiko yolusozi;
Mukama nāita Musa (okulinya) ku
21 ntiko yolusozi; Musa nālinya. Mu-
kama nāgamba Musa nti Serengeta,
olagire abantu, baleme okuwaguza
eri Mukama *i* okwekaliriza namaso,
abantu bangi baleme okubula mubo.
22 Era ne bakabona abāsemberera Mu-
kama, *k* betukuze, Mukama aleme
23 *l* okugwa kubo. Musa nāgamba
Mukama nti Abantu tebaīnza ku-
linya ku lusozi Sinai: kubanga
watulagira, ngoyogera nti *m* Teka
ensalo okwetolola olusozi, era olu-
24 tukuze. Mukama nāmugamba nti
Genda, oserengete; nāwe olirinya,
'gwe ne Aloni wamu nāwe; naye
bakabona nabantu baleme okuwa-
guza okulinya eri Mukama, aleme
25 okugwa kubo. Awo Musa nāsere-
ngeta eri abantu, nābabūlira.

w Kubal. 27. 5.
y Ma. 4. 1, 5; 5. 1; 6. 1, 2; 7. 11.
z Zab. 143. 8.
a Ma. 1. 18.
b lu. 25. Ma. 1. 15, 16; 16. 18. 2 Byom. 19. 5 10. Bik. 6. 3.
c Lub. 42. 18. 2 Sam. 23. 3. 2 Byom. 19. 9.
d Ez. 18. 8.
e Ma. 16. 19.
f lu. 26.
g lu. 26. Lev. 24. 11. Kubal. 15. 33; 27. 2; 36. 1. Ma. 1. 17; 17. 8.
i Kubal. 11. 17.
k Ma. 1. 15. Bik. 6. 5.
l Yob. 29. 16.
m Kubal. 10. 29, 30.
a Kuv. 3. 1, 12.
b Kuv. 20. 21. Bik. 7. 38.
c Ma. 32. 11. Is. 63. 9. Bik. 12. 14.
d Ma. 5. 2.
e Ma. 4. 20; 7. 6; 14. 2, 21; 26. 18; 32. 8, 9. 1 Basek. 8. 53. Zab. 135. 4. Lu. 8. 12. Is. 41. 8; 43. 1. Yer. 10. 16. Mala. 3. 17. Tit. 2. 14.
f Ma. 10. 14. Yob. 41. 11. Zab. 24. 1; 50. 12. 1 Kol. 10. 26, 28.
g Ma. 33. 2-4. 1 Pet. 2. 5, 9. Bik. 1. 6; 5. 10; 20. 6
i Lev. 20. 24, 26. Ma. 28. 9. Is. 62. 12. 1 Kol. 3. 17.
k Kuv. 24. 37. Ma. 26. 17.
l Ma. 4. 11. Zab. 18. 11, 12; 97. 2. Mat. 17. 5.
m Ma. 4. 12, 36. Yok. 12. 29, 30.
n Lev. 11. 44, 45. Beb. 10. 22.
o Lev. 15. 5.
p Kuv. 34. 5. Ma. 33. 2.
r Beb. 12. 20.
s 1 Sam. 21. 4, 5. 1 Kol. 7. 5.
t Beb. 12. 18, 19.
u 2 Byom. 5. 14.
w Bik. 1. 10; 4. 1.
y Beb. 12. 21.
z Ma. 4. 10.
a Ma. 4. 11; 33. 2. Balam. 5. 5. Zab. 68. 7, 8. Is. 6. 4. Kab. 3. 3.
b 2 Byom. 7. 1-3.
c Lub. 15. 17. Zab. 144. 5. Kub. 15. 8.
d Zab. 68. 8; 77. 18; 114. 7. Yer. 4. 24. Beb. 12. 26.
e lu. 13.
f Beb. 12. 21.
g Nek. 9. 13. Zab. 81. 7.
i Kuv. 3. 5. 1 Sam. 6. 19.
k Lev. 10. 3.
l 2 Sam. 6. 7, 8.
m Yos. 3. 4.

20 Katonda nayogera [a] ebigambo bino byona, ngayogera nti
2 [b] 'Nze Mukama Katondawo, eyaku'gya munsi Eyemisiri, mu nyumba eyobu'du.
3 [c] Tobānga na bakatonda balala wendi.
4 [d] Tewekolerānga ekifananyi ekyole, newakuba'de (ekifananyi) ekyekintu kyona kyona, ekiri wa'gulu mu 'gulu, newakuba'de ekiri wansi ku'taka, newakuba'de ekiri mu ma-
5 'zi agali wansi we'taka: [e] tobivūnamirānga ebyo, 'sō tobiwerezānga: kubanga 'nze Mukama Katondawo [f] ndi Katonda wa bu'gya, [g] abiwalana ku bāna ebibi bya bajaja bābwe okutūsa ku mirembe egyokubanakasatwe nekubanakana, egyabantu
6 abankyawa; [i] era a'diramu abantu nga nkumi nenkumi abanjagala, abakwata amatēka gānge.
7 [k] Tolairirānga bwerēre erinya lya Mukama Katondawo: kubanga mu maso ga Mukama [l] omusāngo gulimusinga omuntu alairira obwerēre erinyalye.
8 [m] 'Jukira olunaku olwa Sabiti,
9 okulutukuzānga. [n] Enaku omukāga okolānga emirimugyo gyona:
10 naye [o] olunaku olwomusānvu ye Sabiti eri Mukama Katondawo: (olunaku olwo) tolukolerāngamu mirimu gyona gyona; 'sō nāwe we'ka, newakuba'de omwānawo omulenzi, newakuba'de muwalawo, newakuba'de omu'duwo, newakuba'de omuzānawo, newakuba'de ebisolobyo, newakuba'de [p] mu'na'gwānga
11 ali omumwo: kubanga [r] mu naku omukāga Mukama mweyakolera e-'gulu nensi, enyanja, nebintu byona ebirimu, nāwu'mulira ku lunaku olwomusānvu: Mukama kyeyava aluwa omukisa olunaku olwa Sabiti, nālutukuza.
12 [s] Kitawo ne nyoko obasāngamu ekitibwa: enakuzo zibe nyingi kunsi gyakuwa'de Mukama Katondawo.
13 [t] To'tānga.
14 [u] Toyendānga.
15 [w] To'bānga.
16 [y] Towairizānga muntu mu'no.
17 [z] Tewegombānga enyumba ya muntu mu'no, [a] tewegombānga mukazi wa muntu mu'no, newakuba'de omu'duwe, newakuba'de omuzānawe, newakuba'de enteye, newakuba'de endogoiye, newakuba'de buli kintu ekya muntu mu'no.
18 [b] Abantu bona nebalaba okubwātuka, nenjota, ne'dobozi lyeng'ombe, nolusozi nga lunyoka omu'ka: abantu bwebālaba nebakankana, ne-
19 baīmirira wala. Nebagamba Musa nti [c] 'Gwe yogera na'fe, bwetunāwulira: naye Katonda aleme okwo-
20 gera na'fe, tuleme okufa. Musa nāgamba abantu nti Temutya: kubanga [d] Katonda a'ze okubakema, era [e] entisaye ebere mu maso ga-
21 'mwe, muleme okwonōna. Abantu nebaīmirira wala, Musa nāsemberera [f] ekizikiza ekiku'te Katonda gyali.
22 Mukama nāgamba Musa nti Bwotyo bwogamba abāna ba Isiraeri nti 'Mwe mwe'ka mulabye nga [g] nyimye mu 'gulu okwogera na-
23 'mwe. Temukolānga [i] bakatonda balala wendi, bakatonda befeza, newakuba'de bakatonda bezābu, te-
24 mubekolerānga. Ekyōto ekye'taka onkolere, o'sēko ebyo byowayo ebyōkebwa nebyo byowayo olwemirembe, endigazo nentezo: buli [k] wantu wenji'jukirizānga erinya lyānge ndi'ja gyoli nānge [l] ndikuwa
25 omukisa. Era [m] bwolinkolera ekyōto ekyamainja, tokizimbyānga mainja agatemebwa: kubanga bwolikiimusako ekyumakyo, ngokirete-
26 'de obugwagwa. 'So tolinyānga ku kyōto kyānge ku madāla, oleme okukunamirako.

21 Egyo gye misāngo [a] gyoliteka mu maso gābwe.
2 [b] Bwogulānga omu'du Omwebulaniya, awererezānga emyāka mukāga: awo ogwomusānvu aligenda
3 ne'dembe bwerēre. Obanga ya'ja omu, agendānga omu: obanga alina omukazi, mukaziwe agendānga na-
4 ye. Mukamawe bwamuwānga omukazi nāmuzālira abāna abobulenzi oba abāna abobuwala; omukazi nabānabe balibēra ba muka-
5 mawe, naye agendānga omu. [c] Naye omu'du bwayogererānga dala nti Njagala mukama wānge, mukazi wānge, nabāna bānge; sagala ku-
6 genda ne'dembe: awo mukamawe amuletānga eri Katonda, amuletānga ku lu'gi oba ku mufubeto; ne mukamawe [d] amuwu'mulānga okutu nolukato; anāmuwerezānga enaku zona.
7 Omuntu [e] bwatundānga omuwalawe okubēra omuzāna, tagendānga
8 [f] ngaba'du bwebagenda. Obanga tasanyusa mukamawe, eyamuwasa, amulekānga okununulibwa: okumuguza ba'na'gwānga taligirwa,
9 kubanga amulimbye. Obanga amugabira omwānawe, amukolānga nga-
10 bawala. Obanga awasa omulala; e'mereye, nengoyeze [g] nebigambobye ebyobugole tabikendezāngako.
11 Era bwatamukolerānga ebyo byonsatule, aligenda bwerēre, awatali bintu.
12 [i] Akubānga omuntu okumu'ta,
13 talemānga ku'tibwa. Era omuntu

[a] Yob. 31. 9. Nge. 6. 29. Yer. 5. 8. Mat. 5. 28.
[b] Beb. 12. 18.
[c] Ma. 5. 27. Ma. 18. 16. Bag. 3. 19, 20.
[d] Lub. 22. 1. Ma. 13. 3.
[e] Ma. 4. 10; 6. 2; 10. 12; 17. 13, 19; 19. 20; 28. 58. Nge. 3. 7; 16. 6. Is. 8. 13.
[f] Ma. 5. 5. 1 Basek. 8. 12.
[g] Ma. 4. 36. Nek. 9. 13.
[i] Kuv. 32. 1, 2, 4. 1 Sam. 5. 4, 5. 2 Basek. 17. 33. Ez. 20. 39. Dan. 5. 4, 23. Zef. 1. 5. 2 Kol. 6. 14-16.
[k] Ma. 12. 5, 11, 21; 14. 23; 16. 6, 11; 26. 2. 1 Basek. 8. 43; 9. 3. 2 Byom. 6. 6; 7. 16; 12. 13. Ezer. 6. 12. Nek. 1. 9. Zab. 74. 7. Yer. 7. 10, 12.
[l] Lub. 12. 2. Ma. 7. 13.
[m] Ma. 27. 5. Yos. 8. 31.
[a] Ma. 6. 1.
[b] Lev. 25. 39-41. Ma. 15. 12. Yer. 34. 14.
[c] Ma. 15. 16, 17.
[d] Zab. 40. 6.
[e] Nek. 5. 5.
[f] Iu. 2, 3.
[g] 1 Kol. 7. 5.
[i] Lub. 9. 6. Lev. 24. 17. Kubal. 35. 30, 31. Mat. 26. 52.

[k] Kubal. 35. 22. Ma.19. 4, 5.
[l] 1 Sam. 24. 4, 10, 18.
[m] Kubal. 35. 11. Ma. 19. 3. Yos. 20. 2.
[n] Kubal. 15. 30; 35. 20. Ma. 19. 11, 12. Beb. 10. 26.
[o] 1 Basek. 2. 28-34. 2 Basek. 11. 15.
[p] Ma. 24. 7.
[r] Lub. 37. 28.
[s] Kuv.22.4.
[t] Lev. 20. 9. Nge. 20. 20. Mat. 15. 4. Ma'k.7.10.
[u] Lub. 4. 15, 24.
[w] Lev. 25. 45, 46.
[y] lu. 30. Ma. 22. 18, 19.
[z] Lev. 24. 20. Ma. 19. 21. Mat. 5. 38.
[a] Lub. 9. 5.
[b] Kubal. 35. 31.
[c] Zek. 11. 12, 13. Mat.26.15.

[k] bwatatēgānga, naye Katonda [l] amuteka mu mukonogwe; oyo [m] ndiku-
14 lagirira ekifo kyali'dukiramu. Omuntu bwa'jānga [n] ngagira ekyejo ku mu'ne, okumu'ta nolukwe; [o] omu'gyānga ku kyōto kyānge, afe.
15 Akubānga kitawe oba nyina, talemānga ku'tibwa.
16 [p] A'bānga omuntu [r] nāmutunda, oba [s] bwalabikānga mu mukonogwe, talemānga ku'tibwa.
17 [t] Akolimirānga kitawe oba nyina, talemānga ku'tibwa.
18 Era abantu bwebalwānānga, omuntu omu nākuba mu'ne ejinja oba kikonde, nātafa naye nāmala agala-
19 mizibwa ku kitanda: bwagolokokānga nāvayo nāsenvulira ku mu'go, eyamukuba nga tazi'za musāngo: naye amugatānga olwokutūlakwe, era alimuwonyeza dala.
20 Era omuntu bwakubānga omu'duwe oba muzānawe nomu'go bwafānga (ngakyali) wansi womukonogwe; [u] talemānga kubonerezebwa.
21 Naye, bwalwāngawo ngenaku ebiri, tabonerezebwānga: kubanga [w] oli bye bintubye.
22 Era abantu bwebalwānalwānānga, ne bakola obubi omukazi alina olubuto, olubuto neruvamu, naye akabi kona nekatabawo: talemānga kuliwa, nga 'ba womukazi bwalimusalira; [y] aliriwa ngabalamuzi
23 bwebalagirānga. Naye akabi bwekabāngawo, owāngayo obulamu o-
24 lwobulamu, [z] eriso olweriso, erinyo olwerinyo, omukono olwomukono,
25 ekigere olwekigere, okwōkebwa olwokwōkebwa, ekiwundu olwekiwundu, okukubibwa olwokukubibwa.
26 Era omuntu bwakubānga eriso lyomu'duwe, oba eriso lyomuzānawe naliziba; amuwānga e'dembe
27 olwerisolye. Omuntu bwakubānga erinyo lyomu'duwe oba erinyo lyomuzānawe, amuwānga e'dembe olwerinyolye.
28 Era ente bwetomerānga omusaja oba mukazi okuba'ta, [a] ente teremānga kukubibwa mainja, 'sō nenyama yayo teribwānga; naye na-
29 nyini nte nga taliko musāngo. Naye ente nga yamanyira okutomeza amayembe e'da, nanyiniyo nābūlirwa 'sō nātagisiba, naye bwe'tānga omusaja oba mukazi; ente ekubibwānga amainja, era ne nanyiniyo
30 a'tibwānga. Bwebamusalirānga olufubānja, awāngayo ebintu byebamusali'de byona [b] okununula obula-
31 mubwe. Bwetomerānga omwāna owobuleuzi oba omwāna owobuwala,
32 akolebwānga omusāngo ogwo. Ente bwetomerānga omu'du oba muzāna; awāngayo eri mukama wābwe ebitūndu [c] ebyefeza amakumi asatu, era nente ekubibwānga amainja.
33 Era omuntu bwabikulānga obunya oba omuntu bwasimānga obunya natabubikako, ente oba endogoi
34 negwamu, nanyini bunya amuliirānga omuwendo gwente; awāngayo efeza eri nanyinizo, (nekisolo) ekifu'de kiberānga kikye.
35 Era ente yomuntu bwetomerānga ente eyomulala nemala egi'ta; batundānga ente (ekyali) enamu, nebagabana omuwendo gwayo; era
36 nefu'de bagigabanānga. Oba bwekimanyibwānga nti ente yamanyira okutomeza amayembe e'da, nanyiniyo nātagisiba; talemānga kuliwa ente olwente, (nekisolo) ekifu'de kiberānga kikye.

22 Omuntu bwa'bānga ente, oba endiga, nāmala agi'ta oba kugitunda; a'zāngawo ente tāno olwente,
2 [a] nendiga nya olwendiga. [b] Omu'bi bwalabibwānga ngasima nākubibwa nāmala afa, tewabānga (musāngo)
3 [c] gwa musai kululwe. Oba enjuba bweba ngevu'deyo kuye, wabānga omusāngo ogwomusai kululwe: kimugwāni'de okuliwa; obanga talina kintu, atundibwānga olwoku'ba-
4 kwe. Kyeya'ba bwekirabikānga [d] mu mukonogwe (nga kikyali) biramu, oba nte, oba ndogoi, oba ndiga; a'zāngawo biri.
5 Omuntu bwalisānga olusuku oba nimiro yemizabibu, bwagirekānga ensoloye nerya ku lusuku olwomuntu omulala; aliwānga ku byolusukulwe ebisinga. ne ku byenimiroye eyemizabibu ebisinga.
6 Omuliro bwegwākānga negulinya ku magwa, emitwalo gyeng'ano oba eng'ano ngekyamera oba nimiro nebimala bisirira; akumānga omuliro, talemānga kuliwa.
7 Omuntu bwateresānga mu'ne efeza oba bintu, nebamala babi'bira mu nyumbaye; omu'bi bwanalabi-
8 kānga aliwānga emirundi ebiri. Omu'bi bwatalabikānga, nanyini nyumba asembererānga Katonda, (okulaba) obanga teyateka mukonogwe
9 ku bintu bya mu'ne. Kubanga buli kigambo ekyokwōnōna, oba olwente, oba olwendogoi, oba olwendiga, oba olwengoye, oba olwa buli kibuze, omuntu kyayogerako nti Kye kino, [e] ensonga eyabo bombi eretebwānga eri Katonda; oli Katonda gwasalirānga omusāngo aliwānga emirundi ebiri.
10 Omuntu bwateresānga mu'ne endogoi, oba nte, ndiga, oba nsolo yona; nayo nemala efa, oba kufafagana, oba kugobebwa nga tewali
11 muntu alaba: [f] ekirairo kya Mukama kiberānga wakati wābwe bombi,

[a] 2 Sam. 12. 6. Nge. 6. 31. Luk. 19. 8.
[b] Mat. 24. 43.
[c] Kubal. 35. 27.
[d] Kuv. 21. 16.
[e] Ma. 25. 1.
[f] Beb. 6. 16.

obanga teyateka mukonogwe ku bintu bya mu'ne; nanyiniyo aki'kiri-
12 zānga, 'sō taliwānga. Naye bwebi-
'bwānga kuye, amuliirānga nanyi-
13 niyo. Bwetāgulwatāgulwānga, agi-
retānga ebe omujulirwa; tamuliirānga olwetāgu'dwa.
14 Era omuntu bwasabānga ekintu eri mu'ne, nekyōnōneka, oba neki-
fa, nga taliwo nanyinikyo, talemā-
15 nga kumuliira. Nanyinikyo bwa-
bāngawo, tamuliirānga: bwekibā-
nga ekyempēra, nga kya'ja lwa mpē-
ra yakyo.
16 Era omuntu [g] bwasendasendānga omuwala omuto atanayogerezebwa nāmala amwōnōna, talemānga kuliwa ebintu ebyobu'ko kululwe alyo-
17 ke abēre mukaziwe. Kitawe bwa-
gānirānga dala okumumuwa, aliwā-
nga ku [i] muwendo ogwokwogereza abawala abato.
18 [k] Omukazi omulogo tomulekānga mulamu.
19 [l] Buli asulānga nensolo, talemā-
nga ku'tibwa.
20 [m] Awāngayo sadaka eri katonda yena, wabula eri Mukama ye'ka, a-
21 zikirizibwānga dala. Era mu'na-
'gwānga [n] tomwōnōnānga, 'sō tomu-
kolānga bubi: kubanga mwāli ba-
22 'na'gwānga munsi Eyemisiri. Buli namwandu ne [o] mulekwa temuba-
23 bonyabonyānga. Bwonobabonya-
bonyānga na katono, [p] bwebanānkā-
birānga nze, siremēnga [r] kuwulira
24 kukāba kwābwe; era [s] obusungu bwānge bulyāka nyo, nānge nāba-
'tānga nekitala; [t] ne bakazi ba'mwe baliba banamwandu, nabāna ba'mwe bamulekwa.
25 [u] Bwowolānga buli omu mu bantu bānge ali nāwe efeza nga mwāvu, tomubererānga ngeyamubanja, 'sō
26 temumusalirānga magoba. [w] Bwo-
singirwānga ekyambalo kya mu'no, omudizāngayo enjuba nga tenagwa:
27 kubanga ekyo kye kimubika kyo'ka, kye kyambalokye ekyomubirigwe: anebika ki? awo, bwanānkābirā-
nga, nāwulirānga; [y] kubanga nina ekisa.
28 [z] Tovumānga Katonda, 'sō tokoli-
29 mirānga omukulu wabantubo. To-
lwānga kuwayo ku bungi [a] obwebi-
balabyo nomwengegwo. [b] Omube-
ryeberye mu bānabo omumpānga.
30 [c] Bwotyo bwonokolānga era nente-
zo, nendigazo: [d] enaku musānvu ebērānga ne nyina wayo; ku luna-
ku olwomunana ogimpānga 'nze.
31 Era munābānga [e] abantu abatuku-
vu gyendi: kyemunāvānga [f] mule-
ma okulya ku nyama ensolo gyezise mu nsiko; mugisūlirānga embwa.

23 [a] To'KIRIZĀNGA kigambo kya bu-
limba: totekānga mukonogwo a-
wamu nabatali batukirivu okubera
2 [b] omujulirwa owobulimba. [c] Togo-
bererānga bangi okukola obubi;
[d] 'sō toyogerānga mu nsōnga okyā-
me eri abangi okukyusa omusāngo:
3 'sō tomusalirizānga omwāvu mu nsōngaye.
4 [e] Bwosangānga ente eyomulabe-
wo oba ndogoiye ngekyama, tole-
5 mānga kugimuletera nate. [f] Bwo-
labānga endogoiye akukyaye nge-
galamizibwa wansi womugugu gwa-
yo, bwoyagalānga obutamubera, tolemānga kumubera.
6 [g] Tokyusānga musāngo gwa mwā-
7 vuwo mu nsōngaye. [i] Webalamānga mu kigambo ekyobulimba; [k] 'sō to-
mu'tānga atalina kabi nomutukirivu: kubanga [l] sirifūla omubi oku-
8 ba omutukirivu. Era [m] towebwā-
nga kirabo: kubanga ekirabo kiba-
ziba amaso abatunula, kikyusa ebi-
9 gambo byabatukirivu. [n] Tokolānga bubi mu'na'gwānga: kubanga 'mwe mumanyi omutima gwomu'na'gwā-
nga, kubanga mwali ba'na'gwānga munsi Eyemisiri.
10 Era [o] emyāka mukāga osigānga ensiyo, nokung'anyānga ebibala
11 byayo: naye omwāka ogwomusā-
nvu ogiwu'muzānga ereme okubēra nemirimu; abāvu ababantubo balyo-
ke balye: gyebalekāngawo ensolo eyomunsiko egiryānga. Bwotyo bwonokolānga olusukulwo olwemi-
12 zabibu, nolwemizeituni. [p] Enaku omukāga kolānga emirimugyo, ne ku lunaku olwomusānvu wu'mulā-
nga: enteyo nendogoiyo ziryoke ziwu'mule, nomwāna owomuzānawo, ne mu'na'gwānga bafune amānyi.
13 Era mu bigambo byona byenabaga-
mba, [r] mwekūmānga: [s] 'sō toyogerā-
nga na katono erinya lya bakatonda abalala newakuba'de okuwulikika mu kamwāko.
14 Buli mwāka [t] emirūndi esatu one-
15 kūmirānga embaga. Embaga e-
yemigati egitazimbulukuswa ogye-
kūmānga: enaku musānvu olyānga egitazimbulukuswa, nga bwenaku-
lagira, mu biro ebyatekebwawo mu mwezi gwa Abibu [kubanga mwogwo mwemwavira mu Misiri]; [u] sō temulabikānga busa mu
16 maso gānge nomu: era [w] embaga yokunoga ebibala ebiberyeberye ebyemirimugyo, byewasiga mu nimiro: era [y] embaga eyokukungula ku nkomerero yomwāka, bwokungulānga emirimugyo mu nimiro.
17 Buli mwāka emirūndi esatu abasajabo bona balabikānga mu maso ga Mukama Katonda.
18 [z] Towāngayo musai gwa sadaka yā-

[g] Ma. 22. 28, 29.
[i] Lub. 34. 12.
[k] Lev. 19. 26, 31; 20. 27.
Ma. 18. 10, 11.
1 Sam. 28. 39.
[l] Lev. 18. 23; 20. 15.
[m] Kubal. 25. 2, 7, 8.
Ma. 13. 1, 2, 5, 6, 9, 13-15; 17. 2, 3, 5.
[n] Kuv. 23. 9.
Lev. 19. 33; 25. 35.
Ma. 10. 19.
Yer. 7. 6.
Zek. 7. 10.
Mala. 3. 5.
[o] Ma. 10. 18; 24. 17; 27. 19.
Zab. 94. 6.
Is. 1. 17, 23; 10. 2.
Ez. 22. 7.
Zek. 7. 10.
Yak. 1. 27.
[p] Yob. 35. 9.
Luk. 18. 7.
[r] Yob. 34. 28.
Zab. 18. 6; 145. 19.
Yak. 5. 4.
[s] Zab. 69. 24.
[t] Zab. 109. 9.
[u] Lev. 25. 35-37.
Ma. 23. 19, 20.
Zab. 15. 5.
Ez. 18. 8, 17.
[w] Ma. 24. 6, 10, 13, 17.
Yob. 22. 6; 24. 39.
Nge. 20. 16; 21. 27.
Ez. 18. 7, 16.
[y] Kuv. 34. 6.
2 Byom. 30. 9.
Zab. 86. 15.
[z] Mub. 10. 20.
Bik. 23. 5.
Yud. 8.
[a] Kuv. 23. 16, 19.
Nge. 3. 9.
[b] Kuv. 13. 2, 12; 34. 19.
[c] Ma. 15. 19.
[d] Lev. 22. 27.
[e] Kuv. 19. 6.
Lev. 19. 2.
Ma. 14. 21.
[f] Lev. 22. 8.
Ez. 4. 14; 44. 31.

[a] Zab. 101. 5.
Nge. 10. 18.

[b] Ma. 19. 16-18.
Zab. 35. 11.
Nge. 19. 5, 9, 28; 24. 28.
1 Basek. 21. 10, 13.
Mat. 26. 59-61.
Bik. 6. 11, 13.
[c] Lub. 7. 1; 19. 4, 7; 32. 1, 2.
Yos. 24. 15.
1 Sam. 15. 9.
1 Basek. 19. 10.
Yob. 31. 34.
Nge. 1. 10, 11, 15; 4. 14.
Mat. 27. 24, 26.
Ma'k. 15. 15.
Luk. 23. 23.
Bik. 24. 27; 25. 9.
[d] Lev. 19. 15.
Ma. 1. 17.
Zab. 72. 2.
[e] Ma. 22. 1.
Yob. 31. 39.
Nge. 24. 17; 25. 21.
Mat. 5. 44.
Bal. 12. 20.
1 Bas. 5. 15.
[f] Ma. 22. 4.
[g] Ma. 27. 19.
Yob. 31. 13, 21.
Mub. 5. 8.
Is. 10. 1, 2.
Yer. 5. 28; 7. 6.
Am. 5. 12.
Mala. 3. 5.
[i] Lev. 10. 11.
Luk. 3. 14.
Bef. 4. 25.
[k] Ma. 27. 25.
Zab. 9. 4, 21.
Nge. 17. 15, 26.
Mat. 27. 4.
[l] Kuv. 34. 7.
Bal. 1. 18.
[m] Ma. 16. 19.
1 Sam. 8. 3; 12. 3.
2 Byom. 19. 7.
Zab. 26. 10.
Nge. 15. 27; 17. 8, 23; 29. 4.
Is. 1. 23; 5. 23; 33. 15.
Ez. 22. 12.
Am. 5. 12.
Bik. 24. 26.
[n] Ma. 10. 19; 24. 14, 17.
Zab. 94. 6.
Ez. 22. 7.
[o] Lev. 25. 3, 4.
[p] Lev. 20. 8, 9.
Ma. 5. 13.
Luk. 13. 14.
[r] Ma. 4. 9.
Zab. 39. 1.
Bef. 5. 15.
1 Tim. 4. 16.
[s] Ma. 12. 3.
Yos. 23. 7. Zab. 16. 4. Kos. 2. 17. Zek. 13. 2. [t] Kuv. 34. 23. Ma. 16. 16. [u] Kuv. 34. 20. Ma. 16. 16. [w] Kuv. 34. 22. Lev. 23. 10. [y] Ma. 16. 13. [z] Kuv. 12. 8; 34. 25. Lev. 2. 11. Ma. 16. 4.

nge wamu nemigati egizimbulukuswa; 'sō namasavu agembaga yānge tegasigalāngawo ekiro kyona okutū-
19 ka enkya. [a] Ebiberyeberye ebyebisoka okubala ebyensiyo obiretānga mu nyumba ya Mukama Katondawo. [b] Tofumbirānga omwāna gwembuzi mu mata ga nyina gwayo.
20 [c] Laba, ntuma malaika mu masogo, akukūme mu 'kubo, akulete
21 mu kifo kyenatekateka. Mumutunulire, mumuwulire e'dobozirye; [d] temumusunguwaza; kubanga [e] talibasonyiwa okwōnōna kwa'mwe; kubanga [f] erinya lyānge liri mu-
22 ndaye. Naye bwonowulirirānga dala e'dobozirye, nokolānga byona byenjogera; bwekityo nābabēररānga [g] omulabe abalabebo, ndi-
23 baziiza abakuziiza. Kubanga malaika wānge alikulembera mu masogo, [i] alikuingiza eri Omwamoli, neri Omukiti, neri Omuperizi, neri Omukanani, neri Omukivi, neri Omuyebusi: nānge ndi-
24 bazikiriza. [k] Tovūnamirānga bakatonda bābwe, 'sō tobawerezānga, [l] sō tokolānga ngebikolwa byābwe: naye [m] olibasūlira dala, era oli-
25 menyamenya empagi zābwe. Era [n] munāwerezānga Mukama Katonda wa'mwe, naye [o] aligiwa omukisa e'mereyo nama'zigo; [p] nānge ndi'gyawo endwa'de wakati wa-
26 'mwe. [r] Tewaliba kirivamu olubuto, newakuba'de ekigumba, mu nsiyo: [s] omuwendo gwenakuzo ndi-
27 gutukiriza. Ndisindika [t] entisa yānge mu masogo, [u] ndibateganya abantu bona bolitūkako, ndikukyusiza [w] amabega gābwe abalabebo
28 bona. Era ndisindika [y] enumba mu masogo, eribagoba Omukivi, Nomukanani, Nomukiti, mu masogo.
29 [z] Siribagoba mu masogo mu mwāka ogumu; ensi ereme okuziika, 'sō nensolo eyomunsiko ereme o-
30 kweyongera ku'gwe. Katono katono ndibagoba mu masogo, okutūsa lwolyeyongera, nosikira ensi.
31 [a] Era ndi'sāwo ensaloyo okuva ku Nyanja Emyufu okutūka ku nyanja Eyabafirisiti, nokuva mu 'dungu okutūka ku Mu'ga: kubanga [b] ndiwayo mu mukono gwa'mwe abatu'de munsi; nāwe olibagoba
32 ma masogo. [c] Tolagānānga ndagāno nabo, 'sō ne bakatonda bā-
33 bwe. Tebatūlānga munsiyo, baleme okukwōnōnya ku'nze: kubanga bwoliwereza bakatonda bābwe, [d] tekirirema kukubērera kyambika.

[a] Kuv. 22. 29. Kubal. 18. 12, 13. Ma. 26. 10. Nek. 10. 35.
[b] Kuv. 34. 26. Ma. 14. 21.
[c] Kuv. 14. 19; 32. 34; 33. 2, 14. Kubal. 20. 16. Yos. 5. 13. Zab. 91. 11. Is. 63. 9.
[d] Zab. 78. 40, 56. Bef. 4. 30. Beb. 3. 10, 16.
[e] Kuv. 32. 34. Kubal. 14. 35. Ma. 18. 19. Yos. 24. 19. Yer. 5. 7. Beb. 3. 11. 1 Yok. 5. 16.
[f] Is. 9. 6. Yer. 23. 6. Yok. 10. 30, 38.
[g] Lub. 12. 3. Ma. 30. 7. Yer. 30. 20.
[i] Yos. 24. 8, 11.
[k] Kuv. 20. 5.
[l] Lev. 18. 3. Ma. 12. 30, 31.
[m] Kuv. 34. 13. Kubal. 33. 52. Ma. 7. 5, 25; 12. 3.
[n] Ma. 6. 13, 10. 12, 20; 11. 13, 14; 13. 4. Yos. 22. 5; 24. 14, 15, 21, 24. 1 Sam. 7. 3; 12. 20, 24. Mat. 4. 10.
[o] Ma. 7. 13; 28. 5, 8.
[p] Kuv. 15. 26. Ma. 7. 15.
[r] Ma. 7. 14; 28. 4. Yob. 21. 10. Mala. 3. 10, 11.
[s] Lub. 25. 8; 35. 29. 1 Byom. 23. 1. Yob. 5. 26; 42. 17. Zab. 55. 23; 90. 10.
[t] Lub. 35. 5. Kuv. 15. 14, 16. Ma. 2. 25; 11. 25. Yos. 2. 9, 11. 1 Sam. 14. 15.

24 Nāgamba Musa nti Linya eri Mukama, 'gwe ne Aloni, [a] Nadabu, ne Abiku, [b] nensānvu eyabaka'de ba Isiraeri; era musinzize
2 wala: Musa [c] ye'ka asemberere Mukama; naye bo baleme okusembera; 'so abantu baleme okulinya
3 awamu naye. Musa na'ja nāgamba abantu ebigambo byona ebya Mukama, nemisāngo gyona: abantu bona neba'damu ne'dobozi limu, nebogera nti [d] Ebigambo byona Mukama byayoge'de tulibikola.
4 Musa nāwandika ebigambo byona ebya Mukama, nāgolokoka enkya mu makya, nāzīmba ekyōto wansi wolusozi, nempagi [e] kumi na biri, ngebika ekumi nebibiri ebya Isi-
5 raeri. Nātuma abavubuka ababāna ba Isiraeri, nebōkya ebyokwōkya, nebawayo ebiwebwayo olwemire-
6 mbe ebyente eri Mukama. Musa [f] natwāla ekitūndu kyomusai, nākifuka mu bibya; nekitūndu kyomu-
7 sai, nākimānsira ku kyōto. Nātōla [g] ekitabo ekyendagāno, nāsoma mu matu gabantu: nebogera nti Byona Mukama byayoge'de tulibikola, era
8 tuliwulira. Musa nātōla omusai, nāgumānsira ku bantu, nāyogera nti [i] Laba omusai ogwendagāno, Mukama gyalagānye na'mwe mu
9 bigambo bino byona. Musa nālyoka alinya, ne Aloni, Nadabu, ne Abiku, nensānvu eyabaka'de ba
10 Isiraeri: [k] nebalaba Katonda wa Isiraeri; ne wansi webigerebye newāba ngomulimu [l] ogwamainja amālire aga safiro, agafanana [m] nge-
11 'gulu lye nyini okutangāla. 'Sō ku bakungu babāna ba Isiraeri [n] nātatekako mukonogwe: [o] nebamulaba Katonda, [p] nebalya nebanywa.
12 Mukama nāgamba Musa nti Linya gyendi ku lusozi, obēreyo: [r] nānge ndikuwa ebipande byamainja, namatēka nekiragiro, byempa-
13 ndise, obiigirize. Musa nāgolokoka ne Yosuwa [s] omuwerezawe: Musa nālinya ku lusozi lwa Kato-
14 nda. Nāgamba abaka'de nti Mutulindirire wano, okutūsa lwetulibā'jira nate: ne Aloni ne Kuli, laba, bali wamu na'mwe: buli alina e-
15 nsōnga, asemberere bo. Musa nālinya ku lusozi, [t] ekire nekibika
16 olusozi. [u] Ekitībwa kya Mukama nekibēra ku lusozi Sinai, ekire nekirubi'kira, enaku mukaga: ku lunaku olwomusānvu nāita Musa
17 ngaima wakati wekire. Ekifanaayi kyekitībwa kya Mukama nekiba [w] ngomuliro ogwāka ku ntiko yolusozi mu maso gabāna ba Isi-
18 raeri. Musa nāingira wakati mu kire, nālinya ku lusozi: Musa nāmala ku lusozi enaku amakumi ana emisana nekiro.

[a] Kuv. 28. 1. Lev. 10. 1, 2.
[b] Kuv. 1. 5. Kubal. 11. 16.
[c] nyi. 13, 15, 18.
[d] Ma. 5. 27. Bag. 3. 19, 20.
[e] Lub. 28. 18; 31. 45.
[f] Beb. 9. 18.
[g] Beb. 9. 19.
[i] Beb. 9. 20; 13. 20. 1 Pet. 1. 2.
[k] Lub. 32. 30. Kuv. 3. 6. Balam. 13. 22. Is. 6. 1, 5. Kuv. 33. 20, 23. Yok. 1. 18. 1 Tim. 6. 16. 1 Yok. 4. 12.
[l] Ez. 1. 26; 10. 1. Kub. 4. 3.
[m] Mat. 17. 2.
[n] Kuv. 19. 21.
[o] Lub. 16. 13; 32. 30. Kuv. 33. 20. Ma. 4. 33. Balam. 13. 22.
[p] Lub. 31. 54. Kuv. 18. 12. 1 Kol. 10. 18.
[r] Kuv. 31. 18; 32. 15, 16. Ma. 5. 22.
[s] Kuv. 32. 17; 33. 11.
[t] Kuv. 19. 9, 16. Mat. 17. 5.
[u] Kuv. 16. 10. Kubal. 14. 10.
[w] Kuv. 3. 2; 19. 18. Ma. 4. 36. Beb. 12. 18, 29.

2 Byom. 14. 14. Yos. 24. 12. [x] Ma. 7. 22. [a] Lub. 15. 18. Kubal. 34. 3. Ma. 11. 24. Yos. 1. 4. 1 Basek. 4. 21, 24. Zab. 72. 8. [b] Yos. 21. 44. Balam. 1. 4; 11. 21. [c] Kuv. 34. 12, 15. Ma. 7. 2. [d] Ma. 7. 16; 12. 30. Yos. 23. 13. Balam. 2. 3. 1 Sam. 18. 21. Zab. 106. 36. [u] Ma. 7. 23. [w] Zab. 18. 40. [y] Ma. 7. 20.

25 2 Mukama nāgamba Musa nti
Babūlire abāna ba Isiraeri ba-
ntwālire ekiwebwayo: [a] eri buli
muntu omutimagwe gwegwagaza
3 mulitwāla ekiwebwayo kyānge. Ki-
no kye kiwebwayo kyemulibatwā-
4 lako; zābu, nefeza, nekikomo; no-
lugoye lwa kaniki, nolwefulungu,
nolumyufu, ne bafuta, (nebyoya)
5 byembuzi; namaliba gendiga ama-
nyike amamyufu, namaliba geng-
6 'onge, nomuti gwa sita; amafuta
getabaza, nebyakalōsa ebyamafuta
agokufukako, [b] nebyakalōsa ebyo-
7 kunyokeza; amainja aga onuku,
namainja [c] agokutona, okubēra ku
8 kānzu ne ku [d] kyomukifuba. Era
bankolere [e] awatukuvu; [f] ndyoke
9 ntūle wakati wābwe. Nga byona
byenkulaga, engeri eyewema, ne-
ngeri eyebintu byayo byona, bwe-
mutyo bwemulikola.
10 Era [g] balikola esanduko eyomuti
gwa sita: emikono ebiri nekitūndu
obuwānvu bwayo, era omukono
nekitūndu obugazi bwayo, era o-
mukono nekitūndu obugulumivu
11 bwayo. Era oligibikako zābu enū-
ngi, munda ne kungulu oligibikako,
era olikola kuyo engule eya zābu
12 okwetolola. Era oligifumbira e-
mpeta nya eza zābu, noteka mu
magulu gayo ana; nempeta biri
ziriba ku lubirizi lumu, nempeta
biri ziriba ku lubirizi olwokubiri.
13 Era olikola emisituliro egyomuti
14 gwa sita, oligibikako zābu. Era
oligiingiza emisituliro mu mpeta ku
mbirizi ezesanduko, esitulibwēnga
15 negyo. [i] Emisituliro giribēra mu
mpeta ezesanduko: tegi'gyibwā-
16 ngamu. Era oliteka mu sanduko
17 [k] obujulirwa bwendikuwa. Era [l] oli-
kola [m] entebe eyokusāsira ne zābu
enūngi: emikono ebiri nekitūndu
obuwānvu bwayo, era omukono ne-
18 kitūndu obugazi bwayo. Era oliko-
la bakerubi babiri aba zābu; neya-
wēsebwa olibakola, ku nsōnda biri
19 ezentebe eyokusāsira. Era kola
kerubi omu ku nsōnda eyo, ne ke-
rubi owokubiri ku nsōnda eyo: ba
zābu emu nentebe eyokusāsira bwe-
mulikola bakerubi (babiri) ku nsō-
20 nda zayo ebiri. Era [n] bakerubi
baligolola ebiwawātiro byābwe wa-
'gulu, nga bayanjāla ku ntebe eyo-
kusāsira ebiwawātiro byābwe, nga
balabagana amaso gābwe; amaso
ga bakerubi galitunulira entebe
21 eyokusāsira. Era [o] oliteka entebe
eyokusāsira wa'gulu ku sanduko;
era mu sanduko mwoliteka obuju-
22 lirwa bwendikuwa. Era [p] okwo
kwenālabaganirānga nāwe, nānge
nānyumyānga nāwe okuima wa'gu-
lu ku ntebe eyokusāsira, [r] wakati
wa bakerubi ababiri abali ku sa-
nduko eyobujulirwa, ku byona
byenākulagirānga eri abāna ba Isi-
raeri.
23 Era [s] olikola emeza eyomuti gwa
sita: emikono ebiri obuwānvu
bwayo, nomukono obugazi bwayo,
nomukono nekitūndu obugulumivu
24 bwayo. Era oligibikako zābu e-
nūngi, era oligikolera engule eya
25 zābu okwetolola. Era oligikolako
olukugiro olwoluta okwetolola, era
olirukolako olukugiro lwayo engule
26 eya zābu okwetolola. Era oligiko-
lera empeta nya eza zābu, noziteka
empeta ku nsōnda enya eziri ku
27 magulu gayo ana. Kumpi nolukugiro
'weziriba empeta, zibere ebifo
byemisituliro egyokusitula emeza.
28 Era olikola emisituliro nomuti gwa
sita, era oligibibako zābu, emeza
29 esitulibwēnga negyo. Era olikola
[t] esowani zayo, nebijiko byayo, ne-
nsuwa zayo, nebibya byayo, oku-
fuka: ne zābu enūngi olibikola.
30 Era oliwayo [u] ku meza emigati
egyokulaga mu maso gānge bu-
lijo.
31 Era [w] olikola ekikōndo ne zābu
enungi: ekikōndo kirikolebwa ne-
yawēsebwa, entobo yakyo, nomu-
konda gwakyo; ebikompe byakyo,
nemitwe gyakyo, nebimuli byakyo,
32 biribera bya zābu emu nakyo: na-
matabi mukāga galiva mu mbirizi
zakyo; amatabi asatu agekikōndo
mu lubirizi lwakyo lumu, namatabi
asatu agekikōndo mu lubirizi lwa-
33 kyo olwokubiri: ebikompe bisatu
ebifanana ngebimuli bya kaluwa
mu 'tabi limu, omutwe nekimuli;
nebikompe bisatu ebifanana nge-
bimuli bya kaluwa mu 'tabi eryo-
kubiri, omutwe nekimuli: bwekity-
yo mu matabi mukāga agava ku
34 kikōndo; ne mu kikōndo ebiko-
mpe bina ebifanana ngebimuli bya
kaluwa, emitwe gyakyo, nebimuli
35 byakyo: nomutwe (gube) wansi
wamatabi abiri agali ga zābu emu
nagwo, nomutwe wansi wamatabi
abiri agali ga zābu emu nagwo, no-
mutwe wansi wamatabi abiri aga
zābu emu nagwo, mu matabi omu-
36 kāga agava ku kikōndo. Emitwe
gyago namatabi gago biribera bya
zābu emu nakyo: kyona kiribera
ekyawēsebwa ekya zābu enūngi
37 ekimu. Era olikola ebyetabaza
byakyo, omusānvu: era [y] bana-
kolēzānga ebyetabaza byakyo, [z] o-
38 wākira mu maso gakyo. Ne
makāsi wakyo, ne sowani zakyo
ezebisiriza, biribera bya zābu enū-
39 ngi. Ne talanta eya zābu enūngi
bwekirikolebwa, nebintu ebyo byo-
40 na. [a] Era wekūme obikole mu
ngeri yabyo gyewalagibwa ku lu-
sozi.

[a] Kuv. 35. 5, 21. 1 Byom. 29. 3, 5, 9, 14. Ezer. 2. 68; 3. 5; 7. 16. Nek. 11. 2. 2 Kol. 8. 12; 9. 7.
[b] Kuv. 30. 34.
[c] Kuv. 28. 4–6.
[d] Kuv. 28. 15.
[e] Lev. 4. 6; 21. 12. Beb. 9. 1, 2.
[f] Kuv. 29. 45. 2 Kol. 6. 16. Beb. 3. 6. Kub. 21. 3.
[g] Kuv. 37. 1. Ma. 10. 3. Beb. 9. 4.
[i] 1 Basek. 8. 8.
[k] Ma. 31. 26. 1 Basek. 8. 9. 2 Basek. 11. 12. Beb. 9. 4.
[l] Kuv. 37. 6. Bal. 3. 25.
[m] Beb. 9. 5.
[n] 1 Basek. 8. 7. 1 Byom. 28. 18. Beb. 9. 5.
[o] Kuv. 26. 34.
[p] Kuv. 29. 42, 43; 30. 6, 36. Lev. 16. 2. Kubal. 17. 4.
[r] Kubal. 7. 89. 1 Sam. 4. 4. 2 Sam. 6. 2. 2 Basek. 19. 15. Zab. 80. 1; 90. 1. Is. 37. 16.
[s] 1 Basek. 7. 48. 2 Byom. 4. 8. Beb. 9. 2.
[t] Kubal. 4. 7.
[u] Lev. 24. 5, 6.
[w] Kuv. 37. 17. 1 Basek. 7. 49. Zek. 4. 2. Beb. 9. 2. Kub. 1. 12; 4. 5.
[y] Kuv. 27. 21; 30. 8. Lev. 24. 3, 4. 2 Byom. 13. 11.
[z] Kubal. 8. 2.
[a] Kuv. 26. 30. Kubal. 8. 4. 1 Byom. 28. 11, 19. Bik. 7. 44. Beb. 8. 5.

[a] Kuv. 36. 8.

26 [a] Era olikola ewema nemitanda kumi; ne bafuta erāngi'dwa, nekaniki, nolugoye olwefulungu, nolumyufu, ne bakerubi omulimu o-
2 gwomukozi owamagezi oligakola. Obuwānvu bwa buli mutanda bulibera emikono amakumi abiri mu munāna, nobugazi bwa buli mutanda emikono ena: emitanda gyo-
3 na giribera gya kigero kimu. Emitanda etāno giriga'tibwa gyo'ka na gyo'ka; nemitanda etāno giri-
4 ga'tibwa gyo'ka na gyo'ka. Era olikola eng'ango eza kaniki ku lukugiro lwomutanda ogumu okuva mu nsōnda eyemigate; era bwotyo bwolikola ku lukugiro lwomutanda ogwokuma'bali gemigate egyokubi-
5 ri. Olikola eng'ango amakumi atāno ku mutanda gumu, era olikola eng'ango amakumi atāno ku lukugiro lwomutanda ogwomumigate egyokubiri; eng'ango zirirabagana
6 zo'ka na zo'ka. Era olikola ebikwaso amakumi atāno ebya zābu, oga'te emitanda gyo'ka na gyo'ka nebikwaso: ewema eribera emu.

[b] Kuv. 36. 14.

7 Era [b] olikola emitanda (egyebyoya) byembuzi okubera ewema ku wema: oligikola emitanda kumi na gumu.
8 Obuwānvu bwa buli mutanda bulibera emikono amakumi asatu, nobugazi bwa buli mutanda emikono ena: emitanda kumi na gumu giri-
9 bera gya kigero kimu. Era oliga-'ta emitanda etāno gyo'ka, nemitanda omukāga gyo'ka, era olifunyamu mutanda ogwomukāga mu maso
10 gewema. Era olikola eng'ango amakumi atāno ku lukugiro lwomutanda gumu ogwokuma'bali gemigate, neng'ango amakumi atāno ku lukugiro lwomutanda ogwokuma-
11 'bali gemigate egyokubiri. Era olikola ebikwaso amakumi atāno ebyebikomo, olitekamu ebikwaso mu ng'ango, oliga'ta ewema, ebere e-
12 mu. Nekitūndu ekyemitanda gyewema ekifi'kawo ekirēbeta, ekitūndu kimu ekyomutanda ekifi'ka-
13 wo, kirirēbeta ku mabega gewema. Nomukono ogwokului luno, nomukono ogwokului luli, ogufi'kawo mu buwānvu bwemitanda gyewema, gulirēbeta ku mbirizi zewema

[c] Kuv. 36. 19.

14 erui nerui, okugibika. Era [c] olikola ekyokubika ku wema namaliba gendiga eza sedume amanyike amamyufu, ne kungulu ekyokugibikako ekyamaliba geng'onge.
15 Era olikola embawo ezewema e-
16 zomuti gwa sita, ziimirire. Emikono kumi bwebulibera obuwānvu bwolubawo, nomukono nekitūndu bwebulibera obugazi bwa buli luba-
17 wo. Mu buli lubawo mulibera enimi biri, eziga'tibwa zo'ka na zo'ka: bwotyo bwolikola ku mba-
18 wo zona ezewema. Era olikola embawo ezewema, embawo amakumi abiri ezolui lwobukika obwadyo
19 mu bukika obwadyo. Era olikola ebinya ebya feza amakumi ana wansi wembawo amakumi abiri; ebinya bibiri wansi wolubawo lumu ebyenimi zalwo ebiri, nebinya bibiri wansi wolubawo olulala ebyeni-
20 mi zalwo ebiri: era ezolui olwokubiri olwewema, ku lui lwobukika obwa kono, embawo amakumi abi-
21 ri: nebinya byazo ebya feza amakumi ana; ebinya bibiri wansi wolubawo lumu, nebinya bibiri wansi
22 wolubawo olulala. Nezolui lwewema olwemabega, mu bugwanjuba,
23 olikola embawo mukāga. Era olikola embawo biri ezensōnda eze-
24 wema ku lui olwemabega. Ziriba biri biri wansi, bwezityo bweziriba enamba wa'gulu wazo okutūka empeta emu: bwezityo bweziriba zo-
25 mbi; ziribera ezensōnda ebiri. Era waliba embawo munāna, nebinya byazo ebya feza, ebinya kumi na mukāga; ebinya ebibiri wansi wolubawo lumu, nebinya bibiri wansi wolu-
26 bawo olulala. Era olikola emiti egyomuti gwa sita; etāno egyembawo ezolui olumu olwewema,
27 nemiti etāno egyembawo ezolui olwokubiri olwewema, nemiti etāno egyembawo ezolui olwewema, ku lui olwemabega, olwebugwanju-
28 ba. Nomuti ogwa wakati wemba-
29 wo guitemu erui nerui. Nembawo olizibikako zābu, era olikola empeta zazo za zābu omwokutekera emiti:
30 nemiti oligibikako zābu. Era olizimba ewēma [d] mu ngeri yayo gyewalagibwa ku lusozi.

[d] Kuv. 25. 9; 27. 8. Bik. 7. 44. Beb. 8. 5.

31 Era [e] olikola egigi erya kaniki, neryolugoye olwefulungu, neryolumyufu, nerya bafuta enūngi erāngi'dwa: ne bakerubi omulimu ogwabakozi abamagezi bweririkole-
32 bwa: era oliriwanika ku mpagi nya ezomuti gwa sita ezibiki'dwako zābu, ebikwaso byazo (biribera) bya
33 zābu, ku binya bina ebya feza. Era oliwanika egigi wansi webikwaso, [f] nesanduko eyobujulirwa oligiingiza eri munda wegigi: negigi liryawulamu eri 'mwe [g] awatukuvu na-
34 wasinga obutukuvu. Era [i] oliteka entebe eyokusāsira ku sanduko eyobujulirwa mu wasinga obutukuvu.
35 Nemeza [k] oligiteka ebwēru wegigi, [l] nekikōndo mu maso gemeza ku lui olwewema olwobukika obwadyo: nemeza oligiteka ku lui olwobukika
36 obwa kono. Era [m] olikola olu'gi olwomulyāngo ogwewema, olwa kaniki, nolwefulungu, nolumyufu, ne bafuta erāngi'dwa, omulimu ogwo-
37 mudaliza. Era olikola [n] empagi tāno ezomuti gwa sita ezolu'gi, olizi-

[e] Kuv. 25. 16; 40. 21.

[f] Kuv. 25. 21.

[g] Lev. 16. 2. Beb. 9. 2, 3.

[i] Kuv. 25. 21; 40. 21. Beb. 9. 5.

[k] Kuv. 40. 22. Beb. 9. 2.

[l] Kuv. 40. 24.

[m] Kuv. 36. 37.

[n] Kuv. 36. 38.

bikako zābu; ebikwaso byazo biribera bya zābu: era olizifumbira ebinya bitāno ebyekikomo.

[a] Kuv. 38. 1. Ez. 43. 13.

27 Era [a] olikola ekyōto nomuti gwa sita, emikono etāno obuwānvu, nemikono etāno obugazi; ekyōto kiryenkanankana: nobugulumivu 2 bulibera emikono esatu. Era olikola amayembe gakyo ku nsōnda zakyo enya: amayembe gakyo galibera ga muti gumu nakyo: era

[b] Kubal. 16. 38.

3 [b] olikibikako ekikomo. Era olikola entamu zakyo ezokutwāliramu evu lyakyo, nebijiko byakyo, nebibya byakyo, nebyokukwasa enyama byakyo, nemumbiro zakyo: ebintu byakyo byona olibikola bya 4 bikomo. Era olikikolera ekitindiro ekyekikomo ekirukibwa; ne ku kiruki'dwa olikolako empeta nya eze- 5 bikomo ku nsōnda zakyo enya. Era olikiteka wansi womuziziko ogwetolola ekyōto wansi, ekiruki'dwa kitūke wakati mu bugulumivu o- 6 bwekyōto. Era olikola emisituliro egyekyōto, emisituliro gyomuti gwa 7 sita, oligibikako ebikomo. Nemisituliro gyakyo giriingizibwa mu mpeta, nemisituliro giribera ku mbirizi zekyōto zombi, okukisitula. 8 Olikikola nembawo nga kirina e'banga munda: nga [c] bwewalagirirwa ku lusozi, bwebatyo bwebalikikola.

[c] Kuv. 25. 40; 26. 30.

[d] Kuv. 38. 9.

9 Era [d] olikola olu'gya lwewema: ebyolui olwobukika obwadyo mu bukika obwadyo walibera ebitimbibwa ebyolu'gya ebya bafuta erāngi-'dwa emikono kikumi obuwānvu 10 olui olumu: nempagi zalwo ziribera amakumi abiri, nebinya byazo amakumi abiri, ebyebikomo; ebikwaso byempagi nemiziziko gyazo 11 bya feza. Era bwebityo ebyolui olwobukika obwa kono walibera ebitimbibwa emikono kikumi obuwānvu, nempagi zalwo amakumi abiri, nebinya byazo amakumi abiri, ebye bikomo; ebikwaso byempagi nemiziziko gyazo bya feza. Era ebyo- 12 bugazi bwolu'gya ku lui olwebugwanjuba walibera ebitimbibwa ebyemikono amakumi atāno: empagi zabyo kumi, nebinya byazo kumi. 13 Nobugazi bwolu'gya ku lui olwebuvanjuba mu buvanjuba bulibera e- 14 mikono amakumi atāno. Ebitimbibwa ebyolui olumu (olwomulyāngo) kiribera emikono kumi netāno: empagi zabyo satu, nebinya byazo 15 bisatu. Era ebyolui olwokubiri walibera ebitimbibwa ebyemikono kumi netāno: empagi zabyo satu, ne- 16 binya byazo bisatu. Era olwomulyāngo ogwolu'gya walibera olu'gi olwemikono amakumi abiri, olwa kaniki, (nolugoye) olwefulungu,-nolumyufu, ne bafuta erāngi'dwa, omulimu gwomudaliza: empagi zazo 17 nya, nebinya byazo bina. Empagi zona ezolu'gya ezetolo'de ziribera-ko emiziziko egya feza; ebikwaso byazo bya feza, nebinya byazo bya 18 bikomo. Obuwānvu obwolu'gya bulibera emikono kikumi, nobugazi amakumi atāno wona wona, nobugulumivu emikono etāno, obwa bafuta enūngi erāngi'dwa, nebinya 19 byazo bya bikomo. Ebintu byona ebyomuwema mu mulimu gwayo gwona, neninga zayo zona, neninga zona ezolu'gya, biribera bya bikomo.

[e] Lev. 24. 2.

[f] Kuv. 26. 31, 33.

[g] Kuv. 30. 8. 1 Sam. 3. 3. 2 Byom. 13. 11.

[i] Kuv. 29. 9, 28. Lev. 24. 9. Kubal. 18. 23; 19. 21. 1 Sam. 30. 25.

20 Era [e] oliragira abāna ba Isiraeri bakuletere amafuta amalūngi agomuzeituni agakubibwa agetabaza, o- 21 kwāsa etabaza bulijo. Mu wema eyokusisinkanirāngamu, [f] ebwēru we'gigi eriri mu maso gobujulirwa, [g] Aloni nabānabe banāgirongōsānga okuva olwegulo okutūsa enkya mu maso ga Mukama: [i] linābānga tēka enaku zona mu mirembe gyābwe gyona kulwabāna ba Isiraeri.

[a] Kubal. 18. 7. Beb. 5. 1–4.

28 Era wesembereze gyoli [a] Aloni mugandawo, nabānabe wamu naye, mu bāna ba Isiraeri, ampereze mu bwakabona, Aloni, Nadabu, ne Abiku, Ereazali ne Isamali, abā- 2 na ba Aloni. [b] Era olimukolera Aloni mugandawo ebyambalo ebitukuvu olwekitībwa nolwobulūngi. 3 Era [c] olibagamba bona abalina omutima ogwamagezi, [d] bena'juza omwoyo ogwamagezi, bakole ebyambalo ebya Aloni okumutukuza, a- 4 mpereze mu bwakabona. Bino bye byambalo byebalikola; ekyomukifuba, nekānzu, nomunagiro, nekizibawo ekyakatimba, ekiremba, nolukoba: era balibakolera ebyambalo ebitukuvu Aloni mugandawo, nabānabe, ampereze mu bwakabona. 5 Era balitwāla ezābu eyo, ne kaniki, nolugoye olwefulungu, nolumyufu, ne bafuta.

[b] Kuv. 29. 5, 29; 31. 10; 39. 1, 2. Lev. 8. 7, 30. Kubal. 20. 26, 28.

[c] Kuv. 31. 6; 36. 1.

[d] Kuv. 31. 3; 35. 30, 31.

6 Era balikola ekānzu ne zābu, ne kaniki, nolugoye olwefulungu, nolumyufu, ne bafuta erāngi'dwa, omulimu gwomukozi owamagezi. 7 Eriberako ebyokubibegabega bibiri ebiga'ti'dwa ku nkomerero zayo 8 ebiri; ega'tibwe wamu. Nolukoba olulāngi'dwa namagezi, oluli kuyo okugisiba, lulyenkanankana nomulimu gwayo, lwa lugoye lumu; olwa zābu, olwa kaniki, nolugoye olwefulungu, nolumyufu, ne bafuta 9 erāngi'dwa. Era olitwāla amainja abiri aga onuku, noyōlako amanya 10 gabāna ba Isiraeri: amanya gābwe mukāga ku jinja erimu, namanya gābwe mukāga abasiga'deyo ku jinja eryokubiri, nga bwebazālibwa. 11 Mu mulimu gwomusazi wamainja,

ngokuyōla okwokukabonero, bwolyōla amainja abiri, ngamanya gabāna ba Isiraeri: oligetoloza ama-
12 pesa aga zābu. Era oliteka amainja abiri ku byokubibegabega ebyekānzu, okuba amainja agoku'jukiza eri abāna ba Isiraeri: era Aloni alisitula amanya gābwe mu maso ga Mukama ku bibegabegabye ebibiri ngeki'jukizo.
13 Era olikola amapesa aga zābu:
14 nemikūfu ebiri egya zābu enūngi; ngemigwa bwoligikola, mu mulimu ogulāngibwa: era olisiba emikūfu
15 egirāngi'dwa ku mapesa. Era olikola ekyomukifuba ekyomusāngo, omulimu ogwomukozi owamagezi: ngomulimu ogwekānzu bwolikikola; ekya zābu, ekya kaniki, nolugoye olwefulungu, nolumyufu, ne
16 bafuta erāngi'dwa, bwolikikola. Kiryenkanankana enjui zona, ekifunyemu; kiribera luta obuwānvu bwakyo, nolūta obugazi bwakyo.
[e] Kuv. 39. 10.
17 Era [e]olikitonamu amainja agokutona, enyiriri nya ezamainja: olunyiriri olwa sadio, topazi, ne kabunkulo lwe lulibera olunyiriri o-
18 lwoluberyeberye; nolunyiriri olwokubiri lya nawandagala, safiro, ne
19 alimasi; nolunyiriri olwokusatu ya-
20 kinso, ne sebu, ne amesusito; nolunyiriri olwokuna berulo, ne onuku, ne yasipero: galyetolozebwa
21 zābu wegātonebwa. Namainja galibera ngamanya gabāna ba Isiraeri; ekumi nabiri, ngamanya gābwe; ngokuyōla okwokukabonero, buli muntu ngerinyalye, galibibērera
22 ebika ekumi nebibiri. Era olikola ku kyomukifuba emikūfu ngemigwa, egyomulimu ogulāngibwa o-
23 gwa zābu enūngi. Era olikola ku kyomukifuba empeta biri eza zābu, noziteka empeta ebiri ku nsōnda
24 ebiri ezekyomukifuba. Era oliteka emikūfu ebiri egirāngibwa egya zābu ku mpeta ebiri ku nsōnda
25 ezekyomukifuba. Nenkomerero ebiri (endala) ezemikūfu egirāngibwa ebiri oliziteka ku mapesa abiri, nogateka ku byokubibegabega ebyekānzu, ku lui lwayo olwomumaso.
26 Era olikola empeta biri eza zābu, noziteka ku nsōnda zombi ezekyomukifuba; ku ma'bali gakyo agali
27 ku lui olwekānzu munda. Era olikola empeta biri eza zābu, noziteka ku byokubibegabega ebibiri ebyekānzu wansinsi, ku lui lwayo olwomumaso, kumpi nolukindolwayo, wa'gulu wolukoba olwekānzu
28 olulāngibwa namagezi. Era balisiba ekyomukifuba nempeta zakyo nempeta ezekānzu nakagoye aka kaniki, kibere ku lukoba olwekānzu olulāngibwa namagezi, era ekyomukifuba kireme okusumululwānga
29 ku kānzu. Era Aloni anāsitulirānga amanya gabāna ba Isiraeri mu kyomukifuba ekyomusāngo ku mutimagwe, bwanāingirānga mu watukuvu, olwoku'jukiza mu maso ga
30 Mukama enaku zona. Era [f]oliteka mu kyomukifuba ekyomusāngo Ulimu ne Sumimu; era binābānga ku mutima gwa Aloni, bwanāingirānga mu maso ga Mukama: ne Aloni anāsitulirānga omusāngo gwabāna ba Isiraeri ku mutimagwe mu maso ga Mukama enaku zona.
[f] Lev. 8. 8. Kubal. 27. 21. Ma. 33. 8. 1 Sam. 28. 6. Ezer. 2. 63. Nek. 7. 65.
31 Era olikola omunagiro ogwomu-
32 kānzu gwona gwa kaniki. Era gulibera nekituli wakati wagwo ekyomutwe: gulibera nolukugiro olwomulimu ogulāngibwa okwetolola ekituli kyagwo, ngekituli ekyekizibawo ekyekyuma, guleme oku-
33 yuzibwa. Era ku birenge byagwo olikolako amakomamawanga aga kaniki, nagefulungu, nagolumyufu, okwetolola ebirenge byagwo; nendege eza zābu wakati wago okwe-
34 tolola: endege eya zābu nekomamawanga, endege eya zābu nekomamawanga, ku birenge ebyomu-
35 nagiro okwetolola. Era gunābānga ku Aloni okuwererezamu: ne'dobozi lyagwo lināwulirwānga bwanāingirānga mu watukuvu mu maso ga Mukama, era bwanāfulumānga, aleme okufa.
36 Era [g]olikola akapande aka zābu enūngi, noyōlako, ngenjōla ezakabonero, nti OMUTUKUVU ERI MUKA-
37 MA. Nokateka ku kagoye aka kaniki, era kanāberānga ku kiremba; ku lui olwomumaso olwekiremba
38 kwekanāberānga. Era kanāberānga ku kyenyi kya Aloni, ne Aloni [i]anāsitulānga obubi bwebitukuvu, abāna ba Isiraeri byebanātukuzānga mu birabo byābwe byona ebitukuvu; era kanāberānga ku kyenyikye enaku zona, balyoke [k]ba'kirizibwe mu maso ga Mukama.
[g] Kuv. 39. 30. Zek. 14. 20.
[i] Lev. 10. 17. Kubal. 18. 1. Is. 53. 11. Ez. 4. 4–6. Yok. 1. 29. Heb. 9. 28. 1 Pet. 2. 24.
[k] Lev. 1. 4; 22. 27; 23. 11. Is. 56. 7.
39 Era oliruka ekizibawo ekyakatimba ekya bafuta enūngi, era olikola ekiremba ekya bafuta enūngi, era olikola olukoba, omulimu ogwomuda-
40 liza. Era [l]olibakolera ebizibawo abāna ba Aloni, era olibakolera enkoba, nenkufira olibakolera, o-
41 lwekitībwa nolwobulūngi. Nobiteka ku Aloni mugandawo, ne ku bānabe awamu naye; [m]nobafukako amafuta, [n]no'juza emikono gyābwe, nobatukuza, balyoke bamperezēnga
42 mu bwakabona. Era olibakolera [o]seruwale za lugoye okubika ku mubiri ogwobwerere bwābwe; ziriva mu kiwato okukoma mu bisā-
43 mbi: era zināberānga ku Aloni, ne ku bānabe, bwebanāingirānga mu wema eyokusisinkanirāngamu, oba [p]bwebanāsembererānga ekyōto o-
[l] Kuv. 39. 27–29, 41. Ez. 44. 17, 18.
[m] Kuv. 29. 7; 30, 30; 40. 15. Lev. 10. 7.
[n] Lev. 8. 1 neb. Beb. 7. 28.
[o] Lev. 6. 10; 16. 4. Ez. 44. 18.
[p] Kuv. 20. 26.

kuwereza mu watukuvu; *r* baleme okusitula obubi, nokufa: *s* kināberānga kiragiro emirembe gyona eri ye neri eza'derye eririmu'dirira.

29 Era bwolibakola bwotyo okubatukuza, bampereze mu bwakabona: *a* otwāle ente enume ento nendiga enume biri ezitaliko bule-
2 ma, nemigati *b* egitazimbulukuswa, nobugati obutazimbulukuswa obutabu'dwamu amafuta, nemigati egyempewere egitazimbulukuswa egisīgibwako amafuta: oligikola no-
3 bu'ta obulūngi obweng'ano. Era oligiteka mu ka'bo kamu, oligiretera mu ka'bo, awamu nente ne-
4 ndiga ebiri. Ne Aloni nabānabe olibaleta ku mulyāngo ogwewema eyokusisinkanirāngamu, *c* olibanaza
5 nama'zi. Era *d* oli'dira ebyambalo noyambaza Aloni ekizibawo, nomunagiro ogwekānzu, nekānzu, nekyomukifuba, nomusiba olukoba olwekānzu olulukibwa nama-
6 gezi: era oli'sā ekiremba ku mutwegwe, noteka engule entukuvu
7 ku kiremba. Nolyoka otwāla *e* amafuta agokufukibwako, nogafuka ku mutwegwe, nomufukira amafuta.
8 Era olireta abānabe, nobambaza
9 ebizibawo. Era olibasiba enkoba, Aloni nabānabe, noba'sāko enkufira: era banāberānga *f* nobwakabona mu kiragiro ekitali'gwāwo: era *g* oli'juza emikono gya Aloni
10 nabānabe. Era olireta ente mu maso gewema eyokusisinkanirāngamu: ne *i* Aloni nabānabe neba'sā engalo zābwe ku mutwe gwente.
11 Era olisala ente mu maso ga Mukama, ku mulyāngo gwewema eyo-
12 kusisinkanirāngamu. Notwāla ku musai gwente, noguteka ku mayembe gekyōto nolunwerwo; noyiwa omusai gwona mu *k* ntobo yekyōto.
13 Era olitwāla *l* amasavu gona agabika ebyenda, nekisemge ekiri ku kibūmba, nensigo zombi, namasavu agaziriko, nobyōkera ku kyōto.
14 Naye *m* enyama yente, ne'diba lyayo, nobu'sa bwayo, nobyōkera nomuliro ebwēru wolusīsira: kye ki-
15 webwayo olwebibi. Era olitwāla endiga emu; ne Aloni nabānabe neba'sā engalo zābwe ku mutwe
16 gwendiga. Era olisala endiga, notwāla omusai gwayo, nogumānsira
17 ku kyōto okukyetolola. Era olitematema endiga mu bitūndu byayo, nonaza ebyenda byayo, namagulu gayo, nobiteka wamu nebitūndu
18 byayo nomutwe gwayo. Era olyōkera ku kyōto endiga enamba: kye kiwebwayo ekyōkebwa eri Mukama: lye *n* 'vūmbe edūngi, ekiwebwayo ekikolebwa nomuliro eri Mukama:
19 Era olitwāla endiga eyokubiri; ne Aloni nabānabe neba'sā engalo zā-
20 bwe ku mutwe gwendiga. Nolyoka osala endiga, notwāla ku musai gwayo, noguteka ku nsōnda yokutu okwadyo okwa Aloni, ne ku nsōnda zamatu agadyo agabānabe, ne ku binkumu ebyokumikono gyābwe egyadyo, ne ku bisaja ebyokubigere byābwe ebyadyo, nomānsira omusai
21 ku kyōto okukyetolola. Era olitwāla ku musai oguli ku kyōto, ne ku mafuta agokufukibwako, nobimānsira ku Aloni, ne ku byambalobye, ne ku bānabe, ne ku byambalo byabānabe wamu naye: naye *o* alitukuzibwa, nebyambalobye, nabānabe, nebyambalo byabānabe wa-
22 mu naye. Era olitwāla ku ndiga amasavu, nomukira ogwamasavu, namasavu agabika ku byenda, nekisemge ekyokukibūmba, nensigo zombi, namasavu agaziriko, nekisāmbi ekyadyo; kubanga ye ndiga
23 eyokutukuza: nomugati gumu, nakagati akasīgibwako amafuta kamu, nomugati ogwoluwewere gumu, ngo-'gya mu ka'bo akemigati egitazimbulukuswa akali mu maso ga
24 Mukama: era olibi'sā byona mu ngalo za Aloni, ne mu ngalo zabānabe; *p* nobiwūba okuba ekiwebwayo ekiwūbibwa mu maso ga Mu-
25 kama. Era olibi'gya mu ngalo zābwe, nobyōkera ku kyōto ku kiwebwayo ekyōkebwa, okuba e'vūmbe edūngi mu maso ga Mukama: kye kiwebwayo ekikolebwa nomu-
26 liro eri Mukama. Era olitwāla ekifuba kyendiga ya Aloni eyokutukuza, nokiwūba okuba ekiwebwayo ekiwūbibwa mu maso ga Mukama: era ekyo *r* kinābānga mugabogwo.
27 Era *s* olitukuza ekifuba ekyekiwebwayo ekiwūbibwa, nekisāmbi ekyekiwebwayo ekisitulibwa, ekiwūbibwa era ekisitulibwa, ekyendiga eyokutukuza, yeyo eya Aloni, neyo
28 eyabānabe: era eneberānga ya Aloni nabānabe *t* ngekināgwānirānga abāna ba Isiraeri emirembe gyona: kubanga kye kiwebwayo ekisitulibwa: era eneberānga ekiwebwayo ekisitulibwa abāna ba Isiraeri gyebawa mu sadaka zābwe ezebiwebwayo olwemirembe, kye kiwebwayo kyābwe ekisitulibwa eri Mukama.
29 Nebyambalo ebitukuvu ebya Aloni *u* bināberānga bya bānābe abalimu-'dirira, okubifukirwāngamu ama-
30 futa, nokubitukulizibwāngamu. Omwāna alimu'dirira okuba kabona anāt yambalirānga enaku musānvu, bwanāingirānga mu wema eyokusisinkanirāngamu okuwereza mu
31 kifo ekitukuvu. Era olitwāla endiga eyokutukuza, nofumbira enya-
32 ma yayo mu kifo ekitukuvu. Ne Aloni nabānabe balirya enyama

r Lev. 5. 1, 17; 20. 19, 20; 22. 9. Kubal. 9. 13; 18. 22.
s Lev. 17. 7.
a Lev. 8. 2.
b Lev. 2. 4; 6. 20–22.
c Kuv. 40. 12. Beb. 10. 22.
d Kuv. 28. 2.
e Kuv. 30. 25. Lev. 10. 7; 21. 10. Kubal. 35. 25.
f Kubal. 18. 7.
g Beb. 7. 28.
i Lev. 1. 4.
k Kuv. 27. 2.
l Lev. 3. 3.
m Lev. 4. 11, 12, 21. Beb. 13. 11.
n Lub. 8. 21.
o Beb. 9. 22.
p Lev. 7. 30.
r Zab. 99. 6.
s Lev. 7. 31, 34. Kubal. 18. 11, 18. Ma. 18. 3.
t Lev. 10. 15.
u Kubal. 20. 26, 28.

yendiga *w* nemigati egiri mu ka'bo,
mu mulyāngo gwewema eyokusisi-
33 nkanirāngamu. Era balirya ebi-
were'dwayo olwokutāngirira, oku-
batukuza nobubalongōsa: naye
y mu'na'gwānga tabiryāngako, ku-
34 banga bitukuvu. Era bwewalisi-
galawo ku nyama eyokutukuza oba
ku migati okutūsa enkya, nobyōkya
ebirisigalawo nomuliro: tebirirī-
35 bwa, kubanga bitukuvu. Bwoli-
kola bwotyo Aloni nabānabe, nga
byona byenkulagi'de: olibatukuliza
36 enaku musānvu. Era *z* onowāngay-
yo buli lunaku ente eyekiwebwayo
olwekibi olwokutāngirira: era o-
nolongōsānga ekyōto, bwonokiko-
lerānga ekyokutāngirira; era *a*
onokifukāngako amafuta, okukitu-
37 kuza. Onokikolerānga ekyōto e-
kyokutāngirira enaku musānvu, no-
kitukuzānga: era ekyōto kiribera
kitukuvu nyo; *b* buli ekinākomānga
ku kyōto kinābānga kitukuvu.
38 Kale byonowāngayo ku kyōto bye
biuo; *c* abāna bendiga babiri abakama-
la omwāka ogumu *d* buli lunaku
39 obutayosa. *e* Enkya onowāngayo o-
mwāna gwendiga ogumu; nakawu-
ngēzi onowāngayo omwāna gwendi-
40 ga ogwokubiri: era awamu nomwāna
gwendiga omulala (onowāngayo) e-
kitūndu ekyekumi (ekya efa) ekyo-
bu'ta obulūngi obutabu'dwamu ekitūndu ekyokuna ekya ini ekyamafuta amakube; nekitūndu ekyokuna ekya ini ekyomwenge okuba ekiwe-
41 bwayo ekyokunywa. Nomwāna
gwendiga omulala *f* onomuwāngayo
akawungēzi, era onogukolānga nga
bwewakola ekiwebwayo ekyobu'ta
ekyenkya, nekiwebwayo ekyokunywa ekyenkya, okuba e'vūmbe e-
dūngi, ekiwebwayo ekikolebwa no-
42 muliro eri Mukama. Kināberānga
ekiwebwayo ekyōkebwa ekitali'gwā-
wo mu mirembe gya'mwe gyona mu
mulyāngo gwewema *g* eyokusisinka-
nirāngamu mu maso ga Mukama:
awo wenāsisinkanirānga na'mwe,
43 okwogerera awo nāwe. Era awo
wenāsisinkanirānga nabāna ba Isi-
raeri; newema *i* eritukuzibwa neki-
44 tibwa kyānge. Era nditukuza ewe-
ma eyokusisinkanirāngamu, nekyō-
to: ne Aloni nabānabe *k* ndibatuku-
za, okumpererezānga mu bwakabo-
45 na. Era *l* nātūlānga mu bāna ba
Isiraeri, era nāberānga Katonda wā-
46 bwe. Nabo banātegerānga nga 'nze
Mukama Katonda wābwe, eyaba-
'gya munsi Yemisiri, ndyoke ntūle
mubo: 'nze Mukama Katonda wābwe.

30 Era olikola *a* ekyōto *b* ekyokwo-
terezāngako obubāne: olikikola
2 nomuti ogwa sita. Obuwānvu bwa-
kyo mukono, nobugazi bwakyo mu-
kono; kiryenkanankana enjui zo-
na: nobugulumivu bwakyo mikono
ebiri. amayembe gakyo galiba ga
3 muti gumu nakyo. Era olikibikako
zābu enūngi, wa'gulu wakyo, nenjui
zakyo okwetolola, namayembe ga-
kyo; era olikikolako engule eya zā-
4 bu okwetolola. Era olikikolako e-
mpeta biri eza zābu wansi wengule
yakyo, mu mbirizi zakyo zombi, ku
njui zakyo zombi kwolizikolera; era
ziribera bifo bya misituliro okukisi-
5 tulirāngako. Era olikola emisituliro
nomuti ogwa sita, nogibikako zābu.
6 Era olikiteka mu maso gegigi eriri
okumpi nesanduko eyobujulirwa,
mu maso *c* gentebe eyokusāsira eri
ku bujulirwa, kwenāsisinkanirānga
7 nāwe. Ne Aloni anāyoterezānga
okwo *d* obubāne obwebiwunya aka-
lōsa: buli nkya, *e* bwanāzirongōsā-
8 nga etabaza, anābwotezānga. Era
Aloni bwanākōlezānga etabaza aka-
wungēzi, anābwotezānga (okuba)
obubāne obutali'gwāwo mu maso ga
Mukama mu mirembe gya'mwe gyo-
9 na. Temukyoterezāngako *f* obubā-
ne obulala, newakuba'de ekiwebwa-
yo ekyokwōkya, newakuba'de ekiwe-
bwayo ekyobu'ta: 'sō temukifukirāngako ekiwebwayo ekyokunywa.
10 Era *g* Aloni anākolānga ekyokutā-
ngirira ku mayembe gakyo omulū-
ndi gumu buli mwāka: nomusai o-
gwekiwebwayo olwebibi ekyokutā-
ngirira bwanākikolerānga ekyoku-
tāngirira omulūndi gumu buli mwā-
ka mu mirembe gya'mwe gyona;
kye kitukuvu enyo eri Mukama.
11 Mukama nāgamba Musa nti
12 *i* Bwonobalānga omuwendo gwabā-
na ba Isiraeri, ababalibwa mubo
bwebenkana, nebalyoka bawānga
buli muntu *k* ekyokununula ememe-
ye eri Mukama, bwonobabalānga;
l kawumpuli aleme okubakwata
13 bwonobabalānga. Kino *m* kyebanā-
wānga, buli anāitānga mwabo aba-
bali'dwa (anāwānga) ekitūndu kya
sekeri, nga sekeri eyomuwatukuvu
bweri: *n* [sekeri emu yenkana ne
gera amakumi abiri:] *o* ekitūndu
kya sekeri okuba ekiwebwayo eri
14 Mukama. Buli anāitānga mwabo
ababali'dwa, bona abakamala emyā-
ka amakumi abiri oba okusingawo
anāwānga ekiwebwayo ekya Muka-
15 ma. *p* Abagaga tebasu'kirizāngawo
newakuba'de abāvu tebakendēzānga
ku kitūndu kya sekeri, bwebanāwā-
nga ekiwebwayo ekya Mukama o-
16 lwokutāngirira ememe za'mwe. Era
onotwālānga feza eyokutāngirira ku
bāna ba Isiraeri, nogikoza *r* emiri-
mu egyomuwema eyokusisinkanirā-
ngamu; ebēre *s* eki'jukizo eri abāna

w Mat. 12. 4.
y Lev. 22. 10.
z Beb. 10. 11.
a Kuv. 40. 10.
b Kuv. 30. 29. Mat. 23.19.
c Kubal. 28. 3. 1 Byom. 16. 40. 2 Byom. 2. 4; 13. 11; 31. 3. Ezer. 3. 3.
d Dan. 9. 27; 12. 11.
e 2 Basek. 16. 15. Ez. 46. 13-15.
f 1 Basek. 18. 29, 36. 2 Basek. 16. 15. Ezer. 9.4,5. Zab. 141. 2. Dan. 9. 21.
g Kubal. 17. 4.
i Kuv. 40. 34. 1 Basek. 8. 11. 2 Byom. 5. 14; 7. 1-3. Ez. 43. 5. Kag. 2.7,9.
k Lev. 21. 15; 22.9,16.
l Kuv. 25.8. Lev. 26. 12. Zek. 2. 10. Yok. 14.17, 23. 2 Kol. 6.16. Kub. 21. 3.
a Kuv. 37. 25; 40. 5.
b nyi. 7, 8, 10. Lev. 4. 7, 18; 8. 3.
c Kuv. 25. 21, 22.
d lu. 34. Luk. 1. 9.
e Kuv. 27. 21.
f Lev. 10. 1.
g Lev. 16. 18; 23. 27.
i Kuv. 38. 25. Kubal. 1. 2, 5; 26. 2. 2 Sam. 24. 2.
k Kubal. 31. 50. Yob. 33.24. Zab. 49. 7. Mat. 20.28. Ma'k. 10. 45. 1 Tim. 2. 6. 1 Pet. 1. 18, 19.
l 2 Sam. 24. 15.
m Mat. 17. 24.
n Lev. 27. 25. Kubal. 3. 47. Ez. 45. 12.
o Kuv. 38. 26.
p Yob. 34. 19. Nge. 22. 2. Bag. 6. 9. Bak. 3. 25.
r Kuv. 38. 25.
s Kubal. 16. 40.

ba Isiraeri mu maso ga Mukama, okutāngirira ememe za'mwe.
17 Mukama nāgamba Musa nti
18 Era [t] olikola ekinabirwamu kya kikomo, nentobo yakyo ya kikomo, okunabirāngamu: nokiteka [u] wakati wewema eyokusisinkanirāngamu nekyōto, nokifukāngamu ama'zi.
19 NeAloni nabānabe [w] banānabirāngamu engalo zābwe nebigere byābwe:
20 bwebanāingirānga mu wema eyokusisinkanirāngamu, banānabānga nama'zi, baleme okufa; newakuba'de bwebanāsembererānga ekyōto okuwereza, okwōkya ekiwebwayo ekiwebwa namulilo eri Mukama:
21 kolebwa nomuliro eri Mukama: banānabānga bwebatyo engalo zābwe nebigere byābwe, baleme okufa: era [y] kinābērānga kiragiro enaku zona eri bo, eri ye neri eza'derye mu mirembe gyābwe gyona.
22 Nate Mukama nāgamba Musa
23 nti Era [z] wetwālire ku byakalōsa ebimanyibwa, [a] mulo ekulukuta (sekeri) bitāno, ne kinamomo (sekeri) bibiri mwatāno, kye kitūndu kyomuwendo, gwa mulo, ne [b] kalamo empomērevu (sekeri) bibiri mwatāno, ne [c] kasia (sekeri) bitāno, nga sekeri eyomuwatukuvu bweri, na-
25 mafuta agomuzeituni [d] ini emu: era olibikoza amafuta amatukuvu agokufukibwāngako, omugavu ogutabu'dwa namagezi agomukozi womugavu: galiba [e] mafuta amatukuvu agokufukibwāngako. Era [f] oligafuka ku wema eyokusisinkanirāngamu, ne ku sanduko eyobujulirwa, ne ku meza ne ku bintu byayo byona, nekikōndo ne ku bintu byakyo, ne ku kyōto ekyokwoterezāngako, ne ku kyōto ekyokwōkerāngako ne ku bintu byakyo byona, ne ku kinabirwamu ne ku ntobo yakyo. Era olibitukuza okubēra ebitukuvu enyo: [g] buli ekinābikomāngako kiriba kitukuvu. Era Aloni nabānabe [i] olibafukako amafuta, nobatukuza, okumperereza mu bwakabona. Era oligamba abāna ba Isiraeri nti Gano ganāberānga mafuta matukuvu agokufukibwāngako eri 'nze mu mirembe gya'mwe gyona.
32 Tegafukibwānga ku mubiri gwa muntu, 'sō temukolānga agafanana nago, nga bwegatabulwa: ge matukuvu, galibera [k] matukuvu gyemuli.
33 Buli [l] alitabula agafanana nago, na buli aligafukako ku mu'na'gwānga, alizikirizibwa okuva mu bantube.
34 Mukama nāgamba Musa nti [m] Wetwālire ebyakawowo ebiwomerevu, sitakite, ne onuka, ne galabano; ebyakalōsa ebiwomerevu nomugavu omulongōfu: byona byenkane obu-
35 zito; era olibikoza ekyokwoteza, akalōsa akakolebwa [n] namagezi agomukozi wakalōsa, akatabu'dwamu omunyo, akalongōfu, akatukuvu: era olikatwālako nokasekulasekula nyo, nokateka mu maso gobujulirwa mu wema eyokusisinkanirāngamu, [o] wenāsisinkanirānga nāwe: [p] kanāberānga katukuvu nyo gye-
37 muli. Nekyokwoteza kyolikola [r] temukyekolerānga 'mwe mwe'ka nga bwekitabulwa: kināberānga kitu-
38 kuvu gyoli eri Mukama. [s] Buli anākolānga agafanana nago, okuwunyako, alizikirizibwa okuva mu bantube.

31 Mukama nāgamba Musa nti
2 [a] Laba, mpise erinya Bezaleri [b] omwāna wa Uli, omwāna wa Ku-
3 li, owomukika kya Yuda: era [c] 'mu-'juzi'za omwoyo gwa Katonda, mu magezi, ne mu kutegēra, ne mu kumanya, ne mu buli ngeri ya kukola,
4 okulowoza emirimu egyamagezi, okukola ne zābu, ne feza, nekikomo,
5 ne mu kusala amainja agoku'sāmu, ne mu kwōla emiti, okukola mu buli
6 ngeri ya kukola. Nānge, laba, ntesewo wamu naye [d] Okoliabu, omwāna wa Akisimaki, owomukika kya Dani; ne mu mitima gyābwe bona abalina [e] emitima egyamagezi ngita-'demu amagezi bakole byona bye-
7 nkulagi'de: [f] ewema eyokusisikanirāngamu, ne [g] sanduko eyobujulirwa, [i] nentebe eyokusāsira egiriko,
8 nebintu byona ebyomuwema; [k] nemeza nebintu byayo, [l] nekikōndo ekirūngi nebintu byakyo byona, ne-
9 kyōto ekyokwoterezāngako; [m] nekyōto ekyokwōkerāngako nebintu byakyo byona, [n] nekinabirwamu ne-
10 ntobo yakyo; [o] nebyambalo ebikolebwa obulūngi, nebyambalo ebitukuvu ebya Aloni kabona, nebyambalo ebyabānabe, okuwerereza mu
11 bwakabona; [p] namafuta agokufukibwāngako, nekyokwoteza [r] ekyebyakalōsa ebiwomerevu ekyawatukuvu: nga byona byenkulagi'de, bwebalikola bwebatyo.
12, 13 Mukama nāgamba Musa nti Era būlira abāna ba Isiraeri nti [s] Mazima mukwatānga sabiti zānge: kubanga ke kabonero wakati wānge na'mwe mu mirembe gya'mwe gyona; mulyoke mumanye nga 'nze
14 Mukama abatukuza. Kyemunāvānga [t] mukwata sabiti; kubanga lwe lutukuvu gyemuli: buli anālusobyānga talemānga ku'tibwa: kubanga [u] buli anālukolerāngako emirimu gyona, omwoyo ogwo gunāziki-
15 rizibwanga mu bantube. [w] Enaku mukāga emirimu gikolebwēnga; naye ku [y] lunaku olwomusānvu wabāngawo sabiti olwokuwu'mula okutukuvu, okutukuvu eri Mukama: buli anākolerānga emirimu gyona
16 ku sabiti, talemānga ku'tibwa. Aba-

[t] Kuv. 38.8. 1 Basek. 7. 23.
[u] Kuv. 40. 7, 30.
[w] Kuv. 40. 31, 32. Zab. 26. 6. Is. 52. 11. Yok. 13.10. Beb.10. 22.
[y] Kuv. 28. 43.
[z] Lu. 4. 14. Ez. 27. 22.
[a] Zab.45.8. Nge. 7. 17.
[b] Lu. 4. 14. Yer. 6. 20.
[c] Zab. 45. 8.
[d] Kuv. 29. 40.
[e] Kuv. 37. 29. Kubal. 35. 25. Zab. 89.20; 133. 2.
[f] Kuv.40.9. Lev. 8. 10. Kubal. 7. 1.
[g] Kuv. 29. 37.
[i] Kuv. 29. 7. Lev. 8. 12, 30.
[k] nyi.25,37.
[l] lu. 38.
[m] Kuv. 25. 6; 37. 29.
[n] lu. 25.
[o] Kuv. 29. 42. Lev. 16. 2.
[p] Kuv. 29. 37. Lev. 2. 3.
[r] lu. 32.
[s] lu. 33.
[a] Kuv. 35. 30; 36. 1.
[b] 1 Byom. 2. 20.
[c] 1 Basek. 7. 14.
[d] Kuv. 35. 34.
[e] Kuv. 28. 3; 35. 10, 35; 36. 1.
[f] Kuv. 36. 8.
[g] Kuv. 37. 1.
[i] Kuv. 37. 6.
[k] Kuv. 37. 10.
[l] Kuv. 37. 17.
[m] Kuv. 38. 1.
[n] Kuv. 38. 8.
[o] Kuv. 39. 1, 41. Kubal. 4. 5, 6 neb.
[p] Kuv. 30. 25, 31; 37. 29.
[r] Kuv. 30. 34; 37. 29.
[s] Lev. 19.3, 30; 26. 2. Ez. 20. 12, 20; 44. 24.
[t] Kuv. 20. 8. Ma. 5. 12. Ez. 20. 12.
[u] Kuv. 35. 2. Kubal. 15. 35.
[w] Kuv. 20. 9.
[y] Lub. 2. 2. Kuv.16.23; 20. 10.

na ba Isiraeri kyebanāvānga bakwa-
ta sabiti, okwekūmānga sabiti mu
mirembe gyābwe gyona, okuba e-
17 ndagāno etali'gwāwo. Ke kabone-
ro wakati wānge nabāna ba Isirae-
ri enaku zona: kubanga [z]mu naku
mukāga Mukama yakola e'gulu ne
nsi, ne ku lunaku olwomusānvu
nāwu'mula, nāwēra.
18 Bweyamala okwogera naye ku lu-
sozi Sinai, nāwa Musa ebipande bi-
biri ebyobujulirwa, [a]ebipande ebya-
mainja, ebyawandikibwako nengalo
ya Katonda.

32 Awo abantu bwebālaba nga Mu-
sa [a]alu'de oku'ka okuva ku lu-
sozi, nebakung'ana eri Aloni, neba-
mugamba nti [b]Golokoka, otukolere
bakatonda, abanātukulemberānga;
kubanga Musa oyo, ye yatu'gya mu-
nsi Yemisiri, tetumanyi kyaba'de.
2 Aloni nābagamba nti Mumenye ku
mpeta eza zābu, [c]eziri mu matu
gabakazi ba'mwe, nagabāna ba'mwe
abobulenzi nabobuwala, muzinde-
3 tere. Abantu bona nebamenya ku
mpeta eza zābu ezāli mu matu gā-
4 bwe, nebaziretera Aloni. [d]Nāgitō-
la mu ngalo zābwe, nagiwumba ne-
kyuma ekisala, nāgifūla enyana e-
nsānuse: nebogera nti Bano be ba-
katondabo, 'gwe Isiraeri, abāku'gya
5 munsi Yemisiri. Aloni bweyalaba,
nāzīmba ekyōto mu maso gayo;
Aloni [e]nālāngira nāyogera nti E-
nkya wanābera embaga eri Muka-
6 ma. Nebagolokoka enkya mu ma-
kya, nebawayo ebiwebwayo ebyo-
kwōkya, nebaleta ebiwebwayo o-
lwemirembe; abantu nebatūla oku-
lya nokunywa, nebagolokoka oku-
zanya.
7 Mukama nāgamba Musa nti [g]Ge-
nda oserengete; kubanga abantubo
bewa'gya munsi Yemisiri [i]beyōnō-
8 nyese'za: bakyamye mangu neba-
va mu 'kubo [k]lyenabalagira: beko-
le'de enyana ensānuse, nebagisinza,
nebagiwa sadaka, nebogera nti [l]Ba-
no be bakatondabo, 'gwe Isiraeri,
9 abāku'gya munsi Yemisiri. Muka-
ma nāgamba Musa nti [m]Abantu
bano mbalabye, era, laba, be bantu
10 abalina ensingo enkakanyavu: kale
kakano [n]ndeka, obusungu bwānge
bwāke nyo kubo, era mbazikirize:
era [o]ndikufūla 'gwe e'gwānga ede-
11 ne. Musa [p]neyegairira Mukama
Katondawe, nāyogera nti Mukama,
kiki ekyāsi'za enyo obusungubwo
ku bantubo, bewa'gya munsi Yemi-
siri namānyi amangi nomukono o-
12 gwobuīnza? [r]Lwa ki okwogeza A-
bamisiri nti Yaba'gyiramu obubi,
okuba'tira ku nsozi, nokubazikiriza
okuva ku maso gensi? Oleke obu-
sungubwo obukambwe, o'julukuke
13 oleke obubi obwo eri abantubo. O-
'jukire Ibulaimu, Isaka, ne Isiraeri,
abawerezabo, [s]bewairirira we'ka
nobagamba nti [t]Ndyongera eza'de
lya'mwe ngemunyenye ezomu'gulu,
nensi eyo yona gyenjoge'deko ndi-
giwa eza'de lya'mwe, nabo baligisi-
14 kira emirembe gyona. Mukama
[u]na'julukuka nāleka obubi bwaba-
'de ayoge'de okubakola abantube.
15 Musa [w]nākyuka, nāserengeta o-
kuva ku lusozi, ngalina ebipande
bibiri ebyobujulirwa mu ngaloze;
ebipande ebyawandikibwako ku njui
zabyo zombi; byawandikibwako e-
16 rui nerui. [y]Nebipande byali mulimu
gwa Katonda, nokuwandika kwali
kuwandika kwa Katonda, okwayō-
17 lebwa ku bipande. Yosuwa bweya-
wulira e'dobozi lyabantu nga boge-
rera wa'gulu, nāgamba Musa nti
Waliwo e'dobozi eryokulwāna mu
18 lusīsira. Nāyogera nti Eryo si 'do-
bozi lyabo abogerera wa'gulu olwo-
kuwāngula, 'sō si 'dobozi lyabo aba-
kāba olwokugobebwa: naye e'dobo-
19 zi lyabo abaīmba lyempulira. Awo
olwātuka bweyasemberera olusīsi-
ra, nālyoka [z]alaba enyana nabazi-
na: obusungu bwa Musa nebwāka
nyo, nākasuka ebipande mu ngaloze,
nābimenyera wansi wolusozi.
20 [a]Nātwāla enyana gyebāli bakoze,
nāgyōkya nomuliro, nāgisekulase-
kula, nāgimānsira ku ma'zi, nāga-
21 nywesako abāna ba Isiraeri. Musa
nāgamba Aloni nti [b]Abantu bano
bākukola ki, 'gwe nokuleta nobale-
22 tako okwōnōna okunene? Aloni nā-
yogera nti Obusungu bwa mukama
wānge buleme okubūbūka enyo:
[c]gwomanyi abantu bano, nga bago-
23 bererera dala obubi. Kubanga bā-
ng'amba nti Tukolera bakatonda, a-
banātukulemberānga: kubanga Mu-
sa oyo, ye yatu'gya munsi Yemisiri,
24 tetumanyi kyaba'de. Nembagamba
nti Buli aliua zābu yona yona, ba-
gimenyeko; awo nebagimpa: ne-
ngiteka mu muliro, [d]nenyana eno
25 nevamu. Awo Musa bweyalaba
[e]ngabantu bajēmye; kubanga [f]A-
loni yabajēmya okusekererwa aba-
26 labe bābwe: Musa nālyoka aīmiri-
ra mu wankaki wolusīsira, nāyoge-
ra nti Buli muntu ali kulwa Muka-
ma, (a'je) gyendi. Abāna bona aba
27 Levi nebakung'ana gyali. Nābaga-
mba nti Bwati bwayogera Mukama,
Katonda wa Isiraeri, nti Muteke
buli muntu ekitalakye ku kisāmbi-
kye, muding'ane mu miryāngo gyo-
na mu lusīsira lwona, [g]mu'te buli
muntu mugandawe, na buli muntu
mu'ne, na buli muntu muliranwa-
28 we. Abāna ba Levi nebakola nge-
kigambo kya Musa: nebāfa ku ba-
ntu ku lunaku luli abasaja nga

[z] Lub.1.31; 2. 2.
[a] Kuv. 24. 12; 32. 15, 16; 34. 28, 29. Ma. 4. 13; 5. 22; 9. 10, 11. 2 Kol. 3. 3.
[a] Kuv. 24. 18. Ma. 9. 9.
[b] Bik.7. 40.
[c] Balam. 8. 24-27.
[d] Kuv. 20. 23. Ma. 9. 16. Balam. 17. 3, 4. 1 Basek. 12. 28. Nek. 9. 18. Zab. 106. 19. Is. 46. 6. Bik. 7. 41. Bal. 1. 23.
[e] Lev. 23. 2, 11, 21, 37. 2 Basek. 10. 20. 2 Byom. 30. 5.
[f] 1 Kol. 10. 7.
[g] Ma. 9. 12.
[i] Ma. 4. 16. Balam. 2. 11.
[k] Kuv. 20. 3, 4, 23. Ma. 9. 16.
[l] 1 Basek. 12. 28.
[m] Kuv. 33. 3, 5; 34. 9. Ma. 9. 6, 13; 31. 27. 2 Byom. 30. 8. Is. 48. 4. Bik. 7. 51.
[n] Ma. 9. 14, 19.
[o] Kubal. 14. 12.
[p] Ma. 9. 18, 26-29. Zab. 74. 1, 2; 106. 23.
[r] Kubal. 14. 13. Ma. 9. 28; 32. 27.
[s] Lub. 22. 16. Beb. 6. 13.
[t] Lub. 12. 7; 13. 15; 15.7, 18; 26. 4; 28. 13.
[u] Ma. 32. 26. 2 Sam. 24. 16. 1 Byom. 21. 15. Zab. 106. 45. Yer. 18. 8; 26. 13, 19. Yo. 2. 13. Yon. 3. 10; 4. 2.
[w] Ma. 9. 15.
[y] Kuv. 31. 18.
[z] Ma. 9. 16, 17.
[a] Ma. 9. 21.
[b] Lub. 20. 9.
[c] Kuv. 14. 11; 15. 24; 16. 2, 20, 28; 17. 2, 4.
[d] lu. 4.
[e] Kuv. 33. 4, 5.
[f] 2 Byom. 28. 19.
[g] Kubal. 25. 5. Ma. 33. 9.

29 nkumi satu. [e]Musa nāyogera nti
Mwetukuze lero eri Mukama, ne-
wakuba'de okulwāna buli muntu
nomwānawe, era ne mugandawe;
30 alyoke abawe lero omukisa. Awo
olwātuka enkya Musa nāgamba a-
bantu nti [k]Mwayōnōnye ekyōnōno
ekinene: ne kakano nālinya eri
Mukama; [l]mpo'zi nākola [m]ekinā-
tāngirira olwekyōnōno kya'mwe.
31 Musa [n]na'dayo eri Mukama, nāyo-
gera nti Woo, abantu abo bayōnō-
nye ekyōnōno ekinene, nebekolera
32 bakatonda aba zābu. Naye kakano,
bwonosonyiwa ekyōnōno kyā-
bwe—; naye bwotobasonyiwe, [o]o-
nsāngule 'nze, nkwegairi'de, [p]mu
33 kitabokyo kyewawandika. Mukama
nāgamba Musa nti Buli eyanyōnō-
nye 'nze, oyo gwenāsāngula mu ki-
34 tabo kyānge. Ne kakano genda,
otwāle abantu mu (kifo) kyenaku-
gambako: [r]laba, malaika wānge
anākukulemberānga: era naye [s]ku
lunaku luli lwendiwalana, ndibawa-
35 lanako ekibi kyābwe. Mukama nā-
bonyabonya abantu, kubanga [t]bā-
kola enyana, Aloni gyeyakola.

33 Mukama nāgamba Musa nti
Mugende mulinye okuva wano,
'gwe nabantu bewa'gya munsi Ye-
misiri, muingire munsi gyenalairi-
ra Ibulaimu, Isaka, ne Yakobo, nga
njogera nti [a]Ndigiwa eza'deryo:
2 era [b]nditumа malaika mu masogo;
era [c]ndigobamu Omukanani, O-
mwamoli, Nomukiti, Nomuperizi,
3 Omukivi, Nomuyebusi: [d]munsi e-
kulukuta namata nomubisi gwenju-
ki: kubanga [e]'nze siririnya wakati
mu'mwe; kubanga oli [f]'gwānga e-
ririna ensingo enkakanyavu: 'neme
4 [g]okukuzikiriza mu 'kubo. Abantu
bwebāwulira ebigambo ebyo ebibi,
[i]nebanakuwala: [k]newataba muntu
5 ayambala ebyobuyonjobye. Muka-
ma nāgamba Musa nti Gamba abā-
na ba Isiraeri nti Muli 'gwānga e-
ririna ensingo enkakanyavu: mbe-
ra kulinya [l]wakati mu'gwe (newa-
kuba'de) akasera akatono, nandi-
kuzikiri'za: kale kakano yambula
ebyobuyonjobyo, ndyoke [m]ntegēre
6 bwenākukola. Abāna ba Isiraeri
nebeyambula ebyobuyonjo byābwe
okuva ku lusozi Kolebu nokweyo-
ngerayo.
7 Musa yatwalānga ewema nāgisi-
mba ebwēru wolusīsira, walako no-
lusīsira; [n]nāgiita Ewema eyokusi-
sinkanirāngamu. Era buli [o]eyano-
nyānga Mukama nāfulumānga nā-
genda mu wema eyokusisinkanirā-
ngamu, eyali ebwēru wolusīsira.
8 Era Musa bweyafulumānga nāge-
ndānga mu Wema, abantu bona
nebagolokokānga nebaīmirira, buli
muntu [p]mu mulyāngo gwewemaye,
nātunulira Musa, okutūsa bweya-
9 malānga okuingira mu Wema. Awo
Musa bweyaingirānga mu Wema,
empagi eyekire ne'ka neīmirira ku
mulyāngo Gwewema: Mukama
10 [r]nāyogera ne Musa. Abantu bona
nebalaba empagi eyekire ngeīmiri-
'de ku mulyāngo Gwewema: aba-
ntu bona nebaimuka nebasinza, bu-
li muntu mu mulyāngo gwewema-
11 ye. [s]Mukama nāyogerānga ne Mu-
sa nga balabagana mu maso, ngo-
muntu bwayogera ne mukwanogwe.
Na'dāngayo mu lusīsira nate: na-
ye [t]omuwerezawe, Yosuwa, omwā-
na wa Nuni, omuvubuka, teyavā-
nga mu Wema.
12 Musa nāgamba Mukama nti La-
ba, [u]ondagira nti Twāla abantu ba-
no: notong'anya kumanya gwonotu-
ma awamu nānge. Naye wayo-
gera nti [w]Nkumanyi erinya, era
13 walaba ekisa mu maso gānge. Ka-
le kakano, nkwegairi'de, [y]bwemba
nga nalaba ekisa mu masogo, [z]onda-
ge amakubogo, nkumanye, ndyoke
ndabe ekisa mu masogo: era lowo-
14 za nge'gwānga lino [a]bantubo. Nā-
yogera nti [b]Amaso gānge galigenda
(nāwe), nānge ndikuwa [c]okuwu'mu-
15 la. Nāmugambanti [d]Amasogo bwe-
gatagendenga (nānge), totutwāla
16 okuva wano. Kubanga kiritegēre-
bwa kitya nga 'nze nalaba ekisa mu
masogo, 'nze nabantubo? [e]si kye-
kiriva (kitegērebwa) kubanga oge-
nda na'fe, [f]nokwawulwa netwawu-
libwa, 'nze nabantubo, mu bantu
bona abali ku maso gensi?
17 Mukama nāgamba Musa nti [g]Era
nekyo kyoyoge'de ndikikola: kuba-
nga [i]walaba ekisa mu maso gānge,
18 nānge nkumanyi erinya. Nāyoge-
ra nti Nkwegairi'de, ondage [k]ekitī-
19 bwakyo. Nāyogera nti [l]Nāisa o-
bulūngi bwānge bwona mu maso-
go, era nātendera erinya lya Muka-
ma mu masogo; era [m]nāmukwa-
tirwānga ekisa [n]gwenākwatirwā-
nga ekisa, era nāmusāsirānga gwe-
20 nāsāsirānga. Nāyogera nti Toī-
nza kundaba maso: kubanga [o]omu-
ntu talindabako naba omulamu.
21 Mukama nāyogera nti Laba, wali-
wo ekifo ekiri okumpi nānge, nāwe
22 onoīmirira ku jinja: awo olunātu-
ka ekitibwa kyānge bwekināba nga
kiita. [p]nākutcka mu lwatika olwo-
mujinja, [r]nenkubikako nomukono
gwānge okutūsa bwenāba nga mpi-
23 sewo: nenziyako omukono gwānge,
nāwe nolaba amabega gānge: naye
amaso gānge [s]tegalabike.

34 Mukama nāgamba Musa nti
[a]Weba'jire ebipande bibiri e-
byamainja ebifanana ngebyolube-

[a] Lub. 12. 7; 32. 13.
[b] Kuv. 32. 34.
[c] Ma. 7. 22. Yos. 24. 11.
[d] Kuv. 3. 8.
[e] nyi. 15, 17.
[f] Kuv. 32. 9; 34. 9. Ma. 9. 6, 13.
[g] Kuv. 23. 21; 32. 10.
[i] Kubal. 14. 1, 39.
[k] Lev. 10. 6. 2 Sam. 19. 24. 1 Basek. 21. 27. 2 Basek. 19. 1. Ezer. 9. 3. Es. 4. 1, 4. Yob. 1. 20; 2. 12. Is 32. 11. Ez. 24. 17, 23; 26. 16.
[l] Kubal. 16. 45, 46.
[m] Ma. 8. 2. Zab. 139. 23.
[n] Kuv. 29. 42, 43.
[o] Ma. 4. 29. 2 Sam. 21. 1.
[p] Kubal. 16. 27.
[r] Kuv. 25. 22; 31. 18. Zab. 99. 7.
[s] Lub. 32. 30. Kubal. 12. 8. Ma. 34. 10.
[t] Kuv. 24. 13.
[u] Kuv. 32. 34.
[w] lu. 17. Zab. 1. 6. Yer. 1. 5. Yok. 10. 14, 15. 2 Tim. 2. 19.
[y] Kuv. 34. 9.
[z] Zab. 25. 4; 27. 11; 86. 11; 119. 33.
[a] Ma. 9. 26, 29. Yo. 2. 17.
[b] Kuv. 13. 21; 40. 34-38. Is. 63. 9.
[c] Ma. 3. 20. Yos. 21. 44; 22. 4; 23, 1. Zab. 95. 11.
[d] Kuv. 34. 9.
[e] Kubal. 14. 14.
[f] Kuv. 34. 10. Ma. 4. 7, 34. 2 Sam. 7. 23. 1 Basek 8. 53. Zab. 147. 20.
[g] Lub. 19. 21. Yak. 5. 16.
[i] lu. 12.
[k] lu. 20. 1 Tim. 6. 16.
[l] Kuv. 34. 5-7. Yer. 31. 14.
[m] Bal. 9. 15. 16, 18.
[n] Bal. 4. 4. 16.
[o] Lub. 32. 30. Ma. 5. 24. Balam. 6. 22; 13. 22. Is. 6. 5. Kub. 1. 16. 17.
[p] Is. 2. 21.
[r] Zab. 91. 1, 4.
[s] lu. 20. Yok. 1. 18.
[a] Kuv. 32. 16, 19. Ma. 10. 1.

ryeberye: nänge [b]ndiwandika ku bipande ebigambo ebyäli ku bipande ebyoluberyeberye, byewame-
2 nya. Era enkya obe nga wetesetese, olinye enkya ku lusozi Sinai, weragire okwo gyendi ku [c]ntiko
3 yolusozi. 'Sō tewabe muntu [d]alinya nāwe, 'sō nomuntu yena aleme okulabikira ku lusozi lwona lwona; newakuba'de endiga newakuba'de ente bireme okulira mu maso go-
4 lusozi olwo. Nāba'ja ebipande bibiri ebifanana ngebyoluberyeberye; Musa nāgolokoka enkya mu makya, nālinya ku lusozi Sinai, Mukama nga bweyamulagi'de, nātwāla mu ngaloze ebipande bibiri ebyamai-
5 nja. Mukama na'kira mu kire, naimirira eyo wamu naye, [e]nāte-
6 ndera erinya lya Mukama. Mukama nāita mu masoge, nātendera nti Mukama, [f]Mukama, Katonda a'ju'de okusāsira era owekisa, alwawo okusunguwala, era alina
7 [g]okusāsira okungi [i]namazima a-mangi; [k]a'jukira okusāsira eri abantu enkumi nenkumi, [l]asonyiwa obutali butukirivu nokwōnōna nekibi: era [m]atalimu'gyako omusāngo nakatono (oyo aligubako); awalana obutali butukirivu bwa bakitābwe ku bāna bābwe, ne ku bāna babāna bābwe, ku mirembe e-
8 gyabanakasatwe negyabanakana. Musa nāyanguwa, nāvūnama omu-
9 twe wansi, nāsinza. Nāyogera nti Bwemba kakano nga nalaba ekisa mu masogo, ai Mukama, [n]Mukama atambulēnga wakati mu'fe, nkwegairi'dē; kubanga lye [o]'gwānga eririna ensingo enkakanyavu; era otusonyiwe obutali butukirivu bwa'fe nokwōnōna kwa'fe, era otu-
10 twāle okuba [p]obusikabwo. Nāyogera nti Laba, [r]ndagāna endagāno: mu maso gabantubo bona [s]nākolānga ebyamagero, ebitākolebwānga ngebyo munsi zona, newakuba'de mu 'gwānga lyona lyona: nabantu bona bolimu banālabānga omulimu gwa Mukama, kubanga
11 [t]kyendikukoza kya ntisa. [u]Lowoza kino kyenkulagira lero: laba, [w]ngoba mu masogo Omwamoli, Nomukanani, Nomukiti, Nomupe-
12 rizi, Nomukivi, Nomuyebusi. [y]Wekūme we'ka, tolagānānga ndagāno nabo abali munsi gyogenda, ereme okuba [z]ngekyambika wakati mu-
13 'gwe: naye [a]mulimenyamenya ebyōto byābwe, era mulyasayasa empagi zābwe, era [b]mulitematema
14 Bāsera bābwe: [c]kubanga tosinzēnga Katonda mulala yena: kubanga Mukama, erinyalye Wabu'gya,
15 ye [d]Katonda owobu'gya: [e]tolagānānga ndagāno nabo abali munsi, [f]baleme okwenda nga bagoberera bakatonda bābwe, nebabawa sadaka bakatonda bābwe, [g]newabawo
16 akuita [i]nolya ku sadakaye; [k]notwālira abānabo abasaja ku bawala bābwe, [l]abawala bābwe nebayenda nga bagoberera bakatonda bābwe, nebabayenza abānabo nga
17 bagoberera bakatonda bābwe. [m]Tewekolerānga bakatonda abasānuse.
18 Onekūmānga [n]embaga eyemigati egitazimbulukuswa. Enaku mukāga onolyānga emigati egitazimbulukuswa, nga bwenakulagira, mu kisera ekyalagirwa [o]mu mwezi Abibu: kubanga mu mwezi Abi-
19 bu mwewavira mu Misiri. [p]Buli ekina'gulānga enda kyānge; nensolozo zona enume, ebyoluberyebe-
20 rye ebyente nebyendiga. [r]Nomwāna omuberyeberye ogwendogoi onomununulānga nomwāna gwendiga: era bwonobānga toyagala kumununula, onomenyānga obulago bwayo. Ononununulānga ababeryeberye bona mu bānabo. 'Sō tewabenga [s]eyeraga eri 'nze nga
21 talēse kintu. [t]Enaku omukāga onokolerāngamu emirimu, naye ku lunaku olwomusānvu onowu'mulānga: mu naku zebalīmirāngamu ne mu naku zebakungulirānga-
22 mu, onowu'mulānga. [u]Era onekūmānga embaga eya sabiti, ye yomwāka omuberyeberye ogweng'ano, nembaga eyokutereka o-
23 mwāka nga guwe'deko. [w]Emirūndi esatu buli mwāka abasajabo bona baneragānga mu maso ga Mukama Katonda, Katonda wa Isi-
24 raeri. [y]Kubanga ndigobamu amawānga mu masogo, [z]nengaziya ensalozo: [a]'sō tewabenga muntu alyegomba ensiyo, bwonogendānga okulabika mu maso ga Mukama Katondawo emirūndi esatu buli
25 mwāka. [b]Towāngayo musai gwa sadaka yānge wamu nomugati oguzimbulukuswa; [c]newakuba'de sadaka eyembaga Eyokuitako te-
26 sigalāngako okutūsa enkya. [d]Ebyoluberyeberye ebyensiyo ebisoka onobiretānga mu nyumba ya Mukama Katondawo. [e]Tofumbirānga omwāna gwembuzi mu mata ga
27 nyina wagwo. Mukama nāgamba Musa nti 'Gwe wandika [f]ebigambo ebyo: kuba ebigambo ebyo nga bwebiri bwendagānye bwentyo e-
28 ndagāno nāwe ne Isiraeri. [g]Nāmala eyo wamu ne Mukama enaku amakumi ana emisana nekiro; nga talya 'mere 'sōnga tanywa ma'zi. [i]Nāwandika ku bipande ebigambo ebyendagāno, amatēka ekumi.
29 Awo olwātuka Musa bweya'ka okuva ku lusozi Sinai, [k]ebipande bibiri ebyobujulirwa nga biri mu ngalo za Musa, bweya'ka okuva ku

[b] lu. 28. Ma.10. 2,4.
[c] Kuv. 19. 20; 24. 12.
[d] Kuv. 19. 12, 13, 21.
[e] Kuv. 33. 19. Kubal. 14. 17.
[f] Kubal. 14. 18. 2 Byom. 30. 9. Nek. 9. 17. Zab. 86. 15; 103. 8; 111. 4; 112. 4; 116. 5; 145. 8. Yo. 2. 13.
[g] Zab. 31. 19. Bal. 2. 4.
[i] Zab. 57. 10; 108. 4.
[k] Kuv. 20. 6. Ma. 5. 10. Zab. 86. 15. Yer. 32. 18. Dan. 9. 4.
[l] Zab. 103. 3; 130. 4; Dan. 9. 9. Bef. 4. 32. 1 Yok. 1. 9.
[m] Kuv. 23. 7, 21. Yos. 24. 19. Yob. 10. 14. Mi. 6. 11. Nak. 1. 3.
[n] Kuv. 33. 15, 16.
[o] Kuv. 33. 3.
[p] Ma. 32. 9. Zab. 23. 9; 33. 12; 73. 62; 94. 14. Yer. 10. 16. Zek. 2. 12.
[r] Ma. 5. 2; 29. 12, 14.
[s] Ma. 4. 32. 2 Sam. 7. 23. Zab. 77. 14; 78. 12; 147. 20.
[t] Ma. 10. 21. Zab. 145. 6. Is. 64. 3.
[u] Ma. 5. 32; 6. 3, 25; 12. 28, 32; 28. 1.
[w] Kuv. 33. 2.
[y] Kuv. 23. 32. Ma. 7. 2. Balam. 2. 2.
[z] Kuv. 23. 33.
[a] Kuv. 23. 24. Ma. 12. 3. Balam. 2. 2.
[b] Ma. 7. 5; 12. 2. Balam. 6. 25. 2 Basek. 18. 4, 23. 14. 2 Byom. 31. 1; 34. 3, 4.
[c] Kuv. 20. 3, 5.
[d] Kuv. 20. 5.
[e] lu. 12.
[f] Ma. 31. 16. Balam. 2. 17. Yer. 3. 9. Ez. 6. 9.
[g] Kubal. 25. 2. 1 Kol. 10. 27.
[i] Zab. 106. 28. 1 Kol. 8. 4, 7, 10.
[k] Ma. 7. 3. 1 Basek. 11. 2. Ezer. 9. 2. Nek. 13. 25.
[l] Kubal. 25. 1, 2. 1 Basek. 11. 4.
[m] Kuv. 32. 8. Lev. 19. 4.
[n] Kuv. 12. 15; 23. 15.
[o] Kuv. 13. 4.
[p] Kuv. 13. 2, 12; 22. 29. Ez. 44. 30. Luk. 2. 23.
[r] Kuv. 13. 13. Kubal. 18. 15.
[s] Kuv. 23. 15. Ma. 16. 16. 1 Sam. 9. 7, 8. 2 Sam. 24. 24.
[t] Kuv. 20. 9; 23. 12; 35. 2. Ma. 5. 12, 13. Luk. 13. 14.
[u] Kuv. 23. 16. Ma. 16. 10, 13.
[w] Kuv. 23. 14, 17. Ma. 16. 16.
[y] Kuv. 33. 2. Lev. 18. 24. Ma. 7. 1. Zab. 78. 55; 80. 8.
[z] Ma. 12. 20; 19. 8. 2 Byom.
[a] Lub. 35. 5. 17. 10. Nge. 16. 7. Bik. 18. 10.
[b] Kuv. 23. 18.
[c] Kuv. 12. 10.
[d] Kuv. 23. 19. Ma. 26. 2, 10.
[e] Kuv. 23. 19. Ma. 14. 21.
[f] lu. 10. Ma. 4. 13; 31. 9.
[g] Kuv. 24. 18. Ma. 9. 9, 13.
[i] lu. 1. Kuv. 31. 18; 32. 16. Ma. 4. 13; 10. 2, 4.
[k] Kuv. 32. 15.

lusozi, Musa nātamanya [l] ngomubiri ogwamasoge gumasamasa o-
30 lwokwogera naye. Aloni nabāna bona aba Isiraeri bwebālaba Musa, laba, omubiri ogwamasoge negumasamasa; nebatya okumusembe-
31 rera. Musa nābaita; Aloni nabakulu bona abekibīna neba'da gyali:
32 Musa nāyogera nabo. Oluvanyuma abāna bona aba Isiraeri nebasembera: [m] nābalagira byona Mukama byayogere'de naye ku lusozi
33 Sinai. Musa bweyamala okwogera nabo, nāteka [n] ekyokubika ku ma-
34 soge. Naye Musa [o] bweyaingirānga mu maso ga Mukama okwogera naye, na'gyako ekyokubika, okutūsa lweyafulumānga; nāfulumānga nāyogera nabāna ba Isi-
35 raeri bweyalagirwānga; abāna ba Isiraeri nebalaba amaso ga Musa, omubiri ogwamasoge nga gumasamasa: Musa na'zānga ekyokubika ku masoge, okutūsa lweyaingirānga okwogera naye.

35 Musa nākung'anya ekibīna kyona ekyabāna ba Isiraeri, nābagamba nti Bino bye bigambo Mukama byalagi'de, 'mwe okubikola,
2 [a] Enaku omukāga emirimu gikolerwēngamu, naye ku lunaku olwomusānvu wabēnga olunaku olutukuvu gyemuli, sabiti eyokuwu'mula okutukuvu eri Mukama: buli anākolerāngako omulimu gwona
3 ana'tibwānga. [b] Temukumānga muliro gwona mu nyumba za'mwe zona ku lunaku olwa sabiti.
4 Musa nābūlira ekibīna kyona ekyabāna ba Isiraeri nti Kino kye
5 kigambo Mukama kyalagi'de, ngayogera nti Mu'gye ku ba'na'mwe ekiwebwayo eri Mukama: [c] buli alina omutima ogu'kiriza, akirete, kye kiwebwayo ekya Mukama; zā-
6 bu, ne feza, nekikomo; ne kaniki, nolugoye olwefulungu, nolumyufu,
7 ne bafuta, nebyoya byembuzi; namaliba gendiga amanyike amamyufu, namaliba geng'onge, nomuti
8 gwa sita; namafuta getabaza, [d] nebyakalōsa ebyamafuta agokufukako, (nebyakalōsa) ebyokunyokeza;
9 namainja aga onuku, namainja agokutona, okubēra, ku kānzu ne ku
10 kyomukifuba. Era buli muntu mu'mwe alina omutima ogwamagezi a'je akole byona Mukama bya-
11 lagi'de; [e] enyumba, ewema yayo nekyokugibikako, ebikwaso byayo, nembawo zayo, nemiti gyayo, ne-
12 mpagi zayo, nebinya byayo; [f] esanduko, nemisituliro gyayo, entebe eyokusāsira, negigi eryawulamu;
13 [g] emeza nemisituliro gyayo, nebintu byayo byona, [i] nemigati egyo-
14 kulaga; era [k] nekikōndo ekyetabaza, nebintu byakyo, netabaza za-
15 kyo, namafuta agetabaza; [l] nekyōto ekyokwoterezāngako, nemisituliro gyakyo, [m] namafuta agokufukako, [n] nobubāne obuwomerevu, nakatimba akolu'gi olwomumulyā-
16 ngo ogwewema; [o] ekyōto ekyokwōkerāngako ekiwebwayo, era nekitindiro kyakyo ekyekikomo, emisituliro gyakyo, nebintu byakyo byona,
17 ekinabirwamu nentobo yakyo; [p] ebitimbibwa ebyolu'gya, empagi zalwo, nebinya byazo, nakatimba a-
18 kolu'gi olwolu'gya; eninga ezewema, neninga ezolu'gya, nemigwa
19 gyabyo; [r] nebyambalo ebikolebwa obulūngi, ebyokuwererezāngamu mu watukuvu, ebyambalo ebitukuvu ebya Aloni kabona, nebyambalo ebyabānabe, ebyokuwererezāngamu mu bwakabona.
20 Ekibīna kyona ekyabāna ba Isiraeri nebagenda nebava mu maso
21 ga Musa. Neba'ja buli muntu [s] omutimagwe gwegwakubiriza, era na buli muntu omwoyogwe gwegwa'kirizisa, nebaleta ekiwebwayo ekya Mukama, olwomulimu ogwewema eyokusisinkanirāngamu, nolwokuwereza kwayo kwona, nolwebyambalo ebitukuvu.
22 Neba'ja, abasaja era nabakazi, bona abalina emitima egi'kiriza, nebaleta amapesa, nempeta ezomumatu, neziriko obubonero, namagemu, amakula gona aga zābu; buli muntu eyawa ekiwebwayo ekya
23 zābu eri Mukama. [t] Na buli muntu eyalabika ngalina kaniki nolugoye olwefulungu, nolumyufu, ne bafuta enūngi, nebyoya byembuzi, namaliba gendiga amanyike amamyufu, namaliba geng'onge, nābi-
24 reta. Buli muntu eyawayo ekiwebwayo ekya feza nekikomo yaleta ekiwebwayo ekya Mukama: na buli muntu eyalabika ngalina omuti gwa sita olwomulimu gwona gwona
25 ogwokuwereza, nāguleta. Nabakazi bona abalina [u] emitima egyamagezi nebalānga nengalo zābwe, nebaleta byebālānga, kaniki, nolugoye olwefulungu, nolumyufu, ne
26 bafuta enūngi. Nabakazi bona emitima gyābwe begyakubiriza mu magezi nebalānga ebyoya bye-
27 mbuzi. [w] Nabakulu nebaleta amainja aga onuku, nagokutona, okubēra ku kānzu ne ku kyomukifu-
28 ba; [y] nebyakalōsa, namafuta; olwetabaza, nolwamafuta agokufukako, nolwobubāne obuwomerevu.
29 Abāna ba Isiraeri bāleta [z] ekiwebwayo ekyemyoyo egye'dembe eri Mukama; buli musaja nomukazi, emitima gyābwe begya'kirizisa okuletera omulimu gwona Mukama

[l] Mat.17.2. 2 Kol. 3. 7, 13.
[m] Kuv. 24. 3.
[n] 2 Kol. 3. 13.
[o] 2 Kol. 3. 16.
[a] Kuv. 20. 9; 31.14,15. Lev. 23. 3. Kubal. 15. 32 neb. Ma. 5. 12. Luk.13.14.
[b] Kuv. 16. 23.
[c] Kuv. 25. 2.
[d] Kuv. 25. 6.
[e] Kuv. 26. 1, 2 neb.
[f] Kuv. 25. 10 neb.
[g] Kuv. 25. 23.
[i] Kuv. 25. 30. Lev.24.5,6.
[k] Kuv. 25. 31 neb.
[l] Kuv. 30. 1.
[m] Kuv. 30. 23.
[n] Kuv. 30. 34.
[o] Kuv. 27. 1.
[p] Kuv. 27. 9.
[r] Kuv. 31. 10; 39.1,41. Kubal. 4. 5, 6.
[s] 1 Byom. 28. 2, 9; 29. 9. Ezer. 7. 27. 2 Kol.8.12; 9. 7.
[t] 1 Byom. 29. 8.
[u] Kuv. 36. 1. 2 Basek. 23. 7. Nge. 31.19, 22, 24.
[w] 1 Byom. 29. 6.
[y] Kuv. 30. 23.
[z] 1 Byom. 29. 9.

gweyalagira okukola mu mukono
gwa Musa.
30 Musa nāgamba abāna ba Isiraeri
nti Laba, [a] Mukama aise erinya Be-
[a] Kuv. 31. 2 neb.
zaleri omwāna wa Uli, omwāna wa
31 Kuli, owekika kya Yuda; era amu-
'juzi'za omwoyo gwa Katonda, mu
magezi, mu kutegēra, ne mu kuma-
32 nya, ne mu buli ngeri yokukola;
nokuyiya emirimu egyamagezi, no-
kukola omulimu gwa zābu, nogwa
33 feza, nogwekikomo, nogwokusala
amainja agokutona, nogwokwōla e-
miti, okukola buli ngeri yemirimu
34 egyamagezi. Era atese mu muti-
magwe okuigiriza, ye era ne [b] Oko-
[b] Kuv. 31. 6.
liabu, omwāna wa Akisamaki, owe-
35 kika kya Dani. Abo [c] aba'juzi'za
[c] 1 Basek. 7. 14. 2 Byom. 2. 14.
emitima gyābwe amagezi, okukola
buli ngeri yemirimu, egyomusazi
wamainja, negyomukozi owamage-
zi, negyomudaliza, egya kaniki, ne-
gyolugoye olwefulungu, negyolu-
myufu, negya bafuta enūngi, ne-
gyomulusi egya bona abakola emi-
rimu gyona gyona, nabo abayiya
36 emirimu egyamagezi. Ne Be-
zaleri ne Okoliabu banākolānga
[a] Kuv. 35. 10, 35.
emirimu, na buli muntu [a] alina o-
mutima ogwamagezi, Mukama gwa-
tesemu amagezi nokutegēra ama-
nye okukola omulimu gwona ogwo-
kuwereza okwomuwatukuvu, nga
byona Mukama byeyalagira.
2 Musa nāita Bezaleri ne Okoliabu,
na buli muntu eyalina omutima o-
gwamagezi, Mukama gweyatekamu
amagezi mu mutimagwe, buli mu-
ntu [b] omutimagwe gwegwakubiriza
[b] 1 Byom. 29. 5.
3 oku'ja ku mulimu okugukola: Mu-
sa nābawa ekiwebwayo kyona abā-
na ba Isiraeri [c] kyebāleta olwemi-
[c] Kuv. 35. 27.
rimu egyokuwereza okwomuwatu-
kuvu, okugikola. Era nebamulete-
rānga ebiwebwayo nemyoyo egye-
4 'dembe buli nkya. Nabamagezi bo-
na, abākola emirimu gyona egyo-
muwatukuvu, nebava buli muntu
5 ku mulimugwe, gwebāli bakola; ne-
bagamba Musa nti [d] Abantu baleta
[d] 2 Kol. 8. 2, 3.
bingi ebisu'kiri'de enyo okumala
okukola emirimu, Mukama gyeya-
6 lagira okukola. Musa nālagira, ne-
balāngira mu lusīsira lwona, nti
Omusaja era nomukazi alekerawo
okukola nate omulimu gwona ogwe-
kiwebwayo ekyawatukuvu. Abantu
7 nebaziizibwa obutaleta. Kubanga
ebintu byebāli nabyo byamala emi-
rimu gyona okugikola, era byasu-
'kiririawo.
[e] Kuv. 26. 1.
8 [e] Na buli muntu eyalina omutima
ogwamagezi eyakola omulimu ogwo
nākola ewema nemitanda kumi;
egya bafuta enūngi erāngi'dwa, ne
kaniki, nolugoye olwefulungu, no-
lumyufu, ne bakerubi omulimu o-
gwomukozi owamagezi bweyagako-
9 la. Obuwānvu bwa buli mutanda
bwali emikono amakumi abiri mu
munāna, nobugazi bwa buli mutanda
emikono ena: emitanda gyona gyali
10 gya kigero kimu. Nāga'ta emitanda
etāno gyo'ka na gyo'ka: era nemita-
nda etāno (emirala) nāgiga'ta gyo'ka
11 na gyo'ka. Nākola eng'ango eza ka-
niki ku lukugiro lwomutanda ogu-
mu okuva mu nsōnda eyemigate:
era bwatyo nākola ku lukugiro lwo-
mutanda ogwokuma'bali gemigate
12 egyokubiri. Yakola eng'ango [f] ama-
[f] Kuv. 26. 5.
kumi atāno ku mutanda gumu, ne-
ng'ango amakumi atāno ku lukugi-
ro lwomutanda ogwomumigate e-
gyokubiri: eng'ango zalabagana
13 zo'ka na zo'ka. Era nākola ebikwaso
ebya zābu amakumi atāno, nāga'ta
emitanda gyo'ka na gyo'ka nebi-
14 kwaso: ewema nebera emu. [g] Era
[g] Kuv. 26. 7.
nākola emitanda egyebyoya bye-
mbuzi okubera ewema ku wema:
yakola emitanda kumi na gumu.
15 Obuwānvu bwa buli mutanda bwali
emikono amakumi asatu, nobugazi
bwa buli mutanda emikono ena:
emitanda kumi na gumu gyali gya
16 kigero kimu. Nāga'ta emitanda
etāno gyo'ka, nemitanda omukāga
17 gyo'ka. Nākola eng'ango amaku-
mi atāno ku lukugiro lwomutanda
ogwokuma'bali gemigate, neng'a-
ngo amakumi atāno nāzikola ku lu-
kugiro lwomutanda (ogwokuma'ba-
18 li) gemigate egyokubiri. Era nā-
kola ebikwaso amakumi atāno e-
byebikomo okuga'ta ewema, ebēre
19 emu. [i] Era nāgikolera ewema ekyo-
[i] Kuv. 26. 14.
kugibikako ekyamaliba gendiga a-
manyike amamyufu, ne kungulu
ekyokugibikako ekyamaliba ge-
ng'onge.
20 [k] Era nākola embawo ezewema
[k] Kuv. 26. 15.
21 ezomuti gwa sita, okuīmirira. Emi-
kono kumi bwe bwali obuwānvu bwo-
lubawo, nomukono nekitūndu obu-
22 gazi bwa buli lubawo. Ku buli luba-
wo kwaliko enimi biri, ezaga'tibwa
zo'ka na zo'ka: bwatyo bweyakola
23 ku mbawo zona ezewema. Nākola
embawo ezewema; embawo amaku-
mi abiri ezolui lwobukika obwadyo
24 mu bukika obwadyo: era nākola ebi-
nya ebya feza amakumi ana wansi
wembawo amakumi abiri; ebinya bi-
biri wansi wolubawo lumu ebyeni-
mi zalwo ebiri, nebinya bibiri wansi
wolubawo olulala ebyenimi zalwo
25 ebiri. Era ezolui olwokubiri olwe-
wema, ku lui olwobukika obwa ko-
no, nākola embawo amakumi abiri,
26 nebinya byazo ebya feza amakumi
ana; ebinya bibiri wansi wolubawo
lumu, nebinya bibiri wansi wolubawo
27 olulala. Era ezolui olwewema
olwemabega mu bugwanjuba nāko-
28 la embawo mukāga. Era nākola

embawo biri ezensōnda ezewema
29 ku lui olwemabega. Zali biri biri
wansi, era bwezityo bwezali enā-
mba wa'gulu wazo okutūka ku mpe-
ta emu: bwatyo bweyazikola zombi
30 mu nsōnda zombi. Zali embawo
munāna, nebinya byazo ebya feza,
ebinya kumi na mukāga; ebinya
31 ebibiri wansi wa buli lubawo. Era
[l] Kuv. 26. 26. nākola [l] emiti egyomuti gwa sita:
etāno egyembawo ezolui lumu o-
32 lwewema, nemiti etāno egyembawo
ezolui olulala olwewema, nemiti
etāno egyembawo ezewema ezolui
33 olwemabega olwebugwanjuba. No-
muti ogwa wakati nāguisa wakati
34 mu mbawo erui nerui. Nembawo
nāzibikako zābu, nākola empeta
zazo eza zābu omwokutekera emiti,
nemiti nāgibikako zābu.
[m] Kuv. 26. 31. 35 [m] Nākola egigi erya kaniki, nolugo-
ye olwefulungu, nolumyufu, ne ba-
futa enūngi erāngi'dwa: ne bake-
rubi omulimu ogwomukozi owama-
36 gezi bweyalikola. Nālikolera empa-
gi nya ezomuti gwa sita, nāzibika-
ko zābu: nebikwaso byazo byali
bya zābu; nāzifumbira ebinya bina
[n] Kuv. 26. 36. 37 ebya feza. [n] Nālukolera akatimba
olu'gi olwewema, aka kaniki, nolu-
goye olwefulungu, nolumyufu, ne
bafuta enūngi erāngi'dwa, omulimu
38 ogwomudaliza; nempagi zako tāno
nebikwaso byazo: nemitwe gyazo
nemiziziko gyazo nābibikako zābu:
nebinya byazo bitāno byali bya bi-
komo.

[a] Kuv. 25. 10. 37 Bezaleri [g] nākola esanduko
eyomuti gwa sita: obuwānvu
bwayo bwali emikono ebiri nekitū-
ndu, nobugazi bwayo omukono gu-
mu nekitūndu, nobugulumivu bwa-
2 yo omukono gumu nekitūndu: nā-
gibikako zābu enūngi munda ne
kungulu, nāgikolera engule eya zā-
3 bu okwetolola. Nāgifumbira empe-
ta nya eza zābu, mu magulu gayo a-
na; empeta biri ku lubirizi lwayo
olumu, nempeta biri ku lubirizi lwa-
4 yo olwokubiri. Nākola emisituliro e-
gyomuti gwa sita, nāgibikako zābu.
5 Nāingiza emisituliro mu mpeta ku
mbirizi ezesanduko, okusitula esa-
[b] Kuv. 25. 17. 6 nduko. Nākola [b] entebe eyokusā-
sira eya zābu enūngi: obuwānvu
bwayo emikono ebiri nekitūndu,
nobugazi bwayo omukono gumu
7 nekitūndu. Nākola bakerubi babi-
ri aba zābu; yabakola neyawēse-
bwa, ku nsōnda biri ezentebe eyo-
8 kusāsira; kerubi omu ku nsōnda
eyo, ne kerubi omu ku nsōnda eyo:
yakola bakerubi mu kitūndu ekye-
ntebe eyokusāsira ku nsōnda zayo
9 ebiri. Ne bakerubi bāgolola ebiwa-
wātiro byābwe wa'gulu, nga baya-
njāla ku ntebe eyokusāsira ebiwa-
wātiro byābwe, nga balabagana a-
maso gābwe; amaso ga bakerubi
bātunulira entebe eyokusāsira.
10 Nākola [c] emeza eyomuti gwa si- [c] Kuv. 25. 23.
ta: obuwānvu bwayo emikono ebi-
ri, nobugazi bwayo omukono gumu,
nobugulumivu bwayo omukono gu-
11 mu nekitūndu: nāgibikako zābu
enungi, nāgikolako engule eya zābu
12 okwetolola. Nāgikolako olukugiro
olwoluta okwetolola, nālukolera o-
lukugiro lwayo engule eya zābu
13 okwetolola. Nāgifumbira empeta
nya eza zābu, nāteka empeta ku
nsōnda enya eziri ku magulu gayo
14 ana. Kumpi nolukugiro wezali e-
mpeta, ebifo ebyemisituliro gisitu-
15 lēnga emeza. Nākola emisituliro
egyomuti gwa sita, nāgibikako zā-
16 bu, okusitulānga emeza. Nākola
ebintu ebyabērānga ku meza, [d] eso- [d] Kuv. 25. 29.
wani zayo, nebijiko byayo, nebibya
byayo, nensuwa zayo, okufuka na-
byo, ne zābu enūngi.
17 Nākola [e] ekikōndo ekya zābu enū- [e] Kuv. 25. 31.
ngi: yakola ekikōndo neyawēse-
bwa, entobo yakyo, nomukonda
gwakyo; ebikompe byakyo, nemi-
twe gyakyo, nebimuli byakyo byali
18 bya zābu emu nākyo: era amatabi
mukāga gava ku mbirizi zakyo; a-
matabi asatu agekikōndo (gava) ku
lubirizi lwakyo olumu, namatabi
asatu agekikōndo (gava) ku lubirizi
19 lwakyo olwokubiri: ebikompe bi-
satu ebifanana ngebimuli bya kalu-
wa mu 'tabi limu, omutwe neki-
muli; nebikompe bisatu ebifa-
nana ngebimuli bya kaluwa mu
'tabi eryokubiri, omutwe nekimuli:
bwekityo mu matabi mukāga agava
20 ku kikōndo. Ne mu kikōndo mwa-
limu ebikompe bina ebifanana nge-
bimuli bya kaluwa, emitwe gyabyo
21 nebimuli byabyo: nomutwe gwali
wansi wamatabi abiri aga zābu emu
nagwo, nomutwe wansi wamatabi
abiri aga zābu emu nagwo, nomu-
twe wansi wamatabi abiri aga zābu
emu nagwo, mu matabi omukāga
22 agakivako. Emitwe gyabyo nama-
tabi gabyo byali bya zābu emu na-
kyo: kyona kyali mulimu muwēse
23 ogumu ogwa zābu enūngi. Nākola
ebyetabaza byakyo, omusānvu, ne
makāsi wakyo, nesowani zakyo eze-
24 bisirīza, ne zābu enūngi. Yakikola
ne talanta eya zābu enūngi, nebi-
ntu byakyo byona.
25 Nākola [f] ekyōto ekyokwoterezā- [f] Kuv. 30. 1.
ngako obubāne ekyomuti gwa sita:
obuwānvu bwakyo bwali mukono,
nobugazi bwakyo mukono, okwe-
nkanankana enjui zona; nobugu-
lumivu bwakyo bwali emikono ebi-
ri; amayembe gakyo gali ga muti
26 gumu nakyo. Nākibikako zābu e-
nūngi, wa'gulu wakyo, nenjui za-

kyo okwetolola, namayembe gakyo-
nākikolako engule eya zābu okwe-
27 tolola. Nākikolako empeta biri eza
zābu wansi wengule yakyo, mu mbi-
rizi zakyo zombi, ku njui zakyo
zombi, okuba ebifo ebyemisituliro
28 okukisituliirangako. Nākola emisi-
tuliro nomuti gwa sita, nāgibikako
g Kuv. 30. 23, 34. 29 zābu. Nākola g amafuta amatuku-
vu agokufukāngako, nobubāne obu-
longōfu obwebyakalōsa ebiwomere-
vu, ngamagezi agomukozi womu-
gavu bwegali.

a Kuv. 27. 1. 38 Nākola a ekyōto ekyokwōke-
rāngako ebiwebwayo ekyo-
muti gwa sita: obuwānvu bwa-
kyo bwali emikono etāno, nobugazi
bwakyo emikono etāno, okwenka-
nankana enjui zona; nobugulumi-
2 vu bwakyo emikono esatu. Nākola
amayembe gakyo ku nsōnda zakyo
enya; amayembe gakyo gali ga
mulimu gumu nakyo: nākibikako
3 ekikomo. Nākola ebintu byona e-
byekyōto, entamu, nebijiko, nebi-
bya, nebyokukwasa enyama, nemu-
mbiro: ebintu byakyo byona yabi-
4 kola nebikomo. Nākikolera ekyōto
ekitindiro ekyekikomo ekirukibwa,
wansi womuziziko ogukyetotola
wansi, nākitūsa wakati mu bugulu-
5 mivu obwekyōto. Nāfumbira e-
mpeta nya ensōnda enya ezekiti-
ndiro ekyekikomo, okuba ebifo e-
6 byemisituliro. Nākola emisituliro
egyomuti gwa sita, nāgibikako ebi-
7 komo. Nāingiza emisituliro mu
mpeta ezokumbirizi ezekyōto, oku-
kisituliirangako; yakikola nembawo
nga kirina e'banga munda.
b Kuv. 30. 18. 8 Nākola b ekyokunabirāngamu e-
kyekikomo, nentobo yakyo ya ki-
c 1 Sam. 2. 22. komo, nendabirwamu ezabakazi c a-
bawereza abawerezānga ku mulyā-
ngo ogwewema eyokusisinkanirā-
ngamu.
d Kuv. 27. 9. 9 Nākola d olu'gya: ebyatimbibwa
ebyolu'gya ebyolui olwobukika o-
bwadyo obukika obwadyo byali bya
bafuta enūngi erāngi'dwa, emikono
10 kikumi: empagi zabyo zali amaku-
mi abiri, nebinya byazo amakumi
abiri, ebyebikomo; ebikwaso ebye-
mpagi nemiziziko gyazo byali bya
11 feza. Nebyolui olwobukika obwa
kono emikono kikumi, empagi za-
byo amakumi abiri, nebinya byazo
amakumi abiri, ebyebikomo; ebi-
kwaso ebyempagi nemiziziko gyazo
12 bya feza. Nebyatimbibwa ebyolui
olwebugwanjuba bya mikono atāno,
empagi zabyo kumi, nebinya byazo
kumi; ebikwaso ebyempagi nemi-
13 ziziko gyazo bya feza. Nebyolui
olwebuvanjuba ku buvanjuba emi-
14 kono atāno. Ebyatimbibwa ebyo-
kului olumu (oluliko omulyāngo)
byali bya mikono kumi netāno; e-
mpagi zabyo satu, nebinya byazo
15 satu; nolui olulala bwerutyo; erui
nerui ku mulyāngo ogwolu'gya wa-
liwo ebyatimbibwa ebyemikono ku-
mi netāno; empagi zabyo satu,
16 nebinya byazo satu. Ebyatimbi-
bwa byona ebyolu'gya ebyenjui
zona byali bya bafuta enūngi erā-
17 ngi'dwa. Nebinya ebyempagi bya-
li bya bikomo; ebikwaso ebyempa-
gi nemiziziko gyazo bya feza; ne-
mitwe gyazo gyabikibwako feza;
nempagi zona ezolu'gya zateke-
18 bwako emiziziko gya feza. Naka-
timba akolu'gi olwolu'gya kali mu-
limu gwa mudaliza, ka kaniki, nolu-
goye olwefulungu, nolumyufu, ne
bafuta enūngi erāngi'dwa: nobuwā-
nvu bwako bwali emikono abiri,
nobugulumivu mu bugazi bwako
bwali emikono etāno, okwenkanan-
kana nebyatimbibwa ebyolu'gya.
19 Nempagi zabyo zali nya, nebinya
byazo bina, ebyebikomo; ebikwaso
byazo bya feza, nebyokubika ku
mitwe gyazo nemiziziko gyazo bya
20 feza. e Neninga zona ezewema, e Kuv. 27. 19.
nezolu'gya okwetolola, byali bya
bikomo.
21 Guno gwe muwendo (ogwebintu)
ebyewema, ye wema eyobujulirwa,
nga bwebyabalibwa nga Musa bwe-
yalagira, olwokuwereza Kwabalevi,
mu mukono gwa Isamali, omwāna
22 wa Aloni kabona. Ne f Bezaleri, f Kuv. 31. 2, 6.
omwāna wa Uli, omwāna wa Kuli,
owekika kya Yuda, ye yakola byo-
na Mukama byeyalagira Musa.
23 Era wamu naye waliwo Okoliabu,
omwāna wa Akisamaki, owekika
kya Dani, ōmusazi wamainja, era
omukozi owamagezi, era omudaliza
wa kaniki, nolugoye olwefulungu,
nolumyufu, ne bafuta enūngi.
24 Zābu yona gyebākoza omulimu
mu mulimu gwona ogwawatukuvu,
ye zābu eyekiwebwayo, yali talanta
abiri mu mwenda, ne sekeri lusā-
nvu mwamakumi asatu, nga g sekeri g Kuv. 30. 13, 24. Lev. 27. 3, 25. Kubal. 3. 47; 18. 16.
25 eyawatukuvu bweri. Nefeza ezabo
abābalibwa abekibīna yali talanta
kikumi, ne sekeri lukumi mu lusānvu
mu nsānvu mu tāno, nga sekeri
26 eyawatukuvu bweri: h buli muntu h Kuv. 30. 13, 15.
beka emu, kye kitūndu kya sekeri,
nga sekeri eyawatukuvu bweri, bu-
li muntu eyaita okugenda mwabo
abābali'dwa, abakamala emyāka
abiri oba kusu'kawo, k abantu obu-
sirivu mukāga mwenkumi satu mu k Kubal. 1. 46.
27 bitāno mwatāno. Ne talanta kiku-
mi eza feza zali za kufumba l ebi- l Kuv. 26. 19,21,25,32.
nya ebyawatukuvu, nebinya ebye-
gigi; ebinya kikumi (byava) mu ta-
28 lanta kikumi, buli kinya talanta. Ne
(sekeri) lukumi mu lusānvu mu nsā-
nvu mu tāno nāzikoza ebikwaso

ebyempagi, nābika ku mitwe gyazo,
29 nāzikolako emiziziko. Nebikomo
ebyekiwebwayo byali etalanta nsā-
nvu, ne sekeri enkumi biri mu
30 bina. Nabyo nābikoza ebinya e-
byolu'gi olwewema eyokusisinka-
nirāngamu, nekyōto ekyekikomo,
nekitindiro kyakyo ekyekikomo,
31 nebintu byona ebyekyōto, nebinya
ebyolu'gya okwetolola, nebinya e-
byolu'gi olwolu'gya, neninga zona
ezewema, neninga zona ezolu'gya
okwetolola.

[a] Kuv. 35. 23.

39 [a] Ne kaniki, nolugoye olwefulu-
ngu, nolumyufu, nebabikoza
ebyambalo ebyalāngibwa obulūngi,
ebyokuwererezāngamu mu watu-
kuvu, nebakolera [b] ebyambalo ebi-
tukuvu Aloni; [c] Mukama nga bwe-
yalagira Musa.

[b] Kuv. 31. 10; 35. 19.
[c] Kuv. 28. 4.

[d] Kuv. 28. 6.

2 [d] Nākola ekānzu eya zābu, ne kani-
ki, nolugoye olwefulungu, nolumyu-
3 fu, ne bafuta enūngi erāngi'dwa. Ne-
bawēsa zābu, nebagifūla ebipapi, ne-
bagikomolamu obunyere, okugitu-
nga mu kaniki, ne mu lugoye olwefu-
lungu, ne mu lumyufu, ne mu bafuta
enūngi, omulimu ogwomukozi owa-
4 magezi. Nebagikolako ebyokubi-
begabega ebyaga'tibwa: yaga'ti-
5 bwa ku nsōnda zayo zombi. Nolu-
koba olwalāngibwa namagezi, olwa-
giriko, okugisibyānga, lwali lwa
lugoye lumu nayo era omulimu
gwalwo gwafanana nga yo; lwa
zābu, ne kaniki, nolugoye olwefu-
lungu, nolumyufu, ne bafuta enū-
ngi erāngi'dwa; nga Mukama bwe-
yalagira Musa.

[e] Kuv. 28. 9.

6 [e] Nebalongōsa amainja aga onuku,
negaingizibwa mu mapesa aga zābu,
negasalibwako ngakabonero bweka-
salibwa, ngamanya gabāna ba Isira-
7 eri bwegāli. Nāgateka ku byokubi-
begabega ebyekānzu, okuba amainja
[f] agoku 'jukizānga eri abāna ba Isira-
eri; nga Mukama bweyalagira Musa.

[f] Kuv. 28. 12.

[g] Kuv. 28. 15.

8 [g] Nākola ekyomukifuba, omulimu
ogwomukozi owamagezi, okufana-
na ngomulimu ogwekānzu; kya
zābu, ne kaniki, nolugoye olwefu-
lungu, nolumyufu, ne bafuta enū-
9 ngi erāngi'dwa. Kyenkanankana
enjui zona; ekyomukifuba bākifu-
nyamu: obuwānvu bwakyo luta,
nobugazi bwakyo luta, nga kifunyi-
10 'dwamu. [i] Nebakitekamu enyiriri
nya ezamainja: olunyiriri olwa
sadio, ne topazi, ne kabunkulo lwe
lwali olunyiriri olwoluberyeberye.
11 Nolunyiriri olwokubiri ejinja erya
nawandagala, safiro, ne alimasi.
12 Nolunyiriri olwokusatu yakinso,
13 sebu, ne amesusito. Nolunyiriri
olwokuna berulo, onuku, ne yasi-
pero: getolozebwa zābu wegātone-
14 bwa. Amainja negaba ngamanya
gabāna ba Isiraeri, ekumi nabiri,

[i] Kuv. 28. 17 neb.

ngamanya gābwe; ngakabonero
bwekasalibwa, buli muntu ngeri-
15 nyalye, ebika ekumi nebibiri. Neba-
kola ku kyomukifuba emikūfu nge-
migwa, obwomulimu ogulāngibwa
16 ogwa zābu enūngi. Nebakola amape-
sa abiri aga zābu, nempeta biri eza
zābu; nebateka empeta ebiri ku nsō-
17 nda zombi ezekyomukifuba. Neba-
teka emikūfu gyombi obwa zābu obu-
lāngibwa ku mpeta zombi ku nko-
18 merero ezekyomukifuba. Nenkome-
rero zombi endala ezemikūfu gyo-
mbi egirāngibwa nebaziteka ku ma-
pesa gombi, nebagateka ku byoku-
bibegabega ebyekānzu, ku lui lwayo
19 olwomumaso. Nebakola empeta
biri eza zābu, nebaziteka ku nsō-
nda zombi ezekyomukifuba, ku ma-
'bali gakyo agali ku lui olwekānzu
20 munda. Nebakola empeta biri eza
zābu, nebaziteka ku byokubibega-
bega byombi ebyekānzu wansinsi,
ku lui lwayo olwomumaso, kumpi
nolukindo lwayo, wa'gulu woluko-
ba olwekānzu olulukibwa namage-
21 zi. Nebasiba ekyomukifuba ne-
mpeta zakyo nempeta ezekānzu na-
kagoye aka kaniki, kibere ku luko-
ba olwekānzu olulāngibwa namage-
zi, era ekyomukifuba kireme o-
kusumululwānga ku kānzu; nga
Mukama bweyalagira Musa.

22 [k] Nākola omunagiro ogwomukā-
nzu gwa mulimu ogulāngibwa, gwa
23 kaniki gwona; nekituli ekyomuna-
giro wakati mugwo, ngekituli eky-
ekizibawo ekyekyuma, nga guliko
olukugiro okwetolola ekituli kya-
24 gwo, guleme okuyuzibwa. Neba-
kola ku birenge byomunagiro ama-
komamawanga aga kaniki nagefu-
lungu, nagolumyufu, naga (bafuta)
25 erāngi'dwa. Nebakola [l] endege eza
zābu enūngi, nebateka endege wa-
kati wamakomamawanga ku bire-
nge byomunagiro okwetolola, wa-
26 kati wamakomamawanga; endege
nekomamawanga, endege nekoma-
mawanga, ku birenge byomunagiro
okwetolola, okuwererezāngamu;
nga Mukama bweyalagira Musa.

[k] Kuv. 28. 31.

[l] Kuv. 28. 33.

27 [m] Nebakolera ebizibawo ebya ba-
futa enūngi ebyomulimu ogulāngi-
28 bwa Aloni, nabānabe, [n] nekiremba
ekya bafuta enūngi, nenkufira enū-
ngi eza bafuta enūngi, ne [o] seruwale
29 eza bafuta enūngi erāngi'dwa, [p] no-
lukoba olwa bafuta enūngi erāngi-
'dwa, ne kaniki, nolugoye olwefulu-
ngu, nolumyufu, omulimu ogwo-
mudaliza; nga Mukama bweyala-
gira Musa.

[m] Kuv. 28. 39, 40.
[n] Kuv. 28. 4, 39. Ez. 44. 18.
[o] Kuv. 28. 42.
[p] Kuv. 28. 39.

30 [r] Nebakola akapande akokungule
entukuvu aka zābu enūngi, nebaka-
wandikako ebigambo, ngebiwandi-
kibwa ku kabonero, nti omutukuvu
31 eri Mukama. Nebakasibako aka-

[r] Kuv. 28. 36, 37.

goye aka kaniki, okukasiba ku kiremba wa'gulu; nga Mukama bweyalagira Musa.
32 Bwegutyo omulimu gwona ogwenyumba eyewema eyokusisinkanirāngamu negu'gwā: era abāna ba Isiraeri bākola nga byona Mukama byeyalagira Musa, bwebākola bwebatyo.
33 Nebagiretera Musa enyumba, ewema, nebintu byayo byona, ebikwaso byayo, nembawo zayo, nemiti gyayo, nempagi zayo, nebinya
34 byayo; nekyokubikako ekyamaliba gendiga eza sedume amanyike amamyufu, nekyokubikako ekyamaliba geng'onge, negigi eryāwulamu;
35 esanduko eyobujulirwa, nemisituliro gyayo, nentebe eyokusāsira;
36 emeza, nebintu byayo byona, ne-
37 migati egyokulaga; ekikōndo ekirongōfu, ebyetabaza byakyo, bye byetabaza ebyokulongōsebwānga, nebintu byakyo byona, namafuta
38 agetabaza; nekyōto ekya zābu, namafuta agokufukāngako, nobubāne obuwomerevu, nakatimba akolu'gi
39 olwewema; ekyōto ekyekikomo, nekitindiro kyakyo ekyekikomo, emisituliro gyakyo, nebintu byakyo byona, ekinabirwamu nentobo ya-
40 kyo; ebyokutimba ebyolu'gya, empagi zalwo, nebinya byalwo, nakatimba akolu'gi olwolu'gya, emigwa gyalwo, neninga zalwo, nebintu byona ebyokuwereza okwomunyumba, ebyewema eyokusisinka-
41 nirāngamu; ebyambalo ebyakolebwa obulūngi ebyokuwererezāngamu mu watukuvu, nebyambalo ebitukuvu ebya Aloni kabona, nebyambalo ebyabānabe, okuwererezā-
42 nga mu bwakabona. Nga byona Mukama byeyalagira Musa, bwebatyo abāna ba Isiraeri [s] bwebākola
43 omulimu gwona. Musa nālaba omulimu gwona, era, laba, bāli nga bagumaze; nga Mukama bweyalagira, bwebatyo bwebāli bagukole'de dala: Musa [t] nābasabira omukisa.

40 Mukama nāgamba Musa nti
2 [a] Ku lunaku olwoluberyeberye olwomwezi ogwoluberyeberye olisimba enyumba eyewema eyokusi-
3 sinkanirāngamu. Era oligitekamu esanduko eyobujulirwa, era olitimba egigi ku sanduko. Era olii-
4 ngiza emeza, [b] notekateka ebintu ebigiriko; noingiza ekikōndo, no-
5 kolēza etabaza zakyo. Era oliteka ekyōto ekya zābu ekyokwoterezāngako obubāne mu maso gesanduko eyobujulirwa, notekawo akatimba
6 akolu'gi olwewema. Era oliteka ekyōto ekyokwōkerāngako ebiwebwayo mu maso gomulyāngo ogwenyumba yewema eyokusisinkanirā-
7 ngamu. Era [c] oliteka ekinabirwamu wakati wewema eyokusisinkanirāngamu nekyōto, nokifukamu
8 ama'zi. Era olisimba olu'gya okwetolola, notimba akatimba ako-
9 lu'gi olwolu'gya. Era olitwāla amafuta agokufukāngako, [d] nofuka ku wema, ne ku byona ebirimu, nogitukuza, nebintu byayo byona:
10 era eribera entukuvu. Era oligafukako ku kyōto ekyokwōkerāngako ebiwebwayo, nebintu byakyo byona, notukuza ekyōto: [e] nekyōto
11 kiribera kitukuvu nyo. Era oligafukako ku kinabirwamu nentobo
12 yakyo, nokitukuza. Era [f] olireta Aloni nabānabe ku mulyāngo ogwewema eyokusisinkanirāngamu,
13 nobanāza nama'zi. Era oliyambaza Aloni ebyambalo ebitukuvu; [g] nomufukako amafuta, nomutukuza,
14 ampererere mu bwakabona. Era olireta abānabe, nobambaza ebizi-
15 bawo: nobafukako amafuta, nga bwofuse ku kitābwe, bampererere mu bwakabona: era bwebalifukibwako amafuta, kiribabērera [i] obwakabona obutalibavako mu mirembe
16 gyābwe gyona. Musa nākola bwatyo: nga byona Mukama byeyamulagira, bweyakola bwatyo.
17 Awo olwātuka mu mwezi ogwoluberyeberye ogwomwāka ogwokubiri, ku lunaku olwoluberyeberye o-
18 lwomwezi, ewema nesimbibwa. Musa nāsimba ewema, nātekawo ebinya byayo, nāimiriza embawo zayo, nāingiza emiti gyayo, nāwangiza e-
19 mpagi zayo. Nātimba ewema ku nyumba, nāgitekako kungulu ekyokubika ku wema; nga Mukama
20 bweyalagira Musa. [k] Nātwala obujulirwa nābuteka mu sanduko, na'sā emisituliro ku sanduko, nāteka entebe eyokusāsira kungulu ku sa-
21 nduko: nāingiza sanduko mu wema, nātimba egigi eryāwulamu, [l] nāki'sa esanduko eyobujulirwa; nga Mukama byeyalagira Musa.
22 [m] Nāteka emeza mu wema eyokusisinkanirāngamu, ku lui olwewema olwobukika obwa kono, ebwēru
23 we'gigi. Nāgitekatekako emigati mu maso ga Mukama: nga Muka-
24 ma bweyalagira Musa. Nāteka [n] ekikōndo mu wema eyokusisinkanirāngamu, mu maso gemeza, ku lui olwewema olwobukika obwadyo.
25 [o] Nākolēza etabaza mu maso ga Mukama; nga Mukama bweyalagi-
26 ra Musa. Nāteka [p] ekyōto ekya zābu mu wema eyokusisinkanirā-
27 ngamu mu maso ge'gigi: [r] nākyoterezako obubāne obwebyakalōsa ebiwomerevu; nga Mukama bweya-
28 lagira Musa. [s] Nātekawo akatimba
29 akolu'gi olwewema. Nāteka ekyōto ekyokwōkerāngako ebiwebwayo ku

[s] Kuv. 35. 10.
[t] Lev. 9. 22, 32. Kubal. 6. 23. Yos. 22. 6. 2 Sam. 6. 18. 1 Basek. 8. 14. 2 Byom. 30. 27.
[a] Kuv. 12. 2; 13. 4.
[b] Kuv. 25. 30. Lev. 24. 5, 6.
[c] Kuv. 30. 18.
[d] Kuv. 30. 26.
[e] Kuv. 29. 36, 37.
[f] Lev. 8. 1-13.
[g] Kuv. 28. 41.
[i] Kubal. 25. 13.
[k] Kuv. 25. 16.
[l] Kuv. 26. 33; 35. 12.
[m] Kuv. 26. 35.
[n] Kuv. 26. 35.
[o] Kuv. 25. 37.
[p] Kuv. 30. 6.
[r] Kuv. 30. 7.
[s] Kuv. 26. 36.

mulyāngo ogwenyumba eyewema
eyokusisinkanirāngamu, [t] nākiwako
ekiwebwayo ekyōkebwa nekiwe-
bwayo ekyobu'ta; nga Mukama
30 bweyalagira Musa. Nāteka [u] ekina-
birwamu wakati wewema eyoku-
sisinkanirāngamu nekyōto, nāki-
31 fukamu ama'zi, okunabiramu. Mu-
sa ne Aloni nabānabe nebakina-
birāngamu engalo zābwe nebigere
32 byābwe; bwebāingirānga mu we-
ema eyokusisinkanirāngamu, era
bwebāsembererānga ekyōto, bāna-
bānga: [w] nga Mukama bweyalagira
33 Musa. [y] Nāsimba olu'gya okweto-
lola ewema nekyōto, nātimba aka-
timba akolu'gi olwolu'gya. Bwa-
tyo Musa nāmala omulimu.
34 [z] Ekire nekiryoka kibi'ka ku we-
ma eyokusisinkanirāngamu, nekitī-
bwa kya Mukama neki'juza enyu-
35 mba. Musa [a] nātaīnza kuingira
mu wema eyokusisinkanirāngamu,
kubanga ekire kyagitūlako, nekitī-
bwa kya Mukama neki'juza enyu-
36 mba. Era [b] ekire bwekya'gyibwā-
nga ku wema, abāna ba Isiraeri
nebatambulānga, mu lugendo lwā-
37 bwe lwona: naye [c] ekire bwekita-
'gyibwāngakō, nebatatambulānga
okutūsa ku lunaku lwekya'gyibwā-
38 ngako. Kubanga [d] ekire kya Mu-
kama kyabērānga ku wema emisa-
na, nekiro nemubāngamu omuliro,
mu maso genyumba ya Isiraeri yo-
na, mu lugendo lwābwe lwona.

[t] Kuv. 29. 38 neb.
[u] Kuv. 30. 18.
[w] Kuv. 30. 19, 20.
[y] Kuv. 27. 9, 16.
[z] Kuv. 29. 43. Lev. 16. 2. Kubal. 9. 15. 1 Basek. 8. 10, 11. 2 Byom. 5. 13; 7. 2. Is. 6. 4. Kag. 2. 7, 9. Kub. 15. 8.
[a] Lev. 16. 2. 1 Basek. 8. 11. 2 Byom. 5. 14.
[b] Kubal. 9. 17; 10. 11. Nek. 9. 19.
[c] Kubal. 9. 19-22.
[d] Kuv. 13. 21. Kubal. 9. 15.

EKITABO

KYA MUSA EKYOKUSATU, KYEBAITA

EBYABALEVI.

1 Awo Mukama [a] nākowola Musa nā-
yogerera naye [b] mu wema eyokusi-
2 sinkanirāngamu ngagamba nti Yo-
gera nabāna ba Isiraeri obagambe
nti [c] Omuntu yena ku'mwe bwawā-
ngayo ekitone eri Mukama, munā-
kiwāngayo okuki'gya ku nsolo, ku-
nte ne ku mbuzi.
3 Obanga awayo ekiwebwayo ekyō-
kebwa kunte, anāwāngayo nume
[d] eteriko bulema; anāgiwerāngayo
ku mulyāngo gwewema eyokususi-
nkanirāngamu, alyoke a'kirizibwē-
4 nga mu maso ga Mukama. [e] Era
anātekānga engaloze ku mutwe
gwekiwebwayo ekyōkebwa; awo
[f] enemu'kiririzibwānga [g] okumutā-
5 ngirira. Awo ana'tirānga [i] ente mu
maso ga Mukama: [k] nabāna ba Alo-
ni, bakabona, banāletānga omusai,
era [l] banāmānsirānga omusai ku
kyōto enjui zona ekiri ku mulyāngo
gwewema eyokusisinkanirāngamu.
6 Awo anābāgānga ekiwebwayo ekyō-
kebwa era anākisalāngamu ebitū-
7 ndu byakyo. Awo abāna ba Aloni
kabona banātekānga omuliro ku
kyōto, [m] nebatindikira enku ku mu-
8 liro: awo abāna ba Aloni, bakabo-
na, banātekatekānga ebifi, omutwe
namasavu, kunku eziri ku muliro
9 oguli ku kyōto: naye ebyenda bya-
yo namagulu gayo anānazānga na-
ma'zi: awo kabona anāyōkerānga
byona ku kyōto, okuba ekiwebwayo
ekyōkebwa ekiwebwayo ekikole-
bwa nomuliro, [n] ekyevūmbe edūngi
eri Mukama.
10 Era obanga awayo ku mbuzi, ku
ndiga oba ku mbuzi, okuba ekiwe-
bwayo ekyōkebwa; anāwāngayo
11 nume [o] eteriko bulema. [p] Era a-
nāgi'tirānga ku lui lwekyōto olwo-
bukika obwa kono mu maso ga Mu-
kama: nabāna ba Aloni, bakabona,
banāmānsirānga omusai gwayo ku
12 kyōto enjui zona. Awo anāgisalā-
ngamu ebifi byayo, awamu nomu-
twe gwayo namasavu gayo: awo
kabona anābitekatekānga kunku e-
13 ziri ku muliro oguli ku kyōto: na-
ye ebyenda namagulu anābinazā-
nga nama'zi: awo kabona anāwā-
ngayo yona, anāgyōkerānga ku kyō-
to: kye kiwebwayo ekyōkebwa eki-
webwayo ekikolebwa nomuliro, e-
kyevūmbe edūngi eri Mukama.
14 Era obanga awayo eri Mukama
ekiwebwayo ekyōkebwa ekyenyo-
nyi, anāwāngayo [r] bukamukukulu
15 oba amaiba amato. Awo kabona
anākaletānga eri ekyōto, nāka-
nyōla omutwe nāgumenyako, nākō-
kera ku kyōto; nomusai gwako gu-
nātonyerānga ku ma'bali gekyōto:
16 awo ana'gyānganu ekisakiro kyako
awamu nempitambi yakyo, nākisū-
la [s] ku ma'bali gekyōto ku lui ol-
webuvanjuba, mu kifo ekye'vu:
17 era [t] anākayuzānga nebiwawātiro
byako, takasalāngamu: awo ka-
bona anākōkerānga ku kyōto, ku-
nku eziri ku muliro: [u] kye kiwe-
bwayo ekyōkebwa, ekiwebwayo e-
kikolebwa nomuliro, ekyevūmbe
edūngi eri Mukama.

[a] Kuv. 19. 3.
[b] Kuv. 40. 34, 35. Kubal. 12. 4, 5.
[c] Lev. 22. 18, 19.
[d] Kuv. 12. 5. Lev. 3. 1; 22. 20, 21. Ma. 15. 21. Mala. 1. 14. Bef. 5. 27. Beb. 9. 14. 1 Pet. 1. 19.
[e] Kuv. 29. 10, 15, 19. Lev. 3. 2, 8, 13; 4. 15; 8. 14, 22; 16. 21.
[f] Lev. 22. 21, 27. Is. 56. 7. Bal. 12. 1. Baf. 4. 18.
[g] Lev. 4. 20, 26, 31, 35; 9. 7; 16. 24. Kubal. 15. 25. 2 Byom. 29. 23, 24. Bal. 5. 11.
[i] Mi. 6. 6.
[k] 2 Byom. 35. 11. Beb. 10. 11.
[l] Lev. 3. 8. Beb. 12. 24. 1 Pet. 1. 2.
[m] Lub. 22. 9.
[n] Lub. 8. 21. Ez. 20. 41. 2 Kol. 2. 15. Bef. 5. 2. Baf. 4. 18.
[o] lu. 3.
[p] lu. 5.
[r] Lev. 5. 7; 12. 8. Luk. 2. 24.
[s] Lev. 6. 10.
[t] Lub. 15. 10.
[u] nyi. 9, 13.

2 Era omuntu yena bwawāngayo
[a] ekitone ekyobu'ta obuwebwayo
eri Mukama ekitonekye kinābānga
kya bu'ta bulūngi; era anābufukā-
ngako amafuta nābutekako omuga-
2 vu: awo anākireterānga abāna ba
Aloni bakabona: naye anāki'gyā-
ngamu olubatulwe olwobu'ta obu-
lūngi bwakyo nolwamafuta gakyo,
awamu nomugavu gwakyo gwona;
awo kabona anābwōkyānga (okuba)
[b] eki'jukizo kyakyo ku kyōto, ekiwe-
bwayo ekikolebwa nomuliro, ekye-
3 vūmbe edūngi eri Mukama: [c] ne-
kyo ekifi'kawo ku kiwebwayo e-
kyobu'ta kinābānga kya Aloni na-
bānabe: [d] kye kintu ekitukuvu
enyo ku biwebwayo ebya Mukama
ebikolebwa nomuliro.
4 Era bwowāngayo ekitone ekyo-
bu'ta obuwebwayo obwōke'dwa mu
kabiga, kinābānga emigati egitazi-
mbulukuswa egyobu'ta obulūngi
obutabu'dwamu amafuta, oba egye-
mpewere egitazimbulukuswa [e] egi-
5 sigibwako amafuta. Era obanga o-
wayo ekitone ekyobu'ta ekyomuki-
kalāngo, kinābānga kya bu'ta bulū-
ngi obutazimbulukuswa obutabu-
6 'dwamu amafuta. Onokyāwulānga-
mu ebitūndu, obifukeko amafuta:
7 kye kiwebwayo ekyobu'ta. Era oba-
nga owayo ekitone ekyobu'ta ekyo-
mukikalāngo, kinākolebwānga no-
8 bu'ta obulūngi wamu namafuta. Awo
onoletānga ekiwebwayo ekyobu'ta
ekikolebwa nebyo eri Mukama:
awo kināleterwānga kabona, naye
9 anākitwālānga eri ekyōto. Awo
kabona anālobolānga ku kiwebwa-
yo ekyobu'ta [f] eki'jukizo kyakyo,
anākyōkerānga ku kyōto: [g] ekiwe-
bwayo ekikolebwa nomuliro, ekye-
10 vūmbe edūngi eri Mukama. [i] Ne-
kyo ekināfi'kāngawo ku kiwebwayo
ekyobuta kinabānga kya Aloni nabā-
nabe: kye kintu ekitukuvu enyo ku
biwebwayo ebya Mukama ebikole-
11 bwa nomuliro. Tewabāngawo ki-
webwayo kya bu'ta, kyemunāwā-
ngayo eri Mukama, ekikolebwa [k] ne-
kizimbulukusa: kubanga temwō-
kyānga ekizimbulukusa kyona, ne-
wakuba'de omubisi gwenjuki gwo-
na, okuba ekiwebwayo ekikolebwa
12 nomuliro eri Mukama. [l] Ebyo mu-
nābiwāngayo eri Mukama okuba
ekitone ekyebiberyeberye: naye
tebirinyisibwānga ku kyōto okuba
13 evūmbe edūngi. Era buli kitone
ekyobu'ta bwonowāngayo [m] onoki-
rungāngamu omunyo: 'sō'tokirizā-
nga kyowayo ekyobu'ta [n] okubulwa
omunyo ogwendagāno ya Katonda-
wo: [o] awamu nebitonebyo byona
onowāngayo omunyo.
14 Era obanga owayo ekiwebwayo
ekyobu'ta ekyebiberyeberye eri Mu-
kama, [p] onowāngayo okuba ekiwe-
bwayo ekyobu'ta ekyebiberyeberye-
ryebyo eng'ano (ngekyali) ku biri-
mba eyōkebwa nomuliro, eng'ano
embetentere ku [r] birimba ebibi-
15 si. Awo [s] onogifukāngako amafu-
ta, era onogitekāngako omugavu:
ekyo kye kiwebwayo ekyobu'ta.
16 Era kabona anāyōkyānga [t] eki'ju-
kizo kyakyo, ekitūndu kyeng'ano
yakyo embetente, nekitūndu kya-
mafuta gakyo, wamu nomugavu
gwakyo gwona: kye kiwebwayo
ekikolebwa nomuliro eri Mukama.

3 Era obanga awayo sadaka [a] eye-
biwebwayo olwemirembe; bwanā-
wāngayo kunte, oba nume oba nka-
zi, anāwāngayo [b] eteriko bulema
2 mu maso ga Mukama. Awo [c] anā-
tekānga engaloze ku mutwe gwayo
gyawayo, nāgi'tira ku mulyāngo
gwewema eyokusisinkanirāngamu:
awo abāna ba Aloni bakabona ba-
nāmānsirānga omusai ku kyōto e-
3 njui zona. Era anāwāngayo ku
sadaka eyebiwebwayo olwemire-
mbe ekiwebwayo ekikolebwa no-
muliro eri Mukama; [d] amasavu a-
gabi'ka ku byenda namasavu gona
agali ku byenda, nensigo zombi,
4 namasavu agaziriko, agalirāna ne-
kiwato, nekisemge (ekiri) ku kibū-
mba, awamu nensigo, anābi'gyānga-
5 ko. Awo abāna ba Aloni [e] banāgō-
kerānga ku kyōto ku kiwebwayo
ekyōkebwa ekiri kunku eziri ku
muliro: kye kiwebwayo ekikole-
bwa nomuliro, ekyevūmbe edūngi
eri Mukama.
6 Era obanga awayo sadaka eyebi-
webwayo olwemirembe eri Muka-
ma ku mbuzi; oba nume oba nka-
zi, [f] anāgiwāngayo nga teriko bule-
7 ma. Bwanāwāngayo omwāna gwe-
ndiga okuba ekitonekye, anāguwe-
rāngayo mu maso ga Mukama:
8 awo anātekānga engaloze ku mu-
twe gwekitonekye, nāgi'tirānga mu
maso gewema eyokusisinkanirā-
ngamu: awo abāna ba Aloni banā-
mānsirānga omusai gwayo ku kyōto
9 enjui zona. Era anāwāngayo ku
sadaka eyebiwebwayo olwemirembe
ekiwebwayo ekikolebwa nomuliro
eri Mukama; amasavu gayo, omu-
kira ogwa sava omulāmba, anāgu-
salirānga kumpi nomugōngo; na-
masavu egabi'ka ku byenda, nama-
10 savu gona agali ku byenda, nensigo
zombi, namasavu agaziriko, agali-
rāna nekiwato, nekisemge ekiri ku
kibūmba, awamu nensigo, anābi-
11 'gyāngako. Awo kabona anāgōke-
rānga ku kyōto: [g] kye kyokulya
ekyekiwebwayo ekikolebwa nomu-
liro eri Mukama.
12 Era obanga awayo embuzi, anā-

[a] Lev. 6.14; 9. 17. Kubal. 15. 4.
[b] lu. 9. Lev. 5. 12; 6. 15; 24. 7. Bik. 10. 4.
[c] Lev. 7. 9; 10. 12, 13.
[d] Kuv. 29. 37. Kubal. 18. 9.
[e] Kuv. 29. 2.
[f] lu. 2.
[g] Kuv. 29. 18.
[i] lu. 3.
[k] Lev. 6.17. Mat. 16.12. Ma'k. 8.15. Luk. 12. 1. 1 Kol. 5. 8. Bag. 5. 9.
[l] Lev. 23. 10, 11.
[m] Ma'k. 9. 49. Bak. 4. 6.
[n] Kubal. 18. 19.
[o] Ez 43. 24.
[p] Lev. 23. 10, 14.
[r] 2 Basek. 4. 42.
[s] lu. 1.
[t] lu. 2.
[a] Lev. 7. 11, 29; 22. 21.
[b] Lev. 1. 3.
[c] Kuv. 29. 10. Lev. 1. 4, 5.
[d] Kuv. 29. 13, 22. Lev. 4. 8, 9.
[e] Kuv. 29. 13. Lev. 6. 12.
[f] nyi. 1 neb.
[g] Lev. 21. 6, 8, 17, 21, 22; 22. 25. Ez. 44. 7. Mala. 1. 7, 12.

giwerāngayo mu maso ga Muka-
13 ma: awo anātekānga engaloze ku
mutwe gwayo, nāgi'tira mu maso
gewema eyokusisinkanirāngamu:
awo abāna ba Aloni banāmānsirā-
nga omusai gwayo ku kyōto enjui
14 zona. Awo anāwāngayo kuyo eki-
tonekye, ekiwebwayo ekikolebwa
nomuliro eri Mukama; amasavu
agabi'ka ku byenda, namasavu go-
15 na agali ku byenda, nensigo zo-
mbi, namasavu agaziriko, agalirā-
na nekiwato, nekisemge ekiri ku
kibūmba, awamu nensigo, anābi-
16 'gyāngako. Awo kabona anābyō-
kerānga ku kyōto: kye kyokulya
ekyekiwebwayo ekikolebwa nomu-
liro olwevūmbe edūngi: [i] amasavu
17 gona ga Mukama. Lino linābānga
[k] etēka erita'julukuka emirembe
gya'mwe gyona mu nyumba za-
'mwe zona, obutalyānga ku masavu
newakuba'de [l] omusai.

4 Mukama nāgamba Musa ngayo-
2 gera nti Būlira abāna ba Isiraeri
ngoyogera nti Omuntu yena [a] bwa-
nāyōnōnānga nga tamanyiri'de, mu
kigambo kyona kwebyo Mukama
byeyalagira obutabikolānga, nāma-
3 la akola kyona kwebyo: [b] kabona
eyafukibwako amafuta bwanāyō-
nōnānga nokuleta nāletera abantu
omusāngo; awo awēngayo olweki-
bikye kyayōnōnye [c] ente enume
envubuka eteriko bulema eri Muka-
4 ma okuba ekiwebwayo olwekibi. Awo
anāletānga ente [d] eri omulyāngo
gwewema eyokusisinkanirāngamu
mu maso ga Mukama; awo anāte-
kānga engaloze ku mutwe gwente,
na'tira ente mu maso ga Mukama.
5 Awo kabona eyafukibwako amafu-
ta [e] anātōlānga ku musai gwente,
nāguleta eri ewema eyokusisinka-
6 nirāngamu: awo kabona anānyikā-
nga engaloye mu musai, nāmānsira
ku musai emirūndi musānvu mu
maso ga Mukama, mu maso ge-
7 'gigi lyawatukuvu. Awo kabona
[f] anāsīgānga ku musai ku maye-
mbe gekyōto ekyokwoterezāngako
ebyakalōsa mu maso ga Mukama,
ekiri mu wema eyokusisinkanirā-
ngamu; [g] nomusai gwona ogwente
anāguyiwānga ku ntobo yekyōto
ekiwerwāko ebyōkebwa ekiri ku
mulyāngo gwewema eyokusisinka-
8 nirāngamu. Namasavu gona age-
nte eyekiwebwayo olwekibi anā-
gi'gyāngako; amasavu agabi'ka
ku byenda, namasavu gona agali
9 ku byenda, nensigo zombi, namasa-
vu agaziriko, agalirāna nekiwato,
nekisemge ekiri ku kibūmba, awa-
10 mu nensigo, anābi'gyāngako, [i] nga
bwega'gyibwa kunte eya sadaka
eyebiwebwayo olwemirembe: awo
kabona anābyōkerānga ku kyōto
11 ekiwerwāko ebyōkebwa. [k] Ne'diba
lyente, nenyama y'ayo yona, wamu
nomutwe gwayo, namagulu gayo, ne-
12 byenda byayo, nobusa bwayo, ente
yona anāgitwālānga ebwēru wolusī-
sira eri ekifo ekirongōfu, [l] e'vu we-
rifukwa, [m] agyōkyēnga nomuliro
kunku: e'vu werifukwa eyo gyene-
yōkerwānga.
13 Era [n] obanga ekibīna kyona ekya
Isiraeri kināsobyānga [o] ekigambo
nekikwekebwa mu maso gekibīna,
era nga bakoze ekigambo kyona
kwebyo Mukama byeyalagira obu-
tabikolānga, era nga ba'zi'za omu-
14 sāngo; ekibi kyebōnōnye bwekinā-
manyibwānga, awo ekibīna kinā-
wāngayo ente enume envubuka
okuba ekiwebwayo olwekibi, neba-
giretānga mu maso gewema eyo-
15 kusisinkanirāngamu. Awo abaka'de
bekibīna [p] banātekānga engalo zā-
bwe ku mutwe gwente mu maso ga
Mukama: neba'tira ente mu maso
16 ga Mukama. [r] Awo kabona eya-
fukibwako amafuta anāletānga ku
musai gwente eri ewema eyokusisi-
17 nkanirāngamu: awo kabona anā-
nyikānga engaloye mu musai, nā-
gumānsira emirūndi musānvu mu
maso ga Mukama, mu maso ge'gigi.
18 Awo anāsīgānga ku musai ku maye-
mbe gekyōto ekiri mu maso ga
Mukama, ekiri mu wema eyokusi-
sinkanirāngamu, nomusai gwona
anāguyiwānga ku ntobo yekyōto
ekiwerwāko ebyōkebwa, ekiri ku
mulyāngo gwewema eyokusisinka-
19 nirāngamu. Namasavu gayo gona
anāga'gyāngako, nāgōkera ku kyō-
20 to. Bwatyo bwanākolānga ente;
nga bweyakola ente eyekiwebwayo
olwekibi, bwatyo bwanākolānga
eno: [s] ne kabona anābatāngirirā-
21 nga, bo nebasonyībwa. Awo anā-
twālānga ente ebwēru wolusīsira,
nāgyōkya nga bweyayōkya ente
eyoluberyeberye: kye kiwebwayo
olwekibi olwekibīna.
22 Omukulu yena bwayōnōnānga,
[t] nākola nga tamanyiri'de ekigambo
kyona kyona kwebyo byona Muka-
ma Katondawe byeyalagira obuta-
bikolānga, era nga'zi'za omusāngo;
23 [u] ekibi kyayōnōnye bwanākitegeze-
bwānga, anāletānga embuzi okuba
ekitonekye, enume eteriko bulema;
24 awo [w] anātekānga engaloze ku
mutwe gwembuzi, nāgi'tira mu kifo
mweba'tira ekiwebwayo ekyōkebwa
mu maso ga Mukama: kye kiwe-
25 bwayo olwekibi. [y] Awo kabona
anātōlānga nengaloye ku musai
ogwekiwebwayo olwekibi, nāgusīga
ku mayembe gekyōto ekiwerwāko
ebyōkebwa, nomusai gwayo anā-
guyiwānga ku ntobo yekyōto eki-

[a] Lev. 5.15, 17. Kubal. 15. 22 neb. 1 Sam. 14. 27. Zab. 19. 12.
[b] Lev. 8.12.
[c] Lev. 9. 2.
[d] Lev. 1. 3, 4.
[e] Lev. 16. 14. Kubal. 19. 4.
[f] Lev. 8.15; 9.9; 16.18.
[g] Lev. 5. 9.
[i] Lev. 3. 3–5.
[k] Kuv. 29. 14. Kubal. 19. 5.
[l] Lev. 6. 11.
[m] Beb. 13. 11.
[n] Kubal. 15. 24. Yos. 7. 11.
[o] Lev. 5. 2–4, 17.
[p] Lev. 1. 4.
[r] lu. 5. Beb. 9. 12–14.
[s] Kubal. 15. 25. Dan. 9. 24. Bal. 5. 11. Beb. 2. 17; 10. 10–12. 1 Yok. 1. 7; 2. 2.
[t] nyi. 2, 13.
[u] lu. 14.
[w] nyi. 4 neb.
[y] lu. 30.

26 werwāko ebyōkebwa. Namasavu
gayo gona anāgokerānga ku kyōto,
z ngamasavu aga sadaka eyebi-
webwayo olwemirembe: a awo ka-
bona anāmutāngirirānga olwekibi-
kye, naye anāsonyibwānga.
27 Era b obanga omuntu yena ku
bantu abomunsi ayōnōna nga tama-
nyiri'de, ngakola ekigambo kyona
kwebyo Mukama byeyalagira obuta-
bikolānga, era nga'zi'za omusāngo;
28 ekibikye kyayōnōnye bwanākite-
gēzebwānga, awo anāletānga embu-
zi okuba ekitonekye, enkazi eteriko
29 bulema, olwekibi kyayōnōnye. Awo
anātekānga engaloze ku mutwe
gwekiwebwayo olwekibi, na'tira
ekiwebwayo olwekibi mu kifo ekye-
30 kiwebwayo ekyōkebwa. Awo ka-
bona anātōlānga nengaloye ku mu-
sai gwayo, nāgusīga ku mayembe
gekyōto ekiwerwāko ebyōkebwa,
nomusai gwayo gwona anāguyi-
31 wānga ku ntobo yekyōto. c Nama-
savu gayo gona anāga'gyāngako,
d ngamasavu bwega'gyibwa ku sa-
daka eyebiwebwayo olwemirembe;
awo kabona anāgōkerānga ku kyōto
e okuba evūmbe edūngi eri Muka-
ma: era f kabona anāmutāngirirā-
nga, naye anāsonyibwānga.
32 Era obanga aleta omwāna gwe-
ndiga okuguwayo okuba ekiwebwa-
yo olwekibi, anāletānga enkazi ete-
33 riko bulema. Awo anātekānga
engaloze ku mutwe gwekiwebwayo
olwekibi, nāgi'tira okuba ekiwe-
bwayo olwekibi mu kifo mweba'tira
34 ekiwebwayo ekyōkebwa. Awa ka-
bona anātōlānga nengaloye ku
musai gwekiwebwayo olwekibi, nā-
guteka ku mayembe gekyōto eki-
werwāko ebyōkebwa, nomusai gwa-
yo gwona anāguyiwānga ku ntobo
35 yekyōto: namasavu gayo gona anā-
ga'gyāngako, ngamasavu gomwāna
gwendiga bwega'gyibwa ku sadaka
eyebiwebwayo olwemirembe; awo
kabona anābyōkerānga ku kyōto,
g ku biwebwayo ebya Mukama
ebikolebwa nomuliro: h awo ka-
bona anāmutāngirirānga olwekibi
kyayōnōnye, naye anāsonyibwa-
nga.

5 Era obanga omuntu yena ayōnōna,
a ngawulira e'dobozi eryokulaiza,
obanga mujulirwa, obanga yalaba
obanga yamanya, bwatakyogerenga,
2 kale b anābāngako obubibwe: era
obanga c omuntu yena akoma ku
kintu ekitali kirongōfu, oba mulā-
mbo gwensolo eyomunsiko eteri
nongōfu, oba mulāmbo gwensolo
eyomunyumba eteri nongōfu, oba
mulāmbo gwebyewalula ebitali bi-
rongōfu, naye ngakweke'dwa, nāba
atali mulongōfu, kale d ngaliko
3 omusāngo: era obanga akoma ku
butali bulongōfu bwomuntu, bwona
bwona obumufūla atali mulongō-
fu, naye ngakweke'dwa; bwanāki-
manyānga, kale ngaliko omusāngo:
4 era obanga omuntu yena alaira
mangu nemimwagye okukola obubi,
oba okukola obulūngi, ekintu kyo-
na omuntu kyanāyogerānga ama-
ngu nekirairo, naye ngakweke'dwa;
bwanākimanyānga, kale ngaliko
omusāngo mu kimu ku (bigambo)
5 ebyo: awo olulituka bwanābāngako
omusāngo mu kimu kwebyo, kale
e anāyātulānga ekigambo kyeyayō-
6 nōna: awo anāletānga ekyo kya-
wayo olwomusāngo eri Mukama
olwekibi kyayōnōnye, enkazi eyo-
mumbuzi, omwāna gwendiga oba
mbuzi, okuba ekiwebwayo olwe-
kibi; ne kabona anāmutāngirirā-
7 nga olwekibikye. Era obanga ebi-
ntubye bitono f nokuīnza nātaīnza
mwāna gwa ndiga, kale anāletānga
eri Mukama (okuba) ekyo kyawayo
olwomusāngo olwekigambo kyayō-
nōnye, g bukamukukulu bubiri, oba
amaiba amato abiri; akamu ka
kiwebwayo kya kibi, akokubiri ka
8 kiwebwayo ekyōkebwa. Awo anā-
buletānga eri kabona, naye anāso-
kānga okuwayo akekiwebwayo
olwekibi, nānyōla omutwe gwako
ku bulago bwako, naye nātakasala-
9 mu: awo anāmānsirānga ku musai
gwekiwebwayo olwekibi ku ma'bali
gekyōto; i nomusai gwona ogusiga-
'dewo gunātonyezebwānga ku nto-
bo yekyōto: kye kiwebwayo olwe-
10 kibi. Era anāwāngayo akokubiri
okuba ekiwebwayo ekyōkebwa,
k ngekiragiro bwekiri: l ne kabona
anāmutāngirirānga olwekibi kyayō-
nōnye, naye anāsonyibwānga.
11 Naye obanga ebintubye bitono
nokuīnza nātaīnza bukamukukulu
bubiri, newakuba'de amaiba amato
abiri, kale anāletānga okuba ekito-
nekye olwekigambo kyayōnōnye,
ekitūndu ekyekumi ekya efa yobu-
'ta obulūngi, okuba ekiwebwayo
olwekibi; m tatekāngako mafuta,
'sō tatekāngako mugavu: kubanga
12 kye kiwebwayo olwekibi. Awo anā-
buletānga eri kabona, kabona nābu-
tōlako olubatulwe n okuba eki'ju-
kizo kyabwo, nābwōkera ku kyōto,
o ku biwebwayo ebya Mukama ebi-
kolebwa nomuliro: kye kiwebwayo
13 olwekibi. p Ne kabona anāmutā-
ngirirānga olwekibi kyayōnōnye
mu bigambo ebyo byona, naye anā-
sonyibwānga: r (nekitūndu ekināfi-
'kāngawo) kinābānga kya kabona,
ngekiwebwayo ekyobu'ta.
14, 15 Mukama nāgamba Musa nti s O-
muntu yena bwasobyānga, nāyō-
nōna nga tamanyiri'de mu bigambo

z Lev. 3. 5.
a lu. 20. Kubal. 15. 28.
b lu. 2. Kubal. 15. 27.
c Lev. 3. 14.
d Lev. 3. 3.
e Kuv. 29. 18. Lev. 1. 9.
f lu. 26.
g Lev. 3. 5.
h nyi. 26, 31.
a 1 Basek. 8. 31. Mat. 26. 63.
b lu. 17. Lev. 7. 18; 17. 16; 19. 8. Kubal. 9. 13.
c Lev. 11. 24, 28, 31, 39. Kubal. 19. 11, 13, 16.
d lu. 17.
e Lev. 16. 21; 26. 40. Kubal. 5. 7. Ezer. 10. 11, 12.
f Lev. 12. 8; 14. 21.
g Lev. 1. 14.
i Lev. 4. 7, 18, 30, 34.
k Lev. 1. 14.
l Lev. 4. 26.
m Kubal. 5. 15.
n Lev. 2. 2.
o Lev. 4. 35.
p Lev. 4. 26.
r Lev. 2. 3.
s Lev. 22. 14.

ebitukuvu ebya Mukama; kale
[t] anāletānga eri Mukama ekyo kya-
wayo olwomusāngo, endiga enume
eteriko bulema eyomundiga, nga
bwonosalirānga feza mu sekeri,
[u] nga sekeri eyomuwatukuvu bweri,
okuba ekiwebwayo olwomusāngo:
16 era anāga'tānga olwekigambo kya-
sobe'za mu kigambo ekitukuvu, era
[w] anākyongerāngako ekitūndu ekye-
kumi, nākiwa kabona: ne [y] kabona
anāmutāngirirānga nendiga enume
eyekiwebwayo olwomusāngo, naye
anāsonyībwānga.
17 Era [z] omuntu yena bwanāyōnō-
nānga, ngakola ekigambo kyona
kwebyo Mukama byeyalagira obu-
tabikolānga; [a] newakuba'de nga
yali takimanyi, naye ngaliko omu-
sāngo, era anābāngako obubibwe.
18 [b] Awo ana'gyānga endiga enume
eteriko bulema mu ndiga, nga
bwonosalānga, okuba ekiwebwayo
olwomusāngo nāgireta eri kabona:
[c] ne kabona anāmutāngirirānga
olwekigambo kyeyasobya nga tama-
nyiri'de nātakitegēra, naye anā-
19 sonyībwānga. Kye kiwebwayo olwo-
musāngo: [d] mazima ngaliko omu-
sāngo mu maso ga Mukama.

6 Mukama nāgamba Musa nti Omu-
ntu yena bwayōnōnānga, [a] nāsobya
ku Mukama, [b] nālyazamānya muli-
rānwawe mu [c] bigambo ebyokute-
resa, oba mu byokulamulagana,
oba mu byokunyaga, oba bwabānga
3 ajōze muliränwawe; oba bwabānga
[d] azu'de ekyazāwa. nākiryazamā-
nya, [e] nālaira ebyobulimba; mu
kigambo kyona kwebyo byona omu-
ntu kyakola ngayōnōna bwatyo;
4 kale olunātukānga bwabānga ayō-
nōnye era ngaliko omusāngo, ana-
'zāngayo ekyo kyeyanyaga, oba
kyeyafuna olwokujōga, oba ekyate-
resebwa kyebāmukwasa, oba ekya-
5 zāwa kyeyazūla, oba ekintu kyona
kyeyalairira ngalimba; [f] anāki'zā-
ngako kyona, era anākyongerā-
ngako ekitūndu kyakyo ekyokutāno:
nanyinikyo gwalikiwa ku lunaku
6 lwalirabika ngaliko omusāngo. Era
anāletānga ekyo kyawayo olwomu-
sāngo eri Mukama, [g] endiga enume
eteriko bulema mu ndiga, nga bwo-
nosalānga okuba ekiwebwayo olwo-
7 musāngo, eri kabona: [h] ne kabona
anāmutāngirirānga mu maso ga
Mukama, naye anāsonyībwānga;
mu bigambo byona byeyali akoze
ebimuletako omusāngo.
8 Mukama nāgamba Musa nti
9 Lagira Aloni nabānabe nti Lino lye
tēka eryekiwebwayo ekyōkebwa:
ekiwebwayo ekyōkebwa kinābānga
kunku zakyo ku kyōto, kināsulā-
ngako okukēsa obu'de; era omuli-
ro ogwomukyōto gunākumibwānga
10 omwo obutazikirānga. [k] Era ka-
bona anāyambalānga ekyambalokye
ekya bafuta, ne seruwaleye eya ba-
futa anāgyambalānga ku mubiri-
gwe; kale anāsitulānga e'vu erivu-
'de mu kiwebwayo ekyōkebwa omu-
liro kyegwōkeza ku kyōto, era anā-
litekānga [l] ku ma'bali gekyōto.
11 Awo [m] anāyambulānga ebyambalo-
bye, nāyambala ebyambalo ebirala,
nātwāla e'vu ebwēru wolusīsīra
12 [n] eri ekifo ekirongōfu. Era omu-
liro (oguli) ku kyōto gunākumi-
bwānga omwo obutazikirānga; era
kabona anāyōkerāngako enku buli
nkya: era anākitekeratekerāngako
ekiwebwayo ekyōkebwa, era anā-
kyōkerāngako [o] amasavu agebiwe-
13 bwayo olwemirembe. Omuliro gu-
nākumibwānga mu kyōto lutata;
teguzikirānga.
14 [p] Era lino lye tēka eryekiwebwa-
yo ekyobu'ta: abāna ba Aloni ba-
nākiwerāngayo mu maso ga Muka-
15 ma mu maso gekyōto. Era anāki-
tōlāngako olubatulwe, ku bu'ta obu-
lūngi obwekiwebwayo ekyobu'ta, ne
ku mafuta gakyo, nomugavu gwona
oguli ku kiwebwayo ekyobu'ta, nā-
kyōkera ku kyōto okuba evūmbe e-
dūngi, [r] okuba eki'jukizo kyakyo
16 eri Mukama. Nekyo [s] ekināfi'kā-
ngawo Aloni nabānabe banākiryā-
nga: [t] kināliirwānga awatali kizi-
mbulukusa mu kifo ekitukuvu; mu
lu'gya lwewema eyokusisinkanirā-
17 ngamu mwebanākiririrānga. [u] Te-
kyōkebwāngā nekizimbulukusa.
[w] Nkibawa'de okuba omugabo gwā-
bwe ku byānge ebiwebwayo ebikole-
bwa nomuliro; [y] kye kitukuvu enyo,
ngekiwebwayo olwekibi, era nge-
18 kiwebwayo olwomusāngo. [z] Buli
musaja ku bāna ba Aloni banāki-
ryāngako, okuba ebānja enaku zo-
na mu mirembe gya'mwe gyona, ku
biwebwayo ebya Mukama ebikole-
bwa nomuliro: [a] buli anāzikomā-
ngako anābānga mutukuvu.
19, 20 Mukama nāgamba Musa nti [b] Ki-
no kye kitone kya Aloni nabā-
nabe, kyebanāwāngayo eri Mukama
ku lunaku lwalifukirwako amafuta;
ekitūndu ekyekumi ekya [c] efa yobu-
'ta obulūngi okuba ekiwebwayo e-
kyobu'ta enaku zona, ekitūndu kya-
bwo enkya, nekitūndu kyabwo aka-
21 wungēzi. Ku kikalāngo kwebunā-
fumbirwānga namafuta; bwebuma-
lānga oku'nyikira, nolyoka obuingi-
za: onowāngayo ekiwebwayo ekyo-
bu'ta mu bitole ebyōkye okūba evū-
22 mbe edūngi eri Mukama. Era ka-
bona [d] eyafukibwako amafuta anā-
bānga mu kifokye owokubānabe ya-
nākiwāngayo: [e] kināyōkebwānga
kyona eri Mukama olwetēka eritali-

[t] Ezer. 10. 19.
[u] Kuv. 30. 13. Lev. 27. 25.
[w] Lev. 6. 5; 22. 14; 27. 13, 15, 27, 31. Kubal. 5. 7.
[y] Lev. 4. 26.
[z] Lev. 4. 2.
[a] lu. 15. Lev. 4. 2. Zab. 19. 12. Luk. 12. 48.
[b] lu. 15.
[c] lu. 16.
[d] Ezer. 10. 2.
[a] Kubal. 5. 6.
[b] Lev. 19. 11. Bik. 5. 4. Bak. 3. 9.
[c] Kuv. 22. 7.
[d] Ma. 22. 1-3.
[e] Lev. 19. 12. Yer. 7. 9. Zek. 5. 4.
[f] Lev. 5. 16. Kubal. 5. 7. 2 Sam. 12. 6. Luk. 19. 8.
[g] Lev. 5. 15.
[h] Lev. 4. 26.
[k] Kuv. 28. 39-41, 43. Lev. 16. 4. Ez. 44. 17, 18.
[l] Lev. 1. 16.
[m] Ez. 44. 19.
[n] Lev. 4. 12.
[o] Lev. 3. 3, 9, 14.
[p] Lev. 2. 1. Kubal. 15. 4.
[r] Lev. 2. 2, 9.
[s] Lev. 2. 3. Ez. 44. 29.
[t] lu. 26. Lev. 10. 12, 13. Kubal. 18. 10.
[u] Lev. 2. 11.
[w] Kubal. 18. 9, 10.
[y] lu. 25. Kuv. 29. 37. Lev. 2. 3; 7. 1.
[z] lu. 29. Kubal. 18. 10.
[a] Kuv. 29. 37. Lev. 22. 3-7.
[b] Kuv. 29. 2.
[c] Kuv. 16. 36.
[d] Lev. 4. 3.
[e] Kuv. 29. 25.

23 'julukuka enaku zona. Era buli e-
kiwebwayo ekyobu'ta ekya kabona
kināyōkebwānga kyona: tekirībwā-
nga.
24, 25 Mukama nāgamba Musa nti Ga-
mba Aloni nabānabe nti [f] Lino
lye tēka eryekiwebwayo olwekibi:
[g] mu kifo ekiwebwayo ekyōkebwa
mweki'tirwa nekiwebwayo olwekibi
mwekina'tirwānga mu maso ga Mu-
26 kama: [i] kye kitukuvu enyo. [k] Ka-
bona akiwayo olwekibi yanākiryā-
nga: [l] kinālirwānga mu kifo ekitu-
kuvu, mu lu'gya lwewema eyokusi-
27 sinkanirāngamu. [m] Buli ekināko-
mānga ku nyama yakyo kinābānga
kitukuvu: era bwekunāmānsirwā-
nga ku musai gwakyo ku kyambalo
kyona, onoyolezānga ekyo ekimā-
28 nsi'dwako mu kifo ekitukuvu. Na-
ye ekintu ekibūmbe mwekifumbirwa
[n] kināyasibwānga: era obanga kifu-
mbi'dwa mu kintu ekyekikomo, ki-
nāsīmulwānga era kināyozebwānga
29 nama'zi. [o] Buli musaja ku bakabo-
na anākiryāngako: [p] kye kitukuvu
30 enyo. [r] 'Sō tewabānga kiwebwayo
lwa kibi, kyebatōlako ku musai
gwakyo nebaguingiza mu wema e-
yokusisinkanirāngamu okutāngiri-
ra mu watukuvu, kyebalyako; ki-
nāyōkebwānga nomuliro.

7 Era [a] lino lye tēka eryekiwebwayo
olwomusāngo: [b] kye kitukuvu e-
2 nyo. [c] Mu kifo mweba'tira ekiwe-
bwayo ekyōkebwa mwebana'tirānga
ekiwebwayo olwomusāngo: nomusai
gwakyo anāgumānsirānga ku kyōto
3 enjui zona. Era anāwāngayo ku-
kyo [d] amasavu gakyo gona; omu-
kira ogwa sava, namasavu agali ku
4 byenda, nensigo zombi, namasavu
agaziriko, agalirāna nekiwato, ne-
kisemge ekiri ku kibūmba, awamu
5 nensigo, anābi'gyāngako: awo ka-
bona anābyōkerānga ku kyōto oku-
ba ekiwebwayo ekikolebwa nomuli-
ro eri Mukama: kye kiwebwayo o-
6 lwomusāngo. [e] Buli musaja ku ba-
kabona anākiryāngako: kinālirwā-
nga mu kifo ekitukuvu: [f] kye kitu-
7 kuvu enyo. Ngekiwebwayo olwe-
kibi bwekiri, [g] nekiwebwayo olwo-
musāngo bwekiri bwekiti: etēka
lyabyo limu: kabona anākitāngiri-
8 zānga yanābānga nakyo. Era ka-
bona awayo ekiwebwayo ekyōkebwa
ekyomuntu yena, kabona oyo yane-
twālirānga ediba eryekiwebwayo e-
9 kyōkebwa kyawa'deyo. Era [i] buli
ekiwebwayo ekyobu'ta ekyōkerwa
mu kabiga, ne byona ebirongōsebwa
mu kikalāngo, ne ku kikalāngo e-
kyomukabiga, binābānga bya kabo-
10 na abiwayo. Era buli ekiwebwayo
ekyobu'ta ekitabulwamu amafuta
oba kikalu, abāna ba Aloni bona
banābānga nakyo, buli muntu o-
kwenkana ne mu'ne.
11 Era [k] lino lye tēka erya sadaka
eyebiwebwayo olwemirembe omu-
ntu byanāwāngayo eri Mukama.
12 Obanga agiwayo olwokwebaza, kale
anāwerāngayo wamu ne sadaka e-
yokwebaza emigati egitazimbulu-
kuswa egitabu'dwamu amafuta,
negyempewere egitazimbulukuswa
[l] egisīgi'dwako amafuta, nemigati
egitabu'dwamu amafuta, egyobu'ta
13 obulūngi obu'nyiki'de. Awamu
[m] nemigati egizimbulukuswa bwa-
nāwāngayo kyawayo wamu ne sa-
daka eyebiwebwayo olwemirembe
14 olwokwebaza. Era kuyo anāwā-
ngayo gumu ku buli kitone okuba
ekiwebwayo ekisitulibwa eri Muka-
ma; [n] gunābānga gwa kabona oyo
amānsira omusai ogwebiwebwayo
15 olwemirembe. [o] Era enyama eya
sadaka yebyo byawayo olwemire-
mbe olwokwebaza enerībwānga ku
lunaku lwagiwerako; tafisāngako
16 okutūsa enkya. Naye [p] obanga sa-
daka gyawayo bweyamo, oba gya-
wayo kububwe, enerībwānga ku lu-
naku lwawerako sadakaye: nenkya
17 ekināfi'kāngako kinālibwānga: na-
ye ekināfi'kānga ku nyama eya sa-
daka ku lunaku olwokusatu kināyō-
18 kebwānga nomuliro. Era obanga
enyama yona eya sadaka yebyo
byawayo olwemirembe enerībwā-
nga ku lunaku olwokusatu, te'kiri-
zibwenga, [r] sō temubalirwenga oyo
agiwayo: enebānga ya muzizo, no-
mwoyo ogunāgiryāngako gunābā-
19 ngako obubibwe. Era enyama e-
koma ku kintu kyona ekitali kiro-
ngōfu terībwānga; eneyōkebwānga
nomuliro. Nenyama eyo, buli mu-
20 longōfu anāgiryāngako: naye o-
mwoyo ogunālyānga ku nyama eya
sadaka eyebiwebwayo olwemire-
mbe, Mukama ye nanyinibyo, [s] nga-
liko obutali bulongōfubwe, omwoyo
ogwo [t] gunāzikirizibwānga mu ba-
21 ntube. Era omuntu yena bwanā-
komānga ku kintu ekitali kirongō-
fu, [u] obutali bulongōfu bwomuntu,
oba [w] ensolo eteri nongōfu, oba [y] e-
kyomuzizo kyona ekitali kirongōfu,
nālya ku nyama eya sadaka eyebi-
webwayo olwemirembe, Mukama ye
nanyinibyo, omwoyo ogwo [z] gunā-
zikirizibwānga mu bantube.
22, 23 Mukama nāgamba Musa nti Ga-
mba abāna ba Isiraeri nti [a] Temu-
lyānga ku masavu, agente, newaku-
ba'de agendiga, newakuba'de age-
24 mbuzi. Namasavu geyo efa yo'ka
namasavu geyo etāgulwa ensolo ga-
nābānga ga mirimu mirala gyona:
naye okulya temugalyāngako na
25 katono. Kubanga buli alya ku ma-
savu gensolo, abantu gyebawayo o-

[f] Lev. 4. 2.
[g] Lev. 1. 3, 5, 11; 4. 24, 29, 33.
[i] lu. 17. Lev. 21. 22.
[k] Lev. 10. 17, 18. Kubal. 18. 9, 10. Ez. 44. 28, 29.
[l] lu. 16.
[m] Kuv. 29. 37; 30. 29.
[n] Lev. 11. 33; 15. 12.
[o] lu. 18. Kubal. 18. 10.
[p] lu. 25.
[r] Lev. 4. 7, 11, 12, 18, 21; 10. 18; 16. 27. Beb. 13. 11.
[a] Lev. 5; 6. 1–7.
[b] Lev. 6. 17, 25; 21. 22.
[c] Lev. 1. 3, 5, 11; 4. 24, 29, 33.
[d] Lev. 3. 4, 9, 10, 14–16; 4. 8, 9. Kuv. 29. 13.
[e] Lev. 6. 16–18. Kubal. 18. 9, 10.
[f] Lev. 2. 3.
[g] Lev. 6. 25, 26; 14. 13.
[i] Lev. 2. 3, 10. Kubal. 18. 9. Ez. 44. 29.
[k] Lev. 3. 1; 22. 21.
[l] Lev. 2. 4. Kubal. 6. 15.
[m] Am. 4. 5.
[n] Kubal. 18. 8, 11, 19.
[o] Lev. 22. 30.
[p] Lev. 19. 6–8.
[r] Kubal. 18. 27.
[s] Lev. 15. 3.
[t] Lub. 17. 14.
[u] Lev. 13.
[w] Lev. 11. 24, 28.
[y] Ez. 4. 14.
[z] lu. 20.
[a] Lev. 3. 17.

kuba ekiwebwayo ekikolebwa nomuliro eri Mukama, omwoyo ogwo
ogunagalyangako gunazikirizibwā-
26 nga mu bantube. [b]'Sō temulyānga
ku musai ogwengeri yona, bweguba
ogwenyonyi newakuba'de ogwenso-
27 lo, mu nyumba za'mwe zona. Buli
muntu yena anālyānga ku musai
gwona, omwoyo ogwo gunāzikirizi-
bwānga mu bantube.
28, 29 Mukama nāgamba Musa nti Ga-
mba abāna ba Isiraeri nti [c]Awa-
yo sadaka yebyo byawayo olwemi-
rembe eri Mukama anāletānga eki-
tonekye eri Mukama ku sadaka ye-
30 byo byawayo olwemirembe: [d]enga-
loze ye nyini zināletānga ebiwebwa-
yo ebya Mukama ebikolebwa nomu-
liro; amasavu nekifuba anābiretā-
nga, [e]ekifuba kiwūbibwewūbibwē-
nga okuba ekiwebwayo ekiwūbibwa
31 mu maso ga Mukama. Era [f]kabo-
na anāyōkerānga amasavu ku kyō-
to: [g]naye ekifuba kinābānga kya
32 Aloni nabānabe. [h]Nekisāmbi ekya-
dyo munākiwānga kabona okuba e-
kiwebwayo ekisitulibwa ku sadaka
zebyo byemuwayo olwemirembe.
33 Oyo ku bāna ba Aloni awayo omu-
sai gwebiwebwayo olwemirembe,
namasavu, yanābānga nekisāmbi e-
34 kyadyo okuba omugabogwe. Ku-
banga [k]ekifuba ekiwūbibwawūbi-
bwa nekisāmbi ekisitulibwa byenzi-
ye ku bāna ba Isiraeri ku sadaka
zebyo byebawayo olwemirembe, ne-
mbiwa Aloni kabona nabānabe,
okuba ebānja emirembe gyona eri a-
bāna ba Isiraeri.
35 Ogwo gwe mugabo ogwokufuki-
bwako amafuta ogwa Aloni, nomu-
gabo ogwokufukibwako amafuta o-
gwabānabe, ogu'gyibwa ku biwe-
bwayo ebya Mukama ebikolebwa
nomuliro, ku lunaku lweyabalete-
rako okuwereza Mukama mu bwa-
36 kabona; Mukama gweyalagira o-
kubawānga abāna ba Isiraeri, [l]ku
lunaku lweyabafukirako amafuta.
Linābānga bānja enaku zona mu
37 mirembe gyābwe gyona. Eryo lye
tēka [m]eryekiwebwayo ekyōkebwa,
[n]eryekiwebwayo ekyobu'ta, [o]ne-
ryekiwebwayo ekyekibi, [p]neryeki-
webwayo olwomusāngo, [r]neryo-
kwāwula, [s]nerya sadaka eyebiwe-
38 bwayo olwemirembe; Mukama lye-
yalagira Musa ku lusozi Sinai ku
lunaku kweyalagirira abāna ba Isi-
raeri [t]okuwāngayo ebitone byābwe
eri Mukama, mu 'dungu lya Sinai.

8 2 MUKAMA nāgamba Musa nti [a]Twā-
la Aloni nabānabe awamu naye,
[b]nebyambalo, [c]namafuta agokufu-
kako, nente eyekiwebwayo olwekibi,
nendiga enume zombi, neki'bo eki-
rimu emigati egitazimbulukuswa;
3 okung'anyize ekibīna kyona ku mu-
lyāngo gwewema eyokusisinkani-
4 rāngamu. Awo Musa nākola nga
Mukama bweyamulagira; ekibīna
nekikung'anyizibwa ku mulyāngo
gwewema eyokusisinkanirāngamu.
5 Musa nāgamba ekibīna nti [d]Kino
kye kigambo Mukama kyeyalagira
6 okukola. Musa nāleta Aloni nabā-
7 nabe, [e]nābanāza nama'zi. [f]Nā-
mwambaza [g]ekizibawo, nāmusiba
olukoba, nāmwambaza omunagiro,
nāmu'sāko ekānzu, nāmusiba olu-
koba olwekānzu olwalukibwa nama-
8 gezi, nāginyweza nolwo. Nāmu-
'sako ekyokukifuba: ne mu kyo-
kukifuba [i]yateka Ulimu na Sumi-
9 mu. [k]Nāmuti'kira enkufira ku
mutwe; ne ku nkufira, mu maso
gayo, na'sāko ekipānde ekya zābu,
engule entukuvu; nga Mukama
10 [l]bweyalagira Musa. [m]Musa na'dira
amafuta agokufukako, nāgafuka ku
wema ne ku byona ebyagirimu, nā-
11 bitukuza. Nāmānsirako ku kyōto
emirūndi musānvu, nāfuka ku kyō-
to nebintu byakyo byona, nekyoku-
nābirāngamu nentobo yakyo, oku-
12 bitukuza. [n]Nāfuka ku mafuta ago-
kufukako ku mutwe gwa Aloni,
nāmufukako amafuta, okumutu-
13 kuza. [o]Musa nāleta abāna ba Alo-
ni, nābambaza ebizibawo, nābasiba
enkoba, nābasibako ebiremba; nga
14 Mukama bweyalagira Musa. [p]Nā-
leta ente eyekiwebwayo olwekibi:
Aloni nabānabe [r]nebateka engulo
zābwe ku mutwe gwente eyekiwe-
15 bwayo olwekibi. Nāgi'ta: [s]Musa
na'dira omusai, nāgusiga ku maye-
mbe gekyōto enjui zona nengaloye,
nālongōsa ekyōto, nāyiwa omusai
ku ntobo yekyōto, nākitukuza, oku-
16 kitāngirira. [t]Na'dira amasavu gona
agali ku byenda, nekisemge ekyoku-
kibūmba, nensigo zombi, namasavu
gazo, Musa nāgōkera ku kyōto.
17 Naye ente ne'diba lyayo nenyama
yayo nobusa bwayo nābyōkera no-
muliro ebwēru wolusīsira; [u]ngā
18 Mukama bweyalagira Musa. [v]Nā-
leta endiga enume eyekiwebwayo
ekyōkebwa: Aloni nabānabe ne-
bateka engalo zābwe ku mutwe
19 gwendiga. Nāgi'ta: Musa nāmā-
nsira omusai ku kyōto enjui zona.
20 Nāsala mu ndiga ebitūndu byayo;
Musa nāyōkya omutwe, nebitūndu,
21 namasavu. Nānāza ebyenda namagulu nama'zi: Musa nāyōkera endiga yona ku kyōto: yali kiwebwayo ekyōkebwa olwevūmbe edūngi: yali kiwebwayo ekikolebwa nomuliro eri Mukama; [y]nga Mukama bweya-
22 lagira Musa. [z]Nāleta endiga enume eyokubiri, endiga eyokwāwula: Aloni nabānabe nebateka engalo
23 zābwe ku mutwe gwendiga. Nāgi-

[b] Lub. 9. 4. Lev. 3. 17; 17. 10-14.
[c] Lev. 3. 1.
[d] Lev. 3. 3, 4, 9, 14.
[e] Kuv. 29. 24, 27. Lev. 8. 27; 9. 21. Kubal. 6. 20.
[f] Lev. 3. 5, 11, 16.
[g] lu. 34.
[h] lu. 34. Lev. 9. 21. Kubal. 6. 20.
[k] Kuv. 29. 28. Lev. 10. 14, 15. Kubal. 18. 18, 19. Ma. 18. 3.
[l] Kuv. 40. 13, 15. Lev. 8. 12, 30.
[m] Lev. 6. 9.
[n] Lev. 6. 14.
[o] Lev. 6. 25.
[p] lu. 1.
[r] Kuv. 29. 1. Lev. 6. 20.
[s] lu. 11.
[t] Lev. 1. 2.
[a] Kuv. 29. 1-3.
[b] Kuv. 28. 2, 4.
[c] Kuv. 30. 24, 25.
[d] Kuv. 29. 4.
[e] Kuv. 29. 4.
[f] Kuv. 29. 5.
[g] Kuv. 28. 4.
[i] Kuv. 28. 30.
[k] Kuv. 29. 6.
[l] Kuv. 28. 37 neb.
[m] Kuv. 30. 26-29.
[n] Kuv. 29. 7; 30. 30. Lev. 21. 10, 12. Zab. 133. 2.
[o] Kuv. 29. 8, 9.
[p] Kuv. 29. 10. Ez. 43. 19.
[r] Lev. 4. 4.
[s] Kuv. 29. 12, 36. Lev. 4. 7. Ez. 43. 20, 26. Beb. 9. 22.
[t] Kuv. 29. 13. Lev. 4. 8.
[u] Kuv. 29. 14. Lev. 4. 11, 12.
[v] Kuv. 29. 15.
[y] Kuv. 29. 18.
[z] Kuv. 29. 19, 31.

'ta; Musa nātōla ku musai gwayo,
nāgusīga ku nsōnda yokutu kwa
Aloni okwadyo, ne ku kinkumu
kyomukonogwe ogwadyo, ne ku
kigere ekisaja ekyokugulukwe okwa-
24 dyo. Nāleta abāna ba Aloni, Musa
nāsīga ku musai ku nsōnda yokutu
kwābwe okwadyo, ne ku kinkumu
ekyomukono gwābwe ogwadyo, ne
ku kigere ekisaja ekyokugulu kwā-
bwe okwadyo: Musa nāmānsira
[a] Kuv. 29. 22. 25 omusai ku kyōto enjui zona. [a] Na-
'dira amasavu, nomukira ogwa sava,
namasavu gona agali ku byenda,
nekisemge ekyokukibūmba, nensigo
zombi, namasavu gazo, nekisāmbi
[b] Kuv. 29. 23. 26 ekyadyo: [b] ne mu ki'bo ekyalimu
emigati egitazimbulukuswa ekyali
mu maso ga Mukama na'gyamu
omugati gumu ogutazimbulukuswa,
nomugati gumu ogwasīgibwako
amafuta, nogwoluwewere gumu,
nāgiteka ku masavu, ne ku kisāmbi
[c] Kuv. 29. 24 neb. 27 ekyadyo: nāteka byona [c] mu ngalo
za Aloni ne mu ngalo zabānabe,
nābiwūbawūba okuba ekiwebwayo
ekiwūbibwa mu maso ga Mukama.
[d] Kuv. 29. 25. 28 [d] Musa nābi'gya mu ngalo zābwe,
nābyōkera ku kyōto ku kiwebwa-
yo ekyōkebwa: byali bya kwāwula
olwevūmbe edūngi: yali kiwebwayo
ekikolebwa nomuliro eri Mukama.
29 Musa na'dira ekifuba, nākiwūbawū-
ba okuba ekiwebwayo ekiwūbibwa
mu maso ga Mukama: gwali muga-
[e] Kuv. 29. 26. bo [e] gwa Musa ku ndiga eyokwāwu-
la; nga Mukama bweyalagira Musa.
[f] Kuv. 29. 21; 30. 30. Kubal. 3. 3. 30 [f] Musa nātōla ku mafuta agokufu-
kako, ne ku musai ogwali ku kyōto,
nāgumānsira ku Aloni, ku bya-
mbalobye, ne ku bānabe, ne ku
byambalo byabānabe awamu naye;
nātukuza Aloni, ebyambalobye,
nabānabe, nebyambalo byabānabe
31 awamu naye. Musa nāgamba Aloni
[g] Kuv. 29. 31, 32. nabānabe nti [g] Mufumbire enyama
ku mulyāngo gwewema eyokusisi-
nkanirāngamu: mugirīre eyo nemi-
gati egiri mu ki'bo ekyokwāwula,
nga bwenalagira nga njogera nti
[i] Kuv. 29. 34. 32 Aloni nabānabe banābiryānga. [i] Era
ekināfi'kawo ku nyama ne ku migati
33 munākyōkya nomuliro. 'Sō temu-
fulumānga mu mulyāngo gwewema
eyokusisinkanirāngamu enaku mu-
sānvu, okutūsa enaku ezokwāwula
kwa'mwe lweziritukirira: kubanga
[k] Kuv. 29. 30, 35. Ez. 43. 25, 26. 34 [k] alibāwulira enaku musānvu. [l] Nga
[l] Beb. 7. 16. bwekikole'dwa lero, bwatyo Muka-
ma bweyalagira okukola, okubatā-
35 ngirira. Era ku mulyāngo gwewe-
ma eyokusisinkanirāngamu gyemu-
limalira enaku musānvu emisana
nekiro, [m] mwekūme ekiragiro kya
[m] Kubal. 3. 7; 9. 19. Ma. 11. 1. 1 Basek. 2. 3. Mukama muleme okufa: kubanga
36 bwentyo bwenalagirwa. Aloni na-
bānabe nebakola byona Mukama
byeyalagira mu mukono gwa Musa.

9 Awo [a] olwātuka ku lunaku olwo-
munāna Musa nāita Aloni nabā-
2 nabe nabaka'de ba Isiraeri; nāga-
mba Aloni nti [b] Wetwālire enyana
enume okuba ekiwebwayo olwekibi,
[c] nendiga enume okuba ekiwebwayo
ekyōkebwa, ezitaliko bulema, ozi-
3 wereyo mu maso ga Mukama. Era
abāna ba Isiraeri onobagamba nti
[d] Mwetwālire embuzi enume okuba
ekiwebwayo olwekibi; nenyana no-
mwāna gwendiga, ezakamaze o-
mwāka ogumu zombi, ezitaliko bu-
lema, okuba ekiwebwayo ekyōke-
4 bwa; nente nendiga enume okuba
ebiwebwayo olwemirembe, okuzi-
wayo mu maso ga Mukama: [e] ne-
kiwebwayo ekyobu'ta ekitabu'dwa-
mu amafuta: kubanga [f] lero Muka-
5 ma anābalabikira. Nebaleta ebyo
Musa byalagi'de mu maso gewema
eyokusisinkanirāngamu: ekibīna
kyona nekisembera nekīimirira mu
6 maso ga Mukama. Musa nāyogera
nti Kino kye kigambo Mukama
kyeyalagira mukikole: [g] nekitībwa
7 kya Mukama kinābalabikira. Musa
nāgamba Aloni nti Semberera ekyō-
to, [i] oweyo ekyo kyowayo olwekibi
nekyo kyowayo ekyōkebwa, wetā-
ngirire we'ka nabantu: [k] oweyo e-
kitone ekyabantu obatāngirire; nga
8 Mukama bweyalagira. Awo Aloni
nāsemberera ekyōto, na'ta enyana
eyekiwebwayo olwekibi, ekikye ku-
9 bubwe. [l] Abāna ba Aloni nebamu-
letera omusai: na'nyika engaloye
mu musai, [m] nāgusīga ku mayembe
gekyōto, nāyiwa omusai ku ntobo
10 yekyōto: [n] naye amasavu nensigo
nekisemge ekyokukibūmba ekye-
kiwebwayo olwekibi, nābyōkera ku
kyōto; [o] nga Mukama bweyalagira
11 Musa. [p] Nenyama ne'diba nābyō-
kera nomuliro ebwēru wolusīsira.
12 Na'ta ekiwebwayo ekyōkebwa; a-
bāna ba Aloni nebamuletera omu-
sai, [r] nāgumānsira ku kyōto enjui
13 zona. Nebamuletera ekiwebwayo
ekyōkebwa, ebitūndu ebitūndu kina
kimu, nomutwe: nābyōkera ku kyo-
14 to. Nānāza ebyenda namagulu,
nābyōkera ku kiwebwayo ekyōke-
15 bwa ku kyōto. [s] Nāleta ekitone
ekyabantu, na'dira embuzi eyeki-
webwayo olwekibi ekyali kubwa-
bantu, nāgi'ta, nāgiwayo olwekibi,
16 nga neyoluberyeberye. Nāleta e-
kiwebwayo ekyōkebwa, nākiwayo
17 ngekiragiro bwekyali. Nāleta [t] e-
kiwebwayo ekyobu'ta, nākitōlako
oku'juza olubatulwe, nāgyōkera ku
kyōto, [u] era nekiwebwayo ekyōke-
18 bwa ekyenkya. Era na'ta ente
nendiga enume, [w] sadaka eyebiwe-
bwayo olwemirembe, eyali kubwa-
bantu: abāna ba Aloni nebamule-
tera omusai, nāgumānsira ku kyōto

[a] Ez. 43. 27.
[b] Kuv. 29. 1. Lev. 4. 3; 8. 14.
[c] Lev. 8. 18.
[d] Lev. 4. 23. Ezer. 6. 17; 10. 19.
[e] Lev. 2. 4.
[f] nyi. 6, 23. Kuv. 29. 43.
[g] lu. 23. Kuv. 24. 16.
[i] Lev. 4. 3. 1 Sam. 3. 14. Beb. 5. 3; 7. 27; 9. 7.
[k] Lev. 4. 16, 20. Beb. 5. 1.
[l] Lev. 8. 15.
[m] Lev. 4. 7.
[n] Lev. 8. 16.
[o] Lev. 4. 8.
[p] Lev. 4. 11; 8. 17.
[r] Lev. 1. 5; 8. 19.
[s] lu. 3. Is. 53. 10. Beb. 2. 17; 5. 3.
[t] lu. 4. Lev. 2. 1, 2.
[u] Kuv. 29. 38.
[w] Lev. 3. 1 neb.

19 enjui zona, namasavu gente: ne
ku ndiga omukira ogwa sava, na-
gabi'ka ku (byenda), nensigo neki-
20 semge ekyokukibūmba: amasavu
y Lev. 3. 5, 16. nebagateka ku bifuba y nāyōkera
21 amasavu ku kyōto: nebifuba neki-
sāmbi ekyadyo Aloni nābiwūbawū-
z Kuv. 29. 24, 26. Lev. 7. 30-34. bā z okuba ekiwebwayo ekiwūbibwa
mu maso ga Mukama; nga Musa
22 bwalagi'de. Awo Aloni nāimusa
a Kubal. 6. 23. Ma. 21. 5. Luk. 24. 50. emikonogye eri abantu, a nābasa-
bira omukisa; nāserengeta ngamaze
okuwayo ekiwebwayo olwekibi ne-
kiwebwayo ekyōkebwa nebiwebwa-
23 yo olwemirembe. Awo Musa ne
b lu. 6. Kubal. 14. 10; 16. 19, 42. Aloni nebaingira mu wema eyoku-
c Lub. 4. 4. Balam. 6. 21. 1 Basek. 18. 38. 2 Byom. 7. 1. sisinkanirāngamu, nebafuluma, ne-
basabira abantu omukisa: b awo
ekitībwa kya Mukama nekirabikira
24 abantu bona. c Omuliro neguva eri
Zab. 20. 3. Mukama mu masoge, negwōkera
ku kyōto ekiwebwayo ekyōkebwa
namasavu: awo abantu bona bwe-
d 1 Basek. 18. 39. 2 Byom. 7. 3. bāgulaba d nebogerera wa'gulu ne-
Ezer. 3. 11. bavūnama amaso gābwe.

a Kubal. 3. 3, 4; 26. 61. 1 Byom. 24. 2.
b Lev. 16. 12. Kubal. 16. 18.
c Kuv. 30. 9.
d Lev. 9. 24. Kubal. 16. 35. 2 Sam. 6. 7.

10 Awo a Nadabu ne Abiku, abāna
ba Aloni, b neba'dira ebyoterezo
buli muntu ekikye, nāteka omwo
omuliro, na'sāko ebyokwoteza, nā-
wayo c omuliro omulala mu maso
2 ga Mukama, gwatalagirānga. d O-
muliro neguva eri Mukama mu
masoge, negubōkya, nebafira mu
3 maso ga Mukama. Awo Musa nā-
lyoka agamba Aloni nti Kino kye
kikyo Mukama kyeyayogera nti
Nātukulizibwānga mwabo e abanse-
e Kuv. 19. 22. Lev. 21. 6. Is. 52. 11. Ez. 20. 41. f Is. 49. 3. Ez. 28. 22. Yok. 13. 31, 32; 14. 13. 2 Bas. 1. 10. g Zab. 39. 9. h Kuv. 6. 18, 22. Kubal. 3. 19, 30. k Bik. 5. 6, 9, 10.
memberera, era mu maso gabantu
bona f nāgulumizibwānga. g Aloni
4 neyesirikira. Musa nāita Misaeri
ne Eruzafani, abāna ba i Uzieri
koja wa Aloni, nābagamba nti Mu-
sembere, k musitule baganda ba-
'mwe okuba'gya mu maso gawatu-
kuvu mubatwāle ebwēru wolusī-
5 sira. Awo nebasembera, nebaba-
situla nga bamba'de ebizibawo byā-
bwe nebabatwāla ebwēru wolusī-
6 sira; nga Musa bwayoge'de. Musa
nāgamba Aloni ne Ereazali ne Isa-
mali, batabanibe, nti l Temusumu-
l Lev. 21. 1, 10. Kubal. 6. 6, 7. Ma. 33. 9. Ez. 24. 16, 17. m Kubal. 16. 22, 46. Yos. 7. 1; 22. 18, 20. 2 Sam. 24. 1. n Lev. 21. 12. o Kuv. 28. 41. Lev. 8. 30.
lula nviri za ku mitwe gya'mwe,
'sō temuyuza byambalo bya'mwe;
muleme okufa, era m aleme okusu-
nguwalira ekibīna kyona: naye ba-
ganda ba'mwe, enyumba ya Isirae-
ri yona, bakābire okwōkya Muka-
7 ma kwayōke'za. n 'Sō temufuluma
mu mulyāngo gwewema eyokusi-
sinkanirāngamu, muleme okufa:
o kubanga amafuta ga Mukama a-
gokufukako gali ku'mwe. Neba-
kola ngekigambo kya Musa bwe-
kyali.
8, 9 Mukama nāgamba Aloni nti p To-
p Ez. 44. 21. Luk. 1. 15. 1 Tim. 3. 3. Tit. 1. 7.
nywānga ku mwenge newakuba'de
ekitamiza, 'gwe newakuba'de abā-
nabo awamu nāwe, bwemunāingi-
rānga mu wema eyokusisinkanirā-
ngamu, muleme okufa: linābānga
tēka eritali'julukuka mu mirembe
10 gya'mwe gyona: era r mulyoke
mwāwulēngamu ebitukuvu nebitali
bitukuvu, nebirongōfu nebitali bi-
11 rongōfu; era s mulyoke muigi-
rize abāna ba Isiraeri amatēka
gona Mukama geyababūlirira mu
mukono gwa Musa.
12 Musa nāgamba Aloni ne Erea-
zali ne Isamali abānabe abāsigalawo
nti Mutwāle t ekiwebwayo ekyobu-
'ta ekisiga'dewo ku biwebwayo ebya
Mukama ebikolebwa nomuliro, mu-
girīre awatali kizimbulukusa ku
ma'bali gekyōto: u kubanga kye
13 kitukuvu enyo: era munāgirīra mu
kifo ekitukuvu, kubanga lye bānja-
lyo, era bānja lyabānabo, ku biwe-
bwayo ebya Mukama ebikolebwa
nomuliro: w kubanga bwentyo bwe-
14 nalagirwa. y Nekifuba ekiwūbi-
bwawūbibwa nekisāmbi ekisitulibwa
munābirīra mu kifo ekirongōfu;
'gwe ne batabanibo nabawalabo
awamu nāwe: kubanga biwebwa
gyoli okuba ebānjalyo, era ebānja
lyabānabo, ku sadaka zebyo abāna
ba Isiraeri byebāwayo olwemi-
15 rembe. Ekisāmbi ekisitulibwa ne-
kifuba ekiwūbibwawūbibwa banā-
bireterānga wamu nebiwebwayo e-
bikolebwa nomuliro ebyamasavu,
okubiwūbawūba okuba ekiwebwayo
ekiwūbibwa mu maso ga Mukama:
era binābānga bibyo, era bya bāna-
bo awamu nāwe, okuba ebānja e-
mirembe gyona; nga Mukama bwe-
yalagira.
16 Musa nānonyeza dala z embuzi
eyekiwebwayo olwekibi, era, laba,
ngeyōke'dwa: nāsunguwalira Erea-
zali ne Isamali abāna ba Aloni a-
17 bāsigalawo ngayogera nti a Ekiba-
lobe'de okulīra ekiwebwayo olwe-
kibi mu kifo ekyawatukuvu kiki,
kubanga kitukuvu nyo, era yakiba-
wa okusitula obubi bwekibina, o-
kubatāngirira mu maso ga Muka-
18 ma? Laba, b omusai gwakyo te-
gulete'dwa mu watukuvu munda:
temwandiremye kugirīra mu wa-
19 tukuvu, c nga bwendagi'de. Awo
Aloni nāgamba Musa nti Laba, d lero
bawa'deyo ekyo kyebawayo olwe-
kibi nekyo kyebawayo ekyōkebwa
mu maso ga Mukama; era bimba-
'deko ebigambo ebyenkani'de wa-
no: era singa ndi'de ekiwebwayo
olwekibi lero, e kyandiba'de kirūngi
20 nyo mu maso ga Mukama? Kale
Musa bweyawulira, nekiba kirūngi
nyo mu masoge.

r Lev. 11. 47; 20. 25. Yer. 15. 19. Ez. 22. 26; 44. 23.
s Ma. 24. 8. Nek. 8. 2, 8, 9, 13. Yer. 18. 18. Mala. 2. 7.
t Kuv. 29. 2. Lev. 6. 16. Kubal. 18. 9, 10.
u Lev. 21. 22.
w Lev. 2. 3; 6. 16.
y Kuv. 29. 24, 26, 27. Lev. 7. 31, 34. Kubal. 18. 11.
z Lev. 9. 3, 15.
a Lev. 6. 26, 29.
b Lev. 6. 30.
c Lev. 6. 26.
d Lev. 9. 8, 12.
e Yer. 6. 20; 14. 12. Kos. 9. 4. Mala. 1. 10, 13.

11 Mukama nāyogera ne Musa ne
2 Aloni ngabagamba nti Gamba

[a] Ma. 14. 4. Bik. 10. 12, 14.

abāna ba Isiraeri nti [a] Bino bye bi-
ramu byemunālyānga ku nsolo zo-
3 na eziri kunsi. Buli ekyāwulamu
ekinūlo, era ekirina ekigere ekya-
sēmu, era eki'za obwekulumo, mu
4 nsolo, ekyo kyemunālyānga. Naye
bino byemutalyānga kwebyo ebi'za
obwekulumo oba kwebyo ebyāwu-
lamu ekinulo: eng'amira, kubanga
e'za obwekulumo naye teyāwulamu
kinūlo, eyo si nongōfu gyemuli.
5 Nomusu, kubanga gu'za obweku-
lumo naye tegwāwulamu kinūlo,
6 ogwo si mulongōfu gyemuli. Na-
kamyu, kubanga ka'za obwekulumo
naye tekāwulamu kinūlo, ako si
7 kalongōfu gyemuli. Nembi'zi, ku-
banga eyāwulamu ekinūlo, era eri-
na ekigere ekyasēmu, naye te'za
[b] Is. 65. 4; 66. 3, 17. bwekulumo, [b] eyo si nongōfu gye-
8 muli. Ku nyama yazo temulyā-
ngako,'sō nemirāmbo gyazo temu-
[c] Is. 52. 11. Mat. 15. 11, 20. gikomāngako; [c] si nongōfu gyemuli.
Ma'k. 7. 2, 15, 18. Bik. 10. 14, 15; 15. 29. Bal. 14. 14, 17. 1 Kol. 8. 8. Bak. 2. 16, 21. Beb. 9. 10.
9 [d] Bino byemunālyānga ku byona
ebiri mu ma'zi: buli ekirina ama-
gwa namagāmba'mū ma'zi, mu nya-
nja ne mu mi'ga, ebyo byemunā-
10 lyānga. Era buli ekitalina magwa
na magāmba mu nyanja ne mu mi-
'ga, ku byona ebitambulira mu
ma'zi ne ku biramu byona ebiri
[d] Ma. 14. 9. [e] Ma. 14. 3. 11 mu ma'zi, [e] bya muzizo gyemuli,
era binābānga bya muzizo gyemu-
li; temulyānga ku nyama yabyo,
nemirāmbo gyabyo munāgitānga
12 gya muzizo. Buli ekitalina magwa
newakuba'de amagāmba mu ma'zi,
ekyo kya muzizo gyemuli.
[f] Ma. 14. 12. 13 [f] Na bino byemunāitānga ebyo-
muzizo ku nyonyi; tebirībwānga,
14 bya muzizo: enūnda, nempūngu,
ne makwanzi; ne kamunyi, nedīra-
15 wamu nengeri yalyo; buli namu-
16 ng'ona nengeri yabo; ne māya,
nolubugabuga, nolusové, nenkā-
17 mbo nengeri yayo; nekiwūgulu,
18 nenkobyokobyo, nekufufu; nekiwū-
gulu ekyamatu, ne kimbala, nense-
19 ga; ne kasida, ne mpabāna nenge-
riye, nekokōtezi, nekinyira.
20 Ebyewalula byona ebirina ebiwa-
wātiro ebitambuza amagulu ana bya
21 muzizo gyemuli. Naye bino byemu-
īnza okulya ku byona ebyewalula
ebirina ebiwawātiro ebitambuza a-
magulu ana, ebirina amagulu wa-
'gulu ku bigere byabyo, okugabūsa
22 kunsi; bino byemuīnza okulya kwe-
[g] Mat. 3. 4. Mak. 1. 6. byo; [g] enzige nengeri yayo, nense-
nene nengeri yayo, nakanyenye-
nkule nengeri yako, nejānzi ne-
23 ngeri yalyo. Naye ebyewalula
byona ebirina ebiwawātiro, ebiri-
na amagulu ana, bya muzizo gye-
muli.
24 Na bino bye binābafūlānga aba-
tali balongōfu; buli anākomānga
ku mulāmbo gwabyo anābānga ata-
li mulongōfu okutūsa akawungēzi:
25 era buli asitula ku mulāmbo gwa-
[i] Lev. 14. 8; 15. 5. Kubal. 19. 10, 22; 31. 24. byo [i] anāyozānga engoyeze, era
anābānga atali mulongōfu okutūsa
26 akawungēzi. Buli nsolo eyāwula-
mu ekinūlo, 'sōnga terina kigere
kyasēmu, 'sō te'za bwekulumo, si
nongōfu gyemuli: buli anāzikomā-
ngako anābānga atali mulongōfu.
27 Era buli etambuza ebibatu byayo
ku nsolo zona ezitambuza amagulu
ana, ezo si nongōfu gyemuli: buli
anākomānga ku mulāmbo gwazo
anābānga atali mulongōfu okutūsa
28 akawungēzi. Era oyo asitula omu-
lāmbo gwazo anāyozānga engoyeze,
era anābānga atali mulongōfu oku-
tūsa akawungēzi: ezo si nongōfu
gyemuli.
29 Na bino bye bitali birongōfu gye-
muli ku byewalula ebyewalula ku-
nsi; egūnju, [k] nomusōnso, nekonko-
[k] Is. 66. 17.
30 mi edene nengeri yalyo, ne anaka,
nenswaswa, nomunya, nekonkomi,
31 ne nawolovu. Ebyo bye bitali bi-
rongōfu gyemuli kwebyo byona e-
byewalula: buli anābikomāngako,
nga bifu'de, anābānga atali mulo-
32 ngōfu okutūsa akawungēzi. Era
ekintu kyona ekināgwibwāngako
kyona kyona kubyo, nga bifu'de
kinābānga ekitali kirongōfu; bwe-
kibānga ekintu kyona ekyomuti,
oba kyambalo, oba 'diba, oba nsa-
wo, oba kintu kyona kyona, ekikoza
omulimu gwona, [l] kikigwānirānga [l] Lev. 15. 12.
okutekebwa mu ma'zi, era kinābā-
nga ekitali kirongōfu okutūsa aka-
wungēzi; nekiryoka kibā ekirongō-
33 fu. Na buli kintu ekyebūmba, eki-
nāgwibwāngamu kyona kyona ku-
byo, ekibānga mukyo kyona kinā-
bānga ekitali kirongōfu, [m] nakyo [m] Lev. 6. 28; 15. 12.
34 munakyāsānga. Ekyokulya kyona
(ekirimu) ekirīka, ekiīnza okufuki-
bwako ama'zi, kinābānga ekitali
kirongōfu: na buli kya kunywa e-
kināgwebwānga mu buli kintu (e-
kiri bwekityo) kinābānga ekitali ki-
35 rongōfu. Era buli kintu ekināgwi-
bwāngako ekitūndu kyona ekyomu-
lāmbo gwabyo kinābānga ekitali ki-
rongōfu; oba kabiga, oba amasiga
gentamu, kināmenyebwamenyebwā-
nga: si birongōfu, era binābānga e-
36 bitali birongōfu gyemuli. Naye olu-
'zi oba obunya omuli ama'zi agaku-
ng'anyizibwa kinābānga ekirongō-
fu: naye ekinākomānga ku mulā-
mbo gwabyo kinābānga ekitali ki-
37 rongōfu. Era obanga ku mulāmbo
gwabyo kugwa ku nsigo yona eyo-
kusiga egenda okusigibwa, nga no-
38 ngōfu. Naye obanga ama'zi gafu-
kibwa ku nsigo, ne ku mulāmbo
gwabyo nekugwa okwo, nga si no-
ngōfu gyemuli.
39 Era obanga ensolo yona, gyemu-

īnza okulyako, efa; akoma ku mu-
lāmbo gwayo anābānga atali mulo-
n Lev. 17. 15; 22. 8. Ez. 4. 14; 44. 31. 40 ngōfu okutūsa akawungēzi. n No-
yo anālyānga ku mulāmbo gwayo
anāyozāngā engoyeze era anābā-
nga atali mulongōfu okutūsa a-
kawungēzi: era noyo anāsitulānga
omulāmbo gwayo anāyozānga e-
ngoyeze era anābānga atali mulo-
ngōfu okutūsa akawungēzi.
41 Na buli ekyewalula ekyewalula
kunsi kya muzizo; tekirībwānga.
42 Buli ekitambuza olubuto, na buli
ekitambuza amagulu ana, oba buli
ekirina amagulu amangi, buli ebye-
walula kunsi, ebyo temubiryānga;
o Lev. 20. 25. 43 kubanga bya muzizo. o Temwe-
gwagwawazānga na kyewalula kyo-
na ekyewalula, 'sō temwefūlānga
nabyo abatali balongōfu, mubere
44 nempitambi bwemutyo. Kubanga
'nze Mukama Katonda wa'mwe:
p Kuv. 19. 6. Lev. 19. 2; 20. 7, 26. 1 Bas. 4. 7. 1 Pet. 1. 15, 16. kale mwetukuzēnga, p mubērēnga
abatukuvu; kubanga 'nze ndi mu-
tukuvu: 'sō temwereterānga mpi-
tambi olwengeri yona eyekyewalula
r Kuv. 6. 7. 45 ekitambula kunsi. r Kubanga 'nze
ndi Mukama eyabalinyisa okuva
munsi Yemisiri, okuba Katonda
wa'mwe, kale s 'mwe munābānga
abatukuvu: kubanga 'nze ndi mutu-
kuvu.
46 Eryo lye tēka eryensolo neryey-
nyonyi nerya buli kitōnde ekiramu
ekitambula mu ma'zi, nerya buli
t Lev. 10. 10. 47 kitōnde ekyewalula kunsi: t okwā-
wulamu ebitali birongōfu nebiro-
ngōfu, nekiramu ekirīka nekiramu
ekitalika.

12 2 Mukama nāgamba Musa nti Ga-
mba abāna ba Isiraeri nti Omu-
kazi bwanābānga olubuto nāzāla
a Luk. 2. 22. omwāna owobulenzi, kale a anābā-
nga atali mulongōfu enaku musā-
b Lev. 15. 19. nvu; b nga (bwabēra) mu naku ezo-
kweyāwula kwendwa'deye, (bwa-
tyo) bwanābānga atali mulongōfu.
c Lub. 17. 12. Luk. 1. 59; 2. 21. Yok. 7. 22, 23. 3 c Awo ku lunaku olwomunāna omu-
biri gwekikutakye gunākomolwā-
4 nga. Era (omukazi) anāmalānga
enaku asatu mu satu mu musai o-
gwokutukuzibwakwe; takomānga
ku kintu ekitukuvu, 'sō taingirā-
nga mu kifo ekitukuvu, okutūsa
enaku ezokutukuzibwakwe lweziri-
5 'gwā. Naye bwanāzālānga omwāna
owobuwala, kale anābānga atali mu-
longōfu sabiti biri, nga (bwabēra)
mu kweyāwulakwe; era anāmalā-
nga enaku nkāga mu mukāga mu
d Luk. 2. 22. 6 musai ogwokutukuzibwakwe. d Awo
enaku ezokutukuzibwakwe bwezi-
'gwānga, ezowobulenzi, oba za wa
buwala, anāletānga omwāna gwe-
ndiga ogwomwāka ogwoluberye-
berye okuba ekiwebwayo ekyōke-
bwa, nejiba eto, oba kamukukulu,
okuba ekiwebwayo olwekibi, ku
mulyāngo gwewema eyokusisinka-
7 nirāngamu, eri kabona: kale anā-
giwāngayo mu maso ga Mukama,
nāmutāngirira; kale anālongōse-
bwānga mu nsulo yomusaigwe. E-
ryo lye tēka lyomukazi azāla, oba
8 wa bulenzi oba wa buwala. e Era
mu bintubye bwataīnzenga kuleta
mwāna gwa ndiga, kale anātwālā-
nga bakamukukulu babiri, oba a-
maiba amato abiri; erimu okuba
ekiwebwayo ekyōkebwa, nedala o-
kuba ekiwebwayo olwekibi: f era
kabona anāmutāngirirānga, era a-
nābānga mulongōfu.

13 Era Mukama nāgamba Musa ne
2 Aloni nti Omuntu bwanābānga
nekizimba oba kikuta oba mbalabe
erūngu'de ku 'diba lyomubirigwe,
nekifūka endwa'de yebigenge ku
'diba lyomubirigwe, kale a anālete-
bwānga eri Aloni kabona, oba eri
3 omu ku bānabe bakabona: kale ka-
bona anākeberānga endwa'de eri ku
'diba lyomubiri: era obwoya obuli
awali endwa'de bwebubānga bufuse
obweru, nekifananyi kyendwa'de
nga kifulumye wansi we'diba lyo-
mubirigwe, nga ye ndwa'de yebige-
nge: awo kabona anāmukeberānga,
4 nāmwātulira nga si mulongōfu. E-
ra embalabe erūngu'de bwebānga
enjeru ku 'diba lyomubirigwe, neki-
fananyi kyayo nga tekifulumye wa-
nsi we'diba, nobwoya bwawo nga
tebufuse bweru, kale kabona anāsi-
birānga owendwa'de enaku musā-
5 nvu: awo kabona alimukebera ku
lunaku olwomusānvu: kale, laba,
bwanālabānga ngendwa'de ekomye
awo, nendwa'de nga tebunye ku 'di-
ba, awo kabona anāmusibirānga e-
6 naku musānvu endala: awo kabona
alimukebera nate ku lunaku olwo-
musānvu: kale, laba, endwa'de bwe-
bānga tekyalabika nyo, nendwa'de
nga tebunye ku 'diba, kale kabona
anāmwātulirānga nga mulongōfu:
nga kye kikuta: b kale anāyozānga
b Lev. 11. 25; 14. 8. 7 engoyeze, nāba mulongōfu. Naye
ekikuta bwekinābunānga ku 'diba,
ngamaze okweraga eri kabona o-
lwokulongōsebwakwe, aneragānga
8 nate eri kabona: kale kabona anā-
keberānga, era, laba, ekikuta bwe-
kinābānga kibunye ku 'diba, awo
kabona anāmwātulirānga nga si mu-
longōfu: nga bye bigenge.
9 Endwa'de yebigenge bwebānga
eku'te omuntu, awo anāletebwānga
10 eri kabona; c kabona nākebera, ka-
le, laba, ekizimba ekyeru bwekinā-
bānga ku 'diba, era nga kifu'de o-
bwoya okuba obweru, era enyama
enjere enamu ngeri awali ekizimba,
11 nga bye bigenge ebye'da ku 'diba

e Lev. 5. 7. Luk. 2. 24.
f Lev. 4. 26.
a Ma. 24. 8. Luk. 17. 14.
c Kubal. 12. 10, 12. 2 Basek. 5. 27. 2 Byom. 26. 20.

lyomubirigwe, era kabona anāmwātulirānga nga si mulongōfu: tamusibānga; kubanga oyo si mulongō-
12 fu. Era ebigenge bwebifūtukānga ku 'diba, ebigenge nebibuna ediba lyona eryomulwa'de okuva ku mutwe okutūsa ku bigere, okulaba
13 kwona kabona kwanālabānga; kale kabona anākeberānga: awo, laba, ebigenge bwebinābānga bibunye omubirigwe gwona, anāmwātulirānga omulwa'de nga mulongōfu: byona bifuse okuba ebyeru: oyo
14 mulongōfu. Naye enyama enjere bwenerabikānga kuye, anābānga a-
15 tali mulongōfu. Awo kabona anākeberānga enyama enjere, nāmwātulira nga si mulongōfu: enyama
16 enjere si nongōfu: bye bigenge. Oba enyama enjere bwekyukānga nate nefūka okuba enjeru, kale ana-
17 'jānga eri kabona, kabona nāmukebera: era, laba, endwa'de bwebānga efuse okuba enjeru, kale kabona anāmwātulirānga omulwa'de nga mulongōfu: oyo mulongōfu.
18 Era omubiri bwegunābāngako ejute ku 'diba lyagwo, nalyo nga lya-
[d] Kuv. 9. 9. 19 wona, nawāli [d] ejute newabawo ekizimba ekyeru, oba mbalabe erūngu'de, enjeruyeru era emyufumyufu, kale kinālagibwānga kabona;
20 awo kabona anākeberānga, era, laba, ekifananyi kyakyo bwekinābānga nga kifulumye wansi we'diba, nobwoya bwawo nga bufuse okuba obweru, kale kabona anāmwātulirānga nga si mulongōfu: ye ndwa'de
21 yebigenge, efulumye mu'jute. Naye kabona bwanākikeberānga, era, laba, nga temuli bwoya bweru, sōnga tekifulumye wansi we'diba, naye nga tekirabika bulūngi, awo kabona anāmusibirānga enaku musā-
22 nvu: awo bwekinābunānga ku 'diba, awo kabona anāmwātulirānga nga si mulongōfu: eyo ye ndwa'de.
23 Naye embalabe erūngu'de bwenekomānga awo, era nga tebunye, eyo nga ye nkovu eyejute; awo kabona anāmwātulirānga nga mulongōfu.
24 Oba omubiri bwegunābāngako okwōkebwa nomuliro ku 'diba lyagwo, (enyama) enamu eyōke'dwa nefūka okuba embalabe erūngu'de, enjeruyeru era emyufumyufu, oba
25 njeru; awo kabona anāgikeberānga: era, laba, obwoya obwomumbalabe erūngu'de bwebunābānga bufuse okuba obweru, nekifananyi kyayo nga kifulumye wansi we'diba; bino bye bigenge, byafuluma awayōkebwa: kale kabona anāmwātulirānga nga si mulongōfu: nga
26 ye ndwa'de yebigenge. Naye kabona bwanāgikeberānga, era, laba, nga tewali bwoya bweru awali embalabe erūngu'de, 'sōnga tefulumye wansi we'diba, naye nga terabika bulūngi; kale kabona anāmu-
27 sibirānga enaku musānvu: kale kabona alimukebera ku lunaku olwomusānvu: bwenebunānga ku 'diba, kale kabona anāmwātulirānga nga si mulongōfu: nga ye ndwa'de yebi-
28 genge. Era embalabe erūngu'de bwenekomānga awo, 'sōnga tebunye ku 'diba, era nga terabika bulūngi; nga kye kizimba ekyokwōkebwa, era kabona anāmwātulirānga nga mulongōfu: kubanga eyo ye nkovu eyokwōkebwa.
29 Era omusaja oba mukazi bwanābānga nendwa'de ku mutwe oba ku
30 kirevu, kale kabona anākeberānga endwa'de: awo, laba, ekifananyi kyayo bwekinābānga nga kifulumye wansi we'diba, era nga mulimu enviri eza kyenvu ezentalaga, kale kabona anāmwātulirānga nga si mulongōfu: ekyo kye kikakampa, bye bigenge ebyokumutwe oba ebyo-
31 kukirevu. Era kabona bwanākeberānga endwa'de eyekikakampa, era, laba, ekifananyi kyayo nga tekifulumye wansi we'diba, 'sōnga tewali nviri nzirugavu, kale kabona anāmusibirānga omulwa'de wekika-
32 kampa enaku musānvu: awo ku lunaku olwomusānvu kabona alikebera endwa'de: era, laba, ekikakampa bwekinābānga nga tekibunye, 'sōnga tewali nviri za kyenvu, nekifananyi kyekikakampa nga teki-
33 fulumye wansi we'diba, kale anāmwebwānga, naye ekikakampa takimwānga; era kabona anāsibirānga omulwa'de wekikakampa enaku
34 musānvu endala: awo ku lunaku olwomusānvu kabona alikebera ekikakampa: kale, laba, ekikakampa bwekinābānga nga tekibunye ku 'diba, nekifananyi kyakyo nga tekifulumye wansi we'diba; awo kabona anāmwātulirānga nga mulongōfu: kale anāyozānga engoyeze, nāba
35 mulongōfu. Naye ekikakampa bwekinābunānga ku 'diba ngamaze o-
36 kulongōsebwa; awo kabona anāmukeberānga: era, laba, ekikakampa bwekinābānga kibunye ku 'diba, kabona tanonyānga nviri za kye-
37 nvu; oyo si mulongōfu. Naye bwanālabānga ngekikakampa kikomye awo, nenviri enzirugavu nga zimezewo; ekikakampa nga kiwonye, oyo mulongōfu: kale kabona anāmwātulirānga nga mulongōfu.
38 Era omusaja oba mukazi bwanābānga nembalabe ezirūngu'de ku 'diba lyomubiri gwābwe, ze mbala-
39 be ezirūngu'de enjeru; kale kabona anākeberānga: awo, laba, embalabe ezirūngu'de (eziri) ku 'diba lyomubiri gwābwe bwezinābānga enjeruyeru; nga bwe butulutu'tu, nga

bufulumye mu 'diba; oyo mulongō-
fu.
40 Era omusaja bwanābānga aku-
nyuse enviri ezokumutwegwe, oyo
nga wa kiwalata; (naye) mulongō-
41 fu. Era bwanābānga akunyuse e-
nviri ezomukawumpo, nga wa ki-
walata kya mu kawumpo; (naye)
42 nga mulongōfu. Naye endwa'de e-
njeruyeru era emyufumyufu bwene-
bānga ku mutwe ogwekiwalata oba
mu kawumpo akekiwalata; ebyo
bye bigenge ebifuluma mu mutwe-
gwe ogwekiwalata oba mu kawu-
43 mpoke akekiwalata. Awo kabona
anāmukeberānga: kale, laba, eki-
zimba ekyendwa'de bwekinābānga
ekyeruyeru era ekimyufumyufu ku
mutwegwe ogwekiwalata, oba mu
kawumpoke akekiwalata, ngekifa-
nanyi kyebigenge bwekiri ku 'diba
44 lyomubiri; oyo nga wa bigenge, si
mulongōfu: kabona talemānga ku-
mwātulira nga si mulongōfu; e-
ndwa'deye ngeri ku mutwegwe.
45 Era omugenge alina endwa'de,
engoyeze zinābānga enjulifuyulifu,
nenviri ezokumutwegwe tazisibā-
ngako, [e] era anābi'kānga ku mumwa-
gwe ogwengulu, era anāyogererā-
nga wa'gulu nti [f] Siri mulongōfu,
46 siri mulongōfu. Enaku zona e-
ndwa'de ngekyali kuye anābānga
atali mulongōfu; si mulongōfu: a-
nāberānga ye'ka; [g] enyumbaye e-
nebānga bwēru wa lusīsira.
47 Era nekyambalo ekiriko endwa-
'de yebigenge, oba kyambalo kya
byoya bya ndiga oba kyambalo kya
48 bafuta; bwebibānga ku wūzi ezo-
busimba oba ku zobukika; oba kya
bafuta oba kya byoya; bwebibānga
ku 'diba oba ku kintu ekikolebwa
49 ne'diba; endwa'de bwenebānga eya
nawandagala oba emyufumyufu ku
kyambalo, oba ku 'diba, oba ku wū-
zi ezobusimba, oba ku zobukika,
oba ku kintu kyona ekye'diba; eyo
nga ndwa'de ya bigenge, era enera-
50 gibwānga kabona: awo kabona anā-
keberānga endwa'de, nāsibira (eki-
riko) endwa'de enaku musānvu:
51 kale alikebera endwa'de ku lunaku
olwomusānvu: endwa'de bwenebā-
nga ebunye ku kyambalo, oba ku
wūzi ezobusimba, oba ku zobukika,
oba ku 'diba, omulimu gwona e'diba
gwerikola; endwa'de nga bigenge
52 [h] ebirya; nga si kirongōfu. Awo
anāyōkyānga ekyambalo, oba wūzi
za busimba, oba za bukika, (obanga
eri) mu byoya oba mu bafuta, oba
mu kintu kyona ekye'diba, omuli
endwa'de: kubanga ebyo bye bige-
nge ebirya; kināyōkebwānga mu
53 muliro. Era kabona bwanākeberā-
nga, kale, laba, endwa'de nga tebu-
nye mu kyambalo, newakuba'de mu
wūzi ezobusimba, newakuba'de mu
zobukika, newakuba'de mu kintu
54 kyona ekye'diba; kale kabona anā-
lagirānga bōze ekintu ekirimu e-
ndwa'de, nākisibira enaku musā-
55 nvu endala: awo kabona anākeber-
rānga, endwa'de ngemaze okwōzebwa: kale, laba, endwa'de bwene-
bānga tekyusi'za bala lyayo, era e-
ndwa'de nga tebunye, ekyo nga si
kirongōfu; onokyōkyānga mu muli-
ro: eyo ye ndwa'de erya, okukubu-
ka bwekunābānga munda oba ku-
56 ngulu. Era kabona bwanākeberā-
nga, era, laba, endwa'de nga tera-
bika bulūngi ngemaze okwōzebwa,
kale anāgiyuzānga okugi'gya mu
kyambalo oba mu 'diba, oba mu
wūzi ezobusimba, oba mu zobukika:
57 era bwenebānga ekyalabika mu kya-
mbalo, oba mu wūzi ezobusimba,
oba mu zobukika, oba mu kintu
kyona ekye'diba, ngefūtuka: ono-
yōkyānga nomuliro ekyo ekirimu e-
58 ndwa'de. Nekyambalo oba wūzi
ezobusimba, oba ezobukika, oba ki-
ntu kyona ekye'diba nga bwekinā-
bānga, kyonoyozānga, endwa'de
bwenebānga ebivu'demu, kale ne-
kiryoka kyōzebwānga omulūndi o-
59 gwokubiri, nekiba kirongōfu. Eryo
lye tēka eryendwa'de yebigenge mu
kyambalo ekyebyoya oba mu kya
bafuta, oba mu wūzi ezobusimba
oba mu zobukika, oba mu kintu
kyona ekye'diba, okukyātulirānga
nga kirongōfu, oba okukyātulirānga
nga si kirongōfu.

[e] Ez. 24. 17, 22. Mi. 3. 7.
[f] Kung. 4. 15.
[g] Kubal. 5. 2; 12. 14. 2 Basek. 7. 3; 15. 5. 2 Byom. 26. 21. Luk. 17. 12.
[h] Lev. 14. 44.

14 Mukama nāgamba Musa nti
2 Lino lye linābānga etēka lyo-
mugenge ku lunaku olwokulongō-
sebwakwe: [a] anāletebwānga eri ka-
3 bona: awo kabona anāfulumānga
mu lusīsira; kabona nākebera, kale,
laba, endwa'de yebigenge bwene-
4 bānga ewonye ku mugenge; kale
kabona anālagirānga okutwālira
oyo agenda okulongōsebwa enyonyi
biri enongōfu enamu, [b] nomuti o-
mwerezi, [c] nolugoye olumyufu, [d] ne-
5 zobu: awo kabona anālagirānga
oku'tako emu ku nyonyi mu kintu
kyebūmba ku ma'zi agakulukuta:
6 nenyonyi enamu anāgi'dirānga no-
muti omwerezi nolugoye olumyufu
nezobu, nānyika ebyo nenyonyi
enamu mu musai gwenyonyi e'ti-
7 'dwa ku ma'zi agakulukuta: awo
[e] anāmānsirānga kwoyo agenda o-
kulongōsebwako ebigenge [f] emirū-
ndi musānvu, nāmwātulira nga
mulongōfu, nātera enyonyi enamu
8 mu 'tale mu 'banga. Noyo agenda
okulongōsebwa [g] anāyozānga engo-
yeze, nāmwa envirize zona, [h] nā-
nāba mu ma'zi, kale anābānga
mulongōfu: oluvanyuma nālyoka

[a] Mat. 8. 2, 4. Ma'k. 1. 40, 44. Luk. 5. 12, 14; 17. 14.
[b] Kubal. 19. 6.
[c] Beb. 9. 19.
[d] Zab. 51. 7.
[e] Beb. 9. 13.
[f] 2 Basek. 5. 10, 14.
[g] Lev. 13. 6.
[h] Lev. 11. 25.

aingira mu lusīsira, naye [k] anāmalānga enaku musānvu ngali bwēru
9 wewemaye. Awo olunātukānga ku lunaku olwomusānvu, anāmwānga envirize zona okuzi'gya ku mutwegwe nebirevubye nebisigebye, envirize zona anāzimwānga: era anāyozānga engoyeze, nānāba omubirigwe mu ma'zi, kale anābā-
10 nga mulongōfu. Awo ku lunaku olwomunāna [l] ana'dirānga abāna bendiga abalume babiri abataliko bulema, nomwāna gwendiga omulusi ogumu ogwakamaze omwāka ogumu ogutaliko bulema, nebitūndu bisatu ebyekumi ebyobu'ta [m] obulūngi [m] okuba ekiwebwayo ekyobu'ta, obutabu'dwamu amafuta,
11 nekibya kimu ekyamafuta. Ne kabona amulongōsa anātekānga omuntu agenda okulongōsebwa nebintu ebyo mu maso ga Mukama, ku mulyāngo gwewema eyokusisinkani-
12 rāngamu: awo kabona ana'dirāngako gumu ku bāna bendiga omulume, [n] nāguwayo okuba ekiwebwayo olwomusāngo, nekibya ekyamafuta, [o] nābiwūba okuba ekiwebwayo ekiwūbibwa mu maso ga
13 Mukama: awo ana'tirānga omwāna gwendiga omulume [p] mu kifo mweba'tira ekiwebwayo olwekibi nekiwebwayo ekyōkebwa, mu kifo ekiri [r] mu kifo ekitukuvu: kubanga [r] ekiwebwayo olwekibi nga bwekiri ekya kabona, ekiwebwayo olwomusāngo bwekiri bwekiti: [s] ekyo ki-
14 tukuvu nyo: kale kabona ana'dirānga ku musai gwekiwebwayo olwomusāngo, kabona nāguteka ku [t] nsōnda yokutu okwadyo okwoyo agenda okulongōsebwa, ne ku kinkumu ekyokumukonogwe ogwadyo, ne ku kisaja ekyokukigerekye
15 ekyadyo: kale kabona ana'dirānga ku kibya kyamafuta, nāgafuka mu kibatu ekyomukonogwe ye ogwa
16 kono: awo kabona anānyikānga olunwerwe olwadyo mu mafuta agali mu mukonogwe ogwa kono, nāmānsira ku mafuta nolunwerwe emirūndi musānvu mu maso ga
17 Mukama: ne ku mafuta agasigalawo agali mu mukonogwe kabona anāgatekānga ku nsōnda yokutu okwadyo okwoyo agenda okulongōsebwa, ne ku kinkumu ekyokumukonogwe ogwadyo, ne ku kisaja ekyokukigerekye ekyadyo, ku musai gwekiwebwayo olwomusāngo:
18 namafuta agasigalawo agali mu mukono gwa kabona anāgatekānga ku mutwe gwoyo agenda okulongōsebwa: [u] era kabona anāmutāngi-
19 rirānga mu maso ga Mukama. Era kabona anāwāngayo [w] ekiwebwayo olwekibi, nātāngirira oyo agenda okulongōsebwa olwobutali bulongōfubwe: oluvanyuma nālyoka a'ta
20 ekiwebwayo ekyōkebwa: era kabona anāwāngayo ekiwebwayo ekyōkebwa nekiwebwayo ekobu'ta ku kyōto: era kabona anāmutāngirirānga, kale anābānga mulongōfu.
21 [y] Era bwanābānga omwāvu nātaīnza kufuna ebyenkana awo, kale ana'dirānga omwāna gwendiga ogumu omulume okuba ekiwebwayo olwomusāngo okuwūbibwa, okumutāngirira, nekitūndu kimu ekyekumi ekyobu'ta obulūngi obutabu'dwamu amafuta okuba ekiwebwayo ekyobu'ta, nekibya kyamafuta;
22 [z] ne bakamukukulu babiri oba amaiba amato abiri, nga bwanāīnzānga okufuna; erimu linābānga ekiwebwayo olwekibi nedala ekiwe-
23 bwayo ekyōkebwa. [a] Ne ku lunaku olwomunāna anāgaleterānga kabona olwokulongōsebwakwe, ku mulyāngo gwewema eyokusisinkanirāngamu, mu maso ga Mukama.
24 [b] Awo kabona ana'dirānga omwāna gwendiga ogwekibwebwayo olwomusāngo, nekibya kyamafuta, kabona nābiwūba mu maso ga Mukama okuba ekiwebwayo ekiwūbi-
25 bwa: na'ta omwāna gwendiga ogwekiwebwayo olwomusāngo, [c] kabona nātōla ku musai ogwekiwebwayo olwomusāngo, nāguteka ku nsōnda yokutu okwadyo okwoyo agenda okulongōsebwa, ne ku kinkumu ekyokumukonogwe ogwadyo, ne ku kisaja ekyokukigerekye
26 ekyadyo: awo kabona anāfukānga ku mafuta mu kibatu kyomukono-
27 gwe ye ogwa kono: kabona nāmānsira nolunwerwe olwadyo ku mafuta agali mu mukonogwe ogwa kono emirūndi musānvu mu maso
28 ga Mukama: kabona nātōla ku mafuta agali mu mukonogwe nāgateka ku nsōnda yokutu okwadyo okwoyo agenda okulongōsebwa, ne ku kinkumu ekyomukonogwe ogwadyo, ne ku kisaja ekyokukigerekye ekyadyo, mu kifo ekyomusai
29 ogwekiwebwayo olwomusāngo: namafuta agasigalawo agali mu mukono gwa kabona anāgatekānga ku mutwe gwoyo agenda okulongōsebwa, okumutāngirira mu maso ga
30 Mukama. Era anāwāngayo ku [d] bakamukukulu omu, oba ku maiba amato limu, nga bwanāīnzānga o-
31 kufuna; nga bwanāīnzānga okufuna, erimu lya kiwebwayo olwekibi, nedala lya kiwebwayo ekyōkebwa, awamu nekiwebwayo ekyobu'ta: era kabona anātāngirirānga oyo agenda okulongōsebwa mu ma-
32 so ga Mukama. Eryo lye tēka lyoyo aliko endwa'de yebigenge, ataīnza kufuna [e] bya kulongōsebwakwe.

[k] Kubal. 12. 15.
[l] Mat. 8. 4. Ma'k. 1. 44. Luk. 5. 14.
[m] Lev. 2. 1.
[n] Kubal. 15. 4, 15.
[o] Kuv. 29. 24.
[p] Kuv. 29. 11. Lev. 1. 5, 11; 4. 4, 24.
[r] Lev. 7. 7.
[s] Lev. 2. 3; 7. 6; 21. 22.
[t] Kuv. 29. 20. Lev. 8. 23.
[u] Lev. 4. 26.
[w] Lev. 5. 1, 6; 12. 7.
[y] Lev. 5. 7; 12. 8.
[z] Lev. 12. 8; 15. 14, 15.
[a] nyi. 10, 11.
[b] lu. 12.
[c] lu. 14.
[d] lu. 22. Lev. 15. 15.
[e] lu. 10.

33 Era Mukama nāgamba Musa ne
34 Aloni nti [f] Bwemuliba nga mutuse
munsi ya Kanani, gyembawa okuba
obutaka, bwenātekānga endwa'de
yebigenge mu nyumba eyomunsi
35 eyobutaka bwa'mwe; awo nanyini
nyumba ana'jānga nābūlira kabona
nti Enyumba efanana gyendi oku-
36 bamu [g] endwa'de: kale kabona a-
nālagirānga okumalamu ebintu mu
nyumba, kabona nga tanaba kuin-
gira kulaba ndwa'de, byona ebiri-
mu nyumba bireme okufūka ebitali
birongōfu: oluvanyuma kabona nā-
lyoka aingira okulaba enyumba:
37 kale anākeberānga endwa'de, era,
laba, endwa'de bwenebānga ku bi-
senge byenyumba nga byewu'mu-
'dewu'mu'de engudo obanga za na-
wandagala oba myufumyufu, ne-
kifananyi kyayo nga kifulumye mu-
38 nda wekisenge; awo kabona anā-
fulumānga mu nyumba nāgenda
ku mulyāngo gwenyumba, na'ga-
39 lira enyumba enaku musānvu: kale
kabona anākomāngawo ku lunaku
olwomusānvu, nākebera: era, laba,
endwa'de bwenebānga ebunye ku
40 bisenge byenyumba; kale kabona
anālagirānga oku'gyamu amainja
agaliko endwa'de, nokugasūla mu
kifo ekitali kirongōfu ebwēru we-
41 kibuga: era anālagirānga enyumba
okugikolokota munda enjui zona,
era banāfukānga enoni gyebakolo-
kota ebwēru wekibuga mu kifo
42 ekitali kirongōfu: neba'dira amai-
nja amalala, nebagateka mu kifo
kyamainja ago; na'dira enoni enda-
43 la, nāgisīga ku nyumba. Awo e-
ndwa'de bwenekomāngawo nefūtu-
ka ku nyumba, ngamaze oku'gyamu
amainja, era ngamaze okukolokota
enyumba, era ngemaze okusīgibwa-
44 ko; kale kabona anāingirānga nā-
kebera, era, laba, endwa'de bwe-
nebānga ebunye ku nyumba, ebyo
nga [i] bye bigenge ebirya mu nyu-
45 mba: nga si nongōfu. Awo anā-
yabyānga enyumba, amainja gayo,
nemiti gyayo, nenoni yona eyenyu-
mba; era anābisitulānga nābi'gya
mu kibuga nābitwāla mu kifo eki-
46 tali kirongōfu. Era nate buli anāi-
ngirānga mu nyumba ekisēra kyona
ngekyali nzi'gale anābānga atali
mulongōfu okutūsa akawungēzi.
47 Era buli anāsulānga mu nyumba
eyo anāyozānga engoyeze; noyo
anālīrānga mu nyumba eyo anāyo-
48 zānga engoyeze. Era kabona bwa-
nāingirānga, nākebera, era, laba,
endwa'de nga tebunye ku nyumba,
enyumba ngemaze okusīgibwako;
kale kabona anāyātulirānga enyu-
49 mba nga nongōfu, kubanga endwa-
'de ngewonye. [k] Awo ana'dirānga
olwokulongōsa enyumba enyonyi
biri, nomuti omwerezi, nolugoye
50 olumyufu, nezobu: na'tako emu ku
nyonyi mu kintu kyebūmba ku
51 ma'zi agakulukuta: na'dira omuti
omwerezi nezobu nolugoye olu-
myufu nenyonyi enamu, nābinyika
mu musai gwenyonyi e'ti'dwa, ne
mu ma'zi ago agakulukuta, nāmā-
nsira ku nyumba emirūndi musā-
52 nvu: era anālongōsānga enyumba
nomusai gwenyonyi, nama'zi ago
agakulukuta, nenyonyi enamu, no-
muti omwerezi, nezobu, nolugoye
53 olumyufu: naye anātērānga enyo-
nyi enamu mu 'tale mu 'banga o-
kuva mu kibuga: bwatyo [l] bwanā-
tāngirirānga enyumba: awo enebā-
54 nga nongōfu.
Eryo lye tēka lyengeri yona eye-
ndwa'de yebigenge, era [m] eryeki-
55 kakampa; era [n] eryebigenge ebyo-
kukyambalo, era [o] eryenyumba;
56 era [p] eryekizimba, era eryekikuta,
57 era eryembalabe erūngu'de: [r] okui-
girizānga bwekinābānga ekitali ki-
rongōfu, era bwekinābānga ekirongōfu: eryo lye tēka lyebigenge.

15 Era Mukama nāgamba Musa
2 ne Aloni nti Gamba abāna ba
Isiraeri obabūlire nti [a] Omusaja
yena bwanābānga nenziku eva mu
mubirigwe, nga si mulongōfu olwe-
3 nzikuye. Era buno bwe bunābā-
nga obutali bulongōfubwe obwenzi-
kuye: obanga atonya enziku mu
mubirigwe, obanga yaziizibwa e-
nziku mu mubirigwe, buno bwe
4 butali bulongōfubwe. Buli kita-
nda omuziku kyanāsulāngako ki-
nābānga kitali kirongōfu: era buli
kintu kyanātūlāngako kinābānga
5 kitali kirongōfu. Era buli anā-
komānga ku kitandakye anāyozā-
nga engoyeze, [b] nānāba mu ma'zi,
nāba atali mulongōfu okutūsa aka-
6 wungēzi. Noyo anātūlānga ku ki-
ntu kyona omuziku kyatu'deko a-
nāyozānga engoyeze, nānāba mu
ma'zi, nāba atali mulongōfu okutū-
7 sa akawungēzi. Noyo anākomā-
nga ku mubiri gwomuziku anāyo-
zānga engoyeze, nānāba mu ma'zi,
nāba atali mulongōfu okutūsa aka-
8 wungēzi. Era omūziku bwanāwa-
ndānga amalusu ku mulongōfu;
kale anāyozānga engoyeze, nānāba
mu ma'zi, nāba atali mulongōfu
9 okutūsa akawungēzi. Namatandi-
ko gona omuziku ganebagalirānga-
ko ganābānga agatali malongōfu.
10 Ne buli anākomānga ku kintu kyo-
na ekiba'de wansiwe anābānga a-
tali mulongōfu okutūsa akawungē-
zi: noyo anāsitulānga ebyo anāyo-
zānga engoyeze, nānāba mu ma'zi,
nāba atali mulongōfu okutūsa aka-
11 wungēzi. Na buli omuziku gwa-

[f] Lub. 17. 8. Kubal. 32. 22. Ma. 7. 1; 32. 49.
[g] Zab. 91. 10. Nge. 3. 33.
[i] Lev. 13. 51. Zek. 5. 4.
[k] lu. 4.
[l] lu. 20.
[m] Lev. 13. 20.
[n] Lev. 13. 47.
[o] lu. 34.
[p] Lev. 13. 2.
[r] Ma. 24. 8. Ez. 44. 23.
[a] Lev. 22. 4. Kubal. 5. 2. 2 Sam. 3. 29. Mat. 9. 20. Ma'k. 5. 25. Luk. 8. 43.
[b] Lev. 11. 25; 17. 15.

nākomāngako, nga tananāba ngalo
mu ma'zi, anāyozānga engoyeze,
nānāba mu ma'zi, nāba atali mulo-
12 ngōfu okutūsa akawungēzi. [c] Ne-
kintu kyebūmba omuziku kyanāko-
māngako kināyāsibwānga: na buli
kintu kyomuti kināyozebwānga mu
13 ma'zi. Era omuziku bwanālongō-
sebwāngako enzikuye, kale [d] ane-
balirānga enaku musānvu olwoku-
longōsebwakwe, nāyoza engoyeze;
nānāba omubirigwe mu ma'zi aga-
14 kukulukuta, nāba mulongōfu. Era
ku lunaku olwomunāna anetwālirā-
nga [e] bakamukukulu babiri, oba
amaiba amato abiri, na'ja mu ma-
so ga Mukama ku mulyāngo gwe-
wema eyokusisinkanirāngamu, nā-
15 gawa kabona: kale kabona anāga-
wāngayo, [f] erimu lya kiwebwayo
olwekibi, nedala lya kiwebwayo
ekyōkebwa; era [g] kabona anāmu-
tāngirirānga mu maso ga Mukama
olwenzikuye.
16 Era [i] omusaja yena bwanāvānga-
mu ama'nyi, kale anānābānga o-
mubirigwe gwona mu ma'zi, nāba
atali mulongōfu okutūsa akawu-
17 ngēzi. Na buli kyambalo, na buli
'dība, omuli ama'nyi, kināyozebwā-
nga nama'zi, nekiba ekitali kiro-
18 ngōfu okutūsa akawungēzi. Era
nomukazi omusaja gwanāsulānga
naye nama'nyi, bōmbi banānāba-
nga mu ma'zi, [k] nebaba abatali ba-
longōfu okutūsa akawungēzi.
19 Era [l] omukazi bwanābānga ne-
nziku, nenzikuye mu mubirigwe
nga ya musai, anāmalānga enaku
musānvu ezokweyāwulakwe: na
buli anāmukomāngako anābānga
atali mulongōfu okutūsa akawu-
20 ngēzi. Na buli kintu kyanāsulā-
ngako mu biro byokweyāwulakwe
kinābānga ekitali kirongōfu: era
buli kintu kyanātūlāngako kinābā-
21 nga ekitali kirongōfu. Na buli anā-
komānga ku kitandakye anāyozānga
engoyeze, nānāba mu ma'zi nāba
atali mulongōfu okutūsa akawu-
22 ngēzi. Na buli anākomānga ku
kintu kyona kyatu'deko anāyozā-
nga engoyeze, nānāba mu ma'zi,
nāba atali mulongōfu okutūsa aka-
23 wungēzi. Era bwekinābānga ku
kitanda, oba ku kintu kyona kyatu-
'deko, bwanākikomāngako, anābā-
nga atali mulongōfu okutūsa aka-
24 wungēzi. Era omusaja yena bwa-
nāsulānga naye, nobutali bulongō-
fubwe nebuba kuye, kale anābānga
atali mulongōfu enaku musānvu;
na buli kitanda kyanāsulāngako
kinābānga ekitali kirongōfu.
25 Era [m] omukazi bwanāvāngamu
omusaigwe enaku nyingi 'sōnga si-
bye biro ebyokweyāwulakwe, oba
bwanāvāngamu omusai okusu'ki-
rira ebiro ebyokweyāwulakwe; e-
naku zona zanāvirāngamu (omu-
sai) ogwobutali bulongofubwe anā-
bānga nga bwaba mu naku ezo-
kweyāwulakwe: oyo nga si mulo-
26 ngōfu. Buli kitanda kyanāsulā-
ngako enaku zona zanāvirāngamu
(omusai) kinābānga gyali ngekita-
nda ekyokweyāwulakwe: era buli
kyanātūlāngako kinābānga ekitali
kirongōfu, ngobutali bulongōfu o-
27 bwokweyāwulakwe. Era buli anā-
komānga kwebyo anābānga atali
mulongōfu, nāyoza engoyeze, nā-
nāba mu ma'zi, nāba atali mulo-
28 ngōfu okutūsa akawungēzi. Naye
[n] bwanālongōsebwānga (olwomu-
sai) okumuvamu, kale anebalirānga
enaku musānvu, oluvanyuma nā-
29 lyoka aba omulongōfu. Awo ku
lunaku olwomunāna anetwālirānga
bakamukukulu babiri, oba amaiba
amato abiri, nāgatwālira kabona,
ku mulyāngo gwewema eyokusisi-
30 nkanirāngamu. Awo kabona anā-
wāngayo erimu lya kiwebwayo
olwekibi, nedala okuba ekiwebwayo
olwekibi, nedala okuba ekiwebwa-
yo ekyōkebwa; era kabona anāmu-
tāngirirānga mu maso ga Mukama
olwokuvamu (omusai) ogwobutali
bulongōfubwe.
31 Bwemutyo [o] bwemunāyāwulānga
abāna ba Isiraeri nobutali bulo-
ngōfu bwābwe; baleme okufira mu
butali bulongōfu bwābwe, [p] bwe-
banāyōnōnānga ewema yānge eri
wakati mubo.
32 [r] Eryo lye tēka lyomuziku [s] noyo
avamu ama'nyi, nokufūla negamu-
33 fūla atali mulongōfu; [t] era eryo-
mukazi alwa'de olwokweyāwula-
kwe, era eryomuziku, omusaja, era
[u] eryomukazi, era [w] eryoyo asula
nomukazi atali mulongōfu.

16 Mukama nāyogera ne Musa,
[a] batabani ba Aloni bōmbi nga
bamaze okufa, bwebāsembera mu
2 maso ga Mukama nebafa; Muka-
ma nāgamba Musa nti Gamba Alo-
ni mugandawo [b] obutamalānga ga-
'ja mu watukuvu munda we'gigi
buli biro, mu maso gentebe eyoku-
sāsira eri ku sanduko; aleme oku-
fa: kubanga [c] nālabikirānga mu
3 kire ku ntebe eyokusāsira. Bino
Aloni [d] byana'jānga nabyo mu wa-
tukuvu: [e] ngalina ente enume e-
nvubuka okuba ekiwebwayo olwe-
kibi, nendiga enume okuba ekiwe-
4 bwayo ekyōkebwa. Anāyambalā-
nga [f] ekizibawo ekyo ekya bafuta
ekitukuvu, era anābānga ne seru-
wale eyo eya bafuta ku mubirigwe,
era nga yesibye olukoba olwo olwa
bafuta, era ngatiki'de enkufira eyo
eya bafuta: ebyo bye byambalo
ebitukuvu; era [g] anānābānga omu-

[c] Lev. 6. 28; 11. 32, 33.
[d] lu. 28. Lev. 14. 8.
[e] Lev. 14. 22, 23.
[f] Lev. 14. 30, 31.
[g] Lev. 14. 19, 31.
[i] Lev. 22. 4. Ma. 23. 10.
[k] 1 Sam. 21. 4.
[l] Lev. 12. 2.
[m] Mat. 9. 20. Mar'k. 5. 25. Luk. 8. 43.
[n] lu. 13.
[o] Lev. 11. 47. Ma. 24. 8. Ez. 44. 23.
[p] Kubal. 5. 3; 19. 13, 20. Ez. 5. 11; 23. 38.
[r] lu. 2.
[s] lu. 16.
[t] lu. 19.
[u] lu. 25.
[w] lu. 24.
[a] Lev. 10. 1, 2.
[b] Kuv. 30. 10. Beb. 9. 7; 10. 19.
[c] Kuv. 25. 22; 40. 34. 1 Basek. 8. 10-12.
[d] Beb. 9. 7. 12, 24, 25.
[e] Lev. 4. 3.
[f] Kuv. 28. 39, 42, 43. Lev. 6. 10. Ez. 44. 17, 18.
[g] Kuv. 30. 20. Lev. 8. 6, 7.

5 birigwe mu ma'zi, nābyambala. Awo
anātwālānga [i] ku kibīna kyabāna ba
Isiraeri embuzi enume biri okuba
ekiwebwayo olwekibi, nendiga enu-
me emu okuba ekiwebwayo ekyō-
6 kebwa. Awo Aloni anāyānjulānga
ente enume eyekiwebwayo olwekibi,
eyiye kububwe, [k] neyetāngirira
7 ye nenyumbaye. Awo anātwālā-
nga embuzi zōmbi, nāziteka mu
maso ga Mukama ku mulyāngo
gwewema eyokusisinkanirāngamu.
8 Awo Aloni anāzikubirānga obululu
embuzi zōmbi; akalulu akamu ka
Mukama, nakalulu akokubiri ka
9 Azazeri. Awo Aloni anāyānjulā-
nga embuzi egwiri'dwako akalulu
ka Mukama, nāgiwayo okuba eki-
10 webwayo olwekibi. Naye embuzi
egwiri'dwako akalulu ka Azazeri,
enetekebwānga mu maso ga Mu-
kama nga namu, [l] okumutāngirira,
okugisindikiriza eri Azazeri mu
11 'dūngu. Awo Aloni anāyānjulānga
ente enume eyekiwebwayo olwekibi,
eyiye kububwe, neyetāngirira
ye nenyumbaye, na'ta ente enume
eyekiwebwayo olwekibi, eyiye ku-
12 bubwe: awo ana'dirānga [m] ekyo-
terezo ekiju'de amānda agomuliro
ngaga'gya ku kyoto mu maso ga
Mukama, nembatuze nga ziju'de
[n] obubāne obwakalōsa obuseku'dwa
13 enyo, nābuleta munda we'gigi: awo
[o] anātekānga obubāne ku muliro
mu maso ga Mukama, omu'ka o-
gwobubāne gubi'ke ku [p] ntebe eyo-
kusāsira eri ku bujulirwa, aleme
14 okufa: awo [r] anātōlānga ku musai
gwente enume, [s] nāgumānsira ne-
ngaloye ku ntebe eyokusāsira
ebuvanjuba; era anāmānsirānga
ku musai mu maso gentebe eyo-
kusāsira nengaloye emirūndi mu-
15 sānvu. [t] Awo ana'tānga embuzi e-
yekiwebwayo olwekibi, eyabantu,
nāleta omusai gwayo [u] munda we-
'gigi, nākola omusai gwayo nga
bwakoze omusai gwente enume,
nāgumānsira ku ntebe eyokusāsira,
ne mu maso gentebe eyokusāsira:
16 era [w] anātāngirirānga awatukuvu,
olwobutali bulongōfu bwabāna ba
Isiraeri, nolwebyōnōno byābwe,
ebibi byābwe byona: era bwa-
tyo bwanākolānga ewema eyoku-
sisinkanirāngamu, ebēra nabo wa-
kati mu butali bulongōfu bwābwe.
17 [y] 'Sō temubānga muntu mu wema
eyokusisinkanirāngamu, bwanāi-
ngirānga okutāngirira mu watuku-
vu, okutūsa lwanāfulumānga, nga-
maze okwetāngirira ye nenyumba-
ye nekibīna kyona ekya Isiraeri.
18 Awo anāfulumānga eri ekyōto ekiri
mu maso ga Mukama, [z] nākitāngi-
rira: nātōla ku musai gwente enu-
me, ne ku musai gwembuzi, nāgu-
sīga ku mayembe gekyōto enjui
19 zona. Nākimānsirako nomusai ne-
ngaloye emirūndi musānvu, nāki-
rongōsa, [a] nākitukuza okuki'gyako
obutali bulongōfu bwabāna ba Isi-
20 raeri. Awo bwanāmalirānga dala
[b] okutāngirira awatukuvu, newema
eyokusisinkanirāngamu, nekyōto, a-
21 nāyānjulānga embuzi enamu: awo
Aloni anātekānga emikonogye gyō-
mbi ku mutwe gwembuzi enamu,
nāyātulira kuyo obutali butūkirivu
bwona obwabāna ba Isiraeri, ne-
byōnōno byābwe byona, ebibi byā-
bwe byona: [c] nābiteka ku mutwe
gwembuzi, nāgisindikiriza mu 'dūn-
gu mu mukono gwomuntu eyete-
22 setese: era embuzi [d] enesitulirā-
nga kuyo obutali butūkirivu bwā-
bwe bwona nebutwāla muusi eteri-
mu bantu: kale embuzi anāgitērā-
23 nga mu 'dūngu. Awo Aloni anāi-
ngirānga mu wema eyokusisinkā-
nirāngamu, [e] nāyambula ebyambala
ebya bafuta, byaba'de ayamba-
'de nga aingi'de mu watukuvu, nā-
24 bireka eyo: awo anānābirānga o-
mubirigwe nama'zi mu kifo ekitu-
kuvu, nāyambala ebyambalobye,
nāfuluma, [f] nawayo ekiwebwayo
ekyōkebwa ekikye nekiwebwayo
ekyōkebwa ekyabantu, neyetāngi-
25 rira ye nabantu. [g] Namasavu age-
kiwebwayo olwekibi anāgōkerānga
26 ku kyōto. Noyo atēra embuzi eri
Azazeri anāyozānga ebyambalobye,
[i] nānāba omubirigwe mu ma'zi, o-
luvanyuma nālyoka aingira mu lu-
27 sīsira. [k] Nente enume eyekiwe-
bwayo olwekibi, nembuzi eyekiwe-
bwayo olwekibi, omusai gwayo o-
guingizibwa okutāngirira mu watu-
kuvu, zināfulumizibwānga ebwēru
wolusīsira; nebōkera mu muliro
amaliba gazo, nenyama yazo, no-
28 busa bwazo. Noyo abyōkya anāyo-
zānga ebyambalobye, nānāba omu-
birigwe mu ma'zi, oluvanyuma nā-
lyoka aingira mu lusīsira.
29 Era lino linābānga tēka gyemuli
emirembe gyona: [l] mu mwezi ogwo-
musānvu, ku lunaku olwomwezi
olwekumi, munābonerezānga eme-
me za'mwe, 'sō temukolānga mu-
limu gwona, enzālwa newakuba'de
30 omugenyi atūla mu'mwe: kubanga
ku lunaku olwo kwebanābatāngi-
ririrānga, [m] okubalongōsa; munā-
bānga balongōfu mu bibi bya'mwe
31 byona mu maso ga Mukama. [n] O-
lwo ye sabiti eyokuwu'mula eyo-
kwewombekerako gyemuli, era mu-
nābonerezānga ememe za'mwe; lye
32 tēka eryemirembe gyona. Era ka-
bona, anāfukibwāngako amafuta
era [o] anāyāwulibwānga okuba ka-
bona mu kifo kya kitāwe, anātā-
ngirirānga era [p] anāyambalānga e-

[i] Kubal. 29. 11. 2 Byom. 29. 21. Ezer. 6. 17. Ez. 45. 22, 23.
[k] Lev. 9. 7 Beb. 5. 2; 7. 27, 28; 9. 7.
[l] 1 Yok. 2. 2.
[m] Lev. 10. 1. Kubal. 16. 18, 46. Kub. 8. 5.
[n] Kuv. 30. 34.
[o] Kuv. 30. 1, 7. 8. Kubal. 16. 7, 18, 46. Kub. 8. 3, 4.
[p] Kuv. 25. 21.
[r] Lev. 4. 5. Beb. 9. 13, 25; 10. 4.
[s] Lev. 4. 6.
[t] Beb. 2. 17; 5. 2; 9. 7, 28.
[u] Iu. 2. Beb. 6. 19; 9. 3, 7, 12.
[w] Kuv. 29. 36. Ez. 45. 18. Beb. 9. 22, 23.
[y] Kuv. 34. 3. Luk. 1. 10.
[z] Kuv. 30. 10. Beb. 9. 22, 23.
[a] Ez. 43. 20.
[b] Iu. 16. Ez. 45. 20.
[c] Is. 53. 6.
[d] Is. 53. 11, 12. Yok. 1. 29. Beb. 9. 28. 1 Pet. 2. 24.
[e] Ez. 42. 14; 44. 19.
[f] nyi. 3, 5.
[g] Lev. 4. 10.
[i] Lev. 15. 5.
[k] Lev. 4. 12, 21; 6. 30. Beb. 13. 11.
[l] Lev. 23. 27. Kubal. 29. 7. Is. 58. 3, 5. Dan. 10. 3, 12.
[m] Zab. 51. 2. Yer. 33. 8. Bef. 5. 26. Beb. 9. 13, 14; 10. 1, 2. 1 Yok. 1. 7, 9.
[n] Lev. 23. 32.
[o] Kuv. 29. 29, 30. Kubal. 20. 26, 28.
[p] Iu. 4.

byambalo ebya bafuta, ebyambalo
33 ebitukuvu: era *r* anātāngirirānga
awatukuvu awāyāwulibwa, era a-
nātāngirirānga ewema eyokusisi-
nkanirāngamu nekyōto; era anā-
tāngirirānga bakabona nabantu bo-
34 na abekibīna. *s* Era lino linābānga
tēka gyemuli erita'julukuka emire-
mbe gyona, okutāngirirānga abāna
ba Isiraeri olwebibi byābwe byona
t omulūndi gumu buli mwāka. Nā-
kola nga Mukama bweyalagira
Musa.

17 2 Mukama nāgamba Musa nti Yo-
gera ne Aloni ne batabanibe na-
bāna ba Isiraeri bona, obagambe
nti Ekigambo kino Mukama kya-
3 lagi'de, ngayogera nti Bwewanābā-
ngawo omuntu yena owomunyu-
mba ya Isiraeri, *a* ana'tirānga ente,
oba omwāna gwendiga, oba embu-
zi, mu lusīsira, oba anāgi'tirānga
4 ebwēru wolusīsira, *b* nātagireta ku
mulyāngo gwewema eyokusisinka-
nirāngamu, okugiwayo okuba ekī-
tone eri Mukama mu maso genyu-
mba ya Mukama: omusai *c* gunā-
mubalirwānga omuntu oyo; nga-
yiye omusai; era omuntu oyo *d* a-
5 nāzikirizibwānga mu bantube: abā-
na ba Isiraeri balyoke baletēnga
sadaka zābwe, *e* zebawerayo mu
'tale mu 'banga baziretēnga eri
Mukama, ku mulyāngo gwewema
eyokusisinkanirāngamu, eri kabona,
nebaziwayo okuba sadaka ezebiwe-
bwayo olwemirembe eri Mukama.
6 Awo kabona *f* anāmānsirānga omu-
sai ku kyōto kya Mukama ku mu-
lyāngo gwewema eyokusisinkanirā-
ngamu, *g* nāyōkya amasavu okuba
7 evūmbe edūngi eri Mukama. 'Sō
tebakyawāngayo sadaka zābwe *i* eri
embuzi enume, *k* zebagoberera o-
kwenda nazo. Eryo linābānga tēka
gyebali enaku zona mu mirembe
gyābwe gyona.
8 Era onobagamba nti Bwewanā-
bāngawo omuntu yena owomunyu-
mba ya Isiraeri, oba ku bagenyi
abanātūlānga mubo, *l* anāwāngayo
ekiwebwayo ekyōkebwa oba sadaka,
9 *m* nātakireta ku mulyāngo gwewe-
ma eyokusisinkanirāngamu, okuki-
wayo eri Mukama; omuntu oyo a-
nāzikirizibwānga mu bantube.
10 *n* Era bwewanābāngawo omuntu
yena owomunyumba ya Isiraeri,
oba ku bagenyi abanātūlānga mubo,
anālyānga ku musai gwona gwona;
o nātekānga amaso gānge okwole-
kera omuntu oyo alya ku musai,
11 ne'muzikiriza mu bantube. *p* Ku-
banga obulamu bwenyama buba
mu musai: era ngubawa'de ku kyō-
to *r* okutāngirirānga obulamu bwa-
'mwe: kubanga *s* omusai gwe gu-
12 tāngirira olwobulamu. Kyenava
ng'amba abāna ba Isiraeri nti Te-
wabānga ku'mwe muntu anālyānga
ku musai, 'sō nomugenyi yena anā-
tūlānga mu'mwe talyānga ku mu-
sai.
13 Era bwewanābāngawo omuntu
yena ku bāna ba Isiraeri, oba ku
bagenyi abanātūlānga mubo, *t* anā-
kwātānga ensolo yona oba nyonyi
yona erika ngai'ga; *u* anāyiwānga
omusai gwayo, *w* nāgubi'kako ne-
14 nfūfu. *y* Kubanga obulamu bwe-
nyama yona, omusai gwayo (guba
gumu) nobulamu bwayo: kyenava
ng'amba abāna ba Isiraeri nti Te-
mulyānga ku musai gwa nyama
yona yona: kubanga obulamu bwe-
nyama yona gwe musai gwayo:
buli anāgulyāngako anāzikirizibwā-
15 nga. *z* Era buli muntu anālyānga
kweyo efa yo'ka, oba etāgu'dwa
nensolo, oba nzālwa oba mugenyi,
anāyozānga ebyambalobye, nānāba
mu ma'zi, nāba atali mulongōfu o-
kutūsa akawungēzi: nālyoka aba
16 mulongōfu. Naye bwatabyozenga,
nātanāba mubirigwe, *a* kale anābā-
ngako obutali butūkirivubwe.

18 2 Mukama nāgamba Musa nti Yo-
gera nabāna ba Isiraeri, obaga-
mbe nti *a* 'Nze Mukama Katonda
3 wa'mwe. *b* Ngebikolwa bwebiri e-
byomunsi Yemisiri, gyemwatūlā-
ngamu, temukolānga bwemutyo:
c era ngebikolwa bwebiri ebyomu-
nsi ya Kanani, gyendibatūsamu, te-
mukolānga bwemutyo: 'sō temu-
tambulirānga mu matēka gābwe.
4 *d* Emisāngo gyānge gyemuba mu-
kolānga, namatēka gānge gemuba
mwekūmānga, okubitambulirānga-
mu: 'nze Mukama Katonda wa'mwe.
5 Kale mwekūmēnga amatēka gānge
nemisāngo gyānge: *e* ebyo omuntu
bwanābikolānga, anābānga mulamu
olwebyo: *f* 'nze Mukama.
6 Tewabānga ku'mwe anāsembere-
rānga owobu'ko yena, okubi'kula
7 ku nsonyize: 'nze Mukama. *g* E-
nsonyi za kitāwo, ze nsonyi za ny-
oko, tozibi'kulāngako: ye nyoko;
8 tobi'kulānga ku nsonyize. *i* Tobi-
'kulānga ku nsonyi za musika wa
9 nyoko: ze nsonyi za kitāwo. *k* E-
nsonyi za mwanyoko, azālibwa ki-
tāwo, oba azālibwa nyoko, oba ya-
zālirwa waka, oba yazālirwa wa-
lala, ensonyi zābwe tozibi'kulānga-
10 ko. Ensonyi za muwala wa muta-
baniwo, oba muwala wa muwalawo,
ensonyi zābwe tozibi'kulāngako:
kubanga ensonyi zābwe ze zizo 'gwe.
11 Ensonyi za muwala wa mukazi wa
kitāwo, kitāwo gwazāla, oyo mwa-
nyoko, tobi'kulānga ku nsonyize.
l Tobi'kulānga ku nsonyi za se-

r nyi. 6,16-18, 24.
s Lev. 23. 31. Kubal. 29. 7.
t Kuv. 30. 10. Beb. 9. 7, 25.
a Ma. 12. 5, 15, 21.
b Ma. 12. 5, 6, 13, 14.
c Bal. 5. 13.
d Lub. 17. 14.
e Lub. 21. 33; 22. 2; 31. 54. Ma. 12. 2. 1 Basek. 14. 23. 2 Basek. 16. 4; 17. 10. 2 Byom. 28. 4. Ez. 20. 28.
f Lev. 3. 2.
g Kuv. 29. 18. Lev. 3. 5, 11, 16; 4. 31. Kubal. 18. 17.
i Ma. 32. 17. 2 Byom. 11. 15. Zab. 106. 37. 1 Kol. 10. 20. Kub. 9. 20.
k Kuv. 34. 15. Lev. 20. 5. Ma. 31. 16. Ez. 23. 8.
l Lev. 1, 2, 3.
m lu. 4.
n Lub. 9. 4. Lev. 3. 17; 7. 26, 27; 19. 26. Ma. 12. 16, 23; 15. 23. 1 Sam. 14. 33. Ez. 44. 7.
o Yer. 44. 11.
p lu. 14.
r Mat. 26. 28. Ma'k. 14. 24. Bal. 3. 25; 5. 9. Bef. 1. 7. Bak. 1. 14, 20. Beb. 13. 12. 1 Pet. 1. 2. 1 Yok. 1. 7. Kub. 1. 5.
s Beb. 9. 22.
t Lev. 7. 26.
u Ma. 12. 16, 24; 15. 23.
w Ez. 24. 7.
y nyi. 11, 12. Lub. 9. 4. Ma. 12. 23.
z Kuv. 22. 31. Lev. 22. 8. Ma. 14. 21. Ez. 4. 14; 44. 31.
a Kubal. 19. 20.
a lu. 4. Kuv. 6. 7. Lev. 11. 44; 19. 4, 10, 34; 20. 7. Ez. 20. 5, 7, 19, 20.
b Ez. 20. 7, 8; 23. 8.
c Kuv. 23. 24. Lev. 10. 23. Ma. 12. 30, 31.
d Ma. 4. 1, 2; 6. 1. Ez. 20. 19.
e Ez. 20. 11, 13, 21. Luk. 10. 28. Bal. 10. 5. Bag. 3. 12.
f Kuv. 6. 26, 29. Mala. 3. 6.
g Lev. 20. 11.
i Lub. 49. 4 Lev. 20. 11 Ma. 22. 30; 27. 20. 1 Kol. 5. 1.
k Lev 20. 17. 2 Sam. 13. 12.
l Lev. 20. 19.

12 ngāwo: oyo wa bu'ko ne kitāwo.
13 Tobi'kulānga ku nsonyi za muganda wa nyoko: oyo wa bu'ko ne
14 nyoko. [m]Tobi'kulānga ku nsonyi za muganda wa kitāwo, tosembererānga mukaziwe: oyo sengāwo.
15 [n]Tobi'kulānga ku nsonyi za mukamwānawo: oyo muka mutabani-
16 wo; tobi'kulānga ku nsonyize. [o]Tobi'kulānga ku nsonyi za muka mugandawo: ze nsonyi za muganda-
17 wo. [p]Tobi'kulānga ku nsonyi zomukazi neza muwalawe; totwālānga muwala wa mutabaniwe, newakuba'de muwala wa muwalawe, okubi'kula ku nsonyize; abo ba
18 bu'ko: ekyo kibi. 'Sō totwālānga mukazi wamu ne mugandawe, okuba mu'gyawe, okubi'kula ku nsonyize, wamu ne mu'ne, ye ngakyali
19 mulamu. [r]'Sō tosembererānga mukazi okubi'kula ku nsonyize, ngakyayāwulibwa olwobutali bulongō-
20 fubwe. 'Sō [s]tosulānga na muka mulirānwawo, okweyōnōna naye.
21 'Sō towāngayo ku za'deryo [t]okubaisa mu muliro [u]eri Moleki, 'sō [w]tovumisānga linya lya Katonda-
22 wo: 'nze Mukama. [y]Tosulānga na basaja, nga bwebasula nabakazi:
23 ekyo kya muzizo. [z]'Sō tosulānga na nsolo yona, okweyōnōna nayo: 'sō nomukazi yena taīmirirānga mu maso gensolo, okugalamira nayo: [a]okwo kwe kutabula.
24 [b]Temweyōnōnānga nebyo byona byona: [c]kubanga olwebyo byona amawānga gōnōnese gengoba mu
25 maso ga'mwe: [d]nensi eyōnōnese: [e]kyenva ngiwalanako obutali butūkirivu bwayo, nensi esesemera
26 dala abagitūlamu. [f]Kale 'mwe mwekūmēnga amatēka gānge nemisāngo gyānge, 'sō temukolānga-ko ku byemizizo ebyo byona byona; newakuba'de enzālwa, newakuba-
27 'de omugenyi atūla mu'mwe: [kubanga ebyemizizo ebyo byona abasaja abomunsi bābikolānga, ababa-
28 soka, nensi eyōnōnese;] [g]ensi ereme okubasesemera dala na'mwe, bwemugyōnōnānga, nga bweyasesēmera dala e'gwānga eryabasoka.
29 Kubanga omuntu yena bwanākolānga kyona ku byemizizo ebyo, abantu abo ababikola banāzikirizibwānga okuba'gya mu bantu bābwe.
30 Kyemunāvānga mwekūma byembakūtira, [i]obutakolānga yona ku mpisa ezo ezemizizo, ezakolebwānga okusoka 'mwe, [k]nobuteyōnōnānga nezo: [l]'nze Mukama Katonda wa-'mwe.

19 Mukama nāyogera ne Musa 2 nti Yogera nekibīna kyona ekyabāna ba Isiraeri, obagambe nti
1 [a]Munābānga batukuvu: kubanga 'nze Mukama Katonda wa'mwe ndi
3 mutukuvu. [b]Mutyēnga buli muntu nyina ne kitāwe, era [c]mwekūmēnga sabiti zānge: 'nze Mukama Kato-
4 nda wa'mwe. [d]Temukyukirānga bifananyi, [e]'sō temwekolerānga bakatonda basānūse: 'nze Mukama Ka-
5 tonda wa'mwe. Era [f]bwemunāwāngayo sadaka eyebiwebwayo olwemirembe eri Mukama, munāgiwā-
6 ngayo era mu'kirizibwe. Ku lunaku olwo lwemunāgiwerāngako kwemunāgirīrānga, ne ku lwenkya: era ekintu kyona bwekināfi'kāngako okutūsa ku lunaku olwokusatu, ki-
7 nāyōkebwānga omuliro. Era bwekinālibwāngako nakatono ku lunaku olwokūsatu, kiba kya muzizo;
8 teki'kirizibwenga: naye buli anākiryāngako anābāngako obutali butūkirivubwe, kubanga avumisi'za ekintu ekitukuvu ekya Mukama: era omuntu oyo anāzikirizibwānga mu bantube.
9 [g]Era bwemunākungulānga ebikungulwa byensi ya'mwe, tomalirānga dala kukungula nsōnda za nimiroyo, 'sō tokung'anyānga ebyēre-
10 bwa ku bikungulwabyo. 'Sō toyerānga mu lusukulwo olwemizabibu, 'sō tokung'anyānga bibala ebikunkumuka mu lusukulwo olwemizabibu; onobirekerānga omwāvu nomugenyi: 'nze Mukama Katonda
11 wa'mwe. [i]Temu'banga; 'sō temulyazamānyānga, [k]'sō temulimbaga-
12 nānga mwe'ka na mwe'ka. [l]'Sō temulairirānga bwerēre linya lyānge, [m]nokuvumisa novumisa erinya lya
13 Katondawo: 'nze Mukama. [n]Tojōgānga mulirānwawo, 'sō tomunyagānga: [o]empēra yomusenze akolera empēra tosulānga ngoli na-
14 yo okukēsa obu'de. Tokolimirānga mugavu wa matu, [p]'sō tomutekerāngawo nkōnge omuzibe wa maso, naye [r]onotyānga Katondawo: 'nze
15 Mukama. [s]Temusalānga misāngo egitali gya nsōnga: tolowōzānga maso ga mwāvu, 'sō to'sāngamu kitībwa maso ga wa mānyi: naye onosalirānga mulirānwawo emisā-
16 ngo gya nsōnga. [t]Tobānga wa nimi ngotambulatambula mu bantubo: [u]'sō toīmirirānga kulūmba musai gwa mulirānwawo: 'nze Muka-
17 ma. [w]Tokyāwānga mugandawo mu mutimagwo: [y]tolemānga kunenya mulirānwawo, oleme okubako ekibi
18 kululwe. [z]Towalanānga 'gwānga, 'sō tobānga na nge yona eri abāna babantubo, [a]naye onoyagalānga mulirānwawo nga bweweyagala we-
19 'ka: 'nze Mukama. Mwekūmēnga amateka gānge. Tozālisānga nsolozo ngeri ezitafanana bumu: [b]tosigānga mu nimiroyo nsigo eyengeri ebiri: [c]ekyambalo tekikubi'kāngako

[m] Lev. 20. 20.
[n] Lev. 20. 12.
[o] Lev. 20. 21. Ma. 25. 5. Mat. 14. 4; 22. 24. Ma'k. 12. 19.
[p] Lev. 20. 14.
[r] Lev. 20. 18.
[s] Kuv. 20. 14. Lev. 20. 10. Ma. 5. 18; 22. 22. Nge. 6. 29, 32. Mala. 3. 5. Mat. 5. 27. Bal. 2. 22. 1 Kol. 6. 9. Beb. 13. 4.
[t] Lev. 20. 2. 2 Basek. 16. 3; 21. 6; 23. 10. Yer. 19. 5. Ez. 20. 31; 23. 37, 39.
[u] 1 Basek. 11. 7, 33.
[w] Lev. 19. 12; 20. 3; 21. 6; 22. 2, 32. Ez. 36. 20 neb. Mala. 1. 12.
[y] Lev. 20. 13. Bal. 1. 27. 1 Kol. 6. 9. 1 Tim. 1. 10.
[z] Lev. 20. 15, 16. Kuv. 22. 19.
[a] Lev. 20. 12.
[b] Iu. 30. Mat. 15. 18–20. Ma'k. 7. 21–23. 1 Kol. 3. 17.
[c] Lev. 20. 23. Ma. 18. 12.
[d] Kubal. 35. 34. Yer. 2. 7; 16. 18. Ez. 36. 17.
[e] Zab. 89. 32. Is. 26. 21. Yer. 5. 9, 29; 9. 9; 14. 10; 23. 2. Kos. 2. 13; 8. 13; 9. 9.
[f] nyi. 5, 30. Lev. 20. 22, 23.
[g] Lev. 20. 22. Yer. 9. 19. Ez. 36. 13.
[i] nyi. 3, 26. Lev. 20. 23. Ma. 18. 9.
[k] Iu. 24.
[l] nyi. 2, 4.
[a] Lev. 11. 44; 20. 7, 26. 1 Pet. 1. 16.

[b] Kuv. 20. 12.
[c] Kuv. 20. 8; 31. 13.
[d] Kuv. 20. 4. Lev. 26. 1. 1 Kol. 10. 14. 1 Yok. 5. 21.
[e] Kuv. 34. 17. Ma. 27. 15.
[f] Lev. 7. 16.
[g] Lev. 23. 22. Ma. 24. 19–21. Lus. 2. 15, 16.
[i] Kuv. 20. 15; 22. 1, 7, 10–12. Ma. 5. 19.
[k] Lev. 6. 2. Bef. 4. 25. Bak. 3. 9.
[l] Kuv. 20. 7. Lev. 6. 3. Ma. 5. 11. Mat. 5. 33. Yak. 5. 12
[m] Lev. 18. 21.
[n] Ma'k. 10. 19. 1 Bas. 4. 6.
[o] Ma. 24. 14, 15. Mala. 3. 5. Yak. 5. 4.
[p] Ma. 27. 18. Bal. 14. 13.
[r] Iu. 32. Lub. 42. 18. Lev. 25. 17. Mub. 5. 7. 1 Pet. 2. 17.
[s] Kuv. 23. 2, 3. Ma. 1. 17; 16. 19; 27. 19. Zab. 82. 2. Nge. 24. 23. Yak. 2. 9.
[t] Kuv. 23. 1. Zab. 15. 3. Nge. 11. 13; 20. 19.
[u] Kuv. 23. 1, 7. 1 Basek. 21. 13. Mat. 26. 60, 61; 27. 4.
[w] 1 Yok. 2. 9, 11; 3. 15.
[y] Mat. 18. 15. Luk. 17. 3. Bag. 6. 1. Bef. 5. 11. 1 Tim. 5. 20. 2 Tim. 4. 2. Tit. 1. 13; 2. 15.
[z] Nge. 20. 22. Bal. 12. 17, 19. Bag. 5. 20. Bef. 4. 31. Yak. 5. 9. 1 Pet. 2. 1.
[a] Mat. 5. 43; 22. 39. Bal. 13. 9. Bag. 5. 14. Yak. 2. 8.
[b] Ma. 22. 9, 10.
[c] Ma. 22. 11.

ekyengeri ebiri ezolugoye ezitabu-
20 'dwa awamu. Era buli anāsulānga
nomukazi, naye nga muzāna, ngali-
ko 'ba amwogereza, era nga tanu-
nulwānga nakatono; 'sōnga tawe-
bwānga 'dembe; banābonerezebwā-
nga, teba'tibwānga, kubanga teyali
d Lev. 6. 6. 21 wa busa. Awo d anāletānga ekyo
kyawayo olwomusāngo eri Mukama,
ku mulyāngo gwewema eyokusisi-
nkanirāngamu, embuzi enume oku-
22 ba ekiwebwayo olwomusāngo. Awo
kabona anāmutāngirizānga endiga
enume eyekiwebwayo olwomusāngo
mu maso ga Mukama olwekibi kye-
yakola; kale anāsonyībwānga ekibi
23 kyeyakola. Era bwemubānga mui-
ngi'de munsi eyo, era nga mumaze
okusimba emiti egyengeri zona egi-
ribwako, nemulyoka muita ebibala
byagyo obutakomolwa bwagyo: e-
myāka esatu binābānga gyemuli
ngebitali bikomole; tebiribwāngako.
24 Naye mu mwāka ogwokuna ebibala
e Ma. 12. byayo byona biriba bitukuvu, e olwo-
17, 18. 25 kutendereza Mukama. Ne mu mwā-
Nge. 3. 9. ka ogwokutāno mulirya ku bibala
byayo, ebawe ekyengera kyayo:
'nze Mukama Katonda wa'mwe.
f Lev. 17. 26 f Temulyānga kintu kyona wamu
10 neb. nomusai, g 'sō temuwānga 'dogo,
Ma. 12. 23. 27 'sō temulagulānga. h Temumwānga
g Ma. 18. nkīya, 'sō toyōnōnānga nsōnda za
10, 11, 14. 28 kirevukyo. k Temwesalānga ku mu-
1 Sam. 15. 23. biri gwa'mwe olwabafu, 'sō temwe-
2 Basek. salāngako bya buyōnjo byona: 'nze
17.17; 21.6. 29 Mukama. l Tovumisānga muwalawo,
2 Byom. 33. 6. okumufūla omwenzi; ensi ereme
Mala. 3. 5. okugoberera obwenzi, ensi ne-
h Lev. 21. 5. 30 'jula ekibi. m Mwekūmēnga sabiti
k Lev. 21. 5. zānge, era n mutyēnga awatukuvu
Ma. 14. 1. 31 wānge: 'nze Mukama. o Temukyu-
Yer. 16. 6. kirānga abo abasamira emizimu,
l Ma. 23. 17. newakuba'de abalogo; temubano-
m Iu. 3. nyānga, okwōnōneka olwabo: 'nze
Lev. 26. 2. 32 Mukama Katonda wa'mwe. p Osegu-
n Mub. 5. 1. lirānga alina envi, era o'sāngamu
o Kuv. 22. ekitibwa amaso gomuka'de, era
18. r otyānga Katondawo: 'nze Muka-
Lev. 20. 6, 27. 33 ma. Era s omugenyi bwanātūlānga
Ma. 18. 10. nāwe munsi ya'mwe, temumukolā-
1 Sam. 28. 7. 34 nga bubi. t Omugenyi anātūlānga
1 Byom. na'mwe anābānga gyemuli ngenzā-
10. 13. lwa mu'mwe, era u omwagalānga
Is. 8. 19. nga bweweyagala we'ka, kubanga
Bik. 16. 16. mwali bagenyi munsi Yemisiri:
p Nge. 20. 29 'nze Mukama Katonda wa'mwe.
1 Tim. 5. 1. 35 w Temukolānga ebitali bya butūki-
r Iu. 14. rivu okusala emisāngo, okupima
s Kuv. 22. emikono, okupimira mu minzani,
21; 23. 9. 36 newakuba'de okugera. y Munābā-
t Kuv. 12. nga ne minzani ntūfu, nebigera bi-
48, 49. tūfu, efa ntūfu, ne ini ntūfu: 'nze
u Ma. 10. Mukama Katonda wa'mwe, eyaba-
19. 37 'gya munsi Yemisiri. z Era mukwa-
w Iu. 15. tēnga amatēka gānge gona, nemisā-
ngo gyānge gyona, nemubikolānga:
'nze Mukama.

20 Mukama nāgamba Musa nti
2 Era nate gamba abāna ba Isi-
raeri nti a Bwewanābāngawo omu-
ntu yena ku bāna ba Isiraeri, oba
ku bagenyi abatūla mu Isiraeri, anā-
wāngayo ku za'derye eri Moleki;
talemānga ku'tibwa: abantu abo-
munsi banāmukubānga amainja.
3 Era nānge nāmwolekezānga amaso
gānge omuntu oyo, ne'muzikiriza
okumu'gya mu bantube; kubanga
awa'deyo ku za'derye eri Moleki,
b okwōnōna awatukuvu wānge, c no-
kuvumisa erinya lyānge etukuvu.
4 Era abantu abomunsi bwebanākisā-
nga nakatono amaso gābwe omuntu
oyo, bwanāwāngayo ku za'derye eri
5 Moleki, d nebatamu'ta: awo nā-
mwolekezānga amaso gānge omu-
ntu oyo e ne bagandabe, ne'muziki-
riza ye nabo bona f abāmugoberera
okwenda, okwenda ne Moleki, oku-
6 ba'gya mu bantu bābwe. g Nomu-
ntu anākyukirānga abo abasamira
emizimu, nabalogo, okubagoberera
okwenda, nāmwolekezānga amaso
gānge omuntu oyo ne'muzikiriza
7 okumu'gya mu bantube. Kale
h mwetukuzēnga mubērēnga abatu-
kuvu: kubanga 'nze Mukama Ka-
8 tonda wa'mwe. k Era mwekūmē-
nga amatēka gānge, nemugakolā-
nga: l 'nze Mukama abatukuza.
9 m Kubanga buli anākolimirānga ki-
tāwe oba nyina talemānga ku'ti-
bwa: ngakolimi'de kitāwe oba nyi-
na; omusaigwe gunābānga kuye.
10 n Nomuntu anāyendānga ku mukazi
womusaja omulala, anāyendānga
ku mukazi wa mulirānwawe, omwe-
nzi omusaja nomwenzi omukazi te-
11 balemānga ku'tibwa. o Nomusaja
anāsulānga ne mukazi wa kitāwe,
ngabi'ku'de ku nsonyi za kitāwe:
bōmbi tebalemānga ku'tibwa; omu-
12 sai gwābwe gunābānga kubo. p Era
omusaja bwanāsulānga ne muka-
mwānawe, bōmbi tebalemānga ku-
'tibwa: nga r bakoze ekutabula;
omusai gwābwe gunābānga kubo.
13 s Era omusaja bwanāsulānga no-
musaja, nga nabakazi, bōmbi nga
bakoze ekyomuzizo: tebalemānga
ku'tibwa; omusai gwābwe gunābā-
14 nga kubo. t Era omusaja bwanā-
wasānga omukazi ne nyina, ekyo
kibi: banāyōkebwānga omuliro ye
nabo; muleme okuba ekibi mu'mwe.
15 u Era omusaja bwanāsulānga ne-
nsolo, talemānga ku'tibwa: era mu-
16 na'tānga ensolo eyo. Era omukazi
bwanāsembererānga ensolo yona,
nāgalamira nayo, omu'tānga omu-
kazi oyo nensolo: tebiremānga ku-
'tibwa; omusai gwābyo gunābānga
17 kubyo. w Era omusaja bwanāwa-
sānga mwanyina, muwala wa kitā-
we, oba muwala wa nyina, nālaba

a Lev. 18. 21. Ma. 18. 10. 2 Basek. 17. 17; 23. 10. 2 Byom. 33. 6. Yer. 7. 31; 32. 35. Ez. 20. 31.
b Ez. 5. 11; 23. 38, 39.
c Lev. 18. 21.
d Ma. 17. 2, 3, 5.
e Kuv. 20. 5.
f Lev. 17. 7.
g Lev. 19. 31.
h Lev. 11. 44; 19. 2. 1 Pet. 1. 16.
k Lev. 19. 37.
l Kuv. 31. 13. Lev. 21. 8. Ez. 37. 38.
m Kuv. 21. 17. Ma. 27. 16. Nge. 20. 20. Mat. 15. 4.
n Lev. 18. 20. Ma. 22. 22. Yok. 8. 4, 5.
o Lev. 18. 8. Ma. 27. 23.
p Lev. 18. 15.
r Lev. 18. 23.
s Lev. 18. 22 Ma 23. 17.
t Lev. 18. 17. Ma. 27. 23.
u Lev. 18. 23. Ma. 27. 21.
w Lev. 18. 9. Ma. 27. 22.

ensonyize, naye nālaba ensonyize;
kye kigambo ekyobuwemu; era ba-
nāzikiririzibwānga mu maso gabā-
na babantu bābwe: ngabi'ku'de ku
nsonyi za mwanyina; anābāngako
18 obutali butukirivubwe. [y] Era omu-
saja bwanāsulānga nomukazi aliko
endwa'deye, nābi'kula ku nsonyize;
ngafu'de obwerēre ensuloye, naye
ngabi'ku'de ku nsulo yomusaigwe:
awo bōmbi banāzikirizibwānga oku-
19 'gyibwa mu bantu bābwe. [z] 'Sō
tobi'kulānga ku nsonyi za muganda
wa nyoko, newakuba'de eza mwa-
nyina kitāwo: [a] kubanga afu'de
obwerēre owobu'ko: banābāngako
20 obutali butūkirivu bwābwe. [b] Era
omusaja bwanāsulānga ne mukazi
wa kojāwe, ngabi'ku'de ku nsonyi
za kojāwe: banābāngako ekibi kyā-
bwe; balifa nga tebalina bāna.
21 [c] Era omusaja bwanāwasānga mu-
kazi wa mugandawe, bwe butali
bulongōfu: ngabi'ku'de ku nsonyi
za mugandawe; tebaliba na bāna.
22 Kyemunāvānga mwekūma [d] amatēka gānge gona, nemisāngo gyānge gyona, nemubikolānga: ensi, gyembaingizamu okutūla omwo, [e] ere-
23 mēnga okubasesemera dala. [f] 'Sō temutambulirānga mu mpisa ze-'gwānga, lyengoba mu maso gamwe: kubanga bākolānga ebyo byona, [g] era kyenvu'de mbakyāwa.
24 [i] Naye nabagamba 'mwe nti Mulisikīra ensi yābwe, nānge ndigibawa okugirya, ensi ekulukuta namata nomubisi gwenjuki: 'nze Mukama Katonda wa'mwe, [k] eyabāwula mu
25 mawānga. [l] Kyemunāvānga mwāwula ensolo enongōfu neteri nongōfu, nenyonyi eteri nongōfu nenongōfu: [m] 'sō temufūlānga meme za'mwe za mizizo olwensolo, oba olwenyonyi, oba olwekintu kyona ekyekulula kunsi, byenayāwula
26 gyemuli obutaba birongōfu. Era munābānga batukuvu gyendi: [n] kubanga 'nze Mukama ndi mutukuvu, [o] era nabāwula mu mawānga mubēre abānge.
27 [p] Era omusaja oba omukazi asamira omuzimu, oba omulogo, talemānga ku'tibwa: banābakubānga amainja: omusai gwābwe gunābānga kubo.

21 Mukama nāgamba Musa nti Yogera ne bakabona batabani ba Aloni, obagambe nti [a] Tewabāngawo muntu eyeyōnōna olwabo abafa
2 ku bantube; wabula olwa bagandabe, abamuli okumpi mu luganda, nyina ne kitāwe ne mutabaniwe ne
3 muwalawe ne mugandawe; nolwa mwanyina atamanyānga musaja, amuli okumpi mu luganda, atalina
4 'ba, olwoyo aīnza okweyōnōna. Te-

yōnōnānga, bwaba omukulu mu ba-
5 ntube, okwevumisa. [b] Tebamwānga kiwalata ku mutwe gwābwe, 'sō tebamwānga nsōnda za kirevu kyābwe, 'sō tebesalānga na katono ku
6 mubiri gwābwe. Banābānga batukuvu eri Katonda wābwe, [c] 'sō tebavumisānga linya lya Katonda wābwe: kubanga bawayo ebiwebwayo ebya Mukama ebikolebwa nomuliro, [d] gwe mugati gwa Katonda wābwe: kyebanāvānga babēra abatu-
7 kuvu. [e] Tebawasānga mukazi mwenzi, oba aliko empitambi; 'sō tebawasānga mukazi [f] eyagobebwa 'ba: kubanga mutukuvu eri Katondawe.
8 Kyonovānga omutukuza; kubanga awayo omugati gwa Katondawo: anābānga mutukuvu gyoli: [g] kubanga 'nze Mukama abatukuza ndi
9 mutukuvu. [i] Era muwala wa kabona yena, bwanevumisānga nga yefūla omwenzi, ngavumisa kitāwe: anāyōkebwānga omuliro.
10 [k] Noyo anābānga kabona asinga obukulu mu bagandabe, afukibwako ku mutwe amafuta agafukibwako, era [l] ayāwulibwa okwambala ebyambalo ebyo, [m] tasumululānga nviri za ku mutwegwe, 'sō tayuzānga
11 ngoyeze; [n] 'sō taingirānga eri omulāmbo gwona, 'sō teyeyōnōnānga olwa kitāwe, newakuba'de olwa
12 nyina; 'sō [o] tafulumānga mu watukuvu, 'sō tavumisānga watukuvu wa Katondawe; kubanga [p] engule eyamafuta agafukibwako aga Katondawe gali kuye: 'nze Mukama.
13 [r] Era anāwasānga omukazi nga ta-
14 namanya musaja. Munamwandu oba eyagobebwa oba aliko empitambi, omwenzi, abo tabawasānga: naye omuwala atamanyānga musaja owokubantube gwanāwasānga.
15 'Sō tavumisānga za'derye mu bantube: kubanga 'nze ndi Mukama amutukuza.
16, 17 Mukama nāgamba Musa nti Gamba Aloni nti Buli muntu yena owokuza'deryo mu mirembe gyābwe gyona anābāngako obulema, [s] tasemberānga okuwayo omugati gwa
18 Katondawe. Kubanga buli muntu yena anābāngako obulema tasemberānga: omuzibe wamaso oba awenyera oba eyayōnōneka enyindo, oba aliko ekintu kyona ekisu'kirira,
19 oba eyamenyeka okugulu, oba eya-
20 menyeka omukono, oba alina ebango, oba mututūli, oba aliko obulema ku lisolye, oba alina obuwere, oba mubotongo, oba eyayatika enja-
21 gi; tewabāngawo muntu wa ku za-'de lya Aloni kabona, aliko obulema, anāsemberānga okuwayo ebiwebwayo ebya Mukama ebikolebwa nomuliro: ngaliko obulema; tasemberānga okuwayo omugati gwa

y Lev. 18. 19.
z Lev. 18. 12, 13.
a Lev. 18.6.
b Lev. 18. 14.
c Lev. 18. 16.
d Lev. 18. 26; 19. 37.
e Lev. 18. 25, 28.
f Lev. 18.3; 24, 30.
g Ma. 9. 5.
i Kuv. 3. 17; 6. 8.
k lu. 26. Kuv. 19. 5. Ma. 7. 6; 14. 2.
l Basek. 8. 53.
m Lev. 11. 47. Ma. 14. 4.
n Lev. 11. 43.
o lu. 7. Lev. 19. 2. 1 Pet. 1. 16.
p lu. 24. Tit. 2. 14.
p Kuv. 22. 18. Lev. 19. 31. Ma. 18. 10, 11. 1 Sam. 28. 7, 8.
a Ez. 44.25.
b Lev 19. 27, 28. Ma. 14. 1. Ez. 44. 20.
c Lev. 18. 21; 19. 2.
d Lev. 3.11.
e Ez. 44. 22.
f Ma. 24. 1, 2.
g Lev. 20. 7, 8.
i Lub. 38. 24.
k Kuv. 29. 29, 30. Lev. 8. 12; 16. 32. Kubal. 35. 25.
l Kuv. 28.2. Lev. 16. 32.
m Lev. 10. 6.
n Kubal. 19. 4.
o Lev. 10.7.
p Kuv. 28. 36. Lev. 8. 9, 12, 30.
r Ez. 44.22.
s Lev. 10. 3. Kubal. 16. 5. Zab. 65. 4.

22 Katondawe. Anālyānga ku mugati
gwa Katondawe, (ku mugati) [t] omu-
tukuvu enyo, era ne ku [u] mutuku-
23 vu. Kyo'ka taingirānga awali e'gi-
gi, 'sō tasembererānga kyōto, ku-
banga aliko obulema; [w] alemēnga
okuvumisa awatukuvu wānge: ku-
banga 'nze ndi Mukama atukuza-
24 wo. Awo Musa nāgamba Aloni
bwatyo ne batabanibe nabāna bona
aba Isiraeri.

22 Mukama nāgamba Musa nti
2 Gamba Aloni ne batabanibe,
[a] bewalēnga ebintu ebitukuvu ebya-
bāna ba Isiraeri, byebatukuza gye-
ndi, era [b] balemēnga okuvumisa eri-
nya lyānge etukuvu: 'nze Mukama.
3 Bagambe nti Buli muntu yena owo-
kuza'de lya'mwe lyona mu mirembe
gya'mwe gyona, anāsembererānga
ebintu ebitukuvu, abāna ba Isiraeri
byebatukuza eri Mukama, [c] ngaliko
obutali bulongōfubwe, obulamu o-
bwo bunāzikirizibwānga mu maso
4 gānge: 'nze Mukama. Buli muntu
yena owokuza'de lya Aloni aliko e-
bigenge oba alina [d] enziku, talyā-
nga ku bintu ebitukuvu okutūsa
5 [e] lwaliba omulongōfu. Era [f] buli
anākomānga ku kintu kyona ekitali
kirongōfu olwabafu, oba omuntu
avamu ama'nyi; oba [g] buli anāko-
mānga ku kyewalula kyona ekiinza
okumufūla atali mulongōfu, oba [i] ku
muntu aīnza okumusīga obutali bu-
longōfu, obutali bulongōfu bwona
6 bwaliko; obulamu obwo obunāko-
mānga kwebyo byona anābānga a-
tali mulongōfu okutūsa akawungē-
zi, 'sō talyānga ku bintu ebitukuvu,
wabula [k] nganābye omubirigwe mu
7 ma'zi. Awo enjuba ngegu'de, anā-
bānga mulongōfu; oluvanyuma a-
nālyānga ku bintu ebitukuvu, kuba-
8 nga 'gwe mugatigwe. [l] Ekināfānga
kyo'ka, oba ekinātāgulwatāgulwā-
nga ensolo, talyāngako okweyōnō-
9 na nakyo: 'nze Mukama. Kyeba-
nāvānga bekūma kyenabateresa, ba-
lemēnga okubako ekibi olwekyo, ne-
bafira mukyo, bwebanākivumisā-
nga: 'nze ndi Mukama abatukuza.
10 [m] Tewabāngawo mugenyi anālyā-
nga ku kintu ekitukuvu: omuise ali
ne kabona, oba omusenze akolera
11 vu. Naye kabona bwanāgulānga
obulamu bwona, agulibwa nebintu-
bye, oyo anālyāngako; nabo abazā-
lirwa mu nyumbaye, [n] abo banālyā-
12 nga ku mugatigwe. Era muwala
wa kabona bwanāfumbirwānga o-
mugenyi, talyānga ku kiwebwayo
ekisitulibwa ku bintu ebitukuvu.
13 Naye muwala wa kabona bwabānga
munamwandu, oba eyagobebwa, era
nga talina mwāna, era ngakomyewo
mu nyumba ya kitāwe, [o] nga mu
butōbwe, anālyānga ku mugati gwa
kitāwe: naye tewabāngawo muge-
14 nyi anālyānga kugwo. [p] Era omuntu
bwanālyānga ku kintu ekitukuvu
nga tamanyiri'de, kale anākiga'tā-
ngako ekitūndu kyakyo ekyokutā-
no, nāwa kabona ekintu ekitukuvu.
15 'Sō [r] tebavumisānga bintu bituku-
vu bya bāna ba Isiraeri, byebawayo
16 eri Mukama; nebabaletako (bweba-
tyo) obutali butūkirivu obuleta o-
musāngo, bwebalya ku bintu byā-
bwe ebitukuvu: kubanga 'nze ndi
Mukama abatukuza.
17, 18 Mukama nāgamba Musa nti Yo-
gera ne Aloni ne batabanibe nabāna
bona aba Isiraeri, obagambe nti
[s] Bulí muntu yena owokunyumba
ya Isiraeri, oba ku bagenyi abali
mu Isiraeri, anāwāngayo ekitone-
kye, bwekinābānga obweyamo bwā-
bwe bwona, oba ekiwebwayo kyona
kyebāwayo kubwābwe, kyebawayo
eri Mukama okuba ekiwebwayo e-
19 kyōkebwa; (munāwāngayo) enume
eteriko bulema kunte, ku ndiga, oba
ku mbuzi, mulyoke mu'kirizibwe.
20 [t] Naye ekintu kyona ekiriko obule-
ma, ekyo temukiwāngayo: kubanga
tekibenga kya ku'kirizibwa kulwa-
21 'mwe. [u] Era buli anāwāngayo sa-
daka eyebiwebwayo olwemirembe
eri Mukama [w] okutukiriza obweya-
mo, oba okuba kyawayo kububwe,
kunte oba ku mbuzi, enebānga ntū-
kirivu eryoke e'kirizibwe; tebānga-
22 ko bulema. [y] Enzibe yamaso, oba
emenyefu, oba enema, oba eriko a-
mabwa oba obuwere oba kabotongo,
ezo temuziwāngayo eri Mukama,
'sō temubifūlānga ekiwebwayo no-
23 muliro eri Mukama ku kyōto. Oba
ente oba omwāna gwendiga eriko
ekintu kyona ekisu'kirira oba ekita-
tūka mu bitūndu byayo, eyo oīnza
okuwayo okuba kyowayo kububwo:
naye okuba obweyamo te'kirizibwe-
24 nga. Eyabetentebwa enjagi zayo,
oba eyanyigibwa, oba eyayatika, o-
ba eyasalibwako ezo, temugiwāngay-
o eri Mukama; 'sō temukolānga
25 bwemutyo munsi ya'mwe. [z] 'Sō ne
mu mukono gwa mu'na'gwānga te-
mwāngayo [a] mugati gwa Katonda
wa'mwe ogugendera kwezo zona;
kubanga [b] okwōnōneka kwazo kuli
muzo, ziriko obulema: tezi'kirizi-
bwenga kulwa'mwe.
26 Mukama nāgamba Musa nti
27 [c] Ente oba ndiga oba mbuzi bwene-
zālibwānga, enemalānga enaku mu-
sānvu ngeyōnka nyina wayo; awo
okuva ku lunaku olwomusānvu no-
kukirawo ene'kirizibwānga okuba
ekitone ekiwebwayo ekikolebwa no-
28 muliro eri Mukama. Era bweba e-
nte oba ndiga, temugi'tānga yo

[t] Lev. 2. 3, 10; 6. 17, 29; 7. 1; 24. 9. Kubal. 18. 19.
[u] Lev. 22. 10-12. Kubal. 18. 9.
[w] lu. 12.
[a] Kubal. 6. 3.
[b] Lev. 18. 21.
[c] Lev. 7.20.
[d] Lev. 15.2.
[e] Lev. 14. 2; 15. 13.
[f] Kubal. 19. 11, 22.
[g] Lev. 11. 24, 43, 44.
[i] Lev. 15. 7, 19.
[k] Lev. 15.5. Beb. 10. 22.
[l] Kuv. 22. 31. Lev. 17. 15. Ez. 44. 31.
[m] 1 Sam. 21. 6.
[n] Kubal. 18. 11, 13.
[o] Lev. 10. 14. Kubal. 18. 11, 19.
[p] Lev. 5. 15, 16.
[r] Kubal. 18. 32.
[s] Lev. 1. 2, 3, 10. Kubal. 15. 14.
[t] Ma. 15. 21; 17. 1. Mala. 1. 8, 14. Bef. 5. 27. Beb. 9. 14. 1 Pet. 1.19.
[u] Lev. 3. 1, 6.
[w] Lev. 7. 16. Kubal. 15. 3, 8. Ma. 23. 21, 23. Zab. 61. 8; 65. 1. Mub. 5. 4, 5.
[y] lu. 20. Mala. 1. 8.
[z] Kubal. 15. 15, 16.
[a] Lev. 21. 6, 17.
[b] Mala. 1. 14.
[c] Kuv. 22. 30.

[d] Ma. 22. 6.
[e] Lev. 7. 12. Zab. 107. 22; 116. 17. Am. 4. 5.
[f] Lev. 7. 15.
[g] Lev. 19. 37. Kubal. 15. 40. Ma. 4. 40.
[i] Lev. 10. 3. Mat. 6. 9. Luk. 11. 2.
[k] Kuv. 6. 7. Lev. 11. 45; 19. 36; 25. 38. Kubal. 15. 41.

[d] nomwāna wayo byōmbi ku luna-
29 ku lumu. Era [e] bwemunāwāngayo
sadaka eyokwebaza eri Mukama,
munāgiwāngayo mulyoke mu'kiri-
30 zibwe. Enerīrwānga ku lunaku o-
lwo; [f] temugisigazāngako okutūsa
31 enkya: 'nze Mukama. [g] Kyemunā-
vānga mwekūma ebiragiro byānge,
32 nemubikola: 'nze Mukama. 'Sō
temuvumisānga linya lyānge tuku-
vu; [i] naye njagala okutukuzibwā-
nga mu bāna ba Isiraeri: 'nze Mu-
33 kama abatukuza, [k] eyaba'gya mu-
nsi Yemisiri okuba Katonda wa-
'mwe: 'nze Mukama.

[a] Zab. 81. 13.
[b] Kuv. 20. 9; 23. 12; 31. 15; 34. 21. Lev. 19. 3. Ma. 5. 13. Luk. 13. 14.
[c] Kuv. 23. 14.
[d] Kuv. 12. 6, 14, 18; 13. 3, 10; 23. 15; 34. 18. Kubal. 9. 2, 3; 28. 16, 17. Ma. 16. 1-8. Yos. 5. 10.
[e] Kuv. 12. 16. Kubal. 28. 18, 25.
[f] Kuv. 23. 16, 19; 34. 22, 26. Kubal. 28. 26. Ma. 16. 9.
[g] Bal. 11. 16. 1 Kol. 15. 20. Yak. 1. 18. Kub. 14. 4.
[i] Kuv. 29. 24.

23 Mukama nāgamba Musa nti
2 Yogera nabāna ba Isiraeri, o-
bagambe nti Embaga endagire eza
Mukama, [a] zemunālāngirānga oku-
ba okukung'ana okutukuvu, zino ze
3 mbaga zānge endagire. [b] Enaku
omukāga zinākolerwāngako omulimu: naye ku lunaku olwomusānvu ye sabiti eyokuwu'mula eyokwewombekerako, okukung'ana okutukuvu; temukolānga mulimu gwona: olwo sabiti eri Mukama mu nyumba za'mwe zona.
4 [c] Zino ze mbaga endagire eza
Mukama, kwe kukung'ana okutu-
kuvu, zemunālāngirānga mu ntūko
5 zazo endagire. [d] Mu mwezi ogwo-
luberyeberye, ku lunaku olwekumi
nenya akawungēzi, kwe Kuitako
6 kwa Mukama. Ne ku lunaku olwe-
kumi netāno olwomwezi ogwo ye
mbaga eyemigati egitazimbuluku-
swa eri Mukama: munālīrānga e-
naku musānvu emigati egitazimbu-
7 lukuswa. [e] Ku lunaku olwolube-
ryeberye munākung'anyānga oku-
kung'ana okutukuvu: temukolānga
8 mulimu gwona ogwemikono. Naye
munāwerāngayo enaku musānvu e-
kiwebwayo ekikolebwa nomuliro
eri Mukama: ku lunaku olwomu-
sānvu wānābāngawo okukung'ana
okutukuvu; temukolānga mulimu
gwa mikono.
9, 10 Mukama nāgamba Musa nti Yo-
gera nabāna ba Isiraeri, obagambe
nti [f] Bwemulimala okuingira munsi
gyembawa, nemukungula ebikungu-
lwa byayo, nemulyokānga muleta
ekinywa [g] ekyebiberyeberye ebye-
bikungulwa bya'mwe eri kabona:
11 naye [i] anawūbawūbānga ekinywa
mu maso ga Mukama, oku'kirizibwa
kulwa'mwe: ku lwenkya olu'dirira
sabiti kabona kwanākiwūbirawūbi-
12 rānga. Era ku lunaku kwemunā-
wūbirawūbirānga ekinywa, munā-
wāngayo omwāna gwendiga omulume ogutaliko bulema ogutanamala mwāka gumu okuba ekiwebwayo e-
13 kyōkebwa eri Mukama. Nekiwe-
bwayo kyako ekyobu'ta kinābānga ebitūndu bibiri ebyekumi (ebya efa) ebyobu'ta obulūngi obutabu'dwamu amafuta, ekiwebwayo ekikolebwa nomuliro eri Mukama okuba evūmbe edūngi: nekiwebwayo kyako ekyokunywa kinābānga kya mwenge, ekitūndu ekyokuna ekya ini.
14 'Sō temulyānga mugati newakuba-
'de eng'ano ensīke newakuba'de e-
birīmba ebibisi, okutūsa olunaku o-
lwo, okutūsa lwemunāmalānga oku-
leta ekitone kya Katonda wa'mwe:
lye tēka eritali'gwāwo mu mirembe
gya'mwe gyona mu nyumba za'mwe
zona.
15 [k] Era munebalirānga okuva ku
lwenkya olu'dirira sabiti, okuva ku
lunaku kwemwaletera ekinywa e-
kyekiwebwayo ekiwūbibwawūbi-
bwa; wanābāngawo sabiti musānvu
16 enāmba: okutūsa olwenkya olu'di-
rira sabiti eyomusānvu munābalā-
nga [l] enaku atāno; awo munāwā-
ngayo [m] ekiwebwayo ekyobu'ta o-
17 bugya eri Mukama. Munāfulumyā-
nga mu nyumba za'mwe emigati e-
biri egiwūbibwawūbibwa egyebitū-
ndu ebibiri ebyekumi (ebya efa):
ginābānga gya bu'ta bulūngi, gināyōkebwānga nekizimbulukusa, [n] o-
kuba ebiberyeberye eri Mukama.
18 Era munāletānga wamu nemigati
abāna bendiga musānvu abataliko
bulema abatanamala mwāka gumu,
nente ento emu, nendiga enume bi-
ri: zinābānga ekiwebwayo ekyōke-
bwa eri Mukama, wamu nekiwe-
bwayo kyako ekyobu'ta, nebiwe-
bwayo byako ebyokunywa, kye ki-
webwayo ekikolebwa nomuliro, e-
19 kyevūmbe edūngi eri Mukama. E-
ra munāwāngayo [o] embuzi enume
emu okuba ekiwebwayo olwekibi,
nabāna bendiga abalume babiri a-
batanamala mwāka gumu okuba sa-
daka eyebiwebwayo olwemirembe.
20 Kale kabona anāziwūbawūbānga
wamu nemigati egyebiberyeberye
okuba ekiwebwayo ekiwūbibwawū-
bibwa mu maso ga Mukama, wamu
nabāna bendiga bōmbi: [p] binābā-
nga bitukuvu eri Mukama bya ka-
21 bona. Era munālāngirānga ku lu-
naku olwo; wanābāngawo okuku-
ng'ana okutukuvu gyemuli: temu-
kolānga mulimu gwona ogwemiko-
no: lye tēka eritali'gwāwo mu nyu-
mba za'mwe zona mu mirembe gya-
'mwe gyona.
22 [r] Era bwemunākungulānga ebiku-
ngulwa ebyensi ya'mwe, tomalirā-
nga dala kukungula nsōnda za ni-
miroyo, [s] 'sō tolōndānga ebyērebwa
ebyebikungulwabyo: onobirekerā-
nga omwāvu nomugenyi: 'nze Mu-
kama Katonda wa'mwe.
23, 24 Mukama nāgamba Musa nti Ga-

[k] Kuv. 34. 22. Ma. 16. 9.
[l] Bik. 2. 1.
[m] Kubal. 28. 26.
[n] Kuv. 23. 16, 19; 22. 29; 34. 22, 26. Kubal. 15. 17-21; 28. 26. Ma. 26. 1.
[o] Kubal. 28. 30.
[p] Kubal. 18. 12. Ma. 18. 4.
[r] Lev. 19. 9.
[s] Ma. 24. 19.

mba abāna ba Isiraeri nti [t] Mu
mwezi ogwomusānvu, ku lunaku o-
lwoluberyeberye olwomwezi, wanā-
bāngawo okuwu'mula okwokwewo-
[u] mbeka gyemuli, [u] eki'jukizo ekyo-
kufuwa amakondēre, okukung'ana
25 okutukuvu. Temukolānga mulimu
gwona ogwemikono: era munāwā-
ngayo ekiwebwayo ekikolebwa no-
muliro eri Mukama.
26 Mukama nāgamba Musa nti
[w] 27 Naye ku lunaku olwekumi olwo-
mwezi ogwo ogwomusānvu lwe lu-
naku olwokutāngirirārako: lunābā-
nga kukung'ana kutukuvu gyemuli,
na'mwe munāboneretānga obulamu
bwa'mwe; era munāwāngayo eki-
webwayo ekikolebwa nomuliro eri
28 Mukama. 'Sō temukolānga muli-
mu gwona ku lunaku olwo: kuba-
nga lwe lunaku olwokutāngirirāra-
ko, okubatāngirira mu maso ga Mu-
29 kama Katonda wa'mwe. Kubanga
buli bulamu bwona obutaboneretā-
bwenga ku lunaku olwo, [y] anāziki-
30 rizibwānga mu bantube. Era buli
bulamu bwona obunākolānga omu-
limu gwona ku lunaku olwo, obula-
mu obwo nābuzikirizānga mu ba-
31 ntube. Temukolānga mulimu gwo-
na: lye tēka eritali'gwāwo mu mi-
rembe gya'mwe gyona mu nyumba
32 za'mwe zona. Lunābānga gyemu-
li sabiti eyokuwu'mula eyokwewo-
mbekerako, na'mwe munāboneretā-
nga obulamu bwa'mwe: ku lunaku
olwomwenda olwomwezi akawungē-
zi, okusoka akawungēzi okutūsa a-
kawungēzi, munekūmānga sabiti
ya'mwe.
33, 34 Mukama nāgamba Musa nti Ga-
mba abāna ba Isiraeri nti [z] Ku luna-
ku olwekumi netāno olwomwezi gu-
no ogwomusānvu wanābāngawo e-
mbaga eyensīsira okumala enaku
35 musānvu eri Mukama. Ku lunaku
olwoluberyeberye wanābāngawo o-
kukung'ana okutukuvu: temukolā-
nga mulimu gwona ogwemikono.
36 Munāwerāngayo enaku musānvu
ekiwebwayo ekikolebwa nomuliro
eri Mukama: [a] ku lunaku olwomu-
nāna wanābāngawo okukung'ana
okutukuvu gyemuli; na'mwe mu-
nāwāngayo ekiwebwayo ekikolebwa
nomuliro eri Mukama: [b] kwe ku-
kung'ana okukulu; temukolānga
mulimu gwona ogwemikono.
37 Ezo ze mbaga endagire eza Mu-
kama, zemunālāngirānga okuba o-
kukung'ana okutukuvu, okuwānga-
yo ekiwebwayo ekikolebwa nomuli-
ro eri Mukama, ekiwebwayo ekyō-
kebwa, nekiwebwayo ekyobu'ta, sa-
daka, nebiwebwayo ebyokunywa,
38 ki'na kimu ku lunaku lwakyo: obu-
ta'sāko sabiti za Mukama, nebirabo
bya'mwe, nobweyamo bwa'mwe
bwona, nebyo byona byemuwayo
kubwa'mwe, byemuwa Mukama.
39 Naye ku lunaku olwekumi netā-
no olwomwezi ogwomusānvu, [c] bwe-
munāmalānga okukungula ebibala
byensi, munekūmirānga embaga ya
Mukama enaku musānvu: ku luna-
ku olwoluberyeberye wanābāngawo
okuwu'mula okwokwewombeka, ne
ku lunaku olwomunāna wanābānga-
wo okuwu'mula okwokwewombeka.
40 Era ku lunaku olwoluberyeberye
[d] munetwālirānga ebibala byemiti
emirūngi, amatabi genkindu, namata-
bi gemiti emizīivu, nemiti egyo-
kumi'ga; [e] era munāsanyukirānga
enaku musānvu mu maso ga Muka-
41 ma Katonda wa'mwe. [f] Era munā-
gyekūmirānga okuba embaga eri
Mukama enaku musānvu buli mwā-
ka: lye tēka eritali'gwāwo mu mi-
rembe gya'mwe: munāgyekūmirā-
42 nga mu mwezi ogwomusānvu. [g] Mu-
nāmalānga enaku musānvu mu nsī-
sira: enzālwa bona abomu Isiraeri
43 banātulānga mu nsīsira: [i] emire-
mbe gya'mwe giryoke gimanyēnga
nga natūza abāna ba Isiraeri mu
nsīsira, bwenaba'gya munsi Yemi-
siri: 'nze Mukama Katonda wa-
44 'mwe. Awo Musa nābūlira abāna
ba Isiraeri embaga endagire eza
Mukama.

24 Mukama nāgamba Musa nti
2 [a] Lagira abāna ba Isiraeri,
bakuletere amafuta amalūngi aga
zeituni amakube olwetabaza, okwā-
3 sānga etabaza olutata. Ebwēru we-
'gigi eryobujulirwa, mu wema eyo-
kusisinkanirāngamu, Aloni wanā-
girongōserezānga okusoka akawu-
ngēzi okutūsa enkya mu maso ga
Mukama olutata: linābānga tēka
eritali'gwāwo mu mirembe gya'mwe
4 gyona. Etabaza anāzirongōserezā-
nga [b] ku kikōndo ekirongōfu mu
maso ga Mukama olutata.
5 Era ono'dirānga obu'ta obulūngi,
no'gyamu [c] emigati kumi nebiri e-
myōkye: ebitūndu bibiri ebyekumi
ebya efa binābānga mu mugati gu-
6 mu. Era onogitegekānga embu bi-
ri, buli lubu mukāga, [d] ku meza e-
7 nongōfu mu maso ga Mukama. E-
ra onotekānga omugavu omulongō-
fu ku buli lubu, gubērēnga eki'juki-
zo eri emigati, ekiwebwayo ekikole-
8 bwa nomuliro eri Mukama. [e] Buli
sabiti anāgitegekānga mu maso ga
Mukama olutata; ye ndagāno eteri-
9 'gwāwo kulwabāna ba Isiraeri. E-
ra [f] ginābānga gya Aloni ne batabā-
nibe; [g] era banāgirirānga mu kifo
ekitukuvu: kubanga mitukuvu nyo
gyali ku biwebwayo ebya Mukama
ebikolebwa nomuliro olwetēka eri-
tali'gwāwo.

[t] Kubal. 29. 1.
[u] Lev. 25. 9.
[w] Lev. 16. 30. Kubal. 29. 7.
[y] Lub. 17. 14.
[z] Kuv. 23. 16. Kubal. 29. 12. Ma. 16. 13. Ezer. 3. 4. Nek. 8. 14. Zek. 14. 16. Yok. 7. 2.
[a] Kubal. 29. 35. Nek. 8. 18. Yok. 7. 37.
[b] Ma. 16. 8. 2 Byom. 7. 9. Nek. 8. 18. Yo. 1. 14; 2. 15.
[c] Kuv. 23. 16. Ma. 16. 13.
[d] Nek. 8. 15.
[e] Ma. 16. 14, 15.
[f] Kubal. 29. 12. Nek. 8. 18.
[g] Nek. 8. 14-16.
[i] Ma. 31. 13. Zab. 78. 5, 6.
[a] Kuv. 27. 20, 21.
[b] Kuv. 31. 8; 39. 37.
[c] Kuv. 25. 30.
[d] 1 Basek. 7. 48. 2 Byom. 4. 19; 13. 11. Beb. 9. 2.
[e] Kubal. 4. 7. 1 Byom. 9. 32. 2 Byom. 2. 4.
[f] 1 Sam. 21. 6. Mat. 12. 4. Ma'k. 2. 26. Luk. 6. 4.
[g] Kuv. 29. 33. Lev. 8. 31; 21. 22.

10 Awo mutabani womukazi Omuisiraeri, kitāwe Mumisiri, nāfuluma nāgenda mu bāna ba Isiraeri: mutabani womukazi Omuisiraeri nomusaja wa Isiraeri nebawakanira
11 mu lusīsira; mutabani womukazi Omuisiraeri [i] nāvōla Erinya [k] nākolima: [l] nebamuletera Musa. Ne nyina erinyalye Seromisi, muwala wa Dibuli, owomukika kya Dani.
12 [m] Nebamusiba [n] balyoke babūlirwe mu kamwā ka Mukama.
13, 14 Mukama nāgamba Musa nti Mufulumye oyo akolimye ebwēru wolusīsira; nabo bona abamuwuli'de [o] bateke emikono gyābwe ku mutwegwe, ekibīna kyona kimukube
15 amainja. Era onogamba abāna ba Isiraeri nti Buli anākolimirānga Katondawe [p] anābāngako ekibikye.
16 Noyo [r] anāvōlānga erinya lya Mukama tālemānga ku'tibwa; ekibīna kyona tekiremānga kumukuba mainja: omugenyi naye era nenzālwa, bwanāvōlānga erinya (lya Muka-
17 ma), ana'tibwānga. [s] Noyo anākubānga omuntu yena nāmu'ta tale-
18 mānga ku'tibwa; [t] noyo anākubānga ensolo nāgi'ta anāgiriwānga: obu-
19 lamu olwobulamu. Era omuntu bwanālemazānga mulirānwawe; [u] nga bwakoze, bwanākolebwānga
20 bwatyo; ekinubule olwekinubule, eriso olweriso, erinyo olwerinyo: nga bwalemazi'za omuntu, bwanā-
21 sasulibwānga bwatyo. [w] Noyo ana'tānga ensolo anāgiriwānga: [y] noyo ana'tānga omuntu ana'tibwānga.
22 [z] Munābānga netēka limu eri omugenyi era nenzālwa: kubanga 'nze
23 Mukama Katonda wa'mwe. Awo Musa nāgamba abāna ba Isiraeri, [a] nebafulumya oyo eyakolima ebwēru wolusīsira, nebamukuba amainja. Abāna ba Isiraeri nebakola nga Mukama bweyalagira Musa.

25 Mukama nāgambira Musa ku
2 lusozi Sinai nti Yogera nabānaba Isiraeri, obagambe nti Bwemuliingira munsi gyembawa, ensi neryokānga yekūma [a] sabiti eri Mu-
3 kama. Enimiroyo onogisigirānga emyāka mukāga, nolusukulwo olwemizabibu onolusalirirānga emyāka mukāga, nokungula ebibala bya-
4 lwo; naye mu mwāka ogwomusānvu wanābāngawo sabiti eyokuwu-'mula eyokwewombekerako eri ensi, sabiti eri Mukama: tosigānga nimiroyo, 'sō tosalirānga lusukulwo.
5 [b] Ekyo ekimera kyo'ka ku bikungulwabyo tokikungulānga, ne zabibu ezokumuzabibugwo ogutali musalire tozinogānga: gunābānga mwāka gwa kuwu'mula okwokwewombeka
6 eri ensi. Era sabiti eyensi enebānga kya kulya gyemuli; eri 'gwe neri omu'duwo nomuzānawo, nomusenzewo akolera empēra nomuge-
7 nyiwo atūla nāwe; neri ebisibobyo nensolo eziri munsiyo, ekyengera kyayo kyona kinābānga kya kulya.
8 Era onebalirānga sabiti musānvu ezemyāka, emyāka musānvu emirūndi musānvu; era wanābāngawo gyoli enaku eza sabiti musānvu ezemyāka, gye myāka ana mu mwe-
9 nda. Awo nolyokānga otambuza ekondēre erye'dobozi edene ku lunaku olwekumi olwomwezi ogwomusānvu; [c] ku lunaku olwokutāngiririrako kwemunātambulizānga ekondēre okubunya ensi ya'mwe yo-
10 na. Era munātukuzānga omwāka ogwātāno, [d] nemulāngira e'dembe munsi yona eri abo bona abagitūlamu: gunābānga jubiri gyemuli; era [e] munākomāngawo buli muntu mu butakabwe, era munākomāngawo
11 buli muntu mu ndaze. Omwāka ogwo ogwātāno gunābānga jubiri gyemuli: [f] temusigānga, 'sō temukungulānga ekyo ekimera kyo'ka mugwo,'sō temunogānga mugwo ku
12 mizabibu egitali misalire. Kubanga jubiri; gunābānga mutukuvu gyemuli: munālyānga ekyengera kya-
13 gwo nga muki'gya mu nimiro. [g] Mu mwāka ogwo ogwa jubiri mwemunākomerāngawo buli muntu mu bu-
14 takabwe. Era bwonoguzānga mulirānwawo ekintu kyona, oba bwonogulānga mu mukono gwa mulirānwawo, [i] temulyazamānyaganānga:
15 [k] ngomuwendo gwemyāka bweguli egi'diri'de jubiri bwonogulanānga ne mulirānwawo, (era) ngomuwendo gwemyāka egyebikungulwa
16 bweguli bwanākuguzānga. Ngemyāka bweginenkanānga obungi bwonoyongerānga bwotyo ku muwendo gwakyo, era ngemyāka bweginenkanānga obutono bwonosalānga bwotyo ku muwendo gwakyo; kubanga omuwendo gwebikungulwa
17 gwakuguza. 'Sō temulyazamānyaganānga; [l] naye otyānga Katondawo: kubanga 'nze Mukama Kato-
18 nda wa'mwe. [m] Kyemunāvānga mukola amatēka gānge, nemwekūmānga emisāngo gyānge nemugikola; era [n] munātūlānga munsi mire-
19 mbe. Era ensi enebalānga ebibala byayo, [o] na'mwe munālyānga oku-'kuta, nemutūla omwo mirembe.
20 Era bwemunāyogerānga nti [p] Tulirya ki mu mwāka ogwomusānvu? laba, tetulisiga, 'sō tetulikungula
21 kyengera kya'fe: kale [r] nālagirānga omukisa gwānge (okubēra) ku'mwe mu mwāka ogwomukāga, era gunābalānga ebibala ebyemyāka gyonsa-
22 tule. [s] Era munāsigānga mu mwāka ogwomunāna, [t] nemulya ku bibala ebyaterekebwa e'da; okutūsa ku

[i] lu. 16.
[k] Is. 8. 21.
[l] Kuv. 18. 22, 26.
[m] Kubal. 15. 34.
[n] Kuv. 18. 15, 16. Kubal. 27. 5; 36. 5, 6.
[o] Ma. 13. 9; 17. 7.
[p] Lev. 5. 1. Kubal. 9. 13.
[r] 1 Basek. 21. 10, 13. Zab. 74. 10, 18. Mat. 12. 31. Ma'k. 3. 38. Yak. 2. 7.
[s] Kuv. 21. 12. Kubal. 35. 31. Ma. 19. 11, 12.
[t] lu. 21.
[u] Kuv. 21. 24. Ma. 19. 21. Mat. 5. 38; 7. 2.
[w] lu. 18. Kuv. 21. 33.
[y] lu. 17.
[z] Kuv. 12. 49. Lev. 19. 34. Kubal. 15. 16.
[a] lu. 14.
[a] Kuv. 23. 10. 2 Byom. 36. 21.
[b] 2 Basek. 19. 29.
[c] Lev. 23. 24, 27.
[d] Is. 61. 2; 63. 4. Yer. 34. 8, 15, 17. Luk. 4. 19.
[e] lu. 13. Kubal. 36. 4.
[f] lu. 5.
[g] Lev. 27. 24. Kubal. 36. 4.
[i] Lev. 19. 13. 1 Sam. 12. 3, 4. Mi. 2. 2. 1 Kol. 6. 8.
[k] Lev. 27. 18, 23.
[l] lu. 43. Lev. 19. 14, 32.
[m] Lev. 19. 37.
[n] Lev. 26. 5. Ma. 12. 10. Zab. 4. 8. Nge. 1. 33. Yer. 23. 6.
[o] Lev. 26. 5. Ez. 34. 25, 27, 28.
[p] Mat. 6. 25, 31.
[r] Ma. 28. 8.
[s] 2 Basek. 19. 29.
[t] Yos. 5. 11, 12.

mwāka ogwomwenda okutūsa ebibala byayo lwebiritūka, munālyā-
23 nga ku byaterekebwa e'da. 'Sō ensi tetūndibwānga okugiviramu dala enaku zona; [u] kubanga ensi yānge: kubanga muli [w] bagenyi era a-
24 baise gyendi. Ne munsi yona eyobutaka bwa'mwe muna'kirizānga ensi okununulibwa.
25 [y] Mugandawo bwabānga ayāvuwa'de, nātūnda ku butakabwe, [z] kale mugandawe asinga okumuba okumpi mu luganda ana'jānga, nānunula ekyo mugandawe kyatunze.
26 Era omuntu bwatabāngako anākinunula, era ngagagawa'de nālaba
27 ebināmala okukinunula; [a] awo abalēnga emyāka gyekyatūndirwamu na'diza ebisu'kiri'demu omuntu gweyakiguza; naye ana'dānga mu
28 butakabwe. Naye bwabānga taīnza kukye'diza, kale ekyo kyeyatūnda kināberānga mu mukono gwoyo eyakigula okutūsa ku mwāka gwa jubiri: awo kināgenderānga mu jubiri, naye ana'dānga mu butakabwe.
29 Era omuntu bwatūndānga enyumba eyokutūlamu mu kibuga ekiriko bugwe, kale amāīnzānga okuginunula omwāka omulāmba nga teguna'gwāko kasoke'de etūndibwa; anāmalānga omwāka omulāmba
30 ngalina obuīnza obwokununula. Era bwetenunulirwenga mu 'banga eryomwāka omulāmba, kale enyumba eri mu kibuga ekiriko bugwe enefūkirānga dala yoyo eyagigula okuba eyiye enaku zona, mu mirembegye gyona: tegenderānga mu
31 jubiri. Naye enyumba ezomubyālo ebitaliko bugwe okubyetolola zinābalirwānga wamu nenimiro ezomubyālo: zināīnzikānga okununulibwa, era zināgenderānga mu jubi-
32 ri. Naye [b] ebibuga Ebyabalevi, enyumba ezomubibuga ebyobutaka bwābwe, Abalevi banāīnzānga oku-
33 zinunula mu biro byona. Era omu ku Balevi bwanānunulānga, kale enyumba eyatūndibwa, nekibuga ekyobutakabwe, bināgenderānga mu jubiri: kubanga enyumba ezomubibuga Ebyabalevi bwe butaka bwā-
34 bwe mu bāna ba Isiraeri. Naye [c] enimiro eyomubyālo ebirirānye ebibuga byābwe tetūndibwānga; kubanga bwe butaka bwābwe olwenaku zona.
35 Era mugandawo bwabānga ayāvuwa'de, omukonogwe negu'gwāmu amānyi gyoli; kale [d] onomuberānga: anātūlānga nāwe ngomugenyi
36 era ngomwang'anguse. [e] Tomutwālāngako magoba newakuba'de ebisu'kirira; [f] naye otyānga Katondawo: mugandawo alyoke atūlēnga
37 nāwe. Tomuwolānga bintubyo lwa magoba, 'sō tomuwānga bya kulya-
38 byo olwebisu'kirira. [g] 'Nze Mukama Katonda wa'mwe, eyaba'gya munsi Yemisiri, okubawa ensi ya Kanani, okuba Katonda wa'mwe.
39 [i] Era mugandawo bwabānga ayāvuwali'de gyoli, neyetūnda gyoli; tomufūlānga mu'du okukuwerezā-
40 nga: anābērānga nāwe ngomusenze akolera empēra era ngomwang'anguse; anākuwerezānga okūtusa
41 ku mwāka gwa jubiri: nālyokānga akuvako, ye nabānabe awamu naye, na'da mu ndaze ye, ne mu butaka
42 bwa bakitāwe mwana'dirānga. Kubanga [k] ba'du bānge, bena'gya munsi Yemisiri: tebatūndibwānga o-
43 kuba aba'du. [l] Tomufugānga lwa mānyi; [m] naye otyānga Katondawo.
44 Naba'dubo, nabazānabo, bonobānga nabo; ku mawānga agabetolo'de, kwabo kwemunāgulānga aba'du na-
45 bazāna. Era [n] ku bāna babagenyi abatūla mu'mwe, kwabo kwemunāgulānga ne ku nganda zābwe eziri na'mwe, bebāzālira munsi ya'mwe: nabo banābānga nvuma za'mwe.
46 Era [o] munābafūlānga obusika eri abāna ba'mwe abanāba'dirirānga okuba nabo okuba envuma; kwabo kwemunātwālānga aba'du ba'mwe enaku zona: naye baganda ba'mwe abāna ba Isiraeri temubafugānga mwe'ka na mwe'ka lwa mānyi.
47 Era omugenyi oba mwang'anguse ali nāwe bwabānga agagawa'de, ne mugandawo ngayāvuwali'de gyali, neyetūnda eri omugenyi (oba) mwang'anguse ali nāwe, oba eri olukolo
48 lwenda zomwang'anguse: bwanāmalānga okutūndibwa anāīnzānga okununulibwa; omu ku bagandabe
49 [p] anāīnzānga okumununula: oba kojāwe, oba mutabani wa kojāwe, anāīnzānga okumununula; oba muntu yena ku ndaze amuli okumpi mu luganda anāīnzānga okumununula oba [r] bwabānga agagawa'de,
50 anāīnzānga okwenunula ye'ka. Era anābalirānga oyo eyamugula okuva ku mwāka mweyetūndira gyali okutūsa ku mwāka gwa jubiri: nomuwendo ogwokutūndibwakwe gunābānga ngomuwendo gwemyāka bwegunābānga; [s] ngebiro ebyomusenze akolera empēra bwebiri bwa-
51 tyo bwanābānga naye. Obanga ekyasiga'deyo emyāka mingi, ngegyo bwegiri bwana'zānga bwatyo ku muwendo ogwokununulibwakwe ngagu'gya ku bintu ebyamugula.
52 Era obanga ekyasiga'deyo emyāka mitono okutūsa ku mwāka gwa jubiri, kale anāmubalirānga; ngemyākagye bwegiri bwana'zānga bwatyo omuwendo ogwokununulibwakwe.
53 Anābānga naye ngomusenze akolera empēra buli mwāka:

[u] Ma. 32. 43. 2 Byom. 7. 20. Zab. 85. 1. Yo. 2. 18.
[w] 1 Byom. 29. 15. Zab. 39. 12; 119. 19. 1 Pet. 2. 11.
[y] Lus. 2. 20; 4. 4, 6.
[z] Lus. 3. 2, 9, 12. Yer. 32. 7, 8.
[a] nyi. 50–52.
[b] Kubal. 35. 2. Yos. 21. 2 neb.
[c] Bik. 4. 36, 37.
[d] Ma. 15. 7, 8. Zab. 37. 26; 41. 1; 112. 5, 9. Nge. 14. 31. Luk. 6. 35. Bik. 11. 29. Bal. 12. 10. 1 Yok. 3. 17.
[e] Kuv. 22. 25. Ma. 23. 19. Nek. 5. 7. Zab. 15. 5. Nge. 28. 8. Ez. 18. 8, 13, 17.
[f] lu. 17. Nek. 5. 9.
[g] Lev. 22. 32, 33.
[i] Kuv. 21. 2. Ma. 15. 12. 1 Basek. 9. 22. 2 Basek. 4. 1. Nek. 5. 5. Yer. 34. 14.
[k] Bal. 6. 22. 1 Kol. 7. 23.
[l] Bef. 6. 9. Bak. 4. 1.
[m] lu. 17. Mala. 3. 5.
[n] Is. 56. 3, 6.
[o] Is. 14. 2.
[p] Nek. 5. 5.
[r] lu. 26.
[s] Yob. 7. 1. Is. 16. 14; 21. 16.

tamufugānga lwa mānyi mu maso-
54 go. Era bwatanunulibwenga bwa-
tyo, kale [t] anāgenderānga mu mwā-
ka gwa jubiri, ye nabānabe awamu
55 naye. Kubanga abāna ba Isiraeri
ba'du gyendi; be ba'du bānge bena'gya munsi Yemisiri: 'nze Mukama Katonda wa'mwe.

26 Temwekolerānga [a] bifananyi, 'sō temwesimbirānga kifananyi kyōle, newakuba'de empagi, 'sō temutekānga munsi ya'mwe 'jinja lyona eririko enjōla, okulivūnamirānga: kubanga 'nze Katonda wa-
2 'mwe. [b] Mwekūmānga sabiti zānge, nemu'sāngamu ekitībwa awatukuvu wānge: 'nze Mukama.
3 [c] Bwemunātambulirānga mu matēka gange nemwekūmānga ebira-
4 giro byānge nemubikola; [d] kale nāwānga enkuba ya'mwe mu ntūko zayo, [e] nensi enebalānga ekyengera kyayo, nemiti egyomunimiro gināb-
5 alānga ebibala byagyo. [f] Nokuwūla kwa'mwe kunātūkānga ku kunoga zabibu, nokunoga kunātūkānga ku biro ebyokusigiramu: [g] era munālyānga emigati gya'mwe oku-'kuta, [i] nemutūla munsi ya'mwe
6 mirembe. [k] Nānge nāwānga emirembe munsi, [l] era munāgalamirānga 'sō tewabenga anābatīsānga: era ndimalawo [m] ensolo embi munsi, 'sō [n] nekitala tekiitenga munsi
7 ya'mwe. Na'mwe munāgobānga abalabe ba'mwe, era banāgwānga
8 mu maso ga'mwe nekitala. Era [o] abatāno ku'mwe banāgobānga ekikumi, nekikumi ku'mwe banāgobānga akakumi: nabalabe ba'mwe banāgwānga mu maso ga'mwe neki-
9 tala. Era [p] nāba'sāngako omwoyo, [r] nembazālisa, nembāza; era nānywezānga endagāno yānge na-
10 'mwe. Era munālyānga ku [s] byaterekebwa e'da ebyālu'de, era munāfulumyānga ebye'da olwebigya.
11 Era [t] nātekānga enyumba yānge mu'mwe: nobulamu bwānge [u] tebu-
12 bakyawenga. Era [w] nātambulirānga mu'mwe [y] nembēra Katonda wa'mwe, na'mwe munābānga bantu
13 bānge. [z] 'Nze Mukama Katonda wa'mwe eyaba'gya munsi Yemisiri, muleme okuba aba'du bābwe; era [a] namenya ebisiba ebyekikoligo kya'mwe, nembatambuza nga mwesimbye.
14 [b] Naye bwemutampulirenga ne-
15 mutakola biragiro bino byona: era [c] bwemunāgānānga amatēka gānge, nobulamu bwa'mwe bwebunākyawānga emisāngo gyānge, nobutakola nemutakolānga biragiro byānge byona, naye nemuleka endagāno
16 yānge; nānge nābakolānga bwenti; nālagirānga [d] entisa (okubēra) ku-
'mwe, akakono nomusu'ja ebināmalāngamu amaso, nebikōzimbya obulamu: era [e] munāsigirānga busa ensigo za'mwe, kubanga abalabe
17 ba'mwe banāziryānga. Era nābolekezānga amaso gānge [f] na'mwe munākubibwānga mu maso gabalabe ba'mwe: [g] ababakyāwa be banābafugānga; era [i] muna'dukānga nga
18 tewali agoba. Era nebyo byona bwebinālemwānga okubampuliza, kale ndyeyongera [k] emirūndi musānvu okubabonereza olwebibi bya-
19 'mwe. Era [l] nāmenyānga amalala agobuīnza bwa'mwe; era [m] nāfūlānga e'gulu lya'mwe okuba ngekyūma, ne'taka lya'mwe okuba ngeki-
20 komo: [n] namānyi ga'mwe ganāgenderānga busa: [o] kubanga ensi ya-'mwe tebalenga kyengera kyayo, 'sō nemiti egyomunsi tegibalenga biba-
21 la byagyo. Era bwemunātambulirānga mu kuyōmba nānge, nemutampulira; ndyeyongerānga emirūndi musānvu okubaletako ebibonyobonyo ngebibi bya'mwe bwebināba-
22 nga. [p] Era nāsindikānga mu'mwe ensolo eyomunsiko, enebanyagāngako abāna ba'mwe, era enezikirizānga ebisibo bya'mwe, era enebakendēzānga; [r] namakubo ga'mwe
23 ganāzikānga. Era nebyo [s] bwebinālemwānga okubakomyawo gyendi, naye nemutambulirānga mu
24 kuyōmba nānge; kale [t] nānge nātambulirānga mu kuyōmba na'mwe; era nābakubānga emirūndi musānvu, 'nze mwene, olwebibi bya'mwe.
25 Era [u] nābaletāngako ekitala, ekināwalanānga e'gwānga eryendagāno; era munākung'anyizibwānga wamu mu bibuga bya'mwe: era [w] nāsindikānga kawumpuli ku'mwe; era munāgabulwānga mu mukono gwomu-
26 labe. [y] Bwenāmenyānga omu'go gwa'mwe ogwomugati, abakazi kumi banāyōkerānga emigati gya'mwe mu kabiga kamu, era bana'zānga nate emigati gya'mwe nga bagipimye mu minzani: era [z] munālyānga nemuta'kuta.
27 Era nebyo byona bwebinālemwānga okubampuliza, naye nemutambulirānga mu kuyōmba nānge;
28 kale nātambulirānga mu kuyōmba na'mwe [a] mu kirui; era nābabonerezānga emirūndi musānvu olwebibi
29 bya'mwe. [b] Era munālyānga enyama ya batabani ba'mwe, nenyama ya bawala ba'mwe gyemunālyānga.
30 Era [c] nāzikirizānga ebifo bya'mwe ebigulumivu, [d] nensūlira dala ebifananyi bya'mwe ebyenjuba, nensūla emirāmbo gya'mwe ku mirāmbo gyebifananyi bya'mwe; nobulamu
31 bwānge [e] bunābakyawānga. Era [f] nāzisānga ebibuga bya'mwe, era [g] nāfūlānga awatukuvu wa'mwe mā-

[t] Kuv. 21. 2, 3.

[a] Kuv. 20. 5. Ma. 5. 8; 16. 22; 27. 15. Zab. 97. 7.
[b] Lev. 19. 30.
[c] Ma. 11. 13-15; 28. 1-14.
[d] Is. 30. 23. Ez. 34. 26. Yo. 2. 23, 24.
[e] Zab. 67. 6; 85. 12. Ez. 34. 27; 36. 29. Zek. 8. 12.
[f] Am. 9. 13.
[g] Lev. 25. 19. Ma. 11. 15. Yo. 2. 19, 26.
[i] Lev. 25. 18. Yob. 11. 18. Ez. 34. 25, 27, 28.
[k] 1 Byom. 22. 9. Zab. 29. 11; 147. 14. Is. 45. 7.
[l] Yob. 11. 19. Zab. 3. 5; 4. 8. Yer. 30. 10. Ez. 34. 25. Kos. 2. 18. Zef. 3. 13.
[m] 2 Basek. 17. 25. Ez. 5. 17; 14. 15.
[n] Ez. 14. 17.
[o] Ma. 32. 30. Yos. 23. 10.
[p] Kuv. 2. 25. 2 Basek. 13. 23.
[r] Lub. 17. 6, 7. Nek. 9. 23. Zab. 107. 38.
[s] Lev. 25. 22.
[t] Kuv. 25. 8; 29. 45. Yos. 22. 19. Zab. 76. 2. Ez. 37. 26-28. Kub. 21. 3.
[u] Lev. 20. 23. Ma. 32. 19.
[w] 2 Kol. 6. 16.
[y] Kuv. 6. 7. Yer. 7. 23; 11. 4; 30. 22. Ez. 11. 20; 36. 28.
[z] Lev. 25. 38, 42, 55.
[a] Yer. 2. 20. Ez. 34. 27.
[b] Ma. 28. 15. Kung. 2. 17. Mala. 2. 2.
[c] Iu. 43.
2 Basek. 17. 15.
[d] Ma. 28. 65 67; 32. 25.
[e] Ma. 28. 33, 51. Yob. 31. 8. Yer. 5. 17; 12. 13. Mi. 6. 15.
[f] Ma. 28. 25. Balam. 2. 14. Yer. 19. 7.
[g] Zab. 106. 41.
[i] Iu. 36. Zab. 53. 5. Nge. 28. 1.
[k] Zab. 119. 164. Nge. 24. 16.
[l] Is. 25. 11; 26. 5. Ez. 7. 24; 30. 6.
[m] Ma. 28. 23.
[n] Zab. 127. 1. Is. 49. 4.
[o] Ma. 11. 17; 28. 18. Kag. 1. 10.
[p] Ma. 32. 24. 2 Basek. 17. 25. Ez. 5. 17; 14. 15.
[r] Balam. 5. 6. Is. 33. 8. Kung. 1. 4. Zek. 7. 14.
[s] Yer. 2. 30; 5. 3. Am. 4. 6-12.
[t] 2 Sam. 22. 27. Zab. 18. 26.
[u] Ez. 5. 17; 6. 3; 14. 17; 29. 8; 33. 2.
[w] Kubal. 14. 12. Ma. 28. 21. Yer. 14. 12; 24. 10; 29. 17, 18. Am. 4. 10.
[y] Zab. 105. 16. Is. 3. 1. Ez. 4. 16; 5. 16; 14. 13.
[z] Is. 9. 20. Mi. 6. 14. Kag. 1. 6.
[a] Is. 59. 18; 63. 3; 66. 15. Yer. 21. 5. Ez. 5. 13, 15; 8. 18.
[b] Ma. 28. 53. 2 Basek. 6. 29. Kung. 4. 10. Ez. 5. 10.
[c] 2 Byom. 34. 3, 4, 7. Is. 27. 9. Ez. 6. 3-6, 13.
[d] 2 Basek. 23. 20. 2 Byom. 34. 5.
[e] Lev. 20. 23. Zab. 78. 59; 89. 38. Yer. 14. 19.
[f] Nek. 2. 3. Yer. 4. 7. Ez. 6. 6.
[g] Zab. 74. 7. Kung. 1. 10. Ez. 9. 6; 21. 2.

lūngu, 'sō siwulirenga lusu lwaka-
32 lōsa ka'mwe. *i* Era nāfūlānga ensi
'dūngu: nabalabe ba'mwe abagitū-
33 lamu *k* banāgyewunyānga. Na'mwe
l nābasasānyānga mu mawānga, ne-
sōwola ekitala okubagoberera:
nensi ya'mwe enebānga 'dūngu,
nebibuga bya'mwe bināzikānga.
34 *m* Awo ensi neryokānga esanyukira
sabiti zayo, enaku zona zenezikirā-
nga na'mwe nga muli munsi yaba-
labe ba'mwe; awo ensi neryokānga
ewu'mula nesanyukira sabiti zayo.
35 Enaku zona zenezikirānga enewu-
'mulānga; okuwu'mula okwo kwe-
tabānga nakwo ku sabiti za'mwe
36 nga mukyalimu. Nabo abauāsiga-
lāngawo ku'mwe *n* nāsindikānga
obutabamu mwoyo mu mutima gwā-
bwe munsi zabalabe bābwe: *o* ne-
'dobozi lyakasubi akamenyeka linā-
bagobānga; era bana'dukānga ngo-
muntu bwa'duka ekitala; era banā-
37 gwānga nga tewali agoba. *p* Era
banālinyaganānga bo'ka na bo'ka,
ngaba'duka ekitala, nga tewali ago-
ba: *r* 'sō temubenga na mānyi okuī-
mirira mu maso gabalabe ba'mwe.
38 Era munāzikirirānga mu mawānga,
nensi yabalabe ba'mwe enebalyā-
39 nga. Nabo abanāsigalāngawo ku-
'mwe *s* banākōzimbirānga mu butali
butūkirivu bwābwe munsi zabala-
be ba'mwe; era ne mu butali butū-
kirivu bwa bajaja bābwe mwebanā-
40 kōzimbirānga wamu nabo. Era
t banāyātulānga obutali butūkirivu
bwābwe, nobutali butūkirivu bwa
bajaja bābwe, mu kusobya kwābwe
41 kwebānsobyako, era nga kyenāva
ntambulira nānge mu kuyōmba na-
bo nembaleta munsi yabalabe bā-
bwe, kubanga bātambulira mu ku-
yōmba nānge: kale *u* omutima gwā-
bwe ogutali mukomole * bwegunā-
tōwazibwānga, kale neba'kiriza oku-
bonerezebwa kwobutali butūkirivu
42 bwābwe; awo *v* nendyoka nji'jukira
endagāno yānge gyenalagāna ne
Yakobo; era nendagāno gyenalagā-
na ne Isaka, era nendagāno yānge
gyenalagāna ne Ibulaimu nāgi'juki-
43 rānga: era *z* na'jukirānga ensi.
nensi banāgirekānga, nesanyukira
sabiti zayo, ngekyazise bo nga te-
balimu; era bana'kirizānga okubo-
nerezebwa kwobutali butūkirivu
bwābwe: kubanga bāgāna emisā-
ngo gyānge, eyo ye nsōnga, nobu-
lamu bwābwe nebukyāwa amatēka
44 gānge. Era naye ebyo byona nga
bimaze okubawo, bwebanābānga
nga bali munsi yabalabe bābwe,
a sibagānenga, 'sō sibakyāwenga,
okubazikiririza dala, nokuleka enda-
gāno yānge gyenalagāna nabo: ku-
banga 'nze Mukama Katonda wā-
45 bwe: naye *b* na'jukirānga kulwābwe
endagāno ya bajaja bābwe, *c* bena-
'gyira munsi Yemisiri *d* mu maso
gamawānga, ndyoke mbērēnga Ka-
tonda wābwe: 'nze Mukama.
46 *e* Ago ge matēka nemisāngo nebi-
ragiro Mukama byeya'sāwo waka-
tiwe nabāna ba Isiraeri *f* ku lusozi
Sinai nomukono gwa Musa.

i Yer. 9. 11; 25. 11, 18.
k Ma. 28. 37. 1 Basek. 9. 8. Yer. 18. 16, 19. 8. Ez. 5. 15.
l Ma. 4. 27; 28. 64. Zab. 44. 11. Yer. 9. 16. Ez. 12. 15; 20. 23; 22. 15. Zek. 7. 14.
m 2 Byom. 36. 31.
n Ez. 21. 7, 12, 15.
o Iu. 17. Yob. 15. 21. Nge. 28. 1.
p Balam. 7. 22. 1 Sam. 14. 15, 16. Is. 10. 4.
r Yos. 7. 12, 13. Balam. 2. 14.
s Ma. 28. 65. Nek. 1. 8. Ez. 4. 17; 6. 9; 20. 43; 24. 23; 33. 10; 36. 31. Kos. 5. 15.
t 1 Basek. 8. 33; 35. 47. Nek. 9. 2. Nge. 28. 13. Dan. 9. 3, 4. Luk. 15. 18. 1 Yok. 1. 9.
u Yer. 6. 10; 9. 25, 26. Ez. 44. 7. Bik. 7. 51. Bal. 2. 29. Bak. 2. 11.
v 1 Basek. 21. 29. 2 Byom. 12. 6, 7, 12; 32. 26; 33. 12. 13.
y Kuv. 2. 24; 6. 5. Zab. 106. 45. Ez. 16. 60.
z Zab. 136. 23.
a Ma. 4. 31. 2 Basek. 13. 23. Bal. 11. 2.
b Bal. 11. 28.

27 Mukama nāgamba Musa nti
2 Yogera nabāna ba Isiraeri, oba-
gambe nti *a* Omuntu bwanātukiri-
zānga obweyamo, emibiri ginābānga
gya Mukama ngokubalakwo bwe-
3 kunābānga. Nokubalakwo okwo-
musaja eyakamaze emyāka abiri
okutūsa ku myāka enkāga, okuba-
lakwo kunābānga sekeri za feza
atāno, *b* nga sekeri eyomuwatukuvu
4 bweri. Era bwanābānga owobuwa-
la, kale okubalakwo kunābānga se-
5 keri asatu. Era bwanābānga yaka-
maze emyāka etāno okutūsa ku
myāka abiri, kale okubalakwo okwo-
wobulenzi kunābānga sekeri abiri,
6 nokwowobuwala sekeri kumi. Era
bwanābānga yakamaze mwezi gu-
mu okutūsa ku myāka etāno, kale
okubalakwo okwowobulenzi kunā-
bānga sekeri za feza tāno, nokuba-
lakwo okwowobuwala kunābānga
7 sekeri za feza satu. Era bwanā-
bānga yakamaze emyāka enkāga
nokukirawo; bwanābānga omusaja,
kale okubalakwo kunābānga sekeri
kumi na tāno, nokwomukazi sekeri
8 kumi. Naye bwanābānga omwāwu
okusinga okubalakwo, kale anāimi-
rizibwānga mu maso ga kabona, ka-
bona nāmusalira omuwendo; ngo-
buīnza bwoyo eyeyama bwebunābā-
nga, bwatyo kabona bwanāmusali-
rānga.
9 Era bwenebānga ensolo, abantu
gyebawayo okuba ekirabo eri Mu-
kama, byona omuntu yena byanā-
wāngayo kwezo eri Mukama binā-
10 bānga bitukuvu. Tagikyusānga 'sō
tagiwanyisānga, ekirūngi mu kifo
kyekibi, oba ekibi mu kifo kyekirū-
ngi: nokuwanyisa bwanāwanyisā-
nga ensolo nensolo, kale eyo era
neri e'ze mu kifo kyayo zōmbi zinā-
11 bānga ntukuvu. Era bwenebānga
ensolo yona eteri nongōfu, gyebata-
wayo okuba ekitone eri Mukama,
awo anāimirizānga ensolo mu maso
12 ga kabona: kale kabona anāgira-
mulānga, obanga nūngi obanga
mbi: nga 'gwe kabona bwonogira-
13 mulānga, bwenebānga bwetyo. Na-
ye okununula bwanāyagalānga oku-
ginunula, kale anāga'tāngako eki-
tūndu kyayo ekyokutāno ku bintu
byolamu'de.
14 Era omuntu bwanātukuzānga e-
nyumbaye okuba entukuvu eri Mu-
kama, kale kabona anagiramulānga,

c Lev. 22. 33; 25. 38.
d Zab. 98. 2. Ez. 20. 9, 14, 22.
e Lev. 27. 34. Ma. 6. 1; 12. 1; 33. 4. Yok. 1. 17.
f Lev. 25. 1.
a Kubal. 6. 2. 1 Sam. 1. 11, 28.
b Kuv. 30. 13.

obanga nūngi obanga mbi: nga ka-
bona bwanāgiramulānga, bwenebā-
15 nga bwetyo. Era oyo eyagitukuza
bwanāyagalānga okununula enyu-
mbaye, kale anāga'tāngako ekitūndu
ekyokutāno ekyebintu byolamu'de,
neba yiye.
16 Era omuntu bwanātukuzānga eri
Mukama ekitūndu kyenimiro yobu-
takabwe, kale okulamulakwo kunā-
bānga ngokusigibwa kwayo bweku-
nābānga: okusiga kwa komeri ogwa
sayiri (kunālamulwānga) sekeri eza
17 feza atāno. Bwanātukuzānga eni-
miroye okuva ku mwāka gwa jubiri,
enebānga ngokulamulakwo bweku-
18 nābānga. Naye bwanātukuzānga
enimiroye jubiri nga guwe'deko,
[c] Lev. 25. 15, 16. kale kabona [c] anāmubalirānga ebi-
ntu ngemyāka bwegiri egikyasiga-
'deyo okutūsa ku mwāka gwa jubiri,
nebakendēza ku bintu byewalamula.
19 Nokununula oyo eyatukuza enimiro
bwanāyagalānga okuginunula, kale
anāga'tāngako ekitūndu ekyokutāno
ekyebintu byewalamula, nefūkira
20 dala yiye. Era bwatayagalenga ku-
nununula nimiro, oba bwabānga agu-
zi'za enimiro omulala, tekyanunu-
[d] Lev. 25. 10, 28, 31. 21 libwānga nate; naye enimiro [d] bwe-
negenderānga mu jubiri, enebānga
ntukuvu eri Mukama, ngenimiro
[e] Iu. 28. [f] Kubal. 18. 14. Ez. 44. 29. [e] eyawōngebwa; [f] enebānga ya ka-
22 bona ya nvuma. Era bwanātuku-
zānga eri Mukama enimiro gyeya-
gula, eteri ya mu nimiro ya buta-
23 kabwe; kale kabona anāmubalirā-
nga omuwendo gwebintu byewalā-
mula okutūsa ku mwāka gwa jubiri:
era anāwānga ebintu byewalamula
ku lunaku olwo, ngekintu ekitukuvu
[g] Lev. 25. 28. 24 eri Mukama. [g] Mu mwāka gwa ju-
biri enimiro ene'dānga eri oyo eya-
gitūnda, ye nanyini butaka obweni-
25 miro. Nokulamulakwo kwona ku-
nābānga nga sekeri bweri eyomu-
watukuvu: [i] gera amakumi abiri
zinābānga sekeri.
26 Wabula [k] e'gula enda mu nsolo,
ebēra eya Mukama e'gula enda, te-
wabāngawo anāgitukuzānga; oba-
nga nte, obanga ndiga, eba ya Mu-
27 kama. Era bwenebānga ya ku nso-
lo eteri nongōfu, kale anāginunulā-
nga ngokulamulakwo bwekunābā-
nga, nāga'tako ekitūndu kyako e-
kyokutāno: oba bwetenunulibwe-
nga, kale enetūndibwānga ngokula-
mulakwo bwekunābānga.
28 Naye [l] tewabānga kintu ekyawō-
ngebwa, omuntu kyanāwōngerānga
Mukama ku byona byalina, obanga
muntu obanga nsolo, obanga nimi-
ro ya butakabwe, ekinātūndibwā-
nga oba ekinānunulibwānga: buli
kintu ekyawōngebwa kiba kitukuvu
29 nyo eri Mukama. [m] Tewabānga e-
yawōngebwa, anāwōngebwānga ku
bantu, anānunulibwānga; tālemā-
nga ku'tibwa.
30 Era [n] ebitūndu byona ebyekumi
ebyensi, obanga bya nsigo za nsi,
obanga bya bibala bya muti, bya
Mukama: biba bitukuvu eri Muka-
31 ma. Era omuntu bwanāyagalānga
okununula ku bitūndubye ebyeku-
mi, anāga'tāngako ekitūndu kya-
32 byo ekyokutāno. Era ebitūndu
byona ebyekumi ebyente oba ebye-
ndiga, buli [o] eita wansi womu'go,
ebitūndu ebyekumi binābānga bitu-
33 kuvu eri Mukama. Takeberānga
obanga nūngi obanga mbi 'sō tagi-
wanyisānga: nokuwanyisa bwanā-
giwanyisānga, kale eyo era neri e'ze
mu kifo kyayo zōmbi zinābānga
ntukuvu: tenunulibwānga.
34 [p] Ebyo bye biragiro, Mukama
byeyalagira Musa olwabāna ba Isi-
raeri ku lusozi Sinai.

[i] Kuv. 30. 13. Kubal. 3. 47; 18. 16. Ez. 45. 12.
[k] Kuv. 13. 2, 12; 22. 30. Kubal. 18. 17. Ma. 15. 19.
[l] Iu. 21. Yos. 6. 17-19.
[m] Kubal. 21. 2, 3.
[n] Lub. 28. 22. Kubal. 18. 21, 24. 2 Byom. 31. 5, 6, 12 Nek. 13. 12. Mala. 3. 8, 10.
[o] Yer. 33. 13. Ez. 20. 37.
[p] Lev. 26. 46.

EKITABO

KYA MUSA EKYOKUNA KYEBAITA

OKUBALA.

---

[a] Kuv. 19. 1. Kubal. 10. 11, 12.
[b] Kuv. 25. 22.
[c] Kuv. 30. 12; 38. 26. Kubal. 26. 2, 63, 64. 2 Sam. 24. 2. 1 Byom. 21. 2.

1 Awo Mukama nāyogerera ne Musa
mu [a] 'dūngu lya Sinai, mu [b] wema
eyokusisinkanirāngamu, ku lunaku
olwoluberyeberye olwomwezi ogwo-
kubiri, mu mwāka ogwokubiri nga
bamaze okuva munsi Yemisiri,
2 ngayogera nti [c] Mubale omuwendo
gwekibīna kyona ekyabāna ba Isi-
raeri, ngenda zābwe bweziri, nge-
nyumba za bakitābwe bweziri, ngo-
muwendo gwamanya bweguli, buli
musaja, ngemitwe gyābwe bwegiri;
3 abakamaze emyāka abiri nokukira-
wo, bona abaīnza okutabāla mu Isi-
raeri, 'gwe ne Aloni mulibabala
4 nge'gye lyābwe bweriri. Era wali-
ba wamu na'mwe omusaja owomu
buli kika; buli muntu omutwe gwe-
5 nyumba ya bakitāwe. Era gano ge
manya gabasaja abaliīmirira awa-

mu na'mwe: ku Leubeni; Erizuli
6 mutabani wa Sedeuli. Ku Simeoni;
Serumieri mutabani wa Zulisadai.
7 Ku Yuda; Nakusoni mutabani wa
8 Aminadabu. Ku Isakali; Nesaneri
9 mutabani wa Zuali. Ku Zebuluni;
10 Eriabu mutabani wa Keroni. Ku
bāna ba Yusufu: ku Efulaimu; E-
risama mutabani wa Amikudi: ku
Manase; Gamalieri mutabani wa
11 Pedazuli. Ku Benyamini; Abidani
12 mutabani wa Gideoni. Ku Dani;
Akiezeri mutabani wa Amisadai.
13 Ku Aseri; Pagieri mutabani wa O-
14 kulani. Ku Gadi; Eriasafu muta-
15 bani wa [d]Deweri. Ku Nafutali; A-
16 kira mutabani wa Enani. [e]Abo be
bāitibwa ku kibīna, [f]abakulu bebika
bya bakitābwe; gye gyali emitwe
17 gyenkumi za Isiraeri. Awo Musa
ne Aloni nebatwāla abasaja abo a-
18 bātu'dwa amanya: nebakung'anya
ekibīna kyona ku lunaku olwolube-
ryeberye olwomwezi ogwokubiri,
nebātula okuzālibwa kwābwe nge-
nda zābwe bwezali ngenyumba za
bakitābwe bwezali, ngomuwendo
gwamanya bwegwali, abakamaze e-
myāka abiri nokukirawo, ngemitwe
19 gyābwe bwegyali. Nga Mukama
bweyalagira Musa, bwatyo bweya-
babalira mu 'dūngu lya Sinai.
20 Nabāna ba Leubeni, omuberye-
berye wa Isiraeri, okuzālibwa kwā-
bwe, ngenda zābwe bwezali, nge-
nyumba za bakitābwe bwezali, ngo-
muwendo gwamanya bwegwali,
ngemitwe gyābwe bwegyali, buli
musaja eyakamaze emyāka abiri
nokukirawo, bona abāinza okutabā-
21 la; abābalibwa kubo, ku kika kya
Leubeni, bāli obukumi buna mu ka-
kāga mu bitāno.
22 Ku bāna ba Simeoni, okuzālibwa
kwābwe, ngenda zābwe bwezali,
ngenyumba za bakitābwe bwezali,
abābalibwa kubo, ngomuwendo
gwamanya bwegwali, ngemitwe
gyābwe bwegyali, buli musaja eya-
kamaze emyāka abiri nokukirawo,
23 bona abāinza okutabāla; abābali-
bwa kubo, ku kika kya Simeoni,
bāli obukumi butāno mu kenda mu
bisatu.
24 Ku bāna ba Gadi, okuzālibwa
kwābwe, ngenda zābwe bwezali,
ngenyumba za bakitābwe bwezali,
ngomuwendo gwamanya bwegwali,
abakamaze emyāka abiri nokukira-
25 wo, bona abāinza okutabāla; abā-
balibwa kubo, ku kika kya Gadi,
bāli obukumi buna mwenkumi tāno
mu lukāga mwatāno.
26 Ku bāna ba Yuda, okuzālibwa
kwābwe, ngenda zābwe bwezali,
ngenyumba za bakitābwe bwezali,
ngomuwendo gwamanya bwegwali,
abakamaze emyāka abiri nokukira-
27 wo, bona abāinza okutabāla; abā-
balibwa kubo, ku kika kya Yuda,
bāli obukumi musānvu mwenkumi
nya mu lukāga.
28 Ku bāna ba Isakali, okuzālibwa
kwābwe, ngenda zābwe bwezali,
ngenyumba za bakitābwe bwezali,
ngomuwendo gwamanya bwegwali,
abakamaze emyāka abiri nokukira-
29 wo, bona abāinza okutabāla; abā-
balibwa kubo, ku kika kya Isakali,
bāli obukumi butāno mwenkumi
nya mu bina.
30 Ku bāna ba Zebuluni, okuzālibwa
kwābwe, ngenda zābwe bwezali,
ngenyumba za bakitābwe bwezali,
ngomuwendo gwamanya bwegwali,
abakamaze emyāka abiri nokukira-
31 wo, bona abāinza okutabāla; abā-
balibwa kubo, ku kika kya Zebulu-
ni, bāli obukumi butāno mu kasā-
nvu mu bina.
32 Ku bāna ba Yusufu, ku bāna ba
Efulaimu, okuzālibwa kwābwe,
ngenda zābwe bwezāli, ngenyu-
mba za bakitābwe bwezali, ngomu-
wendo gwamanya bwegwali, abaka-
maze emyaka abiri nokukirawo, bo-
33 na abāinza okutabāla; abābalibwa
kubo, ku kika kya Efulaimu, bāli
obukumi buna mu bitāno.
34 Ku bāna ba Manase, okuzālibwa
kwābwe, ngenda zābwe bwezali,
ngenyumba za bakitābwe bwezali,
ngomuwendo gwamanya bwegwali,
abakamaze emyāka abiri nokukira-
35 wo, bona abāinza okutabāla; abā-
balibwa kubo, ku kika kya Manase,
bāli obukumi busatu mwenkumi bi-
ri mu bibiri.
36 Ku bāna ba Benyamini, okuzāli-
bwa kwābwe, ngenda zābwe bweza-
li, ngenyumba za bakitābwe bweza-
li, ngomuwendo gwamanya bwe-
gwali, abakamaze emyāka abiri no-
kukirawo, bona abāinza okutabāla;
37 abābalibwa kubo, ku kika kya Be-
nyamini, bāli obukumi busatu mwe-
nkumi tāno mu bina.
38 Ku bāna ba Dani, okuzālibwa
kwābwe, ngenda zābwe bwezali,
ngenyumba za bakitābwe bwezali,
ngomuwendo gwamanya bwegwali,
abakamaze emyāka abiri nokukira-
39 wo, bona abāinza okutabāla; abā-
balibwa kubo, ku kika kya Dani,
bāli obukumi mukāga mwenkumi
biri mu lusānvu.
40 Ku bāna ba Aseri, okuzālibwa
kwābwe, ngenda zābwe bwezali,
ngenyumba za bakitābwe bwezali,
ngomuwendo gwamanya bwegwali,
abakamaze emyāka abiri nokukira-
41 wo, bona abāinza okutabāla; abā-
balibwa kubo, ku kika kya Aseri,
bāli obukumi buna mu lukumi mu
bitāno.
42 Ku bāna ba Nafutali, okuzālibwa

[d] Kuv. 2. 14.
[e] Kuv. 7. 2. 1 Byom. 27. 16.
[f] Kuv. 18. 21, 25.

kwābwe, ngenda zābwe bwezali,
ngenyumba za bakitābwe bwezali,
ngomuwendo gwamanya bwegwali,
abakamaze emyāka abiri nokukira-
43 wo, bona abāinza okutabāla; abā-
balibwa kubo, ku kika kya Nafutali,
bāli obukumi butāno mwenkumi sa-
tu mu bina.
44 [g] Abo be bābalibwa, Musa ne A-
loni bebābala, nabakulu ba Isiraeri,
abasaja kumi nababiri: buli muntu
45 wa mu nyumba ya bakitāwe. Bwe-
batyo bona abābalibwa ku bāna ba
Isiraeri ngenyumba za bakitābwe
bwezali, abakamaze emyāka abiri
nokukirawo, bona abāinza okutabā-
46 la mu Isiraeri; bona abābalibwa
bāli [i] obusirivu mukāga mwenkumi
satu mu bitāno mwatāno.
47 Naye [k] Abalevi ngekika kya baki-
tābwe bwekyali tebābalibwa mubo.
48 Kubanga Mukama yagamba Musa
49 nti [l] Kyo'ka ekika kya Levi tolikibala, 'sō tolinonya muwendo gwā-
50 bwe mu bāna ba Isiraeri: naye
[m] Abalevi obafūle abakulu benyumba eyobujulirwa, era abebintu byayo byona, era abebintu byona ebigenderako: banāsitulānga enyumba, nebintu byayo byona; era banāgiwerezānga, era [n] banāsīsirānga
51 okwetōlōla enyumba. [o] Era enyumba bwenebānga etambula, Abalevi be banāgisimbulānga: era enyumba bwenebānga esimbibwa, Abalevi be banāgisimbānga: era [p] omu-'na'gwānga anāsemberānga ana'ti-
52 bwānga. Era abāna ba Isiraeri bānāsimbānga ewema zābwe, [r] buli muntu okulirāna nolusīsiralwe ye, era buli muntu okulirāna nebenderaye ye, nge'gye lyābwe bweriri.
53 Naye [s] Abalevi banāsīsirānga okwetolola enyumba eyobujulirwa, walemēnga okuba [t] obusūngu ku kibīna kyabāna ba Isiraeri: era [u] Abalevi banābānga nomulimu ogwokukūma
54 enyumba eyobujulirwa. Bwebatyo bwebākola abāna ba Isiraeri; nga byona bwebyali Mukama byeyalagira Musa, nebakola bwebatyo.

2 Awo Mukama nāgamba Musa
2 ne Aloni nti Abāna ba Isiraeri banāsīsirānga [a] buli muntu okulirāna nebenderaye ye, awali obubonero bwenyumba za bakitābwe: [b] banāsīsirānga okwolekera ewema eyoku-
3 sisinkanirāngamu enjuri zona. Era abo abasīsira ku lui olwebuvanjuba okutunulira enjuba gyeva banābānga ba bendera ya lusīsira lwa Yuda, nge'gye lyābwe bweriri: era [c] Nakusoni mutabani wa Aminadabu yanābānga omukulu wabāna ba
4 Yuda. Era e'gyerye nabo abābalibwa kubo bāli obukumi musānvu
5 mu lukāga. Nekika kya Isakali be banāsīsirānga okumulirāna: era Nesaneri mutabani wa Zuali yanābānga omukulu wabāna ba Isakali:
6 ne'gyerye nabo abābalibwa kulyo bāli obukumi butāno mwenkumi
7 nya mu bina: nekika kya Zebuluni: era Eriabu mutabani wa Keroni yanābānga omukulu wabāna ba Ze-
8 buluni: ne'gyerye nabo abābalibwa kulyo bāli obukumi butāno mu ka-
9 sānvu mu bina. Bona abābalibwa ku lusīsira lwa Yuda bāli kasirīvu mwobukumi munāna mu lukāga mu bina, nge'gye lyābwe bweryali. [d] Be banāsokānga okusitula.
10 Ku lui olwobukika obwadyo we wanābānga ebendera eyolusīsira lwa Leubeni nge'gye lyābwe bweriri: era Erizuli mutabani wa Sedeuli yanābānga omukulu wabāna ba Leu-
11 beni. Ne'gyerye nabo abābalibwa kulyo bāli obukumi buna mu kakā-
12 ga mu bitāno. Nekika kya Simeoni be banāsīsirānga okumulirāna: era Serumieri mutabani wa Zulisadai yanābānga omukulu wabāna ba
13 Simeoni: ne'gyerye nabo abābalibwa kubo bāli obukumi butāno mu
14 kenda mu bisatu: nekika kya Gadi: era Eriasafu mutabani wa Leweri yanābānga omukulu wabāna ba Ga-
15 di: ne'gyerye nabo abābalibwa kubo bāli obukumi buna mwenkumi
16 tāno mu lukāga mwatāno. Bona abābalibwa ku lusīsira lwa Leubeni bāli kasirīvu mwobukumi butāno mu lukumi mu bina mwatāno, nge-'gye lyābwe bweryali. [e] Be bana-'dirirānga (bali) okusitula.
17 [f] Ewema eyokusisinkanirāngamu neryoka etambulānga, wamu nolusīsira Lwabalevi wakati mu nsīsira: nga bwebasīsira, bwebanāsitulānga bwebatyo, buli muntu mu kifokye, awali ebendera zābwe.
18 Ku lui olwebugwanjuba we wanābānga ebendera eyolusīsira lwa Efulaimu nge'gye lyābwe bweriri: era Erisama mutabani wa Amikudi yanābānga omukulu wabāna ba
19 Efulaimu. Ne'gyerye nabo abābalibwa kubo, bāli obukumi buna mu
20 bitāno. Nekika kya Manase kye kināmu'dirirānga: era Gamalieri mutabani wa Pedazuli yanābānga
21 omukulu wabāna ba Manase: ne-'gyerye nabo abābalibwa kubo bāli obukumi busatu mwenkumi biri mu
22 bibiri: nekika kya Benyamini: era Abidani mutabani wa Gideoni yanābānga omukulu wabāna ba Be-
23 nyamini: ne'gyerye nabo abābalibwa kubo bāli obukumi busatu mwenku-
24 mi tāno mu bina. Bona abābalibwa ku lusīsira lwa Efulaimu bāli kasirīvu mu kanāna mu kikumi, nge'gye lyābwe bweryali. Be [g] bana'dirirānga (bali) nate okusitula.

[g] Kuv. 26. 64.
[i] Kuv. 12. 37; 38. 26. Kubal. 2. 32; 26. 51.
[k] Kubal. 2. 33. 1 Byom. 6; 21. 6.
[l] Kuv. 2. 33; 26. 62.
[m] Kuv. 38. 21. Kubal. 3. 7, 8; 4. 15, 25–27, 33.
[n] Kubal. 3. 23, 29, 35, 38.
[o] Kubal. 10. 17, 21.
[p] Kubal. 3. 10, 38; 18. 22.
[r] Kubal. 2. 2, 34.
[s] Iu. 50.
[t] Kubal. 8. 19.
[u] Kubal. 3. 7, 8; 8. 24–26; 18. 3–5; 31. 30, 47. 1 Byom. 23. 32. 2 Byom. 13. 11.
[a] Kubal. 1. 52.
[b] Yos. 3. 4.
[c] Kubal. 10. 14. Lus. 4. 20. 1 Byom. 2. 10. Mat. 1. 4. Luk. 3. 32, 33.
[d] Kubal. 10. 14.
[e] Kubal. 10. 18.
[f] Kubal. 10. 17, 21.
[g] Kubal. 10. 22.

25 Ku lui olwobukika obwa kono we
wanābānga ebendera eyolusīsira lwa
Dani nge'gye lyābwe bweriri: era
Akiezeri mutabani wa Amisadai ya-
nābānga omukulu wabāna ba Dani.
26 Ne'gyerye nabo abābalibwa kubo
bāli obukumi mukāga mwenkumi
27 biri mu lusānvu. Nekika kya Aseri
be banāsīsirānga okumulirāna: era
Pagieri mutabani wa Okulani yanā-
bānga omukulu wabāna ba Aseri:
28 ne'gyerye nabo abābalibwa kubo
bāli obukumi buna mu lukumi mu
29 bitāno: nekika kya Nafutali: era
Akira mutabani wa Enani yanābā-
nga omukulu wabāna ba Nafutali:
30 ne'gyerye nabo abābalibwa kubo
bāli obukumi butāno mwenkumi
31 satu mu bina. Bona abābalibwa
ku lusīsira lwa Dani bāli kasirīvu
mwobukumi butāno mu kasānvu
mu lukāga. Be [i] banāsembānga
ngebendera bweziri.
32 Abo be bābalibwa ku bāna ba
Isiraeri ngenyumba za bakitābwe
bwezali: [k] bona abābalibwa ku nsī-
sira nge'gye lyābwe bweryali bāli
obusirīvu mukāga mwenkumi satu
33 mu bitāno mwatāno. Naye [l] Aba-
levi tebābalibwa mu bāna ba Isi-
raeri; nga Mukama bweyalagira
34 Musa. Abāna ba Isiraeri bwebā-
kola bwebatyo; nga byona bwebya-
li Mukama byeyalagira Musa, [m] bwe-
bāsīsirānga bwebatyo awali ebende-
ra zābwe, era bwebatyo bwebāsitu-
lānga, buli muntu ngenda zābwe
bwezali, ngenyumba za bakitābwe
bwezali.

3 Era kuno kwe kuzāla kwa Aloni
ne Musa ku lunaku Mukama lwe-
yayogereramu ne Musa ku lusozi
2 Sinai. Era gano ge manya gabāna
ba Aloni; Nadabu, [a] omuberyeberye, ne Abiku, Ereazali, ne Isamali.
3 Ago ge manya gabāna ba Aloni,
[b] bakabona abāfukibwako amafuta,
beyayāwula okuwererezānga mu
4 bwakabona. Era [c] Nadabu ne Abi-
ku nebafira mu maso ga Mukama,
bwebāwayo omuliro ogutali gugwe
mu maso ga Mukama, mu 'dūngu
lya Sinai, nebataba na bāna: awo
Ereazali ne Isamali nebawererezā-
nga mu bwakabona mu maso ga
Aloni kitābwe.
5, 6 Mukama nāgamba Musa nti [d] Se-
mbeza ekika kya Levi, obateke mu
maso ga Aloni kabona, bamuwere-
7 zēnga. Era banākūmānga ebyo ye
byeyalagirwa, nebyo ekibina kyona
byekyalagirwa, mu maso gewema
eyokusisinkanirāngamu, [e] okukolā-
nga okuwereza okwomunyumba.
8 Era banākūmānga ebintu byona
ebyomuwema eyokusisinkanirānga-
mu, nebyo abāna ba Isiraeri byebā-
lagirwa, okukolānga okuwereza o-
9 kwomunyumba. Era [f] onowa Alo-
ni nabānabe Abalevi: bawere'dwa
dala ye kubwabāna ba Isiraeri.
10 Era ono'sāwo Aloni nabānabe, era
[g] banākūmānga obwakabona bwā-
bwe: [h] nomu'na'gwānga anāsembe-
rānga ana'tibwānga.
11 Awo Mukama nāgamba Musa nti
12 Nānge, laba, 'nze [k] nziye Abalevi
mu bāna ba Isiraeri mu kifo kyaba-
beryeberye aba'gulanda mu bāna
ba Isiraeri; Nabalevi banābānga
13 bānge: kubanga [l] ababeryeberye bo-
na bānge; [m] ku lunaku lwena'tira-
mu ababeryeberye bona munsi Ye-
misiri netukuliza ababeryeberye bo-
na mu Isiraeri, abantu era nensolo:
banābānga bānge; 'nzendi Mukama.
14 Awo Mukama nāgambira Musa
15 mu 'dūngu lya Sinai nti Bala abāna
ba Levi ngenyumba za bakitābwe
bweziri, ngenda zābwe bweziri:
[n] buli musaja eyakamaze omwezi
16 ogumu nokukirawo onobabala. Mu-
sa nābabala ngekigambo kya Mu-
kama bwekyali, nga bweyalagirwa.
17 Era [o] bano be bāna ba Levi ngama-
nya gābwe bwegali; Gerusoni ne
18 Kokasi ne Merali. Era gano ge
manya gabāna ba Gerusoni ngenda
zābwe bwezali; [p] Libuni ne Simei.
19 Nabāna ba Kokasi ngenda zābwe
bwezali; [r] Amulamu ne Izukali,
20 Kebuloni ne Uzieri. [s] Nabāna ba
Merali ngenda zābwe bwezali; Ma-
kali ne Musi. Ezo ze nda Zabalevi
ngenyumba za bakitābwe bwezali.
21 Mu Gerusoni mwe mwava enda
Yabalibuni, nenda Yabasimei: ezo
22 ze nda Zabagerusoni. Abo abāba-
libwa kubo ngomuwendo gwabasaja
bona bwegwali, abakamaze omwezi
ogumu nokukirawo, abo abābalibwa
23 kubo bāli kasānvu mu bitāno. [t] Enda
Zabagerusoni banāsīsirānga nyuma
wenyumba ku lui olwebugwanjuba.
24 Nomukulu wenyumba ya bakitābwe
Eyabagerusoni anābānga Eriasafu
25 mutabani wa Laeri. Era [u] abāna
ba Gerusoni kyebālagirwa mu wema
eyokusisinkanirāngamu kinābānga
[w] enyumba [y] newema, [z] ekigibi'kako,
[a] ne'gigi eryomulyāngo gwewema e-
yokusisinkanirāngamu, [b] nezitimbi-
26 bwa ezolu'gya, [c] ne'gigi eryomumu-
lyāngo gwolu'gya oluli ku nyumba
era olwetōlōla ekyōto, [d] nemigwa
gyalwo olwokuwereza kwalwo kwo-
na.
27 Ne mu [e] Kokasi mwe mwava enda
Yabamulamu, nenda Yabaizukali,
nenda Yabakebuloni, nenda Yabau-
28 zieri: ezo ze nda Zabakokasi. Ngo-
muwendo gwabasaja bona bwegwali
abakamaze omwezi ogumu nokukī-
rawo bāli kanāna mu lukāga abākū-
mānga awatukuvu webālagirwa.

[i] Kubal. 10. 25.
[k] Kuv. 38. 26. Kubal. 1. 46; 11. 21.
[l] Kubal. 1. 47.
[m] Kubal. 24. 2, 5, 6.
[a] Kuv. 6. 23.
[b] Kuv. 28. 41. Lev. 8.
[c] Lev. 10. 1. Kubal. 26. 61. 1 Byom. 24. 2.
[d] Kubal. 8. 6; 18. 2.
[e] Kubal. 1. 50; 8. 11, 15, 24, 26.
[f] Kubal. 8. 19; 18. 6.
[g] Kubal. 18. 7.
[h] lu. 38. Kubal. 1. 51; 16. 40.
[k] lu. 41. Kubal. 8. 16; 18. 6.
[l] Kuv. 13. 2. Lev. 27. 26. Kubal. 8. 16. Luk. 2. 23.
[m] Kuv. 13. 12, 15. Kubal. 8. 17.
[n] lu. 39. Kubal. 26. 62.
[o] Lub. 46. 11. Kuv. 6. 16. Kubal. 26. 57. 1 Byom. 6. 1, 16; 23. 6.
[p] Kuv. 6. 17.
[r] Kuv. 6. 18.
[s] Kuv. 6. 19.
[t] Kubal. 1. 53.
[u] Kubal. 4. 24-26.
[w] Kuv. 25. 9.
[y] Kuv. 26. 1.
[z] Kuv. 26. 7, 14.
[a] Kuv. 26. 36.
[b] Kuv. 27. 9.
[c] Kuv. 27. 16.
[d] Kuv. 35. 18.
[e] 1 Byom. 26. 23.

29 [f]Enda zabāna ba Kokasi banāsīsirānga ku lui olwewema olwobukika
30 obwadyo. Era omukulu wenyumba ya bakitābwe Eyabakokasi anābānga Erizafani mutabani wa Uzieri.
31 Era [g]kyebalagirwa kinābānga [i]sanduko, [k]nemeza, [l]nekikōndo, [m]nebyōto, nebintu ebyomuwatukuvu byebawerezesa, [n]ne'gigi nokuwere-
32 za kwalyo kwona. Ne Ereazali mutabani wa Aloni kabona yanābānga omukulu wabakulu Babalevi, ngalabirira abo abakūma awatukuvu webalagirwa.
33 Mu Merali mwe mwava enda Yabamakali, nenda Yabamusi: ezo ze
34 nda za Merali. Era abo abābalibwa kubo, ngomuwendo gwabasaja bona bwegwali, abakamaze omwezi ogumu nokukirawo, bāli kakāga mu
35 bibiri. Era omukulu wenyumba ya bakitābwe eyenda za Merali yali Zulieri mutabani wa Abikairi: [o]abo banāsīsirānga ku lui lwenyumba
36 olwobukika obwa kono. [p]Nomulimu ogulagirwa ogwabāna ba Merali gunābānga embawo ezenyumba, nemisituliro gyayo, nempagi zayo, nebinya byayo, nebintu byayo byo-
37 na, nokuwereza kwayo kwona; nempagi ezolu'gya olwetōlōla, nebinya byazo, neninga zazo, nemigwa gya-
38 zo. [r]Nabo abanāsīsirānga mu maso genyumba ku lui olwebuvanjuba, mu maso gewema eyokusisinkanirāngamu okwolekera enjuba ngevayo, banābānga Musa, ne Aloni ne batabanibe, nga [s]bakūma awatukuvu webalagirwa, [t]olwokulagirwa kwabāna ba Isiraeri; nomu'na'gwānga anāsemberānga ana'tibwānga.
39 [u]Bona abābalibwa ku Balevi, Musa ne Aloni bebābala olwekiragiro kya Mukama ngenda zābwe bwezali, abasaja bona abakamaze omwezi ogumu nokukirawo, bāli obukumi, bubiri mwenkumi biri.
40 Mukama nāgamba Musa nti Bala abasaja ababeryeberye bona ku bāna ba Isiraeri abakamaze omwezi ogumu nokukirawo, otwāle omuwe-
41 ndo gwamanya gābwe. Era olintwālira 'nze Abalevi ['nze Mukama] mu kifo kyababeryeberye bona ku bāna ba Isiraeri; nebisibo Byabalevi mu kifo kyemberyeberye zona ku bisibo byabāna ba Isiraeri.
42 Awo Musa nābala, nga Mukama bweyamulagira, ababeryeberye bo-
43 na ku bāna ba Isiraeri. Nabasaja bona ababeryeberye, ngomuwendo gwamanya bwegwali, abakamaze omwezi ogumu nokukirawo, abo ababālibwa kubo bāli obukumi bubiri mwenkumi biri mu bibiri mu nsānvu mu basatu.
44, 45 Mukama nāgamba Musa nti Twāla Abalevi mu kifo kyababeryeberye bona ku bāna ba Isiraeri nebisibo Byabalevi mu kifo kyebisibo byābwe: era Abalevi banābānga bā-
46 nge; 'nze Mukama. [w]Nolwokununula ababeryeberye babāna ba Isiraeri bibiri mu nsānvu mu basatu, abafi'kawo ku (muwendo) Gwabale-
47 vi, onosolōzānga [y]sekeri tāno buli muntu ngemitwe bwegiri; onozitwālānga nga sekeri eyomuwatukuvu bweri [z]sekeri ze gera abiri]:
48 era onowānga efeza enunula omuwendo gwābwe ogufi'kawo Aloni ne
49 batabanibe. Musa nābasolōzako efeza enunula abo abafi'kawo kwabo
50 abānunulibwa Nabalevi: ababeryeberye babāna ba Isiraeri beyasolōzako efeza; (sekeri) lukumi mu bisatu mu nkāga mu satu, nga sekeri
51 eyomuwatukuvu bweri: awo Musa nāwa Aloni ne batabanibe efeza enunula, ngekigambo kya Mukama bwekyali nga Mukama bweyalagira Musa.

4 Mukama nāgamba Musa ne Aloni
2 nti Mubale omuwendo gwabāna ba Kokasi ku bāna ba Levi, ngenda
3 zābwe bweziri, ngenyumba za bakitābwe bweziri, [a]abakamaze emyāka asatu nokukirawo okutūsa ku myāka atāno, bona abaingira mu kuwereza okwo, okukolānga omulimu mu wema eyokusisinkanirānga-
4 mu. [b]Guno gwe mulimu gwabāna ba Kokasi mu wema eyokusisinkanirāngamu, [c]ogwebintu ebitukuvu
5 enyo; olusīsira bwerunāsitulānga, Aloni anāingirānga nabānabe nebatimbulula [d]e'gigi eritimbibwa, nebalibi'ka ku [e]sanduko eyobujuli-
6 rwa: nebateka okwo amaliba geng'onge okubi'kako, nebālirira okwo olugoye olwa kaniki lwona, ne-
7 baingiza [f]emisituliro gyayo. Ne ku [g]meza eyemigati egyokulaga banāyālirāngako olugoye olwa kaniki nebateka okwo esowani, nebijiko, nebibya, nebikompe ebyokufukānga nabyo: nemigati egitavāngawo gi-
8 nābānga okwo: era banāyālirānga kubyo olugoye olumyufu, nebalusabikako olwo namaliba geng'onge agasabika, nebaingiza emisituliro
9 gyayo. Neba'dira olugoye olwa kaniki, nebasabika ku [i]kikōndo kyetabaza, [k]nebyetabaza byakyo, ne makansi yakyo, nesowani zakyo ezebisirīza, nebintu byakyo byona
10 ebyamafuta, byebakiwerezesa: nebakisiba kyo nebintu byakyo byona mu maliba geng'onge agasabika,
11 nebakiteka ku muti. Ne ku [l]kyōto ekya zabu banāyālirāngako olugoye olwa kaniki, nebalusabikako amaliba geng'onge agasabika, nebaingiza
12 emisituliro gyakyo: neba'dira ebintu byona ebyokuwereza, byebawe-

[f] Kubal. 1. 53.
[g] Kubal. 4. 15.
[i] Kuv. 25. 10.
[k] Kuv. 25. 23.
[l] Kuv. 25. 31.
[m] Kuv. 27. 1; 30. 1.
[n] Kuv. 26. 32.
[o] Kubal. 1. 53.
[p] Kubal. 4. 31, 32.
[r] Kubal. 1. 53.
[s] Kubal. 18. 5.
[t] lu. 7, 8.
[u] Kubal. 26. 62.
[w] Kuv. 13. 13. Kubal. 18. 15.
[y] Lev. 27. 6. Kubal. 18. 16.
[z] Kuv. 30. 13. Lev. 27. 25. Kubal. 18. 16. Ez. 45. 12.
[a] Kubal. 8. 24. 1 Byom. 23. 3; 24. 27.
[b] lu. 15.
[c] lu. 19.
[d] Kuv. 26. 31.
[e] Kuv. 25. 10, 16.
[f] Kuv. 25. 13.
[g] Kuv. 25. 23, 29, 30. Lev. 24. 6, 8.
[i] Kuv. 25. 31.
[k] Kuv. 25. 37, 38.
[l] Kuv. 30. 1, 3.

rezesa mu watukuvu, nebabisiba
mu lugoye olwa kaniki, nebabisabi-
kako amaliba geng'onge agasabika,
13 nebabiteka ku muti. Neba'gya e'vu
mu kyōto, nebakyālīrako olugoye
14 olwefulungu: nebakitekako ebintu
byakyo byona, byebawerezesa emi-
rimu gyakyo, emūmbiro, nebyoku-
kwasa enyama, nebijiko, nebibya,
ebintu byona ebyekyōto; nebakyā-
līrako amaliba geng'onge agasabi-
ka, nebaingiza emisituliro gyakyo.
15 Awo Aloni ne batabanibe bwebanā-
malirānga dala okusabika ku watu-
kuvu, nebintu byona ebyomuwatu-
kuvu, olusisira nga lunātera okusi-
tula; oluvanyuma [m] batabani ba
Kokasi nebalyoka ba'ja okubisitu-
la: naye [n] tebakomānga ku watu-
kuvu, baleme okufa. [o] Ebyo gwe
mugugu gwa batabani ba Kokasi
mu wema eyokusisinkanirāngamu.
16 Ne Ereazali mutabani wa Aloni kabo-
na byanāteresebwa binābānga [p] ma-
futa ga tabaza [r] nobubāne obwakalō-
sa, [s] nekiwebwayo ekyobu'ta ekitava-
wo, [t] namafuta agokufukako, anāte-
resebwānga ewema yona, nebigirimu
byona, awatukuvu nebintu byawo.
17 Mukama nāgamba Musa ne Alo-
18 ni nti Ekika ekyenyumba Zabako-
kasi temukisalako okuki'gya mu
19 Balevi: naye mubakole bwemutyo,
babēnga abalamu, balemēnga okufa,
ngabasemberera [u] ebintu ebitukuvu
enyo: Aloni ne batabanibe banāi-
ngirānga, nebalagira buli muntu o-
20 kuwerezakwe nomugugugwe: [w] na-
ye tebaingirānga na kamu ko'ka
kulaba watukuvu, baleme okufa.
21, 22 Mukama nāgamba Musa nti Ba-
la omuwendo gwabāna ba Gerusoni
nabo, ngenyumba za bakitābwe
23 bweziri, ngenda zābwe bweziri; a-
bakamaze emyāka asatu nokukira-
wo okutūsa ku myāka atāno boba
obala; bona abaingira okulwāna
olutalo olwo, okukola omulimu mu
24 wema eyokusisinkanirāngamu. Ku-
no kwe kuwereza kwenda Ezabage-
rusoni, mu kuwereza ne mu kusitu-
25 la emigugu: [y] banāsitulānga ama-
gigi agenyumba, newema eyokusi-
sinkanirāngamu, ebisabika kuyo,
namaliba geng'onge agagisabikako
wa'gulu, ne'gigi eryolu'gi lwewema
26 eyokusisinkanirāngamu; nezitimbi-
bwa ezolu'gya, ne'gigi eryolu'gi lwa
wankaki wolu'gya, oluli ku wema ne
ku kyōto enjui zona, nemigwa gya-
byo, nebintu byona ebyokuwereza
kwabyo, nemirimu gyona gyebinā-
kolānga, ebyo byebanāwerezānga.
27 Aloni ne batabanibe be banālagirā-
nga okuwereza kwona okwa bata-
bani ba Gerusoni, mu kusitula kwā-
bwe kwona ne mu kuwereza kwā-
bwe kwona: era mwe munābaga-
birānga okusitula kwābwe kwona
28 okubakukwasa. Okwo kwe kuwe-
reza kwenda za batabani ba Gerusoni mu wema eyokusisinkanirāngamu: nokulagirwa kwābwe kunābānga wansi womukono gwa Isamali mutabani wa Aloni kabona.
29 Batabani ba Merali, onobabala ngenda zābwe bweziri, ngenyumba za ba-
30 kitābwe bweziri; abakamaze emyāka asatu nokukirawo okutūsa emyāka atāno boba obala, buli aingira mu kuwereza, okukolānga omulimu ogwewema eyokusisinkanirāngamu.
31 Era [z] kino kye kiragiro ekyokusitula kwābwe, ngokuwereza kwābwe kwona bwekuli mu wema eyokusisinkanirāngamu; [a] embawo ezenyumba, nemisituliro gyayo, nempagi
32 zayo, nebinya byayo; nempagi ezolu'gya olwetōlōla, nebinya byazo, neninga zazo, nemigwa gyazo, wamu nebintu byazo byona, nokuwereza kwazo kwona: era munābagabirānga ngamanya gābwe bwegali [b] ebintu byebanālagirwānga byeba-
33 nāsitulānga. Okwo kwe kuwereza kwenda za batabani ba Merali, ngokuwereza kwābwe kwona bwekuli, mu wema eyokusisinkanirāngamu, wansi womukono gwa Isamali mutabani wa Aloni kabona.
34 Awo Musa ne Aloni nabakulu bekibīna nebabala batabani Babakokasi, ngenda zābwe bwezali, era ngenyumba za bakitābwe bwezali,
35 abāli bakamaze emyāka asatu nokukirawo okutūsa emyāka atāno, buli eyaingira mu kuwereza, okukolānga omulimu mu wema eyoku-
36 sisinkanirāngamu: era abo abābalibwa kubo ngenda zābwe bwezali bāli enkumi biri mu lusānvu mwa-
37 tāno. Abo be bābalibwa ku nda Ezabakokasi, bona abāwerezānga mu wema eyokusisinkanirāngamu, Musa ne Aloni bebābala ngekiragiro kya Mukama bwekyali mu mukono gwa Musa.
38 Nābo abābalibwa ku batabani ba Gerusoni, ngenda zābwe bwezali, era ngenyumba za bakitābwe bwe-
39 zali, abāli bakamaze emyāka asatu nokukirawo okutūsa emyāka atāno, buli eyaingira mu kuwereza, okukolānga omulimu mu wema eyokusisi-
40 nkanirāngamu, abo abābalibwa kubo, ngenda zābwe bwezali, ngenyumba za bakitābwe bwezali, bāli enku-
41 mi biri mu lusānvu mwasatu. Abo be bābalibwa ku nda za batabani ba Gerusoni, bona abāwerezānga mu wema eyokusisinkanirāngamu, Musa ne Aloni bebābala ngekiragiro kya Mukama bwekyali.
42 Nābo abābalibwa ku nda za batabani ba Merali, ngenda zābwe bwezali, ngenyumba za bakitābwe bwe-

[m] Kubal. 7, 9; 10. 21. Ma. 31. 9. 1 Byom. 15. 2, 15.
[n] 2 Sam. 6. 6, 7. 1 Byom. 13. 9, 10.
[o] Kubal. 3. 31.
[p] Kuv. 25. 6. Lev. 24. 2.
[r] Kuv. 30. 34.
[s] Kuv. 29. 40.
[t] Kuv. 30. 23.
[u] lu. 4.
[w] Kuv. 19. 21. 1 Sam. 6. 19.
[y] Kubal. 3. 25, 26.
[z] Kubal. 3. 36, 37.
[a] Kuv. 26. 15.
[b] Kuv. 38. 21.

zali, abakamaze emyāka asatu no-
kukirawo okutūsa emyāka atāno,
buli eyaingira mu kuwereza, okuko-
lānga omulimu mu wema eyokusi-
44 sinkanirāngamu, abo abābalibwa
kubo ngenda zābwe bwezali, bāli
45 enkumi biri mu bibiri. Abo be bā-
balibwa ku nda za batabani ba Me-
rali Musa ne Aloni bebābala ngeki-
ragiro kya Mukama bwekyali mu
mukono gwa Musa.
46 Abo bona abābalibwa ku Balevi,
Musa ne Aloni nabakulu ba Isiraeri
bebābala, ngenda zābwe bwezali,
era ngenyumba za bakitābwe bwe-
47 zali, abāli bakamaze emyāka asatu
nokukirawo okutūsa emyāka atāno,
buli eyaingira okukolānga omulimu
ogwokuwereza, nomulimu ogwoku-
situla emigugu mu wema eyokusi-
48 sinkanirāngamu, abo abābalibwa
kubo bāli kanāna mu bitāno mu
49 kināna. Ngekiragiro kya Mukama
bwekyali, bābalibwa nomukono gwa
Musa, buli muntu ngokuwerezakwe
bwekwali, era ngokusitulakwe bwe-
kwali: bwatyo bweyababala, nga
Mukama bweyalagira Musa.

5 2 Mukama nāgamba Musa nti La-
gira abāna ba Isiraeri, ba'gye mu
[a] lusīsira buli [a] mugenge, na buli
[b] muziku, na buli atali mulongōfu
3 [c] olwomufu: abasaja era nabakazi
munāba'gyāngamu, munābafulu-
myānga ebwēru wolusīsira; bale-
mēnga okwōnōna olusīsira lwābwe,
4 [d] lwentūlamu wakati. Abāna ba I-
siraeri nebakola bwebatyo, neba-
bafulumya ebwēru wolusīsira: nga
Mukama bweyagamba Musa, abāna
ba Isiraeri bwebākola bwebatyo.
5, 6 Mukama nāgamba Musa nti Ga-
mba abāna ba Isiraeri nti Omusaja
oba mukazi [e] bwanākolānga ekibi
kyona abantu kyebakola, okusobya
Mukama, omuntu oyo nābako omu-
7 sāngo; kale [f] banāyātulānga ekibi
kyebakoze: era anāliirānga dala
byona olwomusāngogwe, [g] na'sāko
nekitūndu kyabyo ekyokutāno, nā-
biwa oyo gwa'zi'zako omusāngo.
8 Naye omuntu oyo bwabānga talina
mugandawe gwebaīnza okuliira o-
lwomusāngo, ebyo byebaliwa olwo-
musāngo byebaliira Mukama binā-
bānga bya kabona; era [i] nendiga
enume eyokutāngirira, gyebanāmu-
9 tāngirizānga. Na buli [k] kiwebwayo
ekisitulibwa ku bintu byona ebitu-
kuvu ebyabāna ba Isiraeri, byeba-
letera kabona, kinābānga kikye.
10 Nebintu ebya buli muntu ebituku-
zibwa, binābānga bibye: ekintu kyo-
na omuntu yena kyanāwānga ka-
bona, [l] kinābānga kikye.
11 Mukama nāyogera ne Musa nti
12 Yogera nabāna ba Isiraeri, obaga-
mbe nti Omukazi womuntu yena
bwanākyāmānga, nāmusobyako,
13 [m] omusaja nāsula naye, nekikwe-
kebwa amaso ga 'bawe, nekikisi-
bwa, ye nāyōnōneka, newataba mu-
julirwa amulumiriza, 'sōnga teba-
14 musisinkaniri'za; omwoyo ogwo-
bu'gya negumu'jira, nākwatirwa
mukaziwe obu'gya, naye ngayōnō-
nese: oba omwoyo ogwobu'gya bwe-
gunāmu'jirānga, nākwatirwa mu-
kaziwe obu'gya, 'sō naye nga tayō-
15 nōnese: kale omusaja anāletānga
mukaziwe eri kabona, nāmuletera
ekitonekye, ekitūndu ekyekumi e-
kya efa ekyobu'ta obwa sayiri; ta-
fukāngako mafuta gona, 'sō tate-
kāngako mugavu; kubanga kye ki-
webwayo ekyobu'ta olwobu'gya, e-
kiwebwayo ekyobu'ta ekyoku'juki-
za, [n] eki'jukiza obutali butūkirivu.
16 Awo kabona anāmusembezānga, nā-
17 muteka mu maso ga Mukama: ka-
bona na'dira ama'zi amatukuvu
mu kintu ekyebūmba; ne ku nfūfu
eri wansi mu wema kabona anā-
18 tōlāngako, nāgiteka mu ma'zi: ka-
bona nāteka omukazi mu maso ga
Mukama nābi'kula ku nviri ezoku-
mutwe gwomukazi, nāmukwasa mu
ngalo ekiwebwayo ekyobu'ta ekyo-
ku'jukiza, kye kiwebwayo ekyobu-
'ta ekyobu'gya: era kabona anā-
kwatānga mu mukonogwe ama'zi
19 agakāwa agaleta ekikolimo: awo
kabona anāmulaizānga, nāgamba
omukazi nti Obanga tewali musaja
eyasula nāwe, 'sō tokyāmānga eri
obutali bulongōfu, [o] ngofugibwa 'ba-
lo, ama'zi gano agakāwa agaleta
20 ekikolimo tegakubērako: naye oba-
nga wakyāma, ngofugibwa 'balo, era
ngoyōnōnese, era omusaja omulala
obanga yasula nāwe atali 'balo:
21 awo kabona anālaizānga omukazi
ekirairo ekyokukolima, kabona nā-
gamba omukazi nti Mukama aku-
fūle ekikolimo nekirairo mu bantu-
bo, Mukama bwakōzimbyānga eki-
sāmbikyo, nātumbīza olubutolwo;
22 nama'zi gano agaleta ekikolimo
[p] ganāgenda mu byendabyo, nega-
tumbīza olubutolwo, negakōzimbya
ekisāmbikyo: omukazi nāyogera nti
23 Amina, Amina. Awo kabona anā-
wandikānga ebikolimo ebyo mu ki-
tabo, nābyozako nama'zi agakāwa:
24 nānywesa omukazi ama'zi agakāwa
agaleta ekikolimo: ama'zi agaleta
ekikolimo negaingira muye nega-
25 kāwa. Awo kabona ana'gyānga e-
kiwebwayo ekyobu'ta ekyobu'gya
mu mukono gwomukazi, nāwūba
ekiwebwayo ekyobu'ta mu maso ga
26 Mukama, nākireta eri ekyōto: [r] ka-
bona na'dira olubatu olwobu'ta o-
buwebwayo, okuba eki'jukizo kya-
bwo, nābwōkera ku kyōto, oluva-

[a] Lev. 13. 3, 46. Kubal. 12. 14.
[b] Lev. 15. 2.
[c] Lev. 21. 1. Kubal. 9. 6, 10; 19. 11, 13; 31. 19.
[d] Lev. 26. 11, 12. 2 Kol. 6. 16.
[e] Lev. 6. 2, 3.
[f] Lev. 5. 5; 26. 40. Yos. 7. 19.
[g] Lev. 6. 5.
[i] Lev. 6. 6, 7; 7. 7.
[k] Kuv. 29. 28. Lev. 6. 17, 18, 26; 7. 6, 7, 9, 10, 14. Kubal. 18. 8, 9, 19. Ma. 18. 3, 4. Ez. 44. 29, 30.
[l] Lev. 10. 13.
[m] Lev. 18. 20.
[n] 1 Basek. 17. 18.
[o] Bal. 7. 2.
[p] Zab. 109. 18.
[r] Lev. 2. 2, 9.

nyuma nānywesa omukazi ama'zi
27 ago. Awo bwanāmalānga okumu-
nywesa ama'zi, kale olunātukānga,
bwanābānga ayōnōnese, era nga-
sobe'za ku 'bawe, ama'zi agaleta
ekikolimo ganāingirānga muye ne-
gakāwa, nolubutolwe nerutumbīra,
nekisāmbikye nekikōzimba: nomu-
kazi anābānga kikolimo mu bantu-
28 be. Era omukazi bwanābānga ta-
yōnōnese, naye nga mulongōfu;
kale tabengako kigambo, nokuba
29 aliba lubuto. Eryo lye tēka eryo-
bu'gya, omukazi ngafugibwa'bawe
30 bwanākyāmānga nāyōnōneka: oba
omwoyo ogwobu'gya bweguna'jirā-
nga omusaja, nākwatirwa mukazi-
we obu'gya; awo anātekānga omu-
kazi mu maso ga Mukama, ne ka-
bona anāmukolerānga etēka eryo
31 lyona. Omusaja nātabako butali
butūkirivu, nomukazi oyo anābā-
ngako obutali butūkirivubwe.

6 Mukama nāyogera ne Musa nti
2 Yogera nabāna ba Isiraeri, oba-
gambe nti Omusaja oba mukazi
[a] bwaneyamānga obweyamo kubu-
bwe ye'ka, obweyamo obwomuwō-
3 nge, okwewōnga eri Mukama: [b] a-
neyāwulānga nomwenge nekitamī-
za: tanywānga ku mwenge omukā-
tūfu, newakuba'de ekitamīza aki-
kātūfu, 'sō tanywānga ku ma'zi ge-
zabibu, 'sō talyānga zabibu mbisi
4 newakuba'de enkalu. Enaku zona
ezokwewōngakwe talyānga kintu
ekiva ku muzabibu, newakuba'de
5 ensigo newakuba'de ebikuta. E-
naku zona ezobweyamobwe obwo-
kwewōnga [c] akamwāno tekaitānga
ku mutwegwe: okutūsa enaku lwe-
zinātukirirānga, zeyewōngeramu e-
ri Mukama, anābānga mutukuvu,
anālekānga emivūmbo gyenviri e-
6 zokumutwegwe okukula. Enaku
zona zeyewōngeramu eri Mukama,
7 [d] tasembererānga mulāmbo. [e] Te-
yefūlānga atali mulongōfu lwa ki-
tāwe, newakuba'de lwa nyina, ne-
wakuba'de lwa mugandawe, newa-
kuba'de lwa mwanyina, bwebanā-
fānga: kubanga okwewōngakwe eri
8 Katonda kuli ku mutwegwe. Ena-
ku zona ezokwewōngakwe aba mu-
9 tukuvu eri Mukama. Era omuntu
yena bwanāfānga amāngu enyo nga-
mulirānye naye nāyōnōna omutwe
ogwokwewōngakwe; kale [f] anā-
mwānga omutwegwe ku lunaku o-
lwokulongōsebwakwe, ku lunaku
olwomusānvu kwanāgumwerānga.
10 Ne ku [g] lunaku olwomunāna anā-
letānga bukamukukulu bubiri, oba
amaiba amato abiri, eri kabona, ku
mulyāngo gwewema eyokusisinka-
11 nirāngamu; awo kabona anāwā-
ngayo akamu okuba ekiwebwayo
olwekibi, nakokubiri okuba ekiwe-
bwayo ekyōkebwa, nāmutāngirira,
kubanga yayōnōna olwabafu, nā-
tukuza omutwegwe ku lunaku olwo.
12 Era anāwōngānga eri Mukama e-
naku ezokwewōngakwe, nāleta o-
mwāna gwendiga omulume ogutu-
namala mwāka gumu okuba ekiwe-
bwayo olwomusāngo: naye enaku
ezisose zinābānga zifu'de, kubanga
okwewōngakwe kwayōnōneka.
13 Era lino lye tēka eryomuwōnge,
enaku ezokwewōngakwe bwezinā-
tukirirānga: anāletebwānga ku mu-
lyāngo gwewema eyokusisinkani-
14 rāngamu: nāwayo ekitonekye eri
Mukama, omwāna gwendiga omu-
lume ogumu ogutanamala mwāka
gumu ogutaliko bulema okuba e-
kiwebwayo ekyōkebwa, nomwāna
gwendiga omulūsi ogumu ogutana-
mala mwāka gumu ogutaliko bu-
lema okuba ekiwebwayo olwekibi,
nendiga enume emu eteriko bulema
okuba [i] ebiwebwayo olwemirembe,
15 neki'bo ekyemigati egitazimbulu-
kuswa, [k] ebitole ebyobu'ta obulūngi
obutabu'dwamu amafuta, nemigati
egyempewere egitazimbulukuswa
[l] egisigibwako amafuta, nobu'ta
bwako obuwebwayo, [m] nebyoku-
16 nywa byako ebiwebwayo. Awo ka-
bona anābyānjulānga mu maso ga
Mukama, nāwayo kyawayo olweki-
17 bi, nekyo kyawayo ekyōkebwa: nā-
wayo endiga enume okuba sadaka
eyebiwebwayo olwemirembe eri Mu-
kama, awamu neki'bo ekyemigati
egitazimbulukuswa: era kabona a-
nāwāngayo nobu'ta obuwebwayo
bwako, nebyokunywa byako ebiwe-
18 bwayo. Era omuwōnge anāmwe-
rānga omutwe ogwokwewōngakwe
ku mulyāngo gwewema eyokusisi-
nkanirāngamu, na'dira enviri ezo-
kumutwe ogwokwewōngakwe, nā-
ziteka mu muliro oguli wansi wa
sadaka eyebiwebwayo olwemire-
19 mbe. Awo kabona anātwālānga
[n] omukono omufumbe ogwendiga
enume, nekitole kimu ekitazimbu-
lukuswa ngaki'gya mu ki'bo, no-
mugati ogwempewere gumu ogutaz-
imbulukuswa, [o] nābiteka mu ngalo
zomuwōnge, ngamaze okumwa (o-
20 mutwe) ogwokwewōngakwe: awo
kabona anābiwūbawūbānga okuba
ekiwebwayo ekiwūbibwawūbibwa
mu maso ga Mukama; ebyo [p] bya-
yāwulirwa kabona, awamu nekifuba
ekiwūbibwawūbibwa nekisāmbi e-
kisitulibwa: oluvanyuma omuwō-
nge nālyoka aīnza okunywa omwe-
21 nge. Eryo lye tēka eryomuwōnge
eyeyama obweyamo, nekitonekye
kyawa Mukama olwokwewōnga-
kwe, obuta'sāko ebyo byaīnza oku-
funa: ngobweyamobwe bwaneya-

[a] Lev. 27. 2. Balam. 13. 5. Bik. 21. 23. Bal. 1. 1.
[b] Am. 2. 12. Luk. 1. 15.
[c] Balam. 16. 17. 1 Sam. 1. 11.
[d] Lev. 21. 11. Kubal. 19. 11, 16.
[e] Lev. 21. 1, 2, 11. Kubal. 9. 6.
[f] Bik. 18. 18; 21. 24.
[g] Lev. 5. 7; 14. 22.
[i] Lev. 3. 6.
[k] Lev. 2. 4.
[l] Kuv. 29. 2.
[m] Kubal. 15. 5, 7, 10.
[n] 1 Sam. 2. 15
[o] Kuv. 29. 23, 24.
[p] Kuv. 29. 27, 28.

[r] Lev. 9. 22. 1 Byom. 23. 13.
[s] Zab. 121. 7.
[t] Yok. 17. 11.
[t] Zab. 31. 16; 67. 1; 80. 3. 7, 19; 119. 35.
Dan. 9. 17.
[u] Lub. 43. 29.
[w] Zab. 4. 6.
[y] Yok. 14. 27.
2 Bas. 3. 16
[z] Ma. 28. 10.
2 Byom. 7. 14.
Is. 43. 7.
Dan. 9. 18, 19.
[a] Zab. 115. 12.

mānga bwebunābānga, bwekityo bwekimugwānira okukola ngetēka eryokwewōngakwe bweriri.
22 Mukama nāyogera ne Musa nti
23 Yogera ne Aloni ne batabanibe nti Bwemutyo [r] bwemunāsabirānga omukisa abāna ba Isiraeri; munābagambānga nti
24 Mukama akuwe omukisa, [s] akukūme:
25 Mukama [t] akwākize amasoge, [u] akukwatirwe ekisa:
26 Mukama [w] akuimusize obwenyibwe, [y] akuwe emirembe.
27 Bwebatyo [z] bwebanātekānga erinya lyānge ku bāna ba Isiraeri; [a] nānge nābawānga omukisa.

7 Awo olwātuka ku lunaku Musa lweyamalirako okusimba enyumba, era ngamaze okugifukako amafuta nokugitukuza, nebintu byayo byona, nekyōto nebintu byakyo byona, era ngamaze okubifukako amafuta
2 nokubitukuza; awo abakulu ba Isiraeri, emitwe gyenyumba za bakitābwe, nebawayo; abo be bāli abakulu bebika, abo be bāfugānga abo
3 abābalibwa: nebaleta ekitone kyābwe mu maso ga Mukama, amagāli amabi'keko mukāga, nente kumi na biri; egāli erimu lya bakulu ki-'na babirye era ki'nomu ente: nebabyānjula mu maso genyumba.
4, 5 Mukama nāgamba Musa nti Kitōle gyebali, biberēnga bya kukola omulimu ogwokuwereza ogwomuwema eyokusisinkanirāngamu; era onobiwa Abalevi, buli muntu ngo-
6 kuwerezakwe bwekuli. Musa nātōla amagāli nente, nābiwa Abale-
7 vi. Amagāli abiri nente nya [a] byeyawa batabani ba Gerusoni, ngo-
8 kuwereza kwābwe bwekwali: [b] namagāli ana nente munāna [c] byeyawa batabani ba Merali, ngokuwereza kwābwe bwekwali, wansi womukono gwa Isamali mutabani wa Alo-
9 ni kabona. Naye batabani ba Kokasi teyabawako: kubanga [d] okuwereza okwomuwatukuvu kwali kwābwe; bākusitulirānga ku bibe-
10 gabega byābwe. Awo abakulu nebawayo [e] olwokuwōnga ekyōto ku lunaku lwekyafukirwako amafuta, abakulu nebawayo ekirabo kyābwe
11 mu maso gekyōto. Mukama nāgamba Musa nti Banāwāngayo ekitone kyābwe, buli mukulu ku lunakulwe, olwokutukuza ekyōto.
12 Noyo eyawayo ekitonekye ku lunaku olwoluberyeberye yali [f] Nakusoni mutabani wa Aminadabu owo-
13 mukika kya Yuda: nekitonekye kyali sowani emu ya feza, obuzito bwayo (sekeri) kikumi mwasatu, ekibya kimu ekya feza ekya sekeri nsānvu, nga [g] sekeri eyomuwatukuvu bweri; byōmbi nga biju'de obu-'ta obulūngi obutabu'dwamu amafuta okuba ekiwebwayo [i] ekyobu'ta;
14 ekijiko kimu ekya zābu ekya (seke-
15 ri) kumi, ekiju'de [k] obubāne; [l] ente enume envubuka emu, endiga enume emu, omwāna gwendiga omulume ogumu ogutanamala mwāka gumu, okuba ekiwebwayo ekyōkebwa;
16 embuzi enume emu okuba [m] ekiwe-
17 bwayo olwekibi; era okuba [n] sadaka eyebiwebwayo olwemirembe, ente biri, endiga enume tāno, embuzi enume tāno, abāna bendiga abalume batāno abatanamala mwāka gumu: ekyo kye kyali ekitone kya Nakusoni mutabani wa Aminadabu.
18 Ku lunaku olwokubiri Nesaneri mutabani wa Zuali, omukulu wa I-
19 sakali, nāwayo: yawayo okuba ekitonekye esowani emu eya feza, obuzito bwayo (sekeri) kikumi mwasatu, ekibya kimu ekya feza eya sekeri ensānvu, nga sekeri eyomuwatukuvu bweri; byōmbi nga biju'de obu'ta obulūngi obutabu'dwamu amafuta okuba ekiwebwayo ekyobu-
20 'ta; ekijiko kimu ekya zābu ekya (sekeri) kumi, ekiju'de obubāne;
21 ente enume envubuka emu, endiga enume emu, omwāna gwendiga omulume ogumu ogutanamala mwāka gumu, okuba ekiwebwayo ekyō-
22 kebwa; embuzi enume emu okuba
23 ekiwebwayo olwekibi; era okuba sadaka eyebiwebwayo olwemirembe, ente biri, endiga enume tāno, embuzi enume tāno, abāna bendiga abalume batāno abatanamala mwāka gumu: ekyo kye kyali ekitone kya Nesaneri mutabani wa Zuali.
24 Ku lunaku olwokusatu Eriabu mutabani wa Keroni, omukulu wa-
25 bāna ba Zebuluni (nāwayo): ekitonekye kyali sowani emu eya feza, obuzito bwayo (sekeri) kikumi mwasatu, ekibya kimu ekya feza ekya sekeri ensānvu, nga sekeri eyomuwatukuvu bweri; byōmbi nga biju-'de obu'ta obulūngi obutabu'dwamu amafuta okuba ekiwebwayo ekyobu-
26 'ta; ekijiko kimu ekya zābu ekya (sekeri) kumi, ekiju'de obubāne;
27 ente envubuka emu, endiga enume emu, embuzi enume emu, omwāna gwendiga omulume ogumu ogutanamala mwāka gumu, okuba ekiwe-
28 bwayo ekyōkebwa; embuzi enume emu okuba ekiwebwayo olwekibi;
29 era okuba sadaka eyebiwebwayo olwemirembe, ente biri, endiga enume tāno, embuzi enume tāno, abāna bendiga abalume batāno abatanamala mwāka gumu: ekyo kye kyali ekitone kya Eriabu mutabani wa Keroni.
30 Ku lunaku olwokuna Erizuli mu-

[a] Kubal. 4. 25.
[b] Kubal. 4. 31.
[c] Kubal. 4. 33.
[d] Kubal. 4. 15.
[e] Ma. 20. 5. 1 Basek. 8. 63. 2 Byom. 7. 5, 9. Ez. 6. 16.
[f] Kubal. 2. 3.
[g] Kuv. 30. 13.
[i] Lev. 2. 1.
[k] Kuv. 30. 34.
[l] Lev. 1. 2.
[m] Lev. 4. 23.
[n] Lev. 3. 1.

tabani wa Sedeuli, omukulu wabā-
31 na ba Leubeni, (nāwayo): ekitonekye kyali sowani emu eya feza, obuzito bwayo (sekeri) kikumi mwasatu, ekibya kimu ekya feza ekya sekeri ensānvu, nga sekeri eyomuwatukuvu bweri; byōmbi nga biju-'de obu'ta obulūngi obutabu'dwamu amafuta okuba ekiwebwayo e-
32 kyobu'ta; ekijiko kimu ekya zābu ekya (sekeri) kumi, ekiju'de obubā-
33 ne; ente envubuka emu, endiga enume emu, omwāna gwendiga omulume ogumu ogutanamala mwāka gumu, okuba ekiwebwayo ekyōke-
34 bwa; embuzi enume emu okuba e-
35 kiwebwayo olwekibi; era okuba sadaka eyebiwebwayo olwemirembe, ente biri, endiga enume tāno, embuzi enume tāno, abāna bendiga abalume batāno abatanamala mwāka gumu: ekyo kye kyali ekitone kya Erizuli mutabani wa Sedeuli.

36 Ku lunaku olwokutāno Serumieri mutabani wa Zulisadai, omukulu
37 wabāna ba Simeoni, (nāwayo): ekitonekye kyali sowani emu eya feza, obuzito bwayo (sekeri) kikumi mwasatu, ekibya kimu ekya feza ekya sekeri nsānvu, nga sekeri eyomuwatukuvu bweri; byōmbi nga biju-'de obu'ta obulūngi obutabu'dwamu amafuta okuba ekiwebwayo ekyo-
38 bu'ta; ekijiko kimu ekya zābu ekya (sekeri) kumi, ekiju'de obubā-
39 ne; ente envubuka emu, endiga enume emu, omwāna gwendiga omulume ogumu ogutanamala mwāka gumu, okuba ekiwebwayo ekyōke-
40 bwa; embuzi enume emu okuba e-
41 kiwebwayo olwekibi; nokuba sadaka eyebiwebwayo olwemirembe, ente biri, endiga enume tāno, embuzi enume tāno, abāna bendiga abalume batāno abatanamala mwāka gumu: ekyo kye kyali ekitone kya Serumieri mutabani wa Zulisadai.

42 Ku lunaku olwomukāga Eriasafu mutabani wa Deweri, omukulu wa-
43 bāna ba Gadi, (nāwayo): ekitonekye kyali sowani emu eya feza, obuzito bwayo (sekeri) kikumi mwasatu, ekibya kimu ekya feza ekya sekeri nsānvu, nga sekeri eyomuwatukuvu bweri; byōmbi nga biju'de obu-'ta obulūngi obutabu'dwamu amafuta okuba ekiwebwayo ekyobu'ta;
44 ekijiko kimu ekya zābu ekya sekeri
45 kumi, ekiju'de obubāne; ente envubuka emu, endiga enume emu, omwāna gwendiga omulume ogumu ogutanamala mwāka gumu, okuba
46 ekiwebwayo ekyōkebwa; embuzi enume emu okuba ekiwebwayo olwe-
47 kibi; nokuba sadaka eyebiwebwayo olwemirembe, ente biri, endiga enume tāno, embuzi enume tāno, abāna bendiga abalume batāno abatanamala mwāka gumu: ekyo kye kyali ekitone kya Eriasafu mutabani wa Deweri.

48 Ku lunaku olwomusānvu Erisama mutabani wa Amikudi omukulu
49 wabāna ba Efulaimu, (nāwayo); ekitonekye kyali sowani emu eya feza, obuzito bwayo (sekeri) kikumi mwasatu, ekibya kimu ekya feza ekya sekeri nsānvu, nga sekeri eyomuwatukuvu bweri; byōmbi nga biju'de obu'ta obulūngi obutabu-'dwamu amafuta okuba ekiwebwa-
50 yo ekyobu'ta; ekijiko kimu ekya zābu ekya (sekeri) kumi ekiju'de
51 obubāne; ente envubuka emu, endiga enume emu, omwāna gwendiga omulume ogumu ogutanamala mwāka gumu, okuba ekiwebwa-
52 yo ekyōkebwa; embuzi enume emu
53 okuba ekiwebwayo olwekibi; nokuba sadaka eyebiwebwayo olwemirembe, ente biri, endiga enume tāno, embuzi enume tāno, abāna bendiga abalume batāno abatanamala mwāka gumu: ekyo kye kyali ekitone kya Erisama mutabani wa Amikudi.

54 Ku lunaku olwomunāna Gamalieri mutabani wa Pedazuli, omukulu wabāna ba Manase, (nāwayo):
55 ekitonekye kyali sowani emu eya feza, obuzito bwayo (sekeri) kikumi mwasatu, ekibya kimu ekya feza ekya sekeri nsānvu, nga sekeri eyomuwatukuvu bweri; byōmbi nga biju'de obu'ta obulūngi obutabu-'dwamu amafuta okuba ekiwebwa-
56 yo ekyobu'ta; ekijiko kimu ekya zābu ekya (sekeri) kumi, ekiju'de
57 obubāne; ente envubuka emu, endiga enume emu, omwāna gwendiga omulume ogumu ogutanamala mwāka gumu, okuba ekiwebwayo ekyō-
58 kebwa; embuzi enume emu okuba
59 ekiwebwayo olwekibi; nokuba sadaka eyebiwebwayo olwemirembe, ente biri, endiga enume tāno, embuzi enume tāno, abāna bendiga abalume batāno abatanamala mwāka gumu: ekyo kye kyali ekitone kya Gamalieri, mutabani wa Pedazuli.

60 Ku lunaku olwomwenda Abidani mutabani wa Gideoni, omukulu wa-
61 bāna ba Benyamini, (nāwayo): ekitonekye kyali sowani emu eya feza, obuzito bwayo (sekeri) kikumi mwasatu, ekibya kimu ekya feza ekya sekeri nsānvu, nga sekeri eyomuwatukuvu bweri; byōmbi nga biju-'de obu'ta obulūngi obutabu'dwamu amafuta okuba ekiwebwayo ekyo-
62 bu'ta; ekijiko kimu ekya (sekeri)
63 kumi, ekiju'de obubāne; ente envubuka emu, endiga enume emu, omwāna gwendiga omulume ogumu ogutanamala mwāka gumu, okuba
64 ekiwebwayo ekyōkebwa; embuzi e-

nume emu okuba ekiwebwayo o-
65 lwekibi; nokuba sadaka eyebiwebwayo olwemirembe, ente biri, endiga enume tāno, embuzi enume tāno, abāna bendiga abalume batāno abatanamala mwāka gumu; ekyo kye kyali ekitone kya Abidani mutabani wa Gideoni.
66 Ku lunaku olwekumi Akiezeri mutabani wa Amisadai, omukulu
67 wabāna ba Dani, (nāwayo): ekitonekye kyali sowani emu eya feza, obuzito bwayo (sekeri) kikumi mwasatu, ekibya kimu ekya feza ekya sekeri nsānvu, nga sekeri eyomuwatukuvu bweri; byōmbi nga biju-'de obu'ta obulūngi obutabu'dwamu amafuta okuba ekiwebwayo ekyo-
68 bu'ta; ekijiko kimu ekya zābu ekya (sekeri) kumi, ekiju'de obubāne;
69 ente envubuka emu, endiga enume emu, omwāna gwendiga omulume ogumu ogutanamala mwāka gumu,
70 okuba ekiwebwayo ekyōkebwa; embuzi enume emu okuba ekiwe-
71 bwayo olwekibi; nokuba sadaka eyebiwebwayo olwemirembe, ente biri, endiga enume tāno, embuzi enume tāno, abāna bendiga abalume batāno abatanamala mwāka gumu: ekyo kye kyali ekitone kya Akiezeri mutabani wa Amisadai.
72 Ku lunaku olwekumi nolumu Pagieri mutabani wa Okulani, omukulu wabāna ba Aseri, (nāwayo):
73 ekitonekye kyali sowani emu eya feza, obuzito bwayo (sekeri) kikumi mwasatu, ekibya kimu ekya feza ekya sekeri nsānvu, nga sekeri eyomuwatukuvu bweri; byōmbi nga biju'de obu'ta obulūngi obutabu-'dwamu amafuta okuba ekiwebwayo
74 ekyobu'ta; ekijiko kimu ekya zabu ekya (sekeri) kumi, ekiju'de obu-
75 bāne; ente envubuka emu, endiga enume emu, omwāna gwendiga omulume ogumu ogutanamala mwāka gumu, okuba ekiwebwayo ekyō-
76 kebwa; embuzi enume emu okuba
77 ekiwebwayo olwekibi; nokuba sadaka eyebiwebwayo olwemirembe, ente biri, endiga enume tāno, embuzi enume tāno, abāna bendiga abalume batāno abatanamala mwāka gumu: ekyo kye kyali ekitone kya Pagieri mutabani wa Okulani.
78 Ku lunaku olwekumi nebiri Akira mutabani wa Enani, omukulu
79 wabāna ba Nafutali, (nāwayo); ekitonekye kyali sowani emu eya feza, obuzito bwayo (sekeri) kikumi mwasatu, ekibya kimu ekya feza ekya sekeri nsānvu, nga sekeri eyomuwatukuvu bweri; byōmbi nga biju'de obu'ta obulūngi obutabu-'dwamu amafuta, okuba ekiwebwa-
80 yo ekyobu'ta; ekijiko kimu ekya zābu ekya (sekeri) kumi ekiju'de
81 obubāne; ente envubuka emu, endiga enume emu, omwāna gwendiga omulume ogumu ogutanamala mwāka gumu, okuba ekiwebwayo
82 ekyōkebwa; embuzi enume emu
83 okuba ekiwebwayo olwekibi; nokuba sadaka eyebiwebwayo olwemirembe, ente biri, endiga enume tāno, embuzi enume tāno, abāna bendiga abalume batāno abatanamala mwāka gumu: ekyo kye kyali ekitone kya Akira mutabani wa Enani.
84 Kuno kwe kwali okutukuza ekyōto, ku lunaku kwekyafukirwako amafuta mu mikono gyabakulu ba Isiraeri: esowani kumi na biri eza feza, ebibya kumi na bibiri ebya feza, ebijiko kumi na bibiri ebya
85 zābu: buli sowani eya feza (sekeri) kikumi mwasatu, na buli kibya (sekeri) nsānvu: efeza yona eyebintu (sekeri) enkumi biri mu bina, nga
86 sekeri eyomuwatukuvu bweri; ebijiko ebya zābu kumi na bibiri, ebiju'de obubāne, buli kijiko (sekeri) kumi, nga sekeri eyomuwatukuvu bweri: zābu yona eyomu-
87 bijiko (sekeri) kikumi mwabiri: ente zona okuba ekiwebwayo ekyōkebwa kumi na biri, endiga enume kumi na biri, abāna bendiga abalume abatanamala mwāka gumu kumi na babiri, nobu'ta bwabyo obuwebwayo: nembuzi enume okuba ekiwebwayo olwekibi kumi na
88 biri: nente zona okuba sadaka eyebiwebwayo olwemirembe ente abiri mu nya, endiga enume nkāga, embuzi enume nkāga, abāna bendiga abalume abatanamala mwāka gumu nkāga. Okwo kwe kwali okutukuza ekyōto, bwekyamala oku-
89 fukibwako amafuta. Awo Musa bweyaingira mu wema eyokusisinkanirāngamu [o] okwogera naye, nālyoka awulira [p] E'dobozi eryo nga lyogera naye nga liima wa'gulu ku ntebe eyokusāsira eyali ku sanduko eyobujulirwa, wakati wa bakerubi bōmbi: nāyogera naye.

[o] Kuv. 33. 9, 11. Kubal. 12. 8.
[p] Kuv. 25. 22.

8 Mukama nāyogera ne Musa nti
2 Yogera ne Aloni omugambe nti
[a] Bwonokolēzānga etabaza, etabaza omusānvu zināyākirānga mu maso
3 gekikōndo. Aloni nākola bwatyo; yakolēza etabaza zakyo (okwākirānga) mu maso gekikōndo, nga
4 Mukama bweyalagira Musa. [b] Era guno gwe gwali omulimu ogwekikōndo, mulimu gwa zābu mpēse; okutūka ku ntobo yakyo, nokutūka ku bimuli byakyo, kyali mulimu muwēse: ngekyokulabirako bwekyali Mukama kyeyalaga Musa, bwatyo bweyakola ekikōndo.
5, 6 Mukama nāgamba Musa nti Yāwula Abalevi mu bāna ba Isiraeri,

[a] Kuv. 25. 37; 40. 25.
[b] Kuv. 25. 31.

7 obalongōse. Era bwonobakola bwo-
ti okubalongōsa: mānsira kubo
[c] Kubal. 19. 9, 17, 18. [c] ama'zi agokutāngirira, era [d] aka-
[d] Lev. 14. 8, 9. mwāno bakaise ku mubiri gwābwe
gwona, boze engoye zābwe, berō-
8 ngōse. Kale batwāle ente envu-
[e] Lev. 2. 1. buka, [e] nekiwebwayo kyako ekyo-
bu'ta, obu'ta obulūngi obutabu'dwa-
mu amafuta, nente envubuka eyo-
kubiri gitwāle okuba ekiwebwayo
[f] Kuv. 29. 4; 40. 12. 9 olwekibi. Awo [f] onoyānjula Aba-
levi mu maso gewema eyokusisi-
[g] Lev. 8. 3. nkanirāngamu: [g] nokung'anya eki-
bīna kyona ekyabāna ba Isiraeri:
10 noyānjula Abalevi mu maso ga Mu-
[i] Lev. 1. 4. kama: abāna ba Isiraeri [i] nebateka
11 emikono gyābwe ku Balevi: Aloni
nāwayo Abalevi mu maso ga Mu-
kama okuba ekiwebwayo ekiwūbi-
bwawūbibwa, kubwabāna ba Isi-
raeri, babērēnga abokukola okuwe-
12 reza kwa Mukama. Abalevi neba-
teka emikono gyābwe ku mitwe
gyente: nāwe oweyo emu okuba
ekiwebwayo olwekibi, neyokubiri
okuba ekiwebwayo ekyōkebwa, eri
Mukama, okutāngirira Abalevi.
13 Noteka Abalevi mu maso ga Aloni
ne mu maso ga batabanibe, noba-
wayo okuba ekiwebwayo ekiwūbi-
14 bwawūbibwa eri Mukama. Bwotyo
bwonoyāwula Abalevi mu bāna ba
[k] Kubal. 3. 45; 16. 9. Isiraeri: Nabalevi banābānga [k] bā-
15 nge. Oluvanyuma Abalevi neba-
lyoka baingira okukolānga okuwe-
reza okwomuwema eyokusisinkani-
rāngamu: nāwe onobalongōsa, no-
bawayo okuba ekiwebwayo ekiwū-
16 bibwawūbibwa. Kubanga bawere-
'dwayo dala gyendi mu bāna ba
[l] Kubal. 3. 12, 45. Isiraeri; [l] nabetwālira mu kifo kya-
bo bona aba'gula nda, be baberye-
berye ku bāna ba Isiraeri bona.
[m] Kuv. 13. 2, 12, 13, 15. Kubal. 3. 13. Luk. 2. 23. 17 [m] Kubanga ababeryeberye bona mu
bāna ba Isiraeri bānge, obanga mu-
ntu obanga nsolo: ku lunaku kwe-
18 nakubira ababeryeberye bona mu-
nsi Yemisiri nabetukuliza. Era
natwāla Abalevi mu kifo kyababe-
ryeberye bona mu bāna ba Isiraeri.
[n] Kubal. 3. 9. 19 Era [n] nawa Abalevi okuba ekirabo
eri Aloni neri batabanibe nga mba-
'gya mu bāna ba Isiraeri, okuko-
lānga okuwereza kwabāna ba Isi-
raeri mu wema eyokusisinkanirā-
ngamu, nokutāngirirānga abāna ba
[o] Kubal. 1, 53; 16. 46; 18. 5. 2 Byom. 26. 16. Isiraeri: [o] walemēnga okuba eki-
bonyobonyo kyona mu bāna ba Isi-
raeri, abāna ba Isiraeri nga base-
20 mbera mu watukuvu. Bwatyo Musa
bweyakola Abalevi ne Aloni, neki-
bīna kyona ekyabāna ba Isiraeri:
nga byona bwebyali Mukama bye-
yalagira Musa ku Balevi, bwebatyo
21 abāna ba Isiraeri bwebābakola. A-
balevi neberongōsa mu kibi, neboza
engoye zābwe; Aloni nābawayo o-
kuba ekiwebwayo ekiwūbibwawū-
bibwa mu maso ga Mukama; Aloni
22 nābatāngirira okubalongōsa. Awo
oluvanyuma Abalevi nebalyoka bai-
ngira okukolānga okuwereza kwā-
bwe mu wema eyokusisinkanirā-
ngamu mu maso ga Aloni, ne mu
maso ga batabanibe: nga Mukama
bweyali alagi'de Musa ku Balevi,
bwebatyo bwebābakola.
23, 24 Mukama nāgamba Musa nti Bi-
no bye bya Balevi: [p] abakamaze [p] Kubal. 4. 3. 1 Byom. 23. 3, 24, 27.
emyāka abiri mwetāno nokukirawo
banāingirānga okulwānira olutalo
mu mulimu ogwomuwema eyoku-
25 sisinkanirāngamu: era bwebanā-
wezānga emyāka atāno, banāleke-
rānga awo okulwānira mu mulimu,
26 nga tebakyawereza; naye banāko-
lerānga wamu ne baganda bābwe
mu wema eyokusisinkanirāngamu,
okukūma byebateresebwa, nga te-
bawereza kuwereza kwona. Bwo-
tyo bwonokola Abalevi mwebyo bye-
bateresebwa.

9 Mukama nāgambira Musa mu 'dū-
ngu lya Sinai, mu mwezi ogwolu-
beryeberye ogwomwāka ogwokubiri
nga bamaze okuva munsi Yemisiri,
2 nti Era abāna ba Isiraeri bakwa-
tēnga Okuitako mu ntūko zakwo
3 ezalagirwa. Ku lunaku olwekumi
nenya olwomwezi guno, akawungēzi,
kwemunākukwatirānga mu ntūko
zakwo ezalagirwa: ngamatēka ga-
kwo gona nobulōmbolōmbo bwa-
kwo bwona bwebuli, bwemunāku-
4 kwatānga bwemutyo. Musa nāga-
mba abāna ba Isiraeri bakwatēnga
5 Okuitako. [a] Nebakwatira Okuitako [a] Yos. 5. 10.
mu (mwezi) ogwoluberyeberye, ku
lunaku olwekumi nenya olwomwe-
zi, akawungēzi, mu 'dūngu lya Si-
nai: nga byona bwebyali Mukama
byeyalagira Musa, bwebatyo bwe-
6 bākola abāna ba Isiraeri. Awo ne-
wabawo abantu abāli nga si [b] balo-
ngōfu olwomulāmbo gwomuntu, no-
butaīnza nebataīnza kukwatira Kui-
tako ku lunaku olwo: [c] neba'ja mu
maso ga Musa ne Aloni ku lunaku
7 olwo: abantu abo nebamugamba
nti Tetuli balongōfu olwomulāmbo
gwomuntu: ekituziiza kiki obuta-
wayo kitone kya Mukama mu ntūko
8 zakyo mu bāna ba Isiraeri? Musa
nābagamba nti Musoke muleke;
ndyoke [d] mpulire Mukama kyanā-
lagira ku'mwe.
9 Mukama nāgamba Musa nti
10 Gamba abāna ba Isiraeri nti Omu-
ntu yena ku'mwe oba ku mirembe
gya'mwe bwanābānga si mulongōfu
olwomulāmbo, oba bwanābānga ali
mu lugendo ewala, naye anākwa-
11 tānga Okuitako eri Mukama: mu
mwezi ogwokubiri ku [e] lunaku o-
lwekumi nenya akawungēzi kwe-

[b] Kubal. 5. 2; 19. 11, 16. Yok. 18. 28.
[c] Kuv. 18. 15, 19, 26. Kubal. 27. 2.
[d] Kubal. 27. 5.
[e] 2 Byom. 30. 2, 15.

banākukwatirānga; [f] banākulyānga
nemigati egitazimbulukuswa nenva
12 ezikāwa: [g] tebasigazāngako okutūsa
enkya, 'sō [i] tebamenyānga gūmba
lyakwo: [k] ngetēka lyona Eryokui-
tako bweriri bwebanākukwatānga
13 bwebatyo. Naye omuntu omulo-
ngōfu 'sō atali mu lugendo, nāleka
okukwata Okuitako, [l] obulamu o-
bwo bunāzikirizibwānga mu ba-
ntube: kubanga [m] tawa'deyo kitone
kya Mukama mu ntūko zakyo eza-
lagirwa, omuntu oyo anābāngako
14 ekibikye. Era omugenyi bwanā-
tūlānga mu'mwe, nāyagala okukwa-
ta Okuitako eri Mukama; ngetēka
Eryokuitako nobulōmbolōmbo bwa-
kwo bwebuli, bwanākolānga bwatyo:
[n] munābānga netēka limu eri omu-
genyi era neri oyo eyazālirwa munsi.
15 Awo [o] ku lunaku enyumba kwe-
yasimbirwa ekire nekibi'ka ku nyu-
mba, ye wema eyobujulirwa: era
[p] akawungēzi nekiba ku nyumba
ngekifananyi kyomuliro, okutūsa
16 enkya. Bwekyabānga bwekityo e-
naku zona: ekire kyagibi'kāngako,
17 nekifananyi kyomuliro kiro. Era
[r] buli ekire lwekya'gyibwāngakō ku
Wema, awo abāna ba Isiraeri neba-
lyoka batambula: ne mu kifo ekire
mwekyabērānga, awo abāna ba Isi-
18 raeri webāsīsirānga. Abāna ba I-
siraeri bātambulānga lwa kiragiro
kya Mukama, era bāsīsirānga lwa
kiragiro kya Mukama: [s] ekisēra
kyona ekire kyekyamalānga ku nyu-
19 mba bātūlānga mu lusīsira. Era e-
kire bwekyalwānga enaku nyingi ku
nyumba, awo abāna ba Isiraeri ne-
bakwatānga ekiragiro kya Mukama,
20 nebatatambula. Era olusi ekire
kyamalānga enaku ntono ku nyu-
mba; awo ngekiragiro kya Muka-
ma bwekyali nebatūlānga mu lusī-
sira, era ngekiragiro kya Mukama
21 bwekyali bātambulānga. Era olu-
si ekire kyabāngako okusoka aka-
wungēzi okutūsa enkya; era ekire
bwekya'gyibwāngako enkya nebata-
mbula: oba (bwekyabāngako) emi-
sana nekiro, ekire bwekya'gyibwā-
22 ngako, nebatambula. Obanga na-
ku biri obanga mwezi obanga mwā-
ka, ekire bwekyalwānga ku nyu-
mba, nga kibēra okwo, abāna ba I-
siraeri [t] nebatūlānga mu lusīsira,
nebatatambula: naye bwekya'gyi-
23 bwāngako. nebatambulānga. Bāsī-
sirānga lwa kiragiro kya Mukama,
era bātambulānga lwa kiragiro kya
Mukama: bākwatānga ebyo Muka-
ma byeyakūtira, olwekiragiro kya
Mukama mu mukono gwa Musa.

10 2 Mukama nāgamba Musa nti We-
kolere amakondēre abiri ga fe-
za; onogakola nomulimu omuwē-
se: era ganābānga gyoli ga [a] kuita
kibīna, era ga kutambuza nsīsira.
3 Era [b] bwebanāgafūwānga, ekibīna
kyona kinākung'anirānga gyoli ku
mulyāngo gwewema eyokusisinka-
4 nirāngamu. Era bwebanāfūwānga
erimu lyo'ka, kale abakulu, [c] emi-
twe gyenkumi za Isiraeri, banāku-
5 ng'anirānga gyoli. Era bwemunā-
gafūwānga okugalaya, [d] ensīsira e-
ziri ku lui olwebugwanjuba zināta-
6 mbulānga. Era bwemunāgafūwā-
nga okugalaya omulūndi ogwoku-
biri, ensīsira eziri ku lui olwobuki-
ka obwadyo zinātambulānga: ba-
nāgafūwānga okugalaya olwokuta-
7 mbula kwābwe. Naye ekibīna bwe-
kinābānga kya kukung'anyizibwa,
munāfūwānga, naye temugalayā-
8 nga. Ne [e] batabani ba Aloni, baka-
bona, banāfūwānga amakondēre;
era ganābānga gyemuli tēka erita-
li'gwāwo mumirembe gya'mwe gyo-
9 na. Era bwemunātabālānga munsi
ya'mwe omulabe [f] abajōga, kale mu-
nāfūwānga amakondēre okugalaya;
era [g] muna'jukirwānga mu maso ga
Mukama Katonda wa'mwe, era mu-
nālokokānga mu balabe ba'mwe.
10 Era [h] ku lunaku olwesanyu lya'mwe,
ne ku mbaga za'mwe ezalagirwa,
nemyezi gya'mwe wegināsokerānga,
munāfūwānga amakondēre ago ku
biwebwayo bya'mwe ebyōkebwa ne
ku sadaka ezebya'mwe ebiwebwa-
yo olwemirembe; era ganābānga
gyemuli ki'jukizo mu maso ga Ka-
tonda wa'mwe: 'nze Mukama Ka-
tonda wa'mwe.
11 Awo olwātuka mu mwāka ogwo-
kubiri, mu mwezi ogwokubiri, ku
lunaku olwabiri olwomwezi, ekire
[k] neki'gyibwa kungulu ku wema e-
12 yobujulirwa. Abāna ba Isiraeri
[l] nebasitula ngebiramago byābwe
bwebyali nebava [m] mu 'dūngu lya
Sinai; ekire nekīimirira mu [n] 'dū-
13 ngu lya Palani. Nebasoka okusitu-
la ngekiragiro kya Mukama bwekya-
14 li mu mukono gwa Musa. Ebendera
eyolusīsira olwabāna ba Yuda
[o] nekulembera nesitula nge'gye lyā-
bwe bweryali: nomukulu we'gye-
rye yali [p] Nakusoni mutabani wa
15 Aminadabu. Nomukulu we'gye lye-
kika kyabāna ba Isakali yali Nesa-
16 neri mutabani wa Zuali. Nomuku-
lu we'gye lyekika kyabāna ba Ze-
buluni yali Eriabu mutabani wa
17 Keroni. [r] Enyumba nesimbulibwa;
batabani ba Gerusoni ne batabani
ba Merali, [s] abetikānga enyumba,
18 nebasitula. [t] Ebendera yolusīsira
lwa Leubeni netambula nge'gye lyā-
bwe bweryali: nomukulu we'gye-
rye yali Erizuli mutabani wa Se-
19 deuli. Nomukulu we'gye lyekika
kyabāna ba Simeoni yali Serumie-

[f] Kuv. 12. 8.
[g] Kuv. 12. 10.
[i] Kuv. 12. 46. Yok. 19. 36.
[k] Kuv. 12. 43.
[l] Lub. 17. 14. Kuv. 12. 15.
[m] lu. 7.
[n] Kuv. 12. 49.
[o] Kuv. 40. 34. Nek. 9. 12, 19. Zab. 78.14.
[p] Kuv. 13. 21; 40. 38.
[r] Kuv. 40. 36. Kubal. 10. 11, 33, 34. Zab. 80. 1.
[s] 1 Kol. 10. 1.
[t] Kuv. 10. 36, 37.

[a] Is. 1. 13.
[b] Yer. 4. 5. Yo. 2. 15.
[c] Kuv. 18. 21. Kubal. 1. 16; 7. 2.
[d] Kubal. 2. 3.
[e] Kubal. 31. 6. Yos. 6. 4. 1 Byom. 15. 24. 2 Byom. 13. 12.
[f] Balam. 2. 18; 4. 3. 1 Sam. 10. 18. Zab. 106. 42.
[g] Zab. 106. 4.
[h] Kubal. 29. 1. Lev. 23. 24. 1 Byom. 15. 24. 2 Byom. 5. 12; 7. 6; 29. 26. Ezer. 3. 10. Nek. 12. 35. Zab. 81. 3.
[k] Kubal. 9. 17.
[l] Kuv. 40. 36. Kubal. 2. 9, 16, 24, 31.
[m] Kuv. 19. 1. Kubal. 1. 1; 9. 5.
[n] Lub. 21. 21. Kubal. 12. 16; 13. 3, 26. Ma. 1. 1.
[o] Kubal. 2. 3, 9.
[p] Kubal. 1. 7.
[r] Kubal. 1. 51.
[s] Kubal. 4. 2, 31; 7. 6-8.
[t] Kubal. 2. 10, 16.

20 ri mutabani wa Zulisadai. Nomukulu we'gye lyekika kyabāna ba Gadi yali Eriasafu mutabani wa De-
21 weri. Abakokasi nebetika nga basitu'de [u] awatukuvu: (bali) nebasimbānga enyumba bo nga tebanatū-
22 ka. [w] Ebendera eyolusīsira lwabāna ba Efulaimu nesitula nge'gye lyābwe bweryali: nomukulu we-'gyerye yali Erisama mutabani wa
23 Amikudi. Nomukulu we'gye lyekika kyabāna ba Manase yali Gama-
24 lieri mutabani wa Pedazuli. Nomukulu we'gye lyekika kyabāna ba Benyamini yali Abidani mutabani
25 wa Gideoni. [y] Ebendera yolusīsira lwabāna ba Dani, eyasembānga ensīsira zona, nesitula nge'gye lyābwe bweryali: nomukulu we'gyerye yali Akiezeri mutabani wa Ami-
26 sadai. Nomukulu we'gye lyekika kyabāna ba Aseri yali Pagieri mu-
27 tabani wa Okulani. Nomukulu we-'gye lyekika kyabāna ba Nafutali
28 yali Akira mutabani wa Enani. Okwo kwe kwali okutambula kwabāna ba Isiraeri nge'gye lyābwe bweryali; nebasitula.
29 Awo Musa nāgamba Kobabu mutabani wa [z] Leweri Omumidiani, muko'domi wa Musa, nti Tutambula okugenda mu kifo Mukama kye-
yayogerako nti [a] Ndikibawa: 'jāngu 'gwe ogende na'fe, na'fe [b] tunākukolānga bulūngi: kubanga [c] Mukama yayogera ebirūngi ku Isirae-
30 ri. Nāmugamba nti Si'ja kugenda: naye na'dayo munsi yewa'fe neri
31 enda zānge. Nāgamba nti Totuleka, nkwegairi'de; kubanga 'gwomanyi bwetuba tusīsirānga mu 'dūngu, era onobānga gyetuli mu [d] ki-
32 fo kyamaso. Kale olunātukānga, bwonogenda na'fe, wewawo, olunātukānga [e] buli birūngi byona Mukama byanātukolānga 'fe, ebyo tunākukolānga nāwe.
33 Nebasitula nebava ku [f] lusozi lwa Mukama okutambula olugendo olwenaku esatu; nesanduko eyendagāno ya Mukama [g] nebakulembera olugendo olwenaku esatu okubononyeza ekifo ekyokuwu'muliramu.
34 [i] Nekire kya Mukama kyabānga kubo emisana, bwebāsitulānga okuva mu lusīsira.
35 Awo olwātukānga esanduko bweyasitulwānga Musa nāyogera nti [k] Golokoka, ai Mukama, abalabebo basasānyizibwe; nabo abakukyāye
36 ba'duke mu masogo. Era bweyaīmirirānga nāyogera nti Komawo, ai Mukama, eri obukumi obwenkumi za Isiraeri.

11 Abantu nebaba nga [a] bemulugunya, (nga bogera) bubi mu matu ga Mukama: Mukama bweyabawulira obusūngubwe nebubūbūka; [b] omuliro gwa Mukama negwōkya mubo, negulya ku nkomerero yolusī-
2 sira. Abantu nebakābira Musa; Musa [c] nāsaba Mukama, omuliro
3 negukakana. Ekifo ekyo nekitūmibwa erinya Tabera: kubanga omuliro gwa Mukama gwayōkya mubo.
4 Awo ekibīna ekyabasenze ekyali mubo nebatanula okwegomba: nabāna ba Isiraeri nabo nebakāba amaziga nate, nebagamba nti [d] Ani
5 anātuwa enyama okulya? [e] Tu'jukira ebyenyanja byetwalīrānga obwerēre mu Misiri; wu'ju nensu'ju ne-
6 nva nobutūngulu nebyokulīra: naye kakano [f] obulamu bwa'fe bukali-'de dala; tewali kintu na katono: tetulina kintu kyetuba twesiga wa-
7 bula emanu eno. Era [g] emanu yali ng'anga ensigo za jada, nekifananyi kyayo ngekifananyi kya [i] be-
8 dola. Abantu nebatambulatambula, nebagikung'anya nebagisera ku mengo, oba nebagisekulira mu binu, nebagifumba mu ntamu, nebagi-'gyamu emigati: [k] nokuwoma kwayo kwali ng'anga okuwoma kwama-
9 futa amagya. Era [l] omusulo bwegwagwānga ku lusīsira ekiro, ema-
10 nu negwānga kugwo. Musa nāwulira abantu nga bakāba amaziga mu nda zābwe zona, buli muntu ku mulyāngo gwewemaye: obusūngu bwa Mukama nebubūbūka nyo; Musa
11 nānyīga. [m] Awo Musa nāgamba Mukama nti Kiki ekikukoze'za obubi omu'duwo? era kiki ekindobe-'de obutalaba kisa mu masogo, noku'sāko nonzi'sāko omugugu gwa-
12 bantu bano bona? 'Nze nali olubuto lwa bantu bano bona? 'nze nabazāla, nokugamba nong'amba nti [n] Basitule mu kifubakyo nga kitāwe womwāna omulezi bwasitula omwāna ayonka, okubatwāla munsi [o] gye-
13 walairira bajaja bābwe? [p] Nandi-'gye wa 'nze enyama okugabira abantu bano bona? kubanga bankābira nga bogera nti Tuwe enyama
14 tulye. [r] 'Nze siīnza kusitula bantu bano bona nze'ka, kubanga bainze
15 okunzitowerera. Era bwononkola bwotyo, [s] nzi'tira dala mangwāgo, nkwegairi'de, obanga ndabye ekisa mu masogo; 'neme okulaba enaku zānge.
16 Mukama nāgamba Musa nti Nkung'anyiza [t] abasaja usānvu abokubaka'de ba Isiraeri, bomanyi okuba abaka'de babantu nabakulu abanābafugānga; obalete ku wema eyokusisinkanirāngamu, baīmirire eyo
17 wamu nāwe. [u] Nānge na'ka nenjogerera nāwe eyo: era [w] nātōla ku mwoyo oguli ku'gwe, nenguteka kubo; nabo banāsitulānga omugu-

[u] Kubal. 4. 4, 15; 7. 9.
[w] Kubal. 2. 18, 24.
[y] Kubal. 2. 25, 31.
[z] Kuv. 2. 18.
[a] Lub. 12. 7.
[b] Balam. 1. 16; 4. 11.
[c] Lub. 32. 12. Kuv. 3. 8; 6. 7, 8.
[d] Yob. 29. 15.
[e] Balam. 1. 16.
[f] Kuv. 3. 1.
[g] Yos. 3. 3, 4, 6. Zab. 132. 8.
[i] Kuv. 13. 21. Nek. 9. 12, 19.
[k] Zab. 68. 1, 2; 132. 8.
[a] Ma. 9. 22.
[b] Zab. 106. 18.
[c] Yak. 5. 16.
[d] Zab. 78. 18; 106. 14. 1 Kol. 10. 6.
[e] Kuv. 16. 3.
[f] Kubal. 21. 5.
[g] Kuv. 16. 14, 31.
[i] Lub. 2. 12.
[k] Kuv. 16. 31.
[l] Kuv. 16. 13, 14.
[m] Ma. 1. 12.
[n] Is. 40. 11.
[o] Lub. 26. 3; 50. 24. Kuv. 13. 5.
[p] Mat. 15. 33. Ma'k. 8. 4.
[r] Kuv. 18. 18.
[s] 1 Basek. 19. 4. Yon. 4. 3.
[t] Kuv. 24. 1, 9.
[u] Iu. 25. Kuv. 19. 20.
[w] 1 Sam. 10. 6. 2 Basek. 2. 15. Nek. 9. 20. Is. 44. 3. Yo. 2. 28.

gu gwabantu wamu nāwe, olemēnga
18 okugusitula 'gwe we'ka. Era gamba abantu nti [y] Mwetukulize olunaku olwenkya, era mulirya enyama: kubanga mukābi'de amaziga
[z] mu matu ga Mukama nga mwogera nti Ani alituwa enyama okulya? kubanga [a] twali bulūngi mu Misiri: Mukama kyaliva abawa
19 enyama, nemulya. Temulirīrako lunaku lumu, newakuba'de enaku ebiri, newakuba'de enaku etāno, newakuba'de enaku ekumi, newa-
20 kuba'de enaku abiri; naye [b] mwezi mulāmba, okutūsa lwerifulumira mu nyindo za'mwe, nemuginyiwa: kubanga mugānyi Mukama ali mu-'mwe, nemukābira amaziga mu masoge nga mwogera nti [c] Ekyatu'gya
21 ki mu Misiri? Musa nāgamba nti [d] Abantu bendimu wakati, be basaja abatambula nebigere obusirīvu mukāga; nāwe ogambye nti Ndibawa enyama balīreko omwezi o-
22 mulāmba. [e] Banāba'tirānga endiga nente okubamalānga? oba balibakung'anyiza ebyenyanja byona ebyomunyanja okubamalānga?
23 Mukama nāgamba Musa nti [f] Omukono gwa Mukama guimpawa'de? kakano onolaba obanga [g] ekigambo kyānge kinātukirira gyoli
24 nantiki siwewawo. Musa nāfuluma nābūlira abantu ebigambo bya Mukama: nākung'anya abasaja nsānvu abokubaka'de babantu, naba-
25 'sāwo okwetōlōla Ewema. Mukama na'kira mu kire nāyogera naye, nātōla ku mwoyo ogwali kuye, nāguteka ku baka'de ensānvu: awo olwātuka omwoyo bwegwatūla kubo [i] nebalagula, naye nebakomya
26 awo. Naye nemusigala mu lusīsira abasaja babiri, erinya lyomu Eridadi, nerinya lyomulala Medadi: omwoyo negutūla kubo; era bāli ku muwendo gwabo abāwandikibwa, naye bāli [k] tebafulumye okugenda ku Wema: nebalagulira mu
27 lusīsira. Omulenzi na'duka nābūlira Musa nāgamba nti Eridadi ne Me-
28 dadi balagulira mu lusīsira. Yosuwa mutabani wa Nuni, omuwereza wa Musa, omu ku basajabe abalōnde, na'damu nāgamba nti Mu-
29 kamawānge Musa, [l] bagāne. Musa nāgamba nti Obu'gya bukuku'te kulwānge? [m] abantu bona aba Mukama singa bana'bi, Mukama singa
30 abatekako omwoyogwe! Musa neyegendera mu lusīsira, ye naba-
31 ka'de ba Isiraeri. [n] Empewo nefuluma eri Mukama, nereta obugubi okuva ku nyanja, nebugwisa mu lusīsira, ngolugendo olwolunaku olumu ku lui luno, nolugendo olwolunaku olumu ku lui luli, okwetōlōla olusīsira, ngemikono ebiri oku-
32 tūka ku 'taka webwali. Abantu nebagolokoka nebazibya olunaku olwo, nebakēsa obu'de, nebazibya obu'de obwenkya, nebakung'anya obugubi: eyakung'anya obutono, yakung'anya [o] komeri kumi: nebabweyanikira wonawona okwetōlōla
33 olusīsira. [p] Enyama bweyali ngekyali wakati mu manyo gābwe, nga tebanaba kugigāya, obusūngu bwa Mukama nebubūbūka ku bantu, Mukama nākuba abantu ekibonyo-
34 bonyo kinene nyo. Ekifo ekyo nekitūmibwa erinya Kibirosikatava: kubanga webazīka abantu abe-
35 gomba. Abantu [r] nebasitula Ekibirosikatava nebatambula nebagenda Ekazerosi; nebatūla Ekazerosi.

12 Awo Miryamu ne Aloni nebogera obubi ku Musa olwomukazi Omukusi gweyali awasi'za: kubanga
[a] yali awasi'za omukazi Omukusi.
2 Nebogera nti Mazima Mukama yayogera ne Musa ye'ka? era [b] teyayogera na'fe? Mukama nābiwulira.
3 Era omusaja Musa yali muwōmbēfu nyo, okusinga abantu bona abāli
4 kunsi yona. [c] Mukama nāyogera mangwāgo ne Musa ne Aloni ne Miryamu nti Mufulume mwensatule mu'je ku wema eyokusisinkanirāngamu. Abo bonsatule nebafu-
5 luma. Mukama na'kira mu mpagi eyekire, nāimirira ku mulyāngo Gwewema, nāita Aloni ne Miryamu: bōmbi nebafuluma. Nāyogera
6 nti Muwulire 'no ebigambo byānge: obanga munābānga mū'mwe na'bi, 'nze Mukama netegēzānga gyali mu [d] kwolesebwa, nāyogererānga naye
7 mu [e] kirōto. [f] Omu'du wānge Musa si bwali bwatyo; oyo [g] mwesigwa
8 mu nyumba yānge yona: oyo nāyogerānga naye [i] akamwā nakamwā, [k] mu lwatu, 'sō si mu bigambo bya ngero; [l] nokufanana kwa Mukama anākulabānga: kale ekyabalobera ki [m] okutya okwogera obu-
9 bi ku mu'du wānge, ku Musa? Obusūngu bwa Mukama nebubūbūka
10 kubo; neyegendera. Ekire nekiva wa'gulu ku Wema; era, [n] laba, Miryamu nābako [o] ebigenge, ngomuzira: Aloni nātunulira Miryamu, era, laba, ngaliko ebigenge.
11 Aloni nāgamba Musa nti Ai mukama wānge, nkwegairi'de, [p] totutekako kibi, kubanga tukoze ebyobusirusiru era nga tukoze ekibi.
12 Nkwegairi'de aleme okuba ngomufu, omubirigwe nga gwōnōneseko ekitūndu bwava mu lubuto lwa
13 nyina. Musa nākābira Mukama ngayogera nti Muwonye, ai Kato-
14 nda, nkwegairi'de. Mukama nāgamba Musa nti [r] Kitāwe singa amuwāndi'de amalusu obulusu mu

y Kuv. 19. 10.
z Kuv. 16. 7.
a Bik. 7. 39.
b Zab. 78, 29; 106. 15.
c Kubal. 21. 5.
d Lub. 12. 2.
e 2 Basek. 7. 2. Mat. 15. 33. Ma'k. 8. 4. Yok. 6. 7, 9.
f Is. 50. 2; 59. 1.
g Kubal. 23. 19. Ez. 12. 25; 24. 14.
i 1 Sam. 10. 5, 6, 10; 19. 20, 21, 23. Yo. 2. 28. Bik. 2. 17, 18. 1 Kol. 14. 1.
k 1 Sam. 20. 26. Lev. 36. 5.
l Ma'k 9. 38. Luk. 9. 49. Yok. 3. 26.
m 1 Kol. 14. 5.
n Kuv. 16. 13. Zab. 78. 26–28; 105. 40.
o Kuv. 16. 36. Ez. 45. 11.
p Zab. 78. 30, 31.
r Kubal. 33. 17.
a Kuv. 2. 21.
b Mi. 6. 4.
c Zab. 76. 9.
d Yob. 33. 15. Ez. 1. 1. Dan. 8. 2; 10. 8, 16, 17. Luk. 1. 11, 22. Bik. 10, 11, 17; 22. 17, 18.
e Lub. 31. 10, 11. 1 Basek. 3. 5. Mat. 1. 20.
f Zab. 105. 26.
g Beb. 3. 2, 5.
i Kuv. 33. 11. Ma. 34. 10.
k 1 Kol. 13. 12.
l Kuv. 33. 19.
m 2 Pet. 2. 10. Yud. 8.
n Ma. 24. 9.
o 2 Basek. 5. 27; 15. 5. 2 Byom. 26. 19, 20.
p 2 Sam. 19. 19; 24. 10. Nge. 30. 32.
r Beb. 12. 9.

maso, ensonyi tezandimukwati'de
enaku musānvu? [s] asibirwe ebwēru
wolusīsira enaku musānvu, kale
oluvanyuma alyoke aingizibwe na-
15 te. [t] Miryamu nāsibirwa ebwēru
wolusīsira enaku musānvu: abantu
nebatatambula okutūsa Miryamu
16 lweyaingizibwa nate. Awo oluva-
nyuma abantu nebasitula [u] Ekaze-
rosi nebatambula nebasīsira mu
'dūngu lya Palani.

13 Awo Mukama nāgamba Musa
2 nti [a] Tuma abantu bake'te ensi
ya Kanani, gyempa abāna ba Isirae-
ri: muna'gya omuntu ku buli kika
kya bakitābwe nemumutuma, buli
3 muntu omukulu mubo. Awo Musa
nābatuma ngaima mu [b] 'dūngu lya
Palani ngekiragiro kya Mukama
bwekyali: bona abasaja abāli emi-
4 twe gyabāna ba Isiraeri. Namanya
gābwe ge gano: ku kika kya Leu-
beni, Semuwa mutabani wa Zakula.
5 Ku kika kya Simeoni, Safati muta-
6 bani wa Koli. Ku [c] kika kya Yuda,
7 [d] Kalebu mutabani wa Yefune. Ku
kika kya Isakali, Igali mutabani wa
8 Yusufu. Ku kika kya Efulaimu,
9 [e] Kosea mutabani wa Nuni. Ku
kika kya Benyamini, Paluti muta-
10 bani wa Lafu. Ku kika kya Zebu-
luni, Gadieri mutabani wa Sodi.
11 Ku kika kya Yusufu, kye kika kya
Manase, Gadi mutabani wa Susi.
12 Ku kika kya Dani, Amieri mutaba-
13 ni wa Gemali. Ku kika kya Ase-
ri, Sesula mutabani wa Mikaeri.
14 Ku kika kya Nafutali, Nakabi mu-
15 tabani wa Vofesi. Ku kika kya
Gadi, Geweri mutabani wa Maki.
16 Ago ge manya gabantu Musa beya-
tuma okuke'ta ensi. Musa nātūma
[f] Kosea mutabani wa Nuni Yosuwa.
17 Musa nābatuma okuke'ta ensi ya
Kanani, nābagamba nti Mwāmbu-
kire mu 'kubo lino eryobukika o-
18 bwadyo [g] mulinye ku nsozi: mu-
lengere ensi bweri; nabantu abagi-
tūlamu obanga ba mānyi obanga
banafu, obanga batono obanga ba-
19 ngi; era ensi bweri gyebatūlamu,
obanga nūngi obanga mbi; nebibu-
ga bwebiri byebatūlamu, obanga
20 mu nsisira, obanga mu bigo; era
ensi bweri, obanga [i] ng'imu obanga
nkalu, obanga mulimu emiti obanga
temuli. Era [k] mugume omwoyo,
nemuleta ku bibala byensi. Era
ebiro byali biro bya zabibu ezisoka
21 okwengera. Awo nebāmbuka, ne-
bake'ta ensi okuva ku [l] 'dūngu lya
Zini okutūka [m] Erekobu, okutūsa
22 woingirira Ekamasi. Nebāmbu-
kira obukika obwadyo, nebatūka
Ekebuloni; era [n] Akimani, Sesai,
ne Talamai, abāna ba Anaki, bāli
bali eyo. [Era [o] Kebuloni kyali
kyakamaze emyāka musānvu oku-
zimbibwa, nebalyoka bazimba [p] Zo-
23 ani ekiri mu Misiri.] [r] Nebatūka
mu kiwōnvu Esukoli, nebatemayo
e'tabi eryaliko ekirīmba kimu ekya
zabibu, nebakisitulira ku musitu-
liro abantu babiri; era (bāleta) ne
ku makomamawānga, ne ku tini.
24 Ekifo ekyo nekiitibwa ekiwōnvu
Esukoli, olwekirīmba abāna ba Isi-
25 raeri kyebātemayo. Awo nebako-
mawo nga bamaze okuke'ta ensi
26 enaku ana nga ziisewo. Nebatūka
neba'ja eri Musa neri Aloni neri
ekibīna kyona ekyabāna ba Isirae-
ri, mu 'dūngu lya Palani, [s] Eka-
desi; nebaba'diza ebigambo bo ne-
kibīna kyona, nebabalaga ebibala
27 byensi. Nebamubūlira nebagamba
nti Twatūka munsi gyewatutuma,
era mazima ekulukuta [t] namata no-
mubisi gwenjuki; era [u] bino bye
28 bibala byayo. Naye [w] abantu aba-
tūla munsi ba mānyi, nebibuga bi-
riko enkomera, binene nyo: era
nate twalabayo abāna ba Anaki.
29 [y] Amaleki atūla munsi eyobukika
obwadyo: Nomukiti, Nomuyebusi,
Nomwamoli, batūla ku nsozi: No-
mukanani atūla kumpi nenyanja,
era ku lubalama lwa Yoludani.
30 [z] Kalebu nāsirisa abantu mu maso
ga Musa, nāgamba nti Twāmbuke
mangwāgo, tugirye; kubanga tuī-
31 nziza dala okugiwāngula. [a] Naye
abantu abāyāmbukira awamu naye
nebagamba nti Tetuīnza kwāmbu-
ka ku bantu abo; kubanga batu-
32 kiza amānyi. Nebaleta [b] ebigambo
ebibi ebyensi gyebāli bake'se eri
abāna ba Isiraeri nga bogera nti
Ensi gyetwaitamu okugike'ta, nsi
era'ira dala abagitūlamu; [c] nabantu
bona betwalaba omwo basaja ba-
33 wānvu nyo. Era twalabayo Bane-
firi, [d] abāna ba Anaki, abava ku
Banefiri: na'fe netuba mu maso
ga'fe [e] ngobwācāka, era bwetwali
[f] mu maso gābwe.

14 Awo ekibīna kyona nebaimusa
e'dobozi lyābwe, nebalira; [a] aba-
ntu nebakāba amaziga ekiro ekyo.
2 [b] Abāna ba Isiraeri bona nebemu-
lugunyiza Musa ne Aloni: ekibīna
kyona nebabagamba nti Singa twa-
fira munsi Yemisiri! oba singa twa-
3 fira mu 'dūngu muno! Era Mukama
atuletera ki munsi muno, okugwa
nekitala? Bakazi ba'fe nabāna ba'fe
abato baliba munyago: sikye kisi-
nga obulūngi gyetuli oku'dayo mu
4 Misiri? Nebagambagana nti [c] Twe-
tekerewo omugabe, [d] tu'deyo mu
5 Misiri. Awo Musa ne Aloni neba-
vūnama amaso gābwe mu maso ge-
kibīna kyona ekyabāna ba Isiraeri.
6 [e] Yosuwa mutabani wa Nuni ne

[s] Lev. 13. 46. Kubal. 5. 2, 3.
[t] Ma. 24. 9. 2 Byom. 26. 20, 21.
[u] Kubal. 11. 35; 33. 18.
[a] Kubal. 32. 8. Ma. 1. 22.
[b] Kuv. 12. 16; 32. 8. Ma. 1. 19; 9. 23.
[c] Kubal. 34. 19. 1 Byom. 4. 15.
[d] Yos. 14. 6, 7, 13, 14. Balam. 1. 12.
[e] Iu. 16.
[f] Kuv. 17. 9.
[g] Balam. 1. 9, 19.
[i] Nek. 9. 25, 35. Ez. 34. 14.
[k] Ma. 31. 6, 7, 23.
[l] Kubal. 34. 3. Yos. 15. 1.
[m] Yos. 19. 28.
[n] Yos. 15. 13, 14. Balam. 1. 10.
[o] Yos. 21. 11.
[p] Zab. 78. 12. Is. 19. 11; 30. 4.
[r] Ma. 1. 24, 25.
[s] Kubal. 20. 1, 16; 32. 8; 33. 36. Ma. 1. 19. Yos. 14. 6
[t] Kuv. 3. 8; 33. 3.
[u] Ma. 1. 25.
[w] Ma. 1. 28; 9. 1, 2.
[y] Kuv. 17. 8. Kubal. 14. 43. Balam. 6. 3. 1 Sam. 14. 48; 15. 3.
[z] Kubal. 14. 6, 24. Yos. 14. 7.
[a] Kubal. 32. 9. Ma. 1. 28. Yos. 14. 8.
[b] Kubal. 14. 36, 37.
[c] Am. 2. 9.
[d] Ma. 1. 28; 2. 10; 9. 2.
[e] Is. 40. 22.
[f] 1 Sam. 17. 42.
[a] Kubal. 11. 4.
[b] Kubal. 16. 41. Zab. 106. 25.
[c] Nek. 9. 17.
[d] Ma. 17. 16. Bik. 7. 39.
[e] nyi. 24, 30, 38. Kubal. 13. 6, 8.

Kalebu mutabani wa Yefune, abāli
ku muwendo gwabo abāke'ta ensi,
7 nebayuza engoye zābwe: nebabū-
lira ekibina kyona ekyabāna ba Isi-
raeri nga bogera nti [f]Ensi gye-
twaitamu okugike'ta nsi nūngi nyo.
8 Mukama [g]obanga atusanyukira, ka-
le alituingiza munsi omwo, nāgi-
tuwa; ensi ekulukuta namata no-
9 mubisi gwenjuki. Kyo'ka [i]temu-
jēmera Mukama, [k]sō temutya ba-
ntu ba munsi; kubanga [l]kya kulya
gyetuli: ekisikirize kyābwe ki'gyi-
'dwa wa'gulu kubo, era [m]Mukama
10 ali wamu na'fe: temubatya. Naye
[n]ekibīna kyona nebalagira okuba-
kuba amainja. [o]Ekitībwa kya Mu-
kama nekirabikira mu wema eyoku-
sisinkanirāngamu eri abāna ba Isi-
raeri bona.
11 Mukama nāgamba Musa nti Aba-
ntu bano balitūsa wa [p]oku'nyōma?
era balitūsa wa [r]obutanzi'kiriza
olwobubonero bwona bwenakolera
12 mubo? Nābakuba ne kawumpuli,
nemba'gyako obusika bwābwe, ne-
nku'gyamu e'gwānga eribasinga bo
13 obunene namānyi. [s]Musa nāgamba
Mukama nti Kale Abamisiri bali-
kiwulira; kubanga wa'gya abantu
bano mubo namānyigo nobalinyi-
14 sa; nebakibūlira abatūla munsi
muno: [t]bāwulira nga 'gwe Muka-
ma oli wakati mu bantu bano; ku-
banga 'gwe Mukama olabika amaso
namaso, [u]nekirekyo kiīmirira kubo,
nobakulembera, mu mpagi eyekire
emisana, ne mu mpagi eyomuliro
15 ekiro. Kale bwono'ta abantu bano
ngomuntu omu, kale amawānga
agāwulira etutumolyo balyogera
16 nti Kubanga Mukama [w]teyaīnza
kuingiza bantu bano munsi gyeya-
balairira, kyeyava aba'tira mu 'dū-
17 ngu. Kale kakano, nkwegairi'de,
obuīnza bwa Mukama bubere
18 bungi, nga bwewayogera nti Mu-
kama [y]alwawo okusunguwala, era
owokusāsira kungi, asonyiwa obu-
tali butūkirivu nokusobya, era ata-
limu'gyako musāngo nakatono (a-
guliko); [z]awalana obutali butūki-
rivu bwa bajaja bābwe ku bāna, ku
mirembe egyokusatu negyokuna.
19 Nkwegairi'de, [a]sonyiwa, obutali
butūkirivu bwabantu bano ngoku-
sāsirakwo bwekuli [b]okungi, era nga
[c]bwewasonyiwānga abantu bano
okuva mu Misiri na guno gujwa.
20 Mukama nāgamba nti [d]Nsonyiye
21 ngekigambokyo bwekiba'de: naye
mazima dala, nga bwendi omula-
mu, era [e]ngensi zona bweziri'jula
22 ekitībwa kya Mukama; [f]kubanga
abasaja abo bona abūlaba ekitībwa
kyānge nobubonero bwānge bwe-
nakolera mu Misiri ne mu 'dūngu,
naye nebankema emirūndi gino e-
kumi, nebatawulira 'dobozi lyānge;
23 [g]mazima tebaliraba nsi gyenalairi-
ra bajaja bābwe, 'so tewaliba kwabo
24 aba'nyōma nomu aligiraba: naye
omu'du wānge [i]Kalebu, kubanga
yalina omwoyo omulala muye, era
[k]yangobererera dala, oyo ndimuleta
munsi gyeyagendamu; neza'derye
25 lirigirya, Kale Omwamaleki No-
mukanani batūla mu kiwōnwu: e-
nkya mukyuke, [l]mwegendere mu
'dūngu mu 'kubo Eryenyanja E-
myufu.
26 Mukama nāgamba Musa ne A-
27 loni nti [m]Nditūsa wa (okugumīki-
riza) ekibīna kino ekibi, abanemu-
lugunyiza? [n]Mpuli'de okwemulu-
gunya kwabāna ba Isiraeri kweba-
28 nemulugunyiza. Bagambe nti [o]Nga
bwendi omulamu, bwayogera Mu-
kama, mazima nga bwemwoge'de
mu matu gānge, bwentyo bwenā-
29 bakolānga: emirāmbo gya'mwe gi-
rigwa mu 'dūngu muno; [p]nabo
bona abābalibwa ku'mwe, ngomu-
wendo gwa'mwe gwona bwegwali,
abāli bakamaze emyāka abiri no-
30 kukirawo, abanemulugunyi'za, ma-
zima temulitūka munsi, gyenaimu-
siriza omukono gwānge okubatūza
omwo, [r]wabula Kalebu mutabani
wa Yefune, ne Yosuwa mutabani
31 wa Nuni. [s]Naye abāna ba'mwe
abato, bemugambye okuba omu-
nyago, abo ndibaingiza, nabo bali-
32 manya ensi [t]gyemugānyi. Naye
'mwe, [u]emirāmbo gya'mwe girigwa
33 mu 'dūngu muno. Nabāna ba-
'mwe banābānga [w]batambuze mu
'dūngu okumala [y]emyāka ana, era
banābāngako obwenzi bwa'mwe,
okutūsa emirāmbo gya'mwe lwegi-
34 rizikiririra mu 'dūngu. [z]Ngomu-
wendo gwenaku bwegwali zemwa-
ke'teramu ensi, [a]ze naku ana, buli
lunaku mwāka, bwemunābangako
bwemutyo obutali butūkirivu bwa-
'mwe, gye myāka ana, era [b]mu-
35 nāmanyānga bwenabābūlira. [c]'Nze
Mukama njoge'de, mazima ndikola
kino [d]ekibina kino kyona ekibi,
abankung'ani'deko: mu 'dūngu mu-
no mwebalizikiririra, era mweba-
36 lifira. [e]Nabantu Musa beyatuma
okuke'ta ensi, abākomawo neba-
mwemulugunyizisa ekibīna kyona,
nga baleta ebigambo ebibi kunsi,
37 abantu abo abāleta ebigambo ebibi
ebyensi [f]nebafa kawumpuli mu ma-
38 so ga Mukama. Naye Yosuwa mu-
tabani wa Nuni ne Kalebu mutaba-
ni wa Yefune nebasigalawo nga ba-
lamu ku bantu abo abāgenda okuke-
39 'ta ensi. Awo Musa nābūlira abāna
ba Isiraeri bona ebigambo ebyo:
40 abantu nebawubāla nyo. Nebago-
lokoka enkya mu makya, nebege-
ndera ku ntiko yolusozi nga bogera

[f] Kubal. 13. 27. Ma. 1. 25.
[g] Ma. 10. 15. 1 Basek. 10. 9. Is. 62. 4.
[i] Ma. 9. 7, 23, 24.
[k] Ma. 7. 18; 20. 3.
[l] Kubal. 24. 8.
[m] Kuv. 33. 16. Ma. 31. 6, 8. Yos. 1. 5. Zek. 8. 23.
[n] Kuv. 17. 4.
[o] Kuv. 24. 16, 17; 40. 34. Lev. 9. 23.
[p] Zab. 95. 8. Beb. 3. 8, 16.
[r] Zab. 8. 22. 32, 42; 26. 24. Yok. 12. 37. Beb. 3. 18.
[s] Ma. 9. 26–28; 32. 27. Ez. 20. 9, 14.
[t] Yos. 2. 9, 10; 5. 1.
[u] Kuv. 13. 21; 40. 38. Kubal. 10. 34. Nek. 9. 12. Zab. 78. 14; 105. 39.
[w] Ma. 9. 28. Yos. 7. 9.
[y] Kuv. 34. 6, 7. Zab. 103. 8; 145. 8. Yon. 4. 2.
[z] Kuv. 20. 5; 34. 7.
[a] Kuv. 34. 9.
[b] Zab. 106. 45.
[c] Zab. 78. 38.
[d] Zab. 106. 23. Yak. 5. 16. 1 Yok. 5. 14–16.
[e] Zab. 72. 19.
[f] Ma. 1. 35. Zab. 106. 26. Beb. 3. 17, 18.
[g] Kubal. 32. 11. Ez. 20. 15.
[i] Ma. 1. 36. Yos. 14. 6, 8, 9, 14.
[k] Kubal. 32. 12.
[l] Ma. 1. 40.
[m] Mat. 17. 17.
[n] Kuv. 16. 12.
[o] Kubal. 32. 11. Ma. 1. 35. Beb. 3. 17.
[p] Kubal. 1. 45; 26. 64.
[r] Kubal. 26. 65.
[s] Ma. 1. 39.
[t] Zab. 106. 24.
[u] 1 Kol. 10. 5. Beb. 3. 17.
[w] Kubal. 32. 13. Zab. 107. 40.
[y] Ma. 2. 14.
[z] Kubal. 13. 25.
[a] Zab. 95. 10.
[b] 1 Basek. 8. 5, 6. Zab. 77. 8; 105. 42. Beb. 4. 1.
[c] Kubal. 23. 19.
[d] Kubal. 126. 65.
[e] Kubal. 13. 31, 32.
[f] 1 Kol. 10. 10. Yud. 5.

nti Laba, [g] tutuno, era tunāyāmbuka mu kifo Mukama kyeyasubiza:
41 kubanga twayōnōna. Musa nāgamba nti Kakano musobeza ki
ekiragiro kya Mukama, kubanga
42 tekibe na mukisa? [i] Temwāmbuka,
kubanga Mukama tali mu'mwe;
muleme okukubirwa dala mu maso
43 gabalabe ba'mwe. Kubanga eyo
Omwamaleki Nomukanani bali mu
maso ga'mwe, era munāgwa nekitala: [k] kubanga mwa'da enyuma
obutagoberera Mukama, Mukama
kyanāva alema okubēra na'mwe.
44 Naye [l] nebeyinula okulinya ku ntiko yolusozi: naye sanduko eyendagāno ya Mukama ne Musa tebāva
45 mu lusisira. Awo Omwamaleki
nāserengeta, Nomukanani eyatūla
ku lusozi okwo, nebabakuba nebabasēra dala okutūsa [m] Ekolima.

15 Mukama nāgamba Musa nti
2 [a] Yogera nabāna ba Isiraeri
obagambe nti Bwemulimala okutūka munsi gyemunātūlāngamu, gye-
3 mbawa, era nga [b] mwaga'de oku-
wayo ekiwebwayo nomuliro eri Mukama, ekiwebwayo ekyōkebwa oba
sadaka, [c] okutukiriza obweyamo,
oba okuba kyemuwayo kubwa-
'mwe, oba [d] ku mbaga za'mwe e-
zalagirwa, okunyōkereza Mukama
evūmbe edūngi, kunte oba ku ndi-
4 ga: kale [e] oyo anāwāngayo ekito-
nekye anāwāngayo eri Mukama [f] e-
kiwebwayo ekyobu'ta ekyekitūndu
ekyekumi (ekya efa) eyobu'ta obulūngi obutabu'dwamu [g] ekitūndu
5 ekyokuna ekya ini eyamafuta: no-
mwenge okuba ekiwebwayo ekyo-
kunywa, [i] ekitūndu ekyokuna ekya
ini, onotegekānga wamu nekiwebwayo ekyōkebwa oba olwa sadaka, olwa buli mwāna gwendiga.
6 [k] Oba olwendiga enume onotege-
kānga okuba ekiwebwayo ekyobu-
'ta ebitūndu bibiri ebyekumi (ebya
efa) eyobu'ta obulūngi obutabu-
'dwamu ekitūndu ekyokusatu ekya
7 ini eyamafuta: era okuba ekiwe-
bwayo ekyokunywa onowāngayo e-
kitūndu ekyokusatu ekya ini eyo-
mwenge, ogwakawōwō eri Mukama.
8 Era bwonotegekānga ente okuba
ekiwebwayo ekyōkebwa oba okuba
sadaka, okutukiriza obweyamo, oba
okuba [l] ebiwebwayo olwemirembe
9 eri Mukama: kale [m] anāwāngayo
wamu nente ekiwebwayo ekyobu'ta
ekyebitūndu bisatu ebyekumi (ebya
efa) eyobu'ta obulūngi obutabu'dwa-
10 mu ekitūndu kya ini eyamafuta. E-
ra onowāngayo okuba ekiwebwayo
ekyokunywa kitūndu kya ini eyo-
mwenge, okuba ekiwebwayo eki-
kolebwa nomuliro, ekyakawōwō eri
11 Mukama. [n] Bwekityo bwekināko-
lebwānga olwa buli nte, oba olwa bu-
li ndiga enume, oba olwa buli mwāna
gwendiga omulume, oba abāna be-
12 mbuzi. Ngomuwendo gwemunāte-
kānga bwegunābānga, bwemunāko-
lānga bwemutyo ki'na emu ngomu-
13 wendo gwazo bwegunābānga. E-
nzālwa bona banākolānga ebyo bwe-
batyo, bwebanāwāngayo ekiwebwa-
yo ekikolebwa nomuliro, ekyevū-
14 mbe edūngi eri Mukama. Era o-
mugenyi bwanātūlānga na'mwe, o-
ba buli anābānga mu'mwe mu mi-
rembe gya'mwe gyona, era ngaya-
ga'de okuwayo ekiwebwayo ekiko-
lebwa nomuliro, ekyevūmbe edūngi
eri Mukama; nga 'mwe bwemuko-
15 la, naye bwanākolānga bwatyo. Mu
kibīna, wanābāngawo [o] etēka limu
gyemuli neri omugenyi anātūlānga
(mu'mwe), etēka eritali'gwāwo mu
mirembe gya'mwe gyona: nga 'mwe
bwemuli, nomugenyi bwanābānga
16 bwatyo mu maso ga Mukama. E-
tēka limu nobulōmbolōmbo bumu
binābānga gyemuli neri omugenyi
anātūlānga na'mwe.
17 Mukama nāgamba Musa nti
18 [p] Yogera nabāna ba Isiraeri oba-
gambe nti Bwemulitūka munsi gye-
19 mbatwāla, awo olunātukānga, bwe-
munālyānga ku [r] mugati ogwensi,
munāwāngayo ekiwebwayo ekisitu-
20 libwa eri Mukama. Ku [s] mugoyo
gwa'mwe ogwoluberyeberye kwe-
muna'gyānga omugati nemuguwa-
yo okuba ekiwebwayo ekisitulibwa:
nga bwemukola ekiwebwayo ekisi-
tulibwa ekyomugūliro, bwemunāki-
21 situlānga bwemutyo. Ku mugoyo
gwa'mwe ogwoluberyeberye kwe-
muna'gyānga okuwa Mukama [t] eki-
webwayo ekisitulibwa mu mirembe
gya'mwe gyona.
22 Era bwemuāsobyānga nemuta-
kwata biragiro bino byona, Muka-
23 ma byeyababūlira Musa, byona Mu-
kama byeyabalagira nomukono gwa
Musa, okuva ku lunaku Mukama
lweyalagirirako, noluvanyuma lwo-
na mu mirembe gya'mwe gyona;
24 awo olunātūkānga, [u] bwemunābā-
nga mukikoze nga temumanyiri-
'de, ekibīna nga tekimanyi, ekibī-
na kyona banāwāngayo ente emu
euvubuka okuba ekiwebwayo e-
kyōkebwa, olwevūmbe edūngi eri
Mukama, wamu nekiwebwayo kya-
ko ekyobu'ta, nekiwebwayo kyako
ekyokunywa, ngetēka bweriri, [w] ne-
mbuzi emu enume okuba ekiwe-
25 bwayo olwekibi. Era [y] kabona anā-
tāngirirānga ekibīna kyona ekya-
bāna ba Isiraeri, era banāsonyibwā-
nga; kubanga kuba'de kusobya,
era nga balēse ekitone kyābwe, eki-
webwayo ekikolebwa nomuliro eri
Mukama, nekyābwe ekiwebwayo

[g] Ma. 1. 41.
[i] Ma. 1. 42.
[k] 2 Byom. 15. 2.
[l] Ma. 1. 43.
[m] Kubal. 21. 3. Balam. 1. 17.
[a] Ma. 7. 1.
[b] Lev. 1. 2, 3.
[c] Lev. 7. 16; 22. 18, 21.
[d] Lev. 23. 8, 12, 36. Kubal. 28. 19, 27; 29. 2, 8, 13. Ma. 16. 10.
[e] Lev. 2. 1; 6. 14.
[f] Kuv. 29. 40. Lev. 23. 13.
[g] Lev. 14. 10. Kubal. 28. 5.
[i] Kubal. 28. 7, 14.
[k] Kubal. 28. 12, 14.
[l] Lev. 7. 11.
[m] Kubal. 28. 12, 14.
[n] Kubal. 28.
[o] Kuv. 12. 49. Kubal. 9. 14.
[p] Iu. 2. Ma. 26. 1.
[r] Yos. 5. 11, 12.
[s] Ma. 26. 2, 10. Nge. 3. 9, 10.
[t] Lev. 2. 14; 23. 10, 16.
[u] Lev. 4. 13.
[w] Lev. 4. 23. Kubal. 28. 15. Ezer. 6. 17; 8. 35.
[y] Lev. 4. 20.

olwekibi mu maso ga Mukama, o-
26 lwokusobya kwābwe: nekibīna kyo-
na ekyabāna ba Isiraeri banāsonyī-
bwānga, nomugenyi atūla mubo;
kubanga kyakolebwa nga tebama-
27 nyiri'de eri abantu bona. Era
[z] omuntu bwanāyōnōnānga nga ta-
manyiri'de, kale anāwāngayo embu-
zi endūsi etenamala mwāka gumu
28 okuba ekiwebwayo olwekibi. [a] Era
kabona anātāngirirānga obulamu
obusobya, bwanāyōnōnānga nga ta-
manyiri'de, mu maso ga Mukama,
okumutāngirira; kale anāsonyībwā-
29 nga. Munābānga netēka limu eri
oyo anākolānga ekikolwa kyona
nga tamanyiri'de, eri enzālwa mu
bāna ba Isiraeri, neri omugenyi
30 atūla mubo. [b] Naye obulamu obu-
nākolānga ekikolwa kyona nekye'jo,
obanga nzālwa obanga mugenyi,
oyo ngavo'de Mukama; nobulamu
obwo bunāzikirizibwānga mu ba-
31 ntube. Kubanga [c] anyōmye ekiga-
mbo kya Mukama era ngamenye
ekiragirokye; obulamu obwo bunā-
zikiririzibwānga dala, [d] obutali bu-
tūkirivubwe bunābānga kuye.
32 Awo abāna ba Isiraeri bwebāli
nga bakyali mu 'dūngu, [e] nebasānga
omuntu ngalōndera enku ku luna-
33 ku lwa Sabiti. Nabo abāmusānga
ngalōnda enku nebamuletera Musa
34 ne Aloni nekibīna kyona. [f] Neba-
musiba, kubanga tekinātegēzebwa
35 bwanākolebwa. Mukama nāgamba
Musa nti Omuntu oyo [g] taleme ku-
'tibwa: ekibīna kyona kināmuku-
bira amainja ebwēru wolusīsira.
36 Ekibīna kyona nebamutwāla ebwē-
ru wolusīsira, nebamukuba amai-
nja, nāfa; nga Mukama bweyala-
gira Musa.
37 Mukama nāgamba Musa nti
38 Yogera nabāna ba Isiraeri [i] obala-
gire okwekolera amatānvuwa ku
nkugiro zebyambalo byābwe mu
mirembe gyābwe gyona, era bateke
omugwa ogwa kaniki ku mutānvu-
39 wa agali ku buli lukugiro: era ga-
nābānga gyemuli amatānvuwa, mu-
galabēnga nemu'jukira ebiragiro
byona ebya Mukama, nemubikola;
[k] muleme okutambulatambula oku-
goberera omutima gwa'mwe 'mwe
namaso ga'mwe 'mwe, byemuisa
40 okugoberera [l] okwenda nabyo: mu-
'jukire ebiragiro byānge byona ne-
mubikola, nemuba [m] batukuvu eri
41 Katonda wa'mwe. 'Nze Mukama
Katonda wa'mwe, eyaba'gya munsi
Yemisiri, okuba Katonda wa'mwe:
'nze Mukama Katonda wa'mwe.

16 Awo [a] Kola, mutabani wa Izu-
kali, mutabani wa Kokasi, mu-
tabani wa Levi, ne Dasani ne Abi-
ramu, batabani ba Eriabu, ne Oni,
mutabani wa Peresi, batabani ba
2 Leubeni, nebatwāla (abantu): ne-
bagolokoka mu maso ga Musa, wa-
mu nabalala abokubāna ba Isiraeri,
[b] abakulu bekibīna bibiri mwatāno,
abāitibwa mu kung'aniro, abasaja
3 abayatikirira: [c] nebekung'anyiza ku
Musa ne ku Aloni nebabagamba nti
Muinga okwekuza, kubanga [d] ekibī-
na kyona kitukuvu, buli muntu
kubo, era [e] Mukama ali mubo: kale
mwegulumiriza ki okusinga ekibī-
4 na kya Mukama? Awo Musa bwe-
yakiwulira [f] nāvūnama amasoge:
5 nāgamba Kola ne ba'ne bona nti
Enkya Mukama anālaga ababe bwe-
bali, [g] nomutukuvu bwali, era anā-
musembeza gyali: oyo [i] gwanālō-
6 nda [k] anāmusembeza gyali. Mu-
kole bwemuti; mu'dire ebyoterezo,
7 Kola ne ba'ne bona; muteke omwo
omuliro, mubitekeko obubāne mu
maso ga Mukama enkya: kale olu-
nātuka omuntu Mukama gwanālō-
nda yanāba omutukuvu: muinga
okwekuza, 'mwe batabani ba Levi.
8 Musa nāgamba Kola nti Muwulire
9 'no, 'mwe batabani ba Levi: kyali
[l] kitono gyemuli Katonda wa Isi-
raeri [m] okubāwula mu kibīna kya
Isiraeri, okubasembeza gyali; oku-
kolānga okuwereza okwomunyu-
mba ya Mukama, nokuīmirirā-
nga mu maso gekibīna okubawe-
10 reza; nokusembeza 'gwe ne bagan-
dabo bona batabani ba Levi wamu
nāwe? era munonya nobwakabona?
11 Kyemuvu'de mukung'anira ku Mu-
kama 'gwe ne bano bona: ne [n] Alo-
ni yāni 'mwe okumwemulugunyi-
12 za? Musa nātuma okuita Dasani
ne Abiramu, batabani ba Eriabu:
nebagamba nti Tetu'ja kwāmbuka:
13 kyali kitono 'gwe okutu'gya munsi
ekulukuta namata nomubisi gwe-
njuki notulinyisa, okutu'tira mu
'dūngu, era naye nokugwānira ne-
kikugwānira [o] okwefūla omulāngira
14 ku'fe? Era nate totulēse [p] munsi
ekulukuta namata nomubisi gwe-
njuki, 'sō totuwa'de busika bwa ni-
miro nensuku ezemizabibu: oya-
gala oku'gyamu amaso abantu abo?
15 tetu'ja kwāmbuka. Awo Musa nā-
sunguwala nyo, nāgamba Mukama
nti [r] To'sāyo mwoyo eri ekyābwe
ekiwebwayo: siba'gyāngako na ndo-
goi emu, 'sō sikolānga bubi nomu
16 kubo. Musa nāgamba Kola nti
'Gwe nekibīnakyo kyona mubēre
mu maso ga Mukama, 'gwe nabo
17 ne Aloni, enkya: mu'dire buli mu-
ntu ekyoterezokye, mubitekeko o-
bubāne, mulete mu maso ga Muka-
ma buli muntu ekyoterezokye, ebyo-
terezo ebikumi bibiri mwatāno; nā-
we ne Aloni, buli muntu ekyotere-
18 zokye. Neba'dira buli muntu ekyo-

[z] Lev. 4. 27, 28.
[a] Lev. 4. 35.
[b] Ma. 17. 12. Zab. 19. 13. Beb. 10. 26. 2 Pet. 2. 10.
[c] 2 Sam. 12. 9. Nge. 13. 13.
[d] Lev. 5. 1. Ez. 18. 20.
[e] Kuv. 31. 14, 15; 35. 2, 3.
[f] Lev. 24. 12.
[g] Kuv. 31. 14, 15.
[i] Ma. 22. 12. Mat. 23. 5.
[k] Ma. 29. 19. Yob. 31. 7.
[l] Zab. 106. 39. Yak. 4. 4.
[m] Lev. 11. 44, 45. Bal. 12. 1. Bak. 1. 22. 1 Pet. 1. 15, 16.
[a] Kuv. 6. 21. Kubal. 26. 9-27. 3. Yud. 11.
[b] Kubal. 26. 9.
[c] Zab. 106. 16.
[d] Kuv. 19. 6.
[e] Kuv. 29. 45. Kubal. 14. 14; 35. 34.
[f] Kubal. 14. 5; 20. 6.
[g] Lev. 21. 6-8, 12, 15.
[i] Zab. 105. 26.
[k] Kubal. 3. 10. Lev. 10. 3; 21. 17, 18. Ez. 40. 46; 44. 15, 16.
[l] Is. 7. 13.
[m] Kubal. 3. 41, 45; 8. 14. Ma. 10. 8.
[n] Kuv. 16. 8. 1 Kol. 3. 5.
[o] Kuv. 2. 14. Bik. 7. 27, 35.
[p] Kuv. 3. 8. Lev. 20. 24.
[r] Lub. 4. 4, 5.

terezokye, nebabitekamu omuliro, neba'sāko obubāne, nebaīmirira ku mulyāngo gwewema eyokusisinkanirāngamu wamu ne Musa ne Alo-
19 ni. Kola nākung'anyiza kubo ekibīna kyona ku mulyāngo gwewema eyokusisinkanirāngamu: [s] ekitībwa kya Mukama nekirabikira ekibīna kyona.
20 Mukama nāgamba Musa ne Aloni
21 nti [t] Mweyāwule wakati mu kibīna kino ndyoke [u] mbazikirize mangwā-
22 go. Nebavūnama amaso gābwe nebagamba nti Ai Katonda, Katonda wemyoyo gya bona abalina emibiri, omuntu omu ngayōnōnye onosu-
23 nguwalira ekibīna kyona? Muka-
24 ma nāgamba Musa nti Gamba ekibīna nti Mugolokoke muve ku wema
25 ya Kola. Dasani, ne Abiramu. Musa nāgolokoka nāgenda eri Dasani ne Abiramu; abaka'de ba Isiraeri
26 nebamugoberera. Nāgamba ekibīna nti Mbegairi'de, [w] muve ku wema ezabantu bano ababi, 'sō temukoma ku kintu kyona ku byābwe, muleme okuzikirizibwa mu bibi
27 byābwe byona. Awo nebagolokoka nebava ku nyumba ya Kola, Dasani, ne Abiramu, enjui zona: Dasani ne Abiramu nebafuluma, nebaīmirira ku mulyāngo gwewema zābwe, ne bakazi bābwe, ne batabani bābwe, nabāna bābwe abato.
28 Musa nāgamba nti [y] Ku kino kwemunātegērera nga Mukama yantuma okukola emirimu gino gyona; kubanga saima [z] mu magezi gānge
29 'nze (okugikola). Abantu bano bwebalifa ngabantu bona bwebafa bulijo, oba bwebali'jirwa ngabantu bona bweba'jirwa; kale Mukama
30 nga teyantuma. Naye Mukama bwanākola [a] ekigambo ekigya, e'taka neryasama akamwā kalyo, neribamira, wamu nebyābwe byona, neba'ka [b] nga balamu mu bunya; kale munātegēra ngabantu bano banyō-
31 mye Mukama. [c] Awo olwātuka, bweyali ngagenda okumala okwogera ebigambo ebyo byona, e'taka
32 neryatika eryali wansi wābwe: ensi neyasama akamwā kayo, nebamira, nenyumba zābwe, [d] nabantu bona aba Kola, nebintu byābwe byona.
33 Bwebatyo bo nebyābwe byona neba'ka nga balamu mu bunya: ensi nebasānikira, nebazikirira mu kibī-
34 na. Isiraeri yona abāli babetōlo'de neba'duka olwokulira kwābwe: kubanga bāgamba nti Ensi ereme
35 okutumira 'fe. [e] Omuliro neguva eri Mukama, negwokya abasaja ebibiri mwātāno abāwayo obubāne.
36, 37 Mukama nāgamba Musa nti Gamba Ereazali mutabani wa Aloni kabona, a'gye ebyoterezo mu muliro, nāwe ofuke eyo omuliro; ku-
38 banga bitukuvu; ebyoterezo bya [f] bano abāyōnōna ku bulamu bwābwe bo. babifūle esowani eziwēsebwa okubi'ka ku kyōto: kubanga babiwa'deyo mu maso ga Mukama, kyebibere'de ebitukuvu: era binābānga [g] kabonero eri abāna ba Isi-
39 raeri. Ereazali kabona nātwāla ebyoterezo ebyebikomo, abo abōke'dwa byebawa'deyo; nebabiwēsa
40 okuba ekibi'ka ku kyōto: okuba eki'jukizo eri abāna ba Isiraeri, [i] omu'na'gwānga yena, atali wa za-'de lya Aloni, alemēnga okusembera okunyōkeza obubāne mu maso ga Mukama; alemēnga okuba nga Kola, era nga ba'ne: Mukama nga bweyamugamba nomukono gwa Musa.
41 Naye ku lwenkya [k] ekibīna kyona ekyabāna ba Isiraeri nebemulugunyiza Musa ne Aloni nga bogera nti Mwa'se abantu ba Mukama.
42 Awo olwātuka, ekibīna bwekyali kikung'ani'de ku Musa ne ku Aloni, nebatunulira ewema eyokusisinkanirāngamu: era, laba, [l] ekire nga kigibi'seko, [m] ekitibwa kya Mu-
43 kama nekirabika. Musa ne Aloni neba'ja mu bwenyi bwewema eyo-
44 kusisinkanirāngamu. Mukama nā-
45 gamba Musa nti Mugolokoke muve wakati mu kibīna kino, mbazikirize mangwāgo. Nebavūnama amaso
46 gābwe. Musa nāgamba Aloni nti 'Dira ekyoterezokyo, o'gye omuliro ku kyōto oguteke omwo, o'sēko obubāne, okitwāle māngu eri ekibīna, obatāngirire: kubanga [n] obusūngu bufulumye eri Mukama: ka-
47 wumpuli atanu'de. Aloni na'dira nga Musa bweyayogera, na'duka nāgenda wakati mu kibīna; era, laba, kawumpuli ngatann'de mu bantu: nātekako obubāne, nātāngi-
48 rira abantu. Nāīmirira wakati wabafu nabalamu; kawumpuli nāziizibwa.
49 Nabo abāfa kawumpuli bāli kakumi mwenkumi nya mu lusānvu, obuta'sāko abo abāfa olwe-
50 bigambo bya Kola. Aloni na'dayo eri Musa ku mulyāngo gwewema eyokusisinkanirāngamu: kawumpuli nāziizibwa.

17 2 Mukama nāgamba Musa nti Gamba abāna ba Isiraeri, oba'gyeko emi'go, buli nyumba ya bakitābwe gumu, ku bakulu bābwe bona ngenyumba za bakitābwe bweziri, emi'go kumi nebiri: wandika erinya lya buli muntu ku mu'gogwe.
3 Era onowāndika erinya lya Aloni ku mu'go gwa Levi: kubanga buli mutwe gwenyumba za bakitābwe omu-
4 'go gunāba gumu. Era onogiterekа mu wema eyokusisinkanirāngamu mu maso gobujulirwa, [a] wensi-

[s] Kuv. 16. 7, 10. Lev. 9. 6, 23. Kubal. 14. 10.
[t] Lub. 19. 17, 22.
[u] Kuv. 32. 10; 33. 5.
[w] Lub. 19. 12, 14. Is. 52. 11. 2 Kol. 6. 17. Kub. 18. 4.
[y] Kuv. 3. 12. Ma. 18. 22.
[z] Kuv. 24. 13. Yer. 23. 16. Yok. 5. 30.
[a] Yob. 31. 3. Is. 28. 21.
[b] Zab. 55. 15.
[c] Kubal. 26. 10; 27. 3. Ma. 11. 6. Zab. 106. 17.
[d] lu. 17. Kubal. 26. 11. 1 Byom. 6. 22, 37.
[e] Lev. 10. 2. Zab. 106. 18.
[f] Nge. 20. 2. Kab. 2. 10.
[g] Kubal. 17. 10; 26. 10.
[i] Kubal. 3. 10. 2 Byom. 26. 18.
[k] Kubal. 14. 2. Zab. 106. 25.
[l] Kuv. 40. 34.
[m] Kubal. 20. 6.
[n] Zab. 106 29.
[a] Kuv. 25. 22; 29. 42, 43; 30. 36.

5 sinkanira na'mwe. Kale olunātuka, omuntu [b] gwenālōnda omu'gogwe gunāloka: nānge nāmalawo gyendi okwemulugunya kwabāna ba Isiraeri, kwebabemulugunyiza. Musa nāgamba abāna ba Isiraeri, abakulu bābwe bona nebamuwa emi'go, buli mukulu gumu, ngenyumba za bakitābwe bweziri, gye mi'go kumi nebiri: nomu'go gwa Aloni gwa-
7 li mu mi'go gyābwe. Musa nātereka emi'go mu maso ga Mukama mu
8 [c] wema eyobujulirwa. Awo olwātuka enkya Musa nāingira mu wema eyobujulirwa; era, laba, omu'go gwa Aloni ogwomunyumba ya Levi nga gumeze neguloka negusānsula negubala amalōzi amengevu.
9 Musa nāfulumya emi'go gyona eri abāna ba Isiraeri bona ngagi'gya mu maso ga Mukama: nebalaba, neba'dira buli muntu omu'gogwe.
10 Mukama nāgamba Musa nti [d] 'Zāyo omu'go gwa Aloni mu maso gobujulirwa, okukūmibwānga okuba [e] akabonero eri abāna bobujēmu; omalewo okwemulugunya kwābwe ku-
11 'nze, baleme okufa. Musa bweyakola bwatyo: nga Mukama bweyamulagira, bweyakola.
12 Abāna ba Isiraeri nebagamba Musa nti Laba, tuzikirira, tufu'de,
13 'fena tufu'de. [f] Buli anāsemberānga, anāsemberānga ku nyumba ya Mukama, anāfānga: 'fena tulizikirira?

18 Mukama nāgamba Aloni nti [a] 'Gwe ne batabanibo nenyumba ya bakita'mwe wamu nāwe munābāngako obutali butūkirivu bwawatukuvu: era 'gwe ne batabanibo wamu nāwe [b] munābāngako obutali butūkirivu bwobwakabona bwa-
2 'mwe. Ne bagandabo nabo, ekika kya Levi, ekika kya kitāwo, basembeze wamu nāwe, baga'tibwe nāwe, [c] bakuwerezēnga: naye [d] 'gwe ne batabanibo wamu nāwe munābānga mu maso gewema eyobuju-
3 lirwa. Era banākūmānga byewateresebwa, [e] nebiteresebwa Ebyewema yona: kyo'ka [f] tebasembererānga bintu bya mu watukuvu nekyōto, [g] baleme okufa, bo newaku-
4 ba'de 'mwe. Era baliga'tibwa nāwe nebakūma ewema eyokusisinkanirāngamu nga bwebāteresebwa, olwokuwereza kwona okwomu Wema: [i] nomu'na'gwānga tabasembe-
5 rerānga. Era munākūmānga [k] awatukuvu nga bwemwateresebwa, nekyōto nga bwemwateresebwa: walemēnga okuba obusūngu nate
6 ku bāna ba Isiraeri. Nānge, laba, 'nze [l] nziye baganda ba'mwe Abalevi mu bāna ba Isiraeri: [m] bo kirabo gyemuli, ekiwere'dwa eri Mukama, okukolānga okuwereza okwomuwema eyokusisinkanirāngamu.
7 [n] Nāwe ne batabanibo wamu nāwe munākūmiranga obwakabona bwa-'mwe buli kintu ekyekyōto nebyo ebiri [o] munda we'gigi; era munāwerezānga: mbawa obwakabona okuba okuwerezakwemuwere'dwa: nomu-'na'gwānga anāsemberānga ana'tibwānga.
8 Mukama nāgamba Aloni nti Nānge, laba, [p] 'nze nkuterese'za ebiwebwayo gyendi ebisitulibwa, ebintu byona ebyabāna ba Isiraeri ebitukuzibwa, 'gwe mbiwa'de [r] olwokufukibwako amafuta, ne batabanibo, okuba e'bānja enaku zona.
9 Bino bye binābānga ebibyo ku bintu ebitukuvu enyo, ebināfi'kāngawo ku muliro: buli kitone kyābwe, buli [s] kyebawayo ekyobu'ta, na buli [t] kyebawayo olwekibi, na buli [u] kyebawayo olwomusāngo, byebanānsasulānga, binābānga bitukuvu nyo, bibyo era bya batabanibo.
10 [w] Onolyāngako ngebintu ebitukuvu enyo: buli musaja anālyāngako:
11 binābānga bitukuvu gyoli. Era bino bibyo: [y] ekirabo kyābwe kyebawayo ekisitulibwa, byona abāna ba Isiraeri byebawayo ebiwūbibwawūbibwa: mbikuwa'de [z] 'gwe ne batabanibo ne bawalabo wamu nāwe, okuba e'bānja enaku zona: [a] buli muntu omulongōfu ali mu nyumba-
12 yo anālyāngako. [b] Amafuta gona agasinga obulūngi ne zabibu zona ezisinga obulūngi, ne ku ng'ano, [c] ebiberyeberye kubyo byebanāwā-
13 nga Mukama, gwe mbiwa'de. Ebibala ebināsokānga obwengera ku byona ebiri munsi yābwe, [d] byebanāleterānga Mukama, binābānga bibyo; buli muntu omulongōfu ali
14 mu nyumbayo anālyāngako. [e] Buli kintu ekināwōngebwānga mu Isi-
15 raeri kinābānga kikyo. Buli [f] ekina'gulānga enda, ku byona ebirina omubiri byebawayo eri Mukama, obanga muntu obanga nsolo, binābānga bibyo: naye [g] omuberyeberye womuntu tolemānga kununula, nemberyeberye zensolo ezitali nongō-
16 fu ononunulānga. Nebyo ebinābānga ebyokununulibwa kubyo ebyakamaze omwezi ogumu ononunulānga, [h] ngokubalakwo bwekunābānga, nomuwendo ogwa sekeri tāno, nga sekeri eyomuwatukuvu bweri [k] e-
17 yo ze gera abiri]. [l] Naye emberyeberye yente, oba emberyeberye yendiga, oba emberyeberye yembuzi, tonunulānga; ezo ntukuvu: [m] onomānsirānga omusai gwazo ku kyōto, noyōkya amasavu gazo okuba ekiwebwayo ekikolebwa nomuliro, okuba evūmbe edūngi eri Mukama.
18 Nenyama yazo enebānga yiyo, [n] nge-

[b] Kubal. 16. 5.
[c] Kuv. 38. 21. Kubal. 18. 2. Bik. 7. 44.
[d] Beb. 9. 4.
[e] Kubal. 16. 38.
[f] Kubal. 1. 51, 53; 18. 4, 7.
[a] Kubal. 17. 13.
[b] Kuv. 28. 38.
[c] Kubal. 3. 6, 7.
[d] Kubal. 3. 10.
[e] Kubal. 3. 25, 31, 36.
[f] Kubal. 16. 40.
[g] Kubal. 4. 15.
[i] Kubal. 3. 10.
[k] Kuv. 27. 21; 30. 7. Lev. 24. 3. Kubal. 8. 2.
[l] Kubal. 3. 12, 45.
[m] Kubal. 3. 9; 8. 19.
[n] Kubal. 3. 10.
[o] Beb. 9. 3. 6.
[p] Lev. 6. 16, 18, 26; 7. 6, 32. Kubal. 5. 9.
[r] Kuv. 29. 29; 40. 13, 15.
[s] Lev. 2. 2, 3; 10. 12, 13.
[t] Lev. 4. 22, 27; 6. 25, 26.
[u] Lev. 5. 1; 7. 7; 10. 12; 14. 13.
[w] Lev. 6. 16, 18, 26, 29; 7. 6.
[y] Kuv. 29. 27, 28. Lev. 7. 30, 34.
[z] Lev. 10. 14. Ma. 18. 3.
[a] Lev. 22. 2, 3, 11–13.
[b] Kuv. 23 19. Ma. 18. 4. Nek. 10. 35, 36.
[c] Kuv. 22. 29.
[d] Kuv. 22. 29; 23. 19; 34. 26. Lev. 2. 14. Kubal. 15. 19. Ma. 26. 2.
[e] Lev. 27. 28.
[f] Kuv. 13. 2; 22. 29. Lev. 27. 26. Kubal. 3. 13.
[g] Kuv. 13. 13; 34. 20.
[i] Lev 27. 2, 6. Kubal. 3. 47.
[k] Kuv. 30. 13. Lev. 27. 25. Kubal. 3. 47. Ez. 45. 12.
[l] Ma. 15. 19.
[m] Lev. 3. 2, 5.
[n] Kuv. 29. 26, 28. Lev. 7. 31, 32, 34.

kifuba ekiwūbibwawūbibwa era
ngekisāmbi ekyadyo, enebānga yi-
19 yo. [o] Byona ebisitulibwa ebiwe-
bwayo ku bintu ebitukuvu, abāna
ba Isiraeri byebawayo eri Mukama,
nkubiwa'de 'gwe ne batabanibo ne
bawalabo wamu nāwe, okuba e'bā-
nja enaku zona: [p] ye ndagāno eyo-
munyo eteri'gwāwo mumaso ga Mu-
kama eri 'gwe neri eza'deryo awa-
20 mu nāwe. Mukama nāgamba A-
loni nti Tobenga na busika munsi
yābwe, 'sō tobenga na mugabo gwo-
na mubo: [r] 'nze mugabogwo nobu-
sikābwo mu bāna ba Isiraeri.
21 Era abāna ba Levi, laba, [s] mbawa'de ebitūndu byona ebyekumi ebyomu Isiraeri okuba obusika, okuba empēra yokuwereza kwābwe kwebawereza, kwe [t] kuwereza okwomuwema eyokusisinkanirāngamu.
22 [u] Nokuva lero abāna ba Isiraeri tebasembererānga wema ya kusisinkanirāngamu, [w] balemēnga oku-
23 bako ekibi nebafa. Naye [y] Abalevi banākolānga okuwereza okwomuwema eyokusisinkanirāngamu, nabo banābāngako obutali butūkirivu bwābwe: lino linābānga tēka eritali'gwāwo mu mirembe gya'mwe gyona, era mu bāna ba Isiraeri teba-
24 bānga na busika. Kubanga [z] ebitūndu ebyekumi ebyabāna ba Isiraeri, byebawayo okuba ekiwebwayo ekisitulibwa eri Mukama, byembawa'de Abalevi okuba obusika: kyenvu'de mbagamba nti Mu bāna ba Isiraeri tebabānga na busika.
25, 26 Mukama nāgamba Musa nti E-
ra nate onoyogera Nabalevi nobaga-
mba nti Bwemunāsolōzānga ku bā-
na ba Isiraeri ebitūndu ebyekumi
byembawa'de kubo okuba obusika
bwa'mwe, kale munāwāngayo ku-
byo ekiwebwayo ekisitulibwa eri
Mukama, ekitūndu ekyekumi ekye-
27 bitūndu ebyekumi. Era kyemuwa-
yo ekisitulibwa kinābalibwānga gye-
muli, nge'mere enkalu eyomugūli-
28 ro, era ngebijula mu sogolero. Bwe-
mutyo na'mwe muna'gyānga ku bi-
tūndu bya'mwe byona ebyekumi a-
bāna ba Isiraeri byebabawa, oku-
wayo ekiwebwayo ekisitulibwa eri
Mukama; eri muna'gyānga kubyo
okuwa Aloni kabona ekiwebwayo
29 ekya Mukama ekisitulibwa. Ku bi-
rabo bya'mwe byona kwemuna'gyā-
nga buli ekiwebwayo ekya Mukama
ekisitulibwa, kwebyo byona ebisi-
nga obulūngi, kye kitūndu kyabyo
ekitukuzibwa kyemu'gya kubyo.
30 Kyonova obagamba nti Bwemunā-
situlānga ebisinga obulūngi kubyo,
kale binābalibwānga eri Abalevi
ngekyengera ekyomugūliro, era nge-
31 kyengera ekyomusogolero. Era
munābirirānga mu buli kifo, 'mwe
-nenyumba za'mwe: kubanga ye
[a] mpēra ya'mwe olwokuwereza kwa-
'mwe okwomuwema eyokusisinka-
32 nirāngamu. 'Sō [b] temubengako ki-
bi olwebyo, bwemunāmalānga oku-
situla kubyo ebisinga obulūngi ku-
byo: 'sō [c] temuvumisānga bintu bi-
tukuvu bya bāna ba Isiraeri, mule-
mēnga okufa.

19 Mukama nāgamba Musa ne A-
2 loni nti Lino lye tēka eryekira-
giro Mukama kyeyalagira ngaga-
mba nti Gamba abāna ba Isiraeri
bakuletere ente endūsi eya lukunyu
eteriko 'bala, eteriko bulema, [a] ete-
3 tekebwāngako kikoligo: era munā-
giwānga Ereazali kabona, naye [b] a-
nāgifulumyānga ebwēru wolusīsira,
4 nebagi'tira mu masoge: awo Erea-
zali kabona anātōlānga ku musai
gwayo nengaloye, [c] nāmānsira ku
musai gwayo okwolekera obwenyi
bwewema eyokusisinkanirāngamu
emirūndi musānvu: nebōkera ente
5 mu masoge; [d] e'diba lyayo nenya-
ma yayo nomusai gwayo wamu
6 nobu'sa bwayo anābyōkyānga: ka-
bona na'dira [e] omuti omwerezi ne-
zobu nolugoye olumyufu, nābisūla
7 wakati ente weyōkerwa. [f] Awo ka-
bona anāyozānga engoyeze, nānāba
omubirigwe mu ma'zi, nālyoka ai-
ngira mu lusīsira, kabona nāba a-
tali mulongōfu okutūsa akawungē-
8 zi. Noyo anāgyōkyānga anāyozā-
nga engoyeze mu ma'zi, nānāba o-
mubirigwe mu ma'zi, nāba atali mu-
9 longōfu okutūsa akawungēzi. No-
muntu omulongōfu [g] anāyolānga e-
vu lyente, nālitereka ebwēru wolu-
sīsira mu kifo ekirongōfu, era linā-
kūmirwānga ekibīna kyabāna ba I-
siraeri okuba [i] ama'zi agokwāwula:
10 ekyo kye kiwebwayo olwekibi. No-
yo anāyolānga e'vu lyente anāyozā-
nga engoyeze, nāba atali mulongō-
fu okutūsa akawungēzi: era linābā-
nga eri abāna ba Isiraeri neri omu-
genyi atūla mubo etēka eritali'gwā-
11 wo. [k] Anākomānga ku mulāmbo
gwomuntu yena anābānga atali mu-
12 longōfu enaku musānvu: [l] oyo a-
nerongōsānga nago ku lunaku o-
lwokusatu, ne ku lunaku olwomu-
sānvu anābānga mulongōfu: naye
bwanālemānga okwerongōsa ku lu-
naku olwokusatu, kale ku lunaku
olwomusānvu tabenga mulongōfu.
13 Buli anākomānga ku mulāmbo gwo-
muntu yena afu'de, nāterongōsa,
[m] ngayōnōna enyumba ya Mukama;
nobulamu obwo bunāzikirizibwā-
nga mu Isiraeri: kubanga teyamā-
nsirwako [n] ma'zi ga kwāwula, anā-
bānga atali mulongōfu; [o] obutali
bulongōfubwe nga bukyali kuye.
14 Lino lye tēka omuntu bwanāfirānga

[o] lu. 11.
[p] Lev. 2. 13. 2 Byom. 13. 5.
[r] Ma. 10. 9; 12. 12; 14. 27, 29; 18. 1, 2. Yos. 13. 14, 33; 14. 3; 18. 7. Zab. 16. 5. Ez. 44. 28.
[s] Lev. 27. 30, 32. Nek. 10. 37; 12. 44. Beb. 7. 5, 8, 9.
[t] Kubal. 3. 7, 8.
[u] Kubal. 1. 51.
[w] Lev. 22. 9.
[y] Kubal. 3. 7.
[z] lu. 21.
[a] lu. 10, 7. Ma. 10. 10. 1 Kol. 9. 13. 1 Tim. 5. 18.
[b] Lev. 19. 8; 22. 16.
[c] Lev. 22. 2, 15.
[a] Ma. 21. 3. 1 Sam. 6. 7.
[b] Lev. 4. 12, 21; 16. 27. Beb. 13. 11.
[c] Lev. 4. 6; 16. 14, 19. Beb. 9. 13.
[d] Kuv. 29. 14. Lev. 4. 11, 12.
[e] Lev. 14. 4, 6, 49.
[f] Lev. 11. 25; 15. 5.
[g] Beb. 9. 13.
[i] nyi. 13, 20, 21. Kubal. 31. 23.
[k] lu. 16. Lev. 21. 1. Kubal. 5. 2; 9. 6. 10; 31. 19. Ka'g. 2. 13.
[l] Kubal. 31. 19.
[m] Lev. 15. 31.
[n] Kubal. 8. 7.
[o] Lev. 7. 20; 22. 3.

mu wema: buli anāingirānga mu
wema na buli anābānga mu wema,
anābānga atali mulongōfu enaku
15 musānvu. Na buli kintu [p] ekyasa-
miri'de, ekitaliko kisānikizo ekisi-
16 bibwa kukyo, si kirongōfu. Na bu-
li anākomānga ku 'tale ebwēru ku
muntu eya'tibwa nekitala oba ku
mulāmbo oba ku 'gūmba lyomuntu
oba ku malālo anābānga atali mu-
17 longōfu enaku musānvu. Nolwa-
tali mulongōfu banātōlānga ku 'vu
eryekiwebwayo olwekibi ekyōke-
bwa, nebafukako ama'zi agakulu-
18 kuta mu kibya: nomuntu omulo-
ngōfu ana'dirānga [r] ezobu, nāginyi-
ka mu ma'zi, nāgamānsira ku we-
ma, ne ku bintu byona, ne ku bantu
abālimu, ne kwoyo eyakoma ku
'gumba oba kwoyo eya'tibwa oba
19 ku mufu oba ku malālo: nomulo-
ngōfu oyo anāmānsirānga kwatali
mulongōfu ku lunaku olwokusatu
ne ku lunaku olwomusānvu: [s] ne
ku lunaku olwomusānvu anāmulo-
ngōsānga; awo anāyozānga engo-
yeze; nānāba mu ma'zi, nāba mu-
20 longōfu akawungēzi. Naye omuntu
anābānga atali mulongōfu nātero-
ngōsa, obulamu obwo bunāzikirizi-
bwānga wakati mu kibīna, kubanga
ayōnōnye awatukuvu wa Mukama:
ama'zi agokwāwula tegamānsi'dwa
21 kuye; si mulongōfu. Era linābā-
nga tēka gyebali eritali'gwāwo: no-
yo anāmānsirānga ama'zi agokwā-
wula anāyozānga engoyeze; noyo
anākomānga ku ma'zi agokwāwula
anābānga atali mulongōfu okutūsa
22 akawungēzi. Na [t] buli kintu atali
mulongōfu kyanākomāngako kinā-
bānga ekitali kirongōfu: [u] nobula-
mu obunākikomāngako bunābānga
obutali bulongōfu okutūsa akawu-
ngēzi.

20 Awo [a] abāna ba Isiraeri, eki-
bīna kyona, nebatūka mu 'dūn-
gu lya Zini mu mwezi ogwolube-
ryeberye: abantu nebatūla mu Ka-
desi; [b] Miryamu nāfira eyo nāzī-
2 kibwa eyo. [c] Newataba ma'zi ga
kibīna: [d] nebekung'anyiza ku Musa
3 ne ku Aloni. [e] Abantu nebawakana
ne Musa nebogera nti Singa twafa
[f] baganda ba'fe bwebafira mu maso
4 ga Mukama! Era [g] mwaletera ki
ekibīna kya Mukama mu 'dūngu mu-
no, tufire omwo, 'fe nebisibo bya'fe?
5 Era mwatu'gyira ki mu Misiri oku-
tulinyisa okutuingiza mu kifo kino
ekibi? si kifo kya nsigo, 'sō si kya
tini, 'sō si kya mizabibu, 'sō si kya
mikomamawānga; 'sō tewali ma'zi
6 ga kunywa. Musa ne Aloni ne-
bava mu maso gekibīna nebagenda
ku mulyāngo gwewema eyokusisi-
nkanirāngamu, [i] nebavūnama ama-
so gābwe: [k] ekitībwa kya Mukama
7 nekibalabikira. Mukama nāgamba
8 Musa nti [l] 'Dira omu'go ogwo, o-
kung'anye ekibīna, 'gwe ne Aloni
mugandawo, mugambire olwazi mu
maso gābwe, lulete ama'zi galwo;
era [m] onoba'gyira ama'zi mu lwazi:
bwotyo bwononywesa ekibīna ne-
9 bisibo byābwe. Musa [n] na'dira o-
mu'go ngagu'gya mu maso ga Mu-
10 kama, nga bweyamulagira. Musa
ne Aloni nebakung'anyiza ekibīna
mu maso golwazi, nābagamba nti
[o] Muwulire 'no, 'mwe abajēmu; 'fe
tunāba'gyira ama'zi mu lwazi mu-
11 no?' Musa nāimusa omukonogwe,
nākuba olwazi nomu'gogwe emi-
rūndi ebiri: [p] ama'zi mangi nega-
vamu, ekibīna nebanywa nebisibo
12 byābwe. Mukama nāgamba Musa
ne Aloni nti [r] Kubanga temunzi-
'kiri'za, [s] okuntukuza mu maso ga-
bāna ba Isiraeri, kyemuliva mulema
okuingiza ekibīna kino munsi gye-
13 mbawa'de. [t] Ago ge ma'zi Ageme-
riba; kubanga abāna ba Isiraeri
bāwakana ne Mukama, nātukuzi-
bwa mubo.
14 [u] Musa nātuma ababaka ngaima
Ekadesi eri kabaka Wedomu, nti
[w] Bwatyo bwayogera Isiraeri mu-
15 gandawo, nti Omanyi enaku zona
ezatubako: [y] bakita'fe bwebāsere-
ngeta mu Misiri, [z] netumala mu
Misiri ebiro bingi; [a] Abamisiri ne-
16 batukola bubi ne bakita'fe: [b] awo
bwetwakābira Mukama, nāwulira
e'dobozi lya'fe, [c] nātuma malaika,
nātu'gya mu Misiri: era, laba, tuli
mu Kadesi, ekibuga ekiri ku nsa-
17 loyo enkomerero: [d] katuite, nkwe-
gairi'de, munsiyo: tetuliita mu ni-
miro newakuba'de mu lusuku lwe-
mizabibu, 'sō tetulinywa ku ma'zi
agomunzi'zi: tunātambulirānga mu
lugūdo lwa kabaka, tetulikyāmira
ku mukono ogwadyo, newakuba'de
ogwa kono. okutūsa lwetuliita ku
18 nsaloyo. Edomu nāmugamba nti
Toliita mu'nze, 'neme okukutabāla
19 nekitala. Abāna ba Isiraeri neba-
mugamba nti Tulirinyira mu lu-
gūdo: bwetunānywānga ku ma'zigo,
'nze nebisibo byānge, [e] kale nāwā-
nga omuwendo gwago: kampitemu
20 buisi nebigere. Nāgamba nti [f] To-
liitamu. Edomu nāmutabāla ne-
'gye lingi, nomukono ogwamānyi.
21 Bwatyo Edomu [g] nāgāna okuisa
Isiraeri mu nsaloye: Isiraeri kye-
yava [i] akyuka okuva gyāli.
22 Nebasitula [k] Ekadesi nebatambu-
la: abāna ba Isiraeri, ekibīna kyo-
23 na, [l] nebatūka ku lusozi Kola. Mu-
kama nāgambira Musa ne Aloni ku
lusozi Kola, ku nsalo yensi ya E-
24 domu, ngayogera nti Aloni anāku-
ng'anyizibwa eri abantube: kuba-

[p] Lev. 11. 32. Kubal. 31. 20.
[r] Zab. 51. 7.
[s] Lev. 14. 9.
[t] Ka'g. 2. 13.
[u] Lev. 15. 5.
[a] Kubal. 33. 36.
[b] Kuv. 15. 20. Kubal. 26. 59.
[c] Kuv. 17. 1.
[d] Kubal. 16. 19, 42.
[e] Kuv. 17. 2. Kubal. 14. 2.
[f] Kubal. 11. 1, 33; 14. 37; 16. 32, 35, 49.
[g] Kuv. 17. 3.
[i] Kubal. 14. 5; 16. 4, 22, 45.
[k] Kubal. 14. 10.
[l] Kuv. 17. 5.
[m] Nek. 9. 15. Zab. 78. 15. 16; 105. 41; 114. 8. Is. 43. 20; 48. 21.
[n] Kubal. 17. 10.
[o] Zab. 106. 33.
[p] Kuv. 17. 6. Ma. 8. 15. 1 Kol. 10. 4.
[r] Kubal. 27. 14. Ma. 1. 37; 3. 26; 32. 51.
[s] Lev. 10. 3.
[t] Ma. 33. 8. Zab. 95. 8; 106. 32.
[u] Balam. 11. 16, 17.
[w] Ma. 2. 4; 23. 7.
[y] Lub. 46. 8. Bik. 7. 15.
[z] Kuv. 12. 40.
[a] Kuv. 1. 11. Ma. 26. 6. Bik. 7. 19.
[b] Kuv. 2. 23; 3. 7.
[c] Kuv. 3. 2; 14. 19; 23. 20; 33. 2.
[d] Kubal. 21. 22. Ma. 2. 27.
[e] Ma. 2. 6, 28.
[f] Balam. 11. 17.
[g] Ma. 2. 27, 29.
[i] Ma. 2. 4, 5, 8. Balam. 11. 18.
[k] Kubal. 33. 37.
[l] Kubal. 21. 4.

nga taliingira munsi gyempa'de
abāna ba Isiraeri, kubanga mwa-
jēmera ekigambo kyange ku ma'zi
25 Agemeriba. [m] Twāla Aloni ne E-
reazali mutabaniwe, obalinyise ku
26 lusozi Kola: Aloni omwambuleko
ebyambalobye, obimwambaze Erea-
zali mutabaniwe: kale Aloni anā-
kung'anyizibwa (eri abantube), era
27 anāfira eyo. Musa nākola nga Mu-
kama bweyalagira: nebalinya ku
lusozi Kola mu maso gekibīna kyo-
28 na. Musa [n] nāyambula Aloni e-
byambalobye, nābyambaza Ereazali
mutabaniwe; [o] Aloni nāfira eyo ku
ntiko yolusozi: Musa ne Ereazali
nebaserengeta nebava ku lusozi.
29 Awo ekibīna kyona bwebālaba nga
Aloni afu'de, nebamala enaku [p] a-
satu nga bakābira Aloni, enyumba
ya Isiraeri yona.

21 Nomukanani, kabaka Weyaladi,
eyatūlānga mu bukika obwa-
dyo, nāwulira nga Isiraeri a'ja [a] mu
'kubo lya Asalimu; nālwāna ne I-
2 siraeri nāwāmba abamu kubo. Isi-
raeri neyeyama obweyamo eri Mu-
kama, nāgamba nti Bwonogabulira
dala abantu bano mu mukono gwā-
nge, [b] ndizikiririza dala ebibuga
3 byābwe. Mukama nāwulira e'do-
bozi lya Isiraeri, nāgabula Abakana-
nani; nebabazikiririza dala bo ne-
bibuga byābwe: ekifo nekitūmibwa
erinya lyakyo Kolima.
4 [c] Nebasitula okuva ku lusozi Kola
nebagenda mu 'kubo Eryenyanja
Emyufu, okwetōlōla ensi ya Edo-
mu: obulamu bwabantu nebuke-
ng'ēntererwa nyo olwo lugendo.
5 [d] Abantu nebogera bubi ku Katonda
ne ku Musa, nti [e] Mwatu'gyira ki
mu Misiri okutulinyisa okufira mu
'dūngu? kubanga tewali kya kulya,
'sō tewali ma'zi; [f] nobulamu bwa'fe
butami'dwa ekyokulya kino ekyā-
6 ngu. [g] Mukama nāsindikira abantu
[h] emisota egyomuliro, negirūma a-
bantu; abantu bangi nebafa ku Isi-
7 raeri. [k] Abantu neba'ja eri Musa
nebagamba nti Twōnōnye kubanga
twayogera obubi ku Mukama ne
ku'gwe; [l] saba Mukama atu'gyeko
emisota. Musa nāsabira abantu.
8 Mukama nāgamba Musa nti We-
kolere omusota ogwomuliro, ogu-
teke ku mulōngōti: awo olunātuka,
buli alūmi'dwa bwanāgulaba, anāba
9 mulamu. [m] Musa nākola omusota
ogwekikomo, nāguteka ku mulō-
ngōti: awo olwātuka omusota bwe-
gwali gulūmye omuntu yena, bwe-
yatunulira omusota, ogwekikomo,
10 nāba mulamu. Abāna ba Isiraeri
nebatambula [n] nebasīsira mu Obosi.
11 Nebasitula Eyobosi nebatambula
[o] nebasīsira mu Iye-abalimu, mu
'dūngu eryolekera Moabu, ku lui
12 olwebuvanjuba. Nebavayo, neba-
tambula, nebasīsira mu kiwōnvu
13 kya Zeredi. Nebavayo nebatambu-
la nebasīsira emitala wa Alunoni,
oguli mu 'dūngu, ogusibuka mu
nsalo Yabamoli: kubanga Alunoni
ye nsalo ya Moabu, wakati wa
14 Moabu Nabamoli. Kyekyava kyo-
gerwa mu kitabo Ekyentalo za Mu-
kama nti
Vakebu mu Sufa
Nebiwōnvu bya Alunoni,
15 Nebi'ko ebyebiwōnvu
Ebiserengetera eri enyumba za
Ali,
Era ebyesigama ku nsalo ya
Moabu.
16 Nebavayo (nebatambula) nebage-
nda [p] Ebeeri: olwo lwe lu'zi Mu-
kama lweyabūlirako Musa nti Ku-
ng'anya abantu, nānge nābawa a-
ma'zi.
17 [r] Isiraeri nālyoka aīmba oluīmba
luno:
Wesere, 'gwe olu'zi; muluīmbire:
18 Olu'zi abakulu lwebāsima,
[s] Abakūngu babantu lwebayerula,
Nomu'go ogwobwakabaka, nemi-
'go gyābwe.
Nebava mu 'dūngu (nebatambula)
19 nebagenda Ematana: nebasitula
Ematana nebagenda Enakalieri:
nebasitula Enakalieri nebagenda
20 Ebamosi: nebasitula Ebamosi ne-
bagenda mu kiwōnvu ekiri ku 'tale
lya Moabu, ku ntiko ya Pisuga,
[t] kwoima okulengera e'dūngu.
21 Isiraeri [u] nātuma ababaka eri Si-
koni kabaka Wabamoli ngayogera
22 nti [w] Kampite munsiyo: tetulikyā-
mira mu nimiro newakuba'de mu
lusuku lwemizabibu; tetulinywa ku
ma'zi ga nzi'zi: tulitambulira mu
lugūdo lwa kabaka, okutūsa lwe-
23 tuliita mu nsaloyo. [y] Sikoni nāta-
ganya Isiraeri kuita mu nsaloye:
naye Sikoni nākung'anya abantube
bona, nātabāla Isiraeri mu 'dūngu,
[z] nātūka Eyakazi: nālwāna ne Isi-
24 raeri. Isiraeri [a] nāmukuba nobwōgi
bwekitala, nālya ensiye okuva ku
Alunoni okutūka ku Yaboki, okutū-
ka ku bāna ba Amoni: kubanga
ensalo eyabāna ba Amoni yali ya
25 mānyi. Isiraeri nālya ebibuga ebyo
byona: Isiraeri nātūla mu bibuga
byona Ebyabamoli, mu Kesuboni ne
26 mu bibuga byakyo byona. Kubanga
Kesuboni kyali kibuga kya Sikoni
kabaka Wabamoli, eyalwāna ne ka-
baka wa Moabu eyasoka, na'gya
mu mukonogwe ensiye yona, oku-
27 tūka ku Alunoni. Abogerera mu
ngero kyebāva bogera nti
Mu'je Ekesuboni,
Ekibuga kya Sikoni kizīmbibwe
kinywezebwe:

[m] Kubal. 33. 38.
[n] Kuv. 29. 29, 30.
[o] Ma. 10. 6; 32. 50.
[p] Ma. 34. 8.
[a] Kubal. 13. 21.
[b] Lev. 27. 28.
[c] Kubal. 20. 22; 33. 41.
[d] Zab. 78. 19.
[e] Kuv. 16. 3; 17. 3.
[f] Kubal. 11. 6.
[g] 1 Kol. 10. 9.
[h] Ma. 8. 15.
[k] Zab. 78. 34.
[l] Kuv. 8. 8, 28. 1 Sam. 12. 19. 1 Basek. 13. 6. Bik. 8. 24.
[m] 2 Basek. 18. 4. Yok. 3. 14, 15.
[n] Kubal. 33. 43.
[o] Kubal. 33. 44.
[p] Balam. 9. 21.
[r] Kuv. 15. 1. Zab. 105. 2; 106. 12.
[s] Is. 33. 22.
[t] Kubal. 23. 28.
[u] Ma. 2. 26, 27. Balam. 11. 19.
[w] Kubal. 20. 17.
[y] Ma 29. 7.
[z] Ma. 2. 32. Balam. 11. 20.
[a] Ma. 2. 33; 29. 7. Yos. 12. 1, 2. Nek. 9. 22. Zab. 135. 10, 11; 136. 19. Am. 2. 9,

28 Kubanga [b] omuliro gufulumye
mu Kesuboni,
Enimi zomuliro mu kibuga kya
Sikoni:
Gwōke'za [c] Ali ekya Moabu,
Abakūngu abebifo ebigulumivu
ebya Alunoni.
29 Zikusanze, Moabu!
Mufu'de, 'mwe [d] abantu ba Ke-
mosi:
Agabu'de batabanibe okuba aba-
'duse,
Ne bawalabe okuba abasibe,
Eri Sikoni kabaka Wabamoli.
30 Twabasimbako; Kesuboni kyazi-
kirira okutūka ku [e] Diboni,
Era twazisa okutūka ku Nofa,
Ekitūka ku [f] Medeba.
31 Isiraeri nātūla bwatyo munsi Ya-
32 bamoli. Musa nātuma okuke'ta
[g] Yazeri, nebalya ebibuga byayo,
nebagobamu Abamoli abāli eyo.
33 [i] Nebakyuka nebāmbukira mu 'ku-
bo Lyebasani: Ogi kabaka Weba-
sani nābatabāla, ye nabantube bona
34 okulwānira nabo [k] Ederei. Muka-
ma nāgamba Musa nti [l] Tomutya:
kubanga 'mugabu'de mu mukono-
gwo, nabantube bona, nensiye; era
[m] olimukola nga bwewakola Sikoni
kabaka Wabamoli. eyatūlānga Eke-
35 suboni. [n] Awo nebamu'ta ne bata-
banibe, nabantube bona, newata-
musigalirawo nomu: nebalya ensi-
22 ye. [a] Abāna ba Isiraeri neba-
tambula nebasīsira mu nsenyi
za Moabu emitala wa Yoludani E-
yeriko.
2 [b] Awo Balaki mutabani wa Zipoli
nālaba byona Isiraeri byeyali akoze
3 Abamoli. Moabu [c] nātya nyo aba-
ntu, kubanga bangi: Moabu nāke-
ng'ēntererwa olwabāna ba Isiraeri.
4 [d] Moabu nāgamba abaka'de ba Mi-
diani nti Kakano ekibīna kino ki-
genda kukombera dala byona ebi-
twetōlo'de, ngente bwekomba omu-
'do ogwoku'tale. Era Balaki mu-
tabani wa Zipoli ye yali kabaka wa
5 Moabu mu biro ebyo. [e] Nātuma a-
babaka eri Balamu mutabani wa
Beoli, [f] Epesoli, ekiri ku lubalama
Lwomu'ga, munsi yabāna babantu-
be, okumuita ngayogera nti Laba,
waliwo abantu abāva mu Misiri:
laba, basāniki'de ku maso gensi,
6 era batu'de okunjolekera: kale 'no
'jāngu, nkwegairi'de, onkolimirire
abantu bano: kubanga banyinze
amānyi: mpo'zi ndiwāngula, tuba-
'te. mbagobe munsi: kubanga 'ma-
nyi nga 'gwosabira 'gwe omuki-
sa awebwa omukisa, ne gwo-
7 kolimira akolimirwa. Abaka'de
ba Moabu nabaka'de ba Midiani
nebegendera nga balina [g] omukē-
mba mu ngalo zābwe; neba'ja eri
Balamu, nebamubūlira ebigambo
8 bya Balaki. Nābagamba nti Mu-
sule wano ekiro kino, nānge ndiba-
'diza ebigambo nga Mukama bwa-
nāng'amba: abakulu ba Moabu ne-
9 babēra ewa Balamu. Katonda na-
'ja eri Balamu nāgamba nti Bantu
10 ki bano abali nāwe? Balamu nā-
gamba Katonda nti Balaki muta-
bani wa Zipoli kabaka wa Moabu,
11 yantumira ngayogera nti Laba, a-
bantu abāva mu Misiri basāniki'de
ku maso gensi: 'jāngu 'no, obanko-
limirire; mpo'zi ndiīnza okulwāna
12 nabo, nembagoba. Katonda nāga-
mba Balamu nti Togenda nabo;
tokolimira bantu abo: kubanga
13 [i] bawere'dwa omukisa. Balamu nā-
golokoka enkya, nāgamba abakulu
ba Balaki nti Mwegendere munsi
ya'mwe: kubanga Mukama agānyi
14 okundagira okugenda na'mwe. A-
bakulu ba Moabu nebagolokoka,
neba'dayo eri Balaki, nebagamba
nti Balamu agānyi oku'ja na'fe.
15 Balaki neyeyongera nate okutuma
abakulu, abāsinga abo obungi era
16 abābasinga nekitībwa. Neba'ja eri
Balamu nebamugamba nti Bwatyo
bwayogera Balaki mutabani wa Zi-
poli nti Waleme okubawo ekintu,
nkwegairi'de, ekinākuziiza oku'ja
17 gyendi: kubanga ndikukuza nobēra
nekitībwa kinene nyo, na buli kyo-
ling'amba ndikikola: kale 'jāngu,
nkwegairi'de, onkolimirire abantu
18 bano. Balamu na'damu nāgamba
aba'du ba Balaki nti [k] Balaki bwa-
limpa enyumbaye nge'ju'de efeza
ne zābu, [l] siīnza kuita ku kigambo
kya Mukama Katonda wānge, oku-
19 kendēzako oba okusu'kiriza. Kale
'no, mbegairi'de, na'mwe musule
wano ekiro kino, ndyoke 'manye
Mukama kyaneyongera okumbūli-
20 ra. Katonda na'ja eri Balamu e-
kiro, nāmugamba nti Abantu abo
obanga ba'ze okukuita, golokoka
ogende nabo; naye [m] ekigambo
kyo'ka kyenkubūlira kyoba okola.
21 Balamu nāgolokoka enkya nāteka
amatandiko ku ndogoiye, nāgenda
22 nabakulu ba Moabu. Obusūngu
bwa Katonda nebubūbūka kubanga
yagenda: [n] malaika wa Mukama
nāimirira mu 'kubo okumuziiza.
Era yali yebaga'de ku ndogoiye,
23 naba'dube bōmbi bāli naye. [o] E-
ndogoi neraba malaika wa Mukama
ngaimiri'de mu 'kubo, ekitalakye
nga kisowo'dwa nga kiri mu nga-
loze: endogoi nekyāma okuva mu
'kubo, negenda ku nsiko: Balamu
nākuba endogoi okugi'za mu 'kubo.
24 Malaika wa Mukama nālyoka aimi-
rira mu 'kubo eryomukiwōnvu eriri
wakati wensuku zemizabibu olukō-
mera nga luli ku lui, nolukomera
25 ku lui. Endogoi neraba malaika

[b] Yer. 48. 45, 46.
[c] Ma. 2. 9, 18. Is. 15. 1.
[d] Balam. 11. 24. 1 Basek. 11. 7, 33. 2 Basek. 23. 13. Yer. 48. 7, 13.
[e] Yer. 48. 18, 22.
[f] Is. 15. 2.
[g] Kubal. 32. 1. Yer. 48. 32.
[i] Ma. 3. 1; 29. 7.
[k] Yos. 13. 12.
[l] Ma. 3. 2.
[m] Zab. 135. 10, 11; 136. 20.
[n] Ma. 3. 3, 4.
[a] Kubal. 33. 48.
[b] Balam. 11. 25.
[c] Kuv. 15. 15.
[d] Kubal. 31. 8. Yos. 13. 21.
[e] Ma. 23. 4. Yos. 13. 22; 24. 9. Nek. 13. 1, 2. Mi. 6. 5. 2 Pet. 2. 15. Yud. 11. Kub. 2. 14.
[f] Kubal. 23. 7. Ma. 23. 4.
[g] 1 Sam. 9. 7, 8.
[i] Kubal. 23. 20. Bal. 11. 29.
[k] Kubal. 24. 13.
[l] 1 Basek. 22. 14. 2 Byom. 18. 13.
[m] Kubal. 23. 12, 26.
[n] Kuv. 4. 24.
[o] 2 Basek. 6. 17. Dan. 10. 7. Bik. 22. 9. 2 Pet. 2. 16. Yud. 11.

wa Mukama, neyenyigiriza ku lu-
komera, nebetenta ekigere kya Ba-
lamu ku lukomera: nāgikuba nate.
26 Malaika wa Mukama neyeyongera
okusembera eyo, nāīmirira mu 'ku-
bo eryakanyigo, awatali 'banga lya
kukyukira ku mukono ogwadyo ne-
27 wakuba'de ogwakono. Endogoi ne-
raba malaika wa Mukama, negala-
mira wansi wa Balamu: obusūngu
bwa Balamu nebubūbūka, nākuba
28 endogoi nomu'gogwe. Mukama nā-
yasamya akamwā kendogoi, nega-
mba Balamu nti Nkukoze ki 'gwe
okunkuba emirūndi gino gyonsatu-
29 le? Balamu nāgamba endogoi nti
Kubanga ondūli'de: singa mba'de
nekitala kakano mu ngalo zānge,
[p] Nge. 12. 10. 30 [p] kubanga kakano nandiku'se. E-
ndogoi negamba Balamu nti Siri
ndogoiyo, gyewebagalako obulamu-
bwo bwona okutūsa lero? nali mpi-
si'za okukukola bwentyo? Nāga-
31 mba nti Ne'da. Awo Mukama nā-
[r] 2 Basek. 6. 17. Luk. 24. 16, 31. lyoka [r] azibula amaso ga Balamu,
nālaba malaika wa Mukama ngaī-
miri'de mu 'kubo, ekitalakye nga
kisowo'dwa nga kiri mu ngaloze:
nākutama omutwegwe, nāvūnama
32 amasoge. Malaika wa Mukama
nāmugamba nti Okubi'de ki endo-
goiyo emirūndi gino gyonsatule?
laba, nfulumye okukuziiza, kuba-
nga okutambulakwo kukakanyavu
33 mu maso gānge. Endogoi nendaba
nekyuka mu maso gānge emirūndi
gino gyonsatule: singa tekyuse mu
maso gānge, kakano sandiremye
kuku'ta 'gwe, nayo nengiwonya o-
34 kufa. Balamu nāgamba malaika
[s] Yob. 34. 31, 32. wa Mukama nti [s] Nyōnōnye; ku-
banga samanyi ngoīmiri'de mu 'ku-
bo okunziiza: kale kakano, obanga
35 kikunyiza, na'dayo, nate. Malaika
wa Mukama nāgamba Balamu nti
Genda nabantu abo: naye ekiga-
mbo kyo'ka kyenākubūlira kyoba
oyogera. Awo Balamu nāgenda
36 nabakulu ba Balaki. Awo Balaki
bweyawulira nga Balamu a'ze, nā-
fuluma okumusisinkana ku Kibu-
ga kya Moabu, ekiri ku nsalo ya
Alunoni, oguli ku nkomerero ye-
37 nsalo. Balaki nāgamba Balamu
nti Sakutumira okukuita nenkutai-
rira? ekyakulobera oku'ja gyendi
[t] Kubal. 24. 11. ki? [t] siinza dala kukukuza nobēra
38 nekitibwa? Balamu nāgamba Ba-
laki nti Laba, nzi'ze gyoli: ka-
kano nina obuīnza bwona okwoge-
ra ekigambo kyona? ekigambo
Katonda kyanāteka mu kamwā
39 kānge, ekyo kyenāyogera. Ba-
lamu nāgenda ne Balaki, neba-
40 'ja Ekiriasikuzosi. Balaki nāwayo
ente nendiga, nātumira Balamu
41 nabakulu abāli naye. Awo olwā-
tuka enkya, Balaki nātwāla Bala-
mu, nāmulinyisa ku bifo ebigulu-
mivu ebya Baali, nāima eyo okule-
23 ngera enkomerero yabantu. Ba-
lamu nāgamba Balaki nti Nzī-
mbira wano ebyōto musānvu, ontegekere wano ente musānvu nendi-
2 ga enume musānvu. Balaki nāko-
la nga Balamu bweyayogera; Ba-
laki ne Balamu nebawerayo ku buli
3 kyōto ente nendiga enume. Ba-
lamu nāgamba Balaki nti Imirira
awali ekyōkebwa kyowayo, nānge
nāgenda; mpo'zi Mukama ana'ja
okusisinkana nānge: era buli kya-
nāndaga nākukibūlira. Nāgenda
4 ku lusozi awēru. Katonda nāsi-
sinkana ne Balamu: nāmugamba
nti Ntegese ebyōto omusānvu, era
mpere'deyo ente nendiga enume
5 ku buli kyōto. Mukama [a] nāteka [a] Yer. 1. 9.
ekigambo mu kamwā ka Balamu,
nāgamba nti 'Dayo eri Balaki, era
6 bwotyo bwonoyogera. Na'dayo eri
ye, era yali aīmiri'de awali ekyōke-
bwa kyeyawayo, ye nabakulu bona
7 aba Moabu. Nāgera olugerolwe,
nāyogera nti

Balaki yanziya mu Alamu,
Kabaka wa Moabu (yanziya) mu
nsozi Ezebuvanjuba:
'Jāngu, onkolimirire Yakobo,
Era 'jāngu, osōmoze Isiraeri.
8 [b] Nākolimira ntya oyo Katonda [b] Is. 47. 12, 13.
gwatakolimirānga?
Nāsōmoza ntya oyo Katonda
gwatasōmozānga?
9 Kubanga nyima ku ntiko yamai-
nja okumulaba,
Ne ku nsozi okumulengera:
Laba, be bantu [c] ababēra bo'ka. [c] Ma. 33. 28.
'So [d] tebalibalibwa mu mawānga. [d] Kuv. 33. 16. Ezer. 9. 2. Bef. 2. 14.
10 [e] Ani aīuza okubala enfūfu ya [e] Lub. 13. 16; 22. 17.
Yakobo,
Oba okubala ekitūndu ekyokuna
ekya Isiraeri?
[f] Nfe ngomutūkirivu bwafa, [f] Zab. 116. 15.
Nenkomerero yānge eyoluvanyu-
ma ebe ngeyiye!
11 Balaki nāgamba Balamu nti Onko-
ze ki? Nkutu'te okukolimira aba-
labe bānge, era, laba, obasabiri'de
12 dala omukisa. Na'damu nāgamba
nti Teking'wānira kwekūma kwo-
gera ekyo Mukama kyateka mu
13 kamwā kānge? Balaki nāmugam-
ba nti 'Jāngu nānge, nkwegairi'de,
mu kifo ekirala, wonoīnza okuima
okubalengera; onolaba ekitūndu
kyābwe ekyenkomerero kyo'ka,
notobalaba bona: noima eyo oku-
14 bankolimirira. Nāmutwāla mu 'ta-
le lya Zofimu, ku ntiko ya Pisuga,
nāzīmba ebyōto musānvu, nāwera-
yo ente nendiga enume ku buli kyō-
15 to. Nāgamba Balaki nti Imirira
wano awali ekyōkebwa kyowayo,
'nze nga bwenāsisinkana ne Muka-
16 ma eyo. Mukama nāsisinkana ne

Balamu, nāteka ekigambo mu ka-
mwāke, nāgamba nti 'Dayo eri Ba-
17 laki, era bwonoyogera bwotyo. Na-
'ja gyali, era, laba, yali amiri'de
awali ekyōkebwa kyeyawayo, na-
bakulu ba Moabu wamu naye. Ba-
laki nāmugamba nti Mukama ayo-
18 ge'de ki? Nāgera olugerolwe nāyo-
gera nti
Golokoka, Balaki, owulire;
Ntegera okutu, 'gwe mutabani wa
Zipoli:
19 [g] Katonda si muntu, okulimba;
'Sō si mwāna wa muntu, okwe-
'jusa:
Ayoge'de, nokukola talikikola?
Oba agambye, nokutūsa talikitū-
sa?
20 Laba, ndagi'dwa okuwa omuki-
sa:
Naye [i] awa'de omukisa, nānge
siīnza kugu'julula.
21 [k] Talabye butali butūkirivu ku
Yakobo,
'Sō talabye bubambāvu ku Isi-
raeri:
[l] Mukama Katondawe ali naye,
[m] Nokwogerera wa'gulu okwa ka-
baka kuli mubo.
22 Katonda aba'gya mu Misiri;
Alina [n] amānyi ngagembogo.
23 Mazima tewali 'dogo awali Yako-
bo,
'Sō tewali bulaguzi awali Isirae-
ri:
Kakano kināyogerwānga ku Ya-
kobo ne ku Isiraeri,
Nti [o] Katonda ngakoze!
24 Laba, abantu bagolokoka [p] nge-
mpologoma enkazi,
Era beimusa ngempologoma enu-
me:
[r] Tagalamire okutūsa lwanālya
ku mui'go,
Nānywa omusai gwabo aba'ti-
'dwa.
25 Awo Balaki nāgamba Balamu nti
Tobakolimirānga nakatono, 'sō no-
mukisa tobasabirānga mukisa na-
26 katono. Naye Balamu na'damu
nāgamba Balaki nti Sakubūlira nti
[s] Byona Mukama byayogera, ebyo
27 king'wānira okubikola? Balaki nā-
gamba Balamu nti 'Jāngu 'no, nā-
kutwāla awalala; mpo'zi Katonda
anāsīma 'gwe okuima eyo okuba-
28 ukolimirira. Awo Balaki nālinyisa
Balamu ku ntiko ya Peoli, [t] kwoi-
29 ma okulengera e'dūngu. Balamu
nāgamba Balaki nti Nzīmbira wano
ebyōto musānvu, ontegekere wano
ente musānvu nendiga enume mu-
30 sānvu. Balaki nākola nga Balamu
bweyayogera, nāwerayo ku buli kyō-
24 to ente nendiga enume. Awo
Balamu bweyalaba nga Muka-
ma asīmye okuwa Isiraeri omukisa,
nātagenda, ngolulala, okunonya e-
'dogo, naye nāyolekeza amasoge o-
2 lukōla. Balamu nāimusa amasoge,
nālaba Isiraeri nga batu'de ngebi-
ka byābwe bwebyali; omwoyo gwa
3 Katonda negumu'jako. [a] Nāgera o-
lugerolwe, nāyogera nti
Balamu, mutabani wa Beoli, a-
yogera,
Era omusaja eyazibwa amaso a-
yogera:
4 Ayogera oyo awulira ebigambo
bya Katonda,
Alaba okwolesebwa Kwomuīnza
webintu byona,
Ngagwa wansi, [b] namasoge nga
gatunula:
5 Nti Ewemazo nga nūngi, 'gwe
Yakobo,
Enyumbazo, 'gwe Isiraeri!
6 Zeyālīri'de ngebiwōnvu,
Ngensuku eziri ku lubalama lwo-
mu'ga,
[c] Ngemiti egyomugavu [d] Mukama
gyeyasimba,
Ngemiti emyerezi egiri ku luba-
lama lwama'zi.
7 Ama'zi ganākulukutānga okuva
mu nsuwaze,
Nensigoze zinābānga awali [e] a-
ma'zi amangi,
Ne kabakawe anāsingānga [f] Aga-
gi obugulumivu,
[g] Nobwakabakabwe bunāgulumi-
zibwānga.
8 Katonda amu'gya mu Misiri;
Alina amānyi ngagembogo.
Alirīra dala amawānga abalabe-
be,
Era [i] alimenyamenya amagūmba
gābwe,
Nābakuba [k] okubafumita nobusā-
lebwe.
9 [l] Yabwāma, yagalamira ngempo-
logoma enume,
Era ngempologoma enkazi; āni
anāmusa'gula?
[m] Awebwēnga omukisa buli anā-
kusabirānga omukisa,
Era akolimirwēnga buli anāku-
kolimirānga.
10 Awo obusūngu bwa Balaki nebubū-
būka ku Balamu, [n] nākuba mu nga-
lo: Balaki nāgamba Balamu nti
[o] Nakuita okukolimira abalabe bā-
nge, era, laba, obasabiri'de dala o-
mukisa emirūndi gino gyonsatule.
11 Kale 'no we'dukire ewuwo: mba-
'de njagala okukukuza nobēra ne-
kitībwa kingi nyo; naye, laba, Mu-
kama akuziizi'za obutaba na kitī-
12 bwa. Balamu nāgamba Balaki nti
Era sagamba na babakabo bewa-
13 ntumira nti Balaki bwalyagala o-
kumpa enyumbaye ngeju'de efeza
nezābu, siīnza kuita ku kigambo
kya Mukama, okukola ebirūngi ne-
wakuba'de ebibi, nga nyima mu
magezi gānge 'nze; Mukama kya-

[g] 1 Sam. 15. 29. Mala. 3. 6. Bal. 11. 29. Tit. 1. 2. Yak. 1. 17.
[i] Lub. 12. 2; 22. 17. Kubal. 22. 12.
[k] Bal. 4. 7, 8.
[l] Kuv. 13. 21; 29. 45, 46; 33. 14.
[m] Zab. 89. 15.
[n] Ma. 33. 17. Yob. 39. 10, 11.
[o] Zab. 31. 19; 44. 1.
[p] Lub. 49. 9.
[r] Lub. 49. 27.
[s] Kubal. 22. 38. 1 Basek. 22. 14.
[t] Kubal. 21. 20.
[a] Kubal. 23. 7, 18.
[b] 1 Sam. 19. 24. Ez. 1. 28. Dan. 8. 18; 10. 15, 16. 2 Kol. 12. 2-4.
[c] Kub. 1. 10, 17.
[d] Zab. 1. 3. Yer. 17. 8. Zab. 104. 16.
[e] Yer. 51. 13. Kub. 17. 1, 15.
[f] 1 Sam. 15. 9.
[g] 1 Byom. 14. 2.
[i] Zab. 2. 9. Yer. 50. 17.
[k] Zab. 45. 5. Yer. 50. 9.
[l] Lub. 49. 9.
[m] Lub. 12. 3; 27. 29.
[n] Ez. 21. 14, 17; 22. 13.
[o] Ma. 23. 4, 5. Yos. 24. 9, 10. Nek. 13. 2.

14 nāyogera (nānge) kyenāyogera? Era kakano, laba, ng'enda eri abantu bānge: 'jāngu nkutegēze abantu bano [p] byebalikola abantubo mu
15 naku ezoluvanyuma. Nāgera olugerolwe, nāyogera nti
Balamu mutabani wa Beoli ayogera,
Era omusaja eyazibwa amaso ayogera:
16 Oyo ayogera awulira ebigambo bya Katonda,
Era amanyi okumanya kwoyo ali wa'gulu enyo,
Alaba okwolesebwa Kwomuīnza webintu byona,
Ngagwa wansi, namasoge nga gatunula:
17 [r] Nti 'Mulaba, naye si kakano:
'Mutunulira, naye tandi kumpi:
Muliva [s] emunyenye mu Yakobo,
[t] Nomu'go ogwobwakabaka guliimuka mu Isiraeri,
Gulikubira dala ensōnda za Moabu,
Gulimenyera dala abāna bona aboluyogāno.
18 Kale [u] Edomu aliba butaka,
Era ne Seiri aliba butaka, (abāli) abalabebe;
Isiraeri ngakola ebyobuzira.
19 [w] Era muliva mu Yakobo omu aliba nokufuga,
Alizikiriza abalifi'kawo mu kibuga.
20 Nātunulira Amaleki, nāgera olugerolwe nāyogera nti
Amaleki yali wa luberyeberye mu mawānga;
Naye enkomereroye eyoluvanyuma eritūka mu kuzikirira.
21 Nātunulira Omukeni, nāgera olugerolwe nāyogera nti
Ekifokyo ekyokutūlamu kya mānyi,
Nekisukyo kyatekebwa ku lwazi.
22 Naye Kaini alinyagibwa,
Okutūsa Asuli lwalikutwāla mu busibe.
23 Nāgera olugerolwe, nāyogera nti
Zitusanze, āni aliba omulamu Katonda bwalikola kino!
24 Naye ebyōmbo biriva ku 'tale [y] Lyekitimu,
Biribonereza Asuli, biribonereza ne [z] Eberi,
Era naye alitūka mu kuzikirira.
25 Balamu nāgolokoka, [a] nāgenda na'dayo mu kifokye: ne Balaki neyegendera.

25 Isiraeri nābēra [a] Esitimu, [b] abantu nebatanula okwenda ku
2 bawala ba Moabu: kubanga [c] bāitānga abantu oku'ja ku [d] sadaka za bakatonda bābwe; abantu nebalya [e] nebavūnamira bakatonda bābwe.
3 Isiraeri neyega'ta ne Baalipeoli: [f] obusūngu bwa Mukama nebubūbū-
4 ka ku Isiraeri. Mukama nāgamba Musa nti [g] Twāla abakulu babantu bona, obawanikire Mukama mu maso genjuba, ekirui kya Mukama ki-
5 kyuke kive ku Isiraeri. Musa nāgamba [i] abalamuzi ba Isiraeri nti [k] Mu'te buli muntu abasajabe abe-
6 ga'se ne Baali peoli. Era, laba, omu ku bāna ba Isiraeri na'ja nāletera bagandabe omukazi Omumidiani mu maso ga Musa ne mu maso gekibīna kyona ekyabāna ba Isiraeri, bwebāli nga [l] bakābira amaziga ku mulyāngo gwewema eyokusisi-
7 nkanirāngamu. Awo [m] Finekasi [n] mutabani wa Ereazali mutabani wa Aloni kabona bweyakiraba, nāgolokoka wakati mu kibīna. na'dira
8 e'fumu mu mukonogwe; nāgoberera omusaja Omuisiraeri mu kayumba, nābafumitira dala bōmbi, omusaja Omuisiraeri nomukazi mu lubutolwe. Awo kawumpuli nāziizibwa bwatyo ku bāna ba Isiraeri.
9 [o] Nabo abafa kawumpuli bāli obukumi bubiri mwenkumi nya.
10, 11 Mukama nāgamba Musa nti Finekasi mutabani wa Ereazali mutabani wa Aloni kabona akyusi'za obusūngu bwānge okuva ku bāna ba Isiraeri, kubanga akwati'dwa obu'gya bwānge mubo, nokuzikiriza nesizikiriza bāna ba Isiraeri mu
12 [p] bu'gya bwānge. Kyonova ogamba nti Laba, 'muwa endagāno yānge
13 eyemirembe: era enebānga gyāli, neri [r] eza'derye erināmu'dirirānga, endagāno [s] eyobwakabona obutali-'gwāwo; kubanga [t] yakwatibwa obu'gya olwa Katondawe, [u] nātāngi-
14 rira abāna ba Isiraeri. Era omusaja Omuisiraeri eya'tibwa, eya'tirwa awamu nomukazi Omumidiani, erinyalye Zimuli, mutabani wa Salu, omukulu wenyumba ya bakitā-
15 bwe mu Basimeoni. Nomukazi Omumidiani eya'tibwa, erinyalye Kozebi muwala wa [w] Zuli; oyo yali mutwe gwabantu abomunyumba ya bakitābwe mu Midiani.
16, 17 Mukama nāgamba Musa nti [z] Be-
18 ralikirize Abamidiani oba'te: kubanga [a] baberalikiriza nenkwe zābwe, zebāsala nebabasendasenda mu bigambo bya Peoli ne mu bigambo bya Kozebi, muwala womukulu wa Midiani, mwanyinābwe, eya'tibwa ku lunaku olwa kawumpuli olwebigambo bya Peoli.

26 Awo olwātuka kawumpuli ngawe'de, Mukama nāgamba Musa ne Ereazali mutabani wa Aloni ka-
2 bona nti [a] Bala omuwendo gwekibīna kyona ekyabāna ba Isiraeri, abakamaze [b] emyāka abiri nokukirawo, ngenyumba za bakitābwe

[y] Lub. 10. 4. Dan. 11. 30.
[z] Lub. 10. 21, 25.
[a] Kubal. 31. 8.
[a] Kubal. 33. 49. Yos. 2. 1. Mi. 6. 5.
[b] Kubal. 31. 16. 1 Kol. 10. 8.
[c] Yos. 22. 17. Zab. 106. 28.
Kos. 9. 10.
[d] Kuv. 34. 15, 16. 1 Kol. 10. 20.
[e] Kuv. 20. 5.
[f] Zab. 106. 29.
[g] Ma. 4. 3. Yos. 22. 17.
[i] Kuv. 18. 21, 25.
[k] Kuv. 32. 27. Ma. 13. 6, 9, 13, 15.
[l] Yo. 2. 17.
[m] Zab. 106. 30.
[n] Kuv. 6. 25.
[o] Ma. 4. 3. 1 Kol. 10. 8.
[p] Kuv. 20. 5. Ma. 32. 16, 21. 1 Basek. 14. 22. Zab. 78. 58.
[r] 1 Byom. 6. 4.
[s] Kuv. 40. 15.
[t] Bik. 22. 3. Bal. 10. 2.
[u] Beb. 2. 17.
[w] Kubal. 31. 8. Yos. 13. 21.
[z] Kubal. 31. 2.
[a] Kubal. 31. 16. Kub. 2. 14.
[a] Kuv. 30. 12; 38. 25, 26. Kubal. 1. 2.
[b] Kubal. 1. 3.

bweziri, bona abainza okutabāla
3 mu Isiraeri. Musa ne Ereazali
kabona nebabagambira mu nsenyi
za Moabu ku Yoludani Eyeriko nti
4 (Mubale omuwendo gwabantu), a-
bakamaze emyāka abiri nokukira-
wo; nga Mukama bweyalagira Mu-
sa nabāna ba Isiraeri, abāva munsi
Yemisiri.
5 [c] Leubeni omuberyeberye wa Isi-
raeri: batabani ba Leubeni; (okuva
ku) Kanoki, enda Eyabakanoki:
okuva ku Palu, enda Eyabapalu:
6 okuva ku Kezuloni, enda Eyabake-
zuloni: okuva ku Kalami, enda
7 Eyabakalami. Ezo ze nda Ezaba-
leubeni: nabo abābalibwa kubo bāli
obukumi buna mwenkumi satu mu
8 lusānvu mwasatu. Ne batabani ba
9 Palu; Eriabu. Ne batabani ba
Eriabu; Nemueri ne Dasani ne
Abiramu. Abo be Dasani ne Abi-
ramu abo, [d] abālōndebwa ekibīna,
abāwakana ne Musa ne Aloni mu
kibīna kya Kola, bwebāwakana ne
10 Mukama: [e] ensi neyasama akamwā
kayo, nebamira wamu ne Kola, eki-
bīna ekyo bwekyafa; mu biro ebyo
omuliro bwegwayōkya abasaja ebi-
kumi bibiri mwatāno, [f] nebafūka
11 kabonero. Naye [g] batabani ba Ko-
la tebāfa.
12 Batabani ba Simeoni ngenda zā-
bwe bwezali: okuva ku [i] Nemueri,
enda Eyabanemueri: okuva ku Ya-
mini, enda Eyabayamini: okuva
13 ku [k] Yakini, enda Eyabayakini: o-
kuva ku [l] Zera, enda Eyabazera:
okuva ku Sauli. enda Eyabasauli.
14 Ezo ze nda Ezabasimeoni, obuku-
mi bubiri mwenkumi biri mu bi-
biri.
15 Batabani ba Gadi ngenda zābwe
bwezali: okuva ku [m] Zefoni, enda
Eyabazefoni: okuva ku Kagi, enda
Eyabakagi: okuva ku Suni, enda
16 Eyabasuni: okuva ku Ozeni, enda
Eyabozeni: okuva ku Eri, enda
17 Eyaberi: okuva ku [n] Alodi, enda
Eyabalodi: okuva ku Aleri, enda
18 Eyabaleri: ezo ze nda eza batabani
ba Gadi ngabo abābalibwa kubo
bwebāli, obukumi buna mu bitāno.
19 [o] Batabani ba Yuda, Eri ne Ona-
ni: Eri ne Onani nebafira munsi
20 ya Kanani. [p] Ne batabani ba Yuda
ngenda zābwe bwezāli bano; okuva
ku Sera, enda Eyabasera: okuva
ku Perezi, enda Eyabaperezi: oku-
21 va ku Zera, enda Eyabazera. Ne
batabani ba Perezi bano; okuva ku
Kezuloni, enda Eyabakezuloni: o-
kuva ku Kamuli, enda Eyabakamu-
22 li. Ezo ze nda za Yuda ngabo abā-
balibwa kubo bwebāli, obukumi
musānvu mu kakāga mu bitāno.
23 [r] Batabani ba Isakali ngenda zā-
bwe bwezali: (okuva ku) Tola, enda
Eyabatola: okuva ku Puva, enda
24 Eyabapuva: okuva ku Yasubu, e-
nda Eyabayasubu: okuva ku Simu-
25 loni, enda Eyabasimuloni. Ezo ze
nda za Isakali ngabo abābalibwa
kubo bwebāli, obukumi mukāga
mwenkumi nya mu bisatu.
26 [s] Batabani ba Zebuluni ngenda
zābwe bwezali: okuva ku Seredi,
enda Eyabaseredi: okuva ku Ero-
ni, enda Eyaberoni: okuva ku Ya-
27 leeri, enda Eyabayaleeri. Ezo ze
nda Ezabazebuluni ngabo abābali-
bwa kubo bwebāli, obukumi mu-
kāga mu bitāno.
28 [t] Batabani ba Yusufu ngenda zā-
bwe bwezali: Manase ne Efulaimu.
29 Batabani ba Manase: okuva ku
[u] Makiri, enda Eyabamakiri: Ma-
kiri nāzāla Gireadi: okuva ku Gi-
30 readi, enda Eyabagireadi. Bano be
batabani ba Gireadi: (okuva ku)
[w] Yezeri, enda Eyabayezeri: okuva
31 ku Kereki, enda Eyabakereki: (no-
kuva ku) Asulieri, enda Eyabasu-
lieri: (nokuva ku) Sekemu, enda
32 Eyabasekemu: (nokuva ku) Semi-
da, enda Eyabasemida: (nokuva
33 ku) Keferi, enda Eyabakeferi. Ne
[y] Zerofekadi mutabani wa Keferi
teyazāla bāna ba bulenzi, wabula
abobuwala: ne bawala ba Zerofe-
kadi amanya gābwe Māla ne Noa,
34 Kogula, Mirika, ne Tiruza. Ezo
ze nda za Manase: nabo abābali-
bwa kubo bāli obukumi butāno
mwenkumi biri mu lusānvu.
35 Bano be batabani ba Efulaimu
ngenda zābwe bwezali: okuva ku
Susera, enda Eyabasusera: okuva ku
[z] Bekeri, enda Eyababekeri: okuva
36 ku Takani, enda Eyabatakani. Ne
bano be batabani ba Susera: okuva
37 ku Erani, enda Eyaberani. Ezo
ze nda za batabani ba Efulaimu
ngabo abābalibwa kubo bwebāli, o-
bukumi busatu mwenkumi biri mu
bitāno. Abo be batabani ba Yusu-
fu ngenda zābwe bwezali.
38 [a] Batabani ba Benyamini ngenda
zābwe bwezali: okuva ku Bera,
enda Eyababera: okuva ku Asu-
beri, enda Eyabasuberi: okuva ku
39 [b] Akiramu, enda Eyabakiramu: o-
kuva ku [c] Sufamu, enda Eyabasu-
famu: okuva ku Kufamu, enda
40 Eyabakufamu. Ne batabani ba
Bera bāli [d] Aluda ne Naamani:
(okuva ku Aluda), enda Eyabalu-
da; okuva ku Naamani, enda Eya-
41 banaamani. Abo be batabani ba
Benyamini ngenda zābwe bwezali:
nabo abābalibwa kubo bāli obuku-
mi buna mwenkumi tāno mu lu-
kāga.
42 [e] Bano be batabani ba Dani nge-
nda zābwe bwezali: okuva ku Su-
kamu, enda Eyabasukamu. Ezo

[c] Lub. 46. 8. Kuv. 6. 14. 1 Byom. 5. 1.
[d] Kubal. 16. 1, 2.
[e] Kubal. 16. 32, 35.
[f] Kubal. 16. 38. 1 Kol. 10. 6.
[g] Kuv. 6. 24. 1 Byom. 6. 22.
[i] Lub. 46. 10. Kuv. 6. 15.
[k] 1 Byom. 4. 24.
[l] Lub. 46. 10.
[m] Lub. 46. 16.
[n] Lub. 46. 16.
[o] Lub. 38. 2; 46. 12.
[p] 1 Byom. 2. 3.
[r] Lub. 46. 13. 1 Byom. 7. 1.
[s] Lub. 46. 14.
[t] Lub. 46. 20.
[u] Yos. 17. 1. 1 Byom. 7. 14, 15.
[w] Yos. 17. 2. Balam. 6. 11, 24, 34.
[y] Kubal. 27. 1; 36. 11.
[z] 1 Byom. 7. 20.
[a] Lub. 46. 21. 1 Byom. 7. 6.
[b] Lub. 46. 21. 1 Byom. 8. 1.
[c] Lub. 46. 21.
[d] 1 Byom. 8. 3.
[e] Lub. 46. 23.

ze nda za Dani ngenda zābwe bwe-
43 zali. Enda zona Ezabasukamu, ngabo abābalibwa kubo bwebāli, bāli obukumi mukāga mwenkumi nya mu bina.
44 *f* Batabani ba Aseri ngenda zābwe bwezali: okuva ku Imuna, enda Eyabaimuna: okuva ku Isuvi, enda Eyabaisuvi: okuva ku
45 Beriya, enda Eyababeriya. Okuva ku batabani ba Beriya: okuva ku Keberi, enda Eyabakeberi: okuva ku Malukieri, enda Eyabamaluki-
46 eri. Ne muwala wa Aseri erinyalye
47 Sera. Ezo ze nda eza batabani ba Aseri ngabo abābalibwa kubo bwebali, obukumi butāno mwenkumi satu mu bina.
48 *g* Batabani ba Nafutali ngenda zābwe bwezali: okuva ku Yazeeri, enda Eyabayazeeri: okuva ku Guni, enda Eyabaguni: okuva ku Ye-
49 zeri, enda Eyabayezeri: okuva ku
50 *i* Siremu, enda Eyabasiremu. Ezo ze nda za Nafutali ngenda zābwe bwezali: nabo abābalibwa kubo bāli obukumi buna mwenkumi tāno mu bina.
51 *k* Abo be bābalibwa ku bāna ba Isiraeri, obusirīvu mukāga mu lukumi mu lusānvu mwasatu.
52 *l* Mukama nāgamba Musa nti
53 Abo bebaligabirwa ensi okuba obusika ngomuwendo gwamanya bwe-
54 guli. *m* Abainga obungi olibawa obusika okusu'kiriza, nabatono olibawa obusika okukendēzako: buli muntu ngabo abābalibwa kuye bwebāli, bwaliwebwa bwatyo obusikā-
55 bwe. Era naye ensi *n* erigabibwa na bululu: ngamanya gebika bya bakitābwe bwegali bwebalisika.
56 Ngobululu bwebuliba obusika bwābwe bwebuligabirwa abo abainga obungi nabatono.
57 *o* Ne bano be bābalibwa ku Balevi ngenda zābwe bwezali: okuva ku Gerusoni, enda Eyabagerusoni: okuva ku Kokasi, enda Eyabakokasi: okuva ku Merali, enda Eya-
58 bamerali. Zino ze nda za Levi: enda Eyabalibuni, enda Eyabakebuloni, enda Eyabamakali, enda Eyabamusi, enda Eyabakola. Ko-
59 kasi nāzāla Amulamu. Ne mukazi wa Amulamu erinyalye *p* Yokebedi, muwala wa Levi, eyazālirwa Levi mu Misiri: nāzālira Amulamu Aloni ne Musa ne Miryamu mwanyi-
60 nābwe. *r* Aloni nāzālira Nadabu ne Abiku, Ereazali ne Isamali.
61 *s* Nadabu ne Abiku nebafa, bwebāwayo omuliro omulala mu maso ga
62 Mukama. *t* Nabo abābalibwa kubo bāli obukumi bubiri mwenkumi satu, buli musaja eyakamala omwezi ogumu nokukirawo: kubanga *u* tebābalibwa mu bāna ba Isiraeri, kubanga *w* tebāwebwa busika mu bāna ba Isiraeri.
63 Abo be bābalibwa Musa ne Ereazali kabona; abābalira abāna ba Isiraeri mu nsenyi za Moabu ku
64 Yoludani Eyeriko. *y* Naye mwabo temwali nomu kwabo abābalibwa Musa ne Aloni kabona; abābalira abāna ba Isiraeri mu 'dūngu lya
65 Sinai. Kubanga Mukama yali ayoge'de kubo nti *z* Tebalirema kufira mu 'dūngu. 'Sō tewasigalawo kubo nomu wabula Kalebu mutabani wa Yafune ne Yosuwa mutabani wa Nuni.

27 Awo newasembera bawala ba *a* Zerofekadi, mutabani wa Keferi, mutabani wa Gireadi, mutabani wa Makiri, mutabani wa Manase, abokunda za Manase mutabani wa Yusufu: ne gano ge manya ga bawalabe; Māla, Noa ne
2 Kogula ne Mirika ne Tiruza. Nebaīmirira mu maso ga Musa ne mu maso ga Ereazali kabona ne mu maso gabakulu nekibīna kyona, ku mulyāngo gwewema eyokusisinka-
3 nirāngamu, nga bogera nti Kita'fe *b* yafira mu 'dūngu, 'sō teyali mu kibīna kyabo abekung'anyiza ku Mukama mu *c* kibīna kya Kola: naye yafira mu kibikye ye; 'sō teya-
4 zāla bāna ba bulenzi. Ekināba ki-'gyisāwo ki erinya lya kita'fe ku ndaye, kubanga teyazāla mwāna wa bulenzi? *d* Mutuwe obutaka mu
5 baganda ba kita'fe. Musa *e* nātwāla ensōnga yābwe mu maso ga Mu-
6 kama. Mukama nāgamba Musa
7 nti Bawala ba Zerofekadi bogera bya nsōnga: *f* tolirema kubawa butaka bwa busika mu baganda ba kitābwe; era olibasisa obusika bwa
8 kitābwe. Era onogamba abāna ba Isiraeri nti Omusaja bwanāfānga nga taza'de mwāna wa bulenzi, kale muwalawe munāmusisānga obu-
9 sikābwe. Era bwanābānga talina mwāna wa buwala, kale munāwā-
10 nga bagandabe obusikābwe. Era bwanābānga talina ba luganda, kale munāwānga baganda ba kitāwe o-
11 busika. Era kitāwe bwanābānga talina ba luganda, kale munāwānga obutakabwe oyo amuli okumpi mu luganda ku ndaye, naye anābulyānga: era linābānga eri abāna ba Isiraeri *g* tēka lya musāngo, nga Mukama bweyalagira Musa.
12 Awo Mukama nāgamba Musa nti *i* Werinyire ku lusozi luno Abalimu, olengere ensi gyempa'de abāna
13 ba Isiraeri. Kale bwonomala okugirengera, *k* nāwe olikung'anyizibwa eri abantubo, nga Aloni muga-
14 ndawo bweyakung'anyizibwa: kubanga *l* mwajēmera ekigambo kyā-

f Lub. 46. 17. 1 Byom. 7. 30.
g Lub. 46. 24. 1 Byom. 7. 13.
i 1 Byom. 7. 13.
k Kubal. 1. 46.
l Yos. 11. 23; 14. 1.
m Kubal. 33. 54.
n Kubal. 33. 54; 34. 13. Yos. 11. 23; 14. 2.
o Lub. 46. 11. Kuv. 6. 16 19. 1 Byom. 6. 1, 16.
p Kuv. 1. 2; 6. 20.
r Kubal. 3. 2.
s Lev. 10. 1, 2. Kubal. 3. 4. 1 Byom. 24. 2.
t Kubal. 3. 39.
u Kubal. 1. 49.
w Kubal. 18. 20, 23, 24. Ma. 10. 9. Yos. 13 14, 33; 14. 3.
y Kubal. 1. Ma. 2. 14, 15.
z Kubal. 14. 28, 29. 1 Kol. 10. 5, 6.
a Kubal. 26. 33; 36. 1, 11. Yos. 17. 3.
b Kubal. 14. 35; 26. 64, 65.
c Kubal. 16. 1, 2.
d Yos. 17. 4.
e Kuv. 18. 15, 19.
f Kuv. 36. 2.
g Kubal. 35. 29.
i Kubal. 33. 47. Ma. 3. 27. 32. 49; 34. 1
k Kubal. 20. 24, 28; 31. 2. Ma. 10. 6.
l Kubal. 20. 12, 24. Ma. 1. 37; 32. 51. Zab. 106. 32.

nge mu 'dūngu Zini, mu kuwakana
kwekibīna, okuntukuliza ku ma'zi
[m] Kuv. 17. 7. mu maso gābwe. [Ago ge [m] ma'zi
Agemeriba Ekadesi mu 'dūngu Zi-
15 ni.] Musa nāgamba Mukama nti
[n] Kubal. 16. 22. Beb. 12. 9. 16 Mukama, [n] Katonda wemyoyo gya
bona abalina emibiri, alōnde omu-
17 saja okufuga ekibīna, anāfulumā-
nga mu maso gābwe, era anāingi-
rānga mu maso gābwe, era anāba-
fulumyānga, era anābaingizānga;
[o] 1 Basek. 22. 17. Mat. 3. 36. Ma'k. 6. 34. ekibīna kya Mukama kireme okuba
18 [o] ngendiga ezitalina musūmba. Mu-
kama nāgamba Musa nti Twāla
Yosuwa mutabani wa Nuni, omu-
[p] Lub. 41. 38. Balam. 3. 10; 11. 29. 1 Sam. 16. 13, 18. saja [p] alina omwoyo, [r] omutekeko
19 omukonogwo; omuīmirize mu ma-
so ga Ereazali kabona ne mu maso
gekibīna kyona; [s] omukūtirire mu
[r] Ma. 34. 9. [s] Ma. 31. 7. [t] Kubal. 11. 17, 28. 1 Sam. 10. 6, 9. 20 maso gābwe. Era [t] onomutekako
ku kitībwakyo, ekibīna kyona ekya-
21 bāna ba Isiraeri [u] bawulirēnga. Era
[w] anāimirirānga mu maso ga Erea-
zali kabona, anāmubulizānga [v] o-
lwomusāngo gwa Ulimu mu maso
ga Mukama: banāfulumānga [z] lwa
kigambokye, era banāingirānga lwa
kigambokye, ye nabāna ba Isiraeri
bona wamu naye, ekibīna kyona.
[u] 2 Basek. 2. 15. [w] Yos. 1. 16, 17. [v] Yos. 9. 14. Balam 1. 1; 20. 10, 23, 26. 1 Sam. 23. 9; 30. 7. [z] Kuv. 28. 30. 22 Musa nākola nga Mukama bweya-
mulagira: nātwāla Yosuwa, nāmui-
miriza mu maso ga Ereazali kabo-
na, ne mu maso gekibīna kyona:
[z] Yos. 9. 14. 1 Sam. 22. 10, 13, 15. [a] Ma. 3. 28; 31. 7. 23 nāmutekako emikono, [a] nāmukū-
tira, nga Mukama bweyayogera no-
mukono gwa Musa.

28 Mukama nāgamba Musa nti
2 Lagira abāna ba Isiraeri obagambe nti Ekirabo kyānge, ebyā-
[a] Lev. 3. 11; 21. 6, 8. nge [a] ebyokulya olwebyānge ebiwe-
bwayo ebikolebwa nomuliro, ebye-
vūmbe edūngi gyendi, munākwatā-
nga okubiwayo gyendi mu ntūko
[b] Kuv. 29. 38. 3 zabyo. Era onobagamba nti [b] Kino
kye kiwebwayo ekikolebwa nomu-
liro kyemunāwāngayo eri Mukama;
abāna bendiga abalume abatana-
mala mwāka gumu abataliko bu-
lema, buli lunaku babiri, okuba eki-
webwayo ekyōkebwa ekitali'gwāwo.
4 Omwāna gwendiga ogumu onowā-
ngayo enkya, nomwāna gwendiga
omulala onowāngayo akawungēzi;
[c] Kuv. 16. 36. Kubal. 15. 4. 5 [c] nekitūndu ekyekumi ekya efa eyo-
bu'ta obulūngi okuba [d] ekiwebwayo
ekyobu'ta, ekitabu'dwamu ekitūndu
ekyokuna ekya [e] ini eyamafuta a-
[d] Lev. 2. 1. [e] Kuv. 29. 40. 6 makube. Ekyo kye kiwebwayo
ekyōkebwa [f] ekitali'gwāwo, ekyala-
[f] Kuv. 29. 42. Am. 5. 25. girwa ku lusozi Sinai okuba evū-
mbe edūngi, ekiwebwayo ekikole-
7 bwa nomuliro eri Mukama. Neki-
webwayo ekyokunywa ekyako kinā-
bānga kitūndu kya kuna kya ini
olwomwāna gwendiga ogumu: mu
[g] Kuv. 29. 42 [g] watukuvu mwonofukirānga eki-
webwayo ekyokunywa ekyekitamī-
8 za eri Mukama. Nomwāna gwe-
ndiga ogwokubiri onowāngayo aka-
wungēzi: ngekiwebwayo ekyobu'ta
ekyenkya era ngekiwebwayo ekyo-
kunywa ekyako bwebiri, bwonogi-
wāngayo bwotyo, okuba ekiwebwa-
yo ekikolebwa nomuliro, ekyevū-
mbe edūngi eri Mukama.
9 Ne ku sabiti abāna bendiga ba-
biri abalume abatanamala mwāka
gumu abataliko bulema, nebitūndu
ebyekumi bibiri (ebya efa) eyobu'ta
obulūngi okuba ekiwebwayo ekyo-
bu'ta, obutabu'dwamu amafuta, ne-
kiwebwayo ekyokunywa ekyako:
[i] Ez. 46. 4. 10 ekyo kye [i] kiwebwayo ekya buli
sabiti, obuta'sāko ekiwebwayo e-
kyōkebwa ekitali'gwāwo, nekiwe-
bwayo ekyokunywa ekyako.
11 Era [k] emyezi gya'mwe wegināso-
kerānga munāwāngayo ekiwebwayo
ekyōkebwa eri Mukama, ente envu-
buka biri, nendiga enume emu, a-
bana bendiga abalume musānvu
abatanamala mwāka gumu abatali-
[k] Kubal. 10. 10. 1 Sam. 20. 5. 1 Byom. 23. 31. 2 Byom. 2. 4. Ezer. 3. 5. Nek. 10. 33. Ez. 45. 17; 46. 6. Kos. 2. 11. Bak. 2. 16. [l] Kubal. 15. 4-12. 12 ko bulema; [l] nebitūndu ebyekumi
bisatu (ebya efa) eyobu'ta obulūngi
okuba ekiwebwayo ekyobu'ta, obu-
tabu'dwamu amafuta, olwa buli nte;
nebitūndu ebyekumi bibiri ebyobu-
'ta obulūngi obutabu'dwamu ama-
13 futa olwendiga emu; nekitūndu
ekirala ekyekumi ekyobu'ta obu-
lūngi obutabu'dwamu amafuta oku-
ba ekiwebwayo ekyobu'ta olwa buli
mwāna gwendiga; okuba ekiwe-
bwayo ekyōkebwa ekyevūmbe edū-
ngi, ekiwebwayo ekikolebwa nomu-
14 liro eri Mukama. Nebiwebwayo
ebyokunywa ebyako binābānga ki-
tūndu kya ini eyomwenge olwente,
nekitūndu ekyokusatu ekyekibya
olwendiga enume, nekitūndu ekyo-
kuna ekya ini olwomwāna gwendi-
ga: ekyo kye kiwebwayo ekyōke-
bwa ekya buli mwezi okumalako
15 emyezi egyomwāka. [m] Nembuzi
enume emu okuba ekiwebwayo o-
lwekibi eri Mukama; enewebwā-
ngayo era nekiwebwayo ekyōkebwa
ekitali'gwāwo, nekiwebwayo ekyo-
kunywa ekyako.
[m] Kubal. 15. 24.
16 Era mu [n] mwezi ogwoluberye-
berye, ku lunaku olwomwezi olwe-
kumi nenya, wanābāngawo Okuī-
17 tako kwa Mukama. Ne ku [o] luna-
ku olwekumi netāno olwomwezi
ogwo wanābāngawo embaga: emi-
gati egitazimbulukuswa ginālīrwā-
18 nga enaku musānvu. Ku [p] lunaku
olwoluberyeberye wanābāngawo o-
kukung'ana okutukuvu; temuko-
lānga mulimu gwona ogwemikono:
19 naye munāwāngayo ekiwebwayo e-
kikolebwa nomuliro, ekiwebwayo
ekyōkebwa eri Mukama; ente e-
nvubuka biri, nendiga enume emu,
nabāna bendiga abalume musānvu
[n] Kuv. 12. 6, 18. Lev. 23. 5 Kubal. 9 3. Ma. 16. 1 Ez. 45. 21. [o] Lev. 23. 6. [p] Kuv. 12 16 Lev. 23. 7

abatanamala mwāka gumu: banā-
[r] Lev. 22. 20. Kubal. 29. 8. Ma. 15. 21.
bānga gyemuli [r] abataliko bulema:
20 nekiwebwayo ekyobu'ta ekyako, o-
bu'ta obulūngi obutabu'dwamu a-
mafuta: munāwāngayo ebitūndu
ebyekumi bisatu olwente, nebitū-
ndu ebyekumi bibiri olwendiga enu-
21 me; onowāngayo ekitūndu ekirala
ekyekumi olwa buli mwāna gwe-
ndiga ku bāna bendiga omusānvu;
22 nembuzi enume emu okuba ekiwe-
bwayo olwekibi, okubatāngirira.
23 Munāwāngayo ebyo era nekiwebwa-
yo ekyōkebwa ekyenkya, ekinābā-
nga ekiwebwayo ekyōkebwa ekita-
24 li'gwāwo. Bwemutyo bwemunā-
wāngayo buli lunaku, okumalako
enaku musānvu, ekyokulya ekyeki-
webwayo ekikolebwa nomuliro, e-
kyevūmbe edūngi eri Mukama: ki-
nāwebwāngayo era nekiwebwayo
ekyōkebwa ekitali'gwāwo, nekiwe-
25 bwayo ekyokunywa ekyako. Ne
[s] Kuv. 12. 16; 13. 6. Lev. 23. 8.
ku [s] lunaku olwomusānvu munā-
bānga nokukung'ana okutukuvu;
temukolānga mulimu gwona ogwe-
mikono.
[t] Kuv. 23. 16; 34. 22. Lev. 23. 10, 15. Ma. 16. 10. Bik. 2. 1.
26 Era ne [t] ku lunaku olwebibala
ebiberyeberye, bwemunāwāngayo
ekiwebwayo ekyobu'ta obu'gya eri
Mukama mu (mbaga) ya'mwe eya
sabiti, kale munābānga nokukun-
g'ana okutukuvu; temukolānga
27 mulimu gwona ogwemikono: naye
munāwāngayo ekiwebwayo ekyōke-
bwa okuba evūmbe edūngi eri Mu-
[u] Lev. 23. 18, 19.
kama; [u] ente envubuka biri, endiga
enume emu, abāna bendiga abalume
musānvu abatanamala mwāka
28 gumu; nekiwebwayo ekyobu'ta e-
kyako, obu'ta obulūngi obutabu-
'dwamu amafuta, ebitūndu ebyeku-
mi bisatu olwa buli nte, ebitūndu
ebyekumi bibiri olwendiga enume
29 emu, ekitūndu ekirala ekyekumi
olwa buli mwāna gwendiga ku bāna
30 bendiga omusānvu; embuzi enume
31 emu okubatāngirira. Obuta'sāko e-
kiwebwayo ekyōkebwa ekitali'gwā-
wo, nekiwebwayo ekyokunywa e-
kyako, munāwāngayo nebyo [bināba-
nga gyemuli ebitaliko bulema],
nebiwebwayo ebyokunywa ebyako.

29 Ne mu mwezi ogwomusānvu,
ku lunaku olwoluberyeberye o-
lwomwezi, munābānga nokukung'a-
na okutukuvu; temukolānga muli-
[a] Lev. 23. 24.
mu gwona ogwemikono: lwe [a] lu-
naku olwokufuirako amakondēre
2 gyemuli. Era munāwāngayo eki-
webwayo ekyōkebwa okuba evū-
mbe edūngi eri Mukama; ente
envubuka emu, endiga enume emu,
abāna bendiga abalume omusānvu
abatanamala mwāka gumu abata-
3 liko bulema: nekiwebwayo ekyo-
bu'ta ekyako, obu'ta obulūngi obu-
tabu'dwamu amafuta, ebitūndu e-
byekumi bisatu olwente, ebitūndu
ebyekumi bibiri olwendiga enume,
4 nekitūndu ekyekumi kimu olwa bu-
li mwāna gwendiga ku bāna bendi-
5 ga omusānvu: nembuzi enume emu
okuba ekiwebwayo olwekibi, okuba-
6 tāngirira: [b] obuta'sāko ekiwebwayo
[b] Kubal. 28. 11.
ekyōkebwa ekyomwezi ogwaka'ja
guboneke, nekiwebwayo ekyobu'ta
ekyako, [c] nekiwebwayo ekyōkebwa
[c] Kubal. 28. 3.
ekitali'gwāwo nekiwebwayo ekyo-
bu'ta ekyako, nebiwebwayo ebyo-
kunywa ebyako, [d] ngetēka lyabyo
[d] Kubal. 15. 11, 12.
bweriri, okuba evūmbe edūngi, eki-
webwayo ekikolebwa nomuliro eri
Mukama.
7 Ne ku [e] lunaku olwekumi olwo-
[e] Lev. 16. 29; 23. 27.
mwezi ogwo ogwomusānvu munā-
bānga nokukung'ana okutukuvu;
era [f] munābonerezānga obulamu
[f] Zab. 35. 13. Is. 58. 5.
bwa'mwe; temukolānga mulimu
8 gwona: naye munāwāngayo eki-
webwayo ekyōkebwa eri Mukama
okuba evūmbe edūngi; ente envu-
buka emu, endiga enume emu, abā-
na bendiga abalume musānvu aba-
tanamala mwāka gumu; banābā-
nga gyemuli [g] abataliko bulema:
[g] Kubal. 28. 19.
9 nekiwebwayo ekyobu'ta ekyako, o-
bu'ta obulūngi obutabu'dwamu a-
mafuta, ebitūndu ebyekumi bisatu
olwente, ebitūndu ebyekumi bibiri
10 olwendiga enume emu, ekitūndu
ekirala ekyekumi olwa buli mwāna
gwendiga ku bāna bendiga omusā-
11 nvu: embuzi enume emu okuba
[i] ekiwebwayo olwekibi; obuta'sāko
[i] Lev. 16. 3, 5.
ekiwebwayo olwekibi ekyokutāngi-
rira, nekiwebwayo ekyōkebwa eki-
tali'gwāwo, nekiwebwayo ekyobu'ta
ekyako, nebiwebwayo ebyokunywa
ebyako.
12 Ne ku [k] lunaku olwekumi netāno
[k] Lev. 23. 34. Ma. 16. 13. Ez. 45. 25.
olwomwezi ogwomusānvu munābā-
nga nokukung'ana okutukuvu; te-
mukolānga mulimu gwona ogwe-
mikono, era munākwatirānga e-
mbaga enaku musānvu eri Muka-
13 ma: era [l] munāwāngayo ekiwebwa-
[l] Ezer. 3. 4.
yo ekyōkebwa, ekiwebwayo ekiko-
lebwa nomuliro, ekyevūmbe edūngi
eri Mukama; ente envubuka kumi
na satu, endiga enume biri, abāna
bendiga abalume kumi na bana a-
batanamala mwāka gumu; banā-
14 bānga abataliko bulema: nekiwe-
bwayo ekyobu'ta ekyako, obu'ta o-
bulūngi obutabu'dwamu amafuta,
ebitūndu ebyekumi bisatu olwa buli
nte kunte ekumi nesatu, ebitūndu
ebyekumi bibiri olwa buli ndiga
15 enume ku ndiga enume zōmbi, ne-
kitūndu ekirala ekyekumi olwa buli
mwāna gwendiga ku bāna bendiga
16 ekumi nabana: nembuzi enume
emu okuba ekiwebwayo olwekibi;
obuta'sāko ekiwebwayo ekyōkebwa

ekitali'gwāwo, ekiwebwayo ekyobu'ta ekyako, nekiwebwayo ekyokunywa ekyako.
17 Ne ku lunaku olwokubiri (munāwāngayo) ente envubuka kumi na biri, endiga enume biri, abāna bendiga abalume kumi na bana abatanamala mwāka gumu abataliko
18 bulema: nekiwebwayo ekyobu'ta ekyako nebiwebwayo ebyokunywa ebyako olwente, olwendiga enume, nolwabāna bendiga, [m] ngomuwendo gwabyo bwegunābānga, ngetēka
19 bweriri: nembuzi enume emu okuba ekiwebwayo olwekibi; obuta'sāko ekiwebwayo ekyōkebwa ekitali'gwāwo, nekiwebwayo ekyobu'ta ekyako, nebiwebwayo ebyokunywa ebyako.
20 Ne ku lunaku olwokusatu ente kumi nemu, endiga enume biri, abāna bendiga abalume kumi na bana abatanamala mwāka gumu a-
21 bataliko bulema; nekiwebwayo ekyobu'ta ekyako, nebiwebwayo ebyokunywa ebyako olwente, olwendiga enume, nolwabāna bendiga, ngomuwendo gwabyo bwegunābā-
22 nga, ngetēka bweriri: nembuzi enume emu okuba ekiwebwayo olwekibi; obuta'sāko ekiwebwayo ekyōkebwa ekitali'gwāwo, nekiwebwayo ekyobu'ta ekyako, nekiwebwayo ekyokunywa ekyako.
23 Ne ku lunaku olwokuna ente kumi, endiga enume biri, abāna bendiga abalume kumi na bana abatanamala mwāka gumu abataliko
24 bulema: ekiwebwayo ekyobu'ta ekyako nebiwebwayo ebyokunywa ebyako olwente, olwendiga enume, nolwabāna bendiga, ngomuwendo gwabyo bwegunābānga, ngetēka
25 bweriri: nembuzi enume emu okuba ekiwebwayo olwekibi; obuta'sāko ekiwebwayo ekyōkebwa ekitali'gwāwo, ekiwebwayo ekyobu'ta ekyako, nekiwebwayo ekyokunywa ekyako.
26 Ne ku lunaku olwokutāno ente mwenda, endiga enume biri, abāna bendiga abalume kumi na bana abatanamala mwāka gumu abata-
27 liko bulema: nekiwebwayo ekyobu'ta ekyako nebiwebwayo ebyokunywa ebyako olwente, olwendiga enume, nolwabāna bendiga, ngomuwendo gwabyo bwegunābānga,
28 ngetēka bweriri: nembuzi enume emu okuba ekiwebwayo olwekibi; obuta'sāko ekiwebwayo ekyōkebwa ekitali'gwāwo, nekiwebwayo ekyobu'ta ekyako, nekiwebwayo ebyokunywa ebyako.
29 Ne ku lunaku olwomukāga ente munāna, endiga enume biri, abāna bendiga abalume kumi na bana abatanamala mwāka gumu abata-
30 liko bulema: nekiwebwayo ekyobu'ta ekyako nebiwebwayo ebyokunywa ebyako olwente, olwendiga enume, nolwabāna bendiga, ngomuwendo gwabyo bwegunābānga,
31 ngetēka bweriri: nembuzi enume emu okuba ekiwebwayo olwekibi; obuta'sāko ekiwebwayo ekyōkebwa ekitali'gwāwo, ekiwebwayo ekyobu'ta ekyako, nebiwebwayo ebyokunywa ebyako.
32 Ne ku lunaku olwomusānvu ente musānvu, endiga enume biri, abāna bendiga abalume kumi na bana abatanamala mwāka gumu abataliko
33 bulema: nekiwebwayo ekyobu'ta ekyako nebiwebwayo ebyokunywa ebyako olwente, olwendiga enume, nolwabāna bendiga, ngomuwendo gwabyo bwegunābānga, ngetēka
34 bweriri: nembuzi enume emu okuba ekiwebwayo olwekibi; obuta'sāko ekiwebwayo ekyōkebwa ekitali'gwāwo, ekiwebwayo ekyobu'ta ekyako, nekiwebwayo ekyokunywa ekyako.
35 Ku lunaku [n] olwomunāna munābānga nokukung'ana okwokwewōmbeka: temukolānga mulimu gwo-
36 na ogwemikono: naye munāwāngayo ekiwebwayo ekyōkebwa, ekiwebwayo ekikolebwa nomuliro, ekyevūmbe edūngi eri Mukama: ente emu, endiga enume emu, abāna bendiga abalume musānvu abatanamala mwāka gumu abata-
37 liko bulema: ekiwebwayo ekyobu'ta ekyako nebiwebwayo ebyokunywa ebyako olwente, olwendiga enume, nolwabāna bendiga, binābānga ngomuwendo gwabyo, ngetēka bweriri:
38 nembuzi enume emu okuba ekiwebwayo olwekibi; obuta'sāko ekiwebwayo ekyōkebwa ekitali'gwāwo, nekiwebwayo ekyobu'ta ekyako, nekiwebwayo ekyokunywa ekyako.
39 Ebyo byemunāwāngayo eri Mukama mu mbaga za'mwe [o] ezalagirwa, obuta'sāko [p] bweyamo bwa-'mwe, nebyo byemuwayo kubwa-'mwe, okuba byemuwayo ebyōkebwa, nebyemuwayo ebyobu'ta, nebyemuwayo ebyokunywa, nebye-
40 muwayo olwemirembe. Musa nābū lira abāna ba Isiraeri nga byona bwebyali Mukama byeyalagira Musa.

30 Musa nāgamba [a] emitwe gyebika byabāna ba Isiraeri nti Kino kye kigambo Mukama kyala-
2 gi'de. [b] Omusaja bwaneyamānga obweyamo eri Mukama, [c] oba bwanālairānga ekirairo okulagānya obulamubwe nendagāno, tavumisānga kigambokye; [d] anākolānga nga byona bwebiri ebifuluma mu ka-
3 mwāke. Era omukazi bwaneyamānga obweyamo eri Mukama, neyeragānya nendagāno, ngali mu nyu-
4 mba ya kitāwe, mu butōbwe; ki-

[m] Kubal. 15. 12; 28. 7, 14.
[n] Lev. 23. 26.
[o] Lev. 23. 2. 1 Byom. 23. 31. 2 Byom. 31. 3. Ezer. 3. 5. Nek. 10. 33. Is. 1. 14.
[p] Lev. 7. 11, 16; 22. 21, 23.
[a] Kubal. 1. 4, 16; 7. 2.
[b] Lev. 27 2. Ma. 23. 21. Balam. 11. 30, 35. Mub. 5. 4.
[c] Lev. 5. 4. Mat. 14. 9. Bik. 23. 14.
[d] Yob. 22. 27. Zab. 22. 25; 50. 14; 66. 13, 14; 116. 14, 18. Nak. 1. 15.

tāwe nāwulira obweyamobwe nendagāno gyalagānyi'za obulamubwe, kitāwe nāmusirikira: kale obweyamobwe bwona bunānywerānga, na buli ndagāno gyalagānyi'za
5 obulamubwe enenywerānga. Naye kitāwe bwanāmugānānga ku lunaku lwawuliririrako; tewabāngawo ku bweyamobwe newakuba'de ku ndagānoze, zeyalagānya obulamubwe, enenywerānga: era Mukama anāmusonyiwānga kubanga kitāwe ya-
6 mugāna. Era bwanābānga alina 'ba, obweyamobwe nga buli kuye, oba emimwagye byegyogera ngayanguiriza, byalagānyi'za obulamu-
7 bwe; 'ba nāwulira nāmusirikira ku lunaku lwakiwuliririrako: kale obweyamobwe bunānywerānga, nendagāno zalagānyi'za obulamubwe zi-
8 nānywerānga. [e] Naye 'ba bwanāmugānānga ku lunaku lwakiwuliririrako; kale ana'jululānga obweyamobwe obuli kuye, nemimwagye byegyoge'de ngayanguiri'za, byalagānyi'za obulamubwe: era Mukama
9 anāmusonyiwānga. Naye obweyamo bwa namwandu oba bwoyo eyagobebwa 'ba, buli kyeyalagānya obulamubwe, kinānywerānga kuye.
10 Era obanga yeyamira obweyamo mu nyumba ya 'ba, oba yalagānya obulamubwe nendagāno ngalaira,
11 'ba nākiwulira nāmusirikira nātamugāna; kale obweyamobwe bwona bunānywerānga, na buli ndagāno gyeyalagānya obulamubwe ene-
12 nywerānga. Naye 'ba obanga yabidibya ku lunaku lweyabiwuliririrako; kale buli ekyafuluma mu mimwagye mu bigambo byobweyamobwe oba mu bigambo byendagāno yobulamubwe tekinywerānga: 'ba ngabi'julu'de; era Mukama a-
13 nāmusonyiwānga. Buli bweyamo na buli kirairo ekyendagāno ekyokwebonereza obulamubwe, 'ba aīnza okukinyweza, oba 'ba aīnza okuki-
14 julula. Naye 'ba bwanāmusirikiriānga dala bulijo bulijo; kale anānywezānga obweyamobwe bwona, oba endagānoze zona eziri kuye: ngabinyweze'za, kubanga yamusirikira ku lunaku lweyabiwuliririrako.
15 Naye bwanābidibyānga ngamaze okubiwulira; kale yanābāngako o-
16 butali butūkirivu bwomukazi. Ago ge matēka Mukama geyalagira Musa, wakati womusaja ne mukaziwe, wakati wa kitāwe (womuwala) ne muwalawe, ngakyali mu butōbwe, mu nyumba ya kitāwe.

31 2 Mukama nāgamba Musa nti [a] Wōlera e'gwānga lyabāna ba Isiraeri ku Bamidiani: oluvanyuma nolyoka [b] okung'anyizibwa eri a-
3 bantubo. Musa nāgamba abantu nti Mu'gye mu'mwe abasaja mubawe ebyokulwānyisa olwentalo, batabāle Midiani, okuwōlera e'gwā-
4 nga lya Mukama ku Midiani. Muna'gya ku buli kika olukumi okubunya ebika byona ebya Isiraeri,
5 nemubatuma okutabāla. Awo nebaleta ku nkumi za Isiraeri, ku buli kika lukumi, kakumi mwenkumi biri nga balina ebyokulwānyisa o-
6 lwentalo. Musa nābasindika okutabāla, ku buli kika lukumi, bo ne Finekasi mutabani wa Ereazali kabona, okutabāla, awamu nebintu ebyomuwatukuvu [c] namakondēre a-
7 galawa mu mukonogwe. Nebalwāna ne Midiani, nga Mukama bweyalagira Musa; [d] neba'ta buli [e] mu-
8 saja. Neba'ta bakabaka ba Midiani wamu nabalala aba'tibwa; [f] Evi ne Lekemu, ne Zula, ne Kula, ne Leba, bakabaka ba Midiani abatāno: ne [g] Balamu mutabani wa Beoli
9 bāmu'ta nekitala. Abāna ba Isiraeri nebanyaga abakazi ba Midiani nabāna bābwe abato; nebisibo byābwe byona, nembuzi zābwe zona, nebintu byābwe byona nebabitwāla
10 okuba omunyago. Nebibuga byābwe byona mu bifo mwebāsulānga, nensisira zābwe zona, nebabyōkya
11 omuliro. [i] Nebatwāla omunyago gwona nebyebāfuna byona, obanga
12 bantu obanga nsolo. Nebaleta omwāndu nebyebāfuna nomunyago eri Musa neri Ereazali kabona neri ekibīna kyabāna ba Isiraeri, eri olusisira olwali mu nsenyi za Moabu, eziri ku Yoludani Eyeriko.
13 Awo Musa ne Ereazali kabona nabakulu bona abekibīna nebafuluma okubasisinkana ebwēru wo-
14 lusisira. Musa nāsunguwalira abāmi be'gye, abāmi benkumi nabāmi bebikumi, abāva mu kuwere-
15 za mu lutabālo. Musa nābagamba nti [k] Abakazi bona mubawonye'za
16 okufa? Laba, bano be [l] bāsobesa abāna ba Isiraeri ku Mukama, [m] olwokutēsa kwa Balamu, mu bigambo bya Peoli, bwatyo [n] kawumpuli nāba mu kibīna kya Mukama.
17 Kale 'no kakano mu'te buli musaja ku bāna abato, era mu'te buli mukazi eyamanya omusaja ngasula
18 naye. Naye abāna abato bona abobuwala, abatamanyānga musaja nga basula naye, mwewonyeze obu-
19 tafa. Era [o] musīsire ebwēru wolusīsira enaku musānvu: buli eya'ta omuntu yena, era [p] buli eyakoma ku muntu yena eya'tibwa, mwerongōse ku lunaku olwokusatu ne ku lunaku olwomusānvu, 'mwe no-
20 mwāndu gwa'mwe. Na buli kyaambalo na buli kintu ekye'diba, nomulimu gwona ogwebiku'zi byembuzi, nebintu byona ebyemiti,

[e] Lub. 3. 16.

[a] Kubal. 25. 17.

[b] Kubal. 27. 13.

[c] Kubal. 10. 9.

[d] Ma. 20. 13. Balam. 21. 11. 1 Sam. 27. 9. 1 Basek. 11. 15, 16.

[e] Balam. 6. 1, 2, 33.

[f] Yos. 13. 21.

[g] Yos. 13. 22.

[i] Ma. 20. 14.

[k] Ma. 20. 14. 1 Sam. 15. 3.

[l] Kubal. 25. 2.

[m] Kubal. 24. 14. 2 Pet. 2. 15. Kub. 2. 14.

[n] Kubal. 25. 9.

[o] Kubal. 5. 2.

[p] Kubal. 19. 11.

21 munerongōsa. Ereazali kabona
nāgamba abasaja abatabāzi abāta-
bāla nti Lino lye tēka eryekiragiro
22 Mukama kyalagi'de Musa: naye
zābu ne feza, ekikomo, ekyūma,
23 ebati, nerisasi, buli kintu ekiīnza
omuliro, munākiisa mu muliro, ne-
kiba kirongōfu; naye kinālongōse-
[r] Kubal. 19. 9, 17. bwa [r] nama'zi agokwāwula: nebyo
byona ebitaīnza muliro munābiisa
[s] Lev. 11. 25. 24 mu ma'zi. Era [s] mulyoza engoye
za'mwe ku lunaku olwomusānvu,
nemuba balongōfu, oluvanyuma
nemulyoka muingira mu lusīsira.
25, 26 Mukama nāgamba Musa nti Bala
omuwendo gwomunyago ogwanya-
gibwa, abantu era nensolo, 'gwe
ne Ereazali kabona nemitwe (gye-
nyumba) za bakitābwe ezekibīna:
[t] Yos. 22. 8. 1 Sam. 30. 24. 27 [t] mwāwulemu omunyago ebitūndu
bibiri; ekyabasaja abamanyi entalo
28 abātabāla, nekyekibīna kyona: omu-
solōleze Mukama omusolo ku basaja
[u] Kubal. 18. 26. abatabāzi abātabāla: buli bitāno [u] o-
bulamu bumu, ku bantu ne kunte ne
29 ku ndogoi ne ku mbuzi: gu'gye ku
kitūndu kyābwe, oguwe Ereazali
kabona, okuba ekiwebwayo ekisi-
30 tulibwa ekya Mukama. Ne ku ki-
tūndu ekyabāna ba Isiraeri ono-
'gyako obumu obu'gyibwa ku buli
atāno, ku bantu, kunte, ku ndogoi,
ne ku mbuzi, ku nsolo zona, nobiwa
[w] Kubal. 3. 7, 8, 25, 31, 36; 18. 3, 4. Abalevi, [w] abakūma enyumba ya
31 Mukama gyebāteresebwa. Musa
ne Ereazali kabona nebakola nga
32 Mukama bweyalagira Musa. Ne-
byokugereka ebyafi'kawo ku mu-
nyago abasaja abatabāzi gwebā-
nyaga, byali endiga obusirīvu mu-
kāga mwobukumi musānvu mwe-
33 nkumi tāno, nente obukumi musā-
34 nvu mwenkumi biri, nendogoi obu-
35 kumi mukāga mu lukumi, nabantu
obukumi busatu mwenkumi biri o-
kuga'ta bona, ku bakazi abatama-
nyānga musaja nga basula naye.
36 Nekitūndu ekyali ekyabo abatabā-
la, omuwendo gwakyo kyali endiga
obusirīvu busatu mwobukumi bu-
37 satu mu kasānvu mu bitāno: no-
musolo gwa Mukama ogwokundiga
gwali lukāga mu nsānvu mu tāno.
38 Nente zali obukumi busatu mu ka-
kāga; kwezo omusolo gwa Mukama
39 gwali nsānvu mu biri. Nendogoi
zali obukumi busatu mu bitāno;
kwezo omusolo gwa Mukama gwali
40 nkāga mwemu. Nabantu bāli ka-
kumi mu kakāga; kwabo omusolo
gwa Mukama gwali abantu asatu
41 mu babiri. Musa nāwa Ereazali
kabona omusolo, kye kyali ekiwe-
bwayo ekisitulibwa ekya Mukama,
[z] Kubal. 18. 8, 9. nga [z] Mukama bweyalagira Musa.
42 Musa na'gya ku kitūndu ekyabāna
ba Isiraeri, Musa kyeyayāwula nga-
43 ki'gya ku basaja abātabāla, [era
ekitūndu ekyekibīna kyali endiga
obusirīvu busatu mwobukumi bu-
44 satu mu kusānvu mu bitāno, nente
45 obukumi busatu mu kakāga, nendo-
46 goi obukumi busatu mu bitāno, na-
47 bantu kakumi mu kakāga;] ku ki-
tūndu ekyabāna ba Isiraeri Musa
na'gya (obulamu) bumu obu'gyibwa
ku buli atāno, ku bantu era ne ku
nsolo, nābiwa Abalevi abākūmānga
enyumba ya Mukama gyebātere-
sebwa; nga Mukama bweyalagira
48 Musa. Nabāmi abātwāla enkumi
ezomu'gye, abāmi benkumi nabāmi
49 bebikumi, nebasemberera Musa: ne-
bagamba Musa nti Aba'dubo babaze
omuwendo gwabasaja abatabāzi be-
tutwāla, 'sō tekubuzeko muntu no-
50 mu ku'fe. Era tulēse ekirabo kya
Mukama, buli muntu kyafunye,
ebyobuyōnjo ebya zābu, emikūfu
egyokumagulu, nemisa'ga, empeta
eziriko obubonero nezomumatu,
nebikomo, [a] okutāngirira obulamu [a] Kuv. 30. 12, 16.
51 bwa'fe mu maso ga Mukama. Mu-
sa ne Ereazali kabona nebaba'gya-
ko ezābu, ebyobuyōnjo byona ebi-
52 wēse. Ne zābu yona eyekiwebwa-
yo ekisitulibwa kyebāwayo eri Mu-
kama, nga bagi'gya ku bāmi benku-
mi ne ku bāmi bebikumi, yali seke-
ri kakumi mu kakāga mu lusānvu
53 mwatāno. [(Kubanga) [b] abasaja a- [b] Ma. 20. 14.
batabāzi bāli benyagi'de ebintu, bu-
54 li muntu ebibye.] Musa ne Erea-
zali kabona nebatwāla ezābu eya-
bāmi benkumi nabebikumi, neba-
gireta mu wema eyokusisinkanirā-
ngamu, okubānga [c] eki'jukizo eri [c] Kuv. 30. 16.
abāna ba Isiraeri mu maso ga
Mukama.

32 Abāna ba Leubeni nabāna ba
Gadi bālina ensolo nyingi nyo
nyini: awo bwebālaba ensi [a] Yeya- [a] Kubal. 21. 32. Yos. 13. 25. 2 Sam. 24. 5.
zeri, nensi Yegireadi, nga, laba, e-
2 kifo ekyo kifo kya nsolo; abāna ba
Gadi nabāna ba Leubeni neba'ja
nebagamba Musa ne Ereazali ka-
3 bona nabakulu abekibīna nti Ata-
losi ne Diboni ne Yazeri ne Nimu-
la ne Kesuboni ne Ereale ne Seba-
4 mu ne Nebo ne Beoni, ensi [b] Mu- [b] Kubal. 21. 24, 34.
kama gyeyakuba mu maso gekibī-
na kya Isiraeri, nsi ya nsolo, naba-
5 'dubo balina ensolo. Nebogera nti
Obanga tulabye ekisa mu masogo,
ensi eno ewebwe aba'dubo okuba
6 obutaka; totusomosa Yoludani. Mu-
sa nāgamba abāna ba Gadi nabāna
ba Leubeni nti Baganda ba'mwe
banātabāla, 'mwe nga mutu'de wa-
7 no? Era kiki ekibakeng'ēnterezesa
omwoyo gwabāna ba Isiraeri obu-
tasomoka okuingira munsi Mukama
8 gyeyabawa? Bakita'mwe bwebāko-
la bwebatyo [c] bwenabatuma nga [c] Kubal. 13. 3, 26.
nyima Ekadesibanea [d] okulaba ensi. [d] Ma. 1. 22.

9 Kubanga [e] bwebāyāmbuka mu ki-
wōnvu Esukoli, nebalaba ensi, ne-
bakeng'ēntereza omwoyo gwabāna
ba Isiraeri, baleme okuingira munsi
10 Mukama gyeyali abawa'de. [f] Obu-
sūngu bwa Mukama nebubūbūka
ku lunaku luli, nālaira ngagamba
11 nti Mazima tewaliba ku basaja a-
bālinya okuva mu Misiri, abaka-
maze emyāka [g] abiri nokukirawo,
abaliraba ensi gyenalairira Ibulai-
mu, Isaka ne Yakobo; kubanga
12 [i] tebangoberere'de dala: wabula
Kalebu mutabani wa Yefune Omu-
kenizi ne Yosuwa mutabani wa
Nuni: kubanga abo [k] bagobererere-
13 'de dala Mukama. Obusūngu bwa
Mukama nebubūbūka ku Isiraeri,
[l] nābatambulizatambuliza eyo neyo
mu 'dūngu emyāka ana, [m] okutūsa
eza'de lyona abāli bakoze obubi mu
maso ga Mukama lwebāzikirira.
14 Era, laba, 'mwe muīmiri'de mu kifo
kya bakita'mwe, okwāla okwabantu
abalina ebibi, okwongera nate [n] e-
15 kirui kya Mukama eri Isiraeri. Ku-
banga [o] bwemunākyuka obutamu-
goberera, anābaleka nate omulūndi
ogwokubiri mu 'dūngu; na'mwe
munāzikiriza abantu bano bona.
16 Nebamusemberera nebagamba nti
Tunāzīmbira ensolo za'fe ebirālo
wano, nebibuga olwabāna ba'fe a-
17 bato: naye [p] 'fe be nyini tuliba nga
twetesetese nga tuku'te ebyokulwā-
nyisa okukulembera abāna ba Isi-
raeri, okutūsa lwetulimala okubai-
ngiza mu kifo kyābwe: nabāna ba-
'fe abato balitūla mu bibuga ebiri-
ko enkomera olwābo abatūla munsi.
18 [r] Tetulikomawo mu nyumba za'fe,
okutūsa abāna ba Isiraeri lwebali-
mala okusikira buli muntu obusikā-
19 bwe. Kubanga tetulisikira wamu
nabo emitala wa Yoludani nokwe-
yongerayo; kubanga [s] obusika bwa-
'fe butugwiri'de emitala weno ewa
20 Yoludani ebuvanjuba. [t] Musa nā-
bagamba nti Bwemunākola ekiga-
mbo ekyo; bwemunākwata ebyo-
kulwānyisa okukulembera Mukama
21 okutabāla, na buli musaja ku'mwe
alina ebyokulwānyisa bwanāsomo-
ka Yoludani mu maso ga Mukama,
okutūsa lwaligobera dala abalabebe
22 mu masoge, ensi [u] newāngulwa mu
maso ga Mukama: awo oluvanyu-
ma [w] nemulyoka mukomawo, ne-
mutabako musāngo eri Mukama
neri Isiraeri; [y] nensi eno enebānga
butaka gyemuli mu maso ga Mu-
23 kama. Naye bwemutakole bwemu-
tyo, laba, nga mwōnōnye Mukama:
era [z] mutegērere dala ngokwōnōna
24 kwa'mwe kulibai'ga. Muzīmbire a-
bāna ba'mwe abato ebibuga, nebi-
rālo olwendiga za'mwe; nemukola
ekyo ekifulumye mu kamwā ka-
25 'mwe. Abāna ba Gadi nabāna ba
Leubeni nebagamba Musa nti Aba-
'dubo banākola nga mukama wānge
26 bwalagi'de. [a] Abāna ba'fe abato,
bakazi ba'fe, embuzi za'fe, nensolo
za'fe zona binābēra eyo mu bibuga
27 Ebyegireadi: naye [b] aba'dubo ba-
nāsomoka, buli musaja alina ebyo-
kulwānyisa olwentalo, mu maso ga
Mukama okutabāla, nga mukama
wānge bwayoge'de.
28 [c] Awo Musa nālagira Ereazali ka-
bona ebigambo byābwe ne Yosuwa
mutabani wa Nuni nemitwe (gye-
nyumba) za bakitābwe ezebika bya-
29 bāna ba Isiraeri. Musa nābagamba
nti Abāna ba Gadi nabāna ba Leu-
beni bwebalisomoka Yoludani awa-
mu na'mwe, buli musaja alina ebyo-
kulwānyisa olwentalo, mu maso ga
Mukama, ensi newāngulwa mu ma-
so ga'mwe; kale mulibawa ensi Ye-
30 gireadi okuba obutaka: naye bwe-
batali'kiriza kusomoka wamu na-
'mwe nga baku'te ebyokulwānyisa,
baliba nobutaka mu'mwe munsi ya
31 Kanani. Abāna ba Gadi nabāna ba
Leubeni neba'damu nti Nga Muka-
ma bwagambye aba'dubo, bwetutyo
32 bwetunākola. Tunāsomoka nga tu-
ku'te ebyokulwānyisa mu maso ga
Mukama okuingira munsi ya Ka-
nani, era obutaka obwobusika bwa-
'fe (bulibera) na'fe emitala wa Yo-
33 ludani. [d] Musa nābawa bo, abāna
ba Gadi nabāna ba Leubeni, neki-
tūndu kyekika kya Manase muta-
bani wa Yusufu, [e] obwakabaka bwa
Sikoni kabaka Wabamoli nobwaka-
baka bwa Ogi kabaka Webasani,
ensi ngebibuga byayo bwebyali wa-
mu nensalo zabyo, bye bibuga e-
34 byomunsi erirānyewo. [f] Abāna ba
Gadi nebazīmba Diboni ne Atalosi
35 ne [g] Aloeri; ne Aterosisofani ne
36 Yazeri ne Yogubeka; ne Besuni-
mira ne Besukalani: ebibuga ebi-
riko enkomera nebisibo byendiga.
37 Abāna ba Leubeni nebazīmba [i] Ke-
suboni ne Ereale ne Kiriasaimu;
38 ne [k] Nebo ne [l] Baalimeoni, [nga
[m] bawanyisi'za amanya gabyo,] ne
Sibima: nebabitūma amanya ama-
39 lala ebibuga byebāzīmba. Abāna
ba [n] Makiri mutabani wa Manase
nebagenda Egireadi, nebakirya, ne-
bagobamu Abamoli abāli omwo.
40 Musa nāwa Makiri mutabani wa
Manase [o] Gireadi; nābēra omwo.
41 [p] Yairi mutabani wa Manase nā-
genda nālya ebibuga byayo, nābi-
42 ita [r] Kavosiyairi. Noba nāgenda
nālya Kenasi, nebyālo byakyo, nā-
kitūma Noba, ngerinyalye ye bwe-
ryali.

33 Bino bye biramago ebyabāna ba
Isiraeri, bwebāva munsi Yemi-

[e] Kubal. 13. 24, 31. Ma. 1. 24, 28.
[f] Kubal. 14. 11, 21. Ma. 1. 34.
[g] Kubal. 14. 28, 29. Ma. 1. 35.
[i] Kubal. 14. 24, 30.
[k] Kubal. 14. 24. Ma. 1. 36. Yos. 14. 8, 9.
[l] Kubal. 14. 33–35.
[m] Kubal. 26. 64, 65.
[n] Ma. 1. 34.
[o] Ma. 30. 17. Yos. 22. 16, 18. 2 Byom. 7. 19; 15. 2.
[p] Yos. 4. 12, 13.
[r] Yos. 22. 4.
[s] Yos. 12. 1; 13. 8.
[t] Ma. 3. 18. Yos. 1. 14; 4. 12, 13.
[u] Ma. 3. 20. Yos. 11. 23; 18. 1.
[w] Yos. 22. 4.
[y] Ma. 3. 12, 15, 16, 18. Yos. 1. 15; 13. 8, 32; 22. 4, 9.
[z] Lub. 4. 7; 44. 16. Is. 59. 12.
[a] Yos. 1. 14.
[b] Yos. 4. 12.
[c] Yos. 1. 13.
[d] Ma. 3. 12–17; 29. 8. Yos. 12. 6; 13. 8; 22. 4.
[e] Kubal. 21. 24, 33, 35.
[f] Kubal. 35. 45, 46.
[g] Ma. 2. 36.
[i] Kubal. 21. 37.
[k] Is. 46. 1.
[l] Kubal. 22. 41.
[m] Kuv. 23. 13. Yos. 23. 7.
[n] Lub. 50. 23.
[o] Ma. 3. 12, 13, 15. Yos. 13. 31; 17. 1.
[p] Ma. 3. 14. Yos. 13. 30. 1 Byom. 2. 21–23.
[r] Balam. 10. 4. 1 Basek. 4. 13.

siri nge'gye lyābwe bweryali wansi
womukono gwa Musa ne Aloni.
2 Musa nāwandika okusitula kwābwe
ngebiramago byābwe bwebyali o-
lwekiragiro kya Mukama: era bino
bye biramago byābwe ngokusitula
[a] Kuv. 12. 37. 3 kwābwe bwekwali. [a] Nebasitula
[b] Kuv. 12. 2; 13. 4. Eramesesi mu [b] mwezi ogwoluberyeberye, ku lunaku olwekumi netāno olwomwezi ogwoluberyeberye; ku lwenkya Okuitako nga kuwe'de
[c] Kuv. 14. 8. abāna ba Isiraeri nebavayo [c] nomukono ogwagulumizibwa mu maso
4 Gabamisiri bona, Abamisiri bwe-
[d] Kuv. 12. 29. bāli nga [d] bakyazīka ababeryeberye bābwe bona Mukama beyakuba mu-
[e] Kuv. 12. 12; 18. 11. Is. 19. 1. bo: ne ku [e] bakatonda bābwe Mu-
[f] Kuv. 12. 37. 5 kama nāwalana emisāngo. [f] Abāna ba Isiraeri nebasitula Erame-
6 sesi, nebasīsira Esukosi. Nebasi-
[g] Kuv. 13. 20. tula [g] Esukosi, nebasīsira Eyesa-
7 mu, ekiri ku ma'bali ge'dūngu. Ne-
[i] Kuv. 14. 2, 9. basitula [i] Eyesamu neba'da enyuma okutūka Epikakirosi, ekyolekera Baalizefoni: nebasīsira okwole-
8 kera Migudoli. Nebasitula Ekaki-
[k] Kuv. 14. 22; 15. 22, 23. rosi, [k] nebaita wakati mu nyanja nebaingira mu 'dūngu: nebatambula olugendo olwenaku satu mu 'dūngu Eryesamu, nebasīsira mu Ma-
9 la. Nebasitula Emala nebatūka
[l] Kuv. 15. 27. [l] Eyerimu: era mu Erimu waliwo enzi'zi zama'zi kumi nebiri, nenki-
10 ndu nsānvu; nebasīsira eyo. Ne-
basitula Eyerimu, nebasīsira ku
11 Nyanja Emyufu. Nebasitula oku-
va ku Nyanja Emyufu, nebasīsira
[m] Kuv. 16. 1. 12 mu [m] 'dūngu Sini. Nebasitula oku-
va mu 'dūngu Sini, nebasīsira Edo-
13 fuka. Nebasitula Edofuka, neba-
14 sīsira Eyalusi. Nebasitula Eyalu-
[n] Kuv. 17. 1; 19. 2. si, [n] nebasīsira Erefidimu, awatali
15 ma'zi abantu okunywa. Nebasi-
[o] Kuv. 16. 1; 19. 1, 2. tula Erefidimu, nebasīsira mu [o] 'dū-
16 ngu lya Sinai. Nebasitula okuva
mu 'dūngu lya Sinai, nebasīsira
[p] Kubal. 11. 34. 17 [p] Ekibulosukatava. Nebasitula Ekibulosukatava, nebasīsira
[r] Kubal. 11. 35. 18 zerosi. Nebasitula Ekazerosi, ne-
[s] Kubal. 12. 16. 19 basīsira [s] Erisuma. Nebasitula Erisuma, nebasīsira Erimoniperezi.
20 Nebasitula Erimoniperezi, nebasī-
21 sira Eribuna. Nebasitula Eribuna,
22 nebasīsira Erisa. Nebasitula Eri-
23 sa, nebasīsira Ekekerasa. Nebasi-
tula Ekekerasa, nebasīsira ku luso-
24 zi Seferi. Nebasitula okuva ku
lusozi Seferi, nebasīsira Ekalada.
25 Nebasitula Ekalada, nebasīsira E-
26 makerosi. Nebasitula Emakerosi,
27 nebasīsira Etakasi. Nebasitula E-
28 takasi, nebasīsira Etera. Nebasi-
tula Etera, nebasisira Emisuka.
29 Nebasitula Emisuka, nebasīsira E-
30 kasumona. Nebasitula Ekasumo-
[t] Ma. 10. 6. 31 na, nebasīsira [t] Emoserosi. Neba-
situla Emoserosi, nebasīsira Ebe-
32 neyakani. Nebasitula Ebeneya-
kani, [u] nebasīsira Ekolukagiduga-
33 da. Nebasitula Ekolukagidugada,
34 nebasīsira Eyotubasa. Nebasitula
Eyotubasa, nebasīsira Eyabulona.
35 Nebasitula Eyabulona, [w] nebasīsira
36 Eyezionigeberi. Nebasitula Eye-
zionigeberi, nebasīsira mu [y] 'dūngu
37 Zini [ye Kadesi]. [z] Nebasitula
Ekadesi, nebasīsira ku lusozi Kola,
38 ku ma'bali gensi ya Edomu. [a] Alo-
ni kabona nālinya ku lusozi Kola
olwekiragiro kya Mukama, nāfira
okwo, abāna ba Isiraeri nga bakamaze emyāka ana okuva munsi Yemisiri, mu mwezi ogwokutāno, ku
39 lunaku olwoluberyeberye olwomwe-
zi. Era Aloni yali yakamaze emyā-
ka kikumi mwabiri mwesatū bwe-
40 yafira ku lusozi Kola. Nomukana-
ni, kabaka [b] Weyalada, eyatūlānga
ebukika obwadyo munsi ya Kanani,
nāwulira abāna ba Isiraeri nga ba-
41 'ja. Nebasitula okuva ku lusozi
42 [c] Kola, nebasīsira Ezalumona. Ne-
basitula Ezalumona, [d] nebasīsira
43 Epunoni. [e] Nebasitula Epunoni,
44 nebasīsira Eyobosi. Nebasitula E-
yobosi, nebasīsira [f] Eiyeabalimu, ku
45 ma'bali ga Moabu. Nebasitula Ei-
46 yimu, nebasīsira [g] Edibonugadi. Ne-
basitula Edibonugadi, nebasīsira
47 [i] Eyalumonudibulasaimu. Nebasi-
tula Eyalumonudibulasaimu, [k] ne-
basīsira ku nsozi Abalimu, okwole-
48 kera Nebo. Nebasitula okuva ku
nsozi Abalimu, [l] nebasīsira mu nse-
nyi za Moabu ku Yoludani Eyeri-
49 ko. Nebasīsira ku Yoludani, okuva
Ebesuyesimosi okutūka [m] Eyaberi-
sitimu mu nsenyi za Moabu.
50 Mukama nāgambira Musa mu
nsenyi za Moabu ku Yoludani Eye-
51 riko nti Yogera nabāna ba Isiraeri
52 obagambe nti Bwemulisomoka Yo-
ludani nemuingira munsi ya Kana-
ni, kale [n] muligobamu bona abatūla
munsi mu maso ga'mwe, nemuzi-
kiriza (amainja) gābwe gona aga-
liko ebifananyi, nemuzikiriza ebifananyi byābwe byona ebifumbe, ne-
musūlasūla ebifo byābwe byona
53 ebigulumivu: era mulirya ensi ne-
mutūla omwo: kubanga 'mwe ngi-
54 wa'de ensi okugirya. Era [o] muli-
sikira ensi nobululu ngenda za'mwe
bweziri; abainga obungi mulibawa
obusika obusika okukendēzako: wona
wona akalulu wekaligwirira omuntu, kale we waliba awawe; ngebika bya bakita'mwe bwebiri bwemu-
55 lisika bwemutyo. Naye bwemuta-
li'kiriza kugobamu abo abatūla munsi mu maso ga'mwe; kale abo bemulisigaza kubo banābānga [p] ngebifumita mu maso ga'mwe era ngamagwa mu mbirizi za'mwe, era banābateganyānga munsi gyemulitū-

[u] Ma. 10. 7.
[w] Ma. 2. 8. 1 Basek. 9. 26; 22. 48.
[y] Kubal. 20. 1; 27. 14.
[z] Kubal. 20. 22, 23; 21. 4.
[a] Kubal. 20. 25, 28. Ma. 10. 6; 32. 50.
[b] Kubal. 21. 1.
[c] Kubal. 21. 4.
[d] Kubal. 21. 10.
[e] Kubal. 21. 11.
[f] Kubal. 21. 11.
[g] Kubal. 32. 34.
[i] Yer. 48. 22. Ez. 6. 14.
[k] Kubal. 21. 20. Ma. 32. 49.
[l] Kubal. 22. 1.
[m] Kubal. 25. 1. Yos. 2. 1.
[n] Kuv. 23. 24, 33; 34. 13. Ma. 7. 2; 5; 12. 3. Yos. 11. 12. Balam. 2. 2.
[o] Kubal. 26. 53–55.
[p] Yos. 23. 13. Balam. 2. 3. Zab. 106. 34, 36. Kuv. 23. 33. Ez. 28 24.

56 lamu. Awo olulituka, nga bwenali
ndowōza okubakola bo, bwentyo
bwendibakola 'mwe.

34 Mukama nāgamba Musa nti
2 Lagira abāna ba Isiraeri oba-
gambe nti [a] Bwemuliingira munsi
ya Kanani, [eyo ye nsi eribagwira
okuba obusika, ensi ya Kanani nge-
3 nsalo zayo bweziri,] kale olui lwa-
'mwe [b] olwobukika obwadyo luliva
ku 'dūngu Zini neruita ku ma'bali
ga Edomu, nensalo ya'mwe eyobu-
kika obwadyo eriva ku nkomerero
[c] Yenyanja Eyomunyo ebuvanjuba:
4 nensalo ya'mwe erikyukira ku lui
olwobukika obwadyo olwe'kubo eri-
rinya ku Akalabimu, neita netūka
Ezini: nenkomerero yayo eriba ku
lui olwobukika olwadyo [d] Olweka-
desubanea; era erifuluma okutūka
[e] Ekazaladali, neita netūka Eyazi-
5 moni: era ensalo erikyukira okuva
Eyazimoni [f] okutūka ku mu'ga O-
gwemisiri, nenkomerero yayo eriba
6 ku nyanja. Nokuba ensalo eyebu-
gwanjuba, muliba nenyanja enene
nensalo (yayo): eyo yeriba ensalo
7 ya'mwe eyebugwanjuba. Neno ye-
riba ensalo ya'mwe eyobukika obwa
kono: okuva ku nyanja enene mu-
8 lyerāmbira [g] olusozi Kola: okuva
ku lusozi Kola mulirāmba okutūka
[i] woingirira Ekamasi; nenkomere-
9 ro yensalo eriba ku [k] Zedada: era
ensalo erifuluma okutūka Ezifulo-
ni, ne nkomerero yayo eriba ku
[l] Kazaleuani: eyo yeriba ensalo
10 ya'mwe eyobukika obwa kono. Era
mulirāmba ensalo ya'mwe eyebu-
vanjuba okuva Ekazalenani oku-
11 tūka Esefamu: era ensalo eriva E-
sefamu ne'ka [m] Eribula ku lui olwe-
buvanjuba Olweyaini; era ensalo
eri'ka, netūka ku lubalama lwenya-
12 nja Eyekineresi ebuvanjuba: era
ensalo eri'ka netūka ku Yoludani,
nenkomerero yayo eriba ku [n] Nya-
nja Eyomunyo: eyo yeriba ensi
ya'mwe ngensalo zayo bweziriba e-
13 njui zona. Musa nālagira abāna
ba Isiraeri ngayogera nti [o] Eyo ye
nsi gyemulisikira nobululu, Muka-
ma gyalagi'de okuwa ebika omwe-
14 nda nekika ekyekitūndu: kubanga
[p] ekika kyabāna ba Leubeni ngenyu-
mba za bakitābwe bweziri, nekika
kyabāna ba Gadi ngenyumba za
bakitābwe bweziri, bāmala okuwe-
bwa obusika bwābwe, nekika ekye-
kitūndu ekya Manase bāmala oku-
15 buwebwa: ebika ebibiri nekika e-
kyekitūndu bāmala okuwebwa obu-
sika bwābwe emitala wa Yoludani
Eyeriko ebuvanjuba enjuba gyeva.
16,17 Mukama nāgamba Musa nti Ga-
no ge manya gabasaja abalibaga-
bira ensi okuba obusika: [r] Ereaza-
li kabona ne Yosuwa mutabani wa
18 Nuni. Era mulitwāla [s] omukulu
omu ku buli kika, okugaba ensi
19 okuba obusika. Era gano ge ma-
nya gabasaja: ku kika kya Yuda
20 Kalebu mutabani wa Yefune. Ne
ku kika kyabāna ba Simeoni Se-
21 mueri mutabani wa Amikudi. Ku
kika kya Benyamini, Eridadi mu-
22 tabani wa Kisuloni. Ne ku kika
kyabāna ba Dani, omukulu omu
23 Buki mutabani wa Yoguli. Ku bā-
na ba Yusufu: ku kika kyabāna ba
Manase, omukulu omu Kanieri mu-
24 tabani wa Efodi; ne ku kika kya-
bāna ba Efulaimu omukulu omu
Kemueri mutabani wa Sifutani.
25 Ne ku kika kyabāna ba Zebuluni,
omukulu omu Erizafani mutabani
26 wa Palunaki. Ne ku kika kyabāna
ba Isakali, omukulu omu Palutieri
27 mutabani wa Azani. Ne ku kika
kyabāna ba Aseri, omukulu omu
28 Akikuda mutabani wa Seromi. Ne
ku kika kyabāna ba Nafutali, omu-
kulu omu Pedakeri mutabani wa
29 Amikudi. Abo bābo Mukama be-
yalagira okugabira abāna ba Isi-
raeri obusika munsi ya Kanani.

35 Mukama nāgambira Musa mu
nsenyi za Moabu ku Yoludani
2 Eyeriko nti [a] Lagira abāna ba Isi-
raeri okuwa Abalevi ebibuga ebyo-
kutūlamu nga babi'gya ku busika
obwobutaka bwābwe; era namalū-
ndiro agokubibuga agabyetōlo'de
3 muliwa Abalevi. Nebibuga banā-
bānga nabyo okusulamu; namalū-
ndiro gako ganābānga ga bisibo
byābwe era ga bintu byābwe era ga
4 nsolo zābwe zona. Namalūndiro
agokubibuga, gemuliwa Abalevi,
galiva ku bugwe wekibuga nokwe-
yongerayo emikono lukumi enjui
5 zona. Era muligera ebwēru weki-
buga ku lui olwebuvanjuba emiko-
no enkumi biri, ne ku lui olwobukí-
ka obwadyo emikono enkumi biri,
ne ku lui olwebugwanjuba emikono
enkumi biri, ne ku lui olwobukika
obwa kono emikono enkumi biri,
ekibuga nga kiri wakati. Ago ge
galiba gyebali amalūndiro agokubi-
6 buga. Nebibuga byemuliwa Abale-
vi, biriba [b] ebibuga mukāga ebyo-
ku'dukiramu, byemuliwa omu'si
womuntu oku'dukira omwo.: era
mulyongera kwebyo ebibuga ana
7 mu bibiri. Ebibuga byona byemu-
liwa Abalevi biriba ebibuga [c] ana
mu munāna; byo namalūndiro ga-
8 byo. Nebibuga byemuli'gya ku
[d] butaka obwabāna ba Isiraeri oku-
bigaba, [e] ku bangi muli'gyako bingi;
ne ku batono muli'gyako bitono:
buli muntu ngobusikābwe bwebuli-

[a] Lub. 17. 8. Zab. 78. 55; 105. 11. Ez. 47. 14.
[b] Yos. 15. 1.
[c] Lub. 14. 3. Yos. 15. 2.
[d] Kubal. 13. 26; 32. 8.
[e] Yos. 15. 3, 4.
[f] Lub. 15. 18. Yos. 15. 4, 47. Is. 27. 12.
[g] Kubal. 33. 37.
[i] 2 Basek. 14. 25.
[k] Ez. 47. 15.
[l] Ez. 47. 17.
[m] 2 Basek. 23. 33. Yer. 39. 5, 6.
[n] Mat. 14. 34. Luk. 5. 1.
[o] Yos. 14. 1, 2.
[p] Kubal. 32. 33. Yos. 14. 2, 3.
[r] Yos. 14. 1; 19. 51.
[s] Kubal. 1. 4, 16.
[a] Yos. 14. 3, 4; 21. 2. Ez. 45. 1; 48. 8.
[b] Ma. 4. 41. Yos. 20. 2, 7, 8; 21. 3, 13, 21, 27, 32, 36, 38.
[c] Yos. 21. 41.
[d] Yos. 21. 3.
[e] Kubal. 26. 54.

ba bwalisikira, bwatyo bwaligabira
Abalevi ku bibugabye.
9, 10 Mukama nāgamba Musa nti Yo-
gera nabāna ba Isiraeri obagambe
nti [f]Bwemulisomoka Yoludani ne-
11 muingira munsi ya Kanani, kale
[g]mulyerōndera ebibuga okuba ebi-
buga ebyoku'dukiramu gyemuli;
omu'si womuntu ana'tānga omuntu
yena ngatani'dwa a'dukire omwo.
12 [i]Nebibuga binābānga gyemuli bya
ku'dukirāngamu eri omuwolezi we-
'gwānga; omu'si womuntu alemē-
nga okufa nga tanaimirira mu ma-
so gekibīna okusalirwa omusāngo.
13 Nebibuga byemuliwa biriba gyemu-
li ebibuga mukāga bya ku'dukira-
14 mu. Muliwa ebibuga bisatu emita-
la wa Yoludani, era muliwa ebibu-
ga bisatu munsi ya Kanani; binā-
bānga bibuga bya ku'dukirāngamu.
15 Eri abāna ba Isiraeri neri [k]omuge-
nyi neri oyo atūla mubo, ebibuga
ebyo omukāga binābānga bya ku-
'dukirāngamu: buli ana'tānga o-
muntu yena ngatani'dwa a'dukirē-
16 nga omwo. [l]Naye obanga yamu-
kuba nekintu ekyekyūma nokufa
nāfa, oyo nga mu'si wa muntu: o-
mu'si womuntu talemānga ku'ti-
17 bwa. Era obanga yamukuba ne'ji-
nja ngaliku'te mu ngalo, eriīnza o-
ku'ta omuntu, nāfa, oyo nga mu'si
wa muntu: omu'si womuntu tale-
18 mānga ku'tibwa. Obanga yamuku-
ba nekintu ekyomuti ngakiku'te mu
ngalo, ekiīnza oku'ta omuntu, nāfa,
oyo nga mu'si wa muntu: omu'si
19 womuntu talemānga ku'tibwa. O-
muwolezi womusai ye nyini yana-
'tānga omu'si womuntu: lwamusi-
20 sinkanānga lwamu'tānga. Era o-
banga [m]yamufumita olwokumu-
kyāwa, oba [n]yamukasukirira, nga-
21 tēze, nokufa nāfa; oba yamukuba
nekikōnde olwobulabe, nokufa nā-
fa: eyamukuba talemānga ku'ti-
bwa; oyo mu'si wa muntu: omu-
wolezi womusai ali'ta omu'si womu-
22 ntu, lwalimusisinkana. Naye oba-
nga yamufumita māngu [o]awatali
bulabe, oba yamukasukirira ekintu
23 kyona nga tatēze, oba e'jinja lyona
eriīnza oku'ta omuntu, nga tamula-
bye, nālimusūlako, nokufa nāfa, 'sō
tabānga mulabewe, 'sō teyayagala
24 kumukola bubi: kale [p]ekibīna ba-
nāsalānga omusāngo gwoyo eyaku-
ba nomuwolezi womusai ngemisā-
25 ngo egyo bwegiri: era ekibīna ba-
nāwonyānga omu'si womuntu mu
mukono gwomuwolezi womusai, e-
ra ekibīna banāmu'zāngayo mu ki-
bugakye ekyoku'dukirāngamu kye-
yali a'duki'demu: era [r]anāsulānga
omwo okutūsa kabona omukulu [s]e-
yafukibwako amafuta amatukuvu
26 lwanāfānga. Naye omu'si womuntu
bwanābānga aise ku nsalo yekibu-
gakye ekyoku'dukirāngamu, kya-
27 'dukiramu; omuwolezi womusai
nāmusānga ngali bwēru wensalo ye-
kibugakye ekyoku'dukirāngamu, o-
muwolezi womusai na'ta omu'si wo-
muntu; tabāngako musāngo gwa
28 musai: kubanga yalema okubera
mu kibugakye ekyoku'dukirānga-
mu okutūsa kabona omukulu lwe-
yafa: naye kabona omukulu nga-
maze okufa kale omu'si womuntu
ana'dāngayo munsi eyobutakabwe.
29 Era ebyo binābānga [t]tēka lya mu-
sāngo gyemuli mu mirembe gya-
'mwe gyona mu nyumba za'mwe
30 zona. Buli ana'tānga omuntu ye-
na, omu'si womuntu ana'tibwānga
[u]olwakamwā kabajulirwa: naye o-
mujulirwa omu talumirizānga mu-
31 ntu yena okumu'ta. Era temu'ki-
rizānga bya kununula bulamu bwa
mu'si wa muntu, asāni'de okufa:
32 naye talemānga ku'tibwa. 'Sō te-
mu'kirizānga bya kununula oyo e-
ya'dukira mu kibugakye ekyoku-
'dukirāngamu, akomewo okutūla
munsi, okutūsa kabona lwalifa.
33 Bwemutyo temwōnōnānga nsi gye-
mulimu: kubanga [w]omusai, ogwo
gwe gwōnōna ensi: 'sō nensi teīnza
kutāngirirwa olwomusai oguyise o-
mwo, wabula [y]nomusai gwoyo eya-
34 guyiwa. 'Sō [z]temwōnōnānga nsi
gyemutūlamu, gyembēramu wakati:
kubanga [a]'nze Mukama mbēra wa-
kati mu bāna ba Isiraeri.

36 Awo emitwe (gyenyumba) za
bakitābwe ezenda [a]yabāna ba
Gireadi, mutabani wa Makiri, mu-
tabani wa Manase, owokunda za
batabani ba Yusufu, nebasembera
nebogerera mu maso ga Musa ne
mu maso gabakulu, emitwe (gye-
nyumba) za bakitābwe ezabāna ba
2 Isiraeri: nebogera nti [b]Mukama
yalagira mukama wānge okugabira
abāna ba Isiraeri ensi nobululu o-
kuba obusika: era [c]mukama wā-
nge yalagirwa Mukama okugabira
obusika bwa Zerofekadi muganda
3 wa'fe bawalabe. Era bwebanāfu-
mbirwānga yena ku bāna bebika
byabāna ba Isiraeri (ebirala), kale
obusika bwābwe buna'gyibwānga
ku busika bwa bakita'fe, nebuga'ti-
bwa ku busika obwekika kyebaliba-
mu: bwebutyo buli'gyibwa ku mu-
4 gabo gwobusika bwa'fe. Awo [d]ju-
biri ogwabāna ba Isiraeri bwegulī-
tūka, kale obusika bwābwe buliga-
'tibwa ku busika obwekika ekiriba
ekyābwe: bwebutyo obusika bwā-
bwe buli'gyibwa ku busika obweki-
5 ka kya bakita'fe. Musa nālagira
abāna ba Isiraeri ngekigambo kya
Mukama bwekyali ngayogera nti

f Ma. 19. 2. Yos. 20. 2.
g Kuv. 21. 13.
i Ma. 19. 6. Yos. 20. 3, 5, 6.
k Kubal. 15. 16.
l Kuv. 21. 12, 14. Lev. 24. 17. Ma. 19. 11, 12.
m Lub. 4. 8. 2 Sam. 3. 27; 20. 10. 1 Basek. 2. 31, 32.
n Kuv. 21. 14. Ma. 19. 11.
o Kuv. 21. 13.
p Yos. 20. 5.
r Yos. 20. 6.
s Kuv. 29. 7. Lev. 4. 3; 21. 10.
t Kubal. 27. 11.
u Ma. 17. 6; 19. 15. Mat. 18. 16. Beb. 10. 28.
w Zab. 106. 38. Mi. 4. 11.
y Lub. 9. 6.
z Lev. 18. 25. Ma. 21. 23.
a Kuv. 29. 45, 46.
a Kubal. 26. 29.
b Kubal. 26, 55; 33. 54. Yos. 17. 3.
c Kubal. 27. 1, 7. Yos. 17. 3, 4.
d Lev. 25. 10.

[e] Kubal. 27. 7.

[e]Ekika kya batabani ba Yusufu bo-
6 gera bya nsōnga. Kino kye kiga-
mbo Mukama kyalagira ku bawala
ba Zerofekadi, ngayogera nti Bafu-
mbirwēnga gwebanāsimānga; kyo-
'ka ku nda yekika kya kitābwe kwe-
7 banāfumbirwānga. Bwekityo te-
wabengawo busika bwona obwabā-
na ba Isiraeri obunākyukānga oku-
va mu kika okuingira mu kika ki-
'nakyo: kubanga abāna ba Isiraeri
[f] banega'tānga buli muntu nobusika
8 obwekika kya bakitābwe. Na buli
[g] muwala, anābānga nobusika mu
kika kyona ekyabāna ba Isiraeri, a-
nābānga mukazi womu ku nda eye-
kika kya kitāwe, abāna ba Isiraeri
balyoke balye buli muntu obusika
9 bwa bakitābwe. Bwekityo tewabe-
ngawo busika bwona obunākyukā-
nga okuva mu kika okuingira mu ki-
ka ekirala; kubanga ebika byabāna
ba Isiraeri banega'tānga buli muntu
10 nobusikābwe ye. Nga Mukama bwe-
yalagira Musa, bwebatyo bawala ba
11 Zerofekadi bwebākola: kubanga
[i] Māla, Tiruza, ne Kogula, ne Mirika, ne Noa, bawala ba Zerofekadi, neba-
fumbirwa batabani ba baganda ba ki-
12 tābwe. Bāfumbirwa ku nda za bata-
bani ba Manase mutabani wa Yusu-
fu, obusika bwābwe nebubērānga
mu kika ekyenda ya kitābwe.
13 Ebyo bye biragiro nemisāngo,
Mukama byeyalagira abāna ba Isi-
raeri nomukono gwa Musa mu
[k] nsenyi za Moabu ku Yoludani E-
yeriko.

[f] 1 Basek. 21. 3.
[g] 1 Byom. 23. 22.
[i] Kubal. 27. 1.
[k] Kubal. 26. 3; 33. 50.

EKITABO

EKYA MUSA EKYOKUTANO KYEBAITA

EKYAMATEKA OLWOKUBIRI.

1 Bino bye bigambo Musa byeyabū-
lira Isiraeri yena emitala wa Yolu-
dani mu 'dūngu, mu Alaba awole-
kera Sufu, wakati Wepalani Neto-
feri Nerabani Nekazerosi Nediza-
2 kabu. Lwe (lugendo) olwenaku
ekumi nolumu okuva Ekolebu oku-
ita awali olusozi Seiri okutūka E-
3 kadesubanea. Awo olwātuka [a] mu
mwāka ogwamakumi ana, mu mwe-
zi ogwekumi nogumu, ku lunaku
olwomwezi ogwoluberyeberye, Mu-
sa nāyogera nabāna ba Isiraeri,
nga byona bwebyali Mukama bye-
4 yamulagira okubabūlira; [b] bweya-
mala oku'ta Sikoni kabaka Wabā-
moli, eyatūlānga mu Kesuboni, ne
Ogi kabaka Webasani, eyatūlānga
5 mu Asutalosi, mu [c] Ederei: emi-
tala wa Yoludani, munsi ya Moabu,
Musa gyeyatanulira okulāngira a-
6 matēka gano, ngayogera nti Muka-
ma Katonda wa'fe yayogerera na'fe
ku [d] Kolebu, ngayogera nti [e] Mwa-
7 lu'de okutūla ku lusozi luno: mu-
kyuke, mutambule, mugende munsi
eyensozi Eyabamoli, ne mu bifo
byona ebirirānyewo, mu Alaba, mu-
nsi eyensozi, ne munsi eyolusenyi,
ne mu bukika obwadyo, ne ku 'tale
lyenyanja, ensi Yabakanani, ne Le-
banoni, okutūsa ku mu'ga omune-
8 ne, omu'ga Fulati. Laba, ensi ngi-
ta'de mu maso ga'mwe: muingire,
mulye ensi Mukama gyeyalairira
bajaja ba'mwe, [f] Ibulaimu, ne Isa-
ka, ne Yakobo, okubawa bo neza-
9 'de lyābwe eriri'dawo. Nānge [g] na-
yogera na'mwe mu biro ebyo, nga
ng'amba nti 'Nze siīnza kubasitula
10 nze'ka: Mukama Katonda wa'mwe
abonge'de, era, [i] laba, lero muli
ngemunyenye ezomu'gulu okuba
11 abangi. [k] Mukama, Katonda wa
bajaja ba'mwe, abongere emirūndi
lukumi okusinga nga bwemuli, era
abawe omukisa, [l] nga bweyabasu-
12 biza! 'Nze [m] nyīnza ntya nze'ka
okusitula okutegana kwa'mwe no-
mugugu gwa'mwe nokuyōmba kwa-
13 'mwe? [n] Mwetwālire abasaja aba-
magezi era abategēvu era abamā-
nyi, ngebika bya'mwe bwebiri, nā-
14 nge ndibafūla abakulu ba'mwe. Na-
'mwe nemu'damu nemwogera nti
Ekigambo kyoyoge'de kirūngi ('fe)
15 okukikola. Kale nentwāla abakulu
bebika bya'mwe, abasaja abamaga-
zi, era abamānyi, [o] nembafūla
abakulu ba'mwe, abāmi benkumi,
era abāmi bebikumi, era abāmi bā-
tāno, era abāmi bamakumi, era a-
bamyuka, ngebika bya'mwe bwebiri.
16 Era nakūtira abalamuzi ba'mwe mu
biro ebyo, nga njogera nti Muwu-
lirēnga (ensōnga) za baganda ba-
'mwe, [p] musalirēnga emisāngo egye-
nsōnga omuntu ne [r] mugandawe ne
mu'na'gwānga ali awamu naye.
17 [s] Temusalirizānga bwemunāsalānga
emisāngo; munāwulirānga abato
nabakulu okubenkanyankanya; te-
mutyānga maso ga muntu; kuba-
nga [u] omusāngo gwa Katonda: era

[a] Kubal. 33. 38.
[b] Kubal. 21. 24, 33.
[c] Yos. 13. 12.
[d] Kuv. 3. 1.
[e] Kuv. 19. 1. Kubal. 10. 11.
[f] Lub. 12. 7; 15. 18; 17. 7, 8; 26. 4; 28. 13.
[g] Kuv. 18. 18. Kubal. 11. 14.
[i] Lub. 15. 5. Ma. 10. 22; 28. 62.
[k] 2 Sam. 24. 3.
[l] Lub. 15. 5; 22. 17; 26. 4. Kuv. 32. 13.
[m] 1 Basek. 3. 8, 9.
[n] Kuv. 18. 21. Kubal. 11. 16, 17.
[o] Kuv. 18. 25.
[p] Ma. 16. 18. Yok. 7. 24.
[r] Lev. 24. 22.
[s] Lev. 19. 15. Ma. 16. 29. 1 Sam. 16. 7. Nge. 24. 23. Yak. 2. 1.
[u] 2 Byom. 19. 6.

[w] Kuv. 18. 22, 26.

[v] Kubal. 10. 12. Ma. 8. 15. Yer. 2. 6.

[z] Kubal. 13. 26.

[a] Yos. 1. 9.

[b] Kubal. 13. 3.
[c] Kubal. 13. 22, 23, 24.

[d] Kubal. 13. 27.
[e] Kubal. 14. 1-4. Zab. 106. 24, 25.

[f] Ma. 9. 28.

[g] Kubal. 12. 28, 31-33. Ma. 9. 1, 2.

[i] Kubal. 13. 28.

[k] Kuv. 14. 14, 25. Nek. 4. 20.

[l] Kuv. 19. 4. Ma. 32. 11, 12. Is. 46. 3, 4; 63. 9. Kos. 11. 3.
[m] Zab. 106. 24. Yud. 5.
[n] Kuv. 13. 21. Zab. 78. 14.
[o] Kubal. 10. 33. Ez. 20. 6.
[p] Ma. 2. 14, 15.
[r] Kubal. 14. 22, 23. Zab. 95. 11.

[w] ensōnga enebalemānga mugiretānga gyendi, nānge nāgiwulirānga.
18 Era nabalagira mu biro ebyo byona
ebyabagwānira mu okukola.
19 Awo netutambula okuva Ekolebu, [y] netuita mu 'dūngu liri lyona
edene eryentīsa lyemwalaba, mu
'kubo eriita munsi eyensozi Eyabamoli, nga Mukama Katonda wa'fe
bweyatulagira; [z] netutūka Ekade-
20 subanea. Nembagamba nti Mutuse
munsi eyensozi Eyabamoli, Muka-
21 ma Katonda wa'fe gyatuwa. Laba,
Mukama Katondawo ata'de ensi mu
masogo: yāmbuka olye nga Muka-
ma Katonda wa bajajabo bweyaku-
22 gamba; [a] totya 'sō tokankana. Ne-
munsembe'rera buli muntu ku'mwe,
nemwogera nti Tutume abantu a-
banātukulembera, batukeberere e-
nsi, bakomewo batubūlire e'kubo
bweriri lyetuba twāmbukiramu, ne-
23 bibuga bwebiri mwetulitūka. Eki-
gambo ekyo nekinsanyusa nyo:
[b] ne'nōnda ku'mwe abantu kumi na
24 babiri, buli kika omuntu omu: [c] ne-
bakyuka nebalinya ku lusozi, neba-
tūka mu kiwōnvu kya Esukoli, ne-
25 bakike'ta. Nebatwāla ku bibala
byensi mu ngalo zābwe, nebabireta
gyetuli, nebatubūlira nebogera nti
[d] Ensi eyo nūngi Mukama Katonda
26 wa'fe gyatuwa. [e] Naye 'mwe ne-
muta'kiriza kwāmbuka, naye nemu-
jēmera ekiragiro kya Mukama Ka-
27 tonda wa'mwe: nemwemulugunyi-
za mu wema za'mwe, nemwogera
nti Kubanga Mukama [f] yatukyāwa,
kyeyava atu'gya munsi Yemisiri,
okutugabula mu mikono Gyabamo-
28 li, okutuzikiriza. Twāmbuka wa?
baganda ba'fe batusānusi'za emiti-
ma gya'fe, nga bogera nti [g] Abantu
banene bawānvu okusinga 'fe; ebi-
buga binene, byazīmbibwako ebigo
okutūka mu 'gulu; era twalabayo
29 abāna [i] Babanaki. Awo nendyoka
mbagamba nti Temubatya, 'sō te-
30 mubatekemukira. [k] Mukama Ka-
tonda wa'mwe abakulembera yanā-
balwānirirānga, nga byona bwe-
byali byeyabakolera mu Misiri mu
31 maso ga'mwe; ne mu 'dūngu, mwe-
walabira Mukama Katondawo [l] bwe-
yakusitula ngomusaja bwasitula o-
mwānawe, mu 'kubo lyona lye-
mwaitamu, okutūsa lwemwatūka
32 mu kifo kino. Naye mu kigambo
ekyo [m] temwa'kiriza Mukama Ka-
33 tonda wa'mwe, [n] eyabakulemberānga mu 'kubo, [o] okubanonyezānga
ekifo ekyokukubiramu ewema za-
'mwe, ngaima mu muliro ekiro; o-
kubalagānga e'kubo lyemunāitamu,
34 ne mu kire emisana. Awo Mukama
nāwulira e'dobozi lyebigambo bya-
'mwe, nāsunguwala, [p] nālaira nga-
35 yogera nti [r] Mazima tewalibawo
nomu ku bantu bano abemirembe
gino emibi aliraba ensi enūngi, gye-
nalairira okuwa bajaja ba'mwe,
36 [s] wabula Kalebu omwāna wa Ye-
fune, oyo yaligiraba; era oyo ndi-
muwa ensi gyeyalinyako nabānabe:
kubanga [t] yagoberera Mukama mu
37 byona. [u] Mukama nānsunguwalira
'nze kubwa'mwe, ngayogera nti Nā-
38 we toliingira omwo: [w] Yosuwa o-
mwāna wa Nuni, [y] aīmirira mu ma-
sogo, oyo aliingira omwo: [z] mugu-
mye omwoyo; kubanga yaligisisa
39 Isiraeri. [a] Era nabāna ba'mwe a-
bato, [b] bemwayogera nga bagenda
okuba omwāndu, nabāna ba'mwe,
[c] abātamanyi lero birūngi newaku-
ba'de ebibi, bo baliingira omwo, era
40 ndigibawa bo, era baligirya. [d] Na-
ye 'mwe mukyuke mutambule mu
'dūngu mu 'kubo eriita mu Nyanja
41 Emyufu. Nemulyoka mu'damu ne-
mung'amba nti [e] Tusobe'za ku Mu-
kama; tunāyāmbuka netulwāna,
nga byona bwebiri Mukama Ka-
tonda wa'fe byeyatulagira. Ne-
mwesiba buli muntu ebibye eby-
okulwānyisa, nemwanguwa okulinya
42 ku lusozi. Awo Mukama nāng'a-
mba nti Bagambe nti [f] Temulinya
'sō temulwāna; kubanga 'nze siri
mu'mwe; muleme okugobebwa mu
43 maso gabalabe ba'mwe. Awo ne-
njogera na'mwe, nemutawulira; na-
ye nemujēmera ekiragiro kya Mu-
kama nemukwatibwa amalala, [g] ne-
44 mulinya ku lusozi. Awo Abamoli
abātūlānga ku lusozi olwo, neba-
fuluma okubalūmba nebabagoba,
[i] ngenjuki bwezikola, nebabakubi-
rakubira ku Seiri okutūsa ku Kolu-
45 ma. Nemu'dayo nemukāba ama-
ziga mu maso ga Mukama; naye
Mukama nātawulira 'dobozi lya-
46 'mwe, 'sō nātabategera kutu. [k] A-
wo nemutūlira mu Kadesi enaku
nyingi, ngenaku bweziri zemwa-
malayo.

2 Awo netulyoka tukyuka, netuta-
mbula mu 'dūngu mu 'kubo eriita
mu Nyanja Emyufu, [a] nga Mukama
bweyang'amba: netwetōlōlera olu-
2 sozi Seiri enaku nyingi. Mukama
3 nāyogera nānge nti Mwalu'de okwe-
tōlōla olusozi luno: mukyuke mu-
4 gende ebukika obwa kono. Nāwe
lagira abantu ngoyogera nti [b] Mu-
genda kuita mu nsalo ya baganda
ba'mwe abāna ba Esau abatūla ku
Seiri, era bo balibatya: kale mwe-
5 kūme nyo mwe'ka: temuyōmba na-
bo; kubanga si'ja kubawa kunsi
yābwe newakuba'de awalinyibwa
nekigere: [c] kubanga nāwa Esau
6 olusozi Seiri okuba obutaka. Mu-
nāgulānga e'mere na feza gyebali
mulyēnga; era nama'zi munāgagu-

[s] Kubal. 14. 24, 30. Yos. 14. 9.

[t] Kubal. 14. 24.
[u] Kubal. 20. 12; 27. 14. Ma. 3. 26; 4. 21; 34. 4. Zab. 106. 32.
[w] Kubal. 14. 30.
[y] Kuv. 24. 13; 33. 11.
[z] Kubal. 27. 18, 19. Ma. 31. 7, 23.
[a] Kubal. 14. 31.
[b] Kubal. 14. 3.
[c] Is. 7. 15, 16. Bal. 9. 11.
[d] Kubal. 14. 25.
[e] Kubal. 14. 40.

[f] Kubal. 14. 42.

[g] Kubal. 14. 44, 45.

[i] Zab. 118. 12.

[k] Kubal. 13. 25; 20. 1, 22. Balam. 11. 17.

[a] Kubal. 14. 25. Ma. 1. 40.

[b] Kubal. 20. 14.

[c] Lub. 36. 8. Yos. 24. 4.

lānga na feza gyebali munywēnga.
7 Kubanga Mukama Katondawo aku-
wa'de omukisa mu mulimu gwona
ogwomukonogwo: yamanya okuta-
mbulakwo mu 'dūngu lino edene:
d emyāka gino amakumi ana Muka-
ma Katondawo ngabēra wamu nā-
8 we; tewabāngawo kyewabulwa. A-
wo netuita ku ma'bali baganda ba-
'fe abāna ba Esau abatūla ku Seiri,
mu 'kubo lya Alaba okuva mu e E-
rasi ne Ezionugeberi.
Netukyuka netuita mu 'kubo lyo-
9 mu'dūngu lya Moabu. Mukama
nāng'amba nti Tosunguwaza Moa-
bu 'sō tolwāna nabo mu lutalo:
kubanga si'ja kukuwa kunsiye oku-
ba obutaka; kubanga nawa abāna
10 ba Luti f Ali okuba obutaka. g [A-
bemi bātūlānga omwo oluberyebe-
rye, e'gwānga ekulu, era edene era
egwānvu nga h Abanaki bwebali:
11 era nabo bāitibwa Balefa, nga Aba-
naki bwebali; naye Abamoabu bā-
12 baita Bemi. Era k Nabakoli bātū-
lānga ku Seiri oluberyeberye, naye
abāna ba Esau nebabasikira; neba-
bazikiriza mu maso gābwe, nebatū-
la mu kifo kyābwe; nga Isiraeri
bweyakola ensi eyobutakabwe Mu-
13 kama gyeyabawa.] Kale mugo-
lokoke musomoke l aka'ga Ze-
redi. Netusomoka aka'ga Zeredi.
14 Era enaku zetwamala kasoke'de
tuva m Ekadesubanea okutūsa lwe-
twasomoka aka'ga Zeredi zali e-
myāka amakumi asatu mu munā-
na; n okutūsa emirembe gyona e-
gyabalwānyi lweba'gwerawo wa-
kati mu lusīsira, o nga Mukama
15 bweyabalairira. Era p omukono
gwa Mukama gwalwānānga nabo,
okubazikiriza wakati mu lusīsira,
okutūsa lweba'gwāwo.
16 Awo olwātuka, abalwānyi bona
bwebāmala oku'gwāwo era nga ba-
17 fu'de mu bantu, Mukama nālyoka
18 ang'amba nti Lero onoita mu Ali,
19 ye nsalo ya Moabu: era bwonose-
mberera abāna ba Amoni era ngo-
boleke'de, tobasunguwaza 'sō toyō-
mba nabo: kubanga si'ja kukuwa
kunsi yabāna ba Amoni okuba obu-
taka: kubanga nagiwa r abāna ba
20 Luti okuba obutaka. [Era neyo
eitibwa nsi ya Balefa: Balefa bāgi-
tūlāngamu e'da; naye Abamoni bā-
21 baita s Bazamuzumu; e'gwānga e-
kulu era edene era egwānvu nga
Abanaki bwebali; naye Mukama
yabazikiriza mu maso gābwe; ne-
babasikira nebatūla mu kifo kyā-
22 bwe: nga bweyakola abāna ba E-
sau, t abatūla ku Seiri, bweyazikiri-
riza u Abakōla mu maso gābwe;
nebabasikira, nebatūla mu kifo kyā-
23 bwe okutūsa lero: v Nabavi abātū-
lānga mu byālo okutūka ku a Gaza,
b Abakafutoli abāva mu Kafutoli ne-
babazikiriza, nebatūla mu kifo kyā-
24 bwe.] Mugolokoke, mutambule,
c muite mu kiwonvu kya Alunoni:
laba, ngabu'de mu mukonogwo Si-
koni Omwamoli, kabaka Wekesu-
boni, nensiye: tanula okugirya,
25 olwāne naye mu lutalo. d Lero nā-
soka okuteka entīsayo nekitībwa-
kyo ku mawānga agali wansi we-
'gulu lyona, abaliwulira etutumolyo
nebakānkana nebalūmwa kububwo.
26 Nentuma ababaka okuva mu 'dū-
ngu Eryekedemosi eri Sikoni kaba-
ka Wekesuboni e nebigambo ebye-
mirembe, nga njogera nti f Mpite
27 munsiyo: nātambulirānga mu lu-
gūdo, si'ja kukyāmira ku mukono
ogwadyo newakuba'de ogwa kono.
28 E'mere ononguzānga na feza ndyē-
nga; nama'zi ononguzānga na feza
nywēnga: g kyo'ka mpitemu nebi-
29 gere byānge; h ngabāna ba Esau
abatūla ku Seiri, Nabamoabu aba-
tūla mu Ali bwebānkola; okutūsa
lwendisomoka Yoludani okugenda
munsi Mukama Katonda wa'fe gya-
30 tuwa. k Naye Sikoni kabaka We-
kesuboni nātatuganya kuita ku ma-
'balige: l kubanga Mukama Kato-
ndawo m yakakanyaza omwoyogwe,
nāmuwaganyaza omutimagwealyo-
ke amugabule mu mukonogwo nga
31 lero. Mukama nāng'amba nti La-
ba, ntanu'de n okugabula Sikoni
nensiye mu masogo: tanula okuiya
32 ensiye olyoke ogisikire. o Sikoni
nālyoka asitula okutulūmba, ye na-
bantube bona, okulwānira Eyakazi.
33 p Mukama Katonda wa'fe nāmuga-
bula mu maso ga'fe; r netumu'ta
34 ye nabānabe nabantube bona. Ne-
tunyaga ebibugabye byona mu biro
ebyo, s netuzikiririza dala buli ki-
buga omuli abantu, wamu nabakazi
35 nabāna abato; tetwasigazawo no-
mu: ente zo'ka zetwetwālira oku-
ba omunyago, wamu nebyo byetwa-
36 'gya mu bibuga byetwanyaga. t O-
kuva ku Aloeri ekiri ku ma'bali
gekiwōnvu kya Alunoni, era (oku-
va) ku kibuga ekiri mu kiwōnvu
okutūsa ku Gireadi, tewali kibuga
ekyatulema olwobugulumivu bwa-
kyo: u Mukama Katonda wa'fe ya-
37 gabula byona mu maso ga'fe: kyo-
'ka tewasemberera nsi yabāna ba
Amoni: olui lwona olwomu'ga w Ya-
boki, nebibuga ebyomunsi eyensozi,
ne yona Mukama Katonda wa'fe
y gyeyatugāna.

3 Netulyoka tukyuka netwāmbu-
kira mu 'kubo erigenda Ebasani:
a Ogi kabaka Webasani nāsitula
okutulūmba, ye nabantube bona,
2 okulwānira Ederei. Mukama nā-
ng'amba nti Tomutya: kubanga

d Ma. 8. 2-4.
e 1 Basek. 9. 26.
f Kubal. 21. 28.
g Lub. 14. 5.
h Kubal. 13. 22, 33. Ma. 9. 2.
k Lub. 14. 6; 36. 20.
l Kubal. 21. 12.
m Kubal. 13. 26.
n Kubal. 14. 33; 26. 64.
o Kubal. 14. 35. Ma. 1. 34, 35. Ez. 20. 15.
p Zab. 78. 33; 106. 26.
r Lub. 19. 38.
s Lub. 14. 5.
t Lub. 36. 8.
u Iu. 12. Lub. 14. 6; 36. 20-30.
w Yos. 13. 3.
a Yer. 25. 20.
b Lub. 10. 14. Am. 9. 7.
c Kubal. 21. 13, 14. Balam. 11. 18, 21.
d Kuv. 15. 14, 15. Ma. 11. 25. Yos. 2. 9, 10.
e Ma. 20. 10.
f Kubal. 21. 21, 22. Balam. 11. 19.
g Kubal. 20. 19.
h Kubal. 20. 18. Ma. 23. 3, 4. Balam. 11. 17, 18.
k Kubal. 21. 23.
l Yos. 11. 20.
m Kuv. 4. 21.
n Ma. 1. 8.
o Kubal. 21. 23.
p Ma. 7. 2; 20. 16.
r Kubal. 21. 24. Ma. 29. 7.
s Lev. 27. 28. Ma. 7. 2, 26.
t Ma. 3. 12; 4. 48. Yos. 13. 9.
u Zab. 44. 3.
w Lub. 32. 22. Kubal. 21. 24. Ma. 3. 16.
y nyi. 5, 9, 19.
a Kubal. 21. 33 neb. Ma. 29. 7.

'mugabu'de ye nabantube bona nensiye mu mukonogwo; era olimukola nga bwewakola [b] Sikoni kabaka Wabamoli abātūlānga mu Ke-
3 suboni. Awo Mukama Katonda wa'fe nāgabula mu mukono gwa'fe ne Ogi kabaka Webasani nabantube bona: [c] netumu'ta okutūsa lwe-
4 watamusigalirawo nomu. Netunyaga ebibugabye byona mu biro ebyo; tewali kibuga kyetutabanyagako; ebibuga nkāga, [d] ensi yona eya Alugobu, obwakabaka bwa Ogi
5 mu Basani. Ebyo byona byali bibuga ebyazimbibwako bugwe omuwānvu nenzi'gi nebisiba; obuta-'sāko bibuga ebitalina bugwe bingi
6 nyo. Netubizikiririza dala nga bwetwakola Sikoni kabaka [e] Wekesuboni, nga tuzikiririza dala buli kibuga omuli abantu, wamu naba-
7 kazi nabāna abato. Naye ente zona nebyo byetwanyaga mu bibuga, ne-
8 twetwālira okuba omunyago. Era mu biro ebyo netu'gya ensi mu mukono gwa bakabaka bōmbi Ababamoli abāli emitala wa Yoludani, okuva mu kiwōnvu kya Alunoni
9 okutūsa ku lusozi Kerumoni; [f] [Kerumoni Abasidoni bamuita Sirioni,
10 Nabamoli bamuita [g] Seniri;] [i] ebibuga byona ebyomulusenyi, ne Gireadi yona, ne Basani yona, okutūsa ku Saleka ne Ederei, ebibuga byobwakabaka bwa Ogi mu Basani.
11 [Kubanga Ogi kabaka Webasani ye yasigalawo ye'ka kwabo abāsigalawo ku Balefa; laba, ekitandakye kyali kya kyūma; tekiri mu [k] Laba ekyabāna ba Amoni? obuwānvu bwakyo emikono mwenda, nobugazi bwakyo emikono ena, ngomu-
12 kono gwomuntu bweguli.] Nensi eyo netugirya mu biro ebyo: [l] okuva ku Aloeri, ekiri ku ma'bali gekiwōnvu kya Alunoni, nekitūndu kyensi eyensozi eya Gireadi, [m] nebibuga byayo nabiwa Abaleubeni Na-
13 bagadi: [n] nekitūndu kya Gireadi ekyasigalawo, ne Basani yona, obwakabaka bwa Ogi, nabiwa ekitūndu kyekika kya Manase; ensi yona eya Alugobu, ye Basani yona.
14 [Eyo eitibwa nsi ya Balefa. [o] Yairi mutabani wa Manase nātwāla olui lwona olwa Alugobu [p] okutūka ku nsalo Yabagesuli Nabamaakasi; [r] nāgitūma, ye Basani, ngerinyalye bweryali, Kavosuyairi, okutūsa le-
15 ro.] [s] Gireadi nempayo Makiri.
16 Nabaleubeni Nabagadi nembawa okuva ku Gireadi okutūsa ku kiwōnvu kya Alunoni, ekiwōnvu ekya wakati, nensalo (yakyo); okutūsa ku mu'ga Yaboki, [t] ye nsalo
17 yabāna ba Amoni; era ne Alaba ne Yoludani nensalo (yagwo); okuva ku [u] Kineresi [w] okutūsa ku nyanja ya Alaba, [y] Enyanja Eyomunyo, awali entunūmba za Pisuga ku lui olwebuvanjuba.
18 Nembalagira mu biro ebyo nga njogera nti Mukama Katonda wa'mwe abawa'de ensi eno okugirya: [z] munāsomoka nga muku'te ebyokulwānyisa mu maso ga baganda ba'mwe abāna ba Isiraeri, abasaja bona abazira.
19 Naye bakazi ba'mwe nabāna ba-'mwe abato nebisibo bya'mwe ['manyi nga mulina ebisibo bingi] bināberānga mu bibuga bya'mwe
20 byenabawa; okutūsa Mukama lwaliwa baganda ba'mwe okuwu'mula, nga na'mwe, era nabo nga bali'de ensi Mukama Katonda wa'mwe gyabawa emitala wa Yoludani: nemulyoka [a] mu'da buli muntu mu bu-
21 takabwe bwenabawa. [b] Nendagira Yosuwa mu biro ebyo nga njogera nti Amasogo galabye byona Mukama Katonda wa'mwe byakoze bakabaka bano bōmbi: bwatyo Mukama bwalikola obwakabaka bwona
22 gyemusomoka okugenda. Temubatyānga: [c] kubanga Mukama Katonda wa'mwe, oyo yabalwānirira.
23 [d] Ninegairira Mukama mu biro
24 ebyo nga njogera nti Ai Mukama Katonda, otanu'de okulaga omu-'duwo [e] obukulubwo nomukonogwo ogwamānyi: kubanga [f] katonda ki ali mu 'gulu oba munsi aīnza okukola ngemirimugyo bwegiri era ngebikolwabyo ebyamānyi bwebi-
25 ri? Nsomoke, nkwegairira, ndabe [g] ensi enūngi eri emitala wa Yoludani, olusozi luli olulūngi, ne Le-
26 banoni. Naye Mukama [i] nānsunguwalira 'nze kubwa'mwe nātampulira: Mukama nāng'amba nti Kikumale: toyogera nate nānge ku
27 kigambo ekyo. [k] Linya ku ntiko ya Pisuga, oimuse amasogo otunule ebugwanjuba nebukika obwa kono nobwadyo nebuvanjuba, olabe namasogo: kubanga tolisomoka Yo-
28 ludani guno. Naye [l] kūtira Yosuwa omugumye omuwe amānyi: kubanga yalisomoka ngakulembera abantu bano, era yalibasisa ensi
29 gyoliraba. Awo netutūla mu [m] kiwōnvu ekyolekera Besupeoli.

4 Ne kakano, 'gwe Isiraeri, wulira [a] amatēka nemisāngo, byembaigiriza, okubikolānga; mulyoke mube balamu, muingire mulye ensi Mukama Katonda wa bajaja ba'mwe
2 gyabawa. [b] Temwongerānga ku kigambo kyembalagira 'sō temukisalāngako, mukwatēnga ebiragiro bya Mukama Katonda wa'mwe byemba-
3 lagira. Amaso ga'mwe galabye Mukama kyeyakola olwa [c] Baalipeoli: kubanga abantu bona abāgoberera Baalipeoli, Mukama Katondawo ya-

[b] Kubal. 21. 24.
[c] Kubal. 21. 35.
[d] 1 Basek. 4. 13.
[e] Zab. 135. 10–12; 136. 19–21.
[f] Ma. 4. 48. Zab. 29. 6.
[g] 1 Byom. 5. 23.
[i] Ma. 4. 49.
[k] 2 Sam. 12. 26.
[l] Ma. 2. 36. Yos. 12. 2.
[m] Kubal. 32. 33. Yos. 12. 6; 13. 8 neb.
[n] Yos. 13. 29.
[o] 1 Byom. 2. 22.
[p] Yos. 13. 13.
[r] Kubal. 32. 41.
[s] Kubal. 32. 39.
[t] Kubal. 21. 24. Yos. 12. 2.
[u] Kubal. 34. 11
[w] Kubal. 34. 12. Ma. 4. 49. Yos. 12. 3.
[y] Lub. 14. 3.
[z] Kubal. 32. 20 neb.
[a] Yos. 22. 4.
[b] Kubal. 27. 18.
[c] Kuv. 14. 14. Ma. 1. 30; 20. 4.
[d] 2 Kol. 12. 8, 9.
[e] Ma. 11. 2.
[f] Kuv. 15. 11. 2 Sam. 7. 22. Zab. 71. 19; 86. 8; 89. 6, 8.
[g] Kuv. 3. 8. Ma. 4. 22.
[i] Kubal. 20. 12; 27. 14. Ma. 1. 37; 31. 2; 32. 51, 52; 34. 4.
Zab. 106. 32.
[k] Kubal. 27. 12.
[l] Kubal. 27. 18, 23. Ma. 1. 38; 31. 3, 7.
[m] Ma. 4. 46; 34. 6.
[a] Lev. 19. 37; 20. 8; 22. 31. Ma. 5. 1; 8. 1. Ez. 20. 11. Bal. 10. 5.
[b] Ma. 12. 32. Yos. 1. 7. Nge 30. 6. Mub. 12. 13. Kub. 22. 18, 19.
[c] Kubal. 25. 4 neb. Yos. 22. 17. Zab. 106 28, 29.

4 bazikiriza wakati mu'mwe. Naye
'mwe abega'ta ne Mukama Katonda
wa'mwe mukyali balamu buli mu-
5 ntu ku'mwe lero. Laba, mbaigi-
rizi'za amatēka nemisāngo, nga
Mukama Katonda wānge bweya-
ndagira, mukolēnga bwemutyo wa-
kati munsi gyemuingiramu okugi-
6 rya. Kale mubyekūmēnga mubi-
kolēnga; kubanga ago ge [d] magezi
ga'mwe nokutegēra kwa'mwe mu
maso gamawānga aganāwulirānga
amatēka ago gona negogera nti
Mazima e'gwānga lino ekulu be
bantu abamagezi era abategēra.
7 Kubanga [e] 'gwānga ki eririna ka-
tonda abali okumpi [f] nga Mukama
Katonda wa'fe bwali bwetumukō-
8 wolānga? Era 'gwānga ki ekulu
eririna amatēka nemisāngo egye-
nsōnga ngamatēka gano gona bwe-
gali, genta'de mu maso ga'mwe
9 lero? Kyo'ka wegendereze [g] we-
kūme ememeyo ngonyikira, [i] oleme
okwerabira ebigambo amasogo byeg-
ālaba, bireme okuva mu mutima-
gwo enaku zona ezobulamubwo;
naye [k] mubitegēzēnga abānabo na-
10 bāna babānabo; [l] olunaku lwewaī-
mirira mu maso ga Mukama Ka-
tondawo ku Kolebu, Mukama bwe-
yang'amba nti Nkung'anyiza aba-
ntu, nānge nābawuliza ebigambo
byānge, baige okuntyānga enaku
zona zebanābānga abalamu kunsi,
11 era baigirizēnga abāna bābwe.
Nemusembera nemuīmirira wansi wo-
lusozi; [m] olusozi nerwāka nomu-
liro okutūsa ku mutima gwe'gulu,
nekizikiza, nekire, nekizikiza ekī-
12 ku'te. [n] Mukama nāyogera na-
'mwe ngaima wakati mu muliro:
[o] mwawulira e'dobozi lyebigambo,
naye nemutalaba kifananyi kyona;
13 [p] 'dobozi lyo'ka. [r] Nābabūlira e-
ndagānoye, gyeyabalagira okuko-
la, [s] ge matēka ekumi; [t] nāgawa-
ndika ku bipānde byamainja bibiri.
14 [u] Mukama nāndagira mu biro ebyo
okubaigiriza amatēka nemisāngo,
mubikolēnga munsi gyemusomo-
15 kera okugendamu okugirya. [w] Kale
mwekūme nyo; kubanga temwala-
ba [y] kifananyi kyona kyona ku lu-
naku Mukama lweyayogera na'mwe
ku Kolebu ngaima wakati mu mu-
16 liro: [z] mulemēnga okweyōnōna [a] ne-
mwekolera ekifananyi ekyōle nga
kifanana ekintu kyona, [b] ekifananyi
17 kyekisaja oba ekyekikazi, ekifana-
nyi kyensolo yona eri kunsi, eki-
fananyi kyenyonyi yona erina ebi-
18 wawātiro ebūka mu 'banga, ekifa-
nanyi kyekintu kyona ekyewalula
ku 'taka, ekifananyi kyekyenyanja
kyona ekiri mu ma'zi wansi we-
19 'taka: era [c] olemēnga okuimusa a-
masogo mu 'gulu, nolaba enjuba
nomwezi nemunyenye, [d] lye 'gye
lyona eryomu'gulu, nosendebwa-
sendebwa [e] nobisinza, nobiwereza,
Mukama Katondawo byeyagabira
amawānga gona agali wansi we-
20 'gulu lyona. Naye Mukama yaba-
twāla [f] nāba'gya mu kikōmi ekye-
kyūma, mu Misiri, [g] okuba gyali
21 abantu abenvuma, nga lero. Era
nate [i] Mukama yansunguwalira 'nze
kulwa'mwe, nālaira 'nze obutaso-
moka Yoludani, newakuba'de okui-
ngira munsi eyo enūngi, Mukama
Katondawo gyakuwa okuba obuta-
22 ka: naye [k] kingwānira okufira mu-
nsi muno, [l] teking'wānira kusomo-
ka Yoludani: naye 'mwe mulisō-
moka nemulya [m] ensi eyo enūngi.
23 Mwekūme [n] mulemēnga okwerabira
endagāno ya Mukama Katonda wa-
'mwe, gyeyalagāna na'mwe, [o] ne-
mwekolera ekifananyi ekyōle nga
kirina engeri yekintu kyona, Mu-
kama Katondawo kyeyakugāna.
24 Kubanga [p] Mukama Katondawo gwe
muliro ogwōkya, [r] Katonda owobu-
'gya.
25 Bwonozālānga abāna nabāna ba-
bāna, era nga mumaze ebiro bingi
munsi, era nga mumaze okweyōnō-
na, nemwekolera ekifananyi ekyōle
nga kirina engeri yekintu kyona,
[s] nemukola ekiri mu maso ga Mu-
kama Katondawo ekibi, okumusu-
26 nguwaza: [t] mpita e'gulu nensi
okuba abajulirwa eri 'mwe lero,
nga mulizikiririra dala māngu
kunsi gyemusomokera Yoludani
okugendamu okugirya; temuligi-
malako naku nyingi, naye mulizi-
27 kiririra dala. Era Mukama [u] ali-
basāsānya mu mawānga, era muli-
sigalawo batono mu bantu, Muka-
28 ma gyalibatwāla ewala. Era [w] mu-
liwerereza eyo bakatonda, emiri-
mu gyemikono gyabantu, emiti na-
mainja, [y] ebitalaba newakuba'de
okuwulira newakuba'de okulya ne-
29 wakuba'de okuwunyiriza. Naye
[z] nga muima eyo bwemunānonyā-
nga Mukama Katondawo, onomula-
bānga bwonomunonyānga nomuti-
magwo gwona nobulamubwo bwo-
30 na. Bwonoba ngolabye enaku, era
ebyo byona nga biku'ji'de, [a] mu
naku ezenkomerero [b] onokomāngā-
wo eri Mukama Katondawo, era
31 onowulirānga e'dobozirye: kuba-
nga Mukama Katondawo Katonda
[c] wa kusāsira; takulekenga, 'sō ta-
kuzikirizenga, 'sō teyerabirenga
ndagāno ya bajajabo gyeyabalairi-
32 ra. Kubanga kale [d] būza enaku
eze'da ezakusoka, okuva ku luna-
ku Katonda lweyatōnda abantu ku-
nsi, era [e] okuva ku nkomerero ye'gu-
lu okutūka ku nkomerero yalyo,
obanga wabāngawo ekifanana nge-

[d] Yob. 28. 28. Zab. 19. 7; 111. 10. Nge. 1. 7.
[e] 2 Sam. 7. 23.
[f] Zab. 46. 1; 145. 18; 148. 14. Is. 55. 6.
[g] Nge. 4. 23.
[i] Nge. 3. 1, 3; 4. 21.
[k] Lub. 18. 19. Ma. 6. 7; 11. 19. Zab. 78. 5, 6. Bef. 6. 4.
[l] Kuv. 19. 9, 16; 20. 18. Beb. 12. 18, 19.
[m] Kuv. 19. 18. Ma. 5. 23.
[n] Ma. 5. 4, 22.
[o] nyi. 33, 36.
[p] Kuv. 20. 22. 1 Basek. 19. 12.
[r] Ma. 9. 9, 11.
[s] Kuv. 34. 28.
[t] Kuv. 24. 12; 31. 18.
[u] Kuv. 21. 1; 22. 23.
[w] Yos. 23. 11.
[y] Is. 40. 18.
[z] Kuv. 32. 7.
[a] lu. 23. Kuv. 20. 4, 5. Ma. 5 8.
[b] Bal. 1. 23.
[c] Ma. 17. 3. Yob. 31. 26, 27.
[d] Lub. 2. 1. 2 Basek. 17. 16; 21. 3.
[e] Bal. 1. 25.
[f] 1 Basek. 8. 51. Yer. 11. 4.
[g] Kuv. 19. 5. Ma. 9. 29; 32. 9.
[i] Kubal. 20. 12. Ma. 1. 37; 3. 26.
[k] 2 Pet. 1. 13–15.
[l] Ma. 3. 27.
[m] Ma. 3. 25.
[n] lu. 9.
[o] lu. 16. Kuv. 20. 4, 5.
[p] Kuv. 24. 17. Ma. 9. 3. Is. 33. 14. Beb. 12. 29.
[r] Kuv. 20. 5. Ma. 6. 15. Is. 42. 8.
[s] 2 Basek. 17. 17 neb.
[t] Ma. 30. 18, 19. Is. 1. 2. Mi. 6. 2.
[u] Lev. 26. 33. Ma. 28. 62, 64. Nek. 1. 8.
[w] Ma. 28. 64. 1 Sam. 26. 19. Yer. 16. 13.
[y] Zab. 115. 4, 5; 135. 15, 16. Is. 44. 9; 46. 7.
[z] Lev. 26. 39, 40. Ma. 30. 1–3. 2 Byom. 15. 4. Nek. 1. 9. Is. 55. 6, 7. Yer. 29. 12–14.
[a] Lub. 49. 1. Ma. 31. 29. Yer. 23. 20. Kos. 3. 5.
[b] Yo. 2. 12.
[c] 2 Byom. 30. 9. Nek. 9. 31. Zab. 116. 5. Yon. 4. 2.
[d] Yob. 8 8.
[e] Mat. 24. 31.

kigambo kino ekikulu, oba kyawu-
33 lirwānga ekiri bwekityo. [f]Wabāngawo abantu abāwulira e'dobozi lya Katonda nga lyogera nga liva wakati mu muliro, nga 'gwe bwe-
34 wawulira, nebaba balamu? Oba Katonda yali ageze'zako okugenda okwetwālira e'gwānga ngali'gya wakati mu 'gwānga (li'nalyo), [g]nokukema [i]nobubonero nebyamagero nentalo [k]nengalo ezamānyi [l]nomukono ogwagololwa [m]nebyentīsa ebikulu, nga byona bwebyali Mukama Katonda wa'mwe byeyabakolera
35 mu Misiri mu maso ga'mwe? 'Gwe walagibwa bwotyo olyoke omanye nga Mukama ye Katonda; [n]tewali
36 mulala wabula ye. [o]Yakuwuliza e'dobozirye ngaima mu 'gulu alyoke akuigirize: ne kunsi yakulabya omulirogwe omunene; nowulira ebigambobye nga biva wakati mu mu-
37 liro. Era kubanga [p]yayagala bajajabo, kyeyava alōnda eza'de lyābwe eri'dawo, [r]nāku'gya mu Misiri ye ngabēra nāwe olwobuīnzabwe
38 obūngi; [s]okugoba mu masogo amawānga agākusinga obukulu namānyi, okukuingiza 'gwe, okukuwa ensi yābwe okuba obutaka, nga
39 lero. Kale manya lero, era oki'se ku mwoyo, nga [t]Mukama ye Katonda mu 'gulu wa'gulu ne munsi
40 wansi: tewali mulala. Era [u]onekūmānga amatēkage nebiragirobye, byenkulagira lero, [w]olabēnga ebirūngi 'gwe nabānabo abali'dawo, era omale enaku nyingi kunsi, Mukama Katondawo gyakuwa, emirembe gyona.
41 Awo Musa nālyoka [y]ayāwula ebibuga bisatu emitala wa Yoludani
42 ku lui olwebuvanjuba; [z]omu'si a'dukirēnga omwo, ana'tānga mu-'ne ngatani'dwa, 'sōnga tamukyāwānga 'da; a'dukirēnga mu kimu ku bibuga ebyo abērēnga omulamu:
43 [a]Bezeri (ekiri) mu 'dūngu, mu lusenyi, okuba Ekyabaleubeni; ne Lamosi (ekiri) mu Gireadi okuba Ekyabagadi; ne Golani (ekiri) mu Basani okuba Ekyabamanase.
44 Era gano ge matēka Musa geyateka mu maso gabāna ba Isiraeri:
45 buno bwe bujulirwa namatēka nemisāngo Musa byeyabūlira abāna ba Isiraeri bwebāva mu Misiri;
46 emitala wa Yoludani, [b]mu kiwōnvu ekyolekera Besupeoli, munsi ya Sikoni kabaka Wabamoli, eyatūlānga mu Kesuboni, Musa nabāna ba Isiraeri [c]gwebākuba, bwebāva mu
47 Misiri: nebalya ensiye, nensi [d]ya Ogi kabaka Webasani, bakabaka bōmbi Ababamoli, abābānga emitala wa Yoludani ku lui olwebuvanju-
48 ba; [e]okuva ku Aloeri, ekiri ku ma-'bali gekiwōnvu kya Alunoni, okutūsa ku lusozi Sayuni [oyo ye [f]Ke-
49 rumoni], ne Alaba yona emitala wa Yoludani ku lui olwebuvanjuba, okutūsa ku nyanja ya Alaba, awali entunūmba za Pisuga.

5 Awo Musa nāita Isiraeri yena nābagamba nti Wulira, 'gwe Isiraeri, amatēka nemisāngo byenjogera mu matu ga'mwe lero, mubiige,
2 mubikwatēnga okubikola. [a]Mukama Katonda wa'fe yalagānira en-
3 dagāno na'fe ku Kōlebu. Mukama [b]teyalagāna ndagāno eyo ne bajaja ba'fe, naye na'fe 'fe, abali wano
4 'fena nga balamu lero, [c]Mukama yayogera na'mwe nga mulabagana namaso ku lusozi ngaima wakati mu muliro, [d]naimirira wakati wa
5 Mukama na'mwe mu biro ebyo, okubalaga ekigambo kya Mukama: [e]kubanga mwali muti'de olwomuliro, nemutalinya ku lusozi;] ngayogera nti.
6 [f]'Nze Mukama Katondawo eyaku'gya munsi Yemisiri, mu nyumba yobu'du.
7 [g]Tobānga na bakatonda balala wendi.
8 [i]Tewekolerānga kifananyi kyōle, (ekifananyi) kyekintu kyona ekiri mu 'gulu wa'gulu, newakuba'de wansi ku 'taka, newākuba'de mu
9 ma'zi agali wansi we'taka: tobivūnamirānga, 'sō tobiwerezānga: kubanga 'nze Mukama Katondawo ndi Katonda wa bu'gya, [k]awalana ku bāna obubi bwa bajaja bābwe, ne ku banakabirye ne ku banakasa-
10 twe kwabo abankyāwa; [l]era a'diramu abantu nkumi na nkumi kwabo abanjagala, abēkūma amatēka gānge.
11 [m]Tolairirānga bwerēre linya lya Mukama Katondawo: kubanga Mukama talimulowōza nga taliko musāngo omuntu alairira obwerēre erinyalye.
12 [n]Okwatānga olunaku olwa Sabiti okulutukuza, nga Mukama Katonda-
13 wo bweyakulagira. [o]Enaku omukāga okolānga nomala emirimugyo
14 gyona: naye olunaku olwomusānvu ye [p]Sabiti ya Mukama Katondawo: tolukolerāngako mirimu gyona 'gwe newakuba'de mutabaniwo newakuba'de muwalawo, newakuba'de omu'duwo, newakuba'de omuzānawo, newakuba'de enteyo, newakuba'de endogoiyo, newakuba'de ebisolobyo byona, newakuba'de mu'na'gwāngawo ali ewuwo; omu'duwo nomuzānawo bawu'mu-
15 lēnga era nga nāwe. [r]Era ono'jukirānga nga wali mu'du munsi Yemisiri, Mukama Katondawo nāku'gyamu [s]nengalo ezamānyi nomukono ogwagololwa: Mukama Kato-

[f] Ma. 3. 9. Zab. 133. 3.
[a] Kuv. 19. 5. Ma. 4. 23.
[b] Mat. 13. 17. Beb. 8. 9.
[c] Kuv. 19. 9, 19; 20. 22. Ma. 4. 33, 36; 34. 10.
[d] Kuv. 20. 21. Bag. 3. 19.
[e] Kuv. 19. 16; 20. 18; 24. 2.
[f] Kuv. 20. 2 neb. Lev. 26. 1. Ma. 6. 4. Zab. 81. 10
[g] Kuv. 20. 3.
[i] Kuv. 20. 4.
[k] Kuv. 34. 7.
[l] Yer. 32. 18. Dan. 9. 4.
[m] Kuv. 20. 7. Lev. 19. 12. Mat. 5. 33.
[n] Kuv. 20. 8.
[o] Kuv. 23. 1, 2; 35. 2. Ez. 20. 12.
[p] Lub. 2. 2. Kuv. 16. 29, 30. Beb. 4. 4.
[r] Ma. 15. 15; 16. 12; 24. 18, 22.
[s] Ma. 4. 34, 37.

[f] Kuv. 24. 11; 33. 20. Ma. 5. 24, 26.
[g] Ma. 7. 19; 29. 3.
[i] Kuv. 7. 3.
[k] Kuv. 13. 3.
[l] Kuv. 6. 6.
[m] Ma. 26. 8; 34. 12.
[n] Ma. 32. 39. 1 Sam. 2. 2. Is. 45. 5, 18, 22. Ma'k. 12. 29, 32.
[o] Kuv. 19. 9, 19; 20. 18, 22; 24. 16. Beb. 12. 18.
[p] Ma. 10. 15.
[r] Kuv. 13. 3, 9, 14.
[s] Ma. 7. 1; 9. 1, 4, 5.
[t] Iu. 35. Yos. 2. 11.
[u] Lev. 22. 21.
[w] Ma. 5. 16; 6. 3, 18; 12. 25, 28; 22. 7. Bef. 6. 3.
[y] Kubal. 35. 6, 14.
[z] Ma. 19. 4.
[a] Yos. 20. 8.
[b] Ma. 3. 29.
[c] Kubal. 21. 24. Ma. 1. 4.
[d] Kubal. 21. 35. Ma. 3. 3, 4.
[e] Ma. 2. 36; 3. 12.

ndawo kyeyava akulagira okwekū-
mānga olunaku olwa Sabiti.
16 [t] Kitāwo ne nyoko oba'sāngamu
ekitibwa, nga Mukama Katondawo
bweyakulagira: [u] enakuzo zibe nyi-
ngi, era olabe ebirūngi kunsi Mu-
kama Katondawo gyakuwa.
17 [w] To'tānga.
18 [y] 'Sō toyendānga.
19 [z] 'Sō to'bānga.
20 [a] 'Sō towairizānga muntu mu'no.
21 [b] 'Sō tewegōmbānga mukazi wa
muntu mu'no; 'sō toyayanirānga
nyumba ya muntu muno, newaku-
ba'de enimiroye, newakuba'de o-
mu'duwe, newakuba'de omuzānawe,
newakuba'de enteye, newakuba'de
endogoiye, newakuba'de ekintu
kyona ekya muntu mu'no.
22 Ebigambo ebyo Mukama yabibū-
lira ekibūna kya'mwe kyona ku lu-
sozi ngaima wakati mu muliro ne
mu kire ne mu kizikiza ekiku'te,
ne'dobozi 'dene: nātayongerako
birala. [c] Nābiwandika ku bipānde
23 bibiri ebyamainja nāgampa. [d] Awo
olwātuka, bwemwawulira e'dobozi
nga liva mu kizikiza wakati, oluso-
zi nga lwāka omuliro, nemunse-
mberera, abakulu bona abebika
24 bya'mwe, nabaka'de ba'mwe; ne-
mwogera nti Laba, Mukama Kato-
nda wa'fe atulaze ekitibwakye no-
bukulubwe, [e] era tuwuli'de e'dobo-
zirye nga liva mu muliro wakati:
tulabye lero nga Katonda ayogera
25 nomuntu [f] nāba mulamu. Kale ka-
kano twandifiri'de ki? kubanga
omuliro guno omungi gunātuzikiriri-
za: [g] bwetunāwulira nate e'dobozi
lya Mukama Katonda wa'fe, tunā-
26 fa. [i] Kubanga āni ku balina omu-
biri bona eyali awuli'de e'dobozi
lya Katonda omulamu nga lyogera
nga liva mu muliro wakati, nga 'fe
27 bwetuwuli'de, nāba mulamu? 'Gwe
[k] sembera owulire byona Mukama
Katonda wa'fe byanāyogera: [k] o-
lyoke otubūlire byona Mukama Ka-
tonda wa'fe byanākubūlira; na'fe
28 tulibiwulira netubikola. Mukama
nāwulira e'dobozi lyebigambo bya-
'mwe bwemwayogera nānge; Mu-
kama nāng'amba nti Mpuli'de e'do-
bozi lyebigambo byabantu bano,
byebakubūli'de: [l] boge'de bulūngi
29 byona byebagambye. [m] Singa mu-
limu omutima mubo ogufanana
bweguti nokutya bandinti'de [n] ne-
bekūmānga ebiragiro byānge byona
enaku zona, [o] balyoke balabe ebirū-
ngi nabāna bābwe emirembe gyo-
30 na! Genda obagambe nti Mu'deyo
31 mu wema za'mwe. Naye 'gwe,
imirira wano wendi, [p] nānge nāku-
būlira ekiragiro kyona namatēka
nemisāngo byolibaigiriza, balyoke
babikolēnga munsi gyembawa oku-
32 girya. Kale munākwatānga oku-
kola nga Mukama Katonda wa-
'mwe bweyabalagira: [r] temukyā-
mirānga ku mukono ogwadyo ne-
33 wakuba'de ku gwa kono. Munāta-
mbulirānga [s] mu 'kubo lyona Mu-
kama Katonda wa'mwe lyeyabala-
gira, mulyoke mubēnga abalamu,
era mulabe ebirūngi, era mumale
enaku nyingi munsi gyemulirya.

6 Kale kino kye [a] kiragiro, amatē-
ka nemisāngo. Mukama Katonda
wa'mwe byeyalagira okubaigiriza,
mulyoke mubikolēnga munsi gye-
musomokera okugendamu okugi-
2 rya: [b] otyēnga Mukama Katonda-
wo, okwekūmānga amatēkage gona
nebiragirobye, byenkulagira 'gwe
nomwānawo nomu'zukuluwo, ena-
ku zona ezobulamubwo; era [c] olyo-
3 ke owangāle enaku nyingi. Kale
wulira, 'gwe Isiraeri, okwatēnga
okukola kutyo; olabēnga ebirūngi,
era mwāle nyo, [d] nga Mukama
Katonda wa bajajabo bweyakusnbi-
za, [e] munsi ekulukuta namata no-
mubisi gwenjuki.
4 [f] Wulira, 'gwe Isiraeri: Mukama
Katonda wa'fe ye Mukama omu:
5 era [g] onoyagalānga Mukama Kato-
ndawo [i] nomutimagwo gwona, ne-
memeyo yona, namānyigo gona.
6 Era [k] ebigambo bino byenkulagira
7 lero binābānga ku mutimagwo: era
[l] ononyīkirānga okubiigiriza abāna-
bo, era onobyogerāngako bwonotū-
lānga mu nyumbayo, era bwonota-
mbulirānga mu 'kubo, era bwono-
galamirānga, era bwonogolokokā-
8 nga. Era [m] onobisibānga okuba
akabonero ku mukonogwo, era bi-
nābānga ebyokukyenyi wakati wa-
9 masogo. Era [n] onobiwandikānga
ku mifubēto gyenyumbayo, ne ku
nzi'gizo.
10 Awo olulituka Mukama Katonda-
wo bwalikuingiza munsi gyeyalai-
rira bajajabo. Ibulaimu ne Isaka ne
Yakobo okugikuwa: ebibuga ebine-
11 ne ebirūngi [o] byotāzimba, nenyu-
mba ezi'jula ebirūngi byona, zota-
'juza, nebidiba ebyasimibwa, byo-
tāsima, ensuku ezemizabibu nemi-
zeituni, gyotāsimba, nolya no'kuta;
12 nolyoka wekūma olemēnga okwera-
bira Mukama, eyaku'gya munsi Ye-
13 misiri, mu nyumba yobu'du. [p] Ono-
tyānga Mukama Katondawo; era
oyo onomuwerezānga, era [r] erinya-
14 lye lyonolairānga. [s] Temugobere-
rānga bakatonda balala, [t] ku baka-
tonda abamawānga agabetōlo'de;
15 [u] kubanga Mukama Katondawo ali
wakati wa'mwe ye Katonda owobu-
'gya; [w] obusūngu bwa Mukama Ka-
tondawo buleme okukubūbūkirako,

[t] Kuv. 20. 12. Lev. 19. 3. Ma. 27. 16. Bef. 6. 2, 3. Bak. 3. 20.
[u] Ma. 4. 40.
[w] Kuv. 20. 13. Ma. 5. 21.
[y] Kuv. 20. 14. Luk. 18. 20. Yak. 2. 11.
[z] Kuv. 20. 15. Bal. 13. 9.
[a] Kuv. 20. 16.
[b] Kuv. 20. 17. Mi. 2. 2. Kab. 2. 9. Luk. 12. 15. Bal. 7. 7; 13. 9.
[c] Kuv. 24. 12; 31. 18. Ma. 4. 13.
[d] Kuv. 20. 18, 19.
[e] Kuv. 19. 19.
[f] Ma. 4. 33. Balam. 13. 22.
[g] Ma. 18. 16.
[i] Ma. 4. 33.
[k] Kuv. 20. 19. Beb. 12. 19.
[l] Ma. 18. 17.
[m] Ma. 32. 29. Zab. 81. 13. Is. 48. 18. Mat. 23. 37. Luk. 19. 42.
[n] Ma. 11. 1.
[o] Ma. 4. 40.
[p] Bag. 3. 19.

[a] Ma. 4. 1; 5. 31; 12. 1.
[b] Kuv. 20. 20. Ma. 10. 12, 13. Zab. 111. 10; 128. 1. Mub. 12. 13.
[c] Ma. 4. 40. Nge. 3. 1, 2.
[d] Lub. 15. 5; 22. 17.
[e] Kuv. 3. 8.
[f] Is. 42. 8. Ma'k. 12. 29, 32. Yok. 17. 3. 1 Kol. 8. 4, 6.
[g] Ma. 10. 12. Mat. 22. 37. Ma'k. 12. 30. Luk. 10. 27.
[i] 2 Basek. 23. 25.
[k] Ma. 11. 18; 32. 46. Zab. 37. 31; 40. 8; 119. 11, 98. Nge. 3. 3. Is. 51. 7.
[l] Ma. 4. 9; 11. 19. Zab. 78. 4-6. Bef. 6. 4.
[m] Kuv. 13. 9, 16. Ma. 11. 18. Nge. 3. 3; 6. 21; 7. 3.
[n] Ma. 11. 20.
[o] Yos. 24. 13. Zab. 105. 44.
[p] Ma. 10. 12, 20; 13. 4. Mat. 4. 10. Luk. 4. 8.
[r] Zab. 63. 11. Is. 45. 23; 65. 16. Yer. 4. 2; 12. 16.
[s] Ma. 8. 19; 11. 28. Yer. 25. 6.
[t] Ma. 13. 7.
[u] Kuv. 20. 5. Ma. 4. 24.
[w] Ma. 7. 4; 11. 17.

nākuzikiriza okuku'gya ku maso gensi.
16 [y] Temukemānga Mukama Katonda wa'mwe, [z] nga bwemwamuke-
17 mera Emasa. [a] Munānyikirānga okwekūma ebiragiro bya Mukama Katonda wa'mwe nebyo byeyategēza, namatēkage, geyakulagira.
18 Era [b] onokolānga ekiri mu maso ga Mukama ekitūkirivu era ekirūngi: olyoke olabēnga ebirūngi, era oingire olye ensi enūngi Mukama
19 gyeyalairira bajajabo, [c] okugobamu abalabebo bona mu masogo, nga Mukama bweyayogera.
20 [d] Omwānawo bwakubūzānga mu biro ebigenda oku'ja, ngayogera nti Ebyo byeyategēza, namateka, nemisāngo Mukama Katonda wa'fe byeyabalagira, amakulu gabyo ki?
21 nolyoka ogamba omwānawo nti Twali ba'du ba Falao mu Misiri; Mukama nātu'gya mu Misiri [e] ne-
22 ngalo ezamānyi: era [f] Mukama nālaga obubonero nebyamagero, ebinene era ebizibu, ku Misiri, ku Falao, ne ku nyumbaye yona, mu
23 maso ga'fe: nātu'gya omwo, alyoke atuingize, okutuwa ensi gyeya-
24 lairira bajaja ba'fe. Era Mukama nātulagira okukolānga amatēka ago gona, okutyānga Mukama Katonda wa'fe, [g] olwobulūngi bwa'fe enaku zona, [i] alyoke atukūmēnga tuleme
25 okufa, nga lero. Era [k] kinābānga butūkirivu gyetuli, bwetunākwatānga okukola ekiragiro kino kyona mu maso ga Mukama Katonda wa'fe, nga bweyatulagira.

7 [a] Mukama Katondawo bwalikuingiza munsi gyogenda okugirya, nāsimbula mu masogo amawānga mangi, [b] Omukiti, Nomugirugasi, Nomwamoli, Nomukanani, Nomuperizi, Nomukivi, Nomuyebusi, amawānga musānvu [c] agakusinga obu-
2 kulu namānyi; era Mukama Katondawo [d] bwalibagabula mu masogo, nāwe noba'ta; nolyoka [e] obazikiririza dala; [f] tolagānānga nabo ndagāno yona, 'sō tobalagānga kisa: [g] 'sō tofumbiriganwānga nabo;
3 muwalawo tomuwānga mutabaniwe, 'sō ne muwalawe tomuwasi-
4 zānga mutabaniwo. Kubanga alikyusa mutabaniwo obutangoberera, bawerezēnga bakatonda abalala: [i] obusūngu bwa Mukama bulibūbūka bwebutyo ku'mwe, era alikuzi-
5 kiriza māngu. Naye bwemuti bwemunābakolānga; [k] munāmenyamenyānga ebyōto byābwe, munābetēntānga nempagi zābwe, munātematemānga ne Bāsera bābwe, nebifananyi byābwe ebyōle munābyōkyānga
6 omuliro. [l] Kubanga gwoli 'gwānga tukuvu eri Mukama Kadondawo:
[m] Mukama Katondawo yakulōnda okuba e'gwānga eryenvuma gyali, okusinga amawānga gona agali ku
7 maso gensi. Mukama teyaba'sāko kwagalakwe, 'sō teyabalōnda, kubanga mwasinga e'gwānga lyona obungi; kubanga mwali [n] batono
8 okusinga amawānga gona: naye [o] kubanga Mukama abagala, era kubanga ayagala [p] okukwata ekirairo kyeyalairira bajaja ba'mwe, [r] Mukama kyeyava aba'gyamu nengalo ezamānyi, nābanunula mu nyumba yobu'du, mu mukono gwa Falao
9 kabaka Wemisiri. Kale manya nga Mukama Katondawo ye Katonda; [s] Katonda omwesigwa, [t] akwata endagāno nokusāsira eri abo abamwagala nebekūma ebiragirobye
10 okutūsa emirembe olukumi; [u] asasula abo abamukyāwa ngalabagana namaso, okubazikiriza: [w] ta'dirirenga eri oyo amukyāwa, naye anāmusasulānga ngalabagana namaso.
11 Kale onekūmānga ekiragiro ekyo, namatēka, nemisāngo, byenkulagira lero, okubikolānga.
12 [y] Awo olulituka kubanga muwulira emisāngo gino, nemugikwata, nemugikola, Mukama Katondawo anākukwatirānga [z] endagāno noku-
13 sāsira byeyalairira bajajabo: era [a] anākwagalānga anākuwānga omukisa, anākwazānga: era [b] anāwānga omukisa ebibala byomubirigwo nebibala bye'takalyo, eng'anoyo nomwengegwo namafutago, eza'de lyentezo nabāna bembuzizo, munsi
14 gyeyalairira bajajabo okukuwa. Onobānga nomukisa okusinga amawānga gona: [c] tewabenga mugumba mu'mwe newakuba'de onusaja newakuba'de omukazi, newakuba-
15 'de mu bisibobyo. Era Mukama anākugyāngako obulwa'de bwona; 'sō taku'sengako nemu ku [d] ndwa-'de embi Ezemisiri, zomanyi, naye anāzi'sānga kwabo bona abakukyā-
16 wa. Era onozikirizānga amawānga gona Mukama Katondawo ganākugabulānga; [e] amasogo tegabasāsirenga: 'sō towerezānga bakatonda bābwe; kubanga ekyo kinā-
17 bānga [f] kyambika gyoli. Bwonoyogerānga mu mutimagwo nti Amawānga gano gansinga obungi; [g] nyī-
18 nza ntya okubanyaga? [i] tobatyānga: [k] ono'jukirirānga dala Mukama Katondawo bweyakola Falao,
19 Nemisiri yona; [l] oku'kemebwa okunene amasogo kwegālaba, nobubonero, nebyamagero, nengalo ezamānyi, nomukono ogwagololwa, Mukama Katondawo byeyaku'gyisamu: bwatyo Mukama Katondawo bwanākolānga amawānga gona
20 gotya. [m] Era Mukama Katondawo anātumānga mubo enūmba, oku-

[y] Mat. 4. 7. Luk. 4. 12.
[z] Kuv. 17. 2, 7. Kubal. 20. 3, 4; 21. 4, 5. 1 Kol. 10. 9.
[a] Ma. 11. 13, 22. Zab. 119. 4.
[b] Kuv. 15. 26. Ma. 12. 28; 13. 18.
[c] Kubal. 33. 52, 53.
[d] Kuv. 13. 14.
[e] Kuv. 3. 19; 13. 3.
[f] Kuv. 7; 8; 9; 10; 11; 12. Zab. 135. 9.
[g] Ma. 10. 13. Yob. 35. 7, 8. Yer. 32. 39.
[i] Ma. 4. 1; 8. 1. Zab. 41. 2. Luk. 10. 28.
[k] Lev. 18. 5. Ma. 24. 13. Bal. 10. 3, 5.
[a] Ma. 31. 3. Zab. 44. 2, 3.
[b] Lub. 15. 19 neb. Kuv. 33. 2.
[c] Ma. 4. 38; 9. 1.
[d] Ma. 23. 14.
[e] Lev. 27. 28, 29. Kubal. 33. 52. Ma. 20. 16, 17. Yos. 6. 17; 8. 24; 9. 24; 10. 28, 40; 11. 11, 12.
[f] Kuv. 23. 32; 34. 12, 15, 16. Balam. 2. 2.
[g] Yos. 23. 12. 1 Basek. 11. 2. Ezer. 9. 2.
[i] Ma. 6. 15.
[k] Kuv. 23. 24; 34. 13. Ma. 12. 2, 3.
[l] Kuv. 19. 6. Ma. 14. 2; 26. 19. Zab. 50. 5. Yer. 2. 3.
[m] Kuv. 19. 5. Am. 3. 2. 1 Pet. 2. 9.
[n] Ma. 10. 22.
[o] Ma. 10. 15.
[p] Kuv. 32. 13. Zab. 105. 8–10. Luk. 1. 55, 72, 73.
[r] Kuv. 13. 3, 14.
[s] Is. 49. 7. 1 Kol. 1. 9; 10. 13. 2 Kol. 1. 18. 1 Bas. 5. 24. 2 Bas. 3. 3.
[t] Kuv. 20. 6. Ma. 5. 10. Nek. 1. 5. Dan. 9. 4.
[u] Is. 59. 18. Nak. 1. 2.
[w] Ma. 32. 35.
[y] Lev. 26. 3. Ma. 28. 1.
[z] Zab. 105. 8, 9. Luk. 1. 55, 72, 73.
[a] Yok. 14. 21.
[b] Ma. 28. 4.
[c] Kuv. 23. 26 neb.
[d] Kuv. 9. 14; 15. 26. Ma. 28. 27, 60.
[e] Ma. 13. 8; 19. 13, 21.
[f] Kuv. 23. 33. Ma. 12. 30. Balam. 8. 27. Zab. 106. 36.
[g] Kubal. 33. 53.
[i] Ma. 31. 6.
[k] Zab. 105. 5.
[l] Ma. 4. 34; 29. 3.
[m] Kuv. 23. 28. Yos. 24. 12.

tūsa abo abalisigalawo nebekweka
21 lwebalizikirira mu masogo. To-
batekemukirānga: kubanga Muka-
ma Katondawo [n]ali wakatiwo, [o]Ka-
22 tonda omukulu era owentīsa. [p]Era
Mukama Katondawo anāsimbulā-
nga amawānga gali mu masogo
ki'na limu: toliīnza kubamalawo
mulūndi gumu, ensolo ezomunsiko
zireme okweyongera okukuinga.
23 Naye Mukama Katondawo anāba-
gabulānga mu masogo, era anābe-
ralikirizānga okweralikirira okungi,
24 okutūsa lwebālizikirira. Era [r]anā-
gabulānga bakabaka bābwe mu mu-
konogwo, era onozikirizānga erinya
lyābwe [s]okuva wansi we'gulu: [t]te-
wabenga muntu anāinzānga okuīmi-
rira mu masogo, okutūsa lwolibaziki-
25 riza. Ebifananyi ebyōle ebya baka-
tonda bābwe [u]munābyōkyānga o-
muliro: [w]tewegōmbānga feza newa-
kuba'de zābu ebiriko, 'sō tewetwāli-
rānga, oleme [y]okutegebwa mwebyo:
kubanga [z]mizizo eri Mukama Ka-
26 tondawo: 'so toletānga kintu kya
muzizo mu nyumbayo, nāwe nofūka
ekyakolimirwa okufanana nga kyo:
onokikyāirānga dala, era onokita-
mirwānga dala; [a]kubanga kintu
ekyakolimirwa.

8 Ekiragiro kyona kyenkulagira
lero [a]munākwatānga okukikola,
mulyoke mubēnga abalamu, mwā-
lēnga, muingire mulye ensi Muka-
2 ma gyeyalairira bajaja ba'mwe. Era
ono'jukirānga olugendo lwona Mu-
kama Katondawo [b]lweyakutambu-
liza emyāka gino amakumi ana mu
'dūngu, akutōwaze, [c]akukeme, [d]o-
kumanya ebyali mu mutimagwo,
obanga ogenda okwekūmānga ebi-
3 ragirobye oba siwewawo. Nākutō-
waza [e]nākulūmya enjala, [f]nākulīsa
emanu, gyewali tomanyi, 'sō ne ba-
jajabo tebagimanyānga; akutegēze
ngomuntu [g]taba mulamu na 'mere
yo'ka, naye olwa buli ekiva mu ka-
mwā ka Mukama omuntu kyava
4 aba omulamu. [i]Ebyambalobyo te-
byakadīrānga ku'gwe, 'sō nekigere-
kyo tekyazimbānga, emyāka gino
5 amakumi ana. [k]Era onolowōzā-
nga mu mutimagwo ngomuntu nga
bwakangavula omwānawe, bwatyo
Mukama Katondawo bwakukanga-
6 vula 'gwe. Era onekūmānga ebira-
giro bya Mukama Katondawo, [l]oku-
tambulirānga mu makuboge, noku-
7 mutyānga. Kubanga Mukama Ka-
tondawo akuingiza munsi enūngi,
[m]ensi eyemi'ga gyama'zi, eyenzi-
'zi nebidiba, agakulukutira mu bi-
8 wōnvu ne ku nsozi; ensi eyeng'ano
ne sayiri, nemizabibu nemitini ne-
mikomamawānga; ensi eyemizeitu-
9 ni nomubisi gwenjuki; ensi mwo-
nolīrānga e'mere netebula, tobenga-
ko kyobulwa omwo; [n]ensi amai-
nja gayo kyūma, ne mu nsozi zayo
10 oīnza okusima ebikomo. [o]Era ono-
lyānga no'kuta, newebaza Mukama
Katondawo olwensi enūngi gyeya-
11 kuwa. Wekūmēnga oleme okwera-
bira Mukama Katondawo, obutekū-
mānga biragirobye ne misāngogye
namatēkage byenkulagira lero:
12 [p]bwonomalānga okulya no'kuta,
era ngomaze okuzīmba enyumba
13 enūngi nokutūla omwo; era entezo
nembuzizo nga zāze, ne fezayo ne
zābuyo nga zāze, ne byona byolina
14 nga byāze; [r]kale omutimagwo gu-
lemēnga okugulumizibwa, [s]newera-
bira Mukama Katondawo, eyaku'gya
munsi Yemisiri, mu nyumba yobu-
15 'du; [t]eyakuisa mu'dūngu edene
era eryentīsa, [u]omwali emisota
egyomuliro nenjaba ezobusa'gwa,
ne'taka erirūmwa enyōnta awatali
ma'zi; [w]eyaku'gyira ama'zi mu
16 lwazi olwembālebāle; eyakulīsiza
mu 'dūngu [y]emanu, bajajabo gyeba-
tamanyānga; akutōwaze, akukeme,
[z]akukole bulūngi ku nkomereroyo:
17 [a]era olemēnga okwogera mu muti-
magwo nti Obuīnza bwānge namā-
nyi gomukono gwānge bye binfuni-
18 'de obugaga buno. Naye ono'jukir-
rānga Mukama Katondawo, [b]kuba-
nga oyo yakuwa obuīnza okufuna
obugaga; [c]anyweze endagānoye
gyeyalairira bajajabo, nga lero.
19 Awo olunātukānga, bwonerabirānga
Mukama Katondawo nogobererabaka-
tonda abalala nobawereza noba-
sinza, [d]mbategēza lero nga temule-
20 menga kuzikirira. Ngamawānga
Mukama gāzikiriza mu maso ga-
'mwe, [e]bwemunāzikirirānga bwe-
mutyo; kubanga temwa'kiriza ku-
wulira 'dobozi lya Mukama Kato-
nda wa'mwe.

9 Wulira, 'gwe Isiraeri: ogenda
[a]okusomoka Yoludani lero, okuni-
ngira okulya amawānga [b]agaku-
singa obunene namānyi, ebibuga
ebinene [c]ebyazīmbibwako ebigo o-
2 kutūka mu 'gulu, abantu abanene
abawānvu, [d]abāna Babanaki, bo-
manyi, era bewawulirako nga ba-
gamba nti Ani aīnza okuīmirira mu
3 maso gabāna ba Anakī? Kale ma-
nya lero nga Mukama Katondawo
ye wuyo [e]asomoka okukukulembe-
ra [f]ngomuliro ogwōkya; [g]yaliba-
zikiriza, era alibame'ga mu maso-
go: [i]bwotyo bwolibagobamu, no-
bazikiriza mūngu, nga Mukama
4 bweyakugamba. [k]Toyogerānga mu
mutimagwo, Mukama Katondawo
bwalimala okubasindika mu ma-
sogo, ngogamba nti Olwobutūkirivu
bwānge Mukama kyavu'de anyi-

[n] Kubal. 11. 20; 14. 9, 42; 16. 3. Yos. 3. 10.
[o] Ma. 10. 17. Nek. 1. 5; 4. 14; 9. 32.
[p] Kuv. 23. 29, 30.
[r] Yos. 10. 24, 25, 42; 12. 1 neb.
[s] Kuv. 17. 14. Ma. 9. 14; 25. 19; 29. 20.
[t] Ma. 11. 25. Yos. 1. 5; 10. 8; 23. 9.
[u] Kuv. 32. 20. Ma. 12. 3. 1 Byom. 14. 12.
[w] Yos. 7. 1, 21.
[y] Balam. 8. 27.
[z] Ma. 17. 1.
[a] Lev. 27. 28. Ma. 13. 17. Yos. 6. 17, 18; 7. 1.
[a] Ma. 4. 1; 5. 32, 33; 6. 1–3.
[b] Ma. 2. 7; 29. 5. Zab. 136. 16. Am. 2. 10.
[c] Kuv. 16. 4. Ma. 13. 3.
[d] 2 Byom. 32. 31. Yok. 2. 25.
[e] Kuv. 16. 2, 3.
[f] Kuv. 16. 12, 14, 35.
[g] Zab. 104. 29. Mat. 4. 4. Luk. 4. 4.
[i] Ma. 29. 5. Nek. 9. 21.
[k] 2 Sam. 7. 14. Zab. 89. 32. Nge. 3. 12. Beb. 12. 5, 6. Kub. 3. 19.
[l] Ma. 5. 33.
[m] Ma. 11. 10–12.
[n] Ma. 33. 25.
[o] Ma. 6. 11, 12.
[p] Ma. 28. 47; 32. 15. Nge. 30. 9. Kos. 13. 6.
[r] 1 Kol. 4. 7.
[s] Zab. 106. 21.
[t] Is. 63. 12–14. Yer. 2. 6.
[u] Kubal. 21. 6. Kos. 13. 5.
[w] Kubal. 20. 11. Zab. 78. 15; 114. 8.
[y] Kuv. 16. 15.
[z] Yer. 24. 5, 6. Beb. 12. 11.
[a] Ma. 9. 4. 1 Kol. 4. 7.
[b] Nge. 10. 22. Kos. 2. 8.
[c] Ma. 7, 8, 12.
[d] Ma. 4. 26; 30. 18.
[e] Dan. 9. 11, 12.
[a] Ma. 11. 31. Yos. 3. 16; 4. 19.
[b] Ma. 4. 38; 7. 1; 11. 23.
[c] Ma. 1. 28.
[d] Kubal. 13. 22, 28, 32, 33.
[e] Ma. 31. 3. Yos. 3. 11.
[f] Ma. 4. 24. Beb. 12. 29.
[g] Ma. 7. 23.
[i] Kuv. 23. 31. Ma. 7. 24.
[k] Ma. 8. 17. Bal. 11. 6, 20.
1 Kol. 4. 4, 7.

ngiza okulya ensi eno: kubanga
[l] olwobubi bwamawānga ago Mu-
kama kyava agagoba mu masogo.
5 [m] Si lwa butūkirivubwo 'sō si lwa
bugolokofu bwa mutimagwo, kyova
oingira okulya ensi yābwe: naye
olwobubi bwamawānga ago Mu-
kama Katondawo kyava agagoba
mu masogo, era alyoke anyweze
[n] ekigambo Mukama kyeyalairira
bajajabo, Ibulaimu, Isaka, ne Ya-
6 kobo. Kale manya nga Mukama
Katondawo takuwa nsi eno nūngi
okugirya lwa butūkirivubwo; ku-
banga oli [o] 'gwānga eririna ensingo
7 enkakanyavu. 'Jukira, tewerabi-
rānga bwewasunguwaza Mukama
Katondawo mu 'dūngu: [p] okuva ku
lunaku lwewaviramu munsi Ye-
misiri okutūsa lwemwa'ja mu kifo
8 kino, mujēmera Mukama. Era [r] ne
ku Kolebu mwasunguwaza Muka-
ma, Mukama nābanyigira okubazi-
9 kiriza. [s] Bwenali nga 'maze oku-
linya ku lusozi okuwebwa ebipānde
ebyamainja, bye bipānde ebyenda-
gāno Mukama gyeyalagāna na'mwe,
[t] nendyoka 'mala ku lusozi enaku
amakumi ana emisana nekiro; sa-
lyānga 'mere 'sō sanywānga ma'zi.
10 [u] Mukama nāmpa ebipānde bibiri
ebyamainja ebyawandikibwako ne-
ngalo ya Katonda; era kubyo kwa-
wandikibwa ngebigambo byona bwe-
biri, Mukama byeyayogera na'mwe
ku lusozi ngaima wakati mu muliro
[w] ku lunaku olwokukung'anirako.
11 Awo olwātuka enaku amakumi ana
bwezaitawo emisana nekiro, Mu-
kama nāmpa ebipānde ebibiri ebya-
mainja, bye bipānde ebyendagāno.
12 Mukama nāng'amba nti [y] Golokoka
ove wano oserengete māngu; ku-
banga abantubo bewa'gya mu Mi-
siri beyōnōnye; [z] bakyāmye māngu
okuva mu 'kubo lyenabalagira; be-
13 kole'de ekifananyi ekisānūse. Era
[a] Mukama neyeyongera nāng'amba
nti Ndabye e'gwānga lino, era, la-
ba, [b] lye 'gwānga eririna ensingo
14 enkakanyavu: [c] ndeka mbazikirize,
[d] nsāngule erinya lyābwe wansi
we'gulu: era [e] ndifūla 'gwe e'gwā-
nga eribasinga amānyi nobukulu.
15 [f] Awo nenkyuka nenva ku lusozi,
era [g] olusozi nga lwāka omuliro:
nebipānde ebyendagāno byōmbi nga
biri mu mikono gyānge gyōmbi.
16 [i] Nentunula, era, laba, mwali mu-
maze okusobya ku Mukama Kato-
nda wa'mwe; mwali mumaze okwe-
kolera enyana ensānūse: mwali
mumaze okukyāma amāngu okuva
mu 'kubo Mukama lyeyabalagira.
17 Nenkwata ebipānde byōmbi, ne-
mbisūla mu mikono gyānge gyō-
mbi, nembimenya mu maso ga-
18 'mwe. [k] Nenvūnamira mu maso
ga Mukama, ngoluberyeberye, ena-
ku amakumi ana emisana nekiro;
salyānga 'mere 'sō sanywānga ma-
'zi; olwokwōnōna kwa'mwe kwona
kwemwayōnōna, nga mukola ekyali
mu maso ga Mukama ekibi okumu-
19 sunguwaza. [l] Kubanga natya o-
busūngu nekirui, Mukama bweya-
li abasūnguwali'de okubazikiriza.
[m] Naye Mukama nāmpulira no-
20 mulūndi guli. Mukama nāsungu-
walira nyo Aloni okumuzikiriza:
era nensabira ne Aloni mu biro
21 ebyo. [n] Nenzirira ekibi kya'mwe,
enyana gyemwali mukoze, nengyō-
kya omuliro, nengisāmbirira, nga
ngisekulasekula nyo, okutūsa lwe-
yafanana ngenfūfu: nensūla enfūfu
yayo mu ka'ga akaserengeta okuva
22 ku lusozi. Era [o] Etabera, [p] Nema-
sa, [r] Nekiberosukataava mwasu-
23 nguwalizayo Mukama. Awo [s] Mu-
kama bweyabatuma okuva Ekade-
subanea, ngayogera nti Mwāmbuke
mulye ensi gyembawa'de; nemu-
lyoka mujēmera ekiragiro kya Mu-
kama Katonda wa'mwe, [t] 'sō te-
mwamu'kiriza, 'sō temwawulira
24 'dobozirye. [u] Mujēmera Mukama
okuva ku lunaku lwenabamanya.
25 [w] Awo nenvūnamira mu maso ga
Mukama enaku amakumi ana emi-
sana nekiro zenavūnamirira; ku-
banga Mukama yali ayoge'de nga-
26 genda okubazikiriza. [y] Nensaba
Mukama nenjogera nti Ai Mukama
Katonda, tozikiriza bantubo na bu-
sikābwo, bewanunula olwobukulu-
bwo, bewa'gya mu Misiri nengalo
27 ezamānyi. 'Jukira aba'dubo, Ibu-
laimu, Isaka, ne Yakobo; totunu-
lira bukakanyavu bwa bantu bano
newakuba'de obubi bwābwe newa-
28 kuba'de okwōnōna kwābwe: [z] ensi
gyewatu'gyamu ereme okwogera
nti [a] Kubanga Mukama teyaīnza
kubaleta munsi gyeyabasubiza, era
kubanga yabakyāwa, kyeyava aba-
29 fulumya mu 'dūngu okuba'ta. [b] Na-
ye be bantubo, era bwe busikābwo,
bewa'gyamu nobuīnzabwo obungi
nomukonogwo ogwagololwa.

10 Mu biro ebyo Mukama nāng'a-
mba nti [a] Wetemere ebipānde
bibiri ebyamainja ebifanana nge-
byoluberyeberye, olinye gyendi ku
lusozi, [b] wekolere esanduko eyo-
2 muti. Era nāwandika ku bipānde
ebigambo ebyali ku bipānde ebyo-
luberyeberye byewamenya, era [c] o-
3 nobiteka mu sanduko. Awo ne-
nkola esanduko [d] eyomuti gwa sita,
[e] nentema ebipānde bibiri ebya-
mainja ebifanana ngebyoluberye-
berye, ne'ninya ku lusozi, nga
nku'te ebipānde ebibiri mu ngalo
4 zānge. [f] Nāwandika ku bipānde,

[l] Lub. 15. 16. Lev. 18. 24, 25. Ma. 18. 12.
[m] Tit. 3. 5.
[n] Lub. 12. 7; 13. 15; 15. 7; 17. 8; 26. 4; 28. 13.
[o] Iu. 13. Kuv. 32. 9; 33. 3; 34. 9.
[p] Kuv. 14. 11; 16. 2; 17. 2. Kubal. 11. 4; 20. 2; 25. 2. Ma. 31. 27.
[r] Kuv. 32. 4. Zab. 106. 19.
[s] Kuv. 24. 12, 15.
[t] Kuv. 24. 18; 34. 28.
[u] Kuv. 31. 18.
[w] Kuv. 19. 17; 20. 1. Ma. 4. 10; 10. 4; 18. 16.
[y] Kuv. 32. 7.
[z] Ma. 31. 29. Balam. 2. 17.
[a] Kuv. 32. 9.
[b] Iu. 6. Ma. 10. 16; 31. 27. 2 Basek. 17. 14.
[c] Kuv. 32. 10.
[d] Ma. 29. 20. Zab. 9. 5; 109. 13.
[e] Kubal. 14. 12.
[f] Kuv. 32. 15.
[g] Kuv. 19. 18. Ma. 4. 11; 5. 23.
[i] Kuv. 32. 19.
[k] Kuv. 34. 28. Zab. 106. 23.
[l] Kuv. 32. 10, 11.
[m] Kuv. 32. 14; 33. 17. Ma. 10. 10. Zab. 106. 23.
[n] Kuv. 32. 20. Is. 31. 7.
[o] Kubal. 11. 1, 3, 5.
[p] Kuv. 17. 7.
[r] Kubal. 11. 4, 34.
[s] Kubal. 13. 3; 14. 1.
[t] Zab. 106. 24, 25.
[u] Ma. 31. 27.
[w] Iu. 18.
[y] Kuv. 32. 11 neb.
[z] Lub. 41. 57. 1 Sam. 14. 25.
[a] Kuv. 32. 12. Kubal. 14. 16.
[b] Ma. 4. 20. 1 Basek. 8. 51. Nek. 1. 10. Zab. 95. 7.
[a] Kuv. 34. 1, 2.
[b] Kuv. 25. 10.
[c] Kuv. 25. 16, 21.
[d] Kuv. 25. 5, 10; 37. 1.
[e] Kuv. 34. 4.
[f] Kuv. 34. 28.

ngokuwandika okwoluberyeberye
bwekwali, amatēka ekumi, [g] Mukama
geyababūlira ku lusozi ngaima
wakati mu muliro [i] ku lunaku o-
lwokukung'anirako: Mukama nā-
5 bimpa. Nenkyūka [k] nenva ku
lusozi, [l] nenteka ebipānde mu sandu-
ko, gyenali nkoze; [m] era biri omwo,
6 nga Mukama bweyandagira. [Abā-
na ba Isiraeri nebatambula okuva
Ebeerosubeneyaakani okutūka [n] E-
mosera: [o] Aloni nāfira eyo, era eyo
gyeyazikibwa; Ereazali mutabani-
we nāwerezānga mu bwakabona
7 mu kifokye. [p] Nebavayo nebata-
mbula okutūka Egudugoda; nebava
Egudugoda nebatambula okutūka
Eyotubasa, ensi yemi'ga egyama-
8 'zi. Mu biro ebyo [r] Mukama nāyā-
wula ekika kya Levi, [s] okusitulānga
esanduko eyendagāno ya Mukama,
[u] okuīmirira mu maso ga Mukama
okumuwerezānga, nokwebazānga
9 nerinyalye, ne lero. [w] Levi kyava
alema okuba nomugabo newaku-
ba'de obusika awamu ne bagandā-
be; Mukama bwe busikābwe, nga
Mukama Katondawo bweyamuga-
10 mba.] [y] Ne'mala enaku amakumi
ana emisana nekiro ku lusozi, ngo-
mulūndi ogwoluberyeberye: [z] Mu-
kama nāmpulira nomulūndi ogwo;
Mukama nga tagenda kukuzikiriza.
11 [a] Mukama nāng'amba nti Golokoka,
otambule ku lugendolwo ngokule-
mbera abantu; era baliingira ba-
lirya ensi gyenalairira bajaja bā-
bwe okubawa.
12 Ne kakano, Isiraeri, [b] Mukama
Katondawo akwagaza ki wabula
[c] okutyānga Mukama Katondawo,
[d] okutambulirānga mu makuboge
gona, [e] nokumwagala, nokuwereza
Mukama Katondawo nomutimagwo
13 gwona, nememeyo yona, okwekū-
mānga ebiragiro bya Mukama na-
matēkage, byenkulagira lero [f] o-
14 lwobulūngibwo? Laba, [g] Mukama
Katondawo ye nanyini 'gulu, ne-
'gulu erya wa'gulu, [i] ensi era ne-
15 bigirimu byona. [k] Mukama yasa-
nyukira busanyukizi bajajabo oku-
bagala, nālōnda eza'de lyābwe e-
rya'dawo, ye 'mwe okusinga ama-
16 wānga gona, nga lero. Kale mukō-
mole [l] ekikuta kyomutima gwa-
'mwe, 'so temubānga nate ba nsi-
17 ngo nkakanyavu. Kubanga Mu-
kama Katonda wa'mwe ye [m] Ka-
tonda wa bakatonda, era [n] Mukama
wabāmi, Katonda omukulu, owa-
mānyi era owentisa, [o] atatya maso
18 ga bantu, 'sō talya nguzi. [p] Asa-
lira omusāngo mulekwa ne namwa-
ndu, era ayagala mu'na'gwānga,
ngamuwa ebyokulya nebyokwamba-
19 la. Kale mwagalēnga mu'na'gwā-
nga: kubanga mwali ba'na'gwānga

[g] Kuv. 20. 1.
[i] Kuv. 19. 17. Ma. 9. 10; 18. 16.
[k] Kuv. 34. 29.
[l] Kuv. 40. 20.
[m] 1 Basek. 8. 9.
[n] Kubal. 33. 20.
[o] Kubal. 20. 28; 33. 38.
[p] Kubal. 33. 32, 33.
[r] Kubal. 3. 6; 4. 4; 8. 14; 16. 9.
[s] Kubal. 4. 15.
[u] Ma. 18. 5.
[w] Kubal. 18. 20, 24. Ma. 18. 1, 2. Ez. 44. 28.
[y] Kuv. 34. 28. Ma. 9. 18, 25.
[z] Kuv. 32. 14. 33, 34; 33. 17. Ma. 9. 19.
[a] Kuv. 32. 33; 33. 1.
[b] Mi. 6. 8.
[c] Ma. 6. 13.
[d] Ma. 5. 33.
[e] Ma. 6. 5; 11. 13; 30. 16, 20. Mat. 22. 37.
[f] Ma. 6. 24.
[g] 1 Basek. 8. 27. Zab. 115. 16; 148. 4.
[i] Lub. 14. 19. Kuv. 19. 5. Zab. 24. 1.
[k] Ma. 4. 37.
[l] Ma. 30. 6. Yer. 4. 4. Bal. 2. 28, 29. Bak. 2. 11.
[m] Yos. 22. 22. Zab. 136. 2. Dan. 2. 47; 11. 36.
[n] Kub. 17. 14; 19. 16.
[o] 2 Byom. 19. 7. Yob. 34. 19. Bik. 10. 34. Bal. 2. 11. Bag. 2. 6. Bef. 6. 9. 1 Pet. 1. 17.
[p] Zab. 68. 5; 146. 9.

20 munsi Yemisiri. [r] Onotyānga Mu-
kama Katondawo; oyo gwonowe-
rezānga; era oyo gwonega'tānga
naye, [s] nerinyalye lyonolairānga.
21 [t] Oyo lye tendolyo, era ye Kato-
ndawo, [u] eyakukolera ebyo ebikulu
era ebyentisa, amasogo byegālaba.
22 Bajajabo bāserengeta mu Misiri
[w] nga balina abantu nsānvu; ne
kakano Mukama Katondawo aku-
fu'de ngemunyenye ezomu'gulu o-
lwobungi.

11 Kale onoyagalānga Mukama Ka-
tondawo, [a] newekūma byeyakū-
tira namatēkage nemisāngogye ne-
2 biragirobye enaku zona. Era mu-
manye lero: kubanga sogera na
bāna bā'mwe abatanamanya era
abatanalaba [b] kukangavula kwa Mu-
kama Katonda wa'mwe, [c] obuku-
lubwe, [d] engaloze ezamānyi, no-
3 mukonogwe ogwagololwa, [e] nobu-
bonerobwe, nemirimugye, byeya-
kolera wakati mu Misiri Falao ka-
4 baka Wemisiri nensiye yona; era
kyeyakolera e'gye Eryemisiri, e-
mbalāsi zābwe namagāli gābwe;
[f] bweyabakulukusizako ama'zi Age-
nyanja Emyufu bwebāli nga ba-
bagoberera, era Mukama bweyaba-
5 zikiriza okutūsa lero; era byeya-
bakolera mu 'dūngu okutūsa lwe-
6 mwa'ja mu kifo kino; era [g] kyeya-
kola Dasani ne Abiramu, abāna ba
Eriabu, omwāna wa Leubeni; ensi
bweyayasamya akamwā kayo, ne-
bamira bugobo, nabomunyumba zā-
bwe, newema zābwe, na buli kintu
kiramu ekyabagoberera, wakati mu
7 Isiraeri yena: naye [i] amaso ga'mwe
gālabānga omulimu gwona omu-
kulu ogwa Mukama gweyakola.
8 Kale munekūmānga ekiragiro kyona
kyenkulagira lero, [k] mulyoke mube
namānyi, muingire mulye ensi gye-
musomokera okugendamu okugi-
9 rya; era [l] mulyoke mumale enaku
nyingi kunsi, [m] Mukama gyeyalai-
rira bajaja ba'mwe okugibawa ne-
za'de lyābwe, [n] ensi ekulukuta na-
10 mata nomubisi gwenjuki. Kubanga
ensi gyoingiramu okugirya, tefa-
nana ngensi Yemisiri mwemwava,
[o] mwewasigirānga ensigozo nogifu-
kirira ama'zi nekigerekyo, ngeni-
11 miro yenva: [p] naye ensi gyemuso-
mokera okugendamu okugirya ye
nsi eyebiwōnvu nensozi, enywa a-
12 ma'zi agenkuba eva mu 'gulu: ensi
Mukama Katondawo gyayagala;
[r] amaso ga Mukama Katondawo ga-
ba kuyo enaku zona, okuva omwāka
wegusokera okutūsa ku nkomerero
yagwo.
13 Awo olunātukānga [s] bwemunā-
nyīkirānga okuwulira ebiragiro byā-
nge byembalagira lero, [t] okwagala

[r] Mat. 4. 10. Luk. 4. 8.
[t] Zab. 63. 11.
[u] Kuv. 15. 2. Zab. 22. 3. Yer. 17. 14.
[w] 1 Sam. 12. 24. 2 Sam. 7. 23. Zab. 106. 21, 22.
[w] Lub. 46. 27. Kuv. 1. 5. Bik. 7. 14.
[a] Zek. 3. 7.
[b] Ma. 8. 5.
[c] Ma. 5. 24.
[d] Ma. 7. 19.
[e] Zab. 78. 12; 135. 9.
[f] Kuv. 14. 27, 28; 15. 9, 10. Zab. 106. 11.
[g] Kubal. 16. 1, 31; 27. 3. Zab. 106. 17.
[i] Ma. 5. 3; 7. 19.
[k] Yos. 1. 6, 7.
[l] Ma. 4. 40; 5. 16. Nge. 10. 27.
[m] Ma. 9. 5.
[n] Kuv. 3. 8.
[o] Zek. 14. 18.
[p] Ma. 8. 7.
[r] 1 Basek. 9. 3.
[s] lu. 22. Ma. 6. 17.
[t] Ma. 10. 12.

Mukama Katonda wa'mwe, nokumwereza nomutima gwa'mwe gwo-
14 na nememe ya'mwe yona, [u] nātonyesānga enkuba yensi ya'mwe mu ntūko zayo, [w] enkuba eya 'dumbi neya to'go, okungulēnga eng'anoyo
15 nomwengegwo namafutago. Era [y] nāwānga omu'do mu nimirozo olwebisibobyo, era [z] onolyānga no-
16 'kuta. Mwekūmēnga [a] omutima gwa'mwe guleme okulimbibwa, nemukyāma, [b] nemuwereza bakatonda
17 abalala nemubasinza; [c] obusūngu bwa Mukama nebubabūbūkirako, [d] na'galawo e'gulu, enkuba obutatonyānga, nensi obutabalānga bibala byayo; [e] nemuzikirira māngu okuva kunsi enūngi Mukama gyabawa.
18 Kale [f] mutereke ebigambo byānge ebyo mu mutima gwa'mwe ne mu meme ya'mwe; era [g] munābisibānga okuba akabonero ku mikono gya-'mwe, era binābānga ebyokukyenyi
19 wakati wamaso ga'mwe. Era [i] munābiigirizānga abāna ba'mwe, nga mubinyumya, bwonotūlānga mu nyumbayo, era bwonotambulirānga mu 'kubo, era bwonogalamirānga,
20 era bwonogolokokānga. Era [k] onobiwandikānga ku mifubēto gyenyu-
21 mbayo ne ku nzi'gizo: [l] enaku za-'mwe zeyongerēnga, nenaku ezabāna ba'mwe, kunsi Mukama gyeyalairira bajaja ba'mwe okubawa, [m] ngenaku eze'gulu eriri wa'gulu
22 wensi. Kubanga bwemunānyīkirānga okwekūma ekiragiro kino kyona kyembalagira, okukikola; okwagalānga Mukama Katonda wa-'mwe, okutambulirānga mu maku-
23 boge gona, [n] nokwega'ta naye; Mukama [o] anāgobāngamu amawānga gano gona mu maso ga'mwe, 'mwe [p] nemulya amawānga agabasinga
24 obunene namānyi. [r] Buli kifo ekinālinyibwāngamu ekigere kya'mwe kinābānga kya'mwe: [s] okuva ku 'dūngu ne Lebanoni, okuva ku mu'ga, omu'ga Fulati, okutūka ku nyanja eyomumabega we wanābā-
25 nga ensalo ya'mwe. [t] Tewaliba muntu aliīnza okuīmirira mu maso gamwe: Mukama Katonda wa'mwe [u] anātekānga ekitībwa kya'mwe nentīsa ya'mwe kunsi yona kwemunālinyānga, [w] nga bweyabagamba.
26 [y] Laba, lero nteka mu maso ga'mwe
27 omukisa nokukolimirwa; [z] omukisa bwemunāwulirānga ebiragiro bya Mukama Katonda wa'mwe, bye-
28 mbalagira lero: [a] nokukolimirwa, bwemutawulirenga biragiro bya Mukama Katonda wa'mwe, naye nemukyāma okuva mu 'kubo lyembalagira lero, okugoberera bakatonda abalala bemutamanyānga.
29 Awo olulituka Mukama Katondawo bwalikuingiza munsi gyogendamu okugirya, [b] oliteka omukisa ogwo ku lusozi Gerizimu, nokuko-
30 limirwa okwo ku lusozi Ebali. Ezo si mitala wa Yoludani, enyuma we-'kubo eryebugwanjuba, munsi Eyabakanani abatūla mu Alaba, ekyolekera Girugali, [c] ku ma'bali gemye-
31 ra gya Mole? [d] Kubanga mugenda okusomoka Yoludani okuingira okulya ensi Mukama Katonda wa-'mwe gyabawa, era muligirya, ne-
32 mutūla omwo. Era munākwatānga [e] okukola amatēka gona nemisāngo byenteka mu maso ga'mwe lero.

12 [a] Gano ge matēka nemisāngo, byemunākwatānga okukola munsi Mukama Katonda wa bajajabo gyeyakuwa okugirya, [b] enaku zona zemunābērerāngamu abalamu ku-
2 nsi. [c] Temulirema kuzikiriza bifo byona amawānga gemulirya mwebāwererezānga bakatonda bābwe, [d] ku nsozi empānvu, ne ku busozi, ne wansi wa buli muti omubisi:
3 era [e] munāsūlānga ebyōto byābwe, era munāmenyamenyānga empagi zābwe, era munāyōkyānga Abāsera bābwe nomuliro; era munātematemānga ebifananyi ebyōle ebya bakatonda bābwe; era mulizikiriza
4 erinya lyābwe mu kifo omwo. Temukolānga bwemutyo Mukama Ka-
5 tonda wa'mwe. Naye mu kifo Mukama Katonda wa'mwe [f] kyalyeroboza mu bika bya'mwe byona okuteka omwo erinyalye, kye kifo mwatūla, munānonyāngayo, era
6 ono'jāngayo: era [g] munāletānga eyo ebyo byemuwayo ebyōkebwa, sadaka za'mwe, [i] nebitūndu bya-'mwe ebyekumi, nekiwebwayo ekisitulibwa ekyomukono gwa'mwe, nobweyamo bwa'mwe, nebyo byemuwayo kubwa'mwe, nebiberyeberye byente za'mwe nebyendiga
7 za'mwe: era [k] munālīrānga eyo mu maso ga Mukama Katonda wa'mwe, era [l] munāsanyukirānga ebyo byona byemuna'sāngako emikono gya-'mwe, 'mwe nabomunyumba za-'mwe, Mukama Katondawo mweya-
8 kuwera omukisa. Temukolānga ngebyo byona bwebiri byetukola wano lero, [m] buli muntu ekiri mu
9 masoge ekirūngi: kubanga temunatūka mu kuwu'mula ne mu busika, Mukama Katonda wa'mwe bwaku-
10 wa. Naye bwemulisomoka Yoludani nemutūla munsi Mukama Katonda wa'mwe gyabasisa, nābawa okuwu'mula eri abalabe ba'mwe bona abanābetōlōlānga nokutūla
11 nemutūla mirembe; awo [n] olulituka mu kifo Mukama Katonda wa'mwe kyalyeroboza okutūza omwo erinyalye, munāletānga eyo byona byembalagira, ebyo byemuwayo ebyō-

[u] Lev. 26. 4. Ma. 28. 12.
[w] Yo. 2. 23. Yak. 5. 7.
[y] Zab. 104. 14.
[z] Ma. 6. 11. Yo. 2. 19.
[a] Ma. 29. 18. Yob. 31. 27.
[b] Ma. 8. 19; 30. 17.
[c] Ma. 6. 15.
[d] 1 Basek. 8. 35. 2 Byom. 6. 26; 7. 13.
[e] Ma. 4. 26; 8. 19, 20; 30. 18. Yos. 23. 13, 15, 16.
[f] Ma. 6. 6; 32. 46.
[g] Ma. 6. 8.
[i] Ma. 4. 9, 10; 6. 7.
[k] Ma. 6. 9.
[l] Ma. 4. 40; 6. 2. Nge. 3. 2; 4. 10; 9. 11.
[m] Zab. 72. 5; 89. 29.
[n] Ma. 10. 20; 30. 20.
[o] Ma. 4. 38; 9. 5.
[p] Ma. 9. 1.
[r] Yos. 1. 3; 14. 9.
[s] Lub. 15. 18. Kuv. 23. 31. Kubal. 34. 3 neb.
[t] Ma. 7. 24.
[u] Ma. 2. 25.
[w] Kuv. 23. 27.
[y] Ma. 30. 1, 15, 19.
[z] Ma. 28. 2.
[a] Ma. 28. 15.
[b] Ma. 27. 12, 13. Yos. 8. 33.
[c] Lub. 12. 6. Balam. 7. 1.
[d] Ma. 9. 1. Yos. 1. 11.
[e] Ma. 5. 32; 12. 32.
[a] Ma. 6. 1.
[b] Ma. 4. 10. 1 Basek. 8. 40.
[c] Kuv. 34. 13. Ma. 7. 5.
[d] 2 Basek. 16. 4; 17. 10, 11. Yer. 3. 6.
[e] Kubal. 33. 52. Balam. 2. 2.
[f] Ma. 26. 2. Yos. 9. 27. 1 Basek. 8. 29. 2 Byom. 7. 12. Zab. 78. 68.
[g] Lev. 17. 3, 4.
[i] Iu. 17. Ma. 14. 22, 23; 15. 19, 20.
[k] Ma. 14. 26.
[l] Lev. 23. 40. Ma. 16. 11, 14, 15; 26. 11; 27. 7.
[m] Balam. 17. 6; 21. 25.
[n] Ma. 14. 23; 15. 20; 16. 2 neb; 17. 8; 18. 6; 26. 2; 31. 11. Yos. 18. 1. 1 Basek. 8. 29. Zab. 78. 68.

kebwa, nesadaka za'mwe, ebitūndu
bya'mwe ebyekumi, nekiwebwayo
ekisitulibwa ekyomukono gwa'mwe,
nobweyamo bwona obusinga obu-
12 lūngi bwemweyama Mukama: era
munāsanyukirānga mu maso ga
Mukama Katonda wa'mwe, 'mwe ne
batabani ba'mwe ne bawala ba'mwe
naba'du ba'mwe nabazāna ba'mwe
Nomulevi ali munda wenzi'gi za-
[o] Ma. 10.9; 14. 29. 'mwe, kubanga [o] talina mugabo ne-
wakuba'de obusika wamu na'mwe.
[p] Lev. 17.4. 13 [p] Wekūmēnga oleme okuwera yo ebyo
byemuwayo ebyōkebwa mu buli kifo
14 kyolaba: naye mu kifo Mukama
kyalyeroboza mu kimu ku bika bya-
'mwe, eyo gyonowerānga ebyo byo-
wayo ebyōkebwa era eyo gyonoko-
15 lerānga byona byenkulagira. Naye
oīnza oku'ta enyama nokugirya mu-
nda wenzi'gizo zona, ngokwagala
kwona okwememeyo bwekunābā-
nga, ngomukisa gwa Mukama Kato-
ndawo gweyakuwa: abatali balo-
ngōfu nabalongōfu baīnza okugi-
[r] Ma. 14.5; 15. 22. ryako, nga [r] bwebalya ku mpewō
[s] Lub. 9. 4. Lev. 7. 26; 17. 10. Ma. 15. 23. 16 ne ku njaza. [s] Kyo'ka temulyānga
ku musai; onogufukānga ku 'taka
17 ngama'zi. Tolīrānga munda wenzi-
'gizo kitūndu ekyekumi ekyeng'ano-
yo, newakuba'de ekyomwengegwo,
newakuba'de ekyamafutago, newa-
kuba'de ebiberyeberye byentezo ne-
wakuba'de ebyendigazo, newaku-
ba'de ekintu kyona kwebyo byewe-
yama, newakuba'de ebyo byowayo
kububwo, newakuba'de ekiwebwayo
18 ekisitulibwa ekyomukonogwo: naye
[t] nyi. 11, 12. Ma. 14. 23. [t] onobirīrānga mu maso ga Mukama
Katondawo mu kifo Mukama Ka-
tondawo kyalyeroboza, 'gwe ne
mutabaniwo ne muwalawo nomu-
'duwo nomuzānawo Nomulevi ali
munda wenzi'gizo: era onosanyu-
kirānga ebyo byona byono'sāngako
omukonogwo mu maso ga Mukama
[u] Ma. 14. 27 19 Katondawo. [u] Wekūmēnga oleme
okwabulīra Omulevi enaku zona
zonobērerāngamu omulamu ku-
nsiyo.
[w] Lub. 15. 18; 28. 14. Kuv. 34. 24. Ma. 11. 24; 19. 8. 20 Mukama Katondawo bwaligaziya
ensaloyo, [w] nga bweyakusubiza,
nāwe noyogera nti Nālya enyama,
kubanga ememeyo eyagala okulya
enyama; oīnza okulya enyama,
ngokwagala kwona okwememeyo
21 bwekuli. Obanga ekifo Mukama
Katondawo kyalyeroboza okuteka
omwo erinyalye kiriīnga okukuba
ewala, ono'tānga kuntezo ne ku
mbuzizo, Mukama zeyakuwa, nga
bwenakulagira, era onolīrānga mu-
nda wenzi'gizo, ngokwagala kwona
22 okwememeyo bwekunābānga. Nge-
mpewō nenjaza bwezirībwa, bwotyo
bwonogiryāngako: atali mulongōfu
nomulongōfu banāgiryāngako okwe-
23 nkanankana. Kyo'ka wetegēreze
olemēnga okulya ku musai: [y] kuba-
nga omusai bwe bulamu; 'sō tolī-
24 rānga bulamu wamu nenyama. To-
gulyānga; onogufukānga ku 'taka
25 ngama'zi. Togulyānga; [z] olyoke
olabēnga ebirūngi nabānabo abali-
'dawo, [a] bwonokolānga ekiri mu ma-
26 so ga Mukama ekirūngi. Kyo'ka [b] e-
bitukuvubyo byolina [c] nobweyamo-
bwo onobi'dirānga noingira mu kifo
27 Mukama kyalyeroboza; era [d] onowe-
rāngayo ebyo byowayo ebyōkebwa,
enyama nomusai, ku kyōto kya Mu-
kama Katondawo: era omusai gwa
sadakazo gunāfukibwānga ku kyōto
kya Mukama Katondawo, nāwe ono-
28 lyānga enyama. Kwata owulirēnga
ebigambo ebyo byona byenkulagira,
olyoke olabēnga ebirūngi nabānabo
abali'dawo emirembe gyona, bwo-
nokolānga ekiri mu maso ga Mu-
kama Katondawo ekirūngi era e-
kyensōnga.
[e] Kuv. 23. 23. Ma. 19, 1. Yos. 23. 4. 29 Mukama Katondawo [e] bwalizikiriza
amawānga mu masogo, gyoingira
okugalya, nogalya, notūla munsi
30 yābwe; wekūmēnga [f] oleme okutē-
gebwa okugagoberera, bwegalimala
okuzikirira mu masogo; era ole-
mēnga okubūza ebya bakatonda
bābwe ngoyogera nti Amawānga
gano gawereza gatya bakatonda
bābwe? era nānge bwenākolānga
[f] Ma. 7. 16. 31 bwentyo. [g] Tokolānga bwotyo Mu-
kama Katondawo: kubanga buli
kigambo Mukama kyaita ekyomu-
zizo kyakyāwa bali bākikolānga ba-
katonda bābwe; kubanga [i] ne bata-
bani bābwe ne bawala bābwe babō-
kyānga omuliro eri bakatonda bā-
bwe.
[g] Lev. 18. 3, 26, 30. 2 Basek. 17. 15. [i] Lev. 18. 21; 20. 2. Ma. 18. 10. Yer. 32. 35. Ez. 23. 37. 32 Buli kigambo kyembalagira mu-
nākikwatānga okukola: [k] tokyo-
ngerāngako, 'sō tokisalāngako.
[k] Ma. 4, 2. Yos. 1. 7. Nge. 30. 6. Kub. 22. 18.

13 Bwewanābāngawo wakati mu-
'gwe na'bi oba [a] omulōsi webi-
rōto, [b] nākuwa akabonero oba ekya-
2 magero, [c] akabonero ako oba ekya-
magero ekyo nekitūkirira, kyeyaku-
gambako ngayogera nti Tugobere-
rēnga bakatonda abalala botoma-
3 nyānga, era tubawerezēnga; to-
wulirānga bigambo bya na'bi oyo
oba omulōsi webirōto oyo: ku-
banga Mukama Katonda wa'mwe
[d] ngabakema okumanya nga mwa-
gala Mukama Katonda wa'mwe no-
mutima gwa'mwe gwona nememe
4 ya'mwe yona. [e] Munātambulānga
okugoberera Mukama Katonda wa-
'mwe nemwekūmānga ebiragirobye
nemuwulirānga e'dobozirye, era
munāmuwerezānga, [f] nemwega'tā-
5 nga naye. Era [g] na'bi oyo oba
omulōsi webirōto ana'tibwānga;
kubanga ayoge'de ebyokujēmera
Mukama Katonda wa'mwe, eyaba-
[a] Zek. 10.2
[b] Mat. 24. 24. 2 Bas. 2. 9
[c] Ma. 18. 22. Yer. 28. 9. Mat. 7. 22
[d] Ma. 8. 2. Mat. 24. 24. 1 Kol. 11. 19. 2 Bas. 2. 11. Kub. 13. 14.
[e] 2 Basek. 23. 3. 2 Byom. 34. 31.
[f] Ma. 10. 20; 30. 20.
[g] Ma. 18. 20. Yer. 14. 15. Zek. 13. 3.

'gya munsi Yemisiri, nākununula
mu nyumba yobu'du, okukusenda-
senda okukyāma okuva mu'kubo
Mukama Katondawo lyeyakula-
[i] Ma. 17. 7. 1 Kol. 15. 13. gira okutambulirāngamu. [i] Bwo-
tyo bwono'gyāngamu obubi wa-
kati mu'gwe.
[k] Ma. 17. 2. 6 [k] Mugandawo, mutabani wa nyo-
ko, oba mutabaniwo, oba muwa-
[l] Mi. 7. 5. lawo, [l] oba omukazi owomukifuba-
kyo, oba mukwānogwo, [m] ali ng'a-
[m] 1 Sam. 18. 1, 3; 20. 17. nga obulamubwo 'gwe, bwakuse-
ndasendānga ekyāma ngayogera
nti Tugende tuwereze bakatonda
abalala, botomanyānga 'gwe newa-
7 kuba'de bajajabo; ku bakatonda
abamawānga ababetōlo'de, abali
okumpi nāwe, oba abakuli ewala
okuva ku nkomerero yensi okutū-
[n] Nge. 1. 10. 8 ka ku nkomerero yensi: [n] tomu-
'kirizānga 'sō tomuwulirānga; 'sō
nerisolyo terimusāsirānga, 'sō to-
sonyiwānga, 'sō tomukwekānga:
[o] Ma. 17. 5. [p] Ma. 17. 7. Bik. 7. 58. 9 naye [o] tolemānga kumu'ta; [p] omu-
konogwo gwe gunāsokānga okuba
kuye okumu'ta, omukono gwaba-
10 ntu bona negulyoka (gumubako). E-
ra onomukubānga amainja afe; ku-
banga ageze'zako okukusendasenda
okuva ku Mukama Katondawo, eya-
ku'gya munsi Yemisiri, mu nyu-
[r] Ma. 17. 13; 19. 20. 11 mba yobu'du. [r] Ne Isiraeri yena
anāwulirānga, nebatya, nebatakola
nate bubi obwenkana awo wakati
mu'gwe.
[s] Yos. 22. 11 neb. Balam. 20. 1, 2. 12 [s] Bwonowulirānga nga bogera ku
kimu ku bibugabyo, Mukama Ka-
tondawo byakuwa okutūla omwo,
13 nga bagamba nti Waliwo abantu
[t] 1 Yok. 2. 19. Yud. 19. abataliko kyebagasa [t] abavu'de wa-
kati mu'gwe, era [u] abasenzesenze
[u] 2 Basek. 17. 21. abatūla mu kibuga kyābwe, nga
bogera nti Tugende tuwereze baka-
tonda abalala bemutamanyānga;
14 onokeberānga nononya nobūliriza;
era laba, obanga kya mazima, eki-
gambo nekitegērekeka, ngekyomu-
zizo ekyenkana awo kikolerwa wa-
15 kati mu'gwe; tolemānga ku'ta aba-
tūla mu kibuga omwo nobwōgi
[w] Kuv. 22. 20. Yos. 6. 17, 21. bwekitala, [w] ngokizikiririza dala
ne byona ebikirimu nebisibo bya-
16 kyo, nobwōgi bwekitala. Era ono-
kung'anyānga omunyago gwakyo
gwona wakati mu lugūdo lwakyo,
[y] Yos. 6. 24. [y] noyōkya ekibuga omuliro, nomu-
nyago gwakyo gwona buli kantu
kona, eri Mukama Katondawo: era
[z] Yos. 8. 28. Is. 17. 1; 25. 2. Yer. 49. 2. [z] kinābānga kifūnvu enaku zona;
17 tekirizīmbibwa nate. 'Sō [a] tewa-
[a] Ma. 7. 26. Yos. 6. 18. bānga ku kintu ekyakolimirwa eki-
nega'tānga nomukonogwo: Muka-
[b] Yos. 6. 26. ma [b] akyūke okuleka obusūngubwe
obukāmbwe, akulage ekisa, akusā-
[c] Lub. 22. 17; 26. 4, 24; 28. 14. sire, era akwāze, nga [c] bweyalai-
18 rira bajajabo; bwonowulirānga e-
[d] Ma. 12. 25, 28, 32. 'dobozi lya Mukama Katondawo,
[d] okwekūmānga ebiragirobye byona
byenkulagira lero, okukolānga eki-
ri mu maso ga Mukama Katonda-
wo ekirūngi.

14 'Mwe [a] muli bāna ba Mukama
Katonda wa'mwe: [b] temwesalā-
nga, 'sō temumwānga kiwalāta kyo-
na wakati wamaso ga'mwe olwa-
2 bafu. [c] Kubanga oli 'gwānga tu-
kuvu eri Mukama Katonda, era
Mukama yakulōnda okuba e'gwā-
nga eryenvuma gyali, okusinga
amawānga gona agali ku maso
gensi.
3 [d] Tolyānga kintu kyona kya mu-
4 zizo. [e] Zino ze nsolo zemunālyā-
5 nga: ente, endiga nembuzi, enjaza
nempewō nenāngāzi nembulabuzi
nentamu nenteng'o nendiga eyo-
6 munsiko. Na buli nsolo eyāwu-
lamu ekinūlo, era ekirina ekinūlo
ekyāsēmu, e'za obwekulumo, mu
7 nsolo, eyo gyemunālyānga. Naye
zino zemutalyāngako kwezo ezi'za
obwekulumo, oba kwezo ezirina
ekinūlo ekyāsēmu: eng'amira na-
kamyu nomusu, kubanga bi'za bwe-
kulumo, naye tebyāwulamu kinūlo,
8 ebyo si birongōfu gyemuli: ne-
mbi'zi, kubanga eyāwulamu eki-
nūlo naye te'za bwekulumo, eyo si
nongōfu gyemuli: ku nyama ya-
byo temugiryāngako, [f] nemirāmbo
gyabyo temugikomāngako.
9 [g] Bino byemunālyānga ku byona
ebiba mu ma'zi: buli ekirina ama-
gwa namagāmba munākiryānga:
10 na buli ekitalina magwa na magā-
mba temukiryānga; si kirongōfu
gyemuli.
11 Ku nyonyi zona enongōfu muī-
12 nza okuziryako. [i] Naye zino ze-
mutalyāngako: enūnda, nempū-
13 ngu, ne makwānzi; ne wōnzi, ne-
dirawamu, ne kamunyi nengeriye;
14 na buli namung'ona nengeriye;
15 ne māya, nolubugabuga, nolusove,
16 nenkāmbo nengeri yayo; nekiwūgu-
lu, nekufufu, nekiwūgulu ekyamatu;
17 nekimbala, nensega, nenkobyoko-
18 byo; ne kasīda, ne sekanyolya ne-
19 ngeriye, nekokotezi, nekinyira. [k] Ne
byona ebyewalula ebirina ebiwa-
wātiro si birongōfu gyemuli: tebi-
20 rībwānga. Ku nyonyi zona enongō-
fu muīnza okuziryako.
21 [l] Temulyānga ku kintu kyona e-
kifa kyo'ka: oīnza okukiwa mu-
'na'gwānga ali munda wenzi'gizo
akirye; oba oīnza okukiguza mu-
'na'gwānga: kubanga gwoli 'gwā-
nga tukavu eri Mukama Katonda-
wo. [m] Tofumbirānga mwāna gwa
mbuzi mu mata ga nyina gwayo.
22 [n] Tolemānga kusolōza kitūndu
kya kumi ku bibala byona ebyensi-
gozo, ebināvānga mu nimiro buli
23 mwāka. [o] Era onolirānga mu ma-

[a] Bal. 8. 16; 9. 8, 26. Bag. 3. 26.
[b] Lev. 19. 28; 21. 5. Yer. 16. 6. 1 Bas. 4. 13.
[c] Lev. 20. 26. Ma. 7. 6; 26. 18, 19.
[d] Ez. 4. 14. Bik. 10. 13, 14.
[e] Lev. 11. 2 neb.
[f] Lev. 11. 26, 27.
[g] Lev. 11. 9.
[i] Lev. 11. 13.
[k] Lev. 11. 20.
[l] Lev. 17. 15; 22. 8. Ez. 4. 14.
[m] Kuv. 23. 19; 34. 26.
[n] Lev. 27. 30. Nek. 10. 37.
[o] Ma. 12. 5, 6, 7, 17, 18.

so ga Mukama Katondawo mu kifo
kyalyeroboza okutūza omwo eri-
nyalye ekitūndu ekyekumi ekye-
ng'anoyo, nekyomwengegwo, ne-
kyamafutago, *p* nebiberyeberye bye-
ntezo nebyembuzizo; oige okutyā-
nga Mukama Katondawo enaku zo-
24 na. Era obanga olugendo lunāku-
ingānga okuba olunene, nokuīnza
r toīnza kukitwālayo, *r* kubanga ekifo
kiinze okukuba ewala, Mukama Ka-
tondawo kyalyeroboza okuteka
omwo erinyalye, Mukama Katonda-
25 wo bwalikuwa omukisa; onokiwa-
nyisāngamu efeza, nosiba efeza
mu mukonogwo, nogenda mu kifo
Mukama Katondawo kyalyeroboza:
26 kale efeza onogigulāngamu ekintu
kyona ememeyo kyeyagala, ente,
oba ndiga, oba mwenge, oba ekita-
mīza, oba ekintu kyona ememeyo
s kyenekusabānga: *s* era onolīrānga
eyo mu maso ga Mukama Katonda-
wo, era onosanyukānga 'gwe nabo-
27 munyumbayo: *t* Nomulevi ali mu-
nda wenzi'gizo, tomwabulirānga;
u kubanga talina mugabo newaku-
ba'de obusika awamu nāwe.
28 *w* Buli myāka esatu bwegi'gwā-
ngako, onofulumyānga ekitūndu
kyona ekyekumi ekyebibalabyo mu
mwāka ogwo, nokiterekānga mu-
29 nda wenzi'gizo: *y* Nomulevi, ku-
banga talina mugabo newakuba'de
obusika awamu nāwe, ne mu'na-
'gwānga, ne mulekwa, ne namwa-
ndu abali munda wenzi'gizo, bana-
'jānga nebalya neba'kuta; *z* Muka-
ama Katondawo alyoke akuwe omu-
kisa mu mulimu gwona ogwomu-
konogwo gwokola.

15 *a* Buli myāka omusānvu bwe-
gi'gwāngako, onosumululānga.
2 Era eno ye ngeri yokusumulula
okwo: buli abānja anāsumululā-
nga ekyo kyeyawola mulirānwawe;
takibānjānga mulirānwawe era mu-
gandawe; kubanga okusumulula
kwa Mukama nga kulāngi'dwa.
3 *b* Mu'na'gwānga oīnza okumuki-
bānja: naye ekintu kyona ku bi-
byo ekiri ne mugandawo omuko-
4 nogwo gunākisumululānga. Naye
tewabenga bāvu gyoli; *c* [kubanga
Mukama talemenga kukuwa muki-
sa munsi Mukama Katondawo gya-
kuwa okuba obusika okugirya;]
5 kyo'ka *d* bwononyikirānga okuwu-
lira e'dobozi lya Mukama Kato-
ndawo, okukwatānga okukolānga
ekiragiro kino kyona kyenkulagira
6 lero. Kubanga Mukama Katonda-
wo anākuwānga omukisa, nga bwe-
yakusubiza: *e* era onowolānga ama-
wānga mangi, naye tewewolenga;
era *f* onofugānga amawānga mangi,
naye tebakufugenga 'gwe.

p Ma. 15. 19, 20.
r Ma. 12. 21.
s Ma. 12. 7, 18; 26. 11.
t Ma. 12. 12, 18, 19.
u Kubal. 18. 20. Ma. 18. 1, 2.
w Ma. 26. 12. Am. 4. 4.
y Ma. 26. 12.
z Ma. 15. 10. Nge. 3. 9, 10. Mala. 3. 10.
a Kuv. 21. 2; 23. 10, 11. Lev. 25. 2, 4. Ma. 31. 10. Yer. 34. 14.
b Ma. 23. 20.
c Ma. 28 8.
d Ma. 28. 1.
e Ma. 28. 12, 44.
f Ma. 28. 13. Nge. 22. 7.

7 Bwewanābānga gyoli omwāvu,
omu ku bagandabo, munda wolu'gi
lwona ku nzi'gizo munsi Mukama
Katondawo gyakuwa, *g* tokakanya-
zānga mutimagwo, 'sō tofunyānga
ngalozo eri mugandawo omwāvu:
8 *i* naye tolemānga kwānjuluza nga-
lozo gyali, 'sō tolemānga kumu-
wola ebināmumalānga olwokwetā-
9 gakwe (mwekyo) kyabuli'dwa. We-
kūmēnga waleme okubawo mu mu-
timagwo ekirowōzo ekikodo, ngo-
yogera nti Omwāka ogwomusānvu,
omwāka ogusumululirwamu, gunā-
tera okutūka; *k* erisolyo neriba bi
eri mugandawo omwāvu, notomuwa
kintu; *l* nākōwola Mukama ngaku-
10 wawābira, *m* nekiba kibi gyoli. To-
lemānga kumuwa, 'sō *n* nomutima-
gwo tegunakuwalānga bwomuwa:
kubanga *o* olwekigambo ekyo Muka-
ma Katondawo kyanāvānga akuwa
omukisa mu mulimugwo gwona ne
mu byona byono'sāngako omukono-
11 gwo. *p* Kubanga abāvu tebali'gwā-
wo munsi enaku zona: kyenva
nkulagira nga njogera nti Tolemā-
nga kwānjuluza ngalozo eri muga-
ndawo, eri ababo abetāga, era eri
abāvubo, munsiyo.
12 *r* Bwebakuguzānga mugandawo,
omusaja Omwebulaniya oba mu-
kazi Omwebulaniya, nāmala emyā-
ka mukāga ngakuwereza; mu mwā-
ka ogwomusānvu nolyoka omu-
13 tērānga dala okukuvako. Era bwo-
nomutērānga dala okukuvako, to-
14 mutānga nga talina kintu: ono-
mulabirānga ebingi ku mbuzizo ne
ku gūlirolyo ne ku sogolerolyo:
nga Mukama Katondawo *s* bweya-
kuwa omukisa, bwonomuwānga
15 bwotyo. Era *t* ono'jukirānga nga
wali mu'du munsi Yemisiri, Mu-
kama Katondawo nākununula:
kyenva nkulagira ekigambo ekyo
16 lero. Awo olunātukānga *u* bwanā-
kugambānga nti Si'ja kufuluma
kukuleka; kubanga akwagala 'gwe
nabomunyumbayo, kubanga alaba
17 ebirūngi ewuwo; nolyoka o'dirānga
olukato, noluisa mu kutukwe no-
kwāsa nolu'gi, naye anābērānga
mu'duwo enaku zona. Era nomu-
zānawo bwonomukolānga bwotyo.
18 Tolowōzānga nga kizibu bwono-
mutērānga dala okukuvako; kuba-
nga yakuwerereza emyāka mukā-
ga *w* okusinga emirūndi ebiri oyo
awereereza empēra: era Mukama
Katondawo anākuwānga omukisa
mu byona byokola.
19 *y* Ebiberyeberye byona ebisaja
entezo nembuzizo byezināzālānga
onotukuzānga eri Mukama Kato-
ndawo: tokozānga mulimu gwona
kiberyeberye kya nteyo, 'sō tosa-
lānga byoya bya kiberyeberye kya

g 1 Yok. 3. 17.
i Lev. 25. 35. Mat. 5. 42. Luk. 6. 34, 35.
k Nge. 23. 6; 28. 22. Mat. 20. 15.
l Ma. 24. 15.
m Mat. 25. 41, 42.
n 2 Kol. 9. 5, 7.
o Ma. 14. 29; 24. 19. Zab. 41. 1. Nge. 22. 9.
p Mat. 26. 11. Ma'k 14. 7. Yok. 12. 8.
r Kuv. 21. 2. Lev. 25. 39. Yer. 34. 14.
s Nge. 10. 22.
t Ma. 5. 15; 16. 12.
u Kuv. 21. 5, 6.
w Is. 16. 14.
y Kuv. 13. 2; 34. 19. Lev. 27. 26. Kubal. 3. 13.

20 mbuzizo. [z] Onokirīrānga mu maso
ga Mukama Katondawo buli mwāka
mu kifo Mukama kyalyeroboza,
21 'gwe nabomunyumbayo. [a] Era bwe-
kinābāngako obulema bwona, bwe-
kināwenyerānga oba bwekinābānga
ekizibe kyamaso, obulema bwona
bwona obutali bulūngi, tokiwānga-
22 yo eri Mukama Katondawo. Ono-
kirīrānga munda wenzi'gizo: [b] aba-
tali balongōfu nabalongōfu banā-
kiryānga okwenkanankana, nge-
23 mpewō era ngenjaza. [c] Kyo'ka to-
lyānga musai gwakyo; onogufu-
kānga ku 'taka ngama'zi.

16 Okwatānga [a] omwezi Abibu,
wekūmēnga Okuitako eri Mu-
kama Katondawo: kubanga [b] mu
mwezi Abibu Mukama Katondawo
mweyaku'gyira mu Misiri [c] ekiro.
2 Era ono'tirānga Okuitako Mukama
Katondawo, ku mbuzi ne [d] kunte,
mu [e] kifo Mukama kyalyeroboza
3 okutūza omwo erinyalye. [f] To-
lyānga 'mere nzimbuluku'se wamu
nakwo; onomalānga enaku mu-
sānvu ngolya e'mere eteri nzimbu-
luku'se wamu nakwo, ye 'mere eyo-
kunakuwala; kubanga wava munsi
Yemisiri ngoyanguwa: o'jukirēnga
olunaku lwewaviramu munsi Ye-
misiri enaku zona ezobulamubwo.
4 [g] 'Sō tewalabikānga gyoli kizimbu-
lukusa mu nsalozo zona enaku mu-
sānvu; [i] 'sō tewasigalāngawo ku
nyama, gyono'tānga ku lunaku
olwoluberyeberye akawungēzi, oku-
5 sulawo okukēsa obu'de. To'tirā-
nga Kuitako munda wolu'gi lwona
ku nzi'gizo, Mukama Katondawo
6 zakuwa: naye mu kifo Mukama
Katondawo kyalyeroboza okutūza
omwo erinyalye, eyo gyono'tirānga
Okuitako [k] akawungēzi, enjuba nge-
gwa, mu biro byewaviramu mu
7 Misiri. Era [l] onokwōkyānga noku-
lirānga [m] mu kifo Mukama Kato-
ndawo kyalyeroboza: era onokyū-
kānga enkya, nogenda mu wemazo.
8 Enaku mukāga onolyānga e'mere
eteri nzimbuluku'se: ne [n] ku luna-
ku olwomusānvu wanābānga oku-
kung'ana okutukuvu eri Mukama
Katondawo; tolukolerāngako mu-
limu gwona.
9 [o] Onebalirānga sabiti musānvu:
okuva ku biro byotanuliramu oku-
'sā ekiwabyo ku ng'ano ngekyali
mu nimiro kwonosokerānga okuba-
10 la sabiti omusānvu. Era onekū-
mānga embaga eya sabiti eri Mu-
kama Katondawo ngomuwa omu-
solo ogwekyo kyowayo kububwo
ekyomukonogwo, kyonowāngayo
[p] nga Mukama Katondawo bwaku-
11 wa omukisa: era [r] onosanyukirā-
nga mu maso ga Mukama Kato-
ndawo, 'gwe ne mutabaniwo ne
muwalawo nomu'duwo nomuzānā-
wo Nomulevi ali munda wenzi-
'gizo ne mu'na'gwānga ne mulekwa
ne namwandu, abali wakatiwo, mu
kifo Mukama Katondawo kyalyero-
12 boza okutūza omwo erinyalye. [s] Era
ono'jukirānga nga wali mu'du mu
Misiri: era onokwatānga onokolā-
nga amatēka gano.
13 [t] Onekūmirānga embaga eyensī-
sira enaku musānvu, bwonobānga
omaze okutereka ebyomugūlirolyo
14 nebyomusogolerolyo: era [u] onosa-
nyukirānga embagayo, 'gwe ne mu-
tabaniwo ne muwalawo, nomu'du-
wo nomuzānawo, Nomulevi ne mu-
'na'gwānga ne mulekwa ne na-
mwandu, abali munda wenzi'gizo.
15 [w] Enaku musānvu onekūmānga
embaga eri Mukama Katondawo
mu kifo Mukama kyalyeroboza:
kubanga Mukama Katondawo anā-
kuwānga omukisa mu bibalabyo
byona, ne mu mulimu gwona ogwe-
ngalozo, era onobānga nesanyu je-
16 rēre. [y] Emirūndi esatu buli mwā-
ka abasajabo bona banālabikānga
mu maso ga Mukama Katondawo
mu kifo kyalyeroboza: ku mbaga
eye'mere eteri nzimbuluku'se, ne
ku mbaga eya sabiti, ne ku mbaga
eyensīsira: 'sō [z] tebalabikānga mu
maso ga Mukama nga tebalina
17 kintu: buli muntu anāwānga nga
bwanāīnzānga, ngomukisa bwegu-
nābānga ogwa Mukama Katondawo
gwakuwa'de.
18 [a] Abalamuzi nabāmi ono'sānga-
wo mu nzi'gizo zona Mukama Ka-
tondawo zakuwa, ngebikabyo bwe-
biri: era banāsalirānga abantu
19 emisāngo egyensōnga. [b] Tokyā-
myānga musāngo; [c] tosalirizānga
bantu: [d] 'sō tolyānga nguzi; ku-
banga enguzi eziba amaso gabama-
gezi, era ekyūsakyūsa ebigambo
20 byabatūkirivu. Ebyobutūkirivu da-
la byonogobererānga, [e] olyoke obē-
nga omulamu, osikire ensi Mukama
Katondawo gyakuwa.
21 [f] Tewesimbirānga muti gwona
okuba Asera ku ma'bali gekyōto
kya Mukama Katondawo, kyone-
22 kolerānga. [g] 'Sō teweīmiririzānga
mpagi; Mukama Katondawo gya-
kyāwa.

17 [a] Tosalānga okuba sadaka eri
Mukama Katondawo ente newa-
kuba'de endiga eriko obulema oba
ekitali kirūngi kyona: kubanga
ekyo kya muzizo eri Mukama Ka-
tondawo.
2 [b] Bwewanālabikānga wakatiwo,
munda wolu'gi lwona ku nzi'gizo
Mukama Katondawo zakuwa, omu-
saja oba mukazi, akola ekiri mu

[a] Ma. 12.5-7, 17; 14. 23; 16. 11, 14.
[a] Lev. 22. 20. Ma. 17. 1.
[b] Ma. 12. 15, 22.
[c] Ma. 12. 16, 23.
[a] Kuv. 12. 2 neb.
[b] Kuv. 13. 4; 34. 18.
[c] Kuv. 12. 29, 42.
[d] Kubal. 28. 19.
[e] Ma. 12. 5, 26.
[f] Kuv. 12. 15, 19. 39; 13. 3, 6, 7; 34. 18.
[g] Kuv. 13. 7.
[i] Kuv. 12. 10; 34. 25.
[k] Kuv. 12. 6.
[l] Kuv. 12. 8, 9. 2 Byom. 35. 13.
[m] 2 Basek. 23. 23. Yok. 2. 13, 23; 11. 55.
[n] Kuv. 12. 16; 13. 6. Lev. 23. 8.
[o] Kuv. 23. 16; 34. 22. Lev. 23. 15. Kubal. 28. 26. Bik. 2. 1.
[p] 1 Kol. 16. 2.
[r] Ma. 12. 7, 12, 18.
[s] Ma. 15. 15.
[t] Kuv. 23. 16. Lev. 23. 34. Kubal. 29. 12.
[u] Nek. 8. 9 neb.
[w] Lev. 23. 39, 40.
[y] Kuv. 23. 14, 17; 34. 23.
[z] Kuv. 23. 15; 34. 20.
[a] Ma. 1. 16. 1 Byom. 23. 4; 26. 29. 2 Byom. 19. 5, 8.
[b] Kuv. 23. 2, 6. Lev. 19. 15.
[c] Ma. 1. 17. Nge. 24. 23.
[d] Kuv. 23. 8. Nge. 17. 23. Mub. 7. 7.
[e] Ez. 18. 5, 9.
[f] Kuv. 34. 13. 1 Basek. 14. 15; 16. 33. 2 Basek. 17. 16; 21. 3. 2 Byom. 33. 3.
[g] Lev. 26. 1.
[a] Ma. 15. 21. Mala. 1. 8, 13, 14.
[b] Ma. 13. 6.

maso ga Mukama Katondawo ekibi,
3 [c]ngasobya ku ndagāno, era nga-
genze nāwereza bakatonda abalala
nābasinza, [d]oba njuba, oba mwezi,
oba ku'gye eryomu'gulu, [e]byesā-
4 lagira; [f]nebakubūlira era ngokí-
wuli'de, nolyoka onyīkirānga oku-
būliriza, era, laba, bwekinābānga
ekyamazima, ekigambo nekita-
busibwabusibwa, ngekyomuzizo e-
kiri bwekityo kikolerwa mu Isi-
5 raeri; nolyoka ofulumyānga omu-
saja oyo oba mukazi oyo, abakoze
ekigambo ekyo ekibi, awali enzi-
'gizo, omusaja oba mukazi; kale
6 [g]onobakubānga amainja bafe. [i]O-
lwakamwā kabajulirwa ababiri oba
bajulirwa basatu, agenda okufa
bwana'tibwānga; olwakamwā ko-
7 mujulirwa omu ta'tibwānga. [k]O-
mukono gwabajulirwa gwe gunāso-
kānga okumubāko okumu'ta, omu-
kono gwabantu bona negulyoka
gumubāngako. [l]Bwotyo bwono-
'gyāngawo ekibi wakatiwo.
8 [m]Bwewanābāngawo ensōnga e-
kulema okugisalira omusāngo, nga
[n]bavunāna omusai nomusai, nga
bavunāna ensōnga nensōnga, era
nga bavunāna omu'go nomu'go,
nga bawakanira ebyo munda we-
nzi'gizo: kale onogolokokānga, [o]no-
yāmbuka mu kifo Mukama Kato-
9 ndawo kyalyeroboza; [p]no'ja eri
bakabona Abalevi, [r]neri omula-
muzi anābāngawo mu naku ziri:
nobūza; era bo [s]banākulagānga
10 omusāngo gwebanāsalānga: nāwe
onokolānga ngomusāngo bwegunā-
bānga, gwebanākulagānga nga bai-
ma mu kifo Mukama kyalyeroboza;
era onokwatānga okukola nga byo-
na bwebinābānga byebakuigiriza:
11 ngetēka bwerinābānga lyebanākui-
girizānga, era ngomusāngo bwegu-
nābānga gwebanākubūlirānga, ono-
kolānga bwotyo: tokyāmānga oku-
va mu musāngo gwebanākulagānga
okugenda ku mukono ogwadyo, ne-
12 wakuba'de ogwa kono. Era [t]omu-
ntu anākolānga ebyekye'jo, nga ta-
wulira kabona [u]aimirira eyo oku-
wererēza mu maso ga Mukama Ka-
tondawo, oba mulamuzi, omuntu
oyo anāfānga: era ono'gyāngawo o-
13 bubi obwo mu Isiraeri. [w]Era aba-
ntu bona banāwulirānga nebatya,
nebatakola nate bya kye'jo.
14 Bwoliba ngotūse munsi Mukama
Katondawo gyakuwa, nogirya, nō-
tūla omwo; noyogera nti [y]Na'sāwo
kabaka okunfuga, era nga namawā-
15 nga gona aganetōlo'de; tolemānga
ku'sāwo oyo okuba kabaka okuku-
fuga, Mukama Katondawo [z]gwalye-
roboza: [a]omu ku bagandabo gwo-
li'sāwo okuba kabaka okukufuga:
si kirūngi 'gwe oku'sāwo mu'na-
'gwānga okukufuga, atali muganda-
16 wo. Kyo'ka teyefunirānga [b]mba-
lāsi nyingi, 'sō ta'zāngayo bantu
mu [c]Misiri, alyoke yefunire emba-
lāsi enyingi: kubanga [d]Mukama
yabagamba nti [e]Temu'dāngayo na-
te mu 'kubo eryo okuva kakano.
17 'Sō teyefunirānga bakazi bangi, [f]o-
mutimagwe gulemēnga okukyūka:
'sō teyefunirānga feza nyingi nyo
18 newakuba'de zābu. [g]Awo olulitu-
ka bwalitūla ku ntebe yobwakaba-
kabwe, alyewandikira etēka lino mu
kitabo, ngali'gya [i](mwekyo ekiri)
19 mu maso ga bakabona Abalevi: e-
ra [k]kinābērānga gyali, era anākiso-
māngamu enaku zona ezobulamu-
bwe: aige okutya Mukama Kato-
ndawe, okwekūmānga ebigambo
byona ebyetēka lino nebiragiro bi-
20 no, okubikolānga: omutimagwe gu-
lemēnga okugulumizibwa ku baga-
ndabe, era [l]alemēnga okukyāma o-
kuva mu kiragiro okugenda ku mu-
kono ogwadyo newakuba'de ogwa
kono: alyoke awangāle enaku nyi-
ngi mu bwakabakabwe, ye nabāna-
be, wakati mu Isiraeri.

18 Bakabona Abalevi, kye kika
kyona ekya Levi, [a]tebabānga
na mugabo newakuba'de obusika
awamu ne Isiraeri: [b]banālyānga
ebiwebwayo ebya Mukama ebiko-
2 lebwa nomuliro, nobusikābwe. 'Sō
tebabānga na busika mu baganda
bābwe: Mukama bwe busika bwā-
3 bwe, nga bweyabagamba. Era lino
lye linābānga ebānja lya bakabona
lyebanābānjānga abantu, abo aba-
nāwāngayo sadaka, bweba ente oba
ndiga, [c]bawēnga kabona omukono,
4 nemba zōmbi, ne sebusa. [d]Ebibe-
ryeberye byeng'anoyo, ebyomwe-
ngegwo, nebyamafutago, nebibe-
ryeberye byebyoya byendigazo,
5 onobimuwānga. Kubanga [e]Muka-
ma Katondawo yamweroboza mu
bikabyo byona, [f]okuīmirirānga oku-
wererēzānga nerinya lya Mukama,
ye ne batabanibe emirembe gyona.
6 Era Omulevi bwanāvānga mu
lu'gi lwona ku nzi'gizo mu Isiraeri
yena, [g]mwatūla, na'ja [i]mu kifo
Mukama kyalyeroboza, ememeye
7 nga yegōmbera dala (oku'ja); anā-
werezānga nerinya lya Mukama
Katondawe, [k]nga bagandabe bona
Abalevi bwebakola, abaīmirira eyo
8 mu maso ga Mukama. Banābānga
[l]nemigabo egyenkanankana oku-
lya, obuta'sāko ebyo ebivu'de mu
kutūnda obutakabwe.
9 Bwolimala okutūka munsi Mu-
kama Katondawo gyakuwa, [m]toi-
gānga kukola ngebyemizizo ebya-
10 mawānga gali bwebiri. Tewalabi-
kānga gyoli muntu yena [n]aisa mu

[c] Yos. 7. 11, 15; 23. 16. Balam. 2. 20. 2 Basek. 18. 12. Kos. 8. 1.
[d] Ma. 4. 19. Yob. 31. 26.
[e] Yer. 7. 22, 23, 31; 19. 5; 32. 35.
[f] Ma. 13. 12, 14.
[g] Lev. 24. 14, 16. Ma. 13. 10. Yos. 7. 25.
[i] Kubal. 35. 30. Ma. 19. 15. Mat. 18. 16. Yok. 8. 17. 2 Kol. 13. 1. 1Tim. 5. 19. Beb. 10. 28.
[k] Ma. 13. 9. Bik. 7. 58.
[l] Ma. 13. 5; 19, 19.
[m] 2 Byom. 19. 10. Ka'g. 2. 11. Mala. 2. 7.
[n] Kubal. 35. 11, 16, 19. Ma. 19. 4, 10, 11.
[o] Ma. 12. 5; 19. 17. Zab. 122. 5.
[p] Yer. 18. 18.
[r] Ma. 19. 17.
[s] Ez. 44. 24.
[t] Kubal. 15. 30. Ezer. 10. 8. Kos. 4. 4.
[u] Ma. 18. 5, 7.
[w] Ma. 13. 11; 19. 20.
[y] 1 Sam. 8. 5, 19, 20.
[z] 1 Sam. 9. 15; 10. 24; 16. 12. 1 Byom. 22. 10.
[a] Yer. 30. 2.

[b] 1 Basek. 4. 26; 10. 26, 28. Zab. 20. 7.
[c] Is. 31. 1. Ez. 17. 15.
[d] Kuv. 13. 17.
[e] Ma. 28. 68. Kos. 11. 5.
[f] 1 Basek. 11. 3, 4.
[g] 2 Basek. 11. 12.
[i] Ma. 31. 9, 26. 2 Basek. 22. 8.
[k] Yos. 1. 8. Zab. 119. 97, 98.
[l] Ma. 5. 32. 1 Basek. 15. 5.
[a] Kubal. 18. 20; 26. 62. Ma. 10. 9.
[b] Kubal. 18. 8, 9. 1 Kol. 9. 13.
[c] Lev. 7. 30-34.
[d] Kuv. 22. 29. Kubal. 18. 12, 24.
[e] Kuv. 28. 1. Kubal. 3. 10.
[f] Ma. 10. 8; 17. 12.
[g] Kubal. 35. 2, 3.
[i] Ma. 12. 5.
[k] 2 Byom. 31. 2.
[l] 2 Byom. 31. 4. Nek. 12. 44, 47.
[m] Lev. 18. 26, 27, 30. Ma. 12. 29-31.
[n] Lev. 18. 21. Ma. 12. 31.

muliro mutabaniwe oba muwalawe,
11 newakuba'de akola ebyobufumu,
newakuba'de alaguza ebire, newakuba'de omulogo, newakuba'de omuganga, newakuba'de omusawo, newakuba'de asamira omuzimu, newakuba'de emāndwa,
12 ba'de abūza abafu. Kubanga buli akola ebyo wa muzizo eri Mukama: era olwemizizo egyo Mukama Katondawo kyava abagoba mu maso-
13 go. Onobānga eyatūkirira eri Ka-
14 tondawo. Kubanga amawānga gano golirya, bawulira abo abalaguza ebire nabafumu: naye 'gwe Mukama Katondawo takuganyi'za kuko-
15 lānga bwotyo. Mukama Katondawo alikuimusiza na'bi wakatiwo, ku bagandabo, afanana nga
16 'nze; oyo gwemuliwulira; nga byona bwebyali byewasaba Mukama Katondawo ku Kolebu ku lunaku olwokukung'anirako, ngoyogera nti 'Neme okuwulira nate e'dobozi lya Mukama Katonda wānge, era 'neme okulaba nate omuliro guno omungi, 'neme okufa.
17 Mukama nāng'amba nti Boge'de
18 bulūngi ebyo byebagambye. Ndibaimusiza na'bi ku baganda bābwe, afanana nga 'gwe; era nditeka ebigambo byānge mu kamwāke, era alibabūlira byona byendimulagira.
19 Kale olulituka buli ataliwulira bigambo byānge byalyogera mu linya
20 lyānge, ndimulānga ekyo. Naye na'bi anāyogerānga ekigambo mu linya lyānge nga yetulinkiri'de, byesimulagi'de kwogera, oba anāyogerānga mu linya lya bakatonda
21 abalala, na'bi oyo anāfānga. Era bwonoyogerānga mu mutimagwo nti Tunātegērānga tutya ekigambo
22 Mukama kyatayoge'de? Na'bi bwanāyogerānga mu linya lya Mukama, ekigambo ekyo bwekita'ja 'sō tekitūkirira, ekyo kye kigambo Mukama kyatayoge'de: na'bi ngakyoge'de nga yetulinkiri'de, tomutyānga.

19 Mukama Katondawo bwalizikiriza amawānga, Mukama Katondawo ensi yago gyakuwa, nobasikira, notūla mu bibuga byābwe
2 ne mu nyumba zābwe; olyeyāwulira ebibuga bisatu wakati munsiyo, Mukama Katondawo gyakuwa oku-
3 girya. Olyerīmira olugūdo, era olisala mu nsalo zensiyo, Mukama Katondawo gyakusisa, okuba ebitūndu bisatu, buli a'ta omuntu a'du-
4 kirēnga omwo. Era eno ye nsōnga yoyo a'ta omuntu ana'dukirānga omwo nābānga mulamu: buli ana'tānga mu'ne nga tamanyiri'de, 'sōnga tamukyāwānga luberyeberye;
5 ngomuntu bwaingira mu kibira ne mu'ne okutema omuti, nāgalula emba'zi nomukonogwe okutema omuti, emba'zi newānguka mu kiti kyayo, negwa ku mu'ne, nokufa nāfa; ana'dukirānga mu kimu ku bi-
6 buga ebyo nāba mulamu: awalana e'gwānga lyomusai alemēnga okugoberera eya'ta omuntu, omutimagwe nga gukyasunguwa'de, nāmutūkako, kubanga olugendo lunene, nāmufumita okumu'ta; 'sōnga tasani'de kufa, kubanga tamukyāwā-
7 nga luberyeberye. Kyenva nkulagira nga njogera nti Olyeyāwulira
8 ebibuga bisatu. Era obanga Mukama Katondawo aligaziya ensaloyo, nga bweyalairira bajajabo, nākuwa ensi yona gyeyasubiza oku-
9 wa bajajabo; bwonekūmānga ekiragiro kino kyona okukikola, kyenkulagira lero, okwagalānga Mukama Katondawo, nokutambulirānga mu makuboge bulijo; nolyoka weyongerera ebibuga bisatu ebirala
10 ku bino ebisatu: omusai ogutaliko musāngo guleme okuyika munsiyo Mukama Katondawo gyakuwa okuba obusika, bwekityo omusai negu-
11 kubāko. Naye omuntu yena bwakyāwānga mu'ne, nāmutēga, nāmugolokokerako, nāmufumita okumu'ta nokufa nāfa; na'dukira mu ki-
12 mu ku bibuga ebyo: kale abaka'de bekibugakye banātumānga nebamu'gyayo, nebamuwayo mu mukono gwoyo awalana e'gwānga lyo-
13 musai, afe. Erisolyo terimusāsirānga, naye ono'gyāngawo mu Isiraeri omusai ogutaliko musāngo, olyoke olabēnga ebirūngi.
14 To'jululānga nsalo ya mulirānwawo, abe'da gyebāsimba, mu busikābwo bwolisika munsi Mukama Katondawo gyakuwa okugirya.
15 Omujulirwa omu tagolokokerānga ku muntu olwobutali butūkirivu bwona oba olwekibi kyona, mu kibi kyona kyayōnōna: olwakamwā kabajulirwa ababiri oba olwakamwā kabajulirwa abasatu ekigambo ki-
16 nānywezebwānga. Omujulirwa atali mutūkirivu mbwagolokokerānga ku muntu yena okutegēza ngakoze
17 bubi; abasaja bōmbi abawakana empaka ezo banāimirirānga mu maso ga Mukama, mu maso ga bakabona nabalamuzi abalibawo
18 mu naku ziri; kale abalamuzi banākemerezānga nyo: era, laba, omujulirwa oyo bwabānga omujulirwa owobulimba, era ngawairi'za
19 mugandawe; kale munāmukolerānga nga bwaba'de alowōza okukola mugandawe: bwotyo bwono-
20 'gyāngawo obubi wakatiwo. Nabo abasigalawo banāwulirānga nebatya nebatakola nate okuva ku biro biri obubi bwona obuli ngobwo wa-

a Lev. 19. 26, 31; 20. 27. Is. 8. 19.
p Lev. 20. 27.
r 1 Sam. 28. 7.
s Lev. 18. 24, 25. Ma. 9. 4.
t Iu. 18. Yok. 1. 45. Bik. 3. 22; 7. 37.
u Ma. 9. 10.
w Kuv. 20. 19. Beb. 12. 19.
y Ma. 5. 28.
z Iu. 15. Yok. 1. 45. Bik. 3. 22; 7. 37.
a Is. 51. 16. Yok. 17. 8.
b Yok. 4. 25; 8. 28; 12. 49, 50.
c Bik. 3. 23.
d Ma. 13. 5. Yer. 14. 14, 15. Zek. 13. 3.
e Ma. 13. 1, 2. Yer. 2. 8.
f Yer. 23. 9.
g Ma. 13. 2.
i Iu. 20.
a Ma. 12. 29.
b Kuv. 21. 13. Kubal. 35. 10, 14. Yos. 20. 2.
c Kubal. 35. 15. Ma. 4. 42.
d Kubal. 35. 12.
e Lub. 15. 18. Ma. 12. 20.
f Yos. 20. 7, 8.
g Kuv. 21. 12 neb. Kubal. 35. 16, 24. Ma. 27. 24. Nge. 28. 17.
i Kubal. 35. 33, 34. Ma. 21. 9. 1 Basek. 2. 31.
k Ma. 27. 17. Yob. 24. 2. Nge. 22. 28. Kos. 5. 10.
l Kubal. 35. 30. Ma. 17. 6. Mat. 18. 16. Yok. 8. 17. 2 Kol. 13. 1. 1 Tim. 5. 19. Beb. 10. 28.
m Zab. 27. 12; 35. 11.
n Ma. 17. 9; 21. 5.
o Nge. 19. 5, 9. Dan. 6. 24.
p Ma. 13, 5; 17. 7; 21. 21.
r Ma. 17. 13; 21. 21.

21 katiwo. 'Sō nerisolyo terisāsirānga; [s] obulamu buga'twēnga obulamu, eriso (liga'twēnga) eriso, erinyo (liga'twēnga) erinyo, omukono (guga'twēnga) omukono, ekigere kiga'twēnga ekigere.

20 Bwonotabālānga okulwāna nabalabebo,[a] nolaba embalāsi namagāli nabantu abakusinga obungi, tobatyānga: kubanga Mukama Katondawo [b] ali wamu nāwe, eya-
2 ku'gya munsi Yemisiri. Awo olunātukānga bwemunāsembererānga olutalo, kabona ana'jānga nāyogera
3 nabantu, nābagamba nti Wulira, 'gwe Isiraeri, musemberera olutalo lero okulwāna nabalabe ba'mwe: omutima gwa'mwe tegu'dirirānga; temutya 'sō temukankana, 'sō te-
4 mubatekemukira; kubanga Mukama Katonda wa'mwe ye wuyo agenda na'mwe, [c] okubalwānirira na-
5 balabe ba'mwe okubalokola. Era abāmi banāyogerānga nabantu nga bagamba nti Muntu ki ali wano eyazīmba enyumba empya 'sōnga [d] tanagitukuza? agende a'deyo eka, aleme okufira mu lutalo, omulala
6 nāgitukuza. Era muntu ki ali wano eyasimba olusuku lwemizabibu, 'sōnga tanalya ku bibala byalwo? agende a'deyo eka, aleme okufira mu lutalo, omulala nālya ebibala
7 byalwo. [e] Era muntu ki ali wano eyayogereza omukazi, 'sōnga tanamuwasa? agende a'deyo eka, aleme okufira mu lutalo, omulala nāmu-
8 wasa. Era abāmi baneyongerānga okugamba abantu nebogera nti [f] Muntu ki ali wano atya era alina omutima ogu'dirira? agende a'deyo eka, emitima gya bagandabe gireme
9 okusānūka ngomutimagwe. Awo olunātukānga abāmi bwebanāmalānga okwogera nabantu, bana'sāngawo abakulu be'gye okukulembera abantu.
10 Bwonosembererānga ekibuga okulwāna nakyo, [g] nolyoka okirāngi-
11 rirānga emirembe. Awo olunātukānga, bwekina'dāngamu ebyemirembe, nekiku'gulirawo, abantu bona abalabika omwo banāfūkānga abomusolo, era banākuwerezānga.
12 Era bwekita'kirizānga kulagāna mirembe nāwe, naye nga kyagala okulwāna nāwe, nolyoka okizingizā-
13 nga: era Mukama Katondawo bwanākigabulānga mu mukonogwo, [i] ono'tanga buli musaja wamu no-
14 bwōgi bwekitala: naye abakazi nabāna abato [k] nebisibo ne byona ebiri mu kibuga, omunyago gwakyo gwona, onetwālirānga okuba omunyago; era [l] onolyānga omunyago gwabalabebo, Mukama
15 Katondawo gweyakuwa. Bwotyo bwonokolānga ebibuga byona ebikuli ewala enyo, ebitali bya ku bi-
16 buga byamawānga gano. Naye [m] ku bibuga byabantu bano, Mukama Katondawo bakuwa okuba obusika, towonyāngako kintu eki'sa
17 omu'ka kiremēnga okufa: naye onobazikiririzānga dala; Omukiti, Nomwamoli, Omukanani, Nomuperizi, Omukivi, Nomuyebusi; nga Mukama Katondawo bweyakulagi-
18 ra: [n] balemēnga okubaigiriza okukola ngebyemizizo byābwe byona bwebiri, byebākolerānga bakatonda bābwe; bwemutyo [o] mwandisobe'za Mukama Katonda wa'mwe.
19 Bwonomalānga ebiro bingi ngozingiza ekibuga, ngolwāna nakyo okukinyaga, tozikirizānga miti gyakyo ngogigalulira emba'zi; kubanga oinza okugiryako, era togitenānga; kubanga omuti ogwomunsiko muntu, 'gwe okuguzingiza
20 gwo? Emiti egyo gyo'ka gyomanyi nga si miti gya kulyako, gyonozikirizānga gyonotemānga; era onozīmbirānga ebigo ku kibuga ekirwāna nāwe, okutūsa lwekirigwa.

21 Omuntu bwanāsāngibwānga nga-
'ti'dwa munsi Mukama Katondawo gyakuwa okugirya, ngali mu nsiko, 'sō tekimanyibwa bwali amu-
2 kubye: abaka'debo nabalamuzibo nebalyoka bafulumānga, era banāgerānga okutūka ku bibuga ebimwe-
3 tōlo'de oyo eya'tibwa: awo olunātukānga ekibuga ekisinga okuba okumpi omuntu eya'tibwa, abaka'de bekibuga ekyo bana'dirānga ente endūsi okugi'gya munte, etekozebwānga mirimu, etewalulānga ngeri
4 mu kikoligo; era abaka'de bekibuga ekyo banāserengesānga endūsi mu kiwōnvu omuli ama'zi agakulukuta, ekitali kirīme 'sō ekitali kisige, nebakutula ensingo yente e-
5 ndūsi eyo mu kiwōnvu: awo bakabona abāna ba Levi banāsemberānga; kubanga [a] abo Mukama Katondawo beyeroboza okumuwerezānga, nokusabānga omukisa mu linya lya Mukama; era [b] ngekigambo kyābwe bwekinābānga, bwetyo bwenebānga buli mpaka na buli mu'go:
6 awo abaka'de bona abekibuga ekyo, abasinga okuba okumpi omuntu eya'tibwa, [c] banānābirānga engalo kunte endūsi ekutu'dwako ensingo
7 mu kiwōnvu: era bana'dāngamu nebogera nti Engalo za'fe size zayiwa omusai guno, 'sō namaso ga-
8 'fe tegāgulaba. Sonyiwa, ai Mukama, abantubo Isiraeri, bewanunula, [d] 'sō toganya musai ogutaliko musāngo (okuba) wakati mu bantubo Isiraeri. Kale omusai gunāba-
9 sonyībwānga. [e] Bwotyo bwono'gyā-

[a] Kuv. 21. 23, 24. Lev. 24. 20. Mat. 5. 38.
[a] Zab. 20. 7. Is. 31. 1.
[b] Kubal. 23. 21. Ma. 31. 6, 8. 2 Byom. 13. 12; 32. 7, 8.
[c] Ma. 1. 30; 3. 22. Yos. 23. 10.
[d] Nek. 12. 27.
[e] Ma. 24. 5.
[f] Balam. 7. 3.
[g] 2 Sam. 20. 18, 20.
[i] Kubal. 31. 7.
[k] Yos. 8. 2.
[l] Yos. 22. 8.
[m] Kubal. 21. 2, 3, 35; 33. 52. Ma. 7. 1, 2. Yos. 11. 14.
[n] Ma. 7. 4; 12. 30, 31; 18. 9.
[o] Kuv. 23. 33.
[a] Ma. 10. 8. 1 Byom. 23. 13.
[b] Ma. 17. 8, 9.
[c] Zab. 19. 12; 26. 6. Mat. 27. 24.
[d] Yon. 1. 14.
[e] Ma. 19. 13.

ngawo omusai ogutaliko musāngo
wakatiwo, bwonokolānga ekiri mu
maso ga Mukama ekirungi.
10 Bwonotabālānga okulwāna nabalabebo, Mukama Katondawo nāba-
11 gabula mu mikonogyo, nobatwāla
nga mwāndu, nolaba mu mwāndu
omukazi omulungi, nomwegōmba,
12 noyagala okumuwasa; nolyoka omutwālānga ewuwo mu nyumbayo;
naye anāmwānga omutwegwe nāsa-
13 la enjalaze; era anāyambulānga
ebyambalo ebyobunyagebwe, nābēra mu nyumbayo, nāmala omwezi
omulāmba *f* ngakābira kitāwe ne nyina: kale oluvanyuma nolyoka oingira gyali, noba 'bawe, naye nga
14 mukaziwo. Awo olunātukānga, bwotomusanyukirenga na katono, onomulekānga okugenda gyayagala;
naye tomutūndāngamu bintu na katono, tomukolānga ngomuzāna, kubanga wamutōwaza.
15 Omusaja bwabānga nabakazi babiri, omu nga muganzi, *g* omulala
nga mukyāwe, era nga bōmbi bāmuzālira abāna, omuganzi nomukyāwe; era omwāna owobulenzi omuberyeberye bwabānga owomu-
16 kyāwe; awo olunātukānga, ku lunaku *i* lwalisisa abānabe ebyo byalina, tafūlānga mwāna wa muganzi
okuba omuberyeberye, omwāna womukyāwe, ye muberyeberye, nga-
17 kyali mulamu: naye ana'kirizānga
omuberyeberye, omwāna womukyāwe, *k* ngamuwa emigabo ebiri kwebyo byona byalina: kubanga oyo
kwe *l* kusoka kwamānyige; *m* ebyomuberyeberye bibye.
18 Omuntu bwabānga ne mutabaniwe omukakanyavu omujēmu, *n* ata-
'kiriza kugōndera 'dobozi lya kitāwe, newakuba'de e'dobozi lya nyina, era newakuba'de nga bamubonereza, nga ta'kiriza kubawulira:
19 kale kitāwe ne nyina banāmukwatānga, nebamufulumya eri abaka'de
abomukibuga kyābwe, neri wankaki
20 wekifo kyābwe: nebagamba abaka-
'de abomukibuga kyābwe nti Omwāna wa'fe ono mukakanyavu mujēmu, ta'kiriza kugōndera 'dobozi lya-
'fe; wa mpisa mbi, era mutamivu.
21 Abasaja bona abomukibuga kyābwe
nebamukuba amainja okumu'ta:
o bwotyo bwono'gyāngawo obubi okuva wakatiwo; *p* kale Isiraeri yena anāwulirānga anātyānga.
22 Era omuntu bwaba ngakoze ekibi ekisānira okumu'sa, nebamu'ta,
23 nomuwanika ku muti; *r* omulāmbogwe tegusulānga ku muti, naye tolemānga kumuzīka ku lunaku olwo;
s kubanga awaniki'dwa ngakolimi-
'dwa Katonda; *t* olemēnga okugwagwawaza ensiyo Mukama Katondawo gyakuwa okuba obusika.

f Zab. 45. 10.
g Lub. 29. 33.
i 1 Byom. 5. 2; 26. 10. 2 Byom. 11. 19, 22.
k 1 Byom. 5. 1.
l Lub. 49. 3.
m Lub. 25. 31, 33.
n Kuv. 20. 12.
o Ma. 13. 5; 19. 19, 20.
p Ma. 13. 11.
r Yos. 8. 29; 10. 26, 27. Yok. 19. 31.
s Bag. 3. 13.
t Kubal. 35. 34.

22 *a* Tolabānga nteya mugandawo
newakuba'de endigaye ngekyāma, newekweka okuva gyeziri: tolemānga kuzi'za eri mugandawo.
2 Era mugandawo bwaba nga takuli
kumpi oba bwoba nga tomumanyi,
onogitwālānga eka ewuwo, enebērānga nāwe okutūsa mugandawo lwa-
3 liginonya, nogi'za nate gyali. Era
onokolānga nendogoiye bwotyo; era onokolānga nekyambalokye bwotyo; era onokolānga na buli kintu
ekya mugandawo ekināmubulānga
nāwe ngokirōnze: okwekweka si kulūngi.
4 *b* Tolabānga ndogoi ya mugandawo newakuba'de enteye ngegu'de
mu 'kubo, newekweka (okuva) gyeziri: tolemānga kumubēra okuziimusa nate.
5 Omukazi tayambalānga kya musaja, 'sō nomusaja tayambalānga
kyambalo kya mukazi: kubanga
buli akola ebyo wa muzizo eri Mukama Katondawo.
6 Ekisu kyenyonyi bwekibānga kikuli mu maso mu 'kubo, ku muti
gwona oba wansi, obwāna nga webuli oba magi, nyina ngatu'de ku
bwāna oba ku magi, *c* totwālānga
7 nyina wamu namagi: tolemānga
kuta nyina, naye oīnza okwetwālira
obwāna; *d* olyoke olabēnga ebirūngi, era owangālēnga enaku nyingi.
8 Bwozīmbānga enyumba empya,
onokolānga omuzīziko ku ntiko, olemēnga okuleta omusai ku nyumbayo, omuntu yena bwaimānga
9 okwo nāgwa. *e* Tosigānga ngeri biri za nsigo mu lusukulwo olwemizabibu: olemēnga okufirwa ebibala byona, ensigo zewasiga nekyengera ekyolusuku.
10 *f* Tolīmisānga nte nendogoi wa-
11 mu. *g* Toyambalānga lugoye oluga'ta ebibiri, ebyoya ne segamwenge wamu.
12 Onekolerānga *i* amatānvuwa mu
mbirizi nya ezekyambalokyo kyoyambala.
13 Omusaja yena bwawasānga omukazi, nāingira gyali, nāmukyāwa,
14 nāmuwawābira ebyensonyi, nāmuleterako erinya ebi, nāyogera nti Nawasa omukazi ono, kale bwenamusemberera, nesimulabako bubo-
15 nero bwa butamanya musaja: awo
kitāwe womukazi ne nyina nebalyoka ba'dira obubonero bwomuwala
oyo obwobutamanya musaja nebabuletera abaka'de bekibuga mu mu-
16 lyāngo: kitāwe womuwala nāgamba
abaka'de nti Omusaja ono namuwa mwāna wānge okumuwasa, naye
17 amukyāye; era, laba, amuwawābi-
'de ebyensonyi, ngagamba nti Salaba mu mwānawo bubonero bwa
butamanya musaja; era naye obu-

a Kuv. 23. 4.
b Kuv. 23. 5.
c Lev. 22. 28.
d Ma. 4. 40.
e Lev. 19. 19.
f 2 Kol. 6. 14-16.
g Lev. 19. 19.
i Kubal. 15. 38. Mat. 23. 5.

bonero bwa mwāna wānge obwobu-
tamanya musaja bubuno. Kale ne-
bayālira ekyambalo mu maso gaba-
18 ka'de bekibuga. Awo abaka'de be-
kibuga ekyo nebatwāla omusaja oyo
19 nebamukuba; nebamutānza sekeri
eza feza kikumi, nebaziwa kitāwe
womuwala oyo, kubanga yamule-
terako erinya ebi omuwala wa Isi-
raeri: era anābānga mukaziwe;
20 tamugobānga enakuze zona. Naye
obanga ekigambo kino kya mazima,
obubonero bwobutamanya musaja
21 obutalabika mu muwala: awo ne-
bafulumya omuwala oyo mu mulyā-
ngo gwenyumba ya kitāwe, abasaja
abomukibuga kyābwe nebamukuba
amainja nebamu'ta: kubanga ya-
kola obusirusiru mu Isiraeri, okwe-
k Ma. 13. 5. ndera mu nyumba ya kitāwe: *k* bwo-
no'gyānga bwotyo obubi wakati
mu'gwe.
l Lev. 20. 10. Yok. 8. 5. 22 *l* Bwebasāngānga omusaja ngasu-
la nomukazi eyafumbirwa 'ba, bō-
mbi bafēnga, omusaja eyasula no-
mukazi, nomukazi: bwotyo bwono-
'gyānga obubi mu Isiraeri.
23 Bwewabāngawo omuwala atama-
m Mat. 1. 18, 19. nyānga musaja. *m* ayogerezebwa o-
musaja, omusaja nāmusānga mu
24 kibuga nāsula naye; bōmbi munā-
bafulumyānga eri wankaki wekibu-
ga ekyo, nemubakuba amainja no-
kufa nebafa; omuwala kubanga te-
yakuba ndūlu, ngali mu kibuga;
nomusaja kubanga yatōwaza mu-
kazi wa mu'ne: bwotyo bwono'gyā-
nga obubi wakati mu'gwe.
25 Naye omusaja bwasāngānga omu-
wala ayogerezebwa mu nimiro, o-
musaja nāmuwaliriza, nāsula naye;
omusaja eyasula naye ye'ka yanā-
26 fānga: naye omuwala tolimukola
kintu; ku muwala tekuli kibi eki-
nāmu'sa: kuba ngomuntu bwagolo-
kokera ku mu'ne nāmu'ta, nekiga-
27 mbo ekyo bwekiri bwekityo: kuba-
nga yamusānga mu nimiro; omu-
wala ayogerezebwa nākuba endūlu,
newatabawo amulokola.
n Kuv. 22. 16, 17. 28 *n* Omusaja bwasāngānga omuwala
atamanyānga musaja, atayogerezebwa, nāmukwata nāsula naye neba-
29 balaba; kale omusaja eyasula naye
anāmuwānga kitāwe womuwala se-
keri eza feza amakumi atāno, era
anābānga mukaziwe, kubanga ya-
mutōwaza; taīnza kumugoba ena-
kuze zona.
o Lev. 18. 8; 20. 11. Ma. 27. 20. 1 Kol. 5. 1. 30 *o* Omusaja tawasānga mukazi wa
kitāwe, 'sō tabi'kulānga lukugiro
lwa kitāwe.

23 Eyafumitibwa ebinege, oba e-
yasalibwako embolo, taingirā-
nga mu kung'aniro lya Mukama.
2 Omwāna omwebolereze taingirā-
nga mu kung'aniro lya Mukama;
okutūsa ku mirembe ekumi tewa-
bāngawo lu babe abaingira mu
kung'aniro lya Mukama.
a Nek. 13. 1, 2. 3 *a* Omwamoni oba Omumoabu tai-
ngirānga mu kung'aniro lya Muka-
ma; okutūsa ku mirembe ekumi
tewabāngawo ku bantu bābwe abai-
ngira mu kung'aniro lya Mukama
b Ma. 2. 29. 4 enaku zona: *b* kubanga tebābasisi-
nkana mu 'kubo nga balina e'mere
nama'zi, bwemwava mu Misiri; era
c Kuhal. 22. 5, 6. *c* kubanga bāwerera Balamu omwā-
na wa Beoli okumu'gya mu Pesoli
ekyomu Mesopotamiya, okukukoli-
5 mira. Naye Mukama Katondawo
yagāna okuwulira Balamu; naye
Mukama Katondawo nāfūla ekiko-
limo okuba omukisa gyoli, kubanga
Mukama Katondawo yakwagala.
d Ezer. 9. 12. 6 *d* Tononyānga mirembe gyābwe ne-
wakuba'de omukisa gwābwe ena-
kuzo zona emirembe gyona.
e Lub. 25. 24-26. Ob. 10, 12. f Ez. 22. 21; 23. 9. Lev. 19. 34. Ma. 10. 19. 7 Tokyāwānga Mwedomu; *e* kuba-
nga mugandawo: tokyāwānga
Mumisiri; kubanga *f* wali muge-
8 nyi munsi yābwe. Abāna banaka-
birye abalibazālirwa baliingira mu
kung'aniro lya Mukama.
9 Bwotabālānga mu nsīsira okulwā-
na nabalabebo, onekūmānga mu bu-
10 li kintu ekibi. *g* Bwewabānga mu-
'mwe omusaja yena, atali mulongō-
fu olwekyo ekināmubāngako ekiro,
anāfulumānga mu lusīsira, taingi-
11 rānga munda wolusīsira: naye o-
lunātukānga, obu'de bwebuwungē-
rānga, *i* anānābānga nama'zi: kale
i Lev. 15. 5. enjuba bwemalānga okugwa, nā-
12 ingirānga mu lusīsira. Era ono-
bānga nekifo ebwēru wolusīsira,
13 gyonofulumānga: era onobānga
nekifumu mu bintubyo; awo olu-
nātukānga, bwonofulumānga no-
tūla, onokisimyānga nokyūka no-
14 bi'ka kwekyo ekinākuvāngamu: ku-
banga Mukama Katondawo *k* ata-
k Lev. 26. 12. mbulira wakati mu lusīsiralwo, o-
kukuwonya, nokugabula abalabebo
mu masogo; olusīsiralwo kyerunā-
vānga lubēra olutukuvu: alemēnga
okulaba mu'gwe ekintu kyona eki-
tali kirongōfu, nākukuba amabega.
l 1 Sam. 30. 15. 15 *l* To'zānga eri mukamawe omu-
'du eyabōmba ku mukamawe oku'ja
16 gyoli: anātūlānga nāwe, wakati
mu'gwe, mu kifo kyanāyagalānga
munda wenzi'gizo olumu, wanāsi-
ngānga okusīma: *m* tomujōgānga.
m Kuv. 22. 21. n Lev. 19. 29. Nge. 2. 16. o 2 Basek. 23. 7. p Kuv. 22. 25. Lev. 25. 36, 37. Nek. 5. 2, 7. Zab. 15. 5. Luk. 6. 24, 35. 17 Tewabānga mwenzi *n* ku bawala
ba Isiraeri, 'sō *o* tewabānga alya e-
bisiyaga ku batabani ba Isiraeri.
18 Toletānga mpēra ya mwenzi, newa-
kuba'de empēra yembwa, mu nyu-
mba ya Mukama Katondawo olwo-
bweyamo bwona: kubanga ebyo
byōmbiriri bya mizizo eri Mukama
Katondawo.
19 *p* Towolānga mugandawo lwa ma-

goba; amagoba agefeza, amagoba a-
gebyokulya, amagoba agekintu kyo-
20 na ekiwolwa olwamagoba: [r] omu-
'na'gwānga si kibi okumuwola olwa-
magoba; naye mugandawo tomu-
wolānga lwa magoba: [s] Mukama
Katondawo alyoke akuwēnga omu-
kisa mu byona byotekako omuko-
nogwo, munsi gyoingiramu okugi-
rya.
21 [t] Bwoneyamānga obweyamo Mu-
kama Katondawo, totenguwānga
kubusasula: kubanga Mukama Ka-
tondawo talirema kububūza gyoli;
22 era kyandiba'de kibi mu'gwe. Naye
bwolekānga okweyama, tekiriba ki-
23 bi mu'gwe. [u] Ekyali kivu'de mu
mimwagyo onokyekūmānga noki-
kola; nga bweweyama Mukama
Katondawo, ekiwebwayo kububwo,
kyewasubiza nakamwāko.
24 Bwoingirānga mu lusuku olwe-
mizabibu olwa mu'no, si kibi oku-
lya ezabibu oku'kuta nga bwoyagala
'gwe: naye toterekāngako mu ki-
ntukyo.
25 Bwoingirānga mu ng'ano etena-
kungulwa eya mu'no, [w] si kibi oku-
noga ebirīmba nengalozo; naye to-
tekānga kiwabyo ku ng'ano etena-
kungulwa eya mu'no.

24 [a] OMUSAJA bwatwālānga omuka-
zi nāmuwasa, kale olunātukā-
nga, bwataganjenga na katono mu
masoge, kubanga alabye kuye eki-
tali kirūngi, anāmuwandikirānga e-
baluwa eyokumugoba, nāgimuwa
mu ngaloze, nāmugoba mu nyu-
2 mbaye. Awo bwabānga avu'de mu
nyumbaye, ainza okugenda okuba
3 (omukazi) womusaja omulala. Era
'bawe owokubiri bwamukyāwānga,
nāmuwandikira ebaluwa eyokumu-
goba, nāgimuwa mu ngaloze, nāmu-
goba mu nyumbaye; oba 'bawe o-
wokubiri bwafānga, eyamuwasa;
4 [b] 'bawe owoluberyeberye, eyamu-
goba, tamutwālānga nate okumu-
wasa, bweyamala okwōnōnebwa;
kubanga ekyo kya muzizo mu maso
ga Mukama: 'sō tokozānga nsi bi-
bi, Mukama Katondawo gyakuwa
okuba obusika.
5 [c] Omusaja bwawasānga omukazi
omugya, tatabālānga na 'gye, 'sō ta-
salirwānga mirimu gyona: anāma-
lānga omwāka gumu eka nga ye'sa,
6 [d] anāsanyusānga omukazi gwawasi-
'za. Omuntu yena tasingirwānga
lubengo newakuba'de enso: kuba-
nga asingirwa obulamu (bwomuntu).
7 [e] Bwebasāngānga omuntu nga'ba
omuntu yena ku bagandabe abāna
ba Isiraeri, nāmukola ngomu'du,
oba nāmutūnda; kale omu'bi oyo
ana'tibwānga: [f] bwotyo bwono'gyā-
nga obubi wakati mu'gwe.

8 Wekūmēnga [g] mu kibonobono e-
kyebigenge, okwatirēnga dala oko-
lēnga byona bakabona Abalevi bye-
banābaigirizānga: nga bwenabala-
gira bo, bwemutyo bwemunākwatā-
9 nga okukola. [i] 'Jukira Mukama
Katondawo bweyakola [k] Miryamu,
mu 'kubo bwemwāli muva mu Mi-
siri.
10 Bwoyazikānga mu'no ekintu kyo-
na ekyazikibwa, toingirānga mu
nyumbaye okukima omusingogwe.
11 Onoimirirānga ebwēru, nomuntu
gwoyazika anāfulumyānga omusi-
12 ngo ebwēru gyoli. Era bwabānga
omwāvu, tosulānga ngolina omusi-
13 ngogwe: [l] tolemānga kumu'diza
musingo obu'de bwebunāwungē-
rānga, alyoke asule mu kyamba-
lokye, era [m] akusabire omukisa:
era [n] kinābānga butūkirivu eri
'gwe mu maso ga Mukama Kato-
ndawo.
14 [o] Tojōgānga musenze akolera e-
mpēra omwāvu eyetāga, bwaba [p] ku
muwendo gwa bagandabo oba ku
muwendo gwa ba'na'gwāngabo aba-
li munsi ya'mwe munda wenzi'gi-
15 zo: ku lunakulwe [p] onomuwānga
empēraye, 'sō nenjuba tegwānga
ngekyaliyo; kubanga mwāvu, era
agitekako omwoyogwe: [r] alemēnga
okukābirirānga okukuwawābira, ne-
kiba kibi gyoli.
16 [s] Bakitābwe teba'tibwānga oku-
balānga abāna bābwe, 'sō nabāna
teba'tibwānga okubalānga bakitā-
bwe: buli muntu bamulāngēnga e-
kibikye ye okumu'ta.
17 [t] Tokyāmyānga musāngo gwa
mu'na'gwānga, newakuba'de ogwa-
talina kitāwe; 'sō tosingirwānga
18 kyambalo kya namwandu: naye
[u] ono'jukirānga nga wali mu'du
mu Misiri, Mukama Katondawo
nākununula nāku'gyayo: kyenva
nkulagira okukolānga ekigambo
ekyo.
19 [w] Bwokungulānga ebikungulwa-
byo mu nimiroyo newerabira eki-
nywa mu nimiro, to'dāngayo nate
okukikima: kinābānga kya mu'na-
'gwānga, kyatalina kitāwe, era kya
namwandu: Mukama Katondawo
alyoke [y] akuwēnga omukisa mu
mulimu gwona ogwengalozo.
20 Bwokubānga omuzeitunigwo, to-
'dānga mu matabi lwa kubiri: gu-
nābānga gwa mu'na'gwānga, gwa-
talina kitāwe, era gwa namwandu.
21 Bwokungulānga (ezabibu) ezomu-
lusukulwo, to'dāngamu ngomaze
omulūndi gumu: lunābānga lwa
mu'na'gwānga, lwatalina kitāwe,
22 era lwa namwandu. Era ono'juki-
rānga nga wali mu'du munsi Ye-
misiri: kyenva nkulagira okuko-
lānga ekigambo ekyo.

[r] Ma.15. 3.
[s] Ma.15.10.
[t] Kubal. 30. 2. Mub. 5. 4, 5.
[u] Kubal. 30. 2. Zab. 66.13, 14.
[w] Mat. 12. 1. Ma'k.2.23. Luk. 6. 1.
[a] Mat. 5. 31; 19. 7. Ma'k. 10.4.
[b] Yer. 3.1.
[c] Ma. 20. 7.
[d] Nge.5.18.
[e] Kuv. 21. 16.
[f] Ma.19.19.
[g] Lev. 13. 2; 14. 2.
[i] Luk. 17. 32. 1 Kol. 10.6.
[k] Kubal. 12. 11.
[l] Kuv. 22. 26.
[m] Yob. 29. 11, 13; 31. 20. 2 Kol.9.13. 2 Tim. 1. 18.
[n] Ma. 6. 25. Zab. 106. 31; 112. 9. Dan. 4. 27.
[o] Mala.3.5.
[p] Lev. 19. 13. Yer. 22.13. Yak. 5. 4.
[r] Yak. 5. 4.
[s] 2 Basek. 14. 6. 2 Byom. 25. 4. Yer. 31.29, 30. Ez. 18. 20.
[t] Kuv. 22. 21, 22. Nge. 22.22. Is. 1. 23. Yer. 5. 28. Zek. 7. 10. Mala. 3. 5.
[u] Ma. 16. 12.
[w] Lev. 19. 9, 10; 23. 22.
[y] Ma. 15. 10. Zab. 14. 1. Nge. 19.17.

25 Bwewabāngawo [a] empaka nabantu, neba'ja okusalirwa omusāngo, nebabagusalira; [b] banāsalirānga omutūkirivu okugusinga,
2 nomubi okusingibwa; awo olunātukānga, omubi [c] bwabānga a'zi'za ogunāmukubya, omulamuzi anāmugalamizānga, [d] anāmukubirānga mu masoge, ngobubibwe
3 bwebuli, emi'go emibale. [e] Aīnza okumusalira emi'go ana, tasu'sāngawo: [f] mugandawo alemēnga okufanana atali wa muwendo gyoli, bwabānga asu'si'zawo ngamukubye emi'go mingi okusinga egyo.
4 [g] Togisibānga kamwā ente ngewūla.
5 [i] Aboluganda bwebanābērānga awamu, omu kubo nāfa, nga talina mutabani, omukazi woyo afu'de tafumbirwānga walala atali wa luganda: muganda wa 'ba aingire gyali, amuwase, amukolere ebi-
6 gwānira muganda wa 'ba. Awo olunātukānga, omuberyeberye gwalizāla yanāsikirānga erinya lya mugandawe eyafa, [k] erinyalye liremēnga okusāngulibwa okuva mu
7 Isiraeri. Era omusaja bwabānga tayagala kuwasa mukazi wa mugandawe, mukazi wa mugandawe ayāmbukēnga [l] mu mulyango eri abaka'de, ayogere nti Muganda wa 'baze agāna okuimusiza mugandawe erinya mu Isiraeri, tayagala kunkolera ebigwānira muganda wa 'baze.
8 Kale abaka'de bomukibuga kyābwe bamuitēnga, bamugambe: kale bwanāimirirānga nāyogera nti [m] Sagala
9 kumuwasa; kale mukazi wa mugandawe a'jēnga gyali mu maso gabaka'de, [n] anānule engato mu kigerekye, awande amalusu mu masoge; a'demu ayogere nti Bwekityo bwekinākolerwānga omusaja atazīmba
10 nyumba ya mugandawe. Era erinyalye liitibwēnga mu Isiraeri nti Nyumba yoyo eyanānulirwa engato.
11 Abasaja bwebabānga balwāna bo'ka na bo'ka, mukazi womu nāsembera okulokola 'bawe mu mukono gwoyo amukuba, nāgolola omukonogwe, nāmukwāta wamberi:
12 omutemāngako omukono, erisolyo terisāsirānga.
13 [o] Tobānga na bya kupima ebitali bimu, ekinene nekitono, mu nsawo-
14 yo. Tobānga na bigero ebitali bimu, ekinene nekitono, mu nyu-
15 mbayo. Obēnga nekyokupima ekitūkirivu ekitasoba; obēnga nekigero ekitūkirivu ekitasoba: [p] enakuzo zibēnga nyingi munsi Mukama
16 Katondawo gyakuwa. Kubanga [r] bona abakola ebiri ngebyo, bona abakola ebitali bya butūkirivu, muzizo eri Mukama Katondawo.
17 [s] 'Jukira Amaleki bweyakukolera mu 'kubo bwemwali nga muva mu
18 Misiri; bweyakusānga mu 'kubo, na'ta abasembi enyumawo, abanafu bona abenyuma, bwewaziri'ka era
19 ngokōye; [t] nātatya Katonda. Awo olulituka, [u] Mukama Katondawo bwaliba ngakuwa'de okuwu'mula eri abalabebo bona enjui zona, munsi Mukama Katondawo gyakuwa okuba obusika okugirya, kyoliva [w] osāngula oku'jukizibwa kwa Amaleki wansi we'gulu: tewerabirānga.

26 Awo olulituka, bwoliba ngoingi'de munsi Mukama Katondawo gyakuwa okuba obusika,
2 nogirya, notūla omwo; [a] olitōla ku biberyeberye byebibala byona ebye-'taka, byoli'gya munsiyo Mukama Katondawo gyakuwa: nobiteka mu ki'bo [b] nogenda mu kifo Mukama Katondawo kyalyeroboza okutūza
3 omwo erinyalye. Era oli'ja eri kabona alibawo mu biro ebyo, nomugamba nti Njātuli'de lero Mukama Katondawo nga nyingi'de munsi Mukama gyeyalairira bajaja
4 ba'fe okugituwa. Kale kabona alitōla eki'bo ngaki'gya mu mukonogwo, nāki'sā wansi mu maso gekyōto kya Mukama Katondawo.
5 Nāwe oli'damu noyogera mu maso ga Mukama Katondawo nti [c] Omusuli [d] eyali nganātera okubula ye yali kitānge, [e] nāserengeta mu Misiri, nātūla omwo, [f] omuwendogwe nga mutono; nāfūka eyo e'gwānga,
6 edene, eryamānyi, eryayāla. [g] Abamisiri nebatukola bubi, nebatubonyabonya, nebatutekako obu'du o-
7 bukakanyavu: [i] netukōwola Mukama Katonda wa bajaja ba'fe, Mukama nāwulira e'dobozi lya'fe, nālaba okubonabona kwa'fe, nokutegana kwa'fe, nokujōgebwa kwa'fe:
8 [k] Mukama nātu'gya mu Misiri nengalo ezamānyi nomukono ogwagololwa, [l] nentīsa enyingi, nobubo-
9 nero nebyamagero: nātuingiza mu kifo muno, nātuwa ensi eno, [m] ensi ekulukuta namata nomubisi gwen-
10 juki. Era kakano, laba, ndēse ebiberyeberye ebyokubibala bye'taka, lyompa'de 'gwe, ai Mukama. Era olibiteka wansi mu maso ga Mukama Katondawo, nosinza mu maso
11 ga Mukama Katondawo: era [n] olisanyukira ebirūngi byona Mukama Katondawo byakuwa'de 'gwe nenyumbayo, 'gwe Nomulevi nomu-'na'gwānga ali wakatiwo.
12 Bwonomalānga okusolōza [o] ekitūndu ekyekumi ekyekyengerakyo kyona mumwāka ogwokusatu, [p] gwe mwāka ogusolōlezebwamu ekitūndu ekyekumi, nolyoka okiwa Omulevi, nomu'na'gwānga, natalina kitāwe, nenamwandu, balīre munda wenzi-

[a] Ma. 19. 17. Ez. 44. 24.
[b] Nge. 17. 15.
[c] Luk 12. 48.
[d] Mat. 10. 17.
[e] 2 Kol. 11. 24.
[f] Yob. 18. 3.
[g] Nge. 12. 10. 1 Kol. 9. 9. 1 Tim. 5. 18.
[i] Mat. 22. 24. Ma'k. 12. 19. Luk. 20. 28.
[k] Lus. 4. 10.
[l] Lus. 4. 1, 2.
[m] Lus. 4. 6.
[n] Lus. 4. 7.
[o] Lev. 19. 35, 36. Nge. 11. 1. Ez. 45. 10. Mi. 6. 11.
[p] Kuv. 20. 12.
[r] Nge. 11. 1. 1 Bas. 4. 6.
[s] Kuv. 17. 8.
[t] Zab. 36. 1. Nge. 16. 6. Bal. 3. 18.
[u] 1 Sam. 15. 3.
[w] Kuv. 17. 14.
[a] Kuv. 23. 19; 34. 26. Kubal. 18. 13. Ma. 16. 10. Nge. 3 9.
[b] Ma. 12. 5.
[c] Kos. 12. 12.
[d] Lub. 43. 1, 2; 45. 7, 11.
[e] Lub. 46. 1, 6. Bik. 7. 15.
[f] Lub. 46. 27. Ma. 10. 22.
[g] Kuv. 1. 11, 14.
[i] Kuv. 2. 23-25; 3. 9; 4. 31.
[k] Kuv. 12. 37, 51; 13. 3, 14, 16. Ma. 5. 15.
[l] Ma. 4. 34.
[m] Kuv. 3. 8.
[n] Ma. 12. 7, 12, 18; 16. 11.
[o] Lev. 27. 30. Kubal. 18. 24.
[p] Ma. 14. 28, 29.

13 'gizo ba'kute; era onoyogerānga
mu maso ga Mukama Katondawo
nti Ebintu ebyatukuzibwa mbi'gye
mu nyumba yānge, era mbiwa'de
Omulevi, nomu'na'gwānga, natalina
kitāwe, nenamwandu, ngekiragiro-
kyo kyona bwekiri kyewandagira:
sisobe'za ku biragirobyo na kimu,
r Zab. 119. 141, 153, 176. 14 r 'sō sibyerabi'de: s sikiryāngako
nga nkyali mu naku zānge, 'sō siki-
s Lev. 7. 20; 21. 1, 11. Kos. 9. 4. terekāngako nga siri mulongōfu,
'sō sikiwāngako olwabafu: nawulira
e'dobozi lya Mukama Katonda wā-
t Is. 63. 15. Zek. 2. 13. 15 nge, nkoze nga byona bwebiri bye-
wandagira. t Tunula ngoima mu
kifokyo ekitukuvu mwotūla, mu
'gulu, owe omukisa abantubo Isira-
eri, ne'taka lyotuwa'de, nga bwewa-
lairira bajaja ba'fe, ensi ekulukuta
namata nomubisi gwenjuki.
16 Lero Mukama Katondawo aku-
lagira okukolānga amatēka gano
nemisāngo: kyonovānga obyekūma
u Kuv. 20. 19. nobikola nomutimagwo gwona ne-
17 memeyo yona. u Oyātu'de lero Mu-
kama nga ye Katondawo, era ngo-
notambulirānga mu makuboge, ne-
w Kuv. 6. 7; 19. 5. Ma. 7. 6; 14. 2; 28. 9. wekūmānga amatēkage nebiragiro-
bye nemisāngogye, nowulirānga
18 e'dobozirye: era w Mukama ayātu'de
lero 'gwe okubērānga e'gwānga
eryenvuma eri ye ye nyini, nga
y Ma. 4. 7, 8; 28. 1. Zab. 148. 14. bweyakusubiza, era wekūmēnga
19 ebiragirobye byona; era y akugu-
z Kuv. 19. 6. Ma. 7. 6; 28. 9. 1 Pet. 2. 9. lumizēnga okusinga amawānga gona
geyakola, olwetendo nolwerinya no-
lwekitībwa; era obērēnga z e'gwānga
etukuvu eri Mukama Katondawo,
nga bweyayogera.

27 Awo Musa nabaka'de ba Isira-
eri, nebalagira abantu, nga bo-
gera nti Mwekūmēnga ekiragiro
a Yos. 4. 1. 2 kyona kyembalagira lero. Kale
olulituka ku lunaku olwo a lwemuli-
b Yos. 8. 32. somoka Yoludani okuingira mu-
nsi Mukama Katondawo gyakuwa,
b olyesimbira amainja amanene, no-
3 gasīgako enoni: era oliwandika
kugo ebigambo byona ebyamatēka
gano, bwolimala okusomoka; olyo-
ke oingire munsi Mukama Kato-
ndawo gyakuwa, ensi ekulukuta na-
mata nomubisi gwenjuki, nga Mu-
kama, Katonda wa bajajabo, bwe-
4 yakusubiza. Awo olulituka bwe-
muliba nga musomose Yoludani,
nemulyoka musimba amainja gano,
c Ma. 11. 29. Yos. 8. 30. gembalagira lero, c ku lusozi Ebali,
5 nogasīgako enoni. Era olizimbira
eyo ekyōto kya Mukama Katonda-
d Kuv. 20. 25. Yos. 8. 31. wo, ekyōto ekyamainja: d togaimu-
6 sāngako kintu kya kyūma. Ekyōto
kya Mukama Katondawo onokizī-
mbyānga amainja agatali mateme:
era okwo kwonowerānga ebiwebwa-
yo ebyōkebwa eri Mukama Kato-
7 ndawo: era onosalānga ebiwebwayo
olwemirembe, nolirānga eyo; era
onosanyukirānga mu maso ga Mu-
8 kama Katondawo. Era oliwandi-
kira dala bulūngi ku mainja ago e-
bigambo byona ebyamatēka gano.
9 Awo Musa ne bakabona Abalevi
nebagamba Isiraeri yena nti Musi-
rike, muwulire, 'gwe Isiraeri; e lero
e Ma. 26. 18. ofūse e'gwānga lya Mukama Ka-
10 tondawo. Kyonovānga ogōndera
e'dobozi lya Mukama Katondawo,
nokolānga ebiragirobye namatēkage,
byenkulagira lero.
11 Awo Musa nākūtira abantu ku
12 lunaku olwo, ngayogera nti f Bano
be baliīmirira ku lusozi Gerizimu
okusabira abantu omukisa nga mu-
maze okusomoka Yoludani; Simeo-
ni, ne Levi, ne Yuda, ne Isakali,
13 ne Yusufu, ne Benyamini: era
g bano be baliīmirira ku lusozi E-
bali olwokukolima; Leubeni, Gadi,
ne Aseri, ne Zebuluni, Dani, ne
14 Nafutali. Kale h Abalevi bali'damu
nebagamba abasaja bona aba Isira-
eri ne'dobozi 'dene nti.
15 k Akolimirwe omuntu akola eki-
fananyi ekyōle oba ekifumbe, ekyo-
muzizo eri Mukama, omulimu gwe-
ngalo zomukozi, nākisimba mu kyā-
ma. l Abantu bona neba'damu ne-
bagamba nti Amina.
16 m Akolimirwe oyo anyōma kitāwe
oba nyina. Abantu bona nebaga-
mba nti Amina.
17 n Akolimirwe oyo a'julula ensalo
ya mulirānwawe. Abantu bona ne-
bagamba nti Amina.
18 o Akolimirwe oyo akyāmya omu-
zibe wamaso okuva mu 'kubo. A-
bantu bona nebagamba nti Amina.
19 p Akolimirwe oyo akyāmya ensō-
nga eyomu'na'gwānga natalina ki-
tāwe nenamwandu. Abantu bona
nebagamba nti Amina.
20 r Akolimirwe oyo asula ne mukazi
wa kitāwe; kubanga abi'ku'de olu-
kugiro lwa kitāwe. Abantu bona
nebagamba nti Amina.
21 s Akolimirwe oyo asula nensolo
yona yona. Abantu bona nebaga-
mba nti Amina.
22 t Akolimirwe oyo asula ne mwa-
nyina, muwala wa kitāwe oba mu-
wala wa nyina. Abantu bona neba-
gamba nti Amina.
23 u Akolimirwe oyo asula ne mu-
ko'domiwe. Abantu bona nebaga-
mba nti Amina.
24 w Akolimirwe oyo akuba mulirā-
nwawe mu kyāma. Abantu bona
nebagamba nti Amina.
25 Akolimirwe oyo alya empēra eyo-
ku'sa omuntu ataliko musāngo. A-
bantu bona nebagamba nti Amina.
26 Akolimirwe oyo atanyweza biga-
mbo bya matēka gano okubikolānga.
Abantu bona nebagamba nti Amina.

e Ma. 26. 18.
f Ma. 11. 29. Yos. 8. 33.
g Ma. 11. 29. Yos. 8. 33.
h Ma. 33. 10. Yos. 8. 33. Dan. 9. 11.
k Kuv. 20. 4, 23; 34. 17. Lev. 19. 4; 26. 1. Ma. 4. 16, 23; 5. 8. Is. 44. 9. Kos. 13. 2.
l Kubal. 5. 22. Yer. 11. 5. 1 Kol. 14. 16.
m Kuv. 20. 12; 21. 17. Lev. 19. 3. Ma. 21. 18.
n Ma. 19. 14. Nge. 22. 28.
o Lev. 19. 14.
p Kuv. 22. 21, 22. Ma. 10. 18; 24. 17. Mala. 3. 5.
r Lev. 18. 8; 20. 11. Ma. 22. 30.
s Lev. 18. 23; 20. 15.
t Lev. 18. 9; 20. 17.
u Lev. 18. 17; 20. 14.
w Kuv. 20. 13; 21. 12, 14. Lev. 24. 17. Kubal. 35. 31. Ma. 19. 11.

28 Awo olunātukānga, [a]bwononyīkirānga okuwulira e'dobozi lya
Mukama Katondawo, okukwata e-
biragirobye byona byenkulagira le-
ro, okubikolānga, Mukama Kato-
ndawo [b]anākugulumizānga okusi-
nga amawānga gona agali kunsi:
2 nemikisa gino gyona gināku'jirā-
nga [c]ginākutūkāngako, bwonowu-
lirānga e'dobozi lya Mukama Kato-
3 ndawo. [d]Onobānga nomukisa mu
kibuga, era onobānga nomukisa
4 [e]mu kyālo. [f]Ekibala kyomubirī-
gwo kinābānga nomukisa, nekibala
kye'takalyo, nekibala kyekisibokyo,
eza'de lyentezo nabāna bembuzizo.
5 Eki'bokyo kinābānga nomukisa no-
6 lutibalwo olwokugoyeramu. [g]Ono-
bānga nomukisa bwonoingirānga,
era onobānga nomukisa bwonofu-
7 lumānga. Mukama [i]anākubirānga
mu masogo abalabebo abakugolo-
kokerako: banāfulumānga okuku-
tabāla mu 'kubo limu, neba'dukā-
nga mu masogo mu makubo mu-
8 sānvu. Mukama [k]anālagirānga o-
mukisa (okuba) ku'gwe mu mawani-
kago, ne mu byona [l]byotekako omu-
konogwo; era anākuwerānga mu-
kisa munsi Mukama Katondawo
9 gyakuwa. [m]Mukama anākunywe-
zānga okuba e'gwānga etukuvu eri
ye, nga bweyakulairira: bwonokwa-
tānga ebiragiro bya Mukama Ka-
tondawo notambulirānga mu ma-
10 kuboge. Awo amawānga gona ago-
kunsi ganālabānga [n]ngotūmi'dwa
erinya lya Mukama; [o]negakutyā-
11 nga. Era [p]Mukama anākugaga-
wazānga olwebirūngi, mu bibala
byomubirigwo ne mu bibala bye-
nsolozo ne mu bibala bye'takalyo,
munsi Mukama gyeyalairira baja-
12 jabo okukuwa. Mukama anāku-
'gulirāngawo eterekerolye edūngi
e'gulu [r]okugaba enkuba yensiyo
mu bu'de bwayo, [s]nokuwa omukisa
omulimu gwona ogwomukonogwo:
era [t]onowolānga amawānga mangi,
13 'sō tewewolānga. Era Mukama a-
nākufūlānga omutwe 'sō si mukira;
era onobānga wa'gulu wo'ka 'sō si
wansi; bwonowulirānga ebiragiro
bya Mukama Katondawo, okubi-
14 kwatānga nokubikolānga; nolema
okukyāmānga okuva mu kigambo
kyona kwebyo byembalagira lero,
okugenda ku mukono ogwadyo ne-
wakuba'de ku gwa kono, okugobe-
rera bakatonda abalala okubawe-
reza.
15 Naye olulituka, [u]bwotoliwulira
'dobozi lya Mukama Katondawo, o-
kukwata ebiragirobye byona nama-
tēkage byenkulagira lero okubikola;
ebikolimo bino byona biriku'jira, bi-
16 rikutūkako. Olikolimirwa [w]mu kibu-
17 ga, era olikolimirwa mu kyālo. Eki-
'bokyo kirikolimirwa nolutibalwo
18 olwokugoyeramu. Ebibala byomu-
birigwo birikolimirwa, nebibala bye
'takalyo, eza'de lyentezo, nabāna be-
19 mbuzizo. Onokolimirwānga bwonoi-
ngirānga era onokolimirwānga bwo-
20 nofulumānga. Mukama anākusindi-
kāngako [y]okukolimirwa nokulemwa
[z]nokunenyezebwa, mu byona byo-
tekako omukonogwo okukola, oku-
tūsa lwolizikirizibwa, nokutūsa lwo-
lifafagana amāngu; olwobubi bwe-
21 bikolwabyo ebyakunsengusa. Mu-
kama [a]anākulwāzānga kawumpuli
yega'tēnga nāwe okutūsa lwaliku-
malawo okuva kunsi, gyoingiramu
22 okugirya. [b]Mukama anākukubānga
akakono, nomusuja, nokuzimba, no-
kwōkya okungi, nekitala, [c]nokwō-
nōneka, nokugengewala; era binā-
kugobererānga okutūsa lwolizikiri-
23 ra. [d]Ne'gululyo eriri wa'gulu ku
mutwegwo linābānga kikomo, ne-
'taka eriri wansiwo linābānga kyū-
24 ma. Mukama anāfūlānga enkuba e-
yensiyo okuba e'fufuge nenfūfu: mu
gulu mwenāvānga oku'ka ku'gwe,
25 okutūsa lwolizikirizibwa. [e]Muka-
ma anākukubānga mu maso gaba-
labebo: onofulumānga okubatabāla
mu 'kubo limu, era ono'dukānga
mu makubo musānvu mu maso gā-
bwe: era [f]onoyuganyizibwānga e-
rui nerui mu bwakabaka bwona
26 obwensi. [g]Nomulāmbogwo gunā-
bānga kya kulya kya nyonyi zona
ezomu'banga, era kya nsolo ezo-
kunsi, 'sō tewabengawo alizigung'u-
27 mula. Mukama anākuletāngako
[i]e'jute Eryemisiri, [k]namabwa, no-
lukōnvuba nobuwere ebitakuwo-
28 nyezekako. Mukama anākuletā-
ngako e'dalu nobuzibe bwamaso
29 nokusamalirira kwomutima: era
[l]onowāmantānga mu tuntu, no-
muzibe wamaso bwawāmantira mu
kizikiza, 'sō tolabenga mukisa mu
makubogo: era onojōgebwānga bu-
jōgebwa era ononyagibwānga enaku
zona, 'sō tewabengawo anākuloko-
30 la. [m]Onoyogereza omukazi, no-
mulala anāsulānga naye: [n]onozī-
mbānga enyumba, 'sō tobērenga
omwo: onosimbānga olusuku lwe-
mizabibu, 'sō tolyenga bibala bya-
31 lwo. Enteyo ene'tirwānga mu
masogo, 'sō togiryengako: endo-
goiyo enenyagibwānga lwa mā-
nyi mu masogo, 'sō teku'dizibwe-
nga: endigazo zināgabirwānga a-
balabebo, 'sō tobengako anākulo-
32 kolānga. Batabanibo nabawalabo
banāgabirwānga e'gwānga edala,
era amasogo ganātunulānga ganá-
zibānga olwokubegōmba okuzibya
obu'de: 'sō tewabengawo kintu
ekinābānga mu buīnza bwomuko-
33 nogwo. [o]Ebibala bye'takalyo, ne-

[a] Kuv. 15. 26. Lev. 26. 3. Is. 55. 2.
[b] Ma. 26. 19.
[c] Zek. 1. 6.
[d] Zab. 128. 1, 4.
[e] Lub. 39. 5.
[f] Lub. 22. 17; 49. 25. Ma. 7. 13. Zab. 107. 38; 127. 3; 128. 3. Nge. 10. 22.
[g] Zab. 121. 8.
[i] Lev. 26. 7, 8. 2 Sam. 22. 38, 39, 41. Zab. 89. 23.
[k] Lev. 25. 21.
[l] Ma. 15. 10.
[m] Kuv. 19. 5, 6. Ma. 7. 6; 26. 18, 19; 29. 13.
[n] Kubal. 6. 27. 2 Byom. 7. 14. Is. 63. 19. Dan. 9. 18, 19.
[o] Ma. 11. 25.
[p] Ma. 30. 9. Nge. 10. 22.
[r] Lev. 26. 4. Ma. 11. 14.
[s] Ma. 14. 29.
[t] Ma. 15. 6.
[u] Lev. 26. 14. Kung. 2. 17. Dan. 9. 11, 13. Mala. 2. 2.
[w] Iu. 3 neb.
[y] Mala. 2. 2.
[z] Zab. 30. 16. Is. 30. 17; 51. 20.
[a] Lev. 26. 25. Yer. 24. 10.
[b] Lev. 26. 16.
[c] Am. 4. 9.
[d] Lev. 26. 19.
[e] Lev. 26. 17, 37. Ma. 32. 30. Is. 30. 17.
[f] Yer. 15. 4; 25. 9. Ez. 23. 46.
[g] Zab. 79. 2.
[i] Kuv. 9. 9; 15. 26.
[k] 1 Sam. 5. 6. Zab. 78. 66.
[l] Is. 59. 10.
[m] Yob. 31. 10.
[n] Am. 5. 11. Zef. 1. 13.
[o] Lev. 26. 16. Yer. 5. 17.

mirimugyo gyona, e'gwānga lyotomanyi liribirya; era onojōgebwānga bujōgebwa era onobetēntebwā-
34 nga enaku zona: nokulaluka nolaluka olwokulaba kwamasogo kwo-
35 nolabānga. Mukama anākulwāzānga amavivi namagulu e'jute ebi, lyotowonyezeka, okuva munda wekigerekyo okutūsa kubwēzinge bwo-
36 mutwegwo. [p] Mukama anākuletānga 'gwe ne kabaka gwoliimusa okukufuga, eri e'gwānga lyotomanyanga 'gwenewakuba'de bajajabo; era [r] onowererezānga eyo bakatonda
37 abalala, emiti namainja. Era onofūkānga [s] ekyewunyo, olugero, [t] nekigambo ekyobuwemu mu mawānga gona Mukama gyanākutwālā-
38 nga. [u] Onofulumyānga mu nimiro ensigo nyingi, onoingizānga ntono; kubanga [w] enzige enegiryānga.
39 Onosimbānga ensuku zemizabibu nozirīma, naye tonywenga ku mwenge gwamu newakuba'de okukungula; kubanga akawuka kanāgi-
40 ryānga. Onobānga nemizeituni mu nsalozo zona, naye tosābenga mafuta gagyo; kubanga omuzeitunigwo
41 gunākunkumulānga amagu. Olizāla abāna abobulenzi nabobuwala,
42 naye tebabenga babo; [y] kubanga balitwālibwa mu busibe. Emitigyo gyona nebibala bye'takalyo
43 enzige enebiryānga. Omu'na'gwānga ali wakati mu'gwe aneyongerayongerānga okulinya wa-'gulu okukusinga; nāwe oneyonge-
44 rayongerānga oku'ka wansi. Anākuwolānga, nāwe tomuwolenga:
45 [z] anābānga mutwe, nāwe onobānga mukira. Era ebikolimo ebyo byona bināku'jirānga binākugobererānga binākutūkāngako okutūsa lwolizikirizibwa; kubanga tewawulira 'dobozi lya Mukama Katondawo, okukwata ebiragirobye namatēkage
46 byeyakulagira: era binābānga ku-'gwe okuba [a] akabonero nekyewunyo, ne ku za'deryo enaku zona:
47 [b] kubanga tewawereza Mukama Katondawo nesanyu era nomutima ogujaguza, [c] olwebintu byona oku-
48 ba ebingi: kyonovānga owereza abalabebo Mukama banāsindikānga okukulūmba, ngolūmwa enjala nenyōnta, era ngoli bwerēre, era ngobulwa ebintu byona: era [d] anātekānga ekikoligo ekyekyūma ku nkotoyo, okutūsa lwalimala oku-
49 kuzikiriza. [e] Mukama alikuletako e'gwānga ngali'gya wala mu nkomerero yensi, [f] ngempūngu bwebūka; e'gwānga lyotolitegēra luīimi
50 lwalyo; e'gwānga eryobwenyi obukāmbwe, [g] eritalitya maso ga baka-
51 'de, 'sō teririsāsira bato: era [i] anālyānga ebibala byensolozo, nebibala bye'takalyo, okutūsa lwolizikirizibwa: era eritalikulekera ng'ano, newakuba'de omwenge, newakuba'de amafuta, eza'de lyentezo, newakuba'de abāna bembuzizo, o-
52 kutūsa lwalikuzikiriza. Era [k] anākuzingizānga mu miryāngogyo gyona, okutūsa enkomerazo empānvu eziriko ebigo zewesiga lwezirigwa munsiyo yona: era alikuzingiza mu miryāngogyo gyona munsiyo yona, Mukama Katondawo gyaku-
53 wa'de. Era [l] onolyānga ebibala byomubirigwo 'gwe, enyama yabānabo abobulenzi nabobuwala Mukama Katondawo bākuwa'de; mu kuzingizibwa ne mu kuziizibwa
54 abalabebo kwebanākuziizānga. Omusaja omugōnvu mu'mwe era omwenānyi enyo, erisolye linābānga 'bi eri mugandawe neri omukazi owomukifubakye, neri abānabe
55 abasiga'de abakyaliwo: nobutawa nātawa muntu yena kubo ku nyama yabānabe banālyānga nga taliko ekimusigali'de; mu kuzingizibwa ne mu kuziizibwa omulabewo kwanākuziizānga mu miryāngogyo
56 gyona. Omukazi omugōnvu mu-'mwe era omwenānyi, ataganya kulinyisa ku 'taka kigerekye olwokwenānya nobugōnvu, erisolye linābānga 'bi eri 'ba owomukifubakye, neri mutabaniwe, neri muwa-
57 lawe; neri omwānawe omuto afuluma wakati webigerebye, neri abānabe balizāla; kubanga anābalyānga nkiso olwokubulwa ebintu byona: mu kuzingizibwa ne mu kuziizibwa omulabewo kwanākuziizānga mu miryāngogyo
58 Bwotokwatenga bigambo byona ebyomumatēka gano ebiwandiki'dwa mu kitabo kino okubikolānga, olyoke otyēnga [m] erinya lino eryekitibwa era eryentīsa, Mukama Katonda-
59 wo; awo Mukama anāfūlānga ebibonyobonyobyo [n] ebyekitalo, nebibonyobonyo byeza'deryo, ebibonyobonyo ebinene era ebirwawo enyo, era endwa'de enkāmbwe era ezi-
60 rwawo enyo. Era anākuletāngako nate [o] endwa'de zona Ezemisiri zewatyānga; era zinega'tānga nāwe.
61 Era na buli ndwa'de na buli kibonyobonyo ekitawandiki'dwa mu kitabo ekyamatēka gano, ebyo Mukama anābikuletāngako, okutūsa
62 lwolizikirizibwa. Era [p] mulisigalawo omuwendo gwa'mwe nga mutono, [r] newakuba'de nga mwali ngemunyenye ezomu'gulu olwobungi; kubanga tewawulira 'dobozi lya
63 Mukama Katondawo. Awo olunātukānga Mukama nga [s] bweyabasanyukirako okubakola obulūngi; nokubāza bwatyo Mukama [t] anābasanyukirāngako okubazikiriza nokubafafaganya; era muna'gyibwānga-

[p] 2 Basek. 17. 4, 6; 24. 12, 14; 25. 7, 11. 2 Byom. 33. 11; 36. 6, 20.
[r] Ma. 4. 28. Yer. 16. 13.
[s] 1 Basek. 9. 7, 8. Yer. 24. 9. Zek. 8. 13.
[t] Zab. 44. 14.
[u] Mi. 6. 15. Ka'g. 1. 6.
[w] Yo. 1. 4.
[y] Kung. 1. 5.
[z] Kung. 1. 5.
[a] Ez. 14. 8.
[b] Nek. 9. 35–37.
[c] Ma. 32. 15.
[d] Yer. 28. 14.
[e] Yer. 5. 15; 6. 22, 23. Luk. 19. 43.
[f] Yer. 48. 40; 49. 22. Kung. 4. 19. Ez. 17. 3, 12. Kos. 8. 1.
[g] 2 Byom. 36. 17. Is. 47. 6
[i] Is. 1. 7.
[k] 2 Basek. 25. 1, 2, 4.
[l] Lev. 26. 29. 2 Basek. 6. 28, 29. Yer. 19. 9. Kung. 2. 20; 4. 10.
[m] Kuv. 6. 3.
[n] Dan. 9. 12.
[o] Ma. 7. 15.
[p] Ma. 4. 27.
[r] Ma. 10. 22. Nek. 9. 23.
[s] Ma. 30. 9. Yer. 32. 41.
[t] Nge. 1. 26. Is. 1. 24.

ko okuva kunsi gyoingira okugirya.
64 Era Mukama [t] anākusāsānyānga
mu mawānga gona, okuva ku nkomerero yensi okutūsa ku nkomerero yensi; era onowerezānga eyo bakatonda abalala botomanyānga 'gwe newakuba'de bajajabo, emiti
65 namainja. Era [u] mu mawānga ago toliraba kwesīma kwona, 'sō nekigerekyo tekibengako wekirinya okuwu'mula; naye [w] Mukama anākuwānga omutima ogukankana, namaso agaziba, [y] nememe ekōzimba;
66 nobulamubwo bunābusibwabusibwānga mu masogo; era onotyānga emisana nekiro, 'sō tobengako kwotegērera obūlamubwo (bwebu-
67 nāba): [z] enkya onoyogerānga nti Singa buwunge'de! era akawungēzi onoyogerānga nti Singa bukeʼde! olwokutya kwomutimagwo kwonotyānga, nolwokulaba kwa-
68 masogo kwonolabānga. Era Mukama [a] aliku'za mu Misiri nate namāto, mu 'kubo lyenakugambako nti [b] Toliriraba nate mulūndi gwa kubiri: era eyo mulyetūnda eri abalabe ba'mwe okuba aba'du nabazāna, 'sō tewabengawo muntu anābagulānga.

29 Ebyo bye bigambo ebyendagāno Mukama gyeyalagira Musa okulagāna nabāna ba Isiraeri munsi ya Moabu, obuta'sāko [a] ndagāno gyeyalagāna nabo ku Kolebu.
2 Era Musa nāita Isiraeri yena nābagamba nti [b] Mwalaba byona Mukama byeyakolera mu maso ga'mwe munsi Yemisiri eri Falao neri aba'dube bona neri ensiye yona;
3 [c] okukema okukulu amasogo kwegālaba, nobubonero, nebyamagero
4 biri ebikulu: naye [d] Mukama tabawa'de mutima gwa kutegēra namaso agokulaba namatu agokuwulira
5 ne lero. [e] Nānge nakamaze emyāka ana nga mbakulembera mu 'dūngu: [f] ebyambalo bya'mwe tebika'diye ku'mwe, nengatoyo teka'diye
6 ku kigerekyo. [g] Temwalyānga ku 'mere 'sō temwanywānga ku mwenge newakuba'de ekitamīza: mulyoke mumanye nga 'nze Mukama
7 Katonda wa'mwe. Era bwemwatūka mu kifo kino, [i] Sikoni kabaka Wekesuboni ne Ogi kabaka Webasani nebasitula okulwāna na'fe, ne-
8 tuba'ta: netulya ensi yābwe, [k] netugiwa Abaleubeni Nabagadi nekitūndu kyekika Kyabamanase, oku-
9 ba obutaka. Kale [l] mwekūmēnga ebigambo ebyendagāno eno, mubikolēnga, [m] mulyoke mulabēnga omukisa mu byona byemukola.
10 Muīmiri'de lero 'mwena mu maso ga Mukama Katonda wa'mwe; abakulu ba'mwe, ebika bya'mwe, aba-
ka'de ba'mwe, nabāmi ba'mwe, be
11 basaja bona aba Isiraeri, abāna ba-'mwe abato, abakazi ba'mwe, nomu'na'gwāngawo ali wakati mu nsisirazo, okuva ku [n] mutyābi wenkuzo okutūka ku musenyi wama'zigo:
12 olagāne endagāno ya Mukama Ka-
13 tondawo gyakulairira lero: [o] akunyweze lero gyāli ye okubānga e-'gwānga, era abērēnga Katonda gyoli, nga [p] bweyakugamba, era nga [r] bweyalairira bajajabo Ibulaimu,
14 Isaka, ne Yakobo. 'So [s] siragāna ndagāno eno nendaira ekirairo kino
15 eri 'mwe 'mwe'ka; naye eri oyo aīmiri'de wano awamu na'fe lero mu maso ga Mukama Katonda wa'fe, era [t] neri oyo atali wano wamu na-
16 'fe lero: [kubanga mumanyi bwetwatūlānga munsi Yemisiri; era bwetwagukira wakati mu mawānga
17 gemwaitamu; era mwalabānga ebyemizizo byābwe, nebifananyi byābwe, emiti namainja, efeza nezābu,
18 ebyali mubo:] walemēnga okuba mu'mwe omusaja oba mukazi oba nyumba oba kika, [u] akyāmya omutimagwe lero okuva ku Mukama Katonda wa'fe, okugenda okuwereza bakatonda abamawānga gali; [w] walemēnga okuba mu'mwe ekiko-
19 lo ekibala akalulwe nabusinso; era olunātukānga ngawulira ebigambo ebyekikolimo kino, neyenyumiriza mu mutimagwe, ngayogera nti Nābānga nemirembe newenātambuliirānga mu [y] bukakanyavu bwomutima gwānge, okuzikiriza oyo atobye
20 wamu nomukalu: [z] Mukama tamusonyiwenga, naye [a] obusūngu bwa Mukama [b] nobu'gyabwe nebiryoka binyōkera omusaja oyo, nekikolimo kyona ekiwandiki'dwa mu kitabo kino kināmubāngako, era Mukama [c] anāsāngulānga erinyalye okuli'gya
21 wansi we'gulu. Era Mukama [d] anāmwāwulirānga obubi okumu'gya mu bika byona ebya Isiraeri, ngebikolimo byona bwebiri ebyendagāno ewandiki'dwa mu kitabo kino e-
22 kyamatēka. Era eza'de eriri'dawo abāna ba'mwe abaliimuka okuba-'drīra, nomu'na'gwānga aliva munsi yewala, balyogera, bwebaliraba ebibonyobonyo byensi eyo nendwa-
23 'de Mukama zagirwāzi'za; era ngensi yayo yona kiberiti na [e] munyo na kusirira, nga si nsige, 'sō tebala, 'sō nomu'do gwona tegumera omwo, [f] ngokusūlibwa Kwesodoma ne Gomola, Aduma ne Zeboimu, Mukama byeyasūla mu busūngubwe ne mu
24 kiruikye: amawānga gona galyogera nti [g] Mukama ekimukoze'za ensi eno bwekityo kiki? okwōkya kwobusūngu buno obungi makulu ki?
25 Abantu nebalyoka bogera nti Kubanga bāleka endagāno ya Mukama,

[t] Lev. 26. 33. Ma. 4. 27, 28. Nek. 1. 8. Yer. 16. 13.
[u] Ani. 9. 4.
[w] Lev. 26. 36.
[y] Lev. 26. 16.
[z] Yob. 7. 4.
[a] Yer. 43. 7. Kos. 8. 13; 9. 3.
[b] Ma. 17. 16.
[a] Ma. 5, 2, 3.
[b] Kuv. 19. 4.
[c] Ma. 4. 34; 7. 19.
[d] Is. 6, 9, 10; 63. 17. Yok. 8. 43. Bik. 28. 26, 27. Bef. 4. 18.
[e] Ma. 8. 2.
[f] Ma. 8. 4.
[g] Kuv. 16. 12. Ma. 8. 3. Zab. 78. 24, 25.
[i] Kubal. 21. 23, 21, 33. Ma. 2. 32; 3. 1.
[k] Kubal. 32. 33. Ma. 3. 12, 13.
[l] Ma. 4. 6. Yos. 1. 7. 1 Basek. 2. 3.
[m] Yos. 1. 7.
[n] Yos. 9. 21, 23, 27.
[o] Ma. 28. 9.
[p] Kuv. 6. 7.
[r] Lub. 17. 7.
[s] Yer. 31. 31-33. Beb. 8. 7, 8.
[t] Bik. 2. 39. 1 Kol. 7. 14.
[u] Ma. 11. 16.
[w] Bik. 8. 23. Beb. 12. 15.
[y] Mub. 11. 9.
[z] Ez. 14. 7, 8.
[a] Zab. 74. 1.
[b] Zab. 79. 5. Ez. 23. 25.
[c] Ma. 9. 14.
[d] Mat. 24. 51.
[e] Zab. 107 34. Yer. 17. 6. Zef. 2. 9.
[f] Lub. 19. 24, 25.
[g] 1 Basek. 9. 8, 9. Yer. 22. 8, 9.

Katonda wa bajaja bābwe, gyeyala-
gāna nabo bweyaba'gya munsi Ye-
26 misiri; nebagenda nebawereza ba-
katonda abalala, nebabasinza, baka-
tonda bebāli tebamanyi, era beyali
27 tabawa'de: obusūngu bwa Mukama
kyebwava bubūbūka kunsi eno, [i] o-
kugiretako ekikolimo kyona ekiwa-
28 ndiki'dwa mu kitabo kino; kale
Mukama [k] nābasimbula munsi yā-
bwe, mu busūngu ne mu kirui ne
mu kunyīga okungi, nābasūla mu-
29 nsi endala, nga lero. Ebyekyāma
biba bya Mukama Katonda wa'fe:
naye ebibi'kulibwa biba bya'fe era
bya bāna ba'fe, emirembe gyona, tu-
lyoke tukolēnga ebigambo byona e-
byomumatēka gano.

30 Awo [a] olunātukānga, [b] ebyo byo-
na bwebirimala okuku'jira, o-
mukisa nekikolimo, byenta'de mu
masogo, nāwe [c] bwonobi'jukirirānga
mu mawānga gona Mukama Kato-
2 ndawo gyakugobe'de, [d] nokomawo
eri Mukama Katondawo, nogōndera
e'dobozirye nga byona bwebiri bye-
nkulagira lero, 'gwe nabānabo, no-
mutimagwo gwona, era nememeyo
3 yona; [e] Mukama Katondawo nā-
lyoka akyūsa okunyagibwakwo,
nākusāsira, nākomawo [f] nākuku-
ng'anya ngaku'gya mu mawānga
gona, Mukama Katondawo gyeya-
4 kusānyiza. [g] Omuntu yena ku
babo abāgobebwa bwaba ngali mu
nsōnda ze'gulu, Mukama Katonda-
wo anāku'gyānga eyo okukukung'a-
5 nya, era anākukimānga eyo: era
Mukama Katondawo anākuingizā-
nga munsi bajajabo gyebālya, nāwe
oligirya; era alikukola bulūngi, a-
6 likwāza okusinga bajajabo. Era
[i] Mukama Katondawo alikukomola
omutima, nomutima gweza'deryo,
okwagalānga Mukama Katondawo
nomutimagwogwona, nememeyo yo-
7 na, olyoke obe omulamu. Era Muka-
ma Katondawo aliteka ebikolimo e-
ebyo byona ku balabebo, ne kwabo
8 abākukyāwa, abākui'ganyānga. Era
olikomawo nogōndera e'dobozi lya
Mukama, nokola ebiragirobye byo-
9 na, byenkulagira lero. Era [k] Muka-
ma Katondawo alikwāza mu mu-
limu gwona ogwomukonogwo, mu
bibala byomubirigwo, ne mu bibala
byekisibokyo, ne mu bibala bye'ta-
kalyo, olwobulūngi: kubanga Mu-
kama [l] alikusanyukirako nate olwo-
bulūngi, nga bweyasanyukira ku ba-
10 jajabo: obanga oligōndera e'dobozi
lya Mukama Katondawo, okwekū-
mānga ebiragirobye namatēkage e-
biwandiki'dwa mu kitabo kino ekya-
matēka; obanga olikyūkira Muka-
ama Katondawo nomutimagwo gwo-
na nememeyo yona.

11 Kubanga ekiragiro kino kyenku-
lagira lero [m] tekiinze kukukalubiri-
12 ra, 'sō tekiri wala. [n] Tekiri mu 'gu-
lu nokwogera noyogera nti Ani anā-
tulinyira mu 'gulu, akituletere, atu-
13 kiwulize, tulyoke tukikole? 'Sō te-
kiri mitala wenyanja nokwogera
noyogera nti Ani alituwungukira e-
nyanja, akituletere, atukiwulize, tu-
14 lyoke tukikole? Naye ekigambo
kikuli kumpi nyo, mu kamwāko ne
mu mutimagwo olyoke okikolēnga.
15 Laba, [o] lero nta'de mu masogo o-
bulamu nobulūngi, nokufa nobubi;
16 kubanga nkulagira lero okwagalā-
nga Mukama Katondawo, okuta-
mbulirānga mu makuboge, nokwe-
kūmānga ebiragirobye namatēkage
nemisāngogye, olyoke obēnga omu-
lamu oyālēnga era Mukama Kato-
ndawo alyoke akuwēnga omukisa
17 munsi gyoingira okugirya. Naye
omutimagwo bwegunākyāmānga
nogāna okuwulira, naye nosende-
bwasendebwānga nosinzānga ba-
katonda abalala nobawerezānga;
18 [p] mbategēreza dala lero nga temu-
lirema kuzikirira; temulimala naku
za'mwe nyingi kunsi gyosomokera
Yoludani okuingira okugirya.
19 [r] Mpita e'gulu nensi okuba abajuli-
rwa gyemuli lero, nga nta'de mu
masogo obulamu nokufa, omukisa
nokukolimirwa: kale weroboze obu-
lamu, olyoke obēnga omulamu, 'gwe
20 neza'deryo: okwagalānga Mukama
Katondawo, okugōnderānga e'dobo-
zirye, nokwega'tānga naye: kuba-
nga oyo [s] bwe bulamubwo, era kwe
kuwangāla enakuzo: olyoke otūlē-
nga munsi Mukama gyeyalairira
bajajabo, Ibulaimu, Isaka, ne Ya-
kobo, okubawa.

31 Awo Musa nāgenda nābūlira I-
siraeri yena ebigambo ebyo.
2 Nābagamba nti [a] Lero nakamaze e-
myāka kikumi mwabiri; sikyaīnza
[b] kufuluma na kuingira: era Muka-
ma yang'amba nti [c] To'ja kusomoka
3 Yoludani ono. Katondawo [d] yali-
kukulembera okusomoka; yalizikiri-
za amawānga gano mu masogo,
nāwe oligalya: era Yosuwa yaliku-
kulembera okusomoka, [e] nga Muka-
4 ma bweyayogera. Era [f] Mukama
alibakola nga [g] bweyakola Sikoni ne
Ogi, bakabaka Babamoli, nensi yā-
5 bwe; beyazikiriza. Era [i] Mukama
alibagabula mu maso ga'mwe, na-
'mwe mulibakola ngekiragiro kyona
6 bwekiri kyembalagi'de. [k] Bēra na-
mānyi, guma omwoyo, [l] totya 'sō
tobatekemukira: kubanga Mukama
Katondawo [m] ye wuyo agenda nā-
we; [n] takulekenga 'sō takwabulire-
7 nga. Awo Musa nāita Yosuwa nā-
mugamba mu maso ga Isiraeri yena

[i] Dan. 9. 11, 13, 14.
[k] 1 Basek. 14. 15. 2 Byom. 7. 20. Zab. 52. 5. Nge. 2. 22.
[a] Lev. 26. 40.
[b] Ma. 28.
[c] Ma. 4. 29, 30. 1 Basek. 8. 47, 48.
[d] Nek. 1. 9. Is. 55. 7. Kung. 3. 40. Yo. 2. 12, 13.
[e] Zab. 106. 45; 126. 1, 4. Yer. 29. 14. Kung. 3. 22, 32.
[f] Zab. 147. 2. Yer. 32. 37. Ez. 34. 13; 36. 24.
[g] Nek. 1. 9.
[i] Ma. 10. 16. Yer. 32. 39. Ez. 11. 19; 36. 26.
[k] Ma. 28. 11.
[l] Ma. 28. 63. Yer. 32. 41.
[m] Is. 45. 19.
[n] Bal. 10. 6 neb.
[o] Ma. 11. 26.
[p] Ma. 4. 26; 8. 19.
[r] Ma. 4. 26; 31. 28.
[s] Zab. 27. 1; 66. 9. Yok. 11. 25.
[a] Kuv. 7. 7. Ma. 34. 7.
[b] Kubal. 27. 17. 1 Basek. 3. 7.
[c] Kubal. 20. 12; 27. 13. Ma. 3. 27.
[d] Ma. 9. 3.
[e] Kubal. 27. 21. Ma. 3. 28.
[f] Ma. 3. 21.
[g] Kubal. 21. 24, 33.
[i] Ma. 7. 2.
[k] Yos. 10. 25. 1 Byom. 22. 13.
[l] Ma. 1. 29; 7. 18.
[m] Ma. 20. 4.
[n] Yos. 1. 5. Beb. 13. 5.

nti [o]Bēra namānyi, guma omwoyo:
kubanga oligenda nabantu bano
munsi Mukama gyeyalairira bajaja
bābwe okubawa; era oligibasisa.
8 Era Mukama [p]ye wuyo abakule-
mbera; [r]anābērānga nāwe, takule-
kenga 'sō takwabulirenga: totya
'sō totekemuka.
9 Awo Musa nāwandika amatēka
gano [s]nāgawa bakabona abāna ba
Levi, [t]abāsitulānga esanduko eye-
ndagāno ya Mukama nabaka'de bo-
10 na aba Isiraeri. Awo Musa nāba-
lagira ngayogera nti Buli myāka
musānvu bwegina'gwāngako, mu
kisēra ekyatekebwawo [u]ekyomwā-
ka ogwokusumululiramu, mu
11 [v]mbaga eyensīsira, Isiraeri yena
nga ba'ze [y]okulabikira mu maso ga
Mukama Katondawo mu kifo kya-
lyeroboza, [z]onosomerānga amatēka
gano mu maso ga Isiraeri yena mu
12 matu gābwe. [a]Okung'anyānga a-
bantu, abasaja nabakazi nabāna a-
bato, nomu'na'gwāngawo ali mu-
nda wenzi'gizo, bawulire, era baige,
era batye Mukama Katonda wa-
'mwe, era bakwatēnga ebigambo
byona ebyamatēka gano okubikola;
13 era abāna bābwe, [b]abātanamanya,
[c]bawulire era baige okutyānga Mu-
kama Katonda wa'mwe, enaku zona
nga mukyatūla munsi gyemusomo-
kera Yoludani okugirya.
14 Mukama nāgamba Musa nti [d]La-
ba, enakuzo ziri kumpi kikugwānire
okufa: ita Yosuwa, mweyānjule
mu wema eyokusisinkanirāngamu,
[e]ndyoke 'mulagire. Awo Musa ne
Yosuwa nebagenda nebeyānjula mu
15 wema eyokusisinkanirāngamu. A-
wo [f]Mukama nālabikira mu wema
mu mpagi yekire: empagi yekire
neīmirira wa'gulu wolu'gi lwewe-
16 ma. Mukama nāgamba Musa nti
Laba, olyebaka ne bajajabo; naba-
ntu bano [g]baligolokoka [i]nebagenda
nga bayenda okugoberera bakato-
nda abalala abomunsi, gyebagenda
okubērānga mubo wakati, era [k]bali-
ndeka [l]nebamenya endagāno yānge
17 gyenalagāna nabo. Obusūngu bwā-
nge nebulyoka bubūbūka kubo ku
lunaku luli, [m]nānge ndibaleka, era
[n]ndibakisa amaso gānge, era balirī-
bwa, nobubi nenaku enyingi biriba-
'jira; nokwogera nebogera ku luna-
ku luli nti [o]Obubi buno si kyebuvu-
'de butu'jira kubanga Katonda wa-
18 'fe [p] si mu'fe? Era sirirema kuki-
sa maso gānge ku lunaku luli olwo-
bubi bwona bwebaliba nga bakoze,
kubanga bakyūki'de bakatonda aba-
19 lala. Kale 'no kakano mwewandi-
kire oluīmba luno, era oluigirize a-
bāna ba Isiraeri: olunteke mu bu-
mwā bwābwe, oluīmba luno lubērē-
nga omujulirwa wānge eri abāna ba
20 Isiraeri. Kubanga bwendiba nga
mbaingizi'za munsi gyenalairira
bajaja bābwe, ekulukuta namata
nomubisi gwenjuki; era bwebaliba
nga bali'de neba'kuta, [r]nebage'ja;
nebalyoka bakyūkira bakatonda a-
balala, nebabawereza, nebanyōma
'nze, nebamenya endagāno yānge.
21 Awo olulituka, obubi bungi nenaku
bwebiriba nga biba'ji'de, oluīmba
luno lulitegēza mu maso gābwe
ngomujulirwa; kubanga terulyera-
bira okuva mu bumwā bweza'de
lyābwe: kubanga [s]'manyi okulowō-
za kwābwe [t]kwebagoberera, ne ka-
kano, nga sinabaingiza munsi gye-
22 nalairira. Awo Musa nāwandika
oluīmba luno ku lunaku olwo, nālui-
23 giriza abāna ba Isiraeri. Nālagira
Yosuwa omwāna wa Nuni, nāyogo-
era nti [u]Bēra namānyi, guma omwo-
yo: kubanga oliiingiza abāna ba I-
siraeri munsi gyenabalairira: nānge
nābērānga wamu nāwe.
24 Awo olwātuka, Musa bweyama-
lira dala okuwandika ebigambo
ebyamatēka gano mu kitabo, oku-
25 tūsa lwebya'gwā, Musa nālagira
Abalevi, abāsitulānga esanduko ye-
ndagāno ya Mukama ngayogera
26 nti Mu'dire ekitabo kino ekyama-
tēka, [w]mukiteke ku ma'bali gesa-
nduko yendagāno ya Mukama Ka-
tonda wa'mwe, kibērēnga eyo okuba
27 omujulirwa gyoli. [y]Kubanga'manyi
obujēmubwo [z]nensingoyo enkaka-
nyavu: laba, nga nkyali mulamu
(nga nkyali) wamu na'mwe lero,
mwabānga mwagala okujēmera Mu-
kama; temulyeyongera nyo nga
28 'maze okufa? Mukung'anyize gye-
ndi abaka'de bona abebika bya'mwe,
nabāmi ba'mwe, ndyoke njogerere
ebigambo bino mu matu gābwe, era
[a]mpite e'gulu nensi okuba abaju-
29 lirwa gyebali. Kubanga 'manyi
nga [b]mulyeyōnōnera dala nga
'maze okufa, era mulikyāma okuva
mu 'kubo lyenabalagira; era [c]obubi
bulibabāko mu naku ezenkomerero;
kubanga mulikola ekiri mu maso ga
Mukama ekibi, okumusunguwaza
olwomulimu gwemikomo gya'mwe.
30 Era Musa nāyogerera mu matu
gekibīna kyona ekya Isiraeri ebi-
gambo ebyoluīmba luno, okutūsa
lwebya'gwā.

32 [a]WULIRA, 'gwe e'gulu, nānge
nāyogera;
Nensi ewulire ebigambo byaka-
mwā kānge:
2 [b]Okuigiriza kwānge kunātonya
ngenkuba,
Okwogera kwānge kunāgwa ngo-
musulo;
[c]Ngobukubakuba ku 'subi egōnvu,
Era ngoluwāndagirize ku mu'do:

[o] Iu. 23. Ma. 1. 38; 3. 28. Yos. 1. 6.
[p] Kuv. 13. 21, 22; 33. 14. Ma. 9. 3.
[r] Yos. 1. 5, 9.
1 Byom. 28. 20.
[s] Ma. 17. 18.
[t] Kubal. 4. 15. Yos. 3. 3. 1 Byom. 15. 12, 15.
[u] Ma. 15. 1.
[v] Lev. 23. 34.
[y] Ma. 16. 16.
[z] Yos. 8. 34, 35. 2 Basek. 23. 2. Nek. 8. 1-3 neb.
[a] Ma. 4. 10.
[b] Ma. 11. 2.
[c] Zab. 78. 6, 7.
[d] Kubal. 27. 13. Ma. 34. 5.
[e] Kubal. 27. 19.
[f] Kuv. 33. 9.
[g] Kuv. 32. 6.
[i] Kuv. 34. 15. Balam. 2. 17.
[k] Ma. 32. 15. Balam. 2. 12; 10. 6, 13.
[l] Balam. 2. 20.
[m] 2 Byom. 15. 2.
[n] Ma. 32. 20. Zab. 104. 29. Is. 8. 17; 64. 7. Ez. 39. 23.
[o] Balam. 6. 13.
[p] Kubal. 14. 42.
[r] Ma. 32. 15. Nek. 9. 25, 26. Kos. 13. 6.
[s] Kos. 5. 3; 13. 5, 6.
[t] Am. 5. 25, 26.
[u] Yos. 1. 6.
[w] 2 Basek. 22. 8.
[y] Ma. 9. 24; 32. 20.
[z] Kuv. 32. 9. Ma. 9. 6.
[a] Ma. 30. 19; 32. 1.
[b] Ma. 32. 5. Balam. 2. 19. Kos. 9. 9.
[c] Ma. 28. 15.
[a] Zab. 50. 4. Is. 1. 2.
[b] Is. 55. 10, 11. 1 Kol. 3. 6-8.
[c] Zab. 72. 6. Mi. 5. 7.

3 Kubanga nātendera erinya lya Mukama:
[d] Muwe obukulu Katonda wa'fe.
4 [e] Lwazi, [f] omulimugwe gwatūkirira;
[g] Kubanga amakuboge gona musāngo:
[i] Katonda owobwesigwa [k] atalina bubi,
Wa mazima oyo era wa nsōnga.
5 [l] Bākolānga ebitali bya butūkirivu eri ye, si bānabe, (lye) 'bala lyābwe:
Gye mirembe emikakanyavu egyakyāma.
6 [m] Bwemusasula Mukama bwemutyo,
'Mwe abantu abasirusiru abatalina magezi?
Siye [n] kitāwo [o] eyakugula?
Ye yakukola, ye yakunyweza.
7 'Jukira enaku eze'da,
Lowōza emyāka gyemirembe emingi:
[p] Būza kitāwo, anākulaga;
Abaka'debo, banākubūlira.
8 Ali wa'gulu enyo [r] bweyawa amawānga obusika bwābwe,
[s] Bweyayāwula abāna babantu,
Ya'sāwo ensalo zamawānga
Ngomuwendo bwegwali ogwabāna ba Isiraeri.
9 Kubanga [t] omugabo gwa Mukama be bantube;
Yakobo gwe mutēko gwobusikābwe.
10 Yamusānga [u] munsi eye'dūngu,
Era mu kigūmbo ekyerēre (ensolo) wezikābira;
Yamwetōlōlānga, yamujanjabānga,
[w] Yamukūmānga ngemunyi yerisolye:
11 [y] Ngempūngu esāsānya ekisu kyayo,
Epāpālira ku bwāna bwayo,
Yayānjuluza ebiwawātirobye, nābatwāla,
Nābasitulira ku byōyabye.
12 Mukama ye'ka ye yamukulembera,
'Sō tewabānga katonda mulala wamu naye.
13 [z] Yamulinyisa ku bifo ebigulumivu ebyensi,
Nālya ekyengera ekyenimiro;
Nāmunūnyānga [a] omubisi gwenjuki okuva mu lwazi,
Namafuta okuva mu lwazi olwembālebāle;
14 Omuzigo gwente namata gendiga,
Namasavu gabāna bendiga,
Nendiga enume ezengeri Eyebasani, nembuzi emāndwa,
[b] Neng'ano eya sava ngamasavu gensigo;
Nonywānga omwenge oguva mu musai gwomuzabibu.

15 Naye Yesuluni nāsavuwala, nāsāmba:
[c] Wasavuwala, wanenewala, wafūka munyirivu:
[d] Nālyoka aleka Katonda [e] eyamukola,
Nānyōma [f] Olwazi olwobulokozibwe.
16 [g] Bāmukwasānga obu'gya ne (bakatonda) abalala,
Bāmusunguwazānga nebyemizizo.
17 [i] Bāwānga sadaka balubāle abatali Katonda,
Bakatonda bebatāmanyānga,
(Bakatonda) abagya abaka'ja baimuke,
Bajaja ba'mwe bebatātyānga.
18 [k] Lwazi eyakuzāla tomu'jukira,
Era werabi'de Katonda eyakuzāla.
19 Mukama nākiraba nābatamwa
[l] Olwokusunguwaza kwa batabanibe ne bawalabe.
20 Nāyogera nti Nābakisa amaso gānge,
Ndiraba enkomerero yābwe bweriba:
Kubanga gye mirembe egyekye'jo ekingi,
[m] Abāna omutali ku'kiriza.
21 [n] Bānkwasānga obu'gya nekyo ekitali Katonda;
Bānsunguwazānga [o] nebigambo byābwe ebitalimu:
Nānge [p] ndibakwasa obu'gya eri abo abatali 'gwānga;
Ndibasunguwaza ne'gwānga esirusiru.
22 Kubanga [r] omuliro gukole'de mu busūngu bwānge,
Era gwāse okutūka mu magōmbe aga wansi enyo,
Era gwōkya ensi nekyengera kyayo,
Era gukolēza ensozi wezisibuka.
23 Ndibatūmako obubi;
[s] Ndimalira obusāle bwānge kubo:
24 Balikōzimba nenjala, nokwōkya okungi kulibamalawo,
Nokuzikirira okukāmbwe;
[t] Namanyo gensolo ndibasindikira,
Nobusa'gwa bwebyewalula ebyomunfūfu.
25 [u] Ebwēru ekitala kinābafūlānga bamulekwa,
Ne mu bisenge entīsa;
(Kināzikirizānga) omulenzi era nomuwala,
Ayōnka era nomusaja ameze envi.
26 [w] Nayogera nti Nandibasāsānyi'za wala,
Nandimazeyo oku'jukirwa kwābwe mu bantu:
27 Singa sātya kusunguwaza kwa mulabe,
Abābakyāwa baleme okwerimba,

[d] 1 Byom. 29. 11.
[e] 2 Sam. 22. 3; 23. 3. Zab. 18. 2, 31, 46. Kab. 1. 12.
[f] 2 Sam. 22. 31.
[g] Dan. 4. 37. Kub. 15. 3.
[i] Yer. 10. 10.
[k] Yob. 34. 10. Zab. 92. 15.
[l] Ma. 31. 29.
[m] Zab. 116. 12.
[n] Is. 63. 16.
[o] Zab. 74. 2.
[p] Kuv. 13. 14. Zab. 44. 1; 78. 3, 4.
[r] Zek. 9. 2. Bik. 17. 26.
[s] Lub. 11. 8.
[t] Kuv. 15. 16; 19. 5. 1 Sam. 10. 1. Zab. 78. 71.
[u] Ma. 8. 15. Yer. 2. 6. Kos. 13. 5.
[w] Zab. 17. 8. Nge. 7. 2. Zek. 2. 8.
[y] Kuv. 19. 4. Ma. 1. 31. Is. 31. 5; 46. 4; 63. 9. Kos. 11. 3.
[z] Ma. 33. 29. Is. 58. 14.
[a] Zab. 81. 16.
[b] Zab. 81. 16; 147. 14.
[c] Ma. 31. 20. Nek. 9. 25. Kos. 13. 6.
[d] Is. 1. 4.
[e] Is. 51. 13.
[f] 2 Sam. 22. 47. Zab. 89. 26; 95. 1.
[g] 1 Basek. 14. 22.
[i] Lev. 17. 7. Zab. 106. 37. 1 Kol. 10. 20. Kub. 9. 20.
[k] Is. 17. 10.
[l] Is. 1. 2.
[m] Mat. 17. 17.
[n] Zab. 78. 58.
[o] 1 Sam. 12. 21. Yer. 14. 22. Bik. 14. 15.
[p] Bal. 10. 19.
[r] Kung. 4. 11.
[s] Zab. 7. 12, 13. Ez. 5. 16.
[t] Lev. 26. 22.
[u] Kung. 1. 20. Ez. 7. 15. 2 Kol. 7. 5.
[w] Ez. 20. 13, 14, 23.

Baleme okwogera nti Omukono gwa'fe gugulumizibwa,
Era Mukama siyakoze bino byona.
28 Kubanga lye 'gwānga eritamanyi kutēsa bigambo,
'Sō temuli kutegēra mubo.
y Ma. 5.29. Zab. 81.13. Luk. 19.42. 29 y Singa ba magezi nebategēra ekyo,
Nebalowōza enkomerero yābwe eyoluvanyuma!
z Lev. 26. 8. Yos. 23.10. 2 Byom. 24. 24. Is. 30. 17. 30 z Omu yandigobye atya olukumi,
Nababiri bandi'dusi'za batya akakumi,
Lwazi wābwe a singa teyabatūnda,
a Zab. 44. 12; 50. 1; 52. 3. Era Mukama singa teyabagabula?
b 1 Sam. 2. 2. 31 b Kubanga olwazi lwābwe teruli ng'anga olwazi lwa'fe,
c 1 Sam 4. 8. Yer. 40. 3. c Newakuba'de abalabe ba'fe be nyini nga be basala omusāngo.
32 Kubanga omuzabibu gwābwe gwava ku muzabibu Ogwesodoma,
Ne mu nimiro Ezegomola:
Ezabibu zābwe zabibu za mususa,
Ebirīmba byazo bikāwa:
33 Omwenge gwābwe busa'gwa bwa misota,
Era busa'gwa bukāmbwe bwa mbalasasa.
d Yob. 14. 17. Yer. 2. 22. Bal. 2. 5. 34 d Kino tekyaterekwa gyendi,
Nga kiteke'dwako akabonero mu bugaga bwānge?
e Zab. 94.1. Bal. 12. 19. Beb. 10.30. 35 e Okuwalana kwānge, nokusasula,
Obu'de bwebulitūka ekigere kyābwe nekisērera:
Kubanga olunaku lwābwe olwokulaba enaku luli kumpi,
Nebigenda okuba'jira biryanguwa.
f Zab. 135. 14. 36 f Kubanga Mukama alisalira abantube omusāngo,
g Balam. 2. 18. Era g alye'jusa olwaba'dube;
Zab. 106. 45. Yer. 31.20. Yo. 2. 14. Bwaliraba ngobuīnza bwābwe buwe'dewo,
'Sō tewali (asiga'dewo), oba musibe oba atali musibe.
i Balam. 10. 14. 37 Era alyogera nti i Bakatonda bābwe baliru'dawa,
Olwazi lwebesigānga;
38 Abālyānga amasavu agesadaka zābwe,
Abānywānga omwenge ogwekyo kyebāwāngayo ekyokunywa.
Bagolokoke bababēre,
Babe ekigo kya'mwe.
k Zab. 102. 27. Is. 41. 4; 48. 12. 39 k Mulabe kakano nga k 'nze, 'nze wuyo,
l Ma. 4. 35. Is. 45. 5, 18, 22. l Sō tewali katonda wamu nānge:
m 1 Sam. 2. 6. 2 Basek. 5. 7. Yob. 5. 18. Zab. 68.20. Kos. 6. 1. m 'Nze nzi'ta, era 'nze mpa obulamu;
Nfumise, era mponya:
'Sō tewali aīnza okulokola oku'gya mu mukono gwānge.
40 Kubanga ngolola omukono gwānge eri e'gulu,
Nenjogera nti Nga bwendi omulamu emirembe gyona,
41 n Bwendiwagala ekitala kyānge ekimasamasa,
Omukono gwānge negukwata ku musāngo;
o Ndiwalana e'gwānga ku balabe bānge,
Ndisasula abo abankyāwa.
42 Obusāle bwānge ndibutamīza omusai,
Nekitala kyānge kirirya enyama;
Nomusai gwabo aba'tibwa nabawāmbibwa,
Okuva ku mutwe gwabo abakulembera abalabe.
43 p Musanyuke, 'mwe amawānga, wamu nabantube:
Kubanga r aliwalana e'gwānga lyomusai gwaba'dube,
Era alisasula abalabebe okubonerezebwa,
s Era alitāngirira ensiye, abantube.
44 Musa na'ja nāyogerera ebigambo byona ebyoluīmba luno mu matu gabantu, ye ne Kosea omwāna wa
45 Nuni. Musa nāmalira dala okwogera ebigambo ebyo byona eri Isi-
46 raeri yena: nābagamba nti t Muteke omutima gwa'mwe ku bigambo byona byembategēza lero; byemuliragira abāna ba'mwe, okukwata ebigambo byona ebyamatēka ago
47 okubikolānga. Kubanga si kigambo ekitalimu gyemuli; u kubanga bwe bulamu bwa'mwe, era olwekigambo ekyo kyemunāvānga muwangāla enaku za'mwe kunsi gyemusomokera Yoludani okugirya.
48 w Mukama nāgamba Musa ku
49 lunaku olwo nti Linya ku x lusozi luno Abalimu, ku lusozi Nebo, oluli munsi ya Moabu, olwolekera Yeriko; olengere ensi ya Kanani gyempa abāna ba Isiraeri okuba obu-
50 taka: ofire ku lusozi lwolinyako, okung'anyizibwe eri abantubo; nga z Aloni mugandawo bweyafira ku lusozi Kola, nākung'anyizibwa
51 eri abantube: kubanga a mwansobyako wakati mu bāna ba Isiraeri ku ma'zi Agemeriba mu Kadesi, mu 'dūngu Zini; kubanga b temwantukuza wakati mu bāna ba Isira-
52 eri. c Kubanga olirengera ensi mu masogo; naye toligendayo munsi gyempa abāna ba Isiraeri.

33 Era a guno gwe mukisa Musa omusaja wa Katonda gweyasa bira abāna ba Isiraeri nga tanaba
2 kufa. Nāyogera nti
b Mukama yava ku Sinai,
Era yabagolokokera ngava ku Seiri;
Yamasamasa okuva ku lusozi Palani,
Nāva eri c obukumi bwabatukuvu:

n Ez. 21. 9, 10, 14, 20.
o Nak. 1. 2.
p Bal. 15. 10.
r Kub. 6. 16; 19. 2.
s Zab. 85.1.
t Ez. 40. 4.
u Ma. 30. 19. Lev. 18. 5. Nge. 3. 2, 22; 4. 22. Bal. 10. 5.
w Kubal. 27. 12, 13.
x Kubal. 33. 47, 48. Ma. 34. 1.
z Kubal. 20. 25, 28; 33. 38.
a Kubal. 20. 11-13; 27. 14.
b Lev. 10. 3.
c Kubal. 27. 12. Ma. 34. 4.
a Lub. 49. 28.
b Kuv. 19. 18, 20. Balam. 5. 4, 5. Kab. 3. 3.
c Zab. 68. 17. Dan. 7. 10. Bik. 7. 53. Bag. 3. 19. Beb. 2. 2. Kub. 5. 11.

Ku mukonogwe ogwadyo kwaliko amatēka agomuliro gyebāli.

3 Wewawo, [d] ayagala amawānga;
[e] Abatukuvube bona bali mu mukonogwo.
[f] Nebatūla ku bigerebyo;
(Buli muntu) aliwebwa ku bigambobyo.

4 [g] Musa yatulagira amatēka,
Obusika obwekibīna kya Yakobo.

5 Era yali kabaka mu Yesuluni.
Emitwe gyabantu bwebākung'anyizibwa,
Ebika byona ebya Isiraeri wamu.

6 Leubeni abēnga omulamu, alemēnga okufa;
Naye abasajabe babēnga batono.

7 Era guno gwe (mukisa) gwa Yuda: nāyogera nti
Wulira, Mukama, e'dobozi lya Yuda,
Omuingize eri abantube:
[i] Nemikonogye yerwānirira;
Era [k] onobānga mubezi eri abalabebe.

8 Ne ku Levi nāyogera nti
[l] Sumimuwo ne Ulimuwo biri nomusajawo atya Katonda,
[m] Gwewakemera Emasa,
Gwewawakana naye ku ma'zi Agemeriba;

9 Eyayogera ku kitāwe ne ku nyina nti Simulabye;
[n] 'Sō teya'kiriza bagandabe,
'Sō teyamanya bānabe ye:
[o] Kubanga baku'te ekigambokyo,
Era bekūma endagānoyo.

10 [p] Banāigirizānga Yakobo emisāngogyo,
Ne Isiraeri (banāmuigirizānga) amatēkago:
[r] Banātekānga ebyokwoteza mu masogo,
[s] Nekiwebwayo ekyōkebwa ekirāmba ku kyōtokyo.

11 Ebintubye, Mukama, biwēnga omukisa,
[t] O'kirize omulimu gwemikonogye:
Ofumitire dala ebiwato byābwe abanāmugolokokerāngako,
Nabo abamukyāwa balemēnga okugolokoka nate.

12 Ku Benyamini nāyogera nti
Omwagalwa wa Mukama anātūlānga mirembe awali ye;
Amubi'kako okuzibya obu'de,
Era atūla wakati webibegabegabye.

13 Ne ku Yusufu nāyogera nti
[u] Ensiye ewebwe Mukama omukisa;
Olwebyomuwendo omungi ebyomu'gulu, [w] olwomusulo,
Nolwenyanja egalamira wansi,

14 Nolwebyomuwendo omungi ebyebibala byenjuba,
Nolwebyomuwendo omungi ebiva mu kukula kwemyezi,

15 [y] Nolwebikulu ebyensozi eze'da,
Nolwebyomuwendo omungi [z] ebyensozi ezita'gwawo.

16 Nolwebyomuwendo omungi ebyensi noku'jula kwayo,
Nekisa kyoyo [a] eyatūla mu kisa'ka:
(Omukisa) [b] gu'je ku mutwe gwa Yusufu,
Ne ku bwēzinge bwomutwe gwoyo eyayāwulibwa ne bagandabe.

17 Ye nteye emberyeberye, obukulu bwe bubwe;
Namayembege mayembe ga mbogo:
[c] Aligasindisa amawānga gona, enkomerero zensi:
[d] Era bwe bukumi bwa Efulaimu,
Era ze nkumi za Manase.

18 Ne ku Zebuluni nāyogera nti
[e] Sanyuka, Zebuluni, mu kufulumakwo,
Nāwe, Isakali, mu wemazo.

19 [f] Baliita amawānga eri olusozi;
[g] Banāwerānga eyo sadaka ezo butūkirivu:
Kubanga balinūna oku'jula kwenyanja,
Nobugaga obukweke obwomumusenyu.

20 Ne ku Gadi nāyogera nti
Awebwe omukisa oyo [i] agaziya Gadi;
Atūla ngempologoma enkazi,
Nātāgula omukono, era obwēzinge bwomutwe.

21 [k] Neyeterekera omugabo ogwoluberyeberye,
Kubanga eyo ekitūndu ekyomugabi wamatēka kyaterekwa;
[l] Na'ja (awamu) nemitwe gyabantu,
Yakola ebyobutūkirivu ebya Mukama,
Nemisāngogye eri Isiraeri.

22 Ne ku Dani nāyogera nti
Dani mwāna wa mpologoma,
[m] Abūka okuva mu Basani.

23 Ne ku Nafutali nāyogera nti
'Gwe Nafutali, [n] a'kuse obuganzi,
Anyiye omukisa gwa Mukama:
[o] 'Gwe lya obugwanjuba nobukika obwadyo.

24 Ne ku Aseri nāyogera nti
[p] Aseri awebwe omukisa gwabāna;
Asimibwēnga bagandabe,
Era [r] anyikēnga ekigerekye mu mafuta.

25 Ebisibabyo binābanga [s] kyūma na kikomo;
Era ngenakuzo, amānyigo bweganābānga bwegatyo.

26 Tewali [t] afanana Katonda, 'gwe Yesuluni,
[u] Eyebagala ku 'gulu olwokukubēra,

[d] Kuv. 19. 5. Ma. 7. 7, 8. Zab. 47. 4. Kos. 11. 1. Mala. 1. 2.
[e] 1 Sam. 2. 9. Zab. 50. 5.
[f] Luk. 11. 39.
[g] Yok. 1. 17; 7. 19.
[i] Lub. 49. 8.
[k] Zab. 146. 5.
[l] Kuv. 28. 30.
[m] Kuv. 17. 7. Kubal. 20. 13. Zab. 81. 7.
[n] Kuv. 32. 26–28.
[o] Yer. 18. 18. Mala. 2. 5, 6.
[p] Lev. 10. 11. Ma. 17. 9–11; 24. 8. Ez. 44. 23, 24. Mala. 2. 7.
[r] Kuv. 30. 7, 8. Kubal. 16. 40. 1 Sam. 2. 28.
[s] Lev. 1. 9, 13, 17. Zab. 51. 19. Ez. 43. 27.
[t] Zab. 20. 3. Ez. 20. 40, 41; 43. 27.
[u] Lub. 49. 23.
[w] Lub. 27. 28.
[y] Lub. 49. 26.
[z] Kab. 3. 6.
[a] Kuv. 3. 2, 4. Bik. 7. 30, 35.
[b] Lub. 49. 26.
[c] 1 Basek. 22. 11. Zab. 44. 5.
[d] Lub. 48. 19.
[e] Lub. 49. 13–15.
[f] Is. 2. 3.
[g] Zab. 4. 5.
[i] 1 Byom. 12. 8 neb.
[k] Kubal. 32. 16, 17 neb.
[l] Yos. 4. 12.
[m] Yos. 19. 47. Balam. 18. 27.
[n] Lub. 49. 21.
[o] Yos. 19. 32 neb.
[p] Lub. 49. 20.
[r] Yob. 29. 6.
[s] Ma. 8. 9.
[t] Kuv. 15. 11. Zab. 86. 8. Yer. 10. 6.
[u] Zab. 68. 4, 33, 34; 104. 3. Kab. 3. 8.

Era ku 'bānga mu bukulubwe
obusinga.
27 Katonda ata'gwāwo kye [w]kifo
kyotūlamu,
Era emikono egita'gwāwo gikuwanirira:
[y]Nāsimbulamu abalabe mu masogo,
Nāyogera nti Zikiriza.
28 [z]Era Isiraeri atūla mirembe,
Olu'zi lwa Yakobo (luli) lwo'ka,
Munsi eyeng'ano nomwenge;
Wewawo, [a]e'gululye litonya omusulo.
29 [b]Olina omukisa, 'gwe Isiraeri:
[c]Ani akufanana 'gwe, e'gwānga eryalokolwa Mukama,
[d]Engabo eyokubērwakwo,
Era kye kitala ekyobukulubwo obusinga!
Era abalabebo [e]balikujēmulukukira;
Nāwe olirinya ku bifo byābwe ebya wa'gulu.

34 Awo Musa nāva mu nsenyi za Moabu nālinya [a]ku lusozi Nebo, ku ntiko ya Pisuga, olwolekera Yeriko. Mukama [b]nāmulaga ensi yona Eyegireadi okutūsa ku Dani;
2 ne Nafutali yona, nensi ya Efulaimu ne Manase, nensi yona eya Yuda [c]okutūsa ku nyanja eyema-
3 bega; Nobukika obwadyo, Nolusenyi olwekiwōnvu Ekyeyeriko [d]ekibuga ekyenkīndu okutūsa ku
4 Zoali. Mukama nāmugamba nti [e]Eyo ye nsi gyenalairira Ibulaimu, Isaka, ne Yakobo, nga njogera nti Ndigiwa eza'deryo: [f]nkugirengeze'za namasogo, naye tolisomoka
5 kugendayo. [g]Awo Musa omu'du wa Mukama nāfira eyo munsi ya Moabu, ngekigambo kya Mukama
6 bwekyali. Nāmuzīka mu kiwōnvu munsi ya Moabu awolekera Ebesupeoli: naye [i]tewali muntu amanyi
7 amalāloge ne lero. Era [k]Musa yali yakamaze emyāka kikumi mwabiri bweyafa: [l]erisolye lyali terizibye, 'sō namānyige agobuzā-
8 liranwa gāli tegakende'deko. Abāna ba Isiraeri nebakābira Musa amaziga mu nsenyi za Moabu [m]enaku asatu: kale enaku ezokukābiramu nga bānakuwalira Musa nezi-
9 'gwā. Era Yosuwa omwāna wa Nuni yali a'ju'de [n]omwoyo ogwamagezi; kubanga [o]Musa yali amuta'deko emikono: abāna ba Isiraeri nebamuwulirānga, nebakola nga
10 Mukama bweyalagira Musa. Era [p]tewanaimuka mu Isiraeri na'bi afanana Musa, [r]Mukama gweya-
11 manya ngalabagana namaso: mu [s]bubonero obwo bwona nebyamagero, Mukama byeyamutuma okukola munsi Yemisiri, eri Falao, neri aba'dube bona, neri ensiye
12 yona; ne mu mukono ogwo gwona ogwamānyi, ne mu ntīsa eyo yona enene, Musa gyeyakolerānga mu maso ga Isiraeri yena.

[w] Zab. 90. 1.
[y] Ma. 9. 3-5.
[z] Kubal. 23. 9. Yer. 23. 6; 33. 16.
[a] Luh. 27. 28. Ma. 11. 11.
[b] Zab. 144. 15.
[c] 2 Sam. 7. 23.
[d] Zab. 115. 9-11.
[e] 2 Sam. 22. 45. Zab. 18. 44; 66. 3; 81. 15.
[a] Kubal. 27. 12; 33. 47. Ma. 32. 49.
[b] Ma. 3. 27.
[c] Ma. 11. 24.
[d] Balam. 1. 16; 3. 13. 2 Byom. 28. 15.
[e] Lub. 12 7; 13. 15; 15. 18; 26. 3; 28. 13.
[f] Ma. 3. 27; 32. 52.
[g] Ma. 32. 50. Yos. 1. 1, 2.
[i] Yud. 9.
[k] Ma. 31. 2.
[l] Yos. 14. 10, 11.
[m] Lub. 50. 3, 10. Kubal. 20. 29.
[n] Is. 11. 2. Dan. 6. 3.
[o] Kubal. 27. 18, 23.
[p] Ma. 18. 15, 18.
[r] Kuv. 33. 11. Kubal. 12 6, 8. Ma. 5. 4.
[s] Ma. 4. 34; 7. 19.

EKITABO
KYA
YOSUWA.

1 Awo olwātuka Musa omuwereza wa Mukama, bweyamala okufa, Mukama nāgamba Yosuwa, omwāna wa Nuni, [a]omuwereza wa Musa,
2 ngayogera nti [b]Musa, omuwereza wānge, afu'de; kale kakano golokoka, osomoke (omu'ga) guno Yoludani, 'gwe, nabantu bano bona, (muingire) munsi gyembawa bo, a-
3 bāna ba Isiraeri. [c]Buli kifo kyemulirinyamu ekigere kya'mwe, nkibawa'de 'mwe, nga bwenagamba
4 Musa. [d]Okuva mu 'dūngu (nolusozi) luno Lebanoni, okutūka ku mu'ga omunene, gwe mu'ga Fulati, ensi yona Eyabakiti, era nokutūka ku nyanja enene ku lui olwebugwanjuba, we waliba ensalo ya'mwe.
5 [e]Tewalibēra muntu yena aliīnza okuīmirira mu masogo enaku zona ezobulamubwo: nga bwenabērānga ne Musa, [f]bwentyo bwenābērānga nāwe: [g]sikwabulirenga 'sō sikule-
6 kenga. [i]'Damu amānyi, guma omwoyo: kubanga 'gwe olibasikiriza abantu bano ensi eno gyenalairira
7 bajaja bābwe okugibawa. Naye mala oku'damu amānyi nokuguma enyo omwoyo, okwekūmānga okukola ngamatēka gona bwegali, Musa, omuwereza wānge, geyakulagira: [k]tokyāmānga okugaleka ku mukono ogwadyo newakuba'de ogwa kono, olyoke owebwēnga omukisa buli
8 gyonogendānga yona. Ekitabo kino ekyamatēka tekivenga mu kamwā-

[a] Ma. 11. 24.
[b] Kuv. 24. 13.
[c] Ma. 34. 5.
[d] Lub. 15. 18.
[e] Iu. 17. Kuv. 3. 12.
[f] Ma. 31. 8, 23.
[g] Ma. 31. 6, 8. Beb. 13. 5.
[i] Ma. 31. 6.
[k] Ma. 5. 32.

ko, [l] naye onokirowōzāngamu emisana nekiro, olyoke wekūmēnga okukola nga byona bwebiri ebiwandiki'dwamu: kubanga bwonoterezānga bwotyo e'kubolyo, era bwo-
9 nowebwānga omukisa bwotyo. Si
[m] Ma. 1. 29; 7. 21. 'nze nkulagi'de? 'Damu amānyi, guma omwoyo; [m] totyānga, 'sō tewekangānga: kubanga Mukama Katondawo ali nāwe buli gyonogendānga yona.
10 Yosuwa nālyoka alagira abāmi
11 babantu, ngayogera nti Muite wakati mu lusisira, mulagire abantu, nga mwogera nti Mwetekeretekere
[n] Yos. 3. 2. e'mere; kubanga [n] enaku esatu nga tezinaita mugenda okusomoka (omu'ga) guno Yoludani, okuingira okulya ensi, Mukama Katonda wa'mwe gyabawa okugirya.
12 Era Abaleubeni, Nabagadi, nekitūndu ekyekika kya Manase Yosu-
13 wa nābagamba, ngayogera nti Mu-
[o] Kubal. 32. 20-28. 'jukire ekigambo [o] Musa omuwereza wa Mukama kyeyabalagira, ngayogera nti Mukama Katonda wa'mwe abawa ekiwu'mulo, era alibawa ensi
14 eno. Bakazi ba'mwe, nabāna ba-'mwe abato, nebisibo bya'mwe, balitūla munsi Musa gyeyabawa emitala wa Yoludani; naye 'mwe mulisomoka mu maso ga baganda ba-'mwe nga mulina ebyokulwānyisa, abazira 'mwena abamānyi, muliba-
15 bēra; okutūsa Mukama lwalimala okubawa baganda ba'mwe ekiwu-'mulo, nga (bwawa'de) 'mwe, era nabo lwebalimala okulya ensi Mukama Katonda wa'mwe gyabawa
[p] Yos. 22. 4 neb. bo: [p] nemulyoka mu'dayo munsi gyemwalya, mugirye, Musa omuwereza wa Mukama gyeyabawa emitala wa Yoludani ku lui olwebu-
16 vanjuba. Nebamu'damu Yosuwa, nga bogera nti Byona byotulagi'de tulibikola, era buli gyonotutumānga
17 tunāgendānga. Nga bwetwawulirānga Musa mu bigambo byona, nāwe tunākuwulirānga bwetutyo:
[r] lu. 5. 1 Sam. 20. 13. [r] kyo'ka Mukama Katondawo abe
18 nāwe, nga bweyali ne Musa. Buli
[s] Ma. 1. 26. muntu yena [s] anājēmerānga ekiragirokyo, era atawulirenga bigambobyo mu byona byonomulagirānga, ana'tibwānga: naye 'damu amānyi, guma omwoyo.

2 Yosuwa omwāna wa Nuni nātuma
[a] Kubal. 25. 1. abantu babiri nkiso okuva [a] mu Si'timu okuke'ta, ngayogera nti Mugende, mukebere ensi ne Yeriko.
[b] Beb. 11. 31. Yak. 2. 25. Nebagenda, nebaingira [b] mu nyumba eyomwenzi, erinyalye [c] Laka-
[c] Mat 1. 5. 2 bu, nebasulayo. Kabaka Weyeriko nebamubūlira, nga bogera nti Laba, waingi'de muno ekiro ku bāna ba
3 Isiraeri okuke'ta ensi. Kabaka Weyeriko nātumira Lakabu, ngayogera nti Goba abantu aba'ze gyoli, abāingi'de mu nyumbayo: kubanga
4 ba'ze okuke'ta ensi yona. [d] Omu-
[d] 2 Sam. 17. 19, 20. kazi nābatwāla bōmbi, nābakisa; nāyogera nti Wewawo, abantu ba'ze gyendi, naye naba'de simanyi gye-
5 bavu'de: awo obu'de bwebwatūse oku'galawo wankaki, ngenzikiza eku'te, abantu nebagenda: abantu gyeba'ze simanyi: mubagoberere māngu; kubanga munābatūkako.
6 Naye yali abalinyisi'za ku kasolya, nābabi'kako emiti egyobugogwa, gyeyali atesetese obulūngi ku kaso-
7 lya. Abantu nebabagoberera mu 'kubo erya Yoludani okutūka ku musomoko: abābagoberera bwebāmala okuvayo, nebalyoka ba'galawo
8 wankaki. Bo nga tebanebaka, nā-
9 linya gyebali ku kasolya; nāgamba abantu nti 'Manyi nga Mukama abawa'de ensi, era [e] ngentīsa ya-
[e] Kuv. 15. 16; 23. 27. 'mwe etuku'te, era ngabali munsi bona basānūka mu maso ga'mwe.
10 Kubanga twawulira Mukamā [f] bwe-
[f] Yos. 4. 23. Kuv. 14. 21. yakaliza Enyanja Emyufu mu maso ga'mwe, bwemwava mu Misiri; era [g] kyemwakola bakabaka ababiri Ababamoli, abāli emitala wa Yoludani, Sikoni ne Ogi, bemwazikiririza
[g] Kubal. 21. 24, 33-35. 11 dala. Na'fe [i] bwetwakiwulira, [k] e-
[i] Kuv. 15. 14, 15. [k] Yos. 5. 1; 7. 5. Is 13. 7. mitima gya'fe negiryoka gisānūka, 'sō tewali muntu asigalamu omwoyo gwona, kulwa'mwe: kubanga
[l] Ma. 4. 39. [l] Mukama Katonda wa'mwe, oyo ye Katonda wa'gulu mu 'gulu, era wa-
12 nsi kunsi. Kale kakano, mbegairi-'de, [m] mundairire Mukama, kubanga
[m] 1 Sam. 20. 14-17. mbakoze bulūngi, na'mwe okugikola obulūngi enyumba ya kitānge, era
13 mumpe akabonero akamazima: era nokuwonya kitānge ne mānge ne banyinaze ne baganda bānge ne byona byebalina, nokulokola obula-
14 mu bwa'fe mu kufa. [n] Abantu nebamugamba nti Obulamu bwa'fe buliga'ta obulamu bwa'mwe, bwemutalibūlira bigambo bya'fe bino: awo Mukama bwalituwa ensi, netulyoka
15 tukukolera ekisa namazima. Awo
[n] Bik. 9. 25. [n] nāba'sā nomugwa ngabaisa mu kituli; kubanga enyumbaye yali ekwatanye ku bugwe owekibuga,
16 naye yabēra ku bugwe. Nābagamba nti Mugende ku lusozi, abābagobere'de baleme okubasānga; era mwekwekereyo enaku satu, okutūsa abābagobere'de lwebalikomawo; olu-
17 vanyuma muliīnza okugenda. Abantu nebamugamba nti [o] Tetuli'za
[o] Kuv. 20. 7. musāngo ku kirairokyo kino kyotu-
18 laizi'za. Laba, bwetuli'ja munsi, olisiba akagwa kano akamyufu mu kituli kyotuisi'zamu: era [p] oliku-
[p] Yos. 6. 23. ng'anyiza mu nyumba gyoli kitāwo ne nyoko ne bagandabo, nenyumba
19 yona eya kitāwo. Bwekityo, omuntu yena aliva mu miryāngo egye-

nyumbayo ku lugūdo, omusaigwe
guliba ku mutwegwe, na'fe tetuli'za
musāngo: era omuntu yena alibēra
[r] Mat. 27. 25. nāwe mu nyumba, [r] omusaigwe gu-
liba ku mutwe gwa'fe, bwalikwati-
20 bwa omukono gwona. Naye bwo-
libūlira ebigambo bya'fe bino, tetu-
li'za musāngo olwekirairokyo kyo-
21 tulaizi'za. Nāyogera nti Wabe nge-
bigambo bya'mwe bwebiri. Nāba-
sindika, nebagenda: nāsiba akagwa
22 akamyufu mu kituli. Nebagenda
nebatūka ku lusozi, nebabēra eyo
enaku satu, okutūsa abābagoberera
lwebāmala okukomawo: abābago-
berera bābanonya mu 'kubo lyona,
23 nebatabalaba. Awo abantu ababiri
nebakomawo, nebaserengeta ku lu-
sozi, nebasomoka, neba'ja eri Yosu-
wa omwāna wa Nuni; nebamubū-
24 lira byona ebyababāko. Nebamu-
gamba Yosuwa nti Mazima [s] Mu-
[s] Kuv. 23. 31. Yos. 6. 2; 8. 1; 21. 44. kama atuwa'de mu mikono gya'fe
ensi yona; era nate abali munsi
bona basānūkira dala mu maso
ga'fe.

3 Yosuwa nākēra enkya nāgolokoka,
[a] Yos 2. 1. nebava [a] mu Si'timu, nebatūka ku
Yoludani, ye nabāna ba Isiraeri bo-
na; nebasulawo nga tebanāsomoka.
[b] Yos. 1. 11. 2 Awo [b] enaku satu bwezaita abami
3 nebaita wakati mu lusīsira; neba-
lagira abantu, nga bogera nti Bwe-
munālaba esanduko eyendagāno ya
[c] Kubal. 10. 33. Ma. 31. 9, 25. Mukama Katonda wa'mwe, ne [c] ba-
kabona Abalevi nga bagyetise, ne-
mulyoka muva mu kifo kya'mwe,
[d] Kuv. 19. 12. 4 nemugigoberera. Naye [d] wanāba-
wo e'bānga wakati wa'mwe nayo,
ngemikono enkumi biri egigerebwa:
temugisemberera, mulyoke mumu-
nye e'kubo eribagwāni'de okuita-
mu; kubanga okutūka kakano te-
5 munaita mu 'kubo lino. Yosuwa
[e] Kuv. 19. 10, 14, 15. Lev. 20. 7. Kubal. 11. 18 Yos. 7. 13. 1 Sam. 16. 5. nāgamba abantu nti [e] Mwetukuze;
kubanga enkya Mukama anākola
6 ebyamagero mu'mwe. Yosuwa nā-
gamba bakabona, ngayogera nti
[f] Kubal. 4. 15. [f] Musitule esanduko eyendagāno,
musomoke mukulembere abantu.
Nebasitula esanduko eyendagāno
7 nebakulembera abantu. Mukama
nāgamba Yosuwa nti Lero nātanula
okukugulumiza mu maso ga Baisi-
[g] Yos. 1. 5. raeri bona, bamanye nti, [g] nga bwe-
nali ne Musa, bwentyo bwenābērā-
8 nga nāwe. Era onolagira bakabona
aba abasitula esanduko eyendagāno,
ngoyogera nti Bwemunātūka ku
ma'bali gama'zi aga Yoludani, mu-
nāimirira mu Yoludani.
9 Yosuwa nāgamba abāna ba Isira-
eri nti Mu'je wano, muwulire ebi-
gambo bya Mukama Katonda wa-
[i] Kos. 1. 10. Ma. 5. 26. 1 Sam. 17. 26. 2 Basek. 19. 4. Mat. 16. 16. 1 Bas. 1. 9. 10 'mwe. Yosuwa nāyogera nti Ku
kino kwemunāmanyira nga [i] Kato-
nda omulamu ali mu'mwe, era nga
talirema kugoba mu maso ga'mwe
Abakanani, Nabakiti, Nabakivi, Na-
baperizi, Nabagirugasi, Nabamoli,
11 Nabayebusi. Laba, esanduko ye-
ndagāno ya Mukama wensi zona,
ebakulembera okusomoka Yoludani.
12 Kale kakano [k] mweröndere abasaja
[k] Yos. 4. 2, 4. kumi nababiri mu bika bya Isiraeri,
13 buli kika omu. Awo, ebigere bya
bakabona abasitula esanduko ya
Mukama, Mukama wensi zona bwe-
biribera mu ma'zi ga Yoludani,
ama'zi ga Yoludani negalyoka ga-
'gwāwo, ge ma'zi agava engulu;
14 [l] negaīmirira entūmo wamu. Awo,
[l] Kuv. 15. 8. Zab. 114. 3. abantu bwebāva mu wema zābwe,
okusomoka Yoludani, bakabona a-
[m] Bik. 7. 45. bāsitula [m] esanduko eyendagāno
15 nga bakulembe'de abantu; era abā-
situla esanduko bwebātūka ku Yo-
ludani, ebigere bya bakabona abā-
situla esanduko nebyenyika ku ma-
'bali gama'zi [kubanga [n] Yoludani
[n] 1 Byom. 12. 15. Yer. 12. 5; 49. 19. gwanjāla ku 'tale lyagwo lyona
[o] mu biro byona ebyamakungula,]
[o] Yos. 5. 10, 12. 16 ama'zi agāva engulu negalyoka gaī-
mirira negekūma entūmo wamu,
[p] 1 Basek. 7. 46. wala nyo, ku Adamu, ekibuga [p] eki-
[r] Ma. 3. 17. [s] Lub. 14. 3. rirānye Ezalesani: nago aga'ka [r] ku
nyanja eye Alaba, ye [s] nyanja eyo-
munyo, nega'gwērawo dala: abantu
nebasomokera awalirānye Eyeriko.
17 Bakabona abāsitula esanduko eye-
ndagāno ya Mukama nebaīmirira
nebanywēra ku lukalu wakati mu
Yoludani, [t] Nabaisiraeri bona neba-
[t] Kuv. 14. 29. ita awakalu, okutūsa e'gwānga lyo-
na lweryaitira dala mu Yoludani.

4 Awo e'gwānga lyona bweryа-
mala okuitira dala mu Yoludani,
Mukama nāgamba Yosuwa, ngayo-
2 gera nti [a] Mweröndere abasaja
[a] Yos. 3. 12. kumi nababiri mu bantu, mu buli
3 kika omu, era mubalagire, nga
mwogera nti Mulōnde wano wakati
mu Yoludani, mu kifo ebigere bya
bakabona mwebyanywēre'de, [b] a-
[b] Ma. 27. 2. mainja kumi nabiri, mugasomose,
muga'sē mu kisulo, kyemunāsu-
4 lamu ekiro kino. Awo Yosuwa
nāita abasaja kumi nababiri, beya-
tekateka mu bāna ba Isiraeri, mu
5 buli kika omu: Yosuwa nābagamba
nti Mukulembere esanduko ya Mu-
kama Katonda wa'mwe wakati mu
Yoludani, musitule buli muntu
mu'mwe e'jinja ku kibegabegakye,
ngomuwendo ogwebika ebyabāna
6 ba Isiraeri bweguli: ako kabe aka-
bonero mu'mwe, [c] abāna ba'mwe
[c] Kuv. 12. 26. Zab. 44. 1. bwebanābūzānga mu biro ebigenda
oku'ja, nga bogera nti Amainja
7 gano amakulu gago ki? mulyoke
mubagambe nti Kubanga [d] ama'zi
[d] Yos. 3. 13, 16. ga Yoludani ga'gwāwo mu maso
gesanduko eyendagāno ya Muka-
ma; bweyaita mu Yoludani, ama'zi

nega'gwāwo: era amainja gano
galibēra [e] eki'jukizo eri abāna ba
Isiraeri emirembe egita'gwāwo.
8 Abāna ba Isiraeri nebakola 'nga
Yosuwa bwabalagi'de, nebalōnda
amainja kumi nabiri wakati mu
Yoluduni, nga Mukama bweyaga-
mba Yosuwa, ngomuwendo ogwe-
bika ebyabāna ba Isiraeri bweguli;
nebagasomosa nebagatūsa mu kifo
9 mwebāsula, nebaga'sāwo. Yosuwa
nāsimba amainja kumi nabiri wa-
kati mu Yoluduni, mu kifo ebigere
bya bakabona abāsitula esanduko
eyendagāno mwebyaīmirira: era
10 wegali ne kakano. Kubanga baka-
bona abāsitula esanduko bāimirira
wakati mu Yoluduni, nekitūkirira
buli kigambo Mukama kyeyalagira
Yosuwa okubūlira abantu, nga
byona bwebyali Musa byeyalagira
Yosuwa: abantu nebanguwa neba-
11 ita. Awo, abantu bona bwebāmala
okuita, esanduko ya Mukama
neryoka eita, ne bakabona mu
12 maso gabantu. Nabāna ba Leu-
beni, nabāna ba Gadi, nekitūndu
ekyekika kya Manase, nebakule-
mbera abāna ba Isiraeri nebaita
13 Musa bweyabagamba: abantu ngo-
bukumi buna abetesetese okulwāna
nebaita mu maso ga Mukama eri
olutalo, mu lusenyi Olweyeriko.
14 Ku lunaku olwo Mukama [g] nākuza
Yosuwa mu maso ga Baisiraeri bo-
na: nebamutya, nga bwebātyānga
Musa, enaku zona ezobulamubwe.
15 Mukama nāgamba Yosuwa nga-
16 yogera nti Lagira bakabona abasi-
17 tula [i] esanduko eyobujulirwa oku-
linya okuva mu Yoluduni. Awo
Yosuwa nālagira bakabona ngayo-
gera nti Mulinye muve mu Yolu-
18 duni. Awo, bakabona abāsitula
esanduko eyendagāno ya Mukama
bwebāmala okulinya okuva wakati
mu Yoluduni, nebigere bya baka-
bona nebirinyibwa ku lukalu, ama-
'zi ga Yoluduni negalyoka ga'da
mu kifo kyago, negayanjāla ku'tale
19 lyagwo lyona, nge'da. Abantu ne-
balinya nebava mu Yoluduni ku
lunaku olwekumi mu mwezi ogwo-
luberyeberye, nebasula [k] mu Girugali, mu nsalo eyebuvanjuba Eye-
20 yeriko. [l] Namainja gali ekumi na-
biri geba'gya mu Yoluduni, Yosu-
21 wa nāgasimba mu Girugali. Nā-
gamba abāna ba Isiraeri ngayogera
nti Abāna ba'mwe bwebanābūzā-
ngа bakitābwe mu biro ebigenda
oku'ja, nga bogera nti Amakulu
22 gamainja gano ki? nemulyoka
mutegēzānga abāna ba'mwe, nga
mwogera nti Abaisiraeri bāita mu
23 Yoluduni muno ku lukalu. Kuba-
nga Mukama Katonda wa'mwe
yakaliza ama'zi ga Yoluduni mu
maso ga'mwe, okutūka bwemwa-
mala okuita, nga Mukama Kato-
nda wa'mwe bweyakola Enyanja
Emyufu, [m] gyeyakaliza mu maso
ga'fe, okutūka bwetwamala okuita:
24 [n] amawānga gona agensi galyoke
gamanye omukono gwa Mukama
nga gwa mānyi; [o] batyēnga Muka-
ma Katonda wa'mwe emirembe
egita'gwāwo.

5 Awo, bakabaka bona Ababamoli,
abāli emitala wa Yoluduni ku lui
olwebugwanjuba, ne bakabona
Ababakanani, [a] abāli ku nyanja,
[b] bwebāwulira Mukama bweyaka-
liza ama'zi ga Yoluduni mu maso
gabāna ba Isiraeri, okutūka bwe-
twamala okusomoka, [c] omutima
gwābwe negusānūka, [d] 'sōnga tewa-
kyali (alina) omwoyo mubo, olwa-
bāna ba Isiraeri.
2 Mu biro ebyo Mukama nāgamba
Yosuwa nti Wekolere obwambe
obwamainja, okomole nate abāna
ba Isiraeri omulūndi ogwokubiri.
3 Yosuwa neyekolera obwambe obwa-
mainja, nākomolera abāna ba Isi-
4 raeri ku lusozi olwebikuta. Era
eno ye nsōnga eyabakomoza Yosu-
wa: [e] abasaja bona abāva mu Mi-
siri, abalwānyi bona, nebafira mu
'dūngu mu 'kubo, bwebāmala okuva
5 mu Misiri. Kubanga abantu bona
abāvayo nebakomolwa: naye aba-
ntu bona abāzālirwa mu 'dūngu mu
'kubo nga bava mu Misiri nga te-
6 banābakomola. Kubanga abāna
ba Isiraeri bātambulira [f] emyāka
amakumi ana mu 'dūngu, okutūsa
e'gwānga lyona, be baīwānyi abāva
mu Misiri, lwerya'gwāwo, kubanga
tebāwulira 'dobozi lya Mukama:
[g] Mukama beyalairira obutabaga-
nya kulaba nsi Mukama gyeyalai-
rira bajaja bābwe okutuwa, [i] ensi
ekulukuta amata nomubisi gwe-
7 njuki. [k] Nabāna bābwe beya'za mu
kifo kyābwe, abo Yosuwa beyako-
mola: kubanga bāli si bakomole,
kubanga tebabakomolera mu 'kubo.
8 Awo, bwebāmala okukomola e'gwā-
nga lyona, nebabēra mu bifo byā-
bwe mu lusīsira [l] nebamala oku-
9 wona. Mukama nāgamba Yosuwa
nti Lero njiringisi'za [m] ekivume
Ekyemisiri okukiba'gyako. Eri-
nya eryekifo kiri kyeryava liitibwa
Girugali ne kakano.
10 Abāna ba Isiraeri nebasula mu
Girugali; nebalya Okuitako [n] ku
lunaku olwekumi nenya olwomwe-
zi olwegulo mu lusenyi Olweyeriko.
11 Okuitako ngewe'deko ku lunaku
olwenkya nebalya e'mere enkalu
eyomwāka ogwa'gwāko, emigāti
egitazimbulukuswa ne kasoli omu-

[e] Kuv. 12. 14. Kubal. 16. 40.
[f] Kubal. 32. 27, 28.
[g] Yos. 3. 7.
[i] Kuv. 25. 16, 22.
[k] Yos. 5. 9.
[l] Iu. 9.
[m] Kuv. 14. 21.
[n] Zab. 83. 18; 106. 8.
[o] Ma. 6. 2.
[a] Kubal. 13. 29.
[b] Kuv. 15. 14.
[c] Yos. 2. 11.
[d] 1 Basek. 10. 5.
[e] Kubal. 14. 29; 26. 64, 65. Ma. 2. 16.
[f] Kubal. 14. 33. Ma. 1. 3. Zab. 95. 10.
[g] Kubal. 14. 23. Zab. 95. 11. Beb. 3. 11.
[i] Kuv. 3. 8.
[k] Kubal. 14. 31. Ma. 1. 39.
[l] Lub. 34. 25.
[m] Lub. 34. 14.
[n] Kuv. 12. 6.

12 sīke, ku lunaku olwo. [o]Nemanu
ne'gwāwo enkya, bwebāmala oku-
lya e'mere eyensi eyomwāka ogwa-
'gwāko; abāna ba Isiraeri neba-
taba na manu nate; naye nebalya
ku 'mere eyensi eya Kanani omwā-
ka ogwo.
13 Awo, Yosuwa bweyali ngasembe-
'de Eyeriko, nāimusa amasoge nā-
tunula, era, laba, nga waīmiri'de
[p]omuntu okumwolekera eyalina
ekitala ekisōwole mu mukonogwe:
Yosuwa nāmusemberera, nāmu-
gamba nti Oli kulwa'fe, oba oli
14 kulwa balabe ba'fe? Nāyogera
nti Ne'da; naye omukulu owe'gye
lya Mukama ntūse kakano. Yosu-
wa [r]nāmuukfamirira mu masoge
wansi, nāsinza, nāmugamba nti
Mukama wānge agamba atya omu-
15 'duwe? Omukulu owe'gye lya
Mukama nāgamba Yosuwa nti
[s]Yambula engatoyo mu kigerekyo;
kubanga ekifo mwoīmiri'de kitu-
kuvu. Yosuwa nākola bwatyo.

6 [Era Yeriko kyali ki'gali'dwawo
dala olwabāna ba Isiraeri: tewali
afuluma, newakuba'de aingira.]
2 Mukama nāgamba Yosuwa nti
Laba, [a]nkukiwa'de mu mukono-
gwo Yeriko, ne kabaka wamu, na-
3 bazira abamānyi. Era mulikye-
tōlōla ekibuga, abalwānyi 'mwena,
nga mukyetōlōla omulūndi gumu.
Bwonokolānga bwotyo enaku omu-
4 kāga. Ne bakabona omusānvu
balisitula [b]eng'ombe omusānvu e-
zamayembe agendiga ensaja nga
bazikulembeza esanduko: ne ku
lunaku olwomusānvu mulikyetō-
lōla ekibuga emirūndi musānvu,
ne [c]bakabona balifūwa eng'ombe.
5 Awo, bwebaligenderēza (eng'ombe)
ezamayembe agendiga ensaja era
bwemuliwulira e'dobozi eryeng'o-
mbe, abantu bona nebalyoka boge-
rera wa'gulu ne'dobozi 'dene; bu-
gwe owekibuga nālyoka agwira
dala wansi, abantu nebalinya buli
6 muntu mu masoge. Yosuwa, o-
mwāna na Nuni, nāita bakabona,
nābagamba nti Musitule esanduko
eyendagāno, era bakabona musānvu
basitule eng'ombe musānvu ezama-
yembe agendiga ensaja bazikule-
mbeze esanduko ya Mukama.
7 Nebagamba abantu nti Muite,
mwetōlole ekibuga, nabalina ebyo-
kulwānyisa bakulembere esanduko
8 ya Mukama. Awo, Yosuwa bwe-
yamala okwogera nabantu, baka-
bona omusānvu abāsitula eng'ombe
omusānvu ezamayembe agendiga
ensaja mu maso ga Mukama ne-
baita, nebafūwa eng'ombe: esa-
nduko eyendagāno ya Mukama nge-
9 bavako enyuma. Abalina ebyoku-
lwānyisa nebakulembera bakabona
abāfūwa eng'ombe, abenyuma ne-
bagoberera esanduko, nga bafūwa
10 eng'ombe nga batambula. Yosuwa
nālagira abantu, ngayogera nti
Temwogerera wa'gulu, ne'dobozi
lya'mwe lireme okuwulirwa, neki-
gambo kyona kireme okuva mu
kamwā ka'mwe, okutūsa ku lunaku
lwendibalagira okwogerera wa'gu-
11 lu. Bwatyo yagyetōloza ekibuga
esanduko ya Mukama, nga bakye-
tōlo'de omulūndi gumu: nebai-
ngira mu lusīsira, nebasula mu
lusisira.
12 Yosuwa nākēra enkya nāgolokoka, ne [d]bakabona nebasitula esa-
13 nduko ya Mukama. Ne bakabona
omusānvu abāsitula eng'ombe omu-
sānvu ezamayembe agendiga ensaja
nga bazikulembeza esanduko ya
Mukama nebagenda obutalinda, ne-
bafūwa eng'ombe: nabalina ebyo-
kulwānyisa nga babakulembe'de;
nabenyuma nebagoberera esanduko
ya Mukama nga bafūwa eng'ombe
14 nga batambula. Ne ku lunaku o-
lwokubiri nebetōlōla ekibuga omu-
lūndi gumu, neba'dayo mu lusīsira:
bwebākola bwebatyo enaku mukā-
15 ga. Awo ku lunaku olwomusānvu
nebakēra enkya mu matulutulu,
nebetōlōla ekibuga emirūndi mu-
sānvu bwebatyo: naye ku lunaku
olwo betōlōla ekibuga emirūndi mu-
16 sānvu. Awo ku mulūndi ogwomu-
sānvu, bakabona bwebāfūwa eng'o-
mbe, Yosuwa nāgamba abantu nti
Mwogerere wa'gulu; kubānga Mu-
17 kama abawa'de ekibuga. Nekibuga
kiriterekerwa Mukama, ekibuga ne
byona ebirimu: Lakabu omwenzi
yaliwona ye'ka, ye ne bona abali
awamu naye mu nyumba, kubanga
18 [e]yakweka abatume betwatuma. Na-
'mwe mwewalire dala mu biterе-
ke'dwa Mukama, muleme okatwāla
ku bitereke'dwa, nga mumaze oku-
bitereka; bwemutyo mwandifu'de
olusīsira lwa Isiraeri olukolimi-
'dwa, era [f]mwandirweralikiri'za.
19 Naye efeza yona nezābu nebintu
ebyebikomo nebyebyūma bye bitu-
kuvu eri Mukama; biri'ja mu gwa-
20 nika lya Mukama. Awo abantu ne-
bogerera wa'gulu, nebafūwa eng'o-
mbe: awo, abantu bwebāwulira e-
'dobozi eryeng'ombe, abantu neba-
lyoka bogerera wa'gulu ne'dobozi
'dene, [g]bugwe nāgwira dala wansi.
abantu nebalinya mu kibuga, buli
muntu mu masoge, nebamenya e-
21 kibuga. [i]Nebazikiririza dala ebyali
mu kibuga byona, abasaja nabaka-
zi, abato nabakulu, nente, nendiga,
22 nendogoi, nebabi'ta nekitala. Yo-
suwa nāgamba abasaja ababiri a-

o Kuv. 16. 35.
p Lub. 18. 2; 32. 24. Zek. 1. 8-11.
r Lub. 17. 3.
s Kuv. 3. 5. Bik. 7. 33.
a Yos. 2. 24.
b Balam. 7. 16, 22.
c Kubal. 10. 8.
d Kubal. 4. 15.
e Yos. 2. 4.
f Yos. 7. 25. 1 Basek. 18. 17, 18. 1 Byom. 2. 7.
g Beb. 11. 30.
i Ma. 7. 2.

bake'ta ensi nti Mugende mu nyumba eyomwenzi, mumufulumye omukazi, nebyalina byona, [k] nga
23 bwemwamulairira. Abavubuka abake'si nebaingira, nebamufulumya
Lakabu, [l] ne kitāwe, ne nyina, ne bagandabe, ne byona byalina, era nekikakye kyona nebabafulumya; nebabateka ebwēru ku lusīsira lwa
24 Isiraeri. Ekibuga nebakyōkya omuliro, nebyalimu byona: naye efeza nezābu nebintu ebyebikomo nebyebyūma byo'ka babi'sā mu gwanika eryenyumba ya Mukama.
25 Naye Lakabu omwenzi, nabenyumba ya kitāwe ne byona byeyalina, Yosuwa nābawonya; [m] nābēra wakati mu Isiraeri, ne kakano; kubanga yakweka abatume, Yosuwa
26 beyatuma okuke'ta Yeriko. Yosuwa nābalaiza ekirairo mu biro ebyo, ngayogera nti [n] Akolimirwe mu maso ga Mukama oyo aliimirira nāzīmba ekibuga kino Yeriko: mu kufirwa omwānawe omuberyeberye mwalisizawo emisingi gyakyo, era mu kufirwa omwānawe omuto ali-
27 simba enzi'gi zakyo. [o] Bwatyo Mukama yabērānga ne Yosuwa; [p] nebigambobye nebyātikirira munsi yona.

7 Naye abāna ba Isiraeri nebōnōna mu bitereke'dwa: kubanga Akani, omwāna wa Kalami, omwāna wa Zabudi, omwāna wa Zera, owekika kya Yuda, nātwāla ku bitereke-'dwa: obusūngu bwa Mukama nebubūbūka ku bāna ba Isiraeri.
2 Yosuwa nātuma abantu okuva mu Yeriko okugenda Eai, ekirirānye [a] Besaveni, ku lui olwebuvanjuba olwa [b] Beseri, nābagamba nti
3 Mulinye muke'te ensi. Abantu nebalinya nebake'ta Ai. Nebakomawo eri Yosuwa, nebamugamba nti Abantu bona tebagendayo; naye abantu ngenkumi biri oba satu balinye bakube Ai; toteganya abantu bona okugendayo; kubanga abayo
4 batono. Awo nebalinyayo ku bantu abasaja ngenkumi satu; [c] ne-
5 ba'duka mu maso Gabeai. Nabeai nebakuba mubo abantu ngamakumi asatu mu mukāga: nebabagoba (okuba'gya) ku wankaki okubatūsa ku Sebalimu, nebabakubira awaserengeterwa: emitima gyabantu ne-
6 gisānūka, negiba ngama'zi. Yosuwa [d] nāyuza engoyeze, nāgwa neyevunika wansi awali esanduko ya Mukama nātūsa olwegulo, ye nabaka-'de ba Isiraeri; [e] nebesīga enfūfu
7 ku mitwe gyābwe. Yosuwa nāyogera nti Wowe, ai Mukama Katonda, [f] okusomosa kiki ekyakusomosa abantu bano Yoludani, okutuwayo mu mikono Egyabamoli, okutuzikiriza? singa twa'kiriza okutū-
8 la emitala wa Yoludani! Ai Mukama, nāyogera ntya, Abaisiraeri bwebamaze okubakuba amabega a-
9 balabe bābwe? Kubanga Abakanani nabali munsi bona baliwulira, balituzingiza, [g] bali'gya erinya lya-'fe kunsi: nāwe [i] olirokola otya eri-
10 nyalyo ekulu? Mukama nāgamba Yosuwa nti Golokoka; kiki ekiku-
11 gwisi'za bwotyo okwevunika? Abaisiraeri bōnōnye; era [k] bamenye endagāno yānge gyenabalagira; era nokutwāla batu'te ku bitereke'dwa; era ba'bye, era bakusi'za, era babii-
12 ngizi'za mu bintu byābwe. [l] Ekyo kye kibalobera abāna ba Isiraeri okuūmirira mu maso gabalabe bābwe, nebakuba amabega abalabe bābwe, kubanga bafūse abakolimi'dwa; sibērenga na'mwe nate, wabula bwemuzikiri'za ekitereke'dwa (okuki-
13 'gya) mu'mwe. [m] Mukale, mutukuze abantu, mwogere nti Mwetukulize olunaku olwenkya: kubanga Mukama, Katonda wa Isiraeri, bwayogera bwati nti Waliwo ekitereke-'dwa wakati mu'gwe, Isiraeri: toīnza kuūmirira mu maso gabalabebo, nga temunaki'gyawo ekitereke-
14 'dwa mu'mwe. Kale enkya munāsemberezebwa mu bika bya'mwe: awo, ekika [n] Mukama kyanālōndamu kināsembera ngenda (zakyo) bweziri; nenda Mukama gyanālōndamu enesembera mu nyumba (zayo); nenyumba Mukama gyanālōndamu enesembera buli muntu
15 buli muntu. [o] Awo olunātuka anālōndebwa ngalina ekitereke'dwa anāyōkebwa omuliro, ye nebyalina byona; kubanga amenye endagāno ya Mukama, era kubanga akoze obusirusiru mu Isiraeri.
16 Awo Yosuwa nākēra enkya nāgolokoka, nāsembeza Isiraeri nga bika (byābwe) bwebyali; nekika kya
17 Yuda nekirōndebwa: nāsembeza enda ya Yuda; nālōnda enda Eyabazera: nāsembeza enda [p] Eyabazera buli muntu buli muntu; Za-
18 budi nālōndebwa: nāsembeza enyumbaye buli muntu buli muntu; [r] Akani, omwāna wa Kalami, omwāna wa Zabudi, omwāna wa Zera, owekika kya Yuda, nālōndebwa.
19 Yosuwa nāgamba Akani nti Mwāna wānge, nkwegairi'de, omuwe ekitībwa Mukama, Katonda wa Isiraeri, [s] omwātulire; era ong'ambe
20 kakano kyokoze; tokinkisa. Akani na'damu Yosuwa nāyogera nti Mazima nyōnōnye eri Mukama, Katonda wa Isiraeri, nenkola bwe-
21 nti ni bwenti; bwenalaba mu munyago ekyambalo ekirūngi ekya Sinali, nesekeri ezefeza ebikumi bibiri, nolulimi olwazābu ekigero kya-

[k] Yos. 2. 14. Beb. 11. 31.
[l] Yos. 2. 13.
[m] Mat. 1. 5.
[n] 1 Basek. 16. 34.
[o] Yos. 1. 5.
[p] Yos. 9. 9.
[a] 1 Sam. 13. 5; 14. 23.
[b] Lub. 28. 19.
[c] Lev. 26. 17. Ma. 28. 25.
[d] 2 Sam. 1. 11.
[e] 1 Sam. 4. 12. Nek. 9. 1. Yob. 2. 12. Kung. 2. 10.
[f] Kuv. 5. 22.
[g] Zab. 83. 4.
[i] Kuv. 32. 12.
[k] Ma. 17. 2.
[l] Kubal. 14. 45. Balam. 2. 14.
[m] Yos. 3. 5.
[n] Balam. 20. 9.
[o] 1 Sam. 14. 38, 39.
[p] Kubal. 26. 20.
[r] 1u. 1.
[s] Kubal. 5. 6, 7. 2 Byom. 30. 22. Ezer. 10. 11. Dan. 9. 4.

lwo esekeri amakumi atāno, nendyo-
ka mbiyayānira, nembitwāla; era,
laba, bikweke'dwa mu 'taka wakati
mu wema yānge, nefeza wansi wa-
22 kyo. Awo Yosuwa nātuma ababa-
ka, nebagenda mbiro mu wemaye;
era, laba, kikweke'dwa mu wemaye,
23 nefeza wansi wakyo. Nabo neba-
bi'gya wakati mu wema, nebabire-
tera Yosuwa nabāna ba Isiraeri bo-
na; nebabi'sā wansi mu maso ga
24 Mukama. Ne Yosuwa, Nabaisira-
eri bona awamu naye, nebatwāla
Akani, omwāna wa Zera, nefeza,
nekyambalo, nolulimi olwazābu, na-
bānabe abobulenzi nabobuwala, ne-
nteze, nendogoize, nendigaze, ne-
wemaye, ne byona byeyalina: ne-
t Yos. 15.7. babalinyisa mu [t]kiwōnvu Akoli.
u Yos.6.18. 25 Yosuwa nāyogera nti [u]Kiki ekya-
kutweralikirizisa? Mukama anā-
kweralikiriza 'gwe lero. Abaisira-
eri bona nebamukuba amainja; ne-
w Ma.17.5. babōkya omuliro, [w]nebabakuba a-
y Yos.8.29. 26 mainja. [y]Nebamutūmako entūmo
2 Sam. 18. 17. enene eyamainja, ne kakano; [z]Mu-
z Ma. 13. 17. kama nākyūka okuleka obusūngu-
bwe obukambwe. Erinya eryekiwō-
a Is. 65.10. Kos. 2. 15. nvu kiri kyeryava liitibwa [a]ekiwō-
nvu Akoli, ne lero.

8 Mukama nāgamba Yosuwa nti
a Ma. 31. 8. [a]Totyānga, 'sō tokankanānga:
twāla abantu bona abalwānyi nāwe,
b Yos.2.24. ogolokoke olinye ku Ai: laba, [b]nku-
wa'de mu mukonogwo kabaka wa
Ai, nabantube, nekibugakye, nensi-
2 ye; era olikola Ai ne kabaka wamu
c Yos.6.21. nga bwewakola [c]Yeriko ne kabaka
d Ma. 20. 14. wamu: naye [d]omunyagogwakyo ne-
nte zakyo mulibyetwālira okuba e-
binyage bya'mwe: mutēgere ekibu-
3 ga enyuma wakyo. Awo Yosuwa
nāgolokoka, nabantu bona abalwā-
nyi, okulinya ku Ai; Yosuwa nālō-
nda abantu obukumi busatu, abazi-
ra abamānyi, nābasindika ekiro.
4 Nābalagira ngayogera nti Laba,
e Balam. 20. 29. [e]munātēgera ekibuga enyuma we-
kibuga: temukiba wala nyo ekibu-
5 ga, naye 'mwena mweteketeke: nā-
nge nabantu bona abali nānge tu-
nāsemberera ekibuga: awo, bweba-
na'ja okutulūmba, ngoluberyeberye,
f Balam. 20. 32. netulyoka [f]tu'duka mu maso gā-
6 bwe; nabo bana'ja okutugoberera, o-
kutūsa lwetunābasendasenda okuva
mu kibuga ewala; kubanga banāyo-
gera nti Ba'duse mu maso ga'fe,
ngoluberyeberye; kyatunāva tu'du-
7 ka mu maso gābwe: ňa'mwe munā-
golokoka wemutēge'de, nemukwata
ekibuga: kubanga Mukama Katonda
wa'mwe anākiwayo mu mukono
8 gwa'mwe. Awo, bwemunāmala oku-
kwata ekibuga, nemwōkya omuliro
ekibuga okugoberera ekigambo kya
g Yos. 1. 9. Mukama bwemunākola: [g]laba, 'nze
9 mbalagi'de. Yosuwa nābasindika:
nebagenda webanātēgera, nebabēra
wakati wa Beseri ne Ai, ku lui
olwebugwanjuba olwe Ai: naye
Yosuwa nāsula ekiro ekyo mu ba-
ntu.
10 Yosuwa nākēra enkya nāgolokoka, nākung'anya abantu, nālinya, ye nabaka'de ba Isiraeri, mu maso
11 gabantu (nebagenda) Eai. Abantu bona, abalwānyi abali naye, nebalinya nebasembera nebatūka ekibuga wekiraba, nebasimba olusīsira ku lui olwobukika obwa kono olwe Ai: era waliwo ekiwōnvu wakatiwe ne
12 Ai. Nātwāla abantu ngenkumi tāno, nābatekateka okutēga wakati wa Beseri ne Ai, ku lui olwebu-
13 gwanjuba olwekibuga. Bwebatyo bwebātekateka abantu, e'gye lyona eryali ku bukika obwa kono obwekibuga, era nabatēzi bābwe abāli ebugwanjuba obwekibuga; Yosuwa nāgenda ekiro ekyo wakati mu ki-
14 wōnvu. Awo olwātuka kabaka we Ai bweyakiraba, nebanguwa nebagolokoka enkya, nabantu abomukibuga neba'ja ku Baisiraeri okulwāna, ye nabantube bona, ku kisēra ekiragi'dwa, mu maso ge Alaba; naye teyamanya nga waliwo aba-
15 mutēze enyuma wekibuga. Yosuwa Nabaisiraeri bona [i]nebefūla i Balam. 20. 36 neb.
ngabagobe'dwa mu maso gābwe, neba'dukira mu 'kubo erye'dūngu.
16 Nabantu bona abāli mu kibuga nebakung'anyizibwa okubagoberera: nebagoberera Yosuwa, [k]nebasende- k lu. 6.
bwasendebwa okuva mu kibuga e-
17 wala. Nemutasigala muntu mu Ai newakuba'de mu Beseri, ata'ze kugoba Isiraeri: nebaleka ekibuga nga ki'guli'dwawo nebagoba Isiraeri.
18 Mukama nāgamba Yosuwa nti Galula omuwunda oguli mu mukonogwo ku Ai; kubanga nākikuwa mu mukonogwo. Yosuwa nāgalula omuwunda ogwali mu mukonogwe eri
19 ekibuga. Nabatēzi nebagolokoka māngu mu kifo kyābwe, neba'dukana mbiro bweyamala okogolola omukono, nebaingira mu kibuga, nebakimenya; nebanguwa nebōkya
20 ekibuga omuliro. Abeai bwebālaba enyuma wābwe, nebatunula, era, laba, omu'ka ogwekibuga nga gunyōkera mu 'gulu, nebataba na mānyi ga ku'duka (okugenda) eri newakuba'de (oku'da) eno: nabantu abāli ba'duki'de mu 'dūngu ne-
21 bakyūkirako abābagoba. Yosuwa Nabaisiraeri bona bwebālaba ngabatēzi bamenye ekibuga, nomu'ka ogwekibuga nga gunyōka, awo ne-
22 bakyūka nate, neba'ta Abeai. Nebalala [ba'nābwe] nebava mu kibuga okubalūmba; nebabera wakati mu Baisiraeri, abalala erui nabala-

la erui: nebabakuba, [l] obutaganya
muntu kusigalawo newakuba'de o-
23 ku'duka. Ne kabaka we Ai neba-
mukwata nga mulamu, nebamuleta
24 eri Yosuwa. Awo, Abaisiraeri bwe-
bāmala oku'tira dala abāli mu Ai
bona mu lusenyi, mu 'dūngu lyeba-
bagobereramu, bona nebagwa no-
bwōgi bwekitala neba'gwāwo, A-
baisiraeri bona nebalyoka bakoma-
wo Eai, nebakikuba nobwōgi bwe-
25 kitala. Awo bona aba'tibwa ku
lunaku olwo, abasaja nabakazi, bali
kakumi mwenkumi biri, be bantu
26 bona abāli mu Ai. Kubanga Yo-
suwa nāta'za mukonogwe, gweya-
galuza omuwunda, okutūsa lweya-
mala okubazikiririza dala abāli mu
27 Ai bona. Wabula ente nomunyago
ogwekibuga ekyo Abaisiraeri neba-
byetwālira okuba ebinyago byābwe,
ngekigambo kya Mukama [m] kyeya-
28 lagira Yosuwa. Yosuwa nāyōkya
Ai bwatyo, nākifūla [n] ekifūnvu e-
mirembe gyona, era ekyāzika, ne
29 kakano. Ne [o] kabaka we Ai nāmu-
wanika ku muti okutūsa olwegulo
[p] enjuba bweyagwa Yosuwa nālagi-
ra, neba'gya omulāmbogwe ku mu-
ti, nebagusūla ku muzigo ku wa-
nkaki owekibuga, [r] nebagutūmako
entūmo enene eyamainja, ne ka-
kano.
30 Awo Yosuwa nālyoka azīmbira
Mukama ekyōto, Katonda wa Isi-
31 raeri, [s] ku lusozi Ebali, nga Musa
omuwereza wa Mukama bweyaba-
lagira abāna ba Isiraeri, nga bwe-
kyawandikibwa [t] mu kitabo ekya-
matēka ga Musa, ekyōto ekyamai-
nja amalāmba, omuntu gata'sāko
kyūma kyona: [u] nebakiwerako ebi-
webwayo ebyōkebwa eri Mukama,
nebamuletera ebiwebwayo olwemi-
32 rembe. [w] Nāwandika awo ku mai-
nja amatēka ga Musa, geyawandi-
ka, mu maso gabāna ba Isiraeri.
33 Nabaisiraeri bona, nabaka'de bā-
bwe, nabāmi, nabalamuzi bābwe,
nebaīmirira erui nerui ezesanduko
mu maso ga bakabona Abalevi, [y] a-
bāsitula esanduko eyendagāno ya
Mukama, si nzālwa bo'ka, naye ne
[z] ba'na'gwānga: ekitūndu kyābwe
(kimu) olusozi Gerizimu gyerusi-
mba, nekitūndu kyābwe (ekirala)
olusozi Ebali gyerusimba; [a] nga
Musa omuwereza wa Mukama bwe-
yalagira, basokēnga okusabira o-
34 mukisa abantu ba Isiraeri. Oluva-
nyuma [b] nāsoma ebigambo byona
ebyamatēka, [c] omukisa [d] nokukoli-
mira, nga byona bwebiri ebyawa-
ndikibwa mu kitabo ekyamatēka.
35 Tewali kigambo mu byona Musa
byeyalagira, Yosuwa kyatāsoma
mu maso agekung'aniro lyona erya
Isiraeri, [e] nabakazi, nabāna abato,
ne ba'na'gwānga abātambulānga
mubo.

9 Awo, bakabaka bona abāli emi-
tala wa Yoludani, [a] munsi eyenso-
zi, ne mu nsenyi, ne ku 'tale lyona
[b] eryenyanja enene Lebanoni gye-
rusimba, [c] Abakiti, Nabamoli, Na-
bakanani, Nabaperizi, Nabakivi, Na-
2 bayebusi, bwebākiwulira; nebalyo-
ka bakung'anira wamu, okulwānyi-
sa Yosuwa Nabaisiraeri, nomwoyo
gumu.
3 Naye abāli [d] mu Gibeoni [e] bwe-
bāwulira Yosuwa byeyakola ku
4 Yeriko ne Ai, nabo nebasala amag-
ezi, nebagenda nebefūla ngaba-
baka, nebatwāla ensawo enka'de
ku ndogoi zābwe, namaliba ago-
mwenge amaka'de agayulika agā-
5 tungirirwa; nengato enka'de ezi-
botose mu bigere byābwe, era nga
bamba'de ebyambalo ebika'de; ne-
'mere yona eyentanda yābwe nge-
6 kaliri'de ngeku'te obukuku. Ne-
ba'ja eri Yosuwa [f] mu lusisira mu
Girugali, nebamugamba ye naba-
ntu ba Isiraeri nti Tuvu'de munsi
wala: kale kakano mulagāne na'fe.
7 Nabantu ba Isiraeri nebagamba [g] A-
bakivi nti Wo'zi ewa'mwe muli wa-
kati wansi ya'fe; [i] na'fe tunālagā-
8 na tutya na'mwe? Nebagamba
Yosuwa nti Tuli ba'dubo. Yosuwa
nābagamba nti Muli bāni? era
9 muva wa? Nebamugamba nti A-
ba'dubo bavu'de [k] munsi wala nyo
oku'ja (wano) olwerinya lya Mu-
kama Katondawo: kubanga [l] twa-
wulira okwātikirirakwe, ne byona
10 byeyakola mu Misiri, ne byona
byeyakola bakabaka ababiri Aba-
bamoli, abāli emitala wa Yoludani,
Sikoni kabaka we Kesuboni, ne
Ogi kabaka we Basani, eyali [m] mu
11 Asutalosi. Nabaka'de ba'fe ne bo-
na abali munsi ya'fe nebatugamba
nti Mutwālire olugendo olwo enta-
nda mu mikono gya'mwe, mugende
mubasisinkane, mubagambe nti Tu-
li ba'du ba'mwe: kale kakano mu-
12 lagāne na'fe. E'mere ya'fe eno
twagisibirira entanda ya'fe mu nyu-
mba za'fe ngekyabuguma ku luna-
ku lwetwavayo oku'ja gyemuli; na-
ye kakano, laba, ekaliri'de, era eku-
13 'te nobukuku: namaliba gano ago-
mwenge, getwa'juza, gāli magya;
era, laba, gayuliseyulise: nebya-
mbalo bya'fe bino nengato za'fe
bika'diye olwolugendo olunene e-
14 nyo. Abantu nebatwāla ku ntanda
zābwe, [n] nebatabūza bigambo eri
15 akamwā ka Mukama. [o] Yosuwa
nālagāna nabo emirembe, nālagāna
nabo obutaba'ta: nabakulu bekibī-
16 na nebabalairira. Awo mu naku
esatu, nga bamaze okulagāna nabo,

[l] Ma. 7. 2. Yos. 10. 28.
[m] lu. 2. Kubal. 31. 22–26.
[n] Ma. 13. 16.
[o] Yos. 10. 26.
[p] Ma. 21. 23; Yos. 10. 27.
[r] Yos. 7. 26.
[s] Ma. 27. 4, 5.
[t] Kuv. 20. 25. Ma. 27, 5, 6.
[u] Kuv. 20. 24.
[w] Ma. 27. 2, 8.
[y] Ma. 31. 9.
[z] Ma. 31. 12.
[a] Ma. 11. 29; 27. 12.
[b] Ma. 31. 11.
[c] Ma. 28. 2–14; 30. 19.
[d] Ma. 28. 15–68; 29. 20, 21.
[e] Ma. 31. 12.

[a] Ma. 1. 7.
[b] Kubal. 34. 6.
[c] Kuv. 13. 5.
[d] Yos. 10. 2, 10, 12. 2 Sam. 21. 1, 2.
[e] Yos. 6. 27.
[f] Yos. 5. 10.
[g] Yos. 11. 19.
[i] Ma. 7. 2.
[k] Ma. 20. 15.
[l] Yos. 2. 10; 6. 27.
[m] Ma. 1. 4. Yos. 12. 4.
[n] Kubal. 27. 21.
[o] Yos. 11. 19. 2 Sam. 21. 2.

nebawulira nga balirānwa bābwe,
17 era nga bāli wakati wābwe. Abāna ba Isiraeri nebatambula nebatūka mu bibuga byābwe ku lunaku olwokusatu. Ebibuga byābwe byali
[p] Yos. 18. 25, 26, 28. [p] Gibeoni, ne Kefira, ne Beerosi, ne
[r] Yos. 15. 9, 60. Balam 18. 12. 18 [r] Kiriasuyealimu. Nabāna ba Isiraeri nebatabakuba, kubanga abakulu bekibīna babalairira Mukama Katonda wa Isiraeri. Nekibīna kyona nekyemulugunyiza abakulu.
19 Naye abakulu bona nebagamba ekibīna kyona nti Twabalairira Mukama Katonda wa Isiraeri: kale ka-
20 kano tetuinze kubakwatako. Bwetunābakola bwetutyo, okubalekānga balamu; obusūngu buleme okutubāko, [s] olwekirairo kyetwaba-
[s] 2 Sam. 21. 1, 2, 6. Ez. 17. 18, 19. 21 lairira. Abakulu nebabagamba nti Mubaleke nga balamu: nebabēra abāsi benku era abasenyi bama'zi eri ekibīna kyona; ngabakulu bwe-
22 bābagamba. Yosuwa nābaita nābagamba nti Kiki ekyabatulimbya, nga mwogera nti Tuli wala na-
23 'mwe: nga muli mu'fe? Kale kakano [t] mukolimi'dwa, 'sō tewalibula kubēra mu'mwe aba'du enaku zona, abāsi benku era abasenyi bama'zi eri enyumba ya Katonda wānge.
[t] Lub. 9. 25. 24 Nebamu'damu Yosuwa nebogera nti Kubanga aba'dubo bātegēzebwa dala nga Mukama Katondawo [u] yalagira Musa omuwerezawe okubawa ensi yona, nokuzikiriza bona abali munsi mu maso ga'mwe;
[u] Ma. 7. 1, 2. [w] Kuv. 15. 14. kyetwava [w] tutya enyo olwobulamu bwa'fe kulwa'mwe, netukola bwe-
25 tutyo. Ne kakano, laba, tuli mu mukonogwo: bwolowōza nga kirūngi era kitūkirivu okutukola, kola
26 bwotyo. Era bwatyo bweyabakola, nābawonya mu mukono gwabāna
27 ba Isiraeri obutaba'ta. Ku lunaku luli Yosuwa nābafūla abāsi benku era abasenyi bama'zi eri ekibīna neri ekyōto kya Mukama, ne kakano, [y] mu kifo kyanālagirānga.
[y] Ma. 12. 5.

10 Awo, Adonizedeki kabaka Weyerusalemi bweyawulira Yosuwa bweyamenya Ai nākizikiririza dala; nti, [a] bweyakola Yeriko ne kabaka wamu, bwatyo bweyakola [b] Ai ne kabaka wamu; era [c] nga abali mu Gibeoni balagāna emirembe Nabaisiraeri, era nga bali mu-
[a] Yos. 6. 15–21. [b] Yos. 8. 3, 22, 26, 28. [c] Yos. 9. 15. [d] Ma. 11. 26. 2 bo; nebalyoka [d] batya nyo, kubanga Gibeoni kyali kibuga kinene, ngebibuga bya bakabaka bwebyali, era kubanga kyali kisinga Ai obunene, nabantu bayo bona bazira.
3 Adonizedeki, kabaka Weyerusalemi, kyeyava atuma eri Kokamu, kabaka [e] Wekebuloni, neri Piramu, kabaka Weyalamusi, neri Yafiya, kabaka Werakisi, neri Debira, ka-
[e] Yos. 11. 21; 14. 13–15. 2 Sam. 2. 1, 11.
4 baka Weguloni, ngayogera nti Mulinye gyendi mumbēre, tukube Gibeoni: kubanga bālagāna emirembe
5 ne Yosuwa nabāna ba Isiraeri. Awo bakabaka abatāno Ababamoli, kabaka Weyerusalemi, kabaka [f] Wekebuloni, kabaka Weyalamusi, kabaka Werakisi, kabaka Weguloni, nebakung'anira wamu, nebalinya, bo ne'gye lyābwe lyona, nebasimba olusīsira ku Gibeoni, nebakirwā-
6 nyisa. Nabegibeoni nebatumira Yosuwa ku [g] lusīsira ku Girugali nga bogera nti To'diriza mukonogwo ku ba'dubo; olinye gyetuli māngu, otuwonye, otubēre: kubanga bakabaka bona Ababamoli abatūla munsi eyensozi bakung'ani'de
7 ku'fe. Awo Yosuwa nāva mu Girugali nālinya, ye nabalwānyi bona awamu naye, nabazira bona aba-
8 mānyi. Mukama nāgamba Yosuwa nti [i] Tobatya: kubanga mbakuwa'de mu mikonogyo: tewabe muntu
9 mubo anāimirira mu masogo. Awo Yosuwa nāba'jirira māngu nga tebamanyi; (kubanga) yava Girugali
10 nālinya ekiro nākēsa obu'de. Mukama [k] nābaswāza mu maso ga Isiraeri, nāba'tira dala bangi mu Gibeoni, nābagoba mu 'kubo eririnya [l] Ebesukoloni, nābakuba okubatūsa
11 ku Azeka ne ku Ma'keda. Awo, bweba'duka mu maso ga Isiraeri, nebaserengeta Ebesukoloni, [m] Mukama nāsūla amainja amanene mu 'gulu nābakuba mu Azeka, nebafa: abāfa amainja agomuzira nebasinga bali abāna ba Isiraeri beba'ta nekitala.
[f] Lub. 23. 3, 10 neb. [g] Yos. 5. 10; 9. 6. [i] Yos. 11. 6. Balam. 4. 14. [k] Balam. 4. 15. 1 Sam. 7. 10. Zab. 18. 14. [l] Yos. 16. 3, 5. [m] Zab. 18. 12, 13. Is. 30. 30.
12 Awo Yosuwa nāgamba Mukama ku lunaku Mukama lweyawayo Abamoli mu maso gabāna ba Isiraeri; nāyogera mu maso ga Isiraeri nti
[n] Enjuba, īmirira 'gwe ku Gibeoni;
Nāwe, omwezi, mu kiwōnvu Ayaloni.
13 Enjuba neīmirira, omwezi negulinda,
Okutūsa e'gwānga bweryamala okuwalana e'gwānga ku balabe bābwe.
Ekyo tekyawandikibwa mu kitabo kya Yasali? Enjuba nerinda wakati mu 'gulu, neteyanguwa kugwa ngo-
14 lunaku olulāmba. 'Sō tewali lunaku olwenkana olwo oba olwalusoka oba oluvanyuma lwalwo Mukama okuwulira e'dobozi lyomuntu: kubanga [o] Mukama yalwānirira Isiraeri.
[n] Is. 28. 21. Kab. 3. 11. [o] Kuv. 14. 14.
15 Yosuwa nākomawo, Nabaisiraeri bona awamu naye, mu lusīsira mu Girugali.
16 Ne bakabaka abo abatāno nebaduka, nebekweka mu mpuku mu

17 Ma'keda. Nebabūlira Yosuwa nti
Bakabaka abatāno tubalabye, nga
bekwese mu mpuku mu Ma'keda.
18 Yosuwa nāyogera nti Muiringise
amainja amanene mu mulyāngo
gwempuku, mugitekeko abantu ba-
19 bakūme; naye 'mwe temulinda;
mugoberere abalabe ba'mwe, mu-
bakube abenyuma mubo; temuba-
ganya kuingira mu bibuga byābwe;
kubanga Mukama Katonda wa'mwe
ababawa'de mu mukono gwa'mwe.
20 Awo Yosuwa nabāna ba Isiraeri
bwebāmalira dala oku'ta abantu
[p] Yos. 8. 24. abangi enyo, [p] neba'gwērawo dala,
nābasigalawo mubo nebaingira mu
21 bibuga ebiriko ebigo, abantu bona
nebalyoka bakomawo mu lusisira
[r] Kuv. 11. 7. eri Yosuwa mu Ma'keda nemire-
mbe: [r] tewali muntu eyagezako
okwogera okuvuma nomu ku bāna
22 ba Isiraeri. Yosuwa nālyoka ayo-
gera nti Mu'gulewo omulyāngo
gwempuku, mu'gyemu bakabaka
23 bali abatāno mu mpuku. Nebakola
bwebatyo, neba'gyamu bakabaka
bali abatāno mu mpuku nebaba-
muletera, kabaka Weyerusalemi,
kabaka Wekebuloni, kabaka Weya-
lamusi, kabaka Werakisi, kabaka
24 Weguloni. Awo, bweba'gyamu ba-
kabaka bali nebabaletera Yosuwa,
Yosuwa nāita abasaja bona aba
Isiraeri, nāgamba abāmi ababalwā-
nyi abāgenda naye nti Mu'je, mu-
'sē ebigere bya'mwe mu bulago
bwa bakabaka bano. Neba'ja, ne-
ba'sā ebigere byābwe mu bulago
25 bwābwe. Yosuwa nābagamba nti
[s] Ma. 31. 8. [s] Temutya, 'sō temukankana: mu-
'demu amānyi, mugume emyoyo:
[t] Ma. 3. 21; 7. 19. kubanga [t] Mukama bwalibakola
bwatyo abalabe ba'mwe bona be-
26 mulirwāna nabo. Oluvanyuma
Yosuwa nābafumita, nāba'ta, nā-
[u] Yos. 8. 29. bawanika ku miti etāno: [u] neba-
wanikibwa ku miti okutūsa olwe-
27 gulo. Awo enjuba bweyali egwa,
Yosuwa nālagira, nebaba'gya ku
miti, nebabasūla mu mpuku mwe-
bāli bekwese, nebateka amainja
amanene mu mulyāngo gwempuku,
ne kakano lero.
28 Yosuwa nāmenya Ma'keda ku
lunaku olwo, nākikuba nobwōgi
bwekitala, ne kabaka wamu; nā-
bazikiririza dala bo nemyoyo gyona
egyalimu, nātasigazako nomu: nā-
[w] Yos. 6. 21. kola kabaka Wema'keda [w] nga bwe-
yakola kabaka Weyeriko.
29 Yosuwa nāva mu Ma'keda, Na-
baisiraeri bona awamu naye, nā-
genda Eribuna, nebalwāna Nabe-
30 ribuna: Mukama nakyo nākiwayo,
ne kabaka wamu, mu mukono gwa
Isiraeri; nākikuba nobwōgi bwekitala, nemyoyo gyona egyalimu; nātasigazamu nomu; nākola kabaka wamu nga bweyakola kabaka Weyeriko.
31 Yosuwa nāva mu Libuna, Naba-
isiraeri bona awamu naye, nāgenda
Erakisi, nākisimbako olusīsira, nā-
32 kirwānyisa. Mukama nākiwayo
Lakisi mu mukono gwa Isiraeri,
nākimenya ku lunaku olwokubiri,
nāki'ta nobwōgi bwekitala, nemyo-
yo gyona egyalimu, nga byona bye-
yakola Libuna.
33 Kolamu kabaka [y] Wegezeri nā- [y] 1 Basek. 9. 15-17.
lyoka alinya okubēra Lakisi; Yo-
suwa nāmukuba ye nabantube, nā-
tasigazako nomu.
34 Yosuwa nāva mu Lakisi, Naba-
isiraeri bona awamu naye, nāgenda
Eguloni; nebakisimbako olusīsira,
35 nebakirwānyisa; nebakimenya ku
lunaku olwo, nebaki'ta nobwōgi
bwekitala, nemyoyo gyona egyali-
mu nāgizikiririza dala ku lunaku
olwo, nga byona byeyakola Lakisi.
36 Yosuwa nāva mu Eguloni, Naba-
isiraeri bona awamu naye, nāgenda
37 Ekebuloni; nebakirwānyisa: ne-
bakimenya nebaki'ta nobwōgi bwe-
kitala, ne kabaka wamu, nebibuga
byakyo byona, nemyoyo gyona
egyalimu; nātasigazako nomu, nga
byona byeyakola Eguloni; naye
nākizikiririza dala, nemyoyo gyona
egyalimu.
38 Yosuwa nākomawo, Nabaisiraeri
bona awamu naye, nāgenda [z] Ede- [z] Yos. 11. 21. Balam. 1. 11.
39 bira; nākirwānyisa: nākimenya
ne kabaka wamu, nebibuga byakyo
byona; nebabi'ta nobwōgi bwekitala, nebazikiririza dala emyoyo
gyona egyalimu; nātasigazako nomu: nga bweyakola Kebuloni, bweyakola bwatyo Debira, ne kabaka wamu; era nga bweyakola Libuna, ne kabaka wamu.
40 Bwatyo Yosuwa bweyakuba ensi
yona, ensi eyensozi, nolui olwobu-
kika obwadyo, nensenyi, nebiwō-
nvu, ne bakabaka bamu bona; nā-
tasigazako nomu; naye [a] nāzikiri- [a] Ma. 20. 16, 17.
riza dala bona aba'sa omu'ka, nga
Mukama Katonda wa Isiraeri bwe-
41 yalagira. Yosuwa nābakuba okuva
ku [b] Kadesubanea okutūka ku [c] Ga- [b] Ma. 9. 23. [c] Yos. 15. 47.
za, nensi yona ya [d] Goseni, okutūka [d] Yos. 11. 16; 15. 51.
42 ku Gibeoni. Ne bakabaka abo bona
nensi yābwe Yosuwa nābamenya
mulūndi gumu, kubanga Mukama,
Katonda wa Isiraeri, yalwānirira
43 Isiraeri. Yosuwa nākomawo, Na-
baisiraeri bona awamu naye, mu
lusīsira mu Girugali.

11 Awo, [a] Yabini kabaka Wekazoli [a] Balam. 4. 2 neb.
bweyakiwulira, nātumira Yobabu
kabaka [b] Wemadoni, ne kabaka [b] Yos. 12. 19, 20.
Wesimuloni, ne kabaka Weyaku-
2 safu, ne bakabaka abāli ku lui
olwobukika obwa kono, munsi eye-

nsozi, ne mu Alaba ku lui olwobukika obwadyo Olweki'nerosi, ne mu nsenyi, ne mu nsozi Ezedoli
3 ku lui olwebugwanjuba, eri Omukanani ku buvanjuba ne ku bugwanjuba, neri Omwamoli, neri Omukiti, neri Omuperizi, neri [c] Omuyebusi munsi eyensozi, neri [d] Omukivi Kerumoni gyerusimba mwamu
4 [e] Eyemizupa. Neba'ja, bo ne'gye lyābwe lyona awamu nabo, abantu bangi, era ngomusenyu oguli ku 'tale lyenyanja bweguli omungi, nembalāsi namagāli bingi nyo.
5 Awo bakabaka abo bona nebakung'ana; neba'ja nebasimba olusīsira awamu ku ma'zi Agemeromu,
6 okulwāna ne Isiraeri. Mukama nāgamba Yosuwa nti [f] Totya olwabo: kubanga 'jo nga kakano ndibawayo bona nga ba'ti'dwa mu maso ga Isiraeri: [g] embalāsi zābwe olizitema entēga, [i] namagāli gābwe
7 oligōkya omuliro. Awo Yosuwa na'ja, nabalwānyi bona awamu naye, nebabalūmba ku ma'zi Agemeromu nga tebamanyi, nebaba-
8 gwako. Mukama nābawayo mu mukono gwa Isiraeri, nebabakuba, nebabagoba okutūka ku Sidoni ekinene, ne ku Misurefosumaimu, ne ku kiwōnvu Mizupe ku buvanjuba; nebabakuba, obutasi-
9 gazako nomu. Yosuwa nābakola nga Mukama bweyamulagi'de: nāzitema entēga embalāsi zābwe, nāyōkya omuliro amagāli gābwe.
10 Yosuwa na'da enyuma mu biro ebyo, nāmenya Kazoli, ne kabaka wamu nāmu'ta nekitala: kubanga Kazoli e'da liri kye kyali ekibuga ekikulu ekyobwakabaka obwo bwo-
11 na. Nemyoyo gyona egyalimu nebagi'ta nobwōgi bwekitala, nebagizikiririza dala: tewasigalawo a'sa omu'ka: ne Kazoli nākyōkya omu-
12 liro. Nebibuga byona ebya bakabaka bali, ne bakabaka bamu bona, Yosuwa nābamenya nāba'ta nobwōgi bwekitala, nābazikiririza dala; [k] nga Musa, omuwereza wa
13 Mukama, bweyalagira. Naye ebibuga ebyaīmirira bu bifūnvu byabyo, Abaisiraeri nebatayōkyako nekimu, wabula Kazoli kyo'ka; ekyo
14 Yosuwa nākyōkya. Nomunyago gwona ogwebibuga ebyo, nente, abāna ba Isiraeri nebabyetwālira okuba ebinyage byābwe; naye buli muntu nebamu'ta nobwōgi bwekitala, nebabazikiriza, nebatasigaza-
15 ko muntu a'sa omu'ka. [l] Nga Mukama bweyalagira Musa omuwerezawe, [m] Musa bweyalagira bwatyo Yosuwa ne [n] Yosuwa bweyakola bwatyo; teyaleka kintu obutakikola mu byona Mukama byeyalagira Musa.

[c] Yos. 15. 63.
[d] Balam. 3. 3.
[e] Lub. 31. 49.
[f] Yos. 10. 8.
[g] 2 Sam. 8. 4. 1 Byom. 18. 4.
[i] Balam. 1. 19; 4. 3.
[k] Ma. 20. 16, 17.
[l] Kuv. 34. 11, 12.
[m] Ma. 7. 2.
[n] Yos. 1. 7.

16 Bwatyo Yosuwa bweyatwāla ensi eyo yona, ensi eyensozi, neyobukika obwadyo yona, nensi yona eya Goseni, (nensi) eyensenyi, ne Alaba, nensi eyensozi eya Isiraeri,
17 nensi eyensenyi yayo; okuva ku lusozi Kalaki, olulinya [o] Eseiri, okutūka ku Baalugadi mu kiwōnvu kya Lebanoni ekiri wansi wolusozi Kerumoni: ne bakabaka bayo bona nābawamba, nābafumita, nāba'ta.
18 Yosuwa nālwawo ngalwāna ne ba-
19 kabaka abo bona. Tewali kibuga ekyalagāna emirembe nabāna ba Isiraeri, wabula [p] Abakivi abāli mu Gibeoni: bābimenya byona mu ku-
20 lwāna. Kubanga [r] kyava eri Mukama okukakanyaza emitima gyābwe, oku'ja okulwāna ne Isiraeri, alyoke abazikiririze dala, baleme okulaba ekisa, naye abazikirize, nga Mukama bweyalagira Musa.
21 Yosuwa na'ja mu biro ebyo, nāmalamu [s] Abanaki munsi eyensozi, mu Kebuloni, mu Debiri, mu Anabi, ne munsi yona eyensozi eya Yuda, ne munsi yona eyensozi eya Isiraeri: Yosuwa nābazikiririza
22 dala, wamu nebibuga byābwe. Tewali Banaki abāsigalawo munsi eyabāna ba Isiraeri: wabula mu [t] Gaza, mu [u] Gasi, ne mu [w] Asudo-
23 di, mwe mwasigala abamu. Yosuwa bwatyo bweyalya ensi yona [y] nga byona Mukama byeyagamba Musa: [z] Yosuwa nāgiwa Isiraeri okuba obusika nga bwebayāwulibwa mu bika byābwe. Nensi newu'mula okulwāna.

[o] Lub. 14. 6; 32. 3.
[p] Yos. 9. 3, 7.
[r] Ma. 2. 30.
[s] Kubal. 13. 22.
[t] Yos. 15. 47.
[u] 1 Sam. 17. 4.
[w] 1 Sam. 5. 1.
[y] Kubal. 34. 2 neb.
[z] Kubal. 26. 53. Yos. 14. 1-19, 51.

12 Bano be bakabaka abensi, abāna ba Isiraeri bebākuba, nebalya ensi yābwe emitala wa Yoludani ku lui olwebuvanjuba, [a] okuva ku kiwōnvu Ekyalunoni okutūka [b] ku lusozi Kerumoni, ne Alaba yona
2 ku lui olwebuvanjuba: [c] Sikoni kabaka Wabamoli, eyabēra mu Kesuboni, era eyafuga okuva ku [d] Aloeri, ekiri ku ma'bali gekiwōnvu Ekyalunoni, (nekibuga ekiri) wakati mu kiwōnvu, nekitūndu kya Gireadi, okutūka ku mu'ga [e] Ya-'boki, ye nsalo eyabāna ba Amoni;
3 ne [f] Alaba okutūka ku nyanja Ki-'nerosi, ku lui olwebuvanjuba, ne ku nyanja ya Alaba, ye nyanja eyomunyo, ku lui olwebuvanjuba, mu 'kubo Eryebesuyesimosi; ne ku lui olwobukika obwadyo, wansi
4 Pisuga awa'kirwa: [g] nensalo ya Ogi kabaka Webasani, owomu [i] Balefa abāsigalawo, eyabēra mu Asu-
5 talosi ne mu Ederei, era eyafugira ku lusozi Kerumoni, ne mu Saleka, ne mu Basani yona, [k] okutūka ku nsalo Eyabagesuli Nabamaakasi, nekitūndu kya Gireadi, ensalo ya

[a] Kubal. 21. 13, 24 neb.
[b] Ma. 3. 9.
[c] Kubal. 21. 24.
[d] Ma. 2. 36.
[e] Lub. 32. 22.
[f] Kubal. 34. 11.
[g] Kubal. 21. 33 neb.
[i] Ma. 3. 11. Yos. 13. 12.
[k] Ma. 3. 14.

6 Sikoni kabaka Wekesuboni. [l] Musa
omuwereza wa Mukama nabāna
ba Isiraeri bābakuba; ne [m] Musa
omuwereza wa Mukama nāgiwa o-
kugirya eri Abaleubeni, Nabagadi,
nekitūndu ekyekika kya Manase.
7 Era ne bano be bakabaka abensi
[n] Yosuwa nabāna ba Isiraeri be-
bākuba emitala wa Yoludani ku lui
olwebugwanjuba, okuva ku Baalu-
gadi mu kiwōnvu kya Lebanoni
okutūka ku lusozi Kalaki, olulinya
Eseiri; Yosuwa nāgiwa ebika bya
Isiraeri okugirya nga [o] bwebayā-
8 wulibwa; [p] munsi eyensozi, ne mu-
nsi eyensenyi, ne mu Alaba, ne ku
nsozi awa'kirwa, ne mu 'dūngu,
ne mu (nsi) eyobukika obwadyo;
Omukiti, Omwamoli, Nomukanani,
Omuperizi, Omukivi, Nomuyebusi;
9 [r] kabaka Weyeriko, omu; [s] kabaka
10 Weai, ekirirānye Beseri, omu; [t] ka-
baka Weyerusalemi, omu; kabaka
11 Wekebuloni, omu; kabaka Weya-
12 lamusi, omu; kabaka Werakisi,
omu; kabaka Weguloni, omu; [u] ka-
13 baka Wegezeri, omu; kabaka We-
debiri, omu; kabaka Wegederi,
14 omu; kabaka Wekoloma, omu;
15 kabaka Weyaladi, omu; [w] kabaka
Weribuna, omu; [y] kabaka Weadu-
16 lamu, omu; kabaka Wema'keda,
omu; [z] kabaka Webeseri, omu;
17 kabaka Weta'pua, omu; kabaka
18 Wekeferi, omu; kabaka Weyafeki,
omu; kabaka Werasaloni, omu;
19 kabaka Wemadoni, omu; kabaka
20 Wekazoli, omu; kabaka Wesimu-
21 lonimeroni, omu; kabaka Weaka-
safu, omu; kabaka Wetaanaki, o-
mu; kabaka Wemegi'do, omu;
22 kabaka Wekedesi, omu; kabaka
Weyokuneamu ku Kalumeri, omu;
23 kabaka Wedoli ku lusozi Doli, omu;
kabaka Wegoiimu mu Girugali, o-
24 mu; kabaka [a] Wetiruza, omu: baka-
baka bona amakumi asatu mwomu.

13 Yosuwa yali ngaka'diye nga ya-
kamala emyāka mingi; Mukama
nāmugamba nti Oka'diye, waka-
mala emyāka mingi, naye wasiga-
'dewo ensi nyingi nyo okulibwa.
2 [a] Eno ye nsi esiga'dewo: ebifo
3 bona; okuva ku [b] Sikoli, ogulirā-
nye Emisiri, okutūka ku nsalo Eye-
kuloni ku lui olwobukika obwa
kono, ebalirwa Abakanani: [c] abāmi
abatāno Ababafirisuti; Abagaza,
Nabasudodi, Nabasukuloni, Aba-
4 giti, Nabekuloni; era Nabavi, ku
lui olwobukika obwadyo: ensi yona
Eyabakanani, ne Meala ekyali kya
Basidoni, okutūka ku Afeki, ku
5 nsalo Eyabamoli: nensi Eyabage-
bali, ne Lebanoni yona, ku lui
olwebuvanjuba, okuya ku [d] Baalu-
gadi wansi wolusozi Kerumoni
okutūka ku [e] Kamasi awaingirirwa:
6 abali munsi eyensozi bona okuva
ku Lebanoni okutūka ku Misure-
fosumaimu, be Basidoni bona; abo
ndibagoba mu maso gabāna ba Isi-
raeri; kyo'ka [f] ogigabire Isiraeri
okuba obusika, nga bwenakulagira.
7 Kale kakano ensi eno ogigabe
okuba obusika eri ebika omwenda,
nekitūndu ekyekika kya Manase.
8 Awamu noyo Abaleubeni Nabagadi
bawebwa obusika bwābwe, [g] Musa
bweyabawa, emitala wa Yoludani
ku lui olwebuvanjuba, nga Musa
omuwereza wa Mukama bweyaba-
9 wa; okuya ku Aloeri, ekiri ku ma-
'bali gekiwōnvu Ekyalunoni, neki-
buga ekiri wakati mu kiwōnvu, no-
lusenyi lwona olwa Medeba oku-
10 tūka ku Diboni; nebibuga byona
ebya Sikoni kabaka Wabamoli, eya-
fuga mu Kesuboni, okutūka ku
11 nsalo eyabāna ba Amoni; ne Gire-
adi, nensalo Eyabagesuli Naba-
maakasi, nolusozi lwona Keru-
moni, ne Basani yona okutūka ku
12 Saleka: obwakabaka bwona obwa
Ogi mu Basani, eyafuga mu Asuta-
losi ne mu Ederei [oyo ye yasiga-
lawo mu Balefa abāsigalawo]; ku-
banga abo Musa yabakuba, nāba-
13 goba. Naye abāna ba Isiraeri te-
bāgoba Abagesuli newakuba'de A-
bamaakasi: naye Gesuli ne Maa-
kasi nebabēra wakati mu Isiraeri,
14 ne kakano. [i] Ekika kya Levi kyo-
'ka teyakiwa busika; ebiwebwayo
ebikolebwa nomuliro eri Mukama,
Katonda wa Isiraeri, bwe busikā-
bwe, nga bweyamugamba.
15 Musa nākiwa ekika ekyabāna ba
Leubeni ngenda zābwe bwezali.
16 Nensalo yābwe yava ku Aloeri,
ekiri ku ma'bali gekiwōnvu Ekya-
lunoni, nekibuga ekiri wakati mu
kiwōnvu, nolusenyi lwona olulirā-
17 nye Medeba; Kesuboni, nebibuga
byakyo byona ebiri mu lusenyi;
Diboni, ne Bamosubaali, ne Besu-
18 baalumeoni: ne Yekazi, ne Kede-
19 mosi, ne Mefaasi; ne Kiriasaimu,
ne Sibuma, ne Zeresusakali ku
20 lusozi olwomukiwōnvu; ne [k] Besu-
peoli, ne Pisuga awa'kirwa, ne Be-
21 suyesimosi; [l] nebibuga byona ebyo-
lusenyi, nobwakabaka bwona obwa
Sikoni kabaka Wabamoli, eyafuga
mu Kesuboni, [m] Musa gweyakuba
awamu [n] nabāmi Abemidiani, Evi,
ne Lekemu, ne Zuli, ne Kuli, ne
Leba, abakūngu ba Sikoni, abā-
22 bēra munsi. Era ne [o] Balamu,
omwāna wa Beoli, omulaguzi, a-
bāna ba Isiraeri nebamu'ta nekitala
23 awamu nabalala aba'tibwa. Ne-
nsalo eyabāna ba Leubeni Yolu-
dani nensalo (yagwo). Obwo bwe

[l] Kubal. 21. 24, 33, 35.
[m] Kubal. 32. 29 neb. Yos. 13. 8.
[n] Yos. 11. 17.
[o] Yos. 11. 23; 18. 10.
[p] Yos. 10. 40; 11. 16.
[r] Yos. 6. 2.
[s] Yos. 8. 29.
[t] Yos. 10. 3, 23.
[u] Yos. 10. 33.
[w] Yos. 10. 29.
[y] Yos. 15. 35. 1 Sam. 22. 1.
[z] Yos. 8. 17. Balam. 1. 22-26.
[a] 1 Basek. 14. 17.
[a] Balam. 3. 1-4.
[b] 1 Byom. 13. 5.
[c] Balam. 3. 3. 1 Sam. 5. 8 neb; 6. 4, 12, 16, 18.
[d] Yos. 11. 17.
[e] Kubal. 34. 8.
[f] Kubal. 34. 2. Yos. 23. 4. Balam. 18. 1.
[g] Kubal. 32. 33. Ma. 3. 12. neb.
[i] Kubal. 18. 20.
[k] Kubal. 23. 28. Ma. 4. 46.
[l] Ma. 3. 10.
[m] Kubal. 21. 24.
[n] Kubal. 31. 8.
[o] Kubal. 31. 8.

bwali obusika bwabāna ba Leubeni
ngenda zābwe bwezali, ebibuga
nebyālo byamu.
24 Musa nākiwa ekika kya Gadi,
be bāna ba Gadi, ngenda zābwe
25 bwezali. Nensalo yābwe [p] Yazeri,
nebibuga byona ebya Gireadi, [r] ne-
kitūndu ekyensi eyabāna ba Amoni,
okutūka ku Aloeri ekyoleke'de
26 La'ba; era okuva ku Kesuboni
okutūka ku Lamasumizupe, ne
Betonimu; era okuva ku [s] Maka-
naimu okutūka ku nsalo Eyedebiri;
27 ne mu kiwōnvu, Besukalamu, ne
Besunimira, ne Su'kosi, ne Zafoni,
ekitūndu ekyasigalawo ekyobwaka-
baka bwa Sikoni kabaka Owekesu-
boni, Yoludani nensalo (yagwo),
okutūka ku lubalama lwenyanja
[t] Eyeki'neresi emitala wa Yoludani
28 ku lui olwebuvanjuba. Obwo bwe
busika bwabāna ba Gadi ngenda
zābwe bwezali, ebibuga nebyālo
byamu.
29 Musa nāgabira ekitūndu ekyeki-
ka kya Manase: (nomugabo) gwali
gwa kitūndu ekyekika kya Manase
30 ngenda zābwe bwezali. Nensalo
yābwe yava ku Makanaimu, Eba-
sani yona, obwakabaka bwona
obwa Ogi kabaka Webasani, [u] ne-
bibuga byona bya Yairi, ebiri mu
31 Basani, ebibuga nkāga: nekitūndu
ekimu Ekyegireadi, ne Asutalosi,
ne Ederei, ebibuga ebyobwakabaka
bwa Ogi mu Basani, byali bya bāna
ba Makiri omwāna wa Manase, kye
kitūndu ekyabāna ba [w] Makiri nge-
nda zābwe bwezali.
32 Obwo bwe busika Musa bweya-
gaba [y] mu nsenyi eza Moabu, emi-
tala wa Yoludani ku Yeriko, ku lui
33 olwebuvanjuba. Naye [z] ekika kya
Levi Musa teyakiwa busika: Mu-
kama, Katonda wa Isiraeri, bwe bu-
sika bwābwe, [a] nga bweyabagamba.

14 Ne buno bwe busika abāna ba
Isiraeri bwebālya munsi ya
Kanani, [a] Ereazali kabona, ne Yo-
suwa, omwāna wa Nuni, nemitwe
gyenyumba eza bakitābwe ezebika
ebyabāna ba Isiraeri bwebābaga-
2 bira, [b] mu kalulu akobusika bwā-
bwe, nga Mukama bweyalagira mu
mukono gwa Musa, eri ebika omwe-
3 nda nekitūndu ekyekika. [c] Kuba-
nga Musa yali ngagabye obusika
obwebika bibiri nekitūndu ekye-
kika emitala wa Yoludani: naye
Abalevi teyabagabira busika mubo.
4 Kubanga [d] abāna ba Yusufu bali
ebika bibiri, Manase ne Efulaimu:
nebatabawa mugabo munsi Abalevi,
wabula ebibuga ebyokutūlamu,
nebyālo ebyali biririānye, (e'tale eryo-
kulūndiramu) ente zābwe nebintu
5 byābwe. [e] Nga Mukama bweyala-
gira Musa, abāna ba Isiraeri bwe-
bākola bwebatyo, nebagabana ensi.
6 Abāna ba Yuda nebalyoka ba'ja
eri Yosuwa mu Girugali: ne Ka-
lebu, omwāna wa Yefune [f] Omuke-
nizi, nāmugamba nti Omanyi [g] ekigambo Mukama kyeyagamba Musa
ku'nze ne ku'gwe mu Kadesuba-
7 nea. Nali nakamala emyāka ama-
kumi ana, Musa omuwereza wa
Mukama [i] bweyantuma okuva mu
Kadesubanea okuke'ta ensi; ni-
'muletera ebigambo nga bwekyali
8 mu mutima gwānge, Naye [k] baga-
nda bānge abālinya nānge nebasā-
nūsa omutima gwabantu: naye
'nze [l] nagobererera dala Mukama
9 Katonda wānge. Musa nālaira ku
lunaku luli, ngayogera nti [m] Mazi-
ma ensi [n] gyolinyemu ekigerekyo
eriba busika eri 'gwe neri abānabo
emirembe gyona, kubanga ogobe-
rere'de dala Mukama Katonda wā-
10 nge. Ne kakano, laba, Mukama
ampangāzi'za, [o] nga bweyayogera,
emyāka gino amakumi ana mwe-
tāno, okuva ku biro biri Mukama
lweyakigamba Musa ekigambo e-
kyo, Isiraeri bweyatambulirānga
mu 'dūngu: ne kakano, laba, [p] lero
nakamala emyāka kināna mwetāno.
11 [r] Okutūsa kakano nina amānyi
lero nga bwenalina ku lunaku luli
Musa lweyantuma: ngamānyi gā-
nge bwegāli mu biro biri, amānyi
gānge bwegali kakano bwegatyo,
okulwāna [s] nokufuluma nokuingira.
12 Kale kakano mpa olusozi luno,
Mukama lweyayogerako ku lunaku
luli; kubanga wawulira ku lunaku
luli nga [t] Abanaki mwebāli, nebibuga
ebinene ebiriko ebigo: wo'zi Muka-
ma alibēra nānge, nānge ndibagoba,
13 nga Mukama bweyayogera. [u] Yo-
suwa nāmusabira omukisa; [w] nā-
muwa Kalebu omwāna wa Yefune
14 Kebuloni okuba obusika. Kebu-
loni kyerwava lubēra obusika bwa
Kalebu omwāna wa Yefune Omu-
kenizi, ne kakano; kubanga yago-
bererera dala Mukama, Katonda
15 wa Isiraeri. [y] Nerinya lya Kebu-
loni e'da lyali Kiriasualuba; (A-
luba oyo yali) mukulu mu Banaki.
[z] Ensi newu'mula okulwāna.

15 Nakalulu akekika ekyabāna
ba Yuda ngenda zābwe bwezāli
kātūka [a] ku nsalo ya Edomu, ku
[b] lukōla lwa Zini, ku lui olwobukika
obwadyo, ku nkomerero eyobukika
2 obwo. Nensalo yābwe eyobukika
obwo yāva [c] enyanja eyomunyo gye-
va, ku kikono ekiraba mu bukika
3 obwadyo: nebuna ku lui olwobu-
kika obwadyo olwe'kubo eririnya
ku Akula'bimu, neita netūka ku
Zini, nerinya ku lui olwobukika o-

p Kubal. 21. 32; 32. 35.
r Kubal. 21. 26, 28, 29. Ma. 2. 19. Balam. 11. 13-27.
s 2 Sam. 17. 24.
t Kubal. 34. 11.
u Ma. 3. 14.
w Yos. 17. 1.
y Kubal. 22. 1.
z Iu. 14. Yos. 18. 7.
a Kubal. 18. 20.
a Kubal. 34. 17, 18.
b Kubal. 26. 55; 33. 54.
c Yos. 13. 7, 8, 32, 33.
d Lub. 48. 5.
e Kubal. 35. 2. Yos. 21. 2.
f Kubal. 32. 12. Yos. 15. 17.
g Kubal. 14. 30. Ma. 1. 36 38.
i Kubal. 13. 5, 26; 14. 6.
k Ma. 1. 28.
l Kubal. 14. 24.
m Kubal. 14. 23, 24. Ma. 1. 36.
n Kubal. 13. 22.
o Kubal. 14. 30.
p Iu. 7.
r Ma. 34. 7.
s Ma. 31. 2.
t Kubal. 13. 28, 33.
u Yos. 22. 6.
w Yos. 10. 36. 37; 15. 14. Balam. 1. 20.
y Yos. 21. 11.
z Yos. 11. 23.
a Kubal. 34. 3.
b Kubal. 33. 36.
c Kubal. 34. 3.

bwadyo olwa Kadesubanea, neita
kumpi ne Kezuloni, nerinya ku
4 A'dali, nekyāmira ku Kaluka: neita
ku Azumoni, nekoma ku [d] mu'ga
Ogwemisiri; nenkomerero ezensalo
zāli ku nyanja: eyo yeribēra ensalo
5 ya'mwe eyobukika obwadyo. Ne-
nsalo eyebuvanjuba yāli nyanja ya
munyo, okutūka Yoludani wegufu-
kira. Nensalo eyolui olwobukika
obwa kono yava ku kikono ekyenya-
6 nja Yoludani wegufukira: nensalo
nerinya ku Besukogula, neita ku
lui olwobukika obwa kono olwa Be-
sualaba; nensalo nerinya netūka
ku 'jinja lya Bokani omwāna wa
7 Leubeni: nensalo nerinya ku De-
biri ngeva mu [e] kiwōnvu Akoli, ne-
genda ku lui olwobukika obwa kono,
neraba Egirugali, ye mitala we'kubo
eririnya ku Adu'mimu, oluli emitala
womu'ga ku lui olwobukika obwa-
dyo: nensalo neita netūka ku ma'zi
Agensemesi, nenkomerero yayo yali
8 ku [f] Enerogeri: ensalo nerinya mu
[g] kiwōnvu ekyomwāna wa Kinomu
netūka ku muyegoyego Ogwomuye-
busi ku lui olwobukika obwadyo
[ye Yerusalemi]: ensalo nerinya
ku ntiko ku lusozi oluli awa'kirwa
mu kiwōnvu kya Kinomu ku lui
olwebugwanjuba, ekyali mu nkome-
rero eyekiwōnvu kya Lefaimu ku
9 lui olwobukika obwa kono: ensalo
neretebwa okuva ku ntiko eyolusozi
okutūka ku lu'zi olwama'zi ga
Nefutoa, nebuna ebibuga ebyokulu-
sozi Efuloni; ensalo neretebwa ku
10 Baala [ye Kiriasuyealimu]: ensalo
nekyāma ngeva Ebaala ku lui olwe-
bugwanjuba eri olusozi Seiri, neita
netūka ku ma'bali agolusozi Yeali-
mu ku lui olwobukika obwa kono
[lwe Kyesaloni], ne'ka ku [i] Besu-
semesi, neita ku ma'bali [k] Agetimu-
11 na: ensalo nebuna ama'bali [l] Age-
kuloni ku lui olwobukika obwa kono:
ensalo neretebwa ku Si'keroni, nei-
ta netūka ku lusozi Baala, nekoma
ku Yabuneeri; nenkomerero zensa-
12 lo zāli ku nyanja. Nensalo eyebu-
gwanjuba yatūka ku [m] nyanja enene,
nensalo (yayo). Eyo ye nsalo
eyabāna ba Yuda ku njui zona nge-
nda zābwe bwezāli.
13 Ne [n] Kalebu omwāna wa Yefune
nāmuwa omugabo mu bāna ba Yuda,
nga Mukama bweyalagira Yosuwa,
ye Kiriasualuba, (Aluba oyo yali)
kitāwe wa Anaki [ye Kebuloni].
14 Kalebu nāgobamu abāna abasatu
aba Anaki, Sesai, ne Akimamu, ne
15 Talumai, abāna ba Anaki. Nāva
eyo, nālinya okulwānyisa abāli mu
Debiri: nerinya lya Debiri e'da
16 lyali Kiriasuseferi. [o] Kalebu nāyo-
gera nti Anākuba Kiriasuseferi nā-
kimenya, oyo nāmuwa omuwala
17 wānge Akusa okumuwasa. Osuni-
eri [p] omwāna wa Kenazi, muganda
wa Kalebu, nākimenya: nāmuwa
18 Akusa muwalawe okumuwasa. A-
wo, bweya'ja (gyali), nāsabisa kitā-
we olusuku: nāva ku ndogoiye;
Kalebu nāmugamba nti Oyagala ki?
19 Nāyogera nti Mpa [r] omukisa; ku-
banga onta'de munsi eyobukika o-
bwadyo, era mpa [s] nenzi'zi ezama'zi.
Nāmuwa enzi'zi ezengulu nezemā-
nga.
20 Obwo bwe busika obwekika ekya-
bāna ba Yuda ngenda zābwe bwe-
zāli.
21 Nebibuga ebyenkomerero ebyekika
ekyabāna ba Yuda, eri ensalo
Eyedomu ku lui olwobukika obwa-
dyo, byali Kabuzeeri, ne Ederi, ne
22 Yaguli; ne Kina, ne Dimona, ne
23 Adada; ne Kedesi, ne Kazoli, ne
24 Isunani; Zifu, ne Teremu, ne Bea-
25 losi; ne Kazolukada'ta, ne Kerio-
26 sukezuloni [ye Kazoli]; Amamu,
27 ne Sema, ne Molada; ne Kazaluga-
'da, ne Kesumoni, ne Besupereti;
28 ne Kazalusuali, ne [t] Beeruseba, ne
29 Biziosia: Baala, ne Yimu, ne Eze-
30 mu; ne Erutoladi, ne Kyesiri, ne
31 Koluma; ne Zikulagi, ne Maduma-
32 'na, ne Sanusa'na; ne Lebaosi, ne
Sirukimu, ne Aini, ne Li'moni: e-
bibuga byona biri amakumi abiri
mu mwenda, nebyālo byabyo.
33 Munsi eyensenyi, Esutaoli, ne
34 Zola, ne Asuna; ne Zanoa, ne E-
35 nga'nimu, Ta'pua, ne Enamu; Ya-
lumusi, ne Adulamu, Soko, ne A-
36 zeka; ne Saalaimu, ne Adisaimu,
ne Gedera, ne Gederosaimu; ebi-
buga kumi nebina nebyālo byabyo.
37 Zenani, ne Kadasa, ne Migudalu-
38 gadi; ne Dirani, ne Mizupe, ne Yo-
39 kuseeri; Lakisi, ne Bozukasi, ne
40 Eguloni; ne Ka'boni, ne Lamamu,
41 ne Kitulisi; ne Gederosi, Besuda-
goni, ne Naama, ne Ma'keda; ebi-
buga kumi na mukāga nebyālo bya-
byo.
42, 43 Libuna ne Eseri, ne Asani; ne
44 Ifuta, ne Asuna, ne Nezibu; ne Ke-
ira, ne Akuzibu, ne Malesa; ebibu-
ga mwenda nebyālo byabyo.
45 Ekuloni nebibuga byamu nebyālo
46 byakyo: okuva ku Ekuloni okutū-
ka ku nyanja, byona ebiriränye
[u] Asudodi, nebyālo byabyo.
47 Asudodi, ebibuga byakyo nebyālo
byakyo; [w] Gaza, ebibuga byakyo
nebyālo byakyo: okutūka ku mu'ga
Ogwemisiri, nenyanja enene, ne-
nsalo yayo.
48 Ne munsi eyensozi, Samiri, ne Ya-
49 'tiri, ne Soko; ne Da'na, ne Kiria-
50 susa'na [ye Debiri]; ne Anabu, ne
51 Esutemo, ne Animu; ne Goseni,
ne Koloni, ne Giro; ebibuga kumi
nekimu nebyālo byabyo.

[d] Kubal. 34. 5.
[e] Yos. 7.26.
[f] Yos. 18. 16. 2 Sam. 17. 17. 1 Basek. 1. 9.
[g] Yos. 18. 16. 2 Basek. 23. 10.
[i] 1 Sam. 6. 9, 12 neb.
[k] Lub. 38. 12, 13.
[l] Yos.13.3; 19. 43.
[m] Kubal. 34. 6, 7.
[n] Yos. 14. 13-15.
[o] Balam. 1. 12-15. 1 Sam. 17. 25.
[p] Kubal. 32. 12. Yos. 14. 6, 14.
[r] Lub. 33. 11.
[s] Lub. 21. 25; 26. 15, 18-20.
[t] Lub. 21. 31; 22. 19.
[u] 1 Sam. 5. 1.
[w] Yos. 10. 41.

52, 53 Alabu, ne Duma, ne Esani; ne
Yanimu, na Besuta'pua, ne Afeka;
54 ne Kumuta, ne Kiriasualuba [ye
Kebuloni], ne Zioli; ebibuga mwe-
nda nebyālo byabyo.
55 Maoni, [y] Kalumeri, ne Zifu, ne
56 Yuta; ne Yezureeri, ne Yokudea-
57 mu, ne Zanoa; Kaini, Gibea, ne
Timuna; ebibuga kumi nebyālo
byabyo.
58 Kalukuli, Besuzuli, ne Gedoli;
59 ne Maalasi, ne Besuanosi, ne Eru-
tekoni; ebibuga mukāga nebyālo
byabyo.
60 Kiriasubaali [ye Kiriasuyealimu],
ne La'ba; ebibuga bibiri nebyālo
byabyo.
61 Mu 'dūngu, Besualaba, Mi'dini,
62 ne Sekaka; ne Nibusani, nekibuga
Ekyomunyo, ne Engedi; ebibuga
mukāga nebyālo byabyo.
63 Era [z] Abayebusi, be bali mu Ye-
rusalemi, abāna ba Isiraeri nebataī-
nza kubagobamu: naye Abayebusi
nebabēra wamu nabāna ba Isiraeri
mu Yerusalemi, ne kakano.

[y] 1 Sam. 15. 12; 25. 2 neb.
[z] Yos. 18. 16, 28. Balam. 1. 8, 21; 19. 10-12. 2 Sam. 5. 6. 1 Byom. 11. 4.

16 Nakalulu akabāna ba Yusufu
kāva ku Yoludani Yeriko weki-
ri, ku ma'zi Ageyeriko ku lui olwe-
buvanjuba, lye [a] 'dūngu eririnya
nga liva ku Yeriko neriita munsi
2 eyensozi neritūka ku Beseri; ne-
kava mu Beseri nekabuna [b] Eruzi,
nekaita ku nsalo Eyabaluki mu A-
3 talosi; neka'ka ku lui olwebugwa-
njuba ku nsalo Eyabayafuleti, ku
nsalo Eyebesukoloni ekyemānga, ku
Gezeri; nenkomerero zako zali ku
4 nyanja. Nabāna ba Yusufu, Mana-
se ne Efulaimu, nebatwāla obusika
5 bwābwe. Nensalo eyabāna ba Efu-
laimu ngenda zābwe bwezāli yali
(bweti): ensalo eyobusika bwābwe
ku lui olwebuvanjuba yali Atalosua-
'dali, okutūka ku Besukoloni ekye-
6 ngulu; ensalo nekoma ku lui olwe-
bugwanjuba ku Mikumesasi ku lui
olwobukika obwa kono; ensalo ne-
yetōlōla ku lui olwebuvanjuba ku
Taanasusiro, nekiitako ku lui olwe-
7 buvanjuba Olweyanoa; neva mu
Yanoa ne'ka ku Atalosi, ne ku Naa-
la, netūka ku Yeriko, nekoma ku
8 Yoludani. Okuva mu Ta'pua ensa-
lo neita ku lui olwebugwanjuba ne-
tūka ku mu'ga Kana; nenkomerero
zayo zali ku nyanja. Buno bwe
busika obwekika ekyabāna ba Efu-
9 laimu ngenda zābwe bwezāli; wa-
mu nebibuga ebyaterekerwa abāna
ba Efulaimu wakati mu busika o-
bwabāna a Manase, ebibuga byona
10 nebyālo byabyo. [c] Nebatagoba Ba-
kanani abali mu Gezeri: naye Aba-
kanani nebabēra wakati mu Efulai-
mu, ne kakano, nebafūka aba'du
[d] okukola emirimu emiragire.

[a] Yos. 18. 12, 13.
[b] Lub. 28. 19. Yos. 18. 13. Balam. 1. 23, 26.
[c] Balam. 1. 29. Yos. 15. 63; 17. 12, 13. 1 Basek. 9. 16.
[d] Lub. 49. 15.

17 Ne (kano) ke kāli akalulu ake-
kika kya Manase; kubanga oyo
ye yali [a] omuberyeberye wa Yusu-
fu. Makiri, omuberyeberye wa
Manase, era jaja wa Gireadi, kuba-
nga yali mulwānyi, kyeyava alya
2 [b] Gireadi ne Basani. Nakalulu a-
kabāna ba Manase [c] abalala kāli
ngenda zābwe bwezāli; akabāna ba
Abieza, nakabāna ba Kereki, naka-
bāna ba Asueieri, nakabāna ba Se-
kemu, nakabāna ba Keferi, naka-
bāna ba Semida: abo be bāna abo-
bulenzi aba Manase omwāna wa
3 Yusufu ngenda zābwe bwezāli. Na-
ye Zerofekadi, omwāna wa Keferi,
omwāna wa Gireadi, omwāna wa
Makiri, omwāna wa Manase, teya-
zāla ba bulenzi, wabula abobuwa-
la: nago ge manya agabānabe abo-
buwala, Māla, ne Noa, Kogula, Mi-
4 rika, ne Tiruza. Nebasemberera
[d] Ereazali kabona, ne Yosuwa o-
mwāna wa Nuni, nabakulu, nga bo-
gera nti [e] Mukama yalagira Musa
okutuwa obusika mu baganda ba'fe:
kyeyava abawa, nga Mukama bwe-
yalagira, obusika mu baganda ba
5 kitābwe. Ebitūndu kumi nebitūka
ku Manase, obuta'sāko nsi ya Gire-
adi ne Basani, eri emitala wa Yolu-
6 dani; kubanga abāna ba Manase
abawala bālya obusika mu bānabe
abobulenzi: nensi ya Gireadi abā-
na abalala aba Manase nebagirya.
7 Nensalo ya Manase yava mu Aseri
netūka ku Mikumesasi, [f] Sekemu
gyekiraba; ensalo neita ku mukono
ogwadyo, netūka kwabo abāli mu
8 Enta'pua. Ensi ya Ta'pua Manase
nāgirya: naye Ta'pua (ekyali) mu
nsalo ya Manase abāna ba Efulai-
9 mu nebakirya. Ensalo ne'ka ne-
tūka ku mu'ga Kana, ku lui olwo-
bukika obwadyo olwomu'ga: ebi-
buga ebyo Efulaimu nābirya mu
bibuga bya Manase: nensalo ya
Manase yali ku lui olwobukika o-
bwa kono olwomu'ga, nenkomerero
10 zayo zali ku nyanja: olui olwobu-
kika obwadyo Efulaimu nālulya,
nolui olwobukika obwa kono Mana-
se nālulya, nenyanja yali nsaloye;
nebatūka ku Aseri ku lui olwobu-
kika obwa kono, ne ku Isakali ku
11 lui olwebuvanjuba. [g] Manase nā-
lya mu (nsi) ya Isakali neya Aseri,
Besuseani nebibuga byakyo, ne I-
buleamu nebibuga byakyo, nabali
mu Doli nebibuga byakyo, nabali
mu [i] Endoli nebibuga byakyo, na-
bali mu Taanaki nebibuga byakyo,
nabali mu [k] Megi'do nebibuga bya-
12 kyo, ze nsozi esatu. [l] Naye abāna
ba Manase nebataīnza kugobamu
(abali mu) bibuga ebyo; naye Abaka-
nani nebagala okubēra munsi eyo.
13 Awo, abāna ba Isiraeri bwebāfuna

[a] Lub. 41. 51; 48. 18.
[b] Ma. 3. 13.
[c] Kubal. 26. 29-32.
[d] Yos. 14. 1.
[e] Kubal. 26. 6, 7.
[f] Lub. 12. 6.
[g] 1 Byom. 7. 29.
[i] 1 Sam. 28. 7.
[k] Balam. 5. 19.
[l] Balam. 1. 27, 28.

amānyi, nebakoza Abakanani [m] emirimu emiragire, nebatabagobera dala.
14 [n] Abāna ba Yusufu nebagamba Yosuwa, nga bogera nti Kiki ekikumpese'za [o] akalulu akamu ko'ka nekitūndu ekimu okuba obusika, kuba [p] ndi 'gwānga 'dene, kuba okutūka lero Mukama yampānga omu-
15 kisa? Yosuwa nābagamba nti Oba oli 'gwānga 'dene, golokoka ogende [r] mu kibira, wesayire omwo munsi Eyabaperizi Neyabalefa; kubanga ensi eyensozi ya Efulaimu ekufu-
16 nza. Abāna ba Yusufu nebogera nti Ensi eyensozi tetumala: Nabakanani bona abali munsi eyekiwōnvu balina [s] amagāli agebyūma, abo abali mu Besuseani nebibuga byakyo era nabo abali mu [t] kiwō-
17 nvu Ekyeyezureeri. Yosuwa nāgamba enyumba ya Yusufu, ye Efulaimu ne Manase, ngayogera nti Oli 'gwānga 'dene, era olina namānyi mangi: toliba na kalulu kamu
18 ko'ka: naye ensi eyensozi eribēra yiyo; kuba newakuba'de nga kibira, olikisawa, namakubo agavamu galiba gago: kubanga Abakanani olibagobamu, newakuba'de nga balina [u] amagāli agebyūma, era newakuba'de nga ba mānyi.

18 Nekibina kyona ekyabāna ba Isiraeri nebakung'anira mu [a] Siro, nebasimba eyo ewema eyokusisinkanirāngamu: ensi nejēmulukuka mu maso gābwe. Era wasigalawo mu bāna ba Isiraeri ebika musānvu, ebitanagabana busika
3 bwabyo. Yosuwa nāgamba abāna ba Isiraeri nti [b] Mulitūsa wa okugayāla okuingira okulya ensi, Mukama Katonda wa bajaja ba'mwe
4 gyeyabawa? Mwerōndere abantu basatu buli kika: nānge ndibatuma, nabo baligolokoka nebatambula munsi yona, nebagiwandika bwefanana ngobusika bwābwe bwebuli;
5 nebalyoka ba'ja gyendi. Era baligigaba ebitūndu musānvu; [c] Yuda alibēra mu nsaloye ku lui olwobukika obwadyo, nenyumba ya [d] Yusufu eribēra mu nsalo yābwe ku lui
6 olwobukika obwa kono. Era muliwandika ensi mu bitūndu musānvu, nemuleta gyendi (byemuwandise): nānge [e] ndibakubira obululu wano mu maso ga Mukama Kato-
7 nda wa'fe. Kubanga [f] Abalevi tebalina mugabo mu'mwe; kubanga obwakabona bwa Mukama bwe busika bwābwe: ne [g] Gadi ne Leubeni nekitūndu ekyekika kya Manase bāmala okuwebwa obusika bwābwe emitala wa Yoludani ku lui olwobuvanjuba, Musa omuwereza wa Mu-
8 kama bweyabawa. Abantu nebagolokoka nebagenda: Yosuwa nālagira abo abāgenda okuwandika ensi, ngayogera nti Mugende mutambule munsi yona, mugiwandike, mukomewo gyendi, nānge ndibakubira obululu wano mu maso ga
9 Mukama mu Siro. Abantu nebagenda nebaita munsi, nebagiwandika buli kibuga mu bitūndu musānvu mu kitabo, neba'ja eri Yosuwa
10 mu lusīsira mu Siro. Yosuwa nābakubira obululu mu Siro mu maso ga Mukama: Yosuwa nābagabira eyo ensi abāna ba Isiraeri ngemigabo gyābwe bwegyali.
11 Akalulu akekika ekyabāna be Benyamini neka'ja ngenda zābwe bwezāli; nensalo eyakalulu kābwe nekasokera wakati mu bāna ba Yuda
12 nabāna ba Yusufu. [i] Nensalo yābwe eyobukika obwa kono yava ku Yoludani: ensalo nerinya ku muyegoyego Ogweyeriko ku lui olwobukika obwa kono, nerinya munsi eyensozi ku lui olwebugwanjuba; nenkomerero zayo zāli ku lukōla
13 [k] Olwebesuaveni. Ensalo neva eyo neita netūka ku Luzi, ku muyegoyego Ogweruzi [[l] ye Beseri], ku lui olwobukika obwadyo; ensalo ne'ka ku Atalosua'dali kumpi nolusozi oluli ku lui olwobukika obwadyo [m] Olwebesukoloni ekyemā-
14 nga. Ensalo neretebwa neyetōlōla ku lui olwebugwanjuba (negenda) obukika obwadyo ngeva ku lusozi Besukoloni gyekiraba obukika obwadyo; nenkomerero zayo zali ku [n] Kiriasubaali [ye Kiriasuyealimu], ekibuga ekyabāna ba Yuda:
15 olwo lui olwebugwanjuba. Nolui olwobukika obwadyo lwava Kiriasuyealimu gyekikoma, ensalo nebuna ebugwanjuba, nebuna olu'zi
16 olwama'zi ga Nefutoa: ensalo ne'ka olusozi gyerusimba olulirānye ekiwōnvu ekyomwāna wa Kinomu, ekyali mu [o] kiwōnvu kya Lefa ku lui olwobukika obwa kono; ne'ka mu [p] kiwōnvu kya Kinomu, ku balama Eryomuyebusi ku lui olwobukika obwadyo, ne'ka ku [r] Enero-
17 geri; neretebwa ku bukika obwa kono, nekoma mu Ensemesi, nebuna Gerirosi, ekiri emitala we'kubo eririnya okugenda Adu'mimu; neita netūka ku 'jinja lya Bokani o-
18 mwāna wa Leubeni; neita ku 'bali okwolekera Alaba ku lui olwobuki-
19 ka obwa kono, ne'ka mu Alaba: ensalo neita netūka ku ma'bali Agebesukogula ku lui olwobukika obwa kono: nenkomerero zensalo zali ku kikono ekyobukika obwa kono ekyenyanja eyomunyo, Yoludani wegufukira: eyo ye nsalo eyo-
20 bukika obwadyo. Ne Yoludani gwali nsalo yayo ku lui olwebuva-

[m] Yos. 16. 10.
[n] Yos. 16. 4.
[o] Lub. 48. 5, 22.
[p] Lub. 48. 19.
[r] 2 Sam. 18. 6, 17.
[s] Yos. 11. 6.
[t] 1 Basek. 4. 12.
[u] Ma. 20. 1.
[a] Yos. 19. 51; 21. 2; 22. 9, 12. Balam. 18. 31. 1 Sam. 1. 3, 9, 24; 2. 14. Zab. 78. 60. Yer. 7. 12, 14.
[b] Balam. 18. 9.
[c] Yos. 15. 1.
[d] Yos. 16. 1, 4.
[e] Yos. 14. 2.
[f] Kubal. 18. 20. Yos. 13. 33.
[g] Yos. 13. 8.
[i] Yos. 16. 1.
[k] Yos. 7. 2.
[l] Yos. 16. 2.
[m] Yos. 10. 10.
[n] Yos. 9. 17.
[o] Yos. 17. 15.
[p] Yos. 15. 8. 2 Basek. 23. 10. Yer. 7. 3; 32.
[r] Yos. 15. 7.

njuba. Obwo bwe bwali obusika
obwabāna ba Benyamini, mu nsalo
zābwo ezetōlo'de ngenda zābwe
21 bwezali. Era ebibuga ebyekika e-
kyabāna ba Benyamini ngenda zā-
[s] Yos. 2. 1 neb. bwe bwezali byali [s] Yeriko, ne Be-
22 sukogula, ne Eme'kezizi; ne Besu-
alaba, ne Zemalaimu, ne Beseri;
23, 24 ne A'vimu, ne Pala, ne Ofula; ne
Kefalamoni, ne Ofuni, ne Geba; e-
bibuga kumi na bibiri nebyālo bya-
25 byo; Gibeoni, ne Lama, ne Bee-
26 rosi; ne Mizupe, ne Kefira, ne Mo-
27 za; ne Lekemu, ne Irupeeri, ne Ta-
[t] Yos. 15. 8, 63. 28 lala; ne Zera, Erefu, [t] Nomuyebu-
si [ye Yerusalemi], Gibeasi, (ne)
Kiriasi; ebibuga kumi na bina ne
nebyālo byabyo. Obwō bwe busika
obwabāna ba Benyamini ngenda
zābwe bwezali.

19 Nakalulu akokubiri nekavira
Simeoni, kye kika ekyabāna ba
Simeoni ngenda zābwe bwezāli: no-
busika bwābwe bwali wakati mu
[a] 1 Byom. 4. 28–33. 2 busika obwabāna ba Yuda. [a] Ne-
[b] Yos. 15. 28. balya obusika bwābwe, [b] Beeruse-
3 ba, oba Seba, ne Molada; ne Ka-
4 zalusuali, ne Bala, ne Ezemu; ne
Erutoladi, ne Besuli, ne Koluma;
5 ne Zikulagi, ne Besumalukabosi ne
6 Kazalususa; ne Besulebaosi, ne
Salukeni; ebibuga kumi na bisatu
7 nebyālo byabyo: Aini, Li'moni, ne
Eseri, ne Asani; ebibuga bina ne-
8 byālo byabyo: nebyālo byona ebye-
tōlo'de ebibuga ebyo okutuka ku
Baalasubeeri, kye Lama ekyobukika
obwadyo. Obwo bwe busika o-
bwekika ekyabāna ba Simeoni nge-
9 nda zābwe bwezali. Mu kitūndu
ekyabāna ba Yuda mwe mwava o-
busika obwabāna ba Simeoni: ku-
banga omugabo ogwabāna ba Yuda
gwabalema okubuna: abaua ba Si-
meoni kyebava balya obusika wa-
kati mu busika bwābwe.
10 Nakalulu akokusatu neka'ja ku
bāna ba Zebuluni ngenda zābwe
bwezāli: nensalo eyobusika bwā-
11 bwe yatūka ku Salidi: nensalo yā-
bwe nerinya ku lui olwebugwanju-
ba, netūka ku Malala, netūka ku
Da'besesi; netūka ku mu'ga Yoku-
12 neamu wekiraba; neva ku Salidi
nekyāmira ku lui olwebuvanjuba
okutūka ku nsalo Eyekisulosuta-
boli; nebuna ku Daberasi, nerinya
13 ku Yafiya; neva eyo neita ku lui
olwebuvanjuba netūka ku Gasuke-
feri, ku Esukazini; nekoma ku Li-
14 'moni ekitūka ku Nea: ensalo ne-
yetōlōla ku lui olwobukika obwa
kono netuka ku Ka'nasoni: nenko-
merero zayo zali ku kiwōnvu Ifu-
15 takeri; ne Ka'tasi, ne Nakalali, ne
Simuloni, ne Idala, ne Besirekemu:
ebibuga kumi na bibiri nebyālo bya-
16 byo. Obwo bwe busika obwabāna
ba Zebuluni ngenda zābwe bwezali,
ebibuga ebyo nebyālo byabyo.
17 Akalulu akokuna nekavira Isaka-
li, be bāna ba Isakali ngenda zā-
18 bwe bwezāli. Nensalo yābwe netū-
ka ku Yezureeri, ne Kesulosi, ne
19 Sunemu; ne Kafalaimu, ne Sioni,
20 ne Anakalasi; ne La'bisi, ne Kisi-
21 oni, ne Ebezi: ne Lemesi, ne Enga-
'nimu, ne Enka'da, ne Besupa'zezi;
22 ensalo netūka ku Taboli, ne Saka-
zuma, ne Besusemesi; nenkomere-
ro zensalo yābwe zali ku Yoludani:
ebibuga kumi na mukāga nebyālo
23 byabyo. Obwo bwe busika obwe-
kika ekyabāna ba Isakali ngenda
zābwe bwezali, ebibuga nebyālo bya-
byo.
24 Nakalulu akokutāno nekavira e-
kika ekyabāna ba Aseri ngenda zā-
25 bwe bwezāli. Nensalo yābwe yali
Kerukasi, ne Kali, ne Beteni, ne
26 Akusafu; ne Ala'mereki, ne Amadi,
ne Misali; netūka ku Kalumeri ku
lui olwebugwanjuba, ne ku Sikolu-
27 libunasi; nekyāmira ku lui olwebu-
gwanjuba netūka ku Besudagoni,
netūka ku Zebuluni, ne ku kiwōnvu
Ifutakeri ku lui olwobukika obwa
kono okutūka ku Besuemeki ne Ne-
yeri; nebuna ku Kabuli ku mukono
28 ogwa kono, ne Ebuloni, ne Lekobu,
ne Ka'moni, ne Kana, okutūka ku
29 [c] Sidoni ekinene; ensalo nekyāmira [c] Balam. 1. 31.
ku Lama, ne ku kibuga ekiriko e-
kigo Tulo; ensalo nekyāmira ku
Kosa; nenkomerero zayo zali ku
30 nyanja munsi erirānye Akuzibu: e-
ra ne Uma, ne Afeki, ne Lekobu:
ebibuga amakumi abiri mu bibiri
31 nebyālo byabyo. Obwo bwe busika
obwekika ekyabāna ba Aseri nge-
nda zābwe bwezali, ebibuga ebyo ne-
byālo byabyo.
32 Akalulu akomukāga nekavira a-
bāna ba Nafutali, be bāna ba Nafu-
33 tali ngenda zābwe bwezāli. Nensa-
lo yābwe yava ku Kerefu, okuva ku
mwera oguli mu Zaana'nimu, ne A-
daminekebu, ne Yabuneeri, okutūka
ku La'kumu; nenkomerero zayo za-
34 li ku Yoludani: ensalo nekyāmira
ku lui obwebugwanjuba netūka ku
Azunosutaboli, neva eyo nebuna ku
Ku'koki; netūka ku Zebuluni ku lui
olwobukika obwadyo, netūka ku A-
seri ku lui olwebugwanjuba, ne ku
Yuda ku Yoludani ku lui olwebuva-
35 njuba. Nebibuga ebiriko ebigo bya-
li Zi'dimu, Zeri, ne Ka'masi, La'ka-
36 si, ne Ki'neresi; ne Adama, ne La-
37 ma, ne Kazoli; ne Kedesi, ne Ede-
38 rei, ne Enkazoli; ne Ironi, ne Mi-
gudaleri, Kolemu, ne Besanasi, ne
Besusemesi; ebibuga kumi na mwe-
39 nda nebyālo byabyo. Obwo bwe bu-
sika obwekika ekyabāna ba Nafuta-

li ngenda zābwe bwezali, ebibuga
nebyālo byabyo.
40 Akalulu akomusānvu nekavira e-
kika ekyabāna ba Dani ngenda zā-
41 bwe bwezāli. Nensalo eyobusika
bwābwe yali Zola, ne Esutaoli, ne
42 Irusemesi; ne Saala'bini, ne Aya-
43 loni, ne Isula; ne Eroni, ne Timu-
44 na, ne Ekuloni; ne Eruteke, ne
45 Gi'besoni, ne Baalasi; ne Yekudi,
46 ne Beneberaki, ne Gasuli'moni; ne
Meyalakoni, ne Lakoni, nensalo Ya-
47 fo gyekiraba. Ensalo eyabāna ba
Dani nebuna ensi etali yābwe: ku-
banga abāna ba Dani bālinya neba-
lwānyisa Lesemu, nebakimenya, ne-
baki'ta nekitala nebakirya, nebaki-
bēramu, nebakitūma Lesemu Dani,
48 lye linya lya Dani jaja wābwe. O-
bwo bwe busika obwekika ekyabāna
ba Dani ngenda zābwe bwezali, ebi-
buga ebyo nebyālo byabyo.
49 Bwebatyo bwebāmalira dala oku-
gaba ensi okuba obusika mu nsalo
zayo; nabāna ba Isiraeri nebawa
Yosuwa omwāna wa Nuni obusika
50 wakati wābwe: nga Mukama bwe-
yalagira nebamuwa ekibuga kyeya-
saba, ye [d] Timunasusera munsi eye-
nsozi eya Efulaimu; nāzīmba ebi-
buga nābēra omwo.
51 [e] Obwo bwe busika, Ereazali ka-
bona ne Yosuwa omwāna wa Nuni
nemitwe (egyenyumba) za bakitā-
bwe ezebika ebyabāna ba Isiraeri
bwebagabanira nobululu okuba obu-
sika mu [f] Siro mu maso ga Mukama
mu mulyāngo ogwewema gyebāku-
ng'anirāngamu. Bwebatyo bwebā-
malira dala okugabana ensi.

20 Mukama nāgamba Yosuwa nti
2 [a] Ogambe abāna ba Isiraeri nti
Mweterekere ebibuga ebyoku'dukir-
rāngamu, byenabagambako mu mu-
3 kono gwa Musa: omu'si a'ta omu-
ntu yena nga tayaga'de nga talabye
alyoke abi'dukirēngamu: nebyo bi-
nābānga eki'dukiro kya'mwe eri o-
4 muwalanyi womusai. Era ana'du-
kirānga ku kimu ku bibuga ebyo, a-
nāīmirirānga ku muzigo gwa wa-
nkaki owekibuga, anābūlirānga e-
nsōngaye mu matu gabaka'de abe-
kibuga ekyo; nabo banāmutwālā-
nga mu kibuga gyebali, banāmuwā-
5 nga ekifo, alyoke ababēremu. Era
obanga omuwalanyi womusai anā-
mugobererānga, tebawengayo mu-
'si mu mukonogwe: kubanga yaku-
ba muntu mu'ne nga talabye, nga
6 tamukyāwānga. Naye anābērānga
mu kibuga omwo, [b] okutūsa lwanāī-
mirirānga mu maso gekibīna okusa-
lirwa omusāngo, okutūsa [c] kabona
asinga obukulu anābērānga mu na-
ku ezo lwalifa: omu'si nālyoka a-
'dayo na'ja mu kibugakye, ne mu
nyumbaye, mu kibuga mweyava o-
7 ku'duka. Nebatereka [d] Kedesi mu
Galiraya munsi eyensozi eya Nafu-
tali, ne [e] Sekemu munsi [f] eyensozi
eya Efulaimu, ne [g] Kiriasualuba [ye
Kebuloni] munsi eyensozi eya Yu-
8 da. Nemitala wa Yoludani ku Ye-
riko ku lui olwebuvanjuba, bātere-
ka [i] Bezeri mu lukōla mu lusenyi
mu kika kya Leubeni, ne [k] Lamosi
mu Gireadi mu kika kya Gadi, ne
[l] Golani mu Basani mu kika kya
9 Manase. Ebyo bye bibuga ebyala-
girirwa abāna ba Isiraeri bona, ne
[m] mu'na'gwānga abalimu, buli a'tā-
nga omuntu yena nga talabye a'du-
kire omwo, aleme oku'tibwa nomu-
kono gwomuwalanyi womusai, oku-
tūsa lwaliīmirira mu maso gekibīna.

21 Awo emitwe (egyenyumba) za
bakitābwe Ezabalevi neba'ja e-
ri [a] Ereazali kabona neri Yosuwa
omwāna wa Nuni neri emitwe (e-
gyenyumba) za bakitābwe ezebika
2 ebyabāna ba Isiraeri: nebabagambi-
ra mu [b] Siro munsi ya Kanani nti
[c] Mukama yalagira mu mukono gwa
Musa okutuwa ebibuga ebyokubēra-
mu, nebyālo ebirirānye, (e'tale eryo-
3 kulūndiramu) ente za'fe. Abāna ba
Isiraeri nebawa Abalevi mu busika
bwābwe, nga Mukama bweyalagira,
ebibuga bino ne'tale lyabyo.
4 Nakalulu nekaviramu enda Eza-
bakokasi: [d] nabāna ba Aloni kabo-
na, abāli abe (kika kya) Balevi, [e] ne-
bawebwa akalulu mu kika kya Yu-
da, ne mu kika Ekyabasimeoni, ne
mu kika kya Benyamini, ebibuga
kumi na bisatu.
5 Nabāna ba Kokasi abalala neba-
webwa akalulu mu nda ezekika kya
Efulaimu, ne mu kika kya Dani, ne
mu kitūndu ekyekika'kya Manase,
ebibuga kumi.
6 [f] Nabāna ba Gerusoni nebawebwa
akalulu mu nda ezekika kya Isaka-
li, ne mu kika kya Aseri, ne mu ki-
ka kya Nafutali, ne mu kitūndu e-
kyekika kya Manase mu Basani, e-
bibuga kumi na bisatu.
7 [g] Abāna ba Merali nebawebwa
ngenda zābwe bwezāli mu kika kya
Leubeni, ne mu kika kya Gadi, ne
mu kika kya Zebuluni, ebibuga ku-
mi na bibiri.
8 Nabāna ba Isiraeri nebabawa no-
bululu Abalevi ebibuga ebyo ne'tale
lyabyo, nga Mukama bweyalagira
9 mu mukono gwa Musa. Nebabawa
mu kika ekyabāna ba Yuda, ne mu
kika ekyabāna ba Simeoni, ebibuga
10 bino ebigenda okumenyebwa: nebi-
ba bya bāna ba Aloni, abenda Eza-
bakokasi, abomubāna ba Levi: ku-
banga omugabo gwābwe gwe gwaso-
11 ka. [i] Nebabawa Kiriasualuba, (Alu-

[d] Yos. 24. 30. Balam. 2. 9.
[e] Kubal. 34. 7.
[f] Yos. 18. 1; 14. 1.
[a] Kuv. 31. 13. Kubal. 35. 6, 11, 14. Ma. 19. 2, 6.
[b] Kubal. 35. 12, 24.
[c] Kubal. 35. 25.
[d] Yos. 19. 37.
[e] Yos. 17. 7.
[f] Yos. 24. 33.
[g] Yos. 21. 11.
[i] Ma. 4. 43. Yos. 21. 36.
[k] Yos. 21. 38. 1 Basek. 22. 3.
[l] Yos. 21. 27.
[m] Kubal. 35. 15.
[a] Yos. 14. 1.
[b] Yos. 18. 1.
[c] Kubal. 35. 2.
[d] Kuv. 6. 18, 20. lu. 21.
[e] Yos. 24. 33.
[f] lu. 27 neb. Kuv. 6. 17. Kubal 3. 18.
[g] lu. 34 neb. Kuv. 6. 19. Kubal. 3. 20.
[i] 1 Byom. 6. 54-60.

ba oyo yali) kitāwe wa [k] Anaki, [ye
Kebuloni,] munsi eyensozi eya Yu-
da, nebyālo byakyo ebikyetōlo'de.
12 Naye [l] enimiro zekibuga nebyālo
byakyo nebabiwa Kalebu omwāna
wa Yefune okubirya.
13 Nebawa abāna ba Aloni kabona
Kebuloni nebyālo byakyo ebirirā-
nye, ekibuga ekyoku'dukirāngamu
omu'si, ne [m] Libuna nebyālo byakyo
14 ebirirānye; ne Yatiri nebyālo bya-
kyo ebirirānye, ne Esutemoa nebyā-
15 lo byakyo ebirirānye; ne Koloni ne-
byālo byakyo ebirirānye, ne Debiri
16 nebyālo byakyo ebirirānye; ne Aini
nebyālo byakyo ebirirānye, ne Yu-
ta nebyālo byakyo ebirirānye, (ne)
Besusemesi nebyālo byakyo ebirirā-
nye; ebibuga mwenda mu [n] bika e-
17 byo ebibiri. Ne mu kika kya Be-
nyamini, [o] Gibeoni nebyālo byakyo
ebirirānye, Geba nebyālo byakyo e-
18 birirānye; [p] Anasosi nebyālo bya-
kyo ebirirānye, ne Alumoni nebyālo
byakyo ebirirānye; ebibuga bina.
19 Ebibuga byona ebyabāna ba Aloni,
bakabona byali bibuga kumi na bi-
satu nebyālo byabyo ebirirānye.
20 [r] Nenda ezabāna ba Kokasi, Aba-
levi, be bāna ba Kokasi abalala, ne-
balya ebibuga ebyakalulu kābwe
21 mu kika kya Efulaimu. Nebabawa
[s] Sekemu nebyālo byakyo ebirirānye
munsi eyensozi eya Efulaimu, ekibu-
ga ekyoku'dukirāngamu omu'si, ne
[t] Gezeri nebyālo byakyo ebirirānye;
22 ne Kibuzaimu nebyālo byakyo ebi-
rirānye, ne Besukoloni nebyālo bya-
23 kyo ebirirānye; ebibuga bina. Ne
mu kika kya Dani, Eruteke nebyālo
byakyo ebirirānye, Gi'besoni nebyā-
24 lo byakyo ebirirānye; Ayaloni ne-
byālo byakyo ebirirānye, Gasuli'mo-
ni nebyālo byakyo ebirirānye; ebi-
25 buga bina. Ne mu kitūndu ekye-
kika kya Manase, Taanaki, nebyālo
byakyo ebirirānye, ne Gasuli'moni
nebyālo byakyo ebirirānye; ebibuga
26 bibiri. Ebibuga byona ebyenda e-
zabāna ba Kokasi abalala byali ku-
mi nebyālo byabyo ebirirānye.
27 [u] (Nebawa) abāna ba Gerusoni,
abenda Ezabalevi, mu kitūndu e-
kyekika kya Manase [w] Golani mu
Basani nebyālo byakyo ebirirānye,
ekibuga ekyoku'dukirāngamu omu-
'si; ne Beesutera nebyālo byakyo
28 ebirirānye; ebibuga bibiri. Ne mu
kika kya Isakali, Kisioni nebyālo
byakyo ebirirānye, Daberasi nebyā-
29 lo byakyo ebirirānye; Yalumusi ne
byālo byakyo ebirirānye, Enga'ni-
mu nebyālo byakyo ebirirānye; e-
30 bibuga bina. Ne mu kika kya Ase-
ri, Misali nebyālo byakyo ebirirā-
nye, Abudoni nebyālo byakyo ebiri-
31 rānye; Kerukasi nebyālo byakyo
ebirirānye, ne Lekobu nebyālo bya-
32 kyo ebirirānye; ebibuga bina. Ne
mu kika kya Nafutali, [y] Kedesi mu
Galiraya nebyālo byakyo ebirirā-
nye, ekibuga ekyoku'dukirāngamu
omu'si, ne Ka'masudoli nebyālo bya-
kyo ebirirānye, ne Kalutani, nebyā-
lo byakyo ebirirānye; ebibuga bi-
33 satu. Ebibuga byona Ebyabagerusoni ngenda zābwe bwezali byali e-
bibuga kumi na bisatu nebyālo bya-
byo ebirirānye.
34 [z] (Nebawa) enda ezabāna ba Me-
rali, (be) Balevi abalala, mu kika
kya Zebuluni, Yokuneamu nebyālo
byakyo ebirirānye, ne Kaluta ne-
35 byālo byakyo ebirirānye, Dimuna
nebyālo byakyo ebirirānye, Naka-
lali nebyālo byakyo ebirirānye;
36 ebibuga bina. Ne mu kika kya
Leubeni, [a] Bezeri nebyālo byakyo
ebirirānye, ne Yakazi nebyālo bya-
37 kyo ebirirānye, Kedemosi nebyālo
byakyo ebirirānye, ne Mefaasi ne-
byālo byakyo ebirirānye; ebibuga
38 bina. Ne mu kika kya Gadi [b] La-
mosi mu Gireadi nebyālo byakyo
ebirirānye, ekibuga ekyoku'dukirā-
ngamu omu'si, ne [c] Makanaimu
39 nebyālo byakyo ebirirānye; Kesu-
boni nebyālo byakyo ebirirānye,
Yazeri nebyālo byakyo ebirirānye;
40 byona ebibuga bina. Ebyo byona
byali bibuga bya bāna ba Merali
ngenda zābwe bwezali, ze nda
endala Ezabalevi; nakalulu kābwe
kāli ebibuga kumi na bibiri.
41 [d] Ebibuga byona Ebyabalevi
(ebyali) wakati mu butaka obwa-
bāna ba Isiraeri byali ebibuga
amakumi ana mu munāna nebyālo
42 byabyo ebirirānye. Ebibuga ebyo
byona byalina ebyālo byabyo ebi-
byetōlo'de: bwebyali bwebityo ebi-
buga ebyo byona.
43 Mukama bweyawa bwatyo Aba-
isiraeri [e] ensi yona gyeyalairira
okuwa bajaja bābwe; nebagirya,
44 nebagibēramu. Mukama [f] nābawu-
'muza enjui zona, nga byona bye-
yalairira bajaja bābwe: 'sō [g] tewali
muntu mu balabe bābwe bona eyaī-
mirira mu maso gābwe; Mukama
yawayo abalabe bābwe bona mu
45 mukono gwābwe. [i] Tewali kiga-
mbo ekitātūka mu birūngi byona
Mukama byeyagamba enyumba ya
Isiraeri; byona byatūka.

22 Awo Yosuwa nāita Abaleubeni,
Nabagadi, nekitūndu ekyekika
2 kya Manase, nābagamba nti Muku-
'te [a] byona Musa omuwereza wa
Mukama byeyabalagira, era muwu-
li'de e'dobozi lyānge mu byona
3 byenabalagira: temulekānga baga-
nda ba'mwe enaku ezo enyingi o-
kutūka lero, naye muku'te ekira-
giro ekyetēka lya Mukama Kato-

[k] Kubal. 13. 22.
[l] Yos. 14. 14.
[m] Yos. 10. 29.
[n] lu. 9.
[o] Yos. 9. 3.
[p] 2 Sam. 23. 27.
[r] lu. 5. 1 Byom. 6. 66-70.
[s] Yos. 17. 7; 20. 7.
[t] Yos. 10. 33.
[u] lu. 6. 1 Byom. 6. 71-76.
[w] Yos. 20. 8.
[y] Yos. 19. 37.
[z] lu. 7. 1 Byom. 6. 77-81.
[a] Yos. 20. 8.
[b] 1 Basek. 22. 3.
[c] 2 Sam. 17. 24.
[d] Kubal. 35. 7.
[e] Lub. 13. 15.
[f] Yos. 22. 4; 23. 1.
[g] Yos. 10. 8; 23. 9.
[i] Yos. 23. 14, 15.
[a] Kubal. 32. 20-22. Ma. 3. 18-20. Yos. 1. 12-17.

4 nda wa'mwe. Ne kakano Mukama
Katonda wa'mwe awu'muzi'za ba-
ganda ba'mwe, nga bweyabaga-
mba: kale kakano mukyūke mui-
ngire mu wema za'mwe (mugende)
[b] Yos. 13. 8. munsi eyobutaka bwa'mwe, [b] Musa
omuwereza wa Mukama gyeyabawa
[c] Ma. 6. 6, 17; 11. 22. 5 emitala wa Yoludani. Naye [c] mwe-
kūmēnga nyo okukwatānga ekira-
giro netēka, Musa omuwereza wa
[d] Ma. 6. 5; 10. 12. Mukama lyeyabalagira, [d] okwagala-
lānga Mukama Katonda wa'mwe,
nokutambulirānga mu makuboge
gona, nokukwatānga amatēkage,
nokwega'tānga naye, nokumuwere-
zānga nomutima gwa'mwe gwona
6 era nememe ya'mwe yona. Awo Yo-
suwa nābasabira omukisa, nābasi-
ndika: nebaingira mu wema zābwe.
[e] Yos. 17. 5. 7 [e] Naye ekitūndu ekinu ekyekika
kya Manase Musa yakiwa (obusika)
mu Basani: naye ekitūndu ekyo-
kubiri Yosuwa nākiwa mu baganda
bābwe emitala wa Yoludani ku lui
olwebugwanjuba. Era Yosuwa
bweyabasindika mu wema zābwe,
8 nābasabira omukisa, nābagamba
nti Mukomewo nebintu bingi mu
wema za'mwe, nente nyingi nyo,
ne feza, ne zābu, nebikomo, nebyū-
ma, nengoye nyingi nyo: mugabane
omunyago ogwabalabe ba'mwe ne
baganda ba'mwe.
9 Nabāna ba Leubeni nabāna ba
Gadi nekitūndu ekyekika kya Ma-
nase neba'dayo nga bava mu bāna
[f] Yos. 18. 1. ba Isiraeri mu [f] Siro, ekiri munsi
[g] Kubal. 32. 1, 26, 29. ya Kanani, okugenda [g] munsi ya
Gireadi, munsi eyobutaka bwābwe,
gyebālya, nga Mukama bweyala-
10 gira mu mukono gwa Musa. Bwe-
bātūka munsi erirānye Yoludani,
eri munsi ya Kanani, abāna ba
Leubeni nabāna ba Gadi nekitū-
ndu ekyekika kya Manase nebazī-
mba awo ekyōto ku Yoludani, e-
[i] Ma. 13. 12-15. 11 kyōto ekinene ekitunulirwa. Na-
bāna ba Isiraeri [i] nebawulira nga
kyogerwa nti Laba, abāna ba Leu-
beni nabāna ba Gadi nekitūndu
ekyekika kya Manase bazīmbye
ekyōto ku muyegoyego ogwensi ya
Kanani, munsi erirānye Yoludani,
12 ku lui olwabāna ba Isiraeri. Abā-
na ba Isiraeri bwebākiwulira, [k] eki-
[k] Balam. 20. 1. bīna kyona ekyabāna ba Isiraeri
nebakung'anira mu Siro, okulinya
okulwāna nabo.
[l] Kubal. 25. 7. 13 Abāna ba Isiraeri nebatuma [l] Fi-
nekasi omwāna wa Ereazali kabo-
na eri abāna ba Leubeni nabāna ba
Gadi nekitūndu ekyekika kya Ma-
14 nase, munsi ye Gireadi; era awa-
mu naye abakulu kumi, buli kika
kya Isiraeri omukulu omu owe-
[m] Kubal. 1. 4. nyumba ya bakitābwe; [m] buli omu
yali mutwe gwenyumba za bakitā-
15 bwe mu nkumi za Isiraeri. Neba-
'ja eri abāna ba Leubeni nabāna
ba Gadi nekitūndu ekyekika kya
Manase, munsi ya Gireadi, neba-
16 bagamba nti Ekibīna kyona kya
Mukama bwekyogera bwekiti nti
Kyōnōno ki kino kyemwayōnōna
eri Katonda wa Isiraeri, [n] okukyā-
[n] Kubal. 14. 9. Lev. 17. 8, 9. ma lero obutagoberera Mukama
kubanga mwezīmbira ekyōto, oku-
17 jēmera Mukama lero? Obubi bwa
[o] Peoli tebwatumala, bwetutanero-
ngōsa okutūsa lero, newakuba'de
nga kawumpuli ya'ja ku kibīna kya
18 Mukama, 'mwe okuwalirizibwa o-
kukyāma lero obutagoberera Mu-
kama? era kubanga mujēmera
Mukama lero, enkya nālyoka [p] asu-
[p] Kubal. 16. 22. nguwalira ekibīna kyona ekya Isi-
19 raeri. Naye era ensi eyobutaka
bwa'mwe obanga si nongofu, kale
musomoke muingire munsi eyobu-
taka bwa Mukama [r] omuli ewema
[r] Yos. 18. 1. ya Mukama, mulye mu'fe: naye
temujēmerānga Mukama, na'fe te-
mutujēmerānga nga muzīmba e-
kyōto wabula ekyōto kya Mukama
20 Katonda wa'fe. [s] Akani omwāna wa
Zera teyayōnōna kyōnōno mu kyate-
rekebwa, obusūngu nebugwa ku ki-
bīna kyona ekya Isiraeri? omuntu
oli nātazikirira ye'ka mu bubibwe.
21 Awo abāna ba Leubeni nabāna
ba Gadi nekitūndu ekyekika kya
Manase neba'damu nebagamba e-
mitwe gyenkumi za Isiraeri nti
22 Mukama, [t] Katonda wa bakatonda,
Mukama, Katonda wa bakatonda
[u] yamanyi, era naye Isiraeri alima-
nya; singa mu kujēma oba mu
kwōnōna eri Mukama, [totulokola
23 'fe lero,] mwetwazīmbira ekyōto
okukyāma obutagoberera Mukama;
oba singa (twakizīmba) okukiwe-
rako ekiwebwayo ekyokebwa oba
ekiwebwayo ekyobu'ta oba okuki-
werako sadaka ezebiwebwayo olwe-
mirembe Mukama ye nyini akivu-
24 nāne; era singa tetwakola bwetu-
tyo olwokwegendereza, nga tulo-
wōza, nga twogera nti Mu biro ebi-
genda oku'ja abāna ba'mwe bali-
īnza okugamba abāna ba'fe nti
'Mwe mulina ki ne Mukama, Ka-
25 tonda wa Isiraeri? kubanga Mu-
kama yafūla Yoludani ensalo wa-
kati mu'fe na'mwe, 'mwe abāna ba
Leubeni nabāna ba Gadi; temu-
lina mugabo mu Mukama: bwe-
batyo abāna ba'mwe bandirese'za
26 abāna ba'fe okutya Mukama. Kye-
twava twogera nti Kale tweteke-
teke okwezīmbira ekyōto, si lwa
27 byōkye, 'sō si lwa sadaka: naye
kiribēra [w] mujulirwa wakati mu'fe
na'mwe ne mu mirembe gya'fe egi-
ritu'dirira, tulyoke [v] tuwereze Mu-
kama mu masoge nebyōkye bya'fe
ne sadaka za'fe nebya'fe ebiwe-
[t] Ma. 10. 17.
[u] Yob. 10. 7; 23. 10. Zab. 44. 20, 21. Yer. 12. 3. 2 Kol. 11. 11, 31.
[s] Yos. 7. 1, 5.
[w] Yos. 24. 27.
[v] Ma. 12. 5, 6, 11, 12, 17, 18, 26, 27.

bwayo olwemirembe; abāna ba-
'mwe baleme okugamba abāna ba'fe
mu biro ebigenda oku'ja nti Temu-
28 lina mugabo mu Mukama. Kye-
twava twogera nti Bwebalitugamba
bwebatyo 'fe oba emirembe gya'fe
mu biro ebigenda oku'ja, netulyoka
twogera nti Laba ekifananyi ekye-
kyōto kya Mukama, bajaja ba'fe
kyebākola, si lwa byōkye, 'sō si
lwa sadaka; naye ye mujulirwa
29 wakati mu'fe na'mwe. Kikafūwe
'fe okujēmera Mukama, nokukyā-
ma lero obutagoberera Mukama,
okuzīmba ekyōto olwebiwebwayo
ebyōkebwa, (oba) ebiwebwayo e-
byobu'ta, oba olwesadaka, wabula
ekyōto kya Mukama Katonda wa'fe
ekiri mu maso gewemaye.
[z] nyi. 13, 14. 30 Awo [z] Finekasi kabona nabakulu
bekibīna, gye mitwe gyenkumi za
Isiraeri abāli awamu naye, bwebā-
wulira ebigambo abāna ba Leubeni
nabāna ba Gadi nabāna ba Manase
31 byebogera, nebasanyuka nyo. Ne
Finekasi omwāna wa Ereazali ka-
bona nāgamba abāna ba Leubeni
nabāna ba Gadi nabāna ba Manase
nti Lero tumanyi nga Mukama ali
[a] Lev. 26. 11, 12. [a] wakati mu'fe kubanga temwayōnō-
na kyōnōno ekyo eri Mukama: ka-
kano mubawonye'za abāna ba Isira-
32 eri mumukono gwa Mukama. Fine-
kasi omwāna wa Ereazali kabona,
nabakulu, nebakomawo okuva eri
abāna ba Leubeni nabāna ba Gadi,
munsi ya Gireadi, neba'ja munsi
ya Kanani, eri abāna ba Isiraeri,
33 nebaba'diza ebigambo. Ebigambo
nebisanyusa abāna ba Isiraeri;
[b] 1 Byom. 29. 20. Nek. 8. 6. Luk. 2. 28. abāna ba Isiraeri [b] nebatendereza
Katonda, nebatayogera nate biga-
mbo bya kulinya okubalwānyisa,
okuzikiriza ensi abāna ba Leubeni
34 nabāna ba Gadi mwebāli. Abāna
ba Leubeni nabāna ba Gadi ne-
baita ekyōto Edi: nti Ye muju-
[c] Kuv. 18. 4. lirwa wakati [c] mu'fe nga Mukama
ye Katonda.

23 Awo enaku nyingi bwezaita
[a] Yos. 21. 44. Mukama [a] bweyawu'muza Aba-
isiraeri mu balabe bābwe bona
[b] Yos. 13. 1. ababetōlōla, era Yosuwa [b] ngaka-
'diye ngamaze emyāka mingi;
[c] Ma. 31. 28. 2 Yosuwa nālyoka [c] abaita Abaisiraeri
bona, abaka'de bābwe nemitwe
gyābwe, nabalamuzi bābwe nabāmi
bābwe, nābagamba nti 'Nze nka-
3 'diye, 'maze emyāka mingi: na-
[d] Kuv. 14. 14. 'mwe mwalaba byona [d] Mukama
Katonda wa'mwe byeyabakolera
ku mawānga gano gona kulwa-
'mwe; kubanga Mukama Katonda
4 wa'mwe oyo ye yabalwānira. Laba,
mbagabi'de amawānga gano agasi-
galawo, okuba obusika obwebika
bya'mwe, okuva ku Yoludani, awa-
mu namawānga gona genazikiriza,
okutūka, ku nyanja enene ku lui
5 olwebugwanjuba. Ne Mukama
Katonda wa'mwe yalibasindika e-
mberi ya'mwe nābagoba mu maso
ga'mwe; na'mwe mulirya ensi yā-
bwe, [e] nga Mukama Katonda wa- [e] Kubal. 33. 53.
6 'mwe bweyabagamba. Kale mu-
gume nyo emyoyo okwekūmānga
nokukolānga byona ebyawandiki-
bwa mu kitabo ekyamatēka ga
Musa, [f] muleme okugakyāmirānga- [f] Ma. 5. 32.
mu ku mukono ogwadyo newaku-
7 ba'de ogwa kono; [g] muleme okui-
ngirānga mu mawānga gano, aga-
sigala mu'mwe; newakuba'de [i] o- [g] Kuv. 23. 33. Ma. 7. 2, 3. [i] Kuv. 23. 13.
kwogerānga ku linya lya bakatonda
bābwe, newakuba'de [k] okubalaizā- [k] Yer. 5. 7.
nga, newakuba'de okubawerezānga,
newakuba'de okubafukamirirānga:
8 naye mwega'tēnga ne Mukama Ka-
tonda wa'mwe, nga bwemwako-
9 lānga okutūsa lero. Kubanga
Mukama yagoba mu maso ga'mwe
amawānga amanene agamānyi:
naye 'mwe, [l] tewali muntu eyaimi- [l] Yos. 10. 8; 21. 44.
rira mu maso ga'mwe okutūsa lero.
10 [m] Mu'na'mwe omu anāgobānga lu- [m] Balam. 3. 31; 15. 15.
kumi: kubanga Mukama Katonda
wa'mwe, oyo yabalwānira, nga
11 bweyabagamba. Kale mwekūmē-
nga mwe'ka mwagalēnga Mukama
12 Katonda wa'mwe. Naye obanga
muna'dānga enyuma na katono,
[n] nemwega'tānga namawānga gano [n] Kuv. 34. 16.
agasigalawo, ge gagano agasigala
mu'mwe, nemufumbiriganwānga
nabo, nemuingirānga gyebali, nabo
13 (nebaingirānga) gyemuli: mutegē-
rere dala nga [o] Mukama Katonda [o] Balam. 2. 3, 21.
wa'mwe tagobenga nate mawānga
gano mu maso ga'mwe; [p] naye ga- [p] Kubal. 33. 55. Ma. 2. 3. 1 Basek. 11. 4.
nābānga mutego nekyambika gye-
muli, noluga ku mbirizi za'mwe
namagwa mu maso ga'mwe okutū-
ka lwemulizikirira okuva munsi
eno enūngi Mukama Katonda wa-
14 'mwe gyeyabawa. Era, laba, lero
[r] ng'enda olugendo ebintu byona [r] 1 Basek. 2. 2.
gyebigenda: na'mwe mumanyi mu
mitima gya'mwe gyona ne mu me-
me za'mwe zona, nga [s] tewali kiga- [s] Yos. 21. 45.
mbo kimu ekitatūse mu birūngi
byona Mukama Katonda wa'mwe
byeyabogerako; byona bibatūki'de,
tewali na kimu mwebyo kitatūse.
15 Awo olulituka, ngebirūngi byona
bwebyaba'jira Mukama Katonda
wa'mwe byeyabagamba, bwatyo
Mukama anābaleterānga ebibi
byona, okutūka lwalibazikiriza
okuva munsi eno enūngi Mukama
Katonda wa'mwe gyeyabawa.
16 [t] Bwemunāsobyānga endagāno ya [t] Ma. 17. 2.
Mukama Katonda wa'mwe, gyeya-
balagira, nemugenda nemuwereza
bakatonda abalala, nemubafuka-
mirira; obusūngu bwa Mukama

nebulyoka bubūbūka ku'mwe nemuzikirira māngu okuva munsi enūngi gyeyabawa.

24 Yosuwa nākung'anyiza ebika byona ebya Isiraeri mu Sekemu, nāita abaka'de ba Isiraeri nemitwe gyābwe nabalamuzi bābwe, nabāmi bābwe; [a] neberaga
2 mu maso ga Katonda. Yosuwa nāgamba abantu bona nti Mukama, Katonda wa Isiraeri, bwayogera bwati nti Bajaja ba'mwe bābēra mu biro ebye'da emitala Womu'ga, Tera, kitāwe wa Ibulaimu era kitāwe wa Nakoli: nebawereza ba-
3 katonda abalala. [b] Nentwāla jaja wa'mwe Ibulaimu ne'mu'gya emitala Womu'ga, ne'muleta munsi yona eya Kanani, nenyongera eza-
4 'derye, [c] ne'muwa Isaka. Nempa Isaka [d] Yakobo ne Esau: nempa [e] Esau olusozi Seiri, okululya; [f] Yakobo nabānabe nebaserengeta mu
5 Misiri. [g] Nentuma Musa ne Aloni, [i] nembonyabonya Misiri, ngebyo bwebyali byenakola wakati wayo:
6 oluvanyuma nemba'gyamu. Ne [k] bajaja ba'mwe nemba'gya mu Misiri: [l] nemutūka ku nyanja; [m] Nabamisiri nebagoberera bajaja ba-'mwe namagāli nabebaga'de emba-
7 lāsi ku Nyanja Emyufu. Bwebāmukōwola Mukama, [n] na'sāwo ekizikiza wakati wa'mwe Nabamisiri, [o] nābaletako enyanja, nābasānikiza; [p] namaso ga'mwe gālaba byenakola mu Misiri: na'mwe nemumala enaku nyingi mu 'dūngu.
8 Nembaleta munsi Eyabamoli, abāli emitala wa Yoludani; [r] nebalwāna na'mwe: nembawa mu mukono gwa'mwe, nensi yābwe nemugirya; nembazikiriza mu maso ga'mwe
9 Awo Balaki omwāna wa Zipola, kabaka wa Moabu, nāgolokoka nālwāna ne Isiraeri; [s] nātuma nāita Balamu omwāna wa Beoli okuba-
10 kolimira: naye neng'āna okuwulira Balamu; [t] kyeyava abasabira omukisa nate: bwentyo nemba-
11 wonya mu mukonogwe. [u] Nemusomoka Yoludani, nemutūka ku Yeriko: [w] Nabeyeriko nebalwāna na-'mwe, Omwamoli, Nomuperizi, Nomukanani, Nomukiti, Nomugirugasi, Nomukivi, Nomuyebusi; ne-
12 mbawa mu mukono gwa'mwe. Nentuma [y] enūmba mu maso ga'mwe, nebagoba mu maso ga'mwe bakabaka bōmbi Ababamoli; [z] si na kitalakyo newakuba'de omutegogwo.
13 Nembawa ensi gyotākolera mirimu, [a] nebibuga byemutāzimba, nemubibēramu; ensuku ezemizabibu nezemizeituni zemutāsimba zemulyako.
14 Kale kakano mutyēnga Mukama, mumuwerezēnga mu mazima awatali bukūsa: era [b] mu'gyewo bakatonda bajaja ba'mwe bebāwerezānga emitala Womu'ga, ne [c] mu Misiri; muwerezēnga Mukama.
15 Era obanga mulowōza nga kibi okuwerezānga Mukama, [d] mulōnde lero gwemunāwerezānga; oba bakatonda bajaja ba'mwe abāli emitala Womu'ga bebāwerezānga, oba [e] bakatonda Ababamoli, bananyini nsi mwemuli: [f] naye 'nze nenyumba yānge, 'fe tunāwerezanga Mu-
16 kama. Abantu neba'damu nebagamba nti Kikafūwe 'fe okuleka Mukama okuwerezānga bakatonda
17 abalala; kubanga Mukama Katonda wa'fe, oyo ye yatulinyisa 'fe ne bajaja ba'fe munsi Eyemisiri, mu nyumba eyobu'du, era ye yakola obubonero buli obunene mu maso ga'fe, nātukūma mu 'kubo lyona lyetwaitamu, ne mu mawānga gona getwaitāngamu wakati:
18 Mukama nāgobamu amawānga gona mu maso ga'fe, Abamoli abāli munsi: era na'fe kyetunāva tuwereza Mukama; kubanga ye Ka-
19 tonda wa'fe. Yosuwa nāgamba abantu nti [g] Temuīnza kuwerezānga Mukama; kubanga ye [i] Katonda omutukuvu; ye [k] Katonda owobu'gya; tasonyiwenga kwōnōna kwa'mwe newakuba'de ebibi
20 bya'mwe. Obanga munālekānga Mukama, nemuwerezānga bakatonda abagya, nālyoka akyūka nābakola obubi, nābazikiriza, ngamaze
21 okubakola obulūngi. Abantu nebagamba Yosuwa nti Ne'da; naye
22 tunāwerezānga Mukama. Yosuwa nāgamba abantu nti Muli bajulirwa ba'mwe mwe'ka nga [l] mulōnze Mukama okumuwerezānga. Nebogera
23 nti Tuli bajulirwa. Kale kakano [m] mu'gyewo bakatonda abagya abali mu'mwe, mukyūse omutima gwamwe eri Mukama, Katonda wa
24 Isiraeri. Abantu nebagamba Yosuwa nti Mukama Katonda wa'fe tunāmuwerezānga, ne'dobozirye tu-
25 nāliwulirānga. Bwatyo Yosuwa [n] nālagāna endagāno nabantu ku lunaku olwo, nābatekera etēka nekiragiro mu Sekemu.
26 Yosuwa [o] nāwandika ebigambo ebyo mu kitabo ekyamatēka ga Katonda; nātwāla [p] e'jinja edene, nālisimba awo wansi womwera ogwali ku kifo ekitukuvu ekya
27 Mukama. Yosuwa nāgamba abantu bona nti Laba, e'jinja lino linābānga [r] mujulirwa gyetuli; kubanga [s] liwuli'de ebigambo byona ebya Mukama byatugambye: kyelināvānga libēra mujulirwa gyetuli, muleme okwegāna Katonda wa'mwe.
28 [t] Awo Yosuwa nāsībula abantu, buli muntu agende mu butakabwe.

[a] 1 Sam. 10. 19.
[b] Lub. 12. 1, 6.
[c] Lub. 21. 2, 3.
[d] Lub. 25. 24.
[e] Lub. 36. 8.
[f] Lub. 46. 1, 6.
[g] Kuv. 3. 10; 4. 14.
[i] Kuv. 7–10.
[k] Kuv. 12. 37, 51.
[l] Kuv. 14. 2.
[m] Kuv. 14. 9.
[n] Kuv. 14. 20.
[o] Kuv. 14. 27.
[p] Ma. 4.34; 29. 2.
[r] Kubal. 21. 21–35; Ma. 2. 32; 3. 1.
[s] Kubal. 22. 5. Ma. 23. 4.
[t] Kubal. 23. 11, 20; 24. 1, 10.
[u] Yos. 3. 14, 17.
[w] Yos. 6. 1; 10. 1, 3; 11. 1–3.
[y] Kuv. 23. 28. Ma. 7. 20.
[z] Zab. 44. 3, 6.
[a] Ma. 6. 10, 11.
[b] Lev. 17. 7.
[c] Ez. 20. 7; 23. 3.
[d] Lus. 1. 15. 1 Basek. 18. 21.
[e] Kuv. 23 24, 32, 33; 34. 15. Ma. 6. 14; 13. 7. Balam. 6. 10.
[f] Lub. 18. 19.
[g] Mat. 6. 24.
[i] Lev. 19. 2. 1 Sam. 6. 20. Zab. 99. 5, 9.
[k] Kuv. 20. 5.
[l] Zab. 119. 173.
[m] Lub. 35. 2. Balam. 10. 16. 1 Sam. 7. 3.
[n] 2 Basek. 11. 17.
[o] Ma. 31. 24.
[p] Lub. 28. 18. Yos. 4. 3.
[r] Lub. 31. 48, 52. Yos. 22. 27, 28, 34.
[s] Ma. 32. 1.
[t] Balam. 2. 6–9.

29 Awo oluvanyuma lwebyo Yosu-
wa, omwāna wa Nuni, omuwereza
wa Mukama nālyoka afa, ngamaze
30 emyāka kikumi mu kumi. Neba-
muzīka mu nsalo eyobutakabwe
[u] Yos. 19. 50. Balam. 2. 9. mu [u] Timunasusera, ekiri munsi
eyensozi eya Efulaimu, ku lui
olwobukika obwa kono olwolusozi
31 Gaasi. Abaisiraeri nebawereza Mu-
kama enaku zona eza Yosuwa, ne-
naku zona ezabaka'de abāsigalawo
[w] Ma. 11. 2. Yosuwa ngamaze okufa, era [w] abā-
manya emirimu gyona egya Mu-
32 kama, gyeyakolera Isiraeri. [y] Na-
magūmba ga Yusufu, abāna ba
Isiraeri geba'gya mu Misiri neba'ja
nago, nebagazīka mu Sekemu, mu
kitūndu ekyensi [z] Yakobo kyeya-
gula eri batabani ba Kamoli kitāwe
wa Sekemu ebitūndu ebya feza ki-
kumi: negaba obusika obwabāna
33 ba Yusufu. Ereazali omwāna wa
Aloni nāfa; nebamuzīka ku lusozi
lwa Finekasi omwānawe, lweya-
webwa munsi [a] eyensozi eya Efu-
laimu.

[y] Lub. 50. 25. Kuv. 13. 19.
[z] Lub. 33. 19. Bik. 7. 16.
[a] Yos. 17. 15.

EKITABO

EKYABALAMUZI.

1 Awo Yosuwa bweyamala okufa,
abāna ba Isiraeri [a] nebabūza Mu-
kama nti [b] Ani alisoka okulinya eri
2 Abakanani, okubalwānyisa? Mu-
kama nāyogera nti Yuda yalirinya:
laba, ngabu'de ensi mu mukono-
3 gwe. Yuda nāgamba Simeoni mu-
gandawe nti Ogende nānge mu
mugabo gwānge, tulwānyise Aba-
kanani; era nānge bwentyo ndi-
4 genda nāwe mu mugabogwo. Yu-
da nālinya; Mukama nāgabula
Abakanani Nabaperizi mu mukono
gwābwe: nebaba'tiramu mu Beze-
5 ki abasaja kakumi. Nebasānga
Adonibezeki mu Bezeki: nebamu-
lwānyisa neba'ta Abakanani Naba-
6 perizi. Naye Adonibezeki na'du-
ka; nebamugoberera, nebamukwa-
ta, nebamusalako engaloze ensaja
7 nebigerebye ebisaja. Adonibezeki
nāyogera nti Bakabaka ensānvu,
abāsalibwako engalo zābwe ensaja
nebigere byābwe ebisaja, bāku-
ng'anyizānga (e'mere yābwe) wa-
nsi wemeza yānge: [c] nga 'nze bwe-
nakola, ne Katonda bwampalanye
bwatyo. Nebamuleta Eyerusalemi,
nāfira eyo.
8 [d] Abāna ba Yuda nebalwānyisa
Yerusalemi, nebakimenya, nebaki-
'ta nekitala, nebōkya ekibuga omu-
9 liro. Awo bwebāmala, abāna ba
Yuda nebaserengeta okulwānyisa
Abakanani abātūla munsi eyensozi,
ne mu bukika obwadyo, ne munsi
10 eyolusenyi. Ne Yuda nebalūmba
Abakanani abātūla mu Kebuloni:
[naye erinya lya [e] Kebuloni nga ye
Kiriasualuba e'da:] neba'ta Sesai,
11 ne Akimani, ne Talumai. Nāvayo,
nālūmba abātūla mu Debiri. [Ne-
rinya lya [f] Debiri nga ye Kiriasuse-
12 feri e'da. [g] Kalebu nāyogera nti
Oyo ali'ta Kiriasuseferi nākimenya,
ndimuwa Akusa muwala wānge o-
13 kumuwasa. Osunieri, omwāna wa
Kenazi, [i] muganda wa Kalebu omu-
to, nākimenya: nāmuwa Akusa mu-
14 walawe okumuwasa. Awo bweya-
'ja (gyali), nāsabisa kitāwe enimiro:
nāva ku ndogoiye; Kalebu nāmu-
15 gamba nti Oyagala ki? Nāmuga-
mba nti Mpa omukisa; kubanga
wanteka munsi eyobukika obwadyo,
era mpa nenzi'zi ezama'zi. Kalebu
nāmuwa enzi'zi ezengulu nezemā-
nga.
16 Nabāna [k] Abomukeni, muko'domi
wa Musa, nebalinya nga bava [l] mu
kibuga ekyenkīndu awamu nabāna
ba Yuda nebagenda mu lukōla lwa
Yuda, oluli ku bukika obwadyo o-
bwa [m] Aladi; [n] nebagenda nebatūla
17 nabantu. Ne Yuda nāgenda ne Si-
meoni mugandawe, nebakuba Aba-
kanani abātūla mu Zefasi, nebaki-
zikiririza dala. Nerinya lyebibuga
18 lyaitibwa Koluma. Era Yuda nā-
menya [o] Gaza nensalo yakyo, ne
[p] Asukuloni nensalo yakyo, ne E-
19 kuloni nensalo yakyo. Era Muka-
ma yali wamu ne Yuda; nāgoba
(abātūla) munsi eyensozi; kubanga
teyaīnza kugoba abātūla mu kiwō-
nvu, kubanga bāli balina amagāli
20 agekyūma. [r] Nebawa Kalebu Ke-
buloni, nga Musa bweyayogera: nā-
gobera omwo abāna abasatu aba
21 Anaki. Nabāna ba Benyamini ne-
batagoba Bayebusi abātūla mu Ye-
rusalemi: naye [s] Abayebusi nebatū-
la nabāna ba Benyamini mu Yeru-
salemi, ne lero.
22 Nenyumba ya Yusufu, era nabo
nebalinya nebalūmba Beseri. Mu-
23 kama nāba wamu nabo. Nenyu-
mba ya Yusufu [t] nebatuma okuke'ta

[a] Kubal. 27. 21.
[b] Balam. 20. 18.
[c] Lev. 24. 19. 1 Sam. 15. 33. Yak. 2. 13.
[d] Yos. 15. 63.
[e] Yos. 10. 36.
[f] Yos. 10. 38.
[g] Yos. 15. 16-19.
[i] Balam. 3. 9.
[k] Balam. 4. 11, 17. 1 Sam. 15. 6. 1 Byom. 2. 55.
[l] Ma. 34. 3.
[m] Kubal. 21. 1.
[n] Kubal. 10. 29-32.
[o] Yos. 11. 22.
[p] Balam. 14. 19. 1 Sam. 6. 17.
[r] Kubal 14. 24. Ma. 1. 36.
[s] 2 Sam. 5. 6.
[t] Yos. 2. 1; 7. 2. Balam. 18. 2.

Beseri. [Erinya lyekibuga lyali
24 [u]Luzi e'da.] Nabake'si nebalaba
omusaja ngava mu kibuga, nebamu-
gamba nti Tulage, tukwegairi'de,
wetunāingirira mu kibuga, na'fe
25 tunākukola bulūngi. Nābalaga we-
banāingirira mu kibuga, neba'ta
ekibuga nekitala; naye nebata omu-
26 saja oyo nenyumbaye yona. Omu-
saja oyo nāgenda [w]munsi Eyaba-
kiti, nāzīmba ekibuga, nākitūma
erinya lyakyo Luzi: lye linya lya-
kyo ne lero.
27 [y]Manase nātagoba (abātūla) mu
Besuseani nebyālo byakyo, ne mu
Taanaki nebyālo byakyo, newaku-
ba'de abātūla mu Doli nebyālo bya-
kyo, newakuba'de abātūla mu Ibu-
leamu nebyālo byakyo, newakuba-
'de abātūla mu Megi'do nebyālo
byakyo: naye Abakanani nebagala
28 okutūla munsi eyo. Awo olwātuka,
Isiraeri bweyafuna amānyi, nebako-
za Abakanani emirimu, nebataba-
gobera dala.
29 [z]Efulaimu nātagoba Bakanani
abātūla mu Gezeri; naye Abakana-
ni nebatūla mu Gezeri wakati mubo.
30 Zebuluni nātagoba abātūla mu
Kituloni, newakuba'de abātūla mu
Nakaloli; naye Abakanani nebatūla
mubo, nebafūka abokuwānga omu-
solo.
31 Aseri nātagoba abātūla mu A'ko,
newakuba'de abātūla mu [a]Sidoni,
newakuba'de mu Alabu, newakuba-
'de mu Akuzibu, newakuba'de mu
Keruba, newakuba'de mu Afiki, ne-
32 wakuba'de mu Lekobu: naye Aba-
seri nebatūla mu Bakanani, be bā-
tūla munsi: kubanga tebābagoba.
33 Nafutali nātagoba abātūla mu
Besusemesi, newakuba'de abātūla
mu Besuanasi; naye nātūla mu Ba-
kanani, be bātūla munsi: era naye
abātūla mu Besusemesi ne mu Be-
suanasi nebafūka abokuwānga omu-
solo.
34 [b]Abamoli nebagobera abāna ba
Dani munsi eyensozi: kubanga te-
babaganya kuserengeta mu kiwō-
35 nvu: naye Abamoli bayagala oku-
tūla ku lusozi Keresi, mu [c]Ayaloni,
ne mu Saalubimu: naye omukono
gwenyumba ya Yusufu negusinga,
nokufūka nebafūka abokuwānga o-
36 musolo. Nensalo Eyabamoli yava
awayāmbukirwa Akula'bimu, okuva
ku lwazi, nengulu.

2 Ne malaika wa Mukama nava E-
girugali nayāmbuka Ebokimu. Nā-
yogera nti Nabalinyisa okuva mu-
nsi Yemisiri, nembaleta munsi gye-
nalairira bajaja ba'mwe; nenjogera
nti [a]Sirireka ndagāno yānge (gye-
2 nalagāna) na'mwe: [b]na'mwe te-
mulagānānga ndagāno nabo abatūla
munsi muno; [c]mumenyemenyēnga
ebyōto byābwe: naye 'mwe temu-
wuli'de 'dobozi lyānge: kiki ekiba-
3 koze'za bwemutyo? Nānge kyena-
va njogera nti Sibagobenga mu
maso ga'mwe; naye banābānga
[d]ngamagwa mu mbirizi za'mwe, ne
[e]bakatonda bābwe banābānga kya-
4 mbika gyemuli. Awo olwātuka ma-
laika wa Mukama bweyabūlira ebi-
gambo ebyo abāna ba Isiraeri, aba-
ntu nebaimusa e'dobozi lyābwe, ne-
5 bakāba amaziga. Ekifo ekyo neba-
kitūma erinya Bokimu: nebawera
eyo sadaka eri Mukama.
6 Awo [f]Yosuwa bweyamala okusī-
bula abantu, abāna ba Isiraeri ne-
bagenda buli muntu mu busikābwe
7 okulya ensi. Abantu nebawerezā-
nga Mukama enaku zona eza Yosu-
wa, nenaku zona ezabaka'de abā-
wangāla okusinga Yosuwa, abālaba
omulimu gwona ogwa Mukama o-
8 munene gweyakolera Isiraeri. Yo-
suwa omwāna wa Nuni, omu'du wa
Mukama, nāfa, nga yakamaze emyā-
9 ka kikumi mu kumi. Nebamuzika
mu nsalo yobusikābwe mu [g]Timu-
nasukeresi, [i]munsi ya Efulaimu e-
yensozi, ku bukika obwa kono obwo-
10 lusozi Gaasi. Era nabemirembe
egyo bona nebakung'anyizibwa eri
bajaja bābwe: newabawo emirembe
emirala egiba'dirira, [k]abatānnanya
Mukama, newakuba'de omulimu
gweyakolera Isiraeri.
11 Abāna ba Isiraeri nebakola ekya-
li mu maso ga Mukama ekibi, ne-
12 bawereza Babaali: Mukama neba-
muvako, Katonda wa bajaja bābwe,
eyaba'gya munsi Yemisiri, nebago-
berera [l]bakatonda abalala, ku baka-
tonda abamawānga agabetōlōla, ne-
babavūnamira, nebasunguwaza Mu-
13 kama. Mukama nebamuvako, [m]ne-
14 bawereza Baali ne Asutalosi. [n]O-
busūngu bwa Mukama nebubūbūka
ku Isiraeri, [o]nābagabula mu miko-
no gyabanyazi abābanyaga [p]nāba-
tūnda mu mikono gyabalabe bābwe
okwetōlōla, nokuinza nebataīnza
nate kuimirira mu maso gabalabe
15 bābwe. Gyebātabālānga yona, o-
mukono gwa Mukama negubalete-
rānga akabi, nga Mukama bweya-
yogera, era [r]nga Mukama bweya-
16 balairira: neberalikirira nyo. [s]Mu-
kama nāimusa abalamuzi abābalo-
kolānga mu mukono gwabo abāba-
17 nyagānga. Naye nebatawulira ba-
lamuzi bābwe, kubanga bāgenda
[t]nga bayenda nga bagoberera ba-
katonda abalala, nebabavūnamira:
bākyāma mangu okuva mu 'kubo
bajaja bābwe lyebātambulirāngamu,
nga bawulira ebiragiro bya Muka-
18 ma; bo tebākola bwebatyo. Era
Mukama bweyabaimusizānga abala-

u Lub. 28. 19.
w Yos. 1. 4. 1 Basek. 10. 29.
y Yos. 17. 11-13.
z Yos. 16. 10.
a Yos. 19. 28-30.
b Yos. 19. 47.
c Yos. 19. 42.
a Ma. 31. 16.
b Ma. 7. 2.
c Ma. 12. 3.
d Kubal. 33. 55. Yos. 23. 13.
e Balam. 3. 6.
f Yos. 24. 28-31.
g Yos. 19. 50; 24. 30.
i Yos. 24. 30, 33.
k Kuv. 5. 2. Bag. 4. 8. 1 Bas. 4. 5. 2 Bas. 1. 8.
l Ma. 6. 14.
m Balam. 3. 7; 10. 6 1 Sam. 7. 4. Zab. 106. 36.
n Zab. 106. 40 neb.
o 2 Basek. 17. 20.
p Ma. 32. 30.
r Lev. 20. 6. Ma. 29. 8.
s 1 Sam. 12. 11. Bik. 13. 20.
t Kuv. 34. 15.

u Yos. 1. 5.
w Lub. 6. 6. Ma. 32. 36. Zab. 106. 45. Yon. 3. 10.
v Kuv. 2. 24; 6. 5.
z Balam. 3. 12; 4. 1; 8. 33.

muzi, u Mukama nābānga nomulamuzi, nābalokolānga mu mukono gwabalabe bābwe enaku zona ezomulamuzi: kubanga w Mukama neye'jusa v olwokusinda kwābwe olwabo ababajōgānga nebaberalikiriza. Naye olwātuka, z omulamuzi bweyamalānga okufa, neba'dānga enyuma, nebakola obubi okusinga bajaja bābwe, nga bagoberera bakatonda abalala okubawereza nokubavūnamira; tebākendēzānga ku bikolwa byābwe 'sō tebālekānga 'kubo lyābwe kakanyavu. Obusūngu bwa Mukama nebubūbūka ku Isiraeri: nāyogera nti Kubanga e'gwānga lino lisobe'za ku ndagāno gyenalagira bajaja bābwe, 'sō tebawuli'de 'dobozi lyānge; a nānge okusoka lero kyenāvānga 'nema okugoba mu maso gābwe ku mawānga Yoswa geyafi'sawo bweyafa: ndyoke nkeme Isiraeri olwabo obanga banākwatānga e'kubo lya Mukama okulitambulirāngamu, nga bajaja bābwe bwebālikwata, nantiki siwewawo. Awo Mukama nāleka amawānga gali, obutabagoba mūngu; 'sō teyabagabula mu mukono gwa Yoswuwa.

a Yos. 23. 13.

3 Gano ge mawānga Mukama geyaleka okukema Isiraeri olwabo, bona kubo abatāmanya ntalo zona eza Kanani; kyo'ka emirembe gyabāna ba Isiraeri bamanye, okubaigiriza okulwāna, bo abāli tebamanyiko nakatono oluberyeberye; a abakūngu abatāno Ababafirisuti, Nabakanani bona, Nabasidoni, Nabakivi abātūlānga ku lusozi b Lebanoni, okuva ku lusozi Baalukerumoni okutūsa awaingirirwa mu Kamasi. Era bāli ba kukema Isiraeri, okumanya obanga bagenda okuwulira ebiragiro bya Mukama, byeyalagira bajaja bābwe kubwa Musa. c Abāna ba Isiraeri nebatūla mu Bakanani; Omukiti, Nomwamoli, Nomuperizi, Nomukivi, Nomuyebusi: d nebawasa abawala bābwe okuba abakazi bābwe, nebawa abawala bābwe bo eri batabani bābwe, nebawereza bakatonda bābwe.

a Yos. 13. 3.
b Yos. 13. 4, 5.
c Zab. 106. 35.
d Kuv. 34. 16.

7 Abāna ba Isiraeri nebakola ekyali mu maso ga Mukama ekibi, neberabira Mukama Katonda wābwe, nebawerezānga Babaali ne e Bāsera. Obusūngu bwa Mukama kyebwava bubūbūka ku Isiraeri, nābatūnda mu mukono gwa Kusanurisasaimu kabaka Wemesopotamiya: abāna ba Isiraeri nebawereza Kusanurisasaimu emyāka munāna. Awo abāna ba Isiraeri f bwebakābira Mukama, Mukama nābaimusiza omulokozi abāna ba Isiraeri, eyabalokola, ye g Osunieri mutabani wa Kenazi, ye mwāna wabo owa Kalebu. i Omwoyo gwa Mukama negumu'jira, nālamula Isiraeri; nāgenda okutabāla, Mukama nāgabula Kusanurisasaimu kabaka Wemesopotamiya mu mukonogwe: omukonogwe neguwangula Kusanurisasaimu. Ensi newu'mulira emyāka ana. Osunieri mutabani wa Kenazi nāfa.

e Kuv. 34. 13. Ma. 16. 21.
f Balam. 10. 10. Zab. 78. 34; 106. 44.
g Balam. 1. 13.
i Balam. 6. 34; 11. 29; 13. 25. 1 Sam. 10. 6, 10; 11. 6; 16. 13.

12 Awo abāna ba Isiraeri nebeyongera nate okukola ekyali mu maso ga Mukama ekibi: Mukama nāwa Eguloni k kabaka wa Moabu amānyi okulwāna ne Isiraeri, kubanga bāli bakoze ekyali mu maso ga Mukama ekibi. Neyekung'anyiza abāna ba l Amoni ne m Amaleki; nāgenda nākuba Isiraeri, nebalya n ekibuga ekyenkīndu. Abāna ba Isiraeri nebawereza Eguloni kabaka wa Moabu emyāka kumi namunāna. Naye abāna ba Isiraeri bwebākābira Mukama, Mukama nābaimusiza omulokozi, Ekudi mutabani wa Gera, Omubenyamini, eyali owa kono: abāna ba Isiraeri nebamukwasa ekirabo akitwālire Eguloni kabaka wa Moabu. Ekudi neyewēseza ekitala ekyobwōgi obubiri, obuwānvu bwakyo omukono gumu; nākyesiba ku kisāmbikye ekyadyo munda mu ngoyeze. Nāwa Eguloni kabaka wa Moabu ekirabo: Eguloni yali musaja munene nyo. Awo bweyamala okuwa ekirabo, nāsindika abantu abāli bebatise ekirabo. Naye ye nyini na'dayo ngakoma ku mainja agali okumpi Negirugali, nāyogera nti Ntumi'dwa ebigambo ebyekyāma eri 'gwe, kabaka. Nāyogera nti Musirike. Bona abāli baimiri'de naye nebafuluma nebamuleka. Ekudi na'ja gyali; yali atu'de omu ye'ka mu njuye eya wa'gulu eyokuwolawolerāngamu. Ekudi nāyogera nti Nina ebigambo ebiva eri Katonda gyoli. Nāimuka ku ntebeye. Ekudi nāgolola omukonogwe ogwa kono, na'gya ekitala ku kisāmbi ekyadyo, nāmufumita olubuto: nekiti nakyo nekibuliramu; amasavu negazibikira ekitala wekiingiri'de, kubanga teyasōwola kitala mu lubutolwe, nekiviramu nyuma. Awo Ekudi nāfuluma nāgenda mu kisasi, nāmu'galirawo enzi'gi zenju eya wa'gulu, nāzisiba. Awo bweyamala okufuluma, aba'dube neba'ja; nebalaba, era, laba, enzi'gi zenju eya wa'gulu nga zisibi'dwa; nebogera nti Ali ng'anga abi'se ku bigerebye munjuye eyokuwolawolerāngamu. Nebalindirira okutūsa ensonyi lwezabakwata: era, laba, nga ta'gulawo nzi'gi za nju eya wa'gulu; awo neba'dira ekisumuluzo, nebazi'gulawo: era, laba, mukama wābwe

k 1 Sam. 12. 9.
l 1 Sam. 11. 1.
m Balam. 5. 14; 6. 3, 33.
n Ma. 34. 3.

26 ngagu'de wansi afu'de. Ekudi nāwona nga bakyālindirira, nāita ku
27 mainja, nāwona nātūka Eseiri. Awo olwātuka, bweyatūka, [o] nāfūwa ekondēre munsi ya Efulaimu eyensozi, abāna ba Isiraeri nebaserengetera wamu naye okuva munsi eyensozi, naye ngabakulembera.
28 Nābagamba nti Mungoberere: kubanga [p] Mukama agabu'de abalabe ba'mwe Abamoabu mu mukono gwa'mwe. Nebamugoberera nebaserengeta, nebekwata [r] emisomoko gya Yoludani nga balwāna Nabamoabu, nebataganya muntu kuso-
29 moka. Neba'ta ku Moabu mu biro ebyo abasaja nga kakumi, buli muntu owa mānyi, na buli muntu mu-
30 zira; 'sō tekwawonako muntu. Awo Moabu nājēmulwa ku lunaku olwo nomukono gwa Isiraeri. Ensi
31 newu'mulira emyāka kināna. [s] Samugali mutabani wa Anasi na'dirira oyo, na'ta ku Bafirisuti abasaja lukāga nomuwunda ogusoya ente: era [t] naye nālokola [u] Isiraeri.

4 [a] Abāna ba Isiraeri nebeyongera nate okukola ekyali mu maso ga Mukama ekibi, Ekudi bweyamala
2 okufa. Mukama nābatūnda mu mukono gwa [b] Yabini kabaka wa Kanani, eyafugira mu Kazoli; omugabe we'gyerye [c] Sisera, eyatūla
3 mu Kalosesi ekyabamawānga. Abāna ba Isiraeri nebakābira Mukama: kubanga yali alina [d] amagāli agekyūma lwenda; [e] nājōgera nyo abāna ba Isiraeri emyāka abiri.
4 Era Debola, na'bi, omukazi wa La'pidosi, ye yalamulānga Isiraeri
5 mu biro ebyo. Era yatūlānga wansi wolukīndu lwa Debola wakati Werama Nebeseri munsi ya Efulaimu eyensozi: abāna ba Isiraeri nebāmbukānga gyali okubasalirā-
6 nga emisāngo. Nātuma nāita Balaki, mutabani wa Abinoamu ave mu Kedesunafutali, nāmugamba nti Mukama, Katonda wa Isiraeri, talagi'de nti Genda mukung'anire eri olusozi Taboli, otwāle nāwe abasaja kakumi ku bāna ba Nafutali ne ku
7 bāna ba Zebuluni? Nānge ndiwalulira gyoli eri [f] omu'ga Kisoni Sisera omugabe we'gye lya Yabini, namagālige nekibinakye; nānge
8 ndimugabula mu mukonogwo. Balaki nāmugamba nti 'Gwe bwoligenda nānge, kale ndigenda: naye bwotoligenda nānge 'gwe, sirigenda.
9 Nāgamba nti Mazima ndigenda nāwe: naye olugendo lwogenda teruliba lwa kitibwakyo; kubanga Mukama alitūnda Sisera mu mukono gwomukazi. Debola nāgolokoka, nāgenda ne Balaki Ekedesi.
10 Balaki nāita [g] Zebuluni ne Nafutali bakung'anire Ekedesi; nebayāmbukayo abasaja kakumi nga balinya [i] mu bigerebye: Debola nāyāmbu-
11 kira wamu naye. Era Keberi [k] Omukeni yali ayāwukanye Nabakeni, be bāna ba [l] Kobabu muko'domi wa Musa, nāzīmba ewemaye awali omwera mu Zaana'nimu ekiri oku-
12 mpi Nekedesi. Nebabūlira Sisera nga Balaki mutabani wa Abinoamu
13 alinye ku lusozi Taboli. Sisera nākung'anya amagālige gona, amagāli agekyūma lwenda, nabantu bona abali naye, okuva ku Kalosesi ekyabamawānga okutūsa ku mu'ga
14 Kisoni. Debola nāgamba Balaki nti Golokoka; kubanga lero Mukama lwagabu'de Sisera mu mukonogwo: [m] Mukama takukulembe'de okutabāla? Awo Balaki nāva ku lusozi Taboli, abasaja kakumi ne-
15 bamugoberera. Mukama [n] nāfufugaza Sisera namagālige gona ne-'gyerye lyona nobwōgi bwekitala mu maso ga Balaki; Sisera nāva
16 mu gālirye, na'duka nebigere. Naye Balaki nāgoberera amagāli ne-'gye okutūka Ekalosesi ekyabamawānga: ne'gye lya Sisera lyona obwōgi bwekitala nebulimalawo; tewasigala muntu.
17 Naye Sisera na'duka nebigere nātūka mu wema ya Yaeri mukazi wa Keberi Omukeni: kubanga Yabini kabaka we Kazoli nenyumba ya Keberi Omukeni bāli balina e-
18 mirembe. Yaeri nāfuluma okusisinkana Sisera, nāmugamba nti Kyāma, mukama wānge, oingire ewānge; totya. Nākyāma nāingira ewuwe mu wema nāmubi'kako eki-
19 kunta. Nāmugamba nti Nkwegairi'de, mpa otu'zi nywe; kubanga enyōnta e'nūma. Nāsumulula e-'diba eryamata, nāmunywesa, nā-
20 mubi'kako. Nāmugamba nti Imirira mu mulyāngo gwewema, awo olunātuka, omuntu yena bwana'ja nākubūza nāyogera nti Omusaja yena ali muno? nāwe onoyogera
21 nti Ne'da. Awo Yaeri mukazi wa Keberi na'dira enkōndo yewema, na'dira enyondo mu mukonogwe, nāmusemberera ngasōba, nāmukomerera enkōndo mu kyenyi, neitamu nekwata ne'taka; kubanga yali yebase otulo tungi; nāzirika nāfa.
22 Era, laba, Balaki ngagoberera Sisera, Yaeri nāfuluma okumusisinkana, nāmugamba nti 'Jāngu, nānge nākulaga omusaja gwononya. Na'ja gyali; era, laba, Sisera yali agalami'de afu'de, nenkōndo ngeri
23 mu kyenyikye. Bwatyo Katonda nājēmula ku lunaku olwo Yabini kabaka wa Kanani mu maso gabāna
24 ba Isiraeri. Omukono gwabāna ba

[o] Balam 6. 34. 1 Sam. 13. 3.
[p] Balam. 7. 9, 15. 1 Sam. 17. 47.
[r] Yos. 2. 7. Balam. 12. 5.
[s] Balam. 5. 6, 8. 1 Sam. 13. 19, 22.
[t] Balam. 2. 16.
[u] Balam. 4. 1, 3 neb; 10. 7, 17; 11. 4 neb. 1 Sam. 4. 1.
[a] Balam. 2. 19.
[b] Yos. 11. 1-10.
[c] 1 Sam. 12. 9. Zab. 83. 9.
[d] Yos. 11. 6.
[e] Zab. 106. 42.
[f] Balam. 5. 21. 1 Basek. 18. 40. Zab. 83. 9.
[g] Balam. 5. 18.
[i] Kuv. 11. 8.
[k] Balam. 1. 16.
[l] Kubal. 10. 29.
[m] Ma. 9. 3. 2 Sam. 5. 24. Zab. 68. 7.
[n] Zab. 83. 10.

Isiraeri negweyongerayongera okuwāngula Yabini kabaka wa Kanani, okutūsa lwebāmala okuzikiriza Yabini kabaka wa Kanani.

5 Debola ne Balaki mutabani wa Abinoamu nebalyoka baimba ku lunaku olwo nti
2 Kubanga abakulembeze bākulembera mu Isiraeri,
Kubanga abantu begabula bo'ka nga bagala,
Mumwebaze Mukama.
3 Muwulire, 'mwe bakabaka; mutege amatu, 'mwe abalāngira;
'Nze, 'nze, nāimbira Mukama;
Nāimba okutendereza Mukama, Katonda wa Isiraeri.
4 Mukama, [a] bwewafuluma mu Seiri,
[b] Bwewava mu nimiro ya Edomu okutabāla,
[c] Ensi nekankana, era ne'gulu neritonya,
Wewawo, ebire nebitonya ama'zi.
5 [d] Ensozi nezikulukutira mu maso ga Mukama,
Wewawo, era ne Sinai oli mu maso ga Mukama, Katonda wa Isiraeri.
6 Mu mirembe gya [e] Samugali mutabani wa Anasi,
Mu mirembe gya Yaeri, [f] engūdo tezalimu bantu,
Abatambuze nebatambulirānga mu mpenda.
7 Abafuga ba'gwāwo mu Isiraeri, ba'gwāwo.
Okutūsa 'nze Debola lwenabawo,
Lwenabawo 'nze omuka'de mu Isiraeri.
8 [g] Bālōnda bakatonda abagya;
Entalo neziryoka zibera mu miryāngo:
[i] Walabika engabo oba kitala
Mu basaja bukumi buna mu Isiraeri?
9 Omutima gwānge gubalowōza abafuga Isiraeri,
Abegabula bo'ka nga bagala mu bantu:
Mumwebaze Mukama.
10 Mukyogereko, 'mwe [k] abebagala ku ndogoi enjeru,
'Mwe abatūla ku mikeka emidalize,
Na'mwe abatambula mu 'kubo.
11 E'dobozi lyabo abalasa obusāle nga libali wala, mu bifo mwebasenerānga ama'zi,
Eyo gyebalyātulira ebikolwa bya Mukama ebyobutūkirivu,
Ebikolwabye ebyobutūkirivu ngafugira mu Isiraeri.
Abantu ba Mukama nebalyoka baserengeta nebagenda ku miryāngo.
12 Zukuka, zukuka, Debola;
Zukuka, zukuka, yātula oluīmba:
Golokoka, Balaki, [l] oise obusibebwo nga busibi'dwa, 'gwe mutabani wa Abinoamu.
13 Nebalyoka baserengeta ekitūndu kyabakūngu nekyabantu ekyafi'kawo;
Mukama yanserengetera okulwāna nabamānyi.
14 Mu [m] Efulaimu (nemuva) abo abalina ekikolo kyābwe mu [n] Amaleki;
Nga bakugoberera 'gwe, Benyamini, mu bikabyo;
Mu [o] Makiri (nemuva) abafuga nebaserengeta,
Ne mu Zebuluni abo abakwata omu'go gwoyo asimba enyiriri.
15 Nabalāngira ba Isakali bāli wamu ne Debola;
Nga Isakali bweyali, ne [p] Balaki bweyali bwatyo;
Bāfubutuka mu kiwōnvu (nga balinyá) mu bigerebye.
Awali enzi'zi za Leubeni
Wābawo okutēsa kwemitima okukulu.
16 Kiki ekyakutūza mu bisibobyo ebyendiga,
Okuwulira endēre zebafūira ebisibo?
Awali enzi'zi za Leubeni
Wābawo okutēsa kwemitima okukulu.
17 [r] Gireadi yabera emitala wa Yoludani:
Ne [s] Dani ekyamusigaza mu byōmbo kiki?
[t] Aseri nātūla ngasirika ku mwalo gwenyanja,
Nābēra awali ebikonobye.
18 [u] Zebuluni be bantu abāgabula obulamu bwābwe okutūsa okufa,
Ne Nafutali, mu bifo ebigulumivu ebyolutalo.
19 Bakabaka ba'ja nebalwāna;
Awo nga lwebālwāna bakabaka ba Kanani,
Mu [w] Taanaki ku ma'zi ga [y] Megi'do:
[z] Tebāgoba magoba ga bintu.
20 Abomu'gulu bālwāna,
Emunyenye mu ng'endo zazo zālwāna ne Sisera.
21 [a] Omu'ga Kisoni gwabatwālira dala,
Omu'ga ogwo ogwe'da, omu'ga Kisoni.
'Gwe obulamu bwānge, tambula namānyi.
22 Ebinūlo byembalāsi nebiryoka bisāmbirira
Olwokubūka, olwokubūka (kwensolo) zābwe ezamānyi.
23 Mukolimire Merozi, bwayogera malaika wa Mukama,
Mukolimire nyo abātūla omwo;

[a] Ma. 33. 2.
[b] Zab. 68. 7.
[c] Zab. 68. 8. Kab. 3. 3, 10.
[d] Is. 64. 1, 3. Zab. 97. 5.
[e] Balam. 3. 31.
[f] Lev. 26. 22.
[g] Ma. 32. 16.
[i] 1 Sam. 13. 19, 22.
[k] Balam. 10. 4; 12. 14.
[l] Zab. 68. 18. Bef. 4. 8.
[m] Balam. 3. 27.
[n] Balam. 3. 13.
[o] Kubal. 32. 39.
[p] Balam. 4. 14.
[r] Yos. 13. 24–28.
[s] Yos. 19. 47.
[t] Yos. 19. 29, 31.
[u] Balam. 4. 10.
[w] Balam. 1. 27.
[y] 2 Basek. 9. 27; 23. 29 neb.
[z] Balam. 4. 15, 16.
[a] Balam. 4. 7.

[b] Balam. 21. 5, 9, 10. Nek. 3. 5.

[b] Kubanga teba'dukirira Mukama,
Teba'dukirira Mukama awali abamānyi.
24 Aliba nomukisa Yaeri okusinga abakazi,
Mukazi wa Keberi Omukeni.
Aliba nomukisa okusinga abakazi mu wema.
25 [c] Yasaba ama'zi, nāmuwa amata;
Nāmuletera omuzigo mu kibya ekyekikūngu.
26 Yakwasa omukono enkōndo,
(Yakwasa) omukonogwe ogwadyo enyōndo eyomukozi;
Nākubya Sisera enyōndo, yakomerera omutwe,
Wewawo, yamufumita ekyenyi nāmuisamu.
27 Ku bigerebye nākutama nāgwa nāgalamira:
Ku bigerebye nākutama nāgwa:
Weyakutamira weyagwira dala afu'de.
28 Mu kituli yatunulira nāyogerera wa'gulu,
Nyina Sisera (yayogerera wa'gulu) mu kituli
Nti Ekirwisi'za egālirye oku'ja kiki?
Ebisinde byegālirye ekibirabiriza kiki?
29 Abakyalabe abamagezi nebamu'damu,
Wewawo, neye'damu ye'ka
30 Nti Tebalabye munyago, tebagugerese?
Buli musaja omuwala, abawala babiri;
Sisera omunyago ogwama'bala amangi,
Omunyago ogwama'bala amangi amadalize,
Ama'bala amangi amadalize erui nerui, ku nsingo zomunyago?
31 [d] Bwebatyo bazikirirēnga abalabebo bona, ai Mukama:
Naye abo bona abamwagala babe [e] ngenjuba [f] bwevayo mu mānyi gayo.
Ensi newu'mulira emyāka amakumi ana.

[c] Balam. 4. 19.

[d] Zab. 83. 9 neb.

[e] 2 Sam. 23. 4.
[f] Zab. 19. 4, 5.

6 Abāna ba Isiraeri [a] nebakola ekyali mu maso ga Mukama ekibi: Mukama nābagabula mu mukono gwa
2 [b] Midiani emyāka musānvu. Omukono gwa Midiani neguwāngula Isiraeri: era olwa Midiani abāna ba Isiraeri kyebāva bekolera obuyu obuli ku nsozi nempuku nebigo.
3 Awo olwātuka Isiraeri bweyamalānga okusiga, Abamidiani nebayāmbukānga [c] Nabamaleki [d] nabāna abebuvanjuba; babayāmbukirako;
4 nebasīsira ewābwe, [e] nebazikiriza ebibala bye'taka, okutūsa bwotūka [f] Egaza, 'sō tebāleka kya kulya mu Isiraeri, newakuba'be endiga, newakuba'de ente, newakuba'de endo-
5 goi. Kubanga bāyāmbukira wamu nente zābwe newema zābwe, bāingirānga [g] ngenzige okuba abangi; bo era neng'amira zābwe tebyabalikika: nebaingira munsi
6 okugizikiriza. Isiraeri nājēzebwa nyo olwa Midiani; abāna ba Isiraeri [i] nebakābira Mukama.
7 Awo olwātuka, abāna ba Isiraeri bwebākābira Mukama olwa Midia-
8 ni, Mukama nātuma na'bi eri abāna ba Isiraeri: nābagamba nti Bwatyo bwayogera Mukama, Katonda wa Isiraeri, nti [k] Naba'gya mu Misiri nembalinyisa, era naba'gya mu
9 nyumba yobu'du; era nabawonya mu mukono Gwabamisiri, ne mu mukono gwabo bona abābajōga, nembagoba mu maso ga'mwe, ne-
10 mbawa ensi yābwe; nembagamba nti 'Nze ndi Mukama Katonda wa'mwe; temutyānga [l] bakatonda ba Bamoli, bemutūlira munsi yābwe: naye temuwuli'de 'dobozi lyānge.
11 Malaika wa Mukama na'ja, nātūla wansi womwera ogwali mu Ofula, kye kyali ekya Yoasi [m] Omwabiezeri: ne mutabaniwe Gideoni yali awūla eng'ano mu sogo-
12 lero agikise Abamidiani. Malaika wa Mukama nāmulabikira, nāmugamba nti Mukama ali [n] wamu nāwe, 'gwe omusaja owamānyi omuzira.
13 Gideoni nāmugamba nti Ai mukama wānge, obanga Mukama ali wamu na'fe, kale ekitubese'zako ebyo byona kiki? era [o] ebikolwabye byona ebyekitalo biriru'dawa [p] bajaja ba'fe byebātubūlirako, nti Mukama teyatu'gya mu Misiri? naye kakano Mukama atusu'de, atugabu'de mu
14 mukono gwa Midiani. Mukama nāmutunulira nāyogera nti [r] Genda namānyigo gano, olokole Isiraeri mu mukono gwa Midiani: [s] si 'nze
15 nkutumye? Nāmugamba nti Ai Mukama wānge, Isiraeri ndimulokolera ku ki? laba, baganda bānge be basinga okuba abāvu mu Manase, nānge ndi muto mu nyumba ya
16 kitānge. Mukama nāmugamba nti [t] Mazima ndibēra wamu nāwe, era olikuba Abamidiani ngomuntu omu.
17 Nāmugamba nti Obanga kakano [u] ndabye ekisa mu masogo, kale [w] ndaga akabonero nga 'gwe wuyo
18 ayogera nānge. [y] Tova wano, nkwegairi'de, okutūsa lwena'ja gyoli, nenfulumya ekirabo kyānge, nenkiteka mu masogo. Nāyogera nti Nābēra wano okutūsa lwono-
19 komawo. [z] Gideoni nāingira, nātekateka omwāna gwembuzi, nemigāti egitazimbulukuswa ne efa eyobu'ta: enyama nāgiteka mu ki'bo, nama'zi gayo nāgafuka mu kibya,

[a] Balam. 2. 19.

[b] Lub. 25. 2. Kuv. 2. 15, 16. Balam. 7. 1, 2. Zab. 83. 9.

[c] Balam. 3. 13.
[d] Lub. 29. 1.
[e] Lev. 26. 16.
[f] Yos. 15. 47.

[g] Balam. 7. 12.

[i] Balam. 3. 9. Kos. 15. 15.

[k] 1 Sam. 10. 18. Zab. 44. 2, 3.

[l] Yos. 24. 15. 2 Basek. 17. 35–38.

[m] Yos. 17. 2.

[n] Yos. 1. 5.

[o] Zab. 89. 49. Is. 59. 1; 63. 15.
[p] Zab. 44. 1.

[r] 1 Sam. 12. 11. Beb. 11. 32, 34.
[s] Yos. 1. 9. Balam. 4. 6.

[t] Kuv. 3. 12.

[u] Kuv. 33. 13.
[w] Kuv. 4. 1–8. 2 Basek. 20. 8, 9. Zab. 86. 17.
[y] Lub. 18. 3, 5.

[z] Lub. 18. 6.

nābimuletera wansi womwera, nā-
20 bimuwa. Malaika wa Mukama nā-
mugamba nti 'Dira enyama nemi-
[a] Balam. 13. 19. gāti egitazimbulukuswa [a] obiteke
[b] 1 Basek. 18. 33, 34. ku 'jinja lino [b] ofuke ama'zi genya-
21 ma. Nākola bwatyo. Awo malai-
ka wa Mukama nāgolola ekikolo
kyomu'go ogwali mu mukonogwe,
nākoma ku nyama ne ku migāti
[c] Lev. 9. 24. egitazimbulukuswa, [c] omuliro ne-
guva mu 'jinja negulinya, negumā-
lawo enyama nemigāti egitazimbu-
lukuswa; malaika wa Mukama ne-
22 yegendera nāva mu masoge. Gi-
deoni nālaba nga ye malaika wa
Mukama; Gideoni nāyogera nti
Zinsanze, ai Mukama Katonda
[d] Kuv. 33. 20. [d] kubanga ndabaganye namaso ne
23 malaika wa Mukama. Mukama
nāmugamba nti Emirembe gibe
24 gyoli; totya: togenda kufa. Gi-
deoni nālyoka azimbira eyo ekyōto
[e] Lub. 16. 14; 22. 14; eri Mukama, nākiita [e] Yakuwasa-
[f] Iu. 11. lumu: okutūsa lero kikyali mu
[f] Ofula Ekyababiezeri.
25 Awo olwātuka mu kiro ekyo
Mukama nāmugamba nti 'Dira
ente ya kitāwo, ye nte eyokubiri
eyakamaze emyāka omusānvu, osū-
le ekyōto kya Baali kitāwo kyalina,
[g] Balam. 3. 7. [g] otemeteme ne Asera akiri oku-
26 mpi: ozimbe ekyōto eri Mukama
Katondawo wa'gulu ku kigo kino,
ngempisa bweyalagirwa, o'dire
ente eyo eyokubiri, oweyo ekiwe-
bwayo ekyōkebwa nomuti gwa A-
27 sera gwonotematema. Awo Gide-
oni nātwāla abasaja kumi ku ba-
dube, nākola nga Mukama bwamu-
lagi'de: awo olwātuka, kubanga
yali ati'de abenyumba ya kitāwe
nabasaja abomukibuga, nātaīnza
kukola bwatyo emisana, kyeyava
28 akola ekiro. Abasaja abomukibu-
ga bwebāgolokoka enkya mu ma-
kya, laba, ekyōto kya Baali nga
kimenyesemenyese, ne Asera akiba'de okumpi ngateme'dwatemedwa, nente eyo eyokubiri ngewere'dwayo ku kyōto ekizimbi'dwa.
29 Nebagambagana nti Ani akoze kino? Awo bwebābūza nebakemereza, nebogera nti Gideoni mutabani
30 wa Yoasi yakoze kino. Awo aba-
saja abomukibuga nebagamba Yo-
asi nti Fulumya mutabaniwo afe:
kubanga amenyemenye ekyōto kya
Baali, era kubanga atemyetemye
31 Asera akiba'de okumpi. Yoasi nā-
gamba bona abamuīmiri'de mu ma-
soge nti Mwagala okuwolereza Baali? oba mwagala okumulokola? ayagala okumuwolereza, bamu'te nga (bukyali) bwa nkya: obanga ye katonda, yewolereze, kubanga
32 bamenyemenye ekyōtokye. Ku lu-
naku olwo kyeyava amuita Yeru-
'baali, ngayogera nti Baali amuwa-
wābire kubanga amenyemenye ekyōtokye.
33 Awo Abamidiani bona Nabama-
leki nabāna abebuvanjuba nebakung'ana wamu; nebasomoka, nebasīsira mu [i] kiwōnvu Ekyeyezureeri.
34 Naye [k] omwoyo gwa Mukama negu-
ja ku Gideoni; [l] nāfūwa ekondēre;
Abiezeri nākung'ana wamu gyali.
35 Nātuma ababaka okubuna Manase
yena; era nabo nebakung'anira wa-
mu gyali: nātuma ababaka eri A-
seri neri Zebuluni neri Nafutali;
36 nebayāmbuka okubasisinkana. Gi-
deoni nāgamba Katonda nti Obanga
olirokola Isiraeri nomukono gwā-
37 nge, nga bwewayogera, laba, [m] nā-
teka ebyōya byendiga mu gūliro;
obanga omusulo gunāba ku byōya
byo'ka, e'taka lyona nga kalu, nendyoka 'manya ngolirokola Isiraeri nomukono gwānge, nga bwewa-
38 yogera. Awo bwekyali bwekityo:
kubanga nāgolokoka enkya mu ma-
kya, nākamula ebyōya, omusulo nā-
gumalamu mu byōya, amaz'i nega-
39 jula ekibya. Gideoni nāgamba
Kātonda nti Obusūngubwo buleme
okumbūbūkirako, era nāyogera omulūndi guno gwo'ka: nkwegairide, nkeme nebyōya omulūndi guno gwo'ka; kakano ebyōya byo'ka bibere bikalu, [n] omusulo gube ku 'ta-
40 ka lyona. Katonda nākola bwatyo
ekiro ekyo: kubanga ebyōya byo-
'ka bye byali ebikalu, omusulo ne-
guba ku 'taka lyona.

[i] Yos. 17. 16.
[k] Yos. 3. 10.
[l] Yos. 3. 27.
[m] Kuv. 4. 1–7.
[n] Lub. 18. 32.

7 Awo [a] Yeru'baali, ye Gideoni,
nabantu bona abāli naye, nebago-
lokoka mu makya, nebasīsira ku
lu'zi Kalodi: nolusīsira lwa Midia-
ni lwali ku lui lwābwe olwobukika
obwa kono, ku ma'bali golusozi
[b] Mole, mu kiwōnvu.
2 Mukama nāgamba Gideoni nti
Abantu abali nāwe bainze obungi
'nze okuwa Abamidiani mu muko-
no gwābwe, Isiraeri aleme [c] okune-
nyumiririzako ngayogera nti Omu-
kono gwānge 'nze gwe gundoko'de.
3 Kale 'no kakano genda olāngire mu
matu gabantu nti [d] Buli atya aka-
nkana, a'deyo ave ku lusozi Gire-
adi. Newa'dayo ku bantu bukumi
bubiri mwenkumi biri; newasiga-
lawo kakumi.
4 Mukama nāgamba Gideoni nti
Abantu bakyainze obungi; basere-
ngese ku ma'zi, nānge nābakuke-
merera eyo: awo olunātuka oyo
gwenākugamba nti Ono anāgenda
nāwe, yanāgenda nāwe; era buli
gwenākugamba nti Ono tagende
5 nāwe, yatagende nāwe. Awo nā-
serengesa abantu ku ma'zi: Mu-
kama nāgamba Gideoni nti Buli
anākōmba ku ma'zi nolulimi, nge-

[a] Balam. 6. 32.
[b] Lub. 12. 6.
[c] Ma. 8. 17. 1 Kol. 1. 29.
[d] Ma. 20. 8.

mbwa bwekōmba, oyo gwonoyāwulamu; era bwatyo buli anāfuka-
6 mira ku mavivige okunywa. Nomuwendo gwabo abākōmba nolulimi, nga bata'de engalo ku mumwa, bāli abasaja ebikumi bisatu: naye abantu abalala bona nebafukamira ku mavivi gābwe okunywa
7 ama'zi. Mukama nāgamba Gideoni nti Nābalokola [e] nabasaja ebikumi bisatu abākōmbye nolulimi, nengabula Abamidiani mu mukonogwo: era abantu bona begendere
8 buli muntu mu kifokye. Awo abantu nebatwāla ebyokulya mu ngalo zābwe, namakondēre: nāsindika abasaja bona aba Isiraeri buli muntu mu wemaye, naye nābera nabasaja abo ebikumi bisatu: nolusīsira lwa Midiani lwali wansiwe mu kiwōnvu.
9 Awo olwātuka [f] ekiro ekyo Mukama nāmugamba nti Golokoka, oserengete mu lusīsira; kubanga ndu-
10 gabu'de mu mukonogwo. Naye obanga otya okuserengeta, genda ne Pula omu'duwo oserengete mu
11 lusīsira: era [g] onowulira byebogera; emikonogyo negiryoka giba namānyi okuserengeta mu lusīsira. Awo nāserengeta ne Pula omu'duwe nebaingira mu basaja abālina ebyokulwānyisa abāli mu lusīsira
12 ku nkomerero yalwo. Nabamidiani Nabamaleki nabāna bona abebuvanjuba bāli bateke'dwateke'dwa mu kiwōnvu ngenzige okuba abangi; neng'amira zābwe tezābalikika, ngomusenyu oguli ku 'tale lye-
13 nyanja okuba enyingi. Awo Gideoni bweyatūka, laba, nga waliwo omusaja abūlira mu'ne ekirōto nāyogera nti Laba, nalōta, ekirōto, era, laba, omugāti ogwa sayiri negugwa mu lusīsira lwa Midiani, neguingira mu wema, negugikuba negwa, negugivunika, ewema negalamira
14 bugalamizi. Mu'ne na'damu nāyogera nti Ekyo kitala kya Gideoni mutabani wa Yoasi omusaja wa Isiraeri 'sō si kirala: mu mukono gwoyo Katonda mwagabu'de Midiani ne'gye lyona.
15 Awo olwātuka Gideoni bweyamuwulira ngabūlira ekirōto nokutegēza kwakyo, nāsinza; na'dayo mu lusīsira lwa Isiraeri nāyogera nti Mugolokoke; kubanga Mukama agabu'de mu mukono gwa'mwe
16 e'gye lya Midiani. Nāyāwulamu abasaja bali ebikumi bisatu nābafūla ebisinde bisatu, nābakwasa bona amakondēre mu ngalo zābwe, nensuwa enkalu, ebitawuliro nga
17 biri mu nsuwa. Nābagamba nti Mulabire ku'nze, na'mwe mukole bwemutyo: era, laba, bwenātūka ku nkomerero yolusīsira, awo 'nze nga bwenākola, na'mwe munākola
18 bwemutyo. 'Nze bwenāfūwa ekondēre, 'nze ne bona abali nānge, na'mwe nemulyoka mufūwa amakondēre, ku njui zona ezolusīsira lwona nemwogera nti Ba Mukama era ba Gideoni.
19 Awo Gideoni nabasaja kikumi abali naye nebatūka ku nkomerero yolusīsira ekisisimuka ekya wakati nga kyeki'je kitanule, nga kyeba-'je ba'sēwo abakumi; nebafūwa amakondēre, nebāsa ensuwa ezāli
20 mu ngalo zābwe. Ebibīna ebisatu nebafūwa amakondēre, nebāsa ensuwa, nga baku'te ebitawuliro nemikono gyābwe egya kono, namakondēre nemikono gyābwe egyadyo bafūwe: nebogerera wa'gulu nti Ekitala kya Mukama era kya
21 Gideoni. [i] Nebaīmirira buli muntu mu kifokye nga betōlōla olusīsira [k] e'gye lyona neri'duka; neboge-
22 rera wa'gulu, nebaba'dusa. [l] Nebafūwa amakondēre ebikumi bisatu, [m] Mukama nālwānyisa [n] buli muntu ekitalakye okufumita mu'ne era ne'gye lyona: e'gye neri'duka okutūka ku Besusi'ta mu 'kubo Lyezerera, okutūka ku nsalo ya [o] Aberumekola ku ma'bali Geta-
23 'basi. Abasaja ba Isiraeri nebakung'anyizibwa okuva mu Nafutali ne mu Aseri ne mu Manase yona,
24 nebagoberera Midiani. Gideoni nātuma ababaka okubuna ensi yona eya Efulaimu eyensozi nga bogera nti Mu'je muserengete ku Midiani, mubasoke okwekwata ama'zi okutūka ku Besubala, ye Yoludani. Awo abasaja bona aba Efulaimu nebakung'anyizibwa, nebekwata ama'zi okutūka ku Besubala, ye
25 Yoludani. Nebakwata abalāngira ba Midiani bōmbi, Olebu ne Zeebu; neba'tira [p] Olebu ku 'jinja lya Olebu, ne Zeebu nebamu'tira ku sogolero lya Zeebu, nebagoberera Midiani: nebaletera Gideoni emitwe gya Baolebu ne Zeebu emitala wa Yoludani.

8 [a] Abasaja ba Efulaimu nebamugamba nti Kiki ekikukoze'za 'fe bwotyo, obutatuita bwewagenda okulwāna ne Midiani? Nebayōmba
2 nyo naye. Nābagamba nti 'Nze kyenkoze kakano kiki okukyenkanyankanya na'mwe? Ezabibu Efulaimu zakungu'de nga'damu tezisinga ezo obungi Abiezeri zakungu-
3 'de? [b] Katonda agabu'de mu mukono gwa'mwe abalāngira ba Midiani, Olebu ne Zeebu: era 'nze naīnza kukola ki okukyenkanyankanya na'mwe? Awo obusūngu bwābwe nebulyoka bukakana gyali,
4 bweyamala okwogera bwatyo. Gi-

[e] 1 Sam. 14. 6. 2 Byom. 14. 11.
[f] Lub. 46. 2, 3.
[g] Lub. 24. 14. 1 Sam. 14. 9, 10.
[i] Kuv. 14. 13, 14. 2 Byom. 20. 17.
[k] 2 Basek. 7. 7.
[l] Yos. 6. 4, 16, 20.
[m] Zab. 83. 9. Is. 9. 4.
[n] 1 Sam. 14. 20.
[o] 1 Basek. 4. 12; 19. 16.
[p] Zab. 83. 11.
[a] Balam. 12. 1.
[b] Balam. 7. 24, 25.

deoni nātūka ku Yoludani, nāsomoka, ye [c]nabasaja ebikumi bisatu abāli naye, nga bakōye, era naye
5 nga bakyagoberera. Nāgamba abasaja abomu [d]Su'kosi nti Mbegairi'de, bawe emigāti abantu abangoberera; kubanga bakōye, era ngoberera Zeba ne Zalumu'na, ba-
6 kabaka ba Midiani. Abalāngira Besu'kosi nebogera nti [e]Ebibatu bya Zeba ne Zalumu'na biri mu mukonogwo kakano, 'fe okuwa e-
7 'gyeryo emigāti? Gideoni nāyogera nti Kale Mukama bwalimala okugabula Zeba ne Zalumu'na mu mukono gwānge, nendyoka nsika omubiri gwa'mwe namagwa ago-
8 munsiko nemyeramanyo. Nāvayo nāyāmbuka [f]Epenueri, nābagamba bwatyo: abasaja abomu Penueri nebamu'damu ngabasaja abomu
9 Su'kosi bweba'damu. Nāgamba abasaja abomu Penueri nabo nti [g]Bwendikomawo emirembe, ndimenyamenya ekigo kino.
10 Era Zeba ne Zalumu'na bāli mu Kalukoli, ne'gye lyābwe awamu nabo, abasaja nga kakumi mwenkumi tāno, bona abafi'kawo [i]ku-'gye lyona eryabāna bebuvanjuba: kubanga abasaja abāsōwolānga ebitala bāli bafu'de kasirīvu mwobu-
11 kumi bubiri. Gideoni nāyāmbukira mu 'kubo lyabo abatūla mu wema ku lui olwebuvanjuba [k]Olwenoba Neyogubeka, nākuba e'gye: kuba-
12 nga e'gye lyali terimanyiri'de. Zeba ne Zalumu'na neba'duka; nābagoberera; [l]nākwata bakabaka ba Midiani bōmbi, Zeba ne Zalu-
13 mu'na, nātisa e'gye lyona. Gideoni mutabani wa Yoasi nākomawo mu ntalo awayāmbukirwa mu Ke-
14 resi. Nākwata omuvubuka ku basaja abomu Su'kosi, nāmubūliriza: nāmutegēza abalāngira Besu'kosi bwebāfanana nabaka'de bayo, aba-
15 saja nsānvu mu musānvu. Na'ja eri abasaja abomu Su'kosi, nāyogera nti Mulabe Zeba ne Zalumu'na, kwemwaima okundūlira nga mwogera nti Ebibatu bya Zeba ne Zalumu'na biri mu mukonogwo kakano, 'fe okubawa emigāti abasa-
16 jabo abakōye? Nātwāla abaka'de abekibuga, (na'dira) amagwa agomunsiko nemyeramanyo, nāigiriza nabyo abasaja abomu Su'kosi.
17 [m]Nāmenyamenya ekigo Ekyepenueri, na'ta abasaja abomukibuga.
18 Awo nālyoka agamba Zeba ne Zalumu'na nti Abasaja bemwa'tira Etaboli bāli bafanana batya? Neba'damu nti 'Gwe nga bwoli nabo bwebāli; buli omu yafanana abāna
19 ba kabaka. Nāyogera nti Bāli baganda bānge, abāna ba mānge: nga Mukama bwali omulamu, singa mwabawonya obutafa, sandiba'se
20 'mwe. Nāgamba Yeseri omuberyeberyewe nti Golokoka oba'te. Naye omuvubuka oyo nātasōwola kitalakye: kubanga yatya, kubanga
21 yali akyali muvubuka. Zeba ne Zalumu'na nebalyoka bogera nti Golokoka 'gwe otugweko: kubanga omusaja nga bwali, namānyige bwegali bwegatyo. Gideoni nāgolokoka na'ta Zeba ne Zalumu'na, nātwāla emyezi egyali ku nsingo zeng'amira zābwe.
22 Abasaja ba Isiraeri nebalyoka bagamba Gideoni nti Tufuge 'gwe ne mutabaniwo era nomwāna wa mutabaniwo: kubanga otuloko'de mu
23 mukono gwa Midiani. Gideoni nābagamba nti 'Nze sigenda kubafuga, 'sō ne mutabani wānge tagenda kubafuga: [n]Mukama yanābafugānga.
24 Gideoni nābagamba nti Mba'de njagala okubasaba, mumpe buli muntu empeta ezomumatu zeyanyaga. [Kubanga bāli balina empeta ezomumatu eza zābu, [o]kubanga Baisi-
25 maeri.] Neba'damu nti Tunāziwa, si lwa mpaka. Nebālirawo ekyambalo, nebasūlako buli muntu e-
26 mpeta ezomumatu zēyanyaga. Nobuzito bwempeta ezomumatu eza zābu zeyasaba bwali sekeri za zābu lukumi mu lusānvu; obuta'sāko myezi, na bya kulengeja, na [p]byambalo bya fulungu bakabaka ba Midiani byebāli bamba'de, era obuta-'sāko mikūfu egyali mu nsingo ze-
27 ng'amira zābwe. Gideoni nābikoza [r]ekānzu, nāgiteka mu kibugakye, mu [s]Ofula: ne Isiraeri yena [t]nebagenda nebagigoberera eyo okwenda nayo: nefūka [u]kyambika
28 eri Gideoni neri enyumbaye. Awo Midiani nājēmulwa abāna ba Isiraeri, 'sō tebaimusa nate mitwe gyābwe. Ensi newu'mulira emyāka ana mu mirembe gya Gideoni.
29 Yeru'baali mutabani wa Yoasi nāgenda nābēra mu nyumbaye ye.
30 Era Gideoni yalina [w]batabanibe beyazāla abāva mu ntumbwēze nsānvu: kubanga yawasa abakazi ba-
31 ngi. Nomuzānawe eyali mu Sekemu naye yamuzālira omwāna wa bulenzi, nāmutūma erinya Abime-
32 reki. Gideoni mutabani wa Yoasi nāfa ngamaze okuka'diwa obulūngi, nebamuzīka mu ntāna ya Yoasi kitāwe, [y]mu Ofula Ekyababiezeri.
33 Awo olwātuka [z]Gideoni bweyamala okufa amangwāgo abāna ba Isiraeri nebakyūka nate, nebagenda bayenda okugoberera Babaali, nebafūla Baaluberisi katonda wābwe.
34 Abāna ba Isiraeri [a]nebata'jukira Mukama Katonda wābwe, eyabawonya mu mukono gwabalabe bābwe
35 bona ku njui zona: 'sō tebākola bya

[c] Balam. 7. 6.
[d] Lub. 33. 17.
[e] 1 Basek. 20. 11.
[f] Lub. 32. 31.
[g] 1 Basek. 22. 27, 28.
[i] Balam. 7. 12.
[k] Kubal. 32. 35, 42.
[l] Zab. 83. 11.
[m] Iu. 9. 1 Basek. 12. 25.
[n] 1 Sam. 8. 7; 12. 12.
[o] Lub. 37. 25.
[p] Es. 8. 15. Luk. 16. 19. Yok. 19. 2, 5.
[r] Kuv. 28. 6–35. Balam. 17. 5.
[s] Balam. 6. 24.
[t] Zab. 106. 39.
[u] Kuv. 23. 33.
[w] Balam. 9. 2, 5.
[y] Balam. 6. 24.
[z] Balam. 2. 19.
[a] Zab. 78. 42.

kisa nyumba ya Yeru'baali, ye Gideoni, ngobulūngi bwona bwebwali bweyakola eri Isiraeri.

9 Abimereki mutabani wa Yeru'baali nāgenda Esekemu eri [a] baganda ba nyina, nāyogera nabo nabo-
2 luganda bona abenyumba ya kitāwe ya nyina nti Mbegairi'de, mwogerere mu matu gabasaja bona Abesekemu nti Ekisinga obulūngi gyemuli kiruwa batabani ba Yeru'baali bona, be bantu ensānvu, okubafugānga, nantiki omu okubafugānga? era mu'jukire nga 'nze ndi wa ku [b] magūmba ga'mwe nomubiri gwa-
3 'mwe. Awo baganda ba nyina nebamwogerera ebigambo ebyo byona mu matu gabasaja Abesekemu: emitima gyābwe negyagala okugoberera Abimereki; kubanga bāgamba
4 nti Ye muganda wa'fe. Nebamuwa (ebitūndu) ebya feza nsānvu byeba'gya mu nyumba ya Baaluberisi, Abimereki nāwēra nabyo abasaja abataliko kyebagasa abatali ba-
5 nywevu, nebamugobererānga. Nāgenda mu nyumba ya kitāwe [c] mu Ofula, [d] na'tira bagandabe batabani ba Yeru'baali, be bantu ensānvu, ku 'jinja limu: naye Yosamu mutabani wa Yeru'baali omuto nāfi'kawo; kubanga yekweka.
6 Nabasaja bona abomu Sekemu nebakung'ana [e] nenyumba yona eya Miro, nebagenda nebafūla Abimereki kabaka, awali omwera oguliānye empagi eyali mu Sekemu.
7 Awo bwebākibūlira Yosamu, nāgenda nāimirira ku ntiko [f] yolusozi Gerizimu, nāimusa e'dobozirye, nāyogerera wa'gulu, nābagamba nti Mumpulire, 'mwe abasaja abomu Sekemu, Katonda alyoke abawulire
8 'mwe. Olwātuka [g] emiti negifuluma okufuka amafuta ku kabaka anāgifugānga; negigamba omūzei-
9 tuni nti Tufuge 'gwe. Naye omuzeituni negugigamba nti Nandirese obugimu bwānge mwebaima okuu'sāmu ekitibwa Katonda nabantu kubwānge, neng'enda okuyugūma
10 ku miti? Emiti negigamba omutini
11 nti 'Jāngu 'gwe otufuge. Naye omutini negugigamba nti Nandirese obuwomerevu bwānge nebibala byānge ebirūngi, neng'enda oku-
12 yugūma ku miti? Emiti negigamba omuzabibu nti 'Jāngu 'gwe otufuge.
13 Omuzabibu negugigamba nti Nandirese omwenge gwānge, [i] ogusanyusa Katonda nabantu, neng'enda
14 okuyugūma ku miti? Awo emiti gyona negiryoka gigamba omweramanyo nti 'Jāngu 'gwe otufuge.
15 Omweramanyo negugamba emiti nti Obanga munfukako amafuta okuba kabaka mazima dala, kale mu'je mwesige [k] ekisīkirize kyānge: naye obanga si bwekiri, [l] omuliro guve mu mweramanyo gumalewo
16 [m] emivule egyoku Lebanoni. Kale 'no, obanga mwakola ebyamazima nebyobutūkirivu, okufūla Abimereki kabaka, era obanga mwakola bulūngi Yeru'baali nenyumbaye, nemumukola [n] ngemikonogye bwegya-
17 sānira (okumukola); [kubanga kitānge yabalwānirira, nāsingawo obulamubwe, nābawonya mu muko-
18 no gwa Midiani: na'mwe mugolokose lero ku nyumba ya kitānge, era mwa'tira batabanibe, abantu nsānvu, ku 'jinja limu, nemufūla Abimereki, mutabani womuzānawe, kabaka wabasaja abomu Sekemu, kubanga ye muganda wa'mwe;]
19 kale obanga mumukoze lero ebyamazima nebyobutūkirivu Yeru'baali nenyumbaye, kale musanyukire Abimereki, era naye abasanyukire
20 'mwe: naye obanga si bwekiri, omuliro guve mu Abimereki, gumalewo abasaja abomu Sekemu nenyumba ye Miro, era omuliro guve mu basaja abomu Sekemu ne mu nyumba ye Miro gumalewo Abime-
21 reki. Yosamu nāgenda mbiro na'duka, nātūka [o] Ebeeri, nābēra eyo, olwokutya Abimereki mugandawe.
22 Abimereki nāmala emyāka esatu
23 nga ye mukulu wa Isiraeri. [p] Katonda nātuma omuzimu omubi okwawukanya Abimereki nabasaja abomu Sekemu; abasaja abomu Sekumu [r] nebasalira Abimereki e-
24 nkwe: [s] ekye'jo kyebākolera batabani ba Yeru'baali ensānvu kiryoke ki'je, nomusai gwābwe gutekebwe ku Abimereki muganda wābwe, eyaba'ta, ne ku basaja abomu-Sekemu, abāwa emikonogye amānyi o-
25 ku'ta bagandabe. Abasaja abomu Sekemu neba'sāwo abatēzi okumutēgerānga ku ntiko zensozi, nebanyaga bona abāitānga mu 'kubo eryo gyebāli: nebabūlira Abimereki.
26 Awo Gaali mutabani wa Ebedi na'ja ne bagandabe, nāgenda Esekemu: abasaja abomu Sekemu ne-
27 bamwesiga. Nebafuluma mu nimiro, nebakungula ezabibu zābwe, nebazisāmbirira, nebafumba embaga, nebaingira mu nyumba ya lubāle wābwe, nebalya nebanywa, ne-
28 bakolimira Abimereki. Gaali mutabani wa Ebedi nāyogera nti [t] Abimereki yāni, ne Sekemu yāni, 'fe okumuwereza? siye mutabani wa Yeru'baali? ne Zebuli omumyukawe (yāni)? muwereze abasaja ba [u] Kamoli kitāwe wa Sekemu: naye 'fe kiki ekyandituwerezese'za oyo?
29 Era [w] singa abantu bano bāli wansi womukono gwānge! nandi'gyewo

[a] Balam. 8. 31.
[b] Lub. 29. 14.
[c] Balam. 6. 24.
[d] 2 Basek. 11. 1, 2.
[e] 2 Sam. 5. 9.
[f] Ma. 11. 29.
[g] 2 Basek. 14. 9.
[i] Zab. 104. 15.
[k] Kos. 14. 7.
[l] Ez. 19. 14.
[m] Zab. 104. 16. Is. 2. 13; 37. 24. Ez. 27. 5; 31. 3.
[n] Balam. 8. 35.
[o] Kubal. 21. 16.
[p] 1 Sam. 16. 14.
[r] Is. 33. 1.
[s] Zab. 7. 16. 1 Basek. 2. 32. Es. 9. 25.
[t] 1 Sam. 25. 10.
[u] Lub. 34. 2, 6.
[w] 2 Sam. 15. 4.

Abimereki. Nāgamba Abimereki
30 nti Yongera e'gyeryo ofulume. Awo
Zebuli omukulu wekibuga bweya-
wulira ebigambo bya Gaali muta-
bani wa Ebedi, obusūngubwe nebu-
31 būbūka. Nātuma ababaka eri Abi-
mereki mu kyāma, ngayogera nti
Laba, Gaali mutabani wa Ebedi ne
bagandabe batūse mu Sekemu; era,
laba, bawaliriza ekibuga okukulwā-
32 nyisa. Kale 'no, golokoka kiro, 'gwe
nabantu abali nāwe, mutēgere mu
33 nimiro: awo olulituka mu makya
enjuba nga kye'je eveyo, oligolo-
koka mu makya nolūmba ekibuga:
era, laba, ye nabantu abali naye
bwebalifuluma okulwāna nāwe, oli-
īnza okubakola nga bwoliraba e-
'bānga.
34 Abimereki nāgolokoka, nabantu
bona abāli naye, kiro, nebatēga Se-
kemu nga beyāwu'demu ebisinde
35 bina. Gaali mutabani wa Ebedi
nāfuluma, nāīmirira mu mulyāngo
gwa wankaki wekibuga: Abimereki
nāgolokoka nabantu abāli naye we-
36 bāli batēge'de. Awo Gaali bweya-
laba abantu, nāgamba Zebuli nti
Laba, abantu baserengeta nga bava
ku ntiko zensozi. Zebuli nāmu-
gamba nti Olaba ekisīkirize kye-
37 nsozi nga kifanana ngabantu. Gaa-
li nāyogera nate nāgamba nti Laba,
waliwo abafuluma (mu 'kubo eriri)
wakati munsi, nekibīna ekimu kifu-
luma mu 'kubo eryomwera ogwa-
38 bafumu. Awo Zebuli nālyoka amu-
gamba nti Akamwāko kakano kali-
ru'dawa kubanga wayogera nti Abi-
mereki yāni, 'fe okumuwereza? ba-
no sibe bantu bewanyoma? kakano,
nkwegairi'de, fuluma olwāne nabo.
39 Gaali nākulembera abasaja abomu
Sekemu nāfuluma, nālwāna ne Abi-
40 mereki. Abimereki nāmugoba, na-
'duka mu masoge, nebagwa bangi
nga bafumiti'dwa, okutūsa mu mu-
41 lyāngo gwa wankaki. Abimereki nā-
bēra mu Aluma: Zebuli nāgobamu
Gaali ne bagandabe, baleme okubēra
42 mu Sekemu. Awo olwātuka enkya
abantu nebafuluma mu nimiro; ne-
43 babūlira Abimereki. Awo nātwāla
abantu nābāwulamu ebisinde bisa-
tu, nātēgera mu nimiro: nātunula,
era, laba, abantu nebafuluma mu
kibuga; nābagolokokerako, nāba-
44 kuba. Abimereki nebisinde ebyali
naye nebafubutuka, nebaīmirira mu
mulyāngo gwa wankaki wekibuga:
ebisinde ebibiri nebafubutukira ku
bona abali mu nimiro nebabakuba.
45 Abimereki nāzibya obu'de ku luna-
ku olwo ngalwāna nekibuga; eki-
buga nākikuba, na'ta abantu abāli
omwo: [y] nāmenyamenya ekibuga,
nākisiga [z] omunyo.
46 Abasaja bona abomukigo Ekyese-
kemu bwebāwulira ekyo, nebaingira
mu kinya ekyomunyumba ya [a] Eru-
47 berisi. Nebabūlira Abimereki nga-
basaja bona abomukigo Ekyesekе-
48 mu bakung'anye. Awo Abimereki
nālinya ku lusozi [b] Zalumoni, ye
nabantu bona abāli naye; Abimere-
ki na'dira emba'zi mu ngaloze, nā-
tema e'tabi ku miti, nālirōnda, nā-
liteka ku kibegabegakye: nāgamba
abantu abāli naye nti Kyemulabye
nga 'nze nkikoze, mwanguwe mu-
49 kole nga bwenkoze. Abantu bona
nabo bwebatyo nebatema buli mu-
ntu e'tabirye, nebagoberera Abime-
reki, nebaga'sā ku kinya kiri, nebō-
kya ekinya nago; nokufa nebafa
abasaja bona abomukigo Ekyese-
kemu nabo, abasaja nabakazi nga
lukumi.
50 Awo Abimereki nāgenda Esebezi,
nāsīsira olusīsira ku Sebezi, nāki-
51 menya. Naye mu kibuga mwali-
mu ekigo ekyamānyi, omwo mwe-
ba'dukira abasaja bona nabakazi,
ne bona abekibuga, nebe'galira, ne-
52 balinya ku kasolya kekigo. Abi-
mereki na'ja eri ekigo, nālwāna na-
kyo, nāsemberera olu'gi lwekigo o-
53 kulwōkya nomuliro. Nomukazi o-
mu nākasuka [c] olubengo ku mutwe
gwa Abimereki, nāmwāsa omutwe.
54 Awo [d] nāyanguwa okuita omulenzi e-
yatwalānga ebyokulwānyisabye, nā-
mugamba nti Sōwola ekitalakyo, o-
nzi'te, abantu balemēnga okunjo-
gerako nti Omukazi ye yamu'ta.
55 Omulenziwe nāmufumita, nāfa. A-
basaja ba Isiraeri bwebālaba nga
Abimereki afu'de, nebegendera buli
56 muntu mu kifokye. [e] Katonda bwe-
yawalana bwatyo obubi bwa Abime-
reki, bweyakola kitāwe, kubanga
57 ya'ta bagandabe nsānvu: nobubi
bwona obwabasaja abomu Sekemu
Katonda nābuwalana ku mitwe gyā-
bwe: [f] nokukolima kwa Yosamu
mutabani wa Yeru'baali neku'ja
kubo.

10 Awo oluvanyuma lwa Abimereki
newabawo Tola mutabani wa Pu-
wa, mutabani wa Dodo, omusaja
wa Isakali, okulokola Isiraeri; nā-
bēra mu Samiri munsi ya [a] Efulai-
2 mu eyensozi. Nālamulira Isiraeri
emyāka abiri mwesatu, nāfa, neba-
muzika mu Samiri.
3 Oluvanyuma lwoyo newabawo
Yairi Omugireadi; nālamulira Isi-
4 raeri emyāka abiri mwebiri. Era
yalina batabanibe asatu, [b] abebaga-
lānga abāna bendogoi asatu. nabo
bālina ebibuga asatu, [c] byebaita Ka-
'vosuyairi okutūsa lero, ebiri munsi
5 ya Gireadi. Yairi nāfa nebamuzika
mu Kamoni.
6 [d] Abāna ba Isiraeri nebeyongera

[y] 1 Basek. 12. 25.
[z] Ma. 29. 23.
[a] lu. 4.
[b] Zab. 68. 14.
[c] Ma. 24. 6. Yob. 41. 24.
[d] 1 Sam. 31. 4.
[e] Zab. 94. 23. Yob. 31. 3. Nge. 5. 22.
[f] lu. 20.
[a] Yos. 24. 33.
[b] Balam. 5. 10.
[c] Ma. 3. 14.
[d] Balam. 2. 11; 3. 7; 4. 1; 6. 1; 13. 1.

nate okukola ekyali mu maso ga
Mukama ekibi, [e] nebawereza Babaa-
li, ne Asutalosi ne bakatonda Abe-
busuli, ne bakatonda [f] Abesidoni,
ne bakatonda ba Moabu, ne baka-
tonda ababāna ba Amoni, ne baka-
tonda [g] Ababafirisūti; Mukama ne-
7 bamuvako nebatamuwereza. Obu-
sūngu bwa Mukama nebubūbūka
ku Isiraeri, nābatūnda mu mukono
Gwabafirisuti, ne mu mukono [i] gwa-
8 bāna ba Amoni. Neberalikiriza ne-
bajōga abāna ba Isiraeri omwāka
ogwo: (bajōgera) emyāka kumi na-
munāna abāna ba Isiraeri bona abā-
li emitala wa Yoludani munsi Ya-
9 bamoli eri mu Gireadi. Abāna ba
Amoni nebasomoka Yoludani oku-
lwānyisa ne Yuda ne Benyamini
nenyumba ya Efulaimu; nokwera-
likirira Isiraeri neyeralikirira nyo.
10 Abāna ba Isiraeri nebakābira Mu-
kama nga bogera nti Twakusobya
kubanga twava ku Katonda wa'fe
11 netuwereza Babaali. Mukama nā-
gamba abāna ba Isiraeri nti Saba-
lokola eri [k] Abamisiri neri [l] Abamo-
li, eri abāna ba Amoni neri [m] Aba-
12 firisuti? Era Nebasidoni [n] Naba-
maleki Nabamaoni babajōga; ne-
munkābira nembalokola mu muko-
13 no gwābwe. Naye mwanvako ne-
muwereza bakatonda abalala: kye-
nva 'nema okugenda okubalokola
14 nate. Mugende [o] mukābire baka-
tonda bemwalōnda; bo babalokolē-
nga mu biro ebyokunakuwala kwa-
15 'mwe. Abāna ba Isiraeri nebaga-
mba Mukama nti Twayōnōna: tu-
kole kyona kyonolaba nga kirūngi:
kyo'ka tuwonye lero, tukwegairi'de.
16 Neba'gya mubo [p] bakatonda abagya
nebawereza Mukama: [r] omwoyo-
gwe negumulūma olwenaku za Isi-
raeri.
17 Awo abāna ba Amoni nebalyoka
bakung'ana nebasīsira mu Gireadi.
Abāna ba Isiraeri nebakung'ana ne-
18 basīsira mu Mizupa. Abantu, aba-
kulu Abegireadi, nebagambagana
nti Omusaja aluwa alisoka okulwā-
nyisa abāna ba Amoni? oyo [s] yaliba
omukulu wabo bona abatūla mu
Gireadi.

11 Era [a] Yefusa Omugireadi yali
[b] musaja wa mānyi muzira, era
yali mwāna womwenzi: Gireadi ye
2 yazāla Yefusa. Omukazi owe Girea-
di nāmuzālira abāna abobulenzi;
abāna ba mukaziwe bwebākula, ne-
bagoba Yefusa, nebamugamba nti
Tolisika mu nyumba ya kita'fe; ku-
banga gwoli mwāna wa mukazi mu-
3 lala. Awo Yefusa nālyoka a'duka
bagandabe, nābēra munsi ye Tobu:
abasaja abataliko kyebagasa neba-
kung'ana eri Yefusa, nebatabālānga
naye.
4 Awo olwātuka ekisēra bwekyaita-
wo abāna ba Amoni nebalwāna ne
5 Isiraeri. Awo olwātuka abāna ba
Amoni bwebālwāna ne Isiraeri, aba-
ka'de Abegireadi nebagenda okuki-
ma Yefusa okumu'gya munsi ye
6 Tobu: nebagamba Yefusa nti 'Jā-
ngu obēre omukulu wa'fe, tulwāne
7 nabāna ba Amoni. Yefusa nāgamba
abaka'de Abegireadi nti [c] Temwā-
nkyāwa nemungoba mu nyumba
ya kitānge? kale ekibalēse gyendi
kakano kiki nga muli mu naku?
8 Abaka'de Abegireadi nebagamba
Yefusa nti Kyetuvu'de tukukyūkira
nate kakano ogende na'fe olwāne
nabāna ba Amoni, nāwe oliba [d] mu-
kulu wa'fe afuga bona abatūla mu
9 Gireadi. Yefusa nāgamba abaka'de
Abegireadi nti Bwemulinkomyawo
ewa'fe okulwāna nabāna ba Amoni
Mukama nābagabula mu maso gā-
10 nge, ndiba mukulu wa'mwe? Aba-
ka'de Abegireadi nebagamba Yefusa
nti Mukama yanābānga omujulirwa
wakati wa'fe; mazima ngekigambo-
kyo bwekiriba bwetulikola bwetu-
11 tyo. Awo Yefusa nālyoka agenda
nabaka'de Abegireadi, abantu ne-
bamufūla omukulu wābwe abafuga:
Yefusa nāyogera ebigambobye byo-
na [e] mu maso ga Mukama mu [f] Mi-
zupa.
12 Awo Yefusa nātuma ababaka eri
kabaka wabāna ba Amoni ngayoge-
ra nti Gwolina ki nānge, ekikulēse
gyendi okulwānyisa ensi yānge?
13 Kabaka wabāna ba Amoni na'damu
ababaka ba Yefusa nti [g] Kubanga
Isiraeri yanziyako ensi yānge bwe-
yayāmbuka okuva mu Misiri, okuva
ku [i] Alunoni okutūka ku [k] Ya'boki
ne ku Yoludani: kale kakano zi'ze
14 ensi ezo lwa mirembe. Yefusa nā-
tuma nate ababaka eri kabaka wa-
15 bāna ba Amoni: nābagamba nti
Yefusa bwayogera bwatyo nti [l] Isi-
raeri teyanyaga nsi ya Moabu, ne-
wakuba'de ensi yabāna ba Amoni:
16 naye bwebāyāmbuka okuva mu Mi-
siri, Isiraeri bweyali aita mu 'dūngu
okutūka ku Nyanja Emyufu, [m] nā-
17 tūka Ekadesi; [n] Isiraeri nālyoka
atuma ababaka eri kabaka wa Edo-
mu ngayogera nti Nkwegairira, ka-
mpite munsiyo: [o] naye kabaka wa
Edomu nātawulira. Era nātumira
bwatyo kabaka wa Moabu: naye
nātayagala: Isiraeri [p] nātūla mu
18 Kadesi. Awo nālyoka aita mu 'dū-
ngu [r] neyetōlōla ensi ya Edomu ne-
nsi ya Moabu, [s] nātūka ku lui lwe-
nsi ya Moabu olwebuvanjuba, [t] ne-
basīsira emitala wa Alunoni; naye
nebatatūka mu nsalo ya Moabu, ku-
banga Alunoni gwali nsalo ya Moa-

[e] Balam. 2. 13.
[f] 1 Basek. 11. 5, 7, 33. 2 Basek. 23. 13.
[g] Balam. 16. 23.
[i] 1 Sam. 11. 1.
[k] Kuv. 14. 30.
[l] Kubal. 21. 21–24, 33 neb.
[m] Balam. 3. 31.
[n] Balam. 3. 13; 6. 3.
[o] Ma. 32. 37 neb.
[p] Lub. 35. 2, 4. Yos. 24. 20 neb. 1 Sam. 7. 3.
[r] Balam. 2. 18.
[s] Balam. 11. 5, 6, 8, 11.
[a] Beb. 11. 32.
[b] Balam. 6. 12.
[c] Lub. 26. 27.
[d] Balam. 10. 18.
[e] 1 Sam. 10. 19, 25; 11. 15; 12. 7.
[f] Yos. 11. 3. Balam. 10. 17.
[g] Kubal. 21. 26.
[i] Kubal. 21. 13.
[k] Lub. 32. 22.
[l] Ma. 2. 9 neb.
[m] Kubal. 13. 26.
[n] Kubal. 20. 14.
[o] Kubal. 20. 18–21.
[p] Kubal. 20. 1. Ma. 1. 46.
[r] Kubal. 21. 4. Ma. 2. 1–8.
[s] Kubal. 21. 11.
[t] Kubal. 21. 13; 22. 36.

[u] Kubal. 21. 21. Ma. 2. 26.
19 bu. [u] Isiraeri nātuma ababaka eri
Sikoni kabaka Wabamoli, kabaka
Wekesuboni; Isiraeri nāmugamba
nti Tukwegairira, katuite mu nsiyo
20 ng'ende mu kifo kyānge. Naye Si-
koni nātesiga Isiraeri kuita mu nsa-
loye: naye Sikoni nākung'anya a-
[w] Yos. 13. 18. bantube bona nāsīsira mu [w] Yakazi,
21 nālwāna ne Isiraeri. Mukama, Ka-
tonda wa Isiraeri, nāgabula Sikoni
nabantube bona mu mukono gwa
[y] Kubal. 21. 24 neb Ma. 2. 33 neb. Isiraeri, [y] nebaba'ta: Isiraeri nālyo-
ka alya ensi yona Eyabamoli, be
22 bātūla munsi eyo. Nebalya ensalo
[z] Ma. 2. 36. yona Eyabamoli, [z] okuva ku Alunoni
okutūka ku Ya'boki, era okuva
mu 'dūngu okutūka ku Yoludani.
23 Kale kakano Mukama, Katonda wa
Isiraeri, yagobamu Abamoli mu ma-
so gabantube Isiraeri, nāwe wandi-
24 bali'de? Tolirya nsi katondawo
[a] Kubal. 21. 29. [a] Kemosi gyakuwa okulya? Na'fe
[b] Ma. 9. 5; 18. 12. Yos. 3. 10. bwetutyo bona [b] Mukama Katonda
wa'fe beyagobamu mu maso ga'fe,
25 eyo gyetulirya. Ne kakano gwo-
[c] Kubal. 22. 2. singa [c] Balaki mutabani wa Zipoli,
kabaka wa Moabu, na katono? yali
awakanyeko ne Isiraeri, oba yali
26 alwānyeko nabo? Isiraeri bweyali
[d] Kubal. 22. 37. atūla mu [d] Kesuboni nebyālo bya-
[e] Ma. 2. 36. kyo, ne mu [e] Aloeri nebyālo byakyo,
ne mu bibuga byona ebiri ku ma-
'bali ga Alunoni, emyāka ebikumi
bisatu; ekyabalobera ki okubi'damu
27 okubirya mu kisēra ekyo? Kale
'nze sikwōnōnānga, naye 'gwe onso-
be'za okulwāna nānge: Mukama,
[f] Lub. 18. 25. [f] Omulamuzi, alamule lero wakati
wabāna ba Isiraeri nabāna ba Amo-
28 ni. Naye kabaka wabāna ba Amo-
ni nātawulira bigambo bya Yefusa
byeyamutumira.
[g] Balam. 3. 10. 29 Awo [g] omwoyo gwa Mukama ne-
gulyoka gu'ja ku Yefusa, nāita mu
Gireadi ne Manase, nāita mu
Mizupe ekyomu Gireadi, nāva Emi-
zupe ekyomu Gireadi nāita nāgenda
[i] Lub. 28. 20. Kubal. 30. 3 neb. 1 Sam. 1. 11. 30 eri abāna ba Amoni. Yefusa [i] ne-
yeyama eri Mukama obweyamo nā-
gamba nti Obanga oligabulira dala
abāna ba Amoni mu mukono gwā-
31 nge, awo olulituka, ekintu kyona
ekirifuluma mu nzi'gi zenyumba
yānge okunsisinkana, bwendikoma-
wo emirembe okuva eri abāna ba
[k] Lev. 27. 2, 3 neb. Amoni [k] kiriba kya Mukama, [l] nā-
[l] Zab. 66. 13. nge ndikiwayo okuba ekiwebwayo
32 ekyōkebwa. Awo Yefusa nāita nā-
genda eri abāna ba Amoni okulwā-
na nabo; Mukama nābagabula mu
33 mukonogwe. Nābakuba okuva ku
[m] Ez. 27. 17. Aloeri okutūsa ngo'ja [m] Emi'nisi,
bye bibuga abiri, nokutūka ku Abe-
rukeramimu, nāba'ta bangi nyo. A-
bāna ba Amoni bwebājēmulwa bwe-
batyo mu maso gabāna ba Isiraeri.
[n] Iu. 11. 34 Yefusa na'ja [n] Emizupa eri enyu-
mbaye, era, laba, muwalawe nāfu-
luma [o] okumusisinkana ngalina
[p] ebitāsa era nga bazina: era ye
yali omwānawe omu; teyalina wa
bulenzi newakuba'de owobuwala
35 wabula ye. Awo olwātuka bweya-
mulaba [r] nāyuzayuza engoyeze nā-
yogera nti Zinsanze, muwala wā-
nge! o'nakuwazi'za nyo, nāwe oli
ku muwendo gwabo abaneralikiri-
za: kubanga nāyasama akamwā
kānge eri Mukama, [s] 'sō siīnza ku-
36 'dirira. Nāmugamba nti Kitānge,
wayasama akamwāko eri Mukama;
nkola ngekigambo bwekyali ekyava
mu kamwāko; kubanga Mukama
yakuwalanyi'za e'gwānga ku bala-
37 bebo, abāna ba Amoni. Nāgamba
kitāwe nti Ekigambo kino kinko-
lwe: ndekera emyezi ebiri, nege-
ndere nserengetere ku nsozi, nkā-
bire obutamanya bwānge musaja,
38 'nze ne ba'nānge. Nāgamba nti
Genda. Nāmusibula amale emyezi
ebiri: neyegendera, ye ne ba'ne,
nākābira obutamanyabwe musaja
39 ku nsozi. Awo olwātuka emyezi
ebiri bwegya'gwā, nākomawo eri
kitāwe, nāmukola ngobweyamobwe
bwebwali bweyeyama: era yali
40 tanamanya musaja. Newabāngawo
empisa mu Isiraeri, abawala ba
Isiraeri okugendānga buli mwāka
oku'jukira muwala wa Yefusa O-
mugireadi enaku nya buli mwāka.

[o] 1 Sam. 18. 6. [p] Kuv. 15. 20. Yer. 31. 4. [r] Lub. 44. 13. [s] Kubal. 30. 2. Balam. 21. 18.

12 [a] ABASAJA ba Efulaimu nebaku-
ng'ana nebaita okugenda munsi
eyobukika obwa kono; nebagamba
Yefusa nti Kiki ekyakusomosa o-
kugenda okulwāna nabāna ba A-
moni, nototuita 'fe okugenda nāwe?
tulikwōkerera enyumbayo omuliro.
2 Yefusa nābagamba nti 'Nze naba-
ntu bānge twali tulwāna nyo nabā-
na ba Amoni; awo bwenabaita ne-
mutandokola mu mukono gwābwe.
3 Awo bwenalaba nga temundoko'de,
[b] obulamu bwānge nembuteka mu
ngalo zānge, nensomoka okulwāna
nabāna ba Amoni, Mukama nābaga-
bula mu mukono gwānge: kale kiki
ekibalinyisa lero gyendi okulwāna
4 nānge? Awo Yefusa nālyoka aku-
ng'anya abasaja bona Abegireadi
nālwāna ne Efulaimu: abasaja A-
begireadi nebakuba Efulaimu, ku-
banga bāyogera nti Muli ba'duse ba
Efulaimu, 'mwe Abegireadi, wakati
mu Efulaimu (ne) wakati mu Ma-
5 nase. Abegireadi nebekwata emi-
somoko gya Yoludani okutēga A-
baefulaimu: awo olwātuka (omuntu
yena) ku ba'duse ba Efulaimu bwe-
yayogera nti Nsomoke, Abegireadi
nebamugamba nti Oli Mwefulaimu?
6 Bweyayogera nti Ne'da; nebalyoka
bamugamba nti Kale'no yogera Shi-
'bolesi; nāyogera nti Si'bolesi; ku-

[a] Balam. 8. 1. [b] 1 Sam. 19. 5; 28. 21.

banga teyaīnza kukirung'amya kukitūsa bulūngi; nebalyoka bamukwata, nebamu'tira ku misomoko gya Yoludani: nebafa ku Efulaimu mu biro ebyo obukumi buna mwenkumi biri.

7 Yefusa nālamulira Isiraeri emyāka mukāga. Yefusa Omugireadi nālyoka afa, nebamuzīka mu kibuga kimu ku byomu Gireadi.

8 Awo oluvanyumalwe Ibuzani Owebesirekemu nālamula Isiraeri.

9 Era yalina batabanibe asatu, era yasindika abawalabe asatu okugenda munsi endala, na'gya abawala asatu munsi endala nābawasiza batabanibe. Nālamulira Isiraeri e-
10 myāka musānvu. Ibuzani nāfa, nebamuzīka mu Besirekemu.

11 Awo oluvanyumalwe Eroni Omuzebuluni nālamula Isiraeri; nāla-
12 mulira Isiraeri emyāka kumi. Eroni Omuzebuluni nāfa, nebamuzīka mu Ayaloni munsi ya Zebuluni.

13 Awo oluvanyumalwe Abudoni mutabani wa Kireri Omupirasoni
14 nālamula Isiraeri. Era yalina batabanibe ana naba'zukulube asatu, [c]abebagalānga ku bāna bendogoi nsānvu: nālamulira Isiraeri emyā-
15 ka munāna. Abudoni mutabani wa Kireri Omupirasoni nāfa, nebamuzīka mu Pirasoni munsi ya Efulaimu, [d]munsi Eyabamaleki eyensozi.

13 Awo abāna ba Isiraeri [a]nebeyongera nate okukola ekyali mu maso ga Mukama ekibi; Mukama nābagabulira [b]mu mukono Gwabafirisuti emyāka ana.

2 Era waliwo omusaja [c]Owezola, owekika Ekyabadani. erinyalye Manowa; ne mukaziwe yali [d]mugu-
3 mba nātazāla. [e]Malaika wa Mukama nālabikira omukazi nāmugamba nti Laba 'no, oli mugumba 'sō tozāla: naye oliba olubuto, era olizāla
4 omwāna wa bulenzi. Kale 'no wekūme, nkwegairi'de, oleme [f]okunywānga ku mwenge newakuba'de ekitamīza, 'sō tolyānga ku kintu
5 kyona ekitali kirongōfu: kubanga, laba, oliba olubuto, era olizāla omwāna wa bulenzi; 'sō [g]akamwāno tekaitānga ku mutwegwe: kubanga omwāna aliba Muwōnge eri Katonda okuva mu lubuto: era [i]yalitanula okulokola Isiraeri mu mukono
6 Gwabafirisuti. Awo omukazi nālyoka a'ja abūlira 'ba, ngayogera nti [k]Omusaja wa Katonda a'ze gyendi, namasoge gaba'de ngamaso ga malaika oyo owa Katonda. agent'sa enyingi; 'sō simubūzi'za gyavu'de,
7 'sō nātāmbūlira [l]linyalye: naye nāng'amba nti Laba, oliba olubuto, era olizāla omwāna wa bulenzi; ne kakano tonywānga ku mwenge newakuba'de ekitamīza, 'sō tolyānga ku kintu ekitali kirongōfu: kubanga omwāna aliba Muwōnge eri Katonda okuva mu lubuto okutūsa
8 ku lunaku olwokufakwe. Awo Manowa nālyoka yegairira Mukama nāyogera nti Ai Mukama, nkwegairira, omusaja wa Katonda gwewatuma a'je gyetuli olwokubiri, atuigirize bwetulikola omwāna agenda
9 okuzālibwa. Katonda nāwulira e-'dobozi lya Manowa; malaika wa Katonda na'jira omukazi olwokubiri bweyali atu'de mu nimiro: naye
10 Manowa 'ba teyali naye. Omukazi nāyanguwa na'duka nābūlira 'ba nāmugamba nti Laba, omusaja a-
11 ndabiki'de eyanji'jira olulala. Manowa nāgolokoka nāgoberera mukaziwe, na'jira omusaja nāmugamba nti Gwoli musaja eyayogera nomukazi? Nāgamba nti 'Nze
12 wuno. Manowa nāgamba nti Kale 'no ebigambobyo bitūkirire: omwāna alifanana atya, nomulimugwe
13 (guliba ki)? Malaika wa Mukama nāgamba Manowa nti Byona byena-
14 būlira omukazi abyekūmēnga. Talyānga ku kintu ekiva ku muzabibu, 'sō tanywānga mwenge newakuba'de ekitamīza 'sō talyānga kintu kyona ekitali kirongōfu; byona
15 byenamulagira abikwatēnga. Manowa nāgamba malaika wa Mukama nti Nkwegairira, [m]tukulwisewo, tukutekeretekere omwāna gwembuzi.
16 Malaika wa Mukama nāgamba Manowa nti Newakuba'de ngonondwisawo si'ja kulya ku 'mereyo: era bwoyagala okutekateka ekiwebwayo ekyōkebwa, kikugwānira okukiwa Mukama. Kubanga Manowa yali tamanyi nga ye malaika wa
17 Mukama. Manowa nāgamba malaika wa Mukama nti Erinyalyo gwāni, ebigambobyo bwebiritūkiri-
18 ra tulyoke tukuwe ekitibwa? Malaika wa Mukama nāmugamba nti [n]Obūliza ki erinya lyānge, kubanga
19 [o]lya kitalo? Awo Manowa [p]na'dira omwāna gwembuzi wamu nekiwebwayo ekyobu'ta, nākiwerayo ku 'jinja eri Mukama: ne (malaika) nākola ebyekitalo, Manowa ne mukaziwe
20 nga bamutunulira. Kubanga olwātuka omuliro bwegwava ku kyōto negulinya mu 'gulu, malaika wa Mukama nāyāmbukira mu muliro ogwokukyōto: Manowa ne mukaziwe nga bamutunulira; [r]nebavū-
21 nama amaso gābwe wansi. Naye malaika wa Mukama nātalabikira nate Manowa newakuba'de mukaziwe. Awo [s]Manowa nālyoka amanya nga ye malaika wa Mukama.
22 Manowa nāgamba mukaziwe nti [t]Tetuleme kufa, kubanga tulabye
23 Katonda. Naye mukaziwe nāmu-

[c] Balam. 5. 10.
[d] Balam. 3. 13, 27.
[a] Balam. 2. 11; 3. 7; 4. 1; 6. 1; 10. 6.
[b] 1 Sam. 12. 9.
[c] Yos. 15. 33.
[d] 1 Sam. 1. 2. Luk. 1. 7.
[e] Balam. 6. 12. Luk. 1. 11, 13.
[f] Kubal. 6. 2, 3. Luk. 1. 15.
[g] Balam. 16. 17.
[i] 1 Sam. 7. 13. 2 Sam. 8. 1.
[k] Ma. 33. 1. 1 Sam. 2. 27; 9. 6, 7. 1 Basek. 17. 24.
[l] nyi. 17, 18.
[m] Lub. 18. 5. Balam. 6. 18.
[n] Lub. 32. 29.
[o] Is. 9. 6.
[p] Balam. 6. 19–21.
[r] Lev. 9. 24. 1 Byom. 21. 16.
[s] Balam. 6. 22.
[t] Lub. 32. 30. Kuv. 33. 20 Ma. 5 26. Balam 6. 22.

gamba nti Obanga Mukama aba'de
ayagala okutu'ta, teyandi'kiri'za e-
kiwebwayo ekyōkebwa nekiwebwa-
yo ekyobu'ta eri omukono gwa'fe,
'sō teyanditulaze bigambo ebyo
byona, 'sō teyanditubūli'de mu biro
24 bino ebigambo ebiri bwebityo. O-
mukazi nāzāla omwāna wa bulenzi
nāmutūma erinya [u] Samusoni: [w] o-
mwāna nākula, Mukama nāmuwa
25 omukisa. [y] Omwoyo gwa Mukama
negusoka okumusindika mu Maka-
nedani, [z] wakati Wezola ne Esu-
taoli.

[u] Beb. 11. 32.
[w] 1 Sam. 2. 21; 3. 19. Luk. 1. 80.
[y] Balam. 3. 10.
[z] Yos. 15. 33.

14 Samusoni nāserengeta Etimu-
na, nālaba mu Timuna omukazi
2 owokubawala Ababafirisuti. Nāyā-
mbuka okuvayo, nabūlira kitāwe ne
nyina nāgamba nti Nalaba mu Ti-
muna omukazi owokubawala Aba-
bafirisuti: kale 'no [a] mumpasize
3 oyo. Awo kitāwe ne nyina neba-
lyoka bamugamba nti Tewali mu-
kazi nomu mu bawala ba [b] bagan-
dabo, newakuba'de mu bantu bā-
nge bona, nāwe kyova ogenda oku-
wasa omukazi ku [c] Bafirisuti aba-
tali bakomole? Samusoni nāga-
mba kitāwe nti Mpasiza oyo; ku-
4 banga 'musīma nyo. Naye kitāwe
ne nyina bāli tebamanyi nga kyava
[d] eri Mukama; kubanga yali ano-
nya ensōnga ku Bafirisuti. Era
mu biro ebyo [e] Abafirisuti bāli ba-
fuga Isiraeri.
5 Awo Samusoni nālyoka aserengeta Etimuna, ne kitāwe ne nyina, nebatūka mu nsuku zemizabibu Ezetimuna: era, laba, empologoma
6 envubuka nemuwulugumirako. [f] O-
mwoyo gwa Mukama negumu'jako namānyi, nāgitābūlatāgula nga bwe-
yanditāgu'detāgu'de omwāna gwe-
mbuzi, 'sōnga talina kintu mu nga-
loze: naye nātabūlira kitāwe ne-
7 wakuba'de nyina kyakoze. Nāse-
rengeta nānyumya nomukazi, Sa-
8 musoni nāmusīma nyo. E'bānga
bweryaitawo na'dayo okumutwāla,
nākyāma okulaba omulāmbo gwe-
mpologoma: era, laba, enjuki nga
ziri mu mulāmbo gwempologoma
9 nomubisi gwenjuki. Nāgutwāla ne-
ngaloze, nāgenda, ngalya atambula,
na'jira kitāwe ne nyina, nābawako,
nebalya: naye nātababūlira ngo-
mubisi agu'gye mu mulāmbo gwe-
10 mpologoma. Kitāwe nāserengeta
eri omukazi Samusoni nāfumbayo
embaga; kubanga bwebāisānga o-
11 kukola bwebatyo. Awo olwātuka
bwebamulaba nebaleta ba'nābwe
12 asatu okubera naye. Samusoni nā-
bagamba nti Kakano [g] kambako'ko-
lere ekiko'ko: bwemuliīnza okuki-
nzivūnula enaku omusānvu eze-
mbaga nga tezina'gwāwo, nemuki-
tegēra, nendyoka mbawa ebyamba-
lo ebya [i] bafuta asatu nemitēko gye-
13 ngoye asatu: naye bwemuliremwa
okukimbūlira, 'mwe nemulyoka mu-
mpa ebyambalo ebya bafuta asa-
tu nemitēko gyengoye asatu. Ne-
bamugamba nti Ko'kola ekiko'ko-
14 kyo tukiwulire. Nābagamba nti

Mu mulī mwavamu e'mere,
Ne mu wamānyi mwavamu obu-
womerevu.

Enaku satu neziitawo nebalemwa
15 okuvūnula ekiko'ko. Awo olwātuka
ku lunaku olwomusānvu nebaga-
mba mukazi wa Samusoni nti [k] Se-
ndasenda 'balo atuvūnule ekiko'ko,
[l] tuleme okukwōkya 'gwe nenyumba
ya kitāwo omuliro: mwatuita oku-
16 twavuwaza? si bwekiri? Mukazi
wa Samusoni nākāba amaziga mu
masoge nāgamba nti [m] Onkyāwa
bukyāyi, 'sō tonjagala: wako'ko-
lera ekiko'ko abāna babantu bānge
notokimbūlirako'nze. Nāmugamba
nti Laba, sikibūlirānga kitānge ne-
wakuba'de mānge, 'gwe nākibūli-
17 rako? Nākābira amaziga mu ma-
soge enaku musānvu embaga nge-
kyaliwo: awo olwātuka ku lunaku
olwomusānvu nāmubūlira kubanga
yamutairira nyo: nābūlira abāna
babantube ekiko'ko kyeyako'kola.
18 Abasaja abomukibuga nebamuga-
mba ku lunaku olwomusānvu enju-
ba nga tenagwa nti Ekisinga omu-
bisi gwenjuki obuwomerevu kiki?
era ekisinga empologoma amānyi
kiki? Nābagamba nti

Singa temwalīmya nte yānge,
Temwandivūnu'de kiko'ko kyā-
nge.

19 Awo [n] omwoyo gwa Mukama ne-
gumu'jako namānyi, nāserengeta
[o] Eyasukuloni, nāba'tamu abasaja
asatu, nānyaga omunyago gwābwe,
nābawa emitēko (gyengoye) abo a-
bavūnula ekiko'ko. Obusūngubwe
nebubūbūka, nāyāmbuka eri enyu-
20 mba ya kitāwe. Naye mukazi wa
Samusoni [p] nebamuwa mu'ne, [r] gwe-
yabānga naye nga ba mukwāno.

[a] Lub. 21. 21; 24. 4; 34. 4.
[b] Lub. 24. 3, 4.
[c] Lub. 34. 14. Balam. 15. 18. 1 Sam. 14. 6; 17. 26, 36; 31. 4. 2 Sam. 1. 20.
[d] Yos. 11. 20.
[e] Balam. 13. 1.
[f] lu. 19. Balam. 15. 14. 1 Sam. 10. 6, 10.
[g] Ez. 17. 2. Luk. 14. 7.
[i] Nge. 31. 24. Is. 3. 23.
[k] Balam. 16. 5.
[l] Balam 15. 6.
[m] Balam. 16. 15.
[n] lu. 6. Balam. 3. 10.
[o] Balam. 1. 18.
[p] Balam. 15. 2, 6.
[r] Lu. 5. 1. Yok. 3. 29.

15 Naye olwātuka e'bānga bwerya-
itawo, nga bakungula eng'ano,
Samusoni nākyālira mukaziwe nga-
lina [a] omwāna gwembuzi; nāyogera
nti Nāingira eri mukazi wānge mu-
nju. Naye kitāwe nātamuganya
2 kuingira. Kitāwe nāgamba nti Ma-
zima mba'de ndowōza nga wamu-
kyāira dala; kyenava muwa mu'no:
mugandawe omuto tamusinga bu-
lūngi? nkwegairi'de, mutwāle mu
3 kifokye. Samusoni nābagamba nti
Omulūndi guno ndiba nga sīriko
musāngo eri Abafirisuti, bwendiba-
4 kolera akabi. Samusoni nāgenda
nākwata ebibe ebikumi bisatu, na-

[a] Lub. 38. 17.

'dira [b] ebitawuliro, nābikwataganya
emikira, nāteka ekitawuliro wakati
5 wemikira ki'na ebirye. Awo bwe-
yamala okukolēza ebitawuliro, nā-
bita okugenda mu ng'ano eri mu
nimiro Eyabafirisuti, nāyōkya [c] ebi-
nywa era neng'ano eri mu nimiro,
6 era nensuku zemizeituni. Awo
Abafirisuti nebalyoka bogera nti
Akoze bwatyo yāni? Nebogera
nti Samusoni muko'domi Womu-
timuna, kubanga yatwāla mukaziwe
nāmuwa mu'ne. Abafirisuti neba-
yāmbuka, [d] nebōkya omukazi ne
7 kitāwe omuliro. Samusoni nāba-
gamba nti Bwemukola bwemutyo,
sirirema kubawalanako 'gwānga,
8 nendyoka ndekera awo. Nāba'tira
dala nyo nyini bangi nyo: nāsere-
ngeta nātūla mu lwatika olwomu-
'jinja lya Etamu.
9 Awo Abafirisuti nebayāmbuka,
nebasīsira mu Yuda, nebayanjāla
10 mu Leki. Abasaja ba Yuda nebo-
gera nti Kiki ekibayāmbusi'za oku-
lwāna na'fe? Nebogera nti Twām-
buse okusiba Samusoni, okumu-
11 kola nga bweyatukola 'fe. Awo
abasaja enkumi satu aba Yuda ne-
balyoka baserengeta eri olwatika
olwomu'jinja lya Etamu, nebaga-
mba Samusoni nti Tomanyi nga
Abafirisuti [e] batufuga? kale kino
kiki kyewatukola? Nābagamba nti
Bo nga bwebānkola, nānge bwena.
12 bakola. Nebamugamba nti Tuse
rengese okukusiba, tukugabule mu
mukono Gwabafirisuti. Samusoni
nābagamba nti Mundairire obuta-
13 ngwako 'mwe be nyini. Nebogera
naye nga bagamba nti Ne'da; naye
tunākusibira dala, netukugabula
mu mukono gwābwe: naye mazi-
ma tetuku'te. Nebamusibya emi-
gwa ebiri emigya, nebamulinyisa
14 okuva mu 'jinja. Bweyatūka Ere-
ki, Abafirisuti nebogerera wa'gulu
bwebāsisinkana naye: [f] omwoyo gwa
Mukama negumu'jako namānyi, ne-
migwa egyali ku mikonogye negi-
fūka ngobugōgwa obwōke'dwa omu-
liro, ebyali bimusibye nebiva ku
15 mikonogye. Nālaba oluba lwendo-
goi olubisi, nāgolola omukonogwe,
nālu'dira, [g] nālu'sa abasaja lukumi.
16 Samusoni nāyogera nti
Oluba lwendogoi, entūmo nen-
tūmo,
Oluba lwendogoi lwenzi'si'za aba-
saja olukumi.
17 Awo olwātuka bweyamala okwo-
gera nāsūla oluba okuva mu nga-
loze; ekifo ekyo nekiitibwa Lama-
18 suleki. Enyōnta nemulūma nyo,
nākābira Mukama, nāyogera nti
Otuwa'de okulokoka kuno okunene
nomukono gwomu'duwo: ne kaka-
no enyōnta enenzi'ta, nengwa mu
19 mukono gwabatali bakomole. Naye
Katonda nāyāsa ekinya ekiri mu
Leki, ama'zi negavamu; awo bwe-
yamala okunywa, [i] omwoyogwe ne-
gumu'damu, nālamuka: kyerwava
lutūmibwa erinya Enka'kole, oluli
20 mu Leki, okutūsa lero. Nālamu-
lira Isiraeri emyāka abiri [k] mu na-
ku Zabafirisuti.

16 Samusoni nāgenda Egaza, nāla-
bayo omukazi omwenzi, nāingira
2 gyali. (Nebabūlira) Abegaza nti
Samusoni atūse wano. [a] Nebamu-
zingiza, nebamutēgera mu mulyā-
ngo gwekibuga okukēsa obu'de, ne-
basirika ekiro kyona, nga bogera
nti Obu'de bukye tulyoke tumu'te.
3 Samusoni neyebaka okutūsa etū-
mbi, nāgolokoka mu 'tūmbi, nā-
kwata enzi'gi zomuzigo gwekibuga,
nemifubēto gyōmbi, nābisimbulira
dala byona era nekisiba, nābiteka
ku kibegabegakye, nābitwāla ku
ntiko yolusozi oluli mu maso Ge-
kebuloni.
4 Awo olwātuka oluvanyuma nā-
yagala omukazi mu kiwōnvu Sole-
5 ki, erinyalye Derira. Abakūngu
Babafirisuti nebayāmbuka gyali, ne-
bamugamba nti [b] Musendesende o-
labe amānyige amangi mwegasibu-
ka, era kwetulisinzīra okumusobo-
la, tumusibe [c] tumujēze: na'fe tuli-
kuwa buli muntu ku'fe ebitūndu
6 ebya feza lukumi mu kikumi. De-
rira nāgamba Samusoni nti Nkwe-
gairi'de, mbūlira amānyigo amangi
mwegasibuka, era ekiīnza okuku-
7 siba okukujēza. Samusoni nāmu-
gamba nti Bwebalinsibya enkolo-
kolo embisi omusānvu ezitakaze,
nendyoka nfūka omunafu, nemba
8 ngomusaja omulala. Awo abakū-
ngu Babafirisuti nebamuletera e-
nkolokolo embisi omusānvu ezita-
9 kaze, nāmusibya ezo. Era omu-
kazi yalina abatēzi abābera munju
eyomunda. Nāmugamba nti Aba-
firisuti bakugu'deko, Samusoni.
Nākutula enkolokolo, ngomugwa
gwobugōgwa bwegukutuka nga gu-
tūse ku muliro. Awo amānyige ne-
10 gatategēreka. Derira nāgamba Sa-
musoni nti Laba, ondūli'de, era
o'nimbye: kakano nkwegairi'de,
11 mbūlira ekiīnza okukusiba. Nāmu-
gamba nti Bwebalinsibya obusibya
emigwa emigya egitakozebwānga
ku mirimu, nendyoka nfūka omu-
nafu, nemba ngomusaja omulala.
12 Awo Derira na'dira emigwa emi-
gya, nāmusibya egyo, nāmugamba
nti Abafirisuti bakugu'deko, Samu-
soni. Era abatēzi bāli bali munju
eyomunda. Nāgikutula ku miko-
13 nogye ngewūzi. Derira nāgamba
Samusoni nti Okutūsa kakano o-

[b] Balam. 7. 16.
[c] Kuv. 22. 6.
[d] Balam. 14. 15.
[e] Balam. 14. 4.
[f] Balam. 14. 6, 19.
[g] Lev. 26. 8. Yos. 23. 10.
[i] Lub. 45. 27.
[k] Balam. 13. 1.
[a] 1 Sam. 23. 26. Zab. 118. 10-12. Bik. 9. 24.
[b] Balam. 14. 15.
[c] nyi. 6, 19.

ndūlira era o'nimba bulimbi: mbūlira ekiīnza okukusiba. Nāmugamba nti Bwonoluka emivūmbo egyokumutwe gwānge omusānvu nengo-
14 ye ezirukibwa. Nāzisibira dala nolubambo nāmugamba nti Abafirisuti bakugu'deko, Samusoni. Nāzukuka mu tulotwe, nākwakula olubambo lwomuti ogulukirwako, nengoye e-
15 zirukibwa. Nāmugamba nti [d] Oīnza otya okwogera nti Nkwagala, omutimagwo nga teguli nānge? wakandūlira emirūndi gino esatu, 'sō tonambūlira amānyigo amangi mwe-
16 gasibuka. Awo olwātuka bweyamutaririrānga buli lunaku nebigambobye nāmwegaririrānga, obulamubwe nebwagala okufa enaku.
17 Nāmubūlira byona (ebyali mu) mutimagwe, nāmugamba nti [e] Akamwāno tekaitānga ku mutwe gwānge; kubanga ndi Muwōnge eri Katonda okuva mu lubuto lwa mānge: bwendiba nga mwere'dwa, amānyi gānge negalyoka ganvako, nenfūka omunafu, nemba ngomu-
18 saja omulala yena. Derira bweyalaba ngamubūli'de byona (ebiba'de mu) mutimagwe, nātuma nāita abakūngu Babafirisuti ngayogera nti Mwāmbuke omulūndi guno gwo'ka, kubanga ambūli'de byona (ebiba'de mu) mutimagwe. Awo abakūngu Babafirisuti nebalyoka bayāmbuka
19 gyali, nga baleta efeza mu ngalo zābwe. Nāmwebasa ku mavivige; nāita omusaja, nāmwa emivūmbo egyokumutwegwe omusānvu; nātanula okumujēza, amānyige nega-
20 muvako. Nāyogera nti Abafirisuti bakugu'deko, Samusoni. Nāzukuka mu tulotwe nāyogera nti Nāfuluma ngobwe'da, nenekunkumula. Naye yali tamanyi nga [f] Mukama
21 amulese. Awo Abafirisuti nebamukwata, [g] neba'gyamu amasoge; nebamuserengesa Egaza, nebamusibya enjegere zebikomo; nāsērānga
22 mu nyumba eyekomera. Naye enviri ezokumutwegwe nezitanula okumera bweyamala okumwebwa.
23 Awo abakūngu Babafirisuti nebakung'ana okuwayo sadaka enene eri [i] Dagoni katonda wābwe nokusanyuka: kubanga bayogera nti Katonda wa'fe agabu'de Samusoni omulabe wa'fe mu mukono gwa'fe.
24 Awo abantu bwebāmulaba [k] nebatendereza katonda wābwe: kubanga bāyogera nti Katonda wa'fe agabu'de omulabe wa'fe mu mukono gwa'fe, era omuzikiriza wensi yewa'fe,
25 eyatu'tako abangi. Awo olwātuka emitima gyābwe bwegyali gisanyuse, nebogera nti Muite Samusoni atunyumizeko. Nebaita Samusoni okumu'gya mu nyumba eyekomera; nābanyumizako (ngali) mu maso gābwe: nebamuteka wakati wempa-
26 gi. Samusoni nāgamba omulenzi eyali amuku'te ku mukono nti Ndeka okuwamanta empagi eziwanirira
27 enju, nzesigameko. Era enju yeri e'ju'de abasaja nabakazi; era abakūngu Babafirisuti bāli bali awo bona; ne wa'gulu kunju kwaliko abasaja nabakazi nga nkumi satu abāli batunulira Samusoni ngaba-
28 nyumizako. Awo Samusoni nākābira Mukama nāyogera nti Ai Mukama Katonda, [l] nji'jukira, nkwegairira, ompe amānyi, nkwegairira, omulūndi guno gwo'ka, ai Katonda, mpalane e'gwānga mangwāgo ku Bafirisuti olwamaso gānge gōmbi.
29 Samusoni nākwata empagi zōmbi eza wakati ezāwanirira enju, nāzesigamako, omukonogwe ogwadyo nga guli kwemu, nogwa kono nga
30 ku ndala. Samusoni nāyogera nti Nfire wamu Nabafirisuti. Nākutama namānyige gona; enju negwa ku bakūngu ne ku bantu bona abali omwo. Bwebatyo abāfa beya'tira mu kufakwe bāli bangi okusinga
31 beya'ta nga mulamu. Awo bagandabe nenyumba yona eya kitāwe nebaserengeta nebamutwāla, nebamwambusa, nebamuzīka wakati [m] Wezola ne Esutaoli mu kifo ekyokuzīkāngamu ekya Manowa kitāwe. Nālamulira Isiraeri emyāka abiri.

17 Awo waliwo omusaja owomunsi ya Efulaimu eyensozi erinyalye
2 Mika. Nāgamba nyina nti Ebitūndu ebya feza lukumi mu kikumi ebyaku'gyibwako, ebyakukolimya ekikolimo nokwogera nokyogera mu matu gānge, laba, feza eri nānge; 'nze nagitwāla. Nyina nāyogera nti Omwāna wānge awebwe omuki-
3 sa Mukama. Na'za ebitūndu biri ebya feza lukumi mu kikumi eri nyina, nyina nāyogera nti Mazima njāwula feza eno eri Mukama okuva mu mukono gwānge olwomwāna wānge, okukola [a] ekifananyi ekyōle [b] nekifananyi ekisānūse: kale ka-
4 kano nāgi'za eri 'gwe. Awo bweya'za ebintu eri nyina, nyina nātwāla ebitūndu ebya feza ebikumi bibiri, nābiwa [c] omukozi asānūsa, oyo nābikoza ekifananyi ekyōle nekifananyi ekisānūse: nekibēra mu
5 nyumba ya Mika. Era omusaja oyo Mika yalina enyumba ya bakatonda, nātunga [d] ekānzu, ne [e] baterafi, nāyāwula omu ku batabanibe,
6 oyo nāfūka kabonawe. [f] Mu naku ezo nga tewali kabaka mu Isiraeri: [g] buli muntu yakolānga ekyabānga mu masoge ye ekirūngi.
7 Era waliwo omuvubuka eyava mu [i] Besirekemuyuda, owekika kya
8 Yuda, Omulevi, nābēra eyo. Omu-

d Balam. 14. 16.
e Balam. 13. 5.
f 1 Sam. 28. 15, 16.
g Kubal. 16. 14.
i 1 Sam. 5. 2-5, 7. 1 Byom. 10. 10.
k Dan. 5. 4.
l Yer. 15. 15.
m Balam. 13. 25.
a Kuv. 20. 4.
b Lev. 19. 4.
c Is. 40. 19; 46. 6.
d Balam. 8. 27.
e Lub. 31. 19.
f Balam. 21. 25.
g Ma. 12. 8.
i Lub. 35. 19.

saja oyo nāva mu kibuga, mu Besirekemuyuda, okubēra gyanāinza okulaba (ekifo): nātūka munsi ya Efulaimu eyensozi eri enyumba ya
9 Mika, ngatambula. Mika nāmugamba nti Ova wa? Nāmugamba nti 'Nze Mulevi Owebesirekemuyuda, era ng'enda okubēra gyenāinza oku-
10 laba (ekifo). Mika nāmugamba nti Bēra nānge, [k] obēre gyendi [l] kitānge era kabona, nānge nākuwānga ebitūndu ebya feza kumi [m] buli mwāka, nebyokwambala omutēko gumu, nebyokulya. Awo Omulevi
11 nāingira. Omulevi na'kiriza okubēra nomusaja oyo; omulenzi oyo nābēra gyali ngomu ku batabanibe.
12 Mika nāyāwula Omulevi, omulenzi oyo nāfūka kabonawe, nābēra mu
13 nyumba ya Mika. Mika nālyoka ayogera nti Kakano 'manyi nga Mukama anānkolānga bulūngi, kubanga nina Omulevi okuba kabona wānge.

[k] Balam. 18. 19.
[l] Lub. 45. 8. 2 Basek. 5. 13.
[m] Balam. 11. 40.

18 [a] Mu naku ezo nga tewali kabaka mu Isiraeri: ne mu naku ezo [b] ekika Kyabadani benonyeza obusika obwokutūlamu; kubanga okutūsa ku lunaku olwo obusika bwābwe bāli nga tebanabuwebwa mu
2 bika bya Isiraeri. Awo abāna ba Dani nebatuma abomukika kyābwe abasaja batāno ku muwendo gwābwe gwona, abasaja abazira, okuva mu [c] Zola ne mu Esutaoli, [d] okuke-'ta ensi nokugikebera; nebabagamba nti Mugende mukebere ensi: nebatūka munsi ya Efulaimu eyensozi, eri enyumba ya Mika, neba-
3 sula omwo. Bwebāli bali eyo ku nyumba ya Mika, nebategēra e'dobozi lyomuvubuka Omulevi: nebakyāma okugenda eyo, nebamugamba nti Ani eyakuleta wano? era okola ki mu kifo kino? era kiki
4 kyolina wano? Nābagamba nti Bwatyo ne bwatyo Mika bweyankola, nāmpera, nānge neufūka kabo-
5 nawe. Nebamugamba nti Tukwegairira, [e] būza Katonda atulagule, tumanye obanga olugendo lwa'fe
6 lwetugenda luliba nomukisa. Kabona nābagamba nti Mugende mirembe: olugendo lwa'mwe lwemugenda luli mu maso ga Mukama.
7 Awo abasaja abo abatāno nebalyoka begendera, nebatūka [f] Eraisi, nebalaba abantu abali omwo, nga batūla mirembe, ngengeri Eyabasidoni bweri, nga basirise nga balina emirembe; kubanga tewali muntu munsi nanyini buīnza eyandiīnzi'za okubaswāza mu kigambo kyona, era bābali wala Abasidoni, 'sō teba'sā-
8 nga kimu na muntu yena. Nebatūka eri baganda bābwe [g] Ezola ne Esutaoli: baganda bābwe nebaba-

[a] Balam. 17. 6.
[b] Yos. 19. 47.
[c] Balam. 13. 25.
[d] Kubal. 13. 17. Yos. 2. 1.
[e] Kubal. 27. 21. Kos. 4. 12.
[f] Yos. 19. 47.
[g] Iu. 2.

9 gamba nti Mwogera mutya? Nebogera nti [i] Mugolokoke twāmbuke okulwāna nabo: kubanga tumaze okulaba ensi, era, laba, nūngi nyo: na'mwe [k] musirise? temugayāla ku-
10 genda nokuingira okulya ensi. Bwemuligenda, mulisānga abantu abatamanyiri'de, era ensi ngazi: kubanga Katonda agibawa'de mu mukono gwa'mwe; [l] ekifo ekitabulwamu kintu ekiri munsi.
11 Newavayo okugenda abomukika Kyabadani, abāva mu Zola ne mu Esutaoli, abasaja lukāga abesiba e-
12 byokulwānyisa. Nebāmbuka, nebasīsira mu [m] Kiriasuyealimu mu Yuda: kyebava baita ekifo ekyo [n] Makanedani okutūsa lero: laba,
13 kiri nyuma Wekiriasuyealimu. Nebavayo nebatūka munsi ya Efulaimu eyensozi, neba'ja nebatūka ku
14 nyumba ya Mika. Awo abasaja batāno abāgenda okuke'ta ensi Eyeraisi neba'damu nebagamba baganda bābwe nti Mumanyi nga [o] mu nyumba zino mulimu ekānzu, ne baterafi, nekifananyi ekyōle, nekifananyi ekisānūse? kale 'no mulo-
15 wōze ekibagwānira okukola. Nebakyāmira eyo, neba'ja nebatūka ku nyumba yomuvubuka Omulevi, ye nyumba ya Mika, [p] nebamubūza
16 bwali. Nabasaja bali olukumi abesiba ebyokulwānyisa abokubāna ba Dani bāli baīmiri'de ku mulyāngo
17 gwa wankaki. Nabasaja abatāno abāgenda okuke'ta ensi nebāmbuka nebaingira omwo, [r] nebatwāla ekifananyi ekyōle, nekānzu, ne baterafi, nekifananyi ekisānūse: ne kabona yali aīmiri'de ku mulyāngo gwa wankaki wamu nabasaja bali olukāga abesiba ebyokulwānyisa.
18 Awo abo bwebāingira mu nyumba ya Mika neba'gyamu ekifananyi ekyōle nekānzu ne baterafi nekifananyi ekisānūse, kabona nābaga-
19 mba nti Mukola ki? Nebamugamba nti Sirika, [s] engalozo oziteke ku kamwāko ogende na'fe, obēre gyetuli kita'fe era kabona: kisinga obulūngi 'gwe [t] okubēra kabona eri enyumba yomuntu omu, oba okuba kabona eri ekika nenyumba mu Isi-
20 raeri? Omutima gwa kabona negusanyuka, nātwāla ekānzu ne baterafi nekifananyi ekyōle, nāgenda
21 wakati mu bantu. Awo nebakyūka nebegendera, nebakulembeza abāna
22 abato nensolo nebintu. Bwebāli balese enyuma walako enyumba ya Mika, abasaja abāli mu nyumba eziririānye enyumba ya Mika nebakung'ana, nebatūka ku bāna ba
23 Dani. Nebakōwola abāna ba Dani. Nebakyūsa amaso gābwe nebagamba Mika nti Oba'de otya oku'ja
24 nekibīna ekyenkani'de wano? Nā-

[i] Yos. 2. 23, 24.
[k] Yos. 18. 3. 1 Basek. 22. 3.
[l] Ma. 8. 9.
[m] Yos. 9. 17.
[n] Balam. 13. 25.
[o] Balam. 17. 4, 5.
[p] Lub. 43. 27. 1 Sam. 10. 4; 17. 22. 2 Sam. 11. 7.
[r] Balam. 17. 4, 5.
[s] Yob. 21. 5. Mi. 7. 16.
[t] Balam. 17. 10.

yogera nti [u]Munziyeko bakatonda
bānge benakola, ne kabona, nemwe-
gendera, nānge nina ki nate? kale
mumbūza mutya nti Oba'de otya?
25 Abāna ba Dani nebamugamba nti
E'doboziryo lireme okuwulirwa
mu'fe, abasaja abobusūngu baleme
okubagwako, nāwe nofa nabomu-
26 nyumbayo. Abāna ba Dani nebe-
gendera: awo Mika bweyalaba nga
bamuinze amānyi nākyūka na'dayo
27 mu nyumbaye. Nebatwāla ebyo
Mika byeyali akoze, ne kabona gwe-
yalina, nebatūka Eraisi, eri abantu
abāli basirise abatamanyiri'de, [w]ne-
baba'ta nobwōgi bwekitala; ekibu-
28 ga nebakyōkya omuliro. 'Sō tewa-
bawo mulokozi, kubanga kyali wala
Nesidoni, 'sō teba'sānga kimu na
muntu yena; era kyali mu kiwōnvu
ekirirānye Ebesulekobu. Nebazī-
29 mba ekibuga nebatūla omwo. Ne-
batūma ekibuga erinya lyakyo [y]Da-
ni, ngerinya lya Dani jaja wābwe
bweryali [z]eyazālirwa Isiraeri: naye
erinya lyekibuga lyali Laisi olube-
30 ryeberye. Awo abāna ba Dani ne-
besimbira ekifananyi kiri ekyōle: ne
Yonasani, mutabani wa [a]Gerusomu,
mutabani wa Musa, ye ne batabani-
be be bāli bakabona eri ekika Kya-
badani okutūsa ku lunaku ensi lwe-
31 yanyagirwako. Awo nebesimbira
ekifananyi kya Mika ekyōle kyeya-
kola, enaku zona [b]enyumba ya Ka-
tonda ngekyali mu Siro.

19 Awo olwātuka mu naku ezo, nga
[a]tewali kabaka mu Isiraeri, ne-
wabawo Omulevi eyatūla emitala
wensi ya [b]Efulaimu eyensozi, eya-
'gya omuzāna mu [c]Besirekemuyuda
2 nāmuwasa. Omuzānawe nāmuso-
byako ngayenda, nāmunoba nāge-
nda mu nyumba ya kitāwe mu Be-
sirekemuyuda, nāmalayo e'bānga
3 lyemyezi ena. 'Ba nāgolokoka nā-
mugoberera okumubūlira ebyekis-
sa, okumukomyawo, ngalina omu-
'duwe, nendogoi biri: nāmuingiza
mu nyumba ya kitāwe: awo kitāwe
womuwala bweyamulaba, nāsanyu-
4 ka okusisinkana naye. Muko'do-
miwe, kitāwe womuwala, nāmulwi-
sa; nāmalayo naye enaku satu:
bwebatyo nebalya nebanywa neba-
5 sula eyo. Awo olwātuka ku lunaku
olwokuna nebagolokoka enkya mu
makya, naye nāgolokoka okwege-
ndera: kitāwe womuwala nāgamba
muko'domiwe nti Sanyusa omuti-
magwo naka'mere mulyoke mwege-
6 ndere. Awo nebatūla, nebalya ne-
banywa, bōmbi wamu: kitāwe wo-
muwala nāgamba omusaja nti Nkwe-
gairi'de, 'kiriza osulewo, omutima-
7 gwo gusanyuke. Omusaja nāgolo-
koka okwegendera; naye muko'do-
miwe [d]nāmwegairira, nāsulayo na-
8 te. Nāgolokoka enkya mu makya
ku lunaku olwokutāno okwegende-
ra; kitāwe womuwala nāyogera nti
Sanyusa omutimagwo, nkwegairi-
'de, mubēre wano okutūsa obu'de
9 bwebunākira; nebalya bōmbi. O-
musaja bweyagolokoka okwegende-
ra, ye nomuzānawe nomu'duwe,
muko'domiwe kitāwe womuwala nā-
mugamba nti Laba, kakano obu'de
bunatera okuwungēra, mbegairi'de
musulewo: laba obu'de bugenda
buziba, bēra wano, omutimagwo
gusanyuke; enkya mukēre okuta-
10 mbula, o'deyo e'ka. Naye omusaja
nāta'kiriza kusulayo, naye nāgolo-
koka neyegendera, nātūka emitala
[e]Weyebusi (ye Yerusalemi): era ngalina naye endogoi biri eziriko amatandiko; era nomuzānawe ngali
11 naye. Bwebāli bali kumpi Neye-
busi, obu'de bwali buitiri'de nyo;
omu'du nāgamba mukamawe nti
'Jāngu, nkwegairi'de, tukyāme tui-
ngire mu kibuga kino Ekyabaye-
12 busi, tusule omwo. Mukamawe nā-
mugamba nti Tetukyāme kuingira
mu kibuga kya mu'na'gwānga, atali
wa bāna ba Isiraeri; naye tunāso-
13 moka okugenda Egibea. Nāgamba
omu'duwe nti 'Jāngu tusemberere
ekimu ku bibuga ebyo; era tunā-
14 sula mu Gibea oba mu Lama. Awo
nebatambula nebegendera; obu'de
nebubazibirira (nga bāli) kumpi Ne-
15 gibea, ekya Benyamini. Nebakyā-
mira eyo, okuingira okusula mu
Gibea: nāingira nātūla mu lugūdo
lwekibuga: kubanga tewabawo mu-
nto [f]ababingiza mu nyumbaye oku-
16 basuza. Awo, laba, omuka'de na'ja
ngava mu mirimugye mu nimiro
akawungēzi; era omusaja oyo yali
wa nsi ya Efulaimu eyensozi, yali
atūla mu Gibea: naye abasaja abe-
17 kifo bāli Babenyamini. Nāimusa
amasoge, nālaba omuise oli mu lu-
gūdo lwekibuga; omuka'de nāyo-
gera nti Ogenda wa? era ova wa?
18 Nāmugamba nti Tuva mu Besireke-
muyuda nga tugenda emitala wensi
ya Efulaimu eyensozi; gyenava
neng'enda Ebesirekemuyuda: ne ka-
kano ng'enda mu [g]nyumba ya Mu-
kama; 'sō tewali muntu anyingiza
19 mu nyumbaye. Naye [i]waliwo ebi-
sasiro era nebyokulya ebyendogoi
za'fe; era waliwo e'mere yānge no-
mwenge nebyomuzānawo, nebyo-
muvubuka ali awamu naba'dubo:
20 [k]tetuliko kyetwetāga. Omuka'de
nāyogera nti [l]Emirembe gibe gyoli;
naye byona byewetāga bibēre ku-
'nze; kyo'ka [m]temusula mu lugūdo.
21 Awo nāmuingiza mu nyumbaye,
nendogoi nāziwa ebyokulya: [n]ne-
banāba ebigere byābwe, nebalya

[u] Lub. 31. 30.
[w] Yos. 19. 47.
[y] Lub. 14. 14. Ma. 34. 1. 1 Basek. 12. 29, 30; 15. 20.
[z] Lub. 30. 6.
[a] Kuv. 2. 22; 18. 3.
[b] Balam. 19. 18; 20. 18, 26, 31; 21. 2, 19.
[a] Balam. 17. 6.
[b] Yos. 24. 33.
[c] Balam. 17. 7.
[d] Lub. 19. 3.
[e] Yos. 15. 63.
[f] Iu. 18. Mat. 25. 35, 43. Beb. 13. 2.
[g] Balam. 18. 31.
[i] Lub. 24. 25, 32.
[k] Balam. 18. 10.
[l] Lub. 43. 23.
[m] Lub. 19. 2.
[n] Lub. 43. 24.

22 nebanywa. Awo bwebali nga besanyusa emitima, laba, abasaja abomukibuga, [o]abāna ba Beriali, nebazingiza enyumba enjui zona, nga bakona ku lu'gi; nebogera ne nanyini nyumba, omuka'de oli, nga bagamba nti Fulumya omusaja oyo aingi'de mu nyumbayo tulyoke tu-
23 mumanye. Omusaja, nanyini nyumba, nābafulumira nābagamba nti [p]Ne'da, baganda bānge, mbegairira, temukola bubi obwenkani'de wano; kubanga omusaja ono aingi'de mu nyumba yānge, [r]temukola kya busi-
24 rusiru kino. Laba, muwala wānge wuno, atamanyānga musaja, nomuzānawe; abo benāfulumya kakano, na'mwe [s]mubatōwaze, mubakole nga bwemunālaba nga kirūngi: naye omusaja ono temumukola kya busirusiru kyona ekiri ng'anga ekyo.
25 Naye abasaja nebagāna okumuwulira: awo omusaja nākwata omuzānawe, nāmufulumya gyebali; nebamumanya, nebamwōnōna okukēsa obu'de: awo emambya bweya-
26 sala, nebamuta. Awo omukazi na-'ja obu'de nga bukya, nāgwa ku lu-'gi lwenyumba eyomusaja omwali mukamawe okutūsa obu'de bwe-
27 bwakya. Awo mukamawe nāgolokoka enkya, na'gulawo enzi'gi zenyumba, nāfuluma okwegendera: era, laba, omukazi omuzānawe yali agu'de ku lu'gi lwenyumba, enga-
28 loze nga ziri ku mulyāngo. Nāmugamba nti Golokoka tugende; naye nga tewali a'damu: nālyoka amutwālira ku ndogoi; omusaja nāgolokoka neyegendera mu kifokye.
29 Awo bweyatūka mu nyumbaye, na-'dira akambe, nākwata omuzānawe, [t]nāmusalamu, ngamagūmbage bwegali, ebitūndu kumi na bibiri, nāmuwereza okubunya ensalo zona
30 za Isiraeri. Awo olwātuka bona abalaba ekyo nebogera nti Ekikolwa ekiri ng'anga kino tekikolebwānga 'sō tekirabwānga okuva ku lunaku abāna ba Isiraeri lwebayāmbukirako okuva munsi Yemisiri okutūsa lero: [u]mukirowōze, mukitēse, mwogere.

20 Awo abāna ba Isiraeri bona nebalyoka bafuluma, ekibīnan ekikung'ana ngomuntu omu, okuva ku [a]Dani okutūka ku Beeruseba, wamu nensi Yegireadi, eri Mukama Emi-
2 zupa. Abakūngu babantu bona, abebika byona ebya Isiraeri, neberaga mu kung'aniro lyabantu ba Katonda, abasaja abatambula nebigere abāsōwolānga ebitala obusi-
3 rīvu buna. [Era abāna ba Benyamini bāli bawuli'de ngabāna ba Isiraeri bayāmbuse Emizupa.] Abāna ba Isiraeri nebogera nti Tubūlire, obubi buno bwakolebwa butya?
4 Awo Omulevi 'ba womukazi gweba'ta, na'damu nāyogera nti [b]Natūka Egibea, ekya Benyamini, 'nze
5 nomuzāna wānge, okusulayo. Abasaja Abegibea nebangolokokerako, nebazingiza enyumba enjui zona mwenali ekiro; 'nze bali bagala okunzi'ta, nomuzāna wānge [c]bāmu-
6 kwata, era yafa. [d]Nentwāla omuzāna wānge, ne'musalasala ebitūndu, ne'muwereza okubunya ensi yona eyobusika bwa Isiraeri: kubanga bākola ekyobukaba era ekyo-
7 busirusiru mu Isiraeri. Mulabe, 'mwe abāna ba Isiraeri, 'mwena, mulete amagezi ga'mwe mutēse.
8 Abantu bona nebagolokoka ngo muntu omu nga bogera nti Tewali muntu mu'fe aligenda mu wemaye, 'sō tewali mu'fe alikyāma okuingira
9 mu nyumbaye. Naye kakano ekigambo kyetulikola Egibea kye kino; (tulyāmbuka) okulwāna nakyo nga
10 tukubye [e]akalulu; era tuli'gya abasaja kumi ku (buli) kyasa okubunya ebika byona ebya Isiraeri, era kikumi ku (buli) lukumi, era lukumi ku (buli) kakumi, okusa'kira abantu e'mere, bwebalitūka Egibea ekya Benyamini balyoke bakole ngobusirusiru bwona bwebuli
11 bwebākolera mu Isiraeri. Awo abasaja bona aba Isiraeri nebakung'anira ku kibuga, nga bega'se ngomuntu omu.
12 Awo [f]ebika bya Isiraeri nebatuma abantu okubunya ekika kyona ekya Benyamini nga bogera nti Bubi ki obwo obwakolebwa mu-
13 'mwe? Kale kakano muweyo abasaja, [g]abāna aba Beriali, abāli mu Gibea, tulyoke tuba'te, [i]tu'gyemu obubi mu Isiraeri. Naye Benyamini nāgāna okuwulira e'dobozi lya baganda bābwe abāna ba Isirae-
14 ri. Awo abāna ba Benyamini nebava mu bibuga nebakung'anira Egibea, okugenda okutabāla abāna
15 ba Isiraeri. Abāna ba Benyamini nebababala ku lunaku olwo abāva mu bibuga abasaja abāsōwolānga ebitala [k]obukumi bubiri mu kakāga, obuta'sāko abo abātūla mu Gibea, bebābala abasaja abalōnde lusānvu.
16 Mu bantu bano bona mwalimu abasaja abalōnde [l]aba kono lusānvu; buli omu yaīnza okuvumulira amaainja noluviri, nātasubwa.
17 Abasaja ba Isiraeri, obuta'sāko Benyamini, bābabala [m]abasaja abasōwolānga ebitala obusirīvu bu-
18 na: abo bona bazira. Abāna ba Isiraeri nebagolokoka, [n]nebayāmbuka Ebeseri, [o]nebabūza Katonda abalagule; nebagamba nti Ani alisoka okutwāmbukira okulwāna nabāna ba Benyamini? Mukama nā-

[o] Balam. 20. 5.
[p] Lub. 19. 7.
[r] Lub. 34. 7. 2 Sam. 13. 12.
[s] Ma. 21. 14.
[t] Balam. 20. 6. 1 Sam. 11. 7.
[u] Balam. 20. 7. Is. 8. 10.
[a] Balam. 18. 29. 2Sam. 3. 10.
[b] Balam. 19. 15.
[c] Balam. 19. 24.
[d] Balam. 19. 29.
[e] 1 Sam. 10. 20, 21; 14. 41, 42. Nek. 11. 1. Bik. 1. 26.
[f] Ma. 13. 14. Yos. 22. 13, 16.
[g] Ma. 13. 13.
[i] Ma. 13. 5.
[k] Kubal. 1. 37; 26. 41.
[l] Balam. 3. 15. 1 Byom. 12. 2.
[m] lu. 2. Kubal. 1. 46; 26. 51. 1Sam. 11. 8.
[n] Balam. 18. 31.
[o] Kubal. 27. 21.

[p] Balam. 1. 2.

19 yogera nti [p]Yuda yalisoka. Abāna
ba Isiraeri nebagolokoka enkya, ne-
20 basīsira ku Gibea. Abasaja ba Isi-
raeri nebafuluma okulwāna ne Be-
nyamini; abasaja ba Isiraeri ne-
basimba enyiriri okulwānira nabo
21 Egibea. Awo abāna ba Benyamini
nebava mu Gibea nebame'ga wansi
nebazikiriza ku lunaku olwo aba-
saja obukumi bubiri mwenkumi biri
22 ku Baisiraeri. Awo abantu, abasaja
ba Isiraeri, nebegumya emyoyo,
nebasimba enyiriri nate mu kifo
mwebāli bazisimbi'de ku lunaku
23 olwoluberyeberye. [Era abāna ba
Isiraeri nebalinya nebakābira ama-
ziga mu maso ga Mukama oku-
tūsa akawungēzi; nebabūza Muka-
ma nga bogera nti Nāsembera nate
okulwāna nabāna ba Benyamini
muganda wānge? Mukama nāyo-
gera nti Yāmbuka okulwāna naye.]
24 Awo abāna ba Isiraeri nebase-
mbera okulwāna nabāna ba Benya-
25 mini ku lunaku olwokubiri. Be-
nyamini nāva mu Gibea ku lunaku
olwokubiri okulwāna nabo, neba-
me'ga wansi nebazikiriza nate a-
basaja kakumi mu kanāna ku
Isiraeri; abo bona bāsōwolānga
26 ebitala. Awo abāna ba Isiraeri bo-
na nabantu bona nebalyoka ba-
linya nebatūka Ebeseri, nebakāba
amaziga, nebatūla eyo mu ma-
so ga Mukama, nebasība ku lu-
naku olwo okutūsa akawungēzi;
nebawayo ebiwebwayo ebyōkebwa
nebiwebwayo olwemirembe mu ma-
27 so ga Mukama. Abāna ba Isiraeri
nebabūza Mukama, [kubanga [r] sa-
nduko eyendagāno ya Katonda ya-
28 liyo mu naku ezo, ne [s] Finekasi mu-
tabani wa Ereazali mutabani wa
Aloni [t] yaīmirirānga mu maso gayo
mu naku ezo] nga bogera nti Nā-
fuluma nate omulūndi ogwokusatu
okulwāna nabāna ba Benyamini
muganda wānge nantiki nālekera
awo? Mukama nāyogera nti Yā-
mbuka; kubanga enkya nāmuga-
29 bula mu mukonogwo. Awo Isiraeri
[u]na'sāwo abatēzi okutēga Gibea
enjui zona.
30 Awo abāna ba Isiraeri nebāmbu-
ka okulwāna nabāna ba Benyamini
ku lunaku olwokusatu, nebasimba
31 enyiriri zābwe ngolulala. Abāna
ba Benyamini nebafuluma okulwā-
na nabantu, nebasendebwasende-
bwa okuva ku kibuga; nebatanula
okukuba noku'ta ku bantu, ngolu-
lala, mu ngūdo, olumu lwe lwāmbu-
ka Ebeseri, nolulala Egibea, (ne)
mu nimiro, abasaja ba Isiraeri nga-
32 satu. Abāna ba Benyamini nebo-
gera nti Bame'ge'dwa mu maso ga-
'fe [w]ngoluberyeberye. Naye abāna
ba Isiraeri nebogera nti Tu'duke,

[r] Yos. 18.1. 1 Sam. 4. 3, 4.
[s] Kubal. 25.7; 31. 6. Yos. 24.33.
[t] Ma. 10. 8; 18. 7.
[u] Yos. 8. 4.
[w] Yos. 8. 5, 6.

tubasendesende okuva ku kibuga
33 bagende mu ngūdo. Abasaja ba
Isiraeri bona nebagolokoka nebava
mu kifo kyābwe, nebasimba enyiriri
zābwe mu Baalutamali: nabatēzi
ba Isiraeri nebafubutuka okuva mu
kifo kyābwe, okuva mu Maalegeba.
34 Newaita okulwāna Negibea abasaja
abalōndebwa mu Isiraeri yena ka-
kumi, nebalwāna nyo: naye bali
tebamanyi ngakabi kabali kumpi.
35 Mukama nākuba Benyamini mu
maso ga Isiraeri: abāna ba Isiraeri
ku lunaku olwo nebazikiriza ku
Benyamini abasaja obukumi bubiri
mwenkumi tāno mu kikumi: abo
bona basōwolānga ebitala.
36 Awo abāna ba Benyamini neba-
laba nga bakubi'dwa: kubanga aba-
saja ba Isiraeri bāsegulira Benya-
mini, kubanga bāli besize abatēzi be-
37 bali batēze'za Egibea. Awo [y] abatēzi
nebanguwa nebafubutuka ku Gibea;
abatēzi nebasembera enjui zona,
neba'ta ekibuga kyona nobwōgi
38 bwekitala. Era akabonero abasaja
ba Isiraeri nabatēzi kebali balagā-
nye ke kano, bo okunyōsa ekire
ekinene ekyomu'ka okuva mu ki-
39 buga. Abasaja ba Isiraeri neba-
kyūka mu lutalo, ne Benyamini
nātanula okukuba noku'ta ku ba-
saja ba Isiraeri abasaja ngasatu:
kubanga bāyogera nti Mazima ba-
me'ge'dwa mu maso ga'fe nga mu
40 lutabālo olwoluberyeberye. Naye
ekire bwekyasoka okunyōka okuva
mu kibuga ngempagi yomu'ka, Aba-
benyamini [z] nebatunula enyuma,
era, laba, ekibuga kyona nga ki-
41 nyōka okutūsa mu 'gulu. Awo aba-
saja ba Isiraeri nebakyūka, abasaja
ba Benyamini nebawunikirira: ku-
banga balaba ngakabi kabatūseko.
42 Awo nebakuba amabega mu maso
gabasaja ba Isiraeri okugenda mu
'kubo (eri'da mu) 'dūngu; naye olu-
talo nerubagoberera kumpi; nabo
abava mu bibuga nebabazikiriza
43 wakati mubyo. Nebazingiza Aba-
benyamini enjui zona, nebabai'ga-
nya, nebabalinyirira mu bisulo byā-
bwe, okutūsa emitala Wegibea ku
44 lui lwebuvanjuba. Newagwa ku
Benyamini abasaja kakumi mu ka-
nāna; abo bona basaja bazira.
45 Nebakyūka neba'duka mu 'kubo
lye'dūngu okutūka ku 'jinja lya
[a] Limoni: nebafūza abali ba'duse
mu ngūdo abasaja enkumi tāno;
nebabai'ganya okutūka Egidomu,
nebaba'tako abasaja enkumi biri.
46 Bwebatyo bona abāgwa ku lunaku
olwo ku Benyamini bāli abasaja
obukumi bubiri mwenkumi tāno
abasōwolānga ebitala; abo bona
47 basaja bazira. Naye [b] abasaja lu-
kāga nebakyūka neba'dukira mu

[y] Yos. 8. 19.
[z] Yos. 8. 20.
[a] Yos. 15. 32.
[b] Balam. 21. 13.

'kubo lye'dūngu nebatūka ku 'jinja
lya Limoni, nebabēra mu 'jinja lya
Limoni okumalayo emyezi ena.
48 Abasaja ba Isiraeri nebakyūka nate
okulwāna nabāna ba Benyamini,
nebaba'ta nobwōgi bwekitala, eki-
buga kyona era nente ne byona
byebāsānga: era nebibuga byona
byebāsānga nebabyōkya.

21 Era abasaja ba Isiraeri bāli
balai'de mu [a] Mizupa nga bogera
nti Tewabānga ku'fe alimuwa
Benyamini omuwalawe okumuwa-
2 sa. Abantu neba'ja [b] Ebeseri, ne-
batūla eyo okutūsa akawungēzi mu
maso ga Katonda, nebaimusa amā-
lobozi gābwe, nebakāba nyo amazi-
3 ga. Nebogera nti Ai Mukama Ka-
tonda wa Isiraeri, kiki ekirēse kino
mu Isiraeri, lero ekika kimu oku-
4 bula mu Isiraeri? Awo olwātuka
enkya abantu nebagolokoka mu ma-
kya, nebazīmba eyo ekyōto, neba-
wayo ebiwebwayo ebyōkebwa nebi-
5 webwayo olwemirembe. Abāna ba
Isiraeri nebogera nti Aluwa mu
bika byona ebya Isiraeri [c] ataya-
ambuka eri ekung'aniro eri Mu-
kama? Kubanga bāli balai'de ekira-
irro ekikulu kwoyo atayāmbuka
eri Mukama Emizupa nga bogera
6 nti Talirema ku'tibwa. Abāna ba
Isiraeri nebe'jusa olwa Benyamini
muganda wābwe nebogera nti Wa-
liwo ekika kimu lero ekyazikiriri-
7 bwa mu Isiraeri. Tulibalabira tu-
tya abakazi abo abasiga'dewo, ku-
banga twalaira Mukama obutaba-
wānga ku bawala ba'fe okubawasa?
8 Nebogera nti Kika ki ku bika bya
Isiraeri ekitayāmbuka eri Mukama
Emizupa? Era, laba, mu [d] Yabe-
sugireadi temwava muntu okuge-
nda mu lusīsira eri ekung'aniro.
9 Kubanga abantu bwebābalibwa, la-
ba, nga tewaliwo kwabo abatūla
10 mu Yabesugireadi. Ekibīna neki-
tumayo abasaja kakumi mwenkumi
biri kwabo abasinga obuzira, neba-
balagira nga bogera nti [e] Mugende
mu'te nobwōgi bwekitala abatūla
mu Yabesugireadi, wamu nabakazi
11 nabāna abato. Na kino kye kiga-
mbo kyemunākola; [f] munāzikiriri-
za dala buli musaja na buli muka-
12 zi eyali asuze nomusaja. Nebalaba
mwabo abatūla mu Yabesugireadi
abawala abato bina, abatamanyā-
nga musaja okusula naye: nebaba-
leta mu lusīsira [g] Esiro, ekiri mu-
nsi ya Kanani.
13 Awo ekibīna kyona nebatuma ne-
bogera nabāna ba Benyamini [i] abāli
mu 'jinja lya Limoni, nebabalāngi-
14 ra emirembe. Awo Benyamini nā-
komawo mu biro ebyo; nebabawa
abakazi bebāli bawonye'za obuta-
ba'ta ku bakazi Abeyabesugireadi:
era naye nebatabamala bwebatyo.
15 Abantu nebe'jusa olwa Benyamini,
kubanga Mukama yali awagu'de
ekituli mu bika bya Isiraeri.
16 Awo abaka'de bekibīna nebogera
nti Tuñrabira tutya abakazi abo
abasiga'dewo, kubanga abakazi ba-
17 zikirizibwa mu Benyamini? Nebo-
gera nti Kigwāna okubawo obusika
eri abo abāwona ku Benyamini,
ekika kireme okusāngulibwa mu
18 Isiraeri. Naye tetuīnza kubawa ku
bawala ba'fe okubawasa: kubanga
abāna ba Isiraeri bāli balai'de nga
bogera nti Akolimirwe oyo awa
19 Benyamini omukazi okuwasa. Ne-
bogera nti Laba, waliwo embaga
ya Mukama buli mwāka mu Siro,
ekiri ku lui olwobukika obwa kono
Olwebeseri, ku lui olwebuvanjuba
olwolugūdo oluva [k] Ebeseri olwā-
mbuka Esekemu, ne ku lui olwo-
20 bukika obwadyo Olwerebona. Awo
nebalagira abāna ba Benyamini nga
bogera nti Mugende mutēgere mu
21 nsuku zemizabibu; mutunule, era,
laba, abawala Abesiro bwebalifu-
luma [l] okuzīna mu mizanyo (gya'fe),
nemulyoka muva mu nsuku, mu-
kwate buli muntu mukaziwe ku ba-
wala Abesiro, mugende munsi ya
22 Benyamini. Awo olulituka baki-
tābwe oba baganda bwebali'ja okutuwoleza, netubagamba nti
Mutubawe lwa kisa: kubanga te-
twabanyagira buli muntu mukazi-
we mu ntalo: 'sō temwababawa;
kakano mwandizi'za omusāngo.
23 Awo abāna ba Benyamini nebakola
bwebatyo, nebenyagira abakazi
kwabo abāzina, ngomuwendo gwā-
bwe bwegwali; abo bābānyaga: ne-
begendera neba'dayo mu busika
bwābwe, [m] nebazīmba ebibuga, ne-
24 batūla omwo. Awo abāna ba Isi-
raeri nebavayo mu biro ebyo, buli
muntu eri ekikakye neri enyu-
mbaye, nebavayo nebegendera buli
25 muntu mu busikābwe. [n] Mu naku
ezo nga tewali kabaka mu Isiraeri:
buli muntu yakolānga ekyabānga
mu masoge ye ekirūngi.

[a] Balam. 20. 1.
[b] Balam. 20. 31.
[c] Balam. 5. 23.
[d] 1 Sam. 11. 1 neb; 31. 11–13. 2 Sam. 2. 4, 5; 21. 12. 1 Byom. 10. 11.
[e] 1 Sam. 11. 7.
[f] Kubal. 31. 17. Ma. 7. 2.
[g] Yos. 18. 1.
[i] Balam. 20. 47.
[k] Balam. 20. 21.
[l] Kuv. 15. 20. Balam. 11. 34. 1 Sam. 18. 6; 21. 11; 29. 5.
[m] Balam. 20. 48.
[n] Balam. 17. 6.

EKITABO
KYA
LUSI.

1 Awo olwātuka mu naku [a] abalamuzi zebālamuliramu, [b] enjala negwa munsi. Awo omusaja Owebesirekemuyuda nāgenda okutūla munsi ya Moabu, ye ne mukaziwe, 2 ne batabanibe bōmbi. Nerinya lyomusaja lyali Erimereki, nerinya lya mukaziwe Naomi, nerinya lya batabanibe bōmbi Maloni ne Kirioni, [c] Abaefulasi Abebesirekemuyuda. Nebatūka munsi ya Moabu, 3 nebabēra eyo. Awo Erimereki 'ba Naomi nāfa; naye nāsigalawo ne 4 batabanibe bōmbi. Nebawasa ku bakazi ba Moabu; erinya yomu Olupa, nerinya lyowokubiri Lusi: nebamalayo emyāka nga kumi. 5 Awo Maloni ne Kirioni nebafa bōmbi; omukazi nāfirwa abānabe 6 bōmbi ne 'bawe. Awo nālyoka agolokoka ne bakamwānabe, a'deyo ngava munsi ya Moabu: kubanga yali awuli'de ngali munsi ya Moabu Mukama bweya'jira abantube 7 [d] ngabawa e'mere. Nāva mu kifo mweyali, ne bakamwānabe bōmbi wamu naye; nebatambula mu 'ku- 8 bo oku'dayo munsi ya Yuda. Awo Naomi nāgamba bakamwānabe bōmbi nti Mugende mu'deyo buli omu ku'mwe mu nyumba ya nyina: Mukama abakole ebyekisa, nga 'mwe bwemwakola [e] abāfa era 9 nānge. Mukama abawe okulaba [f] okuwu'mula, buli omu ku'mwe mu nyumba ya 'bawe. Nālyoka abanywegera; nebaimusa e'dobozi 10 lyābwe, nebakāba amaziga. Nebamugamba nti Ne'da; naye tuli'dayo 11 nāwe eri abantubo. Naomi nāgamba nti Mukyūke nate, bāna bānge: kiki ekibagaza okugenda nānge? nkyalina abāna mu lubuto 12 lwānge [g] babere ba'ba'mwe? Mukyūke nate, bāna bānge, mwegendere; kubanga nka'diye mpitiri-'de okuba nomusaja. Bwenāyogera nti Nsūbira, newakuba'de nga mbera nomusaja ekiro kino, era 13 nenzāla abāna abobulenzi; kale mwandibalindiri'de okukula? kyemuliva muleka okuba nabasaja? ne'da, bāna bānge; kubanga 'nūmwa nyo kulwa'mwe, kubanga omukono gwa Mukama gwafuluma 14 okulwāna nānge. Nebaimusa e'dobozi lyābwe, nebakāba nate amaziga: Olupa nānywegera nyazālawe; naye Lusi neyega'ta naye. 15 Nāyogera nti Laba, mugyawo a'zeyo eri abantube neri katondawe: nāwe 'dayo ogoberere mugyawo. 16 Awo Lusi nāyogera nti Tonegairira kukuleka, noku'dayo obutakugoberera: kubanga gyonogendānga, gyenāgendānga 'nze; era gyonosulānga, gyenāsulānga 'nze: [i] abantubo be banābānga bantu bānge, era Katondawo Katonda wānge: 17 gyolifira, 'nze gyendifira, era gyebalinzīka: [k] Mukama ankole bwatyo era nokusingawo, obanga ekigambo kyona kiritwawukanya 'gwe 18 nānge wabula okufa. Awo [l] bweyalaba ngamaliri'de okugenda naye, 19 nāleka okwogera naye. Awo abo bōmbi nebatambula okutūsa lwebātūka Ebesirekemu. Awo olwātuka bwebāmala okutūka Ebesirekemu, ekibuga kyona nekisasamala kulwābwe, (abakazi) nebogera nti 20 Ono Naomi? Nābagamba nti Temumpita Naomi, naye mumpite Mala: kubanga Omuīnza webintu 21 byona yankola ebikawa enyo. Nāva wano nga nji'ju'de, era [m] Mukama ankome'zawo ewa'tu nga sirina kantu: kiki ekibampisa Naomi, kubanga Mukama yategēza ku'nze, era Omuīnza webintu byona ya- 22 mbonyabonya? Bwatyo Naomi nākomawo, ne Lusi Omumoabu, mukamwānawe, wamu naye, eyakomawo okuva munsi ya Moabu: nebatūka Ebesirekemu nga kyeba'je bakungule sayiri.

2 Era Naomi yalina [a] muganda wa 'bawe, omusaja owamānyi omugaga, owomunyumba ya Erimereki; 2 nerinyalye Boazi. Awo Lusi Omumoabu nāgamba Naomi nti Kang-'ende kakano mu nimiro, [b] 'nōnde ku birīmba bya sayiri nga ngoberera oyo anānkwatirwa ekisa. Nāmugamba nti Genda, mwāna wānge. 3 Nāgenda, na'ja nālōnda mu nimiro abakunguzi webaise: era olwātuka nāsānga ekitūndu kyenimiro ekya Boazi, eyali owomukika kya Eri- 4 mereki. Era, laba, Boazi nāva Ebesirekemu nāgamba abakunguzi nti Mukama abēre na'mwe. Nebamu'damu nti [c] Mukama akuwe omu- 5 kisa. Awo Boazi nāgamba omu'duwe eyali akunguza abakunguzi nti

[a] Balam. 2. 16.
[b] Balam. 6. 4-6.
[c] Lub. 35. 19.
[d] Zab. 132. 15.
[e] Iu. 5. Lus. 2. 20.
[f] Lus. 3. 1.
[g] Lub. 38. 11. Ma. 25. 5.
[i] Lus. 2.11, 12.
[k] 1 Sam. 3. 17. 2 Basek. 6. 31.
[l] Bik. 21.14.
[m] Yob. 1. 21.
[a] Lus. 3. 2.
[b] Ma. 24.19.
[c] Zab. 129. 7, 8.

6 Omuwala ono wāni? Omu'du eyali
akunguza abakunguzi na'damu nā-
yogera nti Ono ye muwala Omu-
moabu eyakomawo ne Naomi oku-
7 va munsi ya Moabu: nāyogera nti
'Nonde, mbegairi'de, nkung'anye
abakunguzi webaise mu binywa:
awo na'ja, era asībyawo obwenkya
okutūsa kakano, wabula ngaingi-
8 'deko mu nyumba katono. Awo
Boazi nālyoka agamba Lusi nti To-
wulira, mwāna wānge? Togendā-
nga kulōnda mu nimiro endala, 'sō
tovānga wano, naye obērānga wano
9 kumpi nabawala bānge. Amasogo
gabe ku nimiro, gyebanākungulā-
nga, nāwe obagobererēnga: sikūti-
'de balenzi obutakukomāngako?
era enyōnta bwenekulūmānga, oge-
ndānga awali ensuwa, nonywa kwa-
[d] 1 Sam. 25. 23, 41. 10 go abalenzi gebasenye. Awo [d] nā-
vūnama amasoge, nākutama wansi,
nāmugamba nti Kiki ekindabi'za
ekisa mu masogo, 'gwe okune'kā-
nya 'nze kubanga ndi mu'na'gwā-
11 nga? Boazi na'damu nāmugamba
nti Bāmbūlirira dala [e] byona bye-
wakakoze nyazālawo 'balo kasoka
afa: era bwewaleka kitāwo ne nyo-
ko nensi gyewazālirwamu, no'ja
[f] 1 Sam. 24. 19. 12 mu bantu bewali tomanyiko. [f] Mu-
kama akusasulire emirimugyo, era
owebwe empēra etebulako Mukama
Katonda wa Isiraeri, [g] gweweyuna
[g] Zab. 17. 8; 36. 7; 57. 1; 63. 7. 13 wansi webiwawātirobye. Awo nā-
yogera nti [i] Ndabe ekisa mu ma-
[i] 1 Sam. 1. 18. sogo, mukama wānge; kubanga
onsanyusi'za, era kubanga oyoge'de
nomuzānawo ebyekisa, [k] newaku-
[k] 1 Sam. 25. 41. ba'de nga siri ngomu ku bazānabo.
14 Awo obu'de bwebwātūka okulya
Boazi nāmugamba nti 'Jāngu olye
ku 'mere okoze enogayo omwenge
omukātufu. Nātūla ku ma'bali ga-
bakunguzi: nebamuwa sayiri ensī-
15 ke, nālya na'kuta nālemwa. Awo
bweyagolokoka okulōnda, Boazi nā-
lagira abalenzibe ngayogera nti
[l] Balam. 18. 7. Alōnde ne mu binywa 'sō [l] temu-
16 muvumānga. Era mumutōlereko
ne mu miganda, mugireke, alōnde,
17 'sō temumuwunako. Awo nālōnda
mu nimiro nāzibya obu'de; nāwūla
[m] Kuv. 16. 36. zeyāli alōnze, neziba nga [m] efa eya
18 sayiri. Nāgyetika, nāingira mu
kibuga: nyazālawe nālaba zalōnze:
nāleta nāmuwa eyasiga'dewo bwe-
19 yamala oku'kuta. Awo nyazālawe
nāmugamba nti Olōnze wa lero?
era okoze wa emirimu? awebwe
omukisa oyo akwe'kānyi'za. Nā-
tegēza nyazālawe oyo bweyali gwa-
koze naye, nāyogera nti Omusaja
gwenkoze naye lero erinyalye
20 Boazi. Naomi nāgamba muka-
[n] Lub. 14. 19. Lus. 3. 10. 2 Sam. 2. 5. mwānawe nti [n] Awebwe Mukama
omukisa, atanaleka kisakye eri aba-
lamu neri abāfa. Naomi nāmuga-
mba nti Omusaja oyo muganda
wa'fe dala, [o] omu ku banununuzi ba'fe. [o] Lev. 25. 25.
21 Lusi Omumoabu nāyogera nti We-
wawo, ang'ambye nti Onobērānga
kumpi nabalenzi bānge, okutūsa
lwebalimala ebyokukungula byānge
22 byona. Awo Naomi nāgamba Lusi
mukamwānawe nti Kirūngi, mwā-
na wānge, oitēnga wamu nabazā-
nabe, 'sō baleme okukusing'ana
23 mu nimiro endala yona. Awo nā-
bērānga kumpi nabazāna ba Boazi
okulōndānga okutūsa bwebāmala
amakungula ga sayiri namakungula
geng'ano; nātūla ne nyazālawe.

3 Awo Naomi nyazālawe nāmuga-
mba nti Mwāna wānge, sikunō-
nyeze [a] kuwu'mula, obe bulūngi? [a] Lus. 1. 9.
2 Era kakano Boazi muganda wa'fe
taliwo gyewabērānga nabazānabe?
Laba, awewa sayiri ekiro kino mu
3 gūliro. Kale nāba [b] osābe amafuta, [b] 2 Sam. 14. 2.
oyambale ebyambalobyo, oserengete
mu gūliro: naye tewetegēza eri
[c] musaja oyo okutūsa lwanāmala
4 okulya nokunywa. Awo olunātuka
bwanāgalamira, we'kānye ekifo
mwanāgalamira, nāwe noingira no-
bi'kula ebigerebye, nogalamira;
5 naye anākubūlira bwonokola. Nā-
mugamba nti Byona byoyoge'de
6 nābikola. Nāserengeta mu gūliro,
nākola nga byona bwebiba'de nya-
7 zālawe byamulagi'de. Awo Boazi
bweyamala okulya nokunywa, omu-
timagwe nga gusanyuse, nāgenda
okugalamira ku ma'bali gentūmo
yeng'ano: na'ja ngasōba, nābi'kula
8 ku bigerebye, nāgalamira. Awo
olwātuka mu 'tūmbi omusaja nātya
neyekyūsa: era, laba, omukazi
9 ngagalami'de ku bigerebye. Nāyo-
gera nti Gwāni? Na'damu nti
'Nze Lusi omuzānawo: kale [c] bi'ka [c] Ez. 16. 8.
ekyambalokyo ku muzānawo; ku-
10 banga oli [d] mununuzi (wānge). Nā- [d] Lus. 2. 20.
yogera nti [e] Owebwe Mukama omu- [e] Lus. 2. 20.
kisa, mwāna wānge: olaze ekisa
ekisinga obungi enkomerero oku-
kira oluberyeberye, kubanga togo-
bererānga balenzi, oba bāvu oba
11 bagaga. Ne kakano, mwāna wānge,
totya; nākukola byona byoyogera:
kubanga ekibuga kyona ekyabantu
bānge bamanyi ngoli [f] mukazi mwe- [f] Nge. 12. 4; 31. 10.
12 gendereza. Era kakano kya mazi-
ma nga 'nze mununuziwo: naye
[g] waliwo omulala ansinga 'nze olu- [g] Lus. 4. 1.
13 ganda. Bēra wano ekiro kino, awo
olunātuka enkya bwanākukolera
emirimu egyoluganda, kale; akole
emirimu egyoluganda; naye bwa-
ta'kirize kukukolera mirimu gya
luganda, kale 'nze [i] ndikukolera [i] Ma. 25. 5. Lus. 4. 5.
emirimu egyoluganda [k] nga Muka- [k] Balam. 8. 19. 1 Sam. 14. 39. 2 Sam. 12. 5.
ma bwali omulamu: galamira okēse
14 obu'de. [l] Nāgalamira ku bigerebye [l] Iu. 8.

okukēsa obu'de: nāgolokoka omuntu nga tanāīnza kwe'kānya mu'ne. Kubanga yayogera nti Kireme okumanyibwa ngomukazi ono a'ze mu
15 gūliro. Nāyogera nti Leta omunagiro gwoyamba'de, ogukwate; nāgukwata: nāgera (ebigero) mukāga ebya sayiri, nābimutika: nāgenda
16 mu kibuga. Awo bweyatūka eri nyazālawe, nāyogera nti Gwāni, mwāna wānge? Nāmubūlira byona
17 omusaja byamukole'de. Nāmugamba nti (Ebigero) bino omukāga ebya sayiri abimpa'de; kubanga ayoge'de nti Togenda eri nyazā-
18 lawo nga tolina kautu. Nālyoka agamba nti [m] Tūla ngosirika, mwāna wānge, okutūsa lwolimanya ebigambo gyebiri'kira; kubanga omusaja oyo ta'ja kuwu'mula okutūsa lwanāmalawo ekigambo kino lero.

[m] Zab. 37. 3, 5.

4 Awo Boazi nāyāmbuka eri [a] omulyāngo, nātūla eyo: era, laba, [b] mugandawe oyo Boazi gwayoge-'deko nāitawo; nāmugamba oyo nti Owānge, gundi! kyāma otūle
2 wano. Nākyāma nātūla. Nātwāla abasaja kumi ku baka'de bekibuga nāyogera nti Mutūle wano. Neba-
3 tūla. Nāgamba muganda (womukazi) nti Naomi eyakomawo okuva munsi ya Moabu, atūnda ekibanja ekyali ekya muganda wa'fe Erime-
4 reki: era mba'de ndowōza okukutegēza nga njogera nti [c] Kigulire [d] mu maso gabo abatūla wano, ne mu maso gabaka'de babantu bānge. Bwoyagala okukinunula, kinunule: naye bwotoyagala kukinunula, kale mbūlira 'manye; kubanga tewali anākinunula wabula 'gwe; nānge 'nze nku'dirira. Nāyogera nti Ndikinu-
5 nula. Awo Boazi nāyogera nti Bwoligula enimiro mu mukono gwa Naomi, kirikugwānira ne Lusi Omumoabu, mukazi woyo eyafa, oku-kuguza, [e] oku'dizawo obusikābwe
6 erinya lyoyo eyafa. [f] Muganda (womukazi) oyo nāyogera nti Siīnza kukyenunulira 'nze'ka, 'neme okwōnōna obusika bwānge 'nze: 'gwe wetwālire okununula kwānge okwo: kubanga 'nze siīnza kukinunula.
7 Era [g] eno ye yali (empisa) e'da mu Isiraeri eyokununula [h] nokuwanyisa, okunyweza ebigambo byona; omusaja yanānulānga engatoye, nāgiwa mu'ne; nokwo kwabānga
8 mujulirwa mu Isiraeri. Awo muganda (womukazi) oyo nāyogera nti Kyegulire. Nānānula engatoye.
9 Boazi nāgamba abaka'de nabantu bona nti Muli bajulirwa lero, nga nguze byona ebyāli ebya Erimereki, ne byona ebyāli ebya [k] Kirioni nebya Maloni, mu mukono gwa Na-
10 omi. Era Lusi Omumoabu mukazi wa Maloni 'muguze okuba mukazi wānge, [l] oku'dizawo obusikābwe erinya lyoyo eyafa, erinya lyoyo eyafa lireme okuzikirira mu bagandabe ne mu mulyāngo gwekifokye: 'mwe muli bajulirwa lero.
11 Awo abantu bona abāli mu mulyāngo nabaka'de nebogera nti 'Fe tuli bajulirwa. Mukama afananye omukazi a'ze mu nyumbayo nga Lakeri ne Lea, abāzīmba bōmbi enyumba ya Isiraeri: nāwe okole ebisāna mu [m] Efulasa, oyātīkiri-
12 re mu Besirekemu: nenyumbayo ebere ngenyumba ya Perezi, [n] Tamali gweyazālira Yuda, [o] olweza'de Mukama lyalikuwera mu mukazi
13 ono omuvubuka. Awo Boazi [p] nātwāla Lusi, naye nāmufumbirwa; nāingira gyali, [r] Mukama nāmuwa olubuto, nāzāla omwāna wa bule-
14 nzi. [s] Abakazi nebagamba Naomi nti Mukama yebazibwe, atakulese lero nga tolina mununuziwo, era erinyalye lyātīkirire mu Isiraeri.
15 Era alibera gyoli akomyawo obulamu era alīsa obuka'debwo: kubanga mukamwānawo akwagala, [t] akusanyusa okusinga abāna abobulenzi omusānvu, yamuza'de.
16 Awo Naomi nātwāla omwāna, nāmwāmbatira mu kifubakye, nāba
17 omuleziwe. [u] Abakazi balirānwabe nebamutūma erinya nga bogera nti Naomi azāli'dwa omwāna wā bulenzi; nebamutūma erinya Obedi: oyo ye kitāwe wa Yese, kitāwe wa Daudi.
18 Era kuno kwe kuzāla kwa Perezi: [w] Perezi yazāla Kezuloni;
19 Kezuloni nāzāla Lamu; Lamu nā-
20 zāla Aminadabu; Aminadabu nāzāla Nasoni; Nasoni nāzāla Salu-
21 moni; Salumoni nāzāla Boazi; Bo-
22 azi nāzāla Obedi; Obedi nāzāla Yese; Yese nāzāla Daudi.

[a] Yos. 20. 4.
[b] Lus. 3. 12.
[c] Lev. 25. 25.
[d] Lub. 23. 18.
[e] Iu. 10. Ma. 25. 5. Lus. 3. 13.
[f] Lus. 3. 12. 13.
[g] Ma. 25. 7, 9.
[h] Lev. 27. 10. 13.
[k] Lus. 1. 2, 4.
[l] Iu. 5. Ma. 25. 6.
[m] Lub. 35. 19.
[n] Lub. 38. Mat. 1. 3.
[o] 1 Sam. 2. 20.
[p] Lus. 3. 11.
[r] Lub. 33. 5.
[s] Luk. 1. 58.
[t] 1 Sam. 1. 8
[u] Luk. 1. 59.
[w] 1 Byom. 2. 4-15. Mat. 1. 3-6.

EKITABO KYA
SAMUWIRI
EKYOLUBERYEBERYE.

1 Awo wāliwo omusaja Oweramasai-
muzofimu, ekyomunsi eyensozi eya
Efulaimu, erinyalye [a] Erukana, mu-
tabani wa Yerokamu, mutabani wa
Eriku, mutabani wa Toku, mutaba-
2 ni wa Zufu, Omwefulaimu: era ya-
lina abakazi babiri; omu erinyalye
nga ye Kana, nomulala erinyalye
nga ye Peni'na: era Peni'na yalina
abāna, naye [b] Kana teyalina bāna.
3 Awo omusaja oyo yavānga mu
kyālokye [c] buli mwāka nālinya
[d] okusinza nokuwerayo mu [e] Siro
sadaka eri Mukama owe'gye. Ne
batabani ba Eri bōmbi, Kofuni ne
Finekasi, bakabona eri Mukama,
4 bāli eyo. Awo olunaku bwerwātū-
ka Erukana kweyawerayo sadaka,
[f] nāwa emigabo Peni'na mukaziwe
5 ne batabanibe ne bawalabe: naye
nāwa Kana emigabo ebiri: kubanga
yamwagala Kana, naye Mukama
6 yali a'gali'de olubutolwe. Mugya-
we nāmusunguwaza nyo [g] okumwe-
ralikiriza, kubanga Mukama yali
7 a'gali'de olubutolwe. Awo (musa-
jawe) bweyakolānga bwatyo buli
mwāka, ye bweyalinyānga okugenda
mu nyumba ya Mukama, nāmusu-
nguwaza bwatyo; kyeyava akāba
8 amaziga nāgāna okulya. Awo Eru-
kana musajawe nāmugamba nti
Kana, okābira ki? kiki ekikulobera
okulya? nomutimagwo kiki ekigwe-
ralikiriza? 'nze [i] sisinga bāna kumi
9 gyoli obulūngi? Awo Kana nāgo-
lokoka nga bamaze okulya mu Siro,
era nga bamaze okunywa. Awo
Eri kabona yali ngatu'de ku ntebe-
ye awāli omufubēto ogwomuyekalu
10 ya Mukama. Nomwoyogwe gwali
nga gumulūma, nāsaba Mukama,
11 nākāba nyo amaziga. [k] Neyeyama
obweyamo nāyogera nti Ai Mukama
owe'gye, bwoliba ngotunuli'de ena-
ku muzānawo zalabye, nonji'jukira
noterabira muzānawo, nāye nowa
muzānawo omwāna owobulenzi, a-
wo ndimuwa Mukama enaku zona
ezobulamubwe, [l] 'sō nakamwāno te-
12 kaliita ku mutwegwe. Awo olwā-
tuka, bweyeyongera okusaba mu
maso ga Mukama, Eri neye'kānya
13 akamwāke. Era Kana yayogera
mu mwoyogwe; emimwagye gye
gyatōbera, naye e'dobozirye teryа-
wulikika: Eri kyeyava alowōza
14 ngatami'de. Eri nāmugamba nti
Olitūsa wa okutamīrānga? we-
15 'gyeko omwengegwo. Kana na-
'damu nāyogera nti Ne'da, muka-
ma wānge, 'nze ndi mukazi alina
omwoyo ogunakuwa'de: sinywe'de
mwenge newakuba'de ekitamīza,
naye nfūse (ebiri mu) meme yānge
16 mu maso ga Mukama. Toita mu-
zānawo muwala wa Beriali: kuba-
nga mu kwemulugunya kwānge
oku'sukiri'de ne mukunyīgakwānge
mwenyimye okwogera okutūsa ka-
17 kano. Awo Eri na'damu nāyogera
nti Genda mirembe; era [m] Katonda
wa Isiraeri akuweebyo byomusabye.
18 Nāyogera nti Muzānawo alabe ekisa
mu masogo. Awo omukazi neyegen-
dera nālya, amasoge negatatokote-
19 rera lwa kubiri. Awo nebagolokoka
enkya mu makya, nebasinza mu
maso ga Mukama neba'dayo, ne-
batūka mu nyumba yābwe mu
Lama: Erukana nāmanya Kana
mukaziwe; Mukama nāmu'jukira.
20 Awo olwātuka ebiro bwebyatūka
Kana nāba olubuto nāzāla omwāna
wa bulenzi; nāmutūma erinyalye
Samuwiri, nti Kubanga namusaba
21 eri Mukama. Omusaja Erukana
nenyumbaye yona nebalinya oku-
wayo sadaka eya buli mwāka eri
22 Mukama nobweyamobwe. Naye
Kana nātalinya; kubanga nāgamba
'bawe nti (Si'ja kulinyayo) okutūsa
omwāna lwaliva ku mabēre, nendyo-
ka 'mutwāla alabike mu maso ga Mu-
kama, abērēnga eyo [n] enaku zona.
23 Erukana 'bawe nāmugamba nti Ko-
la nga bwosīma; bēra awo okutūsa
lwolimala okumu'gya ku mabēre;
kyo'ka Mukama anyweze ekiga-
mbokye. Awo omukazi nābēra a-
wo nāyōnsa omwāna okutūsa lwe-
24 yamu'gya ku mabēre. Awo bweya-
mala okumu'gya ku mabēre, nāmu-
twāla nāgenda naye nālinya, ngali-
na ente satu, ne efa emu eyobu'ta,
neki'ta ekyomwenge, nāmutwāla
mu nyumba ya Mukama mu Siro:
25 era omwāna yali muto. Neba'ta
26 ente nebaletera Eri omwāna. Nā-
mugamba nti Ai mukama wānge,
nga bwoli omulamu, mukama wā-
nge, 'nze ndi mukazi oyo eyaimirira
woli wano, nga nsaba Mukama.
27 Omwāna ono gwenasaba; era Mu-
kama yampa ebyo byenamusaba;
28 nānge kyenvu'de 'muwayo eri Mu-

[a] 1 Byom. 6. 22.
[b] Balam. 13. 2. Luk. 1. 7.
[c] Kuv. 23. 4. Luk. 2. 41.
[d] Ma. 12. 5 neb.
[e] Yos. 18. 1.
[f] Ma. 12. 17 neb; 16. 11.
[g] Yob. 24. 21.
[i] Lus. 4. 15.
[k] Balam. 11. 30.
[l] Balam. 13. 5.
[m] Zab. 20. 4, 5.
[n] nyi. 11, 28.

kama; ngakyali mulamu awere-
dwayo eri Mukama. Ye nāsinziza
Mukama eyo.

2 KANA nāsaba nāyogera nti
[a] Omutima gwānge gujaguliza
Mukama,
E'jembe lyānge ligulumizibwa mu
Mukama:
Akamwā kānge kagaziye ku bala-
be bānge;
Kubanga [b] nsanyukira obuloko-
zibwo.
2 Tewali mutukuvu nga Mukama;
Kubanga [c] tewali mulala wabula
'gwe:
'Sō tewali [d] lwazi oluli ng'anga
Katonda wa'fe.
3 Temwogerānga nate bya kye'jo
kingi ekyenkani'de awo;
Ebyamalala tebivānga mu kamwā
ka'mwe:
Kubanga Mukama Katonda wa
kumanya,
Noyo yāpima ebikolwa.
4 Emitego egyabazira gimenyese.
Nabo abesitalānga besibye amā-
nyi.
5 Aba'kutānga bapakasi'za olwe-
'mere; . . . . .
Nabo abālūmwānga enjala bako-
mye:
Wewawo, [e] omugumba aza'de
musānvu;
[f] Noyo alina abāna abangi ayō-
ngobera.
6 [g] Mukama a'ta nālamya:
Aserengesa mu magōmbe nāli-
nyisa okuvayo.
7 Mukama [i] ayavuwaza era agaga-
waza:
A'sā wansi, era yāgulumiza.
8 [k] Aimusa abāvu okuba'gya mu
nfūfu,
Asitula abetāga okuba'gya mu
lubungo,
Okubatūza awamu nabalāngira,
Basikire entebe eyekitibwa:
Kubanga [l] empagi zensi za Mu-
kama,
Era yateka ebintu byona okwo.
9 [m] Alikūma ebigere byabatukuvube,
Naye ababi balisirisibwa mu kizi-
kiza;
Kubanga tewaliba muntu alisi-
nga olwamānyi.
10 Abawakana ne Mukama [n] bali-
menyekamenyeka;
Alibwātuka kubo ngaima mu
'gulu:
[o] Mukama alisala omusāngo gwe-
nkomerero zensi;
Era alimuwa kabakawe amānyi,
Nāgulumiza e'jembe lyoyo gwe-
yafukako amafuta.
11 Awo Erukana nāgenda Erama
mu nyumbaye. Omwāna nāwereza
Mukama mu maso ga Eri kabona.
12 Awo batabani ba Eri bāli [p] bāna
ba Beriali; tebāmanya Mukama.
13 Nempisa bakabona gyebāisānga eri
abantu yali bweti; omuntu yena
bweyawāngayo sadaka, omu'du wa
kabona na'ja, nga bakyafumba e-
nyama, ngalina e'kato eryamanyo
14 asatu mu ngaloze; nākisoya mu
nsaka oba binika oba ntamu oba
sufuliya; [r] byona e'kato byeryale-
tānga kabona nābitwālānga neryo.
Bwebatyo bwebākolerānga mu Siro
15 Abaisiraeri bona aba'jāngayo. We-
wawo, nga tebanaba [s] kwōkya ma-
savu, omu'du wa kabona na'jānga,
nāgamba omusaja eyali awayo sa-
daka nti Mpa enyama okwōkera ka-
bona; kubanga tayagala omuwe e-
nyama enfumbe wabula embisi.
16 Nomusaja bweyamugambānga nti
Tebaleme kwōkya masavu mangwā-
go, nolyoka otwāla ngememeyo
bweyagala; awo nāyogerānga nti
Ne'da, naye onogimpa kakano: era
bwonogāna, nāgitwāla lwa mānyi.
17 Ekibi ekyabalenzi abo nekiba ki-
nene nyo mu maso ga Mukama:
kubanga abantu [t] nebatamwa eki-
webwayo eri Mukama.
18 Naye Samuwiri nāwererezānga
mu maso ga Mukama, nga mwāna
muto, nga [u] yesibye ekānzu eya ba-
19 futa. Era nyina nāmutungirānga
akanagiro nākamuleterānga buli
mwāka, bweyalinyānga awamu ne
'ba okuwayo sadaka eya buli mwā-
20 ka. Eri [w] nāmusabira omukisa E-
rukana ne mukaziwe, nāyogera nti
Mukama akuwe eza'de mu mukazi
ono olwekyo kyeyayazika Mukama.
21 Neba'dayo ewābwe e'ka. Awo
Mukama [y] na'jira Kana nāba olubu-
to nāzāla abāna abobulenzi basatu
nabobuwala babiri. Omwāna Sa-
muwiri nākulira mu maso ga Mu-
kama.
22 Awo Eri yali aka 'diye nyo; nā-
wulira byona batabanibe byebāko-
lānga Abaisiraeri bona era bwebā-
sulānga nabakazi abawererezānga
ku mulyāngo gwewema eyokusisi-
23 nkanirāngamu. Nābagamba nti Ki-
ki ekibakoza ebifanana bwebityo?
kubanga abantu bano bona bambū-
24 lira ebikolwa bya'mwe ebibi. Ne-
'da, bāna bānge; kubanga byempu-
lira si birūngi na katono: mwōnō-
25 nyesa e'gwānga lya Mukama. Omu-
ntu bwasobya ku mu'ne, Katonda
alimusalira omusāngo: naye omu-
ntu bwasobya ku Mukama, alimwe-
gairirira āni? Naye nebatawulira
'dobozi lya kitābwe, kubanga Muka-
26 ma yali ayagala okuba'ta. Omwāna
Samuwiri neyeyongera okukula,
nāba [z] muganzi wa Katonda era na-
bantu.
27 Awo [a] newa'ja omusaja wa Ka-

[a] Luk. 1. 46 neb.
[b] Zab. 9. 14; 13. 5.
[c] Ma. 4. 35.
[d] Ma. 32. 31.
[e] Zab. 113. 9.
Is. 54. 1.
[f] Yer. 15. 9.
[g] Ma. 32. 39.
[i] Zab. 75. 7.
[k] Zab. 113. 7 neb.
[l] Kuv. 21. 6; 22. 8, 9.
[m] Zab. 121. 3.
[n] Zab. 2. 9.
[o] Zab. 96. 10, 13; 98, 9.
[p] Ma. 13. 13.
1 Sam. 1. 3.
[r] Lev. 7. 30–34.
Ma. 18. 3.
[s] Lev. 3. 3, 4, 5, 16; 7. 23, 25, 31.
[t] Mala. 2. 8.
[u] Kuv. 28. 4.
[w] Kubal. 6. 23.
[y] Lub. 21. 1.
[z] Nge 3. 4.
Luk. 2. 52.
Bik. 24. 16.
[a] 1 Basek. 13. 1.

tonda eri Eri, nāmugamba nti Bwa-
tyo bwayogera Mukama nti Nebi-
'kulira ekika kya kitāwo, bwebāli
mu Misiri (nga basibi'dwa) mu
28 nyumba ya Falao? Era [b] namu-
'gya mu bika byona ebya Isiraeri
ne'mulōnda okuba kabona wānge,
nokulinyānga ku kyōto kyānge, o-
kwotezānga obubāne, [c] okwambalā-
nga ekānzu mu maso gānge? [d] nempa
ekika kya kitāwo ebiwebwayo byo-
na ebyabāna ba Isiraeri ebikolebwa
29 nomuliro? Lwaki 'mwe okusāmbira
sadaka yānge nekiwebwayo gye-
ndi, byenalagira mu nyumba (yā-
nge), no'sāmu ekitibwa batabanibo
okukira 'nze, 'mwe okwesavuwaza
nebisinga obulūngi mwebyo byona
Isiraeri abantu bānge byebawayo?
30 Mukama, Katonda wa Isiraeri, kya-
va ayogera nti [e] Okwogera nayogera
ngekikakyo nekika kya kitāwo ki-
nātambulirānga mu maso gānge
enaku zona: naye kakano Mukama
ayogera nti Ki'dire eri; kubanga
abo abanzi'sāmu ekitibwa bena'sā-
ngamu ekitibwa, nabo aba'nyoma
31 tebabaitengamu ka buntu. Laba,
[f] enaku zi'ja, lwendisalako omuko-
nogwo nomukono gwenyumba ya
kitāwo, waleme okuba omuka'de
32 mu nyumbayo. Era olitunulira
enyumba (yānge) ngebonyabonye-
zebwa mu birūngi byona (Katonda)
byaliwa Isiraeri: 'sō tewabenga
muka'de mu nyumbayo enaku zona.
33 Nomusajawo gwesizikirizēnga oku-
mu'gya ku kyōto kyānge (anābā-
nga) wa kumalawo amasogo noku-
nakuwaza omwoyogwo: neza'de
lyona erenyumbayo banāfānga nga
34 kyeba'je bavubuke. Era kano ke
kaliba akabonero gyoli akalitūka
ku batabanibo bōmbi, Kofuni ne
Finekasi; bōmbi balifa ku lunaku
35 lumu. [g] Nānge ndyeimusiza kabo-
na omwesigwa anākolānga ngebyo
bwebiri ebiri mu mutima gwānge ne
mu meme yānge: era [i] ndimuzī-
mbira enyumba eyenkala'kalira; e-
ra anātambulirānga enaku zona mu
maso goyo gwendifukako amafuta.
36 Awo olulituka, buli alisigala mu
nyumbayo ali'ja nāmuvūnamira o-
lwekitūndu kyefeza nomugāti gu-
mu, nāyogera nti Mpa obumu ku
bwāmi bwa bakabona, nkwegairi'de,
ndyoke ndye ku ka'mere.

3 Awo omwāna Samuwiri nāwerere-
zānga Mukama mu maso ga Eri.
[a] Nekigambo kya Mukama kyali
kya muwendo mungi mu naku ezo;
tewābāngawo kwolesebwa kwa lwā-
2 tu. Awo olwātuka mu biro ebyo,
Eri ngagalami'de mu kifokye, [na-
masoge gāli gatanu'de okuimbāla
3 nātaīnza kulaba,] [b] netabaza ya Ka-
tonda nga tenazikira, ne Samuwiri
ngagalami'de okwebaka mu yekalu
ya Mukama omwali sanduko ya Ka-
4 tonda; awo Mukama nāita Samu-
wiri: nāyogera nti 'Nze 'nzuno.
5 Na'dukana mbiro na'ja eri Eri nā-
yogera nti 'Nze 'nzuno; kubanga
ompise. Nāyogera nti Sikuise; ga-
lamira nate. Nāgenda, nāgalamira.
6 Mukama nāmuita nate olwokubiri
nti Samuwiri. Samuwiri nāgoloko-
ka nāgenda eri Eri nāyogera nti 'Nze
'nzuno; kubanga ompise. Na'da-
mu nti Sikuise, mwāna wānge; ga-
7 lamira nate. Era Samuwiri yali
tanamanya Mukama, 'sō nekiga-
mbo kya Mukama kyali tekinamu-
8 bi'kulirwa. Mukama nāita Samu-
wiri nate omulūndi ogwokusatu.
Nāgolokoka nāgenda eri Eri nāyo-
gera nti 'Nze 'nzuno; kubanga o-
mpise. Awo Eri nātegēra nga Mu-
9 kama yaise omwāna. Eri kyeyava
agamba Samuwiri nti Genda ogala-
mire: awo olunātuka, bwanāba
ngakuise, noyogera nti Yogera, Mu-
kama wānge; kubanga omu'duwo
awulira. Awo Samuwiri nāgenda
10 nāgalamira mu kifokye. Mukama
na'ja nāimirira nāita ngolulala nti
Samuwiri, Samuwiri. Awo Samu-
wiri nāyogera nti Yogera; kubanga
11 omu'duwo awulira. Mukama nā-
gamba Samuwiri nti Laba, ndikola
ekigambo mu Isiraeri ekiryāmiriza
[c] amatu gōmbi aga buli muutu aliki-
12 wulira. Ku lunaku olwo nditūkiriza
ku Eri byona [d] byenakayogera ku
nyumbaye, okuva ku luberyeberye
13 okutūsa ku nkomerero. Kubanga
namugamba nga [e] ndisalira enyu-
mbaye omusango ogwenaku zona,
olwobutali butūkirivu bweyamanya,
kubanga batabanibe beretako eki-
14 kolimo, ye [f] nātabaziiza. Kyenvu-
'de ndairira enyumba ya Eri [g] ngo-
butali butūkirivu obwenyumba ya
Eri tebugenda kulongōsebwa na sa-
daka newakuba'de ebiwebwayo e-
15 naku zona. Samuwiri nāgalamira
nākēsa obu'de, nālyoka a'gulawo
enzi'gi zenyumba ya Mukama. Sa-
muwiri nātya okubūlira Eri byeya-
16 yolesebwa. Awo Eri nāita Samu-
wiri nāyogera nti Samuwiri, mwā-
na wānge. Nāyogera nti 'Nze 'nzu-
17 no. Nāyogera nti Kigambo ki Mu-
kama kyakugambye? nkwegairi'de,
tokinkisa: Katonda akukole bwatyo
nokukirawo, bwononkisa ekigambo
kyona kwebyo byona byakugambye.
18 Awo Samuwiri nāmubūlira buli ki-
gambo nātamukisa kigambo kyona.
Nāyogera nti [i] Ye Mukama: akole
19 nga bwasīma. Samuwiri nākula,
[k] Mukama nāba naye, nātaganya
bigambobye kugwa wansi na kimu.
20 Abaisiraeri bona okuva [l] eri Dani

[b] Kuv. 28. 1–4.
[c] 1 Sam. 14. 3.
[d] Lev. 10. 14 neb. Kubal. 18. 8 neb.
[e] Kuv. 27. 21.
[f] 1 Sam. 4. 11, 18, 20; 22. 18. 1 Basek. 2. 27.
[g] 1 Basek. 2. 35.
[i] 1 Sam. 25. 28. 2 Sam. 7. 11 neb. 1 Basek. 11. 38.
[a] Zab. 74. 9. Am. 8. 11.
[b] Kuv. 27. 20, 21. Lev. 24. 2, 3.
[c] 2 Basek. 21. 12. Yer. 19. 3.
[d] 1 Sam. 2. 27–36.
[e] Ez. 7. 3, 8; 18. 30.
[f] 1 Sam. 2. 23, 25.
[g] Is. 22. 14.
[i] Yob. 1. 21; 2. 10. Zab. 39. 9. Is. 39. 8.
[k] Lub. 39. 2. Yos. 6. 27.
[l] 2 Sam. 3. 10.

okutūka Ebeeruseba nebamanya
nga Samuwiri [m] ateke'dwawo oku-
21 ba na'bi wa Mukama. Mukama
nālabikira nate mu Siro: kubanga
Mukama yebi'kulira Samuwiri mu
[n] Siro nekigambo kya Mukama.
4 Ekigambo kya Samuwiri neki'jira
Isiraeri yena.
Awo Abaisiraeri nebatabāla oku-
lwāna Nabafirisuti nebasīsira ku
'bali lya [a] Ebenezeri: Abafirisuti
2 nebasīsira mu Afeki. Abafirisuti
nebasimba enyiriri okulwāna Na-
baisiraeri: awo bwebātūkaganako-
Isiraeri nākubibwa mu maso Gaba
firisuti: neba'tira awo ku'gye lyā-
3 bwe abasaja ngenkumi nya. Awo a-
bantu bwebātūka mu lusīsira, abaka-
'de ba Isiraeri nebogera nti Mukama
atukubi'de ki lero mu maso Gabafi-
risuti? Tukime sanduko eyenda-
gāno ya Mukama nga tugi'gya mu
Siro netugireta wetuli, etūke mu'fe
etulokole mu mukono gwabalabe
4 ba'fe. Awo abantu nebatuma Esi-
ro, neba'gyayo sanduko eyendagāno
ya Mukama owe'gye, [b] atūla ku ba-
kerubi: ne batabani ba Eri bōmbi
Kofuni ne Finekasi bāli eyo awali
sanduko eyendagāno ya Katonda.
5 Awo sanduko eyendagāno ya Mu-
kama bweyatūka mu lusīsira, Abai-
siraeri bona nebogerera wa'gulu
ne'dobozi 'dene nokuwūma ensi ne-
6 wūmira dala. Awo Abafirisuti bwe-
bāwulira e'dobozi eryokwogerera
wa'gulu, nebogera nti 'Edobozi e-
ryo lyebogerera wa'gulu enyo mu
lusīsira Lwabaebulaniya amakulu
galyo ki? Nebategēra nga sandu-
ko ya Mukama etūse mu lusīsira.
7 Awo Abafirisuti nebatya kubanga
bayogera nti Katonda atūse mu
lusīsira. Nebogera nti Zitusānze!
kubanga obwe'da tewabāngawo ki-
8 gambo ekifanana bwekityo. Zitu-
sānze! āni alitulokola mu mukono
gwa bakatonda abo abamānyi? be
bakatonda abo ababonyezabonyeza
Abamisiri mu 'dūngu nebibonobono
9 ebitali bimu. [c] Mu'demu amānyi,
mwerage obusaja, 'mwe Abafirisuti,
muleme okuba aba'du Babaebula-
niya, [d] nga bo bwebābanga aba-
'mwe: mwerage obusaja, mulwāne.
10 Awo Abafirisuti nebalwāna, [e] Isi-
raeri nākubibwa, neba'dukira buli
muntu mu wemaye: newaba olu-
'ta lunene nyo; kubanga ku Bai-
siraeri nekugwa abasaja abatam-
bula nebigere obukumi busatu.
11 Sanduko ya Mukama nenyagibwa;
[f] batabani ba Eri bōmbi Kofuni ne
12 Finekasi neba'tibwa. Omusaja wa
Benyamini nāva mu'gye na'duka
nātūka Esiro ku lunaku olwo, [g] e-
ngoyeze nga ziyulise [h] ne'taka nga
13 liri ku mutwegwe. Awo bweya'ja,
laba, Eri ngatu'de ku ntebeye ku
ma'bali ge'kubo ngatunulira: ku-
banga omutimagwe negukankanira
sanduko ya Katonda. Awo omusaja
bweyatūka mu kibuga nākibūlira,
ekibuga kyona nekyogerera wa'gu-
14 lu. Awo Eri bweyawulira e'dobozi
eryokwogerera wa'gulu, nāyogera
nti E'dobozi eryoluyogāno luno a-
makulu galyo ki? Omusaja nāya-
15 nguwa na'ja nābūlira Eri. Era Eri
yali nga yakamaze emyāka kyenda
mu munāna; namasoge gāli gaimba-
16 'de nātaīnza kulaba. Omusaja nā-
gamba Eri nti 'Nze 'nzuyo eyavu-
'de mu'gye, nenziruka lero okuva
mu'gye. Nāyogera nti Byali bitya,
17 mwāna wānge? Awo oyo eyaleta
ebigambo na'damu nāyogera nti
Abaisiraeri ba'duse mu maso Gaba-
firisuti, era waba'dewo olu'ta olu-
nene mu bantu, era ne batabanibo
bōmbi Kofuni ne Finekasi bafu'de,
ne sanduko ya Katonda enyagi'dwa.
18 Awo olwātuka bweyayogera ku sa-
nduko ya Katonda, nāgwa bugazi
okuva ku ntebeye ku ma'bali go-
mulyāngo, obulagobwe nebukutu-
kako nāfa: kubanga yali muka'de
nobuzito muzito. Era yali alamu-
19 li'de Isiraeri emyāka ana. Awo
mukamwānawe, mukazi wa Fine-
kasi, yali lubuto ngalitera okuzāla:
awo bweyawulira ebigambo nga sa-
nduko ya Katonda enyagi'dwa, era
nga sezālawe ne 'bawe bafu'de, nā-
kutama nāzāla: kubanga obulūmi-
20 bwe bwamutūkako. Awo nganatera
okufa abakazi abāimirira wali ne-
bamugamba nti Totya; kubanga
oza'de omwāna wa bulenzi. Naye
nāta'damu 'sō teya'sāyo mwoyo.
21 Nātūma omwāna Ikabodi ngayoge-
ra nti [k] Ekitībwa kivu'de ku Isirae-
ri: kubanga sanduko ya Katonda
enyagi'dwa, ne kulwa sezālawe ne
22 'bawe. Nāyogera nti Ekitībwa ki-
vu'de ku Isiraeri; kubanga sandu-
ko ya Katonda enyagi'dwa.

5 Awo Abafirisuti bāli banyaze sa-
nduko ya Katonda, nebagi'gya
[a] Ebenezeri nebagitwāla [b] Eyasu-
2 dodi. Abafirisuti neba'dira sandu-
ko ya Katonda nebagireta mu sabo
ya [c] Dagoni nebagiteka ku ma'bali
3 ga Dagoni. Abasudodi bwebāgolo-
koka enkya mu makya, laba, Da-
goni ngagu'de amasoge nga wansi
mu maso ga sanduko ya Mukama.
Neba'dira Dagoni nebamu'za nate
4 mu kifokye. Awo bwebāgolokoka
olwokubiri enkya mu makya, laba,
Dagoni ngagu'de amasoge nga wansi
mu maso ga sanduko ya Mukama;
[d] nomutwe gwa Dagoni nebibatu
byōmbi ebyemikonogye nga biteme-
'dwako nga bigalami'de mu mulyā-

[m] 1 Sam. 2. 35.
[n] Yos. 18. 1.
[a] 1 Sam. 5. 1; 7. 12.
[b] Kuv. 25. 22. Zab. 99. 1.
[c] 2 Sam. 10. 12. 1 Kol. 16. 13.
[d] Balam. 13. 1.
[e] Zab. 78. 60-64.
[f] 1 Sam. 2. 34.
[g] 2 Sam. 1. 2.
[h] Yos. 7. 6.
[k] Zab. 26. 8.
[a] 1 Sam. 4. 1; 7. 12.
[b] Yos. 15. 46, 47. 2 Byom. 26. 6. Bik. 8. 40.
[c] Balam. 16. 23.
[d] Yer. 50. 2. Ez. 6. 4, 6. Mi. 1. 7.

ngo; (ekiwududu kya) Dagoni kye
5 kyamusigalirawo kyo'ka. Bakabona ba Dagoni kyebava balema okulinya ku mulyāngo gwa Dagoni mu Asudodi na buli kati, newakuba'de omuntu yena aingira mu nyumba ya Dagoni.
6 Naye omukono gwa Mukama ne-
[e] 1 Sam. 6. 5. gubazitowerera Abasudodi, [e] nābazikiriza, nābalwāza [f] ebizimba, Asu-
[f] Ma. 28. 27. Zab. 78. 66. 7 dodi era nensalo zakyo. Awo Abasudodi bwebālaba nga kyali bwekityo, nebogera nti Sanduko ya Katonda wa Isiraeri teribēra na-'fe: kubanga omukonogwe gutulū-
8 ma ne Dagoni katonda wa'fe. Awo nebatuma nebakung'anya gyebali
[g] Yos. 13. 3. [g] abāmi bona Ababafirisuti nebogera nti Tunākola tutya sanduko ya Katonda wa Isiraeri? Neba'damu nti Sanduko ya Katonda wa Isiraeri
[h] 1 Sam. 17. 4. etambuzibwe okutūsa [i] Egasi. Nebatambuza sanduko ya Katonda
9 wa Isiraeri. Awo olwātuka, bwebāmala okugitambuza, omukono gwa Mukama negulwāna nekibuga negubakeng'ēntereza nyo nyini: nālwāza abomukibuga, abato nabakulu, ebizimba nebifūtūka kubo.
10 Awo nebawereza sanduko ya Katonda okugenda [k] Ekuloni. Awo o-
[k] Yos. 15. 11. lwātuka, sanduko ya Katonda bweyatūka Ekuloni, Abaekuloni nebogerera wa'gulu nga bogera nti Batambuzi'za sanduko ya Katonda wa Isiraeri nebagitūsa gyetuli, okutu-
11 'ta nabantu ba'fe. Awo nebatuma nebakung'anya abāmi bona Ababafirisuti nebogera nti Musindike sanduko ya Katonda wa Isiraeri, e'deyo mu kifo kyayo, ereme okutu'ta nabantu ba'fe: kubanga okukeng'ēnterera okwokufa kwabuna ekibuga kyona; omukono gwa Ka-
12 tonda gwazitowa nyo eyo. Nabo abatafa nebalwāla ebizimba: okukāba kwekibuga nekulinya mu 'gulu.

6 Awo sanduko ya Mukama yamala emyezi musānvu ngeri munsi
2 Eyabafirisuti. Awo Abafirisuti ne-
[a] Kuv. 7. 11. Ma. 18. 10. Dan. 2. 2. baita bakabona [a] nabafumu, nga bogera nti Tunākola tutya sanduko ya Mukama? tutegēze bwetuba tugiwereza okugenda mu kifo kyayo.
3 Nebogera nti Bwemunāsindika sanduko ya Katonda okugenda, te-
[b] Kuv. 23. 15. mugisindika [b] njerēre; naye temulema kumuwereza [c] ekiwebwayo o-
[c] Lev. 5. 15, 16. lwomusāngo: nemulyoka muwona, era kiritegērwa 'mwe ekirobera
4 obutaba'gyako mukonogwe. Awo nebogera nti Ekiwebwayo olwomusāngo kyetulimuwereza kiriba ki? Nebogera nti Ebizimba ebya
[d] Lev. 11. 29. zābu bitāno [d] nemisonso egya zābu
[e] nyi. 17. 18. Yos. 13. 3. etāno, [e] ngabāmi Babafirisuti bwebenkana omuwendo: kubanga ekibonobono ekimu kyali ku'mwe
5 'mwena ne ku bāmi ba'mwe. Kyemunāva mwekolera ebifananyi byebizimba bya'mwe nebifananyi byemisonso gya'mwe egyōnōna ensi; era muliwa ekitībwa Katonda wa Isiraeri: mpo'zi ali'gya omukonogwe ku'mwe ne ku bakatonda ba-
6 'mwe ne kunsi ya'mwe. Kale mukakanyaliza ki emitima gya'mwe,
[f] Kuv. 8. 15, 32; 9. 7, 34; 10. 1. [f] nga Abamisiri ne Falao bwebākakanyaza emitima gyābwe? bweyamala okukola mubo ebyekitalo, teba'kiriza bantu kugenda nebege-
7 ndera? Kale 'no kakano mu'dire
[g] 2 Sam. 6. 3. [g] egāli empya mugyetekeretekere, nente biri eziramulwa, ezitatekebwāngako kikoligo, musibe ente ku gāli, muzi'gyeko enyana zazo mu-
8 zi'ze e'ka: mu'dire sanduko ya Mukama, mugiteke ku gāli; muteke ebintu ebya zābu, byemumuwereza okuba ekiwebwayo olwomusāngo, mu bweta ku ma'bali
9 gayo; mugisindike egende. Awo mutegēre, bweryāmbukira mu 'kubo eryensalo yayo okugenda [i] Ebe-
[i] Yos. 15. 10. susemesi, awo nga ye yatukoze ekibi kino ekinene: naye bwekitaliba bwekityo, awo tulitegēra ngomukonogwe sigwe gwatukuba; kya-
10 tugwira bugwizi. Abasaja nebakola bwebatyo; neba'dira ente biri eziramulwa, nebazisiba ku gāli, ne-
11 basiba enyana zazo e'ka: nebateka sanduko ya Mukama ku gāli, ne bweta erimu emisonso egya zābu nebifananyi byebizimba byābwe.
12 Awo ente nezikwata e'kubo egolokofu eri'da Ebesusemesi; zaita mu lugūdo, nga zikāba nga zigenda, nezitakyāma ku mukono ogwadyo newakuba'de ku gwa kono; abāmi Babafirisuti nebazigoberera okutū-
13 sa ku nsalo Eyebesusemesi. Nababesusemesi bāli nga bakungula eng'ano yābwe mu kiwōnvu: nebaimusa amaso gābwe nebalaba sanduko nebasanyuka okugiraba.
14 Egāli ne'ja mu nimiro ya Yosuwa Omubesusemesi neimirira eyo, awāli e'jinja edene: nebāsa emiti egyegāli, nebawayo ente ezo okuba ekiwebwayo ekyōkebwa eri Muka-
15 ma. Awo Abalevi neba'sā sanduko ya Mukama ne bweta eyali nayo omwali ebintu ebya zābu, nebabiteka ku 'jinja eryo edene: Ababesusemesi nebawayo ebiwebwayo ebyōkebwa nebasala sadaka ku lu-
16 naku olwo eri Mukama. Nabāmi abatāno Ababafirisuti bwebākiraba, neba'dayo Ekuloni ku lunaku olwo.
17 Nebizimba ebya zābu Abafirisuti byebāwereza Mukama okuba ekiwebwayo olwomusāngo bye bino; ekya Asudodi kimu, ekya Gaza ki-

mu, ekya Asukuloni kimu, ekya
Gasi kimu, ekya Ekuloni kimu;
18 nemisonso egya zābu ngebibuga
byona Ebyabafirisuti ebyabāmi
abatāno bwebyenkana omuwendo,
ebibuga ebiriko enkomera era ne
mbuga ezomubyālo: okutūsa ku
'jinja eryo edene, kweba'sā sandu-
ko ya Mukama, (eririwo) na guno
gujwa mu nimiro ya Yosuwa Omu-
19 besusemesi. [k] Na'ta ku Babesuse-
mesi, kubanga bāli balingizi'za mu
sanduko ya Mukama, na'ta ye ku
bantu abasaja obukumi butāno mu-
nsānvu: abantu nebanakuwala, ku-
banga Mukama ya'ta abantu olut'a
20 olunene. Ababesusemesi nebogo-
era nti [l] Ani aīnza okuīmirira mu
maso ga Mukama, Katonda ono
[m] omutukuvu? era eri āni gyaliri-
21 nya ngatuvu'deko? Nebatumira
abo abātūla mu Kiriasuyealimu a-
babaka, nga bogera nti Abafirisuti
bakome'zawo sanduko ya Mukama;
muserengete 'mwe, mugikime eri-
nye gyemuli.

7 Awo Abakiriasuyea-
limu neba'ja nebakima sanduko ya
Mukama, nebagireta mu nyumba ya
[a] Abinadabu ku lusozi, nebatukuza
Ereazali mutabaniwe okukūmānga
sanduko ya Mukama.
2 Awo olwātuka okuva ku lunaku
sanduko bweyabēra mu Kiriasuyea-
limu, newabawo ekisēra kinene;
kubanga newabawo emyāka abiri:
nenyumba ya Isiraeri yona neba-
nonya Mukama uga banakuwala.
3 Awo Samuwiri nāgamba enyumba
ya Isiraeri yona nti Obanga [b] mu-
komawo eri Mukama nomutima
gwa'mwe gwona, kale [c] mu'gyewo
bakatonda abagenyi ne [d] Bāsuta-
losi bave mu'mwe, mutekeretekere
Mukama emitima gya'mwe, [e] mu-
muwereze ye'ka: naye alibalokola
4 mu mukono Gwabafirisuti. Awo
abāna ba Isiraeri nebalyoka ba-
'gyawo Babaali ne Bāsutalosi, ne-
bawereza Mukama ye'ka.
5 Awo Samuwiri nāyogera nti Mu-
kung'anye Isiraeri yena ba'je Emi-
zupa, nānge [f] ndibasabira eri Mu-
6 kama. Nebakung'anira Emizupa,
[g] nebasena ama'zi, nebagafuka mu
maso ga Mukama, [h] nebasība ku lu-
naku olwo, nebogerera eyo nti
[k] Twasobya ku Mukama. Samu-
wiri nālamulira abāna ba Isiraeri
7 Emizupa. Awo Abafirisuti bwebā-
wulira ngabāna ba Isiraeri baku-
ng'ani'de Emizupa, abāmi Babafiri-
suti nebatabāla Isiraeri. Nabāna
ba Isiraeri bwebākiwulira nebatya
8 Abafirisuti. Abāna ba Isiraeri ne-
bagamba Samuwiri nti [l] Toleka ku-
kābira Mukama Katonda wa'fe ku-
lwa'fe atulokole mu mukono Gwa-
9 bafirisuti. Awo Samuwiri na'dira
omwāna gwendiga oguyōnka, nāgu-
wayo okuba ekiwebwayo ekyōke-
bwa ekirāmba eri Mukama: Samu-
wiri nākābira Mukama kulwa Isi-
10 raeri; Mukama [m] nāmu'damu. Awo
Samuwiri ngawayo ekiwebwayo e-
kyōkebwa, Abafirisuti nebasembera
okulwāna ne Isiraeri: naye Muka-
ma nābwātuka okubwātuka okune-
ne ku lunaku olwo ku Bafirisuti [n] nā-
bakeng'ēntereza; nebame'gebwa
11 wansi mu maso ga Isiraeri. Aba-
saja ba Isiraeri nebava mu Mizupa
nebagoberera Abafirisuti nebaba'ta
okutūsa lwebatūka ku Besukali.
12 Awo Samuwiri na'dira [o] e'jinja, nā-
lisimba wakati Wemizupa ne Seni,
nālitūma erinya lyalyo [p] Ebenezeri,
ngayogera nti Okutūsa kakano Mu-
13 kama atube'de. [r] Abafirisuti neba-
jēmululwa bwebatyo, [s] nebatatūka
lwa kubiri mu nsalo ya Isiraeri:
nomukono gwa Mukama gwalwāna
Nabafirisuti enaku zona eza Samu-
14 wiri. Nebibuga Abafirisuti byebāli
ba'gye ku Isiraeri nebi'zibwa eri
Isiraeri okuva ku Ekuloni okutūsa
ku [t] Gasi; nensalo yabyo Isiraeri
nāgi'gya mu mukono Gwabafirisuti.
Ne Isiraeri [u] Nābamoli nebaba ne-
15 mirembe. Samuwiri nālamulira Isi-
raeri enaku zona ezobulamubwe.
16 Neyetōlōlānga buli mwāka nāge-
nda Ebeseri ne [w] Girugali ne Mizu-
pa; nālamulira Isiraeri mu bifo
17 ebyo byona. Na'dāngayo [y] Erama
kubanga ye yali enyumbaye; nāla-
mulira eyo Isiraeri: [z] nāzīmba eyo
ekyōto eri Mukama.

8 Awo olwātuka, Samuwiri ngaka-
'diye, [a] nāfūla batabanibe abala-
2 muzi ba Isiraeri. Nomuberyebe-
ryewe erinyalye Yoeri; nowoku-
biri erinyalye Abiya: bāli bala-
3 muzi mu Beeruseba. Batabanibe
nebatatambulira mu makuboge,
naye nebakyāma [b] okugoberera e-
bintu, nebalya [c] enguzi, nebalya
ensōnga.
4 Awo abaka'de ba Isiraeri bona
nebalyoka bakung'ana neba'ja eri
5 Samuwiri Erama: nebamugamba
nti Laba, gwoli muka'de, ne batabani-
bo tebatambulira mu makubogo:
kale [d] tukolere kabaka atulamulē-
6 nga ngamawānga gona. Naye eki-
gambo ekyo nekinyīza Samuwiri,
bwebāyogera nti Tuwe kabaka atu-
lamulēnga. Samuwiri nāsaba Mu-
7 kama. Mukama nāgamba Samuwiri
nti Wulira e'dobozi lyabantu mu
byona byebakugamba: kubanga [e] te-
bakugānyi 'gwe, naye [f] bang'ānyi
'nze 'neme okuba kabaka wābwe.
8 Ngemirimu gyona bwegiri gyebāka-
kola okuva ku lunaku lwenaba'gya
mu Misiri okutūsa lero, kubanga bā-

k Kuv. 19. 21. Kubal. 4. 5, 15, 20. 2 Sam. 6. 7.
l 2 Sam. 6. 9.
m Yos. 24. 19.
a 2 Sam. 6. 3.
b Ma. 30. 2–10. Is. 55. 7.
c Balam. 10. 16.
d Balam. 2. 13.
e Ma. 6. 13; 10. 20. Mat. 4. 10. Luk. 4. 8.
f 1 Sam. 8. 6; 12. 17–19.
g 2 Sam. 14. 14.
h 1 Sam. 28. 20; 31. 13. Nek. 9. 1. Yo. 2. 12.
k Balam. 10. 10. 1 Basek. 8. 47.
l Kuv. 14. 14.
m Zab. 99. 6.
n Yos. 10. 10. Balam. 5. 20.
o Lub. 28. 18. Yos 4. 9; 24. 26.
p 1 Sam. 4. 1; 5. 1.
r Balam. 13. 1.
s 1 Sam. 13. 5.
t 1 Sam. 17. 4.
u Lub. 15. 16.
w Yos. 5. 9.
y 1 Sam. 1. 19.
z Balam. 21. 4. 1 Sam. 14. 35.
a Ma. 16. 18.
b Kuv. 18. 21.
c Kuv. 23. 8.
d Ma. 17. 14. Kos. 13. 10. Bik. 13. 21.
e Kuv. 16. 8.
f Balam. 8. 23.

ndeka nebawereza bakatonda abalala, nāwe bwebākukola bwebatyo.
9 Kale 'no kakano wulira e'dobozi lyābwe: naye onobategēreza dala nobalaga kabaka bwalifanana alibafuga.
10 Awo Samuwiri nābūlira abantu abāmusaba kabaka ebigambo bya
11 Mukama byona. Nāyogera nti
g Ma. 17.16 neb. 1 Sam. 10. 25. — g Bwati bwalifanana kabaka alibafuga: i alitwāla batabani ba'mwe nābewandikira olwamagālige era okuba abasajabe 'abebagala embalāsi; awo bana'dukirānga mu maso
i 1 Sam. 14. 52.
12 gamagālige: era alibewandikira okuba abāmi benkumi nabāmi bātāno; era (ali'sāwo abamu) okulīma ensiye nokukungula ebikungulwabye, nokuwēsa ebintubye ebyokulwānyisa nebintu ebyomu-
13 magālige. Era alitwāla bawala ba'mwe k okufumbānga ebyakalōsa era okuba abafumbiro era okuba
k Kuv. 30. 25.
14 abasīsi. Era l alitwāla enimiro za-'mwe nensuku za'mwe ezemizabibu nezemizeituni, ezisinga obulūngi,
l 1 Basek. 21. 7. Ez. 46. 18.
15 nāziwa aba'dube. Era alitwāla ekitūndu ekyekumi ekyensigo za'mwe nekyensuku za'mwe ezemizabibu
16 nāgabira abāmibe naba'dube. Era alitwāla aba'du ba'mwe nabazāna ba'mwe nabalenzi ba'mwe abasinga obulūngi nendogoi za'mwe nāba-
17 koza emirimugye. Alitwāla ekitūndu ekyekumi ekyendiga za'mwe:
18 era muliba ba'dube. Era mulikāba kulunaku olwo olwa kabaka wa'mwe gwemuliba mwerōnde'de; 'sō Mukama m taliba'diramu ku lunaku
m Nge. 1. 28. Mi. 3. 4.
19 olwo. Naye abantu nebagāna okuwulira e'dobozi lya Samuwiri; nebogera nti Ne'da; naye twa-
20 gala kabaka atufuge; na'fe tufanane ngamawānga gona; kabaka wa'fe atusalirēnga emisāngo, atabālēnga ngatukulembe'de atulwā-
21 nirirēnga entalo za'fe. Samuwiri nāwulira ebigambo byona ebyabantu, nābyogera mu matu ga Mu-
22 kama. Awo Mukama nāgamba Samuwiri nti n Wulira e'dobozi lyābwe obakolere kabaka. Samuwiri nāgamba abasaja ba Isiraeri nti Mu'deyo buli muntu mu kibuga kyewābwe.
n Kos. 13. 11.

9 Awo wāliwo omusaja wa Benyamini, erinyalye a Kisi, mutabani wa Abieri, mutabani wa Zeroli, mutabani wa Bekolasi, mutabani wa Afia, omwāna Womubenyamini,
a 1 Sam. 14. 51.
2 omusaja owamānyi omuzira. Era yalina omwāna, erinyalye Saulo, omulenzi omulūngi: 'sō mu bāna ba Isiraeri temwali muntu eyamusinga obulūngi: okuva b ku bibegabegabye nokwāmbuka yasinga
b 1 Sam. 10. 23.
3 abantu bona obuwānvu. Awo endogoi za Kisi kitāwe wa Saulo zāli zibuze. Kisi nāgamba Saulo mutabaniwe nti Twala omu ku ba'du agende nāwe ogolokoke o-
4 gende ononye endogoi. Awo nāita munsi c eyensozi eya Efulaimu nāita ne munsi ya d Salisa, naye nebataziraba: awo nebaita munsi ya Saalimu, nga teziri eyo: nāita munsi Eyababenyamini, naye nebatazi-
5 raba. Awo bwebātūka munsi ya Zufu, Saulo nāgamba omu'duwe eyali naye nti Tugende tu'deyo; kitānge aleme okuleka okulowōza
6 endogoi neyeralikirira 'fe. Nāmugamba nti Laba 'no, mu kibuga muno mulimu omusaja wa Katonda, era omusaja oyo bamu'sāmu ekitibwa; e byona byayogera tebirema kutūkirira: tugende eyo kakano; mpo'zi yanāīnza okutubūlira ebyo-
7 lugendo lwa'fe lwetutambula. Awo Saulo nāgamba omu'duwe nti Naye, laba, bwetunāgenda, f kiki kyetunātwālira omusaja? kubanga e'mere ewe'de mu bintu bya'fe, 'sō tewali kirabo kyetuba tutwālira omusaja
8 wa Katonda: tulina ki? Omu'du nāmu'damu Saulo nate nāyogera nti Laba, nina ekitūndu ekyokuna ekya sekeri eya feza mu ngalo zānge: ekyo kyenāwa omusaja wa Katonda atulagirire e'kubo lya'fe.
c Yos. 24. 33. — d 2 Basek. 4. 42. — e 1 Sam. 3. 19. — f 1 Basek. 14. 3. 2 Basek. 4. 42; 8. 8.
9 [E'da mu Isiraeri, omuntu g bweyagendānga okubūza Katonda, nāyogerānga bwati nti 'Jāngu tugende eri h omulabi: kubanga aitibwa na-'bi kakano bāmuitānga mulabi e'da.]
g Lub. 25. 22. — h 2 Sam. 15. 27. 1 Byom. 26. 28. 2 Byom. 16. 7, 10. Is. 30. 10.
10 Awo Saulo nāgamba omu'duwe nti Oyoge'de bulūngi; 'jāngu tugende. Awo nebaingira mu kibuga omwali
11 omusaja wa Katonda. Awo bwebāli balinya awayāmbukirwa mu kibuga, nebasānga k abawala abato nga bafuluma okusena ama'zi, nebabagamba nti Omulabi ali wano?
12 Nebaba'damu nebogera nti Wāli; laba, ali mu masogo: yanguwa 'no, kubanga atūse mu kibuga lero; kubanga abantu balina sadaka lero
k Lub. 24. 11.
13 mu i kifo ekigulumivu: bwemunāba nga mutūse mu kibuga, munāmulaba mangwāgo, nga tanaba kwāmbuka mu kifo ekigulumivu okulya: kubanga abantu tebalye nga tana-'ja, kubanga yasabira sadaka omukisa; awo abāitibwa nebalyoka balya. Kale 'no kakano mwāmbuke; kubanga kakano lwemunāmulaba.
i 1 Basek. 3. 2-4.
14 Nebāmbuka mu kibuga; awo bwebāli baingira mu kibuga, laba, Samuwiri nāfuluma okubōlekera, okwāmbuka mu kifo ekigulumivu.
15 m Awo Mukama yali abi'kuli'de Samuwiri ngekyasiga'deyo olunaku lumu Samuwiri oku'ja, ngayogera
16 nti Enkya nga mu kisēra kino nāwereza gyoli omusaja ava munsi ya
m 1 Sam. 15. 1. Bik. 13. 21.

Benyamini, era [n] olimufukako amafuta okuba omukulu wabantu bānge Isiraeri, era yalirokola abantu bānge mu mukono Gwabafirisuti: kubanga [o] ntunuli'de abantu bānge, kubanga okukāba kwābwe kutūse
17 gyendi. Awo Samuwiri bweyalaba Saulo, Mukama nāmugamba nti [p] Laba omusaja gwenakugambyeko! oyo yaliba nobuīnza ku bantu bānge.
18 Awo Saulo nāsemberera Samuwiri mu mulyāngo nāyogera nti Mbūlira, nkwegairi'de, enyumba eyomu-
19 labi weri. Samuwiri na'damu Saulo nāyogera nti 'Nze mulabi; yāmbuka okunkulembera mu kifo ekigulumivu, kubanga munālya nānge lero: awo enkya nākusībula, nenkubūlira
20 byona ebiri mu mutimagwo. Nendogoizo ezakamala enaku satu okubula, tozeralikirira; kubanga zirabise. Era byona ebyegōmbebwa mu Isiraeri biriba byāni? tebiriba bibyo 'gwe nenyumba ya kitāwo
21 yona? Saulo na'damu nāyogera nti 'Nze siri Mubenyamini, [r] owomukika ekisinga obutono mu bika bya Isiraeri? [s] nenyumba yānge siyesinga obutono mu nyumba zona ezekika kya Benyamini? kale kiki
22 ekikwogeza nānge bwotyo? Awo Samuwiri nātwāla Saulo nomu'duwe nābaingiza munju eyabagenyi nābatūza mu kifo ekyokumānjo mwabo abāitibwa, abantu ngasatu.
23 Samuwiri nāgamba omufumbiro nti Leta omugabo gwenkuwa'de gwe-
24 nkugambyeko nti Gutereke. Omufumbiro nāsitula [t] ekisāmbi nebyakiriko nākiteka mu maso ga Saulo. (Samuwiri) nāyogera nti Laba ekyo ekitereke'dwa! kiteke mu masogo olye; kubanga kikutereke'dwa okutūsa ku biro ebyatekebwawo, kubanga nayogera nti Mpise abantu. Awo Saulo nālya ne Samuwiri ku
25 lunaku olwo. Awo bwebāli baserengese mu kibuga okuva mu kifo ekigulumivu, nātēsa ne Saulo [u] wa-
26 'gulu ku nyumba. Nebagolokoka mu makya: awo olwātuka obu'de nga bukya, Samuwiri nāita Saulo wa'gulu ku nyumba ngayogera nti Golokoka, nkusindike ogende. Saulo nāgolokoka nebafuluma bōmbi, ye
27 ne Samuwiri. Bwebāli nga baserengeta ekibuga wekikoma. Samuwiri nāgamba Saulo nti Lagira omu'du aitemu atukulembere [nāitamu,] naye 'gwe īmirira buīmirizi mu kisēra kino nkuwulize ekigambo kya Katonda.

10 Awo [a] Samuwiri na'dira ecupa yamafuta nāgafuka ku mutwegwe nāmunywegera nāyogera nti Mukama siyakufuseko amafuta okuba omukulu [b] wobusikābwe?
2 Bwonova gyendi lero, onolaba abasaja babiri ku [c] malālo ga Lakeri, mu nsalo ya Benyamini Ezereza; awo banākugamba nti Endogoi zewagenda okunonya zirabise: era, laba, kitāwo aleseyo okulowōza endogoi [d] neyeralikirira 'gwe ngayogera nti Nākola ntya olwo mwāna
3 wānge? Awo onovayo neweyongera okugenda mu maso notūka awali omwera gwa Taboli, newakusing'ana eyo abasaja basatu nga bāmbuka eri Katonda Ebeseri, omu ngatwāla abāna bembuzi basatu, nomulala ngatwāla emigāti esatu, nomulala ngatwāla eki'ta ekyomwe-
4 nge: awo banākulamusa nebakuwa emigāti ebiri: gyoba otōla mu nga-
5 lo zābwe. Nolyoka otūka ku lusozi lwa Katonda awali [e] ekigo Ekyabafirisuti: awo olunātuka, bwonoba ngotūse eyo mu kibuga, onosing'ana nekibīna kya bana 'bi nga baserengeta nga bava mu kifo ekigulumivu nga balina entongoli nebitāsa nendēre nenānga nga bibakulembe-
6 'de; era banāba na balagula: awo [f] omwoyo gwa Mukama guna'ja ku'gwe namānyi, [g] nolagulira wamu nabo, nofūka okuba omuntu omula-
7 la. Awo olunātuka, obubonero obwo nga bukutūseko, okolānga ngomukonogwo bwegunāsānga bwebiri;
8 kubanga Katonda ali nāwe. Era ononkulembera noserengeta [i] Egirugali; nānge, laba, ndiserengeta gyoli, okuwayo ebiwebwayo ebyōkebwa nokusala sadaka ezebiwebwayo olwemirembe: olimalayo [k] enaku musānvu ndyoke nji'je gyoli
9 nenkutegēza byoba okola. Awo olwātuka bweyakyūsa amabegage okuva Samuwiri wali, Katonda nāmuwa omutima omulala: obubonero obwo bwona nebutūkirira ku lunaku olwo.
10 Awo [l] bwebātūkayo eri olusozi, laba, [m] ekibīna kya bana 'bi nekisisinkana naye; omwoyo gwa Mukama negu'ja kuye namānyi, nālagula
11 mubo. Awo olwātuka bona abāmumanyānga e'da bwebāmulaba, laba, ngalagulira wamu ne bana 'bi, awo abantu nga bāgambagana nti Kiki kino ekimu'jiri'de mutabani wa Kisi? ne [n] Saulo ali mu bana 'bi?
12 Awo omuntu owomukifo omwo na-'damu nāyogera nti Ne [o] kitābwe yāni? Kyerwava lufūka olugero nti
13 Ne Saulo ali mu bana 'bi? Awo bweyamala okulagula, na'ja mu kifo ekigulumivu.
14 Awo [p] koja wa Saulo nāmugamba ye nomu'duwe nti Mwagenda wa? Nāyogera nti Okunonya endogoi: awo bwetwalaba nga tezirabise ne-
15 tu'ja eri Samuwiri. Koja wa Saulo nāyogera nti Mbūlira, nkwegairi'de,
16 Samuwiri byeyabagamba. Saulo nāgamba kojāwe nti Yatubūlirira dala

[n] 1 Sam. 10. 1.
[o] Kuv. 2. 25; 3. 7, 9.
[p] 1 Sam. 16. 12.
[r] Balam. 20. 46–48.
[s] 1 Sam. 15. 17.
[t] Kuv. 29. 22, 27. Lev. 7. 32, 33.
[u] 2 Sam. 11. 2.
[a] 1 Sam. 9. 16; 16. 13. 2 Sam. 2. 4; 5. 3. 1 Basek. 1. 39; 19. 16. 2 Basek. 9. 1, 3, 6; 11. 12.
[b] Ma. 32. 9. Zab. 78. 71.
[c] Lub. 35. 19 neb.
[d] 1 Sam. 9. 5.
[e] 1 Sam. 13. 3, 4. 1 Byom. 11. 16.
[f] Kubal. 11. 25. Balam. 3. 10; 14. 6, 19. 1 Sam. 11. 6; 16. 13.
[g] 1 Sam. 19. 23 neb.
[i] 1 Sam. 11. 14.
[k] 1 Sam. 13. 8.
[l] lu. 5.
[m] 1 Sam. 19. 20.
[n] 1 Sam. 19. 24. Mat. 13. 54, 55.
[o] Is. 54. 13.
[p] 1 Sam. 14. 50.

[r] 1 Sam. 9. 20.

[r]ngendogoi zirabise. Naye ebigambo ebyobwakabaka, Samuwiri byeyayogera, teyamubūlirako.
17 Samuwiri nāita abantu nābakung'anyiza eri Mukama Emizupa;
18 nāgamba bwatyo abāna ba Isiraeri nti Bwatyo bwayogera Mukama, Katonda wa Isiraeri, nti Na'gya Isiraeri mu Misiri nembalokola mu mukono Gwabamisiri ne mu mukono gwobwakabaka bwona obwaba-
[s] 1Sam.8.7. 19 jōgānga: naye [s]lero mugānyi Katonda wa'mwe, abalokola ye nyini mu naku za'mwe zona nobuinike bwa'mwe; era mumugambye nti (Ne'da) naye 'sāwo kabaka atufuge. Kale 'no kakano [t]mweyānjule mu maso ga Mukama ngebika bya-
[u] Yos.7.14. 'mwe bweziri. Awo Samuwiri [u]nāsembeza ebika byona ebya Isiraeri, ekika kya Benyamini nekitwālibwa.
21 Nāsembeza ekika kya Benyamini ngenyumba zābwe bwezali, enyumba Eyabamateri netwālibwa: Saulo mutabani wa Kisi nātwālibwa; naye bwebamunonya, neba-
[w] 1 Sam. 23. 2. 22 taīnza kumulaba. Awo [w]nebeyongera okubūza Mukama nti Ekyasiga'deyo omusaja owoku'ja eno? Mukama na'damu nti Laba, yekwe-
23 se mu bintu. Neba'duka mbiro nebamu'gyayo; awo bweyaīmirira mu bantu, ngasinga abantu bona obuwānvu okuva ku bibegabegabye
24 nokwāmbuka. Awo Samuwiri nāgamba abantu bona nti Mulabye oyo Mukama gwalōnze, nga tewali amwenkana mu bantu bona? Abantu bona nebogerera wa'gulu nebogera nti [y]Kabaka abēre omulamu.
[y] 1 Basek. 1. 25, 39. 2 Basek. 11. 12.
[z] Ma. 17. 14-20.
25 Awo Samuwiri nālyoka abūlira abantu [z]obwakabaka bwebulifanana, nābiwandika mu kitabo nākitereka mu maso ga Mukama. Samuwiri nāsindika abantu bona bagende buli muntu mu nyumbaye.
26 Ne Saulo naye nāgenda mu nyumbaye Egibea; newagenda naye e'gye Katonda beyali akomyeko ku mitima
[a] Ma.13.13. 27 gyābwe. Naye newabawo [a]abāna ba Beriali abāyogera nti Omusaja oyo alitulokola atya? Nebamunyōma nebatamuletera [b]kirabo. Naye ye nāsirika.
[b] 1 Basek. 4. 21; 10. 25. 2 Byom. 17. 5. Mat. 2. 11.

11 Awo Nakasi [a]Omwamoni nāyāmbuka nāsīsira okwolekera [b]Yabesugireadi: abasaja bona Abeyabesi nebagamba Nakasi nti Lagāna na'fe endagāno, na'fe tulikuwereza.
[a] Balam. 3. 13; 10. 7, 11; 11. 4, 15, 33. 2Sam.10.1.
[b] Balam. 21. 8.
2 Nakasi Omwamoni nābagamba nti Bwentyo bwenālagāna na'mwe, amaso ga'mwe gona agadyo ga'gyibwemu; nānge ndikiteka ku Isirae-
3 ri yena okuba ekivume. Abaka'de Abeyabesi nebamugamba nti Tuwe e'bānga eryenaku musānvu tutume ababaka mu nsalo zona eza Isiraeri: awo bwewataliba owokutuloko-
4 la, tulifuluma netu'ja gyoli. Awo ababaka neba'ja Egibea ekya Saulo nebogerera ebigambo ebyo mu matu gabantu: awo abantu bona nebaimusa e'dobozi lyābwe nebakāba
5 amaziga. Awo, laba, Saulo na'ja ngagoberera ente okuva mu nimiro; Saulo nāyogera nti Abantu baba'de batya okukāba amaziga? Nebamubūlira ebigambo byabasaja
6 Abeyabesi. Awo [c]omwoyo gwa Katonda negu'ja ku Saulo namānyi, bweyawulira ebigambo ebyo, o-
7 busūngubwe nebubūbūka nyo. Awo na'dira ente biri [d]nāzitematema nāziwereza okubuna ensalo zona eza Isiraeri mu mikono gyababaka ngayogera nti [e]Buli atalifuluma okugoberera Saulo ne Samuwiri, bwezityo enteze bwezirikolebwa. Ekitībwa kya Mukama nekigwa ku bantu, nebafuluma ngomuntu omu.
8 Nābabalira Ebezeki; awo [f]abāna ba Isiraeri bāli obusirivu busatu, nabasaja ba Yuda bāli obukumi bu-
9 satu. Nebagamba ababaka aba'ja nti Bwemutyo bwemunāgamba abasaja Abeyabesugireadi nti Enkya, omusana nga gwāse, munāfuna obulokozi. Ababaka neba'ja nebabūlira abasaja Abeyabesi; nebasa-
10 nyuka. Abasaja Abeyabesi kyebāva bogera nti Enkya tunāfuluma netu'ja gyemuli nemutukola byona
11 byemusīma. Awo olwātuka enkya Saulo nāyāwulamu abantu [g]ebibūna bisatu; nebatūka wakati mu lusīsira mu kisisimuka ekyenkya, nebakuba Abamoni okutūsa omusana lwegwākaza: awo olwātuka abāsigalawo nebasāsāna okusigala newatasigala babiri kubo abāli awa-
12 mu. Abantu nebagamba Samuwiri nti Ani oyo eyayogera nti Saulo alitufuga? leta abasaja abo tuba'te.
13 Saulo nāyogera nti [i]Tewabewo muntu ana'tibwa lero: kubanga lero [k]Mukama akoze obulokozi mu Isiraeri.
14 Awo Samuwiri nāgamba abantu nti Mu'je tugende [l]Egirugali, tu-
15 nyweze eyo nate obwakabaka. Abantu bona nebagenda Egirugali; Saulo nebamufūlira eyo kabaka mu maso ga Mukama Egirugali; nebasalira eyo sadaka ezebiwebwayo olwemirembe mu maso ga Mukama; Saulo nabasaja bona aba Isiraeri nebasanyukira nyo eyo.
[c] 1 Sam.10. 6. 10.
[d] Balam. 19. 29.
[e] Balam. 21. 5, 8, 10.
[f] Balam. 20. 15-17. 2Sam.24.9.
[g] Balam. 7. 16.
[i] 2 Sam.19. 22.
[k] Kuv. 14. 13.
[l] 1 Sam. 10. 8.

12 Awo Samuwiri nāgamba Isiraeri yena nti Laba; mpuli'de [a]e'dobozi lya'mwe mu byona byemwang'amba, era [b]nkoze kabaka
2 okubafuga. Era, laba, kakano ka-
[a] 1Sam.8.5.
[b] 1 Sam. 10. 24; 11. 14, 15.

baka atambulira mu maso ga'mwe:
nänge ndi muka'de, 'meze nenvi;
era, laba, batabani bänge bali na-
'mwe: era natambulira mu maso
ga'mwe okuva mu buto bwänge ne
3 lero. 'Nze 'nzuno: mu'numiririze
mu maso ga Mukama ne mu maso
goyo [c]gweyafukako amafuta: [d]äni
gwenanyagako enteye? obäni gwe-
nanyagako endogoiye? obäni gwe-
nali ndyazamänyi'za? äni gwenali
njöze? obäni gwenatölako mu nga-
loze enguzi [e]okunzibya amaso? nä-
4 nge näbasasula. Nebogera nti To-
tulyazamänyänga 'sö totujögänga,
'sö totölänga kintu mu ngalo zomu-
5 ntu yena. Näbagamba nti Mukama
ye mujulirwa gyemuli noyo gweya-
fukako amafuta ye mujulirwa lero
nga 'mwe temulabye kintu mu mu-
kono gwänge. Nebogera nti Ye
6 mujulirwa. Samuwiri nägamba a-
bantu nti Ye Mukama eya'säwo
Musa ne Aloni era eya'gya bajaja
7 ba'mwe munsi Yemisiri. Kale 'no
kakano muimirire buimirizi mpöze
na'mwe mu maso ga Mukama olwe-
bikolwa byona ebyobutükirivu ebya
Mukama byeyakola 'mwe ne bajaja
8 ba'mwe. Yakobo bweyali atüse mu
Misiri, bajaja ba'mwe nebakäbira
Mukama, awo Mukama nätuma Mu-
sa ne Aloni eya'gya bajaja ba'mwe
mu Misiri näbatüza mu kifo muno.
9 Naye [f]neberabira Mukama Kato-
nda wäbwe, [g]näbatünda mu muko-
no gwa Sisera, omwämi we'gye lya
Kazoli ne mu mukono [i]Gwabafiri-
suti ne mu mukono gwa kabaka wa
10 [k]Moabu, nebalwäna nabo. Awo
[l]nebakäbira Mukama nebogera nti
Twayönöna kubanga twaleka Mu-
kama [m]netuwereza Babaali ne Bä-
sutalosi: naye kakano tulokole mu
mukono gwabalabe ba'fe, netulyo-
11 ka tukuwereza. Awo Mukama nä-
tuma [n]Yeru'baali ne Bedani ne
[o]Yefusa ne [p]Samuwiri, näbalokola
mu mukono gwabalabe ba'mwe e-
12 njui zona, nemutüla mirembe. Awo
bwemwalaba nga [r]Nakasi kabaka
wabäna ba Amoni ngabataba'de,
[s]nemung'amba nti Ne'da, naye ka-
baka yalitufuga: [t]Mukama Kato-
nda wa'mwe nga ye kabaka wa-
13 'mwe. Kale 'no kakano laba baba-
ka [u]gwemulönze era gwemusabye:
era, laba, Mukama ata'dewo kabaka
14 okubafuga. Bwemunätyänga Mu-
kama nemumuwerezänga nemuwu-
liränga e'dobozirye nemutajëmerä-
nga kiragiro kya Mukama, 'mwe
era ne kabaka abafuga nemugobe-
reränga Mukama Katonda wa'mwe,
15 (kale): naye bwemutawulirenga
'dobozi lya Mukama, naye nemujë-
meränga ekiragiro kya Mukama,
awo omukono gwa Mukama gunä-
lwänänga na'mwe nga bwegwalwä-
16 nänga ne bajaja ba'mwe. Kale 'no
kakano [w]muimirire buimirizi mu-
läbe ekigambo kino ekikulu Muka-
ma kyanäkolera mu maso ga'mwe.
17 Lero sige [y]makungula geng'ano?
Näsaba Mukama awereze okubwä-
tuka nenkuba: awo munämanya
nemulaba [z]ngobubi bwa'mwe bu-
nene bwemwakola mu maso ga Mu-
18 kama nga mwesabira kabaka. Awo
Samuwiri näsaba Mukama: Muka-
ma näwereza okubwätuka nenkuba
ku lunaku olwo: [a]abantu bona ne-
batya nyo Mukama ne Samuwiri.
19 Abantu bona nebagamba Samuwiri
nti [b]Sabira aba'dubo eri Mukama
Katondawo tuleme okufa: kubanga
twonge'de ku bibi bya'fe byona ne-
kibi (kino), okwesabira kabaka.
20 Samuwiri nägamba abantu nti Te-
mutya: okukola mwakola ekibi ki-
no kyona: naye temukyämänga
obutagobereränga Mukama, naye
muwerezänga Mukama nomutima
21 gwa'mwe gwona; 'sö temukyämä-
nga: kubanga (kwe kwandiba'de)
okugoberera ebitalimu ebitaïnza
[c]kugasa newakuba'de okulokola,
22 kubanga tebirimu. Kubanga [d]Mu-
kama tayabulirenga bantube [e]o-
lwerinyalye ekulu: kubanga [f]Mu-
kama yasima okubefülira ye'ka e-
23 'gwänga. Era 'nze ki'dire eri 'nze
okusobya ku Mukama nga ndekayo
okubasabira: naye [g]näbaigirizänga
24 e'kubo edüngi egolokofu. Kyo'ka
mutyëngа Mukama mumuwerere-
zëngа mu mazima nomutima gwa-
'mwe gwona: kubanga [i]mulowöze
ebigambo byeyabakolera bwebye-
25 nkana obukulu. Naye bwemune-
yongerängа okukola ebibi, mulizi-
kirira 'mwe era ne kabaka wa-
'mwe.

13 SAULO yali nga yakamaze emyä-
ka (asatu) bweyatanula okufuga;
näfugira Isiraeri emyäka ebiri.
2 Saulo neyeröndera abasaja ba Isi-
raeri enkumi satu; kwabo enkumi
biri bäbänga ne Saulo [a]Emikumasi
ne ku lusozi Olwebeseri, nolukumi
bäbänga ne Yonasani Egibea ekya
Benyamini: nabantu abalala bona
näbasindika buli muntu mu we-
3 maye. Yonasani näkuba [b]ekigo
Ekyabafirisuti ekyali Egeba, Aba-
firisuti nebakiwulira. Saulo [c]nä-
füwa ekondëre okubuna ensi yona,
ngayogera nti Abaebulaniya bawu-
4 lire. Isiraeri yena nebawulira nga
bogera nga Saulo akubye ekigo
Ekyabafirisuti era nga Isiraeri Aba-
firisuti bamutami'dwa. Abantu ne-
bakung'anira Egirugali okugobe-
rera Saulo.
5 Awo Abafirisuti nebakung'ana

c 1 Sam. 24. 6; 26. 9, 11, 16. 2 Sam. 1. 14, 16.
d Kubal. 16. 15.
e Ma.16.19.
f Balam. 3. 7.
g Balam. 4. 2.
i Balam. 3. 31; 10. 7; 13. 1.
k Balam. 3. 12.
l Balam. 10. 10.
m Balam. 2. 13.
n Balam. 6. 14, 32.
o Balam. 11. 1.
p 1 Sam 7. 10–13.
r 1 Sam. 10. 27; 11. 1.
s 1 Sam. 8. 5, 19.
t Balam. 8. 23.
u 1 Sam. 8. 5; 9. 20.
w Kuv. 14. 13.
y Nge.26.1.
z 1Sam.8.7.
a Kuv. 14. 31.
b Kuv. 9. 28; 10. 17.
c 1 Kol.8.4.
d 1 Basek. 8. 57. Zab. 94.14.
e Yos. 7. 9. Zab.106. 8.
f Ma.7.7,8.
g 1 Basek. 8. 36.
i Is. 5. 12.
a 1 Sam. 14. 31.
b 1 Sam. 10. 5.
c Balam. 3. 27.

okulwāna ne Isiraeri, amagāli obukumi busatu, nabasaja abebagala embalāsi kakāga, nabantu abāli
[d] ngomusenyu oguli ku 'tale lyenyanja obungi: nebāmbuka nebasīsira Emikumasi, ku lui olwebuvanjuba
6 Olwebesuaveni. Awo abasaja ba Isiraeri bwebālaba nga bali bubi [kubanga abantu bāli balabye enaku,] awo abantu nebekweka mu
[e] mpuku ne mu bisa'ka ne mu mainja ne mu mpampagama ne mu
7 bunya. Era abamu ku Baebulaniya bāli basomose Yoludani nebagenda munsi ya Gadi ne Gireadi; naye Saulo yali ngakyali Egirugali, abantu bona nebamugoberera nga bakankana.
8 [f] Nāmala enaku musānvu ngebiro bwebyali Samuwiri byeyatekawo: naye Samuwiri nga tana'ja Egirugali; abantu nebasāsāna nga ba-
9 muvako. Saulo nāyogera nti Ndetera wano ekiwebwayo ekyōkebwa nebiwebwayo olwemirembe. Nāwa-
10 yo ekiwebwayo ekyōkebwa. Awo olwātuka nga kya'je amale okuwayo ekiwebwayo ekyōkebwa, laba, Samuwiri na'ja; Saulo nāfuluma oku-
11 musisinkana amulamuse. Samuwiri nāyogera nti Okoze ki? Saulo nāyogera nti Kubanga nalabye ngabantu basāsānye nga banvako 'sō nāwe nga to'ja mu biro ebyatekebwawo Nabafirisuti nga bakung'a-
12 ni'de Emikumasi; kyenavu'de njogera nti Abafirisuti banāserengeta Egirugali okulwāna nānge, 'sō sinaba kwegairira kisa kya Mukama: kyenavu'de negumīkiriza nempayo
13 ekiwebwayo ekyōkebwa. Awo Samuwiri nāgamba Saulo nti [g] Wakoze kya busirusiru: [i] toku'te kiragiro kya Mukama Katondawo kyeyakulagira: kubanga kakano Mukama yandinyweze'za obwakabakabwo ku
14 Isiraeri enaku zona. [k] Naye kakano obwakabakabwo tebuliba bwa lubērera: [l] Mukama yenonyere'za omusaja ali ng'anga omutimagwe ye, era Mukama amuta'dewo okuba omukulu wabantube, kubanga toku'te ekyo Mukama kyeyakulagira.
15 Awo Samuwiri nāgolokoka nāva Egirugali nāyāmbuka Egibea ekya Benyamini. Saulo nābala abantu abāli awamu naye, abasaja nga lu-
16 kāga. Saulo ne Yonasani mutabaniwe nabantu abāli awamu nabo nebatūla Egeba ekya Benyamini: naye Abafirisuti nebasīsira Emiku-
17 masi. Abakwekwesi nebava mu lusīsira Olwabafirisuti ebibīna bisatu: ekibīna ekimu neba'da mu 'kubo erigenda Eyofula, munsi ya Suali:
18 nekibīna ekirala neba'da mu 'kubo erigenda Ebesukoloni: nekibīna ekirala neba'da mu' kubo eryensalo woima wa'gulu okutunulira ekiwōnvu Zeboimu ku lui olwe'dūngu.
19 Awo [m] newatalabika muwēsi munsi yona eya Isiraeri: kubanga Abafirisuti nebogera nti Abaebulaniya baleme okwewēseza ebitala oba ma-
20 fumu: naye Abaisiraeri bona nebaserengeta eri Abafirisuti okuwa'gala buli muntu enkumbiye nekiwabyokye nemba'ziye nekifumukye;
21 naye bālina muyāmba olwebifumu nebiwabyo namakato nemba'zi; no-
22 lwokuwa'gala emiwūnda. Awo olwātuka mu biro ebyentalo newatalabika kitala newakuba'de e'fumu mu mukono gwomuntu yena kwabo abāli ne Saulo ne Yonasani: naye Saulo ne Yonasani mutabaniwe be
23 bālina. [n] Nabafirisuti abomukigo nebafuluma nebagenda [o] awaitibwa mu Mikumasi.

14 Awo olunaku lwali lumu Yonasani mutabani wa Saulo nāgamba omulenzi eyatwālānga ebyokulwānyisabye, nti 'Jāngu tusomoke tugende eri ekigo Ekyabafirisuti ekiri emitala weri. Naye nātabū-
2 lira kitāwe. Saulo nābera mu kitūndu Ekyegibea ekyenkomerero munda womukomamawānga oguli Emiguloni: nabantu abāli naye ba-
3 li abasaja nga lukāga; ne [a] Akiya, mutabani wa Akitubu, [b] muganda wa Ikabodi, mutabani wa Finekasi, mutabani wa Eri, kabona wa Mukama mu [c] Siro, [d] ngayamba'de ekānzu. Abantu nebatamanya nga
4 Yonasani agenze. Awo wakati [e] awaitibwa Yonasani weyali ayagala okufuluma okutūka mu kigo Ekyabafirisuti, wāliwo e'jinja esongovu erui ne'jinja esongovu erui: nerimu erinya lyalyo Bozezi, nedala eri-
5 nya lyalyo Sene. E'jinja erimu lyali liīmiri'de ku lui olwobukika obwa kono okwolekera Mikumasi, nedala ku lui olwobukika obwadyo okwo-
6 lekera Geba. Awo Yonasani nāgamba omulenzi eyatwālānga ebyokulwānyisabye nti 'Jāngu tusomoke tugende eri ekigo [f] ekyabatali bakomole bano: mpo'zi Mukama anātukolera omulimu: kubanga Mukama tewali kimuziiza [g] okulokola nabangi
7 oba nabatono. Eyatwālānga ebyokulwānyisabye nāmugamba nti Kola byona ebiri mu mutimagwo: kyūka, laba, 'nze ndi wamu nāwe ngomu-
8 timagwo bweguli. Awo Yonasani nāyogera nti Laba, tunāsomoka netugenda eri abasaja netweyerula gyeba-
9 li. Bwebanātugamba nti Mubēre eyo okutūsa bwetuna'ja gyemuli; awo tunāimirira buīmirizi mu kifo kya-
10 'fe netutayāmbuka gyebali. Naye bwebanāyogera nti Mu'je gyetuli; awo tunāyāmbuka: kubanga Mu-

[d] Yos. 11. 4.
[e] Balam. 6. 2.
[f] 1 Sam. 10. 8.
[g] 2 Sam. 24. 10. 2 Byom. 16. 9.
[i] 1 Sam. 15. 11.
[k] 1 Sam. 15. 28.
[l] Bik. 13. 22.
[m] 2 Basek. 24. 14.
[n] 1 Sam. 14. 1, 4, 6, 11, 15. 2 Sam. 23. 14.
[o] 1 Sam. 14. 4. Is. 10. 29. Yer. 22. 20.
[a] Abimereki. 1 Sam. 22. 9, 11, 20.
[b] 1 Sam. 4. 21.
[c] Yos. 18. 1.
[d] 1 Sam. 2. 28.
[e] 1 Sam. 13. 23.
[f] Balam. 14. 3.
[g] Balam. 7. 4, 7. 2 Byom. 14. 11.

kama abagabu'de mu mukono gwa-
'fe: era [i] ako ke kanābera akabo-
11 nero gyetuli. Awo bōmbi nebeye-
rula eri ekigo Ekyabafirisuti: Aba-
firisuti nebogera nti Laba, Abaebu-
laniya [k] bafuluma mu bunya mwe-
12 bāli bekwese. Abasaja abomukigo
neba'damu Yonasani noyo eyatwā-
lānga ebyokulwānyisabye nebogera
nti Mwāmbuke gyetuli netubalaga
ekigambo. Awo Yonasani nāgamba
eyatwālānga ebyokulwānyisabye nti
Yāmbuka okungoberera: kubanga
Mukama abagabu'de mu mukono
13 gwa Isiraeri. Awo Yonasani nāli-
nya ngayavula nengalo nebigere
neyatwālānga ebyokulwānyisabye
ngamugoberera: nebagwa mu maso
ga Yonasani; neyatwālānga ebyo-
kulwānyisabye nāba'ta ngamuvako
14 nyuma. Era olu'ta olwo olwolube-
ryeberye Yonasani neyatwālānga
ebyokulwānyisabye lweba'ta lwali
lwa basaja ngamakumi abiri, ne 'bā-
nga lyali nga kitūndu kya lubimbi
15 mu musiri gwe'taka. Newabawo
okukankana mu lusisira ne mu ni-
miro ne mu bantu bona; abomukigo
nabakwekwesi nebakankana na-
bo: ensi nekankana: awo newaba-
16 wo okukankana okunene enyo. Na-
bakumi ba Saulo abāli Egibea ekya
Benyamini nebatunula; awo, laba,
ekibīna nekisereba, nebagenda erui
nerui.
17 Awo Saulo nāgamba abantu abāli
naye nti Mubale kakano, mulabe
bwali atuvu'demu. Awo bwebābala,
laba, Yonasani neyatwālānga ebyo-
18 kulwānyisabye nga tebaliwo. Saulo
nāgamba Akiya nti Leta eno sandu-
ko ya Katonda. Kubanga sanduko
ya Katonda yali eyo mu biro ebyo
19 wamu nabāna ba Isiraeri. Awo o-
lwātuka, [l] Saulo ngayogera ne ka-
bona, oluyogāno olwali mu lusīsira
Olwabafirisuti nerubawo nerweyo-
ngera: Saulo nāgamba kabona nti
20 'Zāyo omukonogwo. Awo Saulo na-
bantu bona abāli naye nebakung'ana
neba'ja okulwāna: awo, laba, [m] ekí-
tala kya buli muntu nekirwāna ne
mu'ne (newaba) okukeng'ēntererwa
21 okunene enyo. Awo Abaebulaniya
abāli Nabafirisuti nge'da, abāyā-
mbuka nabo mu lusīsira (okuva mu-
nsi) eyetōlōla; era nabo (nebakyū-
ka) okuba Nabaisiraeri abāli ne Sau-
22 lo ne Yonasani. Era bwebatyo na-
basaja bona aba Isiraeri [n] abāli be-
kwese munsi eyensozi eya Efulai-
mu, bwebāwulira Abafirisuti nga ba-
'duse, era nabo nebabagobererera
23 dala mu lutalo. [o] Awo Mukama
nālokola bwatyo Isiraeri ku lunaku
olwo: olutalo nerugukira Ebesua-
24 venī. Abantu ba Isiraeri nebalaba
enaku ku lunaku olwo: naye Saulo
nālaiza abantu ngayogera nti Omu-
ntu akolimirwe anālya ku 'mere yo-
na okutūsa akawungēzi, nānge nga
'maze okuwalana e'gwānga ku ba-
labe bānge. Awo abantu nebatale-
25 ga ku 'mere nomu. Abantu bona
nebatūka mu kibira; era wāliwo
26 [p] omubisi gwenjuki wansi. Awo a-
bantu bwebāli batūse mu kibira, la-
ba, omubisi gwenjuki nga gutonya:
naye newataba muntu eyateka enga-
loze ku mumwa; kubanga abantu
27 nebatya ekirairo. Naye Yonasani
teyawulira kitāwe bweyalaiza aba-
ntu ekirairo: kyeyava agolola omu-
sa gwomu'go ogwali mu mukono-
gwe, nāgunyika mu [r] bisenge bye-
njuki, nāteka engaloze ku mumwa;
28 amasoge negalaba bulūngi. Awo o-
mu ku bantu na'damu nāyogera nti
Kitāwo yakūtira abantu ngabalaiza
ekirairo ngayogera nti Akolimirwe
omuntu anālya ku 'mere lero. A-
29 bantu nebayōngobera. Awo Yona-
sani nāyogera nti Kitānge anaku-
wazi'za ensi: laba, nkwegairi'de,
amaso gānge bwegalabye obulūngi,
kubanga ndezeko katono ku mubisi
30 guno ogwenjuki. Tebandisinze nyo
abantu singa bali'de lero ku mu-
nyago ogwabalabe bābwe gwebala-
bye neba'kuta? kubanga kakano
tewaba'de lu'ta lunene mu Bafiri-
31 suti. Neba'ta ku Bafirisuti ku lu-
naku olwo okuva Emikumasi oku-
tūka ku [s] Ayaloni: abantu nebayō-
32 ngobera nyo. Awo abantu nebagwa
ku munyago, nebanyaga endiga ne-
nte nenyana nebazi'tira awo: aba-
33 ntu nebazirya [t] awamu nomusai. A-
wo nebamubūlira Saulo nga bogera
nti Laba, abantu basobya ku Mu-
kama kubanga balya wamu nomu-
sai. Nāyogera nti Mukūsi'za: mu-
34 njiringisize e'jinja edene lero. Saulo
nāyogera nti Musāsāne mu bantu,
mubagambe nti Mundetere wano bu-
li muntu enteye na buli muntu endi-
gaye, muzi'tire wano mulye: 'sō
temusobya ku Mukama nga mulya
nomusai. Abantu bona nebaleta bu-
li muntu enteye wamu naye ekiro
35 ekyo nebazi'tira eyo. Saulo nāzī-
mbira Mukama ekyōto: ekyo kye
kyali ekyōto ekyoluberyeberye kye-
yazīmbira Mukama.
36 Awo Saulo nāyogera nti Tuserengete tugoberere Abafirisuti ekiro, tubanyage okutūsa emāmbya lwenesala, tuleme okusigaza omuntu kubo. Nebogera nti Kola kyona kyona kyosīma. Awo [u] kabona nāyogera nti Tusemberere Katonda wa-
37 no. Saulo nābūza Katonda amagezi nti Nserengete okugoberera Abafirisuti? onobagabula mu mukono gwa Isiraeri? Naye nātamu'damu
38 ku lunaku olwo. Saulo nāyogera

[i] Lub. 24. 14.
[k] 1 Sam. 13. 6.
[l] Kubal. 27. 21.
[m] Balam. 7. 22. 2 Byom. 20. 23.
[n] 1 Sam. 13. 6.
[o] Kuv. 14. 30.
[p] Kuv. 3. 8.
[r] Lu. 5. 1.
[s] Yos. 10. 12.
[t] Lev. 3. 17.
[u] Iu. 3.

nti [w] Musembere wano, 'mwe 'mwe-
[w] Yos.7.14. 1 Sam. 10. 19.
na abakulu babantu: mutegēre mu-
labe ekibi kino mwekiba'de lero.
39 Kubanga Mukama alokola Isiraeri
nga bwali omulamu, newakuba'de
nga kiba'de mu Yonasani mutabani
wānge, taleme kufa. Naye newata-
ba muntu nomu mu bantu bona eya-
40 mu'damu. Awo nāgamba Isirae-
ri yena nti 'Mwe mubere ku lui lu-
mu, nānge ne Yonasani mutabani
wānge tunāba ku lui olulala. Aba-
ntu nebagamba Saulo nti Kola nga
41 bwosima. Saulo kyeyava agamba
Mukama, Katonda wa Isiraeri, nti
Laga ebyensōnga. Awo (akalulu)
nekabagwako [y] Saulo ne Yonasani;
[y] Yos. 7. 16 neb. 1 Sam. 10. 20, 21.
42 naye abantu nebawona. Saulo nā-
yogera nti Mukubire 'nze ne Yona-
sani mutabani wānge. Nekamugwa-
43 ko Yonasani. Awo Saulo nāgamba
Yonasani nti [z] Mbūlira byokoze. Yo-
nasani nāmubūlira nāyogera nti
Okulega naleze ku tubisi twenjuki
nomusa gwomu'go oguba'de mu mu-
kono gwānge; kale, laba, king'wā-
44 ni'de okufa. Saulo nāyogera nti
Katonda akole bwatyo nokukirawo:
kubanga [a] toleme kufa, Yonasani.
[z] Yos.7.19.
[a] Iu. 39.
45 Abantu nebagamba Saulo nti Yona-
sani anāfa akoze obulokozi buno o-
bukulu mu Isiraeri? Ki'dire eri:
nga Mukama bwali omulamu, [b] te-
waliba ku nvirize na lumu olunā-
gwa wansi; kubanga akole'de wa-
mu ne Katonda lero. Awo abantu
nebanunula bwebatyo Yonasani, nā-
46 tafa. Awo Saulo nāleka okugobe-
rera Abafirisuti nāyāmbuka: Aba-
firisuti neba'dayo ewābwe.
[b] 2 Sam. 14. 11. 1 Basek. 1. 52. Mat.10.30. Luk. 12. 7; 21. 18. Bik. 27. 34.
47 Awo Saulo bweyamala okulya o-
bwakabaka bwa Isiraeri, nālwāna
nabalabebe bona enjui zona, Moabu
nabāna ba [c] Amoni ne Edomu ne
bakabaka ba [d] Zoba Nabafirisuti:
awo nāberalikirizānga buli gyeya-
48 kyūkānga yona. Nākola ebyobu-
zira nākuba [e] Abamaleki, nālokola
Isiraeri mu mikono gyabo abāba-
nyagānga.
[c] 1 Sam.11. 11.
[d] 2 Sam. 8. 3.
[e] 1 Sam.15. 3-7.
49 Ne [f] batabani ba Saulo bāli Yona-
sani ne Isuvi ne Malukisua: nama-
nya ga bawalabe ababiri gagano;
omuberyeberye erinyalye [g] Merabu,
50 nomuto erinyalye [i] Mikali: ne mu-
kazi wa Saulo erinyalye yali Akinoa-
mu omwāna wa Akimaazi: nomu-
kulu we'gyerye erinyalye yali Abu-
neri mutabani wa Neri muganda wa
51 kitāwe wa Saulo. Ne [k] Kisi yali ki-
tāwe wa Saulo; ne Neri kitāwe
wa Abuneri yali mutabani wa A-
bieri.
[f] 1 Sam. 31. 2. 2 Sam. 2. 8-10. 1 Byom. 8. 33; 9. 39.
[g] 1 Sam. 18. 17-19.
[i] 1 Sam.18. 20, 27. 2 Sam. 3. 14 neb; 6. 20-23.
[k] 1 Sam.9.1.
52 Awo nebalwāna nyo nyini Naba-
firisuti enaku zona eza Saulo: awo
Saulo bweyalabānga omuntu yena
owamānyi oba omuzira yena, nā-
mwesenzezānga.

15 Awo Samuwiri nāgamba Saulo
nti [a] Mukama yantuma okukufukako amafuta okuba kabaka wabantube Isiraeri: kale 'no kakano wulira e'dobozi lyebigambo bya Mu-
2 kama. Bwatyo bwayogera Muka-
ma owe'gye nti Ne'kānya ebyo Ama-
leki byeyakola Isiraeri, [b] bweyesi-
mbawo okumuziiza mu 'kubo, bwe-
3 yalinya okuva mu Misiri. Kakano
genda okube Amaleki, [c] ozikiririze
dala byona byebaliua, 'sō tobasāsira;
naye ba'te abasaja nabakazi, omwā-
na omuwere nayōnka, ente nendiga,
eng'amira nendogoi.
[a] 1 Sam. 9. 16.
[b] Kuv. 17. 8, 14, 16. Kubal. 14. 45; 24. 20. Ma. 25. 17-19. Balam. 3. 13.
[c] Lev. 27. 28, 29. Yos. 6. 17, 21.
4 Awo Saulo nāita abantu nābabali-
ra Eteraimu, abasaja abatambula
nebigere obusirivu bubiri, nabasaja
5 ba Yuda kakumi. Saulo nātūka ku
kibuga kya Amaleki nātēgera mu ki-
6 wōnvu. Saulo nāgamba [d] Abakeni
nti Mugende muvewo muserengete
okuva mu Bamaleki 'neme okubazi-
kiriza awamu nabo: kubanga [e] mwa-
kola ebyekisa abāna ba Isiraeri bo-
na, bwebāva mu Misiri. Awo Aba-
7 keni nebava mu Bamaleki. Saulo
nākuba Abamaleki, okuva [f] Ekavira
ngogenda [g] Esuli, ekyolekera Misi-
8 ri. Nāwāmba Agagi kabaka Waba-
maleki, nāzikiririza dala abantu bo-
9 na nobwōgi bwekitala. Naye Saulo
nabantu [i] nebasonyiwa Agagi nendi-
ga ezasinga obulūngi nente nebya
sava nabāna bendiga nebirūngi byo-
na, nebagāna okubizikiririza dala:
naye ebibi byona era ebitali bya mu-
wendo ebyo nebabizikiririza dala.
[d] Balam. 1. 16. 1 Sam. 27. 10.
[e] Kuv. 18. 10, 19. Kubal. 10. 29, 32.
[f] Lub.2.11.
[g] Lub.16.7. 1Sam.27.8.
[i] nyi. 3, 15. 1 Sam. 28. 28.
10 Awo ekigambo kya Mukama ne-
kiryoka ki'jira Samuwiri ngayogera
11 nti [k] Ne'jusi'za kubanga nakuza
Saulo okuba kabaka: kubanga a'ze-
yo enyuma obutangoberera 'sō tako-
ze biragiro byānge. Awo Samuwiri
nāsunguwala; nākābira Mukama
12 okukēsa obu'de. Awo Samuwiri
nāgolokoka mu makya okusisinkana
ne Saulo enkya; nebamubūlira Sa-
muwiri nti Saulo yatūka ku Kalu-
meri, era, laba, neyesimbira eki'ju-
kizo, nākyūka nāitamu nāserengeta
13 Egirugali. Awo Samuwiri na'ja
eri Saulo: Saulo nāmugamba nti
[l] Owebwe Mukama omukisa: nkoze
14 ekiragiro kya Mukama. Awo Sa-
muwiri nāyogera nti Okubejagala
kuno okwendiga 'no okuli mu matu
gānge makulu ki, nokung'ong'a
15 kwente kwempulira? Saulo nāyo-
gera nti Bāzi'gye ku Bamaleki ne-
bazireta: kubanga abantu nebaso-
nyiwa endiga nente ezasinga obu-
lūngi, okuwayo sadaka eri Mukama
Katondawo; nebirala tubizikiriri'za
16 dala. Awo Samuwiri nāgamba
Saulo nti Soka oleke nānge nākubū-
lira Mukama byang'ambye ekiro ki-
17 no. Nāmugamba nti Yogera. Samu-
[k] Iu. 35. Lub. 6. 6. Balam. 2. 18. 2 Sam. 24. 16.
[l] Lus.2.20.

wiri nāyogera nti Newakuba'de nga
[m] wali mutono mu masogo 'gwe, te-
wafūka mutwe gwa bika bya Isi-
raeri? Mukama nākufukako ama-
18 futa okuba kabaka wa Isiraeri; Mu-
kama nākutuma olugendo, nāyogera
nti Genda ozikiririze dala abalina
ebibi abo Abamaleki, olwāne nabo
19 okutūsa lwebalimalibwawo. Kale
kiki 'no ekyakulobera okugōndera
[n] e'dobozi lya Mukama, naye [n] no-
gwa ku munyago, nokola ebyali
20 ebibi mu maso ga Mukama? Saulo
nāgamba Samuwiri nti Okugōndera
ng'ōnde'de e'dobozi lya Mukama,
neng'enda olugendo Mukama lwe-
yantuma, nendeta Agagi kabaka
wa Amaleki, nenzikiririza dala Aba-
21 maleki. Naye abantu nebatōla ku
munyago endiga nente, ebyasinga
mwebyo ebyawōngebwa, okuwerayo
eri Mukama Katondawo Egirugali.
22 Samuwiri nāyogera nti [o] Mukama
asanyukira ebiwebwayo ebyōkebwa
ne sadaka okwenkana nga bwasa-
nyukira okugōndera e'dobozi lya
Mukama? Laba, [p] okugōnda ku-
singa sadaka obulūngi, nokuwulira
kusinga amasavu gendiga enume.
23 Kubanga okujēma kuli ng'anga ekibi
ekyobufumu, nobukakanyavu bu-
li ng'anga okusinza ebifananyi ne
baterafi. Kubanga ogānyi ekiga-
mbo kya Mukama, [r] naye akugānyi
24 obutaba kabaka. Awo Saulo nāga-
mba Samuwiri nti Nayōnōna: ku-
banga nasobya ekiragiro kya Mu-
kama nebigambobyo: kubanga na-
tya abantu neng'ōndera e'dobozi
25 lyābwe. Kale 'no kakano, nkwe-
gairi'de, sonyiwa ekibi kyānge, o-
kyūkire wamu nānge nate nsinze
26 Mukama. Samuwiri nāgamba Sau-
lo nti Si'deyo nāwe: kubanga ogā-
nyi ekigambo kya Mukama, ne Mu-
kama akugānyi obutaba kabaka wa
27 Isiraeri. Awo Samuwiri bweyakyū-
ka okwegendera, nākwata ekirenge
28 kyekyambalokye nekiyulika. Awo
Samuwiri nāmugamba nti [s] Muka-
ma akuyuzi'zako obwakabaka bwa
Isiraeri lero, nābuwa mulirānwawo
29 akusinga obulūngi. Era Mānyi ga
Isiraeri [t] talirimba 'sō taliye'jusa:
30 kubanga si muntu ye'juse. Nālyo-
ka ayogera nti Nayōnōna: naye nzi-
sāmu ekitibwa kakano, nkwegairi-
'de, mu maso gabaka'de babantu
bānge ne mu maso ga Isiraeri, okyū-
kire wamu nānge nate nsinze Mu-
31 kama Katondawo. Awo Samuwiri
nākyūka nate okugoberera Saulo;
Saulo nāsinza Mukama.
32 Awo Samuwiri nālyoka ayogera
nti Mundetere wano Agagi kabaka
Wabamaleki. Agagi na'ja gyali
ngakūmba. Agagi nāyogera nti
Mazima obubalagaze bwokufa bui-
33 se. Samuwiri nāyogera nti [u] Nge-
kitalakyo bwekyafūlānga abakazi
obutaba na bāna, bwatyo nyoko
bwaliba talina bāna mu bakazi.
Awo Samuwiri [w] nātemeratemera
Agagi mu maso ga Mukama Egiru-
gali.
34 Awo Samuwiri nālyoka agenda
Erama; Saulo nāyāmbuka mu nyu-
35 mbaye Egibea ekya Saulo. Samu-
wiri nāta'ja nate okulaba Saulo
okutūsa ku lunaku kweyafira; ku-
banga Samuwiri yanakuwalira
Saulo: Mukama neye'jusa kubanga
yafūla Saulo kabaka wa Isiraeri.

16 Awo Mukama nāgamba Samu-
wiri nti Olitūsa wa okunakuwa-
lira Saulo 'nze nga 'maze [a] okumu-
gāna obutaba kabaka wa Isiraeri?
[b] 'juza e'jemberyo amafuta ogende,
nākutuma eri Yese Omubesirekemu:
kubanga [c] nerabi'de kabaka
2 mu batabanibe. Samuwiri nāyoge-
ra nti Nyīnza ntya okugenda?
Saulo bwalikiwulira, alinzi'ta. Mu-
kama nāyogera nti Twāla ente
endūsi ogende nayo oyogere nti
Nzi'ze okuwayo sadaka eri Muka-
3 ma. Noita Yese a'je ku sadaka,
nānge [d] ndikulaga bwolikola: era
[e] olinfukira amafuta kwoyo gwendi-
4 kwātulira erinya. Awo Samuwiri
nākola ekyo Mukama kyeyayogera
na'ja Ebesirekemu. Abaka'de be-
kibuga neba'ja okumusisinkana nga
bakankana nebogera nti [f] O'ze mi-
5 rembe? Nāyogera nti Mirembe:
nzi'ze okuwayo sadaka eri Muka-
ma: mwetukuze mu'je nānge tu-
gende ku sadaka. Nātukuza Yese
ne batabanibe nābaita oku'ja ku
6 sadaka. Awo olwātuka nga batūse
nātunulira Eriabu nāyogera nti
Mazima Mukama gwafukako ama-
7 futa ali mu masoge. Naye Muka-
ma nāgamba Samuwiri nti Totunu-
lira [g] masoge newakuba'de emba-
laye bweri empānvu; kubanga 'mu-
gānyi: kubanga (Mukama) talaba
ngabantu bwebalaba; kubanga aba-
ntu batunulira okufanana okwoku-
ngulu, naye Mukama atunulira [i] mu-
8 tima. Awo Yese nālyoka aita [k] Abi-
nadabu nāmuisa mu maso ga Samu-
wiri. Nāyogera nti 'Sō noyo Mu-
9 kama tamulōnze. Awo Yese nāisa-
wo Sa'ma. Nāyogera nti 'Sō noyo
10 Mukama tamulōnze. Yese nāisa
mu maso ga Samuwiri musānvu ku
batabanibe. Samuwiri nāgamba
Yese nti Mukama talōnze abo.
11 Samuwiri nāgamba Yese nti Abā-
nabo bona bali wano? Nāyogera
nti Ekyasiga'deyo omuto, era, laba,
alūnda endiga. Samuwiri nāgamba
Yese nti [l] Tuma bamukime: huba-
nga tetutūle okutūsa lwana'ja eno.

[m] 1 Sam. 9. 21.
[n] 1 Sam. 14. 32.
[o] Zab. 40. 6-8; 50. 8, 9. Nge. 21. 3. Is. 1. 11-17. Yer. 7. 22, 23. Beb. 10. 6-9.
[p] Mub. 5. 1. Kos. 6. 6. Mi. 6. 6-8. Mat. 9. 13; 12. 7. Ma'k. 12. 33.
[r] 1 Sam. 13. 14.
[s] 1 Sam. 23. 17, 18.
[t] Kubal. 23. 19.
[u] Balam. 1. 7.
[w] Balam. 8. 21.
[a] 1 Sam. 15. 23, 26.
[b] 1 Sam. 10. 1.
[c] Zab. 78. 70; 89. 19, 20. Bik. 13. 22.
[d] Kuv. 4. 15.
[e] 1 Sam. 9. 16.
[f] 1 Basek. 2. 13.
[g] Zab. 147. 10, 11.
[i] 1 Byom. 28. 9. Zab. 7. 9.
[k] 1 Sam. 17. 13.
[l] Zab. 78. 70, 71.

12 Nātuma nāmuingiza. Era yali mu-
myufu namasoge nga malūngi era
[m] 1 Sam. 9. 17. eyegōmbebwa okutumulirwa. [m] Mu-
kama nāyogera nti Golokoka omu-
fukeko amafuta: kubanga ye wuyo.
13 Awo Samuwiri nālyoka a'dira e'je-
mbe eryamafuta, nāmufukako ama-
[n] Balam. 3. 10. futa wakati mu bagandabe: [n] omwo-
yo gwa Makama negu'ja ku Daudi
namānyi okuva ku lunaku olwo no-
kweyongerayo. Awo Samuwiri nā-
golokoka nāgenda [o] Erama.
[o] 1 Sam. 1. 19. 14 Awo [p] omwoyo gwa Mukama gwa-
[p] 1 Sam. 18. 12; 28. 15. li guvu'de ku Saulo, [r] nomuzimu
[r] Balam. 9. 23. omubi ogwava eri Mukama negu-
15 munakuwaza. Awo aba'du ba Saulo
nebamugamba nti Laba 'no, omu-
zimu omubi oguva eri Katonda gu-
16 kunakuwaza. Mukama wa'fe alagire
kakano aba'dubo, abali mu ma-
sogo, okunonya omusaja omukubi
wenānga owamagezi: awo olunātu-
kānga omuzimu omubi oguva eri
Katonda bwegunābānga ku'gwe,
[s] 1 Sam. 18. 10; 19. 9. kale [s] anākubānga enānga nenga-
17 loze nāwe oliwona. Saulo nāgam-
ba aba'dube nti Mundabire 'no
omusaja aīnza okukuba obulūngi
18 mumundetere. Awo omu ku bale-
nzi na'damu nāyogera nti Laba,
nalaba mutabani wa Yese Omube-
sirekemu, omukubi wenānga owa-
magezi, era [t] omusaja owamānyi
[t] 1 Sam. 17. 34-36. omuzira, era omulwānyi, era omu-
tegēvu okwogera, era omuntu omu-
19 lūngi, ne Mukama ali naye. Saulo
kyeyava atumira Yese ababaka nā-
yogera nti Mpereza Daudi mutaba-
[u] Iu. 11. 1 Sam. 17. 15, 34. 20 niwo [u] ali nendiga. Yese [w] na'dira
[w] 1 Sam. 10. 27. endogoi (nāgiti'ka) emigāti neki'ta
ekyomwenge nomwāna gwembuzi,
nābiwereza Saulo mu mukono gwa
21 Daudi mutabaniwe. Awo Daudi
[y] Lub. 41. 46. Ma. 1. 38. 1 Basek. 10. 8. na'ja eri Saulo [y] nāimirira mu ma-
soge: nāmwagala nyo; nātwālānga
22 ebyokulwānyisabye. Saulo nātumi-
ra Yese ngayogera nti Nkwegairi-
'de Daudi aīmirirēnga mu maso
gānge; kubanga aganze mu maso
23 gānge. Awo olwātukānga omuzi-
mu omubi ogwava eri Katonda
bwegwabānga ku Saulo, Daudi na-
'dirānga enāngaye nākuba nenga-
loze: awo Saulo nāwērānga nāwo-
na, omuzimu omubi negumuvako.

7 Awo Abafirisuti nebakung'anya
e'gye lyābwe okulwāna, nebaku-
ng'anira Esoko ekya Yuda, nebasī-
sira wakati Wesoko ne Azeka mu
2 Efesuda'mimu. Saulo nabasaja ba
Isiraeri nebakung'ana nebasīsira
mu kiwōnvu Era, nebasimba enyi-
3 riri okulwāna Nabafirisuti. Aba-
firisuti nebaīmirira ku lusozi erui
ne Isiraeri nāimirira ku lusozi
erui: newaba ekiwōnvu wakati wā-
4 bwe. Ne mu lusīsira Olwabafirisu-
ti nemuva omuzira, erinyalye Go-
liasi, [a] Owegasi, obuwānvubwe emi-
5 kono mukāga koluta. Era yali
atiki'de sepewo eyekikomo ku mu-
twegwe, nāyambala ekizibawo
ekyekikomo; nobuzito bwekizibawo
bwali sekeri enkumi tāno ezeki-
6 komo. Era yali ayamba'de ku ma-
gulu ebyebikomo, (era yalina) ne-
'fumu eryekikomo ku kibegabega-
7 kye. Nolunyago lwe'fumulye lwa-
li ng'anga omuti ogulukirwako e-
ngoye; ne'fumulye lye nyini obu-
zito bwalyo sekeri kikumi ezekyū-
ma: noyo eyatwālānga engaboye
8 nāmukulemberānga. Awo nāimi-
rira nālāngira e'gye lya Isiraeri nā-
bagamba nti Mwafulumira ki oku-
simba enyiriri za'mwe? 'nze siri
Mufirisuti na'mwe [b] ba'du ba Saulo? [b] 1 Sam. 8. 17.
mweröndere omusaja aserengete
9 gyendi. Bwanāinza okulwāna nā-
nge nānzi'ta, kale tunāba ba'du ba-
'mwe: naye bwenāmusinga ne'mu-
'ta, kale 'mwe munāba ba'du ba'fe
10 nemutuwereza. Omufirisuti nāyo-
gera nti [c] Nsōmoze'za e'gye lya [c] 2 Sam. 21. 21.
Isiraeri lero; mumpe omusaja tu-
11 lwāne 'fembi. Awo Saulo ne Isi-
raeri yena bwebāwulira ebigambo
ebyo Ebyomufirisuti, nebakeng'ē-
ntererwa nebatya nyo.
12 Awo Daudi yali [d] mwāna wa [d] 1 Sam. 16. 1, 18.
[e] Mwefulasi oyo Owebesirekemuyu- [e] Lub. 35. 19.
da, erinyalye Yese; era yalina [f] ba- [f] 1 Sam. 16. 10, 11. 1 Byom. 2. 13, 14, 15.
tabanibe munāna: era omusaja ya-
li muka'de ku mirembe gya Saulo
13 ngakōtakōta mu bantu. Ne bata-
bani ba Yese abakulu abasatu bāli
bagobere'de Saulo mu ntalo: ne
batabanibe abasatu abāgenda mu
ntalo [g] amanya gābwe Eriabu omu- [g] 1 Sam. 16. 6, 8, 9. 1 Byom. 2. 13.
beryeberye, neyamu'dako Abinada-
14 bu, nowokusatu Sa'ma. Ne Daudi
ye yali omuto: nabakulu abasatu
15 nebagoberera Saulo. Era Daudi
nāding'anānga okuva eri Saulo
[i] okulūnda endiga za kitāwe Ebesi- [i] 1 Sam. 16. 19.
16 rekemu. Omufirisuti nāsemberā-
nga enkya nakawungēzi, neyeyole-
kerānga enaku amakumi ana.
17 Awo Yese nāgamba Daudi muta-
baniwe nti Twālira 'no bagandabo
efa eyeng'ano eno ensīke nemigāti
gino ekumi, noyanguwa nobitwāla
18 mu lusīsira eri bagandabo; [k] no- [k] 1 Sam. 10. 27.
twālira omukulu wolukumi lwābwe
ebitole bino ekumi ebyamata ama-
kalu, nolaba [l] bagandabo bwebali, [l] Lub. 37. 14.
19 noba'gyako omusingo gwābwe. Era
Saulo nabo nabasaja bona aba Isi-
raeri bāli mu kiwōnvu Era, nga
20 balwāna Nabafirisuti. Daudi nā-
golokoka enkya mu makya, nālekera
endiga omusūmba na'dira (ebi-
ntu) nāgenda nga Yese bweyamula-
gira; nātūka mu kifo ekyamagāli,
e'gye eryali lifuluma okulwāna nga

21 balānga emiruka egyobulwa. Awo
Isiraeri Nabafirisuti nebasimba e-
nyiriri, e'gye nga lyolekera e'gye.
22 Daudi nāleka omugugugwe mu mu-
kono gwomukumi wemigugu, na-
'duka mbiro eri e'gye na'ja nālamu-
23 sa bagandabe. Awo bweyali anyu-
mya nabo, laba, newayāmbuka oyo
omuzira, Omufirisuti Owegasi, eri-
nyalye Goliasi, ngava mu nyiriri
Ezabafirisuti nāyogera ngebigambo
ebyo bwebyali: Daudi nābiwulira.
24 Awo abasaja bona aba Isiraeri bwe-
bālaba omusaja nebamu'duka ne-
25 batya nyo. Abasaja ba Isiraeri ne-
bogera nti Mulabye omusaja oyo
ayāmbuse? mazima okusōmoza Isi-
raeri kyavu'de ayāmbuka: awo olu-
nātuka omuntu anāmu'ta kabaka
anāmugagawaza nobugaga bungi,
[m] era [m] anāmuwa ne muwalawe, era
anāfūla enyumba ya kitāwe okuba
26 eye'dembe mu Isiraeri. Awo Daudi
nāyogera nabasaja abāli baimiri'de
okumulirāna nti Omuntu anākolwa
atya ana'ta Omufirisuti ono, na'gya
ekivume ku Isiraeri? kubanga [n] O-
mufirisuti ono atali mukomole yāni
asōmoze e'gye lya [o] Katonda omu-
27 lamu? Abantu nebamu'damu bwe-
bati nga bogera nti Bwatyo bwa-
28 nākolwa omuntu anāmu'ta. Ne
Eriabu mugandawe omukulu nā-
wulira bweyayogera nabasaja; obu-
sūngu nebumukwata Eriabu eri
Daudi, nāyogera nti Oserengete'de
ki? nendiga ezo entono wazirekera
āni ku 'tale? 'Manyi amalalago
nekye'jo ekiri mu mutimagwo, ku-
banga oserengese okulaba olutalo.
29 Daudi nāyogera nti Nkoze ki kaka-
30 no? Tewali nsōnga? Nāmuvako
nākyūkira omulala nāyogera ebiga-
mbo ebimu nebyo: abantu nebamu-
'damu nate bwebatyo nga bweba-
31 mu'zemu oluberyeberye. Awo ebi-
gambo bwebyawulirwa Daudi bye-
yayogera nebabyogerera mu maso
32 ga Saulo; nāmutumya. Daudi nā-
gamba Saulo nti Omuntu yena ale-
me okugwamu omwoyo kululwe;
[p] omu'duwo anāgenda nālwāna No-
33 mufirisuti oyo. Saulo nāgamba
Daudi nti Toīnza kusisinkana na
Mufirisuti oyo okulwāna naye: ku-
banga 'gwe mulenzi-lenzi, naye mu-
saja mulwānyi okuva mu butōbwe.
34 Daudi nāgamba Saulo nti Omu'du-
wo yakūmānga endiga za kitāwe;
awo bwewa'jānga empologoma oba
'dubu ne'gya omwāna gwendiga mu
35 kisibo, nenfulumānga nengigobere-
ra nengikuba nengiwonya nga ngi-
'gya mu kamwā kayo: awo bweya-
ngolokokerāngako nengikwata ku
kirevu kyayo nengikuba nengi'ta.
36 Omu'duwo yakuba empologoma era
ne 'dubu: Nomufirisuti oyo atali
mukomole aliba ngemu kuzo kuba-
nga asōmoze'za e'gye lya Katonda
37 omulamu: Daudi nāyogera nti
[r] Mukama eyamponya mu njala ze-
mpologoma ne mu njala za 'dubu,
alimponya (ne) mu mukono Gwo-
mufirisuti oyo. Saulo nāgamba
Daudi nti Genda, era [s] Mukama a-
38 nāba nāwe. Awo Saulo nāyamba-
za Daudi ebyambalobye, nāmutiki-
ra enkufira eyekikomo ku mutwe-
gwe, nāmwambaza ekizibawo ekye-
39 kikomo. Awo Daudi neyesiba eki-
talakye ku byambalobye, nāgezako
okugenda; kubanga yali tanāba ku-
byegezamu. Awo Daudi nāgamba
Saulo nti Siīnza kugenda na bino;
kubanga sinābyegezamu. Daudi
40 nābyeyambulamu. Na'dira omu-
'gogwe mu mukonogwe, neyeōndera
amainja amawewēvu atāno mu
ka'ga, nāgateka mu nsawo eyomu-
sūmba gyeyalina, mu ndyangaye;
nenvūmūloye yali mu mukonogwe:
41 nāsemberera Omufirisuti. Awo O-
mufirisuti na'ja nāmusemberera
Daudi; nomusaja eyatwālānga e-
42 ngabo nāmukulembera. Awo Omufi-
risuti bweyamagamaga nālaba Dau-
di, nāmunyōma: kubanga yali mu-
lenzi-lenzi, era [t] mumyufu, namaso-
43 ge nga malūngi. Omufirisuti nāga-
mba Daudi nti [u] 'Nze embwa nokuu-
'ja no'ja gyendi nemi'go? Omufi-
risuti nākolimira Daudi eri bakato-
44 ndabe. Omufirisuti nāgamba Dau-
di nti 'Jāngu gyendi ngabire omu-
birigwo enyonyi ezomu'bānga ne-
45 nsolo ezomunsiko. Awo Daudi nā-
gamba Omufirisuti nti O'ja gyendi
nekitala nolunyago ne'fumu: naye
'nze nji'ja gyoli mu linya lya Mu-
kama owe'gye, Katonda we'gye lya
46 Isiraeri, lyosōmoze'za. Lero Mu-
kama anākugabula mu mukono
gwānge; era nākukuba nenku'gya-
ko omutwegwo; era nāgabira e-
nyonyi ezomu'bānga nensolo ezo-
munsiko emirāmbo egye'gye Erya-
bafirisuti; [v] ensi zona zitegēre nga
47 mulimu Katonda mu Isiraeri: era
ekibīna kino kyona kitegēre nga
Mukama [y] talokola na kitala na 'fu-
mu: kubanga [z] olutalo lwa Muka-
ma, naye anābagabula mu mukono
48 gwa'fe. Awo olwātuka Omufirisu-
ti bweyagolokoka nāsembera oku-
sisinkana ne Daudi, awo Daudi nā-
yanguwa na'duka mbiro eri e'gye
49 okusisinkana Nomufirisuti. Awo
Daudi nāingiza engaloze mu nsa-
woye na'gyamu e'jinja nālivūmūla
nākuba Omufirisuti ekyenyi; e'jinja
neriingira mu kyenyikye, nāgwa
50 amasoge nga wansi. Awo Daudi
nāwangula bwatyo Omufirisuti ne-
nvūmūlo ne'jinja, nākuba Omufiri-
suti nāmu'ta; naye nga temuli ki-

m Yos. 15. 16.
n Balam. 14. 3.
o Yos. 3. 10.
p 1 Sam. 16. 18.
r 2 Kol. 1. 10. 2 Tim. 4. 17, 18.
s 1 Sam. 20. 13.
t 1 Sam. 16. 12.
u 2 Sam. 3. 8.
v Yos. 4. 24. 1 Basek. 18. 36
y Zab. 44. 6, 7. Kos. 1. 7. Zek. 4. 6.
z 1 Sam. 18. 17; 25. 28. 2 Byom. 20. 15.

51 tala mu mukono gwa Daudi. Awo
Daudi na'duka mbiro nāimirira ku
Mufirisuti, na'dira [a]ekitalakye nā-
kisōwola mu kirato kyakyo, [b]nā-
mu'ta nāmutemako omutwe nakyo.
Awo Abafirisuti bwebālaba omuzira
52 wābwe ngafu'de neba'duka. Awo
abasaja ba Isiraeri naba Yuda ne-
bagolokoka nebogerera wa'gulu ne-
bagoberera Abafirisuti okutūsa lwo-
tūka Egai ne ku miryāngo gya
[c]Ekuloni. Nabafirisuti abāfumiti-
bwa ebiwūndu nebagwa ku 'kubo
eri'da Esaalimu, okutūsa Egasi ne
53 Ekuloni. Abāna ba Isiraeri neba-
leka okugoberera Abafirisuti neba-
komawo nebanyaga olusīsira lwā-
54 bwe. Awo Daudi na'dira omutwe
Gwomufirisuti nāgutwāla [d]Eyeru-
salemi; naye nāteka ebyokulwā-
nyisabye mu wemaye.
55 Era Saulo bweyalaba Daudi nga-
fuluma okulwāna Nomufirisuti, nā-
gamba [e]Abuneri, omukulu we'gye,
nti Abuneri[f] omulenzi ono ye mwā-
na wāni? Abuneri nāyogera nti
Nga 'gwe bwoli omulamu, ai kabaka,
56 simanyi. Kabaka nāyogera nti
Būza kitāwe [g]womuvubuka oyo
57 bwali. Awo Daudi bweyali akoma-
wo nga'se Omufirisuti, Abuneri nā-
mutwāla nāmuleta eri Saulo ngali-
na omutwe Gwomufirisuti mu mu-
58 konogwe. Saulo nāmugamba nti
'Gwe oli mwāna wāni, omulenzi
'gwe? Daudi na'damu nti 'Nze
ndi mwāna wa mu'duwo Yese
18 Omubesirekemu. Awo olwātuka
bweyamala okwogera ne Saulo,
[a]ememe ya Yonasani nega'tibwa
nememe ya Daudi, [b]Yonasani nā-
2 mwagala ngememeye ye. Saulo
nāmutwāla ku lunaku olwo [c]nāta-
muganya ku'dayo nate e'ka mu nyu-
3 mba ya kitāwe. Awo Yonasani ne
Daudi nebalagāna endagāno kuba-
4 nga yamwagala ngememeye ye. Yo-
nasani neyeyambulamu omunagi-
rogwe gweyali ayamba'de nāguwa
Daudi, nekyambalokye, era nekita-
lakye nomutegogwe nolukobalwe.
5 Daudi nāgendānga buli Saulo gye-
yamutumānga nāisa namagezi: Sau-
lo nāmufūla omukulu wabasaja aba-
lwānyi, abantu bona nebakisīma,
era naba'du ba Saulo.
6 Awo olwātuka nga ba'ja, Daudi
bweyakomawo nga'se Omufirisuti,
[d]abakazi nebava mu bibuga byona
ebya Isiraeri, nga baīmba era nga
bazina, okusisinkana ne kabaka
Saulo, nga balina ebitāsa, nga ba-
7 sanyuka, nga baku'te ebivuga. A-
bakazi [e]nebaīmbiragana nga bazā-
nya nebogera nti
[f]Saulo a'se enkumize,
Ne Daudi obukumibwe.
8 Sāulo nāsunguwala nyo ekigambo
ekyo nekimunyīza; nāyogera nti
Daudi bamuwa'de obukumi, nānge
bampa'de enkumi zo'ka: kale aīnza
okweyongera okuba na ki wabula
9 [g]obwakabaka? Awo Saulo nāmu-
tunulira Daudi (neriso ebi) okuva
ku lunaku olwo nokweyongerayo.
10 Awo olwātuka enkya [i]omuzimu
omubi ogwava eri Katonda negu'ja
ku Saulo namānyi, [k]nālagulira wa-
kati mu nyumba: Daudi [l]nākuba
enānga nengaloze nga bweyakolā-
nga buli lunaku: era Saulo [m]yali-
11 na e'fumulye mu ngaloze. Saulo
[n]nākasuka e'fumu; kubanga nāyo-
gera nti Nāfumita Daudi okukwasa
nekisenge. Daudi neyewomera mu
12 masoge emirūndi ebiri. Awo Saulo
nātya Daudi kubanga [o]Mukama
yali naye, era [p]ngavu'de ku Saulo.
13 Saulo kyeyava amu'gya wali nāmu-
fūla omukuluwe owolukumi: [r]nāfu-
lumānga nāingira mu maso gaba-
14 ntu. Daudi nāisa namagezi mu
makuboge gona; era Mukama yali
15 naye. Awo Saulo bweyalaba ngai-
sa namagezi mangi nyo, nāmute-
16 'kemukira. Naye Isiraeri yena ne
Yuda nebamwagala Daudi; kuba-
nga yafulumānga nāingira mu maso
gābwe.
17 Awo Saulo nāgamba Daudi nti
Laba, muwala wānge omukulu
[s]Merabu [t]ndikumuwa okumufu-
mbirwa: kyo'ka ombērerānga omu-
zira olwānēnga [u]entalo za Muka-
ma. Kubanga Saulo yayogera nti
Omukono gwānge guleme okumu-
bako, naye omukono Gwabafirisuti
18 gumubeko. Awo Daudi nāgamba
Saulo nti [w]Nzāni, nobulamu bwā-
nge kiki, oba enyumba ya kitānge
mu Isiraeri, 'nze okuba muko'domi
19 wa kabaka? Naye olwātuka ebiro
bwebya'ja bwekyagwānira okumuwa
Daudi Merabu muwala wa Saulo,
awo nebamuwa [y]Adulieri Omume-
20 kolasi okumufumbirwa. Awo [z]Mi-
kali muwala wa Saulo nāyagala
Daudi: nebabūlira Saulo, ekigambo
21 ekyo nākisīma. Saulo nāyogera
nti Ndimumuwa abēre ekyambika
gyali, nomukono Gwabafirisuti gu-
lwāne naye. Saulo kyeyava aga-
mba Daudi nti Lero onoba muko-
'domi wānge omulūndi ogwokubiri.
22 Awo Saulo nālagira aba'dube nti
Mutēse ne Daudi mu kyāma mwo-
gere nti Laba, kabaka akusanyukira
naba'dube bona bakwagala: kale
'no kakano bēra muko'domi wa
23 kabaka. Awo aba'du ba Saulo ne-
bogera ebigambo ebyo mu matu ga
Daudi. Daudi nāyogera nti Mukii-
ita kigambo kitono okuba muko-
'domi wa kabaka, nzali omusaja
omwāvu era gwebataitamu ka bu-
24 ntu? Aba'du ba Saulo nebamubū-

[a] 1 Sam. 21. 9. 2 Sam. 23. 21.
[b] 1 Sam. 31. 9.
[c] Yos. 15. 11.
[d] 2 Sam. 5. 6, 9.
[e] 2 Sam. 2. 8.
[f] 1 Sam. 16. 21, 22.
[g] 1 Sam. 20. 22.
[a] Lub. 44. 30.
[b] 1 Sam. 19. 2; 20. 17. 2 Sam. 1. 26.
[c] 1 Sam. 17. 15.
[d] Kuv. 15. 20. Balam. 11. 34; 21. 21.
[e] Kuv. 15. 21. 1 Sam. 21. 11.
[f] 1 Sam. 21. 11; 29. 5.
[g] 1 Sam. 15. 28.
[i] 1 Sam. 16. 14.
[k] 1 Sam. 19. 24. 1 Basek. 18. 29. Bik. 16. 16.
[l] 1 Sam. 16. 16.
[m] 1 Sam. 19. 9.
[n] 1 Sam. 19. 10; 20. 33.
[o] 1 Sam. 16. 18.
[p] 1 Sam. 16. 14; 28. 15.
[r] 2 Sam. 5. 2.
[s] 1 Sam. 14. 49.
[t] 1 Sam. 17. 25.
[u] 1 Sam. 25. 28.
[w] 2 Sam. 7. 18.
[y] 2 Sam. 21. 8.
[z] 1 Sam. 14. 40.

lira nga bogera nti Bwatyo Daudi
25 bwayoge'de. Saulo nāyogera nti
Bwemutyo bwemunāgamba Daudi
[a] Lub. 34. 12. nti Kabaka tayagala [a] ebyobu'ko
byona, wabula ebikuta Byabafirisu-
ti kikumi, okuwalana e'gwānga ku
balabe ba kabaka. Era Saulo yali
alowōza oku'sa Daudi omukono
26 Gwabafirisuti. Awo aba'dube bwe-
bābūlira Daudi ebigambo ebyo, Dau-
di nāsīma nyo okuba muko'domi wa
kabaka. Awo enaku nga tezinaba
27 kuitawo; Daudi nāgolokoka nāgen-
da, ye [b] nabasajabe, na'ta ku Bafi-
[b] Iu. 13. risuti abasaja ebikumi bibiri; [c] Dau-
[c] 2 Sam. 3. 14. di nāleta ebikuta byābwe, nebabi-
wa kabaka omuwendo nga gutūkiri-
'de, alyoke abēre muko'domi wa
kabaka. Awo Saulo nāmuwa Mi-
kali muwalawe okumufumbirwa.
28 Saulo nālaba nātegēra nga Mukama
ali ne Daudi; ne Mikali muwala wa
29 Saulo nāmwagala. Awo Saulo ne-
yeyongera nate okutya Daudi, Sau-
lo nāba mulabe wa Daudi enaku
zona.
30 Awo abāmi Babafirisuti nebalyo-
ka batabāla: awo olwātuka buli
lwebātabālānga, Daudi nāisānga
namagezi nāsinga aba'du ba Saulo
bona; erinyalye neryātīkirira nyo.

19 Awo Saulo nāgamba Yonasani
[a] 1 Sam. 18. 1. mutabaniwe naba'dube bona ba-
'te Daudi. Naye Yonasani muta-
bani wa Saulo [a] yamusanyukira nyo
2 Daudi. Yonasani nābūlira Daudi
ngayogera nti Saulo kitānge ayā-
gala okuku'ta: kale 'no kakano,
nkwegairi'de, wekūme enkya obēre
3 mu kifo ekyekyāma wekise: nānge
nāfuluma nenyimirira ku ma'bali
ga kitānge mu nimiro mwoli, era
nātēsa ne kitānge ebigambobyo;
era bwendiraba ekigambo kyona,
4 ndikubūlira. Awo Yonasani nāyo-
gera ne Saulo kitāwe ngatenda
Daudi obulūngi nāmugamba nti
Kabakatayōnōnānga mu'duwe Dau-
di; kubanga takwōnōnānga 'gwe,
era kubanga ebikolwabye byabānga
[b] Balam. 12. 3. 5 birūngi nyo gyoli: kubanga [b] yate-
[c] 1 Sam. 17. 49, 50. [d] 1Sam. 11. 13. [e] Mat. 27. 4. ka obulamubwe mu mukonogwe
[c] nākuba Omufirisuti, [d] Mukama
nākolera Isiraeri yena obulokozi
obukulu: wabulaba nosanyuka:
kale kiki ekikwagaza okwōnōna [e] o-
musai ogutaliko musāngo, oku'ta
6 Daudi awatali nsōnga? Saulo nā-
wulira e'dobozi lya Yonasani:
[f] Lus. 3. 13. Saulo nālaira nti [f] Mukama nga
7 bwali omulamu, tali'tibwa. Yona-
sani nāita Daudi, Yonasani nā-
mutegēza ebigambo ebyo byona.
Yonasani nāleta Daudi eri Saulo,
[g] 1 Sam. 16. 21; 18. 2, 13. nābānga mu masoge [g] ngoluberye-
berye.
8 Newaba entalo nate: Daudi nā-
tabāla nālwāna Nabafirisuti, nāba-
'ta olu'ta olunene; neba'duka mu
9 masoge. Awo omuzimu omubi o-
gwava eri Mukama gwali ku Saulo,
ngatu'de mu nyumbaye ngaku'te
e'fumulye mu ngaloze; ne Daudi
10 [i] ngakuba enānga nengaloze. Awo [i] 1 Sam. 16. 16.
Saulo nāgezako okufumita Daudi
nokumukwasa nekisenge ne'fumu;
naye neyēmulula mu maso ga Saulo,
nākuba e'fumu mu kisenge: Daudi
11 na'duka nāwona ekiro ekyo. Awo
[k] Saulo nātuma ababaka mu nyu- [k] Zab. 59. Ebisoka.
mba ya Daudi, okumukūma, bamu-
'te enkya: Mikali mukazi wa Daudi
nāmubūlira ngayogera nti Bwotowo-
nye bulamubwo ekiro kino, ono'ti-
12 bwa enkya. Awo Mikali [l] nāmu'si- [l] Yos. 2. 15.
za Daudi mu kituli: nāgenda na-
13 'duka nāwona. Mikali na'dira [m] te- [m] Lub. 31. 19.
rafi nāmuteka mu kitanda, nāteka
ekigugu (ekyebyōya) byembuzi emu-
14 twetwe, nākibi'kako embugo. Awo
Saulo bweyatuma ababaka okukwa-
ta Daudi, nāyogera nti Alwa'de.
15 Saulo nātuma ababaka okulaba
Daudi ngayogera nti Mumundetere
16 mu kitanda ndyoke 'mu'te. Awo a-
babaka bwebāingira, laba, terafi
ngali mu kitanda, ekigugu (ekye-
byōya) bye mbuzi nga kiri emutwe-
17 twe. Saulo nāgamba Mikali nti
O'nimbi'de ki bwotyo, nota omula-
be wānge agende nokuwona awo-
nye? Mikali na'damu Saulo nti
Yang'ambye nti Kang'ende; [n] na- [n] 2 Sam. 2. 22.
ndiku'ti'de ki?
18 Awo Daudi na'duka nāwona na-
'ja eri Samuwiri [o] Erama, nāmubū- [o] 1 Sam. 1. 19.
lira byona Saulo byeyamukola. Ye
ne Samuwiri nebagenda nebatūla
19 Enayosi. Nebabūlira Saulo nti
Laba, Daudi ali Enayosi mu Lama.
20 Saulo nātuma ababaka okukwata
Daudi: awo [p] bwebālaba ekibīna [p] 1Sam. 10. 5, 6, 10.
kya bana'bi nga balagula ne Samu
wiri ngaimiri'de nga gwe mutwe
gwābwe, awo omwoyo gwa Kato
nda negu'ja ku babaka ba Saulo,
21 [r] nebalagula nabo. Awo bwebāmu- [r] Kubal. 11. 25.
būlira Saulo, nātuma ababaka aba-
lala, era nabo nebalagula. Awo
Saulo nātuma ababaka nate omulū-
ndi ogwokusatu, era nabo nebala-
22 gula. Awo naye nāgenda Erama,
na'ja awali olu'zi olunene oluli
Eseku: nābūza nāyogera nti Ba-
liru'dawa Samuwiri ne Daudi? Ne-
waba eyayogera nti Laba, bali Ena-
23 yosi mu Lama. Nāgendayo Enayo-
si mu Lama: omwoyo gwa Katonda
negu'ja kuye era, neyeyongerayo
nālagula okutūsa lweya'ja Enayosi
24 mu Lama. Era naye neyeyambu-
lamu engoyeze, naye [s] nālagulira [s] 1 Sam. 18. 10.
mu maso ga Samuwiri, nāgalamira
nga taliko kyayamba'de nāzibya
obu'de obwo nākēsa obu'de. Kye-

bava bogera nti [t] Ne Saulo ali mu
bana'bi?

20 Awo Daudi na'duka okuva Ena-
yosi mu Lama na'ja nāyogere-
ra mu maso ga Yonasani nti Nkoze
ki? buluwa obutali butūkirivu bwā-
nge? era kiruwa ekibi kyānge mu
maso ga kitāwo nānonya obulamu
2 bwānge? Nāmugamba nti Ki'dire
eri; to'ja kufa: laba, kitānge taba-
ko kyakola oba kikulu oba kitono
kyatambi'kulira nānge: era kitā-
nge yandinkweke'de ki ekigambo
3 ekyo? si bwekiri. Nokulaira Daudi
nālaira nāyogera nti Kitāwo amany-
īra dala nga ng'anze mu maso-
go; nāyogera nti Yonasani tama-
nyānga kino, aleme okunakuwala:
[a] naye mazima nga [a] Mukama bwali
omulamu, era nga nāwe bwoli omu-
lamu, wakati wānge nokufa wasi-
4 ga'de kata buta. Awo Yonasani nā-
lyoka agamba Daudi nti Buli kintu
ememeyo kyeyagala kyona okukola
5 ndikukolera. Awo Daudi nāgamba
[b] Yonasani nti Laba, enkya [b] omwezi
gunāboneka, nānge sandiremye ku-
tūla ne kabaka ngalya: naye ka-
ng'ende nekweke mu nsiko okutū-
sa ku lunaku olwokusatu akawu-
6 ngēzi. Kitāwo bwanāmbūza noku-
būza, nolyoka oyogera nti Daudi
andaze nganegairira nyo lero age-
[c] nde māngu [c] Ebesirekemu ekyālo-
[d] kye: kubanga [d] sadaka gyeri eya
buli mwāka eyenyumbaye yona.
7 Awo bwanāyogera nti Bulūngi; o-
mu'duwo anāba nemirembe: naye
bwanāsunguwala, kale tegēra nga
8 tese'za akabi. Kale kola omu'du-
[e] wo obulūngi: kubanga [e] waingiza
omu'duwo mu ndagāno ya Mukama
[f] nāwe: naye [f] obanga obutali butū-
[g] kirivu buli mu'nze, nzi'ta we'ka;
9 kubanga wandindete'de ki eri ki-
tāwo? Yonasani nāyogera nti Ki-
reme okukubāko nakatono: kuba-
nga mbēra kumanya nakatono nga
kitānge atese'za akabi okuku'jako,
10 kale sandikubūli'de? Awo Daudi
nāgamba Yonasani nti Kitāwo bwa-
nāba ngaku'zemu nebo'go alimbū-
11 lira āni? Yonasani nāgamba Daudi
nti 'Jāngu tufulume tugende mu
nsiko. Nebafuluma bōmbi nebage-
12 nda mu nsiko.
Awo Yonasani nāgamba Daudi
nti Mukama, Katonda wa Isiraeri,
(abēre mujulirwa); bwenāba nga
'maze okukemereza kitānge nga
mu kisēra kino enkya oba ku lwo-
kusatu, laba, bwewaliba obulūngi
eri Daudi, kale sirikutumira nenki-
[g] 13 kubi'kulira? [g] Mukama akole bwa-
tyo Yonasani nokukirawo, kitānge
bwaliba ngasīmye okukukola obu-
bi, nesikikubi'kulira nenkusindika
ogende mirembe: era [i] Mukama abē-
re nāwe nga bweyabānga ne kitā-
14 nge. Nāwe olindaga ekisa kya Mu-
kama nga nkyali mulamu, 'neme
15 okufa; 'sō si kukomera awo, era
naye nenaku zona [k] tolisalako kisa-
kyo ku nyumba yānge: wewawo,
okutūsa Mukama lwalimala okusa-
lako abalabe ba Daudi buli omu ku-
16 nsi yona. Awo Yonasani nālagāna
endagāno nenyumba ya Daudi nti
Ne [l] Mukama aligivūnana mu mu-
17 kono gwabalabe ba Daudi. Yona-
sani nālaiza Daudi nate, olwokwa-
gala kweyamwagala: [m] kubanga ya-
mwagala nga bweyayagala ememe-
18 ye ye. Awo Yonasani nālyoka amu-
gamba nti Enkya omwezi gunābo-
neka: era banākumagamaga, ku-
19 banga entebeyo eneba njerēre. Awo
bwolimala enaku satu, noserengeta
māngu no'ja mu [n] kifo mwewe-
kwekera ekigambo ekyo bwekyali-
wo, nobēra awali e'jinja Ezeri.
20 Nānge ndirasa obusāle busatu ku
ma'bali galyo, ngautēba sabawa.
21 Kale, laba, nndituma omwāna nga
njogera nti Genda ononye obusāle.
Bwendigamba omwāna nti Laba,
obusāle buli ku lui luno gyendi:
kale nobutwāla no'ja; kubanga wa-
liwo emirembe gyoli 'sō tewali kabi,
22 nga Mukama bwali omulamu. Naye
bwendigamba omwāna bwentyo nti
Laba, obusāle buli ku lui olwomu-
masogo: kale newegendera; kuba
23 Mukama ngakusindise. Era [o] eki-
gambo ekyo kyetwayogerako 'gwe
nānge, laba, Mukama ali wakatiwo
nānge enaku zona.
24 Awo Daudi neyekweka mu nsiko:
awo omwezi bwegwaboneka, kaba-
25 ka neyetūlira okulya ku 'mere.
Kabaka nātūla ku ntebeye ngolulala,
ye ntebe erirānye ekisenge; Yona-
sani nāīmirira. Abuneri nātūla ku
lubirizi lwa Saulo: naye entebe ya
26 Daudi yali njerēre. Naye Saulo te-
yaliko kyeyayogera ku lunaku olwo:
kubanga yalowōza nti Aliko kyaba-
'de, [p] si mulongōfu; mazima si mu-
27 longōfu. Awo olwātuka enkya o
mwezi nga gumaze okuboneka, (lwe
lunaku) olwokubiri, entebe ya Daudi
neba njerēre: Saulo nāgamba Yona-
sani mutabaniwe nti Kiki ekirobe-
ra mutabani wa Yese oku'ja ku
'mere newakuba'de jo newakuba'de
28 lero? Yonasani na'damu Saulo nti
[r] Daudi yandaga nganegairira nyo
29 okugenda Ebesirekemu: nāyogera
nti Leka ng'ende, nkwegairi'de;
kubanga enyumba ya'fe balina sa-
daka mu kyālo; ne muganda wānge
yandagira (okubawo): kale 'no oba-
nga ng'anze mu masogo, leka nege-
ndere, nkwegairi'de, ndabe baganda
bānge. Kyeyava alema oku'ja ku

[t] 1 Sam. 10. 11, 12.
[a] Lus. 3. 13. 1 Sam. 25. 26.
[b] Kubal. 28. 11.
[c] 1 Sam. 16. 4.
[d] 1 Sam. 9. 12.
[e] 1 Sam. 18. 3; 23. 18.
[f] 2 Sam. 21. 7.
[g] 2 Sam. 14. 32.
[g] Lus. 1. 17.
[i] Yos. 1. 5, 17. 1 Sam. 17. 37. 1 Basek. 1. 37.
[k] 1 Byom. 22. 11, 16. 2 Sam. 9. 1, 3, 7; 21. 7.
[l] Yos. 22. 23. 1 Sam. 25. 22.
[m] 1 Sam. 18. 1.
[n] 1 Sam. 19. 2.
[o] nyi. 14, 15.
[p] Lev. 7. 21; 11. 24, 28; 15. 4, 5 neb.
[r] lu. 6.

30 meza ya kabaka. Awo obusūngu
nebukwata Saulo eri Yonasani nā-
mugamba nti 'Gwe omwāna womu-
kazi omukakanyavu omujēmu, si-
manyi nga walōnda mutabani wa
Yese okwekwasa ensonyi, noku-
kwasa ensonyi obwerēre bwa nyo-
31 ko? Kuba mutabani wa Yese nga-
kyali mulamu ku 'taka, tolinywēze-
bwa 'gwe newakuba'de obwakaba-
kabwo. Kale 'no kakano tuma o-
munkimire, kubanga taleme kufa.
32 Yonasani na'damu Saulo kitāwe
nāmugamba nti Ekināba kimu'sa
[a] 1 Sam. 18. 11; 19. 10. 33 kiki? akoze ki? Saulo [s] nākasuka
e'fumulye okumufumita: Yonasani
kweyategērera kitāwe ngamaliri'de
34 oku'ta Daudi. Awo Yonasani nā-
golokoka ku meza ngaliko ekirui
kingi, nātalya ku 'mere yona ku
lunaku olwokubiri olwomwezi: ku-
banga yanakuwalira Daudi, kuba-
nga kitāwe yali amuwemuki'de.
35 Awo olwātuka enkya Yonasani
nāfuluma nāgenda mu nsiko mu ki-
sēra kyeyalagāna ne Daudi, nomu-
36 lenzi omuto ngali naye. Nāgamba
omulenziwe nti 'Duka ononye 'no
obusāle bwendasa. Omulenzi nga-
'duka nālasa akasāle ku lui olwo-
37 mumasoge. Awo omulenzi bwe-
yatūka mu kifo ekyakasāle Yonasa-
ni kyalasi'za, Yonasani nākōwola
omulenzi nāyogera nti Akasāle te-
[t] lu. 22. 38 kali [t] ku lui olwomumasogo? Yona-
sani nākōwola omulenzi nti Terako,
yanguwa, tolwawo. Omulenzi wa
Yonasani nālōnda obusāle, na'ja
39 eri mukamawe. Naye omulenzi
teyaliko kyeyategēra: Yonasani ne
Daudi bo'ka be bāmanya ekigambo.
40 Awo Yonasani nāwa omulenziwe
ebintubye, nāmugamba nti Genda
41 ozitwāle mu kibuga. Awo omule-
nzi ngagenze Daudi nāgolokoka mu
(kifo) ekyali ku lui olwobukika o-
bwadyo, nāvūnama amasoge wansi
nākutama emirūndi esatu: neba-
nywegeragana nebakāba bo'ka na
bo'ka okutūsa Daudi lweyaingiriza.
[u] lu. 13. 1 Sam. 1. 17. 42 Yonasani nāgamba Daudi nti [u] Ge-
nda mirembe kubanga tulai'de 'fe-
mbi mu linya lya Mukama nga two-
gera nti Mukama anābānga wakati
wānge nāwe era wakati weza'de
lyānge neza'deryo, enaku zona.
Nagolokoka neyegendera: Yonasa-
ni nāingira mu kibuga.

21 Awo Daudi nātūka Enobu eri
[a] Akimereki kabona: Akimereki
na'ja okusisinkana Daudi [b] ngaka-
nkana nāmugamba nti Obēre'de ki
[a] Akiya. 1 Sam. 14. 3. [b] 1 Sam. 16. 4. 2 omu, 'sō tewali muntu nāwe? Dau-
di nāgamba Akimereki kabona nti
Kabaka yantuma omulimu nāng'a-
mba nti Tewaba muntu anāmanya
ekigambo kyona ekyomulimu gwe-
nkutuma newakuba'de byenkulagi-
'de: era nābalagira abalenzi egindi
3 negindi. Kale 'no kiki ekiri wansi
womukonogwo? mpa emigāti etāno
mu mukono gwānge oba kyona eki-
4 riwo. Awo kabona na'damu Daudi
nāyogera nti Tewali mugāti bugāti
wansi womukono gwānge, naye
[c] omugāti omutukuvu gwe guliwo;
kyo'ka [d] abalenzi obanga bekūmye
5 obutakwata ku bakazi. Daudi na-
'damu kabona nāmugamba nti Ma-
zima twaziizibwa obutaba na baka-
zi enaku nga satu; bwenavayo,
ebintu byabalenzi byali bitukuvu,
newakuba'de nga lugendo bugen-
do; kale lero ebintu byābwe tebi-
6 risinga nyo kuba bitukuvu? Awo
kabona nāmuwa (emigāti) emitu-
kuvu: kubanga teyaliyo mugāti
wabula emigāti egyokulaga, egya-
'gyibwānga mu maso ga Mukama,
oku'sāwo emigāti egibuguma ku
7 lunaku kwegya'gyirwawo. Era o-
muntu owokuba'du ba Saulo yaliyo
ku lunaku olwo, ngaziizibwa mu
maso ga Mukama; nerinyalye yali
[e] Doegi Omwedomu, omukulu wa-
8 basūmba ba Saulo. Daudi nāgamba
Akimereki nti Era tewali wano 'fu-
mu newakuba'de ekitala wansi wo-
mukonogwo? kubanga saleta wamu
nānge kitala kyānge newakuba'de
ebyokulwānyisa byānge, kubanga
omulimu gwa kabaka gwali gwa
9 kwanguwa. Kabona nāyogera nti
[f] Ekitala kya Goliasi Omufirisuti
gwewa'tira mu [g] kiwōnvu Era, laba,
kiri wano nga kizingi'dwa mu ki-
wero enyuma wekānzu: oba oyaga-
la okutwāla ekyo, kitwāle; kuba-
nga tewali kirala wano wabula
ekyo. Daudi nāyogera nti Tewali
kikyenkana ekyo; kimpe.
10 Awo Daudi nāgolokola na'duka
ku lunaku olwo olwokutya Saulo,
nāgenda eri Akisi kabaka [i] Wegasi.
11 Aba'du ba Akisi nebamugamba nti
Daudi oyo siye kabaka wensi? [k] te-
baimbiragana kuye nga [l] bazina, nga
bogera nti
Saulo a'se enkumize,
Ne Daudi obukumibwe?
12 Daudi nātereka ebigambo ebyo mu
mutimagwe, nātya nyo Akisi ka-
13 baka Wegasi. Awo [m] nāwanyisa
empisaze mu maso gābwe, neyera-
lusalalusa mu mikono gyābwe, nā-
yagulayagula ku nzi'gi eza wanka-
ki, nākulukusa amalusu mu birevu-
14 bye. Awo Akisi nālyoka agamba
aba'dube nti Aba'fe, mulabye omu-
sija ngagu'demu e'dalu: kale mu-
15 mulete'de ki gyendi? Mbuli'dwa
abalalu, nokuleta nemuleta olusaja
luno okulalukira mu maso gānge?
olusaja luno lunāingira mu nyumba
yānge?

[c] Kuv. 25. 30. Lev. 24. 5. Mat. 12. 3, 4. Ma'k. 2. 25, 26. Luk. 6. 3, 4.
[d] Kuv. 19. 15.
[e] 1 Sam. 22. 9.
[f] 1 Sam. 17. 51.
[g] 1 Sam. 17. 2.
[i] 1 Sam. 17. 4. Zab. 56. Ebisoka.
[k] 1 Sam. 18. 7.
[l] Balam. 21. 21.
[m] Zab. 34. Ebisoka.

22 Daudi kyeyava avayo, na'duka
nātūka ku [a]mpuku ya [b]Adula-
mu: awo bagandabe nenyumba ya
kitāwe yona bwebākiwulira, neba-
2 serengeta nebagendayo gyali. Awo
buli muntu eyali alaba enaku na
buli muntu eyalina e'bānja na buli
eyalina obuinike, nebakung'ana gya-
li; nāfūka omukulu wābwe: awo
[c]newaba naye abasaja nga bikumi
bina.
3 Awo Daudi nāvayo nāgenda Emi-
zupe ekya Moabu: nāgamba [d]ka-
baka wa Moabu nti Kitānge ne mā-
nge bafulume babe na'mwe, okutū-
sa lwendimanya Katonda byalinko-
4 lera. Awo nābaleta mu maso ga
kabaka wa Moabu: nebatūla naye
ekisēra kyona Daudi ngakyali mu
5 mpuku. Awo na'bi [e]Gadi nāgamba
Daudi nti Tobēra mu mpuku; we-
gendere, otūke munsi ya Yuda. Awo
Daudi neyegendera nātūka mu ki-
bira Keresi.
6 Awo Saulo nāwulira nga Daudi
alabise nabasaja abāli naye: era
Saulo yali atu'de Egibea, munda
womumyuliru mu Lama, ngaku'te
e'fumulye mu ngalo, naba'dube bo-
na bāli baīmiri'de okumwetōlōla.
7 Saulo nāgamba aba'dube abāli baī-
miri'de okumwetōlōla nti Muwulire
'no, 'mwe Ababenyamini; mutabani
wa Yese aliwa buli muntu ku'mwe
enimiro nensuku ezemizabibu, ali-
bafūla 'mwena okuba abāmi benku-
8 mi era abāmi bebikumi; 'mwena
nemunekobāna, 'sō tewali ambi'ku-
lira [f]mutabani wānge bwalagāna
endagāno ne mutabani wa Yese, 'sō
tewali ku'mwe ansāsi'de, newaku-
ba'de antegēza nga mutabani wānge
yamperera omu'du wānge okutēga
9 nga lero? Awo [g]Doegi Omwedo-
mu, eyaīmirira awali aba'du ba Sau-
lo, nālyoka a'damu nāyogera nti
Nalaba mutabani wa Yese nga'ja
[i]Enobu, eri Akimereki mutabani
10 wa Akitubu. [k]Nāmubūliza eri Mu-
kama [l]nāmuwa ebyokulya nāmuwa
ekitala kya Goliasi Omufirisuti.
11 Awo kabaka nālyoka atuma okuita
Akimereki kabona, mutabani wa
Akitubu, nenyumba yona eya kitā-
we, bakabona abāli Enobu: neba'ja
12 bona eri kabaka. Saulo nāyogera
nti Wulira 'no, 'gwe mutabani wa
Akitubu. Na'damu nti 'Nze 'nzu-
13 no, mukama wānge. Saulo nāmu-
gamba nti Mwanekobānira ki, 'gwe
ne mutabani wa Yese, kubanga wa-
muwa emigāti nekitala, nomubūliza
eri Katonda, angolokokereko, oku-
14 tēga nga lero? Awo Akimereki
na'damu kabaka nāyogera nti Erā-
ni ku ba'dubo bona amwenkana
Daudi obwesigwa, ye muko'domi
wa kabaka, era aingizibwa mu ku-
tēsakwo era owekitībwa mu nyu-
15 mbayo? Nsose lero okumubūliza
eri Katonda? ki'dire eri: kabaka
aleme oku'sāko omu'duwe ekiga-
mbo kyona, newakuba'de enyumba
ya kitānge yona: kubanga omu'du-
wo taliko kyamanyi ku bino byona,
newakuba'de ebitono newakuba'de
16 ebingi. Kabaka nāyogera nti To-
leme kufa, Akimereki, 'gwe nenyu-
17 mba ya kitāwo yona. Awo kabaka
nāgamba abambowa abāli baīmiri-
'de okunwetōlōla nti Mukyūke mu-
'te bakabona ba Mukama; kubanga
nomukono gwābwe guli ne Daudi,
era kubanga bāmanya nga ya'duka,
nebatakimbi'kulira. Naye aba'du
ba kabaka nebagāna oku'sāwo omu-
kono gwābwe okugwa ku bakabona
18 ba Mukama. Awo kabaka nāga-
mba Doegi nti Kyūka 'gwe obagwe-
ko bakabona. Awo Doegi Omwe-
domu nākyūka nāgwa ku bakabona,
na'ta ku lunaku olwo abantu kinā-
na mubatāno [m]abāyambalānga ekā-
19 nzu eya bafuta. Ne Nobu, ekibuga
kya bakabona, nāki'ta nobwōgi
bwekitala, abasaja era nabakazi,
abāna abato nabayōnka, nente ne-
ndogoi nendiga, nobwōgi bwekitala.
20 Awo omwāna omu owa Akimereki,
mutabani wa Akitubu, erinyalye
[n]Abiasali, nāwona na'duka okugo-
21 berera Daudi. Abiasali nābūlira
Daudi Saulo nga'se bakabona ba
22 Mukama. Awo Daudi nāgamba A-
biasali nti Namanya ku lunaku
olwo, Doegi Omwedomu bweyaliyo,
nga talirema kumubūlira Saulo:
'nze na'sa abantu bona abomunyu-
23 mba ya kitāwo. [o]'Gwe bēra nā-
nge, totya; kubanga oyo anonya
obulamu bwānge anonya obulamu-
bwo: kubanga awali 'nze onobānga
mirembe.

23 Awo nebabūlira Daudi nti Laba,
Abafirisuti balwāna ne [a]Keira,
2 era banyaga amawūliro. Daudi
kyeyava [b]abūza Mukama nti Ng'e-
nde nkube Abafirisuti abo? Muka-
ma nāgamba Daudi nti Genda oku-
3 be Abafirisuti olokole Keira. Aba-
saja ba Daudi nebamugamba nti
Laba, tutīri'de wano mu Yuda: ka-
le tetulisinga nyo bwetuligenda E-
keira okulwāna ne'gye Lyabafirisu-
4 ti? Awo Daudi nālyoka abūza Mu-
kama nate olwokubiri. Mukama
nāmu'damu nāyogera nti Golokoka
oserengete ogende Ekeira; kubanga
ndigabula Abafirisuti mu mukono-
5 gwo. Awo Daudi nabasajabe neba-
genda Ekeira, nebalwāna Nabafiri-
suti, nebanyaga ente zābwe, neba-
ba'ta olu'ta olunene. Awo Daudi
nālokola abātūla Ekeira.
6 Awo olwātuka, Abiasali mutabani

[a] Zab. 57, Ebisoka. Zab. 142, Ebisoka.
[b] 2 Sam. 23. 13.
[c] 1 Sam. 23. 13; 25. 13.
[d] Lus. 1. 4; 4. 21, 22.
[e] 2 Sam. 24. 11, 13, 19. 1 Byom. 21. 9, 11, 13, 18, 19; 29. 29. 2 Byom. 29. 25.
[f] 1 Sam. 18. 3; 20. 30.
[g] 1 Sam. 21. 7. Zab. 52, Ebisoka.
[i] 1 Sam. 21. 1.
[k] Kubal. 27. 21.
[l] 1 Sam. 21. 6, 9.
[m] 1 Sam. 2. 28.
[n] 1 Sam. 23. 6, 9.
[o] 1 Basek. 2. 26.
[a] Yos. 15. 44. Nek. 3. 17, 18.
[b] Kubal. 27. 21.

[c] 1 Sam. 22. 20.
wa Akimereki [c] bweya'duka eri
Daudi Ekeira, yaserengeta ngalina
7 ekānzu mu mukonogwe. Nebabū-
lira Saulo nga Daudi atūse Ekeira.
Saulo nāyogera nti Katonda amu-
gabu'de mu mukono gwānge: kuba-
nga aziizibwa olwokuingira mu ki-
8 buga ekirina enzi'gi nebisiba. Awo
Saulo nāita abantu bona okutabāla,
okuserengeta okugenda Ekeira, o-
9 kuzingiza Daudi nabasajabe. Daudi
nātegēra Saulo ngamwagaliza aka-
[d] 1 Sam. 30. 7.
bi; [d] nāgamba Abiasali kabona nti
10 Leta wano ekānzu. Awo Daudi
nāyogera nti Ai Mukama, Katonda
wa Isiraeri, omu'duwo awuliri'de
dala Saulo ngayagala oku'ja Ekei-
[e] 1 Sam. 22. 19.
ra, [e] okuzikiriza ekibuga kulwānge.
11 Abasaja Abekeira balimpayo mu
mukonogwe? Saulo aliserengeta,
ngomu'duwo bwawuli'de? Ai Mu-
kama, Katonda wa Isiraeri, nkwe-
gairi'de, būlira omu'duwo. Muka-
12 ma nāyogera nti Aliserengeta. Awo
Daudi nālyoka ayogera nti Abasaja
Abekeira balimpayo 'nze nabasaja
bānge mu mukono gwa Saulo? Mu-
kama nāyogera nti Balikuwayo.
13 Awo Daudi nabasajabe, abāli nga
[f] 1 Sam. 22. 2; 25. 13; 27. 2.
[f] lukāga, nebagolokoka nebegendera
okuva mu Keira nebagenda buli
gyebaīnza okugenda. Nebabūlira
Saulo Daudi ngawonye okuva mu
Keira: nālekayo okutabāla.
14 Awo Daudi nātūla mu 'dūngu mu
bigo, nābēra munsi eyensozi mu
'dūngu Eryezifu. Saulo nāmuno-
nyānga buli lunaku, naye Katonda
nātamugabula mu mukonogwe.
15 Daudi nālaba nga Saulo ataba'de
okunonya obulamubwe: era Daudi
yali mu 'dūngu Eryezifu mu kibira.
[g] 1 Sam. 20. 41, 42.
16 Awo [g] Yonasani mutabani wa Saulo
nāgolokoka, nāgenda eri Daudi mu
kibira, nānyweza omukonogwe mu
17 Katonda. Nāmugamba nti Totya:
kubanga omukono gwa Saulo kitā-
nge tegulikulaba; era gwoliba ka-
baka wa Isiraeri nānge ndiku'dirira
obukulu: era [i] nekyo Saulo kitānge
[i] 1 Sam. 20. 30, 31; 24. 20.
18 akimanyi. Awo abo bōmbi [k] neba-
[k] 1 Sam. 20. 8.
lagānira endagāno [l] mu maso ga
[l] 2 Sam. 5. 3.
Mukama: Daudi nābēra mu kibira,
Yonasani na'dayo mu nyumbaye.
[m] 1 Sam. 26. 1. Zab. 11. 1; 54. Ebisoka.
19 Awo [m] Abezifu nebāmbuka neba'ja
eri Saulo Egibea nga bogera nti
Daudi teyekweka ewa'fe mu bigo
mu kibira ku lusozi [n] Kakira oluli
[n] 1 Sam. 26. 1, 3.
ku lui olwobukika obwadyo olwe-
20 'dūngu. Kale 'no kakano, ai kaba-
ka, serengeta, ngememeyo yona
bweyagala okuserengeta; na'fe o-
kumuwayo mu mukono gwa kabaka
21 kuliba kwa'fe. Saulo nāyogera nti
[o] Lus. 2. 20.
[o] Muwebwe Mukama omukisa; ku-
22 banga munsāsi'de. Mugende, mbe-
gairi'de, mweyongere okwetegēreza,
mumanye mulabe ekifokye wabēra
neyamulabayo: kubanga bambūlira
23 ngasala amagezi mangi nyo. Kale
mulabe, muzige ebifo byona mwa-
tēgera mweyekweka, nemukomawo
gyendi 'sō temulema ku'ja, nānge
ndigenda na'mwe: awo olulituka,
obanga ali munsi, ndimunonya ne-
'mulaba mu nkumi zona eza Yuda.
24 Awo nebagolokoka nebagenda Ezi-
fu okukulembera Saulo: naye Dau-
di nabasajabe bāli mu 'dūngu
Eryemaoni, mu Alaba ku lui olwe-
25 'dūngu olwobukika obwadyo. Sau-
lo nabasajabe nebagenda okumu-
nonya. Nebabūlira Daudi: kyeya-
va aserengeta awali olwāzi, nābēra
mu 'dūngu Eryemaoni. Awo Saulo
bweyakiwulira, nāgoberera Daudi
26 mu 'dūngu Eryemaoni. Saulo nā-
genda ku ma'bali golusozi erui, ne
Daudi nabasajabe ku ma'bali golu-
[p] Zab. 31. 22.
sozi erui: Daudi [p] nāyanguwa oku-
vayo olwokutya Saulo; kubanga
Saulo nabasajabe nebazingiza Dau-
di nabasajabe enjui zona okuba-
27 kwata. Naye newa'ja omubaka eri
Saulo ngayogera nti Yanguwako
o'je; kubanga [r] Abafirisuti bakwe-
[r] 2 Basek. 19. 9.
28 kwese munsi. Awo Saulo nāle-
kayo okugoberera Daudi na'dayo,
nātabāla Abafirisuti: ekifo ekyo
kyebāva bakiita Seraka'malekosi.
29 Awo Daudi nāvayo nāyāmbuka nā-
bēra mu bigo ebya Engedi.

24 Awo olwātuka Saulo bweyako-
mawo ngamaze okugoberera A-
bafirisuti, nebamubūlira nti Laba,
Daudi ali mu 'dūngu erya Engedi.
2 Awo Saulo nātwāla abasaja enkumi
satu abālōndebwa mu Isiraeri yena,
nāgenda okunonya Daudi nabasa-
3 jabe ku njazi ezembulabuzi. Na'ja
ku [a] bisibo byendiga mu 'kubo awa-
li empuku; Saulo nāingira [b] okubi-
'ka ku bigerebye. Era Daudi naba-
sajabe bāli batu'de mu bifo ebyo-
mumpuku ebyakomereryo munda.
[a] Kubal. 32. 16.
[b] Balam. 3. 24.
4 Abasaja ba Daudi nebamugamba
nti [c] Laba, olunaku Mukama lwe-
yakugambako nti Laba, ndigabula
omulabewo mu mukonogwo, era
olimukola nga bwolisīma. Awo
Daudi nāgolokoka nāsala ku kire-
nge kyekyambalo kya Saulo mu
5 kyāma. Awo olwātuka oluvanyuma
Daudi nālūmwa omwoyo, kuba-
nga yasala ku kirenge kya Saulo.
[c] 1 Sam. 26. 8.
6 Nāgamba abasajabe nti Mukama
aki'dize eri 'nze nkole mukama wā-
nge Mukama gweyafukako amafuta
ekigambo kino, okumugololera omu-
kono gwānge kubanga yoyo Muka-
7 ma gweyafukako amafuta. Awo
Daudi nāziiza abasajabe nebigambo
ebyo, nātabaganya kumugolokoke-
rako Saulo. Awo Saulo nāgolokoka
8 nāva mu mpuku neyegendera. Awo

ne Daudi nāgolokoka oluvanyuma
nāva mu mpuku nākōwola Saulo
ngayogera nti Mukama wānge ka-
baka. Awo Saulo bweyakebuka,
Daudi nāvūnama amasoge wansi
9 neyeyanza. Daudi nāgamba Sau-
lo nti Kiki ekikuwuliza ebigambo
byabantu nga bogera nti Laba,
Daudi ayagala okukukola akabi?
10 Laba, lero amasogo galabye Muka-
ma bwaba'de akugabu'de mu mu-
kono gwānge lero mu mpuku: era
waba'dewo abang'ambye okuku'ta:
naye (eriso lyānge) nerikusāsira;
neng'amba nti Si'ja kugolola mu-
kono gwānge ku mukama wānge;
kubanga yoyo Mukama gweyafuka-
11 ko amafuta. Era, kitānge, laba,
wewawo, laba ekirenge kyekya-
mbalokyo mu ngalo zānge: kale
kubanga nsaze ku kirenge kyekya-
mbalokyo nesiku'ta, tegēra olabe
nga tewali kabi newakuba'de ekyō-
nōno mu mukono gwānge, 'sō siku-
sobe'za newakuba'de ngoi'ganya o-
12 bulamu bwānge okubukwata. [d] Mu-
kama asale omusāngo wakati wā-
nge nāwe, Mukama akuwalaneko
e'gwānga lyānge: naye omukono
13 gwānge teguliba ku'gwe. Ngolu-
gero olwabe'da bwerwogera nti Mu
babi mwe muva obubi: naye omu-
14 kono gwānge teguliba ku'gwe. Ka-
baka wa Isiraeri ataba'de āni?
ogoberera āni? ogoberera embwa
15 enfu, enkukunyi. Kale Mukama
abe mulamuzi, asale omusāngo gwā-
nge nogugwo, alabe awōze ensōnga
yānge andokole mu mukonogwo.
16 Awo olwātuka Daudi bweyamala
okugamba Saulo ebigambo ebyo,
Saulo nāyogera nti [e] Lino lye 'do-
boziryo, mwāna wānge Daudi?
Saulo nāimusa e'dobozirye nākāba
17 amaziga. Nāgamba Daudi nti Gwo-
nsinga obutūkirivu: kubanga onsa-
su'de obulūngi, naye 'nze nkusasu-
18 'de obubi. Era oyātu'de lero bwo-
nkoze obulūngi: kuba Mukama
ngangabu'de mu mukonogwo noto-
19 nzi'ta. Kubanga omuntu bwasā-
nga omulabewe, anāmuganya oku-
genda nga mulamu? Kale Muka-
ma akuwe empēra enūngi olwekyo
20 kyonkoze lero. Era 'no, laba
[f] 'manyi nga tolirema kuba kabaka,
era ngobwakabaka bwa Isiraeri bu-
21 linywezebwa mu mukonogwo. Kale
'no kakano [g] ndairira Mukama [i] nga
tolizikiriza za'de lyānge eriri'dawo,
'sōnga tolimalawo linya lyānge o-
kuli'gya mu nyumba ya kitānge.
22 Daudi nālairira Saulo. Saulo na'da-
yo e'ka; naye Daudi nabasajabe
nebayāmbuka [k] mu mpuku.

25 Awo Samuwiri nāfa; Isiraeri
yena nebakung'ana [a] nebamu-
kābira, nebamuzika mu nyumbaye
[b] Erama. Daudi nāgolokoka nāse-
rengeta nāgenda mu [c] 'dūngu Pa-
lani.
2 Awo yaliyo omusaja Emaoni
ebintubye nga biri Ekalumeri; era
omusaja oyo yali mukulu nyo, era
yalina endiga enkumi satu nembuzi
lukumi: awo yali ngasala ebyōya
3 byendigaze Ekalumeri. Era erinya
lyomusaja Nabali; ne mukaziwe
erinyalye Abigairi: nomukazi yali
mutegēvu namasoge nga malūngi:
naye omusaja yali wa kabyo era
mubi mu bikolwabye; era yali wa
4 nyumba ya Kalebu. Awo Daudi
nāwulira mu 'dūngu Nabali [d] nga-
5 sala ebyōya byendigaze. Awo
Daudi nātuma abalenzi kumi, Dau-
di nāgamba abalenzi nti Mwāmbu-
ke Ekalumeri mugende eri Nabali
6 mumu'namusize: era bwemutyo
bwemuba mugamba oyo atūla nga-
laba (omukisa) nti [e] Emirembe gi-
bēre gyoli, era emirembe gibēre ku
nyumbayo, era emirembe gibēre ku
7 byona byolina. Era 'no mpuli'de
ngolina abasala ebyōya byendiga:
abasūmbabo 'no babānga na'fe ne-
tutabakola bubi, 'sō tewabānga
ekyababula, ebiro byona nga bali
8 Ekalumeri. Būza abalenzibo, ba-
nākubūlira: kale abalenzi baganje
mu masogo; kubanga tu'ji'de ku
[f] lunaku olulūngi: wayo, nkwegai-
ri'de, kyona ekina'ja mu mukono-
gwo, eri aba'dubo neri mutabaniwo
9 Daudi. Awo abalenzi ba Daudi
bweba'ja, nebogera ne Nabali mu
linya lya Daudi ngebigambo ebyo
10 byona bwebiri, nebasirika. Awo
Nabali na'damu aba'du ba Daudi
nāyogera nti [g] Daudi yāni? ne mu-
tabani wa Yese yāni? mu biro bino
wabawo aba'du bangi abajēmera
11 buli muntu mukamawe. Kale 'no
nātōla emigāti gyānge nama'zi gā-
nge nenyama yānge gyenzi'ti'de a-
basaja bānge abasala ebyōya, ne-
mbiwa abasaja besimanyiko gyeba-
12 vu'de? Awo abalenzi ba Daudi ne-
bakyūka nebakwata e'kubo neba-
'dayo neba'ja nebamubūlira ngebi-
13 gambo ebyo byona bwebiri. Awo
Daudi nāgamba abasajabe nti Mwē-
sibe buli muntu ekitalakye. Ne-
bēsiba buli muntu ekitalakye; ne
Daudi naye neyēsiba ekitalakye:
newayāmbuka okugoberera Daudi
[i] abasaja nga bikumi bina; ebiku-
mi ebibiri [k] nebasigala ku bintu.
14 Naye omu ku balenzi nābūlira Abi-
gairi mukazi wa Nabali ngayogera
nti Laba, Daudi yatuma ababaka
ngaima mu 'dūngu okulamusa mu-
15 kama wa'fe; nābagwako. Naye
abasaja abo bātukolānga bulūngi
nyo, 'sō tetukolwānga bubi, 'sō

[a] Ma. 34. 8.
[b] 1 Sam. 1. 19.
[c] Kubal. 10. 12.
[d] 2 Sam. 13. 23.
[d] Lub. 16. 5. Balam. 11. 27. Yob. 5. 8.
[e] 1 Sam. 26. 17.
[f] 1 Sam. 23. 17.
[g] Lub. 21. 23.
[i] 2 Sam. 21. 7.
[k] 1 Sam. 23. 29.
[e] 1 Byom. 12. 18. Zab. 122. 7. Mat. 10. 12, 13. Luk. 10. 5.
[f] Es. 8. 17; 9. 19, 22.
[g] Balam. 9. 28.
[i] 1 Sam. 22. 2; 23. 13; 27. 2; 30. 9.
[k] 1 Sam. 30. 24.

tetubulwānga kintu kyona e'bānga
lyona lyetwamala nga tubēra nabo,
[l] Kuv. 14. 22. Yob. 1. 10. 16 bwetwali mu nsiko: bābānga [l] bu-
gwe gyetuli emisana nekiro ekisēra
kyona kyetwamala nabo nga tulū-
17 nda endiga. Kale 'no kakano tegē-
ra olowōze kyonokola: kubanga
bamaliri'de obubi ku mukama wa-
'fe ne ku nyumbaye yona: kubanga
omwāna wa Beriali eyenkani'de
awo nokuīnza omuntu nātainza
18 kwogera naye. Awo Abigairi nā-
[m] Lub. 32. 13. lyoka ayanguwa [m] na'dira emigāti
ebikumi bibiri nebi'ta bibiri ebyo-
mwenge nendiga tāno enfumbire
dala, nebigero bitāno ebyeng'ano
[n] 1 Sam. 30. 12. 2Sam.16.1. 1 Byom. 12. 40. ensīke, [n] nebirīmba kikumi ebyeza-
bibu enkalu, nebitole ebikumi bi-
biri ebyetini, nābitika endogoi.
19 Nāgamba abalenzibe nti Munkule-
mbere mugende; laba mbavako
nyuma. Naye nātabūlira 'bawe
20 Nabali. Awo olwātuka nga yeba-
gala endogoiye nāserengeta awāli
ekifo ekyekwekerwamu ekyokulu-
sozi, awo, laba, Daudi nabasajabe
nebaserengeta okumwolekera; nā-
21 sisinkana nabo. Era Daudi yali
ayoge'de nti Mazima nkūmi'de
bwerēre byona olusaja luno bye-
lulina mu 'dūngu, ekintu kyona
nekitabula ku byalwo byona bwe-
byenkana: kale lunsasu'de obu-
[o] Lus.1.17. 22 bi olwobulūngi. Katonda akole
[o] bwatyo abalabe ba Daudi nokukira-
wo, bwendisigazawo ku babe bona
bwebenkana nomwāna omu owobu-
23 lenzi. Awo Abigairi bweyalaba Dau-
[p] Yos. 15. 18. di, nāyanguwa [p] nāva ku ndogoiye
[r] Lus.2.12. [r] nāvūnamira Daudi amasoge wansi,
24 nākutama ku 'taka. Nāgwa ku bi-
gerebye nāyogera nti Obutali butū-
kirivu obwo bubēre ku'nze, muka-
ma wānge, ku'nze: era muzānawo
ayogere mu matugo, nkwegairi'de,
era wulira ebigambo bya muzānawo.
25 Nkwegairi'de, mukama wānge aleme
oku'sāyo omwoyo eri omuntu oyo
owa Beriali, Nabali: kuba erinyalye
nga bweriri, naye bwali bwatyo;
Nabali lye linyalye nobusirusiru bu-
li naye: naye 'nze omuzānawo sa-
laba balenzi ba mukama wānge be-
26 watuma. Kale 'no kakano, muka-
[s] 1 Sam. 20. 3. ma wānge, [s] nga Mukama bwali o-
mulamu nāwe nga bwoli omulamu,
kubanga Mukama akuziizi'za obu-
ta'zā musāngo gwa musai nobute-
walanira 'gwānga nomukonogwo
'gwe, kale 'no abalabebo nabo aba-
nonyeza mukama wānge akabi, babe
27 nga Nabali. Era 'no ekirabo kino
omuzānawo kyalete'de mukama wā-
nge, kiwebwe abalenzi abagoberera
28 mukama wānge. Nkwegairi'de, so-
[t] 1 Sam. 2. 35. 2 Sam. 7. 11, 27. nyiwa ekyōnōno kya muzānawo:
kubanga Mukama talirema kukole-
ra mukama wānge [t] enyumba eye-
nkala'kalira, kubanga mukama wā-
nge [u] alwāna entalo za Mukama; 'sō
nakabi tekalirabika ku'gwe enakuzo
29 zona. Era newakuba'de ngabantu
bagolokose okukui'ganya nokuno-
nya obulamubwo, naye obulamu
bwa mukama wānge bulisibirwa mu
muganda gwobulamu wamu ne Mu-
kama Katondawo; nobulamu bwa-
balabebo [w] alibuvūmūla ngebiva mu [w] Yer. 10. 18.
30 lubuto lwenvūmūlo. Awo olulituka
Mukama bwaliba ngakoze mukama
wānge ngobulūngi bwona bwebuli
bweyakwogerako, erangakuta'dewo
31 okuba omukulu wa Isiraeri: kale
kino tekirikulūmya mwoyo, 'sō omu-
timagwo tegulyesitaza mukama wā-
nge kubanga wayiwa omusai ogutu-
liko nsōnga newakuba'de kino nga
mukama wānge yewalanira e'gwā-
nga ye'ka: awo Mukama bwaliba
ngakoze bulūngi mukama wānge, ka-
32 le o'jukirānga omuzānawo. Daudi
nāgamba Abigairi nti [y] Atenderezebwe Mukama, Katonda wa Isiraeri, [y] lu. 39. Lub. 24.27.
akutumye lero okusisinkana nānge:
33 era gatenderezebwe namagezigo, nāwe otenderezebwe [z] ankūmye lero, [z] nyi. 26, 34, 39.
obutabako musāngo gwa musai no-
butewalanira 'gwānga nomukono
34 gwānge 'nze. Kubanga mazima da-
la, nga Mukama Katonda wa Isira-
eri bwali omulamu, anziizi'za obu-
takukola bubi, singa toyanguye no-
'ja okusisinkana nānge, mazima te-
wandisigali'de Nabali emāmbyangesaze no mwāna omu owo bulenzi.
35 Awo Daudi nātōla mu ngaloze ebyo
byamulete'de: nāmugamba nti [a] Yā- [a] 1 Sam. 1. 17.
mbuka mu nyumbayo mirembe; la-
ba, mpuli'de e'doboziryo [b] nenku'ki- [b] Lub. 32. 20.
36 riza 'gwe. Awo Abigairi na'ja eri
Nabali; era, laba, yali [c] afumbye e- [c] 2 Sam.13. 23, 28.
mbaga mu nyumbaye, ngembaga ya
kabaka; nomwoyo gwa Nabali gwa-
li gusanyuse mundaye, kubanga ya-
li atami'de nyo: kyeyava alema o-
kumubūlira ekigambo kyona, oba
kitono oba kikulu, okutūsa enkya.
37 Awo olwātuka enkya, omwenge bwe-
gwali guvu'deko Nabali, mukaziwe
nāmubūlira ebigambo ebyo, omuti-
magwe negufira mundaye nāfūka
38 nge'jinja. Awo olwātuka enaku na
kumi nga ziisewo, Mukama nālwā-
39 za Nabali nāfa. Awo Daudi bwe-
yawulira Nabali ngafu'de, nāyogera
nti Mukama atenderezebwe, awoze-
'za ensōnga eyokuvumibwa kwānge
mu mukono gwa Nabali era aziizi-
'za omu'duwe obutakola kibi: no-
bubi bwa Nabali Mukama [d] abu'zi'za- [d] 1 Basek. 2. 44. Zab. 7. 16.
yo ku mutwegwe ye. Daudi nātu-
ma nāyogereza Abigairi okumufu-
40 mbirwa. Awo aba'du ba Daudi bwe-
bātūka eri Abigairi Ekalumeri, ne-
bamugamba nti Daudi yatutumye
41 gyoli okukufumbirwa. Awo nāgo-

lokoka nāvūnama amasoge wansi
nāyogera nti Laba, muzānawo mu-
wereza okunāzānga ebigere byaba-
42 'du ba mukama wānge. Awo Abi-
gairi nāyanguwa nāgolokoka neye-
bagala endogoi wamu ne bawalabe
batāno abāmugobererānga; nāgobe-
rera ababaka ba Daudi, nāba muka-
43 ziwe. Daudi nāwasa ne Akinoamu
Oweyezuleeri; [e] bōmbi nebaba ba-
44 kazibe. Era Saulo yali awa'de [f] Mi-
kali muwalawe, mukazi wa Daudi,
[g] Paluti mutabani wa Laisi [i] Owega-
'limu.

26 Awo [a] Abezifu neba'ja eri Saulo
Egibea nga bogera nti Daudi te-
yekweka ku lusozi Kakira olwole-
2 kera e'dūngu? Awo Saulo nāgo-
lokoka nāserengeta nāgenda mu 'dū-
ngu Eryezifu, ngalina abasaja aba-
lōnde aba Isiraeri enkumi satu wa-
mu naye, okunonya Daudi mu 'dū-
3 ngu Eryezifu. Saulo nāsīsira ku
lusozi Kakira, olwolekera e'dūngu,
mu 'kubo. Naye Daudi nābera mu
'dūngu nālaba nga Saulo atūse mu
4 'dūngu ngamugoberera. Daudi kye-
yava atuma abake'si nātegēra nga
5 Saulo atūki'de dala. Daudi nāgolo-
koka na'ja mu kifo Saulo weyali asī-
si'de: Daudi nālaba ekifo Saulo we-
yagalamira, ne [b] Abuneri mutabani
wa Neri, omukulu we'gyerye: era
Saulo yali agalami'de munda wekifo
ekyamagāli, abantu nebasisira oku-
6 mwetōlōla. Awo Daudi na'damu nā-
gamba Akimereki Omukiti ne [c] Abi-
sai [d] mutabani wa Zeruia, muganda
wa Yoabu, ngayogera nti Ani [e] anā-
serengeta nānge nāgenda eri Saulo
mu lusīsira? Abisai nāyogera
7 nti 'Nze nāserengeta nāwe. Awo
Daudi ne Abisai neba'ja eri abantu
ekiro: awo, laba, Saulo ngagalami-
'de nga yebase munda wekifo ekya-
magāli, e'fumulye nga lisimbi'dwa
mu 'taka ku [f] mutwegwe: ne Abu-
neri nabantu nga bagalami'de oku-
8 mwetōlōla. Awo Abisai nāgamba
Daudi nti [g] Katonda agabuli'de dala
omulabewo mu mukonogwo lero:
kale 'no, nkwegairi'de, 'mufumite
ne'fumu okukwasa ne'taka omulū-
ndi gumu 'sō simufumite mulūndi
9 gwa kubiri. Daudi nāgamba Abisai
nti Tomuzikiriza: kubanga āni aīnza
okugolola omukonogwe kwoyo [i] Mu-
kama gweyafukako amafuta nāba
10 nga taliko musāngo? Daudi nāyo-
gera nti Nga Mukama bwali omula-
mu, [k] Mukama yalimu'ta; oba 'olu-
nakulwe lulitūka okufa; oba ali-
serengeta [m] mu lutalo nāzikirira.
11 [n] Mukama aki'dize eri 'nze ngolole
omukono gwānge kwoyo Mukama
gweyafukako amafuta: naye 'no twā-
la, nkwegairi'de, e'fumu eriri ku
mutwegwe nensūmbi yama'zi tuge-
12 nde. Awo Daudi nātwāla e'fumu
nensūmbi yama'zi ngabi'gya ku mu-
twegwa Saulo; nebegendera 'sōnga
tewali muntu akirabye newakuba-
'de akimanyi, 'sōnga tewali azuku-
se: kubanga bona nga bebase; ku-
banga [o] otulo tungi otwava eri Mu-
13 kama twali tubagu'deko. Awo Dau-
di nāgenda emitala weri, nāimirira
wala ku ntiko yolusozi; nga ye-
14 su'deko nabo e'bānga 'dene: Daudi
nālāngira abantu ne Abuneri muta-
bani wa Neri ngayogera nti To'da-
mu. Abuneri? Awo Abuneri na'da-
mu nāyogera nti Gwāni akōwola ka-
15 baka? Daudi nāgamba Abuneri nti
Toli muzira? erāni akwenkana mu
Isiraeri? kale kiki ekikulobe'de o-
kukūma'mukamawo kabaka? kuba-
nga muingi'de omu ku bantu okuzi-
16 kiriza kabaka mukamawo. Ekiga-
mbo kino kyokoze si kirūngi. Nga
Mukama bwali omulamu, musāni-
'de okufa, kubanga temukūmye mu-
kama wa'mwe, Mukama gweyafuka-
ko amafuta. Era 'no mulabe e'fu-
mu lya kabaka weriri nensūmbi ya-
17 ma'zi eba'de ku mutwegwe. Saulo
nāmanya e'dobozi lya Daudi nāyo-
gera nti [p] Lino lye 'doboziryo, mwā-
na wānge Daudi? Daudi nāyogera
nti Lye 'dobozi lyānge, mukama wā-
18 nge, ai kabaka. Nāyogera nti Mu-
kama wānge [r] ai'ganyiza ki omu'du-
we? kubanga nkoze ki? oba kibi ki
19 ekiri mu mukono gwānge? Kale
'no, nkwegairi'de, mukama wānge
kabaka awulire ebigambo byomu-
'duwe. Mukama obanga ye [s] yaku-
mperera, a'kirize ekiwebwayo: naye
obanga be bāna babantu, bakolimi-
rwe mu maso ga Mukama; kubanga
[t] bangobye lero 'neme okwega'ta
[u] nobusika bwa Mukama nga bogera
nti Genda owereze bakatonda aba-
20 lala. Kale 'no omusai gwānge gu-
leme okutonya wansi Mukama gya-
tabēra: kubanga kabaka wa Isiraeri
ataba'de okunonya [w] enkukunyi,
ngomuntu bwai'gira enkwāle ku
21 nsozi. Awo Saulo nāyogera nti
[y] Nyōnōnye: komawo, mwāna wā-
nge Daudi: kubanga siryeyongera
kukukola kabi nate, kubanga obula-
mu bwānge buba'de bwa muwendo
mungi mu masogo lero: laba, nāsiru-
22 wala nenkyāma nyo nyini. Daudi
na'damu nāyogera nti Laba e'fumu,
ai kabaka! kale omu ku balenzi a-
23 'je alikime. Era [z] Mukama alisa-
sula buli muntu obutūkirivubwe no-
bwesigwabwe: kubanga Mukama a-
kugabu'de mu mukono gwānge lero,
nesi'kiriza kugolola mukono gwānge
kwoyo Mukama gweyafukako ama-
24 futa. Era, laba, ngobulamubwo bwe-
buba'de obwomuwendo omungi mu

[e] 1 Sam. 27. 3; 30. 5. 2 Sam. 2. 2; 3. 2, 3.
[f] 1 Sam. 19. 17. 2 Sam. 3. 14.
[g] 2 Sam. 3. 15.
[i] Is. 10. 30.
[a] 1 Sam. 23. 19. Zab. 54. Ebisoka.
[b] 2 Sam. 2. 8.
[c] 2 Sam. 2. 18 neb; 10. 10, 14; 16. 9; 18. 12; 21. 17.
[d] 2 Sam. 3. 39; 19. 22.
[e] Balam. 7. 9–11.
[f] 1 Sam. 19. 13.
[g] 1 Sam. 24. 4.
[i] 1 Sam. 24. 6, 10.
[k] 1 Sam. 25. 38.
[l] Yob. 7. 1; 14. 5.
[m] 1 Sam. 31. 6.
[n] 1 Sam. 24. 6.
[o] Lub. 2. 21; 15. 12.
[p] 1 Sam. 24. 16.
[r] 1 Sam. 24. 9–11.
[s] 2 Sam. 24. 1.
[t] Zab. 120. 5.
[u] 2 Sam. 14. 16; 20. 19.
[w] 1 Sam. 24. 14.
[y] 1 Sam. 15. 24; 24. 17.
[z] Zab. 7. 8.

maso gānge lero, obulamu bwānge
bubēre bwa muwendo mungi mu ma-
so ga Mukama, andokole mu kula-
25 ba enaku kwona. Awo Saulo nā-
[a] Lus.2.20. gamba Daudi nti [a] Owebwe omuki-
sa, mwāna wānge Daudi: olikola
ebyamānyi era tolirema kuwāngula.
Awo Daudi neyegendera, Saulo na-
'dayo mu kifokye.

27 Awo Daudi nāyogera mu mwo-
yogwe nti Luliba lunaku lumu
neuzikirira olwomukono gwa Saulo:
tewali kisinga bulūngi gyendi oku-
'duka nentūka munsi Eyabafirisuti;
kale Saulo ali'gyayo omwoyo gye-
ndi, oku'nonya nate mu nsalo zona
eza Isiraeri: bwendiwona bwentyo
2 mu mukonogwe. Daudi nāgolokoka
nāgenda, ye [a] nabasaja olukāga
[a] 1 Sam. 23. 13. abāli naye, nebasenga Akisi muta-
[b] 1 Sam. 17. 4. bani wa Maoki, kabaka [b] Wegasi.
3 Daudi nātūla ne Akisi Egasi, ye na-
basajabe, buli muntu nabomunyu-
[c] 1 Sam. 25. 43. mba, Daudi ne [c] bakazibe bōmbi,
Akinoamu Omuyezuleeri ne Abigai-
ri Omukalumeri, mukazi wa Na-
4 bali. Nebabūlira Saulo nga Dau-
di ya'duka Egasi: nātamunonya
nate.
5 Awo Daudi nāgamba Akisi nti
Obanga 'no ng'anze mu masogo,
bampe ekifo mu mbuga emu mu
byālo ntūle eyo: kubanga kiki eki-
nāba kitūza omu'duwo mu kibuga
6 kye nyini awamu nāwe? Awo Aki-
[d] Yos. 15. 31. si nāmuwa [d] Zikulagi ku lunaku o-
lwo: Zikulagi kyekivu'de kibēra
ekya bakabaka ba Yuda na buli
kati.
7 Awo omuwendo gwenaku Daudi
zeyamala munsi Eyabafirisuti gwa-
li mwāka mulāmba kemyezi ena.
8 Daudi nabasajabe nebāmbuka ne-
[e] Yos.13.2. bakwekweta [e] Abagesuli Nabagiruzi
[f] 1 Sam. 15. 2. [f] Nabamaleki: kubanga abo be bā-
[g] Lub.16.7. tūlānga munsi, ababāngamu e'da,
[g] ngogenda Esuli, okugenda munsi
9 Eyemisiri. Daudi na'ta ensi nāta-
wonya musaja newakuba'de omu-
kazi obutafa, nānyaga endiga nente
nendogoi neng'amira nebyambalo;
10 nākomawo na'ja eri Akisi. Awo A-
kisi nāyogera nti Muva wa okukwe-
kweta lero? Daudi nāyogera nti
Ebukika obwadyo obwa Yuda no-
[i] 1 Sam. 30. 29. bukika obwadyo [i] Obwabayeramee-
1 Byom. 9. 25. ri nobukika obwadyo [k] Obwabakeni.
[k] Balam. 1. 16. 11 Daudi nātawonya musaja newaku-
ba'de omukazi obutafa okubaleta
Egasi, ngayogera nti Baleme oku-
tulopa nga bogera nti Bwatyo Dau-
di bweyakola, era bweyaisānga
bwatyo kasoke'dè atūla munsi Eya-
12 bafirisuti. Awo Akisi na'kiriza
Daudi nāyogera nti Abantube Isi-
raeri abatamiri'dwa dala; kyaliva
abēra omu'du wānge enaku zona.

28 Awo olwātuka mu naku ezo
Abafirisuti nebakung'anyiza e-
'gye lyābwe entalo okulwāna ne I-
siraeri. Akisi nāgamba Daudi nti
Tegērera dala ngolitabāla nānge mu-
2 'gye, 'gwe nabasajabo. Daudi nā-
gamba Akisi nti Kyoliva otegēra o-
mu'duwo byalikola. Akisi nāga-
mba Daudi nti Kyendiva nkufūla
omukūmi womutwe gwānge enaku
zonia.
3 Awo [a] Samuwiri yali afu'de, ne [a] 1 Sam. 25. 1.
Isiraeri yena bāli bamukābi'de, ne-
bamuzīka mu [b] Lama, mu kibuga-
kye ye. Era Saulo yali a'gye mu-
[b] 1 Sam. 1. 19.
nsi [c] abo abāliko emizimu nabafu- [c] Kuv. 22. 18. Lev.19.31.
4 mu. Awo Abafirisuti nebakung'a-
na neba'ja nebasīsira Esunemu: a-
wo Saulo nākung'anya Isiraeri ye-
5 na nebasīsira ku [d] Giruboa. Awo [d] 1 Sam. 31. 1.
Saulo bweyalaba e'gye Lyabafiri-
suti, nātya, omwoyogwe neguka-
6 nkana nyo. Awo Saulo bweyabūza
Mukama, [e] Mukama nātamwanuku-
la newakuba'de mu [f] birōto newa- [e] 1 Sam. 14. 37.
kuba'de mu [g] Ulimu newakuba'de [f] Kubal. 12. 6.
7 mu bana'bi. Awo Saulo nālyoka a- [g] Kuv. 28. 30.
gamba aba'dube nti 'Nonyeza omu-
kazi [i] aliko omuzimu ng'ende gyali [i] 1 Byom. 10. 13.
'mubūze. Aba'dube nebamugamba
nti Laba, waliwo omukazi aliko o-
8 muzimu Endoli. Saulo neyekyūsa
nāyambala ebyambalo ebirala nā-
genda, ye nabasaja babiri naye, ne-
ba'ja eri omukazi ekiro: nāyogera
nti [k] Ndagula, nkwegairi'de, nomu- [k] Ma.18.10.
zimu, o'ninyisize buli gwenakuga-
9 mbako erinya. Awo omukazi nā-
mugamba nti Laba, omanyi Saulo
byeyakola, bweyazikiriza munsi a-
bo abaliko emizimu, nabafumu: ka-
le kiki ekikutēza obulamu bwānge
10 ekyambika okunzi'sa. Saulo nālai-
rira Mukama ngayogera nti Nga
Mukama bwali omulamu, tekulikubāko kibonerezo kyona olwekiga-
11 mbo kino. Awo omukazi nāyogera
nti Ani gwemba nkulinyisiza? Nā-
yogera nti 'Ninyisiza Samuwiri.
12 Awo omukazi bweyalaba Samuwi-
ri, nākāba ne'dobozi 'dene: omu-
kazi nāgamba Saulo nti O'nimbi'de
13 ki? kubanga 'gwoli Saulo. Kaba-
ka nāmugamba nti Totya: kubanga
olaba ki? Omukazi nāgamba Sau-
lo nti Ndaba katonda ngava mu
14 'taka ngayāmbuka. Nāmugamba
nti Embalaye eri etya? Nāyogera
nti Omuka'de ayāmbuka; era ye-
nagi'deko [l] omunagiro. Saulo nā- [l] 1 Sam.15. 27.
tegēra nga Samuwiri, nāvūnama
15 amasoge wansi neyeyanza. Awo
Samuwiri nāgamba Saulo nti Lwa-
ki okungolokosa oku'ninyisa? Sau-
lo na'damu nti Neralikiri'de nyo;
kubanga Abafirisuti balwāna nā-
nge, era [m] Katonda anvu'deko, 'sō [m] 1 Sam. 16. 14; 18. 12.
[n] takyanyanukula newakuba'de mu [n] lu. 6.

bana'bi newakuba'de mu birōto:
kyenvu'de nkuita ontegēze byemba
16 nkola. Awo Samuwiri nāyogera
nti Obūliza ki 'nze 'no, Mukama
ngakuvu'deko era ngafūse mulabe-
17 wo? Era Mukama yekole'de omu-
limu, nga bweyayogerera mu'nze:
[o] 1 Sam. 15. 28. era [o] Mukama ayuzi'za obwakabaka
ngabu'gya mu mukonogwo era
abuwa'de mulirānwawo, Daudi.
[p] 1 Sam 15. 9. 18 [p] Kubanga tewagōndera 'dobozi lya
1 Basek. 20. 42. Mukama nototūkiriza kiruikye e-
1 Byom. 10. 13. kingi ku Amaleki, Mukama kyavu-
Yer. 48. 10. 'de akukola ekigambo kino lero.
19 Era nate Mukama anāgabula ne
Isiraeri wamu nāwe mu mukono
Gwabafirisuti: era enkya 'gwe ne
[r] 1 Sam. 31. 2. [r] batabanibo banāba nānge: Muka-
ma anāgabula ne'gye lya Isiraeri
20 mu mukono Gwabafirisuti. Awo
Saulo nālyoka agwa ku 'taka nga-
lāmba'de, nātya nyo, olwebigambo
bya Samuwiri: nemutamusigalamu
mānyi; kubanga yali tali'de ku
'mere yona okuzibya obu'de noku-
21 kēsa. Omukazi ı a'ja eri Saulo,
nālaba nga yeralikiri'de nyo, nāmu-
gamba nti Laba, omuzānawo awu-
[s] Balam. 12. 3. li'de e'doboziryo [s] nenteka obulamu
bwānge mu mukono gwānge ne-
mpulira ebigambobyo byong'a-
22 mbye. Kale 'no, nkwegairi'de, nāwe
wulira e'dobozi lyomuzānawo, era
nteke aka'mere mu masogo; olye
olyoke obe namānyi bwonegendera.
23 Naye nāgāna nāyogera nti Sirye.
Naye aba'dube awamu nomukazi
nebamuwaliriza; nāwulira e'dobozi
lyābwe. Awo nāgolokoka okuva
24 wansi nātūla ku kitanda. Era o-
mukazi yalina enyana eya sava mu
nyumba; nāyanguwa nāgi'ta; na-
[t] Lub. 18. 6. 'dira [t] obu'ta nābugoya nābwōkya
okuba omugāti ogutazimbuluku-
25 swa: nāguleta mu maso ga Saulo
ne mu maso gaba'dube; nebalya.
Awo nebagolokoka nebegendera e-
kiro ekyo.

[a] 1 Sam. 28. 1. **29** Awo [a] Abafirisuti nebakung'a-
nyiza e'gye lyābwe lyona ku
Afeki: Abaisiraeri nebasisira ku
[b] Yos. 13. 3. 2 lu'zi oluli mu Yezuleeri. Awo [b] a-
bāmi Babafirisuti nebaitawo ebiku-
mi nebikumi nenkumi nenkumi:
Daudi nabasajabe nebaitira wamu
[c] 1 Sam. 28. 1, 2. 3 ne [c] Akisi nga basēmba. Awo aba-
kulu Babafirisuti nebogera nti A-
baebulaniya bakola ki wano? Aki-
si nāgamba abakulu Babafirisuti
nti Ono si Daudi, omu'du wa Saulo
kabaka wa Isiraeri, eyakamala nā-
[d] 1 Sam. 27. 7. nge [d] enaku zino oba emyāka gino,
'sō sirabānga kabi kuye kasoke'de
4 asenga okutūsa lero? Naye aba-
kulu Babafirisuti nebamusunguwa-
lira; abakulu Babafirisuti nebamu-
gamba nti Mu'zeyo omusaja oyo
a'deyo mu kifokye [e] kyewamulagi-
ra, aleme okuserengetera awamu
na'fe mu lutalo, aleme okufūka o-
mulabe wa'fe mu lutalo: kubanga
olusaja luno lwandyetabaganyi'za
naki ne mukamawe? si na mitwe
5 gya basaja bano? Ono siye Daudi
gwebāimbiraganako nga bazina, nga
bogera nti
[f] Saulo a'se enkumize,
Ne Daudi obukumibwe?
6 Awo Akisi nāita Daudi nāmugamba
nti Mukama nga bwali omulamu,
wabānga mugolokofu, nokufulama-
kwo nokuingira awamu nānge mu
'gye kulūngi mu maso gānge: ku-
banga sirabānga kabi ku'gwe oku-
va ku lunaku lwewa'ja gyendi ne
lero: naye abāmi tebakwagala.
7 Kale 'no 'dayo ogende mirembe o-
leme okunyiza abāmi Babafirisuti.
8 Daudi nāgamba Akisi nti Naye
nkoze ki? oba kiki kyolabye ku
mu'duwo ebiro byona byenakamala
nga ndi mu masogo okutūsa lero,
ekindobera okugenda ne'nwāna na-
balabe ba mukama wānge kabaka?
9 Akisi na'damu nāgamba Daudi nti
'Manyi ngoli mulūngi mu maso
gānge nga [g] malaika wa Katonda:
naye abāmi Babafirisuti boge'de nti
Ta'ja kwāmbuka na'fe mu lutalo.
10 Kale 'no golokoka enkya mu makya
[i] wamu naba'du ba mukamawo a-
ba'ja nāwe: awo mangwāgo nga
mugolokose enkya mu makya, obu-
'de nga bubakere'de, nemwegende-
11 ra. Awo Daudi nāgolokoka mu
makya, ye nabasajabe, okwegende-
ra enkya, oku'dayo munsi Eyaba-
firisuti. Abafirisuti nebāmbuka
[k] Eyezuleeri.

[e] 1 Sam. 27. 6.
[f] 1 Sam. 18. 7; 21. 11.
[g] 2 Sam. 14. 17, 20; 19. 27.
[i] 1 Byom. 12. 19–22.
[k] 2 Sam. 4. 4.

30 Awo olwātuka, Daudi nabasa-
jabe bwebātūka [a] Ezikulagi ku
lunaku olwokusatu, [b] Abamaleki
bāli bamaze okukwekweta obukika
obwadyo ne Zikulagi, era nga ba-
maze oku'ta Zikulagi era nga ba-
2 kyōke'za omuliro; era nga banyaze
abakazi (ne bona) abali omwo, aba-
to era nabakulu: teba'ta nomu,
naye nebabanyaga nebabatwāla ne-
3 begendera. Awo Daudi nabasajabe
bwebātūka ku kibuga, laba, nga
bakyōke'za omuliro; ne bakazi bā-
bwe ne batabani bābwe ne bawala
4 bābwe nga babanyaze. Awo Daudi
nabantu abali naye nebalyoka bai-
musa e'dobozi lyābwe nebakāba a-
maziga okutūsa lweba'gwāmu obuī-
5 nza okukāba. Ne [c] bakazi ba Dau-
di bōmbi, Akinoamu Omuyezuleeri
ne Abigairi mukazi wa Nabali O-
6 mukalumeri, bāli babanyaze. Daudi
nānakuwala nyo; [d] kubanga abantu
nebogera okumukasukira amainja,
kubanga abantu bona omwoyo ne-

[a] 1 Sam. 29. 4, 11.
[b] 1 Sam. 27. 8.
[c] 1 Sam. 25. 43.
[d] Kuv. 17. 4.

gubalūma, buli muntu ngalūmirwa
batabanibe ne bawalabe: naye [e]Dau-
di neyenywereza mu Mukama Ka-
tondawe.
7 Awo Daudi nāgamba [f]Abiasali
kabona, mutabani wa Akimereki,
nti Nkwegairi'de, leta eno ekānzu.
Abiasali nāletayo ekānzu eri Daudi.
8 [g]Daudi nābūza Mukama ngayogera
nti Bwenāgoberera ekibīna kino,
ndibatūkako? Nāmu'damu nti Go-
berera: kubanga tolirema kubatū-
kako, era tolirema kubisūza byona.
9 Awo Daudi nāgenda, ye [i]nabasaja
olukāga abāli naye, neba'ja ku ka-
10 'ga Besoli abāsigala gyebatūla. Na-
ye Daudi nāgoberera, ye nabasaja
ebikumi bina: kubanga ebikumi bi-
biri nebasigala, abayōngobera bwe-
batyo nokuīnza nebataīnza kusomo-
11 ka ka'ga Besoli: nebasānga Omu-
misiri mu nsiko nebamuletera Dau-
12 di nebamuwa omugāti nālya; ne-
bamunywesa ama'zi: nebamuwa
ekitūndu [k]kyekitole ekyetini nebi-
rīmba bibiri ebyezabibu enkalu;
awo bweyalya [l]omwoyogwe negu-
komawo: kubanga yali ngamaze
enaku satu emisana nekiro nga ta-
lya mugāti 'sōnga tanywa ma'zi.
13 Awo Daudi nāmugamba nti Gwoli
musaja wāni? era ova wa? Nāyo-
gera nti 'Nze ndi mulenzi we Misi-
ri, omu'du Womwamaleki; muka-
ma wānge nānsūla kubanga enaku
14 ziri satu kasoke'de ndwāla. Twa-
kwekweta obukika obwadyo [m]O-
bwabakeresi nensi ya Yuda nobukika
oba obwadyo obwa [n]Kalebu; netwō-
15 kya Zikulagi omuliro. Daudi nā-
mugamba nti Ononserengesa eri
ekibīna kino? Nāyogera nti Ndai-
rira Katonda nga tolinzi'ta 'sō toli-
mpayo mu mikono gya mukama
wānge, nānge nākuserengesa eri
16 ekibīna kino. Awo bweyamuse-
rengesa, laba, nga besu'desu'de ku
'taka lyona, nga balya nga banywa,
nga bafumba embaga, olwomunya-
go omunene gweba'gya munsi Eya-
17 bafirisuti ne munsi ya Yuda. Awo
Daudi nāba'ta okutanula ekiro oku-
tūsa olwenkya lwerwawungēra: ne-
watawonako nomu, wabula abalenzi
ebikumi bina abebagala [o]eng'amira
18 neba'duka. Daudi nāsūza byona
Abamaleki byebali banyaze: Daudi
19 nāwonya bakazibe bōmbi. Nebata-
bulwa kintu, oba kitono oba kinene,
newakuba'de abāna abobulenzi ne-
wakuba'de abobuwala newakuba'de
omunyago newakuba'de ekintu kyo-
na kyebāli benyagi'de: Daudi nā-
20 komyawo byona. Daudi nātwāla
endiga nente zona, zebāgoba oku-
kulembera ensolo ezo (endala), nā-
yogera nti Guno gwe munyago gwa
21 Daudi. Daudi na'ja eri [p]abasaja
ebikumi ebina, abāyōngobera bwe-
batyo nokuīnza nebataīnza kugobe-
rera Daudi, era bebātūza ku ka'ga
Besoli: nebafuluma okusisinkana
ne Daudi nokusisinkana nabantu
abāli naye: awo Daudi bweyase-
22 mberera abantu, nābalamusa. Awo
abantu bona ababi [r]nabantu ba Be-
riali kwabo abāgenda ne Daudi ne-
ba'damu nebogera nti Kubanga te-
bāgenda na'fe, tetu'ja kubawa ku
munyago gwetusūzi'za, wabula buli
muntu mukaziwe nabānabe, babā-
23 twāle begendere. Awo Daudi nā-
yogera nti Baganda bānge, si bwe-
mugenda kukola ebyo Mukama
byatuwa'de, atuwonye'za nāgabula
mu mukono gwa'fe ekibīna ekyatu-
24 tabāla. Erāni anābawulira mu ki-
gambo ekyo? kuba [s]omugabo gwo-
yo aserengeta mu lutalo nga bwe-
guli, bwegutyo bwegunābera omu-
gabo gwoyo [t]asigala ku bintu: ba-
25 nāgabana okwenkanankana. Awo
olwātuka okuva ku lunaku olwo
nālifūla etēka nempīsa eri Isiraeri
ne lero.
26 Awo Daudi bweyatūka Ezikulagi,
nāwereza abaka'de ba Yuda, mi-
kwānogye, ku munyago ngayogera
nti Laba ekirabo kya'mwe ekyoku-
munyago gwabalabe ba Mukama;
27 abo abāli mu [u]Beseri, nabo abāli
mu [w]Lamosi ekyobukika obwadyo,
28 nabo abāli mu [y]Ya'tiri; nabo abāli
mu Aloeri, nabo abāli mu Sifumosi,
29 nabo abāli mu [z]Esutemoa; nabo
abāli mu Lakali, nabo abāli mu bi-
buga [a]Ebyabayerameeri, nabo abā-
30 li mu bibuga [b]Ebyabakeni; nabo
abāli mu [c]Koluma, nabo abāli mu
[d]Kolasani, nabo abāli mu Asaki;
31 nabo abāli mu Kebuloni, nebifo
byona Daudi ye nyini nabasajabe
gyebāmanyīrānga okubēra.

31 Awo [a]Abafirisuti nebalwāna ne
Isiraeri: abasaja ba Isiraeri ne-
ba'duka mu maso Gabafirisuti, ne-
bagwa nga ba'ti'dwa ku lusozi [b]Gi-
2 ruboa. Abafirisuti nebacoca Saulo
ne batabanibe; Abafirisuti neba'ta
[c]Yonasani ne Abinadabu ne Malu-
3 kisua, batabani ba Saulo. Olutalo
nerumuba bubi Saulo, abalasi neba-
mutūkako; neyeralikirira nyo o-
4 lwabalasi. [d]Awo Saulo nāgamba
oyo eyatwālānga ebyokulwānyisa-
bye nti Sōwola ekitalakyo onfumi-
tire dala nakyo; [e]abatali bakomo-
le abo baleme oku'ja nebanfumita
nebanswāza. Naye eyatwālānga e-
byokulwānyisabye nāgāna; kuba-
nga yatya nyo. Saulo kyeyava a-
5 'dira ekitalakye [f]nākigwako. A-
wo eyatwālānga ebyokulwānyisabye
bweyalaba Saulo ngafu'de, era naye
nāgwa ku kitalakye nāfira wamu

[e] Zab. 42. 5; 56. 3, 4, 11.
[f] 1 Sam. 23. 6, 9.
[g] 1 Sam. 23. 2, 4.
[i] 1 Sam. 25. 13. 1 Byom. 12. 21.
[k] 1 Sam. 25. 18. 1 Byom. 12. 40.
[l] Balam. 15. 19.
[m] 2 Sam. 8. 18; 15. 18. Ez. 25. 16. Zef. 2. 5.
[n] Yos. 14. 13. 1 Sam. 25. 3.
[o] 1 Sam. 27. 9.
[p] Iu. 10.
[r] Ma. 13. 13.
[s] Kubal. 31. 27. Yos. 22. 8. Zab. 68. 12.
[t] 1 Sam. 25. 13.
[u] Yos. 19. 4
[w] Yos. 19. 8.
[y] Yos. 15. 48.
[z] Yos. 15. 50.
[a] 1 Sam. 27. 10.
[b] Lub. 50. 10.
[c] Yos. 12. 14; 15. 30; 19. 4.
[d] Yos. 15. 42.
[a] 1 Byom. 10. 1-12.
[b] 1 Sam. 28. 4. 2 Sam. 1. 6.
[c] 1 Sam. 14. 49.
[d] Balam. 9. 54.
[e] Balam. 14. 3.
[f] 2 Sam. 1. 10.

6 naye. Saulo nāfa bwatyo, ne bata-
banibe bonsatule, noyo eyatwālānga
[g] 1 Byom. 10. 6. ebyokulwānyisabye, [g] nabasajabe
7 bona, ku lunaku olwo wamu. Awo
abasaja ba Isiraeri abāli emitala
wekiwōnvu nabo abāli emitala wa
Yoludani bwebālaba abasaja ba Isi-
raeri nga ba'duse, ne Saulo ne
batabanibe nga bafu'de, awo nebaleka
ebibuga neba'duka; Abafirisuti ne-
ba'ja nebabibēramu.
8 Awo olwātuka enkya Abafirisuti
bweba'ja okunyaga abafu, nebasā-
nga Saulo ne batabanibe bonsatule
nga bagu'de ku lusozi Giruboa.
[i] 1 Sam. 17 51. 9 [i] Nebamusalako omutwe, nebamu-
'gyako ebyokulwānyisabye, nebatu-
ma munsi Eyabafirisuti enjui zona,
[k] okubūlira ebigambo ebyo mu ma-
sabo omwali ebifananyi byābwe ne
10 mu bantu. Nebateka ebyokulwā-
nyisabye mu nyumba ya [l] Bāsuta-
losi: [m] nebasiba omulāmbogwe ku
11 bugwe Owebesusani. Awo [n] Abe-
yabesugireadī bwebāmuwulirako e-
kyo Abafirisuti kyebākola Saulo,
12 awo [o] abazira bona nebagolokoka
nebatambula nebakēsa obu'de ne-
ba'gya omulāmbo gwa Saulo nemi-
rāmbo gya batabanibe ku bugwe
Webesusani, neba'ja Eyabesi neba-
13 gyōkera eyo. Neba'dira amagūmba
gābwe, [p] nebagazīka wansi womu-
myuliru Eyabesi [r] nebasībira [s] ena-
ku musānvu.

[k] Balam. 16. 23, 24. 2 Sam. 1. 20.
[l] Balam. 2. 13 neb.
[m] 2 Sam. 21. 12.
[n] 1 Sam. 11. 1-11.
[o] 1 Sam. 11. 1-11. 2 Sam. 2. 4-7.
[p] 2 Sam. 21. 12, 14.
[r] 1 Sam. 7. 6. 2 Sam. 12. 16.
[s] Lub. 50. 10.

EKITABO KYA
SAMUWIRI
EKYOKUBIRI.

1 Awo olwātuka Saulo ngamaze oku-
fa, Daudi ngakomyewo ngamaze
[a] 1 Sam. 30. 17-26. [a] oku'ta Abamaleki, era Daudi nga-
2 maze enaku biri Ezikulagi: awo
olwātuka ku lunaku olwokusatu, la-
ba, omusaja nāva mu lusīsira eri
Saulo [b] ngayuzi'za ebyambalobye
[b] Lub. 44. 13. 1 Sam. 4. 12. [c] ne'takanga liri kumutwegwe: awo
olwātuka bweya'ja eri Daudi, nā-
[c] Yos. 7. 6. 3 vūnama wansi neyeyanza. Daudi
nāmugamba nti Ova wa? Nāmu-
gamba nti Mponye mu lusīsira lwa
4 Isiraeri. Daudi nāmugamba nti
Byali bitya? Nkwegairi'de, mbū-
lira. Na'damu nti Abantu ba'duse
mu lutalo, era nabantu bangi bagu-
'de bafu'de; ne Saulo ne Yonasani
5 mutabaniwe bafu'de nabo. Daudi
nāgamba omulenzi eyamubūlira nti
Omanyira kuki nga Saulo ne Yona-
6 sani mutabaniwe bafu'de? Omu-
lenzi eyamubūlira nāyogera nti
Bwenali ndi awo ku lusozi Giruboa,
[d] 1 Sam. 31. 1-4. laba, [d] Saulo neyesigama ku 'fumu-
lye; awo, laba, amagāli nabebagala
7 embalāsi nebamucoca. Awo bwe-
yakebuka, nāndaba nāmpita. Ne-
8 nziramu nti 'Nze 'nzuno. Nāng'a-
mba nti Gwāni? Ne'mu'damu
9 nti 'Nze ndi Mwamaleki. Nāng'a-
mba nti Nkwegairi'de, īmirira ku
ma'bali gānge onzi'te, kubanga o-
bubalagaze bunku'te; kubanga o-
bulamu bwānge bukyali bulamu
10 mu'nze. Awo nenyīmirira ku ma-
'balige, ne'mu'ta, kubanga nategē-
rera dala nga taīnza kuba mulamu
ngamaze okugwa: nentwāla engule
eyali ku mukonogwe, era mbirēse wano
11 eri mukama wānge. Awo Daudi
nākwata engoyeze nāziyuza; era
bwebatyo abasaja bona abāli naye:
12 nebawubāla nebakāba amaziga ne-
basiba nebazibya obu'de, olwa Sau-
lo nolwa Yonasani mutabaniwe no-
lwabantu ba Mukama nolwenyumba
ya Isiraeri; kubanga bagu'de ne-
13 kitala. Daudi nāgamba omulenzi
eyamubūlira nti Oli wa wa? Na-
'damu nti Ndi mwāna wa mu'na-
14 'gwānga, Omwamaleki. Daudi nā-
mugamba nti Kiki ekyakulobera
[e] okutya [f] okugolola omukonogwo
okuzikiriza oyo [g] Mukama gweya-
15 fukako amafuta? Daudi nāita omu
ku balenzi nāyogera nti Sembe-
ra omugweko. Nāmufumita nāfa.
16 Daudi nāmugamba nti [i] Omusaigwo
gubēre ku mutwegwo; kubanga
[k] akamwāko ye mujulirwa gyoli
ngoyogera nti Nzi'se oyo Mukama
gweyafukako amafuta.
17 Awo Daudi [l] nākungubagira Saulo
ne Yonasani mutabaniwe okuku-
18 ngubaga kuno: nālagira okuigiriza
abāna ba Yuda (oluīmba) olwomu-
tego: laba, lwawandikibwa mu ki-
tabo kya [m] Yasali.
19 Ekitībwakyo, ai Isiraeri, ki'ti'dwa
ku bifobyo ebigulumivu!
Abamānyi nga bagu'de!

[e] 1 Sam. 31. 4.
[f] 1 Sam. 24. 6; 26. 9.
[g] 1 Sam. 12. 3.
[i] Yos. 2. 19. 1 Basek. 2. 37.
[k] Luk. 19. 22.
[l] 2 Sam. 3. 33. 2 Byom. 35. 25.
[m] Yos. 10. 13.

[n] 1 Sam. 31. 9. Mi. 1. 10.
[o] Kuv. 15. 20. Balam. 11. 34. 1 Sam. 18. 6.
[p] 1 Sam. 31. 1.
[r] 1 Sam. 10. 1.
[s] 1 Sam. 18. 4.
[t] Yer. 4. 13
[u] Balam. 14. 18.
[w] 1 Sam. 18. 1.
[a] Kubal. 27. 21
[b] 1 Sam. 25. 43.
[c] 1 Sam. 27. 2, 3; 30. 1.
[d] 2 Sam. 5. 5.

20 [n] Temukibūlirānga mu Gasi,
Temukyātulānga mu ngūdo za Asukuloni;
Abawala Babafirisuti baleme [o] okusanyuka,
Abawala babatali bakomole baleme okujaguza:
21 [p] 'Mwe ensozi za Giruboa,
Ku'mwe kuleme okubako omusulo newakuba'de enkuba, newakuba'de ensuku ezebiwebwayo:
Kubanga eyo engabo eyabamānyi gyeyasūlibwa obubi,
Engabo ya Saulo, [r] etafukibwako mafuta.
22 [s] Omutego gwa Yonasani tegwakyūkānga nyuma
Okuva ku musai gwaba'tibwa, ku masavu gabamānyi,
Nekitala kya Saulo tekyakomāngawo nga kyerēre.
23 Saulo ne Yonasani bāli balūngi era ba kusanyusa mu bulamu bwābwe,
Ne mu kufa kwābwe tebāyāwulibwa;
[t] Bāli ba mbiro okusinga empungu,
[u] Bāli ba mānyi okusinga empologoma.
24 'Mwe abawala ba Isiraeri, mukābire Saulo,
Eyabambaza engoye ezitwākāla ezokwesīma,
Eyayōnja ebyambalo bya'mwe nebya zābu.
25 Abamānyi nga bagu'de wakati mu lutalo!
Yonasani a'ti'dwa ku bifobyo ebigulumivu.
26 Nkunakuwali'de, muganda wānge Yonasani:
Wansanyusānga nyo nyini:
[w] Okwagalakwo gyendi kwali kwa kitalo,
Nga kusinga okwagala kwabakazi.
27 Abamānyi nga bagu'de,
Nebyokulwānyisa nga bizikiri-'de!

2 Awo olwātuka oluvanyuma lwebyo Daudi [a] nābūza Mukama ngayogera nti Nyāmbuke mu kyona ku bibuga bya Yuda? Mukama nāmugamba nti Yāmbuka. Daudi
2 nāyogera nti Ekebuloni. Awo Daudi nāyāmbukayo, era ne [b] bakazibe bōmbi, Akinoamu Omuyezuleeri ne Abigairi mukazi wa Nabali Omuka-
3 lumeri. [c] Nabasajabe abāli naye nābāmbusa, buli muntu nabomunyumbaye: nebabēra mu bibuga
4 ebyomu Kebuloni. Awo [d] abasaja 'ba Yuda neba ja, nebafukira eyo amafuta ku Daudi okuba kabaka wenyumba ya Yuda.

Nebamubūlira Daudi nti [e] Abeya-
5 besugireadi be bāzika Saulo. Awo Daudi nātumira Abeyabesugireadi ababaka nābagamba nti [f] Muwebwe Mukama omukisa, kubanga mwalaga mukama wa'mwe ekisa kino,
6 ye Saulo, nemumuzika. Era 'no [g] Mukama abalagēnga ekisa namazima: nānge ndibasasula ekisa kino, kubanga mwakola ekigambo kino.
7 Kale 'no emikono gya'mwe gibe namānyi, era mube bazira: kubanga Saulo mukama wa'mwe afu'de, era enyumba ya Yuda banfuseko amafuta okuba kabaka wābwe.
8 Era [i] Abuneri mutabani wa Neri, omukulu we'gye lya Saulo, yali atu'te Isubosesi mutabani wa Saulo, nāmusomosa nāmutwāla [k] Emaka-
9 naimu; nāmufūla kabaka Wegireadi era Owabasuli era Oweyezuleeri era owa Efulaimu era owa Benya-
10 mini era owa Isiraeri yena. [Isubosesi mutabani wa Saulo yali yakamaze emyāka ana bweyatanula okufuga Isiraeri, nāfugira emyāka ebiri.] Naye enyumba ya Yuda
11 nebagoberera Daudi. Nebiro Daudi byeyamala nga ye kabaka wenyumba ya Yuda mu Kebuloni byali myāka musānvu kemyezi mukāga.
12 Awo Abuneri mutabani wa Neri naba'du ba Isubosesi mutabani wa Saulo nebava Emakanaimu nebage-
13 nda Egibeoni. Yoabu mutabani wa Zeruia naba'du ba Daudi nebafuluma nebasisinkana nabo ku [l] kidiba Ekyegibeoni; nebatūla, bano emitala weno wekidiba, na bali emitala weri
14 wekidiba. Awo Abuneri nāgamba Yoabu nti Nkwegairi'de, abalenzi bagolokoke bazanyire mu maso ga-'fe. Yoabu nāyogera nti Bagolo-
15 koke. Awo nebagolokoka nebasomoka nga babali'dwa; aba Benyamini ne Isubosesi mutabani wa Saulo kumi na babiri, ne ku ba'du
16 ba Daudi kumi na babiri. Nebakwata buli muntu mu'ne omutwe, (nebafumita) buli muntu olubirizi lwa mu'ne nekitala; awo nebagwira wamu: ekifo ekyo kyekyava kiitibwa Kerukasu-ka'zulimu, ekiri
17 mu Gibeoni. Olutalo neruba lukakanyavu nyo ku lunaku olwo; Abuneri nāgobebwa nabasaja ba Isiraeri mu maso gaba'du ba Daudi.
18 Era [m] batabani ba Zeruia bonsatule bāli eyo, Yoabu ne Abisai ne Asakeri: era Asakeri yali wa mbiro
19 ngempewō eyomu'tale. Asakeri nāgoberera Abuneri; awo ngagenda nga takyāma ku mukono ogwadyo newakuba'de ku gwa kono
20 okugoberera Abuneri. Awo Abuneri nākebuka nāyogera nti Asakeri, 'gwe wuyo? Na'damu nti

[e] 1 Sam. 31. 13.
[f] Lus. 2. 20.
[g] 2 Tim. 1. 16, 18.
[i] 1 Sam. 14. 50; 17. 55. 2 Sam. 3. 6 neb.
[k] 2 Sam. 17. 24.
[l] Yer. 41. 12.
[m] 1 Sam. 26. 6.

21 'Nze 'nzuno. Awo Abuneri nāmugamba nti Kyāma ku mukonogwo ogwadyo oba ku gwa kono, okwate omu ku balenzi wetwālire ebyokulwānyisabye. Naye Asakeri nāta-'kiriza kukyāma obutamugoberera.
22 Awo Abuneri nāgamba Asakeri nate nti Kyāma obutangoberera: kiki ekināba kikunkubya wansi? awo ndimuimusiza ntya amaso gānge
23 Yoabu mugandawo? Naye nāgāna okukyāma: Abuneri kyeyava amufumita olubuto nomuwūnda gwe-'fumu, e'fumu neriitamu nerigukira enyumawe; nāgwira awo nāfira mu kifo omwo: awo olwātuka abo bona abātūka mu kifo Asakeri weya-
24 gwira nāfa nebaīmirira. Naye Yoabu ne Abisai nebagoberera Abuneri: awo enjuba negwa nga batūse ku lusozi A'ma, oluli mu maso Gegia mu 'kubo erye'dūngu Eryegibeo-
25 ni. Awo abāna ba Benyamini nebakung'anira ku Abuneri, nebafūka ekibīna kimu, nebaīmirira ku ntiko
26 yolusozi. Awo Abuneri nākōwola Yoabu nāyogera nti Ekitala kirirya enaku zona? tomanyi nga walibawo obubalagaze ku nkomerero eyoluvanyuma? kale olitūsa wa obutalagira bantu ku'dayo obutagoberera
27 baganda bābwe? Yoabu nāyogera nti Katonda nga bwali omulamu, singa toyoge'de, kale enkya abantu tebandiremye kwegendera, 'sō tebandigobere'de buli muntu muga-
28 ndawe. Awo Yoabu nāfūwa ekondēre abantu bona nebaīmirira, 'sō tebeyongera kugoberera Isiraeri,
29 'sō tebālwāna nate lwa kubiri. Awo Abuneri nabasajabe nebatambula mu Alaba nebakēsa obu'de; nebasomoka Yoludani, nebaita mu Bisuloni yona neba'ja [n] Emakanaimu.
30 Awo Yoabu na'dayo ngalese okugoberera Abuneri: awo bweyakung'anya abantu bona, ku ba'du ba Daudi nga kubuzeko abasaja kumi
31 na mwenda ne Asakeri. Naye aba-'du ba Daudi bāli bafumise bwebatyo ku Benyamini nabasaja ba Abuneri (nokufa) newafa abasaja e-
32 bikumi bisatu mwenkāga. Nebasitula Asakeri nebamuzīka mu ntāna ya kitāwe eyali mu Besirekemu. Yoabu nabasajabe nebatambula nebakēsa obu'de, nebubakērerera Ekebuloni.

[n] 2 Sam. 17. 24.

3 Awo newabāngawo obulwa bungi eri enyumba ya Saulo nenyumba ya Daudi: Daudi neyeyongerayongerānga okuba namānyi, naye enyumba ya Saulo neyeyongerayongerānga okuba enafu.
2 Awo [a] Daudi nāzālirwa abāna abobulenzi Ekebuloni: nomuberyeberyewe yali Amunoni, owa [b] Aki-
3 noamu Omuyezuleeri; nowokubiri Kireabu, owa Abigairi mukazi wa Nabali Omukalumeri; nowokusatu Abusalomu mutabani wa Maaka muwala wa Talumai kabaka [c] We-
4 gesuli; nowokuna [d] Adoniya mutabani wa Ka'gisi; nowokutāno Se-
5 fatiya mutabani wa Abitali; nowomukāga Isuleamu, owa Egula mukazi wa Daudi. Abo be bāzālirwa Daudi Ekebuloni.

[a] 1 Byom. 3. 1-4.
[b] 1 Sam. 25. 43.
[c] 2 Sam. 14. 23, 32; 15. 8. Ma. 3. 14.
[d] 1 Basek. 1. 5.

6 Awo olwātuka obulwa nga bukyaliwo eri enyumba ya Saulo nenyumba ya Daudi, Abuneri neyefūla owamānyi mu nyumba ya Sau-
7 lo. Era Saulo yalina omuzāna, [e] erinyalye Lizupa, muwala wa Aya: (Isubosesi) nāgamba Abuneri nti Kiki [f] ekikuingizi'za eri muzāna
8 wa kitange? Awo ebigambo bya Isubosesi nebisunguwaza nyo Abuneri, nāyogera nti 'Nze [g] mutwe gwembwa ogwa Yuda? Lero ndaga ekisa enyumba ya Saulo kitāwo, bagandabe, nemikwānogye, nesikuwayo mu mukono gwa Daudi, era naye o'nānze omusāngo ogwomuka-
9 zi oyo. [i] Katonda akole bwatyo Abuneri nokukirawo, bwesirikolera dala Daudi [k] nga Mukama bweya-
10 mulairira; oku'gya obwakabaka ku nyumba ya Saulo, nokusimba entebe ya Daudi okufuga Isiraeri ne Yuda, [l] okuva ku Dani okutūka E-
11 beeruseba. Nātaīnza kumwanukula Abuneri kigambo kirala, kubanga yamutya.
12 Awo Abuneri nātumira Daudi ababaka kububwe ye, ngayogera nti Nanyini nsi yāni? (era) nti Lagāna nānge, era, laba, omukono gwānge guliba nāwe okukukyūkiza
13 Isiraeri yena. Nāyogera nti Kale; ndiragāna nāwe: naye waliwo ekimu kyenku'sāko nga toliraba maso gānge, bwotolimala kuleta [m] Mikali muwala wa Saulo, bwoli'ja okulaba
14 amaso gānge. Awo Daudi nātumira Isubosesi mutabani wa Saulo ababaka ngayogera nti Mpa mukazi wānge Mikali gwenayogereza [n] ne-
15 bikuta ebikumi Ebyabafirisuti. Awo Isubosesi nātuma nāmu'gya ku 'bawe, ye [o] Palutieri mutabani wa
16 Laisi. 'Bawe nāgenda naye ngagenda ngakāba, nāmugoberera [p] Ebakulimu. Awo Abuneri nāmugamba nti Genda o'deyo: na'dayo.
17 Awo Abuneri nātēsa nabaka'de ba Isiraeri ngayogera nti Mu biro ebye'da mwayagala Daudi okuba
18 kabaka wa'mwe: kale 'no kakano mukikole: kubanga Mukama yayogera ku Daudi nti Mu mukono gwomu'du wānge Daudi bwendirokola abantu bānge Isiraeri mu mukono Gwabafirisuti ne mu mukono
19 gwabalabe bābwe bona. Abuneri

[e] 2 Sam. 21. 8-10.
[f] 2 Sam. 16. 21.
[g] Ma. 23. 18. 1 Sam. 17. 43; 24. 14. 2 Sam. 9. 8; 16. 9. 2 Basek. 8. 13.
[i] Lus. 1. 17.
[k] 1 Sam. 15. 28.
[l] Balam. 20. 1. 1 Sam. 3. 20. 1 Basek. 4. 25.
[m] 1 Sam. 14. 49.
[n] 1 Sam. 18. 25, 27.
[o] 1 Sam. 25. 44.
[p] 2 Sam. 16. 5; 17. 18.

nāyogera ne mu matu ga [r] Benyamini: era Abuneri nāgenda okwogera ne mu matu ga Daudi Ekebuloni byona Isiraeri nenyumba yona
20 eya Benyamini byebāsīma. Awo Abuneri na'ja eri Daudi Ekebuloni nabasaja amakumi abiri wamu naye. Daudi nāfumbira embaga Abu-
21 neri nabasaja abali naye. Awo Abuneri nāgamba Daudi nti Nāgolokoka neng'enda nenkung'anya Isiraeri yena eri mukama wānge kabaka, balagāne endagāno nāwe, era ofuge bona ememeyo beyegōmba. Daudi nāsindika Abuneri;
22 nāgenda mirembe. Awo, laba, aba-'du ba Daudi ne Yoabu nebakomawo okukwekweta, nebaleta nabo omunyago omungi: naye Abuneri teyali ne Daudi Ekebuloni; kubanga yali amusindise, naye ngagenze
23 mirembe. Awo Yoabu ne'gye lyona eryali naye bwebātūka, nebabūlira Yoabu nti Abuneri mutabani wa Neri ya'ze eri kabaka, era yamusindise, era yagenze mirembe.
24 Awo Yoabu na'ja eri kabaka nāyogera nti Okoze ki? laba, Abuneri ya-'ze gyoli; wamusindiki'de ki, era a-
25 gende'de dala? Omanyi Abuneri mutabani wa Neri nga'ze okukulimba nokumanya bwofuluma [s] noingira nokumanya byona byokola.
26 Awo Yoabu bweyafuluma okuva eri Daudi, nātuma ababaka okugoberera Abuneri, nebamukomyawo okuva ku lu'zi lwa Sira: naye Daudi
27 nātakimanya. Awo Abuneri bweyakomawo Ekebuloni, Yoabu nāmwāwulamu nāmutwāla mu mulyāngo wakati okwogera naye mu kyāma, nāmufumitira eyo olubuto, nāfa, olwomusai gwa Asakeri mu-
28 gandawe. Awo oluvanyuma Daudi bweyakiwulira nāyogera nti 'Nze nobwakababaka bwānge tetuliko musāngo mu maso ga Mukama enaku zona ogwomusai gwa Abuneri mu-
29 tabani wa Neri: [t] gugwe ku mutwe gwa Yoabu ne ku nyumba yona eya kitāwe; 'sō mu nyumba ya Yoabu temubulānga [u] muziku oba [w] mugenge oba eyesigama ku mu'go oba agwa nekitala oba abulwa e'mere.
30 Bwebatyo Yoabu ne Abisai muganda-we neba'ta Abuneri, kubanga yali a'se muganda wābwe [y] Asakeri Egibeoni mu lutalo.
31 Awo Daudi nāgamba Yoabu nabantu bona abāli naye nti [z] Muyuze engoye za'mwe [a] mwesibe ebibukutu mukābe mu maso ga Abuneri. Kabaka Daudi nāgoberera olunyo.
32 Nebazīka Abuneri Ekebuloni: kabaka nāimusa e'dobozirye nākāba ku ntāna ya Abuneri; abantu bona
33 nebakāba amaziga. Kabaka [b] nākungubagira Abuneri nāyogera nti

[r] 1 Byom. 12. 29.
[s] 1 Sam. 29. 6.
[t] 1 Basek. 2. 32, 33.
[u] Lev. 15. 2.
[w] Lev. 14. 2. 2 Basek. 5. 1.
[y] 2 Sam. 2. 23. 1 Byom. 27. 7.
[z] 2 Sam. 1. 2.
[a] 1 Basek. 20. 31.
[b] 2 Sam. 1. 17.

Abuneri yandifu'de ngomusirusiru bwafa?
34 Emikonogyo tegyasibibwa, 'sō nebigerebyo tebyatekebwa mu masāmba:
Ngomuntu bwagwa mu maso gabāna bobutali butūkirivu, bwewagwa bwotyo.
Abantu bona nebamukābira nate
35 amaziga. Abantu bona neba'ja [c] okulīsa Daudi e'mere obu'de nga bukyali bwa musana; naye Daudi nālaira ngayogera nti Katonda ankole bwatyo nokukirawo, bwenākōmba ku 'mere oba ku kirala kyona, [d] oku-
36 tūsa enjuba lwenegwa. Abantu bona nebakitegēra nekibasanyusa: era nga byona kabaka byeyakola bwebyasanyusānga abantu bona.
37 Awo abantu bona ne Isiraeri yena nebategēra ku lunaku olwo nga tekyava eri kabaka oku'ta Abuneri
38 mutabani wa Neri. Kabaka nāgamba aba'dube nti Temumanyi nga mu Isiraeri mugu'de lero omusaja
39 omukulu era owekitībwa. Nānge lero ndi munafu newakuba'de nga nfuki'dwako amafuta okuba kabaka: nabasaja bano batabani ba Zeruia ba'nyinze obukakanyavu: Mukama asasule akoze ekibi ngobubibwe bwebuli.

4 Awo (Isubosesi) mutabani wa Saulo bweyawulira Abuneri ngafiri'de Ekebuloni, [a] emikonogye negiyōngobera, Abaisiraeri bona nebe-
2 ralikirira. Era (Isubosesi) mutabani wa Saulo yalina abasaja babiri abāmi bebibīna: omu erinyalye Baana nowokubiri erinyalye Lekabu, batabani ba Li'moni Omubeerosi owokubāna ba Benyamini: [kubanga
3 ne [b] Beerosi kibalirwa Benyamini: Abebeerosi neba'duka [c] Egi'taimu nebabēra eyo na guno gu'jwa.]
4 Era [d] Yonasani mutabani wa Saulo yalina omwāna eyawenyerānga ebigere. Yali yakamaze emyāka etāno ebiga'nbo bwebyatūka okuva mu Yezuleeri ebya Saulo ne Yonasani, omuleziwe nāmusitula na'duka: awo olwātuka bweyayanguwa oku'duka nāgwa nālemala. Nerinyalye lyali Mefibosesi.
5 Awo batabani ba Li'moni Omubeerosi, Lekabu ne Baana, nebagenda nebatūka mu nyumba ya Isubosesi omusana nga gukazi'za, bwe-
6 yali ngawu'mula mu tuntu. Neba-'jayo wakati mu nyumba ngabagala okukima eng'ano; nebamufumita olubuto: Lekabu ne Baana muga-
7 ndawe nebawona. Awo bwebātūka mu nyumba, ngagalami'de ku kitandakye munjuye, nebamufumita, nebamu'ta, nebamusalako omutwe, nebatwāla omutwegwe, neba-

[c] 2 Sam. 12. 17.
[d] 2 Sam. 1. 12.
[a] Ezer. 4. 4.
[b] Yos. 18. 25.
[c] Nek. 11. 33.
[d] 2 Sam. 9. 3.

tambula mu 'kubo erya [e]Alaba ne-
8 bakēsa obu'de. Nebamuletera Daudi omutwe gwa Isubosesi Ekebuloni, nebagamba kabaka nti Laba omutwe gwa Isubosesi mutabani wa Saulo omulabewo [f]eyanonya obulamubwo; era Mukama awalanye e'gwānga lya mukama wānge kabaka lero ku Saulo ne ku za'derye.
9 Awo Daudi na'damu Lekabu ne Baana mugandawe, batabani ba Li'moni Omubeerosi, nābagamba nti Mukama nga bwali omulamu [g]eyanunula ememe yānge mu ku-
10 laba enaku kwona, omuntu bweyambūlira nti Laba, Saulo afu'de, ngalowōza okuleta ebigambo ebirūngi, awo ne'mukwata ne'mu'tira Ezikulagi, ye mpēra gyenamuwa olwebi-
11 gambobye. Kale, abantu abali nga ba'se omuntu omutūkirivu mu nyumbaye ye ku kitandakye, sirisinga nyo kakano [i]kuvunāna musaigwe mu mukono gwa'mwe, nemba'gya
12 kunsi? Awo Daudi nālagira abalenzibe, nebaba'ta nebabasalako engalo nebigere nebabiwanika ku ma'bali gekidiba Ekebuloni. Naye nebatwāla omutwe gwa Isubosesi nebaguzīka mu [k]ntāna ya Abuneri Ekebuloni.

5 Awo [a]ebika byona ebya Isiraeri neba'ja eri Daudi Ekebuloni, nebogera nti Laba, [b]tuli magūmbago
2 era mubirigwo. Mu biro ebye'da, Saulo nga ye kabaka wa'fe, [c]'gwe wafulumya noingiza Isiraeri: Mukama nākugamba nti [d]'Gwolirūnda abantu bānge Isiraeri, era 'gwoliba
3 mukulu wa Isiraeri. Awo abaka-'de bona aba Isiraeri neba'ja eri kabaka [e]Ekebuloni; kabaka Daudi nālagānira nabo endagāno Ekebuloni [f]mu maso ga Mukama: nebamufukako Daudi amafuta okuba kabaka wa Isiraeri.
4 Daudi yali yakamaze emyāka asatu bweyatanula okufuga, nāfu-
5 gira emyāka ana. Yafugira Yuda Ekebuloni [g]emyāka musānvu kemyezi mukāga: ne mu Yerusalemi yafugira Isiraeri yena ne Yuda e-
6 myāka asatu mwesatu. Awo kabaka nabasajabe nebagenda [i]Eyerusalemi okulwāna [k]Nabayebusi, abātūla munsi: abāgamba Daudi nti Bwotolimalawo bazibe ba maso nabawenyera, toliingira muno: nga balowōza nti Daudi taīnza kuingira
7 muno. Era naye Daudi nāmenya ekigo kye Sayuni; [l]ekyo kye kibu-
8 ga kya Daudi. Daudi nāyogera ku lunaku olwo nti Buli ana'ta Abayebusi, ayāmbuke awali olusalosalo (a'te) abazibe bamaso nabawenyera ememe ya Daudi bekyāwa. Kyebava bogera nti Waliwo abazibe bamaso nabawenyera; taīnza kui-
9 ngira mu nyumba. Daudi nābēra mu kigo nākiita ekibuga kya Daudi. Era Daudi yazīmba okwetōlōla okuva [m]Emiro noku'za munda.
10 Awo Daudi neyeyongerayongerānga okuba omukulu; kubanga Mukama, Katonda owe'gye, yali naye.
11 [n]Awo [o]Kiramu kabaka Wetulo nātumira Daudi ababaka nemivule nababa'zi nabazīmbi bamainja; ne-
12 bazīmbira Daudi enyumba. Awo Daudi nātegēra nga Mukama amunyweze'za okuba kabaka wa Isiraeri, era nga agulumizi'za obwakabakabwe kulwabantube Isiraeri.
13 Awo [p]Daudi neyeyongera okuwasa [r]abazāna nabakazi ngaba'gya mu Yerusalemi, ngamaze okuva Ekebuloni: Daudi nāzālirwa nate
14 abāna abobulenzi nabobuwala. Era gano ge manya gabo abāmuzālirwa mu Yerusalemi; Sa'mua ne
15 Sobabu ne Nasani ne Sulemani, ne
16 Ibali ne Erisua; ne Nefegi ne Yafia; ne Erisama ne Eriada ne Erifereti.
17 Awo Abafirisuti bwebāwulira nga bamaze okumufukako Daudi amafuta okuba kabaka wa Isiraeri, Abafirisuti bona nebāmbuka okunonya Daudi; Daudi nākiwulira [s]nāsere-
18 ngeta mu mpuku. Awo Abafirisuti bāli ba'ze nebayānjala mu kiwōnvu
19 Lefaimu. Awo Daudi [t]nābūza Mukama nti Nyāmbuke eri Abafirisuti? onobagabula mu mukono gwānge? Mukama nāgamba Daudi nti Yāmbuka: kubanga sireme kugabula
20 Bafirisuti mu mukonogwo. Daudi na'ja Ebaalu-perazimu, Daudi nābakubira eyo; nāyogera nti Mukama amenye abalabe bānge, ngama-'zi bwegamenya. Kyeyava atūma ekifo ekyo erinya lyakyo Baalu-pe-
21 razimu. Nebaleka eyo ebifananyi byābwe, Daudi nabasajabe nebabitwāla.
22 Awo Abafirisuti nebeyongera okwāmbuka olwokubiri nebayānjala
23 mu kiwōnvu Lefaimu. Awo Daudi bweyabūza Mukama nāyogera nti Toyāmbuka: wetōlōle enyuma wābwe obafulume mu maso gemitu-
24 gunda. Awo olunātuka [u]bwonowulira e'dobozi eryokutambula ku masanso gemitugunda, nolyoka ogolo koka: kubanga awo [w]Mukama ngakukulembe'de okukuba e'gye Lya-
25 bafirisuti. Awo Daudi nākola bwatyo nga Mukama bweyamulagira; na'ta Abafirisuti okuva Egeba okutūsa lwotūka Egezeri.

6 Awo Daudi nākung'anya nate abasaja bona abalōnde aba Isiraeri,
2 obukumi busatu. [a]Daudi nāgolokoka nāgenda nabantu bona abali naye, okuva Ebaale Yuda oku'gya-

[f] 1 Sam. 19 2, 10, 11; 23. 15; 25. 29.
[g] 1 Basek. 1. 29. Zab. 31. 7.
[i] Lub. 9. 5, 6.
[k] 2 Sam. 3. 32.
[a] 1 Byom. 11. 1–9; 12. 33–40.
[b] Lub. 29. 14.
[c] 1 Sam. 18. 13.
[d] 1 Sam. 16. 1, 12. Zab. 78. 71, 72.
[e] 2 Sam. 2. 3.
[f] 1 Sam. 23. 18.
[g] 2 Sam. 2. 11.
[i] Balam. 1. 21.
[k] Yos. 15. 63.
[l] 1 Basek. 2. 10; 3. 1.
[m] 1 Basek. 9. 15; 11. 27.
[n] 1 Byom. 14. 1 neb.
[o] 1 Basek. 5. 1.
[p] 1 Byom. 3. 5 neb.
[r] Ma. 17. 17.
[s] 1 Sam. 22. 4, 5.
[t] Kubal. 27. 21.
[u] 2 Basek. 7. 6.
[w] Balam. 4. 14.
[a] 1 Byom. 13. 6 neb.

yo sanduko ya Katonda okugirinyisa, eitibwa Erinya lye nyini, erinya lya Mukama owe'gye [b]atūla ku ba-
3 kerubi. Nebateka sanduko ya Katonda [c]ku gāli empya, nebagi'gya mu nyumba ya Abinadabu eyali ku lusozi: U'za ne Akio, batabani ba Abinadabu, nebagoba egāli empya.
4 Nebagi'gya mu [d]nyumba ya Abinadabu eyali ku lusozi ne sanduko ya Katonda: Akio nākulembera sandu-
5 ko. Daudi nenyumba yona eya Isiraeri nebakubira mu maso ga Mukama (ebintu) ebyemiberosi ebyengeri zona nenānga nentongōli ne-
6 bitāsa nensāsi nebisāla. Awo-bwebātūka mu güliro lya Nakoni, U'za [e]nāgolola omukonogwe ku sanduko
7 ya Katonda nāgikwatako; kubanga ente yesitala. Obusūngu bwa Mukama nebubūbūka ku U'za; [f]Katonda nāmukubira eyo olwekyōnōnokye; nāfira awo awali sanduko ya
8 Katonda. Awo Daudi nānyīga kuba Kukama ngawamatuki'de U'za: nāita ekifo ekyo Perezu'za, ne lero.
9 Daudi nātya Mukama ku lunaku olwo; nāyogera nti Sanduko ya
10 Mukama eri'ja etya gyendi? Awo Daudi nātayagala ku'julula sanduko ya Mukama okugireta gyali mu kibuga kya Daudi; naye Daudi nāgikyāmya nāgiingiza mu nyumba
11 ya Obededomu Omugi'ti. Awo sanduko ya Mukama nemala emyezi esatu mu nyumba ya Obededomu Omugi'ti: Mukama nāwa omukisa Obededomu nenyumbaye yona.
12 Awo nebabūlira kabaka Daudi nti Mukama awa'de omukisa enyumba ya Obededomu nebibye byona olwe-
sanduko ya Katonda. [g]Daudi nāgenda na'gya sanduko ya Katonda mu nyumba ya Obededomu nāgirinyisa mu kibuga kya Daudi ngasa-
13 nyuka. Awo olwātuka abāsitula sanduko ya Mukama bwebāli batambu'de ebigere mukāga, nāwayo
14 [i]ente nekya sava. Daudi [k]nāzinira mu maso ga Mukama namānyige
gona; era Daudi nga yesibye [l]ekā-
15 nzu eya bafuta. Awo Daudi nenyumba yona eya Isiraeri nebalinyisa sanduko ya Mukama nga bogerera wa'gulu era nga bafūwa ekondēre.
16 Awo olwātuka sanduko ya Mukama bweyali ngeingira mu kibuga kya Daudi, Mikali muwala wa Saulo nālingiza mu kituli, nālaba kabaka Daudi ngabūka ngazinira mu maso ga Mukama; nāmunyōma mu mu-
17 timagwe. [m]Nebaingiza sanduko ya Mukama, nebagiteka mu kifo kyayo wakati mu [n]wema Daudi gyeyali agisimbi'de: Daudi [o]nāwayo ebiwebwayo ebyōkebwa nebiwebwayo olwemirembe mu maso ga
18 Mukama. Awo Daudi bweyali amaze okuwayo ekiwebwayo ekyōkebwa nebiwebwayo olwemirembe, [p]nāsabira abantu omukisa mu linya lya
19 Mukama owe'gye. Nāgabira abantu bona, ekibina kyona ekya Isiraeri, abasaja nabakazi, buli muntu omugāti nomugabo (ogwenyama) nekitole ekyezabibu enkalu. Awo abantu bona nebegendera buli muntu mu
20 nyumbaye. [r]Awo Daudi nākomawo okusabira abomunyumbaye omukisa. Awo Mikali muwala wa Saulo nāfuluma okusisinkana ne Daudi nāyogera nti Kabaka wa Isiraeri ngaba'de wa kitībwa lero, eyebi'kuli'de lero mu maso gabazāna baba'dube, ngomu ku basaja abataliko kyebagasa bweyebi'kula nga ta-
21 lina nsonyi! Daudi nāgamba Mikali nti (Kyaba'de) mu maso ga Mukama, [s]eya'nōnda okusinga kitāwo nokusinga enyumbaye yona okunfūla omukulu wabantu ba Mukama, owa Isiraeri: kyenāvānga nzanyira mu maso ga Mukama.
22 Era neyongerānga okwetōwaza okukirawo, era nābānga anyōmebwa mu maso gānge 'nze: naye abazāna boyoge'deko abo balinzi-
23 'sāmu ekitībwa. Mikali muwala wa Saulo nātazāla mwāna okutūsa ku lunaku kweyafira.

7 Awo olwātuka [a]kabaka bweyatūla mu nyumbaye, era Mukama ngamuwa'de okuwu'mula eri abalabebe
2 bona abāmwetōlōla, awo kabaka nāgamba [b]Nasani na'bi nti Laba 'no, 'nze ntūla mu [c]nyumba eyemivule, naye sanduko ya Katonda
3 etūla munda [d]webitīmbe. Awo Nasani nāgamba kabaka nti Genda okole byona ebiri mu mutimagwo;
4 kubanga Mukama ali nāwe. Awo olwātuka ekiro ekyo ekigambo kya
5 Mukama neki'jira Nasani nti Genda obūlire omu'du wānge Daudi nti Bwatyo bwayogera Mukama nti Gwolinzīmbira enyumba gyemba
6 mbēramu? kubanga sibērānga mu nyumba okuva ku lunaku lwena'gya abāna ba Isiraeri mu Misiri, ne lero, naye natambulirānga mu [e]wema ne
7 mu nyumba entīmbe. Mu bifo byona mwenatambulira nabāna ba Isiraeri bona, nali njoge'de ekigambo nekika kyona ekya Isiraeri, kyenalagira [f]okulūnda abantu bānge Isiraeri, nga njogera nti Kiki ekyabalobera okunzīmbira enyumba eye-
8 mivule? Kale 'no bwotyo bwoba ogamba omu'du wānge Daudi nti Bwatyo bwayogera Mukama owe'gye nti [g]Naku'gya ku kisibo kyendiga, ngogoberera endiga, obēre omukulu wabantu bānge, owa Isi-
9 raeri: era [i]nabānga nāwe buli gyewagendānga, era nzikiri'za abala-

[b] 1 Byom. 14. 1.
[c] 1 Sam. 6. 7.
[d] 1 Sam. 7. 1, 2.
[e] Kubal. 4. 15.
[f] 1 Sam. 6. 19.
[g] 1 Byom. 15. 25 neb.
[i] 1 Byom. 15. 26.
[k] Kuv. 15. 20.
[l] 1 Sam. 2. 18.
[m] 1 Byom. 16. 1-3.
[n] 1 Byom. 16. 1.
[o] 1 Basek. 8. 5, 62, 63.
[p] 1 Basek. 8. 14, 55.
[r] 1 Byom. 16. 43.
[s] 1 Sam. 13. 14; 15. 28.
[a] 1 Byom. 17. 1-27.
[b] 2 Sam. 12. 1.
[c] 2 Sam. 5. 11.
[d] Kuv. 26. 1 neb.
[e] Kuv. 40. 18, 19, 34.
[f] 2 Sam. 5. 2.
[g] 1 Sam. 16. 11.
[i] 1 Sam. 18. 14.

[illegible]

[illegible]

12 ewolera ewuuda. Ikawoo iwe-
[illegible]

[illegible]

[illegible]

mu naye ebintu ebya feza nebintu
ebya zābu nebintu ebyebikomo:
11 nebyo kabaka Daudi [k] nābiwōngera
Mukama, wamu ne feza ne zābu
gyeyawōnga (gyeya'gya) ku mawā-
12 nga gona geyawāngula; ku Busuli
ne Moabu [l] nabāna ba Amoni [m] Na-
bafirisuti ne [n] Amaleki ne ku mu-
nyago gwa Kadadezeri, mutabani
13 wa Lekobu, kabaka Wezoba. Daudi
neyefunira erinya bweyakomawo
ngamaze okukuba Abasuli mu [o] Ki-
wōnvu Ekyomunyo, abasaja kakumi
14 mu kanāna. Nāteka ebigo mu Edo-
mu; yateka ebigo okubuna Edomu,
[p] Abaedomu bona nebafūka ba'du
ba Daudi. Mukama nāmuwānga
Daudi okuwāngula buli gyeyage-
ndānga.
15 Awo Daudi nāfuga Isiraeri yena:
Daudi nāsalira abantube bona emi-
sāngo gya nsōnga era gya mazima.
16 [r] Ne Yoabu mutabani wa Zeruia ye
yali omukulu we'gye; ne [s] Yekosa-
fati mutabani wa Akirudi yè yali
17 [t] omu'jukiza: ne [u] Zadoki mutabani
wa Akitubu ne Akimereki mutabani
wa Abiasali be bāli bakabona; ne
18 Seraya ye yali omuwandisi; ne
[w] Benaya mutabani wa Yekoyada
(ye yali omukulu) [y] Wabakeresi
[z] Nabaperesi; ne batabani ba Daudi
be bāli abakulu.

9 Daudi nāyogera nti Wakyaliwo
asiga'dewo ku nyumba ya Saulo,
[a] mukole ebyekisa kulwa Yona-
2 sani? Awo wāliwo ku nyumba ya
Saulo omu'du erinyalye [b] Ziba, ne-
bamuita eri Daudi; kabaka nāmuga-
mba nti 'Gwe Ziba? Nāyogera nti
3 Omu'duwo ye wuyo. Kabaka nā-
yogera nti Tewakyali wa nyumba
ya Saulo 'mukole [c] ebyekisa kya
Katonda? Ziba nāgamba kabaka
nti Wakyaliwo omwāna wa Yona-
4 sani, awenyera ebigere. Kabaka
nāmugamba nti Aliru'dawa? Ziba
nāgamba kabaka nti Laba, ali mu
nyumba ya Makiri mutabani wa
5 A'mieri mu [d] Lodebali. Awo koba-
ka Daudi nātuma nāmu'gya mu
nyumba ya Makiri mutabani wa
6 A'mieri mu Lodebali. Awo Mefi-
bosesi mutabani wa Yonasani mu-
tabani wa Saulo na'ja eri Daudi nā-
vūnama amasoge neyeyanza. Dau-
di nāyogera nti Mefibosesi. Na'da-
7 mu nti Laba omu'duwo. Daudi
nāmugamba nti Totya: kubanga
sireme kukukola bya kisa kulwa
Yonasani kitāwo, era ndiku'diza
ebyālo byona ebya Saulo jajawo;
era onolyānga e'mere ku meza yā-
8 nge enaku zona. Neyeyanza nāyo-
gera nti Omu'duwo yāni 'gwe oku-
tunulira [e] embwa enfu nga 'nze
9 bwendi? Awo kabaka nāita Ziba,
omu'du wa Saulo, nāmugamba nti
Byona ebyabānga ebya Saulo ne-
byenyumbaye yona mbiwa'de o-
10 mwāna wa mukamawo. Nāwe o-
nomulīmirānga e'taka, 'gwe ne ba-
tabanibo naba'dubo; era onoingi-
zānga (ebibala) omwāna wa muka-
mawo abēnga nebyanālyānga: naye
Mefibosesi omwāna wa mukamawo
[f] anālyānga e'mere enaku zona ku
meza yānge. Era Ziba yalina [g] a-
bāna kumi na batāno naba'du ama-
11 kumi abiri. Awo Ziba nāgamba
kabaka nti Mukama wānge kabaka
nga bwalagi'de omu'duwe, bwatyo
omu'duwo bwanākolānga. Mefibo-
sesi, (bweyayogera kabaka,) anālyā-
nga ku meza yānge ngomu ku bāna
12 ba kabaka. Era Mefibosesi yalina
omwāna omuto omulenzi, [i] erinya-
lye Mika. Ne bona abābera mu
nyumba ya Ziba bāli ba'du ba Mefi-
13 bosesi. Awo Mefibosesi nābēra mu
Yerusalemi: kubanga yalyānga bu-
lijo ku meza ya kabaka; era yawe-
nyera ebigerebye byōmbi.

10 Awo [a] olwātuka oluvanyuma
lwebyo kabaka [b] wabāna ba A-
moni nāfa, Kanuni mutabaniwe nā-
2 fuga mu kifokye. Daudi nāyogera
nti Nākola Kanuni mutabani wa
Nakasi ebyekisa, nga kitāwe bwe-
yankola ebyekisa. Awo Daudi nā-
tuma aba'dube okumukubagiza o-
lwa kitāwe. Aba'du ba Daudi ne-
batūka munsi eyabāna ba Amoni.
3 Naye abakulu babāna ba Amoni ne-
bagamba Kanuni mukama wābwe
nti Olowōza nga Daudi amu'sāmu
ekitībwa kitāwo nākutumira abokukukubagiza? Daudi takutumi'de
ba'dube okukebera ekibuga nokuki-
4 ke'ta nokukimenya? Awo Kanuni
nātwāla aba'du ba Daudi nābamwa-
ko ekitūndu kyebirevu byābwe, nā-
basalira ebyambalo byābwe wakati,
okukoma ku matako gābwe, nābasi-
5 ndika. Awo bwebākibūlira Daudi,
nātuma okubasisinkana; kubanga
abasaja abo nebakwatibwa nyo e-
nsonyi. Kabaka nāyogera nti Mu-
bēre Eyeriko ebirevu bya'mwe bi-
male okukula, mulyoke mukomewo.
6 Awo abāna ba Amoni bwebālaba
Daudi ngabatami'dwa, abāna ba A-
moni nebatuma nebagulirira [c] Aba-
suli Abebesulekobu, Nabasuli Abe-
zoba, abātambula nebigere obuku-
mi bubiri, ne kabaka [d] Wemaaka
ngalina abasaja lukumi, nabasaja
Abetobu abasaja kakumi mwenku-
7 mi biri. Awo Daudi bweyakiwulira,
nātuma Yoabu ne'gye lyona
8 [e] eryabasaja abamānyi. Awo abāna
ba Amoni nebafuluma nebasimba
enyiriri awaingirirwa mu mulyā-
ngo: Nabasuli Abezoba Naberekobu

[k] 1 Basek. 7. 51.
[l] 2 Sam. 10. 14.
[m] 2 Sam. 5. 17 neb.
[n] 1 Sam. 30. 20.
[o] 2 Basek. 14. 7.
[p] Lub. 25. 23; 27. 29, 37 neb.
[r] 2 Sam. 20. 23 neb.
[s] 1 Basek. 4. 3.
[t] 2 Basek. 18. 18 neb, 2 Byom. 34. 8.
[u] 1 Byom. 6. 8.
[w] 1 Basek. 1. 8; 2. 25, 29 neb. 4. 4.
1 Byom. 11. 22 neb.
[y] 1 Sam. 30. 14.
[z] 2 Sam. 15.18; 20.7. 1 Basek. 1. 38.
[a] 1 Sam. 18. 3; 20. 14, 17 neb.
[b] 2 Sam. 16. 1-4; 19. 17, 29.
[c] 1 Sam. 20. 14.
[d] 2 Sam. 17. 27.
[e] 1 Sam. 24. 14. 2 Sam. 16. 9.
[f] 2 Sam. 19. 28. 1 Basek. 2. 7.
[g] 2 Sam. 19. 17.
[i] 1 Byom. 8. 34.
[a] 1 Byom. 19. 1-19.
[b] 1 Sam. 11. 1 neb.
[c] 2 Sam. 8. 3, 5.
[d] Yos. 13. 11, 13. 1 Byom. 19. 6, 7.
[e] 2 Sam. 23. 8.

nabasaja Abetobu ne Maaka bāli
9 bo'ka ku 'tale. Awo Yoabu bweya-
laba olutalo nga luli mu masoge ne-
nyumawe, nāyāwulamu abasaja bo-
na aba Isiraeri abalonde nābasimba
10 enyiriri okwolekera Abasuli: aba-
ntu bona abalala nābakwasa mu
mukono gwa Abisai mugandawe,
nābasimba enyiriri okwolekera abā-
11 na ba Amoni. Nāyogera nti Aba-
suli bwebana'nema, kalegwonombē-
ra: naye abāna ba Amoni bwebanā-
12 kulema, kale na'ja nenkubēra. 'Da-
mu amānyi [f] twerage obusaja olwa-
bantu ba'fe nolwebibuga bya Kato-
nda wa'fe: era [g] Mukama akole nga
13 bwasīma. Awo Yoabu nabantu a-
bali naye nebasembera ku lutalo
okulwāna Nabasuli: neba'duka mu
14 masoge. Awo abāna ba Amoni bwe-
bālaba Abasuli nga ba'duse, era na-
bo neba'duka mu maso ga [i] Abisai,
nebaingira mu kibuga. Awo Yoabu
nālyoka ava ku bāna ba Amoni na-
15 'dayo na'ja Eyerusalemi. Awo A-
basuli bwebālaba nga bagobe'dwa
mu maso ga Isiraeri, nebakung'ana.
16 Awo [k] Kadadezeri nātuma na'gyayo
Abasuli abāli emitala Womu'ga:
neba'ja Ekeramu, Sobaki omukulu
we'gye lya Kadadezeri ngabakule-
17 mbe'de. Nebabūlira Daudi; nāku-
ng'anya Isiraeri yena, nāsomoka
Yoludani na'ja Ekeramu. Abasuli
nebasimba enyiriri okwolekera Dau-
18 di di nebalwāna naye. Abasuli neba-
'duka mu maso ga Isiraeri; Daudi
na'ta ku Basuli (abasaja abomu)
magāli lusānvu, nabebagala emba-
lāsi obukumi buna, nāfumita So-
baki omukulu we'gye lyābwe nāfira
19 eyo. Awo bakabaka bona abāli a-
ba'du ba Kadadezeri bwebālaba nga
bagobe'dwa mu maso ga Isiraeri,
nebatabagana ne Isiraeri, [l] neba-
bawereza. Awo Abasuli nebatya
okweyongera nate okubēra abāna
ba Amoni.

11 Awo olwātuka omwāka bwegwa-
tūkiriramu kisēra bakabakamwe-
batabālira, Daudi nātuma Yoabu
naba'dube awamu naye ne Isiraeri
yena; nebazikiriza [a] abāna ba A-
moni nebazingiza La'ba. Naye
Daudi nāsigala Eyerusalemi.
2 Awo olwātuka akawungēzi Daudi
nāgolokoka nāva ku kitandakye nā-
tambula [b] wa'gulu ku nyumba ya
kabaka: era ngaima ku nyumba
nālaba omukazi nganāba; era
omukazi yali mulūngi nyo oku-
3 tunulira. Awo Daudi nātuma nā-
būza omukazi bwali. Newabawo
eyayogera nti Oyo si Basuseba mu-
wala wa Eriamu, mukazi wa Uliya
4 Omukiti? Awo Daudi nātuma aba-
baka nāmutwāla; [c] nāingira gyali
nāsula naye; [kubanga yali alo-
ngōsebwa obutali bulongōfubwe;]
(omukazi) na'dayo mu nyumbaye.
5 Omukazi nāba olubuto; nātuma nā-
būlira Daudi nāyogera nti Ndi lu-
6 buto. Daudi nātumira Yoabu nti
Mpereza Uliya Omukiti. Yoabu nā-
7 wereza Uliya eri Daudi. Awo Uli-
ya bweya'ja gyali, Daudi nāmubūza
Yoabu bweyali nabantu bwebāli no-
8 lutabālo bwerwali. Daudi nāgamba
Uliya nti Serengeta mu nyumbayo
[d] onābe ebigere. Uliya nāva mu
nyumba ya kabaka, newamugobe-
rera [e] omuwūmbo (gwe'mere) ogu-
9 vu'de eri kabaka. Naye Uliya nā-
sula ku mulyāngo gwenyumba ya
kabaka wāmu naba'du bona aba mu-
kamawe, nātaserengeta mu nyu-
10 mbaye. Awo bwebāmubūlira Dau-
di nti Uliya teyaserengese mu nyu-
mbaye, Daudi nāgamba Uliya nti
Tovu'de ku lugendo? kiki ekyaku-
lobe'de okuserengeta mu nyumba-
11 yo? Uliya nāgamba Daudi nti [f] San-
nduko ne Isiraeri ne Yuda basula
mu nsīsira; ne mukama wānge Yoa-
bu [g] naba'du ba mukama wānge ba-
sisi'de ku 'tale mu 'bānga; 'nze 'no
nāgenda mu nyumba yānge okulya
nokunywa nokusula ne mukazi wā-
nge? nga bwoli omulamu [i] nememe-
yo nga bweri enamu si'ja kukola ki-
12 gambo ekyo. Awo Daudi nāgamba
Uliya nti Mala wano nolwa lero,
enkya nkusindike. Awo Uliya nā-
mala olunaku olwo nolwenkya mu
13 Yerusalemi. Awo Daudi bweyamuita
nālya nānywera mu masoge; nā-
mutamīza: awo akawungēzi nāfu-
luma okusula ku kitandakye wamu
naba'du ba mukamawe, naye nāta-
14 serengeta mu nyumbaye. Awo o-
lwātuka enkya Daudi nāwandikira
Yoabu ebaluwa, nāgiwereza mu
15 mukono gwa Uliya. Nāwandika mu
baluwa nti Muteke Uliya mu maso
awali olutalo olwamānyi, mumwa-
bulire, balyoke [k] bamufumite afe.
16 Awo olwātuka Yoabu bweye'kānya
ekibuga, nāwa Uliya ekifo weyama-
17 nya nga we wali abazira. Abasaja
abomukibuga nebafuluma nebalwā-
na ne Yoabu: awo ku bantu neku-
fako abamu, ku ba'du ba Daudi;
18 Uliya Omukiti naye nāfa. Awo Yoa-
bu nātuma nābūlira Daudi ebyolu-
19 talo byona; nākūtira omubaka nga-
yogera nti Bwoliba ngomaze oku-
20 būlira kabaka ebyolutalo byona, a-
wo olunātuka kabaka bwanāsungu-
wala, nākugamba nti Kiki ekyaba-
sembeza bwemutyo okumpi nekibu-
ga okulwāna? temwamanya nga ba-
21 liima ku bugwe okulasa? āni eya'ta
[l] Abimereki mutabani wa Yeru'besesi? omukazi teyamukasukako enso
ngaima ku bugwe, nāfira Esebezi?

[f] 1 Sam. 4. 9.
[g] 1 Sam. 3. 18.
[i] 1 Sam. 26. 6.
[k] 2 Sam. 8. 3.
[l] 2 Sam. 8. 6.
[a] 1 Byom. 20. 1.
[b] 1 Sam. 9. 25, 26. Mat. 24. 17. Bik. 10. 9.
[c] Zab. 51 Ebisoka.
[d] Lub. 19. 2.
[e] Lub. 43. 34. Ēs. 2. 18.
[f] 2 Sam. 7. 2, 6.
[g] 2 Sam. 20. 6. 1 Basek. 1. 33.
[i] 1 Sam. 1. 26. 2 Sam. 14. 19.
[k] 2 Sam. 12. 9.
[l] Balam. 9. 53.

kiki ekyabasembeza bwemutyo o-
kumpi ne bugwe? awo onoyogera
nti Nomu'duwo Uliya Omukiti naye
22 afu'de. Awo omubaka nāgenda na-
'ja nātegēza Daudi byona Yoabu
23 byeyamutuma. Omubaka nāgamba
Daudi nti Abasaja bātuyiwako amā-
nyi nebatulūmba ebwēru mu 'bānga,
netufunvubira nabo okutūsa awai-
24 ngirirwa mu mulyānogo. Abalasi ne-
balasa aba'dubo nga baima ku bu-
gwe; era ku ba'du ba babaka kufu-
'deko abamu, nomu'duwo Uliya O-
25 mukiti naye afu'de. Awo Daudi nā-
gamba omubaka nti Bwotyo bwoba
ogamba Yoabu nti Ekigambo ekyo
kireme okukunyīza, kubanga ekita-
la kirya nga kyenkanya omuntu ne
mu'ne: weyongere okunyweza olu-
talolwo okulwāna nekibuga okime-
nye: era omugumyānga omwoyo.
26 Awo muka Uliya bweyawulira 'ba
27 ngafu'de nākungubagira 'bawe. A-
wo bweyamala okwabya olūmbe,
Daudi nātuma nāmuleta ewuwe,
[m] nāba mukaziwe nāmuzālira omwā-
na owobulenzi. Naye ekigambo Dau-
di kyeyakola nekinyīza Mukama.

[m] 2 Sam. 12. 9.

12 Awo Mukama nātuma [a] Nasani
eri Daudi. Na'ja gyali nāmu-
gamba nti [b] Wāliwo abasaja babiri
mu kibuga kimu; omu nga muga-
2 'ga ne mu'ne nga mwāvu. Omu-
ga'ga yalina endiga nente nyingi
3 nyo nyini: naye omwāvu teyalina
kantu wabula akāna kendiga aka-
lusi keyagula nālera: nekakulira
wamu naye nabānabe; kālyānga
ku ka'mereke ye, nekanywa ku
ndekuye ye, nekagalamira mu kifu-
bakye nekaba gyali nga muwalawe.
4 Awo newa'ja omutambuze eri omu-
ga'ga oyo, nālema okutōla ku ndi-
gaze ye ne kunteze ye, okufumbira
omutambuze eya'ja gyali, na yenā-
twāla omwāna gwendiga ogwomwā-
vu, nāgufumbira omusaja a'ze gyali.
5 Awo Daudi nāsunguwalira nyo o-
musaja; nāgamba Nasani nti Mu-
kama nga bwali omulamu, omusaja
6 eyakola ekyo asāni'de okufa: era
ali'zawo omwāna gwendiga [c] emi-
rūndi ena, kubanga yakola ekyo,
era kubanga teyalina kusāsira.
7 Awo Nasani nāgamba Daudi nti
Ye 'gwe. Bwatyo bwayogera Mu-
kama, Katonda wa Isiraeri, nti
[d] Nakufukako amafuta okuba koba-
ka wa Isiraeri nenku'gya mu mu-
8 kono gwa Saulo; nenkuwa enyumba
ya mukamawo, ne [e] bakazi ba muka-
mawo (nembakuwa) mu kifubakyo,
nenkuwa enyumba ya Isiraeri ne-
ya Yuda; nebyo singa biba'de bito-
no, nandikwonge'deko bino na bi-
9 no. Kiki [f] ekikunyōme'za ekiga-
mbo kya Mukama okukola ebiri mu

[a] 2 Sam. 7. 2, 17. Zab. 51 Ebisoka.
[b] Balam. 9. 8-15. 2 Sam. 14. 5 neb. 1 Basek. 20. 35-41. Is. 5. 1-7.

[c] Kuv. 22. 1. Luk. 19. 8.

[d] 1 Sam. 16. 13.

[e] 2 Sam. 3. 7; 16. 21. 1 Basek. 2. 22.

[f] Kubal. 15. 31.

masoge ebibi? o'se [g] Uliya Omukiti
nekitala notwāla mukaziwe okuba
mukaziwo, nomu'ta nekitala ekya-
10 bāna ba Amoni. Kale 'no ekitala
tekivenga mu nyumbayo enaku zo-
na; kubanga o'nyōmye 'nze no-
twāla mukazi wa Uliya Omukiti
11 okuba mukaziwo. Bwatyo bwayo-
gera Mukama nti Laba, ndikuimu-
sizako obubi obuliva mu nyumba-
yo 'gwe, era [i] nditwāla bakazibo
mu masogo nembawa mulirānwa-
wo, era alisula ne bakazibo mu ma-
12 so genjuba eno. Kubanga 'gwe
wakikola mu kyāma: naye 'nze
ndikola ekigambo ekyo mu maso ga
Isiraeri yena ne mu maso genjuba.
13 Awo [k] Daudi nāgamba Nasani nti
[l] Nyōnōnye Mukama. Nasani nā-
gamba Daudi nti Mukama naye
14 [m] a'gyewo ekyōnōnokyo; tofe. Na-
ye kubanga owa'de abalabe ba Mu-
kama e'bānga 'dene [n] okuvōla olwe-
kikolwa ekyo, omwāna akuzāli'dwa
15 talirema kufa naye. Awo Nasani
neyegendera mu nyumbaye.
Awo Mukama nālwāza omwāna
muka Uliya gweyazālira Daudi, nā-
16 lwāla nyo. Daudi kyeyava amwe-
gairirira omwāna eri Katonda;
Daudi nāsība nāingira [o] nāgalamira
17 ku taka okukēsa obu'de. Awo a-
baka'de abomunyumbaye nebago-
lokoka (nebaīmirira) wali, okumui-
musa okuva wansi: naye nāta'kiri-
18 za 'sō teyalya 'mere nabo. Awo
olwātuka ku lunaku olwomusānvu
omwāna nāfa. Aba'du ba Daudi
nebatya okumubūlira omwāna nga-
fu'de: kubanga nebogera nti Laba,
omwāna bweyali ngakyali mulamu
netwogera naye, nātawulira 'dobozi
lya'fe: kale aneralikirira atya bwe-
tunāmubūlira omwāna ngafu'de?
19 Naye Daudi bweyalaba aba'dube
nga bogerera wamu ekyāma, Dau-
di nātegēra omwāna ngafu'de:
Daudi nāgamba aba'dube nti O-
mwāna afu'de? Nebogera nti Afu-
20 'de. Awo Daudi nāva wansi nāgo-
lokoka nānāba nāsāba amafuta nā-
wānyisa ebyambalobye; na'ja mu
nyumba ya Mukama [p] nāsinza: nā-
lyoka a'ja mu nyumbaye; awo bwe-
yayagala nebateka e'mere mu ma-
21 soge nālya. Awo aba'dube neba-
mugamba nti Kigambo ki kino kyo-
koze? Wasība nokābira omwāna
bweyali ngakyali mulamu; naye o-
mwāna ngafu'de, nogolokoka nolya
22 ku 'mere. Nāgamba nti Omwāna
bweyali ngakyali mulamu, nasība
nenkāba: kubanga [r] nayogera nti
Ani amanyi obanga Mukama ta-
nkwatirwe kisa omwāna abe omu-
23 lamu. Naye kakano ngamaze oku-
fa, nandisibi'de ki? nyīnza okumu-
komyawo? 'nze ndigenda gyali na-

[g] 2 Sam. 11. 15, 16, 17, 27.

[i] Ma. 28. 30. 2 Sam. 16. 22.

[k] 1 Sam. 15. 24.
[l] 2 Sam. 24. 10. Zab. 32. 5; 51. 4.
[m] 2 Sam. 24. 10. Zab. 32. 1.
[n] Is. 52. 5. Bal. 2. 24.

[o] 2 Sam. 13. 31.

[p] Yob. 1. 20.

[r] Is. 38. 1-5 Yo. 3. 9.

[s] Yob. 7. 8, 9, 10.
[t] Mat. 1. 6.
[u] 1 Byom. 22. 9.

24 ye ye [s]talikomawo gyendi. Daudi
nākubagiza Basuseba mukaziwe
nāingira gyali nāsula naye: [t]nāzā-
la omwāna owobulenzi, [u]nātūma
25 erinyalye Sulemani. Mukama nā-
mwagala; nātuma mu mukono gwa
Nasani na'bi, nātūma erinyalye
Yedidiya, kulwa Mukama.

[w] 1 Byom. 20. 1.
[y] 2 Sam. 11. 1, 17.

26 Awo [w]Yoabu nālwāna ne [y]La'ba
ekyabāna ba Amoni nāmenya eki-
27 buga kya kabaka. Awo Yoabu nā-
tumira Daudi ababaka nāyogera nti
'Nwānye ne La'ba, nokumenya
28 'menye ekibuga ekyama'zi. Kale
'no kung'anya abantu bona abasi-
ga'dewo ozingize ekibuga okime-
nye: 'neme okumenya ekibuga ne-
29 bakitūma erinya lyānge. Daudi nā-
kung'anya abantu bona nāgenda E-
ra'ba, nālwāna nakyo nākimenya.

[z] 1 Byom. 20. 2, 3.

30 [z]Na'gya engule ya kabaka wābwe
ku mutwegwe; nobuzito bwayo
bwali talanta eya zābu, ne muyo
nga mulimu amainja agomuwendo
omungi; netekebwa ku mutwe gwa
31 Daudi. Na'gyamu omunyago o-
gwekibuga, mungi nyo nyini. Na-
'gyamu abantu abāli omwo, nāba-
'sā wansi wemisomeno namanyo a-
gekyūma nemba'zi ezekyūma, nā-
baisa mu kyōkero kyamatofali: a-
wo bwatyo bweyakola ebibuga byo-
na ebyabāna ba Amoni. Daudi naba-
ntu bona neba'dayo Eyerusalemi.

[a] 2 Sam. 3. 2, 3.
[b] 1 Byom. 3. 9.

13 Awo olwātuka oluvanyuma lwe-
byo [a]Abusalomu mutabani wa
Daudi yalina mwanyina omulūngi,
erinyalye [b]Tamali; Amunoni mu-
2 tabani wa Daudi nāmwagala. Awo
Amunoni neyeralikirira bwatyo no-
kulwāla nālwāla olwa mwanyina
Tamali; kubanga yali tanamanya
musaja; Amunoni nākirowōza nga
kizibu okumukola ekigambo kyona.

[c] 1 Sam. 16. 9.

3 Naye Amunoni yalina mukwānog-
we, erinyalye Yonadabu, mutabani
wa [c]Simea muganda wa Daudi: era
Yonadabu yali musaja mugerenge-
4 tanya nyo. Nāmugamba nti Eki-
kuko'za bwotyo bulijo bulijo kiki,
'gwe omwāna wa kabaka? tombū-
lire? Amunoni nāmugamba nti
Njagala Tamali mwanyina muga-
5 nda wānge Abusalomu. Awo Yo-
nadabu nāmugamba nti Galamira
ku kitandakyo werwāzerwāze: kale
kitāwo bwaliba nga'ze okukulaba,
nomugamba nti Mwanyinaze Tama-
li a'je, nkwegairi'de, ampe e'mere
okulya, era afumbe e'mere mu
6 maso gānge ngirabe ngirīre mu
ngaloze. Awo Amunoni nāgalam-
ira neyerwāzalwāza: awo ka-
baka bweya'ja okumulaba, Amuno-
ni nāgamba kabaka nti Mwanyinaze
Tamali a'je. nkwegairi'de, anfu-
mbire emigāti ebiri mu maso gānge
7 ndīre mu ngaloze. Awo Daudi nā-
tuma e'ka eri Tamali ngayogera nti
Genda 'no eri enyumba ya muga-
ndawo Amunoni omufumbire e'me-
8 re. Awo Tamali nāgenda eri enyu-
mba ya mugandawe Amunoni; ye
ngagalami'de. Na'dira obu'ta nā-
bugoya nābumba emigāti mu maso-
9 ge nāyōkya emigāti. Na'dira eki-
kalango nāgifuka mu masoge; na-
ye nāgāna okulya. Amunoni nāga-
mba nti Abasaja bona bave wendi.
10 Nebava wali buli musaja. Amuno-
ni nāgamba Tamali nti Leta e'mere
mu kisenge ndīre mu ngalozo. Ta-
mali na'dira emigāti gyafumbye nā-
gireta mu kisenge eri Amunoni
11 mwanyina. Awo bweyagimusembe-
reza okulya nāmukwata nāmuga-
mba nti 'Jāngu osule nānge, mwa-
12 nyinaze. Nāmu'damu nti Ne'da,
mwanyinaze, tonkwata; kubanga
tekigwāni'de kukola kigambo eki-
fanana bwekityo mu Isiraeri: to-
13 kola busirusiru buno. Nānge 'no
nātwāla wa obuwemu bwānge? nā-
we oliba ngomu ku basirusiru mu
Isiraeri. Kale 'no, nkwegairi'de,
yogera ne kabaka; kubanga ta'ja
14 kukunyīma. Naye nāta'kiriza ku-
wulira 'dobozirye: naye kubanga
yamusinga amānyi nāmukwata nā-
15 sula naye. Awo Amunoni nālyoka
amukyāwa ekitakyāika; kubanga
okukyāwa kweyamukyāwa kwasi-
nga okwagala kweyamwagala. A-
munoni nāmugamba nti Golokoka
16 ogende. Nāyogera nti Ne'da, ku-
banga ekyōnōno kino ekinene kyo-
nkola ngongoba kisinga kiri kyo-
nkoze. Naye nātaganya kumuwu-
17 lira. Awo nālyoka aita omu'duwe
eyamuwerezānga nāyogera nti Fu-
lumya 'no omukazi ono ave wendi,
18 osibe olu'gi enyumawe. Era yali
ayamba'de [d]ekyambalo ekyamaba-
la amangi: kubanga bwebāyamba-
lānga bwebatyo abawala ba kaba-
ka abatamanyi musaja. Awo omu-
'duwe nāmufulumya nāsiba olu'gi
19 enyumawe. Awo Tamali nāteka
[e]e'vu ku mutwegwe nāyuza e-
kyambalokye ekyamabala amangi
kyeyali ayamba'de; [f]neyetika o-
mukonogwe neyegendera, ngakā-
20 ba ngagenda. Abusalomu mwa-
nyina nāmugamba nti Amunoni
mwanyoko aba'de nāwe? naye ka-
kano sirika, mwanyinaze: ye mwa-
nyoko; ekigambo ekyo kireme oku-
kunakuwaza omwoyo. Awo Tama-
li nābēra mu nyumba ya mwanyi-
21 na Abusalomu nga talina 'ba. Awo
kabaka Daudi bweyawulira ebyo
22 byona, nāsunguwala nyo. Abusa-
lomu nātayogera ne Amunoni [g]ne-
wakuba'de ebirūngi newakuba'de
ebibi: kubanga Abusalomu nākyā-

[d] Lub. 37. 3. Zab. 45. 14.
[e] Yos. 7. 6.
[f] Yer. 2. 37.
[g] Lub. 24. 50; 31. 24.

wa Amunoni, kubanga yali aku'te
Tamali mwanyina.
23 Awo olwātuka emyāka ebiri emi-
rāmbirira bwegyaitawo, Abusalomu
yalina [i] abasala ebyōya byendigaze
Ebaalu-kazoli, ekiri ku ma'bali ga
Efulaimu: Abusalomu nāita abāna
24 ba kabaka bona. Abusalomu na'ja
eri kabaka nāyogera nti Laba 'no,
omu'duwo alina abasala ebyōya
byendiga; nkwegairi'de, kabaka
naba'dube bagende nomu'duwo.
25 Kabaka nāgamba Abusalomu nti
Ne'da, mwāna wānge, tuleme oku-
genda 'fena, tuleme okukuzitowe-
rera. Nāmutairira: naye nāta'ki-
riza kugenda, naye nāmusabira
26 omukisa. Awo Abusalomu nāyo-
gera nti Oba ogānyi, nkwegairi'de
muganda wānge Amunoni agende
na'fe. Kabaka nāmugamba nti E-
27 kināba kimutwāla nāwe kiki? Na-
ye Abusalomu nāmutairira a'kirize
Amunoni nabāna ba kabaka bona
28 okugenda naye. Awo Abusalomu
nālagira aba'dube ngayogera nti
Mwe'kānye 'no, omutima gwa Amu-
noni nga gusanyuse olwomwenge;
awo bwenābagamba nti Mufumite
Amunoni, mumu'te, temutya: si
'nze mbalagi'de? mugume emyoyo
29 mube abazira. Aba'du ba Abusa-
lomu nebakola Amunoni nga Abu-
salomu bwalagi'de. Awo abāna ba
kabaka bona nebalyoka bagolokoka, nebebagala buli muntu enyu-
30 mbuye neba'duka. Awo olwātuka
bwebāli nga bakyali mu 'kubo,
Daudi nāleterwa ebigambo nga bo-
gera nti Abusalomu a'se abāna ba
kabaka bona, tekusiga'deko nomu.
31 Awo kabaka nāgolokoka [k] nāyuza
ebyambalobye [l] nāgalamira ku 'ta-
ka; aba'dube bona nebaīmirira gya-
li nga bayuzi'za engoye zābwe.
32 [m] Yonadabu, mutabani wa Simea
muganda wa kabaka, na'damu nā-
yogera nti Mukama wānge aleme
okulowōza nga ba'se abalenzi bona
abāna ba kabaka; kubanga Amu-
noni ye'ka yafu'de: kubanga Abu-
salomu yatēsa bwatyo ngakimali-
rira okuva ku lunaku lweyakwata
33 Tamali mwanyina. Kale 'no mu-
kama wānge kabaka ekigambo e-
kyo kireme okumunakuwaza omwo-
yo okulowōza ngabāna ba kabaka
bona bafu'de: kubanga Amunoni
34 ye'ka yafu'de. Naye Abusalomu
na'duka. Awo omulenzi eyakūmā-
nga nāimusa amasoge nātunula,
awo, laba, abantu bangi nga ba'ja
nga bafuluma mu 'kubo eryokulu-
35 sozi enyumawe. Awo Yonadabu
nāgamba kabaka nti Laba, abāna
ba kabaka batūse: ngomu'duwo
bwayoge'de, bweguli bwegutyo.
36 Awo olwātuka bweyamala okwoge-
ra, awo, laba, abāna ba kabaka ne-
ba'ja nebaimusa e'dobozi lyābwe
nebakāba: era ne kabaka naba'du-
37 be bona nebakāba nyo nyini. Na-
ye Abusalomu na'duka, nāgenda eri
[n] Talumai mutabani wa A'mikuli,
kabaka Wegesuli. (Daudi) nāna-
kuwalirānga mutabaniwe buli lu-
naku.
38 Awo Abusalomu na'duka nāgenda
Egesuli, nāmalayo emyāka esatu.
39 Daudi neyegōmba okuvayo okuge-
nda eri Abusalomu: kubanga ya-
kubagizibwa olwa Amunoni, okuba
ngafu'de.

14 Awo Yoabu mutabani wa Ze-
ruia nātegēra ngomutima gwa
2 kabaka guli [a] eri Abusalomu. Yoa-
bu nātuma [b] Etekoa nākimayo o-
mukazi owamagezi nāmugamba nti
Nkwegairi'de, wefūle ngafiri'dwa,
oyambale ebyambalo ebyokufirwa,
nkwegairi'de, 'sō [c] tosāba mafuta,
naye wefūle ngomukazi eyakamala
3 ebiro bingi ngakābira omufu: oī-
ngire eri kabaka omugambe bwo-
tyo. Awo Yoabu nāmuwerera ebi-
4 gambo. Awo omukazi Owetekoa
bweyayogera ne kabaka, [d] nāvūna-
ma amasoge wansi neyeyanza nā-
5 yogera nti Mbera, ai kabaka.
Kabaka nāmugamba nti Oba'de otya?
Na'damu nti Mazima 'nze ndi mu-
kazi 'na'mwāndu, ne 'baze yafa.
6 Era omuzānawo yalina abāna ba-
biri, nebalwāna bōmbi ku 'tale, 'sō-
nga tewali wa kubatāsa, naye omu
7 nāfumita mu'ne nāmu'ta. Kale,
laba, ekika kyona kimugolokoke-
'deko omuzānawo era bayogera nti
Wayo oyo eyafumita mugandawe
tumu'te olwobulamu bwa muganda-
we gweya'ta, netu'ta bwetutyo no-
musika: kale bwebatyo banāzikiza
eryānda lyānge erisiga'dewo, neba-
tamulekera 'baze linya newakuba-
'de ekitūndu ekifi'sewo ku 'taka
8 lyona. Awo kabaka nāgamba omu-
kazi nti Genda ewuwo, nānge nāla-
9 gira ebigambobyo bwebināba. Awo
omukazi Owetekoa nāgamba koba-
ka nti Mukama wānge, ai kabaka,
obutali butūkirivu bube ku'nze ne
ku nyumba ya kitānge: kabaka abe
nga taliko musāngo nentebeye eyo-
10 bwakabaka. Kabaka nāyogera nti
Buli anākugambānga ekigambo
kyona, omuletānga gyendi 'sō tali-
11 kukwatako lwa kubiri. Awo nālyo-
ka ayogera nti Nkwegairi'de, koba-
ka a'jukire Mukama Katondawo,
[e] awalana e'gwānga lyomusai ale-
me okweyongera okuzikiriza, bale-
me okuzikiriza mutabani wānge.
Nāyogera nti Mukama nga bwali
omulamu, [f] tewaliba luviri lumu
lwa mutabaniwo oluligwa wansi.

[i] Lub. 31. 19; 38. 12, 13. 1 Sam. 25. 4, 36.
[k] 2 Sam. 1 2.
[l] 2 Sam. 12. 16.
[m] lu. 3.
[n] 2 Sam. 3. 3.
[a] 2 Sam. 13. 39.
[b] 2 Sam. 23. 26. Am. 1. 1.
[c] Lus. 3. 3.
[d] 1 Sam. 20. 41. 2 Sam. 1. 2.
[e] Kubal. 35. 19, 21. Ma. 19. 12.
[f] 1 Sam. 14. 45.

12 Awo omukazi nāyogera nti Nkwegairi'de, omuzānawo ayogere ekigambo ne mukama wānge kabaka.
13 Nāyogera nti Yogera. Omukazi nāyogera nti Kale watēse'za ki ekigambo ekifanana bwekityo eri abantu ba Katonda? kubanga kabaka bwayogera ekigambo ekyo, ali ng'anga aliko omusāngo, kubanga kabaka takomyawo e'ka owuwe
14 [g] eyagobebwa. Kubanga kitugwānira okufa, era tuli ng'anga ama'zi agayise wansi agataīnzika kuyoleka nate; 'sō Katonda ta'gyawo bulamu, naye nāsala amagezi oyo eyagobebwa aleme okuba omu'duse
15 gyali. Kale 'no kubanga nzi'ze okwogera ekigambo ekyo ne mukama wānge kabaka, kyenvu'de nji'ja kubanga abantu bantīsi'za: omuzānawo nāyogera nti Kakano nāyogera ne kabaka; mpo'zi kabaka alikola omuzānawe byamwegairi-
16 'de. Kubanga kabaka anāwulira, okuwonya omuzānawe mu mukono gwomusaja ayagala okunzikiriza 'fembi ne mutabani wānge okutu-
17 'gya mu [i] busika bwa Katonda. Awo omuzānawo nālyoka ayogera nti Nkwegairi'de, ekigambo kya mukama wānge kabaka kibēre kya kusanyusa: kubanga mukama wānge kabaka ali [k] ng'anga malaika wa Katonda okwāwulamu ebirūngi nebibi: era Mukama Katondawo abē-
18 re nāwe. Awo kabaka nālyoka a-'damu nāgamba omukazi nti Tonkisa, nkwegairi'de, ekigambo kyona kyenākubūza. Omukazi nāyogera nti Mukama wānge kabaka
19 ayogere kakano. Kabaka nāyogera nti Omukono gwa Yoabu guli nāwe mu bino byona? Omukazi na'damu nāyogera nti [l] Nga 'gwe bwoli omulamu, mukama wānge kabaka, tewali aīnza okukyāma ku mukono ogwadyo newakuba'de ku gwa kono okuva ku kigambo kyona mukama wānge kabaka kyayoge'de: kubanga omu'duwo Yoabu ye yandagira, era ye [m] yawerera omuzānawo
20 ebigambo bino byona: okuwanyisa ekigambo bwekifanana omu'duwo Yoabu kyavu'de akola kino: era mukama wānge mugezigezi ngamagezi bwegali aga malaika wa Katonda, okumanya byona ebiri munsi.
21 Kabaka nāgamba Yoabu nti Laba 'no, ekigambo kino nkikoze: kale genda omukomyewo omulenzi A-
22 busalomu. Awo Yoabu nāvūnama amasoge wansi, neyeyanza, nevebaza kabaka: Yoabu nāyogera nti Lero omu'duwo amanyi nga ng'anze mu masogo, mukama wānge, ai kabaka, kubanga kabaka akoze
23 omu'duwe kyamwegairi'de. Awo Yoabu nāgolokoka [n] nāgenda Egesuli nāleta Abusalomu Eyerusalemi.
24 Kabaka nāyogera nti A'deyo mu nyumbaye ye, naye aleme okulaba amaso gānge. Awo Abusalomu na'dayo mu nyumbaye ye, nātalāba maso gakabaka.
25 Awo mu Isiraeri yena temwali nomu wa kutenderezebwa nga Abusalomu olwobulūngibwe: okuva ku bigerebye wansi okutūka ku bwēzinge bwomutwegwe nga taliko
26 kabi. Awo [o] bweyasalānga envirize, [era buli mwāka bwegwa'gwāngako nāzisalānga: kubanga zamuzitowererānga kyeyava azisala:] nāpima enviri ezokumutwegwe neziba sekeri ebikumi bibiri, ngoku-
27 pima kwa kabaka bwekwali. Awo [p] Abusalomu nāzālirwa abāna abobulenzi basatu nowobuwala omu, erinyalye Tamali: yali mukazi wa maso malūngi.
28 Awo Abusalomu nāmala emyāka ebiri emirāmbirira mu Yerusalemi;
29 nātalaba maso ga kabaka. Awo Abusalomu nātumya Yoabu, okumutuma eri kabaka; naye nāta'kiriza ku'ja gyali: awo nātumya nate omulūndi ogwokubiri, naye nāta-
30 'kiriza ku'ja. Kyeyava agamba aba'dube nti Laba, enimiro ya Yoabu erirānye neyānge, era alina sayiri eyo; mugende mugyòkye. Awo aba'du ba Abusalomu nebōkya
31 enimiro. Awo Yoabu nālyoka agolokoka na'ja eri Abusalomu mu nyumbaye nāmugamba nti Aba'du-
32 bo bōke'de ki enimiro yānge? Abusalomu na'damu Yoabu nti Laba nakutumira nga njogera nti 'Jāngu wano, nkutume eri kabaka okwogera nti Nji'jiri'de ki okuva Egesuli? mbēra kubēra eyo ne kakano kyandiba'de kirūngi gyendi: kale 'no ndabe amaso ga kabaka; era obanga mulimu obutali butūkirivu
33 mu'nze, anzi'te. Awo Yoabu na'ja eri kabaka nāmubūlira: awo bweyaita Abusalomu, na'ja eri kabaka, nāvūnama amasoge wansi mu maso ga kabaka: kabaka [r] nānywegera Abusalomu.

15 Awo olwātuka oluvanyuma lwebyo Abusalomu [a] neyetegekera e'gāli nembalāsi nabasaja atāno o-
2 ku'dukirānga mu masoge. Abusalomu nāgolokokānga mu makya nāīmirira ku 'kubo erya wankaki: awo olwātuka omuntu yena bweyabānga nensōnga eyali eyoku'ja eri kabaka okusalirwa omusāngo, awo Abusalomu nāmuitānga nāmugamba nti Oli wa ku kyālo ki? Nāyogera nti Omu'duwo wa kika ki-
3 mu kya Isiraeri. Abusalomu nāmugamba nti Laba, ebigambobyo birūngi bya nsōnga; naye tewali

[g] 2 Sam. 13. 37, 38.
[i] 1 Sam. 26. 19.
[k] 1 Sam. 29. 9.
[l] 1 Sam. 1. 26.
[m] Iu. 3.
[n] Iu. 32. 2 Sam. 13. 38.
[o] Ez. 44. 20.
[p] 2 Sam. 18. 18.
[r] Lub. 33. 4; 45. 15. Luk. 15. 20.
[a] 1 Basek 1. 5.

muntu kabaka gwati'ki'de okuku-
4 wulira. Abusalomu nāyogerānga
era nti Singa 'nze nfūli'dwa mula-
muzi munsi, buli muntu alina ensō-
nga yona oba musāngo a'jēnga
gyendi, nānge nandimukole'de e-
5 byensōnga! Awo olwātuka omu-
ntu yena bweyasemberānga oku-
mweyanza, nāgololānga omukono-
gwe nāmukwatako nāmunywegera.
6 Awo bwatyo Abusalomu bweyako-
lānga Isiraeri yena aba'jānga eri
kabaka okusalirwa emisāngo: awo
Abusalomu na'ba bwatyo emyoyo
gyabasaja ba Isiraeri.
7 Awo olwātuka emyāka ana bwe-
gyagwā Abusalomu nāgamba kaba-
ka nti Nkwegairi'de ng'ende nsasu-
le obweyamo bwānge, bweneyama
8 Mukama, Ekebuloni. Kubanga omu-
'duwo [b]yeyama obweyamo [c]bwe-
nali nga ntūla Egesuli mu Busuli,
nga njogera nti Mukama bwalinzi-
rizayo dala Eyerusalemi, kale ndi-
9 wereza Mukama. Kabaka nāmu-
gamba nti [d]Genda mirembe. Awo
nāgolokoka nāgenda Ekebuloni.
10 Naye Abusalomu nātuma ababaka
okubunya ebika byona ebya Isiraeri
ngayogera nti Bwemunāwulira e'do-
bozi lyekondēre nemulyoka mwo-
gera nti Abusalomu ye kabaka Eke-
11 buloni. Era newagenda ne Abusa-
lomu abasaja ebikumi bibiri abāva
Eyerusalemi, [e]abāitibwa nebagenda
nga tebamanyiri'de; 'sō tebātegēra
12 kigambo kyona. Awo Abusalomu
nātumya [f]Akisoferi Omugiro, [g]eya-
tēsānga ebigambo ne Daudi, okuva
mu kibugakye, Egiro, ngawayo sa-
daka. Okwekoba okwo nekuba na-
mānyi; kubanga abantu nebeyonge-
rayongerānga bulijo abāli ne Abusa-
lomu.
13 Awo newa'ja omubaka eri Daudi
ngayogera nti [i]Emyoyo gyabasaja
ba Isiraeri gigobere'de Abusalomu.
14 Awo Daudi nāgamba aba'dube bona
abāli naye Eyerusalemi nti Tugolo-
koke [k]tu'duke; bwetuta'duke te-
wabewo ku'fe anāwona Abusalomu:
mwanguwe okwegendera, aleme o-
kututūkako amāngu nātuletako aka-
bi, na'ta ekibuga nobwōgi bwekita-
15 la. Awo aba'du ba kabaka nebaga-
mba kabaka nti Laba, aba'dubo be-
tesetese okukola kyona mukama
16 wānge kabaka kyanāyagala. Kaba-
ka nāfuluma nabomunyumbaye bo-
na nebamugoberera. Kabaka nāle-
ka [l]abakazi kumi abazāna okukūma
17 enyumba. Awo kabaka nāfuluma
abantu bona nebamugoberera; ne-
18 babēra Ebesu-meraki. Aba'dube
bona nebamuitako ku ma'bali; [m]Na-
bakeresi bona [n]Nabaperesi bona
Nabagi'ti bona, abasaja lukāga abā-
mugoberera okuva [o]Egasi, nebaita
19 mu maso ga kabaka. Awo kabaka
nāgamba [p]I'tai Omugi'ti nti Nāwe
ogendera ki na'fe? 'dayo obēre ne
kabaka: kubanga oli mugenyi era
eyagobebwa; ('dayo) ewuwo 'gwe.
20 Gweya'ja olwajo, nandikutambuzi-
'za eru nerui wamu na'fe lero, ku-
banga 'nze ng'enda [r]gyenyīnza oku-
genda? 'dayo, o'zeyo ne bagandabo;
okusāsira namazima bibēre nāwe.
21 I'tai na'damu kabaka nāyogera nti
Mukama [s]nga bwali omulamu ne
mukama wānge kabaka nga bwali
omulamu, mazima mu kifo kyona
mukama wānge kabaka wanābānga,
oba okufa oba okuba omulamu, eyo
22 nomu'duwo gyanābānga. Awo Dau-
di nāgamba I'tai nti Genda osomo-
ke. I'tai Omugi'ti nāsomoka naba-
sajabe bona nabāna abato bona abā-
23 li naye. Ensi yona nebakāba ne-
'dobozi 'dene, abantu bona nebāso-
moka: ne kabaka naye nāsomoka
[t]aka'ga Kiduloni, abantu bona ne-
basomokera, awali e'kubo eri'da mu
24 'dūngu. Awo, laba, [u]Zadoki naye
(na'ja) Nabalevi bona nga bāli na-
ye, nga basitula sanduko eyenda-
gāno ya Katonda; neba'sā sanduko
ya Katonda, [w]Abiasali nāyāmbuka
okutūsa abantu bona lwebāmala o-
25 kuva mu kibuga. Kabaka nāgamba
Zadoki nti Situla sanduko ya Kato-
nda ogi'zeyo mu kibuga: bwendira-
ba ekisa mu maso ga Mukama, [y]ali-
nkomyawo, aligindaga yo era [z]ne-
26 nyumbaye: naye bwalyogera bwa-
tyo nti [a]Sikusanyukira na katono;
laba, 'nze 'nzuno, ankole nga bwa-
27 sīma. Era kabaka nāgamba Zadoki
kabona nti 'Gwe toli [b]mulabi? 'da-
yo mu kibuga mirembe, ne [c]bata-
banibo bōmbi nāwe, Akimaazi mu-
tabaniwo ne Yonasani mutabani wa
28 Abiasali. Laba, 'nze ndirindirira
ku misomoko egyomu'dūngu oku-
tūsa ekigambo lwekiriva gyemuli
29 okuntegēza. Awo Zadoki ne Abia-
sali nebasitula sanduko ya Katonda
nebagi'za Eyerusalemi: nebabēra
eyo.
30 Awo Daudi nālinya awayāmbu-
kirwa ku (lusozi) olwemizeituni, nā-
kāba amaziga ngalinya; era yali
[d]yebi'se omutwe nga [e]talina ngato:
nabantu bona abali naye nebebi'ka
buli muntu omutwe nebalinya, nga
31 bakāba amaziga nga balinya. Ne-
wabawo eyabūlira Daudi nti Akiso-
feri ali mubo abekobānye ne Abusa-
lomu. Daudi nāyogera nti Nkwe-
gairi'de, ai Mukama, [f]fūla okutēsa
kwa Akisoferi okuba obusirusiru.
32 Awo olwātuka Daudi bweyatūka ku
ntiko awalinyirwa, kwebāimānga
okusinza Katonda, laba, Kusai [g]O-
mwaluki na'ja okumusisinkana nga-
yuzi'za ekizibawokye [i]ne'taka nga

b Lub. 28. 20, 21.
c 2 Sam. 13. 38.
d 1 Sam. 1. 17.
e 1 Sam. 16. 3, 5.
f Iu. 31. 2 Sam. 16. 20; 17. 1, 14, 23.
g Zab. 41. 9; 55. 12, 13, 14.
i Iu. 6.
k 2 Sam. 19. 9. Zab. 3. Ebisoka.
l 2 Sam. 16. 21, 22.
m 1 Sam. 30. 14.
n 2 Sam. 8. 18.
o 1 Sam. 27. 2.
p 2 Sam. 18. 2.
r 1 Sam. 23. 13.
s Lus. 1. 16, 17; 3. 13.
t 1 Basek. 2. 37. 2 Basek. 23. 4, 6, 12. Yer. 31. 40. Yok. 18. 1.
u 2 Sam. 8. 17; 20. 25. 1 Basek. 4. 4.
w 1 Sam. 22. 20; 23. 6, 9. 2 Sam. 20. 25. 1 Basek. 4. 4.
y Zab. 43. 3.
z Kuv. 15. 13. Yer. 25. 30.
a 2 Sam. 22. 20. 1 Basek. 10. 9.
b 1 Sam. 9. 9.
c 2 Sam. 17. 17; 18. 19, 27.
d 2 Sam. 19. 4. Es. 6. 12. Yer. 14. 3, 4.
e Is. 20. 2, 4.
f 2 Sam. 16. 23; 17. 14, 23.
g Yos. 16. 2.
i 2 Sam. 1. 2.

33 liri ku mutwegwe: Daudi nāmuga-
k 2 Sam. 19. 35. mba nti Bwonoita nange, [k] ononzi-
34 towerera: naye bwono'dayo mu ki-
l 2 Sam. 16. 19. buga nogamba Abusalomu nti [l] 'Nze
nābānga mu'duwo, ai kabaka; nga
bwenabānga omu'du wa kitāwo mu
biro ebye'da, bwentyo bwenābānga
omu'duwo kakano: kale ononzi'tira
35 okutēsa kwa Akisoferi. Era tolina
eyo wamu nāwe Zadoki ne Abiasali
bakabona? awo olunātukānga buli
kigambo kyona kyonowulirānga o-
kuva mu nyumba ya kabaka, [m] ono-
m 2 Sam. 17. 15, 16. kibūlirānga Zadoki ne Abiasali ba-
36 kabona. Laba, balina eyo gyebali
batabani bābwe bōmbi, Akimaazi
mutabani wa Zadoki ne Yonasani
mutabani wa Abiasali; era abo be-
munāntumirānga okuntegēza buli
37 kigambo kyemunāwulirānga. Awo
n 2 Sam. 16. 16. 1 Byom. 27. 33. [n] Kusai mukwāno gwa Daudi nāi-
ngira mu kibuga; Abusalomu nāi-
ngira mu Yerusalemi.

16 Awo [a] Daudi bweyali ngaise ku
a 2 Sam. 15. 30, 32. ntiko (awayāmbukirwa) e'bānga
b 2 Sam. 9. 2-12. tono, laba, [b] Ziba omu'du wa Mefi-
bosesi nāsisinkana naye ngalina
endogoi biri eziriko amatandiko, nga
c 1 Sam. 25. 18. zetise emigāti ebikumi bibiri [c] nebi-
rīmba ebyezabibu enkalu kikumi,
nebyebibala ebyekyeya kikumi, ne-
2 ki'ta kyomwenge. Kabaka nāga-
mba Ziba nti Bino amakulu gabyo
ki? Ziba nāyogera nti Endogoi za
ba mu nyumba ya kabaka okwebā-
galānga; nemigāti nebibala ebye-
kyeya bya balenzi okulya; nomwe-
d 2 Sam. 17. 29. nge [d] abaliyōngobera mu 'dūngu
3 banywe. Kabaka nāyogera nti No-
mwāna wa mukamawo aliru'dawa?
e 2 Sam. 19. 26, 27. [e] Ziba nāgamba kabaka nti Laba,
abēra Eyerusalemi: kubanga ayo-
ge'de nti Lero enyumba ya Isiraeri
erinziriza obwakabaka bwa kitānge.
4 Awo kabaka nāgamba Ziba nti La-
ba, ebya Mefibosesi byona bibyo.
Ziba nāyogera nti Neyanze; ng'a-
nje mu masogo, mukama wānge, ai
kabaka.
5 Awo kabaka Daudi bweyatūka
Ebakulimu, laba, nemufuluma o-
mwo omusaja owokunda yenyumba
f 2 Sam. 19. 16. 1 Basek. 2. 8, 44. ya Saulo, erinyalye [f] Simei, muta-
bani wa Gera: nāfuluma na'ja, nā-
6 kolima nga'ja ngakolima. Nākasu-
kirira Daudi amainja naba'du bona
aba kabaka Daudi: nabantu bona
nabasaja bona abamānyi bāli ku
mukonogwe ogwadyo ne ku gwa
7 kono. Awo Simei nāyogera bwatyo
bweyakolima nti Vawo, vawo, 'gwe
omusaja owomusai, era omusaja wa
g 1 Basek. 2. 32. 8 Beriali: Mukama [g] azi'za ku'gwe
i 2 Sam. 1. 16; 3. 28, 29; 4. 11, 12. [i] omusai gwona ogwenyumba ya
Saulo, mu kifokye mwoima okufu-
ga; era Mukama awa'deyo obwaka-
baka mu mukono gwa Abusalomu
mutabaniwo: era, laba, otēge'dwa
mu lukwerwo 'gwe, kubanga oli
9 musaja wa musai. Awo Abisai mu-
tabani wa Zeruia nāgamba kabaka
nti [k] Embwa eno enfu ekināba ki-
k 2 Sam. 3. 8; 9. 8. mukolimi'za mukama wānge kaba-
ka kiki? nsomoke, nkwegairi'de,
10 'mu'gyeko omutwe. Kabaka nāyo-
gera nti [l] Nfayo ki eri 'mwe, 'mwe
l 2 Sam. 19. 22. Luk. 4. 34; 8. 28. Yok. 2. 4. [m] mutabani ba Zeruia? Kubanga
akolima era kubanga Mukama amu-
m 1 Sam. 26. 6. gambye nti Kolimira Daudi; kale
āni anāyogera nti Kiki ekikukoze'za
11 bwotyo? Daudi nāgamba Abisai
naba'dube bona nti Laba, mutabani
wānge eyava mu ntumbwe zānge
anonya obulamu bwānge: Omube-
nyamini oyo tasinge nyo? mumu-
leke akolime; kubanga Mukama
12 amulagi'de. [n] Mpo'zi Mukama anā-
n 2 Basek. 19. 4. tunulira ekibi ekinkole'dwa, era
Mukama alinsasula obulūngi olwo-
13 kunkolima lero. Awo Daudi naba-
sajabe nebatambula mu 'kubo: Si-
mei nāita ku lusozi okumwolekera,
nākolima ngagenda, nāmukasukiri-
14 ra amainja nāyiwa enfūfu. Kabaka
nabantu bona abali naye neba'ja
nga bakōye; nāwērerawērera eyo.
15 Awo [o] Abusalomu nabantu bona
o 2 Sam. 15. 37. abasaja ba Isiraeri neba'ja Eyeru-
salemi ne Akisoferi wamu naye.
16 Awo olwātuka Kusai [p] Omwaluki,
p Yos. 16. 2. 2 Sam. 15. 37. mukwāno gwa Daudi, bweya'ja eri
Abusalomu, Kusai nāgamba Abu-
salomu nti [r] Kabaka abēre omula-
r 1 Sam. 10. 24.
17 mu, kabaka abēre omulamu. Abu-
salomu nāgamba Kusai nti Kino kye
kisakyo eri mukwānogwo? ekyaku-
lobera okugenda ne mukwānogwo
18 kiki? Kusai nāgamba Abusalomu
nti Ne'da; naye oyo Mukama na-
bantu bano nabasaja ba Isiraeri
bona gwebalōnze nābānga wuwe
19 era nābērānga naye. Era nate [s] na-
s 2 Sam. 15. 38. ndiwere'za āni? sandiwerere'za mu
maso gomwānawe? nga bwenawe-
rerezānga mu maso ga kitāwo, bwe-
ntyo bwenābērānga mu masogo.
20 Awo Abusalomu nāgamba Akisoferi
nti Sala amagezi bwetuba tukola.
21 Akisoferi nāgamba Abusalomu nti
Ingira eri [t] abazāna ba kitāwo ba-
t 2 Sam. 15. 16; 20. 3. lese okukūma enyumba; awo Isi-
raeri yena baliwulira nga kitāwo
akutami'dwa: awo emikono gya
bona abali nāwe negiryoka giba na-
22 mānyi. Awo nebamutūmbira Abu-
salomu ewema wa'gulu ku nyumba;
Abusalomu nāingira eri abazāna ba
kitāwe [u] mu maso ga Isiraeri yena.
u 2 Sam. 12. 11, 12.
23 Nokutēsa kwa Akisoferi, kweyatē-
sānga mu biro ebyo, kwabānga ngo-
muntu bwabūza awali ekigambo
kya Katonda: bwekutyo bwekwa-
bānga okutēsa kwona [w] okwa Aki-
w 2 Sam. 15. 12. soferi eri Daudi era neri Abusa-
lomu.

17 Era nate Akisoferi nāgamba Abusalomu nti Ka'nōnde 'no abasaja kakumi mwenkumi biri ngolokoke
2 ngoberere Daudi ekiro kino: era nāmutūkako ngakōye nemikonogye nga minafu ne'mutisa: nabantu bona abali naye bana'duka; era nā-
3 kuba kabaka ye'ka: nabantu bona nābakomyawo gyoli: omusaja gwononya kwenkana bona nga bakomyewo: kale abantu bona baliba mi-
4 rembe. Ekigambo ekyo Abusalomu nākisīma nyo nabaka'de ba Isiraeri bona.
5 Awo Abusalomu nāyogera nti Mpitira' no ne [a]Kusai Omwaluki, tuwu-
6 lire era ye kyanāyogera. Awo Kusai nga'ze eri Abusalomu, Abusalomu nāmugamba nti Akisoferi ayoge'de bwatyo: tunākola nga bwayoge'de? obanga siwewawo, yogera
7 'gwe. Awo Kusai nāgamba Abusalomu nti Okutēsa Akisoferi kwalēse
8 omulūndi guno si kulūngi. Era nate Kusai nāyogera nti Omanyi kitāwo nabasajabe nga basaja ba mānyi, era nga baliko obusūngu mu myoyo gyābwe, [b] nge'dubu enyagi-
9 'dwako abāna bayo ku 'tale: era kitāwo musaja mulwānyi, 'sō talisula na bantu. Laba, kakano yekwese mu bunya oba walala: awo olunātuka bwewanābawo kubo abamu abanāgwa oluberyeberye, buli anāwulira anāyogera nti Waba'dewo oku-
10 'tibwa kungi mu bantu abagoberera Abusalomu. Awo era nomuzira alina omutima oguli ng'anga omutima gwempologoma, [c] aliyongoberera dala: kubanga Isiraeri yena bamanyi kitāwo nga musaja wa mānyi, nabo abali naye nga basaja bazira.
11 Naye 'nze nkuwa amagezi okukung'anya gyoli Isiraeri yena, okuva [d]ku Dani okutūka Ebeeruseba, [e]ngomusenyu oguli ku 'tale lyenyanja
12 obungi; nāwe mwēne otabāle. Awo tulimusānga mu kifo walirabikira, na'fe tulimugwako ngomusulo bwegugwa ku 'taka: naye nabasaja bona abali naye tetulisigazako nomu.
13 Era nate bwaliba nga yegende'de mu kibuga, kale Isiraeri yena alireta emigwa eri ekibuga ekyo, netukiwalulira mu mu'ga, okutūsa lwewatalirabikayo kainja na kamu.
14 Awo Abusalomu nabasaja ba Isiraeri bona nebogera nti Okutēsa kwa Kusai Omwaluki kusinze okutēsa kwa Akisoferi. Kubanga Mukama yali ata'dewo [f]oku'ta okutēsa okulūngi okwa Akisoferi, Mukama alyoke alete obubi ku Abusalomu.
15 Awo Kusai nāgamba Zadoki ne Abiasali bakabona nti Bwatyo ne bwatyo Akisoferi bwawa'de amagezi Abusalomu nabaka'de ba Isiraeri: nānge 'muwa'de amagezi
16 bwentyo ne bwentyo. Kale 'no mutume māngu mubūlire Daudi nti Tosula kiro kino ku misomoko egyomu'dūngu, naye tolema kusomoka; kabaka aleme okumalibwawo naba-
17 ntu bona abali naye. Era Yonasani ne Akimaazi nebabēra ku Enerogeri; omuzāna nāgendānga nābabūlira; nebagenda nebabūlira kabaka Daudi: kubanga tebandiinzise kulabika nga baingira mu kibuga.
18 Naye omulenzi nābalaba nābūlira Abusalomu: nebegendera bōmbi māngu neba'ja mu nyumba eyomusaja Ebakuliinu, eyalina olu'zi mu
19 lu'gyalwe; neba'ka omwo. [g] Omukazi na'dira ekisānikizo nākisānikira ku kamwā kolu'zi, nāfukako eng'ano ensekule; 'sō tewāli kigambo
20 kyamanyibwa. Awo aba'du ba Abusalomu neba'ja eri omukazi mu nyumba; nebogera nti Akimaazi ne Yonasani baliru'dawa? [i] Omukazi nābagamba nti Basomose aka'ga akama'zi. Awo bwebāmala okubanonya nebataīnza kubalaba, neba-
21 'dayo Eyerusalemi. Awo olwātuka nga bamaze okugenda nebalinya nebava mu lu'zi nebagenda nebabūlira kabaka Daudi: nebagamba Daudi nti Mugolokoke musomoke ama'zi māngu: kubanga gano ge
22 magezi Akisoferi gabasali'de. Awo Daudi nāgolokoka nabantu bona abali naye nebasomoka Yoludani: emāmbya bweyasala nga tekubuzeko nomu kubo atanasomoka Yolu-
23 dani. Awo Akisoferi bweyalaba nga tebaku'te kigambo kyatēse'za, nāteka amatandiko ku ndogoiye nāgolokoka na'dayo e'ka mu [k] kibugakye, nālongōsa enyumbaye, [l] neyetuga; nāfa nebamuzīka mu ntāna ya kitāwe.
24 Awo Daudi na'ja [m] Emakanaimu. Abusalomu nāsomoka Yoludani, ye
25 nabasaja ba Isiraeri bona wamu naye. Abusalomu nāfūla Amasa omukulu we'gye mu kifo kya Yoabu. Era Amasa yali mwāna wa musaja erinyalye Isira Omuisiraeri eyaingira eri Abigali muwala wa Nakasi, muganda wa Zeruia nyina
26 Yoabu. Awo Isiraeri ne Abusalomu nebasīsira munsi ya Gireadi.
27 Awo olwātuka Daudi bweyatūka Emakanaimu. Sobi mutabani wa Nakasi Owera'ba ekyabāna ba Amoni ne [n] Makiri mutabani wa A'mieri Owerodebali ne [o] Baluzirai Omugi-
28 readi Owerogerimu, nebaleta ebitanda, nebibya, nentamu, neng'ano, ne sayiri, nobu'ta, (neng'ano) ensīke, nebijanjālo, nempindi, (nempō-
29 kya) ensīke, nomubisi gwenjuki, nomuzigo, nendiga, namata gente amakalu, nga bamuletera Daudi nabantu abali naye okulya: kubanga

[a] 2 Sam. 16. 18, 19.
[b] Nge. 17. 12. Kos. 13. 8.
[c] Yos. 2. 11.
[d] 2 Sam. 3. 10.
[e] Lub. 22. 17. 1 Basek. 4. 20.
[f] 2 Sam. 15. 34.
[g] Yos. 2. 6.
[i] Yos. 2. 4, 6.
[k] 2 Sam. 15. 12.
[l] Mat. 27. 5.
[m] Lub. 32. 2. 2 Sam. 2. 8; 19. 32. 1 Basek. 2. 8.
[n] 2 Sam. 9. 4.
[o] 2 Sam. 19. 31, 32. 1 Basek. 2. 7. Ezer. 2. 61.

bayogera nti Abantu balūmi'dwa
enjala era [p] bakōye era balūmi'dwa
enyōnta [r] mu 'dūngu.

18 Awo Daudi nābala abantu abali
naye nābatekako abāmi benku-
2 mi nabāmi bebikumi. Daudi nāga-
[a] ba e'gye, [a] ekitūndu ekyokusatu nga
kiri wansi womukono gwa Yoabu ne-
kitūndu ekyokusatu nga kiri wansi
womukono gwa Abisai mutabani wa
Zeruia, muganda wa Yoabu, neki-
tūndu ekyokusatu nga kiri wansi wo-
mukono gwa I'tai Omugi'ti. Kabaka
[b] nāgamba abantu nti [b] Nānge mwēne
3 sireme kutabāla na'mwe. Naye aba-
ntu nebogera nti Totabāle 'gwe:
kubanga 'fe bwetuna'duka teba'se-
yo mwoyo eri 'fe; 'sō 'fe bwetunā-
fako ekitūndu kya'fe, teba'seyo
mwoyo eri 'fe: naye 'gwe ku'fe
wenkana kakumi omuwendo: kale
'no ekisinga obulūngi weteketeke
okutu'dukirira ngoima mu kibuga.
4 Kabaka nābagamba nti Kyemusīma
kyenākola. Kabaka nāimirira ku
ma'bali gomulyāngo, abantu bona
5 nebafuluma ebikumi nenkumi. Awo
kabaka nālagira Yoabu ne Abisai
ne I'tai ngayogera nti Mumukwata
mpola kulwānge omulenzi, Abusa-
lomu. Abantu bona nebawulira ka-
baka bweyalagira abāmi bona ebiga-
6 mbo bya Abusalomu. Awo abantu
nebatabāla okulwāna ne Isiraeri:
[c] olutalo neruba mu [c] kibira kya Efu-
7 laimu. Awo abantu ba Isiraeri ne-
bagobebwa eyo mu maso gaba'du
ba Daudi, newaba eyo ku lunaku
olwo oku'tibwa kungi okwabasaja
8 obukumi bubiri. Kubanga olutalo
lwabuna eyo ensi yona: ekibira ne-
ki'ta abantu bangi ku lunaku olwo
9 okusinga ekitala bekya'ta. Awo
Abusalomu yali ali awo nāsisinkana
naba'du ba Daudi. Abusalomu ne-
yebagala enyumbuye, enyumbu nei-
ta wansi wamatabi amaziivu ago-
mwera omunene, omutwegwe negu-
kwata ku mwera, nāsitulibwa wa-
kati we'gulu nensi; enyumbu gye-
yali yebaga'de netambula mu maso.
10 Newaba omusaja eyakiraba nābū-
lira Yoabu nāyogera nti Laba, nda-
bye Abusalomu ngawaniki'dwa ku
11 mwera. Yoabu nāgamba omusaja
eyamubūlira nti Okulaba 'no okira-
bye, kale kiki ekikulobe'de okumu-
kubira eyo wansi? nānge nandiku-
wa'de ebitūndu ebya feza kumi no-
12 lukoba. Omusaja nāgamba Yoabu
nti Newakuba'de nga ng'enda oku-
webwa mu ngalo zānge ebitūndu
ebya feza olukumi, naye sandigolo-
le'de mukono gwānge ku mwāna
wa kabaka: kubanga [d] twali tuwu-
lira kabaka nālagira 'gwe ne Abisai
ne I'tai ngayogera nti Mwekūme
waleme okubawo anākoma ku mu-
13 lenzi Abusalomu. Naye singa nkoze
ebyobulimba oku'ta obulamubwe,
[,'sō tewali kigambo ekikwekebwa
kabaka,] kale 'gwe ke nyini wa-
14 ndye'gyeyo. Awo Yoabu nāyogera
nti Siīnza kutotatota nāwe bwentyo.
Na'dira obusāle busatu mu ngaloze
nābufumita Abusalomu mu mutima, bweyali ngakyali mulamu wa-
15 kati mu mwera. Nabalenzi kumi
abatwālānga ebyokulwānyisa ebya
Yoabu nebazingiza Abusalomu ne-
16 bamufumita nebamu'ta. Awo Yoa-
bu nāfūwa ekondēre abantu neba-
komawo okugoberera Isiraeri: ku-
17 banga Yoabu nāziiza abantu. Ne-
batwāla Abusalomu nebamusūla mu
bunya buli obunene mu kibira, ne-
bamutūmako [e] entūmo yamainja ne-
ne nyo: awo Isiraeri yena [f] neba-
'dukira buli muntu mu wemaye.
18 Era Abusalomu bweyali ngakyali
mulamu ya'dira empagi eri mu [g] ki-
wōnvu kya kabaka nāgyesimbira:
kubanga yayogera nti [i] Sirina mwā-
na kwebali'jukirira erinya lyānge:
nāita empagi ngerinyalye ye bwe-
ryali: era eitibwa ki'jukizo kya A-
busalomu ne lero.
19 Awo [k] Akimaazi mutabani wa Za-
doki nāyogera nti Kanziruke kaka-
no ntwālire kabaka ebigambo Mu-
kama bwamuwalani'de e'gwānga ku
20 balabebe. Yoabu nāmugamba nti
Totwāle bigambo lero, naye olibi-
twāla olulala: naye lero totwāle bi-
gambo, kubanga omwāna wa kabaka
21 afu'de. Awo Yoabu nāgamba Omu-
kusi nti Genda obūlire kabaka byo-
labye. Omukusi nākutamira Yoabu
22 na'duka. Awo Akimaazi mutabani
wa Zadoki neyeyongera okugamba
Yoabu omulūndi ogwokubiri nti
Ka'male ga'duka nānge, nkwegairi-
'de, ngoberere Omukusi. Yoabu
nāyogera nti Oyagalira ki oku'duka,
mwāna wānge, atawebwe mpēra
23 olwebigambo? (Nāyogera nti) Naye
ka'male ga'duka. Nāmugamba nti
'Duka. Awo Akimaazi na'dukira
mu 'kubo Eryolusenyi nāisa Omu-
kusi.
24 Awo Daudi yali atu'de wakati we-
miryāngo ebiri: [l] omukūmi nālinya
wa'gulu ku wankaki ku bugwe, nāi-
musa amasoge nātunula, kale, laba,
25 omusaja nga'duka ye'ka. Omukūmi
nāyogerera wa'gulu nābūlira kaba-
ka. Kabaka nāyogera nti Obanga
ali omu, alēse ebigambo mu ka-
mwāke. Nāyanguwa oku'ja nāse-
26 mbera kumpi. Omukūmi nālaba
omusaja owokubiri nga'duka: omu-
kūmi nākōwola omu'gazi nāyogera
nti Laba, omusaja (owokubiri) nga-
'duka ye'ka. Kabaka nāyogera nti
27 Era naye alēse ebigambo. Omu-

[a] 2 Sam. 15. 19.
[b] 2 Sam. 17. 8, 9.
[c] Yos. 17. 15, 18.
[d] lu. 5.
[e] Yos. 7. 26.
[f] 2 Sam. 19. 8.
[g] Lub. 14. 17.
[i] 2 Sam. 14. 27.
[k] 2 Sam. 15. 27.
[l] 2 Sam. 13. 34. 2 Basek. 9. 17.
[p] 2 Sam. 16. 2.
[r] 2 Sam. 15. 23.

kūmi nāyogera nti Ndowōza ngenziruka yoyo akulembe'de eri ng'anga enziruka ya Akimaazi mutabani wa Zadoki. Kabaka nāyogera
[m] 1 Basek. 1. 42. nti [m] Ye musaja omulūngi nebiga-
28 mbo bya'ze nabyo birūngi. Akimaazi nākōwola nāgamba kabaka nti Mirembe. Nāvūnama amasoge wansi mu maso ga kabaka nāyogera nti Atenderezebwe Mukama Katondawo, awa'deyo abasaja abāgololera omukono gwābwe ku mukama
29 wānge kabaka. Kabaka nāyogera nti Omulenzi Abusalomu gyali mirembe? Akimaazi na'damu nti Yoabu bweyatuma omu'du wa kabaka, 'nze omu'duwo, nalabye oluyogāno olunene, naye nesimanya
30 bwerwaba'de. Kabaka nāyogera nti Wekolōbye oīmirire eno. Neye-
31 kolōbya nāīmirira buīmirizi. Kale, laba, Omukusi na'ja; Omukusi nāyogera nti (Ndete'de) mukama wānge kabaka ebigambo: kubanga Mukama awalanye e'gwāngalye lero kwabo bona abākugolokokerako.
32 Kabaka nāgamba Omukusi nti Omulenzi Abusalomu gyali mirembe? Omukusi na'damu nti [n] Abalabe ba
[n] 1 Sam. 25. 26. mukama wānge kabaka nabo bona abakugolokokerako okukukola aka-
33 bi babe ngomulenzi oyo bwali. Awo kabaka neyeralikirira nyo nālinya nāgenda munju eri ku wankaki nākāba amaziga: awo ngagenda nāyogera bwatyo nti Ai, mwāna wānge Abusalomu, mwāna wānge, mwāna wānge Abusalomu! singa nkufiri'de, ai Abusalomu, mwāna wānge, mwāna wānge!

19 Awo nebabūlira Yoabu nti Laba, kabaka akāba amaziga akungu-
2 bagira Abusalomu. Awo ku lunaku olwo okuwāngula nekufūka okuba okukungubaga eri abantu bona: kubanga abantu nebawulira nga bogera ku lunaku olwo nti Kabaka
3 anakuwalira mutabaniwe. Abantu neba'da mu kibuga ku lunaku olwo nga basōba, ngabantu abakwati-'dwa ensonyi bwebasōba nga ba-
4 'duse mu lutalo. Kabaka [a] nābi'ka
[a] 2 Sam. 15. 30. ku masoge, kabaka nākāba ne'dobozi 'dene nti Ai mwāna wānge Abusalomu, ai Abusalomu, mwāna
5 wānge, mwāna wānge! Awo Yoabu nāingira mu nyumba eri kabaka, nāyogera nti Oswāzi'za lero amaso gabadubo bona, abāwonye'za lero obulamubwo nobulamu bwa batabanibo ne bawalabo nobulamu bwa bakazibo nobulamu bwabazānabo;
6 kubanga oyagala abakukyāwa nokyāwa abakwagala. Kubanga oyātu'de lero ngabakulu naba'du si kintu gyoli: kubanga lero ntege'de, singa Abusalomu aba'de mulamu na'fe 'fena nga tufu'de lero, kale
7 wandikisīmye nyo. Kale 'no golokoka ofulume oyogere naba'dubo bulūngi: kubanga ndaira Mukama, bwotofulume, tewabēre nāwe ekiro kino omusaja nomu: nekyo kirisinga obubi enaku zona zewakalaba
8 okuva mu butōbwo ne kakano. Awo kabaka nāgolokoka nātūla mu mulyāngo. Nebabūlira abantu bona nti Laba, kabaka atu'de mu mulyāngo: abantu bona nebakīkira kabaka.

Awo Isiraeri [b] yali a'duki'de buli
9 muntu mu wemaye. Abantu bona nebaba nga bawakana mu bika bya Isiraeri byona nga bogera nti Kabaka ye yatuwonya mu mukono gwabalabe ba'fe, nātulokola mu mukono Gwabafirisuti; kale kakano
10 a'duse Abusalomu okuva munsi. Ne Abusalomu gwetwafukako amafuta okutufuga afiri'de mu lutalo. Kale 'no kiki ekibalobera okwogera ekigambo ekyokukomyawo kabaka?
11 Awo kabaka Daudi nātumira [c] Zadoki ne Abiasali bakabona ngayogera nti Mugambe abaka'de ba Yuda nti Kiki ekibalwisa 'mwe okukira bona okukomyawo kabaka mu nyumbaye? kubanga ebigambo bya Isiraeri yena bitūse eri kabaka,
12 (okumuleta) mu nyumbaye. 'Mwe muli baganda bānge, 'mwe muli [d] magūmba gānge nomubiri gwānge: kale kiki ekibalwisa okukira
13 bona okukomyawo kabaka? Era mugambe [e] Amasa nti Toli magūmba gānge na mubiri gwānge? [f] Katonda ankole bwatyo nokukirawo, obanga toliba mukulu wa 'gye mu maso gānge enaku zona mu kifo
14 kya Yoabu. Nākutamya emitima gyabasaja bona aba Yuda [g] ngomutima gwomuntu omu; nokutuma nebatumira kabaka nga bogera nti
15 Komawo 'gwe naba'dubo bona. Awo kabaka nākomawo na'ja ku Yoludani. Abayuda neba'ja [i] Egirugali okugenda okusisinkana ne kabaka, okusomosa kabaka Yoludani.
16 Awo [k] Simei mutabani wa Gera, Omubenyamini [l] Owebakulimu nāyanguwa nāserengeta wamu nabasaja ba Yuda okusisinkana ne ka-
17 baka Daudi. Era newaba naye abasaja lukumi aba Benyamini, ne [m] Ziba omu'du wenyumba ya Saulo ne batabanibe kumi na batāno naba-'dube amakumi abiri nga bali naye; nebasomoka Yoludani kabaka nga
18 wali. Eryāto neriwunguka okuwungula abomunyumba ya kabaka nokukola nga bwanāsīma. Simei mutabani wa Gera nāvūnamira ka-
19 baka ngasomose Yoludani. Nāgamba kabaka nti Mukama wānge aleme okunzisāko obutali butūki-

[b] 2 Sam. 18. 17.
[c] 2 Sam. 15. 24-29.
[d] Lub. 29. 14. 2 Sam. 5. 1.
[e] 2 Sam. 17. 25.
[f] Lus. 1. 17.
[g] 2 Sam. 9. 7, 10, 13.
[i] Yos. 5. 9.
[k] 2 Sam. 16. 5. 1 Basek. 2. 8.
[l] 2 Sam. 3. 16.
[m] 2 Sam. 9. 2, 10; 16. 1-4.

rivu, 'sō to'jukira ekyo omu'duwo
kyeyakola [n] ngagira ekye'jo ku lu-
naku mukama wānge kabaka lwe-
yava mu Yerusalemi, kirūmye o-
20 mwoyo kabaka. Kubanga omu'duwo
amanyi nga nayōnōna: laba, kye-
nvu'de nji'ja lero nga 'nze nsose
[o] enyumba yona eya Yusufu oku-
serengeta okusisinkana ne mukama
21 wānge kabaka. Naye Abisai mu-
tabani wa Zeruia na'damu nāyogera
nti Simei ta'tibwe olwa kino kuba-
nga [p] yakolimira oyo Mukama gwe-
22 yafukako amafuta? Daudi nāyo-
gera nti [r] Nfayo ki eri 'mwe, 'mwe
batabani ba Zeruia, 'mwe okubera
lero abalabe bānge? [s] wanābawo
ana'tibwa lero mu Isiraeri? kuba
simanyi nga ndi kabaka wa Isiraeri
23 lero? [t] Kabaka nāgamba Simei nti
Tofe. Kabaka nāmulairira.
24 Awo [u] Mefibosesi mutabani wa
Saulo nāserengeta okusisinkana ne
kabaka; era yali tanābānga bigere
newakuba'de okwoza engoyeze okuva
ku lunaku kabaka lweyagenderako
okutūsa ku lunaku lweyakomawo
25 emirembe. Awo olwātuka bweya-
tūka Eyerusalemi okusisinkana ne
kabaka, kabaka nāmugamba nti
[w] Kiki ekyakulobera okugenda nā-
26 nge, Mefibosesi? Nāyogera nti
Mukama wānge, ai kabaka, omu'du
wānge ya'nimba: kubanga omu'du-
wo yayogera nti Nāteka amatandiko
ku ndogoi ngyebagale ng'ende ne
kabaka; kubanga omu'duwo mu-
27 lema. Era [y] yawairiza omu'duwo
eri mukama wānge kabaka; naye
mukama wānge kabaka ali [z] ng'anga
malaika wa Katonda: kale kola
28 ekiri mu masogo ekirūngi. Ku-
banga enyumba yona eya kitānge
bāli bafu bufu mu maso ga mukama
wānge kabaka: [a] naye notūza omu-
'duwo mubo abalya ku mezayo
'gwe. Kale nina nsōnga ki neyo-
29 ngere okukābira kabaka? Kabaka
nāmugamba nti Ekikwogeza ki nate
ku bigambobyo? 'Nze njogera nti
30 'Gwe ne Ziba mugabane ensi. Mefi-
bosesi nāgamba kabaka nti Wewa-
wo, atwāle byona, kubanga mukama
wānge kabaka atūse mirembe mu
nyumbaye ye.
31 Awo [b] Baluzirai Omugireadi nā-
serengeta okuva [c] Erogerimu; nā-
somoka Yoludani wamu ne kabaka
32 okumusomosa Yoludani. Era Ba-
luzirai yali musaja muka'de nyo,
nga yakamaze emyāka kināna: era
yali amulīsi'za kabaka bweyali atū-
la Emakanaimu; kubanga yali mu-
33 saja mukulu nyo. Kabaka nāga-
mba Baluzirai nti 'Jāngu osomoke
nānge, nānge ndikulīsiza wamu
34 nānge mu Yerusalemi. Baluzirai
nāgamba kabaka nti Enaku eze-
myāka egyobulamu bwānge zenka-
na wa, nyāmbuke ne kabaka ng'ende
35 Eyerusalemi? Lero nakamaze e-
myāka kināna: nyīnza okwāwu-
lamu ebirūngi nebibi? omu'duwo
awomerwa byendya oba byenywa?
nkyaīnza okuwulira e'dobozi lya-
basaja abaīmba nabakazi abaīmba?
kale omu'duwo yandibere'de ki na-
te azitowerera mukama wānge ka-
36 baka? Omu'duwo ayagala okuso-
moka Yoludani obusomosi wamu
ne kabaka: era olwekyo kabaka
yandimpēre'de ki empēra eyenka-
37 ni'de awo? Nkwegairi'de, omu-
'duwo a'deyo nate nfire mu kibuga
kyewa'fe, awali entāna ya kitānge
ne mānge. Naye, laba, omu'duwo
[d] Kimamu; oyo yaba asomoka ne
mukama wānge kabaka; era omu-
38 kolānga kyolisīma. Kabaka na-
'damu nti Kimamu anāsomoka nā-
nge, era ndimukola kyolisīma: era
kyona kyolyagala okuntekako, ndi-
39 kukikolera. Abantu bona nebaso-
moka Yoludani kabaka nāsomoka:
kabaka [e] nānywegera Baluzirai nā-
musabira omukisa; na'dayo mu
kifokye ye.
40 Awo kabaka nāsomoka nāgenda
Egirugali, Kimamu nāsomoka na-
ye: abantu bona aba Yuda nebaso-
mosa kabaka era nekitūndu kyaba-
41 ntu ba Isiraeri. Awo, laba, abasaja
ba Isiraeri bona neba'ja eri kabaka
nebagamba kabaka nti Baganda
ba'fe abasaja ba Yuda baku'bi'de ki,
[f] nebasomosa Yoludani kabaka na-
bomunyumbaye nabasaja ba Daudi
42 bona wamu naye? Awo abasaja
bā Yuda bona neba'damu abasaja
ba Isiraeri nti Kubanga kabaka
[g] atuli kumpi mu luganda: kale
musunguwalira ki olwekigambo e-
kyo? twali tuli'de na katono ekintu
kyona ekya kabaka? oba atuwa'de
43 ekirabo kyona? Awo abasaja ba
Isiraeri neba'damu abasaja ba Yuda
nebogera nti Ebitūndu kumi ebya
kabaka bya'fe, era 'fe tulina bingi
mu Daudi okukira 'mwe: kale
mwatunyōmera ki obutasoka ku-
būza 'fe nga mutōsa na'fe okuko-
myawo kabaka wa'fe? [i] Ebigambo
ebyabasaja ba Yuda nebisinga obu-
kambwe ebigambo ebyabasaja ba
Isiraeri.

20 Awo [a] omusaja wa Beriali yali
ali eyo, erinyalye Seba, muta-
bani wa Bikuli, Omubenyamini:
nāfūwa ekondēre nāyogera nti [b] Te-
tulina mugabo mu Daudi 'sō tetu-
lina busika mu mutabani wa Yese:
mu'de [c] buli muntu mu wemaze,
2 'gwe Isiraeri. Awo abasaja ba
Isiraeri bona neba'dayo okuleka

[n] 2 Sam. 16. 5.
[o] 1 Basek. 11. 28. Am. 5. 6.
[p] Kuv. 22. 28. 2 Sam. 16. 7.
[r] 1 Sam. 26. 6. 2 Sam. 16. 10.
[s] 1 Sam. 11. 13.
[t] 1 Basek. 2. 8, 9, 37, 46.
[u] 2 Sam. 9. 3, 6.
[w] 2 Sam. 16. 17.
[y] 2 Sam. 16. 3.
[z] 1 Sam. 29. 9.
[a] 2 Sam. 9. 7, 10, 13.
[b] 1 Basek. 2. 7.
[c] 2 Sam. 17. 27.
[d] 1 Basek. 2. 7. Yer. 41. 17.
[e] 2 Sam. 14. 33.
[f] 2 Sam. 2. 23.
[g] lu. 12.
[i] Balam. 8. 1; 12. 1. Is. 9. 21; 11. 13.
[a] Ma. 13. 13.
[b] 2 Sam. 19. 43.
[c] lu. 22. 1 Basek. 12. 16. 2 Byom. 10. 16.

okugoberera Daudi nebagoberera
Seba mutabani wa Bikuli: naye
abasaja ba Yuda nebega'ta ne ka-
baka wābwe, okuva ku Yoludani
okutūka Eyerusalemi.
3 Awo Daudi na'ja mu nyumbaye
Eyerusalemi; kabaka nātwāla aba-
[d] 2 Sam. 15. 16; 16. 21, 22. kazi kumi [a] abazānabe, beyali alese
okukūma enyumba, nābateka mu
komera nābalīsānga, naye nātai-
ngira gyebali. Awo nebasibibwa
okutūsa ku lunaku kwebāfira nga
tebalina ba'bābwe.
[e] 2 Sam. 19. 13. 4 Awo kabaka nāgamba [e] Amasa
nti Mpitira abasaja ba Yuda baku-
ng'ane enaku satu nga tezinaitawo,
5 nāwe oberānga wano. Awo Amasa
nāgenda okukung'anya Yuda: naye
nāmala ebiro okukira byeyamute-
6 kerawo. Daudi nāgamba Abisai
nti Kakano Seba mutabani wa Bi-
kuli alitukola obubi okusinga Abu-
salomu bweyakola: twāla aba'du
ba mukamawo omugoberere aleme
okwegendera mu bibuga ebiriko
enkomera nāwona okuva mu maso
7 ga'fe. Newafuluma okumugoberera
[f] 2 Sam. 15. 18. abasaja ba Yoabu [f] Nabakeresi Na-
baperesi nabasaja bona abamānyi:
nebava mu Yerusalemi okui'ganya
8 Seba mutabani wa Bikuli. Bwe-
bātūka ku 'jinja edene eriri mu
Gibeoni, Amasa na'ja okubasisi-
nkana. Era Yoabu yali yesibye
ebyambalobye ebyentalo byeyaya-
mbala, era nga kuliko olukoba
nekitala nga kisibi'dwa mu kiwa-
tokye mu kirāto kyakyo; awo nga-
fuluma nekisōwokamu nekigwa.
9 Yoabu nāgamba Amasa nti Oli
mirembe, muganda wānge? Yoabu
nākwata Amasa ku kirēvu nōmu-
konogwe ogwadyo [g] okumunywe-
[g] Mat. 26. 49. Luk. 22. 47. 10 gera. Naye Amasa nāta'sāyo mwo-
yo eri ekitala ekyali mu mukono
gwa Yoabu: nāmufumisa ekyo olu-
buto nāyiwa ebyendabye wansi
nātamufumita lwa kubiri; nāfa.
Yoabu ne Abisai mugandawe ne-
bai'ganya Seba mutabani wa Bikuli.
11 Awo newaīmirira wali omu ku ba-
lenzi ba Yoabu nāyogera nti Aya-
gala Yoabu era ali ku lui lwa
12 Daudi agoberere Yoabu. Era Amasa
yali agalami'de nga yekulukunya
mu musaigwe wakati mu lugūdo.
Awo omusaja oyo bweyalaba nga-
bantu bona baīmiri'de buīmirizi,
nāsitula Amasa nāmu'gya mu lu-
gūdo nāmutwāla ku 'tale, nāmusū-
lako ekyambalo, gweyalaba buli
13 amuitako ngaīmirira. Awo bweya-
'gyibwa mu lugūdo, abantu bona
nebeyongerayo nga bagoberera Yoa-
bu, okui'ganya Seba mutabani wa
14 Bikuli. Nātambula nābunya ebika
byona ebya Isiraeri nātūka Eya-
beri ne Besumaaka Nababeri bona:
nebakung'ana nebamugoberera na-
15 bo. Neba'ja nebamuzingiza mu
Aberi Ekyebesumaaka, [i] nebatūma
ekifūnvu ku kibuga nga kyolekera
ekigo: abantu bona abāli ne Yoabu
nebakōnānga bugwe okumusūla.
16 Awo omukazi owamagezi nāyoge-
rera wa'gulu ngaima mu kibuga nti
Muwulire, muwulire; mbegairi'de,
mugambe Yoabu nti Sembera wano
17 njogere nāwe. Nāmusemberera;
omukazi nāyogera nti 'Gwe Yoabu?
Na'damu nti 'Nze 'nzuyo. Nālyo-
ka amugamba nti Wulira ebiga-
mbo ebyomuzānawo. Na'damu nti
18 Mpulira. Nālyoka ayogera nti
E'da bāyogerānga nti Tebalirema
kubūliza magezi Eyaberi: nebama-
19 lira awo (ekigambo). 'Nze ndi wa
kwabo abagala emirembe era abe-
sigwa mu Isiraeri: oyagala okuzi-
kiriza ekibuga ne nyina (wabāna)
mu Isiraeri: oyagalira ki okumira
20 [k] obusika bwa Mukama? Yoabu
na'damu nāyogera nti Ki'dire eri, [k] 1 Sam. 26. 19.
ki'dire eri 'nze okumira oba okuzi-
21 kiriza. Ekigambo si bwekiri bwe-
kityo: naye omusaja owensi eye-
nsozi eya Efulaimu, erinyalye Seba
mutabani wa Bikuli, agolole'de
omukonogwe ku kabaka ku Daudi:
mumuweyo ye ye'ka, nānge nāva
ku kibuga. Omukazi nāgamba
Yoabu nti Laba, omutwegwe gunā-
kasukibwa eri 'gwe ku bugwe.
22 Awo omukazi nāgenda eri abantu
bona [l] namagezige. Nebamusalako [l] Mub. 9. 15.
omutwe Seba mutabani wa Bikuli,
nebagukasuka eri Yoabu. Nāfūwa
ekondēre, nebasāsāna okuva ku
kibuga, buli muntu mu wemaye.
Yoabu na'dayo Eyerusalemi eri
kabaka.
23 Awo [m] Yoabu ye yali omukulu [m] 2 Sam. 8. 16-18.
we'gye lyona erya Isiraeri: ne
[n] Benaya mutabani wa Yekoyada [n] 2 Sam. 23. 20-23.
ye yali omukulu Wabakeresi Naba-
24 peresi: ne [o] Adolamu ye yali omu- [o] 1 Basek. 4. 6.
solōza womusolo: ne [p] Yekosafati [p] 2 Sam. 8. 16.
mutabani wa Akirudi ye yali omu-
25 'jukiza: ne Seva ye yali omuwa- 1 Basek. 4. 3.
ndisi: ne [r] Zadoki ne Abiasali be [r] 2 Sam. 15. 24.
26 bāli bakabona: ne [s] Ira Omuyairi [s] 2 Sam. 23. 38.
naye yali mukulu wa Daudi.

21 Awo newaba enjala ku mirembe
gya Daudi emyāka esatu buli
mwāka nga gu'dirira gu'nagwo;
Daudi nānonya amaso ga Mukama.
Mukama nāyogera nti Lwa Saulo
na lwa nyumbaye eyomusai, kuba-
2 nga [a] ya'ta Abagibeoni. Kabaka [a] 1 Sam. 22. 18, 19.
nāita Abagibeoni nābagamba: [era
Abagibeoni tebāli ba ku bāna ba
Isiraeri naye ba [b] ku kitūndu eky- [b] Yos. 9. 3-17.
asigala Ekyabāmoli; nabāna ba Isi-
raeri bāli babalairi'de: Saulo nāya-
gala okuba'ta ngakwati'dwa obu-

'gya olwabāna ba Isiraeri ne Yuda:]
3 Daudi nāgamba Abagibeoni nti
Nābakolera ki? era nātāngirira na
ki, mulyoke musabire omukisa
c 1 Sam. 26. 19. 4 c obusika bwa Mukama? Awo Aba-
gibeoni nebamugamba nti Si kiga-
mbo kya feza oba zābu eri 'fe ne
Saulo oba nyumbaye; ;sō tekitu-
sānira ku'ta muntu yena mu Isi-
raeri. Nāyogera nti Kyemunāyo-
5 gera nākibakolera. Nebagamba
kabaka nti Omusaja eyatuzikiriza
nātusalira amagezi, tumalibwewo
obutabera mu nsalo zona eza Isi-
6 raeri, baweyo eri 'fe abasaja musā-
nvu ku batabanibe, netubawanika
eri Mukama mu Gibea ekya Saulo
omulōnde wa Mukama. Kabaka
7 nāyogera nti Ndibawayo. Naye
kabaka nāsonyiwa Mefibosesi mu-
tabani wa Yonasani mutabani wa
d 1 Sam. 20. 8. Saulo, d olwekirairo kya Mukama
ekyali wakati wābwe, wakati wa
Daudi ne Yonasani mutabani wa
8 Saulo. Naye kabaka nātwāla ba-
e 2 Sam. 3. 7. tabani ba e Lizupa muwala wa Aya
bōmbi, beyazālira Saulo, Alumoni
ne Mefibosesi: ne batabani ba Mi-
kali muwala wa Saulo abatāno,
f 1 Sam. 18. 19. f beyazālira Adulieri mutabani wa
9 Baluzirai Omumekolasi: nābawayo
mu mikono Gyabagibeoni, nebaba-
wanikira ku lusozi mu maso ga
Mukama, nebafira wamu (bona)
omusānvu: era ba'tibwa mu biro
g Lus. 1. 22. ebyamakungula nga kyebi'je biso-
ke, g amakungula ga sayiri nga
10 gatanu'de okubawo. Awo Lizupa
muwala wa Aya na'dira ebibukutu
h Ma. 21. 23. nābyeyālira ku lwazi, h okuva ku
makungula wegāsokera okutūsa
ama'zi lwegabafukibwako agava mu
'gulu; nātaganya nyonyi za mu
'bānga kubagwako emisana newa-
kuba'de ensolo ezomunsiko ekiro.
11 Nebabūlira Daudi Lizupa muwala
wa Aya, omuzāna wa Saulo, byeya-
12 kola. Daudi nāgenda na'gya ama-
gūmba ga Saulo namagūmba ga
k 2 Sam. 2. 4, 5. Yonasani mutabaniwe ku k basaja
l Balam. 21. 8. Abeyabesugireadi, l abāli baga'bye
mu lugūdo Olwebesusani Abafiri-
suti gyebagawanikira ku lunaku
Abafirisuti kweba'tira Saulo Egiru-
13 boa: na'gyayo amagūmba ga Saulo
namagūmba ga Yonasani mutaba-
niwe; nebakung'anya amagūmba
14 gabo abāwanikibwa. Nebazīka a-
magūmba ga Saulo ne Yonasani
mutabaniwe munsi ya Benyamini
mu Zera mu ntāna ya Kisi kitāwe:
nebakola byona kabaka byeyala-
gira. Awo oluvanyuma lwebyo
m Lub. 25. 21. 2 Sam. 24. 25. m Katonda neyegaririrwa ensi.
15 Awo Abafirisuti nebalwāna nate
ne Isiraeri; Daudi nāserengeta na-
ba'dube wamu naye nālwāna Naba-
16 firisuti: Daudi nāyōngobera. Awo
Isubibenobu owokubāna berintu
liri, obuzito bwe'fumulye (sekeri)
za kikomo ebikumi bisatu, nga
yesibye (ekitala) ekigya, nāyagala
17 oku'ta Daudi. Naye n Abisai mu-
n 1 Sam. 26. 6. tabani wa Zeruia nāmu'dukirira
nāfumita Omufirisuti nāmu'ta. Awo
abasaja ba Daudi nebamulairira
nga bogera nti o Tokyatabāla na'fe
o 2 Sam. 18. 3. oleme okuzikiza etabaza ya Isi-
raeri.
18 Awo p olwātuka oluvanyuma lwe-
p 1 Byom. 20. 4-8. byo newaba nate entalo Nabafiri-
suti Egobu: awo r Si'bekai Omuku-
r 1 Byom. 27. 11. sasi na'ta Safu owokubāna s berintu
s nyi. 16, 20 neb. 19 liri. Awo newaba nate entalo Na-
bafirisuti Egobu; awo Erukanani
mutabani wa Yaale-olegimu Omu-
besirekemu na'ta Goliasi Omugi'ti,
t 1 Sam. 17. 7. 2 Sam. 23. 7. t olunyago lwe'fumulye lwali ng'a-
nga omuti ogulukirwako engoye.
20 Newaba nate entalo u Egasi, newa-
u 1 Sam. 17. 4. bayo omusaja omuwānvu enyo,
eyalina engalo omukāga ku buli
mukono nobugere omukāga ku buli
kigere, omuwendo gwabyo abiri mu
bina; era naye yazālirwa erintu
21 liri. Awo bweyasōmoza Isiraeri,
w 1 Sam. 16. 9. Yonasani mutabani wa w Simei mu-
22 ganda wa Daudi nāmu'ta. Abo
abana bāzālirwa erintu liri Egasi;
nebagwa nomukono gwa Daudi no-
mukono gwaba'dube.

22 Awo Daudi nāgamba a Mukama
a Kuv. 15. 1. Balam. 5. 1. Zab. 18. Ebisoka. ebigambo ebyoluīmba luno ku
lunaku Mukama kweyamuwonyeza
mu mukono gwabalabebe bona ne
b Zab. 18. 2 neb. 2 mu mukono gwa Saulo: b nāyogera
nti
Mukama lwe lwazi lwānge era
ekigo kyānge era omulokozi
wānge, owānge 'nze;
3 Katonda c owolwazi lwānge, d oyo
c Ma. 32. 4. d Beb. 2. 13. gwenesigānga;
e Lub. 15. 1. f Luk. 1. 69. g Zab. 9. 9; 46. 7, 11. e Engabo yānge, era f e'jembe
eryobulokozi bwānge, g ekigo
kyānge ekiwānvu, era eki'du-
kiro kyānge;
Omulokozi wānge, gwomponya
mu kye'jo.
4 Nākābira Mukama, h asāni'de o-
h Zab. 48. 1 kutenderezebwa:
Bwentyo bwenālokokānga eri a-
balabe bānge.
5 Kubanga amayengo agokufa gā-
nzingiza,
Amataba agobutatya Katonda
negantisa.
6 Emigwa egyemagōmbe gyanetō-
lōla:
Ebyambika ebyokufa byantūkā-
ko.
7 Bwenalaba enaku nenkābira Mu-
kama,
Wewawo, nakābira Katonda wā-
nge:

Nāwulira e'dobozi lyānge ngaima
mu yekaluye,
[k] Zab.18.6. Okukāba kwānge [k] nekutūka mu
matuge.
[l] Balam. 5. 4. 8 [l] Ensi neryoka esagasagana neka-
nkana,
[m] Yob. 26. 11. [m] Emisingi gye'gulu negi'julu-
kuka
Negikankanyizibwa, kubanga a-
sunguwa'de.
9 Omu'ka negunyōka okuva mu
nyindoze,
Nomuliro ogwāva mu kamwāke
negwōkya:
Negukwata amānda.
[n] Zab. 144. 5. Is. 64. 1. 10 [n] Yakutamya ne'gulu nāserengeta;
[o] Kuv. 20. 21. [o] Ekizikiza ekiziivu nekiba wansi
webigerebye.
11 Neyebagala kerubi nābūka:
[p] Zab. 104. 3. Wewawo, yalabikira [p] ku biwa-
wātiro byempewo.
[r] Yob. 36. 29. 12 Nāfūla ekizikiza okuba [r] ewema
ezimwetōtōla,
Ama'zi wegakung'anira, ebire e-
biziivu ebyomu'gulu.
13 Okumasamasa okwali mu maso-
ge
Nekwāsa amānda agomuliro.
[s] Zab.29.3. 14 Mukama [s] nābwātuka ngaima mu
'gulu,
Ali wa'gulu enyo nāleta e'dobo-
zirye.
[t] Zab.7.13. 15 Nālasa [t] obusāle nābasāsānya;
[u] Yos. 10. 10. (Nāwereza) okumyansa [u] nābera-
likiriza.
16 Awo ensalosalo ezenyanja nezi-
ryoka zirabika,
Emisingi gyensi negyeruka,
Olwokunenya kwa Mukama,
Olwokufūwa omu'ka ogwomu-
nyindoze.
[w] Zab.144. 7. 17 [w] Yatuma ngaima wa'gulu nā-
ntwāla;
[y] Kuv. 2. 10. [y] Nāmpalula nānziya mu ma'zi
amangi;
18 Nāmponya eri omulabe wānge
owamānyi,
Eri abo abānkyāwa; kubanga
bānyinga amānyi.
19 Bāngwako ku lunaku kwenala-
bira enaku:
Naye Mukama ye ya'nyweza.
[z] Zab.31.8. 20 Era nānfulumya nāndeta [z] mu
kifo ekigazi:
[a] 2 Sam. 15. 26. Yamponya kubanga [a] yansanyu-
kira.
[b] 1 Sam. 26. 23. Zab. 7. 8. 21 [b] Mukama yampa empēra ngobu-
tūkirivu bwānge bwebwali:
[c] Zab.24.4. Ansasu'de [c] ngobulongōfu bwe-
ngalo zānge bwebwali.
22 Kubanga nakūmānga amakubo
ga Mukama,
'Sō sivānga ku Katonda wānge
lwa kye'jo.
[d] Zab. 119. 30. 23 Kubanga [d] emisāngogye gyona
gyābānga mu maso gānge:
Namatēkage sigavāngamu.

24 Era nabānga eyatūkirira eri ye,
Ninekūma mu butali butūkirivu
bwānge.
25 Mukama kyavu'de ansasula ngo-
butūkirivu bwānge bwebwali:
Ngobulongōvu bwānge bwebwali
mu masoge.
[e] Mat. 5.7. 26 Awali [e] owekisa oneragānga wa
kisa,
Awali omuntu eyatūkirira onera-
gānga mutūkirivu;
27 Awali omulongōfu oneragānga
mulongōfu;
Era awali omukakanyavu onera-
gānga aziiza.
[f] Kuv. 3.7. 28 Era [f] olirokola abantu abābonya-
bonyezebwa:
Naye amasogo gatunulira aba-
malala oba'se wansi.
29 Kubanga 'gwe tabaza yānge, ai
Mukama:
Era Mukama alyākira ekizikiza
kyānge.
30 Kubanga kululwo nziruka mbiro
ne'nūmba ekibīna:
Kulwa Katonda wānge mbūka
ekigo.
31 Katonda e'kubolye lyatūkirira:
Ekigambo kya Mukama kyake-
mebwa;
[g] Zab.17.7. Oyo ye [g] ngabo eri abo bona aba-
mwesiga.
[i] Ma. 32. 31 neb. 1 Sam. 2.2. 32 Kubanga [i] āni Katonda wabula
Mukama?
Obāni lwazi wabula Katonda wa-
'fe?
33 Katonda kye kigo kyānge ekya-
mānyi:
[k] Yob.22.3. Era alung'amya [k] eyatūkirira mu
'kubolye.
[l] Kab. 3. 19. 34 Afūla ebigerebye okuba ([l] ngebi-
gere) byenangāzi:
[m] Ma. 32. 13. Era anteka [m] ku bifo byānge ebi-
gulumivu.
[n] Zab. 144. 1. 35 [n] Aigiriza engalo zānge okulwā-
na;
Emikono gyānge negitega omu-
tego ogwekikomo.
36 Era ompa'de engabo eyobulokozibwo:
Nobuwōmbefubwo bungulumizi-
'za.
[o] Nge.4.12. 37 Wagaziya [o] ebisinde byānge wa-
nsi wānge,
Ebigere byānge nebitasērera.
38 Nai'ganya abalabe bānge nemba-
zikiriza;
'Sō sakyūka nate nga tebanama-
libwawo.
39 Era mbamazewo nembafumitira
dala nokuīnza nebataīnza ku-
golokoka:
Wewawo, bagu'de wansi webige-
re byānge.
[p] Zab. 18. 32 neb. 40 Kubanga [p] onsibye amānyi ago-
kulwāna:
Owāngu'de wansi wānge abo a-
bangolokokerako.

41 Era abalabe bānge obankubi'za amabega,
Nzikirize abo abankyāwa.
42 [r] Bātunula naye tewali wa kulokola;
Bātunulira Mukama naye nātaba-'damu.
43 Awo nembasekulirasekulira dala ngenfūfu eyokunsi,
Nabasāmba ngebitōsi ebyomungūdo nembasāsānya.
44 Era omponye'za [s] mu kuwakana kwabantu bānge;
[t] Nonkūma okuba omutwe gwamawānga:
E'gwānga lyesimanyānga lirimpereza.
45 Ba'na'gwānga balinjēmulukukira:
Nga kyeba'je bampulire baling'ōndera.
46 Ba'na'gwānga bali'gwērera,
Era baliva [u] mu bifo byābwe ebyekyāma nga bakankana.
47 Mukama mulamu; era [w] lwazi lwānge atenderezebwe;
Agulumizibwe Katonda owolwazi olwobulokozi bwānge:
48 Ye Katonda ampalanira e'gwānga,
[y] Na'sā amawānga wansi wānge,
49 Era anziya mu balabe bānge:
Wewawo, ongulumiza okusinga abo abangolokokerako:
Omponya eri [z] omusaja owekye-'jo.
50 [a] Kyenāva nkwebaza, ai Mukama, mu mawānga,
Nenyīmba okutendereza erinyalyo.
51 Awa [b] kabakawe obulokozi obunene:
Era amukola ebyekisa ekingi oyo [c] gweyafukako amafuta,
Daudi [d] neza'derye emirembe gyona.

23 Era bino bye bigambo bya Daudi ebyenkomerero.
[a] Daudi mutabani wa Yese ayogera,
Era [b] omusaja eyagulumizibwa wa'gulu ayogera,
[c] Katonda wa Yakobo gweyafukako amafuta,
Era asanyusa olwa zabuli za Isiraeri:
2 [d] Omwoyo gwa Mukama gwayogerera mu'nze,
Ekigambokye nekiba ku lulimi lwānge.
3 [e] Katonda wa Isiraeri yayogera,
Lwazi lwa Isiraeri yang'amba:
Omuntu afuga abantu nobutūkirivu,
Afuga [f] ngatya Katonda,
4 'Aliba) ngomusana gwenkya, [g] enjuba bwevayo,
Obu'de obwenkya obutaliko bire;
Omu'do omugōnvu (bweguva) mu 'taka,
Olwokwāka okutāngalija enkuba ngeke'de.
5 Mazima enyumba yānge si bweri bwetyo eri Katonda;
[i] Naye yalagāna nānge endagāno eterivawo,
Eyetesetese mu byona era eyenkala'kalira;
Kubanga bwe bulokozi bwānge bwona era kyenegōmba kyona,
Newakuba'de nga takikuza.
6 Naye abatatya Katonda bona baliba ngamagwa agokusindikibwa,
Kubanga tegaīnzika kukwatibwa na mukono:
7 Naye omuntu agakomako
Kimugwānira okuberera dala nekyūma nolunyago lwe'fumu;
Era galyōkerwa dala omuliro mu kifo kyago.
8 [k] Gano ge manya agabasaja abamānyi Daudi beyalina: Yosebubasu-sebesi Omutakemoni, omukulu wabāmi; era bweyali bwatyo Adino Omwezeni, eyalwāna nolunāna aba-
9 'tirwa awamu. [l] Ereazali nāmu-'dirira mutabani wa Dodai omwāna Womwakoki omu ku basaja abasatu abamānyi abāli ne Daudi, bwebāsōmoza Abafirisuti abāli bakung'ani'de eyo okulwāna, nabasaja ba
10 Isiraeri nga bagenze: nāgolokoka na'ta Abafirisuti omukonogwe negukōwa, omukonogwe negwega'ta nekitala: Mukama nāleta okuwāngula okunene ku lunaku olwo; abantu neba'dayo enyumawe okunya-
11 ga obunyazi. Ne [m] Sa'ma mutabani wa Agee Omukalali ye yamu'dirira. Awo Abafirisuti bāli bakung'anye okuba ekibīna awāli omusiri ogwebijanjālo; abantu neba'duka Abafiri-
12 suti. Naye ye nāīmirira wakati mu musiri nāgukūma na'ta Abafirisuti: Mukama nāleta okuwāngula
13 okunene. [n] Nabasatu ku bakulu amakumi asatu nebaserengeta neba'ja eri Daudi mu biro ebyamakungula eri [o] empuku Adulamu; nekibīna Kyabafirisuti bāli basisi'de
14 mu [p] kiwōnvu Lefaimu. Era Daudi yali mu [r] mpuku mu biro ebyo Nabafirisuti [s] abomukigo bāli mu Be-
15 sirekemu. Awo Daudi neyegōmba nāyogera nti Singa waba'dewo anānywesa ama'zi agava mu lu'zi Olwebesirekemu oluli ku wankaki!
16 Nabasaja abasatu abamānyi nebawaguza mu'gye Lyabafirisuti nebasena ama'zi mu lu'zi Olwebesirekemu, olwali ku wankaki, nebagatwāla nebagaletera Daudi: naye nāta'kiriza kunywako, naye nāga-
17 fuka eri Mukama. Nāyogera nti

r Yob. 27. 9. Is. 1. 15.
s 2 Sam. 19. 9, 43; 20. 1, 2, 22.
t 2 Sam. 8. 1-14.
u Mi. 7. 17.
w Zab. 89. 26; 95. 1.
y Zab. 144. 2.
z Zab. 140. 1.
a Zab. 18. 49. Bal. 15. 9.
b Zab. 144. 10.
c Zab. 89. 20.
d 2 Sam. 7. 12, 13, 29. Zab. 89. 29.
a Kubal. 24. 3, 15.
b 2 Sam. 7. 8, 9.
c 1 Sam. 16. 12 neb.
d 2 Pet. 1. 21.
e Ma. 32. 4. 2 Sam. 22. 3, 32.
f Kuv. 18. 21.
g Zab. 110. 3.
i 2 Sam. 7. 15, 16. Zab. 89. 29.
k 1 Byom. 11. 10 neb.
l 1 Byom. 11. 12 neb.
m 1 Byom. 11. 27.
n 1 Byom. 11. 15.
o 1 Sam. 22. 1.
p 2 Sam. 5. 18.
r 1 Sam. 22. 4 neb. 2 Sam. 5. 7, 17.
s 1 Sam. 13. 23.

Ki'dire eri, ai Mukama, 'nze oku-
kola kino: (nywe) [t] omusai gwaba-
saja abagenze nobulamu bwābwe?
kyeyava agāna okunywako. Ebyo
abasaja abasatu abamānyi byebā-
18 kola. Ne Abisai muganda wa Yoa-
bu mutabani wa Zeruia ye yali
omukulu wabasatu abo. Nāgalula
e'fumulye okulwāna nebikumi bi-
satu nāba'ta nāba nerinya mwabo
19 abasatu. Teyali wa kitibwa oku-
singa abasatu abo? kyeyava afūka
omukulu wābwe: era naye teyatū-
ka ku basatu abo (aboluberyebe-
20 rye). Ne [u] Benaya mutabani wa
Yekoyada omwāna womusaja omu-
zira Owekabuzeeri, eyakola ebya
mānyi, na'ta (batabani) ba Alieri
wa Moabu bōmbi: era yaserengeta
na'ta empologoma wakati mu bunya
21 mu biro ebyomuzira: era ya'ta
Omumisiri, omusaja omulūngi: era
Omumisiri yali aku'te e'fumu mu
mukonogwe; naye nāserengeta
gyali ngalina omu'go, nāsika e'fu-
mu nāli'gya mu mukono Gwomu-
misiri nāmu'ta ne'fumulye ye.
22 Ebyo Benaya mutabani wa Yekoyada byeyakola nāba nerinya mu
23 basatu abo abamānyi. Yasinga e-
kitibwa abo amakumi asatu naye
teyatūka ku basatu abo (abolube-
ryeberye). Daudi nāmufūla omu-
kulu wabakumi.
24 Ne [w] Asakeri muganda wa Yoabu
yali wa ku makumi asatu abo: Eru-
kanani mutabani wa Dodo Omube-
25 sirekemu; Sa'ma Omukalodi; Eri-
26 ka Omukalodi; Kerezi Omupaluti,
Ira mutabani wa I'kesi Omutekoa;
27 Abiezeri Omwanasosi, Mebu'nai O-
28 mukusasi; Zalumoni Omwakoki,
29 Makalai Omunetofasi; Kerebu mu-
tabani wa Baana Omunetofasi, I'tai
mutabani wa Libai Owegibea ekya-
30 bāna ba Benyamini; Benaya Omu-
pirasoni, Ki'dai owokubu'ga Obwe-
31 gaasi; Abi-aluboni Omwalubasi,
32 Azumavesi Omubalukumi; Eriaba
Omusaaluboni, batabani ba Yaseni,
33 Yonasani; Sa'ma Omukalali, Akia-
mu mutabani wa Salali Omwalali;
34 Erifereti mutabani wa Akasubai
omwāna Womumaakasi, [y] Eriamu
mutabani wa Akisoferi Omugiro;
35 Kezulo Omukalumeri, Paalai O-
36 mwalubi; Igali mutabani wa Nasa-
37 ni Owezoba, Bani Omugadi; Zereki
Omwamoni, Nakalai Omubeerosi,
abātwālirānga ebyokulwānyisa Yoa-
38 bu mutabani wa Zeruia; Ira Omui-
39 suli, Galebu Omuisuli: Uliya Omu-
kiti: omuwendo gwa bona amaku-
mi asatu mu musānvu.

24 [a] Awo obusūngu nebumukwata
[b] nate Mukama eri Isiraeri, [c] nā-
bawērera Daudi ngayogera nti Ge-
2 nda obale Isiraeri ne Yuda. Awo
kabaka nāgamba Yoabu omukulu
we'gye eyali naye nti Genda 'no
oiteite mu bika bya Isiraeri byona,
[d] okuva Edani okutūka Ebeeruseba,
mubale abantu ntegēre omuwendo
3 gwabantu. Yoabu nāgamba kabaka
nti [e] Mukama Katondawo ayongere
'no ku bantu, bwebenkana obungi,
emirūndi kikumi, namaso ga muka-
ma wānge kabaka gakirabe: naye
mukama wānge kabaka lwaki oku-
4 sanyukira ekigambo ekyo? Naye
ekigambo kya kabaka nekisinga
Yoabu nabakulu be'gye. Yoabu na-
bakulu be'gye nebava mu maso ga
kabaka okubala abantu ba Isiraeri.
5 Nebasomoka Yoludani nebasīsira
mu [f] Aloeri, ku lui olwadyo olwe-
kibuga ekiri mu kiwōnvu kya Gadi
6 nokutūka Eyazeri: nebalyoka ba-
tūka Egireadi ne munsi Eyetatimu-
kodusi; nebatūka Edani-yaani ne-
7 betōlōla okutūka Esidoni, nebatūka
ku kigo Ekyetulo, ne mu bibuga
byona Ebyabakivi Nebyabakanani:
nebamalira ku bukika obwadyo o-
8 bwa Yuda Ebeeruseba. Awo bwe-
bāmala okuitaita munsi yona, ne-
ba'ja Eyerusalemi emyezi mwenda
9 kenaku abiri nga giisewo. Yoabu
nāwa kabaka omuwendo gwabantu
gwebabaze: era [g] wāliwo mu Isirae-
ri abasaja abazira obusirīvu munā-
na abāsōwolānga ebitala; nabasaja
ba Yuda bāli abasaja obusirīvu bu-
tāno.
10 Awo omwoyo negulūma Daudi
bweyamala okubala abantu. Daudi
nāgamba Mukama nti [i] Nyōnōnye
nyo olwekyo kyenkoze: naye ka-
kano, ai Mukama, nkwegairi'de,
'gyawo obutali butūkirivu bwo mu-
'duwo; kubanga [k] nkoze ebyobu-
11 sirusiru bungi nyo. Awo Daudi
bweyagolokoka enkya, ekigambo
kya Mukama neki'jira na'bi [l] Gadi,
[m] omulabi wa Daudi, ngayogera nti
12 Genda ogambe Daudi nti Bwatyo
bwayogera Mukama nti Nkuteke-
'dewo bino bisatu; werobozeko eki-
13 mu ukukikole. Awo Gadi na'ja eri
Daudi nāmubūlira nāmugamba nti
[n] Emyāka egyenjala musānvu giri-
ku'jira munsiyo? oba oli'dukira
emyezi esatu mu maso gabalabebo,
bo nga bakui'ganya? oba walibawo
enaku satu eza kawumpuli munsi-
yo? tēsa 'no olowōze bwemba 'mu-
14 'damu oyo antumye. Awo Daudi
nāgamba Gadi nti Nsobe'dwa nyo:
tugwe 'no mu mukono gwa Muka-
ma; kubanga okusāsirakwe kungi:
15 nesigwa mu mukono gwabantu. A-
wo Mukama nāleta kawumpuli ku
Isiraeri okuva enkya okutūka mu
biro ebyatekebwawo: awo ku bantu
nekufako abasaja obukumi musā-

[t] Lev. 17. 10.
[u] 2 Sam. 8. 18; 20. 23.
[w] 2 Sam. 2. 18.
[y] 2 Sam. 15. 12.
[a] 1 Byom. 21. 1-28.
[b] 2 Sam. 21. 1.
[c] 1 Byom. 21. 1
[d] 2 Sam. 3. 10.
[e] Ma. 1. 11.
[f] Ma. 2. 26.
[g] 1 Byom. 7. 2, 4, 5, 7, 9, 40; 21. 5.
[i] 2 Sam. 12. 13.
[k] 1 Sam. 13. 13.
[l] 1 Sam. 22. 5.
[m] 2 Basek. 17. 13. 1 Byom. 21. 9; 25. 5; 29. 29.
[n] 1 Byom. 21. 12.

nvu okuva Edani okutūka Ebeeru-
16 seba. Awo malaika bweyagolola
omukonogwe eri Yerusalemi oku-
kizikiriza, [o] Mukama neye'jusa e-
kibi, nāgamba [p] malaika [r] eyazikiri-
ziza abantu nti Kināmala; 'zāyo
kakano omukonogwo. Era malai-
ka wa Mukama yali ku gūliro lya
17 [s] Alauna Omuyebusi. Awo Daudi
nāgamba Mukama bweyalaba ma-
laika eyalwāza abantu nāyogera nti
Laba, 'nze nyōnōnye, era 'nze nko-
ze ebyobubambāvu: naye endiga zi-
no, bakoze ki bo? nkwegairi'de,
omukonogwo gulwāne nānge ne-
nyumba ya kitānge.
18 Awo Gadi na'ja eri Daudi ku lu-
naku olwo nāmugamba nti Yāmbu-
ka ozīmbire Mukama ekyōto mu
19 gūliro lya Alauna Omuyebusi. Awo
Daudi nāyāmbuka nga Gadi bwe-
yayogera nga Mukama bweyalagira.
20 Awo Alauna nātunula nālaba koba-
ka naba'dube nga ba'ja nga bamu-
semberera: Alauna nāfuluma nā-
vūnama amasoge wansi mu maso ga
21 kabaka. Awo Alauna nāyogera nti
Mukama wānge kabaka a'jiri'de ki
eri omu'duwe? Daudi nāyogera
nti [t] Okugulāna nāwe egūliro, oku-
zīmbira Mukama ekyōto, kawumpu-
22 li aziizibwe mu bantu. Alauna nā-
gamba Daudi nti Mukama wānge
kabaka atwāle aweyo byanāsīma
byona: laba, ente ezekiwebwayo
ekyōkebwa, [u] nebintu ebiwūla [w] na-
23 matandiko gente okuba enku: bino
byona, ai kabaka, Alauna abiwa ka-
baka. Alauna nāgamba kabaka nti
Mukama Katondawo aku'kirize.
24 Kabaka nāgamba Alauna nti Ne'da;
naye nāligulāna nāwe nebintu; 'sō
siweyo ebiwebwayo ebyōkebwa eri
Mukama Katonda wānge ebitanzi-
ti'de byānge. Awo Daudi nāgula
egūliro nente ne [y] sekeri eza feza
25 atāno. Awo Daudi nāzīmbira eyo
ekyōto eri Mukama, nāwayo ebiwe-
bwayo ebyōkebwa nebiwebwayo o-
lwemirembe. Awo [z] Mukama neye-
garirirwa ensi, kawumpuli nāziizi-
bwa mu Isiraeri.

[o] Lub. 6. 6. 1 Sam. 15. 11. Yo. 2. 13, 14.
[p] 2 Basek. 19. 35.
[r] Kuv. 12. 13, 23.
[s] 1 Byom. 21. 15. 2 Byom. 3. 1.
[t] Lub. 23. 8-16.
[u] Is. 41. 15.
[w] 1 Basek. 19. 21.
[y] 1 Byom. 21. 25.
[z] 2 Sam. 21. 14.

EKITABO KYA BASEKABAKA

EKYOLUBERYEBERYE.

1 Awo kabaka Daudi yali muka'de
era ngakōtakōta; nebamubi'kako
ebyambalo, naye nātafuna lubugu-
2 mu. Aba'dube kyebāva bamugamba
nti Banonyeze mukama wānge ka-
baka omuwala omuto atamanyi mu-
saja: aīmirirēnga mu maso ga ka-
baka, amuwereze; era agalamirēnga
mu kifubakyo, mukama wānge ka-
3 baka afune olubugumu. Awo ne-
banonya omuwala omulūngi oku-
buna ensalo zona eza Isiraeri, ne-
balaba Abisagi Omusuna'mu, neba-
4 muletera kabaka. Awo omuwala
yali mulūngi nyo; nāwerezānga
kabaka nāmujanjabānga; naye ka-
5 baka nātamumanya. Awo [a] Adoni-
ya mutabani wa Ka'gisi neyegulu-
miza ngayogera nti 'Nze ndiba ka-
baka: [b] neyetegekera amagāli na-
bebagala embalāsi, nabasaja atāno
6 oku'dukirānga mu masoge. 'Sō ki-
tāwe yali tamunyīzānga nakatono
ngayogera nti Kiki ekikukoze'za
bwotyo? era yali musaja mulūngi
nyo; era [c] ye ya'dānga ku Abu-
7 salomu. Nātēsa ne Yoabu mu-
tabani wa Zeruia ne [d] Abiasali
kabona: abo nebamugoberera A-
8 doniya nebamubera. Naye [e] Za-
doki kabona ne [f] Benaya mutaba-
ni wa Yekoyada ne [g] Nasani na'bi
ne Simei ne Lei [i] nabasaja abamā-
nyi aba Daudi tebāli ne Adoniya.
9 Adoniya na'tira endiga nente nebya
sava awali e'jinja Zokeresi erirānye
Enerogeri: nāita bagandabe bona
abāna ba kabaka, nabasaja ba Yu-
10 da bona aba'du ba kabaka: naye
Nasani na'bi ne Benaya nabasaja
abamānyi ne [k] Sulemani muganda-
11 we nātabaita. Awo Nasani nā-
gamba Basuseba nyina Sulemani
ngayogera nti Towuli'de nga Adoni-
ya mutabani wa Ka'gisi ali'de
obwakabaka, Daudi mukama wa'fe
12 nga takimanyi? Kale 'no 'jāngu,
nkwegairi'de, nkuwe amagezi, owo-
nye obulamubwo 'gwe nobulamu
13 bwa mutabaniwo Sulemani. Awo
oingire eri kabaka Daudi, omuga-
mbe nti Mukama wānge, ai kabaka,
tewalairira muzānawo nti [l] Sule-
mani mutabaniwo talirema kulya
obwakabaka oluvanyuma lwānge,
era yalitūla ku ntebe yānge? kale
kiki ekimulisiza obwakabaka Ado-
14 niya? Awo, laba, bwonoba ngo-
kyayogera eyo ne kabaka, nānge
nāingira oluvanyumalwo, nenywe-
15 za ebigambobyo. Awo Basuseba
nāingira eri kabaka mu kisenge:

[a] 2 Sam. 3. 4.
[b] 2 Sam. 15. 1.
[c] 2 Sam. 3. 3, 4.
[d] 2 Sam. 20. 25.
[e] 2 Sam. 20. 25.
[f] 2 Sam. 8. 18.
[g] 2 Sam. 12. 1.
[i] 2 Sam. 23. 8-39.
[k] 2 Sam. 12. 24.
[l] 1 Byom. 22. 9.

era kabaka yali muka'de nyo; ne
Abisagi Omusuna'mu yawerezānga
16 kabaka. Awo Basuseba nākutama
nāvūnamira kabaka. Kabaka nā-
17 yogera nti Oyagala ki? Nāmuga-
mba nti Mukama wānge, walaira
Mukama Katondawo eri omuzāna-
wo nti Sulemani mutabaniwo yali-
rya obwakabaka oluvanyuma lwā-
nge, era yalitūla ku ntebe yānge,
18 Kale 'no, laba, Adoniya yali'de o-
bwakabaka; nāwe, mukama wā-
19 nge kabaka, tokimanyi: era a'se
ente nebya sava nendiga nyingi,
era aise abāna ba kabaka bona ne
Abiasali kabona ne Yoabu omuku-
lu we'gye: naye Sulemani omu'du-
20 wo tamuise. Nāwe, mukama wā-
nge kabaka, amaso ga Isiraeri yena
gali ku'gwe obabūlire alitūla ku
ntebe ya mukama wānge kabaka
21 oluvanyumalwe. Bwotokole bwo-
tyo, awo olulituka, mukama wānge
[m] 2 Sam. 7. 12. kabaka [m] bwalyebakira awamu ne
bajajabe, 'nze ne mutabani wānge
22 Sulemani tuliitibwa abōnōnyi. Ka-
le, laba, bweyali akyayogera ne
23 kabaka, Nasani na'bi nāingira. Ne-
babūlira kabaka nti Laba, Nasani
na'bi. Awo bweyaingira mu maso
ga kabaka, nāvūnama amasoge wa-
24 nsi mu maso ga kabaka. Nasani
nāyogera nti Mukama wānge, ai
kabaka, wayogera nti Adoniya ya-
lirya obwakabaka oluvanyuma lwā-
nge, era yalitūla ku ntebe yānge?
25 Kubanga aserengese lero, era a'se
ente nebya sava nendiga nyingi,
era aise abāna ba kabaka bona na-
bakulu be'gye ne Abiasali kabona;
era, laba, balya era banywera mu
masoge, nebogera nti [n] Kabaka A-
[n] 1 Sam. 10. 24.
26 doniya abere omulamu. Naye
[o] nyi. 8, 10, 32. [o] 'nze, 'nze omu'duwo, ne Zadoki
kabona ne Benaya mutabani wa
Yekoyada nomu'duwo Sulemani
27 tatuise. Ekigambo ekyo kikole-
'dwa mukama wānge kabaka, noto-
tegēza ba'dubo alitūla ku ntebe ya
mukama wānge kabaka oluvanyu-
28 malwe? Awo kabaka Daudi na-
'damu nāgamba nti Mpitira Basu-
seba. Na'ja awali kabaka nāmiri-
29 ra mu maso ga kabaka. Kabaka
nālaira nāyogera nti [p] Nga Muka-
[p] 2 Sam. 4. 9. ma bwali omulamu eyanunula e-
meme yānge okugi'gya mu kabi ko-
30 na, mazima nga bwenakulairira
Mukama, Katonda wa Isiraeri, nga
njogera nti Sulemani mutabaniwo
yalirya obwakabaka oluvanyuma
lwānge, era yalitūla ku ntebe yā-
nge mu kifo kyānge; mazima bwe-
31 ntyo bwenākola lero. Awo Basu-
seba nāvūnama amasoge wansi,
neyeyanza kabaka, nāyogera nti
[r] Nek. 2. 3. Dan. 2. 4; 3. 9; 5. 10 [r] Mukama wānge kabaka abere o-
32 mulamu enaku zona. Kabaka Dau-
di nāyogera nti [s] Mpitira Zadoki
kabona ne Nasani na'bi ne Benaya
mutabani wa Yekoyada. Neba'ja
33 mu maso ga kabaka. Kabaka nā-
bagamba nti Mutwāle wamu na-
'mwe [t] aba'du ba mukama wa'mwe,
mwebagaze Sulemani mutabani
wānge enyumbu yānge 'nze, mu-
34 muserengese [u] Egikoni: kale Za-
doki kabona ne Nasani na'bi [w] bā-
mufukireko eyo amafuta okuba ka-
baka wa Isiraeri: [y] mufūwe eko-
ndēre mwogere nti Kabaka Sulema-
35 ni abere omulamu. Nemulyoka
mwāmbuka nga mumugoberera, na-
ye ana'ja nātūla ku ntebe yānge;
kubanga yanāba kabaka mu kifo
kyānge: era 'muta'dewo okuba o-
36 mukulu wa Isiraeri ne Yuda. Be-
naya mutabani wa Yekoyada na-
'damu kabaka nāyogera nti Amina:
Mukama, Katonda wa mukama wā-
37 nge kabaka, ayogere bwatyo. [z] Nga
Mukama bweyabānga ne mukama
wānge kabaka, era aberēnga ne Su-
lemani, afūle entebeye enkulu oku-
singa entebe ya mukama wānge ka-
38 baka Daudi. Awo Zadoki kabona
ne Nasani na'bi ne Benaya muta-
bani wa Yekoyada [a] Nabakeresi
[b] Nabaperesi nebaserengeta nebe-
bagaza Sulemani enyumbu ya ka-
baka Daudi, nebamuleta Egikoni.
39 Awo Zadoki kabona na'gya e'jembe
[c] eryamafuta mu Wema, [d] nāfuka
amafuta ku Sulemani. Nebafūwa
ekondēre; [e] abantu bona nebogera
nti Kabaka Sulemani abere omula-
40 mu. Abantu bona nebāmbuka oku-
mugoberera, abantu nebafūwa e-
ndēre, nebasanyuka esanyu lingi,
e'taka nokwatika neryatika olwo-
41 luyogāno lwābwe. Adoniya naba-
genyi bona abāli naye nebaluwulira
bwebali nga bamala okulya. Awo
Yoabu bweyawulira e'dobozi lyeko-
ndēre, nāyogera nti E'dobozi lino
ekibuga nga kiyogāna lya ki?
42 Bweyali ngakyayogera, laba, [f] Yo-
nasani mutabani wa Abiasali kabo-
na na'ja: Adoniya nāyogera nti
Ingira; kubanga [g] oli musaja mu-
lūngi, era olēse ebigambo ebirūngi.
43 Yonasani na'damu nāgamba Ado-
niya nti Mazima mukama wa'fe ka-
baka Daudi afūde Sulemani kabaka:
44 era kabaka atumye naye Zadoki
kabona ne Nasani na'bi ne Benaya
mutabani wa Yekoyada [i] Nabakere-
si Nabaperesi, era bamwebagazi'za
45 enyumbu ya kabaka: era Zadoki
kabona ne Nasani na'bi bamufuki-
'deko amafuta Egikoni: era bā-
mbuse okuvayo nga basanyuka no-
kuwūma ekibuga nekiwūmira dala.
Eryo lye 'dobozi lyemuwuli'de.
46 Era Sulemani [k] atu'de ku ntebe yo-
47 bwakabaka. Era nate aba'du ba

[s] lu. 26.
[t] 2 Sam. 11. 11; 20. 6.
[u] 2 Byom. 32. 30.
[w] 1 Sam. 10. 1.
[y] 2 Basek. 9. 13; 11. 14.
[z] 1 Sam. 20. 13.
[a] 1 Sam. 30. 14.
[b] 2 Sam. 8. 18.
[c] Kuv. 30. 24-32. Zab. 89. 20.
[d] 1 Byom. 23. 1; 29. 22.
[e] lu. 25.
[f] 2 Sam. 15. 27, 36; 17. 17.
[g] 2 Sam. 18. 27.
[i] lu. 38.
[k] 1 Byom. 29. 23.

kabaka neba'ja okusabira mukama
wa'fe kabaka Daudi nga bogera nti
Katondawo afūle erinya lya Sule-
mani edūngi okusinga erinyalyo,
era [l] afūle entebeye enkulu okusi-
nga entebeyo: kabaka [m] nākutami-
48 ra ku kitandakye. Era bwati ka-
baka bwayoge'de nti Yebazibwe
Mukama, Katonda wa Isiraeri, awa-
'de lero owokutūla ku ntebe yange,
amaso gānge nga gakiraba nokula-
49 ba. Awo abagenyi ba Adoniya bo-
na nebatya, nebagolokoka, nebege-
50 ndera buli muntu ewuwe. Adoni-
ya nātekemuka olwa Sulemani;
nāgolokoka nāgenda [n] nākwata ku
51 mayembe gekyōto. Nebabūlira Su-
lemani nti Laba, Adoniya atekemu-
ki'de kabaka Sulemani: kubanga,
laba, aku'te ku mayembe gekyōto,
ngayogera nti Kabaka Sulemani a-
ndairire lero nga ta'ja ku'ta mu-
52 'duwe nekitala. Sulemani nāyogera
nti Bwalyeraga okuba omusaja o-
mulūngi, [o] tewaliba luvirirwe olulil-
gwa wansi: naye obubi bwebulira-
53 bika kuye, alifa. Awo kabaka Su-
lemani nātuma, nebamuserengesa
okuva ku kyōto. Na'ja nāvūnami-
ra kabaka Sulemani: Sulemani nā-
mugamba nti Genda ewuwo.

2 Awo enaku za Daudi neziba nga
zinatera okutūka afe; nākūtira
Sulemani mutabaniwe ngayogera
2 nti [a] 'Nze ng'enda bona abomunsi
gyebagenda: kale bera namānyi
3 werage obusaja; era okwatānga
Mukama Katondawo byeyakukūti-
ra, okutambulirānga mu makubo-
ge, okukwatānga amatēkage, nebi-
ragirobye, nebyo byeyategēza, nge-
byo bwebiri ebyawandikibwa mu
matēka ga Musa, olyoke olabēnga
omukisa mu byona byokola, na buli
4 gyonokyūkirānga: Mukama [b] a-
nyweze ekigambokye kyeyayogera
ku'nze nti [c] Abānabo bwebanege-
nderezānga e'kubo lyābwe, okuta-
mbulirānga mu maso gānge mu
mazima nomutima gwābwe gwona
nememe yābwe yona, [d] tewakubu-
lenga [bwatyo bweyayogera] omu-
5 saja ku ntebe ya Isiraeri. Nate
omanyi nekyo Yoabu mutabani wa
Zeruia [e] kyeyankola, kyeyakola a-
bakulu ababiri abe'gye lya Isiraeri,
[f] Abuneri mutabani wa Neri ne [g] A-
masa mutabani wa Yeseri, beya'ta
nāyiwa omusai ogwomuntalo mu
mirembe, nāsīga omusai ogwomun-
talo ku lukobalwe lweyali yesibye
mu kiwato ne mu ngatoze ezali mu
6 bigerebye. Kale mukole ngama-
gezigo bwegali, 'sō toganyānga mu-
twegwe oguliko envi ku'ka emagō-
7 mbe mirembe. Naye okolānga bu-
lūngi batabani ba [i] Baluzirai Omu-
gireadi, era babēnga kwabo [k] aba-
nālyānga ku mezayo: kubanga
[l] ba'ja gyendi bwebatyo bwena'du-
8 ka Abusalomu mugandawo. Era,
laba, waliwo nāwe [m] Simei muta-
bani wa Gera Omubenyamini Owe-
bakulimu, eyankolimira ekikolimo
ekizibu ku lunaku kwenagendera
Emakanaimu: naye [n] nāserengeta
okunsisinkana ku Yoludani, ne'mu-
lairira Mukama nga njogera nti Si-
9 'ja kuku'ta na kitala. Kale 'no
[o] tomuitānga ataliko musāngo, ku-
banga oli musaja wa magezi; era
olimanya ebikugwānira okumukola,
nomutwegwe oguliko envi oligu'sā
10 emagōmbe nomusai. Awo [p] Daudi
neyebakira wamu ne bajajabe, ne-
bamuzīka mu [r] kibuga kya Daudi.
11 Nenaku Daudi [s] zeyafugira Isirae-
ri zali emyāka amakumi ana: ya-
fugira emyāka musānvu Ekebuloni,
nāfugira emyāka amakumi asatu
mwesatu Eyerusalemi.
12 Awo [t] Sulemani nātūla ku ntebe
ya Daudi kitāwe; obwakabakabwe
13 nebunywezebwa nyo. Awo Adoni-
ya mutabani wa Ka'gisi na'ja eri
Basuseba nyina Sulemani. Nāyo-
gera nti [u] O'ja mirembe? Nāyo-
14 gera nti Mirembe. Nate nāyo-
gera nti Ndiko kyenjagala okuku-
15 būlira. Nāyogera nti Mbūlira. Nā-
yogera nti Omanyi ngobwakabaka
bwali bwānge, Isiraeri yena neba-
kaliriza amaso gābwe ku'nze 'nze
mbulye: naye obwakabaka bukyū-
se nebufūka bwa muganda wānge:
kubanga [w] bwali bubwe okuva eri
16 Mukama. Kale 'no nkusaba e-
kigambo kimu, tonyima. Nā-
17 mugamba nti Yogera. Nāyogera
nti Nkwegairi'de, gamba Sule-
mani kabaka, [kubanga taku'me,]
ampe [y] Abisagi Omusuna'mu 'mu-
18 fumbirwe. Awo Basuseba nāyoge-
ra nti Kale; nākwogereray o eri ka-
19 baka. Basuseba kyeyava agenda
eri kabaka Sulemani, okwogereray o
Adoniya. Kabaka nāgolokoka oku-
musisinkana, nāmuvūnamira, nātū-
la ku ntebeye, nātesezawo nyina
kabaka entebe; [z] nātūla ku muko-
20 nogwe ogwadyo. Awo nāyogera
nti Nkusaba ekigambo kimu eki-
tono; tonyima. Kabaka nāmuga-
mba nti Saba, mānge; kubanga
21 siku'me. Nāyogera nti Abisagi O-
musuna'mu awebwe Adoniya mu-
22 gandawo okumufumbirwa. Kabaka
Sulemani na'damu nāgamba nyina
nti Era kiki ekikusabya Abisagi O-
musuna'mu olwa Adoniya? musa-
bire nobwakabaka; [a] kubanga ye
muganda wānge omukulu; sabira
ye ne [b] Abiasali kabona ne Yoabu
23 mutabani wa Zeruia. Awo kabaka
Sulemani nālaira Mukama nti [c] Ka-

l lu. 37.
m Lub. 47. 31.
n Kuv. 27. 2. 1 Basek. 2. 28.
o 1 Sam. 14. 45.
a Yos. 23. 14.
b 2 Sam. 7. 25.
c Zab. 132. 12.
d 2 Sam. 7. 12, 13.
e 2 Sam. 18. 5.
f 2 Sam. 3. 27, 39.
g 2 Sam. 20. 10.
i 2 Sam. 19. 31, 38.
k 2 Sam. 9. 7, 10; 19. 28.
l 2 Sam. 17. 27.
m 2 Sam. 16. 5.
n 2 Sam. 19. 18.
o Kuv. 20. 7.
p 1 Basek. 1. 21.
r 2 Sam. 5. 7.
s 2 Sam. 5. 4, 5. 1 Byom. 29. 26, 27.
t 1 Byom. 29. 23.
u 1 Sam. 16. 4.
w 1 Byom. 22. 9, 10; 28. 5–7.
y 1 Basek. 1. 3, 4.
z Zab. 45. 9.
a 1 Basek. 1. 6. 1 Byom. 3. 2, 5.
b 1 Basek. 1. 7.
c Lus. 1. 17.

tonda ankole bwatyo nokukirawo,
obanga Adoniya tayoge'de kigambo
24 ekyo kya kumu'sa. Kale 'no [d] nga
Mukama bwali omulamu, a'nywe-
'za nāntūza ku ntebe ya Daudi ki-
[e] tānge, era ampa'de enyumba, [e] nga
bweyasūbiza, mazima Adoniya ana-
25 'tibwa lero. Awo kabaka Sulemani
nātuma mu mukono gwa [f] Benaya
mutabani wa Yekoyada; nāmugwa-
26 ko nokufa nāfa. Kabaka nāgamba
Abiasali kabona nti Wegendere [g] E-
yanasosi mu byālobyo 'gwe; kuba-
nga osāni'de okufa: naye siku'te
mu biro bino, kubanga [i] wasitulānga
sanduko ya Mukama Katonda mu
maso ga Daudi kitānge, era kuba-
nga [k] wabonyabonyezebwa mu byo-
27 na ebyabonyabonya kitānge. Awo
Sulemani nāgoba Abiasali obutaba
kabona eri Mukama; [l] atūkirize e-
kigambo kya Mukama, kyeyayogera
28 ku nyumba ya Eri mu Siro. Ebi-
gambo ebyo nebitūka eri Yoabu:
kubanga Yoabu [m] yali akyūse oku-
goberera Adoniya, newakuba'de nga
[n] teyagoberera Abusalomu. Yoabu
na'dukira mu Wema ya Mukama,
[o] nākwata ku mayembe gekyōto.
29 Nebabūlira kabaka Sulemani nti
Yoabu a'duki'de mu Wema ya Mu-
kama, era laba, ali ku kyōto. Awo
Sulemani nātuma Benaya mutaba-
ni wa Yekoyada ngayogera nti Ge-
30 nda omugweko. Benaya nātūka ku
Wema ya Mukama, nāmugamba nti
Kabaka bwayogera bwati nti Fulu-
ma. Nāyogera nti Ne'da; naye
nāfira wano. Benaya na'diza ka-
baka ebigambo ngayogera nti Bwa-
tyo bwayoge'de Yoabu, era bwanzi-
31 'zemu bwatyo. Awo kabaka nāmu-
gamba nti Kola nga bwayoge'de,
omugweko omuzīke; [p] o'gyewo o-
musai, Yoabu gweyayiwa awatali
nsōnga, ku'nze ne ku nyumba ya
32 kitānge. Era Mukama ali'za omu-
saigwe ku mutwegwe ye, kubanga
yagwa ku basaja babiri abāmusinga
obutūkirivu nobulūngi, nāba'ta ne-
kitala, kitānge Daudi nātakimanya,
[r] Abuneri mutabani wa Neri, omu-
kulu we'gye lya Isiraeri, ne [s] Amasa
mutabani wa Yeseri, omukulu
33 we'gye lya Yuda. Bwegutyo omu-
sai gwābwe guli'da ku mutwe gwa
Yoabu ne [t] ku mutwe gweza'derye
enaku zona: naye eri Daudi neri
eza'derye neri enyumbaye neri e-
ntebeye eribayo emirembe enaku
34 zona okuva eri Mukama. Awo Be-
naya mutabani wa Yekoyada nāyā-
mbuka nāmugwako nāmu'ta; ne-
bamuzīka mu nyumbaye ye mu 'dū-
35 ngu. Awo kabaka na'sāwo Benaya
mutabani wa Yekoyada okuba omu-
kulu we'gye mu kifokye: kabaka
[u] na'sāwo Zadoki kabona mu kifo

36 kya [w] Abiasali. Kabaka nātuma
nāita [y] Simei nāmugamba nti We-
zīmbire enyumba mu Yerusalemi,
obēre omwo, 'sō tovāngayo okuge-
37 nda yona yona. Kubanga ku luna-
ku kwolivirayo nosomoka [z] aka'ga
Kiduloni, tegērera dala nga tolire-
ma kufa: [a] omusaigwo guliba ku
38 mutwegwo 'gwe. Simei nāgamba
kabaka nti Ekigambo ekyo kirūngi:
nga mukama wānge kabaka bwayo-
ge'de, bwatyo omu'duwo bwalikola.
Simei nāmala enaku nyingi mu Ye-
39 rusalemi. Awo olwātuka emyāka
esatu bwegya'gwāko, aba'du ababi-
ri aba Simei neba'duka neba'ja eri
[b] Akisi mutabani wa Maaka kabaka
[c] Wegasi. Nebabūlira Simei nti
40 Laba, aba'dubo bali Egasi. Simei
nāgolokoka nāteka amatandiko ku
ndogoiye nāgenda Egasi eri Akisi
okunonya aba'dube: Simei nāge-
41 nda nākima aba'dube Egasi. Neba-
būlira Sulemani nga Simei yagenda
Egasi okuva Eyerusalemi era nga-
42 komyewo. Kabaka nātuma nāita
Simei nāmugamba nti Sakulaiza
Mukama nenkutegēreza dala nga
njogera nti Tegērera dala nga ku
lunaku kwolivirayo notambula oku-
genda yona yona, tolirema kufa?
nong'amba nti Ekigambo kyempu-
43 li'de kirūngi. Kale kiki ekikulobe-
'de okwekūma ekirairo kya Mukama
44 nekiragiro kyenakulagira? Era ka-
baka nāgamba Simei nti Omanyi
[d] obubi bwona omutimagwo bwegu-
tegēra, bwewakola Daudi kitānge:
Mukama kyaliva [e] a'za obubibwo ku
45 mutwegwo 'gwe. Naye kabaka Su-
lemani aliwebwa omukisa, nentebe
ya Daudi erinywezebwa mu maso ga
46 Mukama enaku zona. Awo kabaka
nālagira Benaya mutabani wa Ye-
koyada; nāfuluma nāmugwako no-
kufa nāfa. Obwakabaka nebunywe-
zebwa mu mukono gwa Sulemani.

3 Awo [a] Sulemani nābera muko'do-
mi wa Falao kabaka Wemisiri, nā-
twāla muwala wa Falao, nāmuleta
mu [b] kibuga kya Daudi, okutūsa
lweyamala okuzīmba [c] enyumbaye
ye, [d] nenyumba ya Mukama, ne [e] bu-
gwe Weyerusalemi enjui zona.
2 Kyo'ka abantu nebawerāngayo sa-
daka mu bifo ebigulumivu, kubanga
tewali nyumba eyazīmbirwa erinya
lya Mukama okutūsa ku biro ebyo.
3 Sulemani nāyagala Mukama, nga-
tambulira mu matēka ga Daudi ki-
tāwe: kyo'ka yawerāngayo sadaka
era yayōkerānga obubāne ku bifo
ebigulumivu.
4 Awo kabaka nāgenda [f] Egibeoni
okuwerayo sadaka; kubanga [g] ekyo
kye kyali ekifo [i] ekigulumivu eki-
kulu: Sulemani nāwerayo ku kyōto

d Lus.3.13.
e 2 Sam. 7. 11-13.
f 2 Sam. 8. 18.
g Yos. 21. 18.
i 2 Sam. 15. 24, 29.
k 1 Sam. 22. 20, 23.
l 1 Sam. 2. 31-35.
m 1 Basek. 1. 7.
n 2 Sam. 17. 25; 18. 2 neb.
o 1 Basek. 1. 50.
p Kubal. 35. 33. Ma. 19. 13; 21. 8, 9.
r 2 Sam. 3. 27, 39.
s 2 Sam. 20. 10.
t 2 Sam. 3. 29.
u 1 Byom. 29. 22.
w lu. 27.
y lu. 8.
z 2 Sam. 15. 23.
a 2 Sam. 1. 16.
b 1 Sam. 27. 2.
c 1 Sam. 17. 4.
d 2 Sam. 16. 5.
e 1 Sam. 25. 39.
a 1 Basek. 7. 8; 9. 16, 24; 11. 1.
b 1 Basek. 2. 10.
c 1 Basek. 7. 1.
d 1 Basek. 6.
e 1 Basek. 9. 15, 19.
f Yos. 9. 3.
g 1 Byom. 16. 39; 21. 29. 2 Byom. 1. 3, 6, 13.
i 1 Sam. 9. 12.

5 ekyo sadaka ezōkebwa lukumi. Mu-
kama nālabikira Sulemani [k]Egibe-
oni mu kirōto ekiro: Katonda nā-
yogera nti Saba kyemba nkuwa.
6 Sulemani nāyogera nti Wamukola
bulūngi nyo omu'duwo Daudi kitā-
nge, nga bweyatambula mu masogo
mu mazima ne mu butūkirivu ne
mu bugolokofu bwomutima wamu
nāwe; era wamuterekera ekisa ki-
no ekinene kubanga omuwa'de o-
mwāna owokutūla ku ntebeye, nga
7 bwekiri lero. Era 'no, ai Mukama
Katonda wānge, ofūde omu'duwo
kabaka mu kifo kya Daudi kitānge:
nānge ndi mwāna muto: simanyi
[l]kufuluma newakuba'de okuingira.
8 Era omu'duwo ali wakati mu bantu-
bo bewalōnda, e'gwānga edene, [m]e-
ritaīnzika kubalibwa newakuba'de
9 okuga'tibwa obungi. Kale muwe
omu'duwo omutima omutegēvu oku-
salānga emisāngo gyabantubo, njā-
wulemu ebirūngi nebibi: kubanga
āni aīnza lero okusala emisāngo
10 gye'gwāngalyo lino ekulu? Awo
ebigambo ebyo nebisanyusa Muka-
ma, kubanga Sulemani asabye ekyo.
11 Katonda nāmugamba nti Kubanga
osabye kino, 'sō tewesabi'de kuwa-
ngāla; 'sō tewesabi'de buga'ga, 'sō
tewesabi'de bulamu bwa balabebo:
naye wesabi'de obutegēvu okwāwu-
12 lamu emisāngo: [n]laba, nkoze ngeki-
gambokyo bwekiri: [o]laba, nkuwa-
'de omutima omugezigezi era omu-
tegēvu; obutabāngawo akwenkana
okusoka 'gwe, 'sō noluvanyumalwo
13 tewaligolokoka akwenkana. Era
[p]nkuwa'de nebyo byotosabye, [r]o-
buga'ga nekitībwa, obutabāngawo
mu bakabaka nomu akwenkana e-
14 nakuzo zona. Era bwonotambuli-
rānga mu makubo gānge, okukwa-
tānga amatēka gānge nebiragiro
byānge, nga kitāwo Daudi bweyata-
mbula, awo ndyongera ku nakuzo.
15 Awo Sulemani nāzukuka, era, laba,
kyali kirōto: na'ja Eyerusalemi
nāimirira mu maso [s]gesanduko e-
yendagāno ya Mukama, nāwayo
ebiwebwayo ebyōkebwa nāwayo e-
biwebwayo olwemirembe, nāfumbi-
ra aba'dube bona embaga.
16 Awo newa'ja eri kabaka abakazi
babiri, abāli abenzi, nebaīmirira mu
17 masoge. Omukazi omu nāyogera
nti Ai mukama wānge, 'nze nomu-
kazi ono tusula mu nyumba emu;
nenzāla omwāna (nga ndi) wamu
18 naye mu nyumba. Awo olwātuka
nga nakamaze enaku satu okuzāia,
omukazi ono nāzāla naye; era twa-
li wamu; tewali mugenyi wamu
na'fe mu nyumba, wabula 'fe 'fe-
19 mbi mu nyumba. Awo omwāna wo-
mukazi ono nāfa ekiro; kubanga
20 yamwebakira. Nāgolokoka mu 'tū-
mbi na'gya omwāna wānge mu
mbirizi zānge, omuzānawo nga ye-
base, nāmuteka mu kifubakye, nā-
teka omwānawe afu'de mu kifuba
21 kyānge. Awo bwenagolokoka enkya
okuyōnsa omwāna wānge, laba,
ngafu'de: naye bwenakifumitiriza
enkya, laba, nga siye mwāna wānge
22 gwenazāla. Omukazi omulala nā-
yogera nti Ne'da; naye omulamu
ye mwāna wānge, nomufu ye mwā-
nawo. Nono nāyogera nti Ne'da;
naye omufu ye mwānawo, nomula-
mu ye mwāna wānge. Bwebatyo
bwebāyogera mu maso ga kabaka.
23 Awo kabaka nāyogera nti Omu ayo-
gera nti Ono omulamu ye mwāna
wānge, nomufu ye mwānawo: mu-
'ne nāyogera nti Ne'da: naye omu-
fu ye mwānawo, nomulamu ye mwā-
24 na wānge. Awo kabaka nāyogera
nti Mundetere ekitala. Nebaleta
25 ekitala mu maso ga kabaka. Kaba-
ka nāyogera nti Musalemu omwāna
omulamu, muwe omu kitūndu ne
26 mu'ne kitūndu. Awo omukazi nyi-
na womwāna omulamu nālyoka
agamba kabaka, kubanga omwoyo-
gwe gwalūmirwa omwānawe, nāyo-
gera nti Ai mukama wānge, muwe
ye omwāna omulamu, 'sō tomu'ta
nakamu. Naye omulala nāyogera
nti Taliba wānge newakuba'de o-
27 wuwo; mumusalemu. Awo kabaka
na'damu nāyogera nti Mumuwe ye
omwāna omulamu, 'sō temumu'ta
28 nakamu: oyo ye nyina. Isiraeri
yena nāwulira omusāngo kabaka
gwasaze; nebatya kabaka: kuba-
nga bālaba [t]ngamagezi ga Katonda
gāli muye, okusalānga emisāngo.

4 Awo kabaka Sulemani nāba kaba-
2 ka wa Isiraeri yena. Era bano be
bakulu beyalina; Azaliya mutabani
3 wa Zadoki, kabona; Erikolefu ne
Akiya, batabani ba Sisa, abawandi-
si; Yekosafati mutabani wa Akiru-
4 di, omu'jukiza; ne [a]Benaya muta-
bani wa Yekoyada ye yali omukulu
we'gye; ne Zadoki ne Abiasali be
5 bāli bakabona; ne Azaliya muta-
bani wa Nasani ye yali omukulu
wabāmi; ne Zabudi mutabani wa
Nasani ye yali kabona, [b]mukwāno
6 gwa kabaka; ne Akisali ye yali sa-
bakaki; ne [c]Adoniramu mutabani
7 wa Abuda ye yali omusolōza. Era
Sulemani yalina abāmi kumi na ba-
biri abākulira Isiraeri yena, abā-
labirānga kabaka nabomunyumba-
ye ebyokulya: buli muntu kyamu-
gwānira okusolōleza omwezi gumu
8 buli mwāka. Ne gano ge manya
gābwe: Benikuli, munsi eyensozi
9 eya Efulaimu: Benidekeri, mu Ma-
kazi, ne mu Saalubimu ne mu Be-
susemesi ne mu Eronubesukanani:

k 2 Byom. 1. 7-12.
l Kubal. 27. 17.
m Lub. 13. 16; 15. 5.
n 1 Yok. 5. 14, 15.
o 1 Basek. 4. 29-31.
p Mat. 6. 33.
r 1 Basek. 4. 21-24; 10. 23, 25 neb.
s 2 Sam. 6. 17. 2 Byom. 1. 4.
t nyi. 9, 11, 12.
a 1 Basek. 2. 35.
b 2 Sam. 15. 37.
c 1 Basek. 5. 14.

10 Benikesedi, mu Alu'bosi; Soko kyali
11 kikye, nensi yona Eyekefera: Beniabinadabu, mu kifo kyona ekigulumivu Ekyedoli; ye yafumbirwa
12 Tafasi muwala wa Sulemani: Baana mutabani wa Akirudi, mu Taanaki ne Megi'do, Nebesuseani ekiri ku ma'bali Gezalesani, wansi Weyezuleeri, okuva ku Besuseani okutūka ku Aberumekola, okuita ku
13 Yokumeamu: Benigeberi, mu Lamosugireadi; ebibuga bya Yairi mutabani wa Manase ebiri mu Gireadi byali bibye; esaza Alugobu eriri mu Basani lyali lirye, ebibuga ebinene
14 nkāga [d] ebyalina bugwe nebisiba
15 ebyebikomo: Akinadabu mutabani wa I'do, mu Makanaimu: Akimaazi, mu Nafutali; naye yafumbirwa Ba-
16 semasi muwala wa Sulemani: Baana mutabani wa Kusai, mu Aseri
17 ne mu Bealosi: Yekosafati mutabani wa Palua, mu Isakali: Simei
18 mutabani wa Era, mu Benyamini:
19 Geberi mutabani wa Uli, munsi ya Gireadi, [e] ensi ya Sikoni kabaka Wabamoli ne Ogi kabaka Webasani; naye (yali) mwāmi ye'ka eyali
20 munsi. Yuda ne Isiraeri bāli bangi, [f] ngomusenyu oguli ku 'tale lyenyanja obungi, nga balya era nga banywa era nga basanyuka.
21 Awo [g] Sulemani nāfuga obwakabaka bwona okuva ku [i] Mu'ga okutūka kunsi Eyabafirisuti, nokutūka ku nsalo Eyemisiri: [k] bāletānga ebirabo, nebawereza Sulemani ena-
22 ku zona ezobulamubwe. Awo ebyokulunaku olumu byebasolōlezānga Sulemani byali ebigero ebyobu'ta obulūngi amakumi asatu, nebigero
23 ebyobu'ta nkāga; ente eza sava kumi, nente ezava mu 'dūndiro amakumi abiri, nendiga kikumi, obuta-'sāko njaza na mpewō na nangāzi
24 na nkoko zebasavuwazānga. Kubanga yafugānga ensi yona eri emitala weno Womu'ga, okuva [l] Etifusa okutūka Egaza, ngafuga bakabaka bona abāli emitala weno Womu'ga: era [m] yalina emirembe enjui
25 zona okumwetōlōla. Yuda ne Isiraeri yena nebatūla mirembe, [n] buli muntu wansi womuzabibugwe nomutīnigwe, [o] okuva Edani okutūka Ebeeruseba, emirembe gyona egya
26 Sulemani. Era Sulemani yalina [p] ebisibo byembalāsi obukumi buna olwamagālige, nabasaja abebagala embalāsi kakumi mwenkumi biri.
27 Abāmi abo nebalabirānga kabaka Sulemani nabo bona aba'ja ku meza ya kabaka Sulemani ebyokulya, buli muntu mu mwezigwe: tebāganyānga kintu kyona kubulawo.
28 Era bāletānga ne sayiri nesubi olwembalāsi nensolo ezembiro mu kifo (abāmi) gyebali, buli muntu ngomulimu bwegwali gweyalagirwa.
29 [r] Katonda nāwa Sulemani amagezi nokutegēra kungi nyo, nomwoyo omukulu, ngomusenyu oguli ku 'ta-
30 le lyenyanja. Amagezi ga Sulemani negakira amagezi gona [s] agabāna bebuvanjuba, [t] namagezi gona Age-
31 misiri. Kubanga [u] yakira abantu bona amagezi; yakira [w] Esani Omwezulaki ne Kemani ne Kalukoli ne Daluda, batabani ba Makoli: erinyalye neryātīkirira mu mawā-
32 nga gona agetōlo'de. Nāyogera engero enkumi satu: nenyimbaze
33 zali lukumi mu tāno. Nāyogera ku miti, okuva ku muvule oguli ku Lebanoni okutūka ku ezobu amera ku bugwe: yayogera ne ku nsolo nenyonyi nebyewalula nebyenyanja.
34 Awo newa'ja ku mawānga gona okuwulira amagezi ga Sulemani, nga bava eri [y] bakabaka bona abensi, abāli bawuli'de ku magezige.

5 Awo Kiramu kabaka Wetulo nātuma aba'dube eri Sulemani; kubanga yawulira nga bamufuseko amafuta okuba kabaka mu kifo kya kitāwe: [a] kubanga Kiramu obwe'da
2 yayagalānga Daudi. [b] Sulemani nā-
3 tumira Kiramu ngayogera nti Omanyi Daudi kitānge nga teyaīnza kuzīmbira linya lya Mukama Katondawe enyumba [c] olwentalo ezamwetōlōla enjui zona, okutūsa Mukama lweyabateka wansi webigere-
4 bye. Naye kakano Mukama Katonda wānge ampa'de [d] emirembe enjui zona; tewali mulabe newa-
5 kuba'de akabi aka'ja. Era, laba, ntēse'za okuzīmbira erinya lya Mukama Katonda wānge enyumba, nga Mukama bweyagamba Daudi kitānge nti Mutabaniwo gwenditeka ku ntebeyo mu kifokyo [e] yalizīmbira erinya lyānge enyumba.
6 Kale 'no lagira bantemere emivule ku Lebanoni; naba'du bānge banābānga wamu naba'dubo era ndikuwa empēra olwaba'dubo nga byona bwebiriba byoligamba: kubanga omanyi nga ku'fe tekuli nomu alina amagezi okutema emiti
7 okwenkana Abesidoni. Awo olwātuka Kiramu bweyawulira ebigambo bya Sulemani, nāsanyuka nyo nāyogera nti Mukama yebazibwe lero awa'de Daudi omwāna owamagezi okufuga e'gwānga lino eku-
8 lu. Awo Kiramu nātumira Sulemani ngayogera nti Mpuli'de byontumi'de: nākolānga byona byoyagala ebyemiti egyemivule nemiti
9 egyemiberosi. Aba'du bānge baligi'gya ku Lebanoni nebagiserengesa ku nyanja: era ndigisengeka okuba ebitindiro okuita ku nyanja

[d] Ma. 3. 4. 2 Byom. 8. 5.
[e] Ma. 3. 8, 10.
[f] lu. 29. Lub. 22. 17.
[g] 2 Byom. 9. 26.
[i] Lub. 15. 18.
[k] 1 Sam. 10. 27. Zab. 72. 10.
[l] 2 Basek. 15. 16.
[m] 1 Byom. 22. 9.
[n] Mi. 4. 4.
[o] 2 Sam. 3. 10.
[p] 1 Basek. 10. 26. 2 Byom. 1. 14; 9. 25.
[r] 1 Basek. 3. 12.
[s] Balam. 6. 3.
[t] Bik. 7. 22.
[u] 1 Basek. 3. 12.
[w] 1 Byom. 15. 17, 19. Zab. 89. Ebisoka.
[y] 1 Basek. 10. 1. 2 Byom. 9. 23.
[a] 2 Sam. 5. 11.
[b] lu. 11. 2 Byom. 2. 3-16.
[c] 1 Byom. 22. 8; 28. 3.
[d] 1 Basek. 4. 24. 1 Byom. 22. 9.
[e] 1 Byom. 28. 6.

okugenda mu kifo kyolindaga, era
ndiragira okugisumululira eyo, nā-
we oligiwebwa: era olikola kyenja-
[f] Ezer. 3.7. Ez. 27. 17. Bik. 12. 20. gala [f] bwonowānga e'mere eyabo-
10 munyumba yānge. Awo Kiramu
nāwa Sulemani emiti egyemivule
nemiti egyemiberosi nga byona
11 bwebyali byeyayagala. Sulemani
nāwa Kiramu ebigero byeng'ano
obukumi bubiri okuba e'mere eya-
[g] 2 Byom. 2. 10. bomunyumbaye, [g] namafuta ama-
longōfu ebigero amakumi abiri:
bwatyo Sulemani bweyawānga Ki-
12 ramu buli mwāka. Mukama nāwa
[i] 1 Basek. 3. 12. Sulemani amagezi, [i] nga bweyamu-
sūbiza; newaba emirembe eri Kira-
mu ne Sulemani; nebalagāna enda-
gāno bōmbi.
[k] 1 Basek. 4. 6; 9. 15. 13 Awo kabaka Sulemani [k] nāsolōza
abantu mu Isiraeri yena; abasolō-
zebwa nebaba abasaja obukumi bu-
14 satu. Nābasindikānga Erebanoni,
buli mwezi kakumi mu mpalo: bā-
[l] 1 Basek. 4. 6. malānga omwezi ku Lebanoni, ne-
myezi ebiri ewābwe: era [l] Adoniya
ye yali omugabe wabo abasolōze-
[m] 1 Basek. 9. 20 neb. 2 Byom. 2. 2 neb. 15 bwa. Era Sulemani yalina [m] obu-
kumi musānvu abāsitulānga emigu-
gu, nobukumi munāna abātemerā-
16 nga ku nsozi; obuta'sāko bāmi ba
[n] 1 Basek. 4. 5. Sulemani [n] abakulu abālabirira o-
mulimu, enkumi satu mwebikumi
[o] 1 Basek. 9. 23. bisatu, [o] abāfuga abantu abākola
[p] 1 Basek. 6. 7. 17 omulimu. Kabaka nālagira [p] neba-
tema neba'gyayo amainja amanene,
amainja agomuwendo omungi, oku-
'sāwo emisingi gyenyumba namai-
18 nja amabaje. Abazimbi ba Sule-
mani nabazūnbi ba Kiramu Naba-
gebali nebagalongōsa, nebategeka
emiti namainja okuzimba enyu-
mba.

[a] 2 Byom. 3. 1, 2. 6 Awo olwātuka mu [a] mwāka ogwe-
bina mu kināna abāna ba Isiraeri
nga bamaze okuva munsi Yemisiri,
mu mwāka ogwo kuna Sulemani
kasoke'de afuga Isiraeri, mu mwezi
[b] Kubal. 1. 1. Zivu gwe [b] mwezi ogwokubiri, nā-
tanula okuzimba enyumba ya Mu-
[c] 2 Byom. 3. 3, 4. Ez. 40–42. 2 kama. [c] Nenyumba kabaka Sule-
mani gyeyazimbira Mukama, obu-
wānvu bwayo bwali emikono nkāga,
nobugazi bwayo (emikono) amaku-
mi abiri, nobugulumivu bwayo emi-
3 kono amakumi asatu. Nekisasi
(ekiri) mu maso geyekalu yenyu-
mba, obuwānvu bwakyo bwali emi-
kono amakumi abiri, ngobugazi bwe-
nyumba bwebwali: obugazi bwa-
kyo mu maso genyumba bwali emi-
4 kono kumi. Nākola mu nyumba
ebituli ebyomulimu omuluke obuta-
5 bi'kulwa. Ne ku kisenge kyenyu-
mba nāzimbako enju okwetōlōla,
ku bisenge byenyumba okwetōlōla,
ebyeyekalu era [a] nebyawaimibwa o-
kwogera; nākolawo ebisenge ebyo-
[d] 1 Basek. 7. 49; 8. 6, 8.
6 ku'bali okwetōlōla: enju eyawansi
obugazi bwayo emikono etāno, neya
wakati obugazi bwayo emikono mu-
kāga, neyokusatu obugazi bwayo
emikono musānvu: kubanga (ku ki-
senge) kyenyumba ebwēru okwetō-
lōla yasalako [e] (emiti) gireme oku-
[e] Ez. 41. 6. 7 kwata mu kisenge kyenyumba. Ne-
nyumba bwebāli bagizimba [f] yazī-
[f] Ma. 27. 5 neb. 1 Basek. 5. 18. mbibwa namainja agalongōsezwa
gyebagabajira: 'sō tewali nyondo
newakuba'de emba'zi newakuba'de
ekintu kyona ekyekyūma ekyawuli-
rwa mu nyumba bwebāli bagizī-
8 mba. Olu'gi olwebisenge ebyoku-
'bali ebya wakati lwali ku lui olwa-
dyo olwenyumba: nebalinyirānga
ku madāla agenyōlanyōla okugenda
mu (bisenge) ebya wakati, nebava
mu bya wakati nebagenda mu byo-
9 kusatu. Bwatyo bweyazimba enyu-
mba, nāgimala; enyumba nāgibi-
'kako emiti nembawo ezemivule.
10 Enyumba yona nāgizimbako enju,
buli nju obugulumivu bwayo emi-
kono etāno: nezesigama ku nyu-
mba nemiti gyemivule.
11 Ekigambo kya Mukama neki'jira
12 Sulemani nga kyogera nti Ebyenyu-
mba eno gyozimba, [g] bwonotambu-
[g] 1 Basek. 2. 4; 9. 4. lirānga mu matēka gānge notūkiri-
za emisāngo gyānge, nokwata ebi-
ragiro byānge byona okubitambuli-
rāngamu: kale nānywezānga ekig-
ambo kyānge nāwe, [i] kyenagamba
[i] 2 Sam. 7. 13. 1 Byom. 22. 10. 13 Daudi kitāwo. Era [k] nābērānga mu
bāna ba Isiraeri, 'sō [l] sirekenga ba-
[k] Kuv. 25. 8. [l] Ma. 31. 6 neb. Yos. 1. 5. ntu bānge Isiraeri.
14 Awo Sulemani nāzimba enyumba
15 nāgimala. Nāzimba ebisenge bye-
nyumba munda nemiti gyemivule;
okuva wansi wenyumba okutūka
ku bisenge ebyomukasolya, nābibi-
'kako munda emiti: newansi we-
nyumba nāyālirawo embawo ezemi-
16 berosi. Nāzimba emikono abiri mu
njui ezenyumba ezenyuma nemba-
wo ezemivule okuva wansi okutūka
ku bisenge: yazimba muyo munda
okuba awaimibwa okwogera okuba
17 [m] awatukuvu enyo. Nenyumba ye
[m] Kuv. 26. 33 1 Basek. 7. 50; 8. 6. 2 Byom. 3. 8 neb. Ez. 45. 3. Beb. 9. 3. yekalu (eri) mu maso (gawaimibwa
okwogera), (obuwānvu bwayo) bwa-
18 li mikono amakumi ana. Ne ku
nyumba munda kwaliko emivule
egyayōlebwako entābwa nebimuli
ebyanjulukuse: byona byali bya
mivule: tewali 'jinja eryalabika.
19 Nātegeka awaimibwa okwogera wa-
kati mu nyumba munda, okutekamu
sanduko eyendagāno ya Mukama.
20 Ne munda wawaimibwa okwogera
mwalimu (e'bānga) eryemikono a-
makumi abiri obuwānvu, nemikono
amakumi abiri obugazi, nemikono
amakumi abiri obugulumivu bwa-
lyo: nābi'kako zābu enongōfu:
21 ekyōto nākibi'kako emivule. Awo

Sulemani nābi'ka ku nyumba munda ezābu enongōfu: nātīmba emikūfu egya zābu mu maso gawaimibwa okwogera: nābi'kako zābu.
22 Enyumba yona nāgibi'kako ezābu, okutūsa enyumba yona lweya'gwā: era [n] nekyōto kyona ekyawaimibwa
23 okwogera nākibi'kako ezābu. Era awaimibwa okwogera nākolawo [o] bakerubi babiri abemiti egyemizeituni, buli kerubi obuwānvubwe
24 emikono kumi. Nekiwawātiro ekimu ekya kerubi kyali emikono etāno, nekiwawātiro ekyokubiri ekya kerubi emikono etāno: ekiwawātiro ekimu wekikoma ne ki'nakyo wekikoma, e'bānga lyali emikono kumi.
25 Ne kerubi owokubiri yali emikono kumi: bakerubi bōmbi ekigero kyā-
26 bwe kimu nembala yābwe emu. Kerubi omu obugulumivubwe bwali emikono kumi, nobwa kerubi owo-
27 kubiri bwebutyo. Nāteka bakerubi mu nyumba eyomunda: nebiwawātiro bya bakerubi byali bibāmbi-'dwa bwebityo ekiwawātiro kyomu nokukwata nekikwata ku kisenge erui, nekiwawātiro kya kerubi owokubiri nekikwata ku kisenge erui; nebiwawātiro byābwe nebikwatagа-
28 nira wakati wenyumba. Bakerubi
29 nābabi'kako zābu. Nāyōla ku bisenge byona ebyenyumba okwetōlōla enjōla eza bakerubi nenkindu nebimuli ebyanjulukuse, munda nebwē-
30 ru. Ne wansi wenyumba nābi'kako
31 zābu, munda nebwēru. Nawaingirirwa awaimibwa okwogera nākolawo enzi'gi ezemiti egyemizeituni; akabuno nemifubēto byali kitūndu
32 kya kutāno (kya kisenge). Awo (nākola) enzi'gi biri ezemiti egyemizeituni; nāzōlako enjōla bakerubi nenkindu nebimuli ebyanjulukuse, nāzibi'kako zābu; nāyālira zābu
33 ku bakerubi ne ku nkindu. Era bwatyo nākolera omuzigo ogwa wankaki wa yekalu emifubēto gya mizeituni, ku kitūndu (kyekisenge) ekyokuna; nenzi'gi biri za mibe-
34 rosi; embāwo zōmbi ezolu'gi olumu
35 [p] nga zikyūka, nembawo zōmbi ezo-lu'gi olwokubiri nga zikyūka. Nāyōlako bakerubi nenkindu nebimuli ebyanjulukuse: nābibi'kako zābu eyanyigirizibwa ku mulimu ogwe-
36 njōla. Nāzīmba olu'gya olwomunda [r] nembu satu ezamainja amabaje,
37 nolubu olwemiti egyemivule. Neba'sāwo emisingi gyenyumba ya Mukama [s] mu mwāka ogwokuna,
38 mu mwezi Zivu. Ne mu mwāka ogwekumi nogumu, mu mwezi Buli, gwe mwezi ogwomunāna, nebamala enyumba mu bitūndu byayo byona, era ngembala yayo yona bweyali. Bwatyo yamala emyāka musānvu okugizīmba.

7 Sulemani nāmala [a] emyāka kumi nesatu ngazīmba enyumbaye ye,
2 nāmala enyumbaye yona. Kubanga yazīmba [b] enyumba eyekibira kya Lebanoni: obuwānvu bwayo bwali emikono kikumi, nobugazi bwayo emikono amakumi atāno, nobugulumivu bwayo emikono amakumi asatu, kumbu nya ezempagi ezemivule, emiti egyemivule nga ziri ku
3 mpagi. Nebi'kibwako wa'gulu emivule ku mikīkiro ana mwetāno egyali ku mpagi; buli lubu kumi
4 natāno. Era waliwo embu satu ezitunulirwamu, nekituli nga kyolekera kituli ki'nakyo mu nyiriri
5 satu. Era emizigo gyona nemifubēto nga gyenkanankana okutunulirwamu: nekituli kyayolekera
6 kituli ki'nakyo mu nyiriri satu. Nākola ekisasi nempagi: obuwānvu bwakyo bwali emikono amakumi atāno, nobugazi bwakyo emikono amakumi asatu; ne mu maso gazo kisasi: ne mu maso gazo mpagi
7 na miti minene. Nākola ekisasi kyentebe wabānga aima okusalānga emisāngo, kye kisasi ekyemisāngo: era kyabi'kibwako emivule okuva
8 wansi okutūka ku buzīzi. Nenyumbaye gyabānga atūlamu, olu'gya olulala munda wekisasi, yali ya mulimu gumu na guli. Era nākolera muwala wa Falao enyumba, [Sulemani [c] gweyali afumbi'dwa,]
9 okufanana ngekisasi ekyo. Ezo zona zali za mainja ga muwendo mungi, ga mainja mabaje, nga bwegagerebwa agasalibwa ne misomeno, munda nebwēru, okuva ku musingi okutūka ku mainja aga wa'gulu, era bwegatyo nebwēru okutūka ku
10 lu'gya olukulu. Nomusingi gwali gwa mainja ga muwendo mungi, amainja amanene, amainja agemikono kumi, namainja agemikono
11 munāna. Ne wa'gulu wāliwo amainja agomuwendo omungi, amainja amabaje, nga bwegagerebwa, nemi-
12 ti egyemivule. Nolu'gya olukulu olwetōlo'de lwalina [d] embu satu ezamainja amabaje, nolubu lwemiti egyemivule; ngolu'gya olwomunda olwenyumba ya Mukama, nekisasi kyenyumba.
13 Awo kabaka Sulemani nātuma
14 na'gya Kiramu mu Tulo. Yali mwāna wa mukazi 'na'mwāndu [e] owomukika kya Nafutali, ne [f] kitāwe yali musaja Owetulo, omuwēsi webikomo; era [g] ya'juzibwa amagezi nokutegēra nobukabakaba, okukola emirimu gyona egyebikomo. Na'ja eri kabaka Sulemani, nākola
15 omulimugwe gwona. Kubanga yawēsa [i] empagi zōmbi ezebikomo, buli mpagi obugulumivu bwayo [k] emikono kumi na munāna: no-

[n] Kuv. 30. 1 neb.
[o] Kuv. 37. 7 neb. 2 Byom. 3. 10 neb.
[p] Ez. 41. 24.
[r] 1 Basek. 7. 12.
[s] Iu. 1.
[a] 1 Basek. 3. 1; 9. 10. 2 Byom. 8. 1.
[b] 1 Basek. 10. 17, 21.
[c] 1 Basek. 3. 1.
[d] 1 Basek. 6. 36.
[e] 2 Byom. 2. 14.
[f] 2 Byom. 2 14; 4. 16.
[g] Kuv. 31. 3; 35. 31.
[i] 2 Basek. 25. 17. 2 Byom. 3. 15-17. Yer. 52. 21 23.
[k] 2 Byom. 3. 15.

mugwa ogwemikono kumi nebiri
16 gwetōlōla zōmbi ki'nemu. Nākola
emitwe ebiri egyebikomo ebisānūse,
okugiteka ku ntiko zempagi: omu-
twe ogumu obugulumivu bwagwo
bwali emikono etāno, nomutwe
ogwokubiri obugulumivu bwagwo
17 emikono etāno. Wāliwo ebitīmba
ebyomulimu ogulukibwa, nemi'go
egyomulimu ogwemikūfu, okuba ku
mitwe egyali ku ntiko zempagi;
omusānvu bya ku mutwe gumu,
nomusānvu bya ku mutwe ogwo-
18 kubiri. Bwatyo bweyakola empagi;
newaba embu biri ezokwetōlōla ku
kitīmba ekimu, okubi'ka ku mitwe
egyali ku ntiko zempagi: era bwa-
tyo bweyakola omutwe ogwokubiri.
19 Nemitwe egyali ku ntiko zempagi
[l] mu kisasi gyali gya mulimu gwa
bimuli bya malānga emikono ena.
20 Era ne wa'gulu wāliwo emitwe
ku mpagi zōmbi, kumpi nolubuto
olwalirāna ekitīmba: namakoma-
mawānga gāli ebikumi bibiri, mu-
mbu okwetōlōla ku mutwe ogwo-
21 kubiri. Nāsimba empagi ku kisasi
kyeyekalu: nāsimba empagi eya-
dyo, nāgitūma erinya lyayo Yakini:
nāsimba empagi eya kono, nāgi-
22 tūma erinya lyayo Boazi. Ne ku
ntiko zempagi kwaliko omulimu
ogwebimuli ebyamalānga: bwegu-
tyo omulimu gwempagi bwegwama-
23 libwa. Nākola [m] enyanja ensānūse
ya mikono kumi okuva ku mu'go
okutūka ku mu'go, nekulungirivu,
nobugulumivu bwayo bwali emi-
kono etāno: era omugwa ogwemi-
kono amakumi asatu gwagyetōlōla.
24 Era wansi womu'go gwayo okwe-
tōlōla wāliwo [n] entābwa ezagye-
tōlōla, emikono kumi, nga zetōlōla
enyanja enjui zona: entābwa zali
mbu biri, ezasānūsibwa yo bweya-
25 sānūsibwa. Yatūla [o] kunte kumi
nabiri, esatu nga zitunulira obukika
obwa kono, nesatu nga zitunu-
lira obugwanjuba, nesatu nga zitu-
nulira obukika obwadyo, nesatu nga
zitunulira obuvanjuba: enyanja
netekebwa kuzo wa'gulu, amatako
26 gazo zona nga gali munda. Nobu-
gazi bwayo luta; nomu'go gwayo
gwakolebwa ngomu'go gwekibya,
ngekimuli kyamalānga: yagyāmu
27 [p] ensuwa enkumi biri. Nākola
[r] entebe ekumi za bikomo; entebe
emu obuwānvu bwayo emikono ena,
nobugazi bwayo emikono ena, no-
bugulumivu bwayo emikono esatu.
28 Nomulimu gwentebe gwali bweguti:
zaliko enkulukūmbi; newaba enku-
29 lukūmbi wakati wamadāla: ne ku
nkulukūmbi ezali wakati wamadāla
nekubako empologoma nente ne
bakerubi; ne ku madāla nekubako
wa'gulu ekiterezebwako: ne wansi
wempologoma nente newabawo e-
30 migo egyomulimu ogulēbeta. Na
buli ntebe yaliko banamuziga bana
abebikomo nebyomunkata ebyebi-
komo: nebigere byayo ebina bya-
liko emisituliro: wansi wekinābi-
rwamu wāliwo emisituliro egyasā-
nūsibwa, buli musituliro nga guliko
31 emigo ku mbirīzi zagwo. Nakamwā
kayo munda womutwe ne wa'gulu
gwali mukono gumu: nakamwā
kayo kāli kekulungirivu ngomulimu
ogwekiterezebwako bweguli, muko-
no kekitūndu: era ku kamwā kayo
kwaliko enjōla, nenkulukūmbi zazo
nga zesonga obutaba nekulungiri-
32 vu. Ne banamuziga abana bāli
wansi wenkulukūmbi; nemikīkiro
gya banamuziga gyali mu ntebe:
nobugulumivu bwa namuziga mu-
33 kono kekitūndu kyomukono. No-
mulimu gwa namuziga gwali ngo-
mulimu gwa namuziga we'gāli: emi-
kīkiro gyako ne banamuziga bako
namagulu gako nenkata zako byona
34 byali bisānūse. Era wāliwo emisi-
tuliro ena ku nsōnda enya eza buli
ntebe: emisituliro gyako gyali gya
35 ntebe ye nyini. Ne ku ntiko yente-
be kwaliko ekintu ekyekulungirivu
obugulumivu bwakyo kitūndu kya
mukono: ne ku ntiko yentebe emi-
kono gyako nenkulukūmbi zako
36 byali bwebityo. Ne ku bipānde
byemikono gyako ne ku nkulukū-
mbi zako nāyōlako bakerubi ne-
mpologoma nenkindu, ngekigero
bwekyenkana ekya buli ki'na kimu,
37 emigo nga gyetōlōla. Bwatyo bwe-
yakola entebe ekumi: zona bāzisā-
nūsa bumu, nekigero kimu, nemba-
38 la emu. [s] Nākola ebinābirwamu
kumi bya bikomo: ekinābirwamu
ekimu kyagyāmu ensuwa amaku-
mi ana: na buli kinābirwamu kyali
kya mikono ena: ne ku ntebe eku-
mi ki'nemu nekubako ekinābirwa-
39 mu ekimu. Nāteka entebe, etā-
no ku lui lwenyumba olwadyo, ne-
tāno ku lui lwenyumba olwa kono:
[t] nāteka enyanja ku lui lwenyumba
olwadyo ebuvanjuba, okutunulira
40 obukika obwadyo. [u] Kiramu nāko-
la ebinābirwamu nebijiko nebibya.
Awo Kiramu nāmalira dala omuli-
mu gwona gweyakolera kabaka Su-
lemani mu nyumba ya Mukama:
41 empagi zōmbi nebibya byōmbi e-
byemitwe egyali ku ntiko zempagi;
nebitīmba byōmbi ebyokubi'ka ku
[w] bibya byōmbi ebyemitwe egyali
42 ku ntiko zempagi; namakomama-
wānga ebikumi bina agokubitīmba
byōmbi; embu biri ezamakomama-
wānga za ku buli kitūmba, okubi'ka
ku bibya byōmbi ebyemitwe egyali
43 ku mpagi; nentebe ekumi nebinā-
birwamu ekumi ebyali ku ntebe;

[l] 1 Basek. 6. 3.
[m] 2 Basek. 16. 17; 25. 13. 2 Byom. 4. 2-5.
[n] 1 Basek. 6. 18. 2 Byom. 4. 3.
[o] Yer. 52. 20.
[p] 2 Byom. 4. 5.
[r] 2 Basek. 25. 13. 2 Byom. 4. 14. Yer. 52. 17.
[s] 2 Byom. 4. 6.
[t] 2 Byom. 4. 10.
[u] 2 Byom. 4. 11-5. 1.
[w] 2 Byom. 4. 12, 13.

44 [y] nenyanja emu nente ekumi nebiri
45 ezali wansi wenyanja; nentamu nebisena nebibya: ebintu ebyo byona
Kiramu byeyakolera kabaka Sulemani mu nyumba ya Mukama byali
46 bya bikomo bizigule. Mu lusenyi
lwa Yoludani kabaka gyeyabisānūsiza, awali e'taka eryebūmba wa-
47 kati [z] Wesu'kosi [a] Nezalesani. Sulemani nāleka ebintu byona (nga tabigeze), kubanga byali bingi nyo nyini: obuzito bwebikomo tebwa-
48 tegērekeka. Sulemani nākola ebintu byona ebyali mu nyumba ya Mukama: [b] ekyōto ekya zābu [c] nemeza okwabānga [d] emigāti egyoku-
49 laga, ya zābu; nebikōndo, ku lui olwadyo bitāno, ne ku lwa kono bitāno, mu maso gawaimibwa okwogera, bya zābu nongōfu; [e] nebimuli [f] nebyetabaza ne [g] makāsi, bya
50 zābu; [i] nebikōmpe nebisalako ebisiriza nebibya nebijiko nemumbiro, bya zābu nongōfu; neng'ango ezenzi'gi zenyumba eyomunda, [k] ekifo ekitukuvu enyo, era nezenzi'gi ze-
51 nyumba, ye yekalu, za zābu. Bwegutyo omulimu gwona kabaka Sulemani gweyakola mu nyumba ya Mukama negu'gwāwo. Sulemani nāingiza ebintu [l] Daudi kitāwe byeyawōnga, efeza nezābu nebintu, nābiteka mu mawanika genyumba ya Mukama.

8 Awo [a] Sulemani nākung'anya abaka'de ba Isiraeri nemitwe gyona egyebika, abakulu (benyumba) za bakitābwe ezabāna ba Isiraeri, eri kabaka Sulemani Eyerusalemi, [b] okulinyisa sanduko eyendagāno ya Mukama nga bagi'gya [c] mu kibuga
2 kya Daudi, Sayuni. Abasaja bona aba Isiraeri nebakung'anira eri kabaka Sulemani ku [d] mbaga, mu mwezi Esanimu, gwe mwezi ogwo-
3 musānvu. Abaka'de bona aba Isiraeri neba'ja, [e] bakabona nebasitula
4 sanduko. Nebalinyisa sanduko ya Mukama, newema eyokusisinkanirāngamu, nebintu byona ebitukuvu ebyali mu Wema; ebyo bakabona
5 Nabalevi byebālinyisa. Kabaka Sulemani nekībīna kyona ekya Isiraeri abāli bakung'ani'de gyali bāli wamu naye mu maso ga sanduko, [f] nga bawayo endiga nente ezitabalika newakuba'de okuga'tika olwo-
6 bungi. Bakabona nebaingiza sanduko eyendagāno ya Mukama [g] mu kifo kyayo, awaimibwa mu nyumba okwogera, mu [i] kifo ekitukuvu enyo, [k] wansi webiwawātiro bya ba-
7 kerubi. Kubanga bakerubi bābāmba ebiwawātiro byābwe ku kifo kya sanduko, bakerubi nebabi'ka ku sanduko nemisituliro gyayo wa-
8 'gulu. Era [l] emisituliro gyali miwānvu bwegityo emisa gyemisituliro nokulaba nāgiraba aima mu kifo ekitukuvu mu maso gawaimibwa okwogera; naye aima ebwēru nga
9 tagiraba: era giri eyo ne lero. Tewāli kintu mu sanduko wabula [m] ebipānde byōmbi ebyamainja Musa byeyatekamu ku Kolebu, [n] Mukama bweyalagāna endagāno nabāna ba Isiraeri, bwebāva munsi Yemisiri.
10 Awo olwātuka bakabona bwebāmala okuva mu kifo ekitukuvu, ekire
[o] neki'juza enyumba ya Mukama,
11 bakabona nokuīnza nebataīnza kuimirira okuwereza olwekire: kubanga ekitībwa kya Mukama nga ki-
'juzi'za enyumba ya Mukama.
12 [p] Awo Sulemani nāgamba nti Mukama yayogera nganābērānga [r] mu
13 kizikiza ekiku'te. Mazima [s] nkuzīmbi'de enyumba eyokubērāngamu, [t] ekifo kyonotūlāngamu emirembe
14 gyona. Awo kabaka nākyūsa amasoge, [u] nāsabira ekibīna kyona ekya Isiraeri omukisa; ekibīna kyo-
15 na ekya Isiraeri nekiūmirira. Nāyogera nti [w] Mukama yebazibwe, Katonda wa Isiraeri, [y] eyayogera nakamwāke ne Daudi kitānge, nokutūkiriza akitūkiri'za nomukono-
16 gwe, ngayogera nti Okuva ku lunaku lwena'gyirako abantu bānge Isiraeri mu Misiri, serobozānga kibuga kyona mu bika byona ebya Isiraeri okuzīmba enyumba, [z] erinya lyānge libērēnga omwo; naye neroboza [a] Daudi okuba omukulu wa-
17 bantu bānge Isiraeri. Era [b] kyali mu mutima gwa Daudi kitānge okuzīmba enyumba olwerinya lya Mukama, Katonda wa Isiraeri.
18 Naye Mukama nāgamba Daudi kitānge nti Kubanga kyali mu mutimagwo okuzīmba enyumba olwerinya lyānge, wakola bulūngi kuba-
19 nga kyali mu mutimagwo: era [c] naye tolizīmba nyumba; naye mutabaniwo aliva mu ntumbwezo, oyo yalizīmba enyumba olwerinya lyā-
20 nge. Era Mukama anyweze'za ekigambokye kyeyayogera; kubanga 'nze nyimuki'de mu kifo kya Daudi kitānge, nga ntu'de ku ntebe ya Isiraeri, nga Mukama bweyasūbiza, era nzīmbye enyumba olwerinya lya Mukama, Katonda wa Isiraeri.
21 Era ngeze omwo ekifo ekyesanduko, omuli [d] endagāno ya Mukama, gyeyalagāna ne bajaja ba'fe, bweyaba'gya munsi Yemisiri.
22 Sulemani [e] nāimirira mu maso gekyōto kya Mukama ekibīna kyona ekya Isiraeri nga webali, [f] nāyānjuluza emikonogye eri e'gulu:
23 nāyogera nti Ai Mukama, Katonda wa Isiraeri, [g] tewali katonda akufanana 'gwe, mu 'gulu wa'gulu newakuba'de kunsi wansi; [i] akwata e-

[y] nyi.23,25.
[z] Yos. 13. 27.
[a] Yos.3.16.
[b] Kuv. 37. 25 neb.
[c] Kuv. 37. 10.
[d] Kuv. 25. 30.
[e] Kuv. 25. 31.
[f] Kuv. 25. 37.
[g] Kuv. 25. 38.
[i] 2 Basek. 12. 13.
[k] 1 Basek. 6. 16.
[l] 2 Sam. 8. 11.
[a] 2 Byom. 5. 2-11.
[b] 2 Sam. 6. 17.
[c] 2 Sam. 5. 7, 9; 6. 12, 16.
[d] Lev. 23. 34. 2 Byom. 7. 8-10.
[e] Kubal. 4. 15. Yos.3. 3, 6. 2 Byom. 5. 4, 5.
[f] 2 Sam. 6. 13.
[g] Kuv. 26. 33, 34. 1 Basek. 6. 17, 19.
[i] 1 Basek. 6. 5.
[k] 1 Basek. 6. 27.
[l] Kuv. 25. 14, 15. Kubal. 4. 6.
[m] Kuv. 25. 21; 40. 20 Beb. 9. 4.
[n] Kuv. 34. 27. Ma. 4. 13.
[o] Kuv. 40. 34, 35. 2 Byom. 5. 11-14.
[p] 2 Byom. 6. 1-39.
[r] Zab.97.2.
[s] 2 Sam. 7. 13.
[t] Kuv. 15. 17.
[u] 2 Sam.6. 18.
[w] Luk. 1. 68.
[y] 2 Sam. 7. 5, 6, 25.
[z] lu. 29.
[a] 1 Sam. 16. 1. 2 Sam.7.8.
[b] 2 Sam. 7. 3.
[c] 2 Sam. 7. 5, 12, 13. 1 Basek. 5. 3-5.
[d] lu. 9. Ma. 31. 26.
[e] lu. 54. 2 Byom. 6. 12, 13.
[f] Kuv. 9. 33. Ezer. 9. 5. Is. 1. 15.
[g] Kuv. 15. 11. Ma. 4. 39. 2 Sam. 7. 22.
[i] Ma. 7. 9.

ndagāno nokusāsira eri aba'dubo,
abatambulira mu masogo nomuti-
24 ma gwābwe gwona: eyakwata ekyo
kyewamusūbiza eri omu'duwo Dau-
di kitānge: wewawo, wayogera na-
kamwāko, nokutūkiriza okitūkiri'za
nomukonogwo, nga bwekiri lero.
25 Kale 'no, ai Mukama, Katonda wa
Isiraeri, kwata ekyo kyewasūbiza
eri omu'duwo Daudi kitānge ngo-
yogera nti Tewakubulenga musaja
mu maso gānge owokutūla ku nte-
be ya Isiraeri; kyo'ka abānabo
bwebanegenderezānga e'kubo lyā-
bwe okutambulirānga mu maso
gānge, nga 'gwe bwewatambulirā-
26 nga mu maso gānge. Kale 'no, ai
Katonda wa Isiraeri, ekigambokyo
kitūkirizibwe, nkwegairi'de, kyewa-
gamba omu'duwo Daudi kitānge.
27 Naye Katonda anābērānga kunsi
mazima dala? laba, [k] e'gulu [l] ne'gu-
lu lye'gulu teriīnza kukugyāmu:
kale enyumba eno gyenzīmbye nga
28 teriīnza na katono! Naye 'sāyo
omwoyogwo eri okusaba kwomu-
'duwo, neri okwegairirakwe, ai Mu-
kama Katonda wānge, okuwulira
okukāba nokusaba omu'duwo kwa-
29 sabira mu masogo lero; amasogo
gazibukēnga eri enyumba eno emi-
sana nekiro, eri ekifo kyewayoge-
rako nti [m] Erinya lyānge linābērā-
nga omwo: okuwulira okusaba o-
mu'duwo kwanāsabānga ngatu-
30 nulira ekifo kino. Era wulira
'gwe okwegairira kwomu'duwo,
nabantubo Isiraeri, bwebanāsabā-
nga nga batunulira ekifo kino:
wewawo, wulira 'gwe ngoima mu
'gulu ekifo kyobērāngamu; era
31 bwowulira sonyiwa. Omuntu bwa-
nāyōnōnānga mu'ne, nebamu'sāko
[n] ekirairo okumulaiza, na'ja nālai-
rira mu maso gekyōtokyo mu nyu-
32 mba eno; kale owulirānga ngoima
mu 'gulu, okole osalire aba'dubo
omusāngo, [o] okusinga ababi okule-
ta e'kubolye ku mutwegwe ye; era
ngowa abatūkirivu obutūkirivu, o-
kumuwa ngobutūkirivubwe bwebu-
33 li. [p] Abantubo Isiraeri bwebanā-
kubibwānga nebagwa wansi mu
maso gabalabe, kubanga bakwōnō-
nye; [r] bwebanākukyūkirānga nate
nebātula erinyalyo nebasaba neba-
34 kwegairirira mu nyumba eno: kale
owulirānga 'gwe ngoima mu 'gulu,
osonyiwe ekibi kyabantubo Isiraeri,
obakomyewo munsi gyewawa baja-
35 ja bābwe. [s] E'gulu bwerina'galwā-
ngawo, 'sōnga tewali nkuba, kuba-
nga bakwōnōnye; bwebanāsabānga
nga batunulira ekifo kino nebātula
erinyalyo nebakyūka okuleka ekibi
36 kyābwe, bwobabonyabonyānga: ka-
le owulirānga 'gwe ngoima mu 'gu-
lu osonyiwe ekibi kyaba'dubo na-

k 2 Byom. 2. 6. Is. 66. 1. Bik. 7. 49; 17. 24.
l Ma. 10. 14. 2 Kol. 12. 2.
m lu. 16. Ma. 12. 11.
n Kuv. 22. 11. Ma. 29. 12. Nek. 10. 29.
o Ma. 25. 1.
p Lev. 26. 17. Ma. 28. 25.
r Lev. 26. 40.
s Lev. 26. 19. Ma. 11. 17; 28. 23.

bantubo Isiraeri, [t] bwobaigiriza e-
'kubo edūngi lyebaba batambulira-
mu; owereze enkuba kunsiyo gye-
wawa abantubo okuba obusika.
37 [u] Bwewanābānga munsi enjala,
bwewanābānga kawumpuli, bwe-
wanābānga okugēngewala oba bu-
kuku, enzige oba kawuka; abalabe
bābwe bwebanābazingizānga munsi
eyebibuga byābwe; kawumpuli ne-
bwanāfananānga atya, nendwa'de
38 nebwenefananānga etya; kyona
kyona omuntu yena kyanāsabānga
era kyona kyanegairirānga, oba a-
bantubo bona Isiraeri, abalimanya
buli muntu endwa'de eyomumuti-
magwe ye, nāyānjuluza emikonogye
39 eri enyumba eno: kale owulirānga
'gwe ngoima mu 'gulu ekifo kyobē-
rāngamu osonyiwe okole osasule bu-
li muntu ngamakuboge gona bwe-
gali, 'gwomanyiko omutimagwe;
[kubanga 'gwe, 'gwe we'ka, [w] 'gwo-
manyi emitima gyabāna babantubo-
40 na:] balyoke bakutye [y] enaku zona
zebanāmalānga munsi gyewawa ba-
41 baja ba'fe. Era ebyomu'na'gwānga
atali wa mu bantubo Isiraeri, bwa-
nāvānga munsi eyewala olwerinya-
42 lyo; [kubanga baliwulira ebyeri-
nyalyo ekulu [z] nengalozo ezamānyi
nomukonogwo ogwagololwa;] bwa-
na'jānga nāsaba ngatunulira enyu-
43 mba eno; owulirānga 'gwe ngoima
mu 'gulu ekifo kyobērāngamu okole
nga byona bwebiri omu'na'gwānga
byakukābira; [a] amawānga gona a-
gokunsi balyoke bamanye erinyalyo, [b] okukutya ngabantubo Isiraeri
bwebakutya, era bamanye ngenyu-
mba eno gyenzīmbye etūmi'dwa
44 erinyalyo. Abantubo bwebanāta-
bālānga abalabe bābwe mu 'kubo
lyona lyonobatumānga nebasaba
Mukama nga batunulira ekibuga
kyeweroboza nenyumba gyenzī-
45 mbi'de erinyalyo: kale owulirānga
'gwe ngoima mu 'gulu okusaba
kwābwe nokwegairira kwābwe o-
46 woze ensōnga yābwe. Bwebanā-
kwōnōnānga [c] kubanga tewali mu-
ntu atayōnōnānga] nobasunguwa-
lira nobagabula eri abalabe noku-
twāla nebabatwāla nga basibe [d] mu-
nsi eyabalabe oba wala oba kumpi;
47 [e] naye bwebana'jukirirānga munsi
gyebatwālibwa nga basibe neba-
kyūka nebakwegairirira munsi ya-
bo abābatwāla nga basibe nga bo-
gera nti [f] Twayōnōna netukola e-
byobubambāvu, twagira ekye'jo;
48 [g] bwebanākomāngawo gyoli nomu-
tima gwābwe gwona nememe yā-
bwe yona munsi yabalabe bābwe
abābatwāla nga basibe, nebakusaba
nga [i] batunulira ensi yābwe gyewa-
wa bajaja bābwe, ekibuga kyewero-
boza nenyumba gyenzīmbi'de eri-

t Zab. 27. 11; 86. 11.
u Lev. 26. 16, 25, 26. Ma. 28. 21, 22, 27, 38, 42. 2 Byom. 20. 9.
w Zab. 11. 4.
y Ma. 12. 1.
z Ma. 3. 24.
a Yos. 4. 24.
b Zab. 102. 15, 16.
c 1 Yok. 1. 8, 10.
d Lev. 26. 34, 44. Ma. 28. 36, 64.
e Lev. 26. 40.
f Nek. 1. 6. Zab. 106. 6.
g Yer. 29. 12–14.
i Dan. 6. 10.

49 nyalyo; kale owulirānga 'gwe okusaba kwābwe nokwegairira kwābwe ngoima mu 'gulu ekifo kyobērānga-
50 mu owoze ensōnga yābwe; osonyiwe abantubo abakwōnōnye nokusobya kwābwe kwona kwebakusobya;
k Zab. 106. 46. k obawe okusāsirwa mu maso gabo abābatwāla nga basibe, babasāsire:
l Ma. 9. 29. 51 kubanga l be bantubo era bwe busi-
m Ma. 4. 20. kābwo bwewa'gya mu Misiri, m wa-
n 2 Byom. 6. 40. 52 kati mu kikōmi ekyekyūma; n amasogo gazibukēnga eri okwegairira kwomu'duwo neri okwegairira kwabantubo Isiraeri okubawulirānga
53 buli bwebanākukābirānga. Kubanga wabāwula mu mawānga gona
o Kuv. 19. 5, 6; 33. 16. Ma. 9. 26, 29; 14. 2. agokunsi okuba obusikābwo, o nga bwewayogera nomukono gwa Musa omu'duwo, bwewa'gya bajaja ba'fe mu Misiri, ai Mukama Katonda.
54 Awo olwātuka Sulemani bweyamala okusaba ebyo byona nokwegairira eri Mukama, nāgolokoka nāva mu maso gekyōto kya Mukama nāva p ku mavivige geyali afu-
p 2 Byom. 6. 13. kami'deko, ngayānjuluzi'za enga-
r lu. 14. 55 loze eri e'gulu. Nāimirira r nāsabira ekibīna kyona ekya Isiraeri omukisa ne'dobozi 'dene ngayogera
56 nti Mukama yebazibwe awa'de abantube Isiraeri okuwu'mula, nga byona bwebiri byeyasūbiza; tewali kigambo na kimu kibuze ku birūngi byeyasūbiza nomukono gwa Musa
57 omu'duwe. Mukama Katonda wa-'fe abērēnga na'fe nga bweyabānga ne bajaja ba'fe; aleme okutuleka
s Zab. 119. 36. 58 newakuba'de okutwābulira: s alyoke akyūse emitima gya'fe gyali okutambulirānga mu makuboge gona nokukwatānga ebiragirobye namatēkage nemisāngogye byeyalagi-
59 ra bajaja ba'fe. Nebigambo byānge bino byenegairi'de mu maso ga Mukama bibērēnga kumpi Mukama Katonda wa'fe emisana nekiro, awoze ensōnga yomu'duwe nensōnga yabantube Isiraeri, nga buli lunaku
t Yos. 4. 24. 1 Sam. 17. 46. 60 bwerunāyagalānga: t amawānga gona agokunsi bamanye nga u Mukama ye Katonda; tewali mulala.
u Ma. 4. 35, 39.
v 1 Basek. 11. 4; 15. 3, 14. 2 Basek. 20. 3. 61 Kale omutima gwa'mwe gube v mutūkirivu eri Mukama Katonda wa'fe okutambulirānga mu matēkage nokukwatānga ebiragirobye nga lero.
y 2 Byom. 7. 4 neb. 62 y Awo kabaka ne Isiraeri yena wamu naye nebawayo sadaka mu maso
63 ga Mukama. Sulemani nāwayo okuba sadaka eyebiwebwayo olwemirembe byeyawayo eri Mukama ente obukumi bubiri mwenkumi biri nendiga kasirīvu mwobukumi bubiri. Bwebatyo kabaka nabāna ba Isiraeri bona nebawōnga enyu-
64 mba ya Mukama. Ku lunaku olwo kabaka kweyatukuliza wakati wolu'gya olwali mu maso genyumba ya Mukama; kubanga eyo gyeyawerayo ekiwebwayo ekyōkebwa nekiwebwayo ekyobu'ta namasavu gebyo ebiwebwayo olwemirembe; kubanga z ekyōto ekyekikomo ekyali mu maso ga Mukama kyali kiinze obutono ekiwebwayo ekyōkebwa nekiwebwayo ekyobu'ta namasavu gebiwebwayo olwemirembe nebita-
z 2 Byom. 4. 1; 7. 7.
65 'gyako. Awo Sulemani nāfumba a embaga eyo mu biro ebyo ne Isiraeri yena wamu naye, ekibīna ekinene, okuva b awaingirirwa Ekamasi okutūka ku c ka'ga Akemisiri, mu maso ga Mukama Katonda wa'fe, d enaku omusānvu nenaku omusā-
66 nvu, ze naku ekumi nenya. Ku lunaku olwomunāna nāsindika abantu, nebasabira kabaka omukisa, nebagenda mu wema zābwe nga basanyuka era nga bajaguza mu mitima gyābwe olwobulūngi bwona Mukama bweyali alaze Daudi omu-'duwe ne Isiraeri abantube.
a lu. 2. Lev. 23. 34.
b Kubal. 34. 8. Yos. 13. 5. Balam. 3. 3. 2 Basek. 14. 25.
c 2 Basek. 24. 7.
d 2 Byom. 7. 8, 9, 10.

9 Awo a olwātuka Sulemani bweyamala okuzīmba enyumba ya Mukama b nenyumba ya kabaka nebyo byona Sulemani byeyayagala bye-
2 yasīma okukola, awo Mukama nālabikira Sulemani omulūndi ogwokubiri, c nga bweyamulabikira d E-
3 gibeoni. Awo Mukama nāmugamba nti Mpuli'de okusabakwo nokwegairirakwo kwosabi'de mu maso gānge; ntukuzi'za enyumba eno gyozīmbye e okuteka omwo erinya lyānge emirembe gyona; f namaso gānge nomutima gwānge binābērā-
4 ngayo obutayosāngawo. Nāwe bwonotambulirānga mu maso gānge g nga Daudi kitāwo bweyatambulānga nomutima ogwamazima nobugolokofu okukolānga nga byona bwebiri byenākulagira, era bwonokwatānga amatēka gānge nemi-
5 sāngo gyānge; awo nānywezānga entebe eyobwakabakabwo ku Isiraeri emirembe gyona; h nga bwenasūbiza Daudi kitāwo nga njogera nti Tewakubulenga musaja wa ku-
6 tūla ku ntebe ya Isiraeri. Naye k bwemunākyūkānga obutangoberera 'nze, 'mwe oba bāna ba'mwe, nemutakwata biragiro byānge namatēka gānge byenateka mu maso ga'mwe, naye nemugenda nemuwereza bakatonda abalala nemuba-
7 sinza; kale l ndimalawo Isiraeri munsi gyembawa'de; nenyumba eno gyentukuzi'za m olwerinya lyānge ndigi'gyawo mu maso gānge; kale n Isiraeri aliba lugero na kigambo ekyobuwemu mu mawānga
8 gona; era enyumba eno newakuba'de nga mpānvu bweti, naye buli anāgiitāngako anewunyānga nāsōza; era balyogera nti o Mukama kiki ekimukoze'za ensi eno bweki-
a 2 Byom. 7. 11-22.
b 1 Basek. 7. 1.
c 1 Basek. 3. 5; 11. 9.
d Yos. 9. 3.
e 1 Basek. 8. 29.
f Ma. 11. 12.
g 1 Basek. 11. 4, 6, 38; 14. 8; 15. 5.
h 2 Sam. 7. 12, 16. 1 Basek. 2. 4; 6. 12. Zab. 132. 12.
k 1 Sam. 15. 11.
l Ma. 4. 26. 2 Basek. 17. 23; 25. 21.
m Yer. 7. 14.
n Ma. 28. 37.
o Ma. 29. 24-26. Yer. 22. 8, 9.

9 tyo nenyumba eno? Awo bali'damu nti Kubanga bāleka Mukama
Katonda wābwe eya'gya bajaja bābwe munsi Yemisiri, nebakwata
bakatonda abalala nebabasinza nebabawereza; Mukama kyavu'de a-
baletako obubi buno bwona.
[p] 2 Byom. 8. 1 neb. [r] 1 Basek. 6. 37, 38; 7. 1.
10 Awo [r] olwātuka [r] emyāka amakumi abiri bwegyaitawo, Sulemani
mweyazīmbira enyumba zōmbi, enyumba ya Mukama nenyumba ya
11 kabaka, [era Kiramu kabaka Wetulo yali amulabi'de Sulemani emi-
vule nemiberosi nezābu nga byona bwebyali byeyayagala,] awo kaba-
ka Sulemani nāwa Kiramu ebibuga amakumi abiri munsi Yegaliraya.
12 Awo Kiramu nāfuluma mu Tulo okulambula ebibuga Sulemani bya-
13 muwa'de: nātabisima. Nāyogera nti Bibuga ki bino byompa'de, mu-
ganda wānge? Nābiita ensi Kabuli
14 ne lero. Awo Kiramu nāwereza kabaka zābu talanta kikumi mwa-
biri.
[s] 1 Basek. 5. 13.
15 Era eno ye nsōnga [s] yokusolōza kabaka Sulemani kweyasolōza; o-
kuzīmba enyumba ya Mukama ne-
nyumbaye ye ne [t] Miro ne bugwe
Weyerusalemi ne [u] Kazoli ne [w] Me-
16 gi'do ne [y] Gezeri. Falao kabaka
Wemisiri yali ataba'de nāmenya
Gezeri nākyōkya omuliro na'ta
[z] Abakanani abatūla mu kibuga nā-
kiwa muwalawe [a] muka Sulemani
17 okuba omugabo. Sulemani nāzī-
mba Gezeri ne Besukoloni ekya
18 wansi ne Baalasi ne Tamali mu
19 'dūngu, munsi, [b] nebibuga byona
ebyokuterekeramu Sulemani bye-
yalina [c] nebibuga [d] ebyamagālige
nebibuga ebyabasajabe abebagala
embalāsi nebyo Sulemani byeyaya-
gala okuzīmba mu Yerusalemi o-
lwokwesanyusa ne ku Lebanoni ne
20 munsi yona gyeyatwāla. Abantu
bona abāli basiga'de ku Bamoli
Nabakiti Nabaperizi Nabakivi Na-
bayebusi abatali ba ku bāna ba Isi-
21 raeri; abāna bābwe abāsigala olu-
vanyuma lwābwe munsi [e] abāna ba
Isiraeri bebataānza kuzikiririza da-
la, [f] abo Sulemani beyasolōzako
22 [g] aba'du ne lero. Naye Sulemani
[i] teyafūla ba'du ku bāna ba Isiraeri;
naye bābānga basaja balwānyi na-
bawerezabe nabakulube nabāmibe
era abāfugānga amagālige nabasa-
23 jabe abebagalānga embalāsi. Abo
be bāli abāmi abakulu [k] abālabirira
omulimu gwa Sulemani, ebikumi
bitāno mwatāno abāfugānga abantu
24 abākola omulimu. Naye [l] muwala
wa Falao nāva mu kibuga kya Dau-
di nāyāmbuka na'ja mu [m] nyumba-
ye (Sulemani) gyeyali amuzīmbi-
25 'de: awo nāzīmba [n] Miro. Era
Sulemani nāwāngayo [o] emirūndi e-
satu buli mwāka ebiwebwayo ebyō-
kebwa nebiwebwayo olwemirembe
(ku kyōto) kyeyazīmbira Mukama,
ngayōtereza obubāne wamu (ku
kyoto) ekyali mu maso ga Mukama.
Bwatyo bweyamala enyumba.
26 Awo kabaka Sulemani nāsibira
empingu eya malikebu [p] Ezionuge-
beri ekirirānye [r] Erosi ku 'tale Ly-
enyanja Emyufu munsi Eyedomu.
27 Kiramu nāwerereza mu mpingu
aba'dube aba lunyanja abāmanyi
enyanja, wamu naba'du ba Sule-
28 mani. Neba'ja [s] Eyofiri nebakima-
yo zābu [t] talanta ebikumi bina
mwabiri nebagireta eri kabaka
Sulemani.

[p] Kubal. 33. 35. [r] Ma. 2. 8.
[s] 1 Basek. 10. 11; 22. 48. Yob. 22. 24. [t] 2 Byom. 8. 18.

10 Awo kabaka [a] omukazi [b] Wese-
ba bweyawulira etutumo lya
Sulemani olwerinya lya Mukama,
na'ja okumukema nebibūzibwa ebi-
2 zibu. Na'ja Eyerusalemi ngalina
aba'du bangi nyo neng'amira ezeti-
se ebyakalōsa nezābu nyingi nyo
namainja agomuwendo omungi; a-
wo bweya'ja eri Sulemani, nātēsa
naye ebyo byona ebyali mu muti-
3 magwe. Awo Sulemani nāmutegē-
za byona byeyamubūza: tewali ki-
ntu ekyakwekebwa kabaka kyatā-
4 mutegēza. Awo kabaka omukazi
Weseba bweyamala okulaba amage-
zi gona aga Sulemani nenyumba
5 gyeyazīmba, ne'mere eyokumezaye
nokutūla kwaba'dube nokuwereza
kwabawerezabe nebyambalo byā-
bwe nabasenerobe [c] nolutindolwe
lweyalinyirāngako okugenda mu
nyumba ya Mukama; kale nga te-
6 mukyasiga'de mwoyo muye. Nā-
gamba kabaka nti Ekigambo kye-
nāwulirira munsi yānge kyali kya
mazima ekyebikolwabyo namagezi-
7 go. Era naye sa'kiriza bigambo
ebyo okutūsa lwena'ja amaso gānge
negakiraba: era, laba, sabūlirwa
kitūndu: amagezigo nomukisagwo
8 bisinga etutumo lyenawulira. Aba-
sajabo balina omukisa, aba'dubo ba-
no balina omukisa, abaāmirira mu
masogo enaku zonanebawulira ama-
9 gezigo. [d] Mukama Katondawo ye-
bazibwe akusanyukira okukuteka
ku ntebe ya Isiraeri: [e] kubanga
Mukama yayagala Isiraeri emire-
mbe gyona, kyeyava akufūla kabaka
[f] okukola ebyensōnga nebyo butū-
10 kirivu. Awo nāwa kabaka zābu ta-
lanta kikumi mwabiri, nebyakalōsa
bingi nyo nyini namainja agomu-
wendo omungi: tewa'ja lwa kubiri
bya kalōsa bingi ebyenkani'de awo
ngebyo kabaka omukazi Weseba
11 byeyawa kabaka Sulemani. Era
[g] nempingu ya Kiramu eyaleta zābu
okuva [i] Eyofiri, ne'gya Eyofiri emi-
tōgo mingi nyo namainja agomu-

[a] 2 Byom. 9. 1 neb. Mat. 12. 42. [b] Zab. 72. 10 neb. Is. 60. 6. Yer. 6. 20.
[c] 1 Byom. 26. 16. 2 Byom. 9. 4.
[d] 1 Basek. 5. 7.
[e] 2 Byom. 2. 11.
[f] Zab. 72. 2.
[g] 1 Basek. 9. 27.
[i] 1 Basek. 9. 28.

[b] Kuv. 1. 11.
[c] 1 Basek. 10. 26. 2 Byom. 1. 14; 9. 25.
[d] 1 Basek. 4. 26.
[e] Yos. 15. 63; 17. 12.
[f] Balam. 1. 28. 1 Basek. 5. 15.
[g] Ezer. 2. 55 neb. Nek. 11. 3.
[i] Lev. 25. 39.
[k] 1 Basek. 5. 16.
[l] Iu. 16.
[m] 1 Basek. 7. 8.
[n] Iu. 15.
[o] 2 Byom. 8. 13.

12 wendo omungi. Kabaka nāfūla e-
mitōgo empagi za nyumba ya Mu-
kama nenyumba ya kabaka, nenā-
nga nentongōli za baīmbi: tewa'ja
mitōgo egifanana bwegityo 'sō te-
13 gyalabika ne lero. Awo kabaka Su-
lemani nāwa kabaka omukazi We-
seba byona byeyayagala, buli kye-
yasaba kyona, obuta'sāko ebyo Su-
lemani byeyamuwa olwekisakye e-
kya kabaka. Awo nākyūka neyege-
ndera munsiye ye, ye naba'dube.
14 Era [k] ezābu eya'ja eri Sulemani
mu mwāka ogumu obuzito bwayo
bwali talanta lukāga munkāga mu
15 mukāga, obuta'sāko (eyo) abasūbuzi
(gyebāletānga) nabatūnzi gyebātū-
ndānga ne bakabaka bona abe'gwā-
16 nga etabule nabakulu bensi. Era
kabaka Sulemani nāwēsa obugabo
bikumi bibiri bwa zābu mpēse: buli
kagabo nākawako (sekeri) za zābu
17 lukāga. (Nākola) [l] engabo ebikumi
bisatu bya zābu mpēse; [m] buli nga-
bo nāgiwako lateri satu: kabaka
nāzitereka mu [n] nyumba eyekibira
18 kya Lebanoni. Era kabaka nākola
entebe eyobwakabaka enene ya ma-
sānga nāgibi'kako zābu nūngi nyo
19 nyini. Entebe yaliko amadāla mu-
kāga, era entebe wa'gulu wayo yali
nekulungirivu enyuma; era yaliko
emikono erui nerui awatūlibwa, ne-
mpologoma biri nga ziīmiri'de ku
20 ma'bali gemikono. Nempologoma
kumi nabiri zaīmirira erui nerui ku
madāla omukāga: tewali eyakole-
bwa mu bwakabaka bwona okugifa-
21 nana. Era ebintu byona ebya ka-
baka Sulemani ebyokunyweramu
byali bya zābu, nebintu byona ebyo-
munyumba eyekibira kya Lebanoni
byali bya zābu nongōfu: tewāli bya
feza; teyalowōzebwa nga kintu ku
22 mirembe gya Sulemani. Kubanga
kabaka yalina ku nyanja empingu
eya malikebu [o] Eyetalusisi wamu
nempingu ya Kiramu; empingu E-
yetalusisi ya'jānga mulūndi gumu
buli myāka esatu ngereta zābu ne-
feza, amasānga nenkobe ne bamu-
23 zīnge. Awo kabaka Sulemani nā-
singa bakabaka bona abensi obuga-
24 'ga namagezi. Ensi yona nebanonya
amaso ga Sulemani okuwulira ama-
gezige, Katonda geyali ata'de mu
25 mutimagwe. Nebaleta buli muntu
[p] ekirabokye, ebintu ebya feza nebi-
ntu ebya zābu nebyambalo nebyo-
kulwānyisa nebyakalōsa, embalāsi
nenyumbu, ebyasalibwa ebya buli
26 mwāka. [r] Sulemani nākung'anya
amagāli nabasaja abebagala emba-
lāsi; era yalina amagāli [s] lukumi
mwebikumi bina nabasaja abebaga-
la embalāsi kakumi mwenkumi biri
beyateka mu bibuga ebyamagāli na-
27 wāli kabaka Eyerusalemi. [t] Kabaka
nāfūla feza okuba ngamainja mu
Yerusalemi, nemivule nāgifūla oku-
ba ngemisukomoli egiri mu biwōnvu
28 olwobungi. Nembalāsi Sulemani
zeyalina za'gyibwa mu Misiri: na-
basūbuzi ba kabaka nebaziwebwā-
nga bisibo, buli kisibo nomuwendo
29 gwakyo. Era egāli lyalinyānga nga
liva mu Misiri nga li'jirira (sekeri)
lukāga eza feza, nembalāsi nge'jiri-
ra kikumi mwatāno; era bakabaka
bona [u] Ababakiti bwebatyo ne baka-
baka Abebusuli, bazi'gyāngamu mu
mukono gwābwe.

11 Era [a] kabaka Sulemani nāyagala
abakazi bangi ba'na'gwānga wa-
mu ne muwala wa Falao, abakazi
aboku Bamoabu Nabamoni Nabae-
2 domu Nabasidoni [b] Nabakiti; ku
mawānga Mukama geyagambako
abāna ba Isiraeri nti [c] Temugendā-
nga mubo 'sō teba'jānga bo mu-
'mwe: kubanga tebalirema kukyū-
sa mitima gya'mwe okugobererera ba-
katonda bābwe: Sulemani neyega-
3 'ta nabo ngabagala. Era yalina a-
bakazi lusānvu, abambeja, nabazā-
na ebikumi bisatu: bakazibe neba-
4 kyūsa omutimagwe. Kubanga o-
lwātuka Sulemani ngaka'diye [d] ba-
kazibe nebakyūsa omutimagwe oku-
goberera bakatonda abalala: omu-
timagwe negutatūkirira eri Mukama
Katondawe [e] nga bwegwali omutima
5 gwa Daudi kitāwe. Kubanga Sule-
mani nāgoberera [f] Asutalosi, kato-
nda omukazi Owabasidoni, ne Mi-
6 rukomu omuzizo Gwabamoni. Era
Sulemani nākola ekyali mu maso
ga Mukama ekibi, nātagobererera
dala Mukama, nga Daudi kitāwe
7 bweyakola. Awo Sulemani [g] nāzī-
mbira [i] Kemosi ekifo ekigulumivu,
gwe muzizo gwa Moabu, ku [k] lusozi
olwōlekera Yerusalemi, ne [l] Moleki
8 omuzizo gwabāna ba Amoni. Era
bweyakolera bwatyo bakazibe bona
ba'na'gwānga abāyōtezānga obubā-
ne nebawayo sadaka eri bakatonda
bābwe.
9 Mukama nāsunguwalira Sulema-
ni kubanga omutimagwe nga gukyū-
se okuva ku Mukama Katonda wa
Isiraeri eyali yakamulabikira [m] emi-
10 rūndi ebiri, era [n] eyamulagira olwe-
kigambo ekyo aleme okugoberera ba-
katonda abalala, naye nātakwata
11 ekyo Mukama kyeyalagira. Muka-
ma kyeyava agamba Sulemani nti
Kubanga okoze kino 'sō toku'te
ndagāno yānge namatēka gānge bye-
nakulagira, [o] sirirema kukuyuzako
obwakabaka nembuwa omu'duwo.
12 Naye sirikola bwentyo ku mirembe-
gyō kulwa Daudi kitāwo: naye
ndibuyuza okubu'gya mu mukono
13 gwomwānawo. [p] Naye siriyuzako

[k] 2 Byom. 9. 13 neb.
[l] 1 Basek. 14. 26.
[m] 2 Byom. 9. 16.
[n] lu. 21.
1 Basek. 7. 2.
[o] 1 Basek. 22. 48. Zab. 48. 7. Is. 2. 16.
[p] 1 Sam. 10. 27.
[r] 2 Byom. 1. 14-17.
[s] 1 Basek. 4. 26.
[t] 2 Byom. 9 27.
[u] Balam. 1. 26. 1 Basek. 11. 1.
[a] Nek. 13. 26.
[b] 1 Basek. 10. 29.
[c] Kuv. 34. 16.
[d] Yos. 23. 12, 13.
[e] 1 Basek. 9. 4.
[f] lu. 33. Balam. 2. 13. 1 Sam. 7. 3; 12 10; 31. 10.
2 Basek. 23. 13.
[g] Kubal. 33. 52.
[i] lu. 33. Kubal. 21. 29.
[k] 2 Basek. 23. 13.
[l] 2 Basek. 23. 10. Zef. 1. 5.
[m] 1 Basek. 3. 5; 9. 2.
[n] 1 Basek. 6. 12; 9. 6.
[o] 1 Basek. 12. 15, 16.
[p] 2 Sam. 7. 15. Zab. 89. 33.

bwakabaka bwona, naye ndimuwa
omwānawo [r] ekika kimu kulwa Dau-
di omu'du wānge era kulwa Yeru-
salemi [s] kyeneroboza.
14 Awo Mukama nāimusiza Sulema-
ni omulabe, Kadadi Omwedomu:
yali wa ku za'de lya kabaka mu E-
15 domu. [t] Kubanga olwātuka Daudi
bweyali mu Edomu ne Yoabu omu-
kulu we'gye ngayāmbuse okuzīka
abafu era nga'se buli musaja mu
16 Edomu; [kubanga Yoabu ne Isirae-
ri yena nebamalayo emyezi mukāga
okutūsa lweyamalawo buli musaja
17 mu Edomu;] awo Kadadi na'duka,
ye Nabaedomu abamu abokuba'du
ba kitāwe wamu naye okugenda mu
Misiri: Kadadi ngakyali mwāna
18 muto. Nebagolokoka okuva mu
Midiani neba'ja Epalani: nebatwā-
la wamu nabo abasaja nga baba'gya
Epalani neba'ja Emisiri eri Falao
kabaka Wemisiri; oyo nāmuwa e-
nyumba nāmulagira ebyokulya nā-
19 muwa ensi. Awo Kadadi nāganja
nyo mu maso ga Falao nokumuwa
nāmuwa okuwasa muganda wa mu-
kaziwe ye, muganda wa Tapenesi
20 kadulubale. Awo muganda wa Ta-
penesi nāmuzālira Genubasi muta-
baniwe Tapenesi gweya'gyira ku
mabēre mu nyumba ya Falao: Ge-
nubasi nābēra mu nyumba ya Falao
21 mu batabani ba Falao. Awo Kada-
di bweyawulirira mu Misiri nga
Daudi yebaki'de wamu ne bajajabe,
era nga Yoabu omukulu we'gye nga-
fu'de, Kadadi nāgamba Falao nti
Kang'ende ntūke munsi yewa'fe.
22 Awo Falao nāmugamba nti Naye
kiki ekyakubula ngoli nānge no-
kwagala noyagala, laba, okugenda
munsi yewa'mwe? Na'damu nti
Tewali kintu: naye leka 'male ga-
genda.
23 Awo Katonda nāmuimusizako o-
mulabe (omulala), Lezoni mutabani
wa Eriada eyali a'duse mukamawe
24 [u] Kadadezeri kabaka Wezoba: nā-
kung'anya abantu gyali, nāfūka o-
mukulu wekibīna Daudi bweya'ta
(Abezoba): nebagenda Edamasiko
nebabēra omwo, nebafugira mu Da-
25 masiko. Nāba mulabe eri Isiraeri
emirembe gyona egya Sulemani o-
buta'sāko bubi Kadadi (bweyakola):
nākyāwa Isiraeri nāfuga Obusuli.
26 Awo [w] Yeroboamu mutabani wa
Nebati, [y] Omwefulaimu Owezereda,
omu'du wa Sulemani, nyina erinya-
lye Zerua 'na'mwāndu, era naye
27 nāimusiza kabaka omukono. Era
eno ye yali ensōnga kyeyava aimu-
siza kabaka omukono; Sulemani
yazīmba [z] Miro nāziba ekituli ekyo-
28 mukibuga kya Daudi kitāwe. Era
omusaja oyo Yeroboamu yali mu-
saja wa mānyi omuzira: Sulemani

[r] nyi.32,36. 1 Basek. 12. 20.
[s] Ma. 12. 5.
[t] 2 Sam. 8. 14. 1 Byom. 18. 12, 13.
[u] 2 Sam. 10. 16.
[w] 1 Basek. 12. 2 neb. 2 Byom. 13. 6.
[y] 1 Sam. 1. 1.
[z] 1 Basek. 9. 24.

nālaba omulenzi oyo nga munyīki-
vu, nāmutikira emirimu gyona e-
29 gyenyumba ya Yusufu. Awo olwā-
tuka mu biro ebyo Yeroboamu bwe-
yava mu Yerusalemi, na'bi [a] Akiya
Omusironi nāmusānga mu 'kubo;
era (Akiya) yali ayamba'de ekya-
mbalo ekigya; awo bōmbi nebaba
30 bo'ka ku 'tale. Akiya nākwata ku
kyambalo ekigya kyeyali ayamba-
'de nākiyuzamu ebitūndu kumi na-
31 bibiri. Nāgamba Yeroboamu nti
Wetwālire ebitūndu kumi: kubanga
bwatyo bwayogera Mukama Kato-
nda wa Isiraeri nti [b] Laba, ndiyuza
mu bwakabaka nembu'gya mu mu-
kono gwa Sulemani nenkuwa 'gwe
32 ebika kumi: [naye aliba nekika ki-
mu kulwomu'du wānge Daudi ne ku-
lwa Yerusalemi ekibuga kyeneroboza
mu bika byona ebya Isiraeri:]
33 kubanga bandese nebasinza [c] Asu-
talosi katonda omukazi Owabasido-
ni ne [d] Kemosi katonda wa Moabu
ne Mirukomu katonda wabāna ba
Amoni; 'sō tebatambuli'de mu ma-
kubo gānge okukola ebiri mu maso
gānge ebirūngi (nokukwata) amatē-
ka gānge nemisāngo gyānge nga
34 bweyakolānga Daudi kitāwe. Naye
siri'gya bwakabaka bwona mu mu-
konogwe: naye ndimufūla omukulu
enaku zona ezobulamubwe kulwa
Daudi omu'du wānge gwenalōnda
kubanga yakwata ebiragiro byānge
35 namatēka gānge: naye [e] ndi'gya o-
bwakabaka mu mukono gwa muta-
baniwe nembuwa 'gwe, ebika kumi.
36 Ne mutabaniwe ndimuwa ekika ki-
mu, Daudi omu'du wānge abērēnga
netabaza enaku zona mu maso gā-
nge mu Yerusalemi ekibuga [f] kye-
neroboza okuteka omwo erinya lyā-
37 nge. Era ndikutwāla, nāwe olifuga
nga byona bwebiriba ememeyo bye-
ryagala, era oliba kabaka wa Isirae-
38 ri. Awo olulituka bwonowulirānga
byona byenkulagira notambulirā-
nga mu makubo gānge nokolānga
ebyo ebiri mu maso gānge ebirūngi,
okukwatānga amatēka gānge nebi-
ragiro byānge nga Daudi omu'du
wānge bweyakolānga; kale nābērā-
nga wamu nāwe, era [g] ndikuzīmbira
enyumba eyenkala'kalira nga bwe-
nazīmbira Daudi, era ndikuwa Isi-
39 raeri. Era kyendiva mbonyabonya
eza'de lya Daudi naye siribabonye-
40 zabonyeza emirembe gyona. Sule-
mani kyeyava asala amagezi oku'ta
Yeroboamu: naye Yeroboamu nā-
golokoka na'dukira mu Misiri eri
[i] Sisaki kabaka Wemisiri, nābēra
mu Misiri okutūsa Sulemani lwe-
yafa.
41 Era [k] ebikolwa byona ebirala e-
bya Sulemani ne byona byeyakola
namagezige tebyawandikibwa mu

[a] 1 Basek. 12. 15; 14. 2; 15. 29. 2 Byom. 9. 29.
[b] nyi.11.13.
[c] lu. 5.
[d] lu. 7.
[e] 1 Basek. 12.15,16,17.
[f] lu. 32. Ma. 12. 5. 1 Basek. 14. 21.
[g] 1 Sam. 2. 35.
[i] 1 Basek. 14. 23. 2 Byom. 12. 2, 5, 7, 9.
[k] 2 Byom. 9. 29-31.

kitabo kyebikolwa bya Sulemani?
42 Nebiro Sulemani byeyafugira Isi-
raeri yena mu Yerusalemi byali e-
43 myāka ana. Awo Sulemani neye-
bakira wamu ne bajajabe nāzīkibwa
mu kibuga kya Daudi kitāwe: awo
[i] Lekoboamu mutabaniwe nāfuga
mu kifokye.

[i] Mat. 1. 7.

12 [a] Lekoboamu nāgenda [b] Esekemu: kubanga Isiraeri yena bali
ba'ze Esekemu okumufūla kabaka.
2 Awo olwātuka [c] Yeroboamu muta-
bani wa Nebati bweyakiwulira;
[kubanga yali akyali mu [d] Misiri
gyeyali a'duki'de okuva eri kabaka
Sulemani, era Yeroboamu nātūla
mu Misiri, nebatuma nebamuita;]
3 awo Yeroboamu nekibīna kyona e-
kya Isiraeri neba'ja nebogera ne
4 Lekoboamu nti [e] Kitāwo yafūla eki-
koligo kya'fe okuba ekizito: kale
'no wewula 'gwe okuwereza okuzi-
bu okwa kitāwo nekikoligokye eki-
zito kyeyatutekako, na'fe tulikuwe-
5 reza. Nābagamba nti Mugende
mumale enaku satu nate, mulyoke
mu'je gyendi nate. Abantu neba-
6 genda. Kabaka Lekoboamu nātēsa
ebigambo nabaka'de abāīmirirānga
mu maso ga Sulemani kitāwe bwe-
yali ngakyali mulamu ngayogera
nti Magezi ki gemumpa okuba'da-
7 mu abantu bano? Nebamugamba
nti [f] Bwonoyagala okuba omu'du
eri abantu bano lero noyagala oku-
bawereza noba'damu nobagamba
ebigambo ebirūngi, kale bo banābā-
8 nga aba'dubo enaku zona. Naye
nāleka amagezi gabaka'de gebāmu-
wa, nātēsa nabalenzi abākulira a-
wamu naye abāīmirira mu masoge.
9 Nābagamba nti Magezi ki gemumpa
'mwe tuba'demu abantu bano aba-
ng'ambye nti Wewula ekikoligo ki-
10 tāwo kyeyatutekako? Awo abale-
nzi abakulira awamu naye neba-
mugamba nti Bwotyo bwoba oga-
mba abantu bano abakugambye nti
Kitāwo yafūla ekikoligo kya'fe oku-
ba ekizito, naye 'gwe kiwewule gye-
tuli; bwotyo bwoba obagamba nti
Naswi wānge asinga obunene eki-
11 wato kya kitānge. Era 'no kubanga
kitānge yababinika ekikoligo ekizi-
to, 'nze ndyongera ku kikoligo kya-
'mwe: kitānge yabakangavula na
nkoba, naye 'nze ndibakangavula
12 na njaba ezobusagwa. Awo Yero-
boamu nabantu bona neba'ja eri
Lekoboamu ku lunaku olwokusatu,
nga kabaka bweyalagira, ngayogera
nti Mu'janga gyendi nate ku luna-
13 ku olwokusatu. Awo kabaka na-
'damu abantu nebo'go, nāleka oku-
14 tēsa kwabaka'de kwebāmuwa; nā-
bagamba ngokutēsa kwabalenzi
bwekwali, nyayogera nti Kitānge
yafūla ekikoligo kya'mwe ekizito,
naye 'nze ndyongera ku kikoligo
kya'mwe: kitānge yabakangavula
na nkoba, naye 'nze ndibakangavu-
15 la na njaba ezobusagwa. Awo ka-
baka nātawulira bantu; kubanga
kyali kigambo [g] Mukama kyeyaleta
anyweze ekigambokye [i] Mukama
kyeyagamba Yeroboamu mutabani
wa Nebati mu mukono gwa Aki-
16 ya Omusironi. Awo Isiraeri yena
bwebālaba nga kabaka tabawulira,
abantu neba'damu kabaka nga bo-
gera nti [k] Mugabo ki gwetulina mu
Daudi? 'sō tetulina busika mu mu-
tabani wa Yese: mu'de mu wema
za'mwe, ai Isiraeri: labirira 'no
enyumbayo 'gwe, Daudi. Awo Isi-
raeri nebegendera mu wema zābwe.
17 Naye [l] abāna ba Isiraeri abābēra mu
bibuga bya Yuda, abo Lekoboamu
18 nābafuga. Awo kabaka Lekoboamu
nātuma [m] Adolamu eyali omukulu
womusolo; Isiraeri yena nebamu-
kasukirira amainja nokufa nāfa.
Kabaka nāyanguwa okulinya mu
'gālirye oku'dukira mu Yerusalemi.
19 Bwebatyo [n] Isiraeri nebajēmera e-
20 nyumba ya Daudi ne lero. Awo
olwātuka Isiraeri yena bwebāwuli-
ra nga Yeroboamu akomyewo, ne-
batuma nebamuita oku'ja eri ekibī-
na, nebamufūla kabaka wa Isiraeri
yena: tewali eyagoberera enyumba
ya Daudi wabula ekika kya Yuda
[o] kyo'ka.
21 Awo Lekoboamu bweyatūka Eye-
rusalemi, nākung'anya enyumba
yona eya Yuda nekika kya Benya-
mini, abasaja abalōnde kasirīvu
mwobukumi munāna, abalwānyi,
okulwāna nenyumba ya Isiraeri, o-
kumu'diza nate obwakabaka Leko-
boamu mutabani wa Sulemani.
22 Naye ekigambo kya Katonda neki-
'jira [p] Semaya omusaja wa Katonda
23 nga kyogera nti Gamba Lekoboamu
mutabani wa Sulemani kabaka wa
Yuda nenyumba yona eya Yuda ne
Benyamini nabantu bona abalala
24 nti Bwatyo bwayogera Mukama nti
Temwāmbuka 'sō temulwāna ne
baganda ba'mwe abāna ba Isiraeri:
mu'deyo buli muntu mu nyumbaye;
kubanga [r] ekigambo kino kyava
gyendi. Awo nebawulira ekigambo
kya Mukama neba'dayo nebegende-
ra ngekigambo kya Mukama bwe-
kyali.
25 Awo Yeroboamu [s] nāzīmba Seke-
mu munsi eyensozi eya Efulaimu,
nābēra omwo; nāva omwo nāzīmba
26 [t] Penueri. Yeroboamu nāyogerera
mu mutimagwe nti Kakano obwa-
kabaka buna'da eri enyumba ya
27 Daudi: [u] abantu bano bwebanāyā-
mbukānga okuwerayo sadaka mu
nyumba ya Mukama mu Yerusale-

[a] 2 Byom. 10. 1–11. 4.
[b] Yos. 17. 7.
[c] 1 Basek. 11. 26.
[d] 1 Basek. 11. 40.
[e] 1 Basek. 4. 7.
[f] 2 Byom. 10. 7.
[g] lu. 24. Yos. 11. 20.
[i] 1 Basek. 11. 11, 31.
[k] 2 Sam. 20. 1.
[l] 1 Basek. 11. 13, 36.
[m] 1 Basek. 4. 6.
[n] 2 Basek. 17. 21.
[o] 1 Basek. 11. 13, 32, 36.
[p] 2 Byom. 12. 5, 7, 15.
[r] lu. 15.
[s] Balam. 9. 45.
[t] Lub. 32. 31. Balam. 8. 17.
[u] Ma. 12. 5.

mi, kale omutima gwabantu bano
gulikyūkira nate mukama wābwe,
Lekoboamu kabaka wa Yuda; kale
balinzi'ta 'nze, neba'dayo eri Leko-
28 boamu kabaka wa Yuda. Awo ka-
baka nālyoka atēsa ebigambo, nā-
kola [w] enyana biri za zābu: nāba-
gamba nti Kinābalemānga okwā-
mbukānga Eyerusalemi; [y] laba ba-
katondabo, ai Isiraeri, abāku'gya
29 munsi Yemisiri. Nāteka emu mu
[z] Beseri ne gi'nayo nāgiteka mu
30 [a] Dani. Nekigambo ekyo nekiba
ekibi: kubanga abantu nebagendā-
nga (okusinziza) mu maso gemu
31 nga bagenda Edani. Nāzimba [b] e-
nyumba ezebifo ebigulumivu, [c] na-
'sāwo bakabona ngaba'gya mu ba-
ntu bona abatali ba ku bāna ba Le-
32 vi. Era Yeroboamu na'sāwo emba-
ga mu mwezi ogwomunāna ku lu-
naku olwomwezi olwekumi netāno
okufanana [d] embaga eri mu Yuda,
nālinya eri ekyōto; bwatyo bweya-
kolera mu Beseri ngawayo sadaka
eri enyana zeyakola: nāteka mu
Beseri bakabona bebifo ebigulumi-
33 vu beya'sāwo. Nālinya eri ekyōto
kyeyali azimbye mu Beseri ku lu-
naku olwekumi netāno olwomwezi
ogwomunāna, gwe mwezi gweya-
gunja mu mutimagwe ye: na'sāwo
embaga eri abāna ba Isiraeri, nāli-
nya eri ekyōto okwōteza obubāne.

13 Awo, laba, [a] newa'ja omusaja
wa Katonda ngava mu Yuda o-
lwekigambo kya Mukama na'ja E-
beseri: awo Yeroboamu yali ngaī-
miri'de awali ekyōto okwōteza obu-
2 bāne. Awo nāyogerera wa'gulu ku
kyōto olwekigambo kya Mukama
nāyogera nti Ai ekyōto, ekyōto,
bwatyo bwayogera Mukama nti La-
ba, omwāna alizālirwa enyumba ya
Daudi, [b] erinyalye Yosiya; era ku-
'gwe kwaliwerayo bakabona bebifo
ebigulumivu abōtereza obubāne ku-
'gwe, era baliwerayo ku'gwe ama-
3 gūmba gabantu. Nāwa [c] akabone-
ro ku lunaku olwo ngayogera nti
Kano ke kabonero Mukama kayo-
ge'de: laba, ekyōto kiryatika ne'vu
4 erikiriko liriyika. Awo olwātuka
kabaka bweyawulira ekigambo e-
kyomusaja wa Katonda kyeyayoge-
rera wa'gulu ku kyōto mu Beseri,
awo Yeroboamu nāgolola omuko-
nogwe ngaima awali ekyōto ngayo-
gera nti Mumukwate. Nomukono-
gwe gwamugolole'de negukala no-
5 kuīnza nātaīnza kugu'za nate. E-
kyōto nakyo nekyatika ne'vu neri-
yika okuva ku kyōto ngakabonero
bwekali omusaja wa Katonda keya-
wa olwekigambo kya Mukama.
6 Awo kabaka na'damu nāgamba o-
musaja wa Katonda nti Wegairire
'no ekisa kya Mukama Katondawo
onsabire omukono gwānge gumpo-
nyezebwe nate. Omusaja wa Ka-
tonda neyegairira Mukama, omuko-
no gwa kabaka negumuwonyezebwa
nate negufūka nga bwegwali olube-
7 ryeberye. Kabaka nāgamba omu-
saja wa Katonda nti Tu'deyo nānge
e'ka owērewēre, [d] nānge nākuwa
8 empēra. Omusaja wa Katonda nā-
gamba kabaka nti [e] Newakuba'de
ngonompa ekitūndu kyenyumbayo,
siingire wamu nāwe 'sō sirīre 'mere
'sō sinywere ma'zi mu kifo kino:
9 kubanga bwenkūti'dwa bwentyo ne-
kigambo kya Mukama nga kyogera
nti Tolya 'mere 'sō tonywa mazi 'sō
to'dayo mu 'kubo lyofulumyemu.
10 Awo na'dayo mu 'kubo edala, nāta-
'dayo mu 'kubo lyafulumyemu nga-
'ja Ebeseri.
11 Awo wāliwo na'bi omuka'de eya-
bērānga mu [f] Beseri; omu ku ba-
tabanibe na'ja nāmubūlira ebiko-
lwa byona omusaja wa Katonda
byeyali akole'de mu Beseri ku lu-
naku olwo: ebigambo byagambye
kabaka nabyo nebabibūlira kitābwe.
12 Kitābwe nābagamba nti 'Kubo ki
mwafulumi'de? Awo batabanibe
nga balabye e'kubo lyafulumi'demu
omusaja wa Katonda eyava mu Yu-
13 da. Nāgamba batabanibe nti Mu-
ntekere amatandiko ku ndogoi.
Awo nebamutekera amatandiko ku
14 ndogoi: nāgyebagala. Nāgoberera
omusaja wa Katonda nāmusānga
ngatu'de wansi womwera: nāmu-
gamba nti 'Gwe musaja wa Kato-
nda eyava mu Yuda? Nāyogera
15 nti 'Nze 'nzuyo. Awo nāmugamba
nti Tu'deyo nānge e'ka tulye ku
16 'mere. Nāyogera nti [g] Siinza ku-
'dayo nāwe newakuba'de okuingira
nāwe: 'sō sirīre 'mere 'sō sinywe-
re mā'zi wamu nāwe mu kifo kino:
17 kubanga nabūlirwa nekigambo kya
Mukama nti Tolya ku 'mere 'sō to-
nywerayo ma'zi 'sō tokyūka nate
oku'da mu 'kubo mwofulumi'de.
18 Awo nāmugamba nti Nānge ndi na-
'bi nga 'gwe bwoli; era malaika
ang'ambye nekigambo kya Muka-
ma nti Mukomyewo mu nyumbayo
alye ku 'mere anywe ama'zi. (Na-
19 ye) ngamulimba. Awo na'dayo na-
ye nālīra ku 'mere mu nyumbaye
20 nānywa ama'zi. Awo olwātuka nga
batu'de ku meza ekigambo kya
Mukama nekimu'jira na'bi amuko-
21 me'zawo: nāyogerera wa'gulu eri
omusaja wa Katonda eyava mu Yu-
da ngayogera nti Bwatyo bwayo-
gera Mukama nti Kubanga ogānyi
okuwulira akamwā ka Mukama 'sō
toku'te kiragiro Mukama Katonda-
22 wo kyakulagi'de, naye nokomawo,
era olīri'de ku 'mere nonywera ama-

w 2 Basek. 10. 29; 17. 16.
Kos. 8. 5, 6; 10. 5; 13. 2.
y Kuv. 32. 4, 8.
z Yos. 16. 2.
a Balam. 18. 29.
b 1 Basek. 13. 32.
Kubal. 3. 10.
c 1 Basek. 13. 33.
2 Basek. 17. 32.
Ez. 44. 7, 8.
d Lev. 23. 33, 34.
Kubal. 29. 12.
a 2 Basek. 23. 17.
b 2 Basek. 23. 15, 16.
c 2 Basek. 19. 29.
d 2 Basek. 5. 15.
e Kubal. 22. 18; 24. 13.
f 2 Basek. 23. 18.
g nyi. 8, 9.

'zi mu kifo kyakugambyeko nti Tolirayo ku 'mere 'sō tonywa ma'zi;
omulāmbogwo tegulitūka mu ntāna
23 ya bajajabo. Awo olwātuka bweyamala okulya ku 'mere era nganywe'de nāteka amatandiko ku ndogoi ngamutekera na'bi gwakome-
24 'zawo. Awo ngagenze [i] empologoma nemusānga mu 'kubo nemu'ta:
omulāmbogwe negusūlibwa mu 'kubo, endogoi neīmirira kumpi nagwo; era nempologoma neīmirira
25 kumpi nomulāmbo. Kale, laba, abantu nebaitawo nebalaba omulāmbo nga gusūli'dwa mu 'kubo nempologoma ngeīmiri'de kumpi nomulāmbo: neba'ja nebakibūlira mu
26 kibuga [k] na'bi omuka'de mweyabērānga. Awo na'bi amukome'zawo mu 'kubo bweyakiwulira, nāyogera nti Ye musaja wa Katonda atagōnde'de kamwā ka Mukama: Mukama kyavu'de amugabula eri empologoma emutāgu'de nemu'ta ngekigambo kya Mukama bwekyali
27 kyamugambye. Awo nāgamba batabanibe nti Muntekere amatandiko ku ndogoi. Nebagitekako ama-
28 tandiko. Nāgenda nāsānga omulāmbogwe nga gusūli'dwa mu 'kubo nendogoi nempologoma nga ziīmiri'de kumpi nomulāmbo: empologoma nga teri'de mulāmbo 'sō-
29 nga tetāgu'de ndogoi. Na'bi nāsitula omulāmbo gwomusaja wa Katonda nāguteka ku ndogoi nāgu'zayo: na'ja mu kibuga kya na'bi omuka'de okukungubaga nokumu-
30 zīka. Nāteka omulāmbogwe mu ntānaye ye; [l] nebamukungubagira (nga bogera nti) Wowe, muganda
31 wange! Awo olwātuka ngamaze okumuzīka nāgamba batabanibe nti Bwendimala okufa, munzīkānga mu ntāna omusaja wa Katonda mwaziki'dwa; [m] mutekānga amagūmba gānge kumpi namagūmbage.
32 Kubanga ekigambo kyeyayogerera wa'gulu [n] olwekigambo kya Mukama ku kyōto ekiri mu Beseri ne ku [o] nyumba zona ezebifo ebigulumivu ebiri mu bibuga [p] Ebyesamaliya tekirirema kutūkirira.
33 Oluvanyuma lwekigambo ekyo Yeroboamu nātakyūka okuleka ekubolye ebi, naye neyeyongera nate oku'sāwo [r] bakabona abebifo ebigulumivu ngaba'gya ku bantu bona: buli eyayagalānga, nāmwāwulānga wabērewo bakabona bebifo
34 ebigulumivu. Nekigambo ekyo nekifūka ekibi eri enyumba ya Yeroboamu okugimalawo [s] nokugizikiriza okuva kunsi yona.

14 Awo mu biro ebyo Abiya mutabani wa Yeroboamu nālwāla.
2 Yeroboamu nāgamba mukaziwe nti

[i] 1 Basek. 20. 36.
[k] lu. 11.
[l] Yer. 22. 18.
[m] 2 Basek. 23. 17, 18.
[n] lu. 2. 2 Basek. 23. 16, 19.
[o] 1 Basek. 12. 31.
[p] 1 Basek. 16. 24.
[r] 1 Basek. 12. 31.
[s] Kuv. 23. 23. 1 Basek. 14. 10.

Golokoka, nkwegairi'de wefūle oleme okumanyibwa nga 'gwe mukazi wa Yeroboamu: wegendere Esiro; laba, [a] Akiya na'bi ali eyo eyanjogerako nga ndiba kabaka waba-
3 ntu bano. Era [b] twāla wamu nāwe emigāti kumi negyempewere nensūmbi eyomubisi gwenjuki, ogende gyali: yalikubūlira omwāna
4 bwaliba. Awo muka Yeroboamu nākola bwatyo, nāgolokoka nāgenda Esiro na'ja mu nyumba ya Akiya. Era Akiya teyaīnza kulaba; kubanga amasoge gali
5 gaimba'de olwobuka'debwe. Awo Mukama nāgamba Akiya nti Laba, muka Yeroboamu a'ja okukubūza ebya mutabaniwe; kubanga alwa'de: bwoti bwoti bwonomugamba: kubanga olunātuka bwanāingira, anefūla okuba omukazi
6 omulala. Awo olwātuka Akiya bweyawulira enswāgiro zebigerebye ngaingira mu lu'gi, nāyogera nti Ingira, 'gwe muka Yeroboamu; lwaki okwefūla okuba omulala? kubanga ntumi'dwa gyoli nebiga-
7 mbo ebizito. Genda obūlire Yeroboamu nti Bwatyo bwayogera Mukama Katonda wa Isiraeri nti [c] Kubanga nākugulumiza nga nku'gya mu bantu, nenkufūla omukulu wa-
8 bantu bange Isiraeri, [d] nenjuzamu bwakabaka nga mbu'gya ku nyumba ya Daudi nembukuwa 'gwe. era naye toba'de ngomu'du wānge Daudi [e] eyakwatānga ebiragiro byānge era eyangobererera nomutimagwe gwona okukola ekyo kyo'ka ekya-
9 li mu maso gānge ekirūngi; naye okoze ekibi okusinga bona abākusoka [f] nogenda newekolera bakatonda abalala [g] nebifananyi ebisānūse okunsunguwaza, [i] nonsūla
10 enyuma wamabegago: kale, laba, [k] kyendiva ndeta ekibi ku nyumba ya Yeroboamu era ndimalawo buli mwāna owobulenzi eri Yeroboamu, asibi'dwa era natasibi'dwa mu Isiraeri, era [l] ndyerera dala enyumba ya Yeroboamu ngomuntu bwayera obusa noku'gwāwo nebu'gwāwo
11 bwona. [m] Owa Yeroboamu anāfirānga mu kibuga embwa zināmulyānga; noyo anāfirānga ku 'tale enyonyi ezomu'bānga zināmulyānga: kubanga Mukama akyoge'de.
12 Kale golokoka wegendere mu nyumbayo: ebigerebyo bwebināingira
13 mu kibuga, omwāna anāfa. Kale Isiraeri yena balimukungubagira nebamuzīka; kubanga ku ba Yeroboamu oyo ye'ka alitūka mu ntāna: kubanga muye mulabise ekigambo ekirūngi eri Mukama Katonda wa Isiraeri mu nyumba ya Yeroboamu.
14 Era [n] nate Mukama alyeimusiza kabaka wa Isiraeri alimalawo enyu-

[a] 1 Basek. 11. 29, 31.
[b] 1 Sam. 9. 7, 8.
[c] 2 Sam. 12. 7–9. 1 Basek. 16. 2.
[d] 1 Basek. 11. 31.
[e] 1 Basek. 11. 33, 38; 15. 5.
[f] 1 Basek. 12. 28.
[g] Kuv. 34. 17.
[i] Zab. 50. 17.
[k] 1 Basek. 15. 29.
[l] 1 Basek. 16. 3.
[m] 1 Basek. 16.4; 21.24.
[n] 1 Basek. 15. 27–29.

mba ya Yeroboamu ku lunaku o-
lwo: naye njoge'de ntya? kakano
15 kati. Kubanga Mukama alikuba
Isiraeri ngekitōgo bwekinyenyeze-
bwa mu ma'zi; era [o] alisimbula
Isiraeri okuba'gya [p] munsi eno enū-
ngi gyeyawa bajaja bābwe, era ali-
basāsānyiza [r] emitala Womu'ga;
[s] kubanga bakoze Bāseri bābwe,
16 nga basunguwaza Mukama. Era
aliwayo Isiraeri olwebibi bya Ye-
roboamu byeyayōnōna era [t] byeya-
17 yōnōnyesa Isiraeri. Awo muka Ye-
roboamu nāgolokoka neyegendera
na'ja [u] Etiruza: awo bweyali nga-
'ja ku mulyāngo gwenyumba, o-
18 mwāna nāfa. Isiraeri yena neba-
muzika nebamukungubagira; nge-
kigambo kya Mukama bwekyali
kyeyayogera nomukono gwomu'du-
19 we Akiya na'bi. Nebikolwa ebira-
la byona ebya Yeroboamu [w] bweya-
lwāna era bweyafuga, laba, byawa-
ndikibwa mu kitabo ekyebyomumi-
rembe gya basekabaka ba Isiraeri.
20 Nenaku Yeroboamu zeyafugira za-
li emyāka abiri mwebiri: neyeba-
kira wamu ne bajajabe, Nadabu
mutabaniwe nāfuga mu kifokye.
21 Awo Lekoboamu mutabani wa
Sulemani nāfuga mu Yuda. [y] Le-
koboamu yali yakamaze emyāka
ana mu gumu bweyalya obwakaba-
ka, nāfugira emyāka ekumi nomu-
sānvu mu Yerusalemi, ekibuga Mu-
kama [z] kyeyeroboza mu bika byona
ebya Isiraeri okuteka omwo erinya-
lye: nerinya lya nyina lyali Naama
22 Omwamoni. [a] Yuda nākola ekyali
mu maso ga Mukama ekibi; neba-
mukwasa obu'gya olwebibi byābwe
byebakola okusinga byona bajaja
23 bābwe byebākola. Kubanga bezī-
mbira [b] ebifo ebigulumivu nabo ne-
mpagi ne [c] Bāseri ku [d] buli lusozi
oluwānvu ne wansi wa [e] buli muti
24 omubisi; era wāliwo [f] nabalyānga
ebisiyaga munsi: nebakola ngebye-
mizizo byona bwebyali ebyamawā-
nga Mukama geyagoba mu maso
25 gabāna ba Isiraeri. Awo olwātuka
[g] mu mwāka ogwokutāno ogwa ka-
baka Lekoboamu Sisaki kabaka
Wemisiri [i] nāyāmbuka okulūmba
26 Yerusalemi: na'gyayo ebyobuga'ga
ebyomunyumba ya Mukama nebyo-
buga'ga ebyomunyumba ya kaba-
ka; yatwālira dala byona: na'gya-
yo engabo zona eza zābu [k] Sulema-
27 ni zeyali akoze. Awo kabaka Le-
koboamu nākola engabo za bikomo
oku'da mu kifo kyazo, nāziteresa
mu mikono gyabakulu babambowa
abākūmānga olu'gi lwenyumba ya
28 kabaka. Awo olwātuka kabaka bu-
li lweyaingirānga mu nyumba ya
Mukama, abambowa nebazambalā-
nga nebazi'za munju eyabambowa.

[o] Ma. 29. 28.
[p] Yos. 23. 15, 16.
[r] 2 Basek. 15. 29.
[s] Kuv. 34. 13.
[t] 1 Basek. 15. 26, 30, 34; 16. 2, 13. 2 Basek. 3. 3; 10. 29; 23. 15.
[u] 1 Basek. 15. 21; 16. 6, 8.
[w] 2 Byom. 13. 2-20.
[y] 2 Byom. 12. 13.
[z] 1 Basek. 11. 32, 36.
[a] 2 Byom. 12. 1.
[b] 2 Basek. 16. 4; 17. 9.
[c] 2 Basek. 16. 4; 17. 10.
[d] Ver. 2. 20.
[e] Ma. 12. 2. 2 Basek. 16. 4 Is. 57. 5.
[f] Ma. 23. 17.
[g] 1 Basek. 11. 40.
[i] 2 Byom. 12. 9-11.
[k] 1 Basek. 10. 17.

29 Era [l] ebikolwa ebirala byona ebya
Lekoboamu ne byona byeyakola te-
byawandikibwa mu kitabo ekye-
byomumirembe gya basekabaka ba
30 Yuda? Era wābangawo [m] entalo
eri Lekoboamu ne Yeroboamu ena-
31 ku zona. Lekoboamu neyebakira
wamu ne bajajabe nāzīkibwa wamu
ne bajajabe mu kibuga kya Daudi:
ne nyina erinyalye lyali Naama
Omwamoni. [n] Abiyamu mutaba-
niwe nāfuga mu kifokye.

15 Awo [a] mu mwāka ogwekumi no-
munāna ogwa Yeroboamu ka-
baka mutabani wa Nebati, Abiyamu
2 nātanula okufuga Yuda. Yafugira
emyāka esatu mu Yerusalemi: ne
[b] nyina erinyalye lyali Maaka muwa-
3 la wa [c] Abisalomu. Nātambulira mu
bibi byona ebya kitāwe byeyakola o-
kumusoka: nomutimagwe tegwatū-
kirira eri Mukama Katondawe ngo-
4 mutima gwa Daudi kitāwe. Era
naye kulwa Daudi Mukama Kato-
ndawe nāmuwa etabaza mu Yerusa-
lemi okuimusa mutabaniwe oluva-
nyumalwe nokunyweza Yerusale-
5 mi: kubanga Daudi [d] yakolānga
ebyali mu maso ga Mukama ebirū-
ngi, nātakyūka okuva mu kintu
kyona kyeyamulagira enaku zona
ezobulamubwe [e] wabula mu kiga-
6 mbo kya Uliya Omukiti. Awo [f] wā-
bāngawo entalo eri Lekoboamu ne
Yeroboamu enaku zona ezobula-
7 mubwe. [g] Nebikolwa ebirala byona
ebya Abiyamu ne byona byeyakola
tebyawandikibwa mu kitabo ekye-
byomumirembe gya basekabaka ba
Yuda? [i] Newabānga entalo eri A-
8 biyamu ne Yeroboamu. [k] Abiyamu
neyebakira wamu ne bajajabe: ne-
bamuzīka mu kibuga kya Daudi:
Asa mutabaniwe nāfuga mu kifo-
kye.
9 Awo mu mwāka ogwamakumi
abiri ogwa Yeroboamu kabaka wa
Isiraeri Asa nātanula okufuga Yu-
10 da. Nāfugira emyāka ana mu gumu
mu Yerusalemi: ne nyina erinya-
lye lyali Maaka muwala wa Abisa-
11 lomu. [l] Asa nākola ebyali mu maso
ga Mukama ebirūngi nga Daudi ki-
12 tāwe bweyakola. Nāgoba [m] abālyā-
nga ebisiyaga munsi, na'gyawo [n] ebi-
fananyi byona bajajabe byebākola.
13 Era ne [o] Maaka nyina nāmugoba mu
bwa namasole kubanga yali akoze
ekifananyi ekyomuzizo okuba Ase-
ra; Asa nātema ekifananyikye [p] nā-
14 kyōkera ku ka'ga [r] Kiduloni. [s] Naye
ebifo ebigulumivu tebya'gyibwawo:
naye omutima gwa Asa gwatūkirira
15 eri Mukama enakuze zona. Nāingi-
za mu nyumba ya Mukama ebintu
kitāwe byeyawōnga nebintu byeya-
wōnga ye ye nyini, efeza nezābu

[l] 2 Byom. 12. 15, 16.
[m] 1 Basek. 12. 21-24; 15. 6.
[n] 2 Byom. 12. 16 Abiya. Mat. 1. 7.
[a] 2 Byom. 13. 1, 2.
[b] 2 Byom. 11. 20-22.
[c] 2 Byom. 11. 21.
[d] 1 Basek. 14. 8.
[e] 2 Sam. 11. 4 neb; 12. 9.
[f] 1 Basek. 14. 30.
[g] 2 Byom. 13. 22.
[i] 2 Byom. 13. 2 neb.
[k] 2 Byom. 14. 1.
[l] 2 Byom. 14. 2.
[m] Ma. 23. 17.
[n] 2 Byom. 15. 8.
[o] 2 Byom. 15. 16-18.
[p] Kuv. 32. 20.
[r] 2 Sam. 15. 23.
[s] 1 Basek. 22. 43. 2 Basek. 12. 3; 14. 4. 2 Byom. 15. 17.

16 nebintu. Newabānga entalo eri Asa
ne Baasa kabaka wa Isiraeri enaku
17 zābwe zona. Awo [t] Baasa kabaka
wa Isiraeri nātabāla Yuda, nāzī-
mba [u] Lama [w] obutaganya muntu
kufuluma newakuba'de okuingira
18 eri Asa kabaka wa Yuda. Awo Asa
na'dira efeza yona nezābu [y] eyali
esiga'de mu byobuga'ga ebyomu-
nyumba ya Mukama nebyobuga'ga
ebyomunyumba ya kabaka nābi-
kwasa mu mikono gyaba'dube: ka-
baka Asa nābiwereza [z] Benikadadi
mutabani wa Tabuli'moni mutabani
wa Kezioni kabaka Webusuli eya-
bērānga Edamasiko, ngayogera nti
19 (Waliwo) endagāno eri 'nze nāwe,
eri kitānge ne kitāwo: laba, nku-
were'za [a] ekirabo kya feza nezābu;
genda omenye endagānoyo eri Baa-
20 sa kabaka wa Isiraeri anveko. Awo
Benikadadi nāwulira kabaka Asa,
nātuma abakulu be'gyerye okulū-
mba ebibuga bya Isiraeri, nākuba
[b] Iyoni ne [c] Dani ne [d] Aberubesu-
maaka ne [e] Kinerosi yona nensi yo-
21 na eya Nafutali. Awo olwātuka
Baasa bweyakiwulira nāleka oku-
zīmba Lama nābērānga [f] Etiruza.
22 Awo kabaka Asa nālāngira Yuda
yena; tewali eya'gyibwako; neba-
'gyawo amainja Agerama, nemiti
gyakyo, Baasa byeyazīmbya; ka-
baka Asa nāzīmba nabyo Geba ekya
23 Benyamini ne Mizupa. Era [g] ebiko-
lwa ebirala byona ebya Asa namā-
nyige gona ne byona byeyakola ne-
bibuga byeyazīmba tebyawandiki-
bwa mu kitabo ekyebyomumirembe
gya basekabaka ba Yuda? Naye
mu kisēra ekyobuka'debwe nālwāla
24 ebigere. [i] Asa neyebakira wamu ne
bajajabe nāzīkibwa wamu ne baja-
jabe mu kibuga kya Daudi kitāwe:
[k] Yekosafati mutabaniwe nāfuga mu
kifokye.
25 Awo [l] Nadabu mutabani wa Yero-
boamu nātanula okufuga Isiraeri
mu mwāka ogwokubiri ogwa Asa
kabaka wa Yuda, nāfugira Isiraeri
26 emyāka ebiri. Nākola ebyali mu
maso ga Mukama ebibi, nātambuli-
ra mu 'kubo lya kitāwe ne mu kyō-
nōnokye [m] kyeyayōnōnyesa Isiraeri.
27 Awo [n] Baasa mutabani wa Akiya
owomunyumba ya Isakali nāmwe-
kobāna; Baasa nāmukubira Egi-
'besoni Ekyabafirisuti; kubanga
Nadabu ne Isiraeri yena bāli bazi-
28 ngizi'za Gi'besoni. Mu mwāka o-
gwokusatu ogwa Asa kabaka wa
Yuda Baasa mweyamu'tira, nāfuga
29 mu kifokye. Awo olwātuka ama-
ngwāgo bweyalya obwakabaka, na-
'ta enyumba yona eya Yeroboamu;
teyamulekera Yeroboamu nomu e-
ya'sa omu'ka okutūsa lweyamuzi-
kiriza; [o] ngekigambo bwekyali ekya
Mukama kyeyayogera nomukono
gwomu'duwe [p] Akiya Omusironi:
30 [r] olwebibi bya Yeroboamu byeyayō-
nōna era byeyayōnōnyesa Isiraeri;
olwokusunguwazakwe kweyasu-
nguwaza Mukama Katonda wa Isi-
31 raeri. Era ebikolwa ebirala byona
ebya Nadabu ne byona byeyakola
tebyawandikibwa mu kitabo ekye-
byomumirembe gya basekabaka ba
32 Isiraeri? [s] Newabānga entalo eri
Asa ne Baasa kabaka wa Isiraeri
enaku zābwe zona.
33 Mu mwāka ogwokusatu ogwa Asa
kabaka wa Yuda Baasa mutabani
wa Akiya nātanula okufuga Isiraeri
yena Etiruza, (nāfugira) emyāka
34 amakumi abiri mwena. Nākola e-
byali mu maso ga Mukama ebibi
[t] nātambulira mu 'kubo lya Yeroboa-
mu ne mu kwōnōnakwe kweyayō-
16 nōnyesa Isiraeri. Awo ekigambo
kya Mukama nekimu'jira [u] Yeku
mutabani wa Kanani ku Baasa nga
2 kyogera nti [b] Kubanga nakugulumi-
za nga nku'gya mu nfūfu nenkufūla
omukulu wabantu bānge Isiraeri;
nāwe [c] otambuli'de mu 'kubo lya
Yeroboamu noyōnōnyesa abantu
bānge Isiraeri okunsunguwaza ne-
3 bibi byābwe; laba, ndi'gyirawo da-
la Baasa nenyumbaye: era ndifūla
enyumbayo okufanana [d] enyumba
ya Yeroboamu mutabani wa Neba-
4 ti. [e] Owa Baasa anāfirānga mu ki-
buga embwa zināmulyānga; nowo-
kubabe anāfirānga ku 'tale enyonyi
5 ezomu'bānga zināmulyānga. Era
ebikolwa ebirala byona ebya Baasa
nebyeyakola namānyige tebyawa-
ndikibwa mu kitabo ekyebyomu-
mirembe gya basekabaka ba Isi-
6 raeri? Baasa neyebakira wamu ne
bajajabe nāzīkibwa [f] Etiruza: Era
mutabaniwe nāfuga mu kifokye.
7 Era nate ekigambo kya Mukama
neki'ja ku Baasa mu mukono gwa
na'bi Yeku mutabani wa Kanani
ne ku nyumbaye olwebibi byona
byeyakola mu maso ga Mukama o-
kumusunguwaza nomulimu gwemi-
konogye ngafanana enyumba ya
Yeroboamu era kubanga [g] yamu-
kuba.
8 Mu mwāka ogwamakumi abiri
mu mukāga ogwa Asa kabaka wa
Yuda Era mutabani wa Baasa nā-
tanula okufugira Isiraeri Etiruza
9 (nāfugira) emyāka ebiri. Awo o-
mu'duwe [i] Zimuli omukulu wekitū-
ndu kyamagālige nāmwekobāna:
era yali ali Etiruza nganywa o-
mwenge ngatamīrira mu nyumba
ya Aluza eyali sabakaki mu Tiruza:
10 Zimuli nāingira nāmufumita nāmu-
'ta mu mwāka ogwamakumi abiri
mu musānvu ogwa Asa kabaka wa
11 Yuda, nāfuga mu kifokye. Awo

[t] 2 Byom. 16. 1-6.
[u] nyi. 21, 22. Yos. 18. 25.
[w] 1 Basek. 12. 27. 2 Byom. 11. 16; 15. 9.
[y] 1 Basek. 14. 26. 2 Basek. 12. 18.
[z] 2 Byom. 16. 7-9.
[a] 2 Basek. 16. 8.
[b] 2 Basek. 15. 29.
[c] Balam. 18. 29.
[d] 2 Sam. 20. 14.
[e] Yos. 11. 2.
[f] 1 Basek. 14. 17.
[g] 2 Byom. 16. 11.
[i] 2 Byom. 16. 13-17. 1.
[k] Mat. 1. 8.
[l] 1 Basek. 14. 20.
[m] 1 Basek. 14. 16.
[n] 1 Basek. 14. 14.
[o] 1 Basek. 14. 10. 14.
[p] 1 Basek. 11. 29.
[r] 1 Basek. 14. 9, 16.
[s] lu. 16. 2 Byom. 16. 9.
[t] 1 Basek. 12. 28; 13. 33; 14. 16; 16. 2.
[u] 2 Byom. 19. 2; 20. 34.
[b] 1 Basek. 14. 7.
[c] 1 Basek. 15. 34.
[d] 1 Basek. 15. 29.
[e] 1 Basek. 14. 11.
[f] 1 Basek. 14. 17.
[g] 1 Basek. 15. 27, 29. Kos. 1. 4.
[i] 2 Basek. 9. 31.

olwātuka bweyatanula okufuga, nga
kya'jatūle ku ntebeye, awo na'ta
enyumba yona eya Baasa: teya-
musigaliza mwāna wa bulenzi, ne-
wakuba'de ku ndaze newakuba'de
12 ku mikwānogye. Bwatyo Zimuli
bweyazikiriza enyumba yona eya
Baasa ngekigambo kya Mukama
bwekyali kyeyayogera ku Baasa mu
13 Yeku na'bi, olwebibi byona ebya
Baasa, nebibi bya Era mutabaniwe
byebayōnōna era byebayōnōnyesa
Isiraeri, okusunguwaza Mukama
Katonda wa Isiraeri [k] nebirerya byā-
14 bwe. Era ebikolwa ebirala byona
ebya Era ne byona byeyakola te-
byawandikibwa mu kitabo ekyebyo-
mumirembe gya basekabaka ba Isi-
raeri?
15 Mu mwāka ogwamakumi abiri
mu musānvu ogwa Asa kabaka wa
Yuda Zimuli nāfugira enaku musā-
nvu Etiruza. Era abantu bāli ba-
sīsi'de okulwāna ne [l] Gi'besoni E-
16 kyabafirisuti. Awo abantu abāli
basīsi'de nebawulira nga bogera nti
Zimuli yekobānye era a'se kabaka:
Isiraeri yena kyebāva bafūla Omuli
omukulu we'gye okuba kabaka wa
Isiraeri ku lunaku olwo mu lusī-
17 sira. Omuli nāyāmbuka ngava Egi-
'besoni ne Isiraeri yena wamu na-
18 ye, nebazingiza Tiruza. Awo olwa-
tuka Zimuli bweyalaba ngekibuga
kimenye'dwa, nāingira mu kigo e-
kyenyumba ya kabaka, neyeyōke-
rera nomuliro mu nyumba ya kaba-
19 ka nāfa, olwebibibye byeyayōnōna
ngakola ebyali mu maso ga Muka-
ma ebibi [m] ngatambulira mu 'kubo
lya Yeroboamu ne mu kibikye kye-
20 yakola okwōnōnyesa Isiraeri. Era
ebikolwa ebirala byona ebya Zimuli
[n] nobujēmubwe bweyajēma tebya-
wandikibwa mu kitabo ekyebyomu-
mirembe gya basekabaka ba Isi-
raeri?
21 Awo abantu ba Isiraeri nebāwu-
libwamu ebibīna bibiri: ekitūndu
kyabantu nga bagoberera Tibuni
mutabani wa Ginasi okumufūla ka-
baka; nekitūndu nga bagoberera
22 Omuli. Naye abantu abāgoberera
Omuli nebasinga abantu abāgobe-
rera Tibuni mutabani wa Ginasi:
awo Tibuni nāfa, Omuli nālya o-
23 bwakabaka. Mu mwāka ogwama-
kumi asatu mu gumu ogwa Asa ka-
baka wa Yuda Omuli nātanula oku-
fuga Isiraeri (nāfugira) emyāka ku-
mi nebiri: yafugira emyāka mukā-
24 ga Etiruza. Nāgula olusozi Sama-
liya eri Semeri ne talanta biri za
feza; nāzīmba ku lusozi nātūma
ekibuga kyeyazīmba erinya ngeri-
nya bweryali erya Semeri nyini lu-
25 sozi Samaliya. [o] Omuli nākola ebya-
li mu maso ga Mukama ebibi nāgira
ekye'jo okusinga bona abāmusoka.
26 Kubanga yatambulira mu 'kubo lyo-
na erya Yeroboamu mutabani wa
Nebati ne mu bibibye byeyayōnō-
nyesa Isiraeri okusunguwaza Mu-
kama Katonda wa Isiraeri nebire-
27 rya byābwe. Era ebikolwa ebirala
byona ebya Omuli byeyakola na-
mānyige geyalaga tebyawandiki-
bwa mu kitabo ekyebyomumirembe
28 gya basekabaka ba Isiraeri? Awo
Omuli neyebakira wamu ne bajaja-
be nāzikibwa mu Samaliya: Akabu
mutabaniwe nāfuga mu kifokye.
29 Awo mu mwāka ogwamakumi a-
satu mu munāna ogwa Asa kabaka
wa Yuda Akabu mutabani wa Omu-
li nātanula okufuga Isiraeri: Aka-
bu mutabani wa Omuli nāfugira
Isiraeri mu Samaliya emyāka ama-
30 kumi abiri mwebiri. Era Akabu
mutabani wa Omuli nākola ebyali
mu maso ga Mukama ebibi [p] okusi-
31 nga bona abāmusoka. Awo olwā-
tuka, ngakiita kigambo kitono oku-
tambulira mu bibi bya Yeroboamu
mutabani wa Nebati, [r] nāwasa Ye-
zeberi muwala wa Esubaali kabaka
[s] Wabasidoni, nāgenda [t] nāwereza
32 Baali nāmusinza. Era yasimbira
Baali ekyōto mu [u] sabo ya Baali
33 lyeyazīmba mu Samaliya. Akabu
nākola [w] Bāseri; Akabu neyeyonge-
ra nate okukola ebyokusunguwaza
Mukama Katonda wa Isiraeri oku-
singa bakabaka bona aba Isiraeri
34 abāmusoka. Ku mirembegye Kieri
Omubeseri nāzīmba [y] Yeriko: ya-
'sāwo emisingi gyakyo no kufirwa
Abiramu omuberyeberyewe, nāsi-
mba enzi'gi zakyo no kufirwa mu-
tabaniwe omuto Segubi, [z] ngekiga-
mbo kya Mukama bwekyali kye-
yayogera nomukono gwa Yosuwa
mutabani wa Nuni.

17 Awo [a] Eriya Omutisubi, eyali
kwabo abātūla Egireadi, nāga-
mba Akabu nti Mukama Katonda
wa Isiraeri nga bwali omulamu
gwenyīmirirra mu masoge, [b] tewa-
benga musulo newakuba'de enkuba
[c] mu myāka gino, wabula ngeki-
2 gambo kyānge bwekiri. Awo eki-
gambo kya Mukama nekimu'jira
3 nga kyogera nti Va wano okyūke
(ogende) ebuvanjuba wekweke awali
aka'ga Kerisi akolekera Yoludani.
4 Awo olulituka ononywerānga mu
ka'ga; era ndagi'de banamung'ōna
5 okukulisiza eyo. Awo nāgenda
nākola ngekigambo kya Mukama
bwekyali: kubanga yagenda nābēra
awali aka'ga Kerisi akolekera Yolu-
6 dani. Awo banamung'ōna nebamu-
leterānga e'mere nenyama enkya,
ne'mere nenyama akawungēzi; nā-
7 nywānga mu ka'ga. Awo olwātuka

k Ma. 32. 21.
l 1 Basek. 15. 27.
m 1 Basek. 15. 34.
n 2 Basek. 11. 14. 2 Byom. 23. 13.
o Mi. 6. 16.
p nyi. 25, 33. 1 Basek. 21. 25.
r Kuv. 34. 16.
s 1 Basek. 11. 1.
t 1 Basek. 21. 25, 26.
u 2 Basek. 10. 21, 26, 27.
w Kuv. 34. 13. 1 Basek. 18. 19. 2 Basek. 13. 6; 21. 3.
y 2 Basek. 2. 4, 19-22.
z Yos. 6. 26.
a Luk. 4. 25.
b Yak. 5. 17.
c 1 Basek. 18. 1.

daki aka'ga nekakala olwobutaba
nkuba munsi.
8 Awo ekigambo kya Mukama neki-
9 mu'jira nga kyogera nti Golokoka
[d] ogende [d] Ezalefasi ekya Sidoni,
obēre eyo: laba, ndagi'de omukazi
'na'mwāndu ali eyo okukulisānga.
10 Awo nāgolokoka nāgenda Ezale-
fasi: awo bweyatūka ku wankaki
wekibuga, laba, omukazi 'na'mwā-
ndu ngali eyo ngalōnda enku: nā-
muita nāyogera nti Nkwegairi'de,
nkimira otu'zi mu kibya, 'nywe.
11 Awo ngagenda okugakima, nāmuita
nāyogera nti Nkwegairi'de, ndetera
12 aka'mere mu mukonogwo. Nāyo-
gera nti Nga Mukama Katondawo
bwali omulamu, sirina mugāti, wa-
bula olubatu lwobu'ta mu pipa no-
tufuta mu kasūmbi: era, laba,
nsenya enku biri nyingire nefu-
mbire 'nze nomwāna wānge, tubulye
13 tufe. Awo Eriya nāmugamba nti
Totya; genda okole nga bwoyo-
ge'de: naye soka onfumbire 'nze
nabwo akagāte, okalete gyendi, olu-
vanyuma wefumbire we'ka nomwā-
14 nawo. Kubanga bwatyo bwayogera
Mukama Katonda wa Isiraeri nti
Epipa eyobu'ta terikendēra 'sō na-
kasūmbi kamafuta tekali'gwāwo,
okutūsa ku lunaku Mukama lwalito-
15 nyesa enkuba kunsi. Awo nāgenda
nākola nga Eriya bwayoge'de: omu-
kazi naye nenyumbaye nebalīra
16 enaku (nyingi). Epipa eyobu'ta
teyakendēra 'sō nakasūmbi kama-
futa teka'gwāwo ngekigambo kya
Mukama bwekyali kyeyayogerera
17 mu Eriya. Awo olwātuka oluva-
nyuma lwebyo omwāna womukazi
oyo nyini nyumba nālwāla; ne-
ndwa'deye nenyīkira bweti nāta-
18 bamu nate na mu'ka. Awo nā-
gamba Eriya nti [e] Nfayo ki eri 'gwe,
'gwe omusaja wa Katonda? wa'ja
gyendi [f] okunji'jukiza ekibi kyānge
19 noku'ta omwāna wānge! Nāmu-
gamba nti Mpa omwānawo. Nā-
mu'gya mu kifubākye nāmusitula
nāmulinyisa munju gyeyabērānga-
mu nāmuteka ku kitandakye ye.
20 [g] Nākābira Mukama, nāyogera nti
Ai Mukama Katonda wānge, olēse
ekibi ne ku 'na'mwāndu ansuza
21 ngo'ta omwānawe? [i] Neyegolola
ku mwāna emirūndi esatu, nākābira
Mukama nāyogera nti Ai Mukama
Katonda wānge, nkwegairi'de, obu-
lamu bwomwāna ono bumu'demu
22 nate. Mukama nāwulira e'dobozi
lya Eriya; obulamu bwomwāna
23 nebumu'damu nate, [k] nālama. Awo
Eriya na'dira omwāna nāmuserengesa ngamu'gya mu kisenge nāmuleta mu nyumba nāmuwa nyina: Eriya nāyogera nti Laba, omwā-
24 nawo mulamu. Awo omukazi nā-

[d] Ob. 20. Luk. 4. 26.
[e] 2 Sam. 16. 10. Luk. 5. 8.
[f] Kubal. 5. 15.
[g] 2 Basek. 4. 33, 34, 35.
[i] Bik. 20. 10.
[k] Beb. 11. 35.

gamba Eriya nti Kakano [l] 'manyi ngoli musaja wa Katonda, era ngekigambo kya Mukama mu kamwāko ge mazima.

18 Awo olwātuka [a] enaku nyingi bwezaitawo, ekigambo kya Mukama nekimu'jira Eriya mu mwāka ogwokusatu nga kyogera nti Genda werage eri Akabu; nānge [b] nditonyesa enkuba kunsi. Awo Eriya nāgenda okweraga eri Akabu. Era enjala ngenyiki'de nyo mu Samaliya. Awo Akabu nāita Obadiya eyali sabakaki. [Era Obadiya yatya nyo Mukama: kubanga olwātuka Yezeberi bweyamalawo bana'bi ba Mukama, Obadiya na'dira bana'bi kikumi nābakweka mu mpuku atāno atāno, nābalīsānga nemigāti nama'zi.] Awo Akabu nāgamba Obadiya nti Genda obune ensi eri enzi'zi zona ezama'zi neri obu'ga bwona: mpozi tuliraba omu'do netuwonya embalāsi nenyumbu obutafa tuleme okufirwa ensolo zona. Awo nebagabana ensi bōmbi okugibuna: Akabu ngakwata e'kubolye ye, ne Obadiya ngakwata e'kubolye ye. Awo Obadiya ngali mu 'kubo, laba, Eriya nāmusānga: nāmumanya nāvūnama amasoge nāyogera nti 'Gwe wuno, mukama wānge Eriya? Nāmu'damu nti 'Nze 'nzuno: genda obūlire mukamawo nti Laba, Eriya (ali wano). Nāyogera nti Nyōnōnye mu ki, noyagala okuwayo omu'duwo mu mukono gwa Akabu okunzi'ta? Nga Mukama Katondawo bwali omulamu, tewali 'gwānga newakuba'de obwakabaka mukama wānge gyatatuma okukunonya: awo bwebayogerānga nti Tali wano, nālaiza obwakabaka obwo ne'gwānga nga tebakulabye. Kale kakano oyoge'de nti Genda obūlire mukamawo nti Laba, Eriya (ali wano). Kale olulituka nga kyenji'je nkuveko kale [c] omwoyo gwa Mukama gunākutwāla gyesimanyi; kale bwenditūka nembūlira Akabu nātaīnza kukulaba, alinzi'ta: naye 'nze omu'duwo ntya Mukama okuva mu buto bwānge. Tekibūlirwānga mukama wānge kyenakola, Yezeberi bweya'ta bana'bi ba Mukama, bwenakweka abasaja kikumi ku bana'bi ba Mukama mu mpuku atāno atāno, nembalīsa emigāti nama'zi? Kale kakano oyoge'de nti Genda obūlire mukamawo nti Laba, Eriya (ali wano): kale anānzi'ta. Awo Eriya nāyogera nti [d] Nga Mukama owe'gye bwali omulamu, gwenyīmiririra mu masoge, sireme kweraga eri ye lero. Awo Obadiya nāgenda okusisinkana Akabu nāmubūlira: Akabu nāgenda okusisinkana Eriya.

[l] Yok. 3. 2; 16. 30.
[a] 1 Basek. 17. 1. Luk. 4. 25.
[b] Ma. 28. 12.
[c] 2 Basek. 2. 16. Ez. 3. 12, 14. Bik. 8. 39.
[d] 1 Basek. 17. 1.

17 Awo olwātuka Akabu bweyalaba
Eriya Akabu nāmugamba nti 'Gwe
18 wuno, 'gwateganya Isiraeri? Na-
'damu nti 'Nze sinateganya Isiraeri;
naye 'gwe nenyumba ya kitāwo, ku-
19 banga mwaleka ebiragiro bya Mu-
kama, [f] nogoberera Babaali. Kale
'no tuma okung'anyize gyendi Isi-
raeri yena ku lusozi [g] Kalumeri
ne bana'bi ba Baali ebikumi bina
mwatāno ne bana'bi ba [i] Bāseri
ebikumi bina abalya ku [k] meza ya
20 Yezeberi. Awo Akabu nātumira
abāna ba Isiraeri bona [l] nākung'a-
nyiza bana'bi ku lusozi Kalumeri.
21 Awo Eriya nāsemberera abantu bo-
na, nāyogera nti Mulitūsa wa oku'ta
aga naga nga mulowōza wabiri?
[m] Mukama oba ye Katonda, mu-
mugoberere: naye oba Baali, kale
mumugoberere ye. Abantu neba-
22 tamu'damu kigambo. Awo Eriya
nāgamba abantu nti [n] 'Nze 'nze-
'ka 'nze 'nsiga'dewo na'bi wa Mu-
kama; naye [o] bana'bi ba Baali aba-
23 saja ebikumi bina mwatāno. Kale
batuwe ente biri; beroboze ente
emu okuba eyābwe, bagitemeteme,
bagiteke kunku, 'sō tebateka mu-
liro wansi: nānge nālongōsa ente
eyokubiri, nengiteka kunku, nesite-
24 ka muliro wansi. Kale 'mwe mukā-
birire erinya lya katonda wa'mwe,
nānge nākābirira erinya lya Mu-
kama: kale Katonda [p] ana'damu
nomuliro oyo abe Katonda. Awo a-
bantu neba'damu nebogera nti Oyo-
25 ge'de bulūngi. Awo Eriya nāgamba
bana'bi ba Baali nti Mweroboze ente
emu okuba eya'mwe, musoke oku-
girongōsa; kubanga muli bangi;
mukābirire erinya lya katonda wa-
'mwe, naye temuteka muliro wansi.
26 Neba'dira ente gyebāwebwa, neba-
girongōsa, nebakābirira erinya lya
Baali okuva enkya okutūsa etuntu,
nga bogera nti Ai Baali, tuwulire.
Naye newataba 'dobozi newakuba-
'de a'damu nomu. Nebabūka awali
27 ekyōto ekyakolebwa. Awo olwā-
tuka mu tuntu Eriya nābadūlira
nāyogera nti Mwogerere wa'gulu:
kubanga katonda; oba afumitiriza
oba akyāmye obali mu lugendo oba
mpo'zi yebase, kigwāni'de okumu-
28 zukusa. Nebogerera wa'gulu [r] ne-
besala nobwāmbe namafumu nge-
ngeri yābwe bweyali okutūsa omu-
29 sai lwegwakulukutira kubo. Awo
olwātuka etuntu bweryali limenye-
se, nebalagula okutūsa ekisēra ekyo-
kuwayo [s] ekitone (ekyakawungēzi);
naye newataba 'dobozi newakuba-
'de a'damu nomu newakuba'de a-
30 'sāyo omwoyo. Awo Eriya nāgamba
abantu bona nti Munsemberere; a-
bantu bona nebamusemberera. Nā-
dābiriza ekyōto kya Mukama ekya-
31 li kisūli'dwa. Awo Eriya na'dira
amainja kumi ngomuwendo bwe-
guli ogwebika byabāna ba Yakobo
eya'jirwa ekigambo kya Mukama
nga kyogera nti [t] Isiraeri lye linā-
32 bānga erinyalyo. Nāzimba amainja
okuba ekyōto mu linya lya Mukama,
nāsima olusalosalo okwetōlōla ekyō-
to, obunene bwalwo olu'gyamu ebi-
33 gero bibiri ebyensigo. [u] Nātindikira
enku, nātematema ente, nāgiteka
kunku. Nāyogera nti Mu'juze a-
mapipa ana ama'zi, mugafuke ku
kiwebwayo ekyōkebwa ne kunku.
34 Awo nāyogera nti Mukole bwemu-
tyo omulūndi ogwokubiri; nebako-
la bwebatyo omulūndi ogwokubiri.
Nāyogera nti Mukole bwemutyo
omulūndi ogwokusatu; nebakola
bwebatyo omulūndi ogwokusatu.
35 Ama'zi negakulukuta okwetōlōla
ekyōto; na'juza nolusalosalo ama-
36 'zi. Awo olwātuka mu kisēra ekyo-
kuwayo ekitone (ekyakawungēzi)
Eriya na'bi nāsembera nāyogera
nti Ai [w] Mukama Katonda wa Ibu-
laimu, owa Isaka ne Isiraeri, [y] kite-
gērebwe lero nga 'gwe Katonda mu
Isiraeri, era nga 'nze ndi mu'duwo,
era nga [z] nkoze bino byona lwa ki-
37 gambokyo. Mpulira, ai Mukama,
mpulira, abantu bano bamanye nga
'gwe, Mukama, 'gwe Katonda, era
ngokyūsi'za emitima gyābwe oku-
38 'dayo. Awo [a] omuliro gwa Muka-
ma negugwa negwōkya ekiwebwa-
yo ekyōkebwa nenku namainja ne-
nfūfu, negukōmbera dala ama'zi
39 agāli mu lusalosalo. Awo abantu
bona bwebākiraba nebavūnama a-
maso gābwe: nebogera nti Muka-
ma ye Katonda; Mukama ye Kato-
40 nda. Awo Eriya nābagamba nti
Mukwate bana'bi ba Baali: wale-
me okuwona nomu. Nebabakwata:
Eriya nābaserengesa eri [b] aka'ga
41 Kisoni [c] nāba'tira eyo. Awo Eriya
nāgamba Akabu nti Golokoka olye
onywe; kubanga waliwo okuwūma
42 kwenkuba nyingi. Awo Akabu nā-
golokoka okulya nokunywa. Eri-
ya nālinya ku ntiko Yekalumeri;
[d] nāvūnama wansi ku 'taka, nāteka
43 amasoge wakati wamavivige. Nā-
gamba omu'duwe nti Yāmbuka 'no
olengere awali enyanja. Nālinya
nālengera nāyogera nti Tewali ki-
ntu. Nāyogera nti Genda nate e-
44 mirūndi musānvu. Awo olwātuka
omulūndi ogwomusānvu nāyogera
nti Laba, [e] ekire kirinya nga kiva
mu nyanja ekiri ngomukono gwo-
muntu obutono. Nāyogera nti Yā-
mbuka ogambe Akabu nti Tekateka
(e'gāliryo), oserengete, enkuba ere-
45 me okukuziiza. Awo olwātuka eki-
sēra kitono bwekyaitawo, e'gulu
neribindabinda ebire nembuyaga,

[e] 1 Basek. 21. 20.
[f] 1 Basek. 16. 31.
[g] Yos. 19. 26.
[i] 1 Basek. 16. 33.
[k] 2 Basek. 3. 13.
[l] 1 Basek. 22. 6.
[m] Yos. 24. 15. 2 Basek. 17. 41.
[n] 1 Basek. 19. 10, 14.
[o] lu. 19.
[p] lu. 38.
[r] Lev. 19. 28. Ma. 14. 1.
[s] Kuv. 29. 41. Bik. 3. 1.
[t] Lub. 32. 28.
[u] Lev. 1. 7.
[w] Kuv. 3. 6.
[y] Yos. 4. 24. 1 Sam. 17. 46. 1 Basek. 20. 13.
[z] Kubal. 16. 28.
[a] Lev. 9. 24.
[b] Balam. 4. 7.
[c] Ma. 13. 1–5; 18. 20. 2 Basek. 10. 26.
[d] 2 Basek. 4. 34, 35. Yak. 5. 18.
[e] Luk. 12. 54.

newaba enkuba nyingi. Akabu nālinya (mu 'gāli) nāgenda Eyezuleeri. Omukono gwa Mukama neguba ku Eriya; neyesiba ekimyu na'dukira mu maso ga Akabu okūtusa awaingirirwa Eyezuleeri.

19 Awo Akabu nābūlira Yezeberi byona Eriya byeyakola era [a]bweya'ta bana'bi bona nekitala. Awo Yezeberi nātumira Eriya omubaka ngayogera nti Bakatonda bankole bwebatyo nokukirawo, bwesirifūla obulamubwo okuba ngobulamu bwomu kubo enkya bwebuliba nga kampegāno. Awo bweyalaba ekyo nāgolokoka nāgenda olwobulamubwe, na'ja [b]Ebeeruseba ekya Yuda, nālekayo omu'duwe. Naye ye nyini nātambula olugendo olwolunaku lumu mu 'dūngu, na'ja nātūla wansi womwōlola: [c]neyesabira okufa; nāyogera nti Kinamala; kakano, ai Mukama, nziyako obulamu bwānge; kubanga sisinga bajaja bānge obulūngi. Nāgalamira neyebaka wansi womwōlola; kale, laba malaika nāmukomako, nāmugamba nti Golokoka olye. Nātunula, kale, laba, omugāti nga guli awali omutwegwe ogwōke'dwa ku mānda nakasūmbi akama'zi. Nālya nānywa nāgalamira nate. Malaika wa Mukama na'ja nate omulūndi ogwokubiri nāmukomako nāyogera nti Golokoka olye; kubanga olugendo lukuinze obunene. Nāgolokoka nālya nānywa, nātambula mu mānyi agemere eyo [d]enaku amakumi ana emisana nekiro nātūka [e]Ekolebu olusozi lwa Katonda. Nātūkayo nāingira mu mpuku, nāsula omwo; kale, laba, ekigambo kya Mukama nekimu'jira, nāmugamba nti Okola ki wano, Eriya? Nāyogera nti Nkwati'dwa [f]obu'gya bungi kulwa Mukama Katonda owe'gye; kubanga abāna ba Isiraeri balese endagānoyo, [g]basu'de ebyōtobyo, era [i]ba'se bana'bibo nekitala: [k]nānge, 'nze 'nze'ka, 'nze nsiga'dewo; nobulamu bwānge babunonya okubu'gyawo. Nāyogera nti Fuluma oīmirire [l]ku lusozi mu maso ga Mukama. Kale, laba, Mukama nāitawo, [m]embuyaga nyingi ezamānyi nezimenya ensozi nezāsa enjazi mu maso ga Mukama; naye Mukama nga tali mu mbuyaga: awo oluvanyuma lwembuyaga kikankano kya nsi; naye Mukama nga tali mu kikankano kyensi: awo oluvanyuma lwekikankano muliro; naye Mukama nga tali mu muliro: awo oluvanyuma lwomuliro [n]'dobozi tono lya gonjebwa. Awo olwātuka Eriya bweyaliwulira, [o]neyebi'ka amasoge mu munagiro, nāfuluma nāimirira mu mulyāngo gwempuku. Kale, laba, newamu'jira e'dobozi, neryogera nti Okola ki wano, Eriya? Nāyogera nti Nkwati'dwa obu'gya bungi kulwa Mukama Katonda owe'gye; kubanga abāna ba Isiraeri balese endagānoyo, basu'de ebyōtobyo, era ba'se bana'bibo nekitala; nānge, 'nze 'nze'ka, 'nze nsiga'dewo; nobulamu bwānge babunonya okubu'gyawo. Awo Mukama nāmugamba nti Genda o'deyo mu 'kubolyo eri e'dūngu [p]Eryedamasiko: kale bwolitūka [r]ofukanga amafuta ku Kazaeri okuba kabaka We-busuli: ne [s]Yeku mutabani wa Nimusi omufukangako amafuta okuba kabaka wa Isiraeri: ne [t]Erisa mutabani wa Safati [u]Oweyaberumekola omufukangako amafuta okuba na'bi mu kifokyo. Awo olulituka oyo anāwonānga ekitala kya [w]Kazaeri [y]Yeku anāmu'tānga: noyo anāwonānga ekitala kya Yeku [z]Erisa anāmu'tānga. Era naye [a]ndyesigaliza akasānvu mu Isiraeri amavivi gona agatafukamirirānga Baali na buli kamwā akatamunywerānga. Awo nāvayo nāsānga Erisa mutabani wa Safati eyali ngalima ngalina mu masoge emigogo (gyente) kumi nebiri, ye ngalina ogwekumi nebiri: awo Eriya nāsomoka okugenda gyali nāmusūlako [b]omunagirogwe. Awo nāleka ente, na'duka mbiro okugoberera Eriya, nāyogera nti Nkwegairi'de, [c]ka'male okunywegera kitānge ne mānge, ndyoke nkugoberere. Nāmugamba nti 'Dayo; kubanga nkukoze ki? Na'dayo nātamugoberera na'dira omugogo gwente nāzi'ta, nāfumba enyama yazo [d]nebintu ebyente, nāgabira abantu nebalya. Awo nāgolokoka [e]nāgoberera Eriya [f]nāmuwereza.

20 Awo [a]Benikadadi kabaka Webusuli nākung'anya e'gyerye lyona: newaba wamu naye bakababaka amakumi asatu mu babiri nembalāsi namagāli: nāyāmbuka nāzingiza [b]Samaliya nālwāna nakyo. Nātumira Akabu kabaka wa Isiraeri ababaka mu kibuga, nāmugamba nti Bwatyo bwayogera Benikadadi nti Efezayo nezābuyo yānge; ne bakazibo nabo nabānabo, abasinga obulūngi, bānge. Awo kabaka wa Isiraeri na'damu nāyogera nti Kiri ngekigambokyo, mukama wānge, ai kabaka; 'nze wuwo ne byona byenina. Awo ababaka nebakomawo nebogera nti Bwatyo bwayogera Benikadadi nti Okutuma nakutumira nga njogera nti Oliwayo gyendi efezayo nezābuyo ne bakazibo nabānabo; naye ndikutumira aba'du

[a] 1 Basek. 18. 40.
[b] Yos. 15. 28.
[c] Kubal. 11. 15.
[d] Kuv. 24. 18; 34. 28. Mat. 4. 2.
[e] Kuv. 3. 1.
[f] Kubal. 25. 11, 13.
[g] Bal. 1. 13.
[i] 1 Basek. 18. 4.
[k] 1 Basek. 18. 22.
[l] Kuv. 24. 12; 34. 2.
[m] Ez. 1. 4.
[n] Yob. 4. 16.
[o] Kuv. 3. 6.
[p] 1 Basek. 11. 24.
[r] 2 Basek. 8. 12, 13.
[s] 2 Basek. 9. 1-3.
[t] Luk. 4. 27.
[u] Balam. 7. 22.
[w] 2 Basek. 8. 8, 12; 9. 14 neb; 13. 3, 22, 24.
[y] 2 Basek. 9. 10.
[z] Kos. 6. 5.
[a] Bal. 11. 4.
[b] 2 Basek. 2. 8 neb.
[c] Mat. 8. 21, 22 Luk. 9. 61, 62.
[d] 2 Sam. 24. 22.
[e] 2 Basek. 2. 1.
[f] 2 Basek. 6. 15.
[a] 1 Basek. 15. 18. 2 Basek. 6. 24; 8. 7, 9.
[b] 1 Basek. 16. 24.

bānge enkya bwebuliba nga kampegāno, kale balikebera enyumbayo nenyumba zaba'dubo; awo olulituka kyona kyona ekisanyusa amasogo balikiteka mu mukono gwābwe
7 nebakitwāla. Awo [c] kabaka wa Isiraeri nāita abaka'de bona abensi, nāyogera nti Mutegēre, mbegairi'de, [d] mulabe omusaja ono bwalina kyatwagaza: kubanga yantumira olwa bakazi bānge nabāna bānge nefeza yānge nezābu yānge; nesimu'ma.
8 Awo abaka'de bona nabantu bona nebamugamba nti Towulira 'sō to-
9 'kiriza. Kyeyava agamba ababaka ba Benikadadi nti Gamba mukama wānge kabaka nti Byona byewasokerako okutumira omu'duwo ndibikola: naye kino siīnza kukikola. Ababaka nebagenda nebamu'diza
10 ebigambo. Awo Benikadadi nāmutumira nāyogera nti Bakatonda bankole bwebatyo nokukirawo, enfūfu Eyesamaliya bweribuna abantu bona abangoberera okuba embatu.
11 Awo kabaka wa Isiraeri na'damu nāyogera nti Mumugambe nti Eyesiba [e] (ebyokulwānyisabye) aleme okwenyumiriza ngoyo abyesumulula.
12 Awo olwātuka (Benikadadi) bweyawulira ekigambo ekyo, bweyali nganywera, ye ne bakabaka abo, mu wema, nāgamba aba'dube nti Musimbe enyiriri. Nebasimba enyiriri
13 okulwāna nekibuga. Kale, laba, na'bi nāsemberera Akabu kabaka wa Isiraeri, nāyogera nti Bwatyo bwayogera Mukama nti Olabye ekibīna kino kyona ekinene? laba, nākigabula mu mukonogwo lero; [f] nāwe onomanya nga 'nze Mukama.
14 Akabu nāyogera nti Eri āni? Nāyogera nti Bwatyo bwayogera Mukama nti Eri abalenzi ababakulu bamasaza. Awo nāyogera nti Ani anāsoka okulwāna? Na'damu nti
15 'Gwe. Awo nāyolesa abalenzi ababakulu bamasaza, nebaba ebikumi bibiri mwasatu mu babiri: awo oluvanyuma lwābwe nāyolesa abantu bona, abāna ba Isiraeri bona, ke
16 kasānvu. Awo nebatabāla mu tuntu. Naye Benikadadi yali ngali mu wema nganywa omwenge ngatamīra, ye ne bakabaka, bakabaka amakumi asatu mu babiri abāmube-
17 ra. Awo abalenzi ababakulu bamasaza be bāsoka okutabāla; Benikadadi nātuma, nebamubūlira nti Waliwo abasaja abafulumye mu Sama-
18 liya. Nāyogera nti Oba bafulumi'de emirembe, mubawāmbe; oba bafulumi'de obulwa, mubawāmbe.
19 Awo abo nebafuluma mu kibuga, abalenzi ababakulu bamasaza, ne-
20 'gye eryabagoberera. Neba'ta buli muntu musajawe; Abasuli neba'duka, Isiraeri nebabagoberera: Benikadadi kabaka Webusuli nāwonera ku mbalāsi wamu nabebagala e-
21 mbalāsi. Awo kabaka wa Isiraeri nāfuluma nākuba embalāsi namagāli, na'ta Abasuli olu'ta lunene.
22 Awo [g] na'bi nāsemberera kabaka wa Isiraeri nāmugamba nti Genda o'demu amānyi wetegērceze olabe byonokola: kubanga [i] omwāka bweguli'da kabaka Webusuli alikutabāla.
23 Awo aba'du ba kabaka Webusuli nebamugamba nti Katonda wābwe katonda wa ku nsozi; kyebāva batusinga amānyi: naye tulwānire nabo mu lusenyi, kale tetulirema ku-
24 basinga bo amānyi. Era kola kino; 'gyawo bakabaka buli muntu mu kifokye, o'sēwo mu kifo kyābwe a-
25 bāmi: era webalire e'gye erifanana e'gye lyewafirwa, embalāsi oku'da mu kifo kyembalāsi, ne'gāli oku'da mu kifo kye'gāli: kale tulirwānira nabo mu lusenyi, era tetulirema kubasinga amānyi. Awo nāwulira e-
26 'dobozi lyābwe nākola bwatyo. Awo olwātuka omwāka bwegwa'da Benikadadi nāyolesa Abasuli nāyāmbuka nāgenda [k] Eyafeki okulwāna ne Isi-
27 raeri. Awo abāna ba Isiraeri nebayolesebwa nebawebwa entānda yābwe, nebabatabāla: awo abāna ba Isiraeri nebasīsira okubolekera nga bafanana ebisibo bibiri ebitono ebyabāna bembuzi; naye Abasuli ne-
28 babuna ensi. Awo omusaja wa Katonda nāsembera nāgamba kabaka wa Isiraeri nāyogera nti Bwatyo bwayogera Mukama nti Kubanga Abasuli boge'de nti [l] Mukama katonda wa ku nsozi, naye si katonda wa mu biwōnvu; [m] kyendiva ngabula mu mukonogwo ekibīna kino kyona ekinene, na'mwe mulimanya
29 nga 'nze Mukama. Awo nebasīsira nga basulaganako nebamala enaku musānvu. Awo olwātuka ku lunaku olwomusānvu nebalūmbagana; abāna ba Isiraeri neba'ta ku Basuli abasaja abatambula nebigere kasi-
30 rīvu ku lunaku lumu. Naye abalala neba'dukira Eyafeki mu kibuga; awo bugwe nāgwa ku basaja obukumi bubiri mu kasānvu abāsigalawo. Ne Benikadadi na'duka nātūka mu kibuga mu kisenge ekyomu-
31 nda. Aba'dube nebamugamba nti Laba 'no, tuwuli'de nga bakabaka benyumba ya Isiraeri bakabaka ba kisa: tukwegairi'de, [n] twambale ebibukutu mu biwato nemigwa ku mitwe gya'fe, tufulume eri kabaka wa Isiraeri: mpo'zi anāwonya obu-
32 lamubwo. Awo nebesiba ebibukutu mu biwato nebatikira emigwa ku mitwe, neba'ja eri kabaka wa Isiraeri, nebogera nti Omu'duwo Benikadadi ayogera nti Nkwegairi'de,

[c] 1 Basek. 22. 2, 3, 4 neb.
[d] 2 Basek. 5. 7.
[e] 1 Basek. 22. 34.
[f] 1 Basek. 18. 36.
[g] lu. 13.
[i] lu. 26. 2 Sam. 11. 1.
[k] lu. 30. Yos. 13. 4. 1 Sam. 29. 1. 2 Basek. 13. 17.
[l] lu. 23.
[m] lu. 13.
[n] Lub. 37. 34. 2 Sam. 3. 31. 1 Basek. 21. 27. 2 Basek. 6. 30. Zab. 35. 13; 69. 11. Is. 37. 1, 2. Yo. 1. 13.

mbēre omulamu. Nāyogera nti A-
kyali mulamu? ye muganda wānge.
33 Awo abasaja nebalabirira nyo ne-
banguwa okwetegēreza obanga bwa-
yagala bwatyo; nebogera nti Mu-
gandawo Benikadadi. Awo nāyo-
gera nti Mugende mumulete. Awo
Benikadadi nāfulumа na'ja gyali;
34 nāmulinyisa mu 'gāli. Awo (Beni-
[o] 1 Basek. 15. 20. kadadi) nāmugamba nti [o] Ebibuga
kitānge byeya'gya ku kitāwo 'nze
ndibi'zayo; era olyerīmira engūdo
[p] 1 Basek. 11. 24. mu [p] Damasiko, nga kitānge bwe-
yerīmira mu Samaliya. Nānge,
(bweyayogera Akabu,) nākuta ne-
[r] 1 Basek. 22. 31. ndagāno eno. Awo [r] nālagāna naye
endagāno nāmuta.
[s] 2 Basek. 2. 3. 35 Awo omusaja omu [s] owokubāna
ba bana'bi nāgamba mu'ne olweki-
gambo kya Mukama nti Nfumita,
nkwegairi'de. Omusaja nāgāna o-
36 kumufumita. Awo nāmugamba nti
Kubanga towuli'de 'dobozi lya Mu-
kama, laba, bwonoba nga kyo'jo-
[t] 1 Basek. 13. 24. nveko, [t] empologoma eneku'ta. Awo
bweyali nga kya'jamuveko, empolo-
37 goma nemusānga nemu'ta. Awo
nāsānga omusaja omulala, nāyoge-
ra nti Nfumita, nkwegairi'de. Omu-
saja nāmufumita ngamufumita eki-
38 wūndu. Awo na'bi neyegendera
nālindirira kabaka mu 'kubo, neye-
fūla ngabi'se ekirembakye ku ma-
39 soge. Awo kabaka bweyali aitawo,
nākābirira kabaka: nāyogera nti
Omu'duwo yafuluma wakati mu lu-
talo; kale, laba, omusaja nākyāma
nāndetera omusaja nāyogera nti
Kūma omusaja ono: okubula bwa-
liba ngabuze, kale obulamubwo bu-
liba mu kifo kyobulamubwe, oba
40 oliriwa talanta eyefeza. Awo omu-
'duwo bweyali ngatawana erui ne-
rui, ngagenze. Awo kabaka wa
Isiraeri nāmugamba nti Era bwe-
gutyo bwegunāba omusāngogwo;
41 'gwogusaze 'gwe ke nyini. Awo
nāyanguwa na'gya ekiremba ku
masoge; kabaka wa Isiraeri nāmu-
42 tegēra nga wa ku bana'bi. Nāmu-
gamba nti Bwatyo bwayogera Mu-
kama nti Kubanga wata omusaja
oweki've gyendi okuva mu mukono-
gwo, obulamubwo kyebuliva bubera
mu kifo kyobulamubwe, nabantubo
43 baliba mu kifo kyabantube. Awo
kabaka wa Isiraeri nāgenda mu nyu-
mbaye, nganyīka'de era nganyīze,
na'ja Esamaliya.

21 Awo olwātuka oluvanyuma lwe-
byo Nabosi Omuyezuleeri ya-
lina olusuku olwemizabibu olwali
[a] Yos. 17. 16. mu [a] Yezuleeri kumpi neriyumba
lya Akabu kabaka Wesamaliya.
2 Awo Akabu nāgamba Nabosi nti
[b] 1 Sam. 8. 14. [b] Mpa olusukulwo olwemizabibu
mbere nalwo okuba olusuku lwe-
nva, kubanga luli kumpi nenyumba
yānge; nānge ndikuwa mu kifo
kyalwo olusuku olwemizabibu olu-
singa obulūngi: oba bwonosīma,
ndikuwa ebintu ngomuwendo gwa-
3 lwo bweguli. Awo Nabosi nāgamba
Akabu nti Mukama aki'dize eri gye-
ndi [c] nkuwe obusika bwa bajaja bā-
[c] Lev. 25. 23. Kubal. 36. 7. Ez. 46. 18.
4 nge. Awo Akabu nāingira mu nyu-
mbaye, nganyīka'de era nganyize
olwekigambo Nabosi Omuyezuleeri
kyamugambye: kubanga ayoge'de
nti Si'ja kukuwa busika bwa bajaja
bānge. Nāgalamira ku kitandakye
nākyūsa amasoge nāta'kiriza kulya
5 ku 'mere. Naye Yezeberi mukazi-
we na'ja gyali, nāmugamba nti Ki-
ki ekinakuwazi'za omwoyogwo o-
bwenkani'de awo, nokulya notolya
6 ku 'mere? Nāmugamba nti Kuba-
nga njoge'de ne Nabosi Omuyezu-
leeri ne'mugamba nti Mpa olusuku-
lwo olwemizabibu olwebintu; oba
bwonosīma, ndikuwa olusuku o-
lwemizabibu (olulala) mu kifo kya-
lwo: na'damu nti Si'ja kukuwa lu-
7 suku lwānge olwemizabibu. Yeze-
beri mukaziwe nāmugamba nti
'Gwofuga 'no obwakabaka bwa Isi-
raeri? golokoka olye ku 'mere, o-
mutimagwo gusanyuke: 'nze ndi-
kuwa olusuku olwemizabibu olwa
8 Nabosi Omuyezuleeri. Awo nāwa-
ndika ebaluwa [d] mu linya lya Aka-
[d] Es. 3. 12.
bu, nāzi'sāko akaboneroke, nāwe-
reza ebaluwa [e] abaka'de nabakūngu
[e] Lus. 4. 2. 1 Basek. 20. 7.
abāli mu kibugakye era abātūla a-
9 wali Nabosi. Nāwandika mu balu-
wa ngayogera nti Mulāngire okusī-
ba, mumuteke Nabosi wa'gulu mu
10 bantu: muteke abasaja babiri [f] aba
[f] Ma. 13. 13.
Beriali mu masoge, bamulumirize
nga bogera nti [g] Wakolimira Kato-
[g] Lev. 24. 16. Bik. 6. 11.
nda ne kabaka. Mulyoke mumu-
'gyewo, mumukasukirire amainja
11 afe. Awo abasaja abomukibugakye
abaka'de nabakūngu abābera mu
kibugakye nebakola nga Yezeberi
bwabatumi'de, nga bwekyawandi-
kibwa mu baluwa zeyabawereza.
12 Awo nebalāngira okusība, nebamu-
13 teka wa'gulu Nabosi mu bantu. A-
basaja babiri abāna ba Beriali ne-
baingira nebatūla mu masoge: aba-
saja ba Beriali nebamulumiriza,
nga balumiriza Nabosi mu maso
gabantu, nga bogera nti Nabosi ya-
kolimira Katonda ne kabaka. Awo
nebamu'gya mu kibuga, nebamu-
14 kasukirira amainja nāfa. Awo ne-
batumira Yezeberi nga bogera nti
Nabosi akasukiri'dwa amainja afu-
15 'de. Awo olwātuka Yezeberi bwe-
yawulira Nabosi ngakasukiri'dwa
amainja era ngafu'de, Yezeberi nā-
gamba Akabu nti Golokoka olye
olusuku olwemizabibu olwa Nabosi
Omuyezuleeri lweyagāna okukuwa

olwebintu: kubanga Nabosi takyali
16 mulamu naye afu'de. Awo olwā-
tuka Akabu bweyawulira Nabosi
ngafu'de, awo Akabu nāgolokoka
okuserengeta mu lusuku olwemiza-
bibu olwa Nabosi Omuyezuleeri o-
kululya.
17 Awo ekigambo kya Mukama ne-
[i] 1 Basek. 17. 1. ki'jira Eriya [i] Omutisubi nga kyo-
18 gera nti Golokoka oserengete oku-
sisinkana ne Akabu kabaka wa Isi-
[k] 1 Basek. 16. 24. raeri atūla mu [k] Samaliya: laba,
ali mu lusuku olwemizabibu olwa
19 Nabosi gyaserengese okululya. Era
onomugamba nti Bwatyo bwayogera
Mukama nti O'se era oli'de? era
onomugamba nti Bwatyo bwayo-
[l] 1 Basek. 22. 38. gera Mukama nti [l] Mu kifo embwa
2 Basek. 9. 26. mwezakōmbera omusai gwa Na-
bosi, embwa mwezirikōmbera o-
20 musaigwo, wewawo, ogugwo. Awo
Akabu nāgamba Eriya nti Onda-
bye, 'gwe omulabe wānge? Na-
[m] lu. 25. 2 Basek. 17. 17. 'damu nti Nkulabye: kubanga [m] we-
Bal. 7. 14. tūnze okukola ebiri mu maso ga
21 Mukama ebibi. Laba, ndikuletako
[n] 1 Basek. 16. 3. akabi, era ndikwerera dala [n] era
ndimalawo eri Akabu buli mwāna
owobulenzi noyo asibi'dwa nata-
22 sibi'dwa mu Isiraeri: era ndifū-
[o] 1 Basek. 15. 29. la enyumbayo okufanana [o] enyu-
mba ya Yeroboamu mutabani wa
[p] 1 Basek. 16. 3, 11. Nebati nokufanana [p] enyumba ya
Baasa mutabani wa Akiya olwoku-
[r] 1 Basek. 14. 16. sunguwaza kwewansunguwaza [r] no-
[s] 2 Basek. 9. 36. 23 yōnōnyesa Isiraeri. Era Mukama
nāyogera ne ku Yezeberi nti [s] Em-
bwa zirirīra Yezeberi awali ekigo
[t] 1 Basek. 14. 11. 24 Ekyeyezuleeri. [t] Owa Akabu anā-
firānga mu kibuga embwa zināmu-
lyānga; noyo anāfirānga ku 'tale
enyonyi ezomu'bānga zināmulyā-
[u] 1 Basek. 16. 30-33. 25 nga. [u] [Naye tewali eyafanana A-
kabu eyetūnda okukola ebyali mu
maso ga Mukama ebibi Yezeberi
26 mukaziwe gweyapikiriza. Nākolā-
nga ebyemizizo enyo ngagoberera
[w] Lub. 15. 16. ebifananyi nga byona bwebyali [w] A-
2 Basek. 21. 11. bamoli byebākolānga Mukama be-
yagoba mu maso gabāna ba Isirae-
27 ri.] Awo olwātuka Akabu bweya-
[y] 2 Basek. 6. 30. wulira ebigambo ebyo, [y] nāyuza e-
byambalobye [z] nāyambala ebibukutu
[z] 1 Basek. 20. 31. ku mubirigwe [a] nāsība nāgalamira
[a] 2 Sam. 12. 16. ngayamba'de ebibukutu nāta-
28 mbula mpola. Awo ekigambo kya
Mukama neki'jira Eriya Omutisubi
29 nga kyogera nti Olaba Akabu bwe-
yetōwaza mu maso gānge? kubanga
yetōwaza mu maso gānge, sirireta
[b] 2 Basek. 9. 25. kabi ako ku mirembegye: naye [b] ku
mirembe gya mutabaniwe bwendi-
reta akabi ako ku nyumbaye.

22 Awo nebamala emyāka esatu
nga tewali bulwa eri Obusuli ne
2 Isiraeri. Awo [a] olwātuka mu mwā-
[a] 2 Byom. 18. 2-34. ka ogwokusatu [b] Yekosafati kabaka
[b] 1 Basek. 15. 24. wa Yuda nāserengeta eri kabaka wa
3 Isiraeri. Awo kabaka wa Isiraeri
nāgamba aba'dube nti Mumanyi nga
[c] Lamosugireadi kya'fe, na'fe tusi-
[c] Yos. 21. 38. 2 Basek. 8. 28; 9. 1, 14. rika netutaki'gya mu mukono gwa
4 kabaka Webusuli? Nāgamba Ye-
kosafati nti Onogenda nānge Era-
mosugireadi okulwāna. Awo Yeko-
safati nāgamba kabaka wa Isiraeri
[d] 2 Basek. 3. 7. nti [d] 'Nze ninga 'gwe bwoli, abantu
bānge ngabantubo, embalāsi zānge
5 ngembalāsizo. Awo Yekosafati nā-
gamba kabaka wa Isiraeri nti Nkwe-
gairi'de, būza ekigambo kya Mu-
6 kama lero. Awo kabaka wa Isiraeri
[e] 1 Basek. 18. 19. [e] nākung'anya bana'bi abasaja nge-
bikumi bina, nābagamba nti Ntabā-
le Eramosugireadi nantiki ndekeyo?
Nebogera nti Yāmbuka; kubanga
Mukama alikigabula mu mukono
7 gwa kabaka. Naye [f] Yekosafati
[f] 2 Basek. 3. 11. nāyogera nti Tewali wano nate na-
8 'bi wa Mukama, tumubūze? Ka-
baka wa Isiraeri nāgamba Yekosa-
fati nti Waliwo nate omusaja omu
gwetuīnza okubūlizamu Mukama,
Mikaya mutabani wa Imula: naye
'mukyāwa; kubanga tandagulako
birūngi wabula ebibi. Yekosafati
nāyogera nti Kabaka aleme okwo-
9 gera bwatyo. Awo kabaka wa Isi-
raeri nāita omumbowa nāyogera
nti Yanguwa okime Mikaya muta-
10 bani wa Imula. Era kabaka wa
Isiraeri ne Yekosafati kabaka wa
Yuda nebatūla buli muntu ku nte-
beye nga bamba'de ebyambalo byā-
bwe, mu mbuga eri ku mulyāngo
[g] 1 Basek. 16. 24. gwa wankaki [g] Wesamaliya; ba-
na'bi bona nebalagulira mu maso
11 gābwe. Awo Zedekiya mutabani
wa Kenaana neyekolera [i] amaye-
[i] Yer. 27. 2; 28. 10. Zek. 1. 18, 19. mbe agebyūma nāyogera nti Bwa-
tyo bwayogera Mukama nti [k] Oli-
[k] Ma. 33. 17. tomera Abasuli na gano okutūsa
12 lwebalimalibwawo. Ne bana'bi bo-
na nebalagula bwebatyo, nga bogera
nti Yāmbuka Eramosugireadi
olabe omukisa: kubanga Mukama
alikigabula mu mukono gwa kaba-
13 ka. Awo omubaka eyagenda okuita
Mikaya nāmugamba nti Laba'no,
ebigambo bya bana'bi (bibūlira) ka-
baka ebirūngi nakamwā kamu:
nkwegairi'de, ekigambokyo kifana-
ne ekigambo kyomu kubo, oyogere
14 ebirūngi. Awo Mikaya nāyogera
[l] 1 Basek. 17. 1. nti [l] Nga Mukama bwali omulamu,
[m] Mukama kyanāng'amba ekyo kye-
[m] Kubal. 22. 18. 15 nāyogera. Awo bweya'ja eri kaba-
ka, kabaka nāmugamba nti Mikaya,
tutabāle Eramosugireadi nantiki
tulekeyo? Nāmu'damu nti Yāmbu-
ka olabe omukisa; era Mukama
alikigabula mu mukono gwa kaba-
16 ka. Awo kabaka nāmugamba nti
Nākulaiza emirūndi emeka oleme
okumbūlira ekigambo nekimu wa-

bula amazima mu linya lya Muka-
17 ma? Nāyogera nti Ndabye Isi-
raeri yena ngasāsāni'de ku nsozi
n ngendiga ezitalina musūmba:
Mukama nāyogera nti Abo tebalina
mukama wābwe; ba'deyo buli mu-
18 ntu mu nyumbaye mirembe. Awo
kabaka wa Isiraeri nāgamba Yeko-
safati nti o Sikugambye nga tala-
gule birūngi eri 'nze wabula ebibi?
19 Nāyogera nti Kale wulira ekigambo
kya Mukama: p ndabye Mukama
ngatu'de ku ntebeye r ne'gye lyona
eryomu'gulu nga baīmiri'de gyali
ku mukonogwe ogwadyo ne ku gwa
20 kono. Mukama nāyogera nti Ani
anāsendasenda Akabu ayāmbuke
Eramosugireadi agwe? Omu nā-
yogera bwatyo; omulala nāyogera
21 bwatyo. Awo newafuluma omuzi-
mu negūmirira mu maso ga Mu-
kama negwogera nti 'Nze nāmuse-
22 ndasenda. Mukama nāgugamba nti
Otya? Negwogera nti Nāfuluma
nembera s omuzimu ogwobulimba
mu kamwā ka bana'bibe bona. Nā-
yogera nti Gwonomusendasenda
nokusobola onosobola: fuluma o-
23 kole bwotyo. Kale 'no, laba, Mu-
kama ata'de omuzimu ogwobuli-
mba mu kamwā ka bana'bibo bano
bona; era Mukama akwoge'deko
24 akabi. Awo Zedekiya mutabani wa
Kenaana nāsembera t nākuba Mi-
kaya olui, nāyogera nti Omwoyo
gwa Mukama gwampitako gutya
25 okwogera nāwe? Mikaya nāyoge-
ra nti Laba, oliraba ku lunaku olwo
bwoliingira mu kisenge ekyomunda
26 okwekweka. Awo kabaka wa Isi-
raeri nāyogera nti Mutwāle Mikaya
mumu'ze eri Amoni omukulu wekibuga neri Yoasi mutabani wa ka-
27 baka; mwogere nti Bwatyo bwa-
yogera kabaka nti u Olusaja luno
muluteke mu komera mululīsēnga
ne'mere eyokulaba enaku nama'zi
agokulaba enaku, okutūsa v lwe-
28 ndikomawo emirembe. Awo Mika-
ya nāyogera nti Okukomawo bwo-
likomawo emirembe, Mukama nga
tayogere'de mu'nze. Nāyogera
nti Muwulire, 'mwe amawānga
'mwena.
29 Awo kabaka wa Isiraeri ne Ye-
kosafati kabaka wa Yuda nebā-
30 mbuka Eramosugireadi. Kabaka
wa Isiraeri nāgamba Yekosafati nti
Nefūla nenyingira mu lutalo; naye
'gwe yambala ebyambalobyo. Awo
kabaka wa Isiraeri neyefūla nāi-
31 ngira mu lutalo. Awo kabaka We-
busuli yali alagi'de y abāmi amaku-
mi asatu mu babiri abamagālige
ngayogera nti Temulwāna na bato
newakuba'de abakulu, wabula ka-
32 baka wa Isiraeri ye'ka. Awo olwā-
tuka abāmi bamagāli bwebālaba
Yekosafati nebogera nti Mazima ye
kabaka wa Isiraeri; z nebakyāma
okulwāna naye: Yekosafati nāyo-
33 gerera wa'gulu. Awo olwātuka
abāmi bamagāli bwebālaba nga siye kabaka wa Isiraeri, awo nebako-
34 mawo okumugoberera. Awo ne-
wabawo omuntu eyanānula omu-
tegogwe nga tagendere'de nālasa
kabaka wa Isiraeri ebyambalobye
ebyebyūma webiga'tira: kyeyava
agamba omugoba we'gālirye nti
Kyūsa omukonogwo onziye mu'gye;
35 kubanga nfumiti'dwa nyo. Olutalo
nerweyongera ku lunaku olwo: ka-
baka nebamukwatirira mu 'gālirye
okulwāna Nabasuli, nāfa akawungē-
zi: omusai neguva mu kiwūndu
negukulukutira munda we'gāli
36 Awo newaba okulāngirwa mu 'gye
lyona enjuba ngeyagala okugwa
nga bogera nti Buli muntu a'de mu
kibuga kyewābwe, era buli muntu
37 a'de munsi yewābwe. Awo kabaka
nāfa nāletebwa Esamaliya; neba-
38 zika kabaka mu Samaliya. Nebō-
leza e'gāli awali ekidiba Ekyesa-
maliya; embwa nezikōmba omu-
saigwe; [era abenzi banābirānga
(eyo);] a ngekigambo kya Mukama
39 bwekyali kyeyayogera. Era ebi-
kolwa ebirala byona ebya Akabu
ne byona byeyakola nenyumba eya-
masānga gyeyazīmba nebibuga byo-
na byeyazīmba tebyawandikibwa
mu kitabo ekyebyomumirembe gya
40 basekabaka ba Isiraeri? Awo Aka-
bu neyebakira wamu ne bajajabe;
Akaziya mutabaniwe nāfuga mu
kifokye.
41 Awo Yekosafati mutabani wa
Asa nātanula okufuga Yuda mu
mwāka ogwokuna ogwa Akabu ka-
42 baka wa Isiraeri. b Yekosafati ya-
li yakamaze emyāka amakumi asa-
tu mwetāno bweyalya obwakabaka:
nāfugira emyāka amakumi abiri
mwetāno mu Yerusalemi. Ne nyi-
na erinyalye lyali Azuba muwala
43 wa Siruki. Awo nātambulirānga
mu 'kubo lyona erya Asa kitāwe;
nātakyāma okulivamu, ngakola e-
byali mu maso ga Mukama ebirū-
ngi: naye c ebifo ebigulumivu te-
bya'gyibwawo; abantu nga bakya-
werayo sadaka nebōtereza obubāne
44 mu bifo ebigulumivu. Era d Yeko-
safati nātabagana ne kabaka wa
45 Isiraeri. Era ebikolwa ebirala byo-
na ebya Yekosafati namānyige ge-
yalaga era bweyalwāna tebyawandi-
kibwa mu kitabo ekyebyomumire-
mbe gya basekabaka ba Yuda?
46 e Nabalyānga ebisiyaga abāsigalawo
ku mirembe gya kitāwe Asa nāba-
47 'gya munsi. Awo nga f tewali ka-
baka mu Edomu: omusigire nga
48 ye kabaka. g Yekosafati nāsiba

n Kubal. 27. 17.
o Iu. 8.
p Is. 6. 1. Ez. 1. 26. Dan. 7. 9. Kub. 4, 2; 20. 4.
r Yob. 1. 6; 2. 1. Beb. 1. 7, 14; 12. 22. Kub. 9. 16.
s Is. 19. 14. Yer. 4. 10. Ez. 14. 9. 2 Bas. 2. 11.
t Kung. 3. 30. Mat. 26. 67. Ma'k. 14. 65. Yok. 18. 22. Bik. 23. 2.
u 2 Byom. 16. 10.
v Kubal. 16. 29. Balam. 8. 9.
y 1 Basek. 20. 1, 24.
z 2 Byom. 18. 31.
a 1 Basek. 20. 42; 21. 19.
b 2 Byom. 20. 31–33.
c 1 Basek. 15 14.
d 2 Byom. 18. 1; 19. 2.
e 1 Basek. 15. 12.
f 2 Sam. 8. 14. 2 Basek. 3. 9.
g 2 Byom. 20. 35–37.

[i] 1 Basek. 10. 22.
[k] 1 Basek. 9. 28.
[l] Kubal. 33. 35.

[i] malikebu Ezetalusisi ezokugenda
[k] Eyofiri okukimayo ezābu: naye
nezitagenda; kubanga malikebu
49 nezimenyekera [l] Ezionugeberi. A-
wo Akaziya mutabani wa Akabu
nāgamba Yekosafati nti Aba'du bā-
nge bagende naba'dubo mu mali-
kebu. Naye [m] Yekosafati nāta'ki-
50 riza. Yekosafati neyebakira wamu
ne bajajabe nāzikibwa wamu ne
bajajabe mu kibuga kya Daudi ja-
jawe: awo Yekolamu mutabaniwe
nāfuga mu kifokye.
51 Akaziya mutabani wa Akabu
nātanula okufuga Isiraeri mu Sa-
maliya mu mwāka ogwekumi no-
musānvu ogwa Yekosafati kabaka
wa Yuda nāfugira Isiraeri emyāka
52 ebiri. Nākola ebyali mu maso ga
Mukama ebibi [n] nātambulira mu
'kubo lya kitāwe ne mu 'kubo lya
nyina ne mu 'kubo lya Yeroboamu
mutabani wa Nebati [o] mweyayōnō-
53 nyesa Isiraeri. Nāwereza Baali nā-
musinza nāsunguwaza Mukama
Katonda wa Isiraeri nga byona
bwebyali kitāwe byeyakola.

[m] 2 Byom. 21. 1.
[n] 1 Basek. 16. 30, 31.
[o] 1 Basek. 14. 16.

EKITABO KYA BASEKABAKA

EKYOKUBIRI.

[a] 2 Sam. 8. 2.
[b] 2 Basek. 3. 5.
[c] 1 Basek. 21. 17.
[d] Zek. 13. 4. Mat. 3. 4. Ma'k. 1. 6.
[e] Balam. 13. 6.
[f] Balam. 13. 6.
[g] Yob. 1. 16.

1 Awo Moabu [a] najēmera Isiraeri
2 [b] Akabu ngamaze okufa. Akaziya
nāgwa mu kituli ekiruke ekyali mu
kisengekye ekya wa'gulu ekyali mu
Samaliya, nālwāla: nātuma aba-
baka, nābagamba nti Mugende mu-
lagulwe eri Baaluzebubi katonda
Owekuloni obanga ndiwona endwa-
3 'de eno. Naye malaika wa Mukama
nāgamba Eriya [c] Omutisubi nti Go-
lokoka osisinkane ababaka ba ka-
baka Wesamaliya obagambe nti Ku-
banga tewali Katonda mu Isiraeri
kyemuva mugenda okulagulwa eri
Baaluzebubi katonda Owekuloni?
4 Kale 'no, bwatyo bwayogera Mu-
kama nti Toliva ku kitanda kyoli-
nyeko, naye tolirema kufa. Eriya
5 neyegendera. Ababaka nebakoma-
wo gyali, nābagamba nti Kiki eki-
6 bakome'zawo? Nebamugamba nti
Wa'ze omusaja okutusisinkana nā-
tugamba nti Mugende mu'deyo eri
kabaka abatumye, mumugambe nti
Bwatyo bwayogera Mukama nti
Kubanga tewali Katonda mu Isi-
raeri kyova otuma okulagulwa eri
Baaluzebubi katonda Owekuloni?
kyoliva olema okuva ku kitanda
kyolinyeko, naye tolirema kufa.
7 Nābagamba nti Omusaja a'ze oku-
basisinkana nābabūlira ebigambo e-
8 byo afananye atya? Nebamu'damu
nti Yali [d] musaja wa bwōya bungi,
era nga yesibye olukoba olwe'diba
mu kiwatokye. Nāyogera nti Ye
9 Eriya Omutisubi. Awo kabaka nā-
tuma gyali omwāmi watāno naba-
sajabe atāno. Nāyāmbuka gyali:
kale, laba, ngatu'de ku ntiko yolu-
sozi. Nāyogera naye nti 'Gwe [e] o-
musaja wa Katonda, kabaka ayoge-
10 'de nti Serengeta. Awo Eriya na-
'damu nāgamba omwāmi watāno
nti Obanga ndi musaja wa Katonda,
omuliro guve mu 'gulu gwōkye 'gwe
nabasajabo atāno. [f] Omuliro neguva
mu 'gulu negumwōkya ye nabasa-
11 jabe atāno. Awo nātuma nate gyali
omwāmi watāno omulala nabasa-
jabe atāno. Na'damu nāmugamba
nti 'Gwe omusaja wa Katonda, bwa-
tyo kabaka bwayoge'de nti Yangu-
12 wa okuserengeta. Awo Eriya na-
'damu nābagamba nti Obanga ndi
musaja wa Katonda, omuliro guve
mu 'gulu gwōkye 'gwe nabasajabo
atāno. [g] Omuliro gwa Katonda ne-
guva mu 'gulu negumwōkya ye
13 nabasajabe atāno. Awo nātuma
nate omwāmi watāno abalala na-
basajabe atāno. Omwāmi watāno
owokusatu nāyāmbuka na'ja nāfu-
kamira ku mavivige mu maso ga
Eriya, nāmwegairira nāmugamba
nti 'Gwe omusaja wa Katonda,
nkwegairi'de, obulamu bwānge no-
bulamu bwa bano atāno abadu'bo
bube bwa muwendo mungi mu ma-
14 sogo. Laba, omuliro gwavu'de mu
'gulu negwōkya abāmi batāno bō-
mbi abāsose nabasaja bābwe atāno:
naye kakano obulamu bwānge bube
bwa muwendo mungi mu masogo.
15 Awo malaika wa Mukama nāgamba
Eriya nti Serengeta naye: tomutya.
Nāgolokoka nāserengeta naye nā-
16 genda eri kabaka. Nāmugamba nti
Bwatyo bwayogera Mukama nti Ku-
banga watuma ababaka okulagulwa
eri Baaluzebubi katonda Owekuloni,
kubanga tewali katonda mu Isiraeri
okulagulwa eri ekigambokye kye-
wava okola bwotyo? kyoliva olema
okuva ku kitanda kyolinyeko, naye
17 tolirema kufa. Awo nāfa ngekiga-

mbo kya Mukama bwekyali Eriya
kyeyayogera. [i] Yekolamu nātanula
okufuga mu kifokye mu mwāka o-
gwokubiri ogwa Yekolamu mutaba-
ni wa Yekosafati kabaka wa Yuda;
kubanga teyalina mwāna wa bule-
18 nzi. Era ebikolwa ebirala byona
ebya Akaziya byeyakola tebya-
wandikibwa mu kitabo ekyebyo-
mumirembe gya basekabaka ba Isi-
raeri?

2 Awo olwātuka Mukama bweyaya-
gala okulinyisa Eriya nembuyaga
ezomuzimu mu 'gulu, Eriya nāge-
nda ne [a] Erisa ngava [b] Egirugali.
2 Awo Eriya nāgamba Erisa nti Bēra
wano, nkwegairi'de; kubanga Mu-
kama antumye [c] Ebeseri. Erisa
nāyogera nti [d] Nga Mukama bwali
omulamu nememeyo nga bweri e-
namu, si'ja kukuleka. Awo neba-
3 serengeta neba'ja; Ebeseri. Awo
[e] abāna ba bana'bi abāli Ebeseri
nebafuluma eri Erisa, nebamuga-
mba nti Omanyi nga Mukama ana-
'gya mukamawo ku mutwegwo le-
ro? Nāyogera nti Wewawo, 'manyi;
4 'mwe musirike. Awo Eriya nāmu-
gamba nti Erisa, bēra wano, nkwe-
gairi'de; kubanga Mukama antu-
mye [f] Eyeriko. Nāyogera nti Nga
Mukama bwali omulamu nememeyo
nga bweri enamu, si'ja kukuleka.
5 Awo neba'ja Eyeriko. Awo abāna
ba bana'bi abāli Eyeriko nebase-
mberera Erisa nebamugamba nti
Omanyi nga Mukama ana'gya mu-
kamawo ku mutwegwo lero? Na-
'damu nti Wewawo, 'manyi; 'mwe
6 musirike. Awo Eriya nāmugamba
nti Nkwegairi'de, bēra wano; kuba-
nga Mukama antumye Eyoludani.
Nāyogera nti Nga Mukama bwali
omulamu nememeyo nga bweri ena-
mu, si'ja kukuleka. Awo abo bōmbi
7 nebatambula. Awo abasaja ama-
kumi atāno abokubāna ba bana'bi
nebagenda nebaīmirira okubōlekera
wala nabo: abo bōmbi nebaī-
8 mirira ku Yoludani. Awo Eriya
na'dira [g] omunagirogwe nāguzinga
wamu nākuba ama'zi [h] negāwulibwa-
mu erui nerui nokuita nebaita bō-
9 mbi ku lukalu. Awo olwātuka bwe-
bāmala okusomoka Eriya nāgamba
Erisa nti Saba kyenākukolera nga
sinaba kuku'gyibwako. Erisa nā-
yogera nti Nkwegairi'de [k] emigabo
ebiri egyomwoyogwo gibere ku'nze.
10 Nāyogera nti Osabye kizibu: (naye)
bwonondaba bwenāku'gyibwako ki-
nāba bwekityo gyoli; naye bwoto-
11 ndabe tekibe bwekityo. Awo olwā-
tuka nga bakyatambula nga balo'ja,
laba, (newalabika) [l] e'gāli eryomuli-
ro nembalāsi ezomuliro nezibāwula
bōmbi; Eriya nālinya mu'gulu ne-
12 mbuyaga ezomuzimu. Era Erisa
nākiraba nāyogerera wa'gulu nti
[m] Kitānge, kitānge, amagāli ga Isi-
raeri nembalāsize! Nātamulaba
nate: nākwata ebyambalobye nā-
13 biyuzamu ebitūndu bibiri. Era nā-
lōnda nekyambalo kya Eriya kyasu-
'de, na'dayo nāimirira ku lubalāma
14 lwa Yoludani. Na'dira ekyambalo
kya Eriya kyasu'de, nākuba ama'zi
nāyogera nti Aliruwiwa Mukama
Katonda wa Eriya? awo ngamaze
okukuba ama'zi naye, negāwuli-
bwamu erui nerui: Erisa nāsomoka.
15 Awo abāna ba bana'bi abāli Eyeriko
okumwōlekera bwebāmulaba, nebo-
gera nti Omwoyo gwa Eriya gutūla
ku Erisa. Neba'ja okumusisinkana,
nebavūnama wansi mu masoge.
16 Awo nebamugamba nti Laba 'no
waliwo abasaja amakumi atāno aba-
mānyi wamu naba'dubo; tukwegai-
ri'de bagende banonye mukamawo:
mpo'zi [n] omwoyo gwa Mukama gu-
musitu'de negumusūla ku lusozi
oba mu kiwōnvu. Nāyogera nti
17 Temutuma. Awo bwebamutairira
okutūsa ensonyi lwezamukwata, nā-
yogera nti Mutume. Awo nebatuma
abasaja amakumi atāno; nebano-
nyeza enaku satu naye nebatamu-
18 laba. Awo nebakomawo gyali nga-
kyalinda Eyeriko; nābagamba nti
Sabagamba nti Temugenda?
19 Awo abasaja abomukibuga neba-
gamba Erisa nti Laba, tukwegairi-
'de, awali ekibuga kino walūngi nga
mukama wānge bwalaba: naye a-
ma'zi tegaliko kyegagasa, nensi te-
20 kuza 'mere. Nāyogera nti Mu-
ndetere akasūmbi akagya, muteke
21 omwo omunyo. Nebakaleta gyāli.
Nāfuluma na'ja awali ensulo yama-
'zi, [o] nāsūla omwo omunyo nāyogera
nti Bwatyo bwayogera Mukama nti
Mponye'za ama'zi gano; temukya-
vamu nate lūmbe newakuba'de obu-
22 takuza 'mere. Awo ama'zi nega-
wona ne lero ngekigambo bwekyali
ekya Erisa kyeyayogera.
23 Awo nāvayo nāyāmbuka nāgenda
Ebeseri: awo ngali mu 'kubo nga-
yāmbuka abāna abato nebavamu ki-
buga nebamudūlira nebamugamba
nti Yāmbuka, 'gwe owekiwalāta;
24 yāmbuka, 'gwe owekiwalāta. Nā-
kebuka nābalaba [p] nābakolimira mu
linya lya Mukama. Edubu biri
enkazi neziva mu kibira nezitā-
gula abāna amakumi ana mu ba-
25 biri kubo. Awo nāvayo nāgenda eri
olusozi Kalumeri, nāvayo nākoma-
wo [r] Esamaliya.

3 Awo Yekolamu mutabani wa A-
kabu nātanula okufuga Isiraeri mu
Samaliya mu mwāka ogwekumi mu
munāna ogwa Yekosafati kabaka wa

[i] 2 Basek. 8. 16. 2 Byom. 21. 3.
[a] 1 Basek. 19. 21.
[b] Yos. 5. 9. 2 Basek. 4. 38.
[c] Yos. 16. 2.
[d] 1 Sam. 20. 3.
[e] 1 Sam. 10. 10; 19. 20. 1 Basek. 20. 35. 2 Basek. 4. 1, 38.
[f] 1 Basek. 16. 34.
[g] 1 Basek. 19. 19.
[h] Kuv. 14. 21.
[k] Ma. 21. 17.
[l] 2 Basek. 6. 17. Zab. 68. 17.
[m] 2 Basek. 13. 14.
[n] 1 Basek. 18. 12.
[o] Kuv. 15. 25.
[p] Nek. 13. 25.
[r] 2 Basek. 3. 11.

Yuda, nāfugira emyāka kumi nebiri.
2 Nākola ebyali mu maso ga Mukama
ebibi; naye obutafanana kitāwe no-
kufanana nyina: kubanga ya'gyawo
[a] 1 Basek. 16. 31, 32. empagi ya Baali [a] kitāwe gyeyakola.
[b] 1 Basek. 12.28,31,32. 3 Naye neyega'ta [b] nebibi bya Yero-
boamu mutabani wa Nebati byeya-
yōnōnyesa Isiraeri; teyabivamu.
4 Era Mesa kabaka wa Moabu yali
musūmba wa ndiga; nāwāngayo eri
kabaka wa Isiraeri ebyōya byabāna
bendiga kasirīvu nebyendiga enume
[c] 2 Basek. 1. 1. 5 kasirīvu. Naye olwātuka [c] Akabu
bweyafa kabaka wa Moabu nājē-
6 mera kabaka wa Isiraeri. Kabaka
Yekolamu nāva mu Samaliya mu
biro ebyo, nāyolesa Isiraeri yena.
7 Awo nāgenda nātumira Yekosafati
kabaka wa Yuda ngayogera nti Ka-
baka wa Moabu anjēme'de: ono-
tabāla Moabu wamu nānge? Nā-
[d] 1 Basek. 22. 4. yogera nti Nāyāmbuka: [d] 'nze ninga
'gwe bwoli, abantu bānge ngabantu-
bo, embalāsi zānge ngembalāsizo.
8 Nāyogera nti Tunāyāmbuka mu
'kubo ki? Na'damu nti Mu 'kubo
9 eryomu 'dūngu lya Edomu. Awo
kabaka wa Isiraeri nāgenda ne ka-
[e] 1 Basek. 22. 47. baka wa Yuda ne [e] kabaka wa Edo-
mu: nebetōlōla olugendo lwa naku
musānvu: 'sōnga tewali ma'zi ga
'gye newakuba'de agensolo ezaba-
10 goberera. Awo kabaka wa Isiraeri
nāyogera nti Zitusānze! kubanga
Mukama aise bakabaka bano abasa-
tu okukung'ana okubagabula mu
[f] 1 Basek. 22. 7. 11 mukono gwa Moabu. Naye [f] Ye-
kosafati nāyogera nti Tewali wano
na'bi wa Mukama tubūlize muye
eri Mukama? Awo omu ku ba'du ba
kabaka wa Isiraeri na'damu nāyoge-
ra nti Erisa mutabani wa Safati ali
[g] 1 Basek. 19. 21. wano [g] eyafukirirānga ama'zi mu
12 ngalo za Erisa. Awo Yekosafati nā-
yogera nti Ekigambo kya Mukama
kiri naye. Awo kabaka wa Isiraeri
ne Yekosafati ne kabaka wa Edomu
13 nebaserengeta gyāli. Erisa nāga-
[i] 2 Sam. 16. 10. mba kakaba wa Isiraeri nti [i] Nfayo
[k] Ez. 14. 3. ki eri 'gwe? [k] wegendere eri bana'bi
[l] 1 Basek. 18. 19. ba kitāwo neri [l] bana'bi ba nyoko.
Kabaka wa Isiraeri nāmugamba
nti Ne'da: kubanga Mukama aise
bakabaka bano abasatu okukung'a-
na okūbagabula mu mukono gwa
[m] 1 Basek. 17. 1. 14 Moabu. Erisa nāyogera nti [m] Nga
Mukama we'gye bwali omulamu
gwenyīmiririra mu masoge, mazi-
ma singa sirowōza Yekosafati ka-
baka wa Yuda okubawo, sandiku-
15 tunuli'de 'sō sandikulabye. Naye
[n] 1 Sam. 10. 5, 6. 'no ndetera [n] omukubi wenānga.
Awo olwātuka omukubi wenānga
bweyakuba, omukono gwa Mukama
16 negumu'jako. Nāyogera nti Bwa-
tyo bwayogera Mukama nti Mu'juze
17 ekiwōnvu kino ensalosalo. Kuba-
nga bwatyo bwayogera Mukama
nti Temulabe mbuyaga 'sō temulabe
nkuba, naye ekiwōnvu ekyo kina-
'jula ama'zi: na'mwe munānywa,
'mwe nebisibo bya'mwe nensolo
18 za'mwe. Era kino kigambo kitono
'sō si kikulu mu maso ga Mukama:
era aligabula Nabamoabu mu mu-
19 kono gwa'mwe. Era mulimenya
buli kibuga ekiriko enkomera na
buli kibuga ekirōnde nemutema bu-
li muti omulūngi nemuziba enzi'zi
zona ezama'zi nemwōnōna buli mu-
20 siri omulūngi namainja. Awo olwā-
tuka enkya mu kisēra [o] ekyokuwayo
ekitone, kale, laba, ama'zi nega'ja
nga gafuluma mu 'kubo erye Edo-
21 mu, ensi ne'jula ama'zi. Awo Aba-
moabu bona bwebāwulira bakabaka
nga bāmbuse okulwāna nabo, neba-
kung'ana bona abāinza okwambala
ebyokulwānyisa nokukirawo, ne-
22 baīmirira ku mpero. Awo nebago-
lokoka enkya mu makya, enjuba
neyāka ku ma'zi, Abamoabu neba-
laba ama'zi agabōleke'de nga ga-
23 myuse ngomusai: awo nebogera
nti Guno gwe musai; bakabaka te-
balemye kuzikirizibwa, era ba'se
buli muntu mu'ne: kale 'no, Moa-
24 bu, (mugwe) ku munyago. Awo
bwebātūka mu lusīsira lwa Isiraeri,
Abaisiraeri nebagolokoka nebakuba
Abamoabu noku'duka neba'duka
mu maso gābwe: nebeyongerayo
25 munsi nga bakuba Abamoabu. Ne-
bamenyamenya ebibuga; nawali
[p] omusiri omulūngi ogwe'taka ne-
bakasukawo buli muntu e'jinjalye
newa'jula; nebaziba enzi'zi zona
ezama'zi, nebatema emiti gyona
emirūngi okutūsa lwebasigazawo
mu [q] Kirukalesesi amainja gamu
(go'ka); naye abenvūmulo nebata-
mbulatambula munsi nebagikuba.
26 Awo kabaka wa Moabu bweyalaba
olutalo nga lumuingiri'de, nātwāla
naye abasaja lusānvu abasōwolā-
nga ebitala, okuwaguza okutūka eri
kabaka we Edomu; naye nebataī-
27 nza. Awo na'dira mutabaniwe o-
muberyeberye eyandifuze mu kifo-
kye, nāmuwayo okuba ekiwebwayo
ekyōkebwa ku bugwe. Newaba
obusūngu bungi eri Isiraeri: neba-
muvako neba'dayo munsi yābwe.

[o] Kuv. 29. 39, 40. 1 Basek. 18. 29, 36.

[p] lu. 19.

[q] Is. 15. 1; 16. 7. Yer. 48. 31, 36.

4 Awo omukazi omu owokubakazi
[a] babāna ba bana'bi nāyogerera
wa'gulu eri Erisa ngayogera nti
Omu'duwo 'baze yafa: era omanyi
ngomu'duwo yatyānga Mukama:
era [b] owebanja a'ze okwetwālira
abāna bānge bōmbi okuba aba'du.
2 Erisa nāmugamba nti Nākukolera
ki? mbūlira; olina ki mu nyumba?
Nāyogera nti Omuzānawo talina
kintu mu'nyumba wabula akasūmbi
3 akamafuta. Awo nāyogera nti Ge-

[a] 2 Basek. 2. 3.

[b] Lev. 25. 39-41. Nek. 5. 5. Mat. 18. 25.

nda weyazike ebintu ebwēru mu
ba'no bona, ebintu ebyerēre; weya-
4 zike bingiko. Awo noingira we'ga-
lire 'gwe ne batabanibo, o'tululire
mu bintu ebyo byona; otereke ebi-
5 'ju'de. Awo nāva wali neye'galira
ye ne batabanibe; bāmuletera (ebi-
6 ntu) na'tulula. Awo olwātuka ebi-
ntu bwebya'jula nāgamba mutaba-
niwe nti Ndetera nate ekintu. Nā-
mugamba nti Tewakyali nate kintu.
7 Amafuta negakoma. Awo na'ja
[c] Balam. 13. 6. nābūlira [c] omusaja wa Katonda.
Nāyogera nti Genda otūnde ama-
futa osasule ebanjalyo, ebināfi'kawo
bikulīsēnga 'gwe ne batabanibo.
8 Awo olunaku lwali lumu Erisa
nāita nāgenda [d] Esunemu eyali [e] o-
[d] Yos. 19. 18. [e] 1 Sam. 25. 2. 2 Sam. 19. 32. mukazi omukulu; nāmuwaliriza
okulya ku 'mere. Awo olwātukā-
nga buli lweyaitāngawo nākyāmi-
9 rānga omwo okulya ku 'mere. Nā-
gamba 'ba nti Laba 'no, ntege'de
ngono musaja mutukuvu wa Kato-
10 nda atuitako buli kasēra. Nkwe-
gairi'de tuzīmbe akayu ku kisenge;
tumutekere eyo ekitanda nemeza
nentebe nekyetabaza: awo olunā-
tukānga bwana'jānga gyetuli anā-
11 kyāmirānga omwo. Awo olunaku
lwali lumu na'jayo nākyāmira mu-
12 nju nāgalamira omwo. Nāgamba
Gekazi omu'duwe nti Ita Omusu-
na'mu ono. Awo bweyamuita nāī-
13 mirira mu masoge. Nāmugamba
nti Mugambe 'no nti Laba, watu-
janjaba okujanjaba okwenkana a-
wo; kiki ekināba kikukolerwa?
oyagala okwogererwa eri kabaka
oba eri [f] omukulu we'gye? Na'da-
[f] 2 Sam. 19. 13. mu nti Ntūla mu bantu bānge 'nze.
14 Nāyogera nti Kale kiki ekināba ki-
mukolerwa? Gekazi na'damu nti
Mazima talina mwāna wa bulenzi
15 ne 'ba muka'de. Nāyogera nti
'Muite. Awo bweyamuita nāimirira
[g] Lub. 17. 1; 18. 14. 16 mu mulyāngo. Nāyogera nti [g] Mu
kisēra kino ebiro bwebiri'da, oliwa-
mbatira omwāna owobulenzi. Nā-
yogera nti Ne'da, mukama wānge,
[i] lu. 28. 'gwe omusaja wa Katonda, [i] tolimba
17 muzānawo. Omukazi nāba olubuto
nāzālira omwāna owobulenzi mu
kisēra ekyo ebiro bwebya'da nga
18 Erisa bweyamugamba. Awo omwā-
na bweyakula olunaku lwali lumu
nāfuluma nāgenda eri kitāwe eri
19 abakunguzi. Nāgamba kitāwe nti
[k] Zab. 121. 6. [k] Omutwe gwānge, omutwe gwānge.
Nāgamba omu'duwe nti 'Musitule
20 omutwāle eri nyina. Awo bweya-
mutwāla nāmutūsa eri nyina, nātū-
la ku mavivige okutūsa etuntu nā-
21 lyoka afa. Nālinya nāmugalamiza
[l] nyi. 10, 32. ku [l] kitanda kyomusaja wa Kato-
nda, nāmu'galira (olu'gi) nāfuluma.
22 Nāita 'ba nāyogera nti Nkwegairi-
'de, mpereza omu ku ba'du nemu
ku ndogoi ng'ende mbiro eri omu-
23 saja wa Katonda nkomewo. Nā-
yogera nti Kiki ekikwagaza okuge-
nda gyāli lero? si lunaku lwa
[m] mwezi ogwakaboneka 'sō si sabiti. [m] Kubal. 28. 11.
24 Nāyogera nti Mirembe. Awo nāta-
ndika endogoi nāgamba omu'duwe
nti Goba otambule; to'ta ku bigere
25 wabula nga nkugambye. Awo nā-
genda nātūka eri omusaja wa Kato-
nda ku [n] lusozi Kalumeri. Awo [n] 2 Basek. 2. 25.
olwātuka omusaja wa Katonda
bweyamulēngera ngakyali wala, nā-
gamba Gekazi omu'duwe nti Laba,
26 Omusuna'mu wuyo: nkwegairi'de,
'duka 'no mbiro omusisinkane omu-
gambe nti Oli bulūngi? 'balo ali
bulūngi? omwāna ali bulūngi?
27 Na'damu nti Bulūngi. Awo bweya-
tūka eri omusaja wa Katonda ku
lusozi, [o] nāmukwata ku bigere. Ge- [o] Mat. 28. 9.
kazi nāsembera okumusindika; na-
ye omusaja wa Katonda nāyogera
nti 'Muleke: kubanga ememeye
enyīka'de mundaye; era Mukama
28 akinkisi'za 'sō tambūli'de. Awo
nāyogera nti Nayagala omwāna
owobulenzi eri mukama wānge?
29 [p] sayogera nti To'nimba? Awo nā- [p] lu. 16.
gamba Gekazi nti [r] Wesibe ekimyu [r] 1 Basek. 18. 46.
o'dire omu'go gwānge mu mukono-
gwo wegendere: bwonosānga omu-
ntu yena [s] tomulamusa; era omuntu [s] Luk. 10. 4.
yena bwanākulamusa, tomu'damu:
[t] oteke omu'go gwānge ku maso [t] 2 Basek. 2. 21. Bik. 19. 12.
30 gomwāna. Nyina womwāna nāyo-
gera nti [u] Nga Mukama bwali omu- [u] 2 Basek. 2. 2.
lamu nememeyo nga bweri enamu,
si'ja kukuleka. Nāgolokoka nāmu-
31 goberera. Awo Gekazi nāitamu
nābakulembera nāteka omu'go ku
maso gomwāna; naye newataba
'dobozi newakuba'de okuwulira.
Kyeyava akomawo okumusisinkana,
nāmubūlira nti Omwāna [w] tazu- [w] Yok. 11. 11.
32 kuse. Awo Erisa bweyaingira mu
nyumba, laba, omwāna ngafu'de
era ngagalami'de ku kitandakye.
33 Awo nāingira [y] neye'galira naye
34 bōmbi [z] nāsaba Mukama. Nālinya [y] Mat. 6. 6; 9. 25. Ma'k. 5. 37, 40. Luk. 8. 51, 54.
[a] nāgalamira ku mwāna nāteka aka-
mwāke ku kamwāke namasoge ku
masoge nemikonogye ku mikonogye: neyegololera kuye; omubiri [z] 1 Basek. 17. 20, 21.
35 gwomwāna negubuguma. Awo nā- [a] 1 Basek. 17. 21. Bik. 20. 10.
komawo nātambula mu nyumba
omulūndi ogumu erui nomulūndi
ogumu erui; nālinya neyegololera
kuye: omwāna nāyasimula emirū-
ndi musānvu, omwāna nāzibula
36 amaso. Nāita Gekazi nāyogera nti
'Muite Omusuna'mu oyo. Awo nā-
muita. Awo ngaingi'de gyāli nā-
37 yogera nti Situla omwānawo. Awo
nāingira nāvūnama ku bigerebye
nākutama wansi; [b] nāsitula omwā- [b] 1 Basek. 17. 23. 2 Basek. 8. 1, 5. Beb. 11. 35.
nawe nāfuluma.
38 Awo Erisa na'ja nate [c] Egirugali: [c] 2 Basek. 2. 1.

[d] 2 Basek. 8. 1.
[e] 2 Basek. 2. 3.
[f] 2 Basek. 2. 3, 5. Luk. 10. 39. Bik. 22. 3.

newaba [d] enjala munsi; [e] abāna ba
bana'bi [f] nebatūla mu masoge: nā-
gamba omu'duwe nti Tekako enta-
mu enene, ofumbire abāna ba ba-
39 na'bi enva. Awo omu nāfuluma
nāgenda ku 'tale okunoga amaboga,
nāsānga omuzabibu ogwomunsiko,
nānogako amaboga agomunsiko na-
'juza olugoyerwe, na'ja nāgatyemu-
latyemulira mu ntamu erimu enva:
40 kubanga tebāgamanya. Awo ne-
ba'julira abantu okulya. Awo olwā-
tuka bwebāli nga balya kunva, ne-
bogerera wa'gulu nebogera nti Ai
omusaja wa Katonda, mu ntamu
mulimu okufa. 'Sō tebaīnza kugi-
41 ryako. Naye nāyogera nti Kale
mulete obu'ta. [g] Nābusūla mu nta-
mu; nāyogera nti Mu'julire abantu
balye. 'Sōnga tewali kabi mu nta-
mu
42 Awo omusaja na'ja ngava [i] Ebaa-
lusalisa, [k] nāletera omusaja wa Ka-
tonda e'mere eyokubiberyeberye,
emigāti egya sayiri amakumi abiri
[l] nebirīmba ebyeng'ano ebibisi mu
nsawoye. Nāyogera nti [m] Bawe
43 abantu balye. Awo [n] omu'duwe
nāyogera nti Owa! nteke kino mu
maso gabasaja ekikumi? Naye nā-
yogera nti Bawe abantu balye; ku-
banga bwatyo bwayogera Mukama
44 nti Banālya nebalemwa. Awo nā-
giteka mu maso gābwe, nebalya
nebalemwa ngekigambo kya Muka-
ma bwekyali.

[g] 2 Basek. 2. 21.
[i] 1 Sam. 9. 4.
[k] 1 Sam. 9. 7.
[l] Lev. 2. 14.
[m] Mat. 14. 16-21; 15. 32-38. Ma'k. 8. 4-9. Yok. 6. 5-13.
[n] 2 Basek. 6. 15.

5 Awo Naamani omukulu we'gye
lya kabaka Webusuli yali musaja
mukulu eri mukamawe era wa kitī-
bwa, kubanga kubwoyo Mukama
yali awa'de Obusuli okuwāngula:
era yali musaja wa mānyi muzira,
2 (naye yali) mugēnge. Awo Abasuli
bāli bataba'de [a] bibīna, nebanyaga
neba'gya munsi ya Isiraeri omuwa-
la omuto; awo nāwerezānga muka
3 Naamani. Awo nāgamba mugole-
we nti Singa mukama wānge ali ne
na'bi ali mu Samaliya! kale yandi-
4 wonye ebigēngebye. Awo newaba
aingira nābūlira mukamawe nti
Bwati bwati bwayoge'de omuwala
5 owomunsi ya Isiraeri. Awo kabaka
Webusuli nāyogera nti Kale 'no nā-
wereza kabaka wa Isiraeri ebaluwa.
Neyegendera [b] nātwāla naye tala-
nta kumi ezafeza (nebitūndu) ka-
kāga ebyazābu [c] nemitēko gyebya-
6 mbalo kumi. Nāletera [d] kabaka wa
Isiraeri ebaluwa ngayogera nti Kale
'no ebaluwa eno bweriba ngetūse
gyoli, laba, nkutumi'de Naamani
omu'du wānge omuwonye ebigēnge-
7 bye. Awo olwātuka kabaka wa Isi-
raeri bweyasoma ebaluwa, [e] nāyuza
ebyambalobye nāyogera nti [f] 'Nze

[a] 2 Basek. 6. 23.
[b] 1 Sam. 9. 7.
[c] nyi. 22, 23. Balam. 14. 12.
[d] 1 Basek. 20. 7.
[e] Lub. 44. 13.
[f] Lub. 30. 2. Ma. 32. 39.

Katonda nzi'te era 'namye, omusa-
ja ono nokutuma nāntumira oku-
wonya omuntu ebigēngebye? naye
[g] mulowōze, mbegairi'de, mutegēre
bwanonya kyana'nānga okuyōmba
8 nānge. Awo olwātuka Erisa omu-
saja wa Katonda bweyawulira nga
kabaka wa Isiraeri ayuzi'za eby-
ambalobye nātumira kabaka ngayo-
gera nti Lwaki okuyuza ebyamba-
lobyo? a'je 'no gyendi, kale anā-
manya nga mu Isiraeri mulimu
9 na'bi. Awo Naamani na'ja nemba-
lāsize namagālige, nāīmirira ku
10 lu'gi lwenyumba ya Erisa. Erisa
nāmutumira omubaka ngayogera
nti Genda [i] onābe mu Yoludani
emirūndi musānvu, kale omubiri-
gwo guli'da gyoli, nāwe oliba mu-
11 longōfu. Naye Naamani nāsungu-
wala, neyegendera nāyogera nti
Laba, mba'de ng'amba nti taleme
kufuluma gyendi nāimirira nāsaba
erinya lya Mukama Katondawe
nāisaisa engalo awali ekifo, nāwo-
12 nya omugēnge. Abana ne Falufali
emi'ga [k] Egyedamasiko tegisinga
bulūngi ma'zi gona aga Isiraeri?
siīnza kunāba omwo nemba mulo-
ngōfu? Awo nākyūka neyegendera
13 ngaliko ekirui. Awo aba'dube neba-
sembera nebogera naye nti [l] Kitā-
nge, na'bi singa akulagi'de okukola
ekigambo ekikulu, tewandikikoze?
kale tosinge nyo bwakugambye nti
14 Nāba obe mulongōfu? Awo nāse-
renguta neyenyika mu Yoludani
emirūndi musānvu ngekigambo
bwekyali ekyomusaja wa Katonda:
[m] omubirigwe negu'da nate ngomu-
biri gwomwāna omuto [n] nāba mu-
15 longōfu. Awo na'dayo eri omusaja
wa Katonda, ye nekibīnakye kyona,
na'ja nāīmirira mu masoge: nāyo-
gera nti Laba 'no ntege'de nga
[o] tewali Katonda munsi zona wabu-
la mu Isiraeri: kale 'no, nkwegairi-
'de, tōla [p] ekirabo ku mu'duwo.
16 Naye nāyogera nti [r] Nga Mukama
bwali omulamu gwenyīmiririra mu
masoge, [s] sitōle kyona. Nāmutai-
17 rira okukitōla; naye nāgāna. Awo
Naamani nāyogera nti Oba totōle,
naye nkwegairi'de omu'duwo awe-
bwe e'taka eryetikibwa nenyumbu
biri; kubanga omu'duwo takyawa-
yo okuva lero ebiwebwayo ebyō-
kebwa newakuba'de sadaka eri ba-
katonda abalala wabula eri Muka-
18 ma. Mukama asonyiwe omu'duwo
mu kigambo kino; mukama wānge
bwanāingirānga mu kigwa kya [t] Li-
'moni okusinzizayo [u] neyesigama
ku mukono gwānge nenkutama mu
kigwa kya Li'moni, bwenākutamā-
nga mu kigwa kya Li'moni, Muka-
ma asonyiwēnga omu'duwo mu ki-
19 gambo ekyo. Nāmugamba nti [w] Ge-

[g] 1 Basek. 20. 7.
[i] 2 Basek. 2. 21. Yok. 9. 7.
[k] 1 Basek. 11. 24.
[l] 2 Basek. 6. 21; 8. 9.
[m] Yob. 33. 25.
[n] Luk. 4. 27.
[o] Dan. 2. 47; 3. 29; 6. 26, 27.
[p] Lub. 33. 11.
[r] 1 Basek. 17. 1.
[s] Lub. 14. 23.
[t] 1 Basek. 15. 18. Zek. 12. 11.
[u] 2 Basek. 7. 2, 17.
[w] 1 Sam. 1. 17.

nda mirembe. Awo nāmuvako nā-
tambula walako.
y 2 Basek. 4. 12. 20 Naye yGekazi omu'du wa Erisa
omusaja wa Katonda nāyogera nti
Laba, mukama wānge asonyiye
Naamani ono Omusuli obutatōla
mu mikonogye ekyo kyeyaleta:
z Lus.3.13. znga Mukama bwali omulamu, na-
'duka ne'mugoberera mbereko kye-
21 nāmu'gyako. Awo Gekazi nāgo-
berera Naamani. Awo Naamani
bweyalaba amugoberera, nāva ku
'gāli okumusisinkana, nāyogera nti
a 2 Basek. 9. 11. 22 aMirembe? Nāyogera nti Mire-
mbe. Mukama wānge antumye
ngayogera nti Laba, kakano kye-
ba'je ba'je gyendi nga bava munsi
b Yos. 24. 33. byensozi eya Efulaimu abalenzi ba-
biri cabokubāna ba bana'bi; nkwe-
c 2 Basek. 2. 3. gairi'de, bawe talanta ya feza ne-
23 mitēko gyebyambalo ebiri. Awo
Naamani nāyogera nti 'Kiriza,
otōle talanta biri. Nāmutairira,
nāsiba talanta biri ezafeza mu nsa-
wo biri wamu nemitēko gyebyamba-
lo ebiri, nābitika aba'dube babiri;
24 nebazeti'kira mu masoge. Awo
bweyatūka ku lusozi, nābi'gya mu
mukono gwābwe nābitereka mu
nyumba: nāsindika abasaja nebe-
25 gendera. Naye nāingira nāimirira
mu maso ga mukamawe. Erisa nā-
mugamba nti Ova wa, Gekazi?
Nāyogera nti Omu'duwo taliko gya-
26 genze. Nāmugamba nti Omutima
gwānge tegugenze (nāwe), omusaja
bwakyūse okuva mu 'gālirye okusi-
sinkana nāwe? Kye kisēra okutō-
la efeza nokutōla ebyambalo ne-
nsuku zemizeituni nensuku zemi-
zabibu nendiga nente naba'du na-
27 bazāna? Kale ebigēnge bya Naa-
mani binega'ta nāwe neza'deryo
d Kuv. 4. 6. 2 Basek. 15. 5. emirembe gyona. Nāva wali nga
dmugēnge (atukula) ngomuzira.

a 2 Basek. 2. 3. 6 Awo aabāna ba bana'bi nebaga-
mba Erisa nti Laba 'no ekifo kye-
tubēramu mu masogo kituinze obu-
2 tono. Tukwegairi'de tugende ku
Yoludani tu'gyeyo buli muntu omu-
ti, twekolere eyo ekifo ekyokubēra-
3 mu. Na'damu nti Mugende. Awo
newaba ayogera nti Nkwegairi'de,
'kiriza ogende naba'dubo. Na'da-
4 mu nti Nāgenda. Awo nāgenda
nabo. Awo bwebātūka ku Yoluda-
5 ni, nebatema emiti. Naye omu
bweyali ngatema omuti, emba'zi
negwa mu ma'zi: nākāba nāyogera
nti Zinsānze, mukama wānge! ku-
6 banga eba'de neyazike. Omusaja
wa Katonda nāyogera nti Egu'de
b 2 Basek. 2. 21. wa? Nāmulaga ekifo. bNātema
omuti nāgusūlawo nābulukusa e-
7 kyūma. Nāyogera nti Girōnde.
Nagolola omukonogwe nāgikwata.
8 Awo kabaka Webusuli nālwāna
ne Isiraeri; nātēsa naba'dube nga-
yogera nti Egindi yeriba olusīsira
9 lwānge. Omusaja wa Katonda nā-
tumira c kabaka wa Isiraeri nga-
yogera nti Wekūme oleme okuita
egindi; kubanga eyo Abasuli gye-
10 baserengeta. Kabaka wa Isiraeri
nātuma mu kifo ekyo omusaja wa
Katonda kyamubūli'de ngamula-
bula; nāwonera eyo omulūndi si
11 gumu 'sō sebiri. Awo omutima gwa
kabaka Webusuli negweralikirira
nyo olwekigambo ekyo; nāita aba-
'dube nābagamba nti Temuntegēze
bwali ku'fe ali kulwa kabaka wa
12 Isiraeri? Omu ku ba'dube nāyo-
gera nti Ne'da, mukama wānge, ai
kabaka; naye Erisa na'bi ali mu
Isiraeri yabūlira kabaka wa Isiraeri
ebigambo byoyogerera munjuyo
13 gyosulamu. Nāyogera nti Mugende
mulabe gyali, ntume 'mukime. Ne-
bamubūlira nti Laba, ali mu dDo-
14 sani. Awo nātumayo embalāsi na-
magāli ne'gye lingi: neba'ja ekiro
15 nebazingiza ekibuga. Awo omu'du
womusaja wa Katonda bweyagolo-
koka enkya nāfuluma, laba, e'gye
nembalāsi namagāli nga bazingizi-
'za ekibuga. Omu'duwe nāmuga-
mba nti Zitusānze, mukama wānge!
16 tunākola tutya? Na'damu nti To-
tya: kubanga eabali na'fe bangi
17 okusinga abali nabo. Erisa nāsaba
nāyogera nti Mukama wānge,
nkwegairi'de, omuzibule amasoge
alabe. Awo Mukama nāzibula ama-
so gomulenzi; nālaba: awo, laba,
olusozi nga lu'ju'de fembalāsi na-
magāli agomuliro agetōlo'de Erisa.
18 Awo bwebāserengeta gyali Erisa
nāsaba Mukama nāyogera nti
Nkwegairi'de gziba amaso gabantu
bano. Nāziba amaso gābwe nge-
19 kigambo kya Erisa bwekyali. Eri-
sa nābagamba nti Lino sirye 'kubo
'sō ne kino sikye kibuga: mungo-
berere nānge nābatūsa eri omusaja
gwemunonya. Nābatwāla Esama-
20 liya. Awo olwātuka bwebātūka mu
Samaliya, Erisa nāyogera nti Mu-
kama wānge, zibula amaso gabantu
bano balabe. Awo Mukama nāzi-
bula amaso gābwe nebalaba; kale,
laba, nga bali mu Samaliya wakati.
21 Awo kabaka wa Isiraeri nāgamba
Erisa bweyabalaba nti iKitānge,
22 mbakube? mbakube? Na'damu
nti Tobakuba: oyagala okukuba
abo bowāmbye nekitalakyo nomu-
tegogwo? kteka e'mere nama'zi mu
maso gābwe balye banywe ba'de eri
23 mukama wābwe. Nābatekeratekera
bingi: awo bwebāmala okulya
nokunywa nābasindika nebagenda
eri mukama wābwe. Awo lebibīna
Ebyebusuli nga tebikya'ja nate mu-
nsi ya Isiraeri.

c 1 Basek. 20. 7.
d Lub. 37. 17.
e 2 Byom. 32. 7. Zab. 55.18.
f 2 Basek. 2. 11. Zab. 34. 7.
g Lub. 19. 11.
i 2 Basek. 8. 9.
k Bal.12.20.
l 2 Basek. 5. 2.

24 Awo olwātuka oluvanyuma lwebyo [m] Benikadadi kabaka Webusuli
nākung'anya e'gyerye lyona, nāyā-
25 mbuka nāzingiza Samaliya. Awo
mu Samaliya nga mulimu enjala
nyingi: kale, laba, nebakizingiza
okutūsa lwebātūnda omutwe gwe-
ndogoi (olwebitūndu) ebyefeza ki-
nāna, nekitūndu ekyokuna ekyeki-
bya ekyobu'sa bwamayiba nga ba-
butūnda (olwebitūndu) byefeza bi-
26 tāno. Awo kabaka wa Isiraeri bwe-
yali ngaitawo ku bugwe, omukazi
nāmukābirira ngayogera nti Mbera,
27 mukama wānge, ai kabaka. Nāyo-
gera nti Mukama bwatakubere, 'nze
na'gya wa ebyokukubera? mu gū-
28 liro nantiki mu sogolero? Kabaka
nāmugamba nti Oba'de ki? Na-
'damu nti Omukazi ono yang'amba
nti Wayo omwānawo owobulenzi
tumulye lero era tulirya omwāna
29 wānge owobulenzi enkya. Awo
[n] Ma. 28. 53. Ez. 5. 10. [n] netufumba omwāna wānge netu-
mulya: ne'mugamba ku lunaku
olwokubiri nti Wayo omwānawo
tumulye: era akwese omwānawe.
30 Awo olwātuka kabaka bweyawulira
[o] 1 Basek. 21. 27. ebigambo byomukazi [o] nāyuza ebya-
mbalobye; [era yali ngaitawo ku
bugwe;] abantu nebatunula, kale,
laba, ngayamba'de ebibukutu mu-
31 nda ku mubirigwe. Awo nāyogera
[p] Lus. 1. 17. nti [p] Katonda ankole bwatyo noku-
kirawo, omutwe gwa Erisa muta-
bani wa Safati bwegunābēra kuye
32 lero. Naye Erisa nātūla mu nyu-
[r] Ez. 8. 1; 14. 1; 20. 1. mbaye [r] nabaka'de nebatūla naye;
(kabaka, nātuma omusaja okuva
gyali: naye omubaka nga tanātūka
gyali nāgamba abaka'de nti Mula-
[s] 1 Basek. 18. 4; 21. 13. bye ono omwāna [s] womu'si bwatu-
mye okunziyako omutwe? kale
omubaka bwana'ja, mu'galewo olu-
[t] 2 Basek. 7. 17. 'gi munyigirize olu'gi kuye: [t] enswa-
giro zebigere bya mukamawe tezi-
33 ri nyumawe? Awo ngakyayogera
nabo, laba, omubaka nāserengeta
gyali: nāyogera nti Laba, akabi ka-
no kavu'de eri Mukama; kiki eki-
nāba ki'nindiriza nate Mukama?

7 Awo Erisa nāyogera nti Muwulire
ekigambo kya Mukama: bwatyo
[a] Iu. 18 bwayogera Mukama nti [a] Enkya
bwebuliba nga kampegāno ekigero
kyobu'ta obulūngi (kiritūndibwa)
sekeri, nebigero bibiri ebya sayiri
sekeri mu wankaki Wesamaliya.
2 Awo omwāmi kabaka gweyesiga-
mānga ku mukonogwe na'damu
omusaja wa Katonda nāyogera nti
[b] Lub. 7. 11. Mala. 3. 10. Laba, [b] Mukama bwanākola ebituli
mu 'gulu, ekigambo ekyo kyandiī-
nzise okubawo? Nāyogera nti
Laba, olikiraba namasogo, nawe
toliryako.
[c] Lev. 13. 46. 3 Awo wāliwo abasaja bana abagē-
nge [c] awaingirirwa mu wankaki: ne-
bagambagana nti Kiki ekitutūza
4 wano okutūsa lwetulifa? Obanga
tunāgamba nti Tunāingira mu ki-
buga, kale enjala ngeri mu kibu-
ga, kale tunāfira omwo: era obanga
tunātūla wano butūzi, era tunāfa.
Kale 'no mu'je tusenge e'gye Lya-
basuli: bwebanātuwonya nga ba-
lamu, kale tuliba balamu: era bwe-
5 banātu'ta, tunāmala gafa. Awo ne-
bagolokoka ekiro okugenda mu
lusīsira Olwabasuli: awo bwebātū-
ka ku lusīsira Olwabasuli weru-
6 koma, laba, nga teriyo muntu. Ku-
banga Mukama yali awulizi'za
e'gye Lyabasuli [d] e'dobozi lyamagā-
li ne'dobozi lyembalāsi, e'dobozi
lye'gye eringi: nebagambagana nti
Laba, kabaka wa Isiraeri atuwere-
'deko [e] bakabaka Babakiti ne baka-
7 baka Babamisiri okututabāla. Awo
nebagolokoka neba'duka kiro, ne-
baleka ewema zābwe nembalāsi zā-
bwe, nendogoi zābwe, olusīsira nga
bwerwali, neba'duka olwobulamu
8 bwābwe. Awo abagēnge abo bwe-
bātūka ku lusīsira werukoma, ne-
baingira mu wema emu nebalya ne-
banywa, neba'gyamu efeza nezābu
nebyambalo, nebagenda nebabikwe-
ka; nebakomawo nebaingira mu
wema endala neba'gya nomwo ne-
9 bagenda nebakweka. Awo nebaga-
mbagana nti Tetukola bulūngi: lero
lunaku lwa bigambo birūngi na'fe
tusirika: bwetunālindirira obu'de
nebukya, tuna'jirwa okubonerezebwa: kale 'no mu'je tugende tubū-
10 lire abomunyumba ya kabaka. Awo
neba'ja nebakōwola omu'gazi wekibuga: nebababūlira nti Twatūse mu
lusīsira Lwabasuli, kale, laba, nga
temuli muntu newakuba'de e'dobozi lyomuntu, naye embalāsi nga zisibi'dwa nendogoi nga zisibi'dwa
11 newema nga bwezali. Awo nāita
aba'gazi; nebabūlira abomunyu-
12 mba ya kabaka munda. Awo ka-
baka nāgolokoka kiro nāgamba aba-
'dube nti Kakano nābategēza Aba-
suli kyebatukoze. Bamanyi nge-
njala etulūma; kyebavu'de bava mu
lusīsira okwekweka mu nsiko nga
bogera nti Bwebanāva mu kibuga
tunābawāmba nga balamu, netui-
13 ngira mu kibuga. Awo omu ku ba-
'dube na'damu nāyogera nti Ba-
twāle ku mbalāsi ezisiga'de etāno,
nkwegairi'de, ezisiga'de mu kibuga,
[laba, ziri ngekibīna kyona ekya
Isiraeri ekisiga'de mukyo; laba,
ziri ngekibīna kyona ekya Isiraeri
ekimali'dwawo:] tutume tulabe.
14 Awo nebatwāla amagāli abiri ne-
mbalāsi; kabaka nātuma okugobe-
rera e'gye Lyabasuli ngayogera nti
15 Mugende mulabe. Nebabagoberera
okutūka ku Yoludani: kale, laba,

[d] 2 Basek. 6. 17; 19. 7.

[e] Balam. 1. 26. 1 Basek. 10. 29.

e'kubo lyona nga li'ju'de ebyambalo
nebintu Abasuli byebasu'de nga
bānguwa. Ababaka nebakomawo
16 nebabūlira kabaka. Awo abantu
nebafuluma nebanyaga olusīsira O-
lwabasuli. Awo ekigero kyobu'ta
obulūngi (nebabutūnda) sekeri, ne-
bigero ebya sayiri bibiri sekeri,
[f] ngekigambo kya Mukama bwe-
17 kyali. Awo kabaka na'sāwo [g] omwā-
mi gweyesigamānga ku mukonog-
we okulabirira wankaki, abantu
nebamulinyiririra mu mulyāngo nā-
fa ngomusaja wa Katonda bweya-
gamba eyayogera [i] kabaka bweya-
18 serengeta gyali. Awo nekitūkirira
ngomusaja wa Katonda bweyaga-
mba kabaka nti Ebigero ebya sayiri
bibiri bya sekeri, nekigero kyobu'ta
obulūngi kya sekeri, bwekiriba bwe-
kityo mu mulyāngo Gwesamaliya
enkya bwebuliba nga kampegāno;
19 omwāmi oyo na'damu omusaja wa
Katonda nāyogera nti Laba 'no,
Mukama bwanākola ebituli mu 'gu-
lu, ekigambo ekyenkani'de awo
kyandiīnzise okubawo? nāyogera
nti Laba, olikiraba namasogo, naye
20 toliryako: nekitūkirira gyali bwe-
kityo; kubanga abantu nebamuli-
nyiririra mu mulyāngo nāfa.

8 Era Erisa yali agambye omukazi
[a] gweyazukiriza omwānawe ngayo-
gera nti Golokoka ogende 'gwe ne-
nyumbayo obēre yona yona gyoliīn-
za okubēra: kubanga Mukama
[b] aise enjala; kale nokugwa erigwira
2 kunsi emyāka musānvu. Awo omu-
kazi nāgolokoka nākola ngekiga-
mbo bwekyali ekyomusaja wa Ka-
tonda: nāgenda nenyumbaye nābē-
ra munsi Yabafirisuti emyāka mu-
3 sānvu. Awo olwātuka emyāka omu-
sānvu bwegyaitawo, omukazi nāko-
mawo ngava munsi Yabafirisuti:
nāfuluma okukābirira kabaka olwe-
4 nyumbaye nekyālokye. Awo ka-
baka yali ngayogera ne [c] Gekazi
omu'du womusaja wa Katonda nga-
gamba nti Nkwegairi'de, mbūlira
ebikulu byona Erisa byeyakola.
5 Awo olwātuka bweyali ngabūlira
kabaka bweyazukiza oyo eyali afu-
'de, laba, omukazi gweyazukiriza
omwānawe nākābirira kabaka o-
lwenyumbaye nekyālokye. Gekazi
nāyogera nti Mukama wānge, ai
kabaka, ono ye mukazi nono ye
6 mwānawe Erisa gweyazukiza. Awo
kabaka bweyabūza omukazi nāmu-
būlira. Awo kabaka nāmutekako
omumbowa omu ngayogera nti Mu-
'dize byona ebyali ebibye nebibala
byona ebyekyālo okuva ku lunaku
lweyaviramu munsi ne lero.
7 Awo Erisa na'ja [d] Edamasiko; era
[e] Benikadadi kabaka Webusuli yali
ngalwa'de; nebamubūlira nti Omu-
8 saja wa Katonda a'ze eno. Kabaka
nāgamba [f] Kazaeri nti Twāla [g] ekira-
bo mu mukonogwo ogende osisi-
nkane omusaja wa Katonda [i] omu-
būlizemu eri Mukama ngoyogera
9 nti Ndiwona endwa'de eno? Awo
Kazaeri nāgenda okumusisinkana
nātwāla naye ekirabo ekyoku buli
kintu kirūngi ekyomu Damasiko,
ebyetikibwa neng'amira amakumi
ana, na'ja nāimirira mu masoge
nāyogera nti [k] Omwānawo Benika-
dadi kabaka Webusuli antumye
gyoli ngayogera nti Ndiwona e-
10 ndwa'de eno? Erisa nāmugamba
nti Genda omugambe nti Tolirema
kuwona; naye Mukama antegēze-
11 'za nga talirema kufa. Nāmweka-
liriza amaso okutūsa ensonyi lwe-
zamukwata: omusaja wa Katonda
12 nākāba amaziga. Awo Kazaeri nā-
yogera nti Mukama wānge akābira
ki? Na'damu nti Kubanga 'manyi
[l] obubi bwolikola abāna ba Isiraeri:
ebigo byābwe olibyōkya omuliro,
nabalenzi bābwe oli'ta nekitala, era
[m] olitandagira abāna bābwe abato,
era olibāga abakazi bābwe abali
13 embuto. Awo Kazaeri nāyogera
nti Naye omu'duwo kye ki, [n] ye
mbwa obubwa, akole ekigambo e-
kyo ekikulu? Erisa na'damu nti
[o] Mukama antegēze'za nga gwoliba
14 kabaka we Busuli. Awo nāvako
Erisa na'ja eri mukamawe; nāmu-
gamba nti Erisa yakugamba ki?
Na'damu nti Yambūlira nga [p] tolire-
15 ma kuwona. Awo olwātuka enkya
na'dira ekyokwebi'ka nākinyika mu
ma'zi nākiteka ku masoge nokufa
nāfa: Kazaeri nāfuga mu kifokye.
16 Awo mu mwāka ogwokutāno o-
gwa [r] Yolamu mutabani wa Akabu
kabaka wa Isiraeri, Yekosafati nga
ye kabaka wa Yuda mu biro ebyo,
[s] Yekolamu mutabani wa Yekosafati
kabaka wa Yuda nātanula okufuga.
17 Yali yakamaze [t] emyāka amakumi
asatu mwebiri bweyatanula okufu-
ga; nāfugira emyāka munāna mu
18 Yerusalemi. Nātambulira mu 'kubo
lya bakabaka ba Isiraeri ngenyumba
ya Akabu bwebākolānga: kubanga
yafumbirwa [u] muwala wa Akabu:
nākola ebyali mu maso ga Mukama
19 ebibi. Naye Mukama teyayagala
kuzikiriza Yuda kulwa Daudi omu-
'duwe [w] nga bweyamusūbiza oku-
muwa etabaza olwabānabe emire-
20 mbe gyona. Ku mirembegye Edo-
mu najēma okuva wansi womukono
gwa Yuda, [y] nebekolera kabaka.
21 Awo Yolamu nāsomoka nāgenda E-
zairi namagālige gona wamu naye:
nāgolokoka kiro nākuba Abaedomu
abāmuzingiza, nabāmi bamagāli:
abantu neba'dukira [z] mu wema zā

[a] 2 Basek. 4. 35.
[b] 1 Basek. 17. 1. Zab. 105. 16. Ka'g.1.11. Bik.11.28.
[c] 2 Basek. 4. 12.
[d] 1 Basek. 11. 24.
[e] 1 Basek. 20. 2.
[f] 1 Basek. 19. 17.
[g] 1 Sam. 9. 7.
[i] 2 Basek. 1. 2.
[k] 2 Basek. 5. 13.
[l] 2 Basek. 10. 32; 12. 17; 13. 3, 7, 22. Am. 1. 3.
[m] Ts.13.16. Kos.13.16. Nak. 3. 10.
[n] 2 Sam. 3. 8.
[o] 1 Basek. 19. 15.
[p] lu. 10.
[r] 2 Basek. 1. 17.
[s] 2 Byom. 21. 1, 3, 4.
[t] 2 Byom. 21. 5-10.
[u] lu. 26.
[w] 2 Sam. 7. 12, 13. Zab. 132. 11.
[y] 1 Basek. 22. 47. 2 Basek. 3. 9.
[z] 2 Sam. 18. 17.

22 bwe. Awo [a]Edomu nājēma okuva
wansi womukono gwa Yuda ne lero.
Awo Libuna nājēma mu biro ebyo.
23 Era ebikolwa ebirala byona ebya
Yolamu ne byona byeyakola tebya-
wandikibwa mu kitabo ekyebyomu-
mirembe'gya basekabaka ba Yuda?
24 Awo Yolamu neyebakira wamu ne
bajajabe nāzikirwa wamu ne bajaja-
be [b]mu kibuga kya Daudi: [c]Akazi-
ya mutabaniwe nāfuga mu kifokye.
25 Mu [d]mwāka ogwekumi nebiri
ogwa Yolamu mutabani wa Akabu
kabaka wa Isiraeri Akaziya muta-
bani wa Yekolamu kabaka wa Yu-
26 da nātanula okufuga. Yali yaka-
maze [e]emyāka amakumi abiri mwe-
biri bweyatanula okufuga; nāfu-
gira omwāka gumu mu Yerusalemi.
Ne nyina erinyalye yali Asaliya
muwala wa Omuli kabaka wa Isi-
27 raeri. Nātambulira mu 'kubo lye-
nyumba ya Akabu nākola ebyali
mu maso ga Mukama ebibi ngenyu-
mba ya Akabu bwebākolānga: ku-
banga yali muko'domi wa nyumba
28 ya Akabu. Nāgenda ne Yolamu
mutabani wa Akabu okulwāna ne
[f]Kazaeri kabaka Webusuli [g]Era-
mosugireadi: Abasuli nebafumita
29 Yolamu ekiwūndu. Awo [i]kabaka
Yolamu nākomawo okuwonera Eye-
zuleeri ebiwūndu Abasuli byebamu-
fumitira Erama bweyalwāna ne
Kazaeri kabaka Webusuli. [k]Akazi-
ya mutabani wa Yekolamu kabaka
wa Yuda nāserengeta okulambula
Yolamu mutabani wa Akabu Eye-
zuleeri kubanga alwa'de.

9 Awo Erisa na'bi nāita omu ku
[a]bāna ba bana'bi nāmugamba nti
Wesibe ekimyu otwāle [b]ecupa eno
eyamafuta mu mukonogwo ogende
2 [c]Eramosugireadi. Kale bwolitūka-
yo ononyezānga eyo [d]Yeku muta-
bani wa Yekosafati mutabani wa
Nimusi, oingire omugolokose ave-
mu bagandabe, omuingize mu kise-
3 nge ekyomunda. Nolyoka o'dira
ecupa eyamafuta ogafuke ku mu-
twegwe oyogere nti Bwatyo bwayo-
gera Mukama nti Nkufuseko ama-
futa okuba kabaka wa Isiraeri.
Nolyoka o'gulawo olu'gi o'duke 'sō
4 tolwanga. Awo omulenzi, omule-
nzi na'bi, nāgenda Eramosugireadi.
5 Awo bweyatūka nāsānga abāmi
abomu 'gye nga batu'de; nāyogera
nti Ndiko kyentumi'dwa gyoli,
'gwe omwāmi. Yeku nāyogera nti
Eri āni ku'fe 'fena? Nāyōgera nti
6 Eri 'gwe, omwāmi. Nāgolokoka
nāingira mu nyumba; nāfuka ama-
futa ku mutwegwe nāmugamba nti
Bwatyo bwayogera Mukama Ka-
tonda wa Isiraeri nti Nkufuseko
amafuta okuba kabaka wabantu ba
7 Mukama, owa Isiraeri. Era oliku-
ba enyumba ya Akabu mukamawo
mpalane e'gwānga lyomusai gwa-
ba'du bānge bana'bi, nomusai gwa-
ba'du bona aba Mukama [e]eri omu-
8 kono gwa Yezeberi. Kubanga
enyumba yona eya Akabu erizikiri-
rira: era [f]ndimalawo eri Akabu
buli mwāna wa bulenzi noyo asibi-
'dwa noyo atasibi'dwa mu Isiraeri.
9 Era ndifūla enyumba ya Akabu
okuba ngenyumba ya [g]Yeroboamu
mutabani wa Nebati era ngenyu-
mba ya [i]Baasa mutabani wa Akiya.
10 [k]Nembwa ziririra Yezeberi mu mu-
siri Ogweyezuleeri, 'sō tewaliba wa
kumuzika. Na'gulawo olu'gi na-
11 'duka. Awo Yeku nāfuluma na'ja
eri aba'du ba mukamawe: newaba
amugamba nti [l]Mirembe? kiki eki-
rēse gyoli olusaja luno olulalu?
Nābagamba nti Omusaja mumu-
manyi nebigambobye bwebiba'de.
12 Nebogera nti Olimba; tubūlire 'no.
Nāyogera nti Bwati bwati bwang'a-
mbye nti Bwatyo bwayogera Mu-
kama nti Nkufuseko amafuta oku-
13 ba kabaka wa Isiraeri. Awo nebā-
nguwa [m]neba'dira buli muntu ekya-
mbalokye nebakyalira wansiwe wa-
'gulu ku madāla, [n]nebafūwa eko-
ndēre nga bogera nti Yeku ye ka-
14 baka. Awo Yeku mutabani wa
Yekosafati mutabani wa Nimusi
neyekobāna Yolamu. [Era [o]Yola-
mu yali ngakūma Lamosugireadi,
ye ne Isiraeri yena, olwa [p]Kazaeri
15 kabaka Webusuli: naye [r]kabaka
Yolamu yali akomyewo okuwonera
Eyezuleeri ebiwūndu Abasuli bye-
bāmufumita bweyalwāna ne Kazae-
ri kabaka Webusuli.] Awo Yeku
nāyogera nti Obanga bwemwagala
bwemutyo, kale waleme okubawo
anāwona nāva mu kibuga okuge-
nda okukibūlira mu Yezuleeri.
16 Awo Yeku nātambulira mu 'gāli
nāgenda Eyezuleeri; kubanga Yo-
lamu yali agalami'de eyo. Era Aka-
ziya kabaka wa Yuda yali asere-
17 ngese okulambula Yolamu. Awo
omukūmi yali aimiri'de ku kigo mu
Yezuleeri, nālengera ekibīna kya
Yeku nga'ja nāyogera nti Ndabye
ekibīna? Yolamu nāyogera nti
'Dira eyebagala embalāsi otume
okubasisinkana, ayogere nti Mire-
18 mbe? Awo omu nāgenda nga ye-
baga'de embalāsi okumusisinkana
nāyogera nti Bwatyo bwayogera
kabaka nti Mirembe? Yeku nāyo-
gera nti Emirembe ogifako ki?
kyūka o'de enyuma wānge. Omu-
kūmi nābūlira ngayogera nti Omu-
baka atūse gyebali, naye ta'da.
19 Awo nātuma owokubiri nga yeba-
ga'de embalāsi, nātūka gyebāli nā-
yogera nti Bwatyo bwayogera ka-

[a] Lub. 27. 40.
[b] 2 Byom. 21. 20.
[c] 2 Byom. 22. 6.
[d] 2 Basek. 9. 29.
[e] 2 Byom. 22. 2.
[f] lu. 15.
[g] 1 Basek. 22. 3.
[i] 2 Basek. 9. 15.
[k] 2 Basek. 9. 16.
[a] 2 Basek. 2. 3.
[b] 1 Sam. 10. 1.
[c] 2 Basek. 8. 28, 29.
[d] 1 Basek. 21. 29.
[e] 1 Basek. 18.4; 21.15.
[f] 1 Basek. 14.10; 21.21. 2Basek.10. 17.
[g] 1 Basek. 14. 10.
[i] 1 Basek. 16. 3, 11.
[k] nyi.35,36.
[l] Basek.21. 23.
[l] 2 Basek. 5. 21.
[m] Mat. 21. 8. Ma'k.11. 8.
[n] 1 Basek. 1. 34.
[o] 2 Basek. 8. 28.
[p] 1 Basek. 19. 17.
[r] 2 Basek. 8. 29.

baka nti Mirembe? Yeku na'damu nti Emirembe ogifako ki? kyū-
20 ka o'de enyuma wānge. Omukūmi nābūlira ngayogera nti Atūse gyebali, 'sō ta'da: era entambula eri ng'anga entambula ya Yeku mutabani wa Nimusi; kubanga atambu-
21 za ngawulukuka. Yolamu nāyogera nti Muteketeke. Nebatekateka e'gālirye. [s] Yolamu kabaka wa Isiraeri ne Akaziya kabaka wa Yuda nebafuluma, buli muntu mu 'gālirye, nebafuluma okusisinkana Yeku, nebamusānga mu musiri gwa
22 Nabosi Omuyezuleeri. Awo olwātuka Yolamu bweyalaba Yeku nāyogera nti Mirembe, Yeku? Na'damu nti Mirembe ki, [t] obwenzi bwa nyoko Yezeberi nobulogobwe nga bukyali bungi obwenkani'de
23 awo? Yolamu nākyūsa emikonogye na'duka nāyogera nti Waliwo
24 olukwe, 'gwe Akaziya. Awo Yeku nānānula omutegogwe namānyige gona nālasa Yolamu wakati wemikonogye, akasāle nekaitamu nekaguka awali omutima, nāgwira mu-
25 'gālirye. Awo (Yeku) nāgamba Bidukali omwāmiwe nti 'Musitule omusūle mu musiri ogwekyālo kya Nabosi Omuyezuleeri: kubanga 'jukira, 'nze nāwe bwetwebagala 'fembi nga tugoberera Akabu kitāwe, [u] Mukama nāmutekako [w] omugugu
26 guno; nti Mazīma nalabye 'jo omusai gwa Nabosi nomusai gwabānabe, bwayogera Mukama; era ndikusasulira mu musiri guno, bwayogera Mukama. Kale 'no 'musitule omusūle mu musiri ngekigambo
27 bwekyali ekya Mukama. Naye Akaziya kabaka wa Yuda bweyalaba kino, na'dukira mu 'kubo eryomunyumba eyolusuku. Yeku nāmugoberera nāyogera nti Mumu'tire mu 'gāli naye: [y] (nebamu'tira) awalinyirirwa okugenda Eguli ekirirā-
28 nye Ibuleamu. Na'dukira Emegi-'do nāfira eyo. Aba'dube [z] nebamusitulira mu 'gāli nebamutwāla Eyerusalemi, nebamuzīkira mu ntānaye wamu ne bajajabe mu kibuga kya Daudi.
29 Awo mu mwāka ogwekumi nogumu ogwa Yolamu mutabani wa Akabu Akaziya nātanula okufuga Yuda.
30 Awo Yeku bweyatūka Eyezulceri, Yezeberi nākiwulira, [a] nāziga amasoge nāyōnja omutwegwe nālingiza
31 mu kituli. Awo Yeku bweyali ngaingira mu mulyāngo, nāyogera nti Mirembe, 'gwe [b] Zimuli, omu'si wa
32 mukamawo? Nāimusa amasoge eri ekituli nāyogera nti Ani ali kulwānge, āni? [c] Abalawe babiri oba
33 basatu nebalingiza gyali. Nāyogera nti Mumusūle wansi. Awo nebamusūla wansi: omusaigwe negumansukirako ku kisenge ne ku mba-
34 lāsi, nāmulinyirira nebigere. Awo bweyaingira nālya nānywa; nāyogera nti Mulabirire 'no omukazi ono eyakolimirwa mumuzīke: ku-
35 banga [d] mwāna wa kabaka. Nebagenda okumuzīka: naye nebatasāngawo kuye wabula ekiwanga nebi-
36 gere nebibatu byemikonogye. Kyebāva bakomawo nebamubūlira. Naye nāyogera nti Kino kye kigambo kya Mukama kyeyayogerera mu mu'duwe Eriya Omutisubi ngayogera nti Embwa zririra omubiri gwa Yezeberi [e] mu musiri Ogweye-
37 zuleeri: nomulāmbo gwa Yezeberi guliba [f] ngobu'sa ku 'tale mu musiri Ogweyezuleeri, nokwogera nebatayogera nti Ono ye Yezeberi.

10 Awo Akabu yalina batabanibe nsānvu mu [a] Samaliya. Yeku nāwandika ebaluwa nātumira Samaliya eri abakulu Beyezuleeri, be baka'de, neri abo abālera (batabani
2 ba) Akabu ngayogera nti Kale 'no ebaluwa eno nga kye'jetūke gyemuli, kubanga abāna ba mukama wa-'mwe bali na'mwe, era mulina amagāli nembalāsi, era nekibuga ekiriko enkomera nebyokulwānyisa;
3 munonye ku bāna ba mukama wa-'mwe asinga obulūngi nokusāna, mumuteke ku ntebe ya kitāwe, mulwānirire enyumba ya mukama wa-
4 'mwe. Naye nebatya nyo nebogera nti Laba, bakabaka abo ababiri tebāimirira mu masoge: kale 'fe
5 tunāimirira tutya? Awo omukulu wabomunyumba nomukulu wekibuga, era nabaka'de nabo abālera (abāna), nebatumira Yeku nga bogera nti [b] Tuli ba'dubo, era tunākola byona byonotulagira: tetu'ja kufūla muntu yena kabaka: okolanga ekināba ekirūngi mu maso-
6 go. Awo nābawandikira ebaluwa omulūndi ogwokubiri ngayogera nti Obanga muli kulwānge nemu-'kiriza okuwulira e'dobozi lyānge, mutwāle emitwe gyabasaja batabani ba mukama wa'mwe, nemu'ja gyendi Eyezuleeri enkya bwebuliba nga kampegāno. Awo batabani ba kabaka abantu nsānvu bāli na-
7 bakulu bekibuga abābalera. Awo olwātuka ebaluwa bweyatūka gyebāli, nebatwāla batabani ba kabaka nebaba'ta, abantu nsānvu, nebateka emitwe gyābwe mu bisero,
8 nebagiwereza ye Eyezuleeri. Omubaka na'ja nāmubūlira nti Balēse emitwe gya batabani ba kabaka. Nāyogera nti Mugitūme entūmo biri awaingirirwa mu wankaki oku-
9 tūsa enkya. Awo olwātuka enkya

[s] 2 Byom. 22. 7.
[t] 2 Byom. 21. 13.
[u] 1 Basek. 21. 29.
[w] Is. 13. 1.
[y] 2 Byom. 22. 9.
[z] 2 Basek. 23. 30.
[a] Yer. 4. 30. Ez. 23. 40.
[b] 1 Basek. 16. 9–20.
[c] 2 Basek. 8. 6.
[d] 1 Basek. 16. 31.
[e] 1 Basek. 21. 23.
[f] Zab. 83. 10. Yer. 8. 2.
[a] 1 Basek. 16. 24.
[b] Yos. 9. 8, 11.

nāfuluma nāimirira nāgamba abantu bona nti 'Mwe muli batūkirivu: laba, [c] nekobāna mukama wānge ne'mu'ta: naye āni a'se bano bo-
10 na? Mutegēre 'no nga ku kigambo kya Mukama [d] tekuligwa wansi na kimu Mukama kyeyayogera ku nyumba ya Akabu: kubanga Mukama akoze ekyo kyeyayogerera
11 mu mu'duwe Eriya. Bwatyo Yeku nākuba nabo abāsigala ku nyumba ya Akabu mu Yezuleeri nabakulube bona ne baganzibe ne bakabonabe okutūsa lwatāmulekerawo
12 nomu eyasigala. Awo nāgolokoka neyegendera na'ja Esamaliya. Awo bweyali ali mu 'kubo ku nyumba eyokusaliramu ebyōya byendiga
13 eyabasūmba, Yeku nāsānga [e] baganda ba Akaziya kabaka wa Yuda, nāyogera nti 'Mwe muli bāni? Neba'damu nti Tuli baganda ba Akaziya: era tuserengeta okulamusa abāna ba kabaka nabāna ba nama-
14 sole. Nāyogera nti Mubakwate nga balamu. Nebabakwata nga balamu, nebaba'tira ku bunya obwenyumba eyokusaliramu ebyōya byendiga, abasaja amakumi ana mu babiri; 'sō teyafi'sāwo nomu kubo.
15 Awo bweyavayo nāsānga [f] Yekonadabu mutabani wa [g] Lekabu nga-'ja okumusisinkana: nāmulamusa nāmugamba nti Omutimagwo mulūngi ngomutima gwānge bweguli eri omutimagwo? Yekonadabu na-'damu nti Mulūngi. Obanga mulūngi, mpa omukonogwo. Nāmuwa omukonogwe; nāmulinyisa gyā-
16 li mu 'gāli. Nāyogera nti 'Jāngu tugende 'fembi olabe obu'gya bwānge olwa Mukama. Awo nebamu-
17 linyisa mu 'gālirye. Awo bweyatūka Esamaliya na'ta [i] bona abāsigalira Akabu mu Samaliya okutūsa lweyamuzikiriza ngekigambo kya Mukama bwekyali kyeyagamba Eri-
18 ya. Awo Yeku nākung'anya abantu bona nābagamba nti [k] Akabu yawerezānga Baali katono; naye
19 Yeku anāmuwereza nyo. Kale 'no muite gyendi [l] bana'bi bona aba Baali, abamusinza bona ne bakabonabe bona; waleme okubulawo nomu: kubanga nina sadaka enkulu (gyemba mpereza) Baali; buli alibulawo taliba mulamu. Naye Yeku yakola bwatyo ngasala olukwe alyoke azikirize abāsinza Baali.
20 Awo Yeku nāyogera nti Mutukuze [m] okukung'ana okutukuvu eri Baa-
21 li. Nebakulāngira. Awo Yeku nātuma okubunya Isiraeri yona: abāsinza Baali bona neba'ja nokusigala netasigala muntu ata'ja. Neba-'ja mu nyumba ya Baali; [n] enyumba ya Baali ne'jula okuva ku mulyā-
22 ngo okutūka ku buzīzi. Awo nāgamba omukulu wenyumba eyambalirwamu nti Fulumya ebyambalo eri bona abāsinza Baali. Nāfulumya
23 ebyambalo eri bo. Yeku ne Yekonadabu mutabani wa Lekabu nebaingira mu nyumba ya Baali; nāgamba abāsinza Baali nti Munonye mulabe muleme okuba muno na-'mwe ku ba'du ba Mukama, wabu-
24 la abāsinza Baali bo'ka. Awo nebaingira okuwayo sadaka nebiwebwayo ebyōkebwa. Era Yeku yali ata'dewo abasaja kināna ebwēru nāyogera nti Ku basaja benāleta mu mikono gya'mwe bwekunābulako nomu, (amuta) [o] obulamubwe bunāba mu kifo kyobulamu bwoyo.
25 Awo olwātuka bweyamala okuwayo ekiwebwayo ekyōkebwa, Yeku nāgamba [p] abambowa nabāmi nti [r] Muningire muba'te; waleme okufuluma nomu. Nebaba'ta nobwōgi bwekitala: awo abambowa nabāmi nebabasūla ebwēru nebagenda mu
26 kibuga ekyesabo lya Baali. Awo neba'gya empagi ezali mu nyumba
27 ya Baali nebazōkya. Nebamenyamenya empagi ya Baali nebamenyamenya sabo lya Baali nebalifū-
28 la [s] ekiigo ne lero. Bwatyo Yeku bweyazikiriza Baali okuva mu Isi-
29 raeri. Era naye Yeku teyaleka kugoberera bibi bya Yeroboamu mutabani wa Nebati [t] byeyayōnōnyesa Isiraeri, [u] enyana eza zābu ezāli
30 mu Beseri nezāli mu Dani. Mukama nāgamba Yeku nti Kubanga okoze bulūngi ngotūkiri'za ebiri mu maso gānge ebirūngi, nokola enyumba ya Akabu nga byona bwebiri ebyali mu mutima gwānge, [w] batabanibo banakana kyebaliva batūla
31 ku ntebe ya Isiraeri. Naye Yeku nāta'sāyo mwoyo okutambulira mu matēka ga Mukama Katonda wa Isiraeri nomutimagwe gwona; teyava mu bibi bya Yeroboamu byeyayōnōnyesa Isiraeri.
32 Mu biro ebyo Mukama [y] nātanula okukendēza Isiraeri: Kazaeri nābakubira mu nsalo zona eza Isiraeri;
33 okuva ku Yoludani ebuvanjuba, ensi yona Eyegireadi, Abagadi Nabaleubeni Nabamanase, okuva [z] ku Aloeri ekirirānye ekiwōnvu kya A-
34 lunoni, Gireadi ne Basani. Era ebikolwa ebirala byona ebya Yeku ne byona byeyakola, namānyige gona tebyawandikibwa mu kitabo ekyebyomumirembe gya basekabaka
35 ba Isiraeri? Yeku neyebakira wamu ne bajajabe: nebamuzika mu Samaliya. Yekoakazi mutabaniwe
36 nāfuga mu kifokye. Era ebiro Yeku byeyafugira Isiraeri mu Samaliya byali emyāka amakumi abiri mu munāna.

[c] 2 Basek. 9. 14, 24.
[d] 1 Sam. 3. 19.
[e] 2 Basek. 8. 29; 9. 16.
[f] Yer. 35. 6 neb.
[g] 1 Byom. 2. 55.
[i] 2 Basek. 9. 8.
[k] 1 Basek. 16 31, 32.
[l] 1 Basek. 18. 19; 22. 6.
[m] Lev. 23. 36.
[n] 1 Basek. 16. 32. 2 Basek. 11. 18.
[o] 1 Basek. 20. 39, 42.
[p] 1 Sam. 22. 17. 2 Basek. 11. 4, 6.
[r] 1 Basek. 18. 40.
[s] Ezer. 6. 11. Dan. 2. 5; 3. 29.
[t] 1 Basek. 14. 16.
[u] 1 Basek 12. 28, 29.
[w] 2 Basek. 15. 12.
[y] 2 Basek. 13. 25; 14. 25.
[z] Ma. 2. 36.

[a] 2 Byom. 22. 10-24. 1.
[b] 2 Basek. 8. 26.
[c] 2 Byom. 22. 11.

11 [a] Awo [b] Asaliya nyina Akaziya bweyalaba omwānawe ngafu'de, nāgolokoka nāzikiriza eza'de lyona
2 erya kabaka. Naye [c] Yekoseba mu-wala wa kabaka Yolamu mwanyina Akaziya nātwāla Yoasi mutabani wa Akaziya nāmu'ba nāmu'gya mu bāna ba kabaka aba'tibwa, ye nomuleziwe, (nābateka) mu kisenge ekyokusulamu; nebamukweka Asaliya,
3 aleme oku'tibwa. Awo nābēra naye ngakweke'dwa mu nyumba ya Mukama nāmala emyāka mukāga: Asaliya nāfuga ensi.

[d] 2 Byom. 22. 11.
[e] 2 Sam. 20. 23.
[f] 2 Basek. 10. 25.

4 Awo mu mwāka ogwomusānvu [d] Yekoyada nātuma nākima [e] abāmi bebikumi aboku Bakali [f] nabambowa, nābaleta gyali mu nyumba ya Mukama; nālagāna nabo endagāno nābalaiza ekirairo mu nyumba ya Mukama, nābalaga omwāna wa
5 kabaka. Awo nābalagira ngayogera nti Ekigambo kino kyemuba mukola: ekitūndu kya'mwe ekyokusatu [g] abāingira ku sabiti banāba nomulimu ogwokukūma enyumba
6 ya kabaka; nekitūndu ekyokusatu banāba ku mulyāngo [i] Suli: nekitundu ekyokusatu banāba ku mulyāngo enyuma wabambowa: bwemutyo bwemunāba nomulimu ogwokukūma enyumba, nemuba lukome-
7 ra. Nebibīna bya'mwe ebibiri, bona abāfuluma ku sabiti, muliba nomulimu ogwokukūma enyumba ya Mu-
8 kama okwetōlōla kabaka. Era munetōlōla kabaka enjui zona, buli muntu ngaku'te ebyokulwānyisabye mu mukonogwe; noyo anāingira mu nyiriri a'tibwe: era mubēnga ne kabaka bwanāfulumānga era
9 bwanāingirānga. Abāmi bebikumi nebakola nga byona bwebiri Yekoyada kabona byalagi'de: nebatwāla buli muntu abasajabe, abokuingira ku sabiti wamu nabokufuluma ku sabiti, neba'ja eri Yekoyada kabona.

[g] 1 Byom. 9. 25.
[i] 2 Byom. 23. 5.

[k] 2 Sam. 8. 7.

10 Awo kabona nābawa abāmi bebikumi amafumu [k] nengabo ebyali e-
11 bya kabaka Daudi, ebyali mu nyu-mba ya Mukama. Awo abambowa nebaīmirira, buli muntu ngaku'te ebyokulwānyisabye, okuva ku lui lwenyumba olwadyo okutūka ku lui lwenyumba olwa kono, okulirāna ekyōto nenyumba awali kabaka e-
12 njui zona. Awo nāfulumya omwāna wa kabaka nāmuti'kira [l] engule eyobwakabaka (nāmuwa) [m] obujulirwa; nebamufūla kabaka nebamufukako amafuta; nebakuba mu ngalo nebo-
13 gera nti Kabaka abe mulamu. Awo Asaliya bweyawulira oluyogāno lwabambowa nolwabantu, na'ja eri abantu mu nyumba ya Mukama:
14 nātunula, kale, laba, kabaka ngaīmiri'de awali empagi ngengeri bweyabānga, nabāmi namakondēre nga balirānye kabaka; nabantu bona abensi nebasanyuka [n] nebafūwa amakondēre. Awo Asaliya nāyuza ebyambalobye nāyogerera wa'gulu
15 nti Bujēmu, bujēmu. Awo Yekoyada kabona nālagira abāmi bebikumi abātekebwawo ku'gye, nābagamba nti Mumufulumye wakati wenyiriri; noyo anāmugoberera mumu'te nekitala: kubanga kabona yayogera nti Aleme oku'tirwa mu nyumba
16 ya Mukama. Awo nebamusegulira; nāita mu 'kubo [o] embalāsi weziingirira mu nyumba ya kabaka; na'tirwa eyo.

[l] 2 Sam. 1. 10.
[m] Kuv. 25. 16; 31. 18. Ma. 17. 18.

[n] 1 Basek. 1. 34.
[o] 2 Byom. 23. 15.

17 Awo [p] Yekoyada nālagāna endagāno eri Mukama ne [r] kabaka nabantu, babēre abantu ba Mukama;
18 era eri kabaka nabantu. Awo abantu bona abomunsi nebagenda mu [s] nyumba ya Baali, nebagimenyamenya, [t] ebyōtobye nebifananyibye nebabimenyera dala, neba'tira Matani kabona wa Baali mu maso gebyōto. Awo kabona na'sāwo [u] abāmi
19 abokunyumba ya Mukama. Nātwāla abāmi bebikumi Nabakali nabambowa nabantu bona abomunsi; nebaserengesa kabaka nga bamu'gya mu nyumba ya Mukama, neba'ja nga bafuluma mu 'kubo [w] eryomulyāngo gwabambowa eri enyumba ya kabaka. Nātūla ku
20 ntebe ya bakabaka. Awo abantu bona abomunsi nebasanyuka, ekibuga nekiterera: neba'tira Asaliya nekitala awali enyumba ya kabaka.
21 Yekoasi yali yakamaze emyāka musānvu bweyatanula okufuga.

[p] Yos. 24. 25.
[r] 2 Sam. 5. 3.
[s] 2 Basek. 10. 21, 26.
[t] Ma. 12. 3.
[u] 2 Byom. 24. 11.
[w] lu. 6. 2 Byom. 23. 20.

12 Mu mwāka ogwomusānvu ogwa Yeku [a] Yekoasi nātanula okufuga; nāfugira emyāka amakumi ana mu Yerusalemi: ne nyina erinyalye yali Zebiya Owebeeruseba.
2 Yekoasi nākola ebyali mu maso ga Mukama ebirūngi enakuze zona Yekoyada kabona zeyamuigiririzamu.
3 Naye [b] ebifo ebigulumivu tebya'gyibwawo: abantu nga bakyawayo sadaka nebōtereza obubāne ku bifo ebigulumivu.
4 Awo Yekoasi nāgamba bakabona nti Efeza zona ezebintu ebitukuzibwa [c] eziretebwa mu nyumba ya Mukama, eziitang'ana, [d] efeza ezabantu buli muntu bawandikirwa, nefeza zona omuntu yena zeye'tula okuleta mu nyumba ya Mukama,
5 bakabona bazitwāle ewābwe, buli muntu ngazi'gya kwabo bamanyi: kale baliziba ebituli byenyumba, yona yona ekituli gyekinālabikira.
6 Naye olwātuka mu mwāka ogwamakumi abiri ogwa kabaka Yekoasi [e] bakabona nga tebanaziba bituli
7 bya nyumba. Awo kabaka Yekoasi nāita Yekoyada kabona ne bakabona

[a] 2 Byom. 24. 1-14.
[b] 1 Basek. 15. 14. 2 Basek. 14. 4.
[c] 2 Basek. 22. 4.
[d] Kuv. 30. 12, 16. 2 Byom. 24. 6, 9.
[e] 2 Byom. 24. 5, 6.

(abalala) nābagamba nti Kiki ekibalobera okuziba ebituli byenyumba? kale 'no temweyongera ku-
'gya feza kwabo bemumanyi, naye mugisasule olwebituli byenyumba.
8 Awo bakabona neba'kiriza obuta-
'gya nate feza ku bantu newakuba'de
9 okuziba ebituli byenyumba. Naye
f Ma'k. 12. 41. Luk. 21. 1. Yekoyada kabona na'dira f ebweta
nāwu'mula ekituli mu kisānikizo
kyayo, nāgiteka ku ma'bali gekyōto
ku lui olwadyo ngoingira mu nyu-
mba ya Mukama: awo bakabona
abākūmānga olu'gi nebateka omwo
efeza zona ezaletebwānga mu nyu-
10 mba ya Mukama. Awo olwātuka
bwebālaba nga mu bweta mulimu
efeza nyingi, omuwandisi wa kabaka
g 2 Byom. 24. 11; 26. 20; 31. 10. ne g kabona asinga obukulu nebā-
mbuka, nebatereka efeza ezasāngi-
bwa mu nyumba ya Mukama mu
11 nsawo, nebazibala. Nebawa efeza
ezagerebwa mu mikono gyabo abā-
kola emirimu ābālabirira enyumba
ya Mukama: nebaziwayō eri aba-
ba'zi nabazimbi abākola emirimu
12 gyenyumba ya Mukama, neri aba-
zimbi bamainja nabatema amainja
nolwokugula emiti namainja amaba'je okuziba ebituli byenyumba ya
Mukama, nolwa byona ebya'jirira
h 1 Basek. 7. 50. 2 Basek. 25. 14, 15. 13 enyumba okugidābiriza. Naye h e-
bikōmpe ebya feza nebisalako ebi-
siriza nebibya namakondēre nebintu
byona ebyazābu oba ebintu ebyafeza
k 2 Byom. 24. 14. k tebyakolerwa nyumba ya Mukama
nefeza ezaletebwa mu nyumba ya
14 Mukama: kubanga ezo nebaziwa
abo abākola emirimu, era nebadā-
biriza nazo enyumba ya Mukama.
l 2 Basek. 22. 7. 15 Era l tebabalirira muwendo eri aba-
saja bebawa efeza mu mukono gwā-
bwe okubawa abo abākola emirimu:
kubanga bākolānga nobwesigwa.
m Lev. 5. 15, 18. n Lev. 4. 24, 29. o Lev. 7. 7. Kubal. 18. 9. 16 m Efeza ezebiwebwayo olwomusā-
ngo n nefeza ezebiwebwayo olwo-
kwōnōna tezaletebwa mu nyumba
ya Mukama: o zabānga za baka-
bona.
p 2 Basek. 8. 12. r 1 Sam. 17. 4. 17 Awo p Kazaeri kabaka Webusuli
nāyāmbuka nālwāna ne r Gasi nā-
kimenya: Kazaeri nāsimba amaso-
s 1 Basek. 15. 18. 2 Basek. 16. 8; 18. 15, 16. 18 ge okwāmbuka Eyerusalemi. Awo
Yekoasi kabaka wa Yuda s na'dira
ebintu byona ebyatukuzibwa, Ye-
kosafati ne Yekolamu ne Akaziya
bajajabe basekabaka ba Yuda bye-
t lu. 4. bāwōnga, t nebintubye ye ebyatuku-
zibwa nezābu yona eyalabika mu
byobuga'ga ebyomunyumba ya Mu-
kama nebyomunyumba ya kabaka,
nābiwereza Kazaeri kabaka Webu-
u 2 Byom. 24. 23. 19 suli: u nāva ku Yerusalemi. Era
ebikolwa ebirala byona ebya Yoasi
ne byona byeyakola tebyawandiki-
w 2 Basek. 14. 5. 2 Byom. 24. 25-27. bwa mu kitabo ekyebyomumirembe
20 gya basekabaka ba Yuda? w Aba-
'dube nebagolokoka nebekobāna ne-
ba'tira Yoasi awali enyumba Eye-
miro (ku 'kubo) eriserengeta Esi'ra.
21 Kubanga Yozakali mutabani wa
Simeasi ne Yekozabadi mutabani
wa Someri, aba'dube nebamufumi-
ta nāfa; nebamuzikira wamu ne
bajajabe mu kibuga kya Daudi:
Amaziya mutabaniwe nāfuga mu
kifokye.

13 Mu mwāka ogwamakumi abiri
mwesatu ogwa Yoasi mutabani
wa Akaziya kabaka wa Yuda Ye-
koakazi mutabani wa Yeku nātanu-
la okufuga Isiraeri mu Samaliya
(nāfugira) emyāka kumi namusā-
2 nvu. Nākola ebyali mu maso ga
Mukama ebibi nāgoberera ebibi bya
Yeroboamu mutabani wa Nebati
a 1 Basek. 14. 16. a byeyayōnōnyesa Isiraeri; teyabi-
3 vamu. Obusūngu bwa Mukama ne-
bubūbūkira Isiraeri, nābagabula mu
b 2 Basek. 8. 12. mukono gwa b Kazaeri kabaka We-
busuli ne mu mukono gwa c Benika-
c nyi. 24, 25. 4 dadi enaku zona. Awo Yekoakazi
d Zab. 78. 34. d nāmwegairira Mukama, Mukama
e 2 Basek. 14. 26. nāmuwulira: kubanga e yalaba oku-
jōgebwa kwa Isiraeri kabaka We-
5 busuli bweyabajōga. [Awo Muka-
ma nāwa Isiraeri omulokozi noku-
va nebava wansi womukono Gwa-
basuli: abāna ba Isiraeri nebabēra
f 2 Sam. 18. 17. mu f wema zābwe ngoluberyeberye.
6 Naye nebatava mu bibi byenyumba
ya Yeroboamu byeyayōnōnyesa Isi-
raeri, naye nebatambulira omwo:
g 1 Basek. 16. 33. ne g Bāsera nebasigala mu Samali-
7 ya.] Kubanga teyalekera Yekoa-
kazi ku bantu wabula abasaja abe-
bagala embalāsi amakumi atāno
namagāli kumi nabatambula nebi-
gere kakumi; kubanga kabaka We-
busuli nābazikiriza, nābafūla nge-
i Am. 1. 3. 8 nfūfu i eyomugūliro. Era ebikolwa
ebirala byona ebya Yekoakazi ne
byona byeyakola namānyige teby-
awandikibwa mu kitabo ekyebyomu-
mirembe gya basekabaka ba Isirae-
9 ri? Yekoakazi neyebakira wamu
ne bajajabe; nebamuzika mu Sa-
maliya: Yoasi mutabaniwe nāfuga
mu kifokye.
10 Mu mwāka ogwamakumi asatu
mu musānvu ogwa Yoasi kabaka
wa Yuda k Yekoasi mutabani wa
k 2 Basek. 12. 1. Yekoakazi nātanula okufuga Isi-
raeri mu Samaliya, (nāfugira) e-
11 myāka kumi namukāga. Nākola
ebyali mu maso ga Mukama ebibi;
teyava mu bibi byona ebya Yero-
boamu mutabani wa Nebati byeya-
yōnōnyesa Isiraeri: naye nātambu-
12 lira omwo. Era ebikolwa ebirala
byona ebya Yoasi ne byona byeya-
l 2 Basek. 14. 8-14. 2 Byom. 25. 17-24. kola namānyige l geyalwānyisa ne
Amaziya kabaka wa Yuda tebyawa-
ndikibwa mu kitabo ekyebyomumi-
rembe gya basekabaka ba Isiraeri?

13 Yoasi neyebakira wamu ne bajajabe; Yeroboamu nātūla ku ntebeye:
Yoasi nāzikirwa mu Samaliya wamu ne basekabaka ba Isiraeri.
m 2 Basek. 9. 1. 14 Awo m Erisa yali alwa'de endwa-
'deye eyamu'ta: Yoasi kabaka wa
Isiraeri nāserengeta gyali nāmukā-
n 2 Basek. 2. 12. bira amaziga nāyogera nti n Kitā-
nge, kitānge, amagāli ga Isiraeri
nabasajabe abebagala embalāsi!
15 Erisa nāmugamba nti 'Dira omute-
go nobusāle: na'dira omutego no-
16 busāle. Nāgamba kabaka wa Isi-
raeri nti Teka omukonogwo ku mu-
tego: nāgutekako omukono. Erisa
nāteka emikonogye ku mikono gya
17 kabaka. Nāyogera nti 'Gulawo eki-
tuli ekyebuvanjuba: nāki'gulawo.
Awo Erisa nāyogera nti Lasa: nā-
lasa. Nāyogera nti Akasāle ka Mu-
kama akobulokozi, ke kasāle ako-
o 1 Basek. 20. 26. bulokozi eri Obusuli: kubanga oli-
kuba Abasuli mu o Afeki okutūsa
18 lwolibamalawo. Nāyogera nti 'Dira
obusāle: nābu'dira. Nāgamba ka-
baka wa Isiraeri nti Kuba ku 'taka:
nākuba emirūndi esatu nālekera
19 awo. Omusaja wa Katonda nāmu-
sunguwalira nāyogera nti Wandi-
kubye emirūndi etāno oba mukāga;
kale wandikubye Obusuli okutūsa
lwewandibuzikiri'za: naye kakano
p Iu. 25. olikuba Obusuli p emirūndi esatu
gyo'ka.
20 Awo Erisa nāfa nebamuzīka. Era
r 2 Basek. 1. 1; 3. 7; 24. 2. ebibīna r Byabamoabu nebazindā-
nga ensi omwāka bwegwaingirānga.
21 Awo olwātuka bwebāli nga bazīka
omusaja, kale, laba, nebalaba ekibīna; nebasūla omusaja mu ntāna
ya Erisa: awo omusaja nga kya-
'jakome ku magūmba ga Erisa, nā-
lamuka nāimirira nebigere.
s 2 Basek. 8. 12. 22 s Kazaeri kabaka Webusuli nājō-
gera Isiraeri emirembe gyona egya
23 Yekoakazi. Naye Mukama nāba-
kwatirwa ekisa nābasāsira na'sāyo
omwoyo eri bo, olwendagānoye gye-
t Kuv. 32. 13. yalagāna ne t Ibulaimu ne Isaka ne
Yakobo, nātayagala kubazikiriza,
'sōnga tanaba kubagoba mu masoge
24 mu biro ebyo. Awo Kazaeri kaba-
25 ka Webusuli nāfa; Benikadadi mu-
tabaniwe nāfuga mu kifokye. Awo
Yekoasi mutabani wa Yekoakazi
na'gya nate mu mukono gwa Beni-
kadadi mutabani wa Kazaeri ebibu-
ga byeyali a'gye mu mukono gwa
v nyi. 18, 19. Am. 1. 4. Yekoakazi kitāwe ngalwāna. u Yoa-
si nāmukuba emirūndi esatu, nāko-
myawo ebibuga bya Isiraeri.

14 Mu mwāka ogwokubiri ogwa Yo-
asi mutabani wa Yoakazi kaba-
a 2 Basek. 12. 21. 2 Byom. 25. 1 4. ka wa Isiraeri a Amaziya mutabani
wa Yoasi kabaka wa Yuda nātanula
2 okufuga. Yali yakamaze emyāka
amakumi abiri mwetāno bweyata-
nula okufuga; nāfugira emyāka
amakumi abiri mu mwenda mu Ye-
rusalemi: ne nyina erinyalye yali
3 Yekoadini Oweyerusalemi. Nākola
ebyali mu maso ga Mukama ebirū-
ngi, naye nga tamwenkana Daudi
kitāwe: yakola nga byona bwebyali
4 Yoasi kitāwe byeyakolānga. Naye
ebifo ebigulumivu tebya'gyibwawo:
abantu nga bakyawayo sadaka era
nga bōtereza obubāne ku bifo ebi-
5 gulumivu. Awo olwātuka obwaka-
baka nga kyebu'je bunywēzebwe mu
mukonogwe nālyoka a'ta aba'dube
6 b aba'ta kabaka kitāwe: naye abāna b 2 Basek. 12. 20.
baba'si teyaba'ta: ngebyo bwebiri
ebyawandikibwa mu kitabo ekya-
matēka ga Musa, nga Mukama bwe-
yalagira ngayogera nti c Bakitābwe c Ma. 24. 16. Ez. 18. 4, 20.
teba'tibwānga kulwa bāna, 'sō na-
bāna teba'tibwānga kulwa bakitā-
bwe; naye buli muntu anāfānga o-
7 lwokwōnōnakwe ye. d Ku Edomu d 2 Byom. 25. 11.
na'tirako kakumi mu e Kiwōnvu e 2 Sam. 8. 13. 1 Byom. 18. 12.
Ekyomunyo, nāmenya Sera ngalwā-
na, nākitūma erinya lyakyo Yoku-
seeri ne lero.
8 f Awo Amaziya nātuma ababaka f 2 Byom. 25. 17-24.
eri Yekoasi mutabani wa Yekoakazi
mutabani wa Yeku kabaka wa Isi-
raeri ngayogera nti 'Jāngu tulaba-
9 gane namaso. Awo Yekoasi kabaka
wa Isiraeri nātumira Amaziya ka-
baka wa Yuda ngayogera nti g O- g Balam. 9. 8.
mwenyāngo ogwali ku Lebanoni
gwatumira h omuvule ogwali ku Le- h Balam. 9. 15.
banoni nga gwogera nti Muwe mu-
walawo mutabani wānge amufu-
mbirwe: awo ensolo eyomunsiko
eyali ku Lebanoni neitawo nerinyi-
10 rira omwenyāngo. Mazima okubye
Edomu k nomutimagwo gukugulu- k Ma. 8. 14. 2 Byom. 26. 16. Ez. 28. 2, 5, 17.
mizi'za: okyenyumiririzemu obere
e'ka; kubanga lwaki okweingiza
mu bitali bibyo nofirwa, nogwa 'gwe
11 ne Yuda wamu nāwe? Naye Ama-
ziya nāta'kiriza kuwulira. Awo Ye-
koasi kabaka wa Isiraeri nātabāla;
ye ne Amaziya kabaka wa Yuda ne-
balabaganira namaso l Ebesusemesi l Yos. 15. 10.
12 ekya Yuda. Yuda nāgobebwa mu
maso ga Isiraeri; m neba'dukira buli m 1 Sam. 4. 10. 2 Sam. 18. 17.
13 muntu mu wemaye. Awo Yekoasi
kabaka wa Isiraeri nāwāmbira A-
maziya kabaka wa Yuda mutabani
wa Yekoasi mutabani wa Akaziya
Ebesusemesi, na'ja Eyerusalemi nā-
menyamenya bugwe wa Yerusalemi
okuva ku n mulyāngo gwa Efulaimu n Nek. 8. 16.
okutūka ku o mulyāngo ogwokunsō- o 2 Byom. 26. 9. Yer. 31. 38.
14 nda, emikono ebikumi bina. Nā-
nyaga p ezābu nefeza yona nebintu p 1 Basek. 7. 51. 2 Basek. 12. 18.
byona ebyalabika mu nyumba ya
Mukama ne mu byobuga'ga ebyo-
munyumba ya kabaka, era nemisi-
15 ngo nabo, na'dayo Esamaliya. Era
ebikolwa ebirala byona ebya Yekoa-

si byeyakola namânyige era bweyalwāna ne Amaziya kabaka wa Yuda tebyawandikibwa mu kitabo ekyebyomumirembe gya basekabaka ba
16 Isiraeri? Yekoasi neyebakira wamu ne bajajabe, nāzīkirwa mu Samaliya wamu ne bakabaka ba Isiraeri; Yeroboamu mutabaniwe nāfuga mu kifokye.
17 [r] Awo Amaziya mutabani wa Yoasi kabaka wa Yuda nāmala emyāka kumi netāno Yekoasi mutabani wa Yekoakazi kabaka wa Isiraeri nga-
18 maze okufa. Era ebikolwa ebirala byona ebya Amaziya tebyawandikibwa mu kitabo ekyebyomumirembe
19 gya basekabaka ba Yuda? [s] Nebamwekobānira mu Yerusalemi; na-'dukira Erakisi: naye nebatuma Erakisi okumugoberera nebamu'tira
20 eyo. Nebamuletera ku mbalāsi: nāzīkirwa mu Yerusalemi wamu ne
21 bajajabe mu kibuga kya Daudi. Awo abantu bona aba Yuda nebatwāla [t] Azaliya eyali yakamaze emyāka kumi namukāga, nebamufūla kabaka mu kifo kya kitāwe Amaziya.
22 Ye yazīmba [u] Erasi nāki'za eri Yuda, kabaka ngamaze okwebakira awamu ne bajajabe.
23 Mu mwāka ogwekumi netāno ogwa Amaziya mutabani wa Yoasi kabaka wa Yuda Yeroboamu mutabani wa Yoasi kabaka wa Isiraeri nātanula okufuga mu Samaliya, (nāfugira) emyāka amakumi ana mu
24 gumu. Nākola ebyali mu maso ga Mukama ebibi: teyava mu bibi byona ebya Yeroboamu mutabani wa Nebati [w] byeyayōnōnyesa Isiraeri.
25 Ya'zayo ensalo ya Isiraeri [y] okuva awaingiririwa Ekamasi okutūka ku [z] nyanja eya Alaba, ngekigambo bwekyali ekya Mukama Katonda wa Isiraeri kyeyayogerera mu mukono gwomu'duwe [a] Yona mutabani wa Ami'tai na'bi Owegasukeferi.
26 Kubanga Mukama [b] nālaba okubonyabonyezebwa kwa Isiraeri nga kuzibu nyo: kubanga [c] tewali eyasibibwa newakuba'de atasibibwa, 'sō-
27 nga tewali mubezi eri Isiraeri. Mukama nātayogera ngalisāngula erinya lya Isiraeri okuva wansi we-'gulu: naye nābalokolera mu mukono gwa Yeroboamu mutabani wa
28 Yoasi. Era ebikolwa ebirala byona ebya Yeroboamu ne byona byeyakola namānyige bweyalwāna ne bweyakomezawo Isiraeri [d] Damasiko ne Kamasi [e] (ebyabānga ebya) Yuda, tebyawandikibwa mu kitabo ekyebyomumirembe gya basekabaka ba
29 Isiraeri? Yeroboamu neyebakira wamu ne bajajabe, be basebakaka ba Isiraeri; Zekaliya mutabaniwe nāfuga mu kifokye.

[r] 2 Byom. 25. 25-26. 2.
[s] 2 Byom. 25. 27.
[t] 2 Basek. 15. 13. 2 Byom. 26. 1. = U'ziya.
[u] 1 Basek. 9. 26. 2 Basek. 16. 6.
[w] 1 Basek. 14. 16.
[y] 1 Basek. 8. 65.
[z] Ma. 3. 17; 4. 49. Yos. 3. 16.
[a] Yon. 1. 1.
[b] 2 Basek. 13. 4.
[c] Ma. 32. 36.
[d] 1 Basek. 11. 24.
[e] 2 Sam. 8. 6. 1 Byom. 18. 5, 6. 2 Byom. 8. 3.

15 Mu mwāka ogwamakumi abiri mu musānvu ogwa Yeroboamu kabaka wa Isiraeri [a] Azaliya mutabani wa Amaziya kabaka wa Yuda
2 nātanula okufuga; Yali yakamaze emyāka kumi namukāga bweyatanula okufuga; nāfugira emyāka amakumi atāno mwebiri mu Yerusalemi: ne nyina erinyalye yali
3 Yekoliya Oweyerusalemi. [b] Nākola ebyali mu maso ga Mukama ebirūngi nga byona bwebiri kitāwe
4 Amaziya byeyakolānga. [c] Naye ebifo ebigulumivu tebya'gyibwawo: abantu nga bakyaweraryo sadaka era nga bōtereza obubāne ku bifo
5 ebigulumivu. Awo Mukama [d] nālwāza kabaka nokugēngewala nāgēngewala okutūsa ku lunaku kweyafira, [e] nāsulānga mu nyumba eyayāwulwa. Era Yosamu mutabani wa kabaka ye yali sabakaki ngasalira abantu abomunsi emisāngo.
6 Era ebikolwa ebirala byona ebya Azaliya ne byona byeyakola tebyawandikibwa mu kitabo ekyebyomumirembe gya basekabaka ba Yuda?
7 Azaliya neyebakira wamu ne bajajabe; nebamuzīkira wamu ne bajajabe mu kibuga kya Daudi: Yosamu mutabaniwe nāfuga mu kifokye.
8 Mu mwāka ogwamakumi asatu mu munāna ogwa Azaliya kabaka wa Yuda Zekaliya mutabani wa Yeroboamu nāfugira Isiraeri mu
9 Samaliya emyezi mukāga. Nākola ebyali mu maso ga Mukama ebibi nga bajajabe bwebākolānga: teyava mu bibi bya Yeroboamu mutabani wa Nebati [f] byeyayōnōnyesa
10 Isiraeri. Awo Sa'lumu mutabani wa Yabesi nāmwekobāna [g] nāmufumitira mu maso gabantu nāmu'ta,
11 nāfuga mu kifokye. Era ebikolwa ebirala byona ebya Zekaliya, laba, byawandikibwa mu kitabo ekyebyomumirembe gya basekabaka ba
12 Isiraeri. Ekyo kye kyali [i] ekigambo kya Mukama kyeyagamba Yeku nti Batabanibo balitūsa emiremba egyokuna okutūla ku ntebe ya Isiraeri. Era nekitūkirira bwekityo.
13 Awo Sa'lumu mutabani wa Yabesi nātanula okufuga mu mwāka ogwamakumi asatu mu mwenda ogwa U'ziya kabaka wa Yuda; nāfugira e'bānga eryomwezi mu Sa-
14 maliya. Awo Menakemu mutabani wa Gadi nāyāmbuka ngava [k] Etiruza na'ja Esamaliya nāfumitira Sa'lumu mutabani wa Yabesi mu Samaliya, nāmu'ta nāfuga mu kifo-
15 kye. Era ebikolwa ebirala byona ebya Sa'lumu nokwekobakwe kweyekoba, laba, byawandikibwa mu kitabo ekyebyomumirembe gya ba-

[a] nyi. 13, 30 neb. = U'ziya. 2 Basek. 14. 21.
[b] 2 Byom. 26. 3, 4.
[c] 2 Basek. 14. 4.
[d] 2 Byom. 26. 20-23.
[e] Lev. 13. 46.
[f] 1 Basek. 14. 16.
[g] Am. 7. 9.
[i] 2 Basek. 10. 30.
[k] 1 Basek. 14. 17.

16 sekabaka ba Isiraeri. Awo Mena-
kemu nākuba Tifusa ne bona abā-
kirimu, nensalo zakyo okuva Etiru-
za: kubanga tebāmu'gulirawo, kye-
yava akikuba; [l]abakazi bona abā-
kirimu abali embuto nābabāga.
17 Mu mwāka ogwamakumi asatu
mu mwenda ogwa Azaliya kabaka
wa Yuda Menakemu mutabani wa
Gadi nātanula okufuga Isiraeri,
(nāfugira) emyāka kumi mu Sama-
18 liya. Nākola ebyali mu maso ga
Mukama ebibi: enakuze zona nga
tava mu bibi bya Yeroboamu muta-
bani wa Nebati byeyayōnōnyesa
19 Isiraeri. Puli kabaka Webwasuli
nātabāla ensi; Menakemu nāwa
Puli talanta za feza lukumi, omu-
konogwe guberēnga naye okumywē-
za obwakabaka mu mukonogwe.
20 Menakemu nāsolōza efeza ku Isi-
raeri ku basaja bona abaga'ga, ku
buli musaja feza sekeri amakumi
atāno, okuwa kabaka Webwasuli.
Awo kabaka Webwasuli na'dayo
21 nātabēra eyo munsi. Era ebikolwa
ebirala byona ebya Menakemu ne
byona byeyakola tebyawandikibwa
mu kitabo ekyebyomumirembe gya
22 basekabaka ba Isiraeri? Menake-
mu neyebakira wamu ne bajajabe;
Pekakiya mutabaniwe nāfuga mu
kifokye.
23 Mu mwāka ogwamakumi atāno
ogwa Azaliya kabaka wa Yuda Pe-
kakiya mutabani wa Menakemu nā-
tanula okufuga Isiraeri mu Sama-
24 liya, (nāfugira) emyāka ebiri. Nā-
kola ebyali mu maso ga Mukama
ebibi: teyava mu bibi bya Yeroboa-
mu mutabani wa Nebati byeyayō-
25 nōnyesa Isiraeri. Awo Peka muta-
bani wa Lemaliya omwāmiwe nā-
mwekobāna nāmufumitira mu Sa-
maliya mu [m]kigo ekyomunyumba
ya kabaka wamu ne Alugobu ne
Aliye; era abasaja amakumi atāno
aboku Bagireadi nebaba wamu na-
ye: nāmu'ta nāfuga mu kifokye.
26 Era ebikolwa ebirala byona ebya
Pekakiya ne byona byeyakola, laba,
byawandikibwa mu kitabo ekyebyo-
mumirembe gya basekabaka ba Isi-
raeri.
27 Mu mwāka ogwamakumi atāno
mwebiri ogwa Azaliya kabaka wa
Yuda Peka mutabani wa Lemaliya
nātanula okufuga Isiraeri mu Sa-
maliya, (nāfugira) emyāka amaku-
28 mi abiri. Nākola ebyali mu maso
ga Mukama ebibi: teyava mu bibi
bya Yeroboamu mutabani wa Neba-
29 ti byeyayōnōnyesa Isiraeri. Ku mi-
rembe gya Peka kabaka wa Isiraeri
[n]Tigulasupireseri kabaka Webwa-
suli na'ja nāmenya Iyoni ne [o]Abe-
rubesumaaka ne Yanoa ne [p]Kedesi
ne [r]Kazoli ne Gireadi ne Galiraya,
ensi yona eya Nafutali; nābatwāla
30 nga basibe Ebwasuli. Awo Kosea
mutabani wa Era neyekobāna Peka
mutabani wa Lemaliya, nāmufumi-
ta nāmu'ta nāfuga mu kifokye mu
mwāka ogwamakumi abiri ogwa
31 Yosamu mutabani wa U'ziya. Era
ebikolwa ebirala byona ebya Peka
ne byona byeyakola, laba, byawa-
ndikibwa mu kitabo ekyebyomumi-
rembe gya basekabaka ba Isiraeri.
32 Mu mwāka ogwokubiri ogwa Pe-
ka mutabani wa Lemaliya kabaka
wa Isiraeri [s]Yosamu mutabani wa
U'ziya kabaka wa Yuda nātanula
33 okufuga. Yali yakamaze emyāka a-
makumi abiri mwetāno bweyatanu-
la okufuga; nāfugira emyāka kumi
namukāga mu Yerusalemi: ne nyi-
na erinyalye yali Yerusa muwala
34 wa Zadoki. Nākola ebyali mu maso
ga Mukama ebirūngi: yakola nga
byona bwebiri kitāwe U'ziya bye-
35 yakola. [t]Naye ebifo ebigulumivu
tebya'gyibwawo: abantu nga ba-
kyawerayo sadaka era nga bōtere-
za obubāne ku bifo ebigulumivu.
Nāzimba omulyāngo [u]ogwengulu
36 ogwomunyumba ya Mukama. [w]Era
ebikolwa ebirala byona ebya Yosa-
mu ne byona byeyakola tebyawa-
ndikibwa mu kitabo ekyebyomumi-
rembe gya basekabaka ba Yuda?
37 Mu biro ebyo Mukama mweyatanu-
lira okusindika [y]Lezini kabaka We-
busuli ne Peka mutabani wa Lema-
38 liya okulwāna ne Yuda. [z]Awo Yo-
samu neyebakira wamu ne bajaja-
be nāzikirwa wamu ne bajajabe mu
kibuga kya Daudi kitāwe: Akazi
mutabaniwe nāfuga mu kifokye.

16 Mu mwāka ogwekumi nomusā-
nvu ogwa Peka mutabani wa
Lemaliya Akazi mutabani wa Yo-
samu kabaka wa Yuda nātanula
2 okufuga. Akazi yali yakamaze [a]e-
myāka amakumi abiri bweyatanula
okufuga; nāfugira emyāka kumi
namukāga mu Yerusalemi: nāta-
kola ebyali mu maso ga Mukama
Katondawe ebirūngi nga Daudi ki-
3 tāwe. Naye nātambulira mu 'kubo
lya basekabaka ba Isiraeri, nokuisa
[b]nāisa mutabaniwe mu muliro
[c]ngebyemizizo bwebyali ebyabama-
wānga Mukama beyagoba mu maso
4 gabāna ba Isiraeri. [d]Nāwāngayo
sadaka nāyōterezānga obubāne ku
bifo ebigulumivu ne [e]ku nsozi ne
5 wansi wa buli muti omubisi. [f]Awo
Lezini kabaka Webusuli ne Peka
mutabani wa Lemaliya kabaka wa
Isiraeri nebāmbuka Eyerusalemi
okulwāna: nebazingiza Akazi, naye
6 [g]nebataīnza kumuwāngula. Mu bi-
ro ebyo Lezini kabaka Webusuli
mweyakomerezawo Obusuli Erasi

[l] 2 Basek. 8. 12.
[m] 1 Basek. 16. 18. 2 Byom. 36. 19 neb.
[n] 2 Basek. 16. 7. Is. 9. 1.
[o] 2 Sam. 20. 14, 15.
[p] Yos. 19. 37.
[r] Yos. 11. 1. 1 Basek. 9. 15.
[s] 2 Byom. 27. 1, 2.
[t] 2 Basek. 14. 4.
[u] 2 Byom. 23. 20; 27. 3.
[w] 2 Byom. 27. 7.
[y] 2 Basek. 16. 5.
[z] 2 Byom. 27. 9.
[a] 2 Byom. 28. 1-4.
[b] Lev. 18. 21. Zab. 106. 37, 38.
[c] 2 Basek. 21. 2.
[d] 2 Basek. 14. 4.
[e] 1 Basek. 14. 23.
[f] Is. 7. 1, 4-9.
[g] 2 Byom. 28. 5, 6.

nāgoba Abayudaya mu Erasi: Abasuli neba'ja Eyerasi nebabēra eyo
7 ne lero. [i] Awo Akazi nātumira Tigulasupireseri kabaka Webwasuli ababaka ngayogera nti 'Nze ndi mu-'duwo era ndi mwānawo: yāmbuka omponye mu mukono gwa kabaka Webusuli ne mu mukono gwa kabaka wa Isiraeri abangolokoke'de-
8 ko. Awo Akazi [k] na'dira ezābu nefeza ezalabika mu nyumba ya Mukama ne mu byobuga'ga ebyomunyumba ya kabaka, nābiwereza kabaka Webwasuli okuba [l] ekirabo.
9 Awo kabaka Webwasuli nāmuwulira: kabaka Webwasuli nātabāla Damasiko nākimenya, nātwāla (abayo) nga basibe [m] Ekiri, na'ta Le-
10 zini. Awo kabaka Akazi nāgenda Edamasiko okusisinkana ne Tigulasupireseri kabaka Webwasuli, nālaba ekyōto ekyali Edamasiko: kabaka Akazi nāwereza Uliya kabona embala yekyōto nengeri yakyo ngomulimu gwakyo gwona bwegwali.
11 Awo Uliya kabona nāzimba ekyōto: nga byona bwebyali kabaka Akazi byeyawereza ngaima Edamasiko bwatyo Uliya kabona bweyakikola kabaka Akazi akisānge ngavu'de
12 Edamasiko. Awo kabaka bweya'ja okuva Edamasiko, kabaka nālaba ekyōto: [n] kabaka nāsemberera ekyōto nāwerayo kukyo sadaka.
13 Nāyōkya ekyo kyeyawayo ekyōkebwa nekyo kyeyawayo ekyobu'ta nāfuka ekyo kyeyawayo ekyokunywa, nāmānsira omusai gwebyo byeya-
14 wayo olwemirembe ku kyōto. Era [o] ekyōto ekyekikomo ekyali mu maso ga Mukama nāki'gya mu bwenyi bwenyumba wakati [p] wekyōtokye nenyumba ya Mukama, nākiteka ku lui olwobukika obwa kono olwe-
15 kyōtokye. Awo kabaka Akazi nālagira Uliya kabona ngayogera nti Oyōkerānga ku kyōto ekinene [r] ekiwebwayo ekyōkebwa ekyenkya nekiwebwayo ekyobu'ta ekyakawungēzi nekiwebwayo ekyōkebwa ekya kabaka nekikye ekiwebwayo ekyobu'ta, wamu nekiwebwayo ekyōkebwa ekyabantu bona abomunsi nekyābwe ekiwebwayo ekyobu-'ta nebyābwe ebiwebwayo ebyokunywa; omānsirāngako omusai gwona ogwekiwebwayo ekyōkebwa nomusai gwona ogwa sadaka: naye ekyōto ekyekikomo kinābānga kya
16 kulagulirako gyendi. Bwatyo Uliya kabona nākola nga byona bwebya-
17 li kabaka Akazi byeyalagira. Awo kabaka Akazi nāsalako [s] emigo gyentebe na'gya ekinābirwamu kuzo; na'sā [t] enyanja ngagi'gya kunte ezebikomo ezali wansi wayo, nāgi-
18 teka ku mainja amālire. Ne'kubo eryabi'kibwako erya sabiti lyebāli bazimbye mu nyumba nomulyāngo gwa kabaka ebwēru nālyetōlōza enyumba ya Mukama olwa kabaka
19 Webwasuli. Era [u] ebikolwa ebirala byona ebya Akazi byeyakola tebyawandikibwa mu kitabo ekyebyomumirembe gya basekabaka ba Yuda?
20 Akazi neyebakira wamu ne bajajabe nāzikirwa wamu ne bajajabe mu kibuga kya Daudi: Kezekiya mutabaniwe nāfuga mu kifokye.

17 Mu mwāka ogwekumi nebiri ogwa Akazi kabaka wa Yuda Kosea mutabani wa Era nātanula okufuga Isiraeri mu Samaliya, (nāfu-
2 gira) emyāka mwenda. Nākola ebyali mu maso ga Mukama ebibi, era naye nga tabenkana basekaba-
3 ka ba Isiraeri abāmusoka. [a] Salumaneseri kabaka Webwasuli nāmutabāla; Kosea nāfūka mu'duwe nā-
4 muleterānga ebirabo. Kabaka Webwasuli nālaba olukwe mu Kosea; kubanga yali atumi'de So kabaka Wemisiri ababaka, nātawa kabaka Webwasuli kirabo nga bweyakolānga buli mwāka: kabaka Webwasuli kyeyava amuteka mu komera
5 nāmusiba. Awo [b] kabaka Webwasuli nātabāla ensi yona nāyāmbuka Esamaliya nākizingiriza emyāka
6 esatu. [c] Mu mwāka ogwomwenda ogwa Kosea kabaka Webwasuli nāmenya Samaliya, [d] nātwālira dala Isiraeri Ebwasuli, nābateka [e] mu Kala ne mu Kaboli (ku) mu'ga [f] Ogwegozani ne mu bibuga [g] Ebyaba-
7 medi. Awo nekiba bwekityo kubanga abāna ba Isiraeri bāli bōnōnye Mukama Katonda wābwe eyaba'gya munsi Yemisiri okuva wansi womukono gwa Falao kabaka Wemisiri, nebatya bakatonda aba-
8 lala, nebatambulira mu matēka gamawānga Mukama [i] geyagoba mu maso gabāna ba Isiraeri ne mu ga basekabaka ba Isiraeri, gebātēka.
9 Era abāna ba Isiraeri nebakolānga kyāma ebigambo ebitali birūngi eri Mukama Katonda wābwe, nebezīmbira ebifo ebigulumivu mu bibuga byābwe byona, [k] mu kigo ekyomukūmi era ne mu kibuga ekiriko
10 enkomera. Era [l] nebesimbira empagi ne [m] Bāsera ku buli lusozi oluwānvu ne wansi wa buli muti
11 omubisi: nebōtererezānga eyo obubāne ku bifo byona ebigulumivu ngamawānga bwegākolānga Mukama geya'gyawo okubasoka; nebakolānga ebyekye'jo okusunguwaza
12 Mukama: nebawerezānga ebifananyi [n] Mukama byeyabagambako nti
13 [o] Temukolānga kigambo kino. Era naye Mukama [p] nātegērezānga Isiraeri ne Yuda mu mukono gwa buli na'bi nogwa buli mulabi ngayo-

[i] 2 Byom. 28.16,20,21.
[k] 2 Basek. 12. 13.
[l] 1 Basek. 15. 19.
[m] Is. 22. 6. Am. 1. 5; 9. 7.
[n] 2 Byom. 26.16,18,19.
[o] 2 Byom. 4. 1.
[p] Iu. 11.
[r] Kuv. 29. 39, 40, 41.
[s] 1 Basek. 7. 27, 28, 38.
[t] 1 Basek. 7. 23, 25.
[u] 2 Byom. 28. 26, 27.
[a] 2 Basek. 18. 9-12. Kos. 10. 14.
[b] 2 Basek. 18. 9.
[c] 2 Basek. 18. 10.
[d] Lev. 26. 32, 33. Ma. 28. 36, 64; 29. 27, 28.
[e] 2 Basek. 18. 11.
[f] 2 Basek. 19. 12.
[g] Is. 13. 17; 21. 2. Dan. 5. 28, 31.
[i] 2 Basek. 16. 3.
[k] 2 Basek. 18. 8.
[l] 1 Basek. 14. 23.
[m] Kuv. 34. 13.
[n] Kuv. 20. 4.
[o] Ma. 4. 19.
[p] Nek. 9. 30.

gera nti Mukyūke muve mu maku-
bo ga'mwe amabi mukwatēnga ebi-
ragiro byānge namatēka gānge nga-
matēka gona bwegali genalagira ba-
jaja ba'mwe era genabawereza mu
mukono gwaba'du bānge bana'bi.
14 Era naye nebataganya kuwulira
naye nebakakanyazānga ensingo
yābwe ngensingo ya bajaja bābwe
abata'kiriza Mukama Katonda wā-
15 bwe. Nebagānānga amatēkage ne-
ndagānoye gyeyalagāna ne bajaja
bābwe nebyo byeyategēza gyebali;
r Ma.32.21. nebagobererānga r ebirerya s neba-
s Bal.1.21. fūkānga ba birerya, nebagobererā-
nga amawānga agabetōlo'de, Mu-
kama geyabakūtirako baleme oku-
16 kola okubafananānga. Awo neba-
leka ebiragiro byona ebya Mukama
Katonda wābwe, nebekolera ebifa-
t 1 Basek. nanyi ebisānūse, t enyana biri, ne-
12. 28. bakola u Asera, nebasinzānga v e-
u 1 Basek. 'gye lyona eryomu'gulu, nebawere-
14. 15, 23; 15. 13; 16. 33. 17 zānga w Baali. z Nebaisānga abāna
v 2 Basek. bābwe abobulenzi nabobuwala mu
21. 3; 23. 5. muliro a nebakola ebyobufumu b ne-
w 1 Basek. byobulogo, nebetūnda okukola ebya-
16. 31; 22. 53. li mu maso ga Mukama ebibi, oku-
x 2 Basek. 18 musunguwaza. Mukama kyeyava
16. 3. asunguwalira enyo Isiraeri nāba-
a Ma.18.10. 'gya mu masoge: tewali eyasigala-
b Lev.19.26. wo wabula ekika kya Yuda c kyo-
c 1 Basek. 19 'ka. Era ne Yuda nebatakwatānga
11. 13, 32. biragiro bya Mukama Katonda wā-
bwe, naye nebatambulirānga mu
20 matēka ga Isiraeri gebātēka. Mu-
kama nāgāna eza'de lyona erya Isi-
raeri nābabonyabonyānga nābaga-
bula mu mukono gwabanyazi oku-
21 tūsa lweyabagoba mu masoge. Ku-
banga d yayuzamu Isiraeri okuba-
d 1 Basek. 'gya ku nyumba ya Daudi; e neba-
11. 11, 31. fūla Yeroboamu mutabani wa Ne-
e 1 Basek. bati kabaka: Yeroboamu nāgoba
12. 20, 28. Isiraeri obutagoberera Mukama,
f 1 Basek. f nābōnōnyesa okwōnōna okunene.
14. 16. 22 Awo abāna ba Isiraeri nebatambu-
lirānga mu bibi byona ebya Yero-
boamu byeyakola; tebabivāngamu;
23 okutūsa Mukama lweya'gya Isirae-
g 1 Basek. eri mu masoge g nga bweyayogera
9. 7. nomukono gwaba'dube bona bana-
'bi. Awo Isiraeri nebatwālirwa da-
la okuva munsi yābwe mu Bwasuli
ne lero.
i Ezer. 4. 2, 24 i Awo kabaka Webwasuli nāleta
9, 10. abantu ngaba'gya Ebabuloni ne
k 1 Basek. Kusa ne Ava ne k Kamasi ne l Sefa-
8. 65. vaimu, nābateka mu bibuga Ebye-
l 2 Basek. samaliya mu kifo kyabāna ba Isi-
18. 34; 19. 13. raeri: nebalya Samaliya nebatūla
25 mu bibuga byayo. Awo olwātuka
bwebāsoka okutūla omwo nebata-
tya Mukama: Mukama kyeyava
asindika mubo empologoma nezība-
26 'tako abamu. Kyebāva bagamba
kabaka Webwasuli nga bogera nti
Amawānga gewatwālira dala noba-

teka mu bibuga Ebyesamaliya teba-
manyi mpisa ya Katonda owomun-
si: kyeyava asindika mubo empo-
logoma, era, laba, ziba'ta kubanga
tebamanyi mpisa ya Katonda owo-
27 munsi. Awo kabaka Webwasuli
nālagira ngayogera nti Mutwāleyo
omu ku bakabona bemwa'gyayo,
bagende babēre eyo, abaigirize e-
28 mpisa ya Katonda owomunsi. Awo
omu ku bakabona beba'gya mu Sa-
maliya na'ja nābēra m Ebeseri nā- m 1 Basek.
baigiriza bwekibagwānira okutyā- 12. 29.
29 nga Mukama. Naye buli 'gwānga
nebekolerānga bakatonda bābwe bo
nebabateka mu n nyumba ezebifo n 1 Basek.
ebigulumivu Abasamaliya byebāli 12. 31; 13. 32.
bakoze, buli 'gwānga mu bibuga
30 byābwe mwebābēra. Abasaja o A- o Iu. 24.
bebabuloni nebakola Su'kosubeno-
si, abasaja Abekusi nebakola Neru-
gali, abasaja Abekamasi nebakola
31 Asima, Abavi nebakola Nibukazi ne
Talutaki, Abasefavaimu nebōkerā-
nga abāna bābwe mu muliro eri
Adula'mereki ne Ana'mereki, baka-
32 tonda ba Sefavaimu. Awo neba-
tyānga Mukama p nebeyāwulira ba- p 1 Basek.
kabona bebifo ebigulumivu nga ba- 12. 31.
ba'gya mubo be nyini, abābawerā-
ngayo sadaka mu nyumba ezebifo
33 ebigulumivu. Nebatyānga Muka-
ma, nebawerezānga bakatonda bā-
bwe bo ngengeri bweyali eyamawā-
nga geba'gyibwamu okutwālibwa.
34 Bākola na buli kati ngempisa eze-
'da bwezali: tebātyānga Mukama
'sō tebakolānga ngamatēka gābwe
bwegāli newakuba'de nga bwebāla-
girwa newakuba'de ngetēka nebira-
giro bwebiri Mukama byeyalagira
abāna ba Yakobo r gweyatūma Isi- r Lub. 32.
35 raeri; Mukama gweyali alagānye 28. 1 Basek. 18. 31.
naye endagāno nābakūtira ngayo-
gera nti s Temutyānga bakatonda s Balam. 6.
abalala, 'sō temubakutamirānga. 'sō 10.
temubawerezānga, 'sō temuwānga-
36 yo sadaka eri bo: naye Mukama
eyaba'gya munsi Yemisiri namānyi
amangi nomukono ogwagololwa oyo
gwemubānga mutya eri oyo gwe-
mubānga mukutamira, era eri oyo
37 gwemubānga muwayo sadaka: na-
matēka nebyemwalagirwa ne tawu-
leti nekiragiro kyeyabawandikira,
munābikwatānga okubikola enaku
zona; 'sō temutyānga bakatonda
38 abalala: nendagāno gyendagānye
na'mwe t temugyerabirānga; 'sō te- t Ma. 4. 23.
39 mutyānga bakatonda abalala: naye
Mukama Katonda wa'mwe gwemu-
bānga mutya; era yanābalokolānga
mu mukono gwabalabe ba'mwe bo-
40 na. Era naye nebatawulira naye
nebakola ngempisa yābwe eye'da
41 bweyali. Awo amawānga gano ne-
gatya Mukama nebawereza ebifana-
nyi byābwe ebyōle; era nabāna bā-

bwe bwebatyo nabāna babāna bā-
bwe, nga bajaja bābwe bwebākolā-
nga, bwebatyo bwebākola na buli
kati.

18 Awo olwātuka mu mwāka ogwo-
kusatu ogwa Kosea mutabani
wa Era kabaka wa Isiraeri [a] Keze-
kiya mutabani wa Akazi kabaka
2 wa Yuda nātanula okufuga. Yali
yakamaze emyāka amakumi abiri
mwetāno bweyatanula okufuga; nā-
fugira emyāka amakumi abiri mu
mwenda mu Yerusalemi: ne nyina
erinyalye yali Abi muwala wa Ze-
3 kaliya. Nākola ebyali mu maso ga
Mukama ebirūngi nga byona bwe-
byali Daudi kitāwe byeyakolānga.
4 [b] Ya'gyawo ebifo ebigulumivu nā-
menya empagi nātemera dala [c] Bā-
sera: nāmenyamenya [d] omusota
ogwekikomo Musa gweyakola; ku-
banga okutūsa mu biro ebyo abāna
ba Isiraeri nga bagwōtereza obu-
bāne; nāguita nti Kikomo bukomo.
5 Yesiga Mukama Katonda wa Isi-
raeri; [e] awo oluvanyumalwe newa-
taba amufanana mu bakabaka bona
aba Yuda 'sō si (mwabo) abāmuso-
6 ka. Kubanga [f] neyega'ta ne Muka-
ma, teyaleka kumugoberera naye
nākwata ebiragirobye Mukama bye-
7 yalagira Musa. Awo Mukama nā-
bānga naye; buli gyeyafulumānga
yona nālabānga omukisa: [g] nājē-
mera kabaka Webwasuli nātamu-
8 wereza. [i] Nākuba Abafirisuti oku-
batūsa Egaza nensalo zakyo, [k] ekigo
ekyomukūmi era nekibuga ekiriko
enkomera.
9 Awo [l] olwātuka mu mwāka ogwo-
kuna ogwa kabaka Kezekiya, gwe
mwāka ogwomusānvu ogwa Kosea
mutabani wa Era kabaka wa Isi-
raeri Salumaneseri kabaka Webwa-
suli nātabāla Samaliya nākizingiza.
10 Awo emyāka esatu bwegyaitawo
nebakimenya: mu mwāka ogwo-
mukāga ogwa Kezekiya, gwe mwā-
ka ogwomwenda ogwa Kosea keba-
ka wa Isiraeri, Samaliya nekimenye-
11 bwa. Awo kabaka Webwasuli nā-
twālira dala Isiraeri Ebwasuli, nā-
bateka mu Kala ne mu Kaboli ku
mu'ga Ogwegozani, ne mu bibuga
12 Ebyabamedi: kubanga tebāgōndera
'dobozi lya Mukama Katonda wā-
bwe, naye nebasobya endagānoye,
byona Musa omu'du wa Mukama
byeyalagira, nebata'kiriza kubiwu-
lira newakuba'de okubikola.
13 Awo [m] mu mwāka ogwekumi nena
ogwa kabaka Kezekiya Senakeribu
kabaka Webwasuli nātabāla ebibu-
ga byona ebiriko enkomera ebya
14 Yuda, nābimenya. Awo Kezekiya
kabaka wa Yuda nātumira kabaka
Webwasuli [n] Erakisi ngayogera nti

[a] 2 Byom. 28. 27; 29. 1, 2. Mat. 1. 9.
[b] 2 Byom. 31. 1.
[c] Mi. 5. 14.
[d] Kubal. 21. 8, 9.
[e] 2 Basek. 23. 25.
[f] Yos. 23. 8.
[g] 2 Basek. 16. 7.
[i] Is. 14. 29.
[k] 2 Basek. 17. 9.
[l] 2 Basek. 17. 3–7.
[m] 2 Byom. 32. 1. Is. 36. 1.
[n] Yos. 10. 3. 2 Byom. 32. 9.

Nyōnōnye; 'dayo onveko: byono-
nsalira nābi'kiriza. Kabaka Webwa-
suli nāsalira Kezekiya kabaka wa
Yuda [o] efeza talanta ebikumi bisatu
nezābu talanta amakumi asatu.
15 Era Kezekiya [p] nāmuwa efeza yona
eyalabika mu nyumba ya Mukama
ne mu byobuga'ga ebyomunyumba
16 ya kabaka. Mu biro ebyo Kezekiya
nāsala (ezābu ku) nzi'gi zeyekalu
ya Mukama ne (ku) mpagi Kezekiya
kabaka wa Yuda zeyali abi'seko,
17 nāgiwa kabaka Webwasuli. Awo
kabaka Webwasuli nātuma [r] Talu-
tani ne Labusalisi ne Labusake
ngaima Erakisi eri kabaka Kezekiya,
nga'balina e'gye lingi, Eyerusa-
lemi. Nebatabāla neba'ja Eyeru-
salemi. Awo nga bataba'de neba'ja
nebaīmirira awali olusalosalo olwe-
kidiba ekyengulu ekiri [s] mu lugūdo
18 olwenimiro yomwōzi wengoye. A-
wo bwebāita kabaka, newafuluma
eri bo [t] Eriakimu mutabani wa Ki-
rukiya eyali sabakaki, ne Sebuna
omuwandisi ne Yoa mutabani wa
19 Asafu [u] omu'jukiza. Awo Labusake
nābagamba nti Mugambe 'no Keze-
kiya nti Bwatyo bwayogera kabaka
omukulu kabaka Webwasuli nti
20 Bwesige ki buno bwewesiga? Oyo-
gera, naye bigambo bya mu kamwā
bumwā, nti (Waliwo) amagezi na-
mānyi agokulwāna. Ani 'no gwewe-
21 siga nokujēma nonjēmera? Laba
'no wesiga [w] omu'go ogwolumuli lu-
no olwatifu, ye Misiri; omuntu bwa-
nesigama okwo, lunāingira mu mu-
konogwe nerugufumita: bwatyo Fa-
lao kabaka Wemisiri bwali eri abo
22 bona abāmwesiga. Naye bwemu-
nāng'amba nti Twesiga Mukama
Katonda wa'fe: siye wuyo [y] Keze-
kiya gwa'gyi'dewo ebifobye ebigu-
lumivu nebyōtobye, nāgamba Yuda
ne Yerusalemi nti Munāsinzizānga
mu maso gekyōto kino mu Yerusa-
23 lemi? Kale 'no, nkwegairi'de, mu-
we emisingo mukama wānge keba-
ka Webwasuli, nānge nākuwa emba-
lāsi enkumi biri, 'gwe kububwo
bwoñoīnza okuzitekako abāzebaga-
24 la. Kale onoīnza otya okukyūsa
amaso gomwāni omu kwabo abasi-
nga obuto ku ba'du ba mukama
wānge, newesiga Misiri olwamagāli
25 nabebagala embalāsi. 'Nze ntaba-
'de ekifo kino kakano awatali Mu-
kama okukizikiriza? Mukama ye
yang'amba nti Tabāla ensi eno ogi-
26 zikirize. Awo Eriakimu mutabani
wa Kirukiya ne Sebuna ne Yoa ne-
bagamba Labusake nti Nkwegairi-
'de, yogera naba'dubo [z] mu lulimi
Olusuli; kubanga tulutegēra: 'sō
toyogera na'fe mu lulimi Olwaba-
yudaya mu matu gabantu abali ku
27 bugwe. Naye Labusake nābaga-

[o] 2 Basek. 23. 33.
[p] 2 Basek. 12. 18; 16. 8.
[r] Is. 20. 1.
[s] Is. 7. 3.
[t] Is. 22. 15, 19, 20.
[u] 2 Sam. 8. 16.
[w] Is. 30. 2–7.
[y] 2 Byom. 32. 12.
[z] Ezer. 4. 7. Dan. 2. 4.

mba nti Mukama wānge yantumira
mukamawo nāwe, okwogera ebiga-
mbo bino? tantumi'de basaja abatū-
la ku bugwe, okulya amazi gābwe
bo nokunywera enkali yābwe bo
28 wamu na'mwe? Awo Labusake
nāimirira nāyogerera wa'gulu ne-
'dobozi 'dene mu lulimi Olwabayu-
daya nāyogera nti Muwulire ekiga-
mbo kya kabaka omukulu kabaka
29 Webwasuli. Bwatyo bwayogera ka-
baka nti Kezekiya tabalimbānga,
kubanga taliīnza kubalokola mu
30 mukonogwe: 'sō Kezekiya tabesi-
zānga Mukama ngayogera nti Mu-
kama talirema kutulokola, nekibu-
ga kino tekirigabulwa mu mukono
31 gwa kabaka Webwasuli. Temuwu-
lirizānga Kezekiya: kubanga bwa-
tyo bwayogera kabaka Webwasuli
nti Mutabagane nānge mufulume
[a] 1 Byom. 4. 25. gyendi; nemulya buli muntu [a] ku
muzabibugwe na buli muntu ku
mutinigwe, nemunywa buli muntu
32 ama'zi agomukidibakye ye; okutū-
sa lwendi'ja nembatwālira dala mu-
nsi efanana ensi ya'mwe, ensi eye-
[b] Ma. 8. 7, 8. ng'ano nomwenge, [b] ensi eyemigāti
nensuku ezemizabibu, ensi eyama-
futa aga zeituni nomubisi gwenju-
ki, mube balamu nemutafa: 'sō te-
muwulirizānga Kezekiya bwalibā-
sendasenda ngayogera nti Mukama
[c] 2 Basek. 19. 12. Is. 10. 10, 11. 33 alitulokola. [c] Waliwo katonda yena
ku bakatonda bamawānga eyali
aloko'de ensiye mu mukono gwa ka-
34 baka Webwasuli? Baliru'dawa ba-
[d] 1 Basek. 8. 65. katonda [d] Bekamasi [e] Nabeyalupa-
[e] Is. 10. 9 Yer. 49. 23. di? baliru'dawa bakatonda Besefa-
vaimu, Abekena, Nabeiva? Bālo-
kola Samaliya mu mukono gwānge?
35 Bāni ku bakatonda bona abensi
abālokola ensi yābwe mu mukono
gwānge, Mukama alokole Yerusale-
36 mi mu mukono gwānge? Naye aba-
ntu nebasirika nebatamu'damu ki-
gambo: kubanga ekiragiro kya ka-
baka kyali bwekityo nti Temumu-
[f] nyi. 18, 26. 2 Basek. 19. 2. 37 'damu. Awo [f] Eriakimu mutabani
wa Kirukiya eyali sabakaki ne Se-
buna omuwandisi ne Yoa mutabani
wa Asafu omu' jukiza neba'ja eri
Kezekiya nga bayuzi'za ebyambalo
byābwe, nebamubūlira ebigambo
bya Labusake.

19 Awo olwātuka kabaka Kezekiya
bweyakiwulira nāyuza ebyamba-
[a] 1 Basek. 8. 29, 30. Zab. 73. 16, 17. lobye neyesīga e'vu [a] nāingira mu
2 nyumba ya Mukama. Nātuma E-
riakimu eyali sabakaki ne Sebuna
omuwandisi nabaka'de abokubaka-
bona nga bamba'de ebibukutu eri
Isaya na'bi mutabani wa Amozi.
3 Nebamugamba nti Bwatyo bwayo-
gera Kezekiya nti Olunaku luno
lunaku lwa buinike era lwa kune-
nyezebwa era lwa kuvumibwa: ku-
banga abāna batūse okuzālibwa, 'sō
4 tewali mānyi ga kuzāla. [b] Mpo'zi
Mukama Katondawo anāwulira e-
bigambo byona ebya Labusake ka-
baka Webwasuli mukamawe gwe-
yatuma [c] okuvuma Katonda omula-
mu, era nānenya ebigambo Mukama
Katondawo byawuli'de: kale imusa
okusabakwo kulwabo [d] abāsiga'de.
5 Awo aba'du ba kabaka Kezekiya
6 neba'ja eri Isaya. Awo Isaya nā-
bagamba nti Bwemutyo bwemuba
mugamba mukama wa'mwe nti
Bwatyo bwayogera Mukama nti
Totya bigambo byowuli'de [e] aba'du
ba kabaka Webwasuli byebanzivo-
7 'de. Laba, nāteka omwoyo muye,
kale [f] anāwulira ekigambo na'dayo
munsiye ye; nānge ndimugwisa
nekitala munsiye ye.
8 Awo Labusake na'dayo nāsānga
kabaka Webwasuli ngalwāna ne
Libuna: kubanga yali awuli'de
9 ngavu'de ku [g] Lakisi. Awo bweya-
wulira nga bogera ku Tiraka baba-
ka we Esiyopya nti Laba, ataba'de
okulwāna nāwe: nātumira nate Ke-
10 zekiya ababaka ngayogera nti Bwe-
mutyo bwemuba mugamba Kezekiya
kabaka wa Yuda nti Katondawo
[i] gwewesiga takulimbānga ngayo-
gera nti Yerusalemi tekirigabulwa
mu mukono gwa kabaka Webwasu-
11 li. Laba, wawulira bakabaka Be-
bwasuli byebākola ensi zona nga
bazizikiririza dala, nāwe olirokoka?
12 [k] Bakatonda bamawānga bābalokola
abo bajaja bānge bebāzikiriza, Go-
zani ne [l] Kalani ne Lezefu nabāna
13 ba Edeni abali mu Terasali? Ka-
baka Wekamasi aliru'dawa ne ka-
baka Weyalupadi ne kabaka weki-
buga Sefavaimu, Owekena Nowei-
14 va? Awo Kezekiya nātōla [m] eba-
luwa mu mukono gwababaka nāgi-
soma: awo Kezekiya nāyāmbuka
mu nyumba ya Mukama, nāgyānju-
15 luza mu maso ga Mukama. Awo
[n] Kezekiya nāsaba mu maso ga Mu-
kama nāyogera nti Ai Mukama Ka-
tonda wa Isiraeri, atūla [o] ku bake-
rubi, 'gwe Katonda, 'gwe we'ka, o-
wobwakabaka bwona bwensi; 'gwe
16 wakola, e'gulu nensi. [p] Tega oku-
tukwo, ai Mukama, owulire; zibula
amasogo, ai Mukama, olabe: owu-
lire ebigambo bya Senakeribu bya-
mutumye nabyo [r] okuvuma Kato-
17 nda omulamu. Mazima, Mukama,
bakabaka Bebwasuli bāzikiriza a-
18 mawānga nensi zābwe, era bāsūla
bakatonda bābwe mu muliro: ku-
banga tebāli bakatonda naye [s] mu-
limu gwa mikono gya bantu, emiti
namainja; kyebāva babazikiriza.
19 Kale 'no, ai Mukama Katonda wa-
'fe, tulokole, nkwegairi'de, mu mu-
konogwe [t] obwakabaka bwona o-

[b] 2 Sam. 16. 12.
[c] 2 Basek. 18. 35.
[d] 2 Basek. 17. 6.
[e] 2 Basek. 18. 17, 28.
[f] lu. 9.
[g] 2 Basek. 18. 14.
[i] 2 Basek. 18. 5.
[k] 2 Basek. 18. 33.
[l] Yer. 11. 31.
[m] 2 Byom. 32. 17.
[n] 2 Byom. 32. 20.
[o] Kuv. 25. 22.
[p] Zab. 31. 2.
[r] lu. 4.
[s] Zab. 115. 4.
[t] Yos. 4. 24.

bwensi bamanye nga 'gwe Mukama
Katonda, 'gwe we'ka.
20 Awo Isaya mutabani wa Amozi
nātumira Kezekiya ngayogera nti
Bwatyo bwayogera Mukama Kato-
nda wa Isiraeri nti Kubanga onsa-
bye olwa Senakeribu kabaka We-
21 bwasuli, [u] nkuwuli'de. Kino kye
kigambo Mukama kyayoge'de kuye:
nti [w] Omuwala wa Sayuni atama-
nyānga musaja akunyōmye, akuse-
kere'de; omuwala wa Yerusalemi
22 akunyenyere'za omutwe. Ani gwo-
vumye gwovo'de? āni gwogulumiri'zako e'doboziryo noimusa wa'gulu amasogo? ku [y] Mutukuvu owa
23 Isiraeri. Ovumi'de Mukama mu
babakabo noyogera nti 'Ninye ku
ntiko yensozi nolufulube lwamagāli
gānge, ku njui ezomunda eza Leba-
noni; era nditema emivule gyako
emiwānvu nemiberosi gyako egisi-
nga obulūngi: era ndiingira mu
kisulo kyako ekikomere'deyo, mu
kibira ekyenimiro yako engimu.
24 Nsimye 'nywe'de ama'zi agaba'na-
'gwānga, era ndikaza nebigere byā-
25 nge emi'ga gyona Egyemisiri. Te-
wawulira bwenakikola e'da, nenki-
būmba okuva mu biro ebye'da?
kakano nkitūkiri'za obere wa kuzi-
kiriza bibuga ebiriko enkomera no-
26 bifūla ebifūnvu ebyamatongo. A-
babitūlamu kyebava babera namā-
nyi amatono, nebatekemuka neba-
keng'ēntererwa; nebaba nge'subi
eryomu'tale era ngomu'do omubisi,
27 [z] nge'subi eriri wa'gulu ku nyumba
era ngeng'ano ekaze nga tenākula.
Naye 'manyi okutūlakwo nokufu-
lumakwo nokuingirakwo ne bwo-
28 ndalukira. Kubanga ondalukira e-
ra kubanga e'sukutiryo lirinye mu
matu gānge, kyendiva nteka [a] edo-
bo lyānge mu nyindozo nolukoba
lwānge mu mimwagyo, nenku'diza-
29 yo mu 'kubo lyewafulumamu. Era
kano ke kanāba akabonero gyoli:
mulirya mu mwāka guno [b] ekyo
ekimera kyo'ka, ne mu mwāka o-
gwokubiri ekyo ekikivamu okuloka;
ne mu mwāka ogwokusatu musige
mukungule musimbe ensuku eze-
mizabibu nemulya ku bibala byamu.
30 Awo ekitūndu ekifi'sewo ekiwonye
ku nyumba ya Yuda balisimba e-
mizi wansi nebabala ebibala wa'gu-
31 lu. Kubanga mu Yerusalemi mu-
liva ekitūndu ekifi'sewo, ne ku lu-
sozi Sayuni abo abaliwona: [c] obu-
'gya bwa Mukama bulitūkiriza ekyo.
32 Mukama kyava ayogera ku kabaka
Webwasuli nti Talitūka ku kibuga
kino, 'sō talirasayo kasāle, 'sō tali-
kyolekera nengabo, 'sō [d] talikitū-
33 mako kifūnvu. Mu 'kubo mweya-
'jira omwo mwali'dirayo, 'sō talitū-
ka ku kibuga kino, bwayogera Mu-
34 kama. Kubanga [e] ndirwānirira e-
kibuga kino okukirokola kubwānge
'nze ne [f] kubwomu'du wānge Daudi.
35 [g] Awo olwātuka ekiro ekyo [i] ma-
laika wa Mukama nāfuluma na'ta
[k] mu lusisira Olwabasuli kasirīvu
mwobukumi munāna mwenkumi
tāno: abantu bwebāgolokoka enkya
mu makya, laba, bona bāli mirā-
36 mbo gya bafu. Awo Senakeribu
kabaka Webwasuli nāvayo nāgenda
37 na'dayo, nābēra Enineve. Awo
olwātuka bweyali ngasinzi'za mu
sabo lya Nisuloki katondawe, Adu-
la'mereki ne Salezeri nebamu'ta
nekitala: neba'dukira munsi ye
Alalati. Esaladoni mutabaniwe nā-
fuga mu kifokye.

20 [a] Mu biro ebyo Kezekiya nālwā-
la kumpi nokufa. Isaya na'bi
mutabani wa Amozi na'ja gyāli nā-
mugamba nti Bwatyo bwayogera
Mukama nti Tekateka enyumbayo;
kubanga ogenda kufa 'sō togenda
2 kulama. Awo nākyūsiza amasoge
ku kisenge nāmwegairira Mukama
3 ngayogera nti [b] 'Jukira kakano, ai
Mukama, nkwegairi'de, bwenata-
mbulirānga mu masogo namazima
nomutima ogwatūkirira, [c] nenkola
ebiri mu masogo ebirūngi. Keze-
4 kiya nākāba nyo amaziga. Awo
olwātuka Isaya nga tanāfuluma
okugenda mu lui lwekibuga olwa
wakati, ekigambo kya Mukama ne-
5 kimu'jira nti 'Dayo ogambe Keze-
kiya [d] omulāngira wabantu bānge
nti Bwatyo bwayogera Mukama
Katonda wa Daudi jajawo nti [e] Mpu-
li'de okusabakwo, ndabye [f] amazi-
gago: laba, ndikuwonya: ku luna-
ku olwokusatu kwolirinyira mu
6 nyumba ya Mukama. Era ndyo-
ngera ku nakuzo emyāka kumi ne-
tāno; era ndirokola 'gwe nekibuga
kino mu mukono gwa kabaka We-
bwasuli; era [g] ndirwānirira ekibu-
ga kino kulwānge 'nze ne kubwo-
7 mu'du wānge Daudi. Awo [i] Isaya
nāyogera nti Mu'dire ekitole kye-
tīni. Nebaki'dira nebakiteka ku
8 'jute, nāwona. Awo Kezekiya nā-
gamba Isaya nti [k] Kaluwa akabo-
nero nga Mukama alimponya era
nga ndirinyira mu nyumba ya Mu-
9 kama ku lunaku olwokusatu? Isa-
ya nāyogera nti Kano ke kaliba
akabonero gyoli akava eri Mukama
nga Mukama alikola ekyo kyayoge-
'de: ekisikirize kinātambula mu
maso ama dāla kumi, oba kina'dayo
10 enyuma amadala kumi? Awo Ke-
zekiya na'damu nti Ekisikirize oku-
'ka amadāla kumi kigambo kyāngu:
ne'da, naye ekisikirize ki'deyo e-
11 nyuma amadāla kumi. Isaya na-
'bi nākābirira Mukama: na'zayo

[u] 2 Basek. 20. 5.
[w] Kung. 2 13.
[y] Zab. 71. 22. Is. 5. 24. Yer. 51. 5.
[z] Zab. 129. 6.
[a] Ez. 29. 4; 38. 4. Am. 4. 2.
[b] Lev. 25. 5, 11.
[c] Is. 9. 7.
[d] 2 Sam. 20. 15.
[e] 2 Basek. 20. 6. Is. 31. 5.
[f] 1 Basek. 11. 13.
[g] 2 Byom. 32. 21. Kos. 1. 7.
[i] 2 Sam. 24. 16.
[k] lu. 8.
[a] 2 Byom. 32. 24. Is. 38. 1-8, 21, 22.
[b] Nek. 5. 19.
[c] 2 Basek. 18. 3.
[d] 1 Sam. 9. 16; 10. 1.
[e] 2 Basek. 19. 20. Zab. 65. 2.
[f] Zab. 39. 12; 56. 8.
[g] 2 Basek. 19. 34.
[i] Is. 38. 21.
[k] 2 Basek. 19. 29.

enyuma ekisīkirize e'bānga eryamadāla ekumi, gekyali ki'ki'deko ku madāla ga Akazi.
12 [l] Mu biro ebyo Berodakubaladani mutabani wa Baladani kabaka Webabuloni nāwereza Kezekiya ebaluwa nekirabo: kubanga yawu-
13 lira Kezekiya bweyali alwa'de. Awo Kezekiya nābawulira nābalaga enyumba yona eyebintubye ebyomuwendo omungi, efeza nezābu nebyakalōsa namafuta agomuwendo omungi nenyumba eyebyokulwānyisabye ne byona ebyalabika mu byobuga'gabwe: tewali kintu mu nyumbaye newakuba'de mu matwālege
14 gona Kezekiya kyatabalaga. Awo Isaya nabi na'ja eri kabaka Kezekiya nāmugamba nti Abasaja bano boge'de ki? era bavu'de wa oku'ja gyoli? Kezekiya nāyogera nti Bava munsi eyewala mu Babuloni.
15 Nāyogera nti Balabye ki mu nyumbayo? Kezekiya na'damu nti Byona ebiri mu nyumba yānge babirabye: tewali kintu mu byobuga-
16 'ga bwānge kyesibalaze. Isaya nāgamba Kezekiya nti Wulira ekiga-
17 mbo kya Mukama. Laba, enaku zi'ja byona ebiri mu nyumbayo nebyo bajajabo byebātereka okutūsa lero [m] lwebiritwālibwa Ebabuloni: tewali kintu ekirisigala, bwayogera
18 Mukama. Era [n] balitwāla ne ku batabanibo abalikuvamu bolizāla: kale baliba balawe mu liyumba lya ka-
19 baka Webabuloni. Awo Kezekiya nāgamba Isaya nti [o] Ekigambo kya Mukama kyoyoge'de kirungi. Era nāyogera nti Siwewawo, emirembe namazima bwebinābāngawo ku mi-
20 rembe gyānge? [p] Era ebikolwa ebirala byona ebya Kezekiya namānyige gona era [r] bweyasima ekidiba nolusalosalo [s] nāleta ama'zi mu kibuga tebyawandikibwa mu kitabo ekyebyomumirembe gya basekaba-
21 ka ba Yuda? Kezekiya neyebakira wamu ne bajajabe: Manase mutabaniwe nāfuga mu kifokye.

21 Manase yali yakamaze [a] emyāka kumi nebiri bweyatanula okufuga; nāfugira emyāka amakumi atāno mwetāno mu Yerusalemi: ne nyina erinyalye yali Kefuziba.
2 Nākola ebyali mu maso ga Mukama ebibi ngebyemizizo bwebiri ebyabamawānga Mukama beyagoba mu
3 maso gabāna ba Isiraeri. Nāzīmba nate ebifo ebigulumivu [b] Kezekiya kitāwe byeyazikiriza; nāsimbira Baali ebyōto nākola Asera [c] nga Akabu kabaka wa Isiraeri bweyakola nāsinza [d] e'gye lyona eryomu-
4 'gulu nāliwereza. [e] Nāzīmba ebyōto mu nyumba ya Mukama, Mukama gyeyagambako nti [f] Mu Yerusalemi mwenditeka erinya lyānge.
5 Era nāzimbira e'gye lyona eryomu-'gulu ebyōto [g] mumpya ebiri eze-
6 nyumba ya Mukama. [h] Nāisa mu muliro mutabaniwe, nākola ebyobufumu nāba [k] nebyobulogo, nāgendānga eri [l] abo abaliko emizimu nabasawo: nākola obubi bungi mu maso ga Mukama okumusunguwa-
7 za. Nāsimba ekifananyi ekyōle ekya Asera kyeyakola mu nyumba Mukama gyeyagambako Daudi ne Sulemani mutabaniwe nti Mu nyumba eno ne mu Yerusalemi kyeneroboza mu bika byona ebya Isiraeri mwenditeka erinya lyānge emire-
8 mbe gyona: [m] 'sō siriwabya nate bigere bya Isiraeri okuva munsi gyenawa bajaja bābwe; kyo'ka bwebanekūmānga okukola nga byona bwebiri byembalagi'de era ngamatēka gona bwegali omu'du wānge
9 Musa geyabalagira. Naye nebatawulira: Manase nābasendasenda okukola ebibi okusinga amawānga bwegākolānga Mukama geyazikiriza mu maso gabāna ba Isiraeri.
10 Awo Mukama nāyogerera mu ba-
11 'dube bana'bi nti [n] Kubanga Manase kabaka wa Yuda [o] akoze ebyemizizo bino era akoze obubi okusinga byona Abamoli byebākola abāmusoka, era ayōnōnyese'za ne Yuda
12 nebifananyibye: Mukama Katonda wa Isiraeri kyava ayogera nti Laba, ndeta ku Yerusalemi ne Yuda obubi obwenkana awo, buli anābuwulirānga nokwamirira [p] amatuge
13 gōmbi negamirira. Era ndirega ku Yerusalemi [r] omugwa Ogwesamaliya ne'jinja erigera eryenyumba ya Akabu: era ndisāngula Yerusalemi ngomuntu bwasāngula esowani,
14 ngagisāngula era ngagivūnika. Era ndisūla ekitūndu ekifi'sewo ekyobusika bwānge nembagabula mu mukono gwabalabe bābwe; kale balifūka mui'go era munyago eri
15 abalabe bābwe bona; kubanga bakoze ebiri mu maso gānge ebibi nebansunguwaza okuva ku lunaku bajaja bābwe kwebavira mu Misiri
16 ne lero. Era [s] nate Manase nāyiwa omusai ogutaliko musāngo mungi nyo, okutūsa lweya'jnza Yerusalemi erui nerui; obuta'sāko kwōnōnakwe kweyayōnōnyesa Yuda ngakola ebyali mu maso ga Muka-
17 ma ebibi. Era [t] ebikolwa ebirala byona ebya Manase ne byona byeyakola nokwōnōnakwe kweyayōnōna tebyawandikibwa mu kitabo ekyebyomumirembe gya basekabaka
18 ba Yuda? Manase neyebakira wamu ne bajajabe nāzikibwa mu lusuku olwokunyumbaye ye, mu lusuku lwa U'za: Amoni mutabaniwe nāfuga mu kifokye.

[l] Is.39.1-8.
[m] 2 Basek. 24. 13; 25. 13. Yer. 27.19-22.
[n] 2 Basek. 24. 12.
[o] 2 Byom. 32. 25, 26.
[p] 2 Byom. 32. 32.
[r] 2 Basek. 18. 17.
[s] 2 Byom. 32. 30.
[a] 2 Byom. 33. 1-9.
[b] 2 Basek. 18. 4.
[c] 1 Basek. 16. 32, 33.
[d] 2 Basek. 17.16; 23.5.
[e] Yer.7.30. Ez. 7. 20.
[f] 1 Basek. 8. 29; 9. 3.
[g] 1 Basek. 6. 36; 7. 12. 2 Basek. 23. 12.
[h] Lev. 18. 21.
[k] 2 Basek. 17. 17.
[l] 2 Basek. 23. 24.
[m] 2 Sam.7. 10.
[n] 2 Basek. 23. 26; 24. 3, 4. Yer. 15. 4.
[o] 1 Basek. 21. 26.
[p] 1 Sam. 3. 11.
[r] Is. 28. 17. Am.7. 7, 8.
[s] 2 Basek. 24. 4.
[t] 2 Byom. 33. 11-19.

[u] 2 Byom. 33. 21-25.

19 [u] Amoni yali yakamaze emyāka
amakumi abiri mwebiri bweyata-
nula okufuga; nāfugira emyāka ebi-
ri mu Yerusalemi: ne nyina erinya-
lye yali Mesu'lemesi muwala wa Ka-
20 luzi Oweyotuba. Nākola ebyali mu
maso ga Mukama ebibi nga Mana-
21 se kitāwe bweyakola. Nātambulira
mu 'kubo lyona kitāwe lyeyatambu-
liramu nāwereza ebifananyi kitāwe
22 byeyawereza nābisinza: nāva ku
Mukama Katonda wa bajajabe nāta-
tambulira mu 'kubo lya Mukama.
23 Aba'du ba Amoni nebamwekobāna
neba'tira kabaka mu nyumbaye ye.
24 Naye abantu abomunsi neba'ta abo
bona abekobāna kabaka Amoni;
abantu abomunsi nebafūla Yosiya
mutabaniwe kabaka mu kifokye.
25 Era ebikolwa ebirala byona ebya
Amoni byeyakola tebyawandiki-
bwa mu kitabo ekyebyomumirembe
26 gya basekabaka ba Yuda? Nāzī-
kibwa mu ntānaye mu lusuku lwa
U'za: [w] Yosiya mutabaniwe nāfuga
mu kifokye.

[w] Mat. 1. 10.

[a] 2 Byom. 34. 1, 2.

22 Yosiya yali yakamaze [a] emyā-
ka munāna bweyatanula oku-
fuga; nāfugira emyāka amakumi
asatu mu gumu mu Yerusalemi:
ne nyina erinyalye yali Yedida mu-
2 wala wa Adaya Owebozukasi. Nā-
kola ebyali mu maso ga Mukama
ebirūngi nātambulira mu 'kubo lyo-
na erya Daudi jajawe nātakyāmira
ku mukono ogwadyo newakuba'de
ku gwa kono.

[b] 2 Byom. 34. 8-28.

3 Awo [b] olwātuka mu mwāka ogwe-
kumi nomunāna ogwa kabaka Yosi-
ya kabaka nātuma Safani mutabani
wa Azaliya mutabani wa Mesu'la-
mu omuwandisi eri enyumba ya
4 Mukama ngayogera nti Mwāmbuke
eri Kirukiya kabona asinga obuku-
lu, abale efeza [c] eziretebwa mu nyu-
mba ya Mukama, aba'gazi zebaka-
5 solōza ku bantu: baziweyo mu mu-
kono gwabakozi bemirimu abalabi-
rira enyumba ya Mukama: baziwe
abakozi bemirimu abali mu nyumba
ya Mukama okudābiriza ebituli bye-
6 nyumba; ababa'zi nabazīmbi naba-
zīmbi bamainja; era olwokugula
emiti namainja amaba'je okudābi-
7 riza enyumba. [d] Naye tebābalirira
muwendo eri abo ogwefeza ezawe-
bwa mu mukono gwābwe; kubanga
8 bākolānga nobwesigwa. Awo Ki-
rukiya kabona asinga obukulu nā-
gamba Safani omuwandisi nti [e] Nzu-
'de ekitabo ekyamatēka mu nyumba
ya Mukama. Awo Kirukiya nāwa
9 Safani ekitabo nākisoma. Awo Sa-
fani omuwandisi na'ja eri kabaka
na'diza kabaka ebigambo nāyogera
nti Aba'dubo ba'gyemu efeza ezira-
bise mu nyumba, nebaziwa mu mu-
kono gwabakozi bemirimu abalabi-
10 rira enyumba ya Mukama. Awo
Safani omuwandisi nāgamba koba-
ka nti Kirukiya kabona ampa'de
ekitabo. Safani nākisoma mu ma-
11 so ga kabaka. Awo olwātuka ka-
baka bweyawulira ebigambo ebye-
kitabo ekyamatēka, nāyuza ebya-
12 mbalobye. Awo kabaka nālagira
Kirukiya kabona ne [f] Akikamu mu-
tabani wa Safani ne Akuboli muta-
bani wa [g] Mikaya ne Safani omu-
wandisi ne Asaya omu'du wa koba-
13 ka ngayogera nti Mugende mumbū-
lirize Mukama 'nze nabantu ne
Yuda yena ebyebigambo ebyekitabo
kino ekizūli'dwa: kubanga obusū-
ngu bwa Mukama obubūbu'se eri
'fe bungi kubanga bajaja ba'fe te-
bāwulira bigambo bya kitabo kino
okukola nga byona bwebiri ebyatu-
14 wandikirwa. Awo Kirukiya koba-
na ne Akikamu ne Akuboli ne Sa-
fani ne Asaya nebagenda eri Kulu-
da na'bi omukazi muka Sa'lumu
mutabani wa Tikuva mutabani wa
Kalukasi omuwanika webyambalo;
[oyo yabērānga mu Yerusalemi ku
lui olwokubiri;] nebatēsa naye.
15 Awo nābagamba nti Bwatyo bwa-
yogera Mukama Katonda wa Isi-
raeri nti Mumugambe omusaja aba-
16 tumye gyendi nti Bwatyo bwayo-
gera Mukama nti Laba, ndireta
obubi ku kifo kino ne kwabo abaki-
bēramu, ebigambo byona ebyekita-
bo kabaka wa Yuda kyasomye:
17 [i] kubanga banvu'deko nebōkera o-
bubāne eri bakatonda abalala ba-
nsunguwaze nomulimu gwona o-
gwengalo zābwe; obusūngu bwā-
nge kyebuliva bubūbūka ku kifo
18 kino 'sō tebulizikira. Naye kabaka
wa Yuda abatumye okubūza Mu-
kama bwemutyo bwemuba mumu-
gamba nti Bwatyo bwayogera Mu-
kama Katonda wa Isiraeri nti Olwe-
19 bigambo byowuli'de, kubanga omu-
timagwo guba'de mugōnvu [k] newe-
tōwaliza mu maso ga Mukama bwo-
wuli'de byenayogera ku kifo kino
ne kwabo abakibēramu, nga balifū-
ka [l] amatongo nekikolimo, noyuza
ebyambalobyo nokāba amaziga mu
maso gānge; nānge nkuwuli'de,
20 bwayogera Mukama. Laba, kye-
ndiva nkukung'anya eri bajajabo
[m] nokung'anyizibwa mu ntānayo
mirembe, 'sō namasogo tegaliraba
bubi bwona bwendireta ku kifo
kino. Neba'diza kabaka ebigambo.

[c] 2 Basek. 12. 4.

[d] 2 Basek. 12. 15.

[e] Ma. 31. 24-26. 2 Byom. 34. 14.

[f] 2 Basek. 25. 22. Yer. 26. 24; 39. 14; 40. 5.

[g] 2 Byom. 34. 20. = Mika.

[i] Ma. 29. 25, 26. 2 Basek. 21. 22.

[k] 1 Basek. 21. 29.

[l] Lev. 26. 31, 32.

[m] Zab. 37. 37.

[a] 2 Byom. 34. 29-32.

23 Awo [a] kabaka nātuma, nebaku-
ng'anyiza gyali abaka'de bona
2 aba Yuda Nabeyerusalemi. Kabaka
nāyāmbuka mu nyumba ya Muka-
ma, nabasaja bona aba Yuda ne
bona abatūla mu Yerusalemi wamu

naye ne bakabona ne bana'bi nabantu bona, abato nabakulu: [b] nāsoma mu matu gābwe ebigambo byona ebyekitabo ekyendagāno [c] ekizūli'dwa mu nyumba ya Mukama.
3 Kabaka nāmirira awali [d] empagi nālagānira endagāno mu maso ga Mukama [e] okutambula okugoberera Mukama nokukwata amatēkage nebyo byeyategēza nebiragirobye nomutimagwe gwona nememeye yona okunywēza ebigambo byendagāno eno ebyawandikibwa mu kitabo kino: abantu bona nebaīmirira okwe-
4 sibira endagāno. Awo kabaka nālagira Kirukiya kabona asinga obukulu ne [f] bakabona abomutindo ogwokubiri naba'gazi, okufulumya mu yekalu ya Mukama ebintu byona ebyakolerwa [g] Baali ne Asera ne'gye lyona eryomu'gulu: nābyōkera ebwēru Weyerusalemi mu 'tale eriri ku [i] Kiduloni, ne'vu lyabyo
5 nālitwāla Ebeseri. Na'gyawo bakabona abāsinza ebifananyi bakabaka ba Yuda bebayāwula okwōtereza obubāne ku bifo ebigulumivu mu bibuga bya Yuda ne mu bifo ebyetōlo'de Yerusalemi; nabo abāyōtererezānga obubāne Baali ne-
6 njuba nomwezi nemunyenye [k] ne'gye lyona eryomu'gulu. Na'gya Asera mu nyumba ya Mukama ebwēru Weyerusalemi nākireta ku ka'ga Kiduloni nākyōkera ku ka'ga Kiduloni nākirinyirira nākifūla e'fufuge nāsūla e'fufuge lyakyo [l] ku
7 malālo gabakopi. Nāmenyamenya enyumba [m] ezabalyānga ebisiyaga ezali mu nyumba ya Mukama, [n] abakazi gyebalukirirānga Asera ebi-
8 tīmbibwa. Na'gya bakabona bona mu bibuga bya Yuda, nāyōnōna ebifo ebigulumivu bakabona kwebāyōtererezānga obubāne, okuva Egeba okutūka Ebeeruseba; nāmenyamenya ebifo ebigulumivu ebyokunzi'gi ebyali awaingirirwa mu mulyāngo gwa Yosuwa omukulu wekibuga, ebyali ku mukono ogwa kono ogwomuntu awali wankaki
9 wekibuga. Era [o] naye bakabona abebifo ebigulumivu nebatayāmbuka eri ekyōto kya Mukama mu Yerusalemi, naye nebalīrānga emigāti egitazimbulukuswa mu baganda bā-
10 bwe. Era nāyōnōna [p] Tofesi ekiri mu kiwōnvu ekyabāna ba Kinomu, omuntu yena [r] aleme okuisa omwānawe owobulenzi newakuba'de owobuwala mu muliro eri [s] Moleki.
11 Na'gyawo embalāsi bakabaka ba Yuda zebāli bawa'de enjuba, awaingirirwa mu nyumba ya Mukama, awali enju ya Nasanumereki omulawe, eyalirāna neyekalu; nāyōkya
12 amagāli genjuba omuliro. Nebyōto ebyali [t] wa'gulu kunju eya wa'gulu eya Akazi, bakabaka ba Yuda byebāli bakoze, nebyōto [u] Manase byeyali akoze, mumpya zōmbi ezenyumba ya Mukama, kabaka nābimenyamenya nābisindika wansi okubi'gyayo, nāsūla enfūfu yabyo mu
13 [w] ka'ga Kiduloni. Nebifo ebigulumivu ebyayolekera Yerusalemi ebyali ku mukono ogwadyo ogwolusozi olwobwōnōnefu, Sulemani kabaka wa Isiraeri byeyazīmbira Asutolesi omuzizo Gwabasidoni ne Kemosi omuzizo gwa Moabu ne Mirukomu omuzizo gwabāna ba Amoni,
14 kabaka nābyōnōna. Nāmenyamenya empagi nātema Bāsera na'juza ebifo byābwe amagūmba gabantu.
15 Era nekyōto ekyali Ebeseri nekifo ekigulumivu [y] Yeroboamu mutabani wa Nebati [z] eyayōnōnyesa Isiraeri kyeyakola, ekyōto ekyo nekifo ekigulumivu nābimenyamenya; nāyōkya ekifo ekigulumivu nākirinyirira nākifūla e'fufuge nāyōkya Ase-
16 ra. Awo Yosiya bweyakebuka nālaba amalālo agali eyo ku lusozi; natuma na'gya amagūmba mu malālo nāgōkera ku kyōto nākyōnōna [a] ngekigambo bwekyali ekya Mukama omusaja wa Katonda kyeyalāngira eyalāngira ebigambo bino.
17 Awo nāyogera nti Ki'jukizo ki ekyo kyendaba? Abasaja abomukibuga nebamubūlira nti [b] Ge malālo gomusaja wa Katonda eyava mu Yuda nālāngira ebigambo ebyo byokoze
18 ku kyōto ekyomu Beseri. Nāyogera nti Mumuleke; omuntu yena aleme okusimula amagūmbage. Awo nebaleka amagūmbage wamu namagūmba ga [c] na'bi eyava mu
19 Samaliya. Era namasabo gona agebifo ebigulumivu agali mu bibuga Ebyesamaliya, basekabaka ba Isiraeri gebākola, okusunguwaza (Mukama), Yosiya nāga'gyawo nāgakola ngebikolwa byona bwebyali byeya-
20 kola mu Beseri. Na'tira bakabona bona abebifo ebigulumivu abali eyo ku byōto, [d] nābyōkerako amagūmba gabantu; na'dayo Eyerusalemi.
21 Awo kabaka nālagira abantu bona ngayogera nti [e] Mukwate Okuitako eri Mukama Katonda wa'mwe [f] nga bwekyawandikibwa mu [g] kita-
22 bo kino ekyendagāno. [i] Mazima tebākwatānga Kuitako okwenkana awo okuva ku mirembe gyabalamuzi abālamula Isiraeri newakuba'de mu mirembe gyona egya basekabaka ba Isiraeri newakuba'de mu gya
23 basekabaka ba Yuda; naye mu mwāka ogwekumi nomunāna ogwa kabaka Yosiya nebakwata Okuitako okwo
24 eri Mukama mu Yerusalemi. Era nate abo abāliko emizimu nabasawo ne baterafi nebifananyi nemizizo gyona egyalabika munsi ya Yuda ne

[b] Ma. 31. 11.
[c] 2 Basek. 22. 8.
[d] 2 Basek. 11. 14.
[e] Ma. 13. 4.
[f] 2 Basek. 25. 18. Yer. 52. 24.
[g] 2 Basek. 3. 7.
[i] 2 Sam. 15. 23.
[k] 2 Basek. 21. 3.
[l] 2 Byom. 34. 4.
[m] Ma. 23. 17.
[n] Ez. 16. 16.
[o] Lev. 21. 17–22. Ez. 44. 10–14.
[p] Is. 30. 33. Yer. 7. 31, 32.
[r] Lev. 18. 21.
[s] 1 Basek. 11. 7.
[t] Yer. 19. 13; 32. 29. Zef. 1. 5.
[u] 2 Basek. 21. 5.
[w] nyi. 4, 6.
[y] 1 Basek. 12. 28, 29, 33.
[z] 1 Basek. 14. 16.
[a] 1 Basek. 13. 2.
[b] 1 Basek. 13. 1, 30.
[c] 1 Basek. 13. 11, 31.
[d] 2 Byom. 34. 5.
[e] 2 Byom. 35. 1 17.
[f] Ma. 16. 2.
[g] lu. 3.
2 Basek. 22 11.
[i] 2 Byom. 35. 18, 19.

mu Yerusalemi Yosiya nābi'gyawo,
alyoke anywēze [k] ebigambo ebya-
matēka ebyawandikibwa mu kitabo
Kirukiya kabona kyeyazūla mu
25 nyumba ya Mukama. Era [l] tewali
kabaka eyamusoka eyamufanana
eyakyūkira Mukama nomutimagwe
gwona nememeye yona [m] namā-
nyige gona ngamatēka ga Musa
gona bwegali; 'sō noluvanyumalwe
tewagolokoka nomu eyamufanana.
26 Era naye Mukama nātakyūka kuleka
ekiruikye ekingi ekyabūbūsa o-
busūngubwe eri Isiraeri [n] olwokusu-
nguwaza kwona Manase kweyamu-
27 sunguwaza. Mukama nāyogera nti
Ndi'gyawo ne Yuda mu maso gānge
[o] nga bwenziyewo Isiraeri, era ndi-
sūla ekibuga kino kyeneroboza, Ye-
rusalemi, nenyumba gyenayogera-
ko nti Erinya lyānge linābānga eyo.
28 Era ebikolwa ebirala byona ebya
Yosiya ne byona byeyakola tebya-
wandikibwa mu kitabo ekyebyomu-
mirembe gya basekabaka ba Yuda?
29 [p] Ku mirembegye [r] Falaoneko kaba-
ka Wemisiri nātabāla kabaka We-
bwasuli ku mu'ga Fulati: Yosiya
nāmutabāla: nāmu'tira [s] Emegi'do
30 bweyamulaba. [t] Aba'dube nebamu-
situlira mu 'gāli [u] ngafu'de neba-
mu'gya Emegi'do, nebamuleta Eye-
rusalemi nebamuzīka mu ntānaye
ye. [w] Abantu abomunsi nebatwāla
Yekoakazi mutabani wa Yosiya ne-
bamufukako amafuta nebamufūla
kabaka mu kifo kya kitāwe.
31 [y] Yekoakazi yali yakamaze emyā-
ka amakumi abiri mwesatu bweya-
tanula okufuga; nāfugira emyezi
esatu mu Yerusalemi: ne nyina
erinyalye yali Kamutali muwala wa
32 Yeremiya Oweribuna. Nākola e-
byali mu maso ga Mukama ebibi
nga byona bwebyali bajajabe bye-
33 bākola. Awo Falaoneko nāmusibi-
ra mu masāmba [z] Eribula munsi
[a] Yekamasi aleme okufuga mu Ye-
rusalemi: nāsalira ensi omusolo
ogwefeza [b] talanta kikumi nezābu
34 talanta emu. Awo Falaoneko nā-
fūla Eriakimu mutabani wa Yosiya
kabaka mu kifo kya Yosiya kitāwe,
[c] nāwanyisa erinyalye nāmutūma
Yekoyakimu: naye na'gyayo Ye-
koakazi; na'ja [d] Emisiri nāfira eyo.
35 Awo Yekoyakimu nāwa Falao efeza
nezābu; naye nāsalira ensi ebintu
okuwayo efeza eyo nga Falao bwe-
yalagira: yasolōza efeza nezābu ku
bantu abomunsi, ku buli muntu nga
bweyasalirwa ebintu, okubiwa Fa-
laoneko.
36 [e] Yekoyakimu yali yakamaze e-
myāka amakumi abiri mwetāno
bweyatanula okufuga; nāfugira e-
myāka kumi nagumu mu Yerusale-
mi: ne nyina erinyalye yali Zebi-
da muwala wa Pedaya Oweruma.
37 [f] Nākola ebyali mu maso ga Muka-
ma ebibi nga byona bwebyali kitā-
24 we byeyakola. [a] Ku mirembe-
gye Nebukadune'za kabaka We-
babuloni nāyāmbuka, Yekoyakimu
nāfūka omu'duwe [b] emyāka esatu:
awo nālyoka akyūka nāmujēmera.
2 Awo [c] Mukama nāmusindikira ebi-
bīna Ebyabakaludaya nebibīna E-
byabasūli nebibīna Ebyabamoabu
nebibīna ebyabāna ba Amoni, nāba-
sindika ku Yuda okugizikiriza [d] nge-
kigambo kya Mukama kyeyayogera
nomukono gwaba'dube bana'bi.
3 Mazima ekyo kya'jira Yuda lwa ki-
ragiro kya Mukama, okuba'gya mu
masoge [e] olwokwōnōna kwa Mana-
se nga byona bwebyali byeyakola;
4 era [f] nolwomusai ogutaliko musā-
ngo gweyayiwa; kubanga ya'juza
Yerusalemi omusai ogutaliko mu-
sāngo: Mukama nātayagala kuso-
5 nyiwa. [g] Era ebikolwa ebirala byona
byeyakola tebyawandikibwa mu ki-
tabo ekyebyomumirembe gya base-
6 kabaka ba Yuda? Awo Yekoyaki-
mu neyebakira wamu ne bajajabe:
Yekoyakini mutabaniwe nāfuga mu
7 kifokye. Awo kabaka Wemisiri
teyeyongera nate ku'jānga okuva
munsiye: kubanga [i] kabaka We-
babuloni yali ali'de byona ebyabā-
nga ebya kabaka Wemisiri okuva
ku ka'ga Akemisiri okutūka ku mu-
'ga Fulati.
8 [k] Yekoyakini yali yakamaze [l] e-
myāka kumi namunāna bweyatanula
okufuga; nāfugira emyezi esatu
mu Yerusalemi: ne nyina erinyalye
yali Nekusita muwala wa
9 Erunasani Oweyerusalemi. Nāko-
la ebyali mu maso ga Mukama ebi-
bi nga byona bwebyali bajajabe
10 byebākolānga. Mu biro ebyo aba-
'du ba Nebukadune'za kabaka We-
babuloni nebāmbuka Eyerusalemi,
11 ekibuga nekizingizibwa. Nebuka-
dune'za kabaka Webabuloni na'ja
eri ekibuga, aba'dube nga bakya-
12 kizingiza; [m] Yekoyakini kabaka wa
Yuda nāfuluma na'ja eri kabaka
Webabuloni, ye ne nyina naba'dube
nabakūngube nabāmibe: kabaka
Webabuloni nāmukwata mu
mwāka ogwomunāna kasoka alya
13 obwakabaka. Na'gyamu ebyobu-
ga'ga byona ebyomunyumba ya
Mukama [n] nebyobuga'ga ebyomu-
nyumba ya kabaka, [o] nātematema
ebintu byona ebyazābu [p] Sulemani
kabaka wa Isiraeri byeyakola mu
yekalu ya Mukama [r] nga Mukama
14 bweyayogera. Nātwālira dala Ye-
rusalemi kyona nabakūngu bona
nabasaja bona abamānyi abazira,
[s] abasibe kakumi, nebafundi bona

[k] Ma. 18. 11.
[l] 2 Basek. 18. 5.
[m] Ma. 6. 5.
[n] 2 Basek. 21. 11.
[o] 2 Basek. 17. 18, 20; 18. 11; 21. 13.
[p] 2 Byom. 35. 20-23.
[r] Yer. 46. 2.
[s] Zek. 12. 11.
[t] 2 Basek. 9. 28.
[u] 2 Byom. 35. 24.
[w] 2 Byom. 36. 1-4.
[y] 1 Byom. 3. 15. Yer. 22. 11. = Sa'lumu.
[z] 2 Basek. 25. 6. Yer. 39. 5, 6.
[a] 1 Basek. 8. 65.
[b] 2 Basek. 18. 14.
[c] Lub. 41. 45. 2 Basek. 24. 17. Dan. 1. 7.
[d] Yer. 22. 11, 12.
[e] 2 Byom. 36. 5.
[f] Yer. 22. 13-17.
[a] 2 Byom. 36. 6. Dan. 1. 1.
[b] Yer. 25. 1.
[c] Yer. 25. 9.
[d] 2 Basek. 20. 17; 21. 12, 13, 14; 23. 27.
[e] 2 Basek. 21. 11.
[f] 2 Basek. 21. 16.
[g] 2 Byom. 36. 8.
[i] Yer. 37. 5, 7; 46. 2.
[k] 1 Byom. 3. 16. Yer. 22. 24, 28. = Koniya; 24. 1. – Yekoniya.
[l] 2 Byom. 36. 9.
[m] Yer. 24. 1; 29. 1, 2.
[n] 2 Basek. 20. 17.
[o] 2 Byom. 36. 7. Ezer. 1. 7.
[p] 1 Basek. 7. 48-50.
[r] Yer. 20. 5.
[s] lu. 16.

nabawēsi; tewali abāsigalawo wa-
bula abo [t] abāsinga obwāvu ku ba-
15 ntu abomunsi. [u] Nātwāla Yekoya-
kini Ebabuloni; ne nyina kabaka
ne baka kabaka nabāmibe nabaku-
lu abensi nābatwāla Ebabuloni nga
16 basibe ngaba'gya Eyerusalemi. Ē-
ra abasaja bona abamānyi, kasānvu,
nebafundi nabawēsi, lukumi, bona
ba mānyi nga basāni'de okulwāna,
abo kabaka Webabuloni nābatwāla
17 Ebabuloni nga basibe. Awo [w] ka-
baka Webabuloni nāfūla Mataniya
[y] muganda wa kitāwe kabaka mu
kifokye, [z] nāwanyisa erinyalye nā-
mutūma Zedekiya.
18 [a] Zedekiya yali yakamaze emyāka
amakumi abiri mu gumu bweyata-
nula okufuga, nāfugira emyāka ku-
mi nagumu mu Yerusalemi: ne
nyina erinyalye yali [b] Kamutali mu-
19 wala wa Yeremiya Oweribuna. Nā-
kola ebyali mu maso ga Mukama
ebibi nga byona bwebyali Yekoya-
20 kimu byeyakola. Kubanga kyatū-
kirira mu Yerusalemi ne mu Yuda
lwa busūngu bwa Mukama okutūsa
lweyamala okubagoba mu masoge:
[c] Zedekiya nājēmera kabaka Weba-
25 buloni. Awo olwātuka [a] mu
mwāka ogwomwenda kasoka
alya obwakabaka, mu mwezi ogwe-
kumi, ku lunaku olwekumi olwo-
mwezi, Nebukadune'za kabaka We-
babuloni na'ja, ye ne'gyerye lyona,
okulwāna ne Yerusalemi, nāsīsira
okukyolekera; nebakizīmbako ebi-
2 go enjui zona. Awo ekibuga neki-
zingizibwa okutūsa ku mwāka ogwa
kabaka Zedekiya ogwekumi nogu-
3 mu. Ku lunaku olwomwenda [b] o-
lwomwezi (ogwokuna) enjala ne-
nyīkira mu kibuga, e'mere nokubu-
4 la nebula abantu abomunsi. Awo
nebawagula mu kibuga ekituli, [c] a-
basaja bona abalwānyi (neba'duka)
kiro mu 'kubo eryomulyāngo oguli
wakati wa babugwe babiri ogwa-
lirāna [d] olusuku lwa kabaka: [era
Abakaludaya bali nga bazingizi'za
ekibuga enjui zona:] [e] (kabaka)
5 nāita mu 'kubo erya Alaba. Naye
e'gye Eryabakaludaya nebagoberera
kabaka nebamutūkako mu nse-
nyi Ezeyeriko: e'gyerye lyona neri-
6 sāsāna okumwabulira. Awo neba-
wāmba kabaka, nebam wāmbusa [f] ne-
bamuleta eri kabaka Webabuloni
[g] Eribula; nebamusalira omusāngo.
7 Neba'tira batabani ba Zedekiya mu
masoge, nebamu'gyamu amaso Ze-
dekiya, nebamusiba mu masāmba,
nebamutwāla Ebabuloni.
8 Awo mu mwezi ogwokutāno ku
[i] lunaku olwomusānvu olwomwezi,
gwe mwāka ogwekumi nomwenda
ogwa kabaka Nebukadune'za keba-
ka Webabuloni, Nebuzaladani [k] o-
mukulu wabambowa omu'du wa
kabaka Webabuloni na'ja Eyerusa-
9 lemi: [l] nāyōkya enyumba ya Mu-
kama nenyumba ya kabaka; [m] ne-
nyumba zona ezomu Yerusalemi,
buli nyumba enene, nāzōkya omu-
10 liro. Ne'gye lyona Eryabakaludaya
abāli nomukulu wabambowa [n] ne-
bamenyamenya bugwe wa Yerusa-
11 lemi enjui zona. Nabantu abafi'se-
wo abasiga'de mu kibuga nabo abā-
senguka abāsenga kabaka Weba-
buloni nabafi'sewo ku kibīna, abo
Nebuzaladani omukulu wabambowa
12 nābatwālira dala nga basibe. Naye
omukulu wabambowa nāleka kwabo
[o] abāsinga obwāvu abomunsi oku-
longōsānga emizabibu nokulīmā-
13 nga. [p] Nempagi ezebikomo ezali
mu nyumba ya Mukama [r] nentebe
[s] nenyanja eyekikomo ebyali mu
nyumba ya Mukama Abakaludaya
nebabimenyamenya, nebatwāla ebi-
14 komo byamu Ebabuloni. [t] Nentamu
nebisena [u] nebisalako ebisiriza ne-
bijiko nebintu byona ebyebikomo
byebāwerezānga nabyo, nebabi'gya-
15 yo. Nebyōterezo nebibya; ebyali
ebya zābu, zābu yako, nebyali ebya
feza, feza yako, omukulu wabambo-
16 wa nābi'gyayo. Empagi zōmbi, e-
nyanja emu, nentebe Sulemani ze-
yakolera enyumba ya Mukama;
[w] ebikomo ebyebintu bino byona
17 tebyagereka. [y] Empagi emu obu-
gulumivu bwayo emikono kumi na-
munāna, nomutwe ogwekikomo
gwali kuyo: nomutwe obugulumivu
bwagwo emikono esatu; omulimu
omuluke namakomamawānga nga
biri ku mutwe okwetōlōla, byona
bya bikomo: nempagi eyokubiri
yalina ebifanana ebyo, nomulimu
18 omuluke. Omukulu wabambowa
nākwata [z] Seraya kabona asinga o-
bukulu ne [a] Zefaniya [b] kabona o-
19 wokubiri naba'gazi abasatu: ne mu
kibuga na'gyamu omwāmi eyakuli-
ra abasaja abalwānyi; [c] nabasaja
batāno kwabo abalabānga amaso ga
kabaka abālabika mu kibuga; no-
muwandisi omukulu we'gye eyayo-
lesānga abantu abomunsi; nabasa-
ja nkāga ku bantu abomunsi abāla-
20 bika mu kibuga. Awo Nebuzaladani
omukulu wabambowa nābakwata
nābaleta eri kabaka Webabuloni
21 [d] Eribula. Kabaka Webabuloni nā-
bafumita naba'tira Eribula munsi
Yekamasi. Bwatyo Yuda nātwāli-
bwa nga musibe nga'gyibwa munsi-
22 ye. Nabantu abāsigala munsi ya
Yuda Nebukadune'za kabaka We-
babuloni beyaleka, abo nāfūla [e] Ge-
daliya mutabani wa Akikamu mu-
tabani wa Safani omukulu wābwe.
23 Awo [f] abāmi bona abe'gye, bo na-
basaja bābwe, bwebāwulira nga ka-

t Yer. 52. 28. 2 Basek. 25. 12.
u 2 Byom. 36. 10.
w Yer. 37. 1.
y 1 Byom. 3. 15. 2 Byom. 36. 10.
z 2 Basek. 23. 34.
a Yer. 52. 1-27.
b 2 Basek. 23. 31.
c 2 Byom. 36. 13. Yer. 27. 11.
a 2 Byom. 36. 17. Yer. 34. 1, 2; 39. 1, 2
b Yer. 39. 2; 52. 6.
c Yer. 39. 4-10.
d Nek. 3. 15.
e Ez. 12. 12.
f Yer. 32. 4.
g 2 Basek. 23. 33.
i Yer. 52. 12.
k Lub. 37. 36.
l 2 Byom. 36. 19.
m Kos. 8. 14.
n Nek. 1. 3.
o 2 Basek. 24. 14. Yer. 40. 7.
p 1 Basek. 7. 15.
r 1 Basek. 7. 27.
s 1 Basek. 7. 23.
t Kuv. 27. 3.
u 1 Basek. 7. 50.
w 1 Basek. 7. 47.
y 1 Basek. 7. 15-18. 2 Byom. 3. 15.
z 1 Byom. 6. 14.
a Yer. 21. 1; 29. 25; 37. 3.
b 2 Basek. 23. 4.
c Yer. 52. 25.
d 2 Basek. 23. 33.
e Yer. 39. 14; 40. 5.
f Yer. 40. 7-9.

baka Webabuloni afūde Gedaliya omukulu, neba'ja eri Gedaliya Emizupa, Isimaeri mutabani wa Nesaniya ne Yokanani mutabani wa Kalea ne Seraya mutabani wa Tanukumesi Omunetofasi ne Yaazaniya omwāna Womumaakasi, bo na-
24 basaja bābwe. Awo Gedaliya nabalairira bo nabasaja bābwe nābagamba nti Temutya olwaba'du Babakaludaya: mubēre munsi muwereze kabaka Webabuloni, kale mu-
25 liba bulūngi. Naye [g] olwātuka mu mwezi ogwomusānvu Isimaeri mutabani wa Nesaniya mutabani wa Erisama oweza'de lya kabaka na'ja nabasaja kumi wamu naye nebafumita Gedaliya nokufa nāfa, Nabayudaya Nabakaludaya abāli awa-
26 mu naye Emizupa. Awo abantu bona abato nabakulu nabāmi be'gye nebagolokoka neba'ja [i] Emisiri: kubanga bati'de Abakaludaya.

[g] Yer. 40. 14; 41.1-3.
[i] Yer. 43. 4-7.

27 Awo [k] olwātuka mu mwāka ogwamakumi asatu mu musānvu [l] ogwokusibibwa kwa Yekoyakini kabaka wa Yuda mu mwezi ogwekumi nebiri ku lunaku olwomwezi olwamakumi abiri mu musānvu Evirumerodaki kabaka Webabuloni nāimusa omutwe gwa Yekoyakini kabaka wa Yuda okumu'gya mu komera mu mwāka mweyatanulira
28 okufuga; nāmugamba ebyekisa nāgulumiza entebeye okusinga bakabaka abāli awamu naye mu Babu-
29 loni. Nāwanyisa ebyambalobye ebyomukomera [m] nālirānga e'mere mu masoge enaku zona ezobulamu-
30 bwe. Nokumulīsānga kabaka nāmuwa ebya bulijo ebyokumulīsānga, buli lunaku, mugabo gwalwo enaku zona ezobulamubwe.

[k] Yer. 52. 31-34.
[l] 2 Basek. 24. 12, 15.
[m] 2 Sam. 9. 7, 13.

EKITABO

EKYEBYOMUMIREMBE

GYA BASEKABAKA EKYOLUBERYEBERYE

1 2 ADAMU, Sezi, Enosi; Kenani, Ma-
3 kalaleri, Yaledi; Enoki, Mesuse-
4 ra, Lameki; Nuwa, Semu, Kamu, ne Yafesi.
5 [a] Batabani ba Yafesi; Gomeri, ne Magogi, ne Madai, ne Yavani, ne
6 Tubali, ne Meseki, ne Tirasi. Ne batabani ba Gomeri; Asukenazi,
7 ne Difasi, ne Togaluma. Ne batabani ba Yavani; Erisa, ne Talusisi, Ki'timu, ne Lodanimu.
8 [b] Batabani ba Kamu; Kusi, ne
9 Mizulaimu, Puti, ne Kanani. Ne batabani ba Kusi; Seba, ne Kavira, ne Sabuta, ne Laama, ne Sabuteka. Ne batabani ba Lama; Seba,
10 ne Dedani. Kusi nāzāla Nimulodi: nātanula okuba owamānyi munsi.
11 Mizulaimu nāzāla Ludimu, ne Anamimu, ne Lekabimu, ne Nafutuki-
12 mu, ne Pasulusimu, ne Kasulukimu (Abafirisuti gyebāva), ne Kafutoli-
13 mu. Kanani nāzāla Sidoni omube-
14 ryeberyewe, ne Kesi; Nomuyebusi
15 Nomwamoli Nomugirugasi; Nomu-
16 kivi Nomwaluki Nomusini; Nomwaluvadi Nomuzemali Nomukamasi.
17 [c] Batabani ba Semu: Eramu, ne Asuli, ne Alupakusadi, ne Ludi, ne Alamu, ne Uzi, ne Kuli, ne Geseri,
18 ne Meseki. Alupakusadi nāzāla Se-
19 ra, Sera nāzāla Eberi. Eberi nāzālirwa abāna babiri abobulenzi: erinya lyomu Peregi; kubanga mu nakuze ensi mweyagabanirwa; nerinya lya
20 mugandawe Yokutani. Yokutani nāzāla Alumodadi, ne Serefu, ne Ka-
21 zalumavesi, ne Yera; ne Kadolamu,
22 ne Uzali, ne Dikula; ne Ebali, ne
23 Abimaeri, ne Seba; ne Ofiri, ne Kavira, ne Yobabu. Abo bona bāli batabani ba Yokutani.
24, 25 [d] Semu, Alupakusadi, Sera; E-
26 beri, Peregi, Leu; Serugi, Nako-
27 li, Tera; Ibulamu (ye Ibulaimu).
28 Batabani ba Ibulaimu; [e] Isaka ne [f] Isimaeri.
29 [g] Okwo kwe kuzālibwa kwābwe: omuberyeberye wa Isimaeri, Nebayosi; awo Kedali, ne Adubeeri, ne
30 Mibusamu, Misuma, ne Duma, Ma-
31 'sa; Kadadi, ne Tema, Yetuli, Nafisi, ne Kedema. Abo be bāna ba Isimaeri.
32 Ne [i] batabani ba Ketula, omuzāna wa Ibulaimu: oyo nāzāla Zimulani, ne Yokusani, ne Medani, ne Midiani, ne Isubaki, ne Suwa. Ne batabani ba Yokusani; Seba, ne Dedani. Ne batabani ba Midiani; Efa,
33 ne Eferi, ne Kanoki, ne Abida, ne Erudaa. Abo bona bāli batabani ba Ketula.
34 Ibulaimu nāzāla Isaka. Batabani ba Isaka; Esau ne Isiraeri.

[a] Lub. 10. 2-5.
[b] Lub. 10. 6-8, 13-18.
[c] Lub. 10. 22-29; 11. 10.
[d] Lub. 11. 10-26. Luk. 3. 34-36.
[e] Lub. 21. 2, 3.
[f] Lub. 16. 11, 15.
[g] Lub. 25. 13-16.
[i] Lub. 25. 1-4.

k Lub. 36. 4, 5, 9-13.
35 [k]Batabani ba Esau; Erifazi, Le-
weri, ne Yeusi, ne Yalamu, ne Kola.
36 Batabani ba Erifazi; Temani, ne
Omali, Zefi, ne Gatamu, Kenazi,
37 ne Timuna, ne Amaleki. Batabani
ba Leweri; Nakasi, Zera, Sa'ma,
l Lub. 36. 20-28.
38 ne Mi'za. [l]Ne batabani ba Seiri;
Lotani, ne Sobali, ne Zibeoni, ne
Ana, ne Disoni, ne Ezeri, ne Disa-
39 ni. Ne batabani ba Lotani; Koli
ne Komamu: ne Timuna yali mwa-
40 nyina Lotani. Batabani ba Sobali;
Aliani ne Manakasi ne Ebali, Sefi
ne Onamu. Ne batabani ba Zibeo-
41 ni; Aya ne Ana. Batabani ba Ana;
Disoni. Ne batabani ba Disoni;
Kamulani ne Esubani ne Isulani
42 ne Kerani. Batabani ba Ezeri; Bi-
rukani ne Zaavani, Yaakani. Ba-
tabani ba Disani; Uzi ne Alani.
m Lub. 36. 31-43.
43 [m]Kale abo be bakabaka abāfuga
munsi ya Edomu, kabaka yena nga
tanāfuga bāna ba Isiraeri: Bera
mutabani wa Beoli; nerinya lyeki-
44 bugakye lyali Dinukaba. Bera nā-
fa, Yobabu mutabani wa Zera Owe-
45 bozula nāfuga mu kifokye. Yoba-
bu nāfa, Kusamu owensi Yabatema-
46 ni nāfuga mu kifokye. Kusamu nā-
fa, Kadadi mutabani wa Bedadi
eyakuba Midiani mu 'tale lya Moa-
bu nāfuga mu kifokye: nerinya lye-
47 kibugakye lyali Avisi. Kadadi nā-
fa, Samula Owemasuleka nāfuga
48 mu kifokye. Samula nāfa, Sauli
Owerekobosi ekiri ku Mu'ga nāfu-
49 ga mu kifokye. Sauli nāfa, Baalu-
kanani mutabani wa Akuboli nāfu
50 ga mu kifokye. Baalukanani nāfa,
Kadadi nāfuga mu kifokye; neri-
nya lyekibugakye lyali Pai: ne mu-
kaziwe erinyalye yali Meketaberi
muwala wa Matuledi, muwala wa
51 Mezakabu. Kadadi nāfa. Nabakū-
ngu ba Edomu be bano; omukūngu
Timuna, omukūngu Aliya, omukū-
52 ngu Yesesi; omukūngu Okolibama,
omukūngu Era, omukūngu Pinoni;
53 omukūngu Kenazi, omukūngu Te-
54 mani, omukūngu Mibuzali; omuku-
ngu Magudieri, omukūngu Iramu.
Abo be bakūngu ba Edomu.

2 Bano be batabani ba Isiraeri;
a Lub. 29. 32; 30. 5 neb.
[a]Leubeni, Simeoni, Levi, ne Yu-
2 da, Isakali ne Zebuluni; Dani, Yu-
sufu ne Benyamini, Nafutali, Gadi
ne Aseri.
b Lub. 38. 3-5.
3 Batabani ba Yuda; [b]Eri, ne Ona-
ni, ne Sera: abo bonsatuie bāmu-
zālirwa mu Basusuwa Omukanani.
Ne Eri, omuberyeberye wa Yuda,
yali mubi mu maso ga Mukama;
c Lub. 38. 29, 30. Lus. 4. 12. Mat. 1. 3.
4 nāmu'ta. [c]Tamali mukamwānawe
nāmuzālira Perezi ne Zera. Bata-
5 bani ba Yuda bona bāli batāno. Ba-
tabani ba Perezi; Kezuloni ne Ka-
6 muli. Ne batabani ba Zera; Zi-
muli, ne Esani, ne Kemani, ne Ka-
7 lukoli, ne Dala: bona batāno. Ne
batabani ba Kalumi; Akali, omute-
ganya wa Isiraeri, eyayōnōna mwe-
8 kyo [d]ekyawōngebwa. Ne batabani
d Yos.6.18; 7. 25.
9 ba Esani: Azaliya. Era batabani
ba Kezuloni, abāmuzālirwa; Yera-
10 meeri, ne Lamu, ne Kerubai. La-
mu nāzāla A'minadabu; A'minada-
bu nāzāla Nakusoni, omukulu wa-
11 bāna ba Yuda; Nakusoni nāzāla
Saluma, [e]Saluma nāzāla [f]Boazi;
e Lus.4.21. Mat.1.4. = Salumoni.
12 Boazi nāzāla Obedi, Obedi nāzāla
13 Yese; Yese nāzāla omuberyeberye-
we [g]Eriabu, ne Abinadabu, ye wo-
14 kubiri, ne Simea ye wokusatu; Ne-
saneri, ye wokuna, La'dai, ye wo-
15 kutāno; Ozemu, ye womukāga,
16 Daudi, ye [i]womusānvu: ne banyi-
nābwe be bano; Zeruiya ne Abi-
gairi. Ne [k]batabani ba Zeruiya;
Abisai, ne Yoabu, ne Asakeri, basa-
17 tu. Abigairi nāzāla [l]Amasa: ne
kitāwe wa Amasa yali [m]Yeseri
18 Omuisimaeri. Kalebu mutabani wa
Kezuloni nāzāla (abāna) mu Azuba
mukaziwe, ne mu Yeriyosi: ne bano
be bāli batabanibe; Yeseri ne
19 Sobabu, ne Aludoni. Azuba nāfa,
Kalebu nāfumbirwa Efulasi, eya-
20 muzālira Kuli. Kuli nāzāla Uli,
21 Uli nāzāla Bezaleri. Oluvanyuma
Kezuloni nāingira eri muwala wa
Makiri kitāwe wa Gireadi; gweya-
fumbirwa nga yakamaze emyāka
22 nkāga; nāmuzālira Segubu. Segu-
bu nāzāla Yairi, eyalina ebibuga
amakumi abiri mu bisatu muusi ya
23 Gireadi. [n]Gesuli ne Alamu neba-
ba'gyako ebibuga bya Yairi, ne Ke-
nasi nebyālo byako, ebibuga nkāga.
Abo bona be bāli batabani ba Ma-
24 kiri kitāwe wa Gireadi. Awo Ke-
zuloni ngamaze okufa mu Kalebu-
efulasa, Abiya muka Kezuloni nā-
muzālira Asukuli kitāwe wa Tekoa.
25 Ne batabani ba Yerameeri omube-
ryeberye wa Kezuloni be bano; La-
mu omuberyeberye, ne Buna, ne
26 Oleni, ne Ozemu, Akiya. Era Ye-
rameeri yalina nomukazi owokubiri
erinyalye Atala; oyo ye yali nyina
27 Onamu. Ne batabani ba Lamu
omuberyeberye wa Yerameeri ye
28 Maazi, ne Yamini, ne Ekeri. Ne
batabani ba Onamu ye Sa'mai, ne
Yada: ne batabani ba Sa'mai; Na-
29 dabu, ne Abisuli. Ne muka Abisuli
erinyalye yali Abikairi; nāmuzāli-
30 ra Abani, ne Molidi. Ne batabani
ba Nadabu; Seredi, ne A'paimu:
naye Seredi nāfa nga talina bāna.
31 Ne batabani ba A'paimu; Isi. Ne
batabani ba Isi; Sesani. Ne bata-
32 bani ba Sesani; Alai. Ne batabani
ba Yada, muganda wa Sa'mai; Ye-
seri, ne Yonasani: Yeseri nāfa nga
33 talina bāna. Ne batabani ba Yona-
f Lus.4.21, 22.
g 1 Sam.16. 6, 8; 17. 13.
i 1 Sam.16. 10; 17. 12, 14.
k 2 Sam. 2. 18.
l 2 Sam.17. 25.
m 2 Sam. 17.25. = Isira O-muisiraeri.
n Kubal. 32. 41, 42. Ma. 3. 14. Yos. 13. 30.

sani; Peresi, ne Zaza. Abo be bāli
34 batabani ba Yerameeri. Awo Sesa-
ni teyalina bāna ba bulenzi wabula
abobuwala. Sesani nāba nomu'du
35 Omumisiri, erinyalye Yala. Sesani
nāwa Yala omu'duwe muwalawe
okumufumbirwa; nāmuzālira A'tai.
36 A tai nāzāla Nasani, Nasani nāzāla
37 Zabadi; Zabadi nāzāla Efulali, Efu-
38 lali nāzāla Obedi: Obedi nāzāla
39 Yeku, Yeku nāzāla Azaliya; Aza-
liya nāzāla Kerezi, Kerezi nāzāla
40 Ereasa; Ereasa nāzāla Sisumai,
41 Sisumai nāzāla Sa'lumu; Sa'lumu
nāzāla Yekamiya, Yekamiya nāzāla
42 Erisama. Ne batabani ba Kalebu
muganda wa Yerameeri ye Mesa
omuberyeberyewe, ye yali kitāwe
wa Zifu; ne batabani ba Malesa
43 kitāwe wa Kebuloni. Ne batabani
ba Kebuloni; Kola, ne Ta'pua, ne
44 Lekemu, ne Sema. Sema nāzāla
Lakamu, kitāwe wa Yolukeamu;
45 Lekemu nāzāla Sa'mai. Ne muta-
bani wa Sa'mai yali Maoni; era
Maoni yali kitāwe wa Besuzuli.
46 Efa muzāna wa Kalebu nāzāla Ka-
lani, ne Moza, ne Gazezi: Kalani
47 nāzāla Gazezi. Ne batabani ba Ya-
dai; Legemu, ne Yosamu, ne Gesa-
ni, ne Pereti, ne Efa, ne Saafu.
48 Maaka omuzāna wa Kalebu nāzāla
49 Seberi ne Tirukana. Era nāzāla
ne Saafu kitāwe wa Maduma'na,
Seva kitāwe wa Makubena, era ki-
tāwe wa Gibea; ne muwala wa Ka-
50 lebu yali Akusa. Abo be bāli bata-
bani ba Kalebu; mutabani wa Kuli,
omuberyeberye wa [o] Efulasa, Sobali
51 kitāwe wa Kiriasuyealimu; Saluma
kitāwe wa Besirekemu, Kalefu kitā-
52 we wa Besugaderi. Ne Sobali ki-
tāwe wa Kiriasuyealimu yalina abā-
na; Kaloe, ekitūndu Kyabamenu-
53 kosi. Nenda za Kiriasuyealimu;
Abaisuli, Nabapusi, Nabasumasi,
Nabamisulai; kwabo kwe kwava
54 Abazolasi Nabaesutaoli. Batabani
ba Saluma; Besirekemu, Nabanetofasi,
Atulosubesuyoabu, nekitūndu
55 Kyabamanakasi, Abazoli. Nenda
ezabawandisi abābērānga Eyabezi;
Abatirasi, Abasimeasi, Abasukasi.
Abo be [p] Bakeni abāva ku Ka'masi
kitāwe [r] wekika kya Lekabu.

[o] Iu. 19. = Efulasi.
[p] Balam. 1. 16.
[r] 2 Basek. 10. 15. Yer. 35. 2.

3 Era [a] bano be bāli batabani ba
Daudi, abāmuzālirwa Ekebuloni:
omuberyeberye Amunoni, omwāna
wa Akinoamu Omuyezuleeri; owo-
kubiri Danieri, omwāna wa Abigairi
2 Omukalumeri; owokusatu Abusa-
lomu, omwāna wa Maaka muwala
wa Talumai kabaka Wegesuli; o-
wokuna Adoniya omwāna wa Ka-
3 'gisi; owokutāno Sefatiya, (omwā-
na) wa Abitali; owomukāga Isulea-
mu, gweyazāla mu Egulasi muka-
4 ziwe. Yazālirwa abāna mukāga
Ekebuloni; era yafugira eyo emyā-
ka musānvu kemyezi mukāga: ne
[b] mu Yerusalemi [c] nāfugira emyā-
5 ka amakumi asatu mwesatu. Era
[d] bano be bāmuzālirwa mu Yerusa-
lemi: Simea, ne Sobabu, ne Nasa-
ni, ne Sulemani, abana, (abāna) ba
6 Basusuwa muwala wa [e] A'mieri: ne
Ibukali, ne [f] Erisama, ne Erifereti;
7 ne Noga, ne Nefegi, ne Yafiya;
8 ne Erisama, ne Eriada, ne Erifere-
9 ti, mwenda. Abo bona bāli bata-
bani ba Daudi, obuta'sāko bāna ba
bazāna; era [g] Tamali yali mwanyi-
10 nābwe. Ne [i] Lekoboamu ye yali
mutabani wa Sulemani, mutabani-
we Abiya, mutabaniwe Asa, muta-
11 baniwe Yekosafati; mutabaniwe
Yolamu, mutabaniwe Akaziya, mu-
12 tabaniwe Yoasi; mutabaniwe Ama-
ziya, mutabaniwe Azaliya, muta-
13 baniwe Yosamu; mutabaniwe Aka-
zi, mutabaniwe Kezekiya, mutaba-
14 niwe Manase; mutabaniwe Amoni,
15 mutabaniwe Yosiya: Ne batabani
ba Yosiya; omuberyeberye Yoka-
nani, owokubiri Yekoyakimu, owo-
kusatu Zedekiya, owokuna Sa'lumu.
16 Ne batabani ba Yekoyakimu [k] Ye-
koniya mutabaniwe, Zedekiya mu-
17 tabaniwe. Ne batabani ba Yekoni-
ya omusibe; [l] Sealutieri mutabani-
18 we, ne Malukiramu, ne Pedaya, ne
Sena'zali, Yekamiya, Kosama, ne
19 Nedabiya. Ne batabani ba Pedaya;
Zeru'baberi, ne Simei: ne batabani
ba Zeru'baberi; Mesu'lamu, ne Ka-
naniya; ne Seromisi yali mwanyi
20 nābwe: ne Kasuba, ne Okeri, ne
Berekiya, ne Kasadiya, Yusabuke-
21 sedi, batāno. Ne batabani ba Ka-
naniya; Peratiya, ne Yesukaya:
batabani ba Lefaya, batabani ba
Alunani, batabani ba Obadiya, ba-
22 tabani ba Sekaniya. Ne batabani
ba Sekaniya; Semaya: ne batabani
ba Semaya; Ka'tusi, ne Igali, ne
Baliya, ne Nealiya, ne Safati, mu-
23 kāga. Ne batabani ba Nealiya;
Eriwenai, ne Kizukiya, ne Azulika-
24 mu, basatu. Ne batabani ba Eri-
wenai; Kodaviya, ne Eriasibu, ne
Peraya, ne A'kubu, ne Yokanani,
ne Deraya, ne Anani, musānvu.

[b] 2 Sam 2. 11.
[c] 2 Sam. 5. 5.
[d] 2 Sam 5. 14-16. 1 Byom. 14. 4-7.
[e] 2 Sam. 11. 3. = Eriamu.
[f] 2 Sam. 5. 15. = Erisua.
[g] 2 Sam. 13. 1.
[i] 1 Basek. 11. 43.
[k] 2 Basek. 24. 6. = Yekoyakimi. Yer 22 24. = Koniya.
[l] Ezer 3 2; 5. 2. Kag. 1. 1.

4 Batabani ba Yuda; Perezi, Kezu-
loni, ne [a] Kalumi, ne Kuli, ne So-
2 bali. Ne Leaya mutabani wa Soba-
li nāzāla Yakasi; Yakasi nāzāla
Akumai ne Lakadi. Ezo ze nda
3 Ezabazolasi. Era bano be bāli
(bāna ba) kitāwe wa Etamu; Yezu-
leeri, ne Isuma, ne Idubasi: neri-
nya lya mwanyinābwe yali Ka'ze-
4 reruponi: ne Penueri kitāwe wa
Gedoli, ne Ezeri kitāwe wa Kusa.
Abo be batabani ba Kuli omuberye-

[a] 1 Byom. 2. 9. = Kerubai. 1 Byom 2. 18. = Kalebu.

[b] 1 Byom. 2. 51.

berye wa Efulasa, [b] kitāwe wa Be-
5 sirekemu. Era Asuli kitāwe wa
Tekoa-yalina abakazi babiri, Kera
6 ne Naala. Naala nāmuzālira Aku-
'zamu, ne Keferi, ne Temeni, ne
Kaakasutali. Abo be bāli batabani
7 ba Naala. Ne batabani ba Kera ye
8 Zeresi, Izukali, ne Esunani. Ka-
'kozi nāzāla Anubu, ne Zobeba, ne-
nda za Akalukeri mutabani wa Ka-
9 lumu. Yabezi nāba nekitībwa oku-
kira bagandabe: nyina nāmutūma
erinya Yabezi, ngayogera nti Ku-
10 banga namuzāla lwa buinike. Ya-
bezi nākābirirānga Katonda wa
Isiraeri, ngayogera nti Singa ompe-
re'de dala omukisa, nogaziya ensa-
lo yānge, era obanga omukonogwo
gunābānga nānge nonkūma obuta-
laba bubi, buleme oku'nūmya o-
mwoyo! Katonda nāmuwa kyeya-
11 saba. Kerubu muganda wa Suwa
nāzāla Mekiri, eyali kitāwe wa E-
12 sutoni. Esutoni nāzāla Besulafa,
ne Pasea, ne Tekina kitāwe wa Iru-
nakasi. Abo be basaja Abereka.
13 Ne batabani ba Kenazi; Osunieri
ne Seraya: ne batabani ba Osunie-
14 ri; Kasasi. Meonosai nāzāla Ofula:
Seraya nāzāla Yoabu kitāwe wa
Gekalasimu; kubanga bāli bafundi.
15 Ne batabani ba Kalebu mutabani
wa Yefune; Iru, Era, ne Naamu:
ne batabani ba Era; ne Kenazi.
16 Ne batabani ba Yekalereri; Zifu,
17 ne Zifa, ne Tiriya, ne Asaleri. Ne
batabani ba Ezula; Yeseri, ne Me-
redi, ne Eferi, ne Yaloni: oyo nā-
zāla Miryamu ne Sa'mai, ne Isuba
18 kitāwe wa Esutemoa. Ne muka-
ziwe Omuyudaya nāzāla Yeredi ki-
tāwe wa Gedoli, ne Keberi kitāwe
wa Soko, ne Yekusieri kitāwe wa
Zanoa. Awo abo be batabani ba
Bisiya muwala wa Falao, Meredi
19 gweyawasa. Ne batabani ba muka
Kodiya mwanyina Nakamu ye kitā-
we wa Keira Omugalumi, ne Esu
20 temoa Omumaakasi. Ne batabani
ba Simoni; Amunoni, ne Li'na, ne
Benikanani, ne Tironi. Ne bata-
bani ba Isi; Zokesi ne Benizokesi.
21 Batabani ba Sera mutabani wa Yu-
da; Eri kitāwe wa Leka, ne Laada
kitāwe wa Malesa, nebika ebyenyu-
mba yabo abāluka bafuta enūngi,
22 ebyenyumba ya Asubea; ne Yoki-
mu, nabasaja Abekozeba, ne Yoasi,
ne Salafu, abāfugānga mu Moabu,
ne Yasubirekemu. Era ebigambo
23 ebyo bya 'da. Abo be bāli abajōna,
era abātūla mu Netaimu ne mu Ge-
dera: eyo gyebābērānga ne kabaka
olwomulimugwe.
24 Batabani ba Simeoni: Nemueri,
ne Yamini, Yalibu, Zera, Sauli:
25 Sa'lumu mutabaniwe, Mibusamu
mutabaniwe, Misuma mutabaniwe.
26 Ne batabani ba Misuma; Ka'mueri
mutabaniwe, Za'kuli mutabaniwe,
27 Simei mutabaniwe. Simei nāzāla
abāna abobulenzi kumi na mukāga
nabobuwala mukāga; naye baga-
ndabe tebāzāla bāna bangi, 'sō ne-
kika kyābwe kyona tekyayāla okwe-
28 nkana abāna ba Yuda. [c] Nebabē-
rānga Ebeeruseba, ne Molada, ne
29 Kazalusuali; ne Biruka, ne Ezemu,
30 ne Toladi; Besueri, ne Koluma, ne
31 Zikulagi; ne Besumalukabosi, ne
Kazalususimu, ne Besubiri, ne Saa-
laimu. Ebyo bye byali ebibuga
okutūsa Daudi lweyalya obwaka
32 baka. Nebyālo byābwe byali Eta-
mu, ne Aini, Li'moni, ne Tokeni,
33 ne Asani, ebibuga bitāno: nebyālo
byābwe byona ebyetōlo'de ebibuga
ebyo okutūsa Ebaali. Ago ge gāli
ama'ka gābwe, era bamanyi ama-
34 nya ga bajaja bābwe. Ne Meso-
babu, ne Yamuleki, ne Yosa muta-
35 bani wa Amaziya; ne Yoeri, ne
Yeku mutabani wa Yosibiya, muta-
bani wa Seraya, mutabani wa Asie-
36 ri; ne Eriwenai, ne Yaakoba, ne
Yesokaya, ne Asaya, ne Adieri, ne
37 Yesimieri, ne Benaya; ne Ziza mu-
tabani wa Sifi, mutabani wa A'loni,
mutabani wa Yedaya, mutabani wa
38 Simuli, mutabani wa Semaya; abo
abātu'dwa amanya gābwe bābānga
bakulu mu bika byābwe: nenyumba
za bajaja bābwe nezeyongerānga
39 nyo. Neba'ja awaingirirwa mu Ge-
doli, ku lui lwekiwōnvu olwebuva-
njuba, okunonyeza ebisibo byābwe
40 omu'do. Nebalaba omu'do omugi-
mu omulūngi, era ensi yali ngazi
era ngetere'de era nga mirembe;
kubanga abābērānga omwo olube-
41 ryeberye bāli ba Kamu. Era abo
abāwandiki'dwa amanya gābwe ne-
ba'ja ku mirembe gya Kezekiya ka-
baka wa Yuda, nebalūmba ewema
zābwe, Nabameuni abālabikayo, ne-
babazikiririza dala, ne lero, neba-
bēra mu kifo kyābwe: kubanga
ngeriyo omu'do ogwebisibo byābwe.
42 Awo abamu kubo, ku batabani ba
Simeoni, abasaja ebikumi bitāno,
nebagenda ku [d] lusozi Seiri, nga
balina abakulu bābwe Peratiya ne
Nealiya ne Lefaya ne U'zieri, bata-
43 bani ba Isi. Nebakuba ekitūndu
Kyabamaleki ekyafi'kawo ekyawō-
na, nebabēra eyo ne lero.

5 Ne batabani ba Leubeni omube-
ryeberye wa Isiraeri, [kubanga
[a] ye yali omuberyeberye; naye ku-
banga [b] yayōnōna ekiriri kya kitā-
we, [c] ebyokuzālibwakwe okwolube-
ryeberye batabani ba Yusufu muta-
bani wa Isiraeri kyebāva babiwe-
bwa; 'sō tavibwako okubala ama-
nya ngokuzālibwa okwoluberyebe-

[c] Yos. 19. 2-8.

[d] Lub. 36. 8.

[a] Lub. 29. 32.
[b] Lub. 35. 22.
[c] Lub. 48. 15-22.

d Lub. 49. 8-10.
e Mi. 5. 2. Mat. 2. 6.

2 rye bwekwali. Kubanga d Yuda
yasinga bagandabe, era muye mwe
mwava e omulāngira; naye ebyoku-
zālibwa okwoluberyeberye byali
3 bya Yusufu:] batabani ba Leubeni
omuberyeberye wa Isiraeri; Kano-
ki, ne Pa'lu, Kezuloni, ne Kalumi.
4 Batabani ba Yoeri; Semaya muta-
baniwe, Gogi mutabaniwe, Simei
5 mutabaniwe; Mika mutabaniwe,
Leaya mutabaniwe, Baali mutaba-
f 2 Basek. 15.29; 16.7. = Tigula-supireseri.
6 niwe; Beera mutabaniwe, f Tiruga-
supiruneseri kabaka Webwasuli
gweyatwāla nga musibe: ye yali
7 omukulu Wabaleubeni. Ne baga-
ndabe ng'enda zābwe bwezali, oku-
zālibwa kwābwe bwekwabalibwa;
8 omukulu Yeyeri, ne Zekaliya, ne
Bera mutabani wa Azazi, mutabani
wa Sema, mutabani wa Yoeri eya-
bērānga mu Aloeri, okutūsa Enebo
9 ne Baalumeoni: nebuvanjuba ya-
berānga okutūka awaingirirwa mu
'dūngu okuva ku mu'ga Fulati:
g Yos. 22. 9.
kubanga ebisibo byābwe nga bye-
10 yonge'de g munsi ya Gireadi. Awo
ku mirembe gya Saulo nebalwāna
i Zab. 83. 6.
i Nabakaguli, neba'tibwa nomukono
gwābwe: nebabērānga mu wema
zābwe okubuna (ensi) yona eri ku
lui olwebuvanjuba Olwegireadi.
11 Awo batabani ba Gadi nebabēra-
nga okubolekera munsi Yebasani
12 okutūsa ku Saleka: Yoeri omukulu,
ne Safamu owokubiri, ne Yanai, ne
13 Safati mu Basani: ne baganda bā-
bwe abomunda za bajaja bābwe;
Mikaeri, ne Mesu'lamu, ne Seba,
ne Yolai, ne Yakani, ne Ziya, ne
14 Eberi, musānvu. Abo be bāli bata-
bani ba Abikairi mutabani wa Kuli,
mutabani wa Yaloa, mutabani wa
Gireadi, mutabani wa Mikaeri, mu-
tabani wa Yesisai, mutabani wa Ya-
15 kudo, mutabani wa Buzi; Aki mu-
tabani wa Abudieri, mutabani wa
Guni, abakulu benyumba za bajaja
16 bābwe. Nebabērānga mu Gireadi
mu Basani, ne mu bibuga byako, ne
mu byālo byona ebirirānye Saloni,
17 okutūka ku nsalo zabyo. Abo bona
bābalibwa ngokuzālibwa kwābwe
k 2 Basek. 15. 5, 32.
bwekwali ku mirembe gya k Yosamu
kabaka wa Yuda, ne ku mirembe
gya Yeroboamu kabaka wa Isiraeri.
18 Batabani ba Leubeni, Nabagadi,
nekitūndu kyekika kya Manase, e-
kyabasaja abazira, abasaja abāinza
okukwata engabo nekitala, nokulasa
nemitego, era abamagezi okulwāna,
bāli obukumi buna mwenkumi nya
mulusānvu munkāga, abāinza oku-
19 tabāla. Nebalwāna Nabakaguli, ne
20 Yetuli, ne Nafisi, ne Nodabu. Ne-
babērwa nga balwāna nabo, Abaka-
guli nebagabulwa mu mukono gwā-
bwe ne bona abāli nabo; kubanga
nebakābirira Katonda mu lutalo, na-
'kiriza okwegairirwa bo; kubanga
21 bāmwesiga. Nebanyaga ebisibo byā-
bwe; ku ng'amira zābwe obukumi
butāno, ne ku ndiga obusirīvu bu-
biri mwobukumi butāno, ne ku ndo-
goi enkumi biri, ne ku bantu kasirī-
22 vu. Kubanga bangi abāgwa nga
ba'ti'dwa kubanga olutalo lwava eri
Katonda. Nebabērānga mu kifo
kyābwe okutūka ku kutwālibwa.
23 Awo abāna bekitūndu kyekika
kya Manase nebabērānga munsi:
nebayāla okuva ku Basani nebatūka
ku Baalukerumoni ne Seniri nolu-
24 sozi Kerumoni. Era bano be bāli
emitwe gyenyumba za bajaja bā-
bwe; Eferi, ne Isi, ne Erieri, ne
Azulieri, ne Yeremiya, ne Kodaviya,
ne Yakudieri, abasaja abamānyi a-
bazira, abātīkirira, emitwe gyenyu-
mba za bajaja bābwe.
25 Nebasobya Katonda wa bajaja bā-
bwe, nebagenda nga benda okugo-
berera bakatonda bamawānga ago-
munsi, Katonda beyazikiririza mu
26 maso gābwe. Awo Katonda wa Isi-
raeri nākubiriza omwoyo gwa Puli
kabaka Webwasuli nomwoyo gwa
Tirugasupiruneseri kabaka Webwa-
suli, nābatwāla nāba'gyayo, Abaleu-
beni Nabagadi nekitūndu kyekika
kya Manase nābaleta Ekala ne Ka-
boli, ne Kala, neri omu'ga Gozani,
ne lero.

6 Batabani ba Levi; Gerusoni. Ko-
2 kasi, ne Merali. Ne batabani ba
Kokasi; Amulamu, Izukali, ne Ke-
3 buloni, ne U'zieri. Nabāna ba A-
mulamu; Aloni ne Musa ne Miryamu.
Ne batabani ba Aloni; Nadabu ne Abiku, Ereazali ne Isamali.
4 a Ereazali nāzāla Finekasi, Finekasi
5 nāzāla Abisuwa; Abisuwa nāzāla
6 Bu'ki, Bu'ki nāzāla U'zi; U'zi nā-
zāla Zerakiya, Zerakiya nāzāla Me-
7 rayosi; Merayosi nāzāla Amaliya,
8 Amaliya nāzāla Akitubu; Akitubu
nāzāla Zadoki, b Zadoki nāzāla A-
9 kimaazi; Akimaazi nāzāla Azaliya,
10 Azaliya nāzāla Yokanani; Yokana-
ni nāzāla Azaliya, [oyo ye yakolā-
nga omulimu ogwobwakabona mu
nyumba Sulemani gyeyazimba mu
11 Yerusalemi]: Azaliya nāzāla Ama-
12 liya, Amaliya nāzāla Akitubu; Aki-
tubu nāzāla Zadoki, Zadoki nāzāla
13 Sa'lumu; Sa'lumu nāzāla Kirukiya,
14 c Kirukiya nāzāla Azaliya; Azaliya
nāzāla d Seraya, Seraya nāzāla Ye-
15 kozadaki; Yekozadaki nātwālibwa
(nga musibe), Mukama bweyatwā-
lira dala Yuda ne Yerusalemi e no-
mukono gwa Nebukadune'za.
16 f Batabani ba Levi; Gerusomu,
17 Kokasi, ne Merali. Era gano ge
manya ga batabani ba Gerusomu;
18 Libuni ne Simei. Ne batabani ba

a nyi. 50-53. 1 Byom. 11-14. Ezer. 7. 1-5.
b 2 Sam. 8. 17. 1 Basek. 2. 35.
c 2 Basek. 22. 4 neb. Ezer. 7. 1.
d 2 Basek. 25. 18.
e 2 Basek. 25. 21.
f Kuv. 6. 16-19.

Kokasi ye Amulamu ne Izukali ne
19 Kebuloni ne U'zieri. Batabani ba
Merali; Makuli ne Musi. Era
ebyo bye bika Byabalevi (ngenda)
20 za bajaja bābwe bwezali. Abāva
ku Gerusomu; Libuni mutabaniwe,
Yakasi mutabaniwe, Zi'ma muta-
21 baniwe: Yoa mutabaniwe, I'do mu-
[g] Iu. 41. = Esuni. tabaniwe, Zera mutabaniwe, [g] Yea-
22 serai mutabaniwe. Batabani ba
Kokasi; A'minadabu mutabaniwe,
Kola mutabaniwe, A'siri mutabani-
23 we; Erukana mutabaniwe, ne Ebia-
safu mutabaniwe, ne A'siri muta-
24 baniwe; Takasi mutabaniwe, Ulieri
mutabaniwe, U'ziya mutabaniwe,
25 ne Sauli mutabaniwe. Ne batabani
ba Erukana; Amasai, ne Akimosi.
26 Nebya Erukana: batabani ba Eru-
kana; Zofai mutabaniwe, ne Naka-
27 si mutabaniwe; Eriabu mutabani-
we, Yerokamu mutabaniwe, Eru-
28 kana mutabaniwe. Ne batabani ba
Samuwiri; omuberyeberye (Yoeri),
29 nowokubiri Abiya. Batabani ba
Merali; Makuli, Libuni mutabani-
we, Simei mutabaniwe, U'za muta-
30 baniwe; Simea mutabaniwe, Ka-
'giya mutabaniwe, Asaya mutaba-
niwe.
31 Era Daudi beyafūla abakulu bo-
mulimu ogwokuimba mu nyumba
ya Mukama, [i] esanduko ngemaze
[i] 2 Sam. 6. 12. 1 Byom. 16. 1. 32 okuwu'mula, be bano. Nebawere-
za nenyimba mu maso genyumba
eyewema eyokusisinkanirāngamu
okutūsa Sulemani lweyamala oku-
zimba enyumba ya Mukama mu
Yerusalemi: nebesibira omulimu
gwābwe ngebisanja byābwe bwe-
33 byali. Era bano be besibirānga ne
batabani bābwe. Ku batabani Ba-
[k] 1 Byom. 15. 17, 19. Zab. 88. Ebisoka. bakokasi [k] Kemani omuimbi, muta-
bani wa Yoeri, mutabani wa Samu-
34 wiri; mutabani wa Erukana, mu-
tabani wa Yerokamu, mutabani wa
35 Erieri, mutabani wa Toa; muta-
bani wa Zufu, mutabani wa Erukana,
mutabani wa Makasi, mutabani wa
36 Amasai; mutabani wa Erukana,
mutabani wa Yoeri, mutabani wa
Azaliya, mutabani wa Zefaniya;
37 mutabani wa Takasi, mutabani wa
A'siri, mutabani wa Ebiasafu, mu-
38 tabani wa Kola; mutabani wa Izu-
kali, mutabani wa Kokasi, muta-
bani wa Levi, mutabani wa Isiraeri.
39 Ne mugandawe Asafu, eyaimirirā-
nga ku mukonogwe ogwadyo, Asa-
fu mutabani wa Berekiya, muta-
40 ni wa Simea; mutabani wa Mikaeri,
mutabani wa Baaseya, mutabani
41 wa Malukiya; mutabani wa Esuni,
mutabani wa Zera, mutabani wa
42 Adaya; mutabani wa Esani, muta-
bani wa Zi'ma, mutabani wa Si-
43 mei; mutabani wa Yakasi, muta-
bani wa Gerusomu, mutabani wa Levi.
44 Ne ku mukono gwābwe ogwa kono
baganda bābwe batabani ba Mera-
li: Esani mutabani wa Kisi, muta-
bani wa Abudi, mutabani wa Ma-
45 'luki; mutabani wa Kasukabiya,
mutabani wa Amaziya, mutabani
46 wa Kirukiya; mutabani wa Amuzi,
mutabani wa Bani, mutabani wa
47 Semeri; mutabani wa Makuli, mu-
tabani wa Musi, mutabani wa Me-
48 rali, mutabani wa Levi. Ne bagan-
da bābwe Abalevi [l] nebatekerwa-
wo okuwereza kwona okwomuwe-
ma eyenyumba ya Katonda.
[l] Kubal. 3. 9. 1 Byom. 9. 2.
49 Naye Aloni ne batabanibe, neba-
werāngayo [m] ku kyōto ebiwebwayo
ebyōkebwa ne [n] ku kyōto ekyokwō-
terezāngako obubāne, olwomulimu
gwona ogwomukifo ekitukuvu enyo,
[o] nokutāngirirānga Isiraeri, nga
byona bwebiri Musa omu'du wa
50 Katonda byeyalagira. Era [p] bano
be batabani ba Aloni; Ereazali mu-
tabaniwe, Finekasi mutabaniwe,
51 Abisuwa mutabaniwe; Bu'ki mu-
tabaniwe, U'zi mutabaniwe, Zera-
52 kiya mutabaniwe; Merayosi muta-
baniwe, Amaliya mutabaniwe, Aki-
53 tubu mutabaniwe; Zadoki muta-
baniwe, Akimaazi mutabaniwe.
[m] Lev. 1. 9.
[n] Kuv. 30. 7.
[o] Kuv. 30. 10. Lev. 4. 20.
[p] nyi. 4–8.
54 Era bino bye bifo byābwe ebyo-
kubēramu, ngensisira zābwe bwe-
zali mu nsalo zābwe: nebawa ba-
tabani ba Aloni, abokunda Zabako-
kasi, kubanga [r] abo akalulu (bekā-
55 soka) okugwira, abo [s] nebabawa
Kebuloni munsi ya Yuda, nebyālo
56 byakyo ebikyetōlo'de; naye enimi-
ro ezokukibuga nebyālo byako, ne-
babiwa Kalebu mutabani wa Yefu-
57 ne. Ne batabani ba Aloni nebaba-
wa ebibuga ebyoku'dukiramu, Ke-
buloni; era ne Libuna nebyālo
byako, ne Ya'tiri, ne Esutemoa
58 nebyālo byako; ne Kireni nebyālo
59 byako, Debiri nebyālo byako; ne
Asani nebyālo byako, ne Besusame-
60 si nebyālo byako; nebya'gyibwa ku
kika kya Benyamini; Geba nebyā-
lo byako, ne A'lemesi nebyālo bya-
ko, ne Anasosi nebyālo byako. Ebi-
buga byābwe byona okubuna enda
zābwe zona byali ebibuga kumi ne-
61 bisatu. Ne batabani ba Kokasi [t] a-
balala (nebawebwa) nobululu ebi-
buga kumi ebya'gyibwa kunda ye-
kika, ku kitūndu kyekika, ekitūndu
62 kya Manase. Ne batabani ba Ge-
rusomu ng'enda zābwe bwezali ne-
bawebwa ebibuga kumi nebisatu,
ebya'gyibwa ku kika kya Isakali ne
ku kika kya Aseri ne ku kika kya
Nafutali ne ku kika kya Manase mu
63 Basani. Batabani ba Merali (ne-
bawebwa) nobululu ng'enda zābwe
bwezali ebibuga kumi nebibiri, e-
bya'gyibwa ku kika kya Leubeni ne
ku kika kya Gadi ne ku kika kya
[r] Yos. 21. 4.
[s] Yos. 21. 11–19.
[t] Yos. 21. 5.

64 Zebuluni. Abāna ba Isiraeri neba-
wa Abalevi ebibuga nebyālo byabyo.
65 Nebawa nobululu ebibuga ebya-
'gyibwa ku kika kyabāna ba Yuda
ne ku kika kyabāna ba Simeoni ne
ku kika kyabāna ba Benyamini, bi-
bino ebyātu'dwa amanya gabyo.
66 Era enda ezimu ezokubatabani ba
Kokasi bālina ebibuga ebyokunsalo
zābwe ebya'gyibwa ku kika kya
67 Efulaimu. Nebabawa ebibuga e-
byoku'dukiramu, Sekemu munsi
eyensozi eya Efulaimu nebyālo
byako; ne Gezeri nebyālo byako;
68 ne Yokumeamu nebyālo byako, ne
69 Besukoloni nebyālo byako; ne Aya-
loni nebyālo byako, ne Gasuli'moni
70 nebyālo byako: nebya'gyibwa ku
kitūndu kyekika kya Manase; Ane-
ri nebyālo byako, ne Bireamu ne-
byālo byako, okuba ebyābo abasiga-
'dewo kunda ya batabani ba Koka-
71 si. [u] Batabani ba Gerusomu (ne-
bawebwa), ebya'gyibwa kunda ye-
kitūndu kyekika kya Manase, Go-
lani mu Basani nebyālo byako, ne
72 Asutalosi nebyālo byako: nebya-
'gyibwa ku kika kya Isakali; Ke-
desi nebyālo byako, Daberasi ne-
73 byālo byako; ne Lamosi nebyālo
byako, ne Anemu nebyālo byako:
74 ne ku kika kya Aseri; Masali ne-
byālo byako, ne Abudoni nebyālo
75 byako; ne Kukoki nebyālo byako,
76 ne Lekobu nebyālo byako: ne ku
kika kya Nafutali; Kedesi ekyomu
Galiraya nebyālo byako, ne Ka'mo-
ni nebyālo byako, ne Kiriasaimu ne-
77 byālo byako. (Nabalevi) [w] abasiga-
'dewo, batabani ba Merali, (neba-
webwa), ebya'gyibwa ku kika kya
Zebuluni, Li'mono nebyālo byako,
78 Taboli nebyālo byako: era emitala
wa Yoludani Eyeriko, ku lui lwa
Yoludani olwebuvanjuba, (nebawe-
bwa), ebya'gyibwa ku kika kya
Leubeni, Bezeri ekiri mu 'dūngu
nebyālo byako, ne Yaza nebyālo
79 byako, ne Kedemosi nebyālo byako,
80 ne Mefaasi nebyālo byako: nebya-
'gyibwa ku kika kya Gadi; Lamosi
ekiri mu Gireadi nebyālo byako, ne
81 Makanaimu nebyālo byako, ne Ke-
suboni nebyālo byako, ne Yazeri
nebyālo byako.

[u] Yos. 21. 27-33.

[w] Yos. 21. 34-39.

7 Nebya'gyibwa ku batabani ba Isa-
kali; Tola, ne Puwa, Yasubu, ne
2 Simuloni, ebina. Ne batabani ba
Tola; U'zi, ne Lefaya, ne Yerieri,
ne Yamai, ne Ibusamu, ne Semueri,
emitwe gyenyumba za bajaja bābwe,
aba Tola; abasaja abamānyi abazi-
ra mu mirembe gyābwe: [a] ku mi-
rembe gya Daudi omuwendo gwā-
bwe gwali obukumi bubiri mwe-
3 nkumi biri mu lukāga. Ne batabani
ba U'zi; Izulakiya: ne batabani ba
Izulakiya; Mikaeri, ne Obadiya, ne
Yoeri, I'siya, abatāno: bona basaja
4 bakulu. Era ngokuzālibwa kwā-
bwe bwekwali, ngenyumba za baja-
ja bābwe bwezali, ebibīna byomu-
'gye byali wamu nabo olwokulwāna,
obukumi busatu mu kakāga: kuba-
nga bālina abakazi bangi nabāna
5 bangi. Ne baganda bābwe bona nga
babalibwa ngokuzālibwa kwābwe
bwekwali, abasaja abamānyi abazi-
ra, bāli obukumi munāna mu ka-
sānvu.
6 (Batabani ba) Benyamini; Bera,
ne Bekeri, ne Yediyaeri, abasatu.
7 Ne batabani ba Bera; Ezuboni, ne
U'zi, ne U'zieri, ne Yerimosi, ne Iri,
abatāno; emitwe gyenyumba za ba-
jaja bābwe, abasaja abamānyi aba-
zira; era bābalibwa ngokuzālibwa
kwābwe bwekwali, obukumi bubiri
mwenkumi biri mwamakumi asatu
8 mu bana. Ne batabani ba Bekeri;
Zemira, ne Yoasi, ne Erieza, ne
Eriwenai, ne Omuli, ne Yeremosi,
ne Abiya, ne Anasosi, ne Alemesi.
Abo bona bāli batabani ba Bekeri.
9 Era bābalibwa ngokuzālibwa kwā-
bwe bwekwali, nga bwebālirāna, e-
mitwe gyenyumba za bajaja bābwe,
abasaja abamānyi abazira, obuku-
10 mi bubiri mwebikumi bibiri. Ne
batabani ba Yediyaeri; Birukani;
ne batabani ba Birukani; Yeusi, ne
Benyamini, ne Ekudi, ne Kenaana,
ne Zesani, ne Talusisi, ne Akisakali.
11 Abo bona bāli bāna ba Yediyaeri,
ngemitwe (gyenyumba) za bajaja
bābwe bwegyali, abasaja abamānyi
abazira, kakumi mu kasānvu mwe-
bikumi bibiri, abāinza okutabāla
12 mu'gye okulwāna. Su'pimu naye,
ne Ku'pimu, batabani ba Iri, Kusi-
mu, batabani ba Akeri.
13 Batabani ba Nafutali; Yazieri, ne
Guni, ne Yezeri, ne Sa'lumu, bata-
bani ba Biruka.
14 [b] Batabani ba Manase; Asulieri, [b] Kubal. 26. 29-33.
(mukaziwe) gweyazāla: [muzāna-
we Omwalamu yazāla Makiri kitā-
15 we wa Gireadi: Makiri nāwasa
omukazi owoku Ku'pimu ne Su'pi-
mu, erinya lya mugandawe Maa-
ka;] nerinya lyowokubiri lyali Ze-
rofekadi: Zerofekadi nāzāla abāna
16 ba buwala. Maaka muka Makiri
nāzāla omwāna owobulenzi, nāmu-
tūma erinyalye Peresi; nerinya lya
mugandawe lyali Seresi; ne bata-
17 banibe Ulamu ne Lakemu. Ne ba-
tabani ba Ulamu; Bedani. Abo be
bāli batabani ba Gireadi mutabani
wa Makiri, mutabani wa Manase.
18 Ne mwanyina Ka'molekesi nāzāla
Isukodi, ne Abiezeri, ne Makula.
19 Ne batabani ba Semida ye Akiani,
ne Sekemu, ne Liki, ne Aniamu.
20 Ne batabani ba Efulaimu; Suse-

[a] 2 Sam. 24. 1, 2, 9. 1 Byom. 27. 1, 24.

ra, ne Beredi mutabaniwe, ne Ta-
21 kasi mutabaniwe, ne Ereada muta-
baniwe, ne Takasi mutabaniwe, ne
Zabadi mutabaniwe, ne Susera mu-
tabaniwe, ne Ezeri, ne Ereadi, aba-
saja Abegasi abāzālibwa munsi be-
ba'ta, kubanga bāserengeta okuba-
22 'gyako ebisibo byābwe. Efulaimu
kitābwe nākungubagira enaku nyi-
ngi, bagandabe neba'ja okumukuba-
23 giza. Nāingira eri mukaziwe nāba
olubuto nāzāla omwāna owobule-
nzi, nāmutūma erinyalye Beriya,
kubanga abomunyumbaye bālaba
24 akabi. Ne muwalawe yali Seera,
eyazīmba Besukoloni, ekya wānsi
25 nekyengulu, ne U'zenuseera. Ne
Lefa ye yali mutabaniwe, ne Lese-
fu, ne Tera mutabaniwe, ne Takani
26 mutabaniwe; Ladani mutabaniwe,
A'mikudi mutabaniwe, Erisama
27 mutabaniwe; Nuni mutabaniwe,
28 Yosuwa mutabaniwe. Nebifo byā-
bwe byebālya era byebābērāngamu
bye bino; Beseri nebibuga byako,
nebuvanjuba Naalani, nebugwanju-
ba Gezeri, nebibuga byako; era ne
Sekemu nebibuga byako, okutūka
29 ku A'za nebibuga byako: nawali
ensalo ezabāna ba Manase Besu-
seani nebibuga byako, Taanaki ne-
bibuga byako, Megi'do nebibuga
byako, Doli nebibuga byako. Omwo
abāna ba Yusufu mutabani wa Isi-
raeri mwebābērānga.
30 Batabani ba Aseri; Imuna, ne
Isuva, ne Isuvi, ne Beriya, ne Sera
31 mwanyinābwe. Ne batabani ba
Beriya; Keberi, ne Malukieri, ye
32 kitāwe wa Biruzaisi. Keberi nā-
zāla Yafuleti, ne Somera, ne Kosa-
33 mu, ne Suwa, mwanyinābwe. Ne
batabani ba Yafuleti; Pasaki, ne
Bimukali, ne Asuvasi. Abo be bā-
34 nā ba Yafuleti. Ne batabani ba
Semeri: Aki, ne Loga, Yeku'ba, ne
35 Alamu. Ne batabani ba Keremu
mugandawe; Zofa, ne Imuna, ne
36 Seresi, ne Amali. Batabani ba
Zofa; Suwa, ne Kaluneferi, ne
37 Suali, ne Beri, ne Imula; Bezeri,
ne Kodi, ne Sa'ma, ne Sirusa, ne
38 Isulani, ne Beera. Ne batabani ba
Yeseri; Yefune, Pisupa, ne Ala.
39 Ne batabani ba U'la; Ala, ne Ka-
40 'nieri, ne Liziya. Abo bona bāli
bāna ba Aseri, emitwe gyenyumba
za bajaja bābwe, abasaja abazira
abalōnde abamānyi, aboluberyebe-
rye mu bakulu. Nomuwendo gwā-
bwe ogwabalibwa ngokuzālibwa
kwābwe bwekwali, olwokukola o-
mulimu ogwokulwāna, gwali abasa-
ja obukumi bubiri mu kakāga.

8 Ne Benyamini nāzāla Bera omu-
beryeberyewe, Asuberi owokubiri,
2 ne Akala owokusatu; Noka owo-
3 kuna, ne Lafa owokutāno. Ne Be-
ra yalina batabanibe, A'dali, ne
4 Gera, ne Abikudi; ne Abisuwa, ne
5 Naamani, ne Akoa; ne Gera, ne
6 Sefufani, ne Kulamu. Era bano be
batabani ba Ekudi: gino gye mitwe
(gyenyumba) za bajaja bābwe ezabo
abāli mu Geba, nebabatwāla Ema-
7 nakasi nga basibe: ne Naamani ne
Akiya ne Gera nābatwāla nga ba-
8 sibe; nāzāla U'za ne Akikudi. Sa-
kalaimu nāzāla abāna mu nimiro
ya Moabu bweyamala okubasindi-
ka; Kusimu ne Baala be bāli baka-
9 zibe. Nāzāla mu Kodesi mukaziwe
Yobabu, ne Zibiya, ne Mesa, ne
10 Malukamu; ne Yeuzi, ne Sakiya,
ne Miruma. Abo be bāli batabani-
be, emitwe (gyenyumba) za baja-
11 ja bābwe. Nāzāla mu Kusimu
12 Abitubu ne Erupaali. Ne batabani
ba Erupaali; Eberi ne Misamu ne
Semedi, eyazīmba Ono ne Lodi,
13 wamu nebibuga byako: ne Beriya
ne Sema, emitwe (gyenyumba) za
bajaja bābwe ezābo abābērānga A-
yaloni, abāgoba abo abāli Egasi;
14, 15 ne Akio, Sasaki, ne Yeremosi; ne
16 Zebadiya, ne Aladi, ne Ederi; ne
Mikaeri, ne Isupa, ne Yoka, bata-
17 bani ba Beriya; ne Zebadiya, ne
Mesu'lamu, ne Kizuki, ne Keberi;
18 ne Isumerai, ne Izuliya, ne Yobabu,
19 batabani ba Erupaali; ne Yakimu,
20 ne Zikuli, ne Zabudi; ne Erienai,
21 ne Ziresai, ne Erieri; ne Adaya,
ne Beraya, ne Simulasi, batabani
22 ba Simei; ne Isupani, ne Eberi, ne
23 Erieri; ne Abudoni, ne Zikuli, ne
24 Kanani; ne Kananiya, ne Eramu,
25 ne Anusosiya; ne Ifudeya, ne Pe-
26 nueri, batabani ba Sasaki; ne Sa-
muserai, ne Sekaliya, ne Asaliya;
27 ne Yaalesiya, ne Eriya, ne Zikuli,
28 batabani ba Yerokamu. Abo be
bāli emitwe (gyenyumba) za bajaja
bābwe okubuna emirembe gyābwe,
abasaja abakulu: abo bābērānga
29 mu Yerusalemi. Era kitāwe wa
Gibeoni nābērānga [a] mu Gibeoni,
(Yeyeri,) mukaziwe erinyalye Maa-
30 ka: ne mutabaniwe omuberyeberye
Abudoni, ne Zuli, ne Kisi, ne Baali,
31 ne Nadabu; ne Gedoli, ne Akio, ne
32 Zekeri. Mikulosi nāzāla Simea.
Era nabo bābērānga ne baganda
33 ganda bābwe. [b] Neri nāzāla Kisi;
Kisi nāzāla Saulo; Saulo nāzāla
Yonasani, ne Malukisuwa, ne [c] Abi-
34 nadabu, ne Esubaali. Era Meri-
bubaali ye yali mutabani wa Yona-
35 sani; Meribubaali nāzāla Mika. Ne
batabani ba Mika; Pisoni, ne Me-
36 reki, ne Talea, ne Akazi. Akazi
nāzāla Yekoa'da; Yekoa'da nāzāla
Alemesi, ne Azumavesi, ne Zimuli;
37 Zimuli nāzāla Moza: ne Moza nā-

[a] 1 Byom. 9. 35 38.

[b] 1 Sam. 9. 1; 14. 51. 1 Byom. 9. 39-44.
[c] 1 Sam. 14. 49. = Isuvi.

zāla Binea; Lafa ye yali mutabaniwe, Ereasa mutabaniwe, Azeri
38 mutabaniwe: Azeri nāzāla batabanibe mukāga, amanya gābwe gagano; Azulikamu, Bokeru, ne Isimaeri, ne Sealiya, ne Obadiya, ne Kanani. Abo bona bāli batabani
39 ba Azeri. Ne batabani ba Eseki mugandawe; Ulamu omuberyeberyewe, Yeusi owokubiri, ne Erife-
40 reti owokusatu. Ne batabani ba Ulamu nebaba basaja abamānyi abazira, abalasi, era bālina batabani bābwe bangi, naba'zukulu, kikumi mwatāno. Abo bona bāli ku batabani ba Benyamini.

9 Awo Isiraeri yena nebabalibwa ngokuzālibwa kwābwe bwekwali; era, laba, [a] kwawandikibwa mu kitabo kya basekabaka ba Isiraeri: Yuda nātwālibwa Ebabuloni nga
2 basibe olwokusobya kwābwe. Awo abantu abāsoka okubēra mu bifo byābwe byebālya mu bibuga byābwe be bano, Isiraeri, bakabona, Abale-
3 vi, Nabanesinimu. Ne mu Yerusalemi nemubēramu ku bāna ba Yuda, ne ku bāna ba Benyamini, ne ku bāna ba Efulaimu ne Manase;
4 Usai mutabani wa A'mikudi, mutabani wa Omuli, mutabani wa Imuli, mutabani wa Bani, owokubāna ba
5 Perezi mutabani wa Yuda. Ne ku Basiro; Asaya omuberyeberye,
6 ne batabanibe. Ne ku batabani ba Zera; Yeweri, ne baganda bābwe,
7 lukāga mu kyenda. Ne ku batabani ba Benyamini; Sa'lu mutabani wa Mesu'lamu, mutabani wa Kodaviya, mutabani wa Ka'senuwa;
8 ne Ibuneya mutabani wa Yerokamu, ne Era mutabani wa U'zi, mutabani wa Mikuli, ne Mesu'lamu mutabani wa Sefatiya, mutabani wa
9 Leweri, mutabani wa Ibuniya; ne baganda bābwe ngokuzālibwa kwābwe bwekwali, lwenda mwatāno mu mukāga. Abasaja abo bona nga mitwe gya (nyumba) za bajaja bābwe, ngenyumba za bajaja bābwe bwezali.
10 [b] Ne ku bakabona; Yedaya, ne
11 Yekoyalibu, Yakini; ne [c] Azaliya mutabani wa Kirukiya, mutabani wa Mesu'lamu, mutabani wa Zadoki, mutabani wa Merayosi, mutabani wa Akitubu, omukulu wenyumba
12 ya Katonda; ne Adaya mutabani wa Yerokamu, mutabani wa Pasukuli, mutabani wa Malukiya, ne Maasai mutabani wa Adieri, mutabani wa Yazera, mutabani wa Mesu'lamu, mutabani wa Mesiremisi,
13 mutabani wa I'meri; ne baganda bābwe emitwe gyenyumba za bajaja bābwe, lukumi mu lusānvu munkāga; abasaja abāinziza dala omulimu ogwokuwereza mu nyumba
14 ya Katonda. [d] Ne ku Balevi; Semaya mutabani wa Ka'subu, mutabani wa Azulikamu, mutabani wa Kasabiya owokubatabani ba
15 Merali: ne Bakuba'kali, Keresi, ne Galali, ne Ma'taniya mutabani wa Mika, mutabani wa Zikuli, mu-
16 tabani wa Asafu; ne Obadiya mutabani wa Semaya, mutabani wa Galali, mutabani wa Yedusuni, ne Berekiya mutabani wa Asa, mutabani wa Erukana, eyabērānga mu
17 byālo Ebyabanetofi. Naba'gazi; Sa'lumu, ne A'kubu, ne Talumoni, ne Akimani, ne baganda bābwe:
18 Sa'lumu ye yali omukulu; e'da (abālindirirānga) mu [e] mulyāngo gwa kabaka ebuvanjuba; be bāli aba'gazi abolusīsira lwabāna ba Le-
19 vi. Ne Sa'lumu mutabani wa Kole, mutabani wa Ebiasafu, mutabani wa Kola, ne bagandabe abomunyumba ya kitāwe, Abakola, be bālabirira omulimu ogwokuwereza, aba'gazi benzi'gi zewema: ne bajaja bābwe be bābānga abakulu bolusīsira lwa Mukama, aba'gazi bo-
20 mulyāngo; ne Finekasi mutabani wa Ereazali ye yabānga omukulu wābwe mu biro ebye'da, (era) Mu-
21 kama yabānga naye. Zekaliya mutabani wa Meseremiya ya yali omu-'gazi owokulu'gi lwewema eyokusi-
22 sinkanirāngamu. Abo bona abālōndebwa okuba aba'gazi ku nzi'gi bāli ebikumi bibiri mu kumi mu babiri. Abo bābalibwa ngokuzālibwa kwābwe bwekwali mu byālo byābwe, Daudi ne Samuwiri na'bi bebāyāwulira omulimu gwābwe ogwa-
23 tekebwawo. Awo bo nabāna bābwe nebaba nomulimu ogwokulabirira enzi'gi zenyumba ya Mukama, enyumba eyewema, mu bisanja.
24 Aba'gazi bābērānga ku njui enya, ebuvanjuba nebugwanjuba nobukika obwa kono nobukika obwadyo.
25 Ne baganda bābwe [f] mu byālo byābwe bāli ba ku'jānga [g] nga waisewo enaku musānvu buli kisēra okubēra
26 awamu nabo: kubanga aba'gazi abana abāsinga obukulu, Abalevi, bālina omulimu ogwatekebwawo, nga be bakulu benju era abamawa-
27 nika mu nyumba ya Katonda. Nebasula okwetōlōla enyumba ya Katonda, kubanga be bākwasibwa omulimu ogwokugikūma, nokugi'gulawo buli nkya nga gwe mulimu
28 gwābwe. Era abamu kubo nebakwasibwa ebintu ebiwereza okubikūma; kubanga bwebyaingizibwānga nebibalibwānga, era bwebyafu-
29 lumizibwānga nebibalibwānga. Era abamu kubo nebalagirwa ebikoza emirimu nebintu byona ebyomuwatukuvu, nobu'ta obulūngi, nomwenge, namafuta, nomugavu, nebya-

[a] Ezer. 2. 59.
[b] Nek. 11. 10–14.
[c] Nek. 11. 11. = Seraya.
[d] Nek. 11. 15–19.
[e] Ez. 46.1,2.
[f] Iu. 16.
[g] 2 Basek. 11. 5.

30 kalōsa. Era abamu ku bāna ba
bakabona nebalongōsānga kalifuwa
31 owebyakalōsa. Ne Ma'tisiya, omu
ku Balevi, omuberyeberye wa Sa-
'lumu Omukola, ye yalina omulimu
ogwatekebwawo ogwokulabirira e-
byo ebyasīkirwānga mu mūmbiro.
32 Era abamu ku baganda bābwe ku
bāna ba Babakokasi be bālabirirā-
nga emigāti egyokulaga, okugiro-
33 ngōsānga buli sabiti. Era bano be
[i] baimbi, emitwe (gyenyumba) za
bajaja bābwe Ezabalevi, (abāsula)
munju (era) abāsonyībwa (okuwere-
za okulala): kubanga bākolānga
omulimu gwābwe [k] emisana nekiro.
34 Abo be bāli emitwe (gyenyumba) za
bajaja bābwe Ezabalevi, okubuna
emirembe gyābwe, abasaja abasinga
obukulu: abo bāberānga Eyerusa-
lemi.
35 [l] Ne kitāwe wa Gibeoni nābērā-
nga mu Gibeoni, Yeyeri, mukaziwe
36 erinyalye Maaka: ne mutabaniwe
omuberyeberye Abudoni, ne Zuli,
ne Kisi, ne Baali, ne Neri, ne Na-
37 dabu; ne Gedoli, ne Akio, ne Ze-
38 kaliya, ne Mikulosi. Mikulosi nā-
zāla Simeamu. Era nabo nebabē-
rānga ne baganda bābwe Eyerusa-
lemi, nga bolekera baganda bābwe.
39 [m] Neri nāzāla Kisi; Kisi nāzāla
Saulo; Saulo nāzāla Yonasani, ne
Malukisuwa, ne Abinadabu, ne Esu-
40 baali. Ne Meribubaali ye yali mu-
tabani wa Yonasani; Meribubaali
41 nāzāla Mika. Ne batabani ba Mi-
ka; Pisoni, ne Mereki, ne Talea, (ne
42 Akazi). Akazi nāzāla Yala; Yala
nāzāla Alemesi, ne Azumavesi, ne
43 Zimuli; Zimuli nāzāla Moza; Mo-
za nāzāla Binea; ne Lefaya muta-
baniwe, Ereasa mutabaniwe, Azeri
44 mutabaniwe: Azeri nāzāla batabā-
nibe mukāga, amanya gābwe gaga-
no; Azulikamu, Bokeru, ne Isi-
maeri, ne Sealiya, ne Obadiya, ne
Kanani: abo be bāli batabani ba
Azeri.

10 Awo [a] Abafirisuti nebalwāña ne
Isiraeri: abasaja ba Isiraeri ne-
ba'duka Abafirisuti nebagwa nga
2 ba'ti'dwa ku lusozi Giruboa. Aba-
firisuti nebacoca Saulo ne batabani-
be; Abafirisuti neba'ta Yonasani,
ne Abinadabu, ne Malukisuwa, ba-
3 tabani ba Saulo. Awo olutalo ne-
ruba bubi Saulo, abalasi nebamu-
tūkako; neyeralikirira olwabalasi.
4 Awo Saulo nāgamba oyo eyatwālā-
nga ebyokulwānyisabye nti Sōwola
ekitalakyo onfumitire dala nakyo;
abatali bakomole abo baleme oku'ja
nebanswāza. Naye eyatwālānga
ebyokulwānyisabye nāgāna; kuba-
nga yatya nyo. Saulo kyeyava a'di-
5 ra ekitalakye nākigwako. Awo eya-
twālānga ebyokulwānyisabye bwe-
yalaba Saulo ngafu'de, era naye nā-
6 gwa ku kitalakye nāfa. Saulo nāfa
bwatyo ne batabanibe bonsatule;
[b] nabomunyumbaye bona nebafira
7 wamu. Awo abasaja bona aba Isi-
raeri abāli mu kiwōnvu bwebālaba
nga ba'duse, era nga Saulo ne bata-
banibe bafu'de, nebaleka ebibuga
byābwe neba'duka; Abafirisuti ne-
ba'ja nebabibēramu.
8 Awo olwātuka olwokubiri, Abafi-
risuti bweba'ja okwambula aba'ti-
'dwa, nebasānga Saulo ne batabani-
be nga bagu'de ku lusozi Giruboa.
9 Nebamwambula, neba'dira omutwe-
gwe nebyokulwānyisabye, nebatu-
ma munsi Yabafirisuti enjui zo-
na, okutwāla ebigambo ebyo eri ebi-
10 fananyi byābwe, neri abantu. Ne-
bateka ebyokulwānyisabye mu sabo
lya bakatonda bābwe, nebasimba
omutwegwe mu sabo lya Dagoni.
11 Awo Abeyabesugireadi bona bwebā-
wulira byona Abafirisuti byebakoze
12 Saulo, abazira bona nebagolokoka
neba'gyayo omulāmbo gwa Saulo
nemirāmbo gya batabanibe, nebagi-
reta Eyabesi, nebazīka amagūmba
gābwe wansi [c] womwera Eyabesi,
13 nebasibira enaku musānvu. Bwa-
tyo Saulo nāfa olwokusobyakwe
kweyasobya Mukama, olwekigambo
kya Mukama kyatākwata; era ku-
banga yalagulwa eri eyaliko omuzi-
mu, okumubūlizamu, nātalagulwa
eri Mukama: kyeyava amu'ta, nā-
kyūsa obwakabaka eri Daudi mu-
tabani wa Yese.

11 Awo [a] Abaisiraeri bona nebaku-
ng'anira eri Daudi 'Ekebuloni,
nga bogera nti Laba, tuli ba ku
2 magūmbago na mubirigwo. Mu bi-
ro ebye'da Saulo bweyali nga ye ka-
baka, 'gwe wafulumyānga noingiza
Isiraeri: Mukama Katondawo nā-
kugamba nti 'Gwolirūnda abantu
bānge Isiraeri, era 'gwoliba omulā-
3 ngira wabantu bānge Isiraeri. Awo
abaka'de bona aba Isiraeri neba'ja
eri kabaka Ekebuloni; Daudi nāla-
gāna nabo endagāno Ekebuloni mu
maso ga Mukama; nebafuka ku
Daudi amafuta okuba kabaka wa Isi-
raeri, [b] ngekigambo kya Mukama
bwekyali mu mukono gwa Samuwi-
4 ri. Awo Daudi ne Isiraeri yena
nebagenda Eyerusalemi [ye Yebu-
si;] era Abayebusi, be bomunsi,
5 bāli eyo. Awo Abayebusi nebaga-
mba Daudi nti To'ja kuingira muno.
Naye Daudi nāmenya ekigo kye Sa-
yuni; ekyo kye kibuga kya Daudi.
6 Daudi nāyogera nti Buli anāsoka
okugoba Abayebusi yaliba omukulu
era omwāmi. Awo Yoabu mutaba-
ni wa Zeruiya nāsoka okulinya,

[i] 1 Byom. 6. 31; 25. 1
[k] Zab. 134. 1.
[l] 1 Byom. 8. 29–32.
[m] 1 Byom. 8. 33–38.
[a] 1 Sam. 31. 1–13.
[b] 1 Sam. 31. 6.
[c] 1 Sam. 31. 13.
[a] 2 Sam. 5. 1–3, 6–10.
[b] 1 Sam. 16. 1, 3, 12, 13.

[c] 2 Sam. 5. 8.

7 [c] nāfūka mukulu. Daudi nābēra mu
kigo; kyebāva bakiita ekibuga kya
8 Daudi. Nāzīmba ekibuga enjui zo-
na, okuva Emiro nenjui zona: Yoa-
bu nādābiriza ebitūndu byekibuga
9 ebyasigalawo. Daudi neyeyonge-
rayougerānga okuba omukulu; ku-
banga Mukama owe'gye ngali naye.

[d] 2 Sam. 23. 8–39.

10 Era [d] bano be basinga obukulu
mu bazira Daudi beyalina, aberaga
nga ba mānyi eri ye mu bwakaba-
kabwe wamu ne Isiraeri yena, o-
kumufūla kabaka, ngekigambo kya
Mukama bwekyali ekya Isiraeri.
11 Era guno gwe muwendo gwabamā-
nyi Daudi beyalina: Yasobeamu,
omwāna Womukakumoni, omukulu
wabo amakumi asatu: yaimusa e-
'fumulye okulwāna nebikumi bisa-
12 tu nāba'ta omulūndi gumu. No-
luvanyuma lwoyo Ereazali muta-
bani wa Dodo, Omwakoa, owoku-
13 basaja abamānyi abasatu. Oyo
yali wamu ne Daudi [e] Epasuda'mi-
mu, era Abafirisuti nebakung'anira
eyo okulwāna, awāli omusiri ogwa
sayiri; abantu neba'duka mu maso
14 Gabafirisuti. Nebaīmirira wakati
mu nimiro nebagulwānirira, neba-
'ta Abafirisuti; Mukama nābalo-
15 kola nokuwāngula okukulu. Awo
abasatu ku bakulu amakumi asatu
nebaserengeta eri olwazi eri Daudi,
mu mpuku ya Adu'lamu; e'gye Lya-
bafirisuti nga basīsi'de mu kiwō-
16 nvu Lefaimu. Era Daudi yali ali
ku ki'dukiro mu biro ebyo, Nabafi-
risuti abomukigo nga bali mu Besi-
17 rekemu. Daudi neyegōmba nāyo-
gera nti Singa waba'dewo ana-
'nywesa ama'zi agomulu'zi Olwebe-
sirekemu, olulirānye omulyāngo!
18 Awo abo abasatu nebawaguza mu-
'gye Lyabafirisuti, nebasena ama'zi
mu lu'zi Olwebesirekemu olwalirāna
omulyāngo, nebagatwāla nebagale-
tera Daudi: naye Daudi nāta'kiriza
kunywako, naye nāgafuka eri Mu-
19 kama, nāyogera nti Katonda wānge
aki'dize eri gyendi 'nze okukola
bwentyo: 'nywe omusai gwabasaja
bano abavu'de mu bulamu bwā-
bwe? kubanga bagalēse nga bavu-
'de mu bulamu bwābwe. Kyeyava
agāna okuganywa. Ebyo abasaja
abo abamānyi abasatu byebākola.
20 Era Abisai muganda wa Yoabu ye
yali omukulu wabasatu: kubanga
yaimusa e'fumulye okulwāna nebi-
kumi bisatu nāba'ta, nāyātīkirira
21 ku basatu. Kwabo abasatu yali ne-
kitībwa okusinga ababiri, nāfūka
omukulu wābwe: naye nātenkana
22 abasatu (aboluberyeberye). Benaya
mutabani wa Yekoyada omwāna
womuzira Owekabuzeeri, eyali ako-
ze ebyamānyi, oyo na'ta (batabani
ba) Alieri, owa Moabu bōmbi: era
nāserengeta na'ta empologoma wa-
kati mu bunya mu biro ebyomuzira.
23 Era na'ta Omumisiri, omusaja omu-
wānvu enyo, obuwānvubwe emiko-
no etāno; era Omumisiri yali aku-
'te mu ngaloze e'fumu eryali ngo-
muti ogulukirwako engoye; yase-
rengeta gyali ngalina omu'go, nā-
sika e'fumu nāli'gya mu mukono
Gwomumisiri, nāmu'ta ne'fumulye
24 ye. Ebyo Benaya mutabani wa
Yekoyada byeyakola, nāyātikirira
ku basaja abo abamānyi abasatu.
25 Laba, yali nekitībwa okusinga abo
amakumi asatu, naye nātenkana
abasatu (aboluberyeberye): Daudi
nāmufūla omukulu wabambowabe.
26 Era abasaja abamānyi abomu'gye;
Asakeri muganda wa Yoabu, Eru-
kanani mutabani wa Dodo Owebesi-
27 rekemu; Sa'mosi Omukaloli, Kere-
28 zi Omuperoni; Ira mutabani wa I-
'kesi Omutekoa, Abiezeri Omwana-
29 sosi; Si'bekai Omukusasi, Irai O-
30 mwakoa; Makalai Omunetofa, Ke-
redi mutabani wa Baana Omuneto-
31 fa; Isai mutabani wa Libai Owegi-
bea owokubāna ba Benyamini, Be-
32 naya Omupirasoni; Kulai owoku-
bu'ga Obwegaasi, Abieri Omwalu-
33 ba; Azumavesi Omubakalumi, Eria-
34 ba Omusaaluboni; batabani ba Ka-
semu Omugizoni, Yonasani muta-
35 bani wa Sage Omukalali; Akiamu
mutabani wa Sakali Omukalali, Eri-
36 fali mutabani wa Uli; Keferi Omu-
37 mekera, Akiya Omuperoni; Kezulo
Omukalumeri, Naalai mutabani wa
38 Ezubai; Yoeri muganda wa Nasani,
39 Mibukali mutabani wa Kaguli; Ze-
reki Omwamoni, Nakalai Omubee-
rosi, eyatwālirānga Yoabu mutabani
40 wa Zeruiya ebyokulwānyisabye; Ira
41 Omuisuli, Galebu Omuisuli; Uliya
Omukiti, Zabadi mutabani wa Aku-
42 lai; Adina mutabani wa Siza Omu-
leubeni, omwāmi owomu Baleubeni,
43 namakumi asatu wamu naye; Ka-
nani mutabani wa Maaka, ne Yosa-
44 fati Omumisuni; U'ziya Omwasu-
talosi, Sama ne Yeyeri batabani ba
45 Kosamu Omwaloeri; Yediyaeri mu-
tabani wa Simuli, ne Yoka muga-
46 ndawe, Omutizi; Erieri Omumaka-
vi, ne Yeribai, ne Yosaviya, batabani ba Erunaamu, ne Isuma Omu-
47 moabu; Erieri ne Obedi ne Yaasieri Omumezoba.

[a] 1 Sam. 27. 1–6.

12 Era [a] bano be ba'ja eri Daudi E-
zikulagi ngakyekwese olwa Sau-
lo mutabani wa Kisi: era bābānga
mu basaja abamānyi abāmubērānga
2 okulwāna. Bākwatānga emitego,
era bāinza okuvūmūla amainja no-
kulasa obusāle ku mutego nomuko-
no ogwadyo era nogwa kono; bāli

ba ku baganda ba Saulo, ba Benya-
3 mini. Akiezeri ye yali omukulu,
Yoasi nāmu'dirira, batabani ba Se-
maa Omugibea; ne Yezieri ne Pere-
ti, batabani ba Azumavesi; ne Be-
4 raka, ne Yeku Omwanasosi; ne Isu-
maya Omugibeoni, omusaja owamā-
nyi mwabo amakumi asatu, era o-
mukulu wamakumi asatu; Yeremi-
ya, ne Yakazieri, ne Yokanani, ne
5 Yozabadi Omugederi; Eruzai ne
Yerimosi, ne Bealiya ne Semaliya,
6 ne Sefatiya Omukalufu; Erukana
ne I'siya ne Azaleri ne Yoezeri ne
7 Yasobeamu, Abakola; ne Yoera ne
Zebadiya, batabani ba Yerokamu
8 Owegedoli. Ne ku Bagadi nekwe-
yāwula abāgoberera Daudi ku ki-
'dukiro mu 'dūngu abasaja abamā-
nyi abazira, abasaja abāigirizibwa
okulwāna, abāinza okukwata enga-
bo ne'fumu; amaso gābwe nga ga-
fanana amaso gempologoma, era a-
bembiro ngempewō eziri ku nsozi;
9 Ezeri omukulu, Obadiya owokubiri,
10 Eriabu owokusatu; Misuma'na o-
11 wokuna, Yeremiya owokutāno; A-
'tai owomukāga, Erieri owomusā-
12 nvu; Yokanani owomunāna, Eru-
13 zabadi owomwenda; Yeremiya o-
wekumi, Makuba'nai owekumi no-
14 mu. Abo abokubāna ba Gadi be
bāli abakulu be'gye; omuto nga ye-
nkana ekikumi, nomukulu nga ye-
15 nkana olukumi. Abo be bāsomoka
Yoludani mu mwezi ogwoluberye-
berye, nga gumaze okwānjala ku
'tale lyagwo gwona; nebagoba abo
bona abomubiwōnvu, ebuvanjuba
16 era nebugwanjuba. Awo ku bāna
ba Benyamini ne Yuda neku'ja mu
17 ki'dukiro eri Daudi. Daudi nāfulu-
ma okubasisinkana, na'damu nāba-
gamba nti Obanga mu'ze gyendi
mirembe okumbēra, omutima gwā-
nge gunega'ta na'mwe: naye oba-
nga (mu'ze) okundyamu olukwe eri
abalabe bānge, nga temuli kabi mu
mikono gyānge, Katonda wa bajaja
18 ba'fe akitunulire, akinenye. Awo
omwoyo negulyoka gu'ja ku [b] Ama-
sai, eyali omukulu wabo amakumi
asatu, (nāyogera nti) Tuli babo,
Daudi, era tuli kululwo, 'gwe muta-
bani wa Yese: emirembe, emirembe
gibe gyoli, era emirembe gibe eri
abo abakubēra; kubanga Katonda-
wo akubēra. Awo Daudi nābāniriza,
19 nābafūla abāmi bekitongole. Era
ne ku Manase nekusenguka abamu
nebasenga Daudi, [c] bweya'ja awa-
mu Nabafirisuti okutabāla Saulo,
naye nebatababēra: kubanga aba-
kūngu Babafirisuti bwebāmala oku-
tēsa nebamugoba, nga bogera nti
Anāsenga mukamawe Saulo nāleta
20 akabi ku mitwe gya'fe. Bweyali
ngagenda Ezikulagi, nekumusenga
ku Manase Aduna ne Yozabadi ne
Yediyaeri ne Mikaeri ne Yozaba-
di ne Eriku ne Zi'resai, abāmi
21 benkumi aba Manase. Nebabēra
Daudi okulwāna [d] nekibina ekyaba-
kwekwesi: kubanga bona bāli ba-
saja ba mānyi abazira, era nga bāmi
22 abomu'gye. Kubanga buli lunaku
neba'ja eri Daudi okumubēra, oku-
tūsa lwebafūka e'gye 'dene, erifana-
na e'gye lya Katonda.
23 Era gino gye miwendo gyemitwe
gyabo abākwata ebyokulwānyisa o-
kulwāna, [e] aba'ja eri Daudi Ekebu-
loni, okukyūsa obwakabaka bwa
Saulo eri ye, ngekigambo kya Mu-
24 kama bwekyali. Abāna ba Yuda a-
bākwatānga engabo ne'fumu bāli
kakāga mulunāna abākwata ebyoku-
25 lwānyisa okulwāna. Ku bāna ba
Simeoni abasaja abamānyi abazira
26 okulwāna, kasānvu mu kikumi. Ne
ku bāna ba Levi, enkumi nya mu
27 lukāga. Era Yekoyada ye yali o-
mukulembezi (wenyumba ya) Aloni,
era newaba wamu naye enkumi sa-
28 tu mu lusānvu; ne Zadoki, omule-
nzi owamānyi omuzira, ne ku nyu-
mba ya kitāwe, abāmi amakumi a-
29 biri mu babiri. Ne ku bāna ba
Benyamini, baganda ba Saulo, e-
nkumi satu: kubanga okutūsa ku
biro ebyo abasinga obungi bāli ba-
nywēre'de ku nyumba ya Saulo.
30 Ne ku bāna ba Efulaimu, obukumi
bubiri mwolunāna, abasaja abamā-
nyi abazira, abasaja abāyātikirira
31 mu nyumba za bajaja bābwe. Ne
ku kitūndu kyekika kya Manase, ka-
kumi mu kanāna, abāyātulwa ama-
nya gābwe oku'ja okufūla Daudi
32 kabaka. Ne ku bāna ba Isakali,
abasaja abātegēra ebiro bwebyali,
okumanya ebigwāni'de Isiraeri o-
kukola; emitwe gyābwe gyali ebi-
kumi bibiri; ne baganda bābwe bo-
na bāgōnderānga okulagira kwā-
33 bwe. Ku Zebuluni abo abāinza o-
kutabāla mu'gye, abāinza okusimba
enyiriri, nebyokulwānyisa ebyenge-
ri zona, obukumi butāno; era abāī-
nza okusimba (enyiriri,) 'sō abatāli
34 ba mitima ebiri. Ne ku Nafutali,
abāmi lukumi, era wamu nabo aba-
lina engabo ne'fumu, obukumi bu-
35 satu mu kasānvu. Ne ku Badani
abāinza okusimba enyiriri, obukumi
36 bubiri mu kanāna mu lukāga. Ne
ku Aseri, abāinza okutabāla mu'gye,
abāinza okusimba enyiriri, obukumi
37 buna. Nemitala wa Yoludani, ku
Baleubeni Nabagadi ne ku kitūndu
kyekika kya Manase, nga balina e-
byokulwānyisa ebyengerizona olwo-
lutalo, kasirivu mwobukumi bubiri.
38 Abo bona, abasaja abalwānyi, abāī-
nza okusimba enyiriri, neba'ja no-
mutima ogwatūkirira Ekebuloni, o-

[b] 2 Sam. 17. 25.
[c] 1 Sam. 29. 2–9.
[d] 1 Sam. 30. 1–10.
[e] 2 Sam. 2. 3, 4; 5. 1.

kufūla Daudi kabaka wa Isiraeri
yena: era Nabaisiraeri abalala bona
bālina omutima gumu okufūla Dau-
39 di kabaka. Awo nebamalayo wamu
ne Daudi enaku satu nga balya era
nga banywa: kubanga baganda bā-
40 bwe bāli babategeke'de. Era nate
abo ababāli okumpi, okutūka ku
Isakali ne Zebuluni ne Nafutali, ne-
baleta emigāti ku ndogoi ne ku
ng'amira ne ku nyumbu ne kunte,
ebyokulya ebyobu'ta nebitole ebye-
tini nebirīmba ebyezabibu enkalu
nomwenge namafuta nente nendiga
nyingi: kubanga mu Isiraeri nga
mulimu esanyu.

13 Awo Daudi nātēsa nabāmi be-
nkumi nabebikumi, buli mukulu.
2 Daudi nāgamba ekung'aniro lyona
erya Isiraeri nti Obanga musima
bwemutyo, era obanga kivu'de eri
Mukama Katonda wa'fe, tutume
wona wona eri baganda ba'fe abasiga'dewo munsi yona eya Isiraeri,
bakabona Nabalevi bebali nabo mu
bibuga byābwe, ebiriko ebyālo, ba-
3 kung'anire gyetuli: [a] tukomyewo
gyetuli esanduko ya Katonda wa-
'fe: kubanga [b] tetwagyebūzāngako
kigambo mu mirembe gya Saulo.
4 Ekung'aniro lyona nebogera nga
banākola bwebatyo: kubanga eki-
gambo kyali kirūngi mu maso ga-
5 bantu bona. Awo [c] Daudi nāku-
ng'anya Isiraeri yena, okuva ku Si-
koli (aka'ga) Akemisiri okutūka a-
waingirirwa Ekamasi, okuleta esa-
nduko ya Katonda nga bagi'gya
6 [d] Ekiriasuyealimu. [e] Daudi nāyā-
mbuka ne Isiraeri yena Ebaala, (ye)
Kiriasuyealimu, ekya Yuda, okuki-
mayo esanduko ya Katonda, Mu-
kama atūla ku bakerubi, aitibwa
7 Erinya lye nyini. Nebasitulira e-
sanduko ya Katonda ku 'gāli erigya,
(nebagi'gya) mu nyumba ya Abina-
dabu: U'za ne Akio nebagoba e'gā-
8 li. Daudi ne Isiraeri yena nebaza-
nyira mu maso ga Katonda namā-
nyi gābwe gona: nga baimba era
nga bakuba enānga nentongōli, ne-
9 bitāsa nebisāla, namakondēre. Awo
bwebātūka ku gūliro lya [f] Kidoni,
U'za nāgolola omukonogwe oku-
kwata esanduko; kubanga ente ze-
10 sita'de. Obusūngu bwa Mukama
nebubūbūkiya U'za, nāmu'ta, kuba-
nga yagolola omukonogwe ku sa-
nduko: nāfira eyo mu maso ga Ka-
11 tonda. Daudi nānyīga kubanga
Mukama ngawamatuki'de U'za:
nāita ekifo ekyo Perezu'za, ne lero.
12 Daudi nātya Katonda ku lunaku
olwo, ngayogera nti Nākomyawo
ntya esanduko ya Katonda e'ka
13 ewānge? Awo Daudi nāta'julula
sanduko okugireta gyali mu kibuga
kya Daudi, naye nāgikyāmya mu
nyumba ya Obededomu Omugi'ti.
14 Esanduko ya Katonda nemala e-
myezi esatu ngeri naba Obededomu
mu nyumbaye: Mukama [g] nāwa
omukisa enyumba ya Obededomu
ne byona byeyalina.

14 [a] Kiramu kabaka Wetulo nātu-
ma ababaka eri Daudi nemivule
nabazīmbi bamainja nababa'zi, o-
2 kumuzīmbira enyumba. Daudi nā-
tegēra nga Mukama amunywēze'za
okuba kabaka wa Isiraeri, kubanga
obwakababakabwe bwagulumizibwa
wa'gulu, olwabantube Isiraeri.
3 Awo Daudi neyeyongera okuwasa
abakazi Eyerusalemi: Daudi neye-
yongera okuzāla abāna abobulenzi
4 nabobuwala. Era [b] gano ge manya
gabāna beyazālira Eyerusalemi;
Sa'mua ne Sobabu, Nasani ne Sule-
5 mani; ne Ibukali ne Erisua ne Eru-
6 pereti; ne Noga ne Nefegi ne Ya-
7 fiya; ne Erisama ne Beeriada ne
Erifereti.
8 Awo Abafirisuti bwebāwulira Dau-
di ngafuki'dwako amafuta okuba
kabaka wa Isiraeri yena, Abafirisu-
ti bona nebāmbuka okunonya Dau-
di: Daudi nākiwulira, [c] nābatabāla.
9 Era Abafirisuti bāli ba'ze nebazinda
10 ekiwōnvu Lefaimu. Daudi nābūza
Katonda ngayogera nti Ntabāle
Abafirisuti? era onobagabula mu
mukono gwānge? Mukama nāmu-
gamba nti Tabāla; kubanga ndiba-
11 gabula mu mukonogwo. Awo ne-
batabāla Ebaaluperazimu, Daudi
nābakubira eyo; Daudi nāyogera
nti Katonda amenye abalabe bānge
nomukono gwānge, ngama'zi bwe-
gamenya. Ekifo ekyo kyebāva ba-
12 kitūma erinya Baaluperazimu. Ne-
baleka eyo bakatonda bābwe; Dau-
di nālagira [d] nebabōkya omuliro.
13 Abafirisuti nebazinda ekiwōnvu na-
14 te olwokubiri. Daudi nābūza nate
Katonda; Katonda nāmugamba nti
Totabāla okubagoberera: kyūka o-
baveko, obatūkeko ngabafuluma
15 mu maso gemitugunda. Awo olu-
nātuka bwonowulira e'dobozi eryo-
kutambula ku masānso gemitugu-
nda, nolyoka otabāla: kubanga
Katonda ataba'de okukukulembera
16 okukuba e'gye Eryabafirisuti. Dau-
di nākola nga Katonda bweyamula-
gira: nebakuba e'gye Eryabafirisu-
ti okuva [e] Egibeoni okutūka Egeze-
17 ri. Etutumo lya Daudi neribuna
ensi zona; Mukama nāleta [f] entī-
saye ku mawānga gona.

15 Awo (Daudi) neyezīmbira enyu-
mba mu kibuga kya Daudi; nā-
tegekera esanduko ya Katonda eki-

[a] 1 Sam. 5. 10.
[b] 1 Sam. 7. 1, 2.
[c] 2 Sam. 6. 1.
[d] 1 Sam. 6. 21; 7. 1.
[e] 2 Sam. 6. 2-11.
[f] 2 Sam. 6. 6. = Nakoni.
[g] 1 Byom. 26. 5.
[a] 2 Sam. 5. 11-25.
[b] 1 Byom. 3. 5-8.
[c] 2 Sam. 5. 17.
[d] 2 Sam. 5. 21.
[e] 2 Sam. 5. 25. = Geba.
[f] Ma. 2. 25.

2 fo, [a] nāgikubira ewema. Awo Dau-
di nāyogera nti Si kirūngi omuntu
yena okusitula [b] esanduko ya Ka-
tonda wabula Abalevi: kubanga
abo Mukama beyalōnda okusitulā-
3 nga esanduko ya Katonda, noku-
muwerezānga enaku zona. Awo
Daudi [c] nākung'anya Isiraeri yena
Eyerusalemi, okulinyisa esanduko
ya Mukama mu kifo kyayo kyeyali
4 agitegeke'de. Daudi nākung'anya
5 batabani ba Aloni Nabalevi: ku
batabani ba [d] Kokasi; Ulieri omu-
kulu, ne bagandabe kikumi mwa-
6 biri: ku batabani ba Merali; Asaya
omukulu, ne bagandabe ebikumi
7 bibiri mwabiri: ku batabani ba Ge-
rusomu; Yoeri omukulu, ne baga-
8 ndabe kikumi mwasatu: ku bata-
bani ba [e] Erizafani; Semaya omu-
kulu, ne bagandabe ebikumi bibiri:
9 ku batabani ba [f] Kebuloni; Erieri
omukulu, ne bagandabe kināna:
10 ku batabani ba U'zieri; A'minada-
bu omukulu, ne bagandabe kikumi
11 mu kumi nababiri. Daudi nāita
[g] Zadoki ne [i] Abiasali bakabona,
Nabalevi, Ulieri ne Asaya ne Yoeri,
Semaya ne Erieri ne A'minadabu,
12 nābagamba nti 'Mwe muli mitwe
gye (nyumba za) bajaja bābwe Eza-
balevi: mwetukuze, 'mwe era ne
baganda ba'mwe, mulyoke mulinyi-
se esanduko ya Mukama Katonda
wa Isiraeri mu (kifo) kyengitegeke-
13 'de. [k] Kubanga temwasoka (kugisi-
tula), Mukama Katonda wa'fe kye-
yava atuwamatukira, kubanga te-
twamunonya ngekiragiro bwekyali.
14 Awo bakabona Nabalevi nebetuku-
za okulinyisa esanduko ya Mukama
15 Katonda wa Isiraeri. Abāna Ba-
balevi nebasitulira esanduko ya
Katonda ku bibegabega byābwe
[l] nemisituliro gyako nga [m] Musa
bweyalagira ngekigambo kya Mu-
16 kama bwekyali. Daudi nāgamba
Abalevi abakulu okulōnda baganda
bābwe abaīmbi, nga balina ebivuga,
entongōli nenānga nebitāsa, nga
babikuba era nga baimusa e'dobozi
17 nesanyu. Awo Abalevi nebalōnda
[n] Kemani mutabani wa Yoeri; ne
ku bagandabe, [o] Asafu mutabani
wa Berekiya; ne ku batabani ba
Merali baganda bābwe, [p] Esani mu-
18 tabani wa Kusaya; era wamu nabo
baganda bābwe abomutindo ogwo-
kubiri, Zekaliya, Beni, ne Yaazieri,
ne Semiramosi, ne Yekieri, ne U'ni,
Eriabu, ne Benaya, ne Maaseya,
ne Ma'tisiya, ne Erifereku, ne Mi-
kuneya, ne Obededomu, ne Yeyeri,
19 aba'gazi. Awo abaīmbi, Kemani,
Asafu, ne Esani, (nebalōndebwa,)
nga balina ebitāsa ebyebikomo oku-
20 vuga; Zekaliya, ne Azieri, ne Se-
miramosi, ne Yekieri, ne U'ni, ne
Eriabu, ne Maaseya, ne Benaya,
nga balina entongōli [r] Ezekyala-
21 mosi; ne Ma'tisiya, ne Erifereku,
ne Mikuneya, ne Obededomu, ne
Yeyeri, ne Azaziya, nga balina enā-
nga [s] Ezekiseminisi, ezokuleterezā-
22 nga. Ne Kenaniya omukulu Wa-
balevi ye yalabirirānga okuīmba:
ye yaigirizānga ebyokuīmba kuba-
23 nga mutegēvu. Ne Berekiya ne
Erukana be bāli aba'gazi abokusa-
24 nduko. Ne Sebaniya ne Yosafati
ne Nesaneri ne Amasai ne Zekaliya
ne Benaya ne Erieza bakabona be
bāfūwānga [t] amakondēre mu maso
gesanduko ya Katonda: ne Obede-
domu ne Yekiya be bali aba'gazi
25 abokusanduko. Awo [u] Daudi naba-
ka'de ba Isiraeri nabāmi benkumi
nebagenda okulinyisa esanduko e-
yendagāno ya Mukama okugi'gya
mu nyumba ya Obededomu nesa-
26 nyu: awo olwātuka Katonda bwe-
yabēra Abalevi abāsitula esanduko
eyendagāno ya Mukama, nebawayo
ente musānvu nembuzi enume mu-
27 sānvu. Daudi nāyambala omuna-
giro ogwa [w] bafuta enūngi, Naba-
levi bona abāsitula esanduko na-
baīmbi ne Kenaniya omukulu wo-
kuīmba wamu nabaīmbi: era Daudi
yali ayamba'de ekānzu eya bafuta.
28 Bwebatyo Isiraeri yena nebalinyisa
esanduko eyendagāno ya Mukama
nokwogerera wa'gulu ne'dobozi e-
ryeng'ombe namakondēre nebisāla
nga bakuba nyo entongōli nenānga.
29 [y] Awo olwātuka esanduko eyenda-
gāno ya Mukama bweyali nge'ja
mu kibuga kya Daudi, Mikali mu-
wala wa Saulo nālingiza mu kituli,
nālaba kabaka Daudi ngazina era
ngazanya; nāmunyōma mu muti-
16 magwe. Nebaingiza esanduko
ya Katonda, nebagisimba wakati
mu wema Daudi gyeyagikubira:
nebawerayo ebiwebwayo ebyōke-
bwa nebiwebwayo olwemirembe mu
2 maso ga Katonda. Awo Daudi
bweyamala okuwayo ekiwebwayo
ekyōkebwa nebiwebwayo olwemi-
rembe, nāsabira abantu omukisa
3 mu linya lya Mukama. Nāgabira
buli muntu mu Isiraeri, abasaja
era nabakazi, buli muntu omugāti
nomugabo (ogwenyama) nekitole
ekyezabibu enkalu.
4 Era na'sāwo abamu ku Balevi o-
kuwererezānga mu maso gesanduko
ya Mukama, [a] noku'jukizānga no-
kwebazānga Mukama, Katonda wa
5 Isiraeri nokumutenderezānga: [b] A-
safu omukulu, a'dirira Zekaliya, Ye-
yeri, ne Semiramosi, ne Yekieri, ne
Ma'tisiya, ne Eriabu, ne Benaya, ne
Obededomu, ne Yeyeri, nga balina
entongōli nenānga; ne Asafu nga-
6 lina ebitāsa nga bivuga nyo; ne Be-

[a] 1 Byom. 16. 1.
[b] Kubal. 4. 2, 15; 7. 9. Ma. 10. 8; 31. 9.
[c] 1 Basek. 8. 1. 1 Byom. 13. 5.
[d] 1 Byom. 6. 16.
[e] Kuv. 6. 22.
[f] Kuv. 6. 18. 1 Byom. 6. 18.
[g] 1 Byom. 6. 8; 16. 39.
[i] 1 Sam. 22. 20.
[k] 2 Sam. 6. 3. 1 Byom. 13. 7.
[l] Kubal. 4. 10, 12.
[m] Kuv. 25. 14.
[n] 1 Byom. 6. 33.
[o] 1 Byom. 6. 39.
[p] 1 Byom. 6. 44.
[r] Zab. 46. Ebisoka.
[s] Zab. 6. Ebisoka. Zab. 12. Ebisoka.
[t] Kubal. 10. 8.
[u] 2 Sam. 6. 12-15.
[w] 1 Byom. 4. 21. 2 Byom. 2. 14; 3. 14.
[y] 2 Sam. 6. 16-19.
[a] Zab. 38 & 70. Ebisoka.
[b] 1 Byom. 6. 39.

naya ne Yakazieri bakabona nga
balina amakondēre enaku zona mu
maso gesanduko eyendagāno ya Ka-
tonda.
[c] 2 Sam. 22. 1; 23. 1. 7 Awo ku lunaku olwo Daudi [c] kwe-
yasokera okulagira okwebaza Mu-
kama nomukono gwa Asafu ne ba-
gandabe.
[d] Zab. 105. 1-15. 8 [d] Mwebaze Mukama, mukābire e-
rinyalye:
[e] Zab. 145. 11. [e] Mumanyise ebikolwabye mu ma-
wānga.
9 Mumuīmbire, muīmbe okumute-
ndereza;
Mwogere ku byamagerobye byo-
na.
10 Mwenyumirize olwerinyalye etu-
kuvu;
Omutima gwabo abanonya Mu-
kama gusanyuke.
11 Munonye Mukama namānyige;
Munonye amasoge enaku zona.
12 Mu'jukire ebyamagerobye byeya-
kola;
Ebyekitalobye, nemisāngo egya-
kamwāke;
13 'Mwe eza'de lya Isiraeri omu'du-
we,
'Mwe abāna ba Yakobo, abalō-
ndebe.
14 Oyo ye Mukama Katonda wa'fe:
[f] Is. 26. 9. [f] Emisāngogye gibuna ensi zona.
15 Mu'jukire endagānoye enaku zo-
na.
Ekigambo kyeyalagira emirembe
olukumi:
[g] Lub. 17. 2; 22. 16. Luk. 1. 73. Beb. 6. 17. 16 (Endagāno) [g] gyeyalagāna ne Ibu-
laimu,
Nekirairo kyeyalairira Isaka;
17 Nekyo nākinywēza eri Yakobo
okuba etēka,
Eri Isiraeri okuba endagāno ete-
ri'gwāwo:
[i] Lub. 13. 15; 15. 18-21. 18 Ngayogera nti [i] 'Gwe ndiwa ensi
ya Kanani,
Omugabo ogwobusika bwa'mwe:
19 Bwemwali abantu abatono omu-
wendo gwa'mwe;
Wewawo, abatono enyo, era abo
batambuze omwo;
20 Nebatambulatambulānga mu ma-
wānga agatali gamu.
Nga bava mu bwakabaka nebagu-
kira mu bantu abalala.
21 Teyaganya muntu kubōnōna;
Wewawo, yanenya bakabaka ku-
lwābwe;
22 (Ngayogera nti) Temukomānga
kwabo benafukako amafuta,
'Sō temukolānga bubi bana'bi
bānge.
[k] Zab. 96. 1-13. 23 [k] Mwīmbire Mukama, 'mwe ensi
zona;
Mwolese obulokozibwe buli luna-
ku buli lunaku.
24 Mubūlire ekitībwakye mu mawā-
nga,
Ebyamagerobye mu bantu bona.
25 Kubanga Mukama mukulu, era
agwāna okutenderezebwa e-
nyo:
Era agwāna okutībwa [l] okusinga [l] Zab. 95. 3.
bakatonda bona.
26 Kubanga bakatonda bona aba-
mawānga bye bifananyi:
Naye Mukama ye yakola e'gulu.
27 Ekitībwa nobukulu biri mu ma-
soge:
Amānyi nesanyu biri mu kifokye.
28 Muwe Mukama, 'mwe ebika ebya-
mawānga,
Muwe Mukama ekitībwa namā-
nyi.
29 Muwe Mukama ekitībwa ekigwā-
nira erinyalye:
Mulete ekiwebwayo, mu'je mu
masoge:
Musinze Mukama mu [m] bulūngi [m] 2 Byom. 20. 21. Zab. 29. 2; 110. 3.
obwobutukuvu.
30 Mukankane mu masoge, 'mwe
ensi zona:
Era nensi enywēra nokuīnza ne-
teīnza kusagasagāna.
31 E'gulu lisanyuke, era nensi eja-
guze;
Bogere mu mawānga nti Mukama
afuga.
32 [n] Enyanja ewūme, noku'jula [n] Zab. 98. 7.
kwayo;
Enimiro ejaguze, nebigirimu byo-
na;
33 Emiti egyomukibira negiryoka
giīmba olwesanyu mu maso ga
Mukama,
Kubanga a'ja okusalira ensi emi-
sāngo.
34 Kale mwebaze Mukama; kuba-
nga mulūngi:
Kubanga okusāsirakwe (kubēre-
ra) emirembe gyona.
35 Mwogere nti [o] Otulokole, ai Ka- [o] Zab. 106. 47, 48.
tonda owobulokozi bwa'fe,
Otukung'anye otuwonye mu ma-
wānga,
Okwebaza erinyalyo etukuvu,
Nokujaguliza etendolyo.
36 [p] Yebazibwe Mukama, Katonda [p] Zab. 41. 13.
wa Isiraeri,
Okuva mu mirembe gyona oku-
tūka mu mirembe gyona.
Awo [r] abantu bona nebogera nti A- [r] Ma. 27. 15.
mina, nebatendereza Mukama.
37 Awo nāleka eyo [s] mu maso gesa- [s] nyi. 4, 5.
nduko eyendagāno ya Mukama A-
safu ne bagandabe, okuwererezānga
mu maso gesanduko obutayosānga-
wo, ngomulimu ogwa buli lunaku
38 bwegwayagalānga: ne Obededomu
ne baganda bābwe, nkāga mu mu-
nāna; era ne Obededomu mutabani
wa Yedusuni ne Kosa okuba aba-
39 'gazi: ne Zadoki kabona, ne baga-
ndabe bakabona, mu maso gewema
ya Mukama [t] mu kifo ekigulumivu [t] 1 Basek. 3. 4.
40 ekyali Egibeoni, okuwerāngayo ebi-
webwayo ebyōkebwa eri Mukama

[u] Kuv. 27. 1.
[w] Kuv. 29. 38, 39, 41.

[u] ku kyōto ekyebiwebwayo ebyōkebwa [w] obutayosa enkya nakawungēzi, nga byona bwebiri ebyawandikibwa mu matēka ga Mukama,
41 geyalagira Isiraeri; era wamu nabo
Kemani ne Yedusuni, nabalala abā-
lōndebwa, abāyātulwa amanya gā-
bwe, okwebaza Mukama [y] kubanga
okusāsirakwe (kubērera) emirembe
42 gyona; era wamu nabo Kemani ne
Yedusuni (nga balina) amakondēre
nebitāsa olwabo abagenda okubiku-
ba, era (nga balina) ebireta enyīmba
za Katonda: ne batabani ba Yedu-
43 suni okuba ku mulyāngo. [z] Abantu
bona nebegendera buli muntu ewu-
we: Daudi na'dayo okusabira enyu-
mbaye omukisa.

[y] 2 Byom. 5. 13; 7. 3, 6; 20. 21. Ezer. 3. 11.
[z] 2 Sam. 6. 19, 20.

[a] 2 Sam. 7. 1-29.

17 Awo [a] olwātuka Daudi bweyabē-
ra mu nyumbaye, Daudi nāga-
mba Nasani na'bi nti Laba, 'nze
mbēra mu nyumba eyemivule, naye
esanduko eyendagāno ya Mukama
2 (ebēra) wansi webitīmbe. Nasani
nāgamba Daudi nti Kola byona
ebiri mu mutimagwo; kubanga Ka-
3 tonda ali wamu nāwe. Awo olwā-
tuka mu kiro ekyo ekigambo kya
Katonda nekimu'jira Nasani nti
4 Genda ogambe Daudi omu'du wā-
nge nti Bwatyo bwayogera Muka-
ma nti Tonzīmbira nyumba ya ku-
5 bēramu: kubanga sibērānga mu
nyumba okuva ku lunaku lwenalī-
nyisa Isiraeri ne lero; naye navā-
nga mu wema nembēra mu wema,
era navānga mu nsīsira nembēra
6 mu nsīsira (endala). Mu bifo byo-
na gyenakatambula ne Isiraeri ye-
na nali njoge'de ekigambo nomula-
muzi yena ku [b] balamuzi ba Isirae-
ri, benalagira okulisa abantu bānge,
nga njogera nti Kiki ekyabalobera
okunzīmbira enyumba eyemivule?
7 Kale 'no bwotyo bwonogamba omu-
'du wānge Daudi, nti Bwatyo bwa-
yogera Mukama owe'gye nti Naku-
'gya ku kisibo kyendiga, okugobe-
rera endiga, obere omulāngira wa-
8 bantu bānge Isiraeri: era nabērānga
nāwe buli gyewagendānga, ne'ma-
lawo abalabebo bona mu masogo;
era ndikuwa erinya okufanana eri-
9 nya lyabakulu abali munsi. Era
ndibatekerawo ekifo abantu bānge
Isiraeri, era ndibasimba babēre mu
kifo kyābwe bo, baleme oku'julu-
kuka nate; 'sō nabāna bobubi te-
babazikirizenga nate, ngoluberye-
10 berye, era (nga bwekyali) okuva ku
lunaku lwenalagira abalamuzi oku-
fuga abantu bānge Isiraeri; era
ndiwāngula abalabebo bona. Era
nkugamba nga Mukama alikuzī-
11 mbira enyumba. Awo olulituka,
enakuzo bweziritūkirira, nogwāna
okugenda okubēra awamu ne baja-
jabo, nendyoka nyīmiriza eza'deryo
eriri'dawo oluvanyumalwo, eririva
mu batabanibo; era ndinywēza o-
12 bwakabakabwe. Oyo yalinzīmbira
enyumba, era ndinywēza entebeye
13 emirembe gyona. [c] 'Nze nābērānga
kitāwe, naye anābānga mwāna wā-
nge: 'sō simu'gyengako kusāsira
kwānge, nga bwenaku'gya kwoyo
14 eyakusoka: naye nāmutūzānga mu
nyumba yānge ne mu bwakabaka
bwānge emirembe gyona: nente-
beye enenywēzebwānga emirembe
15 gyona. Ngebigambo ebyo byona
bwebyali era ngokwolesebwa okwo
kwona bwekwali, bwatyo Nasani
bweyagamba Daudi.
16 Awo Daudi kabaka nāingira nā-
tūla mu maso ga Mukama; nāyo-
gera nti 'Nzāni, ai Mukama Kato-
nda, nenyumba yānge kye ki, 'gwe
17 okuntūsa ne wano? era ekigambo
kino kyali kitono mu masogo, ai
Katonda; naye oyoge'de ku nyumba
yomu'duwo olwebiro bingi ebigenda
oku'ja, era onkuzi'za nyo ngobuku-
lu bwomusaja owekitībwa ekinene
18 bwebuli, ai Mukama Katonda. Kiki
Daudi kyaīnza okweyongera nate
(okukugamba) olwekitībwa omu'du-
wo kya'sibwamu? kubanga 'gwo-
19 manyi omu'duwo. Ai Mukama,
[d] kulwomu'duwo era ngomutima-
gwo 'gwe bweguli, bwotyo bwolēse
obukulu buno bwona, okumanyisa
20 ebikulu (bino) byona. Ai Mukama,
tewali akufanana, 'sō tewali Kato-
nda wabula 'gwe, nga byona bwebi-
21 ri byetwawulira namatu ga'fe. Era
'gwānga ki erimu eriri munsi erifa-
nana abantubo Isiraeri, Katonda
beyagenda okwenunulira okuba e-
'gwānga, okwefunira erinya nebiga-
mbo ebikulu ebyentīsa, ngogoba
amawānga mu maso gabantubo, be-
wanunula okuba'gya mu Misiri?
22 Kubanga abantubo Isiraeri waba-
fūla abantubo 'gwe emirembe gyo-
na: nāwe, Mukama, wafūka Kato-
23 nda wābwe. Kale 'no, ai Mukama,
ekigambo kyoyoge'de ku mu'duwo
ne ku nyumbaye kinywēzebwēnga
emirembe gyona, era okolānga nga
24 bwoyoge'de. Nerinyalyo linywēze-
bwēnga ligulumizibwēnga emire-
mbe gyona, nga bogera nti Mukama
owe'gye ye Katonda wa Isiraeri,
Katonda eri Isiraeri: era enyumba
ya Daudi omu'duwo enywēzebwa
25 mu masogo. Kubanga 'gwe, ai Ka-
tonda wānge, obi'kuli'de omu'duwo
ne ngolimuzīmbira enyumba: omu-
'duwo kyavu'de alaba okusaba mu
26 masogo. Era 'no, ai Mukama, 'gwe
Katonda, era osūbizi'za omu'duwo
27 ekigambo ekyo ekirūngi: era kaka-
no osīmye okuwa omukisa enyumba
yomu'duwo, ebērere mu masogo

[b] 2 Sam. 7. 7.

[c] Beb. 1. 5.

[d] 2 Sam. 7. 21.

emirembe gyona: kubanga 'gwe, ai
Mukamá, owa'de omukisa, era ewe-
re'dwa omukisa emirembe gyona.

18 Awo [a] oluvanyuma lwebyo o-
lwātuka Daudi nākuba Abafi-
risuti nābawāngula, na'gya [b] Gasi
nebyālo byako mu mukono Gwaba-
2 firisuti. Nākuba Moabu; Abamoa-
bu nebafūka ba'du ba Daudi, neba-
3 muleterānga ebirabo. Daudi nā-
kuba [c] Kadalezeri kabaka Wezoba
okutūsa Ekamasi, bweyali ngage-
nda okunywēza okufugakwe ku
4 mu'ga Fulati. Daudi nāmunyaga-
ko amagāli lukumi, nabebagala e-
mbalāsi kasānvu, nabatambula ne-
bigere obukumi bubiri: Daudi nā-
zitema entēga embalāsi zona eza-
magāli, naye nāterekako ezamagāli
5 kikumi. Awo Abasuli Abedamasi-
ko bweba'ja oku'dukirira Kadale-
zeri kabaka Wezoba, Daudi na'ta
ku Basuli abasaja obukumi bubiri
6 mwenkumi biri. Awo Daudi nāte-
ka (ebigo) mu Busuli Obwedama-
siko; Abasuli nebafūka ba'du ba
Daudi nebaletānga ebirabo. Mu-
kama nāwānga Daudi okuwāngula
7 buli gyeyagendānga. Daudi nā-
nyaga engabo eza zābu ezali ku ba-
'du ba Kadalezeri nāzitwāla Eye-
8 rusalemi. Ne mu Tibukasi ne mu
Kuni, ebibuga bya Kadalezeri,
Daudi na'gyamu ebikomo bingi
nyo, [d] Sulemani byeyakoza enya-
nja eyekikomo, nempagi, nebintu
9 ebyebikomo. Awo [e] Tou kabaka
Wekamasi bweyawulira nga Daudi
akubye e'gye lyona erya Kadaleze-
10 ri kabaka Wezoba, nātuma [f] Kado-
lamu mutabaniwe eri kabaka Daudi
okumulamusa nokumwebaza kuba-
nga alwānye ne Kadalezeri nāmu-
kuba; kubanga Kadalezeri yalwā-
nānga ne Tou; era ebintu ebya zā-
bu nefeza nebikomo ebyengeri zo-
11 na (byali naye). Era nebyo kaba-
ka Daudi nābiwōnga eri Mukama,
wamu nefeza nezābu byeyanyaga
mu mawānga gona; Edomu ne
Moabu nabāna ba Amoni Nabafiri-
12 suti ne Amaleki. Era nate [g] Abisai
mutabani wa Zeruiya na'ta ku Bae-
domu mu Kiwōnvu Ekyomunyo
13 lukumi mu lunāna. Nāteka ebigo
mu Edomu: Abaedomu bona neba-
fūka ba'du ba Daudi. Mukama nā-
wa Daudi okuwāngula buli gyeya-
gendānga yona.
14 Daudi nāfuga Isiraeri yena; nā-
tūkiriza emisāngo nebyensōnga eri
15 abantube bona. Yoabu mutabani
wa Zeruiya ye yali omukulu we-
'gye; ne Yekosafati mutabani wa
16 Akirudi ye yali omu'jukiza. Ne
Zadoki mutabani wa Akitubu ne
[i] Abimereki mutabani wa Abiasali
be bāli bakabona; ne Savusa ye
17 yali omuwandisi; ne Benaya mu-
tabani wa Yekoyada ye yali omu-
kulu Wabakeresi Nabaperesi; ne
batabani ba Daudi be bāli abakulu
okwetōlōla kabaka.

19 Awo [a] olwātuka oluvanyuma
lwebyo Nakasi kabaka wabāna
ba Amoni nāfa, mutabaniwe nāfu-
2 ga mu kifokye. Daudi nāyogera
nti Nālaga ebyekisa Kanuni muta-
bani wa Nakasi, kubanga kitāwe
yandaga ebyekisa. Awo Daudi nā-
tuma ababaka okumukubagiza olwa
kitāwe. Aba'du ba Daudi neba'ja
munsi yabāna ba Amoni eri Kanuni,
3 okumukubagiza. Naye abakūngu
babāna ba Amoni nebagamba Ka-
nuni nti Olowōza nga Daudi a'sā-
mu ekitibwa kitāwo, nokutuma nā-
kutumira abakubagiza? aba'dube
teba'ze okunonya nokumenya no-
4 kuke'ta ensi? Awo Kanuni na'dira
aba'du ba Daudi nābamwa, nāsalira
ebyambalo byābwe wakati, oku-
koma ku matako gābwe, nābasindi-
5 ka. Awo abamu nebagenda nebabū-
lira Daudi byebabakoze abasaja.
Nātuma okubasisinkana; kubanga
abasaja nga bakwati'dwa nyo enso-
nyi. Kabaka nāyogera nti Mubēre
Eyeriko okutūsa ebirevu bya'mwe
lwebirikula, mulyoke mukomewo.
6 Awo abāna ba Amoni bwebālaba
nga bamutamye Daudi, Kanuni na-
bāna ba Amoni nebawereza talanta
eza feza lukumi okugulirira ama-
gāli nabebagala embalāsi mu [b] Me-
sopotamiya ne mu [c] Alamumaaka,
7 ne mu Zoba. Awo nebagulirira a-
magāli obukumi busatu mwenkumi
biri, ne kabaka Wemaaka nabantu-
be; neba'ja nebasīsira okwolekera
[d] Medeba. Abāna ba Amoni neba-
kung'ana okuva mu bibuga byā-
8 bwe neba'ja okulwāna. Awo Dau-
di bweyakiwulira nāgaba Yoabu
ne'gye lyona eryabasaja abamānyi.
9 Awo abāna ba Amoni nebatabāla,
nebasimbira enyiriri awali wanka-
ki wekibuga ne bakabaka abāli ba-
10 'ze bāli bo'ka ku 'tale. Awo Yoabu
bweyalaba ngolutalo balusimbye
mu masoge nenyumawe, nālōnda
ku basaja bona aba Isiraeri abalō-
nde, nābasimba enyiriri okulwāna
11 Nabasuli. Nabantu abalala bona
nābateresa mu mukono gwa [e] Abi-
sai mugandawe, nebasimba enyiri-
ri okulwāna nabāna ba Amoni.
12 Nāyogera nti Abasuli bwebanānyi-
nga amānyi, kale "gwonombēra:
naye abāna ba Amoni bwebanākuin-
nga amānyi, kale 'nze nākubēra.
13 Guma omwoyo, twerage obusaja o-
lwabantu ba'fe, nolwebibuga bya
Katonda wa'fe: era Mukama akole

[a] 2 Sam. 8. 1–18.
[b] 1 Sam. 17. 4. 2 Sam. 8. 1.
[c] 2 Sam. 8. 3. = Kadadezeri.
[d] 1 Basek. 7. 15, 23. 2 Byom. 4. 12, 15, 16.
[e] 2 Sam. 8. 9. = Toi.
[f] 2 Sam. 8. 10. = Yolamu.
[g] 1 Sam. 26. 6. 1 Byom. 19. 11.
[i] 2 Sam. 8. 17. = Akimereki.
[a] 2 Sam. 10. 1–19.
[b] Lub. 24. 10.
[c] 2 Sam. 10. 6.
[d] Yos. 13. 9, 16.
[e] 2 Sam. 10. 10. 1 Byom. 18. 12.

14 ekyo kyanāsīma. Awo Yoabu na-
bantu abali naye nebasembera mu
maso Gabasuli okulwāna; neba-
15 'duka mu masoge. Awo abāna ba
Amoni bwebālaba Abasuli nga ba-
'duse, era nabo bwebatyo neba'du-
ka mu maso ga Abisai mugandawe,
nebaingira mu kibuga. Awo Yoa-
16 bu na'ja Eyerusalemi. Awo Aba-
suli bwebālaba nga bagobe'dwa
mu maso ga Isiraeri, nebatuma a-
babaka, neba'gyayo Abasuli abāli
emitala Womu'ga, ne Sofaki omu-
kulu we'gye lya Kadalezeri nga ye
17 mugabe. Nebabūlira Daudi; nā-
kung'anya Isiraeri yena nāsomoka
Yoludani, nābatūkako nāsimba e-
nyiriri okulwāna nabo. Awo Dau-
di bweyamala okusimba enyiriri o-
kulwāna Nabasuli, nebalwāna na-
18 ye. Abasuli neba'duka mu maso ga
Isiraeri; Daudi na'ta ku Basuli
(abasaja) abomumagāli kasānvu,
nabatambula nebigere obukumi bu-
na, na'ta Sofaki omukulu we'gye.
19 Awo aba'du ba Kadalezeri bwebā-
laba 'nga bagobe'dwa mu maso ga
Isiraeri, nebatabagana ne Daudi,
nebamuwereza; 'sō Nabasuli ne-
bata'kiriza kubēra abāna ba Amoni
nate olwokubiri.

[a] 2 Sam. 11. 1.

20 Awo [a] olwātuka omwāka bwe-
gwatūkirira mu kisēra bakabaka
mwebatabālira, Yoabu nātabāza
amānyi age'gye, nāzisa ensi yabāna
be Amoni, na'ja nāzingiza La'ba.
Naye Daudi nāsigala Eyerusalemi.
[b] Yoabu nāmenya La'ba, nākisūla.
2 Awo Daudi [c] na'gya engule ya ka-
baka wābwe ku mutwegwe, nālaba
obuzito bwayo talanta ya zābu, era
nga mulimu amainja agomuwendo
omungi; nebagiteka ku mutwe gwa
Daudi: na'gyamu omunyago ogwo-
3 mukibuga mungi nyo. Na'gyamu
abantu abāli omwo,[d] nābasala nemi-
sumēno namanyo agebyūma nemba-
'zi. Era bwatyo Daudi bweyakola
ebibuga byona ebyabāna ba Amoni.
Daudi nabantu bona neba'dayo
Eyerusalemi.
4 Awo [e] olwātuka oluvanyuma lwe-
byo newaba entalo Egezeri Nabafi-
risuti: awo Si'bekai Omukusasi na-
'ta Si'pai owokubāna berintu: ne-
5 bawāngulwa. Newaba nate entalo
Nabafirisuti; Erukanani mutabani
wa Yairi na'ta Lakami muganda
wa Goliasi Omugi'ti, olunyago lwe-
'fumulye lwali ngomuti ogulukirwa-
6 ko engoye. Newaba nate entalo
Egasi, eyali omusaja omuwānvu
enyo, engaloze nobugerebwe ama-
kumi abiri mu buna, (buli mukono)
mukāga, na (buli kigere) mukāga;
era naye yazālirwa erintu eryo.
7 Awo bweyasōmoza Isiraeri, Yona-
sani mutabani wa [f] Simea muganda
8 wa Daudi nāmu'ta. Abo bāzālirwa
erintu eryo Egasi; nebagwa nomu-
kono gwa Daudi, nomukono gwa-
ba'dube.

[b] 2 Sam. 12. 26.
[c] 2 Sam. 12. 30, 31.
[d] 2 Sam. 12. 31. 1 Basek. 9. 20, 21.
[e] 2 Sam. 21. 18-22.
[f] 1 Sam. 16. 9. = Sa-'ma.

21 Awo [a] Setani nāimirira okulwā-
na ne Isiraeri, nāsendasenda
2 Daudi okubala Isiraeri. Daudi
nāgamba Yoabu nabakulu babantu
nti Mugende mubale Isiraeri okuva
Ebeeruseba okutūsa Edani; munzi-
rize ebigambo ntegēre omuwendo
3 gwābwe. Yoabu nāyogera nti Mu-
kama ayongere abantube okusinga
omuwendo gwābwe oguliwo kakano
emirūndi kikumi: naye, mukama
wānge kabaka, bona si ba'du ba
mukama wānge? mukama wānge
kiki ekimulagi'za ekigambo kino?
kiki ekimwagaza okuba ensōnga
4 yomusāngo eri Isiraeri? Era naye
ekigambo kya kabaka nekisinga
Yoabu. Yoabu kyeyava yegendera
nābuna Isiraeri yona, na'ja Eyeru-
5 salemi. Yoabu nāletera Daudi o-
muwendo ogwabantu gwebābali-
bwa. Abantu bona aba Isiraeri
bāli [b] kaka'de mu kasirīvu abasaja
abāsōwolānga ebitala: ne Yuda bā-
li abasaja obusirīvu buna mwobu-
kumi musānvu abāsōwolānga ebi-
6 tala. [c] Naye teya'sāko Levi ne Be-
nyamini: kubanga ekigambo kya
7 kabaka kyamutama Yoabu. Kato-
nda nānyīgira ekigambo ekyo; kye-
8 yava abonyabonya Isiraeri. Dau-
di nāgamba Katonda nti Nyōnōnye
nyo, kubanga nakola ekigambo e-
kyo: naye kakano, nkwegairi'de,
'gyawo obutali butūkirivu bwa mu-
'duwo; kubanga nakola ekyobusiru-
9 siru bungi. Mukama nāgamba Gadi
10 na'bi wa Daudi nti Genda ogambe
Daudi nti Bwatyo bwayogera Muka-
ma nti Nkuteke'dewo ebigambo bi-
satu; werobozeko ekimu, nkukiko-
11 le. Awo Gadi na'ja eri Daudi, nāmu-
gamba nti Bwatyo bwayogera Mu-
kama nti Werobozeko kyonoyagala;
12 oba [d] emyāka esatu egyenjala; oba
emyezi esatu okumalirwawo mu
maso gabalabebo, ekitala kyabala-
bebo nga kikutūkako; oba ekitala
kya Mukama enaku satu, kawu-
mpuli ngali munsi, ne malaika wa
Mukama ngazikiriza mu nsalo zona
eza Isiraeri. Kale 'no, lowōza bwe-
13 mba 'mudamu oyo antumye. Dau-
di nāgamba Gadi nti Nsobe'dwa
nyo: ngwe 'no mu mukono gwa
Mukama; kubanga okusāsirakwe
kungi nyo: 'neme okugwa mu mu-
14 kono gwabantu. Awo Mukama nā-
leta kawumpuli ku Isiraeri: awo
ku Isiraeri nekufa abasaja obukumi
15 musānvu. Katonda nātuma malai-
ka Eyerusalemi okukizikiriza: awo

[a] 2 Sam. 24. 1-25. Yob. 1. 6-9, 12; 2. 1-4, 6, 7. Mat. 4. 10. Luk. 10. 18. 1 Kol. 7. 5 neb.
[b] 2 Sam. 24. 9.
[c] 1 Byom. 27. 24.
[d] 2 Sam. 24. 13.

nganātera okuzikiriza, Mukama nātunula, neye'jusa akabi, nāgamba malaika azikiriza nti Kināmala; 'zayo kakano omukonogwo. Malaika wa Mukama nāimirira awali egūliro lya [e] Olunani Omuyebusi.
16 Daudi nāimusa amasoge nālaba malaika wa Mukama ngaimiri'de wakati wensi ne'gulu, ngaku'te ekitala ekisōwo'dwa mu ngaloze, ekigolo'dwa ku Yerusalemi. Awo Daudi nabaka'de, nga bamba'de ebibukutu, nebalyoka bavūnama
17 amaso gābwe. Daudi nāgamba Katonda nti Si'nze nalagira okubala abantu? 'nze nyōnōnye nenkola ebyekye'jo kingi; naye endiga zino bakoze ki bo? nkwegairi'de, ai Mukama Katonda wānge, omukonogwo gube ku'nze ne ku nyumba ya kitānge; naye guleme okuba ku ba-
18 ntubo babe ne kawumpuli. Awo [f] malaika wa Mukama nālagira Gadi okugamba Daudi, Daudi ayāmbuke, azīmbire ekyōto eri Mukama mu gūliro lya Olunani Omuyebusi.
19 Daudi nāyāmbuka olwekigambo kya Gadi, kyeyayogera mu linya lya
20 Mukama. Olunani nākyūka nālaba malaika; ne batabanibe abana abāli naye nebekweka. Era Olu-
21 nani yali ngawūla eng'ano. Awo Daudi bweya'ja eri Olunani, Olunani nātunula nālaba Daudi, nāva mu gūliro, nāvūnamira Daudi amasoge
22 wansi. Awo Daudi nāgamba Olunani nti Mpa ekibanja ekyegūliro lino, nzīmbewo ekyōto eri Mukama: onogulāna nānge nebintu ngomuwendo gwalyo gwe nyini bwegūli obutasēra: kawumpuli aziizibwe
23 mu bantu. Awo Olunani nāgamba Daudi nti Lyetwālire, mukama wānge kabaka akole ekyo kyanāsīma: laba, nkuwa'de ente okuba ebiwebwayo ebyōkebwa nebintu ebiwūla
24 okuba enku [g] neng'ano okuba ekiwebwayo ekyobu'ta; byona mbiwa buwa. Kabaka Daudi nāgamba Olunani nti Ne'da; naye mazima nāligula nebintu obutasēra: kubanga sitōle bibyo okuwa Mukama, 'sō siweyo ekiwebwayo [i] ekyōkebwa eki-
25 tanziti'de byānge. Awo Daudi nāwa Olunani okugula ekibanja sekeri eza zābu ezipimibwa lukāga.
26 Daudi nāzīmba eyo ekyōto eri Mukama, nāwayo ebiwēbwayo ebyōkebwa nebiwebwayo olwemirembe, nāsaba Mukama: [k] nāmu'damu nomuliro ngaima mu'gulu ku kyōto
27 ekyebiwebwayo ebyōkebwa. Mukama nālagira malaika; na'za ekitalakye mu kirāto kyakyo.
28 Mu biro ebyo Daudi bweyalaba nga Mukama amu'zemu mu gūliro lya Olunani Omuyebusi, nāwerayo
29 eyo sadaka. [l] Kubanga ewema ya Mukama, Musa gyeyakola mu 'dūngu, nekyōto ekyebiwebwayo ebyōkebwa, mu biro ebyo nga biri mu
30 kifo ekigulumivu Egibeoni. Naye Daudi nātaīnza ku'ja mu maso gayo [m] okubūza Katonda: kubanga yali ati'de ekitala kya malaika wa Mu-
22 kama. Awo Daudi nāyogera nti [a] Eno ye nyumba ya Mukama Katonda, era kino kye kyōto ekyebiwebwayo ebyōkebwa eri Isiraeri.
2 Awo Daudi nālagira okukung'anya [b] ba'na'gwānga abāli munsi ya Isiraeri; na'sāwo abamainja okutema amainja amaba'je okuzīmba e-
3 nyumba ya Katonda. Daudi nātegeka ebyūma bingi olweninga ezenzi'gi ezemizigo nolwebiga'ta; ne-
4 bikomo bingi ebitapimika; nemivule egitabalika: kubanga [c] Abazidoni Nabatulo nebaleta emivule mingi
5 eri Daudi. Daudi nāyogera nti Sulemani mutabani wānge akyali [d] mwāna muto, nenyumba egenda okuzīmbirwa Mukama egwāna okuba eyekitībwa ekinene enyo, okwātikirira nokutenderezebwa munsi zona: kyendiva ngitegekera. Awo Daudi nātegeka bingi nyo nga tanāba kufa.
6 Awo nāita Sulemani mutabaniwe nāmukūtira okuzīmbira enyumba
7 Mukama Katonda wa Isiraeri. Daudi nāgamba Sulemani mutabaniwe nti 'Nze, [e] kyali mu mutima gwānge okuzīmbira erinya lya Mukama Ka-
8 tonda wānge enyumba. Naye ekigambo kya Mukama nekinji'jira nti [f] Wayiwa omusai mungi, [g] nolwāna entalo enkulu: tozīmbira linya lyānge enyumba, kubanga wayiwa omusai mungi kunsi mu maso gānge:
9 laba, olizālirwa omwāna wa bulenzi, aliba omusaja owemirembe; era ndimuwa [i] emirembe eri abalabebe bona enjui zona: kubanga erinyalye aliba Sulemani, era ndiwa emirembe nokuterera eri Isiraeri ku mi-
10 rembegye: oyo yalizīmbira erinya lyānge enyumba; era [k] anābānga mwāna wānge, nānge nābānga kitāwe; era ndinywēza entebe eyobwakabakabwe ku Isiraeri emirembe
11 gyona. Kale, mwāna wānge, Mukama abe nāwe; olabe omukisa, ozīmbe enyumba ya Mukama Kato-
12 ndawo, nga bweyakwogerako. Kyo-'ka Mukama akuwe amagezi nokutegēra, akukūtire ebya Isiraeri; olyoke okwate amatēka ga Mukama
13 Katondawo. [l] Bwotyo bwonolabānga omukisa, bwonekūmānga okukola amatēka nemisāngo, Mukama byeyakūtira Musa ebya Isiraeri: [m] ba namānyi ogume omwoyo; to-
14 tya 'sō totekemuka. Laba 'no, mu kubonyabonyezebwa kwānge ntege-

[e] 2 Sam. 24. 16, 18. = Alauna.
[f] 2 Byom. 3. 1.
[g] Iu. 20.
[i] 2 Sam. 24. 24.
[k] Lev. 9. 24.
[l] 1 Basek. 3. 4.
[m] 1 Byom. 15. 13. 2 Byom. 19. 3.
[a] 1 Byom. 21. 18, 19, 26, 28. 2 Byom. 3. 1.
[b] 1 Basek. 9. 21. 2 Byom. 2. 17.
[c] 1 Basek. 5. 6.
[d] 1 Basek. 3. 7. 1 Byom. 29. 1.
[e] 2 Sam. 7. 3. Zab. 132. 1–5.
[f] 1 Byom. 28. 3.
[g] 1 Basek. 5. 3.
[i] 1 Basek. 4. 25; 5. 4.
[k] 2 Sam. 7. 14. 1 Byom. 28. 6. Beb. 1. 5.
[l] Yos. 1. 7, 8. 1 Byom. 28. 7.
[m] Ma. 31. 6. 1 Byom. 28. 20.

ke'de enyumba ya Mukama [n] talanta eza zābu kasirīvu ne talanta eza feza kaka'de; nebikomo nebyūma ebitapimika; kubanga bingi nyo: era nemiti namainja ntegese; oyo-
15 ngereko 'gwe. Era nate waliwo nāwe abakozi bemirimu bangi nyo, abatema nabakola emirimu egyamainja nemiti, nabantu bona aba-
16 lina amagezi agomulimu gwona; zābu ne feza nebikomo nebyūma tebibalika; golokoka okole, era Muka-
17 ma abēre nāwe. Era Daudi nālagira nabakulu bona aba Isiraeri okubēra Sulemani mutabaniwe, nga-
18 yogera nti Mukama Katonda wa-'mwe tali wamu na'mwe? era tabawa'de mirembe enjui zona? kubanga agabu'de ababēra munsi mu mukono gwānge; era ensi ewāngu-'dwa mu maso ga Mukama, ne mu
19 maso gabantube. Kale munywēze omutima gwa'mwe nememe ya'mwe okunonya Mukama Katonda wa-'mwe; kale mugolokoke muzīmbe ekigwa kya Mukama Katonda, okuleta [o] esanduko eyendagāno ya Mukama, nebintu ebitukuvu ebya Katonda okubiingiza mu nyumba egenda okuzīmbīrwa erinya lya Mukama.

23 Awo Daudi yali ngaka'diye era ngawanga'de enaku nyingi; nāfūla [a] Sulemani mutabaniwe kaba-
2 ka wa Isiraeri. Nākung'anya abakulu bona aba Isiraeri ne bakabona
3 Nabalevi. Abalevi nebabalibwa [b] okuva ku myāka amakumi asatu nokukirawo: nomuwendo gwābwe [c] ngemitwe bwegyali buli muntu ki'nomu gwali [d] obukumi busatu
4 mu kanāna. Kwabo obukumi bubiri mwenkumi nya ba kulabirira mulimu gwa mu nyumba ya Mukama; nakakāga [e] bāmi nabasalānga
5 emisāngo: nenkumi nya ba'gazi; nenkumi nya bātenderezānga Mukama nebintu byenakola, (bweyayogera Daudi,) okutenderezānga
6 nabyo. [f] Daudi nābasalamu [g] empalo [i] ngabāna ba Levi bwebāli;
7 [k] Gerusoni, Kokasi, ne Merali. Ku
8 Bagerusoni; Ladani ne Simei. Batabani ba Ladani; Yekieri omukulu, ne Zesamu, ne Yoeri, basatu.
9 Batabani ba Simei; Seromosi, ne Kazieri, ne Kalani, basatu. Abo be bāli emitwe (gyenyumba) za baki-
10 tābwe eza Ladani. Ne batabani ba Simei; Yakasi, Zina, ne Yeusi, ne Beriya. Abo abana bāli batabani
11 ba Simei. Ne Yakasi ye yali omukulu, ne Ziza ye yali owokubiri: naye Yeusi ne Beriya tebālina bāna bangi; kyebāva babalirwa awamu
12 okuba enyumba ya bakitābwe. Batabani ba Kokasi; Amulamu, Izukali, Kebuloni, ne U'zieri, bana.
13 Batabani ba [l] Amulamu; Aloni ne Musa: [m] Aloni nāyāwulibwa atukuzēnga ebintu ebitukuvu enyo, ye ne batabanibe emirembe gyona, okwōterezānga obubāne mu maso ga Mukama, okumuwerezānga, [n] nokusabānga omukisa mu linya-
14 lye emirembe gyona. Naye Musa [o] omusaja wa Katonda, [p] batabanibe
15 bāyātulwa mu kika kya Levi. [r] Batabani ba Musa; Gerusomu ne
16 Erieza. Batabani ba Gerusomu;
17 Sebueri omukulu. Ne batabani ba Erieza be bano, Lekabiya omukulu. Erieza nātaba na bāna balala ba bulenzi; naye batabani ba Lekabi-
18 ya nebaba bangi nyo. Batabani ba
19 Izukali; Seromisi omukulu. Batabani ba Kebuloni; Yeriya omukulu, Amaliya owokubiri, Yakazieri owokusatu, ne Yekameamu owokuna.
20 Batabani ba U'zieri; Mika omuku-
21 lu, ne I'siya owokubiri. Batabani ba Merali; Makuli ne Musi. Batabani ba Makuli; Ereazali ne Kisi.
22 Ereazali nāfa, nga talina bāna ba bulenzi, wabula abobuwala berēre: baganda bābwe batabani ba Kisi
23 nebabafumbirwa. Batabani ba Musi; Makuli ne Ederi, ne Yeremosi,
24 basatu. [s] Abo be bāli batabani ba Levi ngenyumba za bakitābwe bwezali, [t] gye mitwe (gyenyumba) za bakitābwe ezabo ababalibwa kubo, mu muwendo gwamanya ngemitwe gyābwe bwegyali, abākola omulimu ogwokuwerezānga okwomunyumba ya Mukama, abakamaze [u] emyāka
25 amakumi abiri nokukirawo. Kubanga Daudi nāyogera nti Mukama Katonda wa Isiraeri awa'de abantube emirembe; era abēra mu Ye-
26 rusalemi emirembe gyona: era Abalevi tekikyabagwānirānga [w] kusitula ewema nebintu byona ebyako
27 olwokuwerezānga kwayo. Kubanga olwebigambo bya Daudi ebyenkomerero abāna ba Levi kyebāva babalibwa, abākamaze emyāka a-
28 makumi abiri nokukirawo. Kubanga omulimu gwābwe kuwerezānga batabani ba Aloni olwokuwerezānga okwomunyumba ya Mukama, mumpya ne mu bisenge, ne mu kutukuzānga ebintu byona ebitukuvu, gwe mulimu ogwokuwerezānga okwomunyumba ya Katonda;
29 era nolwemigāti egyokulaga nolwobu'ta obulūngi obwekiwebwayo ekyobu'ta, oba migāti gya mpewere egitazimbulukuswa oba ekyo ekisīkibwa ku kikalāngo, oba ekyo ekinyikibwa, nolwengeri zona ekigero bwekyenkana nobunene bwe-
30 bwenkana; nokuīmirirānga buli nkya okwebazānga nokutenderezānga Mukama, era bwebatyo akawu-

[n] 1 Byom. 29. 4.
[o] 1 Basek. 8. 6, 21. 2 Byom. 5. 7; 6. 11.
[a] 1 Basek. 1. 33-39. 1 Byom. 28. 5.
[b] Kubal. 4. 3.
[c] lu. 24. Kubal. 1. 2.
[d] Kubal. 4. 47, 48.
[e] Ma. 16. 18. 1 Byom. 26. 29.
[f] 2 Byom. 8. 14; 23. 18; 29. 25; 35. 4.
[g] Ezer. 6. 18.
[i] 1 Byom. 15. 5.
[k] 1 Byom. 26. 21, 22.
[l] Kuv. 6. 20.
[m] Kuv. 28. 1.
[n] Kubal. 6. 23.
[o] Ma. 33. 1.
[p] 1 Byom. 26. 23-25.
[r] Kuv. 2. 22; 18. 3, 4.
[s] Kubal. 10. 17, 21.
[t] Kubal. 1. 22.
[u] lu. 27. Kubal. 1. 3. 2 Byom. 31. 17. Ezer. 3. 8.
[w] Kubal. 4. 5-15.

31 ngēzi; nokuwāngayo ebiwebwayo
ebyōkebwa byona eri Mukama, ku
sabiti, nemyezi nga kyegi'je gibo-
[y] Kubal. 29. 29. neke, ne ku [y] mbaga ezatekebwawo,
omuwendo gwabyo ngekiragiro
kyabyo bwekiri, obutayosānga mu
[z] Kubal. 1. 53. 32 maso ga Mukama: era [z] bakūmē-
nga ewema eyokusisinkanirāngamu
gyebāteresebwa, nekifo ekitukuvu
[a] Kubal. 3. 6-9. kyebāteresebwa, nebyo [a] batabani
ba Aloni baganda bābwe byebātere-
sebwa, olwokuwerezānga okwomu-
nyumba ya Mukama.

[a] Kubal. 26. 60. 24 Nempalo za [a] batabani ba Alo-
ni (zāli zino). Batabani ba A-
loni; Nadabu ne Abiku, Ereazali ne
[b] Lev. 10. 1. 2 Isamali. Naye [b] Nadabu ne Abiku
nebasoka kitābwe okufa nga tebali-
na bāna: Ereazali ne Isamali kye-
bāva bakola omulimu ogwobwaka-
[c] 2 Sam. 8. 17. 1 Byom. 6. 8. 3 bona. Daudi wamu ne [c] Zadoki o-
wokubatabani ba Ereazali ne Aki-
mereki owokubatabani ba Isamali
nebabasalamu ngebisanja byābwe
bwebyali mu kuwereza kwābwe.
4 Awo newalabika abasaja abakulu
ku batabani ba Ereazali bangi oku-
singa abokubatabani ba Isamali;
era (bwebati) bwebāsalibwamu: ku
batabani ba Ereazali kwaliko ku-
mi namukāga, emitwe gyenyumba
za bakitābwe; ne ku batabani ba I-
[d] Kubal. 1. 2. samali, [d] ngenyumba za bakitābwe
5 bwezali, munāna. Bwebati bwebā-
[e] Iu. 31. Balam. 20. 9. salibwamu na [e] bululu, emitindo gyo-
na wamu; kubanga wāliwo abakulu
abomukifo ekitukuvu nabakulu ba
Katonda, ku batabani ba Ereazali
6 era ne ku batabani ba Isamali. Awo
Semaya mutabani wa Nesaneri o-
muwandisi owoku Balevi, nābawa-
ndikira mu maso ga kabaka nabaku-
lu ne Zadoki kabona ne Akimereki
mutabani wa Abiasali nemitwe (gye-
nyumba) za bakitābwe eza bakabo-
na Nabalevi; enyumba emu eya ba-
kitābwe ngerōnderwa Ereazali, ne-
7 ndala ngerōnderwa Isamali. Awo
akalulu akoluberyeberye nekamu-
gwako Yekoyalibu, akokubiri Yeda-
8 ya; akukokusatu Kalimu, akokuna
9 Seolimu; akokutāno Malukiya; ako-
10 mukāga Miyamini; akomusānvu
11 Ka'kozi, akomunāna Abiya; ako-
12 mwenda Yesuwa; akekumi Sekani-
13 ya; akekumi nakamu Eriasibu, na-
14 kekumi nobubiri Yakimu; akekumi
nobusatu Ku'pa, akekumi nobuna
15 Yesebeabu; akekumi nobutāno Bi-
16 ruga, akekumi nomukāga I'meri;
akekumi nomusānvu Keziri, akeku-
17 mi nomunāna Kapi'zezi; akekumi
nomwenda Pesakiya, akamakumi
18 abiri Yekezukeri; akabiri mu kamu
19 Yakini, akabiri mu bubiri Gamuli;
mu buna Maaziya. Bino bye byali
ebisanja byābwe mu kuwereza kwā-
bwe, [f] okuingirānga mu nyumba ya
Mukama ngekiragiro bwekyali kye-
bāwebwa mu mukono gwa Aloni ja-
ja wābwe, nga Mukama Katonda wa
Isiraeri bweyali amulagi'de.
20 Ne ku batabani ba Levi abalala:
ku batabani ba Amulamu, Subaeri;
ku batabani ba Subaeri, Yedeya.
21 Ku Lekabiya: ku batabani ba Le-
22 kabiya, I'siya omukulu. Ku Bai-
zukali, Seromosi; ku batabani ba
23 Seromosi, Yakasi. Ne batabani
(ba Kebuloni); Yeriya (omukulu),
Amaliya owokubiri, Yakazieri owo-
24 kusatu, Yekameamu owokuna. Ba-
tabani ba U'zieri, [g] Mika; ku bata-
25 bani ba Mika, Samiri. Muganda
wa Mika, I'siya: ku batabani ba
26 I'siya, Zekaliya. [i] Batabani ba Me-
rali; Makuli ne Musi: batabani ba
27 Yaaziya; Beno. Batabani ba Me-
rali; ku Yaaziya, Beno ne Sokamu,
28 ne Za'kuli, ne Ibuli. Ku Makuli;
Ereazali [k] atāzāla bāna ba bulenzi.
29 Ku Kisi; batabani ba Kisi, Yera-
30 meeri. Ne batabani ba Musi; Ma-
kuli ne Ederi, ne Yerimosi. Abo
be bāli batabani Babalevi ngenyu-
31 mba za bakitābwe bwezali. Era ne
bano bwebatyo [l] nebakuba obululu
nga baganda bābwe batabani ba
Aloni mu maso ga Daudi kabaka,
ne Zadoki ne Akimereki nemitwe
(gyenyumba) za bakitābwe eza ba-
kabona Nabalevi; (enyumba) za
bakitābwe ezomukulu okufanana
eza mugandawe omuto.

[f] 1 Byom. 9. 25.
[g] 1 Byom. 23. 20.
[i] 1 Byom. 23. 21.
[k] 1 Byom. 23. 22.
[l] 1 Byom. 25. 8; 26. 13, 14. Nek. 11. 1.

25 Era nate Daudi nabāmi be'gye
nebāwulira okuwereza okwo a-
bamu ku batabani ba [a] Asafu naba
Kemani naba Yedusuni, abokula-
gula nenānga, nentongōli, nebitāsa:
nomuwendo gwabo abākola omuli-
mu ngokuwereza kwābwe bwekwali
2 gwali bweguti: ku batabani ba
Asafu; Za'kuli ne Yusufu ne Nesa-
niya ne Asalera, batabani ba Asafu;
wansi womukono gwa Asafu eyala-
gulānga ngekiragiro kya kabaka
3 bwekyali. Ku Yedusuni: batabani
ba Yedusuni; Gedaliya ne Zeri ne
Yesaya ne Kasabiya ne Ma'tisiya,
mukāga; wansi wemikono gya ki-
tābwe Yedusuni nga balina enānga,
abālagulānga nga bebaza era nga
4 batendereza Mukama. Ku Kema-
ni; batabani ba Kemani; Bu'kiya,
Ma'taniya, U'zieri, Sebueri, ne Ye-
rimosi, Kananiya, Kanani, Eriasa,
Gi'daluti, ne Lomamutiezeri, Yosu-
bekasa, Ma'losi, Kosiri, Makaziosi:
5 abo bona bāli batabani ba Kemani
omulabi wa kabaka mu bigambo
bya Katonda, okuimusānga e'jembe.
Katonda nāwa Kemani abāna abo-
bulenzi kumi na bana nabobuwala

[a] 1 Byom. 6. 39.

6 basatu. Abo bona bābānga wansi
wemikono gya kitābwe okuīmbirā-
nga mu nyumba ya Mukama, nebi-
tāsa, nentongōli, nenānga, olwoku-
werezānga okwomunyumba ya Ka-
tonda; Asafu, Yedusuni, ne Kema-
ni nga bali wansi wekiragiro kya
7 kabaka. Nomuwendo gwabo wamu
ne baganda bābwe abāigirizibwa
okuīmbira Mukama, bona abalina
amagezi, gwali ebikumi bibiri mu
8 kināna mu munāna. Nebakubira
ebyo byebāba bateresebwa obululu
bona okwenkana, abato era naba-
kulu, omuigiriza era nomuigirizwa.
9 Awo akalulu akoluberyeberye neka-
mugwako Yusufu olwa Asafu: ako-
kubiri Gedaliya; ye ne bagandabe
ne batabanibe bāli kumi nababiri:
10 akokusatu Za'kuli, batabanibe ne
11 bagandabe, kumi nababiri: akoku-
na Izuli, batabanibe ne bagandabe,
12 kumi nababiri: akokutāno Nesani-
ya, batabanibe ne bagandabe, kumi
13 nababiri: akomukāga Bu'kiya, ba-
tabanibe ne bagandabe, kumi naba-
14 biri: akomusānvu Yesalera, bata-
banibe ne bagandabe, kumi naba-
15 biri: akomunāna Yesaya, batabani-
be ne bagandabe, kumi nababiri:
16 akomwenda Ma'taniya, batabanibe
17 ne bagandabe, kumi nababiri: ake-
kumi Simei, batabanibe ne baga-
18 ndabe, kumi nababiri: akekumi
nakamu Azaleri, batabanibe ne ba-
19 gandabe, kumi nababiri: akekumi
nobubiri Kasabiya, batabanibe ne
20 bagandabe, kumi nababiri: akeku-
mi nobusatu, Subaeri, batabanibe
21 ne bagandabe, kumi nababiri: ake-
kumi nobuna Ma'tisiya, batabanibe
22 ne bagandabe, kumi nababiri: ake-
kumi nobutāno Yeremosi, batabani-
be ne bagandabe, kumi nababiri:
23 akekumi nomukāga Kananiya, ba-
tabanibe ne bagandabe, kumi naba-
24 biri: akekumi nomusānvu Yosube-
kasa, batabanibe ne bagandabe,
25 kumi nababiri: akekumi nomunāna
Kanani, batabanibe ne bagandabe,
26 kumi nababiri: akekumi nomwenda
Ma'losi, batabanibe ne bagandabe,
27 kumi nababiri: akamakumi abiri
Eriasa, batabanibe ne bagandabe,
28 kumi nababiri: akabiri mu kamu
Kosiri, batabanibe ne bagandabe,
29 kumi nababiri: akabiri mu bubiri
Gi'daluti, batabanibe ne bagandabe,
30 kumi nababiri: akabiri mu busatu
Makaziyosi, batabanibe ne baga-
31 ndabe, kumi nababiri: akabiri mu
buna Lomamutiezeri, batabanibe
ne bagandabe, kumi nababiri.

26 Olwempalo zaba'gazi: ku Ba-
kola; Meseremiya mutabani
wa Kole, ku batabani ba Asafu.
2 Era [a] Meseremiya yalina bāna a-
bobulenzi; Zekaliya omuberyebe-
rye, Yediyaeri owokubiri, Zebadiya
3 owokusatu, Yasunieri owokuna; E-
ramu owokutāno, Yekokanani owo-
mukāga, Eriekoenai owomusānvu.
4 Era Obededomu yalina abāna abo-
bulenzi; Semaya omuberyeberye,
Yekozabadi owokubiri, Yoa owoku-
satu, ne Sakali owokuna, ne Nesa-
5 neri owokutāno; A'mieri owomukā-
ga, Isakali owomusānvu, Peulesai
owomunāna: kubanga Katonda nā-
6 muwa omukisa. Era Semaya mu-
tabaniwe nāzālirwa abāna abobule-
nzi, abāfuga enyumba ya kitābwe:
kubanga bāli basaja ba mānyi aba-
7 zira. Batabani ba Semaya; Osuni,
ne Lefaeri, ne Obedi, ne Eruzabadi,
baganda bābwe basaja bazira, Eri-
8 ku, ne Semakiya. Abo bona bāli ba
ku bāna ba Obededomu: bo ne ba-
tabani bābwe ne baganda bābwe, a-
basaja abamānyi abāmala okuwere-
za okwo; amakumi asatu mu babiri
9 aboku Obededomu. Era Meseremi-
ya yalina abāna naboluganda, aba-
10 saja abazira, kumi na munāna. Era
Kosa owokubāna ba Merali yalina
abāna; Simuli omukulu, [kubanga
kitāwe nāmufūla omukulu newaku-
11 ba'de nga siye muberyeberye;] Ki-
rukiya owokubiri, Tebaliya owoku-
satu, Zekaliya owokuna: batabani
ba Kosa bona ne bagandabe bāli ku-
12 mi nabasatu. Empalo zaba'gazi za-
li zābo, za basaja bakulu, nga bali-
ko byebateresebwa nga baganda bā-
bwe, okuwererezānga mu nyumba
13 ya Mukama. [b] Nebakuba obululu, abato era nabakulu, ngenyumba za bakitābwe bwezali olwa buli mulyā-
14 ngo. Akalulu akebuvanjuba neka-
mugwako Seremiya. Awo nebaku-
bira obululu Zekaliya mutabaniwe,
omutēsa owamagezi; akaluluke ne-
kamugwako ku bukika obwa kono.
15 Obededomu ku bukika obwadyo; ne
batabanibe (nebawebwa) e'gwanika.
16 Su'pimu ne Kosa ebugwanjuba, a-
wāli omulyāngo Salekesi awāli [c] o-
lutindo oluyāmbuka, abakūmi nga
17 bolekera bakūmi ba'nābwe. Abale-
vi mukāga bāli ku lui olwebuvanju-
ba, ku bukika obwa kono buli luna-
ku bana, ku bukika obwadyo buli
lunaku bana, nabe'gwanika babiri
18 babiri. Aba Palubali ku lui olwe-
bugwanjuba, awāli olutindo bana,
19 ne ku Palubali babiri. Ezo ze zali
empalo zaba'gazi; ku batabani Ba-
bakola ne ku batabani ba Merali.
20 Ne ku Balevi, Akiya ye yali omu-
kulu wamawanika genyumba ya Ka-
tonda, era wamawanika gebintu e-
21 byawōngebwa. Batabani ba Lada-
ni; batabani Babagerusoni aba La-
dani, emitwe (gyenyumba) za baki-
tābwe eza Ladani Omugerusoni;

[a] 1 Byom. 9. 21.

[b] 1 Byom. 24. 31.

[c] 1 Basek. 10. 5.

22 Yekieri. Batabani ba Yekieri; Ze-
samu, ne Yoeri mugandawe, abaku-
lu bamawanika genyumba ya Mu-
23 kama. Ku Baamulamu, ku Baizu-
kali, ku Bakebuloni, ku Bau'zieri:
24 ne Sebueri mutabani wa Gerusomu,
mutabani wa Musa, ye yali omuku-
25 lu wamawanika. Ne bagandabe;
ku Erieza (nekuva) Lekabiya muta-
baniwe, ne Yesaya mutabaniwe, ne
Yolamu mutabaniwe, ne Zikuli muta-
baniwe, ne Seromosi mutabaniwe.
26 Seromosi oyo ne bagandabe be bāli
abakulu bamawanika gona agebintu
ebyawōngebwa, Daudi kabaka ne-
mitwe (gyenyumba) za bakitābwe,
abāmi benkumi nebikumi, nabāmi
[d] 2 Sam. 8. 11. 27 be'gye, [d] byebāwōnga. Ku munya-
go gwebānyaga mu ntalo kweba'gya
okuwōnga okudābiriza enyumba ya
[e] 1 Sam. 9. 9. 1 Byom. 29. 9. 28 Mukama. Ne byona [e] Samuwiri na-
'bi ne Saulo mutabani wa Kisi ne
[f] 2 Sam. 2. 8. [f] Abuneri mutabani wa Nerine [g] Yoa-
[g] 2 Sam. 2. 32. bu mutabani wa Zeruiya byebāwō-
nga; buli muntu yena eyawōnga
ekintu kyona, kyabānga wansi wo-
mukono gwa Seromosi ne baganda-
[i] Nek. 11. 16. 29 be. Ku Baizukali, Kenaniya ne ba-
tabanibe bāfugānga Isiraeri [i] olwo-
mulimu ogwebwēru, okuba abāmi
[k] 1 Byom. 27. 17. 30 nabalamuzi. Ku Bakebuloni, [k] Ka-
sabiya ne bagandabe, abasaja aba-
zira, lukumi mu lusānvu, be bālabi-
rirānga Isiraeri emitala wa Yoluda-
ni ebugwanjuba; olwomulimu gwo-
na ogwa Mukama nolwokuwereza
[l] 1 Byom. 23. 19; 24. 23. 31 kabaka. [l] Yeriya yali mukulu ku
Bakebuloni, ku Bakebuloni kweya-
li, ngokuzālibwa kwābwe bwekwali
mu (nyumba) za bakitābwe. Mu
mwāka ogwana Daudi kasoke'de
alya obwakabaka nebanonyezebwa,
nemulabika mubo abasaja abamā-
nyi abazira Eyazeri Ekyegireadi.
32 Ne bagandabe abasaja abazira bāli
enkumi biri mu lusānvu, emitwe
(gyenyumba) za bakitābwe, kabaka
Daudi beyafūla abalabirizi Babaleu-
beni Nabagadi nekitūndu kyekika
[m] 2 Byom. 19. 11. Ekyabamanase, [m] olwa buli kiga-
mbo kya Katonda, nolwebigambo
bya kabaka.

27 Awo abāna ba Isiraeri ngomu-
wendo gwābwe bwegwali, emi-
twe (gyenyumba) za bakitābwe na-
bāmi benkumi nabebikumi nabaku-
lu bābwe abāwerezānga kabaka mu
buli kigambo ekyempalo ezaingirā-
nga nezifulumānga buli mwezi oku-
mala emyezi gyona egyomwāka, aba
buli luwalo bāli obukumi bubiri
[a] 1 Byom. 11. 11. 2 mwenkumi nya. [a] Yasobeamu mu-
tabani wa Zabudieri ye yali omu-
kulu woluwalo olwoluberyeberye
olwomumwezi ogwoluberyeberye:
ne mu luwalolwe mwalimu obukumi
3 bubiri mwenkumi nya. (Oyo yali)
wa ku bāna ba Perezi, omukulu wa-
bāmi bona abe'gye mu mwezi ogwo-
4 luberyeberye. Ne [b] Dodai Omwa-
koa noluwalolwe ye yali omukulu
woluwalo olwomwezi ogwokubiri;
ne Mikulosi omukūngu: ne mu lu-
walolwe mwalimu obukumi bubiri
5 mwenkumi nya. [c] Benaya mutaba-
ni wa Yekoyada kabona omukulu ye
yali omwāmi owokusatu owe'gye o-
womumwezi ogwokusatu: ne mu lu-
walolwe mwalimu obukumi bubiri
6 mwenkumi nya. Ono ye Benaya
oyo eyali omusaja [d] owamānyi owo-
kwabo amakumi asatu, era omuku-
lu wabo amakumi asatu: ne A'miza-
badi mutabaniwe yali (wa ku) luwa-
7 lolwe. [e] Asakeri muganda wa Yoabu
ye yali (omwāmi) owokuna owomu-
mwezi ogwokuna, ne Zebadiya mu-
tabaniwe [f] oluvanyumalwe: ne mu
luwalolwe mwalimu obukumi bubi-
8 ri mwenkumi nya. [g] Samukusi O-
muizula ye yali omwāmi owokutāno
owomumwezi ogwokutāno: ne mu
luwalolwe mwalimu obukumi bubiri
9 mwenkumi nya. [i] Ira mutabani wa
I'kesi Omutekoa ye yali (omwāmi)
owomukāga owomumwezi ogwomu-
kāga: ne mu luwalolwe mwalimu
obukumi bubiri mwenkumi nya.
10 [k] Kerezi Omuperoni owokubāna ba
Efulaimu ye yali (omwāmi) owomu-
sānvu owomumwezi ogwomusānvu:
ne mu luwalolwe mwalimu obuku-
11 mi bubiri mwenkumi nya. [l] Si'be-
kai Omukusasi owoku Bazera ye ya-
li (omwāmi) owomunāna owomu-
mwezi ogwomunāna: ne mu luwa-
lolwe mwalimu obukumi bubiri
12 mwenkumi nya. [m] Abiezeri Omwa-
nasosi owoku Babenyamini ye yali
(omwāmi) owomwenda owomumwe-
zi ogwomwenda: ne mu luwalolwe
mwalimu obukumi bubiri mwenku-
13 mi nya. [n] Makalai Omunetofa owo-
ku Bazera ye yali (omwāmi) oweku-
mi owomumwezi ogwekumi: ne mu
luwalolwe mwalimu obukumi bubiri
14 mwenkumi nya. [o] Benaya Omupi-
rasoni owokubāna ba Efulaimu ye
yali (omwāmi) owekumi nomu owo-
mumwezi ogwekumi nogumu: ne
mu luwalolwe mwalimu obukumi
15 bubiri mwenkumi nya. [p] Kerudai
Omunetofa, owa Osunieri, ye yali
(omwāmi) owekumi nababiri owo-
mumwezi ogwekumi nebiri: ne mu
luwalolwe mwalimu obukumi bubi-
ri mwenkumi nya.
16 Nate abāfuga ebika bya Isiraeri:
ku Baleubeni Erieza mutabani wa
Zikuli afuga: ku Basimeoni Sefa-
17 tiya mutabani wa Maaka: ku Levi
[r] Kasabiya mutabani wa Kemueri:
18 ku Aloni [s] Zadoki: ku Yuda [t] Eriku,
omu ku baganda ba Daudi: ku Isa-
kali Omuli mutabani wa Mikaeri:

[b] 2 Sam. 23. 9. 1 Byom. 11. 12. = Dodo.
[c] 2 Sam. 8. 18.
[d] 2 Sam. 23. 20, 22, 23. 1 Byom. 11. 24, 25.
[e] 2 Sam. 2. 18.
[f] 2 Sam. 2. 23.
[g] 2 Sam. 23. 25.
[i] 1 Byom. 11. 28.
[k] 1 Byom. 11. 27.
[l] 1 Byom. 11. 29.
[m] 1 Byom. 11. 28.
[n] 1 Byom. 11. 30.
[o] 1 Byom. 11. 31.
[p] 1 Byom. 11. 30. = Keredi.
[r] 1 Byom. 26. 30.
[s] 1 Byom. 24. 3.
[t] 1 Sam. 16. 6. = Eriabu.

19 ku Zebuluni Isumaya mutabani wa
Obadiya: ku Nafutali Yeremosi mu-
20 tabani wa Azulieri: ku bāna ba
Efulaimu Kosea mutabani wa Aza-
ziya: ku kitūndu kyekika kya Ma-
nase Yoeri mutabani wa Pedaya:
21 ku kitūndu (kyekika) kya Manase
mu Gireadi I'do mutabani wa Ze-
kaliya: ku Benyamini Yaasieri mu-
22 tabani wa Abuneri: ku Dani Aza-
leri mutabani wa Yerokamu. Abo
be bāli abāmi bebika bya Isiraeri.
23 Naye Daudi nātabala muwendo gwa-
bo abākamaze emyāka amakumi abi-
ri nabatanaba kutūsa egyo, kubanga
Mukama yali ayoge'de ngalyongera
Isiraeri [u] ngemunyenye ezomu'gu-
24 lu. Yoabu mutabani wa Zeruiya
yatanula okubala, naye [w] nātamala:
[y] obusūngu kyebwava bu'ja ku Isi-
raeri; 'sō nomuwendo tegwawandi-
kibwa mu kitabo ekyebyomumire-
mbe gya kabaka Daudi.
25 Era Azumavesi mutabani wa
Adieri yali mukulu wamawanika
ga kabaka: ne Yonasani mutabani
wa U'ziya yali mukulu wamawani-
ka agoku'tale nagomubibuga nago-
26 mubyālo nagomubigo: ne Ezuli mu-
tabani wa Kerubu ye yali omu-
kulu wābo abākola emirimu egyo-
27 munimiro olwokulima e'taka: ne
Simei Omulama ye yali omukulu
wensuku zemizabibu: ne Zabudi
Omusifumu ye yali omukulu webi-
bala ebyensuku olwamasenero ago-
28 mwenge: ne Baalukanani Omuge-
dera ye yali omukulu wemizeituni
[z] nemisukomoli egyali mu nsenyi:
ne Yoasi ye yali omukulu wama-
29 wanika gamafuta: ne Situlai Omu-
saloni ye yali omukulu webisibo
ebyalūndibwa mu Saloni: ne Safati
mutabani wa Adulai ye yali omu-
kulu webisibo ebyali mu biwōnvu:
30 ne Obiri Omuisimaeri ye yali omu-
kulu weng'amira: ne Yedeya Omu-
meronosi ye yali omukulu wendo-
31 goi: ne Yazizi Omukaguli ye yali o-
mukulu wembuzi. Abo bona be bāli
abakulu bebintu ebya kabaka Daudi.
32 Ne Yonasani kitāwe wa Daudi
omuto yali mutēsa wa bigambo,
omusaja omutegēvu era omuwandi-
si: ne Yekieri mutabani wa Kaku-
moni yabānga wamu nabāna ba ka-
33 baka: ne [a] Akitoferi ye yatēsānga
ebigambo bya kabaka: [b] Kusai O-
mwaluki ye yali mukwāno gwa ka-
34 baka: Yekoyada mutabani wa Be-
naya na'dirira Akitoferi, ne Abiasa-
li: ne Yoabu ye yali omwāmi we'gye
lya kabaka.

28 Daudi [a] nākung'anya abakūngu
bona aba Isiraeri, [b] abakūngu
bebika [c] nabāmi bebitongole abāwe-
rezānga kabaka mu mpalo, nabāmi
benkumi nabāmi bebikumi [d] naba-
kulu bebintu byona nobuga'ga ebya
kabaka ne batabanibe, wamu nabā-
mi nabasaja abamānyi, [e] abasaja bo-
na abamānyi abazira, Eyerusalemi.
2 Awo Daudi kabaka nāimirira ku
bigerebye nāyogera nti Mumpulire,
baganda bānge era abantu bānge:
[f] 'nze kyali mu mutima gwānge o-
kuzīmbira esanduko eyendagāno ya
Mukama [g] nentebe yebigere eya Ka-
tonda wa'fe enyumba eyokuwu'mu-
liramu; era nali ntegese okuzīmba.
3 Naye Katonda nāng'amba nti [i] To-
zīmbira linya lyānge enyumba, ku-
banga 'gwe oli musaja wa ntalo,
4 era wayiwa omusai. Naye Muka-
ma Katonda wa Isiraeri ya'nōnda
nganziya mu nyumba yona eya ki-
tānge okuba kabaka wa Isiraeri
[k] emirembe gyona: kubanga ya-
lōnda Yuda okuba omulāngira; ne
mu nyumba ya Yuda (nālōndamu)
[l] enyumba ya kitānge; ne mu bāna
ba kitānge nānsanyukira 'nze oku-
5 nfūla kabaka wa Isiraeri yena: ne
[m] ku batabani bānge bona [kubanga
Mukama ampa'de abāna bangi] nā-
lōndamu Sulemani mutabani wānge
okutūla ku ntebe eyobwakabaka bwa
6 Mukama okufuga Isiraeri. Nāng'a-
mba nti [n] Sulemani mutabaniwo ya-
lizīmba enyumba yānge nempya
zānge: kubanga namulōnda oku-
ba mutabani wānge, nānge nābānga
7 kitāwe. Era nānywēzānga obwaka-
bakabwe emirembe gyona, bwanā-
nyīkirānga okukola ebiragiro byā-
nge nemisāngo gyānge nga lero.
8 Kale 'no mu maso ga Isiraeri yena,
ekung'aniro lya Mukama, ne Kato-
nda wa'fe ngawulira, mukwatēnga
munonyēnga ebiragiro byona ebya
Mukama Katonda wa'mwe: mulye
ensi eno enūngi mugirekere abāna
ba'mwe okuba obusika emirembe
gyona abanābāngawo oluvanyuma
9 Iwa'mwe. Nāwe, Sulemani, muta-
bani wānge, [o] tegēra Katonda wa
kitāwo, omuwerezēnga [p] nomutima
ogutūkiri'de nememe esanyuka: ku-
banga [r] Mukama akebera emitima
gyona, era ategēra okufumitiriza
kwona okwebirowōzo: bwonomu-
nonyānga, anālabikānga gyoli; naye
[s] bwonomuvāngako, anākugobānga
10 emirembe gyona. Wekūme 'no; ku-
banga Mukama alōnze 'gwe oku-
zīmba enyumba eyekigwa: ba na-
mānyi okikolānga.
11 Awo Daudi nāwa Sulemani mu-
tabaniwe [t] ekyokulabirako [u] ekye-
kisasi (kyeyekalu) nenyumba zako
namawanika gako [w] nenju zako eza
wa'gulu nebisenge byako ebyomu-
nda nekifo [y] ekyentebe eyokusāsira;
12 nekyokulabirako ekya byona byeya-
lina olwomwoyo, ebyempya eze-

[u] Lub. 15. 5.
[w] 1 Byom. 21. 5.
[y] 2 Sam. 24. 5-15. 1 Byom. 21. 7.
[z] 1 Basek. 10. 27.
[a] 2 Sam. 15. 12.
[b] 2 Sam. 15. 37.
[a] 1 Byom. 23. 2.
[b] 1 Byom. 27. 16-22.
[c] 1 Byom. 27. 1-15.
[d] 1 Byom. 27. 25-31.
[e] 1 Byom. 11. 10-47.
[f] 1 Byom. 22. 7.
[g] Zab. 99. 5; 132. 7.
[i] 2 Sam. 7. 5, 13. 1 Basek. 5. 3-5. 1 Byom. 17. 4.
[k] 1 Byom. 17. 23, 27.
[l] 1 Sam. 16. 1.
[m] 1 Byom. 3. 1-9; 14. 3-7.
[n] 2 Sam. 7. 13, 14. 1 Basek. 5. 5. 1 Byom. 17. 12; 22. 9, 10.
[o] Kos. 4. 1.
[p] 1 Basek. 8. 61.
[r] 1 Basek. 16. 7. Zab. 139. 2. Kub. 2. 23.
[s] Yos. 24. 20.
[t] lu. 19. Kuv. 25. 40.
[u] 1 Basek. 6. 3. 2 Byom. 3. 4.
[w] 2 Byom. 3. 9.
[y] Kuv. 25. 17.

nyumba ya Mukama z nebisenge
byona ebyetōlo'de a namawanika ge-
nyumba ya Katonda namawanika
13 gebintu ebiwōngebwa: era b ebye-
mpalo za bakabona c Nabalevi ne-
byomulimu gwona ogwokuwerezā-
nga okwomunyumba ya Mukama,
nebyebintu byona ebiwereza mu
14 nyumba ya Mukama: zābu epimi-
bwa (olwebintu) ebya zābu, olwebi-
ntu byona ebiwereza okuwereza
kwona; (feza) epimibwa olwebintu
byona ebya feza, olwebintu byona
15 ebiwereza okuwereza kwona: era
d ebyetabaza eza zābu ebipimibwa,
e nebyetabaza zakyo, zābu epimi-
bwa ya buli kikōndo era ya tabaza
zakyo: era ya bikōndo ebya feza,
(feza) epimibwa ya (buli) kikōndo
era ya tabaza zakyo, ngokuwereza
16 okwa buli kikōndo: ne zābu eyapi-
mibwa eyemeza ezemigāti egyoku-
laga, eya buli meza; ne feza eye-
17 meza ezefeza: f nebyokukwasa enya-
ma nebibya nebikōmpe bya zābu
nūngi: era ya bakuli za zābu, zābu
eyapimibwa eya buli bakuli: era ya
bakuli eza feza, feza eyapimibwa
18 eya buli bakuli: era g eyekyōto e-
kyobubāne, zābu nongōfu eyapimi-
bwa; era zābu ya kya kulabirako
ekye'gāli, (be) h bakerubi abayānja-
la (ebiwawātiro byābwe) nebabi'ka
ku sanduko eyendagāno ya Muka-
19 ma. Ebyo byona, (bweyayogera
Daudi,) nabitegēzebwa mu biwandi-
ke ebiva k eri omukono gwa Muka-
ma, gye mirimu gyona egyomuti-
20 ndo guno. Daudi nāgamba Sule-
mani mutabaniwe nti Ba na mānyi
ogume omwoyo okikolānga: totyā-
nga 'sō totekemukānga: kubanga
Mukama Katonda, Katonda wānge,
l ali nāwe: takwabulirenga 'sō ta-
kulekenga okutūsa omulimu gwo-
na ogwokuwereza okwomunyumba
21 ya Mukama lwegulitūkirira. Era,
laba, waliwo m empalo za bakabona
Nabalevi olwokuwereza kwona o-
kwomunyumba ya Katonda: era
waliba nāwe mu mulimu ogwengeri
zona buli musaja ayagala kububwe
n alina amagezi agokuwereza kwo-
na: era nabāmi nabantu bona
banāgōndererānga dala okulagira-
kwo.

29 Daudi kabaka nāgamba ekibī-
na kyona nti Sulemani muta-
bani wānge Katonda gwalōnze ye-
'ka akyali a mwāna muto, nomulimu
munene: kubanga eryumba si lya
bantu naye lya Mukama Katonda.
2 'Nze 'no ntegeke'de enyumba ya
Katonda wānge namānyi gānge gona
zābu (eyebintu) ebya zābu, ne
feza (eyebintu) ebya feza, nebiko-
mo (ebyebintu) ebyebikomo, ebyū-
ma (ebyebintu) ebyebyūma, nemiti
(egyebintu) ebyemiti; amainja aga
onuku (namainja) agokutona, a-
mainja agomulimu ogwenjōla na-
gamabala mangi, namainja agomu-
wendo omungi agengeri zona, na-
3 mainja amanyirivu mangi nyo. E-
ra nate kubanga nta'de okwagala
kwānge ku nyumba ya Katonda
wānge, kubanga nina obuga'ga
bwānge kubwānge obwa zābu ne
feza, mbuwa enyumba ya Katonda
wānge, okusu'kiriza byona byente-
4 geke'de enyumba entukuvu; b tala-
nta eza zābu enkumi satu, zābu ya
c Ofiri, ne talanta eza feza eyalo-
ngōsebwa kasānvu, okubi'ka ku bi-
5 senge byenyumba nayo: zābu ya
(bintu) ebya zābu, ne feza ya (bi-
ntu) ebya feza, nolwemirimu egye-
ngeri zona (egirikolebwa) nemikono
gyabafundi. Kale āni awayo kubu-
bwe okwewōnga lero eri Mukama?
6 Awo d abakulu (benyumba) za baki-
tābwe nabakulu bebika bya Isiraeri
nabāmi benkumi nabebikumi wamu
e nabalabirizi bemirimu gya kabaka,
7 nebawayo kubwābwe; nebawa o-
lwokuwereza okwomunyumba ya
Katonda, zābu talanta enkumi tāno
ne f daliki kakumi, ne feza talanta
kakumi, nebikomo talanta kakumi
mu kanāna, nebyūma talanta ka-
8 sirivu. Nabo abālabika nga balina
amainja (agomuwendo omungi) ne-
bagawa eri obuga'ga obwomunyu-
mba ya Mukama wansi womukono
9 gwa Yekieri Omugerusoni. Awo
abantu nebasanyuka kubanga bā-
wayo kubwābwe, kubanga g bāwayo
kubwābwe eri Mukama nomutima
ogutūkiri'de: era ne Daudi caba-
10 ka nāsanyuka esanyu 'dene. Daudi
kyeyava yebaliza Mukama mu maso
gekibīna kyona: Daudi nāyogera nti
h Webazibwe, ai Mukama, Katonda
wa Isiraeri jaja wa'fe, emirembe
11 nemirembe. i Obukulu bubwo l na-
mānyi nekitībwa nokuwāngula no-
kugulumizibwa: kubanga byona ebi-
ri mu 'gulu nebiri munsi (bibyo); o-
bwakabaka bubwo, ai Mukama, era
ogulumizibwa okuba omutwe gwa
12 byona. m Obuga'ga era nekitībwa
biva gyoli, era 'gwofuga bona; era
n mu mukonogwo mwe muli obuī-
nza namānyi; era mu mukonogwo
mwe muli okukuza nokuwa bona a-
13 mānyi. Kale 'no, Katonda wa'fe,
tukwebaza netutendereza erinyalyo
14 eryekitībwa. Naye 'nzāni nabantu
bānge kye ki, 'fe okuīnza okuwayo
bwetutyo kubwa'fe dala? kubanga
byona biva gyoli, era tukuwa'de ku
15 bibyo. Kubanga 'fe tuli o bagenyi
mu masogo era batambuze nga ba-
jaja ba'fe bona bwebāli: p enaku
za'fe ezokunsi ziri ngekisīkirize, 'sō

a 2 Basek. 23. 11.
a 1 Byom. 26. 20.
b 1 Byom. 24. 1.
c 1 Byom. 23. 6.
d Kuv. 25. 31.
e Kuv. 25. 37.
f Kuv. 38. 3.
1 Sam. 2. 13, 14.
g Kuv. 30. 1.
h Kuv. 25. 18-22.
1 Sam. 4. 4.
1 Basek. 6. 23-28.
k nyi. 11, 12.
Kuv. 25. 40.
l Yos. 1. 5.
m lu. 13.
1 Byom. 24. 25, 26.
n Kuv. 35. 25, 26; 36. 1, 2.
a 1 Byom. 22. 5.
b 1 Byom. 22. 14.
c 1 Basek. 9. 28.
d 1 Byom. 27. 1; 28. 1.
e 1 Byom. 27. 25-31.
f Ezer. 8. 27.
Nek. 7. 70-72.
g 2 Basek. 12. 4.
2 Kol. 9. 7.
h Luk. 1. 68.
i Ma. 3. 24.
l Mat. 6. 13.
1 Tim. 1. 17.
Kub. 5. 13.
m Bal. 11. 35, 36.
n 2 Kol. 20. 7.
o Zab. 39. 12.
p Yob. 14. 2.
Zab. 102. 11; 144. 4.

16 tewali kubērera. Ai Mukama Katonda wa'fe, ebintu bino byona byetūtegese okukuzīmbira enyumba olwerinyalyo etukuvu biva mu mu-
17 konogwo, era byona bibyo. Era
[r] 1 Sam. 16. 7. 1 Byom. 28. 9. Nge. 17. 3.
'manyi, Katonda wānge, nga [r] gwokema omutima era osanyukira amazima. 'Nze, nga nina omutima ogwamazima, mpa'deyo kubwānge bino byona: era kakano ndabye abantubo abali wano nga bawayo
18 kubwābwe gyoli nensanyuka. Ai Mukama, Katonda wa Ibulaimu, owa Isaka, era owa Isiraeri, bajaja
[s] 1 Byom. 28. 9.
ba'fe, onywēze kino mu [s] kufumitiriza kwebirowōzo ebyomumutima
[t] Zab. 10. 17.
gwabantubo, [t] oteketeke omutima
19 gwābwe gyoli: era owe Sulemani
[u] lu. 9. 1 Basek. 8. 61.
mutabani wānge [u] omutima ogutūkiri'de okukwata ebiragirobyo, nebyo byewategēza, namatēkago, nokukola ebyo byona, nokuzīmba [w] e-
[w] lu. 1.
20 nyumba [y] gyentegeke'de. Daudi
[y] 1 Byom 22. 14.
nāgamba ekibīna kyona nti Kakano mwebaze Mukama Katonda wa-
[z] Yos. 22. 33.
'mwe. Ekibīna kyona [z] nebebaza Mukama Katonda wa bajaja bābwe,
[a] Kuv. 4. 31.
[a] nebakutama emitwe gyābwe ne-
21 basinza Mukama ne kabaka. Neba-
[b] Lub. 35. 14.
wayo sadaka eri Mukama, nebawayo ebiwebwayo ebyōkebwa eri Mukama ku lwokubiri olunaku olwo nga luwe'de, ente lukumi nendiga enume lukumi, nabāna bendiga lukumi [b] nebiwebwayo byako ebyokunywa, ne sadaka nyingi nyo olwa
22 Isiraeri yena; nebalīra nebanywera mu maso ga Mukama ku lunaku olwo nebasanyuka nyo. Nebafūla Sulemani mutabani wa Daudi kabaka [c] omulūndi ogwokubiri, [d] nebamufukako amafuta eri Mukama okuba omulāngira ne Zadoki okuba
23 kabona. Awo Sulemani nātūla ku ntebe ya Mukama nga ye kabaka mu kifo kya Daudi kitāwe, nālaba omukisa; Isiraeri yena nebamugō-
24 ndera. Abakulu bona nabasaja abamānyi era ne batabani ba Daudi kabaka bona nebagōndera Sulema-
25 ni kabaka. Mukama nāgulumiza nyo Sulemani mu maso ga Isiraeri yena, [e] nāmuwa ekitībwa ekyobwakabaka ekitalabwānga ku kabaka yena eyamusoka mu Isiraeri.
[c] 1 Byom. 23. 1.
[d] 1 Basek. 1. 33-39.
[e] 1 Basek. 3. 13. 2 Byom. 1. 12.
26 Era Daudi mutabani wa Yese ya-
27 fuga Isiraeri yena. Nebiro byeyafugira Isiraeri byali [f] emyāka amakumi ana; [g] yafugira emyāka musānvu Ekebuloni, era yafugira (emyāka) asatu mwesatu mu Yerusa-
28 lemi. Nāfa ngaka'diye bulūngi, nga'ju'de enaku nobuga'ga nekitībwa: Sulemani mutabaniwe nāfuga
29 mu kifokye. Era ebikolwa bya Daudi kabaka, ebyasoka nebyamalirwako, laba, byawandikibwa mu bigambo bya [i] Samuwiri omulabi ne mu bigambo bya [k] Nasani na'bi ne mu
30 bigambo bya [l] Gadi omulabi; era nokufugakwe kwona namānyige nebiro ebyamuitako ye ne Isiraeri namatwāle gona agensi ezo.
[f] 2 Sam. 5. 4. 1 Basek. 2. 11.
[g] 2 Sam. 5. 5.
[i] 1 Sam. 9. 9. 1 Byom. 26. 28.
[k] 2 Sam. 12. 1.
[l] 1 Sam. 22. 5.

EKITABO

EKYEBYOMUMIREMBE

GYA BASEKABAKA EKYOKUBIRI

1 Awo [a] Sulemani mutabani wa Daudi nānywēzebwa mu bwakabakabwe, Mukama Katondawe nāba naye, nā-
2 mugulumiza nyo. Sulemani nāgamba Isiraeri yena, [b] abāmi benkumi nabebikumi nabalamuzi na buli mukulu mu Isiraeri yena, emitwe
3 gyenyumba za bakitābwe. Awo Sulemani nekibīna kyona wamu naye nebagenda mu [c] kifo ekigulumivu ekyali Egibeoni; kubanga eyo ye yali ewema ya Katonda eyokusisinkanirāngamu, [d] Musa omu-'du wa Mukama gyeyakola mu 'dū-
4 ngu. [e] Naye esanduko ya Katonda Daudi yali agirinyisi'za nāgi'gya [f] Ekiriasuyealimu nāgireta mu kifo Daudi kyeyagitegekera: kubanga yali agikubi'de ewema Eyerusalemi.
5 Era nate [g] ekyōto ekyekikomo [i] Bezaleri mutabani wa Uli mutabani wa Kuli kyeyakola kyali eyo mu maso gewema ya Mukama: Sulemani nekibīna nebagendānga gye-
6 kiri. Sulemani nāyāmbukayo eri ekyōto ekyekikomo mu maso ga Mukama ekyali ku wema eyokusisinkanirāngamu, [k] nāwerayo okwo ebiwebwayo ebyōkebwa lukumi.
7 [l] Mu kiro ekyo Katonda nālabikira Sulemani, nāmugamba nti Sa-
8 ba kyemba nkuwa. Sulemani nāgamba Katonda nti Walaga Daudi kitānge ekisa kingi, nonfūla kabaka
9 mu kifokye. Kale, ai Mukama Katonda, ekigambo kyewasūbiza Dau-
[a] 1 Basek. 2. 46.
[b] 1 Byom. 27. 1.
[c] lu. 13. 1 Basek. 3. 4.
[d] 1 Byom. 21. 29.
[e] 2 Sam. 6. 2, 17. 1 Basek. 3. 15. 1 Byom. 15. 1.
[f] Yos. 9. 17.
[g] Kuv. 27. 1, 2; 38. 1, 2.
[i] Kuv. 31. 2.
[k] 1 Basek. 3. 4.
[l] 1 Basek. 3. 5-14.

di kitānge kinywēzebwe: kubanga
onfu'de kabaka wabantu abafanana
10 enfūfu eyokunsi obungi. Mpa 'no
amagezi nokumanya, nfulumēnga
nyingirēnga mu maso gabantu ba-
no: kubanga āni aīnza okusalira
emisāngo abantubo bano abenkani-
11 'de awo obukulu? Katonda nāga-
mba Sulemani nti Kubanga ekyo
kiba'de mu mutimagwo, 'sō tosa-
bye buga'ga, ebintu, newakuba'de
ekitībwa, newakuba'de obulamu
bwabo abakukyāwa, 'sō tosabye
kuwangāla; naye wesabi'de ama-
gezi nokumanya, osalirēnga emisā-
ngo abantu bānge, benkufūli'de
12 kabaka: amagezi nokumanya owe-
re'dwa; era ndikuwa nobuga'ga
nebintu nekitībwa byatabānga na-
[m] 2 Byom. 9. 22. byo [m] nomu ku basekabaka abāku-
soka, 'sō tewaliba oluvanyumalwo
13 aliba nabyo. Awo Sulemani nāva
[n] lu. 3. (ku lugendolwe) na'ja eri [n] ekifo ekigulumivu ekyali Egibeoni, ngava
mu maso gewema eyokusisinkani-
rāngamu, na'ja Eyerusalemi; nā-
fuga Isiraeri.
[o] 1 Basek. 10. 26-29. 2 Byom. 9. 25-28. 14 [o] Sulemani nākung'anya amagāli
nabebagala embalāsi: era [p] yalina
amagāli lukumi mu bina nabebagala
embalāsi kakumi mwenkumi biri,
[p] 1 Basek. 4.24; 10.26. 2 Byom. 9. 25. beyateka mu [r] bibuga ebyamagāli
[r] 1 Basek. 9. 19. 15 nawali kabaka Eyerusalemi. Ka-
baka nāfūla feza ne zābu okuba
ngamainja, nemivule yagifūla oku-
ba ngemisukomoli egiri mu nsenyi
16 obungi. Era embalāsi Sulemani
zeyalina bāzi'gyānga mu Misiri;
abasūbuzi ba kabaka nebaziwebwā-
nga bisibo, buli kisibo nomuwendo
17 gwakyo. Era e'gāli bālikimānga
nga bāli'gya mu Misiri nga li'jirira
(sekeri) lukāga eza feza, nembalāsi
nge'jirira kikumi mwatāno; era
basekabaka bona Ababakiti bweba-
tyo ne basekabaka Abebusuli, bazi-
'gyāngamu mu mukono gwābwe.

2 Awo Sulemani nāyagala okuzī-
mbira erinya lya Mukama enyu-
mba, nenyumba yobwakabakabwe.
[a] 1 Basek. 5. 15, 16. 2 Byom. 8. 7, 8. 2 [a] Sulemani nāyāwula abasaja obu-
kumi musānvu, [b] okwetikānga emi-
gugu, nabasaja obukumi munāna
abātemānga ku nsozi, nenkumi sa-
[b] 2 Byom. 34. 13. tu mu lukāga okubalabirirānga.
[c] 1 Basek. 5. 2-11. [d] 1 Byom. 14. 1. 3 [c] Sulemani nātuma eri Kulamu ka-
baka Wetulo ngayogera nti [d] Nga
bwewakolānga Daudi kitānge no-
muwereza emivule okuzīmba enyu-
mba okubēra omwo, (bwotyo oko-
4 lānga nānge). Laba, nzīmbira eri-
nya lya Mukama Katonda wānge
enyumba okugiwōnga eri ye, no-
kwōtereza mu masoge obubāne o-
bwebyakalōsa ebiwōmerevu, [e] no-
lwemigāti egita'gwāwo, nolwebi-
webwayo ebyōkebwa enkya na-
kawungēzi, ku sabiti nemyezi nga
kyegi'je giboneke ne ku mbaga e-
zatekebwawo eza Mukama Kato-
nda wa'fe. Kino kye (kiragiro) e-
kyemirembe gyona eri Isiraeri.
5 Nenyumba gyenzīmba nene: ku-
banga Katonda wa'fe mukulu oku-
6 singa bakatonda bona. Naye āni
aīnza okumuzīmbira enyumba, ku-
banga [f] e'gulu ne'gulu erya wa'gu- [f] 1 Basek. 8. 27. 2 Byom. 6. 18.
lu taligyāmu? 'nze 'no 'nzāni 'mu-
zīmbire enyumba, wabula okwōte-
7 rezānga obubāne mu masoge? Ka-
le 'no, mpereza omusaja alina a-
magezi okukola omulimu ogwa zā-
bu, ne feza nebikomo nebyūma, no-
lugoye olwefulungu nolutwakāvu
ne kaniki, era omutegēvu okukola
enjōla (ezengeri zona, okuba) awa-
mu nabasaja abamagezi abali nā-
nge mu Yuda ne mu Yerusalemi,
8 [g] Daudi kitānge beyatekateka. Era [g] 1 Byom. 22. 15.
mpereza nemivule nemiberosi ne-
mitōgo ngogi'gya ku Lebanoni:
kubanga 'manyi ngaba'dubo bate-
gēvu okutema emiti ku Lebanoni;
era, laba, aba'du bānge banābānga
wamu naba'dubo, okuntekeratekе-
9 ra emiti mingi: kubanga enyumba
gyeng'enda okuzīmba eriba nene
10 kitalo. Era, laba, ndiwa aba'dubo,
ababa'zi abatema emiti, [i] ebigero [i] 1 Basek. 5. 11.
ebyeng'ano empūle obukumi bubi-
ri, nebigero ebya sayiri obukumi
bubiri, nebi'ta ebyomwenge obuku-
mi bubiri, nebi'ta ebyamafuta obu-
11 kumi bubiri. Awo Kulamu kabaka
Wetulo na'damu ngawandika eba-
luwa nāgiwereza Sulemani, nti
[k] Kubanga Mukama ayagala aba- [k] 2 Byom. 9. 8.
ntube, kyeyava akufūla kabaka wā-
12 bwe. Era Kulamu nāyogera nti
Mukama Katonda wa Isiraeri ye-
bazibwe eyatōnda e'gulu nensi, a-
wa'de Daudi kabaka omwāna omu-
tegēvu, eyawebwa amagezi noku-
manya, agenda okuzīmbira Muka-
ma enyumba nokuzīmbira obwaka-
13 bakabwe enyumba. Kakano 'no
mpere'za omusaja owamagezi eya-
webwa okutegēra, owa Kulamu ki-
14 tānge, [l] omwāna womukazi owoku- [l] 1 Basek. 7. 14.
bawala ba Dani, ne kitāwe yali
musaja wa Tulo, owamagezi oku-
kola omulimu ogwa zābu nogwa
feza nogwebikomo nogwebyūma
nogwamainja nogwemiti nogwe-
ngoye ezefulungu ne kaniki ne
bafuta enūngi nengoye entwakāvu;
era nokwōla enjōla ezengeri zona,
nokugunja engeri yona egunjibwa:
alagirwe (ekifo) wamu nabasajabo
abamagezi nabasaja ābamagezi aba
15 mukama wānge Daudi kitāwo. Ka-
le 'no, eng'ano ne sayiri, amafuta
nomwenge, [m] mukama wānge bye- [m] lu. 10.
yayogerako, atume eri aba'dube:
16 na'fe tulitema emiti ku Lebanoni,

[m] 2 Byom. 9. 22.
[n] lu. 3.
[o] 1 Basek. 10. 26-29. 2 Byom. 9. 25-28.
[p] 1 Basek. 4.24; 10.26. 2 Byom. 9. 25.
[r] 1 Basek. 9. 19.
[a] 1 Basek. 5. 15, 16. 2 Byom. 8. 7, 8.
[b] 2 Byom. 34. 13.
[c] 1 Basek. 5. 2-11.
[d] 1 Byom. 14. 1.
[e] Kuv. 25. 30. Lev. 24. 6-8.

nga bwolyagala obungi: era tuligi-
reta gyoli nga tugikulula ku nya-
nja netugitūsa Eyopa; nāwe oligi-
17 rinyisa Eyerusalemi. Awo Sule-
mani nābala ba'na'gwānga bona
abali munsi ya Isiraeri, ngokubala
bwekwali [n]Daudi kitāwe kweyaba-
bala; newalabika kasirīvu mwo-
bukumi butāno mwenkumi satu
18 mu lukāga. Na'sāwo obukumi mu-
sānvu kubo okwetikānga emigugu,
nobukumi munāna abātemānga ku
nsozi, nabalabirizi enkumi satu mu
lukāga okukozānga abantu.

[n] 1 Byom. 22. 2.

3 Awo [a] Sulemani nātanula okuzī-
mba enyumba ya Mukama Eye-
rusalemi ku lusozi [b] Moliya, (Mu-
kama) kweyalabikirira Daudi kitā-
we, gyeyatekateka mu kifo Daudi
kyeyalagira, mu gūliro lya [c] Olona-
2 ni Omuyebusi. Awo nātanula o-
kuzīmba ku (lunaku) olwokubiri
olwomwezi olwokubiri mu mwāka
ogwokuna kasoke'de alya obwaka-
3 baka. Era gino gye misingi Sule-
mani gyeyakuba okuzīmba enyu-
mba ya Katonda. [d] Obuwānvu bwa-
yo mu mikono ngekigero ekyolube-
ryeberye bwekyali bwali emikono
nkāga, nobugazi emikono amakumi
4 abiri. [e] Nekisasi ekyali mu maso
(genyumba), obuwānvu bwakyo
ngobugazi bwenyumba bwebwali
bwali emikono amakumi abiri, no-
bugulumivu kikumi mwabiri: nā-
kibi'kako munda zābu enongōfu.
5 [f] Nenyumba enene nāgibi'kako
embawo ezemiberosi gyeyabi kako
zābu enongōfu, nākolako enkindu
6 nemikūfu. Nāyōnja enyumba na-
mainja agomuwendo omungi olwo-
bulūngi: ne zābu yali zābu Eyepa-
7 luvaimu. Era nenyumba nāgibi-
'kako zābu, emiti nemiryāngo nebi-
senge byayo nenzi'gi zayo; ne ba-
8 kerubi ababa'je ku bisenge. Nāko-
la [g] enyumba entukuvu enyo; obu-
wānvu bwayo ngobugazi bwenyu-
mba bwebwali bwali emikono ama-
kumi abiri, nobugazi bwayo emiko-
no amakumi abiri: nāgibi'kako zā-
bu enongōfu, eweza talanta lukāga.
9 Nobuzito bwemisomali bwali sekeri
eza zābu amakumi atāno. Nābi-
10 'kako zābu [i] enju eza wa'gulu. Ne
mu nyumba entukuvu enyo nāko-
lamu bakerubi babiri abomulimu
ogwebifananyi; nebababi'kako zā-
11 bu. Nebiwawātiro bya bakerubi
obuwānvu bwabyo emikono ama-
kumi abiri: nekiwawātiro kya (ke-
rubi) omu kyali kya mikono etāno,
nga kitūka ku kisenge kyenyumba;
nekiwawātiro ekyokubiri nakyo
(bwekityo) kya mikono etāno, nga
kitūka ku kiwawātiro kya kerubi
12 mu'ne. Nekiwawātiro kya kerubi
mu'ne kyali kya mikono etāno, nga
kitūka ku kisenge kyenyumba: ne-
kiwawātiro ekirala nakyo kya mi-
kono etāno, nga kyega'ta nekiwa-
13 wātiro kya kerubi mu'ne. Ebi-
wawātiro bya bakerubi abo bye-
bāmba emikono amakumi abiri:
era baīmirira ku bigere byābwe,
namaso gābwe nga gatunulira e-
14 nyumba. Nākola e'gigi lya kaniki
nolugoye olwefulungu nolutwakā-
vu ne bafuta enūngi, nālikolako
15 bakerubi. [k] Era nākola mu maso
genyumba empagi biri, obugulumi-
vu bwazo [l] emikono amakumi asatu
mwetāno, nomutwe ogwali kuzo
16 ki'nemu gwali emikono etāno. Nā-
kola emikūfu awaimibwa okwogera,
nāgiteka ku ntiko zempagi; nā-
kola amakomamawānga kikumi
17 nāgateka ku mikūfu. Nāsimba
empagi mu maso geyekalu, emu
ku mukono ogwadyo neyokubiri ku
gwa kono; nātūma eyokumukono
ogwadyo erinya lyayo Yakini, ne-
rinya lyeyo ku gwa kono Boazi
4 Era yakola [a] nekyōto ekyekiko-
mo, obuwānvu bwakyo emikono
amakumi abiri, nobugazi bwakyo
emikono amakumi abiri, nobugulu-
2 mivu bwakyo emikono kumi. [b] Era
nākola nenyanja ensānūse eyemi-
kono kumi okuva ku mugo okutūka
ku mugo, nekulungirivu nobugulu-
mivu bwali emikono etāno; nomu-
gwa ogwemikono amakumi asatu
3 negugyetōlōla. Era wansi wayo
wāliwo ekifananyi kyente, ekigye-
tōlōlera emikono kumi, nga kigye-
tōlōla enyanja enjui zona. E-
nte zali embu biri, ezasānūsibwa
4 yo bweyasānūsibwa. Yatūla ku-
nte kumi nabiri, esatu nga zitunu-
lira obukika obwa kono, nesatu
nga zitunulira ebugwanjuba, nesa-
tu nga zitunulira obukika obwa-
dyo, nesatu nga zitunulira ebuva-
njuba: nenyanja ngeteke'dwa kuzo
wa'gulu, amatako gazo zona nga gali
5 munda. Nobugazi bwayo luta; no-
mugo gwayo gwakolebwa ngomugo
gwekibya, ngekimuli kyamalānga:
ensuwa enkumi satu ezaingiramu
6 nezigyāmu. Era nākola [c] ebyokwo-
lezamu kumi, nāteka ebitāno ku
mukono ogwadyo, nebitāno ku gwa
kono, okubyolezāngamu; ebintu e-
byekiwebwayo ekyōkebwa bābyole-
zānga omwo, naye enyanja yali ya
7 bakabona okunābirāngamu. Nāko-
la [d] ebikōndo kumi bya zābu ngeki-
ragiro kyabyo bwekyali; nābiteka
mu yekalu, ku mukono ogwadyo
8 bitāno, ne ku gwa kono bitāno. Era
nākola [e] nemeza kumi, nāziteka mu
yekalu, ku lui olwadyo tāno, ne ku
lwa kono tāno. Nākola ebibya ki-
9 kumi bya zābu. Era nate nākola

[a] 1 Basek. 6. 1.
[b] Lub. 22. 2.
[c] 2 Sam. 24. 18. 1 Byom. 21. 18; 22. 1. = Alauna.
[d] 1 Basek. 6. 2.
[e] 1 Basek. 6. 3.
[f] 1 Basek. 6. 17.
[g] 1 Basek. 6. 16.
[i] 1 Byom. 6. 23-28.
[k] 1 Basek. 7. 15-21.
[l] 1 Basek. 7. 15. 2 Basek. 25. 17.
[a] Kuv. 27. 1-5. 1 Basek. 8. 64. 2 Basek. 16. 14. 2 Byom. 7. 7. Ez. 43. 13-16
[b] 1 Basek. 7. 23-26.
[c] 1 Basek. 7. 38, 39.
[d] 1 Basek. 7. 49.
[e] lu. 19. 1 Basek. 7. 49.

olu'gya lwa bakabona, nolu'gya o-
lunene, nenzi'gi zolu'gya, enzi'gi
10 zazo nāzibi'kako ebikomo. Nāteka
enyanja ku lui (lwenyumba) olwa-
dyo ebuvanjuba, okutunulira obu-
11 kika obwadyo. [f] Kulamu nākola e-
ntamu nebisena nebibya. Awo Ku-
lamu nāmala okukola omulimu gwe-
yakolera kabaka Sulemani mu nyu-
12 mba ya Katonda: empagi zōmbi
[g] nembuto, nemitwe gyōmbi egyali
ku ntiko zempagi; nebitimba byō-
mbi ebyokubi'ka ku bikōmpe byō-
mbi ebyemitwe egyali ku ntiko
13 zempagi; namakomamawānga ebi-
kumi bina agokubitīmba byōmbi;
embu biri ezamakomamawānga za
ku buli kitīmba, okubi'ka ku bikō-
mpe byōmbi ebyemitwe egyali ku
14 mpagi. Era nākola nentebe, nebyo-
15 lezebwamu nābikola ku ntebe: enya-
nja emu nente kumi nabiri wansi
16 wayo. Era nentamu nebisena na-
makato agakwasa enyama nebintu
byona ebyako Kulamu kitāwe nābi-
kolera kabaka Sulemani olwenyu-
mba ya Mukama, bya bikomo bizi-
17 gule. Mu lusenyi lwa Yoludani ka-
baka gyeyabisānūsiza, awali e'taka
eryebūmba wakati Wasu'kosi [i] Ne-
18 zereda. Bwatyo Sulemani bweya-
kola ebintu byona bingi nyo nyini:
kubanga [k] ebikomo obuzito bwabyo
19 tebwategerekeka. Sulemani nākola
ebintu byona ebyali mu nyumba ya
Katonda, era nekyōto ekya zābu,
nemeza okwabānga emigāti egyoku-
20 laga; nebikōndo netabaza zabyo,
zākirēnga mu maso gawaimibwa o-
kwogera ngekiragiro bwekyali, bya
21 zābu nūngi nongōfu; nebimuli ne
tabaza ne makāsi, bya zābu, zābu
22 ntūkirivu; nebisalako ebisiriza ne-
bibya nebijiko nemūmbiro, bya zābu
nongōfu: nomulyāngo gwenyumba,
enzi'gi zayo ezomunda ezomukifo
ekitukuvu enyo nenzi'gi zenyumba,
5 ye yekalu, zali za zābu. Bwegutyo
omulimu gwona Sulemani gweya-
kola olwenyumba ya Mukama negu-
'gwāwo. Sulemani nāingiza ebintu
Daudi kitāwe byeyawōnga; efeza ne
zābu nebintu byona, nābiteka mu
mawanika genyumba ya Katonda.
2 [a] Awo Sulemani nālyoka aku-
ng'anya abaka'de ba Isiraeri nemit-
wegyona egyebika, abakulu (benyu-
mba) za bakitābwe ezabāna ba Isi-
raeri, Eyerusalemi, okulinyisa esa-
nduko eyendagāno ya Mukama oku-
gi'gya mu kibuga kya Daudi, ye Sa-
3 yuni. Abasaja bona aba Isiraeri
nebakung'anira eri kabaka ku mba-
ga, eyabawo mu mwezi ogwomusā-
4 nvu. Awo abaka'de bona aba Isi-
raeri neba'ja, [b] Abalevi nebasitula
5 esanduko. Nebalinyisa esanduko
newema eyokusisinkanirāngamu,
nebintu byona ebitukuvu ebyali mu
Wema; ebyo bakabona Abalevi ne-
6 babirinyisa. Kabaka Sulemani ne-
kibīna kyona ekya Isiraeri abāli ba-
kung'ani'de gyāli nebaba mu maso
gesanduko, nga bawayo endiga ne-
nte, ezitaga'tika newakuba'de oku-
7 balika obungi. Awo bakabona ne-
baingiza esanduko eyendagāno ya
Mukama mu kifo kyayo, awaimi-
bwa okwogera mu nyumba, mu kifo
ekitukuvu enyo, wansi webiwawāti-
8 ro bya bakerubi. Kubanga bakerubi
bayānjala ebiwawātiro byābwe ku
kifo kyesanduko, bakerubi nebabi-
'ka ku sanduko nemisituliro gyayo
9 wa'gulu. Nemisituliro gyali mi-
wānvu bwegityo emisa gyemisituli-
ro nokulaba nāgiraba aima [c] awali
esanduko mu maso gawaimibwa o-
kwogera; naye nātagiraba aima e-
10 bwēru: era ekyali eyo ne lero. Te-
mwāli kintu mu sanduko wabula
ebipānde byōmbi Musa byeyateka
(omwo) ku Kolebu, Mukama bweya-
lagāna endagāno nabāna ba Isiraeri,
11 bwebāva mu Misiri. Awo olwātuka
bakabona bwebāmala okuva mu kifo
ekitukuvu, [kubanga bakabona bona
abāli eyo bāli betukuzi'za, 'sō tebā-
12 kwata [d] mpalo zābwe; era Nabalevi
abaīmbi, bona, [e] Asafu, Kemani, Ye-
dusuni, ne batabani bābwe ne baga-
nda bābwe, nga bamba'de [f] bafuta
enūngi, nga balina ebitāsa nento-
ngōli nenānga, nebaīmirira ku nko-
merero yekyōto eyebuvanjuba, era
wamu nabo bakabona kikumi mwa-
13 biri nga bafūwa amakondēre:] awo
olwātuka abāfūwa nabaīmbi nga ba-
fanana omu, okuwuliza e'dobozi eri-
mu nga batendereza nga bebaza Mu-
kama, era bwebaīmusa e'dobozi lyā-
bwe namakondēre nebitāsa nebintu
ebivuga, nebatendereza Mukama,
[g] (nga bogera) nti Kubanga mulū-
ngi; kubanga okusāsirakwe (kubē-
rera) emirembe gyona: awo enyu-
mba neryoka e'jula ekire, enyumba
14 ya Mukama, [i] bakabona nokuīnza
nebataīnza kuīmirira okuwereza o-
lwekire: kubanga ekitībwa kya
Mukama neki'jula enyumba ya Ka-
tonda.
6 [a] Awo Sulemani nālyoka ayogera
nti Mukama ayoge'de nganātūlā-
2 nga mu kizikiza ekiku'te. Naye
'nze nkuzīmbi'de enyumba eyoku-
bēramu, nekifo kyonobērāngamu
3 emirembe gyona. Awo kabaka nā-
kyūsa amasoge, nāsabira ekibīna
kyona ekya Isiraeri omukisa: ekibīna
kyona ekya Isiraeri nebaīmi-
4 rira. Nāyogera nti Mukama Kato-
nda wa Isiraeri yebazibwe, eyayo-
gera nakamwāke ne Daudi kitānge,
era akitūkiri'za nemikonogye, nga-

[f] 1 Basek. 7. 40–51.
[g] 1 Basek. 7. 41, 42.
[i] 1 Basek. 7. 46; 11. 26.
[k] 1 Basek. 7. 47.
[a] 1 Basek. 8. 1–9.
[b] 1 Basek. 8. 3.
[c] 1 Basek. 8. 8.
[d] 1 Byom. 24. 1, 5.
[e] 1 Byom. 25. 1–4.
[f] 1 Byom. 15. 27.
[g] 1 Byom. 16. 34–41. 2 Byom. 7. 3, 6; 20. 21. Zab. 136. 1.
[i] 1 Basek. 8. 11. 2 Byom. 7. 2.
[a] 1 Basek. 8. 12–50.

5 yogera nti Okuva ku lunaku lwena-
'gya abantu bānge munsi Yemisiri,
serobozānga kibuga kyona mu bika
byona ebya Isiraeri okuzīmbira
omwo enyumba, erinya lyānge li-
bēre omwo; 'sō serobozānga muntu
yena okuba omukulu wabantu bā-
6 nge Isiraeri: naye neroboze'za Ye-
rusalemi, erinya lyānge libēre o-
mwo; era neroboze'za Daudi oku-
7 fuga abantu bānge Isiraeri. Kale
kyali mu mutima gwa Daudi kitā-
nge okuzīmbira erinya lya Mukama
8 Katonda wa Isiraeri enyumba. Na-
ye Mukama nāgamba Daudi kitānge
nti Kubanga kyali mu mutimagwo
okuzīmbira erinya lyānge enyumba,
wakola bulūngi kubanga kyali mu
mutimagwo: era naye 'gwe tozī-
9 mbānga nyumba; naye mutabani-
wo aliva mu ntumbwezo, oyo yali-
zīmbira erinya lyānge enyumba.
10 Era Mukama atūkiri'za ekigambo-
kye kyeyayogera; kubanga 'nze
nyimuki'de mu kifo kya Daudi ki-
tānge, era ntu'de ku ntebe ya Isi-
raeri, nga Mukama bweyasūbiza,
era nzīmbi'de erinya lya Mukama
11 Katonda wa Isiraeri enyumba. Era
nta'de omwo esanduko, omuli enda-
gāno ya Mukama, gyeyalagāna na-
bāna ba Isiraeri.
12 Nāimirira mu maso gekyōto kya
Mukama, ekibīna kyona ekya Isi-
raeri nga webali nāyānjuluza enga-
13 loze: [kubanga Sulemani yali ako-
ze ekitūti ekyebikomo, obuwānvu
bwakyo emikono etāno, nobugazi
bwakyo emikono etāno, nobugulu-
mivu bwakyo emikono esatu, nāki-
teka wakati mu lu'gya; nāimirira
okwo, nāfukamira ku mavivige mu
maso gekibīna kyona ekya Isiraeri,
nāyānjuluza engaloze eri e'gulu:]
14 nāyogera nti Ai Mukama Katonda
wa Isiraeri, tewali Katonda akufa-
nana, mu 'gulu newakuba'de mu-
nsi; akwata endagāno nokusāsira
eri aba'dubo abatambulira mu ma-
sogo nomutima gwābwe gwona:
15 eyakwata eri omu'duwo Daudi ki-
tānge ekyo kyewamusūbiza: wewa-
wo, wāyogera nakamwāko; era oki-
tūkiri'za nomukonogwo, nga bwe-
16 kiri lero. Kale 'no, ai Mukama
Katonda wa Isiraeri, kwata eri o-
mu'duwo Daudi kitānge ekyo kye-
wamusūbiza ngoyogera nti Tewa-
kubulenga musaja mu maso gānge
owokutūla ku ntebe ya Isiraeri;
kyo'ka abānabo bwebanegenderezā-
nga e'kubo lyābwe, okutambulirā-
nga mu matēka gānge nga 'gwe
bwewatambulirānga mu maso gā-
17 nge. Kale 'no, ai Mukama Kato-
nda wa Isiraeri, ekigambokyo kitū-
kirizibwe, kyewagamba omu'duwo
18 Daudi. Naye Katonda alitūla ma-
zima dala nabantu ku 'taka? laba,
e'gulu ne'gulu erya wa'gulu toli-
gyāmu; kale enyumba eno gyenzī-
mbye eīnza etya 'gwe okugyāmu?
19 Naye lowōza okusaba kwomu'duwo
nokwegairirakwe, ai Mukama Ka-
tonda wānge, okuwulira okukāba
nokusaba omu'duwo kwasabye mu
20 masogo: amasogo gazibukēnga eri
enyumba eno emisana nekiro, eri
ekifo kyewayogerako ngoliteka o-
mwo erinyalyo; okuwulira okusaba
omu'duwo kwanāsabānga ngatunu-
21 lira ekifo kino. Era owulirānga
okwegairira kwomu'duwo, naba-
ntubo Isiraeri, bwebanāsabānga
nga batunulira ekifo kino: wewawo,
wulirānga 'gwe ngoima mu kifokyo
kyobēramu, ngoima mu 'gulu; era
22 bwonowulirānga, osonyiwānga. O-
muntu bwanāyōnōnānga mu'ne, ne-
bamulaiza ekirairo kyaba alaira,
na'ja nālaira ngaima mu maso ge-
23 kyōtokyo mu nyumba eno: kale
owulirānga 'gwe ngoima mu 'gulu,
okolānga osalirānga aba'dubo omu-
sāngo, ngosasula ababi, okumule-
tako e'kubolye; era ngowesa obu-
tūkirivu omutūkirivu, okumuwa
24 ngobutūkirivubwe bwebuli. Era
abantubo Isiraeri bwebanākubibwā-
nga wansi mu maso gabalabe, ku-
banga bakwōnōnye; nebakyūka na-
te nebātula erinyalyo, nebasaba ne-
begairirira mu masogo mu nyumba
25 eno: kale owulirānga 'gwe ngoima
mu 'gulu, osonyiwānga okwōnōna
kwabantubo Isiraeri, obakomyā-
ngawo nāte munsi gyewawa bo ne
26 bajaja bābwe. [b] E'gulu bwerina'ga-
lwāngawo, 'sōnga tewali nkuba, ku-
banga bakwōnōnye; bwebanāsabā-
nga nga batunulira ekifo kino nebā-
tula erinyalyo nebakyūka okuleka e-
kibi kyābwe, bwobabonyabonyānga:
27 kale owulirānga 'gwe ngoima mu
'gulu, osonyiwānga ekibi kyaba'du-
bo nabantubo Isiraeri, bwonobaigi-
rizānga e'kubo edūngi lyebaba ba-
tambuliramu; owerezānga enkuba
kunsiyo gyewawa abantubo okuba
28 obusika. Bwewanābānga munsi e-
njala, bwewanābānga kawumpuli,
bwewanābānga okugēngewala oba
bukuku, enzige oba kawuka; aba-
labe bābwe bwebanābazingirizānga
munsi eyebibuga byābwe; kawu-
mpuli bwanāfananānga atya, ne-
ndwa'de bwenefananānga etya;
29 kyona kyona omuntu yena kyanā-
sabānga era kyona kyanegairirānga,
oba abantubo bona Isiraeri, abanā-
manyānga buli muntu endwa'deye
ye nobuinikebwe ye, nāyānjuluza
30 engaloze eri enyumba eno: kale
owulirānga 'gwe ngoima mu 'gulu
ekifo kyobēramu, osonyiwānga osa-
sulānga buli muntu ngamakuboge

b 1 Basek. 17. 1.

gona bwegali, gwomanyiko omutimagwe; [kubanga 'gwe, 'gwe we-
31 'ka, 'gwomanyi emitima gyabāna babantu;] balyoke bakutye okutambulirānga mu makubogo enaku zona zebalimala munsi gyewawa
32 bajaja ba'fe. Era ebyomu'na'gwānga [c] atali wa mu bantubo Isiraeri, bwanāvānga munsi eyewala olwerinyalyo ekulu nengalozo ezamānyi nomukonogwo ogwagololwa; bwebana'jānga nebasaba nga batu-
33 nulira enyumba eno; owulirānga 'gwe ngoima mu 'gulu mu kifo kyobēramu okole nga byona bwebiri omu'na'gwānga byakukābira; amawānga gona agokunsi balyoke bamanye erinyalyo, okukutya ngabantubo Isiraeri bwebakutya, era bamanye ngenyumba eno gyenzīmbye
34 etūmi'dwa erinyalyo. Abantubo bwebanātabālānga abalabe bābwe mu 'kubo lyona lyonobatumānga nebakusabānga nga batunulira ekibuga kino kyeweroboza nenyumba
35 gyenzīmbi'de erinyalyo: kale owulirānga 'gwe ngoima mu 'gulu okusaba kwābwe nokwegairira kwābwe
36 owōzānga ensōnga yābwe. Bwebanākwōnōnānga [kubanga tewali muntu 'atayōnōnānga] nobasunguwalira nobagabula eri abalabe nokutwāla nebabatwāla nga basibe
37 munsi oba wala oba kumpi; naye bwebana'jukirirānga munsi gyebatwālibwa nga basibe nebakyūka nebakwegairirira munsi eyokusibibwa kwābwe nga bogera nti Twayōnōna netukola ebyobubambāvu, twagira
38 ekye'jo; bwebanākomāngawo gyoli nomutima gwābwe gwona nememe yābwe yona munsi eyokusibibwa kwābwe gyebābatwāla nga basibe, nebakusaba nga batunulira ensi yābwe gyewawa bajaja bābwe, nekibuga kyeweroboza nenyumba gye-
39 nzīmbi'de erinyalyo; kale owulirānga 'gwe okusaba kwābwe nokwegairira kwābwe ngoima mu 'gulu ekifo kyobēramu owōzānga ensōnga yābwe; osonyiwānga abantu-
40 bo abakwōnōnye. Kale, ai Katonda wānge, nkwegairi'de amasogo gazibukēnga namatugo gawulirēnga okusaba okunāsabirwānga mu kifo
41 kino. Kale 'no [d] golokoka, ai Mukama Katonda, oingire mu [e] kifokyo ekyokuwu'muliramu, 'gwe nesanduko eyamānyigo: bakabonabo, ai Mukama Katonda, bambale obulokozi, nabatukuvubo basanyukire
42 obulūngi. Ai Mukama Katonda, [f] tokyūsānga maso goyo gwewafukako amafuta: [g] 'jukira okusāsirwa kwa Daudi omu'duwo.

7 [a] Awo Sulemani bweyamala okwogera [b] omuliro neguva mu 'gulu ne-
gwōkya ekiwebwayo ekyōkebwa ne sadaka; [c] ekitībwa kya Mukama
2 neki'jula enyumba. [d] Bakabona nebataīnza kuingira mu nyumba ya Mukama kubanga ekitībwa kya Mukama ki'ju'de enyumba ya Mu-
3 kama. Abāna ba Isiraeri bona nebatunulira, omuliro bwegwa'ka, ekitībwa kya Mukama nekiba ku nyumba; nebavūnama amaso gābwe wansi ku mainja amālire, nebasinza, nebebaza Mukama (nga bogera) nti Kubanga mulūngi; kubanga okusāsirakwe (kubērera)
4 emirembe gyona. Awo [e] kabaka nabantu bona nebawerayo sada-
5 ka mu maso ga Mukama. Kabaka Sulemani nāwayo sadaka eyente obukumi bubiri mwenkumi biri, nendiga kasirīvu mwobukumi bubiri. Awo kabaka nabantu bona nebawōnga enyumba ya
6 Katonda. Bakabona nebaīmirira ngemirimu gyābwe bwegyali; era Nabalevi nga balina ebintu ebivuga ebya Mukama, Daudi kabaka byeyakola okwebaza Mukama, kubanga okusāsirakwe (kubērera) emirembe gyona, Daudi bweyatenderezānga olwokuwereza kwābwe: bakabona nebafūwa amakondēre mu maso gābwe; Isiraeri yena nebaī-
7 mirira. Era Sulemani nātukuza olu'gya wakati olwali mu maso genyumba ya Mukama; kubanga nāwerayo ebiwebwayo ebyōkebwa namasavu agebiwebwayo olwemirembe: kubanga ekyōto ekyekikomo Sulemani kyeyakola tekyaīnza kugyāko ekiwebwayo ekyōkebwa ne-
8 kiwebwayo ekyobu'ta namasavu. Awo Sulemani nāfumba embaga mu biro ebyo eyenaku musānvu, ne Isiraeri yena wamu naye, ekibīna ekinene enyo, okuva awaingirirwa Ekamasi okutūka ku ka'ga Akemi-
9 siri. Awo ku lunaku olwomunāna nebakung'anya okukung'ana okutukuvu: [f] kubanga embaga eyokuwōnga ekyōto nebagikwatira enaku musānvu, nembaga enaku musā-
10 nvu. Awo ku lunaku olwamakumi abiri mu satu olwomwezi ogwomusānvu nāsindika abantu mu wema zābwe, nga basanyuse era nga bajaguza mu mitima gyābwe olwobulūngi Mukama bweyali alaze Daudi, ne Sulemani, ne Isiraeri abantube.
11 Bwatyo [g] Sulemani bweyamala enyumba ya Mukama nenyumba ya kabaka: ne byona ebyaingira mu mutima gwa Sulemani okukola mu nyumba ya Mukama ne mu nyu-
12 mbaye ye nābitūsa bulūngi. Mukama nālabikira Sulemani kiro nāmugamba nti Mpuli'de okusabakwo [i] nineroboza gyendi ekifo kino okuba enyumba eyokuwerāngamu sa-

[c] 1 Basek. 8. 41. Yok. 12. 20. Bik. 8. 27.
[d] Zab. 132. 8, 9. [e] 1 Byom. 28. 2.
[f] Zab. 132. 10. [g] Zab. 132. 1.
[a] 1 Basek. 8. 54. [b] Lev. 9. 24. 1 Byom. 21. 26.
[c] 1 Basek. 8. 10, 11. 2 Byom. 5. 13.
[d] 2 Byom. 5. 14.
[e] 1 Basek. 8. 62–66.
[f] 1 Basek. 8. 65.
[g] 1 Basek. 9. 1–9.
[i] Ma. 12. 5.

13 daka. Bwena'galāngawo e'gulu
waleme okuba enkuba, oba bwenā-
lagirānga enzige okulya ensi, oba
bwenāwerezānga kawumpuli mu ba-
14 ntu bānge; abantu bānge abatūmi-
'dwa erinya lyānge bwebanetōwa-
zānga nebasaba nebanonya amaso
gānge nebakyūka okuleka amakubo
k 2 Byom. 6. 27, 30. gābwe amabi; [k] kale nāwulirānga
nga nyima mu 'gulu nensonyiwa
okwōnōna kwābwe nemponya ensi
15 yābwe. Kale amaso gānge ganāzi-
bukānga namatu gānge ganāwulirā-
nga okusaba okunāsabibwānga mu
16 kifo kino. Kubanga kakano nero-
boze'za enyumba eno nengitukuza,
erinya lyānge libēre omwo emire-
mbe gyona: namaso gānge nomutima
gwānge binābērānga eyo obuta-
17 yosa. Nāwe, bwonotambulirānga
mu maso gānge, nga Daudi kitāwo
bweyatambulānga, nokola nga byona
bwebiri byenakulagira, nokwata
amatēka gānge nemisāngo gyānge;
18 kale nānywēzānga entebe eyobwa-
kabakabwo nga bwenalagāna ne
Daudi kitāwo nga njogera nti Te-
wakubulenga musaja okuba afuga
19 mu Isiraeri. Naye bwemunākyū-
kānga nemuleka amatēka gānge ne-
biragiro byānge byenta'de mu maso
ga'mwe, nemugenda nemuwereza
20 bakatonda abalala nemubasinza: a-
wo ndibasigulira dala nemba'gya
munsi yānge gyembawa'de; nenyu-
mba eno gyentukuzi'za olwerinya
l Ma. 29. 23. lyānge [l] ndigisūla okuva mu maso
gānge, era ndigifūla olugero neki-
gambo ekyobuwemu mu mawānga
21 gona. Nenyumba eno empānvu e-
yenkani'de awo buli anāgiitāngako
anewunyānga era anāyogerānga nti
Kiki ekikoze'za bwekityo Mukama
22 ensi eno nenyumba eno? Kale bana-
'dāngamu nti Kubanga bāleka Mu-
kama Katonda wa bajaja bābwe, e-
yaba'gya munsi Yemisiri, nebakwa-
ta bakatonda abalala nebabasinza
nebabawereza: kyeyava abaletako
obubi buno bwona.

a 1 Basek. 9. 10-28. 8 Awo [a] olwātuka emyāka amakumi
abiri bwegyaitawo Sulemani mwe-
yazīmbira enyumba ya Mukama ne-
b 1 Basek. 9. 12, 13. 2 nyumbaye ye, ebibuga Kulamu [b] bye-
yawa Sulemani, Sulemani nābizī-
mba nātūza omwo abāna ba Isiraeri.
3 Awo Sulemani nāgenda Ekama-
4 suzoba nākimenya. Nāzimba Tadu-
moli mu 'dūngu nebibuga byona e-
byokuterekeramu byeyazīmba mu
c Yos. 16. 3, 5. 5 Kamasi. Era nāzīmba ne [c] Besuko-
loni ekya wa'gulu, ne Besukoloni
ekya wansi, ebibuga ebiriko enko-
mera ne bugwe nenzi'gi nebisiba;
6 ne Baalasi nebibuga byona ebyoku-
terekeramu Sulemani byeyalina, ne-
bibuga byona ebyamagālige nebibu-
ga ebyabasajabe abebagala emba-
lāsi, ne byona Sulemani byeyayagala
okuzīmba olwokwesanyusakwe mu
Yerusalemi ne mu Lebanoni ne mu-
7 nsi yona eyamatwālege. Abantu bo-
na abāsigalawo ku Bakiti Nabamoli
Nabaperizi Nabakivi Nabayebusi a-
8 batali ba ku Baisiraeri; ku bāna bā-
bwe abāsigalawo oluvanyuma lwā-
bwe munsi, abāna ba Isiraeri beba-
tāzikiriza, kwabo Sulemani kweya-
9 solōzānga (aba'du) ne lero. Naye
ku bāna ba Isiraeri Sulemani teya-
fūlāngako ba'du olwomulimugwe;
naye nebaba basaja balwānyi era
abakulu babāmibe era abafuga ama-
gālige nabasajabe abebagala emba-
10 lāsi. Era bano be bāli abāmi aba-
kulu aba kabaka Sulemani, [d] ebiku-
d 1 Basek. 9. 23. mi bibiri mwatāno abāfugānga aba-
11 ntu. Sulemani nāyāmbusa muwala
wa Falao ngamu'gya mu kibuga
kya Daudi nāmuleta mu nyumba
gyeyamuzīmbira: kubanga nāyoge-
ra nti Mukazi wānge ta'ja kubēra
mu nyumba ya Daudi kabaka wa
Isiraeri, kubanga ebifo bitukuvu
esanduko ya Mukama gyeyatūka.
12 Awo Sulemani nāwāngayo ebiwe-
bwayo ebyōkebwa eri Mukama ku
kyōto kya Mukama [e] kyeyazīmba mu
e 2 Byom. 3. 4; 4. 1; 15. 8.
13 maso gekisasi, ngebyagwānira [f] buli
f Kuv. 29. 38.
lunaku bwebyali, ngawayo ngekira-
giro kya Musa bwekyali [g] ku sabiti
g 2 Byom. 2. 4.
nemyezi nga kyegi'je gīboneke ne
ku mbaga ezalagirwa, [i] emirūndi
i Kuv. 23. 14. Ma. 16. 16.
esatu buli mwāka, ku mbaga eye-
migāti egitazimbulukuswa ne ku
mbaga eya sabiti ne ku mbaga eye-
k 1 Byom. 24. 1.
14 nsisira. Nāgaba [k] empalo za baka-
bona olwokuwereza kwābwe ngeki-
ragiro kya Daudi kitāwe bwekyali,
l 1 Byom. 25. 1.
nāwa [l] Abalevi ebyo byebateresebwa,
okutenderezānga nokuwereza
mu maso ga bakabona, ngebyagwā-
m 1 Byom. 9. 17; 26. 1.
nira buli lunaku bwebyali: era [m] na-
ba'gazi ngempalo zābwe bwezali ku
buli mulyāngo: kubanga bwatyo
Daudi omusaja wa Katonda bwe-
15 yalagira. Nebatava mu kiragiro kya
kabaka kyeyalagira bakabona Na-
balevi olwekigambo kyona oba olwe-
16 bintu ebyaterekebwa. Awo omuli-
mu gwona ogwa Sulemani negute-
gekerwa olunaku olwoku'sāwo emi-
singi gyenyumba ya Mukama noku-
tūsa lweya'gya. Bwetyo enyumba
ya Mukama netūsibwa dala.
17 Awo Sulemani nāgenda Eyezio-
nugeberi ne [n] Eyerosi ekiri ku 'tale
n Ma. 2. 8. = Erasi.
18 lyenyanja munsi ya Edomu. Ku-
lamu nāmuwereza mu mikono gya-
ba'dube ebyōmbo naba'du abāma-
nya enyanja; neba'ja wamu naba-
'du ba Sulemani Eyofiri, nebakima-
yo [o] zābu talanta ebikumi bina
o 1 Basek. 9. 28.
mwatāno, nebazireta eri kabaka
Sulemani.

[a] 1 Basek. 10. 1–13.

9 [a]Awo kabaka omukazi Weseba bweyawulira etutumo lya Sulemani, na'ja okukema Sulemani nebibūzibwa ebizibu, Eyerusalemi, ngalina aba'du bangi nyo neng'amira ezetise ebyakalōsa nezābu nyingi nyo namainja agomuwendo omungi: awo bweya'ja eri Sulemani, nātēsa naye ebyo byona ebyali mu muti-
2 magwe. Awo Sulemani nāmutegēza byona byeyamubūza: tewali kintu ekyakwekebwa kabaka kyatamute-
3 gēza. Awo kabaka omukazi Weseba bweyamala okulaba amagezi ga Sulemani nenyumba gyeyazīmba,
4 ne'mere eyokumezaye nokutūla kwaba'dube nokuwereza kwabawerezabe nebyambalo byābwe; nabasenerobe nebyambalo byābwe; nolutindolwe lweyalinyirāngako okugenda mu nyumba ya Mukama; kale nga temukyasiga'de mwoyo
5 muye. Nāgamba kabaka nti Ekigambo kyenawulirira munsi yānge kyali kya mazima ekyebikolwabyo
6 namagezigo. Era naye sa'kiriza bigambo byābwe okutūsa lwena'ja amaso gānge negakiraba: era, laba, sabūlirwa kitūndu kya bukulu bwamagezigo: osinga etutumo lyena-
7 wulira. Abasajabo balina omukisa, aba'dubo bano balina omukisa, abaīmirira mu-masogo enaku zona
8 nebawulira amagezigo. Mukama Katondawo yebazibwe eyakusanyukira okukuteka ku ntebe okuba kabaka olwa Mukama Katondawo: kubanga Katondawo yayagala Isiraeri okubanywēza emirembe gyona, kyeyava akufūla kabaka wābwe okukolānga ebyensōnga nebyobu-
9 tūkirivu. Awo nāwa kabaka zābu talanta kikumi mwabiri, nebyakalōsa bingi nyo nyini namainja agomuwendo omungi: 'sō tewābawo bya kalōsa ebyenkani'de awo ngebyo kabaka omukazi Weseba bye-
10 yawa kabaka Sulemani. Era naba'du ba Kulamu naba'du ba Sulemani abāletānga zābu okuva Eyofiri, nebaleta emitōgo namainja agomu-
11 wendo omungi. Kabaka nākola nemitōgo entindo ezenyumba ya Mukama nenyumba ya kabaka, nenānga nentongōli za baīmbi: 'sō tewālabikānga e'da munsi ya Yuda egi-
12 fanana bwegityo. Awo kabaka Sulemani nāwa kabaka omukazi Weseba byona byeyayagala, buli kyeyasaba kyona, obuta'sāko ebyo [b]byeyaletera kabaka. Awo nākyūka neyegendera munsiye ye, ye naba'dube.

[b] 1 Basek. 10. 13.

13 Era ezābu eya'ja eri Sulemani mu mwāka ogumu obuzito bwayo bwali talanta za zābu lukāga mu-
14 nkāga mu mukāga, obuta'sāko (eyo) abasūbuzi nabobuguzi gyebāletānga: ne bakabaka bona Abebuwalabu nabakulu bensi nebaletera
15 Sulemani zābu nefeza. Era kabaka Sulemani nāwēsa obugabo ebikumi bibiri ebya zābu empēse: buli kagabo nākawako (sekeri) za
16 zābu lukāga. (Nākola) [c]engabo ebikumi bisatu ebya zābu empēse; buli ngabo nāgiwako sekeri ebikumi bisatu: kabaka nāzitereka mu nyumba eyekibira kya Lebanoni.

[c] 1 Basek. 12. 1–24.

17 Era kabaka nākola entebe eyobwakabaka enene ya masānga nāgibi-
18 'kako [d]zābu nūngi. Entebe yaliko amadāla mukāga, era yaliko entebe eyebigere eya zābu, era gasibibwa nentebe, era yaliko emikono erui nerui awatūlibwa, nempologoma biri nga ziīmiri'de ku ma'bali gemi-
19 kono. Nempologoma kumi nebiri zaīmirira erui nerui ku madāla omukāga: tewali eyakolebwa mu bwakabaka bwona okugifanana.

[d] 1 Basek. 10. 18.

20 Era ebintu byona ebya kabaka Sulemani ebyokunyweramu byali bya zābu, nebintu byona ebyomunyumba eyekibira kya Lebanoni byali bya zābu nongōfu: feza teyalowōzebwa nga kintu ku mirembe gya
21 Sulemani. Kubanga kabaka yalina malikebu ezagēndānga Etalusisi wamu naba'du ba Kulamu; malikebu Ezetalusisi za'jānga mulūndi gumu buli myāka esatu nga zireta zābu nefeza, amasānga nenkobe ne ba-
22 muzinge. Awo kabaka Sulemani nāsinga bakabaka bona abensi obu-
23 ga'ga namagezi. Bakabaka bensi bona nebanonya amaso ga Sulemani okuwulira amagezige Katonda
24 geyali ata'de mu mutimagwe. Nebaleta buli muntu ekirabokye, ebintu ebya feza nebintu ebya zābu nebyambalo nebyokulwānyisa nebyakalōsa, embalāsi nenyumbu, e-
25 byasalibwa ebya buli mwāka. [e]Era Sulemani yalina [f]ebisibo enkumi nya olwembalāsi namagāli, nabasaja abebagala embalāsi kakumi mwenkumi biri beyateka mu bibuga ebyamagāli nawali kabaka Eye-
26 rusalemi. [g]Era yafuga bakabaka bona okuva ku Mu'ga okutūka kunsi Eyabafirisuti, ne ku nsalo Eye-
27 misiri. Kabaka nāfūla feza okuba ngamainja mu Yerusalemi, nemivule nāgifūla okuba ngemisukomoli egiri [i]mu biwōnvu olwobungi.
28 Nembalāsi bāmu'gyirānga Sulemani mu Misiri ne munsi zona.
29 [k]Era ebikolwa ebirala byona ebya Sulemani, ebyasoka nebyamalirwako, tebyawandikibwa mu bigambo bya [l]Nasani na'bi ne mwebyo byeyalagula [m]Akiya Omusiro ne mu kwolesebwa kwa [n]I'do omulabi okwa Yeroboamu mutabani wa Nebati?
30 Sulemani nāfugira Isiraeri yena mu

[e] 2 Byom. 1. 13–17.
[f] 1 Basek. 4. 26; 10. 26.
[g] 1 Basek. 4. 21.
[i] 1 Basek. 10. 27. 2 Byom. 1. 15.
[k] 1 Basek. 11. 41–43.
[l] 2 Sam. 12. 1.
[m] 1 Basek. 11. 29.
[n] 2 Byom. 12. 15; 13. 22.

Yerusalemi emyāka amakumi ana.
31 Sulemani neyebakira wamu ne bajajabe nāzikibwa mu kibuga kya Daudi kitāwe: Lekoboamu mutabaniwe nāfuga mu kifokye.

10 [a] Lekoboamu nāgenda Esekemu: kubanga Isiraeri yena bāli ba'ze Esekemu okumufūla kabaka.
2 Awo olwātuka Yeroboamu mutabani wa Nebati bweyakiwulira, [kubanga yali mu Misiri [b] gyeyali a'duki'de okuva eri kabaka Sulemani,] Yeroboamu nāva mu Misiri nāko-
3 mawo. Nebatuma nebamuita; awo Yeroboamu ne Isiraeri yena neba'ja
4 nebogera ne Lekoboamu nti Kitāwo yafūla ekikoligo kya'fe okuba ekizito: kale 'no wewula 'gwe okuwereza okuzibu okwa kitāwo nekikoligokye ekizito kyeyatutekako, na'fe
5 tunākuwerezānga. Nābagamba nti Mumale enaku satu, mulyoke mu'je gyendi nate. Abantu nebagenda.
6 Kabaka Lekoboamu nātēsa ebigambo nabaka'de abāimirirānga mu maso ga Sulemani kitāwe bweyali ngakyali mulamu ngayogera nti Magezi ki gemumpa okuba'damu aba-
7 ntu bona? Nebamugamba nti Bwonokola ebyekisa abantu bano nobasanyusa nobagamba ebigambo ebirūngi, kale bo banābānga aba'dubo
8 enaku zona. Naye nāleka amagezi gabaka'de gebāmuwa, nātēsa nabalenzi abākulira awamu naye abāī-
9 mirira mu masoge. Nābagamba nti Magezi ki gemumpa 'mwe tuba'demu abantu bano abang'ambye nti Wewula ekikoligo kitāwo kyeya-
10 tutekako? Awo abalenzi abākulira awamu naye nebamugamba nti Bwotyo bwoba ogamba abantu bano abakugambye nti Kitāwo yafūla ekikoligo kya'fe okuba ekizito, naye 'gwe kiwewule gyetuli; bwotyo bwoba obagamba nti Naswi wānge asinga
11 obunene ekiwato kya kitānge. Era 'no kubanga kitānge yababinikānga ekikoligo ekizito, 'nze nāyongerānga ku kikoligo kya'mwe: kitānge yabakangavulānga na nkoba, naye 'nze (nābakangavulānga) na njaba
12 ezobusagwa. Awo Yeroboamu nabantu bona neba'ja eri Lekoboamu ku lunaku olwokusatu, nga kabaka bweyalagira, ngayogerā nti Mu'janga gyendi nate ku lunaku olwoku-
13 satu. Awo kabaka nāba'damu nebo'go, kabaka Lekoboamu nāleka
14 okutēsa kwabaka'de; nābagamba ngokutēsa kwabalenzi bwekwali ngayogera nti Kitānge yafūlānga ekikoligo kya'mwe ekizito, naye 'nze nāyongerāngako: kitānge yabakangavulānga na nkoba, naye 'nze (nābakangavulānga) na njaba ezo-
15 busagwa. Awo kabaka nātawulira bantu; kubanga kyali kigambo Mukama kyeyaleta, Mukama anywēze ekigambokye kyeyagamba Yeroboamu mutabani wa Nebati mu muko-
16 no gwa [c] Akiya Omusironi. Awo Isiraeri yena bwebālaba nga kabaka tabawulira, abantu neba'damu kabaka nga bogera nti Mugabo ki gwetulina mu Daudi? 'sō tetulina busika mu mutabani wa Yese: buli muntu mu'de mu wema za'mwe, ai Isiraeri: labirira 'no enyumbayo 'gwe, Daudi. Awo Isiraeri yena
17 nebegendera mu wema zābwe. Naye abāna ba Isiraeri abābērānga mu bibuga bya Yuda, abo Lekoboamu
18 nābafuga. Awo kabaka Lekoboamu nātuma [d] Kadolamu eyali omukulu womusolo; abāna ba Isiraeri nebamukasukirira amainja nokufa nāfa. Kabaka Lekoboamu nāyānguwa okulinya mu 'gālirye oku'dukira mu
19 Yerusalemi. Bwebatyo Isiraeri nebajēmera enyumba ya Daudi ne lero.

11 Awo Lekoboamu bweyatūka Eyerusalemi, nākung'anya enyumba ya Yuda ne Benyamini, abasaja abalōnde kasirīvu mwobukumi munāna, abalwānyi, okulwāna nenyumba ya Isiraeri, okumu'diza nate
2 obwakabaka Lekoboamu. Naye ekigambo kya Katonda neki'jira Semaya omusaja wa Katonda nga kyo-
3 gera nti Gamba Lekoboamu mutabani wa Sulemani kabaka wa Yuda, ne [a] Isiraeri yena mu Yuda ne Be-
4 nyamini, ngoyogera nti Bwatyo bwayogera Mukama nti Temwāmbuka 'sō temulwāna ne baganda ba'mwe: mu'deyo buli muntu mu nyumbaye; kubanga ekigambo kino kyava gyendi. Awo nebawulira ebigambo bya Mukama neba'dayo
5 nebaleka okutabāla Yeroboamu. Awo Lekoboamu nābēra mu Yerusalemi nāzīmba ebibuga mu Yuda
6 okuba ebigo. Nāzīmba Besirekemu
7 ne Etamu ne Tekoa ne Besuzuli ne
8 Soko ne Adu'lamu ne Gasi ne Ma-
9 lesa ne Zifu ne Adolaimu ne Lakisi
10 ne Azeka ne Zola ne Ayaloni ne Kebuloni, ebiri mu Yuda ne mu Benyamini, ebibuga ebiriko enkomera.
11 Ebigo nābizīmbako enkomera, nābitekamu abāmi ne'mere eyokutere-
12 kebwa namafuta nomwenge. Ne mu buli kibuga ki'na kimu (nātekamu) engabo namafumu, nābinywēza nyo nyini. Yuda ne Be-
13 nyamini nebaba babe. Bakabona Nabalevi abāli mu Isiraeri yona nebagendānga gyāli okuva mu nsalo
14 zābwe zona. Kubanga Abalevi nebaleka [b] ebyālo byābwe ebyokubibuga nobutaka bwābwe neba'ja mu Yuda ne mu Yerusalemi: kubanga

[a] 1 Basek. 12. 1-24.
[b] 1 Basek. 11. 40.
[c] 1 Basek. 11. 29.
[d] 1 Basek. 4. 6.
[a] 1 Basek 12. 23.
[b] Kubal. 35. 2.

Yeroboamu ne batabanibe [c] nebabagoba baleme okuwererezānga mu bwakabona bwābwe eri Mukama:
15 neyetekerawo [d] bakabona abebifo ebigulumivu nabembuzi enume [e] na-
16 benyana zeyakola. Awo [f] nebabagoberera bona abāteka emitima gyābwe okunonya Mukama Katonda wa Isiraeri abomubika byona ebya Isiraeri, neba'ja Eyerusalemi okuwayo sadaka eri Mukama Ka-
17 tonda wa bajaja bābwe. Bwebatyo nebanywēza obwakabaka bwa Yuda, nebamunywēreza emyāka esatu Lekoboamu mutabani wa Sulemani: kubanga nebatambulira emyāka esatu mu 'kubo lya Daudi ne Sule-
18 mani. Awo Lekoboamu nāfumbirwa omukazi Makalasi muwala wa Yerimosi mutabani wa Daudi, era owa Abikairi muwala wa [g] Eriabu
19 mutabani wa Yese; nāmuzālira abāna abobulenzi; Yeusi ne Sema-
20 liya ne Zakamu. Oluvanyumalwe nāfumbirwa [i] Maaka muwala wa Abusalomu; oyo nāmuzālira Abiya
21 ne A'tai ne Ziza ne Seromisi. Lekoboamu nāyagala Maaka muwala wa Abusalomu okukira bakazibe bona na bazānabe bona: [kubanga yawasa abakazi kumi namunāna nabazāna nkāga, nāzāla abāna abobulenzi amakumi abiri mu munāna
22 nabobuwala nkāga]. [k] Lekoboamu na'sāwo Abiya mutabani wa Maaka okuba omukulu, asinga bagandabe obukulu: kubanga (yayagala) oku-
23 mufūla kabaka. Nākola ebyamagezi, nāsāsānya batabanibe bona munsi zona eza Yuda ne Benyamini, mu buli kibuga ekiriko olukomera: nābawa ebyokulya bingi nyo. Nābanonyeza abakazi bangi.

12 Awo olwātuka obwakabaka bwa Lekoboamu bwebwanywēzebwa
[a] nāba namānyi, kale [a] nāleka amatēka ga Mukama, ne Isiraeri yena
2 wamu naye. Awo olwātuka [b] mu mwāka ogwokutāno ogwa kabaka Lekoboamu Sisaki kabaka Wemisiri nātabāla Yerusalemi, kubanga ba-
3 sobe'za Mukama, ngalina amagāli lukumi mwebikumi bibiri nabasaja abebagala embalāsi obukumi mukāga: nabantu aba'ja naye abāva mu Misiri nga tebabalika; [c] Abalubimu Nabasu'kiimu Nabaesiyopya.
4 Nāmenya [d] ebibuga ebiriko enkomera ebya Yuda, na'ja Eyerusalemi.
5 Awo [e] Semaya na'bi na'ja eri Lekoboamu neri abakulu ba Yuda abāli bakung'ani'de Eyerusalemi olwa Sisaki, nābagamba nti Bwatyo bwayogera Mukama nti Munvu'deko, nānge kyenvu'de mbaleka mu-
6 kono gwa Sisaki. Awo abakulu ba Isiraeri ne kabaka nebetōwaza; nebogera nti Mukama mutūkirivu.
7 Awo Mukama bweyalaba nga betōwazi'za, ekigambo kya Mukama neki'ja eri Semaya nga kyogera nti Betōwazi'za; siribazikiriza: naye nābawako okuwonyezebwa, nobusūngu bwānge tebulifukibwa ku Yerusalemi mu mukono gwa Sisa-
8 ki. Era naye baliba ba'dube; bamanye [f] okuwereza kwānge nokuwereza kwobwakabaka bwensi (bwe-
9 kufanana). [g] Awo Sisaki kabaka Wemisiri nātabāla Yerusalemi na'gyayo obuga'ga obwomunyumba ya Mukama nobuga'ga obwomunyumba ya kabaka; byona nābitwālira dala: na'gyayo engabo zona eza
10 zābu [i] Sulemani zeyakola. Kabaka Lekoboamu nākola engabo ezebikomo oku'da mu bifo byazo, nāziteresa mu mikono gyabāmi babambowa abākūmānga olu'gi lwenyumba
11 ya kabaka. Awo olwātuka kabaka buli lweyaingirānga mu nyumba ya Mukama, abambowa neba'ja nebazisitula, nebazi'za munju eyabakū-
12 mi. Awo bweyetōwaza, obusūngu bwa Mukama nebukyūka okumuvako, aleme okumuzikiririza dala: era nate mu Yuda (mwalabika) ebirū-
13 ngi. Awo kabaka Lekoboamu neyenywēreza mu Yerusalemi nāfuga, kubanga Lekoboamu yali yakamaze emyāka amakumi ana mu gumu bweyatanula okufuga, nāfugira emyāka kumi namusānvu mu Yerusalemi, [k] ekibuga Mukama kyeyeroboza mu bika byona ebya Isiraeri okuteka omwo erinyalye: nerinya lya nyina lyali Naama Omwamoni.
14 Nākola ebyali ebibi, kubanga teyakakasa mutimagwe okunonya Mu-
15 kama. [l] Era ebikolwa bya Lekoboamu, ebyasoka nebyamalirwako, tebyawandikibwa mu bigambo bya [m] Semaya na'bi nebya [n] I'do omulabi ngengeri bweri [o] eyebitabo ebyokuzālibwa? Newabānga entalo eri Lekoboamu ne Yeroboamu obuta-
16 yosa. Lekoboamu neyebakira wamu ne bajajabe, nāzikibwa mu kibuga kya Daudi: Abiya mutabaniwe nāfuga mu kifokye.

13 Mu mwāka ogwekumi nomunāna ogwa kabaka Yeroboamu A-
2 biya nātanula okufuga Yuda. Nāfugira emyāka esatu mu Yerusalemi: nerinya lya nyina lyali [a] Mikaya muwala wa Ulieri Owegibea. [b] Newabānga entalo eri Abiya ne Yero-
3 boamu. Abiya nālūmba ngalina e'gye eryabasaja abaziraba lwānyi, abasaja abalōnde obusirīvu buna: Yeroboamu nāsimba enyiriri okulwāna naye ngalina abasaja abalōnde obusirīvu munāna abasaja aba-
4 mānyi abazira. Abiya nāimirira ku

[c] 2 Byom. 13. 9.
[d] 1 Basek. 12. 31.
[e] 1 Basek. 12. 28.
[f] 2 Byom. 15. 9; 16. 1; 30. 11, 18.
[g] 1 Sam. 16. 6; 17. 13, 28.
[i] 1 Basek. 15. 2. Naye lab. 2 Byom. 13. 2.
[k] Ma. 21. 15–17.
[a] 1 Basek. 14. 20–24.
[b] 1 Basek. 14. 25.
[c] 2 Byom. 16. 8. Nak. 3. 9.
[d] 2 Byom. 11. 5–12.
[e] 1 Basek. 12. 22. 2 Byom. 11. 2.
[f] Ma. 28. 47, 48.
[g] 1 Basek. 14. 25–28.
[i] 2 Byom. 9. 16.
[k] 2 Byom. 6. 6.
[l] 1 Basek. 14. 29–31.
[m] 1 Basek. 12. 22.
[n] 2 Byom. 9. 29.
[o] 1 Byom. 5. 1, 7, 17; 9. 1.
[a] 1 Basek. 15. 2. 2 Byom. 11. 20.
[b] 1 Basek. 15. 7.

lusozi Zemalaimu oluli munsi [c]eyensozi eya Efulaimu nāyogera nti Mumpulire, 'mwe Yeroboamu ne
5 Isiraeri yena; temwagwāna kumanya nga Mukama Katonda wa Isiraeri [d]yawa obwakabaka bwa Isiraeri Daudi okumala emirembe gyona, ye ne batabanibe [e]nendagāno
6 eyomunyo? Naye Yeroboamu mutabani wa Nebati omu'du wa Sulemani mutabani wa Daudi nāgoloko-
7 koka nājēmera mukamawe. Newakung'ana gyāli abasaja abataliko kyebagasa, abāna ba Beriali, abenywēza eri Lekoboamu mutabani wa Sulemani, Lekoboamu ngakyali [f]muto nomutimagwe nga mugōnvu,
8 'sōnga taīnza kubaziiza. Awo kakano mulowōza okuziiza [g]obwakabaka bwa Mukama mu mukono gwa batabani ba Daudi; era muli kibīna kinene, era waliwo na'mwe [i]enyana eza zābu Yeroboamu zeyabako-
9 lera okuba bakatonda. [k]Temwagoba bakabona ba Mukama, batabani ba Aloni Nabalevi, nemwerōndera bakabona ngempisa bweri eyamawānga agomunsi (endala)? kale buli a'ja okwetukuza ngalina [l]ente ento nendiga enume musānvu, oyo aīnza okuba kabona wabo abatali ba-
10 katonda. Naye 'fe, Mukama ye Katonda wa'fe, na'fe tetumuvāngako; era (tulina) bakabona abawereza Mukama, batabani ba Aloni Naba-
11 levi, mu mulimu gwābwe: era bōkya eri Mukama buli nkya na buli kawungēzi [m]ebiwebwayo ebyōkebwa nobubāne obuwōmerevu: nemigāti egyokulaga nagyo (bagitekateka) ku meza enongōfu: nekikōndo ekya zābu netabaza zakyo, [n]okwākānga buli kawungēzi: kubanga 'fe [o]tukwata ebyo Mukama Katonda wa'fe byeyakūtira; naye 'mwe
12 mwamuvako. Era, laba, Katonda ali na'fe, atukulembe'de, ne bakabonabe nga balina [p]amakondēre agalawa, okugalaya okulwāna na-'mwe. Ai abāna ba Isiraeri, temulwāna ne Mukama Katonda wa bajaja ba'mwe; kubanga temulabe
13 mukisa. Naye Yeroboamu nābafulumya enyuma abatēzi: awo nebaba mu maso ga Yuda, abatēzi nebaba
14 enyuma wābwe. Awo Yuda bwebākebuka, laba, olutalo nga lubafulumye mu maso nenyuma: nebakābira Mukama, bakabona nebafūwa
15 amakondēre. Awo abasaja ba Yuda nebogerera wa'gulu: awo abasaja ba Yuda nga bogerera wa'gulu, olwātuka Katonda nākuba Yeroboamu ne Isiraeri yena mu maso
16 ga Abiya ne Yuda. Abāna ba Isiraeri neba'duka mu maso ga Yuda: Katonda nābagabula mu mukono
17 gwābwe. Abiya nabantube nebaba'ta olu'ta olunene: nokugwa nekugwa ku Isiraeri nga ba'ti'dwa abasaja abalōnde obusirīvu butāno.
18 Bwebatyo abāna ba Isiraeri nebawāngulwa mu biro ebyo, abāna ba Yuda nebasinga, kubanga [r]besiga Mukama Katonda wa bajaja bābwe.
19 Abiya nāi'ganya Yeroboamu, nāmu'gyako ebibuga, [s]Beseri nebibuga byako, ne Yesana nebibuga byako, ne Efuloni nebibuga byako.
20 'Sō Yeroboamu teyafuna nate amānyi ku mirembe gya Abiya: Mukama [t]namulwāza [u]nāfa. Naye Abiya nāfūka owamānyi, nāwasa abakazi kumi nabana nāzāla abāna abobulenzi amakumi abiri mu babi' [i]
22 nabobuwala kumi namukāga. Era ebikolwa ebirala byona ebya Abiya namakuboge nebigambobye byawandikibwa mu bitegēza bya na'bi [w]I'do.

14 Awo Abiya neyebakira wamu ne bajajabe nebamuzīka mu kibuga kya Daudi, [a]Asa mutabaniwe nāfuga mu kifokye: ku mirembegye
2 ensi netererera emyāka kumi. Asa nākola ebyo ebyali mu maso ga Mukama Katondawe ebirūngi era
3 ebyensōnga: kubanga na'gyawo ebyōto ebya ba'na'gwānga [b]nebifo ebigulumivu nāmenya empagi [c]nā-
4 tematema Bāsera; nālagira Yuda okunonya Mukama Katonda wa bajaja bābwe nokukwata amatēka
5 nekiragiro. Era na'gyawo mu bibuga byona ebya Yuda ebifo ebigulumivu nebifananyi byenjuba: obwakabaka nebuterera mu maso-
6 ge. Nāzīmba [d]ebibuga ebiriko enkomera mu Yuda: kubanga ensi neterera 'sō teyalina ntalo mu myāka egyo; kubanga Mukama amuwa-
7 'de okuwu'mula. Kubanga nāgamba Yuda nti Tuzīmbe ebibuga bino, tubikoleko bugwe nebigo, enzi-'gi nebisiba; ensi ekyali mu maso ga'fe, kubanga tunonye'za Mukama Katonda wa'fe; tumunonye'za, naye atuwa'de okuwu'mula enjui zona. Awo nebazīmba nebalaba omu-
8 kisa. Era Asa yalina e'gye abākwatānga engabo namafumu, abāva mu Yuda [e]obusirīvu busatu; nabava mu Benyamini abākwatānga engabo nebanānula emitego, obusirīvu bubiri mwobukumi munāna: abo bona basaja ba mānyi
9 abazira. Zera Omwesiyopya nābatabāla ngalina e'gye kaka'de namagāli ebikumi bisatu; na'ja [f]Ema-
10 lesa. Awo Asa nāfuluma okumusisinkana, nebasimba enyiriri mu ki-
11 wōnvu [g]Zefasa Emalesa. Asa nākābira Mukama Katondawe nāyogera nti Mukama, [i]tewali wa kubēra wabula 'gwe, wakati wowamā-

[c] Yos. 24. 33.
[d] 2 Sam. 7. 12, 13, 16.
[e] Kubal. 18. 19.
[f] 2 Byom. 12. 13.
[g] 1 Byom. 29. 23.
[i] 1 Basek. 12. 28.
[k] 1 Basek. 12. 31. 2 Byom. 11. 14, 15.
[l] Kuv. 29. 1.
[m] 2 Byom. 2. 4.
[n] Kuv. 27. 20, 21. Lev. 24. 2–4.
[o] Kubal. 1. 53.
[p] Kubal. 10. 9.
[r] 1 Byom. 5. 20.
[s] 1 Basek. 12. 30. 2 Byom. 15. 8; 17. 2.
[t] 1 Sam. 25. 38.
[u] 1 Basek. 14. 20.
[w] 2 Byom. 9. 29.
[a] 1 Basek. 15. 8.
[b] 1 Basek. 15. 14. 2 Byom. 15. 17.
[c] Ma. 7. 5. 1 Basek. 16. 33.
[d] 2 Byom. 11. 5.
[e] 2 Byom. 13. 3.
[f] Yos. 15. 44.
[g] Balam. 1. 17.
[i] Balam. 7. 7. 1 Sam. 14. 6.

nyi noyo atalina mānyi: tubēre, ai
Mukama Katonda wa'fe; kubanga
[k] tukwesiga, [l] ne mu linyalyo mwe-
tutabāli'de ekibīna kino. Ai Muka-
ma, 'gwe Katonda wa'fe; omuntu
12 aleme okukusinga. Awo Mukama
nākuba Abaesiyopya mu maso ga
Asa ne mu maso ga Yuda; Abaesi-
13 yopya neba'duka. Asa nabantube
abāli naye nebabai'ganya nebaba-
tūsa [m] Egerali: nekugwa ku Baesi-
yopya bangi bwebatyo nokuīnza
nebataīnza ku'damu amānyi; ku-
banga bāzikirizibwa mu maso ga
Mukama ne mu maso ge'gyerye;
nebanyaga omunyago mungi nyo.
14 Nebakuba ebibuga byona ebyetōlo-
'de Gerali; kubanga [n] entīsa ya Mu-
kama nebatūkako: nebanyaga ebi-
buga byona: kubanga byalimu o-
15 munyago mungi. Era nebakuba
ewema ezente, nebanyaga endiga
nyingi nyo neng'amira, neba'dayo
Eyerusalemi.

15 Omwoyo gwa Katonda negu'ja
ku Azaliya mutabani wa Ode-
2 di: nāfuluma okusisinkana Asa nā-
mugamba nti Mumpulire, 'mwe Asa
ne Yuda yena ne Benyamini: Mu-
kama ali na'mwe bwemunābānga
naye; [a] era bwemunāmunonyānga,
munāmulabānga; naye [b] bwemunā-
muvāngako, anābavāngako 'mwe.
3 Era [c] ebiro bingi Isiraeri nga talina
Katonda owamazima era nga talina
[d] kabona aigiriza era nga talina
4 matēka: naye bwebākyūkira Mu-
kama Katonda wa Isiraeri nga ba-
labye enaku nebamunonya, neba-
5 lyoka bamulaba. Ne mu biro ebyo
nga tewali mirembe eri oyo eyafu-
lumānga newakuba de eri oyo eyai-
ngirānga, naye okweralikirira ku-
ngi nekuba ku bona abātūla mu-
6 nsi ezo. Nebamenyekamenyeka, e-
'gwānga nga lirūmba 'gwānga li-
'nalyo, nekibuga nga kirūmba kibu-
ga ki'nakyo: kubanga Katonda ya-
beralikiriza ngabalabya enaku zo-
7 na. Naye mubēnga namānyi, 'sō
nemikono gya'mwe tegi'dirirānga:
kubanga omulimu gwa'mwe guli-
8 webwa empēra. Awo Asa bweya-
wulira ebigambo ebyo, nebyo Odedi
na'bi byeyalagula, nāguma omwoyo
na'gyawo [e] ebyemizizo byona munsi
yona eya Yuda ne Benyamini ne
mu bibuga [f] byeya'gya kunsi eye-
nsozi eya Efulaimu; na'za obugya
ekyōto kya Mukama [g] ekyali mu
9 maso gekisasi kya Mukama. Nā-
kung'anya Yuda yena ne Benyami-
nabo abābērānga nabo [i] abāva
mu Efulaimu ne Manase ne mu
Simeoni: kubanga nebamusenga
bangi nyo nga bava mu Isiraeri,
bwebālaba nga Mukama Katonda-
10 we ali naye. Awo nebakung'anira
Eyerusalemi mu mwezi ogwokusa-
tu mu mwāka ogwekumi netāno
11 ogwokufuga kwa Asa. Nebawera-
yo ku lunaku olwo eri Mukama nga
ba'gya ku [k] munyago gwebāleta ente
12 lusānvu nendiga kasānvu. [l] Nebai-
ngira mu ndagāno okunonya Mu-
kama Katonda wa bajaja bābwe no-
mutima gwābwe gwona nememe
13 yābwe yona; era buli ata'kirizenga
kunonya Mukama Katonda wa Isi-
raeri [m] a'tibwēnga, oba muto oba
mukulu, oba musaja oba mukazi.
14 Nebalairira Mukama ne'dobozi 'de-
ne nokwogerera wa'gulu namako-
15 ndēre [n] neng'ombe. Yuda yena ne-
basanyukira ekirairo ekyo: kuba-
nga bāli balai'de nomutima gwā-
bwe gwona nebamunonya nokwa-
gala kwābwe kwona; nebamulaba:
Mukama nābawa okuwu'mula enjui
zona.
16 Era [o] ne Maaka nyina Asa kaba-
ka nāmugoba mu bwa namasole
kubanga yali akoze ekifananyi e-
kyomuzizo okuba Asera; Asa nā-
tema ekifananyikye [p] nākifūla enfū-
fu nākyōkera ku ka'ga Kiduloni.
17 Naye [r] ebifo ebigulumivu tebya-
'gyibwawo mu Isiraeri: naye omu-
tima gwa Asa gwatūkirira enakuze
18 zona. Naīngiza mu nyumba ya
Katonda ebintu kitāwe byeyawōnga
nebintu byeyawōnga ye ye nyini,
19 efeza nezābu nebintu. Newatabā-
nga ntalo nate okutūsa omwāka
ogwasatu mwetāno ogwa Asa.

16 Awo mu mwāka ogwasatu mu
mukāga ogwokufuga kwa Asa,
[a] Baasa kabaka wa Isiraeri nātabā-
la Yuda, nāzīmba Lama obutaga-
nya muntu kufuluma newakuba'de
okuingira eri Asa kabaka wa Yu-
2 da. Awo Asa na'gya efeza nezābu
mu byobuga'ga ebyomunyumba ya
Mukama nebyomunyumba ya ka-
baka, nātumira Benikadadi kabaka
Webusuli eyabērānga Edamasiko,
3 ngayogera nti (Waliwo) endagāno
eri 'nze nāwe, nga (bweyali) eri ki-
tānge ne kitāwo: laba, nkuwere'za
feza nezābu; genda omenye enda-
gānoyo eri Baasa kabaka wa Isi-
4 raeri anveko. Awo Benikadadi
nāwulira kabaka Asa, nātuma aba-
kulu be'gyerye okulūmba ebibuga
bya Isiraeri; nebakuba Iyoni ne
Dani ne [b] Aberumaimu nebibuga
byona ebyokuterekeramu ebya Na-
5 futali. Awo olwātuka Baasa bwe-
yakiwulira nāleka okuzīmba Lama
6 nākomya omulimugwe. Awo ka-
baka Asa nāmenya Yuda yena;
neba'gyawo amainja Agerama ne-
miti gyakyo Baasa byeyazīmbya;
7 nābizīmbya Geba ne Mizupa. Era

[k] 2 Byom. 13. 18.
[l] 1 Sam. 17. 45.
[m] Lub. 10. 19.
[n] 2 Byom. 17. 10; 20. 29.
[a] 1 Byom. 28. 9. Yer. 29. 13. Mat. 7. 7.
[b] Ma. 31. 17. 2 Byom. 12. 5; 24. 20.
[c] Kos. 3. 4.
[d] Lev. 10. 11. 2 Byom. 17. 8, 9; 35. 3.
[e] 1 Basek. 15. 12.
[f] 2 Byom. 13. 19; 17. 2; 19. 4.
[g] 2 Byom. 8. 12.
[i] 2 Byom. 11. 16; 16. 1.
[k] 2 Byom. 14. 13, 15.
[l] 2 Basek. 23. 3. 2 Byom. 29. 10; 34. 31. Nek. 10. 29.
[m] Ma. 13. 9.
[n] 1 Byom. 15. 28. Zab. 98. 6. Kos. 5. 8.
[o] 1 Basek. 15. 13–15.
[p] 2 Basek. 23. 6, 15.
[r] 2 Byom. 14. 3, 5.
[a] 1 Basek. 15. 17–22.
[b] 1 Basek. 15. 20.

mu biro ebyo [c]Kanani omulabi na-
'ja eri Asa kabaka wa Yuda nā-
mugamba nti [d]Kubanga [e]wesiga
kabaka Webusuli notesiga Mukama
Katondawo, e'gye lya kabaka We-
busuli kyerivu'de liwona mu mu-
8 konogwo. [f]Abaesiyopya [g]Nabalu-
bimu tebāli 'gye 'dene kitalo, nga
bālina amagāli nabebagala emba-
lāsi bangi nyo nyini? naye kuba-
nga wesiga Mukama, [h]nābagabula
9 mu mukonogwo. Kubanga [k]amaso
ga Mukama gatambulatambula e-
rui nerui okubuna ensi zona, okwe-
raga bwali owamānyi eri bo abali-
na omutima ogutūkiri'de gyali. Mu
kino okoze ekyobusirusiru; kuba-
nga onosokerawo okuba nentalo.
10 Awo Asa nālyoka asuuguwalira o-
mulabi, nāmuteka [l]munju eyeko-
mera; kubanga yali amuliko ekirui
olwekigambo ekyo. Asa nājōga a-
11 bamu ku bantu mu biro ebyo. Era,
laba, [m]ebikolwa bya Asa ebya-
soka nebyamalirwako, laba, bya-
wandikibwa mu kitabo kya baseka-
12 baka ba Yuda ne Isiraeri. Ne mu
mwāka ogwamakumi asatu mu
mwenda ogwokufugakwe Asa nā-
lwāla ebigere; endwa'deye nenyī-
kira nyo: naye bweyalwāla nāta-
genda eri Mukama naye eri abasa-
13 wo. Asa neyebakira wamu ne ba-
jajabe nāfira mu mwāka ogwana
14 mu gumu ogwokufugakwe. [n]Ne-
bamuzīka mu ntānaze ye zeyeba-
'jira mu kibuga kya Daudi, neba-
muteka ku kitanda ekya'jula ebya-
kalōsa ebiwōmerevu [o](nenvūmbo)
ezengeri nyingi, ebyalongōsebwa
namagezi gabafumbi ba kalifuwa:
[p]nebamunyōkereza bingi nyo nyi-
ni.

17 [a]Yekosafati mutabaniwe nāfū-
ga mu kifokye, neyenywēza o-
2 kulwāna ne Isiraeri. Nāteka e'gye
mu [b]bibuga byona ebiriko enkome-
ra ebya Yuda nāteka ebigo munsi
ya Yuda ne mu bibuga bya Efulai-
3 mu, [c]Asa kitāwe byeyalya. Muka-
ma nāba ne Yekosafati, kubanga
yatambulirānga mu makubo agolu-
beryeberye aga kitāwe Daudi nāta-
4 genda eri Babaali; naye nāgendā-
nga eri Katonda wa kitāwe, nāta-
mbulira mu matēkage 'sō si [d]nge-
bikolwa bya Isiraeri bwebyali.
5 Mukama kyeyava anywēza obwa-
kabaka mu mukonogwe; Yuda ye-
na nāletera Yekosafati [e]ebirabo;
nāba nobuga'ga nekitībwa kingi
6 nyo. Omutimagwe negugulumizi-
bwa mu makubo ga Mukama: era
na'gyawo [f]ebifo ebigulumivu ne
7 [g]Bāsera mu Yuda. Era mu mwā-
ka ogwokusatu ogwokufugakwe
nātuma abakūngube, Benikairi ne
Obadiya ne Zekaliya ne Nesaneri
ne Mikaya [i]okuigiriza mu bibuga
8 bya Yuda; era wamu nabo Abale-
vi, Semaya ne Nesaniya ne Zeba-
diya ne Asakeri ne Semiramosi ne
Yekonasani ne Adoniya ne Tobiya
ne Tobadoniya, Abalevi; era wamu
nabo Erisama ne Yekolamu, baka-
9 bona. Nebaigiriza mu Yuda nga
balina ekitabo ekyamatēka ga Mu-
kama; nebatambulānga okubuna
ebibuga byona ebya Yuda nebaigi-
10 riza mu bantu. [k]Entīsa ya Muka-
ma negwa ku bwakabaka bwona o-
bwensi ezetōlo'de Yuda, nokulwā-
11 na nebatalwāna ne Yekosafati. A-
bamu ku [l]Bafirisuti [m]nebaletera
Yekosafati ebirabo ne feza okuba
omusolo; era [n]Nabawalabu neba-
muletera embuzi, endiga enume
kasānvu mu lusānvu, nembuzi e-
12 nume kasānvu mu lusānvu. Ye-
kosafati nāba mukulu nyo nyini;
nāzīmba mu Yuda ebigo [o]nebibu-
13 ga ebyokuterekeramu. Era yalina
emirimu mingi mu bibuga bya Yu-
da; nabasaja abalwānyi nabasaja
abamānyi abazira mu Yerusalemi.
14 Era kuno kwe kwali okubalibwa
kwābwe ngenyumba za bakitābwe
bwezali; ku Yuda abāmi benkumi;
Aduna omwāmi, era wamu naye a-
basaja abamānyi abazira obusirīvu
15 busatu: neyamu'dirira Yekokana-
ni omwāmi, era wamu naye obusi-
rīvu bubiri mwobukumi munāna:
16 neyamu'dirira Amasiya mutabani
wa Zikuli, [p]eyewayo kububwe eri
Mukama; era wamu naye abasaja
abamānyi abazira obusirīvu bubi-
17 ri: ne ku Benyamini; Eriada o-
musaja owamānyi omuzira, era
wamu naye obusirīvu bubiri, abā-
18 kwatānga emitego nengabo: neya-
mu'dirira Yekozabadi, era wamu
naye akasirīvu mwobukumi munā-
19 na, abetesetese okulwāna. Abo be
bāwerezānga kabaka, obuta'sāko
abo kabaka beyateka mu bibuga
ebyaliko enkomera okubuna Yuda
yona.

18 Era Yekosafati [a]yalina obuga-
'ga nekitībwa kingi nyo nyini;
2 [b]nāfūka muko'domi wa Akabu. A-
wo omyāka bwegyaitawo [c]nāsere-
ngeta eri Akabu Esamaliya. Akabu
nāmu'tira endiga nente nyingi nyo,
ye nabantu abāli naye, nāmusenda-
senda okutabāla Eramosugireadi
3 (wamu naye). Awo Akabu kabaka
wa Isiraeri nāgamba Yekosafati ka-
baka wa Yuda nti Onogenda nānge
Eramosugireadi? Awo nāmu'damu
nti 'Nze ninga 'gwe bwoli, nabantu
bānge ngabantubo; era (tunābānga)
4 wamu nāwe mu ntalo ezo. Awo

c 1 Basek. 16. 1.
d Is. 31. 1. Yer. 17. 5.
e 2 Byom. 13. 18.
f 2 Byom. 12. 3; 14. 9.
g 2 Byom. 12. 3.
h 2 Byom. 13. 16.
k Yob. 34. 21. Yer. 16. 17; 32. 19. Zek. 4. 10.
l 2 Byom. 18. 26. Yer. 20. 2.
m 1 Basek. 15. 23.
n 1 Basek. 15. 24.
o Lub. 50. 2. Ma'k. 16. 1.
p 1 Sam. 31. 12. 2 Byom. 21. 19.
a 1 Basek. 15. 24.
b 2 Byom. 11. 5; 19. 5.
c 2 Byom. 15. 8.
d 1 Basek. 12. 28.
e Iu. 11. 1 Sam. 10. 27.
f 1 Basek. 22. 43. 2 Byom. 15. 17; 20. 33.
g 2 Byom. 19. 3.
i 2 Byom. 15. 3; 35. 3. Ezer. 7. 10.
k 2 Byom. 14. 14; 20. 29.
l 2 Byom. 21. 16.
m 2 Sam. 8. 2.
n 2 Byom. 21. 16.
o Kuv. 1. 11.
p Balam. 5. 2, 9. Nek. 11. 2.
a 2 Byom. 17. 5.
b 2 Byom. 21. 6.
c 1 Basek. 22. 2-35.

Yekosafati nāgamba kabaka wa Isi-
raeri nti Nkwegairi'de, būza ekiga-
5 mbo kya Mukama lero. Awo ka-
baka wa Isiraeri nākung'anya bana-
'bi abasaja ebikumi bina, nābagamba
nti Tutabāle Eramosugireadi nanti-
ki ndekeyo? Nebogera nti Yāmbu-
ka; kubanga Katonda alikigabula
6 mu mukono gwa kabaka. Naye Ye-
kosafati nāyogera nti Tewali wano
nate na'bi wa Mukama, tumubūze-
7 ko? Kabaka wa Isiraeri nāgamba
Yekosafati nti Waliwo nate omu-
saja omu gwetuīnza okubūlizamu
Mukama: naye 'mukyāwa; kuba-
nga tandagulāngako birūngi wabula
ebibi ebyerēre; oyo ye Mikaya mu-
tabani wa Imula. Yekosafati nāyo-
gera nti Kabaka aleme okwogera
8 bwatyo. Awo kabaka wa Isiraeri
nāita omumbowa nāyogera nti Yā-
nguwa okime Mikaya mutabani wa
9 Imula. Era kabaka wa Isiraeri ne
Yekosafati kabaka wa Yuda neba-
tūla buli muntu ku ntebeye nga ba-
mba'de ebyambalo byābwe, nga ba-
tu'de mu mbuga eri ku mulyāngo
gwa wankaki Wesamaliya; bana-
'bi bona nebalagula mu maso gā-
10 bwe. Awo Zedekiya mutabani wa
Kenaana neyekolera amayembe age-
byūma nāyogera nti Bwatyo bwayo-
gera Mukama nti Olitomera Abasuli
na gano okutūsa lwebalimalibwa-
11 wo. Ne bana'bi bona nebalagula
bwebatyo, nga bogera nti Yāmbuka
Eramosugireadi olabe omukisa: ku-
banga Mukama alikigabula mu mu-
12 kono gwa kabaka. Awo omubaka
eyagenda okuita Mikaya nāmuga-
mba nti Laba, ebigambo bya bana-
'bi (bimubūlira) kabaka ebirūngi na-
kamwā kamu: nkwegairi'de, eki-
gambokyo kifanane ekigambo kyo-
13 mu kubo, oyogere ebirūngi. Awo
Mikaya nāyogera nti Nga Mukama
bwali omulamu, Katonda wānge kya-
14 nāgamba, ekyo kyenāyogera. Awo
bweya'ja eri kabaka, kabaka nāmu-
gamba nti Mikaya, tutabāle Eramo-
sugireadi nantiki ndekeyo? Nāyo-
gera nti Mwāmbuke mulabe omu-
15 kisa; era baligabulwa mu mukono
gwa'mwe. Awo kabaka nāmugamba
nti Nākulaiza emirūndi emeka ole-
me okumbūlira ekigambo nekimu
wabula amazima mu linya lya Mu-
16 kama? Nāyogera nti Ndabye Isi-
raeri yena ngasāsāni'de ku nsozi
ngendiga ezitalina musūmba: Mu-
kama nāyogera nti Abo tebalina
mukama wābwe: ba'deyo buli mu-
17 ntu mu nyumbaye mirembe. Awo
kabaka wa Isiraeri nāgamba Yeko-
safati nti Sikugambye nga talagule
18 birūngi eri 'nze wabula ebibi? Nā-
yogera nti Kale muwulire ekigambo
kya Mukama: ndabye Mukama nga-
tu'de ku ntebeye ne'gye lyona eryo-
mu'gulu nga baīmiri'de ku mukono-
19 gwe ogwadyo ne ku gwa kono. Mu-
kama nāyogera nti Ani anāsendase-
nda Akabu kabaka wa Isiraeri ayā-
mbuke Eramosugireadi agwe? Omu
nāyogera bwatyo; omulala nāyo-
20 gera bwatyo. Awo newafuluma o-
muzimu neguīmirira mu maso ga
Mukama negwogera nti 'Nze nā-
musendasenda. Mukama nāguga-
21 mba nti Otya? Negwogera nti Nā-
fuluma nembera omuzimu ogwobu-
limba mu kamwā ka bana'bibe bona.
Nāyogera nti Gwonomusendasenda
nokusobola onosobola: fuluma oko-
22 le bwotyo. Kale 'no, laba, Mukama
ata'de omuzimu ogwobulimba mu
kamwā ka bana'bibo bano; era Mu-
23 kama akwoge'deko akabi. Awo Ze-
dekiya mutabani wa Kenaana nāse-
mbera nāmukuba Mikaya ku mata-
ma, nāyogera nti Omwoyo gwa Mu-
kama gwampitako gutya okwogera
24 nāwe? Mikaya nāyogera nti Laba,
oliraba ku lunaku olwo bwoliingira
mu kisenge ekyomunda okwekweka.
25 Awo kabaka wa Isiraeri nāyogera
nti Mutwāle Mikaya mumu'ze eri
Amoni omukulu wekibuga neri Yoa-
26 si mutabani wa kabaka; mwogere
nti Bwatyo bwayogera kabaka nti
Olusaja luno muluteke mu komera
mululīsenga ne'mere eyokulaba ena-
kunama'zi agokulaba enaku, okutūsa
27 lwendikomawo emirembe. Awo Mi-
kaya nāyogera nti Okukomawo bwo-
likomawo emirembe, Mukama nga
tayogere'de mu'nze. Nāyogera nti
Muwulire, 'mwe amawānga 'mwena.
28 Awo kabaka wa Isiraeri ne Yeko-
safati kabaka wa Yuda nebāmbuka
29 Eramosugireadi. Kabaka wa Isi-
raeri nāgamba Yekosafati nti Ne-
fūla nenyingira mu lutalo; naye
'gwe yambala ebyambalobyo. Awo
kabaka wa Isiraeri neyefūla nebai-
30 ngira mu lutalo. Awo kabaka We-
busuli yali alagi'de abāmi bamagā-
lige ngayogera nti Temulwāna na
bato newakuba'de abakulu, wabula
31 kabaka wa Isiraeri ye'ka. Awo o-
lwātuka abāmi bamagāli bwebāla-
ba Yekosafati nebogera nti Mazi-
ma ye kabaka wa Isiraeri; kyebāva
[d] bakyāma okulwāna naye: naye
Yekosafati nāyogerera wa'gulu,
Mukama nāmubēra; Katonda nā-
32 bamu'gyako. Awo olwātuka abā-
mi bamagāli bwebālaba nga siye
kabaka wa Isiraeri, kale nebako-
33 mawo okumugoberera. Awo newa-
bawo omuntu eyanānula omutego-
gwe nga tagendere'de, nālasa keba-
ka wa Isiraeri ebyambalobye ebye-
byūma webiga'tira: kyeyava aga-
mba omugoba we'gālirye nti Kyū-
sa omukonogwo onziye mu 'gye;

[d] 1 Basek. 22. 32.

34 kubanga nfumiti'dwa nyo. Olutalo nerweyongera ku lunaku olwo: naye kabaka neyekakābiriza mu 'gālirye okulwāna Nabasuli; okutūsa akawungēzi: awo enjuba bweyali ngegwa nāfa.

19 Awo Yekosafati kabaka wa Yuda nākomawo mu nyumbaye
2 mirembe Eyerusalemi. [a] Yeku mutabani wa Kanani omulabi nāfuluma okumusisinkana nāgamba kabaka Yekosafati nti Wandibe'de ababi [b] nobagala abo abakyāwa Mukama? olwekigambo ekyo obusūngu bukuliko obuva mu maso ga
3 Mukama. Naye [c] mu'gwe mulabise ebirūngi, kubanga [d] wa'gyawo Bāserosi munsi, nokakasa omutimagwo okunonya Katonda.
4 Awo Yekosafati nābērānga Eyerusalemi: nāfuluma nate mu bantu okuva Ebeeruseba okutūka munsi [e] eyensozi eya Efulaimu, nābakomyawo eri Mukama Katonda wa
5 bajaja bābwe. Na'sāwo [f] abalamuzi munsi okubuna [g] ebibuga byona ebiriko enkomera ebya Yuda,
6 buli kibuga ki'na kimu, nāgamba abalamuzi nti Mulowōze byemukola: kubanga [i] temulamulira bantu wabula Mukama; era ye ali wamu
7 na'mwe mu kusala emisāngo. Kale 'no entīsa ya Mukama ebēre ku-'mwe; mwekūme mukole bwemutyo: kubanga [k] tewali butali butūkirivu eri Mukama Katonda wa'fe newakuba'de [l] okusosola mu bantu
8 newakuba'de okulya enguzi. Era mu Yerusalemi Yekosafati mweya-'sā [m] ku Balevi ne bakabona ne ku mitwe (gyenyumba) za bakitābwe eza Isiraeri olwokulamula kwa Mukama nolwempaka. Nebakomawo
9 Eyerusalemi. Awo nābakūtira ngayogera nti Bwemutyo bwemuba mukola [n] mu ntīsa ya Mukama nobwesigwa era nomutima ogwatūkirira.
10 Era baganda ba'mwe abali mu bibuga byābwe [o] bwebanāletānga gyemuli okukayana kwona, erui omusai nerui omusai, erui etēka nerui ekiragiro, erui ebyakūtirwa nerui emisāngo, munābalabulānga baleme oku'za omusāngo eri Mukama, obusūngu nebu'ja bwebutyo ku'mwe ne ku baganda ba'mwe: mukolēnga bwemutyo nemutabako musāngo.
11 Era, laba, [p] Amaliya kabona omukulu yabafuga [r] mu bigambo byona ebya Mukama; ne Zebadiya mutabani wa Isimaeri, omukulu wenyumba ya Yuda, mu bigambo byona ebya kabaka: era Nabalevi banābānga bāmi mu maso ga'mwe. Mube namānyi mukole, era Mukama abērēnga alina ensōnga.

20 Awo olwātuka oluvanyuma lwebyo abāna ba [a] Moabu nabāna ba [b] Amoni era wamu nabo abamu ku Bamoni nebatabāla Yekosafati
2 okulwāna naye. Awo newa'ja abantu abāmugamba Yekosafati nti E'gye 'dene likutaba'de eriva emitala wenyanja Ebusuli; era, laba, bali mu Kazazonutamali [ye [c] E-
3 ngedi]. Yekosafati nātya neyetekateka [d] okunonya Mukama; [e] nālāngira okusība mu Yudā yona.
4 Yuda nebakung'ana okunonya (okubērwa) eri Mukama: bāvira dala mu bibuga byona ebya Yuda oku-
5 nonya Mukama. Yekosafati nāimirira mu kung'aniro lya Yuda ne Yerusalemi mu nyumba ya Mukama
6 mu maso golu'gya olugya; nāyogera nti Ai Mukama Katonda wa bajaja ba'fe, 'gwe si [f] Katonda mu 'gulu? era [g] si 'gwofuga obwakabaka bwona obwamawānga? ne mu mukonogwo mwe muli obuinza namānyi nokubawo newatabawo aīnza
7 okukuziiza. [i] Ai Katonda wa'fe, si 'gwe wagoba abali munsi eno mu maso gabantubo Isiraeri, nogiwa eza'de lya Ibulaimu [k] mukwānogwo
8 emirembe gyona? Nebabēra omwo, era bakuzīmbi'de omwo ekigwa o-
9 lwerinyalyo, nga bogera nti [l] Obubi bwebunātutūkāngako, ekitala, omusāngo, oba lūmbe oba njala, tunāimirirānga [m] mu maso genyumba eno ne mu masogo, [kubanga [n] erinyalyo liri mu nyumba eno,] netukukābira nga tulabye enaku, nāwe
10 oliwulira nolokola. Kale 'no tunulira abāna ba [o] Amoni ne Moabu nabokulusozi Seiri [p] bewagāna Isiraeri okutabāla bwebāva munsi Yemisiri, naye [r] nebakyāma okubava-
11 ko nebatabazi'kiriza; laba, bwebatusasula, oku'ja [s] okutugoba mu
12 butakabwo bwotuwa'de okulya. Ai Katonda wa'fe, tolibasalira musāngo? kubanga tetulina mānyi na katono eri e'gye lino edene eritutaba'de: 'sō tetumanyi bwetuba tukola; naye [t] amaso ga'fe gakutu-
13 nulira 'gwe. Yuda yena nebaimirira mu maso ga Mukama nga balina abāna bābwe abato, ne bakazi
14 bābwe, nabāna bābwe. Awo [u] omwoyo gwa Mukama negu'ja ku Yakazieri mutabani wa Zekaliya mutabani wa Benaya mutabani wa Yeyeri mutabani wa Mataniya Omulevi owokubatabani ba Asafu wa-
15 kati mu kibīna; nāyogera nti Muwulire, 'mwe Abayuda 'mwena, na-'mwe ababēra mu Yerusalemi, nāwe, kabaka Yekosafati: bwatyo bwabagamba Mukama nti Temutya 'mwe 'sō temukeng'ēntererwa olwe'gye lino edene; kubanga [w] olutalo si lwa'mwe naye lwa Katonda.

[a] 1 Basek. 16. 1.
[b] 1 Basek. 22. 44. 2 Byom. 18. 1. Zab. 139. 21. 2 Kol. 6. 14.
[c] 1 Basek. 14. 13.
[d] 2 Byom. 17. 4, 6.
[e] 2 Byom. 15. 8.
[f] Ma. 16. 18.
[g] 2 Byom. 17. 2.
[i] Ma. 1. 17.
[k] Ma. 32. 4.
[l] Ma. 10. 17.
[m] 2 Byom. 17. 7, 8.
[n] 2 Sam. 23. 3.
[o] Ma. 17. 8.
[p] 1 Byom. 6. 11.
[r] 1 Byom. 26. 32.

[a] 2 Basek. 1. 1; 3. 4, 7 neb.
[b] 1 Sam. 11. 1.
[c] 1 Sam. 23. 29.
[d] 2 Byom. 19. 3.
[e] Ezer. 8. 21. Yer. 36. 9. Yon. 3. 5.
[f] Ma. 4. 39.
[g] 1 Byom. 29. 12. Dan. 4. 17, 25, 32. Mat. 6. 13.
[i] Lub. 17. 7. Kuv. 6. 7.
[k] Is. 41. 8. Yak. 2. 23.
[l] 1 Basek. 8. 33, 37. 2 Byom. 6. 28-30.
[m] Ezer. 10. 1.
[n] 2 Byom. 6. 20.
[o] nyi. 1, 22, 23.
[p] Ma. 2. 4, 9, 19.
[r] Kubal. 20. 21.
[s] Zab. 83. 6, 7, 12.
[t] Zab. 25. 15; 123. 1, 2; 141. 8.
[u] Kubal. 24. 2. Balam. 3. 10.
[w] 1 Sam. 17. 47.

16 Enkya'muserengete mulwāne nabo': laba, bāmbukira awalinyirirwa Ezizi; na'mwe mulibasānga ekiwōnvu wekisibuka mu maso ge'dūngu
17 Yerueri. [y] Temulyetāga kulwāna mu (lutalo) luno: mwesimbe muīmirire buīmirizi mulabe obulokozi bwa Mukama obuli na'mwe, 'gwe Yuda ne Yerusalemi: temutya 'sō temukeng'ēntererwa: enkya mubatabāle; kubanga [z] Mukama ali na-
18 'mwe. Awo Yekosafati [a] nāvūnama amasoge ku 'taka: ne Yuda yena nababēra mu Yerusalemi nebavūnama mu maso ga Mukama,
19 nga basinza Mukama. Abalevi abokubāna [b] Babakokasi nabokubāna [c] Babakola nebaīmirira okutendereza Mukama Katonda wa Isiraeri
20 ne'dobozi 'dene nyo nyini. Nebagolokoka enkya mu makya nebafuluma mu [d] 'dungu Eryetekoa: awo bwebāli nga bafuluma Yekosafati nāīmirira nāyogera nti Mumpulire, 'mwe Abayuda na'mwe ababēra mu Yerusalemi; [e] mu'kirize Mukama Katonda wa'mwe, bwemutyo bwemunānywēzebwa; mu'kirize banabibe, bwemutyo bwemunālaba o-
21 mukisa. Awo bweyamala okutēsa nabantu, na'sāwo abo abanāīmbira Mukama nebatendereza [f] obulūngi bwobutukuvu nga bafuluma nga bakulembe'de e'gye nebogera nti [g] Mwebaze Mukama; kubanga okusāsirakwe (kubērera) emirembe gyo-
22 na. Awo bwebātanula okuīmba nokutendereza, Mukama nātekawo [i] abatēzi (okutēga) abāna ba [k] Amoni ne Moabu nabokulusozi Seiri, abāli bataba'de Yuda; nebakubi-
23 bwa. Kubanga abāna ba Amoni ne Moabu nebalūmba abokulusozi Seiri, okuba'ta nokubazikiririza dala: awo bwebāmalira dala abokulusozi Seiri, buli muntu nebega'ta
24 okuzikiriza mu'ne. Awo Yuda bwebātūka ku kigo ekikūmirwako ekyomu'dūngu, nebatunulira e'gye, kale, laba, nga mirāmbo egigu'de wansi,
25 'sō tewāli abāwona. Awo Yekosafati nabantube bwebātūka okuba'gyako omunyago, nebasānga mubo obuga'ga bungi nemirāmbo nebintu ebyomuwendo omungi, byebeyambulira bo'ka, obungi bwabyo nebibalema okutwāla: nebamala enaku satu nga banyaga omunyago,
26 bwegwali mungi bwegutyo. Awo ku lunaku olwokuna nebakung'anira mu kiwōnvu Beraka; kubanga eyo gyebebaliza Mukama: ekifo ekyo kyekyava kitūmibwa erinya
27 kiwōnvu Beraka ne lero. Awo neba'dayo, buli muntu owa Yuda Noweyerusalemi, Yekosafati ngabakulembe'de, oku'dayo Eyerusalemi nga basanyuse; kubanga [l] Mukama abawa'de okusanyukira abalabe bā-
28 bwe. Neba'ja Eyerusalemi nga balina [m] entongōli nenānga namakondēre eri enyumba ya Mukama.
29 [n] Entīsa ya Katonda neba ku bwakabaka bwona obwensi bwebāwulira Mukama ngalwāna nabalabe
30 ba Isiraeri. Awo amatwāle ga Yekosafati negaterera: kubanga [o] Katondawe nāmuwa okuwu'mula enjui zona.
31 [p] Yekosafati nāfuga Yuda: yali yakamaze emyāka amakumi asatu mwetāno bweyatanula okufuga; nāfugira emyāka amakumi abiri mwetāno mu Yerusalemi: ne nyina erīnyalye yali Azuba muwala wa Se-
32 ruki. Nātambulira mu 'kubo lya Asa kitāwe, nātakyāma okulivamu, ngakola ebyo ebyali mu maso ga
33 Mukama ebirūngi. Era naye [r] ebifo ebigulumivu tebya'gyibwawo; 'sō nabantu nga tebanaba [s] kukakasa mitima gyābwe eri Katonda wa ba-
34 jaja bābwe. Era ebikolwa ebirala byona ebya Yekosafati, ebyasoka nebyamalirwako, laba, byawandikibwa mu bigambo bya Yeku mutabani wa Kanani, ebyaingizibwa mu kitabo kya basekabaka ba Isiraeri.
35 Awo oluvanyuma lwebyo [t] Yekosafati neyega'ta ne Akaziya kabaka wa Isiraeri; oyo nākola bubi nyo:
36 neyega'ta naye okusiba ebyōmbo ebyokugenda Etalusisi: nebasibira
37 ebyōmbo Eyezionugeberi. Awo Erieza mutabani wa Dodavaku Owemalesa nālagula ku Yekosafati ngayogera nti [u] Kubanga wega'se ne Akaziya, Mukama azikiri'za emirimugyo. Ebyōmbo nebimenyeka nokuīnza nebitaīnza kugenda Etalusisi.

21 Awo Yekosafati neyebakira wamu ne bajajabe nāzikibwa wamu ne bajajabe mu kibuga kya Daudi: Yekolamu mutabaniwe nāfuga mu
2 kifokye. Era yalina aboluganda batabani ba Yekosafati, Azaliya ne Yekieri ne Zekaliya ne Azaliya ne Mikaeri ne Sefatiya: abo bona batabani ba Yekosafati kabaka wa
3 Isiraeri. Kitābwe nābawa ebirabo ebikulu, zābu ne feza nebintu ebyomuwendo omungi, [a] nebibuga ebiriko enkomera mu Yuda: naye obwakabaka nābuwa Yekolamu, ku-
4 banga ye yali omuberyeberye. Awo Yekolamu bweyamala okukulira mu bwakabaka bwa kitāwe, era nga yenywēze'za nālyoka a'ta bagandabe bona nekitala nabamu abokuba-
5 kulu ba Isiraeri. [b] Yekolamu yali yakamaze emyāka amakumi asatu mwebiri bweyatanula okufuga; nāfugira emyāka munāna mu Yerusa-
6 lemi. Nātambulira mu 'kubo lya

y Kuv. 14. 13, 14. Balam. 7. 21.
z 2 Byom. 15. 2; 32. 8.
a 2 Byom. 29. 29, 30. Nek. 8. 6.
b Kuv. 6. 16, 18.
c Kuv. 6. 24.
d 2 Sam. 14. 2.
e Is. 7. 9.
f 1 Byom. 16. 29.
g 1 Byom. 16. 34, 41.
i 2 Byom. 13. 13.
k Iu. 10.
l Nek. 12. 43.
m 1 Byom. 15. 16.
n 2 Byom. 14. 14; 17. 10.
o 2 Byom. 14. 7; 15. 15.
p 1 Basek. 22. 41-43.
r 2 Byom. 17. 6.
s 2 Byom. 12. 14; 19. 3.
t 1 Basek. 22. 48-50.
u 2 Byom. 19. 2.
a 2 Byom. 11. 5.
b 2 Basek. 8. 17-24.

basekabaka ba Isiraeri ngenyumba
ya Akabu bwebākolānga: kubanga
yafumbirwa [c]muwala wa Akabu:
nākola ebyali mu maso ga Mukama
7 ebibi. Naye Mukama teyayagala
kuzikiriza nyumba ya Daudi olwe-
ndagāno gyeyalagāna ne Daudi, era
nga bweyasūbiza okumuwa etabaza
8 nabānabe emirembe gyona. Ku
mirembegye Edomu nājēma okuva
wansi womukono gwa Yuda, nebe-
9 tekerawo kabaka. Awo Yekolamu
[d]nāsomoka [d]nabāmibe namagālige
gona wamu naye: nāgolokoka kiro
nākuba Abaedomu abāmuzingiza,
10 nabāmi bamagāli. Awo Edomu nā-
jēma okuva wansi womukono gwa
Yuda ne lero. Awo Libuna nājēma
mu biro ebyo wansi womukonogwe
kubanga yali avu'de ku Mukama,
11 Katonda wa bajajabe. Era nate
nākola ebifo ebigulumivu ku nsozi
za Yuda, nāyenza abābērānga mu
12 Yerusalemi, nākyāmya Yuda. Awo
newamu'jira ekiwandike ekyava eri
Eriya na'bi ekyogera nti Bwatyo
bwayogera Mukama Katonda wa
Daudi kitāwo nti Kubanga totam-
buli'de mu [e]makubo ga Yekosafati
kitāwo newakuba'de mu [f]makubo
13 ga Asa kabaka wa Yuda; naye no-
tambulira mu [g]'kubo lya basekabaka ba Isiraeri, noyenza Yuda na-
bābēra mu Yerusalemi, [i]ngenyumba
ya Akabu bweyakola; era [k]noku'ta
wa'ta bagandabo abomunyumba ya
14 kitāwo, abākusinga obulūngi: laba,
Mukama alirwāza abantubo kawu-
mpuli mungi nabānabo ne bakazibo
15 nebintubyo byona: nāwe oliba ne-
ndwa'de nyingi ebyendabyo nga
birwa'de okutūsa ebyendabyo lwe-
birikuvamu olwendwa'de eya buli
16 lunaku. Awo Mukama nākubiriza
omwoyo [l]Gwabafirisuti eri Yeko-
lamu, Nogwabawalabu abalirānye
17 [m]Abaesiyopya: nebatabāla Yuda,
nebakiwagula nebaingiramu neba-
nyaga ebintu byona ebyalabika mu
nyumba ya kabaka ne batabanibe
ne bakazibe; newatamusigalirawo
mwāna nomu wabula [n]Yekoakazi
18 omuto owokubānabe. Awo oluva-
nyuma lwebyo byona Mukama nā-
mulwāza ebyenda endwa'de etewo-
19 nyezeka. Awo olwātuka ebiro bwe-
byaitawo emyāka ebiri nga giwe-
'de ebyendabye nebimuvamu olwe-
ndwa'deye nāfa endwa'de nyingi.
Abantube nebatamunyōkereza [o]ngo-
20 kunyōkeza kwa bajajabe. Yali [p]ya-
kamaze emyāka amakumi asatu
mwebiri bweyatanula okufuga, nā-
fugira emyāka munāna mu Yeru-
salemi: nāgenda nga tewali amwe-
gōmba; nebamuzīka mu kibuga
kya Daudi, naye [r]si mu masiro ga
basekabaka.

[c] 2 Byom. 18. 1.
[d] 2 Basek. 8. 21.
[e] 2 Byom. 17. 3.
[f] 2 Byom. 14. 2-5.
[g] lu. 6.
[i] 1 Basek. 16. 31-33. 2 Basek. 9. 22.
[k] lu. 4.
[l] 2 Byom. 17. 11; 22. 1; 26. 7.
[m] 2 Basek. 19. 9.
[n] 2 Byom. 22. 1. = Akaziya. 2 Byom. 22. 6. = Azaliya.
2 Byom. 25. 23.
[o] 1 Sam. 31. 12. 2 Byom. 16. 14.
[p] lu 5. 2 Basek. 8. 17, 24.
[r] 2 Byom. 24. 25; 28. 27.

22 Awo abābērānga mu Yerusale-
mi nebafūla Akaziya [a]omwā-
nawe omuto kabaka mu kifokye:
kubanga ekibīna kyabasaja aba'ja
[b]Nabawalabu mu lusīsira bāli ba'se
abakulu bona. [c]Awo Akaziya mu-
tabani wa Yekolamu kabaka wa
2 Yuda nāfuga. Akaziya yali yaka-
maze [d]emyāka amakumi ana mwe-
biri bweyatanula okufuga; nāfugira
omwāka gumu mu Yerusalemi. Ne
nyina erinyalye yali Asaliya [e]mu-
3 wala wa Omuli. Era naye nāta-
mbulira mu makubo genyumba ya
Akabu: kubanga nyina ye yamu-
4 wererānga okukola obubi. Nāko-
lānga ebyali mu maso ga Mukama
ebibi ngenyumba ya Akabu bwebā-
kolānga: kubanga abo be bamuwe-
rerānga, kitāwe ngamaze okufa, o-
5 kumuzikiriza. Era yatambulānga
ngokutēsa kwābwe bwekwali nā-
genda ne Yekolamu mutabani wa
Akabu kabaka wa Isiraeri okulwāna
ne Kazaeri kabaka Webusuli Era-
mosugireadi: Abasuli nebafumita
6 Yolamu ekiwūndu. Awo nākoma-
wo okuwonera Eyezuleeri ebiwūndu
byebāmufumitira Erama bweya-
lwāna ne Kazaeri kabaka Webusuli.
[f]Azaliya mutabani wa Yekolamu
kabaka wa Yuda nāserengeta oku-
lāmbula Yekolamu mutabani wa
Akabu Eyezuleeri kubanga alwa'de.
7 Era okuzikirira kwa Akaziya kwa-
va eri Katonda, kubanga yagenda
eri Yolamu: kubanga bweya'ja,
[g]nāgenda ne Yekolamu eri Yeku
mutabani wa Nimusi [i]Mukama
gweyali afuseko amafuta okuma-
8 lawo enyumba ya Akabu. Awo o-
lwātuka [k]Yeku bweyali ngakome-
kereza omusāngo ku nyumba ya
Akabu nāsānga abakulu ba Yuda
nabāna ba baganda ba Akaziya nga
9 bawereza Akaziya, nāba'ta. [l]Nā-
nonya Akaziya nebamukwata, [era
yali nga yekwese mu Samaliya,]
nebamuleta eri Yeku nebamu'ta;
[m]nebamuzika, kubanga nebogera
nti Ye mutabani wa Yekosafati
[n]eyanonya Mukama nomutimagwe
gwona. Enyumba ya Akaziya ne-
teba na mānyi okunywēza obwa-
kabaka.
10 [o]Awo Asaliya nyina Azaliya bwe-
yalaba omwānawe ngafu'de, nāgo-
lokoka nāzikiriza eza'de lyona erya
11 kabaka eryenyumba ya Yuda. Na-
ye [p]Yekosabeasi muwala wa kaba-
ka nātwāla Yoasi mutabani wa A-
kaziya nāmu'ba nāmu'gya mu bāna
ba kabaka aba'tibwa, nāmuteka no-
muleziwe, mu kisenge ekisulibwa-
mu. Awo Yekosabeasi muwala wa
kabaka Yekolamu muka Yekoyada
kabona, [kubanga yali muganda
wa Akaziya,] nāmukweka Asaliya,

[a] 2 Byom. 21. 17.
[b] 2 Byom. 21. 16.
[c] 2 Basek. 8. 24-29.
[d] 2 Basek. 8. 26. 2 Byom. 21. 20.
[e] 2 Basek. 9. 2. 2 Byom. 21. 6.
[f] lu. 1. 2 Byom. 21. 17.
[g] 2 Basek. 9. 21.
[i] 2 Basek. 9. 6, 7.
[k] 2 Basek. 10. 10, 11.
[l] 2 Basek. 9. 27.
[m] 2 Basek. 9. 28.
[n] 2 Byom. 17. 4.
[o] 2 Basek. 11. 1-21.
[p] 2 Basek. 11. 2.

12 nātamu'ta. Awo nābēra naye nga-
kweke'dwa mu nyumba ya Muka-
ma nāmala emyāka mukāga: Asa-
liya nāfuga ensi.

23 Awo mu mwāka ogwomusānvu
[a] Yekoyada neyenywēza nāla-
gānya naye abāmi bebikumi, Azali-
ya mutabani wa Yerokamu ne Isi-
maeri mutabani wa Yekokanani ne
Azaliya mutabani wa Obedi ne
Maaseya mutabani wa Adaya ne
2 Erisafati mutabani wa Zikuli. A-
wo nebatambulatambula mu Yuda
nebakung'anya Abalevi okuva mu
bibuga byona ebya Yuda, nemitwe
(gyenyumba) za bakitābwe eza Isi-
3 raeri, neba'ja Eyerusalemi. Ekibī-
na kyona nebalagāna endagāno ne
kabaka mu nyumba ya Katonda.
Awo nābagamba nti Laba, mutaba-
ni wa kabaka anāfuga, nga [b] Mu-
kama bweyayogera ebya batabani
4 ba Daudi. Ekigambo kino kyemuba
mukola: ekitūndu kya'mwe ekyo-
kusatu abaingira ku sabiti, ku ba-
kabona ne ku Balevi, banābānga
5 ba'gazi ba nzi'gi; nekitūndu ekyo-
kusatu banābānga ku nyumba ya
kabaka; nekitūndu ekyokusatu ba-
nābānga ku mulyāngo [c] ogwomusi-
ngi: nabantu bona banābānga mu-
6 mpya ezenyumba ya Mukama. Na-
ye walemēnga okubawo anāingira
mu nyumba ya Mukama wabula
bakabona nabo [d] aboku Balevi aba-
wereza; abo banāingirānga, kuba-
nga batukuvu: naye abantu bona
banākwatānga okukūma kwa Mu-
7 kama. Era Abalevi banetōlōlānga
kabaka enjui zona, buli muntu nga-
ku'te ebyokulwānyisabye mu muko-
nogwe; noyo anāingirānga mu
nyumba a'tibwe: era mubēnga ne
kabaka bwanāfulumānga era bwa-
8 nāingirānga. Awo Abalevi ne Yu-
da yena nebakola nga byona bwe-
biri Yekoyada kabona byalagi'de:
nebatwāla buli muntu abasajabe,
abokuingira ku sabiti wamu nabo-
kufuluma ku sabiti; kubanga Yeko-
yada kabona teyasībula [e] mpalo.
9 Awo Yekoyada kabona nāwa abāmi
bebikumi amafumu nobugabo ne-
ngabo ebyali ebya kabaka Daudi,
ebyali mu nyumba ya Katonda.
10 Awo na'sāwo abantu bona, buli mu-
ntu ngaku'te ekyokulwānyisakye
mu mukonogwe, okuva ku lui lwe-
nyumba olwadyo okutūka ku lui
lwenyumba olwa kono, okulirāna
ekyōto nenyumba awali kabaka e-
11 njui zona. Awo nebafulumya o-
mwāna wa kabaka nebamutikira
engule eyobwakabaka (nebamuwa)
obujulirwa; nebamufūla kabaka,
Yekoyada ne batabanibe nebamu-
fukako amafuta; nebogera nti Ka-

[a] 2 Byom. 22. 11.
[b] 2 Sam. 7. 12.
[c] 2 Basek. 11. 6.
[d] 1 Byom. 23. 27-29.
[e] 1 Byom. 24.

12 baka abe mulamu. Awo Asaliya
bweyawulira oluyogāno lwabantu,
nga ba'dukana era nga batendereza
kabaka, na'ja eri abantu mu nyu-
13 mba ya Mukama: nātunula, kale,
laba, kabaka ngaīmiri'de awali e-
mpagiye awaingirirwa, nabāmi na-
makondēre nga balirānye kabaka;
nabantu bona abensi nebasanyuka
nebafūwa amakondēre; era nabaī-
mbi nabo (nebakuba) ebintu ebivu-
ga [f] nebaletereza oluīmba olwoku-
tendereza. Awo Asaliya nāyuza
ebyambalobye nāyogera nti Bujē-
14 mu, bujēmu. Awo Yekoyada ka-
bona nāfulumya abāmi bebikumi
abātekebwawo ku'gye, nābagamba
nti Mumufulumye wakati wenyiri-
ri; noyo anāmugoberera a'tibwe
nekitala: kubanga kabona yayoge-
ra nti Temumu'tira mu nyumba ya
15 Mukama. Awo nebamusegulira;
nāgenda awaingirirwa mu [g] mulyā-
ngo ogwembalāsi mu nyumba ya
kabaka; nebamu'tira eyo.
16 Awo Yekoyada nālagāna endagā-
no naye ye nyini nabantu bona ne
kabaka, babērēnga abantu ba Mu-
17 kama. Awo abantu bona nebage-
nda mu sabo lya Baali, nebalime-
nyamenya; ebyōtobye nebifana-
nyibye nebabimenyera dala, [i] neba-
'tira Matani kabona wa Baali mu
18 maso gebyōto. Awo Yekoyada na-
'sāwo obwāmi obwokunyumba ya
Mukama wansi womukono gwa
[k] bakabona Abalevi, [l] Daudi beyate-
kateka mu nyumba ya Mukama o-
kuwāngayo ebiwebwayo ebyōkebwa
ebya Mukama, nga bwekyawandi-
kibwa [m] mu matēka ga Musa, nga
basanyuka era nga baīmba, nga
19 Daudi bweyatekateka. Na'sāwo
[n] aba'gazi ku nzi'gi zenyumba ya
Mukama, walemēnga okuingira o-
muntu yena atali mulongōfu olwe-
20 kigambo kyona. Nātwāla abāmi
bebikumi nabakūngu nabakulu ba-
bantu nabantu bona abomunsi;
nāserengesa kabaka nga bamu'gya
mu nyumba ya Mukama: neba'ja
nga bafuluma mu 'kubo eryomu-
lyāngo ogwengulu eri enyumba ya
kabaka, nebatūza kabaka ku ntebe
21 yobwakabaka. Awo abantu bona
abomunsi nebasanyuka, ekibuga ne-
kiterera: neba'ta Asaliya nekitala.

24 Yoasi yali yakamaze emyāka
musānvu bweyatanula okufu-
ga; [a] nāfugira emyāka amakumi
ana mu Yerusalemi: ne nyina eri-
nyalye yali Zebiya Owebeeruseba.
2 Yoasi nākola ebyali mu maso ga
Mukama ebirūngi [b] enaku zona eza
3 Yekoyada kabona. Yekoyada nā-
muwasiza abakazi babiri; nāzāla
4 abāna abobulenzi nabobuwala. Awo

[f] 1 Byom. 25. 7, 8.
[g] 2 Basek. 11. 16. Nek. 3. 28. Yer. 31. 40.
[i] Ma. 13. 9.
[k] Ma. 17. 18. 2 Byom. 5. 5; 30. 27.
[l] 1 Byom. 23. 6, 30, 31; 24. 1.
[m] Kubal. 28. 2.
[n] 1 Byom. 26. 1 neb.
[a] 1 Basek. 12. 1-15.
[b] nyi. 14, 17-22.

olwātuka oluvanyuma lwebyo Yoasi nāyagala okudābiriza enyumba
5 ya Mukama. Nākung'anya bakabona Nabalevi, nābagamba nti Mufulume mugende mu bibuga bya
[c] 2 Byom. 21. 2. Yuda, musolōze ku [c] Isiraeri yena feza eyokudābiriza enyumba ya Katonda wa'mwe buli mwāka, era temulema kwānguya ekigambo ekyo.
[d] 2 Basek. 12. 6, 7. 6 Era [d] naye Abalevi nebatakyānguya. Awo kabaka nāita Yekoyada omukulu nāmugamba nti Kiki ekyakulobera okusalira Abalevi okuletānga omusolo gwa [e] Musa omu'du
[e] Kuv. 30. 12–16. 2 Basek. 12. 4. wa Mukama [f] olwewema eyobujulirwa nga bagusolōza ku Yuda ne
[f] Kubal. 17. 7. ku Yerusalemi ne ku kibīna kya
7 Isiraeri? Kubanga batabani ba Asaliya, omukazi oyo omubi, bāli bamenye enyumba ya Katonda; era nebintu byona ebyawōngebwa ebyomunyumba ya Mukama nebabiwa
8 Babaali. Awo kabaka nālagira nebakola esanduko, nebagiteka [g] ebwēru awali olu'gi olwenyumba ya Mu-
[g] 2 Basek. 12. 9. 9 kama. Nebalāngira mu Yuda yona ne mu Yerusalemi okuletera Mukama omusolo, Musa omu'du wa Katonda gweyateka ku Isiraeri mu
10 'dūngu. Awo abakulu bona nabantu bona nebasanyuka nebaleta nebasūla mu sanduko okutūsa lwe-
11 bāmala. Awo olwātuka mu kisēra ekyo lwebāletānga esanduko munju kabaka watēseza ebigambo mu mukono Gwabalevi, era bwebalaba nga mulimu ebintu bingi, awo omuwandisi wa kabaka nomuwereza wa kabona omukulu neba'ja neba'gyamu ebintu mu sanduko, nebagitwāla nebagi'za mu kifo kyayo. Bwebatyo bwebākolānga buli lunaku,
12 nebasolōza ebintu bingi nyo. Awo kabaka ne Yekoyada nebagiwa abo abākolānga omulimu ogwokuwerezānga okwomunyumba ya Mukama; nebagulirira abamainja nababa'zi okudābiriza enyumba ya Mukama era nabawēsi bebyūma nabebikomo okudābiriza enyumba ya Mukama.
13 Awo abakozi nebakola omulimu nebakamala, nebasimba enyumba ya Katonda nga bwekyagwānira, neba-
14 ginywēza. Awo bwebāmalira dala, nebaleta ebintu ebyafi'kawo mu
[i] 2 Basek. 12. 13. maso ga kabaka ne Yekoyada, [i] nebabikoza ebintu ebyomunyumba ya Mukama, ebintu ebiwereza era ebyokuwōngeramu, nebijiko, nebintu ebya zābu ne feza. Nebawāngayo ebiwebwayo ebyōkebwa mu nyumba ya Mukama obutayosānga
[k] lu. 2. 15 [k] enaku zona eza Yekoyada. Naye Yekoyada nāka'diwa, nga'ju'de enaku ngawanga'de enaku nyingi nāfa; yali yakamaze emyāka kikumi mwamakumi asatu bweyafa.
16 Nebamuzīka mu kibuga kya Daudi mu bakabaka kubanga yakola bulūngi mu Isiraeri neri Katonda ne-
17 nyumbaye. Awo oluvanyuma Yekoyada ngafu'de abakulu ba Yuda neba'ja nebavūnamira kabaka. Awo
18 kabaka nābawulira. Nebalekānga enyumba ya Mukama Katonda wa bajaja bābwe, nebawerezānga [l] Bāsera nebifananyi: [m] obusūngu nebu-'ja ku Yuda ne ku Yerusalemi olwo-
19 musāngo gwābwe ogwo. Era [n] naye nābatumirānga bana'bi okubakomyawo eri Mukama; nebabānga bajulirwa eri bo: naye nebatagaya-
20 nyānga kutega matu. Awo omwoyo gwa Katonda negu'ja ku Zekaliya, mutabani wa Yekoyada kabona; nāimirira wa'guluko awali abantu nābagamba nti Bwatyo bwayogera Katonda nti Musobezānga ki ebiragiro bya Mukama nokuīnza nemutaīnza kulaba mukisa? kubanga mwaleka Mukama, era naye kyavu-
21 'de abaleka 'mwe. Nebamwekobāna [o] nebamukuba amainja olwekiragiro kya kabaka [p] mu lu'gya olwo-
22 kunyumba ya Mukama. Bwatyo Yoasi kabaka nāta'jukira kisa kyeyakolwa Yekoyada kitāwe, naye na'ta mutabaniwe. Awo bweyafa nāyogera nti Mukama akitunulire
23 akivunāne. Awo olwātuka omwāka bwegwaitawo [r] e'gye Eryabasuli nerimutabāla: neba'ja eri Yuda ne Yerusalemi nebazikiriza abakulu bona ababantu okubamalawo mu bantu, nebawereza omunyago gwābwe gwona eri kabaka Wedamasiko.
24 Kubanga e'gye Eryabasuli [s] neri'ja nga balina ekibīna kyabasaja ekitono; Mukama nāgabula mu mukono gwābwe e'gye edene enyo nyini, kubanga bāli balese Mukama Katonda wa bajaja bābwe. Awo [t] neba-
25 komekereza omusāngo ku Yoasi. Awo bwebāmuvako [kubanga bāmuleka obulwa'de nga bumuku'te nyo] [u] aba'dube ye nebamwekobāna olwomusai gwa [w] batabani ba Yekoyada kabona, nebamu'tira ku kitandakye nāfa: nebamuzīka mu kibuga kya Daudi, naye [y] nebatamuzīka mu masiro ga basekabaka.
26 Era bano be bāmwekobāna; Zabadi mutabani wa Simeasi omukazi Omwamoni, ne Yekozabadi mutabani wa Simulisi omukazi Omu-
27 moabu. Era ebya batabanibe nemigugu egyamutekebwako bwegyali emikulu nokuzīmba nate enyumba
* ya Katonda, laba, byawandikibwa mu bitegēza ebyekitabo kya basekabaka. Amaziya mutabaniwe nāfuga mu kifokye.

[l] 1 Basek. 14. 23.
[m] 2 Byom. 29. 8; 32. 25.
[n] 2 Byom. 36. 15.
[o] Nek. 9. 26.
[p] Mat. 23. 35. Luk 11. 51.
[r] 2 Basek. 12. 17, 18.
[s] Is. 30. 17.
[t] 2 Byom. 22. 8. Is. 10. 5.
[u] 2 Basek. 12. 20–21.
[w] nyi. 21, 22.
[y] 2 Basek. 12. 21. 2 Byom. 21. 20; 28. 27.

25 Amaziya yali yakamaze [a] emyāka amakumi abiri mwetāno bweyatanula okufuga; nāfugira emyāka
[a] 2 Basek. 14. 1–6.

amakumi abiri mumwenda mu Yerusalemi: nerinya lya nyina lyali
2 Yekoadani Oweyerusalemi. Nākola ebyo ebyali mu maso ga Mukama
[b] lu. 14. 2 Basek. 14. 3. ebigolokōfu, naye si [b] na mutima o-
3 gwatūkirira. Awo olwātuka obwakabaka bwebwanywēzebwa gyāli, nālyoka a'ta aba'dube aba'ta kaba-
4 ka kitāwe. Naye nāta'ta bāna bābwe, naye nākola ngekyo bwekiri ekyawandikibwa mu matēka agomukitabo kya Musa nga Mukama bweyalagira nti Kitābwe talāngibwānga gwa bānabe okumu'ta, 'sō nabāna tebalāngibwānga gwa bakitābwe okuba'ta; naye buli muntu alāngibwēnga okwōnōnakwe ye o-
5 kumu'ta. Era nate Amaziya nākung'anya Yuda, nābatekateka ngenyumba za bakitābwe bwezali nga bātwālibwa abāmi benkumi nabāmi bebikumi, Yuda yena ne Benyamini: nābabala [c] abakamaze emyāka amakumi abiri nokukirawo, nābalaba nga [d] basaja abalōnde obusirīvu busatu, abāinza okutabāla, abāinza
6 okukwata e'fumu nengabo. Era nāgulirira abasaja abamānyi abazira kasirīvu ngaba'gya mu Isiraeri, olwa talanta eza feza kikumi. Naye newa'ja gyāli omusaja wa Katonda ngayogera nti 'Gwe kabaka, e'gye lya Isiraeri lireme okugenda nāwe; kubanga Mukama tali wamu ne Isiraeri, (tali) wamu nabāna bona aba
8 Efulaimu. Naye bwonoyagala okugenda, kola (ebyobuzira), bēra namānyi olwolutalo: Katonda alikume'ga mu maso gabalabe; kubanga Katonda alina obuīnza okubēra no-
9 kume'ga. Awo Amaziya nāgamba omusaja wa Katonda nti Naye tunākola tutya olwa talanta ekikumi zenāwa e'gye lya Isiraeri? Omusaja wa Katonda na'damu nti Mukama aīnza okukuwa ebisinga enyo
10 ebyo. Awo Amaziya nābāwulamu, e'gye eryali li'ze gyāli nga livu'de mu Efulaimu, oku'dayo ewābwe: obusūngu bwābwe kyebwava bubūbūka enyo eri Yuda, neba'dayo ewā-
11 bwe nga baliko ekirui kingi. Awo Amaziya nāguma omwoyo nātabāza abantube [e] nāgenda mu kiwōnvu ekyomunyo na'ta ku Bāna aboku Sei-
12 ri kakumi. Abāna ba Yuda nebawāmba nebatwāla kakumi (abalala), nebabaleta wa'gulu ku lwazi, nebabasūla wansi okuva ku 'bānga lyolwazi, nokumenyeka nebamenyeka.
13 Naye [g] abasaja abomu'gye Amaziya lyeya'zayo baleme okutabāla naye, nebagwa ku bibuga bya Yuda okuva Esamaliya okutūka [i] Ebesukoloni, nebaba'tamu enkumi satu, nebanyaga omunyago mungi.
14 Awo olwātuka Amaziya bweyakomawo nga'se Abaedomu, [k] nāleta

[c] Kubal. 1. 3.
[d] 2 Byom. 11. 1; 13. 3; 17. 14–19; 26. 13.
[e] 2 Basek. 14. 7.
[f] 2 Byom. 20. 10.
[g] lu. 10.
[i] Yos. 10. 10.
[k] 2 Byom. 28. 23.

bakatonda babāna aboku Seiri, nābasimba okuba bakatondabe, nāvūnama mu maso gābwe nābōtereza
15 obubāne. Obusūngu bwa Mukama kyebwava bubūbūka ku Amaziya, nāmutumira na'bi nāmugamba nti Wagenderānga ki eri bakatonda babantu abātawonya bantu bābwe bo
16 mu mukonogwo? Awo olwātuka bweyali ngayogera naye (kabaka) nāmugamba nti Twali tukuingizi'za 'gwe mu batēsa ne kabaka? lekera awo; wandikubi'dwaki? Awo na'bi nālekera awo nāyogera nti 'Manyi nga [l] Katonda amaliri'de okukuzikiriza kubanga wakola ekyo notowulira kutēsa kwānge.
17 Awo [m] Amaziya, kabaka wa Yuda, nātēsa ebigambo nātumira Yoasi mutabani wa Yekoakazi mutabani wa Yeku kabaka wa Isiraeri ngayogera nti 'Jāngu tulabagane namaso.
18 Awo Yoasi kabaka wa Isiraeri nātumira Amaziya kabaka wa Yuda ngayogera nti Omwenyāngo ogwali ku Lebanoni gwatumira omuvule ogwali ku Lebanoni nga gwogera nti Wa muwalawo mutabani wānge amufumbirwe: awo ensolo eyomunsiko eyali ku Lebanoni neitawo
19 nerinyirira omwenyāngo. Oyogera nti Laba, okubye Edomu; nomutimagwo gukugulumizi'za okwenyumiriza: obēre 'no e'ka; lwaki okweingiza mu bitali bibyo nofirwa, nogwa, 'gwe ne Yuda wamu nāwe?
20 Naye Amaziya nāta'kiriza kuwulira; kubanga kyava eri Katonda abagabule mu mukono gwabalabe bābwe, kubanga [n] bānonyānga baka-
21 tonda ba Edomu. Awo Yoasi kabaka wa Isiraeri nātabāla; ye ne Amaziya kabaka wa Yuda nebalabaganira namaso Ebesusemesi ekya
22 Yuda. Yuda nāgobebwa mu maso ga Isiraeri; neba'dukira buli muntu
23 mu wemaye. Awo Yekoasi kabaka wa Isiraeri nāwāmbira Amaziya kabaka wa Yuda mutabani wa Yoasi mutabani wa Yekoakazi Ebesusemesi, nāmuleta Eyerusalemi, nāmenyamenya bugwe wa Yerusalemi okuva ku [o] mulyāngo gwa Efulaimu okutūka ku mulyāngo ogwokunsō-
24 nda, emikono ebikumi bina. Nānyaga ezābu nefeza yona nebintu byona ebyalabika mu nyumba ya Katonda wamu ne Obededomu, nebyobuga'ga ebyomunyumba ya kabaka, era nemisingo nabo, na'dayo Esamaliya.
25 [p] Awo Amaziya mutabani wa Yoasi kabaka wa Yuda nāwangāla emyāka kumi netāno Yoasi mutabani wa Yekoakazi kabaka wa Isiraeri
26 ngamaze okufa. Era ebikolwa ebirala byona ebya Amaziya, ebyasoka nebyamalirwako, laba, tebyawandi-

[l] lu. 20.
[m] 2 Basek. 14. 8–14.
[n] nyi. 14, 15.
[o] Nek. 8. 16.
[p] 2 Basek. 14. 17–22.

kibwa mu kitabo kya basekabaka
27 ba Yuda ne Isiraeri? Era okuva
mu biro Amaziya lweyakyūka obu-
tagoberera Mukama nebamwekobā-
na mu Yerusalemi; na'dukira Era-
kisi: naye nebatuma Erakisi oku-
28 mugoberera nebamu'tira eyo. Ne-
bamuletera ku mbalāsi, nebamuzīka
wamu ne bajajabe mu kibuga kya
Yuda.

26 Awo abantu bona aba Yuda ne-
[a] 2 Basek. 14. 21; 15. 1 neb. = A-zaliya.
ba'dira [a] U'ziya eyali yakamaze
emyāka ekumi nomukāga nebamu-
fūla kabaka mu kifo kya kitāwe
2 Amaziya. Nāzīmba Erosi, nāki'za-
yo eri Yuda, kabaka ngamaze okwe-
[b] 2 Basek. 15. 2, 3.
3 bakira awamu ne bajajabe. [b] U'zi-
ya yali yakamaze emyāka kumi na-
mukāga bweyatanula okufuga; nā-
fugira emyāka amakumi atāno mwe-
biri mu Yerusalemi: ne nyina eri-
nyalye yali Yekiriya Oweyerusale-
4 mi. Nākola ebyo ebyali mu maso
ga Mukama ebirūngi nga byona
bwebyali kitāwe Amaziya byeyako-
[c] 2 Byom. 24. 2.
[d] Dan. 1. 17; 10. 1.
5 la. Neyesimba [c] okunonya Katonda
mu naku za Zekaliya [d] eyalina oku-
tegēra mu kwolesebwa kwa Kato-
nda: era ebiro byona lweyanonyā-
nga Mukama, Katonda nāmulabyā-
6 nga omukisa. Awo nātabāla nālwā-
na Nabafirisuti nāmenyera dala bu-
[e] 1 Sam. 17. 4.
[f] 1 Sam. 5. 1.
gwe wa [e] Gasi ne bugwe wa Yabune
ne bugwe wa [f] Asudodi; nāzimba
ebibuga (munsi ya) Asudodi ne mu
7 Bafirisuti. Katonda nāmubērānga
[g] 2 Byom. 21. 16.
ngalwāna Nabafirisuti [g] Nabawala-
bu ababērānga mu Gulubaali Naba-
[i] 2 Sam. 8. 2.
8 meunimu. Abamoni [i] nebawānga
U'ziya ebirabo: erinyalye neryātī-
kirira nokutūsa awaingirirwa Emi-
siri; kubanga nāba namānyi mangi
[k] 2 Basek. 14. 13.
[l] Nek. 2. 13, 15; 3. 13.
[m] Nek. 3. 19.
9 nyo nyini. Era nate U'ziya nāzī-
mba ebigo mu Yerusalemi [k] ku lu'gi
olwokunsōnda ne ku [l] lu'gi olwomu-
kiwōnvu ne (bugwe) [m] wakyūkira,
10 nābinywēza. Nāzīmba ebigo mu
'dūngu naba'ja ebidiba bingi, kuba-
nga yalina ebisibo bingi; ne mu bi-
wōnvu ne mu lusenyi: (era yalina)
abalīmi nabalongōsa emizabibu ku
nsozi ne mu nimiro engimu; kuba-
[n] 2 Basek. 6. 23.
11 nga yayagala nyo okulīma. Era
nate U'ziya yalina [n] e'gye eryabā-
saja abalwānyi, abātabālānga ebi-
bīna nebibīna, ngomuwendo gwo-
kubalibwa kwābwe bwegwali Yeye-
ri omuwandisi gweyabala, ne Maa-
seya omwāmi wansi womukono gwa
Kananiya omu ku bāmi ba kabaka.
12 Omuwendo gwona ogwemitwe (gye-
nyumba) za bakitābwe, abasaja a-
bamānyi abazira, gwali enkumi biri
13 mu lukāga. Era wansi womukono
gwābwe newaba e'gye eryaigirizi-
[o] 2 Byom. 25. 5.
bwa, [o] obusirīvu busatu mu kasā-
nvu mu bitāno, abālwānānga nobuī-
nza bungi nyo, okubērānga kabaka
14 eri abalabe. U'ziya nābategekera
e'gye lyona engabo namafumu ne-
nkufira nebizibawo ebyebyūma ne-
15 mitego namainja agokuvūmūla. Nā-
kolera mu Yerusalemi ebyūma ebya-
gunjibwa abasaja abamagezi okubā-
nga ku bigo ne ku nkomera ebyo-
kulasa obusāle namainja amanene.
Erinyalye neryātīkirira wala; ku-
banga yabērwānga kitalo okutūsa
lweyafuna amānyi.
16 Naye [p] lweyafuna amānyi [r] omu-
timagwe negugulumizibwa nokuko-
la nākola ebyobukyāmu nāyōnōna
Mukama Katondawe; kubanga nāi-
ngira mu yekalu ya Mukama okwōte-
reza obubāne ku kyōto ekyobubāne.
[p] Ma. 32. 15.
[r] 2 Byom. 32. 25. Ez. 28. 2, 5, 17.
17 [s] Azaliya kabona nāingira ngamuva-
ko enyuma, era wamu naye bakabona
ba Mukama kināna abasaja abazi-
18 ra: nebaziiza U'ziya kabaka, ne-
bamugamba nti [t] Si mulimugwo,
U'ziya, okwōtereza Mukama obu-
bāne wabula gwa [u] bakabona bata-
bani ba Aloni abayāwulibwa okwō-
tezānga obubāne: va mu kigwa;
kubanga oyōnōnye; 'sō tekiriba
kya kitibwakyo okuva eri Mukama
19 Katonda. Awo U'ziya nāsunguwa-
la; era yali alina ekyōterezo mu
mukonogwe okwōteza obubāne; a-
wo ngasunguwali'de bakabona ebi-
gēnge nebifūtūka mu kyenyikye mu
maso ga bakabona mu nyumba ya
Mukama ku ma'bāli gekyōto ekyo-
20 bubāne. Awo Azaliya kabona omu-
kulu ne bakabona bona nebamutu-
nulira, era, laba, ebigēnge nga bi-
muku'te mu kyenyi, nebānguwa
okumusindikiriza okuvamu; wewa-
wo, ye ye nyini nāyānguwa oku-
vamu kubanga [w] Mukama amulwā-
21 zi'za. U'ziya kabaka nābānga o-
mugēnge okutūsa ku lunaku kwe-
yafira, nābērānga mu [y] nyumba eya-
yāwulibwa nga mugēnge; kubanga
ya'gyibwa mu nyumba ya Mukama:
Yosamu mutabaniwe nābānga mu-
kulu wenyumba ya kabaka, ngala-
22 mula abantu abomunsi. Era ebi-
kolwa ebirala byona ebya U'ziya,
ebyasoka nebyamalirwako, [z] Isaya
na'bi mutabani wa Amozi nābiwa-
23 ndika. Awo U'ziya neyebakira wa-
mu ne bajajabe; nebamuzīka wamu
ne bajajabe mu kibanja ekyokuzī-
kāngamu ekya basekabaka; kuba-
nga bayogera nti Mugēnge: Yosa-
mu mutabaniwe nāfuga mu kifokye.
[s] 1 Byom. 6. 10.
[t] Kubal. 16. 40; 18. 7.
[u] Kuv. 30. 7, 8.
[w] 2 Basek. 15. 5-7.
[y] 2 Basek. 15. 5.
[z] Is. 1. 1; 6. 1.

27 Yosamu yali yakamaze [a] emyā-
[a] 2 Basek. 15. 32-35.
ka amakumi abiri mwetāno bwe-
yatanula okufuga; nāfugira emyā-
ka kumi namukāga mu Yerusalemi:
ne nyina erinyalye yali Yerusa mu-
2 wala wa Zadoki. Nākolānga ebyo
ebyali mu maso ga Mukama ebirū-

ngi nga byona bwebyali kitāwe U-
'ziya byeyakolānga: era naye [b] te-
yaingirānga mu yekalu ya Mukama.
Abantu nebeyongerānga okukola e-
3 byobukyāmu. Nāzimba [c] olu'gi olwa
wa'gulu olwomunyumba ya Muka-
ma, nāzimba bingi ku bugwe wa O-
4 feri. Era nāzimba ebibuga munsi
eyensozi eya Yuda, ne mu kibira nā-
5 zimbamu enkomera nebigo. Era
nālwāna ne kabaka wabāna ba Amo-
ni nābawāngula. Abāna ba Amoni
nebamuwa mu mwāka ogwo feza ta-
lanta kikumi neng'ano ebigero ka-
kumi ne sayiri kakumi. Era ebye-
nkana nebyo abāna ba Amoni neba-
musasula mu mwāka ogwokubiri ne
6 mu gwokusatu. Awo Yosamu nāfū-
ka owamānyi kubanga yatekateka
amakuboge mu maso ga Mukama
7 Katondawe. Era ebikolwa ebirala
byona ebya Yosamu nentaloze zona
namakuboge, laba, byawandikibwa
mu kitabo kya basekabaka ba Isirae-
8 ri ne Yuda. Yali yakamaze emyā-
ka amakumi abiri mwetāno bweya-
tanula okufuga, nāfugira emyāka
kumi namukāga mu Yerusalemi.
9 [d] Yosamu neyebakira wamu ne ba-
jajabe nebamuzīka mu kibuga kya
Daudi: Akazi mutabaniwe nāfuga
mu kifokye.

28 Akazi yali yakamaze [a] emyāka
amakumi abiri bweyatanula o-
kufuga; nāfugira emyāka kumi na-
mukāga mu Yerusalemi, nātakola
ebyo ebyali mu maso ga Mukama
2 ebirūngi nga Daudi kitāwe: naye
nātambulira mu makubo ga base-
kabaka ba Isiraeri, era nākolera
[b] Babaali [c] ebifananyi ebisānūse.
3 Era nate nāyōterezānga obubāne
mu [d] kiwōnvu kya mutabani wa Ki-
nomu, nāyōkera [e] abānabe mu mu-
liro ngemizizo gyabamawānga bwe-
gyali Mukama beyagoba mu maso
4 gabāna ba Isiraeri. Nāwerāngayo
nāyōterezānga obubāne ku bifo ebi-
gulumivu ne ku nsozi ne wansi wa
5 buli muti omubisi. Mukama Ka-
tondawe kyeyava amugabula mu
mukono gwa kabaka Webusuli; [f] ne-
bamukuba nebatwāla ku babe ekibīna ekinene ekyabasibe. Era nā-
gabulwa mu mukono gwa kabaka
wa Isiraeri, nāmukuba olu'ta olu-
6 nene. Kubanga [g] Peka mutabani
wa Lemaliya na'ta mu Yuda ku lu-
naku lumu kasirīvu mwobukumi
bubiri, bona basaja bazira; kuba-
nga bāli balese Mukama Katonda
7 wa bajaja bābwe. Zikuli omusaja
owamānyi owa Efulaimu na'ta Maa-
seya mutabani wa kabaka ne Azu-
likamu sabakaki ne Erukana eya'di-
8 rira kabaka. Abāna ba Isiraeri [i] ne-
batwāla nga basibe ku baganda bā-
bwe obusirīvu bubiri, abakazi, abā-
na abobulenzi nabobuwala, era ne-
baba'gyako omunyago mungi, neba-
9 leta omunyago Esamaliya. Naye
na'bi wa Mukama yali eyo erinyalye
Odedi: naye nāfuluma okusisinkana ne'gye erya'ja Esamaliya, nābagamba nti Laba, [k] kubanga Mukama
Katonda wa bajaja ba'mwe yasunguwalira Yuda, kyavu'de abagabula
mu mukono gwa'mwe, era muba-
10 'si'za ekirui [l] ekitūse mu 'gulu. Ne
kakano mwagala okufuga abāna ba
Yuda ne Yerusalemi, okuba gyemuli
aba'du nabazāna: (naye) na'mwe
temuliko byōnōno byamwe 'mwe
byemwayōnōna Mukama Katonda
11 wa'mwe? Kale 'no mumpulire, mu-
'zeyo abasibe bemuwāmbye ku ba-
ganda ba'mwe: kubanga ekirui eki-
kāmbwe ekya Mukama kibaliko.
12 Awo abamu ku mitwe gyabāna ba
Efulaimu, Azaliya mutabani wa Yo-
kanani, Berakiya mutabani wa Me-
siremosi, ne Yekizukiya mutabani
wa Sa'lumu, ne Amasa mutabani
wa Kadalai nebaīmirira okuziiza
13 abo abāva mu ntalo, nababagamba
nti Temuingizānga wano abasibe:
kubanga mwagala ekyo ekirituletako ekyōnōno eri Mukama okwongera ku bibi bya'fe ne ku kwōnōna kwa'fe: kubanga okwōnōna
kwa'fe kunene, era waliwo ekirui
14 ekikāmbwe eri Isiraeri. Awo aba-
saja abaku'te ebyokulwānyisa ne-
baleka abasibe nomunyago mu maso
15 gabakulu nekibīna kyona. Abasaja
abātu'dwa amanya gābwe nebago-
lokoka neba'dira abasibe, nebāmba-
za bona abāli obwerēre mubo no-
munyago, nababawa engoye, ne-
ngato, [m] nebabalīsa nababanywesa
nababasīga amafuta, nebasitulira
ku ndogoi bona kubo abanafu, ne-
babatūsa Eyeriko [n] ekibuga ekye-
nkīndu eri baganda bābwe: awo
nebalyoka ba'dayo Esamaliya.
16 [o] Mu biro ebyo kabaka Akazi nā-
tumira bakabaka Bebwasuli oku-
17 mubēra. Kubanga Abaedomu bāli
ba'ze olwokubiri nebakuba Yuda
18 nebanyaga abasibe. Era [p] Nabafi-
risuti [r] nebatabāla ebibuga ebyomu-
nsenyi nebyomubukika obwadyo ob-
wa Yuda, nebamenya Besusemesi
ne Ayaloni ne Gederosi ne Soko
nebibuga byako ne Timuna nebi-
buga byako, Gimuzo nakyo nebi-
buga byako: nebabērānga omwo.
19 Kubanga Mukama nātōwaza Yuda
olwa Akazi kabaka wa Isiraeri; ku-
banga yali akoze ebyekye'jo mu
20 Yuda nāyōnōna nyo Mukama. Awo
[s] Tirugasupiruneseri kabaka We-
bwasuli na'ja gyāli, nāmweraliki-
21 riza naye nātamuwa amānyi. [t] Ku-
banga Akazi na'gya ekitūndu kye-

[b] 2 Byom. 26. 16.
[c] 2 Basek. 15. 35.
[d] 2 Basek. 15. 38.
[a] 2 Basek. 16. 2-4.
[b] Balam. 2. 11.
[c] Kuv. 34. 17.
[d] Yos. 18. 16.
[e] 2 Basek. 16. 3. 2 Byom. 33. 6.
[f] 2 Basek. 16. 5, 6.
[g] 2 Basek. 15.27; 16.5.
[i] 2 Byom. 11. 4.
[k] Is. 47. 6. Ez. 25. 12, 15; 26. 2. Ob. 10 neb.
[l] Ezer. 9.6. Kub. 18. 5.
[m] 2 Basek. 6. 22. Nge. 25.21, 22. Bal. 12. 20.
[n] Ma. 34.3.
[o] 2 Basek. 16. 7.
[p] Ez. 16. 27, 57.
[r] 2 Byom. 25. 13.
[s] 2 Basek. 16. 7.
[t] 2 Basek. 12. 8, 9.

bintu mu nyumba ya Mukama ne
mu nyumba ya kabaka neyabakulu,
nākiwa kabaka Webwasuli: naye
22 nekitamubēra. Ne mu kisēra mwe-
yalabira enaku neyeyongera nate
okusobya Mukama, oyo kabaka A-
23 kazi. Kubanga [u]nāwayo sadaka
eri bakatonda Bedamasiko abāmu-
kuba: nāyogera nti Kubanga baka-
tonda ba bakabaka Bebusuli baba-
bēra kyenāva mpayo sadaka eri bo
[v]bambēre. Naye nebamuzikiriza
24 ne Isiraeri yena. Akazi nākung'a-
nya ebintu ebyomunyumba ya Ka-
tonda, [y]nātematema ebintu ebyo-
munyumba ya Katonda, nagalawo
enzi'gi zenyumba ya Mukama; [z]ne-
yekolera ebyōto mu Yerusalemi mu
25 buli kafo. Ne mu buli kibuga kya
Yuda ki'na kimu nākolamu ebifo
ebigulumivu okwōtereza obubāne
bakatonda abalala, nāsunguwaza
26 Mukama Katonda wa bajajabe. Era
[a]ebikolwabye ebirala byona nama-
kuboge gona, ebyasoka nebyamali-
rwako, laba, byawandikibwa mu ki-
tabo kya basekabaka ba Yuda ne
27 Isiraeri. Akazi neyebakira wamu
ne bajajabe nebamuzika mu kibuga,
mu Yerusalemi; kubanga [b]tebamui-
ngiza mu masiro ga basekabaka ba
Isiraeri: Kezekiya mutabaniwe nā-
fuga mu kifokye.

29 Kezekiya [a]yatanula okufuga
nga yakamaze emyāka amaku-
mi abiri mwetāno; nāfugira emyā-
ka amakumi abiri mumwenda mu
Yerusalemi: ne nyina erinyalye ya-
2 li Abiya muwala wa Zekaliya. Nā-
kolānga ebyali mu maso ga Muka-
ma ebirūngi nga byona bwebyali
3 Daudi kitāwe byeyakolānga. Mu
mwāka ogwoluberyeberye ogwoku-
fugakwe mu mwezi ogwoluberyebe-
rye [b]na'gulawo enzi'gi zenyumba
4 ya Mukama nāzidābiriza. Nāingi-
za bakabona Nabalevi nābakung'a-
nyiza mu kifo ekigazi ku lui olwe-
5 buvanjuba, nābagamba nti Mumpu-
lire, 'mwe Abalevi; kakano mwe-
tukuze, mutukuze nenyumba ya
Mukama Katonda wa bajaja ba-
'mwe, mu'gyemu ebyobugwagwa
6 mu kifo ekitukuvu. Kubanga baja-
ja ba'fe bāsobyānga nebakolānga
ebyali mu maso ga Mukama Kato-
nda wa'fe ebibi nebamuleka neba-
kyūsa amaso gābwe okuva eri ekifo
Mukama mwabēra nebakuba ama-
7 bega gābwe. Era [c]neba'galawo
enzi'gi zekisasi, nebazikiza etaba-
za, 'sō tebōtezānga bubāne newa-
kuba'de okuwerayo ebiwebwayo e-
byōkebwa mu kifo ekitukuvu eri
8 Katonda wa Isiraeri. Obusūngu
bwa Mukama kyebwavānga bubēra
ku Yuda ne Yerusalemi, era aba-
wa'deyo okubayuganya erui nerui,
okusamālirirwa nokusōzebwa, nga
9 bwemulaba namaso ga'mwe. Ku-
banga, laba, [d]bakita'fe bāgwa ne-
kitala ne batabani ba'fe ne bawala
ba'fe ne bakazi ba'fe kyebāva ba-
10 bēra mu busibe. Era kiri mu mu-
tima gwānge okulagāna [e]endagāno
ne Mukama Katonda wa Isiraeri,
ekiruikye ekikāmbwe kikyūke kitu-
11 veko. Bāna bānge, temutenguwā-
nga 'no: kubanga Mukama [f]aba-
lōnze okuīmirirānga mu masoge o-
kumuwerezānga, era mubērēnga a-
bawerezabe, mwōtezēnga obubāne.
12 Awo Abalevi nebalyoka bagolokoka, Makasi mutabani wa Amasai, ne Yoeri mutabani wa Azaliya, abokubāna ba Bakokasi: nabokubāna ba Merali, Kisi mutabani wa Abudi, ne Azaliya mutabani wa Yeka'lereri: naboku Bagerusoni, Yoa mutabani wa Zi'ma, ne Edeni mutabani
13 wa Yoa: nabokubāna ba Erizafani, Simuli ne Yeweri: nabokubāna ba
14 Asafu, Zekaliya ne Ma'taniya: nabokubāna ba Kemani, Yekueri ne Simei: nabokubāna ba Yedusuni,
15 Semaya ne U'zieri. Nebakung'anya baganda bābwe [g]nebetukuza nebaingira ngekiragiro kya kabaka bwekyali olwekigambo kya Mukama, [i]okulongōsa enyumba ya Mukama.
16 Bakabona nebaingira mu lui olwomunda olwenyumba ya Mukama okugirongōsa, neba'gyamu ebyobugwagwa byona byebālaba mu yekalu ya Mukama, nebabireta mu lu'gya olwenyumba ya Mukama. Abalevi nebabi'dira okubifulumya ebwēru
17 eri [k]aka'ga Kiduloni. Era nebaso-
kera ku (lunaku) olwoluberyeberye olwomwezi ogwoluberyeberye okutukuza, ne ku lunaku olwomwezi olwomunāna nebatūka ku kisasi kya Mukama; nebatukuza enyumba ya Mukama mu naku munāna: ne ku lunaku olwekumi nomukāga olwomwezi ogwoluberyeberye nebama-
18 lira dala. Awo nebalyoka baingira eri Kezekiya kabaka munda (weriyumba) nebogera nti Tumaze okulongōsa enyumba ya Mukama yona nekyōto ekiwerwako ebiwebwayo ebyōkebwa, nebintu byakyo byona nemeza eyemigāti egyoku-
19 laga nebintu byayo byona. Era nate [l]ebintu byona kabaka Akazi byeyasūla bweyayōnōna nga yafuga, tubitegese netubitukuza; era, laba, biri mu maso gekyōto kya Mukama.
20 Awo Kezekiya kabaka nāgolokoka mu makya, nākung'anya abakulu bekibuga, nāyāmbuka mu nyumba
21 ya Mukama. Nebaleta [m]ente musānvu nendiga enume musānvu nabāna bendiga musānvu nembuzi e-

[u] 2 Byom. 25. 14.
[v] Yer. 44. 17, 18.
[y] 2 Basek. 16. 17.
[z] 2 Byom. 30. 14.
[a] 2 Basek. 16. 19, 20.
[b] 2 Byom. 21. 20; 24. 25.
[a] 2 Basek. 18. 1-3.
[b] lu. 7. 2 Byom. 28. 24.
[c] 2 Byom. 28. 24.
[d] 2 Byom. 28. 5, 6, 8, 17.
[e] 2 Byom. 15. 12.
[f] Kubal. 3. 6; 8. 14; 18. 2, 6.
[g] nyi. 5, 34.
[i] Nek. 13. 9.
[k] 2 Sam. 15. 23.
[l] 2 Byom. 28. 24.
[m] Ezer. 6. 17; 8. 35.

nume musānvu okuba [n] ekiwebwayo
olwekibi olwobwakabaka nolwekigwa nolwa Yuda. Nālagira bakabona bātabani ba Aloni okubiwerayo
22 ku kyōto kya Mukama. Awo neba'ta ente, bakabona nebatōla omusai, nebagumānsira ku kyōto: neba'ta embuzi enume, nebamānsira omusai ku kyōto: neba'ta nabāna bendiga, [o] nebamānsirа omusai ku
23 kyōto. Nebasembeza embuzi enume okuba ekiwebwayo olwekibi mu maso ga kabaka nekibīna; [p] neba-
24 zitekako emikono: bakabona nebazi'ta nebawayo ekiwebwayo olwekibi nomusai gwazo ku kyōto, [r] okutāngirira Isiraeri yena: kubanga kabaka nālagira (okuwayo) ekiwebwayo ekyōkebwa nekiwebwayo olwe-
25 kibi olwa Isiraeri yena. [s] Nāteka Abalevi mu nyumba ya Mukama nga balina ebitāsa nentongōli nenānga, [t] ngekiragiro kya Daudi bwekyali nekya [u] Gadi omulabi wa kabaka nekya [w] Nasani na'bi: kubanga ekiragiro kyava eri Mukama
26 mu bana'bibe. Abalevi nebaīmirira nga balina ebintu bya Daudi, ne bakabona nga balina amakondēre.
27 Kezekiya nālagira okuwerayo ekiwebwayo ekyōkebwa ku kyōto. Awo ekiwebwayo ekyōkebwa bwekyatanula (okuwebwayo), era noluīmba lwa Mukama nerutanula, namakondēre wamu nebintu bya Daudi ka-
28 baka wa Isiraeri. Awo ekibīna kyona nebasinza, abaīmbi nebaīmba, nabafūwa amakondēre nebafūwa; ebyo byona (nebyeyongera okubawo) okutūsa ekiwebwayo ekyōke-
29 bwa lwekya'gwāwo. Awo bwebāmalira dala okuwayo, [y] kabaka ne bona abāli bali awo naye nebavūnama
30 nebasinza. Era nate Kezekiya kabaka nabakulu nebalagira Abalevi okuīmba okutendereza Mukama, mu bigambo bya Daudi nebya Asafu omulabi. Nebaīmba okutendereza nesanyu nebavūnama emitwe gyā-
31 bwe nebasinza. Awo Kezekiya na'damu nāyogera nti Kakano nga mwewōnze eri Mukama, musembere mulete sadaka nebiwebwayo okwebaliza mu nyumba ya Mukama. Ekibīna nebaingiza sadaka [z] nebiwebwayo okwebaza; ne bona abālina omutima ogwagala (nebaleta) ebi-
32 webwayo ebyōkebwa. Nomuwendo gwebiwebwayo ebyōkebwa ekibīna byebāleta gwali ente nsānvu, endiga enume kikumi, nabāna bendiga ebikumi bibiri: ebyo byona byali bya kiwebwayo ekyōkebwa eri Mukama.
33 Nebintu ebyawōngebwa byali ente
34 lukāga nendiga enkumi satu. Naye bakabona nebainga obutono nebataīnza kubāga ebiwebwayo ebyōkebwa byona: [a] baganda bābwe Abalevi kyebāva bababēra okutūsa omulimu lwegwa'gwāwo era [b] okutūsa bakabona lwebāmala okwetukuza: kubanga Abalevi bāsinga bakabona okuba nomutima omugolokofu okwe-
35 tukuza. Era nebiwebwayo ebyōkebwa byali bingi nyo [c] namasavu agebiwebwayo olwemirembe [d] nebiwebwayo ebyokunywa ebya buli kiwebwayo ekyōkebwa. Awo okuwereza okwomunyumba ya Mukama
36 nekutekebwatekebwa bwekutyo. Awo Kezekiya nāsanyuka nabantu bona olwekyo Katonda kyeyategekera abantu: kubanga ekigambo ekyo nebakikolera awo mangwāgo.

30 Awo Kezekiya nātumira Isiraeri yena ne Yuda, era nāwandikira ebaluwa Efulaimu ne Manase, ba'je mu nyumba ya Mukama mu Yerusalemi, okukwata Okuitako eri
2 Mukama Katonda wa Isiraeri. Kubanga kabaka yali atēse'za nabakulube nekibīna kyona ekyali mu Yerusalemi okukwatira Okuitako [a] mu
3 mwezi ogwokubiri. Kubanga tebāīnza kukukwatira [b] mu biro ebyo, [c] kubanga bakabona bāli tebanaba kwetukuza abangi abokumala, 'sō nabantu nga tebanakung'anira E-
4 yerusalemi. Ekigambo ekyo nekiba kirūngi mu maso ga kabaka ne-
5 kibīna kyona. Awo neba'sāwo etēka okulāngira okubuna Isiraeri yena [d] okuva Ebeeruseba okutūka Edani, ba'je okukwata Okuitako eri Mukama Katonda wa Isiraeri Eyerusalemi: kubanga tebākukwatānga abangi enyo bwebatyo nga
6 bwekyawandikibwa. Awo [e] ababaka nebagenda nga balina ebaluwa ezava eri kabaka nabakulube okubuna Isiraeri yona ne Yuda, era ngekiragiro kya kabaka bwekyali, nti 'Mwe abāna ba Isiraeri, [f] mukyūkire nate Mukama Katonda wa Ibulaimu, Isaka, ne Isiraeri, akomewo eri ekitūndu kya'mwe ekifi-'sewo ekiwonye mu mukono gwa
7 [g] bakabaka Bebwasuli. 'Sō temufanana bajaja ba'mwe ne baganda ba'mwe abāsobyānga Mukama Katonda wa bajaja bābwe nokuwayo nābawayo eri okuzikirira nga bwe-
8 mulaba. Kale 'mwe temuba ba nsingo nkakanyavu nga bajaja ba'mwe bwebāli; naye mweweyo eri Mukama, muingire mu kigwakye kyeyatukuza emirembe gyona, muwereze Mukama Katonda wa'mwe, [i] ekiruikye ekikāmbwe kikyūke ki-
9 baveko. Kubanga bwemunākyūkira nate Mukama, baganda ba-'mwe nabāna ba'mwe baliraba [k] okusāsirwa mu maso gabo abābatwāla nga basibe, nebakomawo munsi eno: kubanga Mukama Katonda

[n] Lev.4.14.
[o] Lev. 8. 14, 15, 19, 24. 2 Byom. 35. 11. Beb. 9. 21.
[p] Lev.4.15.
[r] Lev.4.26.
[s] 1 Byom. 16. 4; 25. 6.
[t] 1 Byom. 23. 5; 25. 1.
[u] 1 Sam. 22. 5.
[w] 2 Sam. 12. 1.
[y] 2 Byom. 20. 18.
[z] Lev.7.12. 2 Byom. 33. 16.
[a] Lev.1.6. 2 Byom. 35. 11.
[b] 2 Byom. 30. 3, 24.
[c] Lev. 3, 1, 16.
[d] Kubal. 15. 5, 7, 10.
[a] nyi. 13, 15. Kubal. 9. 10, 11.
[b] Kuv. 12. 6, 18. 2 Byom. 29. 17.
[c] lu. 24. 2 Byom. 29. 34.
[d] 2 Sam. 3. 10.
[e] Es. 3. 13, 15; 8.10,14. Yer.51.31.
[f] Yer. 4. 1. Yo. 2. 12, 13.
[g] 2 Basek. 15. 19, 29.
[i] 2 Byom. 29. 10.
[k] Zab. 106. 46.

wa'mwe [l] wa kisa, asāsira, 'sō
takyūsenga amasoge okubavako,
10 'mwe bwemuna'dānga gyali. Awo
ababaka nebaita munsi ya Efulaimu neya Manase nga babuna ebibuga nebatūka mu Zebuluni: naye
11 nebabasekera nyo nebabadūlira. Era naye abamu ku [m] Aseri ne Manase ne Zebuluni nebetōwaza neba'ja
12 Eyerusalemi. Era ne mu Yuda nemuba omukono gwa Katonda okubawa omutima gumu nokukola ekiragiro kya kabaka nekyabakulu o-
13 lwekigambo kya Mukama. Awo abantu bangi nebakung'anira Eyerusalemi okukwata embaga eyemigāti egitazimbulukuswa mu [n] mwezi ogwokubiri, ekibīna kinene nyo
14 nyini. Nebagolokoka neba'gyawo [o] ebyōto ebyali mu Yerusalemi nebyōto byona ebyobubāne nebabi-'gyawo, [p] nebabisūla mu ka'ga Ki-
15 duloni. Awo nebalyoka ba'ta Okuitako ku lunaku olwekumi nenya olwomwezi ogwokubiri: bakabona Nabalevi [r] nebakwatibwa ensonyi, nebetukuza nebaleta ebiwebwayo ebyōkebwa mu nyumba ya Muka-
16 ma. Nebaīmirira mu kifo kyābwe nga bwebālagirwa ngamatēka bwegali aga Musa [s] omusaja wa Katonda: bakabona nebamānsira omusai (gwebātōlera) mu mukono Gwa-
17 balevi. Kubanga mu kibīna mwalimu bangi abatetukuzi'za: Abalevi kyebāva balagirwa omulimu ogwoku'ta Okuitako olwa buli muntu atāli mulongōfu, okubatukuza eri
18 Mukama. Kubanga ku bantu bangi nyo nyini, [t] bangi ku Efulaimu ne Manase, Isakali ne Zebuluni, bāli tebetukuzi'za, naye nebamala galya Okuitako naye si nga [u] bwekyawandikibwa. Kubanga Kezekiya yali abasabi'de ngayogera nti Mukama owekisa asonyiwe buli
19 muntu [w] asimba omutimagwe okunonya Katonda Mukama, Katonda wa bajajabe, newakuba'de nga talongōsebwa ngokunāzibwa okwo-
20 mukigwa bwekuli. Awo Mukama nāwulira Kezekiya, nāwonya aba-
21 ntu. Abāna ba Isiraeri abāli bali awo Eyerusalemi nebakwatira embaga eyemigāti egitazimbulukuswa [y] enaku musānvu nesanyu lingi: Abalevi ne bakabona nebatendereza Mukama buli lunaku, (nga baīmba) nebintu ebivuga enyo eri
22 Mukama. Kezekiya nāyogera ebigambo ebyokusanyusa Nabalevi bona abālina amagezi (mu kuwereza) Mukama. Awo nebalīra enaku omusānvu okumala embaga, nga bawayo sadaka ezebiwebwayo olwemirembe, era nga [z] bātulira Muka-
23 ma Katonda wa bajaja bābwe. Awo ekibīna kyona nebatēsa ebigambo okukwata [a] enaku musānvu endala: nebakwata enaku musānvu (enda-
24 la) nesanyu. Kubanga Kezekiya kabaka wa Yuda nāwa ekibīna okuba ebiwebwayo ente lukumi nendiga kasānvu; nabakulu nebawa ekibīna ente lukumi nendiga kakumi: ne bakabona bangi nyo [b] nebetuku-
25 za. Ekibīna kyona ekya Yuda wamu ne bakabona Nabalevi nekibīna kyona [c] ekyava mu Isiraeri nabagenyi abāva munsi ya Isiraeri naba-
26 tūla mu Yuda nebasanyuka. Awo newaba esanyu lingi mu Yerusalemi: kubanga [d] okuva mu biro bya Sulemani mutabani wa Daudi kabaka wa Isiraeri tewabāngawo ebi-
27 fanana ebyo mu Yerusalemi. Awo [e] bakabona Abalevi nebagolokoka [f] nebasabira abantu omukisa: e'dobozi lyābwe neriwulirwa, okusaba kwābwe nekulinya mu kifo ekitukuvu mwabēra, mu 'gulu.

31 Awo ebyo byona bwebya'gwā, Isiraeri yena abāli bali awo nebavayo nebagenda mu bibuga bya Yuda, [a] nebamenyamenya empagi, nebatematema Bāsera, nebamenyera dala ebifo ebigulumivu nebyōto mu Yuda yona ne Benyamini, era ne mu Efulaimu ne Manase, okutūsa lwebābizikiriza byona. Awo abāna ba Isiraeri bona neba'dayo buli muntu mu butakabwe, mu bi-
2 buga byābwe bo. Awo Kezekiya na'sāwo [b] empalo za bakabona Nabalevi ngempalo zābwe bwezali, buli muntu ngokuwerezakwe bwekwali, bakabona era Nabalevi, [c] olwebiwebwayo ebyōkebwa nolwebiwebwayo olwemirembe, okuwerezānga nokwebazānga nokutendereza nga mu nzi'gi ezolusīsira lwa
3 Mukama. Era (na'sāwo) omugabo gwa kabaka ogwokubintubye olwebiwebwayo ebyōkebwa, [d] olwebiwebwayo ebyōkebwa ebyenkya nebyakawungēzi, nebiwebwayo ebya [e] sabiti [f] nebyemyezi egyakaboneka [g] nebyembaga ezalagirwa nga bwekyawandikibwa mu matēka ga Mu-
4 kama. Era nate nālagira abantu abābērānga mu Yerusalemi okuwāngayo [i] omugabo gwa bakabona Nabalevi, beweyo eri [k] amatēka ga
5 Mukama. Awo etēka bweryalāngirwa, amangwāgo abāna ba Isiraeri nebaleta bingi nyo ebiberyeberye ebyeng'ano nomwenge namafuta nomubisi gwenjuki nebibala byona ebyomunimiro, nekitūndu ekyekumi ekyebintu byona nebakireta, bi-
6 ngi nyo. Abāna ba Isiraeri ne Yuda abābērānga mu bibuga bya Yuda, era nabo nebaleta [l] kitūndu ekyekumi ekyente nendiga, nekitūndu ekyekumi ekyebintu ebya-

[l] Kuv. 34. 10.
[m] nyi. 18, 21, 25. 2 Byom. 11. 16.
[n] lu. 2.
[o] 2 Basek. 18. 4. 2 Byom. 28. 24.
[p] 2 Sam. 15. 23. 2 Basek. 23. 6. 2 Byom. 15. 16.
[r] 2 Byom. 29. 34.
[s] Ma. 33. 1.
[t] nyi. 11, 25.
[u] lu. 5. Kuv. 12. 43 neb.
[w] 2 Byom. 19. 3.
[y] Ezer. 6. 22.
[z] Lev. 5. 5.
[a] 1 Basek. 8. 65.
[b] lu. 3. 2 Byom. 29. 34.
[c] nyi. 11, 18.
[d] 2 Byom. 7. 9, 10.
[e] 2 Byom. 29. 18.
[f] Kubal. 6. 23-27.
[a] 2 Basek. 18. 4.
[b] 1 Basek. 23. 6; 24. 1.
[c] 1 Byom. 23. 30, 31.
[d] Kubal. 28. 3-8.
[e] Kubal. 28. 9, 10.
[f] Kubal. 28. 11-15.
[g] Kubal. 28. 16-29, 40.
[i] Kubal. 18. 8-24. Nek. 13. 10.
[k] Ezer. 7. 10.
[l] Lev. 27. 30. Ma. 14. 28.

wōngebwa ebyayāwulirwa Mukama Katonda wābwe, nebabitūma
7 entūmo. Mu mwezi ogwokusatu mwebātanulira okutandika entūmo nebazimalira mu mwezi ogwomu-
8 sānvu. Awo Kezekiya nabakulu bweba'ja nebalaba entūmo, nebebaza Mukama nabantube Isiraeri.
9 Awo Kezekiya nābūzagana ne ba-
10 kabona Nabalevi ebyentūmo. Azaliya kabona asinga obukulu [m] owomunyumba ya Zadoki nāmu'damu nāyogera nti (Abantu) kasoke'de batanula okuleta ebitone mu nyumba ya Mukama, nga tulya nga tu-'kuta nga tulemerwa dala: kubanga Mukama awa'de abantube omukisa; nebyo ebifi'sewo bye bi-
11 ntu bino ebyenkani'de awo. Awo Kezekiya nālyoka alagira okutegeka enju mu nyumba ya Mukama;
12 nebazitegeka. Nebaingiza ebitone nebitūndu ebyekumi nebintu ebyawōngebwa, nobwesigwa: era [n] Konaniya Omulevi ye yali omukulu wābwe, ne Simei mugandawe ye
13 yamu'dirira. Ne Yekieri, ne Azaziya, ne Nakasi, ne Asakeri, ne Yerimosi, ne Yozabadi, ne Erieri, ne Isumakiya, ne Makasi, ne Benaya be bāli abalabirizi wansi womukono gwa Konaniya ne Simei mugandawe olwekiragiro kya Kezekiya kabaka ne Azaliya omukulu we-
14 nyumba ya Katonda. Ne Kole mutabani wa Imuna Omulevi, omu-'gazi (womulyāngo) ogwebuvanjuba, ye yali omukulu webyo byebāwayo eri Katonda kubwābwe, okugaba ebirabo bya Mukama nebintu
15 ebitukuvu enyo. Era wansi woyo Edeni ne Miniamini ne Yesuwa ne Semaya, Amaliya ne Sekaniya, mu bibuga bya bakabona, mu mulimu gwābwe ogwalagirwa, okuwānga baganda bābwe mu mpalo, abakulu
16 era nabato; obuta'sāko abo abābalibwa ngokuzālibwa kwabasaja bwekwali, abakamaze emyāka esatu nokukirawo, buli eyaingira mu nyumba ya Mukama, ngebyagwānira buli lunaku bwebyali, olwokuwereza kwābwe mwebyo byebālagirwa, ngempalo zābwe bwezali;
17 nabo abābalibwa ngokuzālibwa kwābwe bwekwali ku bakabona ngenyumba za bakitābwe bwezāli, Nabalevi [o] abakamaze emyāka amakumi abiri nokukirawo, mwebyo byebālagirwa ngempalo zābwe
18 bwezali; nabo abābalibwa ngokuzālibwa kwābwe bwekwali ku bāna bābwe bona abato, abakazi bābwe ne batabani bābwe ne bawala bābwe, okubuna ekibīna kyona: kubanga nebetukuza mu butukuvu mu mulimu gwābwe ogwalagirwa:
19 era olwa batabani ba Aloni bakabona abāli mu [p] nimiro ezomubyālo ebyebibuga byābwe, mu buli kibuga ki'na kimu, mwalimu abasaja [r] abayātulwa amanya gābwe okuwa emigabo abasaja bona abomubakabona nabo bona abābalibwa ngokuzālibwa kwābwe bwekwali mu Ba-
20 levi. Era bwatyo Kezekiya bweyakola ne mu Yuda yona; [s] nākola ebyo ebyali mu maso ga Mukama Katondawe ebirūngi era ebyensō-
21 nga era ebyobwesigwa. Nomulimu gwona gweyatandika mu kuwereza okwomunyumba ya Katonda ne mu matēka ne mu biragiro okunonya Katondawe nāgukola nomutimagwe gwona, nālaba omukisa.

32 Awo [a] oluvanyuma lwebyo nobwesigwa obwo Se'nakeribu kabaka Webwasuli na'ja nāingira mu Yuda, nāsīsira okwolekera ebibuga
2 ebiriko enkomera nālowōza okubyē-
3 rīra. Awo Kezekiya bweyalaba nga Se'nakeribu a'ze, era ngamaliri'de okulwāna ne Yerusalemi, nātēsa nabakulube nabasajabe abamānyi okuziba ama'zi agomunzi'zi ezali
4 ebwēru wekibuga; nebamubēra. Awo abantu bangi nebakung'ana, nebaziba enzi'zi zona naka'ga akaita wakati munsi nga bogera nti Bakabaka Bebwasuli oku'ja nebasānga
5 ama'zi amangi lwaki? Nāguma omwoyo [b] nāzīmba bugwe yena eyali amenyese nāmugulumiza okwenkana nebigo, ne bugwe omulala ebwēru, nānywēza [c] Mi'ro mu kibuga kya Daudi, nākola ebyokulwānyisa ne-
6 ngabo bingi nyo. Na'sāwo abāmi abalwānyi okufuga abantu, nābakung'anyiza gyali mu kifo ekigazi awali wankaki wekibuga, nāyogera nabo ebigambo ebyokusanyusa nti
7 [d] Mube namānyi mugume emyoyo, temutya 'sō temukeng'ēntererwa olwa kabaka Webwasuli newakuba'de e'gye lyona eriri naye: kubanga [e] waliwo omukulu na'fe okusinga
8 abali naye: wamu naye waliwo [f] omukono ogwomubiri; naye [g] wamu na'fe waliwo Mukama Katonda wa'fe okutubēra nokulwāna entalo za'fe. Abantu nebanywērera ku bigambo bya Kezekiya kabaka wa Yuda.
9 [i] Oluvanyuma lwebyo Se'nakeribu kabaka Webwasuli nātuma aba-'dube Eyerusalemi [era yali ngayoleke'de Lakisi namānyige gona wamu naye,] eri Kezekiya kabaka wa Yuda, neri Yuda yena abāli Eyeru-
10 salemi, ngayogera nti Bwatyo bwayogera Se'nakeribu kabaka Webwasuli nti Mwesiga ki nokulinda nemulinda okuzingizibwa mu Yerusa-
11 lemi? Kezekiya tabasendasenda

[m] 1 Byom. 6. 8.
[n] 2 Byom. 35. 9. Nek. 13. 13.
[o] 1 Byom. 23. 24.
[p] Lev. 25. 34.
[r] nyi. 12-15. Kubal. 1. 17. 2 Byom. 28. 15.
[s] 2 Basek. 18. 3; 20. 3.
[a] 2 Basek. 18. 13. Is. 36. 1.
[b] 2 Byom. 25. 23. Is. 22. 9, 10.
[c] 2 Sam. 5. 9.
[d] Ma. 31. 6.
[e] 2 Basek. 6. 16.
[f] Yer. 17. 5.
[g] 2 Byom. 13. 12.
[i] 2 Basek. 18. 17-19, 37.

okubawayo okufa enjala nenyōnta,
ngayogera nti Mukama Katonda
wa'fe alituwonya mu mukono gwa
k 2 Basek. 18. 22. 2 Byom. 31. 1. 12 kabaka Webwasuli? k Kezekiya
oyo siye ya'gyawo ebifobye ebigulu-
mivu nebyōtobye, nālagira Yuda ne
Yerusalemi nti Munāsinzizānga mu
maso gekyōto ekimu kyo'ka, era
okwo kwemunāyōtererezānga obu-
13 bāne? Temumanyi 'nze ne bajaja
bānge byetwakola amawānga gona
14 agomunsi? Bakatonda bamawānga
agomunsi baīnza nakatono okuwo-
nya ensi yābwe mu mukono gwā-
l 2 Basek. 18. 33-35. nge? l Katonda ki ku bakatonda
bona abamawānga gali bajaja bā-
nge geyazikiririza dala, eyaīnza o-
kuwonya abantube mu mukono gwā-
nge, Katonda wa'mwe aīnze okuba-
15 wonya mu mukono gwānge? Kale
'no Kezekiya aleme okubalimba ne-
wakuba'de okubasendasenda bwa-
tyo, 'sō temumu'kiriza: kubanga
tewali katonda owe'gwānga lyona
oba bwakabaka, eyaīnza okuwonya
abantube mu mukono gwānge ne
mu mukono gwa bajaja bānge: kale
okusinga enyo Katonda wa'mwe ali-
bawonya atya mu mukono gwānge?
m 2 Basek. 18. 27. 16 m Aba'dube nebeyongera nate oku-
vuma Mukama Katonda nomu'duwe
n 2 Basek. 19. 14. 17 Kezekiya. Era n nāwandika oku-
vōla Mukama Katonda wa Isiraeri,
nokumwogerako obubi nti Nga ba-
katonda bamawānga agomunsi aba-
tāwonya bantu bābwe mu mukono
gwānge, bwatyo ne Katonda wa
Kezekiya bwataliwonya bantube mu
o 2 Basek. 18. 28. 18 mukono gwānge. o Nebogerera wa-
'gulu ne'dobozi 'dene mu lulimi
Olwabayudaya eri abantu Abeyeru-
salemi abāli ku bugwe, okubatīsa,
nokuberalikiriza; balyoke bamenye
19 ekibuga. Nebogera ku Katonda
Oweyerusalemi nga bamufananya
bakatonda abamawānga agomunsi,
omulimu gwemikono gyabantu.
p 2 Basek. 19. 15. 20 p Kezekiya kabaka ne r Isaya na'bi
r 2 Basek. 19. 2-4. mutabani wa Amozi nebasaba olwe-
kigambo ekyo nebakāba eri e'gulu.
s 2 Basek. 19. 35-37. 21 s Mukama nātuma malaika nāmala-
wo abasaja bona abamānyi abazira
nabakulu nabāmi mu lusīsira lwa
kabaka Webwasuli. Awo na'dayo
munsiye amasoge nga gakwati'dwa
ensonyi. Awo bweyatūka mu sabo
lya katondawe, abo abāva mu ntu-
mbweze ye nebamu'tira eyo nekita-
22 la. Bwatyo Mukama bweyawonya
Kezekiya nabo abābērānga mu Ye-
rusalemi mu mukono gwa Se'nake-
ribu kabaka Webwasuli ne mu mu-
kono gwabalala bona nābalung'a-
23 mya enjui zona. Awo bangi neba-
letera Mukama ebirabo Eyerusale-
mi, nebintu ebyomuwendo omungi
eri Kezekiya kabaka wa Yuda: no-
kugulumizibwa nāgulumizibwa mu
maso gamawānga gona okuva ku
lunaku olwo.
t 2 Basek. 20. 1. Is. 38. 1. u 2 Basek. 20. 8-11. w Zab. 116. 12. y 2 Byom. 26. 16. 24 t Mu biro ebyo Kezekiya nālwāla
kumpi nokufa: nāsaba Mukama;
nāyogera naye nāmuwa u akabone-
25 ro. Naye Kezekiya w nātasasula nate
ngekisa bwekyali kyeyakolwa; ku-
banga y omutimagwe negugulumizi-
bwa: obusūngu kyebwava bubera
kuye ne ku Yuda ne ku Yerusalemi.
26 Era naye Kezekiya neyetōwaza o-
lwamalala agomutimagwe, ye nabo
abābērānga mu Yerusalemi, obusū-
ngu bwa Mukama nebutabatūkako
z 2 Basek. 20. 19. 27 z ku mirembe gya Kezekiya. Era Ke-
zekiya yalina obuga'ga nekitībwa
kingi nyo nyini: neyefunira ama-
wanika aga feza nagazābu naga-
mainja agomuwendo omungi na-
gebyakalōsa nagengabo nagebintu
28 byona ebirūngi; era nenyumba ezo-
kuterekeramu omwāka ogweng'ano
nomwenge namafuta: nenyumba
ezebisolo ebyengeri zona namagana
29 mu bisibo. Era neyefunira ebibuga
nembuzi nente byeyalina bingi nyo:
kubanga Katonda yali amuwa'de
a 2 Basek. 20. 20. b 1 Basek. 1. 33. 30 ebintu bingi nyo nyini. a Oyo Ke-
zekiya nāziba olu'zi olwa wa'gulu
olwama'zi aga b Gikoni, nāgalung'a-
mya okugaserengeseza ku lui olwe-
bugwanjuba olwekibuga kya Daudi.
Kezekiya nālaba omukisa mu miri-
31 mugye gyona. Naye mu (bigambo)
byababaka ababakulu Bebabuloni
abāmutumira okubūza c ekyamage-
ro ekyakolebwa munsi, Katonda nā-
muleka d okumukema alyoke ategē-
re byona ebyali mu mutimagwe.
c lu. 24. d Ma. 8. 2. e Is. 36 & 37 & 38 & 39. f 2 Basek. 20. 20. 32 Era ebikolwa ebirala byona ebya
Kezekiya nebirūngi byeyakola, la-
ba, byawandikibwa mu e kwolese-
bwa kwa Isaya na'bi mutabani wa
Amozi, mu f kitabo kya basekabaka
33 ba Yuda ne Isiraeri. Kezekiya ne-
yebakira wamu ne bajajabe neba-
muzīka awalinyirwa mu masiro ga
batabani ba Daudi: Yuda yena na-
bo abābērānga mu Yerusalemi ne-
bamu'sāmu ekitībwa bweyafa. Ma-
nase mutabaniwe nāfuga mu kifo-
kye.

a 2 Basek. 21. 1-9. 33 Manase a yali yakamaze emyā-
ka kumi nebiri bweyatanula o-
kufuga; nāfugira emyāka amakumi
atāno mwetāno mu Yerusalemi.
2 Nākola ebyali mu maso ga Mukama
ebibi ngebyemizizo bwebiri ebya-
bamawānga Mukama beyagoba mu
3 maso gabāna ba Isiraeri. Kubanga
nāzīmba nate ebifo ebigulumivu Ke-
zekiya kitāwe byeyamenyaménya;
nāsimbira Baali ebyōto nākola Bā-
sera nāsinza e'gye lyona eryomu-
4 'gulu nāliwereza. Nāzīmba ebyōto
mu nyumba ya Mukama, Mukama
gyeyagambako nti Mu Yerusalemi

erinya lyänge mwelinäbäränga emi-
5 rembe gyona. Era näzimbira e'gye
lyona eryomu'gulu ebyöto mumpya
6 ebiri ezenyumba ya Mukama. Era
[b] Yos. 18. 16. näisa mu muliro abänabe mu [b] ki-
wönvu ekya mutabani wa Kinomu,
[c] Ma. 18. 10. nälaguza ebire [c] näba nebyobulogo
nebyobugänga: nägendänga eri abo
abaliko emizimu nabasawo: näkola
obubi bungi mu maso ga Mukama
7 okumusunguwaza. Näsimba ekifa-
nanyi ekyöle ekyesanamu kyeyako-
la mu nyumba ya Katonda, Kato-
nda gyeyagambako Daudi ne Sule-
mani mutabaniwe nti Mu nyumba
eno ne mu Yerusalemi kyeneroboze'za mu bika byona ebya Isiraeri
wenätekänga erinya lyänge emire-
8 mbe gyona: 'sö si'jululenga nate
kigere kya Isiraeri okuva munsi
gyenatekerawo bajaja ba'mwe; kyo-
'ka bwebanekümänga okukola byo-
na byembalagi'de, amatēka gona ne-
biragiro nobulömbolömbo mu mu-
9 kono gwa Mukama. Manase näwa-
bya Yuda nabali mu Yerusalemi
okukola nebakola ebibi okusinga
amawänga bwegäkolänga, Mukama
geyazikiririza mu maso gabäna ba
10 Isiraeri. Mukama nägamba Mana-
se nabantube: naye nebatawulira.
[d] Ma. 28. 36. 11 [d] Mukama kyeyava abaletako abämi
be'gye lya kabaka Webwasuli, ne-
batwälira Manase mu njegere, ne-
bamusiba namasämba, nebamutwä-
12 la Ebabuloni. Awo bweyalaba ena-
ku, neyegairira Mukama Katonda-
we neyetöwaza nyo mu maso ga Ka-
13 tonda wa bajajabe. Nämusaba; ne-
yegairirwa ye näwulira okwegairi-
rakwe nämukomyawo Eyerusalemi
mu bwakababakabwe. Awo Manase
nämanya Mukama nga ye Katonda.
14 Awo oluvanyuma lwebyo näzī-
mba bugwe owebwēru ku kibuga
[e] 1 Basek. 1. 33. kya Daudi ku lui lwa [e] Gikoni olwe-
bugwanjuba mu kiwönvu, okutūka
[f] Nek. 3. 3; 12. 39. Zef. 1. 10. awaingirirwa mu [f] mulyängo ogwe-
byenyanja; neyetölöza Oferi näki-
gulumiza wa'gulu nyo nyini: näte-
ka abämi abazira mu bibuga byona
15 ebya Yuda ebyaliko enkomera. Na-
[g] nyi. 3, 5. 'gyawo [g] bakatonda abamawänga
[i] lu. 7. [i] nekifananyi mu nyumba ya Mu-
kama nebyöto byona byeyali azī-
mbye ku lusozi olwenyumba ya
Mukama ne mu Yerusalemi, näbi-
16 sūla ebwēru wekibuga. Näzimba
obugya ekyöto kya Mukama näwe-
rayo okwo sadaka ezebiwebwayo
olwemirembe nezokwebaza, nälagi-
ra Yuda okuwerezänga Mukama
[k] 2 Byom. 32. 12. 17 Katonda wa Isiraeri. Naye [k] abantu
nga bakyawerayo sadaka ku bifo
ebigulumivu, naye eri Mukama Ka-
18 tonda wäbwe ye'ka. Era ebikolwa
ebirala byona ebya Manase nokusa-
ba kweyasaba Katondawe nebiga-
mbo byabalabi abäyogereränga na-
ye mu linya lya Mukama Katonda
wa Isiraeri, laba, byawandikibwa
mu bikolwa bya basekabaka ba Isi-
19 raeri. Nokusabakwe era (Katonda)
bweyegairirwa ye nokwönönakwe
kwona nokusobyakwe [l] nebifo mwe-
yazimbira ebifo ebigulumivu nä-
simba Bäsera nebifananyi ebyöle
nga tanaba kwetöwaza: laba, bya-
wandikibwa mu bigambo bya Kozai.
20 Awo Manase neyebakira wamu ne
bajajabe nebamuzika [m] mu nyu-
mbaye ye: Amoni mutabaniwe nä-
fuga mu kifokye.
21 [n] Amoni yali yakamaze emyäka
amakumi abiri mwebiri bweyata-
nula okufuga; näfugira emyäka
22 ebiri mu Yerusalemi. Näkolänga
ebyo ebyali mu maso ga Mukama
ebibi nga Manase kitäwe bweyako-
länga: Amoni näwängayo sadaka
eri [o] ebifananyi ebyöle byona Ma-
nase kitäwe byeyakola näbiwerezä-
23 nga. Nätetöwaza mu maso ga Mu-
kama [p] nga Manase kitäwe bweye-
töwaza; naye Amoni oyo neyeyo-
24 ngerayongeränga okusobya. Aba-
'dube nebamwekobäna nebamu'tira
25 mu nyumbaye ye. Naye abantu
abomunsi neba'ta bona abekobäna
kabaka Amoni; abantu abomunsi
nebafūla Yosiya mutabaniwe kaba-
ka mu kifokye.

[l] nyi. 3, 7.
[m] 2 Basek. 21. 18.
[n] 2 Basek. 21. 19-24.
[o] lu. 7. 2 Byom. 34. 3, 4, 7.
[p] lu. 12.

34 Yosiya [a] yali yakamaze emyäka
munäna bweyatanula okufuga;
näfugira emyäka amakumi asatu mu
2 gumu mu Yerusalemi. Näkolänga
ebyo ebyali mu maso ga Mukama
ebirüngi nätambuliränga mu maku-
bo ga Daudi kitäwe nätakyükira ku
mukono ogwadyo newakuba'de ku
3 gwa kono. Kubanga mu mwäka
ogwomunäna ogwokufugakwe, nga-
kyali muto, nätanula okunonya Ka-
tonda wa Daudi kitäwe: ne mu
mwäka ogwekumi nebiri mweyata-
nulira okulongösa Yuda ne Yerusa-
lemi okumalamu [b] ebifo ebigulumi-
vu ne Bäsera nebifananyi ebyöle
4 nebifananyi ebisänüse. [c] Nebame-
nyamenyera ebyöto bya Babaali mu
masoge; [d] nebifananyi byenjuba e-
byali wa'gulu kubyo näbitematema;
ne Bäsera nebifananyi ebyöle nebi-
fananyi ebisänüse näbimenyamenya
näbifūla enfūfu nägimänsira [e] ku
5 malälo (gabo) abäbiwöngeränga. E-
ra [f] näyökera amagümba ga baka-
bona ku byöto byäbwe, nälongösa
6 Yuda ne Yerusalemi. Era (bwatyo
bweyakola) ne mu bibuga bya [g] Ma-
nase ne Efulaimu ne Simeoni oku-
tūka ku Nafutali mu matöngo gabyo
7 enjui zona. Nämenyamenya ebyö-
to, näsekula Bäsera nebifananyi e-
byöle [i] näbifūla enfūfu, nätemate-

[a] 2 Basek. 22. 1, 2.
[b] 2 Byom. 33. 3, 17, 22.
[c] 2 Basek. 23. 4.
[d] 2 Byom. 14. 5.
[e] 2 Basek. 23. 6.
[f] 1 Basek. 13. 2. 2 Basek. 23. 20.
[g] lu. 9. 2 Basek. 23. 15, 19.
[i] Ma. 9. 21.

ma ebifananyi byona ebyenjuba o-
kubuna ensi yona eya Isiraeri, nā-
komawo Eyerusalemi.
8 Awo [k] mu mwāka ogwekumi no-
munāna ogwokufugakwe bweyama-
la okulongōsa ensi nenyumba, nā-
tuma [l] Safani mutabani wa Azaliya
ne [m] Maaseya [n] eyafuga ekibuga
ne Yoa mutabani wa Yoakazi [o] o-
mu'jukiza okudābiriza enyumba ya
9 Mukama Katondawe. Neba'ja eri
[p] Kirukiya kabona asinga obukulu
nebawayo efeza eyaletebwa mu
nyumba ya Katonda, Abalevi aba-
'gazi gyebāli basolōze'za mu mu-
kono gwa Manase ne Efulaimu ne
ku kitündu kyona ekya Isiraeri eki-
fi'sewo ne ku Yuda yena ne Benya-
mini ne kwabo abābērānga mu Ye-
10 rusalemi. Nebagiwayo mu muko-
no gwabakozi abālabirirānga enyu-
mba ya Mukama; abakozi abākola
omulimu mu nyumba ya Mukama
nebagiwa okulongōsa nokudābiriza
11 enyumba; bāgiwa ababa'zi nabazī-
mbi, okugula amainja amaba'je ne-
miti egyokuyunga nokuba'ja emiti
egyenyumba basekabaka ba Yuda
12 zebāzikirizānga. Abasaja nebako-
la omulimu nobwesigwa: abalabi-
rizi bābwe be bano, Yakasi ne Oba-
diya, Abalevi abokubatabani ba
Merali; ne Zekaliya ne Mesu'lamu,
abokubatabani Babakokasi, okugi-
koza: (nabalala) ku Balevi, bona
abalina amagezi agebintu ebivuga.
13 Era bālabirira [r] abētisi bemigugu,
nebakoza bona abākola omulimu mu
kuwereza okwengeri zona: ne ku
Balevi kwaliko [s] abawandisi [t] nabāmi
14 naba'gazi. Awo bweba'gyamu efeza
eyaletebwa mu nyumba ya Muka-
ma, Kirukiya kabona nālaba ekita-
bo ekyamatēka ga Mukama agawe-
15 rwa mu mukono gwa Musa. Awo
Kirukiya na'damu nāgamba Safani
omuwandisi nti Nzu'de ekitabo
ekyamatēka mu nyumba ya Muka-
ma. Kirukiya nāwa Safani ekita-
16 bo. Awo Safani nātwāla ekitabo
eri kabaka, era na'diza kabaka ebi-
gambo nti Byona aba'dubo byebā-
17 lagirwa babikola. Era ba'gyemu
efeza ezasāngibwa mu nyumba ya
Mukama nebaziwa mu mukono gwa-
balabirizi ne mu mukono gwabako-
18 zi. Awo Safani omuwandisi nābū-
lira kabaka nti Kirukiya kabona
ampa'de ekitabo. Safani nāsoma
19 omwo mu maso ga kabaka. Awo
olwātuka kabaka bweyawulira ebi-
gambo ebyamatēka nāyuza ebya-
20 mbalobye. Awo kabaka nālagira
Kirukiya ne Akikamu mutabani wa
Safani ne [u] Abudoni mutabani wa
Mika ne Safani omuwandisi ne
Asaya omu'du wa kabaka ngayoge-
21 ra nti Mugende mumbūlirize Mu-
kama 'nze nabo abasiga'de mu Isi-
raeri ne mu Yuda, ebyebigambo
ebyekitabo kino ekizūli'dwa: kuba-
nga obusūngu bwa Mukama obufu-
ki'dwa ku'fe bungi: kubanga bajaja
ba'fe tebākwatānga kigambo kya
Mukama okukola nga byona bwebi-
ri ebyawandikibwa mu kitabo kino.
22 Awo Kirukiya nabo kabaka (beyali
alagi'de) nebagenda eri Kuluda na-
'bi omukazi muka Sa'lumu mutaba-
ni wa Tokasi mutabani wa Kasula
omuwanika webyambalo; [oyo ya-
bērānga mu Yerusalemi ku lui olwo-
kubiri;] nebatēsa naye bwebatyo.
23 Awo nābagamba nti Bwatyo bwa-
yogera Mukama Katonda wa Isi-
raeri nti Mugambe omusaja abatu-
24 mye gyendi nti Bwatyo bwayogera
Mukama nti Laba, ndireta obubi
ku kifo kino ne kwabo abakibēramu,
ebikolimo byona ebiwandiki'dwa
mu kitabo kyebasomye mu maso ga
25 kabaka wa Yuda: kubanga banvu-
'deko nebōkera obubāne bakatonda
abalala, bansunguwaze nemirimu
gyona egyengalo zābwe; obusūngu
bwānge kyebuvu'de bufukibwa ku
26 kifo kino 'sō tebulizikira. Naye
kabaka wa Yuda abatumye okubūza
Mukama, bwemutyo bwemuba mu-
mugamba nti Bwatyo bwayogera
Mukama Katonda wa Isiraeri nti
27 Olwebigambo byowuli'de, kubanga
omutimagwo guba'de mugōnvu ne-
wetōwaza mu maso ga Katonda
bwowuli'de ebigambobye ku kifo
kino ne kwabo abakibēramu, newe-
tōwaza mu maso gānge, noyuza
ebyambalobyo nokābira amaziga
mu maso gānge; nānge nkuwuli-
28 'de, bwayogera Mukama. Laba,
ndikukung'anyiza eri bajajabo no-
kung'anyizibwa mu ntānayo mire-
mbe, 'sō namasogo tegaliraba bubi
bwona bwendireta ku kifo kino ne
kwabo abakirimu. Neba'diza ka-
baka ebigambo.
29 [w] Awo kabaka nātuma, nākung'a-
nya abaka'de bona aba Yuda Nabe-
30 yerusalemi. Kabaka nāyāmbuka
mu nyumba ya Mukama, nabasaja
bona aba Yuda ne bona abatūla mu
Yerusalemi ne bakabona Nabalevi
nabantu bona, abakulu nabato: nā-
somera mu matu gābwe ebigambo
byona ebyekitabo ekyendagāno eki-
zūli'dwa mu nyumba ya Mukama.
31 Kabaka [y] nāimirira mu kifokye, nā-
lagānira endagāno mu maso ga Mu-
kama okutambulānga okugobererā-
nga Mukama nokukwatānga ama-
tēkage nebyo byeyategēza nebiragi-
robye nomutimagwe gwona neme-
meye yona, okutūkiriza ebigambo
byendagāno ebyawandikibwamu ki-
32 tabo kino. Awo nāwaliriza bona abā-
labika mu Yerusalemi ne Benyamini

k 2 Basek. 22. 3-20.
l Yer. 26. 24; 29. 3. Ez. 8. 11.
m Yer. 21. 1; 29. 21, 25.
n 2 Byom. 18. 25.
o 2 Sam. 8. 16.
p 2 Byom. 35. 8.
r 2 Byom. 2. 2, 18. Nek. 4. 10.
s Ezer. 7. 6.
t 1 Byom. 23. 4, 5.
u 2 Basek. 22. 12, 14. = Akuboli.
w 2 Basek. 23. 1-3.
y 2 Basek. 23. 3. 2 Byom. 6. 13; 30. 16.

[z] okugyesibira. Abo abāli mu Yerusalemi nebakola ngendagāno ya Katonda, Katonda wa bajaja bā-
33 bwe, bweyali. Yosiya na'gya emizizo gyona munsi zona ezabāna ba Isiraeri, nāwerezesa bona abālabika mu Isiraeri, okuwereza Mukama Katonda wābwe. Enakuze zona tebālekānga kugoberera Mukama, Katonda wa bajaja bābwe.

35 Awo [a] Yosiya nākwata Okuitako eri Mukama mu Yerusalemi: neba'ta Okuitako ku [b] (lunaku) olwekumi nenya olwomwezi ogwolu-
2 beryeberye. Nāteka bakabona mwebyo byebālagirwa nābagumya omwoyo olwokuwereza okwomunyu-
3 mba ya Mukama. Nāgamba Abalevi [c] abāigirizānga Isiraeri yena, abatukuvu eri Mukama, nti Muteke esanduko entukuvu mu nyumba Sulemani mutabani wa Daudi kabaka wa Isiraeri gyeyazimba; tewakyabēra mugugu ku bibegabega bya'mwe: muwereze 'no Mukama Katonda wa'mwe nabantube Isirae-
4 ri. Era mweteketeke [d] ngenyumba za bakita'mwe bweziri mu mpalo za'mwe, [e] ngekiwandike bwekiri ekya Daudi kabaka wa Isiraeri [f] nekiwandike kya Sulemani mutabani-
5 we. Era muimirire mu kifo ekitukuvu ngenyumba za bakitābwe eza baganda ba'mwe abāna babantu bwezayāwulibwa, era (wabewo eri buli muntu) omugabo ogwenyumba
6 ya bakitābwe Eyabalevi. Era mu-'te Okuitako [g] mwetukuze mutekeretekere baganda ba'mwe okukola ngekigambo kya Mukama bwekiri
7 mu mukono gwa Musa. Awo Yosiya nāwa abāna babantu ku mbuzi abāna bendiga nabembuzi, zona ezebiwebwayo Ezokuitako eri bona abāli eyo okuweza obukumi busatu, nente enkumi satu: ezo zali za ku
8 bintu bya kabaka. Nabakulube nebawa abantu okuba ekiwebwayo kubwābwe, eri bakabona Nabalevi.
[i] Kirukiya ne [k] Zekaliya ne Yekieri, abāfuga enyumba ya Katonda, nebawa bakabona olwebiwebwayo Ebyokuitako (ebisolo ebitono) enkumi biri mu lukāga nente ebikumi bisa-
9 tu. Era [l] Konaniya ne Semaya ne Nesaneri, bagandabe, ne Kasabiya ne Yeyeri ne Yozabadi, abakulu Babalevi, nebawa Abalevi olwebiwebwayo Ebyokuitako (ebisolo ebitono) enkumi tāno nente ebikumi bitāno.
10 Bwekutyo okuwereza nekutekebwatekebwa, bakabona [m] nebaimirira mu kifo kyābwe, Nabalevi mu mpalo zābwe ngekiragiro kya ka-
11 baka bwekyali. Neba'ta Okuitako, bakabona nebamānsira (omusai gwebātōlera) mu mukono gwābwe-
12 Abalevi nebazibāga. Neba'gyayo ebiwebwayo ebyokebwa, balyoke babawe ngenyumba za bakitābwe ezabāna babantu bwezayāwulibwa, okuwayo eri Mukama nga bwekyawandikibwa mu kitabo kya Musa. Era bwebatyo bwebākola ente.
13 [n] Nebōkya Okuitako omuliro ngekiragiro bwekyali: nebiwebwayo ebitukuvu nebabifumba mu ntamu ne mu sufuliya ne mu nsaka, nebabitwāla māngu eri abāna babantu
14 bona. Awo oluvanyuma nebetekeratekera bo'ka ne bakabona; kubanga bakabona batabani ba Aloni (tebālina 'bānga) olwokuwayo ebiwebwayo ebyōkebwa namasavu okuzibya obu'de: Abalevi kyebāva betekeratekera bo'ka ne bakabona
15 batabani ba Aloni. Nabaimbi batabani ba Asafu bāli mu kifo kyābwe, ngekiragiro kya [o] Daudi bwekyali, ne Asafu ne Kemani ne Yedusuni, omulabi wa kabaka; [p] naba'gazi bāli ku buli lu'gi: tebetāga kuva ku kuwereza kwābwe, kubanga baganda bābwe Abalevi ne-
16 babatekeratekera. Bwekutyo okuwereza kwona okwa Mukama nekutekebwatekebwa ku lunaku olwo okukwata Okuitako nokuwerayo ebiwebwayo ebyōkebwa ku kyōto kya Mukama ngekiragiro kya ka-
17 baka Yosiya bwekyali. Abāna ba Isiraeri abāli eyo nebakwata Okuitako mu biro ebyo nembaga [r] eyemigāti egitazimbulukuswa, enaku
18 musānvu. [s] 'Sō tewabāngawo Kuitako okwafanana okwo okwakwatibwa mu Isiraeri okuva ku biro bya [t] Samuwiri na'bi; 'sō tewabāngawo ku basekabaka ba Isiraeri eyakwata Okuitako okufanana okwo Yosiya kweyakwata, ne bakabona Nabalevi ne Yuda yena ne Isiraeri abāli eyo nabo abāli
19 mu Yerusalemi. Mu mwāka ogwekumi nomunāna ogwokufuga kwa Yosiya mwebākwatira Okuitako okwo.
20 Awo [u] oluvanyuma lwebyo byona Yosiya bweyamala okutekateka yekalu, Neko kabaka Wemisiri nātabāla [w] Kalukemisi mu 'kubo lya Fulati: Yosiya nāfuluma okulwāna
21 naye. Naye nātuma ababaka eri ye ngayogera nti Tuvunāna ki 'nze nāwe, 'gwe kabaka wa Yuda? sitabāla 'gwe lero wabula enyumba gye'nwāna nayo; era Katonda andagi'de okwānguwa: va ku Katonda ali nānge aleme okukuzikiriza.
22 Naye Yosiya nātaganya kukyūsa amasoge okumuvako, naye neyefūla okulwāna naye, nātawulira bigambo bya Neko ebyava eri akamwā ka Katonda, na'ja okulwānira mu

[z] 2 Basek. 23. 3.
[a] 2 Basek. 23. 21.
[b] Kuv. 12. 6. Ezer. 6.19.
[c] Ma. 33. 10. 2 Byom. 15. 3; 17. 8, 9; 30. 22. Ezer. 7. 10. Mala. 2. 7.
[d] 1 Byom. 9. 9.
[e] 1 Byom. 23 & 24 & 25 & 26.
[f] 2 Byom. 8. 14.
[g] 2 Byom. 29.5, 15, 34; 30. 3, 15.
[i] 2 Byom. 34. 9.
[k] 2 Byom. 34. 12.
[l] 2 Byom. 31. 12, 13.
[m] 2 Byom. 30. 16.
[n] Kuv. 12. 8, 9. Ma. 16. 7.
[o] 1 Byom. 25. 1 neb.
[p] 1 Byom. 9.17, 18; 26. 13 neb.
[r] Ezer. 6. 22.
[s] 2 Basek. 23. 22, 23.
[t] 2 Byom. 30. 13-27.
[u] 2 Basek. 23. 29.
[w] Is. 10. 9. Yer. 46. 2.

23 kiwōnvu Megi'do. Abalasi nebalasa kabaka Yosiya; kabaka nāgamba aba'dube nti Munziyewo;
24 kubanga nfumiti'dwa nyo. Awo aba'dube nebamu'gya mu 'gāli nebamuteka mu 'gālirye eryokubiri lyeyalina, nebamuleta Eyerusalemi; nāfa nāzīkibwa mu masiro ga bajajabe. Yuda yena ne Yeru-
25 salemi [y] nebakābira Yosiya. Ne Yeremiya [z] nākungubagira Yosiya [a] nabasaja bona abaīmbi nabakazi abaīmbi nebogera ku Yosiya mu kukungubaga kwābwe ne lero; nebakufūla etēka mu Isiraeri: era, laba, kwawandikibwa mu kukungu-
26 baga. Era ebikolwa ebirala byona ebya Yosiya nebirūngi byeyakola ngebyo bwebiri cbyawandikibwa mu
27 matēka ga Mukama, nebikolwabye ebyasoka nebyamalirwako, laba, byawandikibwa mu kitabo kya basekabaka ba Isiraeri ne Yuda.

36 Awo [a] abantu abomunsi neba 'dira Yekoakazi mutabani wa Yosiya nebamufūla kabaka mu kifo
2 kya kitāwe mu Yerusalemi. Yoakazi yali yakamaze emyāka amakumi abiri mwesatu bweyatanula okufuga; nāfugira emyezi esatu mu
3 Yerusalemi. Kabaka Wemisiri nāmugoba ku ntebe Eyerusalemi, nāwesa ensi talanta eza feza kiku-
4 mi ne talanta eya zābu. Kabaka Wemisiri nāfūla Eriakimu mugandawe kabaka wa Yuda ne Yerusalemi, nāwanyisa erinyalye nālifūla Yekoyakimu. Neko nātwāla Yoakazi mugandawe nāmutwāla Emisiri.
5 [b] Yekoyakimu yali yakamaze emyāka amakumi abiri mwetāno bweyatanula okufuga; nāfugira emyāka kumi na gumu mu Yerusalemi: nākolānga ebyo ebyali mu maso ga
6 Mukama Katondawe ebibi. Nebukadune'za kabaka Webabuloni nāmutabāla, nāmusiba mu masāmba
7 okumutwāla Ebabuloni. Era [c] Nebukadune'za nātwāla ku bintu ebyomunyumba ya Mukama Ebabuloni, nābiteka mu yekaluye Ebabuloni.
8 Era ebikolwa ebirala byona ebya Yekoyakimu nemizizogye gyeyakolānga nebyo ebyalabika muye, laba, byawandikibwa mu kitabo kya basekabaka ba Isiraeri ne Yuda: [d] Yekoyakini mutabaniwe nāfuga mu kifokye.
9 [e] Yekoyakini yali yakamaze emyāka munāna bweyatanula okufuga; nāfugira emyezi esatu kenaku kumi mu Yerusalemi: nākola ebyo ebyali
10 mu maso ga Mukama ebibi. Awo omwāka bwegwa'da [f] kabaka Nebukadune'za nātuma nāmuleta Ebabuloni wamu nebintu ebirūngi ebyomunyumba ya Mukama, nāfūla [g] Zedekiya mugandawe kabaka wa Yuda ne Yerusalemi.
11 [i] Zedekiya yali yakamaze emyāka amakumi abiri mu gumu bweyatanula okufuga; nāfugira emyāka
12 kumi nagumu mu Yerusalemi: nākola ebyo ebyali mu maso ga Mukama Katondawe ebibi; teyetōwaza mu maso ga [k] Yeremiya na'bi (ngayogera) ebiva mu kamwā ka Muka-
13 ma. Era nājēmera kabaka Nebukadune'za [l] eyali amulai'za Katonda: naye nākakanyaza ensingoye nākalubya omutimagwe obutakyūkira Mukama Katonda wa Isiraeri.
14 Era nate abakulu bona aba bakabona nabantu nebasobya nyo okugobererānga emizizo gyona egyabamawānga; nebagwagwawaza enyumba ya Mukama gyeyatukuza
15 mu Yerusalemi. Mukama Katonda wa bajaja bābwe nābatumirānga mu babakabe, ngagolokoka mu makya nātuma; kubanga yasāsira abantu-
16 be nekifo mwabēra: naye nebadūlirānga ababaka ba Katonda nebanyōmānga ebigambobye [m] nebasekererānga bana'bibe okutūsa obusūngu bwa Mukama nebubawo eri abantube, newatabawo kuwona.
17 Kyeyava abaletako kabaka Wabakaludaya, [n] na'tira abalenzi bābwe nekitala mu nyumba eyekigwa kyābwe, nebatasāsira mulenzi newakuba'de omuwala, omuka'de newakuba'de akōtakōta: bona yaba-
18 gabula mu mukonogwe. [o] Nebintu byona ebyomunyumba ya Katonda, ebikulu nebito, nebyobuga'ga ebyomunyumba ya Mukama nebyobuga'ga bya kabaka nebyabakulube; ebyo byona nābireta Ebabuloni.
19 [p] Nebōkya enyumba ya Katonda nebamenyamenya bugwe Weyerusalemi, nebōkya omuliro amayumba gamu gona, nebazikiriza ebintu
20 byamu byona ebirūngi. Nābo abāli bawonye ekitala nābatwāla Ebabuloni; [r] nebaba ba'du eri ye neri batabanibe okutūsa okufuga kwobwa-
21 kabaka Bwobuperusi: okutūkiriza ekigambo kya Mukama mu kamwā ka [s] Yeremiya okutūsa [t] ensi lweyasanyukira sabiti zayo: (kubanga) enaku zona zeyazikira [u] yakwata sabiti, okuweza emyāka nsānvu.
22 [w] Awo mu mwāka ogwoluberyeberye ogwa Kulo kabaka Webuperusi, ekigambo kya Mukama mu kamwā ka Yeremiya kitūkirire, Mukama nākubiriza omwoyo gwa Kulo kabaka Webuperusi, nokulāngira nālāngira okubuna obwakabakabwe bwona, nokuwandika nā-
23 biwandika ngayogera nti Bwatyo

[y] Zek. 12. 11.
[z] Kung. 4. 20.
[a] 2 Sam. 19. 35. Ezer. 2. 65. Nek. 7. 67. Mat. 9. 23.
[a] 2 Basek. 23. 30-34.
[b] 2 Basek. 23. 36. 37.
[c] 2 Basek. 24. 13. Ezer. 1. 7.
[d] 1 Byom. 3. 16. = Yekoniya. Yer. 22. 24 = Koniya.
[e] 2 Basek. 24. 8, 9.
[f] 2 Basek. 24. 10-17.
[g] 2 Basek. 24. 17. = Mataniya. Yer 37. 1 neb.
[i] Yer. 52. 1, 2.
[k] Yer. 21. 1-7; 27. 12-28. 17; 32. 1-5; 37. 1-10; 38. 14-28.
[l] Ez. 17. 18.
[m] Mat. 23. 34-37.
[n] Zab. 78. 63; 79. 2. 3.
[o] 2 Basek. 25. 13-15.
[p] 2 Basek. 25. 9. Zab. 74. 6, 7; 79. 1.
[r] Yer. 27. 7.
[s] Yer. 25. 9, 11, 12; 29. 10.
[t] Lev. 26. 34, 35, 43.
[u] Lev. 25. 4, 5.
[w] Ezer. 1. 1-3.

bwayogera Kulo kabaka Webuperusi nti Obwakabaka bwona obwomunsi Mukama Katonda we'gulu abumpa'de; era ankūti'de okumuzīmbira enyumba mu Yerusalemi ekiri mu Yuda. Buli ali mu'mwe ku bantube bona, Mukama Katondawe abēre naye ayāmbuke.

EZERA

[a] 2 Byom. 36. 22, 23. Yer. 25. 12, 13; 29. 10; 33. 10-14.

1 [a] Awo mu mwāka ogwoluberyeberye ogwa Kulo kabaka Webuperusi, ekigambo kya Mukama mu kamwā ka Yeremiya kitūkirire, Mukama nākubiriza omwoyo gwa Kulo kabaka Webuperusi nokulāngira nālāngira okubunya obwakabakabwe bwona, nokuwandika nābiwa-
2 ndika ngayogera nti Bwatyo bwayogera Kulo kabaka Webuperusi nti Obwakabaka bwona obwomunsi Mukama Katonda we'gulu abumpa'de; era [b] ankūti'de okumuzīmbira enyumba mu Yerusalemi
3 ekiri mu Yuda. Buli ali mu'mwe ku bantube bona, Katondawe abēre naye, ayāmbuke mu Yerusalemi ekiri mu Yuda, azīmbe enyumba ya Mukama Katonda wa Isiraeri, [c] [ye Katonda,] ali mu Yerusalemi.
4 Era buli asiga'de mu kifo kyona mwabēra nga mugenyi, abasaja abomukifokye bamubēre ne feza ne zābu nebintu nebisolo, obuta'sāko ekyo kyebawayo kubwābwe ekyenyumba ya Katonda eri mu Yeru-
5 salemi. Awo emitwe (gyenyumba) za bakitābwe eza Yuda ne Benyamini nebagolokoka, ne bakabona Nabalevi, bona Katonda beyakubiriza omwoyo gwābwe okwāmbuka okuzīmba enyumba ya Mukama eri
6 mu Yerusalemi. Awo abo bona ababetōlo'de nebanywēza emikono gyābwe nebintu ebya feza ne zābu nebintu nebisolo nebintu ebyomuwendo omungi obuta'sāko ebyo
7 byona byebāwayo kubwābwe. [d] Era Kulo kabaka nāfulumya ebintu ebyomunyumba ya Mukama [e] Nebukadune'za byeya'gya mu Yerusalemi nābiteka mu sabo lya bakato-
8 ndabe: ebyo Kulo kabaka Webuperusi nābifulumya mu mukono gwa Misuledasi [f] omuwanika, nābibalira [g] Sesuba'zali omukulu wa Yuda.
9 Era guno gwe muwendo gwabyo: esowani eza zābu amakumi asatu, esowani eza feza lukumi, obwāmbe
10 amakumi abiri mumwenda; ebibya ebya zābu amakumi asatu, ebibya ebya feza ebyomutindo ogwokubiri ebikumi bina mu kumi, nebintu
11 ebirala lukumi. Ebintu byona ebya zābu nebya feza byali enkumi tāno mwebikumi bina. Ebyo byona Sesuba'zali yabi'gyayo nābireta, abobunyage bwebāletebwa okuva Ebabuloni nebatwālibwa Eyerusalemi.

[b] Is. 44. 28; 45. 1, 13.

[c] Dan. 6. 26.

[d] Ezer. 5. 14; 6. 5.

[e] 2 Byom. 36. 7.

[f] Ezer. 7. 21.

[g] Ezer. 5. 14.

2 Era [a] bano be bāna abomusaza abāyāmbuka okuva mu busibe bwabo abātwālibwa, [b] Nebukadune'za kabaka Webabuloni beyatwāla Ebabuloni, era aba'dayo Eyerusalemi ne Yuda, buli muntu mu kibu-
2 ga kyewābwe; aba'ja ne Zeru'baberi, Yesuwa, Nekemiya, [c] Seraya, Leeraya, Moludekai, Birusani, Misupali, Biguvai, Lekumu, Baana. Omuwendo gwabasaja babantu ba
3 Isiraeri: abāna ba Palosi, enkumi biri mu kikumi munsānvu mu ba
4 biri. Abāna ba Sefatiya, ebikumi
5 bisatu munsānvu mu babiri. Abāna ba Ala, lusānvu munsānvu mu
6 batāno. Abāna ba Pakasumoabu, abokubāna ba Yesuwa (ne) Yoabu, enkumi biri mu lunāna mu kumi
7 mu babiri. Abāna ba Eramu, lukumi mwebikumi bibiri mwatāno
8 mu bana. Abāna ba Za'tu, lwenda
9 mwana mu batāno. Abāna ba Za-
10 'kai, lusānvu munkāga. Abāna ba Bani, lukāga mwana mu babiri.
11 Abāna ba Bebai, lukāga mwabiri
12 mu basatu. Abāna ba Azugadi, lukumi mwebikumi bibiri mwabiri
13 mu babiri. Abāna ba Adonikamu,
14 lukāga munkāga mu mukāga. Abāna ba Biguvai, enkumi biri
15 mwatāno mu mukāga. Abāna ba Adini, ebikumi bina mwatāno mu
16 bana. Abāna ba Ateri, aba Keze-
17 kiya, kyenda mu munāna. Abāna ba Bezai, ebikumi bisatu mwabiri
18 mu basatu. Abāna ba Yola, kiku-
19 mi mu kumi mu babiri. Abāna ba Kasumu, ebikumi bibiri mwabiri
20 mu basatu. Abāna ba Gi'bali,
21 kyenda mu batāno. Abāna ba Besirekemu, kikumi mwabiri mu ba-
22 satu. Abasaja Benetofa, amakumi
23 atāno mu mukāga. Abasaja Beyanasosi, kikumi mwabiri mu mu-
24 nāna. Abāna ba Azumavesi, ama-
25 kumi ana mu babiri. Abāna ba Kiriasualimu, Kefira, ne Beerosi,
26 lusānvu mwana mu basatu. Abāna ba Lama ne Geba, lukāga mwabiri
27 mwomu. Abasaja Bemikumasi,
28 kikumi mwabiri mu babiri. Abasaja Bebeseri ne Ai, ebikumi bibiri

[a] Nek. 7. 6-73.

[b] 2 Basek. 24. 14-16; 25. 11. 2 Byom. 36. 20.

[c] Nek. 7. 7. = Azaliya.

29 mwabiri mu basatu. Abāna ba
Nebo, amakumi atāno mu babiri.
30 Abāna ba Magubisi, kikumi mwa-
31 tāno mu mukāga. Abāna ba Era-
mu omulala, lukumi mwebikumi
32 bibiri mwatāno mu bana. Abāna
ba Kalimu, ebikumi bisatu mwabi-
33 ri. Abāna ba Lodi, Kadidi, ne O-
no, lusānvu mwabiri mu batāno.
34 Abāna Beyeriko, ebikumi bisatu
35 mwana mu batāno. Abāna ba Se-
naa, enkumi satu mu lukāga mwa-
36 satu. Bakabona: abāna ba Yeda-
ya, abomunyumba ya Yesuwa, lwe-
37 nda munsānvu mu basatu. Abāna
ba I'meri, lukumi mwatāno mu ba-
38 biri. Abāna ba Pasukuli, lukumi
mwebikumi bibiri mwana mu mu-
39 sānvu. Abāna ba Kalimu, lukumi
40 mu kumi mu musānvu. Abalevi:
abāna ba Yesuwa ne Kadumieri, a-
bokubāna ba Kodaviya, nsānvu mu
41 bana. Abaimbi: abāna ba Asafu,
42 kikumi mwabiri mu munāna. A-
bāna baba'gazi: abāna ba Sa'lu-
mu, abāna ba Ateri, abāna ba Ta-
lumoni, abāna ba A'kubu, abāna
ba Katita, abāna ba Sobai, bona
kikumi mwasatu mu mwenda.
43 [d] Abanesinimu: abāna ba Zika,
abāna ba Kasufa, abāna ba Ta-
44 'baosi: abāna ba Kerosi, abāna
45 ba Siaka, abāna ba Padoni: abā-
na ba Lebana, abāna ba Kaga-
46 ba, abāna ba A'kabu; abāna ba
Kagabu, abāna ba Samulai, abāna
47 ba Kanani; abāna ba Gi'deri, abā-
na ba Gakali, abāna ba Leaya;
48 abāna ba Lezini, abāna ba Nekoda,
49 abāna ba Ga'zamu; abāna ba U'za,
abāna ba Pasea, abāna ba Besai;
50 abāna ba Asuna, abāna ba Meuni
51 mu, abāna ba Nefisimu; abāna ba
Bakubuki, abāna ba Kakufa, abāna
52 ba Kalukuli; abāna ba Bazulusi,
abāna ba Mekida, abāna ba Kalu-
53 sa; abāna ba Balukosi, abāna ba
54 Sisera, abāna ba Tema; abāna ba
55 Neziya, abāna ba Katifa. Abāna
baba'du ba Sulemani: abāna ba
Sotai, abāna ba Ka'soferesi, abāna
56 ba Peruda; abāna ba Yaala, abāna
ba Dalukoni, abāna ba Gi'deri;
57 abāna ba Sefatiya, abāna ba Ka-
'tiri, abāna ba Pokeresuka'zebai-
58 mu, abāna ba Ami. Abanesinimu
bona nabāna baba'du ba Sulemani
bāli ebikumi bisatu mukyenda mu
59 bābiri. Era bano be bāyāmbuka
okuva Eterumera, Eterukalusa, E-
kerubu, Eya'dani ne I'meri: naye
nebataīnza kulaga nyumba za baki-
tābwe nokuzālibwa kwābwe obanga
60 ba Isiraeri: abāna ba Deraya, abā-
na ba Tobiya, abāna ba Nekoda,
61 lukāga [e] mwatāno mu babiri. Ne
ku bāna ba bakabona: abāna ba
Kabaya, abāna ba Ka'kozi, abāna
ba [f] Baluzirai eyawasa omukazi ku
bawala ba Baluzirai Omugireadi,
nātūmibwa ngerinya lyābwe bwe-
62 ryali. Abo nebanonya amanya gā-
bwe mwabo abābalibwa ngokuzāli-
bwa kwābwe bwekwali, naye neba-
talabika: kyebāva bababōla neba-
63 bagoba mu mukabona. [g] Tirusasa
nābagamba [i] balemēnga okulya ku
bintu ebitukuvu enyo okutūsa lwe-
walibawo kabona alina [k] Ulimu ne
64 Su'mimu. Ekibīna kyona okuga'ta
kyali obukumi buna mwenkumi bi-
65 ri mwebikumi bisatu munkāga, o-
buta'sāko ba'du bābwe nabazāna
bābwe, omuwendo gwābwe kasā-
nvu mwebikumi bisatu mwasatu mu
musānvu: era bālina [l] abasaja a-
baīmbi nabakazi abaīmbi ebikumi
66 bibiri. Embalāsi zābwe zali lusā-
nvu mwasatu mu mukāga; enyu-
mbu zābwe ebikumi bibiri mwana
67 mu tāno; eng'amira zābwe ebiku-
mi bina mwasatu mu tāno; endo
goi (zābwe) kakāga mu lusānvu
68 mwabiri. Awo abamu ku mitwe
(gyenyumba) za bakitābwe bweba-
'ja mu nyumba ya Mukama eri mu
Yerusalemi nebawayo kubwābwe
olwenyumba ya Katonda okugisi-
69 mba mu kifo kyayo: nebawa ngo-
buīnza bwābwe bwebwali mu gwa-
nika eryomulimu daliki [m] obukumi
mukāga mu lukumi [n] eza zabu, ne
lateri eza feza enkumi tāno, nebya-
70 mbalo bya bakabona kikumi. Awo
bakabona Nabalevi nabamu ku ba-
ntu nabaīmbi naba'gazi Nabanesi-
nimu nebabērānga mu bibuga byā-
bwe ne Isiraeri yena mu bibuga
byābwe.

3 [a] Awo omwezi ogwomusānvu bwe-
gwatūka, abāna ba Isiraeri nga
bali mu bibuga, abantu nebakung'a-
nira Eyerusalemi ngomuntu omu.
2 Awo [b] Yesuwa mutabani wa Yoza-
daki nāimirira, ne bagandabe baka-
bona, ne [c] Zeru'baberi mutabani wa
[d] Sealutieri, ne bagandabe, nebazī-
mba ekyōto kya Katonda wa Isiraeri
okuwerāngayo okwo ebiwebwayo
ebyōkebwa, nga [e] bwekyawandiki-
bwa mu matēka ga Musa [f] omusaja
3 wa Katonda. Nebasimba ekyōto
ku ntebe yakyo; kubanga entisa
yabaliko olwabantu abomunsi: ne-
bawerayo okwo ebiwebwayo ebyō-
kebwa eri Mukama, ebiwebwayo
4 ebyōkebwa enkya nakawungēzi.
Nebakwatānga [g] embāga eyensisira
[i] nga bwekyawandikibwa (nebawa-
yo [k] ebiwebwayo ebyōkebwa ebya
buli lunaku ngomuwendo gwābyo
bwegwali, ngekiragiro bwekyali,
ngebyagwānira buli lunaku bwe-
5 byali; noluvanyuma [l] ekiwebwayo
ekyōkebwa ekyemirembe gyona,

[d] 1 Byom. 9. 2.
[e] Nek. 7. 62.
[f] 2 Sam. 17. 27.
[g] Nek. 8. 9.
[i] Lev. 22. 2,10,15,16.
[k] Kuv. 28. 30.
[l] Nek. 7. 67.
[m] Nek. 7. 70-72.
[n] 1 Byom. 29. 7.
[a] Nek. 7. 73.
[b] Ka'g. 1. 1, 12, 14; 2. 2, 4. Zek. 3. 1, 3, 6, 8. = Yosuwa.
[c] Mat. 1. 12. Luk. 3. 27.
[d] Mat. 1. 12. Luk. 3. 27.
[e] Ma. 12. 5, 6.
[f] Ma. 33. 1.
[g] Nek. 8. 14, 17. Zek. 14. 16.
[i] Lev. 23. 34.
[k] Kubal. 29. 12-38.
[l] Kuv. 29. 38.

(nebiwebwayo) [m] ebyemyezi egyakaboneka, [n] nebyembaga zona eza
Mukama ezalagirwa, nebya buli
muntu eyawayo ngayaga'de ekiwe-
6 bwayo kububwe eri Mukama. Ku
lunaku olwoluberyeberye olwo-
mwezi ogwomusānvu kwebasokera
okuwayo ebiwebwayo ebyōkebwa
eri Mukama: naye emisingi gyeye-
kalu ya Mukama nga teginaba kusi-
7 bwawo. Era nebawa abazīmbi na-
baba'zi efeza; [o] nebyokulya nebyo-
kunywa namafuta (nebabiwa) Abe-
sidoni Nabetulo, okugya emivule
ku Lebanoni okugireta ku nyanja
Eyopa [p] nga Kulo kabaka Webupe-
rusi bweyabalagira.
8 Awo mu mwāka ogwokubiri ka-
soke'de ba'ja eri enyumba ya Kato-
nda Eyerusalemi, mu mwezi ogwo-
kubiri, [r] Zeru'baberi mutabani wa
Sealutieri mweyasokera ne Yesuwa
mutabani wa Yozadaki ne baganda
bābwe abalala bakabona Nabalevi
nabo abāli bavu'de mu busibe obwo
neba'ja Eyerusalemi; nebalagira
Abalevi abakamaze [s] emyāka ama-
kumi asatu nokukirawo okulabirira
omulimu ogwomunyumba ya Mu-
9 kama. Awo Yesuwa nāimirira ne
batabanibe ne bagandabe, Kadumie-
ri ne batabanibe, batabani ba Yuda,
wamu okulabirira abakozi mu nyu-
mba ya Katonda: batabani ba Ke-
nadadi ne batabani bābwe ne baga-
10 nda bābwe Abalevi. Awo abazīmbi
bweba'sāwo emisingi gyeyekalu ya
Mukama, nebateka bakabona [t] nga
bamba'de ebyambalo byābwe nga
balina [u] amakondēre, Nabalevi ba-
tabani ba Asafu nga balina [w] ebitā-
sa, okutendereza Mukama, [y] nga
Daudi kabaka wa Isiraeri bweyate-
11 kateka. [z] Nebaīmbitagana nga ba-
tendereza nga bebaza Mukama (nga
bogera) nti [a] Kubanga mulūngi, no-
kusāsirakwe (kubērera) emirembe
gyona eri Isiraeri. Abantu bona ne-
bogerera wa'gulu ne'dobozi 'dene
bwebātendereza Mukama, kubanga
emisingi gyenyumba ya Mukama
12 gi'sibwawo. Naye bangi ku baka-
bona Nabalevi nemitwe (gyenyu-
mba) za bakitābwe, abaka'de [b] abā-
laba enyumba eyasoka, emisingi
gyenyumba eno bwegya'sibwayo
mu maso gābwe, nebakāba amaziga
ne'dobozi 'dene; bangi nebogerera
13 wa'gulu nesanyu: abantu nokuīnza
nebataīnza kwāwula 'dobozi lya
kwogerera wa'gulu nesanyu ne'do-
bozi eryokukāba kwabantu: kuba-
nga abantu nebogerera wa'gulu ne-
'dobozi 'dene, oluyogāno neruwuli-
rirwa wala.

4 Awo [a] abalabe ba Yuda ne Benya-
mini bwebāwulira ngabāna bobu-
sibe bazīmbira yekalu Mukama Ka-
2 tonda wa Isiraeri; nebalyoka base-
mberera Zeru'baberi nemitwe (gye-
nyumba) za bakitābwe nebabagamba
nti Katuzīmbire wamu na'mwe: ku-
banga tunonya Katonda wa'mwe e-
ra nga na'mwe; era tuwayo sadaka
eri ye [b] okuva ku mirembe gya Esa-
luka'doni kabaka Webwasuli eyatu-
3 linyisa wano. Naye Zeru'baberi ne
Yesuwa nemitwe (gyenyumba) za
bakitābwe eza Isiraeri abalala neba-
bagamba nti Temulina kigambo na-
'fe okuzīmba enyumba eri Katonda
wa'fe; naye 'fe 'fe'ka wamu tulizī-
mba eri Mukama Katonda wa Isi-
raeri nga [c] kabaka Kulo kabaka
4 Webuperusi bweyatulagira. Awo a-
bantu abomunsi nebanafuya emiko-
no gyabantu ba Yuda nebabatega-
5 nya mu kuzīmba, nebagulirira abo-
kusala amagezi okubaziiza oku'ta
okutēsa kwābwe emirembe gyona
egya Kulo kabaka Webuperusi oku-
tūsa Dalio kabaka Webuperusi lwe-
6 yalya obwakabaka. Ne ku mirembe
gya [d] Akasuero nga kya'jalye obwa-
kabaka nebawandika okulopa abāli
mu Yuda ne Yerusalemi.
7 Ku mirembe gya Alutagizerugizi
Bisulamu nāwandika ne [e] Misule-
dasi ne Tabeeri ne ba'ne abalala eri
Alutagizerugizi kabaka Webuperu-
si: era ebaluwa yawandikirwa mu
(nukuta) [f] Ezekisuli, ne mu (lulimi)
8 Olusuli. Lekumu owesaza ne Si-
musai omuwandisi nebawandika e-
baluwa eri Alutagizerugizi kabaka
9 okulopa Yerusalemi bwebati: awo
Lekumu owesaza ne Simusai omu-
wandisi ne ba'nābwe abalala (neba-
wandika); Abadinai Nabafalasasuki
Nabataluperi Nabafalusi Nabalu-
kevi Nabababuloni Nabasusanuki
10 Nabadekai Nabaeramu, namawānga
gona amalala [g] Osuna'pali omukulu
owekitībwa geyasomosa nāteka mu
kibuga Kyesamaliya ne (munsi)
endala eri emitala womu'ga, nebi-
11 rala bwebityo. Ebaluwa eno e'gyi-
'dwa mu baluwa gyebāwereza Alu-
tagizerugizi kabaka; Aba'dubo abasa-
ja abali emitala womu'ga nebi-
12 rala bwebityo. Kabaka ategēre
nga Abayudaya abāva gyoli ne-
bāmbuka batūse gyetuli Eyerusa-
lemi; bazīmba ekibuga ekyo ekij-
ēmu ekibi, era bamaze bugwe, era
13 bamaze okudābiriza emisingi. Ka-
baka 'no ategēre ekibuga ekyo bwe-
kirizīmbibwa ne bugwe bwali'gwā
okukola, nga tebaliwa [i] musolo, ebi-
salibwa, newakuba'de empōza, kale
enkomerero bakabaka balifirwa.
14 Kale kubanga tulya omunyo ogwo-
mulubiri, 'sō tetugwāna kulaba ka-
baka nganyōmebwa, kyetwava tutu-
15 ma netutegēza kabaka; bananye

[m] Kubal. 28. 11.
[n] Kubal. 29. 39.
[o] 1 Basek. 5. 6, 9.
[p] Ezer. 1. 2, 3.
[r] lu. 2.
[s] 1 Byom. 23. 24.
[t] Ezer. 2. 69.
[u] 1 Byom. 15. 24.
[w] 1 Byom. 15. 16.
[y] 1 Byom. 25. 1, 2.
[z] Nek. 12. 24.
[a] 1 Byom. 16. 34, 41.
[b] Ka'g.2.3.
[a] nyi. 7-9.
[b] 2 Basek. 17. 24, 32, 33; 19. 37.
[c] Ezer.3.7.
[d] Es. 1. 1.
[e] Ezer. 1. 8.
[f] 2 Basek. 18. 26.
[g] lu. 2.
[i] Ezer. 7. 24.

mu kitabo ekyoku'jukiza ekya bajajabo: bwotyo bwolisānga mu kitabo
ekyoku'jukiza, notegēra ngekibuga
ekyo kibuga kijēmu, era nga kyō-
nōna bakabaka namasaza era nga
bājēmyānga abantu mwekyo mu bi-
ro ebye'da: ekibuga ekyo kyekyava
16 kizikirizibwa. Tutegēza kabaka, e-
kibuga ekyo bwekirizīmbibwa ne
bugwe bwali'gwā okukola, nga olwe-
kyo toliba na kitūndu emitala wo-
17 mu'ga. (Awo) kabaka nātumira Le-
kumu owesaza ne Simusai omuwa-
ndisi ne ba'nābwe abalala abāli mu
Samaliya ne (munsi) endala eri emi-
tala womu'ga na'damu nti Emire-
18 mbe nebirala bwebityo. Ebaluwa
gyemwatuwereza esome'dwa mu
19 maso gānge nengitegēra. Nentēka
etēka, nebanonya, era balabye nge-
kibuga ekyo okuva mu biro ebye'da
kyasalirānga bakabaka enkwe, no-
bujēmu nekye'jo byakolerwānga o-
20 mwo. Era wabāngawo bakabaka
abamānyi abākulira Yerusalemi [k]a-
bāfugānga (ensi) yona eri emitala
womu'ga; era bāwebwānga omu-
21 solo, ebisalibwa, nempōza. Mutēke
'no etēka abasaja bano balekerawo,
ekibuga ekyo kireme okuzīmbibwa
okutūsa etēka lweriritēkebwa 'nze.
22 Era mwekūme muleme okutengu-
wa mu kino: akabi kandikuli'de ki
23 bakabaka nebafirwa? Awo ebalu-
wa e'gyi'dwa mu baluwa ya kabaka
Alutagizerugizi bweyasomerwa mu
maso ga Lekumu ne Simusai omu-
wandisi ne ba'nābwe, nebalyoka bā-
nguwa nebagenda Eyerusalemi eri
Abayudaya, nebabalekesayo namā-
24 nyi namawagali. Awo omulimu o-
gwomunyumba ya Katonda eri mu
Yerusalemi negulekebwawo; gwa-
lekebwawo okutūsa omwāka ogwo-
kubiri ogwokufuga kwa Dalio ka-
baka Webuperusi.

[k] 1 Basek. 4. 21.

5 Awo bana'bi, [a]Ka'gai na'bi ne
[b]Zekaliya mutabani wa I'do, ne-
balagulira Abayudaya abāli mu Yu-
da ne Yerusalemi; mu linya lya Ka-
tonda wa Isiraeri mwebābalagulirir-
2 ra. Awo Zeru'baberi mutabani wa
Sealutieri nāgolokoka ne Yesuwa
mutabani wa Yozadaki, nebatanula
okuzīmba enyumba ya Katonda eri
mu Yerusalemi: era wamu nabo
wāliwo bana'bi ba Katonda nga ba-
3 babēra. Mu biro ebyo newa'ja gye-
bali Ta'tenai owesaza lyemitala wo-
mu'ga ne Sesalubozenai ne ba'nā-
bwe nebabagamba bwebatyo nti A-
ni eyabawa etēka okuzīmba enyu-
4 mba eno nokumala bugwe ono? A-
wo netubagamba bwetutyo nti Aba-
saja abakola enyumba eno amanya
5 gābwe bāni? Naye [c]amaso ga Ka-
tonda wābwe gāli ku baka'de Ba-
bayudaya, nebatabalekesayo oku-
tūsa ekigambo lwekiritūka eri Da-
lio ebyoku'damu nebi'zibwa mu ba-
luwa olwekigambo ekyo.
6 Ebaluwa e'gyi'dwa mu baluwa
Ta'tenai owesaza lyemitala womu-
'ga ne Sesalubozenai ne ba'ne, Aba-
falusaki, abali emitala womu'ga,
7 gyebāwercza Dalio kabaka: neba-
muwereza ebaluwa eyawandikibwa
eti nti Eri Dalio kabaka mirembe
8 myererere. Kabaka ategēre nga
twa'ja mu saza lya Yuda mu nyu-
mba ya Katonda omukulu ezīmbi-
bwa namainja amanene, era emiti
gitekebwa mu bisenge, nomulimu
guno gugenda nga gweyongera no-
9 kunyikira mu mikono gyābwe. A-
wo netubūza abaka'de abo netuba-
gamba bwetutyo nti Ani eyabawa
etēka okuzīmba enyumba eno no-
10 kumala bugwe ono? Era netuba-
būza namanya gābwe, okukutegēza,
tuwandike amanya gabasaja ababa-
11 kulira. Kale neba'damu bwebatyo
nti Tuli ba'du ba Katonda we'gulu
nensi, era tuzīmba enyumba eya-
zīmbibwa e'da emyāka giri emingi,
kabaka wa Isiraeri omukulu gyeya-
12 zīmba [d]nāmala. Naye [e]oluvanyuma
bajaja ba'fe bwebāli basunguwazi-
'za Katonda we'gulu, nābagabula
mu mukono gwa [f]Nebukadune'za
kabaka Webabuloni Omukaludaya,
eyazikiriza enyumba eno nātwāla
13 abantu Ebabuloni. Naye mu mwā-
ka ogwoluberyeberye ogwa [g]Kulo
kabaka Webabuloni, Kulo kabaka
nātēka etēka okuzīmba enyumba e-
14 no eya Katonda. Era [i]nebintu
ebyomunyumba ya Katonda ebya
zābu nebya feza, Nebukadune'za
byeya'gya mu yekalu eyali mu Ye-
rusalemi nābireta mu yekalu Eye-
babuloni, ebyo Kulo kabaka nābi-
'gya mu yekalu Eyebabuloni, neba-
biwa omuntu erinyalye [k]Sesuba'zali
15 gweyali afu'de owesaza; nāmuga-
mba nti Twāla ebintu bino, ogende
obiteke mu yekalu eri mu Yerusa-
lemi, enyumba ya Katonda ezīmbi-
16 bwe mu kifo kyayo. Awo Sesuba-
'zali oyo na'ja [l]na'sāwo emisingi
gyenyumba ya Katonda eri mu Ye-
rusalemi: kale okuva ku biro ebyo
na buli kati nga bagizīmba, era naye
17 tenaba ku'gwā. Kale 'no obanga
kabaka asīma banonye mu gwanika
lya kabaka eriri eyo Ebabuloni, o-
banga bwebiri bwebityo, ngetēka
lyatēkebwa erya Kulo kabaka oku-
zīmba enyumba eno eya Katonda
Eyerusalemi, kabaka atutumire atu-
tegēze bwanāsīma mu kigambo kino.

[a] Ka'g.1.1.
[b] Ezer. 6. 14. Zek. 1. 1.
[c] Zab. 33. 18.
[d] 1 Basek. 6. 1.
[e] 2 Byom. 36. 16, 17.
[f] 2 Basek. 24. 2; 25. 8, 9, 11.
[g] Ezer.1.1.
[i] Ezer.1.7, 8; 6. 5.
[k] Ezer.1.8; 2. 2; 3. 2, 8. Ka'g. 1.14; 2. 2, 21. Zek. 4. 9 neb.
[l] Ezer. 3. 8, 10.

6 Awo Dalio kabaka nālyoka atēka
etēka, [a]nebanonya mu nyumba ete-
rekerwamu ebitabo ebyobuga'ga

[a] Ezer. 5. 17.

2 gyebyaterekerwa mu Babuloni. Ne-
balabira Eyakumesa mu lubiri oluli
mu saza Eryobumedi omuzingo, o-
gwawandikibwamu bwegutyo oku-
3 ba eki'jukizo nti Mu mwāka ogwo-
luberyeberye ogwa Kulo kabaka,
Kulo kabaka nātēka etēka; olwe-
nyumba ya Katonda eri Eyerusale-
mi, enyumba ezīmbibwe, ekifo mwe-
baweryayo sadaka, nemisingi gyayo
gi'sibwewo ginywēzebwe;
obugulu-
mivu bwayo emikono nkāga, nobu-
[b] 1 Basek. 6. 36. 4 gazi bwayo emikono nkāga; [b] ne-
mbu satu ezamainja amanene no-
lubu olwemiti emigya: era ebintu
byebalifirwa bi'gyibwe mu nyumba
[c] Ezer. 1. 7. 8; 5. 14. 5 ya kabaka: era nate [c] ebintu ebyo-
munyumba ya Katonda ebya zābu
nebya feza Nebukadune'za byeya-
'gya mu yekalu eri Eyerusalemi,
nābireta Ebabuloni, bi'zibweyo bi-
retebwe nate mu yekalu eri Eyeru-
salemi, ki'na kimu mu kifo kyakyo,
era olibiteka mu nyumba ya Ka-
[d] Ezer. 5. 3, 6. 6 tonda. Kale 'no, [d] Ta'tenai owe-
saza eryemitala womu'ga, Sesalu-
[e] Ezer. 4. 9. bozenai, ne ba'na'mwe [e] Abafalusa-
ki abali emitala womu'ga, mwesā-
7 mbe wala: muleke omulimu ogwo-
munyumba eno eya Katonda; owe-
saza owomu Bayudaya nabaka'de
Babayudaya bazīmbe enyumba eno
8 eya Katonda mu kifo kyayo. Era
nate ntēka etēka kyemuba mukola
abaka'de bano Ababayudaya olwo-
kuzīmba enyumba ya Katonda eno:
[f] Ezer. 4. 13. ba'gye ku bintu bya kabaka ku [f] mu-
solo ogwemitala womu'ga bawe a-
basaja bano byebalifirwa nokunyī-
kira kwona, baleme okuziizibwa.
9 Nebyo byebanetāgānga, ente ento
era nendiga enume nabāna bendiga
okuba ebiwebwayo ebyōkebwa eri
Katonda we'gulu, eng'ano, omunyo,
omwenge, namafuta, ngekigambo
bwekinābānga ekya bakabona abali
Eyerusalemi, bawebwēnga buli lu-
10 naku obutayosa: bawēngayo sada-
ka ezevūmbe edūngi eri Katonda
we'gulu, era basabire obulamu bwa
11 kabaka nobwa batabanibe. Era
ntēse etēka buli anāwanyisānga e-
kigambo kino, omuti gu'gyibwēnga
mu nyumbaye, era asitulibwēnga
asibibwēnga okwo; nenyumbaye e-
12 fūlibwēnga olubūngo olwekyo: era
[g] 1 Basek. 9. 3. [g] Katonda eyabe'sāyo erinyalye asū-
le bakabaka bona namawānga aba-
nāgololānga emikono gyābwe oku-
wanyisa (ekyo), okuzikiriza enyu-
mba eno eya Katonda eri Eyerusale-
mi. 'Nze Dalio ntēse etēka; likole-
bwe nokunyīkira kwona.
13 Awo Ta'tenai owesaza eryemitala
womu'ga, Sesalubozenai, ne ba'nā-
bwe, kubanga Dalio kabaka atumye,
nebakola bwebatyo nokunyīkira kwo-
14 na. Awo abaka'de Babayudaya ne-
bazīmba nebalaba omukisa olwoku-
lagula kwa Ka'gai na'bi ne Zekali-
ya mutabani wa I'do. Nebazīmba ne-
bagimala ngekiragiro bwekyali ekya
Katonda wa Isiraeri, era nekiragiro
kya [i] Kulo ne [k] Dalio ne [l] Alutagi-
15 zerugizi kabaka Webuperusi. Awo
enyumba eno nemalirwa ku lunaku
olwokusatu olwomwezi [m] Adali, o-
gwomumwāka ogwomukāga ogwo-
16 kufuga kwa Dalio kabaka. Awo
abāna ba Isiraeri, bakabona Naba-
levi, nabāna bobusibe abalala, ne-
bakwata nesanyu (embaga) [n] eyoku-
tukuza enyumba eno eya Katonda.
17 Nebawerayo mu kutukuza enyu-
mba eno eya Katonda ente kikumi,
endiga enume ebikumi bibiri, abā-
na bendiga ebikumi bina; nokuba
[o] ekiwebwayo olwekibi ekya Isiraeri
yena, embuzi enume kumi nabiri
ngomuwendo bwegwali ogwebika
18 bya Isiraeri. Nebateka bakabona
[p] nga bwebāgerekwa, Nabalevi mu
mpalo zābwe, olwokuwereza Kato-
nda ali Eyerusalemi; [r] nga bwekya-
wandikibwa mu kitabo kya Musa.
19 Awo abāna bobusibe nebakwatira
Okuitako [s] ku lunaku olwekumi ne-
nya olwomwezi ogwoluberyeberye.
20 Kubanga bakabona Nabalevi bāli
[t] berongōse'za wamu; bona bāli ba-
longōfu: neba'tira Okuitako abāna
bona abobusibe ne baganda bābwe
21 bakabona nabo be nyini. Awo abā-
na ba Isiraeri abāli bakomyewo o-
kuva mu busibe nabo bona abāli
beyāwu'de gyebali okuva mu bu-
gwagwa bwaba'na'gwānga abomu-
nsi okunonya Mukama Katonda wa
22 Isiraeri, nebalya nebakwatira e-
mbaga eyemigāti egitazimbulukus-
wa nesanyu [u] enaku kumi namusā-
nvu: kubanga Mukama yali abasa-
nyusi'za, era yali akyūsi'za omu-
tima gwa kabaka Webwasuli gye-
bali, okunywēza emikono gyābwe
mu mulimu ogwomunyumba ya
Katonda, Katonda wa Isiraeri.

[i] Ezer. 1. 1; 5. 13.
[k] Ezer. 4. 24.
[l] Ezer. 7. 1
[m] Es. 3. 7, 13; 8. 12.
[n] 1 Basek. 8. 63.
[o] Ezer. 8. 35.
[p] 1 Byom. 24. 1.
[r] Kubal. 3. 6; 8. 9.
[s] Kuv. 12. 6.
[t] 2 Byom. 30. 15; 35. 11.
[u] Kuv. 12. 15; 13. 6.

7 Awo oluvanyuma lwebyo ku mire-
mbe gya [a] Alutagizerugizi kabaka
Webuperusi Ezera [b] mutabani wa
Seraya mutabani wa Azaliya muta-
2 bani wa Kirukiya mutabani wa
Sa'lumu mutabani wa Zadoki mu-
3 tabani wa Akitubu mutabani wa
Amaliya mutabani wa Azaliya mu-
4 tabani wa Merayosi mutabani wa
Zerakiya mutabani wa U'zi muta-
5 bani wa Bu'ki mutabani wa Abisua
mutabani wa Finekasi mutabani wa
Ereazali mutabani wa Aloni kabona
6 asinga obukulu: Ezera oyo nāyā-
mbuka ngava Ebabuloni; era yali
[c] muwandisi mwāngu mu matēka
ga Musa, Mukama Katonda wa Isi-
raeri geyawa; kabaka nāmuwa

[a] Nek. 2. 1.
[b] 1 Byom. 6. 14 neb.
[c] Nek. 8. 1, 4, 5, 13; 12. 26, 36.

[d] Nyi. 9, 28.
[e] Ezer. 8. 1-14.
[f] Ezer. 8. 15-19.
[g] Ezer. 2. 43; 8.17,20.

byona byeyasaba, [d] olwomukono gwa Mukama Katondawe ogwali
7 kuye. Awo abamu ku [e] bāna ba Isiraeri nebāmbuka ne ku bakabona [f] Nabalevi nabaīmbi naba'gazi [g] Nebanesinimu neba'ja Eyerusalemi mu mwāka ogwomusānvu ogwa A-
8 lutagizerugizi kabaka. Na'ja Eyerusalemi mu mwezi ogwokutāno ogwomumwāka ogwomusānvu o-
9 gwa kabaka. Kubanga ku (lunaku) olwoluberyeberye olwomwezi ogwoluberyeberye kweyasokera okwāmbuka okuva Ebabuloni, ne ku (lunaku) olwoluberyeberye olwomwezi ogwokutāno kweyatūkira Eyerusalemi, olwomukono omulūngi
10 ogwa Katondawe ogwali kuye. Kubanga Ezera yali akakasi'za omutimagwe okunonya amatēka ga Mukama nokugakolānga [i] nokuigirizānga mu Isiraeri amatēka nemisāngo.

[i] Nek. 8. 1-8.

11 Era ebaluwa eno ya'gyibwa mu baluwa kabaka Alutagizerugizi gyeyawa Ezera kabona, omuwandisi, omuwandisi webigambo ebyebiragiro bya Mukama era owamatēka
12 eri Isiraeri. Alutagizerugizi [k] kabaka wa bakabaka awandiki'de Ezera kabona, omuwandisi wamatēka ga Katonda we'gulu eyatūkirira nebi-
13 rala bwebityo. Ntēka etēka bona abokubantu ba Isiraeri ne bakabona bābwe Nabalevi mu bwakabaka bwānge abagala kubwābwe dala okugenda Eyerusalemi, bagende
14 nāwe. Kubanga otumi'dwa kabaka [l] nabatēsa naye omusānvu okubūza ebigambo bya Yuda ne Yerusalemi, ngamatēka bwegali aga Katondawo agali mu mukonogwo;
15 nokutwāla feza ne zābu kabaka nabatēsa naye gyebawa'deyo kubwābwe eri Katonda wa Isiraeri, ekifokye kyabēramu kiri mu Yerusalemi,
16 ne feza yona ne zābu gyolisānga mu saza lyona'Eryebabuloni, wamu nekiwebwayo kubwābwe ekyabantu nekya bakabona, nga bawayo kubwābwe olwenyumba ya Katonda
17 wābwe eri mu Yerusalemi; kyoliva onyīkira enyo okugula nebintu bino ente, endiga enume, abāna bendiga, [m] nebiwebwayo byako ebyobu'ta, [n] nebiwebwayo byako ebyokunywa, era olibiweryo ku kyōto ekyomunyumba ya Katonda wa-
18 'mwe eri mu Yerusalemi. Era kyona kyona kyemulisīma okukola efeza erifi'kawo ne zābu 'gwe ne bagandabo, ekyo mukikolānga nga
19 Katonda wa'mwe bwayagala. Nebintu byowebwa olwokuwereza okwomunyumba ya Katondawo obiwāngayo mu maso ga Katonda We-
20 yerusalemi. Era byona enyumba ya Katondawo byeryetāga okusu-'kirizawo ebirikugwānira okuwayo,

[m] Kubal. 15. 4-13.
[n] Kubal. 15. 10.

obiwāngayo ngobi'gya mu nyumba
21 yegwanika lya kabaka. Nānge, 'nze Alutagizerugizi kabaka, ntēka etēka eri abawanika bona abali emitala womu'ga, Ezera kabona omuwandisi wamatēka ga Katonda we'gulu buli kyalibasalira, kikolebwēnga
22 nokunyīkira kwona, okutūsa talanta eza feza kikumi, nebigero byeng'ano kikumi, nebi'ta byomwenge kikumi, nebi'ta byamafuta kikumi, nomunyo obutagwogera bweguba
23 gwenkana. Buli ekinālagirwānga Katonda we'gulu kikolerwēnga dala olwenyumba ya Katonda we'gulu; kubanga obusūngu bwandibere'dewo ki eri obwakabaka bwa kabaka
24 ne batabanibe? Era tubanyonyola ebya bakabona Nabalevi, abaīmbi, aba'gazi, Abanesinimu, oba aba'du benyumba eno eya Katonda, bona bwebenkana, tekiīmzikenga okubasalira [o] musolo newakuba'de ebisa-
25 lirwa newakuba'de empōza. Nāwe, Ezera, ngamagezi ga Katondawo bwegali agali mu mukonogwo, lōnda abāmi nabalamuzi balamulēnga abantu bona abali emitala womu'ga, bona abamanyi amatēka ga Katondawo; noyo atagamanyi mumuigi-
26 rizēnga. Era buli ata'kirizenga kukwata matēka ga Katondawo namatēka ga kabaka, omusāngo bagukomekerezēnga kuye nokunyīkira kwona, oba gwa ku'tibwa, oba gwa kugobebwa, oba gwa kunyagibwako ebibye, oba gwa kusibibwa.

[o] Ezer. 4. 13.

27 Mukama yebazibwe Katonda wa bajaja ba'fe, eyateka ekigambo ekyenkani'de awo mu mutima gwa kabaka, okuyōnja enyumba ya Mu-
28 kama eri mu Yerusalemi; era [p] eyanyongerako okusāsirwa mu maso ga kabaka nabatēsa naye ne mu maso gabakulu bona aba kabaka abamānyi. Nempebwa amānyi olwomukono gwa Mukama Katonda wānge ogwali ku'nze, nenkung'anya mu Isiraeri abakulu okwāmbuka nānge.

[p] Ezer. 9. 9.

8 Era bano gye mitwe (gyenyumba) za bakitābwe, era kuno kwe kuzālibwa kwabo abāyāmbuka nānge okuva Ebabuloni ku mirembe gya
2 Alutagizerugizi kabaka. Ku batabani ba [a] Finekasi, Gerusomu: ku batabani ba Isamali, [b] Danieri: ku
3 batabani ba Daudi, [c] Ka'tusi. Ku batabani ba [d] Sekaniya; ku batabani ba [e] Palosi, Zekaliya; era wamu naye newabalibwa ngokuzālibwa kwabasaja bwekwali, kikumi mwatāno.
4 Ku batabani ba [f] Pakasumoabu, Eriekoenai mutabani we Zerakiya; era wamu naye abasaja ebikumi bi-
5 biri. Ku batabani ba Sekaniya, mutabani wa Yakazieri; era wamu na-

[a] 1 Byom. 24. 3, 4.
[b] Nek. 10. 6.
[c] 1 Byom. 3. 22.
[d] 1 Byom. 3. 21.
[e] Ezer. 2. 3.
[f] Ezer. 2. 6.

6 ye abasaja ebikumi bisatu. Ne ku
batabani ba Adini, Ebedi mutabani
wa Yonasani; era wamu naye aba-
7 saja amakumi atāno. Ne ku bata-
[g] Ezer.2.7. bani ba [g] Eramu, Yesaya mutabani
wa Asaliya; era wamu naye aba-
8 saja nsānvu. Ne ku batabani ba
[i] Ezer.2.4. [i] Sefatiya, Zebadiya mutabani wa
Mikaeri; era wamu naye abasaja
[k] Ezer.2.6. 9 kināna. Ku batabani ba [k] Yoabu,
Obadiya mutabani wa Yekieri; era
wamu naye abasaja ebikumi bibiri
10 mu kumi mu munāna. Ne ku ba-
tabani ba Seromisi, mutabani wa
Yosifiya; era wamu naye abasaja
11 kikumi munkāga. Ne ku batabani
[l] Ezer. 2. 11, 12; 10. 28. ba [l] Bebai, Zekaliya mutabani wa
Bebai; era wamu naye abasaja a-
12 makumi abiri mu munāna. Ne ku
batabani ba Azugadi, Yokanani mu-
tabani wa Ka'katani; era wāmu
13 naye abasaja kikumi mu kumi. Ne
ku batabani ba Adonikamu abolu-
vanyuma; era gano ge manya gā-
bwe, Erifereti, Yeweri, ne Semaya,
14 era wamu nabo abasaja nkāga. Ne
[m] Ezer. 2. 2, 14. ku batabani ba [m] Biguvai, Usai ne
Za'budi; era wamu nabo abasaja
nsānvu.
15 Nembakung'anyiza ku mu'ga o-
gugenda Eyakava; netusīsira netu-
malayo enaku satu: nenetegēreza
abantu ne bakabona, nesirabayo no-
[n] Ezer.7.7. 16 mu ku [n] batabani ba Levi. Awo
nentumya Erieza, Alieri, Semaya,
ne Erunasani, ne Yalibu, ne Eru-
nasani, ne Nasani, ne Zekaliya, ne
Mesu'lamu, abasaja abakulu: era
ne Yoyalibu ne Erunasani, abaigiri-
17 za. Nembatuma okugenda eri I'do,
omukulu wekifo Kasifiya; nembabū-
lira byebaba bagamba I'do ne baga-
ndabe Abanesinimu, mu kifo ekyo
Kasifiya, balete gyetuli abawereza
abomunyumba ya Katonda wa'fe.
[o] Ezer.7.6. 18 Awo [o] olwomukono omulūngi ogwa
Katonda wa'fe ogwali ku'fe nebatu-
letera omusaja owamagezi, owoku-
[p] 1 Byom. 6. 19. batabani ba [p] Makuli, mutabani wa
Levi, mutabani wa Isiraeri; ne Se-
rebiya ne batabanibe ne bagandabe,
19 kumi namunāna; ne Kasabiya, era
wamu naye Yesaya owokubatabani
ba Merali, bagandabe ne batabani
20 bābwe, amakumi abiri; ne ku Ba-
nesinimu, Daudi nabakulu bebāwa-
yo olwokuwereza Abalevi, Abanesi-
nimu ebikumi bibiri mwabiri: bona
[r] Kubal. 1. 17. 21 [r] nebātulwa amanya gābwe. Awo
[s] 2 Byom. 20. 3. [s] ne'nāngirira okusība eyo, ku mu-
'ga Akava, [t] twetōwaze mu maso ga
[t] Lev. 16. 29. Katonda wa'fe, okunonya gyali e-
'kubo egolokofu, erya'fe, era erya-
bāna ba'fe abato, era eryebintu bya-
22 'fe byona. Kubanga ensonyi nezi-
nkwata okusaba kabaka ekitongole
kya baserikale nabebagala embalāsi
okutūbēra eri abalabe mu 'kubo:

kubanga twali twoge'de ne kabaka
nti [u] Omukono gwa Katonda wa'fe
guba kwabo bona [w] abamunonya o-
lwobulūngi; naye obuīnzabwe no-
busūngubwe buli eri abo bona [y] aba-
23 muleka. Awo netusība netusaba
Katonda ekigambo kino: [z] neyega-
24 irirwa 'fe. Awo nenjāwula kumi
nababiri ku bakulu ba bakabona,
[a] Serebiya, Kasabiya, nekumi ku
25 baganda bābwe wamu nabo, nemba-
gerera [b] efeza nezābu nebintu, kye
kiwebwayo olwenyumba ya Kato-
nda wa'fe, kabaka nabatēsa naye
nabakūngube ne Isiraeri yena abāli
26 eyo byebāwayo: 'nze nengerera da-
la mu mukono gwābwe talanta eza
feza lukāga mwatāno, nebintu ebya
feza talanta kikumi; zābu talanta
27 kikumi; [c] nebibya ebya zābu ama-
kumi abiri, ebya daliki lukumi; ne-
bintu bibiri ebyebikomo ebirūngi
ebizigule, ebyomuwendo nga zābu.
28 Nembagamba nti Muli [d] batukuvu
eri Mukama, nebintu [e] bitukuvu;
ne feza ne zābu kye kiwebwayo ku-
bwa'mwe eri Mukama wa bajaja
29 ba'mwe. Mutunule mubikūme o-
kutūsa lwemulibipima mu maso ga-
bakulu ba bakabona Nabalevi na-
bakulu (benyumba) za bakitābwe
eza Isiraeri mu Yerusalemi mu
[f] bisenge ebyomunyumba ya Muka-
30 ma. Awo bakabona Nabalevi ne-
batōla feza ne zābu nebintu ngobu-
zito bwabyo bwebwali okubireta E-
yerusalemi mu nyumba ya Katonda
wa'fe.
31 Awo netuvayo ku mu'ga [g] Akava
ku [i] (lunaku) olwekumi nebiri olwo-
mwezi ogwoluberyeberye okugenda
Eyerusalemi: [k] nomukono gwa Ka-
tonda wa'fe gwali ku'fe, nātuwonya
mu mukono gwomulabe nomutēzi
32 mu 'kubo. [l] Netu'ja Eyerusalemi
33 netumalayo enaku satu. Awo ku
lunaku olwokuna [m] nebapimira feza
ne zābu nebintu mu nyumba ya
Katonda wa'fe okubikwasa mu mu-
kono gwa [n] Meremosi mutabani wa
Uliya kabona; era wamu naye wā-
liwo Ereazali mutabani wa Fineka-
si; era wamu nabo wāliwo [o] Yoza-
badi mutabani wa Yesua, ne Noadi-
ya mutabani wa Bi'nui, Abalevi;
34 byona ngomuwendo gwabyo era
ngobuzito bwabyo bwebyali: obuzi-
to bwona nebuwandikibwa mu biro
35 ebyo. [p] Abāna bobusibe abākoma-
wo ewābwe gyebāgoberwa nebawa-
yo ebiwebwayo ebyōkebwa eri Ka-
tonda wa Isiraeri, [r] ente kumi na-
biri olwa Isiraeri yena, endiga enu-
me kyenda mu mukāga, abāna be-
ndiga nsānvu mu musānvu, embuzi
enume kumi nabiri okuba ekiwe-
bwayo olwekibi: ezo zona neziba
ekiwebwayo ekyōkebwa eri Muka-

[u] Ezer.7.6.
[w] Bal. 8. 28.
[y] Yos. 24. 20.
[z] Lub. 25. 21.
[a] lu. 18.
[b] Ezer. 7. 15, 16.
[c] Ezer. 1. 10.
[d] Lev.21.6.
[e] Lev. 22. 2, 3.
[f] 2 Basek. 23. 11.
[g] nyi. 15, 21.
[i] Ezer.7.9.
[k] Ezer.7.6.
[l] Nek.2.11.
[m] nyi. 26, 30.
[n] Nek. 3. 4, 21.
[o] Nek.8.7.
[p] Ezer.2.1.
[r] Ezer. 6. 17.

36 ma. Nebawa [s] abesaza aba kabaka
[t] ebiragiro bya kabaka nabo [u] abafuga emitala womu'ga: nebabēra abantu nenyumba ya Katonda.

9 Awo ebigambo ebyo bwebyakolebwa, abakulu nebansemberera nga bogera nti Abantu ba Isiraeri ne bakabona Nebalevi [a] tebeyāwu-'de na mawānga agomunsi [b] (nga bakola) okugoberera emizizo gyābwe, Egyabakanani Nabakiti Nabaperizi Nabayebusi Nabamoni Nabamoabu Nabamisiri Nabamoli. Kubanga [c] bewasiri'za ku bawala bābwe, ne batabani bābwe babawasiri'zako; bwekityo [d] eza'de etukuvu [e] neryetabula namawānga agomunsi: wewawo, omukono gwabakulu [f] nabafuga gwe gusinze okwōnōna bwegutyo. Awo bwenawulira ekigambo ekyo, [g] nen'juza ekyambalo kyange nomunagiro gwange, nenkunyūla enviri ezokumutwe gwange nezomukirevu kyange, nentūla nga nsamāliri'de. Awo newakung'anira gyendi bona [i] abākankanira ebigambo bya Katonda wa Isiraeri olwokusobya kwabo abobusibe; nentūla nga nsamāliri'de nentūsa [k] ekitone ekyakawungēzi. Awo ekitone ekyakawungēzi bwekyawebwayo nengolokoka nenva mu kutōwazibwa kwange, ekyambalo kyange nomunagiro gwange nga biyulise; nenfukamira ku mavivi gange [l] nenyānjuluza gānge eri Mukama Katonda wānge; nenjogera nti Ai Katonda wānge, nkwati'dwa ensonyi, amaso gānge negamyuka okuimusa amaso gānge gyoli, Katonda wānge: kubanga [m] obutali butūkirivu bwa'fe bweyonge'de okukira omutwe gwa'fe, nomusāngo gwa'fe gukuze gutūse mu 'gulu. Okuva ku naku za bajaja ba'fe nga tu'za musāngo munene nyo ne lero; era olwobutali butūkirivu bwa'fe kyetwava tugabulwa, 'fe, bakabaka ba'fe ne bakabona ba'fe, mu mukono gwa bakabaka bensi, eri ekitala, eri obusibe neri okunyagibwa [n] namaso ga'fe okukwatibwa ensonyi nga lero. Ne kakano akasēra katono ekisa kiragi'dwa ekiva eri Mukama Katonda wa'fe, okutulekera ekitūndu ekyokuwona nokutuwa eninga mu kifokye ekitukuvu, Katonda wa'fe ayākire amaso ga'fe nokutuwa okuwerawerako akatono mu busibe bwa'fe. Kubanga tuli basibe; naye Katonda wa'fe tatwabuli'de mu bu'du bwa'fe, naye [o] atwonge'deko okusāsirwa mu maso ga bakabaka Bebuperusi, okutuwa okuwerawera, okusimba enyumba ya Katonda wa'fe nokudābiriza ebyayo ebyagwa nokutuwa bugwe mu Yuda ne mu Yerusalemi. Kale 'no, ai Katonda wa'fe, tunāyogera ki oluvanyuma lwa bino? kubanga twaleka ebiragirobyo, byewalagirira mu ba'dubo bana'bi ngoyogera nti Ensi gyemuingira okugirya nsi eteri nongōfu olwobutali bulongōfu bwamawānga agomunsi, olwemizizo gyābwe, abāgi'juzi'za obugwagwa bwābwe erui nerni. Kale 'no [p] temuwānga bawala ba'mwe batabani bābwe, 'sō temutwālirānga batabani ba'mwe bawala bābwe, 'sō [r] temunonyānga mirembe gyābwe newakuba'de omukisa gwābwe emirembe gyona: mulyoke mube namānyi mulye obulūngi bwensi, mugirekere abāna ba'mwe okuba obusika emirembe gyona. Era ebyo byona nga bimaze okututūkako olwebikolwa bya'fe ebibi nolwoku'za omusāngo omunene, kubanga 'gwe, Katonda wa'fe, watuboneredako katono 'sō si ngobutali butūkirivu bwa'fe bwebwasānira, notuwa ekitūndu ekyenkana awo, tulisobya nate amatēkago netuba bako'domi bamawānga agakola emizizo egyo? tewanditusunguwali'de okutūsalwewandituzikiri'za, obutabawo kitūndu ekifi'sewo newakuba'de owokuwona? Ai Mukama Katonda wa Isiraeri, [s] 'gwe mutūkirivu; kubanga 'fe tusiga'de ekitūndu ekifi'sewo ekiwonye nga bwekiri lero: laba, tuli mu masoge nga tuzi'za omusāngo; kubanga tewali aīnza okuīmirira mu masogo olwekyo.

10 Awo [a] Ezera bweyali ngasaba ngayātula ngakāba amaziga ngavūnamira [b] mu maso genyumba ya Katonda, newakung'anira gyāli okuva mu Isiraeri ekibīna ekinene enyo ekyabasaja nabakazi nabāna abato: kubanga abantu nebakāba nyo nyini amaziga. Awo Sekaniya mutabani wa Yekieri omu ku batabani ba Eramu, na'damu nāgamba Ezera nti Twōnōnye Katonda wa'fe, netuwasa abakazi ba'na'gwānga abokumawānga agomunsi: naye kakano e'sūbi weriri eri Isiraeri olwekyo. Kale 'no tulagāne endagāno ne Katonda wa'fe okugoba abakazi bona nabo bebāzāla, ngokutēsa bwekuli okwa mukama wānge nabo [c] abakankanira ekiragiro kya Katonda wa'fe; era kikolebwe [d] ngamatēka bwegali. Golokoka; kubanga ekigambo kikyo, na'fe tuli nāwe: guma omwoyo okikole. Awo Ezera nālyoka agolokoka, [e] nālaiza abakulu ba bakabona, Abalevi ne Isiraeri yena, nga banākolānga ngekigambo kino bwekiri. Awo nebalaira. Awo Ezera nālyoka agolokoka okuva mu maso genyumba ya

[s] Es. 3. 12; 8. 9; 9. 3. Dan. 3. 2, 3, 27; 6. 2, 3.
[t] Ezer. 7. 21.
[u] Nek. 2. 7, 9; 3. 7.
[a] Ezer. 6. 21.
[b] Ma. 12. 30, 31.
[c] Kuv. 34. 16. Ezer. 10. 2. Nek. 10. 30; 13. 23, 27.
[d] Ma. 7. 6.
[e] Zab. 106. 35.
[f] Nek. 2. 16 neb.
[g] Lub. 44. 13. Yob. 1. 20.
[i] Ezer. 10. 3. Is. 66. 2, 5.
[k] 1 Basek. 18. 29.
[l] 1 Basek. 8. 22.
[m] Zab. 38. 4.
[n] Dan. 9. 7, 8.
[o] Ezer. 7. 28.
[p] Kuv. 23. 32. Ma. 7. 3.
[r] Ma. 23. 6.
[s] Nek. 9. 33. Yob. 8. 3. Zab. 119. 137. Yer. 12. 1. Dan. 9. 14.
[a] Nek. 1. 6. Dan. 9. 20.
[b] 2 Byom. 20. 9.
[c] Ezer. 9. 4.
[d] Ma. 7. 2, 3.
[e] Nek. 5. 12; 13. 25.

Katonda, nāingira mu kisenge kya
[f] Nek. 12. 22, 23. [f] Yekokanani mutabani wa Eriasibu: awo bweyatūkayo, nātalya
'mere 'sō teyanywa ma'zi: kubanga yanakuwala olwokusobya kwa-
7 bo abobusibe. Nebalāngira okubunya Yuda ne Yerusalemi abāna
bona abobusibe bakung'anire Eye-
8 rusalemi; era buli atali'ja mu 'bānga eryenaku satu, ngokutēsa kwabakulu nabaka'de bwekwali, afirwe ebintubye byona, naye ye nyini ayāwulibwe mu kibīna ekyobusibe.
9 Awo abasaja bona aba Yuda ne Benyamini nebakung'anira Eyerusalemi mu 'bānga eryenaku esatu; gwali mwezi gwa mwenda, ku (lunaku) olwamakumi abiri olwomwezi: abantu bona nebatūla mu kifo ekigazi mu maso genyumba ya Katonda, nga bakankana olwekigambo
10 ekyo nolwenkuba enyingi. Awo Ezera kabona nāimirira nābagamba nti Mwasobya nemuwasa abakazi ba'na'gwānga okwongera ku Isi-
[g] Yos. 7. 19. 11 raeri omusāngo. Kale 'no [g] mwātule eri Mukama Katonda wa bajaja ba'mwe mukole ebyo byasīma: mweyāwule namawānga agomunsi
12 nabakazi ba'na'gwānga. Awo ekibīna kyona neba'damu nebogera ne'dobozi 'dene nti Nga bwoyoge'de ebigambo bya'fe, bwekityo bweki-
13 tugwāni'de okukola. Naye abantu bangi, era bye biro ebyenkuba enyingi, 'sō tetuīnza kuīmirira bwēru, 'sō guno si mulimu gwa lunaku lumu oba biri: kubanga twasobya
14 nyo mu kigambo ekyo. Kale abakulu ba'fe balōnderwe ekibīna kyona, nabo bona abali mu bibuga bya'fe abāwasi'za abakazi ba'na'gwānga ba'jire mu bisēra ebitekebwawo, era wamunabo abaka'de ba buli kibuga, nabalamuzi bakyo, okutūsa ekirui ekikāmbwe ekya Katonda wa'fe kikyūke kituveko, okutūsa ekigambo
15 kino kimalibwe. Yonasani mutabani wa Asakeri ne Yazeya mutabani wa Tikuva bo'ka nebaīmirira okugāna (ekigambo) kino: Mesu'lamu ne Sa'besai Omulevi nebaba-
16 bēra. Awo abāna bobusibe nebakola bwebatyo. Awo Ezera kabona nabamu ku mitwe (gyenyumba) za bakitābwe ngenyumba za bakitābwe bwezali, era bona ngamanya gābwe bwegali, nebayāwulibwa;
[i] nyi. 9, 17. nebatūla ku [i] lunaku olwoluberyeberye olwomwezi ogwekumi okukebe-
17 ra ekigambo ekyo. Nebamala ebigambo byabasaja bona abāli bawasi'za abakazi ba'na'gwānga nga tewanaitawo lunaku olwoluberyeberye olwomwezi ogwoluberyeberye.
18 Ne mu batabani ba bakabona nemulabika abāli bawasi'za abakazi ba'na'gwānga: ku batabani ba [k] Yesuwa, mutabani wa Yozadaki ne bagandabe, Maaseya ne Erieza ne
19 Yalibu ne Gedaliya. [l] Nebawayo emikono gyābwe nga banāgoba bakazi bābwe; era kubanga omusāngo gubasinze (nebawayo) [m] endiga enume eyomukisibo olwomusāngo
20 gwābwe. Ne ku batabani ba I'me-
21 ri; Kanani ne Zebadiya. Ne ku batabani ba [n] Kalimu; Maaseya, ne Eriya, ne Semaya, ne Yekieri, ne
22 U'ziya. Ne ku batabani ba Pasukuli; Eriwenai, Maaseya, Isimaeri,
23 Nesaneri, Yozabadi, ne Erasa. Ne ku Balevi; Yozabadi, ne Simei, ne Keraya [oyo ye Kerita], Pesakiya,
24 Yuda, ne Erieza. Ne ku baīmbi; Eriasibu: ne ku ba'gazi; Sa'lumu,
25 ne Teremu ne Uli. Ne ku Isiraeri: ku batabani ba Palosi; Lamiya, ne I'ziya, ne Malukiya ne Miyamini, ne Ereazali, ne Malukiya, ne Bena-
26 ya. Ne ku batabani ba Eramu; Ma'taniya, Zekaliya, ne Yekieri, ne
27 Abudi, ne Yeremosi, ne Eriya. Ne ku batabani ba Za'tu; Eriwenai, Eriasibu, Ma'taniya, ne Yeremosi,
28 ne Zabadi, ne Aziza. Ne ku batabani ba Bebai; Yekokanani, Kana-
29 niya, Za'bai, Asulai. Ne ku batabani ba Bani; Mesu'lamu, Ma'luki, ne Adaya, Yasubu, ne Seali, Yeremosi.
30 Ne ku batabani ba Pakasumoabu; Aduna, ne Kerali, Benaya, Maaseya, Ma'taniya, Bezaleri, ne Bi'nui,
31 ne Manase. Ne ku batabani ba Kalimu; Erieza, Isusiya, Malukiya,
32 Semaya, Simeoni; Benyamini, Ma-
33 'luki, Semaliya. Ku batabani ba Kasumu; Ma'tenai, Ma'tata, Zabadi, Erifereti, Yeremai, Manase, Si-
34 mei. Ku batabani ba Bani; Maa-
35 dai, Amulamu, ne Ueri; Benaya,
36 Bedeya, Keruki; Vaniya, Meremo-
37 si, Eriasibu; Ma'taniya, Ma'tenai,
38 ne Yaasu; ne Bani, ne Bi'nui, Si-
39 mei; ne Seremiya, ne Nasani, ne
40 Adaya; Makunadebai, Sasai, Salai;
41 Azaleri, ne Seremiya, Semaliya;
42, 43 Sa'lumu, Amaliya, Yusufu. Ku batabani ba Nebo; Yeyeri, Ma'tisiya, Zabadi, Zebina, I'do, ne Yoe-
44 ri, Benaya. Abo bona bāli bawasi'za abakazi ba'na'gwānga: era abamu kubo bāli balina abakazi bebāli baza'demu abāna.

[k] Ezer. 3. 2.
[l] 2 Basek. 10. 15.
[m] Lev. 6. 6.
[n] Ezer. 2. 39. Nek. 10. 5.

EKITABO
KYA
NEKEMIYA

1 EBIGAMBO bya [a]Nekemiya mutabani wa Kakaliya.
Awo olwātuka mu mwezi Kisulevu mu [b]mwāka ogwamakumi abiri, bwenali nga ndi mu [c]Susani
2 olubiri, [d]Kanani omu ku baganda bānge na'ja, ye nabasaja abamu abāva mu Yuda; nembabūza ebigambo Byabayudaya abāwona, abāli basiga'de mu busibe, nebigambo
3 Byeyerusalemi. Nebang'amba nti Ekitūndu ekifi'sewo abasiga'de mu busibe eyo mu saza balabye enaku nyingi nokuvumibwa: era [e]bugwe
4 Weyerusalemi amenyesemenyese, nemiryāngo gyakyo gyōke'dwa omuliro. Awo olwātuka bwenawulira ebigambo ebyo [f]nentūla nenkāba amaziga, nenakuwalira enaku ezimu; nensība nensaba mu maso
5 ga Katonda we'gulu, nenjogera nti Nkwegairi'de, ai Mukama Katonda we'gulu, [g]Katonda omukulu owentīsa, [i]akwata endagāno nokusāsira eri abo abamwagala nebakwata
6 ebiragirobye: okutukwo kuwulire 'no, namasogo gazibuke, owulire okusaba kwomu'duwo kwensaba mu masogo mu biro bino, emisana nekiro, olwabāna ba Isiraeri aba'dubo, nga [k]njātula ebibi ebyabāna ba Isiraeri byetwakwōnōna: wewawo, 'nze nenyumba ya kitānge twa-
7 yōnōna. Twakola ebyobukyāmu enyo gyoli, 'sō tetwakwata biragiro newakuba'de amatēka newakuba'de emisāngo byewalagira omu'du-
8 wo Musa. Nkwegairi'de, 'jukira ekigambo kyewalagira omu'duwo Musa ngoyogera nti [l]Bwemunāsobyānga, nābasāsānyizānga dala mu
9 mawānga: [m]naye bwemunākomāngawo gyendi nemukwatānga ebiragiro byānge nemubikolānga, [n]newakuba'de ngaba'mwe abāgobebwa nga banābānga ku nkomerero ye-'gulu, naye nābakung'anyānga okuba'gyayo, nembaletānga [o]mu kifo kyeneroboza okutūza omwo erinya
10 lyānge. Kale bano be ba'dubo era be bantubo bewanunula nobuinzabwo obungi nomukonogwo ogwa-
11 mānyi. Ai Mukama, nkwegairi'de, okutukwo kuwulire 'no okusaba kwomu'duwo nokusaba kwaba'dubo abasanyuka okutya erinyalyo: owe omu'duwo omukisa lero, omuwe okusāsirwa mu maso gomusaja ono. [Era nali ndi musenero wa kabaka.]

2 Awo olwātuka mu mwezi [a]Nisani mu [b]mwāka ogwamakumi abiri ogwa Alutagizerugizi kabaka, omwenge bwegwali guli mu masoge, [c]nensitula omwenge nenguwa kabaka. Era (obwe'da bwona) nga
2 sinakuwalirānga mu masoge. Kabaka nāng'amba nti Kiki ekinakuwazi'za amasogo, okulwāla nga tolwa'de? kino si kigambo kirala wabula obuinike obwomumutima.
3 Awo nendyoka ntya nyo. Neng'amba kabaka nti [d]Kabaka abe omulamu emirembe gyona: kiki ekyandirobe'de amaso gānge obutanakuwala, ekibuga, ekifo ekyamalālo ga bajaja bānge, nga kizise nemiryāngo gyakyo nga gyōke'dwa omu-
4 liro? Awo kabaka nāng'amba nti Wegairira ki? Awo nensaba [e]Ka-
5 tonda we'gulu. Neng'amba kabaka nti Kabaka bwanāsīma, era obanga omu'duwo alabye ekisa mu masogo, ontume Eyuda eri ekibuga ekyamalālo ga bajaja bānge, nkizimbe.
6 Kabaka nāng'amba, [kadulubale naye ngatu'de naye,] nti Olugendolwo luliba lwa naku meka? era oli'da di? Awo kabaka nāsīma
7 okuntuma; ne'mulaga ekisēra. Era nate neng'amba kabaka nti Kabaka bwanāsīma, mpebwe ebaluwa eri [f]abamasaza abali emitala womu'ga,
8 bampisemu ntūke mu Yuda; nebaluwa eri Asafu omukūmi wekibira kya kabaka, ampe emiti okuba'ja embawo ezenzi'gi zekigo [g]ekyenyumba era eza bugwe wekibuga nezenyumba gyendiingira. Kabaka nāmpa [i]olwomukono omulūngi ogwa
9 Katonda wānge ogwali ku'nze. Awo nenji'ja eri [k]abamasaza abāli emitala womu'ga nembawa ebaluwa za kabaka. Era kabaka yali atumye nānge abāmi be'gye nabebagala
10 embalāsi. Awo [l]Sanubalati Omukoloni ne [m]Tobiya omu'du Omwamoni bwebākiwulira, nekibanakuwaza nyo, kubanga omusaja a'ze okugezako okubēra abāna ba Isi-
11 raeri. [n]Awo nenji'ja Eyerusalemi
12 ne'malayo enaku satu. Nengolokoka kiro, 'nze nabasaja si bangi

[a] Nek. 10. 1.
[b] Nek.2.1.
[c] Es. 1. 2. Dan. 8. 2.
[d] Nek.7.2.
[e] Nek.2.13.
[f] Ezer.9.3.
[g] Ma.7.21. Dan. 9. 4.
[i] Ma. 7. 9.
[k] Ezer. 10. 1.
[l] Lev. 26. 33. Ma. 4. 25-27; 28. 64.
[m] Lev. 26. 39-42. Ma. 4. 29-31; 30. 2, 3.
[n] Ma.30.4.
[o] Ma. 12. 5.

[a] Es. 3. 7.
[b] Nek.1.1.
[c] Nek. 1. 11.
[d] 1 Basek. 1. 31.
[e] Nek. 1. 4, 5.
[f] Ezer. 8. 36.
[g] Nek.7.2.
[i] lu. 18. Ezer. 7. 6.
[k] lu.7.
[l] Nek.4.1, 7; 6. 1, 2, 5, 12, 14; 13. 28.
[m] Nek. 4. 3, 7; 6. 1, 12, 14, 17, 19; 13. 4, 7, 8.
[n] Ezer. 8. 32.

wamu nānge; 'sō sabūlirako muntu
Katonda wānge kyeyateka mu mu-
tima gwānge okukolera Yerusalemi: 'sōnga tewali nsolo nānge wa-
13 bula ensolo gyenebagala. Nenvamu
kiro mu [o] lu'gi olwomukiwōnvu, nga
nkwata e'kubo eryolu'zi olwogu-
sota [p] nomulyāngo ogwobusa, nine-
tegēreza bugwe Weyerusalemi eya-
menyekamenyeka, nemiryāngo gya-
14 kyo gyali gyōke'dwa omuliro. Awo
nineyongerayo eri [r] omulyāngo [s] o-
gwolu'zi nekidiba kya kabaka: na-
ye nga tewali 'kubo ensolo gyene-
15 baga'de lyeneitamu. Awo nenyā-
mbuka kiro awali [t] aka'ga, nine-
tegēreza bugwe; nenkyūka nenyingi-
ra mu mulyāngo ogwomukiwōnvu,
16 nenkomawo bwentyo. Abakulu ne-
batamanya gyenagenda newakuba-
'de kyenakola; 'sōnga sinābabūlira
Abayudaya newakuba'de bakabona
newakuba'de abakūngu newakuba-
'de abafuga newakuba'de abalala
17 abākola omulimu. Awo nembaga-
mba nti Mulaba bwetuli obubi, Ye-
rusalemi bwekizise, nenzi'gi zakyo
zōke'dwa omuliro: mu'je tuzīmbe
bugwe Weyerusalemi, tuleme oku-
18 ba nate [u] ekivume. Nembabūlira
[v] omukono gwa Katonda wānge o-
gwali ku'nze omulūngi; era nebi-
gambo bya kabaka byeyambūlira.
Nebogera nti Tugolokoke tuzīmbe.
Awo nebanywēza emikono gyābwe
19 olwomulimu ogwo omulūngi. Naye
Sanubalati Omukoloni ne Tobiya
omu'du Omwamoni ne [z] Gesemu
Omwalabu bwebākiwulira nebatu-
sekerera nyo, nebatunyōma nebo-
gera nti Kigambo ki kino kyemu-
kola? [a] mwagala okujēmera kaba-
20 ka? Awo nemba'damu nembaga-
mba nti Katonda we'gulu yalituwa
omukisa; 'fe aba'dube kyetuliva
tugolokoka netuzīmba: [b] naye 'mwe
temulina mugabo newakuba'de e-
bya'mwe newakuba'de eki'jukizo
mu Yerusalemi.

3 Awo [a] Eriasibu kabona asinga o-
bukulu nāgolokoka wamu ne ba-
gandabe bakabona, nebazīmba [b] o-
mulyāngo ogwendiga; nebagutu-
kuza, nebasimba enzi'gi zagwo;
okutūka ku kigo kya Ka'mea kwe-
bākoma okugutukuza, okutūka ku
2 kigo kya Kananeri. Era abasaja
Abeyeriko be bāmu'dirira okuzī-
mba. Era Za'kuli mutabani wa
Imuli ye yaba'dirira okuzīmba.
3 [c] Nomulyāngo ogwebyenyanja ba-
tabani ba Ka'senaa be bāguzīmba;
bātekawo emiti gyagwo, nebasimba
enzi'gi zagwo, ebisiba byagwo ne-
4 byūma byagwo. Era Meremosi
mutabani wa Uliya mutabani wa
Ka'kozi ye yaba'dirira okudābiriza.
Era Mesu'lamu mutabani wa Bere-
kiya mutabani wa Mesezaberi ye
yaba'dirira okudābiriza. Era Za-
doki mutabani wa Baana ye yaba-
5 'dirira okudābiriza. Era Abatekoa
be bāba'dirira okudābiriza; naye
abakūngu bābwe teba'sāwo nsingo
ku [d] mulimu gwa mukama wābwe.
6 [e] Nomulyāngo ogwe'da Yoyada mu-
tabani wa Pasea ne Mesu'lamu
mutabani wa Besodeya be bāgudā-
biriza; bātekawo emiti gyagwo, ne-
basimba enzi'gi zagwo nebisiba
7 byagwo nebyūma byagwo. Era
Meratiya Omugibeoni ne Yadoni
Omumeronosi, abasaja Abegibeoni,
Nabemizupa, [f] ekyomusaza lyomu-
kulu wemitala womu'ga, be bāba-
8 'dirira okudābiriza. U'zieri muta-
bani wa Kalukaya, abawēsi ba zā-
bu, be bāmu'dirira okudābiriza.
Era Kananiya omu ku bafumba ka-
lifuwa ye yamu'dirira okudābiriza,
nebanywēza Yerusalemi, okutūka
9 ku [g] bugwe omugazi. Era Lefaya
mutabani wa Kuli omukulu [h] weki-
tūndu kyesaza lya Yerusalemi ye
10 yaba'dirira okudābiriza. Era Ye-
daya mutabani wa Kalumafu ye
yaba'dirira okudābiriza okwolekera
enyumbaye ye. Era Ka'tusi mu-
tabani wa Kasabuneya ye yamu'di-
11 rira okudābiriza. Malukiya muta-
bani wa Kalimu ne Ka'subu muta-
bani wa Pakasumoabu nebadābiriza
ekituli ekirala [k] nekigo ekyebikomi.
12 Era Sa'lumu mutabani wa Ka'lo-
kesi omukulu wekitūndu kyesaza
lya Yerusalemi, ye ne bawalabe, ye
13 yamu'dirira okudābiriza. [l] Omu-
lyāngo ogwomukiwōnvu Kanuni
nabāli mu Zanoa be bāgudābiriza;
nebaguzīmba nebasimba enzi'gi za-
gwo, ebisiba byagwo nebyūma bya-
gwo, nekituli ekyokubugwe ekye-
mikono olukumi okutūka ku [m] mu-
14 lyāngo ogwobusa. Nomulyāngo o-
gwobusa Malukiya mutabani wa
Lekabu omukulu wesaza Lyebesu-
ka'keremu ye yagudābiriza; oyo ye
yaguzīmba nāsimba enzi'gi zagwo,
ebisiba byagwo nebyūma byagwo.
15 [n] Nomulyāngo ogwolu'zi Sa'luni
mutabani wa Kolukoze omukulu
wesaza Lyemizupa ye yagudābiri-
za; oyo ye yaguzīmba nāgubi'kako
nāsimba enzi'gi zagwo, ebisiba bya-
gwo nebyūma byagwo, ne bugwe
owokukidiba kya [o] Sera ekirirānye
[p] olusuku lwa kabaka okutūka ku
[r] madāla agaserengeta okuva mu
16 kibuga kya Daudi. Nekemiya mu-
tabani wa Azubuki omukulu weki-
tūndu kyesaza Lyebesuzuli ye ya-
mu'dirira okudābiriza okutūka ku
kifo ekyolekera [s] amalālo ga Daudi
nokutūka ku [t] kidiba ekyasimibwa
nokutūka ku nyumba ya basaja aba-

[o] 2 Byom. 26. 9.
[p] Nek. 3. 13, 14.
[r] Nek. 3. 15; 12. 37.
[s] 2 Basek. 20. 20.
[t] 2 Sam. 15. 23.
[u] Nek. 1. 3. Zab. 44. 13; 79. 4.
[v] lu. 8.
[z] Nek. 6. 1, 2, 6.
[a] Nek. 6. 6.
[b] Ezer. 4. 3.
[a] nyi. 20, 21. Ezer. 10. 6. Nek. 12. 10, 22, 23; 13. 4, 7, 28.
[b] lu. 32. Nek. 12. 39. Yok. 5. 2.
[c] 2 Byom. 33. 14.
[d] Balam. 5. 23.
[e] Nek. 12. 39.
[f] Nek. 2. 8.
[g] Nek. 12. 38.
[h] lu. 12.
[k] Nek. 12. 38.
[l] 2 Byom. 26. 9.
[m] Nek. 2. 13; 12. 31.
[n] Nek. 2. 14.
[o] Is. 8. 6. = Sirca. Yok. 9. 7, 11.
[p] 2 Basek. 25. 4.
[r] Ezer. 12. 37.
[s] 1 Basek. 2. 10. Bik. 2. 29.
[t] Is. 22. 11.

17 manyi. Abalevi, Lekumu mutabani wa Bani, be bāmu'dirira okudābiriza. Kasabiya omukulu wekitūndu kyesaza Lyekeira ye yamu'dirira okudābiriza olwesazalye.
18 Baganda bābwe, Ba'vai mutabani wa Kenadadi omukulu wekitūndu kyesaza Lyekeira, be bāmu'dirira
19 okudābiriza. Ne Ezeri mutabani wa Yesuwa omukulu Wemizupa ye yamu'dirira okudābiriza ekituli ekirala ekyolekera awalinyirwa mu
[u] 1 Basek. 10. 17. [u] gwanika eryebyokulwānyisa (bu-
20 gwe) wawetera. Baluki mutabani wa Za'bai ye yamu'dirira okudābiriza ekituli ekirala nganyīkira nyo, okuva (bugwe) wawetera okutūka ku lu'gi lwenyumba ya Eriasibu
21 kabona asinga obukulu. Meremosi mutabani wa Uliya mutabani wa Ka'kozi ye yamu'dirira okudābiriza ekituli ekirala okuva ku lu'gi lwenyumba ya Eriasibu okutūka ku nkomerero yenyumba ya Eriasibu.
[w] Lub. 13. 10; 19. 17. 2 Sam. 18. 23. Nek. 12. 28. 22 Ne bakabona abasaja [w] abomulusenyi be bāmu'dirira okudābiriza.
23 Benyamini ne Ka'subu be bāba'dirira okudābiriza okwolekera enyumba yābwe. Azaliya mutabani wa Maaseya mutabani wa Ananiya ye yaba'dirira okudābiriza ku ma'bali
24 genyumbaye ye. Bi'nui mutabani wa Kenadadi ye yamu'dirira okudābiriza ekituli ekirala okuva ku nyumba ya Azaliya okutūka (bu-
25 gwe) wawetera ne ku nsōnda. Palali mutabani wa Uzai (ye yadābiriza) okwolekera (bugwe) wawetera nekigo ekyazīmbibwa ku nyumba eyengulu eya kabaka erirānye olu'gya olwabambowa. Pedaya mutabani wa Palosi ye yamu'dirira
[y] Nek. 11. 21. 26 (okudābiriza). [Era Abanesinimu [y] bābānga mu Oferi okutūka ku kifo ekyolekera omulyāngo ogwama'zi ebuvanjuba nekigo ekyazī-
27 mbibwako.] Abatekoa be bāmu'dirira okudābiriza ekituli ekirala ekyolekera ekigo ekinene ekyazīmbibwako nokutūka ku bugwe We-
[z] 2 Byom. 23. 15. 28 yoferi. Engulu [z] womulyāngo ogwembalāsi bakabona webādābiriza, buli muntu okwolekera enyu-
29 mbaye ye. Zadoki mutabani wa I'meri ye yaba'dirira okudābiriza, okwolekera enyumbaye ye. Ne Semaya mutabani wa Sekaniya omu-
[a] Yer. 19. 2. 'gazi [a] womulyāngo ogwebuvanjuba
30 ye yamu'dirira okudābiriza. Kananiya mutabani wa Seremiya ne Kanuni omwāna owomukāga owa Zalafu be bāmu'dirira okudābiriza ekituli ekirala. Mesu'lamu mutabani wa Berekiya ye yamu'dirira okudābiriza okwolekera ekisenge-
31 kye. Malukiya omu ku bawēsi ba zābu ye yamu'dirira okudābiriza okutūsa ku nyumba Eyabanesinimu neyabasūbuzi okwolekera omulyāngo gwa Ka'mifukadi nokutūsa
32 awalinyirwa ku nsōnda. Era wakati wawalinyirwa ku nsōnda [b] nomulyāngo ogwendiga abawēsi ba zābu nabasūbuzi webādābiriza.

[b] lu. 1.

4 Naye [a] olwātuka Sanubalati bweyawulira nga tuzīmba bugwe, nāsunguwala nābako ekirui kingi nā-
2 dūlira Abayudaya. Nāyogerera mu maso ga bagandabe ne'gye Lyesamaliya nāgamba nti Abayudaya bano abanafu bakola ki? bagala okwekomera? bagala okuwayo sadaka? bagala okumalira ku lunaku lumu? bagala okuzūkiza amainja okuga'gya mu bifūnvu ebyebisāsiro, kubanga
3 gōke'dwa? Awo [a] Tobiya Omwamoni yali naye nāyogera nti Nekyo kyebazīmba [b] ekibe bwekināliryayo kināsūla bugwe wābwe owamainja.
4 [c] Wulira, ai Katonda wa'fe; kubanga tunyōme'dwa: era [d] 'za ekivume kyābwe ku mutwe gwābwe bo, obagabule okunyagibwa munsi eyobu-
5 sibe: [e] 'sō tobi'ka ku butali butūkirivu bwābwe, nekibi kyābwe kireme okusānguliibwa mu masogo: kubanga bakusunguwazi'za mu ma-
6 so gabazīmbi. Awo netuzīmba bugwe; bugwe yena nāga'tibwa wamu okutūsa weyenkana (obugulumivu): kubanga abantu ba'sāyo omwoyo eri omulimu.
7 Naye olwātuka Sanubalati ne Tobiya [f] Nabawalabu Nabamoni Nabasudodi bwebāwulira ngomulimu ogwokudābiriza bugwe Weyerusalemi gugenda gweyongera, era ngebituli bitanu'de okuzibibwa, kale
8 nebasunguwala nyo; nebekobāna bona wamu oku'ja okulwāna Neye-
9 rusalemi nokukisasamaza. Naye netusaba okusaba kwa'fe eri Katonda wa'fe netu'sāwo abakūmi eri
10 bo emisana nekiro kulwābwe. Yuda nāyogera nti Amānyi gabo abetika emigugu gawe'dewo, era waliwo ebisāsiro bingi; nokuīnza netu-
11 taīnza kuzīmba bugwe. Abalabe ba'fe nebogera nti Tebalimanya 'sō tebaliraba, okutūsa lwetuliingira mubo wakati, netuba'ta, netuleke-
12 sayo omulimu. Awo olwātuka Abayudaya abābalirāna bweba'ja, nebatugamba emirūndi kumi nga baima mu bifo byona nti Kibagwānira
13 oku'da gyetuli. Kyenava nzi'sāwo abantu mu njui eza wansi ezomu-'bānga eryali enyuma wa bugwe, mu mpūngu, kyenava nzi'sāwo abantu ng'enda zābwe bwezali nga balina ebitala byābwe namafumu gā-
14 bwe nemitego gyābwe. Nentunula nengolokoka neng'amba abakūngu nabakulu nabantu abalala nti Temubatya: mu'jukire Mukama omu-

[a] Nek. 2. 10.
[b] Kung. 5. 18.
[c] Zab. 123. 3, 4.
[d] Zab. 79. 12.
[e] Zab. 69. 27, 28; 109 14, 15.
[f] Nek. 2. 19.

kulu owentīsa, mulwānirire baga
nda ba'mwe ne batabani ba'mwe
ne bawala ba'mwe, bakazi ba'mwe
15 nenyumba za'mwe. Awo olwātuka
abalabe ba'fe bwebāwulira nga ki-
manyi'dwa gyetuli, era nga Katonda
a'se okutēsa kwābwe, netulyoka tu-
'da 'fena ku bugwe, buli muntu ku
16 mulimugwe. Awo olwātuka okuva
mu biro ebyo nokweyongerayo ekitū-
ndu kyaba'du bānge nebakolānga
omulimu ogwo nekitūndu nebakwa-
tānga amafumu nengabo nemitego
nebizibawo ebyebyūma; abakulu
nebabānga enyuma wenyumba yo-
17 na eya Yuda. Abo abāzimbānga
bugwe nabo abetikānga emigugu
nebebinikānga, buli muntu ngakola
omulimu nomukonogwe gumu, no-
gwokubiri nga guku'te ekyokulwā-
18 nyisakye; nabazimbi, buli muntu
ekitalakye nga kisibi'dwa mu ki-
watokye nāzimbānga bwatyo. No-
yo eyafūwānga ekondēre nābērānga
19 nānge. Neng'amba abakūngu na-
bakulu nabantu abalala nti Omuli-
mu munene mugazi, na'fe twesu'de
amabānga ku bugwe, omu ngamuli
20 wala mu'ne: mu buli kifo gyemu-
nāwuliririrānga e'dobozi lyekondēre,
mutu'dukiririrānga eyo; [g] Katonda
21 wa'fe yanātulwānirirānga. Awo
netukolānga omulimu: ekitūndu
kyābwe nebakwatānga amafumu o-
bu'de webwakērerānga nemunye-
22 nye lwezalabikānga. Era mu biro
ebyo neng'amba bwentyo abantu
nti Buli muntu nomu'duwe asulē-
nga mu Yerusalemi babērēnga ba-
kūmi gyetuli ekiro, era bakolēnga
23 omulimu emisana. Awo netutaya-
mbulānga byambalo bya'fe 'nze ne-
wakuba'de baganda bānge newaku-
ba'de aba'du bānge newakuba'de
abasaja abambowa abāngobererā-
nga, nomu ku'fe, buli muntu (ya-
gendānga) emu'ga ngaku'te ekyo-
kulwānyisakye.

5 Awo newabawo olukayāno olunene
olwabantu ne bakazi bābwe eri
2 [a] baganda bābwe Abayudaya. Ku-
banga wāliwo abāyogera nti 'Fe, ba-
tabani ba'fe ne bawala ba'fe, tuli
bangi: tufune eng'ano tulyēnga tu-
3 be abalamu. Era newabawo abā-
yogera nti Tusingawo enimiro za'fe
nensuku za'fe ezemizabibu nenyu-
mba za'fe: tufunēnga eng'ano olwe-
4 njala. Era newabawo abāyogera
nti Twewola efeza [b] eyomusolo gwa
kabaka nga tusinzewo enimiro za'fe
5 nensuku za'fe ezemizabibu. Naye
kakano omubiri gwa'fe guli ngomu-
biri gwa baganda ba'fe, abāna ba'fe
bali ngabāna bābwe: era, laba, ba-
tabani ba'fe ne [c] bawala ba'fe tuba-
leta mu bu'du okuba aba'du, era
abamu ku bawala ba'fe bamaze o-
kuletebwa mu bu'du: 'sō tetuliko
kyetunākola; kubanga enimiro za-
'fe nensuku za'fe ezemizabibu ziri-
6 na abalala. Awo nensunguwala nyo
bwenawulira olukayāno lwābwe ne-
7 bigambo bino. Awo nendyoka ntē-
sa 'nze'ka nenyōmba nabakūngu
nabakulu nembagamba nti [d] Muwe-
sa amagoba, buli muntu muganda-
we. Nembakung'anyiza okukung'a-
8 na okunene. Nembagamba nti 'Fe
nga bwetwaīnza [e] twanunula baga-
nda ba'fe Abayudaya abātūndibwa
mu ba'na'gwānga; na'mwe mwa-
gala nokutūnda baganda ba'mwe,
na'fe twandibaguze? Awo nebasi-
9 rika nebatalaba kigambo. Era ne-
njogera nti Ekigambo kyemukola
si kirūngi: temwanditambuli'de
[f] mu kutya Katonda wa'fe, [g] olwo-
kuvuma kwa ba'na'gwānga abalabe
10 ba'fe? Era nānge bwentyo baganda
bānge naba'du bānge mbawola efeza
neng'ano olwamagoba. Mbegairi'de,
11 tuleke amagoba ago. Mbegairi'de,
muba'dize lero enimiro zābwe ne-
nsuku zābwe ezemizabibu nezemi-
zeituni nenyumba zābwe, era neki-
tūndu ekyekikumi ekya feza nekye-
ng'ano nomwenge namafuta bye-
12 mubawesa. Awo nebogera nti Tu-
nābi'za, 'sō tetulibasalira kintu;
bwetutyo bwetunākola nga bwoyo-
gera. Awo nempita bakabona [i] ne-
mbalaiza nga banākola nga bweba-
13 sūbizi'za. Era nenkunkumula [k] o-
lugoye olwomukifuba kyānge nenjo-
gera nti Katonda akunkumulire
bwatyo mu nyumbaye ne mu muli-
mugwe buli muntu atatūkiriza ku-
sūbiza kuno; bwatyo bwabakunku-
mulwa namalwamu. Ekibīna kyona
nebogera nti [l] Amina, nebatendere-
za Mukama. Abantu nebakola ngo-
14 kusūbiza kuno bwekwali. Era oku-
va mu biro lwenatekebwawo okuba
omukulu wābwe munsi ya Yuda,
okuva ku [m] mwāka ogwamakumi
abiri okutūka ku [n] mwāka ogwama-
kumi asatu mwebiri ogwa Alutagi-
zerugizi kabaka, gye myāka ekumi
nebiri, 'nze ne baganda bānge [o] te-
15 tulyānga ku 'mere eyomukulu. Na-
ye abakulu abe'da abānsoka baso-
lōzānga abantu byebālyānga neba-
basalirānga e'mere nomwenge obu-
ta'sāko sekeri eza feza amakumi
ana; wewawo, naba'du bābwe bā-
fugānga abantu: naye 'nze si bwe-
16 nakolānga olwokutya Katonda. We-
wawo, era nanyikirānga okukola
omulimu ogwa bugwe ono, 'sō te-
twagula nsi yona: naba'du bānge
bona nebakung'anira eyo eri omu-
17 limu. Era ku Bayudaya nabakulu,
abasaja kikumi mwatāno bābānga
ku meza yānge obuta'sāko abo aba-

[g] Kuv. 14. 14.
[a] Lev. 25. 35, 36. Ma. 15. 7.
[b] Ezer. 4. 13.
[c] Kuv. 21. 7.
[d] Kuv. 22. 25.
[e] Lev. 25. 48, 49.
[f] Lev. 25. 17, 36, 43.
[g] Nek. 4. 4.
[i] Ezer. 10. 5.
[k] Bik. 18. 6.
[l] Nek. 8. 6.
[m] Nek. 2. 1.
[n] Nek. 13. 6.
[o] Iu. 18. 2 Bas. 3. 8.

'ja gyetuli nga bava mu ba'na'gwā-
18 nga abatwetōlo'de. Era [p] ebyafu-
mbibwānga ebyolunaku olumu nte
emu nendiga enōnde mukāga; era
enkoko zanfumbirwānga, nomulū-
ndi gumu buli naku kumi omwenge
ogwengeri zona: era naye newaku-
ba'de nga byali bwebityo sabasalira
'mere ya mukulu, kubanga obu'du
19 bwabazitowerera abantu bano. Ai
Katonda wānge, [r] 'jukira gyendi
olwobulūngi byona byenkole'de a-
bantu bano.

[p] 1 Basek. 4. 22.
[r] 2 Basek. 20. 3. Nek. 13. 14, 22, 31.

6 Awo olwātuka bwebābūlira [a] Sa-
nubalati ne Tobiya ne Gesemu O-
mwalabu nabalabe ba'fe abalala nga
nzīmbye bugwe, era nga tewakyali
kituli ekisiga'de omwo; [b] [newa-
kuba'de nga nali nga sinasimba nzi-
'gi mu miryāngo ne mu biro ebyo;]
2 awo Sanubalati ne Gesemu neba-
ntumira nga bogera nti 'Jāngu tula-
baganire mu kalo (akamu) akomu-
lusenyi lwa Ono. Naye nga bālo-
3 wōza okunkola obubi. Nembatu-
mira ababaka nga njogera nti Nkola
omulimu omunene nokuīnza nesiī-
nza kuserengeta: omulimu gwandi-
reke'dwayo ki, 'nze nga nguvu'deko
4 nenserengeta gyemuli? Nebantu-
mira bwebatyo emirūndi ena; ne-
5 mba'damu bwentyo. Awo Sanuba-
lati nāntumira omu'duwe bwatyo
omulūndi ogwokutāno ngalina eba-
luwa etezingi'dwa mu mukonogwe;
6 omwawandikibwa nti Mu mawānga
mulimu ebigambo era [c] Gasimu a-
kyogera nga 'gwe Nabayudaya mwa-
gala [d] okujēma; kyova ozimba bu-
gwe: era oyagala okuba kabaka wā-
bwe, ebigambo ebyo bwebyogera
7 bwebityo. Era ota'dewo ne bana-
'bi abokubūlira ebigambobyo Eye-
rusalemi nga bogera nti Mu Yuda
mulimu kabaka: kale 'no kabaka
alibūlirwa ngebigambo ebyo bwe-
biri. Kale 'no 'jāngu tutēse 'fembi.
8 Awo ne'mutumira nga njogera nti
Tewakolebwānga bigambo nga bwo-
yogera, naye obigūnze mu mutima-
9 gwo 'gwe. Kubanga bona banditu-
tīsi'za nga bogera nti Emikono gyā-
bwe girifūka minafu okuva ku mu-
limu guleme okukolebwa. Naye ka-
kano, (ai Katonda,) nywēza 'gwe e-
mikono gyānge.
10 Awo nenyingira mu nyumba ya
Semaya mutabani wa Deraya mu-
tabani wa Meketaberi eyasibibwa;
nāyogera nti Tulabaganire mu nyu-
mba ya Katonda munda weyekalu,
era tu'galewo enzi'gi zeyekalu: ku-
banga bana'ja okuku'ta; wewawo,
mu kiro mwebana'jira okuku'ta.
11 Nenjogera nti Omusaja eyenkana
awo nga 'nze yandi'duse? era āni
eyenkana nga 'nze eyandiingi'de
mu yekalu okuwonya obulamubwe?
12 siingiremu. Nentegēra, era, laba,
Katonda teyamutuma: naye yanda-
gulako obuna'bi buno: era Tobiya
ne Sanubalati bāli bamuguliri'de.
13 Kyeyava aguliririwa ntye nenkola
bwentyo nenyōnōna, era babeko
kwebana'gya ensōnga eyebigambo
14 ebibi, banvume. Ai [e] Katonda wā-
nge, 'jukira Tobiya ne Sanubalati
ngebikolwa byābwe ebyo bwebyali,
era ne na'bi omukazi Noadiya, ne
bana'bi abalala abandintīsi'za.
15 Bwekityo bugwe na'gwā okukola
ku (lunaku) olwamakumi abiri mu
tāno (olwomwezi) Eruli, mu naku
16 amakumi atāno mu biri. Awo olwā-
tuka [f] abalabe ba'fe bona bwebāwu-
lira (bwebatyo), ba'na'gwānga bona
abatwetōlo'de nebatya nebagwera-
mu dala omwoyo mu maso gābwe
'bo: kubanga [g] bālaba ngomulimu
guno gwakolebwa Katonda wa'fe.
17 Era mu naku ezo abakūngu ba Yu-
da nebawereza Tobiya ebaluwa nyi-
ngi, (ebaluwa) za Tobiya nezi'ja
18 gyebali. Kubanga mu Yuda mwa-
limu bangi abāmulairira kubanga
yali muko'domi wa Sekaniya muta-
bani wa Ala; ne mutabaniwe Ye-
kokanani yali awasi'za muwala wa
[i] Mesu'lamu mutabani wa Berekiya.
19 Era nebogera ku bikolwabye ebirū-
ngi mu maso gānge, nebamubūlira
ebigambo byānge. Tobiya nāwere-
za ebaluwa okuntīsa.

[a] Nek. 2. 10.
[b] Nek.3.3.
[c] nyl. 1, 2. = Gesemu.
[d] Nek. 2. 19.
[e] Nek. 13. 29.
[f] Nek. 2. 10; 4. 1, 7.
[g] Zab. 126. 2.
[i] Ezer. 8. 16.

7 Awo olwātuka bugwe bweya'gwā
okuzīmba, era nga 'maze [a] okusi-
mba enzi'gi, naba'gazi nabaīmbi
2 Nabalevi nga balōnde'dwa, awo mu-
ganda wānge [b] Kanani ne Kananiya
omukulu wekigo nembakwasa Ye-
rusalemi: kubanga yali musaja
mwesigwa, era yatyānga Katonda
3 okusinga bangi. Nembagamba nti
Enzi'gi Zeyerusalemi tezi'galwā-
ngawo ngomusana tegunakangālu-
kuka; era bwebaīmirira (nga bakū-
ma) ba'galēngawo enzi'gi, era mu-
zinywēzēnga nebisiba: era mu'sē-
ngawo abakūmi kwabo abali mu
Yerusalemi, buli muntu mu luwa-
lolwe, era buli muntu ngayolekera
4 enyumbaye. Era ekibuga kyali ki-
gazi era kinene: naye abantu abāli
omwo bāli batono, nenyumba nga
5 tezizīmbi'dwa. Katonda wānge nā-
kiteka mu mutima gwānge okuku-
ng'anya abakūngu nabakulu naba-
ntu babalibwe ngokuzālibwa kwā-
bwe bwekwali. Nendaba ekitabo
ekyokuzālibwa kwabo [c] abāsoka o-
kwāmbuka, nendaba, nga kiwandi-
6 ki'dwamu nti [d] Bano be bāna besa-
za abāyāmbuka okuva mu bunyage
bwabo abātwālibwa, Nebukadune-
'za kabaka Webabuloni beyatwāla,

[a] Nek.6.1.
[b] Nek.1.1.
[c] Ezer. 1. 11.
[d] Ezer. 2. 1–70.

era aba'dayo Eyerusalemi ne Yuda,
buli muntu mu kibuga kyewābwe;
7 aba'ja ne Zeru'baberi, Yesuwa, Ne-
kemiya, Azaliya, Laamiya, Naka-
mani, Moludekai, Birusani, Misu-
peresi, Biguvai, Nekumu, Baana.
Omuwendo gwabasaja abokubantu
8 ba Isiraeri: abāna ba Palosi, enku-
mi biri mu kikumi munsānvu mu
9 babiri. Abāna ba Sefatiya, ebiku-
10 mi bisatu munsānvu mu babiri. A-
bāna ba Ala, lukāga mwatāno mu
11 babiri. Abāna ba Pakasumoabu, o-
wokubāna ba Yesuwa ne Yoabu,
enkumi biri mu lunāna mu kumi
12 mu munāna. Abāna ba Eramu, lu-
kumi mwebikumi bibiri mwatāno
13 mu bana. Abāna ba Za'tu, lunāna
14 mwana mu batāno. Abāna ba Za-
15 'kai, lusānvu munkāga. Abāna ba
Bi'nui, lukāga mwana mu munāna.
16 Abāna ba Bebai, lukāga mwabiri
17 mu munāna. Abāna ba Azugadi,
enkumi biri mwebikumi bisatu
18 mwabiri mu babiri. Abāna ba Ado-
nikamu, lukāga munkāga mu musā-
19 nvu. Abāna ba Biguvai, enkumi
20 biri munkāga mu musānvu. Abā-
na ba Adini, lukāga mwatāno mu
21 batāno. Abāna ba Ateri, owa Ke-
22 zekiya, kyenda mu munāna. A-
bāna ba Kasumu, ebikumi bisatu
23 mwabiri mu munāna. Abāna ba
Bezai, ebikumi bisatu mwabiri mu
24 bana. Abāna ba Kalifu, kikumi
25 mu kumi mu babiri. Abāna ba
26 Gibeoni, kyenda mu batāno. Aba-
saja Abebesirekemu ne Netofa, ki-
27 kumi mu kināna mu munāna. A-
basaja Abeyanasosi, kikumi mwa-
28 biri mu munāna. Abasaja Abebe-
suazumavesi, amakumi ana mu ba-
29 biri. Abasaja Abekiriasuyealimu,
Kefira, ne Beerosi, lusānvu mwana
30 mu basatu. Abasaja Aberama ne
31 Geba, lukāga mwabiri mwomu. A-
basaja Abemikumasi, kikumi mwa-
32 biri mu babiri. Abasaja Abebeseri
ne Ai, kikumi mwabiri mu basatu.
33 Abasaja Abenebo ekyokubiri, ama-
34 kumi atāno mu babiri. Abāna ba
Eramu owokubiri, lukumi mwebi-
35 kumi bibiri mwatāno mu bana. A-
bāna ba Kalimu, ebikumi bisatu
36 mwabiri. Abāna ba Yeriko, ebiku-
37 mi bisatu mwana mu batāno. Abā-
na ba Lodi, Kadidi, ne Ono, lusā-
38 nvu mwabiri mwomu. Abāna ba
Senaa, enkumi satu mu lwenda
39 mwasatu. Bakabona: abāna ba
Yedaya, owokunyumba ya Yesuwa.
40 lwenda munsānvu mu basatu. A-
bāna ba I'meri, lukumi mwatāno
41 mu babiri. Abāna ba Pasukuli,
lukumi mwebikumi bibiri mwana
42 mu musānvu. Abāna ba Kalimu,
lukumi mu kumi mu musānvu.
43 Abalevi: abāna ba Yesuwa Oweka-
dumieri, owokubāna ba Kodeva,
44 nsānvu mu bana. Abaimbi: abāna
ba Asafu, kikumi mwana mu mu-
45 nāna. Aba'gazi: abāna ba Sa'lu-
mu, abāna ba Ateri, abāna ba Ta-
lumoni, abāna ba A'kubu, abāna ba
Katita, abāna ba Sobai, kikumi
46 mwasatu mu munāna. Abanesi-
nimu: abāna ba Zika, abāna ba
47 Kasufa, abāna ba Ta'baosi; abāna
ba Kerosi, abāna ba Siya, abāna
48 ba Padoni; abāna ba Lebana, abā-
na ba Kagaba, abāna ba Salumai;
49 abāna ba Kanani, abāna ba Gi'de-
50 ri, abāna ba Gakali; abāna ba Lea-
ya, abāna ba Lezini, abāna ba Ne-
51 koda; abāna ba Ga'zamu, abāna ba
52 U'za, abāna ba Pasea; abāna ba
Besai, abāna ba Meunimu, abāna
53 ba Nefusesimu; abāna ba Bakubu-
ki, abāna ba Kakufa, abāna ba Ka-
54 lukuli; abāna ba Bazulisi, abāna
55 ba Mekida, abāna ba Kalusa; abā-
na ba Balukosi, abāna ba Sisera,
56 abāna ba Tema; abāna ba Neziya,
57 abāna ba Katifa. Abāna baba'du
ba Sulemani; abāna ba Sotai, abā-
na ba Soferesi, abāna ba Perida;
58 abāna ba Yaala, abāna ba Daluko-
59 ni, abāna ba Gi'deri; abāna ba Se-
fatiya, abāna ba Ka'tiri, abāna ba
Pokeresuka'zebaimu, abāna ba A-
60 moni. Abanesinimu bona nabāna
baba'du ba Sulemani bāli ebikumi
61 bisatu mu kyenda mu babiri. Era
bano be bāyāmbuka okuva Eteru-
mera, Eterukalusa, Ekerubu, Eya-
'doni, ne I'meri: naye nebataīnza
kulaga nyumba za bakitābwe ne-
wakuba'de okuzālibwa kwābwe o-
62 banga ba Isiraeri: abāna ba Dera-
ya, abāna ba Tobiya, abāna ba Ne-
koda, lukāga mwana mu babiri.
63 Ne ku bakabona: abāna ba Koba-
ya, abāna ba Ka'kozi, abāna ba
Baluzirai, eyawasa omukazi owo-
kubawala ba Baluzirai Omugirea-
64 di, nātūmibwa erinya lyābwe. Abo
nebanonya okuwandikibwa kwā-
bwe (mwabo) abābalibwa ngokuzā-
libwa kwābwe bwekwali, naye ne-
kutalabika: kyebāva babavola ne-
65 babagoba mu bwakabona. [e] Tiru-
sasa nābagamba baleme okulya ku
bintu ebitukuvu enyo okutūsa ka-
bona lwaliimirira alina Ulimu ne
66 Su'mimu. Ekibīna kyona wamu
kyali obukumi buna mwenkumi bi-
ri mwebikumi bisatu munkāga,
67 obuta'sāko ba'du bābwe nabazāna
bābwe, omuwendo gwābwe kasā-
nvu mwebikumi bisatu mwasatu mu
musānvu: era bālina [f] abasaja a-
baimbi nabakazi abaimbi ebikumi
68 bibiri mwana mu batāno. Emba-
lāsi zābwe zali lusānvu mwasatu
mu mukāga; enyumbu zābwe ebi-
69 kumi bibiri mwana mu tāno; e-

[e] Nek. 8. 9.

[f] Ezer. 2. 65.

ng'amira (zābwe) ebikumi bina mwasatu mu tāno; endogoi (zābwe) kakāga mu lusānvu mwabiri.
70 Era abamu ku mitwe (gyenyumba) za bakitābwe nebawayo eri omulimu. Tirusasa nāwayo mu gwanika daliki eza zābu lukumi, ebibya amakumi atano, ebyambalo bya bakabona ebikumi bitāno mwasatu.
71 Era abamu ku mitwe (gyenyumba) za bakitābwe nebawayo mu gwanika eryomulimu daliki eza zābu obukumi bubiri, ne lateri eza feza enkumi biri mwebikumi bibiri.
72 Nebyo abantu abalala byebāwa byāli daliki eza zābu obukumi bubiri ne lateri eza feza enkumi biri, nebyambalo bya bakabona nkāga
73 mu musānvu. Awo bakabona Nabalevi naba'gazi nabaimbi nabamu ku bantu Nabanesinimu ne Isiraeri yena nebabērānga mu bibuga byābwe.

[a] Ezer.3.1.

8 Awo [a] omwezi ogwomusānvu bwegwatūka, abāna ba Isiraeri nga bali mu bibuga byābwe. Awo abantu bona nebakung'ana ngomuntu omu
[b] Nek.3.26. mu kifo ekigazi ekyayolekera [b] omulyāngo ogwama'zi; nebagamba Ezera [c] omuwandisi okuleta ekitabo
[c] Ezer.7.6. ekyamatēka ga Musa Mukama ge-
2 yalagira Isiraeri. Ezera kabona nāleta amatēka mu maso gekibīna, abasaja era nabakazi ne bona abāīnza okuwulira nokutegēra, ku lunaku olwoluberyeberye olwomwezi o-
3 gwomusānvu. Awo nāsoma omwo mu maso gekifo ekigazi ekyayolekera omulyāngo ogwama'zi, okuva enkya mu makya okutūsa etuntu, abasaja nabakazi nga webali, nabo abāīnza okutegēra; abantu bona nebatega amatu okuwulira ekitabo
4 ekyamatēka. Ezera omuwandisi nāimirira ku kitūti ekyemiti kyebāli bakole'de omulimu ogwo; nokumulirāna newaimirira Ma'tisiya ne Sema ne Anaya ne Uliya ne Kirukiya ne Maaseya ku mukonogwe ogwadyo; ne mu mukonogwe ogwa kono Pedaya ne Misaeri ne Malukiya ne Kasumu ne Kasuba'dana,
5 Zekaliya (ne) Mesu'lamu. Awo Ezera nāyānjululiza ekitabo mu maso gabantu bona; [kubanga yali wa-'gulu wabantu bona;] kale bweyakyānjuluza, abantu bona nebaimiri-
6 ra: Ezera neyebaza Mukama Katonda omukulu. Abantu bona neba-
[d] Nek. 5. 13. 'damu nti [d] Amina, Amina, nga baimusa emikono gyābwe: nebakutama emitwe gyābwe nebasinza Mukama nga bavūnamye amaso gābwe
7 wansi. Era Yesuwa ne Bani ne Serebiya ne Yamini ne A'kubu ne Sa'besai ne Kodiya ne Maaseya ne Kerita ne Azaliya ne Yozabadi ne Kanani ne Peraya Nabalevi [e] nebategēza abantu amatēka: abantu
8 (nebaimirira) mu kifo kyābwe. Nebasoma mu kitabo mu matēka ga Katonda okuwulikika; nebaleta amakulu nokutegēra nebategēra e-
9 byasomebwa. Awo Nekemiya [f] Tirusasa ne Ezera kabona omuwandisi Nabalevi abāigirizānga abantu nebagamba abantu bona nti Olunaku luno lutukuvu eri Mukama Katonda wa'mwe; temunakuwala 'sō temukāba maziga. Kubanga abantu bona nebakāba amaziga bwebāwu-
10 lira ebigambo ebyomumatēka. Awo nābagamba nti Mwegendere, mulye amasavu, munywe ebiwōmerevu, muwereze oyo emigabo atategeke'dwa kintu: kubanga olunaku luno lutukuvu eri Mukama wa'fe: 'sō temunakuwala; kubanga esanyu lya Mu-
11 kama ge mānyi ga'mwe. Awo Abalevi nebasirisa abantu bona nga bogera nti Musirike, kubanga olunaku luno lutukuvu; 'sō temu-
12 nakuwala. Awo abantu bona nebegendera okulya nokunywa nokuwereza emigabo nokusanyuka esanyu lingi, kubanga [g] batege'de ebigambo ebibabūli'dwa.

[e] 2 Byom. 35. 3.
[f] Ezer. 2. 63. Nek. 7. 65, 70; 10. 1.
[g] nyi.7,8,9.

13 Awo ku lunaku olwokubiri newakung'ana emitwe (gyenyumba) za bakitābwe ezabantu bona, bakabona Nabalevi, awali Ezera omuwandisi, okutega amatu eri ebigambo ebya-
14 matēka. Nebalaba ebyawandikibwa mu matēka Mukama bweyalagirira mu Musa, abāna ba Isiraeri basulēnga mu [i] nsīsira mu mbaga
15 eyomumwezi ogwomusānvu: era [k] balalikēnga balāngirēnga mu bibuga byābwe byona ne [l] mu Yerusalemi nti Mufulume ku lusozi, mukime amatabi gemizeituni, namatabi agemizeituni egyomunsiko, namatabi gemikadasi, namatabi genkindu, namatabi gemiti emiziivu, okukola ensīsira nga bwekyawandi-
16 kibwa. Awo abantu nebafuluma nebagaleta nebekolera ensīsira, buli muntu [m] wa'gulu ku nyumbaye ne mumpya zābwe ne mumpya zenyumba ya Katonda ne mu kifo ekigazi [n] ekyokumulyāngo ogwama'zi ne mu kifo ekigazi [o] ekyokumulyā-
17 ngo gwa Efulaimu. Awo ekibīna kyona ekyabo abāli bakomyewo okuva mu bunyage nebakola ensīsira nebasula mu nsīsira: kubanga okuva mu naku za Yesuwa mutabani wa Nuni okutūsa ku lunaku luli abāna ba Isiraeri [p] tebākolānga bwebatyo. Newabawo esanyu lingi
18 nyo. Era buli lunaku ngasokera ku lunaku olwoluberyeberye nāmalira ku lunaku olwenkomerero [r] nāsomānga mu kitabo ekyamatēka ga Katonda. Nebakwatira embaga ena-

[i] Lev. 23. 34, 42. Ma. 16. 13.
[k] Lev.23.4.
[l] Ma.16.16.
[m] 2 Sam. 11. 2.
[n] Nek. 3. 26.
[o] 2 Basek. 14. 13. Nek.12.39.
[p] Ezer.3.4.
[r] Ma. 31. 10, 11.

ku musānvu; ne ku lunaku olwomunāna newabawo okukung'ana okutukuvu, ngekiragiro bwekiri.

9 Awo ku lunaku olwabiri munya [a] olwomwezi guno abāna ba Isiraeri bāli bakung'anye nga basība era nga bamba'de [b] ebibukutu era
2 nga [c] basābye e'taka. Awo [d] eza'de lya Isiraeri nebeyāwula mu ba'na-'gwānga bona, nebaīmirira nebātula ebibi byābwe nobutali butūkiri-
3 vu bwa bajaja bābwe. [e] Nebaīmirira mu kifo kyābwe [f] nebasoma mu kitabo ekyamatēka ga Mukama Katonda wābwe nebamala ekitūndu kyolunaku ekyokuna; nekitūndu ekyokuna (ekirala) nebātula, nebasinza Mukama Katonda wābwe.
4 Awo newaīmirira ku madāla Gabalevi [g] Yesuwa ne Bani ne Kadumieri ne Sebaniya ne Bu'ni ne Serebiya ne Bani ne Kenani, nebakābira Mukama Katonda wābwe ne'dobo-
5 zi 'dene. Awo Abalevi, Yesuwa ne Kadumieri ne Bani ne Kasabuneya ne Serebiya ne Kodiya ne Sebaniya ne Pesakiya nebogera nti Muīmirire mwebaze Mukama Katonda wa-'mwe okuva emirembe gyona nokutūsa emirembe gyona: era erinyalyo eryekitībwa lyebazibwe erigulumizibwa okusinga okwebaza kwo-
6 na nokutendereza. [i] 'Gwe Mukama, 'gwe we'ka; 'gwe wakola e'gulu [k] e'gulu erya wa'gulu, ne'gye lyalyo lyona, ensi nebintu byona ebiri okwo, enyanja ne byona ebiri omwo, era 'gwobikūma byona; ne-
7 'gye eryomu'gulu likusinza. 'Gwe Mukama Katonda ye nyini, eyalōnda [l] Ibulamu nomu'gya mu Uli Eyabakaludaya, nomuwa erinya
8 [m] Ibulaimu; nolaba omutimagwe nga [n] mwesigwa mu masogo, [o] nolagāna naye endagāno okuwa ensi [p] Eyomukanani Nomukiti Nomwamoli Nomuperizi Nomuyebusi Nomugirugasi, okugiwa eza'derye, era [r] otūkiri'za ebigambobyo; kubanga
9 'gwe mutūkirivu. Era [s] walaba okubonabona kwa bajaja ba'fe mu Misiri nowulira okukāba kwābwe
10 ku 'tale Lyenyanja Emyufu; nolaga obubonero nebyamagero ku Falao naba'dube bona nabantu bona abomunsiye; kubanga wamanya nga bābakola ebyamalala; [t] newefunira erinya nga bwekiri lero.
11 Era [u] wayāwulamu nyanja mu maso gābwe nokuita nebaita wakati mu nyanja ku lukalu; nabo abābagoberera nobakasuka mu buziba nge'jinja bwerikasukibwa mu ma'zi
12 agamānyi. Era nate [w] nobalung'amya ngoima mu mpagi eyekire emisana; era ngoima mu mpagi eyomuliro ekiro, okubamulisiza mu
13 'kubo lyebaba baitamu. Era [y] wa-'ka ku lusozi Sinai, noyogera nabo ngoima mu 'gulu nobawa emisāngo egyensōnga namatēka agamazima, ebyakūtirwa ebirūngi nebiragiro:
14 nobamanyisa [z] sabitiyo entukuvu, nobalagira ebiragiro namatēka ne tawuleti mu mukono gwa Musa o-
15 mu'duwo [a] nobawānga e'mere eyava mu 'gulu olwenjala yābwe, [b] noba'gyira ama'zi mu lwazi olwenyōnta yābwe, nobalagira [c] baingire okulya ensi gyewaimusiza omukono-
16 gwo okubawa. Naye bo ne bajaja ba'fe nebakola ebyamalala, nebakakanyaza ensingo yābwe, nebatawu-
17 lira biragirobyo, nebagāna okugōnda 'sō [d] teba'jukira bya magero-byo byewakola mubo; naye nebakakanyaza ensingo yābwe, [e] neba-'sāwo omwāmi nga bajēmye oku-'dayo mu bu'du bwābwe: naye 'gwe Katonda eyetesetese okusonyiwa, [f] owekisa era a'ju'de okusāsira, alwāwo okusunguwala, era akwatirwa enyo ekisa, notobaleka.
18 Wewawo, [g] bwebākola enyana ensānūse, nebogera nti Ono ye Katondawo eyaku'gya mu Misiri, era nga
19 bakoze ebinyīza enyo; naye 'gwe olwokusāsirakwo okutali kumu notobaleka mu 'dūngu: empagi eyekire teyabavāngako emisana okubalung'amiza mu 'kubo; newakuba-'de empagi eyomuliro ekiro okubamulisiza nokubalaga e'kubo lyeba-
20 ba baitamu. Era wawa [i] omwoyogwo omulūngi okubaigiriza, 'sō tewaba'mānga manuyo mu kamwā kābwe, nobawa ama'zi olwenyōnta
21 yābwe. Wewawo, wabalīsiza [k] emyāka amakumi ana mu 'dūngu, nebatabulwānga kintu; [l] ebyambalo byābwe tebyaka'diwānga nebi-
22 gere byābwe tebyazimbānga. Era wabawa obwakabaka namawānga gewagaba ngemigabo gyābwe bwegyali: kale nebalya ensi ya [m] Sikoni ensi ya kabaka [n] Wekc uboni, nensi ya [o] Ogi kabaka Webasani.
23 Era nabāna bābwe wabāza [p] ngemunyenye ezomu'gulu, nobaingiza munsi gyewagambako bajaja bā-
24 bwe nga baligiingira okugirya. Kale abāna nebaingira nebalya ensi, nowāngula abāli munsi mu maso gābwe, Abakanani, nobawayo mu mikono gyābwe, ne bakabaka bābwe namawānga agomunsi, baba-
25 kole nga bwebayagala. Nebamenya ebibuga ebyaliko enkomera, [r] nensi engimu, nebalya [s] enyumba eza-'jula ebirūngi byona, ebidiba ebyaba'jibwa, ensuku ezemizabibu, nezemizeituni, nemiti egibala ebibala mingi nyo: awo nebalya neba'kuta, nobageja nebasanyukirānga obulū-
26 ngibwo obungi. Era naye nebata-

[a] Nek. 8. 2.
[b] 1 Basek. 20. 31.
[c] Yos. 7. 6.
[d] Ezer. 10. 11. Nek. 13. 3, 30.
[e] Nek. 8. 7.
[f] Nek. 8. 7, 8, 18; 13. 1.
[g] Nek. 8. 7.
[i] 2 Basek. 19. 15.
[k] Ma. 10. 14.
[l] Lub. 11. 31; 12. 1.
[m] Lub. 17. 5.
[n] Lub. 15. 6.
[o] Lub. 12. 7; 15. 18; 17. 7-9.
[p] Kuv. 13. 5.
[r] Yos. 23. 14.
[s] Kuv. 3. 7.
[t] Kuv. 9. 16.
[u] Kuv. 14. 21, 22, 27, 28.
[w] Kuv. 13. 21, 22.
[y] Kuv. 19. 20; 20. 1.
[z] Kuv. 20. 8-11.
[a] Kuv. 16. 14, 15. Yok. 6. 31.
[b] Kuv. 17. 6. Kubal. 20. 9 neb.
[c] Ma. 1. 8.
[d] Zab. 78. 11, 42, 43.
[e] Kubal. 14. 4.
[f] Kuv. 34. 6. Yo. 2. 13.
[g] Kuv. 32. 4.
[i] Kubal. 11. 17. Is. 63. 11.
[k] Ma. 2. 7.
[l] Ma. 8. 4; 29. 5.
[m] Kubal. 21. 21.
[n] Kubal. 32. 37.
[o] Kubal. 21. 33-35.
[p] Lub. 15. 5.
[r] Kubal. 13. 27.
[s] Ma. 6. 11.

gōndānga nebakujēmerānga [t] nebasūlānga amatēkago enyuma wamabega gābwe, [u] neba'tānga bana'bibo abābānga abajulirwa eri bo okubakyūsa nate gyoli, nebakolānga ebi-
27 nyīza enyo. [w] Kyewava obagabulānga mu mukono gwabalabe bābwe abāberalikirizānga: kale mu kisēra mwebālabira enaku bwebākukābirānga, nobawulirānga ngoima mu 'gulu; era ngokusāsirakwo okutali kumu bwekwali nobawānga abalokozi abābalokolānga mu mu-
28 kono gwabalabe bābwe. Naye bwebāmalānga okuwu'mula, [y] nebeyongerānga okukola obubi mu masogo: kyewava obalekānga mu mukono gwabalabe bābwe nokufuga nebabafuga: naye bwebākomāngawo nebakukābira, nowulira, ngoima mu 'gulu; nobawonyānga emirūndi mingi ngokusāsirakwo bwe-
29 kwali; nobānga mujulirwa eri bo olyoke obakomyēngawo eri amatēkago: naye nebakolānga ebyamalala nebatawulirānga matēkago, naye nebasobyānga emisāngogyo [z] [egyo omuntu bwagikola, anābānga mulamu mugyo,] neba'gyāngawo ekibegabega, nebakakanyazānga ensingo yābwe, nebatayagalānga ku-
30 wulira. Naye nobagumikiririzānga emyāka mingi, nobānga mujulirwa eri bo nomwoyogwo mu bana'bibo: naye nebatayagalānga kutega okutu: [a] kyewava obagabulānga mu mukono gwamawānga agomunsi.
31 Naye olwokusāsirakwo okutali kumu [b] notobamalirānga dala, 'sō tewabalekānga; kubanga 'gwe [c] Katonda wa kisa era owokusāsira.
32 Kale 'no, Katonda wa'fe, Katonda omukulu, owamānyi, owentīsa, [d] akwata endagāno nokusāsira, okutegana kwona kuleme okufanana okutono mu masogo, okwatubāngako, ku basekabaka ba'fe, ku bakūngu ba'fe, ne ku bakabona ba'fe, ne ku bana'bi ba'fe, ne ku bajaja ba'fe, ne ku bantubo bona, [e] okuva ku mirembe gya bakabaka Bebwasuli na
33 buli kati. Naye [f] gwe mutūkirivu mu byona ebyatubāngako kubanga wakolānga ebyamazima, naye 'fe
34 twakolānga obubi: 'sō ne basekabaka ba'fe nabakūngu ba'fe ne bakabona ba'fe ne bajaja ba'fe tebākwatānga matēkago 'sō tebāwulirānga biragirobyo nemisāngogyo
35 byewategēza eri bo. Kubanga tebākuwerezānga mu bwakabaka bwābwe, ne mu bulūngibwo obungi bwewabawa, ne munsi enene engimu gyewawa mu maso gābwe, 'sō tebākyūkānga okuleka ebikolwa
36 byābwe ebibi. Laba, [g] tuli ba'du lero, nensi gyewawa bajaja ba'fe, okulyānga ebibala byamu nobulūngi bwamu, laba, tuli ba'du omwo.
37 Era ewa amagoba mangi bakabaka bewa'sāwo okutufuga olwokwōnōna kwa'fe: era balina obuīnza ku mibiri gya'fe, nebisibo bya'fe, nga bwebasīma, na'fe tulabye enaku
38 nyingi. Era naye ebyo byona newakuba'de nga biba'dewo, [i] tulagāna endagāno eyenkala'kalira, netugiwandika; abakūngu ba'fe Nabalevi ba'fe ne bakabona ba'fe nebagi'sāko akabonero.

10 Era abo aba'sāko akabonero be bano, Nekemiya [a] Tirusasa, [b] mutabani wa Kakaliya, ne Zedekiya;
2 [c] Seraya, ne [d] Azaliya ne Yeremiya;
3 ne Pasukuli ne Amaliya ne Malu-
4 kiya; ne Ka'tusi ne Sebaniya ne
5 Ma'luki; ne Kalimu ne Meremosi
6 ne Obadiya; ne Danieri ne Gi'ne-
7 soni ne Baluki; ne Mesu'lamu ne
8 Abiya ne Miyamini; ne Maaziya ne Birugai ne Semaya: abo be bāli ba-
9 kabona. Nabalevi: amanya gābwe, Yesuwa mutabani wa Azaniya ne Bi'nui owokubāna ba Kenadadi ne
10 Kadumieri; ne baganda bābwe, Sebaniya ne Kodiya ne Kerita ne Pe-
11 raya ne Kanani; ne Mika ne Lekobu
12 ne Kasabiya; ne Za'kuli ne Sere-
13 biya ne Sebaniya; ne Kodiya ne
14 Bani ne Beninu. Abakulu babantu: Palosi ne Pakasumoabu ne
15 Eramu ne Za'tu ne Bani; ne Bu'ni
16 ne Azugadi ne Bebai; ne Adoniya
17 ne Biguvai ne Adini; ne Atera ne
18 Kezekiya ne A'zuli; ne Kodiya ne
19 Kasumu ne Bezai; ne Kalifu ne A-
20 nasosi ne Nobai; ne Magupiyasi ne
21 Mesu'lamu ne Keziri; ne Meseza-
22 beri ne Zadoki ne Ya'dua; ne Pe-
23 ratiya ne Kanani ne Anaya; ne Ko-
24 sea ne Kananiya ne Ka'subu; ne
25 Ka'lokesi ne Piruka ne Sobeki; ne Lekumu ne Kasabuna ne Maaseya;
26 ne Akiya ne Kanani ne Anani;
27 ne Ma'luki ne Kalimu ne Baana.
28 Nabantu abalala bona, [e] bakabona Nabalevi naba'gazi nabaīmbi Nabanesinimu [f] nabo bona abeyāwula mu mawānga agomunsi eri amatēka ga Katonda, bakazi bābwe, batabani bābwe, ne bawala bābwe, buli muntu eyalina okumanya nokutegēra;
29 nebega'ta ne baganda bābwe, abakūngu bābwe, [g] nebegwānyiza ekikolimo nekirāiro okutambulirānga mu matēka ga Katonda agāwerwa mu Musa [i] omu'du wa Katonda, nokukwatānga nokukolānga ebiragiro byona ebya Mukama Mukama wa-
30 'fe, nemisāngogye namatēkage; era tulemēnga okuwa [k] bawala ba'fe amawānga agomunsi, newakuba'de okutwālirānga batabani ba'fe bawa-
31 la bābwe: era [l] amawānga agomunsi bwebanāletānga ebintu oba ebyo-

[t] 1 Basek. 14. 9.
[u] 1 Basek. 18. 4; 19. 10. Mat. 23. 37. Bik. 7. 52.
[w] Balam. 2. 14; 3. 8, 9.
[y] Balam. 3. 11, 12, 30; 4. 1; 5. 31; 6. 1.
[z] Lev. 18. 5.
[a] Ezer. 9. 7.
[b] Yer. 4. 27.
[c] lu. 17.
[d] Ma. 7. 9.
[e] 2 Basek. 17. 3.
[f] Ezer. 9. 15.
[g] Ezer. 9. 9.
[i] 2 Basek. 23. 3. Ezer. 10. 3. Nek. 10. 29.
[a] Nek. 8. 9.
[b] Nek. 1. 1.
[c] Nek. 11. 11.
[d] Nek. 3. 23.
[e] Ezer. 2. 36–43.
[f] Ezer. 6. 21.
[g] Ma. 29. 12, 14.
[i] Ma 33. 1.
[k] Kuv. 34. 16. Ma. 7. 3. Ezer. 9. 12, 14.
[l] Kuv. 20. 10. Lev. 23. 3. Ma. 5. 12. Nek. 13. 15–22.

kulya byona okutūndira ku lunaku
olwa sabiti, obutagulanirānga nabo
ku sabiti newakuba'de ku lunaku
olutukuvu: era nga tunālekānga
[m] omwāka ogwomusānvu, [n] nokuba-
32 njānga e'banja lyona. Era netwe-
tekerawo amatēka okwesalirānga
buli mwāka ekitūndu ekyokusatu
ekya sekeri olwokuwerezānga o-
kwomunyumba ya Katonda wa'fe;
33 [o] olwemigāti egyokulaga [p] nolweki-
webwayo ekyobu'ta ekita'gwāwo
nolwekiwebwayo ekyōkebwa ekita'gwāwo, ebyokusabiti nebyoku-
myezi egyakaboneka, [r] nolwembaga
egyatekebwawo, nolwebintu ebitu-
kuvu nolwebiwebwayo olwekibi [s] o-
kutāngirira Isiraeri, nolwemirimu
gyona egyomunyumba ya Katonda
34 wa'fe. [t] Netukuba obululu, baka-
bona Nabalevi nabantu, [u] olweki-
webwayo ekyenku, okuziretānga
mu nyumba ya Katonda wa'fe ngenyumba za bakita'fe bwezali mu
[w] bisēra ebyalagirwa buli mwāka,
okwōkerānga ku kyōto kya Muka-
ma Katonda wa'fe [y] nga bwekya-
35 wandikibwa mu matēka: nokule-
tānga [z] ebibala ebiberyeberye ebye-
'taka lya'fe, nebiberyeberye ebye-
bibala byona ebyokumiti egyengeri
zona buli mwāka mu nyumba ya
36 Mukama: era nababeryeberye ku
batabani ba'fe ne ku bisibo bya'fe
[a] nga bwekyawandikibwa mu matē-
ka, nebiberyeberye kunte za'fe ne
ku ndiga za'fe okuletānga mu nyu-
mba ya Katonda wa'fe eri bakabo-
na abāwererezānga mu nyumba ya
37 Katonda wa'fe: era [b] nga tunāle-
tānga ebiberyeberye ebyomugoyo
gwa'fe nebiwebwayo bya'fe ebisitu-
libwa, nebibala ebyokumiti egye-
ngeri zona, omwenge namafuta, eri
bakabona mu bisenge ebyomunyu-
mba ya Katonda wa'fe; [c] nebitū-
ndu ebyekumi ebye'taka lya'fe eri
Abalevi; kubanga abo, Abalevi, be
bāwebwa ebitūndu ebyekumi mu bi-
38 buga byona gyetulimira. Era ka-
bona mutabani wa Aloni anābānga
wamu Nabalevi, [d] Abalevi bweba-
nāwebwānga ebitūndu ebyekumi:
era Abalevi banāletānga ekitūndu
ekyekumi ekyokubitūndu ebyekumi
mu nyumba ya Katonda wa'fe, mu
bisenge [e] mu nyumba eyokuterekа-
39 mu ebyobuga'ga. Kubanga abāna
ba Isiraeri nabāna ba Levi banāle-
tānga ekiwebwayo ekisitulibwa e-
kyeng'ano nekyomwenge nekyama-
futa mu bisenge omuli ebintu ebyo-
mukifo ekitukuvu, ne bakabona a-
bawereza naba'gazi nabaīmbi: 'sō te-
tulekenga nyumba ya Katonda wa'fe.

11 Awo abakulu babantu nebabērā-
nga mu Yerusalemi: era nabantu
abalala [a] nebakuba obululu oku'gya
omu ku kumi okumuleta okubēra
mu Yerusalemi [b] ekibuga ekitukuvu, ne bali omwenda okubēra mu
2 bibuga (ebirala). Awo abantu ne-
bebaza abasaja bona aberōnda ku-
bwābwe okubēra mu Yerusalemi.
3 Era bano be bakulu besaza ababē-
rānga mu Yerusalemi: naye mu
bibuga bya Yuda nemubēramu buli
muntu mu butakabwe mu bibuga
byābwe, Isiraeri, bakabona Naba-
levi Nabanesinimu [c] nabāna baba-
4 'du ba Sulemani. Ne mu Yerusa-
lemi nemubēramu abamu ku bāna
ba Yuda ne ku bāna ba Benyamini.
Ku bāna ba Yuda: Ataya mutabani
wa U'ziya mutabani wa Zekaliya
mutabani wa Amaliya mutabani
wa Sefatiya mutabani wa Makala-
5 leri owokubāna ba [d] Perezi; ne
Maaseya mutabani wa Baluki mu-
tabani wa Kolukoze mutabani wa
Kazaya mutabani wa Adaya muta-
bani wa Yoyalibu mutabani wa Ze-
6 kaliya omwāna Womusiro. Bata-
bani ba Perezi bona abābēra mu
Yerusalemi bāli ebikumi bina mu-
nkāga mu munāna abasaja abazira.
7 Era bano be batabani ba Benya-
mini: Sa'lu mutabani wa Mesu-
'lamu mutabani wa Yoedi mutabani
wa Pedaya mutabani wa Kolaya
mutabani wa Maaseya mutabani wa
8 Isieri mutabani wa Yesaya. Awo
oluvanyuma lwoyo Ga'bai ne Sa-
'lai, [e] olwenda mwamakumi abiri
9 mu munāna. Ne Yoeri mutabani
wa Zikuli ye yali omulabirizi wā-
bwe: ne Yuda mutabani wa Ka-
'senuwa ye yali owokubiri okufuga
10 ekibuga. [f] Ku bakabona: Yedaya
mutabani wa Yoyalibu ne Yakini
11 ne Seraya mutabani wa Kirukiya
mutabani wa Mesu'lamu mutabani
wa Zadoki mutabani wa Merayosi
mutabani wa Akitubu, omukulu we-
12 nyumba ya Katonda, ne baganda
bābwe abākolānga omulimu ogwo-
munyumba, olunāna mwabiri mu
babiri: ne Adaya mutabani wa Ye-
rokamu mutabani wa Peraliya mu-
tabani wa Amuzi mutabani wa Ze-
kaliya mutabani wa Pasukuli mu-
13 tabani wa Malukiya, ne bagandabe,
abakulu (benyumba) za bakitābwe,
ebikumi bibiri mwana mu babiri:
ne Amasusai mutabani wa Azaleri
mutabani wa Azai mutabani wa
Mesiremosi mutabani wa I'meri,
14 ne baganda bābwe, abasaja abamā-
nyi abazira, kikumi mwabiri mu
munāna: ne Zabudieri mutabani
wa Ka'gedolimu ye yali omulabirizi
15 wābwe. [g] Ne ku Balevi: Semaya
mutabani wa Ka'subu mutabani wa
Azulikamu mutabani wa Kasabiya
16 mutabani wa Bu'ni; ne Sa'besai ne

[m] Kuv. 23. 10, 11. Lev. 25. 4.
[n] Ma. 15. 1, 2.
[o] Lev. 24. 5, 6.
[p] Kubal. 28 & 29.
[r] Kubal. 29. 39.
[s] Lev. 1. 4.
[t] Nek. 11. 1.
[u] Nek. 13. 31.
[w] Ezer. 10. 14.
[y] Lev. 6. 12.
[z] Kuv. 23. 19; 34. 26. Ma. 26. 2.
[a] Kuv. 13. 2, 12, 13. Lev. 27. 26, 27. Kubal. 18. 15, 16.
[b] Lev. 23. 17. Kubal. 15. 19. Ma. 18. 4.
[c] Lev. 27. 30.
[d] Kubal. 18. 26.
[e] 1 Byom. 26. 20.
[a] Nek. 10. 34.
[b] Iu. 18. Is. 48. 2; 52. 1. Mat. 4. 5; 27. 53. Kub. 11. 2; 21. 2.
[c] Ezer. 2. 55.
[d] Lub. 38. 29. 1 Byom. 9. 4.
[e] 1 Byom. 9. 9.
[f] 1 Byom. 9. 10–13.
[g] 1 Byom. 9. 14–17.

Yozabadi, ku bakulu Babalevi [i] a-
bālabirirānga emirimu egyebwēru
17 egyenyumba ya Katonda; ne Ma-
'taniya mutabani wa Mika muta-
bani wa Zabudi mutabani wa Asafu
eyali omukulu okuleterezānga o-
kwebaza bwebāsabānga, ne Baku-
bukiya owokubiri mu bagandabe;
ne Abuda mutabani wa Sa'muwa
mutabani wa Galali mutabani wa
18 Yedusuni. Abalevi bona abāli mu
kibuga ekitukuvu bali ebikumi bi-
19 biri mu kināna mu bana. Era nate
aba'gazi, A'kubu ne Talumoni ne
baganda bābwe abākūmānga emi-
ryāngo bāli kikumi munsānvu mu
20 babiri. Nabaisiraeri bona abalala,
ku bakabona Abalevi, bābānga mu
bibuga byona ebya Yuda, buli mu-
21 ntu mu busikābwe. Naye [k] Aba-
nesinimu nebabērānga mu Oferi:
ne Zika ne Gisupa be bāli abakulu
22 Babanesinimu. Ne U'zi mutabani
wa Bani mutabani wa Kasabiya
mutabani wa Ma'taniya mutabani
wa Mika, owokubāna ba Asafu a-
baimbi, ye yali omulabirizi Waba-
levi Eyerusalemi okulongōsa emi-
rimu egyomunyumba ya Katonda.
23 Kubanga [l] kabaka yali alagi'de ebi-
gambo byābwe, era yali akūti'de
abaimbi ebyenkala'kalira nga buli
24 lunaku bwerwetāga. Ne Pesakiya
mutabani wa Mesezaberi owokubā-
na ba Zera mutabani wa Yuda ya-
bānga ku mukono gwa kabaka o-
25 lwebigambo byona ebyabantu. No-
lwebyālo nenimiro zako, abamu ku
bāna ba Yuda nebabērānga mu
[m] Kiriasualuba ne mu bibuga byako,
ne mu Diboni nebibuga byako, ne
mu Yekabuzeeri nebyālo byako: ne
26 mu Yesuwa ne mu Molada ne mu
27 Besupereti; ne mu Kazalusuwali
ne mu Beeruseba ne mu bibuga
28 byako; ne mu Zikulagi ne mu Me-
29 kona nebibuga byako; ne mu Enu-
li'moni ne mu Zola ne mu Yalu-
30 musi; Zanoa ne Adu'lamu nebyālo
byako, Lakisi nenimiro zako, Azeka
nebibuga byako. Bwebatyo bwe-
bāsīsira okuva Ebeeruseba okutūka
31 ku kiwōnvu kya Kinomu. Abāna
ba Benyamini nabo (nebabērānga)
okuva Egeba (nokweyongerayo) E-
mikumasi ne Aiya, ne Beseri nebi-
32 buga byako; Anasosi ne Nobu ne
33 Ananiya; Kazoli ne Lama ne Gi-
34 'taimu; ne Kadidi ne Zeboimu ne
35 Neba'lati; ne Lodi ne Ono, ekiwō-
36 nvu ekyabakozi. Ne ku Balevi e-
bisanja ebimu ebyomu Yuda (nebi-
ga'tibwa) ne Benyamini.

12 Era bano be [a] bakabona Naba-
levi abāyāmbuka ne Zeru'baberi
mutabani wa Sealutieri, ne Yesu-
wa, Seraya ne Yeremiya ne Ezera;
2 ne Amaliya ne Ma'luki ne Ka'tusi;
3 ne Sekaniya ne Lekumu ne Mere-
4 mosi; ne I'do ne Gi'nesoi ne Abi-
5 ya; ne Miyamini ne Maadiya ne
6 Biruga; ne Semaya ne Yoyalibu
7 ne Yedaya; ne Sa'lu ne Amoki ne
Kirukiya ne Yedaya. Abo be bāli
abakulu ba bakabona naba baganda
8 bābwe mu naku za Yesuwa. Era
nate Abalevi: Yesuwa ne Bi'nui
ne Kadumieri ne Serebiya ne Yuda
ne Ma'taniya eyali omukulu [b] wo-
9 kwebaza, ye ne bagandabe. Era
Bakubukiya ne U'no baganda bā-
10 bwe nebabolekera mu bisanja. Ye-
suwa nāzāla Yoyakimu, Yoyakimu
nāzāla Eriasibu, Eriasibu nāzāla
11 Yoyada, Yoyada nāzāla Yonasani,
12 Yonasani nāzāla Ya'dua. Mu naku
za Yoyakimu newabawo bakabona
emitwe (gyenyumba) za bakitābwe;
owa Seraya, Meraya; owa Yere-
13 miya, Kananiya; owa Ezera, Me-
su'lamu; owa Amaliya, Yekoka-
14 nani; owa Ma'luki, Yonasani; owa
15 Sebaniya, Yusufu; owa Kalimu,
Aduna; owa Merayosi, Kerukai;
16 owa I'do, Zekaliya; owa Gi'nesoni,
17 Mesu'lamu; owa Abiya, Zikuli;
owa Miniamini, owa Moadiya, Pi-
18 rutai; owa Biruga, Sa'muwa; owa
19 Semaya, Yekonasani; nowa Yoya-
libu, Ma'tenai; owa Yedaya, U'zi;
20 owa Sa'lai, Ka'lai; owa Amoki,
21 Eberi; owa Kirukiya, Kasabiya;
22 owa Yedaya, Nesaneri. Abalevi
mu naku za Eriasibu, Yoyada ne
Yokanani ne Ya'dua, nebawandi-
kibwa nga gye mitwe (gyenyumba)
za bakitābwe: era ne bakabona,
Dalio Omuperusi nga ye kabaka.
23 Batabani ba Levi, emitwe (gyenyu-
mba) za bakitābwe, nebawandikibwa
mu kitabo ekyebyomumirembe
okutūsa ku naku za [c] Yokanani
24 mutabani wa Eriasibu. Nabakulu
Babalevi: Kasabiya ne Serebiya
ne Yesuwa mutabani wa Kadumie-
ri ne baganda bābwe nga babole-
ke'de [d] okutenderezānga [e] nokwe-
bazānga [f] ngekiragiro bwekyali e-
kya Daudi [g] omusaja wa Katonda,
[h] ekisanja nga kyolekera ekisanja.
25 Ma'taniya ne Bakubukiya ne Oba-
diya ne Mesu'lamu ne Talumoni
na A'kubu be bali aba'gazi nga ba-
kūma amawanika agokumiryāngo.
26 Abo be bāliwo mu biro bya Yoya-
kimu mutabani wa Yesuwa muta-
bani wa Yozadaki, ne mu biro bya
Nekemiya owesaza, nebya Ezera
kabona [k] omuwandisi.
27 Awo bwebātukuza bugwe wa Ye-
rusalemi, nebanonya Abalevi [l] mu
bifo byābwe byona, okubaleta Eye-
rusalemi, okukwata embaga eyoku-
tukuza nesanyu, nga bebaza era
nga baimba, nga balina [m] ebitāsa

[i] 1 Byom. 26. 29.
[k] 1 Byom. 9. 2.
[l] Ezer. 6. 8, 9; 7. 20.
[m] Yos. 21. 11.
[a] Ezer. 2. 1. 2.
[b] nyi. 24, 25. Nek.11.17.
[c] Ezer. 10. 6.
[d] 2 Byom. 5. 13.
[e] lu. 8. Nek.11.17.
[f] 1 Byom. 25.
[g] 2 Byom. 8. 14.
[h] Ezer. 3. 11.
[k] Ezer.7.6.
[l] Nek. 11. 36.
[m] 1 Byom. 15 16. 2 Byom. 5. 13; 7. 6.

28 nentongōli nenānga. Abāna ba-
baīmbi nebakung'ana, okuva mu
[n] Nek. 3. 22. [n] lusenyi olwetōlo'de Yerusalemi
29 ne mu byālo Ebyabanetofa; era ne
mu Besugirugali ne mu nimiro ezo-
ku Geba ne Azumavesi; kubanga
abaīmbi bāli bezīmbi'de ensīsira
30 okwetōlōla Yerusalemi. Awo ba-
[o] Nek. 13. 22, 30. kabona Nabalevi [o] neberongōsa;
nebalongōsa abantu nemiryāngo ne
31 bugwe. Awo nenyāmbusa abakulu
ba Yuda ku bugwe, nentekawo ebi-
bīna bibiri ebinene abebaza neba-
tambula nga basimbye enyiriri;
[p] lu. 38. [p] (ekimu nga kitambulira), ku mu-
kono ogwadyo ku bugwe mu 'kubo
[r] Nek. 2. 13; 3.13,14. 32 [r] eryomulyāngo ogwobusa: nolu-
vanyuma lwābwe Kosaya nātambu-
la nekitūndu ekyabakulu ba Yuda,
33 ne Azaliya ne Ezera ne Mesu'lamu
34 ne Yuda ne Benyamini ne Semaya
35 ne Yeremiya, nabamu ku bāna ba
[s] 1 Byom. 15. 24. bakabona nga balina [s] amakondē-
re: Zekaliya mutabani wa Yona-
sani mutabani wa Semaya muta-
bani wa Ma'taniya mutabani wa
Mikaya mutabani wa Za'kuli mu-
36 tabani wa Asafu; ne bagandabe,
Semaya ne Azaleri ne Miralai ne
Giralai ne Maai ne Nesaneri ne
[t] 1 Byom. 23. 5. Yuda ne Kanani, nga balina [t] ebi-
vuga ebya Daudi omusaja wa Ka-
tonda; ne Ezera omuwandisi nga-
[u] Nek. 2. 14. 37 bakulembe'de: nebaita mu [u] mu-
[w] Nek. 3. 15. lyāngo ogwolu'zi nokusimba mu
maso gābwe nebalinya ku [w] lutindo
olwekibuga kya Daudi, bugwe wa-
yāmbukira wa'gulu wenyumba ya
[y] Nek. 3. 26. Daudi okutūsa ku [y] mulyāngo ogwa-
[z] lu. 31. 38 ma'zi ebuvanjuba. [z] Nekibīna ekyo-
kubiri ekyabo abebaza nebagenda
okubasisinkana, nānge nga mbava-
ko enyuma, wamu nekitūndu
[a] Nek. 3. 11. kyabantu ku bugwe engulu [a] weki-
go ekyebikomi, okutūsa ku [b] bugwe
[b] Nek. 3.8. [c] Nek. 8. 16. 39 omugazi; era engulu [c] womulyāngo
gwa Efulaimu, nawali [d] omulyāngo
[d] Nek. 3.6. omuka'de, nawali [e] omulyāngo o-
[e] 2 Byom. 33. 14. gwebyenyanja, [f] nekigo kya Kana-
[f] Nek. 3.1. neri, nekigo kya Kamea, okutūsa
ku mulyāngo ogwendiga: nebaīmi-
[g] Nek. 3. 25. rira buīmirizi mu [g] mulyāngo ogwa-
40 bakūmi. Awo ebibīna byōmbi e-
byabo abebaliza mu nyumba ya
Katonda nebiīmirira, nānge neki-
41 tūndu kyabakulu wamu nānge: ne
bakabona, Eriakimu ne Maaseya
ne Miniamini ne Mikaya ne Eriwe-
nai ne Zekaliya ne Kananiya nga
42 balina amakondēre; ne Maaseya
ne Semaya ne Ereazali ne U'zi ne
Yekokanani ne Malukiya ne Eramu
ne Ezera. Abaīmbi nebaīmba ne-
'dobozi 'dene, Yezulakiya nga ye
43 mukulu wābwe. Nebawayo sadaka
enkulu ku lunaku olwo nebasanyu-
[i] 2 Byom. 20. 27. ka; kubanga [i] Katonda yali abasa-
nyusi'za esanyu lingi; era nabaka-
zi nabāna abato nebasanyuka: awo
esanyu Eryeyerusalemi nokuwuli-
rwa neriwulirirwa wala.
44 Awo [k] ku lunaku olwo nebalōnda [k] Nek. 13. 5, 12, 13.
abantu okuba abakulu benju eza-
mawanika olwebiwebwayo ebisitu-
libwa, olwebibala ebiberyeberye,
nolwebitūndu ebyekumi, okuziku-
ng'anyizamu, ngenimiro ezokubibu-
ga bwezali, emigabo egyalagirwa
bakabona Nabalevi mu matēka: ku-
banga Yuda nāsanyuka olwa baka-
45 bona Nabalevi abāwereza. Era bā-
kwata ebisanja bya Katonda wābwe
nebisanja ebyokulongosa, era (bwe-
batyo bwebākola) nabaīmbi naba-
'gazi [l] ngekiragiro kya Daudi bwe- [l] 1 Byom. 25 & 26.
kyali nekya Sulemani mutabaniwe.
46 Kubanga mu mirembe gya Daudi
ne [m] Asafu e'da wabāngawo omu- [m] 1 Byom. 25. 1. 2 Byom. 29. 30.
kulu wabaīmbi, nenyīmba ezokute-
nderezānga nokwebazānga Kato-
47 nda. Era Isiraeri yena mu biro
bya Zeru'baberi ne mu biro bya
Nekemiya nebawa emigabo gyabaī-
mbi naba'gazi ngebyagwānirānga
[n] buli lunaku bwebyali: nebatuku- [n] Nek. 11. 23.
lizānga Abalevi; [o] Abalevi nebatu- [o] Kubal. 18. 21, 24.
kulizānga batabani ba Aloni.

13 Ku lunaku olwo [a] nebasoma mu [a] Nek. 8. 3, 8, 9, 18; 9. 3.
kitabo kya Musa mu matu gaba-
ntu; nebasānga nga kyawandiki-
bwa omwo [b] Omwamoni Nomumoa- [b] Ma. 23. 3, 4, 5.
bu obutaingirānga mu kung'aniro
2 lya Katonda emirembe gyona; ku-
banga tebāsisinkana bāna ba Isi-
raeri nga balina e'mere nama'zi,
naye [c] nebagulirira Balamu eri bo [c] Kubal. 22. 5.
okubakolimira: era [d] naye Katonda [d] Kubal. 23. 11; 24. 10.
wa'fe nāfūla ekikolimo okuba omu-
3 kisa. Awo olwātuka bwebāwulira [e] Nek. 9.2.
amatēka, nebalyoka [e] bāwula mu
Isiraeri ekibīna kyona ekyaba'na-
'gwānga.
4 Era ebyo nga tebinabawo [f] Eria- [f] Nek. 3.1.
sibu kabona eyalōndebwa okuba o-
mukulu webisenge ebyomunyumba
ya Katonda wa'fe, bweyali muko-
5 'domi wa [g] Tobiya, yali amutege- [g] Nek. 2. 10.
ke'de ekisenge ekinene, [i] gyebāte- [i] Nek. 12. 44.
kerānga e'da ebiwebwayo ebyobu-
'ta, nomugavu, nebintu, nebitūndu
ebyekumi ebyeng'ano nomwenge
namafuta, Abalevi byebāwebwānga
olwekiragiro nabaīmbi naba'gazi;
nebiwebwayo ebisitulibwa ebya ba-
6 kabona. Naye mu (biro) ebyo byo-
na 'nze nga siri Yerusalemi: kuba-
nga mu [k] mwāka ogwamakumi asa- [k] Nek. 5. 14.
tu mwebiri ogwa Alutagizerugizi
[l] kabaka Wababuloni neng'enda eri [l] Ezer. 6. 22.
kabaka, awo nga waisewo enaku,
7 nendaga kabaka: nenji'ja Eyerusa-
lemi nentegēra obubi Eriasibu bwe-
yali akoze olwa Tobiya, ngamute-
gekera ekisenge mumpya ezenyu-
8 mba ya Katonda. Neki'nakuwaza

nyo: kyenava nkasuka ebwēru ebintu byona ebyomunyumba ebya
9 Tobiya okubi'gya mu kisenge. Awo nendagira [m] nebalongōsa ebisenge: nenzi'zayo eyo ebintu ebyomunyumba ya Katonda nebiwebwa-
10 yo ebyobu'ta nomugavu. Nentegēra nga [n] Abalevi bāli tebanawebwa migabo gyābwe; awo Abalevi nabaīmbi abākolānga omulimu nga ba-'duki'de buli muntu mu [o] kyālokye.
11 Awo [p] nempakanya abakulu nenjogera nti Kiki ekirese'za enyumba ya Katonda? Nembakung'anya
12 nembateka mu kifo kyābwe. Awo Abayuda bona nebaleta ekitūndu [r] ekyekumi ekyeng'ano nomwenge
13 namafuta eri amawanika. [s] Nenzi-'sāwo abawanika ku mawanika, Seremiya kabona ne Zadoki omuwandisi, ne ku Balevi, Pedaya: ne Kanani ye yaba'dirira mutabani wa Za'kuli mutabani wa Ma'taniya: kubanga bālowōzebwa okuba [t] abesigwa, nomulimu gwābwe kugabī-
14 rānga baganda bābwe. [u] Onji'jukirānga, ai Katonda wānge, olwekigambo ekyo, 'sō tosāngula bikolwa byānge ebirūngi byenakolera enyumba ya Katonda wānge nolwebyo ebikwatirwa omwo.
15 Mu biro ebyo nendaba mu Yuda abantu nga basambira [w] ku sabiti amasogolero, era nga baingiza ebinywa, era nga babiteka ku ndogoi zābwe; era nomwenge nezabibu netini nemigugu egyengeri zona [y] gyebaingiza mu Yerusalemi ku lunaku olwa sabiti: nemba omujulirwa (eri bo) ku lunaku kwebātū-
16 ndira ebyokulya. Era mwabēramu abasaja [z] Abetulo abāingizānga ebyenyanja nebintu ebyengeri zona, nebabaguliza ku sabiti abāna ba
17 Yuda ne mu Yerusalemi. Awo nendyoka [a] mpakanya abakūngu ba Yuda nembagamba nti Kibi ki kino kyemukola nemwōnōna olunaku
18 olwa sabiti? [b] Bajaja ba'mwe si bwebākolānga bwebatyo, era Katonda wa'fe teyatuletako bubi buno bwona ne ku kibuga kino? era naye 'mwe mweyongera okuleta obusūngu ku Isiraeri nga mwōnōna
19 sabiti. Awo olwātuka [c] ekizikiza bwekyasoka okukwata enzi'gi Ezeyerusalemi sabiti ngenebako enkya, nendagira oku'galawo enzi'gi, nendagira obutazi'gulawo okutūsa sabiti lweri'gwāko: nenteka abamu ku ba'du bānge ku nzi'gi, baleme okuingiza omugugu gwona ku lu-
20 naku olwa sabiti. Awo abasūbuzi nabatūnzi bebintu ebyengeri zona nebasula ebwēru Weyerusalemi o-
21 mulūndi gumu oba ebiri. Nendyoka mbera omujulirwa eri bo nembagamba nti Kiki ekibasuza okwetōlōla bugwe? bwemulikola bwemutyo nate, ndibakwata. Awo okuva ku lunaku olwo nebata'jira
22 nate ku sabiti. Awo nendagira Abalevi [d] okwerongōsa, era oku'ja okukūma enzi'gi okutukuza olunaku olwa sabiti. Onji'jukirānga, ai Katonda wānge, na kino, onsonyiwe ngokusāsirakwo bwekwenkana obungi.
23 Mu biro ebyo era nendaba Abayudaya [e] abāli bawasi'za abakazi ba [f] Asudodi naba [g] Amoni naba Moa-
24 bu: nabāna bābwe bāyogerānga ekitūndu lulimi lwa Asudodi 'sō tebaīnza kwogera lulimi lwa Bayudaya, naye ngolulimi olwa buli
25 'gwānga bwerwali. Awo nembawakanya nembakolimira nenkubako abamu nenkunyula enviri zābwe [i] nembalaiza Katonda nti Temuwānga batabani bābwe bawala ba'mwe, 'sō temutwālirānga batabani ba-'mwe bawala bābwe, newakuba'de
26 'mwe be nyini. [k] Sulemani kabaka wa Isiraeri teyayōnōnānga mwebyo? naye mu mawānga mangi newataba kabaka amwenkana, era [l] yayagalibwa Katondawe, era Katonda nāmufūla kabaka wa Isiraeri yena: era naye noyo abakazi aba-
27 mawānga nebamwōnōnyesa. Kale tunābawulira 'mwe okukolānga obubi obwenkani'de awo [m] okusobya Katonda wa'fe nga tuwasa abakazi
28 abamawānga? Era omu ku batabani ba [n] Yoyada mutabani wa [o] Eriasibu kabona omukulu, yali muko'domi wa [p] Sanubalati Omukoloni: kyenava 'mugoba gyendi.
29 [r] Oba'jukirānga, ai Katonda wānge, kubanga bāyōnōna obwakabona [s] nendagāno eyobwakabona Neya-
30 balevi. Bwentyo [t] bwenabalongōsa eri ba'na'gwānga bona, nentekawo ebisanja bya bakabona Nebyabalevi, buli muntu mu mulimugwe;
31 [u] nolwekiwebwayo ekyenku mu biro ebyatekebwawo, nolwebibala ebiberyeberye. [w] Onji'jukiranga, ai Katonda wānge, okunkola obulūngi.

[m] 2 Byom. 29 15, 16, 18.
[n] 2 Byom. 31. 4. Mala. 3. 8.
[o] Nek. 12. 28 neb.
[p] nyi. 17, 25.
[r] Nek. 10. 33; 12. 44.
[s] 2 Byom. 31. 12, 13.
[t] Nek. 7. 2. 1 Kol. 4. 2.
[u] nyi. 22, 31. Nek. 5. 19.
[w] Kuv. 20. 10.
[y] Nek. 10. 31.
[z] Yos. 19. 29. Am. 1. 9.
[a] nyi. 11, 25.
[b] Yer. 17. 21 neb.
[c] Lev. 23. 32.
[d] Nek. 12. 30.
[e] Ezer. 9. 2; 10. 10.
[f] Nek. 4. 7.
[g] lu. 1. Ezer. 9. 1.
[i] Ezer. 10. 5. Nek. 10. 29 neb.
[k] 1 Basek. 11. 1 neb.
[l] 2 Sam. 12. 24.
[m] Ezer. 10. 2.
[n] Nek. 12. 10, 11, 22.
[o] Nek. 3. 1.
[p] Nek. 2. 10.
[r] Nek. 6. 14.
[s] Mala. 2. 4.
[t] Nek. 10. 30.
[u] Nek. 10. 34.
[w] lu. 14.

EKITABO
KYA
ESEZA

1 Awo olwātu ka ku mirembe gya A-
kasuero [ye Akasuero oyo eyafuga
okuva [a] Ebuindi okutūka [b] Ebuwesi-
yopya, [c] amasaza kikumi mwama-
2 kumi abiri mu musānvu :] awo ku
mirembe egyo, kabaka Akasuero
bweyatūla ku ntebe yobwakabaka-
bwe eyali mu [d] Susani eriyumba,
3 mu mwāka ogwokusatu ogwokufu-
gakwe nāfumbira embaga abakū-
ngube bona naba'dube; obuīnza
Bwebuperusi Nebumedi, abakūngu
nabakulu bamasaza nga bāli mu
4 masoge: nāyoleseza enaku nyingi
obuga'ga obwobwakabakabwe o-
bwekitibwa netendo eryobukulu-
bwe obutasingika, enaku kikumi
5 mu kināna. Awo enaku ezo bwe-
zatūkirira, kabaka nāfumbira e-
mbaga abantu bona abāli bali awo
mu Susani eriyumba, abakulu na-
bato, enaku musānvu, mu lu'gya [e] o-
lwokulusuku olweriyumba lya ka-
6 baka; (wāliwo ebitīmbe ebyengo-
ye) olweru nolwa nawandagala no-
lwa kaniki, nga bisibi'dwa nemi-
gwa egya bafuta enūngi nolwefu-
lungu nempeta eza feza nempagi
ezamainja aganyirira: ebitanda
byali bya zābu ne feza ku mainja
amālire aganyirira, amamyufu na-
mēru naga kyenvu namadugavu.
7 Nebabanywesa mu bintu ebya zā-
bu, [ebintu nga tebifanana byo'ka
na byo'ka,] nomwenge ogwa baba-
ka mungi nyo, ngobugabi bwa ka-
8 baka bwebwali. Nokunywa neku-
ba ngamatēka bwegali; nga tewali
aīnza okuwaliriza: kubanga baba-
ka bweyali alagi'de bwatyo abāmi
bona abomunyumbaye bakolēnga
9 buli muntu nga bwayagala. Ne
Vasuti kadulubale nāfumbira aba-
kazi embaga mu nyumba ya kaba-
10 ka, eya kabaka Akasuero. Awo ku
lunaku olwomusānvu, omwoyo gwa
kabaka bwegwasanyuka olwomwe-
nge, nālagira Mekumani ne Bizusa
ne Kalubona ne Bigusa ne Abagusa
ne Zesali ne Kalukasi, abalāwe
musānvu abāwererezānga mu maso
11 ga Akasuero kabaka, okuleta Va-
suti kadulubale mu maso ga kabaka
ngatiki'de [f] engule eyobwakabaka,
okwolesa amawānga nabakūngu o-
bulūngibwe: kubanga yali mulū-
12 ngi okutunulira. Naye kadulubale
Vasuti nāgāna oku'ja olwekiragiro
kya kabaka bweyamulagiriza aba-
lāwe: kabaka kyeyava asunguwa-
la enyo, ekiruikye nekibūbūka mu-
13 ye. Awo kabaka nāgamba [g] abage-
zi abātegēra ebiro, [kubanga eyo
ye yali empisa ya kabaka eri bona
14 abāmanya amatēka nemisāngo; ne
Kalusena ne Sesali ne Adumasa ne
Talusisi ne Meresi ne Malusena ne
Memukani, [i] abakūngu musānvu
Abebuperusi Nebumedi [k] abālabā-
nga amaso ga kabaka era abātūlā-
nga ku ntebe ezokumwanjo mu
bwakabaka, abo be bāmu'dirira:]
15 nti Tunākola tutya kadulubale Va-
suti ngamatēka bwegali, kubanga
takoze ekyo kabaka Akasuero kya-
16 mulagiriza abalāwe? Awo Memu-
kani na'damu mu maso ga kabaka
nabakūngu nti Vasuti kadulubale
tayōnōnye kabaka ye'ka era naye
nabakūngu namawānga gona agali
mu masaza ga kabaka Akasuero.
17 Kubanga ekikolwa kino ekya kadu-
lubale kiryātikirira mu bakazi bo-
na okunyōmesānga ba'bābwe mu
maso gābwe bwekinābūliriwānga
nti Kabaka Akasuero yalagira Va-
suti kadulubale okuletebwa mu
18 masoge naye nāta'ja. Awo ku lu-
naku luno abakyala Abebuperusi
Nebumedi abawuli'de ekikolwa kya
kadulubale banāgamba (bwebatyo)
abakūngu bona aba kabaka. Kale
(walibawo) okunyōma kungi nobu-
19 sūngu. Kabaka bwanāsīma bwa-
tyo, alalike ekiragiro kya kabaka, e-
ra kiwandikibwe mu matēka Agaba-
perusi [l] Nabamedi kireme okuwa-
nyisibwa, Vasuti aleme oku'ja nate
mu maso ga kabaka Akasuero; era
nobukulubwe obwa kadulubale ka-
baka abuwe omulala amusinga o-
20 bulūngi. Awo bwebanālalika etēka
lya kabaka lyanātēka okubunya o-
bwakabakabwe bwona, [kubanga
bunene,] kale abakazi bona bana-
'sāngamu ekitībwa ba'bābwe, aba-
21 kulu nabato. Ekigambo ekyo ne-
kisanyusa kabaka nabakūngu; ka-
baka nākola ngekigambo kya Me-
22 mukani bwekyali: kubanga nāwe-
reza ebaluwa mu masaza gona aga
kabaka, mu buli saza ngempandīka
yalyo bweyali, na buli 'gwānga
ngolulimi lwābwe bwerwali, buli

[a] Es. 8. 9.
[b] 2 Basek. 19. 9.
[c] Es. 8. 9; 9. 30. Dan. 6. 1.
[d] Nek. 1. 1.
[e] Es. 7. 7, 8.
[f] Es. 2. 17; 6. 8.
[g] Yer. 10. 7. Dan. 2. 12, 13. Mat. 2. 1.
[i] Ezer. 7. 14.
[k] 2 Basek. 25. 19.
[l] 2 Basek. 17. 6.

musaja afugēnga mu nyumbaye ye,
era akiralike ngolulimi lwabantube
bwerwali.

2 Awo oluvanyuma lwebyo, obusū-
ngu bwa kabaka Akasuero bwe-
bwakakana, nālyoka a'jukira Vasuti
[a] Es. 1. 19, 20. nekyo kyeyakola nekyo [a] ekyatēke-
2 bwa eri ye. Awo aba'du ba kabaka
abāmuwerezānga nebogera nti Ba-
nonyeze kabaka abawala abato aba-
3 lūngi abatamanyi musaja: era ka-
baka atekewo abāmi mu masaza
gona agomubwakabakabwe, baku-
ng'anyize abawala abato abalūngi
bona Esusani mu lubiri mu nyumba
yabakazi, mu mukono gwa Kegai
omulāwe wa kabaka, omukūmi wa-
bakazi; era ebintu byābwe ebyoku-
4 longōsa babiwebwe: awo omuwala
kabaka gwalisīma abe kadulubale
mu kifo kya Vasuti. Ekigambo
ekyo nekisanyusa kabaka; nākola
bwatyo.
5 Wāliwo Omuyudaya mu Susani
[b] Ezer. 2. 2. mu lubiri, erinyalye [b] Moludekai
mutabani wa Yairi mutabani wa
Simei mutabani wa Kisi Omubenya-
[c] 2 Basek. 24. 14, 15. 6 mini; [c] eya'gyibwa mu Yerusalemi
wamu nabasibe abātwālirwa awamu
[d] 2 Basek. 24. 6. Yekoyakini. ne [d] Yekoniya kabaka wa Yuda,
Nebukadune'za kabaka Webabuloni
7 gweyatwāla. Nālera Kada'sa, ye
[e] lu. 15. Eseza [e] muwala wa kitāwe omuto:
kubanga teyalina kitāwe newaku-
ba'de nyina, era omuwala oyo yali
mulūngi nyo; awo nyina ne kitāwe
bwebāfa, Moludekai nāmutwāla o-
8 kuba omwānawe ye. Awo olwātu-
ka ekiragiro kya kabaka netēkalye
bwebyawulirwa, nabawala bangi
nga bakung'ani'de Esusani mu lu-
biri mu mukono gwa Kegai, awo
Eseza nātwālibwa mu nyumba ya
kabaka mu mukono gwa Kegai omu-
9 kūmi wabakazi. Awo omuwala oyo
nāmusanyusa, nāfuna ekisa eri ye;
nāyānguwa okumuwa ebintubye e-
byokulongōsa wamu nemigabogye
nabawala omusānvu abāgwānira o-
kubamuwa nga ba'gyibwa mu nyu-
mba ya kabaka: nāmu'julula ye
nabawalabe nābaingiza mu kifo e-
kyasinga obulūngi mu nyumba eya-
[f] lu. 20. 10 bakazi. [f] Eseza yali tategēzānga
abantube bwebāli newakuba'de eki-
kakye: kubanga Moludekai yali a-
11 mukūti'de obutakitegēza. Era Mo-
ludekai nātambulirānga buli lunaku
mu maso golu'gya lwenyumba eya-
bakazi, okumanya Eseza bwali, era
12 kyalibēra. Awo oluwalo olwa buli
muwala bwerwa'ja okuingira eri ka-
baka Akasuero, ngamaze okukole-
rwa ngetēka eryabakazi bweriri e-
myezi kumi nebiri, [kubanga enaku
ezokulongōsa kwābwe bwezatūkiri-
rānga bwezityo, emyezi mukāga
amafuta agomugavu, nemyezi mu-
kāga ebyakalōsa nebintu ebyokulo-
13 ngōsa abakazi,] kale bwatyo omu-
wala nālyoka a'ja eri kabaka, kyona
kyeyayagala nākiwebwa okugenda
naye ngava mu nyumba eyabakazi
ngagenda mu nyumba ya kabaka.
14 Yagenda akawungēzi nākomawo e-
nkya mu nyumba eyabakazi eyo-
kubiri mu mukono gwa Saasugazi
omulāwe wa kabaka eyakūmānga
abazāna: teyaingira nate eri kaba-
ka, wabula nga kabaka amusanyu-
15 ki'de, era ngaiti'dwa nerinya. A-
wo oluwalo lwa Eseza [g] omuwala wa [g] lu. 7. Es. 9. 29.
Abikairi kitāwe wa Moludekai omu-
to eyamutwāla okuba omwānawe
bwerwali lutūse, okuingira eri ka-
baka, teyaliko kyeyetāga wabula e-
byo Kegai, omulāwe wa kabaka,
omukūmi wabakazi, byeyalagira.
Eseza nāganja mu maso gabo bona
16 abāmutunulira. Awo Eseza nātwā-
libwa eri kabaka Akasuero mu nyu-
mbaye eya kabaka mu mwezi ogwe-
kumi, gwe mwezi Tebesi mu mwāka
17 ogwomusānvu ogwokufugakwe. A-
wo kabaka nāyagala Eseza okusinga
abakazi bona, nālaba ekisa nokuga-
nja mu masoge okusinga abawala
bona: nokuteka nāteka engule eyo-
bwakabaka ku mutwegwe nāmufū-
la kadulubale mu kifo kya Vasuti.
18 Awo kabaka [i] nālyoka afumbira a- [i] Es. 1. 3.
bakūngube bona naba'dube embaga
enkulu, embaga ya Eseza; nāwa
amasaza okusonyibwa, nāgaba ebi-
rabo, ngobugabi bwa kabaka bwe-
19 bwali. Awo abawala bwebāli baku-
ng'anye omulūndi ogwokubiri, awo
Moludekai nātūla [k] mu mulyāngo [k] lu. 21. Es. 3. 2, 3; 5. 9, 13; 6. 10, 12.
20 gwa kabaka. [l] Eseza yali tategē- [l] lu. 10.
zānga ekikakye bwekyali newaku-
ba'de abantube; nga Moludekai
bweyamukūtira: kubanga Eseza
yakola ekiragiro kya Moludekai nga
bweyakolānga [m] bweyali ngakya- [m] lu. 7.
21 mulera. Awo mu biro ebyo, Molu-
dekai ngatu'de mu mulyāngo gwa
kabaka, babiri ku balāwe ba kaba-
ka, [n] Bigusani ne Teresi, kwabo a- [n] Es. 6. 2.
bākūmānga olu'gi, nebasunguwala
nebagezako okukwata kabaka Aka-
22 suero. Awo ekigambo ekyo neki-
manyibwa Moludekai nākibūlira E-
seza kadulubale; Eseza nābūlira ka-
23 baka mu linya lya Moludekai. Awo
ekigambo ekyo bwebākikenēnya, ne-
kirabika nga bwekyali bwekityo, bō-
mbi nebawanikibwa mu [o] kitabo ekye- [o] Es. 6. 1; 10. 2.
bigambo ebya buli lunaku mu maso
ga kabaka.

3 Awo oluvanyuma lwebyo kabaka
Akasuero nākuza Kamani muta-
[a] Kubal. 24. 7. 1 Sam. 15. 8. bani wa Ka'medasa [a] Omwagagi nā-
musu'kiriza, nāgulumiza entebeye

okusinga abakūngu bona abali na-
2 ye. Awo aba'du bona aba kabaka
[b] Es. 2. 19. abāli [b] mu mulyāngo gwa kabaka
nebakutamira Kamani nebamuvū-
namira: kubanga kabaka bweyali
alagi'de bwatyo ebigambobye. Na-
ye Moludekai teyamukutamira 'sō
3 teyamuvūnamira. Awo aba'du ba
kabaka abāli mu mulyāngo gwa ka-
baka nebagamba Moludekai nti Ki-
ki ekikusobesa ekiragiro kya kaba-
4 ka? Awo olwātuka bwebāyogerā-
nga naye buli lunaku naye nātaba-
wulira, nebabūlira Kamani okulaba
ebigambo bya Moludekai obanga bi-
nānywēra: kubanga yali ababūli-
5 'de nga Muyudaya. Awo Kamani
bweyalaba nga Moludekai teyaku-
tama 'sō teyamuvūnamira, kale Ka-
6 mani na'jula obusūngu. Naye nā-
laba nga tekugasa okukwata Molu-
dekai ye'ka; kubanga bāli bamute-
gēze'za abantu ba Moludekai bwe-
bāli: Kamani kyeyava asala amag-
ezi okuzikiriza Abayudaya bona
abāli mu bwakabaka bwona obwa
Akasuero, abantu ba Moludekai.
7 Awo mu mwezi ogwoluberyeberye,
[c] Nek. 2. 1. gwe mwezi [c] Nisani, mu mwāka o-
gwekumi nebiri ogwa kabaka Aka-
[d] Es. 9. 24, 26. suero, nebakuba [d] Puli, bwe bululu,
mu maso ga Kamani buli lunaku
era buli mwezi (okutūsa ku mwezi)
[e] Ezer. 6. 15. ogwekumi nebiri, gwe mwezi [e] Ada-
8 li. Awo Kamani nāgamba kabaka
Akasuero nti Waliwo abantu aba-
sāsānye abatatāganye mu mawā-
nga mu masaza gona agobwakaba-
[f] Ezer. 4. 12, 13. Bik. 16. 20, 21. kabwo; [f] namatēka gābwe tegafa-
nana (matēka ga) 'gwānga lyona;
'sō tebakwata matēka ga kabaka:
kyekiva kirema okugasa kabaka
9 okubaganya. Kabaka bwanāsīma,
kiwandikibwe bazikirizibwe: nānge
ndisasula etalanta eza feza kaku-
mi mu mikono gyabo abateresebwa
okukūma omulimu (gwa kabaka),
okuzireta mu mawanika ga kabaka.
[g] Lub. 41. 42. 10 Awo kabaka [g] na'gya empetaye ku
Es. 8. 2. mukonogwe nāgiwa Kamani muta-
[i] Es. 8. 1; 9. 10, 24. bani wa Ka'medasa Omwagagi [i] o-
11 mulabe Wabayudaya. Awo kabaka
nāgamba Kamani nti Efeza ewere-
'dwa gyoli era nabantu okubakola
12 nga bwosīma. Awo nebaita abawa-
ndisi ba kabaka mu mwezi ogwo-
luberyeberye ku lunaku lwagwo o-
lwekumi nesatu, nebawandika nga
byona bwebyali Kamani byeyali
[k] Ezer. 8. 36. alagi'de [k] abamasaza ba kabaka, na-
bāmi abāfugānga buli saza nabaku-
lu ba buli 'gwānga; eri buli saza
ngempandika yalyo bweyali, neri
buli 'gwānga ngolulimi lwābwe bwe-
[l] Es. 8. 8–10. rwali: [l] mu linya lya kabaka Aka-
suero mwebyawandikirwa, era bya-
tekebwako akabonero nempeta ya
13 kabaka. Nebawereza ebaluwa ne-
zitwālibwa [m] ababaka mu masaza
gona aga kabaka, okuzikiriza noku-
'ta nokumalawo Abayudaya bona,
abato nabaka'de, abāna abato na-
bakazi, [n] ku lunaku lumu, ku (lu-
naku) olwekumi nesatu olwomwezi
ogwekumi nebiri, gwe mwezi [o] Ada-
li, [p] nokutwāla omunyago gwābwe
14 okuba omui'go. Ebya'gyibwa mu
[r] kiwandike nebiralikibwa eri ama-
wānga gona, ekiragiro kirāngirwe
mu buli saza, balyoke betekerete-
15 kere olunaku olwo. Awo ababaka
nebānguwa nebagenda olwekiragiro
kya kabaka, etēka neribūlirwa mu
Susani olubiri: awo kabaka ne Ka-
mani nebatūla okunywa; naye eki-
buga kya [s] Susani nekibulwa amag-
ezi.

[m] 2 Byom. 30. 6. Es. 8. 10.
[n] Es. 8. 12; 9. 1.
[o] Ezer. 6. 15.
[p] Es. 8. 11.
[r] Es. 8. 13, 14.
[s] Es. 8. 15.

4 Awo Moludekai bweyategēra byo-
na ebyakolebwa, Moludekai [a] nā-
yuza ebyambalobye nāyambala [b] e-
bibukutu [c] ne'vu, nāfuluma nāge-
nda mu kibuga wakati, nākāba ne-
2 'dobozi 'dene eryenaku nyingi: na-
'ja ne mu maso gomulyāngo gwa
kabaka: kubanga tewali eyaīnza
okuingira mu mulyāngo gwa kaba-
3 ka ngayamba'de ebibukutu. Awo
mu buli saza ekiragirō kya kabaka
netēkalye buli gyebyatūkānga ne-
waba okuwubāla kungi mu Bayu-
daya [d] nokusība nokukāba amaziga
nokukuba ebiwobe; kale bangi abā-
galamira nga bamba'de ebibukutu
4 ne'vu. Awo abawala ba Eseza [e] na-
balāwebe neba'ja nebamubūlira;
kadulubale nānakuwala nyo: nā-
wereza ebyambalo Moludekai bya-
bayambala, nokumu'gyako ebibu-
5 kutubye: naye nātabi'kiriza. Awo
Eseza nāita Kasaki omu ku balāwe
ba kabaka, gweyali ata'dewo oku-
muwereza, nāmukūtira okugenda
eri Moludekai okumanya ekigambo
6 ekyo bwekyali nensōnga yakyo. A-
wo Kasaki nāfuluma nāgenda eri
Moludekai awali ekifo ekigazi ekye-
kibuga ekyayolekera omulyāngo
7 gwa kabaka. Awo Moludekai nā-
mubūlira byona ebyamubako, [f] ne-
bintu bwebyenkanira dala Kamani
byeyasūbiza okusasula mu mawani-
ka ga kabaka Olwabayudaya, oku-
8 bazikiriza. Era nāmuwa nebya'gyi-
bwa mu [g] kiwandike ekyetēka erya-
lalikibwa mu Susani okubazikiriza
okulyolesa Eseza nokulimubūlira;
nokumukūtira aingire eri kabaka
amwegairire era asabire abantube
9 mu masoge. Awo Kasaki na'ja nā-
būlira Eseza ebigambo bya Molu-
10 dekai. Awo Eseza nāgamba Kasa-
ki nāmuwa ebigambo ebyokutwālira
11 Moludekai, nti Aba'du ba kabaka
bona nabantu abomumasaza ga ka-
baka bamanyi nga buli muntu, oba

[a] Lub. 44. 13.
[b] 1 Basek. 20. 31.
[c] 1 Basek. 20. 38, 41. Yob. 2. 8. Yer. 6. 26. Dan. 9. 3.
[d] Iu. 16. Es. 9. 31.
[e] Es. 1. 10.
[f] Es. 3. 9.
[g] Es. 3. 14; 8. 13.

musaja oba mukazi, anāingirānga
eri kabaka mu [i] lu'gya olwomunda
ataiti'dwa, waliwo etēka limu eri
ye, a'tibwēnga, wabula abo [k] kabaka
bagololera omu'go ogwa zābu abēre
omulamu: naye 'nze siitibwānga
okuingira eri kabaka, enaku ziri
12 amakumi asatu. Awo nebabūlira
Moludekai ebigambo bya Eseza.
13 Awo Moludekai nābalagira oku'diza
Eseza ebigambo nti Tolowōzānga
mu mwoyogwo nga gwogenda oku-
wona mu nyumba ya kabaka okusi-
14 nga Abayudaya bona. Kubanga
bwonosirikira dala mu biro bino,
kale okulokoka nokuwona kuliva
awalala eri Abayudaya, naye 'gwe
nenyumba ya kitāwo balizikirira:
era āni amanyi obanga o'ze mu
bwakadulubale olwebiro ebifanana
15 bwebityo? Awo Eseza nābalagira
oku'diza Moludekai ebigambo nti
16 Genda okung'anye Abayudaya bona
abaliwo mu Susani, munsībire, 'sō
temulya newakuba'de okunywa e-
naku satu emisana nekiro; era nā-
nge nabawala bānge tunāsība bwe-
tutyo: bwentyo bwendiingira eri
kabaka, ekitali kya mu matēka: era
17 bwendizikirira, ndizikirira. Awo
Moludekai neyegendera nākola nga
byona bwebyali Eseza byamulagi-
'de.

5 Awo olwātuka [a] ku lunaku olwo-
kusatu Eseza nāyambala ebyamba-
lobye ebya kadulubale, nāimirira
mu [b] lu'gya olwomunda olwenyu-
mba ya kabaka, okwolekera enyu-
mba ya kabaka: kabaka nātūla ku
ntebeye eyobwakabaka mu nyumba
ya kabaka okwolekera omulyāngo
2 gwenyumba. Awo olwātuka kabaka
bweyalaba Eseza kadulubale ngaī-
miri'de mu lu'gya, kale nāganja mu
masoge: [c] kabaka nāgololera Eseza
omu'go ogwa zābu ogwali mu mu-
konogwe. Awo Eseza nāsembera
3 nākoma ku musa gwomu'go. Awo
kabaka nālyoka amugamba nti O-
yagala ki, kadulubale Eseza? era
kiruwa kyewegairira? onokiwebwa
[d] nokutūsa ekitūndu ekyobwakaba-
4 ka. Awo Eseza nāyogera nti Ka-
baka bwanāsīma, kabaka ne Kama-
ni ba'je lero eri embaga gye'mufu-
5 mbi'de. Awo kabaka nāyogera nti
Mwānguye Kamani kikolebwe nga
Eseza bwayoge'de. Awo kabaka
ne Kamani neba'ja eri embaga E-
6 seza gyeyali afumbye. Awo [e] ka-
baka nāgamba Eseza nga batu'de
ku mbaga eyomwenge nti Osaba
ki? era kinākukolerwa: era wegai-
rira ki? kinātūkirizibwa nokutūsa
7 ekitūndu ekyobwakabaka. Awo
Eseza na'damu nāyogera nti Kye-
nsaba era kyenegairira kye kino;
8 obanga ng'anze mu maso ga kaba-
ka, era kabaka bwanāsīma okumpa
kyensaba, nokutūkiriza kyenegairi-
ra, kabaka ne Kamani ba'je eri
embaga gyendibafumbira, era enkya
ndikola nga kabaka bwagambye.
9 Awo Kamani nāfuluma ku lunaku
olwo ngasanyuse era ngajaguzi'za
mu mwoyo: naye Kamani bweya-
laba Moludekai mu mulyāngo gwa
kabaka, [f] nga taīmirira 'sōnga ta-
musegulira, na'jula obusūngu eri
10 Moludekai. Era naye Kamani nā-
zibikiriza na'dayo e'ka; nātuma
nāleta mikwānogye ne [g] Zeresi mu-
11 kaziwe. Awo Kamani nābabūlira
ekitībwa kyobuga'gabwe, [h] nabāna-
be bwebenkana obungi, nebigambo
byona kabaka mweyamukuliza, era
[k] bweyamukuza okusinga abakūngu
12 bakabaka naba'dube. Era Kamani
nāyogera nti Wewawo, Eseza ka-
dulubale teyaganya muntu yena
kuingira wamu ne kabaka eri emba-
ga gyeyali afumbye wabula 'nze;
era nenkya ampise wamu ne kaba-
13 ka. Naye ebyo byona tebiriko kye-
bingasa nga nkyalaba Moludekai
ngatūla ku mulyāngo gwa kabaka.
14 Awo Zeresi mukaziwe ne mikwānogye bona nebamugamba nti Basimbe ekitindiro obuwānvu bwakyo emikono amakumi atāno, enkya oyogere ne kabaka okuwanika Moludekai okwo: kale nolyoka oingira ne kabaka eri embaga ngosanyuka. Ekigambo ekyo nekisanyusa Kamani; nāsimbya ekitindiro.

6 Awo mu kiro ekyo kabaka nātaī-
nza kwebaka; nālagira okuleta
[a] ekitabo eki'jukiza ekyebigambo
ebya buli lunaku, nebabisomera mu
2 maso ga kabaka. Awo nebasānga
nga kiwandiki'dwa nga Moludekai
yabūlira ebigambo bya [b] Bigusani
ne Teresi, babiri ku balāwe ba ka-
baka kwabo abākūmānga olu'gi,
abāgezako okukwata kabaka Aka-
3 suero. Awo kabaka nāyogera nti
Kitībwa ki na bukulu ki Moludekai
byeyawebwa olwekyo? Awo aba-
'du ba kabaka abāmuwerezānga
nebogera nti Tewali kintu kyawe-
4 re'dwa. Awo kabaka nāyogera nti
Ani ali mu lu'gya? Kale Kamani
yali atūse mu [c] lu'gya olwebwēru
olwokunyumba ya kabaka, [d] okwo-
gera ne kabaka okuwanika Molude-
kai ku kitindiro kyeyali amusimbi-
5 'de. Awo aba'du ba kabaka neba-
mugamba nti Laba, Kamani aīmiri-
'de mu lu'gya. Kabaka nāyogera
6 nti Aingire. Awo Kamani nāingira.
Kabaka nāmugamba nti Omusaja
kabaka gwasanyukira okumu'sāmu
ekitībwa anākolebwa ki? Awo Ka-
mani nāyogera mu mutimagwe nti

[i] Es. 5. 1.
[k] Es. 5. 2; 8. 4.
[f] Es. 3. 5.
[g] Es. 6. 13.
[h] Es. 9. 7–10.
[k] Es. 3. 1.
[a] Es. 4. 16.
[b] Es. 4. 11; 6. 4.
[c] Es. 4. 11; 8. 4.
[d] Es. 7. 2. Ma'k. 6. 23.
[e] Es. 7. 2.
[a] Es. 2. 23; 10. 2.
[b] Es. 2. 21.
[c] Es. 4. 11; 5. 1.
[d] Es. 5. 14.

Ani kabaka gweyandisanyuki'de
okumu'sāmu ekitībwa okukira 'nze?
7 Awo Kamani nāgamba kabaka nti
Omusaja kabaka gwasanyukira o-
kumu'sāmu ekitībwa, balete ebya-
mbalo bya kabaka, kabaka byaya-
[e] 1 Basek. 1. 33. mbala, [e] nembalāsi kabaka gyeye-
bagala eri etikirwako ku mutwe
9 engule eyobwakabaka: bawe ebya-
mbalo nembalāsi mu mukono gwo-
mu ku bakūngu ba kabaka abasinga
ekitībwa, bambaze nebyo omusaja
kabaka gwasanyukira okumu'sāmu
ekitībwa, era bamwebagaze emba-
lāsi okuita mu lugūdo olwekibuga,
era balāngire mu masoge nti Bwa-
tyo bwanākolebwa omusaja kabaka
gwasanyukira okumu'sāmu ekitī-
10 bwa. Awo kabaka nāgamba Kama-
ni nti Yānguwa o'dire ebyambalo
nembalāsi nga bwoyoge'de, okolere
dala bwotyo Moludekai Omuyuda-
ya atūla ku mulyāngo gwa kabaka:
waleme okubulako nekimu kwebyo
11 byona byoyoge'de. Awo Kamani
na'dira ebyambalo nembalāsi, nā-
yambaza Moludekai, nāmwebagaza
okuita mu lugūdo olwekibuga, nā-
lāngira mu masoge nti Bwatyo
bwanākolebwa omusaja kabaka
gwasanyukira okumu'sāmu ekitī-
12 bwa. Awo Moludekai nākomawo
eri omulyāngo gwa kabaka. Naye
Kamani nāyānguwa nāgenda ewu-
we, nganakuwa'de era [f] ngabi'se
[f] 2 Sam. 15. 30. 13 ku mutwegwe. Awo Kamani nābū-
[g] Es. 5. 10, 14. lira [g] Zeresi mukaziwe ne mikwā-
nogye bona byona ebyamuba'deko.
Awo abasajabe abagēzi ne Zeresi
mukaziwe nebamugamba nti Molu-
dekai gwotanuli'de okugwa mu ma-
soge, obanga wa ku za'de lya Ba-
yudaya, to'ja kumusinga, naye to-
14 lirema kugwa mu masoge. Awo
bwebāli nga bakyayogera naye,
abalāwe ba kabaka neba'ja, nebā-
[h] Es. 5. 8. nguwa okuleta Kamani eri [i] embaga
Eseza gyeyali afumbye.

7 Awo kabaka ne Kamani neba'ja e-
ri embaga wamu ne Eseza kadulu-
2 bale. Awo kabaka nāgamba nate
Eseza ku lunaku olwokubiri nga ba-
tu'de ku mbaga eyomwenge nti [a] Ki-
[a] Es. 5. 6; 9. 12. ki kyosaba, kadulubale Eseza, era
onokiwebwa: era kiki kyewegairi-
ra? okutūsa ekitūndu ekyobwaka-
3 baka kinātūkirizibwa. Awo Eseza
kadulubale na'damu nāyogera nti
Obanga ng'anze mu masogo, ai ka-
baka, era kabaka bwanāsima, mpe-
bwe obulamu bwānge olwokusaba
kwānge, nabantu bānge olwokwegai-
[b] Es. 3. 9; 4. 7. 4 rira kwānge: kubanga [b] tutūndi-
[c] Es. 3. 13; 8. 11. 'dwa, 'nze nabantu bānge [c] okuziki-
rizibwa, oku'tibwa nokubula. Na-
ye singa tutūndi'dwa okuba aba'du
nabazāna, nandisirise, newakuba'de
ngomulabe teyandiīnzi'za kuliwa
5 kabaka byeyandifiri'dwa. Awo ka-
baka Akasuero nālyoka ayogera nā-
gamba Eseza kadulubale nti Ani e-
ra aliru'dawa ayang'ānga okugeza-
ko mu mutimagwe okukola bwatyo?
6 Awo Eseza nāyogera nti Omulabe
era atukyāwa, Kamani ono omubi.
Awo Kamani nātya mu maso ga ka-
7 baka ne kadulubale. Awo kabaka
nāgolokoka ngaliko ekirui nāva ku
mbaga eyomwenge (nāingira) mu
[d] lusuku olwomulubiri: Kamani nā- [d] Es. 1. 5.
īmirira okusaba obulamubwe eri E-
seza kadulubale; kubanga yalaba
8 obubi kabaka bwamutēsere'za. Awo
kabaka nākomawo ngava mu lusu-
ku olwomulubiri nāingira mu kifo
ekyembaga eyomwenge; kale Ka-
mani ngagu'de ku kitanda Eseza
kweyali. Awo kabaka nāyogera nti
Nokukwata anākwatira kadulubale
mu maso gānge mu nyumba? Eki-
gambo nga kiva mu kamwā ka ka-
baka, nebabi'ka ku maso ga Kama-
9 ni. Awo [e] Kalubona, omu ku balā- [e] Es. 1. 10.
we abāli mu maso ga kabaka, nāyo-
gera nti Era, laba, [f] ekitindiro, obu- [f] Es. 5. 14.
wānvu bwakyo emikono amakumi
atāno Kamani kyakole'de Molude-
kai, [g] eyayogera olwa kabaka ebirū- [g] Es. 2. 22.
ngi, kiīmiri'de mu nyumba ya Ka-
mani. Kabaka nāyogera nti Mu-
10 muwanike okwo. Awo nebawanika
Kamani ku kitindiro kyeyali asimbi-
'de Moludekai. Awo obusūngu bwa
kabaka nebukakana.

8 Awo ku lunaku olwo kabaka Aka-
suero nāwa Eseza kadulubale e-
nyumba ya Kamani omulabe Wa-
bayudaya. Awo Moludekai na'ja
mu maso ga kabaka; kubanga Ese-
za yali amubūli'de [a] bweyamuli. [a] Es. 2. 7, 10, 15, 20.
2 Awo kabaka nānānula [b] empetaye [b] Es. 3. 10.
gya'gye ku Kamani nāgiwa Molude-
kai. Awo Eseza nāteka Moludekai
okuba omukulu wenyumba ya Ka-
3 mani. Awo Eseza nāyogera nate
olwo kubiri mu maso ga kabaka, nā-
vūnama awali ebigerebye nāmwe-
gairira ngakāba amaziga oku'gya-
wo obubi bwa Kamani Omwagagi
nolukwerwe lweyali asali'de Abayu-
4 daya. Awo [c] kabaka nāgololera E- [c] Es. 4. 11; 5. 2.
seza omu'go ogwa zābu. Awo Ese-
za nāgolokoka nāīmirira mu maso
5 ga kabaka. Nāyogera nti Kabaka
bwanāsima, era obanga ng'anze mu
masoge, nekigambo ekyo bwekinā-
fanana ekyensōnga mu maso ga ka-
baka, nānge obanga 'musanyusa, ba-
wandike oku'julula ebaluwa Kama-
ni mutabani wa Ka'medasa Omwa-
gagi zeyatēsa, zeyawandika okuzi-
kiriza Abayudaya abāli mu masaza
6 gona aga kabaka: kubanga nyīnza
ntya okugumikiriza okutunulira o-

bubi obuli'ja ku bantu bānge? oba
nyinza ntya okugumikiriza okutu-
nulira baganda bānge nga babaziki-
7 riza? Awo kabaka Akasuero nāga-
mba Eseza kadulubale ne Moludekai
Omuyudaya nti Laba, mpa'de Ese-
za enyumba ya Kamani, naye ba-
muwanise ku kitindiro, kubanga
yateka omukonogwe ku Bayudaya.
8 Era muwandikire Nabayudaya, nga
bwemusima, mu linya lya kabaka,
mugi'sēko akabonero nempeta ya
kabaka: kubanga ekiwandike eki-
d Es. 3. 12. wandiki'dwa [d] mu linya lya kabaka
era ekiteke'dwako akabonero ne-
e Es. 1. 19. mpeta ya kabaka, [e] tewali muntu
9 ainza okuki'julula. Awo mu biro
f Es. 3. 12. ebyo [f] nebaita abawandisi ba kaba-
ka mu mwezi ogwokusatu, gwe
mwezi Sivani, ku (lunaku) lwagwo
olwamakumi abiri mu satu; era byo-
na nebiwandikibwa Moludekai bye-
g Ezer. 8. 36. yalagira eri Abayudaya neri [g] aba-
masaza, nabāmi abāfugānga naba-
i Es. 1. 1. kulu bamasaza abāliwo okuva [i] Ebu-
indi okutūsa ku Buwesiyopya, ama-
saza kikumi mwabiri mu musānvu,
eri buli saza ngempandika yalyo
bweyali, neri buli 'gwānga ngolulimi
lwābwe bwerwali, neri Abayu-
daya ngempandika yābwe bweyali
era ngolulimi lwābwe bwerwali.
k Es. 3. 12, 13. 10 Era [k] nāwandika mu linya lya ka-
baka Akasuero nāgi'sāko akabone-
ro nempeta ya kabaka nāwereza
ebaluwa ezitwālibwa ababaka abe-
bagala embalāsi, abebaga'de ebiso-
lo ebyembiro ebyakolānga omulimu
gwa kabaka, ebyazālibwa mu bisibo
11 (bya kabaka): era mwezo kabaka
nālagira Abayudaya abāli mu buli
kibuga okukung'ana nokwesibira o-
bulamu bwābwe okuzikiriza, okn'ta,
nokumalawo obuinza bwona obwa-
bantu nesaza abagala okubalūmba,
abāna (bābwe) abato ne bakazi (bā-
l Es. 9. 10, 15, 16. bwe) [l] nokutwāla omunyago gwā-
m Es. 3. 13; 9. 1. 12 bwe okuba omui'go, [m] ku lunaku
lumu mu masaza gona aga kabaka
Akasuero, ku (lunaku) olwekumi
nesatu olwomwezi ogwekumi nebi-
13 ri, gwe mwezi Adali. Awo nebala-
lika amawānga gona ebya'gyibwa
n Es. 3. 14, 15. ku [n] kiwandike, ekiragiro kirāngirwe
mu buli saza, era Abayudaya babē-
nga beteke'deteke'de olunaku olwo
okuwalana e'gwānga ku balabe bā-
14 bwe. Awo ababaka abebagala ebi-
solo ebyembiro ebyakolānga omuli-
mu gwa kabaka nebagenda, ekira-
giro kya kabaka nga kibakubiriza
era nga kibānguya; awo ekiragiro
nekirāngirwa mu Susani olubiri.
o Lub. 41. 42. Dan. 5. 29. 15 Awo Moludekai nāfuluma mu ma-
so ga kabaka ngayamba'de [o] ebya-
mbalo bya kabaka ebya kaniki ne-
byeru, era ngatiki'de engule enene
eya zābu, era ngayamba'de omuna-
giro ogwa bafuta enūngi nolugoye
olwefulungu: awo [p] ekibuga Susani p Es. 3. 15
nekyogerera wa'gulu nekisanyuka.
16 Awo Abayudaya nebaba nomusana
17 nesanyu, nokujaguza nekitībwa. A-
wo mu buli saza ne mu buli kibuga,
ekiragiro kya kabaka netēkalye bu-
li gyebyatūkānga, Abayudaya ne-
baba nesanyu nokujaguza, embaga
r nolunaku olulūngi. Kale bangi r Es. 9. 19, 22.
abomumawānga agomunsi nebafū-
ka Abayudaya; kubanga s entīsa s Ma. 2. 25. Es. 9. 2.
Eyabayudaya yali ebagu'deko.

9 Awo [a] mu mwezi ogwekumi nebi- a Es. 8. 12.
ri, gwe mwezi Adali, ku lunaku
lwagwo olwekumi nesatu, [b] ekira- b Es. 3. 13.
giro kya kabaka netēkalye bwebya-
li binātera okutūkirizibwa, ku luna-
ku abalabe Babayudaya kwebāsū-
birira okubafuga; naye nekikyūka
okubevūnulira, Abayudaya nebafu-
2 ga abo abābakyāwa; awo Abayu-
daya [c] nebakung'ana mu bibuga c Es. 8. 11.
byābwe okubuna amasaza gona aga
kabaka Akasuero, okukwata abo
abāli bagala okubakola obubi: 'sō
tewali muntu eyainza okubaziiza;
kubanga [d] entīsa yābwe yali egu- d Es. 8. 17.
3 'de ku mawānga gona. Awo aba-
kūngu bona abamasaza nabasigire
nabāmi, abāfugānga nabo abākolā-
nga omulimu gwa kabaka nebabēra
Abayudaya; kubanga entīsa ya
4 Moludekai ngebagu'deko. Kuba-
nga Moludekai yali mukulu mu
nyumba ya kabaka, netutumolye
neryātikirira okubuna amasaza go-
na: kubanga omusaja oyo Molude-
kai neyeyongerayongerānga obuku-
5 lu. Awo Abayudaya neba'ta aba-
labe bābwe bona nga babakuba ne-
kitala, nga babazikiriza nga baba-
malawo, nebabakola nga bwebaya-
6 gala abo abābakyāwa. Ne mu Su-
sani olubiri Abayudaya neba'ta
nebazikiriza abasaja ebikumi bitāno.
7 Awo Palusandasa ne Dalufoni ne
8 Asupasa ne Polasa ne Adaliya ne
9 Alidasa ne Palumasuta ne Alisai
10 ne Alidai ne Vaizasa, [e] batabani ba e Es. 5. 11.
Kamani ekumi mutabani wa Ka-
'medasa omulabe Wabayudaya ne-
baba'ta; naye [f] nebata'sāko muko- f nyi. 15, 16.
11 no gwābwe ku munyago. Ku luna- Es. 8. 11.
ku olwo omuwendo gwabo aba'ti-
rwa mu Susani olubiri neguletebwa
12 mu maso ga kabaka. Awo kabaka
nāgamba Eseza kadulubale nti A-
bayudaya ba'se bazikiri'za abasaja
ebikumi bitāno mu Susani olubiri
ne batabani ba Kamani ekumi;
kale kyebakoze mu masaza amalala
aga kabaka kyenkana wa! [g] Kiki g Es. 5. 6.
'no kyosaba? era onokiwebwa: oba
kiki kyewegairira nate? era kinā-
13 kolebwa. Awo Eseza nāyogera nti
Kabaka bwanāsīma, Abayudaya a-

bali mu Susani bawebwe okukola
[i] nenkya ngekiragiro ekya lero bwe-
kiba'de, era batabani ba Kamani
ekumi bawanikibwe ku kitindiro.
14 Awo kabaka nālagira bakole bwe-
batyo: kale nebalāngira etēka mu
Susani; nebawanika batabani ba
15 Kamani ekumi. Awo Abayudaya
abali mu Susani [k] nebakung'anira
ne ku lunaku olwekumi nenya olwo-
mwezi Adali, neba'ta abasaja ebi-
[l] kumi bisatu mu Susani; naye [l] ne-
bata'sāko mukono gwābwe ku mu-
16 nyago. Awo Abayudaya abalala
abāli mu masaza ga kabaka neba-
kung'ana nebesibira obulamu bwā-
bwe, nebaba nokuwu'mula eri aba-
labe bābwe, neba'ta kwabo abāba-
kyāwa obukumi musānvu mwenku-
mi tāno; naye nebata'sāko muko-
17 no gwābwe ku munyago. (Ebyo
byabawo) ku lunaku olwekumi ne-
satu olwomwezi Adali; ne ku luna-
ku lwagwo olwekumi nenya neba-
wu'mula, nebalufūla olunaku olwo-
kulīrako embaga nolwokusanyuki-
18 rako. Naye Abayudaya abāli mu
[m] Susani nebakung'anira [m] ku (luna-
ku) lwagwo olwekumi nesatu ne
ku lunaku lwagwo olwekumi
nenya; ne ku (lunaku) lwagwo olwe-
kumi netāno nebawu'mula, nebalu-
fūla olunaku olwokulīrako embaga
19 nolwokusanyukirako. Abayudaya
abomubyālo abābērānga mu bibuga
ebitaliko bugwe kyebāva bafūla olu-
naku olwekumi nenya olwomwezi
Adali (olunaku) olwokusanyukirako
[n] nokulīrako embaga era [n] olunaku
[o] olulūngi era [o] olwokuwerezaganira-
ko emigabo.
20 Awo Moludekai nāwandika ebyo,
nāwereza ebaluwa Abayudaya bona
abāli mu masaza gona aga kabaka
21 Akasuero, abokumpi nabewala, o-
kubalagira okukwatānga olunaku
olwekumi nenya olwomwezi Adali,
nolunaku lwagwo olwekumi netā-
22 no, buli mwāka, nga ze naku Aba-
yudaya kwebāfunira okuwu'mula
era abalabe bābwe, nomwezi ogwa-
bafūkira ogwesanyu okuva mu bui-
nike, era olunaku olulūngi okuva
mu kunakuwala: bazifūlenga enaku
ezokulīrāngako embaga nezokusa-
nyukirāngako nezokuwerezaganirā-
[p] ngako emigabo [p] nezokuwerereza-
23 ngako abāvu ebirabo. Awo Abayu-
daya nebasūbiza okukolānga nga
bwebātanula, era nga Moludekai
24 bweyabawandikira; kubanga Ka-
mani mutabani wa Ka'medasa O-
mwagagi omulabe Wabayudaya bo-
na yali [r] atēse'za eri Abayudaya
okubazikiriza, era yali akubye Puli,
bwe bululu, okubamalawo noku-
25 bazikiriza; naye (ekigambo) bwe-
kyatūka mu maso ga kabaka nāla-
girira mu baluwa olukwerwe olubi
lweyali asali'de Abayudaya lu'de
ku mutwegwe ye; era ye ne bata-
banibe bawanikibwe ku kitindiro.
26 Enaku ezo kyebava baziita Pulimu
ngerinya lya Puli bweriri. Awo
olwebigambo byona ebyomubaluwa
eno nolwebyo byebālaba mu kiga-
27 mbo ekyo nekyo ekyababako, Aba-
yudaya kyebāva balagira nebasūbi-
za nebasūbiriza eza'de lyābwe nabo
bona abanega'tānga nabo, kireme o-
ku'gwāwo, okukwatānga [s] enaku ezo
zōnbi ngekiwandike kyazo bwekya-
li era ngebiro byazo bwebyali ebya-
28 tekebwawo buli mwāka; era oku'ju-
kirānga nokukwatānga enaku ezo
okubuna emirembe gyona, na buli
kika, na buli saza, na buli kibuga;
era enaku zino eza Pulimu zireme
oku'gwāwo mu Bayudaya, newaku-
ba'de eki'jukizo kyazo kireme oku-
29 bula eri eza'de lyābwe. Awo Eseza
kadulubale [t] muwala wa Abikairi ne
Moludekai Omuyudaya nebawandi-
ka nobuīnza bwona okunywēza [u] e-
baluwa eyo eyokubiri eya Pulimu.
30 Nāwereza Abayudaya bona ebalu-
wa, mu [w] masaza ekikumi mwama-
kumi abiri mu musānvu agobwaka-
baka bwa Akasuero, (nga zirimu)
ebigambo ebyemirembe namazima,
31 okunywēza enaku ezo eza Pulimu
mu biro byazo ebyatekebwawo, nga
Moludekai Omuyudaya ne Eseza
kadulubale bwebābalagira, era nga
bwebetekera bo be nyini neza'de
lyābwe mu bigambo [y] ebyokusība
32 nokukāba kwābwe. Awo ekiragiro
kya Eseza nekinywēza ebigambo
ebyo ebya Pulimu; nekiwandiki-
bwa mu kitabo.

10 Awo kabaka Akasuero nāsalira
ensi omusolo, [a] nebizinga ebyo-
2 munyanja. Era ebikolwa byona
ebyobuīnzabwe namānyige nokute-
gēreza dala obukulu bwa Moludekai bwebwenkana, [b] kabaka bweya-
mukuza, tebyawandikibwa mu [c] ki-
tabo ekyebyomumirembe gya ba-
sekabaka Bebumedi Nebuperusi?
3 Kubanga Moludekai Omuyudaya
[d] ya'dirira kabaka Akasuero, era
yali mukulu mu Bayudaya, era ya-
'kirizibwa ekibīna kya bagandabe;
ngayagala okukola abantube obu-
lūngi, era ngabūlira eza'derye lyona
emirembe.

[i] lu. 15. Es. 8. 11.
[k] lu. 2.
[l] lu. 10.
[m] nyi. 11, 15.
[n] Es. 8. 17.
[o] lu. 22. Nek. 8. 10, 12. Kub. 11. 10.
[p] Nek. 8. 10.
[r] Es. 3. 6, 7.
[s] lu. 21.
[t] Es. 2. 15.
[u] lu. 20. Es. 8. 10.
[w] Es. 1. 1.
[y] Es. 4. 3, 16.
[a] Is. 11. 11; 24. 15.
[b] Es. 8. 15; 9. 4.
[c] Es. 2. 23; 6. 1.
[d] Lub. 41. 40.

EKITABO

KYA

YOBU.

1 Wāliwo omusaja munsi [a] Uzi, erinyalye [b] Yobu; era omusaja oyo yatūkirira era nga wa mazima, era ngatya Katonda [c] neyewalānga obu-
2 bi. Nāzālirwa abāna abobulenzi
3 musānvu nabobuwala basatu. Era ebintubye byali endiga kasānvu neng'amira enkumi satu nemigogo gyente ebikumi bitāno nendogoi enkazi ebikumi bitāno naba'du bangi nyo nyini; omusaja oyo nāba mukulu okusinga abāna bona abe-
4 buvanjuba. Batabanibe nebagendānga nebafumba embaga mu nyumba ya buli muntu ku lunakulwe; nebatumānga nebaitānga banyinābwe abasatu okulya noku-
5 nywa nabo. Awo olwātuka enaku zembaga 'yābwe bwezaitawo, Yobu nātumānga nābatukuzānga nāgolokokānga enkya mu makya, [d] nāwāngayo ebiwebwayo ebyōkebwa ngomuwendo gwābwe bona bwegwali: kubanga Yobu nāyogera nti Mpo'zi batabani bānge bōnōnye, nebegāna Katonda mu mitima gyābwe. Bwatyo Yobu bweyakolānga olutata.
6 Awo olunaku lwali lumu [e] abāna ba Katonda neba'ja okukīka mu maso ga Mukama, ne [f] Setani naye
7 na'jira mubo. Mukama nāgamba Setani nti Ova wa? Awo Setani na'damu Mukama nāyogera nti Nva kuding'ana munsi nokutambulata-
8 mbula omwo erui nerui. Mukama nāgamba Setani nti Olowōze'za omu'du wānge Yobu? kubanga tewali amufanana munsi, omusaja eyatūkirira era owamazima, atya
9 Katonda neyewala obubi. Awo Setani na'damu Mukama nāyogera nti Yobu atīra bwerēre Katonda?
10 Tomukomere'de lukomera okumwetōlōla ye nenyumbaye ne byona byalina, enjui zona? owa'de omukisa omulimu gwengaloze, nebintubye
11 byāze munsi. Naye kakano golola omukonogwo okome ku byona byalina, kale alikwegānira mu masogo.
12 Mukama nāgamba Setani nti Laba, byona byalina biri mu mukonogwo; kyo'ka kuye ye nyini togolola mukonogwo. Awo Setani nāva awali Mukama.
13 Awo olunaku lwali lumu batabanibe ne bawalabe bwebāli nga balīra era nga banywera omwenge
14 mu nyumba ya muganda wābwe omukulu, omubaka na'ja eri Yobu nāyogera nti Ente ziba'de nga zirīma, nendogoi nga zizirirānye nga
15 zirya; [g] Abaseba nebazigwako nebazitwāla; wewawo, ba'se aba'du nobwōgi bwekitala; nānge 'nze'ka mponyewo omuntu omu okukubū-
16 lira. Yali ngakyayogera, omulala na'ja naye nāyogera nti [h] Omuliro gwa Katonda gugu'de nga guva mu 'gulu, era gwōke'za endiga naba'du negubazikiriza; nānge 'nze'ka mponyewo omuntu omu okukubūlira.
17 Yali ngakyayogera, omulala na'ja naye nāyogera nti [k] Abakaludaya befūde [l] ebibīna bisatu, nebagwa ku ng'amira, era bazitu'te, wewawo, era ba'se aba'du nobwōgi bwekitala; nānge 'nze'ka mponyewo
18 omuntu omu okukubūlira. Yali ngakyayogera, omulala na'ja naye nāyogera nti [m] Batabanibo ne bawalabo bāli nga balīra era nga banywera omwenge mu nyumba ya
19 muganda wābwe omukulu: kale, laba, embuyaga nyingi nezi'ja nga ziva mu 'dūngu, nezikuba ensōnda enya ezenyumba, negwa ku balenzi, era bafu'de; nānge 'nze'ka mponyewo omuntu omu okukubūlira.
20 Awo Yobu nāgolokoka [n] nayuza omunagirogwe [o] nāmwa omutwe nā-
21 vūnama ku 'taka nāsinza; nāyogera nti Nava mu lubuto lwa mānge nga ndi [p] mwerēre, era ndi'dayo nga ndi mwerēre: Mukama ye [r] yawa, era Mukama ya'gyewo; eri-
22 nya lya Mukama lyebazibwe. [s] Mwebyo byona Yobu teyayōnōnānga, 'sō teyavuma Katonda busirusiru.

2 Awo nate olunaku lwali lumu abāna ba Katonda neba'ja okukīka mu maso ga Mukama, ne Setani naye na'jira mubo okukīka mu ma-
2 so ga Mukama. Mukama nāgamba Setani nti Ova wa? Setani na'damu Mukama nāyogera nti Nva kuding'ana munsi nokutambulata-
3 mbula omwo erui nerui. Mukama nāgamba Setani nti Olowōze'za omu'du wānge Yobu? kubanga tewali munsi amufanana, omusaja eyatūkirira era owamazima, atya

[a] Lub. 10. 23; 22. 21; 36. 28. Yer. 25. 20. Kung. 4. 21.
[b] Ez. 14. 14. Yak. 5. 11.
[c] Zab. 34. 14.
[d] Lub. 8. 20. Yob. 42. 8.
[e] Lub. 6. 2, 4. Yob. 2. 1; 38. 7. Zab. 89. 5–7.
[f] 1 Byom. 21. 1. Kub. 12. 9 neb.
[g] 1 Basek. 10. 1.
[h] 2 Basek. 1. 12.
[k] Lub. 11. 28. 2 Basek. 24. 2. Dan. 1. 4.
[l] Balam. 1. 16. 1 Sam. 11. 11.
[m] nyi. 4, 13.
[n] Lub. 4. 13.
[o] Lev. 21. 5. Yer. 16. 6; 47. 5; 48. 37. Ez. 7. 18.
[p] Mub. 5 15. 1 Tim. 6. 7.
[r] Mub. 5. 19. Yak. 1. 17.
[s] Yob. 2. 10.

Katonda neyewala obubi: era akya-
nywēza obutayōnōnabwe, newaku-
[a] Yob.9.17. ba'de nga wasākiriza gyali, [a] oku-
4 muzikiririza obwerēre. Setani na-
'damu Mukama nāyogera nti E'dib-
a olwe'diba, wewawo, byona omu-
ntu byalina alibiwayo olwobulamu-
5 bwe. Naye kakano golola omuko-
nogwo, okome ku magūmbage ne
ku mubirigwe, era alikwegānira mu
6 masogo. Mukama nāgamba Setani
nti Laba, ali mu mukonogwo; kyo-
7 'ka mulekere obulamubwe. Awo
Setani nāva awali Mukama, nālwā-
[b] Lev. 13. 18. za Yobu [b] amayute amazibu okuva
ku bigerebye munda okutūka ku
8 bwēzingebwe. Na'dira olugyo o-
[c] Yob.42.6. Ez. 27. 30. Yo. 3. 6. Mat.11.21. 9 kweya'guza; [c] nātūla mu'vu. Awo
mukaziwe nāmugamba nti Okya-
nywēza obutayōnōnabwo? wegāne
10 Katonda ofe. Naye nāmugamba
nti Oyogera ngomu ku bakazi aba-
[d] Yak. 5. 10 neb. sirusiru bwebogera. Owa! [d] tunā-
webwānga ebirūngi mu mukono
gwa Katonda netutawebwa bibi?
[e] Yob.1.22. [e] Mwebyo byona Yobu [f] teyayōnōna
[f] Zab.39.1. na mimwagye.
11 Awo mikwāno gya Yobu abasatu
bwebāwulira obubi buno bwona o-
bumu'ji'de, neba'ja buli muntu
ngava mu kifokye ye; Erifazi [g] O-
[g] 1 Byom. 1. 45. mutemani, ne Birudadi [i] Omusuki,
[i] Lub.25.2. 1 Byom. 1. 32. ne Zofali Omunaamasi: nebalaga-
na wamu oku'ja okumukābirako
12 nokumukubagiza. Awo bwebāimu-
sa amaso gābwe (nga bakyali) wala
nebatamumanya, nebaimusa e'do-
bozi lyābwe nebakāba; nebayuza
buli muntu omunagirogwe, nebafū-
[h] Yos. 7. 6. mulira [k] enfūfu ku mitwe gyābwe
13 eri e'gulu. Awo nebatūla wamu
[l] Lub. 50. 10. Ez. 3. 15. naye ku 'taka nebamala [l] enaku
musānvu emisana nekiro, newataba
amugamba kigambo: kubanga bā-
laba enakuze nga nyingi nyo.

3 Awo Yobu nālyoka ayasama aka-
mwa nākolimira olunakulwe.
2 Yobu na'damu nāyogera nti
[a] Yer. 20. 14 neb. 3 [a] Olunaku luzikirire kwenazāli-
rwa,
Nekiro ekyayogera nti Omwāna
owobulenzi ali mu lubuto.
4 Olunaku olwo lube ekizikiza;
Katonda aleme okulutunulira
ngaima wa'gulu,
'Sō nomusana guleme okulwākira.
[b] Zab. 23. 4; 44. 19; 107. 10, 14. Yer. 13.16. Am. 5. 8. 5 Ekizikiza [b] nekisīkirize ekyokufa
biruite olwabyo;
Ekire kirutūleko:
Byona ebidugaza obu'de birutīse.
6 Ekiro ekyo ekizikiza ekiku'te ki-
kinyage:
'Sō luleme okusanyukira mu na-
ku ezomumwāka;
Luleme okutūka mu muwendo
gwemyēzi.
7 Laba, ekiro ekyo kibe kigūmba;
Luleme oku'jirwa e'dobozi erye-
sanyu.
8 Abo balukolimire abakolimira o-
bu'de,
Abetesetese okusa'gula gonya.
9 Emunyenye ezekiro kyalwo zibe-
ko ekizikiza:
Lunonye omusana, naye nerutā-
ba nagwo;
'Sō terutunulira bikowe bya nkya:
10 Kubanga terwa'gala nzi'gi za lu-
buto lwa (mānge),
'Sō terwakisa maso gānge obui-
nike.
11 [c] Kiki ekyandobera okufa okuva [c] Yob. 10. 18, 19.
mu lubuto?
Kiki ekyandobera okuta obulamu
bwenava mu byenda.
12 [d] Amavivi gānzikiririza ki? [d] Lub. 30. 3; 50. 23. Is. 66. 12.
Oba amabēre, okuyōnka?
13 Kubanga kakano nandigalami'de
nensirika;
Nandyebase; bwentyo bwenandi-
wu'mu'de:
14 Wamu ne basekabaka nabakūngu
bensi,
Abezīmbira mu matōngo;
15 Oba wamu nabalāngira abālina
ezābu,
Aba'juzānga enyumba zābwe e-
feza:
16 Oba ngomwāna [e] omusowole a- [e] Zab.58.8. Mub. 6. 8.
kwekebwa sandiba'dewo;
Ngabāna abawere abātalabānga
ku musana na katono,
17 Eyo ababi gyabalekerayo okute-
ganya;
Era eyo abakowu gyebawu'mu-
lira.
18 Eyo abasibe gyebe'siza wamu;
Tebawulira 'dobozi lya mukoza.
19 Omuto nomukulu bali eyo;
Nomu'du aba wa 'dembe eri mu-
kamawe.
20 Alaba obuinike awererwa ki omu-
sana?
Nobulamu abuwerwa ki oyo alū-
mi'dwa omwoyo;
21 Abegōmba okufa, naye nekuta'ja;
Nebakusīmira okusinga obuga'ga
obukweke'dwa;
22 Abasanyuka enyo nyini,
Nebajaguza, bwebaīnza okulaba
entāna?
23 Omuntu akweke'dwa e'kubolye
(awerwa ki omusana),
Era [f] Katonda gwakomere'de e- [f] Yob.19.8. Zab. 88. 8.
komera?
24 Kubanga okusinda kwānge ku'ja
nga sinalya,
Nokuwulnguma kwānge kufuki-
bwa ngama'zi.
25 Kubanga kyenti'de kinji'jako,
Nekyo kyenkankanira ki'ja gye-
ndi.
26 Sesa 'sō siterera 'sō siwu'mula;
Naye enaku zi'ja.

[a] Yob. 2. 11.

4 Awo [a] Erifazi Omutemani na'damu nāyogera nti
2 Omuntu bwanāgezako okwogera nāwe, ononyīga?
Naye āni aīnza okuzibikiriza obutayogera?
3 Laba, waigirizānga bangi,
[b] Is. 35. 3. Era [b] wanywēzānga emikono eminafu.
4 Ebigambobyo byamuwanirirānga oyo eyali agu'de,
Era wawānga amānyi amavivi aga'dirira.
5 Naye kakano kitūse gyoli nozirika;
Kikukomako neweralikirira.
[c] Yob. 1. 1. 6 [c] Okutyakwo (Katonda) sibwe
[d] Nge. 3. 26. [d] bwesigebwo,
Namakubogo amagolokofu sikwe kusūbirakwo?
7 Nkwegairi'de, 'jukira, āni eyali abuze nga taliko musāngo?
Oba abatūkirivu bāli bamali'dwawo wa?
[e] Kos. 10. 13. 8 Nga bwenalaba, [e] abo abakabala obujēmu,
Nebasiga obuinike, era byebakūngula.
9 Bazikirira olwomu'ka gwa Katonda,
Era bamalibwawo olwokuwūma kwobusūngubwe.
10 Okuwuluguma kwempologoma ne'dobozi lyempologoma enkāmbwe,
[f] Zab. 58. 6. Namanyo [f] gempologoma ento gamenyeka.
11 Empologoma enkulu efa omui'go nga gugibuze,
Nabāna bempologoma nebasāsāna.
12 Kale ekigambo kyandeterwa kyāma,
Nokutu kwānge nekutōla okuwūma kwakyo.
13 Mu kulowōza okuva mu kwolesebwa okwekiro,
[g] Yob. 33. 15. [g] Otulo otungi bwetukwata abantu,
14 Entīsa nenkwata nokukankana,
Amagūmba gānge gona nokunyenya neganyenya.
15 Awo omwoyo neguita ku maso gānge;
Enviri ezomubiri gwānge nezinva ku mutwe.
16 Gwaīmirira buīmirizi, naye nesiīnza kwetegēreza bwegufanana;
Ekifananyi kyali mu maso gānge:
(Waliwo) okusirika, nempulira e'dobozi (eryogera nti)
[i] Yob. 9. 2. 17 [i] Omuntu afa alisinga Katonda obutūkirivu?
Omuntu aliba mulongōfu okukira eyamukola?
18 Laba, teyesiga ba'dube;
Ne bamalaikabe abalānga obusirusiru:
19 Talisinga nyo (kubalānga) abo abasula mu [k] nyumba eze'taka,
Omusingi gwābwe guli mu [l] nfūfu,
Ababētentebwa okusoka [m] ekiwo'jolo!
20 Bazikiririra mu kisēra ekiri wakati wenkya nakawungēzi:
Babula emirembe gyona nga tewali aki'sāko mwoyo.
21 Omugwa gwābwe ogwewema tegusimbulwa munda yābwe?
Bafa, era awatali magezi.

[k] Yob. 10. 9 neb.
[l] Lub. 3. 19.
[m] Yob. 13. 28.

5 Kowola 'no; waliwo anākuitaba?
Era āni ku [a] batukuvu gwonokyūkira?
[a] Yob. 15. 15. Zab. 89. 5, 7.
2 Kubanga okweralikirira ku'ta omusirusiru,
Nobu'gya bu'ta atalina magezi.
3 [b] Nalaba omusirusiru ngasimba emizi:
[b] Zab. 37. 35 neb.
Naye amangwāgo nenkolimira ekifo kyabēramu.
4 Abānabe baba wala nemirembe,
Era babētentebwa mu mulyāngo,
[c] 'Sō tewali wa kubawonya.
[c] Zab. 109. 12.
5 Omwāka gwābwe omuyala agulya,
Nāgu'gya ne mu magwa,
Nomutego guwankirawankira ebintu byābwe.
6 Kubanga okulaba enaku tekuva mu nfūfu,
'Sō nobuinike tebuva mu 'taka;
7 Naye abantu [d] bazālirwa obuinike,
[d] Lub. 3. 17 neb.
Ngensāsi bwezibūka wa'gulu.
8 Naye 'nze, njagala okunonya Katonda,
Era njagala okulekera Katonda ensōnga yānge:
9 Akola ebikulu ebitanonyezeka;
Ebyekitalo ebitabalika:
10 [e] Atonyesa enkuba kunsi,
[e] Zab. 65. 9, 10.
Nāsindika ama'zi ku nimiro:
11 Awo [f] nāgulumiza abo abatōwazibwa;
[f] 1 Sam. 2. 7.
Nabo abali mu naku nebasitulibwa nebaba mirembe.
12 [g] A'ta enkwe ezabagerengetanya,
[g] Zab. 33. 10.
Emikono gyābwe negitaīnza kutūkiriza byebatāndise.
13 [i] Akwasa abagezi olukwe lwābwe bo:
[i] Yob. 18. 7. 1 Kol. 3. 19.
Nokutēsa kwabekye'jo kumenyekera dala.
14 Baba nekizikiza emisana,
Era [k] bawamanta mu tuntu nga kiro.
[k] Ma. 28. 29.
15 Naye [l] alokola mu kitala ekyakamwa kābwe,
[l] Zab. 35. 10.
Alokola eyetāga mu mukono gwowamānyi.
16 Kale omwāvu nāba nokusūbira,
[m] Obutali butūkirivu nebuziba akamwa kabwo.
[m] Zab. 107. 42.
17 Laba, [n] awere'dwa omukisa omuntu Katonda gwakangavula:
[n] Zab. 94. 12.

Kale [o] tonyōma kubulirira Kwomuīnza webintu byona.
18 Kubanga yalūmya, era yanyīga;
[p] Yafumita era engaloze ze ziwonya.
19 [r] Anākuwonyānga mu buinike omukāga;
Wewawo, mu musānvu tewabenga bubi obunākukomāngako.
20 Mu [s] njala anākununulānga obutafa;
Ne mu ntalo anākuwonyānga mu mānyi gekitala.
21 [t] Onokwekebwānga awali okubāmbula kwolulimi;
'Sō totyenga kuzikirira bwekuna-'jānga.
22 Onosekererānga okuzikirira nenjala;
'Sō totyenga nsolo za kunsi.
23 Kubanga [u] onolagānānga endagāno namainja agomu'tale;
Nensolo ezomunsiko zinābānga nemirembe gyoli.
24 Era onomanyānga ngewemayo eri mirembe;
Era onolambulānga ekisibokyo notobulwa kintu.
25 Era onomanyānga [w] ngeza'deryo linābānga kulu,
Nendayo ngomu'do ogwe'tale.
26 Olitūka mu ntānayo ngoweze'za [y] emyāka mingi,
Ngekinywa kyeng'āno bweki'ja mu ntūko zakyo.
27 Laba, ekyo twakikenēnya, bwekiri bwekityo;
Kiwulire okimanye olyoke obēre bulūngi.

6 Awo Yobu na'damu nāyogera nti
2 Singa okweralikirira kwānge kupimi'dwa,
Nenaku zānge singa ziteke'dwa mu minzāni wamu!
3 Kubanga kakano zandisinze obuzito [a] omusenyu ogwenyanja:
Ebigambo byānge kyebivu'de bibēra ebyokwānguiriza.
4 Kubanga [b] obusāle Bwomuīnza webintu byona buli munda yānge,
Nobusagwa bwabwo omwoyo gwānge gubunywa:
[c] Ebyentīsa ebya Katonda bisimba enyiriri okulwāna nānge.
5 Entulege ekāba bweba nomu'do?
Oba ente eng'ong'a awali e'mere yayo?
6 Ekitalimu nsa kirīka awatali munyo?
Oba olububi lwe'gi luliko bweruwōma?
7 Ememe yānge egāna okubikomako;
Biri ng'anga ebyokulya ebyomuzizo gyendi.
8 Singa nyīnza okuwebwa kyensaba;
Katonda singa ampa'de kyenegōmba!
9 Katonda singa asīmye okumbētenta;
Singa ayānjulu'za engaloze na-'malawo!
10 Kale bwenandiba'de nokusanyusibwa nga 'maze;
Wewawo, nandijaguzi'za olwokulūmwa awatali kusāsirwa:
Kubanga sigānānga bigambo bya [d] Mutukuvu.
11 Amānyi gānge kye ki, 'nindirire?
Nenkomerero yānge kye ki, ngumīkirize?
12 Amānyi gānge mānyi ga mainja?
Oba omubiri gwānge gwa kikomo?
13 Si kubanga sirina kimbēra mu-'nze?
Nokukola okwamānyi kugobe'dwa dala gyendi?
14 Ayagala okuzirika (agwāna) [e] mukwānogwe (okumukola) ebyekisa;
Era noyo aleka okutya Omuīnza webintu byona.
15 Baganda bānge balimbyerimbye ngaka'ga,
Ngolusalosalo lwobu'ga olu'gwāwo:
16 Obudugala olwama'zi agaku'te,
(Era) omuzira mwegwekweka:
17 Buli lwebubuguma, nebubula:
Ebugumu bweribawo, bumalibwawo okuva mu kifo kyabwo.
18 Esafali (ezitambula) ku ma'bali gabwo nezikyāma;
Bāmbukamu 'dūngu nebazikirira.
19 Esafali [f] Ezetema zatunula,
Ebibīna [g] Ebyeseba byabulindirira.
20 Bākwatibwa ensonyi kubanga bāsūbira;
Ba'ja eyo nebaswāzibwa.
21 Kubanga kakano temuliko kyemuli;
Mulaba ekitīsa nemutya.
22 Nali mbagambye nti Mpa?
Oba nti Muweyo ku bintu bya-'mwe ekirabo kulwānge?
23 Oba nti Munponye mu mukono gwomulabe?
Oba nti Mu'nunule mu mukono gwabajōzi?
24 Munjigirize nānge nāsirika:
Era muntegēze bwekiri kyenasobya.
25 Ebigambo ebyobugolokofu nga bya mānyi!
Naye okuwakana kwa'mwe kunenya ki?
26 Mulowōza okunenya ebigambo?
Kubanga okwogera kwoyo atalina 'sūbi biri ng'anga empewo.

[o] Nge.3.11.
[p] Mu.32.39.
[r] Zab. 34. 19.
[s] Zab. 33. 19.
[t] Zab. 31. 20.
[u] Kos. 2. 18.
[w] Zab.112. 2.
[y] Nge. 9. 11; 10. 27.
[a] Nge.27.3.
[b] Zab.38.2.
[c] Zab. 88. 16.
[d] Kos.11.9.
[e] Nge. 17. 17.
[f] Is. 21. 14. Yer. 25.23.
[g] 1 Basek. 10. 1.

27 Wewawo, mwandikubi'de (obululu) atalina kitāwe,
Ne mukwāno gwa'mwe mwandimuvisi'zamu amagoba.
28 Kale 'no mu'kirize okuntunulira;
Kubanga mazima si'ja kulimba mu maso ga'mwe.
[i] Yob. 17. 10. 29 [i] Mu'deyo, mbegairi'de, waleme okubawo ebitali bya nsōnga;
Wewawo, mu'deyo nate, ensōnga yānge nūngi.
30 Ku lulimi lwānge kuliko ebitali bya nsōnga?
Amatama gānge tegaīnza kwāwula bigambo ebireta akabi?

[a] Yob. 14. 14. Is. 40. 2. 7 Abantu tebalina [a] lutalo kunsi?
Nenaku zābwe tezifanana naku zoyo akolera empēra?
[b] Is. 32. 2. 2 Ngomu'du ayayanira enyo [b] ekisīkirize,
Era ngoyo akolera empēra bwasūbira empēraye:
[c] Yob. 29. 2. 3 Bwentyo nānge bwe'mazibwa [c] emyezi egitaliko kyegigasa,
Nebisēra ebyekiro ebinkōya byantekerwawo.
[d] Yob. 17. 12. 4 [d] Bwengalamira nenjogera nti
Naimuka di? naye ekiro kirwāwo;
Era nenyenyanyenya nyo nenkēsa obu'de.
[e] Yob. 2. 7. 5 Omubiri gwānge gwamba'de [e] envunyu namafunfugu genfūfu;
E'diba lyānge liziba neritulika nate.
[f] Is. 38. 12. 6 Enaku zānge ziwulukuka māngu okusinga [f] obutanta bwomulusi wengoye,
Era zi'gwāwo awatali 'sūbi.
[g] Zab. 78. 39. 7 Wowe, 'jukira ngobulamu bwānge [g] mpewo:
Amaso gānge tegakyalaba nate birūngi.
8 Eriso lyoyo andaba terikyandaba nate:
Amasogo galiba ku'nze, naye nga siriwo.
9 Ekire nga bweki'gwāwo nekibula,
Bwatyo noyo a'ka mu magōmbe talinyenga kuvayo.
[i] Zab. 103. 16. 10 Ta'denga nate mu nyumbaye,
[i] 'Sō nekifokye tekimumanyenga nate.
11 Kyenāva 'nema okuziiza akamwa kānge;
Nāyogeza obubalagaze bwomwoyo gwānge;
[k] Zab. 77. 3. [l] Yob. 10. 1. [k] Nemulugunyisa [l] obuinike bwememe yānge.
12 'Nze nyanja, oba lukwata,
Noku'sāko nonzi'sāko abankūma?
[m] Yob. 9. 27. 13 [m] Bwenjogera nti Ekitanda kyānge kinānsanyusa,
Ekiriri kyānge kināwu'muza okwemulugunya kwānge;
14 Kale nolyoka ontīsa nebirōto,
Nonkānga nokwolesebwa:
15 Ememe yānge nokweroboza neyeroboza okutu'gibwa,
Nokufa okusinga amagūmba gānge (gano).
[n] Yob. 10. 1. 16 [n] Ntami'dwa (obulamu bwānge); sagala kuba mulamu enaku zona:
[o] Yob. 10. 20; 14. 6. [o] Ndeka; kubanga enaku zānge
[p] Zab. 62. 9. [p] tezirimu.
[r] Zab. 8. 4; 144. 3. 17 [r] Omuntu kye kiki, 'gwe okumukuza,
Era 'gwe okumu'sāko omwoyogwo.
[s] Is. 33. 2. Kung. 3. 23. 18 Nokumu'jira [s] buli nkya,
Nokumukema buli kasēra?
19 Olitūsa wa obutanziyāngako maso,
Nobutandekānga okumala okumira amalusu gānge?
20 Obanga nyōnōnye, nkukola ki 'gwe, 'gwe alabirira abantu?
[t] Yob. 16. 12. Kiki ekyakuntesawo okuba [t] sabāwa gyoli,
Nokuzitowa ninezitowerera 'nze 'nze'ka?
21 Era kiki ekikulobera okusonyiwa okusobya kwānge noku'gyawo obutali butūkirivu bwānge?
Kubanga kakano nāgalamira mu nfūfu;
[u] Yob. 8. 5; 24. 5. Nāwe [u] oli'nonyeza dala, naye 'nze nga siriwo.

8 Awo [a] Birudadi Omusuki na'damu nāyogera nti [a] Yob. 2. 11.
2 Olitūsa wa okwogera ebyo?
Era ebigambo ebyomukamwāko biritūsa wa okuba ngempewo eyamānyi?
[b] Lub. 18. 25. Ma. 32. 4. 2 Byom. 19. 7. Bal. 3. 5. 3 [b] Katonda anyōla omusāngo?
Oba Omuīnza webintu byona anyōla ensōnga?
[c] Yob. 1. 5, 18, 19. 4 [c] Abānabo obanga bāmwōnōna,
Ye nābagabula mu mukono gwokusobya kwābwe:
[d] Yob. 5. 8. 5 [d] Bwono'kiriza okunonyeza dala Katonda,
Newegairira Omuīnza webintu byona;
6 Singa oba'de mulongōfu era wa mazima;
Teyandiremye 'no okukuzukukira,
Nāwa omukisa ekifo omubēra obutūkirivubwo.
7 Okusokakwo newakuba'de nga kwali kutono,
Naye enkomereroyo eyoluvanyuma yandyeyonge'de nyo.
[e] Ma. 4. 32; 32. 7. Yob. 15. 18. 8 Kubanga [e] būza abemirembe egyasoka, nkwegairi'de,
Okenēnye ebyo bajaja bābwe byebānonyeza dala:

[f] Zab. 39. 5; 102. 11; 144. 4.
[g] Yob. 14. 2.

9 [Kubanga [f] tuli ba jo, 'sō tetuliko kyetumanyi,
Kubanga enaku za'fe zetumala kunsi [g] kisīkirize :]
10 Bo tebalikuigiriza nebakubūlira,
Nebogera ebigambo ebiva mu mutima gwābwe ?
11 Ekitōgo kiīnza okukula awatali bitōsi ?
Olulago luīnza okumera awatali ma'zi ?

[i] Zab. 129. 6. Yer. 17. 6.
[k] Yob. 13. 16; 15. 34; 27. 8 neb. Zab. 112. 10.

12 [i] Nga lukyali lubisi nga terunatemebwa,
Luwotōka okusoka omu'do (omulala) gwona.
13 Bwegatyo bwegabēra amakubo ga bona aberabira Katonda ;
[k] Ne'sūbi lyoyo atatya Katonda binābulānga :
14 Obwesigebwe bunākutūkānga,
Nekyo kyeyesiga ngoye za nabubi.
15 Anesigamānga ku nyumbaye, naye teimirirenga :
Anāginywērerāngako, naye tegumenga.
16 Ayerera mu maso genjuba,
Namalagalage galānda okubuna olusukulwe.
17 Emizigye gikwata ku kifūnvu,
Alaba ekifo ekyamainja.
18 Bwanāzikirizibwānga okuva mu kifokye,
Awo kināmwegānānga (nga kyogera nti) Sikulabāngako.

[l] Zab. 113. 7.

19 Laba, eryo lye sanyu erye'kubolye,
[l] Nabalala baliroka okuva mu 'taka.
20 Laba, Katonda tasūlenga muntu eyatūkirira,
'Sō tawanirirenga abo abakola obubi.
21 Bwalimala ali'juza akamwāko enseko,
Nemimwagyo okwogerera wa'gulu.

[m] Zab. 35. 26; 132. 18.

22 Abakukyāwa [m] balyambala ensonyi ;
Newema eyababi teribawo nate.

9 Awo Yobu na'damu nāyogera nti
2 Mazima 'manyi nga bwekiri bwekityo :
[a] Naye [a] omuntu aīnza atya okuba nobutūkirivu eri Katonda ?
3 Bwabānga ayaga'de okuwakana naye,
Taīnza kumu'damu kigambo na kimu mu lukumi.

[a] Yob. 4. 17.
[b] Yob. 36. 5.

4 [b] Omutimagwe gwa magezi, era amānyige mangi :
Ani eyali yekakanyazi'za eri ye nālaba omukisa ?
5 A'julula ensozi nezitamanya,
Bwazivunisa obusūngubwe.

[c] Is. 13. 13.

6 [c] Anyenya ensi okuva mu kifo kyayo,
[d] Empagi zayo nezikankana.
7 Alagira enjuba netevayo ;
Era atekako akabonero ku munyenye.
8 [e] Abāmba e'gulu ye'ka,
Era alinyirira amayengo agenya nja.
9 Akola Nabaliyo, [f] Entungalugoye, ne Kakāga,
Nebisenge ebyobukika obwadyo.
10 Akola ebikulu ebitanonyezeka ;
Wewawo, ebyekitalo ebitabalika.
11 Laba, ampitako, nesimulaba :
Era yeyongerayo mu maso, naye nesimutegēra.
12 Laba, akwata (omui'go), āni aīnza okumuziiza ?
[g] Ani anāmugamba nti Okola ki ?
13 Katonda ta'gyengawo busūngubwe ;
Ababēzi ba Lakabu bakutama wansiwe.
14 'Nze sirisinga nyo obutamu'damu,
Nineroboza ebigambo byānge (mpakane) naye ?
15 [i] Gwesandi'zemu newakuba'de nga ndi mutūkirivu ;
Nandyegairi'de omulabe wānge.
16 Singa nkōwo'de naye nganjitabye ;
Era naye sandi'kiri'za ngawuli'de e'dobozi lyānge.
17 Kubanga a'menya ne kibuyaga,
Era ayongera ebiwūndu byānge oku'nānga [k] obwerēre.
18 Tang'anyenga kusa mu'ka,
Naye anji'juza obubalagaze.
19 Bwetwogera ku mānyi agomuīnza, laba, (nga wali) !
Bwetwogera ku kusala omusāngo, āni anāntekerawo ekisēra ?
20 Newakuba'de nga ndi mutūkirivu, [l] akamwa kānge 'nze ke kanānsalira omusāngo okunsinga :
Newakuba'de nga natūkirira, kanāntegēza okuba omukyāmu.
21 'Nze ndi muntu eyatūkirira ; serowoza 'nze'ka ;
Nyōma obulamu bwānge.
22 Bwona bwe bumu ; kyenva njogera nti [m] Azikiriza oyo eyatūkirira nomubi.
23 [n] Ekibonyobonyo bweki'ta amangwāgo,
Alikudūlira okusalirwa omusāngo okwabataliko kabi.
24 Ensi ewere'dwayo mu mukono gwomubi :
Abi'ka ku maso gabalamuzi bayo ;
Obanga siye, kale yāni ?
25 [o] Enaku zānge 'no ziwulukuka māngu okusinga [p] omubaka :
Zi'duka, teziriko bulūngi bweziraba.

[d] Yob. 26. 11.
[e] Lub. 1. 6. Zab. 104. 2. Is. 40. 22; 42. 5.
[f] Yob. 38. 31. Am. 5. 8.
[g] Is. 45. 9. Yer. 18. 6. Bal. 9. 20.
[i] Yob. 10. 15.
[k] Yob. 2. 3.
[l] Yob. 15. 6.
[m] Mub. 9. 2, 3.
[n] Is. 10. 26; 28. 15, 18.
[o] Yob. 7. 6, 7.
[p] 2 Byom. 30. 6.

26 Ziise ngamāto agatambula embiro:
[r] Ngempungu e'ka ku mui'go.
27 [s] Bwenjogera nti Nerabira okwemulugunya kwānge,
Nāsanyusa amaso gānge (aganakuwa'de) [t] neng'umya omwoyo:
28 Awo nga nti'de obuinike bwānge bwona,
'Manyi nga tolimpita ataliko musāngo.
29 Omusāngo gulinsinga;
Kale kiki ekinteganyisa obwerēre?
30 Bwe'nāba nama'zi agomuzira,
Engalo zānge newakuba'de nga nzitukuza ntya;
31 Era naye olinsūla mu lusalosalo,
Nengoye zānge 'nze zirintamwa.
32 Kubanga ye si muntu nga 'nze bwendi, 'nze okumu'damu,
[u] 'Fe okulabagana okuwōza omusāngo.
33 Tewali mulamuzi ali wakati wa-'fe,
Eyandiinzi'za okuteka omukonogwe ku'fe 'fembi.
34 [v] Anziyeko omu'gogwe,
'Sō entisaye ereme okunkānga:
35 Kale bwenandyoge'de nesimutya;
Kubanga si bwentyo bwendi 'nze 'nze'ka.

10 Ememe yānge enyiye obulamu bwānge;
Nāfukumula okwemulugunya kwānge;
[a] Nāyogeza kabyo lya meme yānge.
2 Nāgamba Katonda nti Tonsalira musāngo okunsinga;
Ntegēza kyova owakana nānge.
3 Okiita [b] kirūngi 'gwe okujōga,
[c] Okunyōma omulimu gwengalozo,
Noyākira okutēsa kwababi?
4 [d] Olina amaso agomubiri,
Oba [e] 'gwolaba ngabantu bwebalaba?
5 Enakuzo ziri ng'anga enaku ezabantu,
Oba emyākagyo ngenaku ezabantu,
6 Nokubūza nobūza obutali butūkirivu bwānge,
Nononya okwōnōna kwānge,
7 Newakuba'de ngomanyi nga siri mubi;
'Sō tewali aīnza okuwonya mu mukonogwo?
8 [f] Emikonogyo gye gya'mūmba, gye gyankola
[g] Wamu erui nerui; naye onzikiriza.
9 Nkwegairi'de, 'jukira nga wa'mūmba nge'taka;
Era [i] olinzi'za nate mu nfūfu?
10 Tonzitulu'de ngamata,
Nonkwasa ngamata amakalu?
11 Wanyambaza e'diba nomubiri,
Era wanga'ta wamu namagūmba nebinywa.
12 Wampa obulamu nokuganja,
Noku'jakwo gyendi kwe kwakūma omwoyo gwānge.
13 Era naye wakisa ebyo mu mutimagwo;
'Manyi ngekyo (kiri) nāwe:
14 Bwenyōnōna, kale [k] onetegereza,
'Sō tolinziyako butali butūkirivu bwānge.
15 Bwemba omubi, nga zinsānze;
Era bwemba omutūkirivu, era naye [l] siriimusa mutwe gwānge;
Nga nswāzibwa nyo
Era nga ntunulira enaku zendaba.
16 Era (omutwe gwānge) bwegwegulumiza, onji'ganya ngempologoma:
Era nate weraga owekitalo gyendi.
17 Okomyawo bu'gya abajulirwabo eri 'nze,
Nonyongerako okunyīgakwo;
Ebikyūkakyūka nobulwa biri nānge.
18 Kale [m] kiki ekyakunziyisa mu lubuto?
Nandita'de omu'ka, 'sō tewandiba'dewo liso eryandindabye.
19 Nandiba'de ngatabāngawo;
Nandisituli'dwa okuva mu lubuto okuntwāla mu ntāna
20 [n] Enaku zānge si ntono? Kale lekera awo,
Ondeke [o] nsanyusibweko katono,
21 [p] Nga sināgenda eyo gyesivenga kukomawo,
Ye nsi [r] eyekizikiza [s] neyekisīkirize ekyokufa;
22 Ensi eyekizikiza ekiku'te, ngekizikiza (kye nyini) bwekiri;
(Ensi) eyekisīkirize ekyokufa awatali kutekateka,
Era omusana gwayo guli ng'anga ekizikiza.

11 Awo [a] Zofali Omunaamasi na-'damu nayogera nti
2 [b] Olufulube lwebigambo terugwāna kulu'damu?
Nomuntu omwogeziyogezi agwāna okumuwa obutūkirivu?
3 Okwenyumirizakwo kwandisirisi-'za abantu?
Era bwodūla, tewabewo anākukwasa ensonyi?
4 Kubanga [c] oyogera nti Okuigiriza kwānge kulongōfu,
Nānge ndi mulūngi mu masogo.
5 Naye Katonda singa ayoge'de,
Nāyasama emimwagye eri 'gwe;
6 Era singa akwolese'za ebyāma ebyamagezi,
Nga ga ngeri nyingi mu kukola okwamānyi!

[r] Kab. 1. 8.
[s] Yob. 7. 13.
[t] Yob. 10. 20. Zab. 39. 13.
[u] Bal. 9. 20.
[v] Yob. 13. 21.
[a] Yob. 7. 11.
[b] Yob. 13. 9.
[c] Zab. 89. 38.
[d] Yok. 8. 15.
[e] 1 Sam. 16. 7.
[f] Zab. 119. 73.
[g] Zab. 139. 5, 13-16.
[i] Lub. 3. 19.
[k] Yob. 13. 27.
[l] Zab. 3. 3; 27. 6.
[m] Yob. 3. 11.
[n] Yob. 7. 6, 16; 8. 9.
[o] Yob. 9. 27.
[p] Zab. 39. 13.
[r] Zab. 88. 12.
[s] Yob. 3 5.
[a] Yob. 2. 11.
[b] Nge. 10. 19.
[c] Yob. 10. 7.

Kale tegēra Katonda ngakutātira
'sō si ngobutali butūkirivubwo
bwebwasānira.
[d] Zab. 139. 6-10. Mub.3.11; 8. 17.
7 [d] Oīnza okulaba Katonda olwo-
kunonya?
Oīnza okulaba Omuīnza webintu
byona nokamala?
8 Kwenkana e'gulu obugulumivu;
oīnza kukula ki?
Kusinga amagōmbe okugenda wa-
nsi; oīnza kumanya ki?
9 Ekigero kyakwo kisinga ensi obu-
wānvu,
Era kisinga enyanja obugazi.
[e] Lev. 13. 4 neb.
10 Bwanāitamu [e] nāsiba (abantu),
Nābaita oku'ja okusalirwa omu-
sāngo, kale āni aīnza okumu-
ziīza?
11 Kubanga amanyi abantu abata-
liko kyebagasa:
Era alaba nobutali butūkirivu ne-
wakuba'de nga tabulowōza.
12 Naye omuntu ataliko kyagasa ta-
lina kutegēra,
[f] Zab. 73. 22.
Wewawo, [f] abantu bazālibwa ngo-
mwāna wentulege.
13 Bwonotekatekānga obulūngi o-
mutimagwo,
Nogololānga emikonogyo eri ye;
14 Obujēmu obanga buli mu muko-
nogwo, butekēnga wala,
'Sō nobutali butūkirivu bulemē-
nga okubēra mu wemazo;
15 Kale tolemenga kuimusa amaso-
go awatali bala;
Wewawo, onoterērānga 'sō totye-
nga:
[g] Is. 65. 16.
16 Kubanga [g] onerabirānga enaku
zewalaba;
Onozi'jukirānga ngama'zi agaise-
wo;
[i] Zab.39.5.
17 [i] Nobulamubwo bunātangālānga
okusinga etuntu;
Newakuba'de nga wāliwo ekizi-
kiza, bunābānga ngobwenkya.
18 Nāwe onobānga mirembe, kuba-
nga e'sūbi weriri;
Wewawo, onomagamagānga no-
wu'mula mirembe.
[k] Is. 17. 2. Zef. 3. 13.
19 Era [k] onogalamirānga 'sō tewa-
benga anākutīsānga;
Wewawo, bangi abanākwegairi-
rānga.
[l] Yob. 17. 5; 31. 16.
20 Naye [l] amaso gababi gana'gwā-
ngawo,
Nobu'dukiro bunābabulānga,
Ne'sūbi lyābwe linābānga kuta
mu'ka.

12 Awo Yobu na'damu nāyogera
nti
2 Mazima dala 'mwe muli bantu be
nyini,
Era amagezi galifira wamu na-
'mwe.
3 Naye nānge nina okutegēra 'sō
si 'mwe 'mwe'ka;
'Mwe temunsinga:
Wewawo, āni atamanyi ebiri nge-
byo?
4 Ninga omuntu [a] asekererwa eri
mu'ne,
[a] Yob.30.1.
(Omusaja) eyakābira Katonda nā-
mu'damu:
Omusaja owensōnga era eyatūki-
rira asekererwa.
5 Mu kulowōza kwoyo eye'sā mu-
limu okunyōma akabi;
Kweteke'deteke'de abo abasērera
nekigere kyābwe.
6 [b] Ewema ezabanyazi ziraba omu-
kisa,
[b] Yob.21.7. Zab. 73.12.
Nabo abanyīza Katonda baba mi-
rembe;
Katonda aleta ebintu (bingi) mu
mukono gwābwe.
7 Naye 'no būza ensolo, zinākuigi-
riza;
Nenyonyi ezomu'bānga, zināku-
būlira:
8 Oba yogera ne'taka, linākuigiri-
za;
Nebyenyanja ebiri mu nyanja bi-
nākunyonyola.
9 Ani atamanyi mwebyo byona,
Ngomukono gwa [c] Mukama gwe
gulēse ebyo?
[c] Yob.1.21.
10 [d] Obulamu bwa buli kintu ekira-
mu buli mu mukono gwoyo,
[d] Dan. 5. 23. Bik. 17.28.
Nomu'ka gwabantu bona.
11 [e] Okutu tekukema bigambo,
[e] Yob.34.3.
Era ngamatama bwegalega ku
'mere yago?
12 Amagezi gaba nabasaja abaka'de,
Nokutegēra kuba mu kuwangāla
enaku nyingi.
13 Eri ye eriyo amagezi namānyi;
Yalina okutēsa ebigambo nokute-
gēra.
14 Laba, amenya 'sō tekiīnzika ku-
zīmbibwa nate;
[f] A'galira omuntu 'sō tewaīnza
kubawo ku'gulawo.
[f] Is. 22. 22.
15 Laba, [g] aziiza ama'zi negakala;
[g] Ma. 11. 17.
Nate [i] agasindika negavunika e-
nsi.
[i] Lub. 7. 11 neb.
16 Eri ye eriyo amānyi nokukolera
dala;
Am. 9. 6.
Alimbibwa nālimba babe.
17 Atwāla abatēsa bebigambo nga
banyagi'dwa,
[k] Nabalamuzi abafūla abasiru-
siru.
[k] Mub.7.7. Is. 44. 25.
18 Asumulula olujegere lwa baka-
baka,
Era asiba ekiwato kyābwe nolu-
koba.
19 Atwāla bakabona [l] nga banyagi-
'dwa,
[l] Is. 20. 4.
Era ame'ga abamānyi.
20 Abesigwa amalawo okwogera
kwābwe,
Nabaka'de aba'gyako okutegēra
kwābwe.
21 [m] Afuka okunyōmebwa ku balā-
ngīra,
[m] Zab.107 40.

Era asumulula olukoba olwabamānyi.
22 Ayolesa ebyobuziba ngabi'gya mu kizikiza,
Era ayerula ekisīkirize ekyokufa.
n Is. 26. 15. 23 n Ayāza amawānga, era agazikiriza:
Abunya amawānga munsi, era agakomyawo.
24 Abakulu babantu abomunsi aba-'gyako omwoyo,
o Zab. 107. 40. Era o abawabiza mu 'dūngu awatali 'kubo.
25 Bawamāntira mu kizikiza awatali musana,
p Zab. 107. 27. Era abataga'sa p ngomutamivu.

13 Laba, eriso lyānge lyalaba ebyo byona,
Okutu kwānge kwabiwulira nekubitegēra.
2 Byemumanyi era nānge mbimanyi:
'Mwe temunsinga.
3 Mazima nāyogera Nomuīnza webintu byona,
Era njagala okutēsa ne Katonda.
a Zab. 119. 69. 4 Naye 'mwe a mugunja ebyobulimba,
b Yob. 16. 2. b 'Mwena muli basawo abataliko kyebagasa.
c Nge. 17. 28. 5 Singa c musiriki'de dala!
Bwemwandiba'de namagezi.
6 Muwulire 'no ensōnga yānge,
Mutege okutu eri okuwōza kwemimwa gyānge.
d Yob. 27. 4. 7 d Munāwolereza Katonda nga mwogera ebitali bya nsōnga,
Era nga muleta ebyobulimba?
8 Munāmutya kitībwa?
Munāyōmberera Katonda?
9 Kirūngi ye okubakebera?
e Bag. 6. 7. Oba ngomuntu e bwalimba mu'ne munāmulimba ye?
10 Talirema kubanenya,
Bwemunātya ekitībwa mukyāma.
11 Obukulubwe obusinga tebulibatīsa,
Nentīsaye terībagwako?
12 Ebigambo bya'mwe ebi'jukirwa ngero za'vu,
Enkomera za'mwe nkomera za 'taka.
13 Musirike mundeke njogere,
Ebināyagala oku'ja binji'jire.
14 Kiki ekināba kintwāza omubiri gwānge mu manyo gānge,
Nenteka obulamu bwāngemu mukono gwānge?
f Nge. 14. 32. 15 f Newakuba'de nganzi'ta era naye nāmulindirirānga:
Era naye nākakasānga amakubo gānge mu masoge.
16 Era ekyo kye kinābānga obulokozi bwānge;
Kubanga omusaja atatya Katonda tatūkenga mu masoge.
17 Muwulire nyo ebigambo byānge,
Nebyo byenjātula bibe mu matu ga'mwe.
18 Laba 'no, ndiranyi'za ensōnga yānge;
'Manyi nga ndi mutūkirivu.
19 g Ani anāwakana nānge? g Is. 50. 8, 9.
Kubanga kakano nāsirika nenta omu'ka.
20 Kyo'ka tonkola bigambo bibiri,
Kale nesekweka amasogo:
21 i Nziyako omukonogwo gumbēre wala; i Yob. 9. 34.
'Sō nentīsayo ereme okunkānga.
22 Kale kōwola 'gwe nānge nāitaba;
Oba leka njogere nāwe onziremu.
23 Obutali butūkirivu bwānge nebibi byānge byenkana wa obungi?
k Ntegēza okusobya kwānge nokwōnōna kwānge. k Zab. 19. 12.
24 l Okisiza ki amasogo, l Zab. 13. 1; 44. 24; 88. 14.
m Nompita omulabewo? m Yob. 19. 11; 33. 10.
25 Onococa esubi eritwālibwa empewo?
Era onoi'ganya ebisasiro ebikaze?
26 Kubanga ompandikira ebigambo ebyekabyo,
Era onsisa n obutali butūkirivu obwomubuto bwānge: n Zab. 25. 7.
27 o Nebigere byānge obisiba mu nvuba, era olāmba amakubo gānge gona; o Yob. 33. 11.
Okoloboza olukoloboze okwetōlōla ebigere byānge:
28 Newakuba'de nga nfanana ekintu ekivundu eki'gwāwo,
Ekyambalo ekiriri'dwa enyenje.

14 Omuntu a azālibwa omukazi a Yob. 15. 14; 25. 4.
Wa naku si nyingi, era a'ju'de obuinike.
2 Amulisa ngekimuli b nātemebwa: b Zab. 37. 2; 90. 6.
Era a'duka c ngekisīkirize 'sō tabērera. c Zab. 102. 11; 109. 23.
3 Nāwe d omuzibulira amasogo afanana bwatyo,
d Nondeta mu musāngo 'nze nāwe? d Yob. 22. 4. Zab. 143. 2.
4 Ani aīnza e oku'gya ekintu ekirongōfu mu kitali kirongōfu? tewali nomu. e Zab. 51. 5. Yok. 3. 6.
5 Kubanga enakuze zatēsebwa, omuwendo gwemyezigye guli nāwe,
Era wamutekerawo ensaloze zatainza kusu'kako;
6 f Mu'gyeko amasogo awu'mule, f Yob. 7. 19.
Okutūsa lwalimala olunakulwe g ngakolera empēra. g Yob. 7. 1.
7 Kubanga waliwo e'sūbi eryomuti bwegutemebwa nga guliroka nate,
Era nge'tabi lyagwo eto teririfa.
8 Ekikolo kyagwo newakuba'de nga kika'diwa mu 'taka,
Nekikōnge kyagwo nekifira munsi;

9 Naye olwakalōsa kama'zi gulimulisa,
Negusūla amatabi ngekisimbe.
10 Naye omuntu afa era ayōngobera:
Wewawo, omuntu ata omu'ka, kale aliru'dawa?
11 Ngama'zi bwega'gwērera mu nyanja,
Nomu'ga nga bwegu'gwāwo negukalira;
12 Bwatyo nomuntu agalamira nātaimuka:
[i] Okutūsa e'gulu lweritalibawo nate, tebalizukuka,
'Sō tebalizukuzibwa mu tulo twābwe.
13 Singa [k] onkwese mu magōmbe,
Singa onkisa kyāma okutūsa obusūngubwo lwebuliita,
Singa onteke'dewo ekisēra ekiragi'dwa, nonji'jukira!
14 [l] Omuntu bwafa aliba mulamu (nate)?
Nandirindiri'de ne'mala enaku zona ezolutabālo lwānge,
Okutūsa okutebwa kwānge lwekwandize.
15 [m] Wandimpise, nānge nandikuitabye:
Wandiba'de nokwegōmba eri [n] omulimu gwemikonogyo.
16 Naye kakano [o] obala ebigere byānge:
Tolabirira kwōnōna kwānge?
17 Okusobya kwānge kuteke'dwako akabonero mu nsawo,
Era osibira dala obutali butūkirivu bwānge.
18 Era mazima olusozi olu'gwā lu-'gwāwo,
Nolwazi lu'gyibwawo mu kifo kyalwo;
19 Ama'zi gasirīza amainja;
Okwanjāla kwago kufumbīkiriza enfūfu eyokunsi:
Era ozikiriza e'sūbi eryomuntu.
20 Enaku zona ngomuwāngula, nāitawo;
Owanyisa amasoge nomusindika.
21 Batabanibe batūka mu kitībwa, [p] ye nga takimanyi;
Bakakanyizibwa, naye ye nga tategēra bwebali.
22 Naye omubirigwe oguli kuye gulūmwa,
Nememeye eri mundaye enakuwala.

15 Awo [a] Erifazi Omutemani na-'damu nāyogera nti
2 [b] Owamagezi yandi'zemu nokumanya okutalimu,
Na'juza olubutolwe nembuyaga ezebuvanjuba?
3 Yandiwakanye nebigambo ebitaliko kyebigasa,
Oba ngayogera ebitaliko kyebiīnza?
4 Wewawo, omalawo okutya,
Era oziiza okwagala Katonda mu masoge.
5 Kubanga obutali butūkirivubwo bwe buigiriza akamwāko,
Era weroboza olulimi lwabagerengetanya.
6 Akamwāko 'gwe ke kakusalira omusāngo okukusinga 'sō si 'nze;
Wewawo, emimwagyo 'gwe ye mujulirwa eri 'gwe.
7 'Gwe wasoka abantu bona okuzālibwa?
Oba 'gwe bākuzāla ensozi nga tezinabawo?
8 Wali owuli'de [c] okutēsa kwa Katonda okwomukyāma?
Era weita wa magezi we'ka omu?
9 [d] Kiki kyomanyi 'fe kyetutamanyi?
Kiki kyotegēra ekitali mu'fe?
10 [e] Abameze envi nabaka'de enyo bali wamu na'fe,
Abasinga enyo kitāwo obuka'de.
11 Okusanyusa kwa Katonda kutono, tekukumala,
Nekigambo (ekyogera) nāwe empola?
12 Omutimagwo gukutwālira ki?
Namasogo gatemeza ki?
13 Nokukyūsa nokyūsa omwoyogwo okulwāna ne Katonda,
Noleka ebigambo (ebiri bwebityo) okuva mu kamwāko.
14 [f] Omuntu kye kiki abēre omulongōfu?
Noyo azālibwa omukazi abēre omutūkirivu?
15 Laba, teyesiga [g] batukuvube;
Wewawo, e'gulu si 'dongōfu mu masoge.
16 Omugwagwa era omuvūndu siyasinga nyo (obutaba mulongōfu),
Omuntu [i] anywa obutali butūkirivu ngama'zi!
17 Nākwolesa, mpulira;
Nekyo kyenalaba kyenābūlira:
18 [Abamagezi kyebābūlirānga
[k] Okuva ku bajaja bābwe, nebatakikweka;
19 Abāwebwa ensi bo'ka,
[l] 'Sō tewali mu'na'gwānga eyaita mubo:]
20 Omubi aba lubuto lwa buinike enakuze zona,
'Gwe muwendo gwemyāka egyamuterekerwa omujōzi.
21 E'dobozi eryentīsa liba mu matuge;
[m] Bwaba ngalabye omukisa omunyazi alimugwako:
22 Ta'kiriza ngali'da okuva mu kizikiza,
Era ekitala kimulindirira:

[a] Yob 2.11.
[b] Yob. 12. 3; 13. 2.
[i] Zab. 102. 26.
[k] Zab. 27. 5; 31. 20.
[l] Zab. 89. 48.
[m] Yob. 13. 22.
[n] Yob. 10. 3.
[o] Zab. 56. 8; 139. 1-3.
[p] Mub. 9.5.
[c] Yer. 23. 18.
[d] Yob. 13. 2.
[e] Yob. 12. 12; 32. 6, 7.
[f] Yob. 25 4-6.
[g] Yob. 5. 1.
[i] Yob. 34.7. Zab. 73.10.
[k] Yob. 8. 8.
[l] Yo. 3. 17.
[m] 1 Bas. 5. 3.

23 [n] Atambuliratambulira ekyokulya (ngayogera nti) Kiriru'dawa?
Amanyi ngolunaku olwekizikiza
[o] lwetesetese, luli ku mukonogwe:
24 Okweralikirira nobubalagaze bimutīsa;
Bimuwāngula nga kabaka eyetesetese okulwāna:
25 Kubanga agolo'de omukonogwe eri Katonda,
Nāgirira Omuinza webintu byona ebyekye'jo;
26 Amufubutukirako ngakakanyazi-'za ensingoye,
Namakūndi amanene agokungaboze:
27 Kubanga [p] abi'se ku masoge obuge'vubwe,
Era alēse ebifi byamasavu ku mbirizize;
28 Era yabērānga mu bibuga ebyamatōngo,
Mu nyumba omutali muntu,
Ezali zagala okufūka ebifūnvu.
29 Tagagawalenga 'sō nebintubye tebibenga bya lubērera,
'Sō nebibala byābwe tebikutamenga okutūka ku 'taka.
30 Tavenga mu kizikiza;
Omuliro gunākazānga amatabige,
Era anāvāngawo olwomu'ka ogwomukamwāke.
31 Aleme okwesiga ebitalimu nga yerimbalimba:
Kubanga ebitalimu bye binābānga empēraye.
32 Enekomekerezebwānga [r] ebirobye nga tebinātūkirira,
Ne'tabirye terigumizenga.
33 Anākunkumulānga [s] ezabibuze ezitanaba kwengera ngomuzabibu,
Era anāsinsimulānga ekimulikye ngomuzeituni.
34 Kubanga ekibīna kyabatatya Katonda kinābānga kigumba,
Era omuliro gunāyōkyānga ewema ezinālwāngamu enguzi.
35 [t] Baba mbuto za bubi, nebazāla obutali butūkirivu,
Nolubuto lwābwe lutekateka bukūsa.

16 Awo Yobu na'damu nāyogera nti
2 Nākawulira bingi ebiri bwebityo:
'Mwena muli basanyusa abatagasa.
3 Ebigambo ebitalimu binākoma?
Oba kiki ekikusosonkereza nokwanukula noyanukula?
4 Era nānge nandiīnzi'za okwogera nga 'mwe bwemwogera;
Ememe ya'mwe singa eba'de mu kifo kyememe yānge,
Nandiīnzi'za okutunga ebigambo okubanenya,
Nokubanyenyereza omutwe gwānge.
5 (Naye) nandibawa'de amānyi nakamwa kānge,
Nokusanyusa kwemimwa gyānge kwandikakanyi'za (obuinike bwa'mwe).
6 Newakuba'de nga njogera, obuinike bwānge tebunakakana:
Era newakaba'de nga nzibikiriza, mpu'muzibwa ntya?
7 Naye kakano ankōye'za:
[a] Nekibīna kyānge kyona okizisi'za.
8 Era onkwati'de dala, (ye) mujulirwa (gyendi):
[b] Nobukovu bwānge bungolokokerako, bu'numiriza mu maso gānge.
9 Antāgu'de nekiruikye, anji'ganyi'za;
Era a'numi'de obujigi:
Omulabe wānge ankanulira amaso.
10 [c] Banjasami'de akamwa kābwe;
[d] Bankubye empi nga banswāza:
Bankung'anirako.
11 Katonda angabula eri atatya Katonda,
Era ansūla mu mikono gyababi.
12 Nali mpērawēra nanjasāmu wakati;
Wewawo, yankwata mu nsīngo nantandagira oku'menyamenya:
Era ansimbye okuba [e] sabawaye.
13 [f] Abalasibe banzingi'za enjui zona,
Ayasāmu ensigo zānge 'sō tasonyiwa;
[g] Afuka omususa gwānge ku 'taka.
14 Agenda yeyongera oku'menyamenya;
Anfubutukirako ngomuzira.
15 Ntunze ebibukutu ku 'diba lyānge,
Era [i] nta'de e'jembe lyānge mu nfūfu.
16 Amaso gānge gōnōnese olwokukāba amaziga,
Ne ku bikowe byānge kuliko ekisikirize kyokufa;
17 Newakuba'de nga temuli kye'jo mu ngalo zānge,
Nokusaba kwānge kulongōfu.
18 Ai ensi, [k] tobi'ka ku musai gwānge,
[l] Nokukāba kwānge kuleme okubako wekuliwu'mulira.
19 Ne kakano, laba, omujulirwa wānge ali mu 'gulu,
Nomuima wānge ali wa'gulu.
20 Mikwāno gyānge ba'nyōma:
(Naye) eriso lyānge lifuka amaziga eri Katonda;

[n] Zab. 59. 15; 109. 10.
[o] Yob. 18. 12.
[p] Zab. 17. 10; 73. 7; 119. 70.
[r] Yob. 22. 16. Zab. 55. 23; 102. 24.
[s] Is. 18. 5.
[t] Zab. 7. 14. Is. 59. 4.
[a] Yob. 1. 15-19.
[b] Zab. 109. 24.
[c] Zab. 22. 13.
[d] Kung. 3. 30.
[e] Kung. 3. 12.
[f] Yob. 6. 4.
[g] Kung. 2. 11.
[i] Zab. 75. 10.
[k] Is. 26. 21. Ez. 24. 7.
[l] Lub. 4. 10.

21 Azibire ensōnga yomuntu eri Katonda,
Neyomwāna womuntu eri mu'ne!
22 Kubanga emyāka si mingi bwegiri'gwāko,
Nditambula olugendo gyesiriva okukomawo.

17 Omwoyo gwānge gumalibwawo, enaku zānge ziwe'de,
[a] Entāna eneteke'deteke'de.
2 Mazima waliwo abakudāzi gyendi,
Neriso lyānge libēra mu kusosonkereza kwābwe.
3 Leta 'no akakalu, oneīmirire gyoli we'ka;
Waliwo āni [b] anākwatagana nānge mu mukono?
4 Kubanga okisi'za omutima gwābwe obutategēra:
Kyonovānga olema okubagulumiza.
5 Oyo alopa mikwānogye okuba omui'go,
Era namaso gabānabe gali'gwāwo.
6 Era anfu'de [c] ekigambo ekyobuwemu mu bantu;
Era nfūse ekyenyinyalwa mu lwātu.
7 Era neriso lyānge lizibye olwokunakuwala,
Nebitūndu byānge byona biri ngekisikirize.
8 Abantu abamazima banākungubazānga ekyo,
Nataliko musāngo anegolokosānga kwoyo atatya Katonda.
9 Era naye omutūkirivu anākwatānga e'kubolye,
Noyo alina [d] emikono emirongōfu aneyongerayongerānga okuba namānyi.
10 Naye mukomewo 'mwena, mu'je 'no:
'Sō sirabe muntu wa magezi ku'mwe.
11 [e] Enaku zānge ziwe'de, okutēsa kwānge kukutu'dwa,
Era nokulowōza okwomumutima gwānge.
12 Bafūsa ekiro okuba omusana:
Omusana gulirāna ekizikiza, (bwebogera bwebatyo).
13 Bwensūbira amagōmbe okuba enyumba yānge;
Obanga neyālīri'de ekitanda kyānge mu kizikiza;
14 Obanga ng'ambye okuvūnda nti 'Gwe kitānge;
Nenvunyu nti 'Gwe mānge era mwanyinaze;
15 Kale e'sūbi lyānge lirir u'dawa?
Ne'sūbi lyānge aliriraba āni?
16 Liri'ka mu bisiba ebyamagōmbe,
[f] Okuwu'mula nga kumaze okubawo omulūndi gumu mu nfūfu.

18 Awo [g] Birudadi Omusuki na'damu nāyogera nti
2 Mulitūsa wa okutēga ebigambo?
Musoke okulowōza, netulyoka twogera.
3 Ekituisa [b] ensolo kiki,
Netufūka ābatali balongōfu mu masogo?
4 'Gwe eyetāgula olwobusūngubwo,
Ensi erirekebwa kululwo?
Oba olwāzi luli'gyibwa mu kifo kyalwo?
5 Wewawo, [c] omumuli gwomubi gunāzikizibwānga,
'Sō nolusasi olwomulirogwe terwākenga.
6 Omumuli gunābānga kizikiza mu wemaye,
Netabāzaye eri wa'guluwe enezāmizibwānga.
7 Ebigere ebyamānyige bināfundikirwānga,
[d] Nokutēsakwe ye kunāmusūlānga.
8 Kubanga ebigerebye ye bimusu'de mu [e] kitimba,
Era atambulira ku mutego.
9 Ekyambika kināmukwatānga ekisinzīro,
Nakakunizo kināmunywēzānga.
10 Akamasu kamukweke'dwa mu 'taka,
Nekigu kimukweke'dwa mu 'kubo.
11 [f] Entīsa enemukānga enjui zona,
Era enemui'ganyānga ku bisinzīrobye.
12 Amānyige ganālūmwānga enjala,
Nobuinike bunāmubāngako ngasejera.
13 Bunālyānga ebitūndu byomubirigwe,
(Wewawo), omuberyeberye wokufa anālyānga ebitūndubye.
14 Anāsimbulwānga mu wemaye gyeyesiga;
Era anāletebwānga eri [g] kabaka webitīsa.
15 Ekitali kikye na katono kinābānga mu wemaye:
Ekiberiti kināmānsirwānga ku kifo mweyabērānga,
16 [i] Ekikolokye kinākalirānga dala wansi,
Ne wa'gulu e'tabirye linātemebwāngawo.
17 [k] Eki'jukizokye kinābulānga kunsi,
'Sō tabenga na linya mu lugūdo.
18 Anāgoberwānga mu kizikiza okuva mu musana,
Era anāi'ganyizibwānga okuva munsi.
19 Tabenga na mwāna newakuba'de omu'zukulu mu bantube,
Newakuba'de omuntu yena asiga'de gyeyabērānga.

[a] Zab. 88. 3, 4.
[b] Nge. 6. 1.
[c] Yob. 30. 9. Zab. 44. 14; 69. 11.
[d] Zab. 24. 4.
[e] Yob. 7. 6; 9. 25.
[f] Yob. 3. 17-19.
[a] Yob. 2. 11.
[b] Zab. 73. 22.
[c] Nge. 13. 9; 20. 20; 24. 20.
[d] Yob. 5. 13.
[e] Zab. 9. 15.
[f] Yob. 15. 21; 20. 25.
[g] Kub. 9. 11.
[i] Yob. 29. 19. Is. 5. 24.
[k] Zab. 34. 16. Nge. 10. 7.

20 Abana'dāngawo banewunyānga olunakulwe,
Ngabo abāsoka bwebātisibwa.
21 Mazima enyumba zatali mutūkirivu bwezifanana bwezityo,
Era kino kye kifo kyoyo atamanyi Katonda.

19 Awo Yobu na'damu nāyogera nti
2 Mulitūsa wa okweralikiriza ememe yānge,
Nemu'menyamenya nebigambo?
3 Mwakanvumira emirūndi kumi:
Temukwati'dwa nsonyi okunzitowerera.
4 Nokukyāma newakuba'de nga nkyāmye,
Okukyāma kwānge kubēra nānge mwene.
[a] Zab. 35. 26; 38. 16.
5 Okwegulumiza obanga [a] munegulumiza eri 'nze,
Nemundetako ekivume kyānge:
6 Mutegēre 'no nga Katonda ansu'de (mu nsōnga yānge),
Era anzingizi'za nekitimbakye.
7 Laba, njogerera wa'gulu olwokujōgebwa, naye nesiwulirwa:
Nkāba okubērwa, naye nga tewali musāngo.
8 Azibye e'kubo lyānge nokuīnza nesiīnza kuitamu,
Era ata'de ekizikiza mu makubo gānge.
[b] Zab. 89. 44.
[c] Yob. 29. 14.
9 [b] Anziyeko ekitībwa kyānge,
Era a'gye [c] engule ku mutwe gwānge.
10 A'menyemenye enjui zona, era ng'enze:
Ne'sūbi lyānge alisimbu'de ngomuti.
11 Era abūbūsi'za obusūngubwe ku'nze,
Era ampita (omu ku) balabebe gyāli.
[d] Yob. 10. 17.
12 [d] E'gyerye litabālira wamu, nebatūma e'kubo lyābwe ku'nze,
Nebasīsira okuzingiza ewema yānge.
[e] Zab. 69. 8.
[f] Zab. 87. 4.
13 [e] Baganda bānge abanta'de wala,
Nabo [f] be'manyi bafūki'de dala nga besimanyi.
14 Abekika kyānge bawe'dewo,
Ne [g] mikwāno gyānge enyo ba'nerabi'de.
[g] Zab. 31. 11; 55. 13.
15 Abo ababēra mu nyumba yānge nabazāna bānge bampita mugenyi:
Ndi mu'na'gwānga mu maso gābwe.
16 Mpita omu'du wānge nātanjitaba,
(Newakuba'de nga) mwegairira nakamwa kānge.
17 Omu'ka gwānge mukazi wānge tagumanyi,
Nokwegairira kwānge abāna benda ya (māngе) tebakumanyi.
18 Era nabāna abato ba'nyōma;
Bwenyimuka banjogerako obubi.
19 Emikwāno gyānge bona bentēsa nabo bantami'dwa:
Nabo benayagalānga bakyūse okuba abalabe bānge.
20 [i] Egūmba lyānge lyega'ta ne'diba lyānge nomubiri gwānge,
Era mponye ne'diba eryokumanyo gānge.
[i] Zab. 102. 5.
21 Munsāsire, munsāsire, ai 'mwe mikwāno gyānge;
Kubanga omukono gwa Katonda gunkomyeko.
22 Kiki [k] ekibanji'ganyisa nga Katonda,
Sō nomubiri gwānge tegubamala?
[k] Zab. 69. 26.
23 Singa 'no ebigambo byānge biwandiki'dwa!
Singa biwandiki'dwa mu kitabo!
24 Singa byōle'dwa ku lwāzi
Nekalamu eyekyūma nekisasi okumala emirembe gyona!
25 Naye 'manyi nga [l] Omununuzi wānge aba mulamu,
Era ngaliīmirira kunsi enkomerero:
[l] Is. 43. 14; 44. 6, 24.
26 Era e'diba lyomubiri gwānge bweririmala okuzikirizibwa bwerityo,
Naye [m] mu mubiri gwānge ndiraba Katonda:
[m] Zab. 17. 15. 1 Kol. 13. 12. 1 Yok. 3. 2.
27 Gwendiraba 'nze mwene,
Namaso gānge galimutunulira 'sō si mulala.
Ememe yānge emali'dwawo munda yānge.
28 Bwemunāyogera nti Nga tunāmui'ganya 'sō!
Kubanga ekikolo kyekigambo kirabise mu'nze;
29 Mutyēnga ekitala:
Kubanga obusūngu (buleta) okubonereza kwekitala,
Mulyoke mumanye nga waliwo okusala omusāngo.

20 Awo [a] Zofali Omunaamasi na'damu nāyogera nti
[a] Yob. 2. 11.
2 Ebirowōzo byānge kyebiva binziramu,
Olwokwānguiriza okuli mu'nze.
3 Mpuli'de okunenya okunswāza,
Omwoyo ogwokutegēra kwānge negunziramu.
4 Ekyo tokimanyi obwe'da,
Omuntu kasoke'de atekebwa ku 'taka,
5 [b] Ngokuwāngula kwababi kwa ku'gwāwo māngu,
Era ngesanyu lyabatamanyi Katonda lya kisēra busēra?
[b] Zab. 37. 35 neb.
6 [c] Obukulubwe newakuba'de nga bulinya okutūka mu 'gulu,
Nomutwegwe gutūka mu bire;
[c] Is. 14. 13 neb.
7 Naye anābulānga emirembe gyona ngamazige ye:

Abo abāmulabānga banāyogerānga nti Aliru'dawa?
d Zab. 73. 20. Is. 29. 7, 8. 8 Anāvāngawo [d] ngekiróto, 'sō talabikenga:
Wewawo, anāgoberwānga dala ngokwolesebwa okwekiro.
9 Eriso eryamulabānga terimulabenga nate;
'Sō nekifokye tekimutunulirenga nate.
10 Abānabe banegōnzānga eri abāvu,
Nemikonogye ginākomyāngawo obuga'gabwe.
11 Amagūmbage ga'ju'de obuvubukabwe,
e Yob. 21. 26. Naye [e] bunāgalamirānga naye mu nfūfu.
12 Obubi newakuba'de nga bumuwōmera mu kamwāke,
Newakuba'de ngabukweka wansi wolulimirwe;
13 Newakuba'de ngabusonyiwa nataganya kubuta.
Naye ngakyaguguba nabwo mu kamwāke;
14 Naye e'mereye mu byendabye efu'se,
Bwe busagwa bwembalasasa mundaye.
15 Yamira obuga'ga, era anābusesemānga nate:
Katonda anābu'gyānga mu lubutolwe.
16 Anānūnānga obusagwa bwembalasasa:
Olulimi lwomusota lunāmu'tānga.
17 Tatunulirenga mi'ga,
Emi'ga egikulukuta egyomubisi gwenjuki nomuzigo.
18 Kyeyateganira anāki'zānga, 'sō takimirenga;
'Sō tasanyukenga ngebintu bwebiri byafunye.
19 Kubanga yajōga abāvu nābaleka;
Ya'gyawo enyumba olwamānyi 'sō tagizimbenga.
20 Kubanga teyamanya kuterēra mundaye,
f Zab. 39. 11. Tawonyenga kintu [f] kwebyo byasanyukira.
21 Tewasigala kintu kyatalya;
Omukisagwe kyegunāvānga gulema okuba ogwolubērera.
22 Mu lufulube lwebintubye ebisu'kirira anālabānga enaku:
Omukono gwa buli muntu aliko obuinike gunāmutūkāngako.
23 Bwaba nganātera oku'kusa olubutolwe,
(Katonda) anāmusūlāngako ekiruikye ekingi,
Era anākitonyesānga kuye ngalya.
g Is. 24. 18. 24 [g] Ana'dukānga ekyokulwānyisa ekyekyūma.
Nomutego ogwekikomo gunāmufumitānga.
25 Aka'gyamu nekava mu mubirigwe:
Wewawo, omumwa gwako ogumasamasa guva mu mususagwe;
i Yob. 18. 11. [i] Ebitīsa bimuliko.
26 Ekizikiza kyona kyaterekerwa ebibye ebyobuga'ga:
k Zab. 21. 9. [k] Omuliro ogutakumibwa (bantu) gunāmwōkyānga;
Gunāmalāngawo ebyo ebisiga'de mu wemaye.
27 E'gulu linābi'kulānga ku butali butūkirivubwe,
l Yob. 16. 18 neb. [l] Nensi enemugolokokerāngako.
28 Ekyengera ekyomunyumbaye kināvāngawo,
(Ebintubye) binābulirānga ku lunaku olwobusūngubwe.
29 Ogwo gwe mugabo gwomuntu omubi oguva eri Katonda,
Nobusika Katonda bweyamutekerawo.

21 Awo Yobu na'damu nāyogera nti
2 Muwulire nyo okwogera kwānge;
Era bino bibēre bya kubasanyusa.
3 Munzi'kirize, nānge nāyogera;
a Yob. 16. 10 neb. Kale nga 'maze okwogera, [a] mweyongere okudūla.
4 'Nze nemulugunya eri abantu?
Era ekyandindobe'de okwesunasuna kiki?
5 Munziseko omwoyo, mwewunye,
b Balam. 18. 19. Era [b] muteke omukono gwa'mwe ku kamwa ka'mwe.
6 Bwenji'jukira obu'jukisi nerali kirira,
Okwesisiwala nekukwata omubiri gwānge.
c Yob. 12. 6. Zab. 17. 10 neb. Yer. 12. 1. 7 [c] Ababi babērera ki abalamu,
Nebaka'diwa nebaba ba mānyi mu buīnza?
d Zab. 93. 2. 8 Eza'de lyābwe [d] linywēra gyebali bo nga balaba,
Nenda yābwe mu maso gābwe.
9 Enyumba zābwe ziba mirembe awatali kutya,
'Sō nomu'go gwa Katonda tegubabako.
10 Ente yābwe enume ezāla nete'dirira;
Ente yābwe enkazi ezāla netesōwola mwāna gwayo.
11 Basindika abāna bābwe abato ngekisibo,
Nabāna bābwe bazina.
12 Baīmbira ku bitāsa nenā[illegible]
Nebasanyukira [illegible]
lere.
13 Ba[illegible]

Kubanga tetwegōmba kumanya makubogo.
15 Omuīnza webintu byona kye ki, 'fe tumuwereze?
[e] Mala. 3. 14. Era bwetunāmusabānga [e] kinātugasānga kitya?
16 Laba, omukisa gwābwe teguli mu mukono gwābwe:
[f] Yob. 22. 18. [f] Okutēsa kwababi kundi wala.
17 [g] Etabāza yababi ezikizibwa emirūndi emeka?
[g] Yob. 18. 5. Nobuinike bwābwe bubatūkako emirūndi emeka?
(Katonda) agaba enaku mu busūngubwe emirūndi emeka?
[i] Zab. 1. 4. 18 Baba [i] ngebisasiro ebitwālibwa nempewo,
Era ngebisusūnku embuyaga byezitwāla emirūndi emeka?
[k] Kuv. 20. 5. 19 (Mwogera nti) Katonda [k] aterekera abānabe obutali butūkirivubwe.
Abusasule ye ye nyini abumanye.
20 Amasoge ye galabe okuzikirirakwe,
[l] Zab. 60. 3. Era [l] anywe ku busūngu Bwomuīnza webintu byona.
21 Kubanga asanyukira atya enyumbaye emu'dirira,
Omuwendo gwemyezigye nga gukutuse wakati?
[m] Is. 40. 14. 22 Waliwo [m] anāigirizānga Katonda okumanya?
Kubanga asalira abo omusāngo abagulumizibwa.
23 Wabawo omu afa ngalina amānyige gona,
Ngawere'dewere'de dala ngatere-'de:
24 Amabērege ga'ju'de amata,
Nobusomyo obwamagūmbage nga bubisi.
25 Nomulala afa omwoyogwe nga gumubalagala,
'Sō talegānga ku birūngi.
[n] Yob. 20. 11. 26 Bōmbi [n] bagalamira mu nfūfu,
Envunyu nebabi'kako.
27 Laba, 'manyi ebirowōzo bya'mwe,
Nenkwe zemunsalira obubi.
[o] Yob. 20. 6, 7. 28 Kubanga mwogera nti [o] Enyumba yomukūngu eriru'dawa?
Era nti Ewema ababi mwebabēra eriru'dawa?
29 Temwababūza abatambulira mu 'kubo?
Era temumanyi bubonero bwābwe?
[p] 1 Pet. 2. 9. 30 Ngomuntu omubi [p] aterekerwa olunaku olwokulabirako enaku?
[illegible] batwālibwa eri olunaku o-[illegible]?
[illegible] e'kubolye mu [illegible] yeya-
33 Amafunfugu agomukiwōnvu ganāmuwōmerānga,
Nabantu bona banāwalulwānga enyumawe,
Nga bwebāmukulembera abatabalika.
34 Kale 'no munsanyusi'za mutya bwerēre,
Kubanga mu ku'damu kwa'mwe musiga'demu obulimba (busa)?

22 Awo Erifazi Omutemani na'damu nāyogera nti
2 Omuntu aīnza okugasa Katonda?
Mazima owamagezi yegasa ye'ka.
3 Kiriko bwekisanyusa Omuīnza webintu byona 'gwe okubēra omutūkirivu?
Oba kimugasa 'gwe okutūkiriza amakubogo?
4 Kubanga omutya kyava akunenya,
Kyava asala omusāngogwo?
5 Obubibwo si bungi?
'Sō nobutali butūkirivubwo tebuliko gyebukoma.
6 Kubanga wa'gya ku mugandawo emisingo egyobwerēre,
Noyambula abāli obwerēre ebyambalo byābwe.
7 Tonywesānga ma'zi omukowu,
Era [a] wa'ma omuyala e'mere.
[a] Mat. 25. 42.
8 Naye owamānyi ye yalya ensi;
Nowekitibwa ye yagibēramu.
9 [b] Wasindika ba'na'mwāndu nga tebalina kintu,
Nemikono gyabatalina kitābwe gyamenyeka.
[b] Luk. 1. 53.
10 [c] Obukunizo kyebuva bukwetōlōla,
Nentīsa gyotomanyiri'de ekweralikiriza,
[c] Yob. 18. 8 neb.
11 Oba ekizikiza notoīnza kulaba,
[d] Āma'zi amangi negakubi'kako.
[d] Zab. 69. 1, 2.
12 Katonda tali mu 'gulu awagulumizibwa?
Era laba emunyenye bwezenkana obugulumivu!
13 Nāwe oyogera nti Katonda amanyi ki?
Aīnza okusala omusāngo ngaima mu kizikiza ekiku'te?
14 Ebire ebiziivu bimubi'kako nokulaba talaba;
Era atambulira mu kwekulungirira kwe'gulu.
15 Oyagala okukwata e'kubo erye'da
Abantu ababi lyebālinyirāngamu?
16 Abākwakulibwa entūko zābwe nga tezinabawo,
Omusingi gwābwe negufukibwa ngomu'ga:
17 Abāgambānga Katonda nti Tuveko;
Era nti Omuīnza webintu byona aīnza kutukolera ki?

18 Naye ya'juza enyumba zābwe
ebirūngi:
Naye [e] okutēsa kwababi kundi
wala.
[e] Yob. 21. 16.
[f] Zab. 58. 10.
19 [f] Abatūkirivu bakiraba nebasa-
nyuka;
Nataliko musāngo abasekerera
nyo:
20 (Ngayogera nti) Mazima abo abā-
tugolokokerako bamali'dwawo,
Nabo abafi'sewo omuliro gubō-
ke'za.
21 Iga 'no obēre nemirembe:
Bwotyo bwonobānga nebirūngi.
22 Nkwegairi'de, 'kiriza amatēka
eri akamwāke,
Era tereka ebigambobye mu mu-
timagwo.
23 Bwonokomāngawo eri Omuīnza
webintu byona, onozīmbibwā-
nga;
Bwono'gyāngawo obutali butūki
rivu okuba ewala newemazo.
24 Noteka (ebibyo) ebyobuga'ga mu
nfūfu,
Ne (zābu eya) Ofiri mu mainja
agomubu'ga;
25 Kale Omuīnza webintu byona
yanābānga obuga'gabwo,
Era anābānga feza ya muwendo
mungi gyoli.
26 Kubanga lwonosanyukirānga O-
muīnza webintu byona,
Era onoimusānga amasogo eri
Katonda.
27 Onosabānga okusabakwo eri ye,
naye anākuwulirānga;
Era onosasulānga obweyamobwo.
28 Era onolagirānga ekigambo ne-
kinywēra gyoli;
Nomusana gunayākirānga ama-
kubogo.
29 Bwebakusūla, onoyogerānga nti
(Waliwo) okuimusibwa;
Era anālokolānga eyetōwaza.
30 Anāwonyānga noyo ataba taliko
musāngo:
Wewawo, anāwonyezebwānga o-
lwobulongōfu bwengalozo.

23 Awo Yobu na'damu nāyogera
nti
2 Ne lero okwemulugunya kwānge
kujēmu:
Okukubibwa kwānge kusinga o-
kusinda kwānge okuzitōwa.
[a] Yob. 13. 3; 16. 21.
3 [a] Singa 'manyi gyenyīnza oku-
mulabira,
Singa nyīnza okutūka nawali
entebeye!
4 Nandiriranyi'za ensōnga yānge
mu masoge,
Nenji'juza akamwa kānge ensō-
nga.
5 Nandimanye ebigambo byeyandi-
nzi'zemu,
Nentegēra byeyanding'ambye.
6 Yandinyōmbese'za [b] olwobukulu
bwobuīnzabwe?
Ne'da, naye yandisizayo omwoyo
eri 'nze.
[b] Yob. 9. 34; 13. 21.
7 Eyo abamazima bandiīnzi'za o-
kuwōza naye;
Bwenandiwonyezebwa bwentyo
enaku zona eri omulamuzi wā-
nge.
8 Laba, ntambula mu maso, naye
ye nga taliyo;
Nentambula enyuma, naye nesiī-
nza kumulaba:
9 Ku mukono ogwa kono, bwakola
omulimu, naye nesiīnza kumu-
laba:
Yekweka ku mukono ogwadyo
nokulaba nesiīnza kumulaba:
10 Naye [c] amanyi e'kubo lyenkwata;
[d] Bwalimala okunkema, ndivamu
nga zābu.
[c] Zab. 139. 1-3.
[d] Zab. 17. 3.
11 [e] Okugulu kwānge kwasimbira
dala mu bigerebye;
E'kubolye nalikwata nesikyāma.
Yak. 1. 12.
[e] Zab. 44. 18.
12 Si'dānga nyuma okuva mu kira-
giro ekyemimwagye;
Natereka ebigambo ebyakamwā-
ke okusinga e'mere yānge e-
ngwānira.
13 Naye ye alowōza bumu, era āni
aīnza okumukyūsa?
Era [f] ememeye kyeyegōmba ekyo
kyakola.
[f] Zab. 115. 3.
14 Kubanga atūkiriza ekyo ekyante-
kerwawo:
Nebingi ebiri bwebityo biri naye.
15 Kyenva neralikirira ye okubawo;
Bwendowōza 'mutya.
16 Kubanga Katonda [g] azirisi'za o-
mutima gwānge,
Era Omuīnza webintu byona a-
nteganyi'za:
[g] Zab. 22. 14.
17 Kubanga sazikirizibwa okusoka
ekizikiza,
'Sō teyabi'ka ku kizikiza ekiku-
'te eri amaso gānge.

24 Omuīnza webintu byona kiki e-
kimulobera okutereka ebiro?
Nabo abamumanyi kiki ekibalo-
bera okulaba enakuze?
2 Wabawo aba'julula [a] obubonero
bwensalo;
Banyaga embuzi lwa mānyi ne-
bazirīsa.
[a] Ma. 19. 14.
3 Bagoba endogoi eyabatalina ki-
tābwe,
[b] Batwāla ente ya 'na'mwāndu o-
kuba omusingo.
[b] Yob. 22. 6.
4 [c] Bakyāmya abētāga mu 'kubo:
Abāvu abomunsi [d] bekweka wa-
mu.
[c] Am. 2. 7; 5. 12.
[d] Nge. 28. 28.
5 Laba, ngentulege mu 'dūngu
Bafuluma eri omulimu gwābwe
nga banonye'za dala ebyoku-
lya;
Ensiko (ebawa) e'mere ya bāna
bābwe.

6 Basala e'mere (eyensolo) zābwe
mu 'tale;
Era banoga ezabibu ezomubi.
7 Basula nebakēsa obu'de nga te-
baliko kyebamba'de,
'Sō tebaliko kyebebi'ka empewo
nga zifūwa.
8 Batoba noluwandagirize olwoku-
nsozi,
[e] Kung. 4. 5. Era [e] bavumbagira olwāzi nga
babuli'dwa webe'gama.
9 Wabawo abakwakula abatalina
kitābwe okuba'gya ku mabēre,
Neba'gya omusingo ku mwāvu:
10 Nokutambula nebatambula bwe-
rēre nga tebalina kyebamba'de,
Era enjala ngebalūmye betika e-
binywa;
11 Bakamulira amafuta mu bisenge
byabasaja abo;
Balinya amasogolero (gābwe) ne-
balūmwa enyōnta.
12 Abantu basinda nga bali mu ki-
buga ekirimu abantu abangi,
Ememe yabo abafumiti'dwa ne-
kāba:
Naye Katonda takibala okuba
obusirusiru.
13 Abo bali ku muwendo gwabo
[f] Yok. 3. 19, 20. [f] abajēmera omusana;
Tebamanyi makubo gagwo,
'Sō tebabērera mu mpenda za-
gwo.
14 Omu'si agolokokera wamu nomu-
sana, a'ta omwāvu neyetāga;
Era ekiro aba ngomu'bi.
15 Era neriso lyomwenzi lirindirira
[g] Nge. 7. 9. [g] ekizikiza,
Ngayogera nti Tewali liso erinā-
ndaba:
Neyefūla amasoge.
16 Mu kizikiza mwebasimira enyu-
mba:
Be'galira emisana;
Tebamanyi musana.
[i] Am. 5. 8. 17 Kubanga [i] obwenkya buli ngekisī-
kirize ekyokufa eri abo bona;
Kubanga bamanyi ebitisa ebyeki-
sīkirize ekyokufa.
18 Aba wa mbiro kungulu ku ma'zi;
Omugabo gwābwe gukolimi'dwa
kunsi:
Takyūkira awali e'kubo eryensu-
ku zemizabibu.
[k] Yob. 9. 30. 19 Ekyeya nebugumu bimalawo [k] a-
ma'zi agava mu muzira:
Namagōmbe (bwegatyo gamala-
wo abo) abayōnōna.
20 Olubuto lunāmwerabirānga; e-
nvunyu enāmulyānga ngewō-
me'dwa;
Ta'jukirwenga nate:
Kale obutali butūkirivu bunāme-
nyekānga ngomuti.
21 Alya omugumba atazāla;
'Sō takola na'mwāndu bulūngi.
22 Era awalula nabamānyi olwobui-
nzabwe:
Aimuka, 'sō tewali muntu asūbira
okuba omulamu.
23 (Katonda) abawa okuba emire-
mbe, nebesigama okwo;
Namasoge gali ku makubo gābwe.
24 Bagulumizibwa; newaitawo [l] e-
'bānga tono nga bagenze;
Wewawo, bakakanyizibwa, ba-
'gyibwa mu 'kubo ngabalala
bona,
Era basalibwa ngemitwe gyebi-
rīmba byeng'āno.
[l] Zab. 37. 10.
25 Era obanga si bwekiri kakano, āni
ana'numiriza nga ndi mulimba,
Nāfūla okwogera kwānge obuta-
bako kyekugasa?

25 Awo Birudadi Omusuki na'da-
mu nāyogera nti
2 Okufuga nentīsa biri naye;
Aleta emirembe mu bifobye ebi-
gulumivu.
3 [a] E'gyerye liriko gyerikoma?
Era āni atavirwayo [b] omusana-
gwe?
[a] Is. 40. 26.
[b] Mat. 5. 45.
4 Kale [c] omuntu aīnza atya okuba
nobutūkirivu eri Katonda?
Oba aīnza atya okuba omulongō-
fu oyo azālibwa omukazi?
[c] Yob. 4. 17–19; 9. 2; 15. 14–16.
5 Laba, nomwezi tegulina kumasa-
masa,
Nemunyenye si nongōfu mu ma-
soge:
6 Okusinga enyo omuntu, envunyu!
Nomwāna womuntu, [d] olusiri-
ng'anyi!
[d] Zab. 22. 6.

26 Awo Yobu na'damu nāyogera
nti
2 Atalina buīnza ngomube'de 'sō!
Omukono ogutalina mānyi ngo-
guloko'de 'sō!
3 Atalina magezi ngomuwere'de 'sō,
Noyātula bingi nyo ebyokutegēra
obulūngi!
4 Ani 'gwobūli'de ebigambo?
Nomwoyo gwāni oguvu'de mu-
'gwe?
5 Abāfa bakankana
Wansi wama'zi nababēra omwo.
6 [a] Amagōmbe gali bwerēre mu ma-
soge,
[b] Nokuzikirira tekulina kyekwe-
bi'ka.
[a] Zab. 139. 8. Nge. 15. 11. Beb. 4. 13.
[b] Yob. 28. 22; 31. 12.
7 [c] Abāmba obukika obwa kono mu
'bānga ejerēre,
Era awanika ensi awatali kintu.
[c] Yob. 9. 8.
8 [d] Asiba ama'zi mu birebye ebiziivu;
Ekire nekitayulika wansiwe.
[d] Nge. 30. 4.
9 Aziba obwenyi bwentebeye,
Nāgyālirako ekirekye.
10 Ya'sāwo [e] embibi ku maso ga-
ma'zi,
Okutūsa omusana nekizikiza we-
bikoma.
[e] Yob. 38. 8–11. Zab. 33. 7; 104. 9.
11 [f] Empagi eze'gulu zikankana
Nezewunya olwokunenyakwe.
[f] Yob. 9. 6.

12 Afukūla enyanja olwobuīnzabwe,
Era afumitira dala Lakabu olwokutegērakwe.
13 E'gulu liyōnjebwa olwomwoyogwe;
g Is. 27. 1. Omukonogwe gwafumita *g* omusota oguwulukuka.
14 Laba, gano ge ma'bali go'ka agamakuboge:
Nakagambo ketumuwulirako nga katono!
Naye okubwātuka okwobuīnzabwe āni aīnza okukutegēra?

27 Awo Yobu nāleta nate olugerolwe nāyogera nti
a Yob. 34. 5. 2 Nga Katonda bwali omulamu *a* ali'de ensōnga yānge;
Era Omuīnza webintu byona, eyeralikiriza ememe yānge;
3 [Kubanga obulamu bwānge bukyali bulāmba mu'nze,
Nomwoyo gwa Katonda guli mu nyindo zānge;]
4 Mazima emimwa gyānge tegyogere butali butūkirivu,
'Sō nolulimi lwānge terwātule bulimba.
5 Katonda aki'dize eri 'nze okubawa obutūkirivu:
b Yob. 2. 3, 9. Okutūsa lwendifa sirye'gyako *b* obugolokofu bwānge.
6 Obutūkirivu bwānge mbunywēza 'sō sibutenga:
c Bik. 24. 16. *c* Omutima gwānge tegu'nenyenga nga nkyali mulamu.
7 Omulabe wānge abe ngomubi,
Noyo angolokokerako abe ngatali mutūkirivu.
d Yob. 8. 13. *e* Mat. 16. 26. 8 Kubanga *d* e'sūbi lyatamanyi Katonda kye ki, newakuba'de *e* nga yefunira amagoba,
Katonda bwa'gyawo obulamubwe?
f Nge. 1. 28. 9 *f* Katonda anāwulirānga okukābakwe,
Enaku bwezināmutūkāngako?
10 Anāsanyukirānga Omuīnza webintu byona,
Nākābira Katonda mu biro byona?
11 Nābaigiriza ebyomukono gwa Katonda;
Ekiri Nomuīnza webintu byona sikikweke.
12 Laba, 'mwe 'mwena 'mwe be nyini mukirabye;
Kale kiki ekyabafūlira dala abataliko kyemugasa?
g Yob. 20. 29. 13 *g* Guno gwe mugabo gwomuntu omubi eri Katonda,
Nobusika bwabajōzi bwebawebwa Omuīnza webintu byona.
i Ma. 28. 41. Kos. 9. 13, 16. *k* Yer. 15. 2. 14 *i* Abānabe bwebeyongera, beyongerera *k* ekitala;
Nendaye teri'kuta 'mere.
15 Abanāsigalāngawo kuye banāzīkibwānga mu kufa,
Ne *l* ba'na'mwāndube tebakungubagenga.
16 Newakuba'de *m* ngatūma feza ngenfūfu,
Nātegeka ebyambalo nge'taka;
17 Okutegeka aīnza okubitegeka, naye omutūkirivu yalikyambala,
Era *n* ataliko musāngo yaligabana feza.
18 Azīmba enyumbaye ngekiwojolo,
Era *o* ngensīsira omukūmi gyakola.
19 Agalamira nga muga'ga, naye *p* takūngulwenga;
Azibula amaso, kale nga takyaliwo.
20 *r* Ebitīsa bimukwata *s* ngama'zi;
Kibuyaga amutwāla kyāma kiro.
21 Embuyaga ezebuvanjuba zimutwālira dala nāgenda;
Nezimu'gya mu kifokye lwa mānyi.
22 Kubanga (Katonda) alimukasukirira nātasāsira:
Yandyaga'de oku'duka mu mukonogwe.
23 Abantu *t* balimukubira mu ngalo,
Era *u* balimusōza ave mu kifokye.

28 Mazima waliwo gyebasimira feza,
Nekifo kya zābu gyebalongōsa.
2 Ekyūma ki'gyibwa mu 'taka,
Nekikomo bakisānūsa okuki'gya mu 'jinja.
3 (Abantu) babibira ekizikiza,
Nebakenēnya okutūka ku nsalo ekomereryo
Amainja agekizikiza ekiku'te nagekisīkirize ekyokufa.
4 Basima obunya obuli ewala nabantu webatūla;
Berabirwa ekigere (ekiitawo):
Balengejera wala nabantu, bawūbibwawūbibwa erui nerui.
5 Ensi yevamu e'mere:
Era wansi evunikibwa ngekivunikibwa nomuliro.
6 Amainja gayo kifo kya safīro,
Era erina enfūfu eya zābu.
7 E'kubo eryo tewali nyonyi ei'ga erimanyi,
'Sō namaso ga kamunyi tegalirabānga.
8 Ensolo ezamalala teziririnyāngamu,
'Sō nempologoma enkāmbwe teriitāngamu.
9 Agolola omukonogwe ku 'jinja eryembālebāle;
Avunika ensozi okuvira dala wezisibuka.
10 Atema ensalosalo mu njazi;
Namasoge galaba buli kintu ekyomuwendo omungi.

l Zab. 78. 64. *m* Zek. 9. 3 *n* Nge. 13. 22. *o* Is. 1. 8. *p* Yer. 8. 2. Ez. 29. 5. *r* Yob. 18. 11. *s* Yob. 22. 11. *t* Kung. 2. 15. *u* Yer. 49. 17.

11 Asiba emi'ga gireme okukulukuta;
Nekigambo ekyakisibwa akireta awalaba.
12 [a] Naye amagezi ganālabikānga wa?
Nekifo ekyokutegēra wekubēra kiriru'dawa?
13 Abantu tebamanyi muwendo gwago;
'Sō tegalabika munsi eyabalamu.
14 Obuziba bwogera nti Tegali mu-'nze:
Nenyanja eyogera nti Tegali wendi.
15 [b] Tegafunika lwa zābu,
'Sō ne feza teripimibwa okugagula.
16 Tegaīnzika kwenkanyankanyizibwa ne [c] zābu eya [d] Ofiri,
Ne onuku eyomuwendo omungi oba safiro.
17 Zābu nendabirwamu tebiīnza kugenkana:
'Sō namakula aga zābu enūngi tegabenga buguzi bwago.
18 Tebayogerenga ku kolali namainja agendabirwamu:
Wewawo, omuwendo ogwamagezi gusinga amainja amatwakāvu.
19 Topazi eriva Ebuwesiyopya terigenkanenga,
'Sō tegenkanyankanyizibwenga ne zābu enūngi.
20 Kale amagezi gava wa?
Nekifo okutegēra wekubēra kiriru'dawa?
21 Kubanga gakwekebwa amaso gabalamu bona,
Era gakisibwa enyonyi ezomu-'bānga.
22 [e] Okuzikirira Nokufa kwogera nti
Twawulira ekigambo kyago namatu ga'fe.
23 [f] Katonda ategēra e'kubo lyago,
Era yamanyi ekifo kyago.
24 Kubanga atunulira okutūka ku nkomerero zensi,
Era alaba ebiri wansi we'gulu lyona;
25 Okukolera empewo ekigera;
Wewawo, [g] apima ama'zi nekipima.
26 Bweyatekera enkuba etēka,
Ne'kubo eryokumyānsa okwokubwātuka:
27 Awo nālyoka agalaba nāgabūlira;
Yaganywēza, wewawo, nāgakenēnyeza dala.
28 Era nāgamba abantu nti
Laba, [i] okutya Mukama okwo ge magezi;
[k] Nokuleka obubi kwe kutegēra.

29 Awo Yobu nāleta nate olugerolwe nāyogera nti
2 Singa mba'de nga bwenali mu myezi egyaita,
Nga bwenali mu naku Katonda zeyandabiririrāngamu;
3 [a] Etabāzaye lweyayākirānga omutwe gwānge,
Nomusanagwe gwe gwantambuzānga okuita mu kizikiza;
4 Nga bwenali enaku zānge nga zenge'de,
[b] Ekyāma kya Katonda bwekyabānga ku wema yānge;
5 Omuīnza webintu byona bweyali ngakyali nānge,
[c] Nabāna bānge nga bakyanetōlo-'de;
6 [d] Ebigere byānge bwebyanāzibwānga nomuzigo,
[e] Nolwāzi bwerwanfukira emi'ga egyamafuta!
7 Bwenafulumānga neng'enda eri omulyāngo mu kibuga,
Bwenategekānga entebe yānge mu lugūdo,
8 Abalenzi bāndabānga nebekweka,
Abaka'de nebaimukānga nebaīmirira;
9 Abakūngu nebalekānga okwogera,
[f] Nebateka omukono gwābwe ku kamwa kābwe;
10 E'dobozi eryabakulu nerisirika,
[g] Olulimi lwābwe nerwega'ta nekibuno kyakamwa kābwe.
11 Kubanga okutu bwekwampulirānga nekulyoka ku'nebaza;
Era eriso bweryandabānga neriba mujulirwa wānge:
12 Kubanga nawonyānga omwāvu eyakāba,
Era [i] natalina kitāwe eyabulwa owokumubēra.
13 Omukisa gwanji'jira oyo gweyansabira eyali ayagala okuzikirira:
Nenyīmbisa olwesanyu omutima gwa 'na'mwāndu.
14 [k] Nayambala obutūkirivu nebumbi'kako:
Obutalya nsōnga bwānge nebuba ngomunagiro nengule.
15 Nabānga [l] amaso eri omuzibe,
Era nabānga ebigere eri awenyera.
16 Nabānga kitābwe abētāga:
Era nakeberānga ensōnga yoyo gwesamanya.
17 Era [m] namenyānga atali mutūkirivu oluba,
Nensika omui'go nengu'gya mu manyoge.
18 Kale [n] nenjogera nti Ndifira mu kisu kyānge,
Era nāyongerānga enaku zānge [o] ngomusenyu:
19 Emizi gyānge girānze eri ama'zi,
Nomusulo gubēra ku 'tabi lyānge negukēsa obu'de:

[a] Mub. 7. 24.
[b] Nge. 3. 14; 8. 10, 11 neb; 16. 16.
[c] Zab. 45. 9.
[d] 1 Basek. 9. 28.
[e] Yob. 28. 6. Nge. 15. 11.
[f] Nge. 8. 22 neb.
[g] Zab. 135. 7.
[i] Ma. 4. 6. Mub. 12. 13.
[k] Nge. 3. 7; 16. 6.
[a] Yob. 18. 6.
[b] Yob. 15. 8. Zab. 25. 14.
[c] Yob. 1. 19.
[d] Lub. 49. 11.
[e] Zab. 81. 16.
[f] Yob. 21. 5.
[g] Zab. 137. 6.
[i] Zab. 72. 12.
[k] Zab. 132. 9. Is. 59. 17; 61. 10. Bef. 6. 14-17.
[l] Kubal. 10. 31.
[m] Zab. 3. 7.
[n] Zab. 30. 6, 7.
[o] Lub. 22. 17.

20 Ekitībwa kyānge kigya gyendi,
Nomutego gwānge gu'zibwa bugya mu mukono gwānge,
21 'Nze abantu bampulirizānga nebalinda,
Nebasirikira okutēsa kwānge.
22 Nga ndēse ebigambo bo nebatayogera nate;
Okwogera kwānge nekubagwako.
23 Era ba'nindirira nga bwebalindirira enkuba;
Era bayasama nyo akamwa kābwe ngabayasamira [p] enkuba eya to'go.
24 Bwenabasekerānga nebata'kiriza;
Nomusana gwamaso gānge tebāgusūla.
25 Nerobozānga e'kubo lyābwe nentūla ngomukulu,
Nembēra nga kabaka mu'gye,
Ngomuntu akubagiza abakungubaga.

30 Naye kakano bensinga obukulu bansekerera,
[a] Bakitābwe nabanyōma okubateka wamu nembwa ezekisibo kyānge.
2 Wewawo, amānyi agemikono gyābwe gandingasi'za ki?
Abantu abawe'demu obuvubuka.
3 Bakozimbye olwokwetāga nenjala;
Bameketa e'taka ekalu mu kizikiza ekyokuzika nokwōnōneka.
4 Banoga enkūnga awali ebisa'ka;
Nenkolo ezomwolōla ye 'mere yābwe.
5 Bagobebwa wakati (mu bantu);
Babalāngira nga bwebalāngira omu'bi.
6 Kibagwānira okubēra mu njatika ezomubiwōnvu,
Mu bunya obwomu'taka nobwomunjāzi.
7 Balira mu bisa'ka,
Wansi wemyenyāngo webakung'anira.
8 Bāna ba basirusiru, wewawo, bāna ba basaja abatalina linya;
Bākubibwa emi'ga nebagobebwa munsi.
9 Kale [b] kakano 'nze nfūse [c] oluīmba lwābwe,
Wewawo, ndi kigambo kya buwemu gyebali.
10 Bantamwa, banesāmba,
Tebaleka kumpandira malusu mu maso.
11 Kubanga [d] asumulu'de omugwagwe nāmbonyabonya,
Era basu'de olukoba olugoba mu maso gānge.
12 Ku mukono gwānge ogwadyo kugolokokera abalalulalu;
Basindikiriza ebigere byānge,
Era [e] batūma ku'nze amakubo gābwe agokuzikirira.
13 Bōnōna e'kubo lyānge,
Bongera ku naku zendabye,
Abantu ababulwa owokubabēra.
14 Ba'ja ngabaita mu kituli ekiwagule ekigazi:
Wakati mu matōngo bangwako.
15 Ebitīsa bikyūse okungwako,
Bai'ganya ekitībwa kyānge ngempewo;
Nomukisa gwānge guwe'dewo [f] ngekire.
16 Era kakano ememe yānge efuki'dwa munda yānge;
Enaku ezokubonyabonyezebwamu zinku'te.
17 Ekiro amagūmba gānge gafumiti'dwa mu'nze,
(Nobubalagaze) obu'nūma tebuwu'mula.
18 Olwamānyi amangi (agendwa'de yānge) ekyambalo kyānge kyōnōnese:
Ensibira dala ngekitogi kyekizibawo kyānge.
19 Ansu'de mu bitōsi,
Era nfūse ngenfūfu ne'vu.
20 Nkukābira 'sō tonziramu:
Nyīmirira, nontunulira.
21 Okyūse okuba omukāmbwe gyendi:
Olwamānyi agomukonogwo onji'ganya.
22 Onsitulira awali empewo nozinebagazako;
Era onsānūsi'za mu kibuyaga.
23 Kubanga 'manyi ngolintūsa mu kufa,
Neri enyumba eyatekerwawo abalamu bona.
24 Mazima tagololere mukonogwe ku kifūnvu kyebyagwa;
Newakuba'de nga (bibēra) mu kuzikirirakwe, omuntu aīnza okulīra olwebyo.
25 [g] Samukābira amaziga oyo eyali mu naku?
Ememe yānge teyanakuwalira oyo eyetāga?
26 [i] Bwenasūbira ebirūngi, ebibi nebiryoka bi'ja;
Era bwenalindirira omusana, ekizikiza neki'ja.
27 Ebyenda byānge byesera nebitawu'mula;
Enaku ezokubonyabonyezebwamu zintūseko.
28 [k] Ntambula nga mpubāla awatali njuba:
Nyīmirira mu kung'aniro nenkuba endulu bambēre.
29 Ndi muganda webibe,
Ne bamāya ndi mu'nābwe.
30 [l] E'diba eryomubiri gwānge liduga'de, linsasambukako,
[m] Namagūmba gānge gōke'dwa nebugumu.

[p] Nge. 16. 15. Zek. 10. 1.
[a] Yob. 24. 4-8.
[b] Yob. 17. 6. Zab. 35. 15.
[c] Zab. 69. 12. Kung. 3. 14.
[d] Yob. 12. 18.
[e] Yob. 19. 12.
[f] Yob. 7. 9.
[g] Zab. 35. 13, 14.
[i] Yer. 8. 15; 14. 19.
[k] Zab. 38. 6; 42. 9; 43. 2.
[l] Zab. 119. 83. Kung. 4. 8; 5. 10.
[m] Zab. 102. 3.

31 Enānga yānge kyevu'de [n] (ekyūka) okuwubāla,
Nomulere gwānge gufūse 'dobozi lyabo abakāba amaziga.

31 NALAGĀNA endagāno [a] namaso gānge;
Kale nandiīnzi'za ntya okutunulira omuwala?
2 Kubanga [b] omugabo gwa Katonda oguva wa'gulu kye kiki,
Nobusika Obwomuīnza webintu byona obuva engulu?
3 Si buinike eri atali mutūkirivu,
Nokulaba enaku eri abakola ebyobujēmu?
4 [c] Talaba makubo gānge,
Nābala ebigere byānge byona?
5 Obanga nali ntambu'de nobutalimu,
Obanga ekigere kyānge kyānguye okukusakusa;
6 [Mpimibwe mu minzāni eyenkanankana,
Katonda alyoke amanye obutayōnōna bwānge;]
7 Obanga ekigere kyānge kyali kikyāmye mu 'kubo,
[d] Nomutima gwānge obanga gwali gugobere'de amaso gānge,
Era obanga e'bala lyona lyali lyega'se nengalo zānge:
8 [e] Kale 'nze nsige, omulala alye;
Wewawo, e'mere eyomunimiro yānge esimbulibwe.
9 Omutima gwānge obanga gwali gusende'dwa eri omukazi,
Nentēgera ku mulyāngo gwa mu-'nānge:
10 Kale mukazi wānge asere omulala,
Era [f] abalala bakutame kuye.
11 Kubanga ekyo kyandiba'de kya kive;
Wewawo, kyandiba'de kibi ekigwāna [g] abalamuzi okukibonereza:
12 Kubanga muliro ogwōkya neguzikiriza,
Era ogwagala okusimbula e'mere yānge yona.
13 Obanga nali nyōmye ensōnga eyomu'du wānge oba omuzāna wānge,
Bwebāmpawabira:
14 Kale ndikola ntya, Katonda bwaligolokoka?
Era [i] bwalinji'jira, [k] ndimu'damu ntya?
15 Eyankola 'nze mu lubuto siye yamukola ye?
[l] Eyatubūmba mu lubuto 'fembi somu?
16 Obanga nali nyimye abāvu kyebegōmba,
Oba nali mazi'zawo amaso ga 'na-'mwāndu;
17 Oba nali ndi'de aka'mere kānge 'nze'ka;
'Sō atalina kitāwe tali'deko;
18 [Ne'da, okuva mu buto bwānge yakulira wamu nānge nga kitāwe,
Ne ('na'mwāndu) nabānga muleziwe okuva mu lubuto lwa mānge;]
19 Obanga nali ndabye nomu ngafa olwokubulwa ebyambalo,
Oba eyetāga nga talina kyeyebi-'ka:
20 Ekiwatokye obanga [m] tekyanebaza,
Era obanga tabugumye na byōya bya ndiga zānge;
21 Obanga nali nyimusi'za omukono gwānge [n] eri atalina kitāwe,
Kubanga nalaba anāmbēra mu mulyāngo:
22 Kale ekibegabega kyānge kive ku nkwākwa,
Nomukono gwānge gukutuke okuva ku 'gūmba.
23 Kubanga [o] obuinike obuva eri Katonda bwabānga entīsa gyendi,
Era olwobukulubwe nesibako kyenyīnza kukola.
24 Obanga nali [p] nfu'de zābu okuba e'sūbi lyānge,
Era obanga nali ng'ambye zābu enūngi nti 'Gwe bwesige bwānge;
25 [r] Obanga nali nsanyuse kubanga obuga'ga bwānge bwali bungi,
Era kubanga omukono gwānge gwali gufunye bingi;
26 [s] Obanga nali ntunuli'de enjuba,
Oba omwezi nga gutambulira mu kumasamasa;
27 Omutima gwānge negusendebwa kyāma,
Akamwa kānge nekanywegera omukono gwānge:
28 Era nekyo kyandiba'de kibi ekigwāna abalamuzi okukibonereza:
Kubanga nandirimbye Katonda ali wa'gulu.
29 [t] Obanga nali nsanyuki'de oyo eyankyāwa ngazikiri'de,
Oba nali neimusi'za obubi bwebwamulaba;
30 [Wewawo, [u] saganya kamwa kānge kwōnōna
Nga nsaba obulamubwe nga nkolima;]
31 Abasaja abomuwema yānge obanga tebayogera nti
Ani aīnza okulaba omuntu ata'kuse nyamaye?
32 [w] Omugenyi teyasulānga mu lugūdo;
Naye na'gulirāngawo enzi'gi zānge omutambuze;
33 Obanga nali [y] mbi'se ku kusobya kwānge nga Adamu,

[a] Zab. 119. 37. Mat. 5. 28.
[b] Yob. 20. 29; 27. 13.
[c] 2 Byom. 16. 9.
[d] lu. 1. Kubal. 15. 39. Mub. 11. 9. Ez. 6. 9. Mat. 5. 29.
[e] Lev. 26. 16.
[f] 2 Sam. 12. 11.
[g] lu. 28. Lub. 38. 24.
[i] Zab. 44. 21.
[k] Yob. 42. 4.
[l] Yob. 34. 19. Nge. 14. 31; 22. 2. Mala. 2. 10.
[m] Ma. 24. 13.
[n] Yob. 22. 9.
[o] Is. 13. 6. Yo. 1. 15.
[p] Ma'k. 10. 24.
[r] Zab. 62. 10.
[s] Ma. 4. 19. Ez. 8. 16.
[t] Nge. 17. 5.
[u] Mat. 5. 44.
[w] Lub. 19. 2, 3. Mat. 25. 35.
[y] Nge. 28. 13.

Nga nkisa obutali butūkirivu bwānge mu kifuba kyānge;
34 Kubanga nali nti'de ekibīna ekinene,
Nokunyōmebwa ebika nekunkānga,
Nokusirika nensirika nesiva mu mulyāngo—
z Yob. 23. 6. 35 z Singa waba'dewo anāmpulira!
[Laba, kano ke kabonero kānge,
a Yob. 13. 22. a Omuīnza webintu byona anziremu;]
Era singa mba'de nekyo omulabe wānge kyampawabi'de kyawandiki'de!
36 Mazima nandikisituli'de ku kibegabega kyānge;
Nandikyesibye nga kiremba.
37 Nandimubūli'de ebigere byānge bwebyenkana omuwendo;
Nandimusembere'de ngomukūngu.
38 Ensi yānge bwenempawabira,
Nebibibi byayo nebikābira wamu amaziga;
39 Obanga nali ndi'de ebibala byamu awatali feza,
Oba nali nfisi'za banyiniyo:
b Lub. 3. 18. 40 b Omwenyāngo gu'de mu kifo kyeng'āno,
Ne sere mu kifo kya sayiri.

Ebigambo bya Yobu biwe'de.

32 Awo abasaja abo abasatu nebaleka oku'damu Yobu, kubanga
a Yob. 33. 9. yali a mutūkirivu mu masoge ye.
2 Awo obusūngu bwa Eriku, mutabani wa Balakeri b Omubuzi, owomukika kya Lamu nebulyoka bubūbūka; obusūngubwe nebubūbūka eri
b Lub. 22. 21. Yobu, kubanga yeita mutūkirivu
3 'sō si Katonda. Era obusūngubwe nebubūbūka neri mikwānogye bonsatule kubanga tebālaba kya ku'damu, naye nebasalira Yobu oku-
4 musinga. Era Eriku yali alindiri'de okwogera ne Yobu, kubanga wā-
5 liwo abamusinga obukulu. Awo Eriku bweyalabanga mu kamwa kabasaja abo abasatu temuli kya ku'damu, obusūngubwe nebubūbūka.
6 Awo Eriku mutabani wa Balakeri Omubuzi na'damu nāyogera nti
c Yob. 15. 10. 'Nze ndi muto, na'mwe muli c baka'de nyo;
Kyenavu'de nzibikiriza nesang'anga kubalaga kyendowōza.
7 Njoge'de nti Enaku ze zandyoge'de,
Olufulube lwemyāka lwandiigiri'za amagezi.
d Yob. 33. 4. 8 Naye waliwo d omwoyo mu bantu,
e Yob. 35. 11. e Nomu'ka Gwomuīnza webintu byona gubawa okutegēra.
Yak. 1. 5. 9 Abakulu sibe bagezi,
'Sō nabaka'de sibe bategēra emisāngo.
10 Kyenvu'de njogera nti Mumpulire;
Era nānge nālaga kyendowōza.
11 Laba, 'nindiri'de ebigambo bya'mwe,
Mpuliri'za ensōnga za'mwe,
Nga munonya byemuba mwogera.
12 Wewawo, nteze okutu eri 'mwe,
Era, laba, nga tewali asinze Yobu,
Newakuba'de a'zemu ebigambobye ku'mwe.
13 Mwekūme muleme okwogera nti Tulabye amagezi;
Mpo'zi Katonda aīnza okumuwāngula, si bantu:
14 Kubanga ebigambobye tabirung'amiza okubyogera ku'nze;
'Sō simu'demu na kwogera kwa'mwe.
15 Basamāliri'de, tebakyayanukula:
Tebalina kigambo kya kwogera.
16 Nānge nalindirira, kubanga tebogera,
Kubanga baīmirira buīmirizi nga teba kyayanukula?
17 Era nānge nāyanukula ebyānge,
Era nānge nālaga kyendowōza.
18 Kubanga nji'ju'de ebigambo;
Omwoyo gwānge oguli mu'nze gumpaliriza.
19 Laba, olubuto lwānge luli ng'anga omwenge ogutaliko wegufuluma;
Ngamaliba amagya lwagala okwabika.
20 Nāyogera ndyoke mpērewēre;
Nāyasama emimwa gyānge nenziramu.
21 Nkwegairi'de, 'neme okusosola mu bantu eri omuntu yena;
'Sō siwe muntu yena amanya agokunyumiriza.
22 Kubanga simanyi kuwa manya ga kunyumiriza;
Omutōnzi wānge yandinziyewo māngu.

33 Naye, Yobu, nkwegairi'de, wulira okwogera kwānge
Era tega okutukwo eri ebigambo byānge byona.
2 Laba 'no, njasamye akamwa kānge,
Olulimi lwānge lwoge'de mu kamwa kānge.
3 a Ebigambo byānge (bināyātula) obugolokofu bwomutima gwānge:
a Yob. 6. 25. Nemimwa gyānge byegimanyi byegināyogera awatali bukūsa.
4 b Omwoyo gwa Katonda gwe gwankola,
b Lub. 2. 7. Nomu'ka Gwomuīnza webintu byona gwe gumpa obulamu.
5 Oba oinza, nziramu;
Liranya (ebigambobyo) mu maso gānge, oimirire wakati.

6 Laba, ndi awali Katonda era nga
'gwe bwoli:
Era nānge nabūmbibwa okuva
mu 'taka.
[c] Yob. 9. 34, 35. 7 Laba, [c]entisa yānge tekukānge,
'Sō nokunyigiriza kwānge teku-
kuzitowerere.
8 Mazima oyoge'de 'nze nga mpu-
lira,
Nānge mpuli'de e'dobozi lyebi-
gambobyo (ngoyogera nti)
[d] Yob. 9. 17, 21. 9 [d]Ndi mulongōfu nga siriko ku-
sobya;
Siriko musāngo, 'sō mu'nze te-
muli butali butūkirivu:
10 Laba, anziyako ensōnga,
[e] Yob. 13. 24. [e]Ampita mulabewe;
[f] Yob. 13. 27. 11 [f]Ateka ebigere byānge mu nvuba,
[g] Yob. 14. 16; 31. 4. [g]Alabirira amakubo gānge gona.
12 Laba, nāku'damu, mwekyo tolina
nsōnga;
Kubanga Katonda asinga omu-
ntu obukulu.
[i] Is. 45. 9. 13 Kiki [i]ekikuwakanya naye?
Kubanga tabalirira muwendo
gwa bigambobye byona.
14 Kubanga Katonda ayogera omu-
lūndi gumu,
Wewawo, emirūndi ebiri, (aba-
ntu newakuba'de nga) teba'sāyo
mwoyo.
[k] Kubal. 12. 6. [l] Yob. 4. 13. 15 [k]Mu kirōto [l]mu kwolesebwa o-
kwomukiro,
Otulo otungi bwetukwata abantu,
Nga babōngota ku kitanda;
16 Awo nālyoka a'gula amatu ga-
bantu,
Nāteka akabonero ku kuigirizi-
bwa kwābwe,
17 A'gye abantu mu kutēsa kwābwe,
Era akweke abantu amalala;
18 Aziiza ememeye obuta'ka mu
bunya,
Nobulamubwe buleme okufa ne-
kitala.
19 Nokulūmwa kumukangavula ku
kitandakye,
Nokulwāna okutamala mu ma-
gūmbage:
[m] Zab. 107. 18. 20 [m]Obulamubwe nokutamwa nebu-
tamwa e'mere,
Nememeye ekyokulya ekiyōnjo.
21 Omubirigwe gumalibwawo no-
kuīnzika negutaīnzika kulabi-
bwa;
Namagūmbage agāli tegalabika
negakukunala.
22 Wewawo, ememeye esemberera
obunya,
Nobulamubwe busemberera aba-
zikiriza.
23 Oba waliwo wamu naye malaika,
Omutegēza, omu mu lukumi,
Okwolesa abantu ebibagwānira;
24 Awo nāmukwatirwa ekisa nāyo-
gera nti
Muwonye aleme oku'ka mu bu-
nya,
Ndabye ekinunulo.
25 Omubirigwe guliba mugya oku-
singa ogwomwāna omuto;
A'da mu naku zobutōbwe:
26 Asaba Katonda, era amukwati-
rwa ekisa;
Nokulaba alaba amasoge nesa-
nyu:
Era awa nate omuntu obutūkiri-
vubwe.
27 Aīmbira mu maso gabantu [n]na-
yogera nti [n] 2 Sam. 12. 13. 1 Yok. 1. 9.
Nyōnōnye nenyōla ekyo ekyali
ekirūngi,
'Sō siriko kyenagasibwa:
28 Anunu'de [o]ememe yānge obuta-
'ka mu bunya. [o] Is. 38. 17.
Nobulamu bwānge bunātunuli-
rānga omusana.
29 Laba, ebyo byona Katonda abi-
kola,
Emirūndi ebiri, wewawo, nesatu
eri omuntu,
30 Okukomyawo ememeye mu bu-
nya,
Ayākirwe omusana ogwabalamu.
31 Wetegēreze nyo, ai Yobu, ompu-
lire:
Sirika, nānge nāyogera.
32 Obanga olina ekyokwogera nzi-
ramu:
Yogera, kubanga njagala okuku-
fūla omutūkirivu.
33 Obanga siwewawo, mpulira:
Sirika, nānge nākuigiriza amage-
zi.

34 Era nate Eriku na'damu nā-
yogera nti
2 Muwulire ebigambo byānge, 'mwe
abasaja abamagezi;
Era mutege okutu gyendi, 'mwe
abalina okutegēra.
3 Kubanga okutu kukema ebiga-
mbo,
Ngamatama bwegalega ku 'mere.
4 Tweröndere ekyo ekināba ekye-
nsōnga:
Tumanye 'fe'ka na'fe'ka ebirūngi
bwebiri.
5 Kubanga Yobu ayoge'de nti [a]'Nze
ndi mutūkirivu, [a] Yob. 33. 9.
Era nti [b]Katonda anziyeko ensō- [b] Yob. 27. 2.
nga yānge:
6 Newakuba'de nga nina ensōnga
(mpitibwa) mulimba;
Ekiwūndu kyānge tekiwonyezeka,
(newakuba'de nga) siriko kuso-
bya.
7 Muntu ki afanana Yobu,
Anywa okunyōmebwa ngama'zi?
8 Atambulira awamu nabakola ebi-
tali bya butūkirivu,
Era atambulira awamu nabasaja
ababi.
9 Kubanga [c]ayoge'de nti Omuntu [c] Yob. 9. 22, 23; 21 7, 15; 24. 1.
tekiriko kyekimugasa
Okusanyukira Katonda.

10 Kale mumpulire, 'mwe abasaja abalina okutegēra:
Ki'dire eri awali Katonda, [d] ye okukola obubi;
Nawali Omuinza webintu byona ye okukola ebitali bya butūki rivu.
11 [e] Kubanga alisasula omuntu omulimugwe,
Era alirabya buli muntu [f] ngamakuboge bwegali.
12 Wewawo, mazima Katonda takolenga bubi,
Sō [g] Nomuīnza webintu byona talyenga nsōnga.
13 Ani eyamuteresa ensi okugikūma?
Oba āni eyatekateka ebintu byona bwebyenkana?
14 Bwateka omutimagwe ku bantu,
Bwakung'anyiza gyali omwoyogwe nomu'kagwe;
15 Byona ebirina omubiri birizikirirara wamu,
Abantu [i] neba'da mu nfūfu.
16 Kale oba (olina) okutegēra, wulira kino:
Wulira e'dobozi lyebigambo byānge.
17 Akyāwa ebyensōnga oyo alifuga?
Era onosalira oyo omutūkirivu era owamānyi okumusinga?
18 Kirūngi okugamba kabaka nti ('Gwe) mugwagwa?
(Oba) abakūngu nti ('Mwe) babi?
19 (Okusinga enyo si kirūngi okugamba) oyo [k] atatya maso ga balāngira,
'Sō talowōza [l] muga'ga okusinga omwāvu?
Kubanga bona mulimu gwa mikonogye.
20 Bafa mu kasēra akatono, mu tuntu;
Abantu bakankanyizibwa nebaitawo,
Nabamānyi ba'gyibwawo awatali mukono.
21 [m] Kubanga amasoge gatunulira amakubo agomuntu,
Era alaba okutambulakwe kwona.
22 [n] Tewali kizikiza newakuba'de ekisīkirize ekyokufa,
Abakola ebitali bya butūkirivu webaīnza okwekweka.
23 Kubanga teyetāga kweyongera kulowōza omuntu,
Atūke mu maso ga Katonda okusalirwa omusāngo.
24 Amenyamenya abasaja abamānyi (mu ngeri) etenonyezeka,
Era a'sāwo abalala mu kifo kyābwe.
25 Kyava alabirira emirimu gyābwe;
Era abavunika kiro nokuzikirizibwa nebazikirizibwa.
26 Abakuba ngababi
Mu maso gabalala awēru;
27 Kubanga bakyāma obutamugoberera,
'Sō tebayagala ku'sāyo mwoyo eri amakuboge gona:
28 [o] Nokutūsa nebatūsa gyali okukāba kwomwāvu,
Nāwulira okukāba kwabo ababonyabonyezebwa.
29 Ye bwawa okuterēra, kale āni aīnza okusala omusāngo okusinga?
Era ye bwakweka amasoge, kale āni aīnza okumutunulira?
Obanga 'gwānga obanga muntu, kyona bwe bumu:
30 Omusaja atamanyi Katonda alemēnga okufuga,
Walemēnga okubawo anatēga abantu.
31 Kubanga waliwo eyali agambye Katonda, nti
Mbonerezebwa, sikyasobya (nate):
32 [p] Kyesiraba kinjigirize:
Obanga nkoze obujēmu sikyabukola nate?
33 Empēraye eriba nga 'gwe bwoyagala nokugāna nogigāna?
Kubanga 'gwoba weroboza 'sō si 'nze:
Kale yogera ekyo kyomanyi.
34 Abantu abalina okutegēra baling'amba nti
Wewawo, buli muntu owamegezi ampulira, (anāng'amba) nti
35 Yobu ayogera [r] nga talina kumanya,
Nebigambobye tebirimu magezi
36 Yobu singa akeme'dwa okutūsa enkomerero,
Kubanga ayanukula ngabantu ababi.
37 Kubanga ayongera obujēmu ku kwōnōnakwe,
Akuba mu ngaloze ngaima wakati mu'fe,
Era ayongerayongera ebigambobye okuwakanya Katonda.

35 Era nate Eriku na'damu nāyogera nti
2 Olowōza ekigambo ekyo ye nsōngayo,
(Oba) oyogera nti Obutūkirivu bwānge businga obwa Katonda?
3 Nokwogera noyogera nti [a] Kirikugasa ki?
(Era) nti [b] Ndifuna magoba ki gendiba nago okukira genandifunye singa nayōnōna?
4 'Nze nāku'damu,
Ne ba'no wamu nāwe.
5 [c] Tunulira e'gulu olabe;
Era tunulira e'gulu erikusinga obugulumivu.
6 Obanga oyōnōnye [d] omukola ki?

[d] Yob. 8. 3. Bal. 9. 14.
[e] Zab. 62. 12.
[f] Yer. 17. 10; 32. 19.
[g] Yob. 8. 3.
[i] Lub. 3. 19. Zab. 146. 4. Mub. 12. 7.
[k] Ma. 10. 17. Yob. 42. 8.
[l] Yak. 2. 5.
[m] 2 Byom. 16. 9.
[n] Zab. 139. 12.
[o] Yob. 35. 9. Yak. 5. 4.
[p] Zab. 19. 12; 90. 8.
[r] Yob. 35. 16.
[a] Yob. 22. 2.
[b] Yob. 21. 15.
[c] Yob. 22. 12.
[d] Nge. 8. 36. Yer. 7. 19.

Okusobyakwo bwekweyongerayongera, omukola ki?
7 [e]Bwoba nobutūkirivu, omuwa ki?
Oba awebwa ki mu mukonogwo;
8 Obubibwo (buīnza okulūmya) omuntu nga 'gwe bwoli;
Nobutūkirivubwo (buīnza okugasa) omwāna womuntu.
9 Olwokujōgebwa okungi enyo bakāba;
[f]Bakuba endulu babērwe olwomukono ogwabamānyi.
10 Naye tewali ayogera nti Katonda Omutōnzi wānge aliru'dawa,
[g]Awa enyīmba ekiro;
11 Atuigiriza okusinga ensolo ezokunsi,
Era atuwa amagezi okukira enyonyi ezomu'bānga?
12 Bakābira eyo, naye tewali a'damu,
Olwamalala agabantu ababi.
13 Mazima Katonda tawulire bigambo ebitalimu,
'Sō Nomuīnza webintu byona ta-'sēyo mwoyo.
14 Kale (aliwulira) atya bwoyogera nti [i]tomulaba,
Ensōnga eri mu masoge, nāwe omulindirira?
15 Naye kakano kubanga tabonere-'za na busūngubwe,
'Sō ta'sāyo nyo omwoyo eri esukuti;
16 Yobu kyava ayasama akamwāke okwogera ebigambo ebitalimu;
Ayongerayongera ebigambo [k]awatali kumanya.

36 Era nate Eriku neyeyongera nāyogera nti
2 Soka ondeke, nānge nākunyonyola;
Kubanga nkyaliko kyenjagala okwogera kulwa Katonda.
3 Na'gya wala okumanya kwānge,
Era nāmu'sāko obutūkirivu Omutōnzi wānge.
4 Kubanga mazima ebigambo byānge si bya bulimba:
Omuntu eyatūkirira mu kumanya ali nāwe.
5 Laba, Katonda wa mānyi, 'sō tanyōma muntu yena:
[a]Wa mānyi mu buīnza obwokutegēra.
6 Takūma bulamu bwababi:
Naye abawa ababonyabonyezebwa ebyābwe.
7 Ta'gya masoge ku batūkirivu:
Naye awali bakabaka ku ntebe
[b]Gyabateka emirembe gyona nebagulumizibwa.
8 Era bwebaba [c]nga basibi'dwa namasāmba,
Era nga bakwasibwa nemigwa egyokubonyabonyezebwa;
9 Kale nābalaga omulimu gwābwe,
Nokusobya kwābwe nga bagize ebyamalala.
10 Era [d]a'gulawo okutu kwābwe okuwulira okuigirizibwa,
Nābalagira bakomewo okuva mu butali butūkirivu.
11 Bwebawulira nebamuwereza,
Banālabānga enaku zābwe nga balabye omukisa,
Nemyāka gyābwe nga basanyuka.
12 Naye bwebatawulira banāzikirirānga nekitala,
Era banāfānga awatali kumanya.
13 Naye abo abatamanyi Katonda mu mutima [e]batereka obusūngu:
Tebakuba ndūlu babērwe bwababasiba.
14 Bafa nga bakyali bato,
Nobulamu bwābwe (buzikirira) mwabo abatali balongōfu.
15 Awonya oyo abonyabonyezebwa olwokubonyabonyezebwakwe,
Era a'gula okutu kwābwe bwebajōgebwa.
16 Wewawo, yandiku'gye mu kulaba enaku
Nākuingiza mu [f]kifo ekigazi awatali kunyigirizibwa;
Nekyo ekitekebwa ku mezayo kyandi'ju'de obugimu.
17 Naye 'gwo'ju'de omusāngo gwomubi:
Omusāngo nokusala ebyensōnga bikukwata.
18 Kubanga waliwo obusūngu, wekūme oleme okutwālibwa nobuga'ga;
'Sō enguzi tekukyāmyānga kubanga nene.
19 Obuga'gabwo bunāmala oleme okulaba enaku,
Oba obuīnza bwona obwamānyigo?
20 Tewegōmba kiro,
Amawānga bwegazikirizibwa mu kifo kyago.
21 Wekūme [g]oleme okutunulira obutali butūkirivu:
Kubanga [i]weroboze'za obwo okusinga okubonyabonyezebwa.
22 Laba, Katonda akola ebigulumivu mu buīnzabwe:
[k]Ani omuigiriza afanana ye?
23 Ani [l]eyali amulagi'de e'kubolye?
Oba āni aīnza okwogera nti Okoze ebitali bya butūkirivu?
24 'Jukira okugulumizānga omulimugwe,
Abantu gwebāimbāngako.
25 Abantu bona bāgutunulira;
Abantu bagulengera nga baima wala.
26 Laba, Katonda mukulu, na'fe [m]tetumumanyi;

[e] Yob. 22. 2, 3. Bal. 11. 35.
[f] Kuv. 2. 23.
[g] Zab. 42. 8; 77. 6. Bik. 16. 25.
[i] Yob. 9. 11.
[k] Yob. 34. 35.
[a] Yob. 9. 4.
[b] 1 Sam. 2. 8. Zab. 113. 8.
[c] Zab. 107. 10.
[d] Yob. 33. 16.
[e] Bal. 2. 5.
[f] Zab. 18. 19; 31. 8; 118. 5.
[g] Zab. 66. 18.
[i] Beb. 11. 25.
[k] Yob. 34. 32; 35. 11.
[l] Yob. 34. 13.
[m] 1 Kol. 13. 12.

[n] Zab. 90. 2; 102. 24 neb. Beb. 1. 10 neb.
[o] Zab. 147. 8.
[p] Zab. 104. 1.
[r] Yob. 37. 3.
[s] Yob. 37. 13.
[t] Zab. 104. 27.
[a] Yob. 40. 9. Zab. 29. 3.
[b] Yob. 5. 9. Kub. 15. 3.
[c] Zab. 147. 16 neb.
[d] Zab. 104. 22.

[n] Omuwendo gwemyākagye tegunonyezeka.
27 Kubanga awalula wa'gulu amatōndo gama'zi,
[o] Agatonya enkuba eva mu mu-'kagwe:
28 [p] E'gulu geriyiwa
Nerigatonya ku bantu mangi nyo.
29 Wewawo, waliwo aīnza okutegēra
ebire bwebibāmbibwa,
Okubwātuka okwomuwemaye?
30 Laba, yeyālirira [r] omusanagwe
okwetōlōla;
Era asānikira ku nyanja wansi.
31 Kubanga olwebyo [s] asala emisāngo gyamawānga;
[t] Agaba e'mere nyingi nyo.
32 Abi'ka engaloze nenjota;
Era aziragira zikube sabawa.
33 E'dobozi lyazo linyonyola ebigambobye,
Era libūlira nente (kibuyaga) ayāmbuka.

37 Era nekyo kikankanya omutima gwānge,
Negunyenyezebwa okuva mu kifo kyagwo.
2 Muwulire okuwūma kwe'dobozirye,
Nokududuma okuva mu kamwāke.
3 Akusindika wansi we'gulu lyona,
Nokumyansakwe kubuna enkomerero zensi.
4 Oluvanyuma lwakwo e'dobozi neriwuluguma;
[a] Abwātuka ne'dobozi eryobukulubwe:
'Sō tabiziiza e'dobozirye bweriwulirwa.
5 Katonda abwātuka kitalo ne'dobozirye;
[b] Akola ebikulu byetutaīnza kutegēra.
6 Kubanga agamba [c] omuzira nti Gwa kunsi;
Era bwatyo bwagamba oluwandagirize,
Nempandagirize ezenkubaye eyamānyi.
7 A'sā akabonero ku mukono gwa buli muntu;
Abantu bona beyatōnda balyoke bakimanye.
8 Awo ensolo nezigenda mu bwekwekero,
Nezibera mu [d] mpuku zazo.
9 Mu kisenge (ekyobukika obwadyo) mwe muva omuyaga:
Empewo neziva mu bukika obwa kono.
10 Omu'ka gwa Katonda gwe guleta omuzira:
Nama'zi bwegenkana obugazi negakwata.
11 Wewawo, a'juza ekire ekiziivu ama'zi;

Abāmba ekire ekyenjotaze:
12 Era okulung'amyakwe kwe kukikyūsakyūsa erui nerui,
[e] Bikolēnga byona byabiragira
Kungulu kunsi yona kwebereka:
13 Obanga kya kubūlirira, obanga [f] kya nsiye,
Obanga [g] kya kusāsira, kyava akireta.
14 Ekyo kiwulire, 'gwe Yobu:
Imirira buīmirizi, olowōze ebikolwa bya Katonda ebyekitalo.
15 Omanyi Katonda bwabikūtira,
Nayasa enjota ezomukirekye?
16 Omanyi okuterēzebwa kwebire,
Ebikolwa ebyekitalo ebyoyo [i] eyatūkirira mu kumanya?
17 Ebyambalobyo bwebibuguma,
Ensi ngesirise (olwembuyaga) ezobukika obwadyo?
18 Oīnza [k] okubāmbira e'gulu awamu naye,
Amānyi galyo genkana endabirwamu ensānūse?
19 Tuigirize byetuba tumugamba;
(Kubanga) tetuīnza kuliranya (kwogera kwa'fe) olwekizikiza.
20 Anābūlirwa nga njagala okwogera?
Oba omuntu yandyaga'de okumirwa?
21 Era kakano abantu tebalaba musana ogumasamasa mu 'gulu
Naye embuyaga neziita neziryerula.
22 Mu bukika obwa kono mwe muva okuyakayakana okuli nga zābu:
[l] Katonda ayamba'de ekitibwa ekikānga.
23 Omuīnza webintu byona [m] tetuīnza kumunonya; [n] asinga bona obuīnza:
Era mu musāngo ne mu butūkirivu obusu'kirivu talibonyabonya.
24 Abantu kyebava [o] bamutya:
Taba'sāko mwoyo abo bona ablina [p] emitima egyamagezi.

[e] Zab. 148. 8.
[f] Yob. 38. 26 neb.
[g] 2 Sam. 21. 10.
[i] Yob. 36. 4.
[k] Lub. 1. 6. Is. 44. 24.
[l] Zab. 104. 1.
[m] 1 Tim. 6. 16.
[n] Yob. 36. 5.
[o] Mat. 10. 28.
[p] Mat. 11. 25.

38 Awo Mukama nālyoka a'damu Yobu ngaima mu [a] mbuyaga ezakazimu nāyogera nti
2 Ani ono aleta ekizikiza mu kutēsa
Nebigambo ebitalimu kumanya?
3 Kale 'no [b] wesibe ekimyu ngomusaja;
Kubanga nākubūza, nāwe onziremu.
4 Wali oliru'dawa bwena'sāwo [c] emisingi gyensi?
Yātula obolina okutegēra.
5 Ani eyatēsa ebigera byayo, obanga omanyi?
Oba āni eyagirēgera omugwa?
6 Emisingi gyayo gyasibirwa kuki?

[a] 2 Basek. 2. 1 neb. Ez. 1. 4.
[b] Yob. 40. 7.
[c] Zab. 104. 5.

Oba āni eya'sāwo e'jinja lyayo
ekulu eryokunsōnda;
7 Emunyenye ezenkya bwezaimbira awamu,
[d] Nabāua ba Katonda bona nebogerera wa'gulu olwesanyu?
[e] Zab. 104. 8, 9. 8 Oba (āni) [e] eyasiba enyanja nenzi'gi,
Bweyawaguza ngekiva mu lubuto;
9 Bwenafūla ekire okuba ekyambalo kyayo,
Nekizikiza ekiku'te okuba ebiwero ebyokubi'ka,
10 Bwenagiragira etēka lyānge,
Nenzi'sāwo ebisiba nenzi'gi,
11 Nenjogera nti Wano wokomānga 'sō tosu'kāngawo;
Era wano amayengogo agamalala wegaziirizibwānga?
[f] Zab. 74. 16. 12 [f] Wali olagi'de enkya enakuzo kasoke'de zibawo,
Wali omanyisi'za emāmbya ekifo kyayo;
13 Ekwate enkomerero zensi,
Era ababi bakunkumulwe okugivamu?
14 Ewanyisibwa ngebūmba wansi wakabonero;
(Nebintu byona) bikukunuka ngekyambalo:
[g] Yob. 24. 13 neb. Mat. 6. 23. [i] Zab. 10. 15. 15 Nababi [g] omusana gwābwe gubagyibwako,
[i] Nomukono ogugulumizibwa gumenyeka.
16 Wali oingi'de mu nsulo ezenyanja?
Oba wali otambu'de mu madubi agobuziba?
[k] Zab. 9. 13; 107. 18. Is. 38. 10. Mat. 16. 18. 17 [k] Enzi'gi ezokufa zali zikubi'kuli'dwa?
Oba wali olabye enzi'gi ezekisīkirize ekyokufa?
18 Wali otege'de ensi bweri engazi?
Yātula, obanga obimanyi byona.
19 E'kubo liriru'dawa eri'da mu nyumba eyomusana,
Nekizikiza ekifo kyakyo kiriru'dawa;
20 'Gwe okukiwerekera ku mbibi yakyo?
Era otegēre amakubo okutūka ku nyumba yakyo?
21 Omanyi, kubanga wali ozāli'dwa mu biro ebyo,
Nomuwendo gwenakuzo mungi!
22 Wali oingi'de mu mawanika gama'zi amakwafu,
Oba wali olabye amawanika agomuzira,
[l] Kuv. 9. 18. Yos. 10. 11. Is. 30. 30. Ez. 13. 11, 13. Kub. 16. 21. 23 Genaterekera [l] ebiro ebyokulabiramu enaku,
Olunaku olwolutalo nobulwa?
24 Mu 'kubo ki omusana mwegwāwukanira,
Oba embuyaga ezebuvanjuba mwezisāsānira kunsi?
25 Ani eyasalira amataba olusalosalo,
Oba e'kubo eryenjota ezokubwātuka;
26 Okutonyesa enkuba kunsi okutali muntu;
[m] Mu 'dūngu omutali muntu nomu;
[m] Zab. 107. 35. 27 Oku'kusa (e'taka) eryāzika eryalekebwa;
Nokulosa omu'do omuto?
[n] Zab. 147. 8. Yer. 14. 22. 28 [n] Enkuba erina kitāwe wayo?
Oba āni eyazāla amatōndo agomusulo?
29 Mu lubuto lwāni omwava ama'zi amakwafu?
Nomusulo omukwafu omweru ogwomu'gulu āni eyaguzāla?
30 Ama'zi gakwekebwa ngagakweke'dwa namainja,
Ne kungulu ku buziba [o] nga kuku'te.
[o] Yob. 37. 10. 31 Oīnza okusiba ekikukūlu kya [p] Kakāga,
[p] Yob. 9. 9. Am. 5. 8. [r] Yob. 12. 18. Oba [r] okusumulula olukoba Lwentungalugoye?
32 Oīnza okufulumya emunyenye mu utūko zazo?
Oba oīnza okulung'amya [s] Nabaliyo nabānabe?
[s] Yob. 9. 9. 33 Omanyi [t] ebiragiro ebyomu'gulu?
Oīnza okunywēza okufuga kwalyo munsi?
[t] Yer. 31. 35. 34 Oīnza okuimusa e'doboziryo eri ebire,
Ama'zi amangi enyo gakubi'keko?
35 Oīnza okuwereza enjota zitambule,
Nezikugamba nti 'Fe tutuno?
[u] Zab. 51. 6. 36 Ani eyateka amagezi [u] mu bitūndu ebyomunda?
Oba āni eyawa ememe okutegēra?
37 Ani aīnza okubala ebire olwamagezi?
Oba āni aīnza okutulula amaliba agomu'gulu,
38 Enfūfu bwekulukuta neba efunfugu,
Amafunfugu negega'tira dala?
39 Onoi'gira empologoma enkazi omui'go?
Oba ono'kusa okwegōmba kwabāna bempologoma,
40 Bwezisula mu mpuku zazo,
Nezibēra mu bisa'ka okutēga?
[w] Zab. 147. 9. Luk. 12. 24. 41 Ani alabira [w] namung'ona e'mereye,
Abānabe bwebakābira Katonda,
Nebatambulatambula olwokubulwa ebyokulya?

39 Omanyi ebiro [a] embulabuzi ezokunjāzi mwezizālira?
[a] Zab. 104. 18. Oba oīnza okutegēra [b] empewō bweziba namawako?
[b] Zab. 29. 9. 2 Oīnza okubala emyezi gyezimala?

Oba omanyi ebiro mwezizāliira?
3 Zikutama, zizāla abāna bazo,
Ze'gyamu obubalagaze bwazo.
4 Abāna bazo bage'ja, bakulira ebwēru ku 'tale;
Bafuluma nebata'da.
5 Ani eyata entulege okuba eye'dembe?
Oba āni eyasumulula enkoba ezentulege?
[c] Yob.24.5. Yer. 2. 24. Kos. 8. 9.
6 Nafūla [c] ensiko okuba enyumba yayo,
Nensi eyomunyo okuba ekifo webēra.
7 Enyōma oluyogāno olwomukibuga,
'Sō tewulira kulekāna kwa mugobi.
8 Ensozi bwezenkana obugazi lye 'dūndiro lyayo,
Era enonya buli kintu ekibisi.
[d] Kubal. 23. 22.
9 [d] Embogo ene'kirizānga okukuwereza?
Oba enebērānga awali ekisibokyo?
10 Oīnza okusiba embogo nolukoba lwayo ku kibibi?
Oba enerīmānga ebiwōnvu enyumawo?
11 Onogyesigānga kubanga amānyi gayo mangi?
Oba onogirekerānga omulimugwo?
12 Onogyesigānga okukomyawo ewuwo ensigozo,
Nokukung'anyānga (eng'āno) eyomugūlirolyo?
13 Ekiwawātiro kya māya kisanyuka;
(Naye) ebiwawātirobye nebyōya birina ekisa?
14 Kubanga aleka amagige ku 'taka,
Nagabugumya mu nfūfu,
15 Neyerabira ngekigere kiīnza okugabētenta,
Oba ensolo eyomunsiko aīnza okugalinyirira.
[e] Kung. 4. 3.
16 [e] Akakanyalira abānabe ngabatali babe:
Newakuba'de ngateganira bwerēre talina kutya;
17 Kubanga Katonda yamu'gyako amagezi,
'Sō tamuwa'de kutegēra.
18 Bwaba nga yegulumizi'za,
Anyōma embalāsi noyo agyebagala.
19 Wawa embalāsi amānyi (gayo)?
Wayambaza obulago bwayo noluging'irima olukankana?
20 Wagibūsa ngenzige?
Ekitibwa kyokufugula kwayo kya ntīsa.
21 Etakulira mu kiwōnvu, nesanyukira amānyi gayo:
[f] Yer. 8. 6.
[f] Efuluma okusisinkana nabasaja abaku'te ebyokulwānyisa.
22 Esekerera okutya 'sō tekeng'ēntererwa;
'Sō te'da nyuma awali ekitala.
23 Omufuko guwulungutira kuyo,
E'fumu erimasamasa nakasāle.
24 Emira e'taka nobusūngu nekirui;
'Sō te'kiriza nga lye 'dobozi eryekondēre.
25 Ekondēre buli lwerivuga, neyogera nti Bwotyo!
Nekōnga olutalo nga lukyali wala,
Okubwātuka kwabāmi nokulekāna.
26 Ma'ga atumbīra na magezigo,
Nābāmba ebiwawātirobye eri obukika obwadyo?
27 Empungu erinya na kiragirokyo,
Nekola ekisu kyayo wa'gulu?
28 Ebēra ku 'jinja, nenyumba yayo eri (okwo),
Ku linyo lye'jinja nekifo ekyamānyi.
29 Erengera omui'go ngeima okwo;
Amaso gayo gagulaba nga guli wala.
30 Era nabāna bayo banūna omusai:
Era [g] awaba emirāmbo, gyebēra eyo.
[g] Mat. 24. 28. Luk.17.37.

40 Era nate Mukama na'damu Yobu nāyogera nti
2 [a] Aleta ensōnga ezitalimu anāyōmbesa Omuīnza webintu byona?
Awakanya Katonda akiwoze.
[a] Yob. 33. 13.
3 Awo Yobu nālyoka a'damu Mukama nāyogera nti
4 Laba, sirimu ka buntu; nāku'damu ntya?
[b] Nteka omukono gwānge ku kamwa kānge.
[b] Zab.39.9.
5 Njoge'de omulūndi gumu, 'sō si'demu;
Wewawo, emirūndi ebiri, naye seyongere nate.
6 Awo Mukama na'damu Yobu ngaima mu [c] mbuyaga ezakazimu nāyogera nti
[c] Yob.38.1.
7 [d] Wesibe 'no ekimyu ngomusaja:
Nākubūza, nāwe onziremu.
[d] Yob.38.3.
8 [e] Noku'julula ono'julula omusāngo gwensala?
'Gwononsalira 'nze omusāngo obēre nobutūkirivu?
[e] Zab.51.4. Bal. 3. 4.
9 Oba olina omukono nga Katonda?
Era oīnza [f] okubwātuka ne'dobozi zi erifanana erirye?
[f] Yob. 37. 4.
10 [g] Weyōnje 'no nokuwōma nokutībwa;
Yambala ekitībwa nobukulu.
[g] Zab 93. 1; 104. 1.
11 Fuka obusūngubwo obusu'kiri'de:
[i] Otunulire buli muntu owamalala omujēze.
[i] Is. 2. 12. Dan. 4. 37.
12 Tunulira buli muntu owamalala omuka'kanye;
Olinyirire ababi webaimirira.
13 Bakise wamu mu nfūfu;

Siba amaso gābwe mu (kifo) ekikisibwa.
14 Kale nānge nendyoka nzi'kiriza ku'gwe
Ngomukonogwo gwe guīnza okukulokola.
15 Laba 'no envubu gyenatōndera awamu nāwe;
Erya [k]omu'do ngente.
16 Laba 'no amānyi gayo gali mu kiwato kyayo,
Namawa'gali gayo gali mu binywa ebyomulubuto lwayo.
17 Yesa'ga omukira ngomuvule:
Ebinywa ebyomukiwato kyayo byega'ta wamu.
18 Amagūmba gayo gali ng'anga enseke ezebikomo;
Amagulu gayo gali ng'anga ebyūma ebisiba.
19 Yekulira amakubo ga Katonda:
Ye (ye'ka) eyagitōnda aīnza okugisembereza ekitalakye.
20 Mazima ensozi zigizālira ebyokulya;
Ensolo zona ezomunsiko wezizanyira.
21 Egalamira wansi webisīkirize byemiti,
Mu bwekwekero obwomundago ne mu bitōsi.
22 Ebisīkirize byemiti bigibi'kako;
Emyerebu egyomubu'ga gigyetōlōla.
23 Laba, omu'ga bwegwanjāla, tekankanac
Eguma omwoyo Yoludani newakuba'de nga gu'jula negutūka ku kamwa kayo.
24 Waliwo anāgikwata bweba ngetunula,
Oba anāwu'mula enyindo zayo nekyambika?

41 Oīnza oku'gyāngamu [a]egōnya ne'dobo?
Oba okunyigirizānga olulimi lwayo nomugwa?
2 Oīnza okuingizānga omugwa mu nyindo zayo?
Oba okuwu'mulānga oluba lwayo ne'dobo?
3 Enekwegairirānga ebigambo bingi?
Oba enekugambānga ebigambo ebigōnvu?
4 Eneragānānga endagāno nāwe,
Ogitwālēnga okuba omu'du emirembe gyona?
5 Onozanyānga nayo nga bwozanya nenyonyi?
Oba onogisibirānga abawalabo?
6 Ebibīna (ebyabavubi) bināgifūlānga obuguzi?
Banāgigabanirānga mu [b]basubūzi?
7 Oīnza oku'juzānga e'diba lyayo ebyūma ebiriko amalobo,
Oba omutwe gwayo emiwunda egiswāga ebyenyanja?
8 Gitekeko omukonogwo;
'Jukira olutalo olemēnga okweyongera okukola bwotyo.
9 Laba, e'sūbi lyayo lya bwerēre:
Omuntu takeng'ēntererwenga bwagiraba obulabi?
10 Tewali mukāmbwe bwatyo nokwang'anga nāyang'anga okugisa'gula:
Kale aluwa oyo aīnza okuīmirira mu maso gānge?
11 [c]Ani eyasoka okumpa, 'nze 'musasule?
[d](Byona ebiri) wansi we'gulu lyona byānge.
12 Sisirike magulu gayo,
Newakuba'de amānyi gayo amangi, newakuba'de okuga'tibwa kwayo okulūngi.
13 Ani aīnza okugyambula ekyambalo kyayo ekyokungulu?
Ani anātūka munda wenkoba zayo ebiri?
14 Ani aīnza oku'gulawo enzi'gi ezamaso gayo?
Entīsa yetōlo'de amanyo gayo.
15 Amagamba (gayo) agamānyi ge malala (gayo),
Nga gasibaganye ngakabonero bwekanywēza.
16 Erimu lyega'ta neryokubiri bwerityo
Nokuīnza empewo nezitaīnza kuita wakati wago.
17 Gega'se go'ka na go'ka;
Gakwatagana negataīnzika kwāwulibwa.
18 Okwasimula kwayo kumyansamu omusana,
Namaso gayo gafanana ebikowe ebyenkya.
19 Mu kamwa kayo muva emimuli egyāka,
Nensasi ezomuliro zibūka okuvamu.
20 Mu nyindo zayo muva omu'ka,
Ngogwentamu etokota nogwebitōgo (ebigya).
21 Omu'ka gwayo gwāsa amānda,
Era omuliro guva mu kamwa kayo.
22 Mu nsingo yayo mubēra amānyi,
Nentīsa ezinira mu maso gayo.
23 Emiwula gyenyama yayo gyega'se:
Ginywerera kuyo: tegiīnza kusagasagana.
24 Omutima gwayo guguma nge'jinja;
Wewawo, guguma ngolubengo.
25 Bweimuka abamānyi batya:
Olwokwekānga nga baliko e'dalu.
26 Bwebagisimbako ekitala tekiriko kyekiīnza kukola;
Newakuba'de e'fumu newaku-

[k] Zab. 104. 14.
[a] Zab. 74. 14; 104. 26. Is. 27. 1.
[b] Nge. 31. 24.
[c] Bal. 11. 35.
[d] Kuv. 19. 5.

ba'de omuwunda newakuba'de
akasāle akasongovu.
27 Ebyūma ebiita ebisasiro,
Nebikomo miti mivūndu.
28 Akasāle tekainza kugi'dusa:
Amainja agavūmūlibwa gafūka
ebiti eri yo.
29 Endo'do ziitibwa ngebiti:
Esekerera okuwulukuka kwakasāle.
30 Ebitūndu byayo ebya wansi biri
(ng'anga) engyo eziriko obwōgi:
Eteka (ekiri) nge'gāli ewūla ku
bitōsi.
31 Etokosa enyanja ngentamu:
Efananya enyanja amafuta.
32 Emasisamasisa e'kubo enyuma
wayo;
Obuziba wandibulowōze'za okuba nenvi.
33 Tewali ekigyenkana kunsi,
Ekolebwa obutabamu kutya.
34 Etunulira buli kintu ekigulumivu:
Ye kabaka wabāna bona abamalala.

42 Awo Yobu na'damu Mukama
nāyogera nti
2 'Manyi nga [a] gwoīnza byona,
Era nga tewali kigambo kyewatēsa ekiziizika.
3 [b] Ani ono akisa okutēsa awatali
kumanya?
Kyenavu'de njātula ebyo byesatege'de,
[c] Ebigambo ebyekitalo ebya'nemye byesamanye.
4 Nkwegairi'de, wulira, nānge kanjogere;
Nākubūza, nāwe onziremu.
5 Nali nkuwuli'deko nokuwulira
kwokutu;
Naye kakano eriso lyānge likulaba,
6 [d] Kyenvu'de netamwa ninenenya
Mu nfūfu ne'vu.
7 Awo olwātūka Mukama bweyamala okugamba Yobu ebigambo ebyo, Mukama nāgamba [e] Erifazi
Omutemani nti Obusūngu bwānge
bukubūbūki'de 'gwe ne ba'no bō-
mbi: kubanga temunjoge'deko ekigambo ekirina ensōnga, ngomu'du
8 wānge Yobu bwayoge'de. Kale 'no
mwetwālire [f] ente enume musānvu
nendiga enume musānvu, mugende
eri omu'du wānge Yobu, mwewereyo ekiwebwayo ekyōkebwa; era omu'du wānge Yobu [g] anābasabira;
kubanga oyo gwena'kiriza 'neme
okubakola ngobusirusiru bwa'mwe
bwebuli; kubanga temunjoge'deko
kigambo ekirina ensōnga ngomu'du
9 wānge Yobu bwayoge'de. Awo Erifazi Omutemani ne Birudadi Omusuki ne Zofali Omunaamasi nebagenda nebakola nga Mukama bwabalagi'de: kale Mukama na'kiriza
10 Yobu. Awo Mukama [i] nākyūsa obusibe bwa Yobu, bweyasabira mikwānogye: Mukama nāwa Yobu okusinga [k] emirūndi ebiri ebyo bye-
11 yalina oluberyeberye. Awo [l] bagandabe bona neba'ja gyali ne banyina bona nabo bona beyamanyagānga nabo oluberyeberye, nebalīra e'mere wamu naye mu nyumbaye: nebamukābira nebamukubagiza olwobubi bwona Mukama bweyamuletako: era buli muntu nāmuwa ekitūndu ekya feza, na buli muntu
12 empeta eya zābu. Awo Mukama
nāwa omukisa [m] enkomerero eya
Yobu eyoluvanyuma okukira oluberyeberyerwe: nāba [n] nendiga kakumi mwenkumi nya, neng'amira kakāga, nemigogo gyente lukumi, nendogoi enkazi lukumi.
13 [o] Era yalina abāna abobulenzi mu-
14 sānvu nabobuwala basatu. Nowoluberyeberye nāmutūma erinya Yemima; nowokubiri erinyalye Keziya; nowokusatu erinyalye Kere-
15 nuka'puki. Awo munsi yona newatalabika abakazi abalūngi okwenkana abawala ba Yobu: [p] kitābwe
nābawa obusika mu baganda bā-
16 bwe. Awo oluvanyuma lwebyo
Yobu nāwangāla emyāka kikumi
mwana, nālaba batabanibe nabāna
17 ba batabanibe, banakasatwe. Awo
Yobu nāfa nga muka de ngaweze'za
enaku nyingi.

[a] Mat. 19. 26.
[b] Yob. 38. 2.
[c] Zab. 40. 5; 131. 1; 139. 6.
[d] Yob. 40. 4.
[e] Yob. 2. 11.
[f] Kubal. 23. 1.
[g] Lub. 20. 17. Yak. 5. 16.
[i] Zab. 14. 7; 53. 6; 85. 1; 126. 1.
[k] Is. 40. 2.
[l] Yob. 19. 13.
[m] Yak. 5. 11.
[n] lu. 10. Yob. 1. 3.
[o] lu. 10. Yob. 1. 2.
[p] Kubal. 27. 1–8.

[a] ZABULI

EKITABO I

[a] Luk. 20. 42. Bik. 1. 20.

1 ALINA omukisa omuntu atatambulira mu kutēsa kwababi,
Newakuba'de okuīmirira mu 'kubo lyabo abalina ebibi,
Newakuba'de okutūla ku ntebe yabanyōma.
[b] Zab. 119. 1 neb. 2 Naye [b] amatēka ga Mukama ge gamusanyusa;
Era mu matēkage mwalowōza emisana nekiro.
[c] Kubal. 24. 6. 3 Naye alifanana [c] ngomuti ogwasimbibwa okumpi nensulo ezama-'zi,
Ogubala e'mere yagwo mu ntūko zayo,
Era amalagala gagwo tegawotōka;
[d] Lub. 39. 3 neb. Na buli kyakola, [d] akiwerwako omukisa.
4 Ababi si bwebatyo;
[e] Yob. 21. 18. Naye bali [e] ngebisusūnku, empewo byezifumūla.
Zab. 35. 5. Is. 29. 5. 5 Ababi kyebaliva balema [f] okuīmirira mu musāngo,
[f] Zab. 5. 5. Nak. 1. 6. Newakuba'de abalina ebibi mu kung'aniro lyabatūkirivu.
[g] Zab. 37. 18. 6 Kubanga [g] Mukama amanyi e'kubo lyabatūkirivu:
Naye e'kubo lyababi liribula.

[a] Bik. 4. 25 neb. 2 [a] KIKI ekibagugumusi'za abamawānga,
Nabantu kiki ekibalowōzese'za ekitalimu?
2 Bakabaka abensi betēsetēse,
Nabafuga batēse'za ebigambo wamu,
Ku Mukama ne ku Masiyawe, (nga bogera nti)
3 Katumenyemenye enjegere zābwe,
Tusūle wala emigwa gyābwe.

[b] Zab. 37. 13. 4 Atūla mu 'gulu [b] aliseka,
Mukama alibadūlira.
5 Mu biro biri alibagamba mu busūngubwe,
Alibateganya mu kiruikye ekingi:
6 Naye nateka kabaka wānge
Ku lusozi lwānge olutukuvu Sayuni.

[c] Mat. 3. 17. Bik. 13. 33. Beb. 1. 5. 7 Ekiragiro ndikibūlira:
Mukama yang'amba nti [c] Gwoli mwāna wānge;
Lero nkuza'de.
8 Onsabe 'nze, nānge ndikuwa amawānga okubēra obusikābwo,
Nensōnda ezensi okubēra amatwālego.
9 Olibimenya [d] nomu'go ogwekyūma;
Olibyasayasa [e] ngentamu eyomubūmbi.

10 Kale kakano mubēre namagezi, 'mwe bakabaka:
Muige, 'mwe abasala omusāngo gwensi.
11 Muwereze Mukama nokutya,
Era musanyuke nokukankana.
12 Munywegere omwāna, aleme okusunguwala, na'mwe nemubula mu 'kubo,
Kubanga obusūngubwe bulibūbūka māngu.
[f] Balina omukisa [g] bona abamweyuna ye.

[d] Kub. 2. 27. [e] Is. 30. 14. Yer. 19. 11. [f] Zab. 34. 8. [g] Zab. 7. 1.

3 Zabuli ya Daudi [a] bweya'duka Abusalomu mutabaniwe.

[a] 2 Sam. 15. 14 neb. [b] 2 Sam. 15. 12.

1 MUKAMA, abalabe bānge [b] nga beyonge'de!
Abagolokoka oku'nūmba bangi.
2 Bangi abogera ku meme yānge,
Nti Talina kubērwa mu Katonda. [Sera
3 Naye 'gwe, Mukama, oli [c] ngabo enkūma;
Ekitībwa kyānge, era [d] aimiriza omutwe gwānge.
4 Ne'dobozi lyānge nkōwola Mukama,
Naye anziramu okuva ku [e] lusozirwe olutukuvu.
5 [f] Nāgalamira ninebaka;
Nenzukuka; kubanga Mukama yankūma.
6 [g] Siritya bukumi bwabantu,
Abanetōlōla oku'nūmba.
7 Golokoka, ai Mukama: ondokole, ai Katonda wānge:
Kubanga wakuba abalabe bānge bona ku 'tama;
Wamenya amanyo gababi.
8 [i] Obulokozi buli eri Mukama:
Omukisagwo gubēre ku bantubo. [Sera

[c] Lub. 15. 1. Zab 28. 7. [d] Zab. 27. 6. [e] Zab. 2. 6. [f] Zab. 4. 8. [g] Zab. 23. 4. [i] Zab. 37. 39.

4 Ya [a] mukulu wabaimbi; ya bintu ebyengoye. Zabuli ya Daudi.

[a] Kab. 3. 19. Zab. 55 Ebisoka.

1 ONZIREMU bwenkukābira, ai Katonda owobutūkirivu bwānge;
Wansumulula (bwenali) mu naku:
Onsāsire, ompulire okusaba kwānge.
2 'Mwe abāna babantu, mulitūsa wa okukyūsa ekitībwa kyānge mu nsonyi?

(Mulitūsa wa) okwagala ebitalimu,
nokugoberera ebyobulimba? [Sera
3 Naye mutegēre nga Mukama yetereke'de atya Katonda:
Mukama anāwulirānga bwenāmukōwolānga.
b Bef. 4. 26. 4 b Muīmirire nga mutya, muleme okwōnōna:
c Zab. 77. 6. c Mulowōze mu mutima gwa'mwe ku kitanda kya'mwe, musirikirire. [Sera
d Ma. 33. 19. Zab. 51. 19. 5 d Muweyo esadaka ezobutūkirivu,
Era mwesige Mukama.
6 Waliwo bangi abogera nti Ani alitulaga ekintu ekirūngi?
e Zab. 31. 16. Mukama, 'gwe e oimuse f omusana ogwamasogo ku'fe.
f Zab. 80. 3, 7 neb. 7 Ota'de g esanyu mumutima gwānge,
g Is. 9. 3. Okusinga eryomukyengera kye'mere nomwenge gwābwe.
8 Mu butatya nāgalamirānga ninebaka:
Kubanga 'gwe we'ka, Mukama, ontūza mu mirembe.

5 Ya mukulu wabaimbi; ya bintu ebifuibwa. Zabuli ya Daudi
1 Wulira ebigambo byānge, ai Mukama,
2 O'sēyo omwoyo eri ebirowōzo byānge.
Wulira e'dobozi lyokukāba kwānge,
Kabaka wānge, era Katonda wānge:
Kubanga nkusaba 'gwe.
3 Ai Mukama, (buli) nkya onowulirānga e'dobozi lyānge;
a Zab. 88. 13. a (Buli) nkya nālongōsānga okusaba kwānge gyoli, nentunula.
4 Kubanga toli Katonda asanyusibwa obubi:
Ebitasāna tebitūlenga gyoli.
5 Abenyumiriza tebaīmirirenga mu masogo:
Okyāwa bona abakola ebitali bitūkirivu.
b Zab. 4. 2. 6 Olizikiriza abogera b ebyobulimba:
Mukama akyāwa omuntu a'ta nālimbalimba.
7 Naye kulwānge mu bungi bwekisakyo nāingirānga mu nyumbayo:
Mu kukutya nāsinzānga nga njolekera yekaluyo entukuvu.
8 Ontwāle, ai Mukama, mu butūkirivubwo olwabalabe bānge;
Ongololere e'kubolyo mu maso gānge.
9 Kubanga tewali bwesigwa mu mimwa gyābwe:
Omwoyo gwābwe bubi busa:
c Bal. 3. 13. c Omumiro gwābwe ye ntāna eyasāmiri'de;
Begōnza nolulimi lwābwe.
10 Oba'sēko omusāngo, ai Katonda;
Bagwe olwokutēsa kwābwe bo:
Obasindike mu kwōnōna kwābwe okungi;
Kubanga bakujēme'de 'gwe.
11 Naye bona abesiga 'gwe basanyukēnga,
Bayogānēnga mu sanyu bulijo, kubanga 'gwobakūma:
Era abagala erinyalyo basanyukirēnga mugwe.
12 Kubanga oliwa omutūkirivu omukisa;
Ai Mukama, olimwetōlōza ekisa
d ngengabo. d Zab. 35. 2.

6 a Ya mukulu wabaimbi; ya bintu ebyengoye, ebyekiseminisi. Zabuli ya Daudi. a Zab. 4 Ebisoka.
1 Ai Mukama, b to'nenya mu busūngubwo, b Yer. 10. 24.
'Sō tombūlirira mu kiruikyo ekibūbūka.
2 Onsāsire, ai Mukama; kubanga mpotōke'de dala:
Ai Mukama, c omponye; kubanga amagūmba gānge geralikiri'de. c Zab. 30. 2; 41. 4; 147. 3. Yer. 17. 14.
3 Era nememe yānge yeralikiri'de nyo:
Nāwe, ai Mukama, olitūsa wa?
4 Komawo, ai Mukama, ondokole ememe yānge:
Omponye olwekisakyo.
5 Kubanga d siwali aku'jukirira mu kufa: d Zab. 30. 9; 88. 5, 10-12; 115. 17. Is. 38. 18.
Ani alikwebaliza mu magōmbe?
6 Okusīnda kwānge kunkōye'za;
Buli kiro nkulukusa ekiriri kyānge;
Ekitanda kyānge nkitobya namaziga.
7 e Eriso lyānge likulukuse olwokunakuwala; e Zab. 31. 9.
Lika'diye olwabalabe bānge bona.
8 f Muvewo wendi, 'mwena abakola ebitali bitūkirivu; f Mat. 7. 23; 25. 41.
Kubanga Mukama awuli'de e'dobozi lyokukāba kwānge.
9 Mukama awuli'de okwegairira kwānge;
Mukama anākirizānga okusaba kwānge.
10 Abalabe bānge bona baliswāzibwa, balyeralikirira nyo:
Bali'da enyuma, baliswāzibwa māngu.

7 a Sigayoni ya Daudi, gyeyaīmbira Mukama, olwebigambo bya Kusi Omubenyamini. a Kab. 3. 1.
1 Ai Mukama, Katonda wānge, b nesiga 'gwe: b Zab. 2. 12.
Ondokole eri abo bona abangoba, omponye:
2 Aleme okutāgula ememe yānge ngempologoma,
Okugitāgulatāgula, nga tewali anāmponya.
3 Ai Mukama, Katonda wānge, obanga nakola bwentyo;
Obanga c obutali butūkirivu buli mu mikono gyānge; c 1 Sam. 24. 11.

4 Obanga namuwalana obubi eyali
nemirembe gyendi;
[Ne'da, naye [a] nawonya eyali omu-
labe wānge obwerēre:]
[d] 1 Sam. 24. 7.
5 Ankyāwa ai'ganye ememe yānge,
agitūkeko:
A'ninyirire obulamu bwānge wansi
mu 'taka,
A'sē ekitībwa kyānge mu nfūfu.
[Sera
6 Golokoka, ai Mukama, mu busūngu-
bwo,
Wesimbe ku bukāmbwe obwabala-
be bānge:
[e] Zab. 35. 23.
Era [e] onzukukire; walagira omusā-
ngo.
7 Era ekung'aniro eryamawānga li-
kwetōlōle:
Okomewo wa'gulu okubafuga.
8 Mukama awereza omusāngo ama-
wānga:
Osale omusāngo gwānge, ai Muka-
ma, olwobutūkirivu bwānge na-
mazima gānge agali mu'nze.
9 Singa obubi obwababi buwe'dewo,
naye abatūkirivu 'gwobanywēze:
[f] 1 Sam. 16. 7.
Kubanga [f] Katonda owobutūkirivu
agezako [g] emitima nememe.
[g] Kub. 2. 23.
10 Engabo yānge eri ne Katonda,
Alokola abalina omutima ogwama-
zima.
11 Katonda ye musazi wemisāngo o-
mutūkirivu,
Era ye Katonda alina obusūngu
buli lunaku.
[i] Ma. 32. 41.
12 Omuntu bwatakyūka, [i] aliwa'gala e-
kitalakye;
Alēze omutegogwe, agutesetese.
13 Era amuteke'deteke'de ebintu ebi-
'ta;
Emisālegye agitekako omuliro.
[k] Yob. 15. 35. Is. 59. 4. Yak. 1. 15.
14 Laba, alina olubuto [k] olwobubi;
Wewawo, egwakolye lye 'tima, era
aza'de obulimba.
15 Yakola obunya, yabusima,
[l] Nge. 26. 27. Mub. 10. 8.
Era [l] agu'de mu lusalosalo lweya-
kola.
16 E'timalye liri'dira ku mutwegwe ye,
Nekye'jokye kiritūka ku bwēzi-
ngebwe.
17 Nebazānga Mukama olwobutūkiri-
vubwe:
Nāimbānga okutendereza erinya lya
Mukama ali wa'gulu enyo.

8 Ya mukulu wabaimbi; [a] Eyekigasi. Zabuli ya Daudi.

[a] Zab. 81 & 84 Ebiseka.
1 Ai Mukama, Mukama wa'fe,
[b] Erinyalyo nga 'dungi nyo munsi
zona!
[b] Zab. 148. 13.
Gweyateka ekitībwakyo ku 'gulu.
[c] Mat. 21. 16.
2 [c] Mu kamwa kabawere nabayōnka
wanywēza amānyi,
Olwabalabebo,
Olyoke osirise omulabe noyo awa-
lana e'gwānga.
3 Bwendowōza e'gululyo, omulimu
gwengalozo,
Omwezi nemunyenye, byewalagira;
4 Omuntu kye kiki, 'gwe okumu'ju-
kira,
Oba omwāna womuntu, 'gwe oku-
mu'jira?
5 Kubanga wamukola okubulako a-
katono okuba nga Katonda,
Era omu'sāko engule eyekitībwa
netendo.
6 [d] Wamufuza emirimu egyemikono-
gyo;
[d] Lub. 1. 26, 28.
[e] Wateka ebintu byona wansi webi-
gerebye:
[e] 1 Kol. 15. 27.
7 Endiga zona nente,
Era nensolo ezomunsiko;
8 Enyonyi eza wa'gulu, nebyenya-
nja ebiri mu nyanja,
Buli kintu ekiita mu makubo age-
nyanja.
9 Ai Mukama, Mukama wa'fe,
Erinyalyo nga 'dungi nyo munsi
zona!

9 Ya mukulu wabaimbi; Eyekimusula'beni. Zabuli ya Daudi.

1 Nebazānga Mukama nomutima
gwānge gwona;
Nāyolesānga ebikolwabyo ebyeki-
talo byona.
2 Nāsanyukānga nājagulizānga mu-
'gwe:
Nāimbānga okutendereza erinya-
lyo, 'gwali wa'gulu enyo.
3 Abalabe bānge bweba'da enyuma,
Besitala nebazikirira mu masogo.
4 Kubanga 'gwe wabēra ensōnga yā-
nge nebigambo byānge;
Watūla ku ntebe, ngosala omusāngo
ogwensōnga.
5 Wabogolera amawānga, wazikiriza
ababi,
[a] Wasāngula erinya lyābwe emire-
mbe nemirembe.
[a] Ma. 9. 14.
6 Abalabe bawe'dewo, bavibwamu e-
mirembe egita'gwāwo;
Nebibuga byewamenya,
Era neki'jukiro kyabyo kizikiri'de.
7 Naye Mukama atūla (kabaka) emi-
rembe egita'gwāwo:
Atesetese entebeye okusala omusā-
ngo.
8 Naye alisala omusāngo ogwensi zo-
na mu butūkirivu,
Aliwa omusāngo amawānga mu ma-
zima.
9 Era Mukama anāberānga kigo eki-
wānvu eri abai'ganyizibwa,
Ekigo ekiwānvu mu biro ebyenaku;
10 Nabo [b] abamanyi erinyalyo banesi-
gānga 'gwe;
[b] Zab. 91. 14.
Kubanga 'gwe, Mukama, tonabale-
ka abakunonya.
11 Muimbe okutendereza Mukama, a-
tūla mu Sayuni:
Mubūlire ebikolwabye mu bantu.
12 Kubanga oyo [c] avunāna omusai
aba'jukira:
[c] Lub. 9. 5.
Teyerabira kukāba kwabāvu.

13 Onsāsire, ai Mukama;
Laba okubonabona kwānge (kwebankola) abankyāye,
d Yob. 38. 17. 'Gwe anyimusa ku d miryāngo egyolūmbe;
14 Ndyoke njolesēnga etendolyo lyona:
Mu miryāngo egyomuwala wa Sayuni
Nāsanyukirānga obulokozibwo.
15 Amawānga gagu'de mu bunya bwebāsima:
e Zab. 35. 7, 8; 57. 6. Mu e kyambika kyebātēga kikwatibwa ekigere kyābwe bo.
f Kuv. 7. 5. 16 f Mukama yetegēze'za, atūkiri'za omusāngo:
Omubi akwatibwa mu mirimu gyemikonogye. [Kt'gayont. Sera
17 Ababi bali'da mu magōmbe,
g Yob. 8. 13. Ge mawānga gona g agerabira Katonda.
i Zab. 10. 2, 9. 18 Kubanga i abāvu teberabirwenga enaku zona,
'Sō e'sūbi eryabawōmbefu teribulenga emirembe gyona.
19 Golokoka, ai Mukama; abantu balemēnga okuwāngula:
Amawānga gasalirwe omusāngo mu masogo.
20 Obatīse, ai Mukama:
Amawānga getegēre nga bantu buntu. [Sera

10 Kiki ekikuīmirizi'za ewala, ai Mukama?
Kiki ekikwekwese'za mu biro ebyenaku?
a Zab. 7. 13. 2 Mu malala agomubi a omwāvu ai-'ganyizibwa nyo;
b Zab. 7. 15. b Bakwatibwe munkwe zebātēsa.
3 Kubanga omubi yenyumiriza olwokwegōmba kwomutimagwe,
Nomuko'do yegāna, era anyōma Mukama.
4 Omubi mu malala agamasoge (ayogēra) nti Talivunāna.
Ebirowōzobye byona nti Tewali Katonda.
5 Amakuboge maka'kanyavu enaku zona:
Emisāngogyo giri wa'gulu nyo gyataīnza kugiraba:
Abalabebe bona abasōza.
c Zab. 15. 5. 6 Ayogera mu mutimagwe nti c Sirisagasagana:
Okutūsa emirembe gyona siriraba naku.
d Bal. 3. 14. 7 d Akamwāke kaju'de okukolima nokulimba nokujōga:
Wansi wolulimirwe waliwo e'tima nobutali butūkirivu:
8 Atūla mu matēgero agebyālo:
Mu bwekweko a'ta abatalina misāngo:
Amasoge agatunuliza ku munafu mu kyāma.
9 Yekweka mu tēgero ngempologoma mu mpuku yayo:
Yekisa okukwata omwāvu:
Akwatira dala omwāvu, ngamuwalulira mu kyambikakye.
10 Akutama, akōtakōta,
(Abasajabe) abamānyi nebasūla abanafu.
11 Ayogera mu mutimagwe nti Katonda yerabi'de:
Akweka amasoge; tagenda kukiraba.
12 Golokoka, ai Mukama; ai Katonda, oimuse omukonogwo:
Tewerabira mwāvu.
13 Lwaki omubi okunyōmānga Katonda,
Nokwogera mu mutimagwe nti e Tolivunāna? e Zab. 9. 12.
14 Walaba; kubanga otunulira e'tima nobukyāyi, oku'sāko omukonogwo:
f Omunafu yewayo gyoli; f 2 Tim. 1. 12.
Wabānga omubezi wabo abataliko kitābwe. 1 Pet. 4. 19.
15 Menya omukono gwomubi;
Omuntu omubi g ononyeze dala obubibwe okutūsa obutabusāngamu. g Zab. 9. 12.
16 Mukama ye kabaka emirembe nemirembe:
Amawānga gazikiri'de mu nsiye.
17 Mukama, wawulira abawōmbefu kyebayagala:
Onotekatekānga omutima gwābwe, onowulizānga okutukwo:
18 Okusalira omusāngo abataliko kitābwe nabajōgebwa.
i Omuntu, ye womunsi, aleke okubēra nentīsa. i Zab. 9. 19 neb.

11 Ya mukulu wabaīmbi. (Zabuli) ya Daudi.
1 Mukama gwenesiga:
a Mugamba mutya ememe yānge nti a 1 Sam. 23. 14 neb; 26. 19, 20.
'Dukira ku lusozi lwa'mwe ngenyonyi?
2 Kubanga, laba, b ababi batega ōmutego, b Zab. 7. 12; 64. 4.
Batekateka akasāle ku lugoye,
Balasize mu nzikiza abalina omutima ogwamazima.
3 Obanga c emisingi girizikirizibwa, c Zab. 75. 3; 82. 5.
Kiki omutūkirivu kyaīnza okukola?
4 Mukama ali mu yekaluye entukuvu,
Mukama, entebeye eri mu 'gulu;
Amasoge galaba abāna babantu, ebikowebye bibakema.
5 Mukama d akema abatūkirivu: d Lub. 22. 1.
Naye omubi noyo ayagala ebyamānyi ememeye ebakyāwa.
6 Ku babi anātonyesānga ebyambika;
Omuliro nekiberiti nempewo ezōkya binābērānga e omugabo ogwekikōmpe kyābwe. e Zab. 75. 8.
7 Kubanga Mukama mutūkirivu; ayagala ebyobutūkirivu:

Abalina omwoyo ogwamazima baliraba amasoge.

12 Ya mukulu wabaimbi; [a]eyekisēminisi. Zabuli ya Daudi.

[a] Zab. 6. Ebisoka.

1 Bēra, Mukama; kubanga [b]atya Katonda a'gwāwo;
Kubanga aba'kiriza bakendēra mu bāna babantu.
2 Bogera ebitalimu buli muntu ne mu'ne:
Bogera nemimwa eginyumiriza nemitima ebiri.
3 Mukama alimalawo emimwa gyona eginyumiriza,
Nolulimi olwogera ebikulu:
4 Aboge'de nti Nolulimi lwa'fe tuliwāngula;
Emimwa gya'fe gye gya'fe: atufuga yāni?
5 Olwokunyagibwa kwabāvu, olwokusinda kwabanafu,
[c]Kakano nāgolokoka, Mukama bwayogera;
Nāmuteka mu mirembe gwebasōza.
6 [d]Ebigambo bya Mukama bye bigambo ebirongōfu;
Nga feza egezebwa mu kyōto kunsi,
Erongōsebwa emirūndi omusānvu.
7 Onobakūmānga, ai Mukama,
Onobawonyānga mu mirembe gino enaku zona.
8 Ababi batambula ku njui zona,
Obugwagwa bwebugulumizibwānga mu bāna babantu.

[b] Is. 57. 1. Mi. 7. 2.
[c] Is. 33. 10.
[d] Zab. 18. 30; 19. 8.

13 Ya mukulu wabaimbi. Zabuli ya Daudi.

1 [a]Olitūsa wa, ai Mukama, okunerabirānga emirembe gyona?
Olitūsa wa okunkisānga amasogo?
2 Nditūsa wa okutēsānga mu meme yānge,
Nga ndaba enaku mu mutima gwānge obu'de okuziba?
Alitūsa wa omulabe wānge okugulumizibwānga ku'nze?
3 Lowōza onziremu, ai Mukama Katonda wānge:
Yākira amaso gānge, 'neme okwebaka okufa;
4 [b]Omulabe wānge alemēnga okwogera nti 'Muwāngu'de:
Abankyāwa balemēnga okujaguza [c]nga nsagasagana.
5 Naye nesize okusāsirakwo;
Omutima gwānge gunāsanyukirānga obulokozibwo:
6 Nāimbirānga Mukama,
Kubanga ankole'de obulūngi obungi.

[a] Zab. 79. 5; 89. 46.
[b] Zab. 38. 16.
[c] Zab. 10. 6.

14 Ya mukulu wabaimbi. (Zabuli) ya Daudi.

1 [a]Omusirusiru ayoge'de mu mutimagwe nti [b]Siwali Katonda.
[c]Bavūnze, bakoze ebikolwa ebyobugwagwa;
[d]Siwali akola obulūngi.
2 Mukama yatunulira ngaima mu 'gulu abāna babantu,
Okulaba nga waliwo abātegēra,
Abānonya Katonda.
3 Bona bakyāmye; bōnōnese empitambi wamu;
Siwali akola obulūngi, newakubade nomu.
4 Bona abakola obutali butūkirivu [e]tebalina magezi?
[f]Abalya abantu bānge nga bwebalya e'mere,
'Sō tebakōwola Mukama.
5 Eri bālina obuti bungi:
Kubanga Katonda ali mu mirembe gyabatūkirivu.
6 Mukwasa ensonyi okutēsa kwomwāvu,
Kubanga Mukama kye ki'dukirokye.
7 Singa obulokozi bwa Isiraeri buvu'de [g]mu Sayuni!
Mukama [i]bwali'zayo obusibe obwabantube;
Yakobo nālyoka asanyuka, Isiraeri alijaguza.

[a] 1 Sam. 25. 25. Zab. 53. 1-6.
[b] Zab. 10. 4.
[c] Lub. 6. 5, 11 neb.
[d] Bal. 3. 10 neb.
[e] Zab. 82. 5.
[f] Mi. 3. 3.
[g] Bal. 11. 26.
[i] Yob. 42. 10.

15 Zabuli ya Daudi.

1 Mukama [a]anātūlānga mu wemayo yāni?
Anāberānga ku [b]lusozirwo olutukuvu yāni?
2 Oyo atambulira mu bugolokofu, era akola obutūkirivu,
Era [c]ayogera ebyamazima mu mutimagwe.
3 [d]Atawairiza nolulimirwe,
'Sō mukwānogwe tamukola bubi,
'Sō ta'kiriza kibi ku mulirānwawe.
4 Amasoge ganyōma omubi;
Naye abatya Mukama aba'sāmu ekitibwa.
Bwalāra nebwafirwa, takyūka.
5 Atawolera bintubye [e]amagoba,
[f]'Sō tawebwa mpēra ku atalina musāngo.
Oyo akola ebyo tasagasaganenga emirembe gyona.

[a] Zab. 24. 3, 4.
[b] Zab. 2. 6.
[c] Zek. 8. 16. Bef. 4. 25.
[d] Zab. 34. 13.
[e] Kuv. 22. 25.
[f] Kuv. 23. 8.

16 [a]Mikutamu ya Daudi.

1 Onkūme, ai Katonda: kubanga nkwesiga 'gwe.
2 Ng'ambye Mukama nti Gwoli Mukama wānge:
Sirina bulūngi bwona awatali 'gwe.
3 Abatukuvu abali munsi,
Abo be basinga obulūngi, bensanyukira esanya lyānge lyona.
4 Okunakuwala kwābwe kunāyongerwāngako abo abawanyisa (Mukama) olwa (katonda) omulala:
Esadaka zābwe ezokunywa ezomusai siziwengayo.
[b]'Sō sitwālenga manya gābwe mu mimwa gyānge.

[a] Zab. 56-60.
[b] Kuv. 23. 13.

5 Mukama gwe mugabo ogwobusika
bwānge [c] nogwekikōmpe kyānge:
'Gwokūma ebyānge.
6 Emigwa gingu'deko mu bifo ebirūngi;
Mazima nina obusika obulūngi.
7 Nebazānga Mukama, antesere'za
ebigambo:
Mazima, [d] ememe yānge enjigiriza
mu bisēra ebyekiro.
8 Mukama [e] 'muta'de mu maso gānge
bulijo.
Kubanga [f] yali ku mukono gwānge
ogwadyo, sirisagasagana.
9 Omutima gwānge kyeguvagusanyuka nekitibwa kyānge kijaguza:
Era nomubiri gwānge gunābērānga
mu mirembe.
10 Kubanga tolireka meme yānge mu
[g] magōmbe;
[i] 'Sō toliganya [k] Omutukuvuwo okulaba okuvūnda.
11 Onondagānga e'kubo eryobulamu:
Egyoli waliwo esanyu eritūkirira;
Mu mukonogwo ogwadyo mwe muli
[l] ebisanyusa emirembe nemirembe.

[c] Zab.23.5.
[d] Zab. 7. 9.
[e] Zab. 119. 30. Bik. 2. 25 neb.
[f] Zab. 109. 31; 121. 5.
[g] Zab.30.3.
[i] Bik. 13. 35.
[k] Ma'k. 1. 24.
[l] Zab.36.8.

17

[a] Okusaba kwa Daudi.

1 WULIRA ensōnga eyobutūkirivu, ai
Mukama, lowōza okukāba kwānge;
Tega okutu (owulire) okusaba kwānge, okutava mu mimwa egyobukūsa.
2 Omusāngo gwānge guve woli;
Amasogo gatunulire [b] obutūkirivu.
3 [c] Wagezako omutima gwānge; wa-
'ja gyendi ekiro;
Wankema, notolaba kigambo;
'Maliri'de akamwa kānge obutayōnōnānga.
4 Mu bikolwa byabantu, olwekigambo ekyemimwagyo
Nekūmānga mu makubo agabantu abalina ekye'jo.
5 [d] Olugendo lwānge lwanywēra mu makubogo,
Ebigere byānge tebisērerānga.
6 Nkukōwo'de, kubanga gwononziramu, ai Katonda:
Ontegere okutukwo, ompulire byenjogera.
7 Laga ekisakyo ekyekitalo, 'gwalokola abakwesiga,
Mwabo ababagolokokera, nomukonogwo ogwadyo.
8 Onkūme [e] ngemunyi eyeriso,
Onkise [f] mu kisīkirize ekyebiwawātirobyo,
9 Mu babi aba'nyaga,
Mu balabe bānge abagala okunzi'ta,
abanzingiza.
10 Babi'ki'dwa [g] amasavu gābwe:
Nakamwa kābwe bogera ebyamalala.
11 Kakano batuzingizi'za mu bigere
bya'fe:

[b] Zab. 9. 8. Is. 45. 19.
[c] Yob. 23. 10. Zab. 26. 2.
[d] Zab. 119. 133.
[e] Ma. 32. 10.
[f] Mat. 23. 37. Luk.13.34.
[g] Ma. 32. 15.

Bakaliriza amaso gābwe okutusūla wansi:
12 Afanana ngempologoma eyayānira
omui'go gwayo,
Era ngomwāna gwempologoma ogwekisa wegutēgera.
13 Golokoka, ai Mukama,
Omuimirire mu maso, omume'ge
wansi:
Omponye ememe yānge eri omubi nekitalakyo;
14 Eri abantu nomukonogwo, ai Mukama,
Eri abantu abensi, abalina omugabo gwābwe mu bulamu (buno),
Nolubuto lwābwe olu'juza obuga-
'gabwo:
Banyiye abāna,
Nebintu byābwe ebisigalawo babirekera abāna bābwe.
15 'Nze amasogo ndigalaba mu butūkirivu:
[i] Ndinyiwa [k] bwendizukuka nekifananyikyo.

18

Ya mukulu wabaimbi. (Zabuli) ya Daudi. [a] omu'du wa Mukama, eyagamba Mukama ebigambo [b] ebyoluimba luno ku lunaku Mukama lweyamuwonyezako mu mukono gwabalabebe bona, ne mu mukono gwa Saulo: nayogera nti

1 [c] NKWAGALA 'gwe, ai Mukama, amānyi gānge.
2 Mukama lwe lwāzi lwānge, era kye
kigo kyānge, era yandokola;
Katonda wānge, [d] olwāzi lwānge
olunywēvu, [e] oyo gweng'enda okwesigānga;
Engabo yānge, ne'jembe eryobulokozi bwānge, ekigo kyānge ekigulumivu.
3 Nākōwolānga Mukama, asānira okutenderezebwa:
Bwenālokokānga bwentyo mu balabe bānge.
4 Emigwa egyokufa gyansiba,
Nebitaba ebyobutatya Katonda byantīsa.
5 Emigwa egyemagōmbe gyanetōlōla:
Emitego egyolūmbe gyankwāsa.
6 Mu naku zānge nenkōwola Mukama,
Nempita Katonda wānge:
Nāwulira e'dobozi lyānge mu yekaluye,
Nebyenakābira mu masoge nebitūka mu matuge.
7 Ensi neryoka ekankana nesagasagana,
Era nemisingi [f] gyensozi negikankana neginyenyezebwa, kubanga asunguwa'de.
8 Omu'ka negunyōka mu nyindoze,
[g] Nomuliro neguva mu kamwāke negulya:
Negukolēza amānda.
9 Era ne'gulu nālikutamya, na'ka;

[i] Zab. 16. 11.
[k] Dan. 12. 2.
[a] Zab. 36. Ebisoka.
[b] 2 Sam. 22. 1–51.
[c] Zab. 116. 1.
[d] Zab. 19. 14; 73. 26.
[e] Beb.2.13.
[f] 2Sam.22. 8.
[g] Zab.21.9.

Nekizikiza ekinene nekiba wansi webigerebye.
10 Neyebagala kerubi nābūka:
[i] Ma.28.49. Era [i] nābūka mängu ku biwawātiro ebyempewo.
11 Ekizikiza nākifūla ekyokwekwekamu, ewemaye emwetōlo'de;
Ekizikiza ekyama'zi, ebire ebiku'te ebyomu'gulu.
12 Mu kumasamasa (okuli) mu masoge ebirebye ebiku'te nebiita,
[k] Zab. 148.8. (Newaba) [k] amainja agomuzira namānda agomuliro.
13 Era Mukama nābwātuka mu 'gulu,
Noyo ali wa'gulu enyo nāleta e'dobozirye;
(Newaba) amainja agomuzira namānda agomuliro.
14 Nālasa obusālebwe nābasāsānya;
Nālasa enjota nyingi nāberalikiriza.
15 Ensalosalo ezama'zi neziryoka zirabika,
Emisingi gyensi negyeruka,
Mu kunenyakwo, ai Mukama,
Mu kibuyaga owomu'ka ogwenyindozo.
16 Yatuma okuva wa'gulu, nāntwāla;
Nāmpalula mu ma'zi amängi.
17 Yamponya eri mulabe wänge owamānyi,
Neri abo abankyāwa, kubanga bānsinza amānyi 'nze.
18 Bānji'jira ku lunaku olwakabi känge:
Naye Mukama ye ya'nywēza.
19 Era nānfulumya mu kifo ekigazi;
Yamponya, kubanga yansanyukira.
20 Mukama yampa empēra ngobutūkirivu bwänge bwebwali;
Ngemikono gyänge bwegiri emirūngi, bwansasu'de.
21 Kubanga nakwata amakubo ga Mukama,
Nesireka Katonda wänge nobubi.
22 Kubanga emisängogye gyona gyali mu maso gänge,
[l] 2 Sam.22.23. [l] 'Sō amatēkage saga'gyawo gyendi.
23 Era nali eyatūkirira gyali,
Nineküma mu bubi bwänge.
24 Mukama kyavu'de ansasula, ngobutūkirivu bwänge bwebuli,
Emikono gyänge nga bwegiri emirūngi mu masoge.
25 Eri owekisa oneraga owekisa;
Eri eyatūkirira oneragänga eyatūkirira;
26 Eri omulongōfu oneragänga omulongōfu;
Neri omuka'kanyavu oneragänga aziiza.
27 Kubanga onolokolänga abantu abajōgebwa;
[m] Nge. 6.17. Naye [m] amaso agamalala onogatōwazänga.
28 Kubanga 'gwolikolēza etabāza yänge.
Mukama Katonda wänge alimulisa (mu) kizikiza kyänge.
29 Kubanga mu (kubērakwo) ne'nūmba ekibīna;
Era mu (kubēra kwa) Katonda wänge mbūka ekigo.
30 Katonda, e'kubolye lyatūkirira:
Ekigambo kya Mukama kyake'tebwa;
Oyo ye ngabo yabo bona abamwesiga.
31 Kubanga āni Katonda, wabula Mukama?
Era āni olwāzi, wabula Katonda wa'fe?
32 Katonda ansibya amānyi,
Era atūkiriza e'kubo lyänge.
33 Afūla ebigēre byange ngebyempewō:
Era angulumiza mu bifo byänge ebya wa'gulu.
34 Anjigiriza engalo zänge okulwāna;
Emikono gyänge negirēga omutego ogwekikomo.
35 Era ompa'de engabo eyobulokozibwo:
Nomukonogwo ogwadyo gumpanir'de,
Nobuwōmbefubwo bungulumizi'za.
36 Ongaziiri'za (e'kubo) eryebigere byänge,
Nebisinzirō byänge tebisērerānga.
37 Ndigoberera abalabe bänge, nembatūkako:
Sō sirikomawo nga tebanazikirizibwa.
38 Ndibafumitira dala nebataīnza kuimuka:
Baligwa wansi webigere byänge.
39 Kubanga onsibye amānyi agokulwāna:
Obafukami'za mu maso gänge abānyimukirako.
40 Era abalabe bänge obakyūsi'za amabega gābwe gyendi,
Ndyoke nzikirize abankyāwa.
41 [n] Bākōwola, naye tewali mulokozi: [n] Nge. 1.28.
(Bākōwola) Mukama, naye nātaba'damu.
42 Nendyoka mbasekulasekula ngenfūfu etwālibwa empewo:
Nembasūla ngebi'ōsi ebyomungūdo.
43 Omponye'za mu kuyōmba kwabantu;
Onfu'de omutwe gwamawänga;
Abantu besamanyänga balimpereza.
44 Bwebaliwulira ebigambo byänge, nebalyoka bang'ōndera:
Ba'na'gwänga balinjēmulukukira.
45 Ba'na'gwänga bali'gwāwo,
Baliva mu bifo byābwe ebyokwekwekamu nga bakankana.
46 Mukama mulamu; olwāzi lwänge atenderezebwe;
Era agulumizibwe Katonda owobulokozi bwänge:
47 Ye Katonda ampalanira e'gwänga,
Era awängula amawänga ngafuga.

48 Amponya eri abalabe bānge :
Wewawo, ongulumiza kwabo abanyimukirako :
Ondokola eri omuntu owekye'jo.
[o] Bal. 15.9. 49 [o] Kyenāvānga nkwebaza 'gwe, ai Mukama, mu mawānga,
Nāimbānga okutendereza erinyalyo.
[p] Zab.20.6. 50 Obulokozi bukulu bwawa kabakawe ;
Era amukolera ebyekisa [p] oyo gweyasīga amafuta,
Daudi neza'derye, emirembe nemirembe.

19 Ya mukulu wabaimbi. Zabuli ya Daudi.

[a] Zab.50.6. 1 [a] E'GULU lyogera ekitībwa kya Katonda ;
Ne'bānga libūlira emirimu gyemikonogye.
2 Omusana gugamba ebigambo omusana,
Nekiro kiraga amagezi ekiro.
3 Siwali bigambo newakuba'de olulimi ;
E'dobozi lyabyo teriwulikika.
[b] Bal. 10. 18. 4 [b] Okuigiriza kwabyo kubunye munsi zona,
Nebigambo byabyo okutūka ku nkomerero yensi.
Abiteke'demu enjuba ewema,
5 Eri ngawasa omugole ngava mu njuye,
[c] Balam.5. 31. Era esanyuka [c] ngowamānyi okuita mu lugendo lwayo.
6 Evayo ku nkomerero ye'gulu,
Neyetōlōla okutūka ku nkomerero yalyo :
'Sō siwali kintu ekikwekebwa mu kwōkya kwayo.
7 Etēka lya Mukama lyatūkirira, erikomyawo ememe :
[d] Zab. 111. 7. [d] Okutegēza kwa Mukama kunywēvu, okuwa abasirusiru amagezi.
8 Okuigiriza kwa Mukama kwa butūkirivu, okusanyusa omutima :
[e] Zab.12.6. [e] Ekiragiro kya Mukama kirongōfu,
[f] Zab.13.3. [f] ekyākira amaso.
9 Entīsa ya Mukama nūngi, ya lubērera emirembe gyona :
Emisāngo gya Mukama gya mazima, gya butūkirivu dala.
10 Bisānira okubiyayānira okusinga
[g] Zab. 119. 72. [g] ezābu, era nezābu enyingi enūngi :
Biwōmerera okusinga omubisi gwenjuki nebisenge byagwo.
11 Era ebyo bye birabula omu'duwo :
Mu kubyekūma mulimu empēra enene.
12 Ani aīnza okukebera ebyōnōnobye ?
[i] Zab. 90.8. O'nongōse mu [i] (bibi) ebikisibwa.
[k] 1 Sam.25. 39. 13 Era ne [k] mu byamalala oziize omu'duwo ;
[l] Zab. 119. 133. [l] Bireme okumpāngula : bwentyo bwenābānga eyatūkirira,
'Sō omusāngo ogwokwōnōna okunene tegulinsinga.
14 Ebigambo ebyomukamwa kānge nokulowōza okwomumutima gwānge bisīmibwe mu masogo,
Ai Mukama, olwāzi lwānge, era omununuzi wānge.

20 Ya mukulu wabaimbi. Zabuli ya Daudi.

1 MUKAMA aku'demu ku lunaku olwokunakuwala ;
Erinya lya Katonda wa Yakobo likugulumizēnga wa'gulu ;
2 Akuwerezēnga okubērwa mu kifo ekitukuvu,
Akuwēnga amānyi agava [a] mu Sayuni ; [a] Zab. 128. 5.
3 A'jukirēnga byewawayo byona,
A'kirizēnga sadakayo enjōkye ; [Sera
4 Akuwēnga omutimagwo kyegwagala,
Atūkirizēnga okutēsakwo kwona.
5 Tunāwāngulānga mu bulokozibwo,
Ne mu linya lya Katonda wa'fe
[b] tunāwanikānga ebendera za'fe : [b] Zab.60.4.
Mukama atūkirizēnga ebyosaba byona.
6 Kakano 'manyi nga Mukama alokola [c] oyo gweyasīga amafuta ; [c] Zab. 18. 50.
Alimu'damu ngaima mu 'gululye etukuvu
Nobulokozi obuwonya obwomukonogwe ogwadyo.
7 Abalala (besiga) amagāli, nabalala (besiga) embalāsi :
Naye 'fe tunāyogerānga erinya lya Mukama Katonda wa'fe.
8 Bakutamye bo nebagwa :
Naye 'fe tugolokose, netuīmirira.
9 Lokola, Mukama :
Kabaka atu'demu bwetukōwola.

21 Ya mukulu wabaimbi. Zabuli ya Daudi.

1 KABAKA anāsanyukirānga amānyigo, ai Mukama ;
Nobulokozibwo nganābujagulizānga nyo !
2 Omuwa'de omutimagwe kyegwagala,
'Sō tomu'mye emimwagye kyegisabye. [Sera
3 Kubanga omusisinkanye nebyomukisa ebyobulūngi :
[a] Omutekako ku mutwegwe engule eyezābu enūngi. [a] 2 Sam.12. 30.
4 Yakusaba obulamu, [b] nobumuwa ; [b] Zab. 61. 6.
Era nenaku enyingi ezemirembe nemirembe.
5 [c] Ekitībwakye kingi mu bulokozibwo : [c] Zab. 8. 5.
[d] Ekitībwa nobukulu obimu'sāko. [d] Zab. 104. 1.
6 Kubanga omutekawo okuba omukisa omungi emirembe gyona :
Omusanyusa esanyu mu masogo.
7 Kubanga kabaka yesiga Mukama,
Nolwekisa kyoyo ali wa'gulu enyo tasagasaganenga.
8 Omukonogwo gulitūka ku balabebo bona :

Omukonogwo ogwadyo gulitūka
kwabo abakukyāwa.
[e] Mala. 4. 1. 9 Olibafananya [e]ngekikōmi ekyāka
mu biro ebyobusūngubwo.
Mukama alibamira mu kiruikye,
Nomuliro gulibalya.
[f] Zab. 37. 28. 10 [f]Ebibala byābwe olibizikiriza kunsi,
Neza'de lyābwe mu bāna babantu.
11 Kubanga bākutēseza obubi:
Bāsala olukwe, lwebataīnza kukola.
12 Kubanga oliba'za enyuma,
[g] Zab. 7. 12. [g]Olitekateka engoyezo ezomutego
ku maso gābwe.
13 Ogulumizibwēnga, ai Mukama, mu mānyigo:
Tulyoke tuīmbēnga tutenderezēnga
obuīnzabwo.

22 Ya mukulu wabaīmbi; Eyekyayeresi kasusakali. Zabuli ya Daudi.

[a] Mat. 27. 46. Ma'k. 15. 34. 1 [a]Katonda wānge, Katonda wānge,
kiki ekikundese'za?
(Lwa ki okubēra) ewala obutanzibira, (obutawulira) bigambo ebyokukāba kwānge?
2 Ai Katonda wānge, nkōwola emisana, nāwe noto'damu;
Era nekiro, 'sō sisirika.
3 Naye 'gwoli mutukuvu,
[b] Ma. 10. 21. 'Gwatūla mu [b]matendo ga Isiraeri.
4 Bajaja ba'fe bākwesigānga 'gwe:
Besigānga, nāwe nobawonya.
5 Bākukōwolānga 'gwe, nebawonyezebwānga:
Bākwesigānga 'gwe, nebatakwasibwānga nsonyi.
[c] Is. 41. 14. 6 Naye 'nze ndi [c]lusiring'anyi, 'sō siri muntu;
[d] Is. 49. 7; 53. 3. Abasaja gwebavuma, [d]nabantu gwebanyōma.
[e] Mat. 27. 39. Ma'k. 15. 29. 7 [e]Bona abandaba basekerera nebandūlira:
Bansōza nemimwa gyābwe, banyenya omutwe, nga bogera nti
[f] Mat. 27. 43. 8 [f]Weweyo eri Mukama; ye amulokole:
Amuwonye, kubanga amusanyukira.
[g] Zab. 71. 6. 9 Naye 'gwe [g]wanziya mu lubuto lwa mānge:
'Gwe wanesiza (bwenali nga nkyali) ku mabēre ga mānge.
10 Neyuna 'gwe okuva mu kuzālibwa kwānge:
'Gwoli Katonda wānge okuva mu lubuto lwa mānge.
11 Tombēra wala; kubanga akabi kali kumpi;
Kubanga tewali anāmbēra.
12 Zise'dume nyingi zinetōlo'de:
[i] Ma. 32. 14. [i]Zise'dume ezamānyi Ezebasani
zinzingizi'za.
13 Banjasami'de akamwa kābwe,
Ngempologoma etāgulatāgula ewuluguma.
14 Nfukibwa ngama'zi,
Namagūmba gānge gona gasowose.
Omutima gwānge guli ngobubāne;
Gusānūse wakati mu byenda byānge.
15 Amānyigānge gakaliri'de ngolugyo;
Nolulimi lwānge lwega'ta nemba zānge;
Era ondēse mu nfūfu eyokufa.
16 Kubanga embwa zinetōlo'de:
Ekibīna kyabo abakola obubi bantaizi'za;
[k] Mat. 27. 35. Ma'k. 15. 24. Luk. 23. 33. Yok. 19. 23 neb; 20. 25. [k] Bampu'mu'de engalo zānge nebigere byānge.
17 Nyīnza okubala amagūmba gānge gona;
Bantunulira, banvulumulira amaso:
18 [l] Bagabana ebyambalo byānge,
Nebakuba akalulu ku lugoye lwānge.
[l] Mat. 27. 35. Luk. 23. 34. Yok. 19. 24.
19 Naye tobēra wala, ai Mukama:
Ai 'gwambēra, yānguya okunzibira.
20 Wonya ememe yānge eri ekitala;
Ne kaganzi kānge eri amānyi gembwa.
21 Ondokole mu kamwa kempologoma;
Era ne mu mayembe gembogo wanziramu.
22 [m] Nābūlirānga erinyalyo eri baganda bānge:
Wakati mu kibīna nākutenderezānga.
[m] Beb. 2. 12.
23 'Mwe abatya Mukama, mumutenderezēnga;
'Mwe 'mwena eza'de lya Yakobo, mumugulumizēnga;
Mumutyēnga 'mwe 'mwena eza'de lya Isiraeri.
24 Kubanga teyanyōma 'sō teyakyāwa naku zoyo anakuwala;
'Sō teyamukisa amasoge;
Naye bweyamukōwola, nāwulira.
25 Mu'gwe mwe muva etendo lyānge mu kibīna ekinene:
[n] Ndisasula obweyamo bwānge mu maso gabo abamutya.
[n] Zab. 66. 13.
26 [o] Abawōmbefu balirya neba'kuta:
Balitendereza Mukama abamunonya:
[o] Is. 65. 13.
[p] Omutima gwa'mwe gubērēnga mulamu emirembe gyona.
[p] Zab. 69. 32.
27 [r] Enkomerero zona ezensi ziri'jukira nezikyūkira Mukama:
Nebika byona ebyamawānga birisinza mu masogo.
[r] Zab. 67. 7.
28 [s] Kubanga obwakabaka bwa Mukama:
Naye yafuga amawānga.
[s] Ob. 21.
29 Abage'vu bona abensi balirya nebasinza:
Nabo aba'ka mu nfūfu balimufukamirira,
Ye ataīnza kuwonya memeye okufa.
30 Eza'de lirimuwereza;
Kiribūlirwa ku Mukama okutūsa ku mirembe (egigenda oku'ja).
31 Bali'ja nebabūlira obutūkirivubwe
[t] Eri abantu abalizālibwa, nga yabukola.
[t] Zab. 78. 6.

23 Zabuli ya Daudi.

1 Mukama ye [a]musúmba wānge; setāgenga.
2 Angalamiza mu 'dūndiro eryomu'do omuto:
[b]Antwāla ku ma'bali agama'zi amatēfu.
3 Akomyawo ememe yānge:
[c]A'nung'amya mu makubo agobutūkirivu kulwerinyalye.
4 Era newakuba'de nga ntambula mu kiwōnvu ekyekisikirize ekyolūmbe,
Siritya kabi kona; kubanga 'gwoli nānge:
Olugalwo nomu'gogwo bye binsanyusa.
5 [d]Ontekeratekera emeza mu maso gabalabe bānge:
[e]Onsize amafuta ku mutwe; [f]ekikōmpe kyānge kiyiwa.
6 Obulūngi nekisa tebiremenga kugenda nānge enaku zona ezobulamu bwānge:
Nānge nātūlānga mu nyumba ya Mukama okutūsa ku naku nyingi.

24 [a]Zabuli ya Daudi.

1 [b]Ensi ya Mukama, noku'jula kwayo;
Ensi zona, nabo abazitūlamu.
2 Kubanga yagisimba [c]ku nyanja,
Yaginywēza ku ma'zi amangi.
3 [d]Ani alirinya ku lusozi lwa Mukama?
Era āni aliimirira mu [e]kifokye ekitukuvu?
4 Oyo alina [f]emikono emirūngi, [g]nomutima omulongōfu;
Ataimusānga memeye eri ebitalimu,
'Sō teyalāririrānga bwerēre.
5 Oyo anāwebwānga Mukama omukisa,
Era nobutūkirivu (anābuwebwānga) [i]Katonda owobulokozibwe.
6 Egyo gye mirembe gyabo abamunonya,
Abanonya amasogo, ai (Katonda wa) Yakobo. [Sera
7 Muimuse emitwe gya'mwe, 'mwe enzi gi;
Na'mwe muimuke, 'mwe bawankaki abata'gwāwo:
Ne Kabaka owekitibwa anāingira.
8 Kabaka owekitibwa yāni?
Mukama owamānyi owobuinza,
Mukama owobuinza mu kulwāna.
9 Muimuse emitwe gya'mwe, 'mwe enzi'gi;
Kale, mugiimuse, 'mwe bawankaki abata'gwāwo:
Ne Kabaka owekitibwa anāingira.
10 Kabaka oyo owekitibwa yāni?
Mukama owe'gye,
Oyo ye Kabaka owekitibwa. [Sera

[a] Is. 40. 11 Ez. 34. 23. Yok. 10. 11.
[b] Zab. 31. 3. Is. 40. 11.
[c] Zab. 5. 8.
[d] Zab. 78. 19.
[e] Zab. 92. 10.
[f] Zab. 16. 5.
[a] 2 Sam. 6. 12. 1 Byom. 15. 25.
[b] Kuv. 9. 29. Ma. 10. 14. 1 Kol. 10. 26 neb.
[c] Zab. 136. 6.
[d] Zab. 15. 1-5.
[e] Zab. 2. 6.
[f] Zab. 18. 20 neb.
[g] Zab. 73. 1. Mat. 5. 8.
[i] Zab. 27. 9.

25 (Zabuli) ya Daudi.

1 Egyoli, ai Mukama, [a]nyimusa ememe yānge.
2 Ai Katonda wānge, [b]nākwesigānga 'gwe,
[c]Tong'anya kukwatibwa nsonyi;
Abalabe bānge tobaganya kumpāngula.
3 Era [d]siwali akulindirira anākwatibwānga ensonyi:
Abo banākwatibwānga ensonyi abasala enkwe ezobwerēre.
4 [e]Ondage amakubogo, ai Mukama;
Onjigirize empendazo.
5 O'nung'amye mu mazimago, onjigirize;
Kubanga gwoli Katonda owobulokozi bwānge;
'Gwe gwe'nindirira obu'de okuziba.
6 'Jukira, ai Mukama, [f]okusāsirakwo okulūngi nekisakyo;
Kubanga byaliwo e'da ne'da lyona.
7 To'jukira bibi bya buvubuka bwānge, newakuba'de ebyōnōno byānge:
Onji'jukire ngekisakyo bwekiri,
Olwobulūngibwo, ai Mukama.
8 Mukama ye mulūngi era wa mazima:
Kyanāvānga aigiriza mu 'kubo abablina ebibi.
9 Abawōmbefu anābalung'amyānga mu musāngo:
Era abawōmbefu anābaigirizānga e'kubolye.
10 Amakubo gona aga Mukama kye kisa namazima
Eri abo abekūma endagānoye nokutegēzakwe.
11 Olwerinyalyo, ai Mukama,
Onsonyiwe obubi bwānge, kubanga bunene.
12 Omuntu atya Mukama aluwa?
Oyo gwanāigirizānga mu 'kubo lyanāsīmānga.
13 Ememeye enetūlānga mu mirembe;
Neza'derye lināsikirānga ensi.
14 Ekyāma kya Mukama kiri mwabo abamutya;
Era anābalagānga endagānoye.
15 [g]Amaso gānge gatunulira Mukama enaku zona;
Kubanga yana'gyānga ebigere byānge mu [i]kyambika.
16 [k]Onkyūkire, onsāsire;
Kubanga ndeke'dwa omu nembonabona.
17 Enaku ezomutima gwānge zeyonge'de:
Kale onziye mu bibonobono byānge.
18 Lowōza enaku zānge nokutegana kwānge;
Era onsonyiwe ebibi byānge byona.
19 Lowōza abalabe bānge, kubanga bangi;
Era bankyāwa obukyāyi obukāmbwe.

[a] Zab. 86. 4; 143. 8. Kung. 3. 41.
[b] Zab. 22. 4, 5; 115. 9-11.
[c] Zab. 31. 1, 17.
[d] Is. 49. 23.
[e] Kuv. 33. 13. Zab. 27. 11.
[f] Zab. 103. 17.
[g] Zab. 141. 8.
[i] Zab. 9. 15.
[k] Zab. 69. 16; 119. 132.

20 Kale onkūmēnga ememe yānge, omponyēnga:
[l] Tong'anyānga kukwatibwa nsonyi, [m] kubanga nkwesiga 'gwe.
21 Obutūkirivu namazima binkūmēnga,
Kubanga 'nindirira 'gwe.
22 [n] Nunula Isiraeri, ai Katonda,
Mu bibonobonobye byona.

[l] lu. 2.
[m] Zab. 16. 1.
[n] Zab. 130. 8.

26

(Zabuli) ya Daudi.

1 [a] ONSALIRE omusāngo, ai Mukama, kubanga natambulānga mu butūkirivu bwānge:
Era [b] nesigānga Mukama obutabusabusa.
2 [c] Onkebere, ai Mukama, onkemē;
Ongezeko ememe yānge nomutima gwānge.
3 Kubanga ekisakyo kiri mu maso gānge;
Era natambulirānga mu mazimago.
4 [d] Satūlānga wamu nabantu abatalimu;
'Sō siingirenga wamu nabakusakusa.
5 Ekibīna kyabo abakola obubi nkikyāwa,
'Sō sitūlenga wamu nababi.
6 [e] Nānābānga mu ngalo zānge mu butayōnōna;
Bwenetōlōlānga bwentyo ekyōtokyo, ai Mukama:
7 Ndyoke mpulirizēnga e'dobozi eryokwebaza,
Njogerēnga ku [f] bikolwabyo byona ebyekitalo.
8 [g] Mukama, njagala ekisulo ekyomunyumbayo,
Nekifo ekitibwakyo kyekitūlamu.
9 Tonoga meme yānge wamu nabalina ebibi,
Newakuba'de obulamu bwānge wamu nabantu abomusai:
10 Emikono gyābwe girimu e'tima,
Nomukono gwābwe ogwadyo gu-'ju'de enguzi.
11 Naye 'nze nātambulirānga mu butūkirivu bwānge:
O'nunule, era onsāsire.
12 Ekigere kyānge kiimiri'de mu kifo ekiterēvu:
[i] Mu bibīna nēbazānga Mukama.

[a] Zab. 7. 8; 35. 24; 43. 1.
[b] Zab. 25. 2.
[c] Zab. 17. 3; 139. 23.
[d] Zab. 1. 1 Yer. 15. 17.
[e] Kuv. 30. 19. Ma. 21. 6. Zab. 24. 4; 73. 13.
[f] Zab. 9. 1.
[g] Zab. 24. 4.
[i] Zab. 22. 25.

27

(Zabuli) ya Daudi.

1 MUKAMA gwe [a] musana gwānge [b] nobulokozi bwānge; gwenātyānga yāni?
Mukama ge mānyi agobulamu bwānge; anānkankanyānga yāni?
2 Abakola obubi bweba'nūmba okulya omubiri gwānge,
Be balabe bānge era abankyāwa, nebesitala nebagwa.
3 Newakuba'de [c] nge'gye lisīsi'de oku'nwānyisa,
Omutima gwānge tegutyenga:
Newakuba'de ngentalo zimba'deko,
Era ne mwezo nāgumānga omwoyo.
4 Ekigambo kimu nkisabye Mukama, kyenānonyānga;
Okutūlānga mu nyumba ya Mukama enaku zona ezobulamu bwānge,
Okutunulirānga [d] obulūngi bwa Mukama, nokubūzānga mu yekaluye.
5 Kubanga ku lunaku olwokunakuwala alinkūma mu kyāma mu nyumbaye:
[e] Awakwekerwa mu wemaye walinkisa;
Alinyimusa ku lwāzi.
6 Ne kakano omutwe gwānge gunāimusibwa ku balabe bānge abanetōlo'de;
Era nāwayo mu wemaye sadaka ezokusanyuka;
Nāimbānga, wewawo, nāimbānga okutendereza Mukama.
7 Wulira, ai Mukama, bwenkāba ne-'dobozi lyānge:
Era onsāsire, onziremu.
8 (Bwewagamba nti) [f] Munonye amaso gānge; omutima gwānge gwakugamba nti
Amasogo, Mukama, nāganonyānga.
9 Tonkisa amasogo;
Togoba mu'duwo mu busūngu:
'Gwe wabērānga omubezi wānge;
Tonsūla, 'sō tondeka, [g] ai Katonda owobulokozi bwānge.
10 Kubanga kitānge ne [i] mānge bandese,
Naye Mukama anānjijanjabānga.
11 [k] Onjigirizēnga e'kubolyo, ai Mukama;
Era o'nung'amyēnga mu luwenda olulabika,
Olwabalabe bānge.
12 Tompayo eri abalabe bānge (okunkola) byebagala:
Kubanga [l] abawāiriza bangolokoke'deko, nabo aba'sa omu'ka ogwobukāmbwe.
13 Nandiziri'se, singa sa'kiriza okulaba obulūngi bwa Mukama
[m] Munsi eyabalamu.
14 [n] Lindirira Mukama:
'Damu amānyi, ogume omwoyogwo;
Wewawo, lindirira Mukama.

[a] Zab. 84. 11. Is. 60. 20. Mi. 7. 8.
[b] Kuv. 15. 2.
[c] Zab. 23. 4.
[d] Zab. 90. 17.
[e] Zab. 31. 20.
[f] Zab. 24. 6.
[g] Zab. 24. 5.
[i] Is. 49. 15.
[k] Zab. 25. 4.
[l] Zab. 35. 11.
[m] Zab. 116. 9.
[n] Zab. 37. 34.

28

(Zabuli) ya Daudi.

1 'GWE, ai Mukama, nākukōwolānga;
[a] Olwāzi lwānge, [b] togāna kumpulira:
'Neme [c] okuba [d] ngabo aba'ka mu bunya,
Obanga ononsirikirira.
2 Wulira e'dobozi eryokwegairira kwānge, bwenkukābirira.
Bwenyimusa emikono gyānge eri

[a] Zab. 18. 2.
[b] Zab. 35. 22.
[c] Zab. 143. 7.
[d] Zab. 88. 4.

[e] 1 Basek. 6. 5.

[e] ekifo ekitukuvu ekyoyogereramu.
3 Tompalulira wamu nababi,
Nabo abakola obutali butūkirivu;
Abogera ebyemirembe ne ba'nābwe,
Naye e'tima nga liri mu mitima gyābwe.
4 Obawe ngemirimu gyābwe bwegiri era ngobubi obwebikolwa byābwe:
Obawe ngemikono gyābwe bwegikola;
Obasasule byebasāni'de.
5 Kubanga tebalowōza mirimu gya Mukama,
Newakuba'de emikonogye byegikola,
Alibamenyamenya 'sō talibazīmba.
6 Atenderezebwe Mukama,
Kubanga awuli'de e'dobozi eryokwegairira kwānge.
7 Mukama ge mānyi gānge era ye
[f] Zab. 3. 3. [f] ngabo yānge;
Omutima gwānge gwamwesigānga oyo, nembērwa:
Omutima gwānge kyeguva gusanyuka enyo;
Era nāmutenderezānga noluīmba lwānge.
8 Mukama ge mānyi gābwe,
Era kye ki'dukiro ekyobulokozi eri oyo gweyasīga amafuta.
9 Lokola abantubo, owēnga omukisa
[g] Ma. 9. 29. [g] abobusikābwo:
Obalīsēnga, obawanirirēnga emirembe gyona.

29

Zabuli ya Daudi.

1 Mumuwe Mukama, 'mwe abāna babazira,
Mumuwe Mukama ekitībwa namānyi.
2 Mumuwe Mukama ekitībwa erinyalye kyerisānira;
[a] 1 Byom. 16. 29. Mumusinze Mukama mu [a] butūkirivu obuwoma.
3 E'dobozi lya Mukama liri ku ma'zi:
Katonda owekitībwa abwātuka,
Ye Mukama, ku ma'zi amangi.
4 E'dobozi lya Mukama lya mānyi;
E'dobozi lya Mukama li'ju'de ekitībwa.
5 E'dobozi lya Mukama limenya emivule;
Wewawo, Mukama amenyamenya emivule gya Lebanoni.
[b] Zab. 114. 4, 6. 6 Era [b] agizinyisa ngenyana;
[c] Ma. 3. 9. Lebanoni ne [c] Sirioni ngenyana yembogo.
7 E'dobozi lya Mukama lyāwula enimi ezomuliro.
8 E'dobozi lya Mukama likankanya e'dūngu;
Mukama akankanya e'dūngu lya Kadesi.
9 E'dobozi lya Mukama lizāza empewō,
Era likunkumulira dala amabira,
Era mu yekaluye buli kintu kyogera nti Ekitībwa.
10 Mukama yatūla (nga kabaka) ku Mataba;
Wewawo, Mukama atūla nga kabaka emirembe gyona.
11 Mukama aliwa amānyi abantube;
Mukama omukisa gwaliwa abantube gye mirembe.

30

[a] Zabuli; oluīmba [b] Enyumba bweyatukuzibwa; (Zabuli) ya Daudi.

[a] Zab. 48. Ebisoka. [b] Kubal. 7. 10.

1 Nākugulumizānga, ai Mukama; kubanga onyimusi'za,
Notobampānguza abalabe bānge.
2 Ai Mukama Katonda wānge,
Nakukōwola, nāwe nomponya.
3 Ai Mukama, [c] walinyisa ememe yānge okuva mu [d] magōmbe:
Omponye'za okufa, 'neme oku'ka mu bunya.
4 Mumuīmbirēnga Mukama nga mumutendereza, 'mwe abatukuvube,
Nerinyalye etukuvu mulyebazēnga.
5 Kubanga obusūngubwe buita māngu;
Mu kisakye mwebuli obulamu:
Amaziga wo'zi gaīnza okubērawo ekiro,
Naye esanyu li'ja obu'de nga buke'de.
6 'Nze bwenawebwa omukisa, nenjogera nti
Sirisagasagana emirembe gyona.
7 'Gwe, Mukama, mu kisakyo wali onywēze'za olusozi lwānge:
[e] Nokisa amasogo; nineralikirira.
8 Nenkukōwola 'gwe, ai Mukama;
Era Mukama nemwegairira;
9 Omusai gwānge guligasa gutya, bwendi'ka mu bunya?
[f] Enfūfu enekutenderezānga? enebūlirānga amazimago?
10 Wulira, ai Mukama, onsāsire:
Mukama, 'gwe bēra omubezi wānge.
11 Onfūli'de okunakuwala kwānge [g] okuzina;
Onziyeko ebibukutu byānge, onyambazi'za esanyu:
12 Ekitībwa kyānge kiryoke kikuīmbirēnga okukutendereza, 'sō kiremēnga okusirika.
Ai Mukama Katonda wānge, nākwebazānga emirembe gyona.

[c] Zab. 86. 13. [d] Zab. 16. 10.

[e] Zab. 104. 29.

[f] Zab. 6. 5.

[g] Yer. 31. 4, 13. Kung. 5. 15.

31

Ya mukulu wabaimbi. Zabuli ya Daudi.

1 Ai Mukama, [a] nkwesiga 'gwe; 'neme okuswāzibwānga emirembe gyona:
Ondokole mu butūkirivubwo.
2 Ontegere okutukwo; yānguya okundokola:
Obērēnga gyendi olwāzi olwamānyi, [b] enyumba enkomere okumponya.

[a] Zab. 25. 2; 71. 1-3.

[b] Zab. 18. 2.

3 Kubanga 'gwoli lwāzi lwānge era
ekigo kyānge;
Kale kulwerinyalyo onkulembere
o'nung'amye.
c Zab. 25. 15. 4 c Onziye mu d kyambika kyebantē-
ze enkiso;
d Zab.9.15. Kubanga 'gwoli bugwe wānge.
e Luk. 23. 46. Bik. 7. 59. 5 e Mpayo omwoyo gwānge mu mu-
konogwo:
'Gwe wa'nunula, ai Mukama, 'gwe
Katonda owamazima.
6 Nkyāwa abo abalowōza ebigambo
ebyobulimba ebitalimu:
Naye nesiga Mukama.
7 Nāsanyukānga, nājaguzānga olwo-
kusāsirakwo:
Kubanga walaba ebibonobono byā-
nge;
Wamanya ememe yānge mu kula-
ba enaku:
f Ma.32.30. 1 Sam. 17. 46. 8 'Sō tewanziiza f kukwatibwa muko-
no ogwomulabe;
g Zab. 4. 1. Ebigere byānge wabi'sa g mu kifo
ekigazi.
9 Onsāsire, ai Mukama, kubanga zi-
nsānze:
h Zab. 6. 7. h Eriso lyānge liwe'demu olwoku-
nakuwala ememe yānge nomubi-
ri gwānge.
10 Kubanga obulamu bwānge buita
nokutegana, nemyāka gyānge
(giita) nokusīnda.
Amānyi gānge gampwe'deko olwo-
k Zab. 102. 3. kwōnōna kwānge, k namagūmba
gānge gako'ze.
11 Kulwabalabe bānge bona nfūse ekiv-
ume,
i Zab. 38. 11. Wewawo, eri l abalirānwa bānge
m Yob. 19. 14. enyo, era (nfūse) entisa eri m emi-
n Zab. 64. 8. kwāno gyānge:
n Abandaba mu 'kubo nebanziruka.
o Zab. 88. 4, 5. 12 o Nerabi'dwa ngomufu atalowōze-
bwa:
Nfanana ngekibya ekyatise.
13 Kubanga nawulira okuwairiza kwa
bangi,
Eusīsi yanetōlōla:
Bwebāli batēsa ebigambo awamu
ku'nze,
Nebasala amagezi okunziyako obu-
lamu bwānge.
14 Naye nakwesiga 'gwe, ai Mukama:
Nayogera nti 'Gwe Katonda wā-
nge.
p Yob.24.1. 15 p Entūko zānge ziri mu mukono-
gwo:
Ondokole mu mukono gwabalabe
bānge nabo abanji'ganya.
r Kubal. 6 25. 16 r Amasogo gākire omu'duwo:
Ondokole mu kisakyo.
17 'Nemēnga okukwatibwa ensonyi, ai
Mukama; kubanga nkukōwo'de
'gwe:
Ababi bakwatibwēnga ensonyi, ba-
sirikēnga mu magōmbe.
18 Emimwa egyobulimba gisiruwalē-
nga;
Egyogera ku batūkirivu nekye'jo,
Namalala nokunyōma.
19 Obulūngibwo nga bungi s bwewa-
terekera abo abakutya,
Bwewakolera abakwesiga, mu maso
gabāna babantu!
20 Egyoli awakwekebwa wonobakisā-
nga munkwe ezabantu:
t Zab. 27. 5. t Onobakūmirānga mu wema mu
u Yob.5.21. kyāma eri u enimi eziyōmba.
21 Atenderezebwēnga Mukama:
Kubanga andaze ekisakye ekyeki-
talo mu kibuga ekiriko ekigo.
w Zab.116. 11. 22 w Nze nayogera nga nyānguiriza
y Yon. 2. 4. nti Nzikiri'de y mu masogo:
Naye wawulira e'dobozi eryokwe-
gairira kwānge bwenakukōwola.
23 Kale mumwagalēnga Mukama,
'mwena abatukuvube:
Mukama awonya abesigwa,
Era asasulira dala obungi akola
ebyamalala.
z Zab. 27. 14. 24 z Mu'dēngamu amānyi, mugumēnga
omwoyo gwa'mwe,
a Zab. 33. 18, 22. 'Mwena a abasūbira mu Mukama.

32 (Zabuli) ya Daudi. Masukiri.

a Bal. 4. 7, 8. 1 a Awere'dwa omukisa asonyi'dwa
ekyonōnōkye nekibikye kikwe-
ke'dwa.
b 2 Kol. 5. 19. 2 Awere'dwa omukisa Mukama b gwa-
tabalira butali butūkirivu,
c Yok.1.47. Ne c mu mwoyogwe temuli bukūsa.
d Zab. 102. 3. 3 Bwenasirikānga, d amagūmba gā-
nge gāka'diwānga,
Olwokukāba kwānge obu'de oku-
ziba.
e Zab. 38.2. 4 Kubanga emisana nekiro e omuko-
nogwo gwanzitowererānga:
Ama'zi gānge negakalirānga ngo-
lwomusana ogwekyēya. [Sera
f Zab. 51.3. 5 f Nenkwātulira ekibi kyānge, nobu-
tali butūkirivu bwānge nesibu-
kweka:
g Nge. 28. 13. Luk.15.18, 21. 1 Yok. 1. 9. g Nayogera nti Mukama nāmwātu-
lira ebyōnōno byānge;
Nāwe nonsonyiwa obutali butūki-
rivu obwekibi kyānge. [Sera
6 Kulwekyo buli atya Katonda aku-
sabēnga mu biro byoīnza okula-
bikiramu:
Mazima mu ntaba ezama'zi amangi
tebalitūka gyali.
7 Oli bwekweko bwānge; ononkū-
mānga mu kulaba enaku;
Ononetōlōzānga enyīmba ezobulo-
kozi. [Sera
8 Nākuigirizānga nākulagānga mu
'kubo lyonoitānganu:
Nākutēsezānga ebigambo eriso lyā-
nge nga liri ku'gwe.
9 Temuba nga mbalāsi, nenyumbu,
ezitalina magezi:
i Yak. 3.2. i Ezigwānira okusibibwa ekyūma
nolukoba okuziziiza,
(Awatali ebyo,) teziri'ja gyeli.
k Nge. 13. 21. Bal. 2. 9. 10 k Ababi banālabānga enaku nyi-
ngi:

Naye oyo eyesiga Mukama okusāsirwa kunāmwetōlōlānga.
11 Musanyukire Mukama, mujaguze, 'mwe abatūkirivu:
Mwogerere wa'gulu olwesanyu, 'mwena abalina omutima ogwamazima.

33 Musanyukire [a] Mukama, 'mwe abatūkirivu:
[b] Okutendereza kusānira abalina omwoyo ogwamazima.
2 Mumwebaze Mukama nenānga:
Muīmbe okumutendereza nenānga eyengoye kumi.
3 Mumuimbire [c] oluīmba olugya;
Mukube enānga namagezi ne'dobozi 'dene.
4 Kubanga ekigambo kya Mukama kigolokofu.
Nomulimugwe gwona (agukola) mu bwesigwa.
5 [d] Ayagala obutūkirivu nemisāngo:
[e] Ensi e'ju'de ekisa kya Mukama.
6 [f] Mu kigambo kya Mukama e'gulu lyakolebwa;
Ne'gye lyamu lyona (lyakolebwa) nomu'ka ogwakamwāke.
7 [g] Ama'zi agomunyanja agakung'anya ngentūmo:
Atereka ama'dubi mu mawanika.
8 Ensi zona zityēnga Mukama:
Bona abali munsi zona bamukankanirēnga.
9 Kubanga [i] yayogera nekikolebwa;
Yalagira nekinywēra.
10 Mukama a'gyawo okutēsa kwamawānga:
Adibya ebirowōzo byabantu.
11 Okutēsa kwa Mukama kunywēra enaku zona,
Nebirowōzo byomutimagwe okutūsa emirembe gyona.
12 E'gwānga eririna Mukama okuba Katonda walyo liwere'dwa omukisa;
Abantu [k] beyalōnda okuba obusikābwe ye.
13 Mukama alengera ngaima mu 'gulu;
Atunulira abāna babantu bona;
14 Ngaima mu kifo ekyekisulokye alaba
Kwabo abali munsi bona;
15 Abūmba emitima gyābwe bona,
Alowōza ebikolwa byābwe byona.
16 [l] Tewali kabaka alokoka olwe'gye okuba eringi:
Omuzira tawonyezebwa mānyi mangi.
17 [m] Embalāsi kye kintu ekitalimu ku bulokozi:
'Sō tewonyenga muntu olwamānyi gayo amangi.
18 Laba, [n] eriso lya Mukama liri kwabo abamutya,
Kwabo abasūbira mu kusāsirakwe;
19 Okuwonyānga ememe yābwe okufa,
Nokubakūmānga abalamu [o] mu njala.
20 Ememe ya'fe erindiri'de Mukama:
Oyo ye [p] mubezi wa'fe, era ye ngabo ya'fe.
21 Kubanga [q] omutima gwa'fe gunāsanyukirānga oyo,
Kubanga twesize erinyalye etukuvu.
22 Okusāsirakwo, ai Mukama, kubērēnga ku'fe,
Nga 'fe bwetusūbira mu'gwe.

34 (Zabuli) ya Daudi; [a] bweyawanyisa empisaze mu maso ga [b] Abimereki eyamugoba, [c] nāgenda.
1 Nebazānga Mukama [d] mu biro byona:
Etendolye liri mu kamwa kānge bulijo.
2 Ememe yānge [e] enenyumirizānga mu Mukama:
Abawōmbefu baliwulira, balisanyuka.
3 Mumukuze Mukama wamu nānge,
Tugulumize erinyalye 'fena.
4 Nanonya Mukama, nānziramu,
Nāndokola mu kutya kwānge kwona.
5 Bāmutunulira, nebalaba omusana:
Era amaso gābwe tegakwatibwenga nsonyi emirembe gyona.
6 Omunaku ono yakōwola, Mukama nāmuwulira,
Nāmulokola mu nakuze zona.
7 [f] Malaika wa Mukama [g] asīsira okwetōlōla abo abamutya,
Nābalokola.
8 Mulege mutegēre Mukama nga mulūngi:
[i] Awere'dwa omukisa oyo amwesiga.
9 Mutyēnga Mukama, 'mwe abatukuvube:
Kubanga tebabulwa kintu abamutya,
10 [k] Obwāna bwempologoma bubulwa nebulūmwa enjala:
Naye abanonya Mukama tebabulwenga kintu kirūngi kyona.
11 Mu'je, 'mwe abāna abato, mumpulire:
Nābaigirizānga okutya Mukama.
12 [l] Muntu ki ayagala obulamu,
Era eyegōmba enaku (enyingi), alyoke alabe obulūngi?
13 Ziizānga olulimirwo mu bubi,
Nemimwagyo obutogerānga bukūsa.
14 [m] Va mu bubi, okolēnga obulūngi;
Nonyānga emirembe, [n] ogigoberērēnga.
15 [o] Amaso ga Mukama galaba abatūkirivu,
Namatuge gawulira okukāba kwābwe.
16 [p] Obwenyi bwa Mukama buba kwabo abakola obubi,
[r] Amalemu oku'jukirwa kwābwe munsi.

[a] Zab. 32. 11.
[b] Zab. 147. 1.
[c] Zab. 40. 3; 144. 9. Is. 42. 10. Kub. 5. 9; 14. 3.
[d] Zab. 11. 7.
[e] Zab. 119. 64.
[f] Lub. 1. 6, 7. Beb. 11. 3. 2 Pet. 3. 5.
[g] Lub. 1. 9.
[i] Lub. 1. 3. Zab. 148. 5, 6.
[k] Ma. 7. 6. Zab. 65. 4.
[l] Zab. 44. 6.
[m] Nge. 21. 31.
[n] Yob. 36. 7. Zab. 34. 15. 1 Pet. 3. 12.
[o] Zab. 37. 19.
[p] Ma. 33. 29.
[q] Zek. 10. 7. Yok. 16. 22.
[a] 1 Sam. 21. 13.
[b] 1 Sam. 21. 11. = Akisi.
[c] 1 Sam. 21. 14, 15; 22. 1.
[d] Bef. 5. 20.
[e] Luk. 1. 46.
[f] Kuv. 23. 20 neb. Is. 63. 9.
[g] Lub. 32. 2. Zek. 9. 8.
[i] Zab. 2. 12.
[k] Yob. 4. 10, 11.
[l] 1 Pet. 3. 10-12.
[m] Yob. 28. 28. Zab. 37. 27.
[n] Bal. 14. 19. Beb. 12. 14.
[o] Zab. 33. 18.
[p] Yer. 44. 11.
[r] Yob. 18. 17.

17 (Abatūkirivu) bākōwola, Mukama
nāwulira,
Nābalokola mu naku zābwe zona.
s Zab. 147. 3. 18 Mukama ali kumpi nabo s abalina
omutima ogumenyese.
Era awonya abalina omwoyo ogu-
bonere'de.
t 2 Tim. 3. 11, 12. 19 t Ebibonobono ebyomutūkirivu bye
bingi:
Naye Mukama amulokola mu byona.
20 Akūma amagūmbage gona:
u Yok. 19. 36. u Li'nago erimu terimenyeka.
21 Obubi buli'ta omubi:
Nabo abakyāwa omutūkirivu bali-
singibwa omusāngo.
w Zab. 71. 23; 103. 4. 22 Mukama w anunula ememe yaba-
'dube:
'Sō tewali mubo abamwesiga ali-
singibwa omusāngo.

35

(Zabuli) ya Daudi.

a 1 Sam. 24. 15. 1 a Wakana, ai Mukama, nabo aba-
wakana nānge:
Lwāna nabo abalwāna nānge.
b Zab. 5. 12. 2 Kwata b engabo nakagabo,
Oīmirire okumbēra.
3 Era sōwola ne'fumu, ozibire e'kubo
abo abanji'ganya:
Ogambe ememe yānge nti 'Nze bu-
lokozibwo.
c Zab. 69 22-28; 109. 6-15. 4 c Bakwatibwe ensonyi baswāzibwe
abanji'ganya ememe yānge:
Ba'zibwe enyuma beralikirizibwe
abatēsa okunkola obubi.
d Zab. 1. 4. 5 Babēre d ngebisusūnku ebitwālibwa
nempewo,
Era malaika wa Mukama ngaba-
goba.
e Yer. 23. 12. 6 E'kubo lyābwe libēre ekizikiza e no-
buserezi.
Era malaika wa Mukama ngabai-
'ganya.
f Zab 9. 15. 7 Kubanga awatali nsōnga f bankisi-
'za mu bunya ekyambika kyābwe,
Awatali nsōnga basimi'de ememe
yānge.
g 1 Bas. 5. 3. 8 g Okuzikirira kumu'jeko nga talaba;
h Zab. 7. 15. h Nekyambikakye kyeyakisa kimu-
kwate ye ye nyini:
Akigwemu nokuzikirira.
9 Nememe yānge erisanyukira Mu-
kama:
k Luk. 1. 47. k Erijaguliza obulokozibwe.
10 Amagūmba gānge gona galyogera
nti Mukama, āni afanana nga
'gwe,
Awonya omwāvu eri oyo amusinga
amānyi,
Awonya omwāvu nomunafu eri oyo
amunyaga?
11 Aba'juliwa abatali batūkirivu ba-
golokose;
Bāmbūza ebigambo byesimanyi.
l Zab. 38. 20. 12 l Bānsasula obubi kulwobulūngi,
Okweralikiriza ememe yānge.
13 Naye 'nze, bwebālwāla, nenyambala
ebibukutu:
Nenteganya ememe yānge noku-
sība;
Nokusaba kwānge neku'da mu ki-
fuba kyānge.
14 Nemba nga bwenakuba'de singa
yali mukwāno gwānge oba mu-
ganda wānge:
Nenkutama ne'nakuwala ngafiri-
'dwa nyina.
15 Naye bwenawenyera 'nze, nebasa-
nyuka, nebakung'ana:
Abagwagwa nebankung'anirako, ne-
simanya;
Nebanjuza, nebatalekayo:
16 Ngabo abatatya Katonda abadūla
mu mbaga,
Bwebāluma obujigi bwebatyo, nga
bansunguwalira.
17 Mukama, olitūsa wa okutunula obu-
tunuzi?
Wonya ememe yānge mu kuzikiriza
kwābwe,
Kaganzi kānge mu mpologoma.
18 m Ndikwebaliza mu kibīna ekinene: m Zab. 22. 25.
Ndikutendereza mu bantu aba-
ngi.
19 Abo abalabe bānge baleme okunsa-
nyukirako nobulimba:
Era n abankyāwa awatali nsōnga n Zab. 69. 4.
baleme o okutemya ekikowe. o Nge. 6. 13.
20 Kubanga tebogera mirembe:
Naye batēsa ebigambo ebyobulimba
kwabo abaterera munsi.
21 Era p banjasamirira dala akamwa p Zab. 22. 13.
kābwe;
Nebogera nti 'Gwe, 'gwe, eriso lya-
'fe lyakiraba.
22 'Gwe wakiraba, ai Mukama; tosi-
rika:
Ai Mukama, r tombēra wala. r Zab. 22. 11 neb.
23 Golokoka, ozukuke s okunsalira o- s Zab. 7. 6.
musāngo,
Era olwensōnga yānge, Katonda
wānge era Mukama wānge.
24 t Onsalire omusāngo, ai Mukama t Zab. 26. 1.
Katonda wānge, ngobutūkirivu-
bwo bwebuli;
'Sō tobaganya kunsanyukirako:
25 Baleme okwogera mu mutima gwā-
bwe nti Bwotyo! bwetwagala
bwetutyo:
Baleme okwogera nti u Tumumize u Kung. 2. 16.
bugobo.
26 Bakwatibwe ensonyi baswāzibwe
bona abasanyukira 'nze okulaba
akabi:
Bambale ensonyi nokunyōmebwa
abanegulumirizako.
27 Bogerere wa'gulu olwesanyu, baja-
guze, ababēra ensōnga yānge e-
yobutūkirivu:
Era bogerēnga bulijo nti Mukama
agulumizibwe,
w Asanyukira omukisa ogwomu'du- w Zab. 149. 4.
we.
28 y Nolulimi lwānge lunāyogerānga y Zab. 71. 24.
ku butūkirivubwo,
(Ne) ku tendolyo obu'de okuziba.

36

Ya mukulu wabaimbi. (Zabuli) ya Daudi [a] omu'du wa Mukama.

1 Ekyōnōno kyomubi kyogerera mu mutima gwānge nti
[b] Tewali kutya Katonda mu masoge.
2 Kubanga yenyumiririza mu masoge ye,
Ngobutali butūkirivubwe tebulirabika nebukyāyibwa.
3 Ebigambo ebyakamwāke bwe butali butūkirivu nobulimba:
[c] Alese okuba namagezi nokukola obulūngi.
4 Atēsa obutali butūkirivu ku kitandakye;
Yeteka mu [d] 'kubo eritali 'dungi;
Takyāwa bubi.
5 [e] Ekisakyo, ai Mukama, kiri mu 'gulu;
Obwesigebwo bubuna e'bānga.
6 Obutūkirivubwo buli ngensozi za Katonda;
[f] Emisāngogyo bwe buziba obunene:
Ai Mukama, [g] gwowonya abantu nebisolo.
7 Ekisakyo, ai Katonda, nga kya muwendo mungi!
Era abāna babantu ba'dukira [i] wansi wekisīkirize ekyebiwawātirobyo.
8 Bana'kusibwānga dala obuge'vu [k] obwenyumbayo.
Era onobanywesānga ku [l] mu'ga [m] ogwesanyulyo.
9 Kubanga woli we wali [n] olu'zi olwobulamu:
Mu musanagwo na'fe mwetunālabirānga omusana.
10 Kale yongera ekisakyo eri abo abakumanya;
Nobutūkirivubwo eri abo abalina omutima ogwamazima.
11 Toganya kigere kya malala okunji'jirako,
Newakuba'de omukono gwomubi okungoba.
12 Eri gyebagu'de abakola obutali butūkirivu:
Bame'ge'dwa wansi, 'sō tebaīnzenga kuimuka.

37

(Zabuli) ya Daudi.

1 [a] Teweralikirirānga lwabo abakola obubi,
'Sō [b] tokwatibwānga bu'gya kwabo abakola ebitali bya butūkirivu.
2 Kubanga balisalwa māngu [c] ngesubi,
Baliwotōka ngomu'do ogumera.
3 Wesigēnga Mukama, okolēnga obulūngi;
Bērānga munsi, ogobererēnga obwesigwa.
4 Era sanyukirānga Mukama:
Naye anākuwānga omutimagwo byegusaba.
5 Olugendolwo oluiringisizēnga ku Mukama;
Era wesigēnga oyo, naye anākitūkirizānga.
6 Era anāyolesānga obutūkirivubwo ngomusana,
Nomusāngogwo ngetuntu.
7 Sirika eri Mukama, omulindirirēnga nokugumīkiriza:
[d] Teweralikirirānga lwoyo alaba ebirūngi mu 'kubolye,
Olwomuntu atūkiriza enkwe ezobubi.
8 [e] Lekānga obusūngu, ovēnga mu kirui:
Teweralikirirānga; kwagala bwagazi okuleta obubi.
9 Kubanga abakola obubi balizikirizibwa:
Naye abalindirira Mukama abo be [f] balisikira ensi.
10 Kubanga [g] waliba akasēra katono, nomubi talibērawo.
Wewawo, [i] ekifokye olikitunulira dala, naye talibērawo.
11 Naye [k] abawōmbefu balisikira ensi;
Era banāsanyukirānga emirembe emingi.
12 Omubi yekoba ku mutūkirivu,
Era aluma bujigi ngamusunguwali'de.
13 [l] Mukama alimusekerera:
Kubanga alaba [m] ngolunakulwe lu'ja.
14 Ababi basōwo'de ekitala, baleze omutego gwābwe;
Okusūla omwāvu nomunafu,
Oku'ta abo (abatambula) mu 'kubo namazima.
15 Ekitala kyābwe kirifumita omutima gwābwe bo,
[n] Nemitego gyābwe girimenyeka.
16 [o] Ebitono omutūkirivu byalina
Bisinga obuga'ga obwababi abangi.
17 Kubanga [p] emikono gyababi girimenyeka:
Naye Mukama anywēza abatūkirivu.
18 Mukama [r] amanyi enaku zabo abatūkiri'de:
Nobusika bwābwe bunābērānga bwa mirembe gyona.
19 Tebakwatibwenga nsonyi mu biro ebyakabi:
Ne [s] mu naku ezenjala bana'kutānga.
20 Naye ababi balibula,
Nabalabe ba Mukama baliba ngekisinga amasavu mu birūndibwa:
Balibula, [t] balibulira dala mu mu'ka.
21 Omubi [u] yewola, [v] nātasasula nāte:
Naye omutūkirivu akola ebyekisa, agaba.
22 [w] Kubanga abawebwa omukisagwe [y] balisikira ensi;
Nabo abakolimirwa ye balizikirizibwa.

[a] Zab. 18. Ebisoka.
[b] Bal. 3.18.
[c] Yer. 4.22.
[d] Is. 65. 2.
[e] Zab. 57. 10.
[f] Bal. 11. 33.
[g] Nek. 9. 6.
[i] Lus. 2.12.
[k] Zab. 27. 4.
[l] Zab. 46. 4.
[m] Zab. 16. 11.
[n] Yer. 2.13.
[a] Nge. 24. 19.
[b] Zab. 73. 3.
[c] Zab. 90. 5, 6.
[d] nyi. 1, 8.
[e] Bef. 4.26.
[f] Zab. 25. 13. Is. 57. 13; 60. 21.
[g] Yob. 24. 24.
[i] Yob. 7.10.
[k] Mat. 5. 5.
[l] Zab. 2. 4.
[m] Zab. 137. 7. Ob. 12.
[n] 1 Sam. 2. 4.
[o] Nge. 15. 16.
[p] Yob. 38. 15.
[r] Zab. 31. 7.
[s] Yob. 5. 20.
[t] Zab. 102. 3.
[u] Ma. 28. 12, 44.
[v] Nge. 3. 33.
[y] Iu. 9.

23 Olugendo olwomuntu lunywēzebwa Mukama;
Era asanyukira e'kubolye.
24 [z] Newakuba'de ngagwa, talisūlirwa dala wansi:
Kubanga Mukama amunywēza nomukonogwe.
25 Nali muto, kakano nka'diye;
Naye sirabānga mutūkirivu ngaleke'dwa,
Newakuba'de eza'derye nga basaba e'mere.
26 Obu'de okuziba [a] akola ebyekisa, nāwola;
Neza'derye liwebwa omukisa.
27 [b] Ovēnga mu bubi, okolēnga obulūngi;
[c] Obērēngawo emirembe nemirembe.
28 Kubanga Mukama ayagala ensōnga,
Era taleka batukuvube;
Bakūmibwa emirembe gyona:
Naye [d] eza'de eryomubi lirizikirizibwa.
29 Abatūkirivu balisikira ensi,
Banāgibērāngamu emirembe gyona.
30 Akamwa komutūkirivu [e] kogera ebyamagezi,
Nolulimirwe lubūlira ensōnga.
31 [f] Amatēka ga Katondawe gabēra mu mutimagwe;
Mu lugendolwe lwona tasērerenga.
32 Omubi atunulira omutūkirivu,
Ngayagala okumu'ta.
33 Mukama talimuleka mu mukonogwe,
'Sō [g] talimusinza bwalisalirwa omusāngo.
34 [i] Lindirirānga Mukama, okwatēnga e'kubolye,
Naye alikugulumiza [k] okusikira ensi:
[l] Ababi bwebalizikirizibwa oliraba.
35 [m] Nalaba omubi ngalina obuīnza obungi,
Era ngagulumi'de ngomuti ogumeze ku'taka lyagwo.
36 Naye bwebāita, laba, taliwo:
Era namunonya, naye teyalabika.
37 Wekalirizēnga oyo atūkiri'de, olabēnga owamazima:
Kubanga enkomerero eyomuntu (oyo) [n] mirembe.
38 Abōnōnyi, bo balizikirizibwa bona:
[o] Enkomerero dala eyomubi erizikirizibwa.
39 Naye obulokozi obwabatūkirivu buva eri Mukama:
Oyo kye kigo kyābwe mu biro ebyokulabiramu enaku.
40 Era Mukama ababēra, [p] nābawonya:
Abawonya eri ababi, nābalokola,
Kubanga beyunye oyo.

38 Zabuli ya Daudi, [a] eyoku'jukiza.
1 Ai [b] Mukama, to'nenya mu busūngubwo:
'Sō tombūlirira mu kiruikyo ekibūbūka.
2 Kubanga [c] obusālebwo bunkwati'de dala,
[d] Nomukonogwo gunyigiriza nyo.
3 Temuli bulamu mu mubiri gwānge olwokunyigakwo;
'Sō temuli kuwona mu [e] magūmba gānge olwokwōnōna kwānge.
4 Kubanga obutali butūkirivu bwānge buise ku mutwe gwānge.
Ngomugugu omunene bunzitowere-'de bu'nemye.
5 [f] Ebiwūndu byānge biwunya era bivūnze,
Olwobusirusiru bwānge.
6 'Numi'dwa, nkutamizibwa nyo;
Ntambula [g] nga nkāba obu'de okuziba.
7 Kubanga ekiwato kyānge ki'ju'de okwōkya;
'Sō temuli bulamu mu mubiri gwānge.
8 Nyōngobera, 'menyesemenyese:
Mpulugumye olwokweralikirira kwomutima gwānge.
9 Mukama, byenjagala byona biri mu masogo;
Nokusīnda kwānge tekukukisibwa.
10 Omutima gwānge guntundu'ga, amānyi gānge gampwe'demu:
[i] Omusana ogwamaso gānge, era nagwo gumbuze.
11 [k] Abanjagala ne mikwāno gyānge bewala ekibonobono kyānge;
Ne baganda bānge [l] baīmirira wala.
12 Era nabo abanji'ganya obulamu bwānge [m] bantēga;
Nabo abagala 'nze okulaba akabi bogera ebye'tima,
Era balowōza ebyobulimba obu'de okuziba.
13 Naye 'nze ngomuzibe wamatu, siwulira;
Era ninga [n] omusiru atayasama kamwāke.
14 Mazima, ninga omuntu atawulira,
Ne mu kamwāke temuli kunenya.
15 Kubanga eri 'gwe, ai Mukama, gyensūbira:
Oli'damu, ai Mukama Katonda wānge.
16 Kubanga nayogera nti [o] Baleme okunsanyukirako:
Ekigere kyānge bwekisērera, ba'negulumirizako.
17 Kubanga 'nze ndi kumpi nokuwenyera,
Nenaku zānge ziri mu maso gānge bulijo.
18 Kubanga [p] nayātulānga obutali butūkirivu bwānge;
[r] Nānakuwalānga olwokwōnōna kwānge.
19 Naye abalabe bānge balamu, balina amānyi:
Nabo abankyāwa [s] olwobulimba beyonge'de.

[z] Nge. 24. 16. Mi. 7. 8. 2 Kol. 4. 9.
[a] Mat. 5. 42.
[b] Zab. 34. 14.
[c] nyi. 3, 29.
[d] Zab. 21. 10.
[e] Zab. 35. 28.
[f] Zab. 119. 11.
[g] Zab. 109. 7, 31.
[i] Zab. 27. 14.
[k] lu. 9.
[l] Zab. 52. 5, 6.
[m] Yob. 5. 3. Zab. 73. 18–20.
[n] Zab. 119. 165.
[o] Yob. 18. 17.
[p] Bik. 12. 11.
[a] Zab. 70. Ebisoka.
[b] Zab. 6. 1.
[c] Yob. 6. 4.
[d] Zab. 32. 4.
[e] Zab. 6. 2.
[f] Is. 1. 6.
[g] Zab. 35. 14.
[i] Zab. 6. 7.
[k] Zab. 31. 11; 88. 18.
[l] Mat. 27. 55. Ma'k. 15. 40. Luk. 23. 49.
[m] 2 Sam. 16. 7, 8.
[n] Zab. 39. 2, 9.
[o] Zab. 13. 4.
[p] Zab. 32. 5.
[r] 2 Kol. 7. 9.
[s] Zab. 35. 19.

[t] Zab. 35. 12.

20 Era nabo [t] abasasula obubi olwobulūngi
Be balabe bānge, kubanga ngoberera ebigambo ebirūngi.
21 Tondeka, ai Mukama:
Ai Katonda wānge, tombēra wala.
22 Yānguwa okumbēra,
Ai Mukama, obulokozi bwānge.

[a] Zab. 62 & 77. Ebisoka.

39 Ya mukulu wabaimbi, ya [a] Yedusuni. Zabuli ya Daudi.

1 NAYOGERA nti Nekūmānga amakubo gānge,
'Nemēnga okwōnōnya olulimi lwānge:
Nāsibānga akamwa kānge nolukoba,
Omubi ngali mu maso gānge.
2 Nasiruwala obutayogera, nasirika, newakuba'de ebirūngi (sabyogera);
Okunakuwala kwānge nekweyongera.

[b] Luk. 24. 32.

3 [b] Omutima gwānge negwāka munda yānge;
Bwenali ndowōza, omuliro negukolēra:
(Nendyoka) njogera nolulimi lwānge:

[c] Zab. 90. 12.

4 Mukama, [c] ontegēze enkomerero yānge,
Nekigera ekyenaku zānge bwekiri;
Ntegēre bwendi omumenyefu.

[d] Zab.90.4.

5 Laba, enaku zānge wazikola ngenta;
[d] Nobulamu bwānge buli nga si kintu gyoli:
Mazima, buli muntu, bwanywērera dala, mu'ka bu'ka. [Sera

[e] Zab. 144. 4.

6 Mazima, buli muntu atambula mu kifananyi ekitalimu.
[e] Mazima, beralikiririra bwerēre:

[f] Zab. 49. 10.

[f] Akūma (obuga'ga), 'sō tamanya agenda okubutwāla.
7 Ne kakano, Mukama, 'nindirira ki?
Eri 'gwe gyensūbira.

[g] Zab. 44. 13.

8 Onziye mu byōnōno byānge byona;
[g] Tonfūla kivume kya basirusiru.
9 Nasiruwala, sayasama kamwa kānge;

[i] 2 Sam.16. 10.

[i] Kubanga wakikola.
10 Onziyeko omu'gogwo:

[k] Yob. 13. 21.

[k] 'Mali'dwamu amānyi olwokukuba kwomukonogwo.
11 Bwobūlirirānga omuntu nokunenya olwobutali butūkirivu,
Omumaliramu dala obulūngibwe, ngenyenje:
Mazima, buli muntu mu'ka. [Sera

[l] Zab. 28.1.

12 Wulira okusaba kwānge, ai Mukama, o'kirize okukāba kwānge;
[l] Tosirikira maziga gānge:

[m] Lev. 25. 23.

Kubanga 'nze ndi [m] mugenyi gyoli,

[n] Lub. 47. 9.

Omutambuze, [n] nga bajaja bānge bona bwebāli.

[o] Yob.7.19.
[p] Yob.9.27.
[r] Yob. 10. 20.

13 [o] Onsāsire, ndyoke [p] nziremu amānyi,
[r] Nga sinava muno nesibērawo.

40 Ya mukulu wabaimbi. Zabuli ya Daudi.

1 NALINDIRIRA Mukama nokugumīkiriza;
Nāntegera (okutu), nāmpulira okukāba kwānge.
2 Era nānziya mu bunya obwokuzikirira, mu bitōsitōsi;
Nāteka ebigere byānge ku lwāzi, nānywēza okugenda kwānge.

[a] Zab.33.3.

3 Era [a] noluimba olugya alu'si'za mu kamwa kānge, kwe kutendereza Katonda wa'fe:
Bangi abanālabānga, nebatya,
Nebesiga Mukama.
4 Awere'dwa omukisa omuntu eyesiga Mukama,
Nātaba'sāmu ekitībwa abamalala newakuba'de abakyāmira mu bulimba.
5 Ebikolwa ebyekitalo byewakola, ai Mukama Katonda wānge, bingi,
Nebirowōzobyo ebiri gyetuli:
Tebiīnzika kukulongokera ki'na kimu;
Singa mba'de njagala okubibūlira nokubyogerako,
Tebibalika obungi.

[b] 1 Sam.15. 22. Beb. 10. 5 neb.

6 [b] Sadaka nebiwebwayo tobisanyukira;
Amatu gānge ogawuli'za:
Ebyōkebwa nebiwebwayo olwebibi tewabyagala.
7 Nendyoka njogera nti Laba, nzi'ze;
Mu [c] muzingo ogwekitabo [d] kyampandikirwamu:

[c] Yer.36.2.
[d] Luk. 24. 44.

8 Nsanyuka okukola byoyagala, ai Katonda wānge;
Wewawo, amatēkago gali mu mutima gwānge munda.

[e] Zab. 22. 25.

9 Mbūli'de obutūkirivu [e] mu kibīna ekinene;
Laba, [f] sibunizenga mimwa gyānge,
Ai Mukama, 'gwomanyi.

[f] Iu. 11.

10 Sikwekānga butūkirivubwo mu mutima gwānge munda;
Mbūli'de obwesigebwo nobulokozibwo:
Ekisakyo namazimago sibikisānga ekibīna ekinene.
11 Nāwe, ai Mukama, tonyi'ma kusāsirakwo okulūngi:

[g] Zab.61.7.

[g] Ekisakyo namazimago binkūmēnga enaku zona.
12 Kubanga obubi obutabalika [i] bu'netōlo'de,

[i] 2 Sam.22. 6.

[k] Obutali butūkirivu bwānge buntūseko nokuīnza nesiīnza kutunula wa'gulu;

[k] Zab.38.4.

[l] Businga enviri ezokumutwe gwānge obungi, era omutima gwānge gundese.

[l] Zab.69.4.

13 'Kiriza, ai Mukama, [m] okumponya:

[m] Zab. 70. 1-5.

[n] Yānguwa okumbēra, ai Mukama.

[n] Zab. 38. 22.

14 [o] Bakwatibwe ensonyi baswāzibwe bona abanonya ememe yānge okugizikiriza:
Ba'zibwe enyuma banyōmebwe

[o] Zab.35.4.

Abo abasanyukira 'nze okulaba akabi.
15 Balekebwe olwensonyi zābwe
Abo abansōza.
16 Bona abakunonya bakusanyukire bajaguze:
[p] Zab. 35. 27. Abo abagala obulokozibwo [p] bogerēnga bulijo nti
[r] Zab.34.3. [r] Mukama agulumizibwe.
[s] Zab.86.1. 17 Naye [s] 'nze ndi mwāvu, netāga;
[t] Zab.37.5. [t] Mukama andowōza:
Gwoli mubezi wānge era omulokozi wānge;
Tolwāwo, ai Katonda wānge.

41

Ya mukulu wabaimbi. Zabuli ya Daudi.

[a] Mat. 5.7. 1 [a] AWERE'DWA omukisa oyo a'jukira omwāvu:
[b] Bik. 12. 11. Mukama [b] alimulokola ku lunaku olwakabi.
2 Mukama anāmukūmānga, anāmuwonyānga, era anāwebwānga omukisa munsi;
'Sō tumuwāngayo eri abalabebe (okumukola) byebagala.
3 Mukama anāmujanjabānga ngayōngobera ku kitanda:
'Gwe olongōseza dala ekiririkye bwalwāla.
4 Nayogera nti Ai Mukama, onsāsire:
Omponye ememe yānge; kubanga nyōnōnye 'gwe.
5 Abalabe bānge banjogerako obubi nti
Alifa di, erinyalye neribula?
6 Era nebwa'ja okundaba, ayogera ebitalimu;
Omutimagwe gwekung'anyiza obutali butūkirivu:
Bwava mu nyumba, abubūlira.
7 Bona abankyāwa bangēyera wamu:
Batēsa ebigambo okunkola akabi.
8 (Bogera nti) Endwa'de embi emuku'te:
Kakano bwagalami'de, tagenda kugolokoka nate.
9 Era ne [c] mu'nānge mukwāno gwānge 'nze, gwenesiga, [d] eyalyānga ku 'mere yānge,
[c] 2Sam.15. 12. [d] Yok. 13. 18.
Ansituli'de ekisinzīrokye.
10 Naye 'gwe, ai Mukama, onsāsire, ongolokose,
Ndyoke mbawalanire e'gwānga.
11 Kyenvu'de 'manya ngonsanyukira,
Kubanga omulabe wānge tampāngula.
12 Naye 'nze, [e] onywēza 'nze mu butūkirivu bwānge,
[e] Zab.63.8.
Era onteka mu masogo enaku zona.
13 [f] Atenderezebwēnga Mukama, Katonda wa Isiraeri,
[f] Luk.1.68.
Okuva mu mirembe gyona okutūsa emirembe nemirembe.
[g] Amina, era Amina.
[g] Zab. 72. 19.

EKITABO II.

42

Ya mukulu wabaimbi; Masukiri ya [a] batabani ya Kola.

[a] 1 Byom. 6. 33. 1 NGEMPEWŌ bwewejaweja olwama'zi,
Bwetyo nememe yānge bwewejaweja kululwo, ai Katonda.
2 Ememe yānge erūmwa enjala kulwa Katonda, kulwa Katonda omulamu:
[b] Zab.84.7. Nditūka di [b] nendabika mu maso ga Katonda?
[c] Zab.80.5. 3 [c] Amaziga gānge ye 'mere yānge emisana nekiro,
[d] Zab. 79. 10. [d] Bwebang'amba obu'de okuziba nti Katondawo aliru'dawa?
4 Bino mbi'jukira, nenfūka ememe yānge munda yānge,
[e] Zab.120-134 Ebisoka. Bwenagenda nekibīna, [e] nembatwāla mu nyumba ya Katonda,
Ne'dobozi eryesanyu neryokutendereza, ekibīna ekyegendereza olunaku.
5 Kiki ekikukutami'za, ememe yānge?
Kiki ekikweralikiriza munda yānge?
Sūbira eri Katonda: kubanga e'da ndimutendereza
Olwobulamu obwamasoge.
6 Ai Katonda wānge, ememe yānge ekutamye munda yānge:
[f] 2Sam.17. 22 neb. Kyenva nku'jukirira [f] munsi ya Yoludani,
Ne ku nsozi [g] Kerumoni, ne ku kasozi Mizali,
[g] Ma. 3. 9.
7 Obuziba bukōwola obuziba ama'zigo agefūkūla bwegayira:
[i] Amayengogo gona namasingisirago gampiseko.
[i] Yon. 2. 3.
8 Naye Mukama anālagirānga ekisakye emisana,
[k] Nekiro oluimbalwe lunābērānga nānge.
[k] Yob. 35. 10.
Kwe kusaba Katonda owobulamu bwānge.
9 Ndigamba Katonda [l] olwāzi lwānge nti Kiki ekikwerabizi'za 'nze?
[l] 2Sam.22. 2.
[m] Lwaki 'nze okugenda nga nkāba olwokujōga kwomulabe?
[m] Zab. 43. 2.
10 Ngekitala mu magūmba gānge, abalabe bānge banvuma;
Nga bang'amba obutayosa nti Katondawo aliru'dawa?
11 [n] Kiki ekikukutami'za, ememe yānge?
[n] Zab.43.5.
Kiki ekikweralikiriza munda yānge?
Sūbira eri Katonda: kubanga e'da ndimutendereza,
Bwe bulamu obwamaso gānge, era Katonda wānge.

43

[a] ONSALIRE omusāngo, ai Katonda, era ompolereze ensō-
[a] Zab.26.1.

nga eri e'gwānga eritatya Katonda:
Ondokole eri omuntu owobulimba atali mutūkirivu.
2 Kubanga 'gwoli Katonda wa mānyi gānge; kiki [b] ekikunsūzi'za ewala?
[c] Lwaki 'nze okugenda nga nkāba olwokujōga kwomulabe?
3 Kale otume omusanagwo namazimago; ebyo bi'nung'amye:
Bindete ku [d] lusozirwo olutukuvu,
Ne mu [e] wemazo.
4 Nendyoka ng'enda ku kyōto kya Katonda,
Eri Katonda esanyu lyānge eritasingika:
Ne ku nānga ndikutendereza, ai Katonda, Katonda wānge.
5 [f] Kiki ekikukutami'za, ememe yānge?
Kiki ekikweralikiriza munda yānge?
Sūbira eri Katonda: kubanga e'da ndimutendereza,
Bwe bulamu obwamaso gānge, era Katonda wange.

44 Ya mukulu wabaimbi; (zabuli) ya [a] batabani ba Kola. Masukiri

1 TWAWULIRĀNGA namatu ga'fe, ai Katonda, [b] bajaja ba'fe bātubūlirānga,
Emirimu gyewakolānga mu naku zābwe, mu naku eze'da.
2 [c] Amawānga wagagobamu nomukonogwo. [d] nobasigamu bo;
Wabonyabonya amawānga, nogasāsānyiza dala.
3 Kubanga tebālya nsi [e] olwekitala kyābwe,
Newakuba'de omukono gwābwe si gwe gwabālokola:
Wabula omukonogwo ogwadyo nengalozo, [f] nomusana ogwamasogo,
[g] Kubanga bālaba ekisa eri 'gwe.
4 [i] 'Gwoli kabaka wānge, ai Katonda:
Lagira obulokozi eri Yakobo.
5 Kububwo [k] tulisindika abalabe ba'fe wansi:
Olwerinyalyo [l] tulirinyirira abo abatugolokokerako 'fe.
6 Kubanga [m] siryesiga mutego gwānge,
'Sō ekitala kyānge sikye kirindokola.
7 Naye 'gwe watulokola eri abalabe ba'fe,
Era wabaswāza abatukyāwa.
8 Mu Katonda mwetwenyumiririza obu'de okuziba,
Era tunebazānga erinyalyo emirembe gyona. [Sera
9 Naye kakano [n] otusu'de wala, otukwasi'za ensonyi;
'Sō totabāla ne'gye lya'fe.
10 Otu za nyuma eri abalabe:
Nabo abatukyāwa benyagira.
11 Watuwayo ngendiga okuba enyama;
[o] Watusāsānya mu mawānga.
12 [p] Abantubo obatūndira bwerēre,
'Sō nomuwendo gwābwe togwongeze'za (ku buga'gabwo).
13 Otufūla ekivume eri abalirānwa ba'fe,
[r] Ekinyōmebwa, ekisekererwa eri abo abatwetōlo'de.
14 Otufūla [s] olugero mu mawānga,
[t] Okunyenyezebwa kwomutwe mu bantu.
15 Obu'de okuziba okunyōmebwa kwānge kunjoleke'de,
Nensonyi ezamaso gānge zinsāniki'de,
16 Olwe'dobozi lyoyo abogola, avuma;
[u] Olwomulabe nolwoyo awalana e-'gwānga.
17 Ebyo byona bitutūseko; naye tetukwerabi'de,
[w] 'Sō tetukoze bya bulimba mu ndagānoyo.
18 Omutima gwa'fe tegu'ze nyuma,
'Sō ebigere bya'fe [y] tebikyāmye kuva mu 'kubolyo;
19 Newewatumenyamenya enyo mu kifo [z] ekyebibe,
Notusānikiza [a] ekisīkirize ekyokufa.
20 Obanga twerabi'de erinya lya Katonda wa'fe,
Oba [b] tugolo'de emikono gya'fe eri [c] katonda omugya,
21 Ekyo [d] Katonda talikikenēnya?
Kubanga ebyāma ebyomumutima abimanyi.
22 Era [e] tu'tibwa obu'de okuziba okulāngibwa 'gwe;
Tuli ngendiga ezokusalibwa.
23 Zukuka, kiki ekikwebasa, ai Mukama?
Golokoka, totusūlānga wala emirembe gyona.
24 Kiki ekikukwese'za amasogo,
Nebibonobono bya'fe nokujōgebwa nobyerabira?
25 Kubanga ememe ya'fe ekutamye mu nfūfu:
Olubuto lwa'fe lwega'se ne'taka.
26 Golokoka okutubēra,
Otununule olwekisakyo.

45 Ya mukulu wabaimbi; eyekisosa-'nimu; (zabuli) ya batabani ba Kola. Masukiri. Olumba olwokwagala.

1 OMUTIMA gwānge gu'ju'de musera ekigambo ekirūngi:
Njogera ebigambo byempandise bya kabaka:
Olulimi lwānge ye kalamu [a] eyomuwandisi omwāngu.
2 'Gwosinga abāna babantu obulūngi;
[b] Ekisa kifuki'dwa ku mimwagyo:
Katonda kyeyava akuwa omukisa emirembe gyona.

[a] Zab. 42. Ebisoka.
[b] Kuv. 12. 26.
[c] Yos. 3. 10.
[d] Kuv. 15. 17.
[e] Yos. 24. 12.
[f] Zab. 89. 15.
[g] Ma. 4. 37.
[i] Zab. 74. 12.
[k] Ma. 33. 17.
[l] Zab. 60. 12.
[m] 1 Sam. 17. 47. Zab. 33. 16.
[n] Zab. 60. 1, 10; 89. 38–45.
[o] Lev. 26. 33. Zab. 106. 27.
[p] Ma. 32. 30.
[r] Zab. 79. 4.
[s] Yer. 24. 9.
[t] 2 Basek. 19. 21.
[u] Zab. 8. 2.
[w] Zab. 89. 33.
[y] Yob. 23. 11.
[z] Is. 34. 13.
[a] Yob. 3. 5.
[b] Yob. 11. 13.
[c] Zab. 81. 9.
[d] Yob. 31. 14. Zab. 139. 1.
[e] Bal. 8. 36.
[a] Ezer. 7. 6.
[b] Luk. 4. 22.

3 [c] Wesibe ekitalakyo mu kiwatokyo,
'gwe owamānyi.
[d] (Kye) kitibwakyo nobukulubwo.
4 Ne mu bukulubwo webagale owāngule,
Olwamazima nobuwōmbefu nobutūkirivu:
Nomukonogwo ogwadyo gulikuigiriza [e] ebyentīsa.
5 [f] Obusālebwo bwa bwōgi;
Amawānga gagwa wansi mu masogo;
(Buli) mu mutima gwabalabe ba kabaka.
6 [g] Entebeyo, ai Katonda, ya lubērera emirembe gyona:
Omu'go ogwobutūkirivu gwe mu'go ogwobwakabakabwo.
7 [i] Wayagala obutūkirivu, wakyāwa obubi:
[k] Katonda, Katondawo, kyavu'de akutekako
Amafuta [l] agesanyu okusinga ba'no.
8 Ebyambalobyo byona biwunya kalōsa [m] moli ne akalosi ne kasiya;
Mu mayumba agamasānga enānga zikusanyusi'za.
9 Mu bakyālabo mulimu abambeja:
[n] Ku mukonogwo ogwadyo kadulubale aīmirira ngayamba'de [o] zabu ya Ofiri.
10 Wulira, omuwala, olowōze, otege okutukwo;
Era [p] werabire ekika kya'mwe, nenyumba ya kitāwo;
11 Bwatyo kabaka anāyagalānga obulūngibwo:
Kubanga ye Mukamawo; era omusinze.
12 Nomuwala wa Tulo (ali'ja) [r] nekirabo;
Era [s] nabaga'ga abomubantu balikwegairira ekisakyo.
13 Omuwala wa kabaka munda (mu lubiri) wa kitibwa kyerēre:
Olugoyerwe lukole'dwamu ne zābu.
14 [t] Anāletebwa eri kabaka [u] ngayamba'de ebyamabala:
Bawala ba'ne abamugoberera
Banāletebwa gyoli.
15 Banāletebwa nokusanyuka nokujaguza:
Banāingira mu nyumba ya kabaka.
16 Awali bakitāwo wanābērānga abānabo,
[w] Bolifūla abalāngira munsi zona.
17 Na'jukizānga erinyalyo emirembe gyona:
Amawānga kyeganāvānga gakwebaza emirembe nemirembe.

46 Ya mukulu wabaimbi; (zabuli) [a] ya batabani ba Kola; [b] eyekyalamosi. [c] Oluimba.

1 Katonda kye ki'dukiro namānyi ga'fe,
Omubezi dala atabula mu kulaba enaku.
2 Kyetunāvānga tulema okutya, ensi newenekyūkānga,
Nensozi newezināsigukānga mu buziba obwenyanja;
3 Ama'zi gayo neweganāirānga neweganekulumululānga,
Nensozi newezinākankanānga nokwetabula kwayo. [Sera
4 Waliwo [d] omu'ga, emyāla gyagwo gisanyusa [e] ekibuga kya Katonda,
Ekifo ekitukuvu ekyewema zoyo ali wa'gulu enyo.
5 Katonda [f] ali wakati wakyo; tekisagasaganenga:
Katonda anākibērānga, anākibērānga enkya mu matulutulu.
6 [g] Amawānga gāyogāna, obwakabaka nebwetabula:
Yaleta e'dobozirye, ensi nesānūka.
7 [i] Mukama we'gye ali wamu na'fe;
Katonda wa Yakobo kye ki'dukiro kya'fe. [Sera
8 Mu'je, mulabe ebikolwa bya Mukama,
Okuzikiriza kweyaleta munsi.
9 [k] A'gyawo entalo okutūsa ku nkomerero yensi;
Amenya omutego, ne'fumu alikutula;
Namagāli agōkya omuliro.
10 Musirike mumanye nga 'nze Katonda:
[l] Nāgulumizibwānga mu mawānga, nāgulumizibwānga munsi.
11 [m] Mukama we'gye ali wamu na'fe;
Katonda wa Yakobo kye ki'dukiro kya'fe. [Sera

47 Ya mukulu wabaimbi; zabuli [a] ya batabani ba Kola.

1 Mukale [b] mukube mu ngalo, 'mwe amawānga gona;
Mwogerere wa'gulu eri Katonda ne'dobozi eryokuwāngula.
2 Kubanga Mukama ali wa'gulu enyo
[c] wa ntisa:
Ye kabaka omukulu afuga ensi zona.
3 [d] Alijēmula abantu netubafuga,
Namawānga (aliga'sā) wansi webigere bya'fe.
4 Alitulondera [e] obusika bwa'fe,
[f] Okuwōma kwa Yakobo gweyayaya'gala. [Sera
5 [g] Katonda alinye nokwogerera wa'gulu,
Mukama (alinye) ne'dobozi eryakagōmbe.
6 Muīmbe okutendereza Katonda, muīmbe okumutendereza:
Muīmbe okutendereza Kabaka wa'fe, muīmbe okumutendereza.
7 Kubanga [i] Katonda ye Kabaka wensi zona:
Muīmbe okumutendereza namagezi.
8 Katonda [k] afuga amawānga:

[c] Kub. 1. 16.
[d] Zab. 21. 5.
[e] Zab. 65. 5.
[f] Zab. 120. 4.
[g] Zab. 93. 2. Beb. 1. 8, 9.
[i] Zab. 11. 7.
[k] Is. 61. 1.
[l] Zab. 21. 6.
[m] Yok. 19. 39.
[n] 1 Basek. 2. 19.
[o] Yob. 28. 16.
[p] Ma. 21. 13.
[r] Zab. 96. 8.
[s] Zab. 68. 29. Is. 49. 7 neb. Mat. 2. 11.
[t] Lu. 1. 4. Kub. 19. 7 neb.
[u] 2 Sam. 13. 18.
[w] 1 Pet. 2. 9. Kub. 1. 6.
[a] Zab. 47-50; 72-83 neb. Ebisoka.
[b] 1 Byom. 15. 20.
[c] Zab. 48. Ebisoka.
[d] Zab. 65. 9. Is. 8. 6.
[e] Zab. 48. 1. Is. 60. 14.
[f] Ma. 23. 14. Is. 12. 6.
[g] Zab. 2. 1.
[i] Is. 7. 14; 8. 8, 10.
[k] Is. 2. 4.
[l] Is. 2. 11 neb.
[m] Iu. 7.
[a] Zab. 46. Ebisoka.
[b] 2 Basek. 11. 12.
[c] Ma. 7. 21.
[d] Zab. 18. 47.
[e] 1 Pet. 1. 4.
[f] Is. 60. 15.
[g] Zab. 68. 25.
[i] Zek. 14. 9.
[k] Zab. 22. 28.

Katonda atūla ku ntebeye entukuvu.
9 Abalāngira abamawānga bakung'anye.
(Okubēra) abantu ba Katonda wa Ibulaimu:
[k] Zab. 89. 18. Kubanga [k] engabo ezensi za Katonda;
Agulumizibwa nyo.

48 Oluimba; zabuli [a] ya batabani ba Kola.

[a] Zab. 46. Ebisoka.
1 MUKAMA mukulu, agwānira okutenderezebwa enyo,
[b] Zab. 46. 4. Mu [b] kibuga kya Katonda wa'fe,
[c] Zab. 2. 6. Is. 2. 3. ku [c] lusozirwe olutukuvu.
[d] Zab. 50. 2. 2 Olusozi Sayuni [d] lulūngi mu kugulumira kwalwo,
[e] Kung. 2. 15. Lye [e] sanyu eryensi yona, [f] ku njui ezobukika obwa kono,
[f] Is. 14. 13. [g] Mat. 5. 35. [g] Ekibuga kya kabaka omukulu.
3 Katonda yetegeze'za mu mayumba gakyo nga kye ki'dukiro.
[i] 2 Basek. 19. 35 neb. 4 Kubanga, laba, [i] bakabaka bākung'ana,
Nebaitamu wamu.
5 Nebakiraba, nebalyoka bewunya;
[k] Zab. 104. 7. Nebatya, [k] nebānguwa okugenda.
[l] Kuv. 15. 15. 6 [l] Ensisi nebakwatira omwo;
Nokulūmwa, ngomukazi azāla.
7 Omuyaga oguva ebuvanjuba
[m] Ez. 27. 26. [m] Ogumenyesa amāto Agetalusisi.
8 Nga bwetwawulirānga, bwetwalaba bwetutyo
[n] Is. 60. 14. Mu [n] kibuga kya Mukama we'gye, mu kibuga kya Katonda wa'fe:
Katonda anākinywēzānga emirembe gyona. [Sela
9 Twa'jukirira ekisakyo, ai Katonda, Wakati mu yekaluyo.
[o] Ma. 28. 58. Yos. 7. 9. Zab. 113. 3. 10 [o] Ngerinyalyo bweriri, ai Katonda,
Etendolyo bweriri bwerityo okutūsa enkomerero yensi:
Omukonogwo ogwadyo gu'ju'de obutūkirivu.
11 Olusozi Sayuni lusanyuke,
[p] Zab. 97. 8. [p] Abawala ba Yuda bajaguze,
Olwemisāngogyo.
12 Mutambule okwetōlōla Sayuni, mukibunye:
Mubale ebigo byakyo.
13 Mwekalirize enkomera zakyo,
Mulowōze amayumba gakyo;
[r] Zab. 102. 18. Mulyoke mubibūlire [r] emirembe egigenda oku'ja.
14 Kubanga Katonda oyo ye Katonda wa'fe emirembe nemirembe:
[s] Is. 2. 11 neb. Yanābērānga omusāle wa'fe [s] okutūsa ku kufa.

49 Ya mukulu wabaimbi; [a] zabuli ya batabani ba Kola.

[a] Zab. 46. Ebisoka.
1 KINO [b] mukiwulire, 'mwe amawānga gona;
[b] Zab. 78. 1. Mutege okutu, 'mwe 'mwena abali munsi:
[c] Zab. 62. 9. 2 [c] Abakopi era nabakulu,
Abaga'ga nabāvu awamu.
3 Akamwa kānge kanāyogera amagezi;
Nomutima gwānge gunālowōza ebyokumanya.
4 Okutu kwānge nākutegera [d] olugero:
[d] Zab. 78. 2. Nābi'kula [e] ekigambo kyānge ekizibu nenānga.
[e] Kubal. 12. 8. 5 Lwaki 'nze okutya mu naku ezakabi,
Obutali butūkirivu bwebunetōlōla ku bisinzīro byānge?
[f] Ma'k. 10. 24. 6 [f] Abesiga obuga'ga bwābwe,
Nebenyumiriza olwebintu byābwe ebingi;
[g] Mat. 25. 9. 7 Mwabo siwali [g] aīnza okununula mugandawe na katono,
[i] Mat. 16. 26. Newakuba'de [i] okuwa Katonda omuwendogwe:
8 [Kubanga ekinunulo ekyememe yābwe kizibu,
Era ekigwānira okulekebwānga emirembe gyona:]
9 Alyoke awangālēnga enaku zona,
[k] Zab. 89. 48. [k] Alemēnga okulaba okuvūnda,
[l] Mub. 2. 16. 10 Kubanga alaba [l] ngabamagezi bafa,
[m] Zab. 92. 6. Atamanyi [m] nomusirusiru bazikiriira wamu,
[n] Zab. 39. 6. [n] Nobuga'ga bwābwe nebabulekera abalala.
11 Balowōza munda ngenyumba zābwe za naku zona,
Ebifo byābwe bya mirembe gyona;
[o] Lub. 4. 17. [o] Batūma ensi zābwe amanya gābwe bo.
12 Naye omuntu tabērera mu kitībwa:
Ali ngensolo ezikirira.
13 E'kubo lyābwe eryo bwe busirusiru bwābwe:
Naye abantu ababa'dirira basīma ebigambo byābwe: [Sela
14 Batekerwawo magōmbe ngekisibo;
Okufa kunābērānga omusūmba wābwe:
[p] Mala. 4. 3. Kub. 2. 26. Abamazima [p] banābafugānga obu'de bwebulikya;
Nobulūngi bwābwe buliba obwemagōmbe, okubulya, buleme okubēra nekifo ekyokutūlamu.
[r] Kos. 13. 14. 15 Naye Katonda [r] alinunula ememe yānge mu mānyi agemagōmbe:
[s] Zab. 73. 24. Kubanga [s] yalinzi'kiriza. [Sela
16 Totyānga 'gwe omuntu bwaga'gawala,
Ekitībwa ekyenyumbaye bwekyeyongera:
17 Kubanga bwalifa talitwāla kintu naye:
Ekitībwakye tekiri'ka kumugoberera:
[t] Ma. 29. 19. Luk. 12. 19. 18 Newakuba'de [t] nga yaita ememeye eyomukisa bweyali ngakyali mulamu,
Era abantu bakutendereza bwewekolera we'ka obulūngi,
[u] Zab. 56. 13. 2 Byom. 29. 30. 19 Ali'ka mu mirembe gya bajajabe;
Tebaliraba [u] musana nate.

20 Omuntu alina ekitībwa nātategēra,
Ali ngensolo ezizikirira.

[a] Zab. 73-83. Ebisoka.

50

Zabuli [a] ya Asafu.

1 KATONDA, Katonda, Mukama, ayoge'de,
Nāita ensi [b] okuva mu buvanjuba
okutūka mu bugwanjuba.
2 Okuva mu Sayuni, [c] obulūngi obutūkiri'de,
[d] Katonda amasamasi'za.
3 Katonda wa'fe ali'ja, 'sō talisirika:
[e] Omuliro gulirya mu masoge,
Omuyaga omungi gulimwetōlōla.
4 [f] Alikōwola e'gulu wa'gulu,
Nensi, alyoke asalire abantube omusāngo:
5 [g] Mukung'anye abatukuvu bānge awamu wendi;
[i] Abālagāna nānge endagāno nesadaka.
6 [k] Ne'gulu liribūlira obutūkirivubwe;
[l] Kubanga Katonda ye mulamuzi ye nyini. [Sela
7 [m] Muwulire, abantu bānge, nānge nāyogera;
'Gwe Isiraeri, nānge nākutegēza;
[n] 'Nze Katonda, Katondawo.
8 [o] Sikunenye lwa sadakazo;
Nebyōkebwabyo biri mu maso gānge bulijo.
9 [p] Siri'gya sedume mu nyumbayo.
Newakuba'de embuzi enume mu bisibobyo.
10 Kubanga buli nsolo eyomukibira yānge,
Nente ezokunsozi lukumi.
11 Enyonyi zona ezokunsozi nzimanyi:
[r] Nensolo ezomunsiko zānge.
12 Singa 'nūmwa enjala, sandikubūli'de:
[s] Kubanga ensi yānge, noku'jula kwayo.
13 'Nze nālyānga enyama eya sedume,
Oba nānywānga omusai gwembuzi?
14 [t] Owēnga Katonda sadaka eyokwebaza;
[u] Osasulēnga obweyamobwo ali wa'gulu enyo:
15 Era [v] onkōwolēnga ku lunaku olwokulaba enaku;
Ndikuwonya, nāwe olingulumiza 'nze,
16 Naye omubi Katonda amugamba nti
Ofayo ki okubūlira amatēka gānge,
Noingiza endagāno yānge mu kamwāko?
17 Kubanga okyāwa okuigirizibwa,
Nebigambo byānge obisūla enyumawo.
18 Bwewalaba omu'bi walagāna naye,
Era wa'sēkimu nabenzi.
19 Owayo akamwāko eri obubi,
Nolulimirwo lukola ebyobulimba.
20 [w] Otūla ngovuma mugandawo;

[b] Zab. 113. 3.
[c] Zab. 48. 2. Kung. 2. 15.
[d] Ma. 33. 2. Zab. 80. 1; 94. 1.
[e] Zab. 21. 9.
[f] Ma. 4. 26.
[g] Ma. 33. 3. Zab. 30. 4; 79. 2; 149. 1, 5 neb. Is. 13. 3.
[i] Kuv. 24. 7, 8.
[k] Zab. 97. 6.
[l] Zab. 75. 7.
[m] Zab. 81. 8.
[n] Kuv. 20. 2.
[o] Zab. 51. 16.
[p] Bik. 17. 25.
[r] Zab. 80. 13.
[s] Zab. 24. 1.
[t] Zab. 69. 30. Kos. 14. 2. Beb. 13. 15.
[u] Yob. 22. 27. Zab. 61. 8.
[v] Zab. 81. 7; 107. 6.
[w] Yob. 19. 18.

Era owairiza omwāna wa nyoko.
21 Ebyo wabikola, nānge nensirika;
Nolowōza nga nenkanankanira dala nāwe:
(Naye) ndikunenya, nembiteka mu masogo.
22 Kale mulowōze kino, 'mwe [y] aberabira Katonda,
'Neme okubatāgulatāgula, okubulawo alibawonya:
23 Buli ampa sadaka eyokwebaza angulumiza;
Naye alongōsa (obulūngi) e'kubolye
Ndimulaga obulokozi bwa Katonda.

[y] Zab. 9. 17.

51

Ya mukulu wabaimbi. Zabuli ya Daudi: [a] Nasani na'bi bweya'ja gyali, bweyali ngamaze okuingira eri Basuseba.

1 [b] ONSĀSIRE, ai Katonda, mu kisakyo;
Mu bungi obwokusāsirakwo [c] sāngula ebyōnōno byānge byona.
2 [d] O'nālize dala mu bubi bwānge,
O'nongōse mu kwōnōna kwānge.
3 Kubanga [e] njātula ebyōnōno byānge;
Nekibi kyānge kiri mu masò gānge bulijo.
4 [f] 'Gwe, 'gwe we'ka, 'gwenayōnōna,
Nenkola ekibi mu masogo:
[g] Obēre omutūkirivu bwoyogera,
Osinge omusāngo bwosala.
5 Laba, [i] 'nze natōndebwa mu bubi;
Ne mu kwōnōna mānge mweyanzālira.
6 Laba, gwoyagala ebyomunda bya mazima;
Era mu mwoyo ogutalabika ono-'manyisa amagezi.
7 [k] Ontukuze nezobu, nānge nāba mulūngi:
O'nāze [l] nānge nāba mutukūvu okusinga omuzira.
8 Ompulize esanyu nokwesīma;
Amagūmba gewamenya gasanyuke.
Okise amasogo mu bibi byānge,
Osāngule ebyōnōno byānge byona.
10 Ontōndemu omutima omulongōfu, ai Katonda;
[m] Onzi'zemu omwoyo omulūngi munda yānge.
11 Tongoba woli;
'Sō tonziyako omwoyogwo omutukuvu.
12 Onkomezewo esanyu eryobulokozibwo:
O'nywēze nomwoyo ogwe'dembe.
13 Nendyoka njigiriza amakubogo abōnōnyi;
Nabalina ebibi balikyūka gyoli.
14 Omponye mu musāngo gwomusai, ai Katonda, 'gwe Katonda owobulokozi bwānge;
Olūlimi lwānge luliimba nyo obutūkirivubwo.
15 Ai Mukama, yasamya emimwa gyānge;

[a] 2 Sam. 11. 1-4; 12. 1.
[b] Zab. 25. 7.
[c] Is. 43. 25. Bik. 3. 19.
[d] Kub. 1. 5.
[e] Zab. 32. 5.
[f] 2 Sam. 12. 13.
[g] Bal. 3. 4.
[i] Yob. 14. 4.
[k] Kuv. 12. 22.
[l] Is. 1. 18.
[m] Kung. 5. 21.

Nakamwa kānge kalyolesa etendolyo.
[n] 1 Sam. 15. 22. 16 Kubanga [n] tosanyukira sadaka; nakukuwa'de:
Ebiwebwayo ebyōkebwa tebikuwōmera.
17 Sadaka za Katonda ye meme emenyese:
Omutima ogumenyese era ogubonere'de, ai Katonda, togugāyenga.

18 Okole bulūngi Sayuni, nga bwoyagala:
[o] Zab. 147. 2. [o] Okolere Yerusalemi bugwe.
[p] Ma. 33. 19. Zab. 4. 5. 19 Nolyoka osanyukira [p] sadaka ezobutūkirivu, ebyokwōkya [r] nebyokwōkya ebirāmba:
[r] Ma. 33. 10. Nebalyoka bawayo ente ku kyōtokyo.

[a] Zab. 32. Ebisoka. [b] 1 Sam. 22. 9. 52 Ya mukulu wabaimbi. [a] Masukiri ya Daudi: [b] Doegi Omwedomu bweya'ja nābūlira Saulo: nāmugamba nti Daudi a'ze mu nyumba ya Akimereki.
1 Lwaki okwenyumiriza mu 'tima, 'gwe omuzira?
Okusāsira kwa Katonda kwa lubērera.
[c] Zab. 50. 19. 2 [c] Olulimirwo lutēsa ebyobubi obwerēre;
[d] Zab. 57. 4. [d] Ngakamwāno akobwōgi, lukola nobulimba.
3 Oyagala ebibi okusinga ebirūngi,
Nokulimba okusinga okwātula amazima. [Sera
4 Oyagala ebigambo byona ebirūma, 'Gwe olulimi olwobulimba.
5 Era ne Katonda bwatyo anākuzikirizānga emirembe gyona,
[e] Nge. 2. 22. Alikusitula, alikukwākula, [e] alikuʼgya mu wemayo,
[f] Zab. 27. 13. Alikusigula okuva [f] munsi eyabalamu. [Sera
[g] Zab. 64. 8, 9. [i] Yob. 22. 19. 6 Era nabatūkirivu [g] baliraba, balitya, [i] Balimusekerera, nga bogera nti
7 Laba, ye wuyo atāfūla Katonda amānyige;
[k] Zab. 49. 6. Naye [k] neyesiga obuga'gabwe obungi,
Neyenywēza mu bubibwe.
[l] Zab. 92. 12. 8 Naye 'nze nfanana [l] ngomuzeituni oguloka enyo mu nyumba ya Katonda:
Nesiga okusāsira kwa Katonda emirembe nemirembe.
9 Nākwebazānga enaku zona, kubanga 'gwe wakola bwotyo:
[m] Zab. 54. 6. Era nālindirirānga erinyalyo [m] kubanga 'dungi, mu maso [n] gabatukuvubo.
[n] Zab. 50. 5.

[a] Zab. 88. Ebisoka. [b] Zab. 32. Ebisoka. [c] Zab. 14. 1-7. 53 Ya mukulu wabaimbi; [a] eyekimakalasi. [b] Masukiri ya Daudi.
1 [c] Omusirusiru ayoge'de mu mutimagwe nti Tewali Katonda.
Bavūnze, bakoze obubi obwomuzizo;
[d] Bal. 3. 10-12. [d] Tewali akola bulūngi.
2 Katonda yatunula ku bāna babantu ngaima mu 'gulu,
Alabe nga waliwo abategēra,
Abanonya Katonda.
[e] Zab. 35. 4. 3 Buli muntu mwabo [e] a'ze enyuma;
bona bagwagwawa'de wamu;
Tewali akola bulūngi, tewali nomu.
4 Abakola obubi tebalina magezi?
Abalya abantu bānge, nga bwebalya e'mere,
Nebatakābira Katonda.
[f] Lev. 26. 17 [g] Zab. 141. 7. 5 [f] Awatali kya kutya webatira enyo:
Kubanga Katonda asāsānyi'za [g] amagūmba goyo akukolako olusisira;
Obakwasi'za ensonyi, kubanga Katonda yabagoba.
6 Singa obulokovu bwa Isiraeri (bulabise) nga buvu'de mu Sayuni!
Katonda bwalikomyawo abantube abānyagibwa,
Yakobo nālyoka asanyuka, Isiraeri alijaguza.

54 Ya mukulu wabaimbi; eyebintu ebyengoye, [a] Masukiri ya Daudi: [b] Abazifu bweba'ja nebagamba Saulo nti Daudi teyekweke'de ewa'fe?
[a] Zab. 32. Ebisoka. [b] 1 Sam. 23. 19; 26. 1.
1 Ndokola, ai Katonda, nerinyalyo,
Onsalire omusāngo mu mānyigo.
2 Wulira okusaba kwānge, ai Katonda;
Otege okutu eri ebigambo ebyakamwa kānge.
[c] Zab. 86. 14. 3 Kubanga [c] ba'na'gwānga bangolokoke'deko,
Nabekye'jo banonye'za ememe yānge: [Sera
Tebatese Katonda mu maso gābwe.
[d] Zab. 118. 7. 4 Laba, [d] Katonda ye mubezi wānge:
Mukama ali wamu nabo abanywēza ememe yānge.
5 Aliwalana obubi obwo ku balabe bānge:
Obazikirize mu mazimago.
[e] Kubal. 15. 3. Zab. 51. 12. Kos. 14. 4. 6 [e] Sadaka eyomwoyo ogwe'dembe gyendikuwa 'gwe;
Nebazānga erinyalyo, ai Mukama,
[f] Zab. 52. 9. [f] kubanga 'dungi.
7 Kubanga anziye mu kweralikirira kwona;
[g] Zab. 59. 10; 92. 11; 112. 8; 118. 7. Neriso lyānge [g] lirabye (ebyenjagala nga bitūse) ku balabe bānge.

55 Ya mukulu wabaimbi; eyebintu ebyengoye. [a] Masukiri ya Daudi.
[a] Zab. 32. Ebisoka. [b] Zab. 54. 2. 1 [b] Tega okutu eri okusaba kwānge, ai Katonda;
Sō tewekweka (obutawulira) kwegairira kwānge.
2 Mpulira, onziremu:
Okwemulugunya kwānge kuntegānya, nensīnda;
3 Olwe'dobozi lyomulabe,
Olwokujōga kwababi;
[c] 2 Sam. 16. 7, 8. [c] Kubanga bansūlako ebikolwa ebibi,

Era banji'ganya mu busūngu.
4 Omwoyo gu'nūma nyo munda yānge:
[d] Zab. 116. 3. [d] Ncntīsa eyokufa engu'deko.
[e] Zab. 2.11. 5 [e] Okutya nokukankana kuntūseko,
[f] Ez. 7. 18. [f] Nokwekānga ku'nūmbye.
6 Nenjogera nti Singa mba'de nebiwawātiro nge'jiba!
Nandibu'se, neng'enda, nempu'mula.
7 Laba, nandikyāmi'de wala,
Nandisuze mu 'dūngu. [Sera
8 Nandyānguye oku'duka mu ki'dukiro
Okuva mu muyaga nempewo enyingi.
9 Bazikirize, ai Mukama, oyāwule enimi zābwe:
Kubanga ndabye e'tima nokuyōmba mu kibuga.
10 Emisana nekiro batambulatambula ku bugwe wakyo:
Era obubi ne'tima biri wakati mukyo.
11 Okwōnōna kuli wakati mukyo:
Okujoga nobukūsa tebiva mu ngūdo zakyo.
12 Kubanga omulabe siye yanvuma;
Nandiīnzi'za okuguunīkiriza:
'Sō si oyo eyankyāwa eya'negulumirizako;
Nandyekwese mu masoge:
13 Wabula 'gwe, muntu mu'nānge,
[g] Mi. 7. 5. [g] Eyatambula nānge, mukwāno gwānge gwenamanyira enyo.
14 Twatēsānga ebigambo nesanyu 'fembi,
Twatambulānga mu nyumba ya Katonda nekibīna.
15 Okufa kubatūkeko nga tebalowōza,
[i] Kubal. 16. 30, 33. [i] Ba'ke mu bunya nga bakyali balamu:
Kubanga obubi buli mu nyumba yābwe, mubo wakati.
16 'Nze nākābirirānga Katonda;
Era Mukama anāndokolānga.
[k] Dan. 6. 10. 17 [k] Akawungēzi nenkya ne [l] mu tuntu
[l] Bik. 10. 9. nemulugunyānga nensīndānga:
Naye anāwulirānga e'dobozi lyānge.
18 Yanunula ememe yānge mu mirembe mu lutalo olwali lugenda okunsinga:
[m] 2 Basek. 6. 16. Kubanga abāli balwāna nānge [m] bangi.
19 Katonda yaliwulira, aliba'damu,
Yoyo abērera e'da ne'da lyona,
[Sera
(Aliba'damu) abo abatalaba bigya,
Abatatya Katonda.
20 Yagolola emikonogye kwabo abāli batabaganye naye:
Yanyōma endagāhoye.
21 Akamwāke kali kagōnvu ngomuzigo,
Naye omutimagwe kufwāna:
[n] Nge. 5. 3, 4. [n] Ebigambobye byagōnda okusinga amafuta,
[o] Naye byali bitala ebisōwo'dwamu.
22 [p] Gu'sēnga omugugugwo ku Mukama, naye anākuwanirirānga:
Taganyenga abatūkirivu oku'julukuka enaku zona.
23 Naye 'gwe, ai Katonda, oliba'sā mu bunya obwokuzikirira:
Abantu abagala omusai nabobulimba tebalimala kitūndu kya naku zābwe;
Naye 'nze nesigānga 'gwe.

[o] Nge. 57. 4. [p] Zab. 37. 5.

56 Ya mukulu wabaīmbi; eyekiyonaseremu-lekokimu. (Zabuli) ya Daudi: [a] Mikutamu: [b] Abafirisuti bwebāmukwatira mu Gasi.

[a] Zab. 16. Ebisoka. [b] 1 Sam. 21. 10.

1 Onsāsire, ai Katonda; kubanga abantu bagala okumira 'nze:
Bazibya obu'de nga balwāna nga banjōga.
2 Abalabe bānge bagala oku'mira obu'de okuziba:
Kubanga abalwāna nānge namalala bangi.
3 Buli lwenātyānga,
Nesigānga 'gwe.
4 Mu Katonda ndyebaza ekigambokye:
Katonda gwenesize, [c] siritya; [c] Zab. 118. 6.
Abomubiri baīnza kunkola ki?
5 Bakyūsa ebigambo byānge okuzibya obu'de:
Ebirowōzo byābwe byona bimbako olwobubi.
6 Bekung'anya, [d] bekweka, [d] Zab. 10. 8.
Bakebera ebisīnde byānge,
Nga [e] bwebātēga ememe yānge. [e] Zab. 71. 10.
7 Baliwona olwobutali butūkirivu?
Mu busūngu sūla amawānga, ai Katonda.
8 Gwobala okutambulatambula kwānge:
[f] Oteke amaziga gānge mu kasūmbiko; [f] 2 Basek. 20. 5. Zab. 39. 12.
Tegawandikibwa mu [g] kitabokyo? [g] Mala. 3. 16.
9 Abalabe bānge nebalyoka ba'da enyuma ku lunaku lwendikābiriramu:
Kino kye'manyi; nga Katonda ali kulwānge.
10 Mu Katonda nditendereza ekigambokye:
Mu Mukama nditendereza ekigambokye.
11 Katonda gwenesize, [i] siritya; [i] Iu. 4.
Abantu baīnza okunkola ki?
12 Ebirāirobyo biri ku'nze, ai Katonda:
Ndisasula sadaka ezokwebaza eri 'gwe.
13 Kubanga [k] wawonya ememe yānge okufa: [k] Zab. 116. 8.
Tewawonya bigere byānge okwesitala?
Ndyoke ntambule mu maso ga Katonda
Mu [l] musana ogwabantu abalamu. [l] Yob. 33. 30. Zab. 49. 19.

[a] Zab. 58 & 59.
[b] 1 Sam. 22. 1.

57 Ya mukulu wabaimbi; [a] eyekyalutasukesi. (Zabuli) ya Daudi: Mikutamu: [b] bweya'duka Saulo, mu mpuku.

1 Onsāsire, ai Katonda, onsāsire;
Kubanga ememe yānge yeyuna 'gwe:
[c] Lus. 2.12. Wewawo, mu [c] kisīkirize ekyebiwawātirobyo mweneyunānga,
Okutūsa ebibonobono ebyo lwebiri-'gwāwo.
2 Ndikōwola Katonda ali wa'gulu enyo;
Katonda ankolera (byona).
3 Alituma ngaima mu 'gulu, nāndokola,
Oyo ayagala okumira 'nze bwavuma; [Sera
Katonda alituma okusāsirakwe namazimage.
4 Ememe yānge eri mu mpologoma;
Ngalami'de mwabo abāka nomuliro,
Be bāna babantu, amanyo gabwe ge mafumu nobusāle,
[d] Zab. 52.2. [d] Nolulimi lwābwe kye kitala ekyobwōgi.
5 Bakugulumize, ai Katonda, okusinga e'gulu;
Ekitībwakyo kibēre kunsi zona.
[e] Zab. 9.15. 6 Bateke'deteke'de [e] akatimba ebigere byānge;
Ememe yānge ekutamye:
[f] Zab. 119. 85. [f] Bansimi'de obunya mu 'kubo lyānge;
Babugu'demu wakati bo be nyini. [Sera
[g] Zab. 108. 1 neb. 7 [g] Omutima gwānge gunywe'de, ai Katonda, omutima gwānge gunywe'de:
Ndiimba, wewawo, ndiimba ebyokutendereza.
[i] Zab. 30. 12. 8 Zukuka, 'gwe [i] ekitībwa kyānge; zukuka, entongōli nenānga:
Nze 'nze'ka nāzukuka enkya mu matulutulu.
9 Ndikwebaliza 'gwe, ai Mukama, mu bantu:
Ndiimba ebyokukutendereza 'gwe mu mawānga.
10 Kubanga ekisakyo kingi, kitūka mu gulu,
Namazimago gatūka mu 'bānga.
11 Bakugulumize, ai Katonda, okusinga e'gulu;
Ekitībwakyo kibēre kunsi zona.

[a] Zab. 16 & 57. Ebisoka.

58 Ya mukulu wabaimbi; [a] eyekyalutasukesi. (Zabuli) ya Daudi: Mikutamu.

1 Okwogera mwogera ebyobutūkirivu nga musirika?
Musala omusāngo ogwamazima, 'mwe abāna ba bantu?
2 Naye mu mitima (gya'mwe) mukola ebyobubi;
E'tima eryemikono gya'mwe gwe musāngo gwemusala munsi.
3 Ababi bakyāma okuva mu lubuto:
Bwebazālibwa, amangwāgo nebekolobya, nga bogera ebyobulimba.
4 Obusa'gwa bwābwe buli ngobusa-'gwa obwomusota:
Bali nga salāmbwa eritawulira erizibikira amatu galyo;
5 Eritawulira 'dobozi lya [b] balozi, [b] Mub. 10. 11.
Newakuba'de nga baloga namagezi mangi gatya.
6 Ai Katonda, [c] omenye amanyo gābwe mu bumwa bwābwe: [c] Yob. 4. 10.
Omenyere dala amasongezo gempologoma ento, ai Mukama.
7 Basānūke ngama'zi agakulukuta amāngu:
Bwatēba nobusālebwe, babe ngabazikirizibwa.
8 (Babe) ngekovu erisānūka eri'gwāwo:
(Era) [d] ngomwāna omukazi gwatāsa, atalabānga ku musana. [d] Yob. 3. 16. Mub. 6. 3.
9 [e] Entamu za'mwe nga tezinabuguma nama'gwa, [e] Mub. 7.6.
[f] Aliga'gyirawo dala nembuyaga, amabisi nago agāka gona. [f] Yob. 27. 21.
10 [g] Omutūkirivu alisanyuka, bwaliraba okuwalana okwo: [g] Zab. 32. 11.
[i] Alināba ebigerebye mu musai gwababi. [i] Zab. 68. 23.
11 Abantu nebalyoka bogera nti Mazima waliwo empēra omutūkirivu gyaliwebwa:
Mazima waliwo Katonda asala omusāngo munsi.

[a] Zab. 16 & 57. Ebisoka.
[b] 1 Sam. 19. 11.

59 Ya mukulu wabaimbi; [a] eyekyalutasukesi. (Zabuli) ya Daudi: Mikutamu. [b] Saulo bweyatuma, nebalabirira enyumba okumu'ta.

1 Ondokole mu balabe bānge, ai Katonda wānge:
Ongulumize eri abo abangolokokerako.
2 Ondokole eri abo abakola obutali butūkirivu,
Omponye eri abo abagala omusai.
3 Kubanga, laba, batēga ememe yānge;
Abamānyi bakung'ana oku'nūmba:
Si lwa kyōnōno kyānge, 'sō si lwa kibi kyānge, ai Mukama.
4 Ba'dukana, betekateka nga sikoze bubi:
[c] Ozukuke ombēre, olabe. [c] Zab. 35. 23.
5 [d] Gwe, ai Mukama Katonda owe'gye, Katonda wa Isiraeri, [d] Zab. 80.4.
Ogolokoke obūlirire amawānga gona:
Tosāsirānga muntu yena omwōnōnyi omubi. [Sera
6 Bakomawo akawungēzi, [e] bakāba ngembwa, [e] Zab. 22. 16.
Betōlōla ekibuga.
7 Laba, beba'jagala nakamwa kābwe;
[f] Ebitala biri mu mimwa gyābwe: [f] Zab. 57.4.
Kubanga (bogera nti) Ani awulira?
8 Naye 'gwe, Mukama, [g] olibasekerera; [g] Zab. 2. 4.

Olidūlira amawānga gona.
9 Ai amānyi gānge, nākulindirirānga 'gwe:
Kubanga Katonda kye kigo kyānge ekiwānvu.
10 Katonda owokusāsirwa kwānge anānkulemberānga:
Katonda anāndabyānga ebyenjagala (nga bitūse) ku balabe bānge.
11 Toba'ta, abantu bānge baleme okwerabira:
Obasāsānye namānyigo, obatōwaze,
Ai Mukama engabo ya'fe.
12 Olwokwōnōna kwakamwa kābwe, olwebigambo byemimwa gyābwe,
Bakwatibwe nga bānyumiriza,
Era nolwokukolima nobulimba byebogera.
13 Obazikirize mu busūngu, obazikirize, balemēnga okubawo nate:
Era [i] bategērēnga nga Katonda afugira mu Yakobo,
Okutūka ku nkomerero zensi. [Sera
14 Era akawungēzi bakomewo, bakābe ngembwa,
Betōlōle ekibuga.
15 Balitambulatambula nga banonya e'mere,
Balikēsa obu'de bwebatali'kuta.
16 Naye 'nze nāimbānga ku mānyigo;
Wewawo, nāimbirānga dala ku kusāsirakwo enkya:
Kubanga wali kigo kyānge ekiwānvu,
Neki'dukiro ku lunaku olwokutegana kwānge.
17 'Gwe, ai amānyi gānge, gwenāimbirānga okukutendereza:
Kubanga Katonda kye kigo kyānge ekiwānvu, Katonda wa kusāsirwa kwānge.

[i] Zab. 83. 18.

60 Ya mukulu wabaimbi; [a] eyekisusani-edusi: [b] Mikutamu ya Daudi, [c] eyokuigiriza: [d] bweyawakana ne Alamu-nakalaimu ne Alamu-zoba, Yoabu nākomawo, na'ta ku Edomu kakuuni mwenkuuni biri mu Kiwōnvu Ekyomunyo.

[a] Zab. 45 & 80. Ebisoka. [b] Zab. 16. Ebisoka. [c] 2 Sam. 1. 18. [d] 2 Sam. 8. 3.

1 Ai Katonda, otusu'de, otumenyemenye;
Wasunguwala; otukomyewo, tukwegairi'de.
Wakankanya ensi; wagyāsa:
Ozibe enjatika zayo; kubanga eyūga.
3 Abantubo obalaze ebigambo ebizibu:
Otunywese'za [e] omwenge ogwokuta'gata.
4 Owa'de [f] ebendera abo abakutya,
Eyolesebwe olwamazima. [Sera
5 [g] Muganziwo alyoke awonyezebwe,
Lokola nomukonogwo ogwadyo, otu'demu.
6 Katonda yayogera [i] mu butukuvubwe; nti Ndijaguza:
[k] Ndisala mu Sekemu, era ndigabagaba [l] ekiwōnvu ekya Su'kosi.

[e] Is. 51. 17. [f] Is. 5. 26. [g] Ma. 33. 12. Zab. 108. 6. [i] Zab. 89. 35. [k] Yos. 17. 7. [l] Lub. 33. 17.

7 [m] Gireadi wānge, era Manase wānge;
Efulaimu naye yakūma omutwe gwānge;
[n] Yuda gwe mu'go gwānge ogwobwakabaka.
8 [o] Moabu kye kinābirwamu kyānge;
[p] Edomu ndimukasukira engato yānge:
Gwe Firisutiya, yogerera wa'gulu kulwānge.
9 Ani alinyingiza mu kibuga ekyamānyi?
Ani eyandeta mu Edomu?
10 Totusu'de, ai Katonda?
'Sō totabāla, ai Katonda, ne'gye lya'fe.
11 Otubēre eri omulabe:
Kubanga okubēra kwabantu tekulimu.
12 Katonda yanātukozānga ebyobuzira:
Kubanga oyo yanālinyirirānga ku balabe ba'fe.

[m] Yos. 13. 29. [n] Lub. 49. 10. [o] 2 Sam. 8. 2. [p] 2 Sam. 8. 14.

61 Ya mukulu wabaimbi; eyekintu ekyengoye. (Zabuli) ya Daudi.

1 Owulire okukāba kwānge, ai Katonda;
Olowōze okusaba kwānge.
2 Nga nyima ku nkomerero zensi nākukōwolānga, omutima gwānge bwegunāzirikānga:
O'nung'amye eri e'jinja erinsinga obugulumivu.
3 Kubanga wali ki'dukiro gyendi,
[a] Ekigo ekyamānyi eri omulabe.
4 Nātūlānga mu wemayo emirembe gyona:
Neyunānga ekisīkirize ekyebiwawātirobyo. [Sera
5 Kubanga 'gwe, ai Katonda, owuli'de obweyamo bwānge:
Ompa'de obusika bwabo abagala erinyalyo.
6 Olyongera ku naku [b] ezobulamu bwa kabaka:
Emyākagye giriba ngemirembe emingi.
7 Alibērera mu maso ga Katonda enaku zona:
Kale tekateka [c] ekisa namazima, biryoke bimuwonye.
8 Nendyoka nyimba okutendereza erinyalyo enaku zona;
[d] Ntūkirize buli lunaku obweyamo bwānge.

[a] Nge. 18. 10. [b] Zab. 63. 11. [c] Zab. 40. 11. [d] Zab. 50. 14.

62 Ya mukulu wabaimbi; ngengeri bweri eya [a] Yedusuni. Zabuli ya Daudi.

1 Ememe yānge erindiririra Katonda ye'ka:
Oyo obulokozi bwānge mwebuva.
2 Ye ye'ka lye 'jinja lyānge era bwe bulokozi bwānge:
Kye kigo kyānge ekiwānvu; [b] sirisagasagana nyo.

[a] Zab. 39. Ebisoka. [b] Zab. 10. 6.

3 Mulitūsa wa okulūmba omuntu,
Okumu'ta, 'mwe 'mwena,
[c] Ngekisenge ekyewunzise, ngolukomera oluyūgūma ?
4 Kino kyo'ka kyebatēsa okumujēza mu bukulubwe ;
Basanyukira ebyobulimba :
Bogera ebyomukisa nakamwa kābwe, naye bakolima munda. [Sera
5 Ememe yānge, lindirirānga Katonda ye'ka ;
Kubanga oyo okusūbira kwānge mwekuva.
6 Ye ye'ka lye 'jinja lyānge era bwe bulokozi bwānge :
Oyo kye kigo kyānge ekiwānvu :
[d] sirisagasagana.
7 Awali Katonda we wali obulokozi bwānge nekitībwa kyānge :
E'jinja eryamānyi gānge neki'dukiro kyānge biri mu Katonda.
8 Mumwesige ye mu biro byona, 'mwe abantu ;
[e] Mufuke omutima gwa'mwe mu masoge :
Katonda kye ki'dukiro gyetuli. [Sera
9 [f] Mazima abantu abatali ba kitībwa gwe mu'ka, nabo abekitībwa ekingi bwe [g] bulimba :
(Bwebalitekebwa) mu kigera, baliimuka ;
Bōmbiriri omu'ka gubasinga okuzitowa.
10 Temwesigānga kujōga,
Temugobererānga ebitalimu mu kunyaga :
[i] Obuga'ga bwebuneyongerānga, temubu'sāngako mwoyo.
11 [k] Katonda ayogera omulūndigumu,
Mpuli'de bwentyo emirūndi ebiri ;
Nga Katonda ye nanyini buīnza :
12 Era 'gwe, ai Mukama, olina [l] okusāsira :
Kubanga [m] osasula buli muntu ngomulimugwe (bweguli).

63 Zabuli ya Daudi, [a] bweyali mu 'dūngu lya Yuda.

1 Ai Katonda, gwoli Katonda wānge ;
[b] nākērānga okukunonya :
[c] Ememe yānge erūmwa enyōnta eri 'gwe, omubiri gwānge gwegōmba 'gwe,
Munsi enkalu ekōyesa, omutali ma'zi.
2 Bwentyo bwenakutunulirānga mu watukuvu,
Okulaba obuīnzabwo nekitībwakyo.
3 Kubanga ekisakyo kiwōma okusinga obulamu ;
Emimwa gyānge ginākutenderezānga.
4 Bwentyo bwenākwebazānga nga nkyali mulamu :
[d] Nāimusānga emikono gyānge mu linyalyo.
5 Ememe yānge ene'kusibwānga nga nobusomyo namasavu ;
Nakamwa kānge kanākutenderezānga nemimwa egisanyuka ;
6 [e] Bwenaku'jukirirānga ku kitanda kyānge,
Bwenākulowōlezānga mu bisisimuka ebyekiro.
7 Kubanga wabēra mubezi wānge,
Era mu kisīkirize ekyebiwawātirobyo mwenāsanyukirānga.
8 Ememe yānge efuba okukugoberera :
Omukonogwo ogwadyo gumpanirira.
9 Naye abo abanonya ememe yānge okugizikiriza,
Baligenda [f] wansi we'taka.
10 Baliwebwayo eri amānyi agekitala :
Balibera mugabo gwa bibe.
11 Naye [g] kabaka alisanyukira Katonda :
Buli [i] amulāira ye alyenyumiriza ;
Kubanga [k] akamwa kabo abogera ebyobulimba kalizibibwa.

64 Ya mukulu wabaīmbi. Zabuli ya Daudi.

1 Owulirēnga e'dobozi lyānge, ai Katonda, mu kwemulugunya kwānge :
Okūmēnga obulamu bwānge 'nemēnga okutya omulabe.
2 Onkweke eri abakozi bobubi abatēsa mu kyāma ;
Neri okuyogāna kwabo abakola ebitali bya butūkirivu :
3 [a] Abawa'ga'de olulimi lwābwe ngekitala,
[b] Abatēbye obusāle bwābwe bye bigambo ebyobukāmbwe :
4 Balasize oyo eyatūkirira mu bifo ebyekyāma :
Bāmulasa nga talaba, nebatatya.
5 Bagumyagana emyoyo mu kutēsa obubi ;
Batēsa okutēga emitēgo mu kyāma ;
[c] Bogera nti Anāgiraba āni ?
6 Banonya ebitali bya butūkirivu ;
(bogera nti) Tumaze okunonyeza dala nga tufuba :
Nokulowōza okwomunda okwa buli muntu, nomutima gwābwe, biri ngobuziba.
7 Naye Katonda alibalasa ;
Balifumitibwa nakasāle nga tebalowōza.
8 Bwebatyo bwebanesitazibwānga,
[d] olulimi lwābwe be nyini nga lubagwisa :
Bona abanābalabānga banānyenyānga emitwe gyābwe.
9 Era abantu bona banātyānga ;
Nebatendera omulimu gwa Katonda,
Nebalowōza namagezi byeyakola.
10 Omutūkirivu anāsanyukirānga Mukama, era anāmwesigānga ;

[c] Is. 30. 13.
[d] Zab. 10. 6.
[e] Zab. 42. 4.
[f] Zab. 39. 5.
[g] Bal. 3. 4.
[i] Luk. 12. 15.
[k] Yob. 33. 14.
[l] Zab. 86. 15.
[m] Mat. 16. 27.
[a] 1 Sam. 22. 5.
[b] Is. 26. 9.
[c] Zab. 42. 2.
[d] Zab. 119. 48.
[e] Zab. 42. 8.
[f] Zab. 86. 13.
[g] Zab. 61. 6.
[i] Ma. 6. 13.
[k] Bal. 3. 19.
[a] Zab. 57. 4.
[b] Zab. 58. 7.
[c] Yob. 22. 13.
[d] Nge. 18. 7.

Era bona abalina emitima egyamazima banenyumirizānga.

65 Ya mukulu wabaimbi. Zabuli. [a] Oluimba lwa Daudi.

[a] Zab. 48. Ebisoka.

1 ETENDO likulindirira, ai Katonda, mu Sayuni:
Era 'gwe gwebaṇātūkiririzānga obweyamo.
2 Ai 'gwe awulira okusaba,
[b] Bona abalina omubiri bali'ja gyoli.
[b] Zab. 86.9.
3 Ebitali bya butūkirivu binsinze:
Okwōnōna kwa'fe [c] olikunāliza dala.
[c] Zab. 51.2.
4 Alina omukisa oyo gwolōnda, era gwosembeza gyoli.
[d] Abērēnga mu mpyazo:
Tuna'kusibwānga obulūngi obwenyumbayo,
Awatukuvu mu yekaluyo.
[d] Zab. 27.4.
5 Nebigambo ebyentīsa olitu'damu mu butūkirivu,
Ai Katonda owobulokozi bwa'fe;
'Gwe enkomerero zona ezensi gwezesiga,
Nabo abali ewala ku nyanja:
6 Oyo yanywēza ensozi namānyige:
Nga yesiba obuīnza:
7 [e] Asirisa okuwūma kwenyanja,
Okuwūma kwamayengo gayo,
Nokuyogāna kwamawānga.
[e] Zab. 89.9. Mat. 8. 26.
8 Era nabo abatūla ku nkomerero zensi batya olwobubonerobwo:
Gwosanyusa emiryāngo gyenkya negyakawungēzi.
9 Okyalira ensi, nogifukirira,
Ogiga'gawaza nyo;
[f] Omu'ga gwa Katonda gu'ju'de ama'zi:
Obalabira eng'āno, ngomaze okulongōsa ensi bwotyo.
[f] Zab. 46.4.
10 Ofukirira ensalosalo zayo ama'zi amangi;
Olongōsa ebibibi byayo:
Ogigōnza noluwāndagirize;
Okuwa omukisa okumera kwayo.
11 Oteka engule ku mwāka, bwe bulūngibwo;
Namakubogo gatonyesa obugimu.
12 Gatonyesa mu malūndiro agomu'dūngu:
Nobusozi bwesiba esanyu.
13 Amalūndiro gambala ebisibo;
Era nebiwōnvu bibi'ki'dwa eng'āno:
Byogerera wa'gulu olwesanyu, era biimba.

66 Ya mukulu wabaimbi. [a] Oluimba, Zabuli.

[a] Zab. 48. Ebisoka.

1 [b] LETA e'dobozi eryesanyu eri Katonda, ensi yona:
[b] Zab. 95.1.
2 Imbira wa'gulu ekitibwa ekyerinyalye:
Gulumiza etendolye libe nekitibwa.
3 Gamba Katonda nti [c] Emirimugyo nga gya ntīsa!
Olwobuīnzabwo obungi abalabebo balikujēmukira.
[c] Zab. 47.2. Kub. 15.3.
4 Ensi yona erikusinza,
Erikuīmbira 'gwe;
Baliīmbira erinyalyo. [Sera
5 [d] Mu'je mulabe emirimu gya Katonda;
Ye wentīsa mu byākola eri abāna babantu.
[d] Zab. 46.8.
6 [e] Enyanja yagifūla olukalu:
[f] Bāita mu mu'ga nebigere:
Awo wetwamusanyukirira.
[e] Kuv. 14. 21.
[f] Yos. 3. 14.
7 Afuga namānyige emirembe gyona;
Amasoge gatunulira amawānga:
Abajēmu balemēnga okwegulumiza. [Sera
8 Kale, 'mwe amawānga mumwebazēnga Katonda wa'fe,
Muwulize e'dobozi erimutendereza:
9 Akwatirira ememe ya'fe obutafa,
Era ataganya bigere bya'fe okusagasagana.
10 Kubanga 'gwe, ai Katonda, [g] watugeza:
[i] Watukema nga bwebakema efeza.
[g] Zek. 13.9.
[i] Zab. 26.2.
11 Watuingiza mu kitimba;
Wateka omugugu omuzito ku biwato bya'fe.
12 [k] Webagaza abantu okulinya ku mitwe gya'fe;
Twaita mu muliro ne [l] mu ma'zi;
Naye watu'gyamu notuingiza mu kifo ekyobuga'ga.
[k] Is. 51. 23.
[l] Is. 43. 2.
13 [m] Nāingira mu nyumbayo nebiwebwayo ebyōkebwa,
Nākusasula obweyamo bwānge,
[m] Zab. 116. 19.
14 Emimwa gyānge bwegyayogera,
Nakamwa kānge bwekayātula, [n] bwenalaba enaku.
[n] Zab. 18.6.
15 Nākuwa ebyokwōkya ebya sava,
Nebyokwōteza ebyendiga eza sedume;
Nāwayo ente nembuzi. [Sera
16 Mu'je muwulire, 'mwena abatya Katonda,
Nānge nimbūlira byeyakolera ememe yānge.
17 Namukōwola nakamwa kānge,
Era yatenderezebwa nolulimi lwānge.
18 Bwemba ndowōza obutali butūkirivu mu mutima gwānge,
[o] Mukama tawulire:
[o] Nge. 1. 28.
19 Naye mazima Katonda awuli'de;
Alowōze'za e'dobozi eryokusaba kwānge.
20 Katonda yebazibwe,
Atagobye kusaba kwānge, 'sō (tanyimye) kusāsirakwe.

67 Ya mukulu wabaimbi; eyebintu ebyengoye. [a] Zabuli, oluimba.

[a] Zab. 48. Ebisoka.

1 KATONDA [b] atusāsirēnga, atuwēnga omukisa,
[c] Atwākizēnga amasoge;
[b] Kubal. 6. 5.
[c] Zab. 4. 6.
2 E'kubolyo limanyibwēnga munsi,
[d] Obulamubwo obulokola (bumanyibwēnga) mu mawānga gona.
[d] Luk. 2. 30, 31.
3 [e] Abantu bakutenderezēnga, ai Katonda;
Abantu bona bakutenderezēnga.
[e] Zab. 66.4.

4 Kale, amawānga gasanyukēnga gaīmbēnga olwesanyu:
Kubanga olisalira abantu emisāngo egyensōnga,
Era olifugira amawānga munsi. [Sera
5 Abantu bakutenderezēnga, ai Katonda;
Abantu bona bakutenderezēnga
f Lev. 26.4. Zab. 85.12. 6 f Ensi erēse ekyengera kyayo:
Katonda, ye Katonda wa'fe, anātuwānga omukisa.
7 Katonda anātuwānga omukisa;
g Zab. 22. 27. g Nenkomerero zona ezensi zināmutyānga.

a Zab. 48. Ebisoka. **68** Ya mukulu wabaīmbi. a Zabuli ya Daudi, oluimba.

b Zab.95.1. 1 b KATONDA agolokoke, abalabebe basāsāne;
Era nabo abamukyāwa ba'duke mu masoge.
c Zab. 37. 20. 2 c Ngomu'ka bwegugobebwa, obagobe bwotyo:
Ngenvūmbo bwesānūka ku muliro,
Ababi bazikirire bwebatyo awali Katonda.
3 Naye abatūkirivu basanyuke; bajagulize mu maso ga Katonda:
Wewawo, bajaguze nesanyu.
4 Mumuīmbire Katonda, muimbe okutendereza erinyalye:
Mumukubire olugūdo oyo eyebagalira mu malūngu;
d Kuv. 15. 2; 17. 6. Zab. 15.17. d YA lye linyalye; era mujagulize mu masoge.
e Zab. 10. 14. 5 e Kitābwe wābo abatalina bakitābwe, era asalira ba'na'mwāndu omusāngo,
Katonda mu kifokye ekitukuvu kyatūlamu.
f Is. 58. 7. g Zab. 25. 16. 6 Katonda f awa g abawulu enyumba:
A'gya abasibe (mu komera) okulaba ebirūngi:
i Zab. 107. 34. Naye abajēmu i batūla munsi ekaze.
k Balam.4. 14. 7 Ai Katonda k bwewakulembera abantubo,
l Balam.5. 4. l Bwewatambula mu 'dūngu; [Sera
8 Ensi nekankana,
E'gulu nerigwa mu maso ga Katonda:
m Balam. 5. 5. (Olusozi) luli m Sinai nerukankanira mu maso ga Katonda, Katonda wa Isiraeri.
9 'Gwe, ai Katonda, watonyesa enkuba nyingi,
Nonywēza obusīkābwo, bwebwali nga bukōye.
10 Ekibīnakyo kyatūla omwo:
'Gwe, ai Katonda, watekeratekera abāvu olwobulūngibwo.
11 Mukama yawa ekigambo:
Abakazi ababūlira ebigambo lye 'gye eringi.
n Zab. 110. 5. 12 n Bakabaka be'gye ba'duka, ba'duka:
o Balam.5. 30. o Omukazi asigala e'ka yagaba omunyago.
13 Muligalamira mu bisibo byendiga,
Ngebiwawātiro bye'jiba ebibi'kibwako efeza,
Nebyōya byalyo ebiriko ezābu emyufu?
14 Omuīnza webintu byona bweyasānyiza omwo bakabaka,
(Kyali nga) p omuzira bwegutonya mu Zalumoni. p Balam.9. 48.
15 Olusozi Basani lwe lusozi lwa Katonda;
Olusozi Basani lwe lusozi oluwānvu.
16 Kiki ekibaluzīmuza, 'mwe ensozi empānvu,
r Olusozi Katonda lweyayagala okulutūlako? r Zab. 87. 1, 2.
Wewawo, Mukama anālutūlāngako emirembe gyona.
17 s Amagāli ga Mukama bwe bukumi obubiri, ze nkumi nenkumi: s 2 Basek. 6. 16.
Mukama ali mwago, nga ku Sinai, mu watukuvu.
18 t Olinye wa'gulu, osibye obusibebwo; t Bik. 1. 9.
u Owere'dwa ebirabo mu bantu, u Bik.2.33.
Era ne mu bajēmu, Mukama Katonda alyoke atūlēnga wamu nabo.
19 Mukama atenderezebwēnga atusitulira omugugu gwa'fe buli lunaku,
Ye Katonda, bwe bulokozi bwa'fe. [Sera
20 Katonda ye Katonda owokuwonyānga gyetuli;
Era Yakuwa Mukama ye w nanyini kuwonya mu kufa. w Ma. 32. 39.
21 Naye x Katonda alifumita omutwe gwabalabebe, x Balam. 5. 26. Kab. 3.13.
Nobwēzinge obuliko enviri obwa buli muntu anyikira oku'za omusāngo.
22 Mukama yayogera nti Ndikomyawo okuva z mu Basani, z Kubal. 21. 33.
Ndibakomyawo a okuva mu buziba bwenyanja: a Kuv. 15. 5.
23 b Olyoke onyike ekigerekyo mu musai, b Zab. 58. 10.
c Olulimi lwembwazo lubērēnga nomugabo gwalwo eri abalabebo. c 1 Basek. 21. 19.
24 Balabye bwotambula, ai Katonda,
'Gwe Katonda wānge, Kabaka wānge, bwotambula ngoingira mu watukuvu.
25 d Abaīmbi bakulembe'de, abakubi benānga bagobere'de, d 1 Byom. 13.8; 15.16.
Wakati mu bawala e abakuba ebitāsa. e Kuv. 15. 20.
26 Mwebalize Katonda mu bibīna,
Ye Mukama, 'mwe f abolu'zi lwa Isiraeri. f Ma.33.28.
27 Waliwo g Benyamini omuto abafuga, g 1 Sam. 9. 21.
(Waliwo) abalāngira ba Yuda nabatēsa nabo,
(Waliwo) abalāngira ba Zebuluni, abalāngira ba Nafutali.

28 Katondawo alagi'de amānyigo:
Onywēzēnga, ai Katonda, kyewatukolera.
29 Olweyekaluyo eri mu Yerusalemi
Bakabaka kyebanāvānga [i] bakuletera ebirabo.
30 Onenye ensolo eyomubitōgo,
Ente enyingi eza sedume, nenyana ezamawānga,
Ngolinyirira ebitūndu ebyefeza nebigerebyo;
Asāsānyi'za amawānga agasanyukira entalo.
31 Abalāngira baliva [k] mu Misiri;
Kusi eryānguwa okugolola emikonogye eri Katonda.
32 Muīmbire Katonda, 'mwe amatwāle gensi;
Kale muīmbe okutendereza Mukama; [Sera
33 Oyo [l] eyebagala ku 'gulu (eriri wa'gulu) we'gulu, eryabawo e'da ne'da lyona;
Laba, ayogera ne'dobozirye, lye 'dobozi eryamānyi.
34 Mumuwe Katonda amānyi:
Obulūngibwe bufuga Isiraeri,
Namānyige gali mu 'gulu.
35 [m] Ai Katonda, oli wa ntīsa ngoima mu bifobyo ebitukuvu:
Katonda wa Isiraeri yawa amānyi nobuīnza abantube.
Katonda yebazibwe.

69 Ya mukulu wabaīmbi; [a] eyekisosa-'nimu. (Zabuli) ya [b] Daudi.
1 NDOKOLA, ai Katonda;
Kubanga [c] ama'zi gaingi'de negatūka [d] ku meme yānge.
2 Nzibira mu bitōsi ebiwānvu awatali kuīmirira:
Ntūse mu buziba ama'zi amangi wegampitirako.
3 Okukāba kwānge kunkōyese'za; obulago bwānge bukaze:
Amaso gānge ganzibye nga 'nindirira Katonda wānge.
4 [e] Abankyāyira obwerēre basinga enviri ezokumutwe gwānge obungi:
Abagala okunzikiriza, kubanga be balabe bānge awatali nsōnga, ba mānyi:
[f] Nendyoka nzi'za kyesaba'gyako.
5 Ai Katonda, 'gwomanyi obusirusiru bwānge:
Nokwōnōna kwānge tekukisibwa 'gwe.
6 Abakulindirira 'gwe balemēnga okukwatibwa ensonyi kulwānge, ai Mukama Katonda owe'gye:
Abakunonya 'gwe balemēnga okuswāzibwa kulwānge, ai Katonda wa Isiraeri.
7 Kubanga banvuma [g] oku'nānga 'gwe;
Ensonyi zibi'se amaso gānge.
8 [i] Nfūse mu'na'gwānga eri baganda bānge,
Era atali mumanyi eri abāna ba mānge.
9 Kubanga [k] obu'gya obwenyumbayo bundi'de;
[l] Nebivume byābo abākuvuma 'gwe bingu'deko.
10 Bwenakāba amaziga, ememe yānge nesība enjala,
Ekyo kye kyanvumya.
11 Bwenayambala ebibukutu,
Nembafūkira olugero.
12 Abatūla mu mulyāngo bānjogerako,
Era ndi luīmba lwa batamīvu.
13 Naye 'nze, okusaba kwānge kuli eri 'gwe, ai Mukama, [m] mu kisēra ekyoku'kiririzamu:
Ai Katonda, mu kusāsirakwo okungi,
Onziremu mu mazima agobulokozibwo.
14 Ondokole mu bitōsi, 'neme okubira:
Ndokoke eri abo abankyāwa ne mu ma'zi age'dubi.
15 Ama'zi amangi galeme okumpāngula,
Newakuba'de obuziba buleme oku-'mira;
Newakuba'de [n] obunya buleme okunzibira akamwa kabwo.
16 Onziremu, ai Mukama; kubanga ekisakyo kirūngi:
Ngokusāsirakwo bwekuli okungi, onkyūkire.
17 'Sō tokisa amasogo omu'duwo;
Kubanga ndi mu naku; oyānguwe okunziramu.
18 Osemberere ememe yānge, oginunule:
Ompe e'dembe olwabalabe bānge.
19 'Gwomanyi bwenvumibwa, bwenkwatibwa [o] ensonyi, bwe'nyōmebwa:
Abalabe bānge bona bali mu masogo.
20 Okuvumibwa kumenye omutima gwānge; era nji'ju'de enaku:
'Nonye'za anānsāsira, naye tewaba-'de nomu:
Era abanānsanyusa, naye nesiraba.
21 Era bāmpa omusūsa okuba e'mere yānge;
Era bwenalūmibwa [p] enyōnta neba-'nywesa omwenge omukātufu.
22 [r] Emeza yābwe eri mu maso gābwe ebērēnga ekyāmbika gyebali;
Era bwebaba mu mirembe, (gifūkēnga) omutego.
23 [s] Amaso gābwe gabenga mu kizikiza, baleme okulaba;
Okankanyēnga ebiwato byābwe enaku zona.
24 Obafukēngako ekiruikyo,
Nobusūngubwo obukāmbwe bubatūkēngako.
25 [t] Enyumba yābwe erekebwēnga,

[a] Zab. 45. Ebisoka.
[b] Bal. 11. 9.
[c] nyi. 2, 14, 15
[d] Yon. 2. 5.
[e] Yok. 15. 25.
[f] Zab. 35. 11. Yer. 15. 10.
[g] Yer. 15. 15.
[i] Zab. 76. 11. Is. 18. 7.
[k] Is. 19. 19, 21.
[l] Ma. 33. 26.
[m] Zab. 47. 2.
[n] Zab. 55. 23.
[o] Mat. 27. 29.
[p] Mat. 27. 34, 48.
[r] Zab. 35. 4–8; 109. 6–15. Bal. 11. 9, 10.
[s] Mat. 13. 14.
[t] Bik. 1. 20.
[i] Yok. 1. 11; 7. 5.
[k] Zab. 119. 139. Yok. 2. 17.
[l] Bal. 15. 3.
[m] 2 Kol. 6. 2.

'Sō omuntu yena alemēnga okubēra
mu wema zābwe.
26 Kubanga bāi'ganya oyo gwokubye;
Era bogera ku naku zabo bofumise.
27 Oyongerēnga obubi ku bubi bwābwe:
'Sō balemēnga okuingira mu butūkirivubwo.
[u] Kuv. 32. 32. 28 Basāngulibwēnga okuva mu [u] kitabo kyobulamu,
'Sō balemēnga okuwandikibwa awamu nabatūkirivu.
29 Naye 'nze ndi mwāvu, munaku:
Obulokozibwo, ai Katonda, bungulumize wa'gulu.
30 Nātenderezānga erinya lya Katonda noluīmba,
Nāmugulumizānga nokwebaza.
31 Era ebyo bināsanyusānga Mukama okusinga ente,
Ente erina amayembe nebinūlo.
32 Abawōmbefu bakirabye nebasanyuka:
'Mwe abanonya Katonda, omutima gwa'mwe gube omulamu.
33 Kubanga Mukama awulira abāvu,
'Sō tanyōma basibebe.
34 E'gulu nensi bimutenderezēnga,
Enyanja ne byona ebigitambuliramu.
[w] Zab. 51. 18. Is. 44. 26. 35 [w] Kubanga Katonda alirokola Sayuni, era alizīmba ebibuga bya Yuda;
Nabo balitūla omwo, nebagirya.
36 Era neza'delyaba'dube baligisikira;
Nabo abagala erinyalye balitūla omwo.

70

Ya mukulu wabaimbi. Zabuli ya Daudi; [a] eyoku'juklza.

[a] 1 Byom. 16. 4. Zab. 38. Ebisoka. [b] Zab. 40. 13-17. 1 (Oyānguwe), [b] ai Katonda, okundokola;
Oyānguwe okumbēra, ai Mukama.
2 Bakwatibwe ensonyi baswāle
Abanonya ememe yānge:
Ba'zibwe enyuma bajēzebwe
Abasanyukira okufirwa kwānge.
[c] Zab. 6. 10. 3 [c] Ba'zibwe enyuma olwensonyi zābwe
Abogera nti Nyenya, nyenya.
4 Bona abakunonya bakusanyukirēnga bajaguzēnga;
Nabo abagala obulokozibwo bogerēnga bulijo nti
Katonda agulumizibwēnga.
[d] Zab. 141. 1. 5 Naye 'nze ndi mwāvu, sirina kintu;
[d] Oyānguwe oku'ja gyendi, ai Katonda:
'Gwoli mubēzi wānge era omulokozi wānge;
Ai Mukama, tolwāwo.

71

[a] Zab. 31. 1-3. [a] 'Gwe, ai Mukama, gwenesiga:
'Nemēnga okukwatibwa ensonyi enaku zona.
2 Ondokole mu butūkirivubwo, omponye:
Ontegere okutu, ondokole.
3 Oberēnga gyendi olwāzi [b] olwokutūlāngako, wenāinzānga okweyuna bulijo:
Walagira okundokola;
Kubanga gwoli lwāzi lwānge era ekigo kyānge.
4 Omponye, ai Katonda wānge, mu mukono gwomubi,
Mu mukono gwomuntu atali mutūkirivu, omukāmbwe.
5 Kubanga 'gwoli [c] 'sūbi lyānge, ai Mukama Katonda:
'Gwe gwenesiga okuva mu buto bwānge.
6 [d] 'Gwe wampanirira okuva mu lubuto:
'Gwe wanziya mu byenda bya mānge:
'Gwe gwenātenderezānga enaku zona.
7 Ninga ekitalo eri abantu abangi;
Naye 'gwoli ki'dukiro kyānge ekyamānyi.
8 Akamwa kānge kana'julānga etendolyo,
Nekitībwakyo okuzibya obu'de.
9 Tonsūla mu biro ebyobuka'de;
Tondekānga amānyi gānge bwegalimbula.
10 Kubanga abalabe bānge banjogerako;
Nabo abatēga ememe yānge batēsa wamu,
11 Nga bogera nti Katonda amulese:
Mugoberere mumukwate; kubanga tewali anāmuwonya.
12 Ai Katonda, tombēra wala:
Ai Katonda wānge, [e] yānguwa okumbēra.
[e] Zab. 40. 13; 70. 1. 13 [f] Bakwatibwe ensonyi bazikirire abakyāwa ememe yānge;
Baswāzibwe banyōmebwe abagala okunkola obubi.
[f] Zab. 109. 29. 14 Naye nāsūbirānga enaku zona,
Era nāyongerānga okukutenderezānga bulijo.
[g] nyi. 8, 24. 15 [g] Akamwa kānge kanātenderānga obutūkirivubwo,
Nobulokozibwo okuzibya obu'de;
Kubanga omuwendo (gwabyo) sigumanyi.
16 Na'jānga nebikolwa ebyamānyi ebya Mukama Katonda:
Nāyogerānga ku butūkirivubwo, ku bubwo bwo'ka.
17 Ai Katonda, 'gwe wanjigirizānga okuva mu buto bwānge;
Era okutūsa lero nabulirānga ebikolwabyo ebyekitalo.
18 Wewawo, bwendiba nka'diye era nga 'meze envi, ai Katonda, tondekānga;
Okutūsa lwendibūlira amānyigo emirembe egi'ja okubawo,
Nobuīnzabwo buli muntu agenda oku'ja.
[i] Zab. 36. 5. 19 Era [i] nobutūkirivubwo, ai Katonda, bugulumivu nyo:

k Luk. 1. 49.
l Kuv. 15. 11.
m Zab. 80. 18. Kos. 6. 2.
n Zab. 78. 41; 89. 18.
o Zab. 34. 22.
p Zab. 35. 28.
r lu. 13.

k 'Gweyakola ebikulu,
Ai Katonda, *l* afanana nga 'gwe āni?
20 'Gweyatulaga ebibonobono ebingi ebizibu,
m Olituzūkiza nate,
Era olitulinyisa nate okuva mu bya wansi byensi.
21 Oyongerēnga 'gwe obukulu bwānge,
Okyūkēnga nate onsanyuse.
22 Era nākutenderezānga nendēre,
Amazimago genātenderezānga, ai Katonda wānge:
'Gwe gwenātenderezānga nga nyīmba mu nānga,
Ai 'gwe *n* omutukuvu wa Isiraeri.
23 Emimwa gyānge gināsanyukānga nyo bwenāimbānga okukutendereza;
o Nememe yānge gyewanunula.
24 Era *p* nolulimi lwānge lunāyogerānga ku butūkirivubwo okuzibya obu'de:
Kubanga bakwati'dwa ensonyi, *r* baswāzibwa abagala okunkola obubi.

72

(Zabuli) ya Sulemani.

1 Owēnga kabaka emisāngogyo, ai Katonda
Era owēnga *a* obutūkirivubwo omwāna wakabaka.
2 Anāsalirānga abantubo emisāngo egyobutūkirivu,
Nabāvubo egyensōnga.
3 Ensozi zināleterānga abantu emirembe,
Nobusozi, *b* mu butūkirivu.
4 Anāsalirānga omusāngo abāvu abomubantu,
Anālokolānga abāna babo abatalina bintu,
Era anāmenyamenyānga omujōzi.
5 Banākutyānga *c* ngenjuba ekyaliwo,
Era ngomwezi (gukyayāka), emirembe gyona.
6 Ali'ka ngenkuba bwetonya ku *d* subi erisali'dwa:
Ngempāndagirize ezifukirira ensi.
7 Mu nakuze *e* abatūkirivu banālabānga omukisa,
Era (wanābāngawo) emirembe emingi, okutūsa omwezi lweguli'gwāwo.

a 1 Byom. 22. 12.
b Is. 32. 17.
c Zab. 89. 36.
d Am. 7. 1.
e Zab. 92. 12.

8 Era *f* anāfugānga okuva ku nyanja okutūka ku nyanja,
Era okuva ku Mu'ga okutūka ku *g* nkomerero zensi.
9 *i* Abatūla mu 'dūngu balimufukamirira;
Nabalabebe balikōmba enfūfu.
10 *k* Bakabaka *l* Betalusisi Nabokubizinga banāletānga ebirabo:
Bakabaka *m* Besyeba *n* Nabeseba banāwāngayo ebitone.
11 Wewawo, bakabaka bona banāvūnamirānga mu masoge:
Amawānga gona ganāmuwerezānga.
12 Kubanga anāwonyānga omunafu bwanākābānga:
Nomwāvu atalina mubēzi.
13 Anāsāsirānga omwāvu nomunafu,
Nememe zabanafu anāzirokolānga.
14 Anānunulānga ememe zābwe mu knjōgebwa ne'tima:
o Nomusai gwābwe gunābānga gwa muwendo mungi mu masoge:
15 Era banābānga balamu; naye anāwebwānga ku zābu Eyesyeba:
Era abantu banāmusabirānga bulijo;
Banāmwebazānga okuzibya obu'de.
16 Wanābāngawo e'mere enkalu nyingi munsi ku ntiko yensozi;
Ebibala byayo bināyūgānga nga Lebanoni:
Nabekibuga banāmerānga ngomu'do ogwokunsi.
17 Erinyalye linābererānga emirembe gyona;
Erinyalye linālwāngawo ngenjuba:
p Nabantu banālabānga omukisa muye;
r Amawānga gona ganāmuitānga wa mukisa.
18 *s* Yebazibwēnga Mukama Katonda, Katonda wa Isiraeri,
Akola ebyamagero ye'ka:
19 Nerinyalye eryekitībwa lyebazibwēnga emirembe gyona;
Era *t* ensi zona zi'juzibwēnga ekitībwakye.
u Amina, era Amina.
20 *w* Okusaba kwa Daudi mutabani wa Yese kuwe'de.

f Kuv. 23. 31.
g Zab. 2. 8.
i Zab. 74. 14.
k 1 Basek. 5. 10.
l 1 Basek. 10. 22.
m 1 Basek. 10. 1.
n Is. 43. 3.
o Zab. 116. 15.
p Lub. 22. 18.
r Luk. 1. 48.
s Zab. 106. 48.
t Kubal. 14. 21.
u Zab. 41. 13.
w Yob. 31. 40.

EKITABO III.

73

Zabuli ya *a* Asafu.

1 Mazima Katonda wa kisa eri Isiraeri,
Eri abo abalina emitima emirongōfu.
2 Naye 'nze, ebigere byānge byali kumpi nokugwa;
Okutambula kwānge kwabulako katono kusērera.
3 *b* Kubanga abamalala bānkwasa obu'gya,
Bwenalaba ababi *c* bwebalina omukisa.
4 Kubanga bwebafa nebatalūmwāngako:
Naye amānyi gābwe ganywēra.
5 Tebalaba naku ngabantu (abalala);
'Sō tebabonyabonyezebwa ngabantu (abalala).

a Zab. 50. Ebisoka.
b Yob. 21. 7.
c Zab. 35. 27.

6 Amalala kyegava gabēra ngomu-
kūfu ogwetōlōla obulago bwā-
bwe;
E'tima libabi'ka ngekyambalo.
7 Amaso gābwe gabakanuse olwo-
buge'vu:
Balina ebingi okukira omutima
byeguīnza okwagala.
8 Badūla nebogera ebyokujōga mu
bubi:
[d] 2 Pet. 2. 18. [d] Bogera ebikulu.
9 Omumwa gwābwe baguta'de mu
'gulu,
Nolulimi lwābwe lutambulatambu-
la munsi.
10 Abantube kyebava bakomawo wa-
no:
Nama'zi agomukikōmpe eki'ju'de
nebagamalirawo dala.
[e] Yob. 22. 13. 11 Era bogera nti [e] Katonda amanya
atya?
Era okumanya kuli mwoyo ali wa-
'gulu enyo?
12 Laba, abo be babi;
[f] lu. 3. Zab. 17. 14. Era beyongera mu buga'ga [f] nga
balina emirembe enaku zona.
[g] lu. 1. 13 [g] Mazima 'nongōsere'za bwerēre o-
mutima gwānge,
[i] Zab. 26. 6. [i] Ne'nāba mu ngalo zānge nobuta-
yōnōna;
14 Kubanga nabonyabonyezebwa oku-
zibya obu'de,
Nenkanga'vulwa buli nkya.
15 Singa nayogera nti Kanjogere bwe-
ntyo;
Laba, nandi'kūsi'za emirembe gya-
bānabo.
16 Bwenalowōza bwenyīnza okutegē-
ra ekyo,
Kyanteganya neki'nema;
[k] Zab. 20. 2. 17 Okutūsa lwenagenda mu [k] watuku-
vu wa Katonda,
[l] Zab. 37. 38. Nendowōza ebibatūkako ku [l] nko-
merero.
[m] Zab. 35. 6. 18 Mazima obateka mu [m] bifo ebyo-
busērezi:
Obasūlira dala nebazikirira.
19 Nga bafūse ekifulukwa mu kasēra
akatono!
Entīsa zibamalirawo dala.
[n] Yob. 20. 8. 20 [n] Ngekirōto bwekiri (alōse) ngazu-
kuse;
Era bwotyo nāwe, ai Mukama,
[o] Zab. 78. 65. [o] bwolizukuka, olinyōma ekifa-
nanyi kyābwe.
21 Kubanga omutima gwānge gwa'nū-
ma,
Nememe yānge yanfumita;
22 Bwenali ngensolo bwentyo nesite-
gēra;
Nali nsolo mu masogo.
23 Naye ndi wamu nāwe enaku zona:
Onku'te omukono gwānge ogwadyo.
[p] Zab. 32. 8. 24 [p] Ono'nung'amyānga namagezigo,
[r] Zab. 49. 15. Era oluvanyuma [r] olinzi'kiriza (o-
kuingira) mu kitībwa.
25 Ani gwenina mu 'gulu (wabula
'gwe)?
'Sō siwali munsi gwenjagala wa-
bula 'gwe.
26 Omubiri gwānge nomutima gwānge
bimpwāko:
(Naye) Katonda ge mānyi gomu-
tima gwānge [s] nomugabo gwānge [s] Zab. 16. 5.
emirembe gyona.
27 Kubanga, laba, abakuli ewala ba-
lizikirira:
Wabafafaganya bona abagenda o-
kwenda okukuleka.
28 Naye kirūngi 'nze nsemberere Ka-
tonda:
Mukama Katonda 'mufu'de eki'du-
kiro kyānge,
Ndyoke njogerēnga ku bikolwabyo
byona.

74

Masukiri ya [a] Asafu. [a] Zab. 50. Ebisoka.
1 Ai Katonda, kiki [b] ekyatusūza e- [b] Zab. 79. 1, 5.
naku zona?
Kiki [c] ekinyōsa obusūngubwo eri [c] Zab. 18. 8.
[d] endiga eze'taleryo? [d] Zab. 79. 13. Ez. 34. 31.
2 O'jukire ekibīnakyo [e] kyewagula [e] Kuv. 15. 16.
e'da,
Kyewanunula okuba ekika ekyo-
busikābwo;
Nolusozi Sayuni, lwewatūlāngamu.
3 Oimuse ebigerebyo (ogende) mu
bifulukwa ebitavawo,
Obubi bwona omulabe bweyakola
mu watukuvu.
4 Abalabebo bawulugumye wakati
mu kibīnakyo;
Basimbye ebendera zābwe okuba
obubonero.
5 Bafananye ngabantu abaimusa
Emba'zi okutema ekisa'ka ekyomu-
kibira.
6 Ne kakano bamenyamenya [f] emiri- [f] 1 Basek. 6. 29.
mu gyawo gyona emyōle
Nemba'zi nenyōndo.
7 Bōke'za omuliro awatukuvuwo;
Banyōmye enyumba eyerinyalyo
nebagisūla wansi.
8 [g] Boge'de mu mitima gyābwe nti [g] Zab. 83. 4.
Tubazikiririze dala bona bona:
Bōkere'za dala amakung'aniro gō-
na aga Katonda munsi.
9 Tetukyalaba bubonero bwa'fe;
[i] Tewakyali na'bi nomu; [i] Kung. 2. 9. Ez. 7. 26.
'Sō temuli nomu mu'fe ategēra e-
byo gyebiritūsa okubawo.
10 Ai Katonda, omulabe alitūsa wa
okuvuma?
Akukyāwa alivōla erinyalyo emi-
rembe gyona?
11 [k] Kiki ekiku'diriza omukono, omu- [k] Kung. 2. 3.
konogwo ogwadyo?
(Ogu'gye) mu kifubakyo obazikirize.
12 Naye [l] Katonda ye Kabaka wānge [l] Zab. 44. 4.
e'da ne'da lyona,
Aleta obulokozi wakati munsi.
13 [m] Wayāwula enyanja namānyigo: [m] Kuv. 14. 21.
Wamenya emitwe gyensolo mu
ma'zi.

14 [n] Wamenyamenya emitwe gya [o] lukwata,
Wamuwa okuba e'mere yabo abatūla mu 'dūngu.
15 [p] Wasalamu ensulo nomu'ka:
[r] Wakaza emi'ga eminene.
16 Emisana gigyo, era nekiro kikyo:
Wakola omusana nenjuba.
17 [s] Watekawo ensalo zona ezensi:
Wakola ekyēya ne 'dūmbi.
18 [t] O'jukire kino ngabalabe bavumye, ai Mukama,
Era nge'gwānga esirusiru libogole-'de erinyalyo.
19 Nkwegairi'de, towayo ememe [u] ye-'jibalyo eri ensolo:
Tewerabira bulamu obwabāvubo enaku zona.
20 O'jukire [w] endagāno:
Kubanga ebifo ebyenzikiza ebyensi bi'ju'de enyumba eze'tima.
21 [y] Ajōgebwa alemēnga oku'da ngakwati'dwa ensonyi, nkwegairi'de:
Abāvu nabanafu batenderezēnga erinyalyo.
22 Golokoka, ai Katonda, wewolereze ensōngayo:
O'jukire omusirusiru bwazibya obu'de okukuvuma.
23 Tewerabira 'dobozi lya balabebo:
Oluyogāno lwabo abakugolokokerako lulinya bulijo.

n Is. 51. 9. Ez. 29. 2.
o Yob. 41. 1.
p Kuv. 17. 6.
r Yos. 3. 13.
s Ma. 32. 8 Bik. 17. 26.
t nyi. 2, 22.
u Lu. 2. 14.
w Lub. 17. 7, 8.
y Zab. 9. 9.

75

Ya mukulu wabaimbi; eyekyalutasesi. Zabuli ya [a] Asafu, oluimba.

1 TUKWEBAZA, ai Katonda;
Twebaza kubanga erinyalyo kumpi:
Abantu bogera ku [b] bikolwabyo ebyekitalo.
2 Bwendiraba ebiro ebyatekebwawo,
Ndisala emisāngo egyensōnga.
3 Ensi nabantu bona abagitūlamu biwe'dewo:
'Nze nsimbye [c] empagi zayo. [Sera
4 Nagamba [d] abekye'jo nti Temugirānga kye'jo:
Nababi nti Temuimusānga 'jembe:
5 Temuimusānga wa'gulu 'jembe lya-'mwe
Temwogerānga [e] nensingo enka'kanyavu.
6 Kubanga okugulumizibwa tekuva ebuvanjuba,
Newakuba'de ebugwanjuba, newakuba'de obukika obwa kono.
7 Naye [f] Katonda ye mulamuzi:
[g] Atōwaza oyo, noyo amugulumiza.
8 Kubanga [i] mu mukono gwa Mukama [k] ekikōmpe mwekiri, nomwenge (gwamu) guliko e'jovu;
Ki'ju'de ogutabu'dwamu, nākifuka;
Mazima e'bonda lyagwo ababi bona abensi balirikotamira, baliriny wa.
9 Naye 'nze nābūlirānga emirembe gyona,
Nāimbānga okutendereza Katonda wa Yakobo.

a Zab. 46 & 50. Ebisoka.
b Ma. 4. 7.
c 1 Sam. 2. 8.
d Zab. 5. 5.
e 1 Sam. 2. 3.
f Zab. 50. 6
g 1 Sam. 2. 7.
i Yob. 21. 20.
k Zab. 11. 6.

10 Era [l] namayembe gona agababi nāgazikirizānga;
Naye [m] amayembe gabatūkirivu ganāgulumizibwānga.

76

Ya mukulu wabaimbi; eyebintu ebyengoye. Zabuli ya Asafu, oluimba.

1 [a] Mu Yuda Katonda amanyibwa:
Erinyalye 'kulu mu Isiraeri.
2 Era mu Salemi ewemaye mweri,
Nekifokye kyatūlamu mu Sayuni.
3 Eyo [b] gyeyamenyera obusāle obwomutego,
Engabo, nekitala, nolutalo. [Sera
4 Oli wa kitibwa, osinga, okuva ku nsozi ezomunyago.
5 Abemitima emizira banyagi'dwa,
[c] bebase mu 'tulo twābwe;
'Sō mu bantu abamānyi temuli abalabye emikono gyābwe.
6 'Gwonenye'za, 'gwe Katonda wa Yakobo,
[d] E'gāli era nembalāsi nebyebasibwa o'tulo otwokufa.
7 'Gwe, 'gwogwānira okutibwa:
Era āni aīnza [e] okuīmirira mu masogo ngomaze okusunguwala?
8 Wawuliza omusāngo nga guvu'de mu 'gulu;
Ensi netya, nesirika,
9 Katonda bweyagolokoka okusala omusāngo,
Okulokola abawōmbefu bona abali munsi. [Sera
10 [f] Mazima obusūngu bwabantu bulikutendereza:
Obusūngu obulisigalawo olibwesiba.
11 Mweyame [g] obweyamo, musasule Mukama Katonda wa'mwe:
Bona abamwetōlo'de baletere ebirabo oyo agwānira okutibwa.
12 Alizikiriza omwoyo gwabalāngira:
Ye wentīsa eri bakabaka bensi.

l Yer. 48. 25.
m 1 Sam. 2. 1.
a Zab. 48. 1, 3.
b Zab. 46. 9.
c Zab. 121. 3, 4.
d Nak. 2. 13. Zab. 1. 5.
e Zab. 130. 3. Kub. 6. 17.
f Kuv. 9. 16. Zab. 65. 7.
g Zab. 50. 14.

77

Ya mukulu wabaimbi; ngengeri bweri eya Yedusuni. Zabuli ya [a] Asafu.

1 NĀKĀBIRĀNGA Katonda ne'dobozi lyānge;
Eri Katonda ne'dobozi lyānge, naye anāmpulirānga.
2 [b] Ku lunaku olwokunakuwala kwānge nanonya Mukama;
Omukono gwānge negugololebwa ekiro neguta'dirira;
Ememe yānge negāna okusanyusibwa.
3 Nji'jukira Katonda, nineralikirira:
Nemulugunya, [c] omwoyo gwānge neguziri'ka.
4 Okwata ku maso gānge nga gatunula:
Ntegana bwenti nokuīnza nesiīnza kwogera.
5 Ndowōze'za [d] enaku eze'da,
[e] Emyāka egyebiro ebye'da.
6 Nji'jukira oluimba lwānge [f] ekiro:

a Zab. 46 & 50. Ebisoka.
b Zab. 86. 7.
c Zab. 142. 3.
d Zab. 143. 5.
e Ma. 32. 7. Zab. 44. 1.
f Yob. 35. 10.

Nentēsa ebigambo nomutima gwānge 'nze'ka;
Nomwoyo gwānge gwanonyeza dala.
7 Mukama anāsūlirānga dala emirembe gyona?
Era anāba nga takyalina kisa nate?
8 Okusāsirakwe kugende'de dala emirembe gyona?
[g] Kyeyasūbiza nga kifu'de emirembe nemirembe?
9 [i] Katonda yerabi'de okuba nekisa?
Asibye okusāsirakwe okulūngi mu busūngu?
10 Nānge nenjogera nti Obwo bwe bunafu bwānge;
(Naye na'jukirānga) emyāka egyomukono ogwadyo gwoyo ali wa'gulu enyo.
11 Nāyogerānga ku bikolwa bya Mukama;
Kubanga [k] na'jukirānga ebyekitalobyo ebye'da.
12 Era nālowōzānga omulimugwo gwona,
Era nāfumitirizānga ebikolwabyo.
13 E'kubolyo, ai Katonda, liri mu [l] watukuvu:
Katonda omukulu, [m] ali nga Katonda, yāni?
14 'Gwe Katonda akola ebyamagero:
Wamanyisa amānyigo mu mawānga.
15 Wanunula abantubo nomukonogwo,
Abāna ba Yakobo ne [n] Yusufu. [Sela
16 Ama'zi gākulaba, ai Katonda;
Ama'zi gākulaba, negatya:
Era nobuziba nebukankana.
17 Ebire nebitonya ama'zi;
E'gulu [o] nerireta e'dobozi:
Era [p] nobusālebwo nebubuna.
18 [r] E'dobozi eryokubwātukakwo neriba mu kikung'ūnta;
[s] Okumyansa nekumulisa ebintu byona:
Ensi nekankana neyūgūma.
19 [t] E'kubolyo lyali mu nyanja.
Nempendazo (zali) mu ma'zi amangi.
Nebigerebyo tebyamanyika.
20 [u] Walung'amyānga abantubo [w] ngendiga,
Mu mukono gwa Musa ne Aloni.

78

[a] Masukiri ya Asafu.

1 [b] MUWULIRE, 'mwe abantu bānge, okulagira kwānge:
Mutege amatu ga'mwe eri ebigambo ebyakamwa kānge.
2 [c] Nāyasama akamwa kānge mu lugero;
Nāyogera [d] ebigambo ebyekyāma ebye'da:
3 Byetwawulirānga, byetwamanyānga,
Era [e] bajaja ba'fe byebātubūlirānga.
4 [f] Tetubikisenga bāna bābwe,
Nga tubūlira [g] emirembe egi'ja amatendo ga Mukama,
Namānyige, nebyamagerobye byeyakola.
5 Kubanga yanywēza [i] obujulirwa mu Yakobo,
Era yalagira etēka mu Isiraeri,
Lyeyakūtira bajaja ba'fe,
Babitegēzēnga abāna bābwe:
6 [k] Emirembe egi'ja gibimanye, be bāna abāli bagenda okuzālibwa;
Abāli bagenda okugolokoka nokubibūlira abāna bābwe:
7 Balyoke basūbirēnga Katonda,
'Sō balemēnga okwerabira emirimu gya Katonda,
Naye bakwatēnga amatēkage:
8 'Sō balemēnga okuba nga bajaja bābwe,
[l] Emirembe emika'kanyavu, emijēmu;
Emirembe egitalongōsa bulūngi omutima gwagyo,
Nomwoyo gwagyo nga tegunywēra eri Katonda.
9 Abāna ba Efulaimu, nga balina ebyokulwānyisa nemitego,
Nebakyūka enyuma ku lunaku olwolutalo.
10 Tebākwata ndagāno ya Katonda,
Nebagāna okutambulira mu matēkage;
11 Neberabira ebikolwabye,
Nebyamagerobye byeyabalaga.
12 Yakolera [m] ebyekitalo mu maso ga bajaja bābwe,
Munsi Yemisiri, [n] mu nimiro ya Zoani.
13 [o] Yayāsa mu nyanja, nābaisa wakati;
[p] Nāmiriza ama'zi ngentūmo.
14 Era [r] emisana yabakulemberānga nekire,
Nekiro kyona nomumuli ogwomuliro.
15 [s] Yayāsa amainja mu 'dūngu,
Nābanywesa ama'zi amangi ngagava mu buziba.
16 Era yavisa ensulo mu [t] 'jinja,
Nākulukusa ama'zi ngemi'ga.
17 Naye nebanyikira nate okumwōnōna,
[u] Okujēmera oyo ali wa'gulu enyo mu 'dūngu.
18 [w] Nebakema Katonda mu mutima gwābwe
Nga basaba e'mere olwokwegōmba kwābwe.
19 Era naye bāyogera obubi ku Katonda;
Bāgamba nti [y] Katonda aīnza okutekateka emeza mu 'dūngu?
20 Laba, [z] yakuba e'jinja ama'zi negatīrika,
Emi'ga negikulukuta;

[c] Zab. 14.1.
[f] Ma. 4. 9.
[g] Kuv. 12. 26.
[i] Zab. 81.5.
[k] Zab. 102. 18.
[l] Ma. 21.18, 20.
[m] Kuv. 7-12.
[n] Kubal. 13. 22.
[o] Kuv. 14. 21.
[p] Kuv. 15. 8.
[r] Kuv. 13. 21.
[s] Kuv. 17. 6.
[t] Kubal. 20. 8.
[u] Zab. 95. 8.
[w] Kuv. 16. 2. 1 Kol. 10. 9.
[y] Kuv. 16. 3.
[z] Kuv. 17. 6.

[a] Zab. 74. Ebisoka.
[b] Zab. 49.1.
[c] Zab. 49.4.
[d] Nge. 1. 6.

Era aīnza okuwa nomugāti?
Alirabira enyama abantube?
21 Mukama kyeyava awulira, nāsunguwala:
[z] Kubal. 11. 1. [z] Omuliro negwāka ku Yakobo,
Era nobusūngu nebunyōka ku Isiraeri;
22 Kubanga teba'kiriza Katonda,
'Sō tebesiga bulokozibwe.
23 Naye nālagira e'gulu wa'gulu,
Na'gulawo enzi'gi ezomu'gulu;
[a] Kuv. 16. 4. 24 [a] Nābatonyesezānga manu okulya,
Nābawānga [b] e'mere eyomu'gulu.
[b] Zab. 105. 40. Yok. 6. 31. 25 Abantu nebalyānga [c] e'mere eyabakulu:
[c] Zab. 103. 20. Yabawerezānga ebyokulya [d] nāba'kusa.
[d] Kuv. 16. 3. 26 Nākūnsa empewo eziva ebuvanjuba mu 'gulu:
Era nālung'amya nobuīnzabwe empewo eziva obukika obwadyo.
27 Era nābatonyeseza enyama ngenfūfu,
Nenyonyi ezibūka ngomusenyu ogwenyanja:
28 Nābigwisa wakati mu lusīsira lwābwe,
Okwetōlōla enyumba zābwe.
29 Awo nebalya, neba'kuta nyo;
[e] Kubal. 11. 3–24. Nābawa kyebāli [e] begōmba.
30 Bāli nga tebanayāwukana nokwegōmba kwābwe,
E'mere yabwe yali ngekyali mu bumwa bwābwe,
31 Obusūngu bwa Katonda nebulinya kubo,
Nebuba'tamu abasinga obunene,
Nebuzikiriza abavubuka ba Isiraeri.
32 Era naye ebyo byona bwebyababako
[f] Kubal. 14 & 16 & 17. [f] nebōnōna nate,
Nebata'kiriza byamagerobye.
[g] Kubal. 14. 29. 33 Kyeyava amalawo [g] enaku zābwe (okuzifūla) obutalimu,
Nemyāka gyābwe mu kutya.
[i] Kos. 5. 15. 34 Bweyaba'ta, bwebābūzabūza [i] okumunonya:
Nebakomawo nebakērānga okunonya Katonda.
[k] Ma. 32. 4. 35 Neba'jukira nga [k] Katonda lwe lwāzi lwābwe,
[l] Zab. 74. 2. Era nga [l] Katonda ali wa'gulu enyo ye yabanunula.
36 Naye bamunyumiriza nakamwa kābwe,
Nebamulimba nolulimi lwābwe.
37 Kubanga omutima gwābwe tegwalongōka gyali,
'Sō tebali besigwa mu ndagānoye.
[m] Kuv. 34. 6. 38 Naye ye, kubanga [m] ya'jula okusāsira, [n] nāsonyiwa obutali butūkirivu (bwābwe), nātazikiriza:
[n] Kubal. 14. 20. Wewawo, emirūndi emingi yabaisako obusūngubwe,
Nātakubiriza busūngubwe bwona.
[o] Zab. 103. 14. 39 Naye [o] na'jukira nga bo [p] mubiri bubiri;
[p] Lub. 6. 3. Empewo eziita nezita'da nate.
40 Emirūndi nga mingi gyebakamujē mera mu 'dūngu,
[r] Nebamunakuwaliza mu lukōla! [r] Bef. 4. 30.
41 Nebakyūka nate nebakema Katonda,
Nebanyīza Omutukuvu wa Isiraeri.
42 Teba'jukira mukonogwe,
Newakuba'de olunaku lweyabanunuliramu eri omulabe.
43 [s] Bweyateka obubonerobwe mu Misiri, [s] lu. 12. Zab. 105. 27 neb.
Nebyamagerobye [t] mu nimiro ya Zoani; [t] lu. 12.
44 [u] Nāfūla emi'ga gyābwe omusai, [u] Kuv. 7. 17.
Nenzi'zi zābwe nebataīnza kunywa.
45 Nātuma mubo [w] ebitole byensowera, [w] Kuv. 8. 21 neb.
ezabalūma; [y] Nebikere, ebyabazikiriza. [y] Kuv. 8. 2 neb.
46 Era nāwa obuwūka ekyengera kyābwe,
Nemirimu gyābwe eri [z] enzige. [z] Kuv. 10. 12.
47 [a] Na'ta emizabibu gyābwe nomuzira. [a] Kuv. 9. 23.
Nemisukomoli gyābwe nempeke enene ezomuzira.
48 Yawayo nente zābwe eri omuzira,
Nendiga zābwe eri enjota ezāka.
49 Yabakasukako obusūngubwe obukāmbwe,
Nokunyīga, nokunyikāla, nokunakuwala,
Ekibīna kya bamalaika abaleta o bubi.
50 Yakubira obusūngubwe e'kubo,
Teyasāsira meme zābwe obutafa,
Naye nāwayo obulamu bwābwe eri olumbe;
51 [a] Nākuba ababeryeberye bona (abāli) mu Misiri, [a] Kuv. 12. 29.
Abāsinga amānyi mu [b] wema za Kamu: [b] Zab. 105. 23.
52 Naye [c] na'gyamu abantube ye ngendiga, [c] Zab. 77. 20.
Nābalung'amiza mu 'dūngu ngekisibo.
53 Nābakulembera mu mirembe bwati nokutya nebatatya:
Naye enyanja nesūlira dala abalabe bābwe.
54 Nābaleta ku nsalo [d] eyawatukuvuwe, [d] Kuv. 15. 17.
Ku lusozi luno omukonogwe ogwadyo lwegwagula.
55 Era nāgobamu amawānga mu maso gābwe,
[e] Nāgabawa okuba obusika [f] ngabagerera, [e] Yos. 23. 4. [f] Zab. 105. 11.
Nātūza ebika bya Isiraeri mu wema zago.
56 Naye nebakema Katonda ali wa'gulu enyo nebamujēmera,
Nebatakwata byeyategēza;
57 Naye nebakyūka enyuma nebakūsakūsa nga bajaja bābwe:
Nebakyāma ngomutego ogwobulimba.
58 Kubanga bāmusunguwazānga [g] nebifo byābwe ebyokunsozi, [g] Lev. 26. 30.

Nebamukwasānga obu'gya nebifananyi byābwe ebyōle.
59 Katonda bweyawulira bwatyo, nāsunguwala,
Nātamwa nyo Isiraeri:
60 [i] Nāfuluka mu wema eyomu [k] Siro,
Ewema gyeyali atese mu bantu;
61 Nāwayo [l] amānyige mu busibe,
Nekitibwakye mu mukono gwomulabe.
62 Era nāgabula abantube [m] eri ekitala;
Nāsunguwalira obusikābwe.
63 Omuliro negulya abavubuka bābwe;
Nabawala bābwe nebataba na luīmba lwa kufumbirwa.
64 [n] Bakabona bābwe nebafa ekitala;
[o] Ne ba'na'mwāndu bābwe nebatakuba biwōbe.
65 Mukama nālyoka azukuka ngazukuka mu 'tulo,
[p] Ngomuzira ayogerera wa'gulu nganywe'de omwenge.
66 [r] Nākuba abalabebe neba'dayo enyuma;
Nābakwasa ensonyi ezita'gwāwo.
67 Era nāgāna ewema ya Yusufu,
Nātalōnda kika kya Efulaimu;
68 Naye nālōnda ekika kya Yuda,
Olusozi Sayuni [s] lweyayagala.
69 Nāzīmba awatukuvuwe okufanana ngensozi,
Ngensi gyeyanywēza emirembe gyona.
70 Era [t] nālōnda Daudi omu'duwe,
Nāmu'gya mu bisibo byendiga:
71 Mu kugoberera endiga eziyōnsa mweyamu'gya,
[u] Okulūndānga Yakobo be bantube,
ne Isiraeri bwe busikābwe.
72 Awo nābalūndānga mu butūkirivu obwomutimagwe;
Nābalung'amyānga namagezi gemikonogye.

79

Zabuli ya Asafu.

1 Ai Katonda, [a] amawānga ga'ze mu [b] busikābwo;
Bōnōnye eyekaluyo entukuvu;
[c] Basu'de Yerusalemi entūmo nentūmo.
2 [d] Emirāmbo gyaba'dubo bagiwa'deyo okuba e'mere yenyonyi eza wa'gulu,
Emibiri gyabatukuvubo eri ensolo zokunsi.
3 Omusai gwābwe bagufuse ngama'zi okwetōlōla Yerusalemi:
[e] Newataba muntu wa kubazika.
4 Tufūse [f] ekivume eri balirānwa ba'fe,
Okudūlirwa nokusekererwa eri abo abatwetōlo'de.
5 Ai Mukama, olitūsa wa okusunguwala emirembe gyona?
[g] Obu'gyabwo bunābūbūkānga ngomuliro?
6 [i] Fuka obusūngubwo ku mawānga [k] agatakumanyi,
Ne ku bwakabaka obutakōwola linyalyo.
7 Kubanga bali'de Yakobo,
Nebazisa ekifokye.
8 [l] To'jukira gyetuli obutali butūkirivu bwa bajaja ba'fe:
Okusāsirakwo okulūngi kwānguwe okutukulemberānga;
Kubanga tujēzebwa nyo.
9 Otubēre, ai Katonda owobulokozi bwa'fe, olwekitībwa kyerinyalyo:
Era otuwonye, onālize dala ebibi bya'fe, olwerinyalyo.
10 Abamawānga ekiriba kibogeza kiki nti Katonda wābwe aliru'dawa?
E'gwānga lyomusai gwaba'dubo oguyika
Limanyibwe mu bamawānga mu maso ga'fe.
11 [m] Okusinda kwomusibe ku'je mu masogo;
Ngobuīnzabwo bwebuli obungi owonye abo abatekerwawo okufa;
12 Era owalane balirānwa ba'fe [n] emirūndi musānvu [o] mu kifuba kyābwe
Ekivume kyebakuvuma 'gwe, ai Mukama.
13 Na'fe abantubo era [p] endiga eze'taleryo
Tunākwebazānga enaku zona:
Tunāyolesānga etendolyo okutūsa emirembe gyona.

80

Ya mukulu wabaīmbi; [a] eyekisosa'nimu-edusi. Zabuli ya Asafu.

1 Ai Omusūmba wa Isiraeri, wulira,
'Gwalung'amya [b] Yusufu [c] ngekisibo;
'Gwatūla [d] wakati wa bakerubi, yākira dala.
2 [e] Mu maso ga Efulaimu ne Benyamini ne Manase, kubiriza amānyigo,
O'je otulokole.
3 [f] Otukyūse nate, ai Katonda;
[g] Oyase amasogo, na'fe tulirokoka.
4 Ai Mukama Katonda owe'gye,
Olitūsa wa okusunguwalira okusaba kwabantubo?
5 Wabalīsa [i] e'mere eyamaziga,
Era wabawa amaziga amangi okunywa.
6 Otufūla oluyōmbo eri [k] balirānwa ba'fe:
Nabalabe ba'fe baseka bo'ka na bo'ka.
7 Otukyūse nate, ai Katonda owe'gye;
Era oyase amasogo, na'fe tulirokoka.
8 Wa'gya [l] omuzabibu mu Misiri:

[a] Kung. 1. 10.
[b] Zab. 74.2.
[c] Yer. 26. 18. Mi. 3. 12.
[d] Ma. 28. 26. Yer. 15. 3.
[e] Yer. 14. 16.
[f] Zab. 44. 13. Dan. 9. 16.
[g] Zef. 1. 18.
[i] Yer. 10. 25.
[k] Is. 45.4,5.
[l] Is. 64. 9.
[m] Zab.102. 20.
[n] Lub. 4. 15.
[o] Is. 65.6,7. Luk. 6. 38.
[p] Zab.74.1.
[a] Zab. 60. Ebisoka.
[b] Zab.81.5.
[c] Zab. 77. 20.
[d] Zab.99.1.
[e] Kubal. 2. 18.
[f] Zab. 60.1.
[g] Kubal. 6. 25.
[i] Zab. 42.3.
[k] Zab. 44. 13.
[l] Is. 5. 1-7.

Wagobamu amawānga, [m] nogusimba.
9 Wasāwa mu maso gagwo,
Negusimba nyo emizi, negu'jula ensi.
10 Ensozi nezibi'kibwa nekisīkirize kyagwo,
Namatabi gagwo negaba ngemivule gya Katonda.
11 Gwaloka amatabi gagwo [n] okutūsa ku nyanja
Nensibuka zagwo okutūsa ku Mu'ga.
12 Kiki [o] ekyakumenyesa enkomera zagwo,
Bona abaita mu 'kubo nebagunogako?
13 Embi'zi eva mu kibira egunyaga,
Nensolo ezomunsiko zigulyako.
14 Okyūke nate, tukwegairi'de, ai Katonda owe'gye:
Otunulire wansi (ngoima) mu-'gulu, olabe, o'jire omuzabibu ogwo,
15 Nekikolo omukonogwo ogwadyo kyegwasimba,
[p] Ne'tabi lyewekolera eryamānyi.
16 [r] Gwōke'dwa omuliro, guteme'dwa dala:
Bazikirira amasogo bwegabanenya.
17 [s] Omukonogwo gube ku musaja owomukonogwo ogwadyo,
Ku mwāna womuntu gwewekolera owamānyi.
18 Na'fe tetuli'da nyuma okukuleka:
Otuzūkize 'gwe, na'fe tunākābirānga erinyalyo.
19 Otukyūse nate, ai Mukama Katonda owe'gye;
Oyase amasogo, na'fe tulirokoka.

81

Ya mukulu wabaimbi; [a] Eyekigasi. (Zabuli) ya Asafu.

1 Muīmbirēnga wa'gulu eri Katonda amānyi ga'fe:
[b] Muletēnga e'dobozi eryesanyu eri Katonda wa Yakobo.
2 Mwanukulēnga oluīmba, muletēnga ekitāsa,
Enānga enūngi era namadinda.
3 Mufūwēnga [c] ekondēre omwezi nga kyegu'je guboneke,
[d] Omwezi nga gwa gabogabo, ku lunaku lwa'fe olutukuvu olwembaga.
4 Kubanga eryo lye tēka eri Isiraeri, Ekiragiro kya Katonda wa Yakobo.
5 Yakitēka mu [e] Yusufu okuba obujulirwa,
[f] Bweyava nābuna ensi Yemisiri:
[g] Gyenawulirira olulimi lwesamanya.
6 Na'gya ekibegabegakye ku [i] mugugu:
Engaloze nezisumatulwa mu bi'bo.
7 [k] Wakōwola bwewali mu naku, nānge, ninkuwonya;
[l] Ninku'diramu mu kifo ekyekyāma ekyokubwātuka:
[m] Nakukemera ku ma'zi Agemeriba. [Sera
8 Muwulire, 'mwe abantu bānge, nānge nābategēza:
'Gwe Isiraeri, singa o'kiriza okumpulira!
9 Temubenga [n] katonda mu'na'gwānga mu'gwe;
'Sō tosinzenga katonda mu'na'gwānga yena.
10 [o] 'Nze Mukama Katondawo,
Eyaku'gya munsi Yemisiri:
[p] Yasama nyo akamwāko, nānge nāka'juza.
11 Naye abantu bānge nebatawulira 'dobozi lyānge;
'Sō Isiraeri nātanjagala na katono.
12 Nānge [r] nimbaleka okugoberera obuka'kanyavu bwomutima gwābwe,
Batambulirēnga mu kutēsa kwābwe bo.
13 Singa abantu bānge ba'kiriza okumpulira,
Singa Isiraeri a'kiriza okutambulira mu makubo gānge!
14 Nandiwāngu'de māngu abalabe bābwe,
Nandikyūsi'za omukono gwānge kwabo abalwāna nabo.
15 Abakyāwa Mukama bandimujēmulukuki'de:
Naye ekisēra kyābwe kyandiba'de kya mirembe gyona.
16 Era yandibalisi'za nobugimu obweng'āno:
Era nandiku'kusi'za [s] nomubisi gwenjuki oguva mu 'jinja.

82

Zabuli ya Asafu.

1 Katonda [a] aimirira mu kibīna kya Katonda;
Asala emisāngo mu bakatonda.
2 Mulitūsa wa okusalānga emisāngo egitali gya nsōnga,
[b] Nokusalirizānga [c] ababi? [Sera
3 Musalirēnga emisāngo omwāvu noyo atalina kitāwe:
Muga'tēnga oyo ali mu naku natalina bintu.
4 Muwonyēnga omwāvu noyo eyetāga:
Mubalokolēnga mu mukono gwomubi.
5 Tebamanya 'sō tebategēra;
[d] Batambulatambula mu kizikiza:
[e] Emisingi gyona egyensi gisagasagana.
6 [f] Nayogera nti Muli bakatonda,
Era 'mwena muli bāna boyo ali wa-'gulu enyo.
7 Era naye [g] munāfānga ngabantu.
Era munāgwānga ngomu ku balāngira.
8 Golokoka, ai Katonda, osalire ensi omusāngo:
Kubanga [i] olisikira amawānga gona.

[a] Zab. 8 & 84. Ebisoka.
[b] Zab. 95. 1.
[c] Lev. 25. 9. 1 Byom. 15. 24.
[d] Lev. 23. 24.
[e] Zab. 77. 15.
[f] Kuv. 11. 4.
[g] Zab. 114. 1.
[i] Kuv. 1. 11.
[k] Kuv. 2. 23.
[l] Kuv. 19. 19.
[m] Kuv. 17. 6.
[n] Zab. 44. 20.
[o] Kuv. 20. 2.
[p] Mat. 7. 7, 11.
[r] Yob. 8. 4. Bik. 7. 42. Bal. 1. 24.
[s] Ma. 32. 13.
[a] Is. 3. 13.
[b] Ma. 1. 17.
[c] Nge. 18. 5.
[d] Nge. 2. 13.
[e] Zab. 11. 3.
[f] Yok. 10. 34.
[g] Zab. 49. 12.
[i] Zab. 2. 8.

83

Oluimba, zabuli ya Asafu.

1 Ai Katonda, [a] tosirika nate:
[b] Toleka kwogera, 'sō tobērerawo,
ai Katonda.
2 Kubanga, laba, abalabebo bayogāna:
Nabo abakukyāwa baimusi'za omutwe.
3 Basala enkwe ku bantubo,
Batēsa wamu (obubi) ku bantubo abakweke.
4 Boge'de nti Mu'je [c] tubazikirize
[d] balemēnga okuba e'gwānga;
Erinya lya Isiraeri liremēnga oku-'jukirwa nate.
5 Kubanga batēse'za wamu nomwoyo gumu;
Balagāna endagāno ku'gwe:
6 Ewema za [e] Edomu [f] Nezabaisimaeri;
Moabu, [g] Nabakagale;
7 [i] Gebali, ne [k] Amoni, ne [l] Amaleki;
Firisutiya awamu nabo abatūla mu Tulo:
8 Era [m] Nebwasuli bwega'se nabo;
Babe'de [n] abāna ba Luti. [Sera
9 Obakole nga (bwewakola) [o] Midiani;
Nga [p] Sisera, nga Yabini, ku [r] mu-'ga Kisoni;
10 Abāzikiririra Endoli;
Nebafūka ngobu'sa ku 'taka.
11 Abakūngu bābwe obafananye nga [s] Olebu ne Zeebu;
Wewawo, [t] abalāngira bābwe bona nga Zeba ne Zalumu'na:
12 Abāyogera nti [u] Twetwālire 'fe'ka Enyumba za Katonda tuzirye.
13 Ai Katonda wānge, obafūle [w] ngenfūfu eyakazimu;
[y] Ngebisasiro empewo byezitwāla.
14 Ngomuliro ogwōkya ekibira,
Era ngenimi zomuliro ezōkya ensozi;
15 Obai'ganye bwotyo ne kibuyagawo,
Era obatīse nempewozo.
16 'Juza amaso gābwe okweralikirira;
Banonyēnga erinyalyo, ai Mukama.
17 Bakwatibwēnga ensonyi, batyēnga enaku zona;
18 Wewawo, beralikirirēnga bazikirirēnga:
[z] Balyoke bategērēnga nga 'gwe we'ka [a] erinyalyo Yakuwa,
Oli wa'gulu nyo ngofuga ensi yona.

84

Ya mukulu wabaimbi; [a] Eyekigasi. Zabuli ya batabani ba Kola.

1 [b] Ewemazo nga nūngi,
Ai Mukama owe'gye.
2 [c] Ememe yānge yegōmba, era ezirise olwempya za Mukama;
Omutima gwānge nomubiri gwānge bikābira Katonda omulamu.
3 Wewawo, [d] enkazalu'gya yerabi'de enyumba,
Nakatai ekisu mwekanābi'kirānga obwāna bwako,
Bye byōtobyo, ai Mukama owe'gye,
Kabaka wānge, era Katonda wānge.
4 Balina omukisa abatūla mu nyumbayo:
[e] Banākutenderezānga. [Sera
5 Alina omukisa omuntu amānyige bwegaba mu'gwe;
Engūdo (ezigenda mu Sayuni) nga ziri mu mutimagwe.
6 Nga baita mu kiwōnvu ekyamaziga bakifūla ekifo ekyensulo;
Wewawo, 'dūmbi akibi'kako nomukisa.
7 Bava mu mānyi nebagukira mu mānyi,
Buli muntu mubo alabika mu maso ga Katonda mu Sayuni.
8 Ai Mukama Katonda owe'gye, wulira okusaba kwānge:
Otege okutu, ai Katonda wa Yakobo. [Sera
9 Tunula, ai Katonda engabo ya'fe,
Olabe amaso [f] goyo gwewafukako amafuta.
10 Kubanga olunaku lumu mu mpyazo lusinga olukumi.
Njagala okuba omu'gazi mu nyumba ya Katonda wānge
Okusinga okutūla mu wema ezobubi.
11 Kubanga Mukama Katonda [g] ye njuba, ye ngabo:
Mukama anāgabānga ekisa nekitībwa:
Ta'menga kintu kirūngi kyona abo abegendereza.
12 Ai Mukama owe'gye,
Alina omukisa omuntu akwesiga 'gwe.

85

Ya mukulu wabaimbi. Zabuli ya batabani ba Kola.

1 Mukama, watunulira ensiyo nekisa;
Wa'za obusibe bwa Yakobo.
2 [a] Wasonyiwa obutali butūkirivu obwabantubo,
Wabi'ka ku kibi kyābwe kyona. [Sera
3 Wa'gyawo obusūngubwo bwona:
[b] Wakyūka noleka ekiruikyo ekikāmbwe.
4 [c] Otukyūse, ai Katonda owobulokozi bwa'fe.
Era [d] okunyīgakwo ku'gwēwo eri 'fe.
5 Onotusunguwalirānga enaku zona?
Onotūsānga obusūngubwo emirembe gyona?
6 Tolituzūkiza nate,
Abantubo bakusanyukirēnga 'gwe?
7 Otulage okusāsirakwo, ai Mukama,
Otuwe obulokozibwo.
8 [e] Kampulire Katonda Mukama byanāyogera:
Kubanga [f] anābūlira abantube emirembe, [g] nābatukuvube:
Naye baleme okukyāma nate mu busirusiru.
9 Mazima obulokozibwe buba kumpi abo abamutya;

[a] Is. 62. 7.
[b] Zab. 28. 1.
[c] Zab. 74. 8.
[d] Yer. 31. 36.
[e] 2 Byom. 20. 1, 10, 11.
[f] Lub. 25. 18.
[g] 1 Byom. 5. 10.
[i] Yos. 13. 5.
[k] 2 Byom. 20. 1.
[l] 1 Sam. 15. 2.
[m] 2 Basek. 15. 19.
[n] Ma. 2. 9.
[o] Balam. 7. 22.
[p] Balam. 4. 15.
[r] Balam. 4. 7.
[s] Balam. 7. 25.
[t] Balam. 8. 5.
[u] 2 Byom. 20. 11.
[w] Is. 17. 13.
[y] Zab. 1. 4.
[z] Zab. 59. 13.
[a] Kuv. 6. 3.
[a] Zab. 8 & 81. Ebisoka.
[b] Zab. 43. 3.
[c] Zab. 42. 1, 2.
[d] Nge. 26. 2.
[e] Zab. 42. 5, 11.
[f] Zab. 61. 6.
[g] Is. 60. 19.
[a] Zab. 32. 1.
[b] Kuv. 32. 12.
[c] Zab. 80. 3.
[d] Nek. 1. 3-10.
[e] Kab. 2. 1.
[f] Zek. 9. 10
[g] Zab. 50. 5.

[i] Ekitībwa kiryoke kitūlēnga munsi ya'fe.
10 [k] Okusāsira namazima birabaganye;
[l] Obutūkirivu [m] nemirembe binywegeraganye.
11 Amazima galose mu 'taka;
Nobutūkirivu butunu'de kunsi nga buima mu 'gulu.
12 Wewawo, [n] Mukama anāgabānga ebirūngi;
[o] Nensi ya'fe enēretānga ekyengera kyayo.
13 Obutūkirivu bunāmukulemberānga;
Era bunākubirānga ebigerebye e-'kubo.

86

[a] Okusaba kwa Daudi.

1 Otege okutukwo, ai Mukama, onziremu;
Kubanga [b] 'nze ndi mwāvu, sirina bintu.
2 Okūme ememe yānge; kubanga 'nze ntya Katonda:
Ai 'gwe Katonda wānge, olokole omu'duwo akwesiga.
3 Onsāsire, ai Mukama;
Kubanga nkukōwola 'gwe okuzibya obu'de.
4 Osanyuse ememe yomu'duwo;
Kubanga nyimusa ememe yānge [c] eri 'gwe, ai Mukama.
5 Kubanga 'gwe, Mukama, oli mulūngi, oyānguwa okusonyiwa,
Era [d] o'jula ekisa eri abo bona abakukōwola.
6 [e] Otege okutu, ai Mukama, eri okusaba kwānge;
Owulire e'dobozi eryokwegairira kwānge.
7 [f] Ku lunaku olwokunakuwala kwānge ndikukōwola;
Kubanga olinziramu.
8 [g] Tewali afanana nga 'gwe mu bakatonda, ai Mukama;
'Sō tewali bikolwa ebiri ngebibyo.
9 Amawānga gona gewakola [i] gali'ja, galisinza mu masogo, ai Mukama;
Era galigulumiza erinyalyo.
10 Kubanga 'gwe mukulu, era okola ebyekitalo:
[k] 'Gwe Katonda we'ka.
11 [l] Onjigirizēnga e'kubolyo, ai Mukama; [m] nātambulirānga mu mazimago:
Oga'te wamu omutima gwānge gutye erinyalyo.
12 Nākutenderezānga, ai Mukama Katonda wānge, nomutima gwānge gwona;
Era nūgulumizānga erinyalyo emirembe gyona.
13 Kubanga okusāsirakwo kungi gyendi;
Era [n] wawonya ememe yānge mu bunya obuli wansi enyo.
14 Ai Katonda, [o] abamalala bangolokoke'deko,
Nekibina ekyabatēmu banonye'za ememe yānge,
'Sō tebakuta'de 'gwe mu maso gābwe.
15 [p] Naye 'gwe, ai Mukama, oli Katonda a'jula okusāsira, owekisa,
Alwāwo okusunguwala, alina okusāsira namazima amangi.
16 [r] Onkyūkire, onsāsire;
Owe [s] omu'duwo amānyigo,
Olokole omwāna womuzānawo.
17 Ondage akabonero olwobulūngi;
Abankyāye bakalabe bakwatibwe ensonyi.
Kubanga 'gwe, ai Mukama, ombe-'de, era onsanyusi'za.

87

Zabuli [a] ya batabani ba Kola; oluimba.

1 [b] Emisingiye giri ku [c] nsozi entukuvu.
2 Mukama ayagala emiryāngo gya Sayuni.
Okusinga enyumba zona eza Yakobo.
3 Ebyekitībwa bikwogerwako,
'Gwe [d] ekibuga kya Katonda.
4 Ndyogera ku [e] Lakabu ne Babuloni nga bali mwabo abamanyi 'nze:
Laba Firisutiya, ne Tulo, Nebuwesiyopya;
Oyo yazālirwa omwo.
5 Wewawo, kiryogerwa ku Sayuni nti Gundi ne gundi bāzālirwa omwo;
Noyo ali wa'gulu enyo alikinywēza ye nyini.
6 Mukama alibala [f] bwaliwandika amawānga,
Nti Gundi yazālirwa omwo.
7 Abaimba era nabo abazina (balyogera nti)
Ensulo zānge zona ziri mu'gwe.

88

Oluimba, zabuli [a] ya batabani ba Kola; ya mukulu wabaimbi; [b] eyekimakalasu-Leanosi. [c] Masukiri ya [d] Kemani Omuzera.

1 Ai Mukama, Katonda owobulokozi bwānge,
[e] Nakābirānga emisana nekiro mu masogo:
2 Okusaba kwānge kuingire woli;
Otege okutukwo eri okukāba kwānge:
3 Kubanga ememe yānge e'ju'de enaku,
[f] Nobulamu bwānge busemberera emagōmbe.
4 Bambalira [g] wamu nabo aba'ka mu bunya;
Ninga omuntu atalina mubēzi:
5 Asūlibwa mu bafu,
Ali ngaba'tibwa abagalamira mu ntāna,
[i] Boto'jukira nate;

[i] Zek. 2. 5.
[k] Zab. 30. 11.
[l] Zab. 72. 3.
[m] Luk. 2. 14.
[n] Yak. 1. 17.
[o] Zab. 67. 6.
[a] Zab. 72. 20.
[b] Zab. 40. 17; 70. 5.
[c] Zab. 25. 1.
[d] Kuv. 34. 6.
[e] Zab. 55. 1, 2.
[f] Zab. 77. 2.
[g] Kuv. 15. 11.
[i] Is. 66. 18.
[k] Ma. 6. 4; 32. 39.
[l] Zab. 27. 11.
[m] Zab. 26. 3.
[n] Zab. 56. 13; 116. 8.
[o] Zab. 54. 3.
[p] Kuv. 34. 6.
[r] Zab. 25. 16.
[s] Zab. 116. 16.
[a] Zab. 42. Ebisoka.
[b] Is. 28. 16.
[c] Zab. 48. 1.
[d] Zab. 46. 4.
[e] Zab. 89. 10. Is. 19. 22-25; 51. 9.
[f] Zab. 69. 28.
[a] Zab. 42. Ebisoka.
[b] Zab. 53. Ebisoka.
[c] Zab. 32. Ebisoka.
[d] 1 Basek 4. 31. 1 Byom. 2 6.
[e] Zab. 22. 2. Luk. 18. 7.
[f] Zab. 107. 18.
[g] Zab. 28. 1.
[i] Zab. 107. 18

Era bayāwukana nomukonogwo.
6 Onta'de mu bunya obuliwansi enyo,
Mu bifo [k] ebyenzikiza, mu [l] buziba.
7 Obusūngubwo bunyigiriza nyo,
Era ombonyabonye'za namayengogo gona. [Sera
8 Onjāwukanyiri'za wala nabo [m] be-'manyi;
Onfu'de [n] ekitama eri abo:
Nsibi'dwa, 'sō siinza kuvamu.
9 Eriso lyānge likulukuse olwokunakuwala:
Nkukābira buli lunaku, ai Mukama,
Ntega engalo zānge eri 'gwe.
10 Oliraga abafu ebyamagero?
Abāfa baligolokoka balikutenderezа? [Sera
11 Ekisakyo kiribūlirirwa mu magombe?
Nobwesigwabwo mu kuzikirira?
12 Ebyamagerobyo birimanyirwa mu kizikiza?
Nobutūkirivubwo munsi [o] eyokwerabira?
13 Naye 'gwe, ai Mukama, gwenkābira,
Era (buli) nkya okusaba kwānge kunātūkānga mu masogo.
14 Mukama, kiki ekikusūza ememe yānge?
Kiki [p] ekikunkwesa amasogo?
15 Mbonyabonyezebwa, nfanana okufa okuva mu buto bwānge:
Entīsazo bwezimbako, nineralikirira nyo.
16 Obusūngubwo obukāmbwe buntūseko;
Entīsazo zinzingizi'za.
17 Banetōlōla ngama'zi okuzibya obu'de;
Bantaiza erui nerui wamu.
18 [r] Abanjagala nemikwāno (gyānge) obāwukanyi'za wala nānge,
Nabo be'manyi mu kizikiza.

89

[a] Masukiri ya [b] Esani Omuzera.

1 NAĪMBĀNGA ku kusāsira kwa Mukama enaku zona:
Nakamwa kānge nātegēzānga abemirembe gyona obwesigwabwo.
2 Kubanga njoge'de nti Okusāsira kunānywēzebwānga okutūsa emirembe nemirembe;
Era ne mu 'gulu onosimbānga obwesigwabwo.
3 Ndagānye endagāno nabalōnde bānge,
[c] Ndāiri'de Daudi omu'du wānge;
4 Eza'deryo nālinywēzānga enaku zona,
[d] Nentebeyo nāgizīmbirānga dala emirembe gyona. [Sera
5 [e] Ne'gulu linātenderezānga ebyamagerobyo, ai Mukama;
Era nobwesigwabwo mu kung'aniro [f] eryabatukuvu.
6 Kubanga āni mu'gulu gwebaīnza okugerageranya ne Mukama?
Ani ku [g] bāna babakulu ali nga Mukama,
7 Ye Katonda atībwa enyo mu lukīko olwabatukuvu,
Agwāna okutībwa ekusinga bona abamwetōlōlā?
8 Ai Mukama Katonda owe'gye,
Ani owamānyi, [i] afanana nga 'gwe, ai YA?
Nobwesigwabwo bukwetōlōla.
9 'Gwofuga amalala genyanja:
Amayengo gayo bwegagolokoka [k] ogatēsa.
10 [l] Wamenyamenya Lakabu ngomuntu a'tibwa;
Wasāsānya abalabebo nomukono ogwamānyigo.
11 E'gulu liryo, era nensi yiyo:
Ebintu byona noku'jula kwabyo [m] wabitekawo.
12 Obukika obwa kono nobwadyo wabutōnda:
[n] Taboli ne [o] Kerumoni zisanyukira erinyalyo.
13 Olina omukono ogwamānyi:
Engalozo za mānyi, nomukonogwo ogwadyo gugulumizibwa.
14 [p] Obutūkirivu nomusāngo bye binywēza entebeyo:
[r] Okusāsira namazima bikulembera amasogo.
15 Balina omukisa abantu abamanyi [s] e'dobozi eryesanyu:
Ai Mukama, batambulira mu musana gwamasogo.
16 Basanyukira erinyalyo okuzibya obu'de;
Era bagulumizibwa mu butūkirivubwo.
17 Kubanga 'gwoli kitībwa kya mānyi gābwe:
Nolwekisakyo [t] e'jembe lya'fe linā-gulumizibwānga.
18 Kubanga Mukama ye nanyini ngabo ya'fe;
Era [u] Omutukuvu wa Isiraeri ye nanyini kabaka wa'fe.
19 [w] Mu biro biri wagambira abatukuvubo mu kwolesebwa,
Noyogera nti [x] Nta'dewo okubēra ku [y] muntu owamānyi;
Ngulumizi'za omuntu eyalōndebwa mu bantu.
20 [z] Ndabye Daudi omu'du wānge;
'Mufuseko [a] amafuta gānge amatukuvu:
21 Engalo zānge zinānywēzebwānga gyali;
Nomukono gwānge gunāmuwānga amānyi.
22 Omulabe tamujōgenga;
Newakuba'de [b] omwāna wobubi tamubonyabonyenga.
23 Nānge nāsūlānga abanālwānānga naye mu masoge,

k Zab. 143. 3.
Kung. 3.6.
l Zab. 69. 15.
m Luk. 23. 49.
n Yob. 30. 10.
o Iu. 5. Mub. 9. 5.
p Yob. 13. 24.
r Zab. 38. 11.
a Zab. 32. Ebisoka.
b 1 Basek. 4. 31. 1 Byom. 2. 6.
c 2 Sam. 7. 8. 1 Byom. 17. 7.
d Luk. 1. 32.
e Zab.50.6.
f Yob. 5. 1.
g Zab.29.1.
i Kuv. 15. 11. Zab. 35.10.
k Zab.65.7.
l Kuv. 14. 26.
m Zab.104. 5.
n Yos. 19. 12.
o Ma. 3. 9.
p Zab.97.2.
r Zab. 85. 10.
s Lev. 23. 24.
t 1 Sam. 2. 1.
u Zab. 71. 22.
w 2 Sam.7. 17.
x Zab. 21. 5.
y 2 Sam. 17. 10.
z Bik. 13. 22.
a 1 Sam. 16. 13.
b 2 Sam. 7. 10.

Era nākubānga abanāmukyāwānga.
24 Naye obwesigwa bwānge nokusāsira kwānge binābānga naye;
Ne mu linya lyānge e'jemberye lināgulumizibwānga.
25 Era nātekānga omukonogwe ku
[c] Zab. 72. 8. [c] nyanja,
Nomukonogwe ogwadyo ku mi'ga.
[d] 2 Sam. 7. 14. 26 Anānkābirānga nti [d] Gwe kitānge,
Katonda wānge, era e'jinja eryobulokozi bwānge.
[e] Zab. 2. 7. 27 [e] Era ndimufūla omuberyeberye (wānge),
Asinga bakabaka abensi.
28 Nāmuterekerānga okusāsira kwānge emirembe nemirembe,
Nendagāno yānge enenywērānga gyali.
29 Era nāwangāzānga eza'derye emirembe gyona,
Nentebeye ngenaku eze'gulu.
[f] 2 Sam. 7. 14. 30 [f] Abānabe bwebanālekānga amatēka gānge,
Nebatatambulirānga mu misāngo gyānge;
31 Bwebanānyōmānga ebiragiro byānge,
Nebatakwatānga matēka gānge;
32 Nānge na'jirānga okwōnōna kwābwe nomu'go,
Nobutali butūkirivu bwābwe nokukuba.
33 Naye simu'gyirengako dala kusāsira kwānge,
'Sō siganyenga bwesigwa bwānge okuwebuka.
34 Simenyenga ndagāno yānge,
Si'jululenga kigambo ekyava mu mimwa gyānge.
[g] Zab. 60. 6. 35 Omulūndi gumu nalāira [g] obutūkirivu bwānge;
Simulimbenga Daudi.
36 Eza'derye linābērerānga emirembe gyona,
[i] Zab. 72. 5. Nentebeye [i] ngenjuba mu maso gānge.
37 Enenywezebwānga enaku zona ngomwezi,
[k] Yob. 17. 19. Era [k] ngomujulirwa omwesigwa mu 'gulu. [Sera
38 Naye [l] wasūla nogoba
Nosunguwalira oyo gwewafukako amafuta.
39 Wakyāwa endagāno eyomu'duwo.
[m] Wanyōma enguleye (nogisūla) wansi.
40 [n] Wamenyamenya enkomeraze zona;
Wayābya ebigobye.
41 [o] Bona abaita mu 'kubo bamunyaga:
Afūse [p] ekivume eri balirānwabe.
42 Ogulumizi'za omukono ogwadyo ogwabalabebe;
Osanyusi'za abamukyāye bona.
43 Wewawo, okyāmi'za obwōgi bwekitalakye,
'Sō tomuimirizi'za mu lutalo.
44 Omazewo okumasamasakwe,
Nosūlira dala entebeye wansi.
45 Osaze ku [r] naku ezobuvubukabwe:
Omubi'seko ensonyi. [Sera
46 [s] Olitūsa wa, ai Mukama, okwekwekānga enaku zona?
Obusūngubwo bulitūsa wa okubūbūkānga ngomuliro?
47 [t] O'jukire, nkwegairi'de, ekisēra kyānge bwekiri ekitono:
Abāna babantu bona nga wabatōndera ebitalimu!
48 Omuntu aluwa aliba omulamu atali raba kufa.
Alyewonya ememeye mu buīnza bwamagōmbe? [Sera
49 Mukama, okusāsirakwo okwe'da kuliruwiwa,
[u] Kwewalāirira Daudi mu bwesigwabwo?
50 [w] 'Jukira, Mukama, aba'dubo bwebavumibwa;
Bwensitula [y] mu kifuba kyānge ekivume ekyamawānga gona agamānyi;
51 Abalabebo kyebavuma, ai Mukama,
Kyebavuma [z] ebigere byoyo gwewafukako amafuta.
52 [a] Mukama yebazibwēnga emirembe nemirembe.
Amina, era Amina.

[l] Zab. 44. 9-22.
[m] Zab. 74. 7.
[n] Zab. 80. 12.
[o] Zab. 80. 12.
[p] Zab. 44. 13.
[r] Zab. 102. 23.
[s] Zab. 13. 1. Kab. 1. 2.
[t] Yob. 7. 7; 10. 9.
[u] Iu. 3.
[w] Zab. 74. 18.
[y] Zab. 79. 12.
[z] Zab. 17. 11.
[a] Zab. 41. 13.

EKITABO IV.

[a] Ma. 33. 1. **90** [a] Okusaba kwa Musa omusaja wa Katonda.
[b] Ma. 33. 27. 1 MUKAMA, [b] 'gwe wali kifo kya'fe ekyokutūlamu
Mu mirembe gyona.
2 Ensozi nga tezinazālibwa,
Era nga tonabūmba nsi nebintu,
Okuva mu mirembe gyona okutūsa mu mirembe gyona, 'gwe Katonda.
[c] Lub. 3. 19. 3 [c] Osindika abantu mu kuzikirira;
Era oyogera nti Mu'deyo, 'mwe abāna babantu.
4 Kubanga [d] emyāka olukumi mu masogo
Giri ngolwajo olwaita,
Era ngekisisimuka kyekiro.
5 Obatwālira dala nga mukoka; [e] bali ngotulo:
Enkya bali [f] ngomu'do ogumera.
6 Enkya guloka, gumera;
Akawungēzi nga gusali'dwa, era nga guwotōse.
7 Kubanga obusūngubwo butumalawo,
Era bwonyiga netweralikirira.

[d] 2 Pet. 3. 8.
[e] Zab. 73. 20.
[f] Is. 40. 6, 7.

g Yer. 16. 17.
h Yob. 34 32.

8 g Ota'de obutali butūkirivu bwa'fe mu masogo,
h Ebibi bya'fe ebyekyāma mu musana gwamasogo.
9 Kubanga enaku za'fe zona ziita mu busūngubwo;
Emyāka gya'fe gi'gwāwo ngekirowōzo.
10 Enaku zemyāka gya'fe gye myāka nsānvu,
Era naye amānyi gaweza emyāka ekināna;
Naye amalala gābwe kwe kutegāna nokunakuwala kwerēre;
Kubanga gaita māngu, na'fe netubula.
11 Ani amanyi obuinza obwobusūngubwo,
Nokunyīga nga bwogwānira okutibwa?
12 k Otuigirize tubalēnga bwetutyo enaku za'fe,
Tulyoke tufune omutima omugezigezi.
13 l Okomewo, ai Mukama; olitūsa wa?
Era m we'juse mu bigambo ebyaba'dubo.
14 Otu'kuse enkya nokusāsirakwo;
Tusanyukēnga, tujaguzēnga, enaku za'fe zona.
15 Otusanyuse ngenaku bweziri zewatubonyabonyezāngamu,
Era ngemyāka bwegiri gyetwalabirāngamu obubi.
16 n Omulimugwo gulabikirēnga aba'dubo,
Nekitibwakyo kirabikēnga ku bāna bābwe.
17 Era o nobulūngi bwa Mukama Katonda wa'fe bubērēnga ku'fe:
Era otunywērezēnga emirimu gyemikono gya'fe:
Wewawo, emirimu gyemikono gya'fe oginywēzēnga.

k Zab.39.4.
l Zab. 6. 4.
m Lub.6.6.
n Kab.3.2.
o Zab.27.4.

91 Atūla mu a kifo ekyekyāma ekyoyo ali wa'gulu enyo
Yanābērānga b wansi wekisīkirize
Ekyomuīnza webintu byona.
2 Nāyogerānga ku Mukama nti Oyo
kye ki'dukiro kyānge, era kye
kigo kyānge:
Katonda wānge c gwenesiga.
3 Kubanga oyo yanākulokolānga mu
d mutego ogwomui'zi,
Ne mu kawumpuli omubi.
4 Anākubi'kāngako nebiwawātirobye,
Era e wansi webyōyabye wono'dukirānga:
Amazimage ye f ngabo, ge gakūma.
5 Totyenga g lwa ntisa ya kiro
Newakuba'de akasāle akagenda emisana;
6 Olwolūmbe olutambulira mu kizikiza,
Newakuba'de h olwokuzikiriza okufāfāganya mu tuntu.

a Zab.32.7.
b Zab. 17. 8; 121. 5.
c Zab.25.2.
d Zab. 69. 22; 119.110.
e Mat. 23. 37.
f Zab. 35.2.
g Is. 43. 2.
h Ma.32.24.

7 Abantu olukumi baligwira ku lubirīzirwo,
Era akakumi ku mukonogwo ogwadyo;
Tekulikusemberera 'gwe.
8 Naye olitunula namasogo,
k Oliraba empēra yababi.
9 Kubanga 'gwe, ai Mukama, oli ki'dukiro kyānge!
Omufu'de oyo ali wa'gulu enyo ekigokyo wotūla;
10 Tewali kabi akalikubāko,
'Sō tewali kibonobono ekirisemberera ewemayo.
11 l Kubanga alikulagiririza m bamalaikabe,
Bakukūme mu makubogo gona.
12 Balikuwanirira mu mikono gyābwe,
Oleme okwesitala ekigerekyo ku 'jinja.
13 Olirinya ku mpologoma ne ku salambwa:
Olisāmba empologoma ento nomusota n wansi webigerebyo.
14 Kubanga anta'deko okwagalakwe,
kyendiva 'muwonya:
Ndimugulumiza wa'gulu, kubanga amanyi erinya lyānge.
15 Alinkābira, nānge ndimuitaba;
Nābērānga wamu naye bwanānakuwalānga:
Ndimuwonya, o ndimuwa ekitibwa.
16 p Ndimuwangāza nyo, ndimu'kusa obulamu,
Era ndimulaga obulokozi bwānge.

k Zab. 37. 34.
l Mat. 4. 6. Luk. 4. 10, 11.
m Zab. 34. 7; 73. 20.
n Luk. 10. 19.
o 1 Sam. 2. 30. Yok.12.26.
p Ma. 6. 2. 1 Basek. 3. 14.

92 Zabuli, oluīmba olwokusabiti.

1 a Kirūngi okwebazānga Mukama,
Nokuīmba okutenderezānga erinyalyo, gwali wa'gulu enyo:
2 Okwolesānga ekisakyo enkya,
Nobwesigwabwo buli kiro.
3 b Nekintu ekirina engoye ekumi,
era namadinda:
Ne'dobozi eryokutya eryenānga.
4 Kubanga 'gwe, Mukama, onsanyusi'za nomulimugwo:
Nājagulizānga emirimu gyemikonogyo.
5 c Emirimugyo nga mikulu, ai Mukama!
Ebirowōzobyo bya d buziba nyo.
6 e Omuntu alingensolo tamanyikino,
'Sōnga nomusirusiru takitegēra:
7 Ababi bwebaloka ngomu'do,
Era abakozi bobubi bona bwebēra;
Kyebava (bēra) bazikirizibwe emirembe gyona:
8 Naye 'gwe, ai Mukama, ogulumizibwānga emirembe nemirembe.
9 Kubanga, laba, abalabebo, ai Mukama,
Kubanga, laba, abalabebo balizikirira;
Abakozi bobubi bona balisāsānyizibwa.

a Zab. 147. 1.
b Zab.33.2.
c Zab. 40.5; 139. 14, 17.
d Bal. 11. 33.
e Zab.94.8.

10 Naye ogulumizi'za [f] e'jembe lyānge
ngeryembogo:
Nfuki'dwako [g] amafuta amagya.
11 Era [i] eriso lyānge lirabye (byenja-
gala nga bitūse) ku balabe bānge,
Amatu gānge gawuli'de (byenjaga-
la nga bitūse) kwabo abakola o-
bubi abangolokokerako.
12 [k] Omutūkirivu aliyera ngolukīndu;
Alikula [l] ngomuvule mu Lebanoni.
13 [m] Abasimbirwa mu nyumba ya Mu-
kama
Baliyerera mumpya za Katonda
wa'fe.
14 Baliba nga bakyabala ebibala nga
baka'diye;
Bali'jula ama'zi, balige'ja:
15 Balage nga Mukama mutūkirivu;
Oyo lye 'jinja lyānge, 'sō [n] muye
temuli butali butūkirivu.

93 [a] Mukama afuga; [b] ayamba'de
obukulu:
Mukama ayamba'de, yesibye amā-
nyi:
Era ensi enywe'de nokuīnza neteī-
nza kusagasagana.
2 [c] Entebeyo yanywēra e'da ne'da
lyona:
Obēreravo okuva emirembe nemi-
rembe.
3 Ama'zi gaimusi'za, 'gwe Mukama,
Ama'zi gaimusi'za e'dobozi lyago;
Ama'zi gaimusa amâyengo gago.
4 Okusinga amalobozi agama'zi ama-
ngi,
Amayengo amanene agokunyanja,
[d] Mukama ali wa'gulu asinza amā-
nyi.
5 Byewategēza bya mazima dala:
Obutukuvu busānira enyumbayo,
Ai Mukama, emirembe nemirembe.

94 Ai Mukama, 'gwe Katonda [a] na-
nyini ku walana,
'Gwe Katonda nanyini kuwalana,
omasizemasize dala.
2 Weyimuse, [b] 'gwasalira ensi emisā-
ngo:
Owe abamalala ebibagwānira.
3 Mukama, [c] ababi balitūsa wa,
Ababi balitūsa wa okuwāngula?
4 Bogera ebitalimu, nebyamalala:
Abakozi bobubi bona benyumiriza:
5 Bamenyamenya abantubo, ai Mu-
kama,
Era babonyabonya obusikābwo.
6 Ba'ta 'na'mwāndu ne mu'na'gwā-
nga,
Era ba'ta atalina kitāwe.
7 [d] Nebogera nti Mukama talabe,
'Sō Katonda wa Yakobo talowōze.
8 Mulowōze, 'mwe abali ngensolo mu
bantu:
Na'mwe abasirusiru, muligeziwala
di?
9 [e] Eyatekawo okutu, taliwulira?
Eyabūmba eriso, taliraba?

10 [f] Abonereza amawānga, talikanga-
'vula,
[g] Aigiriza abantu amagezi?
11 Mukama amanyi ebirowōzo byaba-
ntu,
Nga mu'ka.
12 Alina omukisa omuntu [i] gwobone-
reza, ai Mukama,
Era gwoigiriza ebiva mu matēkago;
13 Olyoke omuwu'muze aleme okula-
ba ebiro ebyenaku,
Okutūsa [k] obunya lwebulisimirwa
ababi.
14 Kubanga [l] Mukama talisūla bantu-
be,
'Sō talireka busikābwe.
15 Kubanga omusāngo guli'da mu bu-
tūkirivu:
Ne bona abalina emitima egyama-
zima balibugoberera.
16 Ani anāngolokokera kwabo abakola
obubi?
Ani anānyīmiririra ku bakozi bebi-
tali bya butūkirivu?
17 Singa Mukama teyali mubēzi wā-
nge,
Ememe yānge yanditu'de māngu
awali okusirika.
18 Bwenayogera nti [m] Ekigere kyānge
kisērera,
Okusāsirakwo, 'gwe Mukama, ne-
kumpanirira.
19 Mu birowōzo byānge ebingi ebiri
mu'nze
Okusanyusakwo kumpōmera eme-
me yānge.
20 Abafuga ababi bali'sā ekimu nāwe,
Abalagira ebye'tima [n] mu matēka?
21 Bakung'ana okulūmba ememe yo-
mutūkirivu,
[o] Nebasala omusāngo okusinga o-
musai ogutaliko kabi.
22 Naye Mukama yabānga kigo kyā-
nge ekiwānvu;
Era Katonda wānge lye [p] 'jinja lye-
neyuna.
23 Era abelēseko obutali butūkirivu
bwābwe bo,
Era alibazikiriza mu bubi bwābwe;
Mukama Katonda wa'fe alibaziki-
riza.

95 [a] Mu'je, tuīmbire Mukama:
[b] Tuīmbire ne'dobozi eryesa-
nyu [c] e'jinja eryobulokozi bwa'fe.
2 Tu'je mu masoge nokwebaza,
Tumuīmbire ne'dobozi eryesanyu
ne zabuli.
3 Kubanga Mukama ye Katonda o-
mukulu,
Era Kabaka omukulu [d] asinga ba-
katonda bona.
4 Enkonko zensi ziri mu mukono-
gwe;
Nentiko zensozi nazo zize.
5 Enyanja yiye, era yagikola;
Nemikonogye gye gyabūmba olu-
kalu.

[f] 1 Sam. 2. 1.
[g] Zab. 23. 5.
[i] Zab. 54. 7.
[k] Zab. 52. 8.
[l] Balam. 9. 15.
[m] Zab. 1. 3.
[n] Bal. 9. 14.
[a] 1 Byom. 16. 31.
[b] Zab. 104. 1.
[c] Zab. 45. 6.
[d] Zab. 65. 7.
[a] Ma. 32. 35.
[b] Lub. 18. 25.
[c] Zab. 74. 10.
[d] Yob. 22. 13.
[e] Kuv. 4. 11.
[f] Bal. 1. 20; 2. 14, 15.
[g] Is. 28. 26.
[i] 1 Kol. 11. 32.
[k] Zab. 55. 23.
[l] 1 Sam. 12. 22.
[m] Zab. 38. 16.
[n] Zab. 58. 2.
[o] Kuv. 23. 7. Mat. 27. 4.
[p] Zab. 95. 1.
[a] Beb. 4. 7.
[b] Zab. 100. 1.
[c] 2 Sam. 22. 47.
[d] Zab. 97. 9.

6 Mu'je, tusinze, tuvūname;
Tufukamire mu maso ga Mukama
Omutōnzi wa'fe:
7 Kubanga ye Katonda wa'fe,
[e] Na'fe tuli [e] bantu ba 'talerye, era
endiga ezomumukonogwe.
[f] Lero, obanga [g] munāwulira e'dobozirye,
8 Temuka'kanyaza mitima gya'mwe,
nga Emeriba,
[i] Nga ku lunaku Olwemasa mu
'dūngu:
9 Bajaja ba'mwe [k] bwebānkema,
Nebangeza, nebalaba omulimu
gwānge.
10 Emyāka amakumi ana nanyikālira
abemirembe giri,
Ninjogera nti Be bantu abakyāma
mu mutima gwābwe,
'Sō tebamanya makubo gānge:
11 Kyenava [l] ndāira mu busūngu bwānge,
Nga tebaliingira mu [m] kiwu'mulo
kyānge.

[e] Zab. 74.1.
[f] Beb. 3. 7-11, 15; 4.7.
[g] Kubal. 14. 22.
[i] Kuv. 17. 2-7.
[k] Kubal. 14. 22.
[l] Beb. 4. 3, 5.
[m] Ma. 12.9.

96 [a] MUMUĪMBIRE Mukama oluīmba olugya:
Mumuīmbire Mukama, 'mwe ensi
zona.
2 Mumuīmbire Mukama, mwebaze
erinyalye:
Mwolesēnga obulokozibwe buli lunaku buli lunaku.
3 Mubūlirēnga ekitībwakye mu mawānga,
Ebyamagerobye mu bantu bona.
4 Kubanga Mukama mukulu, era
agwāna okutenderezebwa enyo:
Agwāna okutībwānga okusinga bakatonda bona.
5 Kubanga bakatonda bona abamawānga bye bifananyi:
Naye Mukama ye yakola e'gulu.
6 Ekitībwa nobukulu biri mu masoge:
[b] Amānyi nobulūngi biri mu watukuvuwe.
7 Mumuwe Mukama, 'mwe [c] ebika
ebyamawānga,
Mumuwe Mukama ekitībwa namānyi.
8 Mumuwe Mukama ekitībwa ekigwānira erinyalye:
Mulete [d] sadaka, [e] mu'je mu mpyaze.
9 Kale mumusinze Mukama mu bulūngi obwobutukuvu.
Mukankane mu masoge, 'mwe ensi
zona.
10 Mwogerere mu mawānga nti Mukama afuga:
Era nensi enywēra nokuīnza neteīnza kusagasagana:
Alisalira amawānga emisāngo egyensōnga.
11 E'gulu lisanyuke, era nensi ejaguze;
Enyanja ewūme, noku'jula kwayo;

[a] 1 Byom. 16. 7.
[b] Zab. 78. 61.
[c] Zab. 22. 27.
[d] Zab. 45. 12.
[e] Zab. 116. 19.

12 [f] Enimiro ejaguze, nebigirimu byona;
Emiti gyona egyomukibira negiryoka gīimba olwesanyu;
13 Mu maso ga Mukama, kubanga
a'ja;
Kubanga a'ja okusalira ensi emisāngo:
Alisalira ensi emisāngo egyensōnga,
(Aliramula) amawānga namazimage.

[f] Is. 35. 1.

97 [a] MUKAMA afuga; ensi esanyuke;
Ebizinga bijaguze bwebyenkana
obungi
2 [b] Ebire nekizikiza bimwetōlōla:
Obutūkirivu nomusāngo bye binywēza entebeye.
3 Omuliro gumukulembera,
Gwōkya abalabebe erui nerui.
4 [c] Enjotaze zamulisa ensi:
Ensi neraba nekankana.
5 [d] Ensozi zasānūka ngenvūmbo awali
Mukama,
Awali Mukama wensi zona.
6 [e] E'gulu libūlira obutūkirivubwe,
Namawānga gona galabye ekitībwakye.
7 Bakwatibwe ensonyi bona abasinza
ebifananyi ebyōle,
Abenyumiriza olwebifananyi:
[f] Mumusinze ye, 'mwe bakatonda
'mwena.
8 Sayuni yawulira nāsanyuka,
Nabawala ba Yuda nebajaguza;
Olwemisāngogyo, ai Mukama.
9 Kubanga 'gwe, Mukama, oli [g] wa-
'gulu nyo kunsi zona:
Ogulumizibwa okusinga enyo bakatonda bona.
10 Kale 'mwe abagala Mukama, [i] mukyāwe obubi;
Akūma ememe zabatukuvube;
[k] Abawonya mu mukono gwomubi.
11 [l] Omusana gwasigirwa omutūkirivu,
Nesanyu oyo alina omutima ogwamazima.
12 Musanyukire Mukama, 'mwe abatūkirivu
[m] Era mwebaze erinyalye etukuvu.

[a] 1 Byom. 16. 31.
[b] 1 Basek. 8. 12. Zab. 18.11.
[c] Zab. 77. 18.
[d] Balam. 5. 5. Nak. 1. 5.
[e] Zab.50.6.
[f] Beb. 1. 6.
[g] Zab. 83. 18.
[i] Zab. 101. 3.
[k] Dan. 3. 28; 6. 22, 27. Bik. 12.11.
[l] Yob. 22. 28.
[m] Zab. 30. 4.

98 Zabuli.
1 [a] MUMUĪMBIRE Mukama oluīmba olugya;
Kubanga akoze ebyamagero:
[b] Engaloze ezadyo, nomukonogwe
omutukuvu bimulete'de obulokozi.
2 Mukama amanyisi'za obulokozibwe:
[c] Obutūkirivubwe abwolekere'za dala mu maso gamawānga.
3 [d] A'juki'de okusāsirakwe nobwesigwabwe eri enyumba ya Isiraeri:
Enkomerero zona ezensi zirabye
obulokozi bwa Katonda wa'fe.
4 Muīmbe ne'dobozi eryesanyu eri
Mukama, 'mwe ensi zona:

[a] Zab.33.3.
[b] Kuv. 15. 6. Luk. 1.51.
[c] Is. 62. 2. Bal. 3. 25.
[d] Luk. 1. 54.

Mulete oluīmba muīmbe olwesanyu,
wewawo, muīmbe ebyokutendereza.
5 Muīmbe okutendereza Mukama nenānga;
Nenānga era ne'dobozi eriīmba.
6 [e] Namakondēre ne'dobozi [f] eryakagombe
Mulete e'dobozi eryesanyu mu maso ga Kabaka, Mukama.
7 [g] Enyanja ewūme, noku'jula kwayo;
Ensi zona, nabo abazitūlamu;
8 [i] Ama'zi gakube mu ngalo;
Ensozi ziīmbire wamu olwesanyu;
9 Mu maso ga Mukama, [k] kubanga a'ja okusalira ensi omusāngo:
Alisalira ensi emisāngo egyensōnga,
(Aliramula) amawānga nobutūkirivu.

[e] 1 Byom. 15. 24.
[f] 2 Byom. 15. 14.
[g] Zab. 96. 11.
[i] Is. 55. 12.
[k] Zab. 96. 10, 13.

99

[a] MUKAMA afuga; amawānga gakankane;
[b] Atūla wakati wa bakerubi; ensi esagasagane.
2 Mukama mukulu mu Sayuni;
Era ali wa'gulu okusinga amawānga gona.
3 Batendereze erinyalyo ekulu era eryentīsa.
[c] Ye mutukuvu.
4 Era amānyi ga kabaka gagala omusāngo;
'Gwonywēza obutūkirivu,
Otūkiriza omusāngo nobutūkirivu mu Yakobo.
5 Mumugulumizēnga Mukama Katonda wa'fe,
Era musinzizēnga ku [d] ntebe yebigerebye:
Ye mutukuvu.
6 [e] Musa ne Aloni mu bakabonabe,
Ne [f] Samuwiri mwabo abakōwola erinyalye;
[g] Bākābira Mukama, nābaitaba.
7 Yayogerera nabo mu [i] mpagi eyekire:
Bākwata byeyategēza, nekiragiro kyeyabawa.
8 Waba'damu, ai Mukama Katonda wa'fe:
Wali Katonda abasonyiwa,
Newakuba'de nga wabawalana e'gwānga olwebikolwa byābwe.
9 Mumugulumizēnga Mukama Katonda wa'fe,
Musinzizēnga ku [k] lusozirwe olutukuvu;
Kubanga Mukama Katonda wa'fe mutukuvu.

[a] 1 Byom. 16. 31.
[b] Kuv. 25. 22.
[c] Luk. 1. 49.
[d] 1 Byom. 28. 2.
[e] Kuv. 24. 6-8; 40. 23, 25. Lev. 8. 1.
[f] 1 Sam. 7. 9.
[g] 1 Sam. 12. 8.
[i] Kuv. 33. 9.
[k] Zab. 2. 6.

100

Zabuli eyokwebaza.

1 [a] MULETERE Mukama e'dobozi eryesanyu, 'mwe ensi zona.
2 Mumuwereze Mukama nesanyu:
Mu'je mu masoge nokuīmba.
3 Mumanye nga Mukama ye Katonda:
Oyo ye [b] yatutōnda, na'fe tuli babe;
Tuli bantube, era endiga ezomudūndirolye.
4 Muingire mu miryāngogye nokwebaza,
Ne mu [c] mpyāze nokutendereza:
Mumwebaze, mukuze erinyalye.
5 Kubanga Mukama mulūngi; okusāsirakwe kwa lubērera;
Nobwesigwābwe bwa mirembe gyona.

[a] Zab.95.1.
[b] Zab.95.6.
[c] Zab. 116. 19.

101

Zabuli ya Daudi.

1 NĀĪMBĀNGA ku kusāsira ne ku musāngo:
'Gwe, ai Mukama, gwenāīmbirānga okutendereza.
2 Nātambulirānga namagezi mu 'kubo etūkirivu:
Wowe, oli'ja gyendi di?
[a] Nātambulirānga mu nyumba yānge [b] nomutima ogutūkiri'de.
3 Sitekenga kintu kyona ekitasāna mu maso gānge:
Nkyāwa omulimu gwabo abakyāma;
Tegwega'tenga nānge.
4 [c] Omutima ogutawulira gulindekera dala:
Sirimanya kintu kyona kibi.
5 Awāiririza mu'ne mu kyāma, oyo [d] nāzikirizānga:
Alina amaso agegulumiza nomutima ogwamalala simugumīkirizenga.
6 Amaso gānge ganātunulirānga abesigwa abomunsi, batūlēnga wamu nānge:
Atambulira mu 'kubo etūkirivu yanāmperezānga.
7 Akola ebyobulīmba talitūla mu nyumba yānge:
Ayogera ebitali bya mazima talinywēra mu maso gānge.
8 Buli nkya nāzikirizānga ababi bona abomunsi;
'Malewo bona abakola ebitali bya butūkirivu ba'gwēwo mu [e] kibuga kya Mukama.

[a] 1 Basek. 9. 4.
[b] Zab. 78. 72.
[c] Nge. 11. 20; 17. 20.
[d] Zab. 94. 23.
[e] Zab.48.8.

102

Okusaba kwoyo aliko obuinike, nga bwagala okumu'ta, nāfuka okwemulugunyakwe mu maso ga Mukama.

1 WULIRA okusaba kwānge, ai Mukama,
Okukāba kwānge kutūke gyoli.
2 [a] Tonkisa masogo ku lunaku olwokunakuwala kwānge:
Otege okutukwo wendi;
Ku lunaku lwenkōwolerako ompitabe mangu.
3 Kubanga [b] enaku zānge zi'gwāwo ngomu'ka,
[c] Namagūmba gānge gōkebwa ngomuuli.
4 Omutima gwānge gwōke'dwa, guwotōse ngomu'do;

[a] Zab.27.9.
[b] Yak. 4. 14.
[c] Yob. 30. 30.

[d] 1 Sam. 1. 7.
[d] Kubanga nerabira okulya e'mere yānge.
5 Olwe'dobozi eryokusīnda kwānge
Amagūmba gānge gega'se nomubiri gwānge.
6 Ninga kimbala owomu'dūngu;
Nfūse ngekiwūgulu ekyomunsiko.
7 Ntunula, era nfūse
Ngenkazalugya etūla ku kiti'kiro yo'ka.
8 Abalabe bānge bazibya obu'de okunvuma;
Abandaluki'de bandāira.
9 Kubanga ndi'de e'vu ngomugāti,
[e] Zab. 42.3.
[e] Era ntabu'de kyenywe'de namaziga.
10 Olwokunyīgakwo nobusūngubwo:
Kubanga wa'nōnda nonsūla.
[f] Yob.14.2.
11 Enaku zānge ziri [f] ngekisīkirize eki-'gwāwo;
Era mpotōse ngomu'do.
[g] Zab. 9.7.
12 Naye [g] 'gwe, ai Mukama, onobērerānga enaku zona:
Neki'jukizokyo okutūsa emirembe gyona.
[i] Is. 60. 10.
13 Oligolokoka, [i] olisāsira Sayuni:
Kubanga obu'de butūse okumusāsira, wewawo, obu'de obwalagirwa butūse.
14 Kubanga aba'dubo basanyukira amainjage,
Era basāsira enfūfuye.
[k] 1 Basek. 8. 43.
15 Bwegatyo amawānga gona [k] galitya erinya lya Mukama,
Ne bakabaka bona abensi (balitya) ekitībwakvo:
16 Kubanga Mukama azīmbi'de dala Sayuni,
[l] Alabiki'de mu kitībwakye;
[l] Is. 60. 2.
[m] Nek. 1. 6, 11.
17 [m] Alowōze'za okusaba kwabo abafiri'dwa,
'Sō tanyōmye kusaba kwābwe.
[n] Bal.15.4.
18 Ekyo [n] kiriwandikirwa emirembe egiri'ja:
[o] Ne'gwānga eriritōndebwa liritendereza Mukama.
[o] Zab. 22. 31. Is. 43. 21.
19 Kubanga [p] atunuli'de wansi ngaima ku watukuvuwe awagulumivu;
Mukama yalaba ensi ngaima mu 'gulu;
[p] Ma. 26. 15. Zab. 14. 2.
[r] Zab. 79. 11.
20 Okuwulira [r] okusīnda kwomusibe;
Okusumulula abo abatekerwawo okufa;
[s] Zab. 22. 22.
21 Abantu balyoke [s] batenderēnga erinya lya Mukama mu Sayuni,
Netendolye mu Yerusalemi;
22 Amawānga bwegalikung'ana awamu,
Namatwāle, okuwereza Mukama.
23 Yakendēza ku mānyi gānge mu 'kubo;
Yasala ku naku zānge.
[t] Is. 38. 10.
[u] Yob. 21. 21.
[w] Zab. 90. 2.
[y] Zab. 90. 1.
24 [t] Ninjogera nti Ai Katonda wānge, tontwālira dala [u] ngenaku zānge tezina'gwāwo:
[w] Emyākagyo gibérera [y] emirembe gyona.
25 [z] E'da ne'da watandika ensi;
Ne'gulu gwe mulimu gwemikonogyo.
[z] Beb. 1. 10-12.
26 [a] Ebyo biri'gwāwo, naye 'gwonobēreränga:
Wewawo, ebyo byona birika'diwa ngekyambalo;
Olibiwanyisa ngekyambalo, nebyo biriwanyisibwa:
[a] Is. 34. 4. Mat. 24. 35. 2 Pet. 3. 7, 10, 12. Kub. 20. 11; 21. 1.
27 Naye [b] gwoba bumu,
Nemyākagyo tegirikoma.
[b] Mala. 3. 6.
28 [c] Abāna baba'dubo banābērangawo.
Neza'de lyābwe linānywēzebwānga mu masogo.
[c] Zab. 69. 36.

103

(Zabuli) ya Daudi.

1 [a] Webaze Mukama, 'gwe ememe yānge;
Ne byona ebiri munda yānge, (mwebaze) erinyalye etukuvu.
[a] nyi. 2.22. Zab. 104.1, 35; 146. 1.
2 Webaze Mukama, 'gwe ememe yānge,
'Sō tewerabira birūngibye byona:
3 [b] Asonyiwa ebikolwabyo byona ebitali bya butūkirivu;
[c] Awonya endwa'dezo zona;
[b] Zab. 130. 8.
[c] Kuv. 15. 26.
4 Anunula obulamubwo buleme okuzikirira;
[d] Aku'sāko engule eyekisa nokusāsira okulūngi:
[d] Zab.5.12.
5 A'kusa akamwāko ebirūngi;
Obuvubukabwo nebu'da obugya [e] ngempūngu.
[e] Is. 40. 31.
6 Mukama [f] akola ebyobutūkirivu,
Atūkiriza emisāngo kulwabo bona abajōgebwa.
[f] Zab. 146. 7.
7 [g] Yamanyisa Musa amakuboge,
Nebikolwabye eri abāna ba Isiraeri.
[g] Zab. 147. 19.
8 [i] Mukama a'ju'de okusāsira nekisa,
Alwāwo okusunguwala, alina okusonyiwa okungi.
[i] Kuv. 34. 6, 7. Zab. 86.15.
9 [k] Tanenyenga enaku zona;
'Sō tabenga (na busūngu) mirembe gyona.
[k] Zab.30.5. Is. 57. 16.
10 Tatukoze ngebibi bya'fe bwebiri,
'Sō tatusasu'de ngebikolwa bya'fe ebitali bya butūkirivu bwebiri.
11 Kuba e'gulu nga bweriri wa'gulu okusinga ensi,
Nokusāsirakwe bwekuli okungi bwekutyo eri [l] abo abamutya.
[l] Luk.1.50.
12 Ebuvanjuba nebugwanjuba bwebiri ewala,
Bwatyo bwatuta'de ewala ebyōnōno bya'fe.
13 [m] Nga kitābwe bwasāsira abānabe,
Ne Mukama bwasāsira bwatyo abamutya.
[m] Mala. 3. 17.
14 Kubanga amanyi omubiri gwa'fe;
[n] A'jukira nga 'fe tuli [o] nfūfu.
[n] Zab. 78. 39.
15 Omuntu, enakuze ziri [p] ngomu'do;
Ngekimuli ekyomunsiko, bwayera bwatyo.
[o] Lub. 3. 19.
[p] Zab. 90. 5, 6. Is. 40. 6.
16 Kubanga empewo zikikūntako, nekiba nga kigenze;
Nekifo kyakyo tekirikimanya nate.
17 Naye okusāsira kwa Mukama kwa-

va mu mirembe gyona era kulitūka mu mirembe gyona eri abamutya,
[r] Kuv. 20. 6. Nobutūkirivubwe [r] eri abāna babāna;
18 Eri abo abakwata endagānoye,
Neri abo aba'jukira ebiragirobye okubikola.
[s] Zab. 11. 4. 19 Mukama yanywēza [s] entebeye mu 'gulu;
Nobwakabakabwe bufuga byona.
[t] Zab. 148. 2. 20 Mumwebaze Mukama, 'mwe [t] bamalaikabe:
'Mwe abazira abamānyi, abatūkiriza ekigambokye,
Nga muwulira e'dobozi eryekigambokye.
21 Mumwebaze Mukama, 'mwe 'mwena e'gyerye;
[u] Zab. 104. 4. [u] Abawerezabe, abakola byayagala.
[w] Zab. 145. 10. 22 [w] Mumwebaze Mukama, 'mwe 'mwena emirimugye,
Mu bifo byona byafugiramu:
Webaze Mukama, 'gwe ememe yānge.

[a] Iu. 35. **104** [a] Webaze Mukama, 'gwe ememe yānge. Ai Mukama Katonda wānge, oli mukulu nyo;
[b] Zab. 93. 1. [b] Oyamba'de ekitibwa nobukulu.
2 Eyebi'ka nomusana ngekyambalo;
[c] Is. 40. 22. Atūmba e'gulu [c] nge'gigi:
3 Asimba empagi ezenjuze mu ma'zi;
[d] Is. 19. 1. Afūla [d] ebire e'gālirye;
[e] 2 Sam. 22. 11. Zab. 18. 10. Atambulira [e] ku biwawātiro byempewo:
[f] Beb. 1. 7. 4 [f] Afūla ababakabe empewo;
[g] Zab. 103. 21. [g] Nabawerezabe omuliro ogwāka:
5 Eyasimba emisingi gyensi,
Ereme okusagasaganānga emirembe gyona.
6 Wagibi'kako enyanja ngekyambalo;
Ama'zi negaimirira wa'gulu wensozi.
[i] Is. 50. 2. 7 [i] 'Gwe bwewanenya nega'duka;
E'dobozi eryokubwātukakwo bweryawulirwa negānguwa okugenda;
8 Gālinya ku nsozi, gāserengetera mu biwōnvu,
Negatūka mu kifo kyewagatekerawo.
[k] Yob. 38. 8. 9 [k] Wagalagira [l] ensalo gyegataīnza kusu'kako;
[l] Yob. 26. 10. [m] Lub. 9. 11. [m] Galeme oku'da nate okubi'ka kunsi.
10 Aleta enzi'zi mu biwōnvu;
Zikulukuta mu nsozi:
11 Zinywesa ensolo zona ezomunsiko;
Entulege ziwona enyōnta.
12 Enyonyi ezomu'gulu kwezitūla kwezo,
Ziūmbira mu matabi.
13 Afukirira ama'zi ensozi ngaima mu njuze:
Ensi ne'kuta ebibala ebyemirimugyo.
14 Amereza ente esubi,
Nomu'do okuwereza abantu;
Balyoke ba'gyēnga e'mere mu 'taka;
15 [n] Nomwenge [o] ogusanyusa omutima gwabantu,
Namafuta ganyirizènga amasoge,
Ne'mere ewa omuntu amānyi omutimagwe.
16 Emiti gya Mukama gi'kuta;
[n] Balam. 9. 13. [o] Bik. 14. 17. [p] Emivule gya Lebanoni [r] gyeyasimba;
[p] Balam. 9. 15. [r] Kubal. 24. 6. 17 Enyonyi gyezikoleramu ebisu byazo:
Kasida, emiberosi ye nyumbaye.
18 Ensozi empānvu ziba za mbulabuzi;
Amainja kye ki'dukiro kyobumyu.
19 Yatekerawo [s] omwezi ebiro:
[s] Lub. 1. 14. Enjuba emanyi okugwa kwayo.
20 'Gwoleta ekizikiza, ekiro nekibawo;
Ensolo zona ezomukibira mwezifulumira nga zisōba.
21 [t] Empologoma ento zivūmira gyezinālya,
[t] Yob. 38. 39. Era [u] zinonya e'mere yazo eri Katonda.
[u] Yo. 1. 20. 22 Enjuba nevayo, nezigenda,
Nezebaka mu mpuku zazo.
23 Abantu nebagenda ku [w] mulimu gwābwe
[w] Lub. 3. 19. Nokutegana kwābwe okutūsa akawungēzi.
24 Ai Mukama, emirimugyo nga gya ngeri nyingi!
[y] Wagikola gyona mu magezi:
[y] Nge. 3. 19. Ensi e'ju'de obuga'gabwo.
25 Enyanja eri, enene engazi,
Omuli ebyewalula ebitabalikika,
Ebisolo ebitono era nebinene.
26 Eri amāto gyegaitako;
[z] Lukwata mwali, gwewakola okuzanyira omwo.
[z] Yob. 41. 1. 27 Ebyo byona bikulindirira 'gwe,
[a] Obiwe e'mere yabyo mu ntūko zayo.
[a] Zab. 136. 25. 28 Gyobiwa gyebikung'anya;
Oyānjuluza engalo, nebi'kuta ebirūngi.
29 [b] Okisa amasogo, nebyeralikirira;
[b] Zab. 30. 7. [c] Obi'gyamu omu'ka gwabyo, nebifa,
[c] Yob. 34. 14, 15. [d] Nebi'da mu nfūfu yabyo.
[d] Lub. 3. 19. 30 Otuma omwoyogwo, nebitōndebwa;
Era ofūla obugya amaso ge'taka.
31 Ekitibwa kya Mukama kibēre kya kuberera;
[e] Mukama asanyukire emirimugye:
[e] Lub. 1. 31. 32 Atunulira ensi, nekankana;
[f] Akwata ku nsozi, nezinyōka.
[f] Zab. 144. 5. 33 Nāimbirānga Mukama [g] nga nkyali mulamu:
[g] Zab. 63. 4. Nāimbānga okutendereza Katonda wānge nga nkyaliwo.
34 Okulowōza kwānge kumuwōmerēnga:
Nāsanyukirānga Mukama.
35 [i] Ababi bazikirire ba'gwēwo kunsi,
[i] Zab. 37. 38. Abōnōnye baleme okubērawo nate.

[k] Iu. 1.
[l] Zab. 105. 45.

[a] 1 Byom. 16. 8–22.
[b] Zab. 145. 12.

[k] Webaze Mukama,' gwe ememe yānge.
[l] Mumutendereze Mukama.

105 [a] Mumwebazēnga Mukama, mukābirēnga erinyalye;
[b] Mumanyisēnga ebikolwabye mu mawānga.
2 Mumuimbirēnga, muimbēnga okumutendereza;
Mwogerēnga ku byamagerobye byona.
3 Mwenyumirizēnga olwerinyalye etukuvu:
Omutima gwabo abanonya Mukama gusanyukēnga.
4 Munonyēnga Mukama namānyige;
Munonyēnga amasoge enaku zona.

[c] Zab. 72. 18.

5 Mu'jukirēnga [c] ebyamagerobye byeyakola;
Ebyekitalobye, nemisāngo egyakamwāke;
6 'Mwe eza'de lya Ibulaimu omu'duwe,
'Mwe abāna ba Yakobo, abalōndebe.
7 Oyo ye Mukama Katonda wa'fe:
Emisāngogye gibura ensi zona.
8 A'jukira endagānoye enaku zona,
Ekigambo kyeyalagira emirembe olukumi;

[d] Luk. 1. 72, 73.

9 [d] (Endagāno) gyeyalagāna ne Ibulaimu,
Nekirāiro kyeyalāirira Isaka;
10 Nekyo nākinywēza eri Yakobo okuba etēka,
Eri Isiraeri, okuba endagāno eteri'gwāwo:
11 Ngayogera nti 'Gwe ndiwa ensi ya Kanani,
Omugabo ogwobusika bwa'mwe:
12 Bwebāli abantu abatono omuwendo gwābwe:
Wewawo, abatono enyo, era abo batambuze omwo;
13 Nebatambulatambula mu mawānga agatali gamu,
Nga bava mu bwakabaka nebagukira mu bantu abalala.
14 Teyaganya muntu kubōnōna;
Wewawo, yanenya bakabaka kulwābwe;

[e] Lub. 26. 11.

15 (Ngayogera nti) [e] Temukwatānga kwabo benafukako amafuta.
'Sō temukolānga bubi bana'bi bānge.

[f] Lub. 41. 54.
[g] Lev. 26. 26.
[i] Lub. 45. 5; 50. 20.
[k] Lub. 37. 28, 36.
[l] Lub. 39. 20.
[m] Lub. 40. 8.

16 [f] Nāita enjala (okugwa) kunsi;
[g] Nāmenya omu'go (gwābwe) gwona, ye 'mere (yābwe).
17 [i] Yabakulembeza omuntu;
Yusufu [k] yatūndibwa okuba omu'du:
18 [l] Ebigerebye babirūmya enjegere;
Yagalamira ngasibi'dwa nebyūma:
19 Okutūsa [m] ekigambokye lwekyatūkirira;
Ekigambo kya Mukama kyamukemānga.

[n] Lub. 41. 14.

20 [n] Kabaka yatuma nāmusumulula;
Ye yafuga amawānga, nāmutēra dala.
21 [o] Nāmufūla omukulu wenyumbaye,
Nāmuteresa ebintubye byona:
22 [p] Okusiba abalāngirabe bwayagala,
Nokuigiriza amagezi abaka'debe.
23 [r] Era ne Isiraeri na'ja mu Misiri;
Yakobo nātūla [s] munsi ya Kamu.
24 [t] Nāyongera nyo abantube,
Nābawa amānyi okusinga abalabe bābwe.
25 [u] Nākyūsa omutima gwābwe okukyāwa abantube,
Okukūsakūsa aba'dube.
26 [w] Nātuma Musa omu'duwe,
(Ne) Aloni gweyalōnda.
27 [y] Neba'sā mubo obubonerobwe,
Nebyamagero munsi ya Kamu.
28 [z] Nāleta ekizikiza, ekizikiza nekikwata;
Nebatajēmera bigambobye.
29 [a] Nāfūla ama'zi gābwe omusai,
Na'ta ebyenyanja byābwe.
30 Ensi yābwe ne'jula ebikere,
Munju za bakabaka bābwe.
31 Nāyogera, ebitole ebyensowera nebi'ja,
[b] Nensekere mu nsalo zābwe zona.
32 Nābawa omuzira mu kifo kyenkuba,
[c] Nomuliro ogwāka munsi yābwe.
33 Era nākuba nemizabibu nemitini gyābwe;
Nāmenya emiti egyomunsalo zābwe.
34 Nāyogera, [d] enzige nezi'ja,
Nobuwūka, era ebyo tebyabalikika omuwendo gwabyo,
35 Nebirya buli mu'do ogwali munsi yābwe,
Nebirya ebibala ebye'taka lyābwe.
36 Era [e] nākuba nababeryeberye bona abāli munsi yābwe,
Abāli basinga amānyi mu bazira bābwe bona.
37 Nāba'gyamu nga balina [f] efeza nezābu:
'Sō tewali muntu munafu omu mu bikabye.
38 [g] Emisiri nesanyuka bwebāgenda;
Kubanga [i] entīsa yābwe yali ebagu'deko.
39 [k] Nāyānjuluza ekire okubabi'kāngako;
Nomuliro gubākirēnga ekiro.
40 Nebasaba, [l] nāleta obugubi,
Nāba'kusa [m] e'mere eyomu'gulu.
41 [n] Nāyāsa e'jinja, ama'zi negatīrika;
Negakulukuta mu bifo ebikalu ngomu'ga.
42 Kubanga [o] ya'jukira ekigambokye ekitukuvu,
(Ne) Ibulaimu omu'duwe.
43 Na'gyamu abantube nesanyu,
Nabalōndebe nokuimba.
44 [p] Nābawa ensi ezamawānga;
Nebatwāla nebalya emirimu egyamawānga:
45 [r] Balyoke bakwatēnga ebiragirobye,
Bekūmēnga amatēkage.
Mumutendereze Mukama.

[o] Lub. 41. 40.
[p] Lub. 41. 44.
[r] Lub. 46. 6.
[s] Zab. 78. 51.
[t] Kuv. 1. 7.
[u] Kuv. 1. 8, 9.
[w] Kuv. 3. 10; 4. 12, 14.
[y] Zab. 78. 43–51.
[z] Kuv. 10. 21–23.
[a] Zab. 78. 44.
[b] Kuv. 8. 16–18.
[c] Kuv. 9. 23.
[d] Kuv. 10. 4.
[e] Zab. 78. 51.
[f] Kuv. 12. 35.
[g] Kuv. 12. 33.
[i] Kuv. 15. 16.
[k] Kuv. 13. 21.
[l] Kuv. 16. 13.
[m] Zab. 78. 24, 25.
[n] Kuv. 17. 6.
[o] Lub. 15. 14.
[p] Yos. 13. 7.
[r] Ma. 4. 1.

106 [a]Mumutendereze Mukama,
Kale mumwebaze Mukama;
kubanga mulūngi:
Kubanga [b]okusāsirakwe (kubērera)
emirembe gyona.
2 Ani aīnza okwātula ebikolwa ebyamānyi ebya Mukama,
Oba okwolesa etendolye lyona?
3 Balina omukisa abakwata omusāngo,
Noyo akola ebyobutūkirivu mu biro byona.
4 [c]Onji'jukire, ai Mukama, nekisa kyolina eri abantubo;
Nkwegairi'de, onji'jire nobulokozibwo:
5 Ndabe [d]abalōndebo nga balaba omukisa,
Nsanyukire esanyu erye'gwāngalyo.
Nenyumirize wamu nobusikābwo.
6 [e]Twayōnōna 'fe [f]ne bajaja ba'fe,
Twakola ebitali bya butūkirivu, twakola obubi.
7 Bajaja ba'fe tebātegēra bya magerobyo mu Misiri;
Nebata'jukira kusāsirakwo okungi;
Naye [g]nebajēmera ku nyanja, ku Nyanja Emyufu.
8 Era naye nābalokola [i]olwerinyalye,
[k]Amanyise obuīnzabwe obungi.
9 Era [l]nānenya Enyanja Emyufu, nekalirira:
Awo [m]nābaisa mu buziba, nga mu 'dūngu.
10 [n]Nabālokola eri omukono gwoyo eyabakyāwa,
Nābanunula mu mukono gwomulabe.
11 [o]Ama'zi negabi'ka ku balabe bābwe:
Newatasigalawo nomu.
12 Nebalyoka ba'kiriza ebigambobye;
Nebaīmba okumutendereza.
13 Berabira māngu emirimugye;
Tebālindirira kutēsakwe:
14 [p]Naye nebegōmbera nyo mu lukōla,
Nebakemera Katonda mu 'dūngu.
15 [r]Nābawa byebāsaba;
Naye nāleta obuko'vu mu meme yābwe.
16 Era [s]obu'gya nebubakwata eri Musa mu lusīsira,
Ne Aloni omutukuvu wa Mukama.
17 [t]Ensi neyasama nemira Dasani,
Nebi'ka ku kibīna kya Abiramu.
18 [u]Nomuliro negwāka mu kibīna kyābwe;
Enimi zagwo nezōkya ababi.
19 [w]Nebakolera enyana [y]mu Kolebu,
Nebasinza ekifananyi ekisānūse.
20 Bwebatyo nebawanyisa ekitībwa kyābwe
Okuba ekifananyi kyente erya omu'do.
21 Neberabira Katonda omulokozi wābwe,
Eyakolera ebikulu mu Misiri;
22 Ebyamagero munsi [z]ya Kamu,
Nebyentisa ku Nyanja Emyufu.
23 [a]Kyeyava ayogera ngalibazikiriza,
Singa Musa omulōndewe teyaīmirira mu masoge mu kituli,
Oku'zayo obusūngubwe, aleme okubazikiriza.
24 Wewawo, [b]bānyōma ensi eyokwesīma,
[c]Teba'kiriza kigambokye;
25 Naye nebemulugunya mu wema zābwe,
Nebatawulira 'dobozi lya Mukama.
26 Kyeyava aimusa omukonogwe gyebali,
Ngalibasūlira mu 'dūngu:
27 Era ngaligwisa eza'de lyābwe mu mawānga,
Era ngalibasāsānya munsi.
28 Era [d]nebega'ta ne [e]Baalu-Peoli,
[f]Nebalya esadaka [g]ezabafu.
29 Bwebatyo bwebāmusunguwazānga nebikolwa byābwe;
Kawumpuli nāgwa mubo.
30 [i]Finekasi nālyoka aīmirira nātūkiriza omusāngo:
Kawumpuli nāziizibwa bwatyo.
31 [k]Ekyo nekimubalirwa okuba obutūkirivu,
Okutūsa emirembe gyona egitaligwāwo.
32 Era [l]nebamunyigiza ku ma'zi Agemeriba,
[m]Nokulaba Musa nālaba obubi kulwābwe:
33 Kubanga bāli bagala okujēmera omwoyogwe,
[n]Nāyogera ebitali bya magezi nemimwagye,
34 [o]Tebāzikiriza mawānga,
[p]Nga Mukama byeyabalagira;
35 [r]Naye nebega'ta namawānga,
Nebaiga emirimu gyābwe:
36 [s]Nebawereza ebifananyi byābwe;
Ebyabafūkira ekyāmbika.
37 Wewawo [t]bawāngayo batabani bābwe ne bawala bābwe, eri basetani,
38 Nebayiwa omusai ogutaliko kabi, gwe musai gwa batabani bābwe ne bawala bābwe,
Bebāwāngayo eri ebifananyi bya Kanani;
[u]Ensi neyōnōneka nomusai.
39 Bwebatyo nebabako empitambi olwemirimu gyābwe,
Nebagenda bayenda mu [w]bikolwa byābwe.
40 [y]Obusūngu bwa Mukama kyebwava bubūbūka eri abantube,
Nātamwa obusikābwe.
41 Nābawayo mu mukono gwamawānga;
Nabo abābakyāwa nebabafuga.
42 Era [z]abalabe bābwe nebabajōga,
Nebajēmulwa wansi womukono gwābwe.

[a] 1 Byom. 16. 34. Zab. 78 & 105.
[b] 1 Byom. 16. 41.
[c] Zab. 119. 132.
[d] Zab. 105. 6.
[e] 1 Basek. 8. 47. Dan. 9. 5.
[f] Ezer. 9. 7. Nek. 1. 6.
[g] Kuv. 14. 11.
[i] Kuv. 9. 16. Ez. 20. 9.
[k] Zab. 77. 14.
[l] Kuv. 14. 21.
[m] Is. 63. 13.
[n] Kuv. 14. 30.
[o] Kuv. 14. 27.
[p] Kubal. 11. 4, 33.
[r] Kubal. 11. 31.
[s] Kubal. 16. 1–3.
[t] Kubal. 16. 30 neb.
[u] Kubal. 16. 35.
[w] Kuv. 32. 4.
[y] Ma. 9. 8.
[z] Zab. 78. 51.
[a] Kuv. 32. 10.
[b] Kubal. 14. 31.
[c] Ma. 1. 32. Beb. 3. 18.
[d] Kubal. 25. 3, 5.
[e] Kubal. 23. 28.
[f] Kubal. 25. 2.
[g] Is. 8. 19.
[i] Kubal. 25. 7, 8.
[k] Kubal. 25. 11.
[l] Kubal. 20. 2. Zab. 81. 7.
[m] Kubal. 20. 12.
[n] Kubal. 20. 10.
[o] Balam. 1. 21, 27–36.
[p] Ma. 7. 1.
[r] Balam. 3. 5 neb.
[s] Balam. 2. 12, 13, 17, 19.
[t] Is. 57. 5.
[u] Kubal. 35. 33.
[w] Iu. 29.
[y] Balam. 2. 14.
[z] Balam. 4. 3.

[a] Balam. 2. 16.
43 [a] Emirūndi emingi yabawonya;
Naye nebagala okujēma mu kutēsa kwābwe,
Nebajēzebwa mu butali butūkirivu bwābwe.
44 Era naye nātunulira enaku zābwe,
Bweyawulira okukāba kwābwe:
[b] Lev. 26. 42.
45 [b] Nāba'jukirira endagānoye,
[c] Zab. 51. 1.
Neye'jusa [c] ngokusāsirakwe bwekuli okungi.
[d] Ezer. 9. 9. Yer. 42. 12.
46 [d] Era nābabasāsiza
[e] Nek. 1. 11.
[e] Bona abābatwālānga mu busibe.

47 [f] Otulokole, ·ai Mukama Katonda wa fe,
[f] 1 Byom. 16. 35 neb.
[g] Otukung'anye tuve mu mawānga,
[g] Zab. 107. 3.
Okwebazānga erinyalyo etukuvu,
Nokujagulizānga etendolyo.
48 [i] Yebazibwēnga Mukama, Katonda wa Isiraeri,
[i] Zab. 72. 18.
Okuva emirembe gyona okutūka mu mirembe gyona.
Era abantu bona bogere nti Amina.
Mumutendereze Mukama.

EKITABO V.

[a] 1 Byom. 16. 34. Zab. 106. 1.
107 [a] Mumwebaze Mukama; kubanga mulūngi:
Kubanga okusāsirakwe (kubērera) emirembe gyona.
[b] Is. 62. 12.
2 [b] Abanunule ba Mukama bogere (bwebatyo),
[c] Zab. 106. 10.
[c] Beyanunula mu mukono gwomulabe;
[d] Zab. 106. 47.
3 [d] Nābakung'anya munsi (nyingi),
Mu buvanjuba ne mu bugwanjuba,
Mu bukika obwa kono ne mu bwadyo.
[e] Ma. 32. 10.
4 [e] Bākyāmira mu 'dūngu mu 'kubo omutali bantu;
Nebatalaba kibuga kya kutūlamu.
5 Bālūmibwa enjala nenyōnta,
Ememe yābwe neziri'ka mubo.
6 Nebalyoka bakābira Mukama mu naku zābwe,
Nābawonya mu kweralikirira kwābwe.
7 Era nābalung'amiza mu 'kubo egolokofu,
Batūke mu kibuga ekyokutūlamu.
[f] nyi. 15, 21. 31.
8 Kale [f] singa abantu batendereza Mukama olwobulūngibwe,
Nolwebyamagerobye eri abāna babantu!
[g] Luk. 1. 51.
9 [g] Kubanga a'kusa ememe eyegōmba,
Nememe erūmwa enyōnta agi'juza ebirūngi.
[i] Is. 42. 7. Luk. 1. 79.
10 [i] Abo abātūla mu kizikiza ne mu kisīkirize ekyokufa,
Nga basibibwa nenaku nekyūma;
11 Kubanga bājēmera ebigambo bya Katonda,
Nebanyōma okutēsa kwoyo ali wa'gulu enyo:
12 Kyeyava azitoya omutima gwābwe nokutegana;
Nebagwa, 'sōnga siwali anābabēra.
13 Nebalyoka bakābira Mukama mu naku zābwe,
Nābalokola mu kweralikirira kwābwe.
[k] Zab. 92. 2.
14 [k] Nāba'gya mu kizikiza nekisīkirize ekyokufa,
[l] Zab. 2. 3.
[l] Nāmenyamenya enjegere zābwe.
[m] Iu. 2.
15 Kale [m] singa abantu batendereza Mukama olwobulūngibwe,
Nolwebyamagerobye eri abāna babantu!
[n] Is. 45. 2.
16 Kubanga [n] yamenya enzi'gi ezebikomo,
Nātemera dala ebisiba ebyebyūma.
[o] Nge. 1. 7; 14. 9 neb.
17 [o] Abasirusiru olwokwōnōna kwābwe,
Nolwobutali butūkirivu bwābwe, babonyabonyezebwa.
18 Ememe yābwe etamwa e'mere yona yona;
Nebasemberera emiryāngo egyokufa.
[p] nyi. 6, 13, 28.
19 [p] Nebalyoka bakābira Mukama mu naku zābwe,
Nābalokola mu kweralikirira kwābwe.
[r] Zab. 147. 15.
20 [r] Atuma ekigambokye, nābawonya,
Nāba'gya mu kuzikirira kwābwe.
[s] Iu. 8.
21 Kale [s] singa abantu batendereza Mukama olwobulūngibwe,
Nolwebyamagerobye eri abāna babantu!
[t] Lev. 7. 12.
22 Era [t] bawēngayo esadaka ezokwebaza,
Era batenderēnga ebikolwabye nokuīmba.
[u] Is. 42. 10.
23 [u] Abaserengetera ku nyanja mu māto,
Abakola emirimu awali ama'zi amangi;
24 Abo balaba ebikolwa bya Mukama,
Nebyamagerobye mu buziba.
25 Kubanga alagira, nākūnsa omuyaga,
Oguimusa amayengo gabwo.
26 Balinya mu 'gulu, neba'ka nate mu 'dubi:
Ememe yābwe esānūka olwenaku.
[w] Is. 24. 20; 29. 9.
27 Besūnda erui nerui, era [w] bataga'ta ngomutamivu,
Namagezi gona nga gababuze.
[y] nyi. 6, 13, 19.
28 [y] Nebalyoka bakābira Mukama mu naku zābwe,
Nāba'gya mu kweralikirira kwābwe.
29 Alāza omuyaga,
Amayengo gagwo negatēka.
30 Nebalyoka basanyuka kubanga bawu'mula;
Nālyoka abaleta mu mwālo gwebagala okutūkamu.

[z] nyi. 8, 15, 21.
31 Kale [z] singa abantu batendereza
Mukama olwobulūngibwe,
Nolwebyamagerobye eri abāna babantu!

[a] Zab. 22. 25.
32 Era bamugulumizēnga [a] mu kung-'aniro eryabantu,
Era bamutenderezēnga awali ekitūti ekyabaka'de.

33 Afūla emi'ga e'dūngu,
Nenzi'zi (azifūla) e'taka ekalu;

[b] Lub. 13. 10.
34 [b] Ensi ebala (agifūla) olukōla olwomunyo,
Olwobubi bwabo abatūla omwo.
35 E'dūngu alifūla ekidiba ekyama'zi,
Nensi enkalu ensulo ezama'zi.
36 Omwo mwatūza abalūmwa enjala,
Balongōsēnga ekibuga ekyokutūlamu;
37 Era basigēnga enimiro, basimbēnga emizabibu,
Befunirēnga ebibala ebyekyengera.
38 Era nābawa omukisa, nokweyongera nebeyongerānga nyo;
Nātaganya nte zābwe okukendēra.
39 Nate, nebawebuka nebajēzebwa
Olwokujōgebwa, nokweralikirira, nokunakuwala.

[c] Yob. 12. 21, 24.
40 [c] Anyōmesa nyo abalāngira,
Era abakyāmiza mu nsiko omutali 'kubo.

[d] 1 Sam. 2. 8. Zab. 113. 7, 8.
41 Era naye [d] agulumiza omwāvu okuva mu naku.
Nāmukolera ebika ngekisibo.
42 Abatūkirivu balibiraba, balisanyuka;

[e] Zab. 63. 11. Bal. 3. 19.
[e] Nobutali butūkirivu bwona bulizi-ba akamwa kabwo.

[f] Yer. 9. 12.
43 [f] Buli alina amagezi anālowōzānga ebyo,
Era banāfumitirizānga okusāsira kwa Mukama.

108 Oluimba, Zabuli ya Daudi.

[a] Zab. 57. 7-11.
1 [a] Omutima gwānge gunywe'de, ai Katonda;
Nāimba, wewawo, nāimba okutendereza, nāimba nekitibwa kyānge.
2 Muzukuke, 'mwe amadinda nenānga:
'Nze nākēra nyo okuzukuka.
3 Nākwebazānga 'gwe, ai Mukama, mu mawānga:
Era nāimbānga okukutendereza mu bantu.

[b] Zab. 113. 4. Yer. 51. 9.
4 Kubanga okusāsirakwo kungi, [b] kusinga e'gulu,
Namazimago (gatūka) mu 'gulu.
5 Ogulumizibwe, ai Katonda, okusinga e'gulu:
Nekitibwakyo okusinga ensi zona.

[c] Iu 13. Zab. 60. 5-12.
6 [c] Muganziwo alyoke awone,
Olokole nomukonogwo ogwadyo, otu'demu.
7 Katonda yayogera mu butukuvubwe nti Ndijaguza:
Ndisala mu Sekemu, era ndigabagaba ekiwōnvu ekya Su'kosi.
8 Gireadi wānge; Manase wānge;
Efulaimu naye yakūma omutwe gwānge;
Yuda gwe mu'go gwānge ogwobwakabaka.
9 Moabu kye kinābirwamu kyānge;
Edomu ndimukasukira engato yānge:
Ndyogerera wa'gulu ku Firisutiya.
10 Ani alinyingiza mu kibuga ekyamānyi?
Ani eyandeta mu Edomu?
11 Totusu'de, ai Katonda?
[d] 'Sō totabāla, ai Katonda, ne'gye lya'fe.

[d] Zab. 44. 9.
12 Otubēre eri omulabe:
Kubanga okubēra kwabantu tekulimu.
13 Katonda yalitukoza ebyobuzira:
Kubanga oyo yalirinyirira ku balabe ba'fe.

109 Ya mukulu wabaimbi. Zabuli ya Daudi.

[a] Zab. 28. 1.
1 [a] Tosirika, ai Katonda gwentendereza;
2 Kubanga akamwa kababi nakamwa kobulimba bakanjasami'de:
Boge'de nānge nolulimi olulimba.
3 Era banetōlōla nebigambo ebyokukyāwa,
Nebalwāna nānge awatali nsōnga.
4 Olwokwagala kwānge bafūse balabe bānge:
Naye 'nze nsaba.
5 Era [b] bansasu'de obubi olwobulūngi,
Nokukyāwa olwokwagala kwānge.

[b] Zab. 35. 12.
6 [c] Omuku'sēko omuntu omubi:
[d] Omulabe aimirirēnga ku mukonogwe ogwadyo.

[c] Zab. 35. 4-8. [d] Zek. 3. 1.
7 [e] Bwasalirwa omusāngo, afulume nga gumusinze;
Era [f] okusabakwe kufūke ekibi.

[e] Zab. 1. 5. [f] Nge. 28. 9.
8 Enakuze zibe ntono;
[g] Omulala alye obukulubwe.

[g] Bik. 1. 20.
9 [i] Abānabe babe nga tebalina kitābwe,
Ne mukaziwe 'na'mwāndu.

[i] Kuv. 22. 24.
10 [k] Abānabe babe batambuzetambuze, basabirizēnga;
Banonyēnga (e'mere) mu bifo byābwe ebyazika.

[k] Zab. 59. 15.
11 Omunyazi atege byona byalina;
[l] Batamanyi banyagenyage emirimugye.

[l] Is. 5. 17.
12 Anāmwongerako ekisa amubule;
Anāsāsira abānabe nga tebalina kitābwe naye abule.
13 [m] Eza'derye lizikirizibwe:
Mu mirembe egiri'ja amanya gābwe gasāngulibwe.

[m] Zab. 21. 10.
14 [n] Obutali butūkirivu bwa bajajabe bu'jukirwe eri Mukama:

[n] Kuv. 20. 5.

'Sō ekibi kya nyina kireme okusangulibwa.
15 Bibērēnga mu maso ga Mukama
enaku zona,
[o] Zab. 34. 16. o Azikirize oku'jukirya kwābwe kunsi.
16 Kubanga teya'jukira kusāsira,
[p] Zab. 86. 1. Naye nāi'ganya p omuntu omwāvu
eyetāga,
Noyo eyalina omutima ogumenyese,
okuba'ta.
17 Wewawo, yayagala okukolima, nekutūka gyali;
'Sō teyasanyukira kusaba mukisa,
negumuba wala.
[r] Zab. 73. 6. 18 Era r yayambala okukolima ngekyambalokye,
Nekuingira mundaye ngama'zi,
Era ngamafuta mu magūmbage.
19 Kubēnga gyali ngekyambalo kyayambala,
Era kubēnga ngolukoba lweyesiba
enaku zona.
20 Eyo ye mpēra eyabalabe bānge eva
eri Mukama,
Nabo abogera obubi ku meme yānge.
21 Naye olongōse ebyānge, ai Katonda
Mukama, olwerinyalyo:
[s] Zab. 69. 16. s Kubanga okusāsirakwo kulūngi,
omponye,
22 Kubanga 'nze ndi mwāvu, netāga,
Nomutima gwānge gufumiti'dwa
munda yānge.
[t] Yob. 14. 2. Zab. 102. 11. 23 Ng'ende'de dala t ngekisīkirize bweki'gwāwo:
Nkung'unta ngenzige.
24 Amavivi gānge ganafuwa'de olwokusiba;
Nomubiri gwānge guwebuse obutage'ja.
[u] Zab. 22. 6. 25 Era nfūse u ekivume gyebali:
[w] Zab. 22. 7. Bwebandaba, w banyenya omutwe
gwābwe.
[y] Zab. 119. 86. 26 y Ombēre, ai Mukama Katonda wānge;
Nkwegairi'de ondokole ngokusāsirakwo bwekuli.
27 Balyoke bategēre ngogwo gwe mukonogwo:
Nga 'gwe, Mukama, wakikola.
28 Bo bakolime, naye 'gwompe omukisa:
Bwebaligolokoka, balikwatibwa ensonyi, naye omu'duwo alisanyuka.
29 Abalabe bānge bambale okuswāzibwa,
[z] Zab. 71. 13. Era z bebi'ke ensonyi zābwe ngekikūnta.
[a] Zab. 22. 25. 30 a Nebazānga nyo Mukama nakamwa kānge;
Wewawo, nāmutenderezānga mu kibīna.
[b] Zab. 16. 8. 31 Kubanga anāimirirānga b ku mukono ogwadyo ogwomwāvu,
Okumulokola eri abo abasalira omusāngo ememeye.

110

Zabuli ya Daudi.

1 a Mukama agamba mukama wānge nti
b Tūla c ku mukono gwānge ogwadyo,
d Okutūsa lwendifūla abalabebo entebe yebigerebyo.
2 Mukama alisindika e omu'go ogwamānyigo okuva f mu Sayuni:
'Gwe fugira wakati mu balabebo.
3 Abantubo bewayo nomwoyo ogutawalirizibwa ku lunaku olwobuīnzabwo:
Mu bulūngi obwobutukuvu, olina omusulo ogwobuvubukabwo,
Oguva mu lubuto lwenkya.
4 g Mukama yalāira, 'sō talye'jusa,
Nti 'Gwoli i kabona k emirembe gyona
Ngengeri ya Merukizedeki bweri.
5 Mukama l ku mukonogwo ogwadyo
Alifumita bakabaka m ku lunaku olwobusūngubwe.
6 Alisala emisāngo mu mawānga,
Ali'juza (ebifo) emirāmbo;
n Alifumita omutwe munsi enyingi.
7 Alinywa ku nsulo eri mu 'kubo:
Kyaliva aimusa omutwe.

111

Mumutendereze Mukama.
Nebazānga Mukama nomutima gwānge gwona,
a Mu kibīna ekyabatūkirivu abatēsa, ne mu kung'aniro.
2 Emirimu gya Mukama mikulu,
Ginonyezebwa abo bona abagisanyukira.
3 Omulimugwe gwa kitībwa, gwa bukulu:
b Nobutūkirivubwe bubērera emirembe gyona.
4 A'jukizi'za emirimugye egyekitalo:
Mukama c wa kisa, a'ju'de okusāsira.
5 Awa e'mere abo abamutya:
Ana'jukirānga endagānoye emirembe gyona.
6 Alaze abantube obuīnza obwemirimugye,
Ngabawa obusika obwamawānga.
7 Emirimu egyemikonogye ge d mazima nomusāngo;
Ebiragirobye byona e binywēra.
8 f Bitekebwawo emirembe nemirembe,
Bikolebwa mu mazima nobutūkirivu.
9 g Yawa abantube i okununulwa;
Yalagira endagānoye emirembe gyona:
k Erinyalye tukuvu, lya kitībwa.
10 Mu kutya Mukama l amagezi mwegasokera;
Balina okutegēra okulūngi bona abakola bwebatyo;
Etendolye libērera emirembe gyona.

[a] Mat. 22. 44.
[b] Beb. 1. 13.
[c] Bef. 1. 20. Bak. 3. 1. Beb. 1. 3. 1 Pet. 3. 22.
[d] 1 Kol. 15. 25. Bef. 1. 22. Beb. 2. 8; 10. 13.
[e] Is. 11. 1.
[f] Zab. 68. 35.
[g] Beb. 7. 21.
[i] Zek. 6. 13.
[k] Yok. 12. 34. Beb. 7. 24 neb.
[l] Zab. 16. 8.
[m] Bal. 2. 5.
[n] Zab. 68. 21.
[a] Zab. 89. 7.
[b] Zab. 112. 3, 9.
[c] Zab. 86. 15; 103. 8.
[d] Kub. 15. 3.
[e] Zab. 19. 7.
[f] Is. 40. 8.
[g] Zab. 107. 20.
[i] Luk. 1. 68.
[k] Zab. 99. 3
[l] Ma. 4. 6.

112

MUMUTENDEREZE Mukama.
[a] Alina omukisa oyo atya Mukama,
Asanyukira enyo amatēkage.
2 [b] Eza'derye linābānga lya mānyi kunsi:
Eza'de lyabatūkirivu linābānga nomukisa.
3 [c] Ebintu nobuga'ga biri mu nyumbaye:
Nobutūkirivubwe bubērera emirembe gyona.
4 [d] Eri omutūkirivu omusana gu'ja awali ekizikiza:
[e] Oyo wa kisa, a'ju'de okusāsira, era ye mutūkirivu.
5 Alaba ebirūngi oyo [f] akola ebyekisa, awola;
Alinywēza ensōngaye bwalisalirwa omusāngo.
6 Kubanga [g] tasagasaganenga emirembe gyona;
Omutūkirivu ana'jukirwānga enaku zona ezitali'gwāwo.
7 [i] Tatyenga bigambo bya bubi:
Omutimagwe gunywēra, nga gwesiga Mukama.
8 [k] Omutimagwe guterēra, tatyenga,
Okutūsa [l] lwaliraba (byayagala nga bitūse) ku balabebe.
9 [m] Agabye, awa'de abāvu;
Obutūkirivubwe bubērera emirembe gyona:
[n] E'jemberye lirigulumizibwa nekitibwa.
10 Omubi alibiraba, alirūmwa omwoyo;
Aliruma obujigi namanyoge, alinyōlwa:
[o] Omubi byayagala birifa.

113

MUMUTENDEREZE Mukama.
[a] Mutendereze, 'mwe aba'du ba Mukama,
Mutendereze erinya lya Mukama.
2 [b] Erinya lya Mukama lyebazibwēnga
Okuva lero okutūsa emirembe gyona.
3 [c] Okuva mu buvanjuba okutūka mu bugwanjuba
Erinya lya Mukama ligwāna okutenderezebwānga.
4 Mukama [d] ali wa'gulu okūsinga amawānga gona,
[e] Nekitībwakye okusinga e'gulu.
5 [f] Ani afanana nga Mukama Katonda wa'fe,
Alina entebeye wa'gulu,
6 [g] Eyetōwaza okutunulira (Ebiri) mu 'gulu ne munsi?
7 [i] Aimusa omwāvu mu nfūfu,
Agolokosa omunafu mu lubūngo;
8 Amutūze wamu nabalāngira,
Wamu nabalāngira ababantube.
9 [k] Atūza munju omukazi omugumba,
Nāmusanyusa ngamuzāzi'za abāna.
[l] Mumutendereze Mukama.

114

[a] ISIRAERI bweyava mu Misiri,
Enyumba ya Yakobo [b] mu bantu abolulimi olulala;
2 Yuda nābēra [c] awatukuvuwe,
Isiraeri [d] amatwālege.
3 [e] Enyanja neraba ekyo, ne'duka;
[f] Yoludani nāgobebwa oku'da enyuma.
4 [g] Ensozi nezibūka ngendiga eza sedume,
Nobusozi obutono ngobuliga.
5 [i] Wali otya, 'gwe enyanja, oku'duka?
Nāwe Yoludani, (oku'da) enyuma?
6 'Mwe ensozi, okubūka ngendiga eza sedume;
'Mwe obusozi obutono, ngobuliga?
7 Kankana, 'gwe ensi, awali Mukama,
Awali Katonda wa Yakobo;
8 Eyafūla [k] e'jinja ekidiba ekyama'zi,
Eryembālebāle olu'zi olwama'zi.

115

[a] SI'FE, ai Mukama, si'fe,
Wabula erinyalyo lye ligwāna
[b] okuwebwa ekitibwa
Olwokusāsirakwo, nolwamazimago.
2 Kiki ekināba kibogeza abamawānga
Nti [c] Katonda wābwe aliru'dawa kakano?
3 Naye Katonda wa'fe ali mu 'gulu:
Akoze byeyayagala byona.
4 [d] Ebifananyi byābwe ye feza, ye zābu,
[e] Omulimu ogwemikono gyabantu.
5 Birina obumwa, [f] naye tebyogera;
Birina amaso, naye tebiraba;
6 Birina amatu, naye tebiwulira;
Birina enyindo, naye tebiwunyiriza;
7 Birina engalo, naye tebizikwasa (kintu);
Birina ebigere, naye tebitambula;
'Sō tebyogeza bulago bwabyo.
8 [g] Ababikola balibifanana;
Wewawo, buli abyesiga.
9 [i] 'Gwe Isiraeri, wesigēnga Mukama;
Ye mubēzi wābwe, ye [k] ngabo yābwe.
10 [l] 'Gwe enyumba ya Aloni, mwesigēnga Mukama:
Ye mubēzi wābwe, ye ngabo yābwe.
11 'Mwe abatya Mukama, mwesigēnga Mukama:
Ye mubēzi wābwe, ye ngabo yābwe.
12 Mukama atu'juki'de; alituwa omukisa;
Aliwa omukisa [m] enyumba ya Isiraeri;
Aliwa omukisa enyumba ya Aloni.
13 Aliwa omukisa abo abatya Mukama,
Abato era nabakulu.
14 Mukama [n] ayongerēnga bulijo okubāza
'Mwe nabāna ba'mwe.
15 'Mwe muwere'dwa Mukama omukisa,
Eyakola e'gulu nensi.
16 [o] E'gulu lye 'gulu lya Mukama;

[a] Zab. 128. 1.
[b] Zab. 25. 13; 37. 26.
[c] Mat. 6. 33. Ma'k. 10. 30.
[d] Zab. 99. 11.
[e] Zab. 111. 4.
[f] Mat. 5. 42.
[g] Zab. 10. 6.
[i] Nge. 1. 33.
[k] Zab. 57. 7.
[l] Zab. 54. 7. Mat. 5. 42.
[m] 2 Kol. 9. 9.
[n] 1 Sam. 2. 1.
[o] Nge. 10. 28.

[a] Zab. 135. 1.
[b] Zab. 115. 18.
[c] Zab. 50. 1.
[d] Zab. 99. 2.
[e] Zab. 108. 4.
[f] Zab. 89. 6.
[g] Is. 57. 15.
[i] 1 Sam. 2. 8.
[k] 1 Sam. 2. 5. Is. 54. 1.
[l] Zab. 105. 45

[a] Kuv. 13. 3.
[b] Zab. 81. 5.
[c] Kuv. 25. 8.
[d] Kubal. 23. 21.
[e] Zab. 77. 16.
[f] Yos. 3. 13.
[g] Zab. 68. 16.
[i] Kab. 3. 8.
[k] Kubal. 20. 11.
[a] Is. 48. 11.
[b] Bik. 12. 23.
[c] Zab. 42 3.
[d] Zab. 135. 18.
[e] Ma. 4. 28. Is. 44. 10. Bik. 19. 26.
[f] Is. 46. 7. Yer. 10. 5. Kab. 2. 18.
[g] Is. 44. 11. Yon. 2. 8. Kab. 2. 19.
[i] Zab. 118. 2.
[k] Zab. 84. 9.
[l] Zab. 118. 2 neb.
[m] Zab. 135. 19.
[n] Ma. 1. 11.
[o] Zab. 148. 4.

Naye ensi yagiwa abāna babantu.
p Zab. 6. 5. 17 p Abafu tebatendereza Mukama,
Newakuba'de abo bona aba'ka mu kusirika;
r Zab. 113. 2. 18 r Naye 'fe tunebazānga Mukama
Okuva lero okutūsa emirembe gyona.
s Zab. 145. 1. s Mumutendereze Mukama.

116 a 'Mwagala Mukama, kubanga
a Zab. 18. 1. b Zab. 66. 19; 118. 21. b awuli'de
E'dobozi lyānge nokwegairira kwānge.
c Zab. 86. 1. 2 Kubanga c antege'de okutu,
Kyenāvānga 'mukōwola nga nkyali mulamu.
d Zab. 18. 4. 3 d Emigwa egyokufa gyansiba.
Nokulūmwa kwemagōmbe kwankwata;
Nindaba enaku nokutegana.
e Zab. 18. 6. 4 e Nindyoka nkōwola erinya lya Mukama;
Nti Ai Mukama, nkwegairi'de, omponye ememe yānge.
f Zab. 86. 15. g Zab. 145. 17. 5 f Mukama wa kisa, g era mutūkirivu;
Wewawo, Katonda wa'fe alina okusāsira.
i Zab. 19. 7. Nge. 1. 4. 6 i Mukama akūma i abo abatalina nkwe:
k Zab. 79. 8. k Najēzebwa, nāndokola.
l Yer. 6. 16. Mat. 11. 29. 7 l Komawo mu kiwu'mulokyo, 'gwe ememe yānge;
Kubanga Mukama akukole'de ebyekisa ekingi.
8 Kubanga omponye'za ememe yānge okufa,
Amaso gānge obutakāba maziga,
Nebigere byānge obutagwa.
9 Nātambulirānga mu maso ga Mukama
m Zab. 27. 13. m Munsi yabalamu.
n 2 Kol. 4. 13. 10 n Nzi'kiriza, kubanga ndyogera:
Nabonyabonyezebwa nyo:
o Zab. 31. 22. 11 o Ninjogera nga nyānguwa
Nti Abantu bona bulimba.
12 Kiki kyendisasula Mukama
Olwebirūngibye byona eri 'nze?
p Zab. 16. 5. Luk. 22. 17. 13 Nditōla p akakōmpe akobulokozi,
Era ndikābira erinya lya Mukama.
r Zab. 22. 15. 14 r Ndisasula obweyamo bwānge eri Mukama,
Wewawo, mu maso gabantube bona.
15 Okufa kwabatukuvube
s Kubal. 23. 10. Zab. 72. 14. s Kwa muwendo mungi mu maso ga Mukama.
16 Ai Mukama, mazima 'nze ndi mu'duwo:
t Zab. 86. 16. 'Nze ndi mu'duwo, era t omwāna womuzānawo;
Osumulu'de ebyansiba.
u Zab. 107. 22. w Iu. 13. 17 u Ndikuwa sadaka eyokwebaza,
w Era ndikābira erinya lya Mukama.
18 Ndisasula obweyamo bwānge eri Mukama,
Wewawo, mu maso gabantube bona;
19 Mumpya zenyumba ya Mukama,
Wakati mu'gwe, 'gwe Yerusalemi.
y Mumutendereze Mukama. y Zab. 105. 45.

117 a Mumutendereze Mukama, a Zab. 66. 4.
'mwe amawānga gona;
Mumugulumize, 'mwe abantu bona.
2 Kubanga okusāsirakwe kungi eri 'fe:
b Namazima ga Mukama (gabērera) emirembe gyona. b Zab. 100. 5.
c Mumutendereze Mukama. c Zab. 97. 11.

118 a Mumwebaze Mukama; kubanga mulūngi: a 1 Byom. 16. 34, 41. Zab. 106. 1.
Kubanga okusāsirakwe (kubērera) emirembe gyona.
2 b Isiraeri ayogere kakano b Zab. 115. 9-11.
Nti okusāsirakwe (kubērera) emirembe gyona.
3 Enyumba ya Aloni eyogere kakano
Nti okusāsirakwe (kubērera) emirembe gyona.
4 Abo abamutya Mukama bogere kakano
Nti okusāsirakwe (kubērera) emirembe gyona.
5 Bwenali c mu naku ninkābira Mukama: c Zab. 120. 1.
Mukama nānjitaba, (nānteka) mu kifo ekigazi.
6 d Mukama ali ku lui lwānge; siritya: d Beb. 13. 6.
Abantu baīnza kunkola ki?
7 e Mukama ali ku lui lwānge mwabo abambēra: e Zab. 54. 4.
Kyendiva f ndaba (byenjagala nga bitūse) kwabo abankyāye. f Zab. 54. 7.
8 Kirūngi okwesigānga Mukama
Okusinga okusūbira abantu.
9 Kirūngi okwesigānga Mukama
Okusinga okusūbira g abalāngira. g Zab. 146. 3.
10 Amawānga gona ganetōlo'de:
Mu linya lya Mukama ndigazikiriza.
11 Ganetōlo'de; wewawo, ganetōlo'de:
Mu linya lya Mukama ndigazikiriza.
12 Banetōlo'de i ngenjuki; baziki'de
k ngomuliro ogwomuma'gwa: i Ma. 1. 44. k Zab. 58. 9.
Mu linya lya Mukama ndibazikiriza.
13 Wansoya nyo okungwisa:
Naye Mukama nāmbēra.
14 l Mukama ge mānyi gānge, lwe luimba lwānge; l Kuv. 15. 2. Is. 12. 2.
Era yafūse obulokozi bwānge.
15 E'dobozi eryesanyu era eryobulokozi liri mu wema ezabatūkirivu;
Omukono ogwadyo ogwa Mukama gukola ebyobuzira.
16 m Omukono ogwadyo ogwa Mukama gugulumizibwa: m Luk. 1. 51.
Omukono ogwadyo ogwa Mukama gukola ebyobuzira.
17 n Sirifa, naye nābērānga mulamu, n Kab. 1. 12.
Era o nābūlirānga emirimu gya Mukama. o Zab. 107. 22.

18 Mukama [p] ambonereze'za nyo:
Naye tangabulānga eri okufa.
19 [r] Munzi'gulirewo enzi'gi ezobutūkirivu:
Nāziingiramu, ninebaza Mukama.
20 Olwo lwe lu'gi lwa Mukama;
[s] Abatūkirivu be baliingiramu.
21 Nākwebazānga, kubanga onzi'zemu,
Era ofūse obulokozi bwānge.
22 [t] E'jinja abazimbi lyebāgāna
Lifūse ekulu eryokunsōnda.
23 Ekyo Mukama ye yakikola;
Kya kitalo mu maso ga'fe.
24 Luno lwe lunaku Mukama lweyakola;
Tunāsanyuka, tunājaguliza okwo.
25 Olokole kakano, tukwegairi'de, ai Mukama:
Ai Mukama, tukwegairi'de, owereze omukisa kakano.
26 [u] Alina omukisa oyo a'ja mu linya lya Mukama:
Tubasabi'de omukisa nga tuima mu nyumba ya Mukama.
27 Mukama ye Katonda, era [w] atuwa-'de omusana:
Musibe sadaka nemigwa, musibe ku [y] mayembe gekyōto.
28 'Gwoli Katonda wānge, nānge nākwebazānga:
'Gwoli Katonda wānge, nākugulumizānga.
29 Kale mumwebaze Mukama; kubanga mulūngi:
Kubanga okusāsirakwe (kubērera) emirembe gyona.

119

N ALEFU

Balina omukisa abo abatūkirira mu 'kubo,
Abatambulira mu matēka ga Mukama.
2 Balina omukisa abo abekūma byeyategēza,
Abamunonya nomutima gwona.
3 Wewawo, [a] abo tebakola ebitali bya butūkirivu;
Batambulira mu makūboge.
4 Watukūtira ebiragirobyo,
Tubikwatēnga nyo.
5 Singa amakubo gānge ganywe'de
Okukwata amatēkago!
6 Bwentyo [b] bwesikwatibwenga nsonyi,
Bwenalowōzānga byewalagira byona.
7 Nākwebazānga nomutima ogutalina bukusa,
Bwendiba nga njize emisāngogyo egyesōnga.
8 Nākwatānga amatēkago:
Nkwegairi'de, tondekera dala.

B BESI

9 Omuvubuka anālongōsānga atya e'kubolye?
Nga yegendereza ngekigambokyo bwekiri.
10 Nomutima gwānge gwona nkunonye'za:
Nkwegairi'de, 'neme okukyāma okuleka byewalagira.
11 Nterese ekigambokyo mu mutima gwānge,
'Neme okwōnōna mu masogo.
12 Webazibwa, ai Mukama:
[c] Onjigirizēnga amatēkago.
13 Nemimwa gyānge mbūli'de
Emisāngo gyona egyakamwāko.
14 [d] Nsanyuki'de e'kubo lyebyo byewategēza,
Nga (asanyukira) obuga'ga bwona.
15 Nāfumitirizānga ebiragirobyo.
Era nālowōzanga amakubogo.
16 [e] Nāsanyukirānga amatēkago:
Serabirenga kigambokyo.

G GIMERI

17 [f] Onkolere omu'duwo ebyekisa ekingi, mbērēnga omulamu;
Bwentyo bwenākwatānga ekigambokyo.
18 Onzibule amaso gānge, ndabe
Ebyekitalo ebiva mu matēkago.
19 'Nze ndi [g] mutambuze munsi:
Tonkisa byewalagira.
20 [i] Ememe yānge ekutuse olwōkuyayana
Kweyayānira emisāngogyo ebiro byona.
21 Onenye'za abamalala abakolimirwa,
Abakyāma okuleka byewalagira.
22 Onziyeko okuvumibwa nokunyōmebwa;
Kubanga [k] nekūmye byewategēza.
23 Era nabalāngira batūla nebanjogerako obubi:
(Naye) omu'duwo nafumitiriza amatēkago.
24 Era byewategēza [l] byensanyukira,
(Era ebyo) be bantu bentēsa nabo.

D DALESI

25 [m] Ememe yānge yega'se nenfūfu:
[n] Onzūkize ngekigambokyo bwekiri.
26 Nayātula amakubo gānge, nāwe nonziramu:
Onjigirize amatēkago.
27 [o] Ontegēze ntegēre e'kubo eryebiragirobyo:
Nendyoka nfumitiriza emirimugyo egyekitalo.
28 Ememe yānge esānūse olwokunyikāla:
Ompe amānyi ngekigambokyo bwekiri.
29 Onziyeko e'kubo eryobulimba:
Era ompe amatēkago nekisa.
30 Neroboze'za e'kubo eryobwesigwa:
Emisāngo ngita'de (mu maso gānge).
31 Nega'ta nebyo byewategēza:

[p] 2Kol.6.9.
[r] Zab. 24. 7, 9.
[s] Is. 35. 8. Kub. 22. 14.
[t] Mat. 21. 42. Ma'k. 12. 10, 11. Luk.20.17. Bik. 4. 11. Bef. 2. 20. 1 Pet. 2. 4, 6.
[u] Mat. 21. 9; 23. 39.
[w] Zab. 97. 11.
[y] Kuv. 27. 2.
[a] 1 Yok. 3. 9; 5. 18.
[b] lu. 80.
[c] nyi.26,64, 68,108,124, 135, 171.
[d] lu. 162.
[e] nyi.24,77, 92, 143,174.
[f] Zab.13.6.
[g] Lev. 25. 23.
[i] Zab. 84.2.
[k] nyi.33,34, 56, 68, 100, 115, 145.
[l] nyi.77,92, 143, 174.
[m] Zab. 44. 25.
[n] nyi. 37, 40, 88, 93, 107, 149, 154, 156, 159.
[o] nyi. 34, 73, 125,144, 169.

Ai Mukama, tonkwasa nsonyi.
32 Na'dukirānga mu 'kubo lyebyo byewalagira,
Bwoligazīya omutima gwānge.

ה HE

33 Onjigirize, ai Mukama, e'kubo eryamatēkago;
Nānge nālyekūmānga okutūsa enkomerero.
34 Ompe amagezi, nānge nekūmānga amatēkago;
Wewawo, nāgakwatānga nomutima gwānge gwona.
35 Ompise mu 'kubo lyebyo byewalagira;
Kubanga mweryo [p] mwensanyukira.
36 Okyūse omutima gwānge eri ebyo byewategēza,
'Sō si eri [r] kwegōmba.
37 Owunjule amaso gānge galemēnga okulaba ebitalimu,
Era onzūkize mu makubogo.
38 [s] Onywēze ekigambokyo eri omu'duwo,
Kye kyokukutyānga 'gwe.
39 Ompunjulire ekivume kyentya;
Kubanga emisāngogyo mirūngi.
40 Laba, [t] negōmbānga ebiragirobyo.
Onzūkirize mu butūkirivubwo.

ו VAU

41 Era nokusāsirakwo [u] kutūke gyendi, ai Mukama,
Bwe bulokozibwo, ngekigambokyo bwekiri.
42 Bwentyo bwendiba nekyoku'damu eri oyo anvuma;
Kubanga nesiga ekigambokyo.
43 'Sō to'gyiramu dala kigambo kya mazima mu kamwa kānge;
Kubanga nāsūbirānga emisāngogyo.
44 Bwentyo bwenākwatānga amatēkago enaku zona,
Emirembe nemirembe.
45 Era nātambulānga nga neyabya;
Kubanga 'nonye'za ebiragirobyo.
46 Era nāyogerānga kwebyo byewategēza [w] mu maso ga bakabaka,
Nesikwatibwa nsonyi.
47 Era nāsanyukirānga ebyo byewalagira,
Byenāyagalānga.
48 Era [y] nāimusānga engalo zānge eri ebyo byewalagira, byenāyagalānga:
Era [z] nāfumitirizānga amatēkago.

ז ZAINI

49 O'jukire ekigambo eri omu'duwo,
Kubanga wansūbiza.
50 Eryo lye [a] sanyu lyānge bwembonyabonyezebwa:
Kubanga [b] ekigambokyo kinzūkizi'za.

51 Abamalala bansekere'de nyo:
(Naye) nesekōlōbyānga okuva mu matēkago.
52 Nji'juki'de emisāngogyo egye'da, ai Mukama,
Ninesanyusa.
53 [c] Obusūngu obubūbūka bunku'te,
Olwababi abaleka amatēkago.
54 Amatēkago genyīmbirako
Mu nyumba [d] eyokutambula kwānge.
55 [e] Na'jukirānga erinyalyo ekiro,
Era nākwatānga amatēkago.
56 Ekigambo kino kyānge,
Okukūmānga ebiragirobyo.

ח KESI

57 Mukama gwe [f] mugabo gwānge:
Nayogera nga nākwatānga ebigambobyo.
58 Nasaba ekisakyo nomutima gwānge gwona;
Onsāsire [g] ngekigambokyo bwekiri.
59 [i] Nalowōza amakubo gānge,
Nikyūsa ebigere byānge eri ebyo byewategēza.
60 Nayānguwa nesirwāwo,
Okukwata ebyo byewalagira.
61 Emigwa egyababi gimbi'se;
(Naye) serabi'de matēkago.
62 Mu [k] 'tūmbi nāgolokokānga okukwebaza
Olwemisāngogyo egyensōnga.
63 'Nze ndi mu'ne wabo bona abakutya,
Nabo abakwata ebiragirobyo.
64 Ai Mukama, [l] ensi e'ju'de okusāsirakwo:
Onjigirize amatēkago.

ט TESI

65 Okole'de ebirūngi omu'duwo,
Ai Mukama, [m] ngekigambokyo bwekiri.
66 Onjigirizēnga okusala emisāngo egyensōnga nokutegēra;
Kubanga na'kirizānga ebyo byewalagira.
67 [n] Nga sinabonyabonyezebwa, nakyāma;
Naye kakano nkwata ekigambokyo.
68 [o] Oli mulūngi, era okola ebirūngi;
Onjigirizēnga amatēkago.
69 Abamalala banjiyiri'zako ekyobulimba:
Nomutima gwānge gwona nekūmā'nga ebiragirobyo.
70 [p] Omutima gwābwe guge'ze ngamasavu;
Naye 'nze nsanyukira amatēkago.
71 [r] Kwangasa okubonyabonyezebwa;
Ndyoke njige amatēkago.
72 [s] Amatēka gakamwāko gampōmera 'nze
Okusinga (ebitūndu) ebyezābu nefeza enkumi nenkumi.

[p] Zab. 112. 1.
[r] Ez. 33.31. Ma'k. 7. 21, 22. Luk. 12.15. 1 Tim. 6.10. Heb. 13. 5.
[s] 2 Sam. 7. 25.
[t] Iu. 20.
[u] Iu. 77.
[w] Mat. 10. 18.
[y] Zab. 63. 4; 141. 2.
[z] Iu. 15.
[a] Bal. 15.4.
[b] nyi. 11,38, 41, 58, 67, 76, 82, 103, 116, 123, 133, 140, 148, 154, 158, 162, 170, 172.
[c] Ez. 9. 3.
[d] Lub. 47. 9.
[e] Zab. 63.6.
[f] Zab. 16.5.
[g] Iu. 41.
[i] Luk. 15. 17.
[k] Bik. 16. 25.
[l] Zab. 33.5.
[m] nyi. 25, 107, 169.
[n] nyi. 71, 75. Yer. 31. 18, 19.
[o] Zab. 106. 1.
[p] Yob. 15.7. Is. 6. 10.
[r] nyi. 71, 75. Yer. 31. 18, 19.
[s] Zab. 19. 10.

י YODI

73 [t] Engalozo ze zankola, ze za'mūmba:
[u] Ompe amagezi, njigēnga ebyo byewalagira.
74 [w] Abakutya banāndabānga nebasanyuka;
Kubanga nāsūbirānga ekigambokyo.
75 'Manyi, ai Mukama, ngemisāngogyo gya nsōnga,
Era nga wambonyabonya olwobwesigwa.
76 Nkwegairi'de, ekisakyo ekirūngi kinsanyuse,
Ngekigambokyo bwekiri eri omu-'duwo.
77 Okusāsirakwo okulūngi ku'je gye ndi, mbērēnga omulamu:
Kubanga amatēkago ge gansanyusa.
78 Abamalala bakwatibwe ensonyi; kubanga ba'me'ga awatali nsōnga:
(Naye) [y] nāfumitirizānga ebiragirobyo.
79 Abakutya bankyūkire,
Era balitegēra byewategēza.
80 Omutima gwānge gutūkirire mu matēkago;
'Nemēnga okukwatibwa ensonyi.

כ KAFU

81 [z] Ememe yānge eziri'se olwobulokozibwo:
(Naye) nsūbira ekigambokyo.
82 [a] Amaso gānge gakulukuse olwekigambokyo,
Nga njogera nti Olinsanyusa di?
83 Kubanga [b] nfūse nge'diba (eriwanikibwa) mu mu'ka;
Naye [c] serabira matēkago.
84 [d] Enaku ezomu'duwo ziri meka?
Olitūkiriza di omusāngo kwabo abānji'ganya?
85 Abamalala bansimi'de obunya,
Abatagoberera matēkago.
86 Byewalagira byona bya bwesigwa:
Banji'ganya awatali nsōnga: 'gwombēre.
87 Bābulako katono banzikirize kunsi;
Naye nesireka biragirobyo.
88 Onzūkize ngekisakyo ekirūngi bwekiri;
Bwentyo bwenākwatānga akamwāko byekategēza.

ל LAMEDI

89 Emirembe gyona, ai Mukama,
[e] Ekigambokyo kinywēre'de mu 'gulu.
90 [f] Obwesigwabwo (bubērera) emirembe gyona:
Wanywēza ensi, nebērerawo.
91 Bikyaliwo lero nga bwewalagira;
Kubanga ebintu byona ba'dubo.
92 Singa amatēkago sige gānsanyusa,
Nandizikiri'de bwenabonyabonyezebwa.
93 Serabirenga biragirobyo enaku zona;
Kubanga wanzūkiza nebyo.
94 'Nze ndi wuwo, ondokole;
Kubanga nānonyānga ebiragirobyo.
95 Ababi ba'nindiri'de okunzikiriza;
(Naye) 'nze nālowōzānga byewategēza.
96 Ndabye ebintu byona ebyatūkirira gyebikoma;
(Naye) ekiragirokyo kigazi nyo.

מ MEMU

97 [g] Amatēkago nga ngagala!
Ago genfumitiriza okuzibya obu'de.
98 Byewalagira bingeziwaza [i] okusinga abalabe bānge;
Kubanga bali wamu nānge enaku zona.
99 Nina okutegēra okusinga abaigiriza bānge bona;
Kubanga [k] byewategēza byendowōza.
100 [l] Ntegēra okukira abaka'de,
Kubanga nekūmānga ebiragirobyo.
101 Nāziizānga ebigere byānge (obutatambula) mu 'kubo ebi lyona,
Ndyoke nkwatēnga ekigambokyo.
102 Sekōlōbyānga kuleka misāngogyo;
Kubanga 'gwe wanjigirizānga.
103 [m] Ebigambobyo nga bimpōmera mu kibuno kyānge!
Bisinga omubīsi gwenjuki mu kamwa kānge!
104 Ebiragirobyo bye binfunya okutegēra:
Kyenvu'de [n] nkyāwa buli 'kubo eryobulimba.

נ NUNI

105 [o] Ekigambokyo ye tabāza eri ebigere byānge,
Nomusana eri e'kubo lyānge.
106 [p] Nalāira, eri nkikakasi'za kino,
Nga nākwatānga emisāngogyo egyensōnga.
107 Mbonyabonyezebwa nyo;
[r] Onzūkize, ai Mukama, ngekigambokyo bwekiri.
108 O'kirize, nkwegairi'de, [s] ebyo akamwa kānge byekākuwa, ai Mukama, nga tekāwalirizibwa,
Era onjigirizānga emisāngogyo.
109 [t] Ememe yānge eri mu mukono gwānge enaku zona;
Naye serabira matēkago.
110 Ababi bantēge'de omutēgo;
Naye sikyāmānga kuleka biragirobyo.
111 Byewategēza mbitu'te okuba [u] obusika obutali'gwāwo;
Kubanga ebyo bye [w] binsanyusa omutima gwānge.
112 Mpese omutima gwānge okutūkiriza amatēkago,
Emirembe gyona, [y] okutūsa enkomerero.

[t] Yob. 10. 8. Zab. 100. 3.
[u] lu. 27.
[w] Zab. 34. 2.
[y] lu. 15.
[z] Zab. 73. 26; 84. 2.
[a] lu. 123.
[b] Yob. 30. 30.
[c] nyi. 61, 93, 109, 141, 153, 176.
[d] Zab. 39. 4.
[e] Zab. 89. 2; 148. 6. 1 Pet. 1. 25.
[f] Zab. 89. 1.
[g] nyi. 113. 163, 165.
[i] Ma. 4. 6.
[k] 2 Tim. 3. 15.
[l] Yob. 32. 7-9.
[m] Zab. 19. 10.
[n] lu. 128.
[o] Nge. 6. 23.
[p] Nek. 10. 29.
[r] lu. 25.
[s] Kos. 14. 2. Beb. 13. 15.
[t] Balam. 12. 3.
[u] Ma. 33. 4.
[w] nyi. 14. 162.
[y] lu. 33.

ס SAMEKI

113 Nkyāye abo abalina emyoyo egyobulimba;
Naye amatēkago genjagala.
114 'Gwoli kifo kyānge [z] kyenekwekeramu, [a] nengabo yānge:
[b] Nsūbira ekigambokyo.
115 [c] Mugende mumbēre wala, 'mwe abakozi bobubi;
Ndyoke nekūmēnga Katonda wānge byeyalagira.
116 Ompanirire ngekigambokyo bwekiri, mbērēnga omulamu;
'Neme [d] okukwatibwānga ensonyi olwe'sūbi lyānge.
117 [e] 'Gwompanirire, nānge nābērāngawo mirembe,
Era negenderezānga amatēkago enaku zona.
118 Onyōmye abo bona abakyāma okuleka amatēkago;
Kubanga obukūsakūsa bwābwe bulimba.
119 Omalawo ababi bona abensi [f] ngamasengere:
Kyenvu'de njagala ebyo byewategēza.
120 [g] Omubiri gwānge gukankana olwokukutya;
Era ntya emisāngogyo.

ע AINI

121 Nkoze ebyomusāngo nebyobutūkirivu:
Tondekera abo abanjōga.
122 Weīmirire omu'duwo olwobulūngi:
Abamalala baleme okunjōgānga.
123 Amaso gānge ganzibye olwobulo kozibwo,
Nolwekigambokyo ekitūkirivu.
124 Okole omu'duwo ngokusāsirakwo bwekuli,
Era onjigirizēnga amatēkago.
125 [i] 'Nze ndi mu'duwo, ompe okutegēra;
Ndyoke 'manye ebyo byewategēza.
126 Obu'de butūse Mukama okukola emirimu;
(Kubanga) badibi'za amatēkago.
127 Kyenvu'de [k] njagala ebyo byewalagira
Okusinga ezābu, wewawo, okusinga ezābu enūngi.
128 Kyenvu'de ndowōza ebiragirobyo byona ebyebigambo byona nga bya nsōnga;
Era nkyāye buli 'kubo eryobulimba.

פ PE

129 Byewategēza bya kitalo:
Ememe yānge kyeva ebyekūma.
130 Ebigambobyo nga bi'guli'dwawo bireta omusana;
[l] Biwa okutegēra abatalina magezi.
131 Nayasama nyo akamwa kānge nimpēvuma;
Kubanga nayayānira ebyo byewalagira.
132 Onkyūkire, onsāsire,
Nga bwoisa okusāsira abo abagala erinyalyo.
133 [m] Olung'amizēnga ebigere byānge mu kigambokyo;
'Sō obutali butūkirivu bwona bulame [n] okunfugānga.
134 O'nunule 'neme okujōgebwānga abantu:
Bwentyo bwenākwatānga ebiragirobyo.
135 [o] Oyākize amasogo omu'duwo;
Era onjigirizēnga amatēkago.
136 [p] Amaso gānge gakulukuta emi'ga gyama'zi,
Kubanga tebakwata matēkago.

ש TIZADE

137 [r] Oli mutūkirivu, ai Mukama,
Nemisāngogyo gya nsōnga.
138 [s] Walagira byewategēza mu butūkirivu
Ne mu bwesigwa dala dala.
139 [t] Obu'gya bwānge bunzikirizi'za,
Kubanga abalabe bānge berabi'de ebigambobyo.
140 Ekigambokyo kirongōfu nyo;
Omu'duwo kyava akyagala.
141 'Nze ndi muto, 'nyōmebwa:
(Naye) serabira biragirobyo.
142 Obutūkirivubwo bwe butūkirivu obwemirembe gyona,
Namatēkago ge [u] mazima.
143 Enaku nokulūmwa bindabye:
(Naye) byewalagira bye binsanyusa.
144 Byewategēza bya butūkirivu emirembe gyona:
[w] Ompe okutegēra, nānge nābērānga mulamu.

ת KOFU

145 Nkōwo'de nomutima gwānge gwona; ompitabe, ai Mukama:
Nākūmānga amatēkago.
146 Nkukōwo'de; ondokole,
Nānge nākwatānga ebyo byewategēza.
147 Nakēra [y] emambya nga tenasala, ninkōwola:
Nasūbira ebigambobyo.
148 Amaso gānge gāsoka [z] ebisisimuka byekiro,
Nfumitirize ekigambokyo.
149 Owulire e'dobozi lyānge ngekisakyo bwekiri:
[a] Onzūkize, ai Mukama, ngemisāngogyo bwegiri:
150 Basembera abagoberera obubi;
Bali wala amatēkago.
151 [b] 'Gwoli kumpi, ai Mukama;
Ne byona byewalagira ge [c] mazima.
152 E'da ne'da nāmanyānga olwebyo byewategēza,

[z] Zab.32.7.
[a] Zab.84.9.
[b] lu. 74.
[c] Zab. 6. 8.
[d] Bal. 5. 5. Baf. 1. 20.
[e] Zab.146. 5.
[f] Ez. 22.18.
[g] Kab. 3. 16.
[i] Zab. 116. 16.
[k] lu. 72.
[l] Zab.19.7. Nge. 1. 4.
[m] Zab. 17. 5.
[n] Zab. 19. 13.
[o] Balam. 12. 3.
[p] Yer. 9. 1; 14. 17. Kung. 3. 48.
[r] Ezer. 9. 15.
[s] Zab. 19. 7, 9.
[t] Yok.2.17.
[u] nyi. 151, 160. Zab. 19. 9. Yok. 17. 17.
[w] lu. 27.
[y] Zab. 5. 3.
[z] Zab.63.6.
[a] lu. 25.
[b] Zab. 145. 18.
[c] lu. 142.

[d] Zab. 104. 5.

[d] Nga wabinywēza emirembe gyona.

ר RESI

[e] Kung. 5. 1.
[f] lu. 83.
[g] 1 Sam. 24. 15.

153 [e] Olowōzēnga okubonabona kwānge, omponye;
Kubanga [f] serabira matēkago.
154 [g] Ompolereze ensōnga yānge, o-'nunule:
Onzūkize ngekigambokyo bwekiri.

[i] Yob. 5. 4.

155 [i] Obulokozi buba wala ababi;
Kubanga tebanonya matēkago.
156 Okusāsirakwo okulūngi kūngi, ai Mukama:

[k] lu. 149.

Onzūkize [k] ngemisāngogyo bwegiri.
157 Abanji'ganya nabankyāwa bangi:
(Naye) sekōlōbyānga kuleka byewategēza.
158 Nalaba abo abakola ebyenkwe,

[l] Zab. 95. 10. Ez. 6. 9.

[l] ninakuwala;
[m] Kubanga tebakwatakwata kigambokyo.
159 Olowōze bwenjagala ebiragirobyo:
Onzūkize, ai Mukama, ngekisakyo bwekiri.
160 Ekigambokyo kyona kyona mazima;
Nemisāngogyo egyensōnga gyona gyona (gibērera) emirembe gyona.

ש SINI

[n] lu. 23.

161 [n] Abalāngira banji'ganyi'za awatali nsōnga;
Naye omutima gwānge gutya nyo ebigambobyo.
162 Nsanyukira ekigambokyo,

[o] Is. 9. 3.

[o] Ngalaba omunyago omungi.
163 Nkyāye obulimba, mbutamwa;
(Naye) amatēkago genjagala.
164 Emirūndi musānvu buli lunaku nkutendereza,
Olwemisāngogyo egyensōnga,

[p] Nge. 3. 2. Is. 32. 17.

165 [p] Abagala amatēkago balina emirembe mingi;
'Sō tebaliko ekibesitaza.

[r] Lub. 49. 18.

166 [r] Nsūbi'de obulokozibwo, ai Mukama,
Era nkoze byewalagira.
167 Ememe yānge yakwatānga byewategēza;
Era mbyagala kitalo.
168 Nākwatānga ebiragirobyo nebyo byewategēza;

[s] Nge. 5. 21.

Kubanga [s] amakubo gānge gona gali mu masogo.

ת TAU

169 Okukāba kwānge kusemberēnga mu masogo, ai Mukama:
Ompe okutegērānga ngekigambokyo bwekiri.
170 Okwegairira kwānge ku'jēnga mu masogo:
Omponye ngekigambokyo bwekiri.
171 Emimwa gyānge gyogere etendo;
Kubanga onjigiriza amatēkago.
172 Olulimi lwānge luīmbe ku kigambokyo;
Kubanga byewalagira byona bwe butūkirivu.
173 Omukonogwo gube nga gwetesetese okumbēra:
Kubanga [t] neroboze'za ebiragirobyo.

[t] Yos. 24. 22. Nge. 1. 29. Luk. 10. 42.

174 Njayāni'de obulokozibwo, ai Mukama;
Era amatēkago ge gansanyusa.
175 Ememe yānge ebērēnga enamu, era enekutenderezānga;
Nemisāngogyo gimbērēnga.
176 [u] Nakyāma ngendiga ebuze; nonya omuduwo;
Kubanga serabira byewalagira.

[u] Is. 53. 6.

120

[a] Oluīmba olwokumadāla.

[a] Zab. 121-134. Ebisoka. Zab. 42. 4. Is. 30. 29.

1 Mu kunakuwala kwānge nakōwola Mukama,
Nāmpitaba.
2 Omponye ememe yānge, ai Mukama, eri emimwa egyobulimba,
Neri olulimi olwobukūsakūsa.
3 Oliwebwa ki, olyongerwako ki nate,
'Gwe olulimi olwobukūsakūsa?
4 Obusāle obwobwōgi obwabazira,
Era namānda agentasēsa.
5 Zinsānze, kubanga ntambulira mu [b] Meseki
Kubanga ntūla mu wema za [c] Kedali!

[b] Luk. 10. 2. Ez. 27. 13.
[c] Is. 60. 7.

6 Ememe yānge yakamaze enaku nyingi okutūla
Awamu noyo akyāwa emirembe.
7 'Nze njagala emirembe:
Naye bwenjogera, bagala okulwāna.

121

[a] Oluīmba olwokumadāla.

[a] Zab. 120. Ebisoka.

1 NĀIMUSA amaso gānge eri [b] ensozi:
Okubērwa kwānge kuliva wa?

[b] Zab. 87. 1.

2 [c] Okubērwa kwānge (kuva) eri Mukama,
Eyakola e'gulu nensi.

[c] Zab. 124. 8.

3 Taliganya [d] kigerekyo okusagasagana:
[e] Akukūma tabōngotenga.

[d] Zab. 66. 9.
[e] Zab. 127. 1.

4 Laba, akūma Isiraeri
Tabōngotenga 'sō teyebakenga.
5 Mukama ye mukūmiwo:
Mukama kye [f] kisikirizekyo ku mukonogwo ogwadyo.

[f] Zab. 91. 1.

6 [g] Enjuba terikwōkya emisana,
Newakuba'de omwezi ekiro.

[g] Zab. 91. 5. Is. 49. 10. Kub. 7. 16.

7 Mukama anākukūmānga eri obubi bwona;
Oyo [i] yanākūmānga ememeyo.
8 Mukama anākukūmānga [k] amagendago nama'da,
Okuva lero nokutūka emirembe gyona.

[i] Zab. 97. 10.
[k] Ma. 28. 6.

122

[a] Oluīmba olwokumadāla; [b] olwa Daudi.

[a] Zab. 120. Ebisoka.
[b] Zab. 124. 131. 133. Ebisoka.

1 NASANYUKA bwebāng'amba
Nti Tugende [c] mu nyumba ya Mukama.

[c] Is. 2. 3.

2 Ebigere bya'fe biimiri'de
Munda mu miryāngogyo, 'gwe Yerusalemi;
3 'Gwe Yerusalemi, eyazimbibwa
Okuba [d] ekibuga ekiga'ti'dwa awamu:
4 [e] Ebika gyebirinya, bye bika bya Mukama,
Okuba [f] obujulirwa eri Isiraeri,
Okwebazānga erinya lya Mukama.
5 Kubanga [g] bāteka omwo entebe ezokusalirako omusāngo,
Entebe ezenyumba ya Daudi.
6 [i] Musabirēnga Yerusalemi emirembe:
Baliraba omukisa abakwagala.
7 Emirembe gibēre mu bisengebyo,
Nomukisa mu mayugo.
8 Kulwa baganda bānge ne ba'nānge
Nāyogera kakano nti [k] Emirembe gibēre mu'gwe.
9 Olwenyumba ya Mukama Katonda wa'fe
Nāgezāngako [l] okukukola obulūngi.

123

[a] Oluimba olwokumadāla.

1 [b] ERI 'gwe nyimusa amaso gānge,
Ai [c] 'gwatūla mu 'gulu.
2 Laba, amaso gaba'du nga (bwegatunulira) omukono gwa mukama wābwe,
Amaso gomuzāna nga (bwegatunulira) omukono gwa mugolewe,
Namaso ga'fe bwegatyo (bwegatunulira) Mukama Katonda wa'fe,
Okutūsa lwalitusāsira.
3 Otusāsire, ai Mukama, otusāsire:
Kubanga tu'ju'de nyo okunyōmebwa.
4 Ememe ya'fe e'ju'de nyo
[d] Okudūlirwa [e] abo abalina emirembe,
Nokunyōmebwa abo abalina amalala.

124

[a] Oluimba olwokumadāla; [b] olwa Daudi.

1 [c] SINGA Mukama siye yali ku lui lwa'fe,
Isiraeri ayogere kakano;
2 Singa Mukama siye yali ku lui lwa'fe,
Abantu bwebātugolokokerako:
3 [d] Banditumize, nga tukyali balamu,
Obusūngu bwābwe lwebwatubūbūkirako:
4 [e] Ama'zi ganditutwāli'de dala,
Mukoka yandiyise ku meme ya'fe:
5 Ama'zi agamalala gandiyise ku meme ya'fe.
6 Mukama yebazibwe,
Atatugabu'de okuba e'mere eri amanyo gābwe.
7 Ememe ya'fe ewonye ngenyonyi [f] mu mutēgo ogwabatezi:
Omutēgo gukutuse, na'fe tuwonye.
8 [g] Okubērwa kwa'fe kuli mu linya lya Mukama,
Eyakola e'gulu nensi.

125

[a] Oluimba olwokumadāla.

1 ABESIGA Mukama
Bali ng'anga olusozi Sayuni, olutu'julukuka, naye lunywēra emirembe gyona.
2 Ensozi nga bwezetōlōla Yerusalemi,
Ne Mukama bwatyo bweyetōlōla abantube,
Okuva lero nokutūsa emirembe gyona.
3 Kubanga omu'go ogufuga ogwobubi tegulibērerawoku [b] mugabo ogwabatūkirivu;
Abatūkirivu balemēnga okugolola emikono gyābwe okukola ebitasāna.
4 Obakolēnga ebirūngi, ai Mukama, abalūngi,
Nabo abalina emitima egitali gya bukūsa.
5 Naye abo abekōlōbya mu [c] makubo gābwe agakyāmye,
Mukama alibafulumya wamu nabakola ebitali bya butūkirivu.
[d] Emirembe gibēre ku Isiraeri.

126

[a] Oluimba olwokumadāla.

1 MUKAMA bweya'za nate obusibe bwa Sayuni,
[b] Netufanana ngābo abalōta.
2 [c] Akamwa ka'fe nekalyoka ka'jula enseko,
Nolulimi lwa'fe okuūmba:
Nebalyoka bogerera mu mawānga
Nti [d] Mukama abakole'de ebikulu.
3 Mukama atukole'de ebikulu;
(Kyetuvu'de) tusanyuka.
4 O'ze nate obusibe bwa'fe, ai Mukama,
Ngemi'ga mu bukika obwadyo.
5 [e] Abasiga nga bakāba amaziga balikūngula nga basanyuka.
6 Newakuba'de nga yegendera ngakāba, ngatwāla ensigo;
Ali'da nate nesanyu, ngaleta ebinywabye.

127

[a] Oluimba olwokumadāla; [b] olwa Sulemani.

1 MUKAMA bwatazimba nyumba,
Abagizimba bakolera bwerēre:
[c] Mukama bwatakūma kibuga,
Omukūmi atunulirira bwerēre.
2 Mukolera bwerēre bwemukēra okugolokoka, era bwemulwāwo enyo okwebaka,
Era [d] bwemulya e'mere eyokutegana:
(Kubanga) bwabawa bwatyo otulo abagalwabe.

[d] 2 Sam. 5. 9.
[e] Ma. 16. 16.
[f] Kuv. 16. 34.
[g] Ma. 17. 8.
[i] Zab. 51. 18.
[k] 1 Sam. 25. 6.
[l] Nek. 2. 10.
[a] Zab. 120. Ebisoka.
[b] Zab. 121. 1.
[c] Zab. 2. 4; 11. 4.
[d] Nek. 2. 19.
[e] Am. 6. 1.
[a] Zab. 120. Ebisoka.
[b] Zab. 122. Ebisoka.
[c] Zab. 94. 17.
[d] Zab. 56. 1.
[e] Zab. 18. 16; 144. 7.
[f] Zab. 91. 3.
[g] Zab. 121. 2.
[a] Zab. 120. Ebisoka.
[b] Zab. 16. 5.
[c] Nge. 2. 15.
[d] Zab. 128. 6. Bag. 6, 16.
[a] Zab. 120. Ebisoka.
[b] Bik. 12. 9.
[c] Yob. 8. 21.
[d] Luk. 1. 49.
[e] Yer. 31. 9.
[a] Zab. 120. Ebisoka.
[b] Zab. 72. Ebisoka.
[c] Zab. 121. 4.
[d] Lub. 3. 17, 19.

3 Laba, [e] abāna bwe busika bwa Mukama:
Nebibala ebyolubuto ye mpēraye.
4 Ngobusāle bwebuli mu mukono gwomuzira,
Abāna abomubuvubuka bwebali bwebatyo.
5 Alina omukisa omuntu omufukogwe bwegu'jula abo:
Tebakwatibwenga nsonyi,
Bwebanāyogererānga nabalabe bābwe mu [f] mulyāngo.

[e] Lub. 33. 5.
[f] Ma. 21. 19.

128

[a] Oluīmba olwokumadāla.

1 [b] ALINA omukisa buli atya Mukama,
Atambulira mu makuboge.
2 Kubanga [c] onolyānga emirimu e gyemikonogyo:
Oliba wa mukisa, era oliraba ebirūngi.
3 Omukaziwo aliba [d] ngomuzabibu ogubala munju ezomunda mu nyumbayo;
Abānabo [e] ngamatabi gomuzeituni nga betōlōla emezayo.
4 Laba, bwatyo bwaliwebwa omukisa omuntu
Atya Mukama.
5 [f] Mukama anākuwānga omukisa ngaima mu Sayuni:
Nāwe onolabānga ebirūngi nga bi-'ja ku Yerusalemi enaku zona ezobulamubwo.
6 Wewawo, oliraba [g] abāna babānabo.
[i] Emirembe gibēre ku Isiraeri.

[a] Zab. 120. Ebisoka.
[b] Zab. 112. 1.
[c] Is. 3. 10.
[d] Ez. 19. 10.
[e] Zab. 144. 12.
[f] Zab. 134. 3.
[g] Nge. 17. 6.
[i] Zab. 125. 5.

129

[a] Oluīmba olwokumadāla.

1 EMIRŪNDI mingi gyebakambonyabonye'za okuva mu buto bwānge,
Isiraeri ayogere kakano;
2 Emirūndi mingi gyebakambonyabonye'za okuva mu buto bwānge:
[b] Naye nebatampāngula.
3 [c] Abakabala bākabala omugōngo gwānge;
Bātema ensalosalo empānvu.
4 Mukama mutūkirivu:
Asazesaze [d] emigwa egyababi.
5 Bakwatibwe ensonyi, ba'zibwe enyuma,
Bona abakyāwa Sayuni.
6 Babe [e] ngomu'do oguli wa'gulu ku nyumba,
Oguwotōka nga tegunakula:
7 Omukūnguzi nāta'juza ogwo omukonogwe,
Newakuba'de asiba ebinywa ekifubakye.
8 Newakuba'de abaita tebogera
Nti [f] Omukisa gwa Mukama gube ku'mwe;
[g] Tubawa'de omukisa mu linya lya Mukama.

[a] Oluīmba olwokumadāla.
[b] 2 Kol. 4. 8 neb.
[c] Is. 50. 6.
[d] Zab. 2. 3.
[e] 2 Basek. 19. 26. Is. 37. 27.
[f] Lus. 2. 4.
[g] Zab. 118. 26.

130

[a] Oluīmba olwokumadāla.

1 [b] Mu buziba nkukābi'de 'gwe, ai Mukama.
2 Mukama, owulire e'dobozi lyānge:
Amatugo galowōze
E'dobozi eryokwegairira kwānge.
3 Mukama, [c] bwonobalānga ebitali bya butūkirivu,
Ai Mukama, [d] aliimirira aluwa?
4 Naye waliwo [e] okusonyiwa woli,
[f] Olyoke otībwēnga.
5 [g] 'Nindirira Mukama, ememe yānge erinda,
Era [i] ekigambokye kyensūbira.
6 Ememe yānge (eyayānira) Mukama,
Okusinga abakūmi (bwebayayānira) obu'de okukya;
(Wewawo, okusinga) abakūmi bwebayayānira) obu'de okukya.
7 [k] 'Gwe Isiraeri, sūbirānga Mukama;
Kubanga awali Mukama we wali okusāsira,
Era awali ye we wali okununula okungi.
8 Era [l] oyo alinunula Isiraeri
Mu butali butūkirivubwe bwona.

[a] Zab. 120. Ebisoka.
[b] Zab. 69. 2, 14. Kung. 3. 55.
[c] Yob. 10. 14. Zab. 90. 8.
[d] Zab. 76. 7; 143. 2.
[e] Zab. 86. 5. Is. 55. 7.
[f] 1 Basek. 8. 39 neb.
[g] Zab. 40. 1. Is. 26. 8.
[i] Zab. 119. 74.
[k] Zab. 131. 3.
[l] Zab. 25. 22.

131

[a] Oluīmba olwokumadāla; [b] olwa Daudi.

1 MUKAMA, [c] omutima gwānge si gwa malala, newakuba'de amaso gānge tegegulumiza;
'Sō [d] sitambulira mu bigambo ebikulu,
Newakuba'de mu bigambo ebyekitalo ebi'nema.
2 Mazima ng'ōnze'za ememe yānge, ngisirisi'za;
Ngomwāna avu'de ku mabēre awali nyina,
Nememe yānge eri wendi bwetyo ngomwāna avu'de ku mabēre.
3 [e] 'Gwe Isiraeri, sūbirānga Mukama
Okuva lero nokutūsa emirembe gyona.

[a] Zab. 120. Ebisoka.
[b] Zab. 122. Ebisoka.
[c] Zab. 138. 6.
[d] Yer. 45. 5. Bal. 12. 16.
[e] Zab. 130. 7.

132

[a] Oluīmba olwokumadāla.

1 MUKAMA, o'jukirire Daudi
Okubonabonakwe kwona.
2 Bweyaläirira Mukama,
Neyeyama Omuzira wa Yakobo:
3 Mazima siriingira mu wema eyenyumba yānge,
'Sō siririnya ku kiriri kyānge;
4 Siriwa amaso gānge okwebaka,
Newakuba'de enkowekowe zānge otulo;
5 Okutūsa lwendimulabira Mukama ekifo,
Ewema Eyomuzira wa Yakobo.
6 Laba, twagiwulirako mu Efulasa:
Twagiraba mu nimiro eyekibira.
7 Tuliingira mu wemaze;
Tulisinziza awali entebe yebigerebye.

[a] Zab. 120. Ebisoka.

8 [b] Golokoka, ai Mukama, oingire mu
kifokyo ekyokuwu'muliramu ;
'Gwe, uesanduko eyamānyigo.
9 Bakabonabo bambale obutūkirivu ;
Nabatukuvubo bogerere wa'gulu o-
lwesanyu.
10 Kulwomu'duwo Daudi
Togoba maso goyo [c] gwewafukako
amafuta.
11 Mukama yalāirira Daudi mu mazi-
ma ;
Talikyūka kugaleka :
[d] Ku bibala ebyomubirigwo nditeka
ku ntebeyo.
12 Abānabo bwebana'kirizānga okwe-
kūma endagāno yānge
Nobujulirwa bwānge bwenābaigiri-
zānga,
Era nabāna bābwe banātūlānga ku
ntebeyo emirembe gyona.
13 Kubanga Mukama yeroboza Sayuni;
Yakiyayānira okukitūlamu.
14 Kino kye kifo kyempu'muliramu e-
naku zona :
Wano [e] wenātūlānga ; kubanga na-
yayānirawo.
15 Nākiwānga omukisa mungi ekye-
ngera kyakyo :
Na'kusānga abāvu bakyo e'mere.
16 Era ne bakabona bakyo ndibamba-
za obulokozi :
Nabatukuvu bakyo balyogerera wa-
'gulu olwesanyu.
17 Eyo gyendyanyisiza e'jembe lya
Daudi :
Namutekerawo etabāza oyo [f] gwe-
nafukako amafuta.
18 Abalabebe ndibambaza ensonyi :
Naye ku (mutwe) gwe enguleye eri-
raba omukisa.

133 [a] Oluīmba olwokumadāla ; [b] olwa Daudi.

1 Laba bwekuli okulūngi, bwekusa-
nyusa,
[c] Abolugandа okutūla awamu nga
batabaganye !
2 Kuli ng'anga [d] amafuta agomuwe-
ndo omungi agali [e] ku mutwe,
Agākulukutira mu kirevu,
Mu kirevu kya Aloni ;
Agāserengetera ku lukugiro lwe-
byambalobye ;
3 Ngomusulo gwa [f] Kerumoni,
Ogu'kira ku [g] nsozi za Sayuni :
Kubanga eyo Mukama [i] gyeyalagi-
rira omukisa,
Bwe bulamu obwemirembe nemire-
mbe.

134 [a] Oluimba olwokumadāla.

1 Mulabe, mumwebaze Mukama,
'mwe 'mwena aba'du ba Muka-
ma,
[b] Abaimirirānga [c] ekiro mu nyumba
ya Mukama.
2 [d] Muimuse engalo za'mwe eri awa-
tukuvu,
Mumwebaze Mukama.
3 Mukama [e] akuwe omukisa ngaima
mu Sayuni ;
Oyo eyakola e'gulu nensi.

135 Mumutendereze Mukama. Mutendereze erinya lya Mukama ;

Mumutendereze, 'mwe aba'du ba
Mukama :
2 'Mwe [a] abaimirira mu nyumba ya
Mukama,
[b] Mumpya zenyumba ya Katonda
wa'fe.
3 Mumutendereze Mukama; kubanga
Mukama mulūngi :
Muīmbe okutendereza erinyalye ;
kubanga lya sanyu.
4 Kubanga Mukama [c] yeroboza Yako
bo okuba owuwe,
(Ne) Isiraeri okuba [d] owenvumaye
ye'ka.
5 Kubanga 'manyi nga [e] Mukama mu-
kulu,
Era nga Mukama wa'fe asinga ba-
katonda bona.
6 Buli kyayaga'de Mukama akikoze,
Mu 'gulu ne munsi, mu nyanja ne
mu byobuziba byona.
7 Anyōsa omu'ka okuva ku nkomere-
ro zensi ;
Aletera enjota enkuba ;
Afulumya empewo mu [f] mawanika-
ge.
8 Eyakuba ababeryeberye Abemisiri,
Ababantu era nabensolo.
9 Yawereza [g] obubonero nebyamage
ro wakati mu'gwe, 'gwe Misiri,
Ku Falao, ne ku ba'dube bona.
10 [i] Eyakuba amawānga amangi,
Na'ta bakabaka abamānyi ;
11 [k] Sikoni kabaka Wabamoli,
Ne [l] Ogi kabaka Webasani,
[m] Namatwāle gona aga Kanani :
12 Nāgaba ensi yābwe okuba obusika,
Obusika eri Isiraeri abantube.
13 Erinyalyo, ai Mukama, (libērera)
enaku zona ;
Neki'jukizokyo, ai Mukama, okutū-
sa emirembe gyona.
14 Kubanga Mukama alisalira omusā-
ngo abantube,
Era [n] alyejusa mu bigambo ebya-
ba'dube.
15 [o] Ebifananyi ebyamawānga ye feza,
ye zābu,
Omulimu ogwemikono gyabantu.
16 Birina obumwa, naye tebyogera;
Birina amaso, naye tebiraba ;
17 Birina amatu, naye tebiwulira ;
'Sō siwali mu'ka mu bumwa bwa-
byo.
18 Ababikola balibifanana ;
Wewawo, buli abyesiga.
19 'Mwe [p] enyumba ya Isiraeri, mu-
mwebaze Mukama :

[a] Zab. 120. Ebisoka.
[b] Zab. 122. Ebisoka.
[c] Beb. 13. 1.
[d] Kuv. 30. 25. 30.
[e] Kuv. 29. 7.
[f] Ma. 3. 9.
[g] Zab. 89. 1.
[i] Ma. 28. 8.
[a] Zab. 120. Ebisoka.
[b] 1 Byom. 23. 30.
[c] 1 Byom. 9. 33. Zab. 92. 2.
[d] Zab. 28. 2.
[b] 2 Byom. 6. 41, 42.
[c] Iu. 17. 1 Basek. 1. 39.
[d] Luk. 1. 32.
[e] Mat. 23. 21.
[f] Iu. 10.
[c] Zab. 128. 5.
[a] Zab. 134. 1.
[b] Zab. 116. 19.
[c] Ma. 10. 15.
[d] Kuv. 19. 5.
[e] Zab. 95. 3.
[f] Yob. 38. 22.
[g] Kuv. 7-10 & 14.
[i] Zab. 136. 17-22.
[k] Kubal. 21. 21-26.
[l] Kubal. 21. 33-35.
[m] Yos. 12. 7-24.
[n] Zab. 90. 13.
[o] Zab. 115. 4-8.
[p] Zab. 115. 9, 10, 12; 118. 2, 3.

'Mwe enyumba ya Aloni, mumwebaze Mukama:
20 'Mwe enyumba ya Levi, mumwebaze Mukama:
'Mwe abatya Mukama, mumwebaze Mukama.
21 Mukama yebazibwe [r] okuva mu Sayuni,
[s] Atūla mu Yerusalemi.
[t] Mumutendereze Mukama.

[r] Zab. 128. 5
[s] Zab. 132. 13.
[t] Zab. 105. 45.

136 [a] Mumwebaze Mukama; kubanga mulūngi:
Kubanga okusāsirakwe (kubērera) emirembe gyona.
2 Mumwebaze [b] Katonda wa bakatonda:
Kubanga okusāsirakwe (kubērera) emirembe gyona.
3 Mumwebaze [c] Mukama wabāmi:
Kubanga okusāsirakwe (kubērera) emirembe gyona.
4 Oyo akola ebyamagero ebikulu ye'ka:
Kubanga okusāsirakwe (kubērera) emirembe gyona.
5 Oyo [d] eyakola e'gulu namagezi:
Kubanga okusāsirakwe (kubērera) emirembe gyona.
6 Oyo [e] eyayālira ensi wa'gulu ku ma'zi:
Kubanga okusāsirakwe (kubērera) emirembe gyona.
7 Oyo eyakola [f] ebyāka ebikulu:
Kubanga okusāsirakwe (kubērera) emirembe gyona:
8 Enjuba okufuga emisana:
Kubanga okusāsirakwe (kubērera) emirembe gyona:
9 Omwezi nemunyenye okufuga ekiro:
Kubanga okusāsirakwe (kubērera) emirembe gyona.
10 Oyo [g] eyakubira Emisiri ababeryeberye bābwe:
Kubanga okusāsirakwe (kubērera) emirembe gyona:
11 [i] Na'gyamu Isiraeri wakati mubo:
Kubanga okusāsirakwe (kubērera) emirembe gyona:
12 [k] Nengalo ezamānyi, nomukono omugolole:
Kubanga okusāsirakwe (kubērera) emirembe gyona.
13 Oyo eyayāwulamu wakati [l] Enyanja Emyufu:
Kubanga okusāsirakwe (kubērera) emirembe gyona:
14 Nāisa Isiraeri wakati muyo:
Kubanga okusāsirakwe (kubērera) emirembe gyona:
15 Naye [m] nāsūlira Falao ne'gyerye mu Nyanja Emyufu:
Kubanga okusāsirakwe (kubērera) emirembe gyona.
16 Oyo [n] eyalung'amiza abantube mu 'dūngu:
Kubanga okusāsirakwe (kubērera) emirembe gyona.
17 Oyo [o] eyakuba bakabaka abakulu:
Kubanga okusāsirakwe (kubērera) emirembe gyona:
18 Na'ta bakabaka abātikirivu:
Kubanga okusāsirakwe (kubērera) emirembe gyona:
19 Sikoni kabaka Wabamoli:
Kubanga okusāsirakwe (kubērera) emirembe gyona:
20 Ne Ogi kabaka Webasani:
Kubanga okusāsirakwe (kubērera) emirembe gyona:
21 Nāgaba ensi yābwe okuba obusika:
Kubanga okusāsirakwe (kubērera) emirembe gyona:
22 Okuba obusika eri Isiraeri [p] omu'duwe:
Kubanga okusāsirakwe (kubērera) emirembe gyona.
23 Eyatu'jukira bwetwajēra:
Kubanga okusāsirakwe (kubērera) emirembe gyona:
24 Nātuwonya eri abalabe ba'fe:
Kubanga okusāsirakwe (kubērera) emirembe gyona.
25 [r] Awa ebyokulya ebirina emibiri byona:
Kubanga okusāsirakwe (kubērera) emirembe gyona.
26 Mumwebaze Katonda owomu'gulu:
Kubanga okusāsirakwe (kubērera) emirembe gyona.

[a] 1 Byom. 16. 34 Zab. 118.1.
[b] Ma. 10. 17.
[c] Ma. 10. 17.
[d] Nge. 3. 19.
[e] Is. 42. 5; 44. 24.
[f] Lub. 1. 14.
[g] Zab. 78. 51.
[i] Kuv. 12. 51; 13. 3, 17.
[k] Ma. 4. 34.
[l] Kuv. 14. 21, 22.
[m] Kuv. 14. 28
[n] Kuv. 15 22.
[o] Zab. 135. 10-12.
[p] Zab. 69. 36.
[r] Zab. 104. 27.

137 Okumpi nemi'ga Egyebabuloni,
Twatūlawo wansi, wewawo, netukāba amaziga:
Bwetwa'jukira Sayuni.
2 Ku miti egyali wakati mukyo
Netuwanikako enānga za'fe.
3 Kubanga abātutwāla mu busibe bātulagirira eyo okuīmba,
Nabatunyaga (bātulagira) okuseka,
Nti Mutuīmbireko ku nyīmba za Sayuni.
4 [a] Tunaīmbānga tutya oluīmba lwa Mukama
Munsi eteri ya'fe?
5 Bwenākwerabirānga, 'gwe Yerusalemi,
Omukono gwānge ogwadyo gwerabirēnga (amagezi gagwo).
6 [b] Olulimi lwānge lwega'tēnga nekibuno kyānge,
Bwesiku'jukirenga;
Bwesagalenga Yerusalemi
Okusinga esanyu lyānge ekulu.
7 O'jukire, ai Mukama, ku [c] bāna Bedomu
Olunaku Olweyerusalemi;
Abāyogera nti Kisūle, kisūle,
Era nemisingi gyakyo.
8 'Gwe omuwala Owebabuloni, [d] agenda okuzikirizibwa;
Aliba nomukisa oyo alikuwalana 'gwe,

[a] Nek. 2. 3.
[b] Yob. 29. 10.
[c] Yer. 49. 7-22. Ez. 25. 12-14. Ob. 10-14.
[d] Is. 13. 1-14, 23.

Nga bwewatukola 'fe.
9 Aliba nomukisa oyo alikwata abānabo abato,
Alibakasuka ku 'jinja.

138 (Zabuli) ya Daudi.

1 NEBAZĀNGA nomutima gwānge gwona:
[a] Mu maso ga bakatonda nāmbānga okukutendereza.
2 Nāsinzizānga [b] eri yekalnyo entukuvu,
Era nebazānga erinyalyo olwekisakyo nolwamazimago.
Kubanga ogulumizi'za ekigambokyo okusinga erinyalyo lyona.
3 Ku lunaku lwenakābirirako wampitaba,
Nong'umya namānyi mu meme yānge.
4 [c] Bakabaka bona abensi balikwebaza, ai Mukama,
Kubanga bawuli'de ebigambo ebyakamwāko.
5 Wewawo, baliimba ku makubo ga Mukama;
Kubanga ekitībwa kya Mukama kingi.
6 [d] Kuba Mukama newakuba'de nga ye mukulu, naye nālowōza abetōwaza:
Naye [e] abamalala abamanya ngaima wala.
7 [f] Newakuba'de nga ntambulira wākati mu naku, olinzūkiza;
Oligolola omukonogwo ku busūngu bwābalabe bānge,
Nomukonogwo ogwadyo gulindokola.
8 Mukama [g] alitūkiriza ebigambo ebinfako:
Okusāsirakwo, ai Mukama, (kubērera) emirembe gyona;
Toleka [i] mirimu gya mikonogyo 'gwe.

139 [a] Ya mukulu wabaimbi. Zabuli ya Daudi.

1 AI Mukama, [b] wa'nonya 'nze, wa-'manya.
2 Omanyi [c] bwentūla, era bwengolokoka,
Otegēra okulowōza kwānge (nga kukyali) wala.
3 O'nonyeza dala e'kubo lyānge nokwebaka kwānge,
Era omanyi amagenda gānge gona.
4 Kubanga simuli kigambo mu lulimi lwānge,
Laba, ai Mukama, [d] 'gwe kyotomanyira dala.
5 [e] Onzingizi'za mu maso nenyuma,
Era [f] onta'deko omukonogwo.
6 [g] Okumanya okuli ng'anga okwo kwa kitalo, ku'nema;
Kwa wa'gulu, siinza kukutūkako.
7 [i] Nāgenda wa okuva eri omwoyogwo?
Oba [k] na'dukira wa amasogo?
[l] Bwenālinya mu 'gulu, nga gyoli:
8 [m] Bwenāyāla obuliri bwānge mu magōmbe, laba, nga gyoli.
9 Bwenātōla ebiwawātiro ebyenkya,
Nintūla mu bifo ebyenyanja ebiri ewala enyo;
10 Newakuba'de eyo omukonogwo gunā'nung'amya,
Nomukonogwo ogwadyo gunānkwata.
11 Bwendyogera nti [n] Enzikiza tereme kumbi'kako,
Nomusana ogu'netōlo'de gunāba ekiro;
12 Newakuba'de enzikiza tekisa eri 'gwe,
Naye ekiro kyāka ngomusana:
Enzikiza nomusana bifanana (woli).
13 Kubanga [o] gwolina omwoyo gwānge:
Wambi'kako mu lubuto lwa mānge.
14 Nākwebazānga; kubanga okukolebwa kwānge kwa ntisa, kwa kitalo:
Emirimugyo gya kitalo;
Nekyo ememe yānge ekimanyi'de dala.
15 Tewakisibwa mubiri gwānge,
Bwenakolerwa mu kyāma,
Bwenatōndebwa namagezi amangi mu byawansi ebyensi.
16 Amasogo galaba omubiri gwānge nga tegunatūkirira,
Ne mu kitabokyo (ebitūndu byānge) byona nebiwandikibwa.
Ebyabūmbibwānga buli lunaku buli lunaku,
Bwebyali nga tebinabāwo nekimu.
17 Era nebirowōzobyo nga bya muwendo mungi gyendi, ai Katonda!
Bwebiga'tibwa awamu, nga bingi!
18 Bwemba mbibaze, bisinga omusenyu omuwendo:
Bwenzukuka, nga nkyali wamu nāwe.
19 Tolirema [p] ku'ta babi, ai Katonda:
Kale muve gyendi, 'mwe abasaja abayayānira omusai.
20 Kubanga [r] bakwogerako bubi,
Nabalabebo balāirira bwerēre erinyalyo.
21 [s] Sibakyāwa abo, ai Mukama, abakukyāwa 'gwe?
[t] Sinyigira abo abakugolokokerako?
22 Mbakyāwa okukyāwa okutūkiri'de Mbaita balabe bānge.
23 Onkebere, ai Katonda, omanye omutima gwānge:
[u] Onkeme, omanye ebirowōzo byānge:
24 Olabe nge'kubo lyona eryobubi liri mu'nze,
Era o'nung'amyānga mu 'kubo [w] eritakoma.

[a] Zab. 96. 4, 5.
[b] 1 Basek. 8. 29. Zab. 28. 2.
[c] Zab. 102. 15.
[d] Zab. 113. 5, 6.
[e] Luk. 1. 48 neb. Yak. 4. 6.
[f] Zab. 23. 4.
[g] Zab. 57. 2. Baf. 1. 6.
[i] Yob. 14. 15. Is. 64. 8.
[a] Zab. 4. Ebisoka.
[b] Zab. 44. 21. Yer. 12. 3.
[c] 2 Basek. 19. 27.
[d] Beb. 4. 13.
[e] Yob. 19. 8.
[f] Yob. 9. 33.
[g] Bal. 11. 33.
[i] Yer. 23. 24.
[k] Yon. 1. 3.
[l] Am. 9. 2-4.
[m] Yob. 26. 6.
[n] Yob. 34. 22.
[o] Nge. 8. 22.
[p] Is. 11. 4.
[r] Yud. 15.
[s] 2 Byom. 19. 2.
[t] Zab. 119. 158.
[u] Zab. 26. 2.
[w] Yer. 6 16.

140

[a] Ya mukulu wabaĩmbi. Zabuli ya Daudi.

1 Omponye, ai Mukama, eri omubi;
Onkūme eri omutemu:
2 Abayiya e'tima mu mutima gwābwe;
[b] Bakung'anānga bulijo okulwāna.
3 Basongo'de olulimi lwābwe ngomusota;
[c] Obusagwa [d] bwesalambwa buli wansi wemimwa gyābwe. [Sela
4 Onkūme, ai Mukama, eri emikono gyababi;
Omponye eri omutemu:
Abatēse'za okukyāmya ebigere byānge olwamānyi.
5 Abamalala [e] bantēge'de [f] omutēgo [g] nemigwa;
Bayāli'de ekitimba ku 'kubo:
Bantēge'de [i] ebyāmbika. [Sela
6 Nagamba Mukama nti 'Gwoli Katonda wānge:
Owulire e'dobozi eryokwegairira kwānge, ai Mukama.
7 Ai Katonda Mukama, amānyi agobulokozi bwānge.
Wambi'ka ku mutwe gwānge ku lunaku olwolutalo.
8 To'kiriza, ai Mukama, omubi byayagala;
Tobēra lukwerwe olubi; (baleme) okwegulumizānga. [Sela
9 Omutwe gwābwe aba'netōlōla,
[k] E'tima eryemimwa gyābwe bo libabi'kēngako.
10 Amānda agōkya gabagweko:
Basūlibwe mu muliro;
Mu bunya obuwānvu, baleme okugolokokānga nate.
11 Ayogera obubi tanywērenga munsi:
Obubi bunāi'ganyānga omutemu okumusūla.
12 'Manyi nga Mukama [l] aliwoza omusāngo gwabo ababonyabonyezebwa,
Nensōnga eyabanaku.
13 Abatūkirivu tebalirema kwebaza linyalyo:
Abamazima balitūla woli.

141

Zabuli ya Daudi.

1 Mukama, nkukābi'de; [a] oyānguwe oku'ja gyendi:
Owulire e'dobozi lyānge, bwenkukābira.
2 [b] Okusaba kwānge kutekebwe mu masogo ngomugavu;
Okugololwa kwemikono gyānge (kube) nga [c] sadaka eyakawungēzi.
3 O'sēngawo [d] okulabirira, ai Mukama, ku kamwa kānge:
Okūmēnga omulyāngo gwemimwa gyānge.
4 Tokyūsānga mutima gwānge eri ekibi kyona.
Okugenderera ebikolwa ebyobubi
Awamu nabo abakola ebitali bya butūkirivu:
'Sō 'nemēnga okulya ku 'mere yābwe empōmerevu.
5 Omutūkirivu ankubēnga nga kwa kisa;
Era ambūlirirēnga, ngamafuta ku mutwe;
Omutwe gwānge gulemēnga okugagāna:
Kuba newakuba'de mu bubi bwābwe okusaba kwānge kunābērerāngawo.
6 Abalamuzi bābwe basūlibwa ku ma'bali ge'jinja;
Nabo baliwulira ebigambo byānge; kubanga biwōmerevu.
7 Ngomuntu bwakabala ngatema 'etaka,
[e] Namagūmba ga'fe (bwegatyo) gasāsāni'de ku kamwa kamagōmbe.
8 Kubanga [f] amaso gānge gatunulira 'gwe, ai Katonda Mukama:
Nkwesiga 'gwe; toleka meme yānge nga teriko anāmbēra.
9 Onkūme eri omutēgo gwebantēge'de,
Neri [g] ebyāmbika byabo abakola ebitali bya butūkirivu.
10 Ababi [i] bagwe mu bitimba byābwe bo,
Naye 'nze nga mpona.

142

[a] Masukiri ya Daudi, [b] bweyali ali mu mpuku: okusaba.

1 [c] Nkābira Mukama ne'dobozi lyānge;
Ne'dobozi lyānge negairirira Mukama.
2 Nfuka mu masoge ebi'nemulugunyisi'za;
Ndaga mu masoge ebi'nakuwazi'za;
3 Omwoyo gwānge bwegwaziri'ka munda yānge, 'gwe wamanya e'kubo lyānge.
Mu 'kubo lyentambuliramu [d] bankweke'demu omutēgo.
4 Mutunule ku mukono gwānge ogwadyo, mulabe; kubanga tewali muntu a'manyi:
Eki'dukiro kimbuze; tewali muntu ayagala ememe yānge.
5 Nakukōwola 'gwe, ai Mukama;
Nayogera nti 'Gwoli ki'dukiro kyānge,
[e] Omugabo gwānge munsi eyabalamu.
6 Owulire okukāba kwānge; kubanga [f] njēzebwa nyo:
Omponye eri abo abanji'ganya; kubanga bansinga amānyi.
7 [g] O'gyemu ememe yānge mu komera, nebazēnga erinyalyo:
Abatūkirivu balinetōlōla;
Kubanga olinkolera ebyekisa ekingi.

---

[a] Zab. 4. Ebisoka.
[b] Zab. 56. 6.
[c] Zab. 58. 4.
[d] Bal. 3. 13.
[e] Zab. 35. 7.
[f] Zab. 142. 3.
[g] Yob. 18. 10.
[i] Zab. 141. 9.
[k] Nge. 18. 7.
[l] Zab. 9. 4.
[a] Zab. 70. 5.
[b] Luk. 1. 10. Kub. 5. 8.
[c] Kuv. 29. 41.
[d] Zab. 39. 1.
[e] Zab. 53. 5.
[f] Zab. 25. 15.
[g] Zab. 140. 5.
[i] Zab. 7. 15.
[a] Zab. 32. Ebisoka.
[b] 1 Sam. 22. 1; 24. 1-5.
[c] Zab. 77. 1.
[d] Zab. 140. 5.
[e] Zab. 16. 5.
[f] Zab. 116. 6.
[g] Zab. 143. 11.

143

Zabuli ya Daudi.

1 Owulire okusaba kwānge, ai Mukama; otege okutu eri okwegairira kwānge.
a Mu bwesigwabwo ompitabe, ne mu butūkirivubwo.
2 b 'Sō tosalānga musāngo gwa mu'duwo;
Kubanga c mu masogo tewali muntu mulamu alisinga.
3 Kubanga omulabe anji'ganyi'za ememe yānge;
Akubye obulamu bwānge nābusūla wansi:
Antūzi'za mu bifo d ebyenzikiza ngabo abāfa e'da.
4 Omwoyo gwānge kyeguvu'de guziri'ka munda yānge;
Omutima gwānge munda yānge teguliko anāmbēra.
5 e Nji'jukira enaku eze'da; ndowōza ebikolwabyo byona:
Nfumitiriza omulimu ogwengalozo.
6 f Nyānjuluza engalo zānge eri 'gwe:
g Ememe yānge ekulūmirwa (enyōnta), h ngensi ekōye. [Sera
7 Oyānguwe okumpitaba, ai Mukama; k omwoyo gwānge gu'gwāwo:
Tonkisa masogo; 'neme okufūka ngabo aba'kira mu bunya.
8 Ompulizēnga l enkya ekisakyo ekirūngi; kubanga nesiga 'gwe:
m Ontegēze e'kubo eringwānira okutambuliramu; kubanga nyimusa ememe yānge eri 'gwe.
9 Omponye, ai Mukama, eri abalabe bānge:
Nziruka oku'ja woli okwekisa.
10 Onjigirize okukolānga byoyagala; kubanga 'gwoli Katonda wānge:
n Omwoyogwo mulūngi; o'nung'amize o munsi eyobutūkirivu.
11 p Onzūkize, ai Mukama, r olweri-nyalyo:
Mu butūkirivubwo o'gyemu ememe yānge mu naku.
12 Era mu kisakyo ekirūngi ozikirize abalabe bānge,
s Omalewo bona ababonyabonya ememe yānge
Kubanga t ndi mu'duwo.

144

(Zabuli) ya Daudi.

1 Yebazibwe Mukama e'jinja lyānge,
a Aigiriza emikono gyānge entalo, nengalo zānge okulwāna.
2 Ekisa kyānge ekirūngi era b ekigo kyānge,
Enyumba yānge empānvu, era omulokozi wānge;
Engabo yānge, era oyo gwenesiga, c ajēmulula abantu bānge bentwāla.
3 d Mukama, omuntu kiki, 'gwe okumumanya?
Oba omwāna womuntu, 'gwe okumulowōzako?
4 Omuntu ali ng'anga omu'ka:
Enakuze ziri ng'anga e ekisikirize eki'gwāwo.
5 f Okutamye e'gululyo, ai Mukama, o'ke:
g Okwate ku nsozi, zinānyōka.
6 Okasuke h enjota, obasāsānye;
Olase obusālebwo, obateganye.
7 k Ogolole omukonogwo ngoima wa'gulu;
l Omponye, onziye mu ma'zi amangi, mu mukono gwaba'na'gwānga;
8 Akamwa kābwe kogera ebitalimu,
Nomukono gwābwe ogwadyo gwe mukono ogwadyo ogwobulimba.
9 m Nākuīmbirānga 'gwe oluīmba olugya, ai Katonda:
Nenānga erina engoye ekumi nāimbāngā okukutendereza.
10 Ye wuyo awa bakabaka obulokozi:
Awonya Daudi omu'duwe eri ekitala ekirūma.
11 Omponye, onziye mu mukono gwaba'na'gwānga,
Akamwa kābwe kogera ebitalimu,
Nomukono gwābwe ogwadyo gwe mukono ogwadyo ogwobulimba.
12 Batabani ba'fe bwebaliba n ngemiti egikuze nga bakyali bavubuka;
Nabawala ba'fe o ngamainja agomunsōnda agaba'jibwa nga bwebagaba'jira mu lubiri;
13 Amawanika ga'fe bwegali'jula, nga galina ebintu ebyengeri zona;
Nendiga za'fe bwezirizāla enkumi nobukumi ku 'tale lya'fe;
14 Ente za'fe bweziriba nemigugu eminene;
Nga tewali kuwa'gula, newakuba'de okufuluma,
'Sōnga tewali kuyogāna mu ngūdo za'fe;
15 p Balina omukisa abantu ababēra bwebatyo:
r Balina omukisa abantu abalina Katonda wābwe ye Mukama.

145

a (Zabuli) eyokutendereza; eya Daudi.

1 Nākugulumizānga Katonda wānge, ai Kabaka;
Era nebazānga erinyalyo emirembe nemirembe.
2 Buli lunaku nākwebazānga;
Era nātenderezānga erinyalyo emirembe nemirembe.
3 b Mukama mukulu, era agwāna okutenderezebwa enyo
Nobukulubwe tebunonyezeka.
4 c Emirembe gināsūtānga emirimugyo eri emirembe,
Era ginātenderānga ebikolwabyo ebyamānyi.
5 Ku bukulu obwekitībwa obwetendolyo,

a 2 Sam. 22. 35.
b Zab. 91. 2.
c 2 Sam. 22. 48. Zab. 18. 47.
d Yob. 7. 17.
e Zab. 77. 11.
f Yob. 11. 13.
g Zab. 42. 2.
h Zab. 63. 1.
k Zab. 84. 2.
l Zab. 5. 3.
m Zab. 25. 4.
n Nek. 9. 10. Zab. 15. 11 neb.
o Zab. 27. 11. Is. 26. 10.
p Zab. 71. 20.
r Zab. 25. 11.
s Zab. 54. 5.
t Zab. 116. 16.
a Zab. 100. Ebisoka.
b Zab. 147. 5.
c Is. 38. 19.
e Yob. 14. 2.
f Zab. 18. 9.
g Zab. 104. 32.
h Zab. 18. 13 neb.
k Zab. 18. 16.
l Zab. 69. 14.
m Zab. 33. 3.
n Zab. 128. 3.
o Zek. 9. 15.
p Ma. 33. 29.
r Zab. 33. 12.

Ne ku mirimugyo egyekitalo, kwe-
nālowōzānga.
6 Era abantu banāyogerānga ku bi-
kolwabyo ebyentīsa nga bya mā-
nyi;
Nānge nātenderānga obukulubwo.
7 Banāyātulānga obulūngibwo obu-
ngi bwebu'jukirwa,
Era banāimbānga ku butūkirivu-
bwo.
d Kuv. 34. 6. 8 [d] Mukama wa kisa, a'ju'de okusā-
sira;
Alwāwo okusunguwala, era wa ku-
sonyiwa kungi.
e Zab. 100. 5. 9 [e] Mukama mulūngi eri bona;
Nokusāsirakwe okulūngi kubuna
emirimugye gyona.
f Zab. 19.1. 10 [f] Emirimugyo gyona ginākwebazā-
nga, ai Mukama;
g Zab. 50.5. [g] Nabatukuvubo banākweyanzānga.
11 Banāyogerānga ku kitībwa ekyo-
bwakabakabwo,
Banānyumyānga ku buīnzabwo:
i Zab. 105. 1. 12 [i] Okumanyisānga abāna babantu
ebikolwabye ebyamānyi,
Nekitībwa ekyobukulu obwobwa-
kabakabwe.
k Zab. 10. 16. 13 [k] Obwakabakabwo bwe bwakabaka
obutali'gwāwo,
Nokufugakwo (kunābērerānga) e-
mirembe gyona.
l Zab. 37. 17, 24. 14 [l] Mukama awanirira abagwa bona,
Era [m] aimiriza abakutama bona.
m Zab.146. 8 15 Amaso gebintu byona gakulindi-
rira;
n Zab. 104. 27. [n] Nāwe obiwa e'mere yabyo mu
ntūko zabyo.
16 Oyānjuluza engalozo,
No'kusa buli kintu kiramu byekya-
gala.
o Zab. 116. 5. 17 [o] Mukama mutūkirivu mu maku-
boge gona,
Era wa kisa mu mirimugye gyona.
p Ma. 4. 7. 18 [p] Mukama aba kumpi abo bona
abamukābira,
r Yok. 4. 23, 24. Bona abamukābira [r] namazima.
19 Anātūkirizānga abo kyebagala a-
bamutya;
Era anāwulirānga okukāba kwā-
bwe, anābalokolānga.
s Zab. 97. 10. 20 Mukama [s] akūma abo bona aba-
mwagala;
Naye ababi bona alibazikiriza.
21 Akamwa kānge kanāyogerānga e-
tendo lya Mukama;
t Zab. 150. 6. Era ne [t] byona ebirina emibiri bye-
bazēnga erinyalye etukuvu emi-
rembe nemirembe.

146

Mumutendereze Mukama.
a Zab. 103. 1. [a] Tendereza Mukama, 'gwe
ememe yānge.
b Zab. 104. 33. 2 [b] Nga nkyali mulamu, nātendere-
zānga Mukama:
Nāimbānga okutendereza Katonda
wānge nga nkyaliwo.
c Zab. 118. 9. 3 [c] Temwesigānga balāngira,
d Newakuba'de omwāna womuntu,
omutali kubēra kwona.
4 [e] Omu'kagwe gumuvamu, na'da mu
'takalye;
Ku lunaku olwo ebirowōzobye ne-
bibula.
5 [f] Alina omukisa oyo alina Katonda
wa Yakobo okuba omubēziwe,
Asūbira Mukama Katondawe:
6 [g] Eyakola e'gulu nensi, enyanja,
nebibirimu byona;
Akwata amazima enaku zona:
7 [i] Abatūkiririza omusāngo abajōge-
bwa;
Awa e'mere abalūmwa enjala;
[k] Mukama asumulula abasibe;
8 [l] Mukama azibula (amaso) gaba-
zibe;
Mukama aimiriza abakutama;
Mukama ayagala abatūkirivu;
9 [m] Mukama akūma ba'na'gwānga;
Awanirira [n] atalina kitāwe ne 'na-
'mwāndu;
[o] Naye e'kubo eryababi alivunikira
dala.
10 [p] Mukama anāfugānga enaku zona,
Katondawo, 'gwe Sayuni, okutūsa
emirembe gyona.
[r] Mumutendereze Mukama.

147

Mumutendereze Mukama;
Kubanga [a] kulūngi okuīmba o-
kutenderezānga Katonda wa'fe;
[b] Kubanga kwa sanyu, era [c] etendo
liwōma.
2 [d] Mukama azimbira dala Yerusa-
lemi;
[e] Akung'anya wamu abagobebwa
abomu Isiraeri.
3 Awonya abalina emitima egime-
nyese,
Era asiba ebiwūndu byābwe.
4 [f] Abala emunyenye omuwendo gwa-
zo;
[g] Azitūma zona amanya gazo.
5 Mukama wa'fe mukulu, era obu-
īnzabwe bwa mānyi;
Okutegērakwe tekulowōzekeka.
6 [i] Mukama awanirira abawōmbefu:
Asindika wansi ababi.
7 Mumuīmbire Mukama nokwebaza;
Muimbe nenānga okutendereza Ka-
tonda wa'fe;
8 Abi'ka ku 'gulu nebire,
[k] Atekeratekera ensi enkuba,
[l] Amereza omu'do ku nsozi.
9 Awa ensolo e'mere yazo,
Ne [m] banamung'ona abato abakāba.
10 Tasanyukira mānyi ga mbalāsi:
Teyesimira amagulu gomuntu.
11 Mukama yesimira abo abamutya,
Abo abasūbira okusāsirakwe.
12 Tendereza Mukama, 'gwe Yerusa-
lemi;
Tendereza Katondawo, 'gwe Sa-
yuni.
13 Kubanga anywēze'za ebisiba bye-
nzi'gizo;

d Zab. 118. 8. Is. 2. 22.
e Zab. 104. 29.
f Zab. 144. 15.
g Bik. 14. 15.
i Zab. 103. 6.
k Is. 61. 1.
l Mat.9.30.
m Kuv. 22. 21, 22.
n Ma. 10. 18.
o Zab. 147. 6.
p Zab. 10. 16.
r Zab. 105. 45.
a Zab.92 1.
b Zab. 135. 3.
c Zab. 33.1.
d Zab. 102. 16.
e Ma. 30. 3. Ez. 39. 28.
f Lub.15.5.
g Is. 40. 26.
i Zab. 146. 8, 9.
k Yob. 38. 26-28.
l Zab. 104. 14.
m Yob. 38. 41.

Awa'de omukisa abānabo mundayo.
14 Aleta emirembe mu nsalozo;
[n] Aku'juza obugimu obweng'āuo.
15 Awereza ekiragirokye kunsi;
Ekigambokye ki'duka embiro nyingi.
16 Agabula omuzira ngebyōya byendiga;
Amānsira omusulo oguku'te empewo nge'vu.
17 Awereza ama'zige agaku'te ngobukunkumuka:
Ani aīnza okuīmirira awali empewoze?
18 Atuma ekigambokye, nābisānūsa:
Akūnsa empewoze, ama'zi negakulukuta.
19 Alaga Yakobo ekigambokye,
Amatēkage nemisāngogye eri Isiraeri.
20 Takolānga bwatyo 'gwānga lyona:
Nemisāngogye tebagimanyānga.
Mumutendereze Mukama.

[n] Zab. 132. 15.

148 [a] MUMUTENDEREZE Mukama: Mumutendereze Mukama, ('mwe abaima) mu 'gulu:
Mumutendereze mu bifo ebya wa-'gulu.
2 Mumutendereze, 'mwe bamalaikabe bona:
Mumutendereze, 'mwe e'gyerye lyona.
3 Mumutendereze, 'mwe enjuba nomwezi:
Mumutendereze, 'mwe emunyenye zona ezāka.
4 Mumutendereze, 'mwe e'gulu lye-'gulu,
Na'mwe ama'zi agali wa'gulu we-'gulu.
5 Bitendereze erinya lya Mukama:
Kubanga yalagira, nebitōndebwa.
6 Era yabinywēza okutūsa emirembe nemirembe:
Yatēka etēka eritalidiba.
7 Mumutendereze Mukama, ('mwe abali) munsi,
'Mwe balukwata, nebifo byona ebyobuziba:
8 Omuliro nomuzira, serugi nomu-'ka;
Omuyaga ogutūkiriza ekigambokye:
9 Ensozi nobusozi bwona;
Emiti egibala nemivule gyona:
10 Ensolo nente zona;
Ebyewalula nenyonyi ezibūka:
11 Bakabaka bensi namawānga gona;
Abalāngira nabalamuzi bona abensi:
12 Abavubuka nabawala;
Abaka'de nabato:
13 Batendereze erinya lya Mukama;
Kubanga erinyalye ye'ka lye ligulumizibwa:
Ekitibwakye kiri kungulu kunsi ne ku 'gulu.

[a] Zab. 106. 1 = Aleruya.

14 Era agulumizi'za e'jembe eryabantube,
Etendo eryabatukuvube bona;
Be bāna ba Isiraeri, abantu abamuli okumpi.
Mumutendereze Mukama.

149 [a] MUMUTENDEREZE Mukama. Mumuīmbire Mukama oluīmba olugya,
Netendolye [b] mu kung'aniro eryabatukuvu.
2 Isiraeri [c] asanyukire [d] oyo eyamukola:
Abāna ba Sayuni bajagulize [e] kabaka wābwe.
3 Batendereze erinyalye [f] nga bazina:
Baīmbe okumutendereza nekitāsa nenānga.
4 Kubanga Mukama asanyukira abantube:
[g] Aliwōmya abawōmbefu nobulokozi.
5 Abatukuvu bajagulize ekitībwa:
Baīmbirēnga olwesanyu [h] ku bitanda byābwe.
6 Etendo egulumivu lya Katonda libēnga mu bulago bwābwe,
[k] Nekitala ekyobwogi obubiri mu ngalo zābwe;
7 Okuwalana e'gwānga ku mawānga,
Nokubonyabonya abantu;
8 Okusiba bakabaka bābwe nenjegere,
Nabakūngu bābwe nebisiba ebyebyūma;
9 Okubatūkirizakó omusāngo [l] ogwawandikibwa:
Abatukuvube bona balina ekitībwa ekyo.
[m] Mumutendereze Mukama.

[a] Zab. 148. 1.
[b] Zab. 89. 5; 111. 1.
[c] Zab. 85. 6.
[d] Zab. 95. 6.
[e] 1 Byom. 16. 31.
[f] Kuv. 15. 20.
[g] Is. 61. 3.
[h] Zab. 63. 6.
[k] Beb. 4. 12. Kub. 1. 16; 2. 12.
[l] Is. 65. 6.
[m] Zab. 105. 45.

150 MUMUTENDEREZE Mukama. Mumutendereze Katonda [a] mu watukuvuwe:
Mumutendereze mu 'bānga eryamānyige
2 Mumutendereze olwebikolwabye ebyamānyi:
Mumutendereze ngobukulubwe obulūngi bwebuli.
3 Mumutendereze ne'dobozi eryekondēre:
Mumutendereze namadinda nenānga.
4 Mumutendereze [b] nekitāsa nokuzina:
Mumutendereze nebyo [c] ebirina engoye nendēre.
5 Mumutendereze [d] nebitāsa ebivuga enyo:
Mumutendereze nebitāsa ebye'dobozi etono.
6 [e] Buli ekirina omu'ka kimutendereze Mukama.
Mumutendereze Mukama.

[a] Zab. 11. 4.
[b] Kuv. 15. 20.
[c] Is. 38. 20.
[d] 2 Sam. 6. 5.
[e] Zab. 145. 21.

ENGERO.

1 [a] ENGERO za Sulemani mutabani
wa Daudi, kabaka wa Isiraeri :
2 Okumanyānga amagezi nokuigirizibwānga;
Okwāwulānga ebigambo ebyokutegēra ;
3 Oku'kiriza okuigirizibwānga okukolānga ebyamagezi,
Obutūkirivu nokusalānga emisāngo nokugobererānga ensonga ;
4 Okuwānga [b] abatalina magezi [c] obukabakaba,
Omulenzi abērēnga nokumanya nokutēsa :
5 Owamagezi awulire yeyongerēnga okuba nokuiga ;
Era omusaja alina okutegēra afune okutēsānga okutufu :
6 Okutegērānga olugero nekifananyi ;
Ebigambo ebyabagezigezi nebiko'ko byābwe.
7 Mu [d] kutya Mukama okumanya mwekusokera :
(Naye) abasirusiru banyōma amagezi nokuigirizibwānga.
8 Mwāna wānge, wulira okuigirizānga kwa kitāwo,
Sō tova mu tēka lya nyoko :
9 Kubanga binābānga ngule ya kisa ku mutwegwo,
Nemikūfu egyetōlo'de obulagobwo.
10 Mwāna wānge, abalina ebibi bwebakusenda,
To'kirizānga.
11 Bwebogera nti 'Jāngu tugende 'fena,
Tutēge omusai,
Tugwīre mu kyāma ataliko musāngo awatali nsōnga ;
12 [e] Tubamire nga bakyali balamu ngamagōmbe,
Era nga bakyali balāmba [f] ngabo aba'ka mu bunya ;
13 Tuliraba ebintu byona ebyomuwendo omungi,
Tuli'juza enyumba za'fe omunyago ;
14 Onekubira akalulu wamu na'fe ;
'Fena tunābānga nensawo emu :
15 Mwāna wānge, totambulirānga mu 'kubo wamu nabo ;
Ziizānga ekigerekyo obutaitānga mu lugendo lwābwe :
16 [g] Kubanga ebigere byābwe bi'duka mbiro okugoberera obubi,
Era byānguwa okuyiwa omusai.
17 Kubanga batēgera bwerēre ekitimba,
Enyonyi yona ngekiraba :
18 Era abo batēgera omusai gwābwe bo,
Bagwīra mu kyāma obulamu bwābwe bo.
19 Bwegatyo bwegabēra amakubo aga buli muntu eyegōmba amagoba ;
Ga'gyawo obulamu bwa banyinigo.
20 Amagezi gogerera wa'gulu mu lugūdo ;
Galeta e'dobozi lyago mu bifo ebigazi ;
21 Gogerera wa'gulu mu kifo ekikulu ekyokukung'aniramu ;
Awaingirirwa mu miryāngo,
Mu kibuga gyegaletera ebigambo byago :
22 'Mwe abatalina magezi, mulitūsa wa okwagalānga obutaba na magezi ?
Nabanyōma okusanyukirānga okunyōma,
Nabasirusiru [i] okukyāwānga okumanya ?
23 Mukyūke olwokunenya kwānge :
Laba, [k] nāfukānga omwoyo gwānge gyemuli,
Nābamanyisānga ebigambo byānge.
24 [l] Kubanga mpise, 'mwe nemugāna ;
Ngolo'de omukono gwānge, 'sō tewali muntu a'si'zayo omwoyo ;
25 Naye mu'julu'de okutēsa kwānge kwona,
Sō temwaga'de kunenya kwānge na katono :
26 Era nānge [m] ndisekera ku (lunaku) kwemulirabira enaku ;
Ndikudāla entīsa ya'mwe bweritūka ;
27 Entīsa ya'mwe bweritūka ngomuyaga,
Nenaku zemuliraba bweziri'ja ngembuyaga ezakazimu ;
Okweralikirira nobubalagaze bwebiriba'jira.
28 [n] Kale lwebalinkābira, naye siri'damu ;
Bali'nonya nyo, naye tebalindaba :
29 Kubanga bākyāwānga okumanya,
'Sō [o] tęberobozānga kutya Mukama :
30 Tebayagalānga kutēsa kwānge na katono ;
Bānyōmānga okunenya kwānge kwona :
31 Kyebaliva balya ku [p] bibala ebye'kubo lyābwe bo,
Neba'kuta enkwe zābwe bo.
32 Kubanga oku'da enyuma okwabatalina magezi kuliba'ta,
Nokulaba omukisa okwabasirusiru kulibazikiriza.

[a] 1 Basek. 4. 32. Nge. 10. 1; 25. 1.
[b] Zab. 116. 6.
[c] Nge. 7. 7. Nge. 8. 5, 12.
[d] Yob 28. 28. Zab. 111. 10. Nge. 9. 10. Mub. 12. 13.
[e] Zab. 124. 3.
[f] Zab. 28. 1.
[g] Bal. 3. 15.
[i] Nge. 5. 12.
[k] Yo. 2. 28
[l] Is. 65. 12; 66. 4.
[m] Zab. 2. 4.
[n] Yob 27. 9. Is. 1. 15. Yer. 11. 11; 14. 12. Ez. 8. 18. Mi. 3. 4. Zek. 7. 13. Yak. 4. 3.
[o] Zab. 119. 173.
[p] Yer. 6. 19.

[r] Zab. 25. 12, 13.
33 Naye [r] buli anāwulirānga 'nze anābērānga mirembe,
Era anāterērānga nga tewali kutya kabi.

2 Mwāna wānge, bwono'kirizānga ebigambo byānge,
[a] Nge.4.21. [a] Noterekānga ebiragiro byānge ewuwo;
2 Nokutega notegānga okutukwo eri amagezi
No'sāngayo omutimagwo eri okutegēra;
3 Wewawo, bwonokābirānga okwāwula,
Noliriránga okutegēra.
4 Bwonoganonyānga nga feza,
[b] Mat. 13. 44. Nogakenēnyānga [b] ngebyobuga'ga ebyakwekebwa;
5 Kale lwolitegēra okutya Mukama,
Novūmbula okumanya Katonda.
6 Kubanga Mukama awa amagezi;
Mu kamwāke mwe mufuluma okumanya nokutegēra:
7 Aterekera abagolokofu amagezi amatūfu,
[c] Zab.84.9. (Aba) [c] ngabo eri abo abatambulira mu butayōnōna;
[d] 1 Sam. 2. 9. Zab. 66. 9. 8 Alyoke [d] akūme amakubo agomusāngo,
Era awonye okutambula kwabatukuvube.
9 Kale lwolitegēra obutūkirivu nomusāngo,
Nebyensōnga, (wewawo,) buli 'kubo edūngi.
10 Kubanga amagezi ganāingirānga mu mutimagwo,
Nokumanya kunāwōmerānga ememeyo;
11 Okutēsa kunākulabirirānga.
Okutegēra kunākukūmānga:
12 Okukuwonyānga mu 'kubo eryobubi,
Eri abasaja abogera ebyekye'jo;
13 Abaleka amakubo agobugolokofu,
[e] Yok. 3. 19, 20. [e] Okutambulirānga mu makubo agekizikiza;
[f] Nge. 10. 23. Yer. 11. 15. [g] Bal. 1. 32. 14 [f] Abasanyuka okukola obubi,
[g] Nekye'jo ekyomubi kye kibawōmera;
15 Amakubo gābwe makyāmukyāmu,
Nokugenda kwābwe kwenyōlanyōla:
[i] Nge. 5. 3, 20. 16 Okukuwonyānga eri [i] omukazi omugenyi,
[k] Nge.6.24. Eri [k] omugenyi anyumiriza nebigambobye;
17 Aleka omukwāno ogwomubutobwe,
Neyerabira endagāno ya Katondawe:
[l] Nge. 7.27. 18 Kubanga [l] enyumbaye etwāla mu kufa,
Namakuboge eri abafu:
19 Tewali abagenda gyali aba'da nate,
'Sō tebatūka mu makubo agobulamu:
20 Olyoke otambulirēnga mu 'kubo eryabasaja abalūngi,
Nokwata empenda ezabatūkirivu.
21 Kubanga abagolokofu [m] banābērānga munsi,
[m] Zab. 37. 9. Nabo abatūkirira balisigala omwo.
22 Naye ababi [n] balimalibwawo okuva munsi,
[n] Zab. 37. 38. Nabo abasala enkwe balisimbulirwamu dala.

3 Mwāna wānge, tewerabirānga tēka lyānge;
Naye [a] omutimagwo gukwatēnga ebiragiro byānge;
[a] Ma. 8. 1; 30. 16, 20. 2 Kubanga [b] enaku enyingi nemyāka egyokuwangāla
[b] Zab. 91. 16. Nemirembe byebirikwongerako.
3 Okusāsira namazima tebikulekānga:
[c] Kuv. 13. 9, 16 Ma. 6. 8. Nge. 6. 21; 7. 3. [c] Bisibēnga mu bulagobwo;
Biwandikēnga ku bipānde ebyomutimagwo:
4 Bwonolabānga bwotyo okuganja nokutegēra okulūngi
Mu maso ga Katonda nagabantu.
[d] Zab. 37. 3, 5. 5 [d] Wesigēnga Mukama nomutimagwo gwona.
[e] Yer. 9 23. 'Sō [e] tewesigamānga ku kutegērakwo 'gwe:
6 Mwātulēnga mu makubogo gona,
[f] Yer. 10. 23. Kale [f] anālung'amyānga olugendolwo.
[g] Bal. 12. 16. 7 [g] Tobānga na magezi mu masogo 'gwe;
Tyānga Mukama ove mu bubi:
8 Ekyo kye kinābānga obulamu eri ekundiryo,
Nobusomyo eri amagūmbago.
9 O'sāngamu ekitibwa Mukama nebintubyo,
[i] Kuv. 22. 29 Mala.3.10. [i] Nebiberyeberye ku bibalabyo byona:
10 Amawanikago bwegana'julānga bwegatyo ekyengera,
Namasogolerogo ganāyikānga omwenge omusu.
[k] Beb. 12. 5, 6. Kub. 3. 19. 11 [k] Mwāna wānge, tonyōmānga kubūlirira kwa Mukama;
'Sō nokunenyakwe kulemēnga oku kukōya:
12 Kubanga Mukama gwayagala gwanenya;
[l] 1 Kol. 11. 32. Era [l] nga kitāwe omwānawe gwasanyukira.
13 Awere'dwa omukisa omuntu alaba amagezi.
Noyo afuna okutegēra.
[m] Yob. 28. 15 17. Zab. 19. 10. Nge. 2. 4; 8. 11. 14 Kubanga [m] obuguzi bwago businga obuguzi obwa feza,
Namagoba gago (gakira) zābu enūngi.
15 Ga muwendo mungi okusinga amainja amatwakāvu:
'Sō tewali kintu kyoinza okwegōmba ebyenkanyankanyizibwa nago.

16 Okuwaugāla kuli mu mukono gwago ogwadyo;
Mu mukono gwago ogwa kono mulimu [n] obuga'ga nekitībwa.
17 [o] Amakubo gago makubo ga kusanyukiramu,
Neng'endo zago zona mirembe.
18 Ago gwe [p] muti ogwobulamu eri abo abagakwata:
Era alina omukisa buli muntu abēra nago.
19 [r] Mukama ya'sāwo emisingi gyensi namagezi;
[s] Yanywēza e'gulu nokutegēra.
20 [t] Enyanja yayabika nokumanyakwe,
E'gulu neritonya omusulo.

21 Mwāna wānge, ebyo tebivānga ku masogo;
Kwatānga amagezi amatūfu nokutēsa;
22 Bwebinābānga bwebityo obulamu eri ememeyo,
Nobuyōnjo eri [u] obulagobwo.
23 [w] Awo lwolitambulira mu 'kubolyo mirembe,
'Sō nekigerekyo tekiryesitala.
24 Bwonogalamirānga totyenga:
Wewawo, onogalamirānga notulo two tunākuwōmerānga.
25 [y] Totyānga ntisa gyotomanyiri'de,
Newakuba'de okuzikiriza okwababi bweku'jānga:
26 Kubanga Mukama yanābānga obwesigebwo,
Era yanākūmānga ekigerekyo olemēnga okuwāmbibwa.
27 [z] To'mānga birūngi abo abagwānira,
Bwekiri mu buīnza bwomukonogwo okubikola.
28 [a] Togambānga mulirānwawo nti
Genda okomewo, enkya ndikuwa;
Bwekiri nāwe.
29 Tosalirānga mu'no bubi,
Kubanga abēra gyoli mirembe.
30 [b] Toyōmbānga na muntu awatali nsōnga,
Obanga taliko bubi bwakukoze.
31 [c] Tokwatirwānga bu'gya omusaja owamawa'gali,
'Sō tewerobozānga makuboge gona.
32 Kubanga omukyāmu wa muzizo eri Mukama:
Naye [d] ekyāmakye kiri nabagolokofu.
33 [e] Ekikolimo kya Mukama kiri mu nyumba eyomubi:
Naye awa omukisa ekifo abatūkirivu mwebabēra.
34 Mazima [f] anyōma abanyōmi,
Naye awa abetōwaza ekisa.
35 Abamagezi balisikira ekitībwa:
Naye ensonyi ze ziriba okukuzibwa okwabasirusiru.

4 Bana bānge, [a] muwulirēnga okuigiriza kwa kita'mwe,
Mutegēnga amatu okumanya okutegēra:
2 Kubanga mbawa okuiga okulūngi;
Temuvānga mu tēka lyānge.
3 Kubanga nali mwāna eri kitānge,
[b] Omugōnvu era eyayagalibwānga 'nze'ka mu maso ga mānge.
4 Era [c] yanjigirizānga nāng'amba nti
Omutimagwo gunywēzēnga ebigambo byānge;
[d] Kwatānga ebiragiro byānge obērēnga omulamu:
5 [e] Funa amagezi, funa okutegēra;
Togerabirānga 'sō tovānga mu bigambo ebyomukamwa kānge:
6 Togalekānga, nago ganākukūmanga;
Ogagalānga nago ganākulindānga.
7 Amagezi kye kigambo ekisinga o bukulu; (kale) funa amagezi:
Wewawo, funa okutegēra nebyo byona byewafunānga.
8 Gagulumizēnga nago galikukuza:
[f] Galikutūsa mu kitībwa, bwonogawāmbatirānga
9 Galiwa omutwegwo engule eyobuyōnjo
Galikugabira [g] enkufira eyobulūngi.
10 Ai mwāna wānge, wulira o'kirizēnga ebigambo byānge;
[i] Nemyāka egyobulamubwo giriba mingi.
11 Nākuigiriza e'kubo eryamagezi;
Nākulung'amya mu makubo agobugolokofu.
12 Bwonotambulānga [k] ebigerebyo tebifundikirwenga;
Era bwono'dukānga tewesitalānga.
13 Nywērezānga dala okuigirizibwa;
tokutānga:
Kukwatēnga; kubanga bwe bulamubwo.
14 [l] Toingirānga mu 'kubo eryababi,
'Sō totambulirānga mu lugendo olwabasaja ababi.
15 Olwesāmbānga, toluitāngako;
Okyūkānga okuluvamu, weyongerēnga mu maso.
16 Kubanga [m] tebebaka wabula nga bamaze okukola akabi;
Notulo tuba'gyibwako wabula nga baliko bebagwisi'za.
17 Kubanga balya e'mere eyobubi,
Nebanywa omwenge ogwokugira ekye'jo.
18 Naye [n] e'kubo eryabatūkirivu liri ng'anga omusana ogwakayakana,
Ogweyongerayongera okwāka okutūsa obu'de lwebutūkirira.
19 [o] E'kubo eryababi liri ng'anga ekizikiza:
Tebamanyi ekibesitaza.
20 Mwāna wānge, 'sāngayo omwoyo eri ebigambo byānge;

[a] Nge. 1. 8.
[b] 1 Byom. 22. 5.
[c] 1 Byom. 28. 9. Bef. 6. 4.
[d] Nge. 7. 2.
[e] Nge. 2. 2, 3.
[f] 1 Sam. 2. 30.
[g] Nge. 3. 2.
[i] Nge. 3. 2.
[k] Zab. 18. 26.
[l] Zab. 1. 1. Nge. 1. 10, 15.
[m] Zab. 36. 4. Mi. 2. 1.
[n] Is. 62. 1. Mat. 5. 14. Baf. 2. 15.
[o] 1 Sam. 2. 9. Is. 59. 9 neb. Yer. 23. 12. Yok. 12. 35.

Tegānga okutu eri okwogera kwānge.
[p] Nge. 3. 21. 21 [p] Tebivānga ku masogo;
Bikūmirenga wakati mu mutimagwo.
[r] Nge. 8. 35; 21. 21. 22 Kubanga ebyo bwe [r] bulamu eri abo ababiraba,
Era kwe kulama eri omubiri gwābwe gwona.
23 Onyīkirānga nyo nyini okukūmānga omutimagwo;
Kubanga omwo mwe muva ensulo ezobulamu.
24 We'gyēngako akamwa akabāmbavu,
Nemimwa emikyāmu ogyewalānga nyo.
25 Amasogo galung'amirēnga dala,
Nebikowebyo bitunulirēnga dala emberiyo.
26 Terezānga e'kubo eryebigerebyo,
Era amagendago gona ganywērēnga.
27 Tokyāmirānga ku mukono ogwadyo newakuba'de ku gwa kono:
'Gyawo ekigerekyo obutakola bubi.

5 Mwāna wānge, 'sāngayo omwoyo eri amagezi gānge;
Tegānga okutu eri okutegēra kwānge:
2 Olyoke okūmēnga okutēsa,
Nemimwagyo gikwatēnga okumanya.
[a] Nge. 2. 16. 3 Kubanga emimwa [a] gyomukazi omugenyi gitonya omubisi gwenjuki,
[b] Zab. 55. 21. Nakamwāke [b] kasinga amafuta obugōnvu:
4 Naye enkomereroye eyoluvanyuma
[c] Mub. 7. 26. [c] ekāwa ngomusūsa,
Esala ngekitala ekyobwōgi obubiri.
[d] Nge. 7. 27. 5 Ebigerebye [d] bi'ka mu kufa;
Ebisindebye bikwata amagōmbe;
6 Nokulaba talaba 'kubo terēvu eryobulamu:
Amakuboge gasagasagana 'sō takimanyi.
7 Kale 'no, bāna (bānge), mumpulirēnga,
'Sō temuvānga mu bigambo ebyomukamwa kānge.
8 'Gyawo e'kubolyo okumubērānga ewala,
'Sō tosembererānga lu'gi lwa nyumbaye:
9 Olemēnga okuwa abalala ekitībwakyo,
Nemyākagyo eri omukāmbwe:
10 Abagenyi balemēnga oku'kuta amānyigo;
Nemirimugyo giremēnga okubēra mu nyumba yomu'na'gwānga;
11 Nāwe nonakuwala enkomereroyo eyoluvanyuma ngetūse,
Enyamayo nomubirigwo bwebirimalibwawo.
[e] Nge. 12. 1. 12 Noyogera nti Nga [e] nakyāwānga okuigirizibwa,
Omutima gwānge [f] negunyōmānga okunenyezebwa;
13 'Sō sagōnderānga 'dobozi lya baigiriza bānge,
'Sō sategānga kutu kwānge eri abo abānjigirizānga!
14 Nabulako katono okuba mu bubi bwona
Wakati mu kung'aniro nekibīna.
15 Onywerānga ama'zi mu kidibakyo 'gwe,
Nama'zi agakulukuta mu lu'zirwo 'gwe.
16 Ensulozo zandisāsāni'de dala,
Emi'ga egyama'zi negiba mu ngūdo?
17 Gabērēnga gago we'ka,
'Sō si ga bagenyi wamu nāwe.
18 Ensuloyo eberēnga nomukisa;
Era sanyukirānga omukazi owomubuvubukabwo.
[g] Lu. 2. 7; 3. 5. 19 [g] Ngenangāzi 'ekwagala nempewō ekusanyusa,
Amabērege gakumalēnga mu biro byona;
Era osanyukirēnga bulijo okwagalakwe.
20 Kubanga lwaki 'gwe okusanyukirānga omukazi omugenyi, mwāna wānge,
Nogwa mu kifuba kyatali wuwo?
21 Kubanga amakubo gabantu gali mu [i] maso ga Mukama,
Era aterēza eng'endoze zona.
[i] 2 Byom. 16. 9. Kos. 7. 2 Beb. 4. 13. 22 Obutali butūkirivubwe ye bulikwata omubi,
Era alisibibwa nemigwa egyokwōnōnakwe.
23 Alifa olwokubulwa okuigirizibwa;
Era olwobusirusirubwe ōbungi aliwaba.

6 Mwāna wānge, obanga [a] weīmirira mulirānwawo,
Nokubira omugenyi mu ngalo,
[a] Nge. 11. 15; 17. 18; 20. 16; 22 26; 27. 13. 2 Ebigambo ebyomukamwāko bikukwasi'za,
Ebigambo ebyomukamwāko bikutēze.
3 Kale 'no, mwāna wānge, kola kino werokole,
Kubanga ogu'de mu mukono gwa mulirānwawo;
Genda wetōwaze otairire mulirānwawo.
[b] Zab. 132. 4. 4 [b] Toganyānga masogo kwebaka,
Newakuba'de ebikowebyo okubōngota.
5 Werokole ngempewō bweva mu mukono (gwomui'zi),
[c] Zab. 91. 3; 124. 7. Era [c] ngenyonyi bweva mu mukono gwomutezi.
[d] Yob. 12. 7. 6 [d] Genda eri enkolōto, 'gwe omugayāvu;
Lowōza empisa zayo obērēnga namagezi:
7 Eyo terina mwāmi,

Newakuba'de omulabirizi newakuba'de afuga.
8 Naye neyeterekera ebyayo ebyokulya mu biro ebyokukūnguliramu,
Nekung'anya e'mere yayo mu mwāka.
9 Olitūsa wa okwebakānga, 'gwe omugayāvu?
Oligolokoka di mu tulotwo?
10 Wakyaliwo okwebaka okutono nokubōngota okutono,
Nokufunya emikono okutono okwebaka:
[e] Nge. 10. 4; 13. 4; 20. 4. 11 Bwekityo [e] obwāvubwo buli'ja ngomunyazi,
Nokwetāgakwo ngomusaja aku'te ebyokulwānyisa.
12 Omuntu ataliko kyagasa, omusaja owobutali butūkirivu;
Atambula ngalina akamwa akabāmbavu;
[f] Zab. 35. 19. 13 [f] Atemya amaso, ayogeza bigerebye,
Abagula nengaloze;
14 Obubāmbavu buli mu mutimagwe, asala obubi olutata;
Asiga okukyāwagana.
15 Enaku zaliraba kyeziriva zi'ja nga tamanyiri'de;
[g] Yer. 19. 11. [g] Amangwāgo alimenyeka, awatali kuwonyezebwa.
16 Waliwo ebigambo mukāga Mukama byakyāwa;
Wewawo, musānvu bya muzizo gyali:
[i] Zab. 31. 18; 120. 2. 17 Amaso agamalala, [i] olulimi olulimba,
Nengalo eziyiwa omusai ogutaliko musāngo;
[k] Lub. 6. 5. 18 [k] Omutima oguyūnja ebirowōzo e bibi,
Ebigere ebyānguwa okugoberera e'tima embiro;
[l] Zab. 27. 12. 19 Omujulirwa wobulimba [l] ayogera ebyobulimba,
[m] lu. 14. Noyo [m] asiga okukyāwagana mu boluganda.
[n] Nge. 1. 8. 20 [n] Mwāna wānge, okwatānga ekiragiro kya kitāwo,
'Sō tolekānga tēka lya nyoko:
[o] Nge. 3. 3. 21 [o] Bisibēnga enaku zona ku mutimagwo,
[p] Nge. 1. 9. Binywēzēnga mu [p] bulagobwo.
22 Bwonotambulānga, linākukūlemberānga;
Bwonebakānga, linākukūmānga:
Era bwonozukukānga, lināyogerānga nāwe.
23 Kubanga etēka tabāzā; ekiragiro musana;
Nokunenya kwoyo akuigiriza lye 'kubo eryobulamu:
24 Okukūmānga eri omukazi omubi,
Eri okunyumiriza kwolulimi lwomugenyi.
[r] Mat. 5. 28. 25 [r] Tewegōmbānga bulūngibwe mu mutimagwo;
'Sō nebikowebye biremēnga okukukwasa.
26 Kubanga [s] olwomukazi omwenzi (omuntu afūka) 'mere bu'mere:
Nomukazi omwenzi ai'ga obulamu obwomuwendo omungi.
[s] Nge. 29. 3.
27 Omuntu ainza okuwāmbatira omuliro mu kifubakye,
Ebyambalobye nebita'gya?
28 Oba omuntu ainza okutambulira ku mānda agōkya,
Ebigerebye nebitasirīra?
29 Bwatyo bwabēra aingira eri omukazi wa mu'ne;
Buli amukomako talirema kubonerezebwa.
30 Abantu tebanyōma mu'bi obanga a'ba
Oku'kusa ememeye ngalūmi'dwa enjala:
31 Naye [t] bwanālabikānga, anāga'tānga emirūndi musānvu;
Anāwāngayo ebintu byona ebyomunyumbaye.
[t] Kuv. 22. 1, 4.
32 Ayenda ku mukazi [u] talina kutegēra:
Ayagala okuzikiriza obulamubwe ye yakola bwatyo.
[u] Nge. 7. 7.
33 Alifuna ebiwūndu nokunyōmebwa;
Nekivumekye tekirisāngulibwa.
34 Kubanga obu'gya kye kirui kyomusaja;
'Sō talisāsira ku lunaku olwokuwalanirako e'gwānga.
35 Tali'sāyo mwoyo eri ekinunulo kyona;
'Sō talinyīgulukuka newakuba'de ngowa ebirabo bingi.

7 [a] Mwāna wānge, okwatānga ebigambo byānge,
Oterekēnga ebiragiro byānge ewuwo.
[a] Nge. 2. 1.
2 Okwatānga ebiragiro byānge obērēnga omulamu;
Netēka lyānge [b] ngemunyi eyerisolyo.
[b] Ma. 32. 10.
3 [c] Bisibēnga ku mukonogwo;
Biwandikēnga ku bipānde ebyomutimagwo.
[c] Nge. 3. 3.
4 Gambānga amagezi nti [d] 'Gwe mwanyinaze;
Oitēnga okutegēra owekika kya'mwe:
[d] Lu. 4. 9.
5 [e] Bikukūmēnga eri omukazi omugenyi,
Eri omugenyi anyumiriza nebigambobye.
[e] Nge. 2. 16.
6 Kubanga nalingiza mu kituli ekyenyumba yānge
Mu mulimu omuluke ogwomukituli;
7 Nendaba mu batalina magezi,
Nentegēreza mu balenzi,
Omuvubuka atalina kutegēra,
8 Ngaita mu lugūdo kumpi ku mugūkirirogwe,

Nāgenda mu 'kubo eri'da mu nyumbaye;
9 Mu kizikiza, obu'de nga buwunge-'de,
Mu kizikiza ekyekiro zigizigi.
10 Kale, laba, newamusisinkana omukazi
Ngayamba'de ebyambalo ebyomwenzi, era owomutima omugerengetanya.
11 Muyōmbi era muka'kanyavu;
Ebigerebye tebibēra mu nyumbaye:
12 Olusi aba mu ngūdo, olusi mu bifo ebigazi,
Era atēgera ku buli mugūkiriro.
13 Awo nāmukwata nāmunywegera,
Nāmugamba ngaka'kanyazi'za amasoge nti
14 [f] Sadaka czebiwebwayo olwemirembe ziri wānge;
Lero 'maze okusasula obweyamo bwānge.
15 Kyenvu'de nfuluma okukusisinkana,
Okunyikira okununonya amasogo, era nkulabye.
16 Njāze ekitanda kyānge namagodōli,
Nengoye ezengūdo ezepamba Yemisiri.
17 Mpunyisi'za bulūngi ekiriri kyānge
Nobubāne nomugavu nebyakalōsa.
18 'Jāngu tu'kute okwagala okukēsa obu'de;
Twesanyuse nokwagala.
19 Kubanga 'baze tali 'ka,
Yatambula lugendo lwa wala:
20 Yagenda ngatwāla naye ensawo eya feza;
Alikomawo omwezi nga gwa gabogabo.
21 Amu'kirizisa nebigambobye ebirūngi bingi,
Amuwaliriza okugenda nokwegōnza okwemimwagye.
22 Amangwāgo agenda amugoberera,
Ngente bwegenda okusalibwa,
Oba ngamasāmba bwegagenda okukanga'vula omusirusiru;
23 Okutūsa akasāle lwekalifumita ekibūmbakye;
[g] Ngenyonyi bweyānguwa okugwa mu kyāmbika,
'Sō tamanyi ngalifirwa obulamubwe.
24 Kale 'no, bāna (bānge), mumpulirēnga,
Era mu'sēngayo omwoyo eri ebigambo ebyomukamwa kānge.
25 Omutimagwo tegukyāmirānga mu makuboge,
Towabirānga mu mpendaze.
26 Kubanga yasūla bangi nga bafumiti'dwa ebiwūndu:
Wewawo, ababe aba'tibwa 'gye 'dene.
27 [i] Enyumbaye lye 'kubo lye nyini eri'da mu magōmbe
Nga li'ka mu bisenge ebyokufa.

8 [a] Amagezi tegogerera wa'gulu,
Nokutegēra tekuleta 'dobozi lyakwo?
2 [b] Engūdo wezisibuka mu 'kubo
Mu masang'anzira wegaīmirira;
3 Ku ma'bali gemiryāngo awaingirirwa mu kibuga,
Abantu webaingirira awali enzi'gi gogerera wa'gulu:
4 'Mwe abasaja, mbakōwola;
Ne'dobozi lyānge liri eri abāna babantu.
5 [c] 'Mwe abatalina magezi, mutegērēnga obukabakaba;
Na'mwe, abasirusiru, mubērēnga nomutima ogutegēra.
6 Muwulire, kubanga nāyogera ebigambo ebirūngi enyo;
Nokwasama emimwa gyānge kunāvamu ebyensōnga.
7 Kubanga akamwa kānge kanāyogera ebyamazima;
Nobubi bwa muzizo eri emimwa gyānge.
8 Ebigambo byona ebyomukamwa kānge biri mu butūkirivu;
Mubyo temuli kintu ekikyāmakyāma newakuba'de ekyenyo'de.
9 Byona byāngu eri oyo ategēra,
Era bya nsōnga eri abo abalaba okumanya.
10 Mu'kirize okuigiriza kwānge 'sō si feza;
Nokumanya okukira zābu enōnde.
11 [d] Kubanga amagezi gasinga amainja amatwakāvu;
Nebintu byona ebiinzika okwegōmbebwa tebyenkanyankanyizibwa nago.
12 'Nze amagezi nfu'de obukabakaba okuba enyumba yānge,
Era 'nonya okumanya nokutēsa.
13 [e] Okutya Mukama kwe kukyāwa obubi;
Amalala nesukuti ne'kubo ebi
Nakamwa akabāmbavu byenkyāwa.
14 Okutēsa kwānge nokumanya okutūfu:
'Nze ndi kutegēra; nina amānyi.
15 [f] Kubwānge bakabaka bafuga,
Abalāngira nebatēka ebyobutūkirivu.
16 Kubwānge abalāngira bafuga,
Nabakūngu, abalamuzi bona abokunsi.
17 [g] Njagala abo abanjagala;
[i] Nabo abanyikira oku'nonya balindaba.
18 Obuga'ga nekitībwa biri nānge;
(Wewawo), obuga'ga obwenkala'kalira nobutūkirivu.
19 Ebibala byānge bisinga zābu obulūngi, wewawo, zābu enūngi;
Namagoba gānge gakira feza enōnde.
20 Ntambulira mu 'kubo eryobutūkirivu,

[a] Nge. 1. 20.
[b] Nge. 9. 3, 14.
[c] Nge. 1. 4.
[d] Yob. 28. 15–19. Zab. 19. 10; 119. 72, 127. Nge 4. 5, 7; 16 16.
[e] Nge. 16. 6.
[f] Dan. 2 21. Bal. 12. 1. Kub. 19. 16.
[g] Yok. 14. 21.
[i] Yak. 1. 5.

[f] Lev. 7. 11 neb.
[g] Mub. 9. 12.
[i] Nge. 2. 18.

Wakati mu mpenda ezokusala emisāngo:
21 Ndyoke mpe abo abanjagala okusikira ebintu,
Era nji'juze amawanika gābwe.
k Yob. 28. 25–28. 22 k Mukama yali nānge e'kubolye weryasokera,
Okusoka emirimugye egye'da.
l Zab. 2. 6. 23 Natekebwawo l okuva emirembe nemirembe, okuva ku luberyeberye,
Ensi nga tenabāwo.
m Lub. 1. 2. 24 Nga tewanabāwo m buziba, nazālibwa;
Ensulo ezi'ju'de ama'zi nga tezinabāwo.
n Zab. 90. 2. 25 n Ensozi nga tezinaba ku'sibwāwo,
Nasoka obusozi okuzālibwa:
26 Ye nga tanatōnda nsi newakuba'de enimīro,
Newakuba'de enfūfu Eyensi eyasoka.
27 Bweyanywēza e'gulu, 'nze naliyo:
Bweyakulūnga amaso gobuziba:
28 Bweyanywēza e'gulu wa'gulu:
Ensulo ezenyanja bwezafūka ezamānyi:
o Lub. 1. 9, 10. 29 o Bweyawa enyanja ensalo yayo,
Ama'zi galemēnga okusobya ekiragirokye:
Bweyalāmba emisingi gyensi:
p Yok. 1. 1, 3. 30 p Kale 'nze nga ndi awo gyali ngomukoza:
Era bulijo yansanyukirānga,
Nga njaguliza bulijo mu masoge;
31 Nga nsanyukira ensiye ebērekamu;
Nesanyu lyānge lyali nabāna babantu.
32 Kale 'no, bāna (bānge), mumpulirēnga:
r Zab. 119. 1, 2. Luk. 11. 28. Kubanga r balina omukisa abakwata amakubo gānge.
33 Muwulirēnga okuigirizibwa mubēnga namagezi,
'Sō temugagānānga.
s Nge. 3. 13. 34 s Alina omukisa omuntu ampulira.
Ngatunulira bulijo ku nzi'gi zānge,
Ngalinda awali emifubēto egyenzi'gi zānge.
t Nge. 21. 21. 35 Kubanga buli alaba 'nze t alaba bulamu,
Era alifuna okuganja eri Mukama.
u Nge. 15. 32; 20. 2. v Nge. 21. 6; 29. 24. 36 Naye oyo anyōnōna u asobya obulamubwe ye:
Bona abakyāwa 'nze v bagala okufa.

9 a Amagezi gazīmbye enyumba yago,
Gatemye empagi zago musānvu:
2 b Ga'se ensolo zago; gatabu'de omwenge gwago;
Era gategese emeza yago.
3 Gasindise abawalabe, gogerera wa'gulu
Ku bifo ebyomukibuga ebisinga obugulumivu,
c Nge. 6. 32. 4 Nti c Buli atalina magezi akyāmire muno:
Oyo abulwa okutegēra gamugamba nti
5 Mu'je mulye ku 'mere yānge,
Era munywe ku mwenge gwentabu'de.
6 Mulekēnga, 'mwe abatalina magezi, mubērēnga abalamu;
Era mutambulirēnga mu 'kubo eryokutegēra.

7 Anenya omukudazi yeswāza:
Noyo abūlirira omubi yetonyezako e'bala.
8 d Tobūlirirānga mukudazi aleme o-kukukyāwa:
e Būlirirānga owamagezi, anākwagalānga.
9 Igirizānga owamagezi, aneyongerānga okuba namagezi:
Igirizānga omutūkirivu, f aneyongerānga okuiga.
10 Mu g kutya Mukama amagezi mwegasokera:
i Nokumanya oyo Omutukuvu kwe kutegēra.
11 k Kubanga kubwānge enakuzo ziryongerwa,
Nemyaka egyobulamubwo girisu'kirizibwa.
12 l Obanga olina amagezi, webērera namagezi we'ka:
Era bwononyōmānga, m kuliba ku'gwe we'ka.

13 n Omukazi omusirusiru alekāna;
Talina magezi, 'sō taliko kyamanyi.
14 Era atūla ku mulyāngo gwenyumbaye,
Ku ntebe mu bifo ebyomukibuga ebigulumivu,
15 Okuita abo abaitawo,
Abakwatira dala amakubo gābwe,
16 Nti Buli atalina magezi akyāmire muno:
Noyo abulwa okutegēra amugamba nti
17 Ama'zi ama'be ge gawōma,
Ne'mere erīrwa mu kyāma yesanyusa.
18 Naye tamanyi o ngabafu bali eyo:
Ngabagenyibe bali mu buziba bwemagōmbe.

10 a Engero za Sulemani.
b Omwāna owamagezi asanyusa kitāwe:
Naye omwāna omusirusiru anakuwaza nyina.
2 Obuga'ga obwobubi c tebuliko kyebugasa:
Naye obutūkirivu buwonya mu kufa.
3 d Mukama talekenga meme ya mutūkirivu okufa enjala:
Naye okwegōmba kwababi akusindika eri.
4 Ayāvuwala oyo akolá nomukono ogu'diri'de:

a Mat. 16. 18. Bef. 2. 20 neb. 1 Pet. 2. 5.
b Mat. 22. 3, 4. Luk. 14. 16 neb.
d Mat. 7. 6.
e Zab. 141. 5.
f Mat. 13. 12.
g Nge. 1. 7.
i Nge. 30. 3.
k Nge. 3. 2, 16; 10. 27.
l Yob. 22. 2; 35. 6, 7.
m Bag. 6. 5.
n Nge. 7. 7–27.
o Nge. 7. 27.
a Nge. 1. 1.
b Nge. 15. 20; 17. 21, 25; 19. 13; 29. 3, 15.
c Zab. 49. 6, 7. Luk. 12. 19 neb.
d Zab. 10. 14; 34. 9, 10; 37. 25.

Naye [e] omukono gwabanyikivu guleta obuga'ga.
5 Akūnguliira mu kyēyā mwāna wa magezi:
Naye oyo eyebakira mu biro ebyokukūnguliramu ye mwāna akwasa ensonyi.
6 Emikisa giba ku mutwe gwomutūkirivu:
Naye ekye'jo kibi'ka ku kamwa kababi.
7 [f] Eki'jukizo kyomutūkirivu kirina omukisa:
Naye [g] erinya lyababi lirivūnda.
8 Alina omutima ogwamagezi ana'kirizānga ebiragiro:
Naye omubuyabuya aligwa.
9 Atambulira mu bugolokofu yatambula mirembe:
Naye akyāmya amakuboge alimanyibwa.
10 [i] Atemya eriso aleta enaku:
Naye omusirusiru omubuyabuya a ligwa.
11 Akamwa komutūkirivu [k] nsulo ya bulamu:
Naye ekye'jo kibi'ka ku kamwa kababi.
12 Okukyāwa kuleta enyōmbo:
Naye [l] okwagala kubi'ka ku byōnōno byona.
13 Mu mimwa gyoyo alina okwāwula mulabikamu amagezi:
Naye omu'go gwa mabega goyo abulwa okutegēra.
14 Abamagezi batereka okumanya:
Naye akamwa komusirusiru kwe kuzikirira okutavawo.
15 [m] Ebintu ebyomuga'ga kye kibugakye ekyamānyi:
Abāvu okuzikirira kwābwe bwāvu bwābwe.
16 Omulimu ogwomutūkirivu (guleta) bulamu;
Ekyengera ekyomubi (kireta) kwōnōna.
17 [n] Oyo ali mu 'kubo eryobulamu a-'sāyo omwoyo eri okubūlirirwa:
Naye oyo aleka okunenyezebwa akyāma.
18 Oyo akisa okukyāwa wa mimwa gya bulimba;
[o] Noyo awāiriza musirusiru.
19 Mu lufulube lwebigambo temubula kusobya:
Naye [p] oyo aziiza emimwagye akola ebyamagezi.
20 Olulimi lwomutūkirivu feza nōnde:
Omutima gwababi tegugasa nyo.
21 Emimwa gyomutūkirivu girīsa bangi:
Naye abasirusiru bafa olwokubulwa okutegēra.
22 [r] Omukisa gwa Mukama gwe guga-'gawaza,
'Sō taga'ta buinike bwona wamu nagwo.

23 [s] Okukola obubi muzanyo gwa musirusiru:
Era bwegatyo amagezi bwegabēra eri omuntu alina okutegēra.
24 [t] Omubi kyatya kirimu'jira:
[u] Nekyo abatūkirivu kyebegōmba balikiwebwa.
25 Empewo ezakazimu bweziita, kale [w] omubi nga takyaliwo:
Naye [y] omutūkirivu musingi gwa lubērera.
26 Ngomwenge omukātufu bwegugira amanyo, era ngomu'ka bwegugira amaso,
Nomugayāvu bwagira bwatyo abo abamutuma.
27 [z] Okutya Mukama kuwangāza:
Naye [a] emyāka gyababi girisalibwako.
28 [b] E'sūbi eryabatūkirivu liriba sanyu:
Naye okusūbira kwababi kulizikirira.
29 [c] E'kubo lya Mukama kigo eri omugolokofu;
Naye kuzikirira eri abo abakola ebitali bya butūkirivu.
30 [d] Omutūkirivu ta'jululwenga enaku zona:
Naye [e] ababi tebalibēra munsi.
31 [f] Akamwa komutūkirivu kazāla amagezi:
Naye olulimi olubāmbavu lulimalibwawo.
32 Emimwa gyomutūkirivu gimanyi ebi'kirizibwa:
Naye omumwa gwababi gwogera bubāmbavu.

11 [a] Eminzāni eyobulimba ya muzizo eri Mukama:
Naye ekipima ekitūfu kyasanyukira.
2 Amalala lwega'ja, lwewa'ja nensonyi:
Naye amagezi gaba nabetōwaza.
3 Obutayōnōna obwabagolokofu bulibalung'amya:
Naye obubāmbavu bwabo abasala enkwe bulibazikiriza.
4 Obuga'ga tebuliko kyebugasa [b] ku lunaku olwobusūngu:
Naye obutūkirivu buwonya mu kufa.
5 Obutūkirivu bwoyo eyatūkirira bunālung'amyānga e'kubolye:
Naye omubi aligwa olwobubibwe ye.
6 Obutūkirivu obwabagolokofu bulibawonya:
Abo abasala enkwe [c] balikwasibwa ne'tima lyābwe bo.
7 Omuntu omubi bwafānga, okusūbirakwe kuzikirirānga:
Ne'sūbi eryobutali butūkirivu libula.
8 [d] Omutūkirivu awonyezebwa mu naku,
Omubi na'da mu kifokye.

[e] Nge. 13. 4; 21. 5.
[f] Zab. 9. 5, 6; 112. 6.
[g] Mub. 8. 10.
[i] Zab. 35. 19.
[k] Nge. 13. 14; 14. 27.
[l] Nge. 17. 9. 1 Kor. 13. 4, 7. Yak. 5. 20. 1 Pet. 4. 8.
[m] Nge. 18. 11.
[n] Nge. 6. 23.
[o] Zab. 15. 3.
[p] Yak. 1. 19.
[r] Lub. 26. 12.
[s] Nge. 2. 14; 14. 9; 15. 21.
[t] Yob. 15. 21.
[u] Zab. 145. 19. Mat. 5. 6. 1 Yok. 5. 14 neb.
[w] Zab. 37. 9, 10, 36.
[y] Mat. 7. 24 neb.
[z] Nge. 9. 11.
[a] Yob. 15. 32 neb. Zab. 55. 23. Mub. 7. 17.
[b] Nge. 11. 7.
[c] Zab. 1. 6.
[d] Zab. 37. 22 neb.
[e] Nge. 2. 21, 22.
[f] Zab. 37. 30.
[a] Lev. 19. 35 neb. Ma. 25. 13-15. Nge. 16. 11; 20. 10, 23.
[b] Ez. 7. 19. Zef. 1. 18.
[c] Zab. 6. 15. Nge. 5. 22.
[d] Nge. 21. 18.

9 Atamanyi Katonda azikiriza mu'ne nakamwāke:
Naye abatūkirivu [e] baliwonyezebwa olwokumanya.
10 [f] Abatūkirivu bwebalaba ebirūngi, ekibuga kisanyuka:
Era ababi bwebabula, wabawo okulekāna.
11 [g] Omukisa ogwabagolokofu gwe [i] gugulumiza ekibuga:
Naye akamwa kababi ke kakisūla.
12 Anyōma mu'ne abulwa amagezi:
Naye omuntu alina okutegēra asirika.
13 [k] Atambulatambula ngalyolyoma abi'kula ebyāma:
Naye oyo alina omwoyo omwesigwa akisa ekigambo.
14 [l] Okulung'amya okwamagezi nga kubuze, abantu bagwa:
Naye mu batēsa ebigambo abangi mwe muli emirembe.
15 [m] Eyeīmirira oyo gwatamanyi alibalagalwa:
Naye akyāwa obuīma anābānga wa nkala'kalira.
16 Omukazi owekisa aguguba nekitībwa:
Nabasaja abamawa'gali baguguba nobuga'ga.
17 [n] Asāsira akola bulūngi ememeye ye:
Naye omukāmbwe ateganya omubirigwe ye.
18 Omubi afuna empēra emulimbalimba:
Naye [o] oyo asiga obutūkirivu aba nempēra eyenkala'kalira.
19 Anywērera mu butūkirivu (yalitūka) mu bulamu:
[p] Noyo agoberera obubi ye'ta ye'ka.
20 Abo abalina omutima omukyāmu ba muzizo eri Mukama:
Naye abo abalina e'kubo eryatūkirira bāsanyukira.
21 [r] Omukono (newakuba'de nga gwega'ta) nomukono, omuntu omubi taliwona kubonerezebwa:
Naye eza'de eryabatūkirivu liriwonyezebwa.
22 Ngekyobuyōnjo ekya zābu ekiri mu nyindo yembi'zi,
(Bwatyo) bwabera omukazi omulūngi atalina kutēsa.
23 Abatūkirivu kyebegōmba birūngi bisa:
(Naye) ababi kyebasūbira busūngu.
24 Wabawo [s] asāsānya neyeyongera nate okwāla;
Era wabawo akodowala okusinga bwekigwāna, naye (kireta) okwetāga obwetāzi.
25 [t] Ememe egabagaba enege'jānga:
[u] Noyo afukirira ama'zi, naye alifukirirwa ye nyini.
26 A'ma eng'āno, abantu balimukolimira:
Naye omukisa gunābānga ku mutwe gwoyo [w] agitūnda.
27 Anyīkira okunonyānga ebirūngi, a nonyānga nokuganja:
Naye akenēnya etima, lināmu'jirānga.
28 [y] Eyesiga obuga'gabwe aligwa:
Naye abatūkirivu banāyerānga ngamalagala amabisi.
29 Ateganya enyumbaye ye [z] alisikira empewo:
Nomusirusiru aliba mu'du woyo alina omutima ogwamagezi.
30 Ebibala byomutūkirivu muti gwa bulamu:
[a] Noyo alina amagezi afuna ememe (zabantu).
31 [b] Laba, omutūkirivu aliwebwa empēra muusi:
Omubi nomwōnōnyi tebalisinga nyo?

12 Ayagala okubūlirirwa ayagala okumanya:
Naye oyo akyāwa okunenyezebwa ali ng'anga ensolo.
2 Omuntu omulūngi anāwebwānga Mukama ekisa:
Naye omuntu owenkwe embi alimusalira omusāngo okumusinga.
3 Omuntu tanywēzebwenga lwa bubi:
Naye [a] emizi gyabatūkirivu tegi'jululwenga enaku zona.
4 [b] Omukazi eyegendereza ngule eri 'bawe:
Naye aswāza [c] kivūndu mu magūmbage.
5 Ebirowōzo ebyabatūkirivu bya nsōnga:
(Naye) ababi byebatēsa bulimba.
6 Ebigambo ebyababi bya [d] kutēga musai:
Naye akamwa kabagolokofu kalibawonya.
7 [e] Ababi bame'gebwa nebabula:
Naye enyumba eyabatūkirivu eriīmirira.
8 Omuntu alisīmibwa ngamagezige bwegali:
Naye oyo alina omutima omukyāmu alinyōmebwa.
9 Oyo ataitibwamu ka buntu, era alina omu'du,
Asinga oyo eye'sāmu ekitībwa era abulwa ebyokulya.
10 [f] Omuntu omutūkirivu alowōza obulamu bwensoloye:
Naye okusāsira kwababi kukambwe.
11 [g] Alīma ensiye aliba ne'mere nyingi:
Naye agoberera abataliko kyebagasa abuli'dwa okutegēra.
12 Omubi yegōmba ekitīmba kyabasaja abekye'jo:
Naye ekikolo ekyabatūkirivu kibala (ebibala).
13 Mu kusobya kwemimwa mulimu ekyāmbika eri omuntu owekye'jo:
Naye [i] omutūkirivu aliva mu kulaba enaku.

[e] Nge. 10. 21.
[f] Nge.28.12 neb.
[g] Nge.29.8.
[i] Nge. 8. 3.
[k] Nge. 20. 19.
[l] Nge. 15. 22; 24. 6.
[m] Nge.6.1.
[n] Mat.5.7.
[o] Kos. 10. 12. Bag. 6. 8,9. Yak. 3. 18.
[p] Nge. 12. 11; 13. 21.
[r] Nge.16.5.
[s] Zab. 112. 9.
[t] 2 Kol. 9. 6 10.
[u] Mat.5.7; 7. 2.
[w] Am. 8. 5, 6.
[y] Ma'k. 10. 24.
[z] Mub. 5. 16.
[a] Yak. 5. 20. 1 Kol. 9. 19–22.
[b] Yer. 25. 29. 1 Pet. 4.18.
[a] Nge. 10. 25.
[b] Nge. 31. 23. 1 Kol.11.7.
[c] Nge. 14. 30.
[d] Nge.1.11.
[e] Zab. 37. 36 neb. Nge. 11.21. Mat. 7. 27 neb.
[f] Ma. 25.4.
[g] Nge. 28. 19.
[i] Nge. 21. 23. 2 Pet. 2. 9.

14 [k] Omuntu [l] ali'kuta ebirūngi olwebibala ebyakamwāke:
Nebikolwa ebyemikono gyomuntu alibisasulibwa.
15 [m] E'kubo eryomusirusiru 'dungi mu masoge ye:
Naye owamagezi awulira okuwererwa ebigambo.
16 [n] Okweralikirira kwomusirusiru kumanyibwa mangwāgo:
Naye omuntu omutegēvu akisa ensonyi.
17 Ayātula ebyamazima ayolesa obutūkirivu,
Naye omujulirwa owobulimba ayolesa obukūsa.
18 Wabawo ayogera ngayānguiriza [o] ngokufumita okwekitala:
Naye olulimi lwabamagezi kwe kulāma.
19 Omumwa ogwamazima gunānywēzebwānga emirembe gyona:
Naye [p] olulimi olulimba lwa kasēra busēra.
20 Okudyēka kuli mu mitima gyabo abatēsa obubi:
Naye abatēsa emirembe baba nesanyu.
21 Omutūkirivu talibako kabi kaliraba:
Naye abekye'jo bali'kuta obubi.
22 [r] Emimwa egirimba gya muzizo eri Mukama:
Naye abo abakola ebyamazima bāsanyukira.
23 [s] Omuntu omutegēvu akisa okumanya:
Naye omutima gwabasirusiru gulālika obusirusiru.
24 [t] Omukono gwabanyikivu gulifuga:
Naye omugayāvu balimukoza omulimu ogwobu'du.
25 [u] Enaku bweziba mu mutima gwomuntu zigukutamya;
Naye ekigambo ekirūngi kigusanyusa.
26 Omutūkirivu aba musāle eri mu'ne:
Naye e'kubo eryababi libawabya.
27 Omuntu omugayāvu tayōkya ekyo kyaku'te ngai'ga;
Naye ebintu ebyomuwendo omungi ebyabantu (biba bya) munyīkivu.
28 Mu 'kubo eryobutūkirivu mwe muli obulamu;
Ne mu luwenda lwabwo temuli kufa.

13 Omwāna owamagezi (awulira) okuigiriza kwa kitāwe:
Naye omunyōmi tawulira kunenyezebwa.
2 [a] Omuntu anālyānga ebirūngi olwebibala ebyakamwāke:
Naye ememe eyabasala enkwe (eneryānga) kugirirwa kye'jo.
3 [b] Akūma akamwāke anywēza obulamubwe:
(Naye) ayasama enyo akamwāke aliba nokuzikirira.
4 Ememe eyomugayāvu yegōmba neteba na kintu:
Naye ememe eyabanyikivu enegejānga.
5 Omuntu omutūkirivu akyāwa obulimba:
Naye omuntu omubi mugwagwa, era akwatibwa ensonyi.
6 [c] Obutūkirivu bukūma oyo akwata e'kubo egolokofu:
Naye ekye'jo kisūla oyo alina ebibi.
7 [d] Wabawo eyega'gawaza, naye nga taliná kintu:
[e] Wabawo eyeyāvuwaza, naye ngalina obuga'ga bungi.
8 Obuga'gabwe bwe bununula obulamu bwomuntu:
Naye omwāvu tawulira kukānga kwona.
9 [f] Omusana ogwabatūkirivu gusanyuka:
Naye etabāza eyababi erizikizibwa.
10 Amalala galeta okuwakana okwerēre:
Naye amagezi gaba nabo abatēsa obulūngi.
11 [g] Obuga'ga obufunibwa olwebigambo ebitalimu bulikendēzebwa:
Naye oyo akung'anya ngakola emirimu aliba nokwāla.
12 E'sūbi erirwāwo lisindukiriza ememe:
Naye ekyegōmbebwa bweki'ja kiba muti gwa bulamu.
13 Buli [i] anyōma ekigambo yeretako okuzikirira:
Naye oyo atya ekiragiro aliwebwa empēra.
14 Etēka eryomugezigezi [k] nsulo ya bulamu,
Okuva mu byāmbika ebyokufa.
15 Okutegēra okulūngi kuleta okuganja:
Naye e'kubo eryabasala enkwe bi.
16 Buli muntu omutegēvu akola emirimu nokumanya:
Naye omusirusiru ayālīra obusirusiru.
17 Omubaka owekye'jo agwa mu bubi:
Naye omutume omwesigwa kwe kulāma.
18 [l] Obwāvu nensonyi (biriba) byoyo agāna okubūlirirwa:
Naye a'sāyo omwoyo eri okunenyezebwa ali'sibwamu ekitībwa.
19 Ekyegōmbebwa bwekitūkirira kiwōmera ememe:
Naye okuva mu bubi kwa muzizo eri abasirusiru.
20 Otambulirānga nabantu abamagezi, nāwe oliba namagezi:
Naye mu'nābwe wabasirusiru alibalagalwa.
21 Obubi bugoberera abalina ebibi:
Naye abatūkirivu balisasulibwa ebirūngi.

[k] Nge. 13. 2; 18. 20.
[l] Nge. 1. 31; 11. 30. Is. 3. 10.
[m] Nge. 3. 7; 16. 2.
[n] Nge. 29. 11.
[o] Zab. 57. 4.
[p] Zab. 52. 4, 5. Nge. 19. 9.
[r] Nge. 6. 16, 17.
[s] Nge. 13. 16; 15. 2.
[t] Nge. 10. 4.
[u] Nge. 15. 13.
[a] Nge. 12. 14.
[b] Zab. 141. 3.
[c] Nge. 11. 3, 5, 6.
[d] Nge. 11. 24.
[e] Nge. 12. 9. 2 Kol. 6, 10.
[f] Yob. 18. 5.
[g] Nge. 10. 2.
[i] Nge. 19. 16.
[k] Nge. 10. 11.
[l] Nge. 15. 5, 31, 32.

22 Omuntu omulūngi alekera obusika
abāna babānabe:
m Yob. 27. 16, 17. Ngo. 28. 8. Mub. 2. 26. m Nobuga'ga bwoyo alina ebibi
buterekerwa omutūkirivu.
23 Mu nimiro ezabāvu (mulimu) e'mere
nyingi:
Naye wabawo azikirizibwa olwobu-
tagoberera nsōnga.
n Nge. 19. 18; 22. 15; 23. 13, 14; 29. 15, 17. 24 n Atakwata mu'gogwe akyāwa
omwānawe:
Naye oyo amwagala amukanga'vū-
la ebiro nga bikyali.
o Zab. 34. 9, 10; 37. 3. 25 o Omutūkirivu alya, ememeye
ne'kuta:
Naye olubuto lwababi lulirūmwa
enjala.

14 Buli mukazi owamagezi azi-
mba enyumbaye.
Naye omusirusiru agyābya nemi-
konogye ye.
2 Atambulira mu bugolokofubwe atya
Mukama:
a Yob. 12. 4. Naye a akyāmakyāma mu makubo-
ge amunyōma.
3 Mu kamwa komusirusiru mulimu
omu'go ogwamalala:
Naye emimwa gyabamagezi gināba-
kūmānga.
4 Eteri nte ekisibo kiba kirongōfu:
Naye amānyi gente galeta okwāla
kungi.
5 Omujulirwa omwesigwa talimba:
Naye omujulirwa owobulimba ayo-
gera ebyokuwāiriza.
6 Anyōma anonya amagezi nātagala-
ba:
b Nge. 8. 9; 15. 14; 17. 24. Naye b okumanya kwāngu eri oyo
alina okutegēra.
7 Ingira mu maso gomusirusiru,
Tolabe (kuye) mimwa gya kumanya.
8 Okutegēra e'kubolye ge magezi go-
mutegēvu:
Naye abasirusiru obusirusiru bwā-
bwe kulimba.
c Nge. 10. 23. 9 c Abasirusiru bakudālira omusāngo:
Naye mu bagolokofu mulimu ekisa.
10 Omutima gumanya okulūmwa kwa-
gwo;
'Sō nomugenyi teyetabula mu sa-
nyu lyagwo.
11 Enyumba eyababi erisūlibwa:
Naye ewema eyabagolokofu enebā-
nga nomukisa.
d Nge. 16. 25. 12 d Waliwo e'kubo omuntu lyaita e-
dūngi,
e Nge. 5. 4. Bal. 6. 21. Naye e enkomerero yalyo ge maku-
bo agokufa.
13 Newegusēka omutima gunakuwala;
f Mub. 2. 2; 7. 3. f Nenkomerero yokuseka buinike.
g Nge. 1. 31. 14 A'da enyuma mu mutimagwe g ali-
'kuta amakuboge ye:
Nomuntu omulūngi (ali'kuta) ye ye
nyini.
15 Atalina magezi a'kiriza buli kiga-
mbo kyona:
Naye omuntu omutegēvu akebera
nyo amagendage.
16 Omuntu owamagezi atya nāva mu
bubi:
Naye omusirusiru aba netitimbuli,
era yeyinula.
17 Ayānguwa okusunguwala alikola
ebyobusirusiru:
Nomuntu asala enkwe embi akyāi-
bwa.
18 Abatalina magezi basikira obusiru-
siru:
Naye abategēvu ba'sibwako engule
kwe kumanya.
19 Ababi bakutamira abalūngi;
Nabekye'jo awali emiryāngo egya-
batūkirivu.
20 i Omwāvu ne mu'ne amukyāwa: i Nge. 19. 7.
Naye omuga'ga alina emikwāno
mingi.
21 Anyōma mu'ne ayōnōna:
Naye asāsira abāvu k alina omukisa. k Zab. 41. 1; 112. 9.
22 Abagunja obubi tebawaba?
Naye okusāsirwa namazima (bināba-
nga) byābwe abagunja obulūngi.
23 Omulimu gwona guliko kyegugasa:
Naye okubuyabuya kwemimwa
kwāvuwaza bwāvuwaza.
24 Obuga'ga bwābwe ye ngule eyaba-
magezi:
(Naye) obusirusiru bwabasirusiru
busirusiru (bwerēre).
25 Omujulirwa owamazima awonya
ememe zabantu:
Naye aleta ebyobulimba akyāmya.
26 Mu kutya Mukama mulimu okugu-
ma enyo omwoyo:
Nabānabe baliba nobu'dukiro.
27 Okutya Mukama l nsulo ya bula- l Nge. 10. 11.
mu,
m Okuva mu byāmbika ebyokufa. m Nge. 13. 14.
28 Mu lufulube lwabantu mwe muli
ekitībwa kya kabaka:
Naye okubulwa abantu kwe kuzi-
kirira kwomulāngira.
29 n Alwāwo okusunguwala alina oku- n Nge. 15. 18; 25. 15. Yak. 1. 19.
tegēra kungi:
Naye alina omwoye ogwānguiriza
agulumiza obusirusiru.
30 Omutima omutūfu bwe bulamu o-
bwomubiri:
Naye o obu'gya kwe kuvūnda kwa- o Zab. 112. 10.
magūmba.
31 Ajōga omwāvu p avuma Omutōnzi- p Nge. 17. 5.
we:
Naye asāsira oyo eyetāga amu'sā-
mu ekitībwa.
32 Omubi asindikibwa wansi mu kwō-
nōnakwe:
Naye r omutūkirivu alina e'sūbi mu r Yob. 19. 25—27. Zab. 23. 4; 37. 37. 2 Kol. 1. 9.
kufakwe:
33 Amagezi gabēra mu mutima gwoyo
alina okutegēra:
Naye (ekiri) mu kitūndu ekyaba-
sirusiru ekyomunda kimanyisi-
bwa.
34 Obutūkirivu bugulumiza e'gwānga:

Naye ekibi kivumisa e'gwānga lyona.
35 Omu'du akola ebyamagezi yaganja eri kabaka:
Naye obusūngubwe bunābānga (eri) oyo akwasa ensonyi.

15 [a] Oku'damu negōnjebwa kukyūsa ekirui:
Naye ekigambo ekyekayu kisanūla obusūngu.
2 Olulimi lwabamagezi lwogera okumanya nga bwekisāna:
Naye akamwa kabasirusiru kayiwa obusirusiru.
3 [b] Amaso ga Mukama gaba mu buli kifo,
Nga galabirira ababi nabalūngi.
4 Olulimi oluwonya [c] muti gwa bulamu:
Naye bweruba nobukyāmu, omwoyo gumenyeka.
5 [d] Omusirusiru anyōma okubūlirira kwa kitāwe:
Naye oyo a'sāyo omwoyo eri okunenya afuna obutegēvu.
6 Mu nyumba eyomutūkirivu mubamu obuga'ga bungi:
Naye mu magoba agomubi mulimu okulaba enaku.
7 Emimwa gyabamagezi gabunya okumanya:
Naye omutima gwabasirusiru si bwegukola.
8 Sadaka eyomubi ya muzizo eri Mukama:
Naye okusaba kwabagolokofu kwasanyukira.
9 E'kubo eryomubi lya muzizo eri Mukama:
Naye ayagala [e] oyo agoberera obutūkirivu.
10 Waliwo okubūlirirwa okuzibu eri oyo aleka e'kubo lye nyini:
(Era) oyo [f] akyāwa okunenyezebwa alifa.
11 [g] Amagōmbe nokuzikirira biri mu maso ga Mukama:
Kale emitima gyabāna babantu tegisinga nyo?
12 Omunyōmi [i] tayagala kunenyezebwa:
Tayagala kugenda eri abamagezi.
13 [k] Omutima ogujaguza gusanyusa amaso:
Naye obuinike obwomutima bwe bumenya omwoyo.
14 Omutima gwoyo alina okutegēra gunonya okumanya:
Naye akamwa kabasirusiru e'mere yako busirusiru.
15 Enaku zona ezabo ababonyabonyezebwa mbi:
Naye oyo alina omutima ogujaguza (alya) embaga etevawo.
16 [l] Akatono akaliko okutya Mukama
Kasinga obuga'ga bungi obuliko obuinike.
17 [m] Amaluma awali okwagalana
Gasinga ente eya sava awali nokukyāwagana.
18 [n] Omuntu owobusūngu asanūla oluyōmbo:
Naye alwāwo okusunguwala aka'kanya empaka.
19 E'kubo eryomugayāvu liri ngolukomera olwama'gwa:
Naye oluwenda olwabagolokofu lufūka olugūdo.
20 Omwāna owamagezi asanyusa kitāwe:
Naye omuntu omusirusiru anyōma nyina.
21 Obusirusiru buba sanyu eri oyo atalina magezi:
Naye omuntu alina okutegēra alung'amya amagendage.
22 [o] Awatali magezi okutēsa kufa:
Naye kunywērera mu lufulube lwabo abatēsa ebigambo.
23 Omuntu asanyukira oku'damu okwomukamwāke:
[p] Nekigambo eki'jira mu ntūko yakyo nga kirūngi!
24 Eri owamagezi [r] e'kubo eryobulamu (lyāmbuka) wa'gulu,
Alyoke ave mu magōmbe wansi.
25 [s] Mukama alisimbula enyumba eyabamalala;
Naye alinywēza ensalo ya [t] 'na'mwāndu.
26 Okusala enkwe embi kwa muzizo eri Mukama:
Naye ebigambo ebisanyusa biba birongōfu.
27 Ayayānira amagoba ateganya enyumbaye ye:
Naye akyāwa enguzi yanābānga omulamu.
28 Omutima gwomutūkirivu [u] gufumitiriza okwanukula:
Naye akamwa kababi kafuka ebitasāna.
29 Mukama aba [w] wala ababi:
Naye [y] awulira okusaba kwabatūkirivu.
30 [z] Omusana ogwamaso gusanyusa omutima:
Nebigambo ebirūngi bige'za amagūmba.
31 Okutu okuwulira okunenya okwobulamu
Kunābērānga mu bamagezi.
32 Agāna okubūlirirwa anyōma ememeye ye:
Naye oyo awulira okunenya afuna okutegēra.
33 [a] Okutya Mukama amagezi kwegai giriza;
Era [b] okwetōwaza kukulembera ekitībwa.

16 Okutegeka omutima kugwānira muntu:
Naye [c] okwanukula kwolulimi kuva eri Mukama.

[a] Balam. 8. 1-3. Nge. 25.15.
[b] Beb. 4. 13.
[c] Nge.3. 18.
[d] Nge.10.1.
[e] Nge. 21. 21. 1 Tim. 6. 11.
[f] Nge.12.1.
[g] Nge. 27. 20.
[i] Am. 5. 10.
[k] Nge. 17. 22.
[l] Zab. 37. 16. Nge. 16. 8. Mub. 4. 6.
[m] Nge. 17. 1.
[n] Nge. 16. 28.
[o] Nge. 11. 14.
[p] Nge. 25. 11.
[r] Baf. 3.20. Bak. 3.1,2.
[s] Nge. 12. 7; 14. 11.
[t] Zab. 68. 5; 146. 9.
[u] 1 Pet. 3, 15.
[w] Zab. 10. 1; 34. 16.
[y] Zab. 145. 18 neb. Yok. 9. 31.
[z] Zab. 38. 10.
[a] Nge. 1. 7.
[b] Nge. 18. 12.
[c] Mat. 10. 19 neb.

b Nge. 21. 2.
2 b Amakubo gona agomuntu gaba malongōfu mu masoge ye:
Naye Mukama apima emyoyo.
3 Emirimugyo giterese Mukama,
Nebirowōzobyo binānywēzebwānga.
c Is. 43. 7. Bal. 11. 36.
4 c Mukama yakolera buli kintu omulimu gwakyo:
d Kuv. 9. 16.
Wewawo, d era nababi yabakolera olunaku olwokulabirako enaku.
5 Buli muntu alina omutima ogwamalala wa muzizo eri Mukama:
Omukono (newakuba'de nga gwega-'ta) nomukono, taliwona kuboneredzebwa.
e Dan. 4. 27. Luk. 11. 41.
6 Okusāsira namazima bye e birongōsa obutali butūkirivu:
Era okutya Mukama kwe ku'gya abantu mu bubi.
7 Amakubo agomuntu bwegasanyusa Mukama,
Atabaganya naye era nabalabebe.
f Nge. 15. 26.
8 f Akatono akaliko obutūkirivu
Kakira amagoba mangi wamu nebitali bya nsōnga.
g Nge. 19. 21.
9 g Omutima gwomuntu gutēsa e'kubolye:
Naye Mukama yalung'amya ebigerebye.
10 Obulaguzi buba mu mimwa gya kabaka:
Akamwāke tekalisobya mu kusala omusāngo.
11 Ebigera neminzāni ebitūfu biba bya Mukama:
i Lev. 19. 36.
i Ebipima byona ebyomunsawo mulimugwe.
12 Okukola obubi kwa muzizo eri bakabaka:
Kubanga obutūkirivu bwe bunywēza entebe.
k Nge. 14. 35.
13 Emimwa emitūkirivu k bakabaka gyebasanyukira;
Era bagala oyo ayogera ebyensōnga.
14 Obusūngu bwa kabaka babaka abokufa:
Naye omuntu owamagezi alibuka-'kanya.
l Yob. 29. 24.
15 Mu l musana ogwamaso ga kabaka mwe muli obulamu;
m Yob. 29. 23.
Nokuganzakwe kire kya mu m to'go.
n Nge. 8. 10 neb.
16 Okufuna amagezi nga n kusinga nyo okufuna zābu!
Wewawo, okufuna okutegēra kulōndebwa okukira feza.
17 Olugūdo olwabagolokofu kuleka bubi:
Akūma e'kubolye awonya emememye.
o Nge. 29. 23.
18 o Amalala gakulembera okuzikirira,
Nomwoyo ogwegulumiza gukulembera ekigwo.
p Is. 57. 15.
19 Aba p nomwoyo ogwetōwaza wamu nabāvu.
Akira agereka omunyago wamu nabamalala.
20 A'sāyo omwoyo eri ekigambo anālabānga ebirūngi:
Era buli eyesiga Mukama alina omukisa.
21 Alina omutima ogwamagezi banāmuitānga mutegēvu:
Nobuwōmerevu bweminwa bwongera okuiga.
22 Okutegēra q lu'zi lwa bulamu eri nyinikwo:
r Nge. 10. 11.
Naye abasirusiru obusirusiru (bwābwe) bwe bubabūlirira.
23 Omutima gwowamagezi guigiriza akamwāke,
Negwongera okuiga ku mimwagye.
24 s Ebigambo ebisanyusa t bisenge bya njuki,
s Nge. 15. 26.
t Zab. 19. 10.
Biwōmerera ememe, era bwe bulamu eri amagūmba.
25 u Waliwo e'kubo omuntu lyaita e-'dūngi,
u Nge. 14. 12.
Naye enkomerero yalyo makubo ga kufa.
26 Omululu gwomukozi gumukolera emirimu.
Kubanga akamwāke kamwegairira.
27 Omuntu ataliko kyagasa agunja e'tima:
Era mu mimwagye mubamu v omuliro ogusōnsomola.
v Yak. 3. 6.
28 Omuntu omubāmbavu asiga empaka:
Era y omulyolyōmi z akyāisa abomukwāno enyo.
y Nge. 18. 8.
z Nge. 17. 9.
29 Omuntu owekye'jo asendasenda mu'ne,
Nāmutwāla mu 'kubo eritali 'dūngi.
30 Aziba amaso, kwe kutēsa ebigambo ebyobubāmbavu:
Alūma emimwa atūkiriza obubi.
31 a Omutwe oguliko envi ngule ya kitībwa,
a Nge. 20. 29.
Gunālabikānga mu 'kubo eryobutūkirivu.
32 b Alwāwo okusunguwala asinga abamānyi;
b Nge. 19. 11.
Nafuga omwoyogwe akira amenya ekibuga.
33 Akalulu kasūlibwa mu lugoye olwomukifuba;
Naye okulagira kwako kwona kuva eri Mukama.

17 a Aka'mere akaluma awamu nobuterēvu
a Nge. 15. 17.
Kakira enyumba e'ju'de embaga omuli okuyōmba.
2 Omu'du akola ebyamagezi alifuga omwāna akwasa ensonyi,
Era aliba nomugabo ogwobusika mu boluganda.
3 b Entamu erongōsa eba ya feza, nekikomi kya zābu:
b Zab. 26. 2. Mala. 3. 3.
Naye Mukama yakema emitima.
4 Akola obubi a'sāyo omwoyo eri emimwa emibi;
Nomulimba awulira olulimi olwe-'tima.
5 Akudālira omwāvu c avōla Omutōnziwe:
c Nge. 14. 31.

[d] Yob. 31. 29. Ob. 12.
[e] Zab. 127. 3.

[d] Noyo asanyukira obuinike taliwona kubonerezebwa.
6 [e] Abāna babāna ngule ya baka'de ;
Nabāna ekitibwa kyābwe bakitābwe.
7 Okwogera ebikulu tekusānira musirusiru :
Kale emimwa egirimba gisānira gitya omulāngira ?
8 Ekirabo 'jinja lya muwendo mungi mu maso goyo alinakyo :
Gyekikyūkira yona kiraba omukisa.
9 Abi'ka ku kusobya anonya okwagala:
Naye ayeyereza ekigambo akyāisa abomukwāno enyo.
10 Okunenya kuingira nyo mu nyini kutegēra
Okusinga emi'go kikumi bwegiingira mu musirusiru.
11 Omuntu omubi anonya bujōmu bwerere ;
Omubaka omukāmbwe kyaliva atumibwa okumukwata.

[f] Kos. 13. 8.

12 [f] Edubu enyagi'dwako abāna bayo esisinkane nomuntu,
Aleme okusisinkana nomusirusiru mu busirusirubwe.

[g] Mat. 5. 39.

13 [g] Asasula obubi olwobulūngi,
Obubi tebuliva ku nyumbaye.
14 Okutanula okuyōmba kuli ngomuntu bwa'gulira ama'zi :

[i] Nge. 20. 3. 1 Bas. 4. 11.

Kale [i] olekānga okuwakana nga tewanabawo kuyōmba.
15 Awa omubi obutūkirivu noyo asalira omutūkirivu okumusinga,
Bōmbi benkana okuba abomuzizo eri Mukama.
16 Kiki ekibe'sāwo omuwendo mu mukono gwomusirusiru okugula amagezi,
Nga talina kutegēra ?

[k] Yob. 6. 14.

17 [k] Owomukwāno ayagala mu biro byona,
Era owoluganda yazālirwa obuinike.

[l] Nge. 6. 1.

18 Omuntu abulwa okutegēra [l] akuba mu ngalo,
Nāfūka omuima mu maso ga mu'ne.
19 Ayagala okuyōmba ayagala okusobya :

[m] Nge. 29. 23.

[m] Agulumiza enyo omulyāngogwe anonya okuzikirira.
20 Alina omutima omubāmbavu taliko bulūngi bwalaba :
Noyo alina olulimi olukyāmu agwa mu bubi.

[n] Nge. 10. 1.

21 [n] Azāla omusirusiru yeretako obuinike :
Era kitāwe womusirusiru talina sanyu.

[o] Nge. 15. 13.

22 [o] Omutima ogujaguza 'dagala 'dūngi :

[p] Nge. 12. 25.

Naye omwoyo ogumenyese [p] gukaza amagūmba.
23 Omuntu omubi a'gya enguzi mu [r] kifuba,

[r] Nge. 21. 14. Mub. 7. 9.

Okukyāmya amakubo agokusala omusāngo.
24 Amagēzi gaba mu maso goyo alina okutegēra :
Naye [s] amaso gomusirusiru gaba mu njui zensi ezikomererayo.

[s] Mub. 2. 14.

25 Omwāna omusirusiru buinike bwa kitāwe,
Era bubalagaze bwa mukazi eyamuzāla.
26 Era okubonereza omutūkirivu si kulūngi,
(Newakuba'de) okukuba abalūngi ngobalānga obugolokofu (bwābwe).
27 [t] Aziiza ebigambobye alina okumanya :

[t] Nge. 10. 19. Yak. 1. 19.

Noyo alina omwoyo ogwemizi muntu mutegēvu.
28 Era nomusirusiru [u] bwasirika bamuita wa magezi :

[u] Yob. 13. 5.

Bwabuniza emimwagye (bamulowōza nga) mutegēvu.

18 Eyeyāwula anonya kyeyegōmba (ye'ka),
Era alalukira amagezi gona amatūfu.
2 Omusirusiru tasanyukira kutegēra,
Naye [a] omutimagwe gwebi'kule bwebi'kuzi.

[a] Nge. 13. 16. Mub. 10. 3.

3 Omubi bwa'ja, nokunyōma ku'ja,
Era awamu nokuswāzibwa (newa'ja) nokuvumibwa.
4 Ebigambo ebyomukamwa komuntu ma'zi ga buziba :
Olu'zi olwamagezi mu'ga ogukulukuta.
5 Oku'kiriza amaso gomubi si kulūngi,
Newakuba'de okugoba omutūkirivu bwawoza.
6 Emimwa gyomusirusiru giingira mu nyōmbo,
Akamwāke nekasaba emi'go.
7 [b] Akamwa komusirusiru kwe kuzikirirakwe,

[b] Nge. 10. 14. Mub. 10. 12.

Nemimwagye kye kyāmbika ekyememeye.
8 Ebigambo ebyomugeyi biri ngebyokulira ebirūngi,
Era bi'ka mu bisenge ebyomulubuto.
9 Era noyo atenguwa ngakola emirimu
Ye [c] muganda woyo azikiriza.

[c] Nge. 28. 24.

10 Erinya lya Mukama [d] kigo kya mānyi :

[d] 2 Sam. 22. 3.

Omutūkirivu a'dukira omwo nāba mirembe.
11 Omuga'ga [e] obuga'gabwe kye kibugakye ekyamānyi,

[e] Nge. 10. 15.

Era bugwe muwānvu mu kulowōzakwe ye.
12 [f] Okuzikirira nga tekunabawo omutima gwomuntu gwegulumiza,

[f] Nge. 29. 23.

Era [g] okwetōwaza kukulembera ekitibwa.

[g] Nge. 15. 33.

13 A'damu nga tanawulira.
Busirusiru nensonyi gyali.
14 Omwoyo gwomuntu gunāwanirirānga obunafubwe ;

Naye [i] omwoyo omumenyefu āni
aīnza okugugumīkiriza?
15 Omutima gwomutegēvu gufuna o-
kumanya;
Nokutu kwabamagezi kunonya o-
kumanya.
16 [k] Ekirabo ekyomuntu kimuseguliza,
Era kimutūsa mu maso gabakulu.
17 Asoka okuwoza (afanana nga) ye
mutūkirivu;
Naye mu'ne na'ja nāmukebera.
18 Akalulu kalekesayo enyōmbo,
Era kalamula abamānyi.
19 Owoluganda anyize (kizibu oku-
mufuna) okusinga ekibuga ekya-
mānyi:
Era enyōmbo (eziri bwezityo) ziri
ngebisiba ebyekigo.
20 [l] Olubuto lwomuntu luli'kuta ebi-
bala ebyakamwāke;
Ekyengera ekyomumimwagye kya-
linyiwa.
21 [m] Okufa nobulamu biba mu buīnza
bwolulimi;
Nabo abalwagala balirya ebibala
byalwo.
22 [n] Alaba omukazi okumufumbirwa
alaba ekirūngi,
Era afuna okuganja eri Mukama.
23 Omwāvu yegairira:
Naye [o] omuga'ga a'damu nebo'go.
24 Akwāna emikwāno mingi yeretako
okuzikirira:
Naye waliwo owomukwāno eye-
ga'ta enyo okusinga owoluganda.

19 [a] Omwāvu atambulira mu buta-
yōnōnabwe
Akira owemimwa emikyāmu era
omusirusiru.
2 Era ememe obutaba na kumanya
si kirūngi;
Noyo ayānguiriza nebigerebye ayō-
nōna.
3 Obusirusiru bwomuntu bwe buvu-
nika e'kubolye;
[b] Nomutimagwe gunyigira Mukama.
4 [c] Obuga'ga bwongera emikwāno
mingi:
Naye omwāvu akyāwagana nemu-
kwānogwe.
5 Omujulirwa owobulimba taliwona
kubonerezebwa;
Noyo ayogera ebyokudyēka talirokoka.
6 [d] Bangi abalimusaba omugabaga-
banyi obuganzi:
Era [e] buli muntu aba mukwāno
gwoyo awa ebirabo.
7 [f] Omwāvu bagandabe bona bamu-
kyāwa:
Mikwānogye tebasinga nyo ku-
mwewala!
Abai'ganya nebigambo, (naye) nga
bagenze.
8 Afuna amagezi ayagala ememeye
ye:
Anywēza okutegēra aliraba ebirū-
ngi.
9 Omujulirwa owobulimba taliwona
kubonerezebwa;
Naye ayogera ebyobulimba alizi-
kirira.
10 Okwekanasa tekusānira musiru-
siru;
(Kale) [g] omu'du okufuga abalāngira
kusāna kutya?
11 [i] Okutēsa kwomuntu kwe kumu-
lwisawo okusunguwala;
Era okusonyiwa ekyōnōno kye ki-
tībwakye.
12 Obusūngu bwa kabaka buli ngoku
wuluguma kwempologoma;
Naye obuganzibwe [k] musulo ku subi.
13 Omwāna omusirusiru naku za ki-
tāwe:
[l] Nokuyōmba kwomukazi kwe [m] ku-
tonya olutata.
14 Enyumba nobuga'ga bwe busika
obuva eri bakitābwe:
Naye omukazi omutegēvu ava [n] eri
Mukama.
15 [o] Obugayāvu buleta otulo tungi;
Nomuntu atakola mulimu [p] alirū-
mwa enjala.
16 [r] Akūma ekiragiro akūma ememe-
ye:
(Naye) ata'sāyo mwoyo eri amaku-
boge alifa.
17 [s] Asāsira omwāvu awola Mukama,
Era alimusasula nate ekikolwakye
ekirūngi.
18 [t] Kanga'vulānga omwānawo, ku-
banga e'sūbi weriri;
'Sō tewegōmba kuzikirirakwe.
19 Omuntu owekirui ekingi aliriwa:
Kubanga bwolimuwonya kirigwā-
nira okukola bwotyo nate omu-
lūndi ogwokubiri.
20 Wulirānga okutēsa, o'kirizēnga o-
kuigirizibwa,
Obere namagezi enkomereroyo eyo-
luvanyuma ngetūse.
21 [u] Mu mutima gwomuntu mulimu
okufumitiriza kungi;
Naye okutēsa kwa Mukama kwe
kunānywērānga.
22 Omuntu ekimwagaza kisakye:
Nomwāvu akira omulimba.
23 Okutya Mukama (kuleta) [w] bula-
mu:
Noyo (alinakwo) anābērerānga awo
nga kumumala;
Tali'jirwa bubi.
24 [y] Omugayāvu anyika omukonogwe
mu kibya,
'Sō tayagala na kugu'za nate ku
kamwāke.
25 Kuba omunyōmi, atalina magezi
anāiga obutegēvu:
Era būlirira oyo alina okutegēra,
(era) anātegēra okumanya.
26 Anyaga kitāwe nāgoba nyina,
Ye mwāna akwasa ensonyi era
aleta ekivume.

[i] Nge. 15. 13.
[k] Lub. 32. 20.
[l] Nge. 12. 14.
[m] Nge. 10. 19. Mat. 12. 37.
[n] Nge. 12. 4; 19. 14; 31. 10-31.
[o] Yak. 2. 3.
[a] Nge. 28. 6.
[b] Zab. 37. 7.
[c] Nge. 14. 20.
[d] Nge. 29. 26.
[e] Nge. 17. 8.
[f] Nge. 27. 10.
[g] Nge. 30. 22. Mub. 10. 6, 7.
[i] Nge. 14. 29.
[k] Kos. 14. 5.
[l] Nge. 21. 9.
[m] Nge. 27. 15.
[n] Nge. 18. 22.
[o] Nge. 6. 11.
[p] Nge. 10. 4; 20. 4; 23. 21.
[r] Nge. 13. 13. Luk. 10. 28; 11. 28.
[s] Ma. 15. 7 neb. Nge. 28. 27. Mat. 10. 42; 25. 40. 2 Kol. 9. 6 neb. Beb. 6. 10.
[t] Nge. 13. 24.
[u] Nge. 16. 1, 9; 20. 24. Is. 14. 26 neb.
[w] Nge. 10. 16; 11. 19.
[y] Nge. 15. 19; 26. 13.

27 Mwāna wānge, lekānga okuwulira okuigirizibwa,
Nolyoka okyāma (bukyāmi) okuva mu bigambo ebyokumanya.
28 Omujulirwa ataliko kyagasa akudālira omusāngo:
Nakamwa kababi [z]kamira obutali butūkirivu.
29 Emisāngo gyategekerwa abanyōmi,
Nemi'go (gyategekerwa) [a]amabega gabasirusiru.

20 [a]Omwenge mukudāzi, ekitamīza mulekānyi;
Era buli akyāma olwebyo talina magezi.
2 Entīsa ya kabaka [b]kuwuluguma kwa mpologoma:
Amusunguwaza ayōnōna obulamubwe ye.
3 Omuntu [c]eyewala enyōmbo yefunira ekitībwa:
Naye buli musirusiru ayagala okuyōmbānga.
4 [d]Omugayāvu taganya kulīma olwa to'go;
Kyanāvānga asabiriza okukūngula nga kutūse [e]nataba na kintu.
5 Okutēsa okwomumutima gwomuntu kuli [f]ngama'zi agomulu'zi oluwānvu;
Naye omuntu alina okutegēra alikusena.
6 Abantu bangi abalirāngira buli muntu ekisakye ye:
Naye omuntu omwesigwa āni aīnza okumulaba?
7 Omuntu omutūkirivu atambulira mu butayōnōnabwe,
[g]Abānabe aba'dawo balina omukisa.
8 Kabaka atu'de ku ntebe esalirwako emisāngo
Asāsānya obubi bwona namasoge.
9 [i]Ani aīnza okwogera nti 'Nongōse 'za omutima gwānge,
Ndi mulongōfu mu kwōnōna kwānge?
10 Ebipima ebitenkana nebigera ebitenkana
Byōmbi bya mizizo eri Mukama.
11 Era nomwāna omuto yemanyisa olwebikolwabye,
Omulimugwe obanga mulongōfu, obanga mulūngi.
12 Okutu okuwulira, neriso eriraba,
Mukama ye yakola byōmbi.
13 Toyagalānga kwebaka oleme okutūka mu bwāvu;
Zibulānga amasogo, ono'kutānga e'mere.
14 Tekiriko kyekigasa, tekiriko kyekigasa, bwayogera agula:
Naye ngamaze okugenda nālyoka yenyumiriza.
15 Waliwo zābu namainja amatwakāvu mangi nyo:
Naye emimwa egyokumanya kya buyōnjo kya muwendo mungi.
16 [k]Twālānga ekyambalo kyoyo eyeīmirira gwatamanyi;
Era obowēnga oyo (eyeīmirira) batamanyi.
17 E'mere eyobulimba ewōmera omuntu;
Naye oluvanyuma akamwāke kali-'jula omusenyu.
18 [l]Buli kigambo kyomalirira kinywēzebwa na kutēsa:
Era [m]tabālānga nokukulemberwa okwamagezi.
19 [n]Atambulatambula ngalyolyōma abi'kula ebyāma:
Kale tewetabulānga noyo ayasama enyo emimwagye.
20 Akolimira kitāwe oba nyima,
Etabāzaye [o]erizikizibwa mu kizikiza ekiku'te zigizigi.
21 [p]Obusika (buīnzika) okufunibwa amāngu oluberyeberye;
Naye [r]enkomerero yabwo teriba na mukisa.
22 [s]Toyogerānga nti Ndisasula obubi:
[t]Lindirirānga Mukama naye anākuwonyānga.
23 [u]Ebipima ebitenkana bya mizizo eri Mukama;
Neminzāni eyobulimba si nūngi.
24 [w]Amagenda gomuntu gava eri Mukama;
Kale 'no omuntu aīnza atya okutegēra e'kubolye?
25 Kyāmbika eri omuntu, okwogera ngayānguiriza ntī Kitukuvu,
Awo ngamaze okweyama nālyoka abūza.
26 Kabaka owamagezi awewa ababi,
Era abaletako [y]namuziga (awūla).
27 Omwoyo gwomuntu ye tabāza ya Mukama,
Ekebera ebitūndu byona ebyolubuto ebyomunda.
28 Okusāsira namazima biwonya kabaka:
Era okusāsira kwe kuwanirira entebeye.
29 Abalenzi ekitībwa kyābwe mānyi gābwe:
[z]Nabaka'de omutwe oguliko envi bwe bulūngi bwābwe.
30 Emi'go egirūma gimalawo obubi:
Nenga (zitūka) mu bitūndu ebyolubuto ebyomunda.

21 Omutima gwa kabaka guli mu mukono gwa Mukama ngemi-'ga:
Agukyūsa gyayagala yona.
2 [a]Buli 'kubo eryomuntu 'dūngi mu masoge ye:
Naye [b]Mukama yapima emitima.
3 [c]Okukola ebyensōnga nebyomusāngo
Ku'kirizibwa Mukama okusinga sadaka.
4 Amaso agegulumiza nomutima ogwamalala,

[z] Yob. 15. 16; 20. 12, 13.
[a] Nge. 10. 13; 26. 3.
[a] Lub. 9. 21. Nge. 23. 29 neb. Bef. 5. 18.
[b] Nge. 19. 12.
[c] Nge. 17. 14.
[d] Nge. 6. 11.
[e] Nge. 19. 15.
[f] Nge. 18. 4.
[g] Zab. 112. 2.
[i] 1 Basek. 8. 46. 2 Byom. 8. 36. Zab. 51. 5. Mub. 7. 20 neb. Bal. 3. 9. 1 Yok. 1. 8.
[k] Nge. 27. 13.
[l] Nge. 11. 14.
[m] Luk. 14. 31.
[n] Nge. 11. 13.
[o] Yob. 18. 5.
[p] Nge. 13. 11.
[r] Kab. 2. 6.
[s] Nge. 24. 29. Mat. 5. 39.
[t] Zab. 27. 14.
[u] lu. 10.
[w] Zab. 37. 23.
[y] Is. 28. 27.
[z] Nge. 16. 31.
[a] Nge. 16. 2.
[b] Nge. 24. 12. Luk. 16. 15.
[c] 1 Sam. 15. 22.

(Ye) tabāza eyababi, kwe kwōnōna.
5 Ebirowōzo ebyomunyikivu (bireta) bungi bwerere:
Naye buli muntu ayānguiriza (ayānguya) okwetāga obwetāzi.
d Nge. 10. 2. 6 d Okufuna obuga'ga nolulimi olulimba
e Nge. 13. 11. e Mu'ka ogutwālibwa erui nerui; (ababunonya) banonya okufa.
7 Ekye'jo ekyababi kiribamalawo;
Kubanga bagāna okukola ebyensōnga.
8 E'kubo lyoyo eyebinise omusāngo likyāmakyāma nyo nyini:
Naye omulongōfu omulimugwe mulūngi.
f Nge. 19. 13. 9 f Bērānga ku nyumba wa'gulu awafūnda
Olemēnga okubēra nomukazi omuyōmbi mu nyumba engazi.
10 Ememe yomubi yegōmba obubi:
Mu'ne taganja na kamu mu masoge.
g Nge. 19. 25. 11 g Omunyōmi bwabonerezebwa, atalina magezi agafuna:
Era owamagezi bwaigirizibwa awebwa okumanya.
12 Omuntu omutūkirivu alowōza enyumba eyomubi;
Ababi bwebasūlibwa nebabula.
i Mat. 18. 30. 13 i Aziba amatuge omwāvu bwakāba,
Era naye alikāba, naye taliwulirwa.
k Nge. 17. 8. 14 k Ekirabo ekyomukyāma kika'kanya obusūngu,
Nekitone ekyomukifuba (kika'kanya) ekirui ekingi.
15 Okukolānga ebyensonga sanyu lya mutūkirivu.
Naye kuzikirira eri abakola ebitali bya butūkirivu.
16 Omuntu awaba okuva mu 'kubo eryokutegēra
l Zab. 49. 14. l Aliwu'mulira mu kung'aniro eryabafu.
17 Ayagala esanyu anābānga mwāvu:
Ayagala omwenge namafuta tabenga muga'ga.
m Nge. 11. 8. n Is. 43. 3. 18 m Omubi aba n kinunulo kya mutūkirivu;
Noyo asala enkwe (a'da) mu kifo kyabagolokofu.
o Iu. 9. 19 o Bērānga munsi eye'dūngu
Olemēnga okubēra nomukazi omuyōmbi anyiganyīga.
20 Mu nyumba eyomutūkirivu mulimu obuga'ga obwomuwendo omungi namafuta;
Naye omusirusiru abumira.
p Nge. 15. 9. Mat. 5. 6. 21 p Agoberera obutūkirivu nokusāsira
Alaba obulamu nobutūkirivu nekitībwa.
22 Omuntu owamagezi alinya mu kibuga ekyabamānyi,
Naka'kanya amānyi agobugumu bwakyo.
r Zab. 141. 3. Yak. 3. 2. 23 r Buli akūma akamwāke nolulimirwe
Akūma ememeye obutalaba naku.
24 Omuntu owamalala eyegulumiza, erinyalye munyōmi,
Akolera emirimu mu titimbuli eryamalala.
25 s Okwegōmba okwomugayāvu kumu'ta;
Kubanga emikonogye gigāna okukola emirimu.
s Nge. 13. 4.
26 Wabawo ayayāna enyo okuzibya obu'de:
Naye t omutūkirivu awa nata'ma.
t Zab. 37. 26. Mat. 5. 42. Bef. 4. 28.
27 Sadaka eyababi ya muzizo:
Bwagireta nememe embi, tesinga nyo (kuba ya muzizo)?
28 Omujulirwa owobulimba anābulānga:
Naye omuntu awulira anāyogerānga nga tewali amulimbulula.
29 Omuntu omubi aka'kanyaza amasoge:
Naye omugolokofu alirānya amakuboge.
30 u Tewali magezi newakuba'de okutegēra
Newakuba'de okutēsa ku Mukama.
u Is. 8. 8-10.
31 Embalāsi etegekerwa olunaku olwolutalo.
Naye okuwāngula kuva eri Mukama.

22 a Erinya (e'dūngi) lya kulōndebwa okusinga obuga'ga obungi,
Nokuganja nokwagalwa okusinga feza ne zābu.
a Mub. 7. 1.
2 Omuga'ga nomwāvu balabagana:
b Mukama ye c yabatōnda bona.
b Yob. 31. 15. c Nge. 14. 31.
3 Omuntu omutegēvu alaba akabi neyekweka:
Naye abatalina magezi baita buisi nebafirwa.
4 Obuga'ga nekitībwa nobulamu
Ye mpēra eyokwetōwazānga nokutyānga Mukama.
5 Ama'gwa nebyāmbika biri mu 'kubo eryomubāmbavu:
Akūma ememeye alibibēra wala.
6 d Manyiza omwāna omuto mu 'kubo erimugwānira okutambuliramu,
Awo newakuba'de nga muka'de talirivamu.
d Mub. 12. 1. Bef. 6. 4.
7 Omuga'ga afuga abāvu,
Neyewola aba mu'du wawola.
8 Asiga obutali butūkirivu alikūngula obuinike:
Nomu'go ogwobusūngubwe guli'gwāwo.
9 Alina eriso erigabagaba anābānga nomukisa;
Kubanga e awa omwāvu ku 'mereye.
e Nge. 19. 17.
10 Gobānga omunyōmi, nokuyōmba kunāvāngawo;
Wewawo, okuwakana nokuswāzibwa birikoma.
11 f Ayagala omutima omulongōfu,
Olwekisa ekyomumimwagye kabaka kyanāvānga abera mukwānogwe.
f Zab. 101. 6.

12 Amaso ga Mukama gakūma (oyo alina) okumanya,
Naye asūla ebigambo ebyomuntu asala enkwe.
g Nge. 26. 13. 13 g Omugayāvu ayogera nti Empologoma eri bwēru:
Na'tirwa mu ngūdo.
14 Akamwa kabakazi abagenyi bunya buwānvu:
Akyāibwa Mukama aligwa omwo.
15 Obusirusiru busibibwa mu mutima gwomwāna omuto;
(Naye) omu'go ogukanga'vula gulibugobera wala okuva gyāli.
16 Ajōga omwāvu okwongera (ku magobage),
i Nge. 28. 22. Noyo agabira omuga'ga i (atūka) mu kwetāga bwetāzi.
17 Tega okutukwo owulire ebigambo ebyabamagezi,
Era 'sāyo omutimagwo eri okumanya kwānge.
18 Kubanga kigambo kya sanyu bwobēra nabyo mundayo,
Bwebinywērera wamu ku mimwagyo.
19 Obwesigebwo bube eri Mukama,
Kyenvu'de nkubinnanyisa lero 'gwe.
20 Sikuwandiki'de birūngi nyo nyini
Ebyokutēsa nebyokumanya;
21 Okukutegēza ebigambo ebyamazima bwebitabūsibwabūsibwa,
Olyoke oba'dize ebigambo ebyamazima abo abakutuma?
k Zek. 7. 10. 22 k Tonyagānga mwāvu kubanga mwāvu,
l Yob. 5. 4. Zab. 94. 5. m Zab. 127. 5. l 'Sō tojōgānga abonyabonyezebwa m mu mulyāngo:
n Zab. 12. 5; 35. 10; 68. 5; 140. 12. 23 Kubanga n Mukama yaliwoza ensōnga yābwe,
Era abo ababanyaga alibanyagako obulamu.
24 Tokwānānga na muntu owobusūngu:
Togendānga na muntu owekirui:
25 Olemēnga okuiga amakuboge,
Nofunira ememeyo ekyāmbika.
o Nge. 6. 1. 26 Tobānga ku muwendo gwabo o abakuba mu ngalo,
Newakuba'de ogwabo abeīmirira amabanja:
27 Obanga tolina kya kusasula,
p Nge. 20. 16. p Yandi'gyewo ekitandakyo wansiwo lwaki?
r Ma. 19. 4. 28 r To'jululānga kabonero ka nsalo ake'da,
Bajajabo kebāsimba.
29 Olaba omuntu anyīkira mu mulimugwe? aliīmirira mu maso ga bakabaka;
Taliīmirira mu maso gabakopi.

23 Bwotūlānga ku 'mere wamu nomukūngu,
Olowōlezānga dala oyo ali mu masogo;
2 Era wetekēnga akambe ku bulagobwo,
Obanga oli muntu muluvu.
3 Tewegōmbānga nvaze enūngi;
Kubanga bye byokulya ebyobulimba.
4 a Tewekōyānga okuba omuga'ga; a Nge. 15. 27; 28. 20.
Vānga ku magezigo 'gwe.
5 Onekalirizānga amaso kwekyo ekitaliwo?
Kubanga mazima (obuga'ga) bwefunira ebiwawātiro,
Ngempūngu ebūka mu 'gulu.
6 b 'Tolyānga 'mere yoyo alina c eriso ebi, b Zab. 141. 4. c Ma. 15. 9.
'Sō tewegōmbānga nvaze nūngi:
7 Kubanga nga bwalowōza mundaye, bwali bwatyo:
Lya, nywa, bwakugamba;
Naye omutimagwe teguli wamu nāwe.
8 Enoga gyoli'de onogisesema,
Nofirwa ebigambobyo ebirūngi.
9 Toyogerānga omusirusiru ngawulira;
Kubanga anānyōma amagezi agebigambobyo.
10 d To'jululānga kabonero ka nsalo ake'da; d Nge. 22. 28.
'Sō toingirānga mu nimiro ezabatalina bakitābwe:
11 Kubanga omunununzi wābwe wa mānyi;
e Anāwozānga ensonga yābwe nāwe. e Yob. 31. 21. Nge. 22. 23.
12 'Sāngayo omutimagwo eri okuigirizibwa,
Namatugo eri ebigambo ebyokumanya.
13 Tolekānga kubūlirira f omwāna: f Nge. 13. 24.
(Kubanga) bwonomukubānga nomu'go, talifa.
14 Omukubānga nomu'go,
g Nowonya ememeye mu magōmbe. g 1 Kol. 5. 5.
15 Mwāna wānge, omutimagwo obanga gwa magezi,
Omutima gwānge gunāsanyuka, ogwānge:
16 Wewawo, ememe yānge enesanyuka,
Emimwagyo bwegyogera ebyensōnga.
17 Omutimagwo gulemēnga okukwatirwa obu'gya abalina ebibi:
Naye (oberānga) mu kutya Mukama okuzibya obud'e:
18 Kubanga mazima i empēra weri; i Nge. 24. 14.
Ne'sūbiryo teririmalibwawo.
19 Mwāna wānge, wulira oberēnga nama'gezi,
Olung'amyēnga omutimagwo mu 'kubo.
20 Tobānga ku muwendo gwabo k abekamirira omwenge; k Is. 5. 11, 22. Mat. 24. 49. Luk. 21. 34. Bal. 13. 13.
Mwabo abevūbika enyama:
21 Kubanga omutamīvu nomuluvu balitūka mu bwāvu:
Nokubōngota kunāyambazānga (omuntu) enzina.

[l] Ngc. 30. 17.
[m] Nge. 4. 5, 7.

22 [l] Owulirānga kitāwo eyakuzala,
'Sō tonyōmānga nyoko ngaka'diye.
23 [m] Gulānga amazima, 'sō togatūndānga;
(Wewawo), amagezi nokuigirizibwa nokutegēra.
24 Kitāwe womutūkirivu anāsanyukānga nyo:
Noyo azāla omwāna owamagezi anābānga nesanyu.
25 Kitāwo ne nyoko basanyukēnga,
[n] Nomukazi eyakuzāla ajaguzēnga.
26 Mwāna wānge, mpa omutimagwo,
Namasogo gasanyukirēnga amakubo gānge.
27 Kubanga omukazi omwenzi lukonko luwānvu;
Nomukazi omugenyi bunya bwa kanyigo.
28 Wewawo, atēga ngomunyazi,
Era ayāza abasala enkwe mu bantu.
29 Ani alaba obuinike? āni alaba enaku? āni alina enyombo?
Ani alina okwemulungunya? āni alina ebiwūndu ebyobwerēre?
Ani amyusa amaso?
30 Abo abalwāwo ku mwenge;
Abo abagenda okunonya omwenge omutabule.
31 Totunulirānga mwenge nga gumyuse,
Bwegwolesānga ebala lyagwo mu kikōmpe,
Bweguka empola:
32 Enkomerero gulūma ngomusota,
Gusonsomola ngembalasāsa.
33 Amasogo galiraba ebyekitalo,
Nomutimagwo gulyogera ebigambo ebyobubāmbavu.
34 Wewawo, oliba ngoyo agalamira wakati mu nyanja,
Oba ngoyo agalamira wa'gulu ku mulongōti.
35 Bankubye, (bwolyogera bwotyo,) nesirūmwa;
Bankubye, nesiwulira:
Ndyebaka di? nāgunonya nate omulūndi ogwokubiri.

[n] Nge. 17. 25.

[a] Zab. 37. 1.

24 [a] Tokwatirwānga bu'gya abantu ababi,
'Sō tewegōmbānga okuba awamu nabo:
2 Kubanga omutima gwābwe gutēsa okujōga,
Nemimwa gyābwe gyogera ku'tima.
3 [b] Amagezi ge gazimbya enyūmba;
Nokutegēra kwe kuginywēza:
4 Nokumanya kwe ku'juza ebisenge
Obuga'ga bwona obwomuwendo omungi era obusanyusa.
5 Omuntu owamagezi aba wa mānyi;
Wewawo, omuntu alina okumanya ayongera obuīnza.
6 Kubanga [c] olirwāna olutalolwo nokutēsa okwamagezi:
Era [d] mu batēsa ebigambo abangi mwe muli emirembe.

[b] Nge. 9. 1.
[c] Nge. 20. 18.
[d] Nge. 11. 14.

7 [e] Amagezi magulumivu nyo, galema omusirusiru:
Tayasama kamwāke mu mulyāngo.
8 Agunja okukola obubi,
Abantu balimuita omuntu owe'tima.
9 Okulowōza kwomusirusiru kwōnōna:
Era omunyōmi wa muzizo eri abantu.
10 Bwoziri'ka ku lunaku olwokulabirako obuinike,
Amānyigo nga matono.
11 Obawonyānga abo abatwālibwa oku'tibwa,
Nabo abagenda oku'tibwa tolemānga kuziiza.
12 Bwonoyogerānga nti Laba, tetwamanya kino:
Oyo [f] apima emitima takirowōza?
Noyo akūma ememeyo takimanyi?
Era talisasula buli muntu [g] ngomulimugwe bweguli?
13 Mwāna wānge, olyānga omubisi gwenjuki, kubanga mulūngi;
Nebisenge byazo ebiwōmera amatamago:
14 Onomanyānga ngamagezi gawōmera bwegatyo ememeyo:
Obanga ogalabye, awo walibawo empēra,
Nesūbiryo teririmalibwawo.
15 [i] Totēgera nyūmba ya mutūkirivu, 'gwe omuntu omubi;
Tonyaga kifo kyawu'muliramu:
16 [k] Kubanga omuntu omutūkirivu agwa [l] emirūndi musānvu nāimuka nate:
Naye ababi obuinike bubasūla.
17 [m] Tosanyukānga omulabewo bwagwānga,
'Sō nomutimagwo gulemēnga okusanyuka bwame'gebwānga:
18 Mukama alemēnga okukiraba nekimunyīza,
Nākyūsa obusūngubwe okumuvako.
19 Teweralikirirānga olwabo abakola obubi;
'Sō tokwatirwānga bu'gya ababi:
20 Kubanga tewaliba mpēra eri omuntu omubi;
[n] Etabāza eyababi erizikizibwa.
21 Mwāna wānge, [o] otyānga Mukama ne kabaka:
('Sō) tewetabulānga nabo abagala oku'julula'julula:
22 Kubanga obuinike bwābwe buliimuka nga tebamanyiri'de;
Era āni amanyi okuzikirira kwābwe bōmbi?
23 Era na bino bigambo bya bagezigezi.
[p] Okusosola mu bantu bwosala emisāngo si kirūngi.
24 [r] Agamba omubi nti 'Gwe mutūkirivu;
Abantu banāmukolimirānga, amawānga ganāmutamwānga:

[e] Zab. 10. 5. Nge. 14. 6.
[f] Nge. 21. 2.
[g] Zab. 62 12.
[i] Zab. 10. 9, 10.
[k] Zab. 37. 24.
[l] Yob. 5. 19. Zab. 79. 12.
[m] Zab. 35. 15, 19.
[n] Nge. 13. 9.
[o] 1 Pet. 2. 17.
[p] Ma. 1. 17; 16. 19. Nge. 28. 21. Mat. 22. 16.
[r] Nge. 17. 15.

25 Naye abo abamunenya be baliba
nesanyu,
Nomukisa omulūngi gulibatūkako.
26 A'damu ebyensōnga
Anywegera emimwa.
[d] Luk. 14. 28. 27 [s] Tekatēkānga omulimugwo ebwēru,
Ogwetegekerēnga mu nimiro;
Oluvanyuma nolyoka ozīmba enyumbayo.
[f] Nge. 25. 18. 28 [t] Tolumirizānga mu'no awatali nsōnga:
'Sō tolimbānga na mimwagyo.
29 Toyogerānga nti Ndimukola nga
ye bwankoze 'nze;
Ndisasula omusaja oyo ngomulimugwe bweguba'de.
[u] Yob. 5. 3. 30 [u] Naita ku nimiro eyomugayāvu,
Nolusuku olwemizabibu lwoyo atalina kutegēra;
31 Kale, laba, ama'gwa nga galubunye lwona,
Omwenyāngo nga gubi'se kulwo kungulu,
[w] Is. 5. 5. [w] Nolukomera lwalwo olwamainja nga lusūli'dwa.
32 Awo nentunula nendowōza nyo:
Nalaba nempebwa okuigirizibwa.
[y] nyi. 33, 34. Nge. 6. 10, 11. 33 [y] Wakyaliwo okwebaka kutono, okubongota kutono,
Okufunya engalo kutono okwebaka:
34 Bwekityo obwāvubwo bulitūka ngomunyazi;
Nokwetāgakwo ngomusaja aku'te ebyokulwānyisa.

[a] Nge. 1. 1; 10. 1. 25 Era na zino [a] ngero za Sulemani, abasaja ba Kezekiya kabaka wa Yuda zebāwandika.
[b] Ma. 29. 29. Bal. 11. 33. 2 [b] Okukisa ekigambo kitibwa kya Katonda:
Naye okukebera ekigambo kye kitibwa kya bakabaka.
3 E'gulu nga bwerigenda enyo wa'gulu, nensi nga bwegenda enyo wansi,
Nomutima gwa bakabaka tegunonyezeka.
[c] 2 Tim. 2. 22. 4 'Gyāngamu [c] amasengere mu feza,
Nemuvamu ekibya ekyomulongōsa;
[d] Nge. 20. 8. 5 'Gyāngawo [d] ababi mu maso ga kabaka,
Nentebeye erinywēzebwa mu butūkirivu.
6 Tewekuza mu maso ga kabaka,
[e] Nge. 22. 29. 'Sō [e] toimirirānga mu kifo ekyabakulu:
[f] Luk. 14. 8. 7 Kubanga [f] wakiri bakugambe nti
Yāmbuka wano;
Noto'sibwa wansi mu maso gomulāngira,
Amasogo gwegalabye.
[g] Nge. 17. 14. 8 [g] Tofulumānga māngu okuwakana,
Olemēnga okubulwa byoba okola enkomerero,
Mu'no ngakuswāzi'za.
9 Wozānga ensōngayo ne mu'no (ye nyini),
'Sō tobi'kulānga kyāma kya be'ne:
10 Akiwulira alemēnga okukuvuma,
Okuswālakwo nekutavāngawo.
[i] Nge. 15. 23. 11 [i] Ekigambo ekyogerwa nga bwekisānye
Kiri ngamapēra aga zābu mu bisero ebya feza.
12 Ngempeta eyomukutu eya zābu nekyobuyōnjo ekya zābu enūngi,
[k] Nge. 1. 9. [k] Owamagezi anenya (bwabēra bwatyo) eri okutu kwokugōnda.
13 Ngempewo eya serugi bwebēra mu biro ebyokūnguliramu,
[l] Nge. 13. 17. [l] Omubaka omwesigwa (bwabēra bwatyo) eri abo abamutuma;
Kubanga awezaweza ememe ya bakamabe,
[m] Yud. 12. 14 [m] Ngebire nempewo awatali nkuba,
(Bwatyo bwabēra) oyo eyenyumiriza olwebirabobye ngalimba.
15 Okugumīkiriza okulwāwo enyo kwe kusendasenda omukulu,
Nolulimi olugōnvu lumenya e'gūmba.
16 Olabye omubisi gwenjuki? lyāngako ogunākumala obumazi;
Olemēnga okugu'kuta nogusesema.
17 Ekigerekyo tekirinyānga mirūndi mingi mu nyumba ya mu'no;
Alemēnga okukunyiwa nākukyāwa.
[n] Nge. 24. 28. [o] Zab. 45. 5. 18 [n] Omuntu awāiriza mu'ne
Nyōndo nekitala [o] nakasāle akobwōgi.
19 Okwesiga omuntu atali mwesigwa mu biro ebyokulabiramu enaku
Linyo erimenyese nokugulu okusowose.
20 Ngomuntu ayambula ekyambalo mu biro ebyempewo, (era) ngomwenge omukātufu, oguli ku luvu,
Bwatyo bwabēra oyo aimbira enyīmba omutima oguliko obuinike.
[p] Bal. 12. 20. 21 [p] Omulabewo bwalūmwānga enjala,
omuwānga e'mere eyokulya;
Era bwalūmwānga enyōnta, omuwānga ama'zi okunywa:
22 Kubanga olikuma amānda agomuliro ku mutwegwe,
Era Mukama alikuwa empēra.
23 Embuyaga ezebukika obwa kono zireta enkuba:
Nolulimi olulyolyōma bweruleta bwerutyo amaso agaliko obusūngu.
[r] Nge. 21. 9. 24 [r] Bērānga wa'gulu ku nyumba awafunda,
Olemēnga okubēra nomukazi omuyōmbi mu nyumba engazi.
25 Ngama'zi amanyogovu bwegaba eri ememe erūmwa enyōnta,
[s] Nge. 15. 30. [s] Ebigambo ebirūngi ebiva munsi eyewala bwebiba bwebityo.
[t] Ez. 32. 2. 26 [t] Ngolu'zi olutabānguse, nensulo eyōnōnese,
Omuntu omutūkirivu (bwabēra bwatyo) bwasegulira omubi.

[u] Iu. 16.

27 [u] Si kirūngi okulyānga omubisi
gwenjuki omungi:
Bwekityo (abantu) okunonya ekitibwa kyābwe bo (si) kitibwa.
28 Ataziiza mwoyogwe
Ali ngekibuga ekimenyese 'sōnga tekirina bugwe.

26 Ngomuzira bwegutasāna mu kyēya, era ngenkuba mu biro ebyokukūnguliramu,
Nekitibwa bwekityo tekisānira musirusiru.
2 Ngenkazalugya mu kuwaba kwayo, era ngakatai mu kubūka kwako,
Bwekityo nekikolimo ekyobwerēre tekigwa.
3 Oluga lusānira mbalāsi, olukoba lusānira ndogoi,
[a] Nomu'go gusānira mabega gabasirusiru.
4 [b] To'dāngamu musirusiru ngobusirusirubwe bwebuli,
Era nāwe olemēnga okumufanana.
5 O'dāngamu omusirusiru ngobusirusirubwe bwebuli,
Alemēnga okuba owamagezi mu kulowōzakwe ye.
6 Awereza ebigambo mu mukono gwomusirusiru
Yesalako ebigere, era anywa okufirwa.
7 Amagulu gawenyera galebēta bulebēsi:
Olugero bwerubēra bwerutyo mu kamwa kabasirusiru.
8 Ngensawo erimu amainja agomuwendo omungi eri mu kifūnvu ekyamainja,
Bwatyo bwabēra oyo a'sāmu ekitībwa omusirusiru.
9 Ngerigwa erifumita omukono gwomutamīvu,
Olugero bwerubēra bwerutyo mu kamwa kabasirusiru.
10 Ngomulasi afumita bona,
Bwabēra bwatyo oyo agulirira omusirusiru, noyo agulirira abo abaitawo.
11 [c] Ngembwa e'da ku bisesemenye byayo,
(Bwabēra bwatyo) omusirusiru ading'ana mu busirusirubwe.
12 Olaba omuntu owamagezi mu kulowōzakwe ye?
[d] Omusirusiru asūbirwa okukira ye.
13 [e] Omugayāvu ayogera nti Waliwo empologoma mu 'kubo;
Empologoma eri mu ngūdo.
14 Ngolu'gi bwerukyūkira ku ng'ango zalwo,
Omugayāvu bwakyūkira bwatyo ku kitandakye.
15 [f] Omugayāvu anyika omukonogwe mu kibya;
Okugu'za nate ku kamwāke kumukōyesa.
16 Omugayāvu alina amagezi mu kulowōzakwe ye
Okukira abantu omusānvu abaīnza okuleta ensōnga.
17 Aitawo neyeralikirira olwempaka ezitali zize
Ali (ng'anga) akwata embwa ku matu.
18 Ngomulalu akasuka emimuli,
Nobusāle, nokufa;
19 Bwatyo bwabēra omuntu alimba mu'ne,
Nāyogera nti Sizanya buzanya?
20 Enku nga zibuze omuliro kyeguva guzikira:
Era awabuze omugeyi, okuyōmba ku'gwāwo.
21 Ngamānda bwegakwata ebisirīza ebyōkya nenku nga bwezikolēza omuliro,
[g] Omuntu omuyōmbi bwakolēza bwatyo oluyōmbo.
22 Ebigambo ebyomugeyi biri ngenva enūngi,
Era bi'ka mu bisenge ebyomulubuto.
23 Emimwa eminyīkivu nomutima omubi
Biri ngekintu ekyebūmba ekibi'ki'dwako amasengere aga feza.
24 Akyāwa akūsakūsa nemimwagye,
Naye atereka obulimba muye:
25 [i] Bwayogerānga ekyokwegōnza, tomu'kirizānga:
Kubanga mu mutimagwe mulimu ebyemizizo musānvu:
26 Okukyāwakwe newakuba'de nga kwebi'kako obukūsa,
Obubibwe bulyolesebwa mu lwātu mu maso gekibīna.
27 [k] Buli asima obunya, aligwa omwo:
Noyo ayiringisa e'jinja, liri'da kuye.
28 Olulimi olulimba lukyāwa abo berwafumita;
Nakamwa akanyumiriza kaleta okuzikirira.

27 [a] Tewenyumirizānga bya nkya;
Kubanga tomanyi bwebināba olunaku byeruīnza okuzāla.
2 [b] Omundi akutenderezēnga, 'sō si kamwāko 'gwe;
Omugenyi, 'sō si mimwagyo 'gwe.
3 Ejinja lizitowa, nomusenyu muzito;
Naye okweralikirira kwomusirusiru kubisinga byōmbi obuzito.
4 Obusūngu bukāmbwe, nekirui mukoka;
Naye āni aīnza okuīmirira awali obu'gya?
5 [c] Okunenya mu lwātu
Kusinga obulūngi okwagala okukisibwa.
6 [d] Ebiwūndu ebyomukwāno byesigwa:

[a] Nge. 19. 29.
[b] 2 Sam. 16. 11. 2 Basek. 18. 36.
[c] 2 Pet. 2. 22.
[d] Nge. 29. 20.
[e] Nge. 22. 13.
[f] Nge. 19. 24.
[g] Nge. 15. 18.
[i] Zab. 28.3.
[k] Nge. 28. 10.
[a] Yak. 4. 13, 14.
[b] 2 Kol.10. 12.
[c] Nge. 28. 23.
[d] Zab. 141. 5.

Naye okunywegera kwomulabe ku-
ba kungi nyo nyini.
7 Ememe e'kuse etamwa ebisenge
byenjuki:
Naye ememe erūmi'dwa enjala buli
kintu ekikāwa ekiita kiwomerevu.
8 Ngenyonyi ewaba okuva mu kisu
kyayo,
Bwatyo bwabēra omuntu awaba o-
kuva mu kifokye.
9 Amafuta agomugavu nebyakalōsa
bisanyusa omutima:
Obuwōmerevu bwomukwāno gwo-
muntu bwebusanyusa bwebutyo
(obuva) mu kutēsa okwomumwo-
yogwe.
10 Mukwānogwo 'gwe ne mukwāno
gwa kitāwo tobābulirānga;
'Sō togendānga mu nyumba ya mu-
gandawo ku lunaku kwolabira o-
buinike:
[e] Nge. 18. 24. [e] Mulirānwawo akuli okumpi akira
owoluganda ali ewala.
11 Mwāna wānge, berānga namagezi
osanyusēnga omutima gwānge,
Ndyokēnga nziremu cyo anvuma.
[f] Nge. 22. 3. 12 [f] Omuntu omutegēvu alaba obubi
neyekweka:
[g] Nge. 1. 4. (Naye) [g] abatalina magezi baitawo
buisi nebafirwa.
[i] Nge. 20. 16. 13 [i] Twālānga ekyambalo kyoyo eyeī-
mirira gwatamanyi;
Era mubowēnga oyo (eyeīmirira)
omukazi omugenyi.
14 Eyebaza mukwānogwe ne'dobozi
edene, ngagolokoka enkya mu
makya,
Kināitibwānga kikolimo gyali.
[k] Nge. 19. 13. 15 [k] Okutonya olutata, obu'de nga
bwa nkuba nyingi,
Nomukazi omuyōmbi bafanana:
16 Ayagala okumuziiza aziiza empewo,
Nomukonogwe ogwadyo gulwāna
namafuta.
17 Ekyūma kiwa'gala kyūma;
Bwatyo omuntu awa'gala amaso ga
mukwānogwe.
[l] 1 Kol. 9. 7. 18 [l] Buli alīma omutini anālyānga ku
bibala byagwo;
Noyo awereza mukamawe ana'si-
bwāngamu ekitibwa.
19 Ngamaso (bwegolekera) amaso mu
ma'zi,
Bwegutyo omutima gwomuntu bwe-
gwolekera omuntu.
[m] Nge. 30. 15, 16. 20 Amagōmbe nokuzikirira [m] tebi'ku-
tānga enaku zona;
[n] Mub. 1. 8. [n] Namaso gabantu tega'kutānga e-
naku zona.
[o] Nge. 17. 3. 21 [o] Entamu erongōsa ya feza, neki-
komi kya zābu,
Nomuntu (akemebwa) lwa kumu-
tendereza.
[p] Nge. 23. 35. 22 [p] Newosekula omusirusiru mu kinu
nomusekuzo mu kasoli omuse-
kule,
Era naye obusirusirubwe tebumu-
vengako.
23 [r] Obērānga munyikivu okumanya
embuzizo bweziri,
Okeberānga nyo entezo:
24 Kubanga obuga'ga si bwa lubērera;
Era engule ebērera awo okutūsa
emirembe gyona?
25 Omu'do omukalu gutwālibwa, ne-
subi egōnvu lirabika,
Nemi'do egyokunsozi bagiingiza.
26 Abāna bendiga baba ba kukwambaza,
Nembuzi gwe muwendo gwenimiro:
27 Era (walibawo) amata agembuzi
aganāmalānga okukulīsa nokulīsa abomunyumbayo,
Nebyokulya ebyabawalabo.

[r] Zab. 104. 14.

28 Ababi [a] ba'duka nga tewali muntu agoberera:
Naye abatūkiriyu baguma emyoyo
ngempologoma.
2 Olwokusobya kwensi bakabaka bā-
mu baba bangi:
Naye olwabantu abalina okutegēra
nokumanya okunywēra (kwayo)
kulyongerwako.
3 Omuntu eyetāga ajōga abāvu
Nkuba ewementa etalekawo 'mere
yona.
4 Abo abaleka amatēka [b] batendereza
ababi:
Naye abo abakwata amatēka bayō-
mba nabo.
5 [c] Abantu ababi tebategēra musāngo:
Naye abo abanonya Mukama bate-
gēra byona.
6 Omwāvu atambulira mu butayōnō-
nabwe
Akira obulūngi owamakubo ama-
kyāmu, newakuba'de nga muga-
'ga.
7 Buli akwata amatēka mwāna wa
magezi:
Naye aba mukwāno gwabantu aba-
luvu akwasa kitāwe ensonyi.
8 Ayongera ku bintubye olwamagoba
nebisalirwa
Akung'anyiza oyo asāsira abāvu.
9 Akyūsa okutukwe obutawulira ma-
tēka,
[d] Nokusabakwe kwa muzizo.
10 Buli akyāmya abagolokofu mu 'ku-
bo ebi
[e] Aligwa ye ye nyini mu bunyabwe
ye:
Naye abo abatūkirira [f] balisikira e-
birūngi.
11 Omuga'ga aba wa magezi mu kulo-
wōzakwe ye;
Naye omwāvu alina okutegēra a-
mukebera.
12 [g] Abatūkirivu bwebawāngula, wa-
bawo ekitibwa ekinene:
Naye [i] ababi bwebagolokoka, aba-
ntu bekweka.
13 [k] Abi'ka ku kusobyakwe taliraba
mukisa:

[a] Lev. 26. 17.
[b] Bal. 1. 32.
[c] Zab. 92. 6.
[d] Zab. 109. 7.
[e] Nge. 26. 27.
[f] Mat. 6. 33.
[g] Nge. 11. 10.
[i] Nge. 29. 2.
[k] 1 Yok. 1. 10.

[l] Zab. 32.5. Naye [l] buli akwātula nakuleka alifuna okusāsirwa.
14 Alina omukisa omuntu atya mu biro byona.
Naye oyo aka'kanyaza omutimagwe aligwa mu kabi.
15 Ngempologoma ewuluguma ne'dubu etambulatambula;
(Bwabēra bwatyo) omukulu omubi afuga abantu abāvu.
16 Omulāngira atalina kutegēra aba mujōzi nyo era:
(Naye) oyo akyāwa omululu aliwangāla enaku nyingi.
[m] Lub. 9.6. 17 [m] Omuntu eyebinise omusai ogwa buli muntu yena
Ali'dukira mu bunya; tewabāngawo muntu amuziiza.
18 Buli atambula nobugolokofu aliwonyezebwa:
Naye owamakubo amakyāmu aligwa mangwāgo.
[n] Nge. 12. 11. 19 [n] Alima ensiye aliba ne'mere nyingi:
Naye agoberera (abantu) abataliko kyebagasa aliba nobwāvu obulimumala.
20 Omuntu omwesigwa aliba nokwebazibwa kungi:
[o] Nge. 20. 21; 23. 4. Naye [o] ayānguwa okuga'gawala taliwona kubonerezebwa.
[p] Nge. 18. 5. 21 [p] Okusosola mu bantu si kulūngi:
[r] Ez. 13.19. Newakuba'de omuntu okusobya [r] olwaka'mere obu'mere.
22 Alina eriso ebi ayānguwa okugoberera obuga'ga,
'Sō tamanyi ngokwetāga kulimutūkako.
23 Anenya omuntu oluvanyuma alyeyongera okuganja.
Okusinga oyo anyumiriza nolulimi.
24 Buli anyaga kitāwe oba nyina nāyogera nti Si musāngo;
Oyo ye mu'ne womuzikiriza.
[s] Nge. 13. 10. 25 [s] Owomwoyo ogwomululu aleta oluyōmbo:
[t] 1 Tim. 6. 6. Naye eyesiga Mukama [t] alige'ja.
26 Eyesiga omutimagwe ye musirusiru:
Naye atambula namagezi yaliwonyezebwa.
[u] Nge. 19. 17. 27 [u] Agabira omwāvu teyetāgānga:
Naye akisa amasoge anābānga nebikolimo bingi.
[w] Yob. 24. 4. 28 Ababi bwebagolokoka, abantu [w] bekweka:
Naye bwebazikirira, abatūkirivu beyongera.

29 Omuntu aka'kanyaza ensingo ye bwanenyezebwa emirūndi emingi
[a] Nge. 6. 15. Alimenyeka nga tamanyiri'de [a] awatali kuwonyezebwa.
2 Abatūkirivu bwebeyongera, abantu basanyuka:
[b] Es. 3. 15. Naye [b] omuntu omubi bwafuga, abantu basinda.
3 Buli ayagala amagezi asanyusa kitāwe:
Naye oyo [c] abēra nabakazi abenzi amalawo ebintubye.
[c] Nge. 5. 9, 10; 6. 26.
4 Kabaka anywēza ensi lwa kusala misāngo:
Naye asolōza enguzi agisūla.
5 Omuntu anyumiriza mu'ne Atēgera ebigerebye ekitimba.
6 Mu kusobya kwomuntu omubi mulimu ekyāmbika:
Naye omutūkirivu aimba nāsanyuka.
[d] Yob. 29. 16. 7 [d] Omutūkirivu yetegēreza ensonga eyabāvu:
[e] Nge. 28. 27. Naye [e] omubi talina kutegēra okugimanya.
8 Abantu abanyōma basasamaza ekibuga:
Naye abantu abamagezi bakyūsa obusūngu nebuvawo.
9 Omuntu owamagezi bwaba nempaka nomuntu omusirusiru,
Obanga asunguwala obanga aseka, tewaliba kuwu'mula.
10 Abayagala omusai bakyāwa oyo eyatūkirira:
Nomugolokofu banonya obulamubwe.
[f] Nge. 12. 16; 14. 33. 11 [f] Omusirusiru ayātula obusūngubwe bwona:
Naye omuntu owamagezi abuziiza nābuka'kanya
12 Omukulu bwawulira ebyobulimba,
Aba'dube bona baba babi.
13 Omwāvu nomujōzi balabagana:
[g] Yob. 28. 3. Mat. 5. 45. [g] Mukama ayākira amaso gābwe bōmbi.
[h] Zab. 72. 4. 14 [h] Kabaka asalira abāvu emisāngo nobwesigwa,
Eutebeye enenywēzebwānga emirembe gyona.
[k] Nge. 13. 24. 15 [k] Omu'go nokunenya bireta amagezi:
[l] Nge. 10.1. Naye omwāna gwebalekera awo [l] akwasa nyina ensonyi.
16 Ababi bwebeyongera, okusobya kweyongera:
[m] Zab. 37. 36; 58. 10. Naye [m] abatūkirivu balitunulira okugwa kwābwe.
17 Būlirirānga omwānawo, anākuwānga okuwu'mula;
Wewawo, anāsanyusānga emememyo.
[n] Zab. 74. 9. 18 [n] Awatali kwolesebwa, abantu basūla okuziizibwa:
[o] Luk. 1. 28. Naye [o] akwata amatēka alina omukisa.
19 Omu'du taganya kubūlirirwa lwa bigambo:
Kubanga newategēra tali'sāyo mwoyo.
20 Olaba omuntu ayānguiriza ebigambobye?
[p] Nge. 26. 12. [p] Omusirusiru asūbirwa okukira ye.
21 Alera omu'duwe nga yekanasa okuva mu butobwe
Alimufūkira omwāna enkomerero.

22 Omuntu owobusūngu aleta enyombo,
Nowekirui okusobyakwe kuba kungi nyo nyini.
23 [r] Amalala agomuntu galimutōwaza:
Naye alina omwoyo ogwetōwaza alifuna ekitībwa.
24 Buli a'sekimu nomubi [s] akyāwa obulamubwe ye:
Awulira okulāizibwa nātabako kyayogera.
25 [t] Okutya abantu kuleta ekyāmbika:
Naye buli [u] eyesiga Mukama anābānga mirembe.
26 Bangi abagala okuganja eri omukulu:
Naye omusāngo ogwomuntu (guva) eri Mukama.
27 Omuntu atali wa nsōnga wa muzizo eri abatūkirivu:
Noyo akwata e'kubo egolokofu wa muzizo eri ababi.

30 [a] Ebigambo bya Aguli mutabani wa Yake; [b] ebyalagulwa.
Omusaja agamba Isieri, Isieri ne Ukali;
2 Nti [c] Mazima ningensolo okusinga omuntu yena,
'Sō sirina kutegēra kwa muntu:
3 'Sō siigānga magezi,
'Sō sirina kumanya kwoyo Omutukuvu.
4 [d] Ani eyali alinye mu 'gulu na'ka?
[e] Ani eyali akung'anyi'za empewo mu bikōndebye?
Ani eyali asibye ama'zi mu kyambalokye?
Ani eyali anywēze'za enkomerero zona ezensi?
Erinyalye yāni, nomwānawe erinyalye yāni, obanga omanyi?
5 Buli kigambo kya Katonda kikemebwa:
Aba [f] ngabo eri abo abamwesiga.
6 [g] Toyongerānga ku bigambobye,
Aleme okukunenyānga nāwe nolabika nga mulimba.
7 Nkusabye ebigambo bibiri;
To'nyima nga sinafa:
8 'Gyāngawo ebigambo ebitalimu nebyobulimba wala nānge:
Tompānga bwāvu newakuba'de obuga'ga;
Ndīsānga e'mere gyenetāga:
9 [i] 'Neme oku'kutānga nenkwegāna nenjogera nti Mukama yāni?
Era 'nemēnga okuba omwāvu nenzi'ba,
Nenjogera bubi erinya lya Katonda wānge.
10 Towāirizānga mu'du eri mukamawe,
Alemēnga okukukolimira nāwe nolowōzebwa ngo'zi'za omusāngo.
11 Waliwo abantu abakolimira kitābwe,
'Sō tebasabira nyābwe omukisa.
12 Waliwo abantu ababa [k] abalongōfu mu maso gābwe bo,
Era (naye) tebanāzibwako empitāmbi yābwe.
13 Waliwo abantu, [l] amaso gābwe nga malalambavu!
Nebikowe byābwe bigulumizibwa.
14 Waliwo abantu [m] amanyo gābwe bitala, namasongezo gābwe bwāmbe,
Okulya abāvu okubamalawo kunsi, nabetāga mu bantu.
15 Ekinoso kirina abawala bakyo babiri (abogerera wa'gulu nti) Mpa, mpa.
Waliwo ebintu bisatu ebita'kuta enaku zona,
(Wewawo), ebina ebitayogera nti Lekera awo:
16 [n] Amagōmbe; nolubuto olugumba;
Nensi ete'kuta ma'zi;
Nomuliro ogutayogera nti Lekera awo.
17 Eriso erikudālira kitāwe,
Nerinyōma okugōndera nyina,
Banamung'ona abomukiwonvu baliri'gyamu,
Nempūngu ziririrya.
18 Waliwo ebigambo bisatu ebyekitalo ebi'nema,
Wewawo, ebina byesimanyi:
19 E'kubo eryempūngu mu 'bānga;
E'kubo eryomusota ku lwāzi;
E'kubo eryeryāto wakati mu nyanja;
Ne'kubo eryomusaja nomuwala.
20 Bwerityo bweribēra e'kubo eryomukazi omwenzi;
Alya nāsāngula ku mimwagye,
Nāyogera nti Siriko bubi bwenkoze.
21 Ensi ekankanira ebigambo bisatu,
Era ebina byeteīnza kugumīkiriza:
22 [o] Omu'du bwaba kabaka;
Nomusirusiru bwa'kuta e'mere;
23 Omukazi omugwagwa bwafumbirwa;
Nomuzāna asikira mugolewe.
24 Waliwo ebintu bina ebitono kunsi,
Naye birina amagezi mangi nyo nyini:
25 [p] Enkolōto lye 'gwanga eritalina mānyi,
Naye zeterekera e'mere yazo mu kyēya;
26 Obumyu buntu bunafu,
Naye bwezīmbira enyumba zābwo mu mainja;
27 Enzige tezirina kabaka,
Naye zitabāla zona bibīna bibīna;
28 Omunya gukwata nengalo zagwo,
Naye gubēra mu mayumba ga bakabaka.
29 Waliwo ebintu bisatu ebyesimba obulūngi mu kutambula kwabyo,

r Yob. 22. 29. Nge. 15. 33; 18. 12.
s Nge. 8. 36.
t Lub. 12. 12; 20. 2, 11. Yok. 12. 43.
u Zab. 25. 2.
a Nge. 10. 1.
b Nge. 31. 1.
c Zab. 73. 22.
d Yok. 3. 13.
e Yob. 38. 4-7. Zab. 104. 3, 5, 6. Is. 40. 12-15.
f Zab. 84. 11.
g Ma. 4. 2.
i Ma. 8. 14; 31. 20; 32. 15.
k Nge. 16. 2.
l Zab. 131. 1.
m Zab. 57. 4.
n Nge. 27. 20.
o Mub. 10. 7.
p Nge. 6. 6.

Wewawo, ebina ebyesimba obulūngi mu kugenda:
30 Empologoma esinga ensolo zona amānyi,
Sō tewali gyesegulira yona;
31 Embwa empi'zi; era nembuzi enume;
Ne kabaka atagolokokerwako.
32 Obanga okoze ebyobusirusiru nga wegulumiza,
Obanga olowōze'za obubi,
(Tekānga) omukonogwo ku kamwāko.
33 Kubanga okusūnda amata kuleta omuzigo,
Nokunyigiriza enyindo kuleta omusai:
Nokunyigiriza kwobusūngu bwekutyo kuleta oluyōmbo.

[a] lu. 4. Nge. 10. 1.

31 Ebigambo bya kabaka [a] Lemueri; ebyalagulwa nyma byeyamuigiriza.
2 Kiki, mwāna wānge? era kiki, ai mwāna wolubuto lwānge?
Era kiki, ai mwāna wobweyamo bwānge?
[b] Nge. 5. 9.
[c] Ma. 17. 17. 1 Basek. 11. 1.
3 [b] Towānga bakazi amānyigo,
Newakuba'de amakubogo eri [c] ekyo ekizikiriza bakabaka.
[d] Mub. 10. 17.
4 [d] Si kwa bakabaka, ai Lemueri, si kwa bakabaka okunywānga omwenge;
'Sō si kwa balāngira (okwogerānga nti) Ekitamīza kiriru'dawa?
5 Balemēnga okunywa neberabira amatēka,
Nebanyōla omusāngo gwomuntu yena abonyabonyezebwa.
[e] Zab. 104. 15.
6 [e] Muwēnga ekitamīza oyo ayagala okufa,
Nomwenge oyo alina ememe eriko obuinike:
7 Anywēnga yerabirēnga obwāvubwe,
Alemēnga oku'jukira nate enakuze.
8 Yasamānga akamwāko olwa kasiru,
Okuwōza ensōnga yabo bona abalekebwa nga tebalina ba'nābwe.
9 Yasamānga akamwāko osalēnga emisāngo egyensōnga,
Osalirēnga emisāngo omwāvu neyetāga.

[f] Nge. 12. 4; 18. 22.

10 [f] Omukazi omwegendereza āni aīnza okumulaba?
Kubanga omuwendogwe gusinga wala amainja amatwakāvu.
11 Omutima gwa 'bawe gumwesiga,
'Sō tabulwenga magoba.
12 Amukola bulūngi 'sō si bubi
Enaku zona ezobulamubwe.
13 Anonya ebyōya byendiga nepāmba,
Nākola emirimu nengalozenesanyu.
14 Ali ngamāto agabasūbuzi;
E'mereye agi'gya wala.
15 Era agolokoka nga bukyali bwa kiro,
Nāwa abomunyumbaye ebyokulya,
Nāgabira abawalabe emirimu gyābwe.
16 Alowōza enimiro nāgigula:
Asimba olusuku olwemizabibu nebibala ebyemikonogye.
17 Yesiba namānyi,
Nānywēza emikonogye.
18 Alaba ngobuguzibwe bulimu etunzi:
Etabāzaye tezikira kiro.
19 Ateka engaloze ku mu'go ogubako pāmba,
Emikonogye negikwata akati akalānga.
20 Ayānjululiza omwāvu omukonogwe:
Wewawo, agololera emikonogye oyo eyetāga.
21 Omuzira tagutīra abomunyumbaye;
Kubanga abomunyumbaye bona bamba'de olugoye olumyufu.
22 Yekolera amagodoli;
Ebyambalobye bafuta nūngi nolugoye olwefulūngu.
23 [g] 'Bawe amanyibwa mu miryāngo,
Bwatūla mu baka'de abensi.
[g] Lus. 3. 11; 4. 1, 2.
24 Atunga ebyambalo ebya bafuta nābitūnda;
Nāwa omusūbuzi enkoba.
25 Amānyi nokutibwa bye byambalobye;
Era asekerera ebiro ebigenda oku'ja.
26 Ayasama akamwāke namagezi;
Netēka eryekisa liba ku lulimirwe.
27 Alabirira nyo empisa ezabomunyumbaye,
'Sō talya 'mere ya kugayāla.
28 Abānabe bagolokoka nebamuita wa mukisa;
(Ne) 'bawe, nāmutendereza (ngayogera nti)
29 Abawala bangi abākola ebyokwegendereza.
Naye 'gwobasinga bona.
30 Okuganja kulimba nobulūngi tebuliko kyebugasa:
(Naye) omukazi atya Mukama yanātenderezebwānga.
31 Muwēnga ku bibala ebyemikonogye;
Nemirimugye gimutenderezēnga mu miryāngo.

OMUBULIZI

1 Ebigambo [a] Ebyomubūlizi, muta
bani wa Daudi, kabaka mu Yeru-
salemi.
2 [b] Obutalimu obusinga obutalimu
bwona, bwayogera Omubūlizi; o-
butalimu obusinga obutalimu bwo-
3 na, [c] byona [d] butalimu. [e] Magoba ki
omuntu ga'gya mu mulimugwe gwo-
4 na gwakola wansi wenjuba? Emi-
rembe emirala gigenda, nemirembe
emirala gi'ja; ensi nebērera awo
5 enaku zona. Era nenjuba evayo,
enjuba negwa, neyānguwa okuge-
6 nda mu kifo kyayo gyeva. Empewo
egenda eri obukika obwadyo, nekū-
kira ebukika obwa kono; ekyūka-
kyūka buli kasēra mu kutambula
kwayo, empewo ne'da nate mu
7 kwetōlōla kwayo. Emi'ga gyona
gigenda mu nyanja, naye enyanja
te'jula; mu kifo emi'ga gyegigenda
8 eyo gyegigenda nate. Ebintu byona
bi'ju'de obukowu; omuntu taīnza
kubwogera: eriso teri'kuta kulaba,
'sō nokutu teku'kuta okuwulira.
9 Ekyaliwo kye kinābāngawo; nekyo
ekyakolebwa kye kinākolebwānga:
'sō tewali kintu kigya wansi we-
10 njuba. Waliwo ekintu abantu kye-
bogerako nti Laba, kino kigya?
kyamala okubawo mu mirembe e-
11 gyatusoka. Tewali ku'jukira (mi-
rembe) egye'da; 'sō tewaliba ku-
'jukira (mirembe) gya luvanyuma
egigenda oku'ja mwabo abali'dawo.
12 'Nze [f] Omubūlizi nali [g] kabaka wa
13 Isiraeri mu Yerusalemi. Awo [i] ne-
nzi'sāyo omutima gwānge okuno-
nya nokukenēnya olwamagezi byo-
na ebikolebwa wansi we'gulu: bwe
bubalagaze obungi Katonda bweya-
14 wa abāna babantu okubalūma. Na-
laba emirimu gyona egikolebwa
wansi wenjuba; era, laba, [k] byona
butalimu na kugoberera mpewo.
15 [l] Ekikyāmye tekiīnzika kulung'ami-
zibwa: nekyo ekitatūka tekibalika.
16 Natēsa nomutima gwānge 'nze nga
njogera nti Laba, [m] nefuni'de ama-
gezi mangi okukira bona abānsoka
mu Yerusalemi: wewawo, omutima
gwānge gwalaba nyo amagezi no-
17 kumanya. [n] Nenzi'sāyo omutima
gwānge okumanya amagezi noku-
manya e'dalu nobusirusiru: nalaba
nga nekyo kwe kugoberera empewo.
18 Kubanga [o] mu magezi mangi muli-
mu obuinike bungi: noyo ayongera
okumanya ayongera (okulaba) ena-
ku.

2 Nayogera mu mutima gwānge nti
Kale 'no, nākukema nebinyumu;
kale bēra nesanyu: era, laba, nekyo
2 nga bwe butalimu. Nayogera ku
nseko nti Ziraluse: ne ku binyumu
3 nti Bikola ki? Nanonya mu mutima
gwānge bwemba nsanyusa omubiri
gwānge nomwenge, omutima gwā-
nge nga gukyanung'amya nama-
gezi, era bwemba nywēza obusiru-
siru, ndyoke ntegēre ebisānira abā-
na babantu okukola wansi we'gulu
enaku zona ezobulamu bwābwe.
4 Nekolera emirimu eminene, [a] nezī-
5 mbira enyumba; nesimbira ensuku
ezemizabibu; nekolera ensuku ne-
nimiro, nensimba omwo emiti egye-
6 bibala ebyengeri zona: nesimira
ebidiba ebyama'zi, okugafukiriza
7 ekibira emiti mwegyasimbwa: na-
gula aba'du nabazāna, nenzālirwa
aba'du mu nyumba yānge; era na-
lina obuga'ga bungi obwente ne-
mbuzi, okukira abo bona abānsoka
8 mu Yerusalemi: era [b] nekung'anyi-
za feza ne zābu, nobuga'ga obwomu
buli nsi obwa bakabaka nobwomuma-
saza: nefunira abasaja abaīmbi na-
bakazi abaīmbi, nebisanyusa abāna
9 babantu, abazāna bangi nyo. Kale
nemba mukulu, nineyongera okusi-
nga bona abānsoka mu Yerusalemi;
era [c] amagezi gānge negabēra nā-
10 nge. Na buli kintu amaso gānge
kyegegōmbānga sakiga'ma: saziiza
mutima gwānge obutalaba sanyu
lyona, kubanga omutima gwānge
gwasanyuka olwemirimu gyānge
gyona; era [d] guno gwe gwali omu-
gabo gwānge ogwava mu mirimu
11 gyānge gyona. Awo nendyoka ntu-
nulira emirimu gyona emikono gyā-
nge gyegyali gikoze nokutegana
kwenategana okukola: era, laba,
byona butalimu na kugoberera
mpewo, sōnga tewali kintu kigasa
wansi wenjuba.
12 Awo nenkyūka okulaba amagezi
nedalu nobusirusiru: kubanga o-
muntu (aīnza) ki a'dirira kabaka?
(Aīnza) ekyo ekyakolebwa e'da.
13 Awo nendaba ngamagezi gasinga
obusirusiru obulūngi ngomusana
14 bwegusinga ekizikiza. Omugezi-
gezi amasoge gaba mu mutwegwe,
nomusirusiru atambulira mu kizi-
kiza: era naye nentegera nga [e] bo-
na ekigambo kimu kibatūkako.
15 Awo neng'amba mu mutima gwā-
nge nti Ekitūka ku musirusiru era

[a] nyi. 2,12. Mub.7.27; 12. 8-10.
[b] Mub. 12. 8.
[c] Bal. 8. 20.
[d] nyi. 14 neb. Zab. 62. 9; 144. 4.
[e] Mub. 3. 9; 5. 16.
[f] lu. 1.
[g] lu. 1. Mub. 2. 7, 9.
[i] lu. 17.
[k] Mub. 2. 11; 17. 26; 4. 4.
[l] Mub. 7. 13.
[m] 1 Basek. 3. 12, 13; 4. 30.
[n] lu. 13. Mub. 2. 3, 12; 7. 23, 25.
[o] Mub. 12. 12.
[a] 1 Basek. 7. 1-12.
[b] 1 Basek. 9. 28; 10. 10, 14, 21.
[c] lu. 3.
[d] Mub. 3. 22; 5. 18; 9. 9.
[e] Zab. 49. 10.

kye kiritūka ku'nze nānge; kale
nāmusinga ki amagezi? Kale ne-
njogera mu mutima gwānge nga
16 nekyo butalimu. Kubanga nomu-
gezigezi era nga nomusirusiru ta-
'jukirwa mirembe gyona; kubanga
mu biro ebigenda oku'ja byona nga
byamala 'da okwerabirwa. Era o-
mugezigezi ngafa okwenkana no-
17 musirusiru! Awo nenkyāwa obu-
lamu; kubanga emirimu egikole-
bwa wansi wenjuba gyantama:
[f] Mub. 1. 14. kubanga [f] byona butalimu na ku-
goberera mpewo.
18 Awo nenkyāwa okutegana kwā-
nge kwona kwenategana wansi we-
njuba: kubanga kingwānira oku-
19 kulekera omusaja alinziririra. Era
[g] Zab. 39. 6. [g] āni amanyi obanga aliba mugezi-
gezi oba musirusiru? naye alifuga
okutegana kwānge kwona kwena-
tegana, era kwenayolesezamu amag-
ezi wansi wenjuba. Era nekyo
20 butalimu. Kyenava nkyūka omu-
tima gwānge negu'gwāmu e'sūbi
eryokutegana kwona kwenategana
21 wansi wenjuba. Kubanga wabawo
omuntu okuteganakwe kulina a-
magezi nokumanya nobukabakaba;
naye omuntu atateganānga omwo
gwalikulekera okuba omugabogwe.
Era nekyo butalimu na kabi ka-
22 nene. Kubanga omuntu afuna ki
[i] Mub. 1. 3. [i] olwokuteganakwe kwona nolwo-
kufuba kwomutimagwe kwategana
23 wansi wenjuba? Kubanga enaku-
ze zona buinike (bwerēre), nokufu-
bakwe kunakuwala; wewawo, ne
mu kiro omutimagwe tegubako
bweguwu'mula. Era nekyo buta-
limu.
[k] Mub. 3. 12, 13, 22; 5. 18; 8. 15. Luk. 12. 19. 1 Kol. 15. 32. 24 [k] Tewali kintu ekigasa omuntu
okusinga okulya nokunywa noku-
līsa ememeye ebirūngi mu kute-
ganakwe. Era nekyo nakiraba
nga kiva eri omukono gwa Kato-
25 nda. Kubanga āni aīnza okulya,
oba āni aīnza okuba nesanyu oku-
26 kira 'nze? Kubanga omuntu amu-
sanyusa (Katonda) gwawa amagezi
nokumanya nesanyu: naye alina
ebibi amuwa okutegana, akung-
'anye atūme entūmo, awe oyo asa-
nyusa Katonda. Era nekyo buta-
limu na kugoberera mpewo.

3 Buli kintu kiriko entūko ya-
kyo, na buli kigambo ekiri wansi
2 we'gulu kiriko ekisēra kyakyo: e-
kisēra ekyokuzālirwamu, nekisēra
ekyokufiramu; ekisēra ekyokusi-
mbiramu, nekisēra ekyokusimbuli-
3 ramu ekyo ekyasimbibwa; ekisēra
ekyoku'tiramu, nekisēra ekyoku-
wonyezamu; ekisēra ekyokwābiza-
mu, nekisēra ekyokuzīmbiramu;
4 ekisēra ekyokukābiramu amaziga,
nekisēra ekyokusekeramu; ekisēra
ekyokuwubāliramu, nekisēra ekyo-
5 kuziniramu; ekisēra ekyokusūli-
ramu amainja, nekisēra ekyokung-
'anyizamu amainja; ekisēra ekyo-
kugwiramu mu kifuba, nekisēra
ekyokulekeramu okugwa mu kifu-
6 ba; ekisēra ekyokunonyezamu, ne-
kisēra ekyokubuliirwamu; ekisēra
ekyokukūmiramu, nekisēra ekyo-
7 kusūliramu; [a] ekisēra ekyokuyuli-
zamu, nekisēra ekyokutungiramu;
ekisēra ekyokusirikiramu, nekisēra
8 ekyokwogereramu; ekisēra ekyo-
kwagaliramu, nekisēra ekyoku-
kyāiramu; ekisēra ekyokulwāniram-
u, nekisēra ekyokutabaganiramu.
9 [b] Magoba ki gafuna oyo akola emi-
10 rimu mwekyo mwateganira? [c] Na-
laba okutegana [d] Katonda kweyawa
11 abāna babantu okubateganya. Ya-
fūla buli kintu okuba [e] ekirūngi mu
kisēra kyakyo: era yateka ensi mu
mutima gwābwe, naye (agitekamu)
bwatyo omuntu nokuīnza nātaīnza
kukebera mulimu Katonda gweya-
kola okuva ku luberyeberye oku-
12 tūka ku nkomerero. 'Manyi nga
tewali kintu kibagasa okusinga o-
kusanyuka [f] nokukola obulūngi e-
naku zona nga bakyali balamu.
13 Era [g] buli muntu okulyānga noku-
nywānga nokusanyukirānga ebi-
rūngi mu kuteganakwe kwona,
14 [i] kye kirabo kya Katonda. 'Manyi
nga buli Katonda kyakola kinā-
bānga kya lubērera; tewali kintu
kiīnzika okukyongerwako, newaku-
ba'de okukisalibwako: era Kato-
nda kyeyava akikola abantu ba-
15 lyoke batye mu masoge. [k] Ekiriwo
kyamala 'da okubawo; nekyo eki-
genda okubawo kyabawo 'da: era
[l] Katonda anonya nate ekyo ekyai-
tawo.
16 Era nate nalaba wansi wenjuba
mu kifo ekyokusaliramu emisāngo
ngobubi bwali eyo; ne mu kifo e-
kyobutūkirivu ngobubi bwali omwo.
17 Nenjogera mu mutima gwānge nti
Katonda yalisala emisāngo gyomu-
tūkirivu nomubi: kubanga eyo eri-
yo ekisēra ekyekigambo kyona no-
18 mulimu gwona. Nenjogera mu
mutima gwānge nti (Kiba bwekityo)
olwabāna babantu Katonda alyoke
abakeme, balabe nga [m] bo be nyini
19 bali ngensolo (obusolo). Kubanga
[n] ekyo ekitūka ku bāna babantu kye
kitūka ku nsolo; ekigambo kimu
kibatūkako: ngeyo bwefa, noyo bwa-
fa bwatyo; wewawo, bona balina
omu'ka gumu; 'sō abantu tebali-
ko bwebasinga ensolo: kubanga
20 byona butalimu. [o] Bona bagenda
mu kifo kimu; bona bāva mu nfū-
fu, era bona ba'da mu nfūfu nate.
21 Ani amanyi omwoyo gwabantu o-
banga gulinya wa'gulu, nomwoyo

[a] Lub. 44. 13.
[b] Mub. 1. 3; 2. 22.
[c] Mub. 1. 13.
[d] Lub. 3. 17–19.
[e] Lub. 1. 31.
[f] Zab. 34. 14; 37. 3.
[g] Mub. 2. 24.
[i] Mub. 5. 19; 9. 9.
[k] Mub. 1. 9.
[l] Mub. 12. 14.
[m] Zab. 49. 12, 20; 73. 22.
[n] Mub. 2. 16.
[o] Lub. 3. 19.

gwensolo obanga gu'ka wansi mu
22 'taka? Kyenava ndaba nga *p* tewali kintu kisinga kino obulūngi, omuntu okusanyukirānga emirimugye; kubanga ogwo gwe mugabogwe: kubanga āni alimukomyawo okulaba *r* ebinābāngawo oluvanyumalwe?

4 Awo nenzirayo nendaba *a* okujōga kwona kwebajōga wansi wenjuba: era, laba, amaziga gabo abajōgebwa, 'sōnga tebalina abasanyusa; nobuīnza nga buli ku lui lwabajōzi bābwe, naye bo nga te-
2 balina abasanyusa. Kyenava *b* ntendereza abafu abāmala okufa oku-
3 singa abalamu abakyalaba; wewawo, (nendowōza) okusinga bōmbi oyo atanabawo, atalabānga mulimu mubi ogukolebwa wansi wenjuba.
4 Awo nendyoka ndaba okutegana kwona na buli mulimu ogwamagezi, ngolwekyo omuntu kyava amukwatirwa mu'ne obu'gya. Era *c* nekyo butalimu na kugoberera mpe-
5 wo. Omusirusiru *d* afunya emiko-
6 nogye, nālya omubirigwe ye. *e* Olubatu lumu wamu nokuterēra lusinga embatu biri wamu nokutegana nokugoberera empewo.
7 Awo nenzirayo nendaba obutali-
8 mu wansi wenjuba. Wabawo ali omu, nga talina wa kubiri; wewawo, talina mwāna newakuba'de owoluganda: naye okuteganakwe kwona tekuliko wekukoma, 'sō namasoge tega'kuta buga'ga. *f* Kale nteganira āni, (bwayogera,) nenyi-'ma ememe yānge ebirūngi? Era nekyo butalimu, wewawo, kwerali-
9 kirira kungi. Babiri basinga omu; kubanga baba nempēra enūngi olwo-
10 kutegana kwābwe. Kubanga bwebagwa omu aliimusa mu'ne: naye zimusānze oyo ali ye'ka bwagwa, 'sōnga talina mu'ne amuimusa.
11 Nate babiri bwebagalamirira awamu, lwebabuguma: naye omu aīnza atya okubuguma bwaba (ye'ka)?
12 Era omuntu bwasinga oyo ali ye-'ka, ababiri be balimusobola; nomugwa ogwemiyōndo esatu tegutera kukutuka.
13 Omulenzi omwāvu omugezigezi asinga kabaka omuka'de omusiru-
14 siru atakyamanyi kubūlirirwa. Kubanga mu komera mweyava okuba kabaka; wewawo, ne mu bwaka-
15 bakabwe yazālibwanga mwāvu. Nalaba abalamu bona abatambulira wansi wenjuba, nga bāli wamu nomulenzi, owokubiri, eyaīmirira mu
16 kifckye. Abantu bona tebāliko gyebakoma, abo bona beyakulira: naye abo abalibawo oluvanyumalwe tebalimusanyukira. Mazima era nekyo butalimu na kugoberera mpewo.

5 *a* Okūmānga ekigerekyo bwogendānga mu nyumba ya Katonda; kubanga okusembera okuwulira *b* kusinga okuwayo sadaka eyabasirusiru: kubanga tebamanyi nga
2 bakola bubi. Akamwāko tekānguirizānga, 'sō nomutimagwo guleme okwānguirizānga okwogera ekigambo kyona mu maso ga Katonda; kubanga Katonda ali mu 'gulu, nāwe oli kunsi; kale *c* ebigambobyo
3 bibērēnga bitono. Kubanga ekirōto ki'jira wamu nolufulube lwemirimu; ne'dobozi lyomusirusiru (li-'jira) wamu nolufulube lwebiga-
4 mbo. *d* Bwoneyamānga obweyamo eri Katonda, *e* tolwāngawo okubusasula; kubanga tasanyukira basirusiru: osasulānga ekyo kyeweya-
5 ma. Wakiri oleme okweyama, okusinga okweyama nolema okusa-
6 sula. Toganyānga kamwāko okwōnōnyesa omubirigwo; 'sō toyogererānga mu maso ga *f* malaika nga kwali kusobya: Katonda kiki ekināba kimusunguwaliza e'doboziryo, nāzikiriza omulimu ogwemikono-
7 gyo? Kubanga (bwekitūkirira bwekityo) olwolufulube lwebirōto nobutalimu nebigambo ebingi: naye 'gwe otyānga Katonda.
8 *g* Bwonolabānga *i* abāvu nga babajōga, era nga balya ensōnga olwamānyi nebanyōla omusāngo mu 'saza, tewewunyānga kigambo ekyo: kubanga *k* asinga abagulumivu obugulumivu a'sāyo omwoyo; era wa-
9 liwo abasinga bo obugulumivu. Nate ekyengera ekye'taka kiba kya bona: kabaka (ye nyini) enimiro emuwereza.
10 Ayagala feza ta'kutenga feza; 'sō noyo ayagala obungi, *l* ekyengera tekimu'kusenga: era nekyo butali-
11 mu. Ebintu bwebyeyongera, nabo ababirya nebeyongera: kale magoba ki nanyinibyo gafuna, wabula
12 okubiraba obulabi namasoge? Otulo otwomukozi wemirimu tumuwōmera, obanga alya bitono obanga bingi: naye omu'kuto ogwomuga-'ga tegumuganya kwebaka.
13 Waliwo ekibi ekinene kyenalaba wansi we'gulu, (kye kino,) obuga-'ga nyinibwo bwakūma neyerūmya
14 ye'ka: obuga'ga obwo nebuzikirira olwebigambo ebibi ebi'gwāwo; era bwabānga aza'de omwāna, nga te-
15 muli kintu mu mukonogwe. *m* Nga bweyava mu lubuto lwa nyina, ngali bwerēre, bwatyo bwali'da, nga bweya'ja, 'sō talitwāla kintu olwokuteganakwe, kyaīnza okutwā-
16 la mu mukonogwe. Era nekyo kibi kinene, ngaligenda ngali bwatyo

p Mub. 2. 24.
r Mub. 6. 12; 8. 7 12. 14.
a Mub. 5. 8; 7. 7.
b Yob. 3. 11, 22.
c Mub. 1. 14.
d Nge. 6. 10; 24. 33.
e Nge. 15. 16.
f Zab. 39. 6.
a Kuv. 3. 5; 30. 18-20.
b 1 Sam. 15. 22. Nge. 15. 8.
c Mat. 6. 7.
d Kubal. 30. 2.
e Zab. 50. 14.
f Mala. 2. 7. 1 Kol. 11. 10.
g Mub. 3. 16; 4. 1.
i Ez. 18.18.
k Zab. 12. 5.
l Zab. 37. 16.
m Yob. 1. 21.

mu bigambo byona era nga bweya-
'ja: era [n] magoba ki galina noku-
17 tegana nāteganira mpewo? Era
enakuze zona alīra mu kizikiza, era
yeralikirira nyo, era abāko endwa-
'de nobusūngu.
18 Laba, ekyo kyenalaba nga kye
kiwōma kye kisāna kye kino, omu-
[o] Mub.2.1. ntu okulyānga nokunywānga [o] no-
kusanyukirānga ebirūngi mu kute-
ganakwe kwona kwategana wansi
wenjuba enaku zona ezobulamubwe
Katonda bweyamuwa: kubanga o-
19 gwo gwe mugabogwe. Era buli
muntu Katonda gwawa'de obuga'ga
nebintu, era ngamuwa'de obuīnza
okulyāngako noku'dirānga omuga-
bogwe nokusanyukirānga okutega-
[p] Mub. 3. 13. nakwe; [p] ekyo kye kirabo kya Ka-
20 tonda. Kubanga tali'jukira nyo e-
naku ezobulamubwe; kubanga Ka-
tonda amu'damu olwokusanyuka
kwomutimagwe.

[a] Mub. 5. 13. 6 [a] Waliwo ekibi kyenalaba wansi
wenjuba, era kizitowerera abantu:
2 omuntu [b] Katonda gwawa obuga'ga
[b] Mub. 5. 19. nebintu nekitībwa, nokubulwa nāta-
bulwa kintu olwememeye kwebyo
byona byeyegōmba, naye Katonda
nātamuwa buīnza kubiryako, naye
omugenyi yabirya; ekyo butalimu,
3 era ye ndwa'de embi. Omuntu
bwazāla abāna kikumi, nāwangāla
emyāka mingi, enaku ezemyākagye
neziba nyingi, naye ememeye nete-
'kuta birūngi, era nate nātaba na
kuzīkibwa; njogera ngomwāna o-
4 musowole amusinga oyo: kubanga
a'jira mu butalimu nāgendera mu
kizikiza, nerinyalye libi'kibwako e-
5 kizikiza; nate talabānga njuba 'sō
tagimanyānga; ono yaba nokuwu-
6 'mula okusinga oyo: wewawo, ne-
wakuba'de ngawangāla emyāka lu-
kumi emirūndi ebiri, naye nātasa-
nyukira birūngi: bona teba'da mu
7 kifo kimu? Okutegana kwona o-
kwomuntu kuba kwa kamwāke, era
8 naye okwegōmba teku'kuta. Kuba-
nga omugezigezi asinga atya omu-
sirusiru? (oba) omwāvu alina ki
amanyi okutambulira mu maso ga-
9 balamu? Okulaba namaso kwe ku-
singa okutambulatambula nomwoyo
ogwegōmba: era nekyo butalimu
na kugoberera mpewo.
10 Buli ekyabawo, erinya lyakyo
lyatūmibwa 'da, era kimanyibwa
[e] Yob. 9. 32. Is. 45. 9. Yer. 49. 19. nga muntu: [e] 'sō taīnza kuwaka-
11 nya oyo amusinga amānyi. Kubanga
waliwo ebintu bingi ebyongera ku
butalimu, omuntu yeyongera ki
12 okugasa? Kubanga āni amanyi
ekisānira omuntu mu bulamubwe,
enaku zona ezobulamubwe obuta-
[d] Yob. 14. 2. limu bwamalawo [d] ngekisīkirize?
kubanga āni aīnza okubūlira omu-
ntu ebinābānga oluvanyumalwe
wansi wenjuba?

[a] Nge. 22. 1. 7 [a] Erinya (edūngi) lisinga ama-
futa agomugavu agomuwendo o-
mungi; nolunaku olwokufiramu (lu-
singa) olunaku olwokuzālirwamu.
2 Okugenda mu nyumba eyokuwubā-
liramu kusinga okugenda mu nyu-
mba eyokulīramu embaga: kubanga
eyo ye nkomerero yabantu bona;
nomulamu alikiteka ku mutimagwe.
3 Enaku zisinga enseko: kubanga
[b] obuinike bwamaso bwe busanyusa
4 omutima. Omutima gwabagezigezi
guba mu nyumba eyokuwubāliramu; naye omutima gwabasirusiru
5 guba mu nyumba eyebinyumu. [c] O-
[b] 2 Kol. 7. 10. [c] Zab. 141. 5.
kuwulira okunenya kwomugezige-
zi kusinga okuwulira oluīmba olwa-
6 basirusiru. Kubanga [d] ama'gwa nga
bwegatulikira wansi wentamu, [e] e-
[d] Zab. 58. 9; 118. 12. [e] Mub. 2.2.
nseko zomusirusiru bweziba bwe-
7 zityo: era nezo butalimu. Mazima
[f] obukamuzi bufūla omugezigezi
okuba omusirusiru; era enguzi e-
8 malamu okutegēra. Enkomerero
yekigambo esinga obulūngi okusoka
kwakyo: alina [g] omwoyo ogugumī-
[f] Mub. 4.1. [g] Nge. 14. 29.
kiriza asinga alina omwoyo ogwa-
9 malala. Toyānguirizānga mu mwo-
yogwo okusunguwala: kubanga
obusūngu bubēra mu kifuba kyaba-
10 sirusiru. Toyogerānga nti Nsōnga
ki enaku eze'da kyezavānga zisinga
zino? kubanga tobūza kino lwa
11 magezi. Amagezi genkana obulū-
ngi obusika: wewawo, gasinga o-
kuwōma eri abo abalaba enjuba.
12 Kubanga amagezi kigo, nga feza
bweri ekigo: naye okumanya kye-
kuva kusinga obulūngi, kubanga a-
magezi [i] gakūma obulamu bwa nyi-
[i] Nge.3.18.
13 nigo. Lowōza omulimu gwa Ka-
tonda: kubanga āni aīnza [k] okulu-
[k] Mub. 1. 15.
14 ng'amya ekyo ye kyeyanyōla? Osa-
nyukirānga ku lunaku olwokulabi-
ramu omukisa, era olowōlezānga
ku lunaku olwokulabiramu enaku:
Katonda yalirānya olwo ku ma'bali
golwo, omuntu [l] alemēnga okulaba
[l] Mub. 3. 18.
ekintu kyona (ekiriba) oluvanyu-
malwe.
15 Ebyo byona nabirabira mu naku
ezobutalimu bwānge: [m] waliwo o-
[m] Mub. 8. 14.
muntu omutūkirivu azikirira mu
butūkirivubwe, era waliwo omuntu
omubi awangālira mu kukola obu-
16 bibwe. Tosu'kirirānga kuba mutū-
kirivu; 'sō tewefūlānga asu'kiriza
amagezi: lwaki 'gwe okwezikiriza?
17 Tosu'kirirānga kuba mubi, 'sō to-
bānga musirusiru: lwaki 'gwe okufa
18 ekisērakyo nga tekinatūka? Kirū-
ngi okwatēnga ekyo; wewawo, na
kiri toki'gyako mukonogwo: kuba-
nga atya Katonda anāvānga mu
byona.

[n] Nge. 21. 22; 24. 5.

19 [n] Amagezi mānyi eri omugezigezi
okusinga abafuga kumi abali mu
20 kibuga. Mazima tewali muntu mu-
tūkirivu kunsi akola ebirūngi nāta-
21 yōnōna. Era to'sāyo mwoyo eri
ebigambo byona ebyogerwa; ole-
mēnga okuwulira omu'duwo ngaku-
22 kolimira: kubanga emirūndi mingi
omutimagwo 'gwe nagwo gumanyi
nga nāwe bwotyo wakolimira aba-
lala.
23 Ebyo byona nabikema lwa ma-
gezi: nayogera nti Ndiba mugezi-
24 gezi; naye negambēra wala. Ekiri-
wo kiri wala era [o] kigenda wansi
25 nyo; [p] āni aīnza okukikebera? Na-
kyūka, omutima gwānge (nenguka-
kasa) okumanyānga, nokukenēnyā-
nga, nokunonyānga amagezi [r] ne-
nsōnga (zebigambo), nokumanyānga
ngobubi busirusiru, era ngobusiru-
26 siru dalu: era ndaba ekigambo eki-
singa okufa okubalagala, ye muka-
zi, omutimagwe byāmbika nebiti-
mba, nemikonogye giri ngenjegere:
buli asanyusa Katonda alimuwona;
naye alina ebibi alikwatibwa ye.
27 Laba, kino kyenalaba, [s] bwayogera
Omubūlizi, (nga nteka) ekigambo
ekirala ku kirala okunonya ensō-
28 nga: ememe yānge kyekyanonya,
naye sinakiraba: [t] omusaja omu mu
lukumi gwenalaba; naye omukazi
29 mwabo bona gwesirabānga. Laba,
kino kyo'ka kyenalaba nga [u] Ka-
tonda yakola abantu nga bagolokofu;
naye [w] bo nebanonya bingi bye-
bāgunja.

[o] Bal. 11. 33.
[p] Yob. 28. 12, 20.
[r] lu. 29. Mub. 2.12.
[s] Mub. 1.1.
[t] Yob. 33. 23.
[u] Lub. 1. 27.
[w] Lub. 3. 6, 7.

8 Ani ali ngomugezigezi? era āni a-
manyi ekigambo bwekitegēzebwa?
Amagezi gomuntu ganyiriza amaso-
ge, nobuka 'kanyavu bwamasoge
2 nebuwanyisibwa. (Nkuwerera ebi-
gambo,) nti Okwatānga ekiragiro
kya kabaka, era kyova okola bwo-
3 tyo [a] olwekirāiro kya Katonda. To-
yānguirizānga okuva wali; tolemerānga mu kigambo ekibi: kubanga
4 akola buli kyayagala. Kubanga
ekigambo kya kabaka (kirina) obuīnza; era [b] āni aīnza okumugamba
5 nti Okola ki? Buli akwata ekira-
giro talibāko kigambo kibi kyalima-
nya; nomutima gwomuntu omuge-
zigezi gwāwula ekisēra nokutēsa:
6 kubanga [c] buli kigambo kyoyagala
okukola kibako ekisēra kyakyo no-
kutēsa kwakyo; kubanga obuinike
bwomuntu bumuzitowerera nyo:
7 kubanga [d] tamanyi ekiribawo: ku-
banga āni aīnza okumubūlira bwe-
8 kiriba? Tewali muntu alina obu-
īnza ku mwoyo [e] okuziiza omwoyo;
'sō talina buīnza ku lunaku olwo-
kufiramu; 'sō mu ntalo (ezo) temuli
kusindikibwa: 'sō nobubi tebulimu-

[a] 1 Byom. 29. 24.
[b] Yob. 34. 18.
[c] Mub. 3.1.
[d] Ngc. 24. 22.
[e] Yob. 14. 5.

9 wonya oyo abugoberera. Ebyo byo-
na nabiraba, nenzi'sāyo omutima
gwānge eri buli mulimu ogukolebwa
wansi wenjuba: (wabawo) ekisēra
omuntu omu bwabēra nobuīnza ku
mulala olwokumukola obubi.
10 Era nate nalaba ababi nga baba-
zīka, neba'ja (eri entāna); nabo
abākolānga ebyensōnga nebagenda
nga bava mu kifo ekitukuvu, nebe-
rabirwa mu kibuga: era nekyo bu-
11 talimu. [f] Kubanga omusāngo ogu-
salirwa ekikolwa ekibi tebagutūki-
riza māngu, omutima gwabāna ba-
bantu kyeguva gukakasibwa dala
12 mubo okukola obubi. Alina ebibi
newakuba'de ngakola obubi emirū-
ndi kikumi nāwangāla nyo, era na-
ye mazima 'manyi ngābo abatya
Katonda [g] banābānga bulūngi, aba-
13 tya mu masoge: naye omubi tabe-
nga bulūngi, 'sō taliwangāla naku
nyingi (eziri) [i] ngekisīkirize; kuba-
nga tatya mu maso ga Katonda.
14 Waliwo obutalimu obukolebwa ku-
nsi; nga waliwo abantu abatūkirivu
[k] abagwibwako ebiri ng'anga omu-
limu ogwababi; nate waliwo abantu
ababi abagwibwako ebiri ng'anga
omulimu ogwabatūkirivu: nenjo-
15 gera nga nekyo butalimu. Awo
nensīma ebinyumu, kubanga omu-
ntu talina kintu kyona ekisinga
obulūngi wansi wenjuba wabula
okulyānga nokunywānga nokusa-
nyukānga: kubanga ebyo binābē-
rānga naye mu kuteganakwe enaku
(zona) ezobulamubwe Katonda bwa-
muwa'de wansi wenjuba.
16 Bwena'sāyo omutima gwānge o-
kumanya amagezi, nokulaba emi-
rimu egikolebwa kunsi: [kubanga
waliwo era atafuna tulo namasoge
17 emisana nekiro:] awo nendaba
omulimu gwona ogwa Katonda,
[l] omuntu nga taīnza kukebera mu-
limu ogukolebwa wansi wenjuba:
kubanga omuntu newategana atya
okugukebera, naye taligulaba; we-
wawo, nate omugezigezi newalo-
wōza okugumanya, nate taliīnza
9 kugulaba. Kubanga ebyo byona
nabiteka ku mutima gwānge, oku-
ke'ta ebyo byona; [a] ngabatūkirivu
nabagezigezi nemirimu gyābwe ba-
li mu mukono gwa Katonda: oba-
nga kwagala obanga kukyāwa omu-
ntu takumanyi; byona biri mu
2 mberi yābwe. [b] Byona byenkana
oku'jira bona: waliwo [c] ekigambo
ekimu eri omutūkirivu nomubi;
eri omulūngi neri omulongōfu ne-
ri atali mulongōfu; eri oyo asala
sadaka neri oyo atasala sadaka:
ngomulūngi bwali, alina ebibi bwali
bwatyo; noyo alāira ali ngoyo atya
3 ekirāiro. Ekyo kibi mu byona ebi-
kolebwa wansi wenjuba, ngekiga-

[f] Zab. 10. 6; 50. 21. Is. 26. 10. Bal. 2. 4, 5. 2 Pet. 3. 9.
[g] Ma. 4.40; 12. 25. Is. 3. 10.
[i] Yob. 14. 2.
[k] Mub. 9. 1-3.
[l] Mub. 3. 11.
[a] Mub. 8. 14.
[b] Yob. 9. 22; 21. 7-18. Zab. 73. 3, 12, 13. Mala.3.14, 15.
[c] Mub. 2. 14.

mbo ekimu kiba'jira bona: wewawo, era omutima gwabāna babantu
gu'ju'de obubi, era edalu liri mu
mutima gwābwe nga bakyali bala-
mu, awo oluvanyuma lwekyo (ne-
4 ba'da) mu bafu. Kubanga eri oyo
aga'tibwa nabalamu bona waliwo
e'sūbi: kubanga embwa enamu e-
kira empologoma enfu obulūngi.
5 Kubanga abalamu bamanyi nga
[d] Yob. 14. 21. balifa: naye [d] abafu tebaliko kye-
bamanyi, 'sōnga tebakyalina mpē-
[e] Yob. 8. 7-10. Is. 26. 14. ra; kubanga [e] eki'jukizo kyābwe
6 kyerabirwa. Okwagala kwābwe
kwenkana nokukyāwa nobu'gya
bwābwe okuzikirira kakano: 'sō-
nga tebakyalina mugabo enaku zo-
na mu byona ebikolebwa wansi
wenjuba.
[f] Mub. 2. 24. 7 Wegenderēnga, [f] olyēnga e'me-
reyo ngosanyuka, onywēnga omwe-
ngegwo nomutima ogujaguza; ku-
banga Katonda amaze oku'kiriza
8 emirimugyo. Ebyambalobyo bitu-
kulēnga enaku zona; 'sō nomutwe-
9 gwo tegubulwānga mafuta. Bērā-
nga nomukazi gwoyagala nesanyu
enaku zona ezobulamubwo obuta-
limu bwakuwa'de wansi wenjuba,
enakuzo zona ezitalimu: kubanga
[g] Mub. 2. 10. [g] ogwo gwe mugabogwo mu bula-
mu, ne mu kuteganakwo kwote-
10 gana wansi wenjuba. Buli kintu
omukonogwo kyegulaba okukola,
okikolānga namānyigo; kubanga
tewali mulimu newakuba'de oku-
tēsa newakuba'de okumanya newa-
kuba'de amagezi mu magōmbe gyo-
genda.
[i] Mub. 4. 1, 7. [k] Am. 2. 14, 15. [l] Yer. 9.23. 11 Awo [i] nenzirayo nendaba wansi
wenjuba [k] ngabembiro sibe basinga
empaka ezembiro, [l] 'sō nabamānyi
sibe basinga okulwāna, 'sō nabage-
zigezi sibe bafuna e'mere, 'sō na-
bantu abategēvu sibe bafuna obu-
ga'ga, 'sō nabakabakaba sibe bagā-
nja; naye bona bibagwira bugwizi
[m] Mub. 8. 7. 12 ebisēra nebigambo. Kubanga [m] no-
muntu tamanyi kisērakye: ngebye-
nyanja ebikwatibwa mu mugōnjo
omubi, era ngenyonyi ezikwatibwa
mu kakunizo, era bwebatyo abāna
babantu [n] batēgebwa mu kisēra e-
[n] Nge. 29. 6. Luk. 21. 35. kibi, bwekibagwira nga tebamanyi-
ri'de.
13 Era nalaba amagezi wansi we-
njuba bwentyo, negafanana mangi
14 gyendi: waliwo ekibuga ekitono
nabasaja abali omwo si bangi; ka-
baka omukulu nākitabāla, nākizi-
ngiza, nākizimbako amakomera a-
15 manene: awo newalabika omwo
omusaja omwāvu omugezigezi, oyo
nāwonya ekibuga olwamagezige;
era naye newataba muntu a'jukira
[o] Mub. 7. 19. [p] Ma'k. 6. 2, 3. 16 omusaja oyo omwāvu. Kale ne-
njogera nti [o] Amagezi gasinga amā-
nyi obulūngi: era naye [p] amagezi
gomwāvu ganyōmebwa, ebigambo-
bye nebatabiwulira.
17 Ebigambo ebyabagezigezi (ebyo-
gerwa) akasirise babiwulira okusi-
nga okulekana kwoyo afugira mu
18 basirusiru. Amagezi gasinga ebyo-
kulwānyisa: naye [r] omu alina ebi-
10 bi azikiriza ebirūngi bingi. En-
sowera enfu ziwunyisa ekivūndu
amafuta agomugavu agomufumbi
wa kalifuwa [a] (bwekityo) obusirusiru obutono bumalawo amagezi
2 nekitībwa. Omutima gwomugezi-
gezi guba ku mukonogwe ogwadyo;
naye omutima gwomusirusiru guba
3 ku mukonogwe ogwa kono. Era,
wewawo, omusirusiru bwabānga a-
tambulira mu 'kubo, okutegērakwe
nekumu'gwāko, [b] nāgamba buli mu-
4 ntu nga musirusiru. Omwoyo gwo-
mukulu bwegukugolokokerako, [c] to-
vānga mu kifokyo; kubanga okwe-
menya [d] kuka'kanya okunyīga oku-
5 ngi. Waliwo ekibi kyenalaba wa-
nsi wenjuba, ekiri ngokusobya oku-
6 va eri omukulu: obusirusiru nga
butūzibwa awali ekitībwa ekinene,
abaga'ga nebatūla mu kifo ekya
7 wansi. [e] Nalaba aba'du nga bebaga'de embalāsi, nabalāngira nga
8 batambula ngaba'du ku 'taka. [f] A-
sima obunya alibugwamu; era a-
wagula olukomera, omusota guli-
9 mulūma. Buli asimula amainja
galimulūma; noyo [g] ayāsa enku zi-
10 muletera akabi. Ekyūma bwekikong'ōntera, nolema okuwa'gala omumwa gwakyo, kale kikugwānira okweyongera oku'sāko amānyi: naye amagezi gagasa okulung'amya.
11 Omusota bwegulūma nga tegunalogebwa, kale omulogo taliko kya-
12 gasa. [i] Ebigambo ebyakamwa komugezigezi bya kisa; naye emimwa gyomusirusiru girimira ye ye nyini.
13 Okusoka kwebigambo ebyomukamwāke busirusiru: nenkomerero yokwogerakwe dalu erireta akabi.
14 Era [k] omusirusiru ayongerayongera ebigambo: (naye) omuntu tamanyi ebiribawo; [l] nebiribawo oluvanyu-
15 malwe āni aīnza okumubūlira? Okutegana kwabasirusiru kubakōyesa bona ki'nomu, kubanga tamanyi waba aita okugenda mu kibuga.
16 Zikusānze, 'gwe ensi, [m] kabakawo bwaba nga ye mwāna muto, aba-
17 kulubo [n] nebalya enkya! Olina omukisa, 'gwe ensi, kabakawo bwaba nga ye mwāna wabakūngu, abakulubo [o] nebalīra mu ntūko olwokufuna amānyi 'sō si lwa kutamīra!
18 Olwobugayāvu akasolya kabotoka; era olwokugayāla kwemikono enyu-
19 mba etonya. Embaga bagifumbira kusesa, nomwenge gusanyusa obulamu: ne feza eyanukulira byona.
20 Tokolimirānga kabaka, newakuba-

[r] Yos. 7. 1.
[a] Mub. 2. 3.
[b] Nge. 18. 2.
[c] Mub. 8. 3.
[d] Nge. 25. 15.
[e] Nge. 9. 10.
[f] Zab. 7. 15.
[g] Ma. 20. 19.
[i] Nge. 10. 32.
[k] Nge. 15. 2.
[l] Mub. 3. 22.
[m] Is. 3. 4, 5, 12.
[n] Is. 5. 11.
[o] Nge. 31. 4.

'de mu kulowōzakwo; 'sō tokolimirānga muga'ga munjuyo mwosula: kubanga enyonyi eyomu'bānga eritwāla e'dobozi, nekirina ebiwawātiro kiribūlira ekigambo ekyo.

11 Sūlānga e'mereyo ku ma'zi: kubanga oligiraba enaku nyingi
2 nga ziisewo. [a]Owēnga musānvu omugabo, wewawo, munāna; kubanga tomanyi ekibi bwekiriba ku-
3 nsi. Ebire bwebi'jula enkuba, nebiyika kunsi: nomuti bwegugwa okwolekera obukika obwadyo oba obwa kono, mu kifo omuti mwegu-
4 gwa wegulibēra. Alabirira embuyaga talisiga; naye atunulira ebire
5 talikūngula. Nga bwotomanyi e'kubo [b]eryempewo bweriri, (newakuba-'de) [c]amagūmba (bwegakulira) mu lubuto lwoyo ali olubuto; era bwotyo bwotomanyi mulimu gwa Kato-
6 nda akola byona. Enkya osigānga ensigozo, nakawungēzi to'dirizānga mukonogwo: kubanga tomanyi bweziri kuzo eziriraba omukisa, oba zino oba ēzo, oba zona ziryenkana
7 okuba enūngi. Mazima omusana guwōma, era kigambo kya sanyu
8 amaso okulaba enjuba. Wewawo, omuntu bwawangāla emyāka emingi, agisanyukirēnga gyona; naye a'jukirēnga [d]enaku ezekizikiza, kubanga ziriba nyingi. Byona ebi'ja butalimu.
9 Sanyukirānga obuvubukabwo, 'gwe omulenzi; omutimagwo gukusanyusēnga mu naku ezobuvubukabwo, [e]otambulirēnga mu makubo agomutimagwo ne mu kulaba kwamasogo: naye [f]tegēra nga [g]Katonda alikusalira omusāngo gwebyo
10 byona. Kale 'gyāngawo obuinike ku mutimagwo, o'gyēngawo obubi ku mubirigwo: kubanga obuto no-

12 buvubuka butalimu. Era o'jukirānga Omutōnziwo [a]mu biro ebyobuvubukabwo, [b]enaku embi nga tezina'ja nemyāka nga teginasembera [c]bwolyogera nti Sigisa-
2 nyukira na kamu; enjuba nomusana nomwezi nemunyenye nga tebinazikizibwa, ebire nebikomawo e-
3 nkuba ngemaze okutonya: ku lunaku abakūmi benyumba kwebalikānkanira, abasaja abamānyi nebakutama, nabo abasa nebalekayo kubanga batono, nabo abalingiza mu bituli nebazikizibwa, enzi'gi
4 nezi'galwawo mu lugūdo; e'dobozi eryokusa nga lika'kanye, newabawo aimuka olwokukāba kwenyonyi, nabawala bona abokuūmba
5 bwebalika'kanyizibwa; wewawo, balitya ekyo ekigulumizibwa, ebitisa nebiba mu 'kubo; nomulozi gulimulisa, nejanzi lirizitowa, ne piripiri ali'gwāwo: kubanga omuntu agenda mu [d]nyumbaye eyolubērera, [e]abakungubazi nebatambu-
6 latambula mu ngūdo: omugwa ogwa feza nga tegunasumulukuka, nekibya ekya zābu ngu tekinamenyeka, nensuwa nga tenayatika ku lu'zi, ne namuziga nga tanayatika ku
7 kidiba; [f]enfūfu ne'da mu 'taka nga bweyali, [g]omwoyo negu'da eri Ka-
8 tonda [i]eyaguwa. [k]Obutalimu obusinga obutalimu bwona, bwayogera [l]Omubūlizi; byona butalimu.
9 Era nate kubanga Omubūlizi yalina amagezi, neyeyongera okuigiriza abantu okumanya; wewawo, yafumitirizānga nānonya nālirānya
10 engero nyingi. Omubūlizi yanonya okulaba ebigambo ebi'kirizibwa, nebyo ebyawandikibwa nobugolokofu, (bye) bigambo ebyamazima.
11 Ebigambo ebyabagezigezi biri ngemiwūnda, era (ebigambo) ebyebifūnvu byamakung'aniro biri ngenīnga ezikomererwa obulūngi, ebiwebwa okuva eri omusūmba omu.
12 Era nate, mwāna wānge, labuka: okukolānga ebitabo ebingi tekuliko gyekukoma; [m]nokuiga enyo kukōya omubiri.
13 Ekigambo ekyo wekikoma wano; byona biwuli'dwa: [n]otyānga Katonda, okwatānga ebiragirobye; kubanga ekyo bye byona ebigwānira
14 omuntu. Kubanga [o]Katonda alisala [p]omusāngo gwa buli mulimu, wamu na buli kigambo ekyakwekebwa, obanga kirūngi obanga kibi.

[a] 1 Tim. 6. 18, 19.
[b] Yok. 3. 8.
[c] Zab. 139. 13–16.
[d] Mub. 12. 1.
[e] Yob. 31. 7.
[f] Mub. 9. 7.
[g] Mub. 12. 14.
[a] Nge. 22. 6.
[b] Mub. 11. 8.
[c] 2 Sam. 19. 35.
[d] Yob. 17. 13
[e] Yer. 9. 17.
[f] Lub. 2. 7; 3. 19. Yob. 34. 15. Zab. 19. 3; 103. 14. Mub. 7. 1.
[g] Mub. 3. 21.
[i] Lub. 2. 7.
[k] Mub. 1. 2.
[l] Mub. 1. 1.
[m] Mub. 1. 18.
[n] Mub. 5. 7.
[o] Mub. 3. 15, 17; 11. 9.
[p] Mub. 8. 5, 6.

OLUIMBA OLUSINGA ENYIMBA.

1 [a]Oluimba olusinga enyīmba, lwe lwa Sulemani.
2 A'nywegere nokunywegera kwakamwāke:
Kubanga okwagalakwo kusinga omwenge obulūngi.
3 Amafutago gawunya akalōsa;
[b]Erinyalyo liri ng'anga amafuta agafukibwa;
Abawala abatamanyi musaja kyebava bakwagala.
4 Mpalula: tunākugoberera mbiro:

[a] 1 Basek. 1. 32.
[b] Mub. 7. 1.

[c] Zab. 45. 14, 15. Lu. 3. 9, 11; 7. 5; 8. 11, 12.

[c] Kabaka anyingizi'za mu bisengebye:
Tunākusanyukira netujaguza,
Okwagalakwo tunākwogerako okusinga omwenge:
Bakwagala lwa nsōnga.

5 Ndi mudugavu, naye mulūngi,
'Mwe abawala ba Yerusalemi,
[d] Ngewema Ezekedali.
Ngamagigi ga Sulemani.

[d] Zab. 120. 5.

6 Temuntunuiira kubanga ndi mudugavu,
Kubanga omusana gunjōkeza.
Abāna ba mānge bānsunguwalira,
Bānfūla omukūmi wensuku ezemizabibu;
(Naye) olusuku lwānge 'nze salukūma.

7 Mbūlira, 'gwe ememe yānge gweyagala,
Gyolīsiza (ekisibokyo), gyokigalamiriza mu tuntu;
Kubanga nandibere'de ki ngayamba'de ekibi'ka ku maso.
Awali ebisibo bya ba'no?

8 Obanga tomanyi, 'gwasinga abakazi bona obulūngi,
Fuluma okwate e'kubo ogoberere ebigere byendigazo,
Olīsize abāna bembuzizo awali ewema ezabasūmba.

9 Nkufananyi'za, ai muganzi wānge,
Embalāsi eri ku magāli ga Falao.

[e] Ez. 16. 11–13.

10 [e] Amatamago malūngi nemivūmbo emirānge,
Ensingoyo (nūngi) nembu ezebyobuyōnjo.

11 Tunākukolera emivūmbo egya zābu
Namapēsa aga feza.

12 Kabaka bweyali ngatu'de ku mezaye,
Amafuta gānge [f] agomu'gavu negawunya akalōsa kago.

[f] Lu. 4. 13, 14. Ma'k. 14. 3.

13 Muganzi wānge ali gyendi ngomuvūmbo gwa moli,
Ogutekebwa wakati wamabēre gānge.

14 Muganzi wānge ali gyendi ngekisagānda kyebimuli ebya kofera
Mū nsuku ezemizabibu Ezengedi.

15 Laba, oli mulūngi, gwenjagala; laba, oli mulūngi;
Amasogo mayiba.

16 Laba, oli mulūngi, muganzi wānge, wewawo, wa kusanyusa:
Era ekitanda kya'fe kya malagala mato.

17 Emikīkiro gyenyumba ya'fe mivule,
Nenzōba za'fe nkanaga.

[a] Is. 35. 1.

2 'Nze ndi [a] kimyūla kya Saloni,
E'dānga eryomubiwōnvu.

2 Nge'dānga mu ma'gwa,
Gwenjagala bwali bwatyo mu bawala.

3 Ngomucūngwa mu miti egyomukibira,
Muganzi wānge bwali bwatyo mu balenzi.
Natūla wansi wekisīkirizekye nesanyu lingi,
Ebibalabye nebiwōmera amatama gānge.

4 Yanyingiza munju eyokulīramu embaga,
Nebenderaye eyali ku'nze kwagala.

5 Munkwatirire nezabibu enkalu,
munsanyuse namacūngwa;
Kubanga okwagala kundwāzi'za.

6 Omukonogwe ogwa kono guli wansi womutwe gwānge,
Nomukonogwe ogwadyo gunku'te.

7 Mbalāiza, 'mwe [b] abawala ba Yerusalemi,
Olwempewō nenjaza ezomu'tale,
Muleme okugolokosa newakuba'de okuzukusa okwagala,
Okutūsa wekunāyagalira.

[b] Lu. 1. 5.

8 E'dobozi lya muganzi wānge! laba, a'ja,
Ngabūkirabūkira ku nsozi, ngazinira ku busozi.

9 Muganzi wānge ali [c] ngempewō oba enangāzi ento:
Laba, aīmirira enyuma wolukomera lwa'fe,
Alingiza mu bituli,
Yeraga ngalabikira mu mulimu ogulūkibwa ogwomukituli.

[c] Lu. 17. Lu. 8. 14.

10 Muganzi wānge yayogera nāng'amba
Nti Golokoka, gwenjagala, omulūngi gyendi, tugende tuvewo.

11 Kubanga, laba, to'go awe'deko,
Enkuba eise egenze;

12 Ebimuli birabise ku 'taka;
Ebiro bitūse (enyonyi) mweziīmbira,
Ne'dobozi lya [d] kamukukulu liwulirwa munsi ya'fe;

[d] Zab. 74. 19. Yer. 8. 7.

13 Omutini gwengeza etini zagwo embisi,
[e] Nemizabibu gimulisiza,
Giwunya akalōsa kagyo.
Golokoka, gwenjagala, omulūngi gyendi, tugende tuvewo.

[e] Lu. 15. Lu. 7. 12.

14 Ai e'jiba lyānge, abēra mu njatika ezomu'jinja, mu bwekwekero obwe'bānga,
Ndabe amasogo, mpulire e'doboziryo;
Kubanga e'doboziryo 'dūngi, namasogo ga kusanyusa.

15 Mutukwatire ebibe, ebibe ebito, ebyōnōna ensuku ezemizabibu;
Kubanga ensuku za'fe ezemizabibu zimulisi'za.

16 [f] Muganzi wānge wānge, nānge wuwe:
[g] Alīsi'za (ekisibokye) mu malānga.

[f] Lu. 6. 3; 7. 10.
[g] Lu. 4. 5; 6. 3.

i Lu. 4. 6.
k lu. 9. Lu. 8. 14.

17 i Okutūsa obu'de nga buke'de, ebisīkirize nebi'dukira dala,
Kyūka, muganzi wānge, k obe ngempewō oba enangāzi ento
Ku nsozi eza Beseri.

3 Ekiro ku kitanda kyānge nanonya omusaja ememe yānge gweyagala:
Namunonya, naye nesimulaba.
2 (Nenjogera nti) Nāgolokoka kakano nentambulatambula mu kibuga,
Mu ngūdo ne mu bifo ebigazi,
Nānonya omusaja ememe yānge gweyagala:
Namunonya, naye nesimulaba.

a Lu. 5. 7. Yer. 6. 17.

3 a Abakūmi abatambulatambula mu kibuga nebandaba:
(Nembagamba nti) Mulabye oyo ememe yānge gweyagala?
4 Nali mbaiseko katono,
Nendaba oyo ememe yānge gweyagala:
Ne'munywēza nesi'kiriza kumuta,
Okutūsa lwenamuleta mu nyumba ya mānge,
Ne munju gwoyo anzāla.

b Lu. 1. 5.

5 Mbalāiza, b'mwe abawala be Yerusalemi,
Olwempewō nenjaza ezomu'tale,
Muleme okugolokosa newakuba'de okuzukusa okwagala,
Okutūsa wekunāyagalira.

c Lu. 8. 5.

6 c Ani ono a'ja ngalinya ngava mu 'dūngu afanana empagi ezemi-'ka,
Asīgibwa ebyakalōsa ebya moli nomugavu,
Ne'dagala lyona eryomusūbuzi.
7 Laba, ke kadyeri ka Sulemani;
Abasaja abamānyi nkāga baketōlo'de,
Ku basaja abamānyi aba Isiraeri.
8 Bona bakwata ekitala, ba magezi okulwāna:
Buli muntu yesiba ekitalakye mu kiwato,
Olwentīsa ekiro.
9 Kabaka Sulemani yekolera e'gāli
Eyemiti egyoku Lebanoni.
10 Empagi zayo yazikola za feza,
Wansi wayo zābu, entebe yayo (lugoye lwa) fulūngu,
Wakati wayo nga wālire nokwagala,

d Lu. 1. 5.

Okuva eri d abawala ba Yerusalemi.

e Is. 3. 16, 17; 4. 4.
f Is. 62. 5.

11 Mufulume, 'mwe abawala ba e Sayuni, mutunulire kabaka Sulemani,
Ngalina engule nyina gyamutikiri'de f ku lunaku kwafumbiri-'dwa,
Era ku lunaku omutimagwe kwegusanyukira.

4 Laba, oli mulūngi, gwenjagala; laba, oli mulūngi;
Amasogo mayiba enyuma wolugoye lwogabi'seko:
a Envirizo ziri nge'gana lyembuzi,
Ezigalami'de ku mbirizi b zolusozi Gireadi.

a Lu. 6. 5.
b Mi. 7. 14.

2 c Amanyogo gali nge'gana (lyendiga) ezaka'ja zisalibweko ebyōya,
Ezirinye okuva mu kunāzibwa;
Buli emu kuzo ngeza'de abāna abalōngo,
'Sō tekuli kuzo efiri'dwa nemu.
3 Emimwagyo giri ngewūzi eyolugoye olutwakāvu,
Nakamwāko kalūngi:
d Ekyenyikyo kiri ngekitūndu kyekomamawānga
Enyuma wolugoye lwobi'se ku maso.
4 Ensingoyo eri ngekigo kya Daudi ekyazīmbibwa okuterekamu ebyokulwānyisa,
e Omuwanikibwa engabo olukumi,
Engabo zona ezabasaja abamānyi.
5 f Amabērego gōmbi gali ngabalōngo ababiri abāna bempewō,
Abalīra mu malānga.
6 g Okutūsa obu'de nga buke'de, ebisīkirize nebi'dukira dala,
Negendera eri olusozi olwa i moli.
Neri akasozi akomugavu.
7 Oli mulūngi wena, gwenjagala;
k 'Sō ku'gwe tekuli 'bala.

c Lu. 6. 6.
d Lu. 6. 7.
e Ez. 27. 10 neb.
f Lu. 7. 3.
g Lu. 2. 17.
i Lu. 3. 6.
k Bef. 5. 27.

8 'Jāngu tugende 'fembi okuva ku l Lebanoni, mugole (wānge),
'Fembi okuva ku Lebanoni:
Lengera ngoima ku ntiko ya Amana,
Ku ntiko ya m Seniri ne Kerumoni,
Ngoima awali empuku eyempologoma,
Ku nsozi n ezengo.
9 Osanyusi'za omutima gwānge, mwanyinaze, mugole (wānge);
Osanyusi'za omutima gwānge, nerisolyo erimu,
Nomukūfu ogumu ogwomubulagobwo.
10 Okwagalakwo nga kulūngi, o mwanyinaze, mugole (wānge)!
p Okwagalakwo nga kusinga nyo omwenge;
Namafutago agomugavu nga gasinga nyo ebyakalōsa ebyengeri zona okuwunya obulūngi!
11 Emimwagyo, ai mugole (wānge), gitonya ngebisenge byenjuki:
Omubisi gwenjuki namata biri wansi wolulimirwo;
Nokuwunya kwebyambalobyo kuli ngokuwunya kwa Lebanoni.
12 Mwanyinaze, mugole (wānge), lwe lusuku olwasibibwa;
Lwe lu'zi olwasibibwa, ye nsulo eyatekebwako akabonero.
13 Ebimerabyo lusuku lwa r mikomamawānga, olulina ebibala ebyomuwendo omungi;

l Zab. 72. 16.
m Ma. 3. 9.
n Is. 11. 6.
o Lu. 5. 1, 2.
p Lu. 1. 2, 4.
r lu. 3.

Kofera nemiti [s] egyomugavu:
14 Omu'gavu ne [t] kalikomu,
Kalamo ne kinamomo, nemiti gyona
[u] egyomugavu;
Moli ne akalosi, wamu nebyakalōsa
byona ebisinga obulūngi.
15 'Gwe nsulo ya mu nimiro,
[w] Olu'zi olwama'zi amalamu,
Era emi'ga egikulukuta egiva ku
Lebanoni.

16 Muzukuke, 'mwe embuyaga eziva
ebukika obwa kono; na'mwe mu-
'je, ezebukika obwadyo:
Mukūntire ku nimiro yānge, ebya-
kalōsa ebyamu bikulukute.
[y] Muganzi wānge a'je mu nimiroye;
Alye ebibalabye ebyomuwendo o-
mungi.

5 [a] Nzi'ze mu nimiro yānge, mwa-
nyinaze mugole (wānge):
'Noze [b] moli yānge nebyakalōsa
byānge;
[c] Ndi'de ebisenge byānge ebyenjuki
nomubisi gwānge;
'Nywe'de omwenge gwānge namata
gānge.
Mulye, 'mwe abomukwāno;
Munywe, wewawo, mu'kute, 'mwe
baganzi bānge.

2 Nali nebase, naye omutima gwānge
nga gulaba:
Lye 'dobozi lya muganzi wānge,
[d] akōna (ngayogera nti)
Nzi'gulira, mwanyinaze, [e] gwenja-
gala, [f] e'jiba lyānge, [g] owānge
ataliko 'bala:
Kubanga omutwe gwānge gutobye
omusulo,
Emivūmbo gyenviri zānge (gitobye)
amatōndo agekiro.
3 Nyambu'de ekizibawo kyānge; nā-
kyambala ntya?
'Nābye ebigere; nābyōnōna ntya?
4 Muganzi wānge nāingiza omukono-
gwe awali ekituli (ekyomulu'gi),
Omwoyo negu'nūma kululwe.
5 Nengolokoka oku'gulirawo muganzi
wānge;
Emikono gyānge negitonya moli,
Nengalo zānge (nga zitonya) moli
ekulukuta,
Ku mikōnda egyekisiba.
6 Nenzi'gulirawo muganzi wānge;
Naye muganzi wānge yali nga 'ye-
gende'de, ngavu'deyo.
Omwoyo gwānge guba'de guntye-
muse bwayoge'de:
[i] Ne'munonya, naye nesiīnza kumu-
laba;
Ne'muita, naye nātanziramu.
7 [k] Abakūmi abatambulatambula mu
kibuga nebandaba,
Nebankuba nebanfumita;
Abakūmi ba bugwe nebānziyako
omunagiro gwānge.
8 Mbalāiza, 'mwe [l] abawala ba Yeru-
salemi, bwemunālaba muganzi
wānge,
Mumubūlirēnga [m] ngokwagala ku-
genda kunzi'ta.

9 Muganziwo kye ki okusinga omu-
ganzi (omulala),
[n] 'Gwakira abakazi bona obulūngi?
Muganziwo kye ki okusinga omu-
ganzi (omulala),
Nokulāiza notulāiza bwotyo?

10 Muganzi wānge mutukuvu era mu-
myufu
Atabula mu kakumi.
11 Omutwegwe guli nga [o] zābu enūngi
enyo nyini,
Emivūmbo gyenvirize gya masa'de
era midugavu nga namung'ona.
12 [p] Amasoge gali ngamayiba ku ma-
'bali gobu'ga obwama'zi;
Agānāzibwa namata era agātekebwamu obulūngi.
13 Amatamage gali [r] ngomusiri ogwemi'do egyakalōsa, ngebifūnvu ebimerako envа eziwunya obulūngi:
Emimwagye giri ngamalānga, nga gitonya moli ekulukuta.
14 Emikonogye giri ngempeta eza zābu ezitekebwamu [s] berulo:
Omubirigwe guli ngomulimu ogwamasānga ogubi'ki'dwako [t] safiro.
15 Amaguluge gali ngempagi ezamainja amanyirivu ezisimbibwa ku binya ebya zābu enūngi:
Enfananaye eri nga [u] Lebanoni, ewōma nyo nyini ngemivule.
16 Akamwāke kalūngi nyo nyini: wewawo, yena wa kwagalwa.
Muganzi wānge bwali bwatyo, era bwali bwatyo mukwāno gwānge,
'Mwe abawala ba Yerusalemi.

6 Muganziwo agenze wa,
[a] 'Gwakira abakazi bona obulūngi?
Muganziwo yekyūki'de wa,
Tumunonyeze wamu nāwe?

2 Muganzi wānge aserengete'de mu
[b] nimiroye, mu [c] misiri egyemi'do
egyakalōsa,
Okulira mu nimiro, nokunoga amalānga.
3 [d] 'Nze ndi wa muganzi wānge, ne
muganzi wānge wānge:
Alisa (ekisibokye) mu malānga.

4 Oli mulūngi, ai gwenjagala, nga
Tiruza,
Owōma nga Yerusalemi,
Wa ntisa nge'gye eririna ebendera.
5 Nziyako amasogo,
Kubanga gampāngu'de.
[e] Envirizo ziri nge'gana lyembuzi,
Ezigalamira ku mbirizi zolusozi
Gireadi.
6 [f] Amanyogo gali nge'gana lyendiga
enkazi,

[s] Lu. 1. 12.
[t] Kuv. 30. 23.
[u] Lu. 5. 1.
[w] Yer. 2. 13.
[y] Lu. 5. 1.
[a] Lu. 4. 16.
[b] Lu. 4. 14.
[c] Lu. 4. 11.
[d] Kub. 3. 20.
[e] Lu. 1. 15.
[f] Lu. 2. 14.
[g] Lu. 6. 9.
[i] Lu. 3. 1.
[k] Lu. 3. 3.
[l] Lu. 1. 5.
[m] Lu. 2. 5.
[n] Lu. 1. 8.
[o] Zab. 19. 10.
[p] Lu. 1. 15.
[r] Lu. 6. 2.
[s] Kuv. 28. 20.
[t] Kuv. 24. 10.
[u] Lu. 4. 8.
[a] Lu. 1. 8.
[b] Lu. 4. 16.
[c] Lu. 5. 13.
[d] Lu. 2. 16.
[e] Lu. 4. 1.
[f] Lu. 4. 2.

Ezirinye okuva mu kunāzibwa;
Buli emu kuzo ngeza'de abāna abalōngo,
'Sō tekuli kuzo efiri'dwa nemu.
[g] Lu. 4. 3. 7 Ekyenyikyo kiri [g] ngekitūndu kyekomamawānga.
Enyuma wolugoye lwobi'se ku maso.
[i] Lu. 3. 7. 8 Waliwo [i] bakabaka bakazi nkāga,
nabazāna kināna,
Nabawala abatamanyi musaja abatabalika.
[k] Lu. 5. 2. 9 E'jiba lyānge, [k] owānge ataliko 'bala, ali omu ye'ka;
Mwāna wa nyina omu ye'ka;
Mulōnde womukazi amuzāla.
[l] Lub. 30. 13. [l] Abawala bāmulaba nebamuita eyawebwa omukisa;
Bakabaka bakazi nabazāna (bāmulaba) nebamutendereza.

10 Ani ōyo atunula ngemāmbya,
Omulūngi ngomwezi,
Atāngalija ngenjuba,
Owentīsa nge'gye eririna ebendera?

11 Naserengetera mu nimiro eye'mere erimu emiramwa,
Okulaba ebisimbe ebibisi ebyomukiwōnvu,
[m] Lu. 7. 12. [m] Okulaba omuzabibu obanga gumulisi'za,
Nemikomamawānga obanga ganyi'za.
12 Nga sinamanya ememe yānge nenteka
Mu magāli gabantu bānge abekikūngu.
[n] 1 Basek. 1. 3. 13 Komawo, komawo, 'gwe [n] Omusulamu;
Komawo, komawo, tukutunulire.
Kiki ekibāgaza okutunulira Omusulamu,
Ngamazina ga Makanaimu?

7 Ebigerebyo nga birūngi mu ngato, 'gwe [a] omwāna womulāngira!
[a] Zab. 45. 18. Enyingo zebisāmbibyo ziri ngebyobuyōnjo,
Omulimu ogwemikono gyomukozi omukabakaba.
2 Ekundiryo kikōmpe kyekulungirivu,
Omutabuze mwenge gwona ogutabulwa:
Olubutolwo ntūmo ya ng'āno
Eyōnjebwa namalānga.
[b] Lu. 4. 5. 3 [b] Amabērego gōmbi gali ngabalōngo ababiri
Abāna bempewō.
[c] Lu. 4. 4. 4 [c] Ensingoyo eri ngekigo ekyamasānga;
Amasogo (gali nga) ebidiba ebiri mu
[d] Kubal. 21. 26. [d] Kesuboni, awali omulyāngo Ogwebasula'bimu;
Enyindoyo eri ngekigo ekyoku Lebanoni
Ekyolekera Damasiko.

5 Omutwegwo guli ku'gwe nga Kalumeri,
Nenviri ezokumutwegwo ngolugoye olwefulūngu;
Kabaka emivūmbo (gyazo) gimusiba.
6 Ngoli mulūngi, ngowōmerera,
Ai gwenjagala, olwokusanyusa!
7 Obuwānvubwo buno buli ngolukīndu,
Namabērego ngebirīmba (byezabibu).
8 Nayogera nti Nālinya mu lukīndu olwo,
Nākwata amatabi galwo:
Amabērego gabe ngebirīmba ebyokumuzabibu,
Nakawōwo komu'kagwo ngamacūngwa;
9 Nakamwāko ngomwenge ogusinga obulūngi,
Ogumirwa obulūngi oyo gwenjagala,
nga gusēyeya,
Nga guita mu mimwa gyabo abebase.
10 [e] 'Nze ndi wa muganzi wānge, [e] Lu. 2. 16; 6. 3.
[f] Nokwegōmbakwe kuli eri 'nze. [f] Zab. 45. 11.
11 'Jāngu, muganzi wānge, tufulume mu nsiko;
Tusule mu byālo.
12 Tugende mu nsuku zemizabibu mu makya;
Tulabe omuzabibu [g] obanga gumulisi'za, [g] Lu. 6. 11.
[i] nekimuli kyagwo obanga kyeyanjulu'za, [i] Lu. 2. 13.
Nemikomamawānga obanga gyanyi'za:
Nākuwera eyo okwagala kwānge.
13 [k] Amadudaimu gawunya kalōsa, [k] Lub. 30. 14.
Ne ku nzi'gi za'fe waliwo ebibala ebyomuwendo omungi ebyengeri zona, ebigya nebika'de,
Byenkutereke'de, ai muganzi wānge.

8 Singa oba'de nga muganda wānge,
Eyayōnka amabēre ga mānge!
Bwenandikulabye ebwēru, nandikunywege'de;
Wewawo, 'sō tewandiba'dewo eyandi'nyōmye.
2 Nandikulese neukuingiza mu nyumba ya mānge,
Eyandinjigiri'za;
Nandikunywese'za [a] omwenge ogutabu'dwamu ebyakalōsa, [a] Nge. 9. 2, 5.
Ku ma'zi [b] gekomamawānga lyānge. [b] Lu. 4. 3
3 [c] Omukonogwe ogwa kono (gwandiba'de) wansi womutwe gwānge, [c] Lu. 2. 6.
Nomukonogwe ogwadyo gwandimpāmbāti'de.
4 Mbalāiza, [d] 'mwe abawala ba Yerusalemi, [d] Lu. 1. 5.
Muleme okugolokosa newakuba'de okuzukusa okwagala,
Okutūsa wekunāyagalira.
5 [e] Mukazi ki ono a'ja ngalinya okuva mu 'dūngu, [e] Lu. 3. 6.

Nga yesigama ku muganziwe?
Nakuzukusa wansi womucūngwa:
Eyo nyoko gyeyalūmirwa okukuzāla,
Eyo gyeyalūmirwa oyo eyakuzāla.
6 Nteka ku mutimagwo ngakabonero,
[f] ku mukonogwo ngakabonero:
Kubanga [g] okwagala kwenkana okufa amānyi;
[i] Obu'gya bwenkana amagōmbe obukāmbwe:
Okumyansa kwabwo kumyansa kwa muliro,
Okwōkya kwe nyini okwa Mukama.
7 Ama'zi mangi tegaīnza kuzikiza kwagala,
'Sō nebitaba tebiīnza kuku'ta:
Omuntu bwa'kiriza okuwayo ebintu byona ebyomunyumbaye olwokwagala,
Yandinyōmere'dwa dala.

8 Tulina mwanyina'fe omuto,
Era tanaba na mabēre:
Tulimukola tutya mwanyina'fe
Ku lunaku lwebalimwogererezako?
9 Obanga bugwe,
Tulimuzīmbako ekigo kya feza,
Era obanga lu'gi,
Tulimubi'kako embawo ezemivule.

10 Ndi bugwe, namabēre gānge gali
[k] ngebigo (byako):
Nendyoka mbēra mu masoge ngomuntu alabye emirembe.
11 Sulemani yalina [l] olusuku lwemizabibu Ebaalukamoni;
[m] Yasigira olusuku abalīmi;
Olwebibala byamu buli muntu yasalirwa (ebitūndu) ebya feza lukumi.
12 Olusuku lwānge olwemizabibu, olwānge, luli mu maso gānge;
'Gwe, Sulemani, onobānga nolukumi olwo.
Nabo abakūma ebibala byamu bikumi bibiri.

13 'Gwabēra mu nimiro,
Ba'no bawuliriza e'doboziryo:
[n] Limpulize.

14 Yānguwa, muganzi wānge,
[o] Obēre ngempewō oba enangāzi ento
Ku nsozi ezebyakalōsa.

[f] Is. 49. 16. Yer. 22. 24.
[g] Bal. 8. 35.
[i] Nge. 6. 34, 35.
[k] Lu. 5. 13.
[l] Mub. 2. 4.
[m] Mat. 21. 33.
[n] Lu. 2. 14.
[o] Lu. 2. 9, 17.

EKITABO
KYA
NABI ISAYA.

1 [a] Okwolesebwa kwa Isaya omwāna wa Amozi, kweyalabānga ku Yuda ne Yerusalemi, mu mirembe gya [b] U'ziya, [c] Yosamu, [d] Akazi, ne [e] Kezekiya, basekabaka ba Yuda.
2 [f] Wulira, 'gwe E'gulu, era tega okutu, 'gwe Ensi, kubanga Mukama ayoge'de: 'nayōnsa nendera
3 abāna nebanjēmera. [g] Ente emanya nyiniyo, nendogoi (emanya) ekisibo kya mukama wayo: (naye) Isiraeri [i] tamanyi, abantu bānge
4 tebalowōza. Wowe e'gwānga eririna ebibi, abantu abazitowere'dwa nobutali butūkirivu, eza'de eryabakola obubi, abāna abōnōna: balese Mukama, banyōmye Omutukuvu wa Isiraeri, basenguse ba'ze
5 enyuma. [k] Ekibāgaza ki okukubibwa nate, nokweyongera nemweyongera okujēma? omutwe gwona gulwa'de, nomutima gwona guzi-
6 ri'se. Okuva munda wekigere okutūka ku mutwe temulimu bulamu; (wabula) ebiwūndu, nokuzimba, namabwa amavūndu: tebibunizibwānga 'sō tebisibibwānga 'sō tebi-
7 tekebwāngamu mafuta. [l] Ensi ya'mwe ezise; ebibuga bya'mwe byōke'dwa omuliro; ensi ya'mwe, abamawānga bagirīra mu maso ga'mwe, era ezise, kubanga abama-
8 wānga bagisu'de. Era omuwala wa Sayuni asiga'de ngensīsira eri mu lusuku lwemizabibu, ngekikūmirwamu ekiri mu nimiro yemyūngu, ngekibuga ekizingizibwa.
9 [m] Mukama owe'gye singa teyatulekerawo [n] kitūndu ekyafi'kawo ekitono enyo, twandiba'de nga [o] Sodomu, twandifananye nga Gomola.
10 Muwulire ekigambo kya Mukama, 'mwe abafuga [p] Sodomu; mutege okutu eri amatēka ga Katonda wa'fe, 'mwe abantu Abegomola.
11 Zigasa ki [r] sadaka za'mwe enkumu zemunsalira, bwayogera Mukama: nzi'kuse endiga enume enjōkye eziwebwayo namasavu gensolo ensibe; 'sō sisanyukira musai gwa nte, newakuba'de ogwabāna bendiga, newakuba'de ogwembuzi emāndwa.

[a] Is. 2. 1.
[b] 2 Basek. 15. 1 neb. Is. 6. 1.
[c] 2 Basek. 15. 32.
[d] 2 Basek. 16. 1.
[e] 2 Basek. 18. 1.
[f] Ma. 32. 1.
[g] Yer. 8. 7.
[i] Is. 5. 12, 13.
[k] Is. 9. 13. Yer. 2. 30.
[l] Ma 28. 51 neb.
[m] Bal. 9. 29.
[n] 2 Basek. 19. 4.
[o] Is. 13. 19.
[p] Ez. 16. 46, 48, 49, 55. Kub. 11. 8.
[r] 1 Sam. 15. 22. Zab. 40. 8.

12 Bwemu'ja okulabika mu maso gānge, āni eyabasalira kino, okuli-
13 nyirira [s] empya zānge? Temuletānga nate bitone ebitalimu; obubāne bwa muzizo gyendi; [t] emyezi egibonese ne sabiti, okuita amakung'aniro,—[u] sisobola butali butūkirivu na kukung'ana kwa dini.
14 Emyezi gya'mwe egibonese nembaga za'mwe eziragi'dwa obulamu bwānge bubikyāwa: kwe kutegana gyendi; nkōye okubigumīki-
15 rizānga. Era bwemunāyānjalānga engalo za'mwe, [w] nābakwekānga amaso gānge: wewawo, bwemunāsabānga ebigambo ebingi, siwulirenga: [y] emikono gya'mwe gi'ju'de
16 omusai. [z] Munābe, mwerongōse; mu'gyēngawo obubi bwebikolwa bya'mwe bive mu maso gānge;
17 mulekēnga okukola obubi: muige okukolānga obulūngi, [a] mugobererēnga ebyensōnga; mu'dukirirēnga ajōgebwa, musalēnga omusāngo gwatalina kitāwe, muwolerezēnga [b] 'na'mwāndu.
18 Mu'je 'no, [c] tutēse 'fembi, bwayogera Mukama: ebibi bya'mwe newebiba ngolugoye olumyufu, [d] bināba byeru ngomuzira; newebitwākālangebendera, bināba ngebyō-
19 ya byendiga. Bwemunāgōndānga nemuwulira, munālyānga ebirūngi
20 ebyensi: naye bwemunāgānānga nemujēmānga, munālibwānga nekitala: [e] kubanga akamwa ka Mukama ke kakyoge'de.
21 Ekibuga ekyesigwa nga [f] kifūse omwenzi! oyo eya'julānga emisāngo egyensōnga! obutūkirivu bwatūlānga muye, naye kakano ba'si.
22 Efezayo efūse masengere, omwengegwo gutabu'dwamu ama'zi.
23 [g] Abalāngirabo bajēmu, mikwāno gya ba'bi; buli muntu yegōmba enguzi, era [i] agoberera empēra: [k] tebasala musāngo gwatalina kitāwe, sō nensōnga ya 'na'mwāndu tetūka gyebali.
24 Kyava ayogera Mukama, Mukama owe'gye, Owamānyi owa Isiraeri, nti A, ndye'gyako abalabe bānge, era ndiwalana e'gwānga
25 kwabo abankyāwa: era ndikutekako omukono gwānge, ne'nongōseza dala amasengerego gona, ne-
26 nziyawo esasiryo lyona: era ndikomyawo abalamuzibo ngoluberyeberye, nabatēsa ebigambobyo nga mu kusoka: oluvanyuma oliitibwa nti Ekibuga ekyobutūkirivu, [l] eki-
27 buga ekyesigwa. Sayuni alinunulibwa nomusāngo, nabakyūfube no-
28 butūkirivu. Naye okuzikirira kwabōnōnyi nabalina ebibi kulibera wamu, nabo abaleka Mukama ba-
29 limalibwawo. Kubanga ensonyi ziribakwata olwemivule gyemwe-
gōmba, era muliswāzibwa [m] olwe-
30 nsuku zemweroboza. Kubanga muliba ngomuvule oguwotōka amalagala, era ngolusuku omutali
31 ma'zī. Era owamānyi aliba ngenfūzi, nomulimugwe ngolusasi olwomuliro; era [n] byōmbi biri'gyīra wamu, 'sō tewaliba abizikiza.

2 Ekigambo [a] Isaya omwāna wa Amozi kyeyalaba ku Yuda ne Yerusalemi.
2 Awo [b] olulitūka [c] mu naku ezoluvanyuma, olusozi olwenyumba ya Mukama lulinywēzebwa ku ntiko yensozi, era luligulumizibwa okukira ensozi; era [d] amawānga gona
3 galikulukutira kulwo. Era amawānga mangi agalyāmbuka negogera nti [e] Mu'je, twāmbuke eri olusozi lwa Mukama, eri enyumba ya Katonda wa Yakobo; era anātuigirizānga ku makuboge, na'fe tunātambulirānga mu mpendaze: kubanga mu Sayuni mwe mulifuluma amatēka, nekigambo kya Mukama
4 mu Yerusalemi. Era aliramula mu mawānga, era alinenya abantu bangi: era [f] baliwēsa ebitala byābwe okubifūla enkumbi, namafumu gābwe okugafūla ebiwabyo: e'gwānga teririimusa kitala eri e'gwānga li'nalyo, [g] 'sō tebaliiga kulwāna nate.
5 'Mwe enyumba ya Yakobo, mu'je tutambulire mu musana gwa Mu-
6 kama. Kubanga waleka abantubo enyumba ya Yakobo, kubanga ba-'ju'de (empisa) ezava ebuvanjuba, era [i] balaguzi [k] nga Abafirisuti, era bakubagana mu ngalo nabāna baba-
7 mawānga. Era ensi yābwe e'ju'de efeza nezābu, 'sō nobuga'ga bwābwe tebuliko gyebukoma; era ensi yābwe [l] e'ju'de embalāsi, 'sō namagāli gābwe tegaliko gyegakoma.
8 Era ensi yābwe [m] e'ju'de ebifananyi; basinza omulimu gwemikono gyābwe bo, engalo zābwe bo gweza-
9 kola. Omukopi nāvūnama, nomukulu yetōwaza: kyova olema oku-
10 basonyiwa. [n] Ingira mu lwāzi, wekweke mu nfūfu, mu maso [o] gentīsa ya Mukama, ne mu maso gekitī-
11 bwa kyobukulubwe. [p] Okulalambala kwabantu kuliwanulibwa, namalala gabantu galikutamizibwa, era [r] Mukama ye'ka yaligulumizibwa
12 [s] ku lunaku olwo. Kubanga walibawo olunaku lwa Mukama owe-'gye eri ebyo byona ebyekuza ebirina amalala, neri byona ebigulu-
13 mizibwa; era biriwanulibwa: neri enfugo zona eza Lebanoni, empānvu ezigulumizibwa, neri emivule gyona
14 egya Basani; [t] neri ensozi zona empānvu, neri obusozi bwona obu-
15 gulumizibwa; neri buli kigo ekiwā-

[s] Zab. 116. 19.
[t] 1 Byom. 23. 31.
[u] Zab. 101. 5.
[w] Is. 59. 2.
[y] Is. 59. 3.
[z] Yer. 4. 14.
[a] Yer. 22. 3. Mi. 6. 8. Zek. 7. 9.
[b] Yak. 1. 27.
[c] 1 Sam. 12. 7. Is. 43. 26. Mi. 6. 2.
[d] Zab. 51. 7.
[e] Is. 40. 5.
[f] Yer. 2. 20. Kub. 17. 1.
[g] Kos. 9. 15.
[i] Kos. 4. 18. Mi. 3. 11.
[k] Zek. 7. 10.
[l] Zek. 8. 3.
[m] Is. 65. 3; 66. 17.
[n] Is. 9. 18.
[a] Is. 1. 1.
[b] Mi. 4. 1-3.
[c] Lub. 49. 1.
[d] Is. 27. 13. Luk. 24. 47.
[e] Yer. 31. 6. Zek. 8. 21 neb.
[f] Yo. 3. 10.
[g] Zab. 46. 9. Kos. 2. 18. Zek. 9. 10.
[i] Ma. 18. 14.
[k] 2 Basek. 1. 2.
[l] Ma. 17. 16.
[m] Yer. 2. 28.
[n] Kub. 6. 15.
[o] 2 Bas. 1. 9.
[p] Iu. 17. Is. 13. 11.
[r] 2 Kol. 10. 5.
[s] Is. 4. 1, 2; 11. 10, 11; 12. 1, 4; 24. 21; 25. 9; 26. 1; 28. 5; 29. 18. Yer. 30. 8. Ez. 38. 14 neb.
[t] Is. 30. 25.

nvu, neri buli bugwe aliko ekomera;
16 neri [u] ebyōmbo byona Ebyetalusisi, neri ebifananyi byona ebyokwesī-
17 ma. Era okugulumizibwa kwabantu kulikutamizibwa, namalala gabantu galiwanulibwa; era Mukama ye'ka yaligulumizibwa ku lunaku
18 olwo. Nebifananyi biri'gwērawo
19 dala. Era abantu [w] baligenda mu mpuku ezamainja, ne mu bunya obwe'taka, okuva mu maso gentīsa ya Mukama, ne mu maso gekitībwa kyobukulubwe, bwagolokokānga o-
20 kukankanya ensi namānyi. Ku lunaku olwo omuntu alisūlira dala ebifananyibye ebyefeza nebifananyibye ebyezābu, byebāmukolera okusinzānga, eri emese neri ebinyi-
21 ra; bagende mu mpuku ezamainja, ne mu nkonko ezamainja amātifu, okuva mu maso [y] gentīsa ya Mukama, ne mu maso gekitībwa kyobukulubwe, bwagolokokānga oku-
22 kankanya ensi namānyi. [z] Muleke abantu, [a] omu'ka gwābwe guli mu nyindo zābwe: kubanga ekināba kibalowōzesa kiki?

3 Kubanga, laba, Mukama, Mukama owe'gye, a'gya ku Yerusalemi ne ku Yuda ekyesigibwa nekiimibwako, [a] ekyesigibwa kyona ekye'mere,
2 nekyesigibwa kyona ekyama'zi; omusaja owamānyi, nomusaja omuzira; omulamuzi, ne na'bi, nomula-
3 guzi, nomuka'de; omukulu owamakumi atāno nowekitībwa natēsa ebigambo ne fundi owamagezi no-
4 mu'fumu owobukabakaba. Era [b] ndireta abāna okuba abalāngira bābwe,
5 era abāna abawere balibafuga. Era abantu balijōgebwa, buli muntu mu'ne, na buli muntu mulirānwawe: omuto aligirira ekye'jo omuka'de, nomukopi aligirira ekye'jo
6 owekitībwa. [c] Omuntu bwalikwata mugandawe mu nyumba ya kitāwe, (ngayogera) nti 'Gwolina ebyokwambala, bēra mufuzi wa'fe 'gwe, nokubula kuno kubēre wansi wo-
7 mukonogwo: ku lunaku olwo aliimusa e'dobozirye, (ngayogera) nti Si'ja kuba muwonya; kubanga mu nyumba yānge temuli 'mere newakuba'de ebyokwambala: temu'ja
8 kunfūla mufuzi wa bantu. Kubanga Yerusalemi kizikiri'de, ne Yuda agu'de: kubanga olulimi lwābwe nebikolwa byābwe biwakanya Mukama, okusunguwaza amaso agekī-
9 tībwakye. Ekifananyi kyobwenyi bwābwe kitegēza nga gubasinze; era babūlira ekibi kyābwe [d] nga Sodomu, tebakikisa. Zisānze obulamu bwābwe! kubanga besasuli'de
10 bo'ka obubi. Mwogere ku mutūkirivu nti [e] (anābānga) bulūngi: kubanga [f] banālyānga ebibala byebi-

[u] 1 Basek. 10. 22.
[w] Iu. 10.
[y] Iu. 10.
[z] Zab. 146. 3.
[a] Yob. 27. 3.
[a] Lev. 26. 26. Yer. 37. 21.
[b] Mub. 10. 16.
[c] Is 4. 1.
[d] Lub. 13. 13. Is. 1. 10.
[e] Mub. 8. 12.
[f] Zab. 128. 2.

11 kolwa byābwe. Zisānze omubi! [g] (anābānga) bubi: kubanga anāwe-
12 bwānga empēra yengaloze. Abantu bānge abāna abato be babajōga, era abakazi be babafuga. Wowe abantu bānge, ababakulembera babakyāmya, era bazikiriza e'kubo lya'mwe
13 eritambulirwamu. Mukama aīmirira [i] okuwoza, era aīmirira okusala
14 omusāngo gwamawānga. Mukama [k] alisala omusāngo gwabaka'de babantube nabalāngira bābwe: 'Mwe mwalīra dala olusuku lwemizabibu; omunyago gwomwāvu guli mu nyu-
15 mba za'mwe: muba'de ki [l] okubētentānga abantu bānge, nokusānga amaso gabāvu? bwayogera Mukama, Mukama owe'gye.
16 Era nate Mukama yayogera nti [m] Kubanga abawala ba Sayuni balina amalala, era batambula nga balalambaza ensingo era nga balina amaso agobukaba, nga batambula era nga bakumba bwebagenda, era nga bavuza ebigere byā-
17 bwe: Mukama kyaliva alwāza ebikakampa obwēzinge bwomutwe gwabawala ba Sayuni, Mukama
18 nābi'kula ku nsonyi zābwe. [n] Ku lunaku olwo Mukama aliba'gyako obuyōnjo bwamasamba gābwe, nenkundulu zābwe, [o] nebifanana nge-
19 myezi; nemijugo, nemisa'ga, ne-
20 ngoye ezokumaso; ebiremba, nobudāngadi, nenebagyo, nobucupa
21 obwakalōsa, nensiriba; empeta
22 nempeta ezomunyindo; engoye ezamabala, neminagiro, nesūka, ne-
23 nsawo; endabirwamu, ne bafuta, ne-
24 biremba, nezibi'ka ku mitwe. Awo olulitūka awāli ebyakalōsa walibawo ekivūndu; nawāli olwebagyo mugwa; nawāli enviri ensunsule obulūngi kiwalāta; nawāli ekizibawo [p] kwesiba kibukutu: awāli obu-
25 yōnjo kwōkebwa. Abasajabo ekitala kiriba'ta, nabaziraba (balifira)
26 mu ntalo. [r] Nenzi'gize zirikāba ziriwubāla; era ye aliba munaku,
4 [s] alitūla ku 'taka. Era abakazi musānvu balyekwata ku musaja omu [a] ku lunaku luli, nga bogera nti Tunālyānga e'mere ya'fe 'fe, era tunāyambalānga ebyambalo bya'fe 'fe: kyo'ka tutūmibwe erinyalyo; otu'gyeko ekivume kya'fe.
2 Ku lunaku luli [b] e'tabi lya Mukama liriba 'dūngi era lya kitībwa, nebibala byensi biribawōmera nyo abo abawonye ku Isiraeri, biriba
3 birūngi. Awo olulitūka, oyo asiga'de mu Sayuni noyo abēra mu Yerusalemi, [c] aliitibwa mutukuvu, ye buli muntu [d] awandikibwa mu
4 balamu mu Yerusalemi: [e] Mukama bwaliba nganāli'za dala empitambi yabawala ba Sayuni, era ngamazemu omusai gwa Yerusalemi wakati

[g] Zab. 11. 6. Mub. 8. 13.
[i] Kos. 4. 1.
[k] Zab. 143. 2.
[l] Zab. 94. 5.
[m] Is. 32. 9 neb.
[n] Iu. 7.
[o] Balam. 8. 21 neb.
[p] Is. 15. 3.
[r] Yer. 14. 2.
[s] Kung. 2. 10.
[a] Is. 2. 11.
[b] Yer. 23. 5.
[c] Ob. 17.
[d] Luk. 10. 20.
[e] Mala. 3. 2, 3.

mukyo, olwomwoyo ogwomusāngo,
5 era olwomwoyo ogwokwōkya. Era
Mukama alitōndera ku buli nyu-
f Kuv. 13. 21. mba eyolusozi Sayuni *f* ekire no-
g Zek. 2. 5. mu'ka emisana, *g* nokumasamasa
kwomuliro ogwāka ekiro: kuba-
nga wa'gulu ku kitībwa kyona ku-
6 libako ekiritimbibwako. Era wa-
libawo ewema okuba ekisīkirize
emisana eri olubugumu, nokuba
i Is. 25. 4. *i* eki'dukiro era omwekwekebwa
eri kibuyaga nenkuba.

5 Nyīmbire muganzi wānge oluī-
mba olwomwagalwa wānge ebiga-
a Zab. 80. 8. mbo *a* byolusukulwe olwemizabibu.
Muganzi wānge yalina olusuku o-
lwemizabibu ku lusozi olugimu e-
b Mat. 21. 33. 2 nyo: *b* nālusimira olusalosalo, nālusi-
gulamu amainja gāmu, nālusimbamu
omuzabibu omulūngi enyo nyi-
c Mat. 21. 19. ni, nāluzimbamu wakati ekigo, era
nālusimamu eso'golero: *c* nāsūbira
lubale zabibu, nerubala zabibu ezo-
3 munsiko. Kale 'no, 'mwe abatūla
mu Yerusalemi na'mwe abasaja ba
Yuda, mutusalire omusāngo, mbe-
gairi'de, 'nze nolusuku lwānge o-
4 lwemizabibu. Nandiīnzi'za kuko-
la ki nate olusuku lwānge olwemi-
zabibu kyenalema okulukola? Bwe-
nasūbira lubale zabibu, ekyalubaza
5 zabibu ezomunsiko kiki? Kale 'no
kakano kambategēze kyenākola o-
lusuku lwānge olwemizabibu: na-
'gyako olukomera lwalwo, era luli-
rirwa dala; nāmenyera dala ekisā-
kate kyalwo, era lulirinyiririrwa
6 dala: era nāluzisa; tebalusalire-
nga 'sō tebalulimenga; naye muli-
meramu emyeramānyo nama'gwa:
d Is 3. 14. era ndiragira ebire obutalutonye-
7 sāngako nkuba. Kubanga *d* olu-
suku olwemizabibu olwa Muka-
ma owe'gye ye nyumba ya Isi-
raeri, nabasaja ba Yuda kye ki-
simbekye ekimusanyusa: nāsūbi-
ra omusāngo, naye, laba, kujōga;
obutūkirivu, naye, laba, kukāba.
e Mi. 2. 2. 8 Zibasānze abo abaga'ta *e* enyu-
mba nenyumba gi'nayo, abongera
enimiro ku nimiro gi'nayo, okutūsa
e'bānga lweri'gwāwo, na'mwe no-
kutūla nemutula 'mwe'ka wakati
9 munsi! Mu matu gānge (ayogera)
Mukama owe'gye nti Mazima enyu-
mba nyingi ziriba bifulukwa, enene
era enūngi, nga tewali azitūlamu.
10 Kubanga ensuku ezemizabibu kumi
f Ez. 45. 11. *f* zināvāngamu eki'bo kimu, nogu-
sera ogwensigo gunāvāngamu eki-
'bo kimu kyo'ka.
11 Zibasānze abo abakēra enkya mu
makya okugolokoka, bagoberere e-
kitamīza; abalwāwo ekiro okutūsa
e'tūmbi omwenge negubalalusa!
12 Era enānga nentongōli, ebitāsa ne-
ndere, nomwenge biri mu mbaga
zābwe: naye tebalowōza mulimu
gwa Mukama, *g* 'sō tebana'sā ku
13 mwoyo *i* okukola kwengaloze. Aba-
ntu bānge kyebavu'de bagenda mu
bunyage, olwokubulwa okumanya:
nabasaja bābwe abekitībwa balūmi-
'dwa enjala, nekibīna kyābwe enyō-
14 nta eba'se. Amagōmbe kyegavu'de
gagaziya okwegōmba kwago, era
gāsami'za akamwa kago ekitayasa-
mizika: nekitībwa kyābwe nobungi
bwābwe noluyogāno lwābwe noyo
15 asanyuka mubo bi'ka (omwo). Era
k omukopi akutamizibwa, nomu-
kulu atōwazibwa, namaso gabama-
16 lala gatōwazibwa: naye *l* Mukama
owe'gye agulumizibwa olwomusā-
ngo, era Katonda Omutukuvu atu-
17 kuzibwa olwobutūkirivu. Abāna
bendiga neziryoka ziryanga mu
'dūndiro lyazo, era ebifo ebyazika e-
byabage'vu *m* abatambuze balibirya.
18 Zibasānze abo abawalula obutali
butūkirivu nakagwa akobulimba, (a-
bawalula) ekibi nga nomugwa ogwe-
19 'gāli: *n* abogera nti Ayānguyeko, a-
sambyeko omulimugwe tugulabe:
nokutēsa Kwomutukuvu wa Isira-
eri kusembere kutūke tukumanye!
20 Zibasānze abo abaita ekibi ekirū-
ngi, nekirūngi ekibi; abateka ekizi-
kiza mu kifo kyomusana, nomusana
mu kifo kyekizikiza; abateka okukā-
wa mu kifo kyokuwōmerera, noku
wōmerera mu kifo kyokukāwa!
21 Zibasānze abo abalina *o* amagezi
mu maso gābwe bo, era abakababa-
ba mu kulaba kwābwe bo!
22 *p* Zibasānze abo abalina amānyi o-
kunywa omwenge, era abazira oku-
23 tabula ekitamīza: *r* abateka obutū-
kirivu ku babi *s* olwenguzi, era
aba'gya ku mutūkirivu obutūkirivu-
24 bwe! Kale ngolulimi lwomuliro
bwerwōkya ensāmbu, era ngesubi
ekalu bweri'ka mu muliro, bwekityo
ekikolo kyābwe kiriba ngekivūndu,
nekimuli kyābwe kirifūmūka nge-
nfūfu: kubanga bāgānānga amatē-
ka ga Mukama owe'gye, era *t* bā-
nyōmānga ekigambo *u* Ekyomutu-
kuvu wa Isiraeri.
25 *w* Obusūngu bwa Mukama kyebu-
vu'de bubūbūka ku bantube, era a-
golo'de omukonogwe okubalūmba,
era aba'se, ensozi nezikankana, ne-
mirāmbo gyābwe negibangebisasiro
wakati mu ngūdo. Ebyo byona bi-
maze okubawo naye obusūngubwe
tebunaba ku'gyibwawo, naye omu-
26 konogwe gukyagolo'dwa. *y* Era a-
liimusiza amawānga ebendera ngai-
ma wala, *z* alibakōwola ngaima *a* ku
nkomerero yensi: era, laba, balyā-
27 nguwa māngu oku'ja: tewaliba mu-
bo alikōwa newakuba'de alyesitala;
tewaliba alibōngota newakuba'de
alyebaka; 'sō nolukoba lwebesiba

g Zab. 28. 5.
i Zab. 143. 5.
k Is. 2. 9.
l Is. 2. 11.
m Zab. 109. 11.
n 2 Pet. 3. 4.
o Bal. 12. 16.
p Iu 11.
r Nge. 17. 15.
s Kuv. 23. 8.
t Is. 1. 4.
u Is. 12. 6.
w 2 Basek. 22. 13 neb.
y Is. 11. 12.
z Is. 7. 18.
a Ma. 28. 49.

terulisumulukuka, 'sō nolukoba
28 lwengato zābwe terulikutuka: obu-
sāle bwābwe bwa bwōgi, nemitego
gyābwe gyona mirēge; ebinūlo bye-
mbalāsi zābwe biribalibwa ngama-
inja agembālebāle, ne banamuziga
29 bābwe nga kibuyaga; okulira kwā-
bwe kuliba ngempologoma, balirira
ngempologoma ento: wewawo, ba-
lirira, balikwata omui'go gwābwe,
nebagitwālira dala mirembe, 'sō te-
b Is. 2. 11. 30 walibawo aliwonya. Era [b] baliwūma
kubo ku lunaku luli ngenyanja bwe-
c Is. 8. 22. wūma: era [c] omuntu bwatunulira
olukalu, laba, ekizikiza nenaku, no-
musana guzikizibwa mu bire byalwo.

a 2 Basek. 15. 7. b Is. 1. 1. c Yok. 12. 41.

6 [a] Mu mwāka kabaka [b] U'ziya mwe-
yafira [c] nalaba Mukama ngatu-
'de ku ntebe, empānvu eyagulumi-
zibwa, nekirengekye nga ki'jula ye-
d Kub.4.8. 2 kalu. Baserafi bāli baimiri'de wa-
'guluwe: buli omu yalina [d] ebiwa-
e Ez. 1. 11. wātiro mukāga; [e] ebibiri yabibi'ka
ku masoge, nebibiri yabibi'ka ku
3 bigerebye, nebibiri yabibūsa. Omu
nāyogerera wa'gulu eri mu'ne nāyo-
f Kub.4.8. gera nti [f] Mutukuvu mutukuvu,
mutukuvu, Mukama owe'gye: ensi
4 yona e'ju'de ekitibwakye. Nemisi-
ngi gyemiryāngo neginyenyezebwa
olwe'dobozi lyoyo eyayogerera wa-
g Kuv. 19. 18. 'gulu, [g] enyumba ne'jula omu'ka.
Kub. 15. 8. 5 [h] Nendyoka njogera nti Zinsānze!
i Kuv. 3. 6. kubanga nfu'de; kubanga ndi mu-
ntu wa mimwa egitali mirongōfu,
era ntūla wakati mu bantu abemi-
mwa egitali mirongōfu: kubanga
amaso gānge galabye Kabaka, Mu-
6 kama owe'gye. Omu ku baserafi
nālyoka abūka na'ja gyendi, ngali-
na eryānda eryāka mu ngaloze, lye-
yali a'gye ku kyōto ne namagalo:
7 nālikomya ku kamwa kānge, nāyo-
gera nti Laba, lino likomye ku mi-
mwagyo; era obutali butūkirivubwo
bugyi'dwawo, nekibikyo kirongōse-
8 bwa. Nempulira e'dobozi lya Mu-
kama, nga lyogera nti Nātuma āni,
era anātugendera ani? Nendyoka
njogera nti 'Nze 'nzuno: ntuma
9 'nze. Nāyogera nti Genda obūlire
abantu bano nti Okuwulira muwu-
lire, naye temutegēra; nokulaba
10 mulabe, naye temwetegēreza. Sa-
vuwaza omutima gwabantu bano,
era 'gala amatu gābwe, era ziba a-
maso gābwe; baleme okulaba nama-
so gābwe, nokuwulira namatu gā-
bwe, nokutegēra nomutima gwābwe,
11 nokukyūka, okuwonyezebwa Ne-
ndyoka njogera nti Mukama wānge,
biritūsa wa (okubāwo)? Na'damu
nti Okutūsa ebibuga lwebirizika nga
tewali abitūlamu, ne mu nyumba
nga temuli muntu, ensi nezikira
12 dala, era Mukama ngajulu'de aba-
ntu ngabatu'te wala, nebifulukwa
13 nga bingi wakati munsi. Era eki-
tūndu ekyekumi bwekiriba nga ki-
kyasiga'de omwo, kiririrwa dala na-
te: ngomumyuliru era ngomuvule
ekikolo kyagyo nga kisiga'de, bwe-
gitemebwawo; bwekityo [k] ensigo
entukuvu kye kikolo kyayo.

h Ezer. 9 2.

7 Awo olwātūka ku mirembe gya A-
kazi omwāna wa Yosamu, omwāna
wa U'ziya, kabaka wa Yuda, [a] Lezi-
ni kabaka Webusuli, ne Peka omwā-
na wa Lemaliya, kabaka wa Isirae-
ri, nebayāmbuka Eyerusalemi oku-
kirwānyisa; naye nebakiremwa.
2 Nebabūlira enyumba ya Daudi nga
bogera nti Obusuli butabaganye ne
Efulaimu. Omutimagwe negunye-
nyezebwa, nomutima gwabantube,
ngemiti egyomukibira bweginye-
nyezebwa nempewo.
3 Mukama nālyoka agamba Isaya
nti Fuluma kakano osisinkane Aka-
zi, 'gwe ne Sealuyasubu omwāna-
wo, [b] olusalosalo olwekidiba ekye-
ngulu werukoma, mu lugūdo olwe-
4 nimiro yomwozi wengoye; omuga-
mbe nti Wekūme obērewo bubē-
zi; totya, 'sō nomutimagwo tegu-
ziri'kānga olwemimuli gino gyōmbi
eginyōka egi'gwēre'de, olwobusū-
ngu obukāmbwe obwa Lezini Nobu-
suli, [c] nobwomwāna wa Lemaliya.
5 Kubanga Obusuli butēse'za obubi
ku'gwe, ne Efulaimu, nomwāna wa
6 Lemaliya, nga bogera nti Twāmbu-
ke tulūmbe Yerusalemi, tukitega-
nye, twewa'gulire omwo ekituli, tu-
'sēwo kabaka wakati mukyo, omwā-
7 na wa Tabeeri: bwatyo bwayogera
Mukama Katonda nti Tekirinywēra
8 'sō tekiritūkirira. Kubanga [d] omu-
twe Gwobusuli ye [e] Damasiko, no-
mutwe Gwedamasiko ye Lezini: e-
ra [f] emyāka enkāga netāno nga te-
gina'gwāwo Efulaimu alimenyeka-
9 menyeka obutaba 'gwānga: nomu-
twe gwa Efulaimu ye [g] Samaliya,
nomutwe Gwesamaliya ye mwāna
wa Lemaliya. Bwemuligāna oku-
'kiriza, mazima temulinywēzebwa.
10 Awo Mukama nāgamba nate Aka-
zi nti Wesabire Mukama Katonda-
11 wo [i] akabonero; kasabe oba mu bu-
12 ziba oba mu 'bānga wa'gulu. Na-
ye Akazi nāyogera nti [k] Sisabe 'sō
13 sikeme Mukama. Nāyogera nti
Muwulire kakano, [l] 'mwe enyumba
ya Daudi; kigambo kitono gyemuli
'mwe okukōya abantu nokwagala
nemwagala okukōya ne Katonda
14 wānge era? Mukama ye nyini kya-
liva abawa akabonero; [m] laba, [n] o-
muwala atamanyi musaja aliba lu-
buto, alizāla omwāna wa bulenzi,
era alitūma erinyalye [o] Imanueri.
15 [p] Omuzigo nomubisi gwenjuki ali-
birya, [r] bwamanya okugāna ebibi,

a 2 Basek. 15. 25, 37.
b 2 Basek. 18. 17.
c Is. 8. 6.
d 2 Sam. 8. 6.
e Is.17.1,3.
f 2 Basek. 17. 24.
g 1 Basek. 16. 24.
i 2 Basek. 19. 29
k 2 Basek. 16. 7.
l Luk.1.27, 69.
m Mat. 1. 23.
n Lub. 3. 15.
o Is.8.8,10.
p lu. 22.
r Luk. 2. 40, 52.

[s] Is. 8. 4.
[t] 2 Basek. 15. 30.
[u] 1 Basek. 12. 16.
[v] 2 Basek. 23. 29 neb.
[w] 2 Basek. 16. 8.
[x] Is. 27. 10.
[a] Is. 5. 5.
[a] Is. 7. 16.
[b] Is. 7. 8.
[c] Is. 7. 9.
[d] Nek. 3. 15.
[e] Is. 7. 1, 4.
[f] Is. 7. 14.
[g] Is. 7. 14.
[i] Kubal. 20. 12.
[k] Luk. 12. 5.
[l] Ez. 11. 16.
[m] Bal. 9. 33.
[n] Zab. 69. 22.
[o] Kab. 2. 3.
[p] Is. 54. 8.
[r] Deb. 2. 13.
[s] Is. 7. 3.
[t] Is. 7. 14.
[u] 2 Basek. 23. 24.
[w] Is. 44. 25.
[y] 1 Sam. 28. 11 neb. Zab. 106. 28.
[z] Luk. 16. 29.
[a] 1 Yok. 4. 6.
[b] Mi. 3. 6.
[c] Kub. 16. 9 neb.
[d] Is. 5. 30.
[a] 2 Basek. 15. 29. 1 Byom. 5. 26. 2 Byom. 16. 4.
[b] Mat. 4. 15 neb.

16 nokweroboza ebirūngi. [s] Kubanga
omwāna nga tanamanya kugāna bi-
bi nokweroboza ebirūngi, ensi gyo-
kyāwamu [t] bakabaka bayo bōmbi e-
17 rirekebwa. Mukama alikuletako
ne ku bantubo, ne ku nyumba ya
kitāwo, enaku ezita'jānga, okuva
ku lunaku [u] Efulaimu lweyaviramu
mu Yuda; kabaka Webwasuli.
18 Awo olulitūka ku lunaku luli Mu-
kama alikōwola [w] ensowera eri mu
bifo ebyewala ebyemi'ga Egyemisi-
ri, nenjuki eri munsi Yebwasuli.
19 Era biri'ja, era biriwu'mulira byona
mu biwōnvu ebyazika, ne mu bunya
obwomumainja, ne ku ma'gwa go-
na, ne ku malūndiro gona.
20 Ku lunaku luli Mukama alimwe-
sa akamwāno akagule [y] (akali) mu bi-
fo ebyemitala Womu'ga, ye kabaka
Webwasuli, omutwe nobwōya obwo-
kubigere: era kalimalawo nekire-
vu.
21 Awo olulitūka ku lunaku luli o-
musaja alirīsa ente eyōnsa ento ne-
22 ndiga biri; awo olulitūka olwama-
ta amangi gezirigabiza anālyānga
omuzigo: kubanga buli muntu anā-
lyānga omuzigo nomubisi gwenjuki
aliba asiga'de wakati munsi.
23 Awo olulitūka ku lunaku luli, bu-
li kifo awābānga emizabibu olukumi,
buli gumu gwa sekeri lukumi,
kiriba kya myeramānyo nama'gwa.
24 Bali'jayo nga balina obusāle nomu-
tego; kubanga ensi yona eriba mye-
25 ramānyo nama'gwa. Nensozi zona
zebālīmānga nenkumbi, tolitūkayo
olwokutya emyeramānyo nama-
'gwa, naye [z] waliba wa kusindikayo
nte, [a] nokulinyirirwa endiga.

8 Mukama nāng'amba nti Wetwāli-
re ekipānde ekinene, okiwandike-
ko nekalamu eyomuntu nti Kya
2 Makeru-salalu-kasu-bazi; nānge
ndyetwālira abajulirwa abesigwa o-
kuwandika, Uliya kabona, ne Zeka-
3 liya omwāna wa Yeberekiya. Me-
ng'enda eri na'bi omukazi; nāba
lubuto, nāzāla omwāna wa bulenzi.
Mukama nālyoka ang'amba nti Mu-
tūme erinya Makeru-salalu-kasu-
4 bazi. [a] Kubanga omwāna nga ta-
namanya kukāba nti Kitānge, era
nti Mānge, obuga'ga [b] Obwedama-
siko nomunyago [c] Ogwesamaliya bi-
rinyagibwa mu maso ga kabaka
Webwasuli.
5 Mukama nāyogera nānge nate o-
6 mulūndi omulala nti Kubanga aba-
ntu bano bagānyi ama'zi ga [d] Siroa
agatambula empola, nebasanyukira
[e] Lezini nomwāna wa Lemaliya;
7 kale 'no, laba, Mukama ayāmbusa
kubo ama'zi Agomu'ga, agamānyi
era amangi, kabaka Webwasuli ne-
kitibwakye kyona: era alyāmbuka
okusu'kirira ensalosaloze zona, era
8 aliyika ku 'talerye lyona: era alye-
yongera nākulukuta okutūka mu
Yuda; alyanjāla aliitamu; alikoma
ne mu bulago; nokugololwa kwe-
biwawātirobye kuli'juza ensiyo,
'gwe [f] Imanueri, nga bweyenkana
obugazi.
9 Muyogāne, 'mwe amawānga, mu-
limenyekamenyeka; era mutege a-
matu, 'mwe 'mwena abomunsi eze-
wala: mwesibe, mulimenyekame-
nyeka; mwesibe, mulimenyeka-
10 menyeka. Mutēse ebigambo wa-
mu, birizikirizibwa; mwogere
e-kigambo, tekiriīmirira: kubanga
11 [g] Katonda ali wamu na'fe. Kuba-
nga Mukama yayogera nānge bwa-
tyo nomukono ogwamānyi, nānjigi-
riza 'neme okutambulira mu 'kubo
12 lyabantu bano, ngayogera nti Te-
mwogera nti Okwekoba, mu byona
e'gwānga lino byeriryogerako nti
Okwekoba; 'sō temutya kutya kwā-
13 bwe, 'sō temutekemuka. [i] Mukama
owe'gye oyo gwemuba mutukuza;
era oyo [k] abērēnga entīsa ya'mwe,
era oyo aliba ngawatukuvu; naye ali-
ba [m] nge'jinja eryokwesitalwako era
olwāzi olugwisa eri enyumba zōmbi
eza Isiraeri, okuba [n] omutego era
ekyāmbika eri abo abatūla mu Ye-
15 rusalemi. Era bangi abaliryesita-
lako, nebagwa, nebamenyeka, neba-
tēgebwa, nebakwasibwa.
16 Sibira dala okutegēza, o'sē aka-
bonero ku matēka mu baigirizwa
17 bānge. Era [o] ndirindirira Mukama,
[p] akweka amasoge enyumba ya Ya-
18 kobo, ne'muuonya. [r] Laba, 'nze
[s] nabāna Mukama bampa'de bya
kuba [t] bubonero era bya kuba bye-
wunyo mu Isiraeri ebiva eri Muka-
ma owe'gye, atūla ku lusozi Sayuni.
19 Era bwebabagambānga nti Mu-
būze [u] abo abaliko emizimu naba-
'fumu, abalira (ngenyonyi) era aba-
jobo'ja: [w] e'gwānga tekirigwānira
kubūza Katonda wābwe? Ebiga-
mbo byabalamu (bandibūzi'za) [y] a-
20 bafu? Tu'de eri [z] amatēka nobuju-
lirwa! [a] obanga tebogera ngekiga-
mbo ekyo bwekiri, [b] mazima obu'de
21 tebugenda kubakērera. Era ba-
liita (munsi), nga beralikirira nyo
nga balūmwa enjala: awo olu-
nātūkānga bwebanātumwānga e-
njala, banānyīgānga [c] nebakolima
nga balāira kabaka wābwe ne Ka-
tonda wābwe, nebatunuza amaso
22 gābwe wa'gulu: era [d] banātunuli-
rānga ensi, era, laba, naku nekizi-
kiza, ekizikiza ekyokubonyabonye-
zebwa; era baligoberwa mu kiziki-
9 za ekiku'te. Naye tewaliba kizi-
kiza eri oyo eyali abonyabonyeze-
bwa. [a] E'da yanyōmya [b] ensi ya

Zebuluni nensi ya Nafutali, naye
mu kisēra ekyoluvanyuma agifu'de
ya kitibwa, awali e'kubo eryenya-
nja, emitala wa Yoludani, Galiraya
[c] Bef. 5. 8, 14. [d] Luk. 1. 79.
2 eyamawānga. [c] Abantu [d] abātam-
bulirānga mu kizikiza balabye o-
musana mungi: abo abātūlānga
munsi yekisīkirize kyokufa, omu-
[e] Is. 26.15.
3 sana gubāki'de bo. [e] Oyazi'za e-
'gwānga, oyonge'de ku sanyu lyā-
bwe: basanyukira mu masogo nge-
sanyu bweriri eryomumakūngula,
abasaja nga bwebasanyuka nga ba-
[f] Is. 10. 27.
4 gereka omunyago. Kubanga [f] eki-
koligo ekyamuzitowerera, nomu'go
ogwokukibegabegakye, lwe luga o-
lwomujōziwe, obimenye nga ku
[g] Balam. 7. 22.
5 [g] lunaku lwa Midiani. Kubanga
ebyokulwānyisa byona ebyoyo alina
ebyokulwānyisa mu luyogāno,
nebyambalo ebikulunyizibwa mu
musai, biriba bya kwōkebwa bwō-
6 kebwa, okuba enku ezomuliro. Ku-
[i] Luk. 2. 11. [k] Is. 7. 14. [l] Mat. 28. 18.
banga [i] omwāna atuzāli'dwa 'fe,
[k] omwāna owobulenzi awere'dwa
'fe; [l] nokufuga kunābānga ku kibe-
gabegakye: nerinyalye liriitibwa
[m] Balam. 13. 18.
nti [m] Wa kitalo, Atēsa ebigambo,
Katonda owamānyi, Kita'fe ata-
[n] Bef. 2. 14.
7 'gwāwo, [n] Omukulu wemirembe. O-
[o] Zab. 89. 4.
kufugakwe nemirembe [o] tebirikoma
kweyongerānga, ku ntebe ya Daudi,
ne ku bwakabakabwe, okubunywē-
[p] Yer. 23. 5.
za, nokubuwanirira [p] nomusāngo
nobutūkirivu okuva lero nemire-
[r] 2 Basek. 19. 31. Is. 37. 32.
mbe nemirembe. [r] Obunyīkivu bwa
Mukama owe'gye bulitūkiriza ekyo.
8 Mukama yawereza Yakobo ekiga-
9 mbo, nekigwa ku Isiraeri. Era aba-
[s] Is. 7. 2 neb. [t] Is. 7. 9.
ntu bona balimanya, [s] Efulaimu na-
batūla mu [t] Samaliya, abogera na-
malala nobuka'kanyavu bwomuti-
10 ma nti Amatofali gagu'de, naye tu-
lizimbya amainja amateme: enko-
ma ziteme'dwawo, naye tulizifūla
11 ensambya. Mukama kyaliva agu-
[u] Is. 7. 1.
lumiza abalabe ba [u] Lezini okumu-
lūmba, era alisākiriza abalabebe;
[w] 2 Basek. 16. 6. [y] 2 Byom. 28. 18. [z] nyi. 17, 21 neb. Is. 10. 4.
12 [w] Abasuli mu maso, [y] Nabafirisuti
emabega; era balirya Isiraeri na-
kamwa akayasamye. [z] Ebyo byona
bimaze okubawo naye obusūngub-
we tebunakyūsibwa okubavako,
naye omukonogwe gukyagolo'dwa.
[a] Kos. 7. 10.
13 Naye [a] abantu tebākyūkirānga
oyo eyabakuba, 'sō tebānonyānga
14 Mukama wa 'gye. Mukama kyali-
[b] Is. 10. 17.
va asalako ku Isiraeri omutwe no-
mukira, olukindo nekitōgo, [b] ku
15 lunaku lumu. Omusaja omuka'de
era owekitibwa gwe mutwe; ne na-
16 'bi aigiriza ebyobulimba gwe muki-
ra. Kubanga abakulembera abantu
bano babakyāmya; nabo bebakule-
17 mbera bazikirizibwa. Mukama kya-
liva alema okusanyukira abavubuka
bābwe, 'sō talisāsira (bāna) bābwe
abafiri'dwa bakitābwe ne ba'na-
'mwāndu bābwe: kubanga buli mu-
ntu avōla era akola ebibi, na buli
kamwa kogera ebyobusiru. [c] Ebyo
[c] Is. 12.
byona bimaze okubawo naye obusū-
ngubwe tebunakyūsibwa okubava-
ko, naye omukonogwe gukyagolo-
'dwa.
18 Kubanga obubi [d] bwōkya ngomu-
liro; gumalawo emyeramānyo na-
ma'gwa: wewawo, gukolēra mu bi-
sa'ka ebyomukibira, ebire ebyomu-
'ka ebiku'te nebinyōka nebirinya
[d] Is. 10. 17, 18. Mala. 4. 1.
19 wa'gulu. Olwobusūngu bwa Mu-
kama owe'gye ensi eyiri'de dala:
era nabantu bali ngenku ezomuliro;
20 [e] tewali asonyiwa mugandawe. Era
[e] Mi. 7. 2, 6.
omu alisika ku mukono ogwadyo,
nālūmwa enjala; era [f] alirya ku
mukono ogwa kono, 'sō tebali'kuta:
[f] Lev. 26. 26.
[g] balirya buli muntu enyama eyomu-
21 konogwe ye: [i] Manase Efulaimu;
[g] Is. 49. 26. [i] Balam. 8. 1. [k] 2 Byom. 28. 6 neb. [l] Iu. 12.
ne Efulaimu Manase: era [k] bōmbi
wamu balikyāwa Yuda. [l] Ebyo
byona bimaze okubawo naye obusū-
ngubwe tebunakyūsibwa okubava-
ko, naye omukonogwe gukyagolo'dwa.

10 Zibasānze abo abatēka amatēka agatali ga butūkirivu, nabawandisi abawandika obukyāmu:
2 okugoba abanaku baleme okusaliwa omusāngo, nokubanyagako
[a] Is. 14. 32.
ebyābwe [a] abāvu abomubantu bānge, ba'na'mwāndu babere munyago gwābwe, era abafiri'dwa bakitā-
3 bwe babafūle omui'go gwābwe! Era
[b] Kos. 9. 7. Luk. 19. 44.
mulikola mutya ku [b] lunaku olwo-
ku'jirwa, ne mu kuzikirizibwa oku-
liva ewala? muli'dukira eri āni
okubērwa? era mulireka wa ekitī-
4 bwa kya'mwe? Balikutama buku-
tami wansi wabasibe, era baligwa
wansi waba'ti'dwa. [c] Ebyo byona
[c] Is. 9. 12.
bimaze okubawo naye obusūngubwe
tebunakyūsibwa okubavako, naye
omukonogwe gukyagolo'dwa.

5 'Gwe Omwasuli, oluga olwobusū-
ngu bwānge, omu'go oguli mu nga-
6 lozo kye kirui kyānge! Ndimutu-
ma okulūmba e'gwānga erivōla, era
[d] Yer. 34. 22.
[d] ndimulagira ku bantu abaliko o-
busūngu bwānge, okunyaga omu-
nyago, nokunyaga omui'go, nokuba-
linyirira wansi ngebitōmi ebyomu-
7 ngūdo. Naye tagenderera kukola
bwatyo, 'sō nomutimagwe tegulo-
wōza bwegutyo; naye kiri mu mu-
timagwe okuzikiriza, nokumalawo
8 amawānga si matono. [e] Kubanga
[e] 2 Basek. 18. 24.
ayogera nti Abakulu bānge bona
9 si bakabaka? Kalino tekifanana
[f] 2 Byom. 35. 20. [g] 1 Basek. 8. 65. [i] 2 Basek. 18. 34. [k] 2 Basek. 18. 33.
[f] Kalukemisi? [g] Kamasi tekifanana
[i] Alupadi? Samaliya tekifanana
10 Damasiko? [k] Ngomukono gwānge
bwegwatūka kunsi za bakabaka
ezesanamu, ezalina ebifananyi ebi-

ba'je ebyasinga ebyo ebiri mu Ye-
11 rusalemi ne mu Samaliya; nga
bwenakola Samaliya nesanamu za-
kyo, sirikola bwentyo Yerusalemi
[l] nesanamu zakyo?
12 Kyekiriva kitūka, [m] Mukama bwa-
liba ngamali'de dala omulimugwe
gwona ku lusozi Sayuni ne ku Ye-
rusalemi, nendyoka [n] mbonereza
ebibala byomutima omuka'kanyavu
ogwa kabaka Webwasuli, namalala
13 gamasoge amagulumivu. [o] Kuba-
nga yayogera nti Olwamānyi gomu-
kono gwānge nakikola, nolwamagezi
gānge; kubanga ndi mukabakaba:
era na'julula ensalo ezamawānga,
ne'nyaga obuga'ga bwābwe, nentō-
waza ngomuzira abo abatūla (ku
14 ntebe): era omukono gwānge guvu-
mbu'de obuga'ga obwamawānga
ngekisu; era ngomuntu bwaku-
ng'anya amagi agazizibwa, bwentyo
bwenakung'anya ensi zona: 'sō
tewāli eyayānjuluza ekiwawātiro,
newakuba'de eyayasamya akamwa,
15 newakuba'de eyakāba. Emba'zi
eryenyumiriza eri oyo agitemya?
omusomēno gulyekuza eri oyo agu-
nyenya? kwenkana oluga nga lu-
nyenye'za abo abalulōnda, oba o-
mu'go nga gusitu'de atali muti.
16 Mukama, Mukama owe'gye, kya-
liva awereza obuko'vu mu basajabe
abage'vu; era wansi wekitībwakye
walikolēra okwōkya ngokwōkya
17 kwomuliro. Nomusana gwa Isira-
eri guliba mu kifo kyomuliro, No-
mutukuvuwe aliba mu kifo kyokwā-
ka: kale gulyōkya gulimalawo ama-
'gwage nemyeramānyogye [p] ku lu-
18 naku lumu. Era alimalawo ekitī-
bwa kyekibirakye, nekyenimiroye
engimu, obulamu era nomubiri:
kale kiriba ngomukwasi webendera
19 bwaziri'ka. Nemiti egyomukibira-
kye egirisigalawo giriba mitono,
omwāna omuto nokuīnza nāīnza
okugiwandika.
20 Awo olulitūka ku lunaku luli,
[r] abaliba nga bafi'sewo ku Isiraeri,
nabo abaliba baba bawonye ku nyu-
mba ya Yakobo, nga [s] tebakyesiga-
ma nate kwoyo eyabakuba: naye
balyesigama ku Mukama, Omutu-
kuvu wa Isiraeri, mu mazima.
21 [t] Ekitūndu ekirifi'kawo kirikoma-
wo, ekirifi'kawo ku Yakobo, eri
22 Katonda owamānyi. [u] Kubanga a-
bantubo Isiraeri newakuba'de nga
baliba ngomusenyu ogwenyanja, e-
kitūndu (obutūndu) ekirifi'kawo ku-
bo kirikomawo: okutūkiriza kwa-
tēsebwa, okusu'kiriza nomusāngo
23 ogwensōnga. Kubanga okukome-
'kereza, era okwatēsebwa, Muka-
ma, Mukama owe'gye kwalikola
wakati munsi yona.
24 Kyava ayogera Mukama, Muka-
ma owe'gye nti 'Mwe abantu bānge
abatūla mu Sayuni, temutyānga
Asuli: newakuba'de ngakukuba no-
luga, nākugalulira omu'gogwe, nge-
25 mpisa Yemisiri bweri. [w] Kubanga
akasēra kakyali katono nyo, oku-
nyīga kulyoke kutūkirizibwe nobu-
sūngu bwānge mu kuzikirira kwā-
26 bwe. Awo Mukama owe'gye ali-
muletako ekoba, nga bwebyali [y] Mi-
diani bweya'tirwa awali olwāzi lwa
Olebu: [z] nolugalwe lulibakunyanja,
era alirugalula ngempisa Yemisiri
27 bweri. Awo olulitūka ku lunaku
luli, omugugwe guliva ku kibe-
gabegakyo, nekikoligokye mu bula-
gobwo, nekikoligo kirizikirizibwa
[a] olwokufukibwako amafuta.
28 Atūse Eyayasi, aise mu [b] Migulo-
ni; [c] Emikumasi gyaterekera emi-
29 gugugye: bavūnuse [d] awavūnuki-
rwa; basuze Egeba: Lama aka-
nkana; Gibea wa Saulo a'duse.
30 Yogerera wa'gulu ne'doboziryo,
'gwe muwala wa [e] Ga'limu! wulira,
31 'gwe Laisa! 'Gwe Anasosi asāsi-
rwa! Madumena mu'duse; abatūla
mu Gebimu bekung'anya oku'duka.
32 Ku lunaku luno olwa lero anāsula
[f] Enobu: omukonogwe agugalulira
olusozi lwa muwala wa Sayuni, olu-
sozi lwa Yerusalemi.
33 Laba, Mukama. Mukama owe-
'gye, alitema amatabi nentīsa: na-
bawānvu abawagūfu balitemerwa
dala, nabagulumivu balikakanyizi-
34 bwa. Era alimalawo nekyūma ebi-
sa'ka ebyomukibira, ne [g] Lebanoni
aligwa olwowamānyi.

11 Era mu kikolo kya [a] Yese muli-
va [b] ensibuka, ne'tabi eririva mu
2 mizigye liribala ebibala: [c] nomwo-
yo gwa Mukama gulibēra kuye,
[d] omwoyo ogwamagezi nokutegēra,
omwoyo ogwokutēsa namānyi, o-
mwoyo ogwokumanya nokutya Mu-
3 kama; nokutya Mukama kwalisa-
nyukira: [e] 'sō tasalenga misāngo
ngokulaba kwamasoge bwekunābā-
nga, 'sō tanenyenga ngokuwulira
4 kwamatuge bwekunābānga: naye
[f] anāsalirānga omwāvu emisāngo
gya nsōnga, era anānenyānga no-
butūkirivu olwabawōmbefu abali
kunsi: era [g] alikuba ensi nomu'go
ogwomukamwāke, era ali'ta omubi
5 nomu'ka ogwomumimwagye. No-
butūkirivu buliba [i] lukoba lwa mu
kiwatokye, nobwesigwa (buliba) lu-
6 koba lwa mu mugōngogwe. [k] No-
musege gunāsulānga wamu nomwā-
na gwendiga, nengo enegalamirā-
nga wamu nomwāna gwembuzi;
nenyana nomwāna gwempologoma
nekya sa'va wamu; nomwāna omu-
7 to aliziitiriza. Nente ne'dubu zirir-
īra wamu; abāna bazo baligalami-

l 2 Basek. 18. 14-16.
m Yer. 25. 29.
n 2 Basek. 19. 35-37.
o 2 Basek. 19. 23.
p Is. 9. 14.
r Is. 4. 2.
s 2 Basek. 16. 7.
t 2 Byom. 30. 6. Is. 7. 3.
u Bal. 9. 27 neb.
w Is. 54. 7.
y Balam. 7. 25. Is. 9. 4.
z Kuv. 14. 26, 27. Is. 11. 15.
a Zab. 105. 15. Dan. 9. 24.
b 1 Sam. 14. 2.
c 1 Sam. 13. 2.
d 1 Sam. 13. 23.
e 1 Sam. 25. 44.
f 1 Sam. 21. 1.
g Is. 29. 17.
a Iu. 10. Beb. 7. 14.
b Zab. 110. 2.
c Mat. 3. 16. Yok. 3. 34.
d Ma. 34. 9.
e Yok. 7. 24.
f Zab. 72. 2, 4.
g Zab. 2. 9. Mala. 4. 6.
i Bef. 6. 14.
k Is. 65. 25. Kos. 2. 18.

ra wamu: nempologoma erirya o-
8 mu'do ngente. Nomwāna ayōnka
alizanyira ku kinya ekyenswēra,
nomwāna eyakava ku mabēre alite-
ka omukonogwe ku mpampagama
9 yesalāmbwa. Tebalirūma newaku-
ba'de okuzikiriza ku [l] lusozi lwānge
olutukuvu lwona: kubanga [m] ensi
eri'jula okumanya Mukama, nga-
ma'zi bwegasānikira enyanja.
10 Awo olulitūka ku lunaku luli [n] ekikolo kya Yese, ekiimirira okuba ebendera eyamawānga, eri oyo amawānga gyebanānonyānga; [o] nekifokye ekyokuwu'muliramu kiriba kitibwa.
11 Awo olulitūka ku lunaku luli Mukama ali'sāwo nate omukonogwe omulūndi ogwokubiri okukomyawo abalifi'kawo ku bantube abalisigalawo, okuba'gya mu Bwasuli ne mu Misiri ne mu [p] Pasulo ne mu [r] Kusi ne mu [s] Eramu ne mu [t] Sinali ne mu [u] Kamasi ne mu [w] bizīnga ebyo-
12 munyanja. Era [y] aliwanikira amawānga ebendera, era alikung'anya [z] abāgobebwa mu Isiraeri, nāleta wamu abāsāsānyizibwa ku Yuda okuba'gya mu nsōnda enya ezensi.
13 Era [a] obu'gya bwa Efulaimu buli-'gwāwo, nabo abateganya Yuda balizikirizibwa. Efulaimu talikwatirwa Yuda bu'gya, ne Yuda talitega-
14 nya Efulaimu. Era balibūka nebagwa ku kibegabega Kyomufirisuti ebugwanjuba; balyetaba okunyaga abāna bebuvanjuba: baligolola omukono gwābwe ku Edomu ne Moabu; nabāna ba Amoni balibagō-
15 ndera. Era Mukama [b] alizikiririza dala olulimi lwenyanja Eyemisiri; era alikunkumuliira omukonogwe ku [c] Mu'ga nempewoye ekaza, nāgukuba nāgufūla emi'ga musānvu, nāsomosa abantu nga tebatobye bi-
16 gere. Era [d] waliba olugūdo eri abo abalifi'kawo ku bantube, abalisigalawo, okuva mu Bwasuli; [e] nga bwerwāliwo eri Isiraeri ku lunaku lweyalinyirako okuva munsi Yemisiri.

12 Era ku lunaku luli olyogera nti Nākwebaza, ai Mukama; kubanga newakuba'de nga wansunguwalira, obusūngubwo bukyūse,
2 era onsanyusa. Laba, Katonda bwe bulokozi bwānge; nesigānga nesitya: kubanga [a] Mukama Yakuwage [b] mānyi gānge noluimba; era
3 yafūse obulokozi bwānge. Kyemunāvānga musenānga nesanyu ama-
4 'zi mu nzi'zi ezobulokozi. Era ku lunaku luli mulyogera nti Mwebaze Mukama, muite erinyalye, [c] mubūlire ebikolwabye mu mawānga, mwo-
5 gere erinyalye ligulumizibwe. [d] Mumuimbire Mukama; kubanga akoze ebyekitībwa: ekyo kimanyibwe
6 munsi yona. Yogerera wa'gulu olekāne, 'gwatūla mu Sayuni: kubanga [e] Omutukuvu owa Isiraeri ali wakati mu'gwe mukulu.

13 [a] Omugugu gwa Babuloni [b] Isaya mutabani wa Amozi gweyalaba.
2 [c] Muwanike ebendera [d] ku lusozi olwobwēru, mubaimusize e'dobozi, muwenye nomukono, baingire mu
3 miryango egyabakūngu. Ndagi'de [e] abawōnge bānge, wewawo, mpise abasaja bānge [f] abamānyi olwobusūngu bwānge, abānge abenyumiri-
4 za namalala. Oluyogāno lwekibīna ku nsozi, ngolwe'gwānga edene! oluyogāno olwokulekāna kwobwakabaka obwamawānga nga gakung'anye! Mukama owe'gye aku-
5 ng'anyi'za e'gye olutalo. Bava munsi yewala, ku nkomerero ye'gulu, Mukama nebyokulwānyisa ebyokunyīgakwe, okuzikiriza ensi yona.
6 Muwowogane; kubanga [g] olunaku lwa Mukama luli kumpi; luli'ja ngokuzikirira okuva eri Omuīnza
7 webintu byona. Emikono gyona kyegiriva gi'dirira, na buli mutima
8 gwomuntu gulisānūka: era balikeng'entererwa; okusōnsomolwa nokubalagalwa kulibakwata; [i] balirūmwa ngomukazi alūmwa okuzāla: baliwunīkirira bo'ka na bo'ka; amaso gābwe galiba maso ga muliro.
9 Laba, [k] olunaku lwa Mukama lu'ja, olukāmbwe, nga lulina obusūngu nekirui; okuzisa ensi, nokuzikiriza abalina ebibi abāyo okubamalamu.
10 Kubanga emunyenye ezomu'gulu nebibīna byazo tebiryāka kwāka kwabyo: [l] enjuba erizikizibwa ngevayo, nomwezi tegulyāka musana
11 gwagwo. Nānge [m] ndibonereza ensi olwobubi bwābwe, nababi olwobutali butūkirivu bwābwe; era ndimalawo ekye'jo ekyabalina amalala, era [n] ndika'kanya okwenyumiriza
12 kwabo abatīsa. [o] Ndifūla omusaja okuba owomuwendo okusinga ezābu enūngi, omusaja okusinga [p] ezābu
13 enūngi eya Ofīri. Kyendiva [r] nkankanya e'gulu, nensi erinyenyezebwa okuva mu kifo kyayo, mu busūngu bwa Mukama owe'gye, ne
14 ku lunaku olwekiruikye. Awo olulitūka ngempewō egobebwa era ngendiga ezitaliko musūnba, [s] balikyūka buli muntu oku'da mu bantu bewābwe ye, era bali'duka buli mu-
15 ntu munsi yābwe ye. Buli anālabikānga anāfumitibwānga; na buli anāwāmbibwānga anāgwānga neki-
16 tala. [t] Nabāna bābwe abawere balimenyerwamenyerwa mu maso gābwe; [u] enyumba zābwe zirinyagibwa, nabakazi bābwe balikwatibwa

[l] Zab. 78. 54.
[m] Kab. 2. 14.
[n] Bal. 15. 12.
[o] Beb. 4. 1.
[p] Yer. 44. 1, 15.
[r] 2 Basek. 19. 9.
[s] Yer. 49. 34 neb.
[t] Lub. 11. 2.
[u] 1 Basek. 8. 65.
[w] Es. 10. 1. Is. 24. 15.
[y] Is. 5. 26.
[z] Is. 27. 13. Yer. 49. 36.
[a] Is. 9. 21. Yer. 3. 18. Ez. 37. 16 neb.
[b] Zek. 10. 11.
[c] Is. 7. 20.
[d] Is. 9. 28.
[e] Kuv. 14. 29. Is. 63. 12, 13.
[a] Is. 26. 4.
[b] Kuv. 15. 2. Zab. 118. 14.
[c] Zab. 145. 4 neb.
[d] Zab. 98. 1.
[e] Is. 5. 24; 41. 14, 16.
[a] Is. 14. 28; 17. 1. Zek. 12. 1.
[b] Is. 1. 1.
[c] Is. 5. 26.
[d] Yer. 51. 25.
[e] Zab. 50. 5.
[f] Yo. 3. 11.
[g] Yo. 1. 15. Zef. 1. 7. Kub. 6. 17.
[i] Kos. 13. 13.
[k] Mala. 4. 1.
[l] Mat. 24. 29.
[m] Is. 24. 21.
[n] Is. 2. 11, 17.
[o] Is. 24. 6.
[p] Yob. 28. 16.
[r] Ka'g. 2. 6.
[s] Yer. 50. 16.
[t] Nak. 3. 10.
[u] Zek. 14. 2.

17 lwa mānyi. Laba, ndibaletako
[w] Abamedi, abatali'sāyo mwoyo eri
efeza, nezābu tebaligisanyukira.
18 Nemitego gyābwe girimenyamenya
abavubuka; 'sō tebalisāsira za'de
lya lubuto; eriso lyābwe teririsonyi-
19 wa bāna bato. Ne Babuloni, [y] eki-
tibwa ekyobwakabaka, obulungi o-
bwamalala [z] Agabakaludaya, kiriba
nga [a] Katonda bweyasūla Sodomu
20 ne Gomola. [b] Tekisulibwengamu
enaku zona, 'sō tekiberwengamu
emirembe nemirembe: 'sō Nomu-
walabu tasimbengayo wema; 'sō na-
basūmba tebagalamizengayo mbuzi
21 zābwe. Naye [c] ensolo enkāmbwe
ezomu'dūngu ze zināgalamirānga-
yo; nenyumba zābwe ziri'jula ebi-
ntu ebisinda; ne bamāya banāberā-
ngayo, nebya zigeye bināziniirānga
22 eyo. Nemisege ginākābirānga mu
bigo byābwe, nebibe mu mayumba
gābwe agebinyumu: [d] nekisēra kya-
kyo kiri kumpi nokutūka, 'sō nenaku
14 zakyo teziryongerwako. Kuba-
nga Mukama [a] alisāsira Yakobo,
era, bwalimala, [b] nālōnda Isiraeri,
nābateka munsi yābwe bo: [c] nomu-
genyi alyega'ta nabo, era balyetaba
2 nenyumba ya Yakobo. Namawānga
balibatwāla, [d] nebabaleta mu kifo
kyābwe: nenyumba ya Isiraeri bali-
ba nabo munsi ya Mukama okuba
aba'du nabazāna: era baliwāmba
abo abābawāmbānga; era [e] balifuga
abo abābajōgānga.
3 Awo olulitūka ku lunaku Mukama
lwalikuwerako okuwu'mula mu na-
kuzo ne mu kuteganakwo ne mu
kuwereza okuzibu kwewawalirizi-
4 bwa okuwereza, awo oligera olugero
luno ku kabaka Webabuloni noyo-
gera nti Omujōzi ngawe'dewo! eki-
buga ekya zābu nga kiwe'dewo!
5 Mukama amenye omu'go ogwababi,
omu'go ogwobwakabaka ogwabo
6 abafuga; ogwakubānga amawānga
nobusūngu olutata, ogwafugānga
amawānga nekirui, negui'ganyānga
7 negutaziizibwa muntu yena. Ensi
yona ewu'mu'de, era etere'de: [f] ba-
8 baguka okuimba. Wewawo, enfugo
zikusanyukira, nemivule egyoku
Lebanoni, (nga gyogera nti) Kaso-
ke'de ogalamizibwa, tekulinyānga
9 ku'fe atutema. Amagōmbe wansi
gagugumuka kululwo okukusisi-
nkana ngo'ja: gagolokosa abafu
kululwo, abakulu bona abensi; gai-
musi'za bakabaka bona abamawā-
10 nga okuva ku ntebe zābwe. Abo
bona bali'damu nebakugamba nti
Era nāwe ofūse munafu nga'fe?
11 ofananyizibwa nga'fe? Ekitībwa-
kyo ki'sibwa emagōmbe, ne'dobozi
lyenāngazo: envunyu zāliri'dwa
wansiwo, era envunyu zikubi'seko.
12 [g] Ngogu'de okuva mu 'gulu, 'gwe
emunyenye eyenkya, omwāna we-
nkya! ngoteme'dwa okutūka ku
'taka, gweyame'gānga amawānga!
13 Noyogera mu mutimagwo nti [i] Ndi-
rinya mu 'gulu, [k] ndigulumiza ente-
be yānge okusinga emunyenye za
Katonda; lera nditūla ku [l] lusozi
olwekibīna, ku [m] njui ezenkomerero
14 ezobukika obwa kono: ndirinya o-
kusinga ebire webikoma; ndifanana
15 oyo ali wa'gulu enyo. Naye [n] oli-
'sibwa emagōmbe, ku njui ezenko-
16 merero ezobunya. Abo abanākula-
bānga banākukeberānga, banākulo-
wōzānga, (nga bogera nti) Ye wuno
eyakankanyānga ensi, eyanyenyā-
17 nga obwakabaka; eyazisānga ensi
yona, nāsūla ebibuga byamu; atā-
tānga basibebe oku'da ewābwe?
18 Bakabaka bona abamawānga, bona
bwebenkana, bebakira mu kitībwa,
19 buli muntu mu nyumbaye ye. Naye
'gwosūlibwa okuku'gya mu malālo-
go nge'tabi erikyāibwa, ngoyamba-
'de aba'tibwa, abafumitibwa nekita-
la, aba'ka mu mainja agobunya;
ngomulāmbo oguliniyirirwa nebige-
20 re. Toliga'tibwa nabo mu kuziki-
bwa, kubanga wazikiriza ensiyo,
no'ta abantubo, [o] eza'de lyabo aba-
kola obubi teriryogerwako enaku
21 zona. Mutegekere abānabe oku'ti-
bwa [p] olwobutali butūkirivu bwa
bakitābwe; [r] baleme okugolokoka,
nebalya ensi, neba'juza ensi yona
22 ebibuga. Nānge ndibagolokokera-
ko, bwayogera Mukama owe'gye,
nempemēnta mu Babuloni erinya
[s] nabalifi'kawo, nomwāna nomu'zu-
23 kulu, bwayogera Mukama. Era
ndikifūla obutaka bwa namunūngu,
nebidiba ebyama'zi: era ndikyēra
nolweyo olwokuzikiriza, bwayogera
Mukama owe'gye.
24 Mukama owe'gye alāi'de, ngayo-
gera nti Mazima nga bwenalowōza,
bwekiritūka bwekityo; era nga bwe-
natēsa, bwekirinywēra bwekityo:
25 [t] ndimenyera Omwasuli munsi yā-
nge, era ndimulinyira nebigere ku
nsozi zānge: kale ekikoligokye
kiribavako, [u] nomugugugwe guli-
26 va ku kibegabega kyābwe. Okwo
kwe kutēsa okwatēsebwa kunsi
yona: era ogwo gwe mukono
ogwagololwa ku mawānga gona.
27 Kubanga Mukama owe'gye ye ya-
tēsa, era āni aliki'julula? nomuko-
nogwe 'gwe gugolo'dwa, era āni
aligu'zayo?
28 Mu mwāka [v] kabaka Akazi
mweyafira newabawo [y] omugugu
guno.
29 Tosanyuka, 'gwe Bufirisuti, 'gwe
wena, kubanga omu'go gumenyese
ogwakukuba: kubanga mu kikolo
kyomusota muliva esalāmbwa, ne-

[w] Is. 21. 2. Yer. 51. 28. Dan. 5. 28 neb.
[y] Is. 4. 2.
[z] Is. 23. 13.
[a] Yer. 50. 40.
[b] Yer. 50. 3; 51. 29, 43, 62.
[c] Is. 34. 11 neb.
[d] Yer. 51. 33.
[a] Zab. 102. 13. Is. 60. 10.
[b] Zek. 1. 17.
[c] Is. 60. 4, 5 neb.
[d] Is. 49. 22; 60. 9.
[e] Is. 60. 14.
[f] Is. 44. 23.
[g] Kub. 8. 10.
[i] Mat. 11. 23.
[k] Dan. 8. 10.
[l] Is. 2. 2.
[m] Zab. 48. 2.
[n] Ob. 4. Mat. 11. 23.
[o] Zab. 21. 10.
[p] Kuv. 20. 5.
[r] Zab. 140. 10.
[s] Yer. 51. 62.
[t] Is. 37. 36.
[u] Is. 10. 27.
[v] 2 Basek. 16. 20.
[y] Is. 13. 1.

za'de lyalyo liriba musota gwa mu-
30 liro ogubūka. Nababeryeberye a-
babāvu balirya, nabatalina bintu
baligalamira mirembe: era ndi'ta
ekikolokyo nenjala, nababo abalifi-
31 'kawo bali'tibwa. Wowogana, 'gwe
wankaki; kāba, 'gwe ekibuga; o-
sānūse, 'gwe Bufirisuti, 'gwe we-
na; kubanga mu bukika obwa kono
muvamu omu'ka, 'sō tewali eyewa-
32 la mu ntūkoze ezalagirwa. Kale
balyanukulwa batya ababaka abe-
'gwānga? Nti [z] Mukama yatekawo
emisīngi gya Sayuni, ne muye
[a] ababonyabonyezebwa ku bantube
mwebali'dukira.

15 [a] Omugugu gwa [b] Moabu.
Kubanga [c] mu kiro kimu Ali
ekya Moabu bakizisa, bakimalawo;
kubanga mu kiro kimu Kiri ekya
2 Moabu bakizisa, bakimalawo. A-
yāmbuse Ebayisi ne [d] Diboni, ku
bifo ebigulumivu, okukāba amaziga: Moabu awowoganira [e] Nebo ne
[f] Medeba: ku mitwe gyābwe gyona
kuliko ebiwalāta, [g] buli kirevu ki-
3 mwere'dwa. Besibira ebibukutu
mu ngūdo zābwe: wa'gulu ku nyu-
mba zābwe ne mu mbuga zābwe
buli muntu awowogana, ngakāba
4 nyo amaziga. Ne Kesuboni alira,
ne [i] Ereale; e'dobozi lyābwe liwuli-
rwa okutūka [k] Eyakazi: baserikale
ba Moabu kyebava bogerera wa-
'gulu; obulamubwe bukankana mu-
5 ndaye. Omutima gwānge gukābi-
ra Moabu; abakūngube ba'dukira
Ezoali, Eyegulasuserisiya: kuba-
nga awayāmbukirwa Erukisi gye-
balinyira nga bakāba amaziga; ku-
banga bakābira mu 'kubo Eryeko-
lonaimu okukāba okwokuzikirira.
6 Kubanga ama'zi Agenimulimu ga-
lirekebwawo: kubanga omu'do gu-
wotōke'de dala, omu'do omugōnvu
gu'gwāwo, tewali kintu kimera.
7 Ebintu ebingi byebafunye nebyo
byebaterese kyebaliva babitwāla
8 eri omu'ga ogwenzingu. Kubanga
okukāba kwetōlo'de ensalo za Mo-
abu; okuwowogana kwakwo (ku-
tūse) Eyegulaimu, nokuwowogana
9 kwakwo (kutūse) [l] Ebeererimu. Ku-
banga ama'zi Agedimoni ga'ju'de
omusai: kubanga ndyeyongera o-
kuleta ebirala nate ku Dimoni,
empologoma kwoyo awona ku Mo-
abu, ne kwabo abalifi'kawo kunsi.

16 Muwereze [a] abāna bendiga boyo
afuga ensi okuva Esera ekyolekera e'dūngu okutūka ku lusozi lwa mu-
2 wala wa Sayuni. Kubanga olulitūka
ngenyonyi ezabula ngekisu ekyasā-
sāna bwebatyo bwebaliba bawala ba
Moabu ku misomoko gya [b] Alunoni.
3 Tēsa ebigambo, mala omusāngo;

[c] fūla ekisīkirizekyo okuba ngekiro
wakati mu tuntu: kweka abago-
be'dwa; tolyāmu lukwe adāgana.
4 Abānge abagobe'dwa batūle nāwe;
Moabu, bēra ki'dukiro gyali mu
maso gomunyazi: kubanga omuka-
nga azikiri'de, okunyaga kuwe'de,
5 abajōzi bakomye munsi. [d] Nentebe
eyobwakabaka enenywēzebwānga
mu kusāsira, era walibawo aligitū-
lako mu mazima, mu wema ya
Daudi; [e] ngasala emisāngo, era
ngagoberera ebyensōnga, era o-
mwāngu okukolānga ebyobutūki-
rivu.
6 [f] Tuwuli'de amalala ga Moabu,
nga wa malala mangi nyo; ekye-
'jokye namalalage nobusūngubwe;
7 okwenyumirizakwe tekulimu. Mo-
abu kyaliva [g] awowoganira Moabu,
buli muntu aliwowogana: mulina-
kuwalira emigāti egya zabibu [i] E-
gyekirukalesesi, nga mukubi'dwa
8 dala. Kubanga [k] enimiro Ezekesu-
boni ziwotōka, nomuzabibu Ogwe-
sibuma; abakūngu abamawānga
bamenye'de dala emiti gyagwo e-
gyasinga obulūngi; gyabuna oku-
tūka [l] Eyazeri, gyatūka mu 'dūngu;
amatabi gagwo gālānda, gāsomoka
9 enyanja. Kyenāva nkābira amaziga
awamu nokukāba kwa Yazeri olwo-
muzabibu Ogwesibuma: nākufuki-
rira ama'zi namaziga gānge, 'gwe
Kesuboni ne Ereale: kubanga ku
bibalabyo ebyekyengera ne ku bi-
kūngulwabyo kukubi'dwako olube.
10 [m] Nesanyu ligyi'dwawo, nemizira
giwe'de mu nimiro eng'imu; ne mu
nsuku zemizabibu temuliba kuīmba,
newakuba'de e'dobozi eryokusanyu-
ka: tewaliba muso'golori aliso'golera
omwenge mu maso'golero; nkome-
11 'za emizira (gyabaso'gozi). [n] Ebye-
nda byānge kyebiva bikābira Moabu
ngenānga, ne munda wānge mukā-
12 bira Kirukeresi. Awo olulitūka,
Moabu bwalyeyānjula, bwalyekōya
ku kifo ekigulumivu, na'ja mu wa-
tukukuvuwe okusaba, talisobola.
13 Ekyo kye kigambo Mukama kye-
yayogera ku Moabu [o] mu biro ebye-
14 'da. Naye kakano Mukama ayoge-
'de nti Emyāka esatu nga tegina-
'gwāko, [p] ngemyāka egyomusenze
akolera empēra bwegibēra, ekitibwa
kya Moabu kirinyōmebwa awamu
nekibīnakye kyona ekinene; nabo
abalifi'kawo baliba batono nyo 'sō
tebaliba kintu.

17 [a] Omugugu gwa [b] Damasiko.
Laba, Damasiko, ki'gyi'dwawo
obutaba kibuga, era kiriba kifūnvu
2 ekyebyāgwa. Ebibuga bya Aloeri
bireke'dwawo: biriba bya mbuzi,
ezināgalamirānga 'sō tewabenga a-
3 nāzikānga. Era ekigo kirikoma mu

[z] Zab. 87. 1, 5.
[a] Is. 10. 2. Zek. 11. 7 neb.
[a] Is. 13. 1.
[b] 1 Sam. 14. 47.
[c] Yer. 48. 1 neb. Ez. 25. 8 neb.
[d] Kubal. 21. 30.
[e] Kubal. 32. 3.
[f] 1 Byom. 19. 7.
[g] Yer. 48. 37.
[i] Is. 16. 9.
[k] Yer. 48. 34.
[l] Kubal. 21. 16 neb.
[a] 2 Basek. 3. 4.
[b] Kubal. 21. 13 neb.
[c] Is. 4. 6.
[d] Luk. 1. 33.
[e] Zab. 72. 2.
[f] Yer. 48. 29.
[g] Yer. 48. 20 neb.
[i] 2 Basek. 3. 25.
[k] Is. 15. 4.
[l] Kubal. 21. 32.
[m] Yer. 48. 33.
[n] Is. 15. 5; 63. 15. Yer. 48. 36.
[o] Am. 2. 1-3.
[p] Is. 21. 16.
[a] Is. 13. 1.
[b] Is. 7. 8. Yer. 49. 23-27. Am. 1. 3-5. Zek. 9. 1.

Efulaimu, nobwakabaka mu Damasiko, nabalifi'kawo ku Busuli; baliba ngekitibwa kyabāna ba Isiraeri, bwayogera Mukama owe'gye.
4 Awo olulitūka ku lunaku luli ekitibwa kya Yakobo kirikendēzebwa, [c] nobuge'vu bwomubirigwe
5 buliko'ga. Era kiriba [d] ngomukūnguzi bwakung'anya eng'āno emera nomukonogwe negukūngula ebirīmba; wewawo, kiriba ngomuntu bwalōnda ebirīmba mu kiwōnvu
6 Ebyabalefa. [e] Naye mulisigalamu ebirōndebwa, ngokukubibwa kwomuzeituni bwekubēra, ebibala ebibiri oba bisatu wa'gulu ku busongezo obukomererayo, ebina oba bitāno ku busongezo bwomuti omugimu, bwayogera Mukama, Katonda
7 wa Isiraeri. Ku lunaku luli omuntu alitunulira Omutōnziwe, namasoge galikyūkira Omutukuvu owa Isira-
8 eri. 'Sō talitunulira byōto, omulimu gwemikonogye, 'sō talikyūkira ekyo engaloze kyezakola, oba Bāsera oba
9 ebifananyi byenjuba. Ku lunaku luli ebibugabye ebyamānyi biriba ngebifulukwa mu kibira ne ku ntiko yolusozi, ebyavibwamu mu maso gabāna ba Isiraeri: era biriba nsi-
10 ko. Kubanga werabi'de [g] Katonda owobulokozibwo, 'sō to'juki'de [i] lwāzi lwa mānyigo; kyova osimbamu ebisimbe ebyokusanyusa, nosigamu
11 ebimera ebigenyi: ku lunaku lwosimbirako o'sāko olukomera, era enkya omerusa ensigozo: naye ebikūngulwa bi'dukira ku lunaku olwokunakuwaliramu era olwokukungubagiramu.
12 Wowe, oluyogāno lwamawānga amangi, agawuluguma ngokuwuluguma kwenyanja; nokuwulukuka kwamawānga agawulukuka ngoku-
13 wulukuka kwama'zi agamānyi! Amawānga galiwulukuka ngokuwulukuka kwama'zi amangi: naye alibanenya, nabo bali'dukira wala, era baligobebwa ngebisusūnku ebyokunsozi mu maso gempewo, era ngenfūfu eyakazimu mu mberi ya ki-
14 buyaga. Akawungēzi, laba, ntīsa; era obu'de nga tebunakya tebaliwo. [k] Guno gwe mugabo gwābo abatunyaga, era ye mpēra yābo abatukwakwābira.

18 [a] Wowe, ensi eyokukwakwāya kwebiwawātiro, eri emitala we-
2 mi'ga gya Kusi: etuma ababaka ku nyanja mu bibaya ku ma'zi, ngeyogera nti Mugende, 'mwe ababaka abāngu, eri e'gwānga egwānvu era ebwewēvu, eri abantu abābānga abentīsa kasoke'de babērawo na guno gu'jwa; e'gwānga erigera era eririnyiririra dala, ensi
3 yābwe emi'ga gigisazemu! 'Mwe 'mwena abatūla munsi, na'mwe ababēra ku 'taka lyensi, [b] ebendera bwewanikibwānga ku nsozi, mulabānga; era ekondēre bwerifūibwā-
4 nga, muwulirānga. Kubanga bwatyo Mukama bwang'ambye nti Ndisirika, era ndiraba nga nyima mu kifo kyānge wentu'de; ngolubugumu olutemagana mu musana, ngekire kyomusulo mu lubugumu olwomubiro ebyokukūnguliramu.
5 Kubanga okukūngula nga tekunabawo, okumulisa nga kuwe'de, nekimuli nga kifūka zabibu eyengera, aliwawāgula obutabi nebiwabyo, namatabi agalānda aliga'gyawo nā-
6 gatema. Galirekerwa wamu enyonyi ezama'du ezokunsozi nensolo ezensi: era enyonyi ezama'du zirigatūlako mu kyēya, nensolo zona
7 ezensi zirigabērako mu to'go. Mu biro ebyo ekirabo kirireterwa Mukama owe'gye ekyabantu abawānvu era abawewēvu, nokuva eri abantu abābānga abentīsa kasoke'de babērawo na guno gu'jwa; e'gwānga erigera era eririnyiririra dala, ensi yābwe emi'ga gigisazemu, eri ekifo ekyerinya lya Mukama owe'gye, olusozi Sayuni.

19 [a] Omugugu gwa [b] Misiri. Laba, [c] Mukama yebaga'de ku kire ekiita amāngu na'ja mu Misiri: [d] nebifananyi Ebyemisiri birinyenyezebwa mu masoge, nomutima gwa Misiri gulisānūka muyo
2 wakati. Era ndirwānya Abamisiri Nabamisiri: era balirwāna buli muntu ne mugandawe, na buli muntu ne mulirānwawe; ekibuga nekibuga obwakabaka nobwakabaka.
3 Nomwoyo gwa Misiri guligwamu wakati muyo; nānge ndi'ta okutēsa kwayo: era baliragulwa eri ebifananyi, neri abasawo, neri [e] abo aba-
4 liko emizimu, neri abalogo. Era ndigabula Abamisiri mu mukono [f] gwomwāmi omukāmbwe; era kabaka omukānga alibafuga, bwayogera Mukama, Mukama owe'gye.
5 Nama'zi galikendēra mu nyanja, nomu'ga [g] guliwebuka negukala.
6 Nemi'ga giriwunya; obu'ga Obwemisiri bulikēwa nebukala: ebitōgo
7 nesālu biriwotoka. Amalūndiro agali ku Kiira, ku lubalama lwa Kiira kwe nyini, ne byona ebisigibwa ku Kiira, birikala, birigobebwawo,
8 'sō tebiribawo nate. Era [i] nabavubi balikāba, nabo bona abasūla amalobo mu Kiira balinakuwala, nabo abasūla ebiragala mu ma'zi ba-
9 li'gwāmu amānyi. Era nate abo abakola omulimu [k] ogwobugogwa obusunsule, nabo abaluka engoye
10 enjeru, balikwatibwa ensonyi. Ne-

[b] Is. 5. 26.

[c] Is. 10. 16.
[d] Yer. 51. 33.
[e] Is. 6. 13.
[f] Nge. 14. 31. Kos. 8. 14.
[g] Zab. 68. 19, 20.
[i] Ma. 32. 18. Zab. 31. 2; 62. 7.
[k] Is. 33. 1, 4.

[a] 2 Basek. 19. 9. Is. 20. 4, 5. Ez. 30. 4 neb. Zef. 2. 12; 3. 10.

[a] Is. 13. 1.
[b] Yer. 46. 13–26. Ez. 29. 1–31. 2; 31. 18–32. 32.
[c] Zab. 18. 10; 104. 3.
[d] Kuv. 12. 12. Yer. 43. 12.
[e] Is. 8. 19.
[f] Yer. 46. 26. Ez. 29. 19.
[g] Yer. 51. 36. Ez. 30. 12.
[i] Kubal. 11. 5.
[k] 1 Basek. 10. 28. Ez. 27. 7.

mpagi zayo zirimenyekamenkeka,
abo bona abakolera empēra balina-
11 kuwala mu myoyo. Abakulu [l]Abe-
zoani basiruwali'de dala; okutēsa
kwabatēsa ba Falao abakiza amage-
zi kufūse ngokwensolo: muga-
mba mutya Falao nti Ndi mwāna
wa bagezi, omwāna wa basekabaka
12 abe'da? Kale 'no abasajabo aba-
magezi [m]baliru'dawa? era baku-
būlire kakano; era bategēre Muka-
ama owe'gye kyatēse'za ku Misiri.
13 Abakulu Abezoani basiruwa'de, a-
bakulu [n]Abenofu ba'limbi'dwa; eji-
nja eryokunsōnda eryebi'ka byayo,
14 abo be bakyāmi'za Misiri. Muka-
ama ata'de omwoyo ogwobubambā-
vu wakati muyo: era bakyāmi'za Mi-
siri mu buli mulimu gwayo, ngomu-
15 tamīvu ataga'ta ngasesema. 'Sō te-
waliba mulimu gwona gwa Misiri
oguīnzika okukolebwa omutwe oba
mukira, olusānsa oba kitōgo.
16 [o]Ku lunaku luli Misiri [p]erifana-
na ngabakazi: era erikankana eri-
tya [r]olwokukunkumula kwomuko-
no gwa Mukama owe'gye, gwaku-
17 nkumulira kuyo. Nensi ya Yuda
erifūka ntīsa eri Misiri, buli muntu
anāgibulirwāngako anātyānga, o-
lwokutēsa kwa Mukama owe'gye,
kwatēsa kuyo.
18 [s]Ku lunaku luli waliba ebibuga
bitāno munsi Yemisiri [t]ebyogera
olulimi lwa Kanani, nebirāirira
Mukama owe'gye; ekimu kiriitibwa
nti Kibuga kya kuzikirira.
19 [u]Ku lunaku luli waliba [w]ekyōto
eri Mukama [y]wakati munsi Yemi-
siri, nempagi (eriba) ku nsalo yayo
20 eri Mukama. Era eriba kabonero
era [z]omujulirwa eri Mukama owe-
'gye munsi Yemisiri: kubanga ba-
likābira Mukama olwabajōzi, naye
alibawereza omulokozi, era omu-
21 kūmi, naye alibalokola. Era Mu-
kama alimanyibwa Misiri, [a]Naba-
misiri balimanya Mukama ku lu-
naku luli; wewawo, balisinza ne
[b]sadaka nekitone, era balyeyama
obweyamo eri Mukama, era bali-
22 butūkiriza. Era Mukama alikuba
Misiri, ngakuba era ngawonya;
nabo bali'da eri Mukama, naye a-
lyegairirwa bo, era alibawonya.
23 [c]Ku lunaku luli [d]waliba olugūdo
oluva mu Misiri olugenda mu Bwa-
suli, Nomwasuli ali'ja mu Misiri,
Nomumisiri mu Bwasuli; Nabami-
siri balisinziza wamu Nabāsuli.
24 [e]Ku lunaku luli Isiraeri aliba wa
kusatu wamu ne Misiri Nobwasuli,
25 omukisa wakati munsi: kubanga
Mukama owe'gye abawa'de omuki-
sa, ngayogera nti Bawebwe omukisa
Misiri [f]abantu bānge, Nobwasuli
[g]omulimu gwemikono gyānge, ne
Isiraeri [i]obusika bwānge.

[l] Kubal. 13. 22.
[m] 1 Kol. 1. 20.
[n] Yer. 2. 16; 44. 1.
[o] Is. 2. 11 neb.
[p] Yer. 50. 37; 51. 30. Nak. 3. 13.
[r] Is. 10. 32.
[s] Is. 2. 11 neb.
[t] Zef. 3. 9.
[u] Is. 2. 11 neb.
[w] Kuv. 24. 4.
[y] Zab. 68. 31.
[z] Yos. 22. 27.
[a] Zab. 68. 31.
[b] Mala. 1. 11.
[c] Iu. 18.
[d] Is. 11. 16.
[e] Iu. 18.
[f] Kos. 2. 23. Bef. 2. 14, 17.
[g] Is. 29. 23.
[i] Yo. 3. 2.

20 Mu mwāka [a]Talutani mweya-
'jira [b]Eyasudodi, Salugoni ka-
baka Webwasuli bweyamugaba, nā-
2 lwāna ne Asudodi nākimenya; mu
biro ebyo Mukama nāyogerera mu
[c]Isaya mutabani wa Amozi, nti
Genda osumulule [d]ekibukutu mu
kiwatokyo era onānule engatoyo
mu kigerekyo. Nākola bwatyo
ngatambula [e]bwerēre nga talina na
3 ngato. Mukama nāyogera nti Ngo-
mu'du wānge Isaya bweyatambu-
lira emyāka esatu obwerēre nga
talina na ngato okuba [f]akabonero
nekyewunyo ku Misiri ne ku [g]Ku-
4 si; bwatyo [i]kabaka Webwasuli
bwalitwālira dala abasibe Abemi-
siri, nabo abāgobebwa [k]Abekusi,
abato nabakulu, nga bali bwerēre
nga tebalina na ngato, [l]namatako
gābwe nga tegabi'ki'dwako, oku-
5 kwasa Misiri ensonyi. Era bali-
keng'ēntererwa balikwatibwa enso-
nyi, olwa Kusi e'sūbi lyābwe, no-
lwa [m]Misiri ekitībwa kyābwe.
6 Noyo atūla ku 'tale lino eryenya-
nja alyogerera ku lunaku luli nti
Laba, bwerifanana bwerityo e'sūbi
lya'fe, gyetwa'dukira okubērwa o-
kulokoka eri kabaka Webwasuli:
na'fe tuliwona tutya 'fe?

21 [a]Omugugu ogwe'dūngu [b]eryey-
nyanja.
Nga [c]kibuyaga owomubukika o-
bwadyo bwaita amāngu, bwewatyo
bwewava mu 'dūngu, munsi eye-
2 ntīsa. Okwolesebwa okuzibu ku-
mbūli'dwa; omulyazamānyi alya-
zamānya, nomunyazi anyaga. Yā-
mbuka, [d]'gwe Eramu; zingiza,
[e]'gwe Obumedi; okusa ebikowe
3 kwayo kwona nkukome'za. Eki-
wato kyānge kyekivu'de ki'ju'de
okubalagalwa; obulūmi bunku'te
ngobulūmi bwomukazi alūmwa o-
kuzāla: 'nyōle'dwa nokuīnza nesi-
īnza kuwulira; nkeng'ēntere'dwa
4 nokuīnza nesīnza kulaba. Omu-
tima gwānge guwejaweja, okwesi-
siwala kunkānze [f]ekiro kyenali
negōmba kifūse gyendi kukankana.
5 Bategeka emeza, ba'sāwo abakūmi,
balya, banywa: mugolokoke, 'mwe
abakulu, musīge amafuta ku ngabo.
6 Kubanga bwatyo Mukama bwa-
ng'ambye nti Genda o'sēwo omu-
7 kūmi; ategēze kyanālaba: era
bwalabānga ekitōngole, abebagala
embalāsi babiri nga bali wamu,
ekibīna kyendogoi, ekibīna kye-
ng'amira, awulirānga nyo nga ye-
8 tegēreza bulūngi. Nākāba nge-
mpologoma nti Ai Mukama, [g]nyī-
mirira lutata ku kigo ekikūmirwako
emisana, era nkēsa obu'de nga nte-
9 kebwa mu kukūma kwānge: era,
laba, wa'ja ekitōngole kyabautu,

[a] 2 Basek. 13. 17.
[b] 1 Sam. 5. 1.
[c] Is. 1. 1.
[d] Zek. 13. 4.
[e] 1 Sam. 19. 24.
[f] Is. 8. 18.
[g] Zef. 3. 10.
[i] Is. 19. 4.
[k] Is. 18. 1.
[l] 2 Sam. 10. 4.
[m] Is. 30. 3. 5, 7; 36. 6.
[a] Is. 13. 1.
[b] Yer. 51. 36 neb.
[c] Yer. 51. 1. Zek. 9. 14.
[d] Is. 11. 11.
[e] Is. 13. 17.
[f] Ma. 28. 67.
[g] Kab. 2. 1.

abebagala embalāsi babiri nga bali
wamu. Na'damu nāyogera nti
[i] Kub. 14. 8; 18. 2. [k] Is. 46. 1. Dan. 5. 2 neb. [l] Yer. 51. 33. [m] Mat. 3. 12.
[i] Babuloni kigu'de, kigu'de; [k] nebi-
fananyi byona ebyōle ebya baka-
tonda bakyo bimenyese okutūka
10 ku 'taka. Wowe, 'gwe [l] kuwūla
kwānge era eng'āno [m] eyomugūliro
lyānge: ebyo byempuli'de ebivu'de
eri Mukama owe'gye, Katonda wa
Isiraeri, mbibabūli'de.

[n] Is. 13. 1. [o] Yer. 49. 7, 8. Ez. 25. 12-14. Ob. 1. [p] Ez. 35. 2.
11 [n] Omugugu gwa [o] Duma.
Waliwo ampita ngaima ku [p] Seiri
nti Omukūmi, ebyekiro bitya? O-
12 mukūmi, ebyekiro bitya? Omu-
kūmi nāyogera nti Enkya e'ja, era
nekiro: bwemwagala okubūza, mu-
būze: mukyūke, mu'je.

[r] Is. 13. 20. [s] 1 Byom. 1. 32. Yer. 25. 23.
13 Omugugu oguli ku [r] Buwalabu.
Mu kibira mu Buwalabu mwe-
mulisula, 'mwe ebibīna [s] Ebyaba-
14 dedani ebitambula. Oyo eyalūmwa
enyōnta bāmuletera ama'zi; aba-
tūla munsi Eyetema bāsisinkana
15 aba'duse ne'mere yābwe. Kuba-
nga ba'duka ebitala, ekitala ekisō-
wole, nomutego omunānule, nobubi
16 bwentalo. Kubanga bwatyo Mu-
kama bwang'ambye nti Omwāka
[t] Is. 16. 14. nga teguna'gwāko, [t] ngemyāka e-
gyomusenze akolera empēra bwe-
[u] Is. 60. 7. gibēra, ekitībwa kyona ekya [u] Ke-
17 dali kiri'gwāwo: nabalifi'kawo ku
muwendo gwabalasi, abasaja aba-
mānyi abokubāna ba Kedali, baliba
batono: kubanga Mukama, Kato-
nda wa Isiraeri, akyoge'de.

[a] Is. 13. 1.
22 [a] Omugugu ogwekiwōnvu ekyo-
kulaba.
Oba'de otya kakano, nokulinya
nolinyira dala wa'gulu ku nyumba?
2 'Gwa'ju'de okulekāna, ekibuga
e-kyoluyogāno, ekibuga ekyesanyu;
ababo aba'tibwa teba'tibwa na ki-
[b] 2 Basek. 25. 2. 2 Byom. 33. 11.
3 tala, 'sō tebafiri'de mu ntalo. [b] A-
bakufuga bona ba'dukira wamu, bā-
sibibwa abalasi: bona abāsāngibwa
ku babo bāsibirwa wāmu, ba'dukira
4 wala. Kyenava njogera nti Mu-
kyūse amaso ga'mwe obutandaba,
nākāba nyo amaziga; temutegana
kunsanyusa olwokunyagibwa kwo-
5 muwala wabantu bānge. Kubanga
[c] Is. 37. 3. lwe [c] lunaku olwokukeng'ōnterer-
rwako era olwokulinyirirwako, era
olwokubūsizabūsizako, oluva eri
Mukama, Mukama owe'gye, mu
kiwōnvu ekyokulaba; okumenya-
menya bugwe, nokukāba eri ensozi.
[d] Yer. 49. 35. [e] 2 Basek. 16. 9.
6 [d] Eramu nāyambalira omufuko, wa-
mu namagāli agabasaja nabebagala
embalāsi: [e] Kira nāsabukulūla e-
7 ngabo. Awo olwātūka ebiwōnvu-
byo ebisinga obulūngi nebi'jula a-
magāli, nabebagala embalāsi neba-
8 talira mu mulyāngo. Na'gyawo
ekibi'ka ku Yuda; notunulira ku
lunaku luli ebyokulwānyisa ebyali
9 mu [f] nyumba eyomukibira. [g] Ne-
mulaba ebituli ebyawagulwa mu
kibuga kya Daudi, nga bingi: [i] ne-
mukung'anya ama'zi [k] agekidiba e-
10 kyawansi. Nemubala enyumba e-
zomu Yerusalemi, nemumenyame-
nya enyumba okunywēza bugwe.
11 Era [l] nemusimira ekidiba ama'zi
agekidiba ekye'da wakati wa babu-
gwe bōmbi: naye nemutatunulira
oyo eyagira kino, 'sō temwalowō-
12 za oyo eyakikola e'da enyo. Era ku
lunaku luli Mukama, Mukama owe
'gye, nāita (abantu) [m] okukāba a-
maziga nokuwubāla nokumwa ebi-
13 walāta nokwesiba ebibukutu: era,
laba, sanyu na kujaguza, ku'ta nte
na ku'ta ndiga, kulya nyama na
kunywa mwenge: [n] tulye tunywe
14 kubanga enkya tunāfa. Mukama
owe'gye neyebi'kulira mu matu
gānge nti Mazima obutali butūkiri-
vu buno tebulirongōsebwa okuba-
vako okutūsa lwemulifa, bwayogera
Mukama, Mukama owe'gye.
15 Bwatyo bwayogera Mukama, Mu-
kama owe'gye, nti Wegendere eri
omuwanika oyo, ye [o] Sebuna, ye
mukulu wenyumba, (oyogere nti)
16 Okola ki wano? era āni gwolina
wano nokweba'jira neweba'jira wa-
no entāna? ngomuba'jira entāna
wa'gulu, nga yetemera enyumba
17 mu lwāzi! Laba, Mukama alikuka-
suka lwa mānyi ngomusaja (owa-
mānyi); wewawo, alikusabikira da-
18 la. Talirema kukyūka nākukasuka
ngomupira munsi engazi; eyo gyo-
lifira, era eyo amagāli agekitībwa-
kyo gyegalibēra, 'gwe ensonyi ze-
19 nyumba ya mukamawo. Nānge
ndiku'gya mu bwāmibwo, era ali-
20 ku'sā okuva mu bukulubwo. Awo
olulitūka ku lunaku luli ndiita o-
mu'du wānge Eriakimu mutabani
21 wa Kirukiya: era ndimwambaza
ekyambalokyo, ne'munywēza nolu-
kobalwo, era ndimuteresa okufuga-
kwo mu mukonogwe: era aliba
kitābwe eri abo abatūla mu Yeru-
22 salemi neri enyumba ya Yuda. Ne-
kisumuluzo ekyenyumba ya Daudi
ndikiteka [p] ku kibegabegakye; era
[r] ali'gulawo 'sō tewaliba a'galawo;
era ali'galawo 'sō tewaliba a'gula-
23 wo. Era ndimukomerera [s] ngeni-
nga mu kifo ekinywēvu; era aliba
[t] ntebe ya kitībwa eri enyumba ya
24 kitāwe. Era balimuwanikako ekiti-
bwa kyona ekyenyumba ya kitāwe,
abenda neza'de, buli kintu ekitono,
okuva ku bukōmpe okutūka ku bi'ta
25 byona. Ku lunaku luli, bwayogera
Mukama owe'gye, [u] eninga eyako-
mererwa mu kifo ekinywēvu erisi-
mbuka; era eritemebwawo negwa,
[w] nomugugu ogwali kuyogulisalibwa-
ko; [y] kubanga Mukama akyoge'de.

[f] 1 Basek. 7. 2. [g] 2 Byom. 32. 4, 5. [i] 2 Base 20. 20. [k] Is. 7. 3.
[l] Nek. 3. 16.
[m] Yo. 2. 17.
[n] 1 Kol. 15. 32.
[o] 2 Basek. 18. 18, 37. Is. 36. 3.
[p] Is. 9. 6. [r] Yob. 12. 14. Kub. 3. 7. [s] Iu. 35. Ezer. 9. 8. Is. 33. 20; 54. 2. [t] Yer. 25. 9-11; 27. 3-6.
[u] Iu. 23.
[w] Is. 13. 1. [y] Is. 1. 20.

[a] Is. 13. 1.
[b] Yer. 25. 22; 27. 3; 47. 4. Ez. 26. 2-28. 26.

23 [a] Omugugu gwa [b] Tulo.
Muwowogane, 'mwe ebyōmbo
Ebyetalusisi; kubanga kizise, obu-
tabamu nyumba newakuba'de okui-
ngiramu; bakibi'kuli'dwa okuva
2 munsi ya Ki'timu. Musirike, 'mwe
abatūla ku kizīnga; 'gwe abasūbu-
zi Abezidoni abawunguka enyanja
3 gweba'juza. Era ku ma'zi amangi
ensigo za [c] Sikoli, ebikūngulwa bya
Kiira, bye byali amagobage; era
[d] oyo ye yali akatāle kamawānga.
4 Kwatibwa ensonyi, 'gwe Zidoni:
kubanga enyanja eyoge'de, ekigo
ekyenyanja, nti Sinalūmwa kuzāla,
'sō sinazāla, 'sō sinayōnsa balenzi,
5 'sō sinalera bawala. Ebigambo
bwebiritūka Emisiri, balinakuwa-
6 lira nyo ebigambo Ebyetulo. Mu-
wunguke mugende Etalusisi; mu-
wowogane, 'mwe abatūla ku kizī-
7 nga Kino kye (kibuga) kya'mwe
ekyesanyu, obuka'de bwakyo bwa
naku za 'da, ebigere byakyo bya-
8 kitwālānga wala okutūla? Ani atē-
se'za kino ku Tulo, (ekibuga) ekiti-
kira engule, [g] abasūbuzi bamu ba-
lāngira, abatūnzi bamu be bekitī-
9 bwa munsi? Mukama owe'gye ya-
kitēse'za, okuvumisa amalala age-
kitibwa kyona, okunyōmesa abeki-
10 tibwa bona abomunsi. Ita munsi-
yo nga Kiira, 'gwe muwala wa Ta-
lusisi; tewakyali lukoba (olukusi-
11 ba). Agolo'de omukonogwe ku nya-
nja, anyenye'za obwakabaka: Mu-
kama alagi'de Ebyekanani, okuzi-
12 kiriza ebigo byamu. Nāyogera nti
Tokyeyongera kusanyuka, 'gwe mu-
wala wa Zidoni ajōgebwa: golokoka,
owunguke ogende Eki'timu; era
13 neyo toliba na kuwu'mula. Laba,
ensi Eyabakaludaya; e'gwānga lino
terikyaliwo; Omwasuli agifu'de [e] e-
yensolo ezomu'dūngu: bāzīmba ebi-
go byābwe, bāsūla amayumba ga-
14 mu; yagizikiriza. Muwowogane,
'mwe ebyōmbo Ebyetalusisi: ku-
15 banga ekigo kya'mwe kizise. Awo
olūlitūka ku lunaku luli Tulo kiry-
erabirirwa [f] emyāka nsānvu, ngena-
ku za kabaka omu bweziriba: emyā-
ka nsānvu nga giwe'deko ebiriba
ku Tulo biriba ngebiri mu lumba
16 olwomwenzi. 'Dira enānga ota-
mbuletambule mu kibuga, 'gwe o-
mwenzi eyerabirwa; kuba bulūngi
enānga, oimbe enyimba nyingi, o-
17 lyoke o'jukirwe. Awo olulitūka
emyāka nsānvu nga giwe'deko Mu-
kama ali'jira Tulo, naye ali'dira
empēraye, era alyenda nobwakaba-
ka bwona obwensi obubuna e'taka
18 lyona. Nebibye ebyobuguzi ne-
mpēraye biriba [g] butukuvu eri Mu-
kama: tebiriterekebwa 'sō tebiri-
wanikibwa; kubanga ebibye ebyo-
buguzi biriba byabo abatūla mu
maso ga Mukama, okulyānga oku-
'kuta, nokuba ebyambalo ebigumu.

[c] 1 Byom. 13. 5.
[d] Ez. 27. 3.
[e] Zab. 72. 9; 74. 14.
[f] Yer. 25. 9-11; 27. 3-6.
[g] Zek. 14. 20.

24 Laba, Mukama ensi agimalamu
byona, era agizisa, era agivunii-
ka, era asāsānyisa dala abagitūla-
2 mu. Era olulitūka [a] ngabantu bwe-
baliba, bwatyo kabona bwaliba; ngo-
mu'du bwaliba, bwatyo mukamawe
bwaliba; ngomuzāna bwaliba, bwa-
tyo mugolewe bwaliba; ngomuguzi
bwaliba, bwatyo omutūnzi bwaliba;
ngawola bwaliba, bwatyo eyewola
bwaliba; ngawebwa amagoba bwa-
3 liba. Ensi erimalirwamu dala byo-
na, era erinyagirwa dala; kubanga
Mukama ayoge'de ekigambo ekyo.
4 Ensi ewubāla era esānūka, e'taka
li'gwāmu amānyi era lisānūka, aba-
ntu abagulumivu abensi ba'gwāmu
5 amānyi. Era [b] ensi esīgi'dwako
empitambi wansi wabagitūlamu;
kubanga basobe'za amatēka, neba-
wanyisa ekiragiro, [c] nebamenya e-
6 ndagāno eteri'gwāwo. Ekikolimo
kyekyava kirya ensi, nabo abagitū-
lamu balabise nga gubasinze: aba-
tūla munsi kyebava bōkebwa, aba-
7 ntu nebasigala batono. [d] Omwenge
omusu guwubāla, omuzabibu guyō-
ngobera, bona abalina emitima egi-
8 sanyuka ba'sa ebikowe. [e] Ekinyu-
mu ekyebitāsa kikoma, oluyogāno
lwabo abasanyuka lu'gwāwo, esa-
9 nyu eryenānga likoma. Tebali-
nywa mwenge nga baimba; ekita-
mīza kirikairira abo abakinywa.
10 Ekibuga [f] ekyokwetabula kimenye-
semenyese: buli nyumba e'ga'dwa-
wo, omuntu yena aleme okuingira-
11 mu. Waliwo okukāba mu ngūdo
olwomwenge; esanyu lyona lizikizi-
zibwa, ekinyumu ekyensi kigenze.
12 Mu kibuga musiga'de okuzika, ne
wankaki akubi'dwa nokuzikirira.
13 Kubanga bwekiti bwekiribēra wa-
kati munsi mu mawānga, [g] nga
bwebakuba omuzeituni, [i] nga bwe-
balonda ezabibu okunoga nga ku-
14 we'de. Bano baliimusa e'dobozi
lyābwe [k] balyogerera wa'gulu: o-
lwobukulu bwa Mukama balekāna
15 nga baima ku nyanja. Kale mugu-
lumize Mukama ebuvanjuba, [l] eri-
nya lya Mukama, Katonda wa Isi-
raeri, [m] mu bizinga ebyomunyanja.
16 Tuwuli'de enyimba nga ziva ku
nkomerero yensi, ekitibwa eri aba-
tūkirivu. Naye nenjogera nti Nkō-
zimba, nkōzimba, zinsānze! [n] aba-
lyazamānyi balyazamānyi'za; we-
wawo, abalyazamānyi balyazamā-
17 nyi'za nyo. [o] Entisa nobunya no-
mutego biri ku'gwe, 'gwatūla munsi.
18 Awo olulitūka oyo a'duka e'dobozi
eryentisa aligwa mu bunya; noyo
alinya okuva mu bunya wakati o-

[a] Kos. 4. 9.
[b] Kubal. 35. 33.
[c] Is. 33. 8.
[d] Is. 16. 8, 9. Yo. 1. 10 neb.
[e] Yer. 7. 34.
[f] Is. 34. 11.
[g] Is. 17. 6.
[i] Is. 1. 9.
[k] Is. 35. 10.
[l] Mala. 1. 11.
[m] Is. 11. 11.
[n] Is. 21. 2.
[o] Yer. 48. 43 neb.

mutego gulimukwata: kubanga [p] ebituli ebyawa'gulu bi'gu'dwawo,
19 [r] nemisingi gyensi ginyenya. Ensi emenyeke'de dala, ensi esānūki'de
20 dala, ensi e'julukuse nyo. Ensi [s] eritaga'ta ngomutamivu, era eriyugūmizibwa [t] ngensīsira; nokusobya kwayo kuligizitowerera, era erigwa netegolokoka nate.
21 Awo olulitūka [u] ku lunaku luli Mukama alibonereza e'gye eryabagulumivu wa'gulu, ne [w] bakabaka abe-
22 nsi kunsi. Era balikung'anyizibwa wamu ngabasibe bwebakung'anyizibwa mu bunya, era balisibirwa mu komera, era enaku nyingi nga
23 ziisewo bali'jirwa. [y] Kale omwezi gulikwatibwa ensonyi, nenjuba eriswāla; kubanga [z] Mukama owe'gye alifugira ku [a] lusozi Sayuni ne mu Yerusalemi, ne mu maso gabaka'debe nekitibwa.

25 Ai Mukama, 'gwe Katonda wānge; nākugulumizānga, nātenderezānga erinyalyo; kubanga,
2 [a] okoze ebyekitalo, byewatēsa e'da, mu bwesigwa namazima. Kubanga [b] ekibuga okifu'de ekifūnvu; ekibuga ekyaliko enkomera (okifu'de) ebyagwa: eryumba eryabagenyi (olifu'de) obutaba kibuga; te-
3 kirizimbibwa enaku zona. Abantu abamānyi kyebaliva baku'sāmu ekitibwa, [c] ekibuga ekyamawānga a-
4 gentīsa kirikutya. Kubanga wabānga [d] kigo eri abāvu, ekigo eri atalina kintu ngalabye enaku, [e] eki'dukiro eri kibuyaga, ekisikirize eri olubugumu, okuwūma kwabentīsa bwekuba nga kibuyaga akūnta ku
5 kisenge. Ngolubugumu oluli mu kifo ekikalu bwolika'kanya bwotyo oluyogāno olwabagenyi; ngolubugumu bweruka'kanyizibwa nekisīkirize kyekire, oluimba olwabentīsa
6 lulika'kanyizibwa. Era ku [f] lusozi luno Mukama owe'gye alifumbira amawānga gona [g] embaga eyebyasava, embaga eyomwenge omuka, eyebyasava ebi'ju'de obusomyo, eyomwenge omuka ogusengejebwa obu-
7 lūngi. Era alimirira dala ku lusozi luno [i] ekibi'ka kyona ekyālīri'dwa ku bantu bona, ne'gigi erisāniki'de
8 ku mawānga gona. [k] Yamirira dala okufa okutūsa enaku zona; era [l] Mukama Katonda alisāngula amaziga mu maso gona; nekivume ekyabantube aliki'gya kunsi yona: kubanga Mukama akyoge'de.
9 Kale kiryogererwa [m] ku lunaku luli nti Laba, ono ye Katonda wa'fe; [n] twamulindirirānga, era alitulokola: ono ye Mukama; twamulindirirānga, [o] tulisanyuka tulijaguliza
10 obulokozibwe. Kubanga ku lusozi luno omukono gwa Mukama kweguliwu'mulira, era [p] Moabu aliriniyiririrwa mu kifokye, ngebisasiro bwebirinyiririrwa mu ma'zi agolu-
11 būngo. Era alyānjuluza engaloze wakati mukyo, ngawuga bwayānjuluza (engaloze) okuwuga: era alika'kanya amalalage wamu nenkwe
12 ezengaloze. [r] Nekigo ekyolukomera oluwānvu olwa bugwewo akika'kanyi'za, aki'si'za wansi, nākitūsa ku 'taka okutūka ne mu nfūfu.

26 [a] Ku lunaku luli oluimba luno luliimbirwa munsi ya Yuda: nti Tulina ekibuga ekyamānyi; [b] obulokozi bwali'sāwo okuba bugwe
2 nenkomera. [c] Mu'gulewo enzi'gi, e'gwānga etūkirivu erikwata ama-
3 zima liingire. Onomukūmānga mirembe mirembe, eyesigamya omwoyogwe ku'gwe: kubanga akwesiga
4 'gwe. Mwesigēnga Mukama [d] enaku zona: kubanga mu Mukama Yakuwa mwe muli olwazi olutali-
5 'gwāwo. Kubanga [e] aka'kanyi'za abo abatūla wa'gulu, ekibuga ekigulumivu: aki'sā wansi, aki'sā wansi okutūka ne ku'taka; akika'ka-
6 nya okutūka ne mu nfūfu. Ekigere kirikirinyirira; ebigere byomwāvu,
7 nebisinde byoyo atalina kintu. E'kubo eryomutūkirivu bugolokofu: 'gwe omugolokofu [f] olung'amya o-
8 lugendo olwomutūkirivu. Wewawo, [g] mu 'kubo eryemisāngogyo ai Mukama, mwetwakulindirirānga; [i] eri erinyalyo neri eki'jukizokyo yeri okwoya kwobulamu bwa'fe.
9 Nakwoyānga nobulamu bwānge [k] ekiro; wewawo, nakērānga mu makya okukunonya nomwoyo gwānge munda yānge: kubanga emisāngogyo bwegibēra munsi, abatūla ku 'ta-
10 ka lwebaiga obutūkirivu. [l] Omubi newebamulaga ekisa, era taliiga butūkirivu: [m] munsi eyobugolokofu mwanākolerānga ebitali bya nsōnga, 'sō talibaba bukulu bwa Mukama.
11 Mukama, omukonogwo guimusibwa, naye tebalaba: naye balibaba obunyīkivubwo olwabantu nebakwatibwa ensonyi; wewawo, omu-
12 liro gulyōkya abalabebo. Mukama, oliragira emirembe gyetuli: kubanga [n] nokukola watukolera emirimu
13 gya'fe gyona. Ai Mukama Katonda wa'fe, [o] abāmi abalala awali 'gwe bātufugānga; naye [p] 'gwe tu-
14 nāyātulānga erinyalyo we'ka. Bafu'de, tebaliba balamu; bazikiri'de, tebalizūkira: kyewava oba'jira nobasāngulawo [r] nobuza oku'jukirwa
15 kwābwe kwona. [s] Wayāza e'gwānga, ai Mukama, wayāza e'gwānga; ogulumizibwa: ogazii'za ensalo zona ezensi.
16 Mukama, lwebalabye [t] enaku lwebaku'ji'de, bāfuka okusaba okuka-

[p] Lub. 7. 11.
[r] Zab. 18.7.
[s] Is. 19. 14.
[t] Is. 1. 8.
[u] Is. 2. 11.
[w] Zab. 76. 12.
[y] Mat. 24. 29.
[z] Kub. 11. 15.
[a] Beb. 12. 22.
[a] Zab. 72. 18.
[b] Is. 37 26. Yer. 51. 37.
[c] Is. 19. 24 neb.
[d] Is. 27. 5.
[e] Is. 4. 6.
[f] Is. 2. 2, 3.
[g] Zab. 63. 5. Nge. 9. 2. Mat. 22. 4. Luk. 14. 16.
[i] Is. 28. 20.
[k] 1 Kol. 15. 54.
[l] Kub. 7. 17.
[m] Is. 2. 11.
[n] Lub. 49. 18. Is. 26. 8. Tit. 2. 13.
[o] Zab. 9. 14.
[p] Is. 15. 1.
[r] Is. 26. 5.
[a] Is. 2. 11.
[b] Is. 60. 18.
[c] Zab. 118 19 neb.
[d] Is. 45. 17.
[e] Is. 25. 12.
[f] Zab. 58. 2.
[g] Is. 64. 5.
[i] Nek. 1. 11.
[k] Zab. 77. 2. Lu. 3. 1.
[l] Mub. 8. 12.
[m] Zab. 149. 10.
[n] 1 Kol. 15. 10.
[o] 2 Byom. 12. 8.
[p] 2 Basek. 18. 4-6.
[r] Mub. 9. 5.
[s] Is. 9. 3.
[t] Kos. 5. 15.

[u] Is. 13. 8.
17 nga'vulakwo bwekwali kubo. [u] Ngo-
mukazi ali olubuto, ebiro ebyokuzā-
lakwe nga binātera okutūka, bwa-
lūmwa nākāba ngabalagalwa; bwe-
tutyo bwetwabānga mu masogo, ai
18 Mukama. Twali lubuto, twalū-
mwa, twazāla ngempewo; tetwale-
ta kulokola kwona munsi; 'sō [w] na-
[w] Zab. 17. 14.
19 batūla munsi tebagu'de. [y] Abafu-
bo baliba balamu; emirāmbo gyā-
nge girizūkira. Muzukuke muī-
mbe, 'mwe ababēra mu nfūfu: ku-
banga omusulogwo guli ngomusulo
ogwokumi'do, ne'taka liriwāndula
abafu.
[y] Dan. 12. 2.
Bef. 5. 14.
20 'Jāngu, e'gwānga lyānge, [z] oingi-
re mu bisengebyo, we'galire enzi'gi-
zo: wekweke akasēra katono, oku-
21 tūsa okunyīga lwekuli'gwāwo. Ku-
banga, [a] laba, Mukama a'ja ngafulu-
ma mu kifokye okubonereza abatūla
munsi olwobutali butūkirivu bwā-
bwe: ne'taka nalyo liribi'kula ku
musai gwalyo, 'sō teriryeyongera
kubi'ka ku balyo aba'tibwa.
[z] Mat. 6. 6.
[a] Mi. 1. 3.
Yu. 14.

27 [a] Ku lunaku luli Mukama alibo-
nereza [b] lukwāta omusota ogu-
wulukuka nekitalakye ekyobwōgi
ekiuene ekyamānyi, ne lukwāta
ogwegolong'onya; era ali'ta ogu-
sota oguli mu nyanja.
[a] nyi. 2, 12, 13.
Is. 2. 11.
[b] Zab. 74. 13, 14.
Is. 51. 9.
Kub. 12. 3.
2 Ku lunaku luli nti [c] Olusuku
olwemizabibu olwomwenge, [d] muluī-
3 mbire. [e] 'Nze Mukama ndukūma;
nālufukirirānga ama'zi buli kasēra:
ekintu kyona kireme okulwōnōnā-
nga, nālukūmānga emisana nekiro.
4 Ekirui tekiri mu'nze: singa kata-
'zamiti nama'gwa ganūmbye mu lu-
talo! nandigataba'de, nandigōkere-
5 'za wamu. Oba akwate ku [f] mānyi
gānge, atabagane nānge; (wewawo),
6 atabagane nānge. Mu biro ebiri-
bawo Yakobo [g] alisimba emizi; Isi-
raeri alyanya alimulisa: era bali-
'juza ensi yona ebibala.
[c] Zab. 80. 8.
Is. 1. 22.
[d] Is. 5. 1; 26. 1.
[e] Zab. 121. 4, 5.
[f] Is. 25. 4.
[g] Is. 37. 31.
Kos. 14. 5.
7 Amukubye nga yè bweyakuba
abo abāmukuba? oba a'tī'dwa nga-
8 bo bweba'tibwa beya'ta? Bwomu-
sindika okugenda, owakana naye
mu kigero; amu'julu'de nokuwū-
makwe okwamānyi ku lunaku olwe-
9 mbuyaga eziva ebuvanjuba. Obu-
tali butūkirivu obwa Yakobo kyebu-
liva bulongōsebwa nekyo, era ekyo
kye kibala kyona ekyoku'gyako eki-
bikye; bwafūla amainja gona age-
kyōto ngebisibosibo ebisekulwase-
kulwa, [i] Bāsera nebifananyi bye-
njuba nokuimuka nebitaimuka nate.
[i] Is. 17. 8.
2 Basek. 23. 6, 14.
10 Kubanga ekibuga ekyabāngako e-
nkomera kifulukwa, matōngo agale-
ke'dwawo, nge'dūngu: awo [k] enya-
na weririra, era awo werigalamira
[k] Is. 7. 21–25; 17. 2; 32. 14.
11 nerya amatabi gāmu. Amatabi gā-
mu bwegaliwotōka, galiwogolwa;
abakazi bali'ja nebagōkya: kuba-
nga be [l] bantu abatalina magezi;
[m] eyabakola kyaliva alema okuba-
sāsira, era eyababūmba talibalaga
kisa.
12 Awo olulitūka ku lunaku luli Mu-
kama alikung'unta okuva ku ntaba
[n] Ezomu'ga okutūsa [o] ku mu'ga
Ogwemisiri, era mulikūngulwa ki-
'nomu ki'nomu, 'mwe abāna ba
Isiraeri.
13 Awo olulitūka ku lunaku luli
[p] ekondēre e'dene lirifūibwa; nabo
bali'ja abāli betesetese okuzikirira
munsi Yebwasuli nabo [r] abāli bago-
be'dwa munsi Yemisiri; era [s] bali-
sinziza Mukama ku lusozi olutu-
kuvu Eyerusalemi.
[l] Ma. 32. 28.
Yer. 8. 7.
[m] Ma. 32. 6.
Is. 17. 7.
[n] Is. 11. 15.
[o] 2 Byom. 7. 8.
[p] Lev. 25. 9.
Mat. 24. 31.
Kub. 11. 15.
[r] Is. 16. 3.
[s] Is. 2. 2.
Zek. 14. 16.

28 Zisānze engule eyamalala aga-
batamīvu abomu Efulaimu, ne-
kimuli ekiwotōka ekyobulūngibwe
obwekitibwa, ekiri ku mutwe gwe-
kiwōnvu ekigimu ekyabo abame'ge-
2 bwa omwenge! Laba, Mukama
alina owamānyi era omuzira; nga
kibuyaga alimu omuzira, embuyaga
ezizikiriza, ngama'zi amangi aga-
mānyi agayanjāla enyo, bwatyo
bwalisūla wansi ku 'taka nomuko-
3 no. Engule eyamalala agabatamī-
vu abomu Efulaimu eririnyirirwa
4 nebigere: nekimuli ekiwotōka ekyo-
bulūngibwe obwekitibwa, ekiri ku
mutwe gwekiwōnvu ekigimu, kiriba
ngetini erisoka okwengera ekyēya
nga tekinatūka; oyo alitunulira
bwaliraba nga likyali mu mukono-
5 gwe alirīra dala. [a] Ku lunaku luli
Mukama owe'gye aliba ngule ya
kitībwa, era aliba nkufira ya buyō-
6 njo, eri abantube abalifi'kawo: era
aliba mwoyo gwa kusala misāngo
eri oyo atūla ngasala emisāngo, era
aliba mānyi eri abo aba'zayo oluta-
7 lo mu mulyāngo. Naye era nabo
[b] bakyāmye olwomwenge, era [c] ekita-
mīza kibawabi'za; [d] kabona ne na-
'bi bakyāmye olwomwenge, omwe-
nge gubasānyi'zawo, bawabye olwe-
kitamiza; bakyāma mu kwolese-
bwa, besitala mu kusala emisāngo.
8 Kubanga emeza zona zi'ju'de ebi-
sesemye nempitambi, obutabawo
9 kifo (kirongōfu). [e] Ani gwaliigiriza
okumanya? era āni gwalitegēza
ebibūlirwa? abo abaleseyo okuyō-
10 nka era abavu'de ku mabēre? Ku-
banga kiba kiragiro ku kiragiro,
ekiragiro ku kiragiro; olunyiriri
ku lunyiriri, olunyiriri ku lunyiriri;
11 wano katono, awo katono. Ne'da,
naye alyogera nabantu bano [f] nemi-
mwa emigenyi era nolulimi olulala:
12 beyagamba nti Kuno kwe kuwu-
'mula, mumuwe okuwu'mula oyo
akōye; era kuno kwe kuwēra: naye
13 nebataganya kuwulira. Ekigambo
kya Mukama kyekiriva kibēra gye-
[a] Is. 2. 11.
[b] Nge. 20. 1.
Kos. 4. 11.
[c] Is. 19. 14.
[d] Is. 56. 10 neb.
[e] Yer. 6. 10.
[f] 1 Kol. 14. 21.

bali ekiragiro ku kiragiro, ekiragiro
ku kiragiro; olunyiriri ku lunyiriri,
olunyiriri ku lunyiriri; wano ka-
tono, awo katono; bagende bagwe
bugazi bamenyeke batēgebwe ba-
kwatibwe.
14 Kale, muwulire ekigambo kya
Mukama, 'mwe abanyōma, abafuga
abantu bano abali mu Yerusalemi:
15 nti Kubanga mwoge'de nti Tulagā-
nye endagāno nokufa, era tutaba-
ganye namagōmbe; ekibonyobonyo
ekyanjāla bwekiriitamu, tekiritutū-
kako; kubanga tufu'de ebyobulim-
ba eki'dukiro kya'fe, era twekwese
16 wansi wobukūsa: Mukama Kato-
nda kyava ayogera nti [g] Laba, nte-
ka mu Sayuni [i] e'jinja okuba omu-
singi, [k] e'jinja eryakemebwa, (e'ji-
nja) eryokunsōnda eryomuwendo
omungi [l] erinywēzebwa enyo wansi:
17 [m] a'kiriza talyānguiriza. Era ndi-
fūla omusāngo okuba [n] omugwa
ogugera, nobutūkirivu okuba omu-
gwa oguterēza: nomuzira gulyerera
dala eki'dukiro ekyobulimba, na-
ma'zi galyanjāla ku kifo ekyokwe-
18 kwekamu. Nendagāno gyemwala-
gāna nokufa eri'julukuka, 'sō no-
kutabagana kwa'mwe kwemwata-
bagana namagōmbe tekulinywēra;
ekibonyobonyo ekiryanjāla bweki-
riitamu, nekiryoka kiribalinyirira
19 wansi. Buli lwekināitāngamu, ki-
nābakwatānga; kubanga buli lukya
kināitāngamu emisana nekiro: era
okutegēra ebibūlirwa kuliba ntīsa
20 nsa. Kubanga ekitanda kimpi o-
muntu nokuīnza nātaīnza kukye-
gololerako; nekyokwebi'kako kya-
ko kifunda nokuīnza nātaīnza ku-
21 kyebi'ka. Kubanga Mukama aligo-
lokoka nga bweyagolokokera [o] ku
lusozi Perazimu, alisunguwala nga
bweyasunguwalira [p] mu kiwōnvu
Ekyegibeoni; akole omulimugwe,
omulimugwe ogwekitalo, era atū-
kirize ekikolwakye, ekikolwakye
22 ekyekitalo. Kale 'no temuba ba-
nyōmi, enjegere za'mwe zireme
okunywēzebwa: kubanga okukome-
'kereza era okwatēsebwa kwempu-
li'de okuva eri Mukama, Mukama
owe'gye, kunsi yona.
23 Mutege amatu muwulire e'dobozi
lyānge; mutegēreze muwulire ebi-
24 gambo byānge. Omulīmi alīma lu-
tata okusiga? akabala (lutata) nā-
25 kuba amavunike age'takalye? Bwa-
malānga okulitānya lyona, tayiwa
ntīnamuti, nāsāsānya kumino, nā-
siga eng'āno enyiriri ne sayiri mu
kifo ekiragi'dwa nobulo ku lubibiro
26 lwako? Kubanga Katondawe omu-
27 tegēza bulūngi, amuigiriza. Kuba-
nga entinamuti teziwūlibwa na kin-
tu kya bwōgi, 'sō ne kumino teba-
ginyoleranyolerako namuziga we-
'gāli; naye entinamuti ziwūlibwa
28 na mu'go, ne kumino na luga. (E-
ng'āno) eyomugāti bagisa busa; ku-
banga talimala naku zona ngagiwū-
la: era namuziga we'gālirye ne-
mbalāsize newebigisāsānya, era ta-
29 gisa. Era nekyo kivu'de eri Muka-
ma owe'gye, [r] owekitalo okutēsa e-
bigambo, asinga bona amagezi.

29 Owange, Alieri, Alieri, ekibu-
ga [a] Daudi kyeyasīsirako! mu-
ga'te omwāka ku mwāka; embaga
2 zitūkire mu ntūko zazo: nendyoka
nakuwaza Alieri, era walibawo oku-
kāba nokuwubāla: era aliba gyendi
3 nga Alieri. Era ndikusīsirako e-
njui zona, era ndikuzingiza nekigo,
era ndikuzīmbako enkomera ezoku-
4 zīmbirira. Era olika'kanyizibwa,
era olyogera ngoima mu 'taka, ne-
bigambobyo biriba wansi nga biima
mu nfūfu; ne'dobozīryo liriba [b] nge-
ryoyo aliko omuzimu, nga liima mu
'taka, nebigambobyo biryogerwa
5 kyāma nga biima mu nfūfu. Naye
ekibīna [c] ekyabalabebo kiriba nge-
'fufu'ge, nekibīna ekyabentīsa (ki-
riba) ngenfūfu efūmūka: wewawo,
6 kiriba [d] kya kasēra mangwāgo. A-
li'jirwa Mukama owe'gye nokubwā-
tuka, nekikankano kyensi, ne'dobo-
zi edene, nomuzimu ne kibuyaga,
7 nolulimi olwomuliro ogwōkya. [e] Ne-
kibīna ekyamawānga gona agalwā-
na ne Alieri, gona agalwāna naye
nekigokye, nabamuteganya, [f] kiriba
ngekirōto, okwolesebwa okwekiro.
8 Awo kiriba ngomuyala [g] bwalōta, era,
laba, ngalya; naye nāzukuka,
nobulamubwe nga tebu'kuse: oba
ngowenyōnta bwalōta, era, laba,
nganywa; naye nāzukuka, era, la-
ba, ngaziri'ka, nobulamubwe nga
bwōya: bwekityo bwekiriba ekibī-
na ekyamawānga gona agalwāna
nolusozi Sayuni.
9 Mulindirire mwewunye; mwesī-
mire dala muzibe amaso: batami-
'de, naye [i] si na mwenge; batega-
10 'ta, naye si na kitamīza. Kubanga
[k] Mukama afuse ku'mwe omwōyo
ogwotulo otungi, era [l] azibye amaso
ga'mwe, bana'bi; nemitwe gya-
11 'mwe, abalaguzi, agibi'seko. [m] No-
kwolesebwa kwona kufūse gyemuli
ngebigambo ebyomukitabo [n] ekisi-
bwako akabonero, abantu kyebawa
omuntu eyaigirizibwa nga bogera
nti Soma kino, nkwegairi'de: nā-
yogera nti Siīnza, kubanga kisibwa-
12 ko akabonero: nebamuwa ekitabo
oyo ataigirizibwa nga bogera nti
Soma kino, nkwegairi'de: nāyogera
nti Siigirizibwānga.
13 Mukama nāyogera nti [o] Kubanga
abantu bano bansemberera neba-
nzi'sāmu ekitībwa kya mu kamwa

[g] 1 Pet. 2. 6.
[i] Lub. 49. 24. Zab. 118. 22. Is. 8. 14.
[k] Luk. 23. 35.
[l] 1 Kol. 3. 11.
[m] Bal. 10. 11.
[n] 2 Basek. 21. 13.
[o] 2 Sam. 5. 20. 1 Byom. 14. 11.
[p] Yos. 10. 10, 12. 2 Sam. 5. 25. 1 Byom. 14. 16.
[r] Zab. 92. 5. Yer. 32. 19.
[a] 2 Sam. 5. 9.
[b] Is. 8. 19.
[c] Is. 25. 5.
[d] Is. 30. 13.
[e] Is. 37. 36.
[f] Yob. 20. 8.
[g] Zab. 73. 20.
[i] Is. 51. 21.
[k] Bal. 11. 8.
[l] Is. 6. 10.
[m] 2 Kol. 3. 14, 15.
[n] Is. 8. 16. Dan. 12. 4.
[o] Ez. 33. 31. Mat. 15. 8, 9. Ma'k. 7. 6, 7.

kābwe era kya ku mimwa gyābwe, naye omutima gwābwe bagunta'de wala, nokuntya kwābwe [p] kiragiro
14 kya bantu kyebaigirizibwa: kale, laba, ng'enda okukola omulimu ogwekitalo mu bantu bano, omulimu ogwekitalo era ekyamagero: [r] namagezi gabagezigezi bābwe galizikirira, nokutegēra kwabakabakaba bābwe kulikwekebwa.
15 Zibasānze [s] abo aba'ka enyo wansi okukweka Mukama okutēsa kwābwe, nemirimu gyābwe giri mu kizikiza, nebogera nti Ani atulaba?
16 era āni atumanyi? Muvunikira dala ebintu Omubūmbi balimwenkanya ebūmba; [t] ekintu ekikolebwa nokwogera nekyogera kwoyo eyakikola nti Teyankola; oba ekintu ekibūmbibwa nekyogera kwoyo eya-
17 kibūmba nti Talina magezi? Tekyasiga'deyo kisēra kitono nyo [u] Lebanoni alifūsibwa enimiro eng'imu, [w] nenimiro eng'imu baligiita kibi-
18 ra? Era [y] ku lunaku luli [z] omuga-'vu wamatu aliwulira ebigambo byomukitabo, namaso gomuzibe galiraba okuva mu butalaba ne mu kizi-
19 kiza. Era [a] abawōmbefu balyeyongera okusanyukira Mukama, [b] nabāvu mu bantu balisanyukira Omu-
20 tukuvu owa Isiraeri. Kubanga owentīsa bamudibi'za nomunyōmi akoma, nabo bona abalabirira obuta-
21 li butūkirivu bazikiri'de: abafūla omuntu omusobya mu musāngo, nebamutēgera omutego anenya mu mulyāngo, [c] nebakyāmya omutūki-
22 rivu nekitalimu. Mukama eyanunula Ibulaimu kyava ayogera ku nyumba ya Yakobo nti Yakobo talikwatibwa nsonyi kakano, 'sō namasoge tegalikyūka 'bala lyago.
23 Naye bwaliraba abānabe, [d] omulimu ogwengalo zānge, wakati muye, [e] balitukuza erinya lyānge; wewawo, balitukuza Omutukuvu owa Yakobo, era balitekemukira [f] Katonda
24 wa Isiraeri. Era nabo abakyāma mu mwoyo, balifūka abategēvu, nabo abemulugunya baliiga okuigirizibwa.

30 Zibasānze abāna abajēmu, bwayogera Mukama, [a] abatēsa ebigambo, naye si nānge; era [b] ababi'ka nekibi'ka, naye si kya mwoyo gwānge, [c] balyoke bongere ekibi
2 ku kibi: abatambula [d] okuserengeta okugenda Emisiri, 'sōnga [e] tebabūzi'za mu kamwa kānge; okwenywēza mu mānyi ga Falao, 'no-
3 kwesiga ekisīkirize Ekyemisiri! Āmānyi ga Falao kyegaliva gabēra ensonyi za'mwe, [f] nokwesiga ekisīkirize Ekyemisiri (kuliba) kuswā-
4 la kwa'mwe. Kubanga abakulube bali Zoani, nababakabe batūse
5 Ekanesi. [g] Bona balikwatibwa ensonyi abantu abataānza kubagasa, ababēra newakuba'de okugasa, wabula ensonyi era ekivume.
6 [i] Omugugu [k] ogwensolo ezomubukika obwadyo.
Baita munsi eyokulaba enaku nokubalagalwa, [l] omuva empologoma enkazi nensaja, embalasasa nomusota ogwomuliro ogubūka, nga batika obuga'ga bwābwe ku mabega gendogoi ento, nebintu byābwe ku mabāngo geng'amira, nga bagenda eri abantu abatagenda ku-
7 bagasa. Kubanga [m] Misiri abērera bwerēre era busa: kyenvu'de 'mu-
8 ita Lakabu atūla obutūzi. Kale genda [n] okiwandikire ku kipānde mu maso gābwe, okiteke ne mu kitabo, kibēre kya biro ebigenda
9 oku'ja emirembe nemirembe. Kubanga [o] be bantu abajēmu, abāna abobulimba, abāna abataganya ku-
10 wulira matēka ga Mukama: abagamba abalabi nti Temulabānga; [p] nabalaguzi nti [r] Temutulaguliránga bya mazima, [s] mutubūlire ebiwewēvu, mulagule ebyobulimba:
11 muve mu lugūdo, mukyāme okuva mu 'kubo, Omutukuvu owa Isiraeri
12 mumumalewo mu maso ga'fe. Kyava ayogera Omutukuvu owa Isiraeri nti Kubanga munyōmye ekigambo kino nemwesiga okujōga nobubāmbavu nemwesigama okwo;
13 obutali butūkirivu buno kyebuliva bubēra gyemuli [t] ngekituli ekiwagule ekyagala okugwa, ekizīmba enkūndi mu kisenge ekiwānvu, okumenyeka kwakyo ku'ja māngu obu-
14 tamanyirira. Era [u] alikimenya ngekintu ekyomubūmbi bwekimenyeka, ngakimenyamenya awatali kusāsira; nokulabika newatalabika lugyo mu bitūndu byakyo olwokusena omuliro mu kyōto, oba olwo-
15 kusena ama'zi mu kidiba. Kubanga bwatyo bwayogera Mukama Katonda, Omutukuvu owa Isiraeri nti Mu ku'da ne mu [w] kuwu'mula mwemulirokokera; [y] mu kuterēra ne mu kwesiga mwe muliba amānyi ga'mwe: 'mwe nemutayagala.
16 Naye nemugamba nti Ne'da, kubanga [z] tuli'dukira ku mbalāsi; kyemuliva mu'duka: era nti Tulyebagala ku zembiro; abalibagoberera kyebaliva babēra abembiro.
17 [a] Olukumi bali'duka olwokubogola kwomu; olwokubogola kwabatāno muli'duka: okutūsa lwemulisigala ngomulongōti oguli ku ntiko yolusozi, era ngebendera eri ku ka-
18 sozi. Era [b] Mukama kyaliva alinda, abakwatirwe ekisa, era kyaliva [c] agulumizibwa abasāsire: kubanga Mukama Katonda wa mu-

[p] Bak. 2. 22.
[r] Yer. 49. 7. Ob. 8. 1 Kor. 1. 19.
[s] Is. 30. 1.
[t] Is. 45. 9.
[u] Is. 10. 34.
[w] Is. 32. 15.
[y] Is. 2. 11.
[z] Is. 25. 5. Mat. 11. 5.
[a] Is. 61. 1. Mat. 5. 5.
[b] Mat. 5. 3.
[c] Am. 5. 12.
[d] Is. 19. 25; 60. 21.
[e] Mat. 6. 9. 2 Kor. 5. 5.
[f] Kuv. 24. 10. Is. 41. 17; 45. 3; 48. 1. Luk. 1. 68. Bag. 6. 16.
[a] Is. 29. 15.
[b] Is. 25. 7.
[c] Ma. 29. 19.
[d] Is. 31. 1.
[e] Kubal. 27. 21. 1 Basek. 22. 7. Yer. 21. 2.
[f] Is. 20. 5. Yer. 37. 5, 7.
[g] Yer. 2. 36.
[i] Is. 13. 1.
[k] Is. 51. 9. Ez. 29. 3.
[l] Ma. 8. 15.
[m] Is. 20. 5. Yer. 37. 5, 7.
[n] Kab. 2. 2.
[o] Iu. 1. Ma. 32. 20. Is. 1. 4.
[p] 1 Sam. 9. 9.
[r] Yer. 11. 21. Am. 2. 12; 7. 13. Mi. 2. 6.
[s] 1 Basek. 22. 13.
[t] Zab. 62. 3. Ez. 13. 11 neb.
[u] Zab. 2. 9.
[w] Is. 28. 12.
[y] Kuv. 14. 14. Is. 7. 4.
[z] Is. 31. 1. Kos. 14. 3.
[a] Lev. 26. S. Ma. 28. 25.
[b] Bal. 2. 4.
[c] Zab. 46. 10.

sāngo; [d] balina omukisa bona abamulindirira.
19 Kubanga [e] abantu balitūla ku
Sayuni Eyerusalemi: tolikāba nate
maziga; talirema kukukwatirwa
kisa olwe'dobozi eryokukābakwo;
20 bwaliwulira alikwanukula. Era
Mukama newakuba'de ngakuwa
[f] e'mere eyokulaba enaku nama'zi
agokubonyabonyezebwa, naye [g] abaigirizabo nga tebakyakwekebwa
nate, naye amasogo galiraba abai-
21 girizabo: namatugo ganāwulirānga
ekigambo ekikuvako enyuma nga
kyogera nti Lino lye 'kubo, mulitambuliremu; bwemunākyāmirānga ku mukono ogwadyo, era bwemunākyāmirānga ku gwa kono.
22 Era mulyōnōna ebibi'ka ku bifananyibyo ebyōle ebya feza, nebisānikira ku bifananyibyo ebifūmbe
ebya zābu: olibisūlira dala ngekintu ekitali kirongōfu; [i] olikigamba
23 nti Vawo. Era alitonyesa enkuba
eyensigozo, zolisiga mu 'taka; era
(aligaba) e'mere eyekyengera ekye-
'taka, era eriba ng'imu era nyingi:
ku lunaku luli ebisibobyo biririra
24 mu malūndiro amagazi. Era ente
nendogoi ento eziriina e'taka zi-
nālyānga ebyokulya ebirimu omu-
nyo, ebyawewebwa nolugali neki-
25 wu'jo. Era [k] ku buli lusozi olugu-
lumivu ne ku buli kasozi akawā-
nvu kuliba ensulo nemi'ga gyama-
'zi, ku lunaku olwoku'ta abangi,
26 ebigo bwebirigwa. Era [l] omusana
gwomwezi guliba ngomusana gwe-
njuba, nomusana gwenjuba gulye-
yongera emirūndi musānvu, ngo-
musana gwenaku omusānvu, ku
lunaku Mukama lwalisibirako e-
kinubule ekyabantube nāwonya e-
kiwūndu ekyokufumitibwa kwā-
bwe.
27 Laba, erinya lya Mukama liva
wala, nga lyāka nobusūngubwe, era
nga linyōka omu'ka omuziivu: emi-
mwagye gi'ju'de okunyīga, nolulimirwe luli ngomuliro ogwōkya:
28 [m] nomu'kagwe guli ngomu'ga ogwa-
njāla, ogutūka ne mu bulago, oku-
kung'unta amawānga nolugali o-
lwobutalimu: [n] nolukoba oluwabya
29 luliba mumba zamawānga. Muliba
noluīmba ngekiro bwebakwata e-
mbaga entukuvu; nesanyu eryo-
mumutima, ngomuntu bwagenda
[o] nendēre oku'ja ku [p] lusozi lwa
Mukama, eri [r] Olwāzi lwa Isiraeri.
30 Era Mukama aliwuliza e'dobozirye
eryekitībwa, era aliraga oku'ka
kwomukonogwe, nokunyīga kwobusūngubwe, nolulimi lwomuliro ogwōkya nokubwātuka ne kibuyaga
31 nomuzira. Kubanga [s] olwe'dobozi
lya Mukama Omwasuli alimenye-
kamenyeka, [t] eyakubānga noluga.

[d] Zab. 2. 12; 33. 20.
[e] Is. 65. 9, 19.
[f] 1 Basek. 22. 27. Zab. 127. 2.
[g] Zab. 74. 9.
[i] Kos. 14. 8.
[k] Is. 2. 14, 15.
[l] Is. 60. 19 neb.
[m] Is. 11. 4. 2 Bas. 2. 8.
[n] Is. 37. 29.
[o] 1 Basek. 1. 40.
[p] Is. 2. 3.
[r] Ma. 32. 4.
[s] Is. 37. 36.
[t] Is. 10. 5, 24.

32 Na buli lwebanāmukubānga nomu-
'go ogwalagirwa, Mukama gwali-
mutekako, wanābāngawo ebitāsa
nenānga: era alirwāna nabo mu
33 ntalo ezokunyenya. Kubanga [u] To-
fesi kyategekebwa okuva e'da; we-
wawo, kyatekerwatekerwa kabaka;
akifu'de kiwānvu era kinene: eki-
kōmi kyakyo muliro na nku nyingi;
omu'ka gwa Mukama, ngomu'ga
ogwekiberiti, gukyāsa.

31 Zibasānze abo [a] abaserengeta
Emisiri okubērwa, era [b] abesiga
embalāsi; era abesiga amagāli ku-
banga mangi, nabebagala embalāsi
kubanga ba mānyi mangi; naye
tebatunulira Mutukuvu wa Isiraeri
2 'sō tebanonya Mukama! Naye era
naye wa magezi, era alireta obubi,
'sō [c] talikomyawo bigambobye: na-
ye aligolokekera ku nyumba yabo
abakola obubi ne ku kubēra kwabo
abakola ebitali bya butūkirivu.
3 Kale 'no Abamisiri bantu buntu
'sō si Katonda; nembalāsi zābwe
mubiri bubiri 'sō si mwoyo: era
Mukama bwaligolola omukonogwe,
oyo abēra alyesitala era noyo abē-
rwa aligwa, kale bona bali'gwērawo
4 wamu. Kubanga bwatyo Mukama
bwang'amba nti [d] Ngempologoma
bwewulugumira ku mui'go gwayo
nempologoma ento, bweita abasū-
mba abangi okugirūmba, teritīsi-
bwa na 'dobozi lyābwe, 'sō teryetō-
waza lwa kuyogāna kwābwe: [e] bwa-
tyo Mukama owe'gye bwali'ka oku-
lwānira ku lusozi Sayuni ne ku
5 kasozi kako. [f] Ngenyonyi ezibūka,
bwatyo Mukama owe'gye bwanākū-
mānga Yerusalemi; anākikūmānga
nākiwonya, aliitako nākirokola.
6 Mukyūkire oyo gwemwajēmerera
7 dala, 'mwe abāna ba Isiraeri. Ku-
banga ku lunaku luli balisūlira dala
[g] buli muntu ebifananyibye ebya
feza, nebifananyibye ebya zābu,
engalo za'mwe 'mwe byezabakolera
8 okuba ekibi. Awo [i] Omwasuli ali-
gwa nekitala ekitali kya bantu;
nekitala ekitali kya bantu kirimu-
lya: era ali'duka ekitala, nabavu-
9 bukabe balifūka musolo. Nolwā-
zirwe lulivawo olwokwesisiwala,
nabakulube balikeng'ēntererwa [k] o-
lwebendera, bwayogera Mukama,
[l] omulirogwe guli ku Sayuni neki-
kōmikye mu Yerusalemi.

32 Laba, [a] kabaka alifuga nobutū-
kirivu, nabakulu balifuga nomu-
2 sāngo. Era omuntu aliba ngekifo
ekyokwekwekamu eri empewo, [b] ne-
ki'dukiro eri kibuyaga; ngemi'ga
gyama'zi [c] mu kifo ekikalu, ngeki-
sīkirize kyolwāzi olunene munsi

[u] 2 Basek. 23. 10. Is. 26. 14.
[a] Is. 30. 2.
[b] Zab. 20. 7; 33. 17. Is. 30. 16; 36. 9.
[c] Kubal. 23. 19.
[d] Kos. 11. 10. Am. 1. 2.
[e] Is. 42. 13.
[f] Ma. 32. 11. Zab. 91. 4.
[g] Is. 2. 20; 30. 22.
[i] Is. 37. 36.
[k] Is. 11. 10.
[l] Is. 24. 15.
[a] Zab. 45. 1; 72. 1,2,4. Yer. 23. 5.
[b] Is. 4. 6.
[c] Is. 25. 5.

[d] Is. 35. 5.
3 ekōyesa. [d] Namaso gabo abalaba
tegalibako kifu, namatu gabo aba-
4 wulira galiwuliriza. Nomutima
gwoyo eyeyinula gulitegēra oku-
manya, nolulimi lwabananāgize lu-
5 lyetekateka okwogera obulūngi. O-
mugwagwa nga tebakyamuita mu-
gabi, 'sō nomuko'do nga tebamuita
6 wa kisa. Kubanga omugwagwa a-
lyogera ebyobugwagwa, nomutima-
gwe gulikola ebitali bya butūkirivu,
okukola ebyokuvuma Katonda, no-
kwogera ebikyāmu ku Mukama,
okulūmya enjala obulamu bwomu-
yala, nokumalawo owenyōnta kye-
7 yandinywe'de. Era nebintu ebyo-
muko'do bibi: asala enkwe embi
okuzikiriza omuwōmbefu nebiga-
mbo ebyobulimba atalina kintu ne-
8 wayogera ebyensōnga. Naye omu-
gabi alowōza bya kugaba; era mu
byokugaba mwalinywērera.

[e] Is. 3. 16-24. Am. 6. 1.
9 Mugolokoke, 'mwe abakazi [e] aba-
langa'ja, muwulire e'dobozi lyānge;
'mwe abawala abataliko kyemulo-
wōza, mutegere amatu ebigambo
10 byānge. Mulinakuwalira enaku e-
zirisu'sa omwāka, 'mwe abakazi
abataliko kyemulowōza: kubanga
ebikūngulwa ebyemizabibu birifa,
11 okukūngula tekulitūka. Mukanka-
ne, 'mwe abakazi abalanga'ja; mu-
nakuwale, 'mwe abataliko kyemu-
lowōza: mwambule mubēre bwerē-
re, mwesibe (ebibukutu) mu biwa-
12 to bya'mwe. Balikuba mu kifuba
olwenimiro ezokusanyuka, olwomu-
[f] Is. 34. 13. Kos. 9. 6.
13 zabibu omugimu. [f] Kunsi yabantu
bānge kulimera ama'gwa ne kata-
'zamiti; wewawo, ku nyumba zona
ezesanyu mu kibuga ekyesanyu:
[g] Is. 27. 10.
14 [g] kubanga olubiri lulirekebwawo;
ekibuga ekyabantu abangi kiriba
kifulukwa; olusozi nekigo ekire-
ngererwako biriba mpuku enaku
zona, sanyu lya ntulege, 'dūndiro
[i] Yo. 2. 28.
15 lya magana; okutūsa [i] omwoyo lwe-
[k] Is. 35. 1, 2.
gulitufukibwako okuva wa'gulu, [k] e-
'dūngu nerifūka enimiro eng'imu,
[l] Is. 29. 17.
[l] enimiro eng'imu nebagiita kibira.
16 Kale omusāngo gulitūla mu 'dūngu,
nobutūkirivu bulibēra mu nimiro
[m] Yak. 3. 18.
17 eng'imu. [m] Nomulimu gwobutūki-
[n] Zab. 119. 165.
rivu guliba [n] mirembe; era obutū-
kirivu bulireta okuterēra nokwe-
18 sigānga enaku zona. Nabantu
bānge balitūla mu kifo ekyemire-
mbe ne mu nyumba ezenkala'ka-
lira, ne mu biwu'mulo ebiterēvu.
19 Naye omuzira gulitonya, ekibira
bwekirigwa; nekibuga kirisūlirwa
20 dala wansi. Mulina omukisa 'mwe
abasiga ku ma'bali gama'zi gona,
[o] Is. 30. 24.
abasindika ebigere [o] byente nendo-
goi.

33 Zikusānze 'gwanyaga 'sō to-
nyagibwānga; era alyazamā-
nya, 'sō tebakulyazamānyānga!
[a] Bwolireka okunyaga, nolyoka o-
nyagibwa; era bwolimalira dala
okulyazamānya, nebalyoka baku-
2 lyazamānya. Ai Mukama, tukwa-
tirwe ekisa; [b] twakulindirira: bēra
mukono gwābwe buli nkya, era
obulokozi bwa'fe mu biro ebyoku-
3 labiramu enaku. Olwe'dobozi e-
ryokuyogāna amawānga ga'duse:
[c] olwokweyimusa 'gwe amawānga
4 gasāsānye. Nomunyago gwa'mwe
gulikung'anyizibwa ngakawūka
bwekakung'anya: ngenzige bwezi-
gwa bwebaligugwako bwebatyo.
5 [d] Mukama agulumizibwa kubanga
atūla wa'gulu: a'juzi'za Sayuni o-
6 musāngo nobutūkirivu. Era wali-
bawo enkala'kalira mu birobyo, o-
bulokozi obusu'kirira, amagezi no-
kumanya: okutya Mukama bwe bu-
ga'gabwe.
7 Laba, abazira bābwe bakābira
bwēru: [e] ababaka abemirembe ba-
8 kāba nyo amaziga. [f] Engūdo zizi-
se, omutambuze a'gwāwo: [g] ame-
nye endagāno, anyōmye ebibuga,
9 ta'sāyo mwoyo eri abantu. [i] Ensi
ewubāla eyōngobera: Lebanoni a-
kwati'dwa ensonyi awotōka: [k] Sa-
loni ali nge'dūngu; ne [l] Basani ne
10 Kalumeri bawatula. [m] Kakano nā-
golokoka, bwayogera Mukama; ka-
kano neyimusa; kakano nāgulumi-
11 zibwa. Muliba mbuto za bisusū-
nku, mulizāla subi: omu'ka gwa-
12 'mwe muliro ogulibōkya. Nama-
wānga galiba ngokwōkya kwensi-
mbi: [n] ngama'gwa agatemebwa a-
gōkerwa mu muliro.
13 Muwulire, 'mwe abali ewala, bye-
nkoze; na'mwe abali okumpi, mu-
14 'kirize amānyi gānge. Abalina ebi-
bi abali mu Sayuni bati'de; oku-
kankana kugu'deko abo abatatya
Katonda. Ani ku'fe alitūla awamu
nomuliro ogwōkya? āni ku'fe ali-
tūla awamu nokwōkya okutali'gwā-
15 wo? Oyo atambula nobutūkirivu,
era ayogera ebyamazima; oyo a-
nyōma amagoba agava mu kujōga,
akunkumula engaloze obutakwata
nguzi, aziba amatuge obutawulira
musai, era aziba amasoge obutatu-
nulira bubi; [o] oyo yalitūla wa'gulu:
16 ekifokye ekyokwekūma kiriba nko-
mera za mainja: e'mereye anāgi-
webwānga; [p] ama'zige galiba ga
17 nkala'kalira. Amāsogo galiraba
[r] kabaka mu bulūngibwe: galiraba
18 ensi eziimirira ewala. Omutima-
gwo gulifumitiriza entīsa: [s] aliru-
'dawa oyo eyabala, aliru'dawa oyo
eyagera (omusolo)? aliru'dawa oyo
19 eyabala ebigo? Toliraba 'gwānga
'kakali, [t] e'gwānga eririna enjogera
enzibu gyotoīnza kumanya; eririna
olulimi oluna'gwānga lwotoīnza ku-

[a] Kub. 13. 10.
[b] Is. 25. 9; 26. 8.
[c] Zab. 68. 1.
[d] Zab. 97. 9.
[e] 2 Basek. 18. 37.
[f] Balam. 5. 6.
[g] 2 Basek. 18. 14 neb.
[i] Is. 24. 4.
[k] Is. 35. 2.
[l] Is. 2. 13.
[m] Zab. 12. 5.
[n] Is. 9. 18.
[o] Is. 15. 2.
[p] 2 Byom. 32. 30.
[r] Is. 6. 5.
[s] 1 Kol. 1. 20.
[t] Ma. 28. 49. Yer. 5. 15.

20 tegēra. Tunulira Sayuni, ekibuga
ekyembaga za'fe: [u]amasogo gali-
raba Yerusalemi nga kifo kya ku-
tūlamu kiterēvu, ewema eteri'julu-
lwa, enkōndo zayo tezirisimbulwa
[w] enaku zona, [w]'sō tewaliba ku mi-
21 gwa gyayo egirikutulwa. Naye eyo
Mukama alibēra na'fe mu bukulu,
ekifo ekyemi'ga emigazi nensulo;
omutaliita lyāto erivugibwa, 'sō ne
kyōmbo ekinene tekirigendamu.
22 Kubanga Mukama ye mulamuzi
wa'fe, Mukama ye mutesi wamatē-
ka gyetulì, [y]Mukama ye kabaka
23 wa'fe; yalitulokola. Emigwagyo
egisiba gisumulukuse; tebāīnza ku-
nywēza kikolo kya mulongōti gwā-
bwe, tebāīnza kuwanika 'tanga:
awo nebagereka ebintu ebyomu-
nyago omunene; abawenyera bā-
24 twāla omunyago. Noyo [z]atūlamu
talyogera nti Ndi mulwa'dē: [a]aba-
ntu abatūla omwo balisonyībwa o-
butali butūkirivu bwābwe.

34 [a]Musembere, 'mwe amawānga,
okuwulira; era muwulirize,
'mwe abantu: [b]ensi ewulire noku-
'jula kwayo; e'taka nebintu byona
2 ebirivamu. Kubanga Mukama a-
lina okunyīga ku mawānga gona,
nekirui ku'gye lyābwe lyona: aba-
zikiriri'za dala, abagabu'de oku'ti-
3 bwa. Era abābwe aba'tibwa bali-
sūlibwa ebwēru, [c]nekivūndu ekye-
mirāmbo gyābwe kirirīnya, nenso-
zi zirisānūka olwomusai gwābwe.
4 [d]Ne'gye lyona eryomu'gulu lirya-
bulukuka, [e]ne'gulu lirizingibwa
ngomuzingo gwempapula: [f]ne-
'gye lyalyo lyona liriyōngobera
ngakalagala bwekayōngobera ne-
kava ku muzabibu, era ngakala-
gala akayōngobera bwekava ku
5 mutini. Kubanga [g]ekitala kyange
kinywe'de oku'kuta mu 'gulu: la-
ba, [h]kirigwa ku Edomu, ne ku bantu
abekikolimo kyange, olwomusāngo.
6 Ekitala kya Mukama ki'ju'de omu-
sai, kisavuwa'de namasavu, nomu-
sai gwabāna bendiga nembuzi, na-
masavu agensigo zendiga enume:
[k]kubanga [k]Mukama alina sadaka
Ebozula, noku'ta abangi munsi ya
7 Edomu. Nembogo ziriserengeta
wamu nazo, nente wamu ne zise-
dume; nensi yābwe eritamīra omu-
sai, nenfūfu yābwe erisavuwala na-
8 masavu. Kubanga lwe [l]lunaku
olwokuwalana e'gwānga lya Mu-
kama, omwāka ogwokusasula e-
9 mpēra mu mpaka za Sayuni. [m]Ne-
mi'ga gyayo girifūka bulimbo, ne-
nfūfu yayo kiberiti, nensi erifūka
10 bulimbo obwāka. Terizikizibwa
misana newakuba'de ekiro; [n]omu-
'ka gwayo gunānyōkānga enaku
zona: emirembe nemirembe ene-
bērerānga awo ngezise; tewabenga
anāgiitāngamu emirembe nemire-
11 mbe. Naye kimbala ne namunū-
ngu be banābānga banyiniyo; ne-
kiwugulu ne namung'ona be banā-
tūlānga omwo: era [o]aligirēgako
omugwa ogwokwetabula, namainja
12 agaterēza agobutalimu. Baliita a-
bakūngu bayo oku'ja mu bwaka-
baka, naye tewaliba alibayo; naba-
lāngira bayo bona baliba si kintu.
13 [p]Nama'gwa galimera mu mayu-
mba gayo, emyenyāngo namatovu
mu bigo byayo: era enebānga nyu-
mba za bibe, lu'gya lwa bumāya.
14 Nensolo enkāmbwe ezomu'dūngu
zirisisinkana nemisege, neya zi-
geye eriitiriza gi'nayo; wewawo,
enyonyi eyekiro erigwa eyo, neyera-
15 bira ekiwu'mulo. Eyo ekufufu gye-
ririzīmbira ekisu kyalyo, neribika,
nerimāmira, nerikung'anya wansi
wekisīkirize kyalyo: wewawo, eyo
bakamunyi gyebalikung'anira, buli
16 omu wamu ne mu'ne. Munonye
mu kitabo kya Mukama musome:
[r]tekulibula kwebyo na kimu, te-
waliba ekiribulwa ki'nakyo: kuba-
nga akamwa kānge ke kalagi'de,
nomwoyōgwe gwe gubikung'anyiza.
17 Era abikubi'de obululu, nomuko-
nogwe gubigabi'de nomugwa: bi-
nāgiryānga enaku zona, emirembe
nemirembe binātūlānga omwo.

35 [a]Olukola namatōngo birija-
guza; ne'dūngu lirisanyuka, li-
2 risansula ngekiirikiti. Lirisu'ki-
riza okusansula, lirisanyuka nesa-
nyu nokuīmba; ekitībwa kya Le-
banoni kiririwebwa, obulūngi o-
bungi obwa Kalumeri ne Saloni:
baliraba ekitībwa kya Mukama,
obulūngi obungi obwa Katonda
wa'fe.
3 [b]Munywēze emikono eminafu,
mukakase namavivi agajugumira.
4 Mugambe abo abalina omutima o-
muti nti Mubēre namānyi, temu-
tya: laba Katonda wa'mwe ali'ja
nokuwalana e'gwānga, nempēra ya
5 Katonda; ali'ja nābalokola. Awo
[c]amaso gomuzibe wamaso nega-
lyoka gazibuka, [d]namatu gomuga-
6 'vu wamatu galiguka. Awo [e]awe-
nyera nālyoka abūka ngenangāzi,
[f]nolulimi lwa kasiru luliīmba: ku-
banga [g]ama'zi galitirikira mu lu-
7 kōla, nemi'ga mu 'dūngu. Nomu-
senyu ogumasamasa gulifūka eki-
diba, ne'taka ekalangufu nzi'zi za
ma'zi: mu kifo ekyebibe mwebya-
galamirānga, muliba omu'do nesālu
8 nebitōgo. Era eribayo olugūdo,
ne'kubo, era liriitibwa nti 'Kubo
lya butukuvu; [i]abatali balongōfu
tebaliriitamu; naye liriba lya bali:
abatambuze, wewawo abasirusiru,

[u] Zab. 46. 5; 125. 1, 2.
[w] Is. 37. 33.
[y] Zab. 89. 18.
[z] Zab. 103. 3. Is. 38. 1–8.
[a] Yer. 50. 20.
[a] Zab. 49. 1.
[b] Ma. 32. 1. Is. 1. 2.
[c] Yo. 2. 20.
[d] Zab. 102. 26. Mat. 24. 29.
[e] Kub. 6. 14.
[f] Is. 14. 12.
[g] Yer. 46. 10.
[h] Yer. 49. 7 neb. Mala. 1. 4.
[k] Is. 63. 1. Zef. 1. 7.
[l] Is. 61. 2; 63. 4. Kub. 9. 15.
[m] Ma. 29. 23.
[n] Kub. 14. 11.
[o] 2 Basek. 21. 13. Kung. 2. 8.
[p] Is. 32. 13.
[r] Is. 40. 26.
[a] Is. 55. 12.
[b] Beb. 12. 12.
[c] Zab. 146. 8. Is. 29. 18; 32. 3. Mat. 9. 27–30; 11. 5; 12. 22; 20. 30–34; 21. 14. Yok. 9. 6, 7.
[d] Ma'k. 7. 32 35.
[e] Mat. 11. 5; 15. 30; 21. 14. Yok. 5. 3, 8, 9. Bik. 3. 2–8; 8. 7; 14. 8–10.
[f] Is. 32. 4. Mat. 9. 32, 33; 12. 22.
[g] Is. 41. 18; 43. 19, 20. Yok. 7. 38, 39.
[i] Is. 52. 1. Yo. 3. 17.

k Lev. 26. 6. Is. 11. 7-9.
9 tebaliriwabiramu. [k]Teribayo mpologoma, 'sō tekulirinyako nsolo
yona eyama'du, teziririabikayo; na-
ye abānunulibwa be baliritambuli-
l Is. 51. 11.
10 ramu: naba Mukama [l]abāgulibwa
balikomawo, neba'ja Esayuni nga
baimba; nesanyu eritali'gwāwo li-
m Is. 25. 8; 65. 19. Kub. 7. 17; 21. 4.
ribēra ku mitwe gyābwe: bālifuna
esanyu nokujaguza, [m]nokunaku-
wala nokusīnda kuli'dukira dala.

a 2 Basek. 18. 13. 2 Byom. 32. 1.
36 Awo olwātūka [a]mu mwāka o-
gwekumi nena ogwa kabaka
Kezekiya, Se'nakeribu kabaka We-
bwasuli nāyāmbuka okulūmba ebi-
buga byona ebya Yuda ebyaliko
b 2 Basek. 18. 17-19, 37.
2 enkomera, nābimenya. Awo [b]ka-
baka Webwasuli nāgaba Labusake
okuva Erakisi okugenda Eyerusa-
lemi eri kabaka Kezekiya ngalina
e'gye e'dene. Nāimirira ku ma-
'bali golusalosalo olwekidiba ekye-
ngulu mu lugūdo olwenimiro eyo-
3 mwōzi. Awo nebafuluma neba'ja
gyali Eriakimu mutabani wa Kiru-
c Is. 22. 15.
kiya, eyali [c]omukulu wenyumba,
ne Sebuna omuwandisi, ne Yoa
mutabani wa Asafu omu'jukiza.
4 Labusake nābagamba nti Mugambe
kakano Kezekiya nti Bwatyo bwa-
yogera kabaka omukulu, kabaka
Webwasuli, nti Bwesige ki buno
5 bwewesiga? 'Nze ng'amba nti o-
kutēsakwo namānyi olwentalo bi-
gambo bugambo ebitalimu: āni 'no
gwewesiga nokujēma nonjēmera
6 'nze? Laba, wesigama ku mu'go
ogwolumuli luno olubētentefu, ye
Misiri; omuntu bweyesigama okwo,
guingira mu ngaloze neguzifumi-
d Is. 30. 3; 31 1.
ta: [d]bwatyo bwabēra Falao kabaka
Wemisiri eri abo bona abamwesiga.
7 Naye bwonong'amba nti Twesiga
Mukama Katonda wa'fe: siye wu-
yo Kezekiya gweya'gyako ebifobye
ebigulumivu nebyōtobye, nāgamba
Yuda ne Yerusalemi nti Munāsi-
nzizānga mu maso gekyōto kino?
8 Kale 'no kakano, nkwegairi'de, mu-
we emisingo mukama wānge kabaka
Webwasuli, nānge nākuwa emba-
lāsi enkumi biri, 'gwe kububwo
bwonoīnza okuzebagazako abantu.
9 Kale oīnza otya okukyūsa amaso
gomwāmi omu kwabo abasinga o-
buto ku ba'du ba mukama wānge,
e Zab. 20. 7.
[e]newesiga Misiri olwamagāli no-
10 lwabebagala embalāsi? Era
kakano nyāmbuse okutabāla ensi eno
okugizikiriza awatali Mukama?
Mukama yang'amba nti Yāmbuka
11 otabāle ensi eno ogizikirize. Awo
Eriakimu ne Sebuna ne Yoa ne-
bagamba Labusake nti Nkwegai-
ri'de, yogera naba'dubo mu lulimi
Olusuli; kubanga tulumanyi: 'sō
toyogera na'fe mu lulimi Olwaba-
yudaya mu matu gabantu abali ku
12 bugwe. Naye Labusake nāyogera
nti Mukama wānge antumye eri
mukamawo neri 'gwe okwogera
ebigambo bino? tantumye eri a-
bantu abatūla ku bugwe, okulya
amazi gābwe bo, nokunywa enkali
13 yābwe bo awamu na'mwe? Awo
Labusake nāimirira nāyogerera
wa'gulu ne'dobozi edene mu lulimi
Olwabayudaya nāyogera nti Mu-
wulire ebigambo bya kabaka omu-
14 kulu, kabaka Webwasuli. Bwatyo
bwayogera kabaka nti Kezekiya
tabalimbānga; kubanga taliīnza
15 kubawonya: 'sō Kezekiya tabasi-
gulānga eri Mukama ngayogera nti
Mukama talirema kutuwonya; eki-
buga kino tekirigabulwa mu mu-
16 kono gwa kabaka Webwasuli. Te-
muwulirānga Kezekiya: kubanga
bwatyo bwayogera kabaka Webwa-
suli nti Mutabagane nānge, mufu-
lume mu'je gyendi; mulyēnga buli
muntu ku muzabibugwe na buli
muntu ku mutinigwe, era munywē-
nga buli muntu ku ma'zi ago-
f 2 Basek. 18. 11.
17 mukidibakye ye: [f]okutūsa lwendi-
'ja nembatwālira dala munsi efa-
nana ensi ya'mwe, ensi eyeng'āno
nomwenge, ensi eyemigāti nensuku
18 zemizabibu. Mwekūme Kezekiya
aleme okubasendasenda ngayogera
nti Mukama alituwonya. Waliwo
katonda yena owamawānga eyali
awonye'za ensiye mu mukono gwa
19 kabaka Webwasuli? Baliru'dawa
bakatonda Abekamasi Neyalupadi?
baliru'dawa bakatonda Abesefāvai-
mu? era bāwonya [g]Samaliya mu
g Is. 7. 9.
20 mukono gwānge? Bāni ku baka-
tonda bona abensi ezo abāwonya
ensi yābwe mu mukono gwānge,
Mukama okuwonya Yerusalemi mu
21 mukono gwānge? Naye nebasirika
nebatamwanukula kigambo: kuba-
nga ekiragiro kya kabaka kyali
bwekiti nti Temumwanukulānga.
22 Awo Eriakimu mutabani wa Kiru-
kiya eyali omukulu wenyumba ne
Sebuna omuwandisi ne Yoa muta-
bani wa Asafu omu'jukiza neba'ja
eri Kezekiya nga bayuzi'za engoye
zābwe, nebamubūlira ebigambo bya
Labusake.

37 Awo olwātūka kabaka Kezeki-
ya bweyakiwulira nāyuza engo-
yeze nāyambala ebibukutu nāingira
2 mu nyumba ya Mukama. Nātuma
Eriakimu eyali omukulu wenyumba
ne Sebuna omuwandisi nabaka'de
abokubakabona, nga bamba'de ebi-
bukutu, eri Isaya na'bi mutabani
3 wa Amozi. Nebamugamba nti Bwa-
tyo bwayogera Kezekiya nti Olunaku
luno lunaku lwa kulabiramu
naku era lwa kunenyezebwamu era
lwa kuvumirwamu: kubanga [a]abā-
a Is. 13. 8.

na batūse okuzālwa, 'sō tewali mā-
4 nyi ga kuzāla. Mpo'zi Mukama
Katondawo anāwulira ebigambo
bya Labusake, kabaka Webwasuli
mukamawe gwatumye okuvuma
Katonda omulamu, nānenya ebiga-
mbo Mukama Katondawo byawuli-
[b] lu. 32. 'de: kale imusiza okusabakwo [b] e-
5 kitūndu ekifi'sewo. Awo aba'du ba
kabaka Kezekiya neba'ja eri Isaya.
6 Isaya nābagamba nti Bwemutyo
bwemunāgamba mukama wa'mwe
nti Bwatyo bwayogera Mukama nti
Totya bigambo byowuli'de, aba'du
ba kabaka Webwasuli byebanvu-
7 mye. Laba, ndimutekako omuzimu,
[c] Yer. 51. 46. Ob. 1. naye [c] aliwulira olugambo na'dayo
munsiye ye; era ndimusūla nekita-
la munsiye ye.
8 Awo Labusake na'dayo nāsānga
kabaka Webwasuli ngalwāna ne
Libuna: kubanga yali awuli'de nga
[d] Is. 20. 5. 9 yasitula Erakisi. [d] Nāwulira nga
bogera ebya Tiraka kabaka Wekusi,
nti Ataba'de okulwāna nāwe. Awo
bweyakiwulira nātuma ababaka eri
10 Kezekiya ngayogera nti Bwemutyo
bwemuligamba Kezekiya kabaka wa
Yuda nga mwogera nti Katondawo
gwewesiga takulimbānga ngayogera
nti Yerusalemi tekirigabulwa mu
mukono gwa kabaka Webwasuli.
11 Laba, owuli'de bakabaka Bebwasuli
byebākolānga ensi zona, nga bazi-
zikiririza dala: nāwe oliwonyeze-
12 bwa? Bakatonda abamawānga bā-
gawonya, bakitānge gebāzikiriza,
Gozani ne Kalani ne Lezefu nabāna
ba Edeni abābānga mu Terasali?
[e] Yer. 49. 33. 13 Aliru'dawa kabaka [e] Wekamasi ne
kabaka Weyalupadi ne kabaka we-
kibuga Sefāvaimu Owekena ne Iva?
14 Kezekiya nātōla ebaluwa mu mu-
kono gwababaka nāgisoma: Keze-
kiya nāyāmbuka mu nyumba ya
Mukama nāgyānjululiza mu maso
15 ga Mukama. Kezekiya neyegairira
16 Mukama ngayogera nti Ai Mukama
owe'gye, Katonda wa Isiraeri, atūla
ku bakerubi, 'gwe Katonda, 'gwe
we'ka, wa bwakabaka bwona obwo-
munsi; 'gwe wakola e'gulu nensi.
[f] Bik. 4. 29. 17 [f] Tega okutukwo, ai Mukama, owu-
lire; zibula amasogo, ai Mukama,
olabe: owulire ebigambo byona
ebya Se'nakeribu, byatumye oku-
18 vuma Katonda omulamu. Mazima,
Mukama, bakabaka Bebwasuli bāzī-
sa amawānga gona nensi yābwe,
19 nebasūla bakatonda bābwe mu mu-
liro: kubanga tebāli bakatonda, na-
ye mulimu gwa ngalo za bantu, miti
na mainja; kyebāva babazikiriza.
20 Kale 'no kakano, ai Mukama Ka-
tonda wa'fe, tulokole mu mukono-
[g] Is. 45. 6. gwe, [g] obwakabaka bwona obwomu-
nsi butegēre nga 'gwe Mukama,
'gwe we'ka.
21 Awo Isaya mutabani wa Amozi
nātumira Kezekiya ngayogera nti
Bwatyo bwayogera Mukama, Kato-
nda wa Isiraeri, nti Kubanga o'ne-
gairi'de ebya Se'nakeribu kabaka
22 Webwasuli, kino kye kigambo Mu-
kama kyayoge'de kuye: [i] Omuwala
[i] Is. 10. 32. Zek. 2. 10; 9. 9. wa Sayuni atamanyi musaja akunyōmye era agugadi'za; omuwala
wa Yerusalemi akunyenyere'za o-
23 mutwe. Ani gwovumye gwovo'de?
era āni gwoimusiri'zako e'doboziryo
nolalama amasogo wa'gulu? ku
24 Mutukuvu wa Isiraeri. Oimye mu
ba'dubo okuvuma Mukama noyoge-
ra nti Namagāli gānge amangi nyā-
mbuse ku ntiko yolusozi, ntūse mu
njui ezomunda eza Lebanoni; era
nditemera dala emivule gyako emi-
wānvu, nenfugo zako ezisinga obu-
lūngi: era nditūka ku lusozi lwako
olukomereryo, ekibira ekyenimiro-
25 ye eng'imu. Nsimye era nywe'de
ama'zi, era ndikaliza emi'ga gyona
26 Egyemisiri nebigere byānge. To-
wulirānga bwenakikola e'da enyo
nenkibūmba okuva ebiro ebye'da?
kakano nkitūkiri'za 'gwe okubēra
omuzikiriza webibuga ebiriko enko-
mera obifūle ebifūnvu ebyebyagwa.
27 Abābitūlāngamu kyebāva babera
abamānyi amatono, bātekemuka
nebakeng'ēntererwa; nebaba nge-
subi eryomunimiro era ngomu'do
omubisi, ngomu'do oguli wa'gulu
ku nyumba, era ngomusiri (gwe-
28 ng'ānɔ) nga tenakula. Naye 'manyi
bwotūla era bwofuluma era bwoi-
ngira era bwonesalirako akajegere.
29 Kubanga onesalirako akajegere era
kubanga etitimbuliryo lirinye mu
matu gānge, kyendiva nteka edobo
lyānge mu nyindoyo nolukoba lwā-
nge mu mimwagyo, era ndiku'zayo
30 mu 'kubo lyewa'jiramu. Era kano
ke kaliba akabonero gyoli: mulirya
mu mwāka guno ekyo ekimera kyo-
[k] Is. 20. 3. 'ka, ne [k] mu mwāka ogwokubiri ekyo
kyegumera; ne mu mwāka ogwo-
kusatu musigānga mukūngulānga
musimbānga ensuku zemizabibu
31 mulyānga ebibala byamu. Nekitū-
ndu ekifi'sewo ekiwonye ku nyumba
ya Yuda balisimba emizi wansi
32 nebabala ebibala wa'gulu. Kubanga
mu Yerusalemi muliva [l] ekitūndu
[l] lu. 4. ekifi'sewo, ne ku lusozi Sayuni abo
abaliwona: obu'gya bwa Mukama
33 owe'gye bulitūkiriza ekyo. Muka-
ma kyava ayogera ku kabaka We-
bwasuli nti [m] Talitūka ku kibuga
[m] Is. 33. 20. kino, 'sō talirasayo kasāle, 'sō tali-
kyōlekera nengabo, 'sō [n] talikitū-
[n] Luk. 19. 43. 34 mako kifūnvu. Mu 'kubo mweya-
'jira omwo mwali'dirayo, 'sō talitū-
ka ku kibuga kino, bwayogera Mu-
35 kama. Kukanga [o] ndirwānirira eki-
buga kino okukirokola kubwānge
[o] Is. 38. 6.

'nze era ne kubwomu'du wānge
Daudi.
36 [p] Awo malaika wa Mukama nāfu-
luma na'ta mu lusīsira Olwabāsuli
kasirivu mwobukumi muuāna mwe-
nkumi tāno: abantu bwebāgolokoka
enkya mu makya, laba, bona bāli
37 mirāmbo gya bafu. Awo Se'nake-
ribu kabaka Webwasuli [r] nāvayo
nāgenda na'dayo, nābēra Enineve.
38 Awo olwātūka bweyali ngasinziza
mu kigwa kya Nisuloki katondawe,
Adula'mereki ne Salezeri batabani-
be nebamu'ta nekitala: neba'dukira
munsi ya Alalati. Esaludoni mu-
tabaniwe nāfuga mu kifokye.

38 [a] Mu biro ebyo Kezekiya nālwāla
kumpi nokufa. Isaya na'bi mu-
tabani wa Amozi na'ja gyali nāmu-
gamba nti Tekateka enyumbayo;
kubanga ogenda kufa 'sō togenda
2 kulama. Awo Kezekiya nākyūsiza
amasoge ku kisenge neyegairira
3 Mukama nāyogera nti 'Jukira ka-
kano, ai Mukama, nkwegairi'de,
bwenatambulirānga mu masogo
namazima nomutima ogwatūkirira,
nenkola ebiri mu masogo ebirungi.
4 Kezekiya nākāba nyo amaziga. Awo
ekigambo kya Mukama neki'jira
5 Isaya nti Genda ogambe Kezekiya
nti Bwatyo bwayogera Mukama,
Katonda wa Daudi kitāwo, nti
Mpuli'de okusabakwo, ndabye a-
mazigago: laba, ndyongera ku na-
6 kuzo emyāka kumi netāno. Era
ndikuwonya 'gwe nekibuga kino
mu mukono gwa kabaka Webwa-
suli: era [b] ndirwānirira ekibuga
7 kino. Era kano ke kanāba akabo-
nero gyoli okuva eri Mukama nga
Mukama alikola ekigambo kino kya-
8 yoge'de: [c] laba, na'zayo enyuma
ekisīkirize ekiri ku madāla, eki'ki-
'de ku madāla ga Akazi awamu ne-
njuba, e'bānga eryamadāla ekumi.
Awo enjuba ne'dayo e'bānga erya-
madāla ekumi ku madāla geyali
e'ki'deko.
9 Okuwandika kwa Kezekiya kaba-
ka wa Yuda, bweyamala okulwāla
era ngawonye endwa'deye.
10 Nayogera nti Mu tuntu 'lyenaku
zānge mwendigendera mu miry-
ango gyemagōmbe:
Nziyi'dwako emyāka gyānge egi-
siga'deyo.
11 Nayogera nti Siriraba Mukama,
Mukama [d] munsi yabalamu:
Siriraba bantu nate wamu naba-
tūla munsi.
12 Ebiro byānge bivu'dewo, era bi-
nziyi'dwako [e] ngewema eyomu-
sūmba:
Nzinze obulamu bwānge [f] ngomu-
lusi wengoye; alinsala ku mu-
ti ogulukirwako:
Okuva enkya okutūsa ekiro oli-
'malirawo dala.
13 Nesirisa okutūsa enkya; ngempo-
logoma, bwamenya bwatyo a-
magūmba gānge gona:
Okuva enkya okutūsa ekiro oli-
'malirawo dala.
14 Ngakatai oba sekanyolya, bwena-
vulungutana bwentyo;
Nawubāla nga kamukukulu: [g] a-
maso gānge gafūirira olwokula-
lama;
Ai Mukama, njōgebwa; 'gwe bē-
ra muima wānge.
15 Nāyogera ntya? yayoge'de nānge
era ye ye nyini yakikoze:
[i] Nātambulānga mpola emyāka
gyānge gyona olwokubalaga-
lwa kwobulamu bwānge.
16 Ai Mukama, olwebyo abantu ba-
ba balamu,
Era mwebyo mwo'ka mwe muli
obulamu bwomwoyo gwānge:
Kale mponya o'namye.
17 Laba, olwemirembe gyānge kye-
nava mbalagalwa enyo:
Naye 'gwe olwokwagala obulamu
bwānge obuwonye'za mu bu-
nya obuvūndirwamu;
Kubanga osu'de ebibi byānge
byona enyuma wamabegago.
18 Kubanga [k] amagōmbe tegaīnza
kukutendereza, okufa tekuīnza
kukusūta:
[l] Abo aba'ka mu bunya tebaīnza
kusūbira mazimago.
19 Omulamu, omulamu yalikutende-
reza nga 'nze bwenkola lero:
[m] Kitābwe alitegēza abāna ama-
zimago.
20 Mukama yetesetese okundokola:
Kyetunāvānga tuīmbira enyīmba
zānge mu nānga
Enaku zona ezobulamu bwa'fe
mu nyumba ya Mukama.
21 Era [n] Isaya yali ayoge'de nti Ba-
'dire ekitole kyetini bakisīge ku 'ju-
22 te, era aliwona. Ne [o] Kezekiya ya-
li ayoge'de nti Kaluwa akabonero
nga ndyāmbuka mu nyumba ya
Mukama?

39 [a] Mu biro ebyo Merodakubala-
dani mutabani wa Baladani, ka-
baka Webabuloni, nāwereza Kezé-
kiya ebaluwa nekirabo: kubanga
yawulira nga yali alwa'de era nga-
2 wonye. Kezekiya nābasanyukira,
nābalaga enyumba eyebintubye e-
byomuwendo omungi, [b] efeza nezā-
bu nebyakalōsa namafuta agomu-
wendo omungi, nenyumba yona
eyebyokulwānyisabye, ne byona e-
byalabika mu buga'gabwe: tewāli ki-
ntu mu nyumbaye newakuba'de mu
matwālege gona Kezekiya kyatāba-
3 laga. Awo Isaya na'bi na'ja eri ka-
baka Kezekiya nāmugamba nti Aba-

p 2 Basek. 19. 35.
r Is. 31. 9.
a 2 Basek. 20. 1-6, 9-11.
b Is. 37. 35.
c 2 Basek. 20. 9, 10.
d Zab. 27. 13.
e 2 Kol. 5. 1.
f Yob. 7. 6.
g Zab. 69. 3.
i 1 Basek. 21. 27.
k Zab. 6. 5. Mub. 9. 10.
l Zab. 28. 1.
m Ma. 4. 9. Zab. 78. 3, 4.
n 2 Basek. 20. 7.
o 2 Basek. 20. 8.
a 2 Basek. 20. 12-19.
b 2 Basek. 18. 15, 16. Is. 33. 1, 23.

saja bano boge'de ki? era bāva wa
oku'ja gyoli? Kezekiya nāyogera
nti Bava munsi ya wala oku'ja gye-
4 ndi, bāva Ebabuloni. Awo nāyo-
gera nti Balabye ki mu nyumbayo?
Kezekiya na'damu nti Byona ebiri
mu nyumba yānge babirabye: te-
wali kintu mu buga'ga bwānge kye-
5 sibalaze. Awo Isaya nāgamba Ke-
zekiya nti Wulīra ekigambo kya
6 Mukama owe'gye. Laba, enaku zī-
'ja byona ebiri mu nyumbayo nebyo
bakitāwo byebāterekānga okutusa
lero lwebiritwālibwa Ebabuloni: te-
waliba kintu ekirisigalawo, bwayo-
7 gera Mukama. Ne ku batabanibo
abaliva mu'gwe bolizāla balibatwā-
[c] Dan. 1. 2 neb. lako; era [c] baliba balāwe mu liyu-
8 mba lya kabaka Webabuloni. Awo
Kezekiya nāgamba Isaya nti Ekigambo kya Mukama kyoyoge'de kirūngi. Era nāyogera nti Kavuna wanābānga emirembe namazima mu mirembe gyānge.

40 Musanyuse, musanyuse abantu bānge, bwayogera Katonda
2 wa'mwe. Mwogere ebyokusanyusa
Yerusalemi, mumukōwolere ngentaloze zitūkiri'de, ngobutali butūkirivubwe busonyi'dwa; ngawere'dwa mu mukono gwa Mukama emirūndi ebiri olwebibibye byona.
[a] Is. 58. 1. Mat. 3. 3. Ma'k. 1. 3. Luk. 3. 4. Yok. 1. 23. [b] Mala 3. 1. [c] Luk. 3. 5.
3 [a] E'dobozi lyayogerera wa'gulu
nti [b] Mulongōse mu lukōla e'kubo
lya Mukama, mugololere mu 'dū-
4 ngu Katonda wa'fe olugūdo. [c] Buli
kiwōnvu kirigulumizibwa, na buli
lusozi nakasozi zirika'kanyizibwa:
nobukyāmu buligololwa, nebifo ebi-
5 tali bisende biriterēzebwa: nekitī-
bwa kya Mukama kiribi'kulibwa,
[d] Luk. 3. 6. ne [d] bona abalina omubiri balikirabira wamu: kubanga akamwa ka
6 Mukama ke kakyoge'de. E'dobozi
lyayogera nti Yogerera wa'gulu.
Newabawo eyayogera nti Nāyogerera ki wa'gulu? [e] Omubiri gwona
[e] 1 Pet. 1. 24. mu'do, nobulungi bwagwo bwona
buli ng'anga ekimuli ekyomunimi-
7 ro: omu'do guwotōka, ekimuli ki-
yōngobera; kubanga omu'ka gwa
Mukama gugufūwako: mazima a-
8 bantu mu'do. Omu'do guwotōka,
[f] 1 Pet. 1. 25. ekimuli kiyōngobera: [f] naye ekigambo kya Katonda wa'fe kinānywērānga enaku zona.
9 'Gwabūlira Sayuni ebigambo ebirūngi, weriniyire ku lusozi oluwānvu; 'gwabūlira Yerusalemi ebigambo ebirūngi, imusa e'doboziryo namānyi; liimuse, totya; gamba ebibuga bya Yuda nti Laba, Katonda
10 wa'mwe! Laba, Mukama Katonda
ali'ja ngowamānyi, nomukonogwe
gulimufugira: laba empēraye eri
[g] Ez. 34. 23. Zek. 13. 7. Yok. 10. 11. naye, nokusasulakwe kuli mu ma-
11 soge. [g] Alirisa ekisibokye ngomusūmba, alikung'anya abāna bendiga mu mukonogwe, nābasitula mu kifubakye, aliitiriza mpola ezo eziyōnsa.
12 Ani eyali ageze ama'zi mu kibatukye, nāpima e'gulu noluta, nāga-
'ta enfūfu eyokunsi mu kigera, nāpima ensozi mu minzāni nobusozi
13 mu kipima? [i] Ani eyali alung'ani- [i] Bal. 11. 34. 1 Kol. 2. 16.
'za omwoyo gwa Mukama, oba eyamuwerera ebigambo nāmuigiriza?
14 Ani gweyali atēse'za naye ebiga-
mbo, era āni eyali [k] amuigiri'za, [k] Yob. 21. 22.
nāmutegēza mu 'kubo eryomusāngo, nāmunyonyola okumanya, nā-
15 mulaga e'kubo eryokutegēra? La-
ba, amawānga gali ngetōndo eriri mu nsuwa, era babalibwa ngefufuge eriri mu minzāni: laba, asitula ebizīnga ngekintu ekitono enyo.
16 Ne Lebanoni tamala kuba nku, 'sō
nensolo zako tezimala kuba ekiwe-
17 bwayo ekyōkebwa. Amawānga go-
na gali nga si kintu mu masoge;
gabalibwa gyali nga [l] si kintu dala [l] Zab. 62. 9. Dan. 4. 35.
18 era nga kirerya. Kale āni gwemu-
lifananya Katonda? oba kifananyi
19 ki kyemulimugererako? [m] Ekifa-
nanyi ekyōle omukozi akifūmba, [m] Is. 41. 7; 42. 12, 13; 46. 6. Yer. 10. 3, 4.
nomuwēsi wa zābu akibi'kako zābu, nākifūmbira emikūfu egya feza;
20 Ainze obwāvu nokuīnza nātaīnza
kirabo ekyenkana awo yeroboza
omuti ogutalivūnda; yenonyeza omukozi omugezigezi okusimba ekifananyi ekyōle, [n] ekitali'julukuka. [n] Is. 41. 7. Yer. 10. 4.
21 [o] Temunamanya? temunawulira? [o] Zab. 19. 1. Bik. 14. 17.
temubūlirwānga okuva ku luberye-
berye? temutegērānga okuva ku
22 kutōndebwa kwensi? Ye wuyo a-
tūla kunsi enekulungirivu, nabagi-
tūlamu bali ngamayānzi; [p] atūmba
e'gulu [r] nge'gigi, era alibāmba nge-
23 wema eyokutūlamu: [s] afūla abalā-
ngira obutaba kintu; afūla abala-
24 muzi bensi okuba ebirerya. We-
wawo, tebasimbibwānga; wewawo,
tebasigibwānga; wewawo, ekikolo
kyābwe tekisimbānga mizi mu 'taka; era abafūwako nebawotōka,
nembuyaga ezakazimu nezibatwā-
25 lira dala ngebisusūnku. Kale [t] ā- [t] Ma. 4. 15, 16.
ni gwemulinfananya 'nze okumwenkana? bwayogera Omutukuvu.
26 Muimuse amaso ga'mwe wa'gulu
mulabe eyatōnda ebyo bwali, afulumya e'gye lyabyo ngomuwendo
gwabyo bweguli: [u] byona abitūma [u] Zab. 147. 4.
amanya; olwobukulu bwobuīnzabwe, era kubanga wa mānyi mu kuīnza, tewali na kimu ekibulako.
27 Ekikwogeza ki, 'gwe Yakobo, no-
gamba, 'gwe Isiraeri, nti E'kubo
lyānge likweke'dwa Mukama, [w] no- [w] Is. 49. 4.
musāngo gwānge guise ku Kato-
28 nda wānge? Tonamanya? tonawu-
lira? Katonda atali'gwāwo, Mukama, Omutōnzi wenkomerero ze-

nsi, taziri'ka 'sō takōwa; [y] amage-
29 zige teganonyezeka. Awa amānyi
abaziri'ka; noyo atalina buīnza a-
30 mwongerako amānyi. Abavubuka
nabo baliziri'ka balikōwa, nabale-
31 nzi baligwira dala: naye abo abali-
ndirira Mukama [z] bali'damu obugya
amānyi gābwe; balitūmbīra nebi-
wawātiro ngempūngu; bali'duka
mbiro nebatakōwa; balitambula ne-
bataziri'ka.

41 [a] Musirike mu maso gānge,
'mwe ebizīnga; amawānga ga-
'demu obugya amānyi gābwe: ba-
sembere; balyoke bogere: tuse-
2 mbere wamu eri omusāngo. Ani
aimusi'za omuntu ava ebuvanjuba,
gwaita mu butūkirivu oku'ja ku
kigerekye? agaba amawānga mu
masoge, era [b] amufuza bakabaka;
abawa ekitalakye ngenfūfu, ngebi-
sasiro ebikung'unsibwa eri omute-
3 gogwe. Abagoba nāitawo mire-
mbe; (aita) mu 'kubo lyataitānga-
4 mu nebigerebye. Ani eyakireta
eyakikola, ngaita emirembe okuva
ku luberyeberye? 'Nze Mukama
[c] owoluberyeberye era owenkome-
5 rero, 'nze wuyo. Ebizīnga byalaba
nebitya; enkomerero zensi zaka-
6 nkana: bāsembera neba'ja. Bābēra
buli muntu mulirānwawe; (buli
muntu) nāgamba mugandawe nti
7 Guma omwoyo. Awo omuba'zi nā-
gumya omwoyo omuwēsi wa zābu,
noyo asenyēnta nenyōndo (nāgu-
mya) oyo akuba ku luija, ngayo-
gera ku kyūma ekiga'ta nti Kirū-
ngi: nākikomerera nenīnga [d] kire-
me okusagasagana.
8 Naye 'gwe, Isiraeri, omu'du wā-
nge, Yakobo [e] gwenalōnda, eza'de
lya [f] Ibulaimu mukwāno gwānge;
9 gwenakwatako okuva ku nkome-
rero zensi nenkuita okuku'gya mu
nsōnda zayo, nenkugamba nti 'Gwe
mu'du wānge, nakulōnda 'sō siku-
10 sūlānga; [g] totya, kubanga 'nze ndi
wamu nāwe; tokeng'ēntererwa,
[i] kubanga 'nze Katondawo: nāku-
wānga amānyi; wewawo, nākubē-
rānga; wewawo, nākuwaniririrānga
nomukono ogwadyo ogwobutūkiri-
11 vu bwānge. Laba, abo bona aba-
kusunguwali'de balikwatibwa enso-
nyi baliswāzibwa: abo abawakana
nāwe baliba nga si kintu, era bali-
12 bula. Olibanonya 'sō tolibalaba
abo abakuziiza: abo abalwāna nā-
we baliba nga si kintu era ngekire-
13 rya. Kubanga 'nze Mukama Ka-
tondawo nākwatānga ku mukono-
gwo ogwadyo nga nkugamba nti
14 Totya; 'nze nākubērānga. Totya,
'gwe olusiring'anyi Yakobo, na'mwe
abasaja ba Isiraeri; 'nze nākubē-
rānga, bwayogera Mukama, era
[k] Omutukuvu wa Isiraeri ye [l] mu-
15 nuuziwo. Laba, nikufūla ekintu
ekiwūla ekigya ekyobwōgi ekirina
amanyo: 'gwoliwūla ensozi, nozi-
sēra dala, nofūla obusozi okuba
16 ngebisusūnku. Oliziwu'ja, empe-
wo nezifūmūla, embuyaga ezakazi-
mu nezizisāsānya: nāwe olisanyu-
kira Mukama, olyenyumiririza O-
17 mutukuvu wa Isiraeri. Abāvu
nabatalina kintu banonya ama'zi
'sōnga tewali, olulimi lwābwe ne-
rula'kasira; 'nze Mukama ndiba-
'damu, 'nze [m] Katonda wa Isiraeri
18 siribaleka. [n] Ndizibi'kula emi'ga
ku nsozi ezobwēru nensulo wakati
mu biwōnvu: [o] ndifūla olukōla eki-
diba kyama'zi, ne'taka ekalu oku-
19 ba enzi'zi zama'zi. Ndisimba mu
lukōla omuvule nomusita nomu-
mwanyi nomuzeituni; nditeka mu
'dūngu enfugo nomuyovu ne namu-
20 kago wamu: balabe, bamanye, ba-
lowōze, bategēre wamu ngomukono
gwa Mukama gwe gukoze kino, era
nga Omutukuvu wa Isiraeri yaki-
tōnze.
21 Mulete ensōnga ya'mwe, bwayo-
gera Mukama; mwolese ensōnga
za'mwe ezamānyi, bwayogera Ka-
22 baka wa Yakobo. [p] Bazirete, batu
būlire ebigenda okubawo: mubūlire
ebyasoka okubawo bwebiri, tubiro-
wōze tutegēre enkomerero yabyo
eyoluvanyuma; oba mutulage ebi-
23 genda oku'ja. [r] Mubūlire ebigambo
ebi'ja okubawo oluvanyuma, tulyo-
ke tutegēre nga muli bakatonda:
wewawo, mukole obulūngi oba mu-
kole obubi tukeng'ēntererwe tuki-
24 rabire wamu. Laba, temuliko gye-
muva, 'sō nomulimu gwa'mwe te-
guliko gyeguva: oyo abalōnda wa
muzizo.
25 Nyimusi'za omuntu ava [s] ebukika
obwa kono, era atūse; okuva ebu-
vanjuba omuntu aita erinya lyānge:
era ali'ja ku bafuga nga ku 'taka,
era ngomubūmbi bwasāmba ebū-
26 mba. [t] Ani eyakibūlira okuva ku
luberyeberye tulyoke tumanye?
era mu biro ebye'da tulyoke two-
gere nti Mutūkirivu? wewawo, te-
wali abūlira, wewawo, tewali alaga,
wewawo, tewali awulira ebigambo
27 bya'mwe. Ndisoka okugamba Sa-
yuni nti Balabe, balabe; era ndiwa
Yerusalemi omuntu aleta ebigambo
28 ebirūngi. Era [u] bwentunula, te-
wali muntu; mubo be nyini temuli
atēsa ebigambo, aīnza okwanukula
29 ekigambo bwembabūza. Laba, bo
bona emirimu gyābwe birerya ('sō)
si kintu: ebifananyi byābwe ebyōle
mpewo na kwetabula.

42 [a] Laba [b] omuwereza wānge gwe-
mpanirira; [c] omulōnde wānge

[y] Bal. 11. 33.
[z] Zab. 103. 5.
[a] Zek. 2. 13.
[b] Is. 45. 1.
[c] Iu. 27. Is. 43. 10, 13; 44. 6; 48. 12. Kub. 1. 11.
[d] Is. 40. 20.
[e] Ma. 7. 6; 10. 15; 14. 2. Zab. 135. 4. Is. 43. 20.
[f] Yak. 2. 23.
[g] nyi. 13, 14. Is. 43. 5.
[i] Ma. 31. 6, 8.
[k] Iu. 16. Is. 12. 6.
[l] Is. 54. 5, 8.
[m] Is. 29. 23.
[n] Is. 35. 6, 7.
[o] Zab. 107. 35.
[p] Is. 45. 21.
[r] Is 44. 7.
[s] Yer. 50. 3.
[t] Is. 43. 9.
[u] Is. 63. 5.
[a] Mat. 12. 18–20.
[b] Is. 43. 10; 52. 13; 53. 11. Zek. 3. 8. Baf. 2. 7.
[c] Is. 49. 7.

[d] obulamu bwānge gwebusanyukira: [e] nta'de omwoyo gwānge kuye;
alyolesa omusāngo eri abamawā-
2 nga. Talirekāna 'sō taliimusa 'sō
taliwuliza 'dobozirye mu lugūdo.
3 Olumuli olubēententefu talirumenya
'sō nenfūzi ezinyōka talizizikiza:
alyolesa omusāngo mu mazima.
4 Taliziri'ka 'sō talikeng'ēntererwa
okutūsa lwalisimba omusāngo mu-
nsi; [f] nebizinga biririndirira ama-
5 tēkage. Bwatyo bwayogera Katon-
da Mukama, eyatōnda e'gulu nā-
libāmba; eyayānjuluza ensi nebyo
ebigivamu; awa omu'ka abantu
abagiriko nomwoyo abo abagita-
6 mbulako: 'nze Mukama nakuita
mu butūkirivu, era nākwatānga ku
mukonogwo era nākukūmānga, [g] ne-
nkuwa okubānga endagāno yaba-
ntu, okubānga [i] omusana eri aba-
7 mawānga; [k] okuzibula amaso gaba-
zibe bamaso, [l] oku'gya abasibe mu
bunya, [m] nabo abatūla mu kizikiza
8 mu nyumba eyekomera. [n] 'Nze
Mukama; eryo lye linya lyānge:
nekitībwa kyānge sirikiwa mulala,
newakuba'de etendo lyānge eri ebi-
9 fananyi ebyōle. Laba, ebyasoka
okubawo bitūse, nebigya mbibūlira:
nga tebinaba kulabika mbibabūlira.
10 [o] Mumuīmbire Mukama oluīmba
olugya, netendolye okuva ku nko-
merero yensi; [p] 'mwe abaserenge-
tera ku nyanja ne byona ebigirimu,
11 [r] ebizinga nababitūlako. [s] E'dūngu
nebibuga byamu biimuse (e'dobozi
lyabyo), ebyālo [t] Kedali mwatūla;
abatūla mu Sera baimbe, bogerere
wa'gulunga baima ku ntiko zensozi.
12 Bamuwe Mukama ekitībwa, era ba-
13 būlire etendolye mu bizinga. Mu-
kama alifuluma ngowamānyi; ali-
bakwasa obu'gya ngomutabāzi: ali-
rekāna, wewawo, alyogerera wa'gu-
lu; alikola abalabebe ebyamānyi.
14 Nalu'de okusirika; nabērera awo
nenzibikiriza: kakano nāyogerera
wa'gulu ngomukazi alūmwa okuzā-
la; nālākīra nempejerawejera wa-
15 mu. Ndizikiriza ensozi nobusozi,
nempotōsa emi'do gyako gyona;
era ndifūla emi'ga ebizinga nenka-
16 liza ebidiba. Era ndireta abazibe
bamaso mu 'kubo lyebatamanyi;
mu mpitiro zebatamanyi mwendi-
baisa: ndifūla ekizikiza okuba o-
musana mu maso gābwe, nebifo
17 ebikyāmu ndibigolola. Ebyo ndi-
bikola 'sō siribaleka. Balikyūsi-
bwa oku'da enyuma, [u] balikwasibwa
ensonyi nyingi, abesiga ebifananyi
ebyōle, abagamba ebifananyi ebisā-
nūse nti 'Mwe muli bakatonda ba'fe.
18 Muwulire, 'mwe abaga'vu bama-
tu; mutunule, 'mwe abazibe bama-
19 so, mulyoke mulabe. [w] Ani omuzi-
be wamaso wabula omuwereza wā-
nge? oba muga'vu wamatu wabula
omubaka wānge gwentuma? āni
omuzibe wamaso ngoyo eyatabaga-
na nānge era omuzibe wamaso
20 [y] ngomuwereza wa Mukama? Ola-
bingi naye [z] tewetegēreza; [a] ama-
21 tuge gagu'se naye tawulira. Mu-
kama yasīma, olwobutūkirivubwe,
okukuza amatēka nokuga'sāmu eki-
22 tībwa. Naye bano be bantu abā-
nyagibwa abakambūlibwa; bo bona
batēgebwa mu bunya, era bakweke-
'dwa mu nyumba ezamakomera:
ba kunyagibwa 'sō tewali awonya;
ba kukambūlibwa 'sō tewali awoge-
23 ra nti 'Zayo. Ani ku'mwe anāte-
gera ekyo okutu? anātegereza nā-
wulira olwebiro ebigenda oku'ja?
24 Ani eyawayo Yakobo okukambūli-
bwa ne Isiraeri eri abanyazi? si
Mukama? oyo gwetwayōnōna, 'sō
tebāganya kutambulira mu maku-
boge, 'sō tebāgondera matēkage.
25 [b] Kyeyava amufukako ekirui ekyo-
busūngubwe namānyi agentalo;
[c] nekimwōkya enjui zona era teya-
manya; era kyamusonsomola, era
teyaki'sāko mwoyo.

43 Naye kakaño bwatyo bwayoge-
ra Mukama eyakutōnda, 'gwe
Yakobo, era eyakubūmba, 'gwe Isi-
raeri, nti Totya, [a] kubanga naku-
nunula; [b] nakuita nerinyalyo, oli
2 wānge. [c] Bwonoitānga mu ma'zi,
nābērānga nāwe; ne mu mi'ga, te-
girikusānyawo: bwonotambulānga
okuita mu muliro, tosīrīrenga; 'sō
3 nomuliro tegulyākira ku'gwe. Ku-
banga 'nze ndi Mukama Katonda-
wo, Omutukuvu wa Isiraeri, [d] omu-
lokozīwo; nawayo [e] Misiri okuba
ekinumulokyo, Kusi ne Seba kulu-
4 lwo. Kubanga wali wa muwendo
mungi mu maso gānge, (era) wa
kitībwa, nānge nakwagala; kyendi-
va mpayo abasaja kululwo nama-
5 wānga kulwobulamubwo. [f] Totya;
kubanga 'nze ndi wamu nāwe: ndi-
reta eza'deryo okuli'gya [g] ebuva-
njuba nenkukung'anya okuva ebu-
6 gwanjuba; ndigamba obukika obwa
kono nti Wayo; nobukika obwadyo
nti Togāna nabo; leta batabani
bānge okuba'gya ewala ne bawala
bānge okuva ku nkomerero yensi;
7 buli muntu [i] eyatūmibwa erinya
lyānge era [k] gwenatōndera ekitībwa
kyānge; 'nze namubūmba; wewa-
8 wo, namukola. [l] Fulumya abazibe
bamaso abalina amaso, nabaga'vu
9 bamatu abalina amatu. Amawānga
gona gakung'anyizibwe wamu na-
bantu betabe: [m] ani kubo aīnza
okubūlira ekyo nātulaga ebyasoka
okubawo? balete abajulirwa bābwe
bawebwe obutūkirivu: oba bawu-
10 lire bogere nti Bya mazima. [n] 'Mwe

[d] Mat. 3. 17.
[e] Is. 11. 2; 61. 1. Yok. 3. 34.
[f] Is. 60. 9. Mat. 12. 21.
[g] Is. 49. 8.
[i] Is. 49. 6; 51. 4; 60. 1-3. Luk. 2. 32.
[k] Is. 35. 5.
[l] Is. 49. 9; 61. 1. Luk. 4. 18. 2 Tim. 2. 26. Beb. 2. 14. neb.
[m] Luk. 1. 79.
[n] Is. 48. 11.
[o] Zab. 33. 3.
[p] Zab. 107. 23.
[r] nyi. 4, 12, 15. Zab. 72. 10. Is. 41. 1.
[s] Is. 55. 12.
[t] Is. 60. 7.
[u] Zab. 97. 7. Is. 1. 29; 44. 11; 45. 16.
[w] Is. 43. 8. Yok. 9. 41.
[y] Is. 41. 8.
[z] Bal. 2. 21.
[a] Mat. 13. 14.
[b] Ma. 29. 24-28.
[c] 2 Basek. 25. 9.
[a] Is. 44. 22 neb.
[b] Is. 45. 3, 4.
[c] Zab. 66. 12.
[d] Is. 49. 26; 60. 16.
[e] Zab. 68. 31.
[f] Iu. 1. Is. 41. 10, 13, 14.
[g] Zab. 107. 3.
[i] Is. 63. 19; 65. 1.
[k] Bef. 2. 10.
[l] Is. 42. 19.
[m] Is. 41. 26.
[n] Is. 44. 8.

muli bajulirwa bānge, bwayogera
Mukama, [o] nomuwereza wānge gwe-
nalōnda: mulyoke mumanye mu-
nzi'kirize mutegēre nga 'nze 'nzuyo;
tewali Katonda eyabūmbibwa
[p] okusoka 'nze, 'sō tewaliba alinzi-
11 ririra. [q] 'Nze, 'nze mwēne, 'nze
Mukama; 'sō tewali mulokozi wa-
12 bula 'nze. 'Nze nabūlira era nalo-
kola era nalaga, 'sō tewābānga mu-
'mwe [s] (katonda) mulala: kyemu-
bere'de abajulirwa bānge, bwayo-
gera Mukama, nānge ndi Katonda.
13 Wewawo, [t] omusana kasoke'de gu-
bawo era 'nze 'nzuyo; 'sō tewali
aīnza okuwonya mu mukono gwā-
nge: ndikola omulimu, era āni ali-
guziiza?
14 Bwatyo bwayogera Mukama, [u] o-
mununuzi wa'mwe, Omutukuvu wa
Isiraeri, nti Kulwa'mwe natuma
Ebabuloni, era ndibaserengesa bo-
na ngaba'duse, be Bakaludaya, mu
byōmbo ebyokusanyuka kwābwe.
15 'Nze ndi Mukama, Omutukuvu wa-
'mwe, Omutōnzi wa Isiraeri, Kaba-
16 ka wa'mwe. Bwatyo bwayogera
Mukama, [w] akuba olugūdo mu nya-
nja ne'kubo mu ma'zi agamānyi;
17 [y] afulumya e'gāli nembalāsi, e'gye
nobuīnza; bagalamira wamu, teba-
ligolokoka; bazikiri'de, baziki'de
18 ngenfūzi: nti [z] Temu'jukira ebya-
soka okubawo, 'sō temulowōza bi-
19 gambo bya 'da. Laba, ndikola eki-
gambo ekigya; kakano kirirabika;
temulikimanya? ndikuba olugūdo
ne mu lukōla, nendeta [a] emi'ga mu
20 'dūngu. Ensolo ezomunsiko ziri-
nzi'sāmu ekitibwa, ebibe ne bamā-
ya: kubanga [b] ngaba ama'zi mu lu-
kōla nemi'ga mu 'dūngu, okunywe-
sa abantu bānge, abalōnde bānge:
21 abantu benebūmbira 'nze'ka bole-
22 sēnga etendo lyānge. Naye tonkā-
birānga, 'gwe Yakobo; naye [c] wa-
23 ntamwa, 'gwe Isiraeri. [d] Tondete-
rānga nsolo ntono eyebibyo ebiwe-
bwayo ebyōkebwa; 'sō tonzi'sāmu
kitibwa na sadakazo. Sikuwereze-
sānga nebiwebwayo, 'sō sikukōye-
24 sānga na mugavu. Tongulirānga
'muli mpōmerevu na feza, 'sō to-
nzi'kusānga na masavu ga sadaka-
zo: naye 'gwe wamperezesa nebi-
bibyo, [e] wankōyesa nobutali butū-
25 kirivubwo. 'Nze, 'nze mwēne, 'nze
'nzuyo asāngula ebyōnōnobyo [f] ku-
lwānge 'nze; 'sō siri'jukira bibibyo.
26 Njī'jukiza; tuwōze 'fembi: leta e-
nsōngayo olyoke owebwe obutūki-
27 rivu. Kitāwo eyasoka yayōnōna
28 nabategēzabo bānsobya. Kyendiva
[g] nvumisa abakulu abomuwatukuvu,
era ndifūla Yakobo ekikolimo
44 ne Isiraeri ekivume. Naye ka-
kano wulira, 'gwe [a] Yakobo o-
2 muwereza wānge; ne Isiraeri gwe-
nalōnda: bwatyo bwayogera Muka-
ma eyakukola [b] nākubūmba okuva
[c] mu lubuto, anākubērānga, nti [c] To-
tya, 'gwe Yakobo omuwereza wā-
nge; nāwe [d] Yesuluni gwenalōnda.
3 Kubanga ndifuka ama'zi kwoyo a-
lūmi'dwa enyōnta nemi'ga ku 'taka
ekalu: [e] ndifuka omwoyo gwānge
ku za'deryo nomukisa gwānge ku
4 ndayo: era baliroka mu mu'do nge-
5 nzīngu ku ma'bali gemi'ga. Wali-
bawo aligamba nti 'Nze wa Mukama;
nomulala alyetūma erinya lya
Yakobo; nomulala aliwandika no-
mukonogwe nga wa Mukama, [f] ne-
yetūma erinya lya Isiraeri.
6 Bwatyo bwayogera Mukama, Ka-
baka wa Isiraeri, era omununuziwe
Mukama owe'gye; 'nze ndi [g] wa lu-
beryeberye era 'nze ndi wa nkome-
rero; [h] 'sō tewali Katonda wabula
7 'nze. Era āni, nga 'nze, aliita nā-
kibūlira nākintekeratekera, kasoke-
'de nzi'sāwo e'gwānga erye'da?
[k] nebyo ebi'ja oku'ja nebyo ebiriba-
8 wo babibūlire. Temutya 'sō temu-
tekemuka: [l] obwe'da sakubūlira ne-
nkiraga? na'mwe [m] muli bajulirwa
bānge. Waliwo Katonda wabula
'nze? wewawo, tewali Lwāzi; 'nze
9 siriko lwe'manyi. [n] Abo abakola
ekifananyi ekyōle bona birerya;
nebintu byābwe ebyokwesima tebi-
riko kyebirigasa: nabajulirwa bā-
bwe bo [o] tebalaba 'sō tebamanyi;
10 balyoke bakwatibwe ensonyi. Ani
eyakola katonda oba eyasānūsa eki-
fananyi ekyōle [p] ekitaliko kyekiga-
11 sa? Laba, ba'ne bona balikwatibwa
ensonyi; nabakozi ba mu bantu:
bona bakung'anyizibwe wamu, ba-
īmirire; balitya balikwatirwa wa-
12 mu ensonyi. [r] Omuwēsi ngawēsa
em'bazi nāisa mu mānda nāgisenyē-
nta nenyōndo nāgisāza nomukono-
gwe ogwamānyi: wewawo, ngalū-
mwa enjala amānyige nega'gwāwo;
nga tanywa ku ma'zi nāyōngobera.
13 Omuba'zi ngalēga omugwa; ngaki-
rāmba nekalamu; ngakisānya ne-
rānda nākiramba kyona nekyūma
ekigera, nākifananya ekifananyi
kyomuntu, ngobulūngi bwomuntu
bwebuli, okutūlānga mu nyumba.
14 Nga yetemera emivule nātwāla e-
nzo nomuyovu, era yenywēre zako
ogumu ku miti egyomukibira: nga-
sīmba enkanaga enkuba negimeza.
15 Awo eriba ya nku eri omuntu; nā-
gitwālako nāyota; wewawo, ngagi-
kolēza nāyōkya omugāti: wewawo,
ngakola katonda nākisinza; ngako-
la ekifananyi ekyōle [s] nākivūnami-
16 ra. Ekitūndu kyakyo ngakyōkya
mu muliro; ku kitūndu kyakyo
kwa'gya okulya enyama; ngayōkya
njōkye na'kuta: wewawo, ngayota
nāyogera nti Owa, mbugumye, nda-

[o] Is. 47. 6. Kung. 2. 2.
[p] Is. 41. 4.
[q] Is. 45. 21. Kos. 13. 4.
[s] Ma. 32. 16.
[t] Zab. 90. 2.
[u] Is. 44. 6, 24; 48. 17; 63. 16.
[w] Kuv. 14. 16, 22.
[y] Kuv. 14. 4-9, 25.
[z] Yer. 16. 14; 23. 7.
[a] Kuv. 17. 6. Is. 41. 18; 48. 21.
[b] Kuv. 17. 6. Is. 41. 18; 48. 21.
[c] Mi. 6. 3. Mala. 1. 13.
[d] Am. 5. 25.
[e] Is. 1. 14.
[f] Is. 48. 11. Ez. 36. 22.
[g] Is. 47. 6. Kung. 2. 2.
[a] Is. 41. 8.
[b] Is. 43. 1, 7.
[c] Is. 43. 5.
[d] Ma. 32. 15.
[e] Is. 32. 15. Yo. 2. 28. Yok. 4. 10; 7. 38. Bik. 2. 18.
[f] Is. 45. 4.
[g] Is. 41. 4.
[h] Iu. 8. Zab. 86. 10.
[k] Is. 41. 23.
[l] Is. 41. 22.
[m] Is. 43. 10, 12.
[n] Is. 41. 24, 29.
[o] Zab. 115. 5.
[p] Kab. 2. 18.
[r] Is. 40. 19. Yer. 10. 3-5.
[s] nyi. 17, 19. Is. 46. 6.

17 bye omuliro: nekitūndu kyakyo
ekifi'seko ngakifūla katonda, ekifa-
nanyikye ekyōle: ngakivūnamira
[f] Is. 45. 20. [t] nāsinza nākyegairira nāyogera nti
Mponya; kubanga 'gwe katonda
18 wānge. Tebamanyi 'sō tębalowō-
za: kubanga azibye amaso gābwe
nokuīnza nebataīnza kulaba; ne-
mitima gyābwe nokuīnza nebataī-
19 nza kutegēra. 'Sō tewali a'jukira,
'sō tewali kumanya newakuba'de
okutegēra nokwogera nāyogera nti
Ekitūndu kyakyo nkyōke'za mu
muliro, wewawo, era nsise omugāti
ku mānda gakyo; njōke'za enyama
nengirya: ate ekitūndu kyakyo e-
kifi'seko nākifūla ekyomuzizo? nā-
20 vūnamira ekisiki kyomuti? Alya
[u] Kos. 4. 12. Bal. 1. 21. e'vu: [u] omutima ogwalimbibwa gu-
mukyāmi'za nokuīnza nātaīnza ku-
wonya bulamubwe newakuba'de o-
[w] Zab. 144. 8. Bal. 1. 25. kwogera nti [w] Ekyobulimba tekiri
mu mukono gwānge ogwadyo?
21 Ebyo bi'jukire, 'gwe Yakobo; nā-
[y] nyi. 1, 2. we Isiraeri, kubanga [y] 'gwe muwe-
reza wānge: 'nze nakubūmba; 'gwe
muwereza wānge: 'gwe Isiraeri,
[z] Is. 43. 25. 22 sirikwerabira. [z] Nsāngu'de ebyō-
nōnobyo ngekire ekiziivu, nebibi-
byo ngekire: komawo gyendi; ku-
[a] Is. 43. 1; 48. 20. 23 banga [a] nakununula. [b] Imba, 'gwe
[b] Is. 40. 13. e'gulu, kubanga Mukama yakikoze;
mwogerere wa'gulu, 'mwe enjui e-
zawansi ezensi; mubaguke okuī-
mba, 'mwe ensozi, 'gwe ekibira na
buli muti ogulimu: kubanga Muka-
ma yanunula Yakobo era alyegulu-
miriza mu Isiraeri.
24 Bwatyo bwayogera Mukama, o-
mununuziwo, era eyakubūmba oku-
va mu lubuto, nti 'Nze Mukama a-
kola byona; abāmba e'gulu 'nze'ka;
ayānjuluza ensi; āni ali awamu nā-
25 nge? a'ta obubonero obwabalimba
[c] Ma. 18. 14. era [c] alalusa abalo'go; akyūsa aba-
[d] 1 Kol. 1. 20. gezigezi oku'da enyuma [d] nensiru-
[e] Is. 20. 3. 26 waza amagezi gābwe: anywēza e-
kigambo [e] ekyomuwerezawe nentū-
kiriza okutēsa kwababakabe; ayo-
gera ku Yerusalemi nti Kiritūlwa-
mu; ne ku bibuga bya Yuda nti Bi-
rizīmbibwa, nānge ndigolokosa ebi-
[f] Yer. 50. 38; 51. 32, 36. 27 fo byamu ebyazika: [f] agamba obu-
[g] Is. 45. 1. ziba nti Kalira, nānge ndikaliza e-
28 mi'ga: ayogera ku [g] Kulo nti Mu-
sūmba wānge era alitūkiriza bye-
njagala byona: nokwogera nenjo-
[i] 2 Byom. 36. 22, 23. Ezer. 1. 1-3. Is. 45. 13. gera ku [i] Yerusalemi nti Kirizīmbi-
bwa; era agamba yekalu nti Omu-
singigwo gulitekebwawo.

45 Bwatyo Mukama bwagamba o-
yo [a] gweyafukako amafuta, Ku-
lo, gwenku'te ku mukonogwe ogwa-
dyo, [b] okujēmula amawānga mu ma-
soge, era ndisumulula ebiwato bya
bakabaka; oku'gulawo enzi'gi mu
masoge ne ziwankaki teziri'galwa-
[a] Is. 13. 3; 44. 28.
[b] Is. 41. 2. Dan. 5. 30.

2 wo; ndikukulembera [c] nenterēza e-
bifo ebitali bisende: [d] ndimenyame-
nya enzi'gi ezebikomo nentemate-
3 ma ebisiba ebyebyūma: era ndiku-
wa [e] obuga'ga obwomukizikiza ne-
bintu ebyakwekebwa ebiri mu bifo
ebyekyāma, olyoke omanye nga ndi
Mukama akuita [f] nerinyalyo, [g] Ka-
4 tonda wa Isiraeri. Kulwa [i] Yakobo
omuwereza wānge ne Isiraeri omu-
lōnde wānge kyenvu'de nkuita ne-
rinyalyo: [k] nkutūmye erinya newa-
5 kuba'de nga to'manyānga. [l] 'Nze
Mukama 'sō tewali mulala; tewali
Katonda wabula 'nze: ndikusiba o-
lukoba, newakuba'de nga to'manyā-
6 nga: balyoke bamanye [m] okuva e-
buvanjuba nokuva ebugwanjuba
nga tewali wabula 'nze: 'nze Mu-
7 kama 'sō tewali mulala. 'Nze 'mū-
mba omusana era ntōnda ekizikiza;
ndeta emirembe era [n] ntōnda obu-
bi; 'nze Mukama akola ebyo byona.
8 'Gwe e'gulu, tonyesa okuva wa-
'gulu, ne'bānga li'tulukuse obutūki-
rivu: ensi eyasame, ba'gyemu obu-
lokozi, emeze obutūkirivu wamu;
'nze Mukama nagitōnda.
9 Zisānze oyo awakana Nomukozi-
we! olugyo mu ngyo ezensi! [o] E-
būmba lirigamba oyo alibūmba nti
Okola ki? oba omulimugwo (guliga-
10 mba) nti Talina ngalo? Zimusānze
oyo agamba kitāwe nti Ozāla ki?
oba omukazi nti Olūmwa kuzāla
11 ki? Bwatyo bwayogera Mukama,
Omutukuva wa Isiraeri era Omu-
koziwe, nti Mumbūze ebigambo e-
bigenda oku'ja; ebya [p] batabani bā-
nge, [r] nebyomulimu gwengalo zānge
12 mundagire. Nakola ensi [s] nentō-
ndera abantu muyo: 'nze, engalo
zānge, nabāmba e'gulu, [t] ne'gye lya-
13 lyo lyona 'nze naliragira. [u] 'Mugo-
lokose'za mu butūkirivu, era ndigo-
lola amakuboge gona: [w] alizīmba
ekibuga kyānge, era alitera dala a-
bānge abāgobebwa, [y] si lwa muwe-
ndo 'sō si lwa mpēra, bwayogera
Mukama owe'gye.
14 Bwatyo bwayogera Mukama nti
[z] Omulimu Gwemisiri nobuguzi
Bwekusi Nabasabea, abasaja aba-
wānvu, balikusenga nebaba babo;
balikugoberera; nga bali [a] mu ma-
sāmba balisenga: era balikuvūna-
mira balikwegairira (nga bogera)
nti [b] Mazima Katonda ali mu'gwe;
'sō tewali mulala, tewali Katonda.
15 Mazima 'gwe Katonda [c] eyekweka,
'gwe Katonda wa Isiraeri, Omulo-
16 kozi. Balikwatibwa ensonyi, we-
wawo, baliswāla, bona: baligendera
wamu mu kuswāla abakola ebifa-
17 nanyi. (Naye) Isiraeri alirokolebwa
Mukama nobulokozi obutali'gwā-
wo: temukwatibwenga nsonyi te-
muswālenga emirembe nemirembe.

[c] Is. 40. 4.
[d] Zab. 107. 16.
[e] Yer. 50. 37; 51. 13.
[f] Kuv. 33. 12, 17.
[g] Is. 29. 23.
[i] Is. 44. 1.
[k] Is. 44. 5.
[l] nyi. 6, 14, 18, 21, 22. Is. 44. 8; 46. 9.
[m] Mala. 1. 11.
[n] Am. 3. 6.
[o] Is. 29. 16; 64. 8. Yer. 18. 6. Bal. 9. 20.
[p] Yer. 31. 9.
[r] Yer. 29. 23.
[s] Lub. 1. 26, 27.
[t] Lub. 2. 1.
[u] Is. 41. 2.
[w] Is. 44. 28.
[y] Is. 52. 3.
[z] Zab. 68. 31; 72. 10, 11.
[a] Zab. 149. 8.
[b] lu. 5. 1 Kol. 14. 25.
[c] Is. 57. 17. Bal. 11. 33.

18 Kubanga [d] bwatyo bwayogera
Mukama eyatōnda e'gulu; ye Ka-
tonda; eyabūmba ensi nāgikola;
ye yaginywēza, yagitōnda obutaba
nsiko, yagibūmba okutūlwamu; nti
'Nze Mukama; 'sō tewali mulala.
19 [e] Sogererānga mu kyāma, mu kifo
ekyomunsi eyekizikiza; sigambā-
nga za'de lya Yakobo nti Mu'nonye-
ze bwerēre: [f] 'nze Mukama njogera
butūkirivu, mbūlira [g] ebigambo bya
20 nsōnga. Mwekung'anye mu'je;
musembere wamu, [i] mwe abawonye
ku mawānga: [k] tebalina magezi a-
basitula omuti ogwekifananyi kyā-
bwe ekyōle [l] nebegairira katonda a-
21 tainza kulokola. Mubūlire mwole-
se; wewawo, batēse wamu: āni e-
yalānga ekyo okuva mu biro ebye-
'da? āni eyakibūlira okuva e'da? si
'nze Mukama? [m] 'sō tewali Kato-
nda mulala wabula 'nze; Katonda
omutūkirivu era [n] omulokozi; te-
22 wali mulala wabula 'nze. Mutu-
nulire 'nze; [o] mulokoke, 'mwe enko-
merero zona ezensi: kubanga 'nze
23 Katonda 'sō siwali mulala. [p] Nerāi-
'de mwēne, ekigambo kivu'de mu
kamwa kānge mu butūkirivu 'sō
tekirikomawo, nga 'nze [r] buli vivi
lirinfukamirira, [s] buli lulimi lulirā-
24 ira 'nze. Walibawo aling'amba nti
Mu Mukama mwo'ka mwe muli o-
butūkirivu namānyi: eri oyo aba-
ntu gyebali'ja, nabo bona abāmusu-
nguwalira balikwatibwa ensonyi.
25 Mu Mukama eza'de lyona erya Isi-
raeri mweririwerwa obutūkirivu e-
ra mweriryenyumiriza.

46 [a] Beri avūnama, Nebo akuta-
ma; ebifananyi biri ku nsolo
ne ku bisibo: ebintu byemwata-
mbuzatambuzānga bifūse omugugu,
2 omutwālo eri (ensolo) ekōye. Ba-
kutama bavūnama wamu; tebaīnza
kuwonya mugugu, naye bo be nyi-
ni bagenze mu kusibibwa.
3 Mumpulire, 'gwe enyumba ya
Yakobo, [b] nekitūndu kyona ekifi-
'sewo ku nyumba ya Isiraeri, be-
nawekānga 'nze [c] okuva mu lubu-
to, benasitulānga okuva munda:
4 nokutūsa kunvi nābasitulānga: 'nze
nakola era 'nze nāwekānga; wewa-
wo, nāsitulānga era nāwonyānga.
5 Ani gwemulinfananya era gwemu-
linenkanya era gwemulingererako
6 tufanane? [d] Aba'gya ezābu nyingi
mu nsawo nebapima efeza mu min-
zāni, bagulirira omuwēsi wa zābu
nāgifūla katonda; [e] bavūnamira,
7 wewawo, basinza. [f] Bamukongo'ja
ku kibegabega, bamusitula nebamu-
simba mu kifokye nāimirira; mu
kifokye talisegukawo: wewawo, wa-
libawo alimukābirira, [g] naye taīnza
kwanukula newakuba'de okumuwo-
nya mu nakuze.
8 Mu'jukire ekyo, mwerage obusa-
ja: muki'jukire nate, 'mwe abōnō-
9 nyi. [i] Mu'jukire ebigambo ebyaso-
ka ebye'da: [k] kubanga 'nze Kato-
10 nda 'sō tewali anfanana; [l] alānga
enkomerero okuva ku luberyeberye,
nebigambo ebitanakolebwa okuva
ku biro ebye'da; ayogera nti [m] O-
kutēsa kwānge kulinywēra era ndi-
11 kola [n] byenjagala byona: aita enyo-
nyi eyama'du okuva ebuvanjuba,
omusaja owokutēsa kwānge okuva
munsi eyewala; wewawo, nayoge-
ra, nokutūkiriza ndikitūkiriza; [o] na-
12 tēsa, nokukola ndikikola. Mumpu-
lirize, 'mwe abalina emitima emi-
ka'kanyavu, abali ewala nobutūki-
13 rivu: [p] nsembeza obutūkirivu bwā-
nge, tebuliba wala, nobulokozi bwā-
nge [r] tebulirwāwo; era nditeka [s] o-
bulokozi mu Sayuni kulwa Isiraeri
ekitibwa kyānge.

47 Serengeta otūle mu nfūfu, 'gwe
[a] omuwala wa Babuloni, atama-
nyi musaja; tūla ku 'taka awatali
ntebe ya bwakabaka, 'gwe [b] omuwa-
la Wabakaludaya: kubanga teba-
kyakuitānga nyanyali era mweka-
2 nasi. [c] 'Dira emēngo osē obu'ta:
bi'kula ku maso, 'gyako ekirenge,
bi'kula ku kugulu, oite mu mi'ga.
3 Obwerērebwo bulibi'kuka, wewawo,
ensonyizo zirirabika: [d] ndiwalana e-
'gwānga 'sō siri'kiriza muntu yena.
4 [e] Omununuzi wa'fe, Mukama owe-
'gye lye linyalye, Omutukuvu wa
5 Isiraeri. Tūla ngosirise, wegende-
re mu kizikiza, 'gwe omuwala Wa-
bakaludaya: kubanga tebakyakui-
tānga Mukyala wa mu bwakabaka.
6 [f] Nasunguwalira abantu bānge, [g] na-
vumisa obusika bwānge, nembawa-
yo mu mukonogwo: tewabasāsira
na kamu; ku baka'de obata'deko
7 ekikoligokyo kizito nyo. Noyogera
nti Nābānga mukyala enaku zona:
ebyo notobi'sā ku mwoyo 'sō tewa-
'jukira [i] nkomerero yabyo ya luva-
nyuma.
8 Kale 'no kakano wulira kino,
'gwawere'dwa e'jaliri okwesima,
atūla ngosīta, ayogera mu mutima-
gwo nti [k] Wendi, 'sō tewali mulala
wabula 'nze; [l] siritūla nga 'na'mwā-
ndu, 'sō sirimanya kufirwa bāna:
9 naye bino byōmbiriri biriku'jira mā-
ngu ku lunaku lumu, okufirwa abā-
na nobu'na'mwāndu: biriku'jako
mu kigera kyabyo ekitūkiri'de, [m] o-
bulo'gobwo newakuba'de nga bungi
butya, nobusawobwo newakuba'de
10 nga busu'kiri'de obungi. Kubanga
wesiga obubibwo; wayogera nti Siri-
ko andaba; amagezigo nokumanya-

[d] Is. 42. 5.
[e] Is. 48. 16.
[f] Zab. 119. 138.
[g] Zab. 17. 2.
[i] Is. 66. 19.
[k] Is. 44. 18, 19; 48. 5, 7, 8. Bal. 1. 22, 23.
[l] Is. 44. 17.
[m] Iu. 5.
[n] Is. 43. 11.
[o] Zab. 22. 27. Is. 52. 10.
[p] Lub. 22. 16. Bal. 14. 11.
[r] Baf. 2. 10.
[s] Ma. 6. 13.
[a] Is. 21. 9. Yer. 50. 2; 51. 4.
[b] Is. 6. 13.
[c] Zab. 22. 10; 71. 6.
[d] Is. 40. 19.
[e] Is. 44. 15.
[f] Is. 45. 20. Yer. 10. 5.
[g] Zab. 115. 5.
[i] Ma. 32. 7.
[k] Is. 45. 5.
[l] Is. 41. 26.
[m] Nge. 19. 21.
[n] Is. 44. 28.
[o] Kubal. 23. 19.
[p] Zab. 85. 9. Is. 51. 5.
[r] Kab. 2. 3.
[s] Is. 62. 11.
[a] Zab. 137. 8.
[b] Is. 23. 13.
[c] Kuv. 11. 5. Balam. 16. 21.
[d] Bal. 12. 19.
[e] Is. 43. 14. Yer. 50. 34.
[f] Zek. 1. 15.
[g] Is. 43. 28.
[i] Ma. 32. 29.
[k] Is. 45. 6, 18; 46. 9.
[l] Kub. 18. 7.
[m] Nak. 3. 4.

kwo bye bikukyāmi'za: noyogera
mu mutimagwo nti Wendi, 'sō tewa-
11 li mulala wabula 'nze. Obubi kyebu-
liva buku'jako; tolimanya māmbya
yabwo: nakatāli kaliku'gwako; to-
liīnza kuka'gyawo: nokuzika kuli-
ku'jako mangwāgo kwotomanyiri-
n Is. 19. 3. 12 'de. [n] Imirira 'no nobusawobwo
nobulo'gobwo obwainga obungi, o-
bwakutenge'zānga okuva mu butobwo; obanga mpo'zi oliīnza okuga-
sa, obanga mpo'zi oliīnza okusobo-
13 la. Abatēsa nāwe abāinga obungi
o Is. 44. 25. Dan. 2. 2. bakukōye'za: [o] abalaguza e'gulu,
abalengera emunyenye, abalānga e-
byemyezi baīmirire 'no bakulokole
14 mwebyo ebiriku'jako. Laba, baliba
p Nak. 1. 10. Mala. 4. 1. [p] ngebisusūnku; omuliro guli-
bōkya; tebalyewonya mu buinza
bwomuliro: teguliba lyānda lya
kwota, newakuba'de ekyōto ekyo-
15 kutūlako. Bwebityo bwebiriba 'gyo-
r Kub. 18. 3. li ebyo ebyakutenge'zānga: [r] abā-
gulanānga nāwe okuva mu butobwo
balibulubūta buli muntu ku luirwe
ye; tewaliba wa kukulokola.

48 Muwulire kino, 'mwe enyu-
mba ya Yakobo, abatūmibwa
erinya lya Isiraeri era abavu'de mu
a Ma. 6. 13. Is. 65. 16. ma'zi ga Yuda; [a] abalāira erinya
lya Mukama, era abogera ku Ka-
tonda wa Isiraeri, naye si mu ma-
2 zima 'sō si mu butūkirivu. Kuba-
nga beita ba mu kibuga kitukuvu,
b 2 Byom. 32. 8. Mi. 3. 11. Bul. 2. 17. era [b] besigama ku Katonda wa Isi-
raeri; Mukama owe'gye lye linya-
c Is. 41. 26. 3 lye. [c] Nabūlira ebigambo ebyasoka
okuva e'da; wewawo, byava mu
kamwa kānge nembirānga: nabi-
4 kola māngu nebitūkirira. Kuba-
nga namanya ngoli muka'kanyavu,
d Kuv. 32. 9. [d] nensingoyo kinywa kya kyūma,
nekyēnyikyo kikomo; kyenava nki-
5 kubūlira okuva e'da; nga tekinatū-
e Is. 45. 20. kirira nakirānga gyoli: [e] olemēnga
okwogera nti Ekifananyi kyānge
kye kibikoze, nekifananyi kyānge
ekyōle nekifananyi kyānge ekisānū-
6 se bye bibiragi'de. Wakiwulira;
laba bino byona; na'mwe temuli-
kibūlira? Nkulaze ebigambo ebigya
okuva mu biro bino, ebigambo e-
7 byakwekebwa, byotomanyānga. Bi-
tōnde'dwa kakano 'sō si kuva 'da;
era okusoka olwa lero tobiwulirā-
nga; olemēnga okwogera nti Laba,
8 nali mbimanyi. Wewawo, towuli-
rānga; wewawo, tomanyānga; we-
wawo, obwe'da bwona okutukwo
f Is. 49. 1. g Iu. 11. Kuv. 20. 9, 14, 22, 44. tekugukānga: kubanga namanya
nga walyazamānya nyo, era [f] waiti-
bwa musobya okuva mu lubuto.
9 [g] Olwerinya lyānge [i] ndyosawo obu-
sūngu bwānge, nolwetendo lyānge
ndizibikiriza gyoli 'neme okukuzi-
10 kiriza. Laba, [k] nkulongōse'za naye
si nga feza; nkulōnde'de [l] mu kikō-
11 mi kwe kubonyabonyezebwa. Ku-
lwānge 'nze, kulwānge 'nze kyendi-
va nkikola; kubanga ([m] erinya lyā-
nge) bandirivumye batya? [n] neki-
tibwa kyānge sirikiwa mulala.
12 Mpuliriza, 'gwe Yakobo, ne Isi-
raeri gwenaita: [o] 'nze 'nzuyo; [p] 'nze
woluberyeberye, era 'nze wenko-
13 merero. Wewawo, omukono gwā-
nge gwe gwatekawo omusingi gwe-
nsi, [r] nomukono gwānge ogwadyo
gwe gwabāmba e'gulu: bwembiita
14 nebiīmirira wamu. Mwekung'a-
nye, 'mwe 'mwena, muwulire; [s] āni
kubo eyali abūli'de ebyo? [t] Muka-
ma yamwagala: [u] alikola Babuloni
byayagala, nomukonogwe (guliba
15 ku) [w] Bakaludaya. 'Nze, 'nze mwē-
ne, njoge'de; wewawo, [y] 'muise;
'mulēse, era olugendolwe alirula-
16 bisa omukisa. Munsemberere, mu-
wulire kino; [z] okuva ku luberye-
berye sogerērānga mu kyāma;
kasoke'de kibawo, nga wendi: era ka-
kano [a] Mukama Katonda antumye
17 nomwoyogwe. Bwatyo bwayogera
Mukama, [b] omunununuziwo, Omutu-
kuvu wa Isiraeri, nti 'Nze Mukama
Katondawo, akuigiriza okugasa, a-
kukulembera mu 'kubo lyoba oita-
18 mu. Singa wawulira amatēka gā-
nge! kale [c] emirembegyo gyandi-
ba'de ngomu'ga, nobutūkirivubwo
19 ngamayengo genyanja: era neza-
'deryo lyandiba'de [d] ngomusenyu,
nabendayo ngempeke zagwo: eri-
nyalye teryandisānguli'dwa 'sō te-
ryandizikiri'de mu maso gānge.
20 [e] Mufulume mu Babuloni, mu'du-
ke Abakaludaya; mubūlire mwo-
gere kino mukirānge nokutūsa e-
nkomerero yensi ne'dobozi eryo-
kuīmba: mwogere nti [f] Mukama
anunu'de omuwerezawe Yakobo.
21 'Sō [g] tebālūmwa nyōnta bweyabai-
sa mu malūngu: [i] yabakulukusiza a-
ma'zi mu lwāzi: era yayāsa nolwā-
22 zi, ama'zi negatīrika. [k] Tewali mire-
mbe eri ababi, bwayogera Mukama.

49 Mumpulirize, [a] 'mwe ebizīnga;
era mutegēreze, 'mwe amawā-
nga, nga muima wala: [b] Mukama
yampita okuva mu lubuto; okuva
munda ya mānge yayātula erinya
2 lyānge: era akamwa kānge akafa-
nanyi'za [c] ngekitala ekyobwōgi, mu
kisīkirize kyomukonogwe mwa-
nkwese; era anfu'de akasāle aka-
zigule, mu mufukogwe mwankū-
3 mi'de dala: era yang'amba nti
[d] 'Gwe muwereza wānge; Isiraeri
4 gwendiwerwamu ekitībwa. Naye
nenjogera nti [e] Nateganira bwerē-
re, amānyi gānge gāfa busa, gāfa
bwerēre: naye mazima [f] omusāngo
wānge guli ne Mukama, nempēra
5 yānge (eri) ne Katonda wānge. Era

m Ez. 20. 9.
n Zab. 115. 1. Is. 42. 8.
o Ma. 32. 39.
p Is. 41. 4.
r Zab. 102. 25. Is. 51. 13, 16.
s Is. 41. 26.
t Is. 45. 1.
u Is. 44. 28.
w Is. 23. 13.
y Is. 45. 1-3.
z Is. 45. 19.
a Is. 61. 1.
b Is. 43. 14.
c Is. 66. 12.
d Lub. 22. 17. Is. 10. 22
e Is. 52. 11. Yer. 50. 8; 51. 6, 45. Zek. 2. 6, 7.
f Kuv. 19. 4-6. Is. 44. 22, 23.
g Is. 35. 6.
i Is. 43. 19.
k Is. 57. 21.
a Is. 41. 1.
b Bag. 1. 15.
c Beb. 4. 12. Kub. 1. 16.
d Is. 41. 8.
e Is. 65. 23.
f Is. 40. 27.

kakano ayogera Mukama eya'mūmba okuva mu lubuto okuba omuwerezawe, okumukomezawo nate Yakobo era Isiraeri akung'anyizibwe gyali: [kubanga ndi wa kitībwa mu maso ga Mukama, era Katonda wānge afūse amānyi gānge:]
6 wewawo, ayogera nti Ekigambo kyainga obwāngu 'gwe okuba omuwereza wānge okugolokosa ebika bya Yakobo nokulokola abawonye ku Isiraeri: era *g* ndikuwayo okuba omusana eri abamawānga, obērēnga obulokozi bwānge okutūsa ku
7 nkomerero yensi. *i* Bwatyo bwayogera Mukama, omununuzi wa Isiraeri, (era) Omutukuvuwe, ngagamba oyo abantu gwebanyōma, oyo e'gwānga gwerikyāwa, omuwereza wabafuga, nti Bakabaka baliraba nebagolokoka; abalāngira (baligolokoka) nebasinza; kulwa Mukama omwesigwa, Omutukuvu
8 wa Isiraeri eyakulōnda. Bwatyo bwayogera Mukama nti Nkwanukuli'de *k* mu biro ebyoku'kirizibwamu, era nkube'de ku lunaku olwokulokokeramu: era ndikuwonya *l* nenkuwayo okuba endagāno eri abantu, okugolokosa ensi, okuba-
9 sisa obusika obwazika: ngobūlira abo abasibibwa nti Mufulume; abo abāli mu kizikiza nti Mwerage. Banālirānga mu makubo, ne ku nsozi zona ezobwēru kwe kunābā-
10 nga amalūndiro gābwe. *m* Tebalūmwenga njala newakuba'de enyōnta; *n* 'sō nolubugumu terubakwatenga newakuba'de omusana: kubanga oyo abasāsira anābakulemberānga era awali *o* enzi'zi zama-
11 'zi gyanābatwālānga. Era *p* ndifūla ensozi zānge zona okuba e'kubo, nengūdo zānge zirigulumizibwa.
12 Laba, *r* bano baliva wala: era, laba, bano (baliva) *s* ebukika obwa kono nebugwanjuba; era bano munsi Ye-
13 sinimu. *t* Imba, 'gwe e'gulu; era sanyuka, 'gwe ensi; era mubaguke okuimba, 'mwe ensozi: kubanga Mukama asanyusi'za abantube, era alisāsira ababe ababonyabonyezebwa.
14 *u* Naye Sayuni nāyogera nti Mukama andese, era Mukama a'nera-
15 bi'de. Omukazi aīnza okwerabira omwānawe ayōnka, obutasāsira mwāna wa ndaye? wewawo, abo baīnza okwerabira, era *w* sikwera-
16 birenga 'gwe. Laba, *y* nkuyōze ku bibatu byemikono gyānge; ebisengebyo biri mu maso gānge bulijo.
17 Abānabo bānguwa; abākuzikiriza
18 nabākuzisa balikuvamu. *z* Imusa amasogo enjui zona olabe: abo bona bekung'anya wamu neba'ja gyoli. *a* Nga bwendi omulamu, bwayogera Mukama, *b* tolirema kubambala bona ngekyobuyōnjo, nobesiba
19 ngomugole. Kubanga ebifobyo ebyazika ebyalekebwawo nensiyo eyazikirizibwa, *c* mazima kakano olibaingirira obufūnda abatūlamu, na-
20 bo abākulyānga baliba wala. Abāna abokufirwakwo balyogerera mu matugo nti Ekifo kinyingiri'de obu-
21 fūnda: *d* mpa e'bānga ntūle. Nolyoka oyogerera mu mutimagwo nti *e* Āni eyanzālira bano, kubanga nafirwa abāna bānge, era ndi omu, eyagobebwa, era abulubūta erui nerui? era āni eyalera bano? Laba, nasigala omu; bano, bāli baliru-'dawa?
22 Bwatyo bwayogera Mukama Katonda nti Laba, ndigololera amawānga omukono gwānge, *f* nensimbira abantu ebendera yānge: awo balireta batabanibo mu kifuba kyābwe, ne bawalabo balikongo'jerwa
23 ku bibegabega byābwe. Era *g* bakabaka baliba bakitāwo abalera, ne bakadulabale bābwe (baliba) banyoko abayōnsa: *i* balikuvūnamira namaso gābwe wansi, *k* nebakōmba enfūfu eyomubigerebyo; kale olimanya nga ndi Mukama, *l* nabo aba'nindirira tebalikwatibwa nsonyi.
24 Omunyago guli'gyibwa ku bamānyi, oba abawāmbibwa olwensōnga ba-
25 litēbwa? Naye bwatyo bwayogera Mukama nti Nābo abamānyi bebāwamba bali'gyibwawo, nomunyago gwabentisa gulitēbwa: kubanga ndiyōmba *m* noyo ayōmba nāwe,
26 era ndirokola abānabo. Era *n* abo abakujōga ndibalīsa enyama yābwe bo; era *o* balitamīra nomusai gwābwe bo, nga nomwenge omuwōmerevu: nabalina omubiri bona *p* balimanya nga 'nze Mukama ndi mulokoziwo, era *r* omununuziwo, *s* Owamānyi owa Yakobo.

50 Bwatyo bwayogera Mukama nti *a* Ebaluwa eyokugoba nya-'mwe eriru'dawa gyenamugobya? oba aluwa kwabo aba'manja *b* gwenabaguza? Laba, olwobutali butūkirivu bwa'mwe kyemwava *c* mutūndibwa, era okusobya kwa'mwe
2 kwe kwagobya nya'mwe. Bwena-'ja, kyewava walema okubawo omuntu kiki? *d* bwenaita, newatabawo eyandiitabye? *e* Omukono gwānge guimpawa'de na katono nokuīnza negutaīnza kununula? oba sirina mānyi na katono ga kuwonya? Laba olwokunenya kwānge *f* nkaliza enyanja, emi'ga ngifūla e'dūngu: *g* ebyenyanja byamu nebiwunya, obutabawo ma'zi, nebifa enyōnta.
3 *i* Nyambaza e'gulu obudugavu, era *k* ndibi'kako ebibukutu.
4 Mukama Katonda ampa'de olulimi lwabo *l* abaigirizibwa, ndyoke

g Is. 42. 6. Yok. 11. 52. Bik. 13. 47; 26. 17, 18.
i Is. 48. 17.
k 2 Kol. 6. 2.
l Is. 42. 6. Bef. 2. 14 neb.
m Kub. 7. 16.
n Zab. 121. 6.
o Is. 35. 7.
p Is. 40. 4.
r Is. 43. 5, 6.
s Zab. 107. 3.
t Is. 44. 23.
u Is. 40. 27.
w Zab. 77. 9.
y Kuv. 13. 9. Lu. 8. 6.
z Is. 60. 4.
a Kubal. 14. 21. Yer. 22. 24.
b Yer. 43. 12.
c Is. 54. 1, 2. Zek. 2. 4.
d Zek. 10. 10.
e Mat. 3. 9.
f Is. 62. 10.
g lu. 7. Zab. 72. 10 neb. Is. 52. 15.
i Is. 45. 14. Kub. 3. 9.
k Zab. 72. 9.
l Zab. 25. 3. Bal. 5. 5.
m Zab. 35. 1.
n Is. 9. 20. Zek. 11. 9.
o Is. 63. 6. Kub. 16. 6.
p Is. 60. 16.
r lu. 7.
s Zab. 132. 2.
a Is. 24. 1. Yer. 3. 8. Kos. 2. 2.
b Ma. 32. 30.
c Is. 52. 3. Bal. 7. 14.
d Is. 65. 12.
e Is. 59. 1.
f Kuv. 14. 21. Is. 51. 10.
g Kuv. 7. 18, 21.
i Kuv. 10. 21.
k Kub. 6. 12.
l Is. 8. 16.

'manye okugumya nebigambo oyo
akōye: azukusa buli lukya, azuku-
sa okutu kwānge okuwulira ngābo
5 abaigirizibwa. Mukama Katonda
a'gu'de okutu kwānge, [m] nesiba
mujēmu nesikyūka ku'da nyuma.
6 [n] Nawayo amabega gānge eri aba-
kuba, [o] namatama gānge eri abo
abākunyūla enviri: sakweka maso
gānge nsonyi na kuwānda malusu.
7 Kubanga Mukama Katonda alimbē-
ra; kyenava 'nema okuswāla: kye-
nvu'de [p] nteka amaso gānge nge-
'jinja eryembālebāle, era [r] 'manyi
8 nga sirikwatibwa nsonyi. [s] Ali ku-
mpi ampesa obutūkirivu; [t] āni ali-
yōmba nānge? tuimirire 'fembi:
omulabe wānge yāni? ansembere-
9 re. Laba, Mukama Katonda ya-
limbēra; āni oyo alinsalira omusā-
ngo? laba, [u] bona balika'diwa nge-
kyambalo; [w] enyenje eribalīra dala.
10 Ani ku'mwe atya Mukama, agō-
ndera e'dobozi lyomuwerezawe?
[y] atambulira mu kizikiza, nga ta-
lina musana, yesige erinya lya Mu-
kama, era [z] yesigame ku Katonda-
11 we. Laba, 'mwe 'mwena abakuma
omuliro, abesiba emimuli enjui zo-
na: mutambulire mu nimi zomu-
liro gwa'mwe, ne mu mimuli gye-
mukolēze'za. [a] Ekyo kyemuliwe-
bwa mu mukono gwānge; muli-
galamira [b] nga munakuwa'de.

51 Mumpulirize, [a] 'mwe abagobe-
rera obutūkirivu, 'mwe abanonya
Mukama: mutunulire olwāzi
lwemwatemebwako, nobunya bwo-
2 buya bwemwasimibwamu. Tunulira
[b] Ibulaimu jaja wa'mwe ne [c] Sala e-
yabazāla: kubanga bweyali [d] ali o-
mu ye'ka ne'muita [e] ne'muwa omuki-
3 sa nemwāza. Kubanga Mukama [f]
asanyusi'za Sayuni: asanyusi'za e-
bifobye byona [g] ebyazika nāfūla
olukōlalwe okuba nga Adeni ne-
'dūngulye okuba [i] ngolusuku lwa
Mukama; esanyu nokujaguza biri-
rabika omwo, okwebaza, ne'dobozi
eryokuīmba.
4 Mumpulirize, 'mwe abantu bā-
nge; era muntegere okutu, 'mwe
e'gwānga lyānge: kubanga [k] etēka
lirifuluma gyendi, era ndibe'sāwo
omusāngo gwānge okuba [l] omusana
5 eri amawānga. [m] Obutūkirivu bwā-
ngé buli kumpi, obulokozi bwānge
bufulumye, [n] nemikono gyānge gi-
risalira amawānga emisāngo; [o] e-
bizīnga biri'nindirira, [n] nomukono
6 gwānge gwebiryesiga. [p] Muimuse
amaso ga'mwe eri e'gulu, era mu-
tunulire ensi wansi: kubanga [r] e-
'gulu lirivawo ngomu'ka, [s] nensi
erika'diwa ngekyambalo, nabo a-
bagitūlamu balifa bwebatyo: naye
obulokozi bwānge bunābererānga
enaku zona, 'sō nobutūkirivu bwā-
nge tebu'julukukenga.
7 Mumpulirize, 'mwe abamanyi o-
butūkirivu, e'gwānga eririna ama-
tēka gānge mu mutima gwa'mwe,
[t] temutyānga kuvuma kwa bantu,
'sō temukeng'ēntererwānga lwa
8 kuyōmba kwābwe. Kubanga [u] e-
nyenje eribalīra dala ngekyambalo,
nenkuye'ge eribalya ngebyōya bye-
ndiga: naye obutūkirivu bwānge bu-
nābererānga enaku zona, nobuloko-
zi bwānge okutūsa emirembe gyona.
9 [w] Zukuka, zukuka, yambala a-
mānyi, 'gwe [y] omukono gwa Mu-
kama; zukuka nga [z] mu naku eze-
'da, mu mirembe egyebiro ebye'da.
Si 'gwe wuyo eyatematema Laka-
10 bu, eyafumita [a] ogusota? Si 'gwe
wuyo [b] eyakaliza enyanja, ama'zi a-
gobuziba obuwānvu; eyafūla obu-
ziba bwenyanja okuba e'kubo [c] a-
11 bānunulibwa okusomokeramu? Na-
bo Mukama [d] beyagula balikomawo
neba'ja Esayuni nokuīmba; nesa-
nyu eritali'gwāwo liriba ku mitwe
gyābwe; balifuna esanyu nokujagu-
za, enaku nokusīnda biri'dukira dala.
12 'Nze, 'nze mwēne, 'nze 'nzuyo
[e] abasanyusa: 'gwāni [f] nokutya no-
tya omuntu alifa, nomwāna wo-
13 muntu alifūka [g] ngomu'do; newe-
rabira Mukama Omukoziwo, [i] eya-
bāmba e'gulu, nātekawo emisingi
gyensi; nozibyānga obu'de bulijo
ngotya olwobukāli bwomujōzi, bwe-
yetekateka okuzikiriza? era buli-
14 ru'dawa obukāli bwomujōzi? E-
yawāmbibwa eyagobebwa alitēbwa
māngu; [k] 'sō talifa (na'ka) mu bu-
15 nya, 'sō ne'mereye teribula. Ku-
banga 'nze ndi Mukama Katonda-
wo asīkūsa enyanja amayengo gayo
negawuluguma: [l] Mukama owe'gye
16 lye linyalye. Era [m] nta'de ebiga-
mbo byānge mu kamwāko, era
[n] nkubi'seko mu kisīkirize kyomu-
kono gwānge, ndyoke nsimbe e'gulu
nentekawo emisingi gyensi neng'a-
mba Sayuni nti [o] 'Gwe bantu bānge.
17 [p] Zukuka, zukuka, īmirira, 'gwe
Yerusalemi, eyanywera mu mu-
kono gwa Mukama ku [r] kikōmpe
ekyobukālibwe; [s] wanywa ku ki-
bya ckyekikōmpe ekyokutaga'ta
18 nokikutānkira. Ku bāna bona
beyazāla tekuli wa kumukule-
mbera; 'sō tekuli amukwata ku
mukono ku bāna bona beyalera.
19 Bino byōmbi bikugu'deko; āni ali-
kukābirako? okuzika nokuzikirira,
nenjala nekitala; [t] nākusanyu-
20 sa ntya? [u] Batabanibo baziri'se,
bagalamira mu ngūdo zona wezi-
sibuka, ngengabi mu kitimba; ba-
'ju'de obukāli bwa Mukama, oku-
21 nenya kwa Katondawo. Kale 'no
kakano wulira kino, 'gwabonyabo-

m Mat. 26. 39. Yok. 4. 34. Baf. 2. 8. Beb. 5. 8; 10. 5-7.
n Mat. 27. 26.
o Mat. 26. 67.
p Ez. 3. 8, 9. Luk. 9. 51.
r Beb. 12. 2.
s Bal. 8. 32 neb.
t Yob. 13. 19.
u Zab. 102. 26. Is. 51. 6.
w Zab. 39. 11. Mat. 6. 19, 20.
y Zab. 23. 4.
z 2 Byom. 13. 18.
a Yok. 9. 39.
b Zab. 16. 4.
a Bal. 9. 30 neb.
b Bal. 4. 1.
c Beb. 11. 11 neb.
d Lub. 12. 1, 2.
e Lub. 24. 1, 35.
f Is. 40. 1; 52. 9.
g Is. 44. 26.
i Lub. 13. 10.
k Is. 2. 3.
l Is. 42. 6.
m Is. 46. 13.
n Zab. 67. 4.
o Is. 60. 9. Zab. 72. 10.
p Is. 40. 26.
r Zab. 102. 26.
s Is. 50. 9.
t Mat. 10. 28.
u Is. 50. 9.
w Is. 52. 1.
y Is. 53. 1. Luk. 1. 51.
z Zab. 44. 1. Is. 23. 7.
a Zab. 74. 13. Is. 27. 1. Ez. 29. 3.
b Kuv. 14. 21.
c Is. 35. 9.
d Is. 35. 10.
e 2 Kol. 1. 3, 4.
f Zab. 118. 6.
g Is. 40. 6.
i Yob. 9. 8.
k Zek. 9. 11.
l Yer. 31. 35.
m Is. 59. 21.
n Is. 49. 2.
o Is. 49. 3.
p Iu. 9.
r Iu. 22. Mat. 20. 22.
s Zab. 73. 10. Ez. 23. 34.
t Am. 7. 2.
u Kung. 2. 11 neb.

nyezebwa, era *w* atami'de naye si
22 na mwenge: bwatyo bwayogera
Mukamawo Mukama era Katonda-
wo *y* awoza ensōnga eyabantube,
nti Laba, nziye mu mukonogwo
ekikōmpe ekyokutaga'ta, kye ki-
bya ekyekikōmpe ekyobukāli bwā-
nge; tokyakiuywāngako lwa kubi-
23 ri: era *z* ndikiteka mu mukono
gwabo abākubonyabonya; *a* abāga-
mba obulamubwo nti Kutama tui-
teko: nāwe notekawo amabegago
nge'taka era ngolugūdo eri abo
abaitako.

52 *a* Zukuka, zukuka, yambala a-
mānyigo, 'gwe Sayuni; yambala
ebyambalobyo ebyobuyōnjo, 'gwe
Yerusalemi, *b* ekibuga ekitukuvu:
kubanga okuva lero temukyaingi-
rānga mu'gwe nate atali mukomole
2 *c* natali mulongōfu. Wekunkumule
enfūfu; golokoka otūle wansi, 'gwe
Yerusalemi: wesumulule enjegere
ezomubulagobwo, 'gwe omuwala wa
Sayuni eyanyagibwa.
3 Kubanga bwatyo bwayogera Mu-
kama nti *d* Mwatūndirwa *e* bwerēre;
era *f* mulinunulibwa awatali feza.
4 Kubanga bwatyo bwayogera Muka-
ma Katonda nti *g* Oluberyeberye a-
bantu bānge bāserengeta Emisiri
okutūlayo: Omwasuli nābajōga
5 ngabalānga bwerēre. Kale 'no ka-
kano nkola ki wano, bwayogera
Mukama, kubanga abantu bānge
bātwālirwa bwerēre? abo ababafuga
bawowogana, bwayogera Mukama,
i nerinya lyānge bazibya obu'de
6 bulijo okulivuma. Abantu bānge
kyebaliva bamanya erinya lyānge:
kyebaliva (bamanya) ku *k* lunaku
luli nga 'nze 'nzuyo ayogera; la-
ba, 'nze 'nzuno.
7 *l* Nga birūngi ku nsozi *m* ebigere
byoyo *n* aleta ebigambo ebirūngi,
alānga emirembe, aleta ebigambo
ebirūngi ebyobulūngi, alānga obu-
lokozi; agamba Sayuni nti *o* Kato-
8 ndawo afuga! E'dobozi lyabasajabo
abakūma! baimusa e'dobozi, baī-
mbira wamu; kubanga baliraba e-
riso neriso, Mukama bwalikomawo
9 Esayuni. Mubaguke okusanyuka,
muīmbire wamu, 'mwe ebifo Ebye-
yerusalemi ebyazika: *p* kubanga Mu-
kama asanyusi'za abantube, *r* anu-
10 nu'de Yerusalemi. Mukama afungi-
zi'za *s* omukonogwe omutukuvu mu
maso gamawānga gona; *t* nenko-
merero zona ezensi ziriraba obu-
11 lokozi bwa Katonda wa'fe. *u* Mu-
gende, mugende, muve omwo, te-
mukomānga ku kintu kyona ekitali
kirongōfu; muve wakati muye;
mubērēnga balongōfu, *w* mwe aba-
12 situla ebintu bya Mukama. Kuba-
nga *u* temulivamu nga mwānguiriza
'sō temuligenda nga mu'duka: ku-
banga Mukama alibakulembera; e-
ra *z* Katonda wa Isiraeri yalibasē-
mba.
13 Laba, *a* omuwereza wānge alikola
namagezi, *b* aliimusibwa alisituli-
14 bwa, era aligulumira nyo. Ngaba-
ngi bwebākwewunya, *c* [amasoge
gāyōnōneka bwegatyo okusinga o-
muntu yena, nembalaye okusinga
15 abāna babantu,] bwatyo *d* bwalimā-
nsira amawānga amangi; *e* baka-
baka balibuniza obumwa bwābwe
gyali: kubanga / kyebatābūlirwānga
balikiraba; nekyebatāwulirānga ba-
likitegēra.

53 *a* Ani a'kiri'za ebigambo bya'fe?
era āni abi'kuli'dwa *b* omukono
2 gwa Mukama? Kubanga yakulira
mu masoge ngekisimbe ekigōnvu
era *c* ngekikolo ekiva mu 'taka eka-
lu: *d* talina mbala newakuba'de o-
bulūngi; era bwetumulaba, nga te-
wali na kalūngi akatumwegōmbesa.
3 *e* Yanyōmebwa nāgānibwa abantu;
f omuntu owenaku era eyamanyīra
obuinike: era ngomuntu abantu
gwebakweka amaso gābwe bweya-
nyōmebwa bwatyo *g* netutamuitamu
ka buntu.
4 Mazima *i* yetika obuinike bwa'fe
nāsitula enaku za'fe: naye twamu-
lowōza nga yakubibwa yafumitibwa
5 Katonda nābonyabonyezebwa. Na-
ye *k* yafumitibwa olwokusobya kwa-
'fe, yabētentebwa olwobutali butū-
kirivu bwa'fe: okubonerezebwa *l* o-
kwemirembe gya'fe kwali kuye; era
6 *m* emi'gogye gye gituwonya. *n* 'Fe
'fena twawaba ngendiga; twakyā-
mira buli muntu mu 'kubolye ye;
era *o* Mukama ata'de kuye obutali
butūkirivu bwa'fe 'fena.
7 Yajōgebwa, naye neyetōwaza
p nātayasama kamwāke; *r* ngomwā-
na gwendiga ogutwālibwa oku'tibwa,
era ngendiga esirika mu maso
gabo abagisalako ebyōya; wewawo,
8 teyayasama kamwāke. Ya'gyibwa-
wo olwokujōgebwa nomusāngo;
s nebyeza'derye, āni (kubo) eyalo-
wōza nga yazikirizibwa munsi eya-
balamu? yakubibwa olwokusobya
9 kwabantu bānge. Nebamuzīkira
wamu nababi, era *t* nabaga'ga mu
kufakwe; newakuba'de nga *u* tagi-
rānga kye'jo, 'sōnga temuli bukūsa
mu kamwāke.
10 Naye Mukama yasīma okumubē-
tenta; amunakuwazi'za: bwofūlā-
nga obulamubwe okuba ekiwebwa-
yo olwekibi, *w* aliraba eza'de, *y* alyo-
ngera ku nakuze, nebyo Mukama
byayagala biriraba omukisa mu
11 mukonogwe. Aliraba kwebyo ebiva
mu kulūmwa kwobulamubwe, (era)
birimumala: *z* olwokumumanya *a* o-

w Kung. 3. 15.
y Yer. 50. 34.
z Yer. 25. 17. Zek. 12. 2.
a Zab. 66. 11 neb.
a Is. 51. 9.
b Nek. 11. 1.
c Is. 35. 8. Kub. 21. 27.
d Is. 50. 1.
e Zab. 44. 12.
f Is. 45. 13.
g Lub. 46. 6.
i Bal. 2. 24.
k Is. 2. 11.
l Nak. 1. 15. Bal. 10. 15.
m Bef. 6. 15.
n Is. 40. 9.
o 1 Byom. 16. 31.
p Is. 51. 3.
r Is. 48. 20.
s Zab. 98. 1. Is. 51. 9.
t Zab. 98. 3. Mat. 28. 19.
u 2 Tim. 2. 21.
w Ezer. 1. 7 neb.
y Kuv. 12. 33 neb.
z Kuv. 14. 19.
a Is. 42. 1.
b Is. 53. 12.
c Zab. 22. 6. Is. 53. 2, 3.
d Ez. 36. 25. Beb. 9. 13, 14.
e Is. 49. 7, 23.
f Bal. 15. 21.
a Yok. 12. 38. Bal. 10. 16.
b Is. 51. 9.
c Is. 11. 1.
d Is. 52. 14.
e Ma'k. 9. 12.
f Beb. 4. 15.
g Yok. 1. 10, 11.
i Mat. 8. 17.
k Bal. 4. 25.
l Is. 57. 19.
m 1 Pet. 2. 24 neb.
n Mat. 9. 36.
o 2 Kol. 5. 21.
p Mat. 26. 63. 1 Pet. 2. 23.
r Bik. 8. 32.
s Yok. 7. 27.
t Mat. 27. 57, 60.
u 1 Pet. 2. 22.
w Zab. 22. 30.
y Bal. 6. 9.
z Baf. 3. 8.
a Is. 42. 1.

muwereza wānge [b]omutūkirivu [c]aliwesa bangi obutūkirivu: era alyetika obutali butūkirivu bwābwe.
12 [d]Kyendiva 'mugabira omugabo wamu nabakulu, era [e]aligerekera omunyago wamu nabamānyi; kubanga yafuka obulamubwe okutūsa ku kufa, [f]nābalirwa wamu nabasobya: naye yetika ekibi kyabangi, era [g]yawolereza abasobya.

54 [a]Imba, 'gwe omugumba, atazālānga; baguka okuīmba oyogerere wa'gulu, atalūmwānga kuzāla: kubanga abāna boyo atalina 'ba bangi okusinga abāna [b]bomukazi eyafumbirwa, bwayogera Mukama.
2 [c]Gaziya ekifo ekyewemayo, era babāmbe amagigi genyumbazo; tokwata mpola: wānvuya emigwa-
3 gyo, onyweze enkōndozo. Kubanga olyanjāla ku mukono ogwadyo ne ku gwa kono; [d]neza'deryo lirirya amawānga, era liritūza abantu
4 mu bibuga ebyalekebwayo. Totya: kubanga tolikwatibwa nsonyi: 'sō toswāla; kubanga ensonyi tezirikukwata: kubanga olyerabira ensonyi ezomubutobwo, nekivume kyobu-'na'mwāndubwo toliki'jukira nate.
5 Kubanga Omutōnziwo ye [e]'balo; [f]Mukama owe'gye lye linyalye: era Omutukuvu wa Isiraeri ye [g]mununuziwo; aliitibwa Katonda
6 wa nsi zona. Kubanga Mukama akuise ngomukazi eyalekebwayo nomwoyogwe nga guliko obuinike, [i]omukazi owomubuvubuka, bwagobebwa, bwayogera Katondawo.
7 [k]Akasēra akatono nkulesewo; naye ndikukung'anya nokusāsira kungi.
8 Obusūngu obwanjāla nga bunku'te nakukisa amaso gānge akasēra; naye [l]ndikusāsira nekisa ekitali-'gwāwo, bwayogera Mukama omu-
9 nunuziwo. Kubanga ekyo kiri nga-ma'zi ga Nuwa gyendi: kuba [m]nga bwenalāira ngama'zi ga Nuwa tegakyayanjāla kunsi, bwentyo bwenalāira nga sirikusunguwalira 'sō si-
10 rikunenya. Kubanga ensozi zirivawo, nobusozi [n]buli'gyibwawo; naye ekisa kyānge tekirikuvako 'sō [o]nendagāno yānge eyemirembe teri'gyibwawo, bwayogera Mukama akusāsira.
11 'Gwabonyabonyezebwa, asūkūndibwa nomuyaga'sō tosanyusibwa, laba, nditeka amainjago mu mabala amalūngi, [p]nensimba emisingigyo
12 ne safiro. Nebiti'kirobyo ndibikola namainja amatwakāvu, nenzi'gizo ne kabunkulo, nensaloyo yona na-
13 mainja agasanyusa. [r]Nabānabo bona baliigirizibwa Mukama; nemirembe gyabānabo giriba mingi.
14 Mu butūkirivu mwoliima okunywēzebwa: onobānga wala nokujōgebwa, kubanga tolitya; (onobānga) wala nentīsa, kubanga terikusembe-
15 rera. Laba, mpo'zi balikung'ana naye si'nze ndibakung'anya: buli alikukung'anirako aligwa kululwo.
16 Laba, natōnda omuwēsi afukuta omuliro gwamānda, na'gyamu ekintu ekikola omulimugwe; era natōnda nomuzikiriza okufafāganya.
17 Tewabenga kya kulwānyisa kyebaliwēsa okulwāna nāwe ekiriraba omukisa; era [s]buli lulimi olulikugolokokerako okuwōza nāwe olirusinga. Obwo bwe busika obwaba-'du ba Mukama, [t]nobutūkirivu bwābwe obuva gyendi, bwayogera Mukama.

55 Mukale, [a]buli muntu alūmi-'dwa enyōnta, mu'je eri ama'zi, noyo atalina bigula; mu'je mugule mulye; wewawo, mu'je, mugule omwenge namata [b]awatali bigula
2 awatali muwendo. [c]Lwaki okuwayo ebigula olwebyo ebitali bya kulya? lwaki okuteganira ebyo ebita'kutibwa? mumpulirire dala 'nze, mulye ebirūngi, obulamu bwa'mwe
3 busanyukire amasavu. Mutege amatu ga'mwe, [d]mu'je gyendi; muwulire, nobulamu bwa'mwe bunāba bulamu: nānge [e]nālagāna na'mwe endagāno eteri'gwāwo, kwe [f]kusāsira kwa Daudi okwenkala'kalira.
4 Laba, 'muwa'deyo okuba [g]omujulirwa eri amawānga, omukulu era
5 omugabe eri amawānga. Laba, [i]oliita e'gwānga lyewali tomanyi, era e'gwānga eryali terikumanyi liri'dukira gyoli, kulwa Mukama Katondawo ne Kulwomutukuvu wa Isiraeri; [k]kubanga yakugulumizi-'za.
6 [l]Munonye Mukama nga bwakyaīnzika okulabika, mumukābirire nga
7 bwakyali okumpi: omubi aleke e-'kubolye, nomuntu atali mutūkirivu (aleke) ebirowōzobye: era akomewo eri Mukama, naye anāmusāsira; a'de eri Katonda wa'fe, kubanga
8 anāsonyīra dala nyo. Kubanga ebirowōzo byānge si birowōzo bya-'mwe, 'sō namakubo ga'mwe si makubo gānge, bwayogera Mukama.
9 Kuba [m]e'gulu nga bwerisinga ensi obugulumivu, amakubo gānge bwegasinga bwegatyo amakubo ga'mwe, nebirowōzo byānge ebirowōzo bya-
10 'mwe. Kuba [n]enkuba nga bwe'ka nomuzira okuva mu 'gulu, nebita-'dayo, naye nebifukirira e'taka, nebirimeza nebiribaza, [o]nebiwa omusi-
11 zi ensigo nomuli ebyokulya; [p]bwekityo bwekinābānga ekigambo kyānge ekiva mu kamwa kānge: tekiri'da gyendi nga kyerēre, naye kirikola ekyo kyenjagala, era kiriraba omukisa mwekyo kyenākitumirira.

[b] 1 Yok. 2. 1.
[c] Bal. 5. 18, 19.
[d] Zab. 2. 8.
[e] Bak. 2. 15.
[f] Ma'k. 15. 28.
[g] Bal. 8. 34. Beb. 7. 25; 9. 24.
[a] Bag. 4. 27.
[b] Is. 62. 4.
[c] Is. 49. 19 neb.
[d] Is. 55. 5; 61. 9.
[e] Yer. 3. 14. Kub. 19. 7.
[f] Luk. 1. 32.
[g] Is. 43. 14.
[i] Mala. 2. 14 neb.
[k] Zab. 30. 5. Is. 26. 20.
[l] Is. 55. 3.
[m] Lub. 8. 21; 9. 11.
[n] Zab. 46 2. Is. 51. 6.
[o] Ez. 34. 25; 37. 26. Mala. 2. 5.
[p] Kub. 21. 19.
[r] Yer. 31. 34. Yok. 6. 45. 14. 26. 1 Kol. 2. 10. 1 Bas. 4. 9. 1 Yok. 2. 20, 27.
[s] Bik. 6. 10.
[t] Is. 45. 24 neb.
[a] Yok. 7. 37.
[b] Mat. 10. 8.
[c] Yok. 6. 27.
[d] Mat. 11. 28.
[e] Is. 61. 8. Yer. 32. 40.
[f] Zab. 89. 1, 28, 49. Bik. 13. 34.
[g] Yok. 18. 37. Kub. 1. 5.
[i] Is. 52. 15. Bef. 2. 11 neb.
[k] Is. 60. 9.
[l] Mat. 5. 25. Luk. 13. 25. Yok. 7. 34. 2 Kol. 6. 2. Beb. 3. 13.
[m] Zab. 103. 11.
[n] Ma. 32. 2.
[o] 2 Kol. 9. 10.
[p] Is. 54. 9.

12 Kubanga [r] mulifuluma nesanyu,
mulitwālibwa nemirembe okuvayo:
ensozi nobusozi ziribaguka okuīmba
mu maso ga'mwe, [s] nemiti gyona
egyoku'tale girikuba mu ngalo.
13 [t] Mu kifo kyomweramānyo mulime-
ra olusāmbya, ne mu kifo kyomu-
tovu mulimera omumwānyi: era
kiriba eri Mukama [u] erinya, aka-
bonero akatali'gwāwo akatali'gyi-
bwawo.

56 Bwatyo bwayogera Mukama
nti Mukwatēnga ebyensōnga,
mukolēnga ebyobutūkirivu: kuba-
nga [a] obulokozi bwānge bunātera
oku'ja, nobutūkirivu bwānge bunā-
2 tera okubi'kulibwa. Alina omukisa
omuntu akola ekyo, nomwāna wo-
muntu akinywēza; akwata sabiti
obutagyōnōna, nākūma omukono-
3 gwe obutakola bubi bwona. [b] 'Sō
nomu'na'gwānga eyega'ta ne Mu-
kama tayogerānga nti Mukama ta-
lirema kunjāwula nabantube: 'sō
nomulāwe tayogerānga nti Laba,
4 ndi muti mukalu. Kubanga bwa-
tyo bwayogera Mukama wabalāwe
abakwata sabiti zānge, neberoboza
ebyo byensanyukira, nebanywēza
5 endagāno yānge, nti Abo bendiwa
eki'jukizo nerinya erisinga eryа-
bāna abobuleuzi nabobuwala mu
[c] nyumba ne munda webisenge byā-
nge; ndibawa [d] erinya eritali'gwā-
6 wo eritali'gyibwawo. Era neba'na-
'gwānga abega'ta ne Mukama, oku-
muwerezānga, nokwagalānga eri-
nya lya Mukama, okuba aba'dube,
buli muntu akwata sabiti obutagyō-
nōna, nānywēza endagāno yānge;
7 [e] abo ndibatūsa ku lusozi lwānge
olutukuvu, nembasanyusa mu nyu-
mba yānge eyokusabirāngamu; [f] e-
byābwe ebiwebwayo ebyōkebwa ne-
sadaka zābwe biri'kirizibwa ku kyō-
to kyānge: kubanga [g] enyumba yā-
nge eneitibwānga nyumba ya ku-
sabirāngamu [h] eri amawānga gona.
8 Mukama Katonda akung'anya aba
Isiraeri [k] abāgobebwa ayogera nti
Oliba oli awo [l] ne'mukung'anyiza
(nabalala), obuta'sāko babe abaku-
ng'anyizibwa.
9 'Mwe 'mwena ensolo ezomunsiko,
mu'je okulya, 'mwe mwena ensolo
10 ezomukibira. [m] Abakūmibe bazibe
ba maso, bona tebalina kumanya;
bona [n] mbwa nsirusiru, tebaīnza
kubo'gola; nga balōta, nga bagala-
11 mira, nga bagala okubōngota. We-
wawo, embwa za mululu, teziīnza
ku'kuta enaku zona; ne bano [o] ba-
sūmba abataīnza kutegēra: bona
bakyāmi'de mu 'kubo lyābwe bo,
[p] buli muntu eri amagobage, okuva
12 mu njui zona. (Bogera nti) Mu'je,
nākima omwenge, netwekamirira
ekitamīza; [r] nolwenkya luliba ngo-
lwa lero, olukulu olutenkanikika.

57 Omutūkirivu azikirira, 'sō te-
wali aki'sāko omwoyo; nabantu
abekisa ba'gyibwawo, nga tewali
alowōza ngomutūkirivu a'gyibwa
2 mu bubi (obugenda oku'ja). Ai-
ngira mu mirembe; bawu'mulira
ku [a] bitānda byābwe, buli muntu
atambulira mu bugolokofubwe.
3 Naye musembere wano, 'mwe
batabani bomukazi omulo'go, eza-
'de lyomwenzi nomukazi omuta-
4 mbuzi. Muzanyira kwāni? āni
gwemukongōla nemumusōmoza?
temuli bāna ba kusobya, [b] za'de
5 lya bulimba, 'mwe aberetera okwe-
gōmba mu mivule, [c] wansi wa buli
muti ogumera; [d] aba'tira abāna
mu biwōnvu wansi wenjatika ze-
6 njāzi? Mu (mainja) amawewēvu
agomukiwōnvu we wali omugabo-
gwo; ago, ago kye kitūndukyo:
ago gewafūkira ekiwebwayo ekyo-
kunywa, gewawa ekirabo. Ndika-
'kanyizibwa ebyo nga bida'dewo?
7 [e] Ku lusozi oluwānvu olugulumivu
kwewasimba [f] ekitāndakyo: era e-
yo gyewalinyānga okuwayo esada-
8 ka. Era wasimba eki'jukizokyo
nyuma wenzi'gi nemifubēto: kuba-
nga [g] webi'kuli'de omulala atali
'nze, era olinye; ogazii'za ekitā-
ndakyo neweragānira 'endagāno
nabo; [i] wayagala ekitānda kyābwe
9 gyewakirabira. Nogenda eri ka-
baka ngolina amafuta agomugavu,
noyongera kalifuwawo, notuma wa-
la ababakabo, newetōwaza okutūsa
10 ne mu magōmbe. Olugendolwo
lwainga obunene nerukukōya; na-
ye [k] notoyogera nti Tewali 'sūbi:
walaba ekyaku'zamu amānyi; kye-
11 wava olema okuziri'ka. Era [l] āni
gwewatya notekemuka nokulimba
[m] nolimba notonji'jukira 'nze, 'sō
toki'sānga ku mwoyo? [n] obwe'da
sasirika busirisi, nāwe notontya?
12 Ndibūlira obutūkirivubwo, nebiko-
13 lwabyo nabyo tebirikugasa. Bwo-
kāba, abo bewakung'anya bakulo-
kole; naye empewo eribatwāla, o-
mu'ka guliba'gyirawo dala bona:
naye [o] oyo anesiga 'nze [p] yalirya
ensi, era yalisikira [r] olusozi olu-
14 tukuvu. Era alyogera nti [s] Mugu-
lumize, mugulumize, mulongōse e-
'kubo, mu'gye enkōnge mu 'kubo
lyabantu bānge.
15 Kubanga bwatyo bwayogera oyo
ali wa'gulu omugulumivu atūla mu
butali'gwāwo, [t] erinyalye Mutuku-
vu, nti Ntūla mu kifo ekigulumivu
ekitukuvu, era [u] wamu noyo alina
omwoyo ogubonere'de omuka'ka-
mu, [w] okulamya omwoyo gwabaka-
'kamu, nokulamya omutima gwabo

[r] Is. 35. 10.
[s] Zab. 98. 8.
[t] Is. 41. 19.
[u] Yer. 13. 11.
[a] Is. 46. 13.
[b] Ma. 23. 3. Is. 60. 10. Bik. 10. 1, 2.
[c] 1 Tim. 3. 15.
[d] Yok. 1. 12. Bal. 8. 15.
[e] Is. 2. 2.
[f] Beb. 13. 15.
[g] Mat. 21. 13.
[h] Mala. 1. 11.
[k] Is. 11. 12.
[l] Yok. 10. 16. Bef. 1. 10.
[m] Is. 62. 6.
[n] Baf. 3. 2.
[o] Ez. 34. 2, 3.
[p] Is. 57. 17. Yer. 6. 13.
[q] Nge. 23. 35.
[a] 2 Byom. 16. 14.
[b] Is. 1. 4.
[c] 1 Basek. 14. 23. 2 Basek. 16. 4.
[d] Lev. 18. 21.
[e] Ez. 16. 16 neb.
[f] Ez. 23. 17.
[g] Ez. 16. 15.
[i] Ez. 16. 26 neb.; 23. 2-20.
[k] Yer. 2. 25; 18. 12.
[l] Is. 51. 12 neb.
[m] Zab. 78. 36.
[n] Zab. 50. 21.
[o] Is. 14. 32.
[p] Zab. 37. 9.
[r] Is. 11. 9; 65. 11, 25.
[s] Is. 62. 10.
[t] Luk. 1. 49.
[u] Zab. 34. 18; 138. 6.
[w] Zab. 61. 1.

16 ababonere'de. [y] Kubanga siriwa-
kana enaku zona, 'sō sirisunguwala
emirembe gyona: kubanga omwo-
yo gwandigwere'dewo mu maso gā-
17 nge, nememe zenakola. Olwomu-
lulugwe ogutali gwa butūkirivu
kyenava nsunguwala ne'mukuba,
nakweka (amaso gānge) nensungu-
wala: neyeyongera okugenda mu
maso nga bambāla mu 'kubo lyo-
18 mutimagwe. Ndabye amakuboge,
era [z] ndimuwonya: nokulung'amya
ndimulung'amya, ne'mu'diza ebisa-
nyusa ye nabo [a] abamukābirako.
19 'Nze ntōnda [b] ebibala ebyemimwa:
[c] Emirembe, emirembe eri oyo [d] ali
ewala neri oyo ali okumpi, bwayo-
gera Mukama; nānge ndimuwonya.
20 Naye [e] ababi bali ng'anga enyanja
esikūka; kubanga teīnza kutēka,
nama'zi gayo gasikūka ebitōsi nebi-
24 sasiro. [f] Tewali mirembe, bwayo-
gera Katonda wānge, eri ababi.

58 [a] Yogerera wa'gulu, tota, imu-
sa e'doboziryo ngekondēre, obū-
lire abantu bānge okusobya kwā-
bwe, nenyumba ya Yakobo ebibi
2 byābwe. Naye ba'nonya bulijo,
era basanyuka okumanya amakubo
gānge: nge'gwānga eryakolānga e-
byobutūkirivu, nebataleka kiragiro
kya Katonda wābwe, bansaba ebira-
giro ebyobutūkirivu, [b] basanyuka
3 okusemberera Katonda. [c] Lwaki
'fe okusība, (bwebogera,) nāwe no-
tolaba? (lwaki) 'fe [d] okubonyabo-
nya obulamu bwa'fe, nāwe notoki-
'sāko mwoyo? Laba, ku lunaku o-
lwokusība kwa'mwe kwemulabira
esanyu (lya'mwe 'mwe), nemirimu
gya'mwe gyona nga mutu'te namā-
4 nyi. Laba, musībira enyōmbo no-
kuwakana, nokukuba nekikōnde e-
kyekye'jo: temusība lero bwemu-
tyo [e] nokuwuliza nemuwuliza e'do-
5 bozi lya'mwe mu 'gulu. Okusība
kwenālōnda bwekufanana bwekutyo?
olunaku omuntu lwabonyeza-
bonyezako obulamubwe? Kwe ku-
kutamya omutwe ngolulago, nokwā-
lira ebibukutu ne'vu wansiwe? e-
kyo kyonoita okusība, era olunaku
6 Mukama lwasīma? Kuno sikwe ku-
sība kwenalōnda? [f] okusumulula
ebisiba ebyekye'jo, okufundukulula
emigwa egyekikoligo, [g] nokutēra da-
la abajógebwa, era mumenye buli
7 kikoligo? Si [i] kugabira bayala e-
'mereyo, noleta abāvu abagobebwa
mu nyumbayo? bwolabānga ali o-
bwerēre nomwambaza; notekisa
8 mubirigwo 'gwe? Kale omusana-
gwo negulyoka gusala ngemāmbya,
[k] nokuwonakwo nekwānguwa oku-
'ja: nobutūkirivubwo bulikukule-
mbera; ekitībwa kya Mukama kye
9 kirikusēmbá. Nolyoka oita Muka-
ma nāitaba; olikāba naye alyogera
nti 'Nze 'nzuno. Bwono'gya wa-
katiwo ekikoligo, [l] okulaga olunwe,
10 [m] nokwogera obubi; nomu'gyirawo
omuyala obulamubwo, no'kusa obu-
lamu obubonyabonyezebwa; kale
omusanagwo negulyoka guvirayo
mu kizikiza, nekifūkyo kiriba nge-
11 tuntu: era Mukama anākulung'a-
myānga enaku zona, na'kusa obu-
lamubwo mu bifo ebikalu nānywē-
za amagūmbago; nāwe onobānga
[n] ngolusuku olufukirirwa ama'zi era
ngolu'zi lwama'zi oluta'gwāmu ma-
12 'zi. Nabo abalikuvamu [o] balizimba
ebifo ebye'da ebyazika: oli'za emi-
singi egyemirembe emingi; era oli-
itibwa nti Muzibi wa kituli, Mu'za
13 wa makubo ga kutūlamu. [p] Bwo-
nokyūsānga ekigerekyo okuva ku
sabiti obutakolānga byoyagala 'gwe
ku lunaku lwānge olutukuvu; sa-
biti nogiita esanyu, (olunaku) lwa
Mukama olutukuvu olwekitībwa;
nogi'sāngamu ekitībwa, nga tokwa-
ta makubogo 'gwe, 'sōnga tononya
byoyagala 'gwe, 'sōnga toyogera
14 bigambobyo ('gwe): kale nolyoka
osanyukira Mukama; nānge [r] ndi-
kwebagaza ku bifo ebigulumivu e-
byensi; era ndikulīsa obusika bwa
Yakobo kitāwo: kubanga [s] akamwa
ka Mukama ke kakyoge'de.

59 Laba, [a] omukono gwa Mukama
teguimpawa'de nokuīnza negu-
taīnza kulokola; 'sō nokutukwe
tekumu'ga'de nokuīnza nekutaīnza
2 kuwulira: naye [b] obutali butūkiri-
vu bwa'mwe bwe bwāwu'de 'mwe
ne Katonda wa'mwe, nebibi bya-
'mwe bye bimukwese'za amaso, nā-
3 tayagala kuwulira. Kubanga [c] e-
mikono gya'mwe gyōnōnese nomu-
sai nengalo za'mwe nobutali butū-
kirivu; emimwa gya'mwe gyoge'de
ebyobulimba, olulimi lwa'mwe lu-
4 vulungutana ebyekye'jo. Tewali
awawaba ebyensōnga 'sō tewali a-
woza ebyamazima: besiga obutali-
mu nebogera ebyobulimba; [d] baba
mbuto za bubi nebazāla obutali bu-
5 tūkirivu. Bālula amagi agesalā-
mbwa nebaluka engoye eza nabubi:
alya ku magi gābwe afa, nekyo eki-
bētentebwa nekiwamatukamu e-
6 mbalasāsa. Engoye zābwe teziri-
fūka byambalo, 'sō tebalyebika mi-
rimu gyābwe: emirimu gyābwe
mirimu gya butali butūkirivu, ne-
kikolwa ekyekye'jo kiri mu ngalo
7 zābwe. [e] Ebigere byābwe bi'duka
mbiro okugoberera obubi, era bā-
nguya okuyiwa omusai ogutaliko
musāngo: ebirowōzo byābwe biro-
wōzo bya butali butūkirivu; oku-
zika nokuzikirizibwa kuba mu ma-
8 kubo gābwe. E'kubo eryemirembe

[y] Zab. 103. 9.
[z] Yer. 3. 22.
[a] Is. 61. 2, 3.
[b] Beb. 13. 15.
[c] Bef. 2. 17.
[d] Bik. 2. 39.
[e] Yu. 13.
[f] Is. 48. 22.
[a] Is. 40. 3.
[b] Mat. 13. 20.
[c] Mala. 3. 14.
[d] Lev. 16. 29.
[e] Mat. 6. 7.
[f] Nek. 5. 10-12.
[g] Luk. 4. 18.
[i] Luk. 3. 11.
[k] Yer. 8. 22; 30. 17.
[l] Nge. 6. 13.
[m] Zab. 12. 2.
[n] Yer. 31. 12.
[o] Nek. 4. 6, 17-21. Is. 61. 4.
[p] Nek. 10. 31; 13. 15-22. Is. 56. 2, 4, 6.
[r] Ma. 32. 13.
[s] Is. 1. 20.
[a] Kubal. 11. 23. Is. 50. 2.
[b] Is. 50. 1; 64. 7.
[c] Is. 1. 15.
[d] Zab. 7. 14.
[e] Bal. 3. 15 neb.

tebalimanyi; 'sō mu magenda gābwe temuli musāngo: [f] bekubi'de amakubo amakyāmu; buli atambu-
9 lira omwo tamanyi mirembe. Omusāngo kyeguva gutubēra ewala, 'sō nobutūkirivu tebututūkako:
[g] tusūbira omusana, naye netulaba kizikiza; (tusūbira) okumasamasa,
10 naye netutambulira mu kifu. [i] Tuwamānta ekisenge ngabazibe bamaso, wewawo, tuwamānta ngābo abatalina maso: twesitala mu tuntu ngekiro; mwabo abalina amā-
11 nyi tuli ng'anga abafu. 'Fena tuwuluguma nge'dubu, [k] netuwubala nyo nga bukamukukulu: tusūbira omusāngo naye nga tewali; tusūbira obulokozi, naye butuli wala.
12 Kubanga okusobya kwa'fe kweyonge'de mu masogo, nebibi bya'fe be bajulirwa gyetuli: kubanga okusobya kwa'fe kuli na'fe, nobutali butūkirivu bwa'fe nabwo tubumanyi:
13 nga tusobya era nga twegāna Mukama, era nga tukyūka obutagoberera Katonda wa'fe, nga twogera ebyokujōga nebyokujēma, nga tugūnja [l] ebigambo ebyobulimba era nga tubyogera okuva mu mutima.
14 Nomusāngo gukyūsibwa oku'da enyūma, nobutukirivu buīmirira wala: kubanga amazima gagwiri'de mu lugūdo, 'sō nobugolokofu tebuī-
15 nza kuingira. Wewawo, amazima gabuze; noyo ava mu bubi yefūla munyago: Mukama nākiraba nā-
16 nyīga obutabawo musāngo. [m] Nālaba nga tewali muntu, [n] neyewunya obutabawo muwolereza: omukonogwe ye kyegwava gumuletera obulokozi; nobutūkirivubwe bwe
17 bwamuwanirira. [o] Nāyambala obutūkirivu ngekyomukifuba, nenkufīra eyobulokozi ku mutwegwe; nāyambala engoye [p] ezokuwalana e'gwānga okuba ebyambalo, nāyambazibwa obunyīkivu ngomunagi-
18 ro. [r] Ngebikolwa byābwe bwebiriba, bwatyo bwalisasula, (alisasula) abamukyāwa ekirui, (alisasula) ababebe empēra; [s] alisasula ebizi-
19 nga empēra. [t] Kale balitya erinya lya Mukama okuva ebugwanjuba, nekitibwakye okuva ebuvanjuba: kubanga ali'ja [u] ngomu'ga ogukulukuta namānyi, ogutwālibwa no-
20 mu'ka gwa Mukama. Era [w] omununuzi ali'ja Esayuni neri abo abakyūka okuva mu kusobya mu Ya-
21 kobo, bwayogera Mukama. Nānge [y] eno ye ndagāno yānge (gyendagāna) nabo, bwayogera Mukama: omwoyo gwānge oguli ku'gwe [z] nebigambo byānge byenta'de mu kamwāko tebivenga mu kamwāko newakuba'de mu kamwa keza'deryo newakuba'de mu kamwa keza'de lyeza'deryo, bwayogera Mukama, okusoka kakano nemirembe nemirembe.

[f] Zab. 125. 5. Nge. 2. 15.
[g] Yer. 8. 15.
[i] Ma. 28. 29. Yob. 5. 14.
[k] Is. 38. 14.
[l] Mat. 12. 34 neb.
[m] Is. 63. 5. Ez. 22. 30.
[n] Is. 63. 5.
[o] Is. 61. 10. Bef. 6. 14.
[p] Is. 61. 2.
[r] Is. 63. 7.
[s] Is. 41. 1.
[t] Zab. 113. 3.
[u] Kub. 12. 15.
[w] Bal. 11. 26, 27.
[y] Yer. 31. 31. Beb. 8. 10; 10. 16.
[z] Is. 51. 16.

60 Golokoka, yāka; kubanga omusanagwo gutūse, [a] nekitībwa kya Mukama kikuviri'deyo.
2 Kubanga, laba, ekizikiza kiribi'ka kunsi nekizikiza ekiku'te (kiribi-'ka) ku mawānga: naye Mukama alikuvirayo nekitībwakye kirirabi-
3 kira ku'gwe. [b] Namawānga gali-'jira omusanagwo, ne [c] bakabaka (bali'jira) okumasamasakwo ngo-
4 vayo. Imusa amasogo omagemage olabe: bona bekung'anyiza wamu, [d] ba'ja gyoli: batabanibo bali'ja nga bava wala, ne bawalabo baliweke-
5 rwa ku mbirīzi. Awo nolyoka olaba noyākirwa, nomutimagwo gulikankana negugaziizibwa; kubanga [e] obusu'kirivu obuli mu nyanja bulikyūsibwa gyoli, obuga'ga obwama-
6 wānga buliku'jira. Olufulube lweng'amira lulikubi'kako, eng'amira Ezemidiani ne [f] Efa; bona bali'ja nga bava Esyeba: balireta [g] ezābu nomugavu nebalāngira amatendo
7 ga Mukama. Endiga zona za [i] Kedali zirikung'anyizibwa gyoli, endiga enume eza [k] Nebayosi zirikuwereza: [l] zinālinyānga, ku kyōto kyānge nezi'kirizibwa, era ndi'sāmu ekitībwa enyumba eyekitībwa
8 kyānge. Bano be bāni ababūka ngekire era nga bukamukukulu eri
9 ebituli byābwo? Mazima [m] ebizinga biri'nindirira, nebyōmbo Ebyetalusisi bye birisoka, [n] okuleta [o] batabanibo okuba'gya ewala, [p] efeza yābwe nezābu yābwe wamu nabo, [r] olwerinya lya Mukama Katondawo [s] Nolwomutukuvu owa Isiraeri, bukanga ye yaku'si'zamu e-
10 kitībwa. Era [t] ba'na'gwānga balizīmba enkomerazo ne [u] bakabaka bābwe balikuwereza: kubanga [w] nakukuba nga nkwati'dwa busūngu, naye [y] nkusāsi'de nga nkwati'dwa
11 kisa. Era [z] nenzi'gizo zinābānga si nzi'gale bulijo; tezi'galwengawo misana na kiro; abantu bakuleterēnga obuga'ga obwamawānga ne [a] bakabaka bābwe nga bawāmbe.
12 Kubanga [b] e'gwānga eryo nobwakabaka abatali'kiriza kukuwereza bali'gwāwo; wewawo, amawānga
13 ago galizikiririzibwa dala. [c] Ekitībwa kya Lebanoni kiriku'jira, enfugo nomuyovu ne namukago wamu; okuwōmya ekifo ekyawatukuvu wānge, era ndifūla [d] ekifo ekyebigere
14 byānge okuba ekyekitībwa. Nabāna babo abākujogānga bali'ja nga bakukutamira; nabo bona abākunyōmānga [e] balivūnama wansi awali ebigerebyo; nebakuita [f] kibuga kya Mukama, [g] Sayuni Ekyomutuku-
15 vu owa Isiraeri. Kubanga [i] wale-

[a] Mala. 4. 2.
[b] nyi. 5, 11. Is. 42. 6.
[c] nyi. 10, 11, 16. Is. 49. 23. Kub. 21. 24.
[d] Is. 49. 20 neb.
[e] Is 55. 5. Bal. 11. 25.
[f] Lub. 25. 4.
[g] Is. 61. 6. Mat. 2. 11.
[i] Lub. 25. 13. Zab. 120. 5.
[k] Lub. 25. 13.
[l] Is. 66. 20.
[m] Zab. 72. 10.
[n] Is. 14. 2.
[o] Bag. 4. 26.
[p] Zab. 68. 30. Zek. 14. 14.
[r] Yer. 3. 17.
[s] Is. 55. 5.
[t] Is. 56. 3, 6.
[u] Iu. 3.
[w] Is. 57. 17.
[y] Is. 54. 7, 8.
[z] Kub. 21. 25.
[a] Kub. 21. 24.
[b] Zek. 14. 17 neb.
[c] Is. 35. 2.
[d] 1 Byom. 28. 2.
[e] Is. 49. 23.
[f] Zab. 46. 4.
[g] Beb. 12. 22. Kub. 14. 1.
[i] Is. 54. 6; 62. 4.

kebwa nokyāibwa newataba muntu
aita mu'gwe, ndikufūla okuba [k] o-
bulūngi obungi obutali'gwāwo, e-
16 sanyu eryemirembe emingi. [l] No-
kuyōnka oliyōnka amata agama-
wānga, era oliyōnka amabēre ga
bakabaka: era olimanya nga [m] 'nze
Mukama ndi mulokoziwo era mu-
nunuziwo, [n] Owamānyi owa Ya-
17 kobo. Mu kifo kyekikomo ndireta
zābu ne mu kifo kyekyūma ndireta
feza, ne mu kifo kyomuti kikomo,
ne mu kifo kyamainja kyūma: era
ndifūla abāmibo okuba emirembe
nabakusolōza okuba obutūkirivu.
18 [o] Ekye'jo tekiriwulirwa nate mu-
nsiyo, (newakuba'de) okuzika ne-
wakuba'de okuzikirira mu nsalozo;
naye oliita [p] enkomerazo Bulokozi
19 nenzi'gizo [r] Kutendereza. [s] Enju-
ba siyenebānga nate omusanagwo
emisana; 'sō nomwezi sigwe gu-
nākwākirānga olwokumasamasa:
naye Mukama yanābērānga gyoli
[t] omusana ogutali'gwāwo, era Ka-
tondawo yanābānga ekitibwakyo
20 [u] Enjubayo terigwa nate lwa ku-
biri 'sō nomwezigwo tegulyegendera:
kubanga Mukama yanābānga
omusanagwo ogutali'gwāwo, [w] ne-
naku ezokukungubagakwo ziriba
21 nga ziwe'dewo. Era [y] nabantubo
banābānga batūkirivu bona, bali-
sikira ensi okutūsa emirembe gyo-
na; [z] e'tabi 'nze lyenasimba, [a] omu-
limu gwengalo zānge ndyoke mpe-
22 bwe ekitibwa. [b] Omuto alifūka lu-
kumi nomutono alifūka 'gwānga
lya mānyi: 'nze Mukama ndikyā-
nguya ebiro byakyo nga bitūse.

61 [a] Omwoyo gwa Mukama Katonda
guli ku'nze; kubanga Mukama
[b] anfuseko amafuta [c] okubūlira [d] a-
bawōmbefu ebigambo ebirūngi; a-
ntumye [e] okusiba abalina emitima
egimenyese, [f] okulāngira abawāmbe
e'dembe, nabasibe oku'gulirwawo
2 (ekomera); [g] okulāngira omwāka
gwa Mukama ogwoku'kiririzibwa-
mu, [i] nolunaku lwa Katonda wa'fe
olwokuwalanirwamu e'gwānga; [k] o-
kusanyusa bona abanakuwa'de;
3 okubatekerawo abanakuwali'de mu
Sayuni, [l] okubawa engule mu kifo
kye'vu, [m] amafuta agokusanyuka
mu kifo kyokunakuwala, ekyamba-
lo ekyokutendereza mu kifo kyo-
mwoyo ogwokukungubaga; balyoke
baitibwe miti gya butūkirivu, [n] Mu-
kama gyeyasimba, alyoke awebwe
4 ekitibwa ye. Kale [o] balizīmba ebya-
zika ebye'da, baliimusa amatōngo
agasoka okubawo, era balidābiriza
ebibuga ebyazika, amatōngo agemi-
5 rembe emingi. Era [p] ba'na'gwānga
baliimirira nebalīsa endiga za'mwe,
nabagenyi be bānābalmirānga be
banābalongōserezānga emizabibu.
6 Naye [r] 'mwe muliitibwa bakabona
ba Mukama: abantu balibaita ba-
wereza ba Katonda wa'fe: [s] mulirya
obuga'ga obwamawānga, ne mu
kitibwa kyābwe mwemulyenyumi-
7 ririza. Mu kifo kyensonyi za'mwe
[t] (muliwebwa) emirūndi ebiri; ne
mu kifo kyokuswāla balisanyukira
omugabo gwābwe: kyebaliva babē-
ra nemirūndi ebiri munsi yābwe:
8 baliba nesanyu eritali'gwāwo. Ku-
banga 'nze Mukama njagala omu-
sāngo (ogwensōnga), [u] nkyāwa o-
kunyaga wamu nobutali butūkirivu;
era ndibawa empēra yābwe ngama-
zima bwegali, era ndiragāna nabo
9 endagāno etali'gwāwo. [w] Neza'de
lyābwe lirimanyibwa mu mawānga,
nenda yābwe mu bantu: bona aba-
nābalabānga baliba'kiriza ngābo lye
za'de Mukama lyawa'de omukisa.
10 Nāsanyukirānga nyo Mukama, e-
meme yānge enesanyukirānga Ka-
tonda wānge; kubanga [y] anyamba-
zi'za ebyambalo ebyobulokozi, a-
mbi'seko omunagiro ogwobutūkiri-
vu, ngawasa omugole bweyeyōnja
nengule, era [z] ngomugole bweyewō-
11 mya nebyobuyōnjobwe. Kuba nge-
'taka bwerisansuza ekimuli kyalyo,
era ngolusuku bwerumeza ebyo e-
bisigibwa mulwo; bwatyo Mukama
Katonda bwalimeza obutūkirivu
nokutendereza mu maso gamawā-
nga gona.

62 Kulwa Sayuni kyendiva 'nema
okusirika ne kulwa Yerusalemi
kyendiva 'nema okuwu'mulā, oku-
tūsa [a] obutūkirivubwe lwebulifulu-
mangokumasamasa, nobulokozibwe
2 ngetabāza eyāka. Kale [b] amawānga
galiraba obutūkirivubwo, ne [c] ba-
kabaka bona ekitibwakyo: awo oli-
tūmibwa [d] erinya erigya akamwa
3 ka Mukama lyekalitūma. Era oliba
[e] ngule ya bulūngi mu mukono gwa
Mukama, nenkufira eyobwakabaka
4 mu mukono gwa Katondawo. [f] To-
liitibwa nate lwa kubiri nti [g] Ale-
ke'dwa; 'sō nensiyo teriitibwa nate
nti [i] Eyazika: naye oliitibwa nti
Gwensanyukira, nensiyo eriitibwa
nti Eyafumbirwa: kubanga Muka-
ma akusanyukira, nensiyo erifu-
5 mbirwa. Kuba omulenzi nga bwa-
wasa omuwala, bwebatyo batabanī-
bo bwebalikuwasa: era ngawasa
omugole bwasanyukira omugole,
bwatyo [c] Katondawo bwalikusanyu-
kira.
6 Nta'de [l] abakūmi ku bugwewo,
'gwe Yerusalemi; tebalisirika na
katono emisana nekiro: 'mwe aba-
'jukiza ba Mukama, temuwu'mulā-
7 nga, [m] sō temumuganyānga kuwu-
'mula, okutūsa lwalinywēza nāfūla

[k] Zab.47.4.
[l] Is. 49. 23; 61. 6; 66. 11, 12.
[m] Is. 43. 3.
[n] Zab.132. 2.
[o] Is. 11. 9.
[p] Is. 26. 1.
[r] Is. 61. 11.
[s] Kub. 21. 23; 22. 5.
[t] Zab.27.1.
[u] Am. 8. 9.
[w] Kub. 21. 4.
[y] Is. 52. 1. 2 Pet. 3.13.
[z] Is. 61. 3. Mat.15.13. Yok. 15. 2.
[a] Is. 64. 8. Bef. 2. 10.
[b] Mat. 13. 31 neb.
[a] Luk.4.18 neb.
[b] Zab.45.7.
[c] Ma'k. 1. 38.
[d] Is. 29. 19.
[e] Zab. 147. 3. Is. 57. 15.
[f] Lev. 25. 10.
[g] Lev.25.9.
[i] Is. 34. 8; 66. 14. Mala. 4. 1, 3.
[k] Is. 57.18.
[l] Zab. 30. 11.
[m] Zab. 45. 7.
[n] Is. 60.21.
[o] Is. 49. 8. Ez. 36. 10, 33-36.
[p] Bef.2.12.
[r] Kuv. 19. 6. Is. 66. 21. 1 Pet. 2. 9.
[s] Is.60.5,6, 11, 16.
[t] Is. 40. 2. Zek. 9. 12.
[u] Is. 1. 11, 13. Mala.1.13.
[w] Is. 54. 3.
[y] Zab. 132. 9 neb.
[z] Is. 49. 18. Kub. 21. 2.
[a] Nge. 4. 18.
[b] Zab.98.2.
[c] Is. 60. 3.
[d] Is. 65. 15. Kub 2.17; 3. 12.
[e] Zek.9.16.
[f] Kos.1.10. 1 Pet. 2.10.
[g] Is. 49.14; 54. 6, 7; 60. 15.
[i] Is. 54. 1.
[k] Is. 65. 19.
[l] Ez. 3. 17.

Yerusalemi okuba [m] etendo munsi.
8 Mukama alāi'de omukonogwe ogwadyo nomukono ogwamānyige nti
Mazima [n] siriwayo nate eng'ānoyo okuba e'mere yabalabebo; 'sō ne ba'na'gwānga tebalinywa mwenge-
9 gwo gwewakolera emirimu: naye abāgikūngula be baligirya nebatendereza Mukama; nabo abāgunoga be baligunywera [o] mumpya ezomuwatukuvu wānge.
10 Muite, muite mu nzi'gi; [p] mulongōse e'kubo eryabantu; [r] mugulumize mugulumize engūdo; mulōndemu amainja; [s] muimusize ama-
11 wānga ebendera. Laba, Mukama alāngi'de enkomerero yensi nti [t] Mugambe omuwala wa Sayuni nti Laba, [u] obulokozibwo bu'ja; [w] laba, empēraye eri naye nokusasulakwe
12 kuli mu masoge. Era balibaita nti [y] Bantu batukuvu, [z] Banunule ba Mukama: nāwe oliitibwa nti Eyanonyezebwa, [a] Kibuga ekitalekebwa.

63 Ani ono ava mu Edomu, ngalina [a] ebyambalo ebikakātike ngava Ebozula? ono alina engoye ezekitībwa, ngatambuza amānyige amangi? 'Nzayogeza obutūkirivu,
2 owamānyi okulokola. Obere'de ki [b] omumyufu mu byambalobyo, engoyezo nezifanana oyo asāmbira
3 mu so'golero? [c] Nsāmbye eso'golero omu 'nze'ka; 'sō ku mawānga tekwali nomu eyali awamu nānge: wewawo, nabasāmba mu busūngu bwānge nembalinyirira mu kirui kyānge; nomusai ogwobulamu bwābwe gumānsi'dwa ku byambalo byānge era nyinyise engoye zānge zona.
4 Kubanga [d] olunaku olwokuwalanirwako e'gwānga lwali mu mutima gwānge, nomwāka [e] ogwabanunule
5 bānge gutūse. Ne'magamaga [f] newataba wa kubēra; ninewunya obutabawo wa kuwanirira: [g] omukono gwānge 'nze kyegwava gundetera obulokozi; nekirui kyānge kye
6 kyampanirira. Ne'ninyiririra amawānga wansi mu busūngu bwānge, nembatamīza mu kirui kyānge, nenfuka ku 'taka omusai ogwobulamu bwābwe.
7 Nāyogera ku (bikolwa) bya Mukama ebyekisa ekingi namatendo ga Mukama, nga byona bwebiri byatuwa'de Mukama; nobulūngi obungi obuli eri enyumba ya Isiraeri, bwabawa'de ngokusāsirakwe bwekuli era ngolufulube bweruli olwe-
8 bikolwabye ebyekisa ekingi. Kubanga yayogera nti Mazima be bantu bānge, abāna abatalikūsakūsa:
9 kale nāba mulokozi wābwe. [i] Yabonyabonyezebwa mu kubonyabonyezebwa kwābwe kwona, ne [k] malaika ali mu masoge yabalokolānga: mu kwagalakwe ne mu kusāsirakwe [l] yabanunula; [m] nābasitulānga nābetikirānga enaku zona eze'da.
10 Naye [n] nebajēma nebanakuwaza omwoyogwe omutukuvu: kyeyava akyūka okuba omulabe wābwe, nā-
11 lwāna nabo ye ye nyini. Awo nālyoka [o] a'jukira enaku eze'da, Musa nabantube, (ngayogera nti) Aliru'dawa oyo [p] eyabalinyisa ngaba'gya mu nyanja wamu nabasūmba bendigaze? aliru'dawa oyo yateka omwoyogwe omutukuvu wakati mu-
12 bo? eyatambuzānga omukonogwe ogwekitībwa awali omukono ogwadyo ogwa Musa? [r] eyayāwulamu ama'zi mu maso gābwe okwekolera
13 erinya eritali'gwāwo? eyabaisa mu buziba, ngembalāsi mu 'dūngu, obu-
14 tesitala? Ngente bweziba ezi'ka mu kiwōnvu, omwoyo gwa Mukama gwabawu'muzānga bwegutyo: bwewatwāla bwotyo abantubo okweko-
15 lera erinya eryekitībwa. Tunula ngoima mu 'gulu, olabe ngoima [s] mu nyumba eyobutukuvubwo nekitībwakyo: buliru'dawa obunyikivubwo nebikolwabyo ebyamānyi? okwagala kwememeyo nokusāsira-
16 kwo kuziizibwa gyendi. Kubanga [t] 'gwe Kita'fe, newakuba'de nga Ibulaimu tatumanyi 'sō ne Isiraeri nga tatu'kiriza: 'gwe, ai Mukama, 'gwe Kita'fe; omununuzi wa'fe okuva emirembe nemirembe lye li-
17 nyalyo. Ai Mukama, lwaki 'gwe [u] okutukyāmya mu makubogo [w] noka'kanyaza omutima gwa'fe obutakutya? [y] Komawo kulwaba'dubo,
18 ebika ebyobusikābwo. [z] Abantubo abatukuvu bābulira akasēra obusēra: abalabe ba'fe balinyiri'de awa-
19 tukuvuwo. Tufūse ngābo botofugānga; ngābo abatatūmibwānga linyalyo. Singa [a] oyuzi'za e-
64 'gulu, singa o'se ensozi nezikuvu lukuta olwoku'jakwo; ngomuliro bwegukwata ebisa'ka, ngomuliro bwegweseza ama'zi: okutegēza abalabebo erinyalyo, amawānga gaka-
3 nkanire oku'jakwo! [b] Bwewakola ebyentīsa byetutasūbirānga, wa'ka, ensozi nezikulukuta olwoku'jakwo.
4 Kubanga obwe'da [c] abantu tebāwulirānga 'sō nokutu tekubategēzānga 'sō neriso teirabānga Katonda wabula 'gwe akolera omulimu oyo
5 amulindirira. Osisinkana noyo asanyuka nākola ebyobutūkirivu, abo abaku'jukira mu makubogo: laba, wasunguwala na'fe netwōnōna: oobwe'da (twabērānga) mwebyo, no-
6 kulokoka tulirokoka? Kubanga 'fena tufūse [d] ngatali mulongōfu, [e] nebikolwa bya'fe byona ebyobutūkirivu biri ng'ānga ekyambalo ekikonge'de: era [f] 'fena tuwotōka ngo-

[m] Is.61.11. Zef. 3. 20.
[n] Ma. 28. 30 neb. Yer. 5. 17.
[o] Ma. 12. 11 neb.; 14. 23, 26.
[p] Is. 40. 3.
[r] Is. 57. 14.
[s] Is. 49. 22.
[t] Zek 9. 9.
[u] Is. 46. 13.
[w] Is. 40. 10.
[y] Is. 63. 18.
[z] Is. 35. 9.
[a] Iu. 4.
[a] Is. 34. 6.
[b] Kub. 19. 13.
[c] Kung. 1. 15. Kub. 14. 20; 19. 15.
[d] Is. 34. 8.
[e] Is. 62. 12.
[f] Zab. 22. 11. Yok. 16. 32.
[g] Is. 59. 16.
[i] Balam. 10. 16. Zek. 2. 8.
[k] Kuv. 33. 14. Bik. 7. 38.
[l] Zab. 74. 2.
[m] Is. 46. 3.
[n] Kuv. 15. 24; 23. 21. Kubal. 14. 11.
[o] Zab. 78. 34.
[p] Kuv. 14. 30; 32. 11, 12.
[r] Kuv. 14. 21.
[s] Zab. 33. 14.
[t] Ma. 32. 6. 1 Byom. 29. 10. Is. 64. 8.
[u] Zab. 119. 10.
[w] Is. 6. 10. Yok. 12. 40.
[y] Kubal. 10. 36. Zab. 90. 13.
[z] Ma. 7. 6. Is. 62. 12.
[a] Zab. 18. 9.
[b] Kuv. 34. 10. Balam. 5. 4.
[c] 1 Kol. 2. 9.
[d] Lev. 5. 2 neb.
[e] Is. 33. 9; 35. 2.
[f] Is. 40. 6-8.

lulagala; nobutali butūkirivu bwa-
'fe bututwālira dala ngempewo.
7 'Sō tewali asaba linyalyo, eyekakā-
biriza okukukwatako: kubanga
g otukisi'za amasogo notumalawo
8 olwobutali butūkirivu bwa'fe. Na-
ye kakano, ai Mukama, i 'gwe kita'fe;
'fe tuli būmba. k nāwe mubūmbi wa-
'fe; l na'fe 'fena tuli mulimu gwa
9 mukonogwo. Tosunguwala nyo
nyini, ai Mukama, 'sō to'jukira bu-
tali butūkirivu enaku zona: laba,
tunula, tukwegairi'de, m 'fe 'fena
10 tuli bantubo. Ebibugabyo ebitukuvu bifūse 'dūngu, Sayuni kifūse
11 'dūngu, Yerusalemi matōngo. E-
nyumba ya'fe entukuvu enūngi, ba-
jaja ba'fe mwebākutendererezānga,
n eyōke'dwa omuliro; nebintu bya-
'fe byona ebyokwesima bifafāganye.
12 o Olizibikiriza ebyo nga bimaze o-
kubawo: ai Mukama? olisirika no-
tubonyabonya nyo nyini?

65 a Mbūzibwako abo abatāmbū-
zāngako; ndabi'dwa abo aba-
ta'nonyānga: nagamba nti Ndaba,
ndaba, eri e'gwānga b eritatūmi-
2 bwānga linya lyānge. c Ngolole'de
emikono gyānge okuzibya obu'de
abantu abajēmu abatambulira mu
'kubo eritali 'dūngi, okugoberera
3 ebirowōzo byābwe bo; abantu a-
bansunguwaza mu maso gānge olu-
tata, nga basalira sadaka d mu nsu-
ku, era nga bōtereza obubāne e ku
4 matofali; f abatūla mu malālo, abasula mu bifo ebyekyāma; g abalya
enyama yembi'zi nama'zi agemizi-
5 zo gali mu bibya byābwe; i abogera nti Imirira we'ka, tonsemberera
'nze kubanga 'nze nkusinga obutukuvu: abo gwe mu'ka mu nyindo
yānge, omuliro ogwāka okuzibya
6 obu'de. Laba, k kiwandiki'dwa mu
maso gānge: sirisirika, naye l ndi-
7 sasula, wewawo, ndisasula m mu kifuba kyābwe obutali butūkirivu
bwa'mwe 'mwe n nobutali butūkirivu bwa bajaja ba'mwe wamu,
bwayogera Mukama, o abayōterezānga obubāne ku nsozi p nebanzivōlera ku busozi: kyendiva nsoka
okugera omulimu gwābwe mu kifuba kyābwe.
8 Bwati bwayogera Mukama nti
Ngomwenge omusu bwegulabikira
mu kirīmba, newabawo ayogera nti
Tokizikiriza kubanga mulimu omukisa: bwentyo bwendikola kulwa-
ba'du bānge 'neme okubazikiriza
9 bona. Era ndi'gya eza'de mu Ya-
kobo ne mu Yuda (ndi'gyamu) alisikira ensozi zānge: r nabalōnde
bānge baligisikira naba'du bānge
10 balitūla omwo. Awo s Saloni kiriba
kisibo kya ndiga, t nekiwōnvu kya
Akoli (kiriba) kifo ente wezigalami-
ra, olwabantu bānge aba'nonye'za.
11 Naye 'mwe abaleka Mukama, abe-
rabira u olusozi lwānge olutukuvu,
abategekera Mukisa w emeza, aba-
juliza Kutekawo omwenge omuta-
12 bule; 'nze ndibatekerawo ekitala,
na'mwe 'mwena mulikutama oku-
'tibwa: y kubanga bwenaita temwa-
itaba; bwenayogera temwawulira;
naye nemukola ekyali ekibi mu ma-
so gānge nemulōnda ekyo kyesasa-
nyukira.
13 Kyava ayogera bwati Mukama
Katonda nti Laba, aba'du bānge
balirya, naye 'mwe mulirūmwa nja-
la: laba, aba'du bānge balinywa,
14 naye 'mwe mulirūmwa nyōnta: la-
ba, aba'du bānge balisanyuka, na-
ye 'mwe muliswāla: laba, aba'du
bānge baliīmba omutima gwābwe
nga gusanyuse, naye 'mwe mulikā-
ba omutima gwa'mwe nga guna-
kuwa'de z nemuwowogana omwoyo
15 gwa'mwe nga gulūmi'dwa. Era
mulirekera abalōnde bānge erinya
lya'mwe okuba a ekikolimo, era
Mukama Katonda aliku'ta; nātūma
16 aba'dube erinya edala: eyesabira
omukisa munsi kyanāvānga yesa-
bira omukisa eri Katonda owamazi-
ma; noyo alāira munsi anālāirānga
Katonda owamazima; kubanga o-
buinike obwasoka bwerabi'dwa, era
kubanga bukweke'dwa amaso gā-
17 nge. Kubanga, laba, b ntōnda e'gu-
lu erigya nensi empya: 'sō ebintu
ebyasoka tebiri'jukirwa 'sō tebirii-
18 ngira mu mwoyo. Naye musanyu-
ke mujagulize enaku zona ekyo
kyentōnda: kubanga, laba, c ntō-
nda Yerusalemi okuba okusanyu-
ka, nabantu bāmu okuba esanyu.
19 Era d ndisanyukira Yerusalemi ne-
jaguliza abantu bānge: 'sō e ne'do-
bozi eryokukāba nga terikyawuli-
rwa omwo nate newakuba'de e'do-
20 bozi eryokulira. Temukyavānga-
mu mwāna wa naku bunaku, newa-
kuba'de omuka'de atanatūsa naku-
ze: kubanga f omwāna alifa nga ya-
kamaze emyāka kikumi, g nalina e-
bibi nga yakamaze emyāka kikumi
21 alikolimirwa. Era balizīmba enyu-
mba nebasulamu; era balisimba
ensuku ezemizabibu nebalya ebi-
22 bala byāmu. Tebalizīmba omulala
nāsulamu; tebalisimba omulala nā-
lya: i kubanga ngenaku ezomuti
bweziba, bwezityo bweziriba enaku
ezabantu bānge, nabalōnde bānge
balirwāwo nga balya omulimu o-
23 gwengalozābwe. Tebalikolera bwe-
rēre mirimu 'sō k tebalizāla ba kula-
ba naku; kubanga l lye za'de lyabo
abawebwa Mukama omukisa, ne-
24 nda yābwe wamu nabo. Awo olu-
litūka m nga tebanaba kuita ndiita-
ba; era n nga bakyayogera ndiwu-

g Is. 54. 8.
i Is. 63. 16.
k Is. 45. 9.
l Zab. 138. 8.
Is. 60. 21.
m Zab. 79. 13.
n 2 Basek. 25. 9.
Is. 63. 18.
o Is. 42. 14.
a Bal. 10. 20.
b Is. 63. 19.
c Bal. 10. 21.
d Lev. 17. 5.
Is. 1. 29; 66. 17.
e Kuv. 20. 24, 25.
f Ma. 18. 11.
g Is. 66. 17.
i Mat. 9. 11.
Luk. 18. 11.
k Mala. 3. 16.
l Yer. 16. 18.
Ez. 11. 21.
m Zab. 79. 12.
n Kuv. 20. 5.
Mat. 23. 35.
o Ez. 18 6, 11; 22 9.
p Ez. 20. 27, 28.
r Mat. 24. 22.
Bal. 11. 5, 7.
s Is. 33. 9; 35. 2.
t Yos. 7. 26.
u Is. 57. 13.
w Ez. 23. 41.
1 Kol. 10. 21.
y Is. 66. 4.
z Mat. 8. 12.
a Ma. 28. 37.
Yer. 29. 22
Zek. 8. 13
b Is. 66. 22.
2 Pet. 3. 13.
Kub. 21. 1.
c Yer. 31. 7.
d Is. 62. 5.
e Is. 35. 10.
f Yer. 31. 17.
g Mub. 8. 12.
i Zab. 92. 12, 13.
k Ma. 28. 41.
Kos. 9. 12.
l Is. 61. 9.
m Zab. 32. 5.
n Dan. 9. 21.

25 lira. [o] Omusege nomwāna gwendiga binālirānga wamu, nempologoma eneryānga omu'do ngente: [p] nenfūfu yenebānga e'mere eyomuscta. [r] Tebirirūma 'sō tebirizikiririza ku [s] lusozi lwānge lwona olutukuvu, bwayogera Mukama.

66 Bwati bwayogera Mukama nti [a] E'gulu ye ntebe yānge, nensi ye ntebe yebigere byānge: nyumba ki gyemulinzimbira? era kifo ki
2 ekiriba ekiwu'mulo kyānge? Kubanga bino byona omukono gwānge gwe gwabikola, era ebyo byona nebibawo bwebityo, bwayogera Mukama: naye omwāvu era [b] alina omwoyo ogubonere'de era akankanira ekigambo kyānge, [c] ye wuyo
3 gwenditunulira. [d] Asala ente ali ng'anga a'ta omuntu; awayo omwāna gwendiga (ali) ng'anga amenyako embwa obulago; aleta ekiwebwayo (ali ng'anga aleta) omusai gwembi'zi; ayōteza omugavu ngoyo asabira ekifananyi omukisa: wewawo, balōnze amakubo gābwe bo, nememe yābwe esanyukira emi-
4 zizo gyābwe; era nānge ndirōnda ebibalimbalimba, nembaletako ebyo byebatya; [e] kubanga bwenaita newataba muntu eyaitaba; bwenayogera tebāwulira: naye nebakola ekyali ekibi mu maso gānge, nebalōnda ekyo kyesasanyukira.
5 Muwulire ekigambo kya Mukama, 'mwe abakankanira ekigambokye: nti Baganda ba'mwe abābakyāwa, [f] abābagoba okubalānga erinya lyānge, boge'de nti [g] Mukama awebwe ekitībwa tulyoke tulabe [i] esanyu lya'mwe; naye balikwatibwa ensonyi. E'dobozi eryokuyogāna eriva
6 mu kibuga, e'dobozi eriva mu yekalu, e'dobozi lya Mukama asasula
7 abalabebe empēra. Yali nga tanalūmwa nāzāla; obubalagazebwe bwali nga tebunatūka nāzāla omwā-
8 na wa bulenzi. Ani eyali awuli'de ekigambo ekifanana bwekityo? āni eyali alabye ebigambo ebifanana bwebityo? Ensi erizālwa ku lunaku lumu? e'gwānga liriva mu lubuto mulūndi gumu? kubanga Sayuni yali nga kya'je alūmwe nāzāla
9 abānabe. Nditūsa okuzālwa nesizāza? bwayogera Mukama: 'nze azāza ndi'gala (olubuto)? bwayogera Katondawo.
10 [k] Musanyukire wamu ne Yerusalemi, mujaguze kululwe, 'mwe 'mwena abamwagala: musanyukire wamu naye olwesanyu, 'mwe
11 'mwena abamukābirira: mulyoke [l] muyōnke mu'kute amabērege agasanyusa; mulamule mumalemu musanyukire ekitībwakye ekisu'kirivu.
12 Kubanga bwati bwayogera Mukama nti Laba, ndibunya [m] emirembe gyali ngomu'ga, nekitībwa kyamawānga ngomu'ga ogwanjāla, na-'mwe muliyōnkako; [n] muliwekerwa ku mbirīzi, era mulibūsibwabūsibwa
13 ku mavivi. Ngomuntu nyina gwasanyusa, bwentyo bwendisanyusa 'mwe; nemusanyusibwa mu Yerusa-
14 salemi. Era mulikiraba nomutima gwa'mwe gulijaguza [o] namagūmba ga'mwe galyera ngomu'do omugōnvu: nomukono gwa Mukama gulimanyibwa eri aba'dube, era alisu-
15 nguwalira abalabebe. Kubanga, laba, [p] Mukama ali'ja nomuliro, [r] namagālige galiba ngempewo eyakazimu; okusasula obusūngubwe nekirui, nokunenyakwe nenimi ezo-
16 muliro. Kubanga Mukama aliwoza na muliro era [s] na kitalakye eri bona abalina omubiri: era Mukama
17 [t] bāli'ta baliba bangi. Abo abetukuza neberongōsa (okugenda) [u] mu nsuku, enyuma womu ali wakati, [w] nga balya enyama yembi'zi nekyomuzizo ekyo [y] nomusonso; bali-'gwērawo wamu, bwayogera Muka-
18 ma. Kubanga 'nze ('manyi) emirimu gyābwe nebirowōzo byābwe: (ebiro) bi'ja lwendikung'anya amawānga gona nenimi; kale [z] bali'ja
19 nebalaba ekitībwa kyānge. Era nditeka [a] akabonero mubo, nabo abawona kubo ndibatuma mu mawānga, eri Talusisi, Puli ne Ludi, abalēga omutego, eri Tubali ne Yavani, mu bizīnga ebiri ewala, abatawulirānga tutumo lyānge, 'sō tebalabānga kitībwa kyānge; kale [b] balibūlira amawānga ekitībwa kyā-
20 nge. Awo balireta baganda ba'mwe bona nga baba'gya mu mawānga gona okuba [c] ekiwebwayo eri Mukama, ku mbalāsi ne mu magāli ne ku nyinyo ne ku nyūmbu ne ku nsolo ezembiro. awali olusozi lwānge olutukuvu Yerusalemi, bwayogera Mukama, ngabāna ba Isiraeri bwebaleta ekyo kyebawayo mu kintu ekirongōfu mu nyumba ya Mu-
21 kama. Era nditwāla ne kubo okuba [d] bakabona Nabalevi, bwayogera
22 Mukama. Kubanga [e] e'gulu erigya nensi empya byendikola bwebirisigala mu maso gānge, bwayogera Mukama, bwebityo [f] bwebirisigala
23 eza'de lya'mwe nerinya lya'mwe. Awo olulitūka, okuva ku mwezi okutūsa ku mwezi, nokuva ku sabiti okutūsa ku sabiti, [g] bona abalina omubiri bana'jānga okusinziza mu maso gānge, bwayogera Mukama.
24 Kale balifuluma nebatunulira emirāmbo gyabasaja abansobe'zako: kubanga [i] envunyu yābwe terifa, 'sō nomuliro gwābwe tegulizikizibwa; era baliba kyenyinyalwa eri bona abalina omubiri.

[o] Is. 11. 6.
[p] Lub. 3. 14.
[r] Is. 11. 9.
[s] Iu. 11.
[a] 2 Byom. 6. 18. Bik. 7. 49, 50.
[b] Zab. 34. 18.
[c] Is. 57. 15; 61. 1.
[d] Is. 1. 11; 61. 8.
[e] Is. 65. 12.
[f] Luk. 6. 22.
[g] Yok. 16. 2.
[i] 2 Bas. 1. 9, 10. Tit. 2. 13.
[k] Is. 65. 19.
[l] Is. 60. 16.
[m] Is. 42. 18; 60. 5.
[n] Is. 49. 22
[o] Ez. 37. 1-10.
[p] Is. 9. 5; 33. 14. 2 Bas. 1. 8.
[r] Zab. 68. 17. Kab. 3. 8.
[s] Is. 27. 1.
[t] Yer. 25. 33.
[u] Is. 65. 3.
[w] Is. 65. 4.
[y] Lev. 11. 29.
[z] Zab. 86. 9.
[a] Luk. 2. 34.
[b] Mala. 1 11.
[c] Bal. 15. 16.
[d] Is. 61. 6.
[e] Is. 65. 17.
[f] Is. 53. 10.
[g] Zab. 65. 2.
[i] Ma'k. 9. 44, 46, 48.

EKITABO
KYA
NA'BI YEREMIYA.

1 EBIGAMBO bya Yeremiya mutabani wa Kirukiya [a] owokubakabona abāli mu [b] Anasosi munsi ya Benya-
2 mini: eya'jirwa ekigambo kya Mukama mu mirembe gya [c] Yosiya mutabani wa Amoni, kabaka wa Yuda, [d] mu mwāka ogwekumi nesatu o-
3 gwokufugakwe. Era kya'jira ne mu mirembe gya [e] Yekoyakimu mutabani wa Yosiya kabaka wa Yuda, okutūsa ku nkomerero yomwāka ogwekumi nagumu ogwa [f] Zedekiya mutabani wa Yosiya kabaka wa Yuda: [g] okutūsa Abeyerusalemi lwebātwālibwa nga basibe mu mwezi ogwokutāno.
4 Awo ekigambo kya Mukama ne-
5 kinji'jira nti Bwenali nga [h] sinakubūmba mu lubuto nakumanya, era [k] nga tonava mu lubuto nakutukuza; nkuta'dewo okuba na'bi [l] eri a-
6 mawānga. Awo 'nze nendyoka njogera nti Wowe, Mukama Katonda! laba, siīnza kwogera: kubanga ndi
7 mwāna muto. Naye Mukama nāng'amba nti Toyogera nti Ndi mwāna muto: kubanga eri bona gyenākutumānga gyonogendānga, era [m] kyona kyenākulagirānga kyono-
8 yogerānga. Tobatyānga: kubanga 'nze ndi wamu nāwe okukuwonya,
9 bwayogera Mukama. Awo [n] Mukama nāgolola omukonogwe [o] nākoma ku kamwa kānge; Mukama nāng'amba nti Laba, nta'de ebiga-
10 mbo byānge mu kamwāko: laba, lero nkuta'dewo okuba omukulu wamawānga era owamatwāle ga bakabaka, okusimbula nokumenya nokuzikiriza nokusūla; okuzimba nokusimba.
11 Era nate ekigambo kya Mukama nekinji'jira nga kyogera nti Yeremiya, olaba ki? Nenjogera nti
12 Ndaba omu'go ogwomulozi. Awo Mukama nāng'amba nti Olabye bulūngi: kubanga ndabirira ekigambo
13 kyānge okukitūkiriza. Awo ekigambo kya Mukama nekinji'jira omulūndi ogwokubiri nga kyogera nti Olaba ki? Nenjogera nti Ndaba entamu eyesera; namaso gayo
14 gaima ebukika obwa kono. Awo Mukama nāng'amba nti Okuima ebukika obwa kono obubi bulifubu-
15 tukira ku bona abali munsi. Kubanga, laba, ndiita ebika byona ebyamatwāle ga bakabaka bebukika obwa kono, bwayogera Mukama; era bali'ja [p] nebasimba buli muntu entebeye awaingirirwa mu miryāngo gya Yerusalemi nokwolekera bugwe wayo yena enjui zona nokwolekera
16 ebibuga byona ebya Yuda. Era [r] ndyātula emisāngo gyānge eri bo olwobubi bwābwe bwona; kubanga bandese nebōteza obubāne eri bakatonda abalala, nebasinza emiri-
17 mu egyengalo zābwe bo. Kale 'no wesibe ekimyu oimuke obagambe byona byenkulagira: [s] tokeng'ēntererwānga eri bo, 'neme okukuke-
18 ng'ēnterera mu maso gābwe. Kubanga, laba, nkufu'de lero ekibuga ekiriko enkomera, era empagi eyekyūma, era bugwe owekikomo eri ensi yona, eri bakabaka ba [t] Yuda, eri abakulu bayo, eri bakabona ba-
19 yo, neri abantu abomunsi. Era balirwāna nāwe; naye tebalikuwāngula: kubanga 'nze ndi wamu nāwe, bwayogera Mukama, okukuwonya.

2 Awo ekigambo kya Mukama ne-
2 kinji'jira nga kyogera nti Genda oyogerere wa'gulu mu matu ga Yerusalemi nti Bwatyo bwayogera Mukama nti Nku'jukirira ku kisa ekyomubutobwo, [a] okwagala okwokwogerezebwakwo; bwewangoberera mu [b] 'dūngu munsi etasigi-
3 bwa. [c] Isiraeri (yali) butukuvu eri Mukama, [d] ebibala ebiberyeberye ebyokukyengerakye: bona abamulya baliitibwa aba'zi'za omusāngo: obubi bulibatūkako, bwayogera Mukama.
4 Muwulire ekigambo kya Mukama, 'mwe enyumba ya Yakobo, nebika byona ebyenyumba ya Isi-
5 raeri: bwatyo bwayogera Mukama nti [e] Butali butūkirivu ki bajaja ba'mwe bwebālaba mu'nze nokugenda bagenze wala okunvako, nebatambula okugoberera obutalimu
6 nebafūka abatalimu? 'Sō tebayogera nti Mukama aliru'dawa eyatu-'gya munsi Yemisiri; eyatuisa mu lukōla, munsi eyamalūngu nobunya, munsi eyenyōnta neyekisikirize ekyokufa, munsi omuntu yena gyataitamu, 'sō nomuntu yena mwa-
7 tabēra? Nembaleta munsi eyekyengera, okulyānga ebibala byāmu nobulūngi bwāmu; naye bwemwai-

[a] Ez. 1. 3.
[b] Yer. 29. 27.
[c] 2 Basek. 22. 1 neb.
[d] Yer. 25. 3; 36. 2.
[e] 2 Basek. 23. 36.
[f] 2 Basek. 24. 18.
[g] Yer. 52. 12, 15.
[h] Bag. 1.15.
[k] Luk. 1. 15.
[l] Yer. 25. 15-29; era 46-51.
[m] Mat. 28. 20.
[n] Ez. 2. 9; 8. 3.
[o] Is. 6. 7.
[p] Yer. 39. 3; 43. 10.
[r] Yer. 4.12.
[s] lu. 8. Ez. 3. 9.
[a] Ez. 16. 8, 22, 43, 60.
[b] Ma. 8. 2, 3.
[c] Kuv. 28. 36.
[d] Ez. 2. 9; 8. 3.
[e] Is. 5. 4. Mi. 6. 3.

ngira [f]nemwōnōna ensi yānge, nemufūla obusika bwānge okuba o-
8 muzizo. Bakabona tebayogera nti Mukama aliru'dawa? [g]nabo abatogatoga amatēka teba'manya: era [i]nabakūngu nebansobya, [k]bana'bi nebalagula kulwa Baali nebatambula nga bagoberera ebitaliko
9 kyebigasa. Kyenāva [l]neyongera okuwoza na'mwe, bwayogera Mukama, era ndiwoza nabāna babāna
10 ba'mwe. Kubanga [m]muwunguke mugende ku bizīnga bya [n]Ki'timu mulabe; mutume [o]Ekedali, mwetegēreze nyo; mulabe obanga wali waba'dewo ekigambo ekyenkana a-
11 wo. Waliwo [p]e'gwānga eryawanyisa bakatonda (bābwe), [r]abatali bakatonda naye? naye abantu bānge bāwanyisa ekitibwa kyābwe
12 olwekyo ekitaliko kyekigasa. Samāliririra ekyo, 'gwe e'gulu, otye ekitatika, owubāle nyo, bwayogera
13 Mukama. Kubanga abantu bānge bakoze ebibi bibiri; [s]bandese 'nze olu'zi [t]olwama'zi amalamu, nebesimira ebidiba, ebidiba ebitonya, e-
14 bitainza kubamu ma'zi. Isiraeri mu'du? (mu'du) eyazālibwa mu nyumba? kiki ekimufu'de omui'go?
15 Empologoma ento zimuwulugumi-'deko nezivūma: nezizisa ensiye; ebibugabye byōkere'dwa dala awa-
16 tali abitūlamu. Era abāna ba Nofu ne Tapanesi bamenye obwēzinge-
17 bwo. Tewereseko ekyo kubanga olese Mukama Katondawo, bweya-
18 kulung'amiza mu 'kubo? Kale 'no [u]ofayo ki mu 'kubo erigenda Emisiri okunywa ama'zi ga Sikoli? oba ofayo ki mu 'kubo erigenda Ebwasuli, okunywa ama'zi Ago-
19 mu'ga? Obubibwo 'gwe bulikubūlirira, noku'dakwo enyuma kulikunenya: kale manya olabe nga kigambo kibi era kya bubalagaze, kubanga olese Mukama Katondawo, era ngentisa yānge teri mu-'gwe, bwayogera Mukama, Muka-
20 ma owe'gye. Kubanga obwe'da namenya ekikoligokyo, nenkutula ebisibabyo; noyogera nti Si'ja kuwereza; kubanga wakutama [w]ku buli lusozi oluwānvu ne wansi wa buli muti omubisi nga [y]wefūla o-
21 mwenzi. Era naye nali nkusimbye [z]muzabibu mulūngi, ensigo eyamazima amerēre: kale ofūse otya gyendi omuti ogwayōnōneka ogwomu-
22 zabibu ogwomukibira? Kubanga newakuba'de ngonāba nolu'vu newetwālira sabuni mungi, naye obutali butūkirivubwo bulāmbi'dwa mu maso gānge, bwayogera Mukama
23 Katonda. Oīnza otya okwogera nti Sōnōnese, sigobererānga Babaali? laba e'kubolyo [a]mu kiwōnvu, otegēre byewakola: (oli) ng'amira ya mbiro ngeitaita mu makubo gayo;
24 entulege eyamanyira amalūngu e-kōnga empewo nga yegōmba; mu kisēra kyayo āni aīnza okugikyūsa? zona eziginonya teziryekōya; zināgirabira mu mwezi gwayo.
25 Ziiza ekigerekyo oleme okuba atalina ngato, nomumirogwo oleme o-kulakasira enyōnta; naye noyogera nti Tewali 'sūbi: ne'da; kubanga njaga'de ba'na'gwānga, era bendi-
26 goberera. Omu'bi nga bwakwatibwa ensonyi bwalabika, nenyumba ya Isiraeri bwekwatibwa bweti ensonyi; bo ne bakabaka bābwe nabakulu bābwe ne bakabona bābwe
27 ne bana'bi bābwe: abagamba ekikōnge nti 'Gwe kitānge; ne'jinja nti 'Gwonzāla: kubanga bankubye amabega 'sō si maso gābwe: naye [b]mu biro mwebalirabira enaku balyogera nti Golokoka otulokole.
28 Naye [c]bakatondabo bewekole'de baliru'dawa? bo bagolokoke obanga baīnza okukulokola mu biro mwolabira enaku: [d]kubanga ebibugabyo nga bwebyenkana, ne bakatondabo bwebenkana bwebatyo, 'gwe Yuda.
29 Kiki ekibagaza okuwoza nānge? 'mwena munsobe'za, bwayogera
30 Mukama. [e]Abāna ba'mwe mbakubi'de bwerēre; tebaganyi'za kubūlirirwa: [f]ekitala kya'mwe 'mwe kimazewo bana'bi ba'mwe ngempo-
31 logoma ezikiriza. 'Mwe abomumirembe gino, mulabe ekigambo kya Mukama. Nābānga 'dūngu eri Isiraeri? oba nsi ya kizikiza ekiku'te? abantu bānge ekibogeza ki nti Tu-
32 tālūse; tetukya'ja gyoli nate? Omuwala aīnza okwerabira ebibye ebyobuyōnjo, oba omugole ebyambalobye? naye abantu bānge banerabi'de enaku (nyingi) ezitabali-
33 ka. Ngolongōsa e'kubolyo okunonya okwagalibwa! kyovu'de oigiriza nabakazi ababi amakubogo.
34 Era ku birengebyo kulabise [g]omusai gwememe zabāvu abataliko musāngo: sigulabye mu kituli ekisi-
35 mibwa wabula ku bino byona. Era naye noyogera nti Siriko musāngo; mazima obusūngubwe bukyūse okunvako. Laba, ndiwoza nāwe ku-
36 banga oyogera nti Sōnōnānga. Otambuliratambulira ki enyo bwotyo okuwanyisa e'kubolyo? era olikwatibwa ensonyi ne kulwa Misiri, nga bwewakwatibwa ensonyi kulwa
37 Bwasuli. Era ne gyali olivayo [i]nga wetise emikono: kubanga Mukama agānyi ebyo byewesiga, 'sō toliraba mukisa mubyo.

3 Bogera nti [a]Omusaja bwagoba mukaziwe, naye nāmuvako nāba owomusaja omulala, omusaja oyo

[f] Lev. 18. 26. Yer. 3. 1; 16. 18.
[g] Yer. 18. 18.
[i] Yer. 3.15; 10. 21.
[k] Yer. 23. 13.
[l] Iu. 35. Ez. 17. 20; 20. 35, 36. Mi. 6. 2.
[m] Yer. 18. 13.
[n] Lub. 10. 4.
[o] Is. 60. 7.
[p] Mi. 4. 5.
[r] Is. 37. 19. Yer. 16. 20.
[s] Yer. 17. 13.
[t] Yok. 4. 10.
[u] Is. 30. 1, 2; 31. 1; 36. 6.
[w] Yer. 17. 2.
[y] Yer. 3. 6. Ez. 6. 13.
[z] Is. 5. 2.
[a] Yer. 7. 31, 32; 19. 2, 6.
[b] Balam. 10. 9, 10. Zab. 78. 34. Is. 26. 16.
[c] Ma. 32. 37.
[d] Yer. 11. 13.
[e] Is. 1. 5.
[f] 2 Byom. 36. 16. Nek. 9. 26.
[g] Zab. 106. 38. Yer. 19. 4.
[i] 2 Sam. 13. 19.
[a] Ma. 24. 3, 4.

b Yer. 2. 7.
c Yer. 2.20.
d Yer. 4. 11; 7. 29.
e Lub. 38. 14. Ez. 16. 25.
f Yer. 14. 22.
g Yob. 29. 23.
h Yer. 31.8.
k Yer. 2.20.
l Ez. 16. 46; 23. 4.
m Ma. 24. 1, 3. Is. 50. 1.
n Yer. 1.13.
o Lev. 26. 40 neb. Ma. 30. 1, 2 neb.
p Yer. 2. 20.
r Is. 54. 5. Yer. 31. 32. Kos. 2. 19, 20.
s Bal. 11. 5.

alimu'dira nate? b ensi eyo teryō-
nōneka nyo? Naye 'gwe c wefūla
omwenzi eri baganzibo bangi; era
naye nzirira nate, bwayogera Mu-
2 kama. Imusa amasogo eri d ensozi
ezobwēru olabe; webatasulira nāwe
wā? e Wabātulirira ku ma'bali ge-
'kubo, Ngomuwalabu mu 'dūngu;
era wayōnōna ensi nobwenzibwo
3 nobubibwo. f Empandagirize kye-
zivu'de ziziizibwa, 'sō tewaba'dewo
g to'go; era naye noba nekyenyi
ekyomwenzi, wagāna okukwatibwa
4 ensonyi. Tonkābirenga okuva lero
nti Kitānge, 'gwe musāle wo buto
5 bwānge? h Aliguguba (nobusūngu-
bwe) emirembe gyona? aliremera
mubwo okutūsa enkomerero? La-
ba, wayogera nokola ebigambo ebi-
bi, nokwata e'kubolyo 'gwe.
6 Era nate Mukama nāng'ambira
mu mirembe gya Yosiya kabaka nti
Olabye ekyo Isiraeri eya'da enyuma
kyakoze? k alinye ku buli lusozi olu-
wānvu ne wansi wa buli muti omu-
7 bisi, neyefūlira eyo omwenzi. Ne-
njogera bweyamala okukola ebyo
byona nti Alinzirira; naye nāta'da:
ne l mwanyina owenkwe Yuda nā-
8 kiraba. Nendaba, bwenamala oku-
goba Isiraeri eya'da enyuma ne'mu-
wa m ebaluwa eyokumugoba olwe-
nsōnga eno kubanga ayenze, era
naye Yuda owenkwe mwanyina nā-
tatya; naye era naye nāgenda ne-
9 yefūla omwenzi. Awo olwātūka ku-
banga mwāngu okwenda ensi neyō-
nōneka, nāyenda ku mainja nebikō-
10 nge. Era naye ebyo byona newa-
kuba'de nga bimaze okubawo, mwa-
nyina owenkwe Yuda tanziri'de no-
mutimagwe gwona. naye ngakūsa-
11 kūsa, bwayogera Mukama. Awo
Mukama nāng'amba nti Isiraeri e-
ya'da enyuma yeraze okuba omutū-
12 kirivu okukira Yuda owenkwe. Ge-
nda olāngire ebigambo bino ngotu-
nulira n obukika obwa kono, oyoge-
re nti Komawo, 'gwe Isiraeri eya-
'da enyuma, bwayogera Mukama;
sibatunulire nobusūngu: kubanga
nina okusāsira, bwayogera Mukama,
siriguguba na (busūngu) emirembe
13 gyona. o Kyo'ka 'kiriza obutali bu-
tūkirivubwo, nga wasobya Mukama
Katondawo, nosāsānyiza amakubo-
go abagenyi p wansi wa buli muti
omubisi, 'sō temwagōndera 'dobozi
14 lyānge, bwayogera Mukama. Ko-
mawo, 'mwe abāna aba'da enyuma,
bwayogera Mukama; kubanga r 'nze
'bamwe: era ndibatwāla nga nziya
s omu ku kibuga nababiri ku kika,
15 nembaleta Esayuni: era ndibawa
abasūmba ngomutima gwānge bwe-
guli abalibalisa nokumanya nokute-
16 gēra. Awo olulitūka bwemuliba
nga mwāze era nga mweyonge'de
munsi, kale mu biro ebyo, bwayo-
gera Mukama, nga tebakyayogera
nti Esanduko eyendagāno ya Mu-
kama; 'sō teriingira mu mwoyo
gwābwe; 'sō tebaligi'jukira; 'sō
tebaligikyālira; 'sō tebalikola nate
17 (bwebatyo). Mu biro ebyo baliita
Yerusalemi entebe ya Mukama;
t namawānga gona galikung'anyizi-
bwa eyo, eri erinya lya Mukama
Eyerusalemi: 'sō tebalitambula na-
te ngobuka'kanyavu bwomutima
18 gwābwe omubi bwebuli. Mu biro
ebyo u enyumba ya Yuda eritambu-
lira wamu nenyumba ya Isiraeri,
era balivira wamu munsi v eyobu-
kika obwa kono nebaingira w munsi
gyenawa bajaja ba'mwe okuba obu-
19 sika. Naye nenjogera nti Ndikute-
ka ntya mu bāna, nenkuwa ensi
eyesanyu, obusika obulūngi mu-
'gye lyamawānga? nenjogera nti
x Mulimpita nti Kitānge; 'sō temu-
20 likyūka obutangoberera. Mazima
omukazi nga bwava ku 'bawe nga-
sala olukwe, bwemutyo na'mwe
bwemunsali'de enkwe, 'mwe enyu-
mba ya Isiraeri, bwayogera Muka-
21 ma. E'dobozi liwuli'dwa a ku nso-
zi ezobwēru, okukāba nokwegairira
kwabāna ba Isiraeri; kubanga ba-
nyo'de e'kubo lyābwe, berabi'de
22 Mukama Katonda wābwe. b Muko-
mewo, 'mwe abāna aba'da enyuma,
nāwonya oku'da kwa'mwe enyuma.
Laba, tu'ze gyoli; kubanga 'gwe
23 Mukama Katonda wa'fe. Mazima
(okubērwa okusūbirwa) c okuva ku
nsozi kwa bwerēre, oluyogāno oluli
ku nsozi: mazima mu Mukama Ka-
tonda wa'fe mwe muli obulokozi
24 bwa Isiraeri. Naye ekyo ekikwasa
d ensonyi kye kimazewo emirimu
gya bajaja ba'fe okuva mu buto
bwa'fe; embuzi zābwe nente zābwe,
batabani bābwe nabawala bābwe.
25 Tugalamire ensonyi nga zituku'te,
okuswāla kwa'fe kutubi'keko: ku-
banga twōnōnye Mukama Katonda
wa'fe, 'fe ne bajaja ba'fe okuva mu
buto bwa'fe ne lero: 'sō tetugōnde-
rānga 'dobozi lya Mukama Katonda
wa'fe.

4 Bwono'kiriza a okukomawo, 'gwe
Isiraeri, bwayogera Mukama, eri
'nze gyoli'da: era bwono'gyawo e-
mizizogyo mu maso gānge, kale
2 b toli'julukuka; awo olirāirānga nti
Mukama nga bwali omulamu mu
mazima ne mu musāngo ne mu
butūkirivu; c namawānga ganesa-
birānga omukisa muye, era muye
mwebanenyumiririzānga.
3 Kubanga bwatyo Mukama bwa-
gamba abasaja ba Yuda ne Yerusa-
lemi nti d Mukabale e'taka lya'mwe
eritali dīme, 'sō e temusigānga mu

t Is. 2. 2, 3.
u Is. 11. 13. Yer. 50. 4.
v Yer. 31. 8.
w Am. 9.15.
x Is. 63. 16.
a Is. 15. 2.
b nyi. 1, 14.
c Zab. 121. 1, 2.
d Yer. 11. 13.
a Yer. 3. 1.
b 1 Basek. 14. 15.
c Zab. 72. 17. Is. 65. 16.
d Kos. 10. 12.
e Mat. 13. 7, 22.

4 ma'gwa. Mwekomole eri Mukama,
mu'gyewo ebikuta ebyemitima gya-
'mwe, 'mwe abasaja ba Yuda na-
bali mu Yerusalemi: ekirui kyā-
nge kireme okufuluma ngomuliro
nekyōkya newataba aīnza okukizi-
kiza olwobubi obwebikolwa bya-
5 'mwe. Mulāngire mu Yuda, mu-
lālike mu Yerusalemi; mwogere
nti Mufūwe ekondēre munsi; mwo-
f Yer. 8. 14. gerere wa'gulu mwogere nti *f* Mu-
g Yer. 1. 18. kung'ane, tuingire mu *g* bibuga e-
6 biriko enkomera. Musimbe ebe-
ndera okwolekera Sayuni: mu-
'duke muwone, temulwāwo: kuba-
i Yer. 1. 13. nga ndireta obubi obuliva *i* ebukika
obwa kono nokuzikiriza okunene.
k Yer. 5. 6. Dan. 7. 4. 7 *k* Empologoma erinye okuva mu
kisa'ka kyayo, era omuzikiriza wa-
mawānga; aku'te e'kubo, avu'de
mu kifokye; okuzisa ensiyo, ebi-
l Is. 5. 9; 6. 11. Yer. 26. 9; 33. 10. bugabyo babizise *l* obutabamu abi-
8 bēramu. Olwekyo mwambale ebi-
bukutu, mukungubage muwowoga-
ne: kubanga ekirui kya Mukama
9 tekikyūse okutuvako. Awo olulī-
tūka ku lunaku olwo, bwayogera
Mukama, omutima gwa kabaka gu-
lizikirira, nomutima gwabakulu;
ne bakabona balisamālirira ne ba-
10 na'bi balyewunya. Awo nendyoka
njogera nti Wowe, Mukama Ka-
tonda! mazima olimbye nyo e'gwā-
nga lino ne Yerusalemi ngoyogera
nti Muliba nemirembe; naye eki-
11 tala kitūka ku meme. Mu biro
ebyo baligamba e'gwānga lino ne
Yerusalemi nti Embuyaga ezolu-
bugumu eziva ku nsozi ezobwēru
mu 'dūngu ezolekera omuwala wa-
bantu bānge, si za kuwu'ja 'sō si
12 za kulongōsa; embuyaga nyingi
eziva kwezo ziri'ja kulwānge: ka-
kano nānge nāyogera emisāngo ku-
13 bo. Laba, alirinya ngebire, nama-
gālige (galiba) ngempewo ezakazi-
mu: embalāsize za mbiro okukira
empūngu. Zitusānze! kubanga tu-
14 nyagi'dwa. Ai Yerusalemi, nāza
omutimagwo gu'gwēmu obubi, o-
lyoke olokoke. Ebirowōzobyo ebi-
bi biritūsa wa okubēra mundayo?
m Yer. 8. 16. 15 Kubanga *m* e'dobozi lirāngira nga
liima Edani, era lirālika obubi nga
liima ku nsozi za Efulaimu: mu-
16 būlire amawānga; laba, mulālike
eri Yerusalemi ngabakumi bava
munsi eyewala nebalāngira ebibu-
ga bya Yuda ne'dobozi lyābwe.
n 2 Basek. 25. 1-4. Yer. 6. 3. 17 Bakyetōlo'de enjui zona *n* ngaba-
kūma enimiro; kubanga kyanjē-
18 mera, bwayogera Mukama. E'ku-
bolyo nebikolwabyo bye *o* bikufu-
o Zab. 107. 17. Is. 50. 1. ni'de ebyo; bano bwe bubibwo;
kubanga bwa bubalagaze, kubanga
butūka ne ku mutimagwo.
p Is. 16. 11. Kab. 3. 16. 19 *p* Ememe yānge, ememe yānge!
omutima gwānge gu'nūma munda
mwe nyini; omutima gwānge gwe-
ralikiri'de mu'nze; siinza kusirika;
kubanga owuli'de, ai ememe yānge,
20 e'dobozi lyekondēre, nga liraye. O-
kuzikirizibwa nokuzikirizibwa ku-
lāngirwa; kubanga ensi yona e-
nyagi'dwa: ewema zānge zinyagi-
'dwa nga simanyiri'de, *r* namagigi *r* Yer. 10. 20; 49. 29.
21 gānge mu kasēra kamu. Nditūsa
wa okulaba ebendera nempulira
22 e'dobozi lyekondēre? Kubanga a-
bantu bānge basirusiru, teba'ma-
nyi; biwowongole byabāna, 'sō te-
balina kutegēra: *s* ba magezi mu *s* Bal. 16. 19.
kukola obubi, naye mu kukola obu-
lūngi tebalina kumanya.
23 Nalaba ensi, era, laba, *t* nga nje-
rēre nga yetabu'detabu'de; ne'gu- *t* Kab. 1. 8. Zef. 3. 3.
24 lu *u* nga temuli musana. Nalaba
v ensozi, era, laba, nga zikankana, *u* Is. 5. 30. *v* Is. 5. 25. Ez. 38. 20.
obusozi bwona nebuyugūma erui
25 nerui. Natunula, era, laba, nga
y tewali muntu, nenyonyi zona ezo- *y* Zef. 1. 3.
26 mu'bānga nga zi'duse. Natunula,
era, laba, enimiro eng'imu nga 'dū-
ngu, nebibuga byāmu byona nga
bimenyesemenyese olwoku'ja kwa
Mukama (ne) mu maso gekiruikye.
27 Kubanga bwatyo bwayogera Mu-
kama nti Ensi yona eriba nsiko;
28 naye *z* sirikome'kereera dala. *a* E- *z* Yer. 5. 10, 18; 30. 11.
nsi kyeriva ewubāla, ne'gulu eriri *a* Kos. 4. 3.
wa'gulu liridugala: kubanga 'nze
nkyoge'de, nkimaliri'de, 'sō *b* seju- *b* Kubal. 23. 19. Yer. 7. 16.
si'za, 'sō siri'da nyuma okukireka.
29 Ekibuga kyona ki'duka olwokuyo-
gāna kwabo abebaga'de embalāsi
nabemitego; baingira mu bisa'ka,
nebalinya ku mainja: buli kibuga
kireke'dwa, 'sō tewali muntu atūla
30 omwo. Nāwe bwolinyagibwa oli-
kola otya? Newakuba'de ngoya-
mbala olugoye olutwakāvu, newa-
kuba'de *c* nga weyōnja nebintu e- *c* Is. 61. 10.
bya zābu, newakuba'de ngogaziya
amasogo nga wesigako edagala,
wefūlira bwerēre omulūngi; *d* ba- *d* Ez. 23. 5.
ganzibo bakunyōma, banonya obu-
31 lamubwo. Kubanga mpuli'de e'do-
bozi ngeryomukazi alūmwa oku-
zāla, obubalagaze obuli ngobwoyo
azāla omwānawe omuberyeberye,
e'dobozi lyomuwala wa Sayuni a-
lākīra, ayanjala engaloze (ngayo-
gera nti) Zinsānze kakano! kubanga
ememe yānge eziri'ka mu maso ga-
ba'si.

5 Mu'dukane erui nerui mu ngūdo
Ezeyerusalemi, mulabe 'no, mu-
manye, munonyeze mu bifo byāmu
ebigazi *a* obanga munāinza okulaba *a* Ez. 22. 30.
omuntu, *b* obanga waliwo nomu ako- *b* Lub. 18. 23-32.
la ebyensōnga, anonya amazima;
2 kale nākisonyiwa. Era *c* newebogera *c* Tit. 1. 16.
nti *d* Nga Mukama bwali omulamu; *d* Yer. 4. 2.
3 mazima *e* balāira byabulimba. Ai *e* Yer. 7. 9.
Mukama, *f* amasogo tegatunulira *f* 2 Byom. 16. 9.

mazima? obakubye, naye nebata-
nakuwala; obamazewo, naye ba-
g Is. 50. 7. Ez. 3. 8, 9. ganyi okubūlirirwa: g baka'kanya-
zi'za amaso gābwe okukira olwāzi;
4 bagānyi oku'da. Awo nenjogera
h Yer. 8. 7. nti Mazima bano bāvu: basirusi-
ru; kubanga h tebamanyi 'kubo lya
Mukama newakuba'de omusāngo
5 gwa Katonda wābwe: negendera
eri abakulu nenjogera nabo; ku-
banga bo bamanyi e'kubo lya Mu-
kama, nomusāngo gwa Katonda
wābwe. Naye abo bamenye eki-
koligo nomwoyo gumu nebakutula
k Yer. 4. 7. 6 ebisiba. k Empologoma eva mu
l Kab. 1. 8. Zef. 3. 3. kibira kyeriva eba'ta, l omusege o-
m Kos. 13. 7. Ma. 32. 21. gwekiro gulibanyaga, m engo eri-
tēgera mu bibuga byābwe, buli
muntu ava omwo anātāgulwatāgu-
lwānga: kubanga okusobya kwābwe
kungi noku'da kwābwe enyuma kwe-
7 yonge'de. Nyīnza ntya okukuso-
n 2 Byom. 13. 9. o Ma. 32. 15. nyiwa? abānabo banvu'deko, ne-
balāira abo n abatali bakatonda:
o bwenabalīsa oku'kuta nebayenda,
nebakung'anira ku nyumba zāba-
8 kazi abenzi ebibina. Bāli nge-
p Yer. 9. 9; 44. 22. mbalāsi ezalīsibwa enkya: buli mu-
ntu ngabebera mukazi wa mu'ne.
9 p Siribonereza olwebyo? bwayoge-
r Yer. 39. 8. s Yer. 4. 27. ra Mukama: era ememe yānge te-
riwalana 'gwānga ku 'gwānga eri-
fanana bwerityo?
10 r Mulinye ku bugwe wakyo, mu-
zikirize; naye s temukome'kereereza
dala: mu'gyewo amatabi gakyo:
11 kubanga si ga Mukama. Kubanga
enyumba ya Isiraeri nenyumba ya
Yuda bankūsi'zakūsi'za nyo nyi-
12 ni, bwayogera Mukama. Begānyi
Mukama nebogera nti Siye; 'sō
t Yer. 14. 13. obubi tebulitu'jira; t 'sō tetuliraba
13 kitala newakuba'de enjala: ne
na'bi balifūka mpewo, 'sō nekiga-
mbo tekiri mubo: bwebalikolebwa
14 bwebatyo. Mukama Katonda owe-
'gye kyava ayogera nti Kubanga
mwogera ekigambo ekyo, laba,
u Yer. 1. 9. u ndifūla ebigambo byānge mu ka-
mwāko okuba omuliro nabantu ba-
no okuba enku, era gulibōkya.
w Ma. 28. 49. Am. 6. 14. 15 Laba, ndireta ku'mwe w e'gwānga
eririva ewala, 'mwe enyumba ya
Isiraeri, bwayogera Mukama: 'gwā-
nga lya mānyi, 'gwānga lya 'da,
e'gwānga lyotomanyiko olulimi
lwalyo 'sō totegēra byebogera.
16 Omufuko gwābwe ntāna eyasa-
miri'de, bona basaja ba mānyi.
x Lev. 26. 16. Ma. 28. 31, 33, 51. Is. 62. 8. 17 Era x balirya ebikūngulwabyo ne-
'mereyo, batabanibo ne bawalabo
byebandiri'de: balirya embuzizo
nentezo: balirya emizabibugyo ne-
mitinigyo; balimenyamenya neki-
tala ebibugabyo ebiriko enkomera
18 byewesiga. Era naye ne mu biro
ebyo, bwayogera Mukama, siriko-
19 me'kereereza dala gyemuli. Awo
olulituka bwemulyogera nti Mu-
kama Katonda wa'fe z kiki ekimu-
koze'za 'fe ebyo byona? kale nolyo-
ka obagamba nti a Nga 'mwe bwe-
munvu'deko nemuwerereza bakato-
nda ba'na'gwānga munsi ya'mwe,
b Ma. 4. 27, 28; 28. 48, 68. bwemutyo b bwemunāwererezānga
ba'na'gwānga munsi eteri ya'mwe.
20 Mubūlirire kino mu nyumba ya
Yakobo, mukirāngirire mu Yuda,
21 nti Muwulire 'no kino, 'mwe abantu
abasirusiru era abatalina kutegēra;
c abalina amaso nemutalaba; aba-
c Mat. 13. 14. lina amatu nemutawulira: temu-
22 ntya? bwayogera Mukama: temu-
kankanire ku'ja kwānge, eyateka
omusenyu okuba ensalo yenyanja
olwekiragiro ekitali'gwāwo, nokuī-
nza neteīnza kugusu'kako? era
amayengo gayo newegesukūnda,
naye tegaīnza kuwāngula; newega-
wūma, naye tegaīnza kugusu'kako.
23 Naye abantu bano balina omutima
omuwaganyavu era omujēmu; ba-
24 jēmye bagenze. 'Sō tebogera mu
mutima gwābwe nti Tutye 'no Mu-
d Ma. 11. 14. Zab. 147. 8. Yer. 14. 22. Mat. 5. 45. kama Katonda wa'fe d awa enkuba,
e 'dumbi ne f to'go, mu ntūko zayo;
g atuterekera sabiti ezebikūngulwa
25 ezatekebwawo. Obutali butūkirivu
e Ma. 11. 14. Yo. 2. 23. f Yob. 29. 23. bwa'mwe bwe busindise ebyo, ne-
bibi bya'mwe bye bibaziiriza i ebi-
26 rūngi. Kubanga mu bantu bānge
g Lub. 8. 22. mulabika abasaja ababi: balabi-
rira ngabatezi benyonyi bwebatē-
i Yer. 3. 3. ga; batēga omutego, bakwasa a-
27 bantu. Ngekiguli bweki'jula enyo-
nyi, enyumba zābwe bwezi'jula
bwezityo obulimba: kyebavu'de ba-
28 fūka abakulu nebaga'gawala.
Bage'ze, banyiri'de: wewawo, basu-
k Is. 1. 23. Yer. 7. 6. 'kiriza ebikolwa ebyobubi: k teba-
woza nsōnga, ensōnga yatalina ki-
l Yer. 12. 1. tāwe, l balyoke balabe omukisa; 'sō
tebasalira bāvu musāngo gwābwe.
29 Siribonereza olwebyo? bwayogera
Mukama: ememe yānge teriwalana
'gwānga ku 'gwānga erifanana bwe-
rityo?
30 Ekigambo ekyekitalo era ekyeki-
m Yer. 14. 14. Ez. 13. 2, 6. 31 've kitūkiri'de munsi; m bana'bi ba-
lagula bya bulimba, ne bakabona
bafuga kulwabo; nabantu bānge
bagala kibēre bwekityo: era muli-
kola ki ku nkomerero yebyo?

6 Mu'dūke olwokuwōna, 'mwe a-
bāna ba Benyamini, muve wakati
mu Yerusalemi, mufūire ekondēre
Etekoa, musimbe akabonero ku
c Nek. 3. 14. a Besuka'keremu: kubanga obubi
d Yer. 1. 13. butunula nga buima b ebukika o-
bwa kono nokuzikirira okunene.
2 Oyo omulūngi omwekanasi, omu-
wala wa Sayuni, ndimuzikiriza
3 Abasūmba bali'ja gyali nga balina
ebisibo byābwe; balisimba ewema
zābwe okumwolekera enjui zona;

balirira buli muntu mu kifokye ye.
4 Mwetegeke okulwāna naye; muimuke tulinye mu tuntu. Zitusānze! kubanga obu'de bu'ka, kubanga ebisikirize ebyakawungēzi bye-
5 'nu'de. Muimuke twāmbuke kiro,
6 tuzikirize amayumbage. Kubanga Mukama we'gye ayoge'de bwati nti Muteme emiti mutūme entūmo ku Yerusalemi: ekibuga ekyo kye kigenda okubonerezebwa; kyona ku-
[c] Is. 57. 20. 7 jōga kwerēre wakati mukyo. [c] Ngolu'zi bwerukulukuta ama'zi galwo, bwekityo bwekikulukuta obubi bwa-
[d] Ez. 7. 11, 23. kyo: [d] ekye'jo nokunyaga biwulirwa mukyo; endwa'de nebiwūndu biba
8 mu maso gānge bulijo. Iga, 'gwe Yerusalemi, ememe yānge ereme okwāwukana nāwe; 'neme okukufūla amatōngo, ensi omutali muntu.
9 Bwatyo bwayogera Mukama we-
[e] Ma. 24. 21. 'gye nti [e] Baliyerera dala [f] abalisigala ku Isiraeri ngomuzabibu: 'za
[f] Is. 46. 3. nate omukonogwo ngomunozi we-
10 zabibu mu bi'bo. Ani gwemba njogera naye nemba omujulirwa, ba-
[g] Bik. 7. 51. lyoke bawulire? laba, [g] okutu kwābwe si kukomole, 'sō tebaīnza ku-
[i] Yer. 20. 8. wuliriza: laba, [i] ekigambo kya Mukama kifūse gyebali ekivume; te-
11 bakisanyukira na kamu. Kyenvu-'de nji'jula ekirni kya Mukama; nkōye okuzibikiriza: kiyiwe ku bāna abato mu lugūdo ne ku kung'aniro lyabavubuka wamu: kubanga ne ba wamu nomukazi alikwatibwa, omuka'de wamu noyo aweze'za e-
[k] Ma. 28. 30. 12 naku (enyingi). [k] Nenyumba zābwe zirifūka za balala, [l] enimiro
[l] Yer. 8. 10-12. zābwe nabakazi bābwe wamu: kubanga ndigolola omukono gwānge kwabo abali munsi, bwayogera Mu-
13 kama. Kubanga okuva ku muto mubo okutūka ku mukulu mubo
[m] Is. 56. 11. [m] buli muntu wa mululu; era [n] o-
[n] Yer. 14. 18; 23. 11. kuva ku na'bi okutūka ku kabona
14 buli muntu alyazamānya. Era bawonye'za [o] ekiwūndu kyabantu bānge kungulu kwo'ka, [p] nga bogera
[o] Am. 4. 11. Zek. 3. 2. [p] Yer. 4. 10; 14. 13; 23. 17. nti Mirembe, mirembe; 'sō emi-
15 rembe nga tewali. Bākwatibwa ensonyi bwebāmala okukola ebyemizizo? ne'da, tebākwatibwa nsonyi na katono, 'sō tebaīnza kumyusa amaso: kyebaliva bagwira mwabo abagwa: mu kisēra mwendiba-'jirira mwebalisūlirwa, bwayogera Mukama.
16 Bwatyo bwayogera Mukama nti Muimirire mu makubo mulabe, mubūze [r] amakubo age'da, olugūdo olulūngi gyeruli, mutambulire omwo,
[r] Yer. 18. 15. Luk. 16. 29. kale [s] mulirabira ememe za'mwe ekiwu'mulo: naye nebogera nti Te-
[s] Mat. 11. 29.
17 tutambulire (omwo). Nembatekako [t] abakūmi (nebogera nti) Muwulirize e'dobozi lyekondēre; naye
[t] Is. 56. 10. Kab. 2. 1. 18 nebogera nti Tetuwulirize. Kale muwulire, 'mwe amawānga, mumanye, 'mwe abekung'aniro, ebiri
19 mubo. [u] Wulira, 'gwe ensi: laba, ndireta akabi ku bantu bano, bye
[u] Yer. 2. 12. [w] bibala byebirowōzo byābwe, kubanga tebawuli'de bigambo byānge;
[w] Nge. 1. 31. 20 namatēka gānge bagagānyi. [y] Omugavu oguva [z] Esyeba gu'jira ki
[y] Zab. 40. 6. gyendi, nemuli ezakalōsa eziva munsi eyewala? [a] Byemuwayo ebyō-
[z] Is. 60. 6. kebwa tebi'kirizika gyendi, 'sō ne
[a] Yer. 7. 21. 21 sadaka za'mwe tebinsanyusa. Mukama kyava ayogera bwati nti [b] La-
[b] Ez. 3. 20. ba, nditeka enkōnge mu maso gabantu bano: ne bakitābwe ne batabani bābwe wamu balizesitalako; mulirānwawe ne mukwānogwe balizikirira.
22 Bwatyo bwayogera Mukama nti
[c] Yer. 50. 41-43. [c] Laba, waliwo e'gwānga eriva [d] munsi eyebukika obwa kono, era e-
[d] Yer. 13. 20. 'gwānga ekulu [e] liriimuka okuva ku
[e] Yer. 25. 32; 31. 8. 23 nkomerero zensi. Bakwata omutego ne'fumu; bakāmbwe 'sō tebalina kusāsira; e'dobozi lyābwe liwūma ngenyanja, era bebagala embalāsi; buli muntu ngatala, ngomusaja bwatalira olutalo, okulwāna
24 nāwe, ai omuwala wa Sayuni. Tuwuli'de etutumo lyalyo; emikono gya'fe neginafuwala: obubalagaze butuku'te nokulūmwa ngomukazi
25 alūmwa okuzāla. Temufulumānga mu 'tale, 'sō temutambulirānga mu 'kubo; kubanga (eriyo) ekitala e-
26 kyomulabe nentisa enjuri zona. Ai omuwala wabantu bānge, wesibe ebibukutu, [f] wekulukunye mu'vu: kungubaga ngakungubagira mutabaniwe omu ye'ka, nga wesāsābaga nyo nyini; kubanga omunyazi ali-
[f] Yer. 25. 34. Ez. 27. 30.
27 tu'jira nga tetumanyiri'de. Nkufu'de [g] kigo era lukomera mu bantu bānge; olyoke omanye [i] okeme e-
[g] Is. 23. 13. [i] Yer. 9. 7; 11. 20. Zek. 13. 9. 'kubo lyābwe. Bona bajēmu abatalabwa, nga batambula nga bawāiriza; [k] bikomo era byūma: bona
[k] Ez. 22. 18. 29 bakola ebyobukyamu. Emivubo gifūwa namānyi; omuliro gumalawo lisasi: beyongerera bwerēre okulongōsa; kubanga [l] ababi tebasi-
[l] Am. 4. 11. Zek. 3. 2. 30 mbulibwawo. Masengere ga feza, abantu bwebalibaita bwebatyo, kubanga Mukama abasu'de.

7 Ekigambo ekya'jira Yeremiya ekyava eri Mukama nga kyogera nti
2 [a] Imirira mu mulyāngo gwenyumba ya Mukama, olāngirire eyo ekiga-
[a] Yer. 26. 2. mbo kino, oyogere nti Muwulire ekigambo kya Mukama, mwe 'mwena aba Yuda, abaingira mu miryā-
3 ngo gino okusinza Mukama. Bwati bwayogera Mukama we'gye, Katonda wa Isiraeri, nti Mulongōse amakubo ga'mwe nebikolwa bya-'mwe, nānge ndibatūza mu kifo ki-
4 no. [b] Temwesigānga bigambo bya
[b] Yer. 22. 29. Mi. 3. 11.

bulimba nti Bino ye yekalu ya
Mukama, ye yekalu ya Mukama,
5 ye yekalu ya Mukama. Kuba-
nga bwemunālongōsezānga dala
amakubo ga'mwe nebikolwa bya-
'mwe; [c] bwemunātūkiririzānga da-
la emisāngo eri omuntu ne mu'ne;
6 [d] bwemutajōgenga mugenyi nata-
lina kitāwe ne 'na'mwāndu, 'sō
temuyiwenga musai ogutaliko mu-
sāngo mu kifo kino [e] 'sō temuta-
mbulenga okugobererānga bakato-
nda abalala, okwerūmyānga 'mwe
7 be nyini: [f] kale ndibatūza mu kifo
kino munsi gyenawa bajaja ba'mwe
obwe'da bwona [g] okutūsa emirembe
8 gyona. Laba, mwesiga [i] ebigambo
9 ebyobulimba ebitaīnza kugasa. Mu-
na'bānga, nemu'ta, nemuyenda, ne-
mulāira ebyobulimba, nemwōteza
obubāne eri Baali, nemutambula
okugoberera bakatonda abalala be-
10 mutamanyānga, nemu'ja nemuīmi-
rira mu maso gānge mu nyumba
eno eritūmibwako erinya lyānge,
nemwogera nti Tuwonyezebwa;
mulyoke mukole emizizo egyo gyo-
11 na? [k] Enyumba eno etūmibwako
erinya lyānge efūse [l] empuku ya
banyazi mu maso ga'mwe? Laba,
'nze, 'nze mwēne, nkirabye, bwa-
12 yogera Mukama. Naye mugende
'no mu [m] kifo kyānge ekyali mu
[n] Siro, gyenatūza erinya lyānge
oluberyeberye, mulabe [o] kyenakiko-
la olwobubi bwabantu bānge Isi-
13 raeri. Era kakano kubanga mu-
kozе ebikolwa ebyo byona, bwayo-
gera Mukama, nenjogera na'mwe,
nga ngolokoka mu makya nenjoge-
14 ra, naye nemutawulira; nembaita
naye nemutaitaba: kyendiva nkola
enyumba etūmibwako erinya lyā-
nge, gyemwesiga, nekifo kyenawa
'mwe ne bajaja ba'mwe, nga bwe-
15 nakola Siro. Era ndibasūla okuva
mu maso gānge, nga [p] bwenasūla
baganda ba'mwe bona, eza'de lyona
erya [r] Efulaimu.
16 [s] Kale [t] tosabirānga bantu bano,
'sō tobaimusizānga kukāba newa-
kuba'de okusaba, 'sō tonegairirānga
okuwolereza, kubanga sikuwulire.
17 Tolabye byebakola mu bibuga bya
Yuda ne mu ngūdo Ezeyerusalemi?
18 Abāna batyāba enku, bakitābwe
nebakuma omuliro, abakazi neba-
goya oba'ta, okufumbira kabaka
we'gulu omukazi emigāti, nokufu-
kira bakatonda abalala ebiwebwayo
ebyokunywa balyoke bansunguwa-
19 ze. Basunguwaza 'nze? bwayoge-
ra Mukama; tebesunguwaza bo be
nyini, okuswāza amaso gābwe bo?
20 Mukama Katonda kyava ayogera
bwati nti Laba, obusūngu bwānge
nekirui kyānge birifukibwa ku kifo
kino, ku bantu [u] ne ku nsolo ne ku
miti egyomu'tale ne ku bibala ebye-
'taka; era bulibūbūka 'sō tebulizi-
kizibwa.
21 Bwati bwayogera Mukama we-
'gye, Katonda wa Isiraeri nti [w] Mwo-
ngere byemuwayo ebyōkebwa ku
sadaka za'mwe, mulye enyama.
22 [y] Kubanga sayogera ne bajaja ba-
'mwe 'sō sabalagira ku lunaku kwe-
naba'gyira munsi Eyemisiri ebyebi-
webwayo ebyōkebwa newakuba'de
23 sadaka: naye ekigambo kino kye-
nabalagira nti [z] Muwulirēnga e'do-
bozi lyānge, nānge nābānga Kato-
nda wa'mwe, na'mwe munābānga
bantu bānge: era mutambulirēnga
mu 'kubo lyembalagira, [a] mulyoke
24 mube bulūngi. Naye nebatawulira
'sō tebātega kutu kwābwe, naye ne-
batambulira mu kutēsa (kwābwe bo
ne) mu bukakanyavu bwomutima
gwābwe omubi, neba'da enyuma 'sō
25 tebeyongera mu maso. Okuva ku
lunaku bajaja ba'mwe kwebāvira
munsi Eyemisiri nelero, [b] nabatumi-
ra aba'du bānge bona bana'bi, buli
lunaku nga ngolokoka mu makya
26 nembatuma: era naye nebatampu-
lira 'sō tebātega kutu kwābwe, naye
nebaka'kanyaza ensingo yābwe:
[c] bākola obubi okukira bajaja bābwe.
27 Era obagambānga ebigambo bino
byona; naye tebakuwulirenga; era
obakōwolānga, naye tebakuitabe-
28 nga. Era obagambānga nti Lino
lye 'gwānga eritawuli'de 'dobozi lya
Mukama Katonda wābwe, 'sō teba-
kiri'za kuigirizibwa: [d] amazima ga-
fu'de, gazikiri'de okuva mu kamwa
kābwe.
29 Sala envirizo ('gwe Yerusalemi),
ozisūle wala, otanule okukungubagira ku nsozi ezobwēru; kubanga
Mukama asu'de abantu abomumirembe egyobusūngubwe, abaleseyo.
30 Kubanga abāna ba Yuda bakoze ebiri mu maso gānge ebibi, bwayogera
Mukama: [e] bata'de emizizo gyābwe
mu nyumba [f] etūmibwako erinya
31 lyānge, okugyōnōna. Era bazīmbye
ebifo ebigulumivu [g] Ebyetofesi ekiri mu [i] kiwōnvu ekya mutabani wa
Kinomu, [k] okwōkya batabani bābwe
ne bawala bābwe mu muliro; kye-
siragirānga 'sō tekyaingira mu mu-
32 tima gwānge. Kale, laba, enaku
zi'ja, bwayogera Mukama, lwekita-
liitibwa nate nti Tofesi newakuba-
'de nti Kiwōnvu kya mutabani wa
Kinomu, wabula nti Kiwōnvu kya
tambiro: kubanga [l] balizika mu
Tofesi okutūsa lwewatalibawo 'bā-
33 nga (lya kuzīkamu). Nemirāmbo
gyabantu bano giriba 'mere ya nyo-
nyi ezomu'bānga nensolo ezomunsi;
34 'sō tewaliba alizisa'gula. Awo ne-
ndyoka [m] nkomya mu bibuga bya
Yuda ne mu ngūdo Ezeyerusalemi

[c] Yer. 22.3.
[d] Ma. 24. 14.
[e] Iu. 9. Yer. 13.10; 25. 6.
[f] Ma. 4. 40.
[g] Yer. 25. 5.
[i] Yer. 5.31.
[k] Is. 56. 7.
[l] Mat. 21. 13. Ma'k. 11. 17. Luk.19.46.
[m] Balam. 18. 31.
[n] Yos. 18. 1.
[o] 1 Sam. 4. 10-12. Zab. 78.60. Yer. 26. 6.
[p] 2 Basek. 17. 6, 23.
[r] Zab. 78. 67. Kos. 4. 17.
[s] Yer. 11. 14.
[t] Kuv. 32. 10. Yer.14.11. 1 Yok. 5. 16.
[u] Yer. 12. 4.
[w] Is. 1. 11. Yer. 6. 20. Kos. 8. 13. Am. 5. 21.
[y] Yer. 11. 4, 7.
[z] Kuv. 15. 26. Ma. 6. 3.
[a] Ma. 4.40.
[b] 2 Byom. 36. 15.
[c] Yer. 16. 12.
[d] Yer. 9. 3.
[e] 2 Basek. 21. 4, 7. Ez. 5. 11; 7. 20.
[f] Iu. 10.
[g] 2 Basek. 23. 10.
[i] Yos. 18. 16.
[k] Zab. 106. 38.
[l] Yer. 19. 11.
[m] Yer. 16. 9; 25. 10.

e'dobozi eryebinyumu ne'dobozi eryesanyu, e'dobozi lyawasa omugo, le ne'dobozi lyomugole: kubanga
n Yer. 27. 17; 44. 2. n ensi erifūka nsiko.

8 Mu biro ebyo, bwayogera Mukama, bali'gya amagūmba ga basekabaka ba Yuda namagūmba gabakūngube namagūmba ga bakabona namagūmba ga bana'bi namagūmba gabo abali mu Yerusalemi mu ma-
2 lālo gābwe. Kale baligālira mu
a Ma. 4. 19. maso a genjuba nomwezi ne'gye lyona eryomu'gulu, byebāyagalānga, era byebāwerezānga, era byebāgobererānga mu kutambula kwābwe, era byebānonyānga, era b byebāsinzānga: c tegalikung'anyizibwa 'sō d tegalizikibwa; galiba bu-
b 2 Basek. 21. 3; 23. 5. c Yer. 25. 33. d Yer. 22. 19.
3 'sa ku maso ge'taka. Era e okufa kulyagalibwa okusinga obulamu eri bona abafi'sewo abasigalawo ku kika kino ekibi, abasigalawo mu bifo byona gyenabagobera, bwayogera Mukama we'gye.
e Yob. 3. 21, 22. Kub. 9. 6.
4 Era nate obagambāuga nti Bwatyo bwayogera Mukama nti Abantu baligwa nebataimuka nate?
5 omuntu alikyāma nāta'da? Kale abantu bano abomu Yerusalemi kiki f ekiba'zi'za enyuma nga ba'da enyuma obutayosāngawo? banywēze'za obulimba, bagānyi oku'da.
f Yer. 7. 24.
6 g Nawuliriza nempulira, naye tebāyogera bya nsōnga: tewali muntu eyenenya obubibwe ngayogera nti Nkoze ki? buli muntu akyūkira mu lugendolwe ngembalāsi efubutu-
g 2 Pet. 3. 9.
7 kira mu lutalo. Wewawo, kasida owomu'gulu amanyi ebisērabye ebyalagirwa; ne kamukukulu nakatai ne i sekanyolya zirabirira ekisēra mwezi'jira; naye k abantu bānge tebamanyi kiragiro kya Mukama.
i Is. 1. 3. k Yer. 5. 4, 5.
8 Mwogera mutya nti Tulina amagezi, l namatēka ga Mukama gali na-'fe? Naye, laba, ekalamu eyobulimba eyabawandisi ewandise ebitali
l Bal. 2. 17, 18.
9 bya mazima. Abagezigezi bakwati'dwa ensonyi, bakeng'ēntererwa, bawāmbi'dwa: laba, bagānyi ekigambo kya Mukama; era magezi
m Yer. 6. 12-15.
10 ki agali mubo? m Kyendiva mbawa abalala bakazi bābwe nenimiro zābwe eri abo abalizirya: kubanga buli muntu, omuto era nomukulu, wa mululu, na'bi era ne kabona, buli muntu alyazamānya.
11 Era bawonye'za ekiwūndu ekyomuwala wabantu bānge kungulu kwo'ka nga bogera nti Mirembe, mirembe; 'sōnga emirembe tewali.
12 Bākwatibwa ensonyi bwebāmala okukola ekyomuzizo? ne'da, n tebākwatibwa nsonyi na katono, 'sō tebaīnza kumyūsa amaso: kyebaliva bagwa mwabo abagwa: mu biro mwebali'jirwa mwebalime'ge-
n Yer. 3. 3.
13 rwa, bwayogera Mukama. Ndibamalirawo dala, bwayogera Mukama: o ku muzabibu tekuliba zabibu, newakuba'de etini ku mutini, namalagala galiwotōka; (nebintu) bye-
14 nabawa biribavako. Kiki ekitutūza obutūza? p mukung'ane, tuingire mu bibuga ebiriko enkomera, tusirikire cyo: kubanga Mukama Katonda wa'fe atusirisi'za, era r atunywese-'za ama'zi agomusūsa, kubanga
15 twayōnōna Mukama. s Twasūbira emirembe, naye newataba birūngi ebya'ja; (twasūbira) ebiro ebyokuwonyezebwamu, era, laba, oku-
16 keng'ēntererwa! Okufugula kwembalāsize kuwuli'dwa ngoima t Edani: olwe'dobozi eryokukāba (kwensoloze) ezamānyi ensi yona ekankana; kubanga zi'ze, era ziri'de ensi ne byona ebigirimu; ekibuga
17 nabo abakitūlamu. Kubanga, laba, ndisindika emisota, amasalambwa, agatalogeka; era galibalūma, bwayogera Mukama.
o Yer. 6. 9. p Yer. 4. 5. r Yer. 9. 15; 23. 15. s Yer. 14. 19. t Yer. 4. 15.
18 Wowe, singa nyīnza okwesanyusa mu buinike! omutima gwānge guwe'demu amānyi munda yānge.
19 Laba, e'dobozi eryokwogerera wa-'gulu okwomuwala wabantu bānge eriva u munsi eri ewala enyo nti Mukama tali mu Sayuni? Kabaka wakyo tali mukyo? Lwaki bo okunsunguwazānga nebifananyi byā-
20 bwe ebyōle nebirerya ebigya? Ebikūngulwa biwe'de, ekyēya kiise,
21 na'fe tetulokose. Kubanga w omuwala wabantu bānge afumiti'dwa ekiwūndu, nānge nfumiti'dwa ekiwūndu; y nziruga'de; okusamālirira
22 kunku'te. Teri z 'dagala mu Gireadi? teri musawo eyo? kale kiki ekirobe'de omuwala wabantu bānge okuwona?
u Is. 39. 3. w Yer. 14. 17. y Yo. 2. 6. Nak. 2. 10. z Lub. 37. 25; 43. 11. Yer. 46. 11; 51. 8.

9 a Omutwe gwānge singa guba'de ma'zi, namaso gānge singa lu'zi lwa maziga, nkābirēnga emisana nekiro abo aba'ti'dwa b abomuwala
2 wabantu bānge! Singa mba'de nekisulo ekyabatambuze mu 'dūngu; ndeke abantu bānge mbaveko! kubanga c bona benzi, ekibīna ekya-
3 basaja abenkwe. Era d banānula olulimi lwābwe ngomutego gwābwe olwokulimba; era bafūse ba mānyi munsi, naye e si lwa mazima: kubanga bāva mu bubi okweyongera mu bubi, 'sō tebamanyi 'nze, bwa-
4 yogera Mukama. f Mwekūmēnga buli muntu mu'ne, 'sō temwesigānga wa luganda yena: kubanga buli owoluganda alirīra dala (mugandawe), na buli mu'ne alitambu-
5 latambula ngawāiriza. Era balirimba buli muntu mu'ne, 'sō tebalyogera bya mazima: baigiri'za olulimi lwābwe okwogera ebyobulimba;
a Is. 22. 4. Yer. 4. 19. b Is. 22. 4. Yer. 8. 19 neb. Kung. 2. 11; 3. 48. c Yer. 5. 7, 8. d Zab. 64. 3. e Yer. 7. 28. f Yer. 12. 6. Mi. 7. 5, 6.

bekōya nga bakola ebitali bya butū-
6 kirivu. Ekifo kyobēramu kiri wa-
kati mu bulimba; olwobulimba
kyebava bagāna oku'manya, bwa-
yogera Mukama.
7 Mukama we'gye kyava ayogera
g Is. 1. 25. bwati nti Laba, g ndibasānūsa ne-
mbakema; kubanga nandikoze ntya
8 olwomuwala wabantu bānge? Olu-
limi lwābwe kasāle aka'ta; lwogera
i Zab.28.3. ebyobulimba: wabawo i ayogera ne
mu'ne ebyemirembe nakamwāke,
k Yer. 5. 9, 29. 9 naye amutēga mu mutimagwe. k Si-
ribabonereza olwebyo? bwayogera
Mukama: ememe yānge teriwalana
'gwānga ku 'gwānga erifanana bwe-
rityo?
10 Nditanula okukāba amaziga no-
kukungubaga olwensozi, nokwesa-
sabaga olwamalūndiro agomu'dū-
ngu, kubanga gōke'dwa, newataba
l Yer. 4. 25. aitamu; 'sō nabantu tebaīnza ku-
wulira kulira kwa nsolo; l enyonyi
ezomu'bānga era nensolo zi'duse,
11 zigenze. Era ndifūla Yerusalemi
m Is. 25. 2. okuba m ebifūnvu, ekisulo ekyebibe;
era ndifūla ebibuga bya Yuda okuba
n Zab. 107. 43. Kos. 14. 9. 12 amatongo awatali abitūlamu. n O-
mugezigezi yāni aīnza okutegēra
kino? era (āni) oyo akamwa ka
Mukama gwekoge'de naye, akinyo-
nyole? ensi ebuli'de ki ne'gya nge-
'dūngu, newataba aitamu?
13 Era Mukama ayogera nti Kuba-
nga balese amatēka gānge genatcka
mu maso gābwe 'sō tebagōnde'de
'dobozi lyānge 'sō tebatambuli'de
14 omwo; naye nebatambula ngobu-
ka'kanyavu bwebuli obwomutima
gwābwe bo nokugoberera Babaali
o Bag. 1. 14. 15 o bajaja bābwe bebābaigiriza: Mu-
kama we'gye, Katonda wa Isiraeri,
kyava ayogera bwati nti Laba,
p Zab. 80. 5. p ndibalīsa abantu bano r abusinso
nembanywesa s ama'zi agomusūsa.
r Kung. 3. 15, 19. s Yer. 8.14. t Ma. 28. 64. 16 Era t ndibasāsānyiza mu mawānga
gebatāmanyānga bo newakuba'de
bajaja bābwe: era ndisindika ekita-
la okubagoberera okutūsa lwendi-
mala okubazikiriza.
17 Bwatyo bwayogera Mukama we-
'gye nti Mulowōze, muite u abakazi
abakungubazi, ba'je; era mutumye
v 2 Byom. 35. 25. Am. 5. 16. Mut. 9. 23. 18 abakazi abakabakaba, ba'je: era
bānguwe batanule okutukubira e-
biwōbe, amaso ga'fe gakulukute
amaziga, nebikowe bya'fe bitīrike
19 ama'zi. Kubanga e'dobozi eryebi-
wōbe liwulirwa nga liva mu Sayuni
w Yer. 4. 13. nti w Nga tunyagi'dwa! tuswa'de
nyo, kubanga twaleka ensi, kuba-
20 nga basu'de enyumba za'fe. Naye
muwulire ekigambo kya Mukama,
'mwe abakazi, nokutu kwa'mwe
ku'kirize ekigambo ekyomukamwā-
ke, muigirize abawala ba'mwe oku-
kuba ebiwōbe, na buli muntu (aigi-
21 rize) mu'ne okukungubaga. Ku-
banga okufa kulinye mu bituli bya-
'fe, kuingi'de mu mayu ga'fe; oku-
malawo y abāna ebweru, nabalenzi
y Yer.6.11.
22 mu ngūdo. Mwogere nti Bwati
bwayogera Mukama nti Emirāmbo
gyabasaja girigwa z ngobu'sa ku
z Yer. 8. 2. 'tale ebwēru, era a ngekinywa ekiri
a Lev. 23. 10. enyuma womukūnguzi, b 'sō tewali
b Yer. 7.33. ba aligirōnda.
23 Bwati bwayogera Mukama nti
c Omugezigezi teyenyumirizānga o-
lwamagezige, 'sō nowamānyi teye-
c 1 Kol. 1. 31. 2 Kol. 10. 17. nyumirizānga olwamānyige, 'sō no-
muga'ga teyenyumirizānga olwo-
24 buga'gabwe: naye eyenyumiriza
yenyumirizēnga olwa kino, ngate-
gēra era ngamanyi nze nga ndi
Mukama akola ebyekisa nebyensō-
nga nebyobutūkirivu munsi: kuba-
nga d ebyo byensanyukira, bwayo-
d Mi. 6. 8; 7. 18. 25 gera Mukama. Laba, enaku zi'ja,
bwayogera Mukama, lwendibone-
reza abo bona abakomolwa mu bu-
26 takomolwa (bwābwe). Misiri ne
Yuda ne Edomu nabāna ba Amoni
ne Moabu ne bona abamwa olnge,
ababēra mu 'dūngu: kubanga ama-
wānga gona si makomole, nenyu-
e Lev. 26. 41. Ma. 10. 16. Bal. 2. 28, 29. mba yona eya Isiraeri e si bakomole
mu mutima (gwābwe).

10 Muwulire ekigambo Mukama
kyabagamba, 'mwe enyumba ya
2 Isiraeri: bwati bwayogera Mukama
nti Temuigānga 'kubo lya mawānga,
'sō temweralikirirānga bubonero
bwa mu 'gulu; kubanga amawānga
3 gabweralikirira. Kubanga empisa
ezamawānga teziriko kyezigasa:
a Is. 40. 19 neb; 44. 9-11; 45. 20. kubanga a wabawo omu atema o-
muti mu kibira, omulimu ogwemi-
4 kono gyomukozi nemba'zi. Bagu-
yōnja ne feza ne zābu; bagukome-
rera neninga nenyōndo gulemēnga
5 okusagasagana. Bifanana olukoma
oluliko enjōla b 'sō tebyogera: c te-
b Zab. 115. 5; 135. 16. c Zab. 115. 7. birema kusitulibwa kubanga tebīi-
nza kutambula. Temubityānga;
kubanga tebīinza kukola bubi d 'sō
d Is. 41. 23. nokukola obulūngi tekuli mubyo.
6 Tewali afanana 'gwe, ai Mukama;
'gwe mukulu, nerinyalyo kulu mu
7 buīnza. e Ani atandikuti'de, ai Ka-
e Kub. 15. 4. baka wamawānga? kubanga kuku-
gwānira 'gwe: kubanga mu bage-
zigezi bona abamawānga ne f mu
f Zab. 89.6. kitībwa kyābwe kyona ekya baka-
8 baka temuli akufanana 'gwe. Naye
bo (bona) wamu bali ngensolo, g ba-
g Zab. 115. 8. Bal. 1. 21, 22. sirusiru: i okuigiriza kwebifananyi
9 kisiki busiki. Waliwo feza eyawē-
i Is. 41. 29. Kab. 2. 18. sebwa okuba eyempewere eya'gyi-
bwa Etalusisi, ne zābu eyava Eyu-
fazi, omulimu ogwa fundi, nogwe-
mikono gyomuwēsi wa zābu; kani-
ki nolugoye olwefulūngu okuba e-
byambalo byabyo; k byona mulimu
k Zab. 115. 4.

10 gwa basaja abakabakaba. Naye
Mukama ye Katonda ye nyini owa-
l Zab. 42. 2. mazima; oyo ye l Katonda omula-
mu, era Kabaka ata'gwāwo: ensi
ekankana olwobusūngubwe, 'sō na-
mawānga tegaīnza kugumīkiriza
kunyigakwe.
11 Bwemuti bwemuba mubagamba
m Zab. 96. 5. nti m Bakatonda abatakola 'gulu na
n Is. 2. 18. Zek. 13. 2. nsi, abo n balibula munsi nokuva
wansi we'gulu.
o Yer. 51. 15 neb. 12 o Yakola ensi olwobuīnzabwe, ya-
nywēza ebintu byona olwamagezi-
ge, era yabāmba e'gulu olwokute-
13 gērakwe: bwaleta e'dobozirye, ne-
p Zab. 135. 7. waba oluyogāno olwama'zi mu 'gu-
lu, era p alinyisa emi'ka okuva ku
nkomerero zensi; akolera enkuba
enjota, era a'gya embuyaga mu ma-
14 wanikage. Buli muntu afūse nge-
nsolo, 'sō talina kumanya; buli mu-
wēsi wa zābu ensonyi zimukwata
olwekifananyikye ekyōle: kubanga
r Yer. 13. 25. Kab. 2. 18. Bal. 1. 25. ekifananyikye ekisānūse r bulimba,
15 s 'sō temuli mu'ka mubyo. Tebiri-
s Zab. 135. 17. ko kyebigasa, mulimu gwa buli-
mba: biribulira mu biro mwebiri-
t Zab. 16. 5. 16 'jirirwa. t Omugabo gwa Yakobo
tegufanana ebyo; kubanga oyo ye
u Ma. 32. 9. mubūmbi wa byona; era u Isiraeri
v Is. 47. 4. Yer. 31. 35. kye kika ekyobusikābwe: v Mukama
we'gye lye linyalye.
y Yer. 6. 1. Ez. 12. 3. 17 y Kung'anya ebyobuguzibwo obi-
'gye munsi, 'gwatūla mu kibuga e-
18 kizingizibwa. Kubanga bwati bwa-
yogera Mukama nti Laba, ndivū-
mūla abatūla munsi okuba'gyamu
mu biro bino, era ndibasāsānya, ba-
z Yer. 4. 19. 19 lūmibwe. z Zinsānze olwekiwūndu
kyānge! ekiwūndu kyānge ki'nūma
nyo: naye nenjogera nti Mazima
buno bwe buinike (bwānge), era
a Mi. 7. 9. b Yer. 4. 20. 20 a kingwānira okubugumīkiriza. b E-
wema yānge enyagi'dwa, nemigwa
gyānge gyona gikutuse: abāna bā-
nge banvu'dēmu, 'sō tebaliwo: te-
wakyali wa kubāmba wema yānge,
newakuba'de owokusimba amagigi
21 gānge. Kubanga abasūmba bafūse
ngensolo, 'sō tebabūzi'za Mukama:
kyebavu'de balema okulaba omuki-
sa, nembuzi zābwe zona zisāsānye.
22 E'dobozi eryekigambo kyebabūlira,
laba, li'ja, nokusasamala okunene
c Yer. 1. 13. okuva c munsi eyebukika obwa ko-
no, okufūla ebibuga bya Yuda ama-
d Nge. 20. 24. 23 tōngo, ekisulo ekyebibe. Ai Muka-
ma, 'manyi d nge'kubo eryomuntu
teriri muye ye nyini: tekiri mu mu-
ntu atambula okulung'amyānga e-
e Zab. 6. 1. 24 bigerebye. Ai Mukama, e ombūlirire,
naye mpola; si lwa busūngubwo
f Zab. 79. 6, 7. 25 oleme okunzikiriza. f Fukira dala
ekiruikyo ku bamawānga abatakumanyi, ne ku bika ebitaita linyalyo:
g Zab. 14. 4. Yer. 8. 16; 30. 16. kubanga g bali'de Yakobo, wewawo,
bamuli'de, bamumazewo, bazisi'za
ekifokye mwabēra.

11 Ekigambo ekya'jira Yeremiya
2 ekyava eri Mukama nti Mu-
wulire ebigambo ebyendagāno eno,
era mugambe abasaja ba Yuda
3 nabo abali mu Yerusalemi; oba-
gambe nti Bwati bwayogera Mu-
kama, Katonda wa Isiraeri, nti
a Omusaja akolimirwe atawulira bi- a Ma. 7. 26. Bag. 3. 10.
4 gambo bya ndagāno eno, gyenala-
girira bajaja ba'mwe ku lunaku
kwenaba'gyira munsi Yemisiri,
b mu kikōmi ekyekyūma, c nga njo- b Ma. 4. 20. c Lev. 26. 3, 12. Yer. 7. 22, 23.
gera nti Mugōnderēnga e dobozi
lyānge mubikolēnga nga byona
bwebiri byembalagira: bwemutyo
bwemunābānga abantu bānge, nā-
nge nābānga Katonda wa'mwe:
5 ndyoke nywēzēnga d ekirāiro kye- d Ma. 7. 12, 13.
nalāirira bajaja ba'mwe, okubawa
e ensi ekulukuta namata nomubisi e Kuv. 3. 8.
gwenjuki nga lero. Awo nendyoka
nziramu nenjogera nti f Amina, ai f Ma. 27. 15–26.
Mukama.
6 Awo Mukama nāng'amba nti Lā-
ngira ebigambo bino byona mu bi-
buga bya Yuda ne mu ngūdo Eze-
yerusalemi ngoyogera nti Muwulire
ebigambo ebyendagāno eno g mubi- g Bal. 2. 13. Yak. 1. 22.
7 kole. Kubanga nategēreza dala ba-
jaja ba'mwe ku lunaku kwenaba-
'gyira munsi Yemisiri ne lero, h nga i 2 Byom. 36. 15.
ngolokoka mu makya era nga nte-
gēza, nga njogera nti Mugondere
8 e'dobozi lyānge. Naye nebatagō-
nda 'sō tebātega kutu kwābwe, na-
ye nebatambulira buli muntu mu
buka'kanyavu bwomutima gwābwe
omubi: kyenava mbaletako ebiga-
mbo byona ebyendagāno eno, gye-
nabalagira okukolānga, naye neba-
tabikola.
9 Awo Mukama nāng'amba nti
k Okwekobāna kulabise mu basaja k Ez. 22. 25.
ba Yuda ne mwabo abali mu Yeru-
10 salemi. Bakyūse oku'da mu l bu- l Zab. 79. 8. Yer. 17. 23.
tali butūkirivu bwa bajaja bābwe
abāgāna okuwulira ebigambo byā-
nge; era bagobere'de bakatonda a-
balala okubawerezānga: enyumba
ya Isiraeri nenyumba ya Yuda ba-
menye endagāno yānge gyenalagā-
11 na ne bajaja bābwe Mukama kya-
va ayogera bwati nti Laba, ndiba-
letako obubi bwebataliīnza kuwo-
na: era balinkābirira, naye siriba-
12 wuliriza. Awo ebibuga bya Yuda na-
bo abali mu Yerusalemi baligenda
nebakābirira bakatonda bebōtereza
obubāne: naye tebalibalokolera na
kamu mu biro mwebalabira ena-
13 ku. m Kubanga ebibuga bya'mwe m Yer. 2. 28.
bwebyenkana obungi, ne bakato-
ndabo bwebenkana bwebatyo, ai
Yuda; era ngengūdo Ezeyerusalemi
bwezenkana obungi, bwemusimbi'de bwemutyo ebyōto ekintu e-
kikwasa ensonyi, ebyōto ebyokwō-
terezāngako obubāne eri Baali.

14 [n] Kale 'gwe tosabirānga bantu bano, 'sō tobaimusizānga kukāba newakuba'de okusaba: kubanga siribawulirira mu biro mwebalinkābirira olwenaku zebalabye.
15 Mugānzi wānge afayo ki mu nyumba yānge, kubanga akoze ebyobukaba nabangi, nomubiri omutukuvu gukuvu'deko? bwokola obu-
16 bi lwosanyuka. Mukama yakutūma erinya nti [o] Omuzeituni ogwera, omulūngi nga gāliko ebibala ebirūngi: ne'dobozi eryoluyogāno olunene agukumyeko omuliro, na-
17 matabi gagwo gamenyese. Kubanga Mukama we'gye eyakusimba akwoge'deko obubi, olwobubi obwenyumba ya Isiraeri nobwenyumba ya Yuda bwebekolera nga [p] bansunguwaza olwokwōtereza Baali obubāne.
18 Awo Mukama nākimanyisa nenkimanya: kale nolyoka ondaga
19 ebikolwa byābwe. Naye nali [r] ngomwāna gwendiga omuwōmbefu ogutwālibwa oku'tibwa; 'sō sāmanya nga [s] bansali'de enkwe, (nga bogera nti) Tuzikirize omuti wamu nebibala byagwo, tumuzikirize [t] munsi eyabalamu, [u] erinyalye baleme
20 okuli'jukira nate. Naye, ai Mukama we'gye, asala emisāngo egyensōnga, [w] akema ememe [y] nomutima, ndabe e'gwānga lyoliwalana kubo: kubanga 'gwe ntegēze'za e-
21 nsōnga yānge. Mukama kyava ayogera bwati ebyabasaja Abānasosi [z] abanonya obulamubwo nga bogera nti [a] Tolagulirānga mu linya lya Mukama, [b] oleme okufa nomukono
22 gwa'fe: Mukama we'gye kyava ayogera bwati nti Laba, ndibabonereza: abavubuka balifa nekitala; batabani bābwe ne bawala bābwe
23 balifa nenjala; 'sō tebaliba nabalifi'kawo: kubanga [c] ndireta obubi ku basaja Abānasosi, gwe [d] mwāka mwebali'jirirwa.

12 [a] Oli mutūkirivu, ai Mukama, bwempoza nāwe: era naye nandinyonyo'demu nāwe ensōnga: [b] e'kubo eryababi lirabira ki omukisa? baterērera ki abo bona abali-
2 mbalimba enyo? Wabasimba, wewawo, basimbye emizi; bamera, wewawo, babala ebibala: oli kumpi mu kamwa kābwe, oli wala ne-
3 meme yābwe. Naye 'gwe, ai Mukama, o'manyi; ondaba nokema omutima gwānge (bwegufanana) gyoli: basike ngendiga ezokusalibwa, obategekere [c] olunaku olwōku'tira-
4 ko. Ensi eritūsa wa okuwubāla, nemi'do egyo munsi yona negiwotōka? olwobubi bwabo abagirimu ensolo kyeziva zimalibwawo nenyonyi; kubanga bayogera nti Taliraba
5 nkomerero ya'fe ya luvanyuma. Obanga o'duki'de wamu nabatambula nebigere nebakukōyesa, kale oīnza otya okuwakana nembalāsi? era newakuba'de nga wegolo'de munsi eyemirembe, naye olikola otya mu [d] malala ga Yoludani?
6 Kubanga era ne bagandabo nenyumba ya kitāwo, era nabo bakulimbyelimbye; era nabo balāngiri-'za enyumawo: toba'kirizānga newebakugamba ebigambo ebirūngi.
7 Ndese enyumba yānge, nsu'de [e] obusika bwānge; mpa'deyo oyo ememe yānge gweyagala enyo nyi-
8 ni mu mukono gwabalabebe. Obusika bwānge bufūse gyendi ngempologoma mu kibira: aimusi'za e'dobozirye ku'nze; kyenvu'de 'mu-
9 kyāwa. Obusika bwānge buli gyendi ngenyonyi ei'ga eyamabala? enyonyi ezii'ga zimulūmbye enjui zona? mugende mukung'anye ensolo zona ezomunsiko, muzirete zirye.
10 [f] Abasūmba bangi bōnōnye [g] olusuku lwānge olwemizabibu, [i] balinyiri'de omugabo gwānge nebigere, omugabo gwānge ogusanyusa bagufu'de 'dūngu omutali muntu.
11 Bagufu'de matōngo; guwubāla gyendi nga guleke'dwayo; ensi yona efūse matōngo, kubanga tewali mu-
12 ntu agi'sāko mwoyo. Abanyazi batūse ku nsozi zona ezobwēru mu 'dūngu: kubanga ekitala kya Mukama kirya okuva ku nkomerero yensi okutūka ku nkomerero yensi: tewali kintu ekirina omubiri ekirina
13 emirembe. [k] Basiga eng'āno, bakūngu'de amagwa; berūmya bo be nyini, 'sō tebaliko kyebagasi'za: era mulikwatibwa ensonyi olwebibala bya'mwe olwekirui kya Mukama.
14 Bwati bwayogera Mukama eri [l] balirānwa bānge bona ababi [m] abakoma ku busika bwenasisa abantu bānge Isiraeri nti Laba, ndibasimbula munsi yābwe, era ndisimbula enyumba ya Yuda wakati mubo.
15 Awo olulitūka bwendiba nga 'maze okubasimbula, [n] ndikomawo nembakwatirwa ekisa; era [o] ndibakomyawo buli muntu mu busikābwe na
16 buli muntu munsi yewābwe. Awo olulitūka bwebalinyikira okuiga amakubo gabantu bānge, [p] okulāira erinya lyānge nti Nga Mukama bwali omulamu; era nga bwebaigirizānga abantu bānge okulāira Baali; kale [r] balizīmbibwa wakati mu ba-
17 ntu bānge. Naye [s] bwebatali'kiriza kuwulira, awo ndisimbula e'gwānga eryo, nga nsimbula era nga ndizikiriza, bwayogera Mukama.

13 Bwati Mukama bweyang'amba nti Genda wegulire olukoba o-

[n] Yer. 7. 16.
[o] Zab. 52. 8.
[p] Yer. 7. 18.
[r] Is. 53. 7.
[s] Yer. 18. 18. Kung. 3. 60, 61.
[t] Zab. 27. 13.
[u] Zab. 33. 4.
[w] Zab. 7. 9. Yer. 17. 10.
[y] 1 Sam. 16. 7.
[z] Yer. 12. 6.
[a] Is. 30. 10.
[b] Ma. 13. 1–5.
[c] Yer. 23. 12.
[d] Luk. 19. 44.
[a] Zab. 51. 4.
[b] Yob. 12. 6; 21. 7–17. Zab. 37. 1. 7, 35, 36; 73. 3–7. Yer. 5. 28. Kab. 1. 4, 13. Mala. 3. 15.
[c] Yak. 5. 5.
[d] Yos. 3. 15. Yer. 49. 19; 50. 44.
[e] Is. 19. 25.
[f] Yer. 6. 3.
[g] Is. 5. 1, 5.
[i] Is. 63. 18.
[k] Lev. 26. 16. Ma. 28. 38. Mi. 6. 15. Kag. 1. 6.
[l] Ez. 25. 6–12.
[m] Zek. 2. 8.
[n] Ma. 30. 3.
[o] Yer. 24. 6; 30. 3.
[p] Yer. 4. 2.
[r] 1 Pet. 2. 5.
[s] Is. 60. 12.

lwediba, wesibe mu kiwatokyo, 'sō
2 tolunyika mu ma'zi. Awo [a] nine-
gulira olukoba, ngekigambo bwe-
kyali ekya Mukama, nendwesiba
3 mu kiwato kyānge. Awo ekigambo
kya Mukama nekinji'jira omulūndi
4 ogwokubiri nga kyogera nti 'Dira
olukoba lwewagula oluli mu kiwa-
tokyo, ogolokoke ogende ku Fulati,
olukisize eyo mu bunya obwomu-
5 lwāzi. Awo neng'enda nendukwe-
kera ku Fulati, nga Mukama bwe-
6 yandagira. Awo olwātūka enaku
nyingi nga ziisewo Mukama nāng'a-
mba nti Golokoka ogende ku Fu-
lati o'gyeyo olukoba lwenakulagira
7 okulukisiza eyo. Awo neng'enda
ku Fulati nensima nenziya olukoba
mu kifo mwenali ndukisi'za: kale,
laba, olukoba nga lwōnōnese, nga
8 teruliko kyerugasa. Awo ekigambo
kya Mukama nekinji'jira nga kyo-
9 gera nti Bwati bwayogera Mukama
nti Bwentyo bwendyōnōna amalala
ga Yuda namalala amangi aga Ye-
10 rusalemi. Abantu bano ababi aba-
gāna okuwulira ebigambo byānge,
abatambulira mu buka'kanyavu
bwomutima gwābwe, era bagobere-
'de bakatonda abalala okubawere-
zānga nokubasinzānga, balibērera
dala ngolukoba luno olutaliko kye-
11 rugasa. Kuba olukoba nga bwe-
rwega'ta nekiwato kyomuntu, bwe-
ntyo bwenega'sa nānge enyumba
yona eya Isiraeri nenyumba yona
eya Yuda, bwayogera Mukama; [b] ba-
lyoke babērēnga gyendi e'gwānga
era erinya era etendo era ekitībwa:
12 naye nebatayagala kuwulira. Kyo-
liva obagamba ekigambo kino nti
Bwati bwayogera Mukama, Kato-
nda wa Isiraeri, nti Buli ki'ta kiri-
'jula omwenge: nabo balikugamba
nti Tetumanyi nga buli ki'ta kiri-
13 'jula omwenge? Awo nolyoka oba-
gamba nti Bwati bwayogera Muka-
ma nti Laba, ndi'juza obutamīvu
bona abali munsi eno, [c] bakabaka
abatūla ku ntebe ya Daudi, ne ba-
kabona, ne bana'bi, ne bona abali
14 mu Yerusalemi. Era ndibatāndā-
gira omuntu ne mu'ne, bakitābwe
ne batabani bābwe wamu, bwayo-
gera Mukama: sirisāsira 'sō siri-
sonyiwa 'sō sirikwatibwa kisa, 'ne-
me okubazikiriza.
15 Muwulire, mutege amatu; temu-
ba na malala: kubanga Mukama a-
16 yoge'de. Mumuwe Mukama Kato-
nda wa'mwe ekitībwa, nga [d] tana-
leta kizikiza era ngebigere bya'mwe
tebinaba kwesitalira ku nsozi eze-
kizikiza; era nga bwemusūbira o-
musana, nāgufūla [e] ekisikirize ekyo-
kufa nāgudugaza okuba [f] ekizikiza
17 ekiku'te. Naye bwemutali'kiriza
kuwulira, ememe yānge erikāba
amaziga kyāma olwamalala (ga-
'mwe); namaso gānge galikāba nyo
amaziga, negakulukuta amaziga,
kubanga ekisibo kya Mukama ki-
18 kwati'dwa. Gamba [g] kabaka ne na-
masole nti Mwetowaze mutūle wa-
nsi: kubanga ebiremba bya'mwe
bikakanye, engule eyekitībwa kya-
19 'mwe. Ebibuga ebyebukika obwa-
dyo bi'ga'dwawo, 'sō tewali wa ku-
bi'gulawo: Yuda atwāli'dwa yena
nga musibe; yena atwāli'dwa dala
nga musibe.
20 Muimuse amaso ga'mwe mulabe
[i] abo abava ebukika obwa kono: e-
21 kisibo kyewawebwa kiriru'dawa, e-
kisibokyo ekirūngi? Olyogera otya,
bwalikutekako mikwānogyo okuba
omutwe, kubanga 'gwe ke nyini
'gwe wabaigiriza okukukola obubi?
[k] obuinike tebulikukwata ngomuka-
22 zi alūmwa okuzāla? Era bwonoyo-
gerera mu mutimagwo nti [l] Ebiga-
mbo bino binji'jiri'de lwaki? olwo-
butali butūkirivubwo kubanga bu-
ngi, [m] ebirengebyo kyebivu'de bibi-
'kulwako, nebisinzīrobyo bigirirwa
23 ekye'jo. Omuwesiyopya aīnza oku-
wanyisa omubirigwe, oba ngo ama-
bala gayo? kale [n] na'mwe muīnza
okukola obulūngi abāmanyīra oku-
24 kola obubi. Kyendiva mbasāsānya
[o] ngebisasiro ebivawo olwembuyaga
25 ezomu'dūngu. Kano ke kaluluko,
omugabo gwenakugerera, bwayoge-
ra Mukama; kubanga wanerabira
26 newesiga obulimba. Nānge kyendi-
va mbi'kula ku birengebyo ku ma-
27 sogo, [p] nensonyizo zirirabika. Na-
laba emizizogyo, obwenzibwo noku-
beberakwo. obukaba obwokwenda-
kwo, [r] ku nsozi ezomu'tale. Liku-
sānze, ai Yerusalemi! [s] toyagala
kulongōsebwa; ebyo bīritūsa wa
okubawo nate?

14 Ekigambo kya Mukama ekya-
'jira Yeremiya ekyānda bwekiri.
2 Yuda awubāla, nenzi'gi zayo ziyō-
ngobera, batūla ku 'taka nga ba-
mba'de ebidugala; nokukāba kwa
3 Yerusalemi kulinye. Nabakūngu
bābwe batuma abāna bābwe abato
emu'ga: batūka ku binya, nebata-
sāngamu ma'zi; ba'dayo ensuwa
zābwe nga njerēre: ensonyi zibā-
kwata, baswāla, [a] babi'ka ku mitwe
4 gyābwe. Olwe'taka eryatise, ku-
banga [b] enkuba tetonyānga munsi,
abalīmi kyebava bakwatibwa enso-
nyi, babi'ka ku mitwe gyābwe.
5 Wewawo, nempewō eri ku 'tale e-
zāla, nereka omwāna (gwayo) olwo-
6 butabawo mu'do. [c] Nentulege ziī-
mirira ku nsozi ezobwēru, ziwejera-
wejera empewo ngebibe; amaso ga-
zo gaziba olwobutabawo ebimera.
7 Obutali butūkirivu bwa'fe newa-

[a] Is. 20. 2. Ez. 4. 1-5; 5. 1-4; 12. 3-11; 24. 3-5.
[b] Kuv. 19. 5.
[c] Yer. 17. 19,20; 19. 3.
[d] Am. 5. 8; 8. 9.
[e] Yer. 2. 6.
[f] Is. 60. 2.
[g] 2 Basek. 24. 12. Yer. 22. 26.
[i] Yer. 6. 22.
[k] Yer. 6. 24.
[l] Yer. 5. 19.
[m] Is. 3. 17; 6. 1. Kung. 1. 8. Nak. 3. 5.
[n] Mat. 19. 26.
[o] Zab. 83. 13.
[p] Nak. 3. 5.
[r] Yer. 2. 20.
[s] Ez. 24. 13.
[a] 2 Sam. 15. 30.
[b] Yer. 3. 3.
[c] Yer. 2. 24.

kuba'de nga butulumiriza, kola o-
mulimu [d] olwerinyalyo, ai Muka-
ma: kubanga oku'da kwa'fe enyu-
8 ma kungi; twakwōnōna. [e] Ai 'gwe
e'sūbi lya Isiraeri, amulokolera mu
biro ebyokulabiramu enaku, wandi-
bēre'de ki ngomuise munsi, era
ngomutambuze akyāma okukēsa o-
9 bu'de? Wandibēre'de ki ngomu-
ntu asamāliri'de, ngomusaja owa-
mānyi [f] ataiinza kulokola? era na-
ye [g] 'gwe, ai Mukama, oli wakati
mu'fe, na'fe tutūmi'dwa erinyalyo;
[i] totuleka.
10 Bwati Mukama bwagamba aba-
ntu bano nti Bwebatyo bwebāya-
galānga okuwaba; tebaziizānga bi-
gere byābwe: Mukama kyava ale-
ma okuba'kiriza; kakano ana'ju-
kira obutali butūkirivu bwābwe,
11 era anābonereza ebibi byābwe. A-
wo Mukama nāng'amba nti [k] Tosa-
bira bantu bano bawebwe ebirūngi.
12 [l] Bwebanāsībānga, siwulirenga ku-
kāba kwābwe; era [m] bwebanāwā-
ngayo ebiwebwayo ebyōkebwa ne-
bitone, siba'kirizenga: naye [n] ndi-
bazikiriza nekitala nenjala ne ka-
13 wumpuli. Awo [o] nendyoka njoge-
ra nti Wowe, Mukama Katonda!
laba, bana'bi babagamba nti Temu-
liraba kitala 'sō temuliba na njala;
naye ndibawa emirembe egyenka-
14 la'kalira mu kifo kino. Awo Mu-
kama nālyoka ang'amba nti Bana-
'bi [p] balagulira ebyobulimba mu
linya lyānge: sabatuma 'sō sabala-
gira 'sō sayogera nabo: babalagula
okwolesebwa okwobulimba nobula-
guzi nekigambo ekitalimu nobukū-
sa obwomumutima gwābwe bo.
15 Mukama kyava ayogera bwati ebya
bana'bi abalagulira mu linya lyā-
nge 'sō sabatuma, [r] naye nebogera
nti Ekitala nenjala tebiriba munsi
eno: nti [s] Ekitala nenjala bye biri-
16 zikiriza bana'bi abo. Nabantu be-
balagula balisūlibwa mu ngūdo E-
zeyerusalemi olwenjala nekitala;
[t] 'sō tebaliba nabalibazīka, bo ne
bakazi bābwe newakuba'de batabа-
ni bābwe newakuba'de bawala bā-
bwe: kubanga ndifuka kubo obubi
17 bwābwe. Era olibagamba ekiga-
mbo kino nti Amaso gānge gakuluku-
te amaziga emisana nekiro 'sō
galeme okulekayo; kubanga [u] omu-
wala wabantu bānge atamanyi mu-
saja awagu'dwamu ekituli kinene,
18 ekiwundu kibi nyo nyini. Bwenā-
fuluma mu [w] 'tale, kale, laba, aba-
'tidwa nekitala! era bwenāingira
mu kibuga, kale, laba, abo abalwa-
'de olwenjala! kubanga [y] na'bi era
ne kabona batambulira munsi 'sō
tebalina kumanya.
19 Ogāni'de dala Yuda? ememe-
yo etami'dwa Sayuni? otufumiti-
'de ki, 'sō tewali 'dagala lya kutu-
wonya? Twasūbirānga emirembe,
naye newataba birūngi ebya'jānga;
nebiro ebyokuwonyezebwamu, kale,
20 laba, okukeng'ēntererwa! Ai Mu-
kama, tūkiriza obubi bwa'fe nobu-
tali butūkirivu bwa bajaja ba'fe:
21 [z] kubanga twakwōnōna. Totuta-
mwa olwerinyalyo; tovumisa ntebe
ya kitībwakyo: [a] 'jukira, tomenya
22 ndagāno gyewalagāna na'fe. Mu
[b] birerya byabamawānga [c] mulimu
ebiīnza okutonyesa enkuba? oba
e'gulu liīnza okuleta empandagiri-
ze? [d] si 'gwe wuyo, ai Mukama Ka-
tonda wa'fe? kyetunāvānga tukū-
lindirira 'gwe; kubanga 'gwe wa-
bikola ebyo byona.

15 Awo Mukama nālyoka ang'amba
nti [a] Musa ne Samuwiri newa-
kuba'de nga baīmiri'de mu maso
gānge, era ememe yānge teyandi-
īnzi'za kutunulira bantu bano: ba-
2 gobe mu maso gānge, bavewo. Awo
olulitūka bwebalikugamba nti Tu-
na'da wa nga tuvu'dewo? kale no-
bagamba nti Bwatyo bwayogera
Mukama nti [b] Aboku'tibwa (bage-
nde) eri oku'tibwa; nabekitala
eri ekitala; nabenjala eri enjala;
3 nabokusibibwa eri okusibibwa. E-
ra ndibatekerawo engeri nya, bwa-
yogera Mukama: ekitala oku'ta,
nembwa okutāgula, nenyonyi ezo-
mu'bānga, nensolo ezomunsi, oku-
4 lya nokuzikiriza. Era ndibawayo
okuyūgūmizibwa erui nerui mu
bwakabaka bwona obwensi, olwa
[c] Manase mutabani wa Kezekiya
kabaka wa Yuda olwekyo kyeyako-
5 lera mu Yerusalemi. Kubanga āni
alikusāsira, 'gwe Yerusalemi? oba
āni alikukungubagira? oba āni a-
6 likyāma okubūza ebifa gyoli? O-
ng'ānyi, bwayogera Mukama, o'ze
enyuma; kyenvu'de nkugololerako
omukono gwānge nenkuzikiriza;
7 [d] nkōye okwe'jusa. Era nabawu-
'jira nekiwu'jo mu miryāngo egye-
nsi: mba'gyeko abāna, nzikiri'za
abantu bānge; teba'dānga okuva
8 mu makubo gābwe. Ba'na'mwā-
ndu bābwe beyonge'de gyendi oku-
singa omusenyu ogwenyanja: ndē-
se kubo ku nyina wabalenzi omu-
nyazi mu tuntu: mugwisi'zako o-
bubalagaze nebitīsa nga tamanyiri-
9 'de. Eyazāla omusānvu ayōngo-
bera; ata'de obulamu; enjubaye
egu'de nga bukyali bwa misana;
akwati'dwa ensonyi, aswa'de: na-
balifi'kawo kubo ndibagabula eri e-
kitala mu maso gabalabe bābwe,
bwayogera Mukama.
10 [e] Zinsānze, nyabo, kubanga wa-
nzāla nga ndi musaja wa nyōmbo
era owempaka eri ensi zona! siwo-

[d] Zab. 25. 11.
[e] Yer. 17. 13.
[f] Is. 59. 1.
[g] Kuv. 29. 45.
[i] Zab. 119. 121.
[k] Yer. 7. 16.
[l] Is. 58. 3.
[m] Yer. 6. 20; 7. 21, 22.
[n] Yer. 9. 16.
[o] Yer. 4. 10.
[p] Yer. 20. 6; 23. 25; 27. 10.
[r] Yer. 5. 12.
[s] Yer. 44. 12.
[t] Zab. 79. 3.
[u] Yer. 8. 21.
[w] Ez. 7. 15.
[y] Yer. 5. 31.
[z] Zab. 106. 6.
[a] Zab. 106. 45.
[b] Ma. 32. 21.
[c] Zek. 10. 1, 2.
[d] Is. 30. 23. Yer. 10. 13.
[a] Zab. 106. 23. Yer. 7. 16; 14. 11. Ez. 14. 14, 16, 18, 20.
[b] Yer. 43. 11. Ez. 5. 12. Zek. 11. 9.
[c] 2 Basek. 21. 11, 16, 17; 23. 26; 24. 3, 4. Yer. 16. 12.
[d] Kos. 13. 14.
[e] Yer. 20. 14.

lānga lwa magoba, 'sō nabantu tebampolānga lwa magoba; (naye)
11 buli muntu kubo ankolimira. Mukama yayogera nti Mazima ndikuwa amānyi olwobulūngi; mazima ndikwegairiza omulabe mu biro ebyokulabiramu enaku ne mu biro ebyokubonyabonyezebwamu.
12 Omuntu aīnza okumenya ekyūma, ekyūma ekiva ebukika obwa
13 kono, nekikomo? Ebintubyo nobuga'gabwo ndibiwayo okuba omunyago awatali muwendo, olwebibi-
14 byo byona, mu nsalozo zona. Era ndibiisa wamu nabalabebo okugenda [f] munsi gyotomanyi: kubanga omuliro guku'te olwobusūngu bwange ogulibākirako.
15 Ai Mukama, 'gwomanyi: nji'jukira onji'jire, ompalanire e'gwānga kwabo abanji'ganya; tonzi'gyirawo dala olwokugumīkirizakwo: manya nga nvumi'dwa [g] oku'nānga 'gwe.
16 Ebigambobyo byalabika [i] nembirya; nebigambobyo byali gyendi sanyu nokusanyuka kwomutima gwānge: kubanga ntūmi'dwa erinyalyo, ai Mukama Katonda owe-
17 'gye. [k] Satūla mu kung'aniro lyabo abebinyumu, 'sō sasanyuka: natūla 'nze'ka olwomukonogwo; ku-
18 banga onji'juzi'za okunyiga. Obulūmi bwānge bubērera ki obwolubērera, nekiwūndu kyānge kibērera ki ekitawonyezeka, ekigāna okulogebwa? ka'zi oliba gyendi (ngaka'ga) akalimba, ngama'zi aga-'gwāwo?
19 Mukama kyava ayogera bwati nti [l] Bwolikomawo, kale ndiku'za olyoke oīmirire mu maso gānge; era bwolyāwula ebyomuwendo omungi okubi'gya mwebyo ebitagasa, oliba ngakamwa kānge: bali'da gyoli na-
20 ye 'gwe to'dānga gyebali. Era [m] ndikufūla eri abantu bano bugwe owekikomo aliko enkomera; era balirwāna nāwe, naye [n] tebalikuwāngula: kubanga 'nze ndi wamu nāwe okukulokola nokukuwonya,
21 bwayogera Mukama. Era ndikuwonya mu mukono gwababi, era ndikununula okuku'gya mu mukono gwabentīsa.

16 Era ekigambo kya Mukama neki'ja gyendi nga kyogera nti
2 Towasānga mukazi, 'sō tozālira bāna ba bulenzi newakuba'de abobuwala
3 mu kifo kino. Kubanga Mukama bwayogera bwati ebyabāna abobulenzi nabobuwala abazālirwa mu kifo kino nebya banyābwe ababazāla nebya bakitābwe ababazālira
4 munsi muno, nti Balifa bubi; [a] tebalikungubagirwa 'sō tebalizikibwa; [b] baliba ngobu'sa ku maso ge'taka: era [c] balimalibwawo nekitala nenjala; [d] nemirāmbo gyābwe giriba 'mere ya nyonyi ezomu'bānga era ya
5 nsolo ezomunsi. Kubanga bwati bwayogera Mukama nti [e] Toingira mu nyumba mwebakungubagira, 'sō togenda kukuba biwōbe, 'sō tobakābira: kubanga nziye emirembe gyānge ku bantu bano, bwayogera Mukama, (mba'gyeko) ekīsa noku-
6 sāsira okulūngi. Abakulu era nabato balifira munsi eno: tebalizikibwa 'sō nabantu tebalibakungubagira, 'sō [f] tebalyesala, 'sō [g] teba-
7 libamwera: 'sō abantu tebalibabegera ('mere) nga babakābira; okubakubagiza olwabafu; 'sō abantu tebalibawa kikōmpe kya kusanyusa okunywa olwa kitābwe oba olwa
8 nyābwe. 'Sō toliingira mu nyumba mwebalīra embaga, okutūla nabo,
9 okulya nokunywa. Kubanga bwati bwayogera Mukama we'gye, Katonda wa Isiraeri, nti Laba, ndikomya mu kifo kino mu maso ga'mwe na'mwe nga mukyali balamu, e'dobozi eryebinyumu ne'dobozi eryokusanyuka, e'dobozi eryawasa omu-
10 gole ne'dobozi lyomugole. Awo olulītūka bwolitegēza abantu bano ebigambo bino byona, bo nebakugamba nti [i] Kiki ekyogeze'za Mukama obubi buno bwona obunene eri 'fe? oba atulānga ki? oba kyōnōno ki kyetwōnōnye Mukama Ka-
11 tonda wa'fe? kale nolyoka obagamba nti Kubanga bajaja ba'mwe bānvako, bwayogera Mukama, nebatambula okugoberera bakatonda abalala nebabawereza nebabasinza nebava ku'nze, 'sō tebākwatamatēka gānge;
12 na'mwemwakola bubi [k] okusinga bajaja ba'mwe; kubanga, laba, mutambula buli muntu ngobuka'kanyavu bwomutimagwe omubi bwebuli
13 nokuwulira nemutampulira: [l] kyendiva mbagoba [m] munsi eno okugenda munsi gyemutamanyānga, 'mwe newakuba'de bajaja ba'mwe; era munāwerezānga eyo bakatonda abalala emisana nekiro; kubanga siribalaga kisa na katono.
14 Kale, [n] laba, enaku zi'ja, bwayogera Mukama, lwebatakyayogera nti Nga [o] Mukama bwali omulamu eya-'gya abāna ba Isiraeri munsi Yemi-
15 siri; naye nti Nga Mukama bwali omulamu eya'gya abāna ba Isiraeri [p] munsi eyebukika obwa kono ne mu matwāle gona gyeyali abagobe-'de: era [r] ndibakomyawo munsi ye-
16 wābwe gyenawa bajaja bābwe. Laba, nditumya [s] abavubi bangi, bwayogera Mukama, era balibavuba; oluvanyuma nditumya abai'zi bangi, era balibai'ga okuba'gya ku buli lusozi ne ku buli kasozi, ne mu
17 [t] bunya obwomumainja. Kubanga amaso gānge gatunulira amakubo

f Yer. 16. 13; 17. 14.
g Zab. 69. 7.
i Ez. 3. 1, 3. Kub. 10. 9, 10.
k Kung. 3. 28.
l Zek. 3. 7.
m Yer. 1. 18; 6. 27.
n Yer. 20. 11.
a Yer. 25. 33. Ez. 7. 11.
b Yer. 8. 2.
c Yer. 14. 12.
d Ma. 28. 26. Yer. 34 20.
e Ez. 24 16, 17, 22, 23.
f Ma. 14. 1.
g Yob. 1. 20. Is. 3. 24.
i Ma. 29. 24.
k Yer. 7. 26.
l Ma. 4. 26–28; 28. 36, 63–65.
m Yer. 17. 4.
n Yer. 23. 7, 8.
o Yer. 4. 2.
p Yer. 3. 18.
r Yer. 24. 6; 30. 3; 32. 37.
s Am. 4. 2. Kab. 1. 15.
t Yer. 13. 4.

gābwe gona: tegakisibwa bwenyi
bwānge, 'sō nobutali butūkirivu
bwābwe tebukwekebwa maso gānge.
[u]Is. 65. 6. 18 Era okusoka [u]ndisasula obutali
butūkirivu bwābwe nekibi kyābwe
[w]emirūndi ebiri; kubanga [y]bayō-
nōna ensi yānge nemirāmbo egye-
bintu byābwe ebyebi've, era ba'ju-
zi'za obusika bwānge emizizo gyā-
19 bwe. Ai Mukama, amānyi gānge
era [z]ekigo kyānge, era obu'dukiro
bwānge ku lunaku olwokulabiramu
enaku, eri 'gwe amawānga gyegali-
'ja nga bava ku nkomerero zensi,
era balyogera nti Bajaja ba'fe bāsi-
kira bulimba bwerēre, birerya nebi-
[a]Is. 44. 10. 20 gambo [a]ebitaliko kyebigasa. Omu-
[b]Yer. 2. 11. ntu alyekolera bakatonda, era [b]a-
21 batali bakatonda? Kale, laba, ndi-
[c]Kuv. 6. 3; 15. 3. bamanyisa, omulūndi guno gwo'ka
Yer. 33. 2. ndibamanyisa omukono gwānge
[d]Zab. 83. 18. namānyi gānge; era balimanya
[c]ngerinya lyānge [d]Yakuwa.

17 Ekibi kya Yuda kyawandikibwa
[a]nekalamu cyekyūma ne'jinja
erya alimasi esongovu: kyayōlebwa
ku kipānde ekyomutima gwābwe,
[b]Kuv. 27. 2. ne ku [b]mayembe gebyōto bya'mwe;
[c]Balam. 3. 7. 2 abāna bābwe nga bweba'jukira
Is. 27. 9. ebyōto byābwe ne [c]Bāsera bābwe
[d]Yer. 2. 20. awali [d]emiti egimera ku nsozi e-
[e]Is. 2. 3. 3 mpānvu. Ai [e]olusozi lwānge oluli
mu nimiro, ndigabula ebintubyo
nobuga'gabwo bwona okuba omu-
nyago, nebifobyo ebigulumivu olwo-
4 kwōnōna, mu nsalozo zona. Nāwe
olivamu kububwo we'ka mu busi-
[f]Yer. 15. 14. kābwo bwenakuwa; era [f]ndikuwe-
rezesa abalabebo munsi gyotoma-
nyi: kubanga mukumye omuliro
mu busūngu bwānge obunābūbūkā-
nga emirembe gyona.
5 Bwati bwayogera Mukama nti
[g]Is. 31. 3. Akolimi'dwa omusaja oyo eyesiga
abantu, [g]nāfūla omubiri okuba
6 omukonogwe, momutimagwe guva
[i]Yer. 48. 6. ku Mukama. Kubanga alifanana
[i]omwolola oguli mu 'dūngu, 'sō ta-
liraba ebirūngi bwebiri'ja; naye
[k]Ma. 29. 23. alibēra mu biwalakate mu 'dūngu,
[k]ensi eyomunyo 'sō eterimu bantu.
[l]Zab. 2. 12; 25. 2. 7 [l]Alina omukisa omusaja oyo eyesiga
Mukama, era Mukama lye 'sūbirye.
[m]Zab. 1. 3. 8 Kubanga [m]aliba ngomuti ogwasi-
mbibwa awali ama'zi, negulānda
emizi gyagwo awali omu'ga, 'sō
tegulityа musana bwegwāka enyo,
[n]Nge. 11. 28. naye [n]amalagala gagwo galiyera;
'sō tegulyeralikiririra mu mwāka
ogwekyēya, 'sō tegulirekayo kubala
9 bibala. Omutima mulimba okusi-
nga ebintu byona, era gulwa'de e-
ndwa'de etewonyezeka: āni aīnza
[o]1 Sam. 16. 7. Zab. 139. 23, 24. Bal. 8. 27. 10 okugumanya? 'Nze Mukama [o]nke-
[p]Zab. 62. 12. bera omutima, nkema ememe, [p]oku-
wa buli muntu ngamakuboge bwe-
gali, ngebibala bwebiri ebyebiko-
11 lwabye. Ngenkwāle bwekung'anya
(obwāna) bwetezālānga, bwatyo
bwabēra oyo afuna obuga'ga 'sō si
lwa mazima; [r]enakuze nga zikyali
za kitūndu [s]bulimuvako, ne ku
nkomereroye aliba [t]musirusiru.
12 Ekifo ekyawatukuvu wa'fe ye
ntebe eyekitibwa eyagulumizibwa
13 okuva ku luberyeberye. Ai Mu-
kama, e'sūbi lya Isiraeri, [u]bona
abakuvako balikwatibwa ensonyi;
abansenguka [w]baliwandikibwa ku
'taka, kubanga bavu'de ku Mukama,
14 [y]olu'zi olwama'zi amalamu. Mpo-
nya, ai Mukama, kale lwenāwona;
ndokola, kale lwenālokoka: kuba-
15 nga 'gwoli tendo lyānge. Laba,
[z]bang'amba nti Ekigambo kya Mu-
16 kama kiriru'dawa? ki'je 'no. 'Nze
kubwānge seyuna obutaba musū-
mba enyumawo; 'sō segōmbānga
olunaku olwokulabiramu enaku;
'gwomanyi: ekyava mu mimwa
17 gyānge kyabānga mu masogo. Tō-
bēra ntisa gyendi: 'gwoli bu'dukiro
bwānge ku lunaku olwokulabiramu
18 obubi. Bakwatibwe ensonyi abo
abanji'ganya, naye 'nze 'neme oku-
kwatibwa ensonyi; bo bakeng'ē-
ntererwe, naye 'nze 'neme okuke-
ng'ēntererwa: baleteko olunaku
olwokulabiramu obubi, obazikirize
[a]okuzikirira okwemirūndi ebiri.
19 Bwati Mukama bweyang'amba
nti Genda oīmirire mu mulyāngo
ogwabāna babantu, [b]bakabaka ba
Yuda mwebaingirira era mwebafu-
lumira ne mu miryāngo gyona Egye-
20 yerusalemi; obagambe nti Muwu-
lire ekigambo kya Mukama, 'mwe
bakabaka ba Yuda, ne Yuda yena
ne bona abali mu Yerusalemi, abai-
21 ngirira mu miryāngo gino: bwati
bwayogera Mukama nti Mwekūme
[c]muleme okusitulirānga ku lunaku
lwa sabiti omugugu gwona, 'sō te-
muguingirizānga mu miryāngo E-
22 gyeyerusalemi; 'sō temu'gyānga
mugugu mu nyumba za'mwe ku lu-
naku olwa sabiti, 'sō temukolānga
mulimu gwona: naye mutukuzānga
olunaku olwa sabiti [d]nga bwenala-
23 gira bajaja ba'mwe; naye nebata-
wulira 'sō tebatega kutu kwābwe,
naye nebaka'kanyaza ensingo yā-
bwe baleme okuwulira era baleme
24 oku'kiriza okuigirizibwa. Awo olu-
litūka, bwemunānyikirānga oku-
mpulira, bwayogera Mukama, obu-
taletānga mugugu gwona okuguisa
mu miryāngo gyekibuga kino ku
lunaku olwa sabiti, naye bwemunā-
tukuzānga olunaku olwa sabiti obu-
talukolerāngamu mulimu gwona;
25 [e]kale mu miryāngo gyekibuga kino
munāingirāngamu bakabaka naba-
lāngira abatu'de ku ntebe ya Daudi,
nga bali ku magāli era nga bebaga-

[r]Zab. 55. 23.
[s]Zab. 39. 6.
[t]Luk. 12. 20.
[u]Zab. 73. 27. Is. 1. 28.
[w]Luk. 10. 20.
[y]Yer. 2. 13.
[z]Is. 5. 19. 2 Pet. 3. 4.
[a]Yer. 16. 18.
[b]Yer. 13. 13.
[c]Nek. 13. 15, 19. Yok. 5. 9.
[d]Kuv. 20. 8, 9.
[e]Yer. 22. 4.

'de embalāsi, bo nabakūngu bābwe,
abasaja ba Yuda nabaliba mu Ye-
rusalemi: nekibuga kino kinābānga
26 kya lubērera. Era bali'ja nga ba-
vu'de mu *f* bibuga bya Yuda ne mu
bifo ebyetōlo'de Yerusalemi ne mu-
nsi ya Benyamini ne *g* munsi eye-
nsenyi ne ku nsozi ne *i* mu bukika
obwadyo, nga baleta ebiwebwayo
ebyōkebwa nesadaka nebitone no-
mugavu, era nga baleta (sadaka)
ezokwebaza mu nyumba ya Muka-
27 ma. Naye bwemutampulirenga o-
kutukuza olunaku olwa sabiti, obu-
tatwālānga mugugu newakuba'de
okuingirirānga mu miryāngo Gye-
yerusalemi ku lunaku olwa sabiti;
kale *k* ndikumira omuliro mu mi-
ryāngo gyakyo, era gulyōkya ama-
yumba Ageyerusalemi, 'sō tegulizi-
kizibwa.

f Yer. 32. 44; 33. 13.
g Yos. 15. 33.
i Lub. 13. 1.
k Yer. 21. 14. Kung. 4. 11.

18 Ekigambo ekya'jira Yeremiya
2 okuva eri Mukama nti Golo-
koka oserengete eri *a* enyumba eyo-
mubūmbi, era eyo gyenākuwuliriza
3 ebigambo byānge. Awo nensere-
ngeta eri enyumba eyomubūmbi,
kale, laba, ngakolera omulimugwe
4 ku banamuziga. Awo ekintu kye-
yali akola nebūmba bwekyayōnōne-
kera mu mukono gwomubūmbi, nā-
kibūmba nate okuba ekintu ekirala
ngomubūmbi bweyasīma okukibū-
mba.
5 Awo ekigambo kya Mukama ne-
6 kinji'jira nga kyogera nti Ai enyu-
mba ya Isiraeri, *b* 'nze siīnza kuba-
kola ngomubūmbi ono? bwayogera
Mukama. Laba, ebūmba nga bwe-
riri mu mukono gwomubūmbi, na-
'mwe bwemuli bwemutyo mu mu-
kono gwānge, ai enyumba ya Isi-
7 raeri. Bwendiba nga njoge'de *c* ku
'gwānga ne ku bwakabaka, okusi-
mbula nokumenya nokuzikiriza;
8 e'gwānga eryo lyenjoge'deko bwe-
ririkyūka okuleka obubi bwābwe,
9 *d* ndye'jusa obubi bwenali ndowōza
okubakola. Bwendiba nga njoge-
'de ku 'gwānga ne ku bwakabaka,
10 okulizīmba nokulisimba; bweririkola obubi mu maso gānge, obutawulira 'dobozi lyānge, kale ndye-
'jusa obulūngi bwenayogera oku-
11 kola okubagasa. Kale 'no gamba
abasaja ba Yuda nabali mu Yeru-
salemi nti Bwati bwayogera Muka-
ma nti Laba, mbatese'zako obubi
era mbasalira amagezi: mukome-
wo 'no buli muntu ngava mu 'ku-
bolye ebi, mulongōse amakubo ga-
12 'mwe nebikolwa bya'mwe. Naye
nebogera nti *e* Tewali 'sūbi: kuba-
nga tunātambulānga okugoberera
ebyo byetwagūnja 'fe, era tunāko-
lānga buli muntu ngobuka'kanyavu
bwomutimagwe omubi bwebuli.

a Yer. 19. 1, 2.
b Is. 45. 9. Bal. 9. 21.
c Yer. 1. 10.
d Yer. 26. 3, 13, 19.
e Yer. 2. 25.

13 Mukama kyava ayogera bwati
nti *f* Mubūze 'no mu mawānga eyali
awuli'de ebigambo ebyenkana awo;
omuwala wa Isiraeri akoze ekiga-
14 mbo ekyeki've enyo. Omuzira o-
guli ku Lebanoni guli'gwerawo ku
lwāzi olwoku'tale? ama'zi amanyo-
govu agakulukuta agava ewala ga-
15 likalira? Kubanga *g* abantu bānge
banerabi'de, bōkere'za obubāne ebi-
talimu; era babesitazi'za mu ma-
kubo gābwe, mu *i* makubo age'da,
okutambulira mu mpenda, mu 'ku-
16 bo eritali sende; okufūla ensi yā-
bwe *k* ekyewunyo nokusōzebwānga
enaku zona; buli muntu anāitāngawo anewunyānga nānyenya omu-
17 twegwe. *l* Ndibasāsānya nga ne-
mbuyaga eziva ebuvanjuba mu maso gomulabe; ndituntulira *m* amabega gābwe 'sō si maso gābwe ku lunaku mwebalirabira obuinike.
18 Awo nebalyoka bogera nti Mu'je
n tumusalire Yeremiya amagezi;
o kubanga amatēka tegalibula awali kabona, newakuba'de okutēsa awali owamagezi, newakuba'de ekigambo awali na'bi. Mu'je tumukube nolulimi, tuleme oku'sāyo omwoyo eri ebigambobye nekimu.
19 'Sāyo omwoyo eri 'nze, ai Mu-
kama, owulire e'dobozi lyabo aba-
20 mpakanya. Obubi bulisasulwa o-
lwobulūngi? kubanga basimi'de
ememe yānge *p* obunya. 'Jukira
bwenaīmirira mu masogo okubo-
gerera bo ebirūngi okukyūsa eki-
21 ruikyo kibaveko. Kale *r* wayo a-
bāna bābwe eri enjala, obagabule
eri obuīnza obwekitala; bakazi bā-
bwe bafirwe abāna bābwe era babe
ba'na'mwāndu; nabasaja bābwe
ba'tibwe, nabalenzi bābwe bafumi-
22 tibwe nekitala mu lutalo. Oku-
kāba kuwulirwe okuva mu nyumba
zābwe, bwolibaletako ekibīna nga
tebamanyiri'de: kubanga basimye
obunya okunkwata, era bakweke'de
23 ebigere byānge ebyāmbika. Era
naye, Mukama, 'gwomanyi byona
byebatēsa okunzi'ta; *s* tosonyiwa
bubi bwābwe, 'sō tosāngula kwō-
nōna kwābwe mu masogo: naye
basūlibwe mu masogo; obabone-
reze mu kisēra ekyobusūngubwo.

f Yer. 2. 10. 1 Kol. 5. 1.
g Yer. 2. 32.
i Yer. 6. 16.
k Yer. 19. 8; 49. 17.
l Yer. 13. 24.
m Yer. 2. 27.
n Yer. 11. 19.
o Yer. 2. 8; 5. 13, 31; 6. 13.
p Yer. 2. 6.
r Zab. 109. 9, 10.
s Zab. 78. 38. Yer. 11. 20; 15. 15.

19 Bwati bwayogera Mukama nti
Genda ogule *a* ensūmbi eyebū-
mba eyomubūmbi, otwāle ku ba-
ka'de babantu ne ku baka'de ba
2 bakabona; ofulume okugenda mu
b kiwōnvu kya mutabani wa Kino-
mu ekiri awaingirirwa mu mulyā-
ngo Kalusisi, olāngirire eyo ebi-
3 gambo byenākugamba: oyogere nti
Muwulire ekigambo kya Mukama,
c 'mwe basekabaka ba Yuda na'mwe
abali mu Yerusalemi; bwatyo bwa-

a Yer. 18. 2.
b Yos. 18. 16. Yer. 2. 23.
c Yer. 13. 13.

yogera Mukama we'gye, Katonda
wa Isiraeri nti Laba, ndireta obubi
ku kifo kino, obulyāmiriza amatu
4 ga buli muntu alibuwulira. Kuba-
[d] Yer. 1.16. nga [d] bāndekawo nebakafiza ekifo
kino, nebōtereza omwo bakatonda
abalala obubāne, bebatamanyānga,
bo ne bajaja bābwe ne basekabaka
ba Yuda; era ba'juza ekifo kino
5 omusai ogutaliko musāngo; era
[e] Yer. 7.31; 32. 35. [e] bāzīmba ebifo ebigulumivu ebya
[f] Lev. 18. 21. Yer. 32. 35. Baali [f] okwōkya batabani bābwe
mu muliro okuba ebiwebwayo e-
byōkebwa eri Baali; [g] kyesiragi-
[g] Ma. 17. 3. rānga 'sō sakyogera 'sō tekyaingi-
6 ra mu mwoyo gwānge: kale, laba,
enaku zi'ja, bwayogera Mukama,
ekifo kino lwekitakyaitibwa nti
[i] 2 Basek. 23. 10. [i] Tofesi newakuba'de nti [k] Kiwō-
[k] Yos. 18. 16. nvu kya mutabani wa Kinomu,
naye nti Kiwōnvu ekyoku'tirwamu.
Yer. 2. 23. 7 Era ndi'ta okutēsa kwa Yuda ne
Yerusalemi mu kifo kino; era ndi-
bagwisa nekitala mu maso gabalabe
bābwe, era nomukono gwabo aba-
nonya obulamu bwābwe: [l] nemi-
[l] Yer. 7. 33. rāmbo gyābwe ndigigabula okuba
ebyokulya eri enyonyi ezomu'bā-
8 nga neri ensolo ezomunsi. Era
[m] Yer. 18. 16. [m] ndifūla ekibuga kino ekyewunyo
era okusōzebwānga; buli aliitawo
alyewunya nāsōza olwebibonobono
[n] Lev. 26. 29. Ma. 28. 53. Is. 9. 20. Kung. 4. 10. 9 byakyo byona. Era [n] ndibalīsa o-
mubiri gwa batabani bābwe nomu-
biri gwa bawala bābwe, era balirya
buli muntu omubiri gwa mukwā-
nogwe mu kuzingizibwa ne mu ku-
nyigirizibwa abalabe bābwe, nabo
abanonya obulamu bwābwe kwe-
[o] Yer. 51. 63, 64. 10 balibanyīgiriza. Awo nolyoka [o] o-
menya ensūmbi eyo, abasaja aba-
11 genda nāwe nga balaba, nobaga-
mba nti Bwati bwayogera Mukama
we'gye nti Era bwentyo bwendi-
menya abantu bano nekibuga kino
ngomuntu bwamenya ekintu ekyo-
[p] Yer. 7. 32. mubūmbi ekitaīnzika kuyūngibwa
nate: era [p] balizīkira mu Tofesi
okutūsa lwewatalibawo 'bānga lya
12 kuzīkamu. Bwentyo bwendikola
ekifo kino, bwayogera Mukama,
nabakitūlamu, nga nfūla ekibuga
13 kino okuba nga Tofesi: nenyumba
Ezeyerusalemi nenyumba za base-
kabaka ba Yuda ezōnōnese ziriba
[r] 2 Basek. 23. 12. Yer. 32. 29. Zef. 1. 5. ngekifo Tofesi, [r] enyumba zona
zebayōtererezāngako wa'gulu obu-
bāne e'gye lyona erye'gulu, [s] neba-
[s] Yer. 7. 18. fukira bakatonda abalala ebiwe-
bwayo ebyokunywa.
14 Awo Yeremiya na'ja ngava Eto-
fesi Mukama gyeyali amutumye
[t] 2 Byom. 20. 5. okulagula; [t] nāimirira mu lu'gya
olwenyumba ya Mukama, nāgamba
15 abantu bona nti Bwati bwayogera
Mukama we'gye, Katonda wa Isi-
raeri nti Laba, ndireta ku kibuga
kino ne ku mbuga zakyo zona
obubi bwona bwenakyogerako; ku-
banga baka'kanyazi'za ensingo yā-
bwe baleme okuwulira ebigambo
byānge.

20 Awo [a] Pasukuli mutabani wa
[b] I'meri kabona, eyali [c] omwā-
mi omukulu owomunyumba ya
Mukama, nāwulira Yeremiya nga-
2 lagula ebyo. Awo Pasukuli nā-
kuba Yeremiya na'bi nāmusiba mu
nvuba eyali mu [d] mulyāngo ogwe-
ngulu ogwa Benyamini ogwali mu
3 nyumba ya Mukama. Awo olwā-
tūka enkya Pasukuli na'gya Yere-
miya mu nvuba. Awo Yeremiya
nāmugamba nti Mukama takutū-
mye linyalyo Pasukuli wabula
4 [e] Magolumi'sabibu. Kubanga bwati
bwayogera Mukama nti Laba, ndi-
kufūla ekyentīsa eri 'gwe ke nyini
neri mikwānogyo bona: era bali-
gwa nekitala ekyabalabe bābwe,
namasogo galikiraba: era ndiwa
Yuda yena mu mukono gwa kabaka
Webabuloni, naye alibatwāla Eba-
buloni nga basibe, era aliba'ta ne-
5 kitala. Era nate ndiwa obuga'ga
bwona obwomukibuga kino namago-
ba gāmu gona nebintu byāmu
byona ebyomuwendo omungi, we-
wawo, ebintu byona ebya basekabaka ba Yuda ndibiwa mu mukono
gwabalabe bābwe, abalibanyaga
nebabakwata [f] nebabatwāla Eba-
6 buloni. Nāwe, Pasukuli, nabo bo-
na abali mu nyumbayo baligenda
mu busibe: era olitūka Ebabuloni,
era olifira eyo, era olizīkirwa eyo,
'gwe nemikwānogyo bona bewalagula ebyobulimba.
7 Ai Mukama, wa'nimba 'nze ne-
'nimbibwa: onsinga 'nze amānyi
era owāngu'de: [g] nfūse ekisekere-
rwa okuzibya obu'de, buli muntu
8 ankudālira. Kubanga buli lwenjo-
gera, njogerera wa'gulu; njogerera
wa'gulu nti [i] Ekye'jo nokunyaga:
kubanga ekigambo kya Mukama
bakifūla ekivume gyendi nekyoku-
9 sekerera okuzibya obu'de. Era
bwenjogera nti Simwogereko 'sō
sikyayogerera mu linyalye, kale
mu mutima gwānge muba [k] ngomu-
liro ogubūbūka ogusibibwa mu ma-
gūmba gānge, era nga nkōye oku-
zibikiriza 'sō siīnza (kubērera awo).
10 [l] Kubanga mpuli'de okulyolyoma
kwabangi, entīsa enjui zona. Mu-
lōpe, na'fe tunāmulōpa (bwebo-
gera) mikwāno gyānge enyo bona,
bo abalabirira okuwenyera kwānge;
mpo'zi anāsendebwasendebwa, na-
'fe tunāmuwāngula, era tulimuwa-
11 lanako e'gwānga. Naye Mukama
ali nānge ngowamānyi owentīsa:
abanji'ganya kyebaliva besitala 'sō
tebaliwāngula: baliswāla nyo, ku-

[a] Yer. 21. 1; 38. 1.
[b] 1 Byom. 24. 14.
[c] Yer. 29. 26.
[d] Yer. 37. 13.
[e] Yob. 3. 10, 11.
[f] 2 Basek. 24. 12-16; 25. 13-17.
[g] Kung. 3. 14.
[i] Yer. 6. 7.
[k] Zab. 39. 3.
[l] Zab. 31. 13.

banga tebakoze bya magezi, bali-
kwatibwa [m] ensonyi ezitali'gwāwo
12 eziterabirwenga enaku zona. Naye,
ai Mukama we'gye, [n] akema omu-
tūkirivu, alaba ememe eyomunda,
ndabe e'gwangalyo lyoliwalana ku-
bo; kubanga nkubi'kuli'de ensonga
13 yānge. Mūmbire Mukama, mute-
ndereze Mukama: kubanga awo-
nye'za ememe yoyo eyetāga mu
mukono gwabo abakola obubi.
14 [o] Olunaku kwenazālirwa lukoli-
mirwe: olunaku mānge kweyanzā-
lira luleme okuwebwa omukisa.
15 Akolimirwe oyo eyamuletera kitā-
nge ebigambo nti Ozāli'dwa mwāna
wa bulenzi; ngamusanyusa nyo.
16 Era omusaja oyo abēre [p] ngebibuga
Mukama byeyasūla nātenenya: [r] a
wulire okukāba enkya, nokwogerera
17 wa'gulu mu tuutu; [s] kubanga teya-
nzi'ta bwenava mu lubuto; bwatyo
mānge yandiba'de entāna yānge,
nolubutolwe lwandiba'de lukulu e-
18 naku zona. [t] Navira ki mu lubuto
okulaba okutegana nobuinike, ena-
ku zānge zimalibwewo olwensonyi?

21 Ekigambo ekya'ja eri Yeremiya
okuva eri Mukama kabaka Ze-
dekiya bweyamutumira [a] Pasukuli
mutabani wa Malukiya ne [b] Zefa-
niya mutabani wa Maaseya kabona
2 ngayogera nti Nkwegairi'de, [c] tubū-
lize eri Mukama; kubanga [d] Ne-
bukadune'za kabaka Webabuloni
atutabāla: mpo'zi Mukama anā-
tukola ngebikolwabye byona ebye-
kitalo bwebiri, atuveko.
3 Awo Yeremiya nābagamba nti
4 Bwemuti bwemuba mugamba Ze-
dekiya nti Bwati bwayogera Muka-
ma, Katonda wa Isiraeri nti Laba,
[e] ndi'za enyuma ebyokulwānyisa e-
biri mu mikono gya'mwe byemu-
lwānyisa ne kabaka Webabuloni
Nabakaludaya ababazingiza, (abali)
ebwēru wa bugwe, era ndibakung'a-
5 nyiza wakati mu kibuga kino. Nā-
nge mwēne ndirwāna na'mwe [f] ne-
ngalo ezigolo'dwa nomukono ogwa-
mānyi, nga ndiko obusūngu nekirui
6 nobukāmbwe obungi. Era ndi'ta
abali mu kibuga kino, abantu era
nensolo: balifa kawumpuli mungi.
7 Awo oluvanyuma, bwayogera Mu-
kama, [g] ndigabula Zedekiya kabaka
wa Yuda naba'dube nabantu, abo
kawumpuli nekitala nenjala bebya-
fi'sawo mu kibuga muno, mu muko-
no gwa Nebukadune'za kabaka We-
babuloni ne mu mukono gwabalabe
bābwe ne mu mukono gwabo aba-
nonya obulamu bwābwe: era ali-
ba'ta nobwōgi bwekitala; [i] taliba-
sonyiwa 'sō talibakwatirwa kisa
8 'sō talisāsira. Era ogambānga a-
bantu bano nti Bwati bwayogera
Mukama nti Laba, [k] nteka mu ma-
so ga'mwe e'kubo eryobulamu ne-
9 'kubo eryokufa. [l] Abēra mu kibuga
muno alifa nekitala nenjala ne ka-
wumpuli: naye oyo avamu nāsenga
Abakaludaya ababazingiza yaliba
omulamu, [m] nobulamubwe buliba
10 munyago gyali. Kubanga nta'de
amaso gānge ku kibuga kino oku-
kiretako obubi 'sō si bulūngi, bwa-
yogera Mukama: [n] kirigabulwa mu
mukono gwa kabaka Webabuloni,
naye [o] alikyōkya omuliro.
11 Nebyenyumba ya kabaka wa Yu-
da, muwulire ekigambo kya Muka-
12 ma: 'Mwe enyumba ya Daudi,
bwati bwayogera Mukama nti Mu-
tūkirizēnga emisāngo enkya, era
mu'gyēnga omunyago mu mukono
gwomujōzi, ekirui kyānge kireme
okutambula ngomuliro nekyōkya
newataba ānza okukizikiza, olwo-
13 bubi obwebikolwa bya'mwe. Laba,
ndi mulabewo, ai 'gwabēra mu ki-
wōnvu, nawali olwāzi olwomulusen-
yi, bwayogera Mukama; 'mwe
abogera nti Ani aliserengeta oku-
tutabāla? oba āni aliingira mu
14 nyumba za'fe? era ndibabonereza
ngebibala bwebiri ebyebikolwa bya-
'mwe, bwayogera Mukama: era
ndikumira omuliro mu kibira kya-
kyo, era gulyōkya byona ebikye-
tōlo'de.

22 Bwatyo bwayogera Mukama nti
Serengeta eri enyumba ya ka-
baka wa Yuda, oyogerere eyo eki-
2 gambo kino ogambe nti [a] Wulira
ekigambo kya Mukama, ai kabaka
wa Yuda atūla ku ntebe ya Daudi,
'gwe naba'dubo nabantubo abaingi-
3 rira mu miryāngo gino. Bwati
bwayogera Mukama nti [b] Mutūkiri-
zēnga emisāngo nebyensōnga, mu-
gyēnga omunyago mu mukono gwo-
mujōzi: 'sō temulyazamānyānga,
temugirirānga kye'jo [c] mugenyi ne-
wakuba'de atalina kitāwe newaku
ba'de na'mwāndu, 'sō temuyiwānga
musai ogutaliko musāngo mu kifo
4 kino. Kubanga bwemulikolera dala
ekigambo ekyo, [d] kale muliingirira
mu miryāngo egyenyumba eno ba-
sekabaka abalitūla ku ntebe ya
Daudi, nga batambulira mu magāli
era nga bebagala embalāsi, ye na-
5 ba'dube nabantube. Naye bwemu-
tali'kiriza kuwulira bigambo bino,
[e] nerāira 'nze'ka, bwayogera Mu-
kama, ngenyumba eno erifūka ma-
6 tōngo. Kubanga bwati bwayogera
Mukama ebyenyumba ya kabaka
wa Yuda: nti 'Gwe Gireadi gyendi
(era) mutwe gwa Lebanoni: (era
naye) sirirema kukufūla 'dūngu ne-
7 bibuga omutali bantu. Era ndiku-
tegekera abazikiriza, buli muntu

[m] Yer. 23. 40.
[n] Yer. 11. 20.
[o] Yob. 3. 3. Yer. 15. 10.
[p] Lub. 19. 25. Is. 13. 19.
[r] Yer. 18. 22.
[s] Yob. 3. 10, 11.
[t] Yob. 3. 20.
[a] Yer. 38. 1.
[b] 2 Basek. 25. 18.
[c] Yer. 37. 7.
[d] 2 Basek. 25. 1.
[e] Yer. 32. 5.
[f] Ma. 4. 34.
[g] Yer. 37. 17.
[i] Ma. 28. 50.
2 Byom. 36. 17.
[k] Ma. 30. 15, 19.
[l] Yer. 38. 2.
[m] Yer. 39. 18; 45. 5.
[n] Yer. 34. 2; 38. 3.
[o] Yer. 34. 2, 22; 38. 18, 23; 52. 13.
[a] Yer. 17. 20.
[b] Yer. 21. 12.
[c] Yer. 7. 6.
[d] Yer. 17. 25.
[e] Yer. 49. 13. Am. 6. 8.

ngalina ebintubye (ebizikiriza): era
balitema [f]emivulegyo egisinga obu-
8 lūngi, nebagisūla mu muliro. Kale
amawānga mangi galiita awali ekibuga kino, era baligambagana buli
muntu mu'ne nti [g]Mukama kiki
ekyamukoza bwatyo ekibuga kino
9 ekikulu? [h]Awo neba'damu nti Kubanga bāleka endagāno ya Mukama
Katonda wābwe, nebasinza bakatonda abalala nebabawereza.
10 [k]Temukābira maziga oyo eyafa,
'sō temumukungubagira: naye mumukābire nyo nyini amaziga [l]oyo
agenda; kubanga takya'da nate 'sō
11 taliraba nsi yewābwe. Kubanga
bwati bwayogera Mukama ebya
[m]Sa'lumu mutabani wa Yosiya kabaka wa Yuda eyasikira Yosiya
kitāwe okufuga, eyagenda okuva
mu kifo kino, nti Takyakomāngawo
12 nate; naye [n]mu kifo gyebāmutwāla
nga musibe, omwo mwalifira, 'sō
takyalaba nsi eno nate.
13 [o]Zimusānze oyo azimba enyumbaye olwobutali butūkirivu, nebisengebye olwokulya ensōnga; [p]alya emirimu gya mu'ne [r]awatali
14 mpēra, 'sō tamuwa bintubye; ayogera nti Nezīmbira enyumba engazi
nebisenge ebinene, neyesaliramu
ebituli; era ebi'kibwako emivule,
15 era esigibwako gerenge. Olifuga
kubanga oyagala okukiza (bano)
emivule? kitāwo teyalyānga nānywānga, [s]nākolānga ebyensōnga
nebyobutūkirivu? kale nāba bu-
16 lūngi. Yasalānga omusāngo gwomwāvu neyetāga; kale nāba bulūngi. Sikwe kwali oku'manya? bwa-
17 yogera Mukama. [t]Naye amasogo
nomutimagwo bigoberera okwegōmbakwo okwerēre, nokuyiwa omusai ogutaliko musāngo, nokujōga,
18 nekye'jo okukigirānga. Mukama
kyava ayogera bwati ebya [u]Yekoyakimu mutabani wa Yosiya kabaka
wa Yuda nti [w]Tebalimukungubagira (nga bogera nti) Wowe, muganda
wānge! oba nti Wowe, mwanyinaze! tebalimukungubagira (nga
bogera nti) Wowe, mukama wānge!
19 oba nti Wowe, ekitībwakye! Alizīkibwa ngendogoi bwezīkibwa, [y]ewalulwa esūlibwa ebwēru wemiryāngo gya Yerusalemi.
20 Linya ku Lebanoni okābe: oimuse e'doboziryo mu Basani: okābe
ngoima ku Abalimu; kubanga ba-
21 ganzibo bona bazikiri'de. Nayogera
nāwe bwewali ngolaba omukisa;
naye noyogera nti Siwulire. Eyo
ye yabānga empisayo okuva mu
butobwo, obutagōnderānga 'dobozi
22 lyānge. Embuyaga ze ziririsa [z]abasūmbabo bona, ne baganzibo balitwālibwa okusibibwa: kale tolirema
kukwatibwa nsonyi noswāla olwo-
23 bubibwo bwona. Ai 'gwabēra ku
Lebanoni, akola ekisukyo ku mivule, ngoliba wa kusāsirwa nyo, obulūmi bwebulikukwata, obubalagaze
ngobwomukazi alūmwa okuzāla!
24 [a]Nga bwendi omulamu, bwayogera
Mukama, [b]Koniya mutabani wa
Yekoyakimu kabaka wa Yuda ne-
[w]akuba'de nga ye [c]mpēta eyakabonero ku mukonogwo ogwadyo,
25 era nandikukwaku'deyo; era [d]ndikugabula mu mukono gwabo abananonya obulamubwo ne mu mukono
gwabo botya, mu mukono gwa Nebukadule'za kabaka Webabuloni,
ne mu mukono Gwabakaludaya.
26 Era ndikugobera, 'gwe ne nyoko
akuzāla, munsi endala gyemutāzā-
27 lirwa; era mulifira eyo. Naye munsi ememe yābwe gyeyegōmba oku-
28 'da eyo, gyebatali'da. Omusaja ono
Koniya lugyo lwatifu olunyōmebwa? ono [e]kibya omutali kusanyusa? bagoberwa ki ye neza'derye, nebagoberwa munsi gyebata-
29 manyi? [f]Ai ensi, ensi, ensi, wulira
30 ekigambo kya Mukama. Bwati
bwayogera Mukama nti Muwandike omusaja ono [g]obutaba na bāna,
omusaja ataliraba mukisa mu birobye: kubanga tewaliba muntu wa
ku za'derye aliraba omukisa [i]ngatu'de ku ntebe ya Daudi, oba nga
yeyongera nate okufuga mu Yuda.

23 Zisānze [a]abasūmba abazikiriza abasāsānya endiga ezomudūndiro lyānge! bwayogera Muka-
2 ma. Mukama Katonda wa Isiraeri
kyava ayogera bwati eri abasūmba
abalīsa abantu bānge nti Musāsānyi'za ekisibo kyānge nemubagoba,
'sō temwabalambula; laba, ndireta
ku'mwe obubi obwebikolwa bya-
3 'mwe, bwayogera Mukama. Era
[b]ndikung'anya abafi'sewo ku kisibo kyānge okuba'gya munsi zona gyenabagobera, nembakomyawo mu bisibo byābwe; era balyāla balyeyo-
4 ngera. Era ndi'sāwo [c]abasūmba
kubo abalibalīsa: kale nga tebakyatya nate 'sō tebalikeng'ēntererwa, 'sō tewaliba abalibula, bwayogera Mukama.
5 Laba, enaku zi'ja, bwayogera Mukama, lwendirosa eri Daudi [d]E'tabi etūkirivu, era [e]alifuga nga ye
kabaka, era alikola ebyamagezi, era
alitūkiriza [f]emisāngo nebyensōnga
6 munsi. Mu mirembegye Yuda alirokoka ne [g]Isiraeri alibēra mirembe: era lino lye linyalye lyalitūmibwa nti Mukama bwe [i]butūkiri-
7 vu bwa'fe. Laba, [k]enaku kyeziva
zi'ja, bwayogera Mukama, lwebatakyayogera nate nti Nga Mukama
bwali omulamu eya'gya abāna ba
8 Isiraeri munsi Yemisiri; naye nti

f Is. 37. 24.
g Yer. 5. 19.
h Ma. 29. 25, 26.
k 2 Basek. 22. 20. Is. 57. 1.
l Iu. 11.
m 2 Basek. 23. 30. 1 Byom. 3. 15.
n 2 Basek. 23. 34.
o Is. 5. 18-23.
p Yer. 25. 14.
r Lev. 19. 13. Yak. 5. 4.
s 2 Basek. 23. 25.
t Yer. 26. 23.
u Iu. 11.
w Yer. 16. 4, 6.
y 2 Basek. 24. 6. 2 Byom. 36. 6. Yer. 36. 30.
z Yer. 23. 1.
a Is. 49. 18.
b 2 Basek. 24. 6, 8. Yer. 37. 1.
c Lub. 38. 18, 25. Kag. 2. 23.
d Yer. 34. 20.
e Zab. 31. 12. Yer. 48. 38.
f Is. 1. 2.
g 1 Byom. 3. 17. Mat. 1. 12.
i Yer. 36. 30.
a Is. 56. 11. Yer. 6. 3; 10. 21; 22. 22. Ez. 34. 2 neb.
b Yer. 29. 14; 32. 37. Ez. 34. 11-16.
c Yer. 3. 15.
d Is. 4. 2; 11. 1.
e Is. 32. 1. Yer. 30. 9. Zek. 9. 9. Mat. 2. 2.
f Zab. 72. 2. Is. 9. 7.
g Ma. 33. 28.
i 1 Kol. 1. 30.
k Yer. 16. 14, 15.

Nga Mukama bwali omulamu eya-
'gya eza'de eryenyumba ya Isiraeri
munsi eyebukika obwa kono ne
munsi zona gyenabagobera nābali-
nyisa nābatwāla; era balibēra mu-
nsi yābwe bo.
9 Ebya bana'bi. Omutima gwānge
munda yānge gumenyese, amagū-
mba gānge gona gakankana; ninga
omutamīvu, era ngomuntu awāngu-
'dwa omwenge; kulwa Mukama no-
lwebigambobye ebitukuvu.
10 Kubanga [l] ensi e'ju'de abenzi; kubanga
[m] ensi ekungubaga olwokulāira; a-
malūndiro agomu'dūngu gakaze;
namagenda gābwe mabi, namānyi
11 gābwe si malungi. Kubanga [n] na-
'bi era ne kabona bōnōnefu; we-
wawo, [o] mu nyumba yānge mwe-
nalabira obubi bwābwe, bwayogera
12 Mukama. Amakubo gābwe kyega-
liva gabēra gyebali ngobusērezi mu
kizikiza: balisindikibwa nebagwa
omwo: [p] kubanga ndibaletako obu-
bi, gwe mwāka mwebalibonereze-
13 bwa, bwayogera Mukama. Era nda-
bye obusirusiru ku bana'bi Abesa-
maliya; [r] balagula kulwa Baali neba-
14 kyāmya abantu bānge Isiraeri. Era
ndabye ekigambo ekyeki've ne ku
bana'bi Abeyerusalemi; [s] benda era
batambulira mu byobulimba, [t] ne-
banywēza emikono gyabo abakola
obubi, newataba akyūka okuleka
obubibwe: bona bafūse gyendi [u] nga
Sodomu, nabali omwo nga Gomola.
15 Mukama we'gye kyava ayogera
bwati ebya bana'bi nti Laba, ndiba-
lisa abusinso, era ndibanywesa ā-
ma'zi agomusūsa: kubanga mu ba-
na'bi Abeyerusalemi obwōnōnefu
mwebuvu'de okubuna ensi yona.
16 Bwati bwayogera Mukama we'gye
nti Temuwulirānga bigambo bya
bana'bi ababalagula; babaigiriza
ebitaliko kyebigasa: [w] bogera okwo-
lesebwa okuvu'de mu mutima gwā-
bwe bo, 'sō okutavu'de mu kamwa
17 ka Mukama. Bagamba olutata abo
aba'nyōma nti Mukama ayoge'de
nti [y] Muliba nemirembe; na buli
muntu atambulira mu buka'kanya-
vu bwomutimagwe ye bamugamba
nti [z] Tewaliba bubi obuliba'jira.
18 Kubanga [a] āni eyali aīmiri'de Mu-
kama watēseza ebigambo, ategēre
awulire ekigambokye? āni eyali
yetegēre'za ekigambo kyānge nā-
19 kiwulira? Laba, kibuyaga wa Mu-
kama, kye kiruikye, afulumye, we-
wawo, kibuyaga wakazimu: aligwa
20 ku mutwe gwababi. [b] Obusūngu
bwa Mukama tebuli'da okutūsa lwa-
limala okutūkiriza, okutūsa lwali-
kome'kereza omutimagwe byegu-
maliri'de: mu naku ezoluvanyuma
21 mulikitegērera dala. [c] Satuma ba-
na'bi abo, naye neba'dukana mbiro:
sayogera nabo, naye nebalagula.
22 Naye singa baīmirira mu kutēsa
kwānge, kale bandiwuli'za abantu
bānge ebigambo byānge, era [d] ba-
ndibakyūsi'za okuleka e'kubo lyā-
bwe ebi nobubi obwebikolwa byā-
23 bwe. 'Nze ndi Katonda ali okum-
pi, bwayogera Mukama, [e] 'sō siri
24 Katonda ali ewala? [f] Waliwo aīnza
okwekweka mu bifo ebyekyāma ne-
simulaba? bwayogera Mukama.
[g] Si'jula 'gulu nensi? bwayogera
25 Mukama. Mpuli'de bana'bi bye-
boge'de [i] abaima mu linya lyānge
okulagula ebyobulimba, nga bogera
26 nti Ndōse, ndose. Ebyo biritūsa wa
okuba mu mutima gwa bana'bi aba-
lagula ebyobulimba; bana'bi abobu-
kyāmu obwomumutima gwābwe bo?
27 Abalowōza okwerabiza abantu bā-
nge erinya lyānge olwebirōto byā-
bwe byebabūliragana buli muntu
mu'ne, [k] nga bajaja bābwe bwebe-
rabira erinya lyānge olwa Baali.
28 Na'bi alōta ekirōto abūlirēnga ekī-
rōto, noyo alina ekigambo kyānge
ayogerēnga ekigambo kyānge no-
bwesigwa. Ebisusūnku kiki okwe-
nkana neng'āno? bwayogera Muka-
29 ma. Ekigambo kyānge tekifanana
muliro? bwayogera Mukama; era te-
kifanana nyōndo eyasayasa olwāzi?
30 Kale, laba, [l] ndi mulabe wa bana-
'bi, bwayogera Mukama, aba'ba e-
bigambo byānge buli muntu ku
31 mu'ne. Laba, ndi mulabe wa bana-
'bi, bwayogera Mukama, aba'dira
enimi zābwe nebogera nti Ayogera.
32 Laba, ndi mulabe wabo abalagula
ebirōto ebyobulimba, bwayogera
Mukama, nababibūlira, [m] nebakyā-
mya abantu bānge olwobulimba
bwābwe nolwokwenyumiriza kwā-
bwe okutalimu: naye sabatuma 'sō
sabalagira; 'sō tebaligasa bantu
bano na katono, bwayogera Muka-
33 ma. Awo abantu bano oba na'bi
bwe balikubūza nga bogera nti
[n] Omugugu gwa Mukama kye ki?
kale nobagamba nti Mugugu ki!
Ndibagoba, bwayogera Mukama.
34 Ne na'bi ne kabona nabantu aba-
lyogera nti Omugugu gwa Muka-
ma, ndibonereza omunto oyo nenyu-
35 mbaye. Bwemuti bwemuliganba
buli muntu mu'ne na buli muntu
mugandawe nti Mukama a'zemu
ki? era nti Mukama ayoge'de ki?
36 Nomugugu gwa Mukama temukya-
gwātula nate: kubanga buli muntu
ekigambokye ye kye kiriba omugu-
gwe; kubanga mwanyōla ebiga-
mbo bya [o] Katonda omulamu, ebya
Mukama we'gye Katonda wa'fe.
37 Bwoti bwoba ogamba na'bi nti Mu-
kama aku'zemu ki? era nti Mu-
38 kama ayoge'de ki? Naye bwemu-
lyogera nti Omugugu gwa Mukama;

l Yer. 5. 7, 8; 9. 2.
m Kos. 4. 2, 3.
n Yer. 6. 13; 8. 10. Zef. 3. 4.
o Yer. 7. 30; 32. 34. Ez. 8. 6, 11; 23. 39.
p Yer. 11. 23.
r Is. 9. 16.
s Yer. 29. 23.
t Ez. 13. 22.
u Is. 1. 9, 10.
w Kubal. 16. 28.
y Yer. 6. 14.
z Mi. 3. 11.
a 1 Kol. 2. 16.
b Yer. 30. 24.
c Yer. 14. 14.
d Yer. 25. 5.
e Zab. 94. 7.
f Zab. 139. 7-12.
g 1 Basek. 8. 27.
i Yer. 5. 21.
k Balam. 3 7; 8. 33, 34.
l Ma. 18. 20. Yer. 14. 15.
m lu. 13.
n Is. 13. 1. Kung. 2. 14. Mala. 1. 1.
o Zab. 42. 2.

Mukama kyava ayogera bwati nti
Kubanga mwogera ekigambo ekyo,
nti Omugugu gwa Mukama, nange
mbatumi'de nga njogera nti Te-
mwogerānga nti Omugugu gwa Mu-
39 kama; kale, laba, [p] ndiberabirira
dala, era ndibasūla nekibuga kye-
nabawa 'mwe ne bajaja ba'mwe o-
40 kuvira dala wendi: era ndibaletako
ekivume ekitali'gwāwo nensonyi e-
zitalivawo ezitalyerabirwa.

24 [a] Mukama yanjolesa, era, laba,
ebi'bo bibiri ebyetini ebiteke-
'dwa mu maso gyekalu ya Muka-
ma; [b] Nebukadule'za kabaka We-
babuloni ngamaze okutwāla nga
musibe [c] Yekoniya mutabani wa
Yekoyakimu kabaka wa Yuda [d] na-
bakūngu ba Yuda wamu nebafundi
nabawēsi okuba'gya mu Yerusale-
2 mi, era ngabatu'te Ebabuloni. E-
ki'bo ekimu kyalimu etini nūngi
nyo, ngetini ezisoka okwengera:
neki'bo ekyokubiri kyalimu etini
mbi nyo ezitalīka, kubanga zainga
3 obubi. Awo Mukama nāng'amba
nti Olaba ki, Yeremiya? Nenjoge-
ra nti Tini; etini enūngi nūngi
nyo; nembi mbi nyo ezitalīka, ku-
4 banga ziinga obubi. Awo ekigambo
kya Mukama nekinji'jira nga kyo-
5 gera nti Bwati bwayogera Mukama
Katonda wa Isiraeri nti Ngetini
zino enūngi, bwentyo bwendirowō-
za abasibe ba Yuda, benasindikiriza
okuva mu kifo kino okugenda mu-
nsi Eyabakaludaya, olwobulūngi.
6 Kubanga nditeka amaso gānge ku-
bo olwobulūngi, era [e] ndibakomya-
wo nate munsi eno: era ndibazī-
mba 'sō siribābya; era ndibasimba
7 'sō siribasimbula. Era [f] ndibawa
omutima oku'manya nga ndi Mu-
kama: era [g] banābānga bantu bā-
nge, nānge nābānga Katonda wā-
bwe: kubanga balikomawo gyendi
8 nomutima gwābwe gwona. Era
ngetini embi ezitalīka, kubanga zi-
inga obubi; mazima bwati bwayo-
gera Mukama nti Bwentyo bwendi-
gabula [i] Zedekiya kabaka wa Yuda
nabakūngube nabafi'kawo ku Yeru-
salemi abasigala munsi eno [k] nabo
9 abali munsi Yemisiri: ndibagabu-
la okuyūgūmizibwa erui nerui mu-
nsi zona eza bakabaka bwezenkana
olwobubi; okuba [l] ekivume nolugeró nekikīno nekikolimo mu bifo
10 byona gyendibagobera. Era ndi-
wereza ekitala nenjala ne kawu-
mpuli mubo okutūsa lwebalimali-
bwawo okuva kunsi gyenawa bo ne
bajaja bābwe.

25 Ekigambo ekya'jira Yeremiya
ekyabantu bona aba Yuda [a] mu
mwāka ogwokuna ogwa Yekoyaki-
mu mutabani wa Yosiya kabaka
wa Yuda; ogwo gwe gwali omwāka
ogwoluberyeberye ogwa Nebukadu-
2 le'za kabaka Webabuloni; Yeremi-
ya na'bi kyeyabūlira abantu bona
aba Yuda ne bona abāli mu Yeru-
3 salemi, ngayogera nti [b] Okuva ku
mwāka ogwekumi nesatu ogwa Yo-
siya mutabani wa Amoni kabaka
wa Yuda ne lero, emyāka egyo a-
makumi abiri mwesatu, ekigambo
kya Mukama kyanji'jirānga nenjo-
gera na'mwe, nga ngolokoka mu
makya nenjogera; naye 'mwe te-
4 muwulirizānga. Era Mukama ya-
batumirānga aba'dube bona bana-
'bi, ngagolokoka mu makya ngabatuma; naye 'mwe temuwulirizā-
nga 'sō temutegānga kutu kwa-
5 'mwe okuwulira; ngayogera nti
[c] Mukomewo 'no buli muntu ngaleka e'kubolye ebi nobubi obwebikolwa bya'mwe, [d] mubēre munsi Mukama gyeyabawa 'mwe ne bajaja
ba'mwe, okuva e'da nokutūsa emi-
6 rembe gyona: 'sō temugobererānga bakatonda abalala okubawerezānga nokubasinzānga, 'sō temunsunguwazānga [e] nomulimu ogwemikono gya'mwe; nānge siribakola
7 bubi. Era naye temumpulirānga,
bwayogera Mukama; munsunguwaze nomulimu ogwemikono gya-
8 'mwe olwokwerūmya 'mwe'ka. Mukama we'gye kyava ayogera bwati
nti Kubanga temuwuli'de bigambo
9 byānge, laba, ndituma nenzirira
[f] ebika byona ebyebukika obwa kono, bwayogera Mukama, era (ndituma) Nebukadule'za kabaka Webabuloni [g] omu'du wānge, nembaleta okutabāla ensi eno nabo abali omwo namawānga gano gona agetōlo'de; era ndibazikiririza dala nembafūla ekyewunyo nokusōzebwānga namatōngo agolubērera.
10 Era nate ndiba'gyako e'dobozi eryokusanyuka ne'dobozi eryokujaguza, e'dobozi lyawasa omugole ne'dobozi lyomugole, [i] okuvuga kwolube-
11 ngo nokwāka kwetabāza. Nensi eno yona eriba matōngo nekyewunyo; [k] namawānga gano galiwereza kabaka Webabuloni [l] emyāka
12 nsānvu. Awo olulitūka emyāka ensānvu bwegiritūkirira, nendyoka mbonereza kabaka Webabuloni ne-'gwānga eryo, bwayogera Mukama, olwobutali butūkirivu bwābwe, nensi Eyabakaludaya, era ndigifūla
13 amatōngo enaku zona. Era ndireta kunsi eyo ebigambo byānge byona byenagyogerako, byona ebyawandikibwa [m] mu kitabo kino Yeremiya kyeyalagula eri amawānga go-
14 na. Kubanga [n] amawānga mangi ne bakabaka abakulu abalibafūla aba'du, abo bebalifūla aba'du: era

[p] Kos. 4. 6.
[a] Am. 7. 1, 4; 8. 1.
[b] 2 Basek. 24. 12. 2 Byom. 36. 10. Yer. 27. 20; 29. 2.
[c] Yer. 22. 24.
[d] 2 Basek. 24. 14.
[e] Yer. 12. 15; 29. 10.
[f] Yer. 32. 39. Ez. 11. 19.
[g] Yer. 30. 22; 31. 33; 32. 38.
[i] Yer. 21. 1.
[k] Yer. 43. 44.
[l] Ma. 28. 37.
[a] 2 Basek. 24. 1. Yer. 36. 1.
[b] Yer. 1. 2.
[c] Yer. 18. 11.
[d] Yer. 7. 7.
[e] Yer. 1. 16.
[f] Yer. 1. 15.
[g] Is. 44. 28; 45. 1. Yer. 27. 6; 43. 10. Ez. 29. 18-20.
[i] Mub. 12. 4.
[k] Yer. 27. 3, 6; 28. 14.
[l] Is. 23. 15.
[m] Yer. 46-51.
[n] Yer. 50 9, 41; 51. 27, 28.

ndibasasula ngebikolwa byābwe
bwebiri era ngomulimu ogwemiko-
no gyābwe bweguli.
15 Kubanga bwati Mukama Katonda
wa Isiraeri bwang'amba nti Tōla
o ekikōmpe ekyomwenge ogwekirui
kino mu mukono gwānge, oginywe-
seko amawānga gona gyenkutuma.
16 Kale balinywa nebataga'ta nebalalu-
ka olwekitala kyendiwereza mubo.
17 Awo nentōla ekikōmpe mu mukono
gwa Mukama, p ne'nywesa amawā-
nga gona Mukama gyeyantuma:
18 Yerusalemi nebibuga bya Yuda ne
bakabaka bāmu nabakūngu bāmu,
okubafūla amatōngo nekyewunyo
nokusōzebwānga nekikolimo; nga
19 bwekiri lero; r Falao kabaka We-
misiri naba'dube nabakūngube na-
20 bantube bona; s nabantu bona aba-
tabulwa, ne bakabaka bona t abo-
munsi ya Uzi, ne bakabaka bona a-
bomunsi u Eyabafirisuti, ne Asuku-
loni ne Gaza ne Ekuloni nabafi'se-
21 wo ku Asudodi; w Edomu ne y Mo-
22 abu nabāna ba z Amoni; ne baka-
baka bona a Abetulo ne bakabaka
bona b Abesidoni ne bakabaka beki-
23 zīnga ekiri emitala c wenyanja; De-
dani ne Tema ne Buzi ne bona aba-
24 mwa oluge; ne bakabaka bona A-
bebuwalabu ne bakabaka bona aba-
bantu abatabulwa ababēra mu 'dū-
25 ngu; ne bakabaka bona Abezimuli,
ne bakabaka bona aba Eramu, ne
26 bakabaka bona Ababamedi; ne ba-
kabaka bona d abebukika obwa ko-
no abewala nabokumpi, buli muntu
ne mu'ne; nensi zona eza bakaba-
ka bwebenkana eziri ku maso ge'ta-
ka; ne kabaka e Wesesaki aliba'di-
27 rira okunywa. Era olibagamba nti
Bwati bwayogera Mukama we'gye,
Katonda wa Isiraeri, nti Munywe
mutamīre museseme mugwe 'sō te-
muimuka nate olwekitala kyendi-
28 wereza mu'mwe. Awo olulitūka
bwebaligāna okutōla ekikōmpe mu
mukonogwo, okunywa, kale olibā-
gamba nti Bwati bwayogera Muka-
ma we'gye nti Temuleme kunywa.
29 Kubanga, laba, nsokera ku kibuga
eritūmi'dwako erinya lyānge oku-
leta obubi, na'mwe mwandiwone-
'de dala okubonerezebwa? Temu-
liwona kubonerezebwa: kubanga
ndiita ekitala oku'ja kwabo bona
abatūla kunsi, bwayogera Mukama
30 we'gye. Kale olagulānga kubo ebi-
gambo ebyo byona, obagambe nti
f Mukama aliwuluguma ngaima wa-
'gulu, alireta e'dobozirye ngaima
g mu g kifokye ekitukuvu mwabēra;
aliwulugumira namānyi ku kisibo-
kye; era alyogerera wa'gulu ngābo
abasāmba (ezabibu) eri abo bona
31 abatūla kunsi. E'dobozi liri'ja li-
ritūka ne ku nkomerero yensi; ku-
banga i Mukama alina empaka na-
mawānga, k aliwoza ne bona abali-
na omubiri; ababi alibawayo eri
ekitala, bwayogera Mukama.
32 Bwati bwayogera Mukama we-
'gye nti Laba, obubi bulifuluma o-
kuva mu 'gwānga okugenda mu
'gwānga li'nalyo, ne kibuyaga mu-
ngi alikūnsibwa aliva ku njui zensi
33 ezenkomerero. Nabo Mukama ba-
li'ta baliva ku nkomerero yensi ba-
litūka ku nkomerero yayo: l tebali-
kungubagirwa 'sō tebalikung'a-
nyizibwa 'sō tebalizīkibwa; baliba
34 bu'sa ku maso ge'taka. Muwowo-
gane, m 'mwe abasūmba, mukābe;
mwekulukūnye (mu'vu), 'mwe a-
bakulu abomukisibo: kubanga e-
naku ezoku'tibwa kwa'mwe zitū-
ki'de dala, nānge ndibamenyame-
nya, na'mwe muligwa ngekibya e-
35 kisanyusa. Nabasūmba tebaliba
na 'kubo lya ku'dukiramu, newaku-
ba'de abakulu abomukisibo eryo-
36 kuwoneramu. E'dobozi eryokwo-
gerera wa'gulu okwabasūmba no-
kuwowogana kwabakulu abomuki-
sibo! kubanga Mukama azisa e'dū-
37 ndiro lyābwe. n Nebisibo ebyabā-
ngamu emirembe bisirisibwa olwe-
38 kirui kya Mukama. Avu'de mu
bwekwekero ngempologoma: ku-
banga ensi yābwe efūse ekyewunyo
olwobukāmbwe (bwekitala) ekijōga
nolwekiruikye.

26 Yekoyakimu mutabani wa Yo-
siya kabaka wa Yuda a nga
kya'je alye obwakabaka ekigambo
kino neki'ja okuva eri Mukama nga
2 kyogera nti Bwatyo bwayogera Mu-
kama nti b Imirira mu lu'gya olwe-
nyumba ya Mukama, ogambe ebi-
buga byona ebya Yuda, aba'ja oku-
sinziza mu nyumba ya Mukama,
ebigambo byona byenkulagira oku-
3 bagamba; c tolekayo na kimu. Mpo-
'zi baliwulira nebakyūka buli muntu
okuleka e'kubolye ebi; ndyoke d ne-
'juse obubi bwentēsa okubakola o-
4 lwobubi obwebikolwa byābwe. Era
obagambānga nti Bwati bwayogera
Mukama nti e Bwemutampulirize
okutambulirānga mu matēka gānge
5 genta'de mu maso ga'mwe, f oku-
wulirizānga ebigambo byaba'du bā-
nge bana'bi bembatumira, okugolo-
koka nga ngolokoka mu makya ne-
mbatuma, naye 'mwe nemutawuli-
6 riza; kale ndifūla enyumba eno
okuba g nga Siro, era ndifūla eki-
buga kino i ekikolimo k eri amawā-
7 nga gona agomunsi. Awo l baka-
bona ne bana'bi nabantu bona ne-
bawulira Yeremiya ngayogerera e-
bigambo ebyo mu nyumba ya Mu-
8 kama. Awo olwātūka Yeremiya
bweyamalira dala okwogera byona

o Zab. 75. 8. Is. 51. 17. Kung. 4. 21. Kub. 14. 10.
p Is. 51. 23.
r Yer. 46. 2, 25.
s Yer. 50. 37. Ez. 30. 5.
t Yob. 1. 1. Kung. 4. 21.
u Yer. 47. 1, 5, 7.
w Yer. 9. 26; 49. 7-22.
y Yer. 48. 1-47.
z Yer. 49. 1-6.
a Yer. 47. 4.
b Yer. 27. 3.
c Yer. 49. 23.
d Yer. 50. 9.
e Yer. 51. 41.
f Yo. 3. 16. Am. 1, 2.
g Zab. 68. 5.
i Yer. 45. 5. Kos. 4. 1.
k Is. 66. 16. Yo. 3. 2.
l Yer. 16. 4, 6.
m Yer. 23. 1.
n Is. 32. 18. Kung. 2. 2.
a Yer. 27. 1.
b Yer. 19. 14.
c Ma. 4. 2.
d nyi. 13, 19. Yer. 18. 8.
e Lev. 26. 14. Ma. 28. 15.
f Yer. 25. 3, 4.
g Yer. 7. 12, 14.
i Yer. 24. 9.
k Yer. 29. 18.
l Yer. 23. 33.

Mukama byeyali amulagi'de okugamba abantu bona, bakabona ne bana'bi nabantu bona nebamukwata nga bogera nti Toleme kufa.
9 Kiki ekikulaguzi'za mu linya lya Mukama ngoyogera nti Enyumba eno eriba nga Siro, nekibuga kino
[m] Yer. 4. 7. kiriba matōngo [m] nga tewali muntu akibēramu? Abantu bona nebakung'anira awali Yeremiya mu nyumba ya Mukama.
10 Awo abakūngu ba Yuda bwebāwulira ebyo, nebāmbuka nga bava mu nyumba ya kabaka, neba'ja mu nyumba ya Mukama; nebatūla a-
[n] Yer. 36. 10. waingirirwa mu [n] mulyāngo omugya (ogwenyumba) ya Mukama.
11 Awo bakabona ne bana'bi nebagamba abakūngu nabantu bona nti
[o] Yer. 38. 4. Omusaja ono asāni'de okufa; [o] kubanga alagu'de ku kibuga kino nga bwemuwuli'de namatu ga'mwe
12 'mwe. Awo Yeremiya nāgamba abakūngu bona nabantu bona nti Mukama ye yantuma okulagula ku nyumba eno ne ku kibuga kino ebigambo byona byemuwuli'de.
[p] Yer. 7. 3. 13 Kale 'no [p] mulongōse amakubo ga'mwe nebikolwa bya'mwe, mugōndere e'dobozi lya Mukama Katonda wa'mwe; kale Mukama alye-
14 'jusa obubi bwaboge'deko. Naye 'nze, laba, ndi mu mukono gwa'mwe: munkole nga bwemusīma era bwekiri ekyensōnga mu maso ga'mwe.
15 Kyo'ka mutegērere dala bwemunānzi'ta muneretako omusai ogutaliko musāngo ne ku kibuga kino ne kwabo abakibēramu: kubanga mazima Mukama yantumye gyemuli okwogera ebigambo bino byona mu
16 matu ga'mwe. Awo abakūngu nabantu bona nebagamba bakabona ne bana'bi nti Omusaja ono tasāni'de kufa; kubanga ayogere'de na'fe mu linya lya Mukama Kato-
17 nda wa'fe. Awo newagolokoka abamu ku baka'de bensi nebagamba
[r] Mi. 1. 1. 18 ekibīna kyona ekyabantu nti [r] Mikaya Omumolasi yalagulira mu mirembe gya Kezekiya kabaka wa Yuda; nāgamba abantu bona aba Yuda ngayogera nti Bwati bwayo-
[s] Mi. 3. 12. gera Mukama we'gye nti [s] Sayuni lulikabalwa ngenimiro ne Yerusalemi kirifūka bifūnvu, nolusozi olwenyumba (luliba) ngebifo ebigu-
19 lumivu ebyomukibira. Kezekiya kabaka wa Yuda ne Yuda yena
[t] 2 Byom. 32. 26. bāmu'ta na katono? [t] teyatya Mukama, neyegairira ekisa kya Mukama, Mukama neye'jusa obubi bweyali aboge'deko? Bwetutyo twandyōnōnye nyo ememe za'fe 'fe.
20 Era wāliwo omusaja eyalagulira mu linya lya Mukama, Uliya mutabani wa Semaya Owekiriasuyealimu; noyo yalagula ku kibuga kino ne kunsi eno ngebigambo byona
21 ebya Yeremiya bwebiba'de: awo [u] Yekoyakimu kabaka nabasajabe bona abamānyi nabakūngu bona bwebāwulira ebigambobye, kabaka nāyagala okumu'ta; naye Uliya bweyakiwulira, nātya na'duka nā-
22 genda mu Misiri: Yekoyakimu kabaka nātuma abantu Emisiri, [w] Erunasani mutabani wa Akuboli, nabasaja abamu wamu naye Emisiri:
23 nebakimayo Uliya mu Misiri, nebamuleta eri Yekoyakimu kabaka; nāmu'ta nekitala, nāsūla omulā-
24 mbogwe mu malālo gabakopi. Naye omukonó gwa [y] Akikamu mutabani wa [z] Safani neguba wamu ne Yeremiya baleme okumuwayo mu mukono gwabantu okumu'ta.

[u] Iu. 1.
[w] Yer. 36. 12, 25.
[y] 2 Basek. 22. 12.
[z] 2 Byom. 34. 8. Yer. 36. 10.

27 Yekoyakimu mutabani wa Yosiya kabaka wa Yuda [a] nga kya-
[a] Yer. 26. 1. 'je atanule okufuga, ekigambo kino neki'ja eri Yeremiya okuva eri
2 Mukama nga kyogera nti Bwati Mukama bwang'amba nti Wekolere ebisiba [b] nemiti egyekikoligo obite-
[b] Yer. 28. 10. 3 ke mu bulagobwo; obiwereze kabaka wa [c] Edomu ne kabaka wa Moabu ne kabaka wabāna ba Amoni ne kabaka Wetulo ne kabaka Wesidoni mu mukono gwababaka aba'ja Eyerusalemi eri Zedekiya kabaka
4 wa Yuda; obalagire ebigambo ebyokutwālira bakama bābwe nti Bwati bwayogera Mukama we'gye Katonda wa Isiraeri nti Bwemuti bwemuligamba bakama ba'mwe nti
5 [d] 'Nze nakola ensi, omuntu nensolo ebiri ku maso gensi, nobuīnza bwānge obungi nomukono gwānge ogugolo'dwa; era [e] 'nze ngiwa gwensi-
6 ma. Era kakano mpa'de ensi zino zona mu mukono gwa Nebukadune'za kabaka Webabuloni [f] omu'du wānge; era 'muwa'de nensolo ezo-
7 munsiko okumuwerezānga. Namawānga gona galimuwereza ye ne [g] mutabaniwe [i] nomwāna wa mutabaniwe [k] okutūsa ebiro ebyensiye ye lwebiritūka: kale amawānga mangi ne bakabaka abakulu neba-
8 lyoka bamufūla omu'du. Awo olulitūka e'gwānga nobwakabaka abatali'kiriza kuwerezānga Nebukadune'za oyo kabaka Webabuloni, era abatali'kiriza kuteka nsingo yābwe wansi wekikoligo kya kabaka Webabuloni, e'gwānga eryo ndiribonereza, bwayogera Mukama, nekitala nenjala ne kawumpuli okutūsa lwendimala okubazikiriza nomukono-
9 gwe. Naye 'mwe temuwulirānga bana'bi ba'mwe newakuba'de abafumu ba'mwe newakuba'de ebirōto bya'mwe newakuba'de abalogo ba'mwe newakuba'de abasawo ba'mwe ababagamba nti Temuliwere-
[d] Is. 45. 12.
[e] Zab. 115. 16. Dan. 4. 17, 25, 32.
[f] Yer. 25. 9.
[g] Yer. 52. 31.
[i] Dan. 5. 1, 30.
[k] Yer. 25. 12.

10 za kabaka Webabuloni: [l]kubanga
babalagula kyabulimba okubatwala
ewala nensi ya'mwe; era ndyoke
11 mbagobemu nemuzikirira. Naye
e'gwänga eririteka ensingo yäbwe
wansi wekikoliigo kya kabaka We-
babuloni nerimuwereza, (e'gwänga)
eryo ndirireka libēre munsi yäbwe
bo, bwayogera Mukama; era bali-
girīma nebatūla omwo.
12 Awo neng'amba [m]Zedekiya ka-
baka wa Yuda ngebigambo ebyo
byona bwebyali nga njogera nti
Muteke ensingo za'mwe wansi we-
kikoligo kya kabaka Webabuloni,
mumuwereze ye nabantube mubēre
13 abalamu. [n]Mwagalira ki okufa,
'gwe nabantubo, nekitala nenjala
ne kawumpuli, nga Mukama bwa-
yoge'de ebye'gwänga eritali'kiriza
14 kuwereza kabaka Webabuloni? [o]Sō
temuwulirānga bigambo bya bana-
'bi abogera na'mwe nti Temuliwe-
reza kabaka Webabuloni: kubanga
15 babalagula kyabulimba. [o]Kubanga
sibatumānga, bwayogera Mukama,
naye balagulira mu linya lyānge
obulimba; ndyoke mbagobemu ne-
muzikirira, 'mwe ne bana'bi ababa-
16 lagula. Era neng'amba ne baka-
bona nabantu bano bona nti Bwati
bwayogera Mukama nti Temuwuli-
rānga bigambo bya bana'bi ba'mwe
ababalagula nga bogera nti Laba,
[p]ebintu ebyomunyumba ya Muka-
ma binātera okukomezebwawo nate
okuva mu Babuloni: kubanga ba-
17 balagula kyabulimba. Temubawu-
lirānga; muwereze kabaka Weba-
buloni, mubēre abalamu: ekibuga
kino kiki ekināba kikifūsa amatō-
18 ngo? Naye obanga bana'bi, neki-
gambo kya Mukama obanga kiri
nabo, begairire 'no Mukama we'gye
[r]ebintu ebisiga'de mu nyumba ya
Mukama ne mu nyumba ya kabaka
wa Yuda ne mu Yerusalemi bireme
19 okugenda Ebabuloni. Kubanga
bwati bwayogera Mukama we'gye
[s]ebyempagi nebyenyanja nebyente-
be nebyebintu ebifi'sewo ebisiga'de
20 mu kibuga kino, Nebukadune'za
kabaka Webabuloni byatātwala
[t]bweyatwala nga musibe Yekoniya
mutabani wa Yekoyakimu kabaka
wa Yuda nāmu'gya Eyerusalemi
nāmutwāla Ebabuloni nabakūngu
21 bona aba Yuda ne Yerusalemi; we-
wawo, bwati bwayogera Mukama
we'gye, Katonda wa Isiraeri, ebye-
bintu ebisiga'de mu nyumba ya
Mukama ne mu nyumba ya kabaka
wa Yuda ne mu Yerusalemi: nti
22 [u]Biritwālibwa Ebabuloni, era bi'ri-
bēra eyo okutūsa ku lunaku lwendi-
ba'jira, bwayogera Mukama; kale
nendyoka [w]mba'gyayo nembiko-
myawo mu kifo kino.

28 Awo olwātūka mu mwāka ogwo
Zedekiya kabaka wa Yuda nga
kya'je atanule okufuga mu mwāka
ogwokuna mu mwezi ogwokutāno
Kananiya mutabani wa A'zuli na'bi
Owegibeoni nāyogera nānge mu
nyumba ya Mukama, bakabona na-
2 bantu bona nga webali, nti Bwati
bwayogera Mukama we'gye Kato-
nda wa Isiraeri nti 'Menye ekikoli-
3 go kya kabaka Webabuloni. Emyā-
ka ebiri emirāmbirira nga tegina-
'gwāko ndireta nate mu kifo kino
ebintu byona ebyomunyumba ya
Mukama Nebukadune'za kabaka
Webabuloni byeya'gya mu kifo kino
4 nābitwāla Ebabuloni: era ndiko-
myawo mu kifo kino Yekoniya mu-
tabani wa Yekoyakimu kabaka wa
Yuda wamu nabasibe bona aba Yu-
da abāgenda Ebabuloni, bwayogera
Mukama: kubanga ndimenya eki-
koligo kya kabaka Webabuloni.
5 Awo na'bi Yeremiya nāgamba na'bi
Kananiya, bakabona nga webali na-
bantu bona abaimiri'de mu nyumba
6 ya Mukama nga webali, na'bi Ye-
remiya nāyogera nti [a]Amina: Mu-
kama akole bwatyo: Mukama atū-
kirize ebigambobyo byolagu'de oku-
komyawo ebintu ebyomunyumba ya
Mukama nabo bona abobusibe oku-
ba'gya Ebabuloni okubaleta mu ki-
7 fo kino. Era naye wulira 'no eki-
gambo kino kyenjogera mu matugo
8 ne mu matu gabanto bona, nti Ba-
na'bi abānsoka 'nze era abākusoka
'gwe e'da bālagulānga eri ensi nyi-
ngi, namatwāle ga bakabaka ama-
kulu, nga balagula obulwa nobubi
9 ne kawumpuli. [b]Na'bi alagula [c]e-
mirembe, ekigambo kya na'bi bwe-
kiritūkirira, kale na'bi alimanyibwa
nga Mukama yamutuma mazima.
10 Awo Kananiya na'bi na'gya [d]omuti
ku nsingo ya na'bi Yeremiya nāgu-
11 menya. Awo Kananiya nāyogera
abantu bona nga webali nti Bwati
bwayogera Mukama nti Era bwe-
ntyo bwendimenya [e]nekikoligo kya
Nebukadune'za kabaka Webabuloni
emyāka ebiri emirāmbirira nga
tegina'gwāko okuva ku nsingo ya-
mawānga gona. Awo na'bi Yere-
12 miya neyegendera. Awo ekigambo
kya Mukama nekiryoka ki'jira Ye-
remiya, Kananiya na'bi ngamaze
okumenya omuti ku nsingo ya na'bi
13 Yeremiya nga kyogera nti Genda
obūlire Kananiya nti Bwati bwayo-
gera Mukama nti Omenye ekikoligo
ekyemiti, naye olikola ekikoligo
ekyebyūma oku'da mu kifo kyakyo.
14 Kubanga bwati bwayogera Mukama
we'gye Katonda wa Isiraeri nti
[f]Nta'de ekikoligo ekyebyūma ku
nsingo yamawānga gano gona [g]ga-
wereze Nebukadune'za kabaka We-

[l] Yer. 5. 31; 14. 14.
[m] Yer. 28. 1.
[n] Ez. 18,31.
[o] Yer. 14. 14.
[p] 2 Basek. 24. 13. 2 Byom. 36. 7, 10. Yer. 28. 3. Dan. 1. 2.
[r] Dan. 1. 2.
[s] 2 Basek. 25. 13.
[t] Yer. 24. 1. Mat. 1. 11, 12.
[u] 2 Basek. 25. 13. 2 Byom. 36. 18. Yer. 52. 17, 20, 21.
[w] Ezer. 1. 7; 5. 14; 7. 19.
[a] 1 Basek. 1. 36.
[b] Ma. 18. 22.
[c] Yer. 6. 14.
[d] Yer. 27. 2.
[e] Yer. 27. 7.
[f] Ma. 28. 48.
[g] Yer. 25. 11.

babuloni; era balimuwereza: era
[i] 'muwa'de nensolo ezomunsiko.
15 Awo na'bi Yeremiya nālyoka aga-
mba Kananiya na'bi nti Wulira 'no,
[k] Kananiya; [k] Mukama takutumā-
nga; naye wesiza abantu bano
16 [l] ekyobulimba. Mukama kyava a-
yogera nti Laba, ndikusindika oku-
va ku maso ge'taka: mu mwāka
guno mwolifira kubanga oyoge'de
17 ebyobujēmu eri Mukama. Awo
Kananiya na'bi nāfira mu mwāka
ogwo mu mwezi ogwomusānvu.

29 Era bino bye bigambo ebyo-
mubaluwa Yeremiya na'bi gye-
yawereza ngaima Eyerusalemi eri
abaka'de abafi'sewo abomubusibe
[a] neri bakabona neri bana'bi neri
abantu bona Nebukadune'za beyali
atu'te nga basibe okuba'gya Eyeru-
salemi okubatwāla Ebabuloni:
2 [b] [Yekoniya kabaka ne namasole
nabalāwe [c] nabakūngu ba Yuda ne
Yerusalemi nebafundinabawēsi nga
bamaze okuva mu Yerusalemi;
3 mu mukono gwa Erasa mutabani
wa [d] Safani ne Gemaliya mutabani
wa [e] Kirukiya, [Zedekiya kabaka
wa Yuda beyatuma Ebabuloni eri
Nebukadune'za kabaka Webabulo-
4 ni,] ngayogera nti Bwati Mukama
we'gye Katonda wa Isiraeri bwaga-
mba abobusibe bona benatwāza
Ebabuloni nga basibe okuba'gya
5 Eyerusalemi, nti [f] Muzīmbēnga e-
nyumba mutūlēnga omwo; musim-
mbēnga ensuku, mulyēnga e'mere
yāmu; muwasēnga abakazi, muzā-
lēnga abāna abobulenzi nabobuwa-
6 la; era muwasizēnga batabani ba-
'mwe abakazi, era mugabēnga aba-
wala ba'mwe okufumbirwa, bazālē-
nga abāna abobulenzi nabobuwala;
mwālirēnga eyo 'sō temukendēra.
7 Mwagalizēnga ekibuga emirembe
gyenabatwāza okuba abasibe, era
[g] mukisabirēnga eri Mukama: ku-
banga olwemirembe gyakyo 'mwe
8 mulba nemirembe. Kubanga bwati
bwayogera Mukama we'gye Kato-
nda wa Isiraeri nti Bana'bi ba'mwe
abali wakati mu'mwe nabafumu
ba'mwe balemēnga okubalimba, 'sō
temuwulirizānga birōto bya'mwe
9 byemulōsa. Kubanga babalagulira
mu linya lyānge ebyobulimba: si-
batumānga, bwayogera Mukama.
10 Kubanga bwati bwayogera Mukama
nti [i] Emyāka nsānvu bwegiritūki-
ririra Babuloni, [k] ndiba'jira [l] nentū-
kiriza gyemuli ekigambo kyānge
ekirūngi nga mbakomyawo mu kifo
11 kino. Kubanga 'manyi ebirowōzo
byendowōza gyemuli, bwayogera
Mukama, ebirowōzo ebyemirembe
'sō si bya bubi, okubawa okusūbira
enkomerero ya'mwe eyoluvanyuma.

[i] Yer. 27. 6.
[k] Yer. 29. 31.
[l] Yer. 20.6.
[a] Yer. 23. 33.
[b] 2 Basek. 24. 12, 15.
[c] Yer. 24. 1.
[d] 2 Byom. 34. 8.
[e] 1 Byom. 6. 13.
[f] lu. 28. Ez. 11. 3.
[g] Ezer. 6. 10.
[i] Yer. 25. 12.
[k] Yer. 27. 22.
[l] Yer. 33. 14.

12 Era mulinkābira, era muligenda
nemunsaba, nānge ndibawulira.
13 Era muli'nonya nemundaba, bwe-
mulinkenēnya nomutima gwa'mwe
14 gwona. [m] Nānge mulindaba, bwa-
yogera Mukama, era [n] ndikyūsa nate
obusibe bwa'mwe, [o] nembakung'a-
nya okuba'gya mu mawānga gona
ne mu bifo byona gyenabagobera,
bwayogera Mukama; era ndibako-
myawo mu kifo gyenaba'gya oku-
15 batwāza okuba abasibe. Kubanga
mwoge'de nti Mukama atuimusiri-
16 'za bana'bi mu Babuloni. Kubanga
bwati bwayogera Mukama ebya ka-
baka [p] atūla ku ntebe ya Dandi,
nebyabantu bona abali mu kibuga
muno, baganda ba'mwe abatafulu-
mānga okugenda mu busibe wamu
17 na'mwe; bwati bwayogera Mukama
we'gye nti Laba, [r] ndisindika kubo
ekitala nenjala ne kawumpuli, era
ndibafūla [s] ngetini ezitaliko kyezi-
gasa ezitalika kubanga ziinze obubi.
18 Era ndibai'ganya nekitala nenjala
ne kawumpuli, era [t] ndibawayo
okuyūgūmizibwa munsi zona eza
bakabaka eziri ku 'taka, okuba eki-
kolimo nekyewunyo nokusōzebwā-
nga nekivume [u] mu mawānga gona
19 gyenabagobera: kubanga tebawu-
liriza bigambo byānge, bwayogera
Mukama, byenatuma naba'du bānge
bana'bi, nga ngolokoka mu makya
nembatuma; naye nemuta'kiriza
20 kuwulira, bwayogera Mukama. Ka-
lemuwulire ekigambo kya Mukama,
'mwe 'mwena abomubusibe, [w] be-
nasindika Ebabuloni okuva Eyeru-
salemi.
21 Bwati bwayogera Mukama we-
'gye Katonda wa Isiraeri ebya A-
kabu mutabani wa Kolaya nebya
Zedekiya mutabani wa Maaseya
[y] ababalagulira mu linya lyānge e-
kyobulimba, nti Laba, ndibagabula
mu mukono gwa Nebukadule'za
kabaka Webabuloni; era aliba'ta
22 'mwe nga mulaba; era [z] kubo kwe-
bali'gya [a] ekikolimo abasibe bona
aba Yuda abali mu Babuloni nga
bogera nti Mukama akufūle nga
Zedekiya era nga Akabu kabaka
Webabuloni [b] beyayōkya omuliro:
23 kubanga bakoze ebyobusirusiru mu
Isiraeri, era benze ku bakazi ba
ba'nābwe, era bogere'de mu linya
lyānge ebigambo ebyobulimba bye-
sibalagirānga; era 'nze 'nzuno a-
manyi, era 'nze [c] ndi mujulirwa,
bwayogera Mukama.
24 Nebya Semaya Omunekeramu o-
25 noyogera nti Bwati bwagamba Mu-
kama we'gye Katonda wa Isiraeri
nti Kubanga owere'za ebaluwa ngo-
ima mu linyalyo 'gwe eri abantu
bona abali mu Yerusalemi neri
[d] Zefaniya mutabani wa [e] Maaseya

[m] Ma. 4. 29. Zab. 32. 6; 78. 34. Is. 55. 6. Yer. 10. 18.
[n] Yer. 30. 3.
[o] Yer. 23. 3; 32. 37.
[p] Yer. 22. 2.
[r] Yer. 24. 10.
[s] Yer. 24. 8.
[t] Ma. 28. 25. Yer. 24. 9.
[u] Yer. 26. 6.
[w] Yer. 24. 5.
[y] lu. 9.
[z] Is. 65. 15.
[a] Yer. 24. 9.
[b] Dan. 3. 6.
[c] Mala. 3. 5.
[d] 2 Basek. 25. 18.
[e] Yer. 35. 4.

kabona neri bakabona bona ngoyo-
26 gera nti Mukama akufu'de kabona
mu kifo kya Yekoyada kabona mu-
bēre abāmi mu nyumba ya Muka-
ma, olwa buli muntu aliko edalu
neyefūla na'bi, omuteke mu nvuba
27 ne mu masāmba. Kale 'no ekiku-
[f] Yer. 1. 1. lobe'de ki okunenya [f] Yeremiya
Oweyanasosi eyefūla na'bi gyemu-
28 li, kubanga yatutumira Ebabuloni
ngayogera nti (Obusibe) bwa ku-
[g] Iu. 5. lwāwo: [g] muzimbēnga enyumba,
mutūlēnga omwo; era musimbēnga
ensuku, mulyēnga e'mere yāmu?
29 Awo Zefaniya kabona nāsomera e-
baluwa eno mu matu ga Yeremiya
30 na'bi. Awo ekigambo kya Muka-
ma neki'ja eri Yeremiya nga kyo-
31 gera nti Tumira abo bona abali mu
busibe ngoyogera nti Bwati bwayo-
gera Mukama ebya Semaya Omu-
nekeramu nti Kubanga Semaya a-
[i] Yer. 28. balagu'de, [i] 'sō 'nze simutumānga,
15.
32 era abesi'za ekyobulimba; Muka-
ma kyava ayogera bwati nti Laba,
ndibonereza Semaya Omunekera-
[k] Yer. 17. 6. mu, neza'derye; taliba na musaja
wa kutūla mu bantu bano, [k] 'sō ta-
liraba birūngi byendikola abantu
bānge, bwayogera Mukama: kuba-
nga ayoge'de ebyobujēmu eri Mu-
kama.

30 Ekigambo ekya'ja eri Yeremi-
ya okuva eri Mukama nga kyo-
2 gera nti Bwati bwayogera Mukama
[a] Yer. 36. 2. Katonda wa Isiraeri nti [a] Wewandi-
kire mu kitabo ebigambo byona bye-
3 nakakubūlira. Kubanga enaku zi-
[b] Ezer. 2. 1. 'ja, bwayogera Mukama, [b] lwendi-
Yer. 29. 14; 31. 23; 32. 44. kyūsa nate obusibe bwabantu bānge
[c] Kos. 1. 11. [c] Isiraeri ne Yuda, bwayogera Mu-
[d] Yer. 16. 15. kama: era [d] ndibakomyawo munsi
gyenawa bajaja bābwe, era baligi-
rya.
4 Era bino bye bigambo Mukama
byeyayogera ebya Isiraeri nebya
5 Yuda. Kubanga bwati bwayogera
Mukama nti Tuwuli'de e'dobozi e-
ryokukankana, eryokutya 'sō si lya
6 mirembe. Mubūze 'no mulabe o-
banga omusaja alūmwa okuzāla:
kiki ekindabya buli musaja emiko-
nogye nga gīku'te mu mbinabina
ngomukazi alūmwa okuzāla, nama-
7 so gona gafūse ebala lyago? Wowe!
[e] Yo. 2. 11. kubanga [e] olunaku olwo lukulu 'sō
tewali lulwenkana: kye kisēra Ya-
kobo mwalabira enaku; naye ali-
8 rokoka muzo. Awo olulitūka ku
lunaku olwo, bwayogera Mukama
[f] Yer. 2. 20. we'gye [f] ndimenya ekikoligokye ku
Nak. 1. 13. nsingoyo, era ndikutula ebisibabyo;
'sō ba'na'gwānga nga tebakyamu-
9 fūla mu'du nate: naye baliba ba'du
[g] Zab. 89. 3. Is. 55. 3, 4. Ez. 34. 23. ba Mukama Katonda wābwe ne
[g] Daudi kabaka wābwe gwendibai-
[i] Is. 41. 8. 10 musiza. Kale totya, ai [i] Yakobo
omu'du wānge, bwayogera Muka-
ma; 'sō tokeng'ēntererwa, ai Isi-
raeri: kubanga, laba, ndikulokola
nga nyima wala, neza'deryo nga
nyima munsi eyobusibe bwābwe;
awo Yakobo alikomawo, era alite-
rēra, alye'sa, 'sō tewaliba alimuti-
11 sa. Kubanga 'nze ndi wamu nāwe,
bwayogera Mukama, okukulokola:
kubanga [k] ndimalirawo dala amawā- [k] Am. 9. 8.
nga gona gyenakusāsānyiza, [l] naye [l] Yer. 4. 27.
'gwe sirikumalira dala: naye ndi-
kubūlirira [m] mpola, 'sō sirikuleka [m] Yer. 10. 24.
na katono nga tobonerezebwa.
12 Kubanga bwati bwayogera Mu-
kama nti E'bwalyo [n] teriwonyeze- [n] Yer. 15. 18.
13 ka, nekiwūndukyo kya kitalo. Te-
wali wa kukuwolereza, onyigibwe:
14 tolina 'dagala eriwonya. [o] Baga- [o] Yer. 4. 30. Kung. 1. 2, 19.
nzibo bona bakwerabi'de; tebaku-
nonya: kubanga nkufumise ekiwū-
ndu [p] ekyomulabe, okukanga'vula [p] Kung. 2. 4.
okwomukāmbwe; kubanga obutali
butūkirivubwo bungi, kubanga ebi-
15 bibyo byali byeyonge'de. Okābira
ki olwe kiwūndukyo? obulūmibwo
tebuwonyezeka: kubanga obutali
butūkirivubwo bungi, kubanga ebi-
bibyo byali byeyonge'de, kyenvu'de
16 nkukola ebyo. Abo bona abakulya
kyebaliva [r] balibwa; nabalabebo [r] Kuv. 23. 22. Is. 41. 11.
bona buli omu kubo baligenda mu
kusibibwa; [s] nabo abakunyaga ba- [s] Is. 33. 1.
liba munyago, nabo bona abakui'ga
17 ndibagabula okuba omui'go. Ku-
banga [t] ndikukomezawo obulamu, [t] Yer. 33. 6.
era ndikuwonya ebiwūndubyo, bwa-
yogera Mukama; kubanga bakuise
eyagobebwa, (nga bogera nti) Ye
Sayuni omuntu yena gwatanonya.
18 Bwati bwayogera Mukama nti La-
ba, [u] ndikyūsa nate obusibe bwe- [u] Iu. 3. Am. 9. 11.
wema za Yakobo, era [w] ndisāsira [w] Zab. 102. 13.
enyumbaze; nekibuga kirizīmbi-
bwa ku kifūnvu kyakyo, nolubiri
lulisigalawo ngengeri yalwo bweri.
19 Awo mubyo muliva [y] okwebaza [y] Is. 35. 10; 51. 11.
ne'dobozi lyabo abasanyuka: era
[z] ndibāza, 'sō tebaliba batono; era [z] Ez. 36. 10, 37.
ndibawa ekitībwa, 'sō tebaliba bato.
20 Era nabāna bābwe baliba nga bwe-
bāli oluberyeberye, nekibīna kyā-
bwe kirinywēzebwa mu maso gānge,
era ndibonereza bona abalibajōga.
21 [a] Nomulāngira wābwe aliba mu'nā- [a] Lub. 49. 10. Ma. 18. 18.
bwe bo, noyo alibafuga aliva mubo
wakati; era ndimusembeza, era
ali'ja wendi: kubanga āni eyali
ayang'anze oku'ja wendi? bwayo-
22 gera Mukama. [b] Na'mwe munābā- [b] Lev. 26. 12. Yer. 24. 7.
nga bantu bānge, nānge nābānga
Katonda wa'mwe.
23 Laba, kibuyaga wa Mukama, kye
kiruikye, afulumye, kibuyaga ayе-
ra: aligwa ku mutwe gwababi.
24 [c] Obusūngu bwa Mukama omukā- [c] Yer. 12. 13.
mbwe tebuli'da okutūsa lwalimala
okutūkiriza, okutūsa lwalikome'ke-

reza omutimagwe byegumaliri'de:
[d] mu naku ezoluvanyuma mwemu-
likitegērera.

31 Mu biro ebyo, bwayogera Mu-
kama, [a] ndiba Katonda wenda
zona eza Isiraeri, nabo baliba ba-
2 ntu bānge. Bwati bwayogera Mu-
kama nti Abantu abafi'kawo ku
kitala bālaba ekisa mu 'dūngu;
Isiraeri, [b] bwenagenda okumuwu-
3 'muza. Mukama yandabikira'da
(ngayogera nti) Wewawo, [c] nkwa-
ga'de [d] nokwagala okutali'gwāwo:
4 kyenvu'de [e] nkuwalula nekisa. [f] Ndi-
kuzīmba nate, nāwe olizīmbibwa,
'gwe omuwala wa Isiraeri: oliyō-
njebwa nate nebitāsabyo, era oli-
fuluma mu kuzina kwabo abasa-
5 nyuka. [g] Olisimba nate ensuku e-
zemizabibu ku nsozi Ezesamaliya:
abasimbi balisimba nebalya (ebibala
6 byāmu). Kubanga olunaku lulitū-
ka abo abakūmira ku nsozi za Efu-
laimu lwebalikāba nti [i] Mugolokoke,
twāmbuke Esayuni eri Mukama
7 Katonda wa'fe. Kubanga bwati
bwayogera Mukama nti Muimbe-
olwa Yakobo nesanyu, mwogerere
wa'gulu olwomukulu wamawānga:
mulāngire, mutendereze, mwogere
nti Ai Mukama, lokola abantubo
8 abafi'sewo ku Isiraeri. Laba, ndi-
ba'gya [k] munsi eyobukika obwa ko-
no, nembakung'anya okuva mu njui
zensi ezikomererayo, (era) wamu
nabo [l] omuzibe wamaso nawenye-
ra, omukazi ali olubuto noyo alū-
mwa okuzāla wamu: balikomawo
9 wano ekibīna kinene. Bali'ja [m] nga
bakāba amaziga, era ndibaleta nga
begairira: ndibatambuza [n] ku ma-
'bali gemi'ga egirimu ama'zi, mu
'kubo egolokofu mwebatalyesitala:
kubanga [o] ndi kitāwe eri Isiraeri,
ne [p] Efulaimu ye [r] muberyeberye
wānge.
10 Muwulire ekigambo kya Muka-
ma, 'mwe amawānga, mukibūlirire
ku bizīnga ebiri ewala; mwogere
nti Oyo eyasāsānya Isiraeri yali-
mukung'anya, era anāmukūmānga
ngomusūmba bwakūma ekisibokye.
11 Kubanga Mukama anunu'de Yako-
bo, era [s] amuguze okumu'gya mu
mukono gwoyo eyamusinga amā-
12 nyi. Kale bali'ja nebaīmbira [t] ku
ntiko ya Sayuni, era balikulukuti-
ra wamu awali [u] obulūngi bwa Mu-
kama, awali eng'āno nawali omwe-
nge nawali amafuta nawali abāna
bembuzi nabente: nememe yābwe
[w] eriba ngolusuku olufukirirwa a-
ma'zi, 'sō [y] tebalibako buinike nate
13 na katono. Awo omuwala lwalisa-
nyukira amazina, nabalenzi naba-
ka'de wamu: kubanga okukungu-
baga kwābwe ndikufūla esanyu, era
ndibakubagiza nembasanyusa oku-
14 va mu buinike bwābwe. Era ndi-
nyiya amasavu ememe ya baka-
bona, nabantu bānge balinyiwa o-
bulūngi bwānge, bwayogera Mu-
kama.
15 Bwati bwayogera Mukama nti
[z] E'dobozi liwuli'dwa mu [a] Lama,
okukungubaga nokukāba amaziga
mangi, Lakeri ngakābira abānabe;
agāna okukubagizibwa olwabānabe,
16 kubanga tewakyali. Bwati bwa-
yogera Mukama nti Zibikiriza e-
'doboziryo lireme okukāba, nama-
sogo galeme okuleta amaziga: ku-
banga omulimugwo guliwebwa e-
mpēra, bwayogera Mukama; era
[b] bali'da nate okuva munsi yomu-
17 labe. Era waliwo e'sūbi eryenko-
mereroyo eyoluvanyuma, bwayo-
gera Mukama; [c] nabānabo bali'ja
18 nate mu nsalo yābwe bo. Mazima
mpuli'de Efulaimu nga yekābirako
(bwati) nti Onkanga'vu'de nenka-
nga'vulwa ngenyana etemanyi'de
(kikoligo): [d] nkyūsa 'gwe nānge
nākyūsibwa; kubanga 'gwe Mu-
19 kama Katonda wānge. Mazima
[e] bwenamala okukyūsibwa nineneny-
nya; era bwenamala okuigirizibwa
nenkuba ku kisāmbi kyānge: na-
kwatibwa ensonyi, wewawo, na-
swāla kubanga nasitula ekivume
20 ekyomubuto bwānge. Efulaimu
mwāna wānge omwāgalwa? mwā-
na ansanyusa? kubanga buli lwe-
'mwogerako obubi nkyamu'jukira
nyo nyini: [f] omwoyo gwānge kye-
guvu'de gu'nūma kululwe; sirire-
ma kumukwatirwa kisa, bwayogera
Mukama.
21 Wesimbire obubonero ku 'kubo,
wekolere empagi ezitegēza: [g] teka
omutimagwo awali olugūdo, lye
'kubo lyewafulumamu: komawo,
ai omuwala wa Isiraeri, komawo
22 mu bibugabyo bino. Olitūsa wa
[i] okutambulatambula erui nerui, ai
'gwe omuwala a'da enyuma? ku-
banga Mukama atōnze ekigambo
ekigya munsi, omukazi alyetōlōla
musaja.
23 Bwati bwayogera Mukama we-
'gye Katonda wa Isiraerì nti Oliba
oli awo nebogera nate ekigambo
kino munsi ya Yuda ne mu bibuga
byayo, bwendikomyawo obusibe
bwābwe, nti [k] Mukama akuwe omu-
kisa, 'gwe ekifo omubēra obutūki-
rivu, 'gwe [l] olusozi olwobutukuvu.
24 Awo Yuda [m] nebibuga byayo byona
balitūla omwo wamu; abalīmi na-
bo abatambula nga balina ebisibo.
25 Kubanga nzi'kusi'za ememe ekōye,
na buli meme eriko obuinike ngi-
26 'juzi'za. Awo nendyoka nzukuka
nendaba; otulo twānge netumpō-
27 mera. Laba, enaku zi'ja, bwayo-

[d] Ez. 38.16. Kos. 3. 5.
[a] Yer. 30. 22.
[b] Kubal. 10. 33. Zab. 95.11. Is. 63. 14. Yer. 47. 6.
[c] Mala. 1. 2. Bal. 11. 28.
[d] Zab. 36. 10; 109. 12.
[e] Kos. 11. 4.
[f] Yer. 33.7.
[g] Is. 65. 21. Am. 9. 14.
[i] Is. 2. 3. Yer. 30. 3.
[k] Yer.3.18.
[l] Is. 35.5,6.
[m] Yer. 50. 4.
[n] Is. 35. 7; 49. 10.
[o] Is. 45. 11. Bal. 8. 15.
[p] Iu. 18.
[r] Kuv. 4. 22. Zab.89.27.
[s] Is. 43. 1; 44. 23; 48. 20.
[t] Ez. 17.23; 20. 40.
[u] Kos. 3. 5.
[w] Is. 58.11.
[y] Is. 35. 10.
[z] Mat. 2. 18.
[a] Lub. 35. 19, 20; 48. 7. I Sam. 10. 2.
[b] Ezer.1.5. Kos. 1. 11.
[c] Is. 65. 20.
[d] Kung. 5. 21.
[e] Ma. 30. 2.
[f] Is. 63. 15.
[g] Is. 57.14; 62. 10.
[i] Yer. 2.18, 23, 36.
[k] Zab. 122. 6–8.
[l] Zek. 8. 3.
[m] Yer. 33. 12, 13.

gera Mukama, [n] lwendisiga enyumba ya Isiraeri nenyumba ya Yuda
[o] nensigo eyabantu nensigo eye-
28 nsolo. Awo olulitūka nga [p] bwenabalabirirānga okusimbula nokumenyamenya nokusūla nokuzikiriza nokubonyabonyā; bwentyo bwendibalabirira okuzimba noku-
29 simba, bwayogera Mukama. [r] Mu naku ezonga tebakyayogera nate nti Bakitābwe bali'de ezabibu ezinyūnyuntula, namanyo gabāna ganye-
30 nyēra. Naye buli muntu alifa olwobutali butūkirivubwe ye: buli muntu alya ezabibibu ezinyūnyuntula, amanyoge, ge galinyenyēra.
31 [s] Laba, enaku zi'ja, bwayogera Mukama, lwendiragāna endagāno empya nenyumba ya Isiraeri ne-
32 nyumba ya Yuda: si ngendagāno bweyali gyenalagāna ne bajaja bābwe ku lunaku [t] lwenabakwata ku mukono okuba'gya munsi Yemisiri; endagāno yānge eyo nebagimenya newakuba'de nga [u] nali mbawasi'za, bwayogera Mukama.
33 [w] Naye eno ye ndagāno gyendiragāna nenyumba ya Isiraeri oluvanyuma lwenaku ezo, bwayogera Mukama; [y] nditeka amatēka gānge mu bitūndu byābwe ebyomunda, era mu mutima gwābwe mwendigawandikira; nānge [z] nābānga Katonda wābwe, nabo banābanga
34 bantu bānge: 'sōnga tebakyaigiriza nate buli muntu mu'ne na buli muntu mugandawe nga bogera nti Manya Mukama: kubanga [a] bona bali'manya, [b] okuva ku muto kubo okutūka ku mukulu kubo, bwayogera Mukama: kubanga [c] ndisonyiwa obutali butūkirivu bwābwe, nekibi kyābwe siriki'jukira nate.
35 Bwatyo bwayogera Mukama [d] awa enjuba okwākānga emisana [e] nokulagira okwomwezi nemunyenye okwākānga ekiro, [f] afukula enyanja amayengo gayo negawūma; [g] Mu-
36 kama we'gye lye linyalye, nti [i] Ebiragiro bino bwebiriva mu maso gānge, bwayogera Mukama, kale neza'de lya Isiraeri lirireka okuba e'gwānga mu maso gānge enaku
37 zona. Bwati bwayogera Mukama nti [k] E'gulu eriri wa'gulu obanga liinzika okugerebwa, nemisingi gyensi (obanga giinzika) okukeberwa wansi, kale nānge ndisūla eza'de lyona erya Isiraeri olwa byona byeba-
38 kola, bwayogera Mukama. Laba, enaku zi'ja, bwayogera Mukama, ekibuga lwekirizimbirwa Mukama okuva ku [l] kigo kya Kananeri okutūka ku [m] mulyāngo ogwokunsō-
39 nda. Oliba olj awo [n] omugwa ogugera negufuluma nga gu'tulukuse okutūka ku lusozi Galebu, era gu-
40 likyūka negutūka ku Goa. [o] Nekiwōnvu kyona ekyemirāmbo nekye'vu nenimiro zona okutūka ku ka'ga Kiduloni, okutūka ku [p] nsōnda eyomulyāngo ogwembalāsi okwolekera ebuvanjuba, [r] kiriba kitukuvu eri Mukama: 'sō tekirisimbulwa 'sō tekirisūlibwa nate emirembe gyona.

32 Ekigambo ekya'jira Yeremiya okuva eri Mukama [a] mu mwāka ogwekumi ogwa Zedekiya kabaka wa Yuda, [b] gwe gwali omwāka ogwekumi nomunāna ogwa Nebuka-
2 dune'za. Awo mu biro ebyo e'gye lya kabaka Webabuloni lyali lizingizi'za Yerusalemi: ne Yeremiya na'bi yali asibi'dwa [c] mu lu'gya olwabambowa, olwali mu nyumba
3 ya kabaka wa Yuda. Kubanga Zedekiya kabaka wa Yuda yali amusibye ngayogera nti Kiki ekikulaguza noyogera nti Bwati bwayogera Mukama nti [d] Laba, ndiwayo ekibuga kino mu mukono gwa kabaka Webabuloni, [e] naye alikime-
4 nya; ne [f] Zedekiya kabaka wa Yuda taliwona mu mukono Gwabakaludaya, naye [g] talirema kuwebwayo mu mukono gwa kabaka Webabuloni, era alyogera naye akamwa nakamwa, namasoge galiraba ama-
5 so goyo; era alitwāla Zedekiya Babuloni, era alibēra eyo okutūsa lwendimu'jira, bwayogera Mukama: newakuba'de nga mulwāna Nabakaludaya, temuliraba mukisa.
6 Awo Yeremiya nāyogera nti Ekigambo kya Mukama kya'ja gye-
7 ndi nga kyogera nti Laba, Kanameri mutabani wa Sa'lumu kojāwo ali'ja gyoli ngayogera nti Wegulire enimiro yānge eri mu Anasosi: [i] ku-
8 banga okuginunula kukwo. Awo Kanameri omwāna wa koja wānge na'ja gyendi mu lu'gya olwabambowa, ngekigambo bwekyali ekya Mukama, nāng'amba nti Nkwegairi'de, gula enimiro yānge eri mu Anasosi ekiri munsi ya Benyamini: kubanga obusika bubwo, nokuginunula kukwo; wegulire we'ka. Kale nendyoka ntegēra ngekyo kye kiga-
9 mbo kya Mukama. Nengula enimiro eyali mu Anasosi eri Kanameri omwāna wa koja wānge, [k] ne'mupimira efeza, sekeri eza feza kumi na
10 musānvu. Nempandika erinya lyānge ku kiwandike [l] nenki'sāko akabonero, nempita abajulirwa ne'mu-
11 pimira efeza mu minzāni. Awo nentōla ekiwandike ekyokugula, ekyo ekiteke'dwako akabonero, ngetēka nempisa bwebiri, era nekyo ekyali
12 si kisibe: nempayo ekiwandike ekyokugula eri [m] Baluki mutabani

[n] Kos. 2. 23. Zek. 10. 9
[o] Zab. 22. 30. Is. 53. 10.
[p] Yer. 44. 27.
[r] Kung. 5. 7. Ez. 18. 2,3.
[s] Beb. 8. 8-12.
[t] Ma. 1. 31.
[u] Yer. 3. 14.
[w] Yer. 32. 40. Beb. 10. 16.
[y] Ez. 11. 19; 36. 26, 27. 2 Kol. 3. 3.
[z] Yer. 24. 7. Kub. 21. 7.
[a] Is. 54. 13.
[b] Yer. 6. 13.
[c] Yer. 33. 8; 36. 3. Beb. 10. 17.
[d] Lub. 1. 16. Zab. 72. 5, 17.
[e] Yer. 33. 25.
[f] Is. 51. 15.
[g] Yer. 10. 16.
[i] Zab. 148. 6. Is. 54. 9, 10. Yer. 33. 20, 21, 25.
[k] Yer. 33. 22, 26.
[l] Nek. 3. 1; 12. 39.
[m] 2 Basek. 14. 13.
[n] Ez. 40. 3. Kub. 11. 1.
[o] Yer. 7. 31, 32.
[p] 2 Byom. 23. 15.
[r] Yo. 3. 17.
[a] 2 Basek. 25. 1, 2. Yer. 37. 5, 11; 39. 1; 52. 4.
[b] 2 Basek. 25. 8.
[c] Yer. 33. 1; 37. 21; 39. 14.
[d] Yer. 34. 2; 38. 3.
[e] Yer. 34. 22.
[f] Yer. 34. 3.
[g] Yer. 38. 18, 23; 39. 5-7; 52. 9-11.
[i] Lev. 25. 25.
[k] Lub. 23. 16. Mat. 26. 15.
[l] Es. 3. 12.
[m] Yer. 36. 4, 8; 43. 3; 45. 1.

wa Meraya mutabani wa Maseya,
Kanameri (omwāna) wa koja wānge
nga wali nabajulirwa nga webali a-
bāwandika amanya gābwe ku ki-
wandike ekyokugula mu maso Ga-
bayudaya bona abātūlānga mu lu-
13 'gya olwabambowa. Nenkūtira Ba-
luki mu maso gābwe nga njogera
14 nti Bwati bwayogera Mukama we-
'gye Katonda wa Isiraeri nti 'Dira
ebiwandike bino, ekiwandike kino
ekyokugula, ekyo ekiteke'dwako a-
kabonero era nekiwandike kino ek-
tali kisibe, obitereke mu kintu ekye-
15 būmba; bimale enaku nyingi. Ku-
banga bwati bwayogera Mukama
we'gye Katonda wa Isiraeri nti O-
liba oli awo enyumba nenimiro ne-
nsuku ezemizabibu nebigulirwa ne-
te munsi eno.
16 Awo nga 'maze okuwayo ekiwa-
ndike ekyokugula eri Baluki muta-
bani wa Neriya, nensaba Mukama
nga njogera nti Ai Mukama Kato-
17 nda! laba, watōnda e'gulu nensi
nobuīnzabwo obungi nomukonogwo
ogwagololwa; [n] tewali kigambo ki-
18 kulema: [o] akola enkumi nenkumi
ebyekisa, nosasula obutali butūkī-
rivu bwa bakitābwe mu kifuba kya-
bāna bābwe aba'dawo: [p] Katonda
omukulu owamānyi, [r] Mukama we-
19 'gye lye linyalye: [s] omukulu mu
kutēsa era owamānyi mu kukola
emirimu: amasogo gatunulira ama-
kubo gona agabāna babantu; oku-
wa buli muntu ngamakuboge bwe-
gali era ngebibala byebikolwabye
20 bwebiri: eya'sāwo obubonero ne-
byamagero munsi Yemisiri ne lero,
mu Isiraeri era ne mu bantu (aba-
lala); newefunira erinya nga lero;
21 no'gya abantubo Isiraeri munsi Ye-
misiri nobubonero nebyamagero
nengalo ezamānyi nomukono ogwa-
22 gololwa [t] nentīsa nyingi; nobawa
ensi eno [u] gyewalāirira bajaja bā-
bwe okubawa, [w] ensi ekulukuta na-
23 mata nomubisi gwenjuki; nebaingi-
ra nebagirya; naye [x] nebatagōndera
'doboziryo, 'sō tebātambulira mu
matēkago; tebākolānga kigambo
kyona kwebyo byona byewabalagi-
ra okukola: kyewava obaletako o-
24 bubi buno bwona: laba entūmo, zi-
tūse mu kibuga okukimenya; ekibu-
ga nekiwebwayo mu mukono
Gwabakaludaya abalwāna nakyo o-
lwekitala nenjala ne kawumpuli:
era ebyo byewayogera bitūkiri'de;
25 era, laba, obitunuli'de. Era ong'a-
mbye, ai Mukama Katonda, nti We-
gulire enimiro nebintu oite abajuli-
rwa; era naye ekibuga kiwere'dwa-
yo mu mukono Gwabakaludaya.
26 Awo ekigambo kya Mukama ne-
ki'jira Yeremiya nga kyogera nti
27 Laba, 'nze ndi Mukama [z] Katonda

wabo bona abalina omubiri: wali-
wo ekigambo kyona eki'nema?
28 Mukama kyava ayogera bwati nti
Laba, ndiwayo ekibuga kino mu
mukono Gwabakaludaya ne mu mu-
kono gwa Nebukadule'za kabaka
29 Webabuloni, era alikimenya: Na-
bakaludaya abalwānyisa ekibuga
kino bali'ja balikolēza ekibuga
kino nebakyōkya, [a] nenyumba ze-
bayōtererezāngako wa'gulu obu-
bāne Baali, nebafukira bakatonda
abalala ebiwebwayo ebyokunywa
30 okunsunguwaza. Kubanga abāna
ba Isiraeri nabāna ba Yuda bākako-
la ebyali ebibi mu maso gānge ebye-
rēre okuva mu buto bwābwe: kuba-
nga abāna ba Isiraeri bānsunguwaza
busunguwaza [b] nomulimu ogwenga-
31 lo zābwe, bwayogera Mukama. Ku-
banga ekibuga kino kyaletānga obu-
sūngu bwānge nekirui kyānge oku-
va ku lunaku lwebākizimba ne le-
ro; nki'julule okuki'gya mu maso
32 gānge: olwobubi bwona obwābāna
ba Isiraeri nobwabāna ba Yuda
bwebākola okunsunguwaza, [c] bo ne
bakabaka bābwe, abakūngu bābwe,
bakabona bābwe ne bana'bi bābwe
33 nabasaja ba Yuda nabali mu Yera-
salemi. Era [d] bankubye enkōna
'sō si maso: era newakuba'de nga
nabaigiriza, [e] nga ngolokoka mu
makya nembaigiriza, naye tebawu-
34 lirizānga oku'kiriza okuiga. Naye
[f] nebateka emizizo gyābwe mu nyu-
mba etūmibwako erinya lyānge o-
35 kugyōnōna. Era [g] bāzimba ebifo
ebigulumivu ebya Baali ebiri mu
kiwōnvu kya mutabani wa Kinomu,
[i] okuisa batabani bābwe nabawala
bābwe (mu muliro) eri Moleki; kye-
sibalagirānga 'sō teki'jānga mu
mwoyo gwānge, bakole omuzizo o-
gwo; [k] okwōnōnyesa Yuda.
36 Kale 'no bwati bwayogera Muka-
ma Katonda wa Isiraeri ebyekibuga
kino kyemwogerako nti Kiwere-
'dwayo mu mukono gwa kabaka
Webabuloni, olwekitala nenjala ne
37 kawumpuli, nti Laba, [l] ndibaku-
ng'anya okuba'gya munsi zona gye-
nabagobera mu busūngu bwānge ne
mu kirui kyānge ne mu bukāmbwe
obungi: era ndibakomyawo mu ki-
fo kino, era ndibatūza mirembe:
38 era [m] banābānga bantu bānge, nā-
39 nge nābānga Katonda wābwe: era
[n] ndibawa omutima gumu ne'kubo
limu [o] bantyēnga enaku zona; ba-
lyoke babēnga bulūngi bo nabāna
40 bābwe abali'dawo: era [p] ndiragāna
nabo endagāno eteri'gwāwo, obuta-
kyūka okubaleka okubakola obulū-
ngi; era [r] nditeka entīsa yānge mu
mitima gyābwe baleme okunvako.
41 Wewawo, ndibasanyukira okubako-
lānga obulūngi, era sirirema [s] kuba-

[n] Lub. 18. 14.
[o] Kuv. 20. 6.
[p] Is. 9. 6.
[r] Yer. 10. 16.
[s] Is. 28. 29.
[t] Ma. 4. 34.
[u] Ma. 26. 15.
[w] Yer. 11. 5.
[x] Nek. 9. 26. Yer. 11. 8. Dan. 9. 10-14.
[z] Kubal. 16. 22.
[a] Yer. 19. 13.
[b] Yer. 25. 6, 7.
[c] Yer. 2 26; 8. 1. Dan. 9. 8.
[d] Yer. 2. 27; 7. 24.
[e] 2 Byom. 36. 15.
[f] Yer. 7. 30. Ez. 5. 11.
[g] Yer. 7. 31.
[i] Lev. 18. 21.
[k] 1 Basek. 16. 19.
[l] Ma. 30. 3. Yer. 23. 3; 29 14.
[m] Yer. 24. 7.
[n] Ez. 11. 19, 20.
[o] Ma. 6. 24.
[p] Yer. 50. 5. Ez. 16. 60.
[r] Yer. 31. 33.
[s] Yer. 24. 6.

simba munsi eno nomutima gwānge
42 gwona nememe yānge yona. Kubanga bwati bwayogera Mukama nti
Nga bwendēse obubi buno bwona o-
t Yer. 31. 28. bunene ku bantu bano, t bwentyo
bwendibaletako obulūngi bwona
43 bwenabasūbi'za. Kale enimiro zirigulirwa munsi eno u gyemwogerako
u Yer. 33. 10. nti Ezise, temuli muntu newakuba-
'de ensolo; ewere'dwayo mu muko-
44 no Gwabakaluda ya. Abantu baligula enimiro nebintu, w nebawandi-
w Iu. 10. ka amanya gābwe ku biwandike ne-
babitekako obubonero nebaita aba-
julirwa munsi ya Benyamini ne mu
bifo ebirirānye Yerusalemi ne mu
bibuga bya Yuda ne mu bibuga
ebyomunsi 'eyensozi ne mu bibuga
ebyomunsenyi ne mu bibuga ebye-
bukika obwadyo: kubanga ndiko-
myawo obusibe bwābwe, bwayogera
Mukama.

33 Era nate ekigambo kya Muka-
ma neki'jira Yeremiya omulū-
a Yer.32.2. ndi ogwokubiri, bweyali a ngakyasi-
bibwa mu lu'gya olwabambowa, nga
2 kyogera nti Bwati bwayogera Muka-
ma akikola, Mukama akibūmba oku-
3 kinywēza: Mukama lye linyalye; nti
Mpita, nānge nākuitaba nenkwolesa
4 ebikulu nebizibu byotomanyi. Ku-
banga bwati bwayogera Mukama Ka-
tonda wa Isiraeri ebyenyumba ezo-
mukibuga kino nebyenyumba za ba-
sekabaka ba Yuda ezābizibwa oku-
5 lwāna nenkomera nekitala, nti Ba'ja
okulwāna Nabakaludaya, naye kuzi-
'juza bu'juza mirāmbo gya bantu
benzi'se nobusūngu bwānge neki-
rui kyānge, obubi bwābwe bwona
b Ma. 31. 17. bwe b bunkisizi'za amaso gānge eki-
c Yer. 30. 17. 6 buga kino. Laba, c ndikiretera obu-
lamu nokuwonyezebwa, nānge ndi-
bawonya; era ndibabi'kulira emire-
7 mbe namazima bingi nyo nyini. E-
ra ndikomyawo obusibe bwa Yuda
d Yer. 31. 4, 28. nobusibe bwa Isiraeri, era d ndibazī-
e Iu. 11. Is. 1. 26. Yer. 30.20. 8 mba e ngoluberyeberye. Era f ndi-
f Ez.36.25. Beb. 9. 13, 14. banāzako obutali butūkirivu bwā-
bwe bwona bwebānyōnōna; era ndi-
sonyiwa obutali butūkirivu bwābwe
bwona bwebānyōnōna era bweba-
g Yer. 13. 11. 9 nsobya. (Nekibuga kino) g kiriba gye-
ndi erinya eryesanyu, netendo neki-
tībwa, mu maso gamawānga gona a-
gokunsi agaliwulira obulūngi bwona
i Is. 60. 5. bwembakola, i nebatya nebakankana
olwobulūngi bwona nolwemire-
10 mbe gyona byenkifunira. Bwati
bwayogera Mukama nti Oliba oli
awo nemuwulirwa mu kifo kino
k Yer. 32. 43. kyemwogerako nti k Kizise, temuli
muntu newakuba'de ensolo, mu bi-
buga bya Yuda ne mu ngūdo Eze-
yerusalemi ezizise nga temuli mu-
ntu newakuba'de azibēramu, era
l Yer.7.34. 11 nga temuli nsolo, l e'dobozi eryoku-
sanyuka ne'dobozi eryokujaguza,
e'dobozi lyawasa omugole ne'dobo-
zi lyomugole, e'dobozi lyabo abogo-
era nti m Mumwebaze Mukama we-
m 1 Byom. 16. 34, 41. Is. 12. 4. 'gye kubanga Mukama mulūngi, ku-
banga okusāsirakwe kwa lubērera:
(neryabo) abaleta n (sadaka) ezo-
n Lev.7.12. Zab. 107. 22. kwebaza mu nyumba ya Mukama.
Kubanga ndikomyawo obusibe o-
bwensi ngoluberyeberye, bwayoge-
12 ra Mukama we'gye. Bwati bwayo-
gera Mukama we'gye nti Oliba oli
awo nemubēra mu kifo kino ekizise,
nga temuli muntu era nga temuli
nsolo, ne mu bibuga byakyo byona,
o olusīsira olwabasūmba abagalami-
o Is. 65.10. Yer.31.24; 50. 19. 13 za ebisibo byābwe. p Ebisibo biri-
ita nate wansi wemikono gyoyo
abibala mu r bibuga ebyomunsi eye-
p Lev. 27. 32. r Yer. 17. 26. nsozi ne mu bibuga ebyomunsi eye-
nsenyi ne mu bibuga ebyebukika
obwadyo ne munsi ya Benyamini
ne mu bifo ebirirānye Yerusalemi
ne mu bibuga bya Yuda, bwayogera
Mukama.
14 s Laba, enaku zi'ja, bwayogera Mu-
s Yer. 23. 5, 6. kama, lwenditūkiriza ekigambo e-
kyo ekirūngi kyenayogera ku nyu-
mba ya Isiraeri ne ku nyumba ya
15 Yuda. Mu naku ezo ne mu biro
ebyo ndimereza Daudi E'tabi eryo-
butūkirivu; era oyo alitūkiriza e-
byobutūkirivu nebyensōnga munsi.
16 Mu naku ezo Yuda alirokoka ne
Yerusalemi kiritūla mirembe: na
lino lye (linya) lyekiritūmibwa, nti
Mukama bwe butūkirivu bwa'fe.
17 Kubanga bwati bwayogera Muka-
ma nti t Daudi tabulwenga musaja
t 1 Basek. 2. 4. Zab. 89. 4. wa kutūla ku ntebe eyenyumba ya
18 Isiraeri emirembe gyona; 'sō ne
bakabona, Abalevi, tebabulwenga
musaja mu maso gānge u owoku-
u Bal. 12. 1; 15. 16. Beb. 13.15, 16. wāngayo ebiwebwayo ebyōkebwa
nokwōkya ebitone nokusalānga sa-
1 Pet. 2. 5, 9. 19 daka olutata. Awo ekigambo kya
Mukama neki'jira Yeremiya nga
kyogera nti Bwati bwayogera Mu-
20 kama nti w Obanga muīnza okume-
w Zab. 72. 5. Yer.31.36. nya endagāno yānge eyemisana ne-
ndagāno yānge eyekiro, waleme o-
kubawo emisana nekiro mu ntūko
21 zabyo; kale nendagāno eīnzika
okumenyeka eri Daudi omu'du wā-
nge, aleme okuba nomwāna okufu-
gira ku ntebeye; neri Abalevi, ba-
22 kabona, abawereza bānge. y Nge-
y Yer. 31. 37. 'gye eryomu'gulu bweritaīnzika
kubalibwa, 'sō nomusenyu ogwe-
nyanja okugerebwa; bwentyo bwe-
ndyāza eza'de lya Daudi omu'du
23 wānge Nabalevi abampereza. Awo
ekigambo kya Mukama neki'jira
24 Yeremiya nga kyogera nti Tolo-
wōza abantu bano byeboge'de nti
Enda zōmbi Mukama zeyalōnda
azisu'de? bwebatyo bwebanyōma
abantu bānge z baleme okuba nate
z Yer. 31. 36.

25 e'gwānga mu maso gābwe. Bwati
bwayogera Mukama nti [a]Endagāno
yānge eyemisana nekiro obanga te-
nywēra, obanga sa'sāwo biragiro
26 bye 'gulu nensi; kale ndisūla neza-
'de lya Yakobo nerya Daudi omu'du
wānge, 'neme okutwāla ku za'derye
okufugānga eza'de lya Ibulaimu ne
Isaka ne Yakobo: kubanga ndiko-
myawo obusibe bwābwe, era ndi-
basāsira.

34 Ekigambo ekya'jira Yeremiya
okuva eri Mukama, [a]Nebuka-
dune'za kabaka Webabuloni ne-
'gyerye lyona [b]nensi zona eza ba-
kabaka ezoku'taka zatwāla nama-
wānga gona bwebālwāna ne Yeru-
salemi nebibuga byakyo byona,
2 nga kyogera nti Bwati bwayogera
Mukama Katonda wa Isiraeri nti
Genda ogambe Zedekiya kabaka
wa Yuda omubūlire nti Bwati bwa-
yogera Mukama nti Laba, ndigabu-
la ekibuga kino mu mukono gwa
kabaka Webabuloni, era alikyōkya
3 omuliro: 'só nāwe [c]toliwona mu
mukonogwe, naye tolirema kuwā-
mbibwa nowebwayo mu mukonogwe;
namasogo galiraba amaso ga
kabaka Webabuloni, era alyogera
nāwe akamwa nakamwa, era oligе-
4 nda Ebabuloni. Era naye wulira
ekigambo kya Mukama, ai Zedekiya
kabaka wa Yuda: bwati bwayogera
Mukama ku'gwe nti Tolifa na kita-
5 la; olifa mirembe; era [d]ngokwōkya
bwekwabānga okwa bajajabo base-
kabaka abe'da abākusoka, bwebatyo
bwebalikukolera okwōkya; era [e]ba-
likukungubagira (nga bogera nti)
Wowe Mukama wa'fe! kubanga
njoge'de ekigambo ekyo, bwayo-
6 gera Mukama. Awo Yeremiya na-
'bi nāgamba Zedekiya kabaka wa
Yuda ebigambo ebyo byona mu
7 Yerusalemi, e'gye lya kabaka We-
babuloni bweryali nga lirwāna ne
Yerusalemi nebibuga byona ebya
Yuda ebyali bisiga'dewo, Lakisi ne
Azeka; kubanga ebyo (byo'ka) bye
byasigalawo ku [f]bibuga bya Yuda
nga biriko enkomera.
8 Ekigambo ekya'jira Yeremiya o-
kuva eri Mukama, kabaka Zedekiya
bweyali ngamaze okulagāna enda-
gāno nabantu bona abāli mu Ye-
rusalemi, [g]okubalāngira e'dembe;
9 [i]buli muntu ate omu'duwe na buli
muntu ate omuzānawe, obanga Mu-
webulaniya. musaja oba mukazi,
okuba owe'dembe; [k]waleme oku-
bawo abafūla aba'du, Omuyudaya
10 mugandawe: awo abakūngu bona
nabantu bona nebagōnda, abāli ba-
lagānye endagāno buli muntu okuta
omuzānawe okuba owe'dembe, wa-
leme okubawo abafūla aba'du nate;
11 nebagōnda nebabata: naye oluva-
nyuma nebakyūka, nebakomyawo
aba'du nabazāna bebāli bata'de, ne-
babafuga okuba aba'du nabazāna:
12 ekigambo kya Mukama kyekyava
ki'jira Yeremiya okuva eri Muka-
13 ma nga kyogera nti Bwati bwayo-
gera Mukama Katonda wa Isiraeri
nti Nalagāna endagāno ne bajaja
ba'mwe ku lunaku [l]kwenaba'gyira
munsi Yemisiri mu nyumba eyo-
14 bu'du, nga njogera nti [m]Emyāka
musānvu bwegi'gwāngako, mutā-
nga buli muntu mugandawe Omu-
webulaniya [n]gwebākuguza era eya-
kuwerereza emyāka mukāga, omu-
tānga okuba owe'dembe okuva wo-
li: naye bajaja ba'mwe nebata-
mpulira, 'sō tabatega kutu kwābwe.
15 Na'mwe kakano mwali mukyūse
era nga mukoze ekiri mu maso
gānge ekirūngi, nga mulāngira e-
'dembe buli muntu mu'ne; era
mwali [o]mulagāni'de endagāno mu
maso gānge mu nyumba etūmi'dwa-
16 ko erinya lyānge: naye nemukyūka
nemuvumisa erinya lyānge, nemu-
komyawo buli muntu omu'duwe na
buli muntu omuzānawe, bemwali
muta'de okuba abe'dembe nga bwe-
bāgala; nemubafuga okuba gyemu-
17 li aba'du nabazāna. Mukama kya-
va ayogera bwati nti Temumpuli'de
okulāngira e'dembe buli muntu eri
mugandawe na buli muntu eri mu-
'ne: laba, [p]'nze mbalāngira 'mwe
e'dembe, bwayogera Mukama, eri
ekitala neri kawumpuli neri enjala;
era ndibawayo okuyūgūmizibwa e-
rui nerui munsi zona eza bakabaka
18 ezoku'taka. Era ndiwayo abasaja
abāsobya endagāno yānge abatako-
ze bigambo bya ndagāno gyebala-
gānira mu maso gānge, [r]bwebasala
mu nyana ebitūndu ebibiri nebaita
19 wakati webitūndu byayo; abakū-
ngu ba Yuda nabakūngu ba Yeru-
salemi, abalāwe ne bakabona naba-
ntu bona abomunsi abāita wakati
20 webitūndu byenyana; okuwayo
ndibawayo mu mukono gwabalabe
bābwe ne mu mukono gwabo aba-
nonya obulamu bwābwe: [s]nemirā-
mbo gyābwe giriba 'mere eri enyo-
nyi ezomu'gulu neri ensolo ezomu-
21 nsi. Era Zedekiya kabaka wa Yu-
da nabakūngube ndibawayo mu
mukono gwabalabe bābwe, ne mu
mukono gwabo abanonya obulamu
bwābwe, ne mu mukono gwe'gye
lya kabaka Webabuloni, [t]ababa-
22 vu'deko abāmbuse. Laba, ndiragira,
bwayogera Mukama, [u]nembako-
myawo ku kibuga kino; era bali-
rwāna nakyo nebakimenya neba-
kyōkya omuliro: era ndifūla ebi-

[a] Yer. 31. 35.
[a] 2 Basek. 25. 1. Yer. 39. 1; 52. 4.
[b] Yer. 1. 15.
[c] Yer. 32. 4.
[d] 2 Byom. 21. 19.
[e] Yer. 22. 18.
[f] 2 Basek. 18. 13, 14. 2 Byom. 11. 5, 9. Yer. 4. 5.
[g] nyi. 15, 17. Lev. 25. 10.
[i] Lev. 25. 39—46.
[k] Nek. 5. 8—12.
[l] Kuv. 20. 2.
[m] Kuv. 21. 2. Ma. 14. 28; 26. 12.
[n] Ma. 15. 12.
[o] 2 Basek. 23. 3. Nek. 10. 29.
[p] Mat. 7. 2. Bag. 6. 7. Yak. 2. 13.
[r] Lub. 15. 10.
[s] Yer. 7. 33; 16. 4.
[t] Yer. 37. 5, 11.
[u] Yer. 37. 8.

buga bya Yuda amatōngo nga temuli abibēramu.

35 Ekigambo ekya'jira Yeremiya
ekyava eri Mukama [a] mu mirembe gya Yekoyakimu mutabani wa
Yosiya kabaka wa Yuda nga kyo-
2 gera nti Genda eri ekika [b] Ekyabalekabu oyogere nabo obaingize mu
nyumba ya Mukama, [c] mu kisenge
ekimu, obawe omwenge okunywa.
3 Kale nentwāla Yaazaniya mutabani
wa Yeremiya mutabani wa Kaba-'ziniya ne bagandabe ne batabanibe
bona nekika kyona Ekyabalekabu;
4 nembaingiza mu nyumba ya Muka-
ma, mu kisenge kya batabani ba
Kanani mutabani wa Igudaliya o-
musaja wa Katonda, ekyalirāna eki-
senge ekyabakūngu, ekyali wa'gulu
wekisenge kya [d] Maaseya mutabani
5 wa Sa'lumu [e] omu'gazi: nenteka
ebi'ta ebi'ju'de omwenge nebikō-
mpe mu maso gabāna bekika Ekya-
balekabu, nembagamba nti Mu-
6 nywe omwenge. Naye bo nebogera
nti Tetunywe ku mwengē: ku-
banga [f] Yonadabu mutabani wa Le-
kabu jaja'fe yatulagira ngayogera
nti Temunywānga ku mwenge,
'mwe newakuba'de batabani ba-
7 'mwe, emirembe gyona: 'sō temu-
zīmbānga nyumba 'sō temusigānga
nsigo 'sō temusimbānga lusuku lwa
mizabibu 'sō temubānga nazo: na-
ye munāmalānga enaku za'mwe
zona mu wema: [g] muwangāle ena-
8 ku nyingi munsi gyemutūlamu. Era
twagōndera e'dobozi lya Yonadabu
mutabani wa Lekabu jaja'fe mu
byona byeyatukūtira, obutanywā-
nga ku mwenge enaku za'fe zona,
'fe ne bakazi ba'fe ne batabani ba-
9 'fe ne bawala ba'fe; newakuba'de
okwezimbira enyumba okutūlamu:
'sō tetulina lusuku lwa mizabibu
newakuba'de enimiro newakuba'de
10 ensigo: naye twabānga mu wema
netugōnda netukola nga byona
bwebyali Yonadabu jaja'fe byeya-
11 tulagira. Naye olwātūka [i] Nebu-
kadule'za kabaka Webabuloni bwe-
yatabāla ensi, netwogera nti Mu'je
tugende Eyerusalemi olwokutya e-
'gye [k] Eryabakaludaya 'nolwokū-
tya e'gye Eryabasuli; kyetuva tu-
bēra Eyerusalemi.
12 Awo ekigambo kya Mukama ne-
kiryoka ki'jira Yeremiya nga kyo-
13 gera nti Bwati bwayogera Mukama
we'gye, Katonda wa Isiraeri, nti
Genda obagambe abasaja ba Yuda
nabali mu Yerusalemi nti Temu-
'kirize kuigirizibwa okuwuliriza e-
bigambo byānge? bwayogera Mu-
14 kama. Ebigambo bya Yonadabu
mutabani wa Lekabu byeyalagira
batabanibe, obutanywānga ku mwe-
nge, byatūkirizibwa, 'sō tebanywa-
ko na guno gujwa, kubanga bagō-
ndera ekiragiro kya jaja wābwe:
naye 'nze nayogera na'mwe, nga
ngolokoka mu makya nenjogera; 'sō
15 temumpulirizānga. Nokutuma mba-
tumi'de aba'du bānge bona bana'bi,
nga ngolokoka mu makya nemba-
tuma, nga njogera nti [l] Mu'de 'no
buli muntu okuleka e'kubolye ebi,
mulongōse ebikolwa bya'mwe, 'sō
temugobererānga bakatonda abalala
okubawerezānga, kale mulitūla mu-
nsi gyenawa 'mwe ne bajaja ba-
'mwe; naye [m] temutegānga kutu
kwa'mwe 'sō temumpulirizānga.
16 Kubanga batabani ba Yonadabu
mutabani wa Lekabu batūkiri'za e-
kiragiro kya jaja wābwe kyeyaba-
lagira, naye abantu bano tebampu-
17 liri'za; Mukama, Katonda owe'gye,
Katonda wa Isiraeri, kyava ayogera
bwati nti Laba, ndireta ku Yuda
ne kwabo bona abali mu Yerusale-
mi obubi bwona bwenakabogerako:
kubanga nayogera nabo, naye ne-
batawulira; era mbaise, naye ne-
18 bataitaba. Awo Yeremiya nāga-
mba ekika Ekyabalekabu nti Bwati
bwayogera Mukama we'gye, Kato-
nda wa Isiraeri, nti Kubanga mugō-
nde'de ekiragiro kya Yonadabu jaja
wa'mwe nemukwata byona byeya-
kūtira nemukola nga byona bwebya-
19 li byeyabalagira; Mukama we'gye,
Katonda wa Isiraeri, kyava ayogera
bwati nti Yonadabu mutabani wa
Lekabu tabulwenga musaja wa [n] ku-
īmirira mu maso gānge enaku zona.

36 Awo olwātūka [a] mu mwāka o-
gwokuna ogwa Yekoyakimu mu-
tabani wa Yosiya kabaka wa Yuda
ekigambo kino neki'jira Yeremiya
ekyava eri Mukama nga kyogera nti
2 'Dira [b] omuzīngo gwekitabo, [c] owa-
ndike omwo ebigambo byona bye-
nakubūlirānga eri Isiraeri neri Yuda
[d] neri amawānga gona, [e] okuva ku
lunaku lwenayogera nāwe, okuva ku
3 mirembe gya Yosiya, ne lero. Mpo-
'zi enyumba ya Yuda baliwulira o-
bubi bwona bwentēsa okubakola;
era [f] ba'de buli muntu okuleka e'ku-
bolye ebi; [g] ndyoke nsonyiwe obu-
tali butūkirivu bwābwe nekibi kyā-
4 bwe. Awo Yeremiya nāita [i] Baluki
mutabani wa Neriya; [k] Baluki
nāwandika ku muzīngo gwekitabo
nga'gya mu kamwa ka Yeremiya e-
bigambo byona ebya Mukama bye-
5 yali amubūli'de. Awo Yeremiya
nālagira Baluki ngayogera nti [l] Nsi-
bi'dwa; siīnza kuingira mu nyu-
6 mba ya Mukama: kale genda 'gwe
osome mu muzīngo gwowandise
ngo'gya mu kamwa kānge ebigambo
bya Mukama, mu matu gabantu mu

[a] Yer.25.1.
[b] 1 Byom. 2. 55.
[c] 1 Byom. 9. 26, 33. 2 Byom. 31. 11. Yer. 36. 10 neb.
[d] Yer. 21. 1; 29. 25.
[e] 2 Basek. 12. 9; 25. 18. Yer. 52. 24.
[f] 2 Basek. 10. 15, 23.
[g] Kuv. 20. 12. Bef. 6. 2, 3.
[i] 2 Basek. 24. 1. Yer. 46. 2.
[k] 2 Basek. 24. 2.
[l] 2 Basek. 17. 13.
[m] Yer. 34. 14.
[n] Yer. 15. 1.
[a] Yer. 25. 1; 45. 1.
[b] Ezer. 6. 2. Ez. 2. 9. Zek. 5. 1, 2.
[c] Yer. 30. 2.
[d] Yer. 25. 15-26; 46. 1 neb.
[e] Yer. 1. 2; 25. 3.
[f] Yer. 18. 8.
[g] Yer. 31. 34.
[i] Yer. 32. 12.
[k] Yer. 45. 1.
[l] Yer. 33. 1; 39. 15.

nyumba ya Mukama ku lunaku o-
lwokusibirako: era obisomānga ne
mu matu gaba Yuda bona abava mu
7 bibuga byābwe. Mpo'zi balireta o-
kwegairira kwābwe mu maso ga
Mukama, neba'da buli muntu oku-
leka e'kubolye ebi: kubanga obu-
sūngu nekirui Mukama byayoge'de
8 eri abantu bano binene. Awo Ba-
luki mutabani wa Neriya nākola
nga byona bwebyali Yeremiya na'bi
byeyamulagira, ngasoma mu kita-
bo ebigambo bya Mukama mu nyu-
mba ya Mukama.
9 Awo olwātūka mu mwāka ogwo-
kutāno ogwa Yekoyakimu mutaba-
ni wa Yosiya kabaka wa Yuda, mu
mwezi ogwomwenda, abantu bona
abāli mu Yerusalemi nabantu bona
abāva mu bibuga bya Yuda neba'ja
[m] 2 Byom. 20. 3. Eyerusalemi [m] nebalāngira okusiba
10 mu maso ga Mukama. Awo Balu-
ki nāsoma mu kitabo ebigambo bya
Yeremiya mu nyumba ya Mukama,
[n] Yer. 35. 2. mu [n] kisenge kya Gemaliya mutabani
[o] Yer. 26. 24. wa [o] Safani omuwandisi, mu lu'gya
[p] Yer. 26. 10. olwengulu awaingirirwa [p] mu mu-
lyāngo omugya ogwenyumba ya
Mukama, mu matu gabantu bona.
11 Awo Mikaya mutabani wa Gemali-
ya mutabani wa Safani bweyawuli-
ra mu kitabo ebigambo byona ebya
12 Mukama, nāserengeta mu nyumba
ya kabaka mu kisenge ekyomuwa-
ndisi: kale, laba, abakūngu bona
[r] lu. 20. 2 Basek. 25. 25. nga batu'de omwo, [r] Erisama omu-
wandisi ne Deraya mutabani wa
Semaya ne [s] Erunasani mutabani
wa Akuboli ne Gemaliya mutabani
wa Safani ne Zedekiya mutabani
13 wa Kananiya nabakūngu bona. A-
wo Mikaya nālyoka ababūlira ebi-
gambo byona byeyali awuli'de, Ba-
luki bwasomye ekitabo mu matu
14 gabantu. Abakūngu bona kyebāva
batuma Yekudi mutabani wa Nesa-
niya mutabani wa Seremiya muta-
bani wa Kusi eri Baluki nga bogera
nti 'Dira omuzīngo gwekitabo mwo-
somye mu matu gabantu mu muko-
nogwo, o'je. Awo Baluki muta-
bani wa Neriya na'dira omuzīngo mu
15 mukonogwe na'ja gyebāli. Neba-
mugamba nti Tūla 'no obisome mu
matu ga'fe. Kale Baluki nābisoma
16 mu matu gābwe. Awo olwātūka
bwebāmala okuwulira ebigambo
byona, nebatunulaganako nga ba-
tya, nebagamba Baluki nti Tetule-
me kubūlira kabaka ebigambo ebyo
17 byona. Nebabūza Baluki nga bo-
gera nti Tubūlire 'no, wawandika
otya ebigambo ebyo byona ngo'gya
18 mu kamwāke? Awo Baluki nāba-
'damu nti Ye yambūlira ebigambo
ebyo byona nakamwāke, nānge ne-
mbiwandika nebuino mu kitabo ki-
19 no. Awo abakūngu nebagamba
Baluki nti Genda wekweke, 'gwe
ne Yeremiya; 'sō omuntu yena a-
20 leme okumanya gyemuli. Awo ne-
baingira eri kabaka mu lu'gya; na-
ye nga bamaze okutereka omuzīngo
mu kisenge kya Erisama omuwa-
ndisi; nebabūlira ebigambo byona
21 mu matu ga kabaka. Awo kabaka
nātuma Yekudi okukima omuzīngo:
nāgu'gya mu kisenge kya Erisama
omuwandisi. Awo Yekudi nāguso-
ma mu matu ga kabaka ne mu matu
gabakūngu bona abāimirira okuli-
22 rāna kabaka. Awo kabaka yali a-
tu'de mu [t] nyumba eya to'go mu [t] Am. 3. 15.
mwezi ogwomwenda: era (omuliro
nga guli mu) lubūmbiro nga gwāka
23 mu masoge. Awo olwātūka Yeku-
di bweyamala okusoma empapula
satu oba nya, (kabaka) nāgusala na-
kāmbe akomuwandisi nāgusūla mu
muliro ogwali mu lubūmbiro, omu-
zīngo negu'gya mu muliro ogwali
24 mu lubūmbiro. 'Sō tebātya [u] 'sō [u] 2 Basek. 22. 11.
tebāyuza byambalo byābwe, kabaka
newakuba'de aba'dube nomu abā-
25 wulira ebigambo ebyo byona. Era
nate Erunasani ne Deraya ne Ge-
maliya bāli bamwegairi'de kabaka
obutayōkya muzīngo: naye nāta-
26 'kiriza kubawulira. Awo kabaka
nālagira Yerameeri mwāna wa ka-
baka ne Seraya mutabani wa Azu-
lieri ne Seremiya mutabani wa A-
budeeri [w] okukwata Baluki omuwa- [w] Yer. 45. 3.
ndisi ne Yeremiya na'bi: naye Mu-
kama nābakweka.
27 Awo ekigambo kya Mukama ne-
ki'jira Yeremiya, kabaka ngamaze
okwōkya omuzīngo nebigambo Ba-
luki byeyawandika nga'gya mu
kamwa ka Yeremiya, nga kyogera
28 nti 'Dira nate omuzīngo omulala,
owandike omwo ebigambo byona
ebyasoka ebyali mu muzīngo ogwo-
luberyeberye Yekoyakimu kabaka
29 wa Yuda gwayōke'za. Era ebya
Yekoyakimu kabaka wa Yuda olyo-
gera nti Bwati bwayogera Mukama
nti Oyōke'za omuzīngo guno ngo-
yogera nti Kiki ekikuwandisi'za o-
mwo ngoyogera nti [y] Kabaka Weba- [y] Yer. 25. 9 neb.
buloni talirema ku'ja nāzikiriza ensi
eno, era alimalawo omwo omuntu
30 nensolo? Mukama kyava ayogera
bwati ebya Yekoyakimu kabaka wa
Yuda nti [z] Taliba na wa kutūla ku [z] Yer. 22. 30.
ntebe ya Daudi nomu: nomulā-
mbogwe [a] gulisūlibwa eri olubugu- [a] Yer. 22. 19.
mu emisana neri empewo ekiro.
31 Era ndimubonereza neza'derye ne-
ba'dube olwobutali butūkirivu bwā-
bwe; era ndibaletako ne kwabo
abali mu Yerusalemi ne ku basaja
ba Yuda obubi bwona bwenakabo-
32 gerako, naye nebatawulira. Awo
Yeremiya na'dira omuzīngo ogwo-
kubiri, nāgumuwa Baluki omuwa-

ndisi mutabani wa Neriya; ye nāwandika omwo nga'gya mu kamwa ka Yeremiya ebigambo byona ebyomukitabo Yekoyakimu kabaka wa Yuda kyeyayōkya mu muliro: era nebyongerwako ebigambo bingi ebibifanana.

37 Awo [a] Zedekiya mutabani wa Yosiya nāfuga nga ye kabaka mu kifo kya [b] Koniya mutabani wa Yekoyakimu [c] Nebukadule'za kabaka Webabuloni gweyafūla kabaka
2 munsi ya Yuda. Naye teyawulirānga bigambo bya Mukama byeyayogerera mu na'bi Yeremiya, [d] ye newakuba'de aba'dubenewakuba'de abantu abomunsi.
3 Awo Zedekiya kabaka nātuma [e] Yekukali mutabani wa Seremiya ne [f] Zefaniya mutabani wa Maaseya kabona eri na'bi Yeremiya, ngayogera nti Tusabire 'no eri Mukama
4 Katonda wa'fe. Era Yeremiya [g] yaingirānga nāfulumānga mu bantu: [i] kubanga bali tebanamuteka
5 mu komera. Era [k] e'gye lya Falao lyali livu'de mu Misiri: awo Abakaludaya abāli bazingiza Yerusalemi bwebāwulira ebigambo byābwe, [l] nebasāsāna okuva ku Yerusalemi.
6 Awo ekigambo kya Mukama neki-'jira na'bi Yeremiya nga kyogera
7 nti Bwati bwayogera Mukama, Katonda wa Isiraeri, nti Bwemuti bwemuba mugamba kabaka wa Yuda [m] eyabatuma gyendi okumbūza; nti Laba, e'gye lya Falao eritaba'de okubabēra liri'da mu Misiri munsi
8 yewābwe. Era [n] Abakaludaya balikomawo nebalwānyisa ekibuga kino; era balikimenya nebakyōkya
9 omuliro. Bwati bwayogera Mukama nti Temwerimba nga mwogera nti Abakaludaya tebalirema kutu-
10 vako: kubanga tebalibavako. Kuba newakuba'de nga mugobye e'gye lyona Eryabakaludaya abalwāna na'mwe nemusigala mubo abebiwūndu berēre, era naye bandigolokose buli muntu mu wemaye nebōkya ekibuga kino omuliro.
11 Awo olwātūka e'gye Eryabakaludaya bweryamala okusāsāna okuva ku Yerusalemi olwokutya e'gye lya
12 Falao, kale Yeremiya nāfuluma mu Yerusalemi okugenda [o] munsi ya Benyamini okuwebwa omugabogwe
13 eyo wakati mu bantu. Awo bweyali mu mulyāngo gwa Benyamini, omukulu wabambowa yali ali eyo, erinyalye Iriya mutabani wa Seremiya mutabani wa Kananiya; nākwata Yeremiya na'bi ngayogera
14 nti [p] Osenga Abakaludaya. Awo Yeremiya nāyogera nti Olimba; sisenga Bakaludaya; naye nātamuwulira: kale Iriya nākwata Yere-
15 miya nāmuleta eri [r] abakūngu. Awo abakūngu nebasunguwalira Yeremiya nebamukuba nebamuteka mu komera mu nyumba ya Yonasani omuwandisi; kubanga gyebāli ba-
16 fu'de ekomera. Awo Yeremiya bweyatūka mu nyumba eyobunya ne mu buyu, era Yeremiya bweyali
17 ngamaze enaku nyingi omwo; awo Zedekiya kabaka nātuma nāmukima: kabaka nāmubūza kyāma mu nyumbaye nāyogera nti Waliwo ekigambo kyona ekivu'de eri Mukama? Awo Yeremiya nāyogera nti Wekiri. Era nāyogera nti Oliwebwayo mu mukono gwa kabaka
18 Webabuloni. Era nate Yeremiya nāgamba kabaka Zedekiya nti Nali nkwōnōnye muki oba aba'dubo oba abantu bano, nokuteka nemunteka
19 mu komera? Bana'bi ba'mwe 'no baliru'dawa abābalagulānga nga bogera nti Kabaka Webabuloni talibatabāla, newakuba'de ensi eno?
20 Kale 'no wulira, nkwegairi'de, ai mukama wānge kabaka: okwegairira kwānge ku'kirizibwe mu masogo, nkwegairi'de; oleme [s] okunzi'za mu nyumba ya Yonasani omuwa-
21 ndisi 'neme okufira omwo. Kale Zedekiya kabaka nālagira nebateka Yeremiya [t] mu lu'gya olwabambowa, nebamuwa buli lunaku omugāti okuva mu lugūdo olwabafumbi bemigāti, [u] okutūsa emigāti gyona egyomukibuga lwegya'gwāwo. Awo Yeremiya nābēra bwatyo mu lu'gya olwabambowa.

38 Awo Sefatiya mutabani wa Ma-'tani ne Gedaliya mutabani wa Pasukuli ne [a] Yukali mutabani wa Seremiya ne [b] Pasukuli mutabani wa Malukiya nebawulira ebigambo Yeremiya byeyabūlira abantu bona
2 ngayogera nti Bwati bwayogera Mukama nti [c] Asigala mu kibuga muno alifa nekitala nenjala ne kawumpuli: naye oyo afuluma nāgenda eri Abakaludaya aliba mulamu, nobulamubwe buliba munyago gya-
3 li, era aliba mulamu. Bwati bwayogera Mukama nti [d] Ekibuga kino tekirirema kuwebwayo mu mukono gwe'gye lya kabaka Webabuloni,
4 naye alikimenya. Awo abakūngu nebagamba kabaka nti Tukwegairi-'de, [e] omusaja ono a'tibwe; kubanga anafuya emikono gyabasaja abalwānyi abasiga'de mu kibuga muno, nemikono gyabantu bona, ngabagamba ebigambo ebifanana bwebityo: kubanga omusaja ono tayagaliza mirembe bantu bano wabula obubi.
5 Awo Zedekiya kabaka nāyogera nti Laba, ali mu mukono gwa'mwe: kubanga kabaka siyaīnza okukola
6 ekigambo kyona okubaziiza. Awo

[a] 2 Basek. 24. 17. 2 Byom. 36. 10.
[b] Yer. 22. 34.
[c] Ez. 17.13.
[d] 2 Byom. 36. 12, 14.
[e] Yer. 38. 1.
[f] 2 Basek. 25. 18.
[g] Kubal. 27. 17.
[i] Yer. 32. 2; 33. 1.
[k] 2 Basek. 24. 7. Yer. 44.30.
[l] Yer. 34. 21.
[m] Yer. 21. 2.
[n] Yer. 34. 22.
[o] Yer. 1. 1.
[p] Yer. 21. 9; 38. 19; 52. 15.
[r] Yer. 38. 1.
[s] Yer. 38. 26.
[t] Yer. 32. 2.
[u] Yer. 38. 9; 52. 6.
[a] Yer. 37. 3.
[b] Yer. 21. 1.
[c] Yer. 21.9.
[d] Yer. 21. 10; 32. 3.
[e] Yer. 26. 11.

nebatwāla Yeremiya nebamusūla
mu nyumba eyobunya eya Malu-
kiya omwāna wa kabaka eyali mu
lu'gya olwabambowa: neba'sā Ye-
remiya nemigwa. 'Sō mu bunya
nga temuli ma'zi wabula ebitōsi:
7 Yeremiya nātubira mu bitōsi. Awo
[f] Ebedumereki Omuwesiyopya omu-
lāwe eyali mu nyumba ya kabaka
bweyawulira nga bata'de Yeremiya
mu bunya; kabaka ngatu'de mu
8 mulyāngo gwa Benyamini; awo
Ebedumereki nāva mu nyumba ya
9 kabaka nāgamba kabaka nti Muka-
ma wānge kabaka, abasaja bano
bakoze bubi mu byona byebakoze
Yeremiya na'bi gwebasu'de mu bu-
nya; era ayagala kufira mu kifo
mwali olwenjala: kubanga [g] tewa-
10 kyali 'mere mu kibuga. Awo ka-
baka nālyoka alagira Ebedumereki
Omuwesiyopya ngayogera nti 'Gya
wano abasaja amakumi asatu oba-
twāle ogende nabo, olinyise Yeremi-
ya na'bi ngomu'gya mu bunya nga
11 tanafa. Awo Ebedumereki nātwāla
abasaja abo nāgenda nabo, nāingira
mu nyumba ya kabaka wansi we-
'gwanika, na'gyayo ebiwero ebika-
'de ebyasūlibwa nenzīna envūndu
nāzisiza ku migwa mu bunya eri
12 Yeremiya. Awo Ebedumereki O-
muwesiyopya nāgamba Yeremiya
nti Teka 'no ebiwero bino ebika'de
ebyasūlibwa nenzīna envūndu mu
nkwawazo wansi wemigwa. Awo
13 Yeremiya nākola bwatyo. Awo
neba'gya Yeremiya mu bunya nga
bamuwalula nemigwa egyo: awo
Yeremiya nābēra mu lu'gya olwa-
bambowa.
14 Awo Zedekiya kabaka nātuma
nāleta Yeremiya na'bi gyali mu
mulyāngo ogwokusatu oguli mu
nyumba ya Mukama: awo kabaka
nāgamba Yeremiya nti Nākubūza
ekigambo; tonkisa kigambo kyona.
15 Awo Yeremiya nāgamba Zedekiya
nti Bwenākukibūlira, onolema oku-
nzi'ta? era bwenākuwērera amage-
16 zi, tompulirize. Awo Zedekiya ka-
baka nālāirira kyāma Yeremiya
ngayogera nti Nga Mukama bwali
omulamu eyatukolera ememe eno,
siriku'ta, 'sō sirikuwayo mu muko-
no gwabantu bano abanonya obula-
17 mubwo. Awo Yeremiya nālyoka
agamba Zedekiya nti Bwati bwayo-
gera Mukama, Katonda owe'gye,
Katonda wa Isiraeri, nti Bwonofu-
lumia nogenda eri abakūngu ba
kabaka Webabuloni, kale ememe-
yo eriba namu nekibuga kino teki-
ryōkebwa muliro; nāwe oliba mu-
18 lamu nenyumbayo: naye bwoto-
'kirize kufuluma nogenda eri aba-
kūngu ba kabaka Webabuloni, kale
ekibuga kino kiriwebwayo mu mu-
kono Gwabakaludaya, era balikyō-
kya omuliro, 'sō [i] nāwe toliwona
19 mu mukono gwābwe. Awo Zede-
kiya kabaka nāgamba Yeremiya
nti Nti'de Abayudaya abasenze A-
bakaludaya baleme okumpayo mu
20 mukono gwābwe, nebandūlira. Na-
ye Yeremiya nāyogera nti Tebali-
kuwayo. Nkwegairi'de, gōndera
e'dobozi lya Mukama mwekyo kye-
ukugamba: kale lwoliba obulūngi,
21 nememeyo eriba namu. Naye bwo-
nogāna okufuluma, kino kye kiga-
22 mbo Mukama kyandaze: Laba, a-
bakazi bona abasiga'de mu nyu-
mba ya kabaka wa Yuda balifulu-
mizibwa eri abakūngu ba kabaka
Webabuloni, era abakazi abo ba-
lyogera nti Mikwānogyo enyo be
bākuwana, nokusobola bakusobo-
'de: ebigerebyo nga bimaze oku-
tūbira mu bitōsi, ba'ze enyuma.
23 Era balifulumya bakazibo bona
[k] nabānabo eri Abakaludaya: 'sō
toliwona mu mukono gwābwe, naye
oliwāmbibwa nomukono gwa koba-
ka Webabuloni: era olyōkesa omu-
24 liro ekibuga kino. Awo Zedekiya
nālyoka agamba Yeremiya nti O-
muntu yena aleme okumanya ebi-
25 gambo ebyo, kale tolifa. Naye a-
bakūngu bwebaliwulira nga njoge-
'de nāwe neba'ja nebakugamba nti
Tubūlire 'no byewagamba kabaka;
totukikisa, na'fe tetuku'te; era ne-
26 byo kabaka byeyakubūlira; kale
nolyoka obagamba nti [l] Naleta o-
kwegairira kwānge mu maso ga
kabaka [m] aleme okunzi'zayo mu
nyumba ya Yonasani okufira omwo.
27 Awo abakūngu bona neba'ja eri
Yeremiya nebamubūza: nābabūlira
ngebigambo ebyo byona bwebyali
kabaka byeyali alagi'de. Awo ne-
balekayo okwogera naye; kubanga
28 ekigambo ekyo tekyategērebwa. A-
wo [n] Yeremiya nābēra [o] mu lu'gya
olwabambowa okutūsa ku lunaku
Yerusalemi lwekyamenyebwa.

39 Awo olwātūka Yerusalemi bwe-
kyamenyebwa, [a] [mu mwāka
ogwomwenda ogwa Zedekiya ka-
baka wa Yuda mu mwezi ogwekuni
Nebukadule'za kabaka Webabu-
loni mweya'jira ne'gyerye lyona
okutabāla Yerusalemi nākizingiza;
2 mu mwāka ogwekumi nagumu o-
gwa Zedekiya mu mwezi ogwoku-
na ku lunaku olwomwezi olwomwe-
nda mwebāwagulira ekituli mu ki-
3 buga:] abakūngu bona aba kabaka
Webabuloni nebaingira nebatūla
mu mulyāngo ogwa wakati, Neru-
galusalezeri, Samugalunebo, Salu-
sekimu, [b] Labusalisi, Nerugalusale-
zeri, Labumagi, wamu nabakūngu

f Yer. 39. 16.
g Yer. 37. 21.
i Yer. 32. 4.
k Yer. 39. 6; 44. 7.
l Yer. 36. 7.
m Yer. 37. 20.
n Yer. 37. 21.
o Yer. 32. 2.
a 2 Basek. 25. 1–4.
b 2 Basek. 18. 17.

bona abalala aba kabaka Webabu-
4 loni. Awo [c] olwātūka Zedekiya ka-
baka wa Yuda nabasaja bona aba-
lwānyi bwebābalaba, kale neba'du-
ka nebava mu kibuga kiro mu
'kubo eryolusuku lwa kabaka, mu
mulyāngo oguli wakati wa babu-
gwe ababiri: nāfuluma mu 'kubo
5 erya Alaba. Naye e'gye Eryabaka-
ludaya neribagoberera nebatūkako
Zedekiya mu nsenyi Ezeyeriko:
awo bwebāmala okumuwāmba, ne-
bamuleta eri Nebukadule'za keba-
ka Webabuloni [d] Eribula munsi E-
yekamasi, nāmusalira omusāngo.
6 Awo kabaka Webabuloni na'tira
[e] batabani ba Zedekiya Eribula ye
ngalaba: era kabaka Webabuloni
na'ta nabakūngu bona aba Yuda.
7 Era [f] na'gyamu Zedekiya amaso,
nāmusiba namasāmba okumutwā-
8 la Ebabuloni. Abakaludaya nebō-
kya enyumba ya kabaka nenyumba
ezabantu omuliro, nebamenyame-
9 nya bugwe Weyerusalemi. Awo
Nebuzaladani [g] omukulu wabambo-
wa nātwāla Ebabuloni nga basibe
abantu abafi'sewo abāli basiga'de
mu kibuga, era nabasenze abāmu-
senga, nabantu abafi'sewo abali ba-
10 siga'dewo. Naye Nebuzaladani o-
mukulu wabambowa nāleka ku bā-
vu abomubantu abāli tebalina ki-
ntu munsi ya Yuda, nābawa ensu-
ku ezemizabibu nenimiro mu biro
11 ebyo. Awo Nebukadule'za kabaka
Webabuloni nālagira Nebuzaladani
omukulu wabambowa ebya Yere-
12 miya ngayogera nti Mutwāle omu-
kūme nyo, 'sō tomukola kabi; naye
omukolānga era nga ye bwanāku-
13 gambānga. Awo Nebuzaladani o-
mukulu wabambowa nātuma, ne
Nebusazubani, Labusalisi, ne Ne-
rugalusalezeri, Labumagi, nabāmi
bona abakulu aba kabaka Webabu-
14 loni; nebatuma [i] neba'gya Yere-
miya mu lu'gya olwabambowa, ne-
bamukwasa [k] Gedaliya mutabani
wa Akikamu mutabani wa Safani
amutwāle e'ka: awo nābēra [l] mu
bantu.
15 Awo ekigambo kya Mukama ne-
ki'jira Yeremiya bweyali ngasibi-
'dwa mu lu'gya olwabambowa, nga
16 kyogera nti Genda ogambe [m] Ebe-
dumereki Omuwesiyopya nti Bwati
bwayogera Mukama we'gye, Kato-
nda wa Isiraeri nti Laba, ndireta
ebigambo byange ku kibuga kino
olwobubi 'sō si lwa bulūngi; era
biritūkirizibwa mu masogo ku lu-
17 naku luli. Naye ndikuwonyeza ku
lunaku luli, bwayogera Mukama:
'sō toliwebwayo mu mukono gwa-
18 basaja botya. Kubanga sirirema
kukulokola, 'sō toligwa nekitala,
naye [n] obulamubwo buliba munya-
go gyoli: kubanga wesize 'nze,
bwayogera Mukama.

40 Ekigambo ekya'jira Yeremiya
ekyava eri Mukama, [a] Nebuza-
ladani omukulu wabambowa bwe-
yamala okumutera mu Lama, bwe-
yamutwāla ngasibi'dwa mu masā-
mba mu basibe bona Abeyerusale-
mi ne Yuda abātwālibwa Ebabu-
2 loni nga basibe. Omukulu waba-
mbowa nātwāla Yeremiya [b] namu-
gamba nti Mukama Katondawo ya-
yogera obubi buno ku kifo kino:
3 nokuleta Mukama abulēse, era a-
koze nga bweyayogera; kubanga
mwayōnōna Mukama, 'sō temugō-
nde'de 'dobozirye, ekigambo kino
4 kyekivu'de kibatūkako. Kale 'no,
laba, nkusumulula lero mu masā-
mba agali ku mukonogwo. Oba-
nga osīma oku'ja nānge okugenda
Ebabuloni, 'jāngu, nānge nākukū-
mānga bulungi; naye obanga okiita
kibi oku'ja nānge okugenda Eba-
buloni, lekayo: laba, ensi yona eri
mu masogo; gyosīma okugenda e-
ra gyosinga okwagala, gyoba oge-
5 nda eyo. Awo bweyali nga tana-
'dayo, (nāyogera nti) 'Dayo 'no eri
[c] Gedaliya mutabani wa Akikamu
mutabani wa Safani, [d] kabaka We-
babuloni gwawa'de okufuga ebibu-
ga bya Yuda, obēre ewuwe mu ba-
ntu: oba genda yona gyosīma oku-
genda. Awo omukulu wabambowa
nāmuwa ebyokulya nekirabo nā-
6 muta. Awo Yeremiya nāgenda eri
Gedaliya mutabani wa Akikamu
[e] Emizupa, nābēra ewuwe mu bantu
abāli basiga'de munsi.
7 Awo [f] abāmi bona abebitōngole
abāli mu byālo, bo nabasaja bābwe,
bwebāwulira nga kabaka Webabu-
loni awa'de Gedaliya mutabani wa
Akikamu okufuga ensi, era ngamu-
kwasi'za abasaja nabakazi nabāna
abato ne kwabo abasinga obwāvu
munsi, kwabo abatātwālibwa Eba-
8 buloni nga basibe; awo neba'ja eri
Gedaliya Emizupa, [g] Isimaeri mu-
tabani wa Nesaniya ne [i] Yokanani
ne Yonasani batabani ba Kalea ne
Seraya mutabani wa Tanumesi ne
batabani ba Efai Omunetofi, ne Ye-
zaniya omwāna Womumaakasi, bo
9 nabasaja bābwe. Awo Gedaliya
mutabani wa Akikamu mutabani
wa Safani nābaläirira bo nabasaja
bābwe ngayogera nti Temutya ku-
wereza Abakaludaya: mubēre mu-
nsi, muwerezēnga kabaka Webabu-
10 loni, era munābānga bulūngi. 'Nze,
laba, nābērānga Emizupa okuīmi-
rirānga mu maso Gabakaludaya
abali'ja gyetuli: naye 'mwe muku-
ng'anye omwenge nebibala ebyo-
mukyēya namafuta, nemubiteka

[c] 2 Basek. 25. 4-12. Yer. 52. 7-16.
[d] 2 Basek. 25. 33.
[e] Yer. 38. 23.
[f] Yer. 32. 4. Ez. 12. 13.
[g] Lub. 37. 36.
[i] Yer. 38. 28.
[k] 2 Basek. 25. 22-25. Yer. 40. 5-9, 11-16.
[l] Yer. 37. 12.
[m] Yer. 38. 7.
[n] Yer. 21. 9.
[a] Yer. 39. 14. Ma. 29. 24, 25.
[b] Yer. 50. 7.
[c] Yer. 39. 14.
[d] 2 Basek. 25. 22.
[e] Yer. 41. 6.
[f] 2 Basek. 25. 23, 24.
[g] Yer. 41. 1-3, 6-16, 18.
[i] Yer. 41. 11, 13-16.

mu bintu bya'mwe, mubērēnga mu
11 bibuga bya'mwe byemuli'de. Era
bwebatyo Nabayudaya bona abāli
mu Moabu ne mu bāna ba Amoni
ne mu Edomu nabo abāli munsi
zona bwebāwulira nga kabaka We-
babuloni afi'si'zawo ku Yuda era
ngakuzi'za kubo Gedaliya mutaba-
k Yer. 43. 5. ni wa Akikamu mutabani wa Sa-
12 fani; kale [k] Abayudaya bona neba-
komawo nga bava mu bifo byona
gyebāli babagobe'de neba'ja munsi
ya Yuda eri Gedaliya Emizupa, ne-
bakung'anya omwenge nebibala e-
byomukyēya bingi nyo nyini.
13 Era nate Yokanani mutabani wa
Kalea nabāmi bona abebitōngole
abāli mu byālo neba'ja eri Geda-
l Yer. 41. 10. m Iu. 8. 14 liya Emizupa nebamugamba nti
Omanyi nga [l] Baalisi kabaka wa-
bāna ba Amoni atumye [m] Isimaeri
mutabani wa Nesaniya okuku'ta?
Naye Gedaliya mutabani wa Aki-
15 kamu nātaba'kiriza. Awo Yoka-
nani mutabani wa Kalea nāyogera
ne Gedaliya Emizupa kyāma nga-
gamba nti Kang'ende, nkwegairi-
'de, nenzi'ta Isimaeri mutabani wa
Nesaniya, 'sō tewaliba muntu ali-
kimanya: yandiku'ti'de ki, Abayu-
daya bona abakung'anye gyoli no-
kusāsāna nebasāsāna, nekitūndu
kya Yuda ekifi'sewo nekizikirira?
16 Naye Gedaliya mutabani wa Aki-
kamu nāgamba Yokanani mutabani
wa Kalea nti Tokola kigambo ekyo:
kubanga omuwāiriza Isimaeri.

a Yer. 40. 8, 14-16. **41** Awo olwātūka mu mwezi ogwo-
musānvu [a] Isimaeri mutabani
wa Nesaniya, mutabani wa Erisa-
ma, owokuza'de lya kabaka, era
(omu ku) bāmi abakulu aba kaba-
ka, nabasaja kumi wamu naye,
neba'ja eri Gedaliya mutabani wa
Akikamu Emizupa: awo nebalīra
2 eyo e'mere wamu Emizupa. Awo
Isimaeri mutabani wa Nesaniya
nāimuka nabasaja ekumi abāli na-
ye nebafumita Gedaliya mutabani
wa Akikamu mutabani wa Safani
b Yer. 40. 5. nekitala nebamu'ta, [b] kabaka We-
babuloni gweyali awa'de okufuga
3 ensi. Era Isimaeri na'ta Naba-
yudaya bona abāli naye, abāli ne
Gedaliya Emizupa, Nabakaludaya
abālabika eyo, abasaja abalwānyi.
4 Awo olwātūka ku lunaku olwoku-
biri ngamaze oku'ta Gedaliya, 'sō-
5 nga tewali muntu akimanyi, aba-
mu neba'ja abāva Esekemu ne
Siro ne Samaliya, abasaja kināna,
c Ma. 14. 1. [c] nga bamwere'dwa ebirevu byā-
bwe nebyambalo byābwe nga ba-
biyuzi'za, era nga besaze, nga ba-
lina ebitone nomugavu mu mukono
d 1 Sam. 1. 7. 2 Basek. 25. 9. gwābwe okubireta [d] mu nyumba ya
6 Mukama. Awo Isimaeri mutabani
wa Nesaniya nāva mu Mizupa oku-
basisinkana, ngagenda ngakāba a-
maziga: awo olwātūka bweyasisi-
nkana nabo, nābagamba nti Mu'je
eri Gedaliya mutabani wa Akikamu.
7 Awo olwātūka bwebātūka wakati
mu kibuga, Isimaeri mutabani wa
Nesaniya nāba'ta (nābasūla) wakati
mu bunya, ye nabasaja abāli naye.
8 Naye nemulabika mubo abasaja
kumi abāgamba Isimaeri nti Totu-
'ta: kubanga tulina ebintu ebya-
terekebwa ebyakisibwa mu nimiro,
eng'āno ne sayiri, namafuta, nomu-
bisi gwenjuki. Awo nālekayo nā-
9 taba'ta mu baganda bābwe. Era
obunya Isimaeri mweyasūla emi-
rāmbo gyona egyabasaja beya'ta,
okulirāna Gedaliya, [bwe buli Asa
kabaka bweyasima olwokutya Baasa
kabaka wa Isiraeri,] Isimaeri mu-
tabani wa Nesaniya nābu'juza abo
10 aba'tibwa. Awo Isimaeri nātwāla
nga basibe abo bona abāfi'kawo ku
bantu abāli mu Mizupa, abawala
ba kabaka nabantu bona abāli ba-
siga'de mu Mizupa, [e] Nebuzaladani
omukulu wabambowa beyali ateresa
Gedaliya mutabani wa Akikamu:
Isimaeri mutabani wa Nesaniya nā-
batwāla nga basibe, neyegendera
f Yer. 40. 14. okusomoka okugenda eri [f] abāna
ba Amoni.
g Yer. 40. 8. 11 Naye [g] Yokanani mutabani wa
Kalea nabāmi bona abebitōngole a-
bāli naye bwebāwulira obubi bwona
Isimaeri mutabani wa Nesaniya
12 bweyali akoze, kale nebatwāla aba-
saja bona nebagenda okulwāna ne
Isimaeri mutabani wa Nesaniya ne-
bamusānga awali [i] ama'zi amangi
i Yos. 18. 15. 2 Sam. 2. 13. 13 agali mu Gibeoni. Awo olwātūka
abantu bona abāli ne Isimaeri bwe-
bālaba Yokanani mutabani wa Ka-
lea nabāmi bona abebitōngole abāli
14 naye, nebasanyuka. Awo abantu
bona Isimaeri beyali atu'te nga ba-
sibe okuba'gya Emizupa, nebakyū-
ka neba'dayo, nebagenda eri Yoka-
15 nani mutabani wa Kalea. Naye
Isimaeri mutabani wa Nesaniya nā-
wona Yokanani ngalina abasaja
munāna, nāgenda eri abāna ba A-
16 moni. Awo Yokanani mutabani wa
Kalea nabāmi bona abebitōngole
abāli naye nebatwāla ekitūndu kyo-
na ekifi'sewo ku bantu beyali ako-
me'zawo okuba'gya ku Isimaeri
mutabani wa Nesaniya, Emizupa,
bweyamala oku'ta Gedaliya muta-
bani wa Akikamu, abasaja abalwā-
nyi nabakazi-nabāna abato nabalā-
we beyakomyawo okuva Egibeoni:
k 2 Sam. 19. 37, 38. 17 awo nebegendera nebabēra mu [k] Ge-
rusukimamu ekirirānye Besirekemu,
okugenda okuingira mu Misiri,
18 Olwabakaludaya: kubanga bāli ba-
bati'de, kubanga Isimaeri mutaba-

ni wa Nesaniya ya'ta Gedaliya mutabani wa Akikamu kabaka Webabuloni gweyawa okufuga ensi.

42 Awo abāmi bona abebitōngole
ne [a] Yokanani mutabani wa
Kalea ne Yezaniya mutabani wa
Kosaya nabantu bona okuva ku
muto okutūka ku mukulu, nebase-
2 mbera nebagamba Yeremiya na'bi
nti Tukwegairi'de, okusaba kwa'fe
ku'kirizibwe gyoli, otusabire eri
Mukama Katondawo, ngosabira e-
kitūndu kino kyona ekifi'sewo;
kubanga tusiga'dewo batono 'fe'ka a-
bābānga abangi ngamasogo bwega-
3 tulaba: Mukama Katondawo atu-
lage e'kubo eritugwānira okutambu-
liramu nekigambo ekitugwānira o-
4 kukola. Awo Yeremiya na'bi nā-
bagamba nti Mbawuli'de; laba,
nāsaba Mukama Katonda wa'mwe
ngebigambo bya'mwe bwebiri; ka-
le olulitūka kyona Mukama kyali-
ba'damu ndikibabūlira; siribakisa
5 kigambo kyona. Awo nebagamba
Yeremiya nti [b] Mukama abe omu-
julirwa [c] owamazima omwesigwa
mu'fe, bwetutalikola ngekigambo
kyona bwekiriba Mukama Katonda-
wo kyalikutuma nakyo gyetuli.
6 Obanga kirūngi obanga kibi, tuli-
gōndera e'dobozi lya Mukama Ka-
tonda wa'fe gyetukutuma; tulyoke
tubēnga bulūngi bwetugōndera e-
'dobozi lya Mukama Katonda wa'fe.
7 Awo olwātūka enaku kumi bwe-
zaitawo, ekigambo kya Mukama
8 neki'jira Yeremiya. Awo nāita
Yokanani mutabani wa Kalea na-
bāmi bona abebitōngole abāli naye,
nabantu bona okuva ku muto oku-
9 tūka ku mukulu, nābagamba nti
Bwati bwayogera Mukama Kato-
nda wa Isiraeri gwemwantuma o-
kwānjula okusaba kwa'mwe mu
10 masoge, nti Bwemuli'kiriza okubē-
ra munsi eno, kale ndibazīmba, 'sō
siribābya, era [d] ndibasimba, 'sō si-
ribasimbula: kubanga [e] nejusi'za
11 obubi bwenabakola. Temutya ka-
baka Webabuloni gwemutya; te-
mumutya, bwayogera Mukama:
kubanga 'nze ndi wamu na'mwe
okubalokola nokubawonya mu mu-
12 konogwe. Era ndibawa okusāsi-
rwa [f] abasāsire, era aba'zeyo mu-
13 nsi ya'mwe. Naye bwemunāga-
mba nti Tetugenda kutūla munsi
eno; nemutagōndera 'dobozi lya
14 Mukama Katonda wa'mwe; nga
mwogera nti Ne'da; naye [g] tuli-
genda munsi Yemisiri gyetutalira-
bira ntalo, 'sō tetuliwulira 'dobozi
lya kondēre, sō tetulirūmwa njala
15 olwe'mere; neyo gyetulitūla: kale
'no muwulire ekigambo kya Mu-
kama, 'mwe abafi'sewo ku Yuda:
bwati bwayogera Mukama we'gye,
Katonda wa Isiraeri nti Bwemuli-
kakasa amaso ga'mwe dala okuin-
gira mu Misiri, nemugenda oku-
16 bēra omwo; kale olulitūka ekitala
kyemutya kiribakwatira eyo munsi
Yemisiri, nenjala gyemuti'de eri-
bacocera eyo mu Misiri; era eyo
17 gyemulifira. Bwekityo bwekiriba
eri abasaja bona abakakasa amaso
gābwe okugenda Emisiri okubēra
eyo; balifa nekitala nenjala ne ka-
wumpuli: 'sō tewaliba kubo abali-
fi'kawo newakuba'de okuwona obu-
18 bi bwendibaletako. Kubanga bwa-
ti bwayogera Mukama we'gye, Ka-
tonda wa Isiraeri, nti Obusūngu
bwānge nekirui kyānge nga bwe-
byafukibwa kwabo abāli mu Yeru-
salemi, ekirui kyānge bwekirifuki-
bwa ku'mwe bwekityo bwemuliingi-
ra mu Misiri: era muliba kikolimo
nekyewunyo nokukolima nekivu-
me; 'sō temuliraba nate kifo kino.
19 Mukama ayoge'de ku'mwe, ai eki-
tūndu ekifi'sewo ku Yuda, nti Te-
mugenda mu Misiri: mutegērere
dala nga lero 'nze mba'de mujuli-
20 rwa gyemuli. Kubanga mukoze e-
meme za'mwe 'mwe ebyobukūsa;
kubanga mwantuma eri Mukama
Katonda wa'mwe nga mwogera nti
Tusabire eri Mukama Katonda wa-
'fe; era nga byona bwebiriba Mu-
kama Katonda wa'fe byalyogera, tu-
21 būlire bwotyo, na'fe tulibikola: era
lerombibabūli'de; naye temugōnde-
'de 'dobozi lya Mukama Katonda
wa'mwe mu kyona kyantumi'de
22 gyemuli. Kale 'no mutegērere da-
la nga mulifa nekitala nenjala ne
kawumpuli, mu kifo gyemwagala
okugenda okubēra eyo.

43 Awo olwātūka Yeremiya bwe-
yamalira dala okwogera naba-
ntu bona ebigambo byona ebya Mu-
kama Katonda wābwe, Mukama Ka-
tonda wābwe byeyali amutumye na-
byo gyebali, bye bigambo ebyo byo-
2 na, awo Azaliya mutabani wa [a] Ko-
saya ne [b] Yokanani mutabani wa
Kalea nabasaja bona abamalala ne-
bogera nga bagamba Yeremiya nti
Olimba: Mukama Katonda wa'fe ta-
kutumye okwogera nti [c] Temuingi-
3 rānga mu Misiri okubēra omwo: na-
ye [d] Baluki mutabani wa Neriya ya-
kutuwēre'de okutugabula mu muko-
no Gwabakaludaya balyoke batu'te
nebatutwāla Ebabuloni nga basibe.
4 Awo Yokanani mutabani wa Kalea
nabāmi bona abebitōngole nabantu
bona nebatagōndera 'dobozi lya
Mukama okubēra munsi ya Yuda.
5 Naye Yokanani mutabani wa Kalea
nabāmi bona abebitōngole nebatwā-
la ekitūndu kyona ekya Yuda aba-

[a] Yer.40.8.
[b] Lub. 31. 50.
[c] Kub. 1. 5; 3. 14.
[d] Yer. 24. 6.
[e] Lub. 6.6. Ma. 32. 36 Yer. 18. 8.
[f] Zab. 106. 45.
[g] Yer. 41. 17.
[a] Yer. 42. 1.
[b] Yer. 40. 8.
[c] Yer. 42. 19.
[d] Yer. 32. 12.

fi'kawo abāli bakomyewo okuva mu
mawānga gona gyebāli babagobe'de
6 okubēra munsi ya Yuda; abasaja
nabakazi nabāna abato nabawala
ba kabaka na buli muntu [e] Nebuza-
ladani omukulu wabambowa gwe-
yalekera Gedaliya mutabani wa A-
kikamu mutabani wa Safani, ne
Yeremiya na'bi ne Baluki mutaba-
7 ni wa Neriya; nebaingira munsi
Yemisiri; kubanga tebāgōndera
'dobozi lya Mukama: nebatūka ne
8 [f] Tapanesi. Awo ekigambo kya Mu-
kama neki'jira Yeremiya Etapanesi
9 nga kyogera nti 'Dira amainja
amanene mu mukonogwo ogakwe-
ke mu 'taka eryomumatofali a-
gali awaingirirwa mu nyumba ya
Falao Etapanesi, abasaja ba Yuda
10 nga balaba; obagambe nti Bwati
bwayogera Mukama we'gye, Kato-
nda wa Isiraeri, nti Laba, ndituma
nenzirira Nebukadule'za kabaka
Webabuloni [g] omu'du wānge, ne-
nteka entebeye ku mainja gano ge-
nkwese; era alitīmba ewemaye eya
11 kabaka kugo. Era ali'ja nākuba
ensi Yemisiri; aboku'tibwa (bali-
webwayo) eri oku'tibwa, nabobusi-
be eri obusibe, nabekitala eri ekita-
12 la. Era ndikuma omuliro mu nyu-
mba za [i] bakatonda Bemisiri; era
alibōkya [k] nābatwāla nga basibe:
era alyambala ensi Yemisiri ngo-
musūmba bwayambala ekyambalo-
13 kye; era alivayo mirembe. Era a-
limenya empagi Ezebesusemesi e-
kiri munsi Yemisiri; nenyumba za
bakatonda Bemisiri alizōkya omu-
liro.

44 Ekigambo ekya'jira Yeremiya
ku Bayudaya bona abābēra mu-
nsi Yemisiri, abābēra [a] Emigudoli
ne [b] Tapanesi ne [c] Nofu ne munsi
2 Eyepasulosi, nga kyogera nti Bwa-
ti bwayogera Mukama we'gye, Ka-
tonda wa Isiraeri, nti Mulabye obu-
bi bwona bwenaleta ku Yerusalemi
ne ku bibuga byona ebya Yuda;
era, laba, lero matōngo, 'sō tewali
3 muntu abēra omwo; olwobubi bwā-
bwe bwebakoze okunsunguwaza,
kubanga bāgenda okwōteza obubā-
ne nokuwereza bakatonda abalala
bebatamanyānga bo newakuba'de
'mwe newakuba'de bajaja ba'mwe.
4 Era naye [d] nabatumira aba'du bā-
nge bona bana'bi, nga ngolokoka
mu makya nembatuma, nga njogera
nti Aba'fe! temukola kigambo kino
5 ekyomuzizo kyenkyāwa. Naye ne-
batawuliriza 'sō tebātega kutu oku-
kyūka okuleka obubi bwābwe, obu-
tayōterezānga bakatonda abalala o-
6 bubāne. Ekirui kyānge nobusūngu
bwānge kyebwava bufukibwa nebu-
būbūka mu bibuga bya Yuda ne mu
ngūdo Ezeyerusalemi; era bizise
bireke'dwawo, nga bwekiri lero.
7 Kale 'no Mukama, Katonda owe-
'gye, Katonda wa Isiraeri, kyava
ayogera bwati nti Kiki ekibakoza
ekibi ekyenkana awo okwōnōna e-
meme za'mwe 'mwe, okwemalirawo
omusaja nomukazi, omwāna nayō-
nka, wakati mu Yuda, obutabaleke
8 ra abasigalawo; kubanga munsu-
nguwaza nemirimu egyemikono
gya'mwe, nga mwōtereza bakato-
nda abalala obubāne munsi Yemisi-
ri gyemwagenda okubēra; mulyoke
mumalibwewo, era mubēre ekikolimo
nekivume mu mawānga gona a-
9 gomunsi? Mwerabi'de obubi bwa
bajaja ba'mwe nobubi bwa basekabaka ba Yuda nobubi [e] bwabakazi bābwe nobubi bwa'mwe 'mwe nobubi bwabakazi ba'mwe bwebākolera munsi ya Yuda ne mu ngū-
10 do Ezeyerusalemi? Tebanaba ku-
malwamu amalala ne lero, 'sō
tebanatya, 'sō tebatambuli'de mu
matēka gānge newakuba'de mu
biragiro byānge byenateka mu
maso ga'mwe ne mu maso ga ba-
11 jaja ba'mwe. Mukama we'gye,
Katonda wa Isiraeri, kyava ayo-
gera bwati nti Laba, ndikakasa
amaso gānge okubolekera olwobubi,
12 okuzikiriza Yuda yena. Era ndi-
'dira ekitūndu kya Yuda ekifi'sewo
[f] abakakasi'za amaso gābwe oku-
ingira munsi Yemisiri okutūla o-
mwo, era bona balimalibwawo:
munsi Yemisiri mwebaligwira; ba-
limalibwawo nekitala nenjala; ba-
lifa, okuva ku muto okutūka ku
mukulu, nekitala nenjala: era [g] ba-
liba kikolimo nekyewunyo nokuku-
13 kolima nekivume. [i] Kubanga ndi-
bonereza abo abatūla munsi Yemi-
siri nga bwenabonereza Yerusalemi,
nekitala nenjala ne kawumpuli:
14 ne ku kitūndu kya Yuda ekifi'sewo
abāmbuse okugenda munsi Yemi-
siri okubēra omwo nekutabako ali-
wona newakuba'de alisigalawo, ba-
lyoke bakomewo munsi ya Yuda
gyebaga'de oku'da okubēra eyo:
kubanga tewaliba abalikomawo wa-
bula abo abaliwona obuwonyi.
15 Awo abasaja bona abāmanya nga-
bakazi bābwe bōtereza bakatonda
abalala obubāne nabakazi bona a-
bāli baimiri'de awo, ekibīna ekine-
ne, abantu bona abāli batūla munsi
Yemisiri [k] Epasulosi, neba'damu
16 Yeremiya nga bogera nti Ekigambo
kyotubūliri'de mu linya lya Muka-
17 ma tetukuwulire. Naye tetulirema
kutūkiriza buli kigambo ekyakava
mu kamwa ka'fe, okwōtereza koba-
ka we'gulu omukazi obubāne noku-
mufukira ebiwebwayo ebyokunywa
nga bwetwakolānga, 'fe ne bajaja

[e] Yer. 39. 10; 40. 7.
[f] Yer. 2. 16.
[g] Yer. 25. 9.
[i] Yer. 46. 25.
[k] Yer. 48. 7.
[a] Yer. 46. 14.
[b] Yer. 2. 16.
[c] Is. 19. 13.
[d] 2 Byom. 36. 15.
[e] 1 Basek. 11. 1, 8; 15. 13. 2 Basek. 11. 1.
[f] Yer. 42. 15.
[g] Yer. 42. 18; 46. 19.
[i] Yer. 43. 11.
[k] lu. 1.

ba'fe, basekabaka ba'fe nabakūngu
ba'fe, mu bibuga bya Yuda ne mu
ngūdo Ezeyerusalemi: kubanga
lwetwabānga nebyokulya ebingi,
netuba bulūngi netutalaba bubi.
18 Naye kasoke'de tulekayo okwōtere-
za kabaka we'gulu omukazi obubā-
ne nokumufukira ebiwebwayo ebyo-
kunywa, nga tubulwa byona, netu-
19 malibwawo nekitala nenjala. Era
bwetwayōterezānga kabaka we'gulu
omukazi obubāne netumufukira e-
biwebwayo ebyokunywa, twamufu-
mbira emigāti okumusinza netumu-
fukira ebiwebwayo ebyokunywa a-
20 watali baba'fe? Awo Yeremiya
nāgamba abantu bona, abasaja na-
bakazi, abantu bona abāli bamu'ze-
21 mu bwebatyo, ngayogera nti Obu-
bāne bwemwayōtereza mu bibuga
bya Yuda ne mu ngūdo Ezeyerusa-
lemi, 'mwe ne bajaja ba'mwe, base-
kabaka ba'mwe nabakūngu ba'mwe,
nabantu abomunsi, Mukama teya-
ba'jukira, 'sō tekya'ja mu mwoyo-
22 gwe? nokuīnza Mukama nātaīnza
kuzibikiriza nate olwobubi obwebi-
kolwa bya'mwe nolwemizizo gye-
mwakola; ensi ya'mwe kyevu'de
efūka amatōngo nekyewunyo neki-
kolimo, nga tewali agitūlamu, nga
23 bwekiri lero. Kubanga mwayōteza
obubāne, era kubanga mwayōnōna
Mukama, sō temugōnde'de 'dobozi
lya Mukama 'sō temutambuli'de
mu matēkage newakuba'de mu bi-
ragirobye newakuba'de mwebyo
[l] byeyategēza; [l] obubi buno kyebu-
vu'de bubatūkako, nga bwekiri lero.
24 Era nate Yeremiya nāgamba a-
bantu bona nabakazi bona nti Mu-
wulire ekigambo kya Mukama,
[m] 'mwe [m] 'mwena aba Yuda abali
25 munsi Yemisiri: bwati bwayogera
Mukama we'gye, Katonda wa Isi-
raeri, nti 'Mwe ne bakazi ba'mwe
mwoge'de nobumwa bwa'mwe era
mukitūkiri'za nemikono gya'mwe,
nga mwogera nti Tetulirema kutū-
kiriza bweyamo bwa'fe bwetweya-
ma okwōterezānga kabaka we'gulu
omukazi obubāne nokumufukirā-
nga ebiwebwayo ebyokunywa: kale
munywēze obweyamo bwa'mwe era
mutūkirize obweyamo bwa'mwe.
26 Kale muwulire ekigambo kya Mu-
kama, 'mwe 'mwena aba Yuda aba-
[n] bēra munsi Yemisiri: Laba, [n] ndā-
i'de erinya lyānge ekulu, bwayoge-
[o] ra Mukama, [o] ngerinya lyānge teri-
riitibwa nate mu kamwa komuntu
yena owa Yuda munsi yona Eye-
misiri, ngayogera nti Nga Mukama
27 Katonda bwali omulamu. Laba,
[p] mbalabirira olwobubi 'sō si lwa
bulūngi: nabasaja bona aba Yuda
abalimunsi Yemisiri balimalibwawo
nekitala nenjala, okutūsa lwebali-

[l] Ma. 31. 29.
[m] Yer. 43. 7.
[n] Lub. 22. 16. Yer. 22. 5.
[o] Ez. 20. 39.
[p] Yer. 31. 28.

28 'gwāwo. Nabo [r] abaliwona ekitala
balikomawo okuva munsi Yemisiri
neba'ja munsi ya Yuda, omuwendo
gwābwe nga mutono; nekitūndu
kyona ekya Yuda abagenze munsi
Yemisiri okubēra omwo balimanya
oyo bwali ekigambokye kye kiriīmi-
29 rira, ekyānge oba ekyābwe. Era
kano ke kanāba akabonero gyemu-
li, bwayogera Mukama, nga ndiba-
bonereza mu kifo kino, mulyoke
mumanye ngebigambo byānge te-
biririrema kuīmirira gyemuli olwo-
30 bubi: bwati bwayogera Mukama
nti Laba, [s] ndiwayo Falao Kofera
kabaka Wemisiri mu mukono gwa-
balabebe ne [t] mu mukono gwabo
abanonya obulamubwe; nga bwe-
nawayo [u] Zedekiya kabaka wa Yu-
da mu mukono gwa Nebukadule'za
kabaka Webabuloni omulabewe era
eyanonya obulamubwe.

[r] Is. 27. 13.
[s] Yer. 46. 13, 25. Ez. 29. 2, 3; 30. 21-24.
[t] Yer. 46. 26.
[u] Yer. 39. 5.

45 Ekigambo Yeremiya na'bi kye-
yagamba [a] Baluki mutabani wa
Neriya [b] bweyawandika ebigambo
bino mu kitabo nga'gya mu kamwa
ka Yeremiya [c] mu mwāka ogwoku-
na ogwa Yekoyakimu mutabani wa
Yosiya kabaka wa Yuda ngayogera
2 nti Bwati bwayogera Mukama, Ka-
tonda wa Isiraeri, eri 'gwe, ai Ba-
3 luki, nti Wayogera nti Zinsānze
kakano! kubanga Mukama ayonge-
'de obuinike ku kulūmwa kwānge;
okusīnda kwānge kunkōye'za, 'sō
4 siraba kuwu'mula kwona. Bwoti
bwoba omugamba nti Bwati bwayo-
gera Mukama nti Laba, [d] ekyo kye-
nazīmba ndikyābya, nekyo kyena-
simba ndikisimbula; era (ndikola)
5 bwentyo munsi yona. Era weno-
nyeza ebikulu? tobinonya: kuba-
nga, laba, ndireta obubi ku bona a-
balina omubiri, bwayogera Muka-
ma: naye [e] obulamubwo ndibuku-
wa okuba omunyago mu bifo byona
gyonogendānga.

[a] Yer. 32. 12.
[b] Yer. 36. 4.
[c] Yer. 36 1.
[d] Is. 5. 5. Yer. 1. 10.
[e] Yer. 21. 9.

46 Ekigambo kya Mukama ekya-
'jira Yeremiya na'bi [a] ku ma-
wānga.
2 Ku Misiri: ebye'gye lya [b] Falao-
neko kabaka Wemisiri eryali ku
lubalama lwomu'ga Fulati [c] Ekalu-
kemisi, Nebukadule'za kabaka We-
babuloni lyeyakuba mu mwāka o-
gwokuna ogwa Yekoyakimu muta-
bani wa Yosiya kabaka wa Yuda.
3 [d] Muteketeke akagabo, nengabo,
4 musembere okulwāna. Muteke a-
matandiko ku mbalāsi, mulinye,
'mwe abebagala embalāsi, muīmiri-
re mu maso nga mulina enkufira
za'mwe ezebyūma; muzigule ama-
fumu, mwambale ebizibawo ebye-
5 byūma. Nkirabi'de ki? bakeng'ē-
ntere'dwa, ba'ze nyuma; nabasaja

[a] Yer. 25. 13, 15-25.
[b] 2 Basek. 23. 29. 2 Byom. 35. 20.
[c] 2 Byom. 35. 20.
[d] Yer. 51. 11, 12.

bābwe abamānyi basūli'dwa wansi,
era ba'duse mbiro, 'sō tebatunula
nyuma: entīsa eri ku njui zona,
6 bwayogera Mukama. Abembiro ba-
leme oku'duka 'sō nomusaja owa-
mānyi aleme okuwona; ebukika o-
bwa kono ku lubalama lwomu'ga
7 Fulati besita'de bagu'de. Ani ono
[e] agolokose nga Kiira, ama'zige ge-
8 sūkūnda ngemi'ga? Misiri yagolo-
koka nga Kiira, nama'zige ge gesū-
kūnda ngemi'ga: nāyogera nti Nā-
golokoka, nābika kunsi zona; ndizi-
kiriza ekibuga nabo abakitūlamu.
9 Mwāmbuke, 'mwe embalāsi; mula-
luke, 'mwe amagāli; nabasaja aba-
mānyi bafulume: Kusi ne Puti a-
bakwata engabo; Nabaludi abakwa-
10 ta abanānula omutego. [f] Kubanga
olunaku olwo (lunaku) lwa Mukama,
Mukama we'gye, olunaku olwoku-
walanirako e'gwānga awalane e-
'gwānga ku balabebe: nekitala ki-
rirya neki'kuta, era kirinywa ku
musai gwābwe neki'kuta: kuba-
nga Mukama, Mukama we'gye, [g] a-
lina sadaka gyasalira [i] munsi eye-
bukika obwa kono ku lubalama lwo-
11 mu'ga Fulati. Yāmbuka Egirea-
di, [k] o'dire e'dagala, [l] 'gwe omuwa-
la wa Misiri atamanyi musaja: o-
nywera bwerēre e'dagala eryenge-
ri enyingi; tewali kuwona eri 'gwe.
12 Amawānga gawuli'de okuwemuka-
kwo, nensi e'ju'de okukābakwo:
kubanga omusaja owamānyi yesita-
'de ku wamānyi, bagwiri'de wamu
bōmbi.
13 Ekigambo Mukama kyeyagamba
Yeremiya na'bi Nebukadule'za ka-
baka Webabuloni bwagenda oku'ja
nākuba ensi Yemisiri.
14 Mubūlire mu Misiri, mulāngire
mu [m] Migudoli, era mulāngire mu
[n] Nofu ne [o] Tapanesi: mwogere nti
Fuluma oīmirire, weteketeke; ku-
banga ekitala kiri'de okukwetōlōla
15 enjui zona. Ababo abamānyi kiki
ekibatwāza olwa mānyi? tebāīmi-
rira, kubanga Mukama ye yabago-
16 ba. Yabesitaza bangi, wewawo,
bāgwang'anako: nebogera nti Go-
lokoka tu'deyo eri abantu abewa'fe
ne munsi gyetwazālirwamu okuva
17 eri ekitala ekijōga. Bayogerera e-
yo nti Falao kabaka Wemisiri luyo-
gāno buyogāno; [p] asobe'za entūko
18 ezalagirwa. Nga bwendi omulamu,
[r] bwayogera Kabaka, erinyalye Mu-
kama we'gye, mazima nga [s] Taboli
mu nsozi era nga Kalumeri ku lu-
balama lwenyanja, bwali'ja bwatyo.
19 Ai [t] omuwala abēra mu Misiri, we-
sibirire okugenda mu busibe: kuba-
nga Nofu kirifūka matōngo, era ki-
20 ryōkebwa obutabamu abēramu. Mi-
siri nte ndūsi nūngi nyo; (naye) o-
kuzikiriza okuvu'de [u] mu bukika o-
21 bwa kono kutūse, kutūse. Nabasa-
jabe bāgulirira abali wakatiwe bali
ngenyana ezomukisibo; kubanga
nabo ba'ze enyuma, ba'duki'de wa-
mu, tebāīmirira: kubanga olunaku
olwokulabiramu obuinike bwābwe
lubatūseko, ebiro ebyoku'jirwa kwā-
22 bwe. E'dobozi lyakwo liritambula
ngomusota; kubanga balitambula
nga balina e'gye, nebamutabāla nga
balina emba'zi, ngabatema emiti.
23 Balitema ekibirakye, bwayogera
Mukama, newakuba'de nga tekino-
nyezeka; kubanga basinga enzige
24 obungi, 'sō tebabalika. Omuwala
wa Misiri alikwatibwa ensonyi; a-
liwebwayo mu mukono gwabantu
25 [w] abobukika obwa kono. Mukama
we'gye, Katonda wa Isiraeri, ayo-
gera nti Laba, ndibonereza Amoni
[y] Oweno, ne Falao, ne Misiri ne ba-
26 katondabe ne bakabakabe; Falao
nabo abamwesiga: era ndibagabula
mu mukono gwabo abanonya obula
mu bwābwe, ne mu mukono gwa Ne-
bukadule'za kabaka Webabuloni, ne
mu mukono gwaba'dube: kale [z] o-
luvanyuma eritūlwamu nga mu na-
27 ku eze'da, bwayogera Mukama. Na-
ye [a] totya 'gwe, Yakobo omu'du wā-
nge, 'sō tokeng'ēntererwa, 'gwe Isi-
raeri: kubanga, laba, ndikulokola
nga nyima wala, neza'deryo nga nyi-
ma munsi eyobusibe bwābwe; kale
Yakobo alikomawo, era aliterēra era
28 alye'sa, 'sō tewaliba alimutīsa To-
tya 'gwe, ai Yakobo omu'du wānge,
bwayogera Mukama; kubanga 'nze
ndi wamu nāwe: kubanga ndimali-
rawo dala amawānga gona gyenaku-
gobera, naye 'gwe sirikumalirawo
dala; naye ndikukanga'vula mpola,
'sō sirikuleka nakatono nga tobone-
rezebwa.

47 Ekigambo kya Mukama ekya-
'jira Yeremiya na'bi [a] Ekyaba-
firisuti, Falao nga tanakuba Gaza.
2 Bwati bwayogera Mukama nti
Laba, [b] ama'zi gatumbira agava
[c] ebukika obwa kono, era galifūka
mu'ga ogwanjāla, era galyanjāla
kunsi ne byona ebigirimu, ekibuga
nabo abakitūlamu: nabantu bali-
kāba, nabo bona ababēra munsi
3 baliwowogana. Olwemisinde gyo-
kusāmba kwebinūlo (byensoloze)
ezamānyi, olwokuwulukuka kwa-
magālige, olwokuvūma okwa bana-
muzigabe, bakitābwe kyebava bale-
ma okutunula enyuma eri abāna
bābwe, emikono gyābwe olwokuba
4 eminafu; olwolunaku olu'ja oku-
nyaga Abafirisuti, okumalawo ku
Tulo ne Sidoni buli mubēzi asiga-
'dewo: kubanga Mukama alinyaga
Abafirisuti, ekitūndu ekifi'sewo e-
5 kyekizīnga [d] Kafutoli. Gaza aliko

[e] Is. 8. 7, 8. Yer. 47. 2. Dan. 11. 22.
[f] Yo. 1. 15.
[g] Is. 34. 6. Zef. 1. 7.
[i] Iu. 6.
[k] Yer. 8. 22; 51. 8.
[l] Is. 47. 1.
[m] Yer. 44. 1.
[n] Iu. 19.
[o] Yer. 2. 16.
[p] Yer. 37. 7.
[r] Yer. 48. 15; 51. 57.
[s] Yos. 19. 12.
[t] Yer. 48. 18.
[u] nyi. 6. 10, 24. Yer. 1. 13.
[w] Iu. 20.
[y] Ez. 30. 14-16. Nak. 3. 8
[z] Is. 19. 22-25. Ez. 29. 11, 13, 14.
[a] nyi. 27, 28. Yer. 30. 10, 11.
[a] Yer. 25. 20. Ez. 25. 15, 16. Zef. 2. 4, 5.
[b] Yer. 46. 7.
[c] Yer. 1. 13.
[d] Lub. 10. 14.

ekiwalāta; Asukuloni agadīzibwa,
ekitūndu ekifi'sewo ku kiwōnvu
6 kyābwe: olitūsa wa okwesala? Ai
'gwe ekitala kya Mukama, olitūsa
wa obutaterēra? weteke mu kirā-
7 tokyo; wu'mula osirike. Oīnza
[c] Ez.14.17. otya okuterēra, kubanga [e] Mukama
aliko kyakukūti'de? akiragi'de oku-
lwāna ne Asukuloni ne'tale lyenya-
nja.

[a] Is. 15. 1—16. 14. Yer. 25.21. Ez. 25. 8-11. Am. 2.1-3.

48 [a] Ebya Moabu. Bwati bwayo-
gera Mukama we'gye, Katonda
wa Isiraeri, nti Zisānze Nebo! ku-
banga bakizisi'za; Kiriasaimu ki-
kwasibwa ensonyi, kimenye'dwa:
Misugabu kikwasibwa ensonyi, ki-
2 sūli'dwa. Etendo lya Moabu teri-
kyaliwo; bakitesere'za obubi mu
Kesuboni, nti Mu'je tukimalewo
obutaba 'gwānga. Era nāwe, ai
Madumeni, olisirisibwa; ekitala ki-
3 rikucoca. E'dobozi eryokulekāna
[b] Is. 15. 5. eriva [b] Ekolonaimu, okunyaga no-
4 kuzikiriza okunene! Moabu azikiri-
ri'de; abāna bamu abato bawulizi-
5 'za okukāba. Kubanga balyāmbu-
kira awalinyirwa Erukisi nga ba-
kāba amaziga agatata; awaserenge-
terwa Ekolonaimu bawuli'de obui-
nike obwokukāba olwokuzikirira.
6 Mu'duke muwonye obulamu bwa-
'mwe, mufanane omwōlōla oguli
7 mu 'dūngu. Kubanga olwokwesiga
emirimugyo nebyobuga'gabwo, era
[c] Kubal. 21. 29. nāwe olikwatibwa: ne [c] Kemosi a-
livayo aligenda mu busibe, bakabo-
8 Is. 46. 1, 2. Yer. 43.12. nabe nabakūngube wamu. Nomu-
nyazi alitūka ku buli kibuga, sō te-
waliba kibuga ekiriwona; era neki-
wōnvu kiribula, nolusenyi lulizikiri-
zibwa; nga Mukama bweyayoge-
9 ra. Mumuwe Moabu ebiwawātiro
alyoke abūke yegendere: nebibu-
gabye birifūka matōngo nga tewali
[d] Balam. 5. 23. 1 Sam. 15. 3, 9. 10 wa kutūlamu. [d] Akolimi'dwa oyo
akola omulimu gwa Mukama ngate
nguwa, era akolimi'dwa oyo aziiza
11 ekitalakye mu musai. Moabu ye-
'si'za okuva mu butobwe, era teye-
[e] Zef. 1. 12. senge'ze [e] e'bondalye, ta'tululirwā-
nga mu bi'ta 'sō tagendānga mu
busibe: ensaye kyeva ebēra mu-
ye, nakawōwoke teka'julukukānga.
12 Kale, laba, enaku zi'ja, bwayogera
Mukama, lwendimutumira abo aba-
'tulula, kale balimu'tulula; era ba-
limalamu ebintubye, nebamenya-
13 menya ensuwa zābwe. Kale Moa-
bu alikwatirwa Kemosi ensonyi,
[f] Kos.10.6. [f] ngenyumba ya Isiraeri bwebakwa-
tirwa ensonyi [g] Beseri, obwesige
[g] 1 Basek. 22. 29. 14 bwābwe. Mwogera mutya nti Tuli
basaja ba mānyi era basaja bazira
15 okulwāna? Moabu bamuzisi'za,
era bataba'de ebibuga byayo, naba-
lenzi bayo abalōnde baserengese
oku'tibwa, bwayogēra Kabaka, eri-
16 nyalye Mukama we'gye. Obuinike
bwa Moabu bunātera okutūka, ne-
17 nakuze zānguwa māngu. 'Mwe
'mwena abamwetōlo'de mumuku-
ngubagire, na'mwe 'mwena abama-
nyi erinyalye; mwogere nti [i] Omu-
'go ogwamānyi nga gumenyese, o-
[i] Is. 9. 4; 14. 5.
18 luga olulūngi! Ai 'gwe omuwala,
atūla mu [k] Diboni, serengeta ove
ku kitībwakyo, otūle ngolūmi'dwa
enyōnta; kubanga omunyazi wa
Moabu akutaba'de, azikiri'za ebigo-
[k] Kubal. 21. 30.
19 byo. Ai 'gwatūla mu [l] Aloeri, īmi-
rira ku ma'bali ge'kubo oke'te: būza
omusaja a'duka, nomukazi awo-
20 na; oyogere nti Ebifayo? Moabu
akwasibwa ensonyi; kubanga kime-
nyesemenyese: wowogana okābe;
mukibūlire mu [m] Alunoni nga Moa-
[l] Ma. 2. 36.
21 bu bakizisi'za. Nomusāngo gutūse
kunsi eyensenyi; ku Koloni ne ku
22 Yaza ne ku Mefaasi; ne ku Diboni
ne ku Nebo ne ku Besudibulasaimu;
23 ne ku Kiriasaimu ne ku Besugamuli
24 ne ku Besumeoni; ne ku [n] Keriosi
ne ku [o] Bozula ne ku bibuga byona
ebyomunsi ya Moabu ebiri ewala
25 nebiri okumpi. [p] E'jembe lya Moa-
bu lisali'dwako, nomukonogwe gu-
menyese, bwayogera Mukama.
26 [r] Mumutamīze; kubanga yegulumi-
zānga eri Mukama: ne Moabu alye-
kulukūnya mu bisesemyebye, era
27 naye alisekererwa. Kubanga [s] Isi-
raeri teyali wa kusekererwa gyoli?
[t] yalabika mu ba'bi? kubanga buli
lwomwogerako onyenya omutwe-
28 gwo. Ai 'mwe abatūla mu Moabu,
muleke ebibuga [u] mutūle mu mai-
nja; mufanane kamukukulu aka-
kola ekisukye mu mbirīzi zakamwa
29 kobunya. [w] Tuwuli'de ebyamalala
ga Moabu (nga) wa malala mangi
nyo; okwegulumizakwe namalalage
nekitigikye nesukuti eryomuti-
30 magwe. 'Manyi obusūngubwe, bwa-
yogera Mukama, nga si kintu: o-
kwenyumirizakwe tekuliko kyeku-
31 koze. Kyenāva mpowoganira Moa-
bu; wewawo, nālekānira Moabu
yena: [y] abasaja [z] Abekirukeresi be-
32 balinakuwalira. Nākukābira 'gwe
amaziga, ai omuzabibu Ogwesibu-
ma, nga ukira okukāba kwa Yazeri:
amatabigo gāita ku nyanja, gātūka
ne ku nyanja ya Yazeri: omunyazi
agu'de ku bibalabyo ebyomukyēya
33 ne ku bikūngulwabyo. [a] Nesanyu
nokujaguza bi'gyi'dwa ku nimiro
eng'imu ne kunsi ya Moabu; era
'mazemu omwenge mu maso'golero: tewaliba alisāmba ngalekāna;
okulekāna kuliba nga si kulekāna.
34 [b] Okuva ku kulekāna kwa Kesuboni
okutūka ku Ereale, nokutūka ku
Yakazi, balēse e'dobozi lyābwe, o-
kuva ku Zoali okutūka ku Kolonai-
mu, okutūka ku Egulasuserisiya:

[m] Is. 16. 2.
[n] Am. 2. 2.
[o] Yer. 49. 13, 22.
[p] Zab. 75. 10.
[r] Kubal. 21. 29.
[s] Ez. 25. 8. Zef. 2. 8.
[t] Yer. 2. 26.
[u] Zab. 55. 6, 7.
[w] Is. 16. 6.
[y] Is. 16. 7.
[z] 2 Basek. 3. 25.
[a] Is. 16. 10. Yo. 1. 12
[b] Is. 15. 4.

kubanga ama'zi Agenimulimu nago
35 galirekebwawo. Era nate ndikomya mu Moabu, bwayogera Mukama, oyo awerayo ku [c] kifo ekigulumivu noyo ayōtereya bakatondabe
36 obubāne. Omutima gwānge kyeguva guvugira Moabu ngemirere, nomutima gwānge guvugira ngemirere abasaja Abekirukeresi: [d] ebintu ebingi byeyafuna kyebivu'de
37 bizikirira. Kubanga [e] buli mutwe guliko [f] ekiwalāta, na buli kirevu kisali'dwa: ku mikono gyona kuliko ebisale, ne mu biwato mulimu
38 ebibukutu. Ku nyumba zona eza Moabu wa'gulu ne mu ngūdo zayo wona wona waliwo okukungubaga: kubanga 'menye Moabu ngekibya ekitasanyusa, bwayogera Mukama.
39 Nga kisūli'dwa! (nga) bawowogana! Moabu ngakyūsi'za enkōna nensonyi! kale Moabu alifūka wa kusekererwa era wa kukeng'ēnterera eri abo bona abamwetōlo'de.
40 Kubanga bwati bwayogera Mukama nti Laba, [g] alibūka ngempūngu, era alyānjuluza ebiwawātirobye eri
41 Moabu. Keriosi kimenye'dwa, nebigo babisonokere'za, nomutima gwabasaja abamānyi aba Moabu ku lunaku luli guliba ngomutima gwomukazi bwalūmwa okuzāla.
42 Era Moabu alizikirizibwa obutaba 'gwānga, kubanga yegulumizi'za
43 eri Mukama. [i] Entīsa nobunya nekyāmbika biri ku'gwe, ai 'gwatūla mu Moabu, bwayogera Mukama.
44 A'duka entīsa aligwa mu bunya; noyo ava mu bunya alikwatibwa mu kyāmbika: kubanga ndireta kuye, ku Moabu, [k] omwāka ogwokuʼjirwa kwābwe, bwayogera Mukama.
45 Aba'duka baimirira nga tebalina mānyi wansi wekisīkirize kya Kesuboni: kubanga [l] omuliro guvu'de mu Kesuboni, nenimi zomuliro zivu'de wakati mu Sikoni, era gwōke'za [m] ensōnda ya Moabu, nobwē-
46 zinge bwabo abayogāna. Zikusānze 'gwe, Moabu! abantu ba Kemosi babuze: kubanga batabanibo batwālibwa nga basibe ne bawalabo
47 batwālibwa mu busibe. [n] Naye [o] ndikomyawo obusibe bwa Moabu mu naku ezoluvanyuma, bwayogera Mukama. Omusāngo gwa Moabu wegukoma wano.

49 Ebyabana ba Amoni. Bwati bwayogera Mukama nti Isiraeri talina bāna ba bulenzi? talina musika? kale Malukamu kiki ekimulisi'za Gadi, nabantube batūla mu
2 bibuga byayo? Kale, laba, enaku zi'ja, bwayogera Mukama, lwendiwuliza eng'oma nga baziraiza [a] La'ba ekyabāna ba Amoni; era kirifūka kifūnvu ekyalekebwawo, ne bawala bāmu balyōkebwa omuliro: kale Isiraeri lwalirya abo abāmu-
3 lyānga, bwayogera Mukama. Wowogana, 'gwe Kesuboni, kubanga Ai kinyagi'dwa; mukābe, 'mwe abawala ba La'ba, mwesibe ebibukutu, mukungubage, mu'duke erui nerui mu bisākāte; kubanga Malukamu aligenda mu busibe, baka-
4 bonabe nabakūngube wamu. Lwaki 'gwe okwenyumiririza ebiwōnvu, ekiwōnvukyo ekikulukuta, ai omuwala a'da enyuma? eyesigānga ebyobuga'gabwe (ngayogera nti)
5 Ani ali'ja gyendi? Laba, ndikuletako entīsa, bwayogera Mukama, Mukama we'gye, okuva eri abo bona abakwetōlo'de; era muligobebwamu buli muntu okuviramu dala, 'sō tewaliba wa kulung'amya oyo a-
6 waba. Naye [b] oluvanyuma ndikomyawo obusibe bwabāna ba Amoni, bwayogera Mukama.

7 [c] Ebya Edomu. Bwati bwayogera Mukama we'gye nti [d] Amagezi tegakyali mu Temani? okutēsa kubuze abakabakaba? amagezi gā-
8 bwe gagendere'de? Mu'duke, mukyūke oku'da enyuma, mwekise wansi, 'mwe abatūla mu [e] Dedani; kubanga ndimuletako obuinike bwa
9 Esau, ebiro lwendimu'jira. [f] Abanozi bezabibu singa ba'ze gyoli, tebandirese zabibu ezimu ezokwērebwa? aba'bi (singa ba'ze) kiro, tebandizikiri'za okutūsa lwebandi-
10 'kuse? Naye [g] 'nze 'mwambu'de Esau, mbi'ku'de ku bifobye ebyekyāma, 'sō taliinza kwekweka: eza-'derye linyagi'dwa ne bagandabe
11 ne balirānwabe, 'sō ye taliwo. Leka abānabo abatalina kitābwe, 'nze ndibakūma okuba abalamu; ne ba-
12 'na'mwāndubo banesige 'nze. Kubanga bwati bwayogera Mukama nti Laba, abo abāli tebagwāni'de [i] kunywa ku kikōmpe tebalirema kunywa; nāwe 'gwe wuyo aliwonera dala obutabonerezebwa? toliwona obutabonerezebwa, naye to-
13 lirema kunywa. Kubanga [k] nerā-i'de 'nze'ka, bwayogera Mukama, nga [l] Bozula kirifūka kyewunyo nekivume namatōngo nekikolimo; nebibuga byayo byona binābānga ma-
14 tōngo agatali'gwāwo. [m] Mpuli'de ebigambo ebivu'de eri Mukama, nomubaka atumi'dwa mu mawānga, (ngayogera nti) Mwekung'anye mukitabāle, mugolokoke mulwāne.
15 Kubanga, laba, nkufu'de mutono mu mawānga, era anyōmebwa mu
16 bantu. Ebyokutīsakwo, amalala agomumutimagwo gakulimbye, ai 'gwatūla mu njatika ezomulwāzi, eyekwata entiko yolusozi: [n] newonozīmba ekisukyo awagulumivu o-

[c] Is. 15. 2; 16. 12. Ez. 20. 29.
[d] Is. 15. 7.
[e] Is. 15. 2, 3.
[f] Yer. 47. 5.
[g] Ma. 28. 49. Yer. 49. 22. Ez. 17. 3, 12.
[i] Is. 24. 17, 18.
[k] Yer. 11. 23.
[l] Kubal. 21. 28.
[m] Kubal. 24. 17.
[n] Yer. 46. 26.
[o] Yer. 49. 6, 39.
[a] Ez. 25. 5. Am. 1. 14.
[b] Yer. 48. 47.
[c] Yer. 25. 21. Kung. 4. 21. Ez. 25. 12-14. Am. 1. 11.
[d] Ob. 8.
[e] Yer. 25. 23.
[f] Ob. 5.
[g] Ob. 6.
[i] Ob. 16.
[k] Yer. 22. 5.
[l] Yer. 48. 24.
[m] Ob. 1-4.
[n] Yer. 48. 28.

[o] Am. 9. 2. kwenkana nempūngu, era [o] ndikuka'kanya nga nku'gyayo, bwa-
17 yogera Mukama. Kale Edomu alifūka kyewunyo: buli anāitāngawo anewunyānga era anāsōzānga ebibonobono byona ebyayo.
[p] Is. 13. 19. 18 [p] Nga Sodomu ne Gomola bwebyasūlibwa nebibuga ebyalirānawo, bwayogera Mukama, tewali muntu alibēra eyo, 'sō tewaliba mwāna
19 wa muntu alitūla omwo. Laba, alyāmbuka ngempologoma eva mu
[r] Yer. 12. 5. [r] malala ga Yoludani okulūmba ekifo ekyokubēramu ekyamānyi: naye ndimuki'dusa mangwāgo; era buli alirōndebwa oyo gwendikuza kukyō: kubanga āni afanana 'nze? era āni anāntekerawo ekisēra? era omusūmba aluwa anāimirira mu
20 maso gānge? Kale muwulire okutēsa kwa Mukama kwatēseza eri Edomu; nebyo byamaliri'de eri abo abatūla mu Temani: mazima balibakulula, era nabāna abato abomukisibo: mazima alizisa ekifo kye-
[s] Yer. 50. 46. Ez. 26. 15. 21 babēramu wamu nabo. [s] Ensi ekankana olwe'dobozi eryokugwa kwābwe; waliwo okulekāna, e'dobozi lyakwo neriwulirwa mu Nyanja
[t] Yer. 48. 40. 22 Emyufu. Laba, [t] alirinya nābūka ngempūngu nāyānjuluza ebiwawātirobye okulwānyisa Bozula: nomutima gwabasaja abamānyi aba Edomu ku lunaku luli guliba ngomutima gwomukazi alūmwa okuzāla.
[u] Is. 17. 1. Am. 1. 3. Zek. 9. 1, 2. 23 [u] Ebyedamasiko, Kamasi akwati'dwa ensonyi ne Alupadi; kubanga bawuli'de ebigambo ebibi, basānūse; ku nyanja kuliko obuini-
24 ke; teīnza kutēka. Damasiko ayōngobe'de, akyūka oku'duka, nokukankana kumuku'te: obubalagaze nobuinike bimunywēze'za ngomu-
[w] Yer. 33. 9. 25 kazi alūmwa okuzāla. [w] Ekibuga ekyokutendereza kiki ekirobe'de okukirekayo, ekibuga ekyesanyu lyā-
26 nge? Abalenzi bakyo kyebaliva bagwira mu ngūdo zakyo, nabasaja bona abalwānyi balisirisibwa ku lunaku olwo, bwayogera Mukama
[y] Am. 1. 4. [z] 1 Basek. 15. 18; 20. 1. 2 Basek. 6. 24. 27 we'gye. Era ndikuma omuliro mu bugwe Wedamasiko, era [y] gulyōkya amayumba ga [z] Benukadadi.
[a] Is. 21. 13. 28 [a] Ebya Kedali nebyobwakabaka bwa Kazoli Nebukadule'za kabaka Webabuloni bweyakuba.
Bwati bwayogera Mugolokoke mwāmbuke Ekedali,
[b] Zab. 120. 5. 29 munyage abāna abebuvanjuba. [b] Ewema zābwe nembuzi zābwe balizitwāla; balyetwālira bo be nyini amagigi gābwe nebintu byābwe byona neng'amira zābwe: era balibalāngira nti Entīsa (eri) ku njui
30 zona. Mu'duke mutambuletambule wala mwekweke wansi, 'mwe ababēra Ekazoli, bwayogera Mukama; kubanga Nebukadule'za kabaka Webabuloni abatēsere'za ebigambo,
31 era abasali'de amagezi. Mugolokoke mwāmbuke eri e'gwānga eryegolola, eribērera awo nga lisita, bwayogera Mukama; abatalina nzi-
[c] Kubal. 23. 9. Mi. 7. 14. 'gi newakuba'de ebisiba, [c] abatūla
32 bo'ka. Neng'amira zābwe ziriba munyago, nolufulube lwensolo zābwe luliba lwa kugereka: era [d] ndisāsānyiza awali empewo zona abo abamwa oluge; era ndireta obuinike bwābwe okubafuluma enjui zona,
33 bwayogera Mukama. Era Kazoli kinābānga kifo kya bibe ekyokubērāngamu, matōngo agolubērera: tewabenga muntu alibēra eyo, 'sō tewabenga mwāna wa muntu alitūla omwo.
[d] Ez. 5. 10.
34 Ekigambo kya Mukama ekya'jira Yeremiya na'bi ekya [e] Eramu, Zedekiya kabaka wa Yuda nga kya'je alye obwakabaka, nga kyogera nti
[e] 2 Basek. 24. 18. Yer. 25. 25.
35 Bwati bwayogera Mukama we'gye nti Laba, ndimenya [f] omutego gwa Eramu, bwe bwesige obwamānyi
[f] Is. 22. 6. 36 gābwe. Era ndireta ku Eramu empewo enya okuva mu njui zona eze'gulu, era ndibasāsānyiza eri empewo ezo zona; 'sō tewaliba 'gwānga abagobebwa aba Eramu
37 gyebatalitūka. Era nditīsa Eramu mu maso gabalabe bābwe ne mu maso gabo abanonya obulamu bwābwe: era ndibaletako obubi, ekirui kyānge, bwayogera Mukama; era ndisindika ekitala okubagoberera
38 okutūsa lwendibamalawo: era nditeka entebe yānge mu Eramu, ne-'malamu omwo kabaka nabakūngu,
39 bwayogera Mukama. Naye olulitūka [g] mu naku ezoluvanyuma ndikomyawo nate obusibe bwa Edomu, bwayogera Mukama.
[g] Yer. 48. 47.

50 Ekigambo Mukama kyeyayogerera [a] ekya Babuloni, ekyensi Eyabakaludaya, mu Yeremiya na'bi.
[a] Is. 13. 1-14, 27; 21. 1-10; 47. 1.
2 Mubūlire mu mawānga, mulāngire, musimbe ebendera; mulālike, 'sō temukisa: mwogere nti Babuloni kimenye'dwa, [b] Beri akwati'dwa ensonyi, Merodaki akeng'ēntere'dwa; ebifanānyi byakyo bikwati'dwa ensonyi, esanamu za-
[b] Is. 46. 1. Yer. 51. 44.
3 kyo zikeng'ēntere'dwa. Kubanga [c] mu bukika obwa kono muva e-'gwānga okukitabāla, erizisa ensi yakyo, 'sō tewaliba alibēra omwo: ba'duse, bagenze, abantu era ne-
[c] Is. 41. 25. Yer. 51. 48.
4 nsolo. Mu naku ezo ne mu biro ebyo, bwayogera Mukama, abāna ba Isiraeri bali'ja, [d] bo nabāna ba Yuda wamu; balikwata e'kubo lyābwe [e] nga bakāba amaziga, era [f] ba-
[d] Yer. 3. 18. Ez. 37. 22. [e] Zab. 126. 5, 6. Yer. 31. 9, 18. Zek. 12. 10. [f] Kos. 3. 5.

linonya Mukama Katonda wābwe.
5 Balibūza ebya Sayuni, amaso gā-
bwe nga gatunulayo, (nga bogera
nti) Mu'je mwega'te ne Mukama
[g] Yer. 32. 40. nga mulagānye [g] endagāno eteri-
'gwāwo eteryerabirwa.
6 Abantu bānge bābānga ndiga ezabula: abasūmba bābwe bābawabya,
[i] Yer. 2. 20; 3. 6, 23. bābakyāmiza [i] ku nsozi: bavānga
ku losozi nebagendānga ku kasozi,
berabi'de ekifo kyābwe ekyokuwu-
7 'muliramu. Bona abābalaba babali'de: nabalabe bābwe nebogera nti
[k] Yer. 2. 3. Zek. 11. 5. [k] Tetwōnōna kubanga bo basobe'za
Mukama, [l] omubēra obutūkirivu,
[l] Yer. 31. 23. Mukama e'sūbi lya bajaja bābwe.
8 Mu'duke muve wakati mu Babuloni, muve munsi Eyabakaludaya,
mubēre ngembuzi emandwa mu
9 maso gebisibo. Kubanga, laba, ndi-
golokosa [m] ekibīna kyamawānga a-
[m] Yer. 25. 26. makulu nembatabāza Babuloni o-
kuva munsi eyobukika obwa kono:
era balisimba enyiriri okulwāna na-
kyo; kiri'gyibwa eyo: obusāle bwā-
bwe buliba ngobwomusaja owamā-
nyi omukabakaba; tewaliba ali'da
10 obusa. Kale Obukaludaya buliba
munyago: bona ababunyaga bali-
11 'kuta, bwayogera Mukama. Kuba-
nga musanyuse, kubanga mujaguza,
'mwe abanyaga obusika bwā-
nge, kubanga muligita ngente e-
ndūsi ewula, nemufugula ngemba-
12 lāsi ezamānyi; nya'mwe alikwati-
bwa ensonyi nyingi nyo; eyabazāla
aliswāla: laba, aliba wa nkomerero
mu mawānga, olukōla, ensi enkalu,
13 ne'dūngu. Olwobusūngu bwa Mu-
kama kyeriva erema okutūlwamu,
[n] Yer. 49. 17. naye erirekerwawo dala: [n] buli aita
ku Babuloni alisamālirira nāsōza
14 ebibonobono byakyo byona. Musi-
mbe enyiriri okulwāna ne Babuloni
enjui zona, 'mwe 'mwena abanā-
nula omutego; mukirase, temusā-
sira busāle: kubanga kyayōnōna
15 Mukama. Mukirekānireko enjui
zona; kijemulukuse; amakomera
gakyo gagu'de, babugwe bakyo ba-
[o] Yer. 51. 6. sūli'dwa: [o] kubanga lye 'gwānga
Mukama lyawalana; mukiwalaneko
[p] Zab. 137. 8. e'gwānga; [p] nga bwekyakolānga
Yer. 51. 56. 16 mukikole bwemutyo. Mumalewo
asiga mu Babuloni, noyo akwata
ekiwabyo mu biro ebyokukūnguli-
ramu: olwokutya ekitala ekijōga
balikyūkira buli muntu eri abantu
bewābwe, era bali'dukira buli mu-
ntu munsi yewābwe.
17 Isiraeri ndiga ewabye; empolo-
goma zimugobye: [r] kabaka We-
[r] 2 Basek. 17. 6. bwasuli ye yasoka okumulya; [s] ne
[s] 2 Basek. 10. 14. Nebukadule'za ono kabaka Weba-
buloni ye wenkomerero, amenye
18 amagūmbage. Mukama we'gye,
Katonda wa Isiraeri, kyava ayo-
gera bwati nti Laba, ndibonereza
kabaka Webabuloni nensiye [t] nga
bwenabonereza kabaka Webwasuli.
[t] Is. 14. 24, 25.
19 Era [u] ndikomyawo Isiraeri nate
mu 'dūndirolye, era alirīra ku Ka-
lumeri ne Basani, nememeye eri-
'kutira ku nsozi za Efulaimu, ne
[u] Yer. 33. 12. Ez. 34. 13, 14.
20 mu Gireadi. Mu naku ezo ne mu
biro ebyo, bwayogera Mukama, [w] o-
[w] Yer. 31. 34. butali butūkirivu bwa Isiraeri bali-
bunonya, 'sōnga tewali; nebibi bya
Yuda, 'sō tebirirabika: kubanga
ndisonyiwa abo [y] bendireka okuba
[y] Is. 1. 9. ekitūndu ekifi'sewo.
21 Tabāla ensi Yemerasaimu, gyoba
otabāla, nabo abali mu Pekodi: o'te
ozikiririze dala enyuma wābwe,
bwayogera Mukama, okole nga
22 byona bwebiri byenakulagira. E-
'dobozi eryentalo liri munsi neryo-
23 kuzikirira okunene. [z] Enyōndo e-
[z] Is. 14. 6. Yer. 51. 20. yensi zona ngeteme'dwa ngeme-
nyese! Babuloni nga kifūse ama-
24 tōngo mu mawānga! Nakutēgera
omutego, nokukwatibwa okwati-
'dwa, ai Babuloni, 'sō tewamanyi-
rira: olabise nokukwatibwa okwa-
ti'dwa, kubanga wawakana ne Mu-
25 kama. Mukama asumulu'de etere-
kero lyebyokulwānyisabye, era a-
'gyemu ebyokulwānyisa ebyoku-
nyīgakwe: kubanga Mukama, Mu-
kama we'gye, alina omulimu (gwa-
genda okukola) munsi Eyabakalu-
26 daya. Mu'je mukirūmbe nga muva
ku nsalo ekomererayo, musumulule
amawanika gakyo: mukitūme nga
bifūnvu, mukizikiririze dala: wa-
leme okubawo ekintu ekisigala ku-
27 kyo. Mu'te ente zakyo zona; zi-
serengete mu ku'tibwa: zizisānze!
[a] Yer. 46. 21; 48. 44. kubanga olunaku lwazo lutūse, [a] o-
28 lunaku kweziri'jirwa. E'dobozi
lyabo aba'duka nebawona munsi
[b] Zab. 64. 9. Yebabuloni, [b] okubūlira mu Sayuni
e'gwānga Mukama Katonda wa'fe
lyaliwalana, lyaliwalana olweyeka-
29 luye. Muite abalasi bakung'ane
balūmbe Babuloni, abo bona aba-
nānula omutego, musīsire okukyo-
lekera enjui zona; waleme okuba
aliwona kukyo: [c] musasule ngo-
[c] Yer. 25. 14. Kub. 18. 6. mulimu gwakyo bwegwali; nga
byona bwebiri byekyakolānga, bwe-
mutyo mukikolānga: [d] kubanga ya-
[d] Is. 47. 10. bānga wa malala eri Mukama, eri
30 Omutukuvu owa Isiraeri. Abalenzi
bakyo kyebaliva bagwīra mu ngūdo
zakyo, nabasaja bakyo bona aba-
lwānyi balisirisibwa ku lunaku o-
31 lwo, bwayogera Mukama. Laba,
ndi mulabewo, ai 'gwalina amalala,
bwayogera Mukama, Mukama we-
'gye: kubanga olunakulwo lutūse,
32 ekisēra mwenāku'jirira. Alina a-
malala alyesitala nāgwa, 'sō tewa-
liba alimuimusa; era ndikuma o-
muliro mu bibugabye, era gulyōkya
bona abamwetōlo'de.

33 Bwati bwayogera Mukama we-
'gye nti Abāna ba Isiraeri nabāna
ba Yuda babajōgera wamu: nabo
bona abābatwāla okuba abasibe ba-
e Is. 43. 14. 34 banywēze'za; bagānyi okubata. e O-
f Yer. 10. 16. munununzi wābwe wa mānyi; f Mu-
g Is. 51. 22. Yer. 51. 36. kama we'gye lye linyalye: g aliwo-
leza dala ensōnga yābwe, alyoke
awu'muze ensi, era yeralikirize a-
35 bo abali mu Babuloni. Ekitala kiri
ku Bakaludaya, bwayogera Muka-
ma, ne kwabo abali mu Babuloni
ne ku bakūngu bāmu ne ku bage-
36 zigezi bāmu. Ekitala kiri kwabo
abenyumiriza, era balisiruwala:
ekitala kiri ku basaja bāmu abamā-
37 nyi, era balikeng'ēntererwa. Eki-
tala kiri ku mbalāsi zābwe ne ku
magāli gābwe ne ku bantu bona
abātabulwa abali wakati mukyo,
h Yer. 51. 30. era h balifūka ngabakazi: ekitala
kiri ku bintu byāmu ebyobuga'ga,
k Is. 44. 27. 38 era birinyagibwa. k Ekyānda kiri
ku ma'zi gāmu, era galikalira: ku-
l Yer. 51. 47, 52. banga nsi ya l bifananyi byōle, era
39 balaluki'de esanamu. Ensolo ezo-
munsiko ezomu'dūngu kyezināvā-
nga zibēra eyo, ne bamāya banābē-
m Is. 13. 20. rānga omwo: 'sō m tekibērwengamu
nate enaku zona; 'sō tekitūlwenga-
n Yer. 49. 18. 40 mu emirembe nemirembe. n Nga
Katonda bweyasūla Sodomu ne Go-
mola nebibuga ebyalirānawo, bwa-
yogera Mukama; bwekityo tewa-
benga muntu anātūlānga eyo, 'sō
o Yer. 6. 22-24. 41 tewabenga mwāna wa muntu anā-
p Yer. 51. 27. bērānga omwo. o Laba, e'gwānga
liva p ebukika obwa kono; era q ekika
r Yer. 25. 14; 51. 27, 28. ekika ekikulu, era bakabaka bangi a-
baliimusibwa okuva ku njui zensi
42 ezikomererayo. Bakwata omutego
ne'fumu; bakāmbwe 'sō tebalina
kusāsira; e'dobozi lyābwe liwūma
ngenyanja, era bebagala embalāsi;
buli muntu ngatala ngomuntu bwa-
talira olutalo, okulwāna nāwe, ai
43 omuwala wa Babuloni. Kabaka
Webabuloni awuli'de etutumo lyā-
bwe, emikonogye negi'dirira: obu-
balagaze bumuku'te nobulūmi ngo-
44 mukazi alūmwa okuzāla. Laba,
alirinya ngempologoma eva ku ma-
lala ga Yoludani, okulumba ekifo
ekyamānyi ekyokubēramu: naye
ndibaki'dusa mangwāgo; era buli
alirōndebwa, oyo gwendikuza ku-
kyo: kubanga āni afanana 'nze?
era āni alintekerawo ekisēra? era
t Is. 44. 28. 45 āni s omusūmba aliīmirira mu maso
gānge? Kale muwulire okutēsa
kwa Mukama kwatēsereza eri Ba-
buloni; nebyo byamaliri'de eri e-
nsi Eyabakaludaya: Tebalirema
kubawalula okuba'gyayo, abāna
abato abomukisibo; talirema ku-
lekesayo ekifo kyābwe ekyokubē-
46 ramu wamu nabo. Olwe'dobozi e-
ryokumenya Babuloni e'taka lika-
nkana, nokukāba kuwuli'dwa mu
mawānga.

51 Bwati bwayogera Mukama nti
Laba, ndireta ku Babuloni ne
kwabo abali mu Lebukamai embu-
2 yaga ezizikiriza. Era nditumira
a Mat. 3. 12. Babuloni ba'na'gwānga a abalikiwu'ja;
nensi yakyo baligimalamu
(byona): kubanga balikirūmbira e-
njui zona ku lunaku olwokulabira-
3 mu enaku. Omulasi aleme okunā-
nula omutegogwe, 'sō aleme okwei-
musa ngayamba'de ekizibawokye
ekyebyūma; 'sō temusonyiwa bale-
nzi bāmu; muzikiririze dala 'e'gye
4 lyāmu lyona. Era baligwira munsi
Eyabakaludaya nga ba'ti'dwa, era
nga bafumiti'dwa mu ngūdo zakyo.
b Is. 54. 5, 6. 5 Kubanga b Isiraeri taleke'dwayo
Katondawe, Mukama we'gye, ne-
wakuba'de Yuda; ensi yābwe ne-
wakuba'denge'ju'de omusāngogwe-
ba'za eri Omutukuvu owa Isiraeri.
c Yer. 50. 8. 6 c Mu'duke muve mu Babuloni wa-
kati, muwonye buli muntu obula-
mubwe; temuzikirizibwa mu butali
butūkirivu bwakyo: kubanga d bye
d Yer. 50. 15. biro Mukama mwawalanira e'gwā-
7 nga; alikisasula empēra. Babuloni
e Kub. 17. 4. kyabānga e kikōmpe kya zābu mu
mukono gwa Mukama, ekyatamīza
ensi zona: f amawānga ganywe'de
f Kub. 14. 8. ku mwenge gwakyo; amawānga
8 kyegavu'de galaluka. Babuloni ki-
gu'de mangwāgo, era kizikiri'de:
g Is. 13. 6. Kub. 18. 9, 11, 19. g mukiwowoganire; h mu'dire e'da-
gala olwobulumi bwakyo, obanga
h Yer. 46. 11. mpo'zi kināīnzika okuwonyezebwa.
9 Twandiwonye'za Babuloni, naye te-
kiwonye: mukireke, tu'de buli mu-
ntu munsi yewābwe ye; kubanga
omusāngo gwakyo k gutūse mu 'gu-
k Kub. 18. 5. lu, era gugulumizibwa okutūka ne
10 mu 'bānga. Mukama i ayolese'za
l Zab. 37. 6. obutūkirivu bwa'fe: mu'je m tubū-
m Yer. 50. 28. lire mu Sayuni omulimu gwa Mu-
11 kama Katonda wa'fe. Muzigule
obusāle, munywēze engabo: n Muka-
n Iu. 28. Is. 13. 17. mama akubiri'za omwoyo gwa ba-
kabaka o Babamedi; kubanga oku-
o 2 Basek. 17. 6. tēsakwe kuli eri Babuloni okukizi-
kiriza: kubanga lye 'gwānga Mu-
kama lyawalana, lyawalana olwe-
12 yekaluye. Musimbe ebendera o-
kwolekera bugwe Webabuloni, mu-
nywēze abakūmi, mutekewo abakū-
ma, mutegeke abatēzi: kubanga
Mukama atēse'za nokukola akoze
ebyo byeyayogera kwabo abali mu
13 Babuloni. Ai 'gwatūla ku ma'zi
amangi, alina ebyobuga'ga bingi
nyo nyini, enkomereroyo etūse, e-
14 kigera kyomululugwo. Mukama
we'gye yerāi'de ye'ka (ngayogera
nti) Mazima ndiku'juza abasaja
nga kalusejera; era balikukubira
olwayo.

p Yer. 10. 12-16.
15 p Yakola ensi nobuīnzabwe, yanywēza ebintu byona namagezige, era yabāmba e'gulu nokutegērakwe:
16 bwaleta e'dobozirye, wabawo oluyogāno olwama'zi mu 'gulu, era alinyisa emi'ka okuva ku nkomerero zensi; akolera enkuba enjota, era a'gya embuyaga mu mawanikage.
17 Buli muntu afūse ngensolo, 'sō talina kumanya; buli muwēsi wa zābu ekifananyikye ekyōle kimukwasa ensonyi: kubanga ekifananyikye ekisānūse bulimba, 'sō mubyo te-
18 muli mu'ka. Birerya, mulimu gwa bulimba: mu biro mwebiri'jirirwa
19 birizikirira. Omugabo gwa Yakobo tegufanana ebyo: kubanga oyo ye mubūmbi wa byona; era (Isiraeri) kye kika ekyobusikābwe: Mukama we'gye lye linyalye.
r Yer. 50. 23.
20 r 'Gwe mba'zi yānge erwāna, era ebyokulwānyisa byānge: era 'gwe ndimenyesamenyesa amawānga; era 'gwe ndizikirizisa obwakabaka;
21 era 'gwe ndimenyesamenyesa e-
22 mbalāsi noyo agyebaga'de; era 'gwe ndimenyesamenyesa e'gāli noyo atambula omwo; era 'gwe ndimenyesamenyesa omusaja nomukazi; era 'gwe ndimenyesamenyesa omuka'de nomulenzi; era 'gwe ndimenyesamenyesa omulenzi nomu-
23 wala; era 'gwe ndimenyesamenyesa omusūmba nekisibokye; era 'gwe ndimenyesamenyesa omulīmi nomugogogwe (ogwente); era 'gwe ndimenyesamenyesa abafuga naba-
24 sigire. Era ndisasula Babuloni nabo bona abali mu Bukaludaya obubi bwābwe bwona bwebākakola mu Sayuni 'mwe nga mulaba, bwayogera Mukama.
s Kub. 8. 8.
25 Laba, ndi mulabewo, ai s olusozi oluzikiriza, bwayogera Mukama, oluzikiriza ensi zona: era ndikugololerako omukono gwānge, nenkuiringisa okuva ku mainja, era ndiku-
t Zab. 118. 22. Is. 28. 16.
26 fūla olusozi olwa'gya. 'Sō tebaliku-'gyako t 'jinja okuba ensōnda, newakuba'de e'jinja eryemisingi; naye onobānga matōngo emirembe gyona,
27 bwayogera Mukama. Musimbe ebendera munsi, mufūwe ekondēre mu wawānga, mutegeke amawānga okulwāna nakyo, muite u obwakabaka obwa Alalati ne Mini ne Asu-
u Yer. 50. 41.
kenazi, okukikung'anirako: mukigabire w omugabe; mulinyise embalāsi ngobuwūka obuliko obwōya.
w Nak. 3. 17.
28 Mutegeke amawānga okulwāna nakyo, bakabaka Babamedi, abamasaza bāmu, nabasigire bona abāmu,
29 nensi yona gyatwāla. Era ensi ekankana, erūmwa: kubanga y ebyo Mukamā byeyamalirira eri Babuloni binywēra, okufūla ensi Yebabuloni z amatōngo, nga tewali abēra-
y Yer. 50. 45.
z Yer. 50. 3.
30 mu. Abasaja abamānyi Abebabuloni baleseyo okulwāna, basiga'de mu bifo byābwe ebyamānyi; amānyi gābwe gawe'dewo; bafūse ngabakazi: enyumba zakyo zōke'dwa;
31 ebisiba byakyo bimenyese. a Omutalisi omu ali'dukana okusisinkana ne mu'ne, nomubaka omu okusisinkana ne mu'ne, okunyonyola kabaka Webabuloni ngekibugakye ki-
a Byom. 30. 6.
32 menye'dwa enjui zona: era b basōnōkere'za amawungukiro, nendago bazōke'za omuliro, nabasaja abalwānyi bati'de.
b Is. 44. 27.
33 Kubanga bwati bwayogera Mukama we'gye, Katonda wa Isiraeri, nti Omuwala wa Babuloni ali ng'anga e'gūliro mu biro lwebalisāmbiramu; ekyasiga'deyo ekisēra kitono c ebiro ebyokukūnguliramu birikitūkira.
c Is. 17. 5. Kub. 14. 15.
34 Nebukadule'za kabaka Webabuloni andi'de, ambētense, anfu'de ekibya ekyerēre, a'mize ngogusota, a'juzi'za olubutolwe ebyokulīra
35 byānge ebirūngi; d ansu'de. Ekye-'jo ekyagirirwa 'nze nomubiri gwānge kibēre ku Babuloni, ali mu Sayuni bwalyogera; era Omusai gwānge gubēre kwabo abali mu Bukaludaya, Yerusalemi bwalyo-
d Kub. 3. 16.
36 gera. Mukama kyava ayogera bwati nti Laba, e ndiwoza ensōngayo, nenkuwalanira e'gwānga; era ndikaliza enyanja yakyo, era
e Yer. 50. 34.
37 ndimalawo ensulo yakyo. Kale Babuloni kirifūka bifūnvu, ekifo ekyebibe ekyokubēramu, ekyewunyo, nokusōzebwa, nga tewali aki-
38 bēramu. Baliwulugumira wamu ngempologoma ento; balivūmira wamu ngabāna bempologoma.
39 Bwebalibugumirira, lwendifumba embaga yābwe, era ndibatamīza, basanyuke, era bebake otulo otuali'gwāwo, 'sō baleme okuzukuka,
40 bwayogera Mukama. Ndibasere-ngesa ngabāna bendiga oku'tibwa, ngendiga enume wamu nembuzi
41 emandwa. f Sesaki nga kimenyedwa! netendo eryensi zona nga balisōnōkere'za! Babuloni nga ki-
42 fūse amatōngo mu mawānga! Enyanja erinye ku Babuloni: olufulube lwamayengo gayo lukibi'seko.
f Yer. 25. 26.
43 Ebibuga byakyo bifūse matōngo, ensi enkalu ne'dūngu, ensi omutali muntu 'sō tewali mwāna wa muntu
44 aitawo. Era ndireta omusāngo ku g Beri mu Babuloni, era ndi'gya mu kamwāke i ekyo kyeyamīra; 'sō namawānga nga tegakyakulukutira wamu gyali nate: wewawo, bugwe Webabuloni aligwa.
g Yer. 50. 2. i Ezer. 1. 7.
45 'Mwe abantu bānge, muve wakati mukyo, mwerokole buli muntu
46 ekirui kya Mukama. 'Sō nomutima gwa'mwe guleme okuziri'ka, 'sō temutyānga olwekigambo ekiriwulirwa munsi; kubanga ekigambo

kiri'jira mu mwāka gumu, era oluvanyuma mu mwāka omulala ekigambo (kiri'ja) nekye'jo munsi, o-
47 wesaza ngalwāna nowesaza. Kale,
k Yer. 50. 2. laba, enaku zi'ja k lwendireta omusāngo ku bifananyi ebyōle ebya Babuloni, nensi yayo yona erikwatibwa ensonyi; nabāyo bona aba-'ti'dwa baligwira wakati mukyo.
l Is. 44. 23. Kub. 18. 20. m Yer. 50. 3. 48 Kale l e'gulu nensi ne byona ebibirimu biriimba nesanyu olwa Babuloni; kubanga abanyazi m bali'ja gyekiri okuva ebukika obwa kono,
49 bwayogera Mukama. Nga Babuloni bwekyagwisa aba Isiraeri aba-'tibwa, bwebatyo Ebabuloni abensi yona aba'ti'dwa gyebaligwira.
50 'Mwe abawonye ekitala, mugende, temuīmirira buīmirizi; mu'jukire Mukama nga muima wala, era Yerusalemi kiingire mu mwoyo gwa-
51 'mwe. Tukwati'dwa ensonyi, kubanga tuwuli'de ebivume; amaso
n Kung. 1. 10. ga'fe gaswa'de: kubanga n ba'na-'gwānga baingi'de mu bifo ebitukuvu ebyomunyumba ya Mukama.
52 Kale, laba, enaku zi'ja, bwayogera Mukama, lwendireta omusāngo ku bifananyi byakyo ebyōle; ne munsi yakyo yona abaliko ebiwūndu ba-
53 lisinda. Babuloni newakuba'de
o Is. 14. 13. nga o kirinye okutūsa mu 'gulu, era newakuba'de nga kinywēze'za entiko eyamānyi gakyo, era naye abanyazi bali'ja gyekiri okuva we-
54 ndi, bwayogera Mukama. E'dobozi eryokukāba erivu'de mu Babuloni neryokuzikirira okunene e-
55 rivu'de munsi Eyabakaludaya! kubanga Mukama anyaga Babuloni, era azikiri'za oluyogāno olunene okuva mukyo; namayengo gābwe gawūma ngama'zi amangi, era baleta okuyogāna kwe'dobozi lyābwe:
56 kubanga omunyazi akitūseko, ku Babuloni, nabasaja bāmu abamānyi bawāmbi'dwa, emitego gyābwe
p Zab. 94. 1; 137. 8. gimenyesemenyese: kubanga p Mukama ye Katonda asasula, talirema
57 kuwa mpēra. Era nditamīza abakūngu bāmu nabagezigezi bāmu, abamasaza bāmu nabasigire bāmu nabasaja bāmu abamānyi; era balyebaka otulo otutali'gwāwo 'sō tebalizukuka, bwayogera Kabaka, e-
58 rinyalye Mukama we'gye. Bwati bwayogera Mukama we'gye nti Babugwe abagazi Abebabuloni balisūlirwa dala, nemiryāngo gyakyo emiwānvu giryōkebwa muliro; namawānga galiteganira obutalimu, nebika (biriteganira) omuliro; era balikōwa.

59 Ekigambo Yeremiya na'bi kyeyalagira Seraya mutabani wa Neriya mutabani wa Maaseya, bweyagenda Ebabuloni wamu ne Zedekiya kabaka wa Yuda mu mwāka ogwokufugakwe ogwokuna. Era Seraya
60 yali sabakaki omukulu. Awo Yeremiya nāwandika mu kitabo obubi bwona obwali bugenda oku'ja ku Babuloni, bye r bigambo ebyo byona ebiwandiki'dwa ku Babuloni. r Yer. 50. 1-51. 8.
61 Awo Yeremiya nāgamba Seraya nti Bwolitūka mu Babuloni, kale tolemānga kusoma ebigambo bino
62 byona, oyogere nti Ai Mukama, wayogera ebyekifo kino okukizikiriza omuntu yena aleme okutūla omwo, omuntu newakuba'de ensolo, naye kirekebwewo enaku zona.
63 Awo olulitūka bwolimala okusoma ekitabo kino, nolyoka okisibako e'jinja nokisūla mu Fulati wakati:
64 era olyogera nti Babuloni bwekiri'ka bwekityo, 'sō tekiribulukuka nate, olwobubi bwendikiretako: era balikōwa.

Ebigambo bya Yeremiya webikoma wano.

52 a Zedekiya yali yakamaze emyāka amakumi abiri mu gumu bweyalya obwakabaka; nāfugira emyāka kumi nagumu mu Yerusalemi: ne nyina erinyalye yali Kamutali muwala wa Yeremiya
a 2 Basek. 24. 18-25. 21.
2 Oweribuna. Nākolānga ebyo ebyali mu maso ga Mukama ebibi, nga byona bwebyali Yekoyakimu
3 byeyali akoze. Kubanga kyatūkirira olwobusūngu bwa Mukama mu Yerusalemi ne Yuda okutūsa lweyamala okubasūla okuva mu masoge: era Zedekiya nājēmera ka-
4 baka Webabuloni. Awo olwātūka b mu mwāka ogwomwenda ogwokufugakwe mu mwezi ogwekumi ku lunaku olwomwezi olwekumi Nebukadule'za kabaka Webabuloni na'ja, ye ne'gyerye lyona, okutabāla Yerusalemi nāsīsira okukyolekera; nebakizīmbako ebigo enjui
b Yer. 39. 1, 2.
5 zona. Awo ekibuga nekizingizibwa okutūka ku mwāka ogwekumi nogumu ogwa kabaka Zedekiya.
6 Mu mwezi ogwokuna ku lunaku olwomwenda olwomwezi enjala neba nyingi mu kibuga, newatabawo
7 'mere eri abantu abomunsi. Awo nebawa'gula ekituli mu kibuga, c abasaja bona abalwānyi neba'duka nebafuluma mu kibuga ekiro mu 'kubo eryomulyāngo wakati mu babugwe ababiri, ogwalirāna olusuku lwa kabaka; [era Abakaludaya bali bazingizi'za ekibuga enjui zona:] nebaita mu 'kubo
c Yer. 39. 4-10.
8 erya Alaba. Naye e'gye Eryabakaludaya nebagoberera kabaka, nebatūkako Zedekiya mu nsenyi Ezeyeriko; e'gyerye lyona neri-
9 sāsāna okumuvako. Awo nebawāmba kabaka, nebamwāmbusa eri

kabaka Webabuloni Eribula munsi
Eyekamasi; nāmusalira omusāngo.
10 Awo kabaka Webabuloni na'ta
batabani ba Zedekiya ye ngalaba: era
na'tira nabakūngu bona aba Yuda
11 Eribula. Na'gyamu amaso Zede-
kiya; kabaka Webabuloni nāmu-
siba mu masāmba nāmutwāla Eba-
buloni, nāmuteka mu komera oku-
tūsa ku lunaku kweyafira.
12 Awo mu mwezi ogwokutāno ku
lunaku olwekumi olwomwezi, gwe
mwāka ogwekumi nomwenda ogwa
kabaka Nebukadule'za kabaka We-
babuloni, Nebuzaladani omukulu
wabambowa, eyaimirirānga mu ma-
so ga kabaka Webabuloni, na'ja
13 mu Yerusalemi: nāyōkya enyumba
ya Mukama nenyumba ya kabaka;
nenyumba zona ezomu Yerusalemi,
bulinyumba enene yagyōkya omuli-
14 ro. Ne'gye lyona Eryabakaludaya
abāli awamu nomukulu wabambowa
nebamenya bugwe yena Oweyeru-
15 salemi enjui zona. Awo Nebuza-
ladani omukulu wabambowa nā-
twāla nga basibe kwabo abasinga
obwāvu ku bantu nekitūndu ekifi-
'sewo ku bantu ekyali kisiga'de
mu kibuga nabo abāli basenguse,
abāsenga kabaka Webabuloni, ne-
kitūndu ekyali kisiga'dewo ekya-
16 bakopi. Naye Nebuzaladani omu-
kulu wabambowa nāleka kwabo
abasinga obwāvu munsi okulo-
ngōsānga emizabibu nokulīmānga.
17 [d] Nempagi ezebikomo ezali mu nyu-
mba ya Mukama nentebe nenyanja
eyekikomo ebyali mu nyumba ya
Mukama Abakaludaya nebabime-
nyamenya, nebatwāla Ebabuloni e-
18 bikomo byabyo byona. Era ne-
ntamu nebisena nebisalako ebisirīza
nebibya nebijiko nebintu byona e-
byebikomo byebāwerezānga nabyo
19 nebabitwāla. Nebikōmpe nemū-
mbiro nebibya nentamu nebikondo
nebijiko nobubya; ebyali ebya zā-
bu, mu zābu, nebyo ebyali ebya
feza, mu feza, omukulu waba-
20 mbowa bweyabitwāla bwatyo. E-
mpagi zōmbi, enyanja emu, nente
enume ezebikomo ekumi nebiri eza-
li wausi wentebe, kabaka Sulemani
byeyakolera enyumba ya Mukama:
ebikomo ebyebintu ebyo byona te-
21 byapimika. Nempagi, obuwānvu
bwempagi emu emikono kumi na-
munāna; nomugwa ogwemikono
kumi nebiri gwagyetōlōla; nobu-
gazi bwayo bwali engalo nya: ya-
22 limu omuwulukwa. Era yaliko
omutwe ogwekikomo; nomutwe
gumu obuwānvu bwagwo emikono
etāno, omutwe nga guliko ebiti-
mba namakomamawānga enjui zo-
na, byona bya bikomo: nempagi
eyokubiri nayo yaliko ebifanana
23 ebyo namakomamawānga. Era ku
mbirīzi kwaliko [e] amakomamawā-
nga kyenda mu mukāga; amako-
mamawānga gona gali kikumi ku
24 bitimba enjui zona. Awo omukulu
wabambowa nātwāla Seraya ka-
bona asinga obukulu ne Sefaniya
kabona owokubiri naba'gazi aba-
25 satu: na'gya mu kibuga omwāmi
eyatwālānga abasaja abalwānyi;
[f] nabasaja musānvu kwabo abāla-
bānga amaso ga kabaka, abālabika
mu kibuga; nomuwandisi owomu-
kulu we'gye eyayolesānga abantu
abomunsi; nabasaja nkāga abokū-
bantu abomunsi abālabika mu ki-
26 buga wakati. Awo Nebuzaladani
omukulu wabambowa nābatwāla
nābaleta eri kabaka Webabuloni
27 Eribula. Kabaka Webabuloni nā-
bafumita nāba'tira Eribula munsi
Eyekamasi. Awo Yuda nātwāli-
bwa nga musibe okuva munsiye.
28 Bano be bantu Nebukadule'za be-
yatwāla nga basibe: [g] mu mwāka o-
gwomusānvu Abayudaya enkumi sa-
29 tu mwamakumi abiri mu basatu: mu
mwāka gwa Nebukadule'za ogwe-
kumi namunāna nātwāla nga basibe
okuba'gya Eyerusalemi abantu lu-
nāna mwamakumi asatu mu babiri:
30 mu mwāka gwa Nebukadule'za o-
gwamakumi abiri mwesatu Nebu-
zaladani omukulu wabambowa nā-
twāla nga basibe ku Bayudaya a-
bantu lusānvu mwamakumi ana
mu batāno: abantu bona bali enku-
mi nya mu lukāga.
31 Awo [i] olwātūka mu mwāka ogwa-
makumi asatu mu musānvu ogwo-
kusibibwa kwa [k] Yekoyakini koba-
ka wa Yuda, mu mwezi ogwekumi
nebiri ku lunaku olwamakumi abiri
mu tāno Evirumerodaki kabaka
Webabuloni mu mwāka (ogwolu-
beryeberye) ogwokufugakwe nāi-
musa omutwe gwa Yekoyakini ka-
baka wa Yuda, nāmu'gya mu kome-
32 ra; nāyogera naye ebyekisa, nāgu-
lumiza entebeye okusinga entebe
za [l] bakabaka abāli awamu naye
33 mu Babuloni. Nāwanyisa ebya-
mbalobye ebyomukomera, nālirā-
nga e'mere bulijo mu masoge ena-
34 ku zona ezobulamubwe. Era oku-
mulīsānga kabaka Webabuloni nā-
musalira ebyenkala'kalira, omuga-
bo ogwoku buli lunaku okutūsa ku
lunaku kweyafira, enaku zona ezo-
bulamubwe.

[d] Yer. 27. 19.
[e] 1 Basek. 7. 20.
[f] 2 Basek. 25. 19.
[g] 2 Basek. 24. 2, 12. Dan. 2. 1.
[i] 2 Basek. 25. 27–30.
[k] Yer. 22. 24–30; 37. 1.
[l] Yer. 27. 3.

OKUKUNGUBAGA KWA YEREMIYA.

1 EKIBUGA nga kitu'de kyo'ka ekya-
'julānga abantu!
[a] (Nga) kifūse okuba nga 'na'mwāndu!
Ekyabānga omukulu mu mawānga,
omumbeja mu masaza,
(Nga) kifūse kya musolo!
2 Akāba nyo nyini kiro namazigage
gali ku matamage;
Mu [b] baganzibe bona talina nomu
wa kumusanyusa:
Emikwānogye gyona bamukūsakūsi'za,
Bafūse abalabebe.
3 [c] Yuda agenze mu busibe olwokubonyabonyezebwa nolwobu'du obuzito;
Abēra mu ba'na'gwānga, talaba kiwu'mulo:
Bona abamui'ganya bamukwatira wabi.
4 Amakubo ga Sayuni gakāba, kubanga tewali a'ja eri okukung'ana okutukuvu;
Emiryāngogye gyona gireke'dwawo, bakabonabe basīnda:
Abawalabe baliko obuinike, naye ye nyini abalagalwa.
5 Abalabebe bafūse omutwe, abamukyāwa balabye omukisa;
Kubanga Mukama amubonyabonye-'za [d] olwolufulube lwebyōnōnobye:
Abānabe abato bagenze mu kusibibwa mu maso gomulabe.
6 Era omuwala wa Sayuni afiri'dwa obukulubwe bwona:
Abakūngube bafūse ngenangāzi ezitalaba mu'do,
Era bagenze nga tebalina mānyi mu maso goyo ai'ganya.
7 Yerusalemi a'jukirira mu naku ezokulabiramu enaku nobuinike
Ebintubye byona ebisanyusa ebyabangawo okuva mu naku eze'da:
Abantube bwebāgwa mu mukono gwomulabe, 'sōnga tewali amubēra,
Abalabe bāmulaba nebakudālira okuzīkakwe.
8 Yerusalemi yayōnōna nyo nyini, kyavu'de afūka ngekintu ekitali kirongōfu:
Bona abamu'sāngamu ekitībwa bamunyōmye, kubanga [e] balabye ensonyize:
Wewawo, a'sā ekikowe nākyūka enyuma.
9 Empitambiye yali mu birengebye;
[f] teya'jukira nkomereroye ya luvanyuma;
Kyavu'de akakanywa kitalo; talina amusanyusa:
Ai Mukama, tunulira okubonyabonyezebwa kwānge; kubanga omulabe yegulumizi'za.
10 Omulabe agolo'de omukonogwe ku bintubye byona ebisanyusa:
Kubanga alabye nga [g] ba'na'gwānga baingi'de mu kifokye ekitukuvu.
Bewalagirako [i] baleme okuingirānga mu kibīnakyo.
11 Abantube bona ba'sā ebikowe, banonya e'mere;
Bawa'deyo ebintu byābwe ebisanyusa okugula e'mere okuwezaweza ememe (yābwe):
Tunula, ai Mukama, olabe; kubanga nfūse ataliko kyagasa.
12 Temufayo, 'mwe 'mwena abaitawo?
Mutunule mulabe obanga waliwo obuinike bwona obwenkana obuinike bwānge obukole'dwa 'nze,
Mukama bwambonyabonyezeza ku lunaku olwekiruikye.
13 Yawereza omuliro mu magūmba gānge ngaima wa'gulu, negugawāngula:
[k] Atēge'de ebigere byānge ekitimba, anzizi'za enyuma;
Andeseko okuwubāla nokuziri'ka nokuyōngobera okuzibya obu'de.
14 [l] Ekikoligo kyebyōnōno byānge omukonogwe gwe gukisibye;
Byezinzezinze, birinye ku nsingo yānge; amazewo amānyi gānge:
Mukama angabu'de mu mikono gyabo besiinza kuīmirira mu maso gābwe.
15 Mukama anyōmye [m] abasaja bānge bona abamānyi wakati mu'nze;
Ankung'anyiri'zako okukung'ana okutukuvu okubētenta abalenzi bānge:
Mukama asāmbye omuwala wa Yuda atamanyi musaja nga mu so-'golero.
16 Olwebyo kyenvu'de nkāba amaziga; eriso lyānge, eriso lyānge likulukuta ama'zi;
Kubanga omukubagiza eyandisanyusi'za ememe yānge andi wala:
Abāna bānge baleke'dwawo kubanga omulabe awāngu'de.

[a] Is. 47. 9. Yer. 15. 8.
[b] Yer. 22. 22; 30. 14.
[c] Yer. 52. 27.
[d] Yer. 30. 14, 15.
[e] Ez. 16. 37. Kos. 2. 10.
[f] Ma. 32. 29. Is. 47. 7.
[g] Zab. 79. 1. Yer. 51. 51.
[i] Ma. 23. 3. Nek. 30. 1.
[k] Ez. 12. 13; 17. 20.
[l] Ma. 28. 48.
[m] Yer. 8. 16.

17 Sayuni ayānjuluza emikonogye;
tewali wa kumukubagiza;
Mukama alagi'de ebya Yakobo abo
abamwetōlo'de babēre abalabebe:
Yerusalemi ali mubo ngekintu ekitali kirongōfu.
18 Mukama mutūkirivu; kubanga njēme'de ekiragirokye:
Muwulire, mbegairi'de, 'mwe amawānga gona, mulabe obuinike bwānge:
Abawala bānge nabalenzi bānge bagenze mu busibe.
[n] Yer. 30. 14. 19 Naita [n] baganzi bānge, (naye) neba'nimba:
Bakabona bānge nabaka'de bānge bāwerayo obulamu bwābwe mu kibuga,
Nga bwebenonyeza e'mere okuwezaweza ememe zābwe.
20 Tunula, ai Mukama; kubanga ndi
[o] Kung. 2. 11. mu naku: [o] ememe yānge yeralikiri'de;
Omutima gwānge gukyūse munda yānge; kubanga njēmye nyo nyini:
[p] Ma. 32. 25. Ez. 7. 15. [p] Ebwēru ekitala ki'nyaga, munju mulimu ngokufa.
21 Bawuli'de nga nzi'sā ebikowe; tewali wa kunkubagiza;
[r] Yer. 12. 14; 25. 21. [r] Abalabe bānge bona bawuli'de enaku zendabye; basanyuse kubanga okirēse:
Olireta olunaku lwewalāngira, nabo balifanana 'nze.
[s] Zab. 109. 15. 22 [s] Obubi bwābwe bwona butūke mu masogo;
Era obakole bo nga bwonkoze 'nze olwokusobya kwānge kwona:
Kubanga ebikowe byenzi'sā bingi, nomutima gwānge guyōngobe'de.

[a] Kung. 1. 1. 2 [a] MUKAMA ngabi'seko ekire ku muwala wa Sayuni ngaliko obusūngu!
[b] Is. 14. 15. [c] 2 Sam. 1. 19. [d] 1 Byom. 28. 2. [b] Asu'de kunsi okuva mu 'gulu [c] obulūngi bwa Isiraeri,
'Sō ta'juki'de [d] ntebe ya bigerebye ku lunaku olwobusūngubwe.
2 Mukama amize enyumba zona eza Yakobo, 'sō takwati'dwa kisa;
Asu'de ebifo ebyamānyi ebyomuwala wa Yuda olwobusūngubwe;
Abika'kanyi'za okutūka ku 'taka:
[e] Zab. 74. 7; 89. 39. [e] Ayōnōnye obwakabaka nabakūngu bāmu.
3 Amazewo e'jembe lyona erya Isiraeri ngaliko ekirui;
[f] Zab. 74. 11. [f] Azi'zayo omukonogwe ogwadyo mu maso gomulabe:
Era ayōke'za Yakobo ngomuliro ogwāka enyo, ogwōkya enjui zona.
[g] Is. 63. 10. Yer. 30. 14. 4 Anānu'de omutegogwe [g] ngomulabe, aimiri'de omukonogwe ogwadyo nga gwe mulabe,
Era a'se bona abāsanyusānga amaso:
Mu wema eyomuwala wa Sayuni mwafuki'de obusūngubwe ngomuliro.
5 [i] Mukama afūse ngomulabe, amize
[i] Is. 63. 10. Yer. 30. 14. Isiraeri:
Amize amayumba gāmu gona, azikiri'za ebifobye ebyamānyi:
Era ayonge'de okuwubāla nokukungubaga mu muwala wa Yuda.
6 Era [k] a'gyewo ewemaye lwa mānyi,
[k] Zab. 80. 12; 89. 40. Is. 5. 5. ngeyomulusuku;
Azikiri'za ekifokye ekyokukung'anirāngamu:
Mukama [l] yerabi'za mu Sayuni okukung'ana okutukuvu ne sabiti,
[l] Is. 1. 13. Era anyōmye kabaka ne kabona olwokunyiga kwobusūngubwe.
7 Mukama asu'de ekyōtokye, atami'dwa awatukuvuwe,
Awa'deyo mu mukono gwomulabe ebisenge byamayumba gāmu:
[m] Zab. 74. 4. [m] Bayogāni'de mu nyumba ya Mukama, nga ku lunaku olwokukung'ana okutukuvu.
8 Mukama atēse'za okuzikiriza bugwe owomuwala wa Sayuni;
[n] 2 Basek. 21. 13. [n] Alēze omugwa, omukonogwe taguzi'zayo okuleka okuzikiriza:
Naye akungubazi'za olukomera ne bugwe; bi'gwerawo wamu.
9 Emiryāngogye gibuli'de mu 'taka;
azikiri'za amenye ebisibabye:
[o] Ma. 28. 36. [o] Kabakawe nabakūngube bali mu mawānga [p] eteri matēka;
[p] 2 Byom. 15. 3. Wewawo, [r] bana'bibe tebalaba kwolesebwa okuvu'de eri Mukama.
[r] Zab. 74. 9. 10 Abaka'de abomuwala wa Sayuni
[s] batu'de ku 'taka, basirise;
[s] Is. 3. 26. [t] Bata'de enfūfu ku mitwe gyābwe;
[t] Yos. 7. 6. besibye ebibukutu:
Abawala ba Yerusalemi bakoteka emitwe wansi.
11 Amaso gānge gaziba olwamaziga,
ememe yānge yeralikiri'de,
Ekibūmba kyānge kifuki'dwa ku 'taka olwokuzikirira kwomuwala wabantu bānge;
Kubanga abāna abato nabayōnka baziri'kira mu ngūdo ezomukibuga.
12 Bagamba banyābwe nti Eng'āno nomwenge biriru'dawa?
Bwebaziri'kira ngabaliko ebiwūndu mu ngūdo ezomukibuga,
Ememe yābwe bwefukibwa mu kifuba kya banyābwe.
13 Kiki kyenakutegēza nga ndi mujulirwa gyoli? [u] kiki kyenafananya
[u] Is. 46. 5. nāwe, ai omuwala wa Yerusalemi?
Kiki kyenenkanya nāwe, nkusanyuse, ai omuwala wa Sayuni atamanyi musaja?
Kubanga [w] ekitulikyo kinene ngenyanja: āni aūza okukuwonya?
[w] Ez. 26. 3. 14 [y] Bana'bibo bakulabi'de okwolesebwa okutalimu okwobusirusiru;
[y] Yer. 2. 8; 23. 16. [z] Sō tebakunyonyo'de obutali bu-
[z] Is. 58. 1.

tūkirivubwo, [a]okukomyawo o-
busibebwo:
Naye bakulabi'de [b]emigugu egita-
limu nensonga ezokugobebwa.
15 Bona abaitawo bakukubira mu nga-
lo;
Basōza nebanyenyereza omutwe
gwābwe omuwala wa Yerusalemi
(nga bogera nti)
Kino kye kibuga abantu kyebāitā-
nga nti Cbulūngi obwātūkirira,
[c]Esanyu eryensi zona?
16 [d]Abalabebo bona bakwasami'de
nyo akamwa kābwe;
Basōza nebaluma obujigi; bogera
nti Tumumize;
Mazima luno lwe lunaku lwetwasū-
bira; tulusānze, [e]tululabye.
17 [f]Mukama akoze ekyo kyeyatēsa;
Atūkiri'za ekigambokye kyeyalagira
mu naku eze'da;
Asu'de 'sō tasāsi'de:
Era awa'de omulabe okukusanyu-
kirako,
Agulumizi'za e'jembe lyabo abaku-
kyāwa.
18 Omutima gwābwe gwakābira Mu-
kama:
[g]Ai bugwe owomuwala wa Sayuni,
amaziga gakulukute ngomu'ga e-
misana nekiro;
Tewewu'muza nakatono; [i]emunyi
lyerisolyo terekāngayo.
19 Golokoka, okābe ekiro ebisisimuka
webisokera;
Fuka omutimagwo [k]ngama'zi mu
maso ga Mukama:
Imusa emikonogyo gyāli olwobula-
mu bwabānabo abato,
Abagala okufa enjala buli lugūdo
werusibuka.
20 Tunula, ai Mukama, olabe bwali
gwokoze bwotyo!
[l]Abakazi balirya ebibala byābwe,
abāna ababūsibwabūsibwa mu
mikono (gyābwe)?
[m]Kabona ne na'bi bali'tirwa mu
kifo ekitukuvu ekya Mukama?
21 Omulenzi nomuka'de bagalami'de
ku 'taka mu ngūdo;
Abawala bānge nabalenzi bānge
bagu'de nekitala:
[n]Oba'ti'de ku lunaku olwobusū-
ngubwo; o'se 'sō tosāsi'de.
22 Oise entīsa zānge okukung'ana o-
kuva enjui zona nga ku lunaku
olwokukung'ana okutukuvu,
Sō tewali eyawona newakuba'de
eyasigalawo ku lunaku olwobu-
sūngu bwa Mukama:
Abo benabūsabūsa nendera omula-
be wānge abamazewo.

3 'Nze ndi muntu oyo [a]eyalaba
enaku [b]olwomu'go ogwobusūngu-
bwe.
2 Yantwāla [c]nāntambuliza mu kizi-
kiza 'sō si mu musana.
3 Mazima tata kundetako mukonogwe okuzibya obu'de.
4 Omubiri gwānge ne'diba lyānge abika'dii'za; amenye amagūmba gānge.
5 Anzimbi'deko nānetōlōza omusūsa nokulūmwa.
6 [d]Antūzi'za mu bifo ebyekizikiza ngābo aba'fa e'da.
7 Ankome'de nokuīnza [e]nesiīnza kufuluma; azitoye'za olujegere lwānge.
8 Wewawo, [f]bwenkāba nenkuba endūlu okubērwa, a'galira okusaba kwānge.
9 Akome'de amakubo gānge namainja amateme, akyāmi'za empitiro zānge.
10 Ali gyendi nge'dubu etēga, ngempologoma eri mu bifo ebyekyāma.
11 Akyāmi'za olugendo lwānge, nāntāgulatāgula; ansamāliri'za.
12 Anānu'de omutegogwe, [g]nāntekawo okuba sabawa wakasāle.
13 [i]Aingizi'za mu meme yānge ebiri mu mufukogwe.
14 Nfūse ekyokusekererwa eri abantu bānge bona; [k]noluīmba lwābwe okuzibya obu'de.
15 Anzi'kusi'za obubalagaze, [l]a'nyii-'za abusinso,
16 Era amenye amanyo gānge noluinjainja, ambi'seko e'vu.
17 Era wayāwula ememe yānge okuba ewala nemirembe; nerabira omukisa bwegufanana.
18 Nenjogera nti Amānyi gabuze, nokusūbira kwānge okuva eri Mukama.
19 'Jukira enaku zānge nobuinike bwānge, abusinso nomusūsa.
20 Ememe yānge ekyabi'jukira, era ekutamye munda yānge.
21 Nki'jukira ekyo, kyenvu'de mbēra nokusūbira.
22 (Kwe) kusāsira kwa Mukama 'fe obutamalwawo, [m]kubanga ekisakye teki'gwāwo.
23 Kiba kigya [n]buli nkya; [o]obwesigwabwo bungi.
24 Mukama gwe [p]mugabo gwānge, ememe yānge bweyogera; kyenāva 'musūbira.
25 Mukama aba mulūngi eri abo [r]abamulindirira, eri ememe emunonya.
26 Kirūngi omuntu [s]okusūbirānga nokulindirānga obulokozi bwa Mukama ngatere'de.
27 [t]Kirūngi omuntu [u]okusitula ekikoligo mu butobwe.
28 Atūle ye'ka asirike, kubanga akimuta'deko.

[a] Yer. 30. 3.
[b] Yer. 23. 33.
[c] Zab. 48. 2.
[d] Kung. 3. 46–48, 49–51.
[e] Zab. 35. 21.
[f] Lev. 26. 16 neb.
[g] Yer. 22. 29.
[i] Zab. 17. 8.
[k] 1 Sam. 7. 6.
[l] Yer. 19. 9. Kung. 4. 10.
[m] 2 Byom. 36. 17. Yer. 6. 11.
[n] Kung. 3. 43.
[a] Yer. 20. 18.
[b] Zab. 2. 19.
[c] Is. 5. 30.
[d] Zab. 88. 5, 6; 143. 3.
[e] Zab. 88. 8.
[f] Zab. 22. 2.
[g] Yob. 16. 12.
[i] Yob. 6. 4.
[k] Yob. 30. 9. Zab. 69. 12.
[l] Yer. 9. 15.
[m] Mala. 3. 6.
[n] Yob. 7. 18.
[o] Zab. 36. 5.
[p] Zab. 16. 5.
[r] Zab. 130. 6. Is. 30. 18.
[s] Zab. 37. 7.
[t] Zab. 94. 12; 119. 71.
[u] Mat. 11. 29.

29 [w]Ateke akamwāke mu nfūfu obanga mpo'zi wanābawo okusūbira.
30 [y]Awe e'tamalye eri oyo amukuba; a'kute okuvumibwa.
31 Kubanga Mukama talisūla enaku zona.
32 Kuba newakuba'de ngaleta obuinike, naye alikwatibwa ekisa ngolufulube lwokusāsirakwe bweruli.
33 Kubanga [z]tagenderera kubonyabonya newakuba'de okulūma abāna babantu.
34 Okulinyirira nekigere abasibe bona abomunsi,
35 Okukyāmya ensōnga yomuntu mu maso goyo ali wa'gulu enyo,
36 Nokulya ensōnga, ebyo Mukama tabisima.
37 [a]Ani oyo ayogera nekitūkirira, Mukama nga takiragi'de?
38 Mu kamwa koyo ali wa'gulu enyo temuvamu ebibi nebirūngi?
39 Omuntu omulamu yemulugunyiza ki, omuntu olwokubonerezebwa olwebibibye?
40 Tukebere tukeme emitima gya'fe, tukyūkire nate eri Mukama.
41 [b]Tuimuse emitima gya'fe wamu nengalo za'fe eri Katonda mu 'gulu.
42 Tusobe'za era tujēmye; tosonyiye.
43 Otubi'seko obusūngu, notui'ganya; [c]o'se 'sō tosāsi'de.
44 Webi'seko ekire, [d]okusaba (kwa-'fe) kuleme okuguka (okutūkayo).
45 Otufu'de [e]ngempitambi nebisasiro wakati mu mawānga.
46 [f]Abalabe ba'fe bona batwasami'de nyo akamwa kābwe.
47 Entīsa nobunya bitutūseko, okunyagibwa nokuzikirira.
48 [g]Eriso lyānge likulukuta emi'ga egyama'zi olwokuzikirira kwomuwala wabantu bānge.
49 Eriso lyānge litonya, terirekayo, terita nakatono,
50 Okutūsa Mukama lwanātunula wansi nālaba ngaima mu 'gulu.
51 Eriso lyānge linakuwaza ememe yānge olwabawala bona abekibuga kyānge.
52 Bancoce'de dala nyo [i]ngenyonyi, ababa abalabe bānge [k]awatali nsōnga.
53 Bamazewo obulamu bwānge [l]munju eyobunya, era bansu'deko e'jinja.
54 [m]Ama'zi gākulukuta ku mutwe gwānge; nenjogera nti [n]Mali-'dwawo.
55 Nakābira erinyalyo, ai Mukama, nga nyima munju eyobunya eya wansi enyo.
56 Nowulira e'dobozi lyānge; tokisa kutukwo ku'sa mu'ka kwānge, okukāba kwānge.
57 [o]Wasembera ku lunaku kwenakukābirira: noyogera nti Totya.
58 Ai Mukama, wawoza ensōnga ememe yānge; wanunula obulamu bwānge.
59 Ai Mukama, olabye okujōgebwa kwānge; [p]nsalira omusāngo.
60 Olabye e'gwānga lyona lyebawalana, nenkwe zona zebansalira.
61 Owuli'de okuvuma kwābwe, ai Mukama, nenkwe zona zebansalira;
62 Emimwa gyabo abāngolokokerako nebyo byebandowōlezako okuzibya obu'de.
63 Tunulira okutūla kwābwe nokuimuka kwābwe; 'nze ndi luīmba lwābwe.
64 [r]Olibasasula empēra, ai Mukama, ngomulimu bweguli ogwemikono gyābwe.
65 [s]Olibawa omutima oguka'kanya-'de, ekikolimokyo eri bo.
66 Olibai'ganya nobusūngu, nobazikiriza [t]okuva wansi we'gulu lya Mukama.

4 Zabu ngeyōnōnese! zābu enūngi enyo nyini (nga) efūse!
Amainja agomukifo ekitukuvu gafukibwa buli lugūdo werusibuka.
2 Batabani ba Sayuni abomuwendo omungi, abenkana zābu enūngi,
Nga baiti'dwa [a]nsuwa za būmba, omulimu gwemikono gyomubūmbi!
3 Era nemisege gi'gyayo amabēre, giyōnsa abāna bagyo:
Omuwala wabantu bānge afūse mukāmbwe nga [b]bamāya mu 'dūngu.
4 Olulimi lwomwāna ayōnka lwega-'se nekibunokye olwenyōnta:
[c]Abāna abato basaba e'mere, 'sō tewali abagibegera.
5 Abālyānga nga benānya bawubālira mu ngūdo:
Abākulira mu ngoye entwakāvu bawāmbatira mungo.
6 Kubanga obutali butūkirivu bwomuwala wabantu bānge businga obunene ekibi kya Sodomu,
[d]Ekyasūlibwa nga mu kasēra, 'sō tewali eyaki'sāko omukono.
7 Abakūngu bāli balongōfu okusinga omuzira, bāli bēru okusinga amata,
Emibiri gyābwe gyasinga amainja amatwakāvu okumyuka, bāli banyīrivu nga safiro:
8 Amaso gābwe gāsinga ekisirīza okudugala; tebamanyibwa mu ngūdo:

[w] Yob. 42. 6.
[y] Is. 50. 6. Mat. 5. 39.
[z] Beb. 12. 10.
[a] Zab. 33. 9.
[b] Zab. 25. 1; 119. 48.
[c] Kung. 2. 21.
[d] Iu. 8.
[e] 1 Kol. 4. 13.
[f] Kung. 2. 16, 17; 4. 16, 17.
[g] Zab. 119. 136.
[i] Zab. 11. 1.
[k] Zab. 35. 19.
[l] Yer. 37. 16; 38. 6, 9, 10.
[m] Zab. 69. 2.
[n] Zab. 88. 5.
[o] Yak. 4. 8.
[p] Zab. 9. 4.
[r] Zab. 28. 4.
[s] Yer. 11. 20.
[t] Ma. 25. 19. Yer. 10. 11.
[a] Yer. 19. 11.
[b] Yob. 39. 13-17.
[c] Kung. 2. 11, 12.
[d] Lub. 19. 25. 2 Pet. 2. 6. Yud. 7.

E'diba lyābwe lyega'se namagūmba
gābwe; likaze, lifūse ngomu'go.
9 Aba'ti'dwa nekitala basinga abo
aba'ti'dwa nenjala;
Kubanga abo bayōngobera nga ba-
fumiti'dwa olwokubulwa ebibala
ebyomunimiro.
e Ma. 28. 56, 57. f Kung. 2. 20. 10 e Abakazi abokusāsira okungi bafu-
mbye abāna bābwe bo f nemiko-
no gyābwe bo;
Babānga ba kulya gyebali mu kuzi-
kirira kwomuwala wabantu bānge.
11 Mukama atūkiri'za ekiruikye, era
afuki'de dala obusūngubwe obu-
kāmbwe;
Era akumye omuliro mu Sayuni
ogwōke'za emisingi gyakyo.
12 Bakabaka bensi teba'kiriza, newa-
kuba'de bona abatūla munsi
zona,
Ngomulabe noyo abakyāwa agenda
okuingira mu miryāngo Egyeye-
rusalemi.
g Yer. 5. 31; 6. 13. Ez. 22. 26, 28. Zef. 3. 4. i Mat. 23. 31, 37. 13 g Lwa bibi bya bana'bi bāmu nobu-
tali butūkirivu bwa bakabona
bāmu,
i Abayiwa omusai gwabatūkirivu
wakati mukyo.
14 Bawaba ngabazibe bamaso mu ngū-
do, bōnōnese nomusai,
Nokuīnza abantu nebataīnza kuko-
ma ku byambalo byābwe.
k Lev. 13. 45. 15 Muvewo, bwebābalāngira, nti k Ekī-
tali kirongōfu! muvewo, muve-
wo, temukomako:
Bweba'duka nebawaba, abantu ne-
bogera mu mawānga nti Teba-
kyabēra (wano) nate.
16 Obusūngu bwa Mukama bubasāsā-
nyi'za; takya'sāyo mwoyo eri bo:
Tebatya maso ga bakabona, teba-
ganza baka'de.
17 Amaso ga'fe gakyaziba (nga tutu-
nulira) l okubērwa kwa'fe okuta-
liko kyekugasa:
l 2 Basek. 24. 7. Yer. 37. 7. m Is. 30. 5, 6. Bwetwalindirira twalindirira m e-
gwānga eritaīnza kulokola.
n 2 Basek. 25. 4, 5. 18 n Bacoca ebisinde bya'fe, nokuīnza
netutaīnza kutambulira mu ngū-
do za'fe:
Enkomerero ya'fe enetera kutūka,
enaku za'fe zitūkiri'de; kubanga
enkomerero ya'fe etūse.
o Yer. 4. 13. 19 Abatui'ganya o basinga embiro e-
mpūngu ezomu'bānga:
Bātucocera ku nsozi, bātutēgera mu
'dūngu.
20 Omu'ka ogwomunyindo za'fe, oyo
Mukama gweyafukako amafuta,
p yakwatibwa mu bunya bwābwe;
p Ez. 12. 13; 19. 4, 8. Gwetwayogerako nti Tulitūla mu
mawānga wansi wekisīkirize kyo-
yo.
21 Sanyuka ojaguze, ai omuwala wa
Edomu abēra munsi ya r Uzi:
r Yer. 25. 20. s Yer. 25. 15. s Ekikōmpe kiriguka kiritūka ne
ku'gwe; olitamīra newebi'kula.
22 Okubonereza obutali butūkirivubwo
kutūkiri'de, ai omuwala wa Sa-
yuni;
Takyakutwāla nate mu busibe:
Alibonereza obutali butūkirivubwo,
ai omuwala wa Edomu;
Alikunyonyola ebibibyo.

5 a 'Jukira, ai Mukama, ebitu'ji'de: a Zab. 89. 50.
Tunula olabe okuvumibwa kwa'fe.
2 b Obusika bwa'fe bukyūse okuba b Zab. 79. 1.
obwaba'na'gwānga,
Enyumba za'fe okuba ezabatali ba'fe.
3 Tuli bamulekwa, 'sō tetulina baki-
ta'fe,
Banya'fe bali nga ba'na'mwāndu.
4 Tunywe'de ama'zi ga'fe lwa bintu;
Enku za'fe bazituguza.
5 Abatucoca batūse ku nsingo za'fe:
Tukōye 'sō tetulina kiwu'mulo.
6 Tubagolole'de Abamisiri emikono,
Nabāsuli olwoku'kuta e'mere.
7 Bakita'fe bāyōnōna 'sō tebaliwo;
Na'fe twetise obutali butūkirivu
bwābwe.
8 c Aba'du batufuga: c Nek. 2. 10, 19.
Tewali wa kutulokola mu mukono
gwābwe.
9 Tufuna e'mere ya'fe lwa kusingawo
bulamu bwa'fe
Olwekitala ekyomu'dūngu.
10 d E'diba lya'fe liduga'de ngakabiga. d Zab. 119. 83.
Olwolubugumu olwenjala olwōkya.
11 e Bākwatira abakazi mu Sayuni, e Is. 13. 16. Zek. 14. 2.
Abawala abatamanyi musaja mu
bibuga bya Yuda.
12 Abakūngu bāwanikibwa nomukono
gwābwe:
Amaso gabaka'de tebāga'sāmu kitī-
bwa.
13 Abalenzi bāsitula f olubengo, f Balam. 16. 21.
Nabāna abato besitala nga betika
enku.
14 Abaka'de bawe'dewo mu mulyāngo,
Abalenzi baleseyo okuūmba kwābwe:
15 Esanyu eryomumutima gwa'fe liko-
mye;
Okuzīna kwa'fe kufūse okuwubāla.
16 Engule egu'de evu'de ku mutwe
gwa'fe:
Zitusānze! kubanga twōnōnye.
17 Omutima gwa'fe kyeguvu'de guyō-
ngobera;
Olwebyo amaso ga'fe kyegavu'de
gaimbāla;
18 Olwolusozi lwa Sayuni, olulekе-
'dwawo;
Ebibe bitambulira okwo.
19 g 'Gwe, ai Mukama, obērera enaku g Zab. 9. 7; 102. 12 Kab. 1. 12.
zona;
i Entebeyo ebawo okuva ku mire- i Zab. 45. 6.
mbe okutūka ku mirembe (gyona).
20 k Lwaki okutwerabira enaku zona, k Zab. 13. 1.
Notuleka ebiro ebyenkani'de wano?
21 l Tukyūse gyoli, ai Mukama, na'fe l Zab. 80. 3, 7, 19.
tunākyūsibwa;
Enaku za'fe ozi'ze bugya nge'da.
22 Naye otusūli'de dala,
Otusunguwali'de nyo.

EKITABO
KYA
NA'BI EZEKIERI.

1 Awo olwātūka mu mwāka ogwamakumi asatu mu (mwezi) ogwokuna ku (lunaku) olwomwezi olwokutāno, bwenali ndi mu basibe ku ma'bali gomu'ga Kebali; [a] e'gulu neribi'kulibwa, [b] nendaba okwolesebwa kwa Katonda. Ku (lunaku) olwokutāno olwomwezi, gwe gwali omwāka ogwokutāno [c] ogwokusibibwa kwa kabaka Yekoyakini, ekigambo kya Mukama neki'jirira dala Ezekieri [d] kabona mutabani wa Buzi munsi Eyabakaludaya ku ma'bali gomu'ga Kebali; [e] omukono gwa Mukama negubēra kuye eyo.
4 Awo nentunula, era, laba, embuyaga ezikūnta olwamānyi nezifuluma [f] ebukika obwa kono, ekire ekinene nomuliro ogwezingazinga nokumasamasa okukyetōlo'de, era mugwo wakati nemuva ngebala eryazābu etabu'dwamu efeza, eriva mu muliro wakati. Era mugwo wakati nemuva ekifananyi [g] ekyebiramu bina. Nembala yabyo yali bweti; byalina ekifananyi ekyomuntu. Era buli kimu kyalina obwenyi buna, era buli kimu kubyo kyalina ebiwawātiro bina. Nebigere byabyo byali bigere bigolokofu; ne munda webigere byabyo nga mufanana munda wekigere kyenyana: era nga bitangālija ngebala eryekikomo ekizigule. Era [i] byalina emikono gyomuntu wansi webiwawātiro byabyo ku mbirīzi zabyo enya: era ebyo ebina byalina obwenyi bwabyo nebiwawātiro byabyo (bwebiti); ebiwawātiro byabyo byaga'tibwa buli kiwawātiro ne ki'nakyo; tebyakyūka bwebyatambula; byagenda buli kimu nga byesimbye. Ekifananyi kyobwenyi bwabyo, byalina obwenyi bwomuntu; era ebyo ebina byalina obwenyi bwempologoma ku lubirīzi olwadyo; era ebyo ebina byalina obwenyi bwente ku lubirīzi olwa kono; ebyo byona byalina nobwenyi bwempūngu. Nobwenyi bwabyo nebiwawātiro byabyo byali nga byāwuse wa'gulu; (ebiwawātiro) bibiri ebya buli kimu byaga'tibwa wamu, [k] nebibiri byasānikira emibiri gyabyo. Era buli kimu byagenda nga byesimbye: [l] omwoyo gyegwabānga gugenda, gyebyagenda; te-

[a] Mat. 3. 16. Yok. 1. 51. Kub. 19. 11.
[b] Ez. 8. 3; 40. 2.
[c] 2 Basek. 24. 12, 15.
[d] Yer. 1. 1.
[e] Ez. 3. 22; 33. 22; 37. 1.
[f] Yer. 1. 13.
[g] Kub. 4. 6 neb.
[i] Ez. 10. 8, 21.
[k] Is. 6. 2.
[l] Iu. 20.

13 byakyūka bwebyagenda. Ekifananyi kyebiramu ebyo, embala yabyo yali ngebisiriza ebyomuliro ebyāka, ngembala [m] eyemimuli; yayāmbukānga ne'kira wakati mu biramu ebyo: era omuliro nga gumasamasa ne mu muliro nemuva enjota.
14 Ebiramu nebi'dukana mbiro nebikomawo ngekifananyi [n] ekyokuyānsa kwe'gulu. Awo [o] bwenali nga ntunulira ebiramu ebyo, laba, namuziga ku 'taka ku ma'bali gebiramu, buli bwenyi ku bwenyi bwabyo obuna (namuziga) omu. Embala eya banamuziga nomulimu gwābwe bāfanana ebala erya berulo: era abo abana bālina ekifananyi kimu: nembala yābwe nomulimu gwābwe byali [p] nga namuziga ali wakati wa namuziga. Bwebātambulānga bātambulirānga ku mbirīzi zābwe enya: tebākyūka bwebātambula. Obwekulungirivu bwābwe bwāli buwānvu, bwa ntīsa; era abo abana balina obwekulungirivu bwābwe nga bu'ju'de amaso enjui zona. Era ebiramu bwebyatambulānga, banamuziga bātambulirānga ku ma'bali gabyo: era ebiramu bwebyasitulibwānga okuva ku 'taka, banamuziga bāsitulibwānga. [r] Omwoyo buli gyegwabānga gugenda, gyebāgendānga; eyo omwoyo gyegwabānga gugenda: ne banamuziga bāsitulibwānga ku ma'bali gabyo; kubanga omwoyo ogwekiramu gwali mu banamuziga.
21 Ebyo bwebyatambulānga, ne bano bātambulānga; era ebyo bwebyaimirirānga, ne bano bāimirirānga; era ebyo bwebyasitulibwānga okuva ku 'taka, banamuziga bāsitulibwa ku ma'bali gabyo: kubanga omwoyo ogwekiramu gwali mu banamuziga. Era wa'gulu womutwe ogwekiramu wāliwo ekifananyi ekye'bānga, ngebala erya [s] kulusitalo owentīsa, nga kitīmbibwa ku mitwe gyabyo wa'gulu. Era wansi we'bānga ebiwawātiro byabyo byali bigolokofu, ekimu nga kyolekera ki'nakyo: buli kimu kyalina bibiri ebyasānikira erui, na buli kimu kyalina bibiri ebyasānikira erui ku mibiri gyabyo. Era bwebyatambulānga, nempulira okuwūma kwebiwawātiro byabyo ngokuwūma kwa-

[m] Kub. 4. 5.
[n] Dan. 10. 6.
[o] Ez. 10. 2, 6.
[p] Ez. 10. 10.
[r] Iu. 12. Ez. 10. 17.
[s] Kub. 4. 6.

ma'zi amangi, [t]nge'dobozi [u]Lyomuīnza webintu byona, okuwūma okwoluyogāno ngokuwūma kwe-
'gye: bwebyaīmirirānga, nebi'sā
25 ebiwawātiro byabyo. Era wāliwo e'dobozi wa'gulu we'bānga eryali wa'gulu wemitwe gyabyo: bwebyaīmirirānga, nebi'sā ebiwawātiro
26 byabyo. Era wa'gulu we'bānga eryali wa'gulu wemitwe gyabyo kwaliko ekifananyi ekyentebe, ngembala [w]eye'jinja eya safiro: ne ku kifananyi ekyentebe kwaliko ekifananyi ngembala eyomuntu kuyo
27 wa'gulu. Nendaba ngebala eryezabu etabu'dwamu efeza, ngembala eyomuliro munda muyo enjui zona, okuva ku mbala yekiwatokye nokwāmbuka; era okuva ku mbala yekiwatokye noku'ka, nalaba ngembala eyomuliro, era wāliwo oku-
28 masamasa okumwetōlo'de. [y]Ngembala eya musoke aba [z]ku kire ku lunaku olwenkuba, bwetyo bweyali embala eyokumasamasa enjui zona. Eno ye yali embala eyekifananyi [a]ekyekitībwa kya Mukama. Awo [b]bwenakiraba, nenvūnama amaso gānge, nempulira e'dobozi lyoyo eyayogera.

2 Nāng'amba nti [a]Omwāna womuntu, īmirira nebigerebyo, nānge
2 nāyogera nāwe. Kale [b]omwoyo neguingira mu'nze bweyayogera nānge, negunyīmiriza nebigere byānge; nempulira oyo eyayogera nā-
3 nge. Nāng'amba nti Omwāna womuntu, nkutumira abāna ba Isiraeri, eri amawānga amajēmu, abanjēme'de: bo ne bajaja bābwe bānsobyānga okutūkira dala ku luna-
4 ku olwa lero. Nabāna ba kye'jo, era ba mitima mika'kanyavu; nkutumira abo: era olibagamba nti Bwati bwayogera Mukama Kato-
5 nda. Nabo, obanga banāwulira, obanga banālekayo, [kubanga nyumba njēmu,] era naye [c]balinanya
6 nga mubo muba'demu na'bi. Nāwe, omwāna womuntu, [d]tobatyānga, 'sō totyānga bigambo byābwe, newakuba'de emyeramanyo nama'gwa nga biri nāwe, era ngobēra mu njaba ezobusagwa: totyānga bigambo byābwe, 'sō tokeng'ēntererwānga olwamaso gābwe, newakuba'de nga
7 nyumba njēmu. Era [e]olibagamba obigambo byānge, obanga banāwulira, obanga banālekayo: kubanga
8 bajēmu nyo nyini. Naye 'gwe, omwāna womuntu, wulira kyenkugamba; tobānga 'gwe mujēmu ngenyumba eyo enjēmu: yasama aka-
9 mwāko [f]olye ekyo kyenkuwa. Awo bwenatunula, laba, omukono negugololwa eri 'nze; era, laba, omu-
zīngo gwekitabo nga guli omwo;
10 nāgwānjululiza mu maso gānge; era gwawandikibwa [g]munda ne kungulu: era [h]mwawandikibwamu okuwubāla nokukungubaga nobuinike.

3 Awo nāng'amba nti Omwāna womuntu, lya ekyo kyosānga; lya omuzīngo guno, ogende ogambe
2 enyumba ya Isiraeri. Awo nenjasama akamwa kānge nāndīsa omu-
3 zīngo. Nāng'amba nti Omwāna womuntu, īsa olubutolwo, o'juze ebyendabyo omuzīngo guno gwenkuwa. [a]Kale nengulya, neguba mu kamwa kānge [b]ngomubisi gwenjuki okuwōmerera.
4 Awo nāng'amba nti Omwāna womuntu, genda otūke eri enyumba ya Isiraeri, oyogere nabo ebigambo
5 byānge. Kubanga totumi'dwa eri e'gwānga eryenjogera gyotomanyi era abolulimi oluzibu, wabula eri
6 enyumba ya Isiraeri; si eri amawānga amangi abenjogera gyotomanyi era abolulimi oluzibu, botoīnza kutegēra bigambo byābwe. Mazima [c]singa nkubatumi'de bo, ba-
7 ndikuwuli'de. Naye enyumba ya Isiraeri tebalikuwulira; kubanga tebalimpulira 'nze: kubanga enyumba yona eya Isiraeri ba kyenyi kikalubo era ba mutima muka'ka-
8 nyavu. Laba, nkalubi'za amasogo awali amaso gābwe, nekyenyikyo nkikalubi'za awali ekyenyi kyābwe.
9 Nfu'de ekyenyikyo ngalimasi okukaluba okusinga e'jinja eryembālebāle: tobatyānga, 'sō tokeng'ēntererwānga olwamaso gābwe, newa-
10 kuba'de nga nyumba njēmu. Era nate nāng'amba nti Omwāna womuntu, ebigambo byānge byona byendikubūlira, bi'kirize mu muti-
11 magwo, owulire namatugo. Era genda otūke eri abo abobusibe, eri [d]abāna ababantubo, oyogere nabo obabūlire nti Bwati bwayogera Mukama Katonda, obanga banāwulira, obanga banālekayo.
12 Awo [e]omwoyo negunsitula, nempulira enyuma wānge e'dobozi eryokuwulukuka okunene (nga lyogera nti) Ekitībwa kya Mukama
13 kyebazibwe okuva mu kifokye. Awo (nempulira) okuwūma kwebiwawātiro [f]byebiramu nga bikomaganako, nokuwūma kwa banamuziga ku ma'bali gabyo, okuwūma kwokuwulu-
14 kuka okunene. Awo omwoyo negunsitula neguntwāla: neng'efida nga ndiko obuinike nomwoyo gwānge nga gubugumye, omukono gwa Mukama neguba gwa mānyi ku'nze.
15 Awo nendyoka nji'ja eri abobusibe Eterabibu, abābēra [g]ku mu'ga Kebali, ne mu kifo mwebābēra; ne-

[t] Yob. 37. 4, 5. Zab. 29. 3, 4; 68. 33.
[u] Lub. 17. 1.
[w] Kuv. 24. 10.
[y] Kub. 4. 3; 10. 1.
[z] Lub. 9. 13.
[a] Ez. 3. 23; 8. 4.
[b] Yos. 5. 14. Ez. 3. 23. Dan. 8. 17. Bik. 9. 4. Kub. 1. 17.
[a] Dan. 8. 17.
[b] Ez. 3. 24.
[c] Ez. 33. 33.
[d] Yer. 1. 8.
[e] Yer. 1. 7.
[f] Kub. 10. 9.
[g] Kub. 5. 1.
[h] Kub. 10. 10.
[a] Kub. 10. 9, 10.
[b] Zab. 19. 10; 119. 103.
[c] Mat. 11. 21, 23.
[d] Ez. 33. 2.
[e] 1 Basek. 18. 12. Ez. 8. 3; 11. 1, 24; 43. 2. Mat. 4. 1. Luk. 4. 1.
[f] Ez. 1. 5, 15.
[g] Ez. 1. 1.

ntūla awo mubo nga nsamāliri'de
ne'mala enaku musānvu.
16 Awo olwātūka enaku musānvu
bwezaitawo, ekigambo kya Mukama
17 nekinji'jira nga kyogera nti Omwā-
na womuntu, nkufu'de [i] omukūmi
eri enyumba ya Isiraeri: kale wu-
lira ekigambo ekyomukamwa kā-
nge, obawe okulabula okuva gye-
18 ndi. Bweng'amba omubi ntî Toli-
rema kufa; nāwe notomulabula 'sō
toyogera okulabula omubi okuva
mu 'kubolye ebi okuwonya obula-
mubwe: omubi oyo [k] alifira mu bu-
tali butūkirivubwe; naye [l] omusai-
gwe ndiguvunāna mu mukonogwo.
19 Era naye bwolabula omubi, nāta-
kyūka okuleka obubibwe newaku-
ba'de okuva mu 'kubolye ebi, alifi-
ra mu butali butūkirivubwe; naye
20 'gwe ngowonye'za ememeyo. Na-
te [m] omuntu omutūkirivu bwakyū-
ka okuleka obutūkirivubwe, nākola
obutali butūkirivu, nānge [n] nenteka
enkōnge mu masoge, alifa: kuba-
nga tomulabu'de, alifira mu kibikye,
nebikolwabye ebitūkirivu byeyako-
la tebiri'jukirwa; naye omusaigwe
21 ndiguvunāna mu mukonogwo. Era
naye bwolabula omuntu omutūkiri-
vu, omutūkirivu aleme okukola e-
kibi nātakola kibi, mazima aliba mu-
lamu, kubanga alabuse; nāwe ngo-
wonye'za ememeyo.
22 Awo [o] omukono gwa Mukama ne-
guba ku'nze eyo; nāng'amba nti
Golokoka ofulume ogende mu luse-
nyi, nānge ndyogerera nāwe eyo.
23 Awo nengolokoka nenfuluma ne-
ng'enda [p] mu lusenyi: kale, laba, [r] e-
kitībwa kya Mukama nga kiīmiri'de
eyo, ngekitībwa bwekyali kyenalaba
ku lubalama lwomu'ga Kebali: ne-
24 nvūnama amaso gānge. [s] Awo o-
mwoyo neguingira mu'nze negu-
nyīmiriza nebigere byānge, nāyoge-
ra nānge nāng'amba nti Genda we-
25 'galire mu nyumbayo. Naye 'gwe,
omwāna womuntu, laba, baliku'sā-
ko enjegere, nebakusiba nazo, 'sō
26 tolifuluma mubo: era ndyega'sa
olulimirwo nekibunokyo, obēre ka-
siru era oleme okubēra gyebali ane-
27 nya: kubanga nyumba njēmu. Na-
ye bwenjogera nāwe, ndyasamya a-
kamwāko, nāwe olibagamba nti
Bwati bwayogera Mukama Katonda
nti Awulira awulire; noyo alekayo
alekeyo; kubanga nyumba njēmu.

4 Era, omwāna womuntu, we'dirire
e'tofali oliteke mu masogo, oliwa-
2 ndikeko ekibuga, Yerusalemi: oki-
zingize, [a] okizīmbireko ebigo, oki-
tūmireko ekifūnvu; era tekawo e-
nsīsira okukirūmba, okisimbeko e-
3 bitomera enjui zona. Era we'diri-
re ekikalāngo ekyekyūma okitekewo
okuba bugwe owekyūma wakatiwo
nekibuga: oki'sēko amasogo, kale
kirizingizibwa, nāwe olikizingiza.
[b] Ako kaliba kabonero eri enyumba
ya Isiraeri.
4 Era nate galamiririra ku lubirī-
zirwo olwa kono, [c] olutekeko obuta-
li butūkirivu bwenyumba ya Isira-
eri: ngomuwendo gwenaku bwegu-
liba zoligalamiririra kulwo, bwolye-
tika obutali butūkirivu bwābwe.
5 Kubanga nta'dewo emyāka egyobu-
tali butūkirivu bwābwe okuba gyo-
li omuwendo gwenaku, enaku ebi-
kumi bisatu mu kyenda: bwotyo
bwolyetika obutali butūkirivu o-
6 bwenyumba ya Isiraeri. Era nate
bwoliba ngomaze ezo, oligalamiri-
rira ku lubirīzirwo olwadyo, olyetī-
ka obutali butūkirivu obwenyumba
ya Yuda: enaku amakumi ana, bu-
li lunaku mwāka, bwenabutekera-
7 wo gyoli. Era o'sē amasogo eri o-
kuzingizibwa Kweyerusalemi, omu-
konogwo nga gubi'ku'dwako; era
8 olikiragulirako. Era, laba, nkute-
kako enjegere, 'sō tokyūkānga (o-
kugalamiririra) ku lubirīzi olulala.
okutūsa lwolimala enaku ezokuzi-
9 ngizakwo. Era wetwālire eng'āno
ne sayiri nebijanjālo ne kāwo no-
muwemba nobulo, obiteke mu kintu
ekimu, wegoyere omugāti nabyo;
ngomuwendo gwenaku zoligalami-
ririra ku lubirīzirwo, enaku ebiku-
mi bisatu mu kyenda, bwonolīrā-
10 ngako bwotyo. Ne'mereyo gyono-
lyānga enepimibwānga, sekeri ama-
kumi abiri buli lunaku: onogirīrā-
11 nga mu ntūko zayo. Era ononywā-
nga ama'zi agagerebwa, ekitūndu
ekya [d] ini ekyomukāga: ononywe-
12 rānga mu ntūko zago. Era onogi-
rīrānga nga migāti gya sayiri, era
onogigyōkerānga namazi agava mu
13 bantu, bo nga balaba. Awo Muka-
ma nāyogera nti Era bwebatyo [e] na-
bāna ba Isiraeri banālyānga e'mere
yābwe nga si nongōfu mu mawā-
14 nga gyendibagobera. Awo nenjo-
gera nti Wowe, Mukama Katonda!
laba ememe yānge teyōnōnebwā-
nga: kubanga [f] okuva ku buto bwā-
nge na buli kati siryānga kwekyo
[g] ekifa kyo'ka newakuba'de [i] ekitā-
gu'dwa ensolo; 'sō [k] nenyama eyo-
muzizo teingirānga mu kamwa kā-
15 nge. Awo nālyoka ang'amba nti La-
ba, nkuwa'de obu'sa bwente mu kifo
kyamazi agabantu, era onolongōse-
16 rezānga okwo omugātigwo. Era
nate nāng'amba nti Omwāna wo-
muntu, laba, [l] ndimenya omu'go o-
gwomugāti mu Yerusalemi: kale
banālyānga omugāti nga bagupima
era nga beralikirira; era banānywā-
nga ama'zi nga bagagera era nga
17 basamālirira: babulwe omugāti na-

[i] Is. 52. 8; 56. 10. Yer. 6. 17. Ez. 33. 2,6.
[k] Ez. 18. 18. Yok. 8. 21, 24.
[l] Ez. 18. 13; 33. 6, 8.
[m] Ez. 18. 24.
[n] Yer. 6. 21. Ez. 14. 3.
[o] Ez. 1. 3.
[p] Ez. 37. 1.
[r] Ez. 1. 28.
[s] Ez. 2. 2.
[a] 2 Basek. 25. 1.
[b] Ez. 12. 6, 11; 24. 24, 27.
[c] Ez. 44. 10, 12.
[d] Ez. 44. 24.
[e] Dan. 1. 8. Kos. 9. 3.
[f] Bik. 10. 14.
[g] Lev. 7. 24.
[i] Kuv. 22. 31.
[k] Lev. 7. 18.
[l] Lev 26. 26.

ma'zi, era basamāliriragane, nebayōngoberera mu butali butūkirivu bwābwe.

5 NĀWE, omwāna womuntu, 'dira
ekitala ekyobwōgi, okye'dirire nga-
kamwāno akomumwi, [a] okiise ku
mutwegwo ne ku kirevukyo: kale
notwāla eminzāni okupima, oyāwu-
2 le mu nviri. Ekitūndu ekyokusatu
okyōkerānga mu muliro wakati mu
kibuga, [b] enaku ezokuzingiza nga
zitūkiri'de; nekitūndu ekyokusatu
oki'dirānga, notema nekitala oku-
kyetōlōla; nekitūndu ekyokusatu
okisāsānyizānga eri empewo, nānge
[c] ndisōwola ekitala ekiribagoberera.
3 Era otwālāngako omuwendo gwazo
si nyingi nozisiba mu kirengekyo.
4 Era ne kwezo otwālāngako, ozisūle
mu muliro wakati, ozōkere mu mu-
liro; muzo omuliro mweguliva ogu-
libuna enyumba yona eya Isiraeri.
5 Bwati bwayogera Mukama Kato-
nda nti Kino kye Yerusalemi: nki-
ta'de wakati mu mawāuga, nensi
6 zikyetōlo'de. Era kyajēmera emi-
sāngo gyānge nga kikola obubi oku-
singa amawānga, era (kijēme'de)
amatēka gānge okusinga ensi ezi-
kyetōlo'de: kubanga bagānyi emi-
sāngo gyānge, namatēka gānge te-
7 bagatambuli'demu. Mukama Ka-
tonda kyava ayogera bwati nti Ku-
banga muli ba mawale okukira a-
mawānga agabetōlo'de, 'sō temuta-
mbuli'de mu matēka gānge, 'sō te-
muku'te misāngo gyānge, [d] 'sō te-
mukoze ngebiragiro bwebiri ebya-
8 mawānga agabetōlo'de; Mukama
Katonda kyava ayogera bwati nti
Laba, 'nze, 'nze mwēne, ndi mula-
bewo; era nditūkiriza emisāngo
wakati mu'gwe amawānga nga ga-
9 laba. Era ndikolera mu'gwe [e] ekyo
kyesikolānga, era kyesigenda ku-
kola nate ekiri bwekityo, olwemizi-
10 zogyo gyona. [f] Bakitābwe kyeba-
liva balira abāna wakati mu'gwe,
nabāna balirya bakitābwe: era ndi-
tūkiririza emisāngo mu'gwe, neki-
tūndukyo kyona ekifi'sewo ndikisā-
11 sānyiza eri empewo zona. Kale,
nga bwendi omulamu, bwayogera
Mukama Katonda, kubanga [g] wayō-
nōna awatukuvu wānge nebibyo
byona ebyebi've nebibyo byona e-
byemizizo, nānge kyendiva nkuke-
ndēza; 'sō namaso gānge tegalisō-
nyiwa 'sō nānge sirikwatibwa kisa.
12 Ekitūndukyo ekyokusatu kirifa [i] ka-
wumpuli, era balimalibwawo nenja-
la wakati mu'gwe; nekitūndu ekyo-
kusatu kirigwa nekitala okukwetō-
lōla; nekitūndu ekyokusatu ndiki-
sāsānyiza eri empewo zona, nensō-
13 wola ekitala ekiribagoberera. Obu-
sūngu bwānge bwebulitūkirira bwe-
butyo, era ndi'kusa ekirui kyānge
kubo, kale [k] ndisanyusibwa: kale
balimanya nga 'nze Mukama njo-
ge'de olwobunyikivu bwānge, bwe-
ndimala okutūkiririza kubo ekirui
14 kyānge. Era nate ndikufūla ama-
tōngo [l] nekivume mu mawānga gona
agakwetōlo'de, [m] abo bona abaitawo
15 nga balaba. Awo kiriba kivume
nekīkīno, ekiigirwako era ekisamā-
lirirwa eri amawānga agakwetōlo-
'de, bwenditūkiririza emisāngo mu-
'gwe nga ndiko obusūngu nekirui,
era nga nenya nekirui: 'nze Mu-
16 kama nkyoge'de: bwendibawereza-
ko [n] obusāle obubi obwenjala obwo-
kuzikiriza, bwendiwereza okubazi-
kiriza: era ndyongera ku'mwe e-
njala, era [o] ndimenya omu'go gwa-
17 'mwe ogwomugāti; era ndibawere-
zako enjala [p] nensolo embi, era zi-
rikufirisa; era kawumpuli nomusai
biriita mu'gwe; era ndikuletako
ekitala; 'nze Mukama nkyoge'de.

6 ERA ekigambo kya Mukama neki-
2 nji'jira nga kyogera nti Omwāna
womuntu, o'sē amasogo eri [a] ensozi
za Isiraeri, oziragule, oyogere nti
3 'Mwe ensozi za Isiraeri, muwulire
ekigambo kya Mukama Katonda:
bwati Mukama Katonda bwagamba
ensozi na [b] busozi, [c] emi'ga [d] nebi-
wōnvu, nti Laba, 'nze, 'nze mwēne,
ndibaletako ekitala, era [e] ndizikiri-
4 za ebifo bya'mwe ebigulumivu. Ne-
byōto bya'mwe birirekebwawo, ne-
bifananyi bya'mwe ebyenjuba biri-
menyeka: era [f] ndisūla abasaja ba-
'mwe aba'tibwa mu maso gebifana-
5 nyi bya'mwe. Era ndigalamiza e-
mirāmbo gyabāna ba Isiraeri mu
maso gebifananyi byābwe, era ndi-
sāsānya amagūmba ga'mwe okwe-
6 tōlōla ebyōto bya'mwe. Mu bifo
byona mwemubēra ebibuga birizisi-
bwa, nebifo ebigulumivu birireke-
bwawo: ebyōto bya'mwe bizisibwe
era birekebwewo, nebifananyi bya-
'mwe bimenyeke bi'gwēwo, nebifa-
nanyi bya'mwe ebyenjuba bitemer-
rwe dala, nemirimu gya'mwe gi'gyi-
7 bwewo. Kale aba'tibwa baligwa
wakati mu'mwe, era [g] mulimanya
8 nga 'nze ndi Mukama. Era [i] naye
ndireka ekitūndu ekifi'sewo, kuba-
nga muliba [k] nabamu abaliwona
ekitala mu mawānga, bwemulisāsā-
9 nyizibwa munsi (nyingi). Kale abo
abaliwona ku'mwe balinji'jukira
nga baima mu mawānga gyebali-
twālibwa nga basibe, bwenamenye-
ka olwomutima gwābwe omwenzi,
oguvu'de ku'nze, [l] nolwamaso gā-
bwe agagenda [m] nga gayenda oku-
goberera ebifananyi byābwe: kale
balyetamwa mu maso gābwe bo
olwobubi bwebakola mu mizizo gyā-

[a] Lev. 21. 5. Ez. 1. 3; 44. 20.
[b] Ez. 4. 8, 9.
[c] Yer. 9. 16.
[d] Yer. 2. 10, 11. Ez. 16. 47. Bal. 2. 14, 15, 27.
[e] Kong. 1. 12. Dan. 9. 12. Am. 3. 2.
[f] Ma. 28. 53. Yer. 19. 9.
[g] 2 Basek. 16. 10-15; 21. 7. 2 Byom. 36. 14. Ez. 8. 3, 5.
[i] Yer. 15. 2. Ez. 6. 11, 12.
[k] Is. 1. 24.
[l] Nek. 2. 17. Yer. 24. 9.
[m] Kung. 2. 15.
[n] Ma. 32. 23, 24.
[o] Lev. 26. 26.
[p] Ma. 32. 24.
[a] Ez. 19. 9; 36. 1, 4, 8.
[b] Ez. 36. 4, 6.
[c] Ez. 35. 8.
[d] Yer. 2. 23.
[e] Lev. 26. 30.
[f] 2 Basek. 23. 14, 16.
[g] Iu. 13. Ez. 7. 4, 9; 11. 10, 12.
[i] Ez. 12. 16; 14. 22.
[k] Yer. 44. 28.
[l] Ez. 20. 7, 24.
[m] Ez. 23. 30.

10 bwe gyona. Era balimanya nga
'nze Mukama: sayogerera bwerēre
ngandibakola obubi buno.
11 Bwati bwayogera Mukama Ka-
tonda nti Kuba nomukonogwo, era
sāmba nekigerekyo, oyogere nti
Wowe! olwemizizo gyona emibi e-
gyenyumba ya Isiraeri: kubanga
baligwa nekitala nenjala ne kawu-
12 mpuli. Ali ewala alifa kawumpu-
li; noyo ali okumpi aligwa nekita-
la; noyo asigalawo nāzingizibwa
alifa enjala: bwentyo bwenditūki-
13 riza ekirui kyānge kubo. Na'mwe
mulimanya nga 'nze ndi Mukama,
[n] abasaja bābwe aba'ti'dwa bweba-
liba mu bifananyi byābwe okwetō-
lōla ebyōto byābwe, [o] ku buli lusozi
[p] oluwānvu, [p] ku ntiko zona ezensozi
ne wansi wa buli muti ogwera ne
wansi wa buli mwera omuziivu, e-
kifo mwebāwerāngayo evūmbe e-
'dūngi eri ebifananyi byābwe byo-
14 na. Nānge ndibagololerako omu-
kono gwānge nendekesawo ensi ne-
nngizisa, okuva ku 'dūngu [r] Edibula,
okubuna enyumba zābwe zona:
kale balimanya nga 'nze ndi Muka-
ma.

7 Era nate ekigambo kya Mukama
nekinji'jira nga kyogerā nti Nāwe,
2 mwāna womuntu, bwati Mukama
Katonda bwagamba ensi ya Isiraeri
nti Enkomerero: enkomerero ye
nyini etūse ku nsōnda enya ezensi.
3 Kakano enkomerero ekutūseko, nā-
nge ndikuwereza ku busūngu bwā-
nge, era ndikusalira omusāngo nga-
makubogo bwegali; era ndikuleta-
4 ko emizizogyo gyona. [a] 'Sō neriso
lyānge teririkusonyiwa 'sō sirikwa-
tibwa kisa: naye ndikuletako ama-
kubogo, nemizizogyo giriba mu'gwe
wakati: [b] kale mulimanya nga 'nze
Mukama.
5 Bwati bwayogera Mukama Kato-
nda nti Akabi, akabi kamu: laba,
6 ka'ja. Enkomerero etūse, enko-
merero ye nyini etūse, ezukuka eri
7 'gwe; laba, e'ja. Omusāngogwo
gutūse gyoli, ai 'gwatūla munsi:
ekisēra kitūse, olunaku luli kumpi;
(olunaku) olwokusasamāliramu 'sō
si lwa kwogerereramu wa'gulu ne-
8 sanyu, ku nsozi. Kakano nātera
okufukira dala ekirui kyānge, ku-
'gwe, nentūkiriza obusūngu bwānge
eri 'gwe, nenkusalira omusāngo
ngamakubogo bwegali; era ndiku-
9 letako emizizogyo gyona. 'Sō ne-
riso lyānge teririsonyiwa 'sō siri-
kwatibwa kisa: ndikuletako nga-
makubogo bwegali, nemizizogyo gi-
riba mu'gwe wakati; kale mulima-
10 nya nga 'nze Mukama [c] nkuba. La-
ba, olunaku, laba, lu'ja: omusāngo-
gwo gufulumye: omu'go gwānyi'za,
11 amalala gamulisi'za. Ekye'jo ki-
golokose okuba omu'go ogwobubi;
tewaliba kubo (abalisigalawo), [d] ne-
wakuba'de olufulube lwābwe newa-
kuba'de obuga'ga bwābwe: 'sō te-
12 waliba bukulu mubo. Ekisēra ki-
tūse, olunaku lusembe'de kumpi:
agula aleme okusanyuka, 'sō natū-
nda aleme okunakuwala: kubanga
obusūngu buli ku lufulube lwābwe
13 lwona. Kubanga atūnda tali'da eri
ekyo ekitūndibwa, newakuba'de nga
bakyali balamu: kubanga okwole-
sebwa kwa lufulube lwābwe lwona,
tewaliba ali'da; 'sō tewaliba alye-
nywēza mu butali butūkirivu obwo-
14 bulamubwe. Bafūye ekondēre, ba-
tegese byona; naye tewali agenda
mu lutalo: kubanga obusūngu bwā-
nge buli ku lufulube lwābwe lwona.
15 [e] Ekitala kiri bwēru, ne kawumpuli
nenjala (biri) munda: ali mu ni-
miro alifa nekitala; noyo ali mu
kibuga enjala ne kawumpuli biri-
16 mulya. Naye [f] abo abaliwonawo
kubo baliwona, era baliba ku nsozi
nga bukamukukulu obwomubiwō-
nvu, bona nga bawubāla, buli mu-
17 ntu mu butali butūkirivubwe. [g] E-
mikono gyona giriyōngobera, na-
mavivi gona galiba manafu ngama-
18 'zi. Era [i] balyesiba ebibukutu, ne-
nsīsi eribabi'kako; nensonyi ziribē-
ra ku maso gona, [k] nemitwe gyābwe
19 gyona giribako ebiwalāta. Balisūla
efeza yābwe mu ngūdo, ne zābu
yābwe eriba ngekintu ekitali kiro-
ngōfu; efeza yābwe nezābu yābwe
tebiriinza kubawonyeza ku lunaku
olwobusūngu bwa Mukama; teba-
lye'kusa meme zābwe, 'sō tebalye-
'juza mbuto zābwe: kubanga ebyo
bye byabānga enkōnge eyobutali
20 butūkirivu bwābwe. Obulūngi o-
bwobuyōnjobwe yabusimba mu bu-
kulu: naye [l] nebakola ebifananyi
ebyemizizo gyābwe nebintu byā-
bwe ebyebi've omwo: kyenvu'de
mbufūla gyebali ngekintu ekitali
21 kirongōfu. Era ndibuwayo mu mi-
kono gyaba'na'gwānga okuba omu-
nyago, neri ababi abomunsi okuba
ekyokugereka; era [m] balibwōnōna.
22 Era ndikyūsa namaso gānge okuba
'gyako, era bo balyōnōna (ekifo) kyā-
nge ekyekyāma: era abanyazi bali-
23 kiingiramu nebakyōnōna. Kola o-
lujegere: kubanga [n] ensi e'ju'de e-
misāngo egyomusai, era ekibuga
24 ki'ju'de ekye'jo. Kyendiva ndeta
ba'na'gwānga abasinga obubi, ne-
balya enyumba zābwe: era ndiko-
mya amalala agabamānyi; nebifo
byābwe ebitukuvu biryōnōnebwa.
25 Okuzikirira ku'ja; era balinonya
26 emirembe, kale nga tewali. Wali-
ja akabi ku kabi, era waliwulirwa
ebigambo ku bigambo; era balino-

n nyi. 4, 5.
o Yer. 2. 20.
p Kos. 4. 13.
r Kubal. 33. 46. Yer. 48. 22.
a Ez. 5. 11.
b nyi. 9, 27. Ez. 6. 7.
c Is. 9. 13.
d Yer. 16. 4–6.
e Ma. 32. 25. Kung. 1. 20.
f Ez. 6. 8.
g Ez. 21. 7.
i Kung. 2. 10.
k Is. 3. 24.
l 2 Basek. 21. 4. Ez. 8. 5–16.
m Ez. 28. 7.
n 2 Basek. 21. 16. Ez. 11. 6.

nya okwolesebwa eri na'bi; naye
[o] amatēka galibula awali kabona,
27 nokutēsa awali abaka'de. Kabaka
aliwubāla, nomukūngu alyambala
obuinike, nemikono gyabantu abo-
munsi giryeralikirira: ndibakola
nge'kubo lyābwe bweriri, era nga
bwebasāni'de bwendibasalira omu-
sāngo; kale balimanya nga 'nze
Mukama.

8 Awo olwātūka mu mwāka ogwo-
mukāga mu (mwezi) ogwomukāga
ku (lunaku) olwokutāno olwomwe-
zi, bwenali nga utu'de mu nyumba
yānge nabaka'de ba Yuba nga ba-
[a] tu'de mu maso gānge, [a] omukono
gwa Mukama Katonda negugwira
2 eyo ku'nze. Awo nentunula, era,
[b] laba, [b] ekifananyi (ekyali) ngembala
eyomuliro; okuva ku mbala eyeki-
watokye ne wansi, muliro: nokuva
ku kiwatokye nokwāmbuka, nge-
mbala eyokumasamasa, ngebala lya
3 zābu etabu'dwamu efeza. Awo
[c] nāgolola ekyali ngomukono nā-
nkwata ku muvumbo gwenviri ezo-
[d] kumutwe gwānge; [d] omwoyo ne-
[e] gunsitula [e] wakati wensi ne'gulu
neguntwāla Eyerusalemi mu kwo-
lesebwa kwa Katonda, eri olu'gi
olwomulyāngo (ogwolu'gya) olwo-
munda, ogutunulira ebukika obwa
kono; [f] awali entebe [g] eyekifananyi
4 ekyobu'gya [i] ekireta obu'gya. Awo,
laba, [k] ekitībwa kya Katonda wa
Isiraeri kyali eyo ngembala bwe-
5 yali gyenalabira [l] mu lusenyi. Awo
nāng'amba nti Omwāna womuntu,
imusa amasogo kakano eri e'kubo
erigenda ebukika obwa kono. Awo
nenyimusa amaso gānge eri e'kubo
erigenda ebukika obwa kono, kale,
laba, [m] ekifananyi kino ekyobu'gya
nga kiri mu mulyāngo ku lui olwe-
bukika obwa kono olwomulyāngo
6 ogwekyōto. Awo nāng'amba nti
Omwāna womuntu, olaba kyeba-
kola? (olaba) emizizo emikulu e-
nyumba ya Isiraeri gyebakolera
wano, ndyoke nesāmbe wala awa-
tukuvu wānge? naye onolaba nate
7 nemizizo emirala emikulu. Awo
nāndeta ku lu'gi olwolu'gya; awo
bwenatunula, laba, ekituli (nga ki-
8 ri) mu kisenge. Awo nāng'amba
nti Omwāna womuntu, sima 'no
mu kisenge: awo bwenamala oku-
9 sima mu kisenge, laba, olu'gi. Nā-
ng'amba nti Ingira olabe emizizo
10 egyobubi gyebakolera wano. Awo
nenyingira nendaba; era, laba, buli
ngeri eyebyewalula nensolo ezemi-
zizo nebifananyi byona ebyenyu-
mba ya Isiraeri nga bitone'dwa ku
11 kisenge enjui zona. Era nga waī-
miri'de mu maso gabyo [n] abasaja
nsānvu ku baka'de abomunyumba

[o] Mala. 2. 7.
[a] Ez. 1. 3.
[b] Ez. 1. 27.
[c] Dan. 5. 5.
[d] Ez. 3. 12.
[e] 2 Kol. 12. 1-4.
[f] Ez. 5. 11.
[g] Ma. 4. 16.
[i] Ma. 32. 16, 21.
[k] Ez. 1. 28.
[l] Ez. 3. 22.
[m] Ma. 4. 16.
[n] Kuv. 24. 1.

ya Isiraeri, ne wakati mubo nga
muimiri'de Yaazaniya mutabani
wa [o] Safani, buli muntu ngaku'te
ekyōterezokye mu mukonogwe; a-
kalōsa akekire ekyobubāne neka-
12 nyōka. Awo nāng'amba nti Omwā-
na womuntu, olabye abaka'de abo-
munyumba ya Isiraeri kyebakolera
mu kizikiza, buli muntu mu bise-
ngebye ebirimu ebifananyi? kuba-
nga bogera nti Mukama tatulaba;
13 Mukama yaleka ensi. Era nāng'a-
mba nti Era onolaba nate nemizizo
14 emirala emikulu gyebakola. Awo
nāndeta eri olu'gi olwomulyāngo
ogwenyumba ya Mukama ogwayo-
lekera ebukika obwa kono; awo,
laba, abakazi nga batu'de eyo nga
15 bakābira Ta'muzi. Awo nāng'a-
mba nti Olabye, omwāna womuntu?
era onolaba nate emizizo egisinga
16 gino obukulu. Awo nāndeta mu
[p] lu'gya olwomunda olwenyumba
ya Mukama, kale, laba, ku lu'gi
olweyekalu ya Mukama wakati
[r] wekisasi [s] nekyōto nga wāliwo
abasaja ngamakumi abiri mu ba-
tāno, abakubye enkōna eyekalu ya
Mukama namaso gābwe nga gatu-
nulira ebuvanjuba; era nga [t] basi-
nza [u] enjuba nga batunulira ebuva-
17 njuba. Awo nāng'amba nti Olabye,
omwāna womuntu? kigambo kyā-
ngu eri enyumba ya Yuda nga ba-
kola emizizo gyebakolera wano?
kubanga ba'juzi'za ensi ekye'jo,
era bakyūse nate okunsunguwaza:
era, laba, basembeza e'tabi ku nyi-
18 ndo yābwe. Era nānge kyendiva
nkola nekirui: eriso lyānge teri-
risonyiwa'sō sirikwatibwa kisa: era
[w] newakuba'de [w] nga bakāba ne'do-
bozi 'dene mu matu gānge, siriba-
wulira.

9 Awo nāyogerera wa'gulu ne'dobo-
zi 'dene mu matu gānge ngayo-
gera nti Sembeza abo abakulira
ekibuga, buli muntu ngaku'te ekyo-
kulwānyisakye ekizikiriza mu mu-
2 konogwe. Kale, laba, abasaja mu-
kāga neba'ja nga bafuluma mu
'kubo [a] eryomulyāngo ogwengulu
ogwolekera ebukika obwa kono,
buli muntu ngaku'te ekyokulwā-
nyisakye eki'ta mu mukonogwe;
nomusaja omu wakati mubo aya-
mba'de bafuta ngalina ekikōmpe
kya bwino ekyomuwandisi mu ki-
wato. Nebaingira nebaimirira ku
3 ma'bali [b] gekyōto ekyekikomo. Awo
ekitībwa kya Katonda wa Isiraeri
kyali kirinye okuva ku kerubi kwe-
kyali okutūka ku [c] mulyāngo ogwe-
nyumba: nāita omusaja ayamba'de
bafuta eyalina ekikōmpe kya bwino
4 ekyomuwandisi mu kiwato. Awo
Mukama nāmugāmba nti Genda

[o] 2 Byom. 34. 8.
[a] 2 Basek. 15. 35.
[b] Kuv. 27. 2.
[c] Ez. 10. 4, 18.
[p] 1 Basek. 6. 36.
[r] 1 Basek. 6. 3.
[s] Iu. 5.
[t] Yer. 8. 2.
[u] Yob. 31. 26.
[w] Nge. 1. 28.

oite wakati mu kibuga, wakati mu
Yerusalemi, oteke akabonero ku
byenyi byabantu aba'sā ebikowe
era abakābira emizizo gyona egi-
5 kolerwa wakati mukyo. Nabalala
nābagamba 'nze nga mpulira nti
'Mwe muite mu kibuga nga mumu-
vako enyuma mufumite: eriso lya-
'mwe lireme okusonyiwa 'sō temu-
6 bānga na kísa: mu'tire dala omu-
ka'de nomulenzi nomuwala nabāna
abato nabakazi: naye temusembe-
rerānga muntu yena aliko akabo-
d Yer. 25. 29. nero; era [d] musokere ku watukuvu
wānge. Awo nebasokera ku baka-
7 'de abāli mu maso genyumba. Nā-
e Ez. 7. 21. bagamba nti [e] Enyumba mugyō-
nōne, mu'juze empya aba'tibwa:
mufulume. Awo nebafuluma ne-
8 bafumitira mu kibuga. Awo olwā-
tūka bwebāli nga bafumita nānge
nga nsiga'dewo, nenvūnama amaso
gānge nenkāba nenjogera nti Wo-
we, Mukama Katonda! onozikiriza
Isiraeri yena afi'sewo, ngofukira
dala ekiruikyo ku Yerusalemi?
9 Awo nāng'amba nti Obutali butū-
kirivu bwenyumba ya Isiraeri ne
Yuda bungi nyo nyini, nensi e'ju-
'de omusai, nekibuga ki'ju'de oku-
lya ensōnga: kubanga bogera nti
Mukama yaleka ensi, 'sō Mukama
10 talaba. Era nānge eriso lyānge
teririsonyiwa 'sō sirisāsira, naye
f Ez. 7. 4. [f] ndireta e'kubo lyābwe ku mutwe
11 gwābwe. Kale, laba, omusaja aya-
mba'de bafuta eyalina ekikōmpe
ekya bwino mu kiwato na'za ebi-
gambo ngayogera nti Nkoze nga
bwondagi'de.

10 Awo nentunula, era, laba, mu
'bānga eryali wa'gulu womu-
twe gwa bakerubi newalabika wa-
a Ez. 1. 26. 'gulu wābwe [a] nge'jinja erya safiro
ngembala eyekifananyi ekyentebe.
b Ez. 9. 2. 2 Nāgamba [b] omusaja ayamba'de ba-
futa nāyogera nti Ingira wakati wa
(banamuziga) abetōlōla abawulu-
kuka, wansi wa kerubi, o'juze ebi-
batubyo byōmbi ebisirīza ebyomu-
c Kub. 8. 5. 'liro ebiva wakati wa bakerubi, [c] o-
bimānsire ku kibuga. Awo nāi-
3 ngira 'nze nga ndaba. Era bake-
rubi bali baīmiri'de ku lui olwe-
nyumba olwadyo omusaja bweyai-
ngira; ekire neki'juza olu'gya o-
d nyi. 18, 19. Ez. 1. 28. 4 lwomunda. [d] Ekitībwa kya Muka-
ma nekirinya okuva ku kerubi, (ne-
kiīmirira) wa'gulu ku mulyāngo
ogwenyumba; enyumba ne'jula e-
kire, olu'gya neru'jula okumasa-
masa okwekitībwa kya Mukama.
5 Nokuwūma kwebiwawātiro bya ke-
rubi nekuwulirwa okutūka ne mu
lu'gya olwebwēru, nge'dobozi lya
Katonda Omuīnza webintu byona
6 bwayogera. Awo olwātūka bwe-

yalagira omusaja ayamba'de bafuta
ngayogera nti 'Gya omuliro wakati
wa (banamuziga) abetōlōla abawu-
lukuka wakati wa bakerubi, nāingira
nāimirira ku ma'bali ga namuziga.
7 Awo kerubi nāgolola omukonogwe
ngaima wakati wa bakerubi eri
omuliro ogwali wakati wa bakerubi
nātwālako, nāguteka mu mikono
gyoyo ayamba'de bafuta, oyo nā-
8 gutōla nāfuluma. Awo newalabi-
ka mu bakerubi embala eyomukono
gwomuntu wansi webiwawātiro
9 byābwe. Awo nentunula, era, la-
ba, banamuziga bana nga bali ku
ma'bali ga bakerubi, namuziga omu
ngali ku ma'bali ga kerubi omu, ne
namuziga omulala ngali ku ma-
'bali ga kerubi omulala: [e] nembala e Ez. 1. 16.
eya banamuziga yali ngebala erye-
10 'jinja erya berulō. Nembala yā-
bwe, abo abana bālina ekifananyi
kimu, kwenkana namuziga ngali
11 munda wa namuziga. [f] Bwebāta- f Ez. 1. 17.
mbulānga, nebatambulira [g] ku mbi- g Ez. 1. 8.
rīzi zābwe enya: tebākyūka bwe-
bātambula, naye mu kifo omutwe
gyegwatunulānga, nebagugoberera;
12 tebākyūka bwebātambula. Nomu-
biri gwābwe gwona namabega gā-
bwe nemikono gyābwe nebiwawā-
tiro byābwe ne banamuziga byali
[i] bi'ju'de amaso enjui zona, bana- i Ez. 1. 18.
13 muziga abo abana bebālina. Ba-
namuziga, bābaita 'nze nga mpu-
lira (banamuziga) abetōlōla abawu-
14 lukuka. Era [k] buli omu yalina o- k Ez. 1. 6.
bwenyi buna: obwenyi obwoluberye-
berye bwali bwenyi bwa kerubi,
[l] nobwenyi obwokubiri bwali bwe- l Ez. 1. 10.
nyi bwa muntu, nobwenyi obwo-
kusatu bwenyi bwa mpologoma,
nobwokuna bwenyi bwa mpūngu.
15 Era bakerubi bālinya wa'gulu:
ekyo kye kiramu kyenalabira [m] ku m Ez. 1. 1.
16 ma'bali gomu'ga Kebali. Era ba-
kerubi bwebātambulānga, banamu-
ziga nebatambulira ku ma'bali gā-
bwe: era bakerubi bwebāimusānga
ebiwawātiro byābwe okulinya oku-
va ku 'taka, 'sō nebanamuziga te-
bākyūkānga okuva ku ma'bali gā-
17 bwe. Abo [n] bwebaīmirirānga, ne n Ez. 1. 21.
bano nebaīmirira; era bo bwebali-
nyānga wa'gulu, ne bano nebali-
nyira wamu nabo: kubanga omwo-
18 yo gwekiramu gwali mubo. Awo
ekitībwa kya Mukama nekifuluma
okuva wa'gulu ku mulyāngo gwe-
nyumba nekiīmirira wa'gulu wa
19 bakerubi. Era [o] bakerubi bāimusa o Ez. 11. 22.
ebiwawātiro byābwe nebalinya o-
kuva ku 'taka 'nze nga ndaba bwe-
bāfuluma, ne banamuziga ku ma-
'bali gābwe: era baīmirira ku lu-
'gi olwomulyāngo ogwebuvanjuba
ogwenyumba ya Mukama; era eki-
tībwa kya Katonda wa Isiraeri

20 kyali kubo wa'gulu. Ekyo kye ki-
[p] Ez. 1. 22. ramu kyenalaba [p] wansi wa Kato-
nda wa Isiraeri ku ma'bali gomu-
'ga Kebali; ne'manya nga be ba-
21 kerubi. Buli omu yalina obwenyi
buna ki'nomu, era buli omu ebi-
wawātiro bina; nekifananyi ekye-
mikono gyomuntu kyali wansi we-
[r] Ez. 1. 10. 22 biwawātiro byābwe. Era [r] ekifa-
nanyi ekyobwenyi bwābwe, bwe
bwali obwenyi bwenalabira ku ma-
'bali gomu'ga Kebali, embala zā-
[s] Ez. 1. 9, 12. bwe nabo be nyini; [s] bona bātā-
mbulānga nga besimba.

[a] Ez. 3. 12. 11 Era nate [a] omwoyo negunsitula
[b] Ez. 10. 19. neguntwāla eri [b] omulyāngo o-
gwebuvanjuba ogwenyumba ya Mu-
kama ogutunulira ebuvanjuba: ka-
le, laba, ku lu'gi olwomumulyāngo
[c] Ez. 8. 16. nga kuliko [c] abasaja amakumi abiri
mu batāno; nendaba wakati mubo
Yaazaniya mutabani wa Azuli ne
Peratiya mutabani wa Benaya, a-
2 bakūngu abomubantu. Nāng'amba
nti Omwāna womuntu, bano be ba-
saja abagūnja obutali butūkirivu,
era abawa okutēsa okubi mu kibu-
3 ga kino: abogera nti (Ekisēra) te-
kiri kumpi okuzīmba enyumba:
[d] Yer. 1. 13. Ez. 24. 3, 6. ([d] ekibuga) kino ye ntamu, na'fe nya-
4 ma. Kale obalagulireko, lagula, ai
5 omwāna womuntu. Awo omwoyo
gwa Mukama negungwako, nāng'a-
mba nti Yogera nti Bwati bwayo-
gera Mukama nti Bwemutyo bwe-
mwoge'de, ai enyumba ya Isiraeri;
kubanga 'manyi ebigambo ebiingira
[e] Ez. 7. 23. 6 mu mwoyo gwa'mwe. [e] Mwazi'za
aba'mwe aba'tibwa mu kibuga kino,
era mu'juzi'za engūdo zakyo abo a-
7 ba'tibwa. Mukama Katonda kyava
[f] Ez. 24. 6. ayogera bwati nti [f] Aba'mwe aba-
'tibwa bemuta'de wakati mukyo,
[g] Mi. 3. 3. [g] abo ye nyama, (nekibuga) ye nta-
mu: naye 'mwe muli'gyibwa wa-
8 kati mukyo. Muti'de ekitala; nā-
nge ndibaletako ekitala, bwayogera
9 Mukama Katonda. Era ndiba'gya
wakati mukyo, nembawayo mu mi-
kono gyaba'na'gwānga, era nditū-
[i] 2 Basek. 25. 19-21. Yer 39. 6; 52. 10. 10 kiriza mu'mwe emisāngo. [i] Muli-
gwa nekitala; ndibasalira omusā-
ngo mu nsalo ya Isiraeri; kale
[k] Iu. 12. Ez. 6. 7. [k] mulimanya nga 'nze Mukama.
11 (Ekibuga) kino sikye kiriba entamu
ya'mwe, 'sō na'mwe si'mwe muliba
enyama wakati mukyo; ndibasalira
omusāngo mu nsalo ya Isiraeri;
12 kale mulimanya nga 'nze Mukama:
kubanga temutambuli'de mu matē-
[l] Lev. 18. 3. ka gānge, 'sō temutūkiri'za misāngo
gyānge, naye [l] mukoze ngebiragiro
bwebiri ebyamawānga agabetōlo'de.
13 Awo olwātūka bwenalagula, Pera-
[m] Ez. 9. 8. tiya mutabani wa Benaya nūfa.
Awo [m] nenvūnama amaso gānge
wansi, nenkāba ne'dobozi 'dene ne-
njogera nti Wowe, Mukama Kato-
nda! onomalirawo dala ekitūndu
kya Isiraeri ekifi'sewo?
14 Awo ekigambo kya Mukama ne-
15 kinji'jira nga kyogera nti Omwāna
womuntu, bagandabo, wewawo, ba-
gandabo, abasaja abekika kya'mwe,
nenyumba yona eya Isiraeri, bona,
be (babo) abagambi'dwa abo abali
mu Yerusalemi nti Mwesāmbe wa-
la Mukama: 'fe ensi eno etuwere-
16 'dwa okuba obutaka: kale yogera
nti Bwati bwayogera Mukama Ka-
tonda nti Kubanga naba'julula ne-
mbatwāla wala mu mawānga, era
kubanga mbasāsānyi'za munsi (nyi-
ngi), era naye [n] ndiba gyebali ekifo [n] Is. 8. 14. Ez. 37. 26.
ekitukuvu ekisēra ekitono munsi
17 gyebatūse. Kale yogera nti Bwati
bwayogera Mukama Katonda nti
[o] Ndibakung'anya okuba'gya mu [o] Ez. 20. 41; 28. 25; 34. 14; 36. 24.
mawānga, nembayola okuba'gya
munsi mwemwasāsānyizibwa, era
18 ndibawa ensi ya Isiraeri. Kale ba-
li'jayo, [p] neba'gyawo ebintu byayo [p] Ezer. 9. 11. Ez. 37. 23.
byona ebyebi've nemizizo gyayo
19 gyona nebagimalayo. Era [r] ndi- [r] Yer. 32. 39.
bawa omutima gumu, era nditeka
[s] omwoyo omugya mu'mwe; era [s] Zab. 51. 10. Ez. 36. 26
ndi'gya omutima ogwe'jinja mu mu-
tima gwābwe, nembawa omutima
20 ogwenyama: balyoke batambulirē-
nga mu matēka gānge nebakwata
ebyo byena'sāwo nebabikola: era
[t] banābānga bantu bānge, nānge [t] Lev. 26. 12.
21 nābānga Katonda wābwe. Naye
abo, omutima gwābwe gutambula
okugoberera omutima ogwebintu
byābwe ebyebi've nemizizo gyābwe,
[u] ndireta e'kubo lyābwe ku mitwe [u] Ez. 7. 4.
gyābwe bo, bwayogera Mukama
22 Katonda. Awo [w] bakerubi neba- [w] Ez. 10. 19.
lyoka baimusa ebiwawātiro byā-
bwe, ne banamuziga nga bali ku
ma'bali gābwe; [y] nekitibwa kya [y] Ez. 1. 28.
Katonda wa Isiraeri kyali kubo
23 wa'gulu. Nekitibwa kya Mukama
nekirinya okuva wakati mu kibu-
ga, nekiimirira ku [z] lusozi oluli ku [z] Ez. 43. 2. Zek. 14. 4.
24 lui lwekibuga olwebuvanjuba. O-
mwoyo negunsitula neguntwālira
mu kwolesebwa olwomwoyo gwa
Katonda [a] Ebukaludaya eri abobu- [a] Ez. 8. 3.
sibe. Awo okwolesebwa kwenali
25 ndabye nekulinya okunvako. Awo
nenjogera nabobusibe ebigambo
byona Mukama byeyali andaze.

12 Era ekigambo kya Mukama
kyanji'jira nga kyogera nti
2 Omwāna womuntu, obēra wakati
mu nyumba eyo enjēmu [a] abalina [a] Is. 42. 20.
amaso agokulaba 'sō tebalaba, aba-
lina amatu agokuwulira 'sō teba-
wulira; kubanga nyumba njēmu.
3 Kale, 'gwe omwāna womuntu, we-
tegekere ebintu ebyobuwang'angu-
se, ositule okusenguka misana bo

nga balaba; era olisenguka mu
kifokyo no'da mu kifo ekirala bo
nga balaba: mpo'zi balirowōza,
newakuba'de nga nyumba njēmu.
4 Era oli'gyamu ebintu misana bo
nga balaba, ngebintu ebyobuwa-
ng'anguse: era olivamu we'ka aka-
wungēzi bo nga balaba, ngabantu
bwebavamu abagobebwa ewābwe.
5 Sima ekisenge bo nga balaba, oise-
6 mu (ebintu). Bisitulire ku kibega-
begakyo bo nga balaba, nobifulu-
mya ekizikiza nga kiku'te; olibi'ka
ku masogo oleme okulaba e'taka:
[b] lu. 11. Is. 20. 3. Ez. 24. 24, 27. kubanga [b] nkuta'dewo okuba akabo-
7 nero eri enyumba ya Isiraeri. Awo
nenkola bwentyo nga bwenalagi-
rwa: na'gyamu ebintu byānge e-
misana ngebintu ebyobuwang'a-
nguse, akawungēzi nensima ekise-
nge nomukono gwāuge; nembi-
'gyamu ekizikiza nga kiku'te, ne-
mbisitulira ku kibegabega kyānge
8 bo nga balaba. Awo enkya ekiga-
mbo kya Mukama nekinji'jira nga
9 kyogera nti Omwāna womuntu,
enyumba ya Isiraeri, enyumba
enjēmu, tebakugambye nti [c] Okola
[c] Ez. 17. 12; 24. 19; 37. 18. 10 ki? Bagambe nti Bwati bwayoge-
[d] Is. 13. 1. ra Mukama Katonda nti [d] Omugu-
gu guno gwa mulāngira wa mu
Yerusalemi nenyumba yona eya
11 Isiraeri bebalimu. Yogera nti 'Nze
[e] Ez. 24. 24. ndi kabonero ka'mwe: [e] nga bwe-
nkoze, bwebatyo bwebalikolwa:
baligobebwa ewābwe okugenda mu
12 busibe. Nomulāngira ali mubo
alisitulira ku kibegabegakye ekizi-
kiza nga kiku'te nāfuluma; balisi-
na mu kisenge okuisamu (ebintu)
okubifulumya: alibi'ka ku masoge,
kubanga taliraba 'taka namasoge.
13 Era ndimusūlako ekitimba kyānge,
era alitēgebwa mu kyāmbika kyā-
nge: era [f] ndimutwāla Ebabuloni
munsi Eyabakaluduya: era [g] naye
talikiraba, [i] newakuba'de ngalifira
[f] 2 Basek. 25. 7. [g] Yer. 32. 5; 34. 3, 4; 39. 7. [i] Yer. 52. 11. 14 eyo. Era [k] ndisāsānyiza eri empe-
[k] 2 Basek. 25. 5. wo zona abo bona abamwetōlo'de
okumubēra nebibīnabye byona;
era ndisōwola ekitala ekiribagobe-
[l] Ez. 6. 7. 15 rera. Kale [l] balimanya nga 'nze
Mukama, bwendibasāsānyiza mu
mawānga nembatata'ganyiza munsi
[m] Ez. 6. 8-10. 16 (nyingi). [m] Naye ndirekawo kubo
abasaja batono abaliwona ekitala
nenjala ne kawumpuli; balyoke
babūlirēnga emizizo gyābwe gyona
mu mawānga gyebalitūka; kale
balimanya nga 'nze Mukama.
17 Era nate ekigambo kya Mukama
18 nekinji'jira nga kyogera nti Omwāna
womuntu, lya e'mereyo ngokanka-
na, onywe ama'zi ngojugumira era
nga weralikirira; ogambe abantu
19 abomunsi, nti Bwati bwayogera
Mukama Katonda kwabo abali mu
Yerusalemi nensi ya Isiraeri nti
Balirya e'mere yābwe nga beralikirira, era balinywa ama'zi gābwe
nga basamālirira, ensi yakyo ere-
kebwewo byona ebirimu [n] olwekye-
20 'jo kyabo bona abatūlamu. Nebi-
buga ebibērwamu birizisibwa, nensi eriba matōngo; kale mulima-
nya nga 'nze Mukama.
21 Awo ekigambo kya Mukama ne-
22 kinji'jira nga kyogera nti Omwāna
womuntu, lugero ki luno lwemulina
munsi ya Isiraeri, nga mwogera
nti [o] Enaku ziitirira, era buli kwo- [o] Ez. 11. 3.
23 lesebwa kubula? Kale bagambe
nti Bwati bwayogera Mukama Ka-
tonda nti Ndikomya olugero olwo,
'sō tebalirugera nate mu Isiraeri
okuba olugero; naye bagambe nti
Enaku zinātera okutūka, nokutūki-
24 riza buli kwolesebwa. Kubanga
tewalibawo nate kwolesebwa okwo-
bwerēre newakuba'de obulaguzi
obunyumiriza mu nyumba ya Isi-
25 raeri. Kubanga 'nze Mukama;
ndyogera [p] nekigambo kyendyogera [p] Is. 55. 11.
kiritūkirizibwa; tekirirabirirwa na-
te; kubanga mu naku za'mwe, ai
enyumba enjēmu, mwendyogerera
ekigambo era ndikitūkiriza, bwayo-
gera Mukama Katonda.
26 Nate ekigambo kya Mukama ne-
27 kinji'jira nga kyogera nti Omwāna
womuntu, laba, abomunyumba ya
Isiraeri bogera nti [r] Okwolesebwa [r] Am. 6. 3.
kwalaba kwa mu naku nyingi ezita-
na'ja, era alagula ebyebiro ebikyali
28 ewala. Kale bagambe nti Bwati
bwayogera Mukama Katonda nti
Tewaliba ku bigambo byānge ebiri-
rabirirwa nate, naye ekigambo kye-
ndyogera kiritūkirizibwa, bwayo-
gera Mukama Katonda.

13 Awo ekigambo kya Mukama
nekinji'jira nga kyogera nti
2 Omwāna womuntu, lagulira ku ba-
na'bi ba Isiraeri abalagula, noba-
gamba abo abalagula ebiva mu mu-
tima gwābwe bo, nti Muwulire eki-
3 gambo kya Mukama; bwati bwa-
yogera Mukama Katonda nti Zibā-
sānze bana'bi abasirusiru abagobe-
rera omwoyo gwābwe bo, 'sōnga
4 tebaliko kyebalabye! Ai Isiraeri,
bana'bibo bābānga ngebibe mu bifo
5 ebyalekebwawo. Temwāmbukānga
mu bituli ebyawagulwa, 'sō temu-
dābiririzānga nyumba ya Isiraeri
olukomera, luīmirire mu lutalo ku
6 lunaku lwa Mukama. [a] Balabye [a] Ez 12. 24; 22. 28.
ebitalimu nobulaguzi obwobulimba
abo abogera nti Mukama ayogera;
'sōnga Mukama tabatumye: era
basūbizi'za abantu ngekigambo ki
7 genda okunywēzebwa. Temulabye
kwolesebwa okutalimu, era temwo-
ge'de bulaguzi bwa bulimba, kuba

b Yer. 23. 21.
nga b mwogera nti Mukama ayogera: era naye sogerānga?
8 Mukama Katonda kyava ayogera nti Kubanga mwoge'de ebitalimu, era mulabye ebyobulimba, kale, laba, ndi mulabe wa'mwe, bwayogera
9 Mukama Katonda. Era omukono gwānge guliba mulabe wa bana'bi abalaba ebitalimu nebalagula ebyobulimba: tebaliba mwabo abatēsa
c Ezer. 2. 59, 62. Nek. 7. 5. Zab. 69.28.
abomubantu bānge, 'sō c tebaliwandikibwa mu kiwandike ekyenyumba ya Isiraeri, 'sō tebaliingira munsi ya Isiraeri; kale mulimanya
10 nga 'nze Mukama Katonda. Kubanga, wewawo, kubanga basenzesenze abantu bānge, d nga bogera nti
d Yer. 6 14. Mi. 3. 5.
Mirembe; 'sōnga tewali mirembe; era omuntu bwazīmba ekisenge, laba, e bakisigako (e'būmba) eritase-
e Ez. 22.28.
11 ku'dwa bulūngi: bagambe abo abakisīgako (e'būmba) eritaseku'dwa bulūngi nga kirigwa: walibawo enkuba ekulukuta enyo; na'mwe, amainja agomuzira amanene, muligwa; na kibuyaga mungi alikime-
12 nya. Laba, ekisenge bwekiriba nga kigu'de, temuligambibwa nti Okusīgako kwemwakisīgako kuliru-
13 'dawa? Kale bwati bwayogera Mukama Katonda nti Ndikimenyera dala ne kibuyaga mungi nga ndiko ekirui; era walibawo enkuba ekulukuta enyo nga ndiko obusūngu, namainja agomuzira amanene oku-
14 kimalawo. Bwentyo bwendyābiza dala ekisenge kyemwasīgako (e-'būmba) eritaseku'dwa bulūngi, nenki'sā wansi, omusingi gwakyo nokweruka negweruka: era kirigwa, na'mwe mulimalibwawo wakati mukyo: kale mulimanya nga 'nze Mu-
15 kama. Bwentyo bwenditūkiriza ekirui kyānge ku kisenge ne kwabo abākisīgako (e'būmba) eritaseku-'dwa bulūngi; era ndibagamba nti Ekisenge tekikyaliwo newakuba'de
16 abo abākisīgako; (be) bana'bi ba Isiraeri abalagula ebya Yerusalemi era abakirabira okwolesebwa okwemirembe, 'sōnga tewali mirembe, bwayogera Mukama Katonda.
17 Nāwe, omwāna womuntu, kakasa amasogo okwolekera abawala babantubo, abalagula ebiva mu mutima gwābwe bo; era balagulireko oyo-
18 gere nti Bwati bwayogera Mukama Katonda nti Zibasānze abakazi abatūngira ebigugu ku nkokola zona, era abakolera ebiwero emitwe (gyabantu aba) buli kigera okui'ga obulamu! Mulii'ga obulamu bwabantu bānge, nemwewonyeza 'mwe-
19 'ka obulamu okufa? Era mwanvumisa mu bantu bānge olwembatu eza sayiri f nolwebitole ebyemigāti
f Nge. 28. 21.
oku'ta obulamu obutagwāna kufa, nokuwonya obulamu okufa obutagwāna kuba bulamu, nga mulimba abantu bānge abawulira ebyobuli-
20 mba. Mukama Katonda kyava ayogera bwati nti Laba, ndi mulabe wa bigugu bya'mwe byemui'za obulamu eyo okububūsa, era ndibisika okubi'gya ku mikono gya'mwe; era ndi'ta obulamu, obulamu obwo bwe-
21 mui'ga okububūsa. Era nebiwero bya'mwe ndibiyuza, nemponya abantu bānge mu mukono gwa'mwe, 'sōnga tebakyabēra mu mukono gwa'mwe okui'gibwa; kale muli-
22 manya nga 'nze Mukama. Kubanga g muwubāzi'za nebyobulimba omutima gwomutūkirivu 'nze gwesiwubāzānga; nemunywēza emikono gyomubi, aleme oku'da okuva mu 'kubolye ebi nāwona nga mu-
g Yer. 28. 15.
23 lamu: kyemuliva h mulema okulaba nate ebitalimu newakuba'de okulagula obulaguzi: nānge ndiwonya abantu bānge mu mukono gwa-'mwe; kale mulimanya nga 'nze Mukama.
h Ez. 12. 24. Mi. 3. 6.

14 Awo abamu ku baka'de ba Isiraeri neba'ja gyendi nebatūla
2 mu maso gānge. Awo ekigambo kya Mukama nekinji'jira nga kyo-
3 gera nti Omwāna womuntu, abasaja bano batu'te ebifananyi byābwe mu mutima gwābwe, era bata'de enkōnge eyobutali butūkirivu mu maso gābwe: a nyinza ntya abo okumbū-
a 2 Basek. 3. 13.
4 za na kamu ko'ka? Kale yogera nabo obagambe nti Bwati bwayogera Mukama Katonda nti Buli muntu owomunyumba ya Isiraeri atwāla ebifananyibye mu mutimagwe, nāteka enkōnge eyobutali butūkirivubwe mu masoge, na'ja eri na'bi; 'nze Mukama ndimu'damu mwebyo ngolufulube lwebifananyi-
5 bye bweruli: b ndyoke nkwase enyumba ya Isiraeri omutima gwābwe bo, kubanga bona baneyāwu-
b 2 Bas. 2. 11, 12.
6 lako olwebifananyi byābwe. Kale bagambe enyumba ya Isiraeri nti Bwati bwayogera Mukama Katonda nti Mu'de mukyūke okuleka ebifananyi bya'mwe; era mukyūse amaso ga'mwe okuleka emizizo
7 gya'mwe gyona. Kubanga buli muntu owomunyumba ya Isiraeri oba owokuba'na'gwānga ababēra mu Isiraeri eyeyāwula nānge nātwāla ebifananyibye mu mutimagwe nāteka enkōnge eyobutali butūkirivubwe mu masoge na'ja eri na'bi okunebūzako; 'nze Mukama ndimu-
8 'damu 'nze mwēne: era c ndikakasa amaso gānge okwolekera omuntu oyo, era ndimufūla ekyewunyo, okuba d akabonero nolugero, era ndimuzikiriza wakati mu bantu bānge; kale mulimanya nga 'nze Mukama.
c Lev. 17. 10.
d Kubal. 26. 10.
9 Era obanga na'bi alirimbibwa nā-

[e] 1 Basek. 22. 22. Yer. 29. 7.

yogera ekigambo, [e] 'nze Mukama
nga 'nimbye na'bi oyo, era ndimu-
gololerako omukono gwānge, ne-
'muzikiriza wakati mu bantu bānge
10 Isiraeri. Era balyetika obutali bu-
tūkirivu bwābwe: obutali butūki-
rivu bwa na'bi bulyenkanira dala
obutali butūkirivu bwoyo amwebū-
11 zako; enyumba ya Isiraeri ereme
okuwaba nate okunvako newaku-
ba'de okweyōnōna nate nokusobya
[f] Lev. 26. 12. kwābwe kwona; naye [f] babērēnga
abantu bānge, nānge mbērēnga Ka-
tonda wābwe, bwayogera Mukama
Katonda.
12 Awo ekigambo kya Mukama ne-
13 kinji'jira nga kyogera nti Omwāna
womuntu, ensi bwenyōnōna ngeso-
be'za, nānge nengigololerako omu-
[g] Iu. 21. Lev. 26. 26. kono gwānge [g] ne'menya omu'go
ogwemigāti gyāmu, nengiwerezako
enjala, nengimalamu abantu era
[i] Lub. 6. 9. [k] Ez. 28. 3. Dan. 9. 23. 14 nensolo; abo bonsatule, [i] Nuwa ne
[k] Danieri ne Yobu, newakuba'de
nga bāli omwo, bandiwonye'za e-
meme zābwe bo zo'ka olwobutūki-
rivu bwābwe, bwayogera Mukama
15 Katonda. Bwendūsa ensolo embi
munsi nokugyōnōna nezigyōnōna
nokuzika nezika, omuntu yena nā-
16 taīnza kuitamu olwensolo ezo; a-
basaja abo bonsatule newakuba'de
nga bāli omwo, nga bwendi omula-
mu, bwayogera Mukama, tebandi-
wonye'za batabani bābwe newaku-
ba'de bawala bābwe: bo bo'ka ba-
ndiwonyezebwa, naye ensi erizika.
[l] Lev. 26. 25. 17 Oba [l] bwendireta ekitala kunsi ne-
njogera nti Ekitala, ita munsi; no-
kumalamu nengimalamu abantu
18 nensolo; abo bonsatule newakuba-
'de nga bali omwo, nga bwendi
omulamu, bwayogera Mukama Ka-
tonda, tebaliwonya batabani bābwe
newakuba'de bawala bābwe, naye
bo be nyini baliwonyezebwa bo'ka.
19 Oba bwendiwereza kawumpuli mu-
nsi eno, nengifukako ekirui kyānge
mu musai, okugimalamu abantu ne-
20 nsolo: Nuwa ne Danieri ne Yobu
newakuba'de nga bāli omwo, nga
bwendi omulamu, bwayogera Mu-
kama Katonda, tebaliwonya muta-
bani wābwe newakuba'de muwala
wābwe; baliwonya ememe zābwe
bo zo'ka olwobutūkirivu bwābwe.
21 Kubanga bwati bwayogera Muka-
ma Katonda nti Kale tebirisinga
nyo okuba bwebityo, bwendiwereza
emisāngo gyānge ena emizibu ku
[m] Ez. 5. 17; 33. 27. Kub. 6. 8. Yerusalemi, [m] ekitala nenjala ne-
nsolo embi ne kawumpuli, okuki-
22 malamu abantu nensolo? Era naye
[n] Ez. 6. 8; 12. 16. [n] mulisigalamu ekitūndu ekiti'sewo
ekiri'gyibwamu nekitwālibwa, abā-
na abobulenzi nabobuwala: laba,
balifuluma bali'ja gyemuli, na'mwe
muliraba e'kubo lyābwe nebikolwa
byābwe: kale mulisanyusibwa mu
bubi bwendēse ku Yerusalemi, olwa
23 byona byenkirēseko. Era balibasa-
nyusa bwemuliraba e'kubo lyābwe
nebikolwa byābwe: kale mulima-
nya nga sabalānga bwerēre okukola
byona byenakolera mukyo, bwayo-
gera Mukama Katonda.

15 Awo ekigambo kya Mukama
nekinji'jira nga kyogera nti
2 Omwāna womuntu, omuzabibu gu-
singa gutya omuti gwona, e'tabi
eryomuzabibu oguli mu miti egyo-
3 mukibira? Bana'gyāngako emiti
okukola omulimu gwona? oba aba-
ntu bana'gyāngako ekikōndo oku-
4 wanikako ekintu kyona? Laba, ba-
gusūla mu muliro okuba enku:
omuliro gugwōke'za erui nerui ne
wakati wagwo wai'de; guliko kye-
5 gugasa olwomulimu gwona? Laba,
bwegwali nga gukyali mulāmba,
tegwasānira mulimu gwona: kale
omuliro nga gugwōke'za era nga
gui'de gukyasānira gutya omulimu
6 gwona? Kale Mukama Katonda
kyava ayogera bwati nti [a] Ngomu-
zabibu mu miti egyomukibira, gwe-
mpa'deyo eri omuliro okuba enku,
bwentyo bwendiwayo abo abali mu
7 Yerusalemi. Era ndikakasa amaso
gānge okubolekera; balifuluma mu
muliro, naye omuliro gulibōkya;
kale [b] mulimanya nga 'nze Mukama,
bwendikakasa amaso gānge okubo-
8 lekera. Era ndizisa ensi kubanga
basobe'za, bwayogera Mukama Ka-
tonda.

[a] Zab. 80. 8. Ez. 17. 6; 19. 10—14.
[b] Ez. 6. 7.

16 Nate ekigambo kya Mukama
nekinji'jira nga kyogera nti
2 Omwāna womuntu, manyisa Yeru-
3 salemi emizizo gyakyo, oyogere nti
Bwati Mukama Katonda bwagamba
Yerusalemi nti Okuzālibwakwo ne-
kikakyo bya munsi Eyomukanani;
[c] Omwamoli ye yali kitāwo, ne nyo-
4 ko yali [d] Mukiti. Era ebyokuzālibwa
kwo ku lunaku kwewazālirwa te-
wasalibwa kalira, 'sō tewanāzibwa
na ma'zi okukutukuza; tewatekebwa
mu munyo na katono, 'sō tewa-
5 bi'kibwako na katono. Tewali liso
eryakusāsira okukukola kwebyo
byona, okukukwatirwa ekisa; naye
nosūlibwa mu 'tale ebwēru, ku-
banga wakyāibwa 'gwe ku lunaku
6 kwewazālirwa. Awo bwenakuitako
nenkulaba nga wekulukunya mu
musaigwo, nenkugamba nti (Newa-
kuba'de ngoli) mu musaigwo, ba
mulamu: wewawo, nenkugamba
nti (Newakuba'de ngoli) mu musai-
7 gwo, ba mulamu. Nenkwāza nge
kimuli ekyomunimiro, neweyongera
nofūka mukulu, notūka ku buyōnjo
obulūngi enyo; amabērego negame-

[c] Lub. 15. 16.
[d] Balam. 1. 26.

ra, envirizo nezikula; era naye
ngoli bwerēre nga tobi'ki'dwako.
8 Awo bwenakuitako nenkutunulira,
laba, ekisērakyo nga kye kisēra
ekyokwagalirwamu; nenkwālirako
ekirenge kyānge nembi'ka ku bwe-
rērebwo: wewawo, nenkulāirira,
nendagāna nāwe endagāno, bwayo-
[e] Kuv. 19. 5. gera Mukama Katonda, [e] nofūka
9 wānge. Awo nenkunāza nama'zi;
wewawo, nenkunālizako dala omu-
10 saigwo, nenkusīgako amafuta. No-
[f] Kuv. 26. 36. kwambaza nenkwambaza omulimu
ogwedalizi, nenkunānika engato e-
zamaliba geng'onge nenkusiba o-
11 lwebagyo olwa bafuta enūngi, ne-
[g] Lub. 24. 22; 30. 47. nkubi'kako aliri. Era nenkunānika
[i] Lub. 41. 42. ebyobuyōnjo, nenteka [g] ebikomo ku
mikonogyo [i] nomukūfu mu bulago-
12 bwo. Nenteka empeta ku nyindo-
yo, nebyomumatu mu matugo
[k] Ez. 23. 42. [k] ne-
13 ngule enūngi ku mutwegwo. Bwe-
wayōnjebwa bwotyo nezābu nefeza;
nebyambalobyo byali bya bafuta
nūngi ne aliri nomulimu ogweda-
lizi; walyānga obu'ta obulūngi no-
[l] Zab. 48. 2. mubisi gwenjuki namafuta: [l] noba
mulūngi nyo nyini, nolaba omukisa
okutūsa mu bukulu obwobwakaba-
[m] Kung. 2. 15. 14 ka. [m] Etutumolyo neryātīkirira mu
mawānga olwobulūngibwo; kuba-
nga bwali butūkiri'de olwobukulu
bwānge bwenali nkuta'deko, bwa-
yogera Mukama Katonda.
15 Naye 'gwe newesiga obulūngi-
bwo, [n] newefūla omwenzi olwetu-
tumolyo, nofuka obukababwo ku
[n] Is. 1. 21; 57. 8. Yer. 2. 20; 3. 2, 6, 20. Ez. 23. 3, 8, 11, 12. Kos. 1. 2. buli muntu eyaitāngawo; bwabā-
16 nga bubwe. Era watōla ku bya-
mbalobyo, newekolera ebifo ebigu-
lumivu ebyayōnjebwa namabala a-
gatali gamu, noyendera kubyo:
(ebifanana bwebityo) tebiri'ja 'sō
17 tebiriba bwebitya. Noku'dira no-
'dira ebyobuyōnjobwo ebirūngi e-
bya zābu yānge nebya feza yānge
byenali nkuwa'de, newekolera ebi-
fananyi byabantu, noyenda kubyo:
18 no'dira ebyambalobyo ebyedalizi,
nobibi'kako noteka amafuta gānge
nobubāne bwānge mu maso gabyo.
[o] Kos. 2. 8. 19 Era [o] ne'mere yānge gyenakuwa,
obu'ta obulūngi namafuta nomu-
bisi gwenjuki, byenakulīsānga, no-
kuteka nobiteka mu maso gabyo
okuba e'vūmbe edūngi, nebiba (bwe-
bityo), bwayogera Mukama Kato-
20 nda. Era nate wa'dira abānabo
abobulenzi nabobuwala, bewanzā-
[p] Yer. 7. 31. Ez. 20. 26, 31; 23. 37. lira, [p] abo nobawayo okuba sadaka
eri byo okulibwa. Obwenzibwo
21 kyali kigambo kitono, noku'ta no-
'ta abāna bānge, nobawayo ngo-
22 baisa mu (muliro) eri byo? Era
mu mizizogyo gyona ne mu bwe-
nzibwo to'jukirānga naku za butō-
bwo, bwewali obwerēre nga tobi-
[r] lu. 6. 'ki'dwako, era nga [r] wekulukunya
23 mu musaigwo. Awo olutūse obu-
bibwo bwona nga bumaze okubawo,
[zikusānze, zikusānze! bwayogera
24 Mukama Katonda,] wezīmbi'de e-
kifo ekikulumbala [s] newekolera e-
kīfo ekigulumivu mu buli lugūdo.
[s] Is. 57. 7. Yer. 2. 20; 3. 2.
25 Ozīmbye ekifokyo ekigulumivu [t] bu-
li lugūdo werusibuka, era ofu'de
obulūngibwo okuba ekyomuzizo,
era obi'kuli'de ku bigere buli muise
[t] Ez. 21. 19; 42. 12.
26 noyongera ku bwenzibwo. Era o-
yenze ku [u] Bamisiri, balirānwabo,
abomubiri omunene; noyongera ku
[u] Ez. 20. 7, 8; 23. 19–21.
27 bwenzibwo okunsunguwaza. Kale,
laba, nkugolole'deko omukono gwā-
nge, era nkendēze'za (e'mereyo)
eya bulijo, nenkuwayo eri okwagala
kwabo abakukyāwa, abawala Baba-
firisuti abakwati'dwa ensonyi e'ku-
28 bolyo eryobukaba. Era noyenda
[w] ku Bāsuli, kubanga tewaīnza ku-
'kuta; wewawo, oyenze kubo, era
29 naye tewanyiwa. Era nate wayo-
ngera ku bwenzibwo munsi ya Ka-
nani okutūsa [y] Ebukaludaya; era
[w] 2 Basek. 16, 7–18. 2 Byom. 28. 16–21. Yer. 2. 18, 36. Ez 23. 12.
30 naye nobwo tebwakunyiya. Omu-
timagwo nga munafu! bwayogera
Mukama Katonda, kubanga okola
bino byona, omulimu ogwomukazi
31 owamawagali omwenzi; kubanga
ozīmba ebifobyo ebikulumbala buli
lugūdo werusibuka, [z] nokola ekifo-
kyo ekigulumivu mu buli lugūdo;
'sō tobānga nga mukazi mwenzi
[y] Ez. 23. 14–16.
32 kubanga onyōma empēra. Omuka-
zi alina 'ba ayenda 'sō! a'kiriza
abagenyi mu kifo kya 'bawe 'sō!
33 Abakazi bona abenzi babawa ebira-
bo: naye [a] gwe owa ebirabobyo
baganzibo bona, nobagulirira ba'je
gyoli okuva mu njui zona olwo-
34 bwenzibwo. Era osobe'za ensobe-
za biri abakazi (abalala) mu bwe-
nzibwo, kubanga tewali akugobere-
ra 'gwe okwenda: era kubanga o-
gulirira 'sō towebwa mpēra kyova
osobe'za ensobeza ebiri.
[z] lu. 24.
[a] Kos. 8. 9.
35 Kale, ai omwenzi, wulira ekiga-
36 mbo kya Mukama: bwati bwayo-
gera Mukama Katonda nti Kuba-
nga empitambiyo yafukirwa dala,
nobwerērebwo nebubi'kulwako o-
lwobwenzibwo bwewayenda ku ba
ganzibo: era olwebifananyi byona
ebyemizizogyo nolwomusai gwabā-
37 nabo gwewabawa; kale, laba, ndi-
kung'anya baganzibo bona bewasa-
nyuka nabo, nabo bona bewayaga-
la, wamu nabo bona bewakyāwa;
okukung'anya ndibakung'anya o-
kulwāna nāwe enjui zona, era ndi-
babi'kulira obwerērebwo, bona bala-
38 be obwerērebwo. Era ndikusalira
omusāngo [b] ngabakazi aba'ta obu-
fumbo nebayiwa omusai bwebasa-
lirwa omusāngo; era ndikuletako
39 omusai ogwekirui nobu'gya. Era
ndikuwayo mu mukono gwābwe,
[b] Lev. 20. 10. Ma. 22. 22.

kale balisūla ekifokyo ekikulumba-
la nebamenyamenya ebifobyo ebi-
gulumivu; era balikwambula ebya-
mbalobyo, nebanyaga ebyobuyō-
njobwo ebirūngi: kale balikuleka
40 ngoli bwerēre ngobi'ku'dwako. Era
balikulinyisako ekibīna, [c] nebaku-
kuba amainja, nebakufumitira dala
41 nebitala byābwe. Era [d] balyōkya
enyumbazo omuliro nebatūkiriza
emisāngo ku'gwe abakazi bangi
nga balaba; era ndikulekesayo o-
bwenzi, 'sō toliwayo mpēra nate
42 lwa kubiri. Bwentyo bwendi'kusa
ekirui kyānge ku'gwe, nobu'gya
bwānge bulikuvako, nenterēra ne-
43 sibako busūngu nate. Kubanga
to'jukirānga naku za butōbwo, na-
ye no'nyīza mu bino byona; kale,
laba [e] nānge ndireta e'kubolyo ku
mutwegwo, bwayogera Mukama
Katonda: 'sō tolyongera bukaba
(obwo) ku mizizogyo gyona.
44 Laba, buli muntu agera engero
anākugererānga olugero (luno) nga-
yogera nti Nga nyina ne muwalawe
45 bwatyo. Oli muwala wa nyoko atam-
mwa 'ba nabānabe; era oli wa
luganda ne bagandabo abatamwa
ba'bābwe nabāna bābwe: nya'mwe
yali Mukiti, ne kita'mwe yali Mwa-
46 moli. Ne mukuluwo ye Samaliya
abēra ku mukonogwo ogwa kono,
ye ne bawalabe: ne mwāna wanyo
atūla ku mukonogwo ogwadyo ye
47 [f] Sodomu ne bawalabe. Era naye
totambulirānga mu makubo gā-
bwe, 'sō tokolānga ngemizizo gyā-
bwe bwegiri; naye (ekyo ngokiita
kigambo) kitono nyo, nosinga bo o-
kuba omukyāmu mu makubogo gona.
48 Nga bwendi omulamu, bwayogera
Mukama Katonda, mugandawo [g] So-
domu takolānga, ye newakuba'de ba-
walabe, nga 'gwe bwokoze, 'gwe ne
49 bawalabo. Laba, buno bwe bwali
obutali butūkirivu bwa mugandа-
wo Sodomu; amalala noku'kutā-
nga e'mere nokwesīma nga yego-
lola byali muye ne mu bawalabe;
'sō teyanywēza mukono gwa mwā-
50 vu neyetāga. Era bālina ekitigi,
[i] nebakola ebyemizizo mu maso gā-
nge: kyenava [k] mba'gyawo nga
51 bwenasīma. 'Sō ne Samaliya ta-
kolānga kitūndu kya ku bibibyo;
naye 'gwe wayongera ku mizizogyo
okukira bo, nowesa obutūkirivu
bagandabo olwemizizogyo gyona
52 gyewakola. Era [l] nāwe bērako e-
nsonyizo 'gwe, kubanga osaze omu-
sāngo bagandabo okusinga; olwe-
bibibyo byewakola ebyemizizo oku-
kira bo kyebavu'de bakusinga obu-
tūkirivu: wewawo, era swāla obē-
reko ensonyizo kubanga oweseza
53 obutūkirivu bagandabo. Era ndi-
komyawo obusibe bwābwe, obusibe
bwa Sodomu ne bawalabe, nobusi-
be bwa Samaliya ne bawalabe, no-
busibe bwabasibebo abali wakati
54 mubo: olyoke obēreko ensonyizo
'gwe, era okwatibwe ensonyi olwe-
byo byona byewakola, kubanga o-
55 basanyusa. Era bagandabo, Sodo-
mu ne bawalabe, bali'da mu buku-
lu bwābwe obwe'da, ne Samaliya
ne bawalabe bali'da mu bukulu
bwābwe obwe'da, nāwe ne bawala-
bo muli'da mu bukulu bwa'mwe
56 obwe'da. Kubanga mugandawo
Sodomu akamwāko tekamwātulā-
57 nga ku lunaku olwamalalago; obu-
bibwo nga tebunabi'kulwa, nga mu
biro abawala Abebusuli lwebavu-
ma nabo bona abamwetōlo'de, aba-
wala Ababafirisuti abakugirira e-
58 kye'jo enjui zona. Wabako obu-
kababwo nemizizogyo, bwayogera
59 Mukama. Kubanga bwati bwayo-
gera Mukama Katonda nti Ndiku-
kolera dala nga bwokoze, 'gweya-
nyōma [m] ekirāiro nomenya enda-
60 gāno. Era naye 'nze [n] ndi'jukira
endagāno gyenalagāna nāwe mu
naku ezobutōbwo, era ndinywēza
eri 'gwe endagāno eteri'gwāwo.
61 Kale nolyoka o'jukira amakubogo,
nokwatibwa ensonyi, bwoliwebwa
bagandabo, (bagandabo) abakulu
ne (bagandabo) abato: eri ndiku-
bawa okuba abawala, naye si lwa
62 ndagānoyo. Era ndinywēza enda-
gāno yānge nāwe; kale olimanya
63 nga 'nze Mukama: olyoke o'jukire
noswāla [o] nolema okwasama nate
akamwāko olwensonyizo; bwendi-
mala okukusonyiwa byona byewa-
kola, bwayogera Mukama Katonda.

17 Awo ekigambo kya Mukama
nekinji'jira nga kyogera nti
2 Omwāna womuntu, leta ekiko'ko
ogerere enyumba ya Isiraeri olugе-
3 ro; oyogere nti Bwati bwayogera
Mukama Katonda nti "Empūngu
enene erina ebiwawātiro ebinene
nebiwawa ebiwānvu, eriko ebyōya
bingi, eyamabala agatali gamu, ya-
'ja ku Lebanoni, netwāla obuso-
4 ngezo bwomuvule: yanogako ama-
sānso gagwo amato agakomererа-
yo, nāgu'gyayo nāgutwāla munsi
eyobusūbuzi; yagusimba mu kibu-
5 ga ekyabasūbuzi. Era yatwāla ne
ku nsigo eyomunsi, nāgisiga [b] mu
'taka gimu; yaguteka awali ama-
'zi amangi; nāgusimba ngomusa-
6 fusafu. Negumera neguba muza-
bibu ogulānda omumpimpi, amata-
bi gagwo negagikyūkira nemizi
gyagwo gyali wansi wayo: kale
neguba muzabibu negusūla amata-
7 bi, negumera amasānso. Era wā-
liwo nempūngu enene endala, eya-
lina ebiwawātiro ebinene nebyōya

[c] Yok. 8. 5, 7.
[d] 2 Basek. 25. 9. Yer. 39. 8; 52. 13.
[e] Ez. 7. 4.
[f] Is. 1. 10.
[g] Mat. 10. 15; 11. 24.
[i] Lub. 13. 13; 18. 20; 19. 5.
[k] Lub. 19. 24.
[l] Bal. 2. 3.
[m] Ma. 29. 12, 14.
[n] Lev. 26. 42.
[o] Bal. 3. 19.
[a] Yer. 48. 40.
[b] Ma. 8. 7-9.

[c] lu. 15.

bingi: kale, laba, [c] omuzabibu o-
gwo negugiwetera emizi gyagwo,
negumera amatabi gagwo okugenda
gyeri, okuva mu bibibi mwegwasi-
8 mbibwa, egufukirire ama'zi. Gwa-
simbibwa mu 'taka edūngi awali
ama'zi amangi, gusūle amatabi era
gubale ebibala, gubērēnga omuza-
9 bibu omulūngi. Yogera nti Bwati
bwayogera Mukama Katonda nti
Guliraba omukisa? talisimbula mi-
zi gyagwo, nāsalako ebibala bya-
gwo, guwotōke; amalagala gagwo
gona amabisi agamera gawotōke;
newakuba'de nga tewali buīnza bu-
ngi newakuba'de abantu bangi o-
10 kugusimbula nemizi gyagwo? We-
wawo, laba, bwegusimbibwa guli-
[d] Yer. 4. 11. Ez. 19. 12. Kos. 13. 15. raba omukisa? [d] teguliwotōkera
dala, embuyaga ezebuvanjuba bwe-
zigukomako? guliwotōkera mu bi-
bibi mwegwakulira.
11 Era nate ekigambo kya Mukama
12 nekinji'jira nga kyogera nti Ga-
mba 'no enyumba enjēmu nti Te-
mumanyi bigambo bino amakulu
gabyo bwegali? babūlire nti Laba,
[e] 2 Basek. 24. 11, 12. [e] kabaka Wababuloni ya'ja Eyeru-
salemi nāwāmba kabaka wayo na-
bakūngu bayo nābaleta gyali Eba-
[f] 2 Basek. 24. 17. Yer. 37. 1. 13 buloni; era [f] nātwāla ku za'de lya
kabaka, nālagāna naye endagāno;
[g] 2 Byom. 36. 13. era [g] nāmulāiza ekirāiro, na'gyayo
[i] 2 Basek. 24. 15. 14 [i] abamānyi abomunsi: obwakabaka
buka'kane, buleme ogwegulumiza,
naye bunywēre olwokukwata enda-
[k] 2 Basek. 24. 20. 2 Byom. 36. 13. Yer. 52. 3. [l] Yer. 37. 5, 7. 15 gānoye. Naye [k] nāmujēmera nga-
tuma ababakabe [l] mu Misiri, bamu-
we embalāsi nabantu bangi. Ali-
raba omukisa? aliwona oyo akola
ebifanana bwebityo? alimenya e-
16 ndagāno, era naye nāwona? Nga
bwendi omulamu, bwayogera Mu-
kama Katonda, mazima mu kifo
kabaka mwabēra eyamufūla kaba-
ka, gweyanyōmako ekirāirokye nā-
[m] 2 Basek. 25. 7. menya endagānoye, oyo gyāli [m] wa-
17 kati mu Babuloni gyalifūra. 'Sō
[n] Yer. 44. 30. ne [n] Falao ne'gyerye eryamānyi
nekibīna ekinene talibako kyamu-
gasa mu ntalo, bwebalitūma ebifū-
nvu nebazīmba ebigo, okuzikiriza
18 abantu bangi. Kubanga anyōmye
ekirāiro ngamenya endagāno; era,
laba, yali awa'de omukonogwe, era
naye akoze ebyo byona; taliwona.
19 Mukama Katonda kyava ayogera
bwati nti Nga bwendi omulamu,
mazima ekirāiro kyānge kyanyō-
mye nendagāno yānge gyamenye
ndibitūsa nokubitūsa ku mutwegwe
20 ye. Era ndimusūlako ekitimba
kyānge, era alikwasibwa mu kyā-
mbika kyānge, era ndimutwāla E-
babuloni, era [o] ndiwoleza naye eyo
olwekyōnōnokye kyeyanyōnōna.
[o] Ez. 20. 35, 36. [p] Ez. 12. 14. 21 Era aba'dusebe bona mu [p] bibīna-
bye byona baligwa nekitala, nabo
abalisigalawo balisāsānyizibwa eri
empewo zona; kale mulimanya nga
'nze Mukama njoge'de.
22 Bwati bwayogera Mukama Kato-
nda nti Era nditwāla ku busongezo
obwa wa'gulu obwomuvule nembu-
simba; ndinogako ku masānso ga-
gwo amato agakomererayo (esānso)
[r] Is. 53. 2. Mat. 1. 12, 13. [r] erimu egōnvu, era ndirisimba [s] ku
23 lusozi oluwānvu olukulumbala: [t] ku
[s] Zab. 2. 6. [t] Ez. 20. 40. lusozi olwentiko ya Isiraeri kwe-
ndirisimba: kale lirisūla amatabi
neribala ebibala, neguba omuvule
omulūngi: era [u] wansi wagwo wa-
[u] Ez. 31. 6. nābērānga enyonyi zona ezebiwa-
wātiro byona; mu kisikirize ekya-
24 matabi gagwo wezinātūlānga. Ne-
miti gyona egyomu'tale girimanya
nga [w] 'nze Mukama nka'kanyi'za
[w] Ez. 22. 14; 24. 4. omuti omuwānvu, era nga ngulu-
mizi'za omuti omumpi, era nga
nkazi'za omuti ogwamera, era nga
njeze'za omuti omukalu: 'nze Mu-
kama njoge'de era nkikoze.

18 Ekigambo kya Mukama kya-
nji'jira nate nga kyogera nti
2 Muba'de mutya nokugera nemuge-
rera olugero luno ensi ya Isiraeri
[a] Yer. 31. 29. nga mwogera nti [a] Bakitābwe bali-
'de ezabibu ezinyūnyūntula, nama-
3 nyo gabāna ganyenyēra? Nga bwe-
ndi omulamu, bwayogera Mukama
Katonda, temuliba na (nsōnga) na-
te okugera olugero olwo mu Isirae-
4 ri. Laba, ememe zona zānge; nge-
meme ya kitāwe, nememe yomwā-
[b] Yer. 31. 30. na bwetyo yānge: [b] ememe ekola
5 ekibi yerifa. Naye omuntu bwaba
omutūkirivu nākola ebyalagirwa
ebyensōnga, 'sōnga [c] talīri'de ku
[c] nyi. 11, 15. Ma. 12. 2. Ez. 6. 13; 22. 9. 6 nsozi, 'sōnga [d] taimusi'za masoge
eri ebifananyi ebyenyumba ya Isi-
raeri, 'sōnga tayōnōnye mukazi wa
mu'ne 'sōnga tasembere'de mukazi
[d] Ma. 4. 19. Zab. 103. 1. 7 mu biro ebyokweyāwulakwe; 'sō-
nga [e] talyazamānyi'za muntu yena,
[e] Kuv. 22. 21. Lev. 25. 14. naye [f] eya'dizānga omwewoze omu-
[f] Kuv. 22. 26. singogwe, 'sōnga tanyaze muntu
yena lwa mānyi, era eyawānga o-
muyala e'mereye nābi'kānga oyo
8 ali obwerēre nekyambalo; [g] atawo-
[g] Ez. 22. 12 lānga lwa [i] magoba, 'sōnga ta'kiri-
[i] Kuv. 22. 25. Yer. 15. 10. zānga [k] ebisu'kirira byona, eya'gya-
ko omukonogwe ku butali butūkiri-
[k] Lev. 25. 36. vu, [l] eyatūkirizānga omusāngo o-
[l] Ma. 1. 16. Zek. 8. 16. gwamazima eri omuntu ne mu'ne,
9 eyatambulirānga mu matēka gānge,
era eyakwatānga emisāngo gyānge,
okukolānga ebyamazima; oyo ye
mutūkirivu, [m] talirema kuba mula-
[m] Ez. 20. 11. Am. 5. 4. mu, bwayogera Mukama Katonda.
10 Bwalizāla omwāna, omunyazi, a-
yiwa omusai, era akola kwebyo
11 byona, 'sō atakola kwebyo byona
(ebimugwāni'de), naye okulya eya-
līra ku nsozi, nāyōnōna mukazi wa
mu'ne, [n] eyalyazamānya omwāvu
[n] Ez. 22. 29.

12 neyetāga, eyanyaga olwamānyi, 'sō
ata'za musingo, era eyaimusa amasoge eri ebifananyi, eyakola ebye-
13 mizizo, eyawolānga olwamagoba,
era eya'kiriza ebisu'kirira: kale
aliba mulamu oyo? taliba mulamu:
akoze ebyemizizo bino byona: ta-
lirema kufa; omusaigwe guliba ku-
14 ye. Laba, bwalizāla omwāna, ala-
ba ebibi byona eya kitāwe byeya-
kola, nātya nātakola ebifanana
15 bwebityo, atalirānga ku nsozi, 'sō
ataimusānga masoge eri ebifananyi
ebyenyumba ya Isiraeri, atayōnō-
16 nānga mukazi wa mu'ne, 'sō ata-
lyazamānyānga muntu yena, atasi-
ngirwānga kintu, 'sō atanyagānga
lwa mānyi, naye eyawānga omuya-
la e'mereye, eyabi'kānga oyo ali
[o] Yob.9.33. 17 obwerēre nekyambalo, [o] eya'gyako
omukonogwe eri omwāvu, ata'kiri-
zānga magoba newakuba'de ebisu-
'kirira, eyatūkirizānga emisāngo
gyānge, eyatambulirānga mu ma-
tēka gānge; oyo talifa lwa butali
butūkirivu bwa kitāwe, talirema
18 kuba mulamu. Kitāwe, kubanga
yajōga nobukāmbwe, nānyaga mu-
gandawe olwamānyi, nākola ebyo
[p] Ez. 3. 18. ebitali birūngi mu bantube, laba,
[p] alifira mu butali butūkirivubwe.
[r] Kuv. 20. 19 Era naye mwogera nti [r] Omwāna
5. kiki ekimulobera okubako obutali
butūkirivu bwa kitāwe? Omwāna
bwabānga akoze ebyalagirwa ebye-
nsōnga, era ngaku'te amatēka gā-
nge gona, era ngagakoze, talirema
[s] Iu. 4. 20 kuba mulamu. [s] Ememe eyōnōna
[t] Ma. 24. yerifa: [t] omwāna talibako butali bu-
16. tūkirivu bwa kitāwe, 'sō ne kitāwe
talibako butali butūkirivu bwamwā-
nawe; [u] obutūkirivu obwomutūkiri-
[u] Is. 3. 10, vu buliba kuye, nobubi obwomubi
11.
[w] Ez. 33. 21 buliba kuye. Naye [w] omubi bwa-
19. kyūkānga okuleka ebibibye byona
byeyakola nākwata amatēka gānge
gona, nākola ebyalagirwa ebyensō-
nga, talirema kuba mulamu, talifa.
[y] Ez. 33.16. 22 Tewaliba ku [y] byōnōnobye byeya-
yōnōna ebiri'jukirwa kuye: alibēra
omulamu mu butūkirivubwe bwe-
[z] Ez. 33. 11. 23 yakola. [z] Nina esanyu lyensanyu-
kira okufa kwomubi, bwayogera
Mukama Katonda: naye sagala
bwagazi akomewo okuva mu 'ku-
[a] Ez. 3. 20; 24 bolye abēre omulamu? Naye [a] omu-
33. 12, 13, tūkirivu bwakyūkānga okuleka obu-
18. tūkirivubwe nākola ebitali bya bu-
tūkirivu, nākola ngemizizo gyona
bwegiri omuntu omubi gyakola,
[b] 2 Pet. 2. aliba mulamu? Tewaliba ku [b] biko-
20, 21. lwabye ebyobutūkirivu byeyakola
ebiri'jukirwa: mu kyōnōnokye kya-
yōnōnye ne mu kibikye kyakoze,
[c] Ez. 33. 25 mwebyo mwalifira. Era [c] naye
17, 20. mwogera nti E'kubo lya Mukama
teryenkanankana. Muwulire 'no,
ai enyumba ya Isiraeri: e'kubo
lyānge sirye lyenkanankana? ama-
kubo ga'mwe sige gatenkanankana?
26 Omuntu omutūkirivu bwakyūkānga
okuleka obutūkirivubwe nākola ebi-
tali bya butūkirivu, nāfira omwo;
mu butali butūkirivubwe bwakoze
27 mwalifira. Nate omuntu omubi
bwakyūkānga okuleka obubibwe
bwakoze nākola ebyo ebyalagirwa
ebyensōnga, aliwonya ememeye o-
28 kufa. Kubanga alowōza nākyūka
okuleka ebyōnōnobye byona bya-
koze, talirema kuba mulamu, talifa.
29 Era naye enyumba ya Isiraeri bo-
gera nti E'kubo lya Mukama teryen-
kanankana. Ai enyumba ya Isi-
raeri, amakubo gānge sige genka-
nankana? amakubo ga'mwe sige
30 gatenkanankana? [d] Kyendiva mba-
salira omusāngo, ai enyumba ya
Isiraeri, buli muntu ngamakuboge
bwegali, bwayogera Mukama Kato-
nda. [e] Mukomewo, mukyūke oku-
leka ebyōnōno bya'mwe byona;
kale obutali butūkirivu nebutaba-
31 zikiriza. Musūle wala na'mwe e-
byōnōno bya'mwe byona byemwō-
nōnye; mwekolere [f] omutima omu-
gya nomwoyo omugya: kubanga
kiki ekibagaza okufa, ai enyumba
32 ya Isiraeri? Kubanga sirina sanyu
lyensanyukira okufa kwoyo afa,
bwayogera Mukama Katonda: kale
mwekyūse mube abalamu.

[d] Ez. 7. 3, 8; 33. 20.
[e] Mat. 3. 2.
[f] Ez.11.19; 36. 26.

19 Era nate [a] tanula okukungubagira abakūngu ba Isiraeri, oyo-
2 gere nti Nyoko kyali kiki? Mpolo-
goma nkazi: yagalamirānga mu
mpologoma, wakati mu mpologoma
ento mweyayōnseza abāna bayo.
3 Nākuza emu ku bāna bayo; [b] neba
mpologoma ento: neiga okukwata
4 omui'go, nerya abantu. Era na-
mawānga negagiwulira; yakwati-
bwa mu bunya bwābwe; [c] nebagi-
5 reta namalobo munsi Yemisiri.
Awo (enkazi) bweyalaba ngerindi-
ri'de ne'sūbirye nga libuze, neryo-
ka e'dira [d] omwāna gwayo omulala,
6 nāgifūla empologoma ento. Neta-
mbulatambula mu mpologoma, [e] ya-
fūka empologoma ento: era yaiga
okukwata omui'go, yalya bantu.
7 Era yamanya amayūmba gābwe,
nezisa ebibuga byābwe; ensi nere-
kebwawo ne byona ebyalimu olwe-
'dobozi eryokuwuluguma kwayo.
8 [f] Awo amawānga nebagirūmba e-
njui zona nga gaima mu masaza:
nebagisūlako ekitimba kyābwe; ne-
9 kwatibwa mu bunya bwābwe. [g] Ne-
bagisiba mu jiririzo namalobo, ne-
bagitwāla eri kabaka Webabuloni;
bāgitwāla mu bigo, e'dobozi lyayo
lireme okuwulirirwa nate ku nsozi
za Isiraeri.
10 Nyoko yali ngomuzabibu mu mu-

[a] Yer. 7. 29.
[b] 2 Basek. 23. 31, 32.
[c] 2 Basek. 23. 33. 2 Byom. 36. 4. Yer. 22.11, 12.
[d] 2 Basek. 23. 34, 36.
[e] Yer. 22. 13-18.
[f] 2 Basek. 24. 2.
[g] 2 Byom. 36. 6. Yer. 22. 18.

saigwo, ogwasimbibwa awali ama-
'zi: yali mugimu, ya'jula amatabi
11 olwama'zi amangi. Era yalina e-
mi'go eminywēvu okuba emi'go
egyobwakabaka egyabo abāfugā-
nga, nobukulu bwābwe bwagulu-
mizibwa wakati mu matabi ama-
ziivu nebalengerwa olwobuwānvu
bwābwe nga balina olufulube lwa-
12 matabi gābwe. Naye yasimbuli-
bwa olwekirui, yasūlibwa wansi,
[i] embuyaga ezebuvanjuba nezikaza
ebibalabye: emi'gogye eminywēvu
negiwogokako negiwotōka; omuli-
13 ro negugōkya. Awo kakano asi-
mbi'dwa [k] mu 'dūngu, munsi enka-
14 lu eyenyōnta. Era omuliro guvu-
'de mu mi'go egyamatabige, gwō-
ke'za ebibalabye, nekutaba kuye
omu'go munywēvu okuba omu'go
ogwobwakabaka ogwokufuga. E-
byo bya kukungubaga, era biriba
bya kukungubaga.

20 Awo olwātūka mu mwāka o-
gwomusānvu mu (mwezi) o-
gwokutāno ku (lunaku) olwomwezi
olwekumi, abamu, ku baka'de ba
Isiraeri neba'ja okubūza Mukama
2 nebatūla mu maso gānge. Awo
ekigambo kya Mukama nekinji'jira
3 nga kyogera nti Omwāna womu-
ntu, yogera nabaka'de ba Isiraeri
obagambe nti Bwati bwayogera
Mukama Katonda nti Mu'ze oku-
mbūza? Nga bwendi omulamu,
4 bwayogera Mukama Katonda, [a] si-
būzibwe 'mwe. Onobasalira, o-
mwāna womuntu, onobasalira o-
musāngo? [b] Bamanyise emizizo
5 gya bajaja bābwe; obagambe nti
Bwati bwayogera Mukama Katonda
nti Ku lunaku [c] lweneroboza Isi-
raeri nenyimusa omukono gwānge
eri eza'de eryenyumba ya Yabobo,
[d] ninemanyisa eri bo munsi Yemi-
siri, bwenaimusa omukono gwānge
eri bo, nga njogera nti [e] 'Nze Mu-
6 kama Katonda wa'mwe; ku lunaku
olwo naimusa omukono gwānge
eri bo okuba'gya munsi Yemisiri,
okubaingiza munsi gyenali mbake-
'te'de, ekulukuta namata nomubisi
gwenjuki, kye [f] kitībwa kyensi zo-
7 na: nembagamba nti [g] Musūle buli
muntu emizizo egyamasoge, 'sō te-
mweyōnōnyesānga [h] nebifananyi
Ebyemisiri; 'nze Mukama Kato-
8 nda wa'mwe. Naye nebanjēmera
nebatayagala kumpulira; tebāsūla
buli muntu emizizo egyamaso gā-
bwe, 'sō tebāleka bifananyi bya
Misiri: kale [k] nenjogera okubafu-
kako ekirui kyānge, okutūkiriza
obusūngu bwānge kubo wakati mu-
9 nsi Yemisiri. [l] Naye nakola [m] o-
lwerinya lyānge lireme okuvumisi-
bwa mu maso gamawānga, mwe-

[i] Ez. 17. 10.
[k] 2 Basek. 21. 12-16.
[a] Ez. 14. 3.
[b] Ez. 16. 2.
[c] Kuv. 6. 7. Ma. 7. 6.
[d] Kuv. 3. 8; 4. 31.
[e] Kuv. 20. 2.
[f] Zab. 48. 2. Zek. 7. 14.
[g] Ez. 18. 31.
[h] Lev. 18. 3. Yos. 24. 14.
[k] Ez. 7. 8.
[l] Is. 48. 11. Ez. 36. 21, 22.
[m] Nek. 9. 10. Zab. 106. 8. Is. 63. 14.

bāli, benetegēreza mu maso gābwe
gyebali, nga mba'gya munsi Yemi-
10 siri. Awo [n] nembatambuza okuva
munsi Yemisiri, nembaleta mu 'dū-
11 ngu. Awo [o] nembawa amatēka
gānge nembalaga emisāngo gyānge,
omuntu bwakola egyo aliba mula-
12 mu mugyo. Era nate nembawa
[p] sabiti zānge, okuba akabonero
wakati wānge nabo, balyoke bama-
nye nga [r] nze Mukama abatukuza.
13 Naye enyumba ya Isiraeri neba-
njēmera mu 'dūngu: tebātambu-
lirānga mu matēka gānge, nebagā-
na emisāngo gyānge, omuntu bwa-
kola egyo aliba mulamu mugyo;
ne sabiti zānge nebazōnōna nyo:
[s] kale nenjogera okubafukirako e-
kirui kyānge [t] mu 'dūngu okuba-
14 malawo. [u] Naye nenkola olweri-
nya lyānge lireme okuvumisibwa
mu maso gamawānga benaba'gyira
15 mu maso gābwe. Era nate [w] ne-
mbaimusiza omukono gwānge mu
'dūngu nga sigenda kubaleta munsi
gyenali mbawa'de, ekulukuta na-
mata nomubisi gwenjuki, kye kitī-
16 bwa kyensi zona; kubanga bāgāna
emisāngo gyānge nebatatambulirā-
nga mu matēka gānge nebōnōnā-
nga esabiti zānge: kubanga [y] omu-
tima gwābwe gwagobererānga ebi-
17 fananyi byābwe. Era naye [z] eriso
lyānge neribasonyiwa obutabaziki-
riza, 'sō sabamalirawo dala mu
18 'dūngu. Awo neng'ambira abāna
bābwe mu 'dūngu nti Temutambu-
lirānga mu [a] matēka ga bajaja ba-
'mwe 'sō temwekūmānga misāngo
gyābwe 'sō temweyōnōnyesa nebi-
19 fananyi byābwe: 'nze Mukama
Katonda wa'mwe; [b] mutambulirē-
nga mu matēka gānge, mukwatē-
nga emisāngo gyānge mugikolēnga:
20 era [c] mutukuzēnga esabiti zānge;
era [d] zinābānga kabonero wakati
wānge na'mwe, mumanye nga 'nze
21 Mukama Katonda wa'mwe. Naye
[e] abāna nebanjēmera; tebātambu-
lirānga mu matēka gānge 'sō teba-
kwatānga misāngo gyānge okugi-
kolānga, omuntu bwakola egyo ali-
ba mulamu mugyo; bāyōnōnānga
esabiti zānge: kale nenjogera oku-
bafukirako ekirui kyānge okutūki-
riza obusūngu bwānge eri bo mu
22 'dūngu. Era naye nenzi'za omu-
kono gwānge nenkola olwerinya
lyānge lireme okuvumisibwa mu
maso gamawānga benaba'gyira mu
23 maso gābwe. Era nate nembai-
musiza omukono gwānge mu 'dū-
ngu nga [f] ndibasāsānyiza mu ma-
wānga nembatata'ganyiza munsi
24 (nyingi); kubanga bāli tebatūkiri-
'za misāngo gyānge, naye nga ba-
gānyi amatēka gānge, era nga bō-
nōnye esabiti zānge, namaso gā-

[n] Kuv. 13. 18, 20.
[o] Ma. 4. 8.
[p] Kuv. 20. 8, 9.
[r] Lev. 21. 23.
[s] Kuv. 16. 27, 28.
[t] Kubal. 14. 29; 26. 65.
[u] lu. 9.
[w] Kubal. 14. 28, 29.
[y] Kubal. 15. 39.
[z] Ez. 5. 11.
[a] Yos. 24. 14. 1 Pet. 1. 18.
[b] Ma. 6-12.
[c] Yer. 17. 22.
[d] Lub. 9. 12; 17. 11.
[e] Kubal. 25. 1, 2. Ma. 31. 27.
[f] Ma. 28. 64.

bwe gāli nga gagoberera ebifana-
25 nyi bya bajaja bābwe. Era nate
nembawa amatēka agatali malūngi,
nemisāngo gyebatagenda kubēre-
26 ramu balamu; nembagwagwawaza
olwebirabo byābwe bo, kubanga
[g] bāisānga mu (muliro) bona aba-
'gulanda, ndyoke mbamaleko byo-
na, era [i] bamanye nga 'nze Muka-
ma.
27 Kale, omwāna womuntu, yogera
nenyumba ya Isiraeri obagambe
nti Bwati bwayogera Mukama Ka-
tonda nti Era ne mu kino bajaja
ba'mwe mwebanvumi'de, kubanga
28 bansobyako ekyōnōno. Kubanga
bwenali mbaingizi'za munsi gye-
naimusiza omukono gwānge oku-
bawa, kale nebalaba [k] buli lusozi
oluwānvu na buli muti omuziivu,
nebawerāngeyo sadaka zābwe, era
eyo gyebāleterānga ekiwebwayo
kyābwe eki'nyiza, era eyo gyebā-
nyōkerezānga akalōsa kābwe, neba-
fukānga ebiwebwayo byābwe ebyo-
29 kunywa. Awo nembagamba nti
Ekifo ekigulumivu gyemugenda a-
makulu gakyo ki? Awo erinya
lyakyo nekitūmibwa Bama ne lero.
30 Kale gamba enyumba ya Isiraeri
nti Bwati bwayogera Mukama Ka-
tonda nti Mweyōnōnyesa ngengeri
bweyali eya bajaja ba'mwe? era
mwenda okugoberera emizizo gyā-
31 bwe? era bwemuwayo ebirabo bya-
'mwe, bwemuisa batabani ba'mwe
mu muliro, mweyōnōnyesa nebifa-
nanyi bya'mwe byona ne lero? kale
nābūzibwa 'mwe, ai enyumba ya
Isiraeri? Nga bwendi omulamu,
bwayogera Mukama Katonda, si-
32 būzibwe 'mwe: nekyo ekiingira
mu mwoyo gwa'mwe tekiribawo na
katono; kubanga mwogera nti [l] Tu-
nāba ngamawānga, ngebika ebyo-
munsi, okuwereza [m] emiti nama-
33 inja. Nga bwendi omulamu, bwa-
yogera Mukama Katonda, mazima
ndiba kabaka wa'mwe nengalo ezā-
mānyi nomukono ogwagololwa ne-
34 kirui ekifuki'dwa: era ndiba'gya
mu mawānga nembakung'anya o-
kuba'gya munsi mwemwasāsānyi-
zibwa, nengalo ezamānyi nomu-
kono ogugolo'dwa nekirui ekifuki-
35 'dwa: era ndibaleta mu 'dūngu
eryamawānga, era [n] ndiwoleza eyo
na'mwe nga tutunulagana [o] namaso.
36 [p] Nga bwenawoleza ne bajaja ba-
'mwe mu 'dūngu eryensi Yemisiri,
bwentyo bwendiwoza na'mwe, bwa-
37 yogera Mukama Katonda. Era
[r] ndibaisa wansi womu'go, era ndi-
baingiza mu busibe bwendagāno;
38 era [s] ndibamaliramu dala abajēmu,
nabo abansobya; ndiba'gya munsi
mwebatūla, [t] naye tebaliingira mu-
nsi ya Isiraeri: kale mulimanya

[g] 2 Basek. 21. 6.
[h] 2 Byom. 28. 3; 33. 6. Yer. 32. 35.
[i] nyi. 38, 42, 44. Ez. 6. 7.
[k] Is. 57. 5; 65. 7. Ez. 6. 13.
[l] Yer. 44. 17.
[m] Ma. 4. 28. 2 Basek. 19. 18.
[n] Ez. 17. 20.
[o] Ma. 5. 4.
[p] Kubal. 14. 21–23, 28, 29.
[r] Lev. 27. 32. Yer. 33. 13.
[s] Ez. 34. 17, 20, 22.
[t] Ez. 13. 9.

39 nga 'nze Mukama. Na'mwe, ai e-
nyumba ya Isiraeri, bwati bwayo-
gera Mukama Katonda nti [u] Muge
nde muwereze buli muntu ebifana-
nyibye, era noluvanyuma, bwemu-
tali'kiriza kumpulira: naye [w] eri-
nya lyānge etukuvu temuliryōnōna
nate nebirabo bya'mwe nebifana-
40 nyi bya'mwe. Kubanga [y] ku lu-
sozi lwānge olutukuvu, ku lusozi
olwentiko ya Isiraeri, bwayogera
Mukama Katonda, okwo enyumba
yona eya Isiraeri, bo bona, kwe-
balimpereereza munsi; [z] eyo gye-
ndiba'kiririza, era eyo gyendibasa-
lirira [a] ebiwebwayo bya'mwe nebi-
bala ebiberyeberye, ebyebitone bya-
'mwe wamu nebintu bya'mwe byo-
41 na ebitukuvu. Ndiba'kiriza nga-
kalōsa, bwendiba'gya mu mawānga
nembakung'anya okuba'gya munsi
mwemwasāsānyizibwa; kale [b] ndi-
tukuzibwa mu'mwe mu maso ga-
42 mawānga. Awo mulimanya nga
'nze Mukama, bwendibaingiza mu-
nsi ya Isiraeri, munsi gyenaimu-
siza omukono gwānge okugiwa ba-
43 jaja ba'mwe. Awo [c] muli'jukirira
eyo amakubo ga'mwe nebikolwa
bya'mwe byona byemwegwagwa-
waza nabyo; era [d] mulyetamwa
mu maso ga'mwe 'mwe olwebibi
44 bya'mwe byona byemwakola. Kale
mulimanya nga 'nze Mukama, bwe-
ndimala okukola gyemuli olweri-
nya lyānge, si ngamakubo ga'mwe
amabi bwegali, 'sō si ngebikolwa
bya'mwe ebikyāmu bwebiri, ai 'mwe
enyumba ya Isiraeri, bwayogera
Mukama Katonda.
45 Awo ekigambo kya Mukama ne-
46 kinji'jira nga kyogera nti Omwāna
womuntu simba amasogo ebukika
obwadyo, otonyese (ekigambokyo)
okwolekera obukika obwadyo, ola-
gulire ku kibira ekyenimiro eyebu-
47 kika obwadyo; ogambe ekibira e-
kyebukika obwadyo nti Wulira eki-
gambo kya Mukama; bwati bwa-
yogera Mukama Katonda nti Laba,
ndikuma omuliro mu'gwe negwō-
kya buli muti ogwera oguli mu-
'gwe na buli muti mukalu: enimi
ezomuliro ezāka tezirizikizibwa,
namaso gona okuva obukika obwa-
dyo okutūka obukika obwa kono
48 gali'gya nagwo. Kale bona aba-
lina omubiri baliraba nga 'nze Mu-
kama ngukūmye: tegulizikizibwa.
49 Awo nenjogera nti Wowe, Mukama
Katonda! banjogerako nti Si mu-
gezi wa ngero?

21 Awo ekigambo kya Mukama ne-
2 kinji'jira nga kyogera nti O-
mwāna womuntu, simba amasogo
okwolekera Eyerusalemi, otonyese

[u] Balam. 10. 14.
[w] Ez. 39. 7; 43. 7.
[y] Is. 56. 7. Ez. 17. 23.
[z] Is. 56. 7; 60. 7.
[a] Ez. 44. 30.
[b] Kubal. 20. 12. Ez. 28. 22, 25.
[c] Ez. 16. 61.
[d] Ez. 6. 9.

(ekigambokyo) okwolekera ebifo e-
bitukuvu, olagulire kunsi ya Isira-
3 eri; ogambe ensi ya Isiraeri nti
Bwati bwayogera Mukama nti
Laba, ndi mulabewo, era ndisōwola
ekitala kyānge nenki'gya mu kirā-
to kyakyo, nenkumaliramu dala o-
4 mutūkirivu nomubi. Kale kubanga
ndikumaliramu dala omutūkirivu
nomubi, ekitala kyānge kyekiriva
kifuluma mu kirāto kyakyo okuta-
bāla bona abalina omubiri, okuva
obukika obwadyo okutūka obukika
5 obwa kono: kale bona abalina o-
mubiri balimanya nga 'nze Muka-
ma nsōwo'de ekitala kyānge nenki-
'gya mu kirāto kyakyo; tekiri'da
6 nate lwa kubiri. Kale 'sā ebikowe,
'gwe omwāna womuntu; amabega-
go nga gakusonjose era ngoliko o-
buinike bwoli'sā ebikowe bwotyo
7 bo nga balaba. Kale olunātūka
bwebanākugamba nti Lwaki 'gwe
oku'sā ebikowe? noyogera nti O-
lwebigambo ebiwuli'dwa, kubanga
bi'ja: na buli mutima gulisānūka,
[a] Ez. 7. 17. [a] nemikono gyona giriyōngobera,
na buli mwoyo guliziri'ka, nama-
vivi gona galiba manafu ngama'zi:
laba, bi'ja, era birikolebwa, bwayo-
gera Mukama Katonda.
8 Awo ekigambo kya Mukama ne-
9 kinji'jira nga kyogera nti Omwāna
womuntu, lagula oyogere nti Bwati
bwayogera Mukama nti Yogera nti
[b] Ma. 32. 41. [b] Ekitala, ekitala kiwa'ga'dwa era
10 kizigu'dwa: kiwa'ga'dwa ki'te eki-
wendo; kizigu'dwa kibe ngenjota:
kale tunāsanyuka? omu'go ogwo-
11 mwānawe gunyōma buli muti. Era
kiwere'dwayo okuzigulwa, kiryoke
kikwatibwe: ekitala kiwa'ga'dwa,
wewawo, kizigu'dwa, okukiwayo
12 mu mukono gwomu'si. Kāba era
wowogana, omwāna womuntu: ku-
banga kiri ku bantu bānge, kiri ku
bakūngu bona aba Isiraeri: bawe-
re'dwayo eri ekitala wamu nabantu
bānge: kale kuba ku kisāmbikyo.
13 Kubanga waliwo okusala omusā-
ngo; era kiriba kityа omu'go na-
gwo ogugaya bweguliba nga tegu-
kyaliwo? bwayogera Mukama Ka-
14 tonda. Kale 'gwe, omwāna womu-
ntu, lagula okube mu ngalo; eki-
tala kyongerwe omulūndi ogwoku-
satu, ekitala ebyabafumiti'dwa o-
kufa: kye kitala kyomukulu, afu-
miti'dwa okufa, ekiingira mu bise-
15 nge byābwe. Nta'de omumwa gwe-
kitala ku miryāngo gyābwe gyona,
omutima gwābwe gusānūke nokwe-
sitala kwābwe kwongerwe nyo: ee!
kifūse ngenjota, kisongo'dwa olwo-
16 ku'ta. Wekung'anye, tambulira ku
gwadyo; tala, tambulira ku gwa
kono; yona yona amasogo gyego-
17 lekera. Era ndikuba mu ngalo,
[c] nenzi'kusa ekirui kyānge: 'nze
Mukama nkyoge'de. [c] Ez. 5. 13.
18 Ekigambo kya Mukama nekinji-
19 jira nate nga kyogera nti Era, o-
mwāna womuntu, wetekerewo a-
makubo abiri ekitala kya kabaka
Webabuloni mwekināfuluma; ago
gōmbi galiva munsi emu: olāmbe
ekifo, okirāmbire e'kubo eri'da mu
20 kibuga werisibuka. Otekewo e'ku-
bo ekitala mwekināfuluma okutūka
[d] Era'ba ekyabāna ba Amoni nokutūka eri Yuda mu Yerusalemi eki-
21 riko enkomera. Kubanga kabaka
Webabuloni yaimirira mu masa-
ng'anzira, amakubo gōmbi wegasi-
buka, okulagulwa: yazunzazunza
obusāle, neyebūza ku baterafi, nā-
22 kebēra ekibūmba. Mu mukonogwe
ogwadyo nga mulimu obulaguzi O-
bweyerusalemi, okusimba ebitome-
ra, okwasamira akamwa oku'ta, o-
kuimusa e'dobozi nokwogerera wa-
'gulu okusimba ebitomera ku mi-
ryāngo, okutūma ebifūnvu, okuzī-
23 mba ebigo. Era buliba gyebali
ngobulaguzi obutalimu mu maso
gābwe ababalāiri'de ebirāiro: naye
a'jukiza obutali butūkirivu, balyo-
ke bakwatibwe.
24 Mukama Katonda kyava ayogera
bwati nti Kubanga mu'jukizi'za o-
butali butūkirivu bwa'mwe, kuba-
nga okusobya kwa'mwe kubi'ku-
'dwako, ebibi bya'mwe nokulabika
nebirabika mu bikolwa bya'mwe
byona; kubanga mu'juki'dwa, mu-
25 likwatibwa nomukono. Nāwe, ai
'gwe [e] omubi afumiti'dwa okufa, o-
mukulu wa Isiraeri, a'jiri'dwa olu-
nakulwo, mu biro ebyobutali butū-
26 kirivu obwenkomerero; bwati bwa-
yogera Mukama Katonda nti 'Gya-
wo enkufira otikuleko engule: e-
kyo tekiriba nate bwekityo: gulu-
miza ebika'kanye, oka'kanye ebigu-
27 lumizibwa. Ndikivunika, ndikivu-
nika, ndikiwunika: 'sō nekyo teki-
riba nate, [f] okutūsa nyinikyo lwa-
li'ja; era ndikimuwa. [e] 2 Byom. 36. 13. [f] Lub. 49. 10. Zek. 6. 12. Yok. 1. 49.
28 Nāwe, omwāna womuntu, lagula
oyogere nti Bwati bwayogera Mu-
kama Katonda [g] ebyabāna ba A-
moni nebyokuvuma kwābwe; oyo-
gere nti Ekitala, ekitala kisōwo-
'dwa, kiziguli'dwa ekiwendo, oku-
29 kirīsa, kibēre ngenjota: nga bwe-
bākulabira ebyayānga, nga bwebā-
kulagula ebyobulimba, okukuteka
ku nsingo zababi abafumiti'dwa
okufa aba'ji'dwa olunaku lwābwe,
mu biro ebyobutali butūkirivu o-
30 bwenkomerero. Ki'ze mu kirāto
kyakyo. [i] Mu kifo mwewatōnde-
rwa, munsi mwewazālirwa, mwe-
31 ndikusalirira omusāngo. Era ndi-
kufukirako dala okunyīga kwānge;
ndikufūwako omuliro ogwobusūngu [g] Yer. 25. 21; 49. 1. Ez. 25. 2, 3, 6, 10. [i] Lub. 15. 14.

bwānge: era ndikuwayo mu mu-
kono gwabantu abali ngensolo aba-
32 magezi okuzikiriza. Oliba nku za
muliro; omusaigwo guliba wakati
munsi; toli'jukirwa nate: kubanga
'nze Mukama nkyoge'de.

22 Era nate ekigambo kya Muka-
ma nekinji'jira nga kyogera
2 nti Nāwe, omwāna womuntu, ono-
sala omusāngo, onosala omusāngo
ogwekibuga ekyomusai? kale ki-
manyise emizizo gyakyo gyona.
3 Era yogera nti Bwati bwayogera
Mukama Katonda nti [a] Ekibuga
ekiyiwa omusai wakati mukyo 'sō,
ekisēra kyakyo kitūke, ekikola ebi-
fananyi okweyōnōna okwegwagwa-
4 waza! Ozi'za omusāngo ogwomu-
saigwo gwoyiye; era ogwagwawa-
zibwa nebifananyibyo byewakola;
era osembeze'za enakuzo, era otūse
ne mu myākagyo: kyenvu'de nku-
fūla ekivume eri amawānga, nekyo-
5 kukudālira eri ensi zona. Abo
abakuli okumpi, nabo abakuli ewala
balikukudālira, 'gwe alina erinya
eryobugwagwa era a'ju'de okusasa-
6 mala. Laba, abakūngu ba Isiraeri,
buli muntu ngobuīnzabwe bwebuli,
bābānga mu'gwe okuyiwa omusai.
7 Mu'gwe [b] mwebānyōmerānga kitā-
bwe ne nyābwe; wakati mu'gwe
[c] mwebākolerānga omugenyi ebyo-
kujōga: mu'gwe [d] mwebālyazamā-
nyānga atalina kitāwe ne 'na'mwā-
8 ndu. Wanyōmānga ebintu byānge
ebitukuvu, noyōnōnānga esabiti
9 zānge. Abasaja abawāiriza bābā-
nga mu'gwe okuyiwa o musai: ne
mu'gwe [e] mwebālīrānga ku nsozi:
wakati mu'gwe mwebākolerānga
10 ebyobukaba. Mu'gwe [f] mwebabi-
'kuli'de ku bwerēre bwa kitābwe:
mu'gwe mwebakwatira namānyi
[g] omukazi eyali nga si mulongōfu
11 olwokweyāwulakwe. Era waliwo
akoze ekyomuzizo ne mukazi wa
mu'ne; era waliwo nomulala ayō-
nōnye nobukaba mukamwānawe;
era waliwo nomulala mu'gwe eya-
kwata mwanyina muwala wa kitā-
12 we. Mu'gwe mwebalīri'de enguzi
okuyiwa omusai; [i] wasolōza amago-
ba nebisu'kiriīra, era balirānwabo
wabavisamu amagoba ngokwati-
'dwa omululu ngojōga, era onera-
bi'de 'nze, bwayogera Mukama Ka-
13 tonda. Laba 'no, amagobago aga-
tali ga mazima gewagoba kyenava
ngakubira mu ngalo nomusaigwo
14 ogwabānga wakati mu'gwe. Omu-
timagwo guliīnza okugumīkiriza,
oba emikonogyo giriīnza okuba
namānyi, mu naku mwenditēseza
ebibyo? 'nze Mukama nkyoge'de
15 nokukola ndikikola. Era [k] ndiku-
sāsānyiza mu mawānga, nenkutata-
'ganyiza munsi (nyingi); era [l] ndi-
16 kumalamu empitambiyo. Awo oli-
gwagwawazibwa kububwo we'ka
mu maso gamawānga; kale [m] oli-
manya nga 'nze Mukama.
17 Awo ekigambo kya Mukama ne-
18 kinji'jira nga kyogera nti Omwāna
womuntu, enyumba ya Isiraeri efū-
se [n] amasengere gyendi: bona bi-
komo na masasi na byūma na bāti
wakati mu kikōmi; bo masengere
19 ga feza. Mukama Katonda kyava
ayogera bwati nti Kubanga 'mwena
mufūse masengere, laba, kyendiva
mbakung'anya mu Yerusalemi wa-
20 kati. Nga bwebakung'anya efeza
nebikomo nebyūma namabāti na-
masasi mu kyōto wakati okubifu-
kutako omuliro okubisānūsa; bwe-
ntyo bwendikung'anya 'mwe nga
ndiko obusūngu nekirui, era ndiba-
21 tekawo nembasānūsa. Wewawo,
ndibakung'anya nembafukutako o-
muliro ogwobusūngu bwānge, na-
'mwe mulisānūka wakati mukyo.
22 Ngefeza bwesānūkira wakati mu
kyōto, na'mwe bwemulisānūkira
bwemutyo wakati mukyo; kale mu-
limanya nga 'nze Mukama mbafū-
seko ekirui kyānge.
23 Awo ekigambo kya Mukama ne-
24 kinji'jira nga kyogera nti Omwāna
womuntu, kigambe nti 'Gwoli nsi
eterongōsebwa, [o] 'sō tetonyebwako
nkuba ku lunaku olwokunyigirako.
25 Waliwo okwekobāna kwa bana'bi
bakyo wakati mukyo ngempologoma
ewuluguma etāgulatāgula omu-
i'go: bali'de ememe (zabantu); ba-
nyaga ebyobuga'ga nebyomuwendo
omungi; bafu'de ba'na'mwāndu
bakyo okuba abangi wakati mukyo.
26 [p] Bakabona bakyo bagiri'de ekye'jo
amatēka gānge, era bagwagwawa-
zi'za ebintu byānge ebitukuvu:
tebāwu'demu bitukuvu nebitali bi-
tukuvu, 'sō tebaigiriza bantu o-
kwāwulamu ebitali birongōfu nebi-
rongōfu, era [r] bakwese amaso gā-
bwe esabiti zānge, nānge nvumisi-
27 bwa mubo. [s] Abakūngu bakyo wa-
kati mukyo bali ngemisege egitāgu-
latāgula omui'go; okuyiwa omusai
nokuzikiriza ememe balyoke bafune
28 amagoba agatali ga mazima. Era
[t] bana'bi bakyo babasīgi'deko (e'bū-
mba) eritaseku'dwa bulūngi, nga
balaba ebyayānga era nga babalagula ebyobulimba, nga bogera nti
Bwati bwayogera Mukama Kato-
29 nda, Mukama nga tayoge'de. Aba-
ntu abomunsi bajōze, nebagoberera
okunyaga; wewawo, beralikiri'za
omwāvu neyetāga, era bajōze mu-
'na'gwānga nga bamulānga bwerēre.
30 [u] Ne'nonya omusaja mubo eyandi-
dābiri'za [w] olukomera nāimirira mu
kituli ekiwagu'dwa mu maso gānge

[a] 2 Basek. 21. 16.
[b] Ma. 27. 16.
[c] Kuv. 22. 21.
[d] Kuv. 22. 22.
[e] Ez. 18. 6.
[f] Lev. 18. 7, 8.
[g] Lev. 18. 19.
[i] Ez. 18. 8.
[k] Ma. 4. 27.
[l] Ez. 24. 11.
[m] Ez. 6. 7.
[n] Zab. 119. 119. Is. 1. 22, 25.
[o] Zab. 68. 9. Ez. 34. 26.
[p] Mala. 2. 8.
[r] Yer. 17. 22, 24, 27.
[s] Mi. 3. 1-3, 9-11.
[t] Ez. 13. 10.
[u] Yer. 5. 1.
[w] Ez. 13. 5.

kulwensi, 'neme okugizikiriza: na-
31 ye nesiraba nomu. Kyenvu'de
mbafukako okunyīga kwānge; mba-
mazewo nomuliro ogwobusūngu
bwānge: ndese ku mutwe gwābwe
y Ez. 7. 4. *y* e'kubo lyābwe bo, bwayogera Mu-
kama Katonda.

23 Ekigambo kya Mukama neki-
nji'jira nate nga kyogera nti
a Yer. 3. 7, 8, 10. Ez. 16. 45, 46. 2 Omwāna womuntu, wāliwo *a* aba-
3 kazi babiri, nyābwe omu: *b* neba-
b Ez. 16.15. yendera *c* mu Misiri; bāyenda mu
c Ez. 20. 7. buto bwābwe: eyo amabēre gābwe
gyeganyigirizibwa, era eyo gyeba-
bētenta enywanto ezobutanaba ku-
4 manya musaja. Namanya gābwe
Okola, omukulu, ne Okoliba, muga-
d Ez. 16. 8. ndawe: *d* nebaba bānge nebazāla
abāna abobulenzi nabobuwala. Na-
manya gābwe, Samaliya ye Okola,
5 ne Yerusalemi ye Okoliba. Okola
nāyenda bweyali owānge; nāsusuta
e 2 Basek. 15.19; 17.3. Kos. 8. 9. 6 baganzibe, *e* Abāsuli balirānwabe,
abāyambalānga kaniki, abakulu na-
bamasaza, bona balenzi abegōmbe-
bwa, abasaja abembalāsi abebaga'de
7 embalāsi. Nābagabira obwenzibwe,
bona basaja Abebwasuli abalōnde:
era buli gweyasusuta, neyeyōnō-
nyesa nebifananyi byābwe byona.
8 'Sō talekāngayo bwenzibwe okuva
mu (naku) Ezemisiri; kubanga mu
butōbwe bāsula naye, nebabētenta
enywanto ezobutanaba kumanya
musaja: nebamufukako obwenzi
9 bwābwe. Kyenava 'muwayo mu
mukono gwa baganzibe, mu muko-
10 no Gwabāsuli beyasusuta. Abo bā-
bi'kula ku bwerērebwe: nebatwāla
abānabe abobulenzi nabobuwala,
naye nebamu'ta nekitala: nāfūka
ekigambo ekyobuwemu mu bakazi;
kubanga bamukome'kerezako emi-
11 sango. Ne mugandawe Okoliba nā-
laba ekyo, naye nāmusinga okukyā-
ma mu kususutakwe ne mu bwe-
nzibwe obwabānga obungi okusinga
12 obwenzi bwa mugandawe. Yasu-
suta Abāsuli, abamasaza nabakulu,
balirānwabe, abāyambalānga engo-
ye ezinekaneka enyo, abembalāsi
abebaga'de embalāsi, bona balenzi
13 abegōmbebwa. Nendaba ngagwa-
gwawazibwa; bōmbi bākwata e'ku-
14 bo limu. Ye nāyongera ku bwenzi-
bwe; kubanga yalaba abasaja aba-
tonebwa ku kisenge, ebifananyi
Ebyabakaludaya ebyatonebwa ne
15 gerenge, nga besibye enkoba mu
biwato, nga bagazii'za ebiremba
ebyamabala ku mitwe gyābwe, bona
balāngira okutunulirwa, ngekifana-
nyi bwekiri Ekyābababuloni mu Bu-
16 kaludaya, ensi mwebāzālirwa. Awo
mangwāgo nga kya'je abalabe nā-
basusuta nābatumira ababaka mu
17 Bukaludaya. Ababababuloni neba'ja
gyali mu kitānda ekyokwagala, ne-
bamwōnōna nobwenzi bwābwe, ye
nāgwagwawazibwa nabo, omwoyo-
18 gwe negubatamwa. Kale bwatyo
nābi'kula ku bwenzibwe nābi'kula
ku bwerērebwe: kale omwoyo gwā-
nge negumutamwa, ngomwoyo gwā-
nge bwegwatamwa mugandawe.
19 Era naye *f* nāyongera ku bwenzi- f Ez. 16. 25.
bwe, nga'jukira enaku ezobutōbwe,
mweyayendera munsi Eyemisiri.
20 Awo nāsusuta baganzi bābwe, omu-
biri gwābwe ngenyama yendogoi,
nebibavamu biri ngebiva mu mba-
21 lāsi. Bwotyo no'jukira obukaba
obwomubutōbwo, enywantozo bwe-
zabētentebwa Abamisiri olwamabē-
re agomubuwalabwo.
22 Kale, 'gwe Okoliba, bwati bwa-
yogera Mukama Katonda nti Laba,
ndigolokosa ku'gwe baganzibo o-
mwoyogwo begutami'dwa, *g* nemba- g Ez. 16. 37.
23 leta okukulūmba enjui zona: Aba-
babuloni Nabakaludaya bona, *i* Pe- i Yer. 50. 21.
kodi ne Soa ne Koa, Nabāsuli bona
wamu nabo: abalenzi abegōmbe-
bwa, bona ba masaza na bakulu,
abalāngira nabasaja abātīkirira, bo-
24 na nga bebaga'de embalāsi. Era
balikutabāla nga baku'te ebyoku-
lwānyisa, amagāli ne banamuziga,
era nga balina ekibīna ekyamawā-
nga; balyesimba okulwāna nāwe,
nga balina obugabo nengabo nenku-
fira enjui zona: era ndibatikira o-
kusala emisāngo, *k* nebakusalira o- k 2 Basek. 25. 6.
musāngo ngemisāngo gyābwe bwe-
25 giri. Era ndikusimbako obu'gya
bwānge, nabo balikubonereza neki-
rui; baliku'gyako enyindoyo nama-
tugo; nekitūndukyo ekirifi'kawo ki-
rigwa nekitala: balitwāla abānabo
abobulenzi nabobuwala; nekitū-
ndukyo ekirifi'kawo kiryōkebwa o-
26 muliro. Era balikwambuza ebya-
mbalobyo, nebaku'gyako ebyobuyō-
27 njobyo ebirūngi. Bwentyo bwendi-
mazawo gyoli obukababwo nobwe-
nzibwo (obwava) munsi Yemisiri:
nokuimusa notobaimusiza nate a-
masogo 'newakuba'de oku'jukira
28 Misiri nate. Kubanga bwati bwa-
yogera Mukama Katonda nti Laba,
ndikuwayo mu mukono gwabo *l* bo- l Ez. 16. 37.
kyāwa, mu mukono gwabo omwo-
29 yogwo begutami'dwa: nabo balikukola olwobukyāwe, baliku'gyako omulimugwo gwona, nebakuleka ngoli bwerēre nga tobi'ki'dwako: obwerēre obwobwenzibwo nebubi'kulibwa, obukababwo era nobwenzibwo.
30 Ebyo birikukolebwa, kubanga *m* wa- m Ez. 6. 9.
yenda okugoberera abamawānga
era kubanga ogwagwawazibwa ne-
31 bifananyi byābwe. Watambulira
mu 'kubo lya mugandawo; kyendi-
va mpa *n* ekikōmpekyo mu muko- n Yer. 25. 15.
32 nogwo. Bwati bwayogera Mukama

Katonda nti Olinywa ku kikōmpe
kya mugandawo, ekiwānvu era eki-
nene: olisekererwa dala nodūlirwa:
33 kirimu bingi. Oli'jula obutamīvu
nobuinike, ekikōmpe ekyokusamā-
lirira nokulekebwawo, ekikōmpe
34 kya mugandawo Samaliya. Oliki-
nywa nokutankira, nome'keta [o] e-
ngyo zakyo, noyuza amabērego:
kubanga 'nze nkyoge'de, bwayogera
35 Mukama Katonda. Mukama Ka-
tonda kyava ayogera bwati nti Ku-
banga onerabi'de, nonsūla enyuma
wamabegago, kale nāwe bērako o-
bukababwo nobwenzibwo.
36 Era Mukama nāng'amba nti O-
mwāna womuntu [p] onosala omusā-
ngo gwa Okola ne Okoliba? kale
37 babūlire emizizo gyābwe. Kubanga
bāyenda, nomusai guli mu mikono
gyābwe, era bāyenda ku bifananyi
gyābwe; era ne batabani bābwe
[r] bebanzālira [r] bābaisiza mu (muliro)
38 eri byo okulibwa. Era nate banko-
ze kino: [s] bōnōnye ekifo kyānge
ekitukuvu ku lunaku olumu, era
39 [t] bōnōnye esabiti zānge. Kubanga
[u] bwebāmala oku'tira abāna bābwe
ebifananyi byābwe, kale neba'ja ku
lunaku olwo [w] mu kifo kyānge eki-
tukuvu okukyōnōna; era, laba,
[y] bwebatyo bwebakoze wakati mu
40 nyumba yānge. Era nate mwatu-
mya abantu abava ewala: abatu-
mirwa omubaka, kale, laba, neba-
'ja; nonābira abo noziga amasogo
41 newenyo'ka nebyobuyōnjo; notūla
ku kitānda ekyekitibwa, emeza nge-
[z] tegeke'dwa mu maso gakyo, [z] kwe-
wateka obubāne bwānge namafuta
42 gānge. Ne'dobozi eryekibīna ekye-
golola lyali naye: abatamīvu neba-
letebwa okuva mu 'dūngu wamu
nabasaja abakopi; nebateka ebi-
komo ku mikono gyabo (bōmbi),
nengule enūngi ku mitwe gyābwe.
43 Awo nenjogera kwoyo eyali aka-
'diye mu bwenzi nti Kakano banā-
44 yenda kuye, naye (nabo). Nebai-
ngira gyali, nga bwebaingira eri
omukazi omwenzi: bwebatyo bwe-
baingira eri Okola neri Okoliba,
45 abakazi abakaba. Nabatūkirivu,
abo be [a] balibasalira omusāngo nga-
bakazi abenzi bwebasalirwa omusā-
ngo era ngabakazi abayiwa omusai
bwebasalirwa omusāngo; kubanga
benzi, nomusai guli mu mikono
46 gyābwe. Kubanga bwati bwayoge-
ra Mukama Katonda nti Ndibali-
nyisiza ekibīna nembawayo okuyū-
gūmizibwa erui nerui nokunyagi-
47 bwa. Kale ekibīna kiribakuba amai-
nja, nebabafumita nebitala byābwe;
bali'ta abāna bābwe abobulenzi na-
bobuwala nebōkya enyumba zābwe
48 omuliro. Bwentyo bwendikomya
obukaba munsi, abakazi bona bai-
girizibwe obutakola ngobukaba bwa-
49 'mwe bwebuli. Era balibasasula
obukaba bwa'mwe, na'mwe muli-
bako ebibi ebyebifananyi bya'mwe:
kale mulimanya nga 'nze Mukama
Katonda.

24 Nate [a] mu mwāka ogwomwe-
nda mu mwezi ogwekumi ku
(lunaku) olwomwezi olwekumi eki-
gambo kya Mukama nekinji'jira
2 nga kyogera nti Omwāna womuntu,
wewandikire erinya eryolunaku, e-
ryolunaku olwa lero: kabaka We-
babuloni yasemberera Yerusalemi
3 ku lunaku luno. Era ogerere enyu-
mba enjēmu olugero obagambe nti
Bwati bwayogera Mukama Katonda
nti [b] Tekako esufuliya, gitekeko, era
4 ogifukemu ama'zi: okung'anye ebifi
byāmu obitekemu, buli kifi ekirū-
ngi, ekisāmbi nomukono; gi'juze
5 amagūmba agasinga obulūngi. 'Dira
ku mbuzi esinga obulūngi, otūme
amagūmba wansi wayo: gyeseze
bulūngi; wewawo, amagūmba gayo
gafumbibwe wakati muyo.
6 Mukama Katonda kyava ayogera
bwati nti Zisānze ekibuga ekyomusai,
esufuliya omuli obutala'ge bwa-
yo, 'sō nobutala'ge bwayo tebugi-
vu'demu! gi'gyemu kitūndu kitū-
7 ndu; te'gwiri'dwako kalulu. Ku-
banga omusai gwakyo guli wakati
mukyo; kyaguteka ku lwāzi olwe-
rēre; [c] tekyagufuka ku 'taka oku-
8 gubi'kako enfūfu; gulinyise ekirui
okuwalana e'gwānga, kyenvu'de
nteka omusai gwakyo ku lwāzi o-
9 lwerēre, gulemeokubi'kibwako. Mu-
kama Katonda kyava ayogera bwati
nti Zisānze ekibuga ekyomusai! era
nānge nditēkera enkōmi okuba e-
10 nene. Tindikira enku nyingi, oyāse
omuliro, ofumbire dala enyama, o-
kwase ama'zi genyama, amagūmba
11 gasirīre. Olyoke ogiteke ku mānda
gayo nga terimu kintu, ebugume,
nekikomo kyayo ki'gye, [d] nempita-
mbi yayo esānūke muyo, obutala'ge
12 bwayo bumalibwewo. Kyekōye'za
nokutegana: era naye obutala'ge
bwakyo obungi tebukivamu; obu-
tala'ge bwakyo (tebuvamu) na mu-
13 liro. Mu mpitambiyo mulimu obu-
kaba: kubanga nakulongōsa' sō te-
walongōsebwa, kyoliva olema oku-
longōsebwa empitambiyo nate na
katono okutūsa [e] lwendi'kusa eki-
14 rui kyānge ku'gwe. 'Nze Mukama
nkyoge'de: kiritūka nānge ndiki-
kola; siri'da nyuma 'sō sirisonyiwa
'sō siryejusa; ngamakubogo bwe-
gali era ngebikolwabyo bwebiri,
bwebalikusalira omusāngo, bwayo-
gera Mukama Katonda.
15 Era ekigambo kya Mukama ne-
16 kinji'jira nga kyogera nti Omwāna

[o] Is. 30. 14.
[p] Ez. 20. 4.
[r] Ez. 16. 20.
[s] Ez. 5. 11.
[t] Ez. 22. 8.
[u] Ez. 16. 20.
[w] Ez. 44. 7.
[y] 2 Basek. 21. 4.
[z] Ez. 16. 18.
[a] Ez. 16. 38.
[a] 2 Basek. 25. 1.
[b] Yer. 1. 13. Ez. 11. 3, 7, 11.
[c] Lev. 17. 13. Ma. 12. 16, 24.
[d] Ez. 22. 15.
[e] Ez. 5. 13.

womuntu, laba, oba oli awo nenku-
'gyako ekyo amasogo kyegegōmba:
era naye towubālānga 'sō tokābā-
nga maziga 'sō namazigago gale-
17 mēnga okukulukuta. 'Sā ebikowe
naye kasirise; towubālira afu'de,
f wesibe ekirembakyo, g onānike e-
ngatozo mu bigere, 'sō tolyānga ku 'mere
18 eyabantu. Awo nenjogera naba-
ntu enkya; akawungēzi mukazi
wānge nāfa: nenkola enkya nga
19 bwenalagi'dwa. Abantu nebang'a-
mba nti Totubūlire ebigambo bino
bwebiri ku'fe, kyova okola bwotyo?
20 Awo nembagamba nti Ekigambo
kya Mukama kyanji'jiri'de nga kyo-
21 gera nti Gamba enyumba ya Isi-
raeri nti Bwati bwayogera Muka-
ma Katonda nti Laba, ndyōnōna
ekifo kyānge ekitukuvu, amalala
agobuinza bwa'mwe, amaso ga-
'mwe kyegegōmba, nekyo ememe
ya'mwe kyesāsira; kale abāna ba-
'mwe abobulenzi nabobuwala be-
mwaleka enyuma baligwa nekitala.
22 Na'mwe mulikola nga 'nze bwe-
nkoze: temulibi'ka ku mimwa gya-
'mwe 'sō temulirya 'mere ya ba-
23 ntu. Nebiremba bya'mwe biriba
ku mitwe gya'mwe, nengato za-
'mwe mu bigere bya'mwe: temu-
liwubāla 'sō temulikāba; naye mu-
liyōngoberera mu butali butūkirivu
bwa'mwe, nemusinda buli muntu
24 ne mu'ne. Bwekityo Ezekieri ali-
ba gyemuli i akabonero; k nga byo-
na bwebiri byakoze bwemutyo bwe-
mulikola: ekyo bwekiri'ja, kale
l nemulyoka mutegēra nga 'nze
Mukama Katonda.
25 Nāwe, omwāna womuntu, ku lu-
naku lwendiba'gyako amānyi gā-
bwe, esanyu eryekitībwa kyābwe,
amaso gābwe kyegegōmba, nekyo
kyebatekako omutima gwābwe, a-
bāna bābwe abobulenzi nabobu-
26 wala, kale ku lunaku olwo tekiriba
m bwekityo ngoyo m aliwona ali'ja
gyoli okukikuwuliza namatugo!
27 Ku lunaku olwo akamwāko kalya-
samira oyo aliba ngawonye, noyo-
gera 'sō toliba kasiru nate: bwe-
kityo oliba kabonero gyebali; kale
balimanya nga 'nze Mukama.

25 Awo ekigambo kya Mukama
nekinji'jira nga kyogera nti
2 Omwāna womuntu, simba amasogo
okwolekera a abāna ba Amoni, oba-
3 lagulireko: ogambe abāna ba Amo-
ni nti Muwulire ekigambo kya
Mukama Katonda; bwati bwayo-
gera Mukama Katonda nti Kubanga
wayogera nti Nyenya, eri awatuku-
vu wānge, bwewayōnōneka; neri
ensi ya Isiraeri bweyazisibwa; ne-
ri enyumba ya Yuda bwebāgenda
4 mu busibe: laba, kyendiva nkuwa-
yo eri abāna abebuvanjuba okuba
obutaka, kale balisisira ensisira zā-
bwe mu'gwe, nebatūla mu'gwe;
balirya ebibalabyo, era balinywa
5 amatago. Era ndifūla La'ba oku-
bānga ekisibo ekyeng'amira, nabā-
na ba Amoni okubānga ekifo embu-
zi wezigalamira: kale mulimanya
6 nga 'nze Mukama. Kubanga bwa-
ti bwayogera Mukama Katonda nti
Kubanga okubye mu ngalo, nosā-
mba nebigere, nosanyukira kunsi
ya Isiraeri nekye'jo kyona ekyo-
7 mumemeyo; laba, kyenvu'de nku-
gololerako omukono gwānge, era
ndikuwayo okuba b omunyago eri
amawānga; era ndikuzikiriza mu
mawānga, nenkumalamu munsi
ezo: ndikufafāganya; kale olima-
nya nga 'nze Mukama.
8 Bwati bwayogera Mukama Kato-
nda nti Kubanga c Moabu ne d Se-
iri bogera nti Laba, enyumba ya
Yuda efanana amawānga gona;
9 laba, kyendiva mba'gulira abāna
bebuvanjuba olui lwa Moabu okuva
mu bibuga, okuva mu bibugabye
ebiri ku nsaloye, ekitībwa ekyensi,
e Besuyesimosi, f Baalumeoni, ne
g Kiriyasaimu, okutabāla abāna ba
10 Amoni, era ndibawa okuba obuta-
ka, abāna ba Amoni balemēnga
11 oku'jukirirwa mu mawānga: era
nditūkiriza emisāngo ku Moabu;
kale balimanya nga 'nze Mukama.
12 Bwati bwayogera Mukama Kato-
nda nti h Kubanga Edomu akoze
bubi enyumba ya Yuda ngawalana
e'gwānga, era ayōnōnye nyo era ye-
13 walani'de e'gwānga kubo; Mukama
Katonda kyava ayogera bwati nti
Ndigololera ku Edomu omukono
gwānge, nemumalamu abantu ne-
nsolo: era ndigizisa okuva k Etema-
ni: okutūka l Ededani baligwa ne-
14 kitala. Era m nditeka e'gwānga lyā-
nge ku Edomu nomukono gwaba-
ntu bānge Isiraeri; era balikolera
mu Edomu ngobusūngu bwānge
bwebuli era ngekirui kyānge bwe-
kiri: kale balimanya okuwalana kwā-
nge, bwayogera Mukama Katonda.
15 Bwati bwayogera Mukama Kato-
nda nti Kubanga n Abafirisuti bako-
ze nga bawalana e'gwānga, era ba-
walanye e'gwānga ememe (yābwe)
ngeriko ekye'jo, okugizikiriza no-
16 bulabe obuta'gwāwo; Mukama Ka-
tonda kyaya ayogera bwati nti La-
ba, ndigololera ku Bafirisuti omu-
kono gwānge, era ndimalawo Aba-
keresi, nenzikiriza ekitūndu ekifi-
17 'sewo ekyoku'tale lyenyanja. Era
ndiwalana kubo e'gwānga ekulu
nga mbanenya nekirui: kale bali-
manya nga 'nze Mukama, bwendi-
batekako e'gwānga lyānge.

f Lev. 10. 6.
g 2 Sam. 15. 30.
a Ez. 21. 28.
i Ez. 12. 6.
k Ez. 12. 11.
l Ez. 6. 7.
m Ez. 33. 21, 22.
b Ez. 7. 21.
c Is. 15. 1.
d Ez. 35. 2.
e Yos. 12. 3.
f 1 Byom. 5. 8.
g Yer. 48. 1.
h Zab. 137. 7. Is. 34. 5.
k 1 Byom. 1. 45.
l Ez. 27. 15, 20; 38. 13.
m Yer. 49. 7-22. Am. 9. 12. Ob. 18, 19, 21.
n Is. 14. 29-32.

26 Awo olwātūka mu mwāka ogwekumi nesatu ku (lunaku) olwoluberyeberye olwomwezi ekigambo kya Mukama nekinji'jira nga kyo-
2 gera nti Omwāna womuntu, [a] kubanga Tulo ayoge'de ku Yerusalemi nti Nyenya! oyo amenyese (eyabānga) omulyāngo ogwamawānga; akyūki'de gyendi: kakano ye ngamaze okuzisibwa 'nze ndiga'gawa-
3 la: Mukama Katonda kyava ayogera bwati nti Laba, ndi mulabewo, 'gwe Tulo, era [b] ndikutabāza amawānga mangi, ngenyanja bwetabā-
4 za amayengo gayo. Kale balizikiriza babugwe ba Tulo, nebamenyera dala ebigobye: era ndimukolokotako enfūfuye, ne'mufūla olwāzi
5 olwerēre. Anābānga kifo kya kutegerāngako migōnjo [c] wakati mu nyanja: kubanga 'nze nkyoge'de, bwayogera Mukama Katonda: era kinābānga munyago gwa mawā-
6 nga. Ne bawalabe abali mu 'tale bali'tibwa nekitala: kale balimanya
7 nga 'nze Mukama. Kubanga Mukama Katonda bwayogera bwati nti [d] Laba, ndireta ku Tulo Nebukadule'za kabaka Webabuloni, [e] kabaka wa bakabaka, [f] olwa ebukika obwa kono, ngalina embalāsi namagāli nabebaga'de embalāsi nekibīna na-
8 bantu bangi. Ali'ta nekitala bawalabo abali mu 'tale: era alikuzīmbako ebigo, nākutūmako ekifūnvu,
9 nākuimusizako engabo. Era alisimba ebintubye ebitomera ku babugwebo, era alimenyera dala ebigo-
10 byo nemba'zize. Embalāsize kubanga ziinze obungi, enfūfu yazo erikubi'kako: babugwebo balikankana olwoluyogāno lwabo abebagala embalāsi ne banamuziga namagāli, bwaliingira mu miryāngogyo, ngabantu bwebaingira mu kibuga eki-
11 wagu'dwamu ekituli. Alirinyirira engūdozo zona nebinūlo byembalāsize: ali'ta abantubo nekitala, nempagi ezamānyigo ziri'ka wansi.
12 Era balinyaga obuga'gabwo, nebyobuguzibwo balibifūla omui'go: era balimenyera dala babugwebo, nebazikiriza enyumbazo ezokwesīma: era baligalamiza amainjago nemitigyo nenfūfuyo wakati mu ma'zi.
13 Era ndikomya e'dobozi eryenyīmbazo: nokuvuga kwenāngazo te-
14 kuliwuliirwa nate. Era ndikufūla olwāzi olwerēre: era onobānga kifo kya kutegerāngako migōnjo: tolizīmbibwa nate: kubanga 'nze Mukama nkyoge'de, bwayogera Mukama Katonda.
15 Bwati Mukama Katonda bwagamba Tulo nti Ebizīnga tebirikankana olwokubwātuka olwokugwakwo, abaliko ebiwūndu bwebalisīnda, ngaba'tira ekiwendo wakati mu-
16 'gwe? Awo [g] abalāngira bona abenyanja baliva ku ntebe zābwe, nebambula ebyambalo byābwe, nebe'gyako engoye zābwe ezedalizi: balyambala okukankana; balitūla ku 'taka nga bakankana buli kasēra
17 nebakusamāliririra. Era balitanula okukukungubagira nebakugamba nti Ngozikiri'de, 'gweyatūlwāngamu abalunyanja, ekibuga ekyayātikirira, [i] ekyalina amānyi ku nyanja, kyo
18 nabo abakitūlamu, abāgwisako entīsa yābwe kwabo bona abāgitambulirāngamu! Kakano ebizīnga birikankana ku lunaku olwokugwakwo: wewawo, ebizīnga ebiri mu nyanja birikeng'ēntererwa olwokugenda-
19 kwo. Kubanga bwati bwayogera Mukama Katonda nti Bwendikufūla ekibuga ekyalekebwawo, ngebibuga ebitatūlwamu; [k] bwendikulinyisako enyanja, ama'zi amangi ne-
20 gakubi'kako; kale [l] ndikuka'kanya wamu nabo aba'ka mu bunya, eri abantu abomubiro ebye'da, era ndikutūza mu njui zensi eza wansi, mu bifo ebyalekebwawo obwe'da, wamu nabo aba'ka mu bunya, olemēnga okutūlwamu; era nditeka e-
21 kitibwa munsi eyabalamu: [m] ndikufūla entīsa, 'sō tolibawo nate: newakuba'de nga bakunonya, naye tebakulabenga nate enaku zona, bwayogera Mukama Katonda.

27 Ekigambo kya Mukama nekinji'jira nate nga kyogera nti
2 Nāwe, omwāna womuntu, tanula o-
3 kukungubagira Tulo: ogambe Tulo nti Ai 'gwatūla awaingirirwa mu nyanja, omusūbuzi owamawānga eri ebizīnga bingi, bwati bwayogera Mukama Katonda nti 'Gwe, ai Tulo, oyoge'de nti 'Nze natūkirira mu
4 bulūngi. Ensalozo ziri mu mutima gwenyanja, abazīmbibo batūki-
5 ri'za obulūngibwo. Embawozo zona bāzi'gya mu miberosi egiva ku [a] Seniri: ba'gye emivule ku Leba-
6 noni okukukolera omulongōti. Enkasizo bazikoze mu myera egya Basani: emāngazo bazikoze'za masānga agawairwa munzo ezava ku
7 [b] bizīnga bya Ki'timu. Etāngalyo lyali lya bafuta eriko omulimu ogwedalizi ogwava Emisiri, libēre gyoli ebendera: engoye eza kaniki
8 nezefulūngu ezava ku [c] bizīnga bya Erisa ze zali ecandaluwayo. Abatūla mu Sidoni ne Aluvadi be bāli abavuzibo: abagezigezibo bāli mu-'gwe, ai Tulo, be bali abagobabo.
9 Abaka'de ba [d] Gebali nabagezigezi bayo bāli mu'gwe, nga be bakōnzibo: ebyōmbo byona ebyokunyanja nabalunyanja babyo bābānga mu-'gwe okuwāmba ebyobuguzibwo.
10 Obuperusi ne [e] Ludi ne Puti bāli

[a] Is. 23. 1.
[b] Yer. 34. 1.
[c] Ez. 27. 32.
[d] Ez. 29. 18.
[e] Ezer. 7. 12.
[f] Yer. 1. 14.
[g] Is. 23. 8.
[i] Is. 23. 4.
[k] Ez. 27. 34.
[l] Ez. 31. 14; 32. 18.
[m] Ez. 27. 36; 28. 19.
[a] Ma. 3. 9.
[b] Lub. 10. 4, 5.
[c] Lub. 10. 4.
[d] 1 Basek. 5. 18.
[e] Is. 66. 19. Yer. 46. 9. Ez. 30. 5.

mu 'gyeryo, abasajabo abalwānyi:
bāwanikānga mu'gwe engabo ne-
11 nkufira: bātenda obulūngibwo. A-
basaja Abeyaluvadi wamu ne'gye-
ryo bābānga ku babugwebo okwetō-
12 lōla, Nabaga'mada bābānga mu bi-
gobyo: bāwanikanga engabo zābwe
ku babugwebo okwetōlōla: bātūkiri-
za obulūngibwo. *f* Talusisi ye yabā-
nga omusūbuziwo olwobuga'ga o-
bwengeri zona: bāwāngayo olwo-
buguzibwo efeza nebyūma nama-
13 bāti namasasi. *g* Yavani, Tubali,
ne Meseki, be bāli abasūbuzibo:
bāwānga emibiri gyabantu nebi-
ntu ebyebikomo olwobuguzibwo.
14 Abomunyumba ya *i* Togaluma bā-
wāngayo embalāsi nembalāsi e-
zentalo nenyumbu olwebintubyo.
15 Abasaja *k* Abededani be bāli abasū-
buzibo: ebizīnga bingi ebyali aka-
tāle akomumukonogwo: bākuleterānga okuwanyisa amasānga nemi-
16 tōgo. Obusuli yabānga musūbuzi-
wo olwolufulube lwemirimugyo:
bāwāngayo olwebintubyo amainja
aga nawandagala nolugoye olwefu-
lūngu nomulimu ogwedalizi ne ba-
futa enūngi ne kolali namainja a-
17 matwakāvu. Yuda nensi ya Isira-
eri bābānga basūbuzibo: bāwānga-
yo olwobuguzibwo eng'āno *l* Eye-
mi'nisi nebyakalōsa nomubisi gwe-
18 njuki namafuta nenvūmbo. Dama-
siko yabānga musūbuziwo olwolu-
fulube olwemirimugyo, olwolufulu-
be lwobuga'ga obwengeri zona: no-
mwenge Ogwekeruboni nebyōya
19 byeudiga ebyeru. Vedani ne Ya-
vani bāwāngayo olwebintubyo obu-
gōgwa: ekyūma ekimasamasa ne
m kasiya ne kalamo byabānga mu
20 buguzibwo. Dedani yabānga mu-
sūbuziwo olwengoye ezomuwendo
21 omungi ezokwebagalirako. Obu-
walabu nabalāngira bona Abeke-
dali abo bābānga basūbuzi ba mu
mukonogwo: bābānga basūbuzibo
olwabāna bendiga nendiga enume
22 nembuzi. Abasūbuzi Abeseba ne
Laama bābānga basūbuzibo: bāwā-
ngayo olwebintubyo ebyakalōsa e-
bisinga byona namainja gona ago-
23 muwendo omungi nezābu. Kalani,
ne Ka'ne ne Edeni nabasūbuzi Abe-
seba ne Asuli, ne Kirumadi bābā-
24 nga basūbuzibo. Abo be bābānga
abasūbuzibo olwebintu ebirōnde,
olwemitūmba gya kaniki nemirimu
egyedalizi, nesanduko ezebyambalo
ezinekaneka, ezisibibwa nemigwa
ezikolebwa emivule, mu byobugu-
25 zibwo. *n* Ebyōmbo Ebyetalusisi
bye byakutambulirānga olwobugu-
zibwo: era waga'gawala noba wa
kitibwa kinene mu mutima gwenya-
26 nja. Abavuzibo bākutūsiza awali
ama'zi amangi: omuyaga ogwebu-
vanjuba gukumenye mu mutima
27 gwenyanja. Obuga'gabwo nebintu-
byo, obuguzibwo, abalunyanjabo,
nabagobabo, abakōnzibo nabawā-
mba obuguzibwo, nabasajabo bona
abalwānyi abāli mu'gwe, wamu ne-
kibīnakyo kyona ekiri mu'gwe wa-
kati, baligwa mu mutima gwenya-
28 nja ku lunaku olwokugwakwo. O-
lwe'dobozi eryokulekāna kwabago-
babo, ebyālo ebirirānyewo birika-
29 nkana. Nabo bona abakwata enka-
si, abalunyanja nabagoba bona abo-
kunyanja baliva mu byōmbo byā-
30 bwe, baliīmirira ku lukalu, era
baliwuliza e'dobozi lyābwe, nga ba-
kukābira, era balirira nga baliko o-
buinike, nebasūla enfūfu ku mitwe
gyābwe, era balyekulukunya mu-
31 'vu: era balikumwera nebesiba e-
bibukutu, era balikukābira amaziga
ememe zābwe nga ziriko obuinike,
32 nga bawubāla nyo nyini. Awo nga
bakuba ebiwōbe balitanula okuku-
kungubagira nebakukungubagira
(nga bogera nti) Ani afanana Tulo,
afanana oyo asirisibwa wakati mu
33 nyanja? *o* Ebintubyo bwebyavā-
nga ku nyanja, wa'juzānga amawā-
nga mangi: waga'gawaza bakabaka
bensi nolufulube lwobuga'gabwo
34 nolwobuguzibwo. Mu biro enyanja
bweyakumenya mu buziba obwa-
ma'zi, obuguzibwo nekibīnakyo
kyona nebigwa wakati mu'gwe.
35 *p* Abo bona abali ku bizīnga baku-
samāliriri'de, ne bakabaka bābwe
bati'de nyo nyini, amaso gābwe ge-
36 ralikiri'de. Abasūbuzi abomuma-
wānga bakusōza; ofūse entīsa, 'sō
tobengawo nate enaku zona.

28 Ekigambo kya Mukama neki-
nji'jira nate nga kyogera nti
2 Omwāna womuntu, gamba omu-
lāngira Wetulo nti Bwati bwayo-
gera Mukama Katonda nti Kubanga
omutimagwo gugulumizibwa noyo-
gera nti 'Nze katonda, ntu'de ku
ntebe ya Katonda *a* wakati mu nya-
nja: era naye *b* oli muntu buntu
'sō si Katonda, newakuba'de nga
wasimba omutimagwo ngomutima
3 gwa Katonda: laba, *c* olina amagezi
okusinga Danieri; tewali kyāma
4 kyebainza okukukweka: wefunira
obuga'ga olwamagezigo nokutegē-
rakwo, nofuna ezābu nefeza mu
5 byobuga'gabyo: oyonge'de obuga-
'gabwo olwamagezigo amangi no-
lwokusūbulakwo, nomutimagwo gu-
6 gulumizibwa olwobuga'gabwo: Mu-
kama Katonda kyava ayogera bwati
nti Kubanga osimbye omutimagwo
7 ngomutima gwa Katonda; laba,
kyendiva nkuletako ba'na'gwānga,
abentīsa abomumawānga: kale ba-
lisōwola ebitala byābwe okulwānyi-

f 1 Basek. 10. 22. Ez. 38. 13.
g Lub. 10. 2.
i Lub. 10. 3.
k Ez. 25. 13.
l Balam. 11. 33.
m Kuv. 30. 24.
n Zab. 48. 7. Is. 2. 16.
o Kub. 18. 15, 19.
p Ez. 26. 15.
a Ez. 27. 4.
b Is. 31. 3.
c Zek. 9. 2.

sa obulūngi obwamagezigo, era ba-
8 lyōnōna okumasamasakwo. Bali-
ku'sā mu bunya; era olifa ngābo
bwebafa aba'tirwa mu mutima gwe-
9 nyanja. Olyeyongera nate okuga-
mbira mu maso goyo aku'ta nti
'Nze Katonda? naye oli muntu
buntu 'sō si Katonda mu mukono
10 gwoyo akufumita. Olifa ngābo
bwebafa [d] abatali bakomole nomu-
kono gwa ba'na'gwānga: kubanga
'nze nkyoge'de, bwayogera Mukama
Katonda.
11 Era nate ekigambo kya Mukama
12 nekinji'jira nga kyogera nti Omwā-
na womuntu, tanula okukungubagira kabaka Wetulo omugambe nti Bwati bwayogera Mukama Katonda nti O'sā akabonero ku muwendo, ngo'ju'de amagezi, ngotūkiri-
13 'de obulūngi. Wali mu [e] Adeni olusuku lwa Katonda; buli'jinja eryomuwendo omungi lyabānga lya kukubi'kako, sadio, topazi, ne alimasi, berulo, sokamu, ne yasepi, safiro, e'jinja erya nawandagala, ne kabunkulo, nezābu: emirimu egyebitāsabyo negyendērezo gyali mu'gwe; gyategekebwa ku lunaku
14 kwewatōnderwa. Wali [f] kerubi e-yafukibwako amafuta abi'kako: era 'nze nakusimba (nokubēra) nobēra ku [g] lusozi lwa Katonda olutukuvu; watambula erui nerui wakati mu
15 mainja agomuliro. Wali ngotūkiri'de mu makubogo okuva ku lunaku kwewatōnderwa okutūsa obutali butūkirivu lwebwalabika mu-
16 'gwe. Bāku'juza wakati ekye'jo olwolufulube olwokusūbulakwo, noyōnōna: kyenvu'de nkusūla nga nku'gya ku lusozi lwa Katonda nga nkulānga obwōnōnefu; era nkuzikiri'za, ai kerubi abi'kako, okuva
17 wakati mu mainja agomuliro. Omutimagwo gwagulumizibwa olwobulūngibwo, wakyāmya amagezigo olwokumasamasakwo: nkusu'de wansi, nkuta'de mu maso ga baka-
18 baka, bakutunulire. [i] Wayōnōna ebifobyo ebitukuvu olwolufulube olwobutali butūkirivubwo mu kusūbulakwo okutali kwa mazima; [k] kyenvu'de nziya omuliro wakati mu'gwe, gukwōke'za, era nkufu'de e'vu ku 'taka mu maso gabo bona
19 abakutunulira. Abo bona abakumanyi mu mawānga balikwewunya: ofūse entīsa 'sō tobengawo nate enaku zona.
20 Awo ekigambo kya Mukama ne-
21 kinji'jira nga kyogera nti Omwāna womuntu, simba amasogo [l] okwole-
22 kera Sidoni okiragule, oyogere nti Bwati bwayogera Mukama Katonda nti Laba, 'nze ndi mulabewo, ai Sidoni; era ndigulumizibwa wakati mu'gwe: kale balimanya nga 'nze Mukama, bwendimala okutūkiririza mukyo emisāngo, [m] nentukuzibwa
23 mukyo. Kubanga ndiwereza mukyo [n] kawumpuli nomusai mu ngūdo zakyo; nabaliko ebiwūndu baligwa wakati mukyo, ekitala nga kikirūmba enjui zona; kale bali-
24 manya nga 'nze Mukama. Kale [o] tewalibawo nate [p] omweramanyo ogufumita eri enyumba ya Isiraeri newakuba'de eri'gwa erinakuwaza kwabo bona ababetōlo'de, abābagirirānga ekye'jo; kale balimanya nga 'nze Mukama Katonda.
25 Bwati bwayogera Mukama Katonda nti [r] Bwendiba nga 'maze okukung'anya enyumba ya Isiraeri okuba'gya mu mawānga, mwebasāsānyizibwa, nentukuzibwa mubo mu maso gamawānga, kale [s] balitūla munsi yābwe gyenawa omu'du
26 wānge Yakobo. Era [t] balitūla omwo mirembe; wewawo, balizimba enyumba nebasimba ensuku ezemizabibu, nebatūla mirembe nga tebaliko kyebatya; bwendiba nga 'maze okutūkiriza emisāngo kwabo bona abābagirira ekye'jo ababetōlo'de; kale balimanya nga 'nze Mukama Katonda wābwe.

29 Mu mwāka ogwekumi mu (mwezi) ogwekumi ku (lunaku) olwomwezi olwekumi nebiri ekigambo kya Mukama nekinji'jira nga kyo-
2 gera nti Omwāna womuntu, simba amasogo okwolekera Falao kabaka Wemisiri omulagulireko ne [a] ku
3 Misiri yona: yogera ogambe nti Bwati bwayogera Mukama Katonda nti Laba, ndi mulabewo, Falao kabaka Wemisiri, [b] ogusota ogunene ogugalamira wakati mu mi'ga gyagwo, ogwoge'de nti Omu'ga gwānge gwānge, era ngwekole'de 'nze'ka.
4 Era [c] nditeka amalobo mumbazo, nebyenyanja ebyomumi'gagyo ndibikwataganya namagāmbago; era ndikulinyisa okuku'gya wakati mu mi'gagyo, wamu nebyenyanja byona ebyomumi'gagyo ebikwatagana
5 namagāmbago. Era ndikuleka (ngosūli'dwa) mu 'dūngu, 'gwe nebyenyanja byona ebyomumi'gagyo: oligwa ku 'tale ebwēru; [d] tolikung-'anyizibwa 'sō toliyōlebwa: nkuwa'deyo okuba e'mere eri ensolo ezokunsi neri enyonyi ezomu'bā-
6 nga. Kale bona abali mu Misiri balimanya nga 'nze Mukama, kubanga babānga [e] mu'go gwa lumuli
7 eri enyumba ya Isiraeri. Bwebakukwata ku mukono, nomenyeka noyasa ebibegabega byābwe byona: era bwebesigama ku'gwe, nomenyeka, noimiriza ebiwato byābwe byo-
8 na. Mukama Katonda kyava ayogera bwati nti Laba, ndikuletako

d Ez. 31. 18; 32. 19, 21, 24-30, 32.
e Ez. 31. 8, 9.
f Kuv. 25. 20.
g Ez. 20. 40.
i Ez. 22. 16.
k Ez. 30. 8, 14, 16. Kub. 18, 9.
l Is. 23. 4, 12. Yer. 25. 22; 27. 3. Ez. 32. 30.
m Ez. 20. 41.
n Ez. 38. 22.
o Kubal. 33. 55. Yos. 23. 13.
p Lev. 13. 51.
r Ez. 39. 27.
s Ez. 37. 25.
t Yer. 23. 6. Ez. 36. 28; 38. 8.
a Is. 19. 1. Yer. 25. 19.
b Zab. 44. 19; 74. 13. Is. 27. 1; 51. 9. Yer. 46. 22.
c Ez. 38. 4.
d Yer. 8. 2; 25. 33.
e 2 Basek. 18. 21. Is. 36. 6.

ekitala, nenkumalamu abantu ne-
9 nsolo. Nensi Yemisiri eriba matōngo era nsiko; kale balimanya nga 'nze Mukama: kubanga ayoge'de nti Omu'ga gwānge, era 'nze nagu-
10 kola. Kale, laba, 'nze ndi mulabewo, era ndi mulabe wemi'gagyo, era
f Ez.30.12. f ndifūla ensi Yemisiri ensiko njerēre namatōngo, okuva ku kigo Ekyesevene okutūka ne ku nsalo
11 Eyebuwesiyopya. Tewaliba kigere kya muntu ekiriitamu 'sō tewaliba kigere kya nsolo ekiriitamu, 'sō teritūlwamu emyāka amakumi ana.
g Ez. 30. 7. 12 Era ndifūla ensi Yemisiri g amatōngo wakati munsi ezalekebwawo, nebibuga byayo mu bibuga ebizisibwa biriba matōngo emyāka ama-
i Yer. 46. 19. Ez. 30. 23, 26. kumi ana: era i ndisāsānyiza Abamisiri mu mawānga nembatatanyi-
13 za munsi (nyingi). Kubanga bwati bwayogera Mukama Katonda nti Emyāka amakumi ana nga giisewo
k Is. 19. 23. k ndikung'anya Abamisiri okuba-'gya mu mawānga mwebasāsānyi-
14 zibwa: era ndikomyawo obusibe
l Ez. 30.14. Obwemisiri, nemba'za munsi l Eyepasulo, munsi mwebāzālirwa; era baliba eyo obwakabaka obwajēze-
15 bwa. Bulisinga obwakabaka bwona okujēzebwa; 'sō tebulyegulumiza nate ku mawānga: era ndibakendēza, 'sō tebalifuga nate mawānga.
m Is. 30. 2, 3; 36. 4, 6. 16 'Sō tebuliba nate m bwesige bwa nyumba ya Isiraeri, nga bu'jukiza obutali butūkirivu, kwebakebuka okubatunulira; kale balimanya nga 'nze Mukama Katonda.
17 Awo olwātūka mu mwāka ogwamakumi abiri mu musānvu mu (mwezi) ogwoluberyeberye ku (lunaku) olwomwezi olwoluberyeberye ekigambo kya Mukama nekinji'jira
n Ez. 26. 7, 8. 18 nga kyogera nti Omwāna womuntu, n Nebukadule'za kabaka Webabuloni o yatabāza e'gyerye olutabālo
o Yer.25.9. olunene okulwānyisa Tulo: buli mutwe negubako ekiwalāta, na buli kibegabega nekibāmbuka: era naye teyalina mpēra, newakuba'de e'gyerye okuva Ētulo, olwolutabālo
19 lweyakitabāla: Mukama Katonda kyava ayogera bwati nti Laba,
p Ez.30.10, 12, 24, 25. p ndiwa Nebukadule'za kabaka Webabuloni ensi Yemisiri; era alitwālira dala olufulube lwabantu bayo, nānyaga omunyago gwāmu, nānyaga omui'go gwāmu; era yeriba e-
20 mpēra eye'gyerye. 'Muwa'de ensi Yemisiri okuba empēraye gyeyatabālira, kubanga bākola omulimu gwānge, bwayogera Mukama Katonda.
r Zab. 132. 17. 21 Ku lunaku olwo r ndimereza e-'jembe enyumba ya Isiraeri, era ndikuwa okwasama akamwa wakati mubo; kale balimanya nga 'nze Mukama.

30 Ekigambo kya Mukama nekinji'jira nate nga kyogera nti
2 Omwāna womuntu, lagula oyogere nti Bwati bwayogera Mukama Katonda nti Muwowogane nti Zisānze
3 olunaku! Kubanga a olunaku luli kumpi, olunaku lwa Mukama lwe luli okumpi, olunaku olwebire; ki-
4 riba kisēra kya ba'na'gwānga. Era ekitala kiririnya ku Misiri, nobubalagaze buliba Buwesiyopya, abo aba'ti'dwa bwebaligwa mu Misiri; era bali'gyawo olufulube lwabantu bāmu, nemisingi gyayo girimenye-
5 kera dala. Obuwesiyopya, ne Puti, ne Ludi, nabantu bona abātabulwa, ne Kubu, nabāna bona abensi eragānye, baligwa wamu nabo nekitala.
6 Bwati bwayogera Mukama nti Era nabo abakwatirira Misiri baligwa, namalala agobuīnza bwayo galikakana: okuva ku kigo Ekyesevene baligwa omwo nekitala,
7 bwayogera Mukama. Era baliba nga baleke'dwawo wakati munsi ezalekebwawo, nebibuga byayo biriba wakati mu bibuga ebyazisi-
8 bwa. Kale balimanya nga 'nze Mukama, bwendimala okukuma omuliro mu Misiri, nababēzi bayo
9 bona nga bazikiri'de. Ku lunaku olwo ababaka balitambula nga bava mu maso gānge nga bagendera mu byōmbo okutīsa Abaesiyopya abegolola; kale obubalagaze buliba kubo, nga ku lunaku lwa Misiri; kubanga, laba, lu'ja.
10 Bwati bwayogera Mukama Katonda nti Era b ndikomya olufulube
b Ez.29.19. lwabantu ba Misiri nomukono gwa Nebukadule'za kabaka Webabuloni.
11 Ye nabantube awamu naye, abentīsa abomumawānga, baliingizibwa okuzikiriza ensi; era balisōwola ebitala byābwe okulwānyisa Misiri,
12 neba'juza ensi abo aba'ti'dwa. Era ndikaza emi'ga, nentūnda ensi mu mukono gwabantu ababi; era ndirekesawo ensi ne byona ebirimu nomukono gwaba'na'gwānga: 'nze Mukama nkyoge'de.
13 Bwati bwayogera Mukama Katonda nti Era c ndizikiriza nebifa-
c Yer. 43. 12. nanyi, era ndimalamu esanamu mu d Nofu; 'sō tewaliba nate mulāngira ava munsi Yemisiri: era ndi-
d Is. 19. 13.
14 teka entīsa munsi Yemisiri. Era ndirekesawo e Pasulo, nenkuma omuliro mu Zoani, nentūkiriza emi-
e Ez.29.14.
15 sāngo mu f No. Era ndifuka ekirui kyānge ku Sini, ekigo kya Misiri; era ndimalawo olufulube olwaba-
f Yer. 46. 25.
16 ntu ba No. Era ndikuma omuliro mu Misiri; Sini kiriba nobubalagaze bungi, ne No kirimenyeka: ne
17 Nofu kiriba nabalabe emisana. Abalenzi ba Aveni naba Pibesesi ba-

ligwa nekitala: (nebibuga) bino bi-
18 rigenda mu busibe. Era [g] Etekafunekesi nomusana gulye'gyawo, bwendimenyera eyo ebikoligo bya Misiri, namalala agobuīnza bwayo gali'gwāwo omwo: nakyo ekire kirikibi'kako, ne bawala bakyo bali-
19 genda mu busibe. Bwentyo bwenditūkiriza emisāngo mu Misiri: kale balimanya nga 'nze Mukama.
20 Awo olwātūka mu mwāka ogwekumi nogumu mu (mwezi) ogwoluberyeberye ku (lunaku) olwomwezi olwomusānvu ekigambo kya Muka-
21 ma nekinji'jira nga kyogera nti Omwāna womuntu, [i] 'menye omukono gwa Falao kabaka Wemisiri; era, laba, tegusibi'dwa okusīgako edagala, oku'sāko ekiwero okugusiba, gubēre namānyi okukwata eki-
22 tala. Mukama Katonda kyava ayogera bwati nti Laba, ndi mulabe wa Falao kabaka Wemisiri, era ndimenya emikonogye, ogwamānyi nogwo ogwamenyeka; era ndigwisa ekita-
23 la okuva mu mukonogwe. Era [k] ndisāsānyiza Abamisiri mu mawānga, era ndibatatāganyiza munsi
24 (nyingi). Era [l] ndinywēza emikono gya kabaka Webabuloni, nenteka ekitala kyānge mu mukonogwe: naye ndimenya emikono gya Falao, kale alisīndira mu masoge ngomuntu afumiti'dwa okufa bwasīnda.
25 Era ndisitula emikono gya kabaka Webabuloni, nemikono gya Falao giri'ka; kale balimanya nga 'nze Mukama, bwenditeka ekitala kyānge mu mukono gwa kabaka Webabuloni, naye alikigololera kunsi
26 Yemisiri. Era ndisāsānyiza Abamisiri mu mawānga nembatatāganyiza munsi (nyingi); kale balimanya nga 'nze Mukama.

31 Awo olwātūka mu mwāka ogwekumi nogumu mu (mwezi) ogwokusatu ku (lunaku) olwomwezi olwoluberyeberye ekigambo kya Mukama nekinji'jira nga kyogera nti
2 kyogera nti Omwāna womuntu, gamba Falao kabaka Wemisiri nolufulube lwabantube nti Ofanana āni
3 mu bukulubwo? Laba, Omwāsuli yali muvule ku Lebanoni ogwamatabi amalūngi, era ogwekisānikira ekyekisīkirize, era muwānvu; nobusōngezobwe bwali mu matabi amazi-
4 ivu. Ama'zi gamulīsānga, enyanja yamukuza: emi'gagye gyakulukuta okwetōlōla olusukulwe; era yatūsa ensalosaloze eri emiti gyona egyo-
5 mu'tale. [a] Obuwānvubwe kyebwava bugulumizibwa okusinga emiti gyona egyomu'tale; namatabige negāla, ensibukaze nezāla, amatabige negawānvuwa olwama'zi ama-
6 ngi, bweyagasūla. [b] Enyonyi zona ezomu'bānga nezizīmba ebisu byazo mu matabige, nensolo zona ezomunsiko nezizālira abāna bazo wansi wamatabige, namawānga gona amakulu negabēra wansi wekisīki-
7 rizekye. Bwatyo nāba mulūngi mu bukulubwe, olwokuwānvuwa kwamatabige: kubanga emizigye gyali
8 awali ama'zi amangi. Emivule egyomulusuku lwa Katonda tegyaīnza kumukweka: emiberosi nga tegyenkana matabige, nemyalamoni nga tegifanana nsibukaze: 'sōnga tewali muti [c] mu lusuku lwa Katonda ogumwenkana obulūngi-
9 bwe. Namufūla mulūngi olwolufulube lwamatabige: emiti gyona egyomu [d] Adeni egyali mu lusuku lwa Katonda nokukwatibwa negimukwatirwa obu'gya.
10 Mukama Katonda kyeyava ayogera bwati nti Kubanga ogulumizibwa obuwānvu, era ata'de obusōngezobwe mu matabi amaziivu, [d] nomutimagwe gusituli'dwa olwo-
11 bugulumivubwe; okuwa ndimuwayo 'mu mukono gwowamānyi ku mawānga; talirema kumubonere-
12 za: 'mugobye olwobubibwe. Era ba'na'gwānga, abentīsa abomumawānga, bamumazewo, bamulesewo: amatabige gagu'de ku nsozi ne mu biwōnvu byona, nensibukaze zimenyeke'de ku nsalosalo zona ezomunsi; namawānga agomunsi ga'se okuva mu kisīkirize-
13 kye, era bamulesewo. Enyonyi zona ezomu'bānga ziritūla [e] ku bibye ebyagwa, nensolo zona ezomunsiko
14 ziribēra ku matabige: waleme okubawo ku miti gyona egiri ku ma'bali gama'zi nogumu ogulyegulumiza olwobuwānvu bwagyo, era gireme okuteka obusōngezo bwagyo mu matabi amaziivu, negyagyo egyamānyi gireme okuīmirira mu bugulumivu bwagyo, gyona eginywa ama'zi: kubanga gyona giwere'dwayo eri okufa, eri [f] enjui ezensi eza wansi, wakati mu bāna babantu, wamu nabo aba'ka mu bunya.
15 Bwati bwayogera Mukama Katonda nti Ku lunaku lweya'ka mu magōmbe, naleta ekiwubālo: namubi'kira ku nyanja, nenziiza emi'ga gyayo, nama'zi amangi negaīmirizibwa: nempubāza Lebanoni kululwe, emiti gyona egyomu'tale
16 negiyōngobera kululwe. [g] Nakankanya amawānga olwe'dobozi eryokugwakwe, bwenamusūla mu magōmbe wamu nabo aba'ka mu bunya: [i] emiti gyona egyomu Adeni, emironde egya Lebanoni egisinga obulūngi, gyona eginywa ama'zi, [k] negisanyusibwa mu njui ezensi eza

[g] Yer. 2. 16.
[i] Yer. 48. 25.
[k] Ez. 29. 12.
[l] Iu. 10.
[a] Dan. 4. 11.
[b] Ez. 17. 23. Dan. 4. 12, 21.
[c] Ez. 28. 13.
[d] Dan. 5. 20.
[e] Ez. 32. 4.
[f] nyi. 16, 18. Ez. 26. 20; 32. 18, 34.
[g] Ez. 26. 15.
[i] Is. 14. 8.
[k] Is. 14. 9–11. Ez. 32. 31.

17 wansi. Era nagyo negi'ka mu ma-
gōmbe wamu naye eri abo aba'ti-
bwa nekitala; wewawo, abo abābā-
nga omukonogwe, abātūlānga wa-
nsi wekisīkirizekye wakati mu ma-
wānga.
18 Ofanana āni bwotyo ekitībwa no-
bukulu mu miti egyomu Adeni? era
naye oli'sibwa wamu nemiti egyo-
mu Adeni mu njui ezensi eza wa-
[l] Ez.28.10. nsi: oligalamira wakati mu [l] batali
bakomole, wamu nabo aba'tibwa
nekitala. Oyo ye Falao nolufulu-
be lwabantube bona, bwayogera
Mukama Katonda.

32 Awo olwātūka mu mwāka o-
gwekumi nebiri, mu mwezi o-
gwekumi nebiri ku (lunaku) olwo-
mwezi olwoluberyeberye ekigambo
kya Mukama nekinji'jira nga kyo-
2 gera nti Omwāna womuntu, tanula
okukungubagira Falao kabaka We-
misiri omugambe nti Wafananyizi-
[a] Ez. 19. 3, 5, 6; 38. 13. bwa [a] empologoma ento eyomuma-
wānga: era naye oli ngogusota o-
guli mu nyanja; nowagaza wamu
nemi'gagyo, notabāngu'a ama'zi
nebigerebyo, noyōnōna emi'ga gya-
3 go. Bwati bwayogera Mukama Ka-
tonda nti Ndikusūlako omugōnjo
gwānge nekibīna ekyamawānga a-
mangi; era balikuvuba nomugōnjo
4 gwānge. Era ndikuleka ku lukalu
[b] Ez.31.13. nenkusūla ku 'tale ebwēru, [b] ne-
nkugwisako enyonyi zona ezomu-
'bānga, nāwe ndiku'kusa ensolo ezo-
5 munsi zona bwezenkana Era ndi-
teka omubirigwo ku nsozi nenji'ju-
6 za ebiwōnvu obugulumivubwo. E-
ra ndifukirira ensi gyowugamu no-
musaigwo, okutūka ne ku nsozi;
7 nensalosalo ziriku'jula. Awo bwe-
[c] Mat. 24. 29. ndikumalawo, [c] ndibi'ka ku 'gulu
nenfūla emunyenye zāmu okubako
ekizikiza; era ndibi'ka ekire ku
njuba, 'sō nomwezi tegulireta kwā-
8 ka kwagwo. Etabāza zona ezomu-
'gulu ezakayakana ndiziretako ekizikiza wa'guluwo, nenteka ekizikiza kunsiyo, bwayogera Mukama
9 Katonda. Era ndyeralikiriza emitima gyamawānga amangi, bwenditūsa okuzikirirakwo mu mawānga,
10 munsi zotomanyānga. Wewawo,
[d] Ez.27.35. [d] ndikusamāliririza amawānga mangi, ne bakabaka bābwe balitya nyo nyini kululwo, bwendigalula ekitala kyānge mu maso gābwe; era
[e] Ez.26.16. [e] balikankana buli kasēra, buli muntu ngakankanira obulamubwe ye,
11 ku lunaku olwokugwakwo. Kuba-
nga bwati bwayogera Mukama Ka-
[f] Yer. 46. 26. tonda nti [f] Ekitala kya kabaka We-
Ez. 14. 17; 29. 8, 19. 12 babuloni kiritūka ku'gwe. Ndigwi-
sa olufuluberwo nebitala ebyaba-
mānyi; bona ba ntisa ba mu ma-
wānga: era balinyaga amalala ga
Misiri, nolufulube lwayo lwona lu-
13 lizikirizibwa. Ndizikiriza ensolo
zayo zona okuva awali ama'zi ama-
ngi; 'sō nekigere kyabantu tekiri-
gatabāngula nate, 'sō nebinūlo e-
14 byensolo tebirigatabāngula. Kale
nendyoka ntangāliza ama'zi gā-
bwe, nenkulukusa emi'ga gyābwe
ngamafuta, bwayogera Mukama
15 Katonda. Bwendirekesawo ensi
Yemisiri nengizisa, ensi eterimu e-
byo byeya'julānga, bwendifumita
abo bona abalimu, kale [g] nebalyoka [g] Kuv.7.5. Ez. 6 7.
16 bamanya nga 'nze Mukama. Kuno
kwe kukungubaga kwebalikungu-
baga; [i] abawala abamawānga bali- [i] Iu. 18.
kungubaga bwebatyo: balikungu-
bagira Misiri nolufulube lwāmu
lwona bwebatyo, bwayogera Muka-
ma Katonda.
17 Era olwātūka mu mwāka ogwe-
kumi nebiri ku (lunaku) olwomwezi
olwekumi netāno ekigambo kya
Mukama nekinji'jira nga kyogera
18 nti Omwāna womuntu, kubira ebi-
wōbe olufulube lwa Misiri, obasūle
wansi, ye nabawala abamawānga
agayātīkirira, mu njui ezensi eza
wansi, wamu nabo aba'ka mu bu-
19 nya. [k] Osinga āni obulūngi? sere- [k] Ez. 31. 2, 18.
ngeta otekebwe wamu [l] nabatali ba- [l] Ez.28.10.
20 komole. Baligwa wakati mwabo
aba'tibwa nekitala: awere'dwayo
eri ekitala: mu'gyewo nolufulube-
21 rwe lwona. Abamānyi abobuinza
[m] balyogera naye nga baima wakati [m] Is. 14. 9, 10.
mu magōmbe wamu nabo abamu-
bēra: baserengese, bagalami'de, ba-
sirise, abatali bakomole aba'tibwa
22 nekitala. Asuli ali eyo nekibīna-
kye kyona; amalāloge gamwetōlo-
'de: bona ba'ti'dwa, bagu'de neki-
23 tala: amalālo gābwe gatekebwa mu
njui ezobunya ezikomererayo, ne-
kibīnakye kyetōlo'de amalāloge:
bona ba'ti'dwa, bagu'de nekitala,
abāletānga entīsa munsi eyabalamu.
24 Eriyo [n] Eramu nolufuluberwe lwo- [n] Yer. 49. 34-39.
na nga betōlo'de amalāloge: bona
ba'ti'dwa, bagu'de nekitala, aba'se
nga si bakomole mu njui ezensi eza
wansi, abāletānga entisa yābwe mu-
nsi eyabalamu, nebabako ensonyi
zābwe wamu nabo aba'ka mu bu-
25 nya. Bamusimbi'de ekitānda wa-
kati mwabo aba'ti'dwa wamu nolu-
fuluberwe lwona: amalāloge ga-
mwetōlo'de: bona batali bakomole,
aba'ti'dwa nekitala; kubanga entī-
sa yābwe yaletebwānga munsi eya-
balamu, nebabako ensonyi zābwe
wamu nabo aba'ka mu bunya: ate-
ke'dwa wakati mwabo aba'ti'dwa.
26 Eriyo [o] Meseki, Tubali, nolufulube- [o] Ez. 27.13.
rwe lwona; amalāloge gamwetōlo-
'de: bona batali bakomole, aba'ti-
'dwa nekitala; kubanga bāletānga
entīsa yābwe munsi eyabalamu.

27 'Sō [p] tebaligalamira wamu nabamānyi abagu'de ku batali bakomole, aba'se mu magōmbe nga balina ebyokulwānyisa byābwe nebitala byābwe nga biteke'dwa ku mitwe gyābwe, nobutali butūkirivu bwābwe buli ku magūmba gābwe; kubanga (bābānga) ntīsa eri abamā-
28 nyi munsi eyabalamu. Naye olimenyekera wakati mu batali bakomole, era oligalamira wamu nabo
29 aba'ti'dwa nekitala. Eriyo [r] Edomu, bakababakabe nabakūngube, abatekebwa mu mānyi gābwe awamu nabo aba'ti'dwa nekitala: baligalamira nabatali bakomole nabo aba'ka
30 mu bunya. Eriyo abalāngira [s] abebukika obwa kono, bona, [t] Nabasidoni bona, aba'se nabo aba'ti'dwa; newakuba'de nga bāleta entīsa olwamānyi gābwe, bakwati'dwa ensonyi; era bagalami'de nga si bakomole wamu nabo aba'ti'dwa nekitala, nebabako ensonyi zābwe wa-
31 mu nabo aba'ka mu bunya. Falao alibalaba, [u] nāsanyusibwa olwolufuluberwe lwona: Falao ne'gyerye lyona aba'ti'dwa nekitala, bwayo-
32 gera Mukama Katonda. Kubanga nta'de entīsaye munsi eyabalamu: era alitekebwa wakati mu batali bakomole wamu nabo aba'ti'dwa nekitala, ye Falao nolufuluberwe lwona, bwayogera Mukama Katonda.

33 Awo ekigambo kya Mukama nekinji'jira nga kyogera nti
2 Omwāna womuntu, yogera [a] nabāna babantubo obagambe nti Bwendetānga ekitala kunsi, abantu abomunsi bweba'gyānga omusaja wakati mubo nebamutekawo okuba omu-
3 kūmi wābwe: bwalaba ekitala nga ki'ja kunsi, obanga afūwa ekondēre
4 nālabula abantu; kale buli awulira [b] okuvuga kwekondēre nātalabuka, ekitala bweki'ja nekimu'gyawo, kale [c] omusaigwe gunābānga ku
5 twegwe ye. Awuli'de okuvuga kwekondēre nātalabuka; omusaigwe gunābānga kuye: naye singa ala-
6 buse yandiwonye'za ememeye. Naye omukūmi bwalabānga ekitala nga ki'ja, nātafūwa kondēre, abantu nebatalabulwa, ekitala neki'ja, neki'gya mubo omuntu yena; kale ngagyi'dwawo mu butali butūkirivubwe, naye [d] omusaigwe ndiguvūna-
7 na mu mukono gwomukūmi. Nāwe bwotyo, omwāna womuntu, [e] nkuta'dewo okuba omukūmi eri enyumba ya Isiraeri; kale, owulirānga ekigambo eri akamwa kānge, obawēnga okulabula okuva gyendi.
8 Bweng'ambānga omubi nti Ai omubi, tolirema kufa, notoyogera kulabula omubi okuva mu 'kubolye; omuntu oyo omubi alifira mu butali butūkirivubwe, naye omusaigwe
9 ndiguvūnana mu mukonogwo. Era [f] naye bwolabulānga omubi e'kubolye okukyūka okulivamu, nātakyūka okuva mu 'kubolye; alifira mu butali butūkirivubwe, naye 'gwe ngowonye'za ememeyo.
10 Nāwe, omwāna womuntu, gamba enyumba ya Isiraeri nti Mwogera bwemuti nti Okusobya kwa'fe nokwōnōna kwa'fe kuli ku'fe, era tuyōngoberera mukwo; kale twandi-
11 ba'de tutya abalamu? Bagambe nti Nga bwendi omulamu, bwayogera Mukama Katonda, [g] sirina sanyu lyensanyukira okufa kwomubi: wabula omubi akyūke ave mu 'kubolye abēre omulamu: mukyūke, mukyūke okuva mu makubo ga-'mwe amabi; kubanga [i] mwagalira ki okufa, ai enyumba ya Isiraeri?
12 Nāwe, omwāna womuntu, gamba abāna babantubo nti [k] Obutūkirivu obwomutūkirivu tebulimuwonyeza ku lunaku olwokusobyakwe; nobubi obwomubi tebulimugwisa ku lunaku lwakyūka okuleka obubibwe: 'sō noyo alina obutūkirivu taliīnza kuba mulamu olwobwo ku lunaku
13 lwayōnōna. Bweng'amba omutūkirivu nga talirema kuba mulamu; bwanesigānga obutūkirivubwe, nākola obutali butūkirivu, tewaliba ku bikolwabye ebyobutūkirivu ebiri'jukirwa; naye mu butali butūkirivubwe bwakoze omwo mwalifira.
14 Nate [l] bweng'amba omubi nti Tolirema kufa; [m] bwanākyūkānga okuleka okwōnōnakwe nākola ebyo
15 ebyalagirwa ebyensōnga; omubi [n] bwa'zāngayo omusingo, [o] nākomyawo ekyo kyeyanyaga, nātambulira mu [p] matēka agobulamu, nga taliko butali butūkirivu bwakola;
16 talirema kuba mulamu, talifa. Tewaliba [r] ku bibibye byeyakola ebiri-'jukirwa eri ye: akoze ebyo ebyalagirwa ebyensōnga; talirema kuba
17 mulamu. Era [s] naye abāna babantubo bogera nti E'kubo lya Mukama teryenkanankana: naye bo e-'kubo lyābwe lye litenkanankana.
18 [t] Omutūkirivu bwakyūkānga okuleka obutūkirivubwe nākola obutali butūkirivu, nokufa alifira omwo.
19 Era [u] omubi bwakyūkānga okuleka obubibwe nākola ebyo ebyalagirwa ebyensōnga, aliba mulamu olwebyo.
20 Era naye mwogera nti E'kubo lya Mukama teryenkanankana. Ai enyumba ya Isiraeri, [w] ndibasalira omusāngo buli muntu ngamakubo ge bwegali.
21 Awo olwātūka mu mwāka ogwekumi nebiri [y] ogwokusibibwa kwa'fe, mu (mwezi) ogwekumi ku (lunaku) olwomwezi olwokutāno omu eyali

[p] Is. 14. 18, 19.
[r] Ez. 25. 12.
[s] Ez. 38. 6, 15; 39. 2.
[t] Ez. 28. 21.
[u] Ez. 31. 16.
[a] Ez. 3. 11.
[b] Is. 58. 1. Yer. 6. 17. Am. 3. 6.
[c] Ez. 18. 13.
[d] Ez. 3. 18.
[e] Yer. 1. 18.
[f] Ez. 3. 19.
[g] 2 Sam. 14. 14. Ez. 18. 23.
[i] Ez. 18. 31.
[k] Ez. 18. 24.
[l] Ez. 3. 18.
[m] Ez. 18. 27.
[n] Ez. 18. 7.
[o] Kuv. 22. 1, 4, 7. Lev. 6. 2, 4, 5. Kubal. 5. 6, 7.
[p] Lev. 18. 5.
[r] Ez. 18. 22.
[s] Ez. 18. 25, 29.
[t] Ez. 18. 26.
[u] Ez. 18. 27.
[w] Ez. 18. 30.
[y] Ez. 1. 2.

z 2 Basek. 15. 2-4. Yer. 39. 2; 52. 5, 6.
a Ez. 1. 3.
b Ez. 24. 27.

awonye mu Yerusalemi na'ja gyendi ngayogera nti z Ekibuga kiku-
22 bi'dwa. Awo a omukono gwa Mukama gwali nga guba'de ku'nze akawungēzi, ye awonye nga tana-'ja; era b yali ayasami'za akamwa kānge okutūsa lweya'ja gyendi enkya; akamwa kānge nekayasama,
23 nesiba kasiru nate. Awo ekigambo kya Mukama nekinji'jira nga
24 kyogera nti Omwāna womuntu, abo abali mu bifo ebyo ebyazika ebyomunsi ya Isiraeri bogera nti Ibulaimu yali omu, naye nāsikira ensi: naye 'fe tuli bangi; ensi
25 etuwere'dwa okuba obusika. Kale obagambe nti Bwati bwayogera Mukama Katonda nti c Mulya ekirimu omusai, nemuimusa amaso ga'mwe eri ebifananyi bya'mwe nemuyiwa omusai, era mulirya ensi?
26 Muima ku kitala kya'mwe, mukola ebyemizizo, nemwōnōna buli muntu mukazi wa mu'ne: era mu-
27 lirya ensi? Bwoti bwoba obagamba nti Bwati bwayogera Mukama Katonda nti Nga bwendi omulamu, mazima abo abali mu bifo ebyazika baligwa nekitala, noyo ali mu 'tale ebwēru ndimuwayo eri ensolo okulibwa, nabo abali mu bigo ne mu
28 mpuku balifa kawumpuli. Era ndifūla ensi okuba amatōngo nekyewunyo, namalala agobuinza bwayo galikoma; nensozi za Isiraeri zirirekebwawo, omuntu yena
29 aleme okuitamu. Kale nebalyoka bamanya nga 'nze Mukama, bwendiba nga nfu'de ensi okuba amatōngo nekyewunyo olwemizizo gyā-
30 bwe gyona gyebakoze. Nāwe, omwāna womuntu, abāna babantubo bakwogerako awali ebisakāte ne mu miryāngo egyenyumba, nebagambagana, buli muntu ngagamba mugandawe nti Mu'je, mbegairi'de, muwulire ekigambo ekivu'de eri
31 Mukama. Neba'ja gyoli ngabantu bweba'ja, nebatūla mu masogo ngabantu bānge, nebawulira ebigambo byānge naye nebatabikola: kubanga bolesa okwagala kungi na kamwa kābwe, naye omutima gwābwe gugoberera amagoba gābwe.
32 Era, laba, oli gyebali ngoluimba olulūngi enyo olwomuntu alina e-'dobozi erisanyusa enyo, era amanyi okukuba obulūngi enānga: kubanga bawulira ebigambobyo, naye
33 nebatabikola. Awo ebyo bwebiritūkirira [laba, bi'ja], kale nebalyoka bamanya nga na'bi aba'de mubo.

34 Awo ekigambo kya Mukama neki-
2 nji'jira nga kyogera nti Omwāna womuntu, balagulireko abasūmba ba Isiraeri, olagule obagambe,

c Lub. 9. 4. Lev. 3. 17. Ez. 44. 7.

ogambe abasūmba nti Bwati bwayogera Mukama Katonda nti Zibasānze abasūmba ba Isiraeri aberīsa bo'ka! abasūmba tebandirīsi'za
3 ndiga? Mulya masavu, nemwambala ebyōya, nemu'ta ebya sava;
4 naye nemutalīsa ndiga. Eteinza temugi'sāngamu mānyi, 'sō temuwonyānga erwa'de, 'sō temusibānga emenyese, 'sō temukomyāngawo egobe'dwa, 'sō temunonyānga ebuze; naye mwazifugānga na-
5 mānyi namawa'gali. Nezisāsāna olwobutabawo musūmba: neziba kya kulya eri ensolo zona ezomu-
6 nsiko nezisāsāna. Endiga zānge zabulubutira ku nsozi zona ne ku buli kasozi akawānvu: wewawo, endiga zānge zasāsānira ku maso ge'taka lyona; 'sō tewali eyazinonya newakuba'de okuzibūliriza.
7 Kale, 'mwe abasūmba, muwulire
8 ekigambo kya Mukama: Nga bwendi omulamu, bwayogera Mukama Katonda, mazima kubanga endiga zānge zafūka mui'go, era endiga zānge zafūka kya kulya eri ensolo zona ezomunsiko olwobutabawo musūmba, 'sō nabasūmba bānge tebanonya ndiga zānge, naye abasūmba neberīsa bo'ka nebatalisa
9 ndiga zānge; kale, 'mwe abasūmba, muwulire ekigambo kya Mu-
10 kama; bwati bwayogera Mukama Katonda nti Laba, ndi mulabe wa basūmba; era a ndivūnana endiga zānge mu mukono gwābwe, nembalekesayo okulīsa endiga; 'sō nabasūmba tebalyerīsa bo'ka nate; era ndiwonya endiga zānge mu kamwa kābwe zireme okuba ekyo-
11 kulya eri bo. Kubanga Mukama Katonda bwayogera bwati nti Laba, 'nze mwēne, 'nze ndinonya e-
12 ndiga zānge, nenzibūliriza. Ngomusūmba bwabūliriza ekisibokye ku lunaku lwabēra mu ndigaze ezisāsānye, bwentyo bwendibūliriza endiga zānge; era ndiziwonya mu bifo byona gyezasāsānira ku b lunaku olwebire olwekizikiza.
13 Era ndizi'gya mu mawānga, nenzikung'anya okuzi'gya munsi (nyingi), nenzireta munsi yazo zo; era ndizirīsiza ku nsozi za Isiraeri ku lubalama lwensalosalo zama'zi ne mu bifo byona ebibē-
14 rwamu ebyensi. Ndizirīsa omu-'do omulūngi, era ku nsozi ezentiko ya Isiraeri kwe kuliba ekisibo kyābwe: c eyo gyezirigalamira mu kisibo ekirūngi, nezirīra omu'do o-
15 mugimu ku nsozi za Isiraeri. 'Nze mwēne ndirisa endiga zānge nenzigalamiza, bwayogera Mukama
16 Katonda. d Ndinonya ekyo ekibuze nenkomyawo ekyo ekigobe'dwa nensiba ekimenyese nenzi'sāmu amā-

a Ez. 3. 18. Beb. 13. 17.
b Ez. 30. 3. Yo. 2. 2.
c Yer. 33. 12.
d Mi. 4. 6.

[e] Is. 10. 16.
[f] Yer. 10. 24.

nyi mwekyo ekirwa'de: [e] nebya
sava nebyamānyi ndibizikiriza;
17 ndibirīsa [f] nomusāngo. Na'mwe,
ekisibo kyānge, bwati bwayogera
Mukama Katonda nti Laba, nsala
omusāngo ogwensolo nensolo, o-
gwendiga enume era nembuzi enu-
18 me. Mukiita kigambo kitono nga
mwalya omu'do omulūngi, naye
nekibagwānira nokulinyirira nebi-
gere bya'mwe omu'do gwa'mwe o-
gwafi'kawo? era nga mwanywa
ama'zi amatēfu, naye nekibagwā-
nira nokutabāngulā nebigere bya-
19 'mwe agafi'sewo? Nendiga zānge
zirya ebyo byemulinyiri'de nebi-
gere bya'mwe, nezinywa ago gemu-
tabāngu'de nebigere bya'mwe.
20 Mukama Katonda kyava abaga-
mba bwati nti Laba, 'nze, 'nze mwē-
ne, ndisala omusāngo ogwensolo eza
21 sava nogwensolo enkōvu. Kuba-
nga musindisa embirīzi nebibega-
bega, nemutōmeza ezirwa'de zona
amayembe ga'mwe okutūsa lwemu-
22 zisāsānyiza dala; kyendiva mpo-
nya ekisibo kyānge, 'sō teziriba
nate mui'go; nānge ndisala omu-
23 sāngo ogwensolo nensolo. Era
ndi'sāwo kuzo [g] omusūmba omu,
naye alizirūnda, [i] omu'du wānge
Daudi; yalizirūnda, era yaliba o-
24 musūmba wazo. [k] Nānge Mukama
ndiba Katonda wābwe, nomu'du
wānge Daudi (aliba) [l] mulāngira
mubo; 'nze Mukama nkyoge'de.
25 Era ndiragāna nabo [m] endagāno
eyemirembe, era [n] ndikomya mu-
nsi ensolo embi: kale [o] balitūla mu
'dūngu nga tebaliko kyebatya, ne-
26 bebakira mu bibira. Era ndibafū-
la [p] omukisa nebifo ebyetōlo'de olu-
sozi lwānge; era nditonyesa olu-
wandagirize mu ntūko zalwo; wa-
libawo [r] empandagirize ezomukisa.
27 Nomuti ogwomu'tale gulibala eb-
bala byagwo, ne'taka lirireta ekye-
ngera kyalyo, nabo baliba munsi
yābwe nga tebaliko kyebatya; kale
balimanya nga 'nze Mukama, bwe-
ndiba nga 'maze okumenya ebisiba
ebyekikoligo kyābwe, era nga mba-
wonye'za mū mukono gwābo abā-
28 bafūla aba'du. 'Sō tebaliba mui-
'go nate eri abamawānga, 'sō nenso-
lo eyomunsi teribalya; naye bali-
tūla nga tebaliko kyebatya 'sō te-
29 waliba alibatīsa. Era ndibaimusi-
za [s] olusuku olwokwātīkirira, 'sō
tebalimalibwawo nate nenjala mu-
nsi, 'sō tebalibako [t] nsonyi za ba-
30 mawānga nate. Kale balimanya
nga 'nze Mukama Katonda wābwe
ndi wamu nabo, era nga bo, enyu-
mba ya Isiraeri, be bantu bānge,
31 bwayogera Mukama Katonda. Na-
'mwe, endiga zānge, endiga ezomu-
'dūndiro lyānge, muli bantu, nānge
ndi Katonda wa'mwe, bwayogera
Mukama Katonda.

35 Era nate ekigambo kya Muka-
ma nekinji'jira nga kyogera
2 nti Omwāna womuntu, simba ama-
3 sogo okwolekera [a] olusozi Seiri, [b] o-
lulagulireko, olugambe nti Bwati
bwayogera Mukama Katonda nti
Laba, ndi mulabewo, ai olusozi
Seiri, era ndikugololerako omuko-
no gwānge, era ndikufūla okuba a-
4 matōngo nekyewunyo. Ndizisa ebi-
bugabyo, nāwe oliba ngoleke'dwa-
wo; kale olimanya nga 'nze Muka-
5 ma. [c] Kubanga wabānga nobulabe
obuta'gwāwo, nowayo abāna ba Isi-
raeri eri obuīnza obwekitala mu
biro mwebālabira enaku, mu biro
ebyobutali butūkirivu obwenkome-
6 rero: kale, nga bwendi omulamu,
bwayogera Mukama Katonda, kye-
ndiva nkutekeratekera omusai, no-
musai gulikucoca: kubanga tewa-
kyāwa musai, omusai kyeguliva
7 gukucoca. Bwentyo ndifūla olusozi
Seiri okuba ekyewunyo namatōngo;
era ndimalawo okwo oyo ai-
8 tamu noyo akomawo. Era ndi'ju-
za ensozi zayo abayo aba'tibwa:
aba'tibwa nekitala baligwa ku nso-
zizo ne mu biwōnvubyo ne mu nsa-
9 losalozo zona. Ndikufūla amatō-
ngo agatali'gwāwo, 'sō nebibugabyo
tebiritūlwamu: kale mulimanya
10 nga 'nze Mukama. Kubanga wa-
yogera nti Amawānga gano gōmbi
nensi zino zōmbi biriba byānge,
na'fe tuligirya; naye Mukama yali
11 eyo: kale, nga bwendi omulamu,
bwayogera Mukama Katonda, ndi-
kola ngobusūngubwo bwebuli era
ngobu'gyabwo bwebuli bwewalaga
okuva mu kukyāwa kwewabakyā-
wa; era ndyemanyisa mubo, bwe-
12 ndikusalira omusāngo. Kale oli-
manya nga 'nze Mukama mpuli'de
okuvōlakwo kwona kwewavōla eri
ensozi za Isiraeri, ngoyogera nti
Zireke'dwawo, ziwere'dwa 'fe oku-
13 zirya. Era mwanegulumirizako
nakamwa ka'mwe, era munyonge-
'deko ebigambo bya'mwe: 'nze
14 mpuli'de. Bwati bwayogera Mu-
kama Katonda nti E'taka lyona
bweririsanyuka, 'gwe ndirekesawo.
15 Nga bwewasanyukira obusika o-
bwenyumba ya Isiraeri kubanga
bwalekebwawo, bwentyo bwendiku-
kola 'gwe: oliba ngoleke'dwawo, ai
olusozi Seiri ne Edomu yona, yona
bweyenkana: kale balimanya nga
'nze Mukama.

36 Nāwe, omwāna womuntu, lagu-
la [a] ensozi za Isiraeri oyogere
2 nti 'Mwe ensozi za Isiraeri, muwu-
lire ekigambo kya Mukama. Bwa-

[g] Yer. 23. 4, 5. Ez. 37. 24. Yok. 10. 11.
[i] Yer. 30. 9. Ez. 37. 24, 25.
[k] Kuv. 29. 45. Ez. 37. 27.
[l] Ez. 37. 22; 44. 3.
[m] Ez. 37. 26.
[n] Lev. 26. 6. Is. 11. 6-9; 35. 9. Kos. 2. 18.
[o] Ez. 38. 8.
[p] Lub. 12. 2. Is. 19. 24. Zek. 8. 13.
[r] Mala 3. 10.
[s] Is. 60. 21; 61. 3.
[t] Ez. 36. 6.

[a] Lub. 32. 3; 36. 8, 9. Ma. 2. 1, 4, 5. Is. 21. 11. Ez. 25. 8.
[b] Ez. 25. 12. Yo. 3. 19. Am. 1. 11. Ob. 1-21.
[c] Zab. 137. 7. Ez. 36. 2. Ob. 10, 11.
[a] Ez. 6. 2.

ti bwayogera Mukama Katonda nti
Kubanga omulabe aboge'deko nti
[b] Lub. 49. 23. Ma. 32. 13. Nyenya! era nti [b] Ebifo ebigulumi-
3 vu ebye'da bya'fe, tubiri'de: kale
lagula oyogere nti Bwati bwayoge-
ra Mukama Katonda nti Kubanga,
kubanga babalekese'zawo, era ba-
bali'de enjui zona, amawānga a-
[c] Ma. 28. 37. Kung. 2. 15, 16. gafi'sewo gabalye, era [c] musituli-
'dwa mu mimwa gyabogezi ne mu
4 bigambo ebibi ebyabantu: kale,
'mwe ensozi za Isiraeri, muwulire
ekigambo 'kya Mukama Katonda;
bwati Mukama Katonda bwaga-
mba ensozi nobusozi, ensalosalo
nebiwōnvu, amatōngo agāzika ne-
bibuga ebyalekebwawo, ebifūse o-
[d] Zab. 44. 13. mui'go [d] nekyokusekererwa eri a-
mawānga agafi'sewo agetōlo'de:
5 Mukama Katonda kyava ayogera
[e] Ma. 4. 24. bwati nti Mazima njogere'de [e] mu
muliro ogwobu'gya bwānge eri a-
mawānga agafi'sewo neri Edomu
yona abeteke'dewo ensi yānge oku-
girya, omutima gwābwe gwona nga
gusanyuse, ememe yābwe ngeriko
ekye'jo, okugisūla okuba omui'go:
6 kale lagula ebyensi ya Isiraeri oga-
mbe ensozi nobusozi, ensalosalo
nebiwōnvu, nti Bwati bwayogera
Mukama Katonda nti Laba, njoge-
[f] Ez. 32. 24. ze'za obu'gya bwānge nekirui kyā-
nge, kubanga [f] mwabāngako enso-
7 nyi ezabamawānga: Mukama Ka-
tonda kyava ayogera bwati nti Nyi-
musi'za omukono gwānge (nga njo-
gera nti) Mazima abamawānga aga-
betōlo'de abo be balibako ensonyi
8 zābwe. Naye 'mwe, ai ensozi za
[g] Ez. 17. 23. Isiraeri, mulisūla [g] amatabi ga'mwe,
nemubalira abantu bānge Isiraeri
ebibala bya'mwe; kubanga banāte-
9 ra oku'ja. Kubanga, laba, 'nze ndi
kulwa'mwe, era ndikyūkira gyemu-
li, na'mwe mulirīmibwa, mulisigi-
10 bwa: era ndyāliza abantu ku'mwe,
enyumba yona eya Isiraeri, yona
[i] Ez. 38. 12. Am. 9. 14. [k] Is. 61. 4. bweyenkana: [i] nebibuga biritūlwa-
11 mu [k] namatōngo galizīmbibwa: era
ndyāza ku'mwe abantu nensolo; e-
ra balyeyongera, balizāla: era ndi-
bawa okutūlwako, nga mumaze o-
kuba bwemutyo, era ndibakola bu-
lūngi okusinga (bwenakola) mu ku-
soka kwa'mwe: kale mulimanya
12 nga 'nze Mukama. Wewawo, ndi-
tambuliza ku'mwe abantu, abantu
bānge Isiraeri; era balikulya, nāwe
oliba busika bwābwe, 'sō tolibafi-
13 risa nate abāna okuva lero. Bwati
bwayogera Mukama Katonda nti
Kubanga babagamba nti 'Gwe (e-
nsi), oli muli wa bantu, era wafisi-
14 zānga e'gwāngalyo; kyoliva olema
okulya abantu nate, 'sō tolifisiza
nate e'gwāngalyo, bwayogera Mu-
15 kama Katonda; 'sō sirikuganya na-
te okuwulira ensonyi zabamawā-
nga, 'sō tolibako nate kuvumibwa
kwa bantu, 'sō tolyesitaza nate 'gwā-
ngalyo, bwayogera Mukama Kato-
nda.
16 Era nate ekigambo kya Mukama
17 nekinji'jira nga kyogera nti Omwā-
na womuntu, enyumba ya Isiraeri
bwebātūlānga munsi yābwe, [l] bā-
[l] Lev. 18. 25. gyōnōna olwe'kubo lyābwe nolwe-
bikolwa byābwe: e'kubo lyābwe mu
maso gānge lyabānga ngobutali bu-
longōfu bwa mukazi mu kweyāwu-
18 lakwe. Kyenava mbafukako ekirui
kyānge, [m] olwomusai bo gwebali ba-
[m] Ez. 16. 36; 22. 3. fuse kunsi, era kubanga bali bagyō-
19 nōnye nebifananyi byābwe: nemba-
sāsānyiza mu mawānga nebatatā-
ganira munsi (nyingi): nabasalira
omusāngo nge'kubo lyābwe bwe-
20 ryali era ngebikolwa byābwe bwe-
byali. Awo bwebātūka mu mawā-
[n] Is. 52. 5. nga gyebāgenda, [n] nebavumisa erin-
ya lyānge etukuvu; kubanga aba-
ntu babogerāngako nti Bano bantu
ba Mukama, era bavu'de munsiye.
21 Naye nensāsira [o] erinya lyānge etu-
[o] Ez. 20. 9. kuvu enyumba ya Isiraeri lyebāli
bavumisi'za mu mawānga gyebāge-
22 nda. Kale gamba enyumba ya Isi-
raeri nti Bwati bwayogera Mukama
Katonda nti [p] Sikola (kino) kulwa-
[p] Ma. 9. 5. [r] Zab. 106. 8. Is. 43. 25; 48. 11. 'mwe, ai enyumba ya Isiraeri, [r] na-
ye kulwerinya lyānge etukuvu lye-
muvumisi'za mu mawānga gyemwa-
23 genda. Era nditukuza erinya lyā-
nge ekulu eryavumisibwa mu ma-
wānga, 'mwe lyemuvumisi'za wa-
kati mugo; kale amawānga galima-
nya nga 'nze Mukama, bwayogera
Mukama Katonda, [s] bwenditukuzi-
[s] Ez. 20. 41; 37. 28; 38. 23.
24. bwa mu'mwe mu maso gābwe. Ku-
banga [t] ndiba'gya mu mawānga, ne-
[t] Ez. 11. 17; 34. 13. mbakung'anya okuba'gya munsi
zona, nembaingiza munsi ya'mwe
25 'mwe. Era [u] ndibamānsirako ama-
[u] Is. 52. 15. 'zi amalūngi, era muliba balongōfu:
ndibalongōsa mu mpitambi ya'mwe
yona ne mu bifananyi bya'mwe byo-
26 na. Era ndibawa [w] nomutima o-
[w] Yer. 31. 33. Ez. 18. 31. mugya, nenteka omwoyo omugya
munda ya'mwe: era [y] ndi'gya omu-
[y] Ez. 11. 19. tima ogwe'jinja mu mubiri gwa-
'mwe nembawa omutima ogwenya-
27 ma. Era [z] nditeka omwoyo gwānge
[z] Ez. 37. 14. Yo. 2. 28. munda ya'mwe, nembatambuliza
mu matēka gānge, era mulikwata
28 emisāngo gyānge nemugikola. Awo
munābērānga munsi gyenawa baja-
[a] Lev. 26. 12. ja ba'mwe; [a] na'mwe munābānga
bantu bānge, nānge nābānga Kato-
29 nda wa'mwe. Era ndibawonya mu
butali bulongōfu bwa'mwe bwona:
era ndiita eng'āno, nengyāza, 'sō
30 siribaletako njala. Era ndyāza e-
bibala ebyemiti, nekyengera ekyo-
munimiro, mulemēnga okuwebwa
nate ekivume ekyenjala mu mawā-
31 nga. Kale [b] nemulyoka mu'jukira
[b] Ez. 16. 61.

amakubo ga'mwe amabi nebikolwa
bya'mwe ebitali birūngi; kale [c] mu-
lyetamwa mu maso ga'mwe 'mwe
olwobutali butūkirivu bwa'mwe no-
32 lwemizizo gya'mwe. [d] Sikola (kino) kulwa'mwe bwayogera, Mukama Katonda, mukimanye: mukwatirwe ensonyi amakubo ga'mwe, mu-
33 swāle, ai enyumba ya Isiraeri. Bwati bwayogera Mukama Katonda nti Ku lunaku lwendibanālizako obutali butūkirivu bwa'mwe bwona, nditūza abantu mu bibuga, namatōngo
34 galizīmbibwa. Nensi eyalekebwāngawo erirīmibwa, naye yabānga nsiko mu maso gabo bona abaitawo.
35 Kale balyogera nti Ensi eno eyalekebwāngawo efūse [e] ngolusuku Adeni; nebibuga ebyazika ebyalekebwawo ebyagwa bikole'dwako enkome-
36 ra, abantu nebabitūlamu. Kale [f] amawānga agasiga'de okubetōlōla negalyoka gamanya nga 'nze Mukama nzīmbye ebifo ebyagwa nensimba ekyo ekyalekebwawo: 'nze Mukama nkyoge'de, nānge ndikikola.
37 Bwati bwayogera Mukama Katonda nti Era [g] njagala enyumba ya Isiraeri okumbūzānga ekyo okukibakolera; ndibōngerako abantu
38 ngekisibo. Ngekisibo ekya sadaka, ngekisibo ekya Yerusalemi mu mbaga zakyo ezalagirwa; ebibuga ebyazika bwebiri'jula bwebityo ebisibo ebyabantu: kale balimanya nga 'nze Mukama.

37 [a] Omukono gwa Mukama gwali ku'nze, nāntwāla nānfulumiza
[b] mu mwoyo gwa Mukama, nānzi-
'sā wakati mu kiwōnvu; kale nga
2 [c] ki'ju'de amagūmba; nāgampisako okugetōlōla: kale, laba, nga mangi nyo mu kiwōnvu mu 'bānga; era,
3 laba, makalu nyo. Nāng'amba nti Omwāna womuntu, amagūmba gano gaīnza okuba amalamu? Nenziramu nti Ai Mukama Katonda, [d] 'gwo-
4 manyi. Nāng'amba nate nti Lagulira ku magūmba gano ogagambe nti Ai 'mwe amagūmba amakalu, muwulire ekigambo kya Mukama.
5 Bwati Mukama Katonda bwagamba amagūmba gano nti Laba, [e] ndiingiza [f] omu'ka mu'mwe, kale muli-
6 ba balamu. Era ndibatekako ebinywa, era ndireta enyama ku'mwe, nembabi'kako e'diba, nembatekamu omu'ka, kale muliba balamu; kale mulimanya nga 'nze Mukama.
7 Awo nendagula nga bwenalagirwa: awo bwenali nga ndagula, newabawo e'dobozi, era, laba, ekikankano kyensi, amagūmba negega'ta buli
8 'gumba ne'gumba li'nalyo. Awo nentunula, era, laba, nga kuliko ebinywa, omubiri negu'ja, e'diba nerigabi'kako wa'gulu: naye 'nga
9 temuli mu'ka mugo. Awo nāng'amba nti Lagula empewo, lagula, omwāna womuntu, ogambe empewo nti Bwati bwayogera Mukama Katonda nti 'Jāngu okuva eri [g] empewo enya, ai omu'ka, ofūwe ku bano aba'tibwa, babēre abalamu.
10 Awo nendagula nga bweyandagira, omu'ka negubaingira, nebabēra balamu, [i] nebaīmirira nebigere byā-
11 bwe, e'gye lingi nyo. Awo nāng'amba nti Omwāna womuntu, amagūmba gano ye nyumba yona eya Isiraeri: laba, bogera nti [k] Amagūmba ga'fe gakaze, [l] ne'sūbi lya'fe
12 libuze; tumali'dwawo dala. Kale lagula obagambe nti Bwati bwayogera Mukama Katonda nti Laba, [m] ndyasamya amalālo ga'mwe, nembalinyisa okuva mu malālo ga-
'mwe, ai abantu bānge; era [n] ndi-
13 baingiza munsi ya Isiraeri. Kale mulimanya nga 'nze Mukama, bwendiba nga njasami'za amalālo ga-
'mwe, nembalinyisa okuva mu ma-
14 lālo ga'mwe, ai abantu bānge. Era [o] nditeka omwoyo gwānge mu'mwe, era muliba balamu, era ndibateka munsi ya'mwe 'mwe: kale mulimanya nga 'nze Mukama nkyoge'de, era nokutūkiriza nenkitūkiriza, bwayogera Mukama.
15 Ekigambo kya Mukama nekinji-
16 'jira nate nga kyogera nti Nāwe, omwāna womuntu, 'dira omu'go gumu, noguwandikako nti Gwa [p] Yuda, era gwa [r] bāna ba Isiraeri ba'ne: nolyoka o'dira omu'go omulala noguwandikako nti Gwa [s] Yusufu, omu'go gwa [t] Efulaimu, era (gwa) nyumba yona eya Isiraeri
17 ba'ne: kale [u] ogyega'tire gyōmbi okuba omu'go ogumu gibēre ogumu
18 mu mukonogwo. Awo abāna babantubo bwebalyogera nāwe nga bagamba nti Totunyonyole makulu
19 bwegali goleta na gino? nobagamba nti Bwati bwayogera Mukama Katonda nti Laba, ndi'dira omu'go gwa Yusufu, oguli mu mukono gwa Efulaimu, nebika bya Isiraeri ba-
'ne; era ndibateka wamu nagwo, wamu nomu'go gwa Yuda, nembafūla omu'go gumu, kale nebaba gu-
20 mu mu mukono gwānge. Nemi'go gyowandikako giriba mu mukono-
21 gwo mu maso gābwe. Nobagamba nti Bwati bwayogera Mukama Katonda nti Laba, [w] ndi'gya abāna ba Isiraeri wakati mu mawānga, gyebāgenda, nembakung'anyiza enjui zona, nembaleta munsi yābwe bo:
22 kale [y] ndibafūla e'gwānga erimu munsi ku nsozi za Isiraeri; era [z] kabaka omu yaliba kabaka wābwe bona: 'sō tebaliba nate mawānga abiri, 'sō tebalyāwulibwa nate okuba obwakabaka bubiri na katono:

[c] Ez. 6. 9.
[d] Iu. 22.
[e] Ez. 28. 13.
[f] Zab. 126. 2.
[g] Ez. 14. 3.
[a] Ez. 1. 3.
[b] Ez. 3. 12.
[c] Ez. 3. 22, 23.
[d] Ma. 32. 39. Yok. 5. 21. 2 Kol. 1. 9.
[e] Zab. 104. 30.
[f] Lub. 2. 7.
[g] Dan. 7. 2; 11. 4. Kub. 7. 1.
[i] Kub. 11. 11.
[k] Zab. 102. 3.
[l] Is. 49. 14. Ez. 33. 10.
[m] Is. 26. 19. Kos. 13. 14.
[n] Ez. 36. 24.
[o] Ez. 36. 27.
[p] Zek. 10. 6.
[r] 2 Byom. 12. 13, 16; 15. 9; 30. 11, 18.
[s] 1 Byom. 5. 1.
[t] Lub. 48. 13, 14, 19. Kos. 5. 3, 5.
[u] Is. 11. 13.
[w] Iu. 25. Ez. 36. 24.
[y] Yer. 50. 4.
[z] Ez. 34. 24.

23 [a]'sō tebalyeyōnōna nate nebifananyi byābwe newakuba'de nebintu byābwe ebyemizizo newakuba'de nokusobya kwābwe kwona: naye [b]ndibalokola okuva mu nyumba zābwe zona, mwebākolerānga ebibi, nembalongōsa: kale bwebatyo banābānga bantu bānge, nānge nā-
24 bānga Katonda wābwe. [c]Nomu-'du wānge Daudi yaliba kabaka wābwe; era baliba nomusūmba omu: era nokutambula balitambulira mu misāngo gyānge nebakwata amatēka gānge nebagakola.
25 Era [d]balibēra munsi gyenawa Yakobo omu'du wānge, bajaja ba'mwe mwebābera; kale balibēra omwo, bo nabāna bābwe nabāna babāna bābwe, [e]emirembe gyona: era Daudi omu'du wānge yanābānga omulāngira wābwe [f]emirembe gyona.
26 Era nate ndiragāna nabo [g]endagāno eyemirembe, enebānga ndagāno eteri'gwāwo gyebali: era ndibatekawo nembāza, era [i]nditeka awatukuvu wānge wakati mubo emire-
27 mbe gyona. Era newema yānge enebānga nabo: nānge nābānga Katonda wābwe, nabo banābānga
28 bantu bānge. Kale [k]amawānga galimanya nga [l]'nze Mukama atukuza Isiraeri, awatukuvu wānge bwewanābērānga wakati mubo emirembe gyona.

38 Awo ekigambo kya Mukama nekinji'jira nga kyogera nti
2 [a]Omwāna womuntu, simba amasogo okwolekera [b]Gogi owomunsi ya Magogi, omulāngira wa Losi, [c]Meseki, ne Tubali, omulagulireko,
3 oyogere nti Bwati bwayogera Mukama Katonda nti Laba, ndi mulabewo, ai Gogi, omulāngira wa Losi,
4 Meseki, ne Tubali: era ndiku'zayo, [d]nenteka amalobo mumbazo, era ndikufulumya ne'gyeryo lyona, embalāsi nabasaja abebaga'de embalāsi, bona nga bamba'de ebyokulwānyisa ebyatūkirira, ekibīna ekinene, nga balina obugabo nengabo, bona nga baku'te ebitala:
5 [e]Obuperusi, Kusi, ne Puti nga bali wamu nabo; bona nga balina e-
6 ngabo nenkufira: [f]Gomeri ne'gyerye lyona; enyumba ya [g]Togaluma, mu njui ezensi ezikomererayo, ne'gyerye lyona: amawānga mangi
7 nga gali nāwe. Bēra nga wetesetese, wewawo, wetegeke, 'gwe nebibīnabyo byona abakung'ani'de
8 gyoli, obēre omugabe gyebali. [i]Enaku nyingi nga zilsewo oli'jirwa: mu myāka egyenkomerero oliretebwa munsi ekomezebwawo okugi-'gya mu kitala, [k]ekung'anyizibwa okuva mu mawānga amangi, ku nsozi za Isiraeri, ezabānga ensiko etevawo: naye e'gyibwa mu mawānga, era [l]balitūla nga tebaliko
9 kyebatya, bona. Kale olyāmbuka oli'ja [m]nga kibuyaga, oliba [n]ngekire okubi'ka kunsi, 'gwe ne'gyeryo lyona namawānga mangi nga gali
10 nāwe. Bwati bwayogera Mukama Katonda nti Olulitūka ku lunaku olwo ebigambo biri'ja mu mwoyo-
11 gwo, era olisala olukwe olubi: kale olyogera nti Ndyāmbuka munsi eyebyālo ebitaliko nkomera; ndigenda eri abo abegolo'de, abatūla nga tebaliko kyebatya, bona nga babērera awo awatali babugwe 'sōnga tebalina bisiba newakuba'de enzi-
12 'gi: okunyaga omunyago nokunyaga omui'go; okukyūsiza omukonogwo ku bifo ebyensiko ebitūlwamu (kakano), nabantu abakung'anyizibwa okuva mu mawānga, abafunye ebisibo nebintu, ababēra wakati
13 wensi zona. [o]Seba ne [p]Dedani [r]nabasūbuzi Abetalusisi, wamu [s]nempologoma ento zayo zona, balikugamba nti O'ze kunyaga munyago? okung'anyi'za ekibīnakyo kunyaga mui'go? okutwālira dala efeza nezābu, okutwālira dala ensolo nebintu, okunyaga omunyago mungi?
14 Kale, omwāna womuntu, lagula ogambe Gogi nti Bwati bwayogera Mukama Katonda nti Ku lunaku olwo abantu bānge Isiraeri lwebalitūla nga tebaliko kyebatya, toliki-
15 manya? Kale [t]oli'ja ngova mu kifokyo mu njui ezebukika obwa kono ezikomererayo, 'gwe namawānga mangi wamu nāwe, bona nga bebaga'de embalāsi, ekibīna
16 kinene, era e'gye 'dene: era olitabāla abantu bānge Isiraeri, ngekire okubi'ka kunsi; olulitūka [u]mu naku ezoluvanyuma ndikutabāza ensi yānge, amawānga gakumanye, [w]bwenditukuzibwa mu'gwe, ai Go-
17 gi, mu maso gābwe. Bwati bwayogera Mukama Katonda nti 'Gwe wuyo gwenayogererako e'da mu ba'du bānge bana'bi ba Isiraeri, abālagulirānga emyāka (emingi) mu naku ezo nga ndikusindika
18 okubatabāla bo? Awo olulitūka ku lunaku olwo Gogi bwalitabāla ensi ya Isiraeri, bwayogera Mukama Katonda, ekirui kyānge kiriri-
19 nya mu nyindo zānge. Kubanga njogeze'za obu'gya bwānge nomuliro ogwobusūngu bwānge nti Mazima ku lunaku olwo munsi ya Isiraeri mulibamu [y]okukankana okune-
20 ne; ebyenyanja ebiri mu nyanja, nenyonyi ezomu'bānga, nensolo ezomunsiko, nebintu byona ebyewalula ebyewalula ku 'taka, nabantu bona abali ku maso ge'taka noku-

[a] Ez. 36. 25.
[b] Ez. 36. 29.
[c] Ez. 34. 23.
[d] Ez. 28. 25; 36. 28.
[e] Is. 60. 21. Yo. 3. 20.
[f] Yok. 12. 34.
[g] Ez. 34. 25.
[i] Iu. 28. Ez. 11. 16. Yo. 2. 27. Yok. 1. 14. 2 Kol. 6. 16.
[k] Ez. 36. 23.
[l] Ez. 20. 12.
[a] Ez. 39. 1.
[b] 1 Byom. 5. 1.
[c] Ez. 27. 13.
[d] Ez. 29. 4.
[e] Ez. 27. 10.
[f] Lub. 10. 2, 3.
[g] Ez. 27. 14.
[i] Is. 24. 22.
[k] Ez. 34. 13.
[l] Yer. 49. 31. Ez. 28. 26; 34. 25, 28.
[m] Is. 28. 2.
[n] Yer. 4. 13.
[o] Ez. 27. 22.
[p] Ez. 25. 13.
[r] Ez. 27. 12.
[s] Ez. 32. 2.
[t] Ez. 39. 2.
[u] Yer. 30. 24.
[w] Ez. 20. 41.
[y] Ka'g. 2. 6, 7.

kankana balikankanira oku'ja kwānge, nensozi zirisūlibwa, namabānga galigwa, na buli bugwe ali-
21 gwa wansi. Awo ensozi zānge zona ndiziitira ekitala okumulwānyisa, bwayogera Mukama Katonda: ekitala kya buli muntu kirirwāna
22 ne mugandawe. Era [z]ndiwoza naye ne kawumpuli nomusai; era ndimutonyesako ne ku 'gyerye ne ku mawānga amangi agali naye oluwandagirize olwanjāla namainja amanene agomuzira nomuliro neki-
23 beriti. Era ndyegulumiza [a]ninentukuza, era [b]ndyemanyisa mu maso gamawānga amangi; kale balimanya nga 'nze Mukama.

[z] Is. 66. 16. Yer. 25. 31. Yo. 3. 2.
[a] Ez. 36. 23.
[b] Ez. 37. 28; 39. 7.

39 Nāwe, [a]omwāna womuntu, mulagulireko Gogi oyogere nti Bwati bwayogera Mukama Katonda nti Laba, ndi mulabewo, ai Gogi, omulāngira wa Losi, Meseki, ne
2 Tubali: era [b]ndiku'zayo, nenkutwāla mu maso nenkulinyisa okuva mu njui ezebukika obwa kono ezikomererayo; nenkutūsa ku nsozi
3 za Isiraeri: era ndikuba omutegogwo nengu'gya mu mukonogwo ogwa kono, nengwisa obusālebwo
4 mu mukonogwo ogwadyo. Oligwa ku nsozi za Isiraeri, 'gwe ne'gyeryo lyona namawānga agali nāwe: ndikuwayo eri enyonyi ezama'du ezengeri zona neri ensolo ezomunsiko
5 okolibwa. Oligwa ku 'tale mu 'bānga: kubanga 'nze nkyoge'de,
6 bwayogera Mukama Katonda. Era ndiwereza omuliro ku Magogi, ne kwabo abatūla ku [c]bizinga nga tebaliko kyebatya: kale balimanya
7 nga 'nze Mukama. Era ndimanyisa erinya lyānge etukuvu wakati mu bantu bānge Isiraeri; 'sō siriganya erinya lyānge etukuvu okulivuma nate: kale [d]amawānga galimanya nga 'nze Mukama, Omu-
8 tukuvu mu Isiraeri. Laba, ki'ja, era kirikolebwa, bwayogera Mukama Katonda; luno lwe lunaku lwe-
9 nayogerako. Nabo abatūla mu bibuga bya Isiraeri balifuluma, nebabi'sāko omuliro ebyokulwānyisa, engabo era nobugabo, emitego nobusāle, nemi'go egyomumukono namafumu, balibi'sizako omuliro e-
10 myāka musānvu: nokutyāba nebatatyāba nku mu 'tale 'sō tebatema nku zona mu kibira; kubanga balibi'sako omuliro ebyokulwānyisa: era [e]balinyaga abo abābanyagānga, era baliba'gyako abo abāba'gyāngako, bwayogera Mukama Katonda.
11 Awo olulitūka [f]ku lunaku olwo ndiwa Gogi ekifo ekyokuzikamu mu Isiraeri, ekiwōnvu kyabo abaitamu ku lui olwenyanja olwebuvanjuba: era kiriziiza abo abaitamu: era

[a] Ez. 38. 2, 3.
[b] Ez. 38. 15.
[c] Ez. 27. 3, 6, 7, 15.
[d] Ez. 38. 23.
[e] Is. 14. 2; 17. 14; 31. 1.
[f] Is. 2. 11.

balizika eyo Gogi nolufuluberwe lwona: kale balikiita nti Kiwōnvu
12 Kamonugogi. Era enyumba ya Isiraeri balimala emyezi musānvu nga babazika, [g]balongōse ensi.
13 Wewawo, abantu bona abomunsi balibazika; era kiriba kya kāti gyebali ku lunaku lwendigulumizibwa,
14 bwayogera Mukama Katonda. Era balyāwulamu abasaja okuba nomulimu ogwolutata, abanāitānga munsi okuzika abo abaliitamu, abalisigala ku maso gensi, okugirongōsa: emyezi musānvu nga giwe'deko ba-
15 linonya. Nabo abaita munsi baliitamu; awo omuntu yena bwanālabānga e'gūmba lyomuntu, kale anāsimbāngako akabonero, okutūsa abazīsi lwebalirizika mu kiwōnvu
16 Kamonugogi. Era walibawo ekibuga ekiriitibwa Kamona. Bwebatyo bwebalirongōsa ensi.
17 Nāwe, omwāna womuntu, bwati bwayogera Mukama Katonda nti Yogera nenyonyi ezengeri zona na buli nsolo eyomunsiko nti Mukung'ane mu'je; mukungane enjui zona eri [i]sadaka yānge gyembaweraryo, sadaka enene ku nsozi za Isiraeri, mulye enyama, munywe o-
18 musai. Mulirya enyama eyabamānyi, nemunywa omusai gwabalāngira abensi, ogwendiga enume nogwabāna bendiga nogwembuzi, nogwente enume, zona za sava eza
19 Basani. Era mulirya amasavu nemu'kuta, nemunywa omusai nemutamīra, ku sadaka yānge gyemba-
20 were'deyo. Era muli'kutira mu 'diro lyānge embalāsi namagāli, abasaja abamānyi nabasaja bona abalwānyi, bwayogera Mukama Ka-
21 tonda. Era nditeka ekitibwa kyānge mu mawānga, namawānga gona galiraba omusāngo gwānge gwentūkiri'za nomukono gwānge gwe-
22 mbata'deko. Kale enyumba ya Isiraeri balimanya nga 'nze Mukama Katonda wābwe okuva ku lunaku
23 olwo nokweyongerayo. Namawānga galimanya ngenyumba ya Isiraeri bāgenda mu busibe olwobutali butūkirivu bwābwe; kubanga bānsobya [k]nembakisa amaso gānge: kale [l]nembawayo mu mukono gwabalabe bābwe, nebagwa bona neki-
24 tala. [m]Ngobutali bulongōfu bwābwe bwebwali era ngokusobya kwābwe bwekwali, bwentyo bwenabakola; nembakisa amaso gānge.
25 Mukama Katonda kyava ayogera bwati nti Kakano [n]nākomyawo obusibe bwa Yakobo, nensāsira [o]enyumba yona eya Isiraeri; era [p]ndikwatirwa erinya lyānge etukuvu obu'gya. Era [r]balibako ensonyi zābwe nokusobya kwābwe kwona kwebānsobya, bwebalitūla mu-

[g] Ma. 21. 23.
[i] Zef. 1. 7.
[k] Ma. 31. 17.
[l] Lev. 26. 25.
[m] Ez. 36. 19.
[n] Ez. 16. 53.
[o] Yer. 30. 3. Ez. 20. 40.
[p] Ez. 5. 13.
[r] Ez. 32. 24.

nsi yābwe nga tebaliko kyebatya,
27 'sōnga tewali alibatīsa; bwendiba
nga mbakome'zawo okuba'gya mu
mawānga, era nga mbakung'anyi-
'za okuva munsi ezabalabe bābwe,
era nga ntukuzibwa mubo mu ma-
28 so gamawānga mangi. Kale bali-
manya nga 'nze Mukama Katonda
wābwe, kubanga nabasindika mu
busibe mu mawānga, era nga mba-
kung'anyi'za munsi yābwe bo; 'sō
[s] Is. 54. 8. [s] 'sō siribakisa nate maso gānge:
[t] Yo. 2. 28. 29 kubanga [t] nfuse omwoyo gwānge
ku nyumba ya Isiraeri, bwayogera
Mukama Katonda.

40 Mu mwāka ogwamakumi abiri
[a] Ez. 33. 21. mwetāno [a] ogwokusibibwa kwa-
'fe omwāka nga kyegu'je gutanule
ku (lunaku) olwekumi olwomwezi
[b] Ez. 26. 1, 2. [b] mu mwāka ogwekumi nena eki-
buga nga kimaze okumenyebwa, ku
[c] Ez. 1. 3. lunaku olwo [c] omukono gwa Muka-
ma neguba ku'nze, nāntwālayo.
[d] Ez. 1. 1; 8. 3. 2 Nāntwāla munsi ya Isiraeri [d] mu
kwolesebwa kwa Katonda, nānzi'sā
ku lusozi oluwānvu enyo, okwali
ngembala eyekibuga ku bukika o-
3 bwadyo. Nāntwālayo, kale, laba,
[e] Ez. 1. 7. nga waliwo omusaja, [e] enfananaye
[f] Ez. 47. 3. ngenfanana eyekikomo, [f] ngalina
omugwa ogwobugōgwa mu muko-
[g] Ez. 42. 16-19. nogwe [g] nolumuli olugera; nāīmi-
4 rira mu mulyāngo. Omusaja oyo
nāng'amba nti Omwāna womuntu,
tunula namasogo, owulire namatu-
go, oteke omutimagwo ku byona
byenākulaga; kubanga kyovu'de o-
letebwa wano ndyoke nkubirage:
byona byonolaba obibūlirānga enyu-
mba ya Isiraeri.
[i] Ez. 42. 20. 5 Awo, laba, [i] ekisenge ebwēru we-
nyumba okwetōlōla, ne mu mukono
gwomusaja (nga mulimu) olumuli
[k] Kub. 21. 16. olugera, [k] obuwānvu bwalwo emi-
kono mukāga, buli mukono mukono
koluta: awo nāgera obugazi bwe-
nyumba, olumuli lumu: nobugulu-
6 mivu olumuli lumu. Awo na'ja eri
omulyāngo ogutunulira ebuvanju-
ba, nālinya ku madāla gagwo; nā-
gera awaingirirwa owomulyāngo,
obugazi bwawo olumuli lumu: na-
[l] 1 Basek. 14. 28. 7 wo olumuli lumu. Na [l] buli nju o-
buwānvu bwayo olumuli lumu no-
bugazi bwayo olumuli lumu; ne
wakati wamayu emikono etāno; na-
waingirirwa owomulyāngo awali e-
kisasi ekyokumulyāngo okwolekera
8 enyumba wali olumuli lumu. Era
nāgera nekisasi ekyokumulyāngo
okwolekera enyumba, olumuli lu-
9 mu. Awo nāgera ekisasi ekyoku-
mulyāngo, emikono munāna; ne-
mifubēto gyāmu, emikono ebiri; ne-
kisasi ekyokumulyāngo kyayoleke-
10 ra enyumba. Namayu agokumu-
lyāngo ebuvanjuba gali asatu erui
nasatu erui; ago gonsatule ga ki-
gera kimu nemifubēto gyalina eki-
11 gera kimu erui nerui. Era nāgera
awaingirirwa mu mulyāngo obuga-
zi bwawo, emikono kumi; nobuwā-
nvu bwomulyāngo emikono kumi
12 nesatu; ne'bānga eryali mu maso
gamayu, omukono gumu (erui), ne-
'bānga omukono gumu erui; nama-
yu emikono mukāga erui nemikono
13 mukāga erui. Nāgera omulyāngo
okuva kunju wa'gulu okutūka ku-
nju gi'nayo wa'gulu, obugazi emi-
kono amakumi abiri mwetāno; olu-
14 'gi nga lwolekera olu'gi. Era nā-
kola nemifubēto, emikono enkāga;
nolu'gya (lwatūka) ku mufubēto, o-
15 mulyāngo nga gwetōlōla. (Nokuva
ku) bwenyi bwomulyāngo awaingi-
rirwa okutūka ku bwenyi obwekī-
sasi ekyomunda ekyokumulyāngo
16 gyali emikono atāno. Era amayu
gāliko ebituli ebyazibibwa, nemifu-
bēto gyago egyali munda womulyā-
ngo enjui zona, era nebizizi bwebi-
tyo (byaliko ebituli): era munda
mwalimu ebituli okwetōlōla: ne
ku (buli) mufubēto kwaliko [m] enkī-
ndu. [m] Ez. 41. 18.
17 Awo nāntwāla mu [n] lu'gya olwe-
bwēru, era, [o] laba, nga wāliwo ebi-
senge namainja amālīre, ebyakole-
rwa olu'gya okwetōlōla: ebisenge
amakumi abiri byali ku mainja ago
18 amālīre. Namainja amālīre gāli
ku ma'bali gemiryāngo, okwenka-
nankana nobuwānvu obwemiryā-
ngo, ge mainja amālīre aga wansi.
19 Awo nāgera obugazi okuva ku bwe-
nyi obwomulyāngo ogwa wansi o-
kutūka ku bwenyi obwolu'gya olwo-
munda ebwēru, emikono kikumi,
ebuvanjuba nebukika obwa kono.
20 Nomulyāngo ogwolu'gya olwebwē-
ru ogutunulira obukika obwa ko-
21 no nāgera obuwānvu bwagwo no-
bugazi bwagwo. Namayu gako
gāli asatu erui nasatu erui; ne-
mifubēto gyako nebizizi byako bya-
li ngekigera ekyomulyāngo ogwo-
luberyeberye: obuwānvu bwagwo
emikono amakumi atāno, nobu-
gazi emikono amakumi abiri mwe-
22 tāno. Nebituli byagwo nebizizi
byagwo nenkīndu zagwo, byali
ngekigera ekyomulyāngo ogutunu-
lira obuvanjuba; era bagulinyirā-
ngamu ku madāla musānvu; nebi-
zizi byagwo byali mu maso gago.
23 Era olu'gya olwomunda lwaliko o-
mulyāngo ogwolekera omulyāngo
(omulala), ebukika obwa kono era
nebuvanjuba; [p] nāgera okuva ku [p] Ez. 42. 2.
mulyāngo okutūka ku mulyāngo
24 emikono kikumi. Awo nāntwāla
ebukika obwadyo, kale, laba, omu-

[n] lu. 20. Ez. 44. 4. Kub. 11. 2.
[o] Ez. 41. 10; 42. 1, 4, 5, 7-13.

lyāngo ebukika obwadyo: nāgera
emifubēto gyagwo nebizizi byagwo
25 ngebigera ebyo bwebiri. Era kwa-
liko ebituli kugwo ne ku bizizi by-
agwo enjui zona ebifanana ebituli
ebyo: obuwānvu emikono amaku-
mi atāno, nobugazi emikono ama-
26 kumi abiri mwetāno. Era wāliwo
amadāla musānvu [r] kwebālinyirā-
nga, nebizizi byagwo byali mu
maso gago: era gwaliko enkīndu, olu-
mu erui nolumu erui ku mifubēto
27 gyagwo. Era olu'gya olwomunda
lwalina omulyāngo ogwolekera o-
obukika obwadyo: nāgera okuva
ku mulyāngo okutūka ku mulyāngo
okwolekera obukika obwadyo emi-
kono kikumi.
28 Awo nāntwāla mu [s] lu'gya olwo-
munda olulirānye omulyāngo ogwo-
bukika obwadyo: nāgera omulyā-
ngo ogwobukika obwadyo ngebigera
29 ebyo bwebyali; namayu gako ne-
mifubēto gagwo nebizizi byagwo
ngebigera ebyo bwebyali: era gwa-
liko ebituli era nebizizi byagwo e-
njui zona (byaliko ebituli): obu-
wānvu bwagwo emikono amakumi
atāno nobugazi bwagwo emikono
30 amakumi abiri mwetāno. Era wā-
liwo ebizizi enjui zona obuwānvu
bwabyo emikono amakumi abiri
31 mwetāno nobugazi bwabyo emikono
etāno. Nebizizi byagwo byayolekera
olu'gya olwebwēru; nemifubēto
gyagwo gyaliko enkīndu; nawali-
nyirwa wāliwo amadāla munāna.
32 Nāntwāla mu lu'gya olwomunda o-
kwolekera obuvanjuba: nāgera o-
omulyāngo ngebigera ebyo bwebya-
33 li; namayu gako nemifubēto gya-
gwo nebizizi byagwo ngebigera e-
byo bwebyali: era gwaliko ebituli,
nebizizi byagwo enjui zona (byaliko
ebituli): obuwānvu bwagwo emi-
kono amakumi atāno nobugazi bwa-
gwo emikono amakumi abiri mwe-
34 tāno. Nebizizi byagwo byayolekera
olu'gya olwebwēru; nemifubēto
gyagwo gyaliko enkīndu, erui
nerui: nawalinyirwa wāliwo ama-
35 dāla munāna. Nāntwāla ku mu-
lyāngo ogwobukika obwa kono: nā-
gugera ngebigera ebyo bwebyali;
36 amayu gako nemifubēto gyagwo ne-
bizizi byagwo; era gwaliko ebituli
enjui zona; obuwānvu bwagwo e-
mikono amakumi atāno nobugazi
bwagwo emikono amakumi abiri
37 mwetāno. Nemifubēto gyagwo gya-
yolekera olu'gya olwebwēru; era
emifubēto gyagwo gyaliko enkīndu
erui nerui: nawalinyirwa wāliwo
amadāla munāna.
38 Era nenju nolu'gi lwayo yali eri-
rānye ku mifubēto ku miryāngo;
eyo [t] gyebānālizānga [u] ekiwebwayo
39 ekyōkebwa. Ne mu kisasi ekyo-

[r] 1 Basek. 10. 5.

[s] Ez. 8. 16.

[t] 2 Byom. 4. 6.
[u] Ez. 46. 2.

kumulyāngo mwalimu emeza biri
erui nemeza biri erui oku'tirāngako
[w] ekiwebwayo ekyōkebwa [y] nekiwe-
bwayo olwekibi [z] nekiwebwayo o-
40 lwomusāngo. Era ku lui ebwēru
ngolinya awaingirirwa mu mulyā-
ngo okwolekera obukika obwa kono
yaliyo emeza biri: ne ku lui o-
lwokubiri, lwe lwekisasi ekyoku-
41 mulyāngo, yaliyo emeza biri. Wā-
liwo emeza nya erui nemeza nya
erui okulirāna omulyāngo; emeza
munāna kweba'tirānga (sadaka).
42 Era wāliwo emeza nya ezekiwebwa-
yo ekyōkebwa, ezamainja amateme,
obuwānvu bwazo omukono kekitū-
ndu, nobugazi bwazo omukono ke-
kitūndu, nobugulumivu bwazo o-
mukono gumu: kwebātekānga ebi-
ntu byeba'sānga ekiwebwayo ekyō-
43 kebwa ne sadaka. Nebikwaso, o-
buwānvu bwabyo luta, byasibibwa
munda enjui zona; ne ku meza
44 kwaliko enyama eyekitone. Era
ebwēru wolu'gya olwomunda wāli-
wo enju [a] ezabaīmbi mu lu'gya o-
lwomunda olwali ku ma'bali gomu-
lyāngo ogwobukika obwa kono:
era zatunulira obukika obwadyo:
nga wāliwo emu ku ma'bali gomu-
lyāngo ogwobuvanjuba etunulira
45 obukika obwa kono. Awo nāng-
'amba nti Enju eno etunulira obu-
kika obwadyo ya bakabona [b] abakū-
46 mi benyumba gyebalagirwa. Ne-
nju etunulira obukika obwa kono
ya bakabona [c] abakūmi bekyōto
kyebalagirwa: [d] abo be [e] batabani
ba Zadoki, be bokubatabani ba Le-
vi [f] abasembera Mukama okumu-
47 wereza. Nāgera olu'gya, obuwā-
nvu bwalwo emikono kikumi nobu-
gazi bwalwo emikono kikumi, okwe-
nkanankana; nekyōto kyali mu
maso genyumba.
48 Awo nāntwāla ku kisasi ekyenyu-
mba, nāgera buli mufubēto ogwekī-
sasi emikono etāno erui nemikono
etāno erui: nobugazi obwomulyā-
ngo bwali emikono esatu erui ne-
49 mikono esatu erui. [g] Obuwānvu
bwekisasi bwali emikono amakumi
abiri nobugazi emikono kumi na
gumu: ngogera awali amadāla ge-
bālinyirāngako omwo: era wāliwo
[i] empagi ezirirānye emifubēto, emu
erui nemu erui.

41 Nāntwāla ku yekalu nāgera
emifubēto, obugazi bwagyo e-
mikono mukāga erui nemikono mu-
kāga erui, bwe bwali obugazi bwe-
2 wema. Nawaingirirwa obugazi bwa-
wo emikono kumi; nawaingirirwa
embirīzi zawo zali emikono etāno
erui nemikono etāno erui: nāgera
[a] obuwānvu bwawo emikono ama-
kumi ana [b] nobugazi emikono ama-

[w] Lev. 1. 3, 9, 13, 14, 17.
[y] Lev. 4. 2, 3.
Ez. 42. 13; 44. 27; 46. 20.
[z] Lev. 5. 6; 6. 6.
Ez. 42. 13; 46. 20.

[a] 1 Byom. 6. 31–33.

[b] Ez. 44. 8, 14–16; 48. 11.

[c] Kubal. 18. 5.
[d] Ez. 43. 19; 44. 15, 16; 48. 11.
[e] 1 Basek. 2. 35.
[f] Ez 42. 13; 45. 4.

[g] 1 Basek. 6. 3.

[i] 1 Basek. 7. 21.

[a] 1 Basek. 6. 17.
[b] 1 Basek. 6. 2.

3 kumi abiri. Awo nāgenda munda
nāgera buli mufubēto oguli awai-
ngirirwa, emikono ebiri: nawaingi-
rirwa emikono mukāga: nawaingi-
rirwa obugazi bwawo emikono mu-
4 sānvu. Nāgera obuwānvu bwawo
emikono amakumi abiri, nobugazi
bwawo emikono amakumi abiri, mu
maso geyekalu: nāng'amba nti Ki-
[c] 1 Basek. 6. 16. Ez. 44. 13; 45. 3.
5 no kye [c] kifo ekitukuvu enyo. Awo
nāgera ekisenge ekyenyumba emi-
kono mukāga; na buli [d] nju eyomu-
mbirīzi obugazi bwayo emikono e-
na, okwetōlōla enyumba enjui zona.
[d] 1 Basek. 6. 5, 8.
[e] 1 Basek. 6. 6.
6 Namayu agomumbirīzi gāli [e] asatu,
enju ngeri wa'gulu kunju gi'nayo,
era amakumi asatu nyiriri nyiriri;
era gāingira mu kisenge ekyenyu-
mba eyali eyamayu agomumbirīzi
enjui zona, gakwate (omwo), 'sō
galeme okukwata mu bisenge ebye-
7 nyumba. Namayu agomumbirīzi
gāgenda nga geyongera okugaziwa
nga gagenda nga geyongera wa'gu-
lu okwetōlōla (enyumba); kubanga
okwetōlōla enyumba kwagenda nga
kweyongera wa'gulu okwebungulu-
la enyumba: obugazi bwenyumba
kyebwava (bweyongera) wa'gulu;
bwebatyo bālinyānga (okuva mu-
nju) eya wansi okutūka (munju)
eya wa'gulu nga baita (munju) eya
8 wakati. Era nendaba ngenyumba
yali ku kigulumo enjui zona: emi-
singi egyamayu agomumbirīzi gyali
[f] olumuli olulāmba olwemikono emi-
[f] Ez. 40. 5; 43. 13.
9 wānvu mukāga. Obugazi bwekise-
nge ekyali ekyamayu agomumbirīzi
ebwēru bwali emikono etāno: ne-
'bānga eryafi'kawo lyali kifo ekya-
mayu agomumbirīzi agomunyumba.
10 Era wakati wamayu wāliwo obuga-
[g] Ez. 42. 3.
zi [g] obwemikono amakumi abiri
okwetōlōla enyumba enjui zona.
11 Nenzi'gi ezokumayu agomumbirīzi
zayolekera ekifo ekyafi'kawo, olu'gi
olumu nga lwolekera obukika obwa
kono nolu'gi olulala nga lwolekera
obukika obwadyo: nekifo ekyafi-
'kawo obugazi bwakyo bwali emi-
12 kono etāno enjui zona. Nenyu-
mba eyali mu maso gekifo ekyayā-
wulibwa ku lui olwebugwanjuba
obugazi bwayo bwali emikono nsā-
nvu; nekisenge kyenyumba obu-
gazi bwakyo bwali emikono etāno
enjui zona, nobuwānvu bwakyo
13 emikono kyenda. Awo bwatyo nā-
[h] Ez. 40. 47; 42. 8.
gera enyumba, [h] obuwānvu bwayo
emikono kikumi; nekifo ekyayā-
wulibwa nenyumba nebisenge bya-
yo, obuwānvu bwakyo emikono ki-
14 kumi. Era obwenyi bwenyumba
obugazi bwabwo nobwekifo ekya-
yāwulibwa okwolekera obuvanjuba,
emikono kikumi.
15 Nāgera enyumba obuwānvu bwa-
yo okuva ku kifo ekyayāwulibwa
ekyali emānju wayo ne balāza zayo
erui nerui, emikono kikumi; neye-
kalu eyomunda nebisasi ebyomulu-
16 'gya; emiryāngo nebituli ebyazibi-
bwa ne balāza enjui zona, balāza
satu buli balāza ngeri ku balāza
gi'nayo, okwolekera omulyāngo,
ezabi'kibwako emiti enjui zona (no-
kuva ku) 'taka okutūka ku bituli;
17 era ebituli byabi'kibwako; noku-
tūka ku ('bānga) eryali wa'gulu
wolu'gi, okutūka ku nyumba eyo-
munda nebwēru ne ku kisenge kyo-
na enjui zona munda nebwēru, oku-
18 gerebwa kwabyo. Era yakolebwa
ne [k] bakerubi nenkīndu; nolukīndu
lwatekebwa wakati wa bakerubi ki-
'na babirye, na buli kerubi yalina
19 obwenyi bubiri; obwenyi bwomu-
ntu nebwolekera olukīndu erui, no-
bwenyi bwempologoma ento ne-
bwolekera olukīndu erui: (bwebi-
tyo) bwebyakolebwa okubuna enyu-
20 mba yona enjui zona. Bakerubi
nenkīndu byakolebwa okuva ku
'taka okutūka wa'gulu wolu'gi;
ekisenge kyeyekalu bwekyali bwe-
21 kityo. Eyekalu emifubēto gyayo
gyaliko empe nya; nobwenyi bwa-
watukuvu enfanana (yabwo) yali
22 ngenfanana (eyeyekalu). [l] Ekyōto
kyali kya miti, obugulumivu bwa-
kyo emikono esatu nobuwānvu bwa-
kyo emikono ebiri; nensōnda zakyo
nobuwānvu bwakyo nebisenge bya-
kyo byali bya miti: nāng'amba nti
Eno ye [m] meza eri mu maso ga
23 Mukama. Era eyekalu nawatuku-
24 vu byalina [n] enzi'gi biri. Nenzi'gi
zali za mbāwo biri, [o] embāwo biri
ezefunya; (embāwo) biri za lu'gi
lumu, nembāwo biri za lu'gi olwo
25 kubiri. Era kwakolebwako, ku nzi
'gi zeyekalu, bakerubi nenkīndu,
ngebyakolebwa ku bisenge; era ku
bwenyi bwekisasi ebwēru kwaliko
[p] embāwo ezemiti ezomubiri omu-
26 nene. Era wāliwo ebituli ebyazi-
bibwa nenkīndu erui nerui, ku njui
zekisasi: amayu agomumbirīzi ago-
munyumba bwegali bwegatyo ne-
mbāwo ezomubiri omunene.
[k] 1 Basek. 6. 29, 32, 35; 7. 36.
[l] Kuv. 30. 1. Kub. 11. 1.
[m] Ez. 44. 16. Mala. 1. 7, 12.
[n] 1 Basek. 6. 31-33.
[o] 1 Basek. 6. 34.
[p] 1 Basek. 7. 6.

42 Awo nānfulumya mu [a] lu'gya
olwebwēru, lye 'kubo eri'da e-
bukika obwa kono: nānyingiza mu-
nju eyayolekera ekifo ekyayāwuli-
bwa era eyayolekera enyumba ku
2 lui olwobukika obwa kono. Mu
maso gobuwānvu buli obwemikono
ekikumi we wāli olu'gi olwobukika
obwa kono, nobugazi bwali emiko-
3 no amakumi atāno. Okwolekera
(emikono) abiri giri egyolu'gya o-
lwomunda nokwolekera amainja a-
mālīre gali agomulu'gya olwebwēru
we wāli ebalāza ngeyolekera ebalā-
za gi'nayo munju eya wa'gulu eyo-
[a] Ez. 40. 20.

4 kusatu. Ne mu maso gamayu gali
wāliwo e'kubo obugazi bwalyo emi-
kono kumi munda, e'kubo lya mu-
kono gumu; nenzi'gi zago zayole-
5 kera obukika obwa kono. Era a-
mayu aga wa'gulu gāli mampi oku-
singa (ago): kubanga ebalāza zasa-
la kwago okusinga bwezasala ku za
wansi neza wakati mu nyumba.
6 Kubanga gāli amayu aga wa'gulu
asatu, 'sō tegālina mpagi ngempagi
ezomumpya: (eya wa'gulu) kyeya-
va efunzibwa okusinga eya wansi
7 neya wakati okuva ku 'taka. Ne-
kisenge ekyali ebwēru ekyalirāna
amayu okwolekera olu'gya olwe-
bwēru mu maso gamayu obuwānvu
bwakyo bwali emikono amakumi
8 atāno. Kubanga obuwānvu bwa-
mayu agāli mu lu'gya olwebwēru
bwali emikono amakumi atāno: e-
ra, laba, mu maso geyekalu wāliwo
9 emikono kikumi. Era wansi wa-
mayu ago webāvānga okuingira ku
lui olwebuvanjuba, ngoingira mu-
go ngova mu lu'gya olwebwēru.
10 Ku mubiri gwekisenge ekyolu'gya
okwolekera obuvanjuba, mu maso
gekifo ekyayāwulibwa ne mu maso
11 genyumba, kwaliko amayu. Ne-
'kubo eryali mu maso gago lyali
ngenfanana (eye'kubo) eryamayu
agayolekera obukika obwa kono;
ngobuwānvu bwago, nobugazi bwa-
go bwebwali bwebutyo: nawafulu-
mirwa mugo wona wāli ngengeri
zago bwezali era ngenzi'gi zago
12 bwezali. Era ngenzi'gi ezamayu
agayolekera obukika obwadyo bwe-
zali, olu'gi bwerwali bwerutyo e-
'kubo werisibuka eriri dala mu
bwenyi bwekisenge ebuvanjuba
13 bwoingira mugo. Awo nāng'amba
nti Amayu agobukika obwa kono
namayu agobukika obwadyo agole-
ke'de ekifo ekyayāwulibwa ago ge
[b] mayu amatukuvu, [b] bakabona abali
[c] okumpi Mukama [c] mwebanālirānga
ebintu ebitukuvu enyo: eyo gye-
banātekānga ebintu ebitukuvu enyo
[d] nekiwebwayo ekyobu'ta [e] nekiwe-
bwayo olwekibi nekiwebwayo olwo-
musāngo; kubanga ekifo ekyo ki-
14 tukuvu. Bakabona bwebanāingi-
rāngamu, kale tebavānga mu kifo
ekitukuvu okuingira mu lu'gya o-
[f] lwebwēru, naye [f] banātekānga eyo
ebyambalo byābwe byebāwerereza-
mu; kubanga bitukuvu; kale banā-
yambalānga ebyambalo ebirala, ne-
balyoka basemberera ekyo ekyaba-
ntu.
15 Awo bweyamala okugera enyu-
mba eyomunda, nānfulumya mu
[g] 'kubo [g] eryomulyāngo ogutunulira
obuvanjuba, nāgigera enjui zona.
16 Nāgera ku lui olwebuvanjuba nolu-
muli olwo olugera, emuli ebikumi
bitāno, [i] nolumuli olugera enjui zo-
17 na. Nāgera ku lui olwobukika o-
bwa kono nolumuli olugera, emuli
18 ebikumi bitāno enjui zona. Nāge-
ra ku lui olwobukika obwadyo, e-
muli ebikumi bitāno, nolumuli olu-
19 gera. Nākyūkira eri olui olwebu-
gwanjuba nāgera emuli ebikumi bi-
20 tāno, nolumuli olugera. Yagige-
ra enjui enya: yalina bugwe enjui
zona, obuwānvu ebikumi bitāno no-
bugazi ebikumi bitāno, okwāwula
ebitukuvu nebitali bitukuvu.

43 Awo oluvanyuma nāntwāla eri
omulyāngo, [a] omulyāngo ogwo
2 ogutunulira obuvanjuba: kale, la-
ba, [b] ekitībwa kya Katonda wa Isi-
raeri nga ki'ja nga kiva mu 'kubo
eryebuvanjuba: [c] ne'dobozirye lya-
li ngokuwūma kwama'zi amangi:
[d] ensi nemasamasa olwekitībwakye.
3 Era kyali ngembala eyokwolesebwa
kwenalaba, ngokwolesebwa kwena-
laba bwena'ja okuzikiriza ekibuga:
era okwolesebwa kwali ngokwole-
sebwa kwenalaba [e] ku lubalama
lwomu'ga Kebali: awo nenvūnama
4 amaso gānge. Awo ekitībwa kya
Mukama nekiingira mu nyumba
nga kifuluma mu 'kubo eryomu-
lyāngo ogutunulira obuvanjuba.
5 [f] Omwoyo negunsitula negundeta
mu lu'gya olwomunda; kale, laba,
[g] ekitībwa kya Mukama neki'jula
6 enyumba. Awo nempulira ayogera
nānge ngaima mu nyumba; [i] omu-
saja nāimirira ku ma'bali gānge.
7 Awo nāng'amba nti Omwāna wo-
muntu, (kino kye) [k] kifo ekyentebe
yānge, [l] nekifo ebigere byānge we-
birinya, wenābērānga wakati mu
bāna ba Isiraeri emirembe gyona:
'sō nenyumba ya Isiraeri terigwa-
gwawaza nate erinya lyānge etuku-
vu, bo newakuba'de kabaka wābwe,
olwobwenzi bwābwe nolwemirā-
mbo gya bakabaka bābwe (mu) bifo
8 byābwe ebigulumivu; [m] nga bateka
omulyāngo gwābwe ku ma'bali go-
mulyāngo gwānge, nomufubēto
gwābwe ku ma'bali gomufubēto
gwānge, ekisenge (ekyerēre) nekyā-
wula 'nze nabo; era bagwagwawa-
zi'za erinya lyānge etukuvu nemi-
zizo gyābwe gyebakola: kyenava
mbamalawo nobusūngu bwānge.
9 Kakano ba'gyewo obwenzi bwābwe
nemirāmbo gya bakabaka bābwe
okuba wala nānge, nānge nābērā-
nga wakati mubo emirembe gyona.
10 'Gwe omwāna womuntu, [n] laga
enyumba ya Isiraeri enyumba, ba-
kwatirwe ensonyi obutali butūkki-
vu bwābwe: era bagere ekyokula-
11 birako. Awo bwebanākwatirwa
ensonyi ebyo byona byebakoze, ba-
tegēze enyumba bwefanana nengeri

[i] Ez. 40. 3.
[a] Ez. 40 6; 42. 15; 44. 1.
[b] Ez. 11. 23. Kub. 21. 11.
[c] Ez. 1. 24.
[d] Kub. 18. 1.
[e] Ez. 1. 1.
[f] Ez. 3. 12. Kub. 21. 10.
[g] 1 Basek. 8. 10, 11. Ez. 44. 4.
[i] Ez. 9. 2; 40. 3; 47. 3.
[k] Zab. 99. 1.
[l] Is. 60. 13.
[m] 2 Basek. 16. 14; 21. 5, 7. Ez. 8. 3.
[n] Ez. 40. 4.
[b] Ez. 40. 46.
[c] Lev. 6. 16, 26; 10. 13; 24. 9.
[d] Lev. 2. 3, 10.
[e] Ez. 40. 39.
[f] Ez. 44. 19.
[g] Ez. 40. 6.

yayo nawafulumirwa nawaingirirwa nembala zayo zona nebiragiro byayo byona nembala zayo zona namatēka gayo gona, ogiwandike bo nga balaba: balyoke bagikwate yona nga bwefanana nebiragiro
12 byayo byona, babikolēnga. Lino
o Ez. 40. 2. lye 'tēka eryenyumba: o ku ntiko
p Ez. 40. 12; 42. 15-20. yolusozi p embibi yayo yona enjui zona eriba ntukuvu nyo. Laba, eryo lye 'tēka eryenyumba.
r Kuv. 27. 1-8. Ez. 40. 47; 47. 1. 13 Era kuno kwe kugerebwa r kwekyōto ngemikono bwegyenkana: [omukono gwe mukono koluta:] entobo eriba ya mukono gumu, nobugazi mukono gumu, nomugo gwakyo ku kamwa kakyo okwetōlōla guliba gwa luta: era eyo yeneba ento-
14 bo yekyōto. Nokuva ku ntobo wansi okutūka ku mugo ogwa wansi waliba emikono ebiri nobugazi omukono gumu; nokuva ku mugo omutono okutūka ku mugo omunene waliba emikono ena nobugazi omuko-
15 no gumu. Nekyōto ekya wa'gulu kiriba kya mikono ena; nokuva ku kyōto wansi nokwāmbukayo waliba
16 amayembe ana. Nekyōto wansi kiriba (emikono) kumi nebiri obuwānvu nekumi nebiri obugazi, enjui
17 zakyo enya nga zenkanankana. Nomugo guliba (emikono) kumi nena obuwānvu nekumi nena obugazi, mu njui zagwo enya; nomugo ogugwetōlōla guliba kitūndu kya mukono; nentobo yagwo eriba omukono gumu enjui zona; namadāla gagwo galitunulira obuvanjuba.
18 Nāng'amba nti Omwāna womuntu, bwati bwayogera Mukama Katonda nti Bino bye biragiro ebyekyōto ku lunaku lwebalikikola, okuwerāngayo okwo ebiwebwayo
s Lev. 1. 5. ebyōkebwa s nokumānsirāngako o-
t Ma. 17. 9; 24. 8. Yer. 33. 18. Ez. 44. 15. u Ez. 40. 46. w Kuv. 29. 10. v Lev. 8. 14. 19 musai. t Bakabona, Abalevi u abokuza'de lya Zadoki abandi okumpi, olibawa w ente envubuka y okuba ekiwebwayo olwekibi, okumpereza,
20 bwayogera Mukama Katonda. Era olitōla ku musai gwayo noguteka ku mayembe gakyo ana ne ku nsōnda enya ezomugo ne ku mugo ogwetōlōla: bwotyo bwonokirongō-
21 sānga nokitāngirira. Era otwālānga ente eyekiwebwayo olwekibi, nāgyōkera mu kifo ekyenyumba ekya-
z Kuv. 29. 14. 22 lagirwa z ebwēru wawatukuvu. Awo ku lunaku olwokubiri nowāngayo embuzi enume eteriko bulema okuba ekiwebwayo olwekibi; nebalongōsa ekyōto nga bwebakirongōsa nente.
23 Bwolimala okukirongōsa, owāngayo ente envubuka eteriko bulema nendiga enume eteriko bulema e-
24 'gyi'dwa mu kisibo. Nobisembeza mu maso ga Mukama, bakabona
a Lev. 2. 13. a nebabisūlako omunyo nebabiwayo okuba ekiwebwayo ekyōkebwa
25 eri Mukama. Mu b naku omusānvu onotegekerāngamu buli lunaku embuzi okuba ekiwebwayo olwekibi: era bategekēnga ente envubuka nendiga enume eteriko bulema e'gyi-
26 'dwa mu kisibo. Enaku musānvu batāngirirēnga ekyōto nebakirongōsa; bwebatyo bwebaba bakyā-
27 wula. Awo bwebalimala enaku ezo, olulitūka c ku lunaku olwomunāna nokweyongerayo, bakabona bawerēngayo ku kyōto ebiwebwayo bya'mwe ebyōkebwa nebiwebwayo bya'mwe olwemirembe; nānge ndiba'kiriza, bwayogera Mukama Katonda.
b Kuv. 29. 35, 36. Lev. 8. 33. c Lev. 9. 1.

44 Awo a nānzi'zayo mu 'kubo b eryomulyāngo ogwebwēru ogwawatukuvu ogutunulira obuva-
2 njuba; awo nga lu'gale. Awo Mukama nāng'amba nti Olu'gi luno luli'galwawo, teruli'gulwawo, 'sō tewaliba muntu aliingirira mulwo, c kubanga Mukama Katonda wa Isiraeri aingi'de omwo; kyerunā-
3 vānga lu'galwawo. Omulāngira yalitūla omwo nga ye mulāngira okulirānga e'mere mu maso ga Mukama; aliingira ngafuluma mu 'kubo eryekisasi ekyomulyāngo, ne mu 'kubo omwo mwanāitānga nga-
4 vamu. Awo nāntwāla mu 'kubo d eryomulyāngo ogwobukika obwa kono mu maso genyumba; nentunula, kale, laba, e ekitībwa kya Mukama nga ki'ju'de enyumba ya Mukama; f nenvūnama amaso gā-
5 nge. Awo Mukama nāng'amba nti Omwāna womuntu, wetegereze nyo, otunule namasogo era owulire namatugo ebyo byona byenkugamba ku g biragiro byona ebyomunyumba ya Mukama namatēka gayo gona; era wetegereze nyo awaingirirwa mu nyumba na buli awafulumirwa
6 mu watukuvu. Era ogambānga i abajēmu, ogambānga enyumba ya Isiraeri nti Bwati bwayogera Mukama Katonda nti Ai 'mwe enyumba ya Isiraeri, emizizo gya'mwe
7 gyona gibamale, kubanga k muingizi'za ba'na'gwānga abatali bakomole mu mutima era abatali bakomole mu mubiri, okubēra mu watukuvu wānge, okwōnōnawo, enyumba yānge, bwemuwayo l e'mere yānge, m amasavu nomusai, era bo bamenye endagāno yānge, (okwongera) ku mizizo gya'mwe gyona.
8 'Sō temukūmye bintu byānge ebitukuvu byemwalagirwa: naye mweteke'dewo 'mwe'ka n abakūmi bebyo byenalagira mu watukuvu
9 wānge. Bwati bwayogera Mukama Katonda nti Tewaliba mu'na-'gwānga, atali mukomole mu mutima era atali mukomole mu mu-
a Ez. 43. 5. b Ez. 43. 1. c Ez. 43. 4. d Ez. 40. 7, 20. e Ez. 43. 5. f Ez. 1. 28. g Ez. 43. 11. i Ez. 2. 5. k Ez. 43. 8. l Lev. 3. 11. m Lev. 3. 16, 17. n Ez. 40. 45.

biri, aliingira mu watukuvu wānge,
omu'na'gwānga yena anābānga mu
10 bāna ba Isiraeri. Naye [o] Abalevi
abanesāmba ewala, Isiraeri bweya-
waba, abawaba okunvako okugobe-
rera ebifananyi byābwe; abo ba-
libako obutali butūkirivu bwābwe.
11 Era naye baliba bawereza mu wa-
tukuvu wānge, nga balina okulabi-
rira ku miryāngo gyenyumba, era
nga [p] bawerereza mu nyumba: abo
be bana'tirānga abantu ekiwebwayo
ekyōkebwa ne sadaka, era [r] banāi-
mirirānga mu maso gābwe okuba-
12 wereza. Kubanga bābawerereza-
nga mu maso gebifananyi byābwe
nebafūka nkōnge eyobutali butūki-
rivu eri enyumba ya Isiraeri; kye-
nvu'de mbaimusizako omukono
gwānge, bwayogera Mukama Ka-
tonda, era balibako obutali butūki-
13 rivu bwābwe. 'Sō [s] tebalinsembe-
rera okukola omulimu ogwobwaka-
bona gyendi, newakuba'de okuse-
mberera ekintu kyona ku bintu
byānge ebitukuvu, eri ebintu ebi-
singa obutukuvu: naye balibako
ensonyi zābwe nemizizo gyābwe
14 gyebākolānga. Era naye ndiba-
fūla abakūmi benyumba gyebālira-
girwa olwokuwereza kwāmu kwona
nolwa byona ebirikolebwa omwo.
15 Naye [t] bakabona, Abalevi, [u] bata-
bani ba Zadoki, abākūmānga awa-
tukuvu wānge nga bwebālagirwa,
abāna ba Isiraeri bwebāwaba oku-
nvako, abo be balinsemberera oku-
mpereza; era banāimirirānga mu
maso gānge, okuwāngayo gyendi
amasavu nomusai, bwayogera Mu-
16 kama Katonda: abo banāingirānga
mu watukuvu wānge, era banāse-
mbererānga [w] emeza yānge oku-
mpereza, era banākūmānga ebyo
17 byendibalagira. Awo olunātūkā-
nga [y] bwebanāingirānga mu miryā-
ngo egyolu'gya olwomunda, [z] banā-
yambalānga ebyambalo ebya bafuta;
'sō tewabenga byōya byebanāi-
yāmbalānga bwebanābānga nga
bawerereza mu miryāngo egyolu-
18 'gya olwomunda ne munda. Banā-
bānga [a] nebiremba ebya bafuta ku
mitwe gyābwe, era banāyambalā-
nga [b] seruwale eza bafuta mu bi-
wato byābwe; tebesibenga (kintu
19 kyona) ekituyanya. Awo bweba-
nāfulumānga mu lu'gya olwebwēru,
mu lu'gya olwebwēru eri abantu,
banāyambulānga ebyambalo byā-
bwe byebawererezamu, nebabite-
reka munju entukuvu, nebambala
ebyambalo ebirala, balemēnga [c] o-
kutukuza abantu nebyambalo byā-
20 bwe. [d] 'Sō tebamwānga mitwe gyā-
bwe, 'sō tebakuzānga mivūmbo gyā-
bwe; banāsalānga busazi enviri e-
21 zokumitwe gyābwe. [e] 'Sō ne ka-
bona yena tanywānga mwenge
ngabaingira mu lu'gya olwomunda.
22 'Sō tebawasānga [f] 'na'mwāndu ne-
wakuba'de eyagobebwa ('ba): naye
bawasēnga abawala abatamanyi
musaja abokuza'de eryenyumba ya
Isiraeri, oba 'na'mwāndu eyali mu-
23 ka kabona. Era [g] banāigirizānga
abantu bānge [i] enjāwulo bweri eye-
kitukuvu nekitali kitukuvu, neba-
bāwuza [k] ekitali kirongōfu neki-
24 rongōfu. Nawali [l] empaka be ba-
nāimirirānga okusala omusāngo;
ngemisāngo gyānge bwegiri bwe-
banāzisalānga: era bakwatēnga
amatēka gānge nebiragiro byānge
mu mbaga zānge zona ezalagirwa;
25 era batukuzēnga sabiti zānge. 'Sō
[m] tebasembererānga mufu yena o-
kwegwagwawaza: naye olwa kitā-
bwe oba nyābwe oba mutabani wā-
bwe oba muwala wābwe, olwa mu-
ganda wābwe oba mwanyinābwe
atabānga ne 'ba, baīnza okweyō-
26 nōna. Awo bwamalānga okulongō-
sebwa, bamubalirēnga [n] enaku mu-
27 sānvu. Awo ku lunaku lwanāingi-
rānga mu watukuvu, mu lu'gya
olwomunda, okuwerereza mu wa-
tukuvu, anāwāngayo ekikye ekiwe-
bwayo olwekibi, bwayogera Muka-
28 ma Katonda. Era [o] baliba nobu-
sika; 'nze ndi busika bwābwe: 'sō
temubawānga butaka mu Isiraeri;
29 'nze butaka bwābwe. [p] Banālyā-
nga ekiwebwayo ekyobu'ta neki-
webwayo olwekibi nekiwebwayo
olwomusāngo; era [r] buli kintu e-
kiwōngebwa mu Isiraeri kinābā-
30 nga kyābwe. Nebisoka ku bibala
byona ebiberyeberye ku byona na
buli kitone ekya buli kintu ku bi-
tone bya'mwe byona binābānga
bya bakabona: era munāwānga
kabona obu'ta bwa'mwe obugōye-
bwa obusoka, okutūza omukisa ku
31 nyumbayo. Bakabona tebalyānga
ku [s] kintu kyona ekifa kyo'ka ne-
wakuba'de eyatāgulwa oba nyonyi
oba nsolo.

45 Era nate bwemuligabana no-
bululu ensi okuba obusika, mu-
wāngayo ekitone eri Mukama, omu-
gabo gwensi omutukuvu: obuwa-
nvu bwagwo buliba buwānvu [a] (o-
bwemuli) obukumi bubiri mwenku-
mi tāno, nobugazi kakumi: guliba
mutukuvu mu nsalo yagwo yona
2 okwetōlōla. Kugwo kuli'gyibwako
olwekifo ekitukuvu ebikumi bitāno
(obuwānvu) nebikumi bitāno (obu-
gazi) okwenkanankana enjui zona;
nemikono amakumi atāno olwe-
3 mbuga yako enjui zona. Era oli-
geza ekigera kino, obuwānvu obwo-
bukumi bubiri mwenkumi tāno
nobugazi obwakakumi: [b] nomwo

[o] lu. 15. Ez. 43. 11.
[p] Ez. 45. 5; 46. 24.
[r] Kubal. 16. 9.
[s] Kubal. 18. 3. 2 Basek. 23. 9.
[t] Ez. 43.19.
[u] Ma. 10. 8.
[w] Ez. 41.22.
[y] Kuv. 28. 43.
[z] Kuv. 28. 39; 39. 27.
[a] Ez. 39.28.
[b] Lev. 6.11.
[c] Kuv. 29. 37; 30. 29. Lev. 6. 27; 46. 20.
[d] Lev. 21.5.
[e] Lev. 10.9.
[f] Lev. 21.7, 13, 24.
[g] Lev. 10. 11.
[i] Ez. 22. 26.
[k] Lev. 10. 10.
[l] Ma. 17. 8, 9.
[m] Lev. 21. 1-3.
[n] Kubal. 19. 11, 12.
[o] Kubal. 18. 20.
[p] Lev. 6.14, 17, 18, 25, 29; 7. 1, 6.
[r] Lev. 27. 21, 28.
[s] Lev. 22.8.
[a] Ez. 42.16-20.
[b] Ez. 48.10.

mwe muliba awatukuvu, [c]awatu-
4 kuvu enyo. Ogwo gwe mugabo
gwensi omutukuvu; [d]guliba gwa
bakabona, abawereza abomuwatu-
kuvu, abasembera okuwereza Mu-
kama; era kiriba kifo kya nyumba
zābwe, era ekifo ekitukuvu ekyawa-
5 tukuvu. Kale Abalevi, abawereza
abomunyumba, baliba nobukumi
bubiri mwenkumi tāno obuwānvu
nakakumi obugazi, okuba obutaka
bwābwe kubwābwe, olwamayu a-
6 makumi abiri. Era mutekāngawo
obutaka obwekibuga, enkumi tāno
obugazi nobukumi bubiri mwenku-
mi tāno obuwānvu, okulirāna ne-
kitone ekyomugabo omutukuvu:
buliba bwa nyumba yona eya Isi-
7 raeri. Era (buli ekiriba) [e]ekyo-
mulāngira (kiriba) ku ma'bali go-
mugabo omutukuvu nobutaka o-
bwekibuga erui nerui, mu maso
gekitone ekitukuvu ne mu maso
gobutaka obwekibuga, ku lui olwe-
bugwanjuba ebugwanjuba, ne ku
lui olwebuvanjuba ebuvanjuba:
nobuwānvu nga kyenkana nomu-
gabo ogumu ku migabo okuva ku
nsalo eyebugwanjuba okutūka ku
8 nsalo eyebuvanjuba. Buliba bu-
taka gyali munsi mu Isiraeri: 'sō
[f]nabalāngira tebalijōga nate aba-
ntu bānge; naye [g]baliwa enyu-
mba ya Isiraeri ensi [i]ngebika byā-
bwe bwebiri.
9 Bwati bwayogera Mukama Ka-
tonda nti Kibamale, ai abalāngira
ba Isiraeri: mu'gyewo ekye'jo no-
kunyaga, mutūkirize omusāngo ne-
byensōnga; abantu bānge muba-
'gyeko obukamuzi bwa'mwe, bwa-
10 yogera Mukama Katonda. [k]Mu-
bānga neminzāni eyamazima ne
[l]efa eyamazima nensuwa eyama-
11 zima. Efa nensuwa bibēnga bya
kigera kimu, ensuwa egyēmu ekī-
tūndu ekyekumi [m]ekyekomeri ne
efa egyēmu ekitūndu ekyekumi e-
kyekomeri: ekigera kyayo kiba
12 ngekomeri bweri. Ne [n]sekeri eri-
ba gera amakumi abiri: sekeri
amakumi abiri ne sekeri abiri mu
tāno ne sekeri kumi netāno, [o]mane
13 ya'mwe bweriba bwetyo. [p]Kino
kye kitone kyemunāwāngayo; ekī-
tūndu ekyomukāga ekya efa ekī-
'gyibwa ku komeri eyeng'āno, era
munāwānga ekitūndu ekyomukāga
ekya efa ku (buli) komeri eya sayi-
14 ri: nomugabo ogwamafuta ogula-
girwa, ogwokunsuwa eyamafuta,
gunābānga kitūndu kya kumi eye-
nsuwa, eki'gyibwa ku koli, (ze) nsuwa
15 nsuwa kumi ye komeri; kubanga e-
nsuwa kumi ye komeri: nomwāna
gwendiga ogumu ogwomukisibo,
ogu'gyibwa ku bikumi bibiri, [r]ku
malūndiro amagimu aga Isiraeri;

olwekiwebwayo ekyobu'ta nekiwe-
bwayo ekyōkebwa nebiwebwayo o-
lwemirembe, okubatāgirirānga,
16 bwayogera Mukama Katonda. A-
bantu bona abomunsi banāwānga
olwekitone ekyo olwomulāngira
17 mu Isiraeri. Era [s]omulāngira ya-
nāwānga ebiwebwayo ebyōkebwa
[t]nebiwebwayo ebyobu'ta nebiwe-
bwayo ebyokunywa [u]ku mbaga ne
ku [w]myezi egyakaboneka ne ku
sabiti, ku mbaga zona ezalagirwa
ezenyumba ya Isiraeri: [y]yanāte-
gekānga ekiwebwayo olwekibi ne-
kiwebwayo ekyobu'ta nekiwebwayo
ekyōkebwa nebiwebwayo olwemi-
rembe, okutāgirirānga enyumba
ya Isiraeri.
18 Bwati bwayogera Mukama Kato-
nda nti Mu (mwezi) ogwoluberye-
berye ku (lunaku) olwomwezi olwo-
luberyeberye o'dirānga ente envu-
buka eteriko bulema; nolongōsa
19 awatukuvu. Ne kabona atōlēnga
ku musai ogwekiwebwayo olwekibi
nāguteka ku mifubēto gyenyumba
ne ku nsōnda enya ezomugo ogwe-
kyōto ne ku mifubēto egyokumu-
lyāngo ogwolu'gya olwomunda.
20 Era okolānga bwotyo ku (lunaku)
olwomwezi olwomusānvu olwa buli
muntu asobya noyo atalina mage-
zi: bwemutyo bwemunātāngirirā-
21 nga enyumba. [z]Mu (mwezi) o-
gwoluberyeberye ku lunaku o-
lwomwezi olwekumi nenya mu-
bēnga Nokuitako, embaga eye-
naku omusānvu; emigāti egitazi-
mbulukuswa gye ginālibwānga.
22 Awo ku lunaku olwo omulāngira
yetegekerēnga ye nyini nabantu
bona abomunsi ente okuba eki-
23 webwayo olwekibi. Ne mu naku
omusānvu ezembaga ategekēnga
ekiwebwayo ekyōkebwa eri Muka-
ma, ente musānvu nendiga enume
musānvu ezitaliko bulema, buli lu-
naku okumalako enaku omusānvu;
[a]nembuzi enume buli lunaku oku-
24 ba ekiwebwayo olwekibi. Era ate-
gekēnga ekiwebwayo ekyobu'ta, efa
ya nte, ne efa ya ndiga enume, na
25 buli [b]efa ini eyamafuta. [c]Mu
(mwezi) ogwomusānvu ku lunaku
olwomwezi olwekumi netāno mu
mbaga akolēnga bwatyo okumala
enaku omusānvu; ngekiwebwayo o-
lwekibi bwekiri, nekiwebwayo e-
kyōkebwa, nekiwebwayo ekyobu-
'ta namafuta nga bwegali.

46 Bwati bwayogera Mukama Ka-
tonda nti [a]Omulyāngo ogwolu-
'gya olwomunda ogutunulira obu-
vanjuba banāgu'galirāngawo enaku
omukāga ezikolerwamu omulimu;
naye ku lunaku olwa sabiti banā-
gu'gulāngawo, ne ku [b]lunaku o-

[c] Ez. 44. 4.
[d] Ez. 48. 11, 12.
[e] Ez. 44. 3; 48. 21.
[f] Yer. 22. 17. Ez. 22. 27.
[g] Ez. 46. 18.
[i] Ez. 47. 13, 21; 48. 1-7, 23-28.
[k] Lev. 19. 35, 36.
[l] Ma. 25. 14, 15. Am. 8. 5.
[m] Lev. 27. 16.
[n] Kuv. 30. 13.
[o] 1 Basek. 10. 17.
[p] Ez. 44. 30.
[r] Lub. 13. 10.
[s] Ez. 46. 4-7.
[t] Kuv. 29. 40.
[u] Ez. 46. 9.
[w] Kubal. 23. 11.
[y] Lev. 14. 19.
[z] Lev. 23. 5.
[a] Kubal. 23. 15.
[b] Kuv. 29. 40.
[c] Lev. 23. 34.
[a] Ez. 45. 19.
[b] Ez. 45. 17.

lwomwezi ogwakaboneka banāgu-
2 'gulāngawo. Era omulāngira anā-
ingirānga ngafuluma mu 'kubo
eryekisasi ekyomulyāngo ogwebwē-
ru, nāimirira awali omufubēto o-
[c] Ez.40.38. gwomulyāngo, ne [c] bakabona bate-
gekēnga ekikye ekiwebwayo ekyō-
kebwa nebibye ebiwebwayo olwe-
mirembe, nāsinziza awaingirirwa
owomulyāngo; kale nāfuluma: na-
ye omulyāngo tebagu'galāngawo
3 okutūsa akawungēzi. Nabantu a-
bomunsi basinzizēnga ku lu'gi o-
lwomulyāngo ogwo mu maso ga
Mukama ku sabiti ne ku myezi
4 egyakaboneka. Nekiwebwayo e-
kyōkebwa omulāngira kyanāwā-
ngayo eri Mukama kinābānga [d] ku
[d] Kubal. 28. 9, 10. lunaku olwa sabiti abāna bendiga
mukāga abataliko bulema nendiga
[e] Ez.45.24. 5 enume eteriko bulema; [e] nekiwe-
bwayo ekyobu'ta kinābānga efa ku
ndiga enume, nekiwebwayo ekyo-
bu'ta ku bāna bendiga nga bwanā-
īnzānga okuwa, na buli efa ini ya
6 mafuta. Ne ku lunaku olwomwezi
ogwakaboneka kinābānga ente e-
nvubuka eteriko bulema; nabāna
bendiga mukāga nendiga enume;
7 zinābānga ezitaliko bulema: era
ategekēnga ekiwebwayo ekyobu'ta,
efa ku nte, ne efa ku ndiga nume,
ne ku bāna bendiga nga bwanā-
īnzānga, na buli efa ini ya mafuta.
8 Era omulāngira bwanāingirānga,
anāingirānga ngafuluma mu 'kubo
eryekisasi ekyomulyāngo, era anā-
vāngamu ngafuluma mu 'kubo o-
9 mwo. Naye abantu abomunsi bwe-
bana'jānga mu maso ga Mukama
mu mbaga ezalagirwa, oyo anāingi-
rānga ngafuluma mu 'kubo eryomu-
lyāngo ogwobukika obwa kono
okusinza anāvāngamu ngafuluma
mu 'kubo eryomulyāngo ogwobu-
kika obwadyo; noyo anāingirānga
ngafuluma mu 'kubo eryomulyā-
ngo ogwobukika obwadyo anāvā-
ngamu ngafuluma mu 'kubo eryo-
mulyāngo ogwobukika obwa kono:
ta'dirāngayo mu 'kubo eryomulyā-
ngo mweyaingirira, naye avēnga-
10 mu nga yesimbye mu masoge. No-
mulāngira, bwebanāingirāngamu,
anāgenderānga wakati mubo; era
bwebanāvāngamu, banāvirāngamu
11 (wamu). Ne mu mbaga ne ku na-
ku enkulu ekiwebwayo ekyobu'ta
kinābānga efa kunte ne efa ku ndi-
ga nume ne ku bāna bendiga nga
bwanāīnzānga okuwa, na buli efa
12 ini ya mafuta. Era omulāngira
bwanātegekānga ekyo kyanāwāngay-
o kububwe, ekiwebwayo ekyōke-
bwa oba ebiwebwayo olwemirembe
[f] Lev.7.16; 22. 23. okuba ekiwebwayo [f] kububwe eri
Mukama, banāmu'gulirāngawo o-
mulyāngo ogutunulira obuvanjuba,
era anātegekānga ekikye ekiwe-
bwayo ekyōkebwa nebibye byawa-
yo kububwe [g] nga bwakola ku lu-
naku olwa sabiti: kale afulumē-
nga; awo ngamaze okufuluma, ba-
13 na'galāngawo omulyāngo. Era [i] o-
tegekānga omwāna gwendiga ogwa-
kamala omwāka gumu ogutaliko
bulema okuba ekiwebwayo ekyōke-
bwa eri Mukama buli lunaku: bu-
14 li nkya ogutegekānga. Era ote-
gekānga wamu nagwo ekiwebwayo
ekyobu'ta buli nkya, ekitūndu e-
kyekumi ekya efa nekitūndu ekyo-
kusatu ekya ini eyamafuta, oku-
nyikiza obu'ta obulūngi; ekiwe-
bwayo ekyobu'ta eri Mukama e-
kyolutata olwekiragiro ekitali'gwā-
15 wo. Bwebatyo bwebaba batege-
kānga omwāna gwendiga nekiwe-
bwayo ekyobu'ta namafuta, buli
nkya okuba ekiwebwayo ekyōke-
bwa ekyolutata.
16 Bwati bwayogera Mukama Kato-
nda nti Omulāngira bwanāwānga
ekirabo mutabaniwe yena, nga bwe
busikābwe, buliba bwa batabanibe;
17 butaka bwābwe olwobusika. Naye
bwanāwānga [k] ku busikābwe omu-
'duwe yena ekirabo, kiriba kikye
okutūka ku [l] mwāka ogwe'dembe;
nekiryoka ki'da eri omulāngira;
naye obusikābwe, obwo buliba bwa
18 batabanibe. Era nate omulāngira
tatwālānga ku busika obwabantu
[m] okubagoba mu butaka bwābwe;
anāwānga batabanibe obusika nga-
bu'gya ku butakabwe ye: abantu
bānge balemēnga okusāsāna buli
muntu okuva ku butakabwe.
19 Awo nāmpisa awaingirirwa ku
ma'bali gomulyāngo nānyingiza
[n] munju entukuvu eza bakabona e-
zatunulira obukika obwa kono: era,
laba, waliwo ekifo ku lui olwenyu-
20 ma ebuvanjuba. Nāng'amba nti
Kino kye kifo bakabona webanāfu-
mbirānga [o] ekiwebwayo olwomusā-
ngo nekiwebwayo olwekibi, [p] weba-
nāyōkerānga ekiwebwayo ekyobu-
'ta; baleme okubifulumya mu lu-
'gya olwebwēru [r] okutukuza aba-
21 ntu. Awo nānfulumya mu lu'gya
olwebwēru, nāmpisa ku nsōnda e-
nya ezolu'gya; era, laba, mu buli
nsōnda eyolu'gya nga mulimu olu-
22 'gya. Mu nsōnda enya ezolu'gya
mwalimu empya ezakomerwa, obu-
wānvu bwazo (emikono) amakumi
ana nobugazi amakumi asatu: ezo
enya ezali mu nsōnda zali za kige-
23 ra kimu. Era wāliwo olubu (olu-
zīmbibwa) olwetōlo'de muzo okuze-
tōlōla ezo enya, era lwakolebwa
nga lulimu ebifo ebyokufumbiramu
24 wansi wembu enjui zona. Awo
nāng'amba nti Zino ze nyumba e-
zokufumbirāngamu, abawereza a-

[g] lu. 2.
[i] Kuv. 29. 38. Kubal. 28. 3, 4.
[k] Ez. 45. 7.
[l] Lev. 25. 10.
[m] Ez.45. 8.
[n] Ez. 42. 4.
[o] Ez.40.39.
[p] Lev. 2. 4.
[r] Ez.44.19.

benyumba webanāfumbirānga sadaka eyabantu.

[a] Ez. 41. 1, 2.
[b] Yo. 3. 18. Zek. 14. 8. Kub. 22. 1.

47 Awo nānzi'zayo ku [a] lu'gi olwenyumba; kale, laba, [b] ama'zi
gāsibuka nga gava wansi womulyāngo ogwenyumba ebuvanjuba, kubanga obwenyi bwenyumba bwayolekera obuvanjuba: ama'zi negaserengeta nga gava wansi ku lui olwenyumba olwadyo ku lui olwe-
2 kyōto olwobukika obwadyo. Awo
[c] Ez. 40. 35. nānfulumiza mu 'kubo [c] eryomulyāngo ebukika obwa kono, nāntwāla nānetōlōza mu 'kubo eryebwēru
[d] Ez. 40. 6. okutūka ku [d] mulyāngo ogwebwēru mu 'kubo (eryomulyāngo) ogutunulira obuvanjuba; era, laba, ama'zi nga gakulukutira ku lui olwa-
[e] Ez. 40. 3. 3 dyo. [e] Omusaja bweyavamu ngagenda ebuvanjuba ngaku'te omugwa mu mukonogwe, nāgera emikono lukumi, nāmpisa mu ma'zi, ama'zi agakoma mu bukongovule.
4 Nate nāgera lukumi, nāmpisa mu ma'zi, ama'zi agakoma mu mavivi. Nate nāgera lukumi, nāmpisa mu (ma'zi), ama'zi agakoma mu kiwa-
5 to. Oluvanyuma nāgera lukumi; (neguba) mu'ga gwesaīnza kusomoka: kubanga ama'zi gāli gatumbi-'de, ama'zi agokuwugirira, omu'ga
6 ogutaīnzika kusomokeka. Nāng'amba nti Omwāna womuntu, olabye? Awo nāntwāla nānzi'zayo ku
7 lubalama lwomu'ga. Awo bwenali nga nzi'zeyo, laba, ku lubalama lwomu'ga nga kuliko emiti mingi
8 nyo erui nerui. Awo nāng'amba nti Ama'zi gano gasibuka okugenda mu njui ezebuvanjuba, era galiserengeta mu Alaba: era galigenda eri [f] enyanja; mu nyanja ama'zi
[f] Ma. 3. 17; 4. 49. (gyegali'da) agāsibusibwa; era a-
9 ma'zi galiwonyezebwa. Awo olulitūka buli kintu ekiramu kyega'jula mu buli kifo emi'ga gyegiritūka kiriba kiramu; era walibawo olufulube lwebyenyanja lungi nyo: kubanga ama'zi gano gatūse eyo, (nama'zi agomunyanja) galiwonyezebwa, na buli kintu kiriba kiramu
10 buli omu'ga gyegunātūkānga. Awo
[g] 1 Sam. 23. 29. olulitūka abavubi baliimirira ku ma'bali gagwo: okuva [g] Enugedi okutūka Enegulaimu waliba ekifo ekyokusūliramu emigōnjo; ebyenyanja byābwe biriba ngengeri zabyo bwebiriba, okwenkana ebyenyanja ebiri mu nyanja enene, bingi nyo
11 nyini. Naye ebifo ebyetōsi nemi-'ga gyagwo tebiriwonyezebwa; bi-
12 riwebwayo eri omunyo. Era ku mu'ga ku lubalama lwagwo erui nerui kulimera buli muti ogubako
[i] Zab. 1. 3. e'mere [i] ogutaliwotōka malagala gagwo, 'sō nebibala byagwo tebiri-'gwāwo: gulibala ebibala bigya buli mwezi kubanga ama'zi gagwo gava mu watukuvu: nebibala byagwo biriba 'mere, namalagala gagwo galiba ga 'dagala kuwonya.
13 Bwati bwayogera Mukama Katonda nti Eno yeriba ensalo gyemuligabanirako ensi okuba obusika ngebika ekumi nebibiri ebya Isiraeri bwebiri: [k] Yusufu (aliba) nemiga-
[k] Lub. 48. 5. Yos. 17. 14, 17.
14 bo. Na'mwe muligisika buli muntu nga mu'ne: gyenaimusiza omukono gwānge okugiwa bajaja ba-'mwe: era ensi eno eribagwira o-
15 kuba obusika. Era eno yeriba ensalo yensi: ku lui olwobukika obwa kono okuva ku nyanja enene mu 'kubo Eryekesuloni okutūka a-
16 awaingirirwa Ezedadi; Kamasi, Berosa, Sibulaimu ekiri wakati wensalo Yedamasiko nensalo Yekamasi; Kazeruka'tikoni ekiri ku
17 nsalo Yekaulani. Nensalo eva ku nyanja eriba Kazalenoni awali ensalo Yedamasiko, ne ku lui olwobukika obwa kono yeri ensalo Yekamasi. Olwo
18 lwe lui olwobukika obwa kono. Nolui olwebuvanjuba wakati Wekaulani ne Damasiko ne Gireadi nensi ya Isiraeri luliba Yoludani; muligera okuva ku nsalo (eyebukika obwa kono) okutūka ku nyanja eyebuvanjuba. Olwo lwe lui olwebu-
19 vanjuba. Nolui olwebukika obwadyo eri obukika obwadyo luliva ku Tamali okutūka ku [l] ma'zi Agemeribosukadesi okutūka ku ka'ga (Akemisiri) okutūka ku nyanja enene. Olwo lwe lui olwobukika obwadyo
20 eri obukika obwadyo. Nolui olwebugwanjuba luliba nyanja nene okuva ku nsalo (eyobukika obwadyo) okutūka awayolekera awaingirirwa mu Kamasi. Olwo lwe lui olwe-
21 bugwanjuba. Bwemutyo bwemuligabana ensi eno 'mwe'ka na 'mweka, ngebika bya Isiraeri bwebiri.
[l] Kubal. 20. 13.
22 Awo olulitūka [m] muligigabana nobululu okuba obusika gyemuli neri ba'na'gwānga ababēra mu'mwe abalizāla abāna mu'mwe; kale baliba gyemuli [n] ngenzālwa mu bāna ba Isiraeri; baliba nobusika wamu na-
23 'mwe mu bika bya Isiraeri. Awo olulitūka mu buli kika mu'na'gwānga mwanābērānga eyo gyemulimuwa obusikābwe, bwayogera Mukama Katonda.
[m] Ez. 45. 1; 48. 29.
[n] Kuv. 12. 19, 48, 49.

48 Era gano ge manya [a] gebika:
okuva ku nkomerero eyebukika obwa kono, ku ma'bali ge'kubo Agekesuloni okutūka awaingirirwa mu Kamasi, Kazalenani awali ensalo Yedamasiko, ku lui olwobukika obwa kono ku ma'bali Agekamasi;
[a] lu. 23. Ez. 45. 8.

era baliba nembirīzi zābwe nga zitunulira ebuvanjuba nebugwanju-
2 ba; [b] Dani (omugabo) gumu. Nawali ensalo ya Dani, okuva ku lubirīzi olwebuvanjuba okutūka ku lubirīzi olwebugwanjuba; Aseri (o-
3 mugabo) gumu. Nawali ensalo ya Aseri, okuva ku lubirīzi olwebuvanjuba okutūka ku lubirīzi olwebugwanjuba; Nafutali (omugabo) gu-
4 mu. Nawali ensalo ya Nafutali, okuva ku lubirīzi olwebuvanjuba okūtuka ku lubirīzi olwebugwanjuba; [c] Manase (omugabo) gumu.
5 Nawali ensalo ya Manase, okuva ku lubirīzi olwebuvanjuba okutūka ku lubirīzi olwebugwanjuba; Efulai-
6 mu (omugabo) gumu. Nawali ensalo ya Efulaimu, okuva ku lubirīzi olwebuvanjuba okutūka ku lubirīzi olwebugwanjuba; Leubeni (omu-
7 gabo) gumu. Nawali ensalo ya Leubeni, okuva ku lubirīzi olwebuvanjuba okutūka ku lubirīzi olwebugwanjuba; Yuda (omugabo) gumu.
8 Era awali ensalo ya Yuda, okuva ku lubirīzi olwebuvanjuba okutūka ku lubirīzi olwebugwanjuba, we waliba [d] ekitone kyemuliwayo, obugazi bwakyo (emuli) obukumi bubiri mwenkumi tāno nobuwānvu nga bwenkana ogumu ku migabo, okuva ku lubirīzi olwebuvanjuba okutūka ku lubirīzi olwebugwanjuba: nawatukuvu waliba mukyo wakati.
9 Ekitone kyemuliwayo eri Mukama kiriba obuwānvu bwakyo (emuli) obukumi bubiri mwenkumi tāno,
10 nobugazi kakumi. Nekitone ekitukuvu kiriba kyābo, kya bakabona; eri obukika obwa kono (obuwānvu) obukumi bubiri mwenkumi tāno, neri obugwanjuba obugazi kakumi, neri obuvanjuba obugazi kakumi, neri obukika obwadyo obuwānvu obukumi bubiri mwenkumi tāno: nawatukuvu wa Mukama waliba
11 wakati mukyo. (Kiriba) kya bakabona abatukuzibwa [e] abokubatabani ba Zadoki [f] abākūmānga ebyo byenalagira; abatawabānga abāna ba Isiraeri bwebāwaba, [g] nga Aba-
12 levi bwebāwaba. Era kiriba gyebali ekitone eki'gyibwa ku kitone ekyensi, ekintu ekitukuvu enyo,
13 awali ensalo Eyabalevi. Nabalevi baliba (nekitūndu) [h] ekyenkana nensalo ya bakabona, obuwānvu obukumi bubiri mwenkumi tāno nobugazi kakumi: obuwānvu bwona buliba obukumi bubiri mwenkumi tā-
14 no nobugazi kakumi. 'Sō [k] tebakitūndānga 'sō tebakiwanyisānga, 'sō [l] nebibala ebiberyeberye ebyensi tebifūkānga bya balala: kubanga ki-
15 tukuvu eri Mukama. [m] Nenkumi etāno ezifi'sewo mu bugazi mu maso gobukumi bubiri mwenkumi tāno ziriba za bantu bona okulya, za kibuga, za kubērwamu era za
16 [n] mbuga: era ekibuga kiriba wakati omwo. Era kuno kwe kuliba okugerebwa kwawo; [o] olubirīzi olwobukika obwa kono enkumi nya mwebikumi bitāno, nolubirīzi olwobukika obwadyo enkumi nya mwebikumi bitāno, ne ku lubirīzi olwobuvanjuba enkumi nya mwebikumi bitāno, nolubirīzi olwobugwanjuba enkumi nya mwebikumi bitāno.
17 Era ekibuga kiribako embuga; eri obukika obwa kono ebikumi bibiri mwatāno, neri obukika obwadyo ebikumi bibiri mwatāno, neri obuvanjuba ebikumi bibiri mwatāno, neri obugwanjuba ebikumi bibiri
18 mwatāno. Nobuwānvu obufi'sewo obwenkana ekitone ekitukuvu buliba kakumi ebuvanjuba nakakumi ebugwanjuba: era bulyenkana ekitone ekitukuvu; nebibala byāmu biriba bya kulya eri abo abakola
19 emirimu mu kibuga. Nabo abakola emirimu mu kibuga abomubika byona ebya Isiraeri banākirīmānga.
20 Ekitone kyona kiriba (obugazi) obukumi bubiri mwenkumi tāno (nobuwānvu) obukumi bubiri mwenkumi tāno: muliwayo ekitone ekitukuvu nga kyenkanankana enjui zona, wamu nobutaka obwekibuga.
21 [p] Nekitūndu ekifi'sewo kiriba kya mulāngira, okulirāna ekitone ekitukuvu erui nerui nobutaka obwekibuga, mu maso gobukumi obubiri mwenkumi tāno obwekitone, okwolekera ensalo eyebuvanjuba, nebugwanjuba mu maso gobukumi obubiri mwenkumi etāno okwolekera ensalo eyebugwanjuba, okwenkana emigabo, kye kiriba ekyomulāngira: nekitone ekitukuvu nawatukuvu awenyumba biriba wakati omwo.
22 Era nate okuva ku butaka Obwabalevi nokuva ku butaka obwekibuga, obuli wakati wekitūndu ekyomulāngira, wakati wensalo ya Yuda nensalo ya Benyamini, waliba wa mulāngira.
23 Nebika ebirala; okuva ku lubirīzi olwebuvanjuba okutūka ku lubirīzi olwebugwanjuba; Benyamini (o-
24 mugabo) gumu. Nawali ensalo ya Benyamini okuva ku lubirīzi olwebuvanjuba okutūka ku lubirīzi olwebugwanjuba; Simeoni (omuga-
25 bo) gumu. Nawali ensalo ya Simeoni okuva ku lubirīzi olwebuvanjuba okutūka ku lubirīzi olwebugwanjuba; Isakali (omugabo)
26 gumu. Nawali ensalo ya Isakali okuva ku lubirīzi olwebuvanjuba okutūka ku lubirīzi olwebugwanjuba; Zebuluni (omugabo) gumu.
27 Nawali ensalo ya Zebuluni okuva

[b] Kubal. 2. 25-31.
[c] Ez. 47. 13.
[d] Ez. 45. 1-6.
[e] Ez. 40. 46.
[f] Ez. 40. 45.
[g] Ez. 44. 10, 15.
[h] Ez. 45. 6.
[k] Lev. 27. 10, 28, 33.
[l] Ez. 44. 30.
[m] Ez. 45. 6.
[n] lu. 17. Ez. 45. 2.
[o] nyi. 30, 32-34. Kub. 21. 16.
[p] Ez. 45. 7.

ku lubirīzi olwebuvanjuba okutūka
ku lubirīzi olwebugwanjuba; Gadi
28 (omugabo) gumu. Nawali ensalo
ya Gadi, ku lubirīzi olwebukika o-
bwadyo eri obukika obwadyo, ensa-
lo eriva ku Tamali netūka ku ma'zi
Agemeribasukadesi okutūka ku ka-
'ga (Akemisiri) okutūka ku nyanja
[r] Ez. 47. 22. 29 enene. Eyo ye nsi [r] gyemuligaba-
nira nobululu ebika bya Isiraeri
okuba obusika, era egyo gye miga-
bo gyābwe ki'na kimu, bwayogera
Mukama Katonda.
30 Era wano ekibuga wekikoma; ku
lubirīzi olwobukika obwa kono (e-
muli) enkumi nya mwebikumi bi-
[s] Kub. 21. 12, 13. 31 tāno ezigerebwa: [s] nemiryāngo e-
gyekibuga giriba ngamanya gebika
bya Isiraeri; emiryāngo esatu egi-
[t] Ma. 33. 6-8. tunulira obukika obwa kono: [t] o-
mulyāngo gwa Leubeni gumu; o-
mulyāngo gwa Yuda gumu; omulyā-
32 ngo gwa Levi gumu: ne ku lubirīzi
olwobuvanjuba (emuli) enkumi nya
mwebikumi bitāno; nemiryāngo
esatu: omulyāngo gwa Yusufu gu-
mu; omulyāngo gwa Benyamini
gumu; omulyāngo gwa Dani gumu:
33 ne ku lubirīzi olwobukika obwadyo
(emuli) enkumi nya mwebikumi bi-
tāno ezigerebwa; nemiryāngo esa-
tu: omulyāngo gwa Simeoni gumu;
omulyāngo gwa Isakali gumu; o-
34 mulyāngo gwa Zebuluni gumu: ku
lubirīzi olwobugwanjuba (emuli) e-
nkumi nya mwebikumi bitāno, ne-
miryāngo gyābwe esatu: omulyā-
ngo gwa Gadi gumu; omulyāngo
gwa Aseri gumu; omulyāngo gwa
35 Nafutali gumu. Kiriba kya (muli)
kakumi mu kanāna okwetōlōla:
nerinya eryekibuga okuva ku lu-
naku olwo liriba nti [u] Mukama ali
omwo.

[u] Yer. 3. 17. Ez. 35. 10. Yo. 3. 21. Zek. 2. 10. Kub. 21. 3.

EKITABO
KYA
DANIERI.

1 Mu mwāka ogwokusatu mu mire-
mbe gya Yekoyakimu kabaka wa
Yuda, [a] Nebukadune'za kabaka We-
babuloni na'ja Eyerusalemi, nāki-
2 zīngiza. Mukama nāwayo Yekoya-
kimu kabaka wa Yuda mu mukono-
gwe, era [b] nebintu ebyomunyumba
ya Katonda ebimu: nābitwāla mu-
nsi [c] Sinali mu sabo lya katonda-
we: [d] nāleta ebintu mu 'gwanika
3 lya katondawe. Kabaka nāgamba
Asupenazi omukulu wabalāwebe, a-
ingize ku bāna ba Isiraeri, abomu-
za'de lya kabaka neryabakūngu:
4 abavubuka abataliko bulema, wa-
bula abamaso amalūngi, era abate-
gēvu mu magezi gona, era abaka-
bakaba mu kutegēra, era abamanya
ebiigirizibwa, era abasānira oku-
īmirira mu nyumba ya kabaka: era
abaigirizēnga amagezi Agabakalu-
5 daya nolulimi lwābwe. Kabaka nā-
balagira omugabo ogwa bulijo ogwo-
ku 'mere ya kabaka, nogwokumwe-
nge gweyanywānga, era babalīsize
emyāka esatu: bwegiri'gwāko ba-
[e] 1 Basek. 10. 8. lyoke [e] baīmirire mu maso ga kaba-
6 ka. Nemuba mwabo, ku bāna ba
Yuda, Danieri, [f] Kananiya, Misaeri,
7 ne Azaliya. Nomukulu wabalāwe
[g] nābatūma amanya: Danieri nā-
mutūma [i] Berutesa'za: ne [k] Kana-
niya (nāmutūma) Sadulaki: ne Mi-
saeri (nāmutūma) Mesaki: ne Aza-
8 liya (nāmutūma) Abedunego. Naye
Danieri nātēsa mu mutimagwe obu-
teyōnōnyesānga [l] ne'mere ya kaba-
ka, newakuba'de nomwenge gwe-
yanywānga: kyeyava asaba omu-
kulu wabalāwe aleme okweyōnō-
9 nyesānga. Ne Katonda nālabisa
Danieri ekisa nokusāsirwa mu ma-
10 so gomukulu wabalāwe. Omukulu
wabalāwe nāgamba Danieri nti Nti-
'de mukama wānge kabaka, eyaba-
lagira byemunālyānga nebyemunā-
nywānga: kubanga kiki ekiriba ki-
mulabya amaso ga'mwe nga tega-
fanana bulūngi ngabavubuka abe-
nkana na'mwe obukulu? Bwegutyo
omutwe gwānge gwandirabye aka-
11 bi eri kabaka. Danieri nālyoka a-
gamba omusigire, omukulu waba-
lāwe gweyafuza Danieri, Kananiya,
12 Misaeri, ne Azaliya: nti Okemere
aba'dubo enaku kumi, nkwegairi-
'de: batuwēnga ebijanjālo okulya,
13 nama'zi okunywa. Amaso ga'fe ga-
lyoke gakeberwe woli, namaso ga-
bavubuka abālyānga ku 'mere ya
kabaka: era nga bwoliraba, okole
14 bwotyo eri aba'dubo. Awo nāba-
wulira mu bigambo ebyo, nābake-
15 mera enaku kumi. Awo enaku eku-
mi bweza'gwā, amaso gābwe nega-
fanana malūngi, era bāli nga bage-

[a] 2 Basek. 24. 1, 2. 2 Byom. 36. 6.
[b] 2 Basek. 24. 13; 25. 15.
[c] Zek. 5. 11.
[d] 2 Byom. 36. 7. Ezer. 1. 7.
[f] Dan. 2. 13.
[g] 2 Basek. 23. 34.
[i] Dan. 4. 8.
[k] Dan. 2. 49; 3. 12.
[l] Ma. 32. 38. Ez. 4. 13.

'ze omubiri, okusinga abavubuka
bona abālyānga ku 'mere ya kaba-
16 ka. Awo omusigire nāba'gyako e-
'mere yābwe, nomwenge gweba-
ndinywe'dēnga, nābawa ebijanjālo.
17 Naye abavubuka abo abana, [m] Ka-
tonda nābawa okumanya nokutegē-
ra mu kuiga kwona namagezi: Da-
nieri [n] nāba omukabakaba mu kwo-
18 lesebwa kwona ne mu [o] birōto. A-
wo enaku bweza'gwā, kabaka zeya-
gamba okubaingiza, omukulu wa-
balāwe nābaingiza mu maso ga Ne-
19 bukadune'za. Kabaka nānyumya
nabo: ne mwabo bona nemutalabi-
ka abāli nga Danieri, Kananiya,
Misaeri, ne Azaliya: kyebāva ba-
20 īmirira mu maso ga kabaka. Ne
mu buli kigambo ekyamagezi ne-
kyokutegēra, kabaka kyeyababūza,
yabalaba nga basinga emirūndi e-
kumi abasawo, nabafumu bona abā-
21 li mu bwakabakabwe bwona.
Danieri nābērawo okutūsa ku mwāka
ogwoluberyeberye ogwa Kulo ka-
baka.

2 Ne mu mwāka ogwokubiri mu mi-
rembe gya Nebukadune'za Nebu-
kadune'za nālōta ebirōto: omwoyo-
gwe negweralikirira, otulotwe ne-
2 tumubula. [a] Awo kabaka nālagira
baite abasawo nabafumu nemāndwa
Nabakaludaya, okubūlira kabaka e-
birōtobye. Nebaingira nebaīmiri-
3 ra mu maso ga kabaka. Kabaka nā-
bagamba nti Ndōse ekirōto, omwoyo
gwānge negweralikirira okutegēra
4 ekirōto. Abakaludaya nebalyoka ba-
gamba kabaka mu lulimi Olusuli nti
Ai kabaka, obēnga omulamu emire-
mbe gyona: obūlire aba'dubo ekirō-
to, na'fe tunālaga amakulu gakyo.
5 Kabaka na'damu nāgamba Abakalu-
daya nti Ekigambo kinvu'deko: bwe-
mutantegēze ekirōto namakulu ga-
kyo, munātemebwatemebwa, ne-
nyumba za'mwe zirifūka mungo.
6 Naye [b] bwemunālaga ekirōto nama-
kulu gakyo, munāwebwa 'nze ebira-
bo nempēra nekitībwa kingi: kale
mundage ekirōto namakulu gakyo.
7 Neba'damu omulūndi ogwokubiri
nebogera nti Kabaka abūlire aba'du-
be ekirōto, na'fe tunālaga amakulu.
8 Kabaka na'damu nāyogera nti Nte-
gēre'de dala nga mwagala okufuna
e'bānga, kubanga mulabye ngekiga-
9 mbo kinvu'deko. Naye bwemutante-
gēze ekirōto, waliwo etēka limu gye-
muli: kubanga mutesetese okulimba
nebigambo ebivūndu okwogera mu
maso gānge okutūsa ebiro lwebiri-
wanyisibwa: kale mumbūlire ekirō-
to, nānge ndyoke ntegēre nga mu-
10 īnza okundaga amakulu gakyo. A-
bakaludaya neba'diramu mu maso
ga kabaka, nebogera nti Tewali mu-
ntu munsi nomu aīnza okulaga ekigambo kya kabaka: kubanga tewali kabaka newakuba'de omukūngu newakuba'de owesaza eyali abūzi-'za ekigambo ekifanana bwekityo omusawo yena newakuba'de omufumu yena newakuba'de Omukaluda-
11 ya yena. Era ekigambo kino tekirabwānga kabaka kyawaliriza, 'sō tewali aīnza okukiraga mu maso ga kabaka, wabula [c] bakatonda aba-
12 tatūla nabalina emibiri. Kabaka kyeyava asunguwala neyejūmūla nyo, nālagira oku'ta abagezigezi
13 bona Abebabuloni. Etēka neritēkebwa, abagezigezi nebagenda okuba'ta: nebanonya Danieri ne ba'ne
14 okuba'ta. Awo Danieri na'damu namagezi nobukabakaba Alioki omwāmi wa baserikale ba kabaka, eya'ja oku'ta abagezigezi Abebabulo-
15 ni: na'damu nāgamba Alioki omwāmi wa kabaka nti Kiki ekyānguiriza bwekityo etēka eriva eri kabaka? Alioki nālyoka ategēza Danieri eki-
16 gambo ekyo. Danieri naingira neyegairira kabaka okumutekerawo olunaku, naye ngaliraga kabaka amakulu.
17 Awo Danieri nāgenda mu nyumbaye, nātegēza ekigambo ekyo
18 [d] Kananiya, Misaeri ne Azaliya, ba'ne: basabe Katonda owomu'gulu okubasāsira olwekyāma ekyo: Danieri ne ba'ne baleme okuzikirira awamu nabagezigezi abalala Abe-
19 babuloni. Ekyāma nekiryoka kibi-'kulirwa Danieri mu kwolesebwa okwekiro, Danieri nālyoka yebaza
20 Katonda owomu'gulu. Danieri na'damu nāgamba nti [e] Lyebazibwēnga erinya lya Katonda emirembe nemirembe: kubanga amagezi
21 namānyi gage: era oyo yawanyisa ebiro nebisēra: [f] a'gyawo bakabaka, era a'sāwo bakabaka: awa amagezi abagezigezi, nokumanya eri
22 abo abamanyi okutegēra: abi'kula ebigambo ebyobuziba ebyekyāma: ebiri mu kizikiza abimanyi, era
23 [g] omusana gubēra naye. Nkwebaza, nkutendereza, ai 'gwe Katonda wa bajaja bānge, ampa'de amagezi namānyi, era antegēze'za kakano byetwakusabye: kubanga otutegē-
24 ze'za ekigambo kya kabaka. Danieri kyeyava aingira eri Alioki, kabaka gweyali atesewo okuziriza abagezigezi Abebabuloni: nāgenda nāmugamba bwati nti Tozikiriza bagezigezi Abebabuloni: onyingize mu maso ga kabaka, nānge nālaga kabaka amakulu.
25 Awo Alioki nāyānguwa nāingiza Danieri mu maso ga kabaka, nāmugamba bwati nti Ndabye omusaja owomubāna abomubunyage bwa Yuda, anātegēza kabaka amakulu.

Dan. 2. 0–22, 28.
Dan. 9. 3; 10. 1.
Dan. 5. 2; 7. 1.
Dan. 4. ; 5. 7.
Dan. 5. , 16.
[c] Dan. 5. 11, 14.
[d] Dan. 1. 6.
[e] Zab. 113. 2.
[f] Dan. 5. 20.
[g] Yak. 1. 17.

26 Kabaka na'damu nāgamba Danieri,
[i] erinyalye Berutesa'za, nti 'Gwoī-
nza okuntegēza ekirōto kyenalaba,
27 namakulu gakyo? Danieri na'di-
ramu mu maso ga kabaka, nāyogera
nti Ekyāma kabaka kyawaliri'za,
abagezigezi tebaīnza kukiraga ka-
baka newakuba'de abafumu newa-
kuba'de abasawo newakuba'de a-
28 balaguzi: naye waliwo [k] Katonda
mu 'gulu abi'kula ebyāma, era ate-
gēze'za kabaka Nebukadune'za ebi-
ribawo mu naku ezenkomerero.
Ekirōtokyo, era omutwegwo bye-
gwayolesebwa ku kitāndakyo, bye
29 bibino: 'gwe, ai kabaka, ebirowō-
zobyo nebiku'jira ku kitāndakyo,
ebiribawo oluvanyuma: naye abi-
'kula ebyāma akutegēze'za ebiriba-
30 wo. Naye [l] 'nze ekyāma kino teki-
mbi'kuli'dwa'nze olwamagezi gona
genina okusinga omuntu yena omu-
lamu, naye (kyekivu'de kimbi'kuli-
rwa) kabaka ategēzebwe amakulu,
nāwe otegēre ebirowōzo ebyomu-
31 mutimagwo. 'Gwe, ai kabaka,
watunula, era, laba, ekifananyi e-
kinene. Ekifananyi ekyo, ekyamā-
nyi, ekyamasamasa enyo nyini,
nekīmirira mu masogo: nengeri
32 yakyo ya ntīsa. Ekifananyi ekyo,
omutwe gwakyo gwa zābu nūngi,
ekifuba kyakyo nemikono gyakyo
bya feza, olubuto lwakyo nebisāmbi
byakyo bya kikomo, amagulu gakyo
33 ga kyūma, ebigere byakyo ekitūndu
kya kyūma, nekitūndu kya 'būmba.
34 Watunula okutūsa e'jinja lweryate-
mebwa awatali ngalo, nerikuba ekifananyi ebigere ebyekyūma ne'bū-
35 mba, neribimenyamenya. Ekyūma,
ne'būmba, nekikomo, ne feza, ne
zābu nebiryoka bimenyekamenye-
kera wamu, nebifūka ngebisusūnku
ebyomugūliro ekyānda nga kitūse:
empewo nezibitwālira dala bwezityo
[m] nokulaba nebitalaba 'bānga: ne-
'jinja eryakuba ekifananyi nerifūka
olusozi olunene, neri'jula ensi zona.
36 Ekirōto kye kikyo: era tunāyātula
amakulu gakyo mu maso ga kabaka.
37 'Gwe, ai kabaka, oli [n] kabaka wa
bakabaka, [o] Katonda owe'gulu gwe-
yawa obwakabaka, nobuīnza, na-
38 mānyi, nekitībwa: era abāna baba-
ntu gyebatūla yona, yagaba ensolo
ezomunsiko nenyonyi ezomu'gulu
mu mukonogwo, era yakubifuza
'gwe byona: 'gwoli mutwe gwa
39 zābu. Era waliku'dirira [p] obwaka-
baka obulala, bwosinga 'gwe, buli-
bawo [r] nobwakabaka obulala obwo-
kusatu obwekikomo obulifuga ensi
40 zona. [s] Nobwakabaka obwokuna
buliba bwa mānyi ngekyūma: ku-
banga ekyūma kimenyamenya ebi-
ntu byona, era kibijēmulula: era
ngekyūma ekibētenta ebyo byona,
bwebulimenyamenya bwebulibēte-
41 nta bwebutyo. Era kubanga wala-
ba ebigere nobugere, ekitūndu kya
'būmba eryomubūmbi, nekitūndu
kya kyūma, obwakabaka buliba
bwāwulemu: naye muliba mubwo
ku mānyi gekyūma, kubanga wa-
laba ekyūma nga kitabu'dwamu e
42 būmba eryetōsi. Era ngobugere
bwebwali ekitūndu kya kyūma,
nekitūndu kya 'būmba, era nobwa-
kabaka bwebuliba bwebutyo, ekitū-
ndu kya mānyi. nekitūndu kime-
43 nyefu. Era kubanga walaba ekyū-
ma nga kitabu'dwamu e'būmba
eryetōsi, balyetabula neza'de lya-
bantu: naye tebaliga'tagana bo'ka
na bo'ka, era ngekyūma bwekiteta-
44 bula na 'būmba. Era mu mirembe
gya bakabaka abo, Katonda owe-
'gulu ali'sāwo [t] obwakabaka, obuta-
lizikirizibwa emirembe gyona, 'sō
nokufuga kwabwo tekulirekerwa
'gwānga 'dala: naye bulimenyame-
nya era bulizikiriza obwakabaka
obwo bwona, era bunābēreränga
45 emirembe gyona. Kubanga walaba
[u] e'jinja nga lyatemebwa mu lusozi
awatali ngalo, era nga lyamenya-
menya ekyūma, nekikomo, ne'bū-
mba, ne feza, ne zābu: Katonda
omukulu ategēze'za kabaka ebiri-
bawo oluvanyuma: era ekirōto kya
mazima dala, namakulu gakyo te-
46 gabūsibwabūsibwa. Awo kabaka
Nebukadune'za nālyoka avūnama
amasoge nāsinza Danieri, [w] nālagira
47 okumuwa sadaka nomugavu. Ka-
baka na'damu Danieri nāyogera nti
Mazima [y] Katonda wa'mwe ye Ka-
tonda wa bakatonda, era ye Muka-
ma wa bakabaka, era ye mubi'kuzi
webyāma, kubanga oīnzi'za okubi-
48 'kula ekyāma ekyo. Kabaka nā-
lyoka afūla Danieri omukulu, nā-
muwa ebirabo ebingi ebinene, nā-
muwa okufuga esaza lyona Eryeba-
buloni, era okuba [z] omwāmi omu-
kulu owabagezigezi bona Abebabu-
49 loni. Danieri nāsaba kabaka, [a] nā-
kuza Sadulaki, Mesaki, ne Abe-
dunego, mu bigambo ebyesaza E-
ryebabuloni: naye [b] Danieri nābēra
mu wankaki wa kabaka.

3 Nebukadune'za kabaka yakola
[a] ekifananyi ekya zābu, obuwā-
nvu bwakyo emikono nkāga, nobu-
gazi bwakyo emikono mukāga: nā-
kīmiriza mu [b] lusenyi lwa Dula,
2 mu saza Eryebabuloni. Awo Ne-
bukadune'za kabaka nātuma oku-
kung'anya abamasaza, nabamyuka,
nabafuga, nabalamuzi, nabawanika,
nabakūngu, nabamatēka, nabaku-
lu bona abomumasaza, ba'je eri
ekifananyi Nebukadune'za kaba-
ka kyeyaīmiriza bwekiriwōngebwa.

i Dan. 1. 7.
k Lub. 40. 8; 41. 16.
l Lub. 41. 16.
m Kub. 20. 11.
n Ezer. 7. 12.
o Ezer. 1. 2.
p Dan. 5. 28, 31; 7. 5.
r Dan. 7. 6.
s Dan. 7. 7, 23.
t Dan. 4. 3, 34; 7. 14, 27. Mi. 4. 7. Luk. 1. 33.
u Is. 28. 16.
w Bik. 14. 13.
y Ma. 10. 17.
z Dan. 4. 9; 5. 11.
a Dan. 3. 12.
b Es. 2. 19.
a Dan. 2. 32, 38.
b Lub. 11. 2.

3 Awo abamasaza, nabamyuka, na-
bafuga, nabalamuzi, nabawanika,
nabakūngu, nabamatēka, nabakulu
bona abomumasaza, nebakung'ana
olwokukwōnga ekifananyi Nebuka-
dune'za kabaka kyeyaīmiriza: ne-
baīmirira mu maso gekifananyi Ne-
4 bukadune'za kyeyaīmiriza. Awo
omulāngizi nāyogerera wa'gulu nti
5 'Mwe mulagirwa, 'mwe abantu,
amawānga, nenimi, bwemunāwu-
lira e'dobozi lyakagōmbe, nendēre,
nenānga, namadinda, nekidōngo,
nekondēre, na buli ngeri yona evu-
ga, nemulyoka muvūnama nemusi-
nza ekifananyi ekya zābu Nebuka-
6 dune'za kabaka kyeyaīmiriza: era
buli anālema okuvūnama nokusinza
mu kisēra ekyo [c] alisūlibwa wakati
7 mu kikōmi ekyāka nomuliro. Awo
abantu bona bwebāwulira e'dobozi
lyakagōmbe, nendēre, nenānga, na-
madinda, nekidōngo, na buli ngeri
yona evuga, abantu bona, amawā-
nga, nenimi, nebalyoka bavūnama
nebasinza ekifananyi ekya zābu
Nebukadune'za kabaka kyeyaīmiri-
8 za. Awo mu biro ebyo Abakalu-
daya abamu neba'ja, [d] nebalōpa
9 Abayudaya. Neba'damu nebaga-
mba Nebukadune'za kabaka nti Ai
kabaka, obērēnga omulamu emire-
10 mbe gyona. 'Gwe, ai kabaka, wa-
tēka etēka, nti buli anāwulira
e'dobozi lyakagōmbe, nendēre, ne-
nānga, namadinda, nekidōngo, ne-
kondēre, na buli ngeri yona evuga,
anāvūnama nāsinza ekifananyi e-
11 kya zābu: era buli anālema oku-
vūnama nokusinza alisūlibwa wa-
kati mu kikomi ekyāka nomuliro.
12 Waliwo Abayudaya abamu [e] bewa-
kuza mu bigambo ebyesaza Erye-
babuloni, Sadulaki, Mesaki, ne
Abedunego: abasaja abo, ai kaba-
ka, tebakulowōze'za: tebawereza
bakatondabo, 'sō tebasinza kifana-
13 nyi kya zābu kyewaīmiriza. Awo
Nebukadune'za nālyoka asungu-
wala neyejūmūla nālagira okuleta
Sadulaki, Mesaki, ne Abedunego.
Awo nebaleta abasaja abo mu maso
14 ga kabaka. Nebukadune'za na'da-
mu nābagamba nti 'Mwe Sadulaki,
Mesaki, ne Abedunego, mukigende-
re'de bugenderezi obutawereza ka-
tonda wānge, nobutasinza kifana-
15 nyi kya zābu kyenaīmiriza. Kale
'no, bwemuna'kiriza nga muwuli-
'de e'dobozi lyakagōmbe, nendēre,
nenānga, namadinda, nekidōngo,
nekondēre, na buli ngeri yona
evuga, okuvūnama nokusinza eki-
fananyi kyenakola, (kale): naye
bwemutasinze, mu kisēra ekyo mu-
nāsūlibwa wakati mu kikōmi ekyā-
ka nomuliro: era [f] katonda aluwa
oyo anābawonya mu mikono gyā-
16 nge? Sadulaki, Mesaki, ne Abedu-
nego neba'damu nebagamba baka-
ka nti Ai Nebukadune'za, tekitu-
gwānira kuku'damu mu kigambo
17 ekyo. Bwekināba bwekityo, Ka-
tonda wa'fe gwetuwereza aīnza
okutuwonya mu kikōmi ekyāka
nomuliro: era anātuwonya mu
18 mukonogwo, ai kabaka. Naye
bwekitabe bwekityo, tegēra, ai ka-
baka, nga tetugenda kuwereza ba-
katondabo, newakuba'de okusinza
ekifananyi ekya zābu kyewaīmiriza.
19 Awo Nebukadune'za nālyoka yejū-
mūlira dala, nengeri yamasoge ne-
wanyisibwa eri Sadulaki, Mesaki,
ne Abedunego: nāyogera, nālagira
okwāsa ekikōmi emirūndi musānvu
okukira bwekyaisānga okwāka.
20 Nālagira abamānyi abamu abomu-
'gyerye okusiba Sadulaki, Mesaki,
ne Abedunego, okubasūla mu kikō-
21 mi ekyāka nomuliro. Awo abasaja
abo nebalyoka babasiba nga ba-
mba'de seruwale zābwe, nebizibawo
byābwe, neminagiro gyābwe, nengoye
zābwe (endala), nebabasūla wakati
mu kikōmi ekyāka no-
22 muliro. Awo kubanga kabaka ya-
bakūtirira dala, nekikōmi nga kyā-
se nyo, enimi zomuliro nezi'ta abasaja
abo abākwata Sadulaki, Mesa-
23 ki, ne Abedunego. Nabasaja abo
abasatu, Sadulaki, Mesaki, ne Abe-
dunego nebagwa wakati mu kikō-
mi ekyāka nomuliro, nga basibi-
24 'dwa. Awo Nebukadune'za kabaka
nālyoka yewunya, nāyānguwa nā-
golokoka: nāyogera nāgamba aba-
kūngube nti Tetusu'de basaja basa-
tu nga basibi'dwa wakati mu muli-
ro? Neba'damu nebagamba kabaka
25 nti Mazima, ai kabaka. Na'damu
nāyogera nti Laba, 'nze ndaba
abasaja bana nga basumulu'dwa,
nga batambulira wakati mu muliro,
'sōnga tebaliko kabi: nokufanana
kwowokuna kuli ng'anga omwāna
26 wa bakatonda. Nebukadune'za
nālyoka asembera ku mulyāngo
gwekikōmi ekyāka nomuliro: nā-
yogera nti Sadulaki, Mesaki, ne
Abedunego, 'mwe aba'du ba Kato-
nda ali wa'gulu enyo, mufulume
mu'je wano. Sadulaki, Mesaki ne
Abedunego nebalyoka bafuluma
27 wakati mu muliro. Nabamasaza,
nabamyuka, nabafuga, nabakūngu
ba kabaka nebakung'ana nebalaba
abasaja abo, ngomuliro teguīnzi'za
mibiri gyābwe, 'sō nenviri ezoku-
mitwe gyābwe nga tezisiri'de, 'sō
nengoye zābwe nga teziwanyisibwa,
'sō nolusu lwomuliro nga teruba-
28 ba'deko. Nebukadune'za nāyogera
nti Katonda wa Sadulaki, Mesaki,
ne Abedunego yebazibwe, [g] atumye
[i] malaikawe, era awonye'za aba'du-

[c] Kub. 13. 14, 15.
[d] Dan. 6. 24.
[e] Dan. 2. 49.
[f] Kuv. 5. 2. Basek. 8. 35. Dan. 6. 20.
[g] Dan. 6. 22. Mat. 18. 10.
[i] Zab. 34. 7.

be abamwesize nebawanyisa ekiga-
mbo kya kabaka, nebawayo emibiri
gyābwe, baleme okuwereza newa-
kuba'de okusinza katonda yena,
29 wabula Katonda wābwe bo. Kye-
nva ntēka etēka, nga buli bantu,
ne'gwānga, nolulimi, abanāyogerā-
nga obubi bwona eri Katonda wa
Sadulaki, Mesaki, ne Abedunego,
balitemebwatemebwa, nenyumba
zābwe balizifūla olubūngo: kuba-
nga tewali katonda mulala aīnza
30 okuwonya mu ngeri eyo. Kabaka
nālyoka akuza Sadulaki, Mesaki,
ne Abedunego, mu saza Eryebabu-
loni.

4 Nebukadune'za kabaka ('nzembawandiki'de) abantu bona, amawānga, nenimi, abatūla munsi zona: emirembe gyeyongere gyemuli.
2 Ndabye nga kirūngi okulaga obubonero nebyamagero Katonda Ali wa'gulu enyo byeyakola gyendi.
3 Obubonerobwe nga bukulu! nebyamagerobye nga bya mānyi! [a] obwakabakabwe bwe bwakabaka obutali'gwāwo, nokufugakwe kwa mirembe na mirembe.
4 'Nze Nebukadune'za nali mpu-
'mulira mu nyumba yānge, era nga
5 njērera mu liyumba lyānge. Ne-
ndaba ekirōto ekyantīsa; [b] nebyo
byenalowōlezānga ku kitānda kyā-
nge, nomutwe gwānge byegwayole-
6 sebwānga, nebineralikiriza. [c] Kye-
nava ntēka etēka okuingiza gyendi
[d] abagezigezi bona Abebabuloni, ba-
7 ntegēze amakulu gekirōto. Awo
nebaingira abasawo, nabafumu,
Nabakaludaya, nabalaguzi: nenjā-
tulira ekirōto mu maso gābwe:
naye nebatantegēza amakulu ga-
8 kyo. Naye oluvanyuma Danieri
nāingira gyendi, [e] erinyalye Beru-
tesa'za, ngerinya lya katonda wā-
nge bweriri, era [f] omuli omwoyo
gwa bakatonda abatukuvu; nenjā-
9 tulira ekirōto mu masoge nti 'Gwe
Berutesa'za, [g] omukulu wabasawo,
kubanga 'manyi ngomwoyo gwa
bakatonda abatukuvu guli mu'gwe,
'sōnga tewali kyāma ekikweralikiri-
za, mbūlira byenayolesebwa mu
kirōto kyānge kyendabye, namaku-
10 lu gakyo. Omutwe gwānge bye-
gwayolesebwa ku kitānda kyānge
byali bwebiti: natunula, era, laba,
[i] omuti wakati munsi, nobuwānvu
11 bwagwo bunene. Omuti negukula,
neguba gwa mānyi, nobuwānvu
bwagwo nebutūka mu 'gulu, noku-
lengerwa kwagwo nekutūka ku nko-
12 merero yensi zona. Amalagala ga-
gwo malūngi, nebibala byagwo bi-
ngi, era mugwo mwalimu e'mere
emala bona: ensolo ezomunsiko
zegamānga mu kisīkirize kyagwo,
nenyonyi ezomu'gulu nezitūla ku
matabi gagwo, ne byona ebirina
13 emibiri nebigulyāngako. Nalaba
mwebyo omutwe gwānge byegwa-
yolesebwa ku kitānda kyānge, era
laba, [k] omutunuzi era [l] omutukuvu
14 na'ka ngava mu 'gulu. Nāyogerera
wa'gulu, nāgamba bwati nti [m] Te-
mera dala omuti, ogutemeko ama-
tabi gagwo, ogukunkumuleko ama-
lagala gagwo, osāsānye ebibala
byagwo: ensolo zive wansi wagwo,
15 nenyonyi ku matabi gagwo. Era
naye ekikōnge kyekikolo kyagwo
kirekere mu 'taka, nga kiriko ekyū-
ma ekisiba nekikomo, mu mu'do
omugōnvu ogwomunsiko: era kito-
bēnga nomusulo ogwomu'gulu, no-
mugabogwe gubēnga nensolo mu
16 mu'do ogwensi: omutimagwe gu-
wanyisibwe obutaba gwa muntu,
awebwe omutima gwensolo: era
17 [n] ebisēra omusānvu bimuiteko. O-
musāngo ogwo guvu'de mu tēka
eryabatunuzi, nokutēsa okwo kuvu-
'de mu kigambo ekyabatukuvu:
[o] abalamu balyoke bategēre ngoyo
ali wa'gulu enyo [p] yafugira mu
bwakabaka bwabantu, era ngabuwa
buli gwayagala, era ngakuza kubwo
18 asinga abantu bona obunaku. Eki-
rōto ekyo 'nze kabaka Nebukadu-
ne'za nakirabye: nāwe, 'gwe Beru-
tesa'za, būlira amakulu, [r] kubanga
abagezigezi bona abomubwakabaka
bwānge tebaīnza kuntegēza maku-
lu: naye 'gwoīnza, kubanga omwo-
yo gwa bakatonda abatukuvu guli
mu'gwe.
19 Awo Danieri, erinyalye Beru-
tesa'za nālyoka yewunya akasēra,
nebirowōzobye nebimweralikiriza.
Kabaka na'damu nāyogera nti Be-
rutesa'za, ekirōto kireme okukwe-
ralikiriza newakuba'de amakulu.
Berutesa'za na'damu nāgamba nti
Mukama wānge, [s] ekirōto kibe eri
20 abo abakukyāwa, namakulu gakyo
eri abalabebo. Omuti gwewalabye,
ogwameze neguba gwa mānyi, obu-
wānvu bwagwo nebutūka mu 'gulu,
nokulengerwa kwagwo munsi zona:
21 amalagala gagwo malūngi, nebibala
byagwo bingi, era mugwo mulimu
e'mere emala bona: nensolo ezo-
munsiko nezibēra wansi wagwo,
nenyonyi ezomu'gulu nezitūla ku
22 matabi gagwo, ye 'gwe, ai kakaba,
akuze noba wa mānyi: kubanga
obukulubwo bukuze, nebutūka mu
'gulu, [t] nokufugakwo ku nkomerero
23 yensi zona. Era kubanga kabaka
yalabye omutunuzi era omutukuvu
nga'ka ngava mu 'gulu, era ngayo-
gera nti Temera dala omuti, oguzi-
kirize: era naye ekikōnge kyekiko-
lo kyagwo kirekere mu 'taka: nga
kiriko ekyūma ekisiba nekikomo,

[a] Dan. 2. 44.
[b] Dan. 2. 28.
[c] Dan. 3. 29.
[d] Dan. 2. 12.
[e] Dan. 1. 7.
[f] Dan. 2. 11.
[g] Dan. 2. 48.
[i] Ez. 31. 3.
[k] nyi. 17, 23. Zab. 103. 20.
[l] Ma. 33. 2, 3.
[m] lu. 23. Mat. 3. 10.
[n] Dan. 7. 25; 11. 13.
[o] Zab. 9. 16.
[p] Dan. 2. 21.
[r] Dan. 2. 40.
[s] 1 Sam. 25. 26. 2 Sam. 18. 32.
[t] Yer. 27. 6-8.

mu mu'do omugōnvu ogwomunsi-
ko: era kitobēnga nomusulo ogwo-
mu'gulu, nomugabogwe gubēnga
nensolo ezomunsiko: okutūsa ebi-
24 sēra omusānvu lwebirimuitako:
amakulu ge gano, ai kabaka, era lye
tēka Lyoyo Ali wa'gulu enyo, eri-
'ji'de mukama wānge kabaka:
[u] Dan. 5. 21. 25 [u] ngoligobebwa okuva mu bantu,
era olibēra wamu nensolo ezomun-
siko, era olirīsibwa omu'do ngente,
era olitoba nomusulo ogwomu'gulu,
era ebisēra omusānvu birikuitako:
okutūsa lwolitegēra Ngoyo Ali wa-
gulu enyo yafugira mu bwakabaka
bwabantu, era abuwa buli gwaya-
26 gala. Era kubanga balagi'de oku-
leka ekikōnge kyekikolo kyomuti:
obwakabakabwo bulīnywēra gyoli
bwolimala okutegēra nge'gulu lye
27 lifuga. Kale, ai kabaka, okutēsa
kwānge ku'kirizibwe mu masogo,
era omalire dala ebibibyo ngokola
ebyobutūkirivu, nebikolwabyo ebi-
tali bya butūkirivu ngosāsira abā-
vu, mpo'zi okuwu'mulakwo kwo-
28 ngerweko. Ebyo byona byatūka ku
29 kabaka Nebukadune'za. Emyezi
kumi nebiri bwegyaitawo, yali ata-
mbula mu liyumba lya bakabaka
30 eryomu Babuloni. Kabaka nāyo-
gera nti Kino sikye Babuloni eki-
kulu, kyenazīmba okuba enyumba
ya bakabaka namānyi agobuīnza
bwānge nolwekitībwa ekyobukulu
31 bwānge? Ekigambo kyali nga ki-
kyali mu kamwa ka kabaka, e'do-
bozi nerigwa eriva mu 'gulu, nti
'Gwe kabaka Nebukadune'za, kyo-
gerwa eri 'gwe: obwakabaka buku-
32 vu'deko. Era onogobebwa okuva
mu bantu, era olibēra wamu ne-
nsolo ezomunsiko: era olirīsibwa
omu'do ngente, era ebisēra omusā-
nvu birikuitako: okutūsa lwolite-
gēra Ngoyo Ali wa'gulu enyo yafu-
gira mu bwakabaka bwabantu, era
33 abuwa buli gwayagala. Mu sawa
eyo ekigambo nekitūkiririra Nebu-
kadune'za: nāgobebwa okuva mu
bantu, nālya omu'do ngente, nomu-
birigwe negutoba nomusulo ogwo-
mu'gulu, okutūsa envirize lweza-
kula nga (ebyōya) byempūngu, ne-
34 njalaze nga (enjala) zenyonyi. E-
naku ezo bweza'gwā 'nze Nebuka-
dune'za nenyimusa amaso gānge
eri e'gulu, amagezi gānge neganzi-
ramu, ninebaza Oyo Ali wa'gulu
enyo, ne'mutendereza ne'muwa e-
[w] Dan. 12. 7. Kub. 4. 10. kitībwa oyo [w] abēra omulamu emi-
rembe nemirembe, kubanga okufu-
gakwe kwe kufuga okutali'gwāwo,
nobwakabakabwe bwa mirembe na
35 mirembe: nabo bona abatūla munsi
abalowōza nga si kintu: era akola
nga bwayagala mu'gye eryomu'gu-
lu, era ne mwabo abatūla munsi:
[y] 'sō siwali aīnza okuziiza omuko-
nogwe, [z] newakuba'de okumugamba
36 nti Okola ki? Mu kisēra ekyo ama-
gezi gānge neganziramu: nolweki-
tībwa ekyobwakabaka bwānge, obu-
kulu bwānge nokumasamasa kwā-
nge nebinziramu: nabakūngu bānge
nabāmi bānge neba'nonya; ne-
nywēzebwa mu bwakabaka bwange,
nobukulu obungi enyo nebunyonge-
37 rwako. Kale 'nze Nebukadune'za
'mutendereza era 'mugulumiza era
'muwa ekitibwa Kabaka we'gulu:
kubanga emirimugye gyona mazi-
ma, namakuboge ga nsōnga: nabo
[a] abatambulira mu malala aīnza
okubajēza.

[y] Is. 14. 27.
[z] Yob. 9. 12. Bal. 9. 20.
[a] Dan. 5. 20.

5 [a] Berusa'za kabaka yafumbira e-
mbaga enene abāmibe lukumi, nā-
nywera omwenge mu maso gabo o-
2 lukumi. Berusa'za, bweyali nga-
lega ku mwenge, nālagira okuleta
[b] ebintu ebya zābu nebya feza Ne-
bukadune'za kitāwe byeya'gya mu
yekalu eyali mu Yerusalemi: ka-
baka nabāmibe, abakyālabe naba-
3 zānabe, babinywese. Awo nebale-
ta ebintu ebya feza ebya'gyibwa mu
yekalu eyenyumba ya Katonda e-
yali mu Yerusalemi: ne kabaka
nabāmibe, abakyālabe nabazānabe,
4 nebabinywesa. Nebanywa omwe-
nge, [c] nebatendereza bakatonda aba
zābu naba feza, abebikomo, abebyū-
5 ma, abemiti, nabamainja. Mu sa-
wa eyo newalabika engalo zomuko-
no gwomuntu, neziwandika mu
maso getabāza ku 'taka eryokuki-
senge ekyeriyumba lya kabaka: ka-
baka nālaba ekitūndu kyomukono
6 nga kiwandika. Awo amaso ga ka-
baka negawanyisibwa gyali, nebi-
rowōzobye nebimweralikiriza: ne-
nyingo ezomukiwatokye nezi'dirira,
7 namavivige negakubagana. Kaba-
ka nāyogerera wa'gulu okuingiza
abafumu, Nabakaludaya, nabalagu-
zi. Kabaka nāyogera nāgamba a-
bagezigezi Abebabuloni nti [d] Buli
anāsoma okuwandika kuno, era a-
nāndaga amakulu gakwo, alyamba-
zibwa olwefulūngu, era aliba no-
mukūfu ogwa zābu mu bulagobwe,
era [e] aliba mukulu owokusatu mu
8 bwakabaka. Awo nemuingira aba-
gezigezi bona aba kabaka: naye
nebataīnza kusoma kuwandika o-
kwo, newakuba'de okutegēza kaba-
9 ka amakulu. Kabaka Berusa'za nā-
lyoka yeralikirira nyo, amasoge ne-
gawanyisibwa gyali: abāmibe ne-
10 babulwa amagezi. Awo kadulu-
bale nāingira munju eyembaga o-
lwebigambo bya kabaka nabāmibe;
kadulubale nāyogera nti Ai kabaka,
obēnga omulamu emirembe gyona:
ebirowōzobyo bireme okukweraliki-

[b] Ezer. 5. 14, 15; 6. 5; 7. 19.
[c] Dan. 4. 34, 37.
[d] Dan. 2. 6.
[e] Dan. 6. 2.

riza, 'sō namasogo galeme okuwa-
11 nyisibwa: waliwo omusaja mu
bwakabakabwo, omuli omwoyo gwa
bakatonda abatukuvu: ne mu mi-
rembe gya kitāwo omusana nokute-
gēra namagezi, ngamagezi ga baka-
tonda, byalabikira mwoyo: ne ka-
baka Nebukadune'za kitāwo, kaba-
f Dan. 4. 9. ka, kitāwo, nāmufūla f omukulu
wabasawo, nabafumu, Nabakalu-
12 daya, nabalaguzi: kubanga omwo-
yo omulūngi enyo, nokumanya, no-
kutegēra, nokulotolola ebirōto, no-
kulaga ebigambo ebyekyāma, no-
kuzingulula ebyabūsibwabūsibwa,
g Dan. 1. 7. byalabikiramu Danierioyo, g kaba-
ka gweyatuma Berutesa'za. Kale
baite Danieri, naye anālaga ama-
kulu.
13 Awo Danieri nālyoka aingizibwa
mu maso ga kabaka. Kabaka nā-
yogera nāgamba Danieri nti 'Gwe
h Dan. 2. 25. Danieri oyo, h owomubāna abobu-
nyage bwa Yuda, kabaka kitānge
14 beya'gya mu Yuda? Nkuwuli'de-
ko, ngomwoyo gwa bakatonda guli
mu'gwe, era ngomusana nokutegē-
ra namagezi amalūngi enyo birabi-
15 kira mu'gwe. Ne kakano abagezi-
gezi, abafumu, baingizibwa mu ma-
so gānge, basome okuwandika o-
kwo, era bantegēze amakulu ga-
kwo: naye nebataīnza kulaga ma-
16 kulu ga kigambo ekyo. Naye 'gwe
nkuwuli'deko, ngoīnza okulotolola
nokuzingulula ebibūsibwabūsibwa:
kale bwonoīnza okusoma ebiwandi-
ki'dwa ebyo, nokuntegēza amakulu
gabyo, onoyambazibwa olwefulū-
ngu, era oliba nomukūfu ogwa zābu
mu bulagobwo, era oliba mukulu
17 owokusatu mu bwakabaka. Awo
Danieri na'damu nāyogerera mu
i 2 Basek. 5. 16. maso ga kabaka nti i Ebirabobyo
bēra nabyo 'gwe, nempērazo oziwe
omulala: era naye nāsomera ka-
baka ebiwandiki'dwa, ne'mutegēza
18 amakulu. Ai'gwe kabaka, Kato-
j Dan. 2. 37; 4. 17, 22. nda ali wa'gulu enyo j yawa Nebu-
kadune'za kitāwo obwakabaka, no-
19 buīnza, nekitībwa, nobukulu; era
olwobuīnza bweyamuwa, abantu
bona, amawānga, nenimi nebaka-
nkana nebatya mu masoge: ya'tā-
nga gweyayagalānga (oku'ta); era
yakūmānga omulamu gweyayaga-
lānga (okukūma); era yagulumi-
zānga gweyayagalānga (okugulu-
miza), era yatōwazānga gweyaya-
m Dan. 4. 30. 20 galānga okutōwaza. Naye m omu-
timagwe bwegwegulumiza, nomwo-
yogwe neguka'kanyala bwegutyo
nokukola nākola ebyamalala, nālyo-
ka agobebwa ku ntebeye eyobwaka-
baka, nebamu'gyako ekitībwakye:
n Dan. 4. 25. 21 n nāgobebwa okuva mu bāna baba-
ntu: nomutimagwe negufūsibwa
ngogwensolo, nābēra wamu nentu-
lege nālīsibwa omu'do ngente o o-
mubirigwe negutoba nomusulo o-
gwomu'gulu: okutūsa lweyategēra
nga Katonda Ali wa'gulu enyo ya-
fugira mu bwakabaka bwabantu,
era ngakuza kubwo buli gwayagala.
22 Nāwe omwānawe, ai Berusa'za, to-
natōwaza mutimagwo, newakuba-
'de nga wamanya ebyo byona: na-
ye wegulumiza eri Mukama we-
'gulu: nebaleta ebintu ebyomu-
nyumbaye mu masogo, nāwe nabā-
mibo, abakyālabo ne bazānabo, ne-
23 mubinywesa omwenge: notendere-
za bakatonda aba feza, naba zābu,
abebikomo, abebyūma, abemiti, na-
bamainja, abatalaba, 'sō tebawuli-
ra, 'sō tebategēra: ne Katonda oyo
alina omu'kagwo mu mukonogwe,
era nanyini makubogo gona, tomu-
24 wa kitībwa: ekitūndu kyomukono
nekiryoka kitumibwa okuva mu
masoge, nebiwandiki'dwa ebyo ne-
25 biwandikibwa. Era ebiwandiki-
'dwa bye bibino, nti MENE, MENE,
26 TEKEL, UFARSIN. Amakulu gekī-
gambo ge gagano: MENE; Kato-
nda abaze obwakabakabwo, era a-
27 bukome'za. TEKEL; p ogere'dwa
mu kigera, era olabise nga totūka.
p Zab. 62. 9.
28 PERES; obwakabakabwo bugabi-
'dwa, buwere'dwa eri r Abamedi
29 s Nabaperusi. Berusa'za nālyoka
alagira, nebayambaza Danieri o-
lwefulūngu, nāmwambika omukūfu
ogwa zābu mu bulagobwe, nālāngi-
ra kuye nga yanābānga omukulu o-
30 wokusatu mu bwakabaka. t Mu
kiro ekyo Berusa'za kabaka Omu-
kaludaya na'tibwa. u Dalio Omu-
medi nāwebwa obwakabaka, bwe-
yali nga yakamaze emyāka nga
nkāga mwebiri.

r 2 Basek. 17. 6.
s Dan. 6. 28.
t Yer. 51. 31, 39, 57.
u Dan. 9. 1; 11. 1.

6 DALIO yalaba nga kirūngi oku-
kuza mu bwakabaka a abamasaza
kikumi mwabiri, abalibuna obwa-
2 kabaka bwona: era abalitwāla abo
b abakulu basatu, kwabo Danieri
omu: abamasaza abo babalēnga
(omusolo) mu maso gābwe, kabaka
3 aleme okufirwa. Awo Danieri oyo
nāgulumizibwa okusinga abakulu
nabamasaza, kubanga omwoyo o-
mulūngi enyo gwali muye: era ka-
baka yali alowōza c okumuwa oku-
4 fuga obwakabaka bwona. Aba-
kulu nabamasaza nebalyoka bano-
nya ensōnga enesinga Danieri mu
bigambo ebyobwakabaka: naye
nebataīnza kulaba nsōnga newa-
kuba'de akabi: kubanga yali mwe
sigwa, 'sō newatalabika muye kwō-
nōna kwona newakuba'de akabi.
5 Awo abasaja abo nebogera nti Te-
tugenda kulaba nsōnga enesinga
Danieri oyo, bwetutaligiraba eri
ye mu bigambo eybamatēka ga

a Es. 1. 1.
b Dan. 5. 7.
c Es. 10. 3.

6 Katondawe. Awo abakulu abo nabamasaza nebakung'ana eri kabaka, nebamugamba bwebati nti Kabaka Dalio, obēnga omulamu emirembe
7 gyona. Abakulu bonsatule abobwakabaka, abamyuka nabamasaza, abakūngu nabafuga, batēse'za wamu okutēka etēka lya kabaka, nokulagira ekiragiro ekinywēvu, nga buli anāsabānga katonda yena oba muntu yena enaku amakumi asatu, wabula (ngasabye) 'gwe, ai kabaka, alisūlibwa mu mpuku eye-
8 mpologoma. Kale, ai kabaka lagira ekiragiro ekyo, era o'sē akaboneroko ku biwandiki'dwa ebyo, bireme okuwanyisibwa, [d] ngamatēka Agabamedi Nabaperusi bwe-
9 gali, agata'julukuka. Kabaka Dalio kyeyava a'sā akaboneroke ku
10 biwandiki'dwa nekiragiro. Awo Danieri bweyamanya ngebiwandiki'dwa bi'sibwako akabonero, nāingira mu nyumbaye: [era ebitulibye byali bi'guli'dwawo mu njuye
[e] nga bitunulira Yerusalemi;] [f] nāfukamirānga ku mavivige emirūndi esatu buli lunaku, nāsaba, neyebaza mu maso ga Katondawe, nga
11 bweyakolānga e'da. Awo abasaja abo nebakung'ana nebasānga Danieri ngasaba era nga yegairira mu
12 maso ga Katondawe. Nebalyoka basembera, nebogera mu maso ga kabaka ku kiragiro kya kabaka: nti Tewa'sā kaboneroko ku kiragiro, nga buli anāsabānga katonda yena oba muntu yena enaku amakumi asatu, wabula (ngasabye) 'gwe, ai kabaka, alisūlibwa mu mpuku eyempologoma? Kabaka na'damu nāyogera nti Ekigambo ekyo kya mazima, ngamatēka Agabamedi Nabaperusi bwegali agata-
13 'julukuka. Nebalyoka ba'damu nebogerera mu maso ga kabaka nti Danieri oyo, [g] owomubāna abobunyage bwa Yuda, takulowōza, ai kabaka, newakuba'de ekiragiro kyewa'sāko akaboneroko, naye asaba
14 emirūndi esatu buli lunaku. Awo kabaka, bweyawulira ebigambo ebyo, nānyīga nyo, nāteka omutimagwe ku Danieri okumuwonya: nāzibya obu'de ngategana okumu-
15 lokola. Awo abasaja abo nebakung'ana eri kabaka, nebagamba kabaka nti Tegēra, ai kabaka, nga lino lye tēka Eryabamedi Nabaperusi, nti tewabānga kiragiro newakuba'de etēka kabaka lyanywēza eriwa-
16 nyisikika. Kabaka nālyoka alagira, nebalēta Danieri, nebamusūla mu mpuku eyempologoma. Kabaka nāyogera nāgamba Danieri nti Katondawo gwowerezānga bulijo, oyo
17 anākuwonya. Nabaleta e'jinja, nebaliteka ku mulyāngo gwempuku: kabaka nāli'sāko akaboneroke ye, era nakabonero akabāmibe: ekigambo kyona kireme okuwanyisi-
18 bwa eri Danieri. Kabaka nālyoka agenda mu liyumbalye, nāsula ngasība enjala: 'sō tebāmuletera ebivuga mu masoge: otulo netumu-
19 bula. Awo kabaka nākēra nyo mu makya nāgolokoka, nāyānguwa nāgenda ku mpuku eyempologoma.
20 Era bweyasembera ku mpuku awali Danieri, nāyogerera wa'gulu ne'dobozi eryenaku: kabaka nāyogera nāgamba Danieri nti 'Gwe Danieri, omu'du wa [i] Katonda omulamu, [k] Katondawo, gwowerezānga bulijo, aīnza okukuwonya eri e-
21 mpologoma? Danieri nālyoka agamba kabaka nti Ai kabaka, obēnga
22 omulamu emirembe gyona. [l] Katonda wānge yatumye malaikawe, [m] nāziba emimwa gyempologoma, nezitankola bubi: [n] kubanga mu masoge nalabika nga siriko kabi: era ne mu masogo, ai kabaka, si-
23 kolānga kabi. Kabaka nālyoka asanyuka nyo nyini, nālagira okuʼgyamu Danieri mu mpuku. Awo Danieri na'gyibwa mu mpuku, 'sō mpawo kabi kona akāmulabwako, kubanga yali yesize Katondawe.
24 Kabaka nālagira, nebaleta abasaja abo, abālōpa Danieri, nebabasūla mu mpuku eyempologoma, bo, [o] nabāna bābwe, ne bakazi bābwe: empologoma nezibainza, nezimenyamenya amagūmba gābwe gona, nga tebanatūka wansi dala mu mpuku.
25 Awo kabaka Dalio nālyoka awandikira abantu bona, amawānga nenimi, abatūla munsi zona: nti E-
26 mirembe gyeyongere gyemuli. Ntēka etēka, mu matwāle gona agobwakabaka bwānge abantu bakankanēnga batyēnga mu maso ga Katonda wa Danieri: kubanga oyo ye Katonda omulamu, era omunywēvu emirembe gyona, nobwakabakabwe bwe butalizikirizibwa nokufugakwe kulitūkira dala ku
27 nkomerero: awonya era alokola, era akola obubonero nebyamagero mu 'gulu ne munsi: eyawonya Danieri eri amānyi gempologoma.
28 Bwatyo Danieri oyo nālaba omukisa mu mirembe gya Dalio, ne mu mirembe gya [p] Kulo Omuperusi.

7 Mu mwāka ogwoluberyeberye gwa [a] Berusa'za kabaka Webabuloni Danieri nālōta ekirōto nomutwegwe byegwayolesebwa ku kitāndakye: nālyoka awandika ekirōto nāyātula ebigambo nga biga'tibwa wamu.
2 Danieri nāyogera nti Natunulira mwebyo byenayolesebwa ekiro, era laba, [b] empewo ezomu'gulu enya

Es. 1.19; 8.
1 Basek. 44, 48. ab. 5. 7; 3.2; 138.2. Zab. 95.6.
Dan. 1.6.
[i] Iu. 26.
[k] Dan. 3. 15.
[l] Dan. 3. 28.
[m] Beb. 11. 33.
[n] Dan. 2. 40.
[o] Es. 9. 10.
[p] Ezer. 1.1, 2; 4. 5; 6. 14; 10. 6.
[a] Dan. 5.1.
[b] Ez. 37. 9.

neziwamatuka ku nyanja enene.
3 Nensolo nya enene [c]neziva mu nya-
nja nezirinya, ezitafanana zo'ka
4 na zo'ka. [d]Eyoluberyeberye yali
ng'anga empologoma, era ngerina
[e]ebiwawātiro byempūngu: nentu-
nula okutūsa ebiwawātiro byayo
lwebyamānyibwa, neimusibwa o-
kuva kunsi, neīmirizibwa nebigere
bibiri ngomuntu, newebwa omuti-
5 ma gwomuntu. Era, laba, [f]ensolo
endala, eyokubiri, eyali [g]ng'anga
dubu, era yali egulumizibwa ku
lubirizi lumu, nembirizi satu zali
mu kamwa kayo amanyo nga gazi-
ku'te: nebagigamba bwebati nti
Golokoka, olye enyama enyingi.
6 Oluvanyuma lwebyo nentunula, era,
laba, endala, ng'engo, eyalina ebi-
wawātiro ebina ebyenyonyi ku ma-
bega gayo: era ensolo yalina [i]ne-
7 mitwe ena: newebwa okufuga. O-
luvanyuma lwebyo nentunula mwe-
byo byenayolesebwa ekiro, era, la-
ba, [k]ensolo eyokuna, eyentīsa era
eyobuīnza, era eyamānyi amangi
enyo: era yalina [l]amanyo amane-
ne agekyūma: yalya, nemenyamene-
nya, nesāmbirira ebyasigalawo ne-
bigere byayo: era teyafanana nge-
nsolo zona ezagisoka: era [m]yalina
8 amayembe kumi. Nakebera amaye-
mbe, era, laba, [n]newamera mu-
go e'jembe edala, etono, ne mu
maso galyo asatu ku mayembe ago-
luberyeberye negasimbulirwa dala:
era, laba, mu 'jembe eryo mwalimu
[o]amaso ngamaso gomuntu, [p]naka-
9 mwa akogera ebikulu. Nendaba
okutūsa [r]entebe lwezatekebwawo,
[s]nomuka'de eyakamala enaku enyi-
ngi nātūla: [t]ebyambalobye byali
bitukula ngomuzira, nenviri ezo-
kumutwegwe ngebyōya byendiga
ebirūngi: entebeye yali nimi za mu-
liro, ne [u]banamuziga bayo muliro
10 ogwāka. Omu'ga gwomuliro negu-
tirīka negufuluma mu masoge:
[w]enkumi olukumi bāmuwereza, no-
bukumi akakumi bāimirira mu ma-
soge: [y]omusāngo negubawo, [z]ebi-
11 tabo nebyānjulizibwa. Nentunula
mu biro ebyo olwe'dobozi eryebi-
gambo ebikulu e'jembe byeryayo-
gera: nentunula [a]okutūsa ensolo
lweya'tibwa, nomubiri gwayo negu-
zikirizibwa, newebwayo okwōke-
12 bwa omuliro. Nensolo endala oku-
fuga kwazo nekuzi'gyibwako: na-
ye obulamu bwazo nebwongerwako
13 e'bānga nekisēra. Nendaba mwe-
byo byenayolesebwa ekiro, era, la-
ba, newa'ja omu eyafanana [b]ngo-
mwāna womuntu nebire ebyomu-
'gulu, na'jira dala eri [c]omuka'de
eyakamala enaku enyingi, nebamu-
14 sembeza mu masoge. [d]Nāwebwa
okufuga, nekitībwa, nobwakabaka,

[e]abantu bona, amawānga, nenimi,
bamuwerezēnga: [f]okufugakwe kwe
kufuga okwemirembe gyona okuta-
li'gwāwo, nobwakabakabwe bwe
butalizikirizibwa.
15 Nānge Danieri, omwoyo gwānge
negunakuwala wakati mu mubiri
gwānge, nebyo omutwe gwānge
byegwayolesebwa nebineralikiriza.
16 Nensemberera [g]omu kwabo abāli
baīmiri'de okumpi, ne'mubūza a-
mazima gebyo byona. Awo nām-
būlira, nāntegēza amakulu ge-
17 byo. Ensolo ezo enene, ezali enya,
be bakabaka abana, abaliva munsi.
18 Naye abatukuvu Boyo Ali wa'gulu
enyo [i]baliwebwa obwakabaka, era
balirya obwakabaka emirembe ne-
mirembe, era nokutūsa emirembe
19 gyona. Nendyoka njagala okuma-
nya amazima gensolo eyokuna, e-
tafanana ngezo zona, eyentīsa enyi-
ngi, amanyo gayo ga kyūma, ne-
njala zayo za kikomo: eyalya, ne-
menyamenya, nesāmbirira ebyasi-
20 galawo nebigere byayo: nagama-
yembe ekumi agāli ku mutwe gwa-
yo, [k]ne'dala eryamera, asatu nega-
gwa mu maso galyo: lye 'jembe
eryo eryalina amaso, nakamwa a-
kayogera ebikulu, obukanu bwalyo
21 bwasinga obugumu ga'nago. Ne-
ntunula, e'jembe eryo [l]nerirwāna
22 nabatukuvu, neribasinga: okutūsa
omuka'de eyakamala enaku enyingi
lweya'ja, omusāngo negubasalirwa
abatukuvu Boyo Ali wa'gulu enyo;
ebiro nebitūka abatukuvu nebalya
23 obwakabaka. Nāyogera bwati nti
Ensolo eyokuna eriba bwakabaka
obwokuna munsi, obutalifanana
ngobwakabaka bwona, era obulirya
ensi zona, era obulizisāmbirira, era
24 obulizimenyamenya. Namayembe
ago ekumi, mu bwakabaka obwo
muliva bakabaka kumi abaligoloko-
ka: nomulala aliba'dirira aligolo-
koka: naye talifanana ngaboluber-
yeberye, naye ali'gyawo bakabaka
25 basatu. Era [m]alyogera ebigambo
ebibi eri Oyo Ali wa'gulu enyo, era
aliteganya abatukuvu Boyo Ali wa-
'gulu enyo: era alirowōza okuwa-
nyisa ebisēra namatēka: era biri-
webwayo mu mukonogwe [n]okutūsa
ekisēra nebisēra nekitūndu kyeki-
26 sēra lwebiri'gwawo. Naye omusā-
ngo gulibawo, era balimu'gyako o-
kufugakwe, okukumalawo nokuku-
27 zikiriza okutūsa enkomerero. No-
bwakabaka nokufuga nobukulu o-
bwobwakabaka obuli wansi we'gu-
lu lyona, abantu ababatukuvu Bo-
yo Ali wa'gulu enyo balibiwebwa:
obwakabakabwe bwe bwakabaka o-
butali'gwāwo, namatwāle gona ga-
28 limuwereza galimuwulira. Ekiga-
mbo ekyo wekikoma wano. Nānge

[c] Kub. 13. 1.
[d] Kub. 13. 2.
[e] Ma. 28. 49.
[f] Dan. 2. 39.
[g] Kub. 13. 2.
[i] Dan. 8. 8, 22; 11. 3, 4.
[k] Dan. 2. 40.
[l] Dan. 2. 41.
[m] Kub. 13. 1; 17. 12.
[n] nyi. 20, 21, 24. Dan. 8. 9.
[o] Kub. 9. 7.
[p] Kub. 13. 5, 6.
[r] Kub. 4. 2; 20. 4.
[s] Zab. 90. 2.
[t] Kub. 1. 14.
[u] Ez. 1. 15, 16.
[w] Kub. 5. 11.
[y] Kub. 11. 18; 20. 4.
[z] Kub. 20. 12.
[a] Kub. 19. 20; 20. 10.
[b] Yok. 5. 25–27.
[c] nyi. 9, 22.
[d] Zab. 2. 6, 8; 8. 6; 110. 1, 2. Mat. 28. 18.
[e] Dan. 3. 4.
[f] Kub. 11. 15; 22. 5.
[g] lu. 10.
[i] Mat. 25. 34. Kub. 20. 4; 22. 5.
[k] lu. 8.
[l] Dan. 8. 12, 24; 11. 28. Kub. 11. 7.
[m] Dan. 8. 24, 25; 11. 36.
[n] Dan. 12. 7.

Danieri, ebirowozo byānge byaneralikiriza nyo, namaso gānge negawanyisibwa gyendi: naye nenzi'sā ekigambo ekyo mu mutima gwānge.

8 Mu mwāka ogwokusatu mu mirembe gya [a]Berusa'za kabaka okwolesebwa nekundabikira, 'nze Danieri, oku'dirira okwo [b]okwasoka o-
2 kundabikira. Nendaba mwebyo ebyanjolesebwa: nekiba bwekiti; bwenalaba nali mu [c]Susani eriyumba, eriri mu saza Eramu: nendaba mwebyo ebyanjolesebwa, era
3 nali ku m'ga Ulai. Nendyoka nyimusa amaso gānge, nendaba, era, laba, endiga ensaja eyalina amayembe abiri neīmirira ku ma'bali gomu'ga: namayembe ago abiri gāli mawānvu: naye erimu lyasinga li-'nalyo, era eryasinga lye lya'dirira
4 okumera. Nendaba endiga ensaja [d]ngesindika eri ebugwanjuba, neri obukika obwa kono, neri obukika obwadyo: 'sō mpawo nsolo ezaīnza okuīmirira mu maso gayo, 'sōnga mpawo eyaīnza okuwonya mu mukono gwayo: naye [e]yakolānga nga bweyayagalānga, neyegulumi-
5 za. Bwenali nkebera, laba embuzi ensaja neva ebugwanjuba ne'ja ngeita kungulu kunsi yona, netetūka ku 'taka: era embuzi yalina e-'jembe eryalabika enyo wakati wa-
6 maso gayo. Ne'jira endiga ensaja eyalina amayembe abiri, gyenalaba ngeīmiri'de ku ma'bali gomu'ga, negifubutukira amānyi gayo nga
7 gagiralusi'za. Nengiraba ngesembere'de endiga ensaja, [f]negisunguwalira, nekuba endiga ensaja, nemenya amayembe gayo abiri: 'sō nendiga ensaja teyalimu mānyi okuīmirira mu maso gayo: naye negime'ga wansi, negisāmbirira, 'sōnga mpawo eyaīnza okuwonya endiga ensaja mu mukono gwayo.
8 Embuzi ensaja neyegulumiza nyo: era bweyali eyamānyi, e'jembe ekulu neriryoka limenyeka: ne mu kifo kyalyo nemumera [g]ana agālabika enyo agātunulira empewo e-
9 nya ezomu'gulu. Ne mu limu mwago nemuva [i]e'jembe etono, eryafūka edene enyo, eri obukika obwadyo, neri obuvanjuba, neri
10 (ensi) eyekitībwa. Nerifūka edene, nokutūka eri e'gye eryomu'gulu: nebyomu'gye ebimu nemunyenye ezimu neribisūla wansi, neribisā-
11 mbirira. Wewawo, lyekuza lyo'ka, era nokutūka eri omukulu we'gye: [k]nerimu'gyako (ekiwebwayo ekyōkebwa) ekyenaku zona, nekifo e-
12 kyawatukuvuwe nekisūlibwa. Ne-'gye neriwebwayo eri eryo awamu ne [l](kiwebwayo ekyōkebwa) ekyenaku zona olwokwōnōna: nerisūla

Dan. 5. 1.
Dan. 7. 1.
Nek. 1. 1.
Dan. 11. 40.
Dan. 11. 3.
Dan. 11. 1.
Dan. 7. 3; 11. 4.
Dan. 7. 8.
Dan. 11. 31; 12. 11.
Kuv. 29. 38.

amazima wansi: nerikola (nga bwe-
13 ryagala) neriraba omukisa. Nendyoka mpulira omutukuvu ngayogera: nomutukuvu omulala nāgamba oyo eyali ayoge'de, nti Ebikwolesebwa ebyoku (kiwebwayo ekyōkebwa) ekyenaku zona biritūsa wa okubawo, nokwōnōna okuzisa, okuwayo awatukuvu era ne'gye
14 okusāmbirirwa nebigere? Nāng'amba nti Biritūsa amakya namawungēra enkumi biri mu bisatu: awatukuvu newalyoka walongōsebwa.
15 Awo, 'nze, ye 'nze Danieri, bwenamala okulaba ebyanjolesebwa ebyo, nendyoka 'nonya okubitegēra: era, laba, newaīmirira mu maso gānge ekifananyi ngekyomuntu.
16 Nempulira e'dobozi lyomuntu wakati (wemitala womu'ga) Ulai, eryakōwola, nerigamba nti [m]Gabulieri, tegēza omusaja oyo ebimwo-
17 lesebwa. Awo nāsembera wenali nyīmiri'de: era bweya'ja, nentya, nenvūnama amaso gānge: naye nāng'amba nti Tegēra, 'gwe omwāna womuntu: kubanga ebyolesebwa bya kisēra kya nkomerero.
18 Awo, bweyali ayogera nānge, ninebaka otulo tungi nga nvūnama amaso gānge: naye nānkomako,
19 nānyīmiriza. Nāyogera nti Laba, nākutegēza ebiribawo mu kisēra ekyenkomerero ekyokunyīgiramu: kubanga bya kisēra kya nkomerero
20 ekyatekebwawo. Endiga ensaja gyolabye eba'de namayembe abiri, be bakabaka Abobumedi Nobupe-
21 rusi. Nembuzi ensaja eyekiku'zi ye kabaka Webuyonani: ne'jembe edene eriri wakati wamaso gayo
22 [n]ye kabaka owoluberyeberye. Neryo erimenyese ne mu kifo kyalyo nemuīmirira ana, obwakabaka buna buliva mu 'gwānga, buliīmiriira, na-
23 ye nga tebulina buīnza bwoyo. Ne mu kisēra ekyenkomerero ekyobwakabaka bwābwe, abōnōnyi nga batūkiri'de, kabaka owamaso amakāmbwe, era ategēra ebigambo e-
24 byekyāma, aliīmirira. Nobuīnzabwe buliba bungi, naye [o]si lwa buīnzabwe ye: era alizikiriza kitalo, era aliraba omukisa, era alikola (byalyagala): era alizikiriza abamānyi
25 nabantu abatukuvu. Era olwamagezige alyēza enkwe mu mukonogwe: era alyegulumiza mu mutimagwe, era alizikiriza bangi nga balowōza nga mirembe: era aliīmirira okulwānyisa omulāngira wabalāngira: naye alimenyeka awa-
26 tali ngalo. Era ebikwolesebwa ebyamakya namawungēra ebibūli-'dwa bya mazima: naye 'gwe [p]bi-'ka ku bikwolesebwa: kubanga bya
27 naku eziri ewala. Nānge Danieri nenziri'ka, nendwāla enaku si nyi-

[m] Dan. 9. 21. Luk. 1. 19, 26.
[n] Dan. 11. 3.
[o] Kub. 17. 17.
[p] Dan. 12. 4.

ngi; nendyoka ngolokoka, [r] nenkola emirimu gya kabaka: ninewunya ebyanjolesebwa, naye mpawo eyabitegēra.

9 [a] Mu mwāka ogwoluberyeberye gwa [b] Dalio omwāna wa Akasuero, oweza'de Eryabamedi, eyalya
2 obwakabaka Obwabakaludaya: mu mwāka ogwoluberyeberye mu mirembegye 'nze Danieri ebitabo nebintegēza omuwendo gwemyāka, [c] Yeremiya na'bi gyeya'jirwako ekigambo kya Mukama, okutūkiriza Yerusalemi okuzika, gye myāka
3 ensānvu. Nenteka amaso gānge eri Mukama Katonda, okunonya nga nsaba era nga negairira, nga nsiba enjala era nga nyambala
4 ebibukutu ne'vu. [d] Nensaba Mukama Katonda wānge, nenjātula, nenjogera nti Ai Mukama, Katonda omukulu era owentīsa, atūkiriza endagāno nokusāsira eri abo abamwagala nebakwata amatēkage:
5 twayōnōna, era twakola ebyobubambavu, nebyobubi, era twajēma, nga tukyāma okuleka ebiragirobyo
6 nemisāngogyo: [e] 'sō tetwawulira ba'dubo bana'bi, abāgambirānga mu linyalyo bakabaka ba'fe, abalāngira ba'fe, ne bajaja ba'fe, naba-
7 ntu bona abomunsi. Ai Mukama, obutūkirivu bwe bubwo, naye 'fe amaso okukwatibwa ensonyi kwe kwa'fe, nga lero: abantu abomu Yuda, nabatūla mu Yerusalemi, ne Isiraeri yena, abali okumpi, nabo abali ewala, munsi zona gyewabagobera, olwokwōnōna kwebāyōnō-
8 na 'gwe. Ai Mukama, amaso okukwatibwa ensonyi kwe kwa'fe, basekabaka ba'fe, abalāngira ba'fe, ne bajaja ba'fe, kubanga twayōnō-
9 na 'gwe. [f] Mukama Katonda wa'fe yalina okusāsira [g] nokusonyiwa:
10 kubanga twamujēmera: 'sō tetwawulira 'dobozi lya Mukama Katonda wa'fe, okutambulira mu matēkage, geya'sā mu maso ga'fe aba-
11 'dube bana'bi. Wewawo, [i] Isiraeri yena asobe'za amatēkago, nga bekolobya, baleme okuwulira e'doboziryo: okukolimirwa kyekwava kutufukirwako, nekirāiro [k] ekyawandikibwa mu matēka ga Musa [l] omu'du wa Katonda: kubanga twa-
12 mwōnōna. Naye yanywēza ebigambobye, byeyayogera ku'fe, era ne ku [m] balamuzi ba'fe abātulamulānga, [n] bweyatuletera obubi obunene: kubanga wansi we'gulu lyona tekikolebwānga nga bwekyakole-
13 bwa ku Yerusalemi. Nga bwekyawandikibwa mu matēka ga Musa, bwebutyo obubi obwo bwona bwatu'jako: era naye tetunasaba kisa kya Mukama Katonda wa'fe, tuleke ebikolwa bya'fe ebitali bya butūkirivu, era tubēre namagezi mu
14 mazimago. [o] Mukama kyeyava atunulira obubi, nābutuletako: kubanga Mukama Katonda wa'fe mutūkirivu mu bikolwabye byona byakola, na'fe tetwawulira 'doboziryе.
15 Ne kakano, ai Mukama Katonda wa'fe, eya'gya abantubo munsi Yemisiri nomukono ogwamānyi, era eyefunira ekitibwa, nga lero: twa-
16 yōnōna, twakola bubi. Ai Mukama, [p] ngobutūkirivubwo bwona bwebuli, obusūngubwo nobukāmbwe bwekolobye buve ku kibugakyo Yerusalemi, [r] olusozirwo olutukuvu: kubanga olwokwōnōna kwa'fe nolwobutali butūkirivu bwa bajaja ba'fe, [s] Yerusalemi nabantubo bafūse ekivume eri abo bona
17 abatwetōlōla. Kale kakano, ai Katonda wa'fe, wulira okusaba kwomu'duwo, nokwegairirakwe, era [t] oyākize amasogo awatukuvuwo
18 awazika, kubwa Mukama. Ai Katonda wānge, tega okutukwo, owulire: ozibule amasogo, otunulire ebya'fe ebyazika, nekibuga ekitūmibwa erinyalyo: kubanga tetuleta kwegairira kwa'fe mu masogo olwobutūkirivu bwa'fe, wabula o-
19 lwokusāsirakwo okungi. Ai Mukama, wulira: ai Mukama, sonyiwa: ai Mukama, wulira okole: [u] tolwāwo: [w] kububwo we'ka, ai Katonda wānge, kubanga ekibugakyo nabantubo batūmibwa erinyalyo.
20 Awo bwenali njogera, era nga nsaba, era nga njātula okwōnōna kwānge nokwōnōna kwabantu bānge Isiraeri, era nga ndeta okwegairira kwānge mu maso ga Mukama Katonda wānge olwolusozi olu-
21 tukuvu olwa Katonda wānge: wewawo, bwenali njogera mu kusaba, omusaja [y] Gabulieri, gwenalaba mwebyo byenayolesebwa oluberyeberye, nābūsibwa mangu, [z] nānkomako nga [a] mu kisēra ekya sadaka
22 eyakawungēzi. Nānjigiriza, nāyogera nānge, nāgamba nti 'Gwe Danieri, kakano nfulumye okukugezi-
23 waza mu kutegēra. Bwewasoka okwegairira, ekiragiro nekifuluma, nānge nzi'ze okukubūlira: kubanga oli mwāgalwa nyo: kale lowōza ekigambo ekyo, otegēre byewayole-
24 sebwa. Sabiti ensānvu ziragi'dwa abantubo nekibugakyo ekitukuvu, okukomya okwōnōna, nokumalawo okusobya, nokutabaganya olwobutali butūkirivu, [b] nokuingiza obutūkirivu obutali'gwāwo, noku'sā akabonero kwebyo ebyayolesebwa ne kwebyo ebyalagulwa, nokufuka amafuta kwoyo asinga obutukuvu.
25 Kale 'manya otegērere dala nga ka-

[r] Dan. 6. 2, 3.
[a] Dan. 11. 1.
[b] Dan. 5. 31.
[c] Yer. 25. 12.
[d] Ezer. 10. 1. Nek. 1. 6.
[e] 2 Byom. 36. 15, 16.
[f] Nek. 9. 17.
[g] Zab. 130. 4.
[i] Is. 1. 4–6. Yer. 8. 5, 10.
[k] Lev. 26. 14 neb. Ma. 27. 15 neb; 28. 15 neb; 29, 20, 27 neb.
[l] 1 Byom. 6. 49. 2 Byom. 24. 9. Nek. 10. 29.
[m] 2 Basek. 23. 22.
[n] Yer. 39. 16.
[o] Yer. 31. 28; 44. 27.
[p] 1 Sam. 12. 7. Zab. 31. 1; 71. 2.
[r] Iu. 20. Zek. 8. 3.
[s] Kung. 2. 15, 16.
[t] Kubal. 6. 25.
[u] Zab. 40. 17; 70. 5.
[w] Zab. 79. 9, 10; 102. 15, 16.
[y] Dan. 8. 16.
[z] Dan. 8. 18.
[a] 1 Basek. 18. 36.
[b] Is. 53. 11.

soka ekiragiro kifuluma oku'zayo
nokuzimba Yerusalemi okutūsa
kwoyo [c] afukibwako amafuta, omu-
lāngira, walibawo sabiti musānvu:
era walibawo sabiti nkāga mu biri,
nekizimbibwa nate, nolugūdo nolu-
salosalo, newakuba'de mu biro e-
26 byokutegana. Era sabiti nkāga mu
biri bweziri'gwā, [d] oyo afukibwako
amafuta nālyoka azikirizibwa, 'sō
taliba na kintu: nabantu abomulā-
ngira ali'ja balizikiriza ekibuga na-
watukuvu: nenkomereroye eriba
namataba, nokutūsa enkomerero
walibawo entalo: okuzisa kwalagi-
27 rwa. Era aliragāna endagāno e-
nywēvu nabangi okumala sabiti
emu: ne mu kitūndu ekya sabiti
alikomya sadaka nekitone: ne ku
kiwawātiro [e] ekyebyemizizo (kuli-
'jirako) oyo alizisa; [f] nokutūsa byo-
na okutūkirizibwa, okwo kwe kwa-
lagirwa, (obusūngu) bulifukibwa
kwoyo azisa.

10 Mu mwāka ogwokusatu ogwa
Kulo kabaka Webuperusi ekiga-
mbo kyabi'kulirwa Danieri, [a] eya-
tūmibwa erinya Berutesa'za; neki-
gambo kyali kya mazima, ze ntalo
enene: nātegēra ekigambo, nātegē-
2 ra byeyayolesebwa. Mu naku ezo
'nze Danieri namala sabiti satu
3 enāmba nga ndi mu lūmbe. Salyā-
nga ku 'mere enūngi, 'sō nenyama
newakuba'de omwenge tebyaingirā-
nga mu kamwa kānge, [b] 'sō sasābā-
nga mafuta, ne'malira dala sabiti
4 satu enāmba. Ne ku lunaku olwa-
biri munya olwomwezi ogwolube-
ryeberye, bwenali ku ma'bali gomu-
5 'ga omunene, ye [c] Ki'dekeri, nenyi-
musa amaso gānge, nentunula, era
laba, omusaja [d] ayamba'de bafuta,
[e] nga yesibye ekiwatokye ne zābu
6 enūngi eya Ufazi: era nomubiri-
gwe gwali [f] nga berulo, nobwenyi-
bwe [g] ngokumyānsa bwekufanana,
namasoge ngetabāza zomuliro, ne-
mikonogye nebigerebye byali nge-
kikomo ekizigule ebala, [h] ne'dobozi
lyebigambobye nge'dobozi eryeki-
7 bīna ekinene. Nānge Danieri na-
laba byenayolesebwa 'nze 'nze'ka:
kubanga abantu abāli nānge tebā-
laba byenayolesebwa: naye okuka-
nkana okunene nekuba'gwako, ne-
8 ba'duka okwekweka. Awo 'nze ne-
nsigala omu, nendaba ebigambo
ebyo ebikulu byenayolesebwa, 'sō
nemutasigala mu'nze mānyi gona:
kubanga obulūngi bwānge nebufūka
obuvūndu mu'nze, nesiba na mānyi
9 nate. Era naye nempulira e'dobo-
zi eryebigambobye: era bwenawu-
lira e'dobozi eryebigambobye, [k] na-
li nebase otulo tungi nga nvūnamye
amaso gānge, amaso gānge nga ga-
10 tunulira e'taka. Era, laba, omu-
kono negunkwatako, negunfukami-
za mavivi gānge ne bibatu byengalo
11 zānge. Nāng'amba nti 'Gwe Dani-
eri, 'gwe omusaja omwāgalwa enyo,
tegēra ebigambo byenkugamba, we-
simbe: kubanga eri 'gwe gyentu-
mibwa kakano: era bweyamala o-
kung'amba ekigambo ekyo, nenyī-
12 mirira nga nkankana. Nālyoka a-
ng'amba nti [l] Totya, Danieri: ku-
banga [m] okuva ku lunaku lwewaso-
kerako okutekateka omutimagwo
okutegēra, nokwewōmbeka mu
maso ga Katondawo, ebigambobyo
byawulirwa: nānge nzi'ze olwebi-
13 gambobyo. Naye omulāngira owo-
bwakabaka Obwebuperusi nānziiza
enaku abiri mu lumu: naye, laba,
[n] Mikaeri, omu ku balāngira abaku-
lu, na'ja okumbēra: nembēra eyo
wamu ne bakabaka Abebuperusi.
14 Kakano nzi'ze okukutegēza ebiriba
ku bantubo [o] mu naku ezenkomere-
ro: [p] kubanga byewayolesebwa bya
15 naku ezikyali ewala nate. Era
bweyamala okung'amba ngebiga-
mbo ebyo, nenkutama amaso gānge,
16 nensirika. Era, laba, [q] eyafanana
ngabāna babantu [s] nākoma ku mi-
mwa gyānge: nendyoka njasama
akamwa kānge, nenjogera, neng'a-
mba oyo anyimiri'de mu maso gā-
nge nti Ai mukama wānge, olwebyo
byenayolesebwa enaku zānge nezi-
nziramu, nesiba na mānyi nate.
17 Kubanga omu'du wa mukama wā-
nge ono ainza atya okwogera ne
mukama wānge ono? kubanga 'nze,
amangwāgo nemutasigala mu'nze
mānyi gona, 'sō nomu'ka gwona
18 negutabēra nate mu'nze. Eyali
ngekifananyi kyomuntu nālyoka a-
nkomako nate, oyo nāmpa amānyi.
19 Nāyogera nti 'Gwe omusaja omwā-
galwa enyo, totya: emirembe gibē-
re gyoli, [t] bēra namānyi, wewawo,
bēra namānyi. Awo bweyayogera
nānge, nempebwa amānyi, nenjo-
gera nti Mukama wānge ayogere:
20 kubanga ompa'de amānyi. Nālyo-
ka ayogera nti Omanyi kyenvu'de
nji'ja gyoli? ne kakano na'dayo
okulwāna nomulāngira Owebupe-
rusi: era bwendivayo, laba, omu-
21 lāngira [u] Owebuyonani ali'ja. Na-
ye nākubūlira ebyawandikibwa mu
byawandikibwa ebyamazima: 'sō
siwali ali ku lui lwānge okulwānyi-
sa abo, wabula Mikaeri, omulāngi-
11 ra wa'mwe. Nānge, [a] mu mwāka
ogwoluberyeberye ogwa Dalio
Omumedi, naimirira okumunywēza
nokumuwa amānyi.
2 Ne kakano nākulaga amazima.
Laba, waliimirira nate bakabaka
abasatu mu Buperusi: nowokuna
yalisingira dala nyo bona obuga'ga:

Yok. 1. 41; 4. 25.
[d] Ma'k. 9. 2. Luk. 24. 26, 46.
[e] Mat. 24. 15. Ma'k. 13. 14. Luk. 21. 24.
[a] Dan. 1. 7.
[b] Am. 6. 6. Mat. 6. 17.
Lub. 2. 14.
[c] Ez. 9. 2. Kub. 1. 3, 15; 15. 4.
[d] Ez. 1. 16.
[e] Ez. 1. 14. Kub. 1. 16.
[f] Kub. 19. 4.
[g] Dan. 8. 21.
[h] Kub. 1. 17.
[i] Ma. 31. 7, 23.
[k] Dan. 8. 21.
[a] Dan. 9. 1.
[l] Kub. 1. 17.
[m] Dan. 9. 3, 4, 22, 23.
[n] Dan. 12. 1. Yud. 9. Kub. 12. 7.
[o] Dan. 2. 28.
[p] Iu. 1. Dan. 8. 26.
[q] Dan. 8. 15.
[s] Is. 6. 7.
[u] Dan. 8. 21.

[b] Dan. 8. 21.
[c] Dan. 7. 6; 8. 5, 21.
[d] Dan. 8. 8, 22.

era bwalifūka owamānyi olwobuga-
'gabwe, alikubiriza bona okulwāna
3 nobwakabaka [b] Obwebuyonani. Ne
[c] kabaka owamānyi aliimirira, ali-
fuga nobuīnza obungi, era alikola
4 bwalyagala. Era bwaliimirira, [d] o-
bwakabakabwe: bulimenyeka, era
bulyāwulibwamu eri empewo enya
ezomu'gulu: naye tebuligabirwa
za'derye, 'sō tebuliba ngokufuga-
kwe kweyafuga: kubanga obwaka-
bakabwe bulisimbulwa, bulisimbu-
5 lirwa abalala awali abo. Ne ka-
baka wobukika obwadyo aliba na-
mānyi, era omu ku bakulube: noyo
aliba namānyi okumusinga, alifu-
ga: okufugakwe kuliba okufuga
6 okunene. Emyāka bwegirimala
okuitako balyega'ta wamu: nomu-
wala wa kabaka wobukika obwadyo
ali'ja eri kabaka wobukika obwa
kono okulagāna: naye omuwala
taliba na mānyi ga mukonogwe:
'sō noyo taliimirira newakuba'de
omukonogwe: naye omuwala ali-
webwayo, nabo abāmuleta, noyo
eyamuzāla, noyo eyamuwa amānyi
7 mu biro ebyo. Naye mu mwāna
owomubikolobye muliva omu aliī-
mirira mu kifokye, ali'ja eri e'gye,
era aliingira mu kigo kya kabaka
wobukika obwa kono, alibalūmba,
8 era aliwāngula; era ne bakatonda
bābwe, nebifananyi byābwe ebisā-
nūse, nebintu byābwe ebirūngi e-
bya feza nebya zābu, alibinyaga
alibitwāla mu Misiri: era alimala
emyāka egimu ngaleka kabaka wo-
9 bukika obwa kono. Era ali'ja mu
matwāle ga kabaka wobukika obwa-
10 dyo, naye ali'dayo munsiye. Na-
bānabe balirwāna, era balikung-
'anya ekibīna ekinene, e'gye eringi,
eririitirira, eriryanjāla, eririguka:
era balikomawo, balirwāna, oku-
11 tūka awali ekigokye. Ne kabaka
wobukika obwadyo alisunguwala,
alivayo, alirwāna naye, kabaka wo-
bukika obwa kono: era aligaba eki-
bīna ekinene, nekibīna kiriwebwa-
12 yo mu mukonogwe. Nekibīna ki-
ryegulumiza, nomutimagwe gulye-
imusa: era alime'ga obukumi (obu-
13 ngi), naye taliwāngula. Ne kabaka
wobukika obwa kono alikomawo,
era aligaba ekibīna ekisinga ekyo-
luberyeberye: era ali'ja ebisēra
bwebii i'gwāko, gye myāka, ngalina
14 e'gye edene nebintu ebingi. Ne
mu biro ebyo walibawo abangi a-
baliimirira okulwāna ne kabaka
wobukika obwadyo: era nabāna
babo abalina e'tima mu bantubo
balyegolokosa okunywēza ebikwo-
15 lesebwa: naye baligwa. Awo ka-
baka wobukika obwa kono ali'ja,
alikuba olusozi, alirya ekibuga
ekiriko ebigo ebingi: nemikono
egyobukika obwadyo tegiribasobo-
la, newakuba'de abantube abalō-
nde, 'sō tewaliba mānyi gona oku-
16 basobola. Naye oyo a'ja okumu-
lūmba alikola nga bwayagala ye,
'sō tewaliba aimirira mu masoge:
era aliimirira munsi eyekitibwa,
ne mu mukonogwe mulibamu oku-
17 zikiriza. Awo alikyūsa amasoge
oku'ja namānyi agobwakabakabwe
bwona, nabamazima nga bali wamu
naye: era alikola (byalyagala):
era alimuwa omuwala wabakazi,
okumwōnōna: naye taliimirira, 'sō
18 talimubēra ye. Oluvanyuma lwe-
byo alikyūsa amasoge awali ebizī-
nga, aliryako bingi: naye omukulu
alikomya ekivume oyo kyeyaleta:
era naye alimu'dizayo ekivumekye.
19 Nālyoka akyūsa amasoge awali ebi-
go ebyomunsiye ye: naye alyesi-
20 tala. aligwa, 'sō talirabika. Ne-
walyoka waimirira mu kifokye omu
aliisa omusolōza mu kitibwa ekyo-
bwakabaka: naye mu naku si nyi-
ngi alizikirizibwa, si mu busūngu,
21 newakuba'de mu ntalo. Ne mu
kifokye muliimirira omuntu anyō-
mebwa, gwebatawānga kitibwa kya
bwakabaka: naye ali'ja mu biro
ebyemirembe, era aliwebwa obwa-
22 kabaka olwokwegōnza. Era nemi-
kono gyamataba bali'gyirwawo da-
la mu masoge, era balimenyeka:
wewawo, era nomukulu wendagā-
23 no. Era nga bamaze okulagāna
naye alikola ebyobukūsa: kuba-
nga alirinya, era alifūka owamā-
24 nyi, ngalina abantu si bangi. Mu
biro ebyemirembe ali'jira nebifo
ebisinga obugimu ebyomusaza: era
alikola bajajabe byebatākolānga,
newakuba'de bajaja ba bajajabe:
alibagabira omwāndu nomunyago
nobuga'ga: wewawo, alisalira e-
nkweze ebigo, okumala ekisēra.
25 Era alisasamaza obuīnzabwe no-
buzirabwe okulwānyisa kabaka wo-
bukika obwadyo ne'gye eringi: ne
kabaka wobukika obwadyo alirwā-
na entalo ne'gye eringi enyo, erya-
mānyi amangi: naye taliimirira,
26 kubanga balimusalira enkwe. We-
wawo, abālya ku 'mereye be bali-
muzikiriza, ne'gyerye liryanjāla:
era bangi abaligwa nga ba'tibwa.
27 Ne bakabaka abo bōmbi emitima
gyābwe giriba gya kukola bubi, era
balyōgera ebyobulimba (nga batu-
'de) ku meza emu: naye tebiriraba
mukisa: kubanga enkomerero eri-
28 tūka mu biro ebyalagirwa era. Nā-
lyoka a'dayo munsiye nobuga'ga
obungi: nomutimagwe gulikyāwa
endagāno entukuvu: era alikola
(byalyagala), nālyoka a'dayo munsi-
29 ye. Mu biro ebyalagirwa ali'dayo,
aligenda mu bukika obwadyo: naye

mu biro ebyoluvanyuma tekiriba
nga bwekyali mu biro ebyoluberye-
30 berye. Kubanga ebyōmbo Ebyeki-
'timu biri'ja okumulūmba: kyaliva
anakuwala, ali'dayo, alisunguwaliра endagāno entukuvu, alikola (byalyagala): ali'dirayo dala, alirowōza abo abaleka endagāno entukuvu.
31 Era emikono giriimirira ku luirwe, era baligwagwawaza awatukuvu, kye kigo, era [e] bali'gyawo ekiwebwayo ekyōkebwa ekyenaku zona, [f] baliimiriza ekyomuzizo ekizikiriza.
32 Nabo abalikola obubi nga baleka endagāno alibakyāmyakyāmya nokwegōnza: naye abantu abamanyi Katonda wābwe baliba namānyi,
33 balikola (ebyobuzira). Nabo abalina amagezi mu bantu baliigiriza bangi: naye ekitala nomuliro, okusibibwa nokunyagibwa, biribagwisa
34 enaku (nyingi). Awo bwebaligwa, balibērwa nokubērwa okutono: naye bangi abalyega'ta nabo nokwe-
35 gōnza. Nabamu kwabo abalina amagezi baligwa, [g] okubawōmya, nokubalongōsa, nokubatukuza, okutūsa ku kisēra ekyenkomerero: kubanga kya kisēra ekyalagirwa
36 ekitanatūka. Ne kabaka alikola nga bwalyagala: era [i] alyegulumiza, alyekuza okusinga katonda yena, era alyogera ebyekitalo ku [k] Katonda wa bakatonda: era aliraba omukisa okutūsa obusūngu lwebulitūkirira: kubanga ebyatē-
37 sebwa birikolebwa. 'Sō talirowōza bakatonda ba bajajabe, newakuba'de abakazi kyebagala, 'sō talirowōza katonda yena: kubanga
38 alyekuza okusinga bona. Naye mu kifokye aliwa ekitībwa katonda webigo: era katonda bajajabe gwebatāmanya alimuwa ekitībwa ne zābu, ne feza, namainja agomuwendo
39 omungi, nebintu ebisanyusa. Era aliinza ebigo ebyamānyi amangi katonda omugenyi ngamubēra: buli alimu'kiriza alimwongerako ekitībwa: era alibawa okufuga bangi, era aligaba ensi olwomuwendo.
40 Ne mu kisēra ekyenkomerero kabaka wobukika obwadyo alimusindika: ne kabaka wobukika obwa kono ali'ja okumulūmba [l] nga kibuyaga, ngalina amagāli, nabebagala embalāsi, nebyōmbo ebingi: era aliingira mu matwāle, alyanjā-
41 la, aliguka. Era aliingira ne munsi eyekitībwa, (namatwāle) mangi agalisūlibwa: naye bano baliwonyezebwa mu mukonogwe, [m] Edomu, ne Moabu, nabakulu abomubā-
42 na ba Amoni. Era aligolola omukonogwe ne ku matwāle: nensi
43 Yemisiri teriwona. Naye aliinza ebintu ebitereke ebya zābu nebya feza, nebintu byona ebyomuwendo omungi ebyomu Misiri: Nabalibya
44 Nabaesiyopya balimugoberera. Naye ebigambo ebiriva mu buvanjuba ne mu bukika obwa kono birimweralikiriza: era alivayo nga yejūmu'de nyo okuzikiriza nokumalira-
45 wo dala abangi. Era alisimba ewema zeriyumbalye wakati [n] wenyanja [o] nolusozi olwekitībwa olutukuvu: era naye ali'ja ku nkomereroye, 'sō tewaliba amubēra.

12 Era mu biro ebyo [a] Mikaeri aliimirira, omulāngira omukulu aimiririra abāna babantubo: era waliba ekisēra ekyokunakuwaliramu, [b] ekitabāngawo kasoka wabawo e'gwānga okutūsa ku biro ebyo: era mu biro ebyo abantubo baliwonyezebwa, buli alirabika nga [c] ya-
2 wandikibwa mu kitabo. Era bangi kwabo abebaka mu nfūfu eyokunsi balizukuka, [d] abamu eri obulamu obuta'gwāwo, nabamu eri ensonyi
3 nokunyōmebwa okuta'gwāwo. Nabo abalina amagezi [e] balyākayākana ngokumasamasa okwomu'bānga: nabo abakyūsa abangi eri obutūkirivu ngemunyenye emire-
4 mbe nemirembe. Naye 'gwe, Danieri, bi'ka ku bigambo, [f] o'sē akabonero ku kitabo, okutūsa ekisēra ekyenkomerero: bangi abaliding'ana embiro, nokumanya kulyeyongera.
5 'Nze Danieri nendyoka ntunula, era, laba, abalala babiri nga baimiri'de, omu ku lubalama lwomu'ga emitala weno, nomulala ku lubala-
6 ma lwomu'ga emitala weri. Nomu nāgamba [g] omusaja ayamba'de bafuta, eyali wa'gulu wama'zi gomu-'ga, nti [i] Ebyekitalo ebyo biritūsa
7 wa okukoma? Nempulira omusaja ayamba'de bafuta, eyali wa'gulu wama'zi gomu'ga, ngagolola omukonogwe ogwadyo nomukonogwe ogwa kono eri e'gulu, [k] nālāira oyo abēra omulamu emirembe gyona, nga biritūsa [l] ekisēra nebisēra nekitūndu kyekisēra: era bwebalimalira dala okumenyamenya amānyi agabantu abatukuvu, ebyo byona
8 nebiryoka bi'gwāwo. Nempulira, naye nesitegēra: nendyoka njogera nti Ai Mukama wānge, ebiriva
9 mwebyo biriba bitya? Nāyogera nti Wegendere, Danieri: kubanga ebigambo bibi'kibwako era bi'sibwako akabonero okutūsa ekisēra
10 ekyenkomerero. Bangi abalyerongōsa abalyetukuza, abaliwōmezebwa: naye [m] ababi balikola ebibi: 'sō ku babi tekuliba abalitegēra: naye abo abalina amagezi balitegē-
11 ra. Era kasoka [n] (ekiwebwayo ekyōkebwa) ekyenaku zona ki'gyi-

[e] Dan. 12. 11.
[f] Ez. 47. 18 neb.
[g] Dan. 12. 10. Zek. 13. 9.
[i] 2 Bas. 2. 4.
[k] Ma. 10. 17.
[l] Zek. 9. 14.
[m] Is. 11. 14.
[n] Ez. 47. 18.
[o] Dan. 9. 16, 20.
[a] Dan. 10. 13.
[b] Mat. 24. 21.
[c] Kuv. 32. 32. Luk. 10. 20.
[d] Mat. 25. 46. Yok. 5. 28, 29. Kub. 20. 12.
[e] Mat. 13. 43.
[f] Kub. 5. 1; 10. 4.
[g] Dan. 10. 5.
[i] Dan. 8. 13.
[k] Kub. 10. 6.
[l] Dan. 8. 19.
[m] Kub. 22. 11.
[n] Dan. 11. 31.

bwawo, ekyomuzizo ekizikiriza ne-
kiimirizibwa, walibawo enaku lu-
12 kumi mu bibiri mu kyenda. Alina
omukisa alindirira nātūka ku naku
olukumi mwebisatu mwasatu mwe-
13 tāno. Naye 'gwe wegendere oku-
tūsa enkomerero lweribawo: ku-
banga oliwu'mula, era oliimirira
mu mugabogwo, enaku bwezirikoma.

KOSEA.

1 Ekigambo kya Mukama ekya'jira
Kosea mutabani wa Beeri [a] mu
mirembe gya U'ziya, Yosamu, Aka-
zi, ne Kezekiya, basekabaka ba
Yuda, ne mu mirembe gya [b] Yero-
boamu mutabani wa Yoasi, kabaka
wa Isiraeri.
2 Mukama bweyasoka okwogerera
mu Kosea, Mukama nāgamba Kosea
nti Genda owase omukazi owobwe-
nzi nabāna abobwenzi: kubanga
[c] ensi eyenda obwenzi obungi, nge-
3 va ku Mukama. Awo nāgenda nā-
wasa Gomeri muwala wa Dibula-
imu; nāba olubuto nāmuzālira
4 omwāna wa bulenzi. Mukama nā-
mugamba nti Mutūme erinyalye
Yezuleeri; kubanga ekyasiga'deyo
ekisēra kitono [d] nempalana omusai
gwa Yezuleeri ku nyumba ya Yeku,
era [e] ndikomya obwakabaka obwe-
5 nyumba ya Isiraeri. Awo olulitūka
ku lunaku olwo [f] ndimenyera omu-
tego gwa Isiraeri mu kiwōnvu kya
6 Yezuleeri. Awo nāba olubuto nate
nāzāla omwāna wa buwala. Awo
(Mukama) nāmugamba nti Mutūme
erinyalye Lolukama: kubanga si-
kyakwatirwa kisa enyumba ya Isi-
7 raeri, mbasonyiwe nakatono. Naye
[g] ndikwatirwa ekisa enyumba ya
Yuda, era ndibalokola ne Mukama
Katonda wābwe, 'sō [i] siribalokola
na mutego newakuba'de ekitala
newakuba'de olutalo newakuba'de
embalāsi newakuba'de abazebaga-
8 'de. Awo bweyamala oku'gya Lo-
lukama ku mabēre, nāba olubuto
9 nāzāla omwāna wa bulenzi. (Mu-
kama) nāyogera nti Mutūme eri-
nyalye Loami: kubanga 'mwe si
bantu bānge, nānge siriba (Kato-
nda) wa'mwe.
10 Era naye [k] omuwendo gwabāna
ba Isiraeri guliba ngomusenyu
ogwenyanja ogutaīnzika kupimibwa
newakuba'de okubalibwa; kale [l] o-
lulitūka mu kifo mwebāgambirwa
nti 'Mwe si bantu bānge, webaliga-
mbirwa nti 'Mwe [m] bāna ba Kato-
11 nda omulamu. Awo [n] abāna ba
Yuda nabāna ba Isiraeri baliku-
ng'anyizibwa, era balyerōndera o-
mutwe gumu, nebāmbuka okuva
munsi: kubanga olunaku lwa Ye-
zuleeri luliba lukulu.

2 Mugambe baganda ba'mwe nti
Ami; era mugambe banya'mwe
nti Lukama.
2 Muwoze ne nya'mwe, muwoze;
kubanga [a] si mukazi wānge, 'sō
nānge siri 'bāwe: era a'gyewo obwe-
nzibwe okuva mu masoge, nobu-
kababwe okuva wakati wamabē-
3 rege; 'neme [b] okumwāmbuliza dala,
ne'mutekawo nga bweyali ku luna-
ku kweyazālirwa, ne'mufūla nge-
'dūngu, ne'mutekawo ngensi enka-
4 lu, ne'mu'sa enyōnta; wewawo,
abānabe siribasāsira; kubanga bā-
5 na ba bwenzi. Kubanga nyābwe
yefūla omwenzi: eyabazāla yawe-
muka: kubanga yayogera nti Ndi-
goberera baganzi bānge abampa
e'mere yānge nama'zi gānge, ebyō-
ya byānge nobugogwa bwānge, ama-
futa gānge nebyānge ebyokunywa.
6 Kale, laba, ndiziba e'kubolyo na-
ma'gwa, era ndimukomera oluko-
mera aleme okulaba empitiroze.
7 Era aligoberera baganzibe, naye
talibatūkako; era alibanonya, naye
talibalaba; kale nālyoka ayogera
nti [c] Nāgenda nenzirayo eri 'baze
wānge eyasoka; kubanga mu biro
ebyo nabānga bulūngi okusinga ka-
8 kano. Kubanga teyamanya nga
[d] 'nze namuwānga [e] eng'āno no-
mwenge namafuta, nemwongerako
feza ne zābu byebāwerezesa Baali.
9 Kyendiva nkomyawo eng'āno yānge
mu ntūko zayo, nomwenge gwānge
mu kisēra kyagwo, nenziyawo ebyō-
ya byānge nobugogwa bwānge, e-
10 byandibi'se ku nsonyize. Awo ka-
kano nāyolesa obukababwe baga-
nzibe nga balaba, 'sō tewaliba ali-
muwonya mu mukono gwānge.
11 Era [f] ndikomya ebinyumubye byo-
na, embagaze, emyezigye egyaka-
boneka, ne sabitize, nokukung'ana-
12 kwe kwona okutukuvu. Era ndi-
zisa emizabibugye nemitinigye, gye-
yayogerako nti Gino ye mpēra
yānge baganzi bānge gyebampa'de:
era ndigifūla ekibira, nensolo ezo-
13 munsiko zirigirya. Era ndimubo-

[a] Is. 1. 1. Am. 1. 1. Mi. 1. 1.
[b] 2 Basek. 14. 23; 15. 1.
[c] Ez. 16. 15.
[d] 2 Basek. 10. 11.
[e] 2 Basek. 15. 10 neb.
[f] 2 Basek. 15. 29.
[g] 2 Basek. 19. 35.
[i] Zek. 4. 6
[k] Lub. 32. 12.
[l] Bal. 9. 26.
[m] Ma. 14. 1.
[n] Is. 11. 12 neb. Ez. 37. 16 neb.
[a] Is. 50. 1.
[b] Ez. 16. 39.
[c] Luk. 15. 17 neb.
[d] Ez. 16. 17 neb.
[e] Ma. 7. 13.
[f] Yer. 7. 34.

nereza olwenaku za Babaali beyayōterezānga obubāne; bweyeyōnja nempetaze ezomumatu nebyobuyōnjobwe nāgoberera baganzibe, neyerabira 'nze, bwayogera Mu-
14 kama. Kale, laba, ndimusendasenda, ne'muleta mu 'dūngu, ne-'mugamba ebigambo ebisanyusa.
15 Era ndimuwa ensukuze ezemizabibu nga nyima eyo, [g] nekiwōnvu kya Akoli okuba olu'gi olwokusūbira: era aliima eyo oku'damu [i] nga mu naku ezobutobwe, era nga mu naku lweyalinya okuva munsi Yemisiri.
16 Awo olulitūka ku lunaku olwo, bwayogera Mukama, olimpita Isi; 'sō
17 tokyampita Baali. Kubanga ndi-'gya mu kamwāke amanya ga Babaali, 'sōnga tebakyayātulwa ama-
18 nya gābwe. Awo ku lunaku olwo [k] ndibalagānira endagāno nensolo ezomunsiko nenyonyi ezomu'bānga nebintu ebye'taka ebyewalula: era [l] ndimenya omutego nekitala nolutalo okuva munsi, era ndibagala-
19 niza mirembe. Era ndikwogereza ne naku zona; wewawo, ndikwogereza mu butūkirivu ne mu musāngo ne mu kisa ne mu kusā-
20 sira. Ndikwogereza mu bwesigwa:
21 era olimanya Mukama. Awo olulitūka ku lunaku olwo ndiitaba, bwayogera Mukama, ndiitaba e'gu-
22 lu, nalyo liriitaba ensi; nensi eriitaba [m] eng'āno nomwenge namafuta; nabyo biriitaba Yezuleeri.
23 Era [n] ndimusiga gyendi munsi; era [o] ndisāsira oyo atāsāsirwa; era [p] ndigamba abo abāli si bantu bānge nti [r] 'Mwe muli bantu bānge; nabo balyogera nti ('Gwoli) Katonda wānge.

[g] Yos. 7. 26.
[i] Kuv. 15. 1, 20.
[k] Is. 11. 6 neb. Ez. 34. 25.
[l] Zab. 46. 9.
[m] Zab. 67. 6; 85. 12.
[n] Yer. 31. 27. Zek. 10. 9.
[o] Bal. 9. 25.
[p] Kos. 1. 9, 10. 1 Pet. 2. 10.
[r] Zek. 13. 9.

3 Awo Mukama nāng'amba nti [a] Genda nate, oyagale omukazi ayagalibwa mukwānogwe, era omwenzi, era nga Mukama bwayagala abāna ba Isiraeri, newakuba'de nga bakyūkira bakatonda abalala nebaga-
2 la ebitole byezabibu enkalu. Awo nemwegulira ne'muwasa (nebitūndu) ebya feza kumi nebitāno ne komeri eya sayiri kekitūndu ekye-
3 komeri eya sayiri: ne'mugamba nti Olibērera awo kulwānge enaku nyingi; tolyefūla mwenzi, 'sō toliba muka musaja yena: nānge bwe-
4 ndiba bwentyo gyoli. Kubanga abāna ba Isiraeri balibērera awo enaku nyingi nga tebalina kabaka 'sōnga tebalina mulāngira 'sōnga [b] tebalina sadaka 'sōnga tebalina mpagi 'sōnga tebalina [c] kizibawo (kya kabona) newakuba'de [d] bate-
5 rafi: oluvanyuma abāna ba Isiraeri balikomawo nebanonya Mukama Katonda wābwe ne [e] Daudi kabaka wābwe; era bali'ja eri Mukama

[a] Kos. 1. 2, 3.
[b] Kos. 9. 4.
[c] Kuv. 28. 6.
[d] Balam. 17. 5.
[e] Yer. 23. 5; 30. 9.

nga batya neri obulūngibwe mu naku ezoluvanyuma.

4 Muwulire ekigambo kya Mukama, 'mwe abāna ba Isiraeri: kubanga [a] Mukama alina empaka nabo abali munsi, kubanga tewali mazima newakuba'de okusāsira ne-
2 wakuba'de okumanya Katonda mu-
2 nsi. Tewali kintu wabula okulāira nokumenya endagāno noku'ta noku'ba nokwenda; bawaguza, no-
3 musai gukoma ku musai. [b] Ensi kyeriva ewubāla, na buli muntu agitūlamu aliyōngobera, wamu nensolo ezomunsiko nenyonyi ezomu-'bānga; wewawo, nebyenyanja e-
4 biri mu nyanja biri'gyibwawo. Era naye waleme okubawo omuntu awakana 'sō waleme okubawo anenya; kubanga abantubo bali ngābo
5 [c] abawakanya kabona. Era olyesitala emisana, era ne na'bi alyesitalira wamu nāwe ekiro; era ndizi-
6 kiriza nyoko. Abantu bānge bazikiri'de [d] olwokubulwa okumanya: kubanga ogānyi okumanya, nānge ndikugāna 'gwe, [e] olemēnga okubēra kabona gyendi: kubanga werabi-'de amatēka ga Katondawo, nānge
7 ndyerabira abānabo. Nga bwebayāla, bwebatyo bwebānyōnōna: [f] ndiwanyisa ekitībwa kyābwe oku-
8 ba ensonyi. [g] Ekibi kyabantu bānge ye 'mere yābwe, nebegōmba obutali
9 butūkirivu bwābwe. Awo olulitūka ngabantu bwebali ne kabona bwatyo: era ndibabonereza olwamakubo gābwe, era ndibasasula ebiko-
10 lwa byābwe. Awo [i] balirya nebata'kuta; balyenda 'sō tebalyāla: kubanga baleseyo oku'sāyo omwo-
11 yo eri Mukama. Obwenzi nomwenge nomwenge omusu [k] bimalawo
12 okutegēra. Abantu bānge bebūza ku kikōnge kyābwe, nomu'go gwābwe gwe gubabūlira: kubanga omwoyo ogwobwenzi gubakyāmiza, era bagenze nga benda okuva wa-
13 nsi wa Katonda wābwe. [l] Basalira sadaka ku ntiko zensozi, nebōtereza obubāne ku busozi, wansi wemyaloni nemiribine nemyera, kubanga ekisīkirize kyagyo kirūngi: abawala ba'mwe kyebava befūla a-
14 benzi, nabagole ba'mwe benda. Siribonereza bawala ba'mwe bwebefūla abenzi, newakuba'de abagole ba'mwe bwebakabawala; kubanga bo be nyini beyāwula nabakazi abenzi, nebasalira sadaka wamu nabakazi abatambuzi: nabantu aba-
15 tategēra balisūlibwa. 'Gwe, Isiraeri, newakuba'de nga wefūla omwenzi, naye Yuda aleme okusobya; 'sō temu'jānga Egirugali, 'sō temwāmbukānga Ebesuaveni, 'sō temulāirānga nti Nga Mukama

[a] Is. 1. 18; 3. 13. Yer. 25. 31. Kos. 12. 2.
[b] Yer. 4. 28. Yo. 1. 10. Am. 8. 8.
[c] Ma. 17. 12.
[d] Is. 5. 13.
[e] Kuv. 19. 6.
[f] 1 Sam. 2. 30. Zab. 106. 20. Yer. 2. 11.
[g] Lev. 6. 25 neb; 10. 17.
[i] Lev. 26. 26. Mi. 6. 14.
[k] 1 Basek. 11. 4.
[l] Is. 1. 29; 57. 5, 7. Ez. 6. 13.

16 bwali omulamu. Kubanga Isiraeri
akoze ebyobukakanyavu ngente e-
ndūsi enkakanyavu: kakano Mu-
kama alibalisa ngomwāna gwendi-
17 ga mu kifo ekigazi. Efulaimu ye-
18 ga'se nebifananyi; muleke. Bye-
banywa bikatuse: benda olutata;
19 abakulube bagala nyo ensonyi. E-
mpewo emusāniki'de mu biwawā-
tiro byayo; era balikwatibwa enso-
nyi olwa sadaka zābwe.

5 Muwulire kino, 'mwe bakabona,
era muwulirize, 'mwe enyumba ya
Isiraeri, era mutege amatu, 'mwe
enyumba ya kabaka, kubanga omu-
sango guno gwa'mwe; kubanga
mwabānga ekyāmbika [a] Emizupa,
era ekitimba ekyasūlibwa ku [b] Ta-
2 boli. Era abajēmu bagenze nyo
wansi nga ba'ta; naye 'nze ndi mu-
3 nenya wabo bona. 'Manyi Efula-
imu, 'sō ne Isiraeri tankisibwa: ku-
banga kakano, ai Efulaimu, okoze
4 ebyobwenzi, Isiraeri ayōnōnese. E-
bikolwa byābwe tebibaganye ku-
kyūkira Katonda wābwe: kubanga
[c] omwoyo ogwobwenzi guli mubo,
5 'sō tebamanyi Mukama. Era ama-
lala ga Isiraeri gaba mujulirwa gya-
li mu masoge: Isiraeri ne Efulaimu
kyebaliva besitala mu butali butū-
kirivu bwābwe: era ne Yuda alye-
6 sitalira wamu nabo. Baligenda [d] ne-
mbuzi zābwe nente zābwe okuno-
nya Mukama; naye tebalimulaba:
7 abeyāwu'deko. Bakūsi'za Muka-
ma; kubanga baza'de abāna aba-
makiro: kakano omwezi ogwaka-
boneka gulibalya wamu nenimiro
zābwe.
8 [e] Mufūwe [f] eng'ombe mu Gibea
nekondēre mu Lama: mulāye e-
ng'oma Ebesuaveni; nti Nyumawo,
9 ai Benyamini. Efulaimu alifūka
matōngo ku lunaku olwokunenye-
zebwako: 'manyisi'za mu bika bya
Isiraeri ebyo ebitalirema kubawo.
10 Abakūngu ba Yuda bali [g] ngābo a-
bajulula akabonero kensalo: ndifu-
ka obusūngu bwange kubo ngama-
11 'zi. Efulaimu ajōge'dwa, abētente-
'dwa mu kusaliirwa omusāngo; ku-
banga ya'kiriza okutambula okugo-
12 berera ekiragiro. Kyenvu'de mbēra
eri Efulaimu ngenyenje, neri enyu-
13 mba ya Yuda ngokuvūnda. Efula-
imu bweyalaba endwa'deye, ne Yu-
da nālaba ekiwūndukye, kale Efu-
laimu nāgenda [i] eri Obwasuli nātu-
mira kabaka Yalebu: naye taīnza
kubawonya, 'sō talibaloga ekiwū-
14 ndu kya'mwe. Kubanga [k] ndiba
eri Efulaimu ngempologoma, era
ngempologoma ento eri enyumba
ya Yuda: 'nze, 'nze mwēne, nditā-
gula nenvawo; nditwālira dala 'sō
15 tewaliba wa kuwonya. Ndigenda
nenzirayo mu kifo kyānge okutūsa
lwebali'kiriza okusobya kwābwe,
nebanonya amaso gānge: mu ku-
bonyabonyezebwa kwābwe mweba-
linyikirira oku'nonya.

6 Mu'je tu'de eri Mukama: kuba-
nga [a] ye yatāgula, era yalituwo-
nya; ye yafumita; era yalitunyiga.
2 Enaku biri nga ziisewo alitulamya:
[b] alitugolokosa ku lunaku olwoku-
satu, na'fe tuliba balamu mu maso-
3 ge. Era [c] tumanye, tunyikire oku-
manyā Mukama; okufulumakwe
kwa nkala'kalira [d] ngenkya: era a-
li'ja gyetuli [e] ngenkuba, ngenkuba
eya 'dumbi efukirira e'taka.
4 [f] Ai Efulaimu, nākukola ntya? ai
Yuda, nākukola ntya? kubangā o-
bulūngi bwa'mwe buli ng'anga [g] e-
kire ekyenkya era ngomusulo ogu-
5 'gwāko nga bukyali. Kyenavānga
mbatemya bana'bi; naba'sānga e-
bigambo ebyomukamwa kānge: ne-
misāngogyo giri ng'anga omusana
6 ogufuluma. Kubanga [i] njagala eki-
sa 'sō si sadaka; nokumanya Ka-
tonda okusinga ebiwebwayo ebyō-
7 kebwa. Naye bo nga Adamu baso-
be'za endagāno: eyo bankūsi'za.
8 [k] Gireadi kibuga kyabo abakola o-
butali butūkirivu, kisigi'dwako o-
9 musai. Era ngebibīna ebyabatēmu
bwebalindirira omusaja, ekibīna e-
kya bakabona bweba'tira bwebatyo
mu 'kubo erigenda Esekemu; we-
10 wawo, bakoze ebyobukaba. Mu
nyumba ya Isiraeri mwendabi'de
ekigambo ekyeki've: obwenzi bu-
labiki'de eyo mu Efulaimu, Isiraeri
11 ayōnōnese. Era nāwe, ai Yuda, e-
bikūngulwa byakutekerwāwo, bwe-
ndikomyawo obusibe obwabantu
bānge.

7 Bwenjagala okuwonya Isiraeri,
obutali butūkirivu bwa Efulaimu
nebulyoka bulabika, nobubi bwa
Samaliya; kubanga bakola ebyobu-
limba: nomu'bi aingira munda, ne-
kibīna ekyabatēmu banyagira ebwē-
2 ru. 'Sō tebalowōza mu mitima gyā-
bwe nga 'nze nji'jukira obubi bwā-
bwe bwona: kakano ebikolwa byā-
bwe bo bibazingizi'za; biri [a] mu
3 maso gānge. Basanyusa kabaka
nobubi bwābwe, nabakūngu nebyo-
4 bulimba byābwe. [b] Bona benzi;
bali ng'anga akabiga akakūmibwa
omwōkyi wemigāti; aleka okusesa
(omuliro) ngamaze okugōya obu'ta
okutūsa lwebunāmala okuzimbulu-
5 kuka. Ku lunaku lwa kabaka wa-
'fe abakūngu berwāza nedalu eryo-
mwenge: yagolola omukonogwe
6 wamu nabanyōmi. Kubanga bate-
gese omutima gwābwe ngakabiga,
nga batēga: ōbusūngu bwābwe bwe-

[a] Lub. 31. 49.
[b] Yos. 19. 12.
[c] Kos.4.12.
[d] Is. 1. 11. Mi. 6. 6, 7.
[e] Yer. 4. 5.
[f] 2 Byom. 15. 14. Kos. 8. 1.
[g] Ma. 19. 14.
[i] 2 Basek. 15. 19.
[k] Kos.13.7.
[a] Ma. 32. 39.
[b] Zab. 71. 20.
[c] Is. 54. 13.
[d] Mala. 4. 2. Luk. 1. 78.
[e] Ma. 11. 14.
[f] Kos.11.8.
[g] Kos. 13. 3.
[i] 1 Sam.15. 22. Mat. 9. 13.
[k] Kos. 12. 11.
[a] Zab. 90. 8.
[b] Yer. 9. 2.

baka nebukēsa obu'de; enkya bwā-
7 ka ngomuliro ogwāka. Bona babu-
gumye ngakabiga, nebalya abala-
muzi bābwe; bakabaka bābwe bo-
na [c] bagu'de: tewali kubo ankābira.
8 Efulaimu [d] yetabula mu mawānga;
Efulaimu mugāti ogutakyūsibwa.
9 Ba'na'gwānga bali'de amānyige, 'sō
tamanyi: wewawo, atobese envi,
10 'sō tamanyi. Era amalala ga Isi-
raeri ye mujulirwa gyali mu maso-
ge: era naye [e] teba'dānga eri Mu-
kama Katonda wābwe 'sō tebamu-
nonyānga, ebyo byona newakuba'de
11 nga bimaze okubawo. Era Efula-
imu ali ng'anga ejiba esirusiru eri-
talina magezi: [f] bakābira Misiri,
12 bagenda eri Obwasuli. Bwebalige-
nda, [g] ndibasūlira ekitimba kyānge;
ndiba'sā wansi ngenyonyi ezomu-
'bānga: ndibakanga'vula [i] ngeku-
ng'aniro lyābwe bwebāwuliránga.
13 Zibasānze! kubanga bawabye oku-
nvako; okuzikirira kubatūkeko!
kubanga bansobe'za: newakuba'de
nga njagala [k] okubanunula, era na-
14 ye banjoge'deko ebyobulimba. Sō
[l] tebankābi'de nomutima gwābwe,
naye bawowoganira ku bitānda byā-
bwe: bakung'anira eng'āno nomwe-
15 nge, banjēmera. Newakuba'de nga
naigiriza nenywēza emikono gyā-
bwe, era naye bantese'zako obubi.
16 Bakomawo naye si eri (oyo ali) wa-
'gulu; bali [m] ngomutego ogulimba:
abakūngu bābwe baligwa nekitala
[n] olwokulaluka kwolulimi lwābwe:
kuno kwe kuliba okusekererwa kwā-
bwe munsi Yemisiri.

8 (Teka) [a] ekondēre ku mumwagwo.
[b] Ngempūngu bwatyo (bwa'ja) o-
kulūmba enyumba ya Mukama:
kubanga basobe'za endagāno ne-
2 bōnōna amatēka gānge. Balinkā-
bira nti [c] Katonda wānge, 'fe Isi-
3 raeri tukumanyi. Isiraeri asu'de
ekirūngi: omulabe alibai'ganya.
4 [d] Bata'dewo bakabaka naye si ku-
bwānge; balōnze abakūngu nānge
nga sikimanyi: bekole'de ebifananyi
ne feza yābwe ne zābu yābwe ba-
5 lyoke bamalibwewo. Asu'de [e] e-
nyanayo, ai Samaliya; obusūngu
bwānge bukwāki'deko: ebiro biryen-
kana wa okutūsa lwebaliba nobu-
6 tayōnōna? Kubanga nekyo kivu-
'de mu Isiraeri; omukozi ye yaki-
kola, 'sō si Katonda nakatono: we-
wawo, enyana ya Samaliya erime-
7 nyekamenyeka. Kubanga [f] basiga
embuyaga, era balikūngula embu-
yaga ezakazimu: talina ng'āno
emera; ekiti tekiribala 'mere; no-
kubala bwekiriba kibaze, ba'na-
8 'gwānga baligirīra dala. Isiraeri
alīri'dwa dala: kakano bali mu ma-
wānga ngekibya ekitaliko bwekisa-
9 nyusa. Kubanga [g] bāmbuse eri
Obwasuli [i] ngentulege eri emu yo-
'ka: [k] Efulaimu aguliri'de abaganzi.
10 Wewawo, newakuba'de nga bagulī-
rira mu mawānga, kakano nāba-
kung'anya; era batanu'de okuke-
ndēra olwomugugu gwa kabaka
11 wabalāngira. Kubanga Efulaimu
ayonge'de ebyōto okuleta okwōnō-
na, ebyōto kyebivu'de bibēra gyali
12 ekyokuleta okwōnōna. Newakuba-
'de nga [l] muwandikira amatēka
gānge mu (biragiro) kakumi, biitī-
13 bwa kintu ki'na'gwānga. Sadaka
ezebyānge ebiwebwayo, bawayo
enyama okuba sadaka nebagirya;
naye Mukama taba'kiriza: kakano
ana'jukira obutali butūkirivu bwā-
bwe nābonereza olwebibi byābwe;
14 [m] bali'da mu Misiri. Kubanga Isi-
raeri yerabi'de Omukoziwe, nāzī-
mba amayumba; era Yuda ayo-
nge'de ebibuga ebiriko enkomera:
naye [n] ndiwereza omuliro ku bibu-
gabye, era gulyōkya ebigo byabyo.

9 Tosanyuka, ai Isiraeri, nesanyu
ngamawānga; kubanga ogenze
ngoyenda okuva ku Katondawo,
wegōmba [a] empēra ku buli gūliro.
2 Egūliro neso'golero tebiribalīsa,
nomwenge omusu gulimu'gwāko.
3 Tebalibēra [b] imunsi ya Mukama;
naye Efulaimu ali'dayo mu Misiri,
era [c] balirīra mu Bwasuli e'mere
4 eteri nongōfu. Tebalifuka (ebiwe-
bwayo) ebyomwenge eri Mukama,
'sō talibasanyukira: sadaka zābwe
ziriba gyebali [d] nge'mere yabaku-
ngubazi; [e] bona abanāgiryāngako
baliba bōnōnese: kubanga e'mere
yābwe eriba ya ku'kutibwa (bu'ku-
tibwa); teriingira mu nyumba ya
5 Mukama. Mulikola ki ku lunaku
olwokukung'ana okutukuvu, ne ku
lunaku olwembaga ya Mukama?
6 Kubanga, laba, bagenze okuva awali
okuzikirira, (era naye) Misiri ali-
bakung'anya, [f] Menfisi alibazīka:
ebintu byābwe ebya feza ebisanyusa
emyenyāngo giribyemala: ama'gwa
7 galiba mu wema zābwe. Enaku
ezokubonererezamu zitūse, enaku
ezokusasuliramu zitūse; Isiraeri
alikimanya: na'bi musirusiru, o-
musaja alina omwoyo alaluse, olwo-
lufulube lwobutali butūkirivubwo,
8 era okubanga obulabe bungi. [g] E-
fulaimu (yabānga) mukūmi eri Ka-
tonda wānge: na'bi, ekyāmbika
ekyomutēzi wenyonyi kiri mu ma-
kuboge gona, nobulabe mu nyumba
9 ya Katondawe. Beyōnōnye nyo
nyini nga [i] mu naku Ezegibea: ali
'jukira obutali butūkirivu bwābwe,
10 alibonereza olwebibi byābwe. Na-
sānga Isiraeri ngezabibu mu 'dū-
ngu; nalaba bajaja ba'mwe [k] nge-

[a] 2 Basek. 15. 19.
[c] Yer. 2. 24.
[d] Ez. 16. 33, 34, 41.
[e] 2 Basek. 15. 10, 14, 25, 30.
[f] Zab. 106. 35.
[g] Is. 9. 13.
[i] 2 Basek. 17. 4. Kos. 12. 1.
[k] Ez. 12. 13.
[l] Lev. 26. 14–39. Ma. 28. 15 neb.
[m] Mi. 6. 4.
[n] Yer. 3. 10.
[a] Zab. 78. 57.
[b] Zab. 73. 9.
[c] Kos. 5. 8.
[d] Ma. 28. 19.
[e] Mat. 7. 21 neb.
[f] 1 Basek. 12. 20. 2 Basek. 15. 13, 17, 23.
[g] 2 Basek. 12. 28.
[i] Kos. 10. 2.
[a] Kos. 2. 5.
[b] Yer. 2. 7.
[c] Dan. 1. 8.
[d] Ma. 26. 14. Yer. 16. 7.
[e] Kubal. 19. 14.
[f] Is. 19. 13.
[g] Ez. 3. 17.
[i] Balam. 19. 22. Kos. 10. 9.
[k] Yer. 24. 2.

soka okwengera ku mutini mu
mwāka gwagwo ogwoluberyeberye:
naye neba'ja [l] Ebaalupeoli, nebe-
yāwulira ekyo ekikwasa ensonyi,
nebafūka abemizizo ngeyo kyeba-
11 yagala. Efulaimu ekitībwa kyābwe
kiribūka, kirigenda ngenyonyi: te-
waliba kuzāla newakuba de ali olu-
12 buto newakuba'de egwako. [m] Ne-
wakuba'de nga balera abāna bābwe,
era naye ndibafisiza, newataba mu-
ntu asiga'dewo: wewawo, era ziri-
13 basānga bwendibavako! Efulaimu
asimbibwa mu kifo ekyokwesima,
nga bwenalaba [n] Tulo: naye Efu-
laimu alifulumya abānabe eri omu-
14 'si. Bawe, ai Mukama: oliwa ki?
bawe olubuto olutāsa namabēre a-
15 makalu. Obubi bwābwe bwona
buli mu Girugali; kubanga eyo
gyenabakyāira: olwobubi obwebi-
kolwa byābwe ndibagoba mu nyu-
mba yānge: siribagala nate; aba-
16 kūngu bābwe bona bajēmu. Efula-
imu afumiti'dwa, ekikolo kyābwe
kikaze, tebalibala bibala: wewawo,
newakuba'de nga bazāla, era naye
ndi'ta ekibala ekyolubuto lwābwe
17 ekyāgalwa. Katonda wānge aliba-
sūla kubanga tebāmuwulira: era
[o] baliba batambuze mu mawānga.

10 Isiraeri muzabibu ogwēra, ogu-
leta ebibala byagwo: ngebiba-
labye bwebyali ebingi, bwatyo bwa-
yonge'de ebyōtobye; ngensiye bwe-
yeyongera okuba enūngi, empagi
zebākola bwezabānga enūngi bwe-
2 zityo. Omutima gwābwe gwāwuka-
nyemu; kakano banālabika omusā-
ngo nga gubasinze: alikuba ebyōto
byābwe, alinyaga empagi zābwe.
3 Mazima kakano banāyogera nti
Tetulina kabaka: kubanga tetutya
Mukama; ne kabaka ainza kutu-
4 kolera ki? Bogera ebigambo (obu-
gambo), nga balāira ebyobulimba
mu kulagāna endagāno: omusāngo
kyeguva gumerera mu mbibiro ze-
5 nimiro ngomusūsa. Abali mu Sa-
maliya entīsa eribakwata [a] olwe-
nyana [b] Ezebesuaveni: kubanga a-
bantu bakyo balikiwubālira, ne ba-
kabona bakyo abākisanyukira, ba-
liwubālira ekitībwa kyakyo, kuba-
6 nga kikivu'deko. Era [c] nakyo kiri-
twālibwa Ebwasuli okuba ekirabo
kya [d] kabaka Yalebu: Efulaimu
aliwebwa ensonyi, ne Isiraeri ali-
kwatirwa ensonyi okutēsakwe ye.
7 Samaliya, kabaka wāmu azikiri'de
8 nge'jovu ku ma'zi. Era nebifo ebi-
gulumivu ebyomu Aveni, okwānna
kwa Isiraeri, birizikirizibwa: ama-
gwa namatovu galimerera ku byōto
byābwe: era [e] baligamba ensozi nti
Mutubi keko; nobusozi nti Mutu-
9 'gweko. Ai Isiraeri, wayōnōnānga
[f] okuva ku naku Ezegibea: bāimi-
rira eyo; [g] olutalo lwebalwāna na-
bāna abobujēmu luleme okubatūki-
10 rako mu Gibea. Bwendiba nga
njaga'de, ndibakanga'vula; namaw-
ānga galikung'anyizibwa okulwā-
na nabo, bwebalisibibwa nokusobya
11 kwābwe kwombi. Era Efulaimu
[i] nte ndūsi eigirizibwa, eyagala o-
kusāmba eng'āno; naye 'ninye mu
bulagobwe obulūngi. Nditeka ku
Efulaimu alimwebagala; Yuda ali-
rima; Yakobo alikuba amavunike-
12 ge. [k] Mwesigire mu butūkirivu,
mukūngule ngokusāsira bwekuli;
[l] mukabale e'taka lya'mwe eritali
dīme: kubanga obu'de butūse oku-
nonya Mukama, okutūsa lwali'ja
13 [m] nābatonyesako obutūkirivu. Mu-
limye obubi, mukūngu de obutali
butūkirivu: muli de ebibala ebyo-
bulimba: kubanga wesigānga e'ku-
bolyo, olufulube lwabasajabo aba-
14 mānyi. Okusasamala kyekuliva
kubēra mu bantubo, nebigobyo
byona birinyagibwa, [n] nga Salumа-
ni bweyanyaga Besualuberi ku lu-
naku olwoluntalo: nyābwe yatanda-
15 girwa wamu nabānabe. Era bwatyo
Beseri bwalibakola olwobubi bwa-
'mwe obwenkani'de awo: emāmbya
bweriba ngesala, kabaka wa Isiraeri
alizikirizibwa dala.

11 [a] Isiraeri bweyali omwāna omū-
to, namwagala, [b] nempita [c] o-
mwāna wānge okuva mu Misiri.
2 Nga [d] (bwebeyongera) okubaita,
bwebatyo (bwebeyongera) okuba-
vako: [e] bāwāngayo sadaka eri Ba-
baali, nebōtereza obubāne ebifana-
3 nyi ebyōle. Era naye [f] naigiriza
Efulaimu okutambula; nabawā-
mbatira mu mikono gyānge; naye
tebamanya nga [g] 'nze nabawonya.
4 [h] Nabawalula nemigwa egyomuntu,
nebisiba ebyokwagala: era nabānga
gyebali ngabo ababa gyako ekiko-
ligo ekiri kumba zābwe, nenteka
5 e'mere mu maso gābwe. [k] Tali'da
munsi Yemisiri: naye Omwasuli
yaliba kabakawe, kubanga bāgāna
6 okuda. Nekitala kirigwa ku bibu-
gabye, era kririya ebisibabye neki-
malawo olwokutēsa kwābwe bo.
7 Era abantu bānge bamaliri'de oku-
'da enyuma okunvako: newaku-
ba'de nga babaita oku da eri 'oyo
ali wa gulu, tewali nomu a'kiriza
8 okumugulumiza. Nākuwayo ntya.
Efulaimu? nākugabula (ntya), Isi-
raeri? nākufūla ntya nga [i] Aduma?
nāku'sāwo 'ntya nga [m] Zeboimu?
omutima gwānge gukyūse munda
yānge, okusāsira kwānge kwāki de
9 wamu. Siritūkiriza busūngu bwā-
nge obukāmbwe, siri da kuzikiriza
Efulaimu: [n] kubanga 'nze Katonda

[l] Kubal. 23. 28.
[m] Yob. 27. 14.
[n] Ez. 26-28.
[o] Ma. 28. 64 neb.
[a] 1 Basek. 12. 28.
[b] Kos. 4. 15.
[c] Kos. 12. 1.
[d] Kos. 5. 13.
[e] Luk. 23. 30. Kub 6. 16; 9. 6.
[f] Kos. 9. 9.
[g] Balam. 20. 18.
[i] Yer. 48. 34. Kos. 11. 4.
[k] Bag 6. 8.
[l] Yer. 4. 3.
[m] Is. 45. 8.
[n] 2 Basek. 17. 3.
[a] Kos. 2. 15
[b] Mat. 2. 15.
[c] Kuv. 4. 22, 23.
[d] Yer. 7. 25, 26.
[e] 2 Basek. 17. 16.
[f] Ma. 1. 31.
[g] Kuv. 15. 26.
[h] Yok 6. 44.
[k] Kos. 5 13.
[i] Lub 19. 24 neb.
[m] Ma. 29. 23.
[n] Kubal. 2. 19.

'sō siri muntu; Omutukuvu ali
wakatiwo: 'sō siriingira mu kibuga.
10 Balitambula okugoberera Mukama,
naye aliwuluguma ngempologoma:
kubanga aliwuluguma, nabāna aba-
to bali'ja nga bakankana [o] okuva
11 ebugwanjuba. Bali'ja nga baka-
nkana ngenyonyi eva mu Misiri,
era ngejiba eriva munsi Yebwasuli:
[p] era [p] ndibatūza mu nyumba zābwe,
bwayogera Mukama.
12 Efulaimu anetōlōze'za obulimba,
nenyumba ya Isiraeri (enetōlōze-
'za) obukūsa: naye Yuda akyafuga
awali Katonda, era mwesigwa a-
12 wali Omutukuvu. Efulaimu
alya mpewo, era agoberera e-
mpewo ezebuvanjuba: tata kwo-
ngera bya bulimba na kuzīka; era
[a] balagāna endagāno Nobwasuli,
namafuta gatwālibwa mu Misiri.
2 Era [b] Mukama alina empaka ne
Yuda, era alibonereza Yakobo nga-
makuboge bwegali; alimusasula
3 ngebikolwabye bwebiri. Mu Iu-
buto [c] yamukwata mugandawe ku
kisinzīro; era bweyakula nāba no-
4 buinza eri Katonda: wewawo, ya-
bānga nobuinza ku malaika nāwā-
ngula: yakāba amaziga nāmwega-
irira: [d] yamulaba Ebeseri, era eyo
5 gyeyayogerera na'fe; Mukama Ka-
tonda owe'gye; Mukama kye ki-
6 'jukizokye. Kale kyūkira Kato-
ndawo: okwatānga okusāsira no-
musāngo, omulindirirānga Kato-
ndawo enaku zona.
7 Musūbuzi, minzāni eyobulimba
eri mu mukonogwe: ayagala oku-
8 jōga. Efulaimu nāyogera nti Ma-
zima nga'gawa'de, nefuni'de ebi-
ntu: mu kutegana kwānge kwona
tebalindabako butali butūkirivu
9 bwona obwandiba'de ekibi. Naye
'uze ndi Mukama Katondawo oku-
va munsi Yemisiri; oliba oli awo
[e] nenkutūza mu wema nga ku na-
ku ezembaga eyokwewōmbekerako.
10 Era nayogerānga ne bana'bi, era
nyonge'de okwolesebwa; era nage-
rerānga engero mu mukono gwa
11 bana'bi. Gireadi butali butūkiri-
vu? bo butalimu bwerēre; mu Gi-
rugali gyebasalira ente okuba sa-
daka: wewawo, ebyōto byābwe biri
ngebifūnvu mu mbibiro zenimiro.
12 Awo [f] Yakobo na'dukira mu nimiro
ya Alamu, Isiraeri [g] nāwereereza
omukazi, era nālūndira omukazi.
13 Era [i] Mukama na'gya Isiraeri mu
Misiri [k] kubwa na'lā, era na'bi ye
14 yamuwonya. Efulaimu asungu-
wazi'za nyo nyini: omusaigwe kye-
guliva gusigala kuye, nekivumekye
Mukamawe alikimusasula.

13 Efulaimu bweyayogera, newa-
babawo okukankana; yegulumiza
mu Isiraeri: naye bweyayōnōna
2 olwa Baali, nāfa. Awo kakano
beyongerayongera okwōnōna, era
bekole'de ebifananyi ebisānūse ne
feza yābwe, esanamu ngamagezi
gābwe bo bwegali, zona mulimu
gwa mukozi: bazogerako nti Aba-
saja abasala sadaka banywegere
3 enyana. Kyebaliva babēra ngekire
ekyenkya, era ngomusulo ogu'gwā-
ko nga bukyali, [a] ngebisusūnku
embuyaga ezakazimu byezitwāla
okubi'gya mu gūliro, era [b] ngomu-
'ka oguva mu kituli ogufuluma.
4 Era naye 'nze ndi Mukama Kato-
ndawo okuva munsi Yemisiri; 'sō
nāwe tolimanya Katonda mulala
wabula 'nze, 'sō [c] tewali mulokozi
5 wazira 'nze. [d] Nakumanyira mu
'dūngu, [e] munsi eyenyōnta enyingi,
6 [f] Nge'dūndiro lyābwe bweryabānga,
bweba'kutānga bwebatyo; ba'kuta,
omutima gwābwe negwegulumiza;
7 kyebavu'de banerabira 'nze. Kye-
nvu'de mbēra gyebali ngempologo-
ma: ngengo nditēgera ku 'kubo:
8 ndisisinkapa nabo nge'dubu enya-
gi'dwako abāna bayo, era ndiyuza o-
lubiko olwokumutima gwābwe: era
ndibalīra eyo ngempologoma; enso-
9 lo eyomunsiko eribatāgula. Kwe
kuzikirirakwo, ai Isiraeri, kubanga
(oli) mulabe wānge, omulabe wo-
10 mubeziwo. Kabakawo 'no aliru-
'dawa, akulokole mu bibugabyo
byona? nabalamuzibo [g] bewayoge-
rako nti Mpa kabaka nabakūngu?
11 Nkuwa'de kabaka nga ndiko obu-
sūngu, era [i] 'mu'gyewo nga ndiko
12 ekirui. Obutali butūkirivu bwa
Efulaimu busibi'dwa; ekibikye ki-
13 tereke'dwa. Obubalagaze bwomu-
kazi alūmwa okuzāla bulimutūka-
ko: ye mwāna atalina magezi; ku-
banga ekisēra kitūse aleme okulwā
mu kifo omuita abāna nga bazā-
14 libwa. Ndibanunula eri amānyi
agamagōmbe; ndibagula okuva eri
okufa: [k] 'gwe okufa, ebibonobomo-
byo biriru'dawa? 'gwe entāna, oku-
zikirizakwo kuliru'dawa? [l] okwe-
nenya kulikwekebwa amaso gānge.
15 Newakuba'de ngalina ebibala bi-
ngi mu bagandabe, embuyaga eze-
buvanjuba ziri'ja, omu'ka gwa Mu-
kama ogulinya okuva mu 'dūngu,
olu'zirwe nerukalira, ensuloye ne-
'gwāwo: aliuyaga ebibya byona
16 ebisanyusa ebyaterekebwa. Sama-
liya alibako omusāngogwe; kuba-
nga ajēme'de Katondawe: baligwa
nekitala; abāna bābwe abawere
balitandagirwa, nabakazi bābwe a-
bali embuto balibāgibwa.

14 Ai Isiraeri, komawo eri Muka-
ma Katondawo; kubanga ogu-
2 'de olwobutali butūkirivubwo. Mu-

a Is. 11. 11.
p Ez. 37. 21 neb.
a Kos. 5. 13.
b Kos. 4. 1.
c Lub. 25. 26.
d Lub. 28. 12.
e Lev. 23. 34.
f Lub. 28. 5.
g Lub. 29. 20 neb.
i Kuv. 12. 50.
k Ma. 18. 15.
o Zab. 1. 4.
b Zab. 68. 2.
c Ma. 32. 37 neb.
d Ma. 2. 7.
e Ma. 8. 15.
f Ma. 8. 12 neb.
g 1 Sam. 8. 5, 19.
i 1 Sam. 15. 22, 23.
k 1 Kol. 15. 55.
l Bal. 11. 29.

twāle ebigambo wamu na'mwe, mu-
komewo eri Mukama: mumugambe
nti 'Gyawo obutali butūkirivu bwo-
na, o'kirizeko ebirūngi: bwetutyo
[a] tunāsasula (ekiwebwayo) ekyomu-
3 mimwa gya'fe, ngente enume. [b] A-
suli talituwonya; [c] tetulyebagala
embalāsi: 'sō tetuligamba nate
mulimu gwa mikono gya'fe nti
('Mwe muli) bakatonda ba'fe: ku-
banga [d] eri 'gwe atalina kitāwe
4 gyalabira okusāsirwa. Ndiwonya
oku'da kwābwe enyuma, [e] ndibaga-
la kubwānge: kubanga obusūngu
5 bwānge bukyūse okumuvako. Ndi-
ba [f] eri Isiraeri ngomusulo: alimu-
lisa nge'dānga, era alisimba emi-
6 zigye nga Lebanoni. Amatabige
galirānda, nobulūngibwe buliba
ngomuzeituni, nakalōsake nga Le-
7 banoni. [g] Ababēra wansi wekisī-
kirizekye balikomawo; balirama
ngeng'āno, nebamulisa ngomuzabi-
bu: akawōwoke kaliba ngomwe-
8 nge ogwa Lebanoni. Efulaimu
(alyogera nti) Nkyafayo ki eri ebi-
fananyi? 'Nze njitabye, era ndi-
'sayo omwoyo eri ye: ninga omu-
berosi omugimu; [h] ebibalabyo bira-
9 bika okuva gyendi. [k] Ani alina
amagezi nātegēra bino? (āni alina)
obukabakaba nābimanya? kubanga
[l] amakubo ga Mukama ga nsōnga,
nabatūkirivu banāgatambulirāngamu; naye abasobya banāgwānga
omwo.

[a] Zab. 15. 14. Beb. 13.15.
[b] Kos. 5. 13.
[c] Is. 30. 2, 16; 31. 1.
[d] Zab. 10. 14.
[e] Kos. 11.1.
[f] Mi. 5. 7.
[g] Zab. 91.1.
[h] Yok. 15. 4, 5.
[k] Zab. 107. 43.
[l] Nge. 10. 29.

YOERI.

1 Ekigambo kya Mukama ekya'jira
Yoeri mutabani wa Pesueri.
2 Muwulire kino, 'mwe abaka'de,
era mutege okutu, 'mwe 'mwena
abali munsi. Kino kyali kiba'dewo
mu biro bya'mwe oba mu biro bya
3 bajaja ba'mwe? [a] Mukibūlire abā-
na ba'mwe, nabāna ba'mwe (babū-
lire) abāna bābwe, nabāna bābwe
4 abemirembe emirala. Ebyo aka-
wūka byekafi'sawo [b] enzige ebiri-
'de; nebyo enzige byeyafi'sawo ka-
luse'jera kabiri'de; nebyo kaluse-
'jera byekafi'sawo akācāka kabiri-
5 'de. Muzukuke, 'mwe abatamivu,
mukābe amaziga; muwowogane,
'mwe 'mwena abanywa omwenge,
olwomwenge omuwōmerevu; ku-
banga [c] gumali'dwawo okuva ku
6 kamwa ka'mwe. Kubanga [d] e'gwā-
nga litaba'de ensi yānge, eryamā-
nyi eritabalika: amanyoge manyo
ga mpologoma, era alina 'amaso-
7 ngezo agempologoma enkulu. Azi-
si'za omuzabibu gwānge, era asa-
sāmbu'de omutini gwānge: agusa-
sāmbuli'de dala, era agusu'de wa-
la; amatabi gagwo gafūse. mēru.
8 Kungubaga ngomuwala eyesibye
ebibukutu bwakungubagira 'bawe
9 owomubuwalabwe. Ekiwebwayo e-
kyobu'ta nekiwebwayo ekyoku-
nywa bimali'dwawo okuva mu nyu-
mba ya Mukama; bakabona, aba-
10 wereza ba Mukama, bawubāla. E-
nimiro, ezise, [e] ensi ewubāla; kuba-
nga eng'āno ezise, omwenge omusu
11 gukaze, amafuta gagwērera. Mu-
kwatibwe ensonyi, 'mwe abalīmi,
muwowogane, 'mwe abawawāgula
emizabibu, olweng'āno ne sayiri;
kubanga ebikūngulwa ebyomuni-
12 miro bifu'de. Omuzabibu guwotō-
se, nomutini guyōngobera; omu-
komamawānga nolukindu nomucū-
ngwa, emiti gyona egyomunimiro,
giwotōse: kubanga [f] esanyu liwotō-
13 se okuva ku bāna babantu. [g] Mwe-
sibe (ebibukutu) mukungubage,
'mwe bakabona; muwowogane,
'mwe abawereza abekyōto; mu'je
mugalamire nga mwamba'de ebibu-
kutu nemukēsa obu'de 'mwe aba-
wereza ba Katonda wānge: kuba-
nga ekiwebwayo ekyobu'ta nekiwe-
bwayo ekyokunywa baguguba na-
byo eri enyumba ya Katonda wa-
14 'mwe. [i] Mutukuze okusiba, muite
okukung'ana okutukuvu, mukung'anyize abaka'de ne bona abali
munsi eri enyumba ya Mukama
Katonda wa'mwe mumukābire Mu-
15 kama. Zitusāuze olwolunaku! ku-
banga [k] olunaku lwa Mukama lu-
nātera okutūka, era luli'ja ngoku-
zikiriza okuva eri Omuinza webintu
16 byona. E'mere temali'dwawo 'fe
nga tulaba, (wewawo,) esanyu no-
kujaguza okuva mu nyumba ya Ka-
17 tonda wa'fe? Ensigo zivūnda wa-
nsi wamafunfugu gazo; amawanika
galeke'dwawo, amaterekerō gasūli-
'dwa; kubanga eng'āno ewotōse.
18 [l] Ensolo nga zisinda! amagana
gente gabuli'dwa amagezi, kubanga
tezirina mu'do; wewawo, ebisibo
19 byendiga [m] bireke'dwawo. Ai Mu-
kama, 'gwe nkābira: kubanga omu-
liro gwōke'za amalūndiro agomu-
'dūngu, nenimi zagwo zōke'za emi-
20 ti gyona egyomunimiro. Wewawo,
ensolo ezomunsiko [n] zikuwankira-

[a] Zab. 78. 4.
[b] Ma. 28. 38.
[c] Is. 32. 10.
[d] Yo. 2. 2.
[e] Kos. 4. 3.
[f] Is. 24. 11. Yer. 48. 33.
[g] Yer. 4. 8.
[i] 2 Byom. 20. 3.
[k] Is. 13. 6, 9. Yer. 46. 10. Ez. 30 3. Kos. 2. 1.
[l] Kos. 4. 3.
[m] Kos. 13. 16.
[n] Zab. 104. 21; 145. 15.

wankira: kubanga emi'ga egyama-
'zi gikali'de, nomuliro gwōke'za
amalūndiro agomu'dūngu.

2 Mufūire ekondēre mu Sayuni,
era mulāize ku lusozi lwānge olu-
tukuvu; bona abali munsi bakanka-
ne: kubanga olunaku lwa Mukama
[a] Am.5.18, 20. 2 lu'ja, kubanga luli kumpi; [a] olunaku olwekizikiza nekikome, olunaku
[b] Am.4.13. olwebire nekizikiza ekiku'te, [b] ngemāmbya bwesalira ku nsozi; e'gwānga edene era eryamānyi, tewabāngawo eribenkana, 'sō tewalibawo
nate oluvanyuma lwābwe, okutūsa
ku myāka egyemirembe emingi.
3 Omuliro gwōkya mu maso gābwe;
era enyuma wābwe enimi zomuliro
[c] Ez. 28.13. zāka: ensi eri [c] ngolusuku lwa Adeni mu mberi yābwe, nenyuma
yābwe 'dūngu eryazika; 'sō naye
[d] Kub.9.7. 4 tewali eyali abawonye. [d] Enfanana
yābwe eri ngenfanana yembalāsi;
era ngabebaga'de embalāsi bweba-
5 'dukana bwebatyo embiro. Babūka
(nga bawūma) ngamagāli bwega-
wūmira ku ntiko zensozi, ngomu-
liro bweguwūma ogwōkya ensā-
nibu, nge'gwānga eryamānyi erisi-
6 mbye enyiriri olwolutalo. Olwoku'ja
kwābwe abantu babalagalwa, amaso
7 gona gafūse 'bala. Ba'duka mbiro
ngabasaja abamānyi; balinya bu-
gwe ngabasaja abalwānyi; era ba-
simba buli muntu mu 'kubolye, 'sō
8 tebasobya nyiriri. 'Sō tewali eye-
siga mu'ne; basimba buli muntu
mu mpitiroye: era bawagulira a-
wali ebyokulwānyisa, 'sō tebakoma
9 (mu lugendo lwābwe). Babūka ba-
gwa ku kibuga; bafubutukira ku
bugwe; bawalampa nebatūka mu
nyumba; baingirira mu bituli ngo-
[e] Mat. 24. 29. 10 mu'bi. E'taka likankana mu maso
gābwe; e'gulu lijugumira: [e] enju-
ba nomwezi bibako ekizikiza, ne-
munyenye zirekayo okwāka kwazo:
11 era Mukama aleta e'dobozirye mu
maso ge'gyerye; kubanga olusīsi-
ralwe lunene nyo; kubanga oyo a-
tūkiriza ekigambokye wa mānyi:
kubanga olunaku lwa Mukama lu-
[f] Kubal. 24. 23. Mala. 3. 2. kulu, lwa ntīsa nyo nyini; era [f] ā-
12 ni aīnza okulusobola? Era naye
[g] Ma. 4. 30. [h] Sam. 7. 3. Kos. 12. 6. [i] 1 Sam. 7. 6. ne kakano [g] munkyūkire nomutima
gwa'mwe gwona, [i] nokusība nokukā-
13 ba amaziga nokuwubāla: era [k] mu-
[k] Zab. 34. 18. yuze omutima gwa'mwe 'sō si bya-
mbalo bya'mwe, mukyūkire Muka-
[l] Yon. 4. 2. Nak. 1. 3. ma Katonda wa'mwe: [l] kubanga
wa kisa, era a'ju'de okusāsira, alwā-
wo okusunguwala, era akwatirwa
nyo ekisa, era yejusa obutaleta bu-
[m] Am. 5. 15. Yon. 3. 9. [n] Is. 65. 8. Ka'g. 2.19. Mala. 3.10. [o] Yo. 1. 9, 13. 14 bi. [m] Ani amanyi obanga takyūke
neyejusa nāleka [n] omukisa enyuma-
we, kye [o] kiwebwayo ekyobu'ta ne-
kiwebwayo ekyokunywa eri Muka-
ma Katonda wa'mwe?

15 Mufūire ekondēre mu Sayuni,
mutukuze okusība, muite okuku-
16 ng'ana okutukuvu: mukung'anye
abantu, [p] mutukuze ekibīna, muku-
ng'anye abaka'de, mulete abāna a-
bato nabo abayōnka amabēre: a-
wasa omugole ave mu kisengekye,
17 nomugole mu njuye. Bakabona,
abawereza ba Mukama, bakābire a-
maziga wakati wekisasi nekyōto.
era bogere nti Sāsira abantubo, ai
Mukama, 'sō towayo busikābwo o-
kuvumibwa, amawānga okubafuga:
[r] kiki ekināba kibōge'za mu mawā-
nga nti Katonda wābwe aliru'dawa?
18 Awo Mukama nākwatirwa obu-
19 'gya ensiye, nāsāsira abantube. A-
wo Mukama na'damu nāgamba a-
bantube nti Laba, ndibawereza [s] e-
ng'āno nomwenge namafuta, era
biriba'kusa: 'sō siribafūla nate eki-
20 vume mu mawānga: naye ndiba-
'gyako [t] (e'gye) eryobukika obwa ko-
no nenditwāla wala, nembagobera
munsi enkalu eyalekebwawo, aba-
kulembezebe [u] mu nyanja eyebuva-
njuba, nabasēmbibe [w] mu nyanja
eyebugwanjuba; nekivūndukye ki-
riri'nya, nokuwunyakwe kulirinya,
21 kubanga akoze ebikulu. Totya,
'gwe ensi, sanyuka ojaguze; kuba-
22 nga Mukama akoze ebikulu. Te-
mutya, 'mwe ensolo ezomunsiko;
kubanga [y] amalūndiro agomu'dū-
ngu galoka, kubanga omuti gubala
ebibala byagwo, omutini nomuze-
23 ituni gireta amānyi gagyo. Kale
musanyuke, 'mwe abāna ba Sayu-
ni, era mujagulize Mukama Kato-
nda wa'mwe: kubanga abawa [z] e-
nkuba eya to'go mu kigera kyayo
ekisāna, era abatonyeseza enkuba,
enkuba eya to'go nenkuba eya 'dū-
mbi, mu (mwezi) ogwoluberyeberye.
24 Namawūliro gali'jula eng'āno, [a] na-
maso'golero galiyika omwenge na-
25 mafuta. Era ndiba'diza emyāka e-
nzigegyeyalya, kaluse'jera nakācāka
nakawūka, e'gye lyānge eringi lye-
26 nagaba okubatabāla. Kale munālyā-
nga bingi nyo, nemu'kuta, nemute-
ndereza erinya lya Mukama Kato-
nda wa'mwe eyabakola ebyekitalo:
[b] nabantu bānge tebalikwatibwa
27 nsonyi enaku zona. Era mulima-
nya nga ndi [c] wakati mu Isiraeri,
era nga [d] ndi Mukama Katonda wa-
'mwe, 'sō tewali mulala: nabantu
bānge tebalikwatibwa nsonyi.
28 Awo [e] olulitūka oluvanyuma [f] ndi-
fuka omwoyo gwānge ku bona aba-
lina omubiri; kale [g] batabani ba-
'mwe ne bawala ba'mwe baliragula,
abaka'de ba'mwe baliröta ebirōto,
abalenzi ba'mwe baliraba okwōle-
29 sebwa: era ne ku ba'du ne ku ba-
zāna mu naku ezo kwendifuka o-
30 mwoyo gwānge. Era [i] ndyōlesa

[p] Kuv. 19. 10, 22.
[r] Kuv. 32. 11 neb. Ma. 9. 26 neb. Zab. 42. 3.
[s] Yo. 1. 10. Mala. 3. 10 neb.
[t] Yer. 1. 14.
[u] Ez. 47. 18. Zek. 14. 8.
[w] Ma. 11. 24.
[y] Yo. 1. 19.
[z] Yer. 5. 24. Kos. 6. 3.
[a] Yo. 3. 13.
[b] Is. 49. 23.
[c] Lev. 26. 11 neb. Kos. 11. 9.
[d] Is. 45. 5. Ez. 39. 22.
[e] Bik. 2. 17 neb.
[f] Is. 44. 3. Ez. 39. 29. Zek. 12. 10.
[g] Is. 54. 13.
[i] Luk. 21. 11.

ebyekitalo mu 'gulu ne munsi, omusai nomuliro nempagi ezomu ka.
31 [k] Enjuba erifūka kizikiza, [l] nomwezi okuba omusai, olunaku lwa Mukama [m] olukulu era olwentisa [n] nga
32 terunaba ku'ja. Awo olulitūka [o] buli alisaba erinya lya Mukama alirokoka: kubanga [p] ku lusozi Sayuni ne mu Yerusalemi walibawo abo abaliwona, nga Mukama bweyayogera, ne mu [r] kitūndu ekirifi'kawo (mulibamu) abo Mukama
3 baliita. Kubanga, laba, [a] mu naku ezo ne mu birō ebyo, bwendikomyawo obusibe bwa Yuda ne
2 Yerusalemi, [b] ndikung'anya amawānga gōna nembaserengesa [c] mu kiwōnvu kya Yekosafati; kale ndiwolereza abantu bānge nobusika bwānge Isiraeri bebasāsānyi'za mu mawānga nebagabana ensi yānge nga [d] nyima eyo nga mpoza na-
3 bo. Era [e] bakubi'de abantu bānge obululu: era bawa'deyo omulenzi olwomukazi omwenzi, nebatūnda omuwala olwomwenge, ba-
4 lyoke banywe. Wewawo, na'mwe nfayo ki eri 'mwe, 'mwe [f] Tulo ne Sidoni nenjui zona Ezobufirisuti? Mulinsasula? nokusasula bwemuliba nga munsasu'de, ndyānguya māngu ndisambyako oku'za okusasula kwa'mwe ku mutwe gwa'mwe
5 'mwe. Kubanga [g] mutu'te efeza yānge ne zābu yānge, nemutwāla mu bigwa bya 'mwe ebintu byānge
6 ebirūngi ebisanyusa; era abāna ba Yuda nabāna ba Yerusalemi mwabaguza abāna Babayonani, muba-'julule (okubatwāla) ewala nensalo
7 yābwe: laba, ndibagolokosa mu kifo gyemwabatūnda, era ndi'za okusasula kwa'mwe ku mutwe gwa-
8 'mwe 'mwe; era nditūnda batabani ba'mwe ne bawala ba'mwe mu mukono gwabāna ba Yuda, nabo balibaguza abasaja Abeseba, e'gwānga eriri ewala: kubanga Mukama yakyoge'de.
9 Mulāngire kino mu mawānga; mutegeke obulwa: mugolokose abasaja abamānyi: abasaja bona abalwānyi basembere; bāmbuke.
10 [i] Muwese enkūmbi za'mwe okuba ebitala, nebiwabyo bya'mwe okuba amafumu: omunafu ayogere nti
11 Ndi wa mānyi. Mwānguwe mu'je, 'mwe 'mwena amawānga agetōlo'de mukung'ane: serengesa eyo ababo
12 abamānyi, ai Mukama. Amawānga gaimuke gāmbuke [k] mu kiwōnvu kya Yekosafati: kubanga eyo gyenditūla [l] okusala omusāngo gwa-
13 mawānga gona agetōlo'de. [m] Mutekewo ekiwabyo, kubanga ebikūngulwa byenge'de: mu'je musāmbe; kubanga [n] eso'golero li'ju'de, amabānvu gayika; kubanga obubi
14 bwābwe bungi. Olugube, olugube (lwabantu) bali mu kiwōnvu ekyokumaliririramu! kubanga olunaku lwa Mukama luli kumpi mu kiwō-
15 nvu ekyokumaliririramu. [o] Enjuba nomwezi biriko ekizikiza, nemunyenye zirekayo okwāka kwazo.
16 Awo Mukama aliwuluguma ngaima Esayuni, alireta e'dobozirye ngaima Eyerusalemi; ne'gulu nensi birikankana: naye Mukama aliba bu'dukiro eri abantube era e-
17 kigo eri abāna ba Isiraeri. [p] Bwemutyo mulimanya nga 'nze ndi Mukama Katonda wa'mwe, abēra ku Sayuni [r] olusozi lwānge olutukuvu: kale Yerusalemi kiriba kitukuvu, 'sō [s] tewaliba ba'na'gwānga
18 abalikiitamu nate. Awo [t] olulitūka ku lunaku luli ensozi ziritonya omwenge omuwōmerevu, nobusozi bulikulukuta amata, nobu'ga bwona obwa Yuda bulikulukuta ama'zi; era [u] olu'zi luliva mu nyumba ya Mukama, lulifukirira ekiwōnvu [w] Si-
19 'timu. Misiri eriba matōngo, ne [y] Edomu eriba 'dūngu eryalekebwawo, olwekye'jo ekyagirirwa abāna ba Yuda, kubanga bayiye omusai ogutaliko musāngo munsi yābwe.
20 Naye Yuda alibērera enaku zona, ne Yerusalemi okuva ku mirembe
21 okutūka ku mirembe gyona. Era ndirongōsa omusai gwābwe gwesalongōsa: kubanga Mukama abēra ku Sayuni.

[k] lu. 10.
[l] Kub. 6. 12.
[m] lu. 11.
[n] Mala. 4. 5.
[o] Bal. 10. 13.
[p] Is. 46. 13; 59. 20. Ob. 17.
[r] Is. 1. 9; 10. 21; 11. 11, 16. Yer. 31. 7. Mi. 4. 7; 5. 3, 7, 8; 7. 18. Zek. 8. 6. neb.
[a] Yer. 30. 3. Ez. 38. 14.
[b] Zef. 3. 8. Zek. 14. 2 neb.
[c] 2 Byom. 20. 26.
[d] Is. 66. 16. Ez. 38. 22.
[e] Ob. 11. Nak. 3. 10.
[f] Am. 1. 9.
[g] 2 Byom. 21. 16 neb.
[i] Is. 2. 4.
[k] lu. 2.
[l] Zab. 96. 13. Is. 2. 4. Mi. 4. 3.
[m] Kub. 14. 15.
[n] Kub. 14. 18 neb.
[o] Yo. 2. 10.
[p] Yo. 2. 27.
[r] Ob. 16. Zek. 8. 3.
[s] Is. 35. 8. Nak. 1. 15. Zek. 14. 21. Kub. 21. 27; 22. 15.
[t] Is. 2. 11.
[u] Ez. 47. 1.
[w] Kubal. 25. 1.
[y] Yer. 49. 8, 17. Ez. 25. 12.

AMOSI.

1 Ebigambo bya Amosi [a] eyali owokubasūmba be [b] Tekoa, byeyalaba ebya Isiraeri mu mirembe gya [c] U-'ziya kabaka wa Yuda ne mu mirembe gya [d] Yeroboamu mutabani wa Yoasi kabaka wa Isiraeri, ngekyasiga'deyo emyāka ebiri okutūka ku [e] kikankano kyensi.
2 Nāyogera nti Mukama aliwuluguma ngaima Esayuni, era alireta e'dobozirye ngaima Eyerusalemi; kale amalūndiro agabasūmba galiwubāla, nentiko ya Kalumeri eriwotōka.
3 Bwati bwayogera Mukama nti Olwabyōnōno bisatu ebya [f] Dama-

[a] Am. 7. 14, 15.
[b] 2 Sam. 14. 2.
[c] 2 Basek. 15. 1.
[d] 2 Basek. 14. 23.
[e] Zek. 14. 5.
[f] Is. 17. 1.

siko, wewawo, olwebina, sirikyūsa
kubonerezebwa kwakyo okukivako;
[g] 2 Basek. 13. 7. kubanga [g] bawu'de [h] Gireadi nebi-
[h] 2 Basek. 10. 33. 4 ntu ebiwūla ebyebyūma: naye ndi-
wereza omuliro mu nyumba ya
[k] 2 Basek. 13. 24. [k] Kazaeri, kale gulyōkya amayu-
5 mba ga Benukadadi. Era ndime-
nya ekisiba kya Damasiko, ne'ma-
lawo oyo abēra mu kiwōnvu kya
Aveni, noyo akwata omu'go ogwo-
bwakabaka (ndimumalawo) okuva
ku nyumba ya Edeni: nabantu A-
bebusuli baligenda mu busibe Eki-
ri, bwayogera Mukama.
6 Bwati bwayogera Mukama nti O-
[l] Yer. 47. 1, 5. Zef. 2. 4. Zek. 9. 5, 6. lwebyōnōno bya [l] Gaza bisatu, we-
wawo, olwebina, sirikyūsa kubone-
rezebwa kwakyo okukivako; [m] ku-
[m] 2 Byōm. 28. 18. banga batwāla nga basibe e'gwānga
7 lyona okubawayo eri Edomu: naye
ndiwereza omuliro ku bugwe we
Gaza, era gulyōkya amayumba ga-
[n] 1 Sam. 5. 1. 8 kyo: era ndimalawo abali mu [n] A-
sudodi, noyo akwata omu'go ogwo-
bwakabaka (ndimumalawo) okuva
ku Asukuloni: era ndikyūsa omu-
kono gwānge okulwāna ne Ekulo-
[o] Yer. 47. 4. ni, [o] nekitūndu ekifi'sewo Ekyaba-
firisuti balizikirira, bwayogera Mu-
kama Katonda.
9 Bwati bwayogera Mukama nti
[p] Yo. 3. 4. Olwebyōnōno bya [p] Tulo bisatu,
wewawo, olwebina, sirikyūsa kubo-
nerezebwa kwakyo okukivako; ku-
banga bagabula e'gwānga lyona
eri Edomu nebata'jukira ndagāno
10 eyoluganda: naye ndiwereza omu-
liro ku bugwe we Tulo, era gulyō-
kya amayumba gakyo.
[r] Zab. 137. 7. Yer. 27. 3. 11 Bwati bwayogera Mukama nti
Olwebyōnōno bya [r] Edomu bisatu,
wewawo, olwebina, sirikyūsa kubo-
nerezebwakwe okumuvako; kuba-
nga yai'ganyānga [s] mugandawe ne-
[s] Lub. 27. 41. kitala, nāsūla okusāsira kwona, o-
busūngubwe nebutāgulatāgula ena-
ku zona nāguguba nekiruikye emi-
12 rembe gyona: naye ndiwereza o-
muliro ku Temani, era gulyōkya
amayumba Agebozula.
13 Bwati bwayogera Mukama nti
[t] Yer. 49. 1. Zef. 2. 8, 9. Olwebyōnōno ebyabāna ba [t] Amoni
bisatu, wewawo, olwebina, sirikyū-
sa kubonerezebwa kwābwe okuba-
vako; kubanga [u] babāze abakazi a-
[u] Kos. 13. 16. bali embuto Abegireadi, balyoke
14 bagaziye ensalo yābwe: naye ndi-
kuma omuliro mu bugwe we [w] La-
[w] Ez. 21. 20. ba, era gulyōkya amayumba gakyo,
nga balekāna ku lunaku olwolutalo,
kibuyaga ngakūnta ku lunaku o-
15 lwembuyaga ezakazimu: era kaba-
ka wābwe aligenda mu busibe, ye
nabakūngube wamu, bwayogera
Mukama.

2 Bwati bwayogera Mukama nti O-
lwebyōnōno bya Moabu bisatu,
wewawo, olwebina, sirikyūsa ku-
bonerezebwa kwakyo; [a] kubanga
yayōkya amagūmba ga kabaka wa
2 Edomu nāgafūla e'vu: naye ndiwe-
reza omuliro ku Moabu, era gulyō-
kya amayūmba Agekeriosi; era
Moabu alifa, nga basasamala nga
3 balekāna nga bafūwa ekondēre: era
ndimalawo omulamuzi okuva wa-
kati mukyo, era ndi'tira abakūngu
bamu bona wamu naye, bwayogera
Mukama.
4 Bwati bwayogera Mukama nti
Olwebyōnōno bya Yuda bisatu, we-
wawo, olwebina, sirikyūsa kubone-
rezebwakwe okumuvako; [b] kuba-
nga bagānyi amatēka ga Mukama,
'sō tebaku'te biragirobye, nebyobu-
limba byābwe bibawabi'za, [c] baja-
ja bābwe byebāgobererānga mu ku-
5 tambula kwābwe: naye ndiwereza
omuliro ku Yuda, era gulyōkya a-
mayumba Ageyerusalemi.
6 Bwati bwayogera Mukama nti
Olwebyōnōno bya Isiraeri bisatu,
wewawo, olwebina, sirikyūsa kubo-
nerezebwakwe okumuvako; kuba-
nga [d] batūnze omutūkirivu olwefeza
7 neyetāga olwomugogo gwengato: a-
bawankirawankira enfūfu eyokunsi
eyokumutwe gwabāvu, nebakyāmya
olugendo olwabawōmbefū: nomu-
saja ne kitāwe baliingira eri omu-
wala (omu), okwōnōna erinya lyā-
8 nge etukuvu: era bagalamira ku
ma'bali ga buli kyōto ku [e] ngoye
zebasingirwa, ne mu nyumba ya
Katonda wābwe mwebanywera o-
9 mwenge gwabo bebatanze. Era
naye [f] nazikiriza Omwamoli mu
mberi yābwe, obuwānvubwe bwali
ngobuwānvu obwemivule, eri yali
wa mānyi ngemyera; era naye na-
zikiriza ebibalabye engulu nemi-
10 zigye wansi. Era [g] nabalinyisa
nga mba'gya munsi Yemisiri ne-
mbalung'amiza emyāka amakumi
ana mu'dūngu, okulya ensi Eyo-
11 mwamoli. Nengolokosa ku bata-
bani ba'mwe okuba bana'bi, ne ku
balenzi ba'mwe okuba [i] Abawōnge.
Si bwekiri bwekityo, ai 'mwe abā-
na ba Isiraeri? bwayogera Muka-
12 ma. Naye [k] nemuwa Abawōnge
omwenge okunywa; nemulagira
bana'bi nga mwogera nti Temula-
13 gula. Laba, ndibanyigiriza mu ki-
fo kya'mwe, nge'gāli eri'ju'de ebi-
14 nywa bwerinyigiriza. Awo oku-
'duka kulibula [l] owembiro, 'sō no-
wamānyi talyongera mānyige, 'sō
15 nomuzira talyewonya: 'sō noyo ta-
liimirira akwata omutego; nowe-
mbiro oku'duka talyewonya: [m] 'sō
16 noyo eyebagala embalāsi talyewo-
nya: noyo alina obugumu mu bamā-
nyi ali'duka ngali bwerēre ku luna-
ku olwo, bwayogera Mukama.

[a] 2 Basek. 3. 27.
[b] Lev. 26. 14 neb.
[c] Ez. 20. 18, 30.
[d] Lev. 25. 39.
[e] Kuv. 22. 26.
[f] Kubal. 21. 21-25. Yos. 24. 8.
[g] Kuv. 12. 51. Am. 3. 1.
[i] Kubal. 6. 2. Kung. 4. 7.
[k] Kubal. 6. 3.
[l] Mub. 9. 11.
[m] Zab. 33. 17.

3 Muwulire ekigambo kino Mukama kyaboge'deko, 'mwe abāna ba Isiraeri, ku kika kyona kyenalinyisa nga nki'gya munsi Yemisiri,
2 ngayogera nti [a] 'Mwe 'mwe'ka benamanya ku bika byona ebyensi zona: [b] kyendiva mbabonereza olwobutali butūkirivu bwa'mwe bwona.
3 Ababiri baīnza okutambulira awamu wabula nga batabaganye?
4 Empologoma ewulugumira mu kibira nga terina mui'go? empologoma ento eima mu mpuku yayo okulira nga teriko kyeku'te?
5 Enyonyi eīnza okugwa mu mutego kunsi nga tebagitēze kakunizo? omutego gumasuka okuva wansi nga teguliko
6 kyegukwasi'za? Bafūira ekondēre mu kibuga, abantu nebatatya? [c] obubi bugwa ku kibuga, Mukama nga
7 tabulēse? Mazima Mukama Katonda taliko kyalikola wabula [d] ngabi'kuli'de aba'dube bana'bi ekyāma-
8 kye: Empologoma ewulugumye, āni atatye? Mukama Katonda ayoge'de, [e] āni aīnza obutalagula?
9 Mulāngire mu mayumba mu [f] Asudodi ne mu mayumba munsi Yemisiri, mwogere nti Mukung'anire ku nsozi [g] Ezesamaliya, mulabe enjogāno eziri omwo bwezenkana obungi, nokujōga bwekuli okuli o-
10 mwo wakati. Kubanga tebamanyi kukola bya nsōnga, bwayogera Mukama, abo abatereka ekye'jo nobu-
11 nyazi mu mayumba gābwe. Mukama Katonda kyava ayogera bwati nti (Walibawo) omulabe, okwetōlōla ensi enjui zona: naye alikakanya amānyigo okukuvako, namayu-
12 mbago galinyagibwa. Bwati bwayogera Mukama nti Ngomusūmba bwawonyako mu kamwa kempologoma amagulu abiri oba ekitūndu kyokutu; bwebatyo abāna ba Isiraeri bwebaliwonyezebwa, abatūla mu Samaliya mu nsōnda yekiriri ne ku bigugu ebya aliri ebyokukitā-
13 nda. Muwulire mube abajulirwa eri enyumba ya Yakobo, bwayogera Mukama Katonda, Katonda owe-
14 'gye. Kubanga ku lunaku lwendibonereza Isiraeri olwebyōnōnobye, era ndibonereza [i] ebyōto bya [k] Beseri, [l] namayembe gekyōto galisali-
15 bwako negagwa wansi. Era ndikuba [m] enyumba eya to'go wama nenyumba eyekyēya; [n] nenyumba ezamasānga ziribula, namayumba amanene galikoma, bwayogera Mukama.

4 Muwulire ekigambo kino, [a] mwe ente Ezebasani, abali ku lusozi lwa Samaliya, abajōga abāvu, abakamula abetāga, abagamba bakama
2 bābwe nti Mulete tunywe. Mukama Katonda [b] alāi'de obutukuvubwe nga, laba, enaku ziribatūkako [c] lwebaliba'gyawo namalobo, nekitūndu kya'mwe ekirifi'kawo (baliba'gya-
3 wo) namalobo agavuba. Era mulivamu nga muita mu bituli ebiwagu'dwa, buli emu ngesimbira dala mu maso gayo; nemwesūla mu Kalumoni, bwayogera Mukama.
4 Mu'je Ebeseri mwōnōne; (mu'je) [d] Egirugali mwongere okwōnōna (kwa'mwe); era muletēnga sadaka za'mwe buli nkya [e] nebitūndu bya-'mwe ebyekumi buli naku esatu;
5 muweyo [f] sadaka eyokwebaza kwebyo [g] ebizimbulukuswa, mulāngire [i] ebiwebwayo kubwa'mwe mubirālike: kubanga ekyo kyemusīma, ai 'mwe abāna ba Isiraeri, bwayogera
6 Mukama Katonda. Era nānge mbawa'de obulongōfu bwamanyo mu bibuga bya'mwe nokubulwa e'mere mu mayumba ga'mwe gona: era [k] naye temu'dānga gyendi, bwayo-
7 gera Mukama. Era nānge [l] mbaziri'za enkuba, ngekyasiga'deyo emyezi esatu okutūsa amakūngula: nentonyesa enkuba ku kibuga ekimu, nenziiza enkuba obutatonya ku kibuga ekirala: ekitūndu kimu kyatonyebwako, nekitūndu kyetatonya-
8 ko nekiwotōka. Awo abomubibuga ebibiri oba bisatu nebatambulatambula nebatūka mu kibuga ekimu okunywa ama'zi, 'sō teba'kutānga: era naye temu'dānga gyendi, bwa-
9 yogera Mukama. Mbakubye nokugēngewala nobukuku: akawūka kali'de olufulube lwensuku za'mwe nensuku za'mwe ezemizabibu nemitini gya'mwe nemizeituni gya-'mwe: era naye temu'dānga gye-
10 ndi, bwayogera Mukama. Mpere'za mu'mwe kawumpuli ngengeri Eyemisiri bweyali: abalenzi ba'mwe mba'se nekitala, [m] nenziyawo embalāsi za'mwe; ne'ninyisiza ne mu nyindo za'mwe okuwunya kwolusīsira lwa'mwe: era naye temudānga gyendi, bwayogera Mukama.
11 Nsu'de (abamu) ku'mwe [n] nga Katonda bweyasūla Sodomu ne Gomola, na'mwe nemuba [o] ngomumuli ogusikibwa mu muliro: era naye temu'dānga gyendi, bwayogera Mu-
12 kama. Kyendiva nkukola bwenti, ai Isiraeri: era kubanga ndikukola kino, weteketeke okusisinkana ne
13 Katondawo, ai Isiraeri. Kubanga, laba, oyo abūmba ensozi, era atōnda [p] embuyaga, era [p] abūlira omuntu byalowōza, afūla enkya okuba ekizikiza, era alinya ku bifo ebigulu-mivu ebyensi; [r] Mukama Katonda owe'gye lye linyalye.

5 Muwulire ekigambo kino kyenkwata okubakungubagira, ai e-
2 nyumba ya Isiraeri. [a] Omuwala

[a] Ma. 7. 6. Zab. 114. 19 neb.
[b] Ez. 9. 6. Dan. 9. 12. Mat. 10. 15. Luk. 12. 47. Bal. 2. 9. 1 Pet. 4. 17.
[c] Is. 45. 7.
[d] Lub. 6. 13; 18. 17-21.
[e] Bik. 4. 20. 1 Kol. 9. 16.
[f] Am. 1. 8.
[g] Iu. 12. Yer. 23. 13.
[i] 1 Basek. 13. 1 neb.
[k] Kos. 10. 15; 12. 4.
[l] 2 Basek. 23. 15.
[m] Yer. 36. 22.
[n] 1 Basek. 22. 39.
[a] Zab. 22. 12.
[b] Zab. 89. 35.
[c] Yer. 16. 16.
[d] Kos. 4. 15.
[e] Ma. 14. 28; 26. 12.
[f] Lev. 7. 13.
[g] Lev. 23. 17.
[i] Kuv. 35. 29. Lev. 22. 18 neb.
[k] Ka'g. 2. 17.
[l] Yer. 3. 3.
[m] 2 Basek. 13. 7.
[n] Is. 13. 19.
[o] Zek. 3. 2. Yud. 23.
[p] Zab. 139. 9. Dan. 2. 22, 28.
[r] Yer. 10. 16.
[a] Is. 47. 1.

wa Isiraeri agu'dè; takyaimuka
nate: asŭli'dwa wansi kunsiye;
3 tewali wa kumuimusa. Kubanga
bwati bwayogera Mukama Kato-
nda nti Ekibuga ekyavängamu olu-
kumi kirisigazawo kikumi, nekyo
ekyavängamu ekikumi kirisigaza-
wo kumi, eri enyumba ya Isiraeri.
4 Kubanga bwati Mukama bwaga-
mba enyumba ya Isiraeri nti Mu-
'nonye, kale munäbänga balamu:
5 naye temunonyänga [b] Beseri, 'sō
temuingiränga mu Girugali, 'sō
temuitänga okugenda [c] Ebeeruse-
ba: kubanga Girugali tekirirema
kugenda mu busibe, ne Beseri kiri-
6 'gwäwo. Munonye Mukama, kale
munäbänga balamu; aleme okubū-
būka ngōmuliro mu nyumba ya
Yusufu, negwōkya 'sōnga tewali
7 wa kuguzikiza mu Beseri: 'mwe
abafŭla omusängo okuba abusinso,
8 nemusŭla wansi obutŭkirivu; (mu-
nonye) oyo akola [d] kakäga nentu-
ngalugoye, era afŭla ekisikirize e-
kyokufa okuba enkya, era asikiriza
omusana nekiro; aita ama'zi ago-
munyanja nägafuka ku maso golu-
9 kalu; Mukama lye linyalye; aleta
okuzikirira ku wamänyi nga tama-
nyiri'de, okuzikirira nekutŭka ku
10 kigo. Bakyäwa oyo anenya [e] mu
mulyängo, era batamwa oyo ayo-
11 gera ebigolokofu. Kale kubanga
mulinyirira omwävu, nemumuka-
mula eng'äno: [f] mwazimba enyu-
mba ezamainja amateme, naye te-
mulizitŭlamu; mwasimba ensuku
zemizabibu ezisanyusa, naye te-
12 mulinywa mwenge gwämu. Kuba-
nga 'manyi ebyōnōno bya'mwe
bwebyenkana obungi nebibi bya-
'mwe bwebyenkana amänyi; 'mwe
ababonyabonya omutŭkirivu, aba-
lya enguzi, era abagobera abo abe-
13 täga mu mulyängo. Omukabakaba
kyaliva asirika mu biro ebifanana
bwebityo; kubanga bye biro ebibi.
14 Munonye obulŭngi 'sō si bubi, mu-
lyoke mubērēnga abalamu: kale
Mukama Katonda owe'gye anäbä-
15 nga na'mwe nga bwemwogera. Mu-
kyäwēnga obubi, mwagalēnga obu-
lŭngi, munywēzēnga ebyensōnga
mu mulyängo; mpo'zi Mukama
Katonda owe'gye alikwatirwa ekisa
[g] ekitŭndu kya Yusufu ekifi'sewo.
16 Mukama Katonda owe'gye, Muka-
ma, kyava ayogera bwati nti Ebi-
wōbe biriba mu ngŭdo zona enga-
zi; era balyogerera mu makubo
gona nti Wowe, wowe! kale baliita
omulīmi okukuba ebiwōbe, nabo
abalina amagezi okukungubaga o-
17 kukuba ebiwōbe. Awo mu nsuku
zona ezemizabibu mulibämu ebi-
wōbe; kubanga ndiita mu'gwe wa-
18 kati, bwayogera Mukama. Zibasä-

nze 'mwe abegōmba [h] olunaku lwa
Mukama! mwagalira ki olunaku
lwa Mukama? kizikiza 'sō si mu-
19 sana. Kwenkana omusaja nga'du-
ka empologoma, e'dubu nesisinka-
na naye: oba ngaingira mu nyu-
mba neyekwata ku kisenge omuko-
20 nogwe, omusota negumulūma. O-
lunaku lwa Mukama teruliba kizi-
kiza 'sō si musana? ekizikiza zi-
gizigi 'sōnga temuli kutangäla?
21 [k] Nkyäwa, nyōma embaga za'mwe,
'sō sirisanyukira kukung'ana ku a-
22 'mwe okutukuvu. Wewawo, ne-
wakuba'de nga muwayo gyendi e-
biwebwayo bya'mwe ebyōkebwa
nebiwebwayo bya'mwe ebyobu'ta,
[l] siribi'kiriza: 'sō siri'sāyo mwoyo
eri ebiwebwayo olwemirembe ebye-
23 nsolo za'mwe eza sava. Nziyako
oluyogänō olwenyīmbazo; kubanga
siwulire nängazo bwezikubibwa o-
24 bulŭngi. Naye omusängo gukulu-
kute ngama'zi, nobutŭkirivu ngo-
25 mu'ga ogwamänyi. [m] Mwandete-
reränga emyäka amakumi ana sa-
daka nebiwebwayo mu 'dŭngu, ai
26 enyumba ya Isiraeri? Wewawo,
mwasitulänga [n] Sikusi kabaka wa-
'mwe ne Kiyuni, ebifananyi bya-
'mwe, emunyenye ya katonda wa-
27 'mwe, byemwekolera. Kyendiva
mbatwäza mu busibe okuita Eda-
masiko, bwayogera Mukama, eri-
nyalye Katonda owe'gye.

6 [a] Zibasänze abo, abegolo'de mu
Sayuni nabo abataliko kyebatya
ku lusozi lwe Samaliya, abasaja
abamänyi abomu'gwänga erisinga
amawänga obukulu, aba'jirwa e-
2 nyumba ya Isiraeri! Muite muge-
nde [b] Ekalune mulabe; muveyo
mugende [c] Ekamasi ekikulu: mu-
lyoke muserengete Egasi Ekyabafi-
risuti: bisinga obwakabaka buno
(bwōmbi) obulŭngi? oba ensalo
yäbwe ekira ensalo ya'mwe obuga-
3 zi? [d] Mwe abateka ewala olunaku
olubi nemusembeza kumpi entebe
4 eyekye'jo; abagalamira ku bitānda
ebyamasängа nebegololera ku biriri
byäbwe, nebalya abäna bendiga
abomukisibo, nenyana nga bazi'gya
5 mu kisibo; abaimbira enyīmba ezi-
talimu ku 'dobozi eryenänga; abe-
6 gŭnjira ebintu ebivuga [e] nga Daudi;
abanywera omwenge mu bibya,
nebasäba amafuta agasinga obulŭ-
ngi; naye tebanakuwali'de kubo-
7 nyabonyezebwa kwa Yusufu. Kale
kyebaliva [f] bagenda mu busibe wa-
mu nabo abäsoka okugenda mu
busibe, nebinyumu byabo abegolola
8 birivawo, [g] Mukama Katonda ye-
räi'de ye'ka, bwayogera Mukama
Katonda owe'gye, nti Nkyäwa [h]
obulŭngi bwa Yakobo, nentamwa

[b] Am. 4. 4.
[c] 2 Basek. 23. 8.
[d] Yob. 9. 9; 38. 31.
[e] nyi. 12, 15. Yob. 5. 4. Zab. 127. 5.
[f] Ma. 28. 30. Mi. 6. 15. Zef. 1. 13. Ka'g. 1. 6.
[g] Zef. 2. 7.
[h] Yo. 1. 15; 2. 1, 11, 31; 3. 14.
[k] Is. 1. 14. Mala. 1. 10.
[l] Kos. 8. 13.
[m] Ma. 32. 17. Ez. 20. 16, 24. Bik. 7. 42, 43.
[n] 1 Basek. 11. 7.
[a] Zef. 1. 12. Luk. 6. 24.
[b] Is. 10. 9.
[c] 2 Basek. 18. 34.
[d] Ez. 12. 27. Am. 9. 10.
[e] 1 Byom. 23. 5. 2 Byom. 29. 26.
[f] Am. 7. 11, 17.
[g] Yer. 51. 14. Beb. 6. 13, 17.
[h] Zab. 47. 4. Ez. 24. 21.

amayumbage: kyendiva mpayo e-
9 kibuga ne byona ebikirimu. Awo
olulitūka abantu kumi bwebalisiga-
10 la mu nyumba emu balifa. Era
omuntu bwanāsitulibwa kojāwe,
k 1 Sam. 31. 12. oyo [k]amwōkya, oku'gya amagūmba
mu nyumba, nāgamba oyo ali mu
njui ezenyumba ezomunda nti Wa-
kyaliwo ali nāwe? naye na'damu
nti Ne'da; kale nālyoka ayogera
nti Sirika; kubanga tetuīnza kwā-
11 tula linya lya Mukama. Kubanga,
laba, Mukama alagi'de, nenyumba
enene eriwagulwamu ebituli nenyu-
mba entono (eribamu) enjatika.
12 Embalāsi ziri'dukira mbiro ku lwā-
zi? omuntu alirīmira (okwo) nente?
'mwe okufūla nemufūla omusāngo
okuba omusūsa nebibala ebyobutū-
13 kirivu okuba abusinso: 'mwe aba-
sanyukira ekintu ekitaliko kyekiga-
sa, abogera nti Tetwefuni'de ma-
14 yembe olwamānyi ga'fe 'fe? Ku-
banga, laba, ndibaimusizako e'gwā-
nga, ai enyumba ya Isiraeri, bwa-
yogera Mukama Katonda owe'gye;
l 1 Basek. 8. 65. 2 Basek. 14. 25. era balibabonyabouya okuva [l] awa-
ingirirwa Ekamasi okutūka ku ka-
'ga aka Alaba.

7 Bwatyo Mukama Katonda bweya-
ndaga: era, laba, yabūmba enzige
ebimererezi nga bitanu'de okumera;
era, laba, byali bimererezi okukū-
ngula kwa kabaka nga kuwe'de.
2 Awo olwātūka bwezamala okulya
omu'do ogwomunsi nendyoka njo-
gera nti Ai Mukama Katonda, so-
nyiwa, nkwegairi'de: Yakobo anā-
īmirira atya? kubanga mutono.
a Ma. 32. 36. Yon. 3. 10. 3 [a] Mukama neyejusa olwekyo: Te-
kiribawo, bwayogera Mukama.
4 Bwatyo Mukama Katonda bweya-
ndaga: kale, laba, Mukama Ka-
tonda nāita (abantu) okuwakana
nomuliro; negwōkya obuziba obu-
nene, era gwandimazewo nolukalu.
5 Awo nendyoka njogera nti Ai Mu-
kama Katonda, lekayo, nkwegairi-
de: Yakobo anāīnza atya okuīmi-
b Iu. 3. 6 rira? kubanga mutono. Awo [b] Mu-
kama neyejusa ekyo: Era nekyo
tekiribawo, bwayogera Mukama
Katonda.
7 Bwatyo bweyandaga: kale, laba,
Mukama nāīmirira ku ma'bali ge-
kisenge ekyazīmbibwa nomugwa
ogugera, era ngaku'te omugwa ogu-
8 gera mu mukonogwe. Awo Muka-
ma nāng'amba nti Amosi, olaba ki?
Neng'amba nti Omugwa ogugera.
Awo Mukama nāyogera nti Laba,
nditeka omugwa ogugera wakati
wabantu bānge Isiraeri; siribaitako
9 nate lwa kubiri: nebifo ebigulumi-
vu ebya Isaka birirekebwawo, nebi-
fo ebitukuvu ebya Isiraeri birizisi-
bwa; era ndigolokokera ku nyumba
ya Yeroboamu nekitala.
10 Awo Amaziya [c] kabona [d] Owebe-
seri nātumira Yeroboamu kabaka
wa Isiraeri ngayogera nti Amosi
akwekobe'de wakati mu nyumba
ya Isiraeri: ensi teīnza kugumīkiri-
11 za bigambobye byona. Kubanga
Amosi bwayogera bwati nti Yero-
boamu alifa nekitala, era Isiraeri
talirema kutwālibwa nga musibe
12 okuva munsiye. Era Amaziya nā-
gamba Amosi nti 'Gwe omulabi,
genda we'dukire munsi ya Yuda,
13 olīre eyo e'mere, olagulire eyo:
naye tolagulānga nate lwa kubiri
Ebeseri: kubanga [e] kye kifo ekitu-
c 1 Basek. 12. 32. d Am. 3. 11. kuvu ekya kabaka, era ye nyumba
14 ya kabaka. Awo Amosi nālyoka
a'damu nāgamba Amaziya nti [f] Nali
siri na'bi, 'sō sali [g] mwāna wa na-
'bi; naye nali [i] musūmba era mu-
15 wawaguzi wemisukomoli: Mukama
nānziya ku (mulimu) ogwokugobe-
rera ekisibo, Mukama nāng'amba
nti Genda olagule abantu bānge
16 Isiraeri. Kale no wulira ekigambo
kya Mukama: Oyogera nti Tolagu-
lānga ku Isiraeri, 'sō totonyesānga
17 ku nyumba ya Isaka; Mukama
kyava ayogera bwati nti [k] Mukazi-
wo aliba mwenzi mu kibuga, ne
batabanibo ne bawalabo baligwa
nekitala, nensiyo [l] erigabibwa no-
mugwa; nāwe ke nyini olifira mu-
nsi eteri nongōfu, era Isiraeri tali-
rema kutwālibwa nga musibe okuva
munsiye.
e 1 Basek. 12. 29–13. 1. f Zek. 13. 5. g 2 Basek. 2. 3. i Am. 1. 1. k Kos. 4. 13. l 2 Sam. 8. 2. Zab. 60. 6.

8 Bwatyo Mukama Katonda bwe-
yandaga: era, laba, eki'bo ekye-
2 bibala ebyomukyēya. Nāyogera nti
Amosi, olaba ki? Nenjogera nti
Ndaba eki'bo ekyebibala ebyomu-
kyēya. Awo Mukama nālyoka a-
ng'amba nti Enkomererō etūse ku
bantu bānge Isiraeri; siribaitako
3 nate lwa kubiri. Awo enyīmba
ezomuyekalu ziriba kuwowogana
ku lunaku olwo, bwayogera Mu-
kama Katonda: emīrāmbo giriba
mingi; baligisūla mu buli kifo
4 nga basirise. Muwulire kino, ai
'mwe abagala okulīra dala eyetāga
5 nokumalawo abāvu abomunsi, nga
mwogera nti Omwezi ogwakabo-
neka guli'gwāko di, tulyoke tutū-
nde eng'āno? ne sabiti, tusumu-
lule eng'āno? [a] nga mutonowaza
efa, era nga munenewaza sekeri,
era [b] nga mulyazamānya neminzā-
6 ni ezobulimba; tugule abāvu [c] ne-
feza, nabetāga nomugogo gwengato,
era tutūndē ebisasiro byeng'āno.
7 Mukama alāi'de obulūngi bwa Ya-
kobo nti Mazima [d] serabirenga bi-
kolwa byābwe na kimu enaku zona.
8 Ensi terikankanira ekyo, buli mu-
a Ez. 45. 10. Mi. 6. 10, 11. b Kos. 12. 7. c Am. 2. 6. d Kos. 8. 13; 9. 9.

ntu nāwubāla abēra omwo? wewawo, eritumbīrira dala wamu nga Omu'ga; era eritabanguka ne'ka nate nga Omu'ga Ogwemisiri.
9 Awo olulitūka ku lunaku olwo, bwayogera Mukama Katonda, [e] ndigwisa enjuba mu tuntu, era ndireta ekizikiza kunsi obu'de nga
10 butangāla. Era ndifūla embaga za'mwe okuba ekuwubāla, nenyīmba za'mwe zona okuba okukungubaga; era ndireta ebibukutu ku biwato byona, nebiwalāta ku buli mutwe; era ndirufūla [f] ngokukungubagira omwāna eyazālibwa omu, nenkomerero yalwo ngo-
11 lunaku olubalagala. Laba, enaku zi'ja, bwayogera Mukama Katonda, lwendiwereza enjala munsi, eteri njala ya 'mere newakuba'de enyōnta eyama'zi, naye (enjala) [g] eyokuwulira ebigambo bya Mukama.
12 Awo balibulubuta okuva ku nyanja okutūka ku nyanja (endala), nokuva ebukika obwa kono okutūka nebuvanjuba; bali'dukana mbiro erui nerui okunonya ekigambo kya
13 Mukama, 'sō tebalikiraba. Ku lunaku olwo abawala abalūngi na-
14 balenzi baliziri'ka olwenyōnta. Abalāira [i] ekibi kya Samaliya nebogera nti Nga Katondawo, [k] ai Dani, bwali omulamu; era nti Nge'kubo lya [l] Beeruseba bweriri e'damu; abo baligwa 'sō tebaliimuka nate.

9 Nalaba Mukama ngaīmiri'de ku ma'bali gekyōto: nāyogera ntî Kuba emitwe, emiryāngo gikankane: era bamenyemenye ku mitwe gyabo bona; era ndi'ta nekitala owenkomerero kubo: tewaliba kubo [a] ali'duka, 'sō tewaliba kubo
2 aliwona nomu. [b] Newakuba'de nga basima; okutūka mu magōmbe, omukono gwānge guliba'gyayo; era newakuba'de nga balinya okutūka mu 'gulu, ndiba'sa okuba'gyayo.
3 Era newakuba'de nga bekwekera ku ntiko ya Kalumeri, ndikenenya nemba'gyayo; era newakuba'de nga bakweke'dwa amaso gānge mu buziba bwenyanja wansi, ndiragi-
4 rira eyo omusota negubalūma. Era newakuba'de nga bagenda mu busibe mu maso gabalabe bābwe, ndiragirira eyo ekitala nekiba'ta: era nditeka amaso gānge kubo olwo-
5 kuleta [c] obubi 'sō si bulūngi. Kubanga Mukama, Katonda owe'gye, ye wuyo akoma kunsi [d] nesānūka, na bona abagibēramu baliwubāla; era eritumbīrira dala wamu nga Omu'ga; era eri'ka nate nga O-
6 mu'ga Ogwemisiri; ye wuyo azīmba amayuge mu 'gulu, era eyatekawo e'bāngalye ku 'taka; aita ama'zi agomunyanja nāgafuka ku maso golukalu; Mukama lye li-
7 nyalye. [e] 'Mwe temuli ngabāna Babaesiyopya gyendi, ai abāna ba Isiraeri? bwayogera Mukama. Sa'gya Isiraeri munsi Yemisiri nembalinyisa, nenziya Abafirisuti
8 Ekafutoli, Nabasuli Ekiri? Laba, amaso ga Mukama Katonda gali ku bwakabaka obulina ebibi, era ndibuzikiriza okuva ku maso ge-'taka; [f] kyo'ka sirizikiririza dala nyumba ya Yakobo, bwayogera
9 Mukama. Kubanga, laba, ndiragira era ndiwewera enyumba ya Isiraeri mu mawānga gona, (ngeng'āno) bwewewerwa mu lugali, naye tewaliba na kaweke na kamu
10 akaligwa ku 'taka. Abalina ebibi bona abomubantu bānge balifa nekitala abogera nti Obubi tebulitūkako 'sō tebulitukulembera.
11 [g] Ku lunaku olwo [i] ndisimba ewema ya Daudi eyagwa, nenziba ebituli byayo; era ndisimba ebibye ebyagwa, era ndigizīmba nga mu
12 naku eze'da; balyoke balye ekitūndu kya Edomu ekifi'sewo, namawānga gona agatūmibwa erinya lyānge, bwayogera Mukama akola
13 kino. Laba, enaku zi'ja, bwayogera Mukama, [k] akabala lwalitūka kwoyo akūngula, noyo asāmba ezabibu (lwalitūka) kwoyo asiga ensigo; nensozi ziritonya omwenge omuwōmerevu, nobusozi bwona
14 bulisānūka. Era [l] ndikomyawo obusibe bwabantu bānge Isiraeri, kale [m] balizīmba ebibuga ebyalekebwawo, nebabitūlamu; era balisimba ensuku ezemizabibu, nebanywa omwenge gwāmu; era balirīma enimiro, nebalya ebibala byā-
15 mu. Era ndibasimba kunsi yābwe, 'sō tebalisimbulwa nate munsi gyembawa'de, bwayogera Mukama Katondawo.

[e] Is. 60. 20. Yer. 15. 9. Mi. 3. 6. Mat. 24. 29.
[f] Yer. 6. 26. Zek. 12. 10.
[g] Zab. 74. 9. Is. 29. 10. Mi. 3. 7.
[i] Ma. 9. 21. Kos. 10. 8.
[k] 1 Basek. 12. 29, 30.
[l] Am. 5. 5.
[a] Am. 2. 14.
[b] Zab. 139. 8, 9.
[c] Yer. 21. 10.
[d] Zab. 46. 6.
[e] Mat. 3 9. Bal. 2. 25.
[f] Yer. 30. 11. Ob. 17.
[g] Is. 2. 11.
[i] Yer. 30. 18. Mi. 7. 11. Bik. 15. 16, 17.
[k] Lev. 26. 5.
[l] Yer. 30. 3.
[m] Is. 61. 4. Ez. 36. 10, 33-35. Zek. 8. 7, 8.

OBADIYA.

1 Okwolesebwa kwa Obadiya.
Bwati bwayogera Mukama Katonda [a]ku Edomu; nti [b]Tuwuli-
'de ebigambo ebiva eri Mukama
nomubaka atumi'dwa eri amawā-
nga nti Muimuke, tuimuke ku
2 (nsi) ye tulwāne naye. Laba, nku-
fu'de omuto mu mawānga; onyō-
3 mebwa nyo 'gwe. Amalala agomu-
mutimagwo gakukyāmi'za, 'gwe, azī-
mba mu biwuku ebyomulwāzi, 'gwe
atūla wa'gulu; [c]ayogera mu muti-
magwe nti Ani alinzi'sā wansi?
4 Newakuba'de ngolinya mu 'gulu
ngempūngu era [d]ekisukyo nga ki-
tekebwa wakati mu munyenye, ndi-
ku'sā (wansi) ove eyo; bwayogera
5 Mukama. [e]Oba aba'bi ba'ja gyoli,
oba abanyazi ekiro, ['sōnga ozikī-
rira!] tebandi'bye bya kubamala?
oba abanozi bezabibu ba'ja gyoli,
[f]tebandirese zabibu ezērebwawo?
6 (Ebya) Esau nga binonyezebwa,
ebikwekebwa ye nga bivumbuka!
7 Abantu bona abālagāna gyoli ba-
kuwereke'de okutūka ku nsalo;
abantu abāli balina emirembe nāwe
bakukyāmi'za era bakulemye; (a-
bālya) e'mereyo batēga omutego
wansiwo; 'sō [g]temuli kutegēra mu-
8 ye. [i]Ku lunaku luli sigenda kuzi-
kiriza abagezigezi (bave) mu Edo-
mu nokutegēra (kuve) mu lusozi
lwa Esau? bwayogera Mukama.
9 Era abazirabo, 'gwe [k]Temani, ba-
lyekānga buli muntu alyoke a'gyi-
bwe mu lusozi lwa Esau era a'ti-
10 bwe. Kubanga wagirira [l]amānyi
[m]mugandawo Yakobo, ensonyi zi-
rikukwata era oli'gyibwawo emi-
11 rembe gyona. Ku lunaku lwewai-
mirira ku ma'bali, ku lunaku a-
baise lwebānyaga ebintubye naba-
genyi lwebāingira mu nzi'gize eza
wankaki [n]nebakuba akalulu ku
Yerusalemi, nāwe nofanana ngomu
12 kwabo. Naye totunulira lunaku
lwa mugandawo ku lunaku olwo-
kugwirwako akabi, 'sō tosanyuka o-
lwabāna ba Yuda ku lunaku olwo-
kuzikirira kwābwe; 'sō tewekuza
nakamwāko ku lunaku olwakabi.
13 Toingirānga mu lu'gi olwa wanka-
ki olwabantu bānge ku lunaku
mwebalirabira enaku; 'sō nāwe
totunulirānga kabi kābwe ku luna-
ku mwebalirabira enaku 'sō temu-
komānga ku bintu byābwe ku luunaku
14 mwebalirabira enaku. 'Sō toīmiri-
rānga mu masang'anzira okuzikiri-
za abantube abawona; 'sō towā-
ngayo bantube abasigalawo ku
15 lunaku olwakabi. Kubanga [o]olu-
naku lwa Mukama lusembere'de
amawānga gona; [p]nga bwewakola
bwekityo bwekirikukolebwa 'gwe;
[r]byokola biri'da ku mutwegwo.
16 Kubanga [s]bwemwanywerānga ku
lusozi lwānge olutukuvu, bwekityo
amawānga gona bweganānywānga
enaku zona; wewawo, ganānywā-
nga ganāmirānga galiba ngagata-
17 bāngawo. Naye [t]ku lusozi Sayuni
kulibako abawona, era luliba lutu-
kuvu; nenyumba ya Yakobo eriba
18 nebintu byābwe. Era enyumba ya
Yakobo eriba muliro nenyumba ya
Yusufu (eriba) lulimi olwomuliro
nenyumba ya Esau nsāmbu, nabo
balyāka gyebali, balibazikiriza; 'sō
tewaliba muntu wa mu nyumba
ya Esau alisigalawo; kubanga Mu-
19 kama yakyoge'de. [u]Nolusozi lwa
Esau lulifūka lwabo abebukika o-
bwadyo; [w](ensi) Yabafirisuti (eri-
ba) yabo abensenyi; era bo balirya
enimiro ya Efulaimu, nenimiro
Eyesamaliya: era Gireadi (eriba
20 ya) Benyamini. Nabo abe'gye lino
eryabāna ba Isiraeri abafugibwa
obu'du abali mu Bakanani, (baliba
nensi) okutūka ku [y]Zalefasi; nabo
abomu Yerusalemi abafugibwa o-
bu'du abali mu Sefaladi baliba ne-
21 bibuga ebyebukika obwadyo. Era
abalokozi balirinya ku [z]lusozi Sa-
yuni basalire olusozi lwa Esau
omusāngo; [a]nobwakabaka buliba
bwa Mukama.

[a] Ez. 25. 12; 35. 2. Yo. 3. 19.
[b] Yer. 49. 14-16.
[c] Is. 14. 13. Kub. 18. 7.
[d] Kab. 2. 9.
[e] Yer. 49. 9.
[f] Ma. 24. 21. Is. 17. 6.
[g] Yer. 49. 7.
[i] Is. 2. 11.
[k] Am. 1. 12.
[l] Zab. 137. 7. Ez. 35. 5. Am. 1. 11.
[m] Lub. 27. 41.
[n] Yo. 3. 3.
[o] Ez. 30. 3. Yo. 3. 14.
[p] Yer. 50. 29. Ez. 35. 15. Kab. 2. 8.
[r] Yo. 3. 4,7.
[s] Yer. 25. 28 neb; 49. 12. Nak. 3. 11.
[t] Yo. 2. 32.
[u] Am. 9. 12.
[w] Zef. 2. 5 neb.
[y] 1 Basek. 17. 9, 10.
[z] Kub. 14. 1.
[a] Zab. 22. 28. Dan. 2. 44. Kub. 19. 6.

YONA.

1 Awo ekigambo kya Mukama kya'ja
eri [a] Yona, omwāna wa Ami'tai, nga
2 kyogera nti Golokoka, ogende [b] Eni-
neve ekibuga ekyo ekinene okirā-
ngirire; kubanga obubi bwābwe
bulinye (butūse) mu maso gānge.
3 Naye Yona nāgolokoka oku'dukira
[c] Etalusisi okuva mu maso ga Mu-
kama; nāserengeta [d] Eyopa nālaba
ekyōmbo ngakigenda Etalusisi; a-
wo nābawa empōza yakyo nāsābala
omwo agende nabo Etalusisi ave
4 [e] mu maso ga Mukama. Naye Mu-
kama nāsindika empewo enyingi
ku nyanja, omuyaga omungi negu-
ba ku nyanja kyōmbo nekyagala
5 okumenyeka. Nabo abāvuga ne-
batya [f] nebakābirira buli muntu
katondawe; [g] nebasūla mu nyanja
ebintu ebyali mu kyōmbo bakiwe-
wule. Naye Yona yali nga'sē mu
kisenge ekyomukyōmbo, ngagala-
6 mi'de, yebase otulo. Awo omu
goba wekyōmbo na'ja gyali nāmu-
gamba nti Oba'de otya, 'gwe omwe-
basi? golokoka, osabe Katondawo,
era mpo'zi Katonda anātu'jukira
7 tuleme okuzikirira. Nebogera bu-
li muntu ne mugandawe nti 'Jā-
ngu [i] tukube akalulu tulyoke tute-
gēre gwetulāngibwa akabi kano
okutubako. Awo nebakuba aka-
lulu, akalulu nekagwako Yona.
8 Awo nebamugamba nti Kale [k] tu-
būlire gwetulāngibwa akabi kano
okutubako; omulimugwo (mulimu)
ki? ova wa? ensi ya'mwe nsi
9 ki? ekika kya'mwe (kika) ki? Nā-
bagamba nti Ndi Mwebulaniya;
ntya Mukama, Katonda owomu-
'gulu eyakola enyanja nolukalu.
10 Awo abantu nebatya nyo nebamu-
gamba nti Kino kiki kyokoze 'gwe?
Kubanga abantu bāmanya nti a'du-
se mu maso ga Mukama, kubanga
11 yali ngababūli'de. Awo nebamu-
gamba nti Tunākukola tutya enya-
nja etutēkere? kubanga enyanja
yali ngegenda yeyongera okufūkū-
12 ka enyo. Nābagamba nti Munsitule
munsūle mu nyanja; kale enyanja
enebatēkera; kubanga 'manyi nti
omuyaga guno omungi gubaku'te
13 okubalānga 'nze. Naye abantu ne-
bavuga nyo oku'dayo okugoba e'ta-
le; naye nebataīnza; kubanga ē-
nyanja negenda nga yeyongera
14 okufūkūka okubaziiza. Kyebāva
bakābirira Mukama nebogera nti
Tukwegairi'de, ai Mukama, tukwe-
gairi'de tuleme okuzikirira kulwo-
bulamu obwomuntu ono; 'sō [l] totu-
'sāko musai ogutaliko musāngo;
kubanga 'gwe, ai Mukama, 'gwe
15 okoze kyoyagala. Awo nebasitula
Yona nebamusūla mu nyanja; awo
omuyaga ogwali ku nyanja negu-
16 fa. Awo abantu nebatya nyo Mu-
kama; nebawayo esadaka eri Mu-
17 kama nebeyama obweyamo. Mu-
kama nātekateka ekyenyanja eki-
nene kimire Yona; [m] Yona nāmala
mu lubuto olwekyenyanja enaku
satu emisana nekiro.

2 Awo Yona nāsaba Mukama Kato-
ndawe mu lubuto olwekyenyanja.
2 Nāyogera nti
Nakābirira Mukama kubanga na-
laba enaku,
Nānziramu;
Mu lubuto lwemagōmbe nakō-
wola;
Nowulira e'dobozi lyānge.
3 Kubanga wansūla mu buziba, mu
mutima ogwenyanja,
Amataba neganetōlōla;
[a] Amayengogo gona namasingīsi-
rago gāita wa'gulu ku'nze.
4 [b] Nenjogera nti Ngobe'dwa mu
masogo;
Naye nātunulira nate [c] yekaluyo
entukuvu.
5 [d] Ama'zi gansānikira, era [e] oku-
tūka ku bulamu;
Obuziba bwanetōlōla;
Endago zāmbi'ka ku mutwe gwā-
nge.
6 Nenzi'ka ensozi wezisibuka;
Ensi nebisiba byayo nebinzi'ga-
lira emirembe gyona;
Naye onziyemu obulamu bwānge
mu bunya, ai Mukama, Kato-
nda wānge.
7 [f] Ememe yānge bweyaziri'ka mu-
'nze, nenji'jukira Mukama;
[g] Nokusaba kwānge nekutūka
gyoli, mu yekaluyo entukuvu.
8 Abo aba'sāyo omwoyo ku byobu-
limba ebitalimu balekayo oku-
sāsirwa kwābwe.
9 Naye 'nze [i] nākuwa sadaka yānge
ne'dobozi eryokwebaza;
Nāsasula obweyamo bwānge.
Obulokozi buva eri Mukama.
10 Awo Mukama nālagira ekyenyanja
nekisesema Yona ku lukalu.

3 Awo ekigambo kya Mukama ne-
ki'ja eri Yona omulūndi ogwoku-
2 biri, nga kyogera nti Golokoka,

Mat. 12.
2 Basek.
36.
1 Basek.
22.
Yos. 19.
Lub. 4.
Zab. 107.
Bik. 27.
19, 38.
Balam.
9.
Yos. 7.19.
Sam. 14.

[l] Ma. 21. 8.
[m] Mat. 12. 40; 16. 4. Luk. 11. 30.
[a] Zab. 42. 7.
[b] Zab. 31. 22.
[c] Zab. 5. 7.
[d] Zab. 40. 12.
[e] Zab. 69. 1.
[f] Zab. 107. 5; 142. 3.
[g] Zab. 18. 6.
[i] Zab. 50. 14, 23; 116. 17, 18.

ogende Enineve, ekibuga ekyo ekinene, okibūlirire okubūlira kwe-
3 nkugamba. Awo Yona nāgolokoka nāgenda Enineve nga Mukama bweyamugamba. Era Nineve kyali kibuga kinene nyo nyini olugendo
4 lwanaku satu (okukibunya). Yona nāsoka okuingira mu kibuga (nātambula) olugendo lwa lunaku lumu nāyogerera wa'gulu nāgamba nti Enaku amakumi ana bweziriitawo,
5 Nineve kirizikirira. [a]Abantu abomu Nineve neba'kiriza Katonda nebalāngira okusiba nebambala ebibukutu, bona okuva ku mukulu
6 okutūka ku muto. Ebigambo nebitūka ku kabaka Owenineve, nāgolokoka ku ntebeye nāyambulamu ekyambalokye [b]neyebi'kako ebibu-
7 kutu nātūla mu'vu. Nālāngira nābūlira okubunya Nineve olwetēka lya kabaka nabakūngube, nāgamba nti Omuntu nensolo, e'gana nekisibo, bireme okulega ku kintu; bireme okulyako nokunywa ama'zi;
8 naye babi'kibwe ebibukutu, omuntu era nensolo, bakābirire nyo nyini Katonda; era bikyūke, buli kintu mu 'kubo lyakyo ebi ne mu kye'jo ekiri mu mikono gyabyo.
9 [c]Ani amanyi nga Katonda alikyūka alyejusa, nākyūka okuleka obusūngubwe obukāmbwe tuleme okuzi-
10 kirira? Katonda nālaba emirimu gyābwe nga [d]bakyūse mu 'kubo lyābwe ebi; Katonda neyejusa obubi bweyali ayoge'de okubakola;
4 nātabubakola. Naye Yona nāta-
2 sima na katono nānyikāla. Nāsaba Mukama nāyogera nti Nkusaba, ai Mukama, sayogera bwentyo nga nkyali munsi yewa'fe. Kyenava nyānguwa [e]oku'dukira Etalusisi; kubanga nategēra nti 'gwe [b]Katonda mulūngi nowokusāsira, atayānguwa kusunguwala, a'ju'de ekisa, alekayo okuleta obu-
3 bi. Kale 'no, [c]ai Mukama, nkwegairi'de, onziyeko obulamu bwānge; kubanga wakiri nfe okusinga
4 okuba omulamu. Mukama nāyogera nti 'Gwe okoze bulūngi oku-
5 sunguwala? Awo Yona nāfuluma mu kibuga nātūla ku lui olwekibuga olwoleke'de ebuvanjuba nāsīsira eyo ekisīsira nātūla omwo mu kisīkirize kyakyo okutūsa lwalira-
6 ba ekibuga bwekiriba. Mukama Katonda nātegeka ekiryo nākimeza awali Yona kimusīkirize ku mutwegwe, kimuwonye enaku zeyali alabye. Awo Yona nāsanyuka nyo
7 olwekiryo. Naye Katonda nātegeka ekiwūka obu'de bwebwakya enkya, nekirūma ekiryo nekiwotōka.
8 Awo olwātūka enjuba bweyavayo, Katonda nātegeka embuyaga ezobuvanjuba ezolubugumu, omusana negwōkya Yona mu mutwegwe, nāziri'ka nāsaba afe, nāyogera nti Wakiri nfe okusinga okuba omu-
9 lamu. Katonda nāgamba Yona nti 'Gwe okoze bulūngi okusunguwala kulwekiryo? Nāyogera nti Nkoze bulūngi okusunguwala okutūsa lwe-
10 ndifa. Mukama nāyogera nti Osāsi'de ekiryo kyotākolera mulimu 'sō kyotāmeza; ekyamerera ekiro ekimu, nekibulira ekiro ekimu;
11 nānge sandisāsi'de Nineve, ekibuga ekyo ekimene; omuli abantu akasirīvu mwobukumi obubiri nokusu'kiririawo abataīnza kwāwula mukono gwābwe ogwadyo nomukono gwābwe ogwa kono; [d]era nensolo enyingi?

[a] Mat. 12. 41. Luk. 11. 32.
[b] Is. 58. 5. Luk. 10. 13.
[c] 2 Sam. 12. 22.
[d] Yer. 18. 8.
[e] Yon. 1. 3.
[b] Yo. 2. 13.
[c] 1 Basek. 19. 4.
[d] Yon. 3. 7.

MIKA.

1 Ekigambo kya Mukama ekya'ja eri [a]Mika, Omumolasuti, [b]mu mirembe gya Yosamu, Akazi, ne Kezekiya, basekabaka ba Yuda, kyeyalaba ku [c]Samaliya ne ku Yerusalemi.
2 Muwulire, 'mwe abāmawānga 'mwena; tega amatugo, 'gwe ensi, nebyo byona ebirimu; Mukama Katonda abe mujulirwa eri 'mwe, Mukama ngaima mu yekaluye eutu-
3 kuvu. Kubanga, laba, Mukama ava mu kifokye, ali'ka alitambulira ku
4 bifo ebigulumivu ebyensi. [d]Nensozi zirisānūka wansiwe nenkōnko ziryatika [e]ngebisenge byenjuki mu maso gomuliro, ngama'zi agayikira
5 awali e'bānga. Olwokwōnōna kwa Yakobo ebyo byona (biribawo) nolwebibi ebyenyumba ya Isiraeri. Okwōnōna okwa Yakobo kiki? si [f]Samaliya? [g]ebifo ebigulumivu ebya Yuda kiki? si Yerusalemi?
6 Kale ndifūla Samaliya ngekifūnvu mu 'tale; ngebizabibu ebisimbe; nānge ndisūla amainja gakyo mu lukōnko, era [h]ndyerula emisingi
7 gyakyo. Ebifananyi byakyo byona birisekulwasekulwa [k]nempēra zakyo zona ziryōkebwa omuliro, nānge ndizikiriza ebifananyi byakyo byona; kubanga yazikung'anya

[a] Yer. 26. 18.
[b] Is. 1. 1. Kos. 1. 1.
[c] Yer. 23. 13.
[d] Balam. 5 5. Is. 64. 1, 3. Kab. 3. 6, 10.
[e] Zab. 68. 2.
[f] lu. 1.
[g] 2 Byom. 28. 4.
[h] Ez. 13. 14.
[k] Kos. 9. 1.

(nga ziva) mu mpēra eyomukazi
omwenzi, era ziri'da eri empēra
8 eyomwenzi. Kyendiva mpowoga-
na, ndikuba ebiwōbe, ndítambula
nga nyambu'de engoye zānge era
nga ndi bwerēre; ndikāba ngebibe,
9 ndijonajōna nga bamāya. Kuba-
nga ebiwūndubye tebiwonyezeka;
kubanga kitūse ne ku Yuda; [l] ki-
tūse ku lu'gi olwa wankaki olwa-
bantu bānge, era ku Yerusalemi.
10 Temukibūlira mu [m] Gasi, temu-
kāba amaziga na katono: ku Besu-
leafula nekulukunyiza mu nfūfu.
11 Muite muveyo, 'gwe abēra mu Sa-
firi, ngoli bwerēre, era ngokwati-
bwa ensonyi; oyo abēra mu Zana-
ni tavu'demu; ebiwōbe bya Besu-
ezeri biriku'gyako ekikōndo kya-
12 kyo. Kubanga oyo abēra mu Ma-
losi yeralikirira ngalindirira ebirū-
ngi; kubanga akabi ka'se, kavu'de
eri Mukama ku lu'gi olwa wankaki
13 olwa Yerusalemi. Siba e'gāli ku
mbalāsi esinga embiro, 'gwe abēra
mu Lakisi: oyo ebibi kwebyaso-
kera eri omuwala wa Sayuni; ku-
banga ebyōnōno bya Isiraeri bya-
14 labika mu'gwe. Kyoliva owa eki-
rabo Molesesu-gasi, ekyokusibula;
enyumba za Akuzibu ziriba ekyo-
bulimba eri basekabaka ba Isiraeri.
15 Nkyagenda okuleta gyoli, 'gwe a-
bēra mu Malesa, oyo aliba nanyini
'gwe; ekitībwa kya Isiraeri kiri-
16 tūka era ku Adu'lamu. Wemwe
osalire enviri abāna abakusanyusa;
gaziya ekiwalātakyo ngempūngu;
kubanga baku'gyi'dwako bagenze
mu kusibibwa.

2 Ziribasānga abo abatēsa obutali
butūkirivu, era abakolera obubi
[a] ku biriri byābwe! obu'de bwebu-
kya, babukola, kubanga buli mu
2 buīnza bwemikono gyābwe. Nabo
begōmba [b] ebyālo nebabinyaga; era
enyumba, nebazitwāla; era bajōga
omusaja nenyumbaye, era omuntu
3 nobusikābwe. Mukama kyava a-
yogera bwati nti Laba, [c] ntēsa aka-
bi ku kika kino, kemutali'gyamu
bulago bwa'mwe, 'sō temulitambu-
za malala; kubanga bino bye biro
4 ebibi. Ku lunaku luli balibagerera
olugero, era balikuba ebiwōbe ebi-
rimu obuinike obungi, (era) balyo-
gera nti Tunyagi'dwa dala; awā-
nyisa omugabo ogwabantu bānge;
ngakinziyako! agabira abajēmu e-
5 byālo bya'fe. Kyoliva olema oku-
bēra nomuntu [d] alisūla omugwa,
akalulu bwekamugwako, mu ku-
6 ng'aniro lya Mukama. Temulagulā-
nga, (bwebatyo) bwebalagula. Te-
baliragulira abo; ebivume tebiri-
7 'gyibwawo; kiryogerwa, 'gwe e-
nyumba ya Yakobo, nti Omwoyo
gwa Mukama gufūnze? bino bye
bikolwabye? Ebigambo byānge te-
biwōmera oyo atambula nobugolo-
8 kofu? Naye mu naku zino abantu
bānge baimuse ngabalabe; mu'gya-
ko esuka ku ngoye zabo abaita nga
tebaliko kyebatya, ngabantu abata-
9 yagala kulwāna. Abakazi ababa-
ntu bānge mubagoba mu nyumba
zābwe ezibasanyusa; ku bāna bā-
bwe abato muba'gyako ekitībwa
10 kyānge emirembe gyona. Muimu-
ke, mugende; kubanga wano si
[e] kiwu'mulo kya'mwe; olwempita-
mbi ezikiriza, era nokuzikiriza o-
11 kutenkanika. Omuntu atambula
nomwoyo ogwokulimba, bwalimba
(ngayogera) nti Ndikulagulira ebyo-
mwenge nebitamīza, [f] yaliba omu-
laguzi owabantu bano.
12 Sirirema kukung'anya abewa-
'mwe bona, 'gwe Yakobo; sirire-
ma [g] kuleta aba Isiraeri abalisiga-
lawo; ndibateka awamu ngendiga
eza [i] Bozula; ngekisibo ekiri wa-
kati we'dūndiro lyazo, baliyogāna
13 nyo kubanga abantu (bangi). Oyo
awagula ayāmbuse mu maso gā-
bwe; bawagu'de baise batūse ku
lu'gi olwa wankaki, era bafulumi-
'de omwo; era [k] kabaka wābwe aise
mu maso gābwe, [l] Mukama abaku-
lembe'de.

3 Nenjogera nti Muwulire, mbega-
iri'de, 'mwe abakulu ba Yakobo,
na'mwe abafuga enyumba ya Isi-
raeri; [a] si kwa'mwe okumanya
2 omusāngo? abakyāwa ebirūngi, era
abagala ebibi; [b] ababa'gyako ediba
lyābwe nomubiri gwābwe ku ma-
3 gūmba gābwe; era [c] abalya omu-
biri gwabantu bānge; nebababā-
gako ediba lyābwe namagūmba gā-
bwe bagamenya; wewawo, babatī-
matima ngebigenda mu kibya, era
4 [d] ngenyama eyomuntamu. [e] Mu
biro ebyo banākābirirānga Muka-
ma, 'sō taba'dengamu; wewawo,
anābakwekānga amasoge mu kisēra
ekyo, nga bwebākola obubi mu bi-
5 kolwa byābwe. Bwati bwayogera
Mukama ku [f] bana'bi abakyāmya
abantu bānge; [g] abaluma namanyo
gābwe, era bayogerera wa'gulu nti
Mirembe; na buli agāna okuwa mu
bumwa bwābwe, nokukuma bamu-
6 kumira olutalo; nti Kyekiriva [i] ki-
bēra ekiro gyemuli, muleme okwo-
lesebwa; era ekizikiza kiriba gye-
muli, muleme okulagula; era [k] e-
njuba erigwīra bana'bi, era obu'de
7 bulidugala kubo. Nabalabi bali-
kwatibwa ensonyi, nabalaguzi ba-
liswāla; wewawo, bona [l] balibi'ka
ku mimwa gyābwe; kubanga tewa-
8 li ku'damu kwa Katonda. Naye
mazima 'nze nji'ju'de amānyi o-

[l] Is. 8. 7, 8; 10. 28–32.
[m] 1 Sam. 17. 4.
[a] Zab. 36. 4.
[b] Is. 5. 8.
[c] Yer. 8. 3. Am. 3. 2.
[d] Ma. 32. 8, 9. Zab. 16. 5, 6.
[e] Ma. 12. 9.
[f] Yer. 5. 31.
[g] Yer. 31. 10.
[i] 1 Byom. 1. 44.
[k] Kos. 3. 5.
[l] Is. 52. 12.
[a] Yer. 5. 5.
[b] Ez. 34. 3.
[c] Zab. 14. 4.
[d] Ez. 11. 3, 7.
[e] Nge. 1. 28.
[f] Is. 9. 14, 15. Yer. 23. 13, 32. Mi. 2. 11.
[g] Mat. 7. 15.
[i] Is. 8. 20, 22.
[k] Am. 8. 9.
[l] Lev. 13. 45. Ez. 24. 17, 22.

lwomwoyo gwa Mukama, nomusāngo nobuzira, mbūlire Yakobo okwōnōnakwe era (mbūlire) Isiraeri
9 ebibibye. Muwulire kino, mbegairira, 'mwe abakulu benyumba ya Yakobo, na'mwe abafuga enyumba ya Isiraeri, abatamwa omusāngo,
10 era abalya ensōnga zona. [m] Bazīmba Sayuni [n] nomusai, era Yerusalemi (bakizīmba) nobukyāmu.
11 [o] Abakulu bakyo basala omusāngo, bawebwe empēra, ne [p] bakabona bakyo baigiriza bafune ebintu, ne bana'bi bakyo balagula bawebwe efeza; naye bo [r] balyesigama ku Mukama nga bogera nti Mukama tali wakati wa'fe? akabi tekalitu-
12 tūkako. [s] Sayuni kyernliva lulīmibwa ngomutala kubwa'mwe, ne Yerusalemi kirifūka ebifūnvu, nolusozi olwenyumba ngebifo ebigulumivu ebyomukibira.

4 Naye [a] mu naku ezoluvanyuma olulitūka olusozi olwenyumba ya Mukama luliba lunywēvu ku ntiko yensozi era luliimusibwa okusinga obusozi; era amawānga galikulu-
2 kutiramu. Era amawānga mangi agaligenda, negogera nti Mu'je twāmbuke eri olusozi lwa Mukama, neri enyumba ya Katonda wa Yakobo; naye alituigiriza ebyengūdoze, na'fe tulitambulira mu makuboge; kubanga mu Sayuni mwe muliva amatēka nekigambo kya
3 Mukama mu Yerusalemi. Naye [b] alisalira omusāngo amawānga mangi, era alinenya amawānga agamānyi (agali) ewala; era baliwēsa ebitala byābwe okuba enkūmbi namafumu gābwe okuba ebiwabyo; e'gwānga teririimusa ekitala ku 'gwānga, 'sō tebaigenga kulwāna
4 nate. Naye [c] balitūla buli muntu mu muzabibugwe ne mu mutinigwe; 'sō tewalibawo abakānga; kubanga [d] akamwa ka Mukama we-
5 'gye ke kakyoge'de. Kubanga amawānga gona ganātambulirānga buli muntu mu linya lya katondawe, [e] na'fe tunātambulirānga mu linya lya Mukama Katonda wa'fe emirembe nemirembe.
6 Ku lunaku luli, bwayogera Mukama, ndikung'anya omukazi awenyera, era ndireta oyo agobebwa
7 noyo gwenalabisa enaku; era ndifūla oyo eyawenyera [f] ekitūndu ekyasigalawo noyo eyasūlibwa ewala (ndimufūla) e'gwānga eryamānyi; era [g] Mukama anābafugirānga ku lusozi Sayuni, okusoka kakano era
8 nemirembe gyona. Era nāwe, 'gwe ekigo ekyekisibo, akasozi akomuwala wa Sayuni, kulitūka gyoli; wewawo, okufuga okwe'da kuli'da, obwakabaka obwomuwala wa Ye-
9 rusalemi. Lwaki 'no okukāba enyo? [i] tewali kabaka gyoli, omutēsawo abula? [k] obubalagaze nebukukwata, nga (omukazi alūmwa
10 okuzāla. Lūmibwa, sindika, 'gwe omuwala wa Sayuni, nga (omukazi) alūmwa okuzāla; kubanga kakano oliva mu kibuga, olisīsira ku 'tale, era [l] olitūka Ebabuloni; [m] eyo gyolirokokera; eyo Mukama gyalikununulira mu mukono gwabalabebo.
11 Ne kakano [n] amawānga mangi agakung'ana okulwāna nāwe, agogera nti Ayōnōneke, era [o] amaso ga'fe gatunulire (ebyo byegagala nga bi-
12 tūse) ku Sayuni. Naye tebamanyi birowōzo bya Mukama; 'sō tebategēra kutēsakwe; kubanga [p] abakung'anyi'za ngebinywa byeng'āno
13 ku gūlirolye. Imuka, owūle, 'gwe omuwala wa Sayuni; kubanga ndifūla e'jemberyo ekyūma, era ndifūla ebinūlobyo ebikomo; nāwe olimenyamenya amawānga mangi; era oliwōnga amagoba gābwe eri Mukama, nebintu byābwe eri [r] Mu-

5 kama wensi zona. Kakano onekung'anya bibīna bibīna, 'gwe omuwala webibīna; atuzingizi'za 'fe; [a] balikuba olui omulamuzi wa Isiraeri nomu'go.
2 [b] Naye 'gwe [c] Besirekemu Efulasa, 'gwe omuto okuba mu nkumi za Yuda, mu'gwe mwe muliva gyendi aliba omufuzi mu Isiraeri; okutambulatambulakwe [d] kwa 'da na'da,
3 emirembe nga teginabawo. Kyaliva abawayo okutūsa ku biro alūmwa okuzāla lwalizāla: kale bagandabe abasigalawo balikomawo
4 eri abāna ba Isiraeri. Naye aliimirira alirīsa (ekisibokye) mu mānyi ga Mukama, mu bukulu obwerinya lya Mukama Katondawe; era balibērera awo; kubanga mu naku ezo
5 [e] anābānga mukulu okutūsa ku nkomerero zensi. Era [f] (omuntu) oyo aliba mirembe (gya'fe); Omwasuli bwaliingira munsi yewa'fe, bwalitambula mu mayumba ga'fe, kale tulimuimusizako abasūmba musānvu, nabantu munāna abekitibwa.
6 Nabo balyōnōna ensi ya Asuli nekitala era ensi ya Nimulodi (baligyōnōna) bwebaliba nga baingiramu; naye alitulokola eri Omwasuli bwalitūka munsi yewa'fe era bwalita-
7 mbula mu nsalo zewa'fe. Era ekitūndu kya Yakobo ekirisigalawo kiriba wakati mu bantu abangi [g] ngomusulo oguva eri Mukama, nga empandagirize ku mu'do; ezitalindirira muntu 'sō nabāna baba-
8 ntu tebazirwisawo. Era aba Yakobo abalisigalawo baliba mu mawānga, wakati wabantu abangi, ngempologoma mu nsolo ezomukibira, ngempologoma ento mu bisibo bye-

[m] Yer. 22. 13.
[n] Ez. 22. 27.
[o] Ez. 22. 12.
[p] Yer. 6 13.
[r] Is. 48. 2.
[s] Yer. 26. 18.
[a] Is. 2. 2-4.
[b] Zab. 110. 6.
[c] 1 Basek. 4. 25. Zek. 3. 10.
[d] Is. 1. 20.
[e] Zek. 10. 12.
[f] Mi. 2. 12; 5. 7, 8; 7. 18.
[g] Is. 24. 23. Luk. 1. 33.
[i] Yer. 8. 19.
[k] Is. 13. 8. Yer. 6. 24.
[l] Is. 39. 6, 7.
[m] Is. 44. 22, 23.
[n] Zek. 12. 3.
[o] Ob. 12.
[p] Mat. 3. 12.
[r] Zab 97. 5.
[a] 1 Basek. 22. 24.
[b] Mat. 2 6. Yok. 7. 42.
[c] Zab. 132. 6.
[d] Zab. 90. 2. Yok. 1. 1.
[e] Zek. 9. 10.
[f] Bef. 2. 14.
[g] Ma. 32. 2.

ndiga; bweitamu, erinyirira era
etāgulatāgula 'sō tewali mulokozi.
9 [i] Omukonogwo guimuke ku balabe-
bo; nabakukyāwa bona bazikirire.
10 Era kiriba [k] ku lunaku luli, bwa-
yogera Mukama, [l] ndiku'gyamu wa-
11 kati embalāsizo; era ndizikiriza
amagāligo; era ndizikiriza ebibuga
ebyomunsi yewa'mwe, ndisūla wa-
12 nsi ebigobyo byona; era ndi'gyamu
[m] obulogo mu mukonogwo; 'sō to-
13 liba na [n] bagānga nate; era ndiku-
'gyamu wakati ebifananyibyo ebyō-
le nempagizo; 'sō tolisinza nate
14 emirimu egyengalozo. Era ndisi-
mbula [o] Bāserabo wakatiwo; era
15 ndizikiriza ebibugabyo. Era ndi-
walana e'gwānga nobusūngu neki-
rui ku mawānga agatawulira.

6 Kale muwulire ebyo Mukama
byayogera; nti Imuka, yōmba mu
maso gensozi; obusozi buwulire
2 e'doboziryo. Muwulire, 'mwe enso-
zi, [a] enyōmbo za Mukama, era 'mwe
emisingi egyensi egyolubērera: ku-
banga Mukama alina enyōmbo na-
3 bantube, aliwoza ne Īsiraeri. 'Mwe
abantu bānge, [b] mbakoze ki? nali
mbakōye'za naki? mu'numirize.
4 Kubanga [c] naku'gya munsi Yemi-
siri nenkununula mu nyumba eyo-
bu'du; nenkukulembeza Musa ne
5 Aloni ne Miryamu. 'Mwe abantu
bānge, mu'jukire 'no [d] Balaki baba-
ka wa Moabu byeyatēsa, era Bala-
mu omwāna wa Beoli byeyamu'da-
mu; (mu'jukire ebyabawo) okuva
[e] Esi'timu okutūka Egirugali, mu-
lyoke mumanye ebikolwa ebyobu-
6 tūkirivu ebya Mukama. [f] Na'ja na-
ki eri Mukama nenvūnama mu
maso ga Katonda asinga byona?
'musemberere nebiwebwayo ebyō-
kebwa, nenyana ezakamaze omwā-
7 ka gumu? [g] Mukama alisima endi-
ga eza sedume enkumi oba emi'ga
egyamafuta obukumi? [i] mpeyo o-
omwāna wānge omuberyeberye o-
lwokwōnōna kwānge, (mpeyo) eki-
bala kyomubiri gwānge olwekibi
8 ekyomumeme yānge? Akubūli'de,
'gwe omuntu, ekirūngi bwekiri;
era [k] Mukama akusalira kiki, wa-
bula okukola ebyensōnga, era o-
kwagala ekisa, era okutambula no-
buwōmbefu ne Katondawo?
9 E'dobozi lya Mukama lyogerera
wa'gulu eri ekibuga, nowamagezi
aliraba erinyalyo; muwulire [l] omu-
10 'go, noyo bwali agulagi'de. Ebintu
ebyomuwendo ebyobubi bikyali mu
nyumba yomubi, nekigera ekitatūka
11 ekyomuzizo? Ndiba mulongōfu
(bwemba) [m] neminzāni eyobubi ne-
nsawo erimu ebipima ebyobulimba?
12 Kubanga abaga'ga bakyo ba'ju'de
ekye'jo, nabo ababēra mukyo boge-
'de ebyobulimba, nolulimi lwābwe
lwa bulimba mu kamwa kābwe.
13 Nānge kyenvu'de nkufumita eki-
wūndu ekinene; nkuzisi'za olwebi-
14 bibyo. [n] Olirya, 'sō toli'kuta; era
okutōwazibwakwo kuliba wakati-
wo; era oli'julula, naye tolitwāla
mirembe; era kyotwāla ndikiwayo
15 eri ekitala. [o] Olisiga, naye tolikū-
ngula; olirinyirira zeituni, naye
tolisāba mafuta; era olisogola, naye
16 tolinywa ku mwenge. Kubanga
ebyalagirwa [p] Omuli bikūmibwa,
era ebikolwa byona ebyomunyumba
ya [r] Akabu; na'mwe mutambulira
mu kutēsa kwābwe; ndyoke nkufū-
le ekifulukwa, nabo ababēra mukyo
ekyokudūlirwa; na'mwe mulitwāla
[s] ebivume byabantu bānge.

7 Zinsānze! kubanga nfanana nga
lwebamala okulōnda e'mere yona
enūngi, ngezabibu ezērebwa mu
lusuku; tewakyali kirīmba ekyoku-
lya; eméme yānge yegōmba etini
2 esoka okwengera. Omwegendereza
abuze munsi, 'sō tewali mugolokofu
mu bantu: bona batēga okuyiwa
omusai, bai'ga buli muntu muga-
3 ndawe nekitimba. Engalo zābwe
(zikwata) ku byobubi okunyīkira
okubikola; [a] omulāngira asaba, [b] o-
mulamuzi (ayagala) okuwebwa e-
mpēra; nomukulu ayogera ekibi
ekibēra mu memeye: bwebatyo
4 bwebabirukira awamu. Oyo kwabo
asinga obulūngi (afanana) ngomwe-
ramānyo, omugolokofu (kwabo) a-
singa obubi olukomera lwama'gwa:
olunaku [c] olwabakūmibo, lwe lwo-
kulabwako, lutūse: kakano we wa-
5 nāba okweralikirira kwābwe. [d] Te-
mwesiga wa mukwāno, temulowō-
zānga mukulembezenga mwesigwa;
kūma enzi'gi zakamwāko eri oyo
6 agalamira mu kifubakyo. Kubanga
[e] omwāna ta'sāmu kitībwa kitāwe,
omuwala aimuka ku nyina, muka-
mwānawe ku nyazālawe; [f] abomu-
njuye be baba abalabe bomuntu.
7 Naye kubwānge nātunulirānga
Mukama; nālindirirānga Katonda
owobulokozi bwānge; Katonda wā-
8 nge anāmpulirānga. Tonsanyuki-
rako, omulabe wānge; bwengwa,
nāimuka; [g] bwentūla mu kizikiza,
[i] Mukama anāba musana gyendi.
9 Nāgumīkirizānga obusūngu bwa
Mukama [k] kubanga 'mujēme'de; o-
kutūsa lwaliwoza ensōnga yānge,
era lwalinsalira omusāngo: [l] ali-
ndeta eri omusana, era ndiraba ku
10 butūkirivubwe. Kale omulabe wā-
nge alikiraba, alikwatibwa ensonyi;
eyang'amba nti [m] Mukama Kato-
ndawo aliru'dawa? Amaso gānge
galimulabako; kakano alirinyiri-
11 rwa ngebitōsi ebyomungūdo. Olu-

a Is. 26. 11.
k Is. 2. 11.
l Ka'g. 2. 22. Zek. 9. 10.
m 2 Basek. 9. 22. Is. 47. 9, 12. Nak. 3. 4.
n Ma. 18. 10. Is. 2. 6.
o Yer. 17. 2.
a Is. 43. 23. Kos. 4. 1.
b Is. 5. 4.
c Kuv. 12. 51. Am. 2. 10.
d Kubal. 22. 5.
e Kubal. 25. 1.
f Kos. 5. 6.
g 1 Sam. 15. 22.
i Lev. 18. 21. 2 Basek. 3. 27; 16. 3.
k Ma. 32. 2.
l Is. 10. 5; 30. 32.
m Kos. 12. 7.
n Lev. 26. 26.
o Ma. 28. 38 neb. Ka'g. 1. 6.
p 1 Basek. 16. 16, 25, 26.
r 1 Basek. 16. 30 neb.
s Yer. 51. 51. Ez. 34. 29.
a Zab. 82. 1, 2. Kos. 4. 18.
b Mi. 3. 11.
c Ez. 33. 2.
d Yer. 9. 4.
e Mat. 10. 35. Luk. 12. 53.
f Mat. 10. 36.
g Zab. 107. 10.
i Zab. 27. 1.
k Kung. 3. 39.
l Zab. 37. 6.
m Zab. 42. 3.

naku olwokuzīmba ebisengebyo! ku lunaku luli ekiragiro kiritwāli-
12 bwa ewala. Ku lunaku luli baliva mu Bwasuli ne mu bibuga bya Misiri balitūka gyoli, era (baliva) mu Misiri okutūka ne ku Mu'ga, nokuva ku nyanja okutūka ku nyanja, nokuva ku lusozi okutūka ku
13 lusozi. Naye ensi eriba kifulukwa, kulwabo ababēra omwo, olwebibala ebyebikolwa byābwe.
14 Līsa abantubo nomu'gogwo, [n] ekisibo ekyobutakabwo, [o] ababēra bo'ka, mu kibira wakati wa Kalumeri: balīre mu Basani ne mu Gi-
15 readi nga mu naku eze'da. Nga (bwenakola) mu [p] naku bwewava munsi ya Misiri, ndimwolesa ebye-
16 kitalo. Amawānga galiraba, galikwatirwa ensonyi amānyi gābwe gona; baliteka engalo zābwe ku kamwa kābwe, amatu gābwe galizi-
17 ba. [r] Balikōmba ku nfūfu ngomusota; ngebyekulula ebyensi baliva nga bakankana mu bwekwekero bwābwe: bali'ja eri Mukama Katonda wa'fe nga batekemuka era bali-
18 tya kululwo. [s] Ani Katonda nga 'gwe [t] asonyiwa obubi, alekeza okwōnōna okwabasigalawo abobutakabwe? talemera mu busūngubwe emirembe gyona kubanga asanyu-
19 kira okusāsira. Alikyūka alitusāsira; [u] alisāmba okwōnōna kwa'fe nekigere; era olisūla ebibi byābwe
20 byona mu buziba bwenyanja. Olikolera Yakobo amazima, (olikolera) [w] Ibulaimu ekisa, [y] byewalāirira bajaja ba'fe okuva mu naku eze'da.

[n] Is. 65. 10.
[o] Yer. 49. 31.
[p] Zab. 78. 12.
[r] Zab. 72. 9.
[s] Kuv. 15. 11.
[t] Kuv. 34. 7. Yer. 31. 34.
[u] Bal. 6. 14.
[w] Luk. 1. 72, 73.
[y] Zab. 105. 9, 10.

NAKUMU.

[a] Kab. 1. 1. Zek. 9. 1; 12. 1. Mala. 1. 1.
[b] Nak. 2. 8; 3. 7.

1 [a] Omugugu gwa [b] Nineve. Ekitabo ekyokwolesebwa kwa Nakumu, Omwerukosi.
2 Mukama ye Katonda wobu'gya, era awalana e'gwānga; Mukama awalana e'gwānga, era owobusūngu obungi; Mukama awalana e'gwānga abamukyāwa, era aterekera a-
3 balabebe (obusūngu). Mukama tatera kusunguwala, alina amānyi mangi, 'sō talitātira na katono. E'kubo lya Mukama liita mu kikung'unta ne mu kibuyaga, era ebire
4 ze nfūfu zebigerebye. Akanga'vula enyanja nāgikaza; era akaza emi'ga gyona; Basani ebabuse ne Kalumeri, era ekimuli ekyoku Le-
5 banoni kibabuse. Ensozi zikankana gyali, obusozi nebusānūka; era e'taka neri'muka mu masoge; wewawo, ensi zona ne bona abazibē-
6 ramu. Mu maso gobusūngubwe āni aīnza okuīmirira? āni aīnza okubērawo obusūngubwe nga bunyiki'de? obukāmbwebwe bufukibwa ngomuliro, nenjāzi zimenyebwame-
7 nyebwa ye. Mukama mulūngi, kigo ku lunaku olwokulabiramu enaku; era amanyi abo abamwesiga.
8 Naye ne mukoka akulukuta alimalirawo dala ekifo kyakyo, era abala-
9 bebe alibagobera mu kizikiza. Kyemutēsa ku Mukama kiki? alimalirawo dala; obunaku tebuliimuka
10 omulūndi ogwokubiri. Kubanga (newakuba'de nga bali) ngama'gwa agakwataganye, era nga batobye kwenkana mu kunywa kwābwe, balyōkerwa dala ngensāmbu enkalu.
11 Mu'gwe muvu'de omu alowōza a-
12 kabi ku Mukama, atēsa ebibi. Bwati bwayogera Mukama nti Newakuba'de nga balina amānyi amakakafu era bangi, era balizikirira, naye alivawo. Newakuba'de nga nakulabisa enaku, sikyakulabisānga
13 naku. Era kakano nāmenya ekikoligokye kive ku'gwe, era nākutu-
14 lakutula ebikusiba. Ne Mukama alagi'de ku'gwe baleme okweyongera okusiga ku linyalyo; ndizikiriza ekifananyi ekyōle nekifananyi ekisānūse bive mu nyumba ya bakatondabo; ndisima entānayo; kuba-
15 nga oli mugwagwa. Laba, ku nsozi [c] ebigere byoyo abūlirira ebigambo ebirūngi, alāngira emirembe! Wekūma embagazo, 'gwe Yuda, tūkiriza obweyamobwo; kubanga omubi takyaitānga wakatiwo; azikirira dala.

[c] Bal. 10. 15.

2 Ovo atāndagira ayāmbuse mu masogo; kūma ekigo, tunulira e'kubo, nywēza ekiwatokyo, bēra namā-
2 nyi agatasingika. Kubanga Mukama a'zawo ekitībwa ekingi ekya Yakobo, ngekitībwa ekingi ekya Isiraeri; kubanga aba'tuluzi baba-'tulu'de nebāya amatabi gemizabi-
3 bu gyābwe. Engabo zabazirabe zisīgibwako gerēnge; abantu abamānyi bamba'de engoye entwakāvu; ebyūma byamagāli bimasamasa ku lunaku lwatekateka, era a-
4 mafumu gagalulwa nentīsa. Amagāli gataira mu ngūdo mbiro, ganyigana mu ngūdo engazi; gafanana ngemimuli, gabūkabūka

5 ngebimyānsa. A'jukira abekitībwa
ababe; besitala nga bagenda; bā-
nguwa (okutūka) ku bugwe owekī-
go, ogugabo negutekebwatekebwa.
6 Enzi'gi ezokumi'ga zi'gu'dwawo,
enyumba ya kabaka nebagisānyiza-
7 wo. Ku'zabu nāvumbuka, nātwā-
lībwa, abazānabe nebakāba nga ne-
'dobozi lyamayiba nga bakuba mu
8 bifuba byābwe. Naye Nineve (ki-
ba'dewo) okuva mu naku eze'da
ngekidiba kyama'zi; naye ba'duka;
Muīmirire, muīmirire, (bwebakōwo-
la); naye tewali atunulira enyuma.
9 Munyage efeza, munyage ezābu;
ebiterekebwa tebiriko webikoma,
omuwendo ogwebintu byona ebye-
10 gōmbebwa. Kiri busa, kiri bwerē-
re, kizise: tewali aguma omwoyo,
amavivi gakubagana, okulūmizibwa
kuli mu biwato byona, era abantu
bona batukulatukula mu maso
11 (olwentīsa). Empuku [a] yempologo-
ma eriru'dawa, nedīro lyempologo-
ma ento, empologoma ensaja ne-
ndūsi wezatambulānga, omwāna
gwempologoma, 'sō tewali azitīsa?
12 Empologoma yatāgulatāgula ekyo-
kumala abāna bayo netugira empo-
logoma zayo endūsi, ne'juza empu-
ku zayo omui'go nebisulo byayo
13 ebitāgulwa. [b] Laba, ndi mulabewo,
bwayogera Mukama we'gye; nānge
[c] ndyōkya amagāli gakyo mu mu-
'ka, nekitala kirizikiriza empologo-
ma zakyo ento; era ndi'gya kunsi
kyotāgula, ne'dobozi [d] lyababakā-
bo teriwulirwenga nate.

[a] Yer. 2. 15.
Ez. 29. 3.
Zab. 46. 9.
[b] 2 Basek. 9. 9.

3 Zikisānze ekibuga ekyomusai!
(buli) wona wakyo wa'ju'de ebyo-
bulimba nebyamānyi; ekitāgulwa-
2 tāgulwa tekivamu. Okuvūma kwo-
lukoba [a] nokuvūma kwa banamuzi-
ga abayiringita; nembalāsi nga
zinyirira namagāli nga gabūka-
3 būka; nabo abebagala nga bali-
nya nokumasamasa kwekitala no-
kumyānsa kwamafumu; era aba-
fu bangi nemirāmbo entumo ne-
ne; 'sō nemirāmbo tegiriko wegi-
koma; besitala ku mirāmbo gyā-
4 bwe. Kubanga okwenda kwomwe-
nzi omulūngi kungi nyo nyini,
[b] omukulu wobulogo, atūnda amawānga nebyobwenzibye, era ebika
5 nobulogobwe. Laba, ndi mulabewo, bwayogera Mukama we'gye;
nānge [c] ndibi'kula ebirengebyo ku
masogo; nānge ndirabisa amawā-
nga obwerērebwo, nobwakabaka
6 (ndibulabisa) ensonyizo. Era ndi-
kusūlira ebyenyinyalwa, era ndiku-
'gyako ekitībwa, era ndiku'sāwo
7 okuba ekyerolerwa. Awo olulitūka
bona abalikutunulira baliku'duka
nebogera nti Nineve kyōnōnese;
āni anākikubira ebiwōbe? ndino-
nyeza wa abo abalikukubagiza?
8 Osinga [d] Noamoni obulūngi, ekya-
kubibwa awali emi'ga, ekyalina a-
ma'zi mangi enjui zona; era olu-
komera lwakyo nyanja; nenyanja
9 yabēra bugwe wakyo? Obuwesiyo-
pya ne Misiri mānyi gakyo 'sō te-
gasingika; (aba) [e] Puti [f] Nabalubi
10 be bāli ababēzibo. Naye kyatwāli-
bwa, kyagenda mu bu'du; nabāna
bato bakyo bātāndagirwa ku masa-
ng'anzira gengūdo zona; nabekitī-
bwa bābakubirako akalulu, nabaku-
lube bona bāsibibwa mu njegere.
11 Era nāwe olitamīra, olikwekebwa;
era nāwe olinonya ekigo kulwaba-
12 labe. Ebigobyo byona biriba (nga)
emitini egibako etini ezisoka okwe-
ngera: bwezikunkumuka, zigwa
13 mu kamwa komuli. Laba, abantu-
bo wakatiwo [g] bakazi; enzi'gi eza
wankaki ezensiyo zi'gulirwa dala
eri abalabebo; omuliro negulya
14 emikīkirogyo. [i] Wesenere ama'zi
olwokuzingizibwa, nywēza ebigo-
byo, linya ku 'taka, sāmba e'būmba,
15 nywēza ekyōkero kyamatofali. O-
muliro gulikwōkera eyo; ekitala
kirikuzikiriza, kirikūlya ngakaluse-
'jera; weyāze ngakaluse jera, we-
16 yāze ngenzige. Wayāza [k] abasū-
buzibo okusinga emunyenye ezo-
mu'gulu obungi; akaluse jera kō-
17 nōna nekabūka nekagenda. Ababo
abatiki'dwa engule (bāli) ngenzige;
abagabebo ngebifuko byamayānzi
agabēra mu bisagazi ku lunaku
lwempewo, naye enjuba bwevayo
zi'duka, nekifo wezibēra tekima-
18 nyibwa. Abasūmbabo [l] babōngota,
[m] 'gwe kabaka Webwasuli; abaku-
lubo abekitībwa bawu'mula; aba-
ntubo basāsānira ku nsozi, 'sō te-
19 wali wa kubakung'anya. Tewali
kya kukakanya bulūmibwo; ekiwū-
ndukyo kinene; bona abawulira
ebigambobyo [n] bakukubira mu nga-
lo; kubanga [o] muntu ki obubibwo
gwebutatūkako enaku zona?

[c] Yer. 13. 22.
[d] Yer. 46. 25.
[e] Ez. 27. 10.
[f] 2 Byom. 12. 3.
[g] Yer. 51. 30.
[i] 2 Byom. 32. 2, 3, 30.
[k] Ez. 27. 23, 24.
[l] Zab. 76. 5.
[m] Yer. 50. 18. Ez. 31. 3.
[n] Zab. 47. 1.
[o] Is. 37. 18–20.

Yer. 47. 3.
Is. 47. 9, 2.

KABAKUKU.

1 Omugugu Kabakuku na'bi gweyalaba.
2 Ai Mukama, nditūsa wa okukāba,
nāwe nga to'kiriza kuwulira? Nku-
kābirira ebyekye'jo, 'sō to'kiriza
3 kulokola. Onjoleza ki obutali bu-
tūkirivu notunulira obukyāmu? ku-
banga okunyaga nekye'jo biri mu
maso gānge: era waliwo empaka,
4 nokuyōmba kubawo. Amatēka kye-
gavu'de ga'dirira, 'sō nomusāngo
tegufulumānga na katono: kubanga
[a] omubi [a] azingi'za omutūkirivu; o-
musāngo kyeguva gufuluma nga gu-
5 nyōle'dwa. [b] Mulabe mu mawānga,
mu'sēyo omwoyo, mwewunye nyo
nyini: kubanga nkolera omulimu
mu naku za'mwe, gwemutali'kiriza
newakuba'de nga mugubūli'dwa.
6 Kubanga, laba, ngolokosa Abakalu-
daya, e'gwānga eryo ekakali eryā-
nguiriza; abasimba enyiriri okuta-
mbula okubunya ensi bweyenkana
obugazi, okulya enyumba ezitali zā-
7 bwe. Ba ntīsa, ba kitibwa: omu-
sāngo gwābwe nobukulu bwābwe
8 biva eri bo be nyini. Era embalā-
si zābwe zikira engo embiro, era
nkāmbwe okusinga emisege egyekiro;
nabasaja bābwe abebagala embalāsi bagoma: wewawo, abasaja
bābwe abebagala embalāsi bava wa-
la; babūka ngempūngu eyānguwa
9 okulya. Ba'ja lwa kye'jo bona; ba-
vulumula amaso gābwe ngembuya-
ga ezebuvanjuba; era bakung'anya
10 abasibe ngomusenyu. Wewawo, a-
sekerera bakabaka, nabakūngu baba
ba kudūlirwa gyali: adūlira buli ki-
go; kubanga atūma enfūfu nākime-
11 nya. Awo aliita ngawulukuka nge-
mbuyaga, era alisu'kirira na'za o-
musāngo: [c] ye amānyige ge gabēra
12 katondawe. [d] 'Gwe toli wa mire-
mbe nemirembe, ai Mukama Kato-
nda wānge, Omutukuvu wānge?
[e] tetulifa. Ai Mukama, [f] wamute-
kerawo musāngo; nāwe, ai Olwāzi,
13 wamunywēreza kubūlirira. 'Gwa-
lina amaso againze obulongōfu obu-
tatunulira bubi, 'sō toīnza kulaba
bukyāmu, lwaki 'gwe okutunulira
abo abakūsakūsa, nosirika omubi
bwalīra dala omuntu amusinga o-
14 butūkirivu; nofūla abantu ngebye-
nyanja era ngebintu ebyewalula e-
15 bitaliko abifuga? [g] Abakwata bona
ne'dobo, abatēga mu muyagwe, era
abakung'anyiza mu kiragalakye:
16 kyava asanyuka nājaguza. Kyava
awayo sadaka eri omuyagwe, nāyō-
tereza ekiragalakye obubāne; ku-
banga olwebyo omugabogwe kyegu-
va guba ogwa sava, e'mereye neba
17 nyingi. Kale kyaliva afuka omu-
yagwe, nātalekayo ku'ta amawānga
olutata.

2 [a] Ndīmirira wenkūmira nineteka
ku kigo, ni'nengera okulaba bya-
nāyogera nānge, era byemba nziramu ebyokwemulugunya kwānge.
2 Awo Mukama nānziramun āyoge-
ra nti [b] Wandika okwolesebwa o-
kwo, okwōle bulūngi ku bipānde,
3 akusoma a'duke mbiro. Kubanga
[c] okwolesebwa okwo kukyali kwa
ntūko zakwo ezalagirwa, era kwā-
nguwa okutūsa enkomerero, 'sō te-
kulirimba: newakuba'de nga ku-
lwāwo, kulindirirēnga; kubanga
[d] tekulirema ku'ja, tekulirwawo.
4 Laba, ememeye yegulumizi'za, si
ngolokōfu muye: [e] naye omutūkiri-
vu aliba mulamu lwa ku'kirizakwe.
5 Wewawo, era [f] omwenge mulyaza-
mānyi, musaja wa malala era ata-
tūla wa'ka; agaziya okwegōmba-
kwe ngamagōmbe, era ali ngokufa,
'sō taīnza ku'kuta. naye nākung'a-
nyiza gyali amawānga gona, neye-
6 tūmira ebika byona. Abo bona te-
balimugererako lugero nebamuko-
'kolerako ekiko'ko nebogera nti Zi-
musānze oyo ayāza ebyo ebitali bi-
bye! alitūsa wa? era eyebinīka e-
7 misingo! Tebaliimuka nga toma-
nyiri'de abo abalikulūma, tebalizu-
kuka abalikweralikiriza, nāwe noba
8 munyago gyebali? Kubanga wanya-
ga amawānga mangi, ekitūndu kyo-
na ekifi'sewo ku mawānga baliku-
nyaga; olwomusai gwabantu no-
lwekye'jo ekyagirirwa ensi nekibu-
ga ne bona abakibēramu.
9 Zimusānze oyo afunira enyumba-
ye amagoba amabi, azīmbe ekisu-
kye wa'gulu, awonyezebwe mu mu-
10 kono gwobubi! Ōtēsere'za enyu-
mbayo ensonyi, ngomalawo ama-
wānga mangi, era wasobya ememe-
11 yo 'gwe. Kubanga e'jinja liryoge-
rera wa'gulu nga liima mu kisenge,
nomuti guliri'damu nga guima mu
misekese.
12 Zimusānze oyo azīmba ekibuga
nomusai, nānywēza ekibuga nobu-
13 tali butūkirivu! Laba, tekyava eri
Mukama we'gye abantu okutengej-
era omuliro, namawānga okwekō-

[a] Zab. 22. 12.
[b] Bik. 13. 41.
[c] Dan. 11. 38.
[d] Ma. 33. 27.
[e] Zab. 118. 17.
[f] Is. 10. 5–7.
[g] Yer. 16. 16.
[a] Is. 21. 8.
[b] Is. 8. 1.
[c] Dan. 10. 14.
[d] Beb. 10. 37 neb.
[e] Yok. 3. 36. Bal. 1. 17. Bag. 3. 11.
[f] Dan. 5. 1–4.

[g] Is. 11. 9.
14 yeseza obutalimu? Kubanga [g] ensi
eri'jula okumanya ekitībwa kya
Mukama, ngama'zi bwegasānikira
ku nyanja.
15 Zimusānze oyo awa mu'ne ebyo-
kunywa, noyongerako nobutwa-
bwo, nokutamīza nomutamīza o-
lyoke otunulire ensonyi zābwe!
16 O'ju'de ensonyi awābānga ekitī-
bwa: nāwe nywa, obēre ngatali
mukomole: ekikōmpe ekyomumu-
kono gwa Mukama ogwadyo kiri-
kyūsibwa eri 'gwe, nensonyi ezo-
buwemu ziriba ku kitībwakyo.
[i] Is. 14. 8. Yer. 22. 23.
17 Kubanga ekye'jo ekyagirirwa [i] Le-
banoni kirikubi'kako, nokuzikirira
kwensolo ezabatīsānga; olwomusai
gwabantu nolwekye'jo ekyagirirwa
ensi nekibuga ne bona abakitū-
lamu.
[k] Is. 44. 10.
18 [k] Ekifananyi ekyōle kigasa ki,
omukozi wakyo nokwōla nākyōla;
ekifananyi ekisānūse nomuigiriza
webyobulimba (bigasa ki), omukozi
womulimugwe nokwesiga nākye-
siga, okukola esanamu ensiru!
19 Zimusānze oyo agamba omuti nti
Zukuka; (agamba) e'jinja esiru nti
Golokoka! Kino kināigiriza? La-
ba, kibi ki'dwako zābu ne feza,
'sō tewali mu'ka na kamu ko'ka
[l] Zab. 11. 4.
[m] Zef. 1. 7.
20 wakati mukyo. [l] Naye Mukama
ali mu yekaluye entukuvu: [m] ensi
zona zibunire mu masoge.

3 Okusaba kwa Kabakuku na'bi,
Okwekisigiyonosi.

2 Ai Mukama, mpuli'de ebigambo-
byo, nentya:
Ai Mukama, zūkiza omulimugwo
wakati mu myāka,
Gumanyise wakati mu myāka;
Awali obusūngu, 'jukira okusā-
sira.
3 Katonda ya'ja ngava ku Temani,
Era Omutukuvu (ya'ja) ngava
ku lusozi Palani. [Sera
Ekitībwakye kyabi'ka ku 'gulu,
Ensi ne'jula etendolye.
4 Nokumasamasakwe kwali ngo-
musana;
Yalina amayembe (nga gava) mu
mukonogwe:
Era omwo mwe mwali okukweka
amānyige.
5 Kawumpuli yatambula okumu-
kulembera,
Obusāle obwomuliro nebufuluma
awali ebigerebye.
6 Yaīmirira nāgera ensi;
Yatunula nāgoba amawānga nā-
gasalamu:
Ensozi ezolubērera nezisāsāna,
Obusozi obuta'gwāwo nebuku-
tama;
Okutambulakwe kwali nga bwe-
kwabānga obwe'da.
7 Nalaba ewema za Kusani nga zi-
rabye enaku:
Amagigi agensi ya Midiani nega-
kankana.
8 Mukama yanyigira emi'ga?
Obusūngubwo bwali ku mi'ga,
Oba ekiruikyo ku nyanja,
Nokwebagala newebagala emba-
lāsizo,
Nolinya ku magāligo agobulo-
kozi?
9 Omutegogwo gwasōwolerwa da-
la;
Ebirāiro byewalāirira ebika byali
kigambo (kya nkala'kalira).
[Sera
Ensi wagyāsamu nemi'ga.
10 [a] Ensozi zakulaba nezitya;
Amataba agama'zi negaitawo:
Enyanja yaleta e'dobozi lyayo,
Neimusa emikono gyayo wa'gulu.
[a] Kuv. 19. 16 neb. Zab. 68. 7, 8.
11 [b] Enjuba nomwezi nebiīmirira
mu kifo kyabyo mwebibēra;
Olwokutangāla kwobusālebwo
nga butambula,
Olwokwakayakana kwe'fumulyo
erimasamasa.
[b] Yos. 10. 12 neb.
12 Watambula okuita munsi ngo
liko ekirui,
Nowūla amawānga ngoliko obu-
sūngu.
13 Wafuluma okuletera abantubo
obulokozi,
Okuletera obulokozi oyo gwewa-
fukako amafuta;
[c] Wafumita omutwe ogwomunyu-
mba yomubi,
[d] Ngoyerula omusingi okutūka
ne ku nsingo. [Sera
[c] Zab. 68. 21.
[d] Zab. 137. 7.
14 Wafumita nemigumagye ye omu-
twe gwabalwānyibe:
Ba'ja ngembuyaga ezakazimu o-
kunsāsānya:
Okusanyuka kwābwe kulya mwā-
vu kyāma.
15 Walinya enyanja nembalāsizo,
Entūmo eyama'zi agamānyi.
16 Nawulira, olubuto lwānge neru-
kankana,
Emimwa gyānge negijugumirira
e'dobozi eryo;
Okuvūnda nekuingira mu magū-
mba gānge, nenkankanira mu
kifo kyānge:
Mpu'mulire ku lunaku olwoku-
labiramu enaku,
Bwezirisānga abantu abamutabā-
la ebibīna.
17 Kubanga omutini newakuba'de
nga tegwānya,
'Sō nemizabibu nga tegiriko bi-
bala;
Newebateganira omuzeituni o-
bwerēre,
Enimiro nezitaleta 'mere yona;
Embuzi nga zimali'dwawo ku ki-
sibo,

'Sōnga tewali nte mu birālo:
18 Era naye ndisanyukira Mukama,
[e] Ndijaguliza Katonda owobulokozi bwānge.
19 Yakuwa, Mukama, ge mānyi gānge,
Naye afūla [f] ebigere byānge okuba ngebyempewō,
Era alintambuliza ku bifo byānge ebigulumivu.
Ya mukulu wabaīmbi, ebyebintu byānge ebirina engoye.

[e] Zab. 9. 14; 13. 5. Luk. 1. 47.
[f] 2 Sam. 22. 34. Zab. 18. 33.

ZEFANIYA.

1 Ekigambo kya Mukama ekya'jira Zefaniya mutabani wa Kusi, mutabani wa Gedaliya, mutabani wa Amaliya, mutabani wa Kezekiya, mu mirembe gya Yosiya mutabani wa Amoni, kabaka wa Yuda.
2 Ndizikiririza dala byona okuva ku maso ge'taka, bwayogera Mu-
3 kama. Ndimalawo [a] omuntu nensolo; ndizikiriza enyonyi ezomu-'bānga nebyenyanja ebiri mu nyanja, nenkōnge wamu nababi: era ndimalawo abantu okuva ku maso
4 ge'taka, bwayogera Mukama. Era ndigololerako Yuda omukono gwānge ne kwabo bona abali mu Yerusalemi; era [b] ndimalawo ekitūndu kya Baali ekifi'sewo okuva mu kifo kino, nerinya lya [c] Bakemali wamu
5 ne bakabona; nabo abasinzi'za e-'gye eryomu'gulu ku nyumba wa-'gulu; nabo abasinza, [d] abaläirira Mukama nga läira [e] Malukamu;
6 nabo aba'ze enyuma obutagoberera Mukama; nabo abatanonyānga Mukama newakuba'de okumubūza.
7 Bunira awali Mukama Katonda: kubanga [f] olunaku lwa Mukama luli kumpi: kubanga Mukama ategese sadaka, atukuzi'za abagenyibe.
8 Awo olulitūka ku lunaku [g] Mukama kwaliwerayo sadaka ndibonereza abakūngu nabāna ba kabaka nabo bona abamba'de ebyambalo ebi'na-
9 'gwānga. Awo ku lunaku olwo ndibonereza abo bona [i] ababūka ku mulyāngo, aba'juza enyumba ya mukama wābwe ekye'jo nobulimba.
10 Awo ku lunaku luli, bwayogera Mukama, walibawo e'dobozi eryokulekāna eriva ku [k] mulyāngo ogwebyenyanja, nokuwowogana okuva mu lui [l] olwokubiri, nokubwātuka okunene okuva ku nsozi.
11 Muwowogane, 'mwe abali mu Makutesi, kubanga abantu bona aba Kanani zibasānze: nabo abebini-
12 kānga feza bazikiri'de. Awo olulitūka mu biro ebyo ndita gānjula Yerusalemi ne tabāza; era ndibonereza abasaja abatesenge'ze e'bōnda lyābwe, [m] abogera mu mutima gwābwe nti Mukama talikola bulū-
13 ngi 'sō talikola bubi. Nobuga'ga bwābwe bulifūka munyago, nenyumba zābwe matōngo; wewawo, [n] balizīmba enyumba naye tebalizitūlamu; era balisimba ensuku ezemizabibu naye tebalinywa mwenge
14 gwāmu. [o] Olunaku olukulu olwa Mukama luli kumpi, luli kumpi era lwānguwa māngu nyo, e'dobozi eryolunaku lwa Mukama; omusaja owa mānyi alikābira eyo ngaliko o-
15 buinike bungi. Olunaku olwo lunaku lwa busūngu, lunaku lwa buinike nokulaba enaku, lunaku lwa kuzikirako nokulekebwawo, lunaku lwa kizikiza nekikome, lunaku lwa
16 bire nekizikiza ekiku'te, lunaku lwa [p] kondēre nokuläwa, eri ebibuga ebiriko enkomera neri ebigo ebigu-
17 lumivu. Era ndireta obuinike ku bantu, [r] batambule ngabazibe bamaso, kubanga bayōnōnye Mukama: nomusai gwābwe gulifukibwa ngenfūfu, nomubiri gwābwe ngo-
18 bu'sa. Efeza yābwe teriīnza kubawonyeza ku lunaku olwobusūngu bwa Mukama newakuba'de ezābu yābwe; naye ensi yona omuliro ogwobu'gyabwe guligyōkya: kubanga alimalawo, wewawo, alimalirawo dala nentīsa abo bona abali munsi.

2 Mukung'ane, wewawo, mukung'ane, ai e'gwānga eritalina ku-
2 kwatibwa nsonyi; etēka nga terinaba kuzāla, olunaku nga terunaita ngebisusūnku, ekirui kya Mukama nga tekinabatūkako, olunaku olwobusūugu bwa Mukama nga terunaba-
3 tūkako. [a] Munonye Mukama, [b] 'mwe 'mwena abawōmbefu abomunsi, abakolānga emisāngogye; munonye obutūkirivu, munonye obuwōmbefu: [c] mpo'zi mulikwekebwa ku lunaku olwobusūngu bwa
4 Mukama. Kubanga [d] Gaza kirirekebwawo, ne Asukuloni kiriba matōngo: Asudodi balikigoba mu tuntu, ne Ekuloni kirisimbulibwa.
5 Zibasānze abo abali ku [e] lubalama lwenyanja, amawānga [f] Agabakeresi! Ekigambo kya Mukama kibo-

[a] Kos. 4. 3.
[b] 2 Byom. 34. 3, 4.
[c] Kos. 10. 5.
[d] Is. 48. 1. Kos. 4. 15.
[e] 1 Basek. 11. 5, 33.
[f] Is. 13. 6. Ez. 30. 3.
[g] Is. 34. 6. Yer. 46. 10.
[i] 1 Sam. 5. 5.
[k] 2 Byom. 33. 14.
[l] 2 Basek. 22. 14.
[m] Zab. 94. 7.
[n] Ma. 28. 30. Am. 5. 11.
[o] Yo. 2. 11.
[p] Yer. 4. 19.
[r] Ma. 28. 29. Is. 59. 10.
[a] Zab. 105. 4. Am. 5. 6.
[b] Zab. 76. 9. Is. 11. 4.
[c] Am. 5. 15.
[d] Yer. 47. 5. Am. 1. 6-8. Zek. 9. 5, 6.
[e] Yer. 47. 7. Ez. 25. 16.
[f] 1 Sam. 30. 14.

leke'de, ai Kanani, ensi Eyabafirisuti; ndikuzikiriza 'sō tewaliba a-
6 tūla omwo. Nolubalama lwenyanja luliba malūndiro, nga mulimu ensīsira ezabasūmba nebisibo ebye-
7 mbuzi. Era olubalama lwenyanja luliba lwa kitūndu kyenyumba ya Yuda ekifi'sewo; banālūndirānga eyo: mu nyumba za Asukuloni mwebanāgalamirānga akawungēzi; kubanga Mukama Katonda wābwe
7 Zek.10.3. [g] aliba'jira nākomyawo obusibe
8 Yer. 48. 1, 27. bwābwe. [i] Mpuli'de okuvuma kwa Moabu nokuyōmba kwabāna ba Amoni kwebavumye abantu bānge
9 Yo. 3. 2. nebegulumiriza [k] ku nsalo yābwe. Kale, nga bwendi omulamu, bwayogera Mukama we'gye, Katonda wa Isiraeri, mazima Moabu aliba
10 Ma.29.23. Is. 13. 19. [l] nga Sodomu, nabāna ba Amoni nga Gomola, ekifo emyenyāngo kyegyemala, nobunya obwomunyo, namatōngo agatalivawo: abantu bānge abaliba basiga'dewo balibanyaga, nekitūndu kye'gwānga lyā-
11 nge ekifi'sewo kiribasikira. Olwamalala gābwe kyebaliva babēra nekyo, kubanga bavumye abantu ba Mukama we'gye nebabegulumiriza-
12 Zab. 50. ko. Mukama aliba wa ntīsa gyebali: kubanga [m] aliko'za bakatonda bona abensi zona; kale [n] abantu balimusinza, [o] buli muntu ngaima mu kifokye, ebizīnga byona ebya-
13 Zab. 22. 27. mawānga. [p] Na'mwe Abaesiyopya, muli'tibwa nekitala kyānge. Era
14 Mala. 1. 11. aligololera omukonogwe ku bukika obwa kono [r] nāzikiriza Obwasuli; nāfūla [s] Nineve okuba amatōngo
15 Is. 18. 1. era kikalu nge'dūngu. Era ente [t] zināgalamirānga wakati mukyo, ensolo zona ezamawānga: kimbala era ne namunūngu banāsulānga ku mitwe gyempagi zakyo: e'dobozi (lyābwe) lināmbirānga mu bituli; okuzikirira kunābānga mu miryāngo: kubanga ayeru'de enjōla ezemivule. Kino kye kibuga ekyesanyu ekyegololānga, ekyayogerānga mu mutima gwakyo nti 'Nze wendi 'sō tewali mulala wabula 'nze: nga kifūse matōngo, ekifo ensolo wezigalamira! buli muntu akiitako anāsōzānga nānyenya omukonogwe.

3 Zikisānze ekijēmu ekyo era ekyō-
2 nōnefu, ekibuga ekijōga! Tekyagōndera 'dobozi; tekya'kiriza kubūlirirwa; tekyesiga Mukama; tekyasemberera Katonda wakyo.
3 Abakūngu bāmu wakati mukyo mpologoma eziwuluguma; abalamuzi bāmu misege gya kiro; teba-
4 Yer. 23. 2. fi'sawo kintu okutūsa enkya. Bana'bi bāmu [a] biwowōngole, era ba nkwe: bakabona bakyo [b] bayōnōna ekifo ekitukuvu, bagiri'de amatē'ka
Ez.22.26.
5 ekye'jo. Mukama ali wakati mukyo mutūkirivu; talikola ebitali bya butūkirivu; buli nkya ayolesa omusāngogwe, talekayo; naye atali mutūkirivu tamanyi kukwatibwa
6 nsonyi. 'Mazewo amawānga, amakomera gābwe galeke'dwawo; nzisi'za engūdo zābwe, newataba aitawo: ebibuga byābwe bizikiri'de, newatabawo muntu 'sō tewali atū-
7 lamu. Nayogera nti Mazima onontya, ono'kiriza okubūlirirwa: [c] kale enyumba zakyo tezandimali'dwawo, (nga) byona (bwebiri) byenalagira kulwakyo: naye nebagolokokānga mu makya nebōnōna ebiko-
8 lwa byābwe byona. Kale mu'nindirire, bwayogera Mukama, okutūsa ku lunaku lwendigolokoka okukwata omui'go: kubanga 'maliri'de [d] okukung'anya, amawānga, ndete obwakabaka okubafukako okunyīga kwānge, ekirui kyānge kyona; kubanga ensi zona omuliro
9 ogwobu'gya bwānge gulizirya. Kubanga mu biro ebyo ndikyūsiza amawānga olulimi ololongōfu, bona bakābire erinya lya Mukama, oku-
10 muwereza nomwoyo gumu. Abo abanegairira, ye muwala [e] wabānge abasāsāna, [f] balireta [g] ekitone kyānge nga bava emitala wemi'ga
11 Egyobuwesiyopya. Ku lunaku olwo [i] tolikwatibwa nsonyi olwebikolwabyo byona byewansobya: kubanga lwendi'gya wakati mu'gwe ababo abenyumiriza namalala, 'sō nāwe [k] toliba na kitigi nate ku lusozi
12 lwānge olutukuvu. Naye ndireka wakati mu'gwe [l] abantu ababonyabonyezebwa era abāvu, era balyesi-
13 ga erinya lya Mukama. Ekitūndu kya Isiraeri ekirifi'kawo tebalikola ebitali bya butūkirivu 'sō tebalyogera ebyobulimba [m] 'sō nolulimi olukūsa terulirabika mu kamwa kābwe: kubanga balirya, baligala-
14 mira, [n] 'sō tewaliba alibatīsa. Imba, ai omuwala wa Sayuni; yogerera wa'gulu, ai Isiraeri; sanyuka ojaguze nomutima gwona, ai omuwala
15 wa Yerusalemi. Mukama a'gyewo emisāngogyo, agobye omulabewo: kabaka wa Isiraeri, Mukama, ali wakati mu'gwe: tolitya bubi nate
16 lwa kubiri. Ku lunaku olwo Yerusalemi kirigambibwa nti Totya: ai Sayuni, [o] emikonogyo gireme oku-
17 'dirira. Mukama Katondawo ali wakatiwo, owamānyi anālokola: alikusanyukira nesanyu, aliwu'mulira mu kwagalakwe, alikusanyukira
18 ngaīmba. Ndikung'anya abo abanakuwalira okukung'ana okutukuvu, abāli ababo: omugugu ogwali
19 kukyo kyali kivume (gyebali). Laba, mu biro ebyo ndibonereza abo bona abakubonyabonya: era ndiro-

[c] Yer. 7. 3, 7; 25. 5.
[d] Yo. 3. 2.
[e] Ma.4. 27; 28. 64.
[f] Zab. 68. 29.
[g] Mala. 1. 11.
[i] Is. 54. 4.
[k] Yer. 7. 4. Mi. 3. 11.
[l] Zek. 11. 7, 11.
[m] Kub.14. 5.
[n] Is. 17. 2.
[o] Is. 35. 3. Beb. 12.12.

kola omukazi awenyera, nenkung'anya oyo eyagobebwa; era ndibafūla etendo nerinya abakwatirwa
20 ensonyi munsi zona. Mu biro ebyo
[p] Is. 11. 12. [p] ndibaingiza, ne mu biro ebyo ndibakung'anya: kubanga ndibafūla erinya netendo mu mawānga gona agomunsi zona, bwendikomyawo obusibe bwānge 'mwe nga mulaba, bwayogera Mukama.

KA'GAI.

[a] Ezer. 4. 24; 5. 1.
1 [a] Mu mwāka ogwokubiri ogwa Dalio kabaka, mu mwezi ogwomukāga, ku lunaku olwomwezi olwoluberyeberye, ekigambo kya Mukama neki'jira mu Ka'gai na'bi eri Zeru'baberi mutabani wa Sealutieri owesaza lya Yuda neri [b] Yosuwa mutabani wa Yekozadaki [c] kabona asinga obukulu nga kyogera nti
2 Bwati bwayogera Mukama we'gye nti Abantu bano bogera nti Kakano sikye kisēra ('fe) oku'ja, ekisēra ekyokuzīmbiramu enyumba ya Mu-
3 kama. Awo ekigambo kya Mukama neki'jira [d] mu Ka'gai na'bi nga
4 kyogera nti Kye kisēra 'mwe be nyini okubēra mu nyumba za'mwe ezibi'ki'dwako, enyumba eno nge-
5 bērera awo ngereke'dwawo? Kale 'no bwati bwayogera Mukama we'gye nti Mulowōze amakubo ga-
6 'mwe. [e] Mwasiga bingi, nemukūngula bitono; mulya naye temu'kuta; munywa naye temu'kuta byemunywa; mwambala naye tewali abuguma; noyo afuna empēra afuna (okugiteka) mu nsawo eya-
7 wu'mukawu'muka. Bwati bwayogera Mukama we'gye nti Mulowōze
8 amakubo ga'mwe. Mulinye ku lusozi, mulete emiti, muzīmbe enyumba; nānge ndigisanyukira, era ndigulumizibwa, bwayogera Muka-
9 ma. Mwasūbira bingi, kale, laba, nebiba bitono; era bwemwabireta e'ka, nembifūmūla. Lwaki? bwayogera Mukama we'gye. Ogwenyumba yānge ebērera awo ngereke'dwawo, na'mwe mu'dukira buli
10 muntu eri enyumbaye ye. Kale kulwa'mwe e'gulu kyerivu'de liziizibwa obutaleta musulo, ne'taka liziizibwa obutabala bibala byalyo.
11 Nempita ekyānda oku'ja kunsi ne ku nsozi ne ku ng'āno ne ku mwenge ne ku mafuta ne kwebyo e'taka byeribala ne ku bantu ne ku nsolo ne ku mirimu gyona egyengalo.
[f] Ezer. 5. 2. 12 [f] Awo Zeru'baberi mutabani wa Sealutieri ne Yosuwa mutabani wa Yekozadaki kabona asinga obukulu wamu nabantu bona abafi'sewo nebagōndera e'dobozi lya Mukama Katonda wābwe nebigambo bya Ka'gai na'bi nga Mukama Katonda wābwe bweyamutuma; abantu ne-
13 batya mu maso ga Mukama. Awo Ka'gai omubaka wa Mukama nāgamba abantu ngaima mu [g] bubaka bwa Mukama nti 'Nze ndi wamu
14 na'mwe, bwayogera Mukama. Awo Mukama nākubiriza omwoyo gwa Zeru'baberi mutabani wa Sealutieri owesaza lya Yuda nomwoyo gwa Yosuwa mutabani wa Yekozadaki kabona asinga obukulu nomwoyo gwabantu bona abāli bafi'sewo, neba'ja nebakola omulimu mu nyumba ya Mukama we'gye Katonda
15 wābwe, [i] ku lunaku olwomwezi olwamakumi abiri mu nya, mu (mwezi) ogwomukāga mu mwāka ogwokubiri ogwa Dalio kabaka.

[b] Ezer. 3. 2. Nek. 12. 7. [c] Zek. 3. 1. [d] Ezer. 5. 1. [e] Ma. 28. 38. Is. 5. 10. Mi. 6. 15. [g] Mala. 2. 7; 3. 1. [i] lu. 1.

2 [a] Mu (mwezi) ogwomusānvu ku (lunaku) olwomwezi olwamakumi abiri mu lumu ekigambo kya Mukama neki'jira mu Ka'gai na'bi nga
2 kyogera nti Gamba 'no Zeru'baberi mutabani wa Sealutieri owesaza lya Yuda ne Yosuwa mutabani wa Yekozadaki kabona asinga obukulu nabantu abafi'sewo ngoyogera nti
3 [b] Ani asiga'de mu'mwe eyalaba enyumba eno mu kitībwa kyayo ekyasoka? era mugiraba mutya kakano? temugiraba nga terimu
4 ka buntu mu maso ga'mwe? Era naye kakano [c] bēra namānyi, ai Zeru'baberi, bwayogera Mukama; era bēra namānyi, ai Yosuwa mutabani wa Yekozadaki kabona asinga obukulu; era mubēre namānyi, 'mwe 'mwena abantu abomunsi, bwayogera Mukama, mukole omulimu: kubanga 'nze ndi wamu na'mwe,
5 bwayogera Mukama we'gye, [d] ngekigambo bwekiri kyenalagāna na-'mwe bwemwava mu Misiri, [e] omwoyo gwānge negubēra mu'mwe:
6 temutya. Kubanga bwati bwayogera Mukama we'gye, nti [f] Ekyasiga'deyo omulūndi gumu, ekisēra kitono, [g] nenkankanya e'gulu nensi
7 nenyanja nolukalu; ndikankanya amawānga gona, nebyo ebyegōmbebwa amawānga gona ibiri'ja, era ndi'juza enyumba eno [k] ekitībwa,

[a] Lev. 23. 34, 36. [b] Ezer. 3. 12. [c] Zek. 4. 7; 8. 9. [d] Kuv. 29. 45, 46. [e] Is. 63. 11. Zek. 4. 6. [f] Beb. 12. 26. [g] Is. 13. 13. Ez. 38. 19. Yo. 2. 10. [i] Mala. 3. 1. [k] Zab. 24. 7-10. Is. 60. 1.

8 bwayogera Mukama we'gye. [l] Efeza yānge ne zābu yānge, bwayogera
9 Mukama we'gye. Ekitībwa ekyenyumba eno ekyoluvanyuma kirisinga kiri ekyasoka, bwayogera Mukama we'gye: era mu kifo kino mwendiwa [m] emirembe, bwayogera Mukama we'gye.
10 [n] Ku (lunaku) olwamakumi abiri mu nya (olwomwezi) olwomwenda mu mwāka ogwokubiri ogwa Dalio ekigambo kya Mukama neki'jira mu Ka'gai na'bi nga kyogera nti
11 Bwati bwayogera Mukama we'gye nti [o] Būza 'no bakabona ebyamatē-
12 ka ngoyogera nti Omuntu bwasitulira [p] enyama entukuvu mu kirenge ekyekyambalokye, nākoma ku 'mere nekirengekye oba mugoyo oba mwenge oba mafuta oba 'mere yona, kiriba kitukuvu? Bakabona neba'damu nebogera nti Ne'da.
13 Awo Ka'gai nālyoka ayogera nti Omuntu [r] atali mulongōfu olwomulāmbo bwaba [s] ngakomye ku kimu kwebyo byona, kiriba ekitali kirongōfu? Bakabona neba'damu nebogera nti Kiriba ekitali kirongōfu.
14 Awo Ka'gai nālyoka a'damu nāyogera nti Abantu bano bwebali bwebatyo, era e'gwānga lino bweriri bwerityo mu maso gānge, bwayogera Mukama; era na buli mulimu ogwemikono gyābwe bweguli bwegutyo; nekyo kyebawerayo eyo si
15 kirongōfu. Kale 'no, mbegairi'de, mulowōze okuva lero noku'da enyuma, e'jinja nga terinaba kutekebwa ku 'jinja mu yekalu ya Muka-
16 ma: mu biro ebyo byona omuntu bweya'jānga eri entūmo (eyebigera) amakumi abiri wabāngawo kumi jerēre: omuntu bweya'jānga eri eso'golero okusena (ebi'ta) amakumi atāno, nga mulimu amakumi a-
17 biri merēre. [t] Nabakuba nokugēngewala nobukuku nomuzira mu mulimu gwona ogwemikono gya'mwe; era naye temwankyūkira, bwayo-
18 gera Mukama. Mulowōze, mbegairi'de okuva lero noku'da enyuma, okuva ku lunaku olwamakumi abiri mu nya (olwomwezi) ogwomwenda, okuva ku [u] lunaku lwebāsimba omusingi gweyekalu ya Mukama,
19 mukirowōze. Ensigo zikyali mu 'gwanika? wewawo, omuzabibu nomutini nomukomamawānga nomuzeituni teginabala; okuva ku lunaku lwa lero ndibawa omukisa.
20 Awo ekigambo kya Mukama neki'jira Ka'gai omulūndi ogwokubiri ku (lunaku) olwamakumi abiri mu nya olwomwezi nga kyogera nti
21 Yogera ne Zeru'baberi owesaza lya Yuda ngoyogera nti Ndikankanya
22 e'gulu nensi: era [w] ndisūla entebe eyobwakabaka (bungi), era ndizikiriza amānyi agobwakabaka obwamawānga; era [y] ndisūla amagāli nabo abagatambuliramu; nembalāsi nabo abazebagala balika'kanyizibwa [z] buli muntu nekitala kya
23 mugandawe. Ku lunaku olwo, bwayogera Mukama we'gye, ndikutwāla 'gwe, ai Zeru'baberi omu'du wānge, mutabani wa Sealutieri, bwayogera Mukama, nenkufūla [a] ngakabonero; kubanga [b] nkulōnze, bwayogera Mukama we'gye.

[l] 1 Byom. 29. 14, 16.
[m] Zab. 85. 8, 9.
[n] nyi. 18, 20. Zek. 1. 1,7.
[o] Ezer. 5. 2.
[p] Yer. 11. 15.
[r] Lev. 22. 4.
[s] Kubal. 19. 22.
[t] Ma. 28. 22.
[u] Ezer. 3. 10. Zek. 8. 9.
[w] Dan. 2. 44. Zek. 12. 9.
[y] Mi. 5. 10.
[z] Zek. 14. 13.
[a] Yer. 22. 24.
[b] Is. 42. 1

ZEKALIYA.

1 [a] Mu mwezi ogwomunāna, [b] mu mwāka ogwokubiri ogwa Dalio, e-
kigambo kya Mukama kya'ja gyali Zekaliya, omwāna wa Berekiya, o-
mwāna wa [c] I'do, na'bi, nga kyoge-
2 ra nti Mukama asunguwali'de nyo
3 bajaja ba'mwe. Kyova obagamba nti Bwati bwayogera Mukama we-
'gye, nti [d] Mu'de gyendi, bwayogera Mukama we'gye, nānge ndi'da gye-
4 muli, bwayogera Mukama. [e] Mule-
me okuba nga bajaja ba'mwe [f] bana-
'bi abe'da bebayogererānga wa'gulu nga bagamba nti Bwati bwayogera Mukama we'gye nti Kale muve mu makubo ga'mwe amabi ne mu bikolwa bya'mwe ebibi; 'sō tebāwulira 'sō tebāmpuliriza, bwayogera Muka-
5 ma. Bajaja ba'mwe baliru'dawa? ne bana'bi baba balamu emirembe gyo-
6 na? [g] Naye ebigambo byānge namatēka gānge, byenalagira aba'du bānge, bana'bi, tebyabasānga bajaja ba'mwe? nebakyūka nebogera nti Nga Mukama we'gye bweyalowōza okutukola 'fe, [i] ngamakubo ga'fe bwegali nebikolwa bya'fe nga bwebiri, bwatyo bweyatukola.
7 Olunaku olwamakumi abiri mu nya, olwomwezi ogwekumi nogumu, gwe mwezi Sebati, mu mwāka ogwokubiri ogwa Dalio, ekigambo kya Mukama kya'ja eri Zekaliya, omwāna wa Berekiya, omwāna wa I'do, na'bi, nga kyogera nti Natu-
8 nula ekiro; era, laba, omuntu [k] nga yebaga'de embalāsi ya lukunyu, era ngaīmiri'de wakati wemiti emi-

[a] Ka'g. 2. 1, 10.
[b] Ka'g. 1. 1.
[c] Nek. 12. 4, 16.
[d] Mala. 3. 7.
[e] Zab. 78. 8.
[f] 2 Byom. 36. 15, 16.
[g] Mat. 24. 35.
[i] Yer. 35. 15. Ez. 36. 31.
[k] Kub. 6. 4.

kadasi egyali mu kiwōnvu; nenyu-
mawe embalāsi, eza lukunyu neza
9 kikūsikūsi nenjeru. Awo nenjo-
gera nti Ai mukama wānge, ebyo
biki? Malaika eyali ayogera nānge
nāng'amba nti Nākwolesa ebyo
10 bwebiri. Omuntu eyali aīmiri'de
wakati wemikadasi na'damu nāyo-
gera nti Ebyo Mukama byatumye
11 okutambulatambula kunsi. Nebi'da-
mu malaika wa Mukama eyali aīmiri-
'de wakati wemikadasi nebyogera
nti Tutambu'detambu'de kunsi, era
laba, ensi yona etere'de ewu'mu'de.
12 Malaika wa Mukama na'damu nā-
yogera nti Ai Mukama we'gye, oli-
tūsa wa obutasāsira Yerusalemi
[l] Mala.1.4. nebibuga bya Yuda, [l] byewakanyi-
[m] Yer. 25. 11. 13 kālirira [m] emyāka ensānvu? Mu-
kama na'damu malaika eyali ayo-
gera nānge ebigambo ebirūngi, ebi-
14 gambo ebyesanyu. Malaika eyali
ayogera nānge nāng'amba nti Yo-
gerera wa'gulu ngogamba nti Bwa-
ti bwayogera Mukama we'gye;
[n] Yo. 2. 18. Zek. 8. 2. [n] nkwati'dwa Yerusalemi ne Sayu-
15 ni obu'gya, obu'gya obungi. No-
busūngu obungi nsunguwali'de a-
mawānga abawu'mula; kubanga
'nze nanyīgako katono, bo nebo-
16 ngera ku kubonabona okwo. Mu-
kama kyava ayogera bwati nti
Nkomyewo Eyerusalemi nekisa;
[o] Ezer. 6. 14, 15. Zek. 4. 9. [o] enyumba yānge erizīmbibwa o-
mwo, bwayogera Mukama we'gye,
[p] Yer. 31. 39. Ez. 47. 3. [p] nomugwa gulirēgebwa ku Yerusa-
17 lemi. Yogerera wa'gulu nate ngo-
gamba nti Bwati bwayogera Muka-
ma we'gye nti Oliba oli awo ebi-
buga byānge nebyanjāla olwoku-
[r] Is. 51. 3. laba ebirūngi; oliba oli awo [r] Mu-
kama nāsanyusa Sayuni, oliba oli
awo neyeroboza Yerusalemi.
18 Nenyimusa amaso gānge nentu-
[s] Dan. 8. 3, 8, 9, 21. nula; era, laba, [s] amayembe ana.
19 Neng'amba malaika eyali ayogera
nānge nti Ago maki? Nānziramu
nti Gano ge mayembe agāsāsā-
nya Yuda ne Isiraeri ne Yerusale-
20 mi. Mukama nānjolesa abawēsi
21 bana. Nenjogera nti Abo ba'ja
kukola ki? Nāyogera nti Gano ge
mayembe agāsāsānya Yuda nokuimusa omuntu nātaimusa mutwe; naye bano ba'ze okugasa'gula, okusūla amayembe gamawānga [t] agāimusizānga e'jembe lyābwe kunsi ya Yuda okugisāsānya.
[t] Zab. 75. 4, 5.

2 Nenyimusa amaso gānge nentu-
nulira; era, laba, [a] omuntu [b] nga-
lina omugwa ogugera mu ngaloze.
[a] Ez. 40. 3; 47. 3. [b] Kub. 11. 1.
2 Nenjogera nti Ogenda wa 'gwe?
Nāng'amba nti Okugera Yerusale-
mi, ndabe obugazi bwakyo bwebuli
3 nobuwānvu bwakyo bwebuli. Era,
laba, malaika eyali ayogera nānge
nāvayo ne malaika omulala nāvayo
4 okumusisinkana, nāmugamba nti
'Dukanako, mugambe omuvubuka
oyo nti Yerusalemi kiribamu aba-
ntu, balifi'ka mu bugwe kubanga
abantu bangi nebyomubisibo bingi
5 wakati mukyo. Kubanga 'nze ndi-
ba kukyo bugwe owomuliro enjui
zona era ndiba [c] kitībwa wakati
[c] Is. 60. 19. Kub. 21. 23.
6 mukyo, bwayogera Mukama. Mu-
kale, mukale, [d] mu'duke [e] muve
munsi eyobukika obwa kono, bwa-
yogera Mukama; kubanga ngempe-
wo enya eze'gulu bweziri, bwemba-
sāsānyi'za, bwayogera Mukama.
[d] Is. 48. 20. [e] Yer. 3. 18.
7 Kale, Sayuni, 'duka owone, 'gwe
8 atula nomuwala wa Babuloni. Ku-
banga bwati bwayogera Mukama
we'gye nti Oluvanyuma lwekitī-
bwa antumye eri amawānga agā-
banyaga; kubanga abakomako 'mwe
9 akoma ku [f] munyi yerisolye. Ku-
banga, laba, ndibakunkumulirako
omukono gwānge nebaba mwāndu
gwaba'du bābwe; na'mwe munā-
manya nga Mukama we'gye ye
[f] Ma. 32. 10.
10 yantuma. Imba, sanyuka, 'gwe
omuwala wa Sayuni: kubanga,
[g] laba, njī'ja nānge [h] nābērānga wa-
kati mu'gwe, bwayogera Mukama.
[g] Zab. 40. 7. [h] Yok. 1. 14.
11 Ku [k] lunaku oliwa [l] amawānga ma-
ngi agalyega'ta ne Mukama nega-
fūka bantu bānge: nānge nābērānga
wakati mu'gwe, nāwe onotegērānga
nga Mukama we'gye yantuma gyo-
12 li. Era Mukama alisikira Yuda,
okuba omugabogwe munsi entukuvu, era [m] alyeroboza nate Yerusa-
13 lemi. [n] Musirike, abalina omubiri
'mwena mu maso ga Mukama;
kubanga azukuse mu kifokye ekitukuvu mwabēra.
[k] Is. 2. 11. [l] Is. 2. 2, 3; 49. 22; 55. 5; 60. 3; 66. 23. Zek. 8. 22.
[m] Zek. 1. 17. [n] Kab. 2. 20.

3 Nānjolesa [a] Yosuwa, [b] kabona a-
singa obukulu, ngaīmiri'de mu
maso ga malaika wa Mukama, ne
Setani ngaīmiri'de ku mukonogwe
2 ogwadyo abe omulabewe. Mukama
nāgamba Setani nti Mukama aku-
nenye, 'gwe Setani; wewawo, Mu-
kama eyeroboze'za Yerusalemi aku-
nenye: oyo si [c] kisiriza ekikwa'ku-
3 libwa mu muliro? Era Yosuwa yali
ayamba'de engoye eze'ko nāimirira
4 mu maso ga malaika. Na'damu
nāgamba abo abāli baīmiri'de mu
masoge, nāyogera nti [d] Mumwa-
mbuleko engoye eze'ko. Nāgamba
(Yosuwa) nti Laba, [e] nkuisi'zako
obubibwo; nānge [f] nākwambaza e-
5 byambalo ebitenkanika. Nenjoge-
ra nti Bamutikire ku mutwegwe
ekiremba ekitukula. Awo nebamu-
tikira ku mutwegwe ekiremba eki-
tukula nebamwambaza engoye; ma-
laika wa Mukama nāimirira awo.
6 Malaika wa Mukama nālabula nyo
7 Yosuwa, ngayogera nti Bwati bwa-
yogera Mukama we'gye nti Bwono-
[a] Zek. 6. 11. [b] Ka'g. 1. 1.
[c] Am. 4. 11.
[d] Kub. 7. 14.
[e] Is. 6. 7.
[f] Is. 61. 10. Ez. 16. 10.

tambulirānga mu makubo gānge,
[g] Lub. 26. 5. era [g] byenkūtira bwonobinywēzānga, kale nāwe enyumba yānge onogisalirānga omusāngo, nempya
zānge onozikūmānga, era ndikuwa
ekifo ekyokusembereramu mu ba-
8 'no abaīmiri'de. Kale, wulira, Yosuwa kabona asinga obukulu, 'gwe
ne bano abatūla mu masogo; kubanga be bantu abakabonero bano;
[i] Is. 42. 1. kubanga, laba, ndireta [i] omu'du
[k] Yer. 23. 5; 33. 15. Zek. 6. 12. 9 wānge [k] E'tabi. Kubanga, laba, e-
'jinja lyentese mu maso ga Yosuwa;
[l] Kub. 5. 6. ku 'jinja limu kuliko [l] amaso musānvu; laba, ndyōlako enjōla zalyo,
bwayogera Mukama we'gye; ndi-
[m] Beb. 7. 27. 'gyamu obubi munsi eyo [m] ku luna-
10 ku lumu. Ku lunaku luli, bwayogera Mukama we'gye, munāitānga
buli muntu mu'ne oku'ja wansi
womuzabibu ne wansi womutini.

[a] Zek. 1. 19. 4 [a] Malaika eyali ayogera nānge
nākomawo, nānzukusa ngomuntu
2 bwazukusibwa mu tulotwe. Nāng'amba nti Olabye ki? Nenjogera
nti Ntunu'de, era, laba, [b] ekikōndo
ekyetabāza ekya zābu kyona neki-
[b] Kuv. 25. 31. bya kyakyo nga kiri wa'gulu kukyo
netabāza zakyo omusānvu; [c] eta-
[c] Kuv. 25. 37. Kub. 1. 12; 4. 5. bāza eziri wa'gulu wakyo, buli ta-
bāza ngeriko emimiro musānvu:
3 nemizeituni ebiri ku ma'bali erui
nerui; ogumu ku mukono ogwadyo
ogwekibya, ogumu ku mukono gwa-
4 kyo ogwa kono. Nenziramu neng'amba malaika eyali ayogera nānge
nenjogera nti Ebyo biki, mukama
5 wānge? Malaika eyali ayogera nānge na'damu nāng'amba nti Toma-
nyi ebyo bwebiri? Nenjogera nti
6 Ne'da, mukama wānge. Na'damu
nāng'amba nti Kino kye kigambo
kya Mukama eri Zeru'baberi nga
[d] Dan. 2. 34. Ka'g. 2. 21 neb. kyogera nti [d] Si lwa mānyi 'sō si
lwa buīnza naye [e] lwa mwoyo gwā-
[e] Ka'g. 2. 5. [f] Yer. 51. 25. nge, bwayogera Mukama we'gye.
7 [f] Olusozi olunene 'gwe, weita ki?
[g] Is. 40. 4. mu maso ga Zeru'baberi [g] (olibēra)
[h] Zab. 118. 22. lusenyi; era alireta [h] e'jinja erya
wa'gulu nebalirāngirira nti Liwe-
8 bwe ekisa, liwebwe ekisa. Nate
ekigambo kya Mukama neki'ja gye-
9 ndi nga kyogera nti Emikono gya
[k] Ezer. 3. 10. Zeru'baberi [k] girasi'za enyumba e-
yo; era nemikonogye girigimala;
era olitegēra nti Mukama we'gye
10 ye yantuma gyemuli. Kubanga yā-
[l] Ka'g. 2. 2. ni anyōmye olunaku [l] olwebitono?
Kubanga balisanyuka era baliraba
e'jinja erigera mu ngalo za Zeru-
'baberi, bano omusānvu, (ge) [m] ma-
[m] Zek. 3. 9. so ga Mukama; ga'dukana'dukana
11 munsi zona. Nenziramu ne'mugamba nti Emizeituni gino ebiri
kiki ku mukono ogwadyo ogwekikōndo ekyetabāza ne ku mukono
12 gwakyo ogwa kono? Nenziramu
omulūndi ogwokubiri ne'mugamba
nti Amatabi gano abiri maki age-
mizeituni agali ku ma'bali gemi-
mwa ebiri egya zābu agemalamu
13 go'ka (amafuta aga) zābu? Nānzi-
ramu nāyogera nti Tomanyi ago
bwegali? Nenjogera nti Ne'da, mu-
14 kama wānge. Awo nāyogera nti
Ago be bāna babiri abamafuta [n] a-
[n] Kub. 11. 4. baīmirira awali Mukama wensi
zona.

5 Era ate nenyimusa amaso gānge
nentunulira; era, laba, [a] omuzī-
[a] Yer. 36. 2. 2 ngo gwekitabo ogubūka. Nāng'amba nti Olabye ki 'gwe? Nenziramu nti Ndabye omuzīngo gwekitabo ogubūka; obuwānvu bwagwo
emikono abiri nobugazi bwagwo
3 emikono kumi. Nāng'amba nti
Ekyo kye [b] kikolimo ekifuluma o-
[b] Yer. 29. 18. kukubunya ensi yona: kubanga ngekyo bwekiri, buli a'ba aligobwamu
ku lui lwayo olumu; era ngekyo
bwekiri, buli alāira aligobwamu ku
4 lui lwayo olulala. Ndikifulumya,
bwayogera Mukama we'gye; era
kiriingira mu nyumba yomu'bi ne
mu nyumba yoyo alāira erinya
lyānge obulimba; era [c] kirisula mu
[c] Nge. 3. 33. nyumbaye wakati, era kirigizikiriza
nemiti gyayo namainja gayo.
5 [d] Malaika eyali ayogera nānge
[d] Zek. 1. 19. na'ja nāng'amba nti Kale imusa
amasogo, olabe kino ekifuluma
6 bwekiri. Nenjogera nti Ekyo kiki?
Nāyogera nti Ekyo ye efa efuluma.
Era nāyogera nti Amaso gābwe
(bwegali) bwegatyo kunsi yona;
7 [era, laba, etalanta eyesasi yasitulibwa;] noyo ye mukazi ngatūla
8 munda wa efa. Nāyogera nti Ono
(bwe) Bubi; nāmusūla wansi munda
mu efa: nāteka omusīnga gwesasi
9 ku kamwa kayo. Awo nenyimusa
amaso gānge nentunula; era, laba,
abakazi ababiri nebafuluma, empe-
wo nga ziri mu biwawātiro byābwe;
era balina ebiwawātiro ngebiwawātiro ebya kasīda; nebasitula efa mu
10 'bānga lyensi ne'gulu. Neng'amba
malaika eyali ayogera nānge nti
11 Abo efa bagitwāla wa? Nāng'amba
nti Okumuzīmbira enyumba [e] mu-
[e] Lub. 11. 2. nsi ya Sinali; nayo bweri'gwā, alitekebwa eyo mu kifokye ye.

6 Era ate nenyimusa amaso gānge nentunula; era, laba, amagāli ana nga gava wakati wensozi ebiri; nensozi nsozi za bikomo.
2 Ku 'gāli eryoluberyeberye kwaliko
[a] embalāsi za lukunyu; ne ku 'gāli
[a] Zek. 1. 8. Kub. 6. 2, 4, 5. eryokubiri (kwaliko) embalāsi
3 enzirugavu; ne ku'gāli eryokusatu
(kwaliko) embalāsi enjeru; ne ku
'gāli eryokuna (kwaliko) embalāsi
eza kikūsikūsi ezitobesemu obwōya

4 obweru. Nenziramu neng'amba
malaika eyali ayogera nānge nti
5 Ebyo biki, mukama wānge? Ma-
laika na'damu nāng'amba nti [b] E-
byo ze mpewo enya ezomu'gulu
eziva okuīmirira mu maso ga Mu-
6 kama wensi zona. (Liri) eririko
embalāsi enzirugavu livu'deyo oku-
genda [c] munsi eyobukika obwa ko-
no; nenjeru zavayo enyuma wazo;
nezitobesemu obwōya obweru za-
vayo okugenda munsi eyobukika
7 obwadyo. Neza kikūsikūsi zavayo
nga zagala okugenda zitambuleta-
mbule munsi; nāyogera nti Muve-
yo, mutambuletambule munsi. A-
8 wo nezitambulatambula munsi. A-
wo nānkōwola nāng'amba nti Laba,
ezo ezigenda munsi eyobukika o-
bwa kono banzika'kanyi'za omwoyo
munsi eyobukika obwa kono.
9 Ekigambo kya Mukama neki'ja
10 gyendi nga kyogera nti 'Gya kwa-
bo abātwālibwa okufugibwa obu'du,
ku Kaludai, ne ku Tobiya ne ku
Yedaya; nāwe o'je ku lunaku luli
oingire mu nyumba ya Yosiya, o-
mwāna wa Zefaniya, mwebatūse
11 (nga bavu'de) Ebabuloni; era oba-
'gyeko efeza nezābu obakolere [d] en-
gule nozitikira ku mutwe gwa [e] Yo-
suwa, omwāna wa Yekozadaki, ka-
12 bona asinga obukulu; nomugamba
nti Bwati bwayogera Mukama we-
'gye nti Laba omuntu, erinyalye
[f] E'tabi; naye aliroka mu kifokye
[g] ye, era [g] alizīmba yekalu ya Mu-
kama: oyo yalizīmba yekalu ya
13 Mukama; era oyo [i] yalitwāla eki-
tībwa, alitūla ku ntebeye alifuga;
era [k] aliba kabona ku ntebeye; no-
kutēsa okwemirembe kulibēra wa-
14 kati wābwe bōmbi. Nengule ezo
ziribēra za Keremu ne Tobiya ne
Yedaya ne Keni, omwāna wa Zefa-
niya, ezokuba'jukiza mu yekalu
15 ya Mukama. Era [l] abāli ewala
[m] bali'ja balizīmba mu yekalu ya
Mukama, era mulitegēza nti Mu-
kama we'gye ye yantuma gyemuli.
Nebyo biriba, obanga mulinyīkira
okuwulira e'dobozi lya Mukama
Katonda wa'mwe.

7 Awo olwātūka [a] mu mwāka ogwo-
kuna ogwa kabaka Dalio, ekigambo
kya Mukama neki'ja eri Zekaliya,
2 ogwomwenda, mu [b] Kisulevu. Awo
aba Beseri bāli batumye Salezeri
ne Legemumereki nabantu bābwe
okwegairira ekisa kya Mukama,
3 nokwogera ne [c] bakabona abomu-
nyumba ya Mukama we'gye ne
[d] bana'bi, nga bogera nti Nandikā-
bi'de amaziga mu [e] mwezi ogwo-
kutāno nga neyāwu'de nga bwena-
kola mu myāka gino egyenkana
4 wano? Awo ekigambo kya Muka-
ma we'gye neki'ja gyendi nga kyo-
5 gera nti Gamba abantu bona abo-
munsi ne bakabona ngoyogera nti
[f] Bwemwasibānga nemukubira ebi-
wōbe mu (mwezi) ogwokutāno ne
mu [g] gwomusānvu, mu [i] myāka gi-
no ensānvu, 'nze mwansibira 'nze
6 na katono? Era bwemulya ne
bwemunywa, temwerīra 'mwe'ka,
7 temwenywera 'mwe'ka? Tekiba-
gwāni'de (kuwulira) bigambo Mu-
kama byeyalāngirirānga mu bana-
'bi abe'da, Yerusalemi bwekyalimu
abantu era nga kiri mirembe, ne-
byālo byakyo ebyali bikirirānye
enjui zona, [k] nensi eyobukika o-
bwadyo nensenyi nga bikyalimu
abantu.
8 Awo ekigambo kya Mukama ne-
ki'ja eri Zekaliya, nga kyogera nti
9 Bwati bwayoge'de Mukama we'gye,
nti Musalēnga emisāngo egyensō-
nga, era [l] mukolēnga buli muntu
10 mugandawe ekisa nokusāsira; era
muleme okujōgānga [m] na'mwāndu
ne bamulekwa, omugenyi nomwā-
vu; era muleme okulowōzānga o-
bubi omuntu yena eri mu'ne mu
11 mutima gwa'mwe. Naye nebagāna
okuwulira neba'gyawo ekibegabega
nebaziba amatu gābwe baleme oku-
12 wulira. Wewawo, nebaka'kanya-
za emitima gyābwe nge'jinja erye-
mbālebāle baleme okuwulira ama-
tēka nebigambo Mukama we'gye
byeyawererezānga nomwoyogwe
mu mukono gwa bana'bi abe'da;
obusūngu bungi kyebwava buva
13 eri Mukama we'gye. Awo olwātū-
ka bweyayogerera wa'gulu, nabo
nebagāna okuwulira; bwekityo ba-
likāba, nānge ndigāna okuwulira,
14 bweyayogera Mukama we'gye; na-
ye ndibasāsāuyiza nembuyaga eza
kazimu wakati wamawānga [n] ge-
batamanyānga. Awo ensi neyōnō-
neka enyuma wābwe, [o] omuntu ye-
na alemēnga okuitamu wa'de oku-
'damu; kubanga bagifūla amatō-
ngo ensi eyegōmbebwa.

8 Awo ekigambo kya Mukama we-
'gye neki'ja (gyendi) nga kyogera
2 nti Bwati bwayogera Mukama we-
'gye nti [a] Nkwatirwa Sayuni obu-
'gya, obu'gya obungi; nkikwatirwa
3 obu'gya nekirui ekingi. Bwati bwa-
yogera Mukama nti Nki'di'demu
Sayuni, nābērānga wakati mu Ye-
rusalemi: era Yerusalemi kināiti-
bwānga nti [b] Kibuga kya mazima;
era nti Lusozi lwa Mukama we'gye,
4 Olusozi olutukuvu. Bwati bwayo-
gera Mukama we'gye nti [c] Abaka-
'de, abasaja nabakazi, balitūla ate
mu ngūdo za Yerusalemi, buli mu-
ntu ngaku'te omu'go mu mukono-

[a] Zek. 1. 1, 7.
[b] Nek. 1. 1.
[c] Mala. 2. 7.
[d] Ezer. 5. 1, 2; 6. 14.
[e] 2 Basek. 25. 8. Yer. 52. 12.
[b] Zab. 104. 4. Beb. 1. 7, 14.
[c] Yer. 1. 13.
[d] Kub. 19. 12.
[e] Zek. 3. 1.
[f] Zek. 3. 8.
[g] Mat. 16. 18. Bef. 2. 20–22. Beb. 3. 3.
[i] Ez. 21. 27.
[k] Zab. 110. 4. Beb. 3. 1.
[l] Is. 57. 19. Bef. 2. 13, 19.
[m] Is. 60. 10.
[f] Is. 58. 5.
[g] 2 Basek. 25. 25. Yer. 41. 1, 2.
[i] Zek. 1. 12.
[k] Yer. 17. 26.
[l] Mi. 6. 8.
[m] Is. 1. 17, 23. Yer. 5. 28.
[n] Ma. 28. 33.
[o] Zef. 3. 6.
[a] Yo. 2. 18.
[b] Is. 1. 21, 26.
[c] Is. 65. 20, 22.

5 gwe kubanga aka'diye nyo. Nengūdo ezekibuga ziri'jula abalenzi
nabawala nga bazanyira mu ngūdo
6 zakyo. Bwati bwayogera Mukama
we'gye nti Era bwekiriba ekitalo
mu maso [d]gekitūndu kyabantu abo
ekirisigalawo mu naku ziri, kya-
ndiba'de kya kitalo ne mu maso
gānge? bwayogera Mukama we'gye.
7 Bwati bwayogera Mukama we'gye
nti Laba, ndirokola abantu bānge
[e]okuva munsi eyobuvanjuba noku-
8 va munsi eyobugwanjuba: ndiba-
'gyayo, nabo banābērānga wakati
mu Yerusalemi; nabo [f]banābānga
bantu bānge, nānge nābērānga Ka-
tonda wābwe mu mazima ne mu
9 butūkirivu. Bwati bwayogera Mu-
kama we'gye nti [g]Emikono gya-
'mwe gibe namānyi, 'mwe abawu-
lira mu naku zino ebigambo bino
(ebiva) mu kamwa ka [i]bana'bi abā-
liwo mu [k]naku lwebālasa enyumba
ya Mukama we'gye, ye yekalu, ezī-
10 mbibwe. Kubanga enaku ziri nga
tezinatūka, nga tewaliwo mpēra
eyomuntu 'sō tewaliwo mpēra eye-
nsolo; 'sōnga tewali mirembe eri
oyo eyafuluma noyo eya'dayo olwo-
mulabe; kubanga nakyāyaganya
abantu bona buli muntu ne mu'ne.
11 Naye kakano 'nze sirikola bwentyo
ekitūndu kyabantu abo ekyasigala-
wo, nga mu naku eze'da, bwayo-
12 gera Mukama we'gye. Kubanga
(wanābānga) ensigo ezemirembe;
omuzabibu gunāwānga e'mere ya-
gwo; e'taka lināwānga ekyengera
kyalyo; ne'gulu lināwānga omusu-
lo gwalyo; nānge ndisisa ekitūndu
ekyabantu bano ekirisigalawo ebi-
13 ntu ebyo byona. Awo olulitūka
nga bwemwali [l]ekikolimo wakati
wamawānga, 'gwe enyumba ya
Yuda nāwe enyumba ya Isiraeri,
bwekityo ndibalokola, [m]na'mwe
mulibēra mukisa; temutya; naye
emikono gya'mwe gibe namānyi.
14 Kubanga bwati bwayogera Mukama
we'gye nti [n]Nga bwenalowōza oku-
bakola obubi, bajaja ba'mwe bwe-
bānsunguwaza, bwayogera Mukama
15 we'gye, 'sō sejusa; bwentyo ate
ndowōze'za mu naku zino okukola
obulūngi Yerusalemi nenyumba ya
16 Yuda; temutya. Ebigambo byemu-
nākolānga bye bino; [o]mubūliraga-
nēnga ebyamazima buli muntu ne
mu'ne; musalēnga emisāngo egye-
nsōnga nemisāngo egyemirembe
17 mu miryāngo gya'mwe: 'sō omuntu
aleme okulowōza obubi ku mu'ne
mu mitima gya'mwe; 'sō temwaga-
lānga kirāiro kyona ekyobulimba;
kubanga ebyo byona byenkyāwa,
bwayogera Mukama.
18 Awo ekigambo kya Mukama we-
'gye neki'ja gyendi nga kyogera
19 nti Bwati bwayogera Mukama we-
'gye nti Okusība okwomu ([p]mwe-
zi) ogwokuna nokusība okwomu
([r]mwezi) ogwokutāno nokusība
okwomu ([s]mwezi) ogwomusānvu
nokusība okwomu ([t]mwezi) ogwe-
kumi kunābānga eri enyumba ya
Yuda okusanyuka nokujaguza ne-
mbaga enūngi; kale mwagalēnga
20 amazima nemirembe. Bwati bwa-
yogera Mukama we'gye nti Oliba
oli awo amawānga nega'ja nabo
21 ababēra mu bibuga bingi; era aba-
bēra mu (kibuga) ekimu baligenda
mu kirala nga bogera nti Tugende
māngu okwegairira ekisa kya Mu-
kama nokununya Mukama we'gye;
22 era nānge ndigenda. Wewawo, [u]a-
bantu bangi namawānga agamānyi
bali'ja okunonya Mukama we'gye
mu Yerusalemi nokwegairira ekisa
23 kya Mukama. Bwati bwayogera
Mukama we'gye nti Mu naku ziri
[w]abantu kumi balikwata, okuva
[y]mu nimi zona ezamawānga, bali-
kwata ku lukugiro olwomuntu O-
muyudaya nga bogera nti Tuligenda
na'mwe; kubanga tuwuli'de nti Ka-
tonda ali na'mwe.

9 [a]Omugugu gwekigambo kya Mu-
kama kunsi ya Kadulaki, ne Da-
masiko (kiriba) kiwu'mulo kyagwo;
kubanga eriso lyabantu neryebika
byona ebya Isiraeri liri eri Muka-
2 ma; era ne [b]Kamasi ekirirānye
nakyo: [c]Tulo ne [d]Sidoni, kubanga
3 [e]kya magezi mangi nyo. Ne Tulo
kyezimbira ekigo nekitūma efeza
ngenfūfu nezābu enūngi ngebitōmi
4 ebyomungūdo. Laba, Mukama ali-
kigoba mu byakyo, alikuba [f]a-
mānyi gakyo ku nyanja; era kiryō-
5 kebwa omuliro. [g]Asukuloni kiri-
raba kiritya; era ne Gaza, nakyo
kirirūmwa nyo; ne Ekuloni, kuba-
nga okusūbira kwakyo kuliswāla;
ne kabaka alibula mu Gaza, era ne
6 Asukuloni tekiribamu bantu. O-
mwāna omwebolereze alibēra mu
[i]Asudodi, era Abafirisuti ndibaloga
7 amalala. Era ndi'gyamu [k]omusai
mu kamwāke nemizizogye wakati
wamanyoge; naye anābānga kitū-
ndu ekirisigalawo eri Katonda wa-
'fe; naye anābērānga ngomukūngu
mu Yuda, ne Ekuloni nga [l]Omuye-
8 busi. [m]Nānge nāsisirānga awali
enyumba yānge mu maso ge'gye,
omuntu alemēnga okuitawo newa-
kuba'de oku'dayo; [n]'sō tewabenga
mujōzi nate aliita wakati mubo;
kubanga kakano ndabye namaso
gānge.
9 [o]Sanyuka nyo, 'gwe omuwala wa
Sayuni; yogerera wa'gulu, 'gwe
omuwala wa Yerusalemi; [p]laba,
[r]kabakawo a'ja gyoli; ye mutūki-

d Zef. 2. 7.
e Is. 43. 5; 49. 12. Mala.1.11.
f 2 Basek. 25. 25. Yer.41.1,2.
g Ka'g.2.4.
i Ezer.5.1, 2.
k Ka'g. 2. 8.
l Yer. 42. 8.
m Lub. 12. 2.
n Yer. 31. 23; 32. 42.
o Bef. 4. 25.
p Yer.39.2; 52. 6.
r Zek. 7. 3.
s Zek. 7. 5.
t 2 Basek. 25. 1. Yer. 39. 1.
u Zek. 2. 11.
w Is. 4. 1.
y Is. 66. 18. Kub. 5. 9.
a Zek.12.1.
b Yer. 49. 23.
c Is. 23. 1.
d Ez.28.21.
e Ez. 28. 3 neb.
f Ez.26.17.
g Zef. 2. 4.
i Am. 1. 8.
k Lev.3.17.
l Balam.1. 21.
m Zab. 34. 7.
n Is. 11. 9.
o Is. 12. 6.
p Mat. 21. 5.
r Yer.23.5. Mi. 5. 2.

[s] Mat. 11. 29.
rivu era alina obulokozi; [s] muwōmbefu era nga yebaga'de endogoi,
10 nakayana omwāna gwendogoi. Era
[t] Kos. 1. 7.
[t] Efulaimu ndimu'gyako e'gāli, ne Yerusalemi (ndiki'gyako) embalāsi, nomutego ogwolutalo guli'gyibwako; era oyo aligabūlira [u] amawānga emirembe; [w] nokufugakwe kuliva ku nyanja okutūka ku nyanja, era kuliva ku Mu'ga okutūka ku
[u] Bef. 2. 14.
[w] Zab. 72. 8.
[y] Kuv. 24. 8. Beb. 10. 29.
11 nkomerero zensi. Era nāwe, [y] olwomusai ogwendagānoyo, nziyemu abasibebo mu bunya omutali
12 ma'zi. Mukyūkire eri ekigo, 'mwe abasibe abalina e'sūbi; ku lunaku lwa lero mbūlira nti ndiku'diza
[z] Is. 61. 7.
13 [z] emirūndi ebiri. Kubanga newete'de Yuda: omutego ngu'juzi'za Efulaimu; nānge ndiina abānabo, 'gwe Sayuni, nabānabo, 'gwe Obuyonani, era ndikufūla ngekitala e-
14 kyomuzira. Era Mukama alirabika wa'gulu gyebali, nakasāleke kalivayo ngenjota; era [a] Mukama Katonda alifūwa akagōmbe, era aligenda ne kikung'unta owobukika o-
[a] Is. 18. 3.
15 bwadyo. Mukama we'gye alibazibira; nabo balirya balirinya ku mainja agenvumūlo; balinywa balikayāna ngabomwenge; era bali'jula ngebibya, ngensōnda e-
16 zekyōto. Era Mukama Katonda
[b] Is. 2. 11.
wābwe alibalokola [b] ku lunaku luli ngekisibo kyabantube; kuba baliba
[c] Is. 62. 3.
[c] ngamainja agengule, [d] agaimusi-
[d] Is. 11. 10 neb.
17 bwa wa'gulu ku nsiye. Kubanga obulūngibwe 'sōnga bungi, okuwōmakwe 'sōnga kungi! Eng'āno erinyiriza abavubuka, nomwenge omusu (gulinyiriza) abawala.

10 Musabe Mukama [a] enkuba mu biro ebya 'dūmbi, Mukama akola ebimyānsa; naye alibawa empa ndagirize, buli muntu omu'do mu
[a] Ma. 11. 14.
2 'tale. Kubanga amayembe goge-
[b] Yer. 27. 9.
'de ebitalimu [b] nabalaguzi balabye obulimba; [c] nebogera ebirōto ebyobulimba, nebasanyusiza bwerēre; kyebava bazung'ana ngendiga, babonabona [d] kubanga tewali musū-
[c] Yer. 23. 25.
[d] Ez. 34. 5. Mat. 9. 36.
3 mba. Obusūngu bwānge buimuse ku basūmba, era ndibonereza embuzi enume; kubanga Mukama we'gye akyāli'de ekisibokye, ye nyumba ya Yuda, era alibafūla ngembalāsiye enūngi ku lutalo.
[e] Zab. 118. 22.
4 Eri ye erivayo e'jinja [e] eryokunsōnda, (era) eri ye [f] enīnga, (era) eri ye omutego ogwolutalo, (era) eri ye
[f] Is. 22. 23.
5 buli mukamuzi wamu. Nabo baliba ngabazira abalinyirira (abalabe bābwe) mu bitōmi ebyomungūdo ku lutalo; nabo balirwāna kubanga Mukama ali wamu nabo: nabo
6 abebagala embalāsi baliswāla. Nānge ndiwa amānyi enyumba ya Yuda, ndirokola enyumba ya Yusufu, nānge ndibakomyawo kubanga mbasāsi'de; nabo baliba nga bwebandiba'de singa sabagoba; kubanga 'nze Mukama Katonda
7 wābwe, nānge ndibawulira. Naba Efulaimu balibēra ngomuzira, [g] nomutima gwābwe gulisanyuka ngasanyukira omwenge: wewawo, abāna bābwe balikiraba balisanyuka; omutima gwābwe gulisanyu-
[g] Zab. 104. 15.
8 kira Mukama. [i] Ndibaitiriza ndibakung'anya; kubanga mbanunu-
[i] Is. 5. 26.
'de; era balyāla nga bwebāyāla.
9 Nānge [k] ndibasiga mu mawānga, era [l] balinji'jukira nga baiina munsi ezewala; era baliba balamu nabāna bābwe, era balikomawo.
[k] Kos. 2. 23.
[l] Ma. 30. 1-3.
10 Nānge ndiba'gya munsi ya Misiri, ndibakung'anya (nga mba'gya) [m] mu Bwasuli; era ndibatūsa munsi ya Gireadi ne Lebanoni; 'sō
[m] Is. 11. 11; 27. 13. Kos. 11. 11.
11 [n] tewalibalabikira ('bānga). Naye [o] aliita mu nyanja eyokubonabona, alikuba amayengo mu nyanja, nobuziba bwona obwa Kiira bulikalira; nekye'jo Ekyobwasuli kirika'kanyizibwa, [p] nomu'go gwa kabaka we Misiri gulimu'gyibwako.
[n] Is. 49. 20.
[o] Is. 11. 15.
[p] Ez. 30. 13.
12 Nānge ndiba'sāmu amānyi mu Mukama; nabo [r] balitambulatambula mu linyalye, bwayogera Mukama.
[r] Mi. 4. 5.

11 'Gulawo enzi'gizo, 'gwe Lebanoni, omuliro gwōkye emivule-
2 gyo. Kuba ebiwōbe, 'gwe omuberosi, kubanga omuvule gugu'de, kubanga (emiti) emirūngi enyo gyōnōnese: mukube ebiwōbe, 'mwe emyera gya Basani, kubanga eki-
3 bira ekitatūkikako kigu'de. E'dobozi eryebiwōbe ebyabasūmba! kubanga obulūngi bwābwe bwōnōnese: e'dobozi eryokuwuluguma kwempologoma ento! kubanga amalala ga Yoludani gōnōnese.
4 Bwati bweyayogera Mukama Katonda wānge nti Līsa ekisibo ekyo-
5 ku'tibwa; banyinizo be bazi'ta nebeita abata'zi'za musāngo; nabo abazitūnda bagamba nti Atenderezebwe Mukama, kubanga nga'gawa'de: 'sō abasūmba bazo ze nyini
6 tebazisāsira. Kubanga sirisāsira nate abo ababēra munsi, bwayogera Mukama: naye, laba, ndiwayo abantu buli muntu mu mukono gwa mu'ne ne mu mukono gwa kabakawe: nabo balibonyabonya ensi, 'sō siribalokola mu mukono
7 gwābwe. Awo nendīsa ekisibo ekyoku'tibwa, wewawo, enafu ezomukisibo. Ninetwālira emi'go ebiri; ogumu nengutūma nti Ekisanyukirwa; omulala nengutūma nti
8 Ebisiba; nendīsa ekisibo. Nenziyawo abasūmba abasatu mu mwezi ogumu; kubanga ememe yānge bāli bagikōye'za, nememe yābwe

9 nayo nentamwa 'nze. Awo nenjo-
gera nti Siribalīsa; ekifa kife bufi;
ekigenda oku'gyibwawo, ki'gyibwe-
wo; ebisigalawo bīryang'ane eki-
10 mu omubiri gwa ki'nakyo. Nen-
twāla omu'go gwānge Ekisanyu-
kirwa nengusala wakati ndyoke
ndibye endagāno yānge gyenalagā-
11 na namawānga gona. Negume-
nyeka ku lunaku olwo: bwekityo
abanaku [a]bomukisibo abāli bampu-
lira nebategēra nga kino kye kiga-
12 mbo kya Mukama. Nembagamba
nti Oba kirūngi mu maso ga'mwe,
mumpe empēra yāuge; naye oba
si kirūngi, mulekeyo. Awo neba-
gera okuba empēra yānge [a] (ebitū-
13 ndu) asatu ebyefeza. Mukama nā-
ng'amba nti Bisūlire omubūmbi,
[b] omuwendo ogutūki'de dala gwe-
ba'namula. Nentwāla (ebitūndu)
asatu ebya feza nembisūlira omu-
būmbi mu nyumba ya Mukama.
14 Awo nensala wakati omu'go gwā-
nge ogwokubiri Ebisiba, ndibye
oluganda eri Yuda ne Isiraeri.
15 Awo Mukama nāng'amba nti
Wetwālire nate ebintu ebyomusū-
16 mba omusirusiru. Kubanga, laba,
'nze ndiimusa omusūmba munsi,
[a]ndizifako ziri ezibuze, 'sō talino-
nya ziri ezisāsānye, 'sō taliwonya
ziri ezimenyese, 'sō talirīsa ziri
ezīmirira, naye [c] enyama yezo eza
sava aligirya, era alityemulatye-
17 mula ebinūlo byazo. Zimusānze
omusūmba ataliko kyagasa [d] aleka
ekisibo! ekitala (kiriba) ku muko-
nogwe ne ku lisolye eryadyo; o-
mukonogwe gulikalira, nerisolye
eryadyo lirizibira dala.

12 [a] Omugugu ogwekigambo kya
Mukama (oguli) ku Isiraeri.
Ayogera Mukama abāmba e'gulu,
era a'sāwo emisīngi gyensi, era
[b] abūmba omwoyo gwomuntu mu-
2 ndaye, nti Laba, 'nze [c] ndifūla
Yerusalemi ekikōmpe ekyokutaga-
'ta, eri amawānga gona enjui zona,
era eriba neri Yuda bwebazingiza
3 Yerusalemi. Awo olulitūka ku
lunaku luli ndifūla Yerusalemi e'jinja
erizitowa eri amawānga gona; bona
abaliryebinika balifumitibwa nyo
ebiwūndu; era amawānga gona
agensi galikung'ana okukirwānyisa.
4 Ku lunaku luli, bwayogera Muka-
ma, [d] ndisamāliriza buli mbalāsi,
noyo agyebaga'de ndimulalusa:
ndizibula amaso gānge ku nyumba
ya Yuda, era ndiziba amaso ga buli
5 mbalāsi yamawānga. Nabāmi ba
Yuda balyogera mu mutima gwā-
bwe nti Abali mu Yerusalemi ge mā-
nyi gānge mu Mukama we'gye Ka-
6 tonda wābwe. Ku lunaku luli ndi-
fūla abāmi ba Yuda [e] ngolubūmbiro
oluliko omuliro (oluli) munku, era
ngomumuli ogwomuliro (oguli) mu
binywa byeng'āno; nabo balimalawo
amawānga gona enjui zona, ku
mukono ogwadyo nogwa kono: oliba oli awo [f] Yerusalemi kiribawo
nate mu kifo kyakyo, mu Yerusa-
7 lemi. Era Mukama alisoka okulo-
kola ewema za Yuda, ekitībwa
kyenyumba ya Daudi nekitībwa
kyabo abali mu Yerusalemi kireme
8 okugulumira okusinga Yuda. Ku
lunaku luli Mukama alizibira abali
mu Yerusalemi; [g] aliba omunafu
kubo ku lunaku luli alibēra nga
Daudi; era enyumba ya Daudi
(eriba) nga Katonda, nga [i] malaika
wa Mukama (ali) mu maso gābwe.
9 Awo olulitūka ku lunaku luli ndi-
nonya okuzikiriza amawānga gona
10 agatabāla Yerusalemi. Era [k] ndi-
fuka ku nyumba ya Daudi ne kwabo
abali mu Yerusalemi omwoyo ogwe-
kisa nogwokwegairira; era [l] balitu-
nulira 'nze gwebāfumita: era bali-
mukubira ebiwōbe ngomuntu bwa-
kubira ebiwōbe omwānawe omu
ye'ka, era balimulūmirwa omwoyo
[m] ngomuntu bwalūmirwa omwāna-
11 we omuberyeberye. [n] Ku lunaku
luli [o] balikuba ebiwōbe bingi mu
Yerusalemi [p] ngebiwōbe ebya Ka-
daduli'moni mu kiwōnvu Megi'doni.
12 Era ensi erikuba ebiwōbe, buli kika
kyo'ka; ekika ekyenyumba ya Da-
udi, kyo'ka; ne [r] bakazi bābwe bo-
'ka; ekika ekyenyumba ya [s] Nasani
kyo'ka, ne bakazi bābwe bo'ka;
13 ekika ekyenyumba ya Levi kyo'ka,
ne bakazi bābwe bo'ka; ekika
[t] Ekyabasimei kyo'ka, ne bakazi
14 bābwe bo'ka; ebika byona ebisiga-
lawo, buli kika kyo'ka, ne bakazi
bābwe bo'ka.

13 Ku lunaku luli [a] olu'zi luli'guli-
rwa enyumba ya Daudi nabo a-
bali mu Yerusalemi olwebibi no-
2 lwempitambi. Awo olulitūka ku
lunaku luli, bwayogera Mukama
we'gye, ndi'gyamu amanya agebi-
fananyi munsi, 'sō tegali'jukirwa
nate: era ate ndivisa munsi bana-
'bi nomwoyo ogutali mulongōfu.
3 Awo olulitūka omuntu bwakyage-
nda okulagula, kale [b] kitāwe ne nyi-
na abāmuzāla balimugamba nti Tō-
libēra mulamu; kubanga oyogerera
obulimba mu linya lya Mukama:
awo kitāwe ne nyina abāmuzāla ba-
4 limufumita bwalagula. Awo oluli-
tūka ku lunaku luli bana'bi bali-
kwatirwa ensonyi buli muntu okwo-
lesebwakwe ngalagula; 'sō [c] tebal-
yambala kyambalo ekyebyōya ba-
5 lyoke balimbe: naye alyogera nti
[d] Siri na'bi 'nze, ndi mulīmi wa'ta-
ka 'nze; kubanga bantūnda okuva

[a] Kuv. 21. 32. Kos. 3. 2.
[b] Mat. 27. 9, 10.
[c] Ez. 34. 3, 4.
[d] Yer.23.1. Yok.10.12.
[a] Nak. 1.1.
[b] Kubal. 16. 22.
[c] Is. 51. 17, 22, 23.
[d] Ma. 28. 28.
[e] Yer. 5.14.
[f] Zek. 2. 4.
[g] Yo. 3. 10.
[i] Kuv. 32. 34.
[k] Ez.39.29.
[l] Yok. 19. 37. Kub. 1. 7.
[m] Yer. 6. 26.
[n] Iu. 3.
[o] Mat. 24. 30.
[p] 2 Basek. 23. 29.
[r] Yo. 2. 16. Zek. 7. 3. 1 Kol. 7. 5.
[s] 2 Sam. 5. 14.
[t] Kubal. 3. 18.
[a] Ez.36.25. 1 Yok. 1. 7.
[b] Ma. 13. 6, 8.
[c] 2 Basek. 1. 8.
[d] Am.7.14.

6 mu buto bwānge. Nomu alimuga-
mba nti Ebiwūndu ebiri wakati we-
mikonogyo biki? Awo ali'damu nti
Byenafumitirwa mu nyumba yemi-
kwāno gyānge.
7 Golokoka, 'gwe ekitala, okulwāna
[e] nomusūmba wānge, nomuntu, ye
mu'nānge, bwayogera Mukama we-
'gye: [f] tema omusūmba, nendiga
zirisāsāna; nānge ndi'sāko omuko-
8 no gwānge ku bato. Awo olulitūka
munsi yona, bwayogera Mukama,
ebitūndu byayo bibiri birizikirira
birifa; naye ekyokusatu kirireke-
9 bwa omwo. Nekitūndu ekyokusatu
ndikiisa mu muliro, era [g] ndibalo-
ngōsa ngefeza bwerongōsebwa, era
[i] ndibakema nga zābu bwekemebwa:
balikābirira erinya lyānge, nānge
ndibawulira: [k] ndyogera nti Be ba-
ntu bānge; nabo balyogera nti Mu-
kama ye Katonda wānge.

14 [a] Laba, olunaku lwa Mukama
lu'ja, omwāndugwo bwegulige-
2 rekerwa mu'gwe wakati. Kubanga
[b] ndikung'anyiza amawānga gona
ku Yerusalemi okulwāna; era eki-
buga kirimenyebwa, nenyumba zi-
rinyagibwa, nabakazi balikwatibwa
lwa mānyi: nekitūndu kyekibuga
kiritwālibwa okufugibwa obu'du;
nekitūndu ekyabantu ekirisigalawo
3 tekirimalibwawo mu kibuga. Awo
Mukama alitabāla alirwāna nama-
wānga gali [c] nga bweyalwāna ku lu-
4 naku olwolutalo. Era aliimirira
nebigerebye ku lunaku luli ku [d] lu-
sozi olwa Zeituni olwoleke'de Ye-
rusalemi ebuvanjuba, nolusozi olwa
Zeituni lulyatika wakati walwo ebu-
vanjuba nebugwanjuba, era walibawo
[e] ekiwōnvu ekinene enyo; ekitūndu
ekimu ekyolusozi kiri'julukuka (okugenda) ebukika obwa kono, nekitūndu kyalwo ekimu (o-
5 kugenda) ebukika obwadyo. Na-
'mwe muli'dukira mu 'kubo eryo-
mukiwōnvu ekyensozi zānge; ku-
banga ekiwōnvu ekyensozi kiritūka
ku Azeri: wewawo, muli'duka nga
bwemwa'duka [f] okukankana kwensi
(okwali) mu mirembe gya U'ziya,
kabaka wa Yuda: era Mukama Ka-
[g] tonda wānge ali'ja [g] nabatukuvu bo-
6 na wamu nāwe. Awo olulitūka ku
lunaku luli omusana teguliba na
7 kumasamasa na kizikiza, naye wa-
libēra olunaku lumu olumanyibwa
Mukama; si musana 'sō si kiro:
[i] naye olulitūka [i] akawungēzi wali-
8 bēra omusana. Awo olulitūka ku
lunaku luli [k] ama'zi amalamu
galiva Eyerusalemi; ekitūndu kya-
go (kirigenda) mu nyanja eyobuva-
njuba nekitūndu kyago mu nyanja
eyobugwanjuba; kiriba (bwekityo)
9 mu kyēya ne mu to'go. Era [l] Mu-
kama aliba kabaka wensi zona: ku
lunaku luli Mukama alibēra omu
10 nerinyalye limu. Ensi yona erikyū-
ka (eriba) [m] nga Alaba, okuva mu
Geba okutūka ku Li'moni ku lui o-
lwobukika obwadyo Olweyerusale-
mi; era [n] kiriimuka kiribēra mu ki-
fo kyakyo, okuva ku [o] mulyāngo
gwa Benyamini okutūka ku kifo e-
kyomulyāngo ogwoluberyeberye, ku
[p] mulyāngo ogwensōnda; nokuva ku
[r] kigo kya Kananeri okutūka ku ma-
11 so'golero ga kabaka. Era abantu
balibēra mukyo, 'sōnga tewakyali
kikolimo; naye Yerusalemi kiribē-
12 rawo mirembe. Na kino kye kibo-
nobono Mukama kyalirwāza ama-
wānga gona agālwāna ne Yerusale-
mi: omubiri gwābwe gulivūnda nga
bwebaīmirira ku bigere byābwe, na-
maso gābwe galivūndira mu bunya
bwago, nenimi zābwe zirivūndira
13 mu kamwa kābwe. Awo olulitūka
ku lunaku luli okuyogāna okunene
okuva eri Mukama kuliba mubo;
era balikwata buli muntu ku muko-
no gwa mu'ne, nomukonogwe guli-
muka okukuba omukono gwa mu-
14 'ne. Era ne Yuda alirwāna ne Ye-
rusalemi; era obuga'ga obwama-
wānga gona agalirānyewo bulikuṇg'ana, zābu nefeza nebyambalo,
15 bingi nyo nyini. Era bwekityo
bwekiriba ekibonobono ekyembalāsi nekyenyūmbu nekyeng'amira ne-
kyendogoi nensolo zona eziriba mu
bisulo biri, ngekibonobono ekyo
16 bwekiriba. Awo olulitūka buli mu-
ntu asigalawo ku mawānga gona a-
ga'ja (okulwāna) ne Yerusalemi [s] a-
nāyāmbukānga [t] buli mwāka okusi-
nza Kabaka, Mukama we'gye, no-
17 kukwata [u] embaga eyebisīsira. Awo
olulitūka [w] buli muntu mu bika
(byona) ebyensi atayāmbukānga E-
yerusalemi kusinza Kabaka, Muka-
ma we'gye, [y] enkuba te'ja kubato-
18 nyera. Era ekika kya Misiri bwe-
kitayāmbukānga bwekita'jānga, (na-
bo) teribatonyera; walibawo ekibo-
nobono Mukama kyalirwāza ama-
wānga agatayāmbukānga okukwata
19 embaga eyebisīsira. Ekyo kiriba
kibonerezo kya Misiri nekibonerezo
ekyamawānga gona agatayāmbukānga okukwata embaga eyebisīsira.
20 Ku lunaku luli ku ndege zembalāsi
kulibako nti [z] obutukuvu eri mu-
kama; era nentamu mu nyumba ya
Mukama ziriba ngebibya mu maso
21 gekyōto. Wewawo, buli ntamu mu
Yerusalemi ne mu Yuda eriba ntu-
kuvu eri Mukama we'gye; nabo bo-
na abawayo sadaka bali'ja banāzi-
tōlāngako nebafumba omwo: era
ku lunaku luli nga [a] tewakyali [b] Mu-
kananì mu nyumba ya Mukama we-
'gye.

[e] Is. 40. 11.
[f] Mat. 26. 31.
[g] Mala. 3. 2, 3.
[i] Yer. 6. 27. 1 Pet. 1. 7.
[k] Kos. 2. 23.
[a] Is. 13. 9. Yo. 2. 1.
[b] Yo. 3. 2. Kub. 16. 14.
[c] Kuv. 15. 3.
[d] Ez. 11. 23.
[e] Yo. 3. 14.
[f] Am. 1. 1.
[g] Ma. 33. 2. 1 Bas. 3. 13.
[i] Is. 30. 26; 60. 19, 20. Kub. 21. 23.
[k] Ez. 47. 1. Yok. 4. 10.
[l] Zab. 47. 7.
[m] Is. 40. 4.
[n] Is. 2. 2.
[o] Yer. 37. 13.
[p] Yer. 31. 38.
[r] Nek. 3. 1.
[s] Zek. 8. 22.
[t] Is. 66. 23.
[u] Lev. 23. 34.
[w] Is. 60. 12.
[y] Yer. 3. 3.
[z] Kuv. 28. 36.
[a] Ez. 44. 9.
[b] Ma. 7. 1, 2.

MALAKI.

1 [a] Omugugu ogwekigambo kya Mukama eri Isiraeri (ekya'jira) mu Malaki.
2 [b] Nabāgala, bwayogera Mukama. Era naye mwogera nti Watwagala otya? Esau teyali muganda wa Yakobo? bwayogera Mukama: era
3 naye [c] namwagala Yakobo; naye Esau namukyāwa, [d] nenfūla ensozize okuba amatōngo, (nempa) obu-
4 sikābwe ebibe ebyomu'dūngu. Kubanga Edomu ayogera nti Tukubi-'dwa wansi, naye tuli'da netuzīmba ebifo ebyazika; bwati bwayogera Mukama we'gye nti Bo balizīmba, naye 'nze ndyābya: era abantu banābaitānga nti Nsalo ya bubi, era nti Bantu Mukama bānyigira
5 enaku zona. Era amaso ga'mwe galiraba, nemwogera nti Mukama agulumizibwe okusu'ka ensalo ya Isiraeri.
6 Omwāna a'sāmu ekitibwa kitāwe, nomu'du mukamawe: kale obanga ndi kita'mwe, ekitibwa kyānge kiriru'dawa? era obanga ndi mukama (wa'mwe), okutibwa kwānge kuliru'dawa? Mukama we-'gye bwagamba 'mwe, ai bakabona abanyōma erinya lyānge. Era mwogera nti Twali tunyōmye tu-
7 tya erinyalyo? Muwerayo ku kyōto kyānge omugāti ogwōnōnese. Era mwogera nti Twakwōnōna tutya? Kubanga mwogera nti Emeza ya Mukama terimu ka buntu.
8 Era bwemuwayo [e] enzibe yamaso okuba sadaka, nga si bubi! era bwemuwayo ewenyera nendwa'de, nga si bubi! Kale 'no gitonere [f] oyo akutwāla; anākusanyukira? oba ana'kiriza amasogo? bwayo-
9 gera Mukama we'gye. Kale 'no mbegairi'de musabe ekisa kya Katonda, atukwatirwe ekisa: ebyo byabawo kubwa'mwe: waliwo ku-'mwe gwana'kirizako amasoge?
10 bwayogera Mukama we'gye. Mu-'mwe singa muba'demu nomu eyandi'ga'dewo enzi'gi, muleme okukuma (omuliro ku) kyōto kyānge obwerēre! Sibasanyukira na katono, bwayogera Mukama we'gye, 'sō [g] si'kirize kiwebwayo eri omu-
11 kono gwa'mwe. Kubanga [i] okuva enjuba gyeva okutūsa gyegwa [k] erinya lyānge kulu mu bamawānga; era [l] obubāne buwerayo mu buli kifo eri erinya lyānge, [m] nekiwebwayo ekirongōfu: kubanga erinya lyānge kulu mu bamawānga, bwa-
12 yogera Mukama we'gye. Naye 'mwe mulivumisa kubanga mwogera nti Emeza ya Mukama eyōnōnese, nebibala byayo, ye 'mere-
13 ye, terimu ka buntu. Era mwogera nti Laba, omulimu guno nga guīnze! era mugisōze'za, bwayogera Mukama we'gye; era mulēse ekyo ekyanyagibwa olwamānyi, [n] nekiwenyera, nekirwa'de; bwemutyo bwemuleta ekiwebwayo: nandi'kiri'za ekyo mu mukono gwa'mwe?
14 bwayogera Mukama. Naye oyo alimba akolimirwe, alina [o] enume mu kisibokye, neyeyama nāwayo sadaka eri Mukama [p] ekintu ekiriko obulema: kubanga 'nze ndi kabaka mukulu, bwayogera Mukama we'gye, nerinya lyānge lya ntīsa mu bamawānga.

2 Kale 'no, [a] 'mwe bakabona, eki-
2 ragiro kino kya'mwe. Bwemuta-'kirize kuwulira era bwemuta'kirize kuki'sā ku mwoyo okuwa erinya lyānge ekitibwa, bwayogera Mukama we'gye, kale [b] ndiwereza ku'mwe ekikolimo ekyo, era ndikolimira [c] emikisa gya'mwe: wewawo, 'maze okugikolimira, kubanga
3 temuki'sā ku mwoyo. Laba, ndinenya ensigo kulwa'mwe, era ndisīga obu'sa ku maso ga'mwe, [d] obu'sa obwesadaka za'mwe; na-'mwe muli'gyibwawo wamu nabwo.
4 Awo mulimanya nga 'nze nawereza ekiragiro kino gyemuli, [e] endagāno yānge ebēre ne Levi, bwayogera
5 Mukama we'gye. [f] Endagāno yānge yabānga naye eyobulamu nemirembe; era nabimuwa ebyo alyoke atye, nāntya nātekemukira
6 erinya lyānge. [g] Etēka eryamazima lyabānga mu kamwāke, 'sō nobutali butūkirivu tebwalabika mu mimwagye: yatambulānga nānge mu mirembe nobugolokofu, nākyūsānga bangi okuleka obutali butū-
7 kirivu. Kubanga [i] emimwa gya kabona gyandinywēze'za okumanya, era bandinonye'za amatēka mu kamwāke: kubanga ye [k] muba-
8 ka wa Mukama we'gye. Naye 'mwe mukyūse mukyāmye mu 'kubo; musitazi'za bangi mu matēka; mwōnōnye [l] endagāno ya Levi,
9 bwayogera Mukama we'gye. Nānge kyenvu'de [m] mbafūla abanyōmebwa abatalimu ka buntu mu maso

[a] Nak. 1. 1.
[b] Ma. 7. 8. Yer. 31. 3.
[c] Bal. 9. 13.
[d] Yer. 49. 10, 18. Ez. 25. 13 neb; 35. 3, 4, 7.
[e] Lev. 22. 22. Ma. 15. 21.
[f] Ka'g. 1. 1.
[g] Is. 1. 11. Am. 5. 21.
[i] Zab. 113. 3. Is. 45. 6.
[k] Is. 2. 2; 56. 7; 60. 3, 5; 66. 19.
[l] Zef. 2. 11. Yok. 4. 21, 23. Kub. 8. 3.
[m] Is. 66. 20.
[n] Iu. 8.
[o] Kuv. 12. 5. Lev. 1. 3.
[p] Lev. 22. 25.
[a] Mala. 1. 6.
[b] Ma. 28. 20.
[c] Zab. 69. 22.
[d] Kuv. 29. 14.
[e] Kubal. 25. 12. Nek. 13. 29.
[f] Is. 54. 10.
[g] Is. 40. 3. Luk. 1. 17, 76. Yok. 1. 6, 26.
[i] Lev. 10. 11. Ma. 17. 9. Yer. 18. 18. Ez. 7. 26.
[k] Ka'g. 1. 13.
[l] Iu. 4.
[m] Iu. 2. Nak. 3. 6.

gabantu bona, nga bwemutakwata
makubo gānge naye nemu'sāyo o-
mwoyo eri amaso gabantu mu ma-
tēka.
n 1 Kol. 8. 6. Bef. 4. 6. o Bik. 17. 26. 10 n 'Fena tetulina kita'fe omu? o Si
Katonda omu eyatutōnda? tukūsi-
'zakūsi'za ki buli muntu mugunda-
we, nga twōnōna endagāno ya ba-
11 jaja ba'fe? Yuda akūsi'zakūsi'za,
era bakola ekyomuzizo mu Isiraeri
ne mu Yerusalemi: kubanga Yuda
p Ezer. 9. 2. ayōnōnye obutukuvu bwa Mukama
bwayagala, era p awasi'za omuwala
12 wa katonda omu'na'gwānga. Ako-
la bwatyo Mukama alimuzikiririza
oyo azukuka noyo aitaba, okuva
mu wema za Yakobo, noyo awayo e-
kiwebwayo eri Mukama we'gye.
13 Era na kino nate mukola: mubi-
'ka ekyōto kya Mukama amaziga
nokukāba noku'sa ebikowe, noku-
'sāyo nāta'sāyo nate omwoyo eri
ekiwebwayo 'sō taki'kiriza mu mu-
14 kono gwa'mwe ngasīmye. Era na-
ye mwogera nti Lwaki? Kubanga
Mukama yabānga mujulirwa eri
'gwe neri omukazi owomubuvubu-
kabwo, gwewakūsakūsa, newaku-
ba'de nga ye mu'no era omukazi
15 gwewalagāna naye endagāno. Era
r Mat. 19. 4, 5. r teyakola omu? newakuba'de nga-
lina omwoyo ogwafi'kawo? Era
(yakolera) ki omu? Yali anonya e-
za'de eririrya Katonda. Kale mwe-
kūmēnga omwoyo gwa'mwe, 'sō
tewabāngawo akūsakūsa omukazi
16 owomubuvubukabwe. Kubanga
nkyāwa okugoba (abakazi), bwayo-
gera Mukama Katonda wa Isiraeri,
noyo abi'ka ekyambalokye nekye-
'jo, bwayogera Mukama we'gye:
kale mwekūmēnga omwoyo gwa-
'mwe muleme okukūsakūsānga.
s Is. 43. 24. 17 s Mwakōya Mukama nebigambo
bya'mwe. Era naye mwogera nti
Twamukōya tutya? Kubanga mwo-
gera nti Buli muntu akola obubi
aba mulūngi mu maso ga Mukama,
era abasanyukira; oba t Katonda na-
t 2 Pet. 3. 4. a Mala. 4. 5. Mat. 11. 10. Mark. 1. 2. Luk. 7. 22. b Ka'g. 1. 13. c Is. 40. 3. Luk. 1. 17, 76. Yok. 1. 6, 26. d Ka'g. 2. 7, 9. Mat. 12. 6. e Is. 63. 9. f Is. 4. 4. Mat. 3. 11, 12.
3 nyini musāngo aliru'dawa? a La-
ba, ntuma b omubaka wānge, naye
c alirongōsa e'kubo mu maso gā-
nge: era Mukama gwemunonya
d ali'ja mu yekaluye nga tebama-
nyiri'de; e nomubaka wendagāno
gwemusanyukira, laba, a'ja, bwa-
2 yogera Mukama we'gye. Naye āni
aīnza okugumīkiriza olunaku olwo-
ku'jakwe? era āni aliimirira ye
bwalirabika? kubanga f ali ng'anga
omuliro gwoyo alongōsa efeza, era
3 nga sabuni owabōzi: era alitūla
ngoyo alongōsa efeza nāgimalamu
amasengere, era alirongōsa batabani ba Levi, era alibasengeja ngezābu nefeza; awo baliwayo eri Mukama ebiwebwayo mu butūkirivu.
4 Awo ekiwebwayo ekya Yuda ne
Yerusalemi nekiryoka kisanyusa
Mukama nga mu naku eze'da era
5 nga mu myāka egyaitawo. Era
ndibasemberera okusala omusā-
ngo; era ndiba mujulirwa mwāngu
eri abalo'go neri abenzi neri aba-
lāira ebyobulimba; neri g abo aba-
lyazamānya omupakasi empēraye,
i 'na'mwāndu natalina kitāwe, era
k abagoba mu'na'gwānga (obuta-
muwa bibye), 'sō tebatya 'nze, bwa-
6 yogera Mukama we'gye. Kubanga
'nze Mukama l si'julukuka: 'mwe,
batabani ba Yakobo, m kyemuva
mulema okumalibwawo.
7 n Okuva ku naku za bajaja ba-
'mwe nga mukyūka okukyāma mu
biragiro byānge, 'sō temubikwatā-
nga. o Mu'de gyendi, nānge na'da
gyemuli, bwayogera Mukama we-
'gye. Naye mwogera nti Tuna'da
8 tutya? Omuntu alinyaga Katonda?
era naye 'mwe munyaga 'nze. Na-
ye mwogera nti Twakunyaga tu-
tya? (Mwa'nyagako) p ebitūndu e-
9 byekumi nebiwebwayo. Mukolimi-
'dwa ekikolimo ekyo; kubanga mu-
10 nyaga 'nze, e'gwānga lino lyona.
Mulete ekitūndu ekyekumi ekirā-
mba mu 'gwanika, enyumba yānge
ebēremu e'mere, era r munkeme
nakyo, bwayogera Mukama we'gye,
obanga siriba'gulirawo ebituli e-
byomu'gulu, nembafukira omukisa,
11 newataba na 'bānga kugyāwo. Era
ndinenya omuli kulwa'mwe, 'sō ta-
lizikiriza bibala bya 'taka lya'mwe;
'sō s nomuzabibu gwa'mwe tegul-
kunkumula bibala byagwo mu ni-
miro entūko nga tezinatūka, bwa-
12 yogera Mukama we'gye. Era ama-
wānga gona galibaita ba mukisa:
kubanga muliba nsi esanyusa, bwa-
yogera Mukama we'gye.
13 Ebigambo bya'mwe byabānga bi-
waganyavu eri 'nze, bwayogera
Mukama. Era naye mwogera nti
14 Twakwogerako tutya? Mwayogera
nti Okuwereza Katonda kwa bwe-
rēre: era kugasa ki nga tuku'te
ebyo byeyakūtira, era nga tutambu-
li'de mu maso ga Mukama we'gye
15 nga tutōkōtere'de? Era kakano
abamalala betuita abomukisa; we-
wawo, abo abakola obubi bazimbi-
bwa; wewawo, bakema Katonda
16 nebawonyezebwa. Awo abo abātya
Mukama nebogeragana bo'ka na bo-
'ka: Mukama nāwuliriza nāwulira,
t ekitabo ekyoku'jukiza nekibawa-
ndikirwa mu masoge abo abātya Mu-
17 kama nebalowōza erinyalye. Era
baliba bānge, bwayogera Mukama
we'gye, ku lunaku lwendikolerako,
(baliba) kintu kya nvuma; era ndi-
basonyiwa u ngomusaja bwasonyiwa
18 mutabaniwe ye amuwereza. Awo
lwemuli'da v nemwāwula omutūki-
g Lev. 19. 13. i Ma. 24. 17. k Kuv. 23. 6. l Yak. 1. 17. m Kung. 3. 22. Am. 9. 9. n Bik. 7. 51. o Zek. 1. 3. p Nek. 13. 10, 12. r 2 Kol. 9. 6-8. s Yer. 8. 13. t Zab. 56. 8; 149. 9. Dan. 7. 10. Kub. 20. 12. u Zab. 103. 13. v Zab. 58. 10, 11; 73. 17-20.

4 rivu nomubi, oyo awereza Katonda
noyo atamuwereza. Kubanga, laba,
olunaku lu'ja, [a]lwōkya ngekikōmi;
nabamalala bona nabo bona abako-
la obubi [b]baliba bisasiro: awo [c]olu-
naku olu'ja lulibōkera dala, bwa-
yogera Mukama we'gye, obutabale-
kerawo kikolo newakuba'de e'tabi.
2 Naye 'mwe abatya erinya lyānge
[d]enjuba eyobutūkirivu eribavirayo
ngerina okuwonya mu biwawātiro
byayo, kale mulifuluma nemuligita
3 ngenyana ezomukisibo. Era muli-
rinyirira ababi wansi; kubanga ba-
liba 'vu wansi webigere bya'mwe,
ku lunaku lwendikolerako, bwayo-
gera Mukama we'gye.
4 Mu'jukire [e]amatēka ga Musa o-
mu'du wānge, genamulagiririra [f]ku
Kolebu olwa Isiraeri yena, ebira-
5 giro nemisāngo. Laba, ndibatu-
mira [g]Eriya na'bi [i]olunaku olu-
kulu olwentīsa olwa Mukama nga
6 terunaba kutūka. Era [k]alikyūsa
omutima gwa bakitābwe eri abāna,
nomutima gwabāna eri bakitābwe;
'neme oku'ja nenkuba ensi nekiko-
limo.

[a] 2 Bas. 1 8.
[b] Is. 47. 14.
[c] Mat. 3. 10. Luk. 3. 9.
[d] Zab. 84. 11. Luk. 1. 78. Yok. 1. 4, 9; 12. 46. 2 Pet. 1. 19 Kub. 2. 28.
[e] Kuv. 20. 3 neb.
[f] Ma. 4. 10.
[g] Mat. 11. 14.
[i] Yo. 2. 31.
[k] Luk. 1. 17.

ENDAGANO EMPYA

EYA MUKAMA WA'FE ERA OMULOKOZI WA'FE

ISA MASIYA

AWAMU NEBIJULIRA

ENDAGANO EMPYA

EYA MUKAMA WA'FE ERA OMULOKOZI WA'FE

ISA MASIYA

AWAMU NEBIJULIRA

EYAKYŪSIBWA MU LU-GANDA OKUVA MU LUYONANI

LONDON
BRITISH AND FOREIGN BIBLE SOCIETY
1902

THE NEW TESTAMENT
OF OUR LORD AND SAVIOUR JESUS CHRIST,
TRANSLATED INTO LU-GANDA FROM THE GREEK, WITH REFERENCES.

AMANYA NEBIFO BYEBITABO BYONA

EBYOMUNDAGANO EMPYA.

		Olupapula
Matayo	Mat.	5
Ma'ko	Ma'k.	31
Luka	Luk.	48
Yokana	Yok.	76
Ebikolwa Byabatume	Bik.	97
Abalumi	Bal.	125
1 Abakolinso	1 Kol.	137
2 Abakolinso	2 Kol.	148
Abagalatiya	Bag.	156
Abaefeso	Bef.	160
Abafiripi	Baf.	164
Abakolosai	Bak.	167
1 Abasesalonika	1 Bas.	170
2 Abasesalonika	2 Bas.	172
1 Timoseo	1 Tim.	174
2 Timoseo	2 Tim.	177
Tito	Tit.	179
Firemoni	Fir.	181
Abaebulaniya	Beb.	182
Yakobo	Yak.	191
1 Petero	1 Pet.	194
2 Petero	2 Pet.	197
1 Yokana	1 Yok.	200
2 Yokana	2 Yok.	203
3 Yokana	3 Yok.	203
Yuda	Yud.	204
Okubi'kulirwa	Kub.	205

ENJIRI NGA BWEYAWANDIKIBWA

MATAYO.

1 Ekitabo [a] ekyokuzālibwa kwa Isa Masiya, [b] omwāna wa Daudi, [c] omwāna wa Ibulaimu.
2 [d] Ibulaimu yazāla Isaka; [e] Isaka nāzāla Yakobo: [f] Yakobo nāzāla
3 Yuda ne bagandabe; Yuda nāzāla Perezi ne Zera mu Tamali; Perezi nāzāla Kezuloni; Kezuloni nāzāla Lamu; Lamu nāzāla A'minadabu;
4 A'minadabu nāzāla Nasoni; Naseni
5 nāzāla Salumoni; Salumoni nāzāla Boazi mu Lakabu; Boazi nāzāla Obedi mu Lusi; Obedi nāzāla Yese;
6 [g] Yese nāzāla Daudi kabaka. [i] Daudi nāzāla Sulemani mu (muka)
7 Uliya; [k] Sulemani nāzāla Lekoboamu; Lekoboamu nāzāla Abiya; A-
8 biya nāzāla Asa; Asa nāzāla Yekosafati; Yekosafati nāzāla Yolamu;
9 Yolamu nāzāla U'ziya; U'ziya nāzāla Yosamu; Yosamu nāzāla Akazi; A-
10 kazi nāzāla Kezekiya; Kezekiya nāzāla Manase; Manase nāzāla Amoni;
11 Amoni nāzāla Yosiya; Yosiya nāzāla Yekoniya ne bagandabe, mu biro [l] ebyokutwālibwa Ebabuloni.
12 Oluvanyuma olwokutwālibwa Ebabuloni, Yekoniya nāzāla Sealutieri; Sealutieri nāzāla Zeru'baberi;
13 [m] Zeru'baberi nāzāla Abiudi; Abiudi nāzāla Eriakimu; Eriakimu nā-
14 zāla Azoli; Azoli nāzāla Sadoki; Sadoki nāzāla Akimu; Akimu nāzā-
15 la Eriudi; Eriudi nāzāla Ereazali; Ereazali nāzāla Matani; Matani
16 nāzāla Yakobo; Yakobo nāzāla Yusufu, eyali 'ba Malyamu, eyazāla Isa, aitibwa Masiya.
17 Bwegityo, emirembe gyona, okuva ku Ibulaimu okutūka ku Daudi, emirembe kumi nena; nate, okuva ku Daudi okutūka ku kutwālibwa Ebabuloni, emirembe kumi nena; nate, okuva ku kutwālibwa Ebabuloni okutūka ku Masiya emirembe kumi nena.
18 [n] Nokuzālibwa kwa Isa Masiya kwali bwekutyo. Malyamu nyina bweyali ngakyayogerezebwa Yusufu, bāli nga tebanaba kufumbiriganwa, nālabika ngali lubuto [o] Olwo-
19 mwoyo Omutukuvu. Awo Yusufu 'bawe kubanga yali muntu mutūkirivu, nātayagala kumukwasa nsonyi, yali alowōza okumulekayo kyā-
20 ma. Laba, bweyali alowōza bwatyo, malaika wa Mukama na'ja gyali mu kirōto, nāmugamba nti Yusufu, omwāna wa Daudi, totya kutwāla Malyamu mukaziwo, kubanga olubutolwe lwa Mwoyo Mutukuvu.
21 Naye alizāla omwāna wa bulenzi; nāwe olimutūma erinyalye ISA; kubanga [p] ye yalirokola abantube
22 mu bibi byābwe. Ebyo byona byakolebwa, bitūkirire Mukama byeyayogerera mu na'bi, ngagamba nti
23 [r] Laba, omuwala atamanyi musaja aliba olubuto, era alizāla omwāna wa bulenzi,
Balimutūma erinyalye E'manueri;
eritegēzebwa nti Katonda (ali) na-
24 'fe. Yusufu bweyazukuka mu tulo, nākola nga malaika wa Mukama bweyamulagira, nātwāla mukaziwe,
25 'sō teyamumanya okutūsa lweyamala okuzāla [s] omwāna: nāmutūma erinyalye ISA.

2 Awo, [a] Isa bweyazālibwa mu Besirekemu Ekyebuyudaya, ku mirembe gya Kerode kabaka, laba, abalaguzi abāva ebuvanjuba neba'ja
2 Eyerusalemi, nga bagamba nti [b] Aliru'dawa oyo eyazālibwa kabaka wa Bayudaya? kubanga twalaba [c] emunyenyeye ebuvanjuba, netu'ja
3 okumusinza. Kerode kabaka bweyawulira neyeralikirira, era Nabe-
4 yerusalemi bona. Nākung'anya bakabona abakulu bona, nabawandisi ababantu, nābabūza nti Masiya ali-
5 zālibwa wa? Nabo nebamugamba nti Mu Besirekemu Ekyebuyudaya: kubanga bwekyawandikibwa na'bi bwekityo nti
6 [d] Nāwe Besirekemu, ensi ya Yuda, Toli mutono mu balāngira ba Yuda:
Kubanga afuga aliva mu'gwe,
Alirūnda abantu bānge Isiraeri.
7 Awo Kerode nāita abalaguzi kyāma, nābabūliriza nyo ebiro emunyenye
8 byeyakamalā okulabika. Nābasindika Ebesirekemu, nābagamba nti Mugende, munonye nyo, mulabe omwāna bwafanana; naye bwemumulabānga, nemu'ja mumbūlira, nānge ndyoke nji'je 'musinze. Bwe-
9 bāwulira kabaka, nebagenda; laba, emunyenye eyo, gyebālabira ebuvanjuba, nebakulembera, ne'ja neīmi-
10 rira wa'gulu omwāna wali. Bwebālaba emunyenye, nebasanyuka esa-
11 nyu lingi nyo. Nebaingira mu nyumba, nebalaba omwāna ne Malyamu nyina; nebavūnama, nebasinza o-

[a] Luk. 3. 23.
[b] Zab. 132. 11. Is. 11. 1. Yer. 23. 5. Mat. 22. 42. Yok. 7. 42. Bik. 2. 30; 13. 23. Bal. 1. 3.
[c] Lub. 12. 3; 22. 18. Bag. 3. 16.
[d] Lub. 21. 2, 3.
[e] Lub. 25. 26.
[f] Lub. 29. 35.
[g] 1 Sam. 16. 1; 17. 12.
[i] 2 Sam. 12. 24.
[k] 1 Byom. 3. 10 neb.
[l] 2 Basek. 24. 14–16; 25. 11. 2 Byom. 36. 10, 20. Yer. 27. 20; 39. 9; 52. 11, 15, 28–30. Dan. 1. 2.
[m] Ezer. 3. 2; 5. 2. Nek. 12. 1. Ka'g. 1. 1.
[n] Luk. 1. 27.
[o] Luk. 1. 35.
[p] Bik. 4. 12; 5. 31; 13. 38.
[r] Is. 7. 14.
[s] Luk. 2. 7, 21.
[a] Luk. 2. 4, 6, 7.
[b] Luk. 2. 11.
[c] Kubal. 24. 17.
[d] Mi. 5. 2.

mwāna; nebasumulula ensawo zā-
[e] Zab. 72. 10. bwe, [e] nebamutonera ebirabo (bya)
12 zābu, nobubāne, nomugavu. (Ka-
tonda) bweyabalabulira mu kirōto
baleme oku'dayo eri Kerode, neba-
'dayo ewābwe mu 'kubo 'dala.
13 Laba, bwebāmala okugenda, ma-
laika wa Mukama nālabikira Yusu-
fu mu kirōto, ngamugamba nti Go-
lokoka, otwāle omwāna ne nyina,
o'dukire Emisiri, obēreyo okutūsa
'nze lwendikugamba, kubanga Ke-
rode a'ja okunonya omwāna oku-
14 mu'ta. Naye nāzukuka, nātwāla o-
mwāna ne nyina ekiro, nāgenda E-
15 misiri; nābēra eyo, okutūsa Kerode
bweyafa; ekigambo kitūkirire Mu-
kama kyeyayogerera mu na'bi, nga-
[f] Kos. 11.1. gamba nti [f] Naita mwāna wānge o-
16 kuva mu Misiri. Awo Kerode, bwe-
yalaba ngabalaguzi bāmudūlira, nā-
sunguwala nyo, nātuma oku'ta abā-
na abobulenzi bona abāli Ebesire-
kemu ne ku nsalo zakyo zona, abaka-
mala emyāka ebiri nabatanaba ku-
tūsa egyo, ngebiro byeyabūlirizamu
17 enyo abalaguzi bwebyali. Awo eki-
[g] Yer. 31. 15. gambo na'bi [g] Yeremiya kyeyayogere-
ra nekiryoka kitūkirira, bweyaga-
mba nti
18 E'dobozi lyawulirwa mu Lama,
Okukāba nokukuba ebiwōbe ebi-
ngi,
Lakeri ngakābira abānabe;
'Sō teyayagala kukubagizibwa,
kubanga tewakyali.
19 Naye Kerode bweyamala okufa,
laba, malaika wa Mukama nālabiki-
ra Yusufu mu kirōto Emisiri, nga-
20 gamba nti Golokoka, otwāle omwā-
na ne nyina, ogende munsi ya Isi-
raeri: kubanga abāli banonya o-
21 mwāna okumu'ta bafu'de. Nāgolo-
koka, nātwāla omwāna ne nyina,
22 na'ja munsi ya Isiraeri. Naye bwe-
yawulira nti Alukerao ye kabaka
Webuyudaya ngasiki'de kitāwe Ke-
rode, nātya oku'dayo. Naye (Kato-
nda) bweyamulabulira mu kirōto,
[i] Mat. 3.13. Luk. 2. 39. 23 neyekolobya, nāita [i] ku lui Lwega-
liraya, na'ja nābēra mu kyālo, eri-
[k] Yok.1.45. nya lyakyo [k] Nazalesi: ekigambo
bana'bi kyebāyogera kitūkirire, nti
Aliitibwa Munazalayo.

3 Mu naku ezo, [a] Yokana Omubatiza
[a] Ma'k. 1. 15. Luk. 3. 2,3. Yok. 1. 28. na'ja ngabūlirira mu 'dūngu Erye-
2 buyudaya, ngagamba nti Mwenenye;
[b] Dan. 2. 44. Mat. 4. 17; 10. 7. kubanga [b] obwakabaka obwo-
3 mu'gulu bunātera okutūka. Kuba-
nga oyo na'bi Isaya gweyayogera,
ngagamba nti
[c] Is. 40. 3. [c] E'dobozi lyoyo ayogerera wa'gu-
lu mu 'dūngu nti
[d] Luk.1.76. [d] Mulongōse olugūdo lwa Muka-
ma,
Mulung'amye amakuboge.
4 Naye Yokana oyo yayambalānga
[e] engoye ezebyōya byeng'amira, nga [e] 2 Basek. 1. 8.
yesiba olukoba olwediba mu kiwa-
to; ne'mereye yali nzige na mubisi
5 gwenjuki ezomunsiko. Awo Eyeru-
salemi Nobuyudaya bwona, nensi
yona erirānye Yoludani, nebavayo
6 neba'ja gyali; [f] nābabatiza mu mu- [f] Bik. 19. 4, 18.
'ga Yoludani, nga bātula ebibi byā-
7 bwe. Naye bweyalaba Abafalisayo
abangi Nabasadukayo abangi nga
ba'jirira okubatizakwe nābagamba
nti 'Mwe abāna bemisota, āni eya-
balabula oku'duka [g] obusūngu obu- [g] Bal. 5. 9. 1 Bas. 1. 10.
8 genda oku'ja? Mubale ebibala ebi-
9 sāni'de okwenenya: temulowōza
kwogera mu mitima nti [i] Tulina [i] Yok. 8. 33, 39. Bal. 4. 11, 16.
Ibulaimu ye jaja'fe: kubanga mba-
gamba nti Katonda aīnza mu mai-
nja gano okugafūliramu Ibulaimu
10 abāna. Naye kakano emba'zi etete-
'dwa ku kikolo kyemiti: [k] buli muti [k] Mat. 7. 19. Luk. 13. 7, 9. Yok. 15. 6.
ogutabala bibala birūngi gunātome-
11 bwa, gunāsūlibwa mu muliro. 'Nze
[l] mbabatiza na ma'zi olwokwenenya: [l] Bik. 1. 5; 11. 16; 19. 4.
naye oyo a'ja enyuma wānge yansi-
nga amānyi, sisānira na kukwata
ngatoze: oyo [m] alibabatiza Nomwo- [m] Bik. 2. 3, 4.
12 yo Omutukuvu nomuliro. [n] Olugalirwe luli mu mukonogwe, naye [n] Mala. 3. 3.
alirongōsa nyo egūlirolye; alikung'a-
nyiza eng'ano mu gwanika, naye
ebisusūnku [o] alibyōkya nomuliro [o] Mala. 4. 1. Mat. 13. 30.
ogutazikira.
13 [p] Awo Isa nāva Egaliraya, nātūka [p] Ma'k. 1. 9. Luk. 3. 21.
ku Yoludani eri Yokana, amubatize.
14 Naye Yokana yali ayagala okumu-
gāna, ngagamba nti 'Nze netāga
'gwe okumbatiza, nāwe o'ja gyendi?
15 Naye Isa na'damu, nāmugamba nti
'Kiriza kakano: kubanga kitugwā-
nira bwetutyo okutūkiriza obutūki-
rivu bwona. Nālyoka amu'kiriza.
16 [r] Awo Isa, bweyamala okubatizibwa, [r] Ma'k. 1. 10.
amangwāgo nāva mu ma'zi: laba,
e'gulu nerimubi'kukira, nālaba [s] O- [s] Is. 11. 2; 42. 1.
mwoyo gwa Katonda nga'ka ngeji-
17 ba, nga'ja kuye; laba, e'dobozi ne-
riima mu 'gulu, nga ligamba nti [t] O- [t] Zab. 2. 7. Mat. 17. 5. 2 Pet. 1. 17.
yo ye Mwāna wānge, gwenjagala,
gwensanyukira enyo.

4 Awo [a] Isa nātwālibwa Omwoyo
[a] Ma'k. 1. 12 neb. Luk. 4. 1 neb. mu 'dūngu okukemebwa Setani.
2 Bweyamala okusība enaku amaku-
mi ana, emisana nekiro, enjala ne-
3 ryoka emulūma. Omukemi na'ja
nāmugamba nti Oboli Mwāna wa
Katonda, gamba amainja gano ga-
4 fūke e'mere. Naye na'damu nāga-
mba nti Kyawandikibwa nti [b] Omu- [b] Ma. 8. 3.
ntu tabānga mulamu na 'mere yo-
'ka, wabula na buli kigambo ekiva
5 mu kamwa ka Katonda. Awo Se-
tani nāmutwāla ku kibuga ekitukuvu;
nāmuteka ku kiti'kiro kyeye-
6 kalu, nāmugamba nti Oboli Mwāna
wa Katonda, būka ogwe wansi: ku-
banga kyawandikibwa nti

[c] Zab. 91. 11, 12.

[c] Alikulagiririza bamalaikabe :
Mu mikono gyābwe balikuwanirira,
Oleme okwesitala ekigerekyo ku 'jinja.

7 Isa nāmugamba nti Kyawandikibwa nate nti [d] Tokemānga Mukama
8 Katondawo. Ate Setani nāmutwāla ku lusozi oluwānvu enyo, nāmulaga ensi za bakabaka bona abali
9 munsi, nekitībwa kyazo ; nāmugamba nti Ebyo byona nākuwa bwo-
10 novūnama okunsinza. Awo Isa nāmugamba nti Vawo genda, Setani : kubanga kyawandikibwa nti [e] Osinzānga Mukama Katondawo, omu-
11 werezānga ye'ka. Awo Setani nāmuleka ; laba, bamalaika neba'ja, nebamuwereza.
12 [f] Awo bweyawulira nga Yokana bamuwa'deyo, na'dayo Egaliraya ;
13 nāleka Enazalesi, na'ja, nābēra Ekaperunaumu, ekiri ku nyanja, mu
14 nsalo za Zebuluni ne Nafutali : ekigambo kitūkirire na'bi Isaya kyeyayogera, ngagamba nti
15 [g] Ensi ya Zebuluni nensi ya Nafutali,
E'kubo lyenyanja, emitala wa Yoludani,
Egaliraya eyamawānga,
16 [i] Abantu abāli batūla mu kizikiza,
Bālaba omusana mungi,
Nabo abāli batūla munsi yokufa ne mu kisīkirire kyakwo,
Omusana gwabākira.
17 Isa nāsokera awo okubūlira nokugamba nti [k] Mwenenye ; kubanga obwakabaka obwomu'gulu bunātera okutūka.
18 [l] Bweyali ngatambula ku 'tale lyenyanja Yegaliraya, nālaba abolugan-da babiri, Simoni [m] gwebaita Petero, ne Andereya mugandawe, nga basūla omugonjo mu nyanja, kuba-
19 nga bāli bavubi. Nābagamba nti Mu'je, muite nānge, nānge [n] ndiba-
20 fūla abavubi babantu. [o] Amangwāgo nebaleka emigonjo, nebaita na-
21 ye. Nātambulako mu maso nālaba abolugan-da babiri abalala, Yakobo (omwāna) wa Zebedayo, ne Yokana mugandawe, (nga bali) mu lyāto wamu ne kitābwe Zebedayo, nga bayunga emigonjo gyābwe ; nābai-
22 ta. Amangwāgo nebalekawo eryāto ne kitābwe, nebaita naye.
23 Isa nābunya Egaliraya yona, [p] ngabaigiririza mu makung'aniro gābwe, era ngabūlira [r] enjiri eyōbwakabaka, era ngawonya endwa-'de zona nobunafu bwona mu bantu.
24 Ebigambobye nebibuna Obusūli bwona : nebamuletera bona abāli balwa'de, abāli bakwati'dwa endwa-'de ezitali zimu, nebibonyobonyo, nabemizimu, nabensīmbu, nabāli
25 bakōzimbye ; nābawonya. Ebibīna bingi, nga bāva Egaliraya Nedekapoli Neyerusalemi Nebuyudaya nemitala wa Yoludani [s] nebaita naye.

[d] Ma. 6. 16.
[e] Ma. 6. 13; 10. 20.
[f] Ma'k. 1. 14. Luk. 3. 20; 4. 14, 31. Yok. 4. 43.
[g] Is. 9. 1, 2.
[i] Is. 42. 7. Luk. 2. 32.
[k] Mat. 3. 2; 10. 7.
[l] Ma'k. 1. 16-18. Luk. 5. 2.
[m] Yok. 1. 42.
[n] Luk. 5. 10, 11.
[o] Ma'k. 10. 28. Luk. 18. 28.
[p] Mat. 9. 35. Ma'k. 1. 21, 39. Luk. 4. 15, 44.
[r] Mat. 24. 14. Ma'k. 1. 14.

5 Bweyalaba ebibīna [a] nālinya ku lusozi : nātūla wansi, abaigirizwa-
2 be neba'ja gyali : nāyasamya akamwāke, nābaigiriza ngagamba nti
3 [b] Balina omukisa abāvu mu mwoyo : kubanga abo obwakabaka obwomu'gulu bwe bwābwe.
4 [c] Balina omukisa abali mu naku : kubanga abo balisanyusibwa.
5 [d] Balina omukisa abatēfu : kubanga abo balisikira Ensi.
6 Balina omukisa abalūmwa enjala nenyōnta olwobutūkirivu : [e] kubanga abo bali'kusibwa.
7 Balina omukisa abekisa : [f] kubanga abo balikwatirwa ekisa.
8 Balina omukisa abalina omutima omulongōfu ; [g] kubanga abo balirraba Katonda.
9 Balina omukisa abatabaganya : kubanga abo baliitibwa bāna ba Katonda.
10 [i] Balina omukisa abai'ganyizibwa olwobutūkirivu : kubanga abo obwakabaka obwomu'gulu bwe bwābwe.
11 'Mwe mulina omukisa bwebanābavumānga, bwebanābai'ganyānga, bwebanābawairānga [k] buli kigambo
12 kibi, okubavūnanya 'nze. [l] Musanyuke, mujaguze nyo : kubanga empēra ya'mwe nyingi mu 'gulu : kubanga [m] bwebatyo bwebāi'ganya bana'bi abāsoka 'mwe.
13 'Mwe muli munyo gwa Nsi ; [n] naye omunyo bwegugwāmu ensa, balirungamu munyo nabaki ? Tegukyasāna nate, wabula okusūlibwa ebwēru, abantu okugulinyirira.
14 'Mwe [o] muli musana gwa Nsi. Ekibuga bwekikubibwa ku lusozi, te-
15 kiīnzika kukisibwa. 'Sō [p] tebakolēza tabāza okugivunikira mu ki-'bo ; wabula okugiteka wa'gulu ku kikōndo kyayo ; nayo ebākira bona
16 abali munju. (Kale) omusana gwa-'mwe gwākēnga bwegutyo mu maso gabantu, [r] balabēnga ebigambo ebirūngi byemukola, balyoke [s] bagulumizēnga Kita'mwe ali mu 'gulu.
17 [t] Temulowōzānga nti na'ja okudibya Amatēka oba (ebya) Bana'bi : sa'ja kudibya, wabula okutūkiriza.
18 Kubanga mbagamba mazima nti E'gulu nensi [u] okutūsa lwebiri'gwāwo, enukuta emu newakuba'de akatonyeze akamu Akomumatēka tekali'gwāwo, okutūsa byona lwebirima-
19 la okutūkirira. Kale [w] buli anādibyānga li'nāgo amatēka gano amatono era anāigirizānga abantu bwatyo, aliitibwa mutono mu bwakabaka obwomu'gulu : naye buli anāgakwatānga era anāgaigirizānga, oyo

[a] Ma'k. 3. 13.
[b] Luk. 6. 20. Zab. 51. 17. Nge. 16. 19; 29. 23. Is. 57. 15; 66. 2.
[c] Is. 61. 2, 3. Yok. 16. 20.
[d] Zab. 37. 11.
[e] Is. 55. 1; 65. 13.
[f] Zab. 41. 1. Mat. 6. 14. Ma'k. 11. 25. Beb. 12. 14.
[g] 1 Yok. 3. 2, 3.
[i] 2 Kol. 4. 17. 2 Tim. 2. 12. 1 Pet. 3. 14.
[k] 1 Pet. 4. 14.
[l] Bik. 5. 41. Bal. 5. 3. Yak. 1. 2. 1 Pet. 4. 13.
[m] 2 Byom. 36. 16. Nek. 9. 26. Mat. 23. 34, 37. Bik. 7. 52. 1 Bas. 2. 15.
[n] Ma'k. 9. 50. Luk. 14. 34, 35.
[o] Nge. 4. 18. Baf. 2. 15.
[p] Ma'k. 4. 21. Luk. 8. 16; 11. 33.
[r] 1 Pet. 2. 12.
[s] Yok. 15. 8.
[t] Bal. 3. 31; 10. 4. Bag. 3. 24.
[u] Luk. 16. 17.
[w] Yak. 2. 10.

aliitibwa mukulu mu bwakabaka o-
20 bwomu'gulu. Kubanga mbagamba
nti, obutūkirivu bwa'mwe bwebuta-
singenga *y* (butūkirivu) bwa bawa-
ndisi Nabafalisayo, temuliingira na
katono mu bwakabaka obwomu-
'gulu.
21 Mwawulira abe'da bwebāgambi-
bwa nti *z* To'tānga; naye omuntu
bwana'tānga, ana'zānga omusāngo:
22 naye nānge mbagamba nti *a* buli
muntu asunguwalira mugandawe,
ali'za omusāngo; naye anāgambā-
nga mugandawe nti Laka, asāni'de
(okutwālibwa) mu lukiko, naye aná-
gambānga nti Musirusiru, asāni'de
(okusūlibwa) mu Geyena eyomuliro.
23 Kale, *b* bwobānga olēse sadakayo ku
kyōto, bwoima eyo nomala o'jukira
nga mugandawo akuliko ekigambo,
24 *c* lekawo sadakayo mu maso gekyō-
to, o'deyo, osoke omale okutabaga-
na ne mugandawo, olyoke okomewo
25 oweyo sadakayo. *d* Yagalanānga
māngu noyo akuwawābira *e* ngokya-
li naye mu 'kubo; akuwawābira a-
lemēnga okukutwāla eri kati'kiro,
'sō ne kati'kiro alemēnga okukuwa
omumbowa, era olemēnga okutekе-
26 bwa mu komera. Mazima nkuga-
mba nti Tolivamu, okutūsa lwoli-
mala okukome'kereza ne pesa limu.
27 Mwawulira bwebāgambibwa nti
28 *f* Toyendānga: naye nānge mbaga-
mba nti buli muntu *g* atunulira o-
mukazi okumwegōmba, ngamaze o-
29 kumwendako mu mutimagwe. *i* O-
banga erisolyo eryadyo likwesitaza,
k li'gyemu, lisūle wala: kubanga kye
kisinga obulūngi ekitūndukyo ekimu
kizikirire, omubirigwo gwona gule-
30 me okusūlibwa mu Geyena. Era
obanga omukonogwo ogwadyo gu-
kwesitaza, gutemeko, gusūle wala:
kubanga kye kisinga obulūngi eki-
tūndukyo ekimu kizikirire, omubi-
rigwo gwona guleme okugenda mu
31 Geyena. Bāgambibwa nate nti *l* O-
muntu bwagobānga mukaziwe, a-
muwānga ebaluwa eyokumugoba:
32 naye nānge mbagamba nti *m* buli
muntu agobānga mukaziwe, wabula
ogwobwenzi, ngamwenze'za: naye
awasānga gwebāgoba, ngayenze.
33 Mwawulira ate abe'da *n* bwebāga-
mbibwa nti *o* Tolāirānga bya buli-
34 mba, naye *p* otūkiririzānga Mukama
byolāira: naye nānge mbagamba
nti *r* Tolāirānga na katono, newa-
kuba'de e'gulu, kubanga ye *s* ntebe
35 ya Katonda; newakuba'de Ensi,
kubanga ye gyatekako ebigerebye;
newakuba'de Eyerusalemi, kubanga
kye *t* kibuga kya Kabaka omukulu.
36 'Sō tolāirānga mutwegwo, kubanga
toinza kufūla luviri lumu oba lweru
37 oba ludugavu. *u* Naye ebigambo
bya'mwe bibērēnga nti Wewawo,
wewawo; siwewawo, siwewawo:
naye ebisinga ebyo biva mu mubi.
38 Mwawulira bwebāgambibwa nti
w Eriso liga'twēnga eriso, nerinyo
39 liga'twēnga erinyo: naye nānge
mbagamba nti *y* Temuziizānga mu-
bi: *z* naye omuntu bwakukubānga
oluba olwadyo, omukyūkizānga no-
40 lwa kono. Omuntu bwayagalānga
okuwoza nāwe okutwāla ekānzuyo,
41 omulekerānga nekizibawokyo. O-
muntu bwakutwālānga nāmānyi e-
kisēra ekimu, ogendānga naye ne-
42 kyokubiri. Akusabānga omuwānga;
a omuntu bwayagalānga okumuwo-
la, tomukubānga mabega.
43 Mwawulira bwebāgambibwa nti
b Oyagalānga mu'no, *c* okyāwānga
44 omulabewo: naye nānge mbagamba
nti *d* Mwagalēnga abalabe ba'mwe,
45 *e* musabirēnga ababai'ganya; mu-
lyoke mubērēnga abāna ba Kita-
'mwe ali mu 'gulu: kubanga enju-
baye *f* agyākiza ababi nabalūngi, a-
batonyeseza enkuba abatūkirivu
46 nabatali batūkirivu. Kubanga bwe-
munāyagalānga ababagala, mulina
mpēra ki? nabawōza tebakola bwe-
47 batyo? Bwemunālamusānga baga-
nda ba'mwe bo'ka, munābasinzā-
48 ngawo ki? nabamawānga tebakola
bwebatyo? Kale 'mwe *g* mubērēnga
abatūkirivu, *i* nga Kita'mwe ali mu
'gulu bwali omutūkirivu.

6 Mwekūme obutakolerānga biga-
mbo bya'mwe ebyobutūkirivu mu
maso gabantu, era babalabe: ku-
banga bwemunākolānga bwemutyo
temuwebwenga mpēra eri Kita'mwe
ali mu 'gulu.
2 Kale, *a* bwogabirānga abāvu, to-
fūwirānga ng'ombe mu masogo, nga
banānfusi bwebakola mu maku-
ng'aniro ne mu ngūdo, abantu ba-
bawe ekitibwa. Mazima mbaga-
mba nti Bamaze okuwebwa empēra
3 yābwe. Naye 'gwe, bwogabirānga
abāvu, omukonogwo ogwa kono gu-
lemēnga okumanya ogwadyo bwe-
4 gukola: okugabakwo kubērēnga kwa
kyāma: kale Kitāwo alaba mu kyā-
ma *b* alikuwa empēra.
5 Era bwemusabānga, temubānga
nga banānfusi: kubanga bagala o-
kusaba nga baīmiri'de mu maku-
ng'aniro ne ku ma'bali gengūdo, era
abantu babalabe. Mazima mbaga-
mba nti Bamaze okuwebwa empēra
6 yābwe. Naye 'gwe bwosabānga, i-
ngirānga mu kisenge munda, oma-
lānga ku'galawolu'gi, nolyoka osaba
Kitāwo ali mu kyāma, kale Kitāwo
alaba mu kyāma, alikuwa empēra.
7 Na'mwe bwemusabānga, *c* temuda-
ng'anānga mu bigambo bwerēre,
ngabamawānga bwebakola: *d* kuba-
nga balowōza nga banāwulirwa o-

y Bal. 9. 31; 10. 3.
z Kuv. 20. 13. Ma. 5. 17.
a 1 Yok. 3. 15.
b Mat. 8. 4.
c 1 Tim. 2. 8.
d Nge. 25. 8. Luk. 12. 58, 59.
e Zab. 32. 6. Is. 55. 6.
f Kuv. 20. 14. Ma. 5. 18.
g Lub. 34. 2. 2 Sam. 11. 1. Yob. 31. 1. Nge. 6. 25.
i Mat. 18. 8, 9. Ma'k. 9. 43-47.
k Bal. 8. 13. 1 Kol. 9. 27. Bak. 3. 5.
l Ma. 24. 1. Mat. 19. 3 neb. Ma'k. 10. 2 neb.
m Mat. 19. 9. Luk. 16. 18. Bal. 7. 3. 1 Kol. 7. 10, 11.
n Mat. 23. 16.
o Kuv. 20. 7. Lev. 19. 12. Kubal. 30. 2. Ma. 5. 11.
p Ma. 23. 23.
r Mat. 23. 16, 18, 22. Yak. 5. 12.
s Is. 66. 1.
t Zab. 48. 2; 87. 3.
u Bak. 4. 6. Yak. 5. 12.
w Kuv. 21. 24. Lev. 24. 20. Ma. 19. 21.
y Nge. 20. 22; 24. 29. Bal. 12. 17, 19. 1 Kol. 6. 7. 1 Bas. 5. 15. 1 Pet. 3. 9.
z Is. 50. 6. Kung. 3. 30.
a Ma. 15. 8, 10.
b Lev. 19. 18.
c Ma. 23. 6. Zab. 41. 10.
d Bal. 12. 14, 20.
e Luk. 23. 34. Bik. 7. 60. 1 Kol. 4. 12, 13. 1 Pet. 2. 23; 3. 9.
f Yob. 25. 3.
g Lub. 17. 1. Lev. 11. 44; 19. 2. Bak. 1. 28; 4. 12. 1 Pet. 1. 15, 16.
i Bef. 5. 1.
a Bal. 12. 8.
b Luk. 14. 14.
c Mub. 5. 2
d 1 Bas. 18. 26, 29.

8 lwebigambo byābwe ebingi. Kale, temufanana ngabo: kubanga Kita-'mwe amanyi byemwetāga nga te-
9 munaba kumusaba. Kale, musa-bēnga bwemuti, nti [e] Kita'fe ali mu
10 'gulu, Erinyalyo litukuzibwe. O-bwakabakabwo bu'je. [f] Byoyagala babikole munsi, [g] nga (bwebabi-
11 kola) mu 'gulu. Otuwe lero e'mere
12 ya'fe [i] eya lero. [k] Otusonyiwe amabanja ga'fe, nga 'fe bwetwasonyiwa
13 abatwewolako. [l] Totutwāla mu kukemebwa, [m] naye otulokole eri o-
14 mubi. [n] Kubanga bwemunāsonyiwānga abantu ebyōnōno byābwe, Kita'mwe ali mu 'gulu anābasonyi-
15 wānga na'mwe. [o] Naye bwemutasonyiwenga bantu ebyōnōno byābwe, 'sō ne Kita'mwe tasonyiwenga byōnōno bya'mwe.
16 Nate [p] bwemusībānga, temubērānga nga banānfusi, abalina amaso agenaku: kubanga beyōnōna amaso gābwe, era abantu babalabe nga basiba. Mazima mbagamba nti Bamaze okuwebwa empēra yā-
17 bwe. Naye 'gwe bwosībānga, osābānga amafuta ku mutwe, onābānga
18 ne mu maso; abantu balemēnga okulaba ngosība, naye Kitāwo ali mu kyāma: kale Kitāwo alaba mu kyāma alikuwa empēra.
19 [r] Temweterekerānga bintu kunsi, kwebyōnōnekera nenyenje nobutala'ge, naba'bi kwebasimira neba'ba:
20 [s] naye mweterekerēnga ebintu mu 'gulu, mwebitayōnōnekera nenyenje newakuba'de obutala'ge, 'sō naba'bi mwebatasimira, 'so teba'ba:
21 kubanga ebintubyo webibēra, omu-
22 timagwo nagwo gunābēra eyo. [t] Etabāza yomubiri lye liso: erisolyo bweriraba awamu, omubirigwogwo-
23 na gunābānga nokutangāla. Naye erisolyo bweriba ebi, omubirigwo gwona gunābānga nekizikiza. Kale okutangāla okuli mundayo wekubēra ekizikiza, ekizikiza ekyo kye-
24 nkana wa obunene? [u] Tewali muntu aīnza okuwereza abāmi ababiri: kuba obanga anākyāwānga omu, anāyagalānga omulala; obanga anānywērerānga dala kwomu, anānyōmānga omulala. [w] Temuīnza kuwereza Katonda ne mamona.
25 Kyenva mbagamba nti [y] Temweralikirirānga bulamu bwa'mwe, nga mulirya ki, mulinywa ki; newakuba'de omubiri gwa'mwe, nga mulyambala ki. Obulamu tebukira 'mere, nomubiri tegukira bya kwa-
26 mbala? [z] Mulabe enyonyi ezomu-'bānga, nga tezisiga, 'sō tezikūngula, tezikung'anyiza mu mawanika; era Kita'mwe ali mu 'gulu azirīsa
27 ezo. 'Mwe temusinga nyo ezo? Ani mu'mwe bweyeralikirira, aīnza okweyongerako ku bukulubwe na-
28 kasēra akamu? Naye ekiberalikirīza ki ebyokwambala? Mutunulire amalānga agomu'tale, bwegamera; tegakola mulimu, 'sō tega-
29 lānga lugōye: naye mbagamba nga ne Sulemani mu kitībwakye kyona,
30 teyayambalānga ngerimu kugo. Naye Katonda bwayambaza bwatyo omu'do ogwomu'tale, oguliwo lero, ne jo bagusūla mu kyōto, talisinga nyo (okwambaza) 'mwe, abalina
31 oku'kiriza okutono? Kale temweralikirirānga nga mwogera nti Tulirya ki? oba tulinywa ki? oba tu-
32 lyambala ki? Kubanga ebyo byona amawānga byeganonya; kubanga Kita'mwe ali mu 'gulu amanyi nga
33 mwetāga ebyo byona. Naye musoke [a] munonye obwakabakabwe nobutūkirivubwe; era ebyo byona
34 mulibyongerwako. Kale temweralikirirānga (bya) jo: kubanga olunaku olwajo lulyeralikirira ebyalwo. Olunaku olumu ekibi kyalwo kirumala.

7 [a] TEMUSALĀNGA musāngo, muleme
2 okusalirwa. Kubanga omusāngo gwemusala gulibasalirwa na'mwe: era [b] ekigera kyemugereramu, ekyo
3 kyemuligererwa na'mwe. Ekikutunuliza ki akantu akali ku liso lya mugandawo, naye enjalīro eri ku
4 lisolyo togitunulira? Obanga olimugamba otya mugandawo nti Leka nku'gyeko akantu akali ku lisolyo; naye, laba, enjalīro ekyali ku li-
5 solyo? Munānfusi 'gwe, soka o-'gyeko enjalīro ku lisolyo; olyoke olabe bulūngi oku'gyako akantu ku liso lya mugandawo.
6 [c] Temuwānga mbwa ekintu ekitukuvu, 'sō temusūlānga lulu za-'mwe mu maso gembi'zi, zireme okuzirinyirira nebigere byazo, nezikyūka okubalūma.
7 [d] Musabe, muliwebwa; munonye, muliraba; mweyānjule, muli'guli-
8 rwawo: kubanga [e] buli muntu asaba awebwa; anonya alaba; eyeyānjula
9 ali'gulirwawo. [f] Oba muntu ki mu-'mwe, omwānawe bwalimusaba e-
10 'mere, alimuwa e'jinja; oba bwalisaba ekyenyanja, alimuwa omu-
11 sota? Kale 'mwe, bwemuli ababi, bwemumanyi okuwa abāna ba'mwe ebintu ebirūngi, Kita'mwe ali mu 'gulu talisinga nyo okubawa ebirū-
12 ngi abamusaba? Kale [g] byona byemwagala abantu okubakolānga 'mwe, na'mwe mubakolēnga bo bwemutyo: kubanga [i] ekyo ge Matēka ne Bana'bi.
13 [k] Muingire mu mulyāngo omufunda: kubanga omulyāngo mugazi, ne'kubo eri'da mu kuzikirira 'dene,
14 nabo abaitamu bangi. Kubanga omulyāngo mufunda, ne'kubo eri'da

[e] Luk. 11. 2 neb.
[f] Mat. 26. 39, 42. Bik. 21. 14.
[g] Zab. 103. 20, 21.
[i] Yob. 23. 12. Nge. 30. 8.
[k] Mat. 18. 21 neb.
[l] Mat. 26. 41. 1 Kol. 10. 13. 2 Pet. 2. 9. Kub. 3. 10.
[m] Yok. 17. 15.
[n] Ma'k. 11. 25, 26. Bef. 4. 32. Bak. 3. 13.
[o] Mat. 18. 35. Yak. 2. 13.
[p] Is. 53, 5.
[r] Nge. 23. 4. 1 Tim. 6. 17. Beb. 13. 5. Yak. 5. 1 neb.
[s] Mat. 19. 21. Luk. 12. 33, 34; 18. 22. 1 Tim. 6. 19. 1 Pet. 1. 4.
[t] Luk. 11. 34, 36.
[u] Luk. 16. 13.
[w] Bag. 1. 10. 1 Tim. 6. 17. Yak. 4. 4. 1 Yok. 2. 15.
[y] Zab. 55. 22. Luk. 12. 22, 23. Baf. 4. 6 1 Pet. 5. 7.
[z] Yob. 38. 41. Zab. 147. 9. Luk. 12. 24 neb.

[a] Zab. 37. 25. Ma'k. 10. 30. Luk. 12. 31. 1 Tim. 4. 8.
[a] Bal. 2. 1; 14. 4, 10, 13. Yak. 4. 11, 12.
[b] Ma'k. 4. 24.
[c] Nge. 9. 7.
[d] Mat. 21. 22. Ma'k. 11. 24. Luk. 11. 9, 10. Yok. 14 13; 15. 7; 16. 23, 24. Yak. 1. 5, 6. 1 Yok. 3. 22; 5. 4, 15.
[e] Nge. 8. 17. Yer. 29. 12, 13.
[f] Luk. 11. 11-13.
[g] Luk. 6. 31.
[i] Lev. 19. 18. Mat. 22. 40. Bal. 13. 8-10. Bag. 5. 14.
[k] Luk. 13. 24.

mu bulamu lya kanyigo, nabo aba-
liraba batono.
15 [l]Mwekūme bana'bi abobulimba,
[m]aba'jira mu byambalo byendiga
gyemuli, naye munda gye [n]misege
16 egisikula. [o]Mulibategērera ku bi-
bala byābwe. [p]Abantu banoga ba-
tya ezabibu ku busāna oba etini ku
17 mwenyāngo? Bwekityo buli muti
omulūngi gubala ebibala birūngi;
naye omuti omubi gubala ebibala
18 bibi. Omuti omulūngi teguīnza ku-
bala bibala bibi, 'sō nomuti omubi
teguīnza kubala bibala birūngi.
19 [r]Buli muti ogutabala kibala kirū-
ngi bagutema bagusūla mu muliro.
20 Kale mulibategērera ku bibala byā-
21 bwe. Buli muntu ang'amba nti
[s]Mukama (wānge), Mukama (wā-
nge), siyaliingira mu bwakabaka
obwomu'gulu, [t]wabula akola Ki-
22 tānge ali mu 'gulu byayagala. Ba-
ngi abaling'amba ku lunaku luli
nti Mukama (wa'fe), Mukama (wa-
'fe), [u]tetwalagulānga mu linyalyo,
tetwagobānga mizimu mu linyalyo,
tetwakolānga bya magero bingi mu
23 linyalyo? [w]Nendyoka mbātulira
nti Sibamanyāngako 'mwe: [y]muve
wendi 'mwena abakola ebyobujēmu.
24 [z]Buli muntu awulira ebigambo byā-
nge ebyo, nāmala abikola, kyaliva
afananyizibwa nomusaja owamage-
zi eyazīmba enjuye ku lwāzi:
25 enkuba netonya, mukoka nākulukuta, kibuyaga nākūnta, nebikuba enju eyo; 'sō netegwa; kubanga
26 yazīmbibwa ku lwāzi. Na buli muntu awulira ebigambo byānge ebyo nātabikola, alifananyizibwa nomusaja atalina magezi, eyazīmba e-
27 njuye ku musenyu: enkuba netonya, mukoka nākulukuta, kibuyaga nākūnta, nebikuba enju eyo; negwa: nokugwa kwayo kwali kunene.
28 Awo olwātuka Isa bweyamala e-
bigambo ebyo, ebibīna nebyewunya
29 okuigirizakwe: kubanga yabaigi-
riza nga nanyini buīnza, 'sōnga si
ngabawandisi bābwe.

8 Bweyava ku lusozi, ebibīna bingi
2 nebimugoberera. [a]Kale, laba, o-
mugēnge nāmusemberera nāmusi-
nza, nāgamba nti Mukama (wānge),
3 bwoyagala, oīnza oku'nongōsa. Nā-
golola omukono, nāmukwatako,
ngagamba nti Njagala; longōka.
Amangwāgo ebigēngebye nebiro-
4 ngōka. Isa nāmugamba nti Laba
tobūlirako muntu; naye 'dayo we-
rage eri kabona, omutwālire ekitone [b]Musa kyeyalagira, kibēre omujulirwa gyebali.
5 [c]Bweyaingira mu Kaperunaumu, omwāmi wekitōngole Omulumi na'ja gyali, nāmwegairira, nga-
6 gamba nti Mukama (wānge), mulenzi wānge agalami'de mu nyumba akōzimbye, abonabona ki-
7 talo. Nāmugamba nti Na'ja ne-
'muwonya. Omwāmi wekitōngole Omulumi na'damu nāgamba nti
8 Mukama (wānge), sisānira 'gwe o-
kuingira wansi wakasolya kānge: naye yogera kigambo bugambo,
9 mulenzi wānge anāwona. Kubanga nānge ndi muntu mutwālibwa, nga nina baserikale bentwāla: bweng'amba oyo nti Genda, agenda: nomulala nti 'Jāngu, a'ja; nomu'du
10 wānge nti Kola oti, bwakola. Naye Isa bweyawulira, neyewunya, nāgamba abāita naye nti Dala mbagamba nti Sinalaba ku'kiriza kunene nga kuno, newakuba'de mu
11 Isiraeri. Nānge mbagamba nti [d]Bangi abaliva ebuvanjuba nebugwanjuba, abalitūla awamu ne Ibulaimu, ne Isaka ne Yakobo, mu
12 bwakabaka obwomu'gulu: naye [e]abāna bobwakabaka [f]baligoberwa mu kizikiza ekyebwēru: yeriba o-
13 kukāba nokuluma obujigi. Isa nāgamba omwāmi wekitōngole Omulumi nti Kale genda; nga bwo'kiri-'za, kibēre gyoli (bwekityo). Omulenzi nāwonera mu kisēra ekyo.
14 [g]Isa bweyaingira mu nyumba ya Petero, nālaba nyina mukaziwe ngagalami'de alwa'de omusu'ja.
15 Nāmukwata ku mukono, omusu'ja negumuwonako; nāgolokoka, nā-
16 muwereza. [i]Obu'de bwali buwunge'de, nebamuletera bangi abakwati'dwa emizimu: nāgoba emizimu nekigambo nāwonya bona a-
17 bāli balwa'de: ekigambo kitūkirire ekyayogerwa na'bi Isaya, ngagamba nti [k]Ye ye nyini yatwāla obunafu bwa'fe, neyetika endwa'de za'fe.
18 Awo Isa bweyalāba ebibīna bingi nga bimwetōlo'de, nālagira nti Tuwunguke (tugende) emitala weri.
19 [l]Omuwandisi omu na'ja, nāmugamba nti Omuigiriza, nāitānga
20 nāwe buli gyonogendānga yona. Isa nāmugamba nti Ebibe birina obunya, nenyonyi ezomu'bānga (zirina) ebisu; naye Omwāna womuntu ta-
21 lina wa'sā mutwegwe. [m]Omuigiri-zwawe omulala nāmugamba nti Mukama (wānge), soka ondeke ng'e-
22 nde nzīke kitānge. Naye Isa nāmugamba nti Ita nānge; leka abafu bazike abafu bābwe.
23 Nāsabala, abaigirizwa nebagenda
24 naye. [n]Omuyaga mungi negu'ja mu nyanja, amayengo negayika mu
25 lyāto: naye yali yebase. Neba'ja gyāli nebamuzukusa, nga bagamba nti Mukama (wa'fe), lokola; tufa.
26 Nābagamba nti Kiki ekibatīsa, abalina oku'kiriza okutono? Nālyoka [o]agolokoka, nākoma ku mpewo ne-
27 nyanja; netēka nyo. Abantu nebewu-

[l] Ma. 13. 3. Mat. 24. 4, 5, 11, 24. Ma'k. 13. 22. 1 Yok. 4. 1.
[m] Mi. 3. 5. 2 Tim. 3. 5.
[n] Bik. 20. 29, 30.
[o] Mat. 12. 33.
[p] Luk. 6. 43, 44.
[r] Mat. 3. 10. Yok. 15. 2, 6.
[s] Mat. 25. 11, 12. Luk. 6. 46; 13. 25. Bik. 19. 13.
[t] Bal. 2. 13. Yak. 1. 22.
[u] Kubal. 24. 4.
[w] Mat. 25. 12. Luk. 13. 25, 27.
[y] Zab. 5. 5; 6. 8. Mat. 25. 41.
[z] Luk. 6. 47 neb.
[a] Ma'k. 1. 40 neb. Luk. 5. 12 neb.
[b] Lev. 14. 3, 4, 10.
[c] Luk. 7. 1 neb.
[d] Lub. 12. 3. Is. 2. 2, 3; 11. 10. Mala. 1. 11. Luk. 13. 29. Bik. 11. 18. Bef. 3. 6.
[e] Mat. 21. 43.
[f] Mat. 13. 42, 50; 22. 13; 24. 51; 25. 30. Luk. 13. 28. 2 Pet. 2. 17. Yud. 13.
[g] Ma'k. 1. 29–31. Luk. 4. 38, 39.
[i] Ma'k. 1. 32 neb. Luk. 4. 40, 41.
[k] Is. 53. 4. 1 Pet. 2. 24.
[l] Luk. 9. 57, 58.
[m] Luk. 9. 59, 60.
[n] Ma'k. 4. 37 neb. Luk. 8. 23 neb.
[o] Zab. 65. 7; 89. 9; 107. 29.

nya, nga bagamba nti Muntu ki ono,
[p] Ma'k. 5. 1 neb. Luk. 8. 26 neb.
28 [p] Naye bweyatūka emitala weri
munsi Yabagadaleni, nebamusisi-
nkana abantu babiri abāliko emi-
zimu, nga bavamu ntāna, bakāmbwe
nyo, nga tewali na muntu aīnza
okuita mu 'kubo eryo. Laba, nebo-
gerera wa'gulu nebagamba nti Tu-
29 vunāna ki 'fe nāwe, Omwāna wa
Katonda? o'ze wano kutubonyabo-
nya ngentūko za'fe tezinaba (ku-
30 tūka?) Wāliwo walako newebāli
ekisibo kyembi'zi nyingi nga zirya.
31 Emizimu negimwegairira negi-
gamba nti Bwonotugoba, tusindike
32 mu kisibo kyembi'zi. Nāgigamba
nti Mugende. Negivako, negigenda
mu mbi'zi: kale, laba, ekisibo kyo-
na nekifubutuka nekiserengetera
ku 'bānga mu nyanja, nezifira mu
33 ma'zi. Nabāli bazirūnda neba-
'duka, nebagenda mu kibuga, neba-
babūlira byona, nebigambo bya-
34 baba'deko emizimu. Laba, ekyā-
lo kyona neki'ja okusisinkana ne
[r] Bik. 16. 39. Isa: bwebāmulaba, [r] nebamwegai-
rira okuva mu nsalo zābwe.

9 Nāsabala, nāwunguka, [a] nātūka
[a] Mat. 4. 13.
[b] Ma'k. 2. 3. Luk. 5. 18.
2 mu kibuga kyewābwe. [b] Awo ne-
bamuletera omulwa'de akōzimbye,
ngagalamizibwa ku kitanda: naye
Isa bweyalaba oku'kiriza kwābwe,
nāgamba oyo akōzimbye nti Mwāna
wānge, guma omwoyo, ebibibyo
3 biku'gyi'dwako. Kale, laba, aba-
wandisi abalala nebogera mu myoyo
4 nti Ono avōla Katonda. Naye Isa
[c] Zab. 139. 2. Mat. 12. 25.
[c] bweyamanya ebirowōzo byābwe,
nāgamba nti Kiki ekibalowōzesa
5 obubi mu mitima gya'mwe? Kuba-
nga ekyāngu kiruwa okugamba nti
Ebibibyo biku'gyi'dwako, oba oku-
gamba nti Golokoka otambule?
6 Naye mutegēre nga Omwāna wo-
muntu alina obuīnza kunsi oku-
'gyako ebibi [nāgamba oyo akōzi-
mbye nti] Imirira ositule ekitanda-
7 kyo, o'deyo mu nyumbayo. Nāgo-
8 lokoka, nāgenda ewuwe. Naye ebi-
bīna bwebyalaba nebitya, nebigu-
lumiza Katonda, eyawa abantu
obuīnza obwenkani'de awo.
[d] Ma'k. 2. 14. Luk. 5. 27.
9 [d] Isa bweyavayo nālaba omuntu,
aitibwa Matayo, ngatu'de mu gwō-
lezo: nāmugamba nti Ita nānge.
Nāgolokoka, nāita naye.
[e] Ma'k. 2. 15 neb. Luk. 5. 29 neb.
10 [e] Awo olwātūka bweyali ngatu'de
munju ngalya, laba, newa'ja aba-
wōza bangi, nabantu ababi bangi,
nebatūla wamu ne Isa nabaigiri-
11 zwabe. Abafalisayo bwebālaba, ne-
bagamba abaigirizwabe nti Omuigi-
[f] Luk. 15. 2. riza wa'mwe kiki ekimulīsa [f] naba-
12 wōza nabantu ababi? Naye bweya-
wulira, nāgamba nti Abalamu tebe-
tāga musawo, wabula abalwa'de.
13 Naye mugende muige amakulu geki-
gambo (kino) nti [g] Njagala kisa, 'sō
si sadaka: kubanga sa'ja kuita aba-
tūkirivu, [i] wabula abantu ababi.
[g] Kos. 6. 6 Mi. 6. 6–8.
[i] 1 Tim. 1. 15.
14 Newalyoka wa'ja wāli abaigirizwa
ba Yokana nebagamba nti [k] Kiki
ekitusībya 'fe Nabafalisayo emi-
rūndi emingi, naye abaigirizwabo
[k] Ma'k. 2. 18 neb. Luk. 5 33.
15 tebasība? Isa nābagamba nti [l] Abā-
na abomumbaga eyobugole baīnza
batya okunakuwala awasi'za omu-
gole ngakyali nabo? naye enaku
zigenda oku'ja awasi'za omugole
lwaliba'gyibwako, [m] nebalyoka ba-
16 sība. Tewali muntu atunga eki-
wero ekigya mu kyambalo ekika'de;
kubanga ekyo ekitungibwamu kiyu-
za ekyambalo, nekituli kyeyongera
17 okugaziwa. 'Sō tebafuka mwenge
musu mu nsawo eza maliba enka-
'de; kubanga bwebakola bwebatyo,
ensawo eza maliba ziyulika, nomwe-
nge guyika, nensawo eza maliba
zifafāgana: naye bafuka omwenge
omusu mu nsawo eza maliba empya,
byōmbi birama.
[l] Yok. 3. 29.
[m] Bik. 13. 2, 3; 14. 23.
18 [n] Bweyali ngakyabagamba ebi-
gambo ebyo, newa'ja omwāmi omu,
nāmusinza, nāgamba nti Muwala
wānge kakano afu'de: naye 'jāngu
omutekeko omukono, anālamuka.
[n] Ma'k. 5. 22 neb. Luk. 8. 41 neb.
19 Isa nāgolokoka nāmugoberera, na-
20 baigirizwabe. [o] Awo omukazi eya-
li alwāli'de ekikulukuto kyomusai
emyāka kumi nebíri, na'ja enyu-
mawe, nākoma ku lukugiro lwe-
21 kyambalokye: kubanga yayogera
mu mwoyogwe nti Bwenākoma
obukomi ku kyambalokye nāwona.
[o] Ma'k. 5. 25. Luk. 8. 43.
22 Naye Isa bweyakyūka nāmulaba,
nāgamba nti Mwāna wānge, guma
omwoyo; [p] oku'kirizakwo kukuwo-
nye'za. Omukazi nāwona okuva
23 mu kisēra ekyo. Isa bweyatūka
munju yomwāmi oyo, nālaba [r] aba-
24 fūwa endere, nekibīna nga bakuba
ebiwōbe, nāgamba nti Muvewo:
kubanga omuwala tafu'de, yebase
bwebasi. Nebamusekerera nyo.
[p] Luk. 7. 50; 17. 19; 18. 42.
[r] 2 Byom. 35. 25.
25 Ekibīna bwekyamala okugobebwa-
wo, nāingira, nāmukwata ku muko-
26 no; omuwala nāgolokoka. Ebigambo
ebyo nebibuna munsi eri yona.
27 Naye Isa bweyavayo, abazibe ba-
maso babiri nebamugoberera, nga
bogerera wa'gulu nga bagamba nti
[s] Tusāsire, 'gwe omwāna wa Daudi.
[s] Mat. 15. 22; 20. 30, 31. Ma'k. 10. 47, 48. Luk. 18. 38, 39.
28 Bweyatūka munju, abazibe bamaso
neba'ja gyali: Isa nābagamba nti
Mu'kiri'za nga nyīnza okukola
kino? nebamugamba nti Wewa-
29 wo, Mukama (wa'fe). Nālyoka
akoma ku maso gābwe ngagamba
nti Nga bwemu'kiri'za kibēre gye-
30 muli (bwekityo). Amaso gābwe
negazibuka. Isa nābakūtira nga-
gamba nti Mulabe tewaba muntu
31 amanya. Naye nebafuluma, neba-

bunya ebigambobye munsi eri yona.
32 [t] Awo bwebāli bafuluma nebamuletera kasiru, ngaliko omuzimu.
33 Nāgoba omuzimu, kasiru nāyogera; ebibīna nebyewunya, nebigamba nti E'da ne'da tewalabikānga bwekiti
34 mu Isiraeri. Naye Abafalisayo nebagamba nti Agoba emizimu kubwa mukulu wa mizimu.
35 Isa nāitaita mu bibuga byona nembuga zona, ngaigiriza mu makung'aniro gābwe. ngabūlira enjiri eyobwakabaka, ngawonya endwa'de
36 zona nobunafu bwona. [u] Naye bweyalaba ebibīna, nābisāsira, kubanga bāli bakōye nyo nga basāsānye,
37 [w] ngendiga ezitalina musūmba. Nālyoka agamba abaigirizwabe nti
[y] Ebyokukūngula bye bingi, naye
38 abakozi be batono. Kale [z] musabe Omwāmi webyokukūngula, asindike abakozi mu byokukūngulabye.

10 [a] Nāita abaigirizwabe ekumi nababiri, nābawa obuīnza ku mizimu emibi, okugigobānga, nokuwonyānga endwa'de zona nobunafu bwona.
2 Naye abatume ekumi nababiri, amanya gābwe ge gano: eyasoka ye Simoni, [b] aitibwa Petero, ne Andereya mugandawe; Yakobo (omwāna) wa Zebedayo, ne Yokana
3 mugandawe; Firipo, ne Batolomayo; Tomasi, ne Matayo omuwōza; Yakobo (omwāna) wa Alufayo,
4 ne Sadayo; [c] Simoni Omukananayo, ne [d] Yuda Isukalioti, ye yamulyamu
5 olukwe. Isa nābatuma abo ekumi nababiri nābabūlirira, ngagamba nti
Temugendānga mu makubo gabamawānga, 'sō temuingirānga mu
6 bibuga [e] Byabasamaliya; [f] naye wakiri mugende eri [g] endiga ezabula
7 ezomunyumba ya Isiraeri. Bwemubānga mutambula mubūlirēnga nga mugamba nti [i] Obwakabaka obwomu'gulu bunātera okutūka.
8 Muwonyēnga abalwa'de, muzūkizēnga abafu, mulongōsēnga abagēnge, mugobēnga emizimu: mwawebwa buwa, na'mwe muwēnga buwa.
9 [k] Temubērānga na zābu, newakuba'de efeza, newakuba'de [l] ebikomo
10 mu nkoba za'mwe; 'sō nensawo etambula, newakuba'de ekānzu ebiri, newakuba'de engato, newakuba'de omu'go: [m] kubanga akola emirimu asānira okuwebwa e'mereye.
11 Naye buli kibuga kyemunāingirāngamu, oba mbuga, munonyezēngamu bwali asāna; musulānga omwo
12 okutūsa lwemulivayo. Bwemunāingirānga munju, mugiramusēnga.
13 Enju bwesānānga, emirembe gya'mwe gi'jēnga kuyo: naye bwetasānānga, emirembe gya'mwe gi'dēnga
14 gyemuli. Era omuntu bwatabasembezānga newakuba'de okuwulira ebigambo bya'mwe, bwemuvānga munju eyo oba mu kibuga (ekyo), [n] mukunkumulānga enfūfu eyomu-
15 bigere bya'mwe. Dala mbagamba nti Ensi ya [o] Sodomu ne Gomola eriba nokubonyabonyezebwa okuligumikirizika ku lunaku olwomusāngo, okukira ekibuga ekyo.
16 Laba, 'nze mbatuma ngendiga wakati mu misege: [p] kale mubānga namagezi ngemisota, era (mubānga [r] ngamayiba obutaba na bukūsa.
17 Naye mwekūmānga abantu: kubanga [s] balibawayo mu nkiko, ne mu makung'aniro gābwe balibakubi-
18 ramu; era [t] mulitwālibwa eri abamasaza neri bakabaka okubalānga 'nze, okuba obujulirwa eri bo naba-
19 mawānga. Naye bwebanābawānga-yo, temweralikirirānga nti (Tunāgamba) tutya? nti Tunāyogera ki? kubanga [u] muliwebwa mu kisēra
20 ekyo byemulyogera. [w] Kubanga si-'mwe mwogera, wabula Omwoyo gwa
21 Kita'mwe yayogerera mu'mwe. Owoluganda anāwāngayo mugandawe okufa, ne kitāwe omwāna: nabāna banājēmerānga abābazāla, nokuba-
22 'sa. Munākyāyibwānga abantu bona okubalānga erinya lyānge: [y] naye alinyikira okutūka ku nkomerero,
23 yalirokoka. [z] Bwebabagobānga mu kibuga ekyo, mu'dukirānga mu kyokubiri: kubanga dala mbagamba nti Temulibunya bibuga bya Isiraeri, okutūsa Omwāna womuntu lwali'ja.
24 [a] Omuigirizwa tasinga amuigiriza. 'sō nomu'du tasinga mukamawe.
25 Kimumala omuigirizwa okuba ngamuigiriza, nomu'du (okuba) nga mukamawe. [b] Obanga baise nanyini nju Beeruzebuli, tebalisinzawo abo
26 abali mu njuye? Kale temubatyānga: kubanga tewali kigambo ekyabi'kibwa, ekitalibi'kulwa; newakuba'de ekyakwekebwa, ekitalimanyi-
27 bwa. Kyembagambira mu kizikiza, mukyogererānga mu musana: kyemuwulira mu kutu, mukibūliri-
28 rānga wa'gulu ku nyumba. 'Sō [c] temubatyānga aba'ta omubiri, naye nga tebaīnza ku'ta bulamu: naye mumutyēnga aīnza okuzikiririza o-
29 bulamu nomubiri mu Geyena. Enkazalu'gya ebiri tebazitūndamu pesa limu? era ne gi'nazo emu te-
30 rigwa wansi wabula Kita'mwe: [d] naye era nenviri za'mwe ezokumutwe
31 zabalibwa zona. Kale temutyānga; 'mwe musinga enkazalu'gya enyi-
32 ngi. Kale [e] buli muntu yena alinjātulira mu maso gabantu, nānge [f] ndimwātulira mu maso ga Kitānge ali
33 mu 'gulu. [g] Naye yenaalinegānira mu maso gabantu, nānge ndimwegānira mu maso ga Kitānge ali mu 'gulu.
34 [i] Temulowōza nti na'ja kuleta mirembe kunsi: sa'ja kuleta mirembe,

[t] Mat. 12. 22. Luk. 11. 14.
[u] Ma'k. 6. 34.
[w] Kubal. 27. 17. Ez. 34. 5.
[y] Luk. 10. 2. Yok. 4. 35.
[z] 2 Bas. 3. 1.
[a] Ma'k. 3. 13, 14; 6. 7. Luk. 6. 13; 9. 1.
[b] Yok. 1. 42.
[c] Luk. 6. 15. Bik. 1. 13.
[d] Yok. 13. 26.
[e] 2 Basek. 17. 24. Yok. 4. 9, 20.
[f] Mat. 15. 24. Bik. 13. 46.
[g] Is. 53. 6. Yer. 50. 6, 17. Ez. 34. 5, 6, 16. 1 Pet. 2. 25.
[i] Mat. 3. 2; 4. 17. Luk. 10. 9.
[k] Luk. 22. 35.
[l] Ma'k. 6. 8.
[m] 1 Kol. 9. 7 neb. 1 Tim. 5. 18.
[n] Bik. 13. 51; 18. 6.
[o] Lub. 18. 20.
[p] Bef. 5. 15.
[r] 1 Kol. 14. 20. Baf. 2. 15.
[s] Bik. 5. 40.
[t] Bik. 12. 1; 24. 10; 25. 7, 23. 2 Tim. 4. 16.
[u] Kuv. 4. 12. Yer. 1. 7.
[w] 2 Sam. 23. 2. Bik. 4. 8; 6. 10. 2 Tim. 4. 17.
[y] Dan. 12. 12, 13.
[z] Mat. 4. 12; 12. 15. Bik. 8. 1; 9. 25.
[a] Yok. 15. 20.
[b] Mat. 12. 24. Ma'k. 3. 22. Luk. 11. 15. Yok. 8. 48, 52.
[c] Is. 8. 12, 13. 1 Pet. 3. 14.
[d] Bik. 27. 34.
[e] Bal. 10. 9, 10.
[f] Kub. 3. 5.
[g] 2 Tim. 2. 12.
[i] Luk. 12. 49, 51–53.

35 wabula ekitala. Kubanga [k] na'ja
kwāwukanya omwāna ne kitāwe, o-
muwala ne nyina, omugole ne nya-
36 zālawe; [l] abalabe bomuntu (banā-
37 bānga) ba mu nyumbaye. [m] Ayaga-
la kitāwe oba nyina okubasinza 'nze
38 tansānira; ayagala mutabani oba
muwala okubasinza 'nze tansānira.
[n] Naye atakwata musalabagwe nā-
goberera enyuma wānge, tansānira.
39 [o] Alaba obulamubwe alibubuza; a-
buza obulamubwe kulwānge alibu-
laba.
40 [p] A'kiriza 'mwe nga'kiri'za 'nze,
a'kiriza 'nze nga'kiri'za eyantuma.
41 [r] A'kiriza na'bi mu linya lya na'bi
aliwebwa empēra ya na'bi; naye a-
'kiriza omutūkirivu mu linya lyomu-
tūkirivu aliwebwa empēra yomutū-
42 kirivu. [s] Era buli amuwa okunywa
omu kwabo abatono ekikōmpe kya-
ma'zi amanyogovu kyo'ka, mu linya
lyomuigirizwa, mazima mbagamba
nti empēraye terimubula na katono.

11 Awo olwātūka Isa bweyamala o-
kulagira abaigirizwabe ekumi na-
babiri, nāvayo nāgenda okuigiriza
nokubūlira mu bibuga byābwe.
2 [a] Naye Yokana bweyawulirira
[b] mu komera ebikolwa bya Masiya,
nātuma abaigirizwabe, okumuga-
3 mba nti 'Gwe [c] wuyo a'ja oba tuli-
4 ndirire mulala? Isa na'damu nāba-
gamba nti Mu'deyo mutegēze Yoka-
5 na byemuwulira nebyemulaba: [d] a-
bazibye amaso balaba, nabalema
batambula, nabagēnge balongōsebwa, [e] nabaga'vu bamatu bawulira,
nabafu bazūkizibwa, nabanaku ba-
6 būlirwa enjiri. Naye yena alina o-
7 mukisa [f] atalinesitalako. Nabo
bwebāgenda, Isa nāsoka okwogera
nebibīna ku Yokana nti Kiki kye-
mwagenderera mu 'dūngu okutunu-
lira? olumuli olunyenyezebwa ne-
8 mpewo? Naye kiki kyemwagende-
rera okulaba? omuntu ayamba'de e-
zinekaneka? Laba, abambala ezi-
nekaneka baba mu nyumba za baka-
9 baka. Naye kiki kyemwagendere-
ra? okulaba na'bi? Wewawo, mba-
10 gamba, era asingira dala na'bi. O-
yo ye yawandikirwa nti
[g] Laba, ntuma omubaka wānge
mu masogo,
Alikukulembera alirongōsa e'ku-
bolyo.
11 Dala mbagamba nti Tevānga mwa-
bo abazālibwa abakazi omuntu asi-
nga Yokana Omubatiza: naye omu-
to mu bwakabaka obwomu'gulu asi-
12 nga ye. [i] Okuva ku biro bya Yoka-
na Omubatiza okutūsa lero obwaka-
baka obwomu'gulu buwaguzibwa,
nabawaguza babunyaga lwa mānyi.
13 Kubanga bana'bi bona namatēka
14 bālagula okutūsa ku Yokana. Era
oba mwagala oku'kiriza, oyo ye
15 [k] Eriya agenda oku'ja. Alina ama-
16 tu agokuwulira, awulire. Naye nā-
fananya na ki emirembe gino? Gi-
fanana nabāna abato abatūla mu
17 butāle abaita ba'nābwe, nga baga-
mba nti Twabafūwira emirere, 'sō
na'mwe temwazina; twabakubira
18 ebiwōbe, 'sō temwakāba. Kubanga
Yokana ya'ja nga talya 'sōnga ta-
nywa, nebogera nti Aliko omuzimu.
19 Omwāna womuntu ya'ja ngalya nga-
nywa, nebogera nti Laba, omuluvu
oyo, era omutamīvu, mukwāno gwa-
bawōza era ogwabalina ebibi! Era
amagezigawebwa obutūkirivu olwe-
bikolwa byago.
20 [l] Nāsokera awo okubūlirira ebibu-
ga mweyakolera ebyamānyibye ebi-
21 ngi, kubanga tebyenenya. Zirikusānga
'gwe Kolazini! zirikusānga
'gwe Besusaida! kubanga ebyamā-
nyi ebyakolerwa mu'mwe, singa bya-
kolerwa mu Tulo ne Sidoni, singa
byenenya 'da, singa bāli mu bibu-
22 kutu ne mu 'vu. Naye mbagamba
nti Ku lunaku olwomusāngo Tulo
ne Sidoni baliba nokubonyabonye-
zebwa okuligumīkirizika okusinga
23 'mwe. Nāwe, Kaperunaumu, oli-
gulumizibwa okutūka ku 'gulu? oli-
'ka emagōmbe: kubanga ebyamā-
nyi ebyakolerwa mu'gwe singa bya-
kolerwa mu Sodomu, singa wekiri
24 ne kakano. Naye mbagamba nti
Ku lunaku olwomusāngo ensi Yeso-
domu eriba nokubonyabonyezebwa
okuligumīkirizika okusinga 'gwe.
25 [m] Mu biro ebyo Isa ya'damu nā-
gamba nti Nkwebaza, Kitānge, Mu-
kama we'gulu nensi, kubanga wa-
kisa ebigambo bino abamagezi na-
bakabakaba nobibi'kulira abāna a-
26 bato: wewawo, Kitānge, kubanga
bwekityo bwekyasīmibwa mu maso-
27 go. [n] Ebintu byona byankwasibwa
Kitānge: 'sō tewali muntu amanyi
Omwāna wabula Kitāwe; 'sō tewali
[o] muntu amanyi Kitāwe wabula O-
mwāna, na buli muntu Omwāna
28 gwayagala okumubi'kulira. Mu'je
gyendi, 'mwe 'mwena abakōye era
abazitowere'dwa, nānge nābawu-
29 'muza. Mwetike ekikoligo kyānge,
[p] muigire ku'nze; kubanga ndi mu-
tēfu era [r] omuwōmbefu mu mutima: na'mwe [s] mulīraba ekiwu'mulo
30 ekyomumyoyo gya'mwe. [t] Kubanga
ekikoligo kyānge si kizibu, nomugu-
gu gwānge mwāngu.

12 Awo mu biro ebyo [a] Isa nāita
mu nimiro yeng'āno ku sabiti;
abaigirizwabe nebalūmwa enjala,
nebasoka okunoga ebirīmba bye-
2 ng'āno, nebalya. Naye Abafalisayo,
bwebālaba, nebamugamba nti Laba,
abaigirizwabo bakola ekyomuzizo o-

[k] Mala. 4. 5. Mat. 17. 12. Luk. 1. 17.
[l] Luk. 10. 13 neb.
[m] Zab. 8. 2. 1 Kol. 1. 19, 27; 2. 8.
[n] Mat. 28. 18. Yok. 3. 35; 17. 2.
[o] Yok. 1. 18.
[p] Baf. 2. 5. 1 Pet. 2. 21. 1 Yok. 2. 6.
[r] Baf. 2. 7, 8.
[s] Yer. 6. 16.
[t] 1 Yok. 5. 3.
[a] Ma. 23. 25. Ma'k. 2. 23. Luk. 6. 1.

[k] Mi. 7. 6.
[l] Zab. 41. 9; 55. 13. Yok. 13. 18.
[m] Luk. 14. 26.
[n] Mat. 16. 24. Ma'k. 8. 34. Luk. 9. 23; 14. 27.
[o] Mat. 16. 25. Luk. 17. 33. Yok. 12. 25.
[p] Mat. 18. 5.
[r] 1 Basek. 17. 10; 18. 4. 2 Basek. 4. 8.
[s] Mat. 25. 40. Ma'k. 9. 41. Beb. 6. 10.
[a] Luk. 7. 18, 19 neb.
[b] Mat. 14. 3.
[c] Lub. 49. 10. Kubal. 24. 17.
[d] Is. 35. 4–6; 42. 7.
[e] Is. 61. 1. Yak. 2. 5.
[f] 1 Kol. 1. 23. 1 Pet. 2. 8.
[g] Mala. 3. 1. Ma'k. 1. 2. Luk. 1. 76; 7. 27.
[i] Luk. 16. 16.

3 kukolera ku sabiti. Naye nābaga-
mba nti Temusomānga[b] Daudi bwe-
yakola, bweyalūmwa enjala, ne be-
4 yalinabo; bweyaingira mu nyumba
ya Katonda, nālya [c]emigāti egyoku-
laga egyali egyomuzizo obutagirya
ye, newakuba'de beyalinabo, [d] wa-
5 bula bakabona bo'ka? Nantiki te-
musomānga mu [e] matēka bakabona
mu yekalu ku sabiti bwebasobya sa-
6 biti, 'sō teba'za musāngo? Naye
mbagamba nti [f] ali wano asinga ye-
7 kalu obukulu. Naye singa muma-
nyi amakulu ga kino nti [g] Njagala
ekisa, 'sō si sadaka, temwandine-
8 nye'za abatazi'za musāngo. Kuba-
nga Omwāna womuntu ye mukama
wa sabiti.
9 Nāvayo, na'ja mu kung'aniro lyā-
10 bwe: era, laba, mwalimu omuntu
eyalina omukono ogukaze. Neba-
mubūza, nga bagamba nti Kirūngi
okuwonyeza (omuntu) ku sabiti?
11 era bamuwawābire. Nābagamba
nti Ani mu'mwe, bwaliba nendigaye
emu, [i] nemala egwa mu bunya ku
sabiti, ataligikwata okugi'gyamu?
12 Omuntu tasinga nyo ndiga? Kale
kirūngi okukola obulūngi ku sabiti.
13 Nālyoka agamba omuntu oyo nti
Golola omukonogwo. Nāgugolola;
neguwona, neguba ngogwokubiri.
14 [k] Naye Abafalisayo nebafuluma, ne-
bamwekobāna bwebanāmuzikiriza.
15 Isa bweyategēra nāvayo: abantu
16 bangi nebagenda naye; nāwonya
bona, nābakomako baleme okumwā-
17 tīkiriza: kitūkirire ekyayogererwa
mu Isaya na'bi nti
18 [l] Laba mulenzi wānge gwenalō-
ndamu;
Gwenjagala, [m] ansanyusa ememe
yānge:
Ndimutekako Omwoyo gwānge,
Alibūlira amawānga omusāngo.
19 Taliyōmba, 'sō talirekāna;
'Sō tewaliba muntu aliwulira e-
'dobozirye mu ngūdo.
20 Olumuli olwātifu talirumenya,
'Sō nenfūzi ezinyōka talizizikiza,
Okutūsa lwalisindika omusāngo
okuwāngula.
21 Nerinyalye amawānga galirisūbi-
ra.
22 [n] Awo nebamuletera omuntu ali-
ko omuzimu, ngazibye amaso no-
mumwa: nāmuwonya, oyo eyali a-
zibye omumwa nāyogera nālaba.
23 Ebibīna nebisamālirira byona, ne-
byogera nti Ono ye mwāna wa Da-
24 udi? Naye Abafalisayo bwebāwu-
lira, nebogera nti Oyo tagoba mizi-
mu, wabula kubwa Beeruzebuli o-
25 mukulu wemizimu. [o] Bweyamanya
okulowōza kwābwe nābagamba nti
Buli bwakabaka bwebwāwukana
bwo'ka na bwo'ka buzika; na buli
kibuga oba nyumba bweyāwukana
26 yo'ka na yo'ka terirwāwo: ne Setani
bwagoba Setani ayāwukana ye'ka na
ye'ka; nobwakabakabwe bulirwāwo
27 butya? Obanga 'nze ngoba emizimu
kubwa Beeruzebuli, abāna ba'mwe
bagigoba kubwāni? kale abo be bali-
28 basalira omusāngo. Naye obanga
'nze ngoba emizimu Kubwomwoyo
gwa Katonda, kale obwakabaka bwa
29 Katonda buba'ji'de. Oba omuntu aīn-
za atya okuingira munju (yomu-
ntu) owamānyi, nānyaga ebintubye,
wabula ngasose kusiba owamānyi?
30 nālyoka anyaga enjuye. Omuntu
atabēra nānge mulabe wānge; era
omuntu atakung'anyiza wamu nā-
31 nge asāsānya. Kyenva mbagamba
nti [p] Abantu balisonyībwa buli kibi
nekyokuvōla, naye [r] okuvōla Omwo-
32 yo tekulisonyika. Buli muntu [s] ali-
vōla Omwāna womuntu [t] alisonyī-
bwa; naye buli muntu alivōla O-
mwoyo Omutukuvu talisonyībwa,
newakuba'de mu mirembe egya ka-
kano, newakuba'de mu mirembe e-
33 gigenda oku'ja. Oba mufūle omuti
omulūngi, nebibala byagwo birūngi;
oba mufūle omuti omubi, nebibala
byagwo bibi: kubanga omuti gute-
34 gērerwa ku bibala byagwo. 'Mwe
abāna bemisota, muinza mutya o-
kwogera ebigambo ebirūngi nga
muli babi? kubanga kwebyo ebi-
'jula mu mutima, akamwa byekoge-
35 ra. Omuntu omulūngi ebirūngi
abi'gya mu terekerolye edūngi: no-
muntu omubi ebibi abi'gya mu tere-
36 kerolye ebi. Era mbagamba nti
Buli kigambo ekitalimu abantu kye-
bogera, balikiwoleza ku lunaku o-
37 lwomusāngo. Kubanga ebigambo-
byo bye birikuwesa obutūkirivu, ne-
bigambobyo bye birikusinza omusā-
ngo.
38 [u] Awo abawandisi abalala Naba-
falisayo nebamu'damu nebagamba
nti Omuigiriza, twagala otulage a-
39 kabonero tukalabe. Naye na'damu
nābagamba nti Abemirembe emibi
era egyobwenzi banonya akabone-
ro: 'sō tebaliwebwa kabonero wa-
bula akabonero ka na'bi Yona:
40 [w] kuba nga Yona bweyamala enaku
esatu, emisana nekiro, mu lubuto
lwa lukwata; bwatyo Nomwāna wo-
muntu bwalimala enaku esatu, emi-
sana nekiro, mu mutima gwe'taka.
41 Abantu Abenineve baliimirira mu
musāngo wamu nabantu abemire-
mbe gino, era [y] balibasinza omusā-
ngo: [z] kubanga Yona bweyababūlira
nebenenya; era, laba, asinga Yona
42 ali wano. [a] Kabaka omukazi owomu-
bukika obwadyo aliimirira mu mu-
sāngo wamu nabantu abemirembe
gino, era alibasinza omusāngo; ku-
banga yava ku nkomerero yensi oku-
wulira amagezi ga Sulēmani; era, la-

[b] 1 Sam. 21. 6.
[c] Kuv. 25. 30. Lev. 24. 5.
[d] Kuv. 29. 32, 33. Lev. 8. 31; 24. 9.
[e] Kubal. 28, 9. Yok. 7. 22.
[f] 2 Byom. 6. 18.
[g] Kos. 6. 6. Mi. 6. 6–8.
[i] Kuv. 23. 4, 5. Ma. 22. 4.
[k] Ma'k. 3. 6. Luk. 6. 11.
[l] Is. 42. 1.
[m] Mat. 3. 17; 17. 5.
[n] Luk. 11. 14.
[o] Yok. 2. 25. Kub. 2. 23.
[p] Beb. 6 4 neb; 10. 26, 29. 1 Yok. 5. 16.
[r] Bik. 7. 51.
[s] Mat. 11. 19.
[t] 1 Tim. 1. 13.
[u] Luk. 11. 16, 29. 1 Kol. 1. 21.
[w] Yon. 1. 17.
[y] Ez. 16. 51, 52. Bal. 2. 27.
[z] Yon. 3. 5.
[a] 1 Basek. 10. 1. 2 Byom. 9. 1.

43 ba, asinga Sulemani ali wano. Naye
omuzimu omubi bweguva mu mu-
b Yob. 1. 7. 1 Pet. 5. 8. ntu, [b] gutambula mu nsenyi enkalu,
nga gunonya awokuwu'mulira, na-
44 ye wegubulwa. Kale gugamba nti
Na'dayo mu nyumba yānge mwe-
nava; bwegutūkamu, bwegugiraba
nga njerēre, enyiri'de, ngerongōse-
45 bwa. Awo negugenda, guleterako
emizimu emirala musānvu egigusi-
nga obubi, nagyo bwegiingira gibē-
c Beb. 6. 4; 10. 26. 2 Pet. 2. 20–22. ra omwo: [c] nebyoluvanyuma ebyo-
muntu oyo birisinga obubi ebyolu-
beryeberye. Bwekiriba bwekityo
eri abemirembe gino emibi.
46 Bweyali ngakyayogera nebibīna,
d Ma'k. 3. 31. Luk. 8. 19–21. [d] laba, nyina ne [e] bagandabe bāli
baimiri'de bwēru, nga bagala kwo-
47 gera naye. Omuntu nāmugamba
e Mat. 13. 55. Ma'k. 6. 3. Yok. 7. 3, 5. Bik. 1. 14. 1 Kol. 9. 5. Bag. 1. 19. nti Laba, nyoko ne bagandabo baī-
miri'de bwēru, bagala kwogera nā-
48 we. Naye na'damu nāgamba oyo
amubūli'de nti Ani mānge? bāni
49 baganda bānge? Nāgolola omuko-
no eri abaigirizwabe, nāgamba nti
Laba, mānge ne baganda bānge!
50 Kubanga [f] buli akola Kitānge ali
f Yok. 15. 14. Bag. 5. 6. Beb. 2. 11. mu 'gulu byayagala, ye muganda
wānge, ye mwanyinaze, ye mānge.

13 Ku lunaku olwo Isa nāfuluma
2 munju, [a] nātūla ku nyanja. Ebi-
a Ma'k. 4. 1. Luk. 8. 4. bīna bingi nebimukung'anirako, no-
kusabala nāsabala mu lyāto, nātū-
la; ekibīna kyona nekiīmirira ku
3 'tale. Nāyogera nabo bingi mu nge-
b Luk. 8. 5. ro, ngagamba nti [b] Laba, omusizi
4 yafuluma okusiga; bweyali ngasi-
ga, (ensigo) endala nezigwa ku ma-
'bali ge'kubo, enyonyi nezi'ja nezi-
5 zirya: endala nezigwa awali enjāzi,
awatali 'taka lingi; amangwāgo ne-
zimera, kubanga tezālina 'taka gwā-
6 nvu: enjuba bweyavayo, neziwotō-
kerera; kubanga tezalina mizi, ne-
7 zikala. Endala nezigwa ku ma-
'gwa; ama'gwa negamera, negazi-
8 zisa: endala nezigwa ku 'taka edū-
ngi, nezibala e'mere, endala kiku-
mi, endala nkāga, endala makumi
9 asatu. Alina amatu, awulire.
10 Abaigirizwa neba'ja nebamuga-
mba nti Kiki ekikwogeza nabo mu
11 ngero? Na'damu nābagamba nti
c Mat. 11. 25. Ma'k. 4. 11. 1 Kol. 2. 10. 'Mwe [c] muwere'dwa okumanya ebi-
gambo ebyekyāma ebyobwakabaka
obwomu'gulu, naye bo tebawere-
12 'dwa. Kubanga buli alina, aliwe-
bwa, era alisu'kiriawo: naye buli
atalina, ali'gyibwako nekyalinakyo.
13 Kyenva njogera nabo mu ngero; ku-
d Is. 6. 9. Ez. 12. 2. Yok. 12. 40. Bik. 28. 26, 27. Bal. 11. 8. 2 Kol. 3. 14, 15. banga bwebalaba tebalaba, bweba-
wulira, tebawulira, 'sō tebategēra.
14 Naye Isaya byeyalagula bibatūkiri-
ri'de, ebyayogera nti
[d] Muliwulira buwulizi, naye te-
mulitegēra;
Muliraba bulabi, naye temulyete-
gereza:
15 Kuba omutima gwabantu bano
gusavuwa'de,
Namatu gābwe gawulira bubi,
Namaso gābwe bagazibye;
Baleme okulaba namaso, noku-
wulira namatu,
Nokutegēra nomutima,
Nokukyūka,
Nembawonya.
16 [e] Naye amaso ga'mwe galina omu-
e Yok. 20. 29. kisa, kubanga galaba; namatu ga-
17 'mwe, kubanga gawulira. Kubanga
mazima mbagamba nti [f] Bana'bi
f Beb. 11. 13. 1 Pet. 1. 10, 11. bāngi nabantu abatūkirivu abegō-
mbānga okulaba byemutunulira, 'sō
tebābiraba; nokuwulira byemuwu-
18 lira 'sō tebābiwulira. Kale 'mwe
19 muwulire olugero lwomusizi. Bu-
li awulira ekigambo ekyobwaka-
baka, nga takitege'de, omubi oyo
a'ja, nākwākula ekisigi'dwa mu
mutimagwe. Oyo ye yasigibwa ku
20 ma'bali ge'kubo. Noyo eyasigibwa
awali enjāzi, yoyo awulira ekiga-
mbo, amangwāgo [g] nāki'kiriza ne-
g Is. 58. 2. Ez. 33. 31, 32. 21 sanyu; naye talina mizi mundaye,
naye alwāwo katono; bwewabawo
enaku nokui'ganyizibwa olwekiga-
22 mbo, amangwāgo yesitala. [h] Noyo
h Mat. 19. 23. 1 Tim. 6. 9. eyasigibwa mu ma'gwa, yoyo awuli-
ra ekigambo; nokweralikirira Kwe-
nsi, nobulimba bwobuga'ga, bizi-
23 sa ekigambo, naye tabala. Noyo
eyasigibwa ku 'taka edūngi, yoyo
awulira ekigambo, nākitegēra; aba-
la dala ebibala, omulala aleta kiku-
mi, omulala nkāga, omulala maku-
mi asatu.
24 Awo nābaletera olugero olulala
nāyogera nti Obwakabaka obwomu-
'gulu bufananyizibwa nomuntu eya-
siga ensigo enūngi mu nimiroye:
25 naye abantu bwebāli bebase omula-
bewe na'ja nāsigamu eng'āno eyo-
26 munsiko mu ng'āno, nāgenda. Na-
ye bweyameruka, bweyayanya, ne-
27 rabika neng'āno eyomunsiko. Aba-
'dube neba'ja nebagamba omwāmi
nti Sebo, tewasiga nsigo nūngi mu
nimiroyo? kale yali etya okubamu
28 eng'āno eyomunsiko? Nābagamba
nti Omulabe ye yakola atyo. Aba-
'du nebamugamba nti Kale oyagala
29 tugende tugikōlemu? Naye nāga-
mba nti Ne'da; mpo'zi bwemunā-
ba mukōlamu eng'āno eyomunsiko,
30 muna'gyiramu neng'āno. Muleke
bikule byōmbi bitūse amakūngula:
mu biro ebyamakūngula ndigamba
abakūnguzi nti Musoke mukung'a-
nye eng'āno eyomunsiko, mugisibe
emigānda eyōkebwe: naye eng'āno
mugikung'anyize mu 'gwanika lyā-
nge.
31 Nābaletera olugero olulala, nga-
k Ma'k. 4. 30 neb. Luk. 13. 18, 19. gamba nti [k] Obwakabaka obwomu-

'gulu bufanana nakaweke ka kaladali, omuntu keya'dira, nākasiga
32 mu nimiroye: nako nga ke katono okusinga ensigo zona; naye bwekakula, nekaba kanene okusinga omu'do gwona, nekaba omuti, nenyonyi ezomu'bānga nga zi'ja, nga zibēra ku matabi gagwo.
33 Nābagamba [l] olugero olulala nti Obwakabaka obwomu'gulu bufanana nekizimbulukusa, omukazi kyeya'dira, nākikisa mu bu'bo busatu obwobu'ta, nokuzimbulukuka nebuzimbulukuka bwona.
34 [m] Ebigambo ebyo byona Isa yabigamba ebibīna mu ngero; naye awatali lugero teyabagamba kigambo: kitūkirire ekyayogererwa mu
35 na'bi, ngagamba nti [n] Ndyasamya akamwa kānge mu ngero; [o] Ndireta ebigambo ebyakwekebwa okuva ku kutōndebwa Kwensi.
36 Awo nāsībula ebibīna, nāingira munju: abaigirizwabe neba'ja wali, nebagamba nti Tutegēze olugero olweng'āno eyomunsiko eyali mu ni-
37 miro. Na'damu nāgamba nti Asiga ensigo enūngi ye Mwāna womuntu;
38 [p] enimiro ye Nsi; ensigo enūngi, abo be bāna bobwakabaka; neng'āno
39 eyomunsiko be [r] bāna bomubi; omulabe eyagisiga ye Setani: [s] amakūngula ye nkomerero yensi; na-
40 bakūnguzi be bamalaika. Kale ngeng'āno eyomunsiko bwekung'anyizibwa bweyōkebwa mu muliro; bwekityo bwekiriba ku nkomerero ye-
41 nsi. Omwāna womuntu alituma bamalaikabe, nabo bali'gyamu mu bwakabakabwe ebintu byona ebisi-
42 taza, nabo abakola obubi, [t] balibasūla mu kikōmi ekyomuliro: mwe muliba okukāba amaziga nokuluma
43 obujigi. [u] Kale abantu abatūkirivu balimasamasa ngenjuba mu bwakabaka bwa Kitābwe. Alina amatu, awulire.
44 Obwakabaka obwomu'gulu bufanana nekyobuga'ga ekyakisibwa mu lusuku; omuntu nākiraba, nākikweka; nolwesānyulye nāgenda [v] nātūnda byalinabyo byona, [y] nāgula olusuku olwo.
45 Nate, obwakabaka obwomu'gulu bufanana nomuntu omutūnzi ano-
46 nya erulu enūngi: bweyalaba [z] erulu emu eyomuwendo omungi, nāgenda nātūnda byalinabyo byona, nāgigula.
47 Nate, obwakabaka obwomu'gulu bufanana nekiragala, kyebasūla mu nyanja, [a] nekikung'anya (ebya) buli ngeri: bwekya'jula, nebakiwalu-
48 lira ku 'tale; nebatūla, nebakung'anyiza ebirūngi mu nkānga, ebibi
49 nebabisūla. Bwekityo bwekiriba ku nkomerero yensi: bamalaika bali'ja, [b] balyāwulamu abantu ababi
50 mu batūkirivu, balibasūla mu kikōmi ekyomuliro: mwe muliba okukāba amaziga nokuluma obujigi.
51 Mubitege'de ebigambo bino byona? Nebamugamba nti Wewawo.
52 Nābagamba nti Buli muwandisi eyaigirizibwa ebyobwakabaka obwomu'gulu, kyava afanana nomuntu alina enyumbaye, a'gya mu terekerolye [c] ebintu ebigya nebika'de.
53 Awo olwātūka Isa bweyamala e-
54 ngerozino, nāvayo. Bweyatūka munsi yewābwe nābaigiriza mu kung'aniro lyābwe, nokuwunikirira nebawunikirira, nebagamba nti Ono ya'gya wa amagezi gano, nebyamānyi
55 bino? [d] Ono slyemwāna womuba'zi? nyina si gwebaita Malyamu? ne [e] bagandabe Yakobo, ne Yusufu, ne Simoni, ne Yuda? Ne banyina bo-
56 na tebali wa'fe? Kale ono ya'gya wa ebigambo bino byona? Neba-
57 munyigira. Naye Isa nābagamba nti Na'bi tabulwa kitibwa, wabula munsi yewābwe, ne mu nyumba ye-
58 wābwe. 'Sō teyakolayo bya magero bingi olwobuta'kiriza bwābwe.

14 Mu biro biri [a] Kerode owesaza nāwulira etutumo lya Isa,
2 nāgamba aba'dube nti Oyo ye Yokana Omubatiza; azūki'de mu bafu; era ebyamānyi bino kyebiva biko-
3 lera muye. [b] Kubanga Kerode yali aku'te Yokana, nāmusiba, nāmuteka mu komera olwa Kerodiya, mukazi
4 wa Firipo mugandawe. Kubanga Yokana yamugamba nti [c] Kya mu-
5 zizo 'gwe okubēra naye. Bweyali ayagala okumu'ta, nātya abantu, kubanga bāmulowōza nga ye na'bi.
6 Bwerwatūka olunaku (olwoku'jukira) amazālibwa ga Kerode, omuwala wa Kerodiya nāzina mu maso
7 gābwe, nāsanyusa Kerode. Awo nālāira nāsūbiza okumuwa kyona
8 kyona kyanāsaba. Naye, bweyawererwa nyina, nāgamba nti Mpera wano mu lutiba omutwe gwa Yo-
9 kana Omubatiza. Kabaka nālūmwa; naye olwebirārobye, nolwabo abali batu'de nga balya naye, nāla-
10 gira okugumuwa; nātuma, nātemako Yokana omutwe mu komera.
11 Nebaleta omutwegwe mu lutiba, nebaguwa omuwala: nāgutwālira
12 nyina. Abaigirizwabe neba'ja, nebasitula omulāmbo, nebamuzika; nebagenda nebabūlira Isa.
13 [d] Awo, Isa bweyawulira, nāvirayo mu lyāto, (nāgenda) awali e'dūngu kyāma: ebibīna bwebyawulira, nebiva mu bibuga nebimugoberera
14 (nga biita) ku lukalu. Nāvawo, nālaba ekibīna kinene, nābasāsira, nā-
15 wonya abalwa'de bābwe. [e] Bwe-

[l] Luk. 13. 20.
[m] Ma'k. 4. 33, 34.
[n] Zab. 78. 2.
[o] Bal. 16. 25, 26. Bef. 3. 9. Bak. 1. 26.
[p] Mat. 24. 14; 28. 19. Ma'k. 16. 15, 20. Luk. 24. 47.
[r] Lub. 3. 15. Yok. 8. 44. 1 Yok. 3. 8.
[s] Kub. 14. 15.
[t] Kub. 19. 20; 20. 10.
[u] Dan. 12. 3. 1 Kol. 15. 42, 43, 58.
[v] Baf. 3. 7, 8.
[y] Is. 55. 1. Kub. 3. 18.
[z] Nge. 2. 4; 3. 14, 15; 8. 10, 19.
[a] Mat. 22. 10.
[b] Mat. 25. 32.
[c] Lu. 7. 13.
[d] Is. 49. 7.
[e] Mat. 12. 46.
[a] Ma'k. 6. 14. Luk. 9. 7.
[b] Ma'k. 6. 17. Luk. 3. 19, 20.
[c] Lev. 18. 16; 20. 21.
[d] Mat. 10. 23.
[e] Ma'k. 6. 35. Luk. 9. 12. Yok. 6. 5.

bwawungēra, abaigirizwa neba'ja
wali, nebagamba nti Wano 'dūngu,
obu'de buise nyo; sibula abantu
bagende mu mbuga, begulire e-
16 'mere. Naye Isa nābagamba nti
Tewali kiba'zayo; 'mwe mubawe
17 ebyokulya. Nebamugamba nti Te-
tulina (kintu) wano wabula emigāti
18 etāno, nebyenyanja bibiri. Nāga-
19 mba nti Mubindetere wano. Nā-
lagira ebibīna okutūla ku subi; nā-
twāla emigāti etāno nebyenyanja
bibiri, nātunula wa'gulu mu 'gulu,
neyebaza, nāmenyamu emigāti nā-
giwa abaigirizwa, abaigirizwa (ne-
20 bagabira) ebibīna. Nebalya bona,
neba'kuta: nebakung'anya obuku-
nkumuka obwasigalawo, ebi'bo ku-
21 mi na bibiri ebya'jula. Nabo abā-
lya bāli abasaja ngenkumi tāno, a-
bakazi nabāna obutaba'sāko.
22 Amangwāgo nāwaliriza abaigiri-
zwa okusabala, bamukulembere (o-
kugenda) emitala weri, amale oku-
23 sibula ebibīna. Bweyamala okusī-
bula ebibīna, nālinya ku lusozi ye'ka
okusaba: obu'de bwebwawungēra,
24 yaliyo bwomu. Naye eryāto lyali
limaze okutūka mu buziba, nga lye-
sūnda namayengo, kubanga omu-
25 yaga gwabafuluma mu maso. Awo
ekiro mu kisisimuka ekyokuna na'ja
26 gyebāli, ngatambula ku nyanja. A-
baigirizwa bwebāmulaba ngatambu-
la ku nyanja, neberalikirira, neba-
gamba nti Muzimu guno; nebekā-
27 nga batya. Amangwāgo Isa nāyo-
gera nabo, nāgamba nti Mu'demu
omwoyo: 'nze 'nzuno; temutya.
28 Petero nāmu'damu nāgamba nti
Mukama (wānge), obanga 'gwe wu-
yo, ndagira nji'je gyoli ku ma'zi.
29 Nāgamba nti 'Jāngu. Petero nāva
mu lyāto, nātambulira ku ma'zi,
30 okugenda eri Isa. Naye, bweya-
laba omuyaga, nātya: nātanula o-
kusānawo, nākāba, nāgamba nti
31 Mukama (wānge), ndokola. Aman-
gwāgo Isa nāgolola omukono, nā-
mukwata, nāmugamba nti 'Gwe
alina oku'kiriza okutono, kiki eki-
32 kubūsi'zabūsi'za? Bwebalinya mu
33 lyāto, omuyaga negu'gwāwo. Nabo
abāli mu lyāto nebamusinza, nga
bagamba nti [f]Mazima oli Mwāna
wa Katonda.
34 [g]Bwebāmala okuwunguka, ne-
batūka ku lukalu Olwegenesaleti.
35 Abantu bāyo bwebāmumanya, ne-
batuma munsi eyo yona erirānyewo,
36 nebamuletera bona abalwa'de; ne-
bamwegairira bakomeko bukomi ku
lukugiro lwekyambalokye; bona a-
bākomako nebawonyezebwa dala.

15 Awo [a]neba'ja eri Isa Abafali-
sayo nabawandisi abāva mu Ye-
2 rusalemi, nga bagamba nti Abaigi-
rizwabo kiki ekibōnōnyesa (obulō-
mbolōmbo) bwetwawebwa abaka-
'de? kubanga tebanāba mu ngalo
3 nga balya e'mere. Na'damu nā-
bagamba nti Na'mwe kiki ekibōnō-
nyesa etēka lya Katonda (olwobu-
4 lōmbolōmbo) bwemwawebwa? Ku-
banga Katonda yagamba nti [b]O'sā-
ngamu ekitībwa kitāwo ne nyoko:
nate nti [c]Avumānga kitāwe oba
5 nyina, bamu'tānga bu'si. Naye
'mwe mugamba nti Buli aligamba
kitāwe oba nyina nti Kyōna kye-
nandikuwa'de okukugasa, nkiwa'de
6 (Katonda), alireka oku'sāmu ekitī-
bwa kitāwe. Mwadibya ekigambo
kya Katonda (olwobulōmbolōmbo)
7 bwa'mwe bwemwawebwa. 'Mwe
banānfusi, Isaya yalagula bulūngi
ku'mwe, ngagamba nti
8 [d]Abantu bano banzi'sāmu ekitī-
bwa kya ku mimwa;
Naye omutima gwābwe gundi
wala.
9 Naye bansinziza bwerēre,
Nga baigiriza amatēka gabantu
nga bye byokukwata.
10 Nāita ekibīna, nābagamba nti Mu-
wulire, mutegēre: ekiingira mu ka-
11 mwa [e]sikye kyōnōna omuntu; naye
ekiva mu kamwa, ekyo kye kyōnōna
12 omuntu. Awo abaigirizwa neba'ja,
nebamugamba nti Omanyi Abafali-
sayo nga bānyīga, bwebāwulira e-
13 kigambo ekyo? Naye na'damu
nāgamba nti [f]Buli kisimbe Kitā-
nge owomu'gulu kyatasimba, ki-
14 risimbulibwa. Mubaleke: be ba-
sāle abatalaba. Naye omuzibe wa-
maso bwakulembera muzibe mu'ne,
15 bōmbi baligwa mu bunya. Petero
na'damu nāmugamba nti Tutegēze
16 olugero. Naye nāgamba nti Era
na'mwe temunaba kuba na magezi?
17 Temutegēra nti buli ekiingira mu
kamwa kigenda mu lubuto, neki-
18 sūlibwa mu kiigo? [g]Naye ebifu-
luma mu kamwa biva mu mutima;
19 nebyo bye byōnōna omuntu. [i]Ku-
banga mu mutima mwe muva ebi-
rowōzo ebibi, obu'si, obwenzi, obu-
kaba, obu'bi, okuwāiriza, okuvuma:
20 ebyo bye byōnōna omuntu: naye
okulya nga tanābye mu ngalo te-
kwōnōna muntu.
21 [k]Isa nāvayo, nāgenda ku njui
22 Zetulo Nesidoni. Kale, laba, omu-
kazi Omukanani nāva ku mbibi
eyo, nāyogerera wa'gulu ngagamba
nti Onsāsire, Mukama (wānge), o-
mwāna wa Daudi; muwala wānge
23 alwa'de nyo omuzimu. Naye nā-
tamu'damu kigambo. Abaigirizwa-
be neba'ja nebamwegairira, nga ba-
gamba nti Musībule; kubanga atu-
24 lekānira emabega. Naye na'damu
nāgamba nti [l]Satumibwa wabula
eri endiga ezabula ezomunyumba

[f] Zab. 2. 7. Mat. 16. 16; 26. 63. Ma'k. 1. 1. Luk. 4. 41. Yok. 1. 49; 6. 69; 11. 27. Bik. 8. 37. Bal. 1. 4.
[g] Ma'k. 6. 53.
[a] Ma'k. 7. 1.
[b] Kuv. 20. 12.
[c] Kuv. 21. 17.
[d] Is. 29. 13. Ez. 33. 31.
[e] Bik. 10. 15. Bal. 14. 14, 17, 20. 1 Tim. 4. 4. Tit. 1. 15.
[f] Yok. 15. 2. 1 Kol. 3. 12 neb.
[g] Yak. 3. 6.
[i] Lub. 6. 5; 8. 21. Nge. 6. 14. Yer. 17. 9.
[k] Ma'k. 7. 24.
[l] Mat. 10. 5, 6. Bik. 3. 25, 26; 13. 46. Bal. 15. 8.

25 ya Isiraeri. Naye na'ja nāmusinza,
ngagamba nti Mukama (wānge),
26 mbēra. Na'damu nāgamba nti Si
kirūngi oku'dira e'mere yabāna no-
27 kugisūlira obubwa. Naye nāgamba
nti Wewawo, Mukama (wānge):
kubanga nobubwa bulya obukunku-
muka obugwa ku meza ya bakama
28 babwo. Isa nālyoka a'damu nā-
mugamba nti 'Gwe omukazi, oku-
'kirizakwo kunene: kibēre gyoli nga
bwoyagala. Muwalawe nāwona o-
kuva mu kisēra ekyo.
29 [m] Isa nāvayo, na'ja ku 'tale lye-
nyanja Yegaliraya; nālinya ku lu-
30 sozi, nātūla okwo. [n] Ebibina bingi
nebi'ja gyali, nga birina abawenye-
ra, nabazibe bamaso, ne bakasiru,
nabalema, nabalala bangi, nebaba-
'sā awali ebigerebye; nābawonya:
31 ekibīna nokwewunya nebewunya,
bwebālaba bakasiru nga bogera, a-
balema nga balamu, abawenyera
nga batambula, nabazibe bamaso
nga balaba: nebagulumiza Katonda
wa Isiraeri.
32 [o] Isa nāita abaigirizwabe, nāga-
mba nti Nsāsira abantu, kubanga
lero bākamala nānge enaku satu
nga tebalina kya kulya: nokubasī-
bula nga balina enjala sagala, wo'zi
33 banaziri'kira mu 'kubo. [p] Abaigi-
rizwa nebamugamba nti Tuna'gya
wa emigāti emingi bwegiti mu 'dū-
ngu, oku'kusa ekibīna ekinene e-
34 kyenkana wano? Isa nābagamba
nti Mulina emigāti emeka? Nebaga-
mba nti Musānvu, nebyenyanja
35 ebitono si bingi. Nālagira ekibīna
36 okutūla wansi; nātōla emigāti mu-
sānvu nebyenyanja; neyebaza nā-
menyamu nāwa abaigirizwa, abai-
37 girizwa (nebagabira) ebibīna. Ne-
balya bona, neba'kuta: nebakung'a-
nya obukunkumuka obwasigalawo,
38 ebisero musānvu ebya'jula. Nabo
abālya bāli abasaja enkumi nya,
39 abakazi nabāna obutaba'sāko. Nā-
sibula ebibīna, nāsabala mu lyāto,
na'ja mu mbibi Yemagadani.

16 Abafalisayo Nabasadukayo neba'ja, nebamukema nebamusaba
okubalaga akabonero (akava) mu
2 'gulu. Naye na'damu nābagamba
nti Webuba akawungēzi, mugamba
nti (Bunāba) bulūngi: kubanga e-
3 'gulu limyūse. Nenkya nti (Wa-
nāba) muyaga lero: kubanga e'gulu
limyūse libindabinda. Mumanyi o-
kwāwula e'gulu bwerifanana; naye
temuīnza (kwāwula) bubonero bwa
4 biro? Abemirembe emibi era e-
gyobwenzi banonya akabonero; 'sō
tebaliwebwa kabonero, wabula a-
kabonero ka Yona. Nābaleka, nā-
genda.
5 [a] Abaigirizwa neba'ja emitala we-
ri, neberabira okutwāla emigāti.
6 Isa nābagamba nti [b] Mutunulire
mwekūme ekizimbulukusa Ekya-
7 bafalisayo Nabasadukayo. Neba-
wakana bo'ka na bo'ka, nga baga-
mba nti (Kubanga) tetulēse migāti.
8 Isa nāmanya nāgamba nti 'Mwe
abalina oku'kiriza okutono, kiki
ekibawakanya 'mwe'ka na 'mwe'ka
9 kubanga temulina migāti? [c] Te-
munaba kutegēra, 'sō temu'jukira
migāti etāno eri (abo) enkumi e-
tāno, nebi'bo bwebyali byemwaku-
10 ng'anya? [d] Era emigāti omusānvu
eri (abo) enkumi enya, nebisero
11 bwebyali byemwakung'anya? Ekibalobe'de ki okutegēra nti sibagambiri'de lwa migāti? Naye mwekūme ekizimbulukusa Ekyabafali-
12 sayo Nabasadukayo. Nebalyoka bategēra nti tagambye kwekūma kizimbulukusa kya migāti, wabula okuigiriza Kwabafalisayo Nabasadukayo.
13 Awo, Isa bweya'ja ku njui Zekaisaliya ekya Firipo, nābūza abaigirizwabe, ngagamba nti [e] Omwāna wo-
14 muntu abantu bamuita batya? Nebagamba nti [f] Abalala bamuita Yokana Omubatiza; abalala nti Eriya: abalala nti Yeremiya, obanga
15 omu ku bana'bi. Nābagamba nti
16 Naye 'mwe mumpita mutya? Simoni Petero na'damu nāgamba nti 'Gwe [g] Masiya, Omwāna wa Katonda
17 omulamu. Isa na'damu nāmugamba nti Olina omukisa, Simoni Ba-Yona: [i] kubanga omubiri nomusai tebyakubi'kulira ekyo, wabula Ki-
18 tānge ali mu 'gulu. Nānge nkugamba nti 'Gwe [k] Petero, nānge ndizīmba ekanisa yānge [l] ku lwāzi luno: 'sō nemiryāngo egyemagōmbe
19 tegirigīmza. [m] Ndikuwa ebisumuluzo byobwakabaka obwomu'gulu: kyona kyona kyolisiba kunsi kirisibibwa mu 'gulu: kyona kyona kyolisumulula kunsi kirisumululibwa
20 mu 'gulu. Awo nākūtira abaigirizwa baleme okubūlirako omuntu nti ye Masiya.
21 Isa nāsokera awo okubūlira abaigirizwabe nti kimugwānira okugenda Eyerusalemi, okubonyabonyezebwa enyo abaka'de ne bakabona abakulu nabawandisi, noku'tibwa, ne ku lunaku olwokusatu okuzūki-
22 zibwa. Petero nāmutwāla, nātanula okumunenya, ngagamba nti Ne-'da, Mukama (wānge): ekyo tekiri-
23 kubāko na katono. Nākyūka, nāgamba Petero nti 'Da enyuma wānge, Setani, [n] oli nkōnge gyendi: kubanga tolowōza bya Katonda,
24 wabula ebyabantu. [o] Awo Isa nāgamba abaigirizwabe nti Omuntu bwayagala oku'ja enyuma wānge, yegānyise ye'ka, yetike omusalaba-

[m] Ma'k. 7. 31.
[n] Is. 35. 5, 6.
[o] Ma'k. 8. 1.
[p] 2 Basek. 4. 43.
[a] Ma'k. 8. 14.
[b] Luk. 12. 1.
[c] Mat. 14. 17. Yok. 6. 9.
[d] Mat. 15. 34.
[e] Ma'k. 8. 27. Luk. 9. 18.
[f] Mat. 14. 2. Luk. 9. 7–9.
[g] Mat. 14. 33. Ma'k. 8. 29. Luk. 9. 20. Yok. 6. 69; 11. 27. Beb. 1. 2, 5. 1 Yok. 4. 15; 5. 5.
[i] 1 Kol. 2. 10. Bag. 1. 16
[k] Yok. 1. 42.
[l] Bef. 2. 20. Kub. 21. 14.
[m] Mat. 18. 18. Yok. 20. 23.
[n] Bal. 8. 7.
[o] Mat. 10. 38. Bik. 14. 22. 1 Bas. 3. 3. 2 Tim. 3. 12.

25 gwe, angoberere. Kubanga buli
ayagala okulokola obulamubwe ali-
bubuza: na buli alibuza obulamu-
26 bwe kulwānge alibulaba. Kubanga
omuntu kulimugasa kutya, okulya
Ensi yona, naye ngafiri'dwa obula-
mubwe? [p] oba omuntu aliwayo ki
27 okununula obulamubwe? Kubanga
Omwāna womuntu agenda ku'jira
mu kitībwa kya Kitāwe [r] ne bama-
laikabe; [s] nālyoka asasula buli mu-
28 ntu nga bweyakola. Dala mbaga-
mba nti [t] Waliwo ku bano abaīmiri-
'de wano, abatalirega ku kufa na
katono, okutūsa lwebaliraba Omwā-
na womuntu nga'ja mu bwakaba-
kabwe.

[p] Zab. 49. 7, 8.
[r] Dan. 7. 10. Mat. 25.31. Yud. 14.
[s] Yob. 34. 11. Zab. 62. 12. Nge. 24. 12. Yer. 17.10; 32. 19. Bal. 2. 6. 1 Kol. 3. 8. 2 Kol. 5. 10. 1 Pet. 1. 17. Kub. 2. 23; 22. 12.
[t] Ma'k. 9. 1. Luk. 9. 27.

17 [a] Enaku omukāga bwezaitawo
Isa nātwāla Petero ne Yakobo
ne Yokana mugandawe, nābalinyisa
2 ku lusozi oluwānvu bo'ka: nāfūsi-
bwa mu maso gābwe: amasoge ne-
gamasamasa ngenjuba, ebyambalo-
3 bye nebitukula ngomusana. Laba,
Musa ne Eriya nebabalabikira nga
4 bogera naye. Petero na'damu nā-
gamba Isa nti Mukama (wānge),
kirūngi 'fe okubēra wano: bwoya-
gala, nāzimba wano ensīsira satu;
emu yiyo, nendala ya Musa, nenda-
5 la ya Eriya. [b] Bweyali ngakyayo-
gera, laba, ekire ekimasamasa neki-
basikiriza: laba, e'dobozi neriva
mu kire, nga ligamba nti [c] Ono ye
Mwāna wānge gwenjagala, [d] gwe-
nsanyukira enyo; [e] mumuwulire.
6 [f] Abaigirizwa bwebāliwulira, neba-
gwa nga bevunise, nebatya nyo.
7 Isa na'ja nābakomako nāgamba nti
8 Muimuke, temutya. Nebaimusa a-
maso gābwe, nebatalaba muntu,
wabula Isa ye'ka.
9 Bwebāli nga ba'ka ku lusozi, Isa
nābalagira ngagamba nti Temubū-
lirako muntu byemwolesebwa, oku-
tūsa Omwāna womuntu lwalimala
10 okuzūkira mu bafu. Abaigirizwabe
nebamubūza, nebagamba nti [g] Kale
kiki ekigambya abawandisi nti Eri-
ya kimugwāni'de okusoka oku'ja?
11 Na'damu nāgamba nti Eriya a'ja
12 dala, [i] alirongōsa byona: naye mba-
gamba nti Eriya amaze oku'ja, na-
bo tebāmumanya, [k] naye bāmukola
bwebāyagala. Bwatyo Nomwāna
womuntu alibonyabonyezebwa bo.
13 Awo abaigirizwa nebategēra nti ya-
yogera nabo ku Yokana Omubatiza.
14 [l] Bwebātūka eri ekibīna, omuntu
na'ja gyali, nāmufukamirira, nga-
15 gamba nti Mukama (wānge), musā-
sire omwāna wānge: kubanga agwa
ensīmbu, zimubonyabonya nyo:
kubanga emirūndi mingi ngagwa
mu muliro, era emirūndi mingi mu
16 ma'zi. Ne'muletera abaigirizwabo,
17 nebataīnza kumuwonya. Isa na-

[a] Ma'k. 9. 2. Luk. 9. 28.
[b] 2 Pet. 1. 17.
[c] Mat. 3.17. Ma'k. 1.11. Luk. 3. 22.
[d] Is. 42. 1.
[e] Ma. 18. 15, 19. Bik. 3. 22, 23.
[f] 2 Pet. 1. 18.
[g] Mala. 4. 5. Mat. 11.14. Ma'k. 9.11.
[i] Mala. 4.6. Luk. 1. 16, 17.
[k] Mat. 14. 3, 10.
[l] Ma'k. 9. 14. Luk. 9. 37.

'damu nāgamba nti 'Mwe abemire-
mbe egita'kiriza emikyāmu, nditūsa
wa okubēra na'mwe? nditūsa wa
okubagumīkiriza? mumundetere
18 wano. Isa nāmubogolera; omuzi-
mu negumuvako: omulenzi nāwona
19 okuva mu kisēra ekyo. Awo abai-
girizwa neba'ja eri Isa kyāma, ne-
bagamba nti Kiki ekitulobe'de 'fe
20 okuīnza okugugoba? Nābagamba
nti Olwoku'kiriza kwa'mwe okuba
okutono: kubanga dala mbagamba
nti Singa mulina oku'kiriza okwe-
nkana ngakaweke ka kaladali, bwe-
muligamba olusozi luno nti Vawo
wano genda wali; kale luligenda;
'sō singa tewali kigambo kyemutaī-
nza.
22 Bwebāli nga bakyatu'de Egalira-
ya, Isa nābagamba nti Omwāna wo-
muntu agenda kuwebwayo mu mi-
23 kono gyabantu; balimu'ta, ne ku
lunaku olwokusatu alizūkizibwa.
Nebanakuwala nyo.
24 [m] Bwebātūka Ekaperunaumu, a-
bantu abasolōza [n] ediderakima ne-
ba'ja eri Petero, nebagamba nti
Mukama wa'mwe tawa diderakima?
25 Nāgamba nti Awa. Bweyaingira
munju, Isa nāmusoka ngagamba nti
Olowōza otya, Simoni? Bakabaka
bensi bawōza oba basolōza bantu
ki? bāna bābwe nantiki ba'na'gwā-
26 nga? Nāgamba nti Ba'na'gwānga.
Isa nāmugamba nti Kale abāna ba
27 'dembe. Naye, tuleme okubasitaza,
genda ku nyanja, osūle e'dobo, o-
nyule ekyenyanja ekināsoka okubu-
lukuka; bwonoyasamya akamwa
kakyo, onolabamu esutateri: otwāle
eyo, ogibawe kubwānge ne kububwo.

[m] Ma'k. 9. 33.
[n] Kuv. 30. 13.

18 [a] Mu kisēra ekyo abaigirizwa
neba'ja eri Isa, nebagamba nti
Kale āni omukulu mu bwakabaka
2 obwomu'gulu? Nāita omwāna o-
muto, nāmuīmiriza wakati wābwe,
nāgamba nti Mazima mbagamba nti
3 [b] Bwemutakyūka, okufūka ngabāna
abato, temuliingira na katono mu
4 bwakabaka obwomu'gulu. [c] Kale
buli eyewōmbeka ngomwāna ono
omuto, ye mukulu mu bwakabaka
5 obwomu'gulu. Na [d] buli alisembeza
omwāna omuto omu ngono mu li-
nya lyānge ngasembeze'za 'nze:
6 naye alyesitaza kwabo abato bano
abanzi'kiriza, wakiri asibibwe mu
bulago olubengo olunene, balyoke
bamusūle mu buziba bwenyanja.
7 Zirisānga Ensi olwebigambo ebisi-
taza! [e] Kubanga ebisitaza tebiri-
rema ku'ja; naye [f] zirisānga omu-
8 ntu oyo aleta ekisitaza! Obanga
omukonogwo oba kugulukwo nga
kukwesitaza, kutemeko, okusūle
wala: kye kirūngi oingire mu bula-
mu ngobuzeko omukono oba kugu-

[a] Ma'k. 9. 33. Luk. 9. 46; 22. 24.
[b] Zab. 131. 2. Mat. 19.14. Ma'k. 10. 14. Luk. 18. 16.
[c] 1 Kol. 14. 20. 1 Pet. 2. 2.
[d] Mat. 20. 27; 23. 11. Mat. 10. 42.
[e] 1 Kol. 11. 19.
[f] Mat. 26. 24.

lu, okusinga okusūlibwa mu muliro
ogwemirembe nemirembe, ngolina
emikono gyōmbi oba magulu gōmbi.
9 Era obanga erisolyo nga likwesitaza,
li'gyemu, olisūle wala: kye kirūngi
oingire mu bulamu ngoli wa tulu,
okusinga okusūlibwa mu geyena
eyomuliro, ngolina amaso gōmbi.
10 Mulabe temunyōmānga omu kwabo
abato bano; kubanga mbagamba
nti mu 'gulu bamalaika bābwe ba-
tunulira enaku zona amaso ga Ki-
g Luk. 9. 11 tānge ali mu 'gulu. | g Kubanga
56; 19. 10. Omwāna womuntu ya'ja okulokola
Yok. 3. 17; 12 ekyabula. | i Mulowōza mutya? O-
12. 47. i Luk. 15.4. muntu bwaba nendigaze ekikumi,
emu kuzo bwebula, taleka ziri ekye-
nda mwomwenda, nāgenda ku nsozi,
13 nānonya eyo ebuzeko? Era bwa-
bānga agirabye, mazima mbagamba
nti agisanyukira eyo okusinga ziri
ekyenda mwomwenda ezitabuze.
14 Bwekityo tekyagalibwa mu maso
ga Kita'mwe ali mu 'gulu, omu
kwabo abato bano okuzikirira.
k Lev. 19. 15 k Mugandawo bwakukola obubi,
17. genda, omubūlirire 'gwe nāye 'mwe-
Luk. 17. 3. l Yak. 5.20. 'ka: bwakuwulira, l ngofunye mu-
16 gandawo. Naye bwatawulira, twāla
m Ma. 17. omulala nāwe oba babiri, m era mu
6; 19. 15. kamwa kabajulirwa ababiri oba ba-
Yok. 8. 17. 17 satu buli kigambo kikakate. Era
bwagāna okuwulira abo, būlira ek-
anisa: era bwagāna okuwulira ne-
n Bal. 16. kanisa, abēre gyoli nga n mu'na-
17. 18 'gwānga era omuwōza. Mazima
1 Kol. 5. 9. o Mat. 16. mbagamba nti o Byona byemulisiba
19. kunsi birisibibwa mu 'gulu: era
Yok. 20.23. byona byemulisumulula kunsi biri-
1 Kol. 5. 4. 19 sumululibwa mu 'gulu. Nate mba-
gamba nti Oba ba'na'mwe babiri
bwebetabānga kunsi buli kigambo
p 1 Yok. 3. kyona kyebalisaba, p kiribakolerwa
22; 5. 14. 20 Kitānge ali mu 'gulu. Kubanga
webaba ababiri oba basatu nga ba-
kung'anye mu linya lyānge, nānge
ndi awo wakati wābwe.
21 Awo Petero na'ja, nāmugamba nti
Mukama (wānge), muganda wānge
bwanyōnōnānga, nāmusonyiwānga
r Luk. 17. emirūndi emeka? r okutūsa emirū-
4. 22 ndi musānvu? Isa nāmugamba nti
Sikugamba nti Okutūsa emirūndi
s Mat. 6. musānvu; s naye nti Okutūsa emirū-
14. ndi ensānvu emirūndi omusānvu.
Ma'k. 11. 25. 23 Obwakabaka obwomu'gulu kyebuva
Bak. 3. 13. bufananyizibwa nomuntu (eyali)
kabaka, eyayagala okubala omuwe-
24 ndo naba'dube. Bweyasoka oku-
bala, nebamuletera omu, gwabanja
25 etalanta akakumi. Naye kubanga
teyalina kya kusasula, mukamawe
t 2 Basek. 4. 1. nālagira t okumutūnda, ne mukazi-
Nek. 5. 8. 26 we, nabānabe, nebintu byona bya-
linabyo, ebanja ligwe. Awo omu'du
nāgwa wansi nāmusinza, ngagamba
nti Mukama (wānge), manja mpola,
27 nānge ndikusasula byona. Mukama
womu'du oyo nāmusāsira, nāmuta,
28 nāmusonyiwa ebanja. Naye omu-
'du oyo nāfuluma, nāsānga mu'du
mu'ne, gweyali abanja edinali eki-
kumi: nāmukwata, nāmugwa mu
bulago, ngagamba nti Sasula ebanja
29 lyānge. Awo mu'du mu'ne nāgwa
wansi nāmwegairira, ngagamba nti
Manja mpola, nānge ndikusasula.
30 Nātayagala: naye nāgenda nāmu-
teka mu komera, amale okusasula
31 ebanja. Awo ba'du ba'ne bwebāla-
ba bwebiba'de, nebanakuwala nyo,
nebagenda nebabūlira mukama wā-
bwe ebigambo byona ebiba'deyo.
32 Awo mukamawe nāmuita nāmuga-
mba nti 'Gwe omu'du omubi, naku-
sonyiwa ebanja liri lyona, kubanga
33 wa'negairira: nāwe tekikugwāni'de
kusāsira mu'du mu'no, nga 'nze
34 bwenakusāsira 'gwe? Mukamawe
nāsunguwala, nāmuwa mu bambo-
wa, amale okusasula ebanja lyona.
35 u Bwatyo Kitānge ali mu 'gulu bwa-
libakola, bwemutasonyiwa mu mi-
tima gya'mwe buli muntu muga-
ndawe.

u Nge. 21. 13. Mat. 6. 12. Ma'k. 11. 26. Yak. 2. 13.

19 Awo olwātūka Isa a bweyamala
ebigambo ebyo, nāva Egaliraya,
na'ja ku mbibi Yebuyudaya emitala
2 wa Yoludani; ebibīna ebinene nebi-
mugoberera; nābawonyeza eyo.
3 Abafalisayo neba'ja gyali, neba-
mukema, nga bagamba nti Omuntu
aīnza okugoba mukaziwe okumulā-
4 nga buli kigambo? Na'damu nā-
gamba nti b Temusoma nti oyo eya-
bakola oluberyeberye nga yabakola
5 omusaja nomukazi, nāgamba nti
c Omuntu kyanāvānga aleka kitāwe
ne nyina, yetabe ne mukaziwe;
d nabo bōmbi banābānga omubiri
6 gumu? obutaba babiri nate, naye
omubiri gumu. Kale Katonda kye-
yaga'ta awamu, omuntu tayāwulā-
7 nga. Nebamugamba nti Kale,
e Musa ekyamulagiza ki okumuwa
ebaluwa eyokwāwukana, alyoke
8 amugobe? Nābagamba nti Olwo-
buka'kanyavu bwemitima gya'mwe
Musa kyeyava a'kiriza mugobēnga
bakazi ba'mwe: naye okuva ku
9 luberyeberye tekyali bwekityo. f Era
mbagamba nti Buli anāgobānga mu-
kaziwe, wabula (okumulānga) ogwo-
bwenzi, nāwasa omulala, ngayenze:
naye awasa eyagobebwa ngayenze.
10 Abaigirizwa nebamugamba nti g Ebi-
gambo ebyomusaja ne mukaziwe
bwebiba bwebityo, si kirūngi oku-
11 wasa. Nābagamba nti h Abantu
bona tebaīnza ku'kiriza kigambo
12 ekyo, wabula abakiwebwa. Ku-
banga k waliwo abalāwe abazālibwa
bwebatyo okuva mu mbuto za ba-
nyābwe; waliwo nabalāwe abalāyi-
bwa abantu: waliwo nabalāwe, abe-

b Lub. 1. 27; 5. 2. Mala. 2.15.
c Lub. 2. 24. Ma'k. 10. 5-9. Bef. 5. 31.
d 1 Kol. 6. 16; 7. 2.
e Ma. 24. 1. Mat. 5. 31.
f Mat. 5. 32. Ma'k. 10. 11. Luk. 16. 18. 1 Kol. 7. 10, 11.
g Nge. 21. 19.
h 1 Kol. 7. 2, 7, 9, 17.
k 1 Kol. 7. 32, 34; 9. 5, 15.

rāwa bo'ka olwobwakabaka obwomu'gulu. Aīnza okuki'kiriza, aki-
'kirize.
13 [l] Awo nebamuletera abāna abato,
aba'sēko emikonogye, asabe: abaigi-
14 rizwa nebabajūnga. Naye Isa nā-
gamba nti Mubaleke abāna abato,
temubagāna ku'ja gyendi: [m] ku-
banga (abali) ngābo obwakabaka
15 obwomu'gulu bwe bwābwe. Nāba-
'sāko emikono, nāvayo.
16 [n] Laba, omuntu na'ja gyali nā-
gamba nti Mukama (wānge), ndi-
kola kigambo ki ekirūngi, mbēre
17 nobulamu obuta'gwāwo? Nāmu-
gamba nti Kiki ekikumbūzisa ekye-
kigambo ekirūngi? Omulūngi ali
Omu: naye bwoyagala okuingira
mu bulamu, wulirānga amatēka.
18 Nāmugamba nti Galuwa? Isa nā-
gamba nti [o] To'tānga, Toyendānga,
19 To'bānga, Towāirizānga, O'sāngamu ekitībwa kitāwo ne nyoko: era
[p] Yagalānga mulirānwawo nga bwe-
20 weyagala we'ka. Omulenzi nāmu-
gamba nti Ebyo byona nabikwata:
21 ekimpēbuseko ki ate? Isa nāmu-
gamba nti Bwoyagala okuba eyatū-
kirira, [r] genda otūnde ebibyo, oga-
bire abāvu, oliba nobuga'ga mu
'gulu: olyoke o'je, ongoberere.
22 Omulenzi bweyawulira ekigambo
ekyo, nāgenda nganakuwa'de: ku-
banga yali alina obuga'ga bungi.
23 Isa nāgamba abaigirizwabe nti
Mazima mbagamba nti [s] Kizibu
omuntu omuga'ga okuingira mu
24 bwakabaka obwomu'gulu. Era nate
mbagamba nti Kwāngu eng'amira
okuita mu nyindo yempiso, okukira
omuga'ga okuingira mu bwakabaka
25 bwa Katonda. Abaigirizwa bwe-
bāwulira nebewunya nyo, nga ba-
gamba nti Kale ani aīnza okulo-
26 kolebwa? Isa nābatunulira nāba-
gamba nti Mu bantu ekyo tekiī-
nzika; [t] naye Katonda aīnza byona.
27 [u] Awo Petero na'damu nāmugamba
nti Laba, 'fe [w] twaleka byona, netu-
28 kugoberera; kale tuliba naki? Isa
nābagamba nti Mazima mbagamba
nti 'Mwe [y] abāngoberera, mu mazā-
libwa agokubiri Omwāna womuntu
bwalitūla ku ntebe eyekitībwakye,
na'mwe mulitūla ku ntebe ekumi
nebiri, nga musalira omusāngo
ebika ekumi nebibiri ebya Isiraeri.
29 Na buli muntu yena eyaleka enyu-
mba, oba boluganda, oba banyina,
oba kitāwe, oba nyina, oba bāna,
oba byālo, olwerinya lyānge, aliwe-
bwa emirūndi kikumi, era alisikira
30 obulamu obuta'gwāwo. Naye bangi
aboluberyeberye abaliba aboluva-
nyuma; naboluvanyuma abaliba
20 aboluberyeberye. Kubanga o-
bwakabaka obwomu'gulu bufa-
nana omuntu alina enyumbaye,
eyakēra enkya okugulirira abalīmi
(balīme) mu lusukulwe olwemizabi-
2 bu. Bweyamala okulagāna nabalīmi edinali eyolunaku olumu, nā-
basindika mu lusukulwe olwemiza-
3 bibu. Nāfuluma esawa nga ziri
satu, nālaba abalala nga baīmiri'de
mu katāle nga tebaliko kyebakola;
4 nabo nābagamba nti Na'mwe mu-
gende mu lusuku olwemizabibu,
nānge nābawēra ekinātūka. Neba-
5 genda. Nāfuluma nate esawa nga
ziri mukāga, era nomwenda, nākola
6 bwatyo. Nāfuluma (esawa) nga
ziri kumi nemu, nāsānga abalala
nga baīmiri'de; nābagamba nti
Kiki ekibaīmiriza wano obu'de oku-
ziba nga temuliko kyemukola?
7 Nebamugamba nti Kubanga tewali
muntu eyatuguliri'de. Nābagamba
nti Na'mwe mugende mu lusuku
8 olwemizabibu. Obu'de bwebwawu-
ngēra, omwāmi wolusuku olwemiza-
bibu nāgamba omukozawe nti Baite
abalīmi, obawēre empēra, osokere
ku boluvanyuma, okutūsa ku bolu-
9 beryeberye. Nabomusawa ekumi
nemu bweba'ja, nebawebwa buli
10 muntu edinali emu. Nabo abāsoka
bweba'ja, nebalowōza nti banāwe-
bwa okukirawo; naye nabo ne-
bawebwa buli muntu edinali emu.
11 Bwebāgiwebwa, nebemulugunyiza
12 omwāmi, nga bagamba nti Bano
aboluvanyuma bakole'de esawa
emu, nobenkanya na'fe, abateganye
13 enkya nesana nga litwōkya. Naye
na'damu nāgamba omu kwabo nti
Mu'nānge, sikukoze bubi: tewala-
14 gānye nānge edinali emu? Twāla
eyiyo, ogende; njagala okuwa ono
15 owoluvanyuma nga 'gwe. [a] Siīnza
kukola byānge nga bwenjagala?
oba erisolyo bi kubanga 'nze ndi
16 mulūngi? Bwebatyo aboluvanyuma
baliba aboluberyeberye, nabolu-
beryeberye baliba aboluvanyuma.
17 [b] Isa bweyali ngayāmbuka (oku-
genda) Eyerusalemi, nātwāla abai-
girizwa ekumi nababiri kyāma, nā-
bagambira mu 'kubo nti Laba,
18 twāmbuka (tugenda) Eyerusalemi;
Nomwāna womuntu aliwebwayo
mu bakabona abakulu nabawandisi;
nabo balimusalira omusāngo oku-
19 mu'ta, era balimuwayo mu Bama-
wānga okumudūlira, nokumukuba,
nokumukomerera: nālyoka azūki-
zibwa ku lunaku olwokusatu.
20 Awo nyina [c] wabāna ba Zebedayo
na'ja gyali, nabānabe, nāmusinza,
21 nāmusaba ekigambo. Nāmugamba
nti Oyagala ki? Nāmugamba nti
Lagira abāna bānge bano bōmbi
[d] batūle, omulala ku mukonogwo
ogwadyo, nomulala ku mukonogwo
ogwa kono, mu bwakabakabwo.
22 Naye Isa na'damu nāgamba nti

[l] Ma'k. 10. 13. Luk. 18. 1.
[m] Mat. 18. 3.
[n] Ma'k. 10. 17. Luk. 18. 18.
[o] Kuv. 20. 13. Ma. 5. 17.
[p] Lev. 19. 18. Mat. 22. 39. Bal. 13. 9. Bag. 5. 14. Yak. 2. 8.
[r] Mat. 6. 20. Luk. 12. 33; 16. 9. Bik. 2. 45; 4. 34, 35. 1 Tim. 6. 18, 19.
[s] Mat. 13. 22. Ma'k. 10. 24. 1 Kol. 1. 26. 1 Tim. 6. 9, 10.
[t] Lub. 18. 14. Yob. 42. 2. Yer. 32. 17. Zek. 8. 6. Luk. 1. 37; 18. 27.
[u] Ma'k. 10. 28. Luk. 18. 28.
[w] Luk. 5. 11.
[y] Mat. 20. 21. Luk. 22. 28-30. 1 Kol. 6. 2, 3. Kub. 2. 26.
[a] Bal. 9. 21.
[b] Ma'k. 10. 32. Luk. 18. 31. Yok. 12. 12.
[c] Mat. 4. 21.
[d] Mat. 19. 28.

Temumanyi kyemusaba. [e]Muīnza
okunywa ku kikōmpe 'nze kye-
ng'enda okunywako? Nebamuga-
23 mba nti Tuīnza. Nābagamba nti
[f]Ku kikōmpe kyānge mulinywera-
ko dala: naye okutūla ku mukono
gwānge ogwadyo, ne ku mukono
ogwa kono, [g]si 'nze nkugaba, wa-
bula eri abo Kitānge beyakutere-
24 kera. Na bali ekumi bwebāwulira,
nebanyīgira aboluganda ababiri.
25 Naye Isa nābaita gyali, nāgamba
nti Mumanyi ngabāmi Bamawānga
babafuga, nabakulu bābwe babatwā-
26 la namānyi. [i]Tekibenga bwekityo
mu'mwe: [k]naye buli ayagala okuba
omukulu mu'mwe anābānga muwe-
27 reza wa'mwe: [l]na buli ayagala
okuba owoluberyeberye mu'mwe
28 anābānga mu'du wa'mwe: [m]nga
[n]Omwāna womuntu bwata'ja ku-
werezebwa, [o]wabula okuwereza,
[p]nokuwayo obulamubwe ekinununlo
[r]ekyabangi.
29 [s]Bwebāli nga bafuluma mu Yeri-
ko, ekibīna ekinene nekimugobere-
30 ra. Laba, abazibe bamaso babiri
abāli batu'de ku ma'bali ge'kubo,
bwebāwulira nti Isa aitawo, nebogo-
rera wa'gulu, nga bagamba nti
Mukama (wa'fe), tusāsire, omwāna
31 wa Daudi. Ekibīna nekibabogolera,
okusirika: naye bo nebeyongera
okwogerera wa'gulu, nga bagamba
nti Mukama (wa'fe), tusāsire, omwā-
32 na wa Daudi. [t]Isa nāīmirira, nā-
baita, nāgamba nti Mwagala mba-
33 kole ki? Nebamugamba nti Mu-
kama (wa'fe), amaso ga'fe gazibuke.
34 Isa nākwatibwa ekisa, nākoma ku
maso gābwe: amangwāgo nebalaba,
nebamugoberera

21 [a]Bwebasembera okumpi Neye-
rusalemi, nebatūka Ebesufage,
ku lusozi olwa Zeituni, awo Isa
2 nātuma abaigirizwa babiri, nāba-
gamba nti Mugende mu mbuga
ebali mu maso, amangwāgo munā-
laba endogoi ngesibi'dwa, nomwāna
(gwayo) nayo: muzisumulule, muzi-
3 ndetere. Naye omuntu bwanāba-
gamba ekigambo, munāgamba nti
Mukama (wa'fe) yazagala; naye
4 anāziwereza mangwāgo. Kino kya-
bawo, (ekigambo) kitūkirire na'bi
kyeyayogera, ngagamba nti
5 [b]Mubūlire muwala wa Sayuni nti
Laba, Kabakawo a'ja gyoli,
Omutēfu, nga yebaga'de endogoi,
Nākayana omwāna gwendogoi.
6 Abaigirizwa nebagenda, nebakola
7 nga Isa bweyabalagira, nebaleta
endogoi, nomwāna (gwayo), neba-
zi'sāko engoye zābwe; nāzitūlako.
8 Abantu bangi abomukibīna nebā-
lira engoye zābwe mu 'kubo; aba-
lala nebatema amatabi ku miti,
9 nebagālīra mu 'kubo. Ebibīna e-
byamukulembera, nebyo ebyava
enyuma, nebyogerera wa'gulu, ne-
bigamba nti [c]Ozana eri omwāna
wa Daudi: Awere'dwa omukisa aj'a
mu linya lya Mukama; Ozana wa-
10 'gulu mu 'gulu. Awo bweyaingira
mu Yerusalemi, ekibuga kyona ne-
kikankanyizibwa nga kigamba nti
11 Ani ono? Ebibīna nebigamba nti
Ono na'bi, Isa ava mu Nazalesi
Ekyegaliraya.
12 [d]Isa nāingira mu yekalu ya Ka-
tonda, nāgobera ebwēru bona abāli
batūndira mu yekalu, nāvunika e-
mbāwo ezabāli [e]bawanyisa efeza,
nentebe ezabāli batūnda amayiba;
13 nābagamba nti Kyawandikibwa nti
[f]Enyumba yānge eneitibwānga nyu-
mba ya kusabirāngamu: [g]naye 'mwe
14 mugifūla empuku yabanyazi. Awo
abazibe bamaso nabalema neba'ja
15 gyali mu yekalu: nābawonya. Na-
ye bakabona abakulu nabawandisi
bwebālaba ebyamagero byeyakola,
nabāna abāyogerera wa'gulu mu
yekalu nga bagamba nti Ozana eri
omwāna wa Daudi; nebanyiga ne-
bamugamba nti Owulira bano bwe-
16 bagamba? Isa nābagamba nti
Mpulira: temusomāngako nti [i]Mu
kamwa kabāna abato nabawere o-
17 tūkiri'za etendo? Nābaleka, nāfu-
luma mu kibuga, (nāgenda) [k]Ebe-
saniya, nāsula eyo.
18 Awo enkya bweyali nga'dayo ku
19 kibuga, enjala nemulūma. Nālaba
omutini gumu ku ma'bali ge'kubo,
nāgutūkako, nāsānga nga tekuli
kintu, wabula amalagala amerēre;
nāgugamba nti Tobalānga bibala
emirembe nemirembe. Amangwā-
20 go omutini neguwotōka. Abaigi-
rizwa bwebālaba, nebewunya, ne-
bagamba nti Omutini guwotōse
21 gutya amāngu? Isa na'damu nā-
bagamba nti Mazima mbagamba
nti [l]Bwemunābānga noku'kiriza,
nga [m]temubūsabūsa, temukolenga
kino kyo'ka ekyomutini, naye bwe-
muligamba nolusozi luno nti Situ-
libwa osūlibwe mu nyanja, kiriko-
22 lebwa. [n]Ne byona byona byemu-
nāyagalānga nga musaba, nga mu-
'kiri'za munābiwebwānga.
23 [o]Nāingira mu yekalu, bakabona
abakulu nabaka'de babantu neba'ja
gyali ngaigiriza, nebagamba nti
Buīnza ki obukukoza bino? āni
24 eyakuwa obuīnza buno? Isa na-
'damu nābagamba nti Nānge ka-
mbabuze ekigambo kimu, bwemu-
nākinzi'vūnula, era nānge nābabū-
lira obuīnza bwebuli obunkoza bi-
25 no. Okubatiza kwa Yokana kwa-
va wa? mu 'gulu nantiki mu ba-
ntu? Nebebūzaganya bo'ka na

[e] Mat. 26. 39, 42. Yok. 18. 11.
[f] Bik. 12. 2. Bal. 8. 17. 2 Kol. 1. 7. Kub. 1. 9.
[g] Mat. 25. 34.
[i] 1 Pet. 5. 3.
[k] Mat. 23. 11. Ma'k. 9. 35.
[l] Mat. 18. 4.
[m] Yok. 13. 4.
[n] Baf. 2. 7.
[o] Luk. 22. 27.
[p] Is. 53. 10, 11. Dan. 9. 24, 26. Yok. 11. 51, 52. 1 Tim. 2. 6. Tit. 2. 14. 1 Pet. 1. 19.
[r] Mat. 26. 28. Bal. 5. 15, 19. Beb. 9. 28.
[s] Ma'k. 10. 46.
[a] Ma'k. 11. 1. Luk. 19. 29.
[b] Is. 62. 11. Zek. 9. 9. Yok. 12. 15.
[c] Zab. 118. 25.
[d] Ma'k. 11. 15. Luk. 19. 45. Yok. 2. 15.
[e] Ma. 14. 25.
[f] Is. 56. 7.
[g] Yer. 7. 11.
[i] Zab. 8. 2.
[k] Ma'k. 11. 11. Yok. 11. 18.
[l] Mat. 17. 20. Luk. 17. 6.
[m] Yak. 1. 6.
[n] Mat. 7. 7. Ma'k. 11. 24. Luk. 11. 9. Yak. 5. 16. 1 Yok. 3. 22; 5. 14.
[o] Ma'k. 11. 27. Luk. 20. 1.

bo'ka, nebagamba nti Bwetunāgamba nti Mu 'gulu; anātugamba nti Kale kiki ekyabalobera okumu-
26 'kiriza? Naye bwetunāgamba nti Mu bantu; tutya abantu; kubanga bona bamulowōza Yokana nga na-
27 'bi. Neba'damu Isa nebagamba nti Tetumanyi. Nāye nābagamba nti Era nānge sibabūlire obuīnza bwe-
28 buli obunkoza bino. Naye mulowōza mutya? (Wāliwo) omuntu eyalina abānabe babiri; na'ja eri owoluberyeberye, nāgamba nti Omwāna, genda okole emirimu lero
29 mu lusuku olwemizabibu. Na'damu nāgamba nti Ng'ānyi: naye oluvanyuma neyenenya, nāgenda.
30 Na'ja eri owokubiri, nāgamba bwatyo. Naye na'damu nāgamba nti
31 Kang'ende, sebo: nātagenda. Kwabo bōmbi āni eyakola kitāwe kyayagala? Nebagamba nti Owoluberyeberye. Isa nābagamba nti
[p] Luk. 7. 29. [p] Mazima mbagamba nti abawōza nabenzi babasoka 'mwe okuingira
32 mu bwakabaka bwa Katonda. Kubanga Yokana ya'ja gyemuli mu 'kubo eryobutūkirivu, na'mwe temwamu'kiriza: [r] naye abawōza nabenzi bāmu'kiriza: na'mwe, bwemwalaba bwemutyo, noluvanyuma temwenenya okumu'kiriza.
[r] Luk. 3. 12, 13.
33 Muwulire olugero olulala: Wāliwo omuntu eyalina enyumbaye, [s] nāsimba olusuku olwemizabibu, nālukomerako olukomera, nālusimamu esogolero, nāzīmba ekigo, nālusigira abalīmi, [t] nātambula olu-
34 gendo. Awo omwāka bwegwali gunātera okutūka ebibala (okwengera), nātuma aba'dube eri aba-
35 līmi, babawe ebibalabye. [u] Naye abalīmi nebakwata aba'dube, omu nebamukuba, omulala nebamu'ta, omulala nebamukasukirira amai-
36 nja. Nātuma nate aba'du abalala bangi okusinga aboluberyeberye:
37 nebabakola abo bwebatyo. Oluvanyuma nābatumira omwānawe, ngagamba nti Banāwulire omwā-
38 na wānge. Naye abalīmi bwebālaba omwāna nebagamba bo'ka na bo'ka nti [w] Ono ye musika; [y] mu'je, tumu'te, tulye obusikābwe.
[s] Zab. 80. 9. Lu. 8. 11. Is. 5. 1. Yer. 2. 21. Ma'k. 12. 1. Luk. 20. 9.
[t] Mat. 25. 14, 15.
[u] 2 Byom. 24. 21; 36. 16. Nek. 9. 26. Mat. 5. 12; 23. 34, 37. Bik. 7. 52. 1 Bas. 2. 15. Beb. 11. 36.
[w] Zab. 2. 8. Beb. 1. 2.
[y] Zab. 2. 2. Mat. 26. 3; 27. 1.
39 Nebamukwata, nebamusindikiriza mu lusuku olwemizabibu, nebamu-
40 'ta. Kale, mukama wolusuku olwemizabibu bwali'ja, alibakola atya
41 abalīmi abo? Nebamugamba nti [z] Abo ababi alibazikiriza bubi, [a] naye olusuku olwemizabibu alirusigira abalīmi abalala, abanāmuwerezānga ebibala byāmu mu mwā-
42 ka gwabyo. Isa nābagamba nti [b] Temusomāngako mu byawandikibwa nti
E'jinja abazīmbi lyebāgāna
Lye lyafūka omutwe gwensōnda:
Kino kyava eri Mukama,
Era kya kitalo mu maso ga'fe?
43 Kyenva mbagamba nti Obwakabaka bwa Katonda buliba'gyibwako 'mwe, buliwebwa e'gwānga eribala
44 ebibala byabwo. [c] Era agwa ku 'jinja lino alimenyekamenyeka: naye buli gweririgwako, [d] lirimubē-
45 tenta. Awo bakabona abakulu Nabafalisayo bwebāwulira engeroze,
46 nebategēra nti ayoge'de kubo. Nabo bwebāli bagala okumukwata, nebatya ebibīna, kubanga byamulowōza okuba na'bi.
[z] Luk. 21. 24.
[a] Bik. 13. 46; 15. 7; 18. 6; 28. 28. Bal. 9-11.
[b] Zab. 118. 22. Is. 28. 16. Bef. 2. 20. 1 Pet. 2. 6, 7.
[c] Is. 8. 14, 15. Zek. 12. 3. Bal. 9. 33. 1 Pet. 2. 8.
[d] Is. 60. 12. Dan. 2. 44.

22 [a] Isa na'damu nāyogera nabo nate mu ngero, ngagamba nti
2 Obwakabaka obwomu'gulu bufananyizibwa nomuntu (eyali) kabaka, eyamufumbira omwānawe e-
3 mbaga eyobugole, nātuma aba'dube okuita abāitirwa embaga eyobu-
4 gole: nebatayagala ku'ja. Nātuma nate aba'du abalala, ngagamba nti Mubūlire abantu abāitibwa nti Laba, nfumbye embaga yānge; ente zānge neza sa'va zi'ti'dwa, ne byona byetesetese: mu'je ku mba-
5 ga eyobugole. Naye bo nebata'sāyo mwoyo nebagenda, omulala mu kyālokye, omulala mu buguzī-
6 bwe: abāsigalawo nebakwata aba'dube, nebabagirira ekye'jo, neba-
7 ba'ta. Naye kabaka nākwatibwa obusūngu; nāgaba [b] e'gyerye, nāzikiriza aba'sī abo, nāyokya ekibu-
8 ga kyābwe. Awo nāgamba aba'dube nti Obugole bwetesetese, na-
9 ye abo abāitibwa tebasānira. Kale mugende mu masang'anzira gengūdo, bona bemunālabayo mu-
10 baite ku mbaga eyobugole. Aba'du bali nebagenda mu ngūdo, nebakung'anya bona bebālaba, ababi nabalūngi: obugole nebu'jula aba-
11 genyi. Naye kabaka bweyaingira okulaba abagenyi, nālabamu [c] omuntu atayamba'de kyambalo kya
12 bugole: nāmugamba nti Mu'nānge, oingi'de otya wano nga tolina kya-
13 mbalo kya bugole? nābunira. Awo kabaka nāgamba abasajabe nti Mumusibe emikono namagulu, mumusūle mu kizikiza ekyebwēru; mwe muliba okukāba nokuluma
14 obujigi. Kubanga bangi abaitibwa, naye abalōndemu batono.
15 [d] Awo Abafalisayo nebagenda, nebatēsa wamu bwebanāmutēga mu
16 bigambo. Nebamutumira abaigirizwa bābwe, wamu Nabakerodiani, nebagamba nti Omuigiriza, tumanyi ngoli wa mazima, era ngoigiriza mu mazima e'kubo lya Katonda, 'sō ebigambo byomuntu yena tobi-
[a] Luk. 14. 16. Kub. 19. 7, 9.
[b] Dan. 9. 26.
[c] 2 Kol. 5. 3. Bef. 4. 24. Bak. 3. 10, 12.
[d] Ma'k. 12. 13. Luk. 20. 20.

sāko mwoyo: kubanga tososola mu
17 bantu. Kale tubūlire, olowōza
otya? Kirūngi okuwa Kaisali o-
18 musolo, oba siwewawo? Naye Isa
nātegēra obubi bwābwe, nāgamba
nti Munkemera ki, 'mwe banānfu-
19 si? Munjolese efeza eyomusolo.
20 Nebamuletera edinali. Nābaga-
mba nti Ekifananyi kino nobuwa-
21 ndikeko byāni? Nebamugamba nti
Bya Kaisali. Awo nābagamba nti
[e] Kale musasule Kaisali ebya Kai-
sali; ne Katonda ebya Katonda.
22 Bwebāwulira, nebewunya, neba-
muleka, nebagenda.
23 [f] Ku lunaku olwo neba'ja gyali
Abasadukayo, [g] abagamba nti te-
24 wali kuzūkira: nebamubūza, nga
bagamba nti Omuigiriza, [i] Musa
yagamba nti Omuntu bwafānga,
nga talina bāna, mugandawe a'dē-
ngawo awase mukaziwe, azālire
25 mugandawe eza'de. Awo ewa'fe
yaliyo aboluganda musānvu: owo-
luberyeberye nāwasa nāfa, naye
bwatalina za'de nālekera muga-
26 ndawe mukaziwe; bwatyo nowo-
kubiri, nowokusatu, okutūsa bona
27 omusānvu. Oluvanyuma, bona
nga bawe'dewo, omukazi nāfa.
28 Kale mu kuzūkira aliba muka āni
kwabo omusānvu? kubanga bona
29 bābuna okumufumbirwa. Naye
Isa na'damu nābagamba nti Mu-
kyāma olwobutamanya ebyawandi-
kibwa, newakuba'de amānyi ga
30 Katonda. Kubanga mu kuzūkira
tebawasa, 'sō tebafumbirwa, [k] na-
ye bali nga bamalaika mu 'gulu.
31 Naye ebyokuzūkira kwabafu, te-
mwasoma Katonda kyeyabagamba
32 nti 'Nze [l] ndi Katonda wa Ibulai-
mu, era Katonda wa Isaka, era
Katonda wa Yakobo? Si Kato-
33 nda wa bafu, naye wa balamu. E-
bibīna bwebyawulira nebyewunya
okuigirizakwe.
34 [m] Naye Abafalisayo bwebāwulira
nti abuni'za Abasadukayo, nebaku-
35 ng'anira wamu. Omu kubo, [n] owa-
matēka, nāmubūza ngamukema nti
36 Omuigiriza, ekiragiro ekikulu mu
37 matēka kiruwa? Naye nāmuga-
mba nti [o] Yagalānga Mukama Ka-
tondawo nomutimagwo gwona, no-
bulamubwo bwona, namagezigo
38 gona. Kino kye kiragiro ekikulu
39 ekyoluberyeberye. Nekyokubiri e-
kikifanana kye kino nti [p] Yagalā-
nga mulirānwawo nga bweweyaga-
40 la we'ka. [r] Mu biragiro bino byō-
mbi amatēka gona mwegasinzīra,
era ne bana'bi.
41 [s] Abafalisayo webākung'ana, Isa
42 nābabūza, ngagamba nti Masiya
mumulowōza mutya? ye mwāna
wāni? Nebamugamba nti Wa
43 Daudi. Nābagamba nti Kale, Dau-
di mu Mwoyo kiki ekimuisa Mu-
kamawe, ngagamba nti
44 [t] Mukama yagamba Mukama wā-
nge nti
Tūla ku mukono gwānge ogwadyo,
Okutūsa lwendi'sā abalabebo wa-
nsi webigerebyo?
45 Kale obanga Daudi amuita Muka-
46 mawe, ali atya omwānawe? Newa-
taba muntu eyaīnza okumu'damu
ekigambo, era okuva ku lunaku
olwo tewali muntu eyayang'anga
okumubūza ekigambo nate.

23 Awo Isa nāyogera nebibīna na-
baigirizwabe, ngagamba nti
2 [a] Abawandisi Nabafalisayo batu'de
3 ku ntebe ya Musa: kale ebigambo
byona byebabagamba, mubikole mu-
bikwate: naye temukola nga bo
bwebakola; kubanga bagamba naye
4 tebakola. [b] Era basiba emigugu
egizitowa egiteti'kika, bagiti'ka a-
bantu ku kibegabega; naye bo'ka
tebagala kuginyenyako nengalo yā-
5 bwe. [c] Naye ebikolwa byābwe byona
babikola era abantu babirabe,
[d] kubanga bagaziya fulakuteri zā-
bwe, era bongerako amatānvuwa,
6 era bagala ebifo ebyokumānjo ku
mbaga, nentebe ezekitibwa mu ma-
7 kung'aniro, nokulamusibwa mu bu-
tāle, nokuitibwa abantu nti Labi.
8 [e] Naye 'mwe temuitibwānga Labi:
kubanga omuigiriza wa'mwe ali
omu, na'mwe 'mwena muli ba lu-
9 ganda. Era temuitānga muntu ku-
nsi kita'mwe: kubanga Kita'mwe
10 ali omu, ali mu 'gulu. 'Sō temuiti-
bwānga balagirizi: kubanga omu-
lagirizi wa'mwe ali omu, ye Masiya.
11 [f] Naye mu'mwe abasinga obukulu
12 anābānga muwereza wa'mwe. [g] Na
buli anegulumizānga anākakanyizi-
bwānga; na buli anekakanyānga
anāgulumizibwānga.
13 Naye ziribasānga 'mwe, abawa-
ndisi Nabafalisayo, banānfusi! ku-
banga mu'galira obwakabaka obwo-
14 mu'gulu mu maso gabantu: ruba-
nga 'mwe temuingira, nabo ababa
baingira, temubaganya kuingira.
15 Ziribasānga 'mwe, abawandisi
Nabafalisayo, banānfusi! kubanga
mwetōlōla mu nyanja ne ku lukalu
okukyūsa omuntu omu; naye bwa-
labika, mumufūla mwāna wa geyena
emirūndi ebiri okukira 'mwe.
16 Ziribasānga 'mwe, abasāle abazi-
be bamaso, abagamba nti Buli anā-
lāirānga yekalu, nga si kintu; naye
buli anālāirānga ezābu eyomuye-
17 kalu, ngazi'za omusāngo. 'Mwe
abasiru era abazibe bamaso; ku-
banga ekikira obukulu kiruwa, ezā-
bu, [i] oba yekalu etukuza ezābu?
18 Era nti Buli anālāirānga ekyōto,
nga si kintu; naye buli anālāirānga

[e] Mat. 17. 25. Bal. 13. 7.
[f] Ma'k. 12. 18. Luk. 20. 27.
[g] Bik. 23. 8.
[i] Ma. 25. 5.
[k] 1 Yok. 3. 2.
[l] Kuv. 3. 6. 16.
[m] Ma'k. 12. 28.
[n] Luk. 10. 25.
[o] Ma. 6. 5; 10. 12; 30. 6.
[p] Lev. 19. 18. Bal. 13. 9. Yak. 2. 8.
[r] Mat. 7. 12. 1 Tim. 1. 5.
[s] Ma'k. 12. 35. Luk. 20. 41.
[t] Zab. 110. 1.
[a] Ma'k. 12. 38.
[b] Bik. 15. 10. Bag. 6. 13.
[c] Mat. 6. 1, 2, 5, 16.
[d] Kubal. 15. 33. Ma. 6. 8; 22. 12. Nge. 3. 3.
[e] Yak. 3. 1. 2 Kol. 1. 24. 1 Pet. 5. 3.
[f] Mat. 20. 26, 27.
[g] Yob. 22. 29. Nge. 15. 33; 29. 23.
[i] Kuv. 30. 29.

ekitone ekiriko, ngazi'za omusango.
19 'Mwe abazibe bamaso: kubanga
ekikira obukulu kiruwa, ekitone,
20 oba ekyōto ekitukuza ekitone? Naye
alāira ekyōto, alāira kyo, ne byo-
21 na ebiriko. Naye alāira yekalu
22 alāira yo, [k] noyo atūla omwo. Naye
alāira e'gulu, alāira [l] ntebe ya
Katonda, noyo agitūlako.
23 Ziribasānga 'mwe, abawandisi
Nabafalisayo, banānfusi! kubanga
muwa ekitūndu ekyekumi ekya na-
bugira ne aneta ne kumino, [m] ne-
mulekayo ebigambo ebikulu ebya-
matēka, obutalyānga nsōnga, neki-
sa, noku'kirizānga: naye bino kya-
bagwānira okubikola, era na biri
24 obutabirekayo. 'Mwe abasāle aba-
zibe bamaso abasengeja ensiri, ne-
mumira eng'amira.
25 Ziribasānga 'mwe, abawandisi
Nabafalisayo, banānfusi! kubanga
[n] munāza kungulu ku kikōmpe ne-
kibya, naye munda mu'ju'de obu-
26 nyazi nobutegendereza. 'Gwe Omu-
falisayo omuzibe wamaso, soka onā-
ze munda mu kikōmpe nekibya, ne
kungulu kwakyo kulyoke kube ku-
lūngi.
27 Ziribasānga 'mwe, abawandisi
Nabafalisayo, banānfusi! kubanga
mufanana amalālo agasīgibwa oku-
tukula, agalabika kungulu nga ga-
wōmye, naye munda mu'ju'de amag-
ūmba gabafu, nempitambi yona.
28 Bwemutyo na'mwe kungulu mula-
bika mu bantu nga muli batūkirivu,
naye munda mu'ju'de obunānfusi
nobujēmu.
29 Ziribasānga 'mwe, abawandisi
Nabafalisayo, banānfusi! kubanga
muzimba amalālo ga bana'bi, mu-
30 wōmya ebi'gya byabatūkirivu, ne-
mugamba nti Singa twaliwo mu
biro bya bajaja ba'fe, tetwandi'si'za
kimu nabo mu musai gwa bana'bi.
31 Bwemutyo mwetegēza 'mwe'ka nti
muli bāna bābwe aba'ta bana'bi.
32 Kale mu'juze ekigera kya bajaja
33 ba'mwe. 'Mwe emisota, abāna be-
mbalasasa, muli'duka mutya omu-
34 sāngo ogwegeyena? Laba, kyenva
mbatumira bana'bi, nabamagezi,
nabawandisi: [o] nabamu kubo muli-
ba'ta mulibakomerera; [p] nabalala
mulibakuba emi'go mu makung'ani-
ro ga'mwe, mulibai'ganya mu byālo
35 byona: mulyoke mu'jirwe omusai
gwona omutūkirivu ogwayika kunsi,
okusoka ku musai gwa Abiri oyo
omutūkirivu okutūsa ku musai [r] gwa
Zakaliya omwāna wa Balakiya, gwe-
mwa'tira wakati weyekalu nekyōto.
36 Mazima mbagamba nti Ebigambo
bino byona biritūkirira abemirembe
gino.
37 Yerusalemi, Yerusalemi, a'ta ba-
na'bi, akasukirira amainja abantu
abatumibwa gyali! emirūndi emeka
[s] gyenayagalira okukung'anya abā-
nabo, ngenkoko bwekung'anya o-
bwāna bwayo [t] munda webiwawāti-
38 ro, nemutayagala! Laba, enyumba
ya'mwe ebaleke'dwa kifulukwa.
39 Kubanga mbagambanti Temulinda-
bako na katono okusoka lero oku-
tūsa lwemulyogera nti [u] Awebwa
omukisa a'ja mu linya lya Mukama.

24 [a] Isa nāfuluma mu yekalu; yali
ngatambula, abaigirizwabe ne-
ba'ja okumulaga amazimba geyeka-
2 lu. Naye na'damu nābagamba nti
Temulaba bino byona? mazima
mbagamba nti [b] Tewalisigala wano
'jinja (eriri) kungulu ku 'jinja eri-
talisūlibwa wansi.
3 Bweyali atu'de ku lusozi olwa
Zeituni, [c] abaigirizwa neba'ja gyali
kyāma, nebagamba nti Tubūlire bi-
no webiribērera nakabonero akoku-
'jakwo bwekaliba, nakemirembe gi-
4 no oku'gwāwo? Isa na'damu nā-
bagamba nti [d] Mulabe omuntu yena
5 tabakyāmyānga. Kubanga bangi
abali'ja mu linya lyānge, nga ba-
gamba nti 'Nze Masiya; balikyā-
6 mya bangi. Muliwulira entalo ne-
tutumo lyentalo: mulabe temwera-
likirirānga: kubanga tebirirema ku-
bawo; naye enkomerero ngekyali.
7 Kubanga e'gwānga liritabāla e'gwā-
nga ne kabaka alitabāla kabaka:
walibawo enjala nebikankano mu
8 bifo ebitali bimu. Naye ebyo byo-
na lwe luberyeberye lwokulūmwa.
9 [e] Lwebalibawayo 'mwe mubonyebo-
nyezebwe, baliba'ta: na'mwe muli-
kyāibwa amawānga gona okubalā-
10 nga erinya lyānge. [f] Mu biro ebyo
bangi abalyesitala, baliwang'anayo,
11 balikyāwagana. Ne [g] bana'bi bangi
abobulimba bali'ja, [i] balikyāmya
12 bangi. Era kubanga obujēmu buliin-
nga obungi, okwagala kwabasinga
13 obungi kuliwola. [k] Naye agumīki-
riza okutūka ku nkomerero, yaliro-
14 kolebwa. Nenjiri eno eyobwaka-
baka eribūlirwa munsi zona, okuba
omujulirwa mu mawānga gona;
awo enkomerero neryoka e'ja.
15 Kale bwemuliraba ekyomuzizo
ekizikiriza, [l] Danieri na'bi kyeya-
yogerako, nga kiimiri'de mu kifo
16 ekitukuvu, [asomamu ategēre,] ka-
le abali mu Buyudaya ba'dukirānga
17 ku nsozi: ali wa'gulu kunju ta'kā-
nga ku'gyamu bintu ebiri munjuye:
18 ali mu lusuku ta'dānga nate kutwā-
19 la kyambalokye. [m] Naye ziribasā-
nga abali embuto nabayōnsa mu
20 naku ezo! Na'mwe musabe eki-
'duko kya'mwe kireme okuba mu
biro ebyempewo, newakuba'de ku
21 sabiti: [n] kubanga mu biro ebyo wa-
liba ekibonyobonyo ekinene, nga

[s] Ma. 32. 11, 12.
[t] Zab. 17. 8; 91. 4.
[u] Zab. 118. 26.
[a] Ma'k. 13. 1. Luk. 21. 5.
[b] Yer. 26. 18. Mi. 3. 12.
[c] Ma'k. 13. 3.
[d] 2 Bas. 2. 3.
[e] Bik. 4. 2, 3; 7. 59; 12. 1 neb. 1 Pet. 4. 16. Kub. 2. 10, 13.
[f] 2 Tim. 1. 15; 4. 10, 16.
[g] Mat. 7. 15. Bik. 20. 29.
[i] 1 Tim. 4. 1.
[k] Kub. 2. 10.
[l] Dan. 9. 27.
[m] Luk. 23. 29.
[n] Dan. 12. 1. Yo. 2. 2.

[k] 1 Basek. 8. 13. Zab. 26. 8.
[l] Zab. 11. 4.
[m] 1 Sam. 15. 22. Kos. 6. 6. Mi. 6. 8.
[n] Ma'k. 7. 4.
[o] Bik. 5. 40; 7. 58, 59; 22. 19.
[p] 2 Kol. 11. 24, 25.
[r] 2 Byom. 24. 20, 21.

tekibāngawo kasoke'de ensi ebawo
okutūsa lero, era tekiribawo nate.
22 Enaku ezo singa tezasalibwako, te-
wandirokose buli alina omubiri:
[o] naye olwabalōnde enaku ezo ziri-
23 salibwako. Mu biro ebyo omuntu
bwabagambānga nti Laba, Masiya
ali wano, oba nti Wano; temu'ki-
24 rizānga. [p] Kubanga wali'ja Bama-
siya abobulimba, ne bana'bi abobu-
limba, nabo balikola obubonero obu-
kulu nebyamagero; [r] nokukyāmya
bakyāmye nabalōnde, obanga kiī-
25, 26 nzika. Laba, mbalabu'de. Kale
bwebabagambānga nti Laba, ali mu
'dūngu; temufulumānga: laba, (ali)
mu bisenge munda; temu'kirizānga.
27 Kubanga ngokumyānsa bwekuva
ebuvanjuba, nekulabikira ebugwa-
njuba; bwekutyo bwekuliba oku'ja
28 Kwomwāna womuntu. Awaba omu-
lāmbo wona, eyo ensega wezirikung'anira.
29 Naye amangwāgo, oluvanyuma
lwekibonyobonyo ekyomunaku ezo
[s] enjuba erifūka ekizikiza, nomwezi
tegulyolesa musana gwagwo, nemu-
nyenye zirigwa (okuva) mu 'gulu,
namānyi agomu'gulu galinyenyeze-
30 bwa: [t] awo lwekalirabika akabonero
Akomwāna womuntu mu 'gulu:
[u] nebika byona Ebyensi lwebirikuba
ebiwōbe, [w] biriraba Omwāna wo-
muntu nga'ja ku bire ebye'gulu na-
31 mānyi nekitībwa ekinene. [y] Era
alituma bamalaikabe ne'dobozi 'dene
ne eryekoudēre, nabo balikung'anya
abalōndebe mu mpewo enya, okuva
ku nkomerero ye'gulu nokutūsa ku
nkomerero yalyo.
32 Era muigire ku mutini olugero
lwagwo: e'tabi lyagwo bwerige'ja,
amalagala negato'jera, mutegēra
33 ngomwāka guli kumpi; bwemutyo
na'mwe, bwemulaba ebigambo ebyo
byona, mutegēre nti ali kumpi, ku
34 lu'gi. Mazima mbagamba nti Emi-
rembe gino tegiri'gwāwo, okutūsa
35 ebyo byona lwebirikolebwa. [z] E'gu-
lu nensi biri'gwāwo, naye ebigambo
36 byānge tebiri'gwāwo dala. [a] Naye
ebyolunaku luli nekisēra tewali abi-
manyi, newakuba'de bamalaika abo-
mu'gulu, newakuba'de Omwāna,
37 [b] wabula Kitānge ye'ka. Naye nge-
naku za Nuwa (bwezali), bwekutyo
bwekuliba oku'ja Kwomwāna wo-
38 muntu. [c] Kuba nga bwebāli ku na-
ku ezo ezasoka amataba nga balya
nga banywa, nga bawasa nga ba-
waiza, okutūka ku lunaku Nuwa
39 lweyaingira mu lyāto, nebatamanya
okutūsa amataba lwega'ja, negaba-
twāla bona; bwekutyo bwekuliba
40 oku'ja Kwomwāna womuntu. Mu
biro ebyo abasaja babiri baliba mu
kyālo; omu alitwālibwa, nomulala
41 alirekebwa: abakazi babiri (baliba)
nga basa ku lubēngo; omu alitwāli-
42 bwa, nomulala alirekebwa. Kale
mutunule; kubanga temumanyi
lunaku bweruli Mukama wa'mwe
43 lwa'jirako. [d] Naye kino mukitegēre
nti Alina enjuye singa yamanya
ekisisimuka bwekiri omu'bi kyana-
'jiramu, yanditunu'de, teyandirese
44 nyumbaye kusimibwa. [e] Mukale na-
'mwe mweteketeke: kubanga mu
kisēra kyemutalowōlezamu Omwā-
45 na womuntu kya'jiramu. [f] Kale alu-
wa nate omu'du oyo omwesigwa
owamagezi, mukamawe gweyasigira
abomunjuye, okubawānga e'mere
46 yābwe mu kisēra kyayo? [g] Omu'du
oyo alina omukisa, mukamawe gwa-
lisānga nga'ze ngakola bwatyo.
47 Mazima mbagamba nti alimusigira
48 ebintubye byona. Naye omu'du
oyo omubi bwaligamba mu mutima-
gwe nti Mukama wānge alu'de;
49 era bwalisoka okukuba ba'du ba'ne,
nokulya nokunywera awamu naba-
50 tamīvu; mukama womu'du oyo ali-
'jira ku lunaku lwatalindiriramu,
51 ne mu kisēra kyatamanyi, alimute-
mamu ebitūndu bibiri, alimuwa omu-
gabogwe wamu ne banānfusi: [i] mwe
muliba okukāba nokuluma obujigi.

25 Mu biro ebyo obwakabaka o-
bwomu'gulu bulifananyizibwa
abawala ekumi, abātwāla etabāza
zābwe, nebagenda okusisinkana [a] a-
2 nāwasa omugole. [b] Naye ba'nābwe
abatāno bāli basirusiru, nabatāno
3 be balina magezi. Kubanga abasi-
rusiru, bwebātwāla etabāza zābwe,
4 nebatetwālira mafuta: naye abali-
na amagezi nebatwāla mafuta mu
macupa gābwe wamu netabāza zā-
5 bwe. Naye anāwasa omugole bwe-
yalwāyo, [c] bona nebabōngota nebe-
6 baka. Naye ekiro mu 'tūmbi [d] ne-
waba oluyogāno nti Laba, anāwasa
omugole (a'ja)! Mufulume okumu-
7 sisinkana. Abawala bali bona ne-
balyoka bagolokoka, nebalongōsa
8 etabāza zābwe. Abasirusiru neba-
gamba abalina amagezi nti Mu-
tuwe ku mafuta ga'mwe; kubanga
9 etabāza za'fe zigwērera. Naye a-
bālina amagezi neba'damu, nebaga-
mba nti Wo'zi tegatumale 'fena
na'mwe: wakiri mugende eri aba-
10 tūnda, mwegulire. Nabo bwebāli
bagenda okugula, anāwasa omu-
gole na'ja; nabo abāli betesetese
nebaingira naye mu mbaga eyobu-
11 gole: [e] olu'gi neru'galwawo. Olu-
vanyuma neba'ja nabo abawala bali
12 abalala, nebagamba nti [f] Mukama
(wa'fe), mukama (wa'fe), tu'gulire-
wo. Naye na'damu nāgamba nti
Mazima mbagamba nti [g] sibamanyi.
13 [h] Kale mutunule, kubanga temuma-
nyi lunaku newakuba'de ekisēra.

[o] Is. 65. 8, 9.
[p] 2 Bas. 2. 9–11. Kub. 13. 13.
[r] Yok. 6. 37; 10. 28, 29. Bal. 8. 28–30.
[s] Yo. 2. 10, 31; 3. 15. Am. 5. 20. Kub. 6. 12.
[t] Dan. 7. 13.
[u] Zek. 12. 12.
[w] Mat. 16. 27. Ma'k. 13. 26. Kub. 1. 7.
[y] 1 Kol. 15. 52. 1 Bas. 4. 16.
[z] Zab. 102. 26. Is. 51. 6.
[a] Bik. 1. 7. 1 Bas. 5. 2. 2 Pet. 3. 10.
[b] Zek. 14. 7.
[c] Lub. 6. 3–5; 7. 5.
[a] Bef. 5. 29, 30. Kub. 19. 7; 21. 2, 9.
[b] Mat. 13. 47; 22. 10.
[c] 1 Bas. 5. 6.
[d] Mat. 24. 31. 1 Bas. 4. 16.
[e] Luk. 13. 25.
[f] Mat. 7. 21–23.
[g] Kab. 1. 13.
[h] Mat. 24. 42–44. Luk. 21. 36. 1 Kol. 16. 13. 1 Pet. 5. 8. Kub. 16. 15.
[i] Mat. 8. 12.
[d] Kub. 3. 3; 16. 15.
[e] 1 Bas. 5. 6.
[f] Luk. 12. 42. Bik. 20. 28. 1 Kol. 4. 2. Beb. 3. 5.
[g] Kub. 16. 15.

14 [k]Kubanga (buli) [l]ngomuntu eyali agenda okutambula munsi endala, nāita aba'dube, nābalekera ebi-
15 ntubye. Nāwa omu etalanta tāno, omulala biri, omulala emu; [m]buli muntu ngobuīnzabwe bwebwali;
16 nāgenda. Amangwāgo oli eyawebwa etalanta etāno nāgenda nāzisūbula nāvisamu etalanta tāno e-
17 ndala. Bwatyo noli (eyawebwa) etalanta ebiri, nāvisamu ebiri e-
18 ndala. Naye oli eyawebwa emu nāgenda 'nāsima mu 'taka, nākweka
19 efeza ya mukamawe. Awo ebiro bingi bwebyaita, mukama waba-'du bali na'ja, nābala nabo omuwe-
20 ndo. Noli eyawebwa etalanta etāno na'ja nāleta etalanta etāno endala, nāgamba nti Mukama (wānge), wandekera etalanta tāno: laba, navisamu etalanta tāno enda-
21 la. Mukamawe nāmugamba nti Webale, (oli) mu'du mulūngi mwesigwa: wali mwesigwa mu bitono, ndikusigira ebingi: [n]ingira mu
22 sanyu lya mukamawo. Noli (eyawebwa) etalanta ebiri na'ja nāgamba nti Mukama (wānge), wandekera etalanta biri: laba navisamu
23 etalanta biri endala. Mukamawe nāmugamba nti Webale (oli) mu-'du mulūngi mwesigwa; wali mwesigwa mu bitono, ndikusigira ebingi: ingira mu sanyu lya mukamawo.
24 Noli eyawebwa etalanta emu na'ja nāgamba nti Mukama (wānge), nakumanya ngoli muntu muka'kanyavu ngokūngulira gyotasigira,
25 ngokung'anyiza gyotayiyira: nentya, neng'enda, nengikweka mu 'taka etalantayo: laba, eyiyo olina-
26 yo. Naye mukamawe na'damu nāmugamba nti Oli mu'du mubi mugayāvu, wamanya nti nkūngulira gyesasigira, nkung'anyiza gyesayi-
27 yira; kale kyakugwānira okugiwa abasūbuzi efeza yānge, nānge bwenandi'ze nandiwere'dwa eyānge
28 namagoba gāmu. Kale mumu'gyeko etalanta, mugiwe oli alina eta-
29 lanta ekumi. [o]Kubanga buli muntu alina aliwebwa, era aliba na bingi: naye atalina, ali'gyibwako
30 na kiri kyalinakyo. Nomu'du oyo ataliko kyagasa mumusūle [p]mu kizikiza ekyebwēru: mwe muliba okukāba nokuluma obujigi.
31 [r]Naye Omwāna womuntu bwali'jira mu kitibwakye, ne bamalaika bona (nga bali) naye, awo bwa-
32 litūla ku ntebe eyekitibwakye: [s]namawānga gona galikung'anyizibwa mu masoge: [t]naye alibayāwulamu ngomusūmba bwayāwulamu endiga
33 nembuzi: nendiga aliziteka ku mukonogwe ogwadyo, naye embuzi
34 ku mukono ogwa kono. Awo Kabaka aligamba abali ku mukonogwe ogwadyo nti Mu'je, 'mwe Kitānge beyawa omukisa, [u]musikire obwakabaka [w]obwabatekerwateke-
35 rwa okuva ku kutōnda Ensi: [y]kubanga nalina enjala nemumpa ekyokulya: [z]nalina enyōnta nemu-'nywesa: nali mugenyi nemunsuza;
36 (nali) [a]bwerēre nemunyambaza: nali mulwa'de nemu'nāmbula: [b]nali mu nvuba, nemu'ja mundaba.
37 Awo abatūkirivu balimu'damu nga bagamba nti Mukama (wa'fe), twakulaba di ngolina enjala netukulisa? oba ngolina enyōnta netuku-
38 nywesa? Era twakulaba di ngoli mugenyi netukusuza? oba ngoli
39 bwerēre netukwambaza? Era twakulaba di ngoli mulwa'de, oba mu
40 nvuba, netu'ja tukulaba? Ne Kabaka ali'damu alibagamba nti Mazima mbagamba nti [c]Nga bwemwakola omu kwabo baganda bānge abasinga obuto, mwakikola 'nze.
41 Awo alibagamba nabo abali ku mukonogwe ogwa kono nti [d]Muvewo wendi, 'mwe abakolimirwa, (mugende) mu muliro oguta'gwāwo ogwatekerwatekerwa [e]Setani ne
42 bamalaikabe: kubanga nalina enjala, temwampa kya kulya: nalina enyōnta, temwa'nywesa: nali mu-
43 genyi, temwansuza: (nali) bwerēre, temwanyambaza: mulwa'de, ne
44 mu nvuba, temwa'nāmbula. Awo nabo bali'damu, nga bagamba nti Mukama (wa'fe), twakulaba di ngolina enjala, oba ngolina enyōnta, oba mugenyi, oba bwerēre, oba mulwa'de, oba mu nvuba, netu-
45 takuwereza? Awo aliba'damu, ngagamba nti [f]Mazima mbagamba nti Nga bwemutākola omu kwa-
46 bo abasinga obuto, temwakikola nze. Ne [g]bano baligenda mu kibonerezo ekitagwāwo: naye abatūkirivu (baligenda) mu bulamu obuta'gwāwo.

26 Awo olwātūka Isa bweyamala ebigambo ebyo byona, nāga-
2 mba abaigirizwabe nti [a]Mumanyi nti olwebiri walibawo Okuitako, Nomwāna womuntu aliwebwayo
3 okukomererwa. [b]Awo bakabona abakulu nabaka'de babantu nebakung'anira mu kigāngo kya kabona asinga obukulu, eyaitibwa Kayafa;
4 nebatēseza wamu Isa okumukwasa
5 amagezi, bamu'te. Naye nebagamba nti Tuleme okumukwatira ku lunaku olukulu, abantu baleme okukayāna.
6 [c]Naye Isa bweyali mu Besaniya,
7 munju ya Simoni omugēnge, omukazi na'ja gyali, eyalina ecupa eyamafuta agomugavu agomuwendo omungi enyo, nāgamufukira ku mu-
8 twe, ngatu'de alya. [d]Naye abaigiri-

[k] Luk. 19. 12.
[l] Mat. 21. 33.
[m] Bal. 12. 6. 1 Kol. 12. 7, 11, 23. Bef. 4. 11.
[n] 2 Tim. 2. 12. Beb. 12. 2. 1 Pet. 1. 8.
[o] Yok. 15. 2.
[p] Mat. 8. 12.
[r] Zek. 14. 5. Bik. 1. 11. 1 Bas. 4. 16. 2 Bas. 1. 7. Yud. 14. Kub. 1. 7.
[s] Bal. 14. 10. 2 Kol. 5. 10. Kub. 20. 12.
[t] Ez. 20. 38; 34. 17, 20. Mat. 13. 49.
[u] Bal. 8. 17. 1 Pet. 1. 4, 9; 3. 9. Kub. 21. 7.
[w] 1 Kol. 2. 9. Beb. 11. 16.
[y] Is. 58. 7. Ez. 18. 7. Yak. 1. 27.
[z] Beb. 13. 2. 3 Yok. 5.
[a] Yak. 2. 15, 16.
[b] 2 Tim. 1. 16.
[c] Nge. 14. 31; 19. 17. Mat. 10. 42. Beb. 6. 10.
[d] Zab. 6. 8. Mat. 7. 23. Luk. 13. 27.
[e] 2 Pet. 2. 4. Yud. 6.
[f] Nge. 14. 31; 17. 5. Zek. 2. 8. Bik. 9. 5.
[g] Dan. 12. 2. Yok. 5. 29. Bal. 2. 7.
[a] Ma'k. 14. 1. Luk. 22. 1. Yok. 13. 1.
[b] Zab. 2. 2. Yok. 11. 47.
[c] Ma'k. 14. 3. Yok. 11. 1, 2; 12. 3.
[d] Yok. 12. 4.

zwa bwebālaba, nebanyīga nebaga-
9 mba nti Gafu'de ki gano? Kubanga
ganò singa gatūndi'dwa gandivu'de-
10 mu ebintu bingi, okuwa abāvu. Na-
ye Isa bweyategēra nābagamba nti
Munakuwaliza ki omukazi? kuba-
11 nga ankoze ekigambo ekirūngi. [e] Ku-
banga abavu bemulinabo bulijo;
12 naye [f] temuli nānge bulijo. Kubanga
bwafuse amafuta gano ku mubiri
13 gwānge, anziraze okunzīka. Mazi-
ma mbagamba nti Enjiri eno buli
gyenebūlirwānga munsi zona, na-
kyo omukazi ono kyakoze kināyo-
gerwāngako okumu'jukira.
14 [g] Awo omu kwabo ekumi naba-
biri, eyaitibwa Yuda Isukalyoti,
15 nāgenda eri bakabona abakulu, nā-
gamba nti [h] Mu'kiriza kumpa ki,
nānge ndimuwayo gyemuli? Ne-
bamugerera ebitūndu bya feza a-
16 makumi asatu. Nāsokera awo oku-
nonya e'bānga banāmuwayo.
17 [k] Naye ku (lunaku) olusokerwako
olwemigāti egitazimbulukuswa, n-
baigirizwa neba'ja eri Isa, nebaga-
mba nti Oyagala tutekeretekere
18 wa Okuitako gyonokulīra? Nāga-
mba nti Mugende mu kibuga ewa
gundi, mumugambe nti Omuigiriza
agambye nti Ekisēra kyānge kinā-
tera okutūka; ewuwo gyenālīra O-
19 kuitako nabaigirizwa bānge. Aba-
igirizwa nebakola nga Isa bwaba-
lagi'de; nebatekateka Okuitako.
20 [l] Naye obu'de bwebwawungēra, nā-
tūla okulya nabaigirizwa ekumi
21 nababiri; era bāli balya, nāgamba
nti Mazima mbagamba nti omu
22 ku'mwe anāndyamu olukwe. Ne-
banakuwala nyo, nebatanula ki'no-
mu okumugamba nti Mukama (wā-
23 nge), ye 'nze? Naye na'damu nāga-
mba nti [m] Oyo akoze'za awamu nā-
nge mu kibya, yanāndyamu olukwe.
24 Omwāna womuntu agenda, [n] nga
bweyawandikirwa: naye zisānze
omuntu oyo anālyamu olukwe O-
mwāna womuntu! kyandiba'de ki-
rūngi eri oyo singa teyazālibwa
25 omuntu oyo. Yuda, eyamulyamu
olukwe, na'damu nāgamba nti La-
bi, ye 'nze? Nāmugamba nti Gwo-
26 yoge'de. [o] Era bāli bakyalya, [p] Isa
nātōla omugāti, neyebaza, nāgume-
nyamu; nāwa abaigirizwa, nāga-
mba nti Mutōle, mulye; [r] guno gwe
27 mubiri gwānge. Nātōla ekikōmpe,
neyebaza, nābawa, ngagamba nti
28 [s] Munywe ku kino 'mwena; buba-
nga [t] kino gwe musai gwānge [u] o-
gwendagāno, oguyika [w] kulwabangi
29 olwoku'gyawo ebibi. Naye mbaga-
mba nti Sirinywa na katono oku-
soka lero ku guno ogubala ku mu-
zabibu, okutūsa ku lunaku luli lwe-
ndigunywa omugya awamu na'mwe
mu bwakabaka bwa Kitānge.

30 Bwebāmala okuīmba nebafuluma
(okugenda) ku lusozi olwa Zeituni.
31 Awo Isa nābagamba nti 'Mwe
'mwena munesitala kulwānge ekiro
kino: kubanga kyawandikibwa nti
[y] Ndikuba omusūmba, nendiga ezo-
32 mukisibo zirisāsānyizibwa. Naye
bwendimala okuzūkizibwa, [z] ndi-
bakulembera okugenda Egaliraya.
33 Naye Petero na'damu nāmugamba
nti Bona bwebanesitala kululwo,
34 'nze sesitale na katono. Isa nāmu-
gamba nti Mazima nkugamba nti
Mu kiro kino, enkoko eneba tenako-
kolima, ononegānira emirūndi esa-
35 tu. Petero nāmugamba nti Newa-
kuba'de nga kingwānira okufira a-
wamu nāwe, sikwegāne na katono.
Nabaigirizwa bona nebogera bwe-
batyo.
36 [a] Awo Isa nātūka nabo mu kifo
ekiitibwa Gesusemane, nāgamba a-
baigirizwabe nti Mutūle wano, ng'e-
37 nde eri nsabe. Nātwāla Petero na-
bāna ba Zebedayo bōmbi, nātanula
okunakuwala nokweralikirira enyo.
38 Awo nābagamba nti Omwoyo gwā-
nge guliko enaku nyingi, zigenda
kunzi'ta: mubēre wano, mutunule
39 nānge. Nātambulako katono, nā-
vūnama, nāsaba, nāgamba nti Ai
Kitānge, ekikōmpe kino kinveko,
oba kiīnzika: naye, [b] si nga 'nze
bwenjagala, wabula nga 'gwe (bwo-
40 yagala). Na'da eri abaigirizwa, nā-
basānga nga bebase, nāgamba Pe-
tero nti Ka'zi temuīnzi'za kutunula
41 nānge nesawa emu? [c] Mutunule
musabe, muleme okuingira mu ku-
kemebwa: omwoyo gwe gwagala
42 naye omubiri gwe munafu. Nate
nāgenda omulūndi ogwokubiri, nā-
saba, ngagamba nti Ai Kitānge, o-
banga kino tekiīnza kunvako, wa-
bula 'nze okukinywa, kyoyagala ki-
43 kolebwe. Na'ja nate nābasānga nga
bebase, kubanga amaso gābwe gali
44 gakamba'ga. Nābaleka nate, nāge-
nda, nāsaba omulūndi ogwokusatu,
nāyogera nate ebigambo bimu na
45 biri. Awo na'ja eri abaigirizwa, nā-
bagamba nti Mwebakire dala kaka-
no, muwu'mule: laba, ekisēra ki-
nātera okutūka, Nomwāna womun-
tu awere'dwayo mu mikono gya-
46 balina ebibi. Muimuke tugende:
laba, andyamu olukwe anātera oku-
tūka.
47 [d] Yali akyayogera, laba, Yuda,
omu ku kumi nababiri, na'ja ngali-
na ebibīna bingi ebirina ebitala ne-
mi'go, (nga bava) eri bakabona aba-
48 kulu nabaka'de babantu. Naye oyo
amulyamu olukwe yabawa akabone-
ro, ngagamba nti Gwenānywegera,
49 nga ye wuyo: mumukwate. Ama-
ngwāgo na'ja awali Isa, nāgamba
nti Mirembe, Labi; nāmunywegera

[e] Ma. 15. 11.
[f] Mat. 18. 20; 28. 20. Yok. 13. 33; 14. 19; 16. 5, 28; 17. 11.
[g] Ma'k. 14. 10. Luk. 22. 3. Yok. 13. 2, 30.
[h] Zek. 11. 12. Mat. 27. 3.
[k] Kuv. 12. 6, 18. Ma'k. 14. 12. Luk. 22. 7.
[l] Ma'k. 14. 17–21. Luk. 22. 14. Yok. 13. 21.
[m] Zab. 41. 9.
[n] Zab. 22. Is. 53. Dan. 9. 26.
[o] Ma'k. 14. 22. Luk. 22. 19.
[p] 1 Kol. 11. 23–25.
[r] 1 Kol. 10. 16.
[s] Ma'k. 14. 23.
[t] Kuv. 24. 8. Lev. 17. 11.
[u] Yer. 31. 31.
[w] Mat. 20. 28. Bal. 5. 15. Beb. 9. 22.
[y] Zek. 13. 7.
[z] Mat. 28. 7, 10, 16.
[a] Ma'k. 14. 32–35. Luk. 22. 39. Yok. 18. 1.
[b] Yok. 5. 30; 6. 38.
[c] Bef. 6. 18.
[d] Ma'k. 14. 43. Luk. 22. 47. Yok. 18. 3.

50 nyo. Isa nāmugamba nti [e]Mu'nānge, (kola) kyo'jiri'de. Awo neba'ja,
Isa nebamu'sāko emikono, nebamu-
51 kwata. Laba, [f]omu kwabo abāli ne
Isa, nāgolola omukono, nāsōwola
ekitalakye, nātema omu'du wa ka-
bona asinga obukulu, nāmusalako
52 okutu. Awo Isa nāmugamba nti
Ekitalakyo ki'ze mu kifo kyakyo:
[g]kubanga abo bona abakwata ekita-
53 la balifa ekitala. Oba olowōza nti
siīnza kwegairira Kitānge, naye a-
nāmpereza kakano [i]bamalaika oku-
54 singa legioni ekumi nebiri? Kale bi-
nātūkirira bitya ebyawandikibwa
nti [k]kigwānira okuba bwebityo?
55 Mu kisēra ekyo Isa nāgamba ebibīna
nti Muli ngaba'jiri'de omunyazi ne-
bitala nemi'go okunkwata? Natūlā-
nga buli lunaku mu yekalu nga nji-
56 giriza, nemutankwata. Naye kino
kyona kitūse, [l]bana'bi byebāwandi-
ka era bitūkirizibwe. Awo [m]abaigi-
rizwa bona nebamwabulira, ne-
ba'duka.
57 [n]Ne bali abākwata Isa, nebamu-
twāla ewa Kayafa kabona asinga o-
bukulu, abawandisi nabaka'de gye-
58 bākung'anira. Naye Petero nāmu-
vako enyuma wala, okutūka mu ki-
gāngo kya kabona asinga obukulu,
nāingira munda, nātūla nabawere-
59 za, alabe webina'kira. Naye baka-
bona abakulu nabomulukīko bona
nebanonya obujulirwa obwobuli-
60 mba ku Isa, balyoke bamu'te;
nebatabulaba, newakuba'de [o]ngabaju-
lirwa abobulimba bangi aba'ja. Na-
61 ye oluvanyuma neba'ja [p]babiri, ne-
bagamba nti Ono yagamba nti [r]Nyī-
nza okumenya yekalu ya Katonda,
62 nokugizīmbira enaku esatu. Kabo-
na asinga obukulu nāimirira, nāmu-
gamba nti Toyanukula na katono?
kigambo ki bano kyebakulumiriza?
63 Naye [s]Isa nāsirika. Kabona asinga
obukulu nāmugamba nti Nkulāiza
Katonda omulamu, tubūlire obanga
'gwe Masiya, Omwāna wa Katonda.
64 Isa nāmugamba nti Oyoge'de: naye
mbagamba nti [t]Okusoka lero muli-
raba Omwāna womuntu [u]ngatu'de
ku mukono ogwadyo ogwamānyi,
65 nga'jira ku bire ebye'gulu. [w]Awo
Kabona asinga obukulu nāyuza e-
byambalobye, nāgamba nti Avo'de
Katonda: twagalira ki nate abaju-
lirwa? laba, muwuli'de kakano obu-
66 vōzibwe: mulowōza mutya? Ne-
ba'damu nebagamba nti [v]Agwāni'de
67 kufa. [z]Awo nebamuwāndira ama-
lusu mu masoge, nebamukuba ebi-
68 kōnde: [a]abalala nebamukuba empi,
nga bagamba nti Tulagule, Masiya:
āni akukubye?
69 [b]Naye Petero yali atu'de bwēru
mu kigāngo: omuwala na'ja gyāli,
nāgamba nti Nāwe wali wamu ne
70 Isa Omugaliraya. Naye neyegāni-
ra mu maso ga bona, ngagamba nti
71 Kyogamba sikimanyi. Naye bwe-
yafuluma okutūka mu kisasi, (omu-
wala) omulala nāmulaba nāgamba
abantu abāli awo nti Nono yali wa-
72 mu ne Isa Munazalesi. Neyegāna
nate, nālāira nti Omuntu oyo simu-
73 manyi. Newaitawo e'bānga tono,
abāli baīmiri'de awo neba'ja neba-
gamba Petero nti Mazima nāwe oli
mu'nābwe; kubanga enjogerayo e-
74 kutegēze'za. Awo nātanula okuko-
lima nokulāira nti Omuntu oyo si-
mumanyi. Amangwāgo enkoko ne-
75 kokolima. Pelero na'jukira ekiga-
mbo Isa kyeyagamba nti Enkoko
eneba tenaba kukokolima ononegā-
nira emirūndi esatu. Nāfuluma
ebwēru, nākāba nyo amaziga.

27 Naye obu'de bwebwakya, [a]ba-
kabona abakulu bona nabaka'de
babantu nebatēsa wamu ebya Isa o-
2 kumu'ta: nebamusiba, nebamutwā-
la, [b]nebamuwayo eri Pirato owesa-
za.
3 Awo Yuda, eyamulyamu olukwe,
bweyalaba ngomusāngo gumusinge,
neyejusa, na'diza bakabona abakulu
nabaka'de ebitūndu ebyo amakumi
4 asatu ebya feza, ngagamba nti Na-
yōnōna okulyamu olukwe omusai
ogutalina kabi. Naye bo nebamu-
gamba nti Guno (guli) ku'fe? mu-
5 sāngogwo. Efeza nāzisūla mu ye-
kalu, [c]nāfuluma, nāgenda neyetuga.
6 Naye bakabona abakulu nebatwāla
ebitūndu biri ebya feza, nebagamba
nti Kya muzizo okubiteka mu gwa-
nika lya Katonda, kubanga muwe-
7 ndo gwomusai. Nebatēsa, nebazi-
gulamu olusuku lwomubūmbi, oku-
8 zikāngamu abagenyi. Olusuku luli
kyeruva luitibwa olusuku lwomu-
9 sai, ne kakano. Awo lwekyatūkiri-
ra ekyayogererwa mu na'bi Yeremi-
ya, ngagamba nti [d]Nebatwāla ebi-
tūndu ebya feza amakumi asatu, o-
muwendo gwoyo gwebālamula omu-
wendo, (abamu) ku bāna ba Isiraeri
10 gwebālamula; nebabi'gyamu olusu-
ku lwomubūmbi, nga Mukama bwe-
yandagira.
11 Naye Isa nāimirira mu maso go-
wesaza: owesaza nāmubūza ngaga-
mba nti 'Gwe Kabaka Wabayudaya?
naye Isa nāmugamba nti [e]Oyoge'de.
12 Bakabona abakulu nabaka'de bwe-
bāmulopa, nāta'damu na katono.
13 Awo Pirato nāmugamba nti Towu-
lira bigambo bino byebakulumiriza
14 bwebiri? Naye teyamu'damu na ki-
gambo na kimu: owesaza nokwewu-
15 nya neyewunya nyo. Naye ku mba-
ga owesaza yalina empisa okusumu-
lirānga ekibīna omusibe omu, gwe-
16 bāyagalānga. Era mu biro ebyo bā-

[e] Zab. 41. 9; 55. 13.
[f] Yok. 18. 10.
[g] Lub. 9. 6. Kub. 13. 10.
[i] 2 Basek. 6. 17.
[k] Is. 53. 7 neb.
[l] Kung. 4. 20.
[m] Yok. 18. 15.
[n] Ma'k. 14. 53. Luk. 22. 54. Yok. 18. 12, 13, 24.
[o] Zab. 27. 12; 35. 11.
[p] Ma. 19. 15.
[r] Mat. 27. 40. Yok. 2. 19.
[s] Is. 53. 7.
[t] Dan. 7. 13. Mat. 16. 27. Yok. 1. 51. Kub. 1. 7.
[u] Zab. 110. 1. Bik. 7. 55.
[w] 2 Basek. 18. 37; 19. 1.
[v] Lev. 24. 16. Yok. 19. 7.
[z] Is. 50. 6; 53. 3.
[a] Yok. 19. 3.
[b] Ma'k. 14. 66. Luk. 22. 55. Yok. 18. 16, 17, 25.
[a] Zab. 2. 2. Ma'k. 15. 1. Luk. 22. 66; 23. 1. Yok. 18. 28.
[b] Mat. 20. 19.
[c] 2 Sam. 17. 23. Bik. 1. 18.
[d] Zek. 11. 12, 13.
[e] 1 Tim. 6. 13.

lina omusibe omumanyi, aitibwa
17 Bala'ba. Awo bwebākung'ana, Pi-
rato nābagamba nti Aluwa gwemwa-
gala 'mubasumululire? Bala'ba, oba
18 Isa aitibwa Masiya? Kubanga ya-
manya nga bamuwesezayo bu'gya.
19 Naye bweyatūla ku ntebe eyemisā-
ngo, mukaziwe nāmutumira, nga-
gamba nti Omuntu oyo omutūkirivu
tomukola kintu na katono: [f]kuba-
nga nalūmi'dwa lero bingi mu ki-
20 rōto kululwe. Naye bakabona aba-
kulu nabaka'de nebabūlirira ebibīna
21 okusaba Bala'ba, bazikirize Isa. Na
ye owesaza na'damu nābagamba nti
Kwabo bōmbi aluwa gwemwagala
'mubasumululire? Nebagamba nti
22 Bala'ba. Pirato nābagamba nti Kale
nākola ntya Isa aitibwa Masiya? Bo-
23 na nebagamba nti Akomererwe. Na-
ye nāgamba nti Lwaki? ekibi kya-
koze kiruwa? Naye nebakayāna nyo,
24 nebagamba nti Akomererwe. Naye
Pirato bweyalaba nga tasobole na
katono, era nga bainze kukayāna,
[g]nātōla ama'zi, nānāba mu ngalo
mu maso gekibīna ngagamba nti
'Nze siriko kabi olwomusai gwomu-
ntu ono omutūkirivu: musāngo gwa-
25 'mwe. Abantu bona neba'damu ne-
bagamba nti [i]Omusaigwe (gubēre)
26 ku'fe, ne ku bāna ba'fe. Awo nāba-
sumululira Bala'ba: naye [k]Isa nā-
mukuba enkoba nālyoka amuwayo
okukomererwa.
27 [l]Awo baserikale bowesaza neba-
twāla Isa mu kigāngo ekyemisāngo,
nebamukung'anyizako ekitōngole
28 kyona. Nebamwambula, [m]neba-
29 mwambaza olugoye olumyufu. [n]Ne-
baluka engule eyama'gwa, nebagi'sā
ku mutwegwe, nolumuli mu muko-
nogwe ogwadyo; nebafukamira mu
masoge, nebamudūlira, nga bagam-
ba nti Mirembe, Kabaka Wabayu-
30 daya! [o]Nebamuwāndira amalusu,
nebatōla olumuli luli nebamukuba
31 mu mutwe. Awo bwebāmala oku-
mudūlira, nebamwambulako olugo-
ye, nebamwambaza ebyambalobye,
[p]nebamutwāla okumukomerera.
32 [r]Naye bwebāli bafuluma, [s]neba-
sisinkana omuntu Omukulene, eri-
nyalye Simoni: nebamuwaliriza oyo
33 yetike omusalabagwe. [t]Bwebātūka
mu kifo ekiitibwa Gologosa, amaku-
34 lu gakyo kifo kya kiwānga, [u]neba-
muwa omwenge okunywa ogutabu'dwamu omusūsa: naye bweya-
35 legako, nātayagala kunywa. [w]Bwe-
bāmala okumukomerera, [y]nebaga-
bana ebyambalobye, nga bakuba a-
36 kalulu; nebatūla awo nebamutunu-
37 lira. [z]Neba'sā wa'gulu ku mutwe-
gwe omusāngogwe oguwandiki'dwa
nti ONO YE ISA KABAKA WA-
38 BAYUDAYA. [a]Awo abanyazi ba-
biri nebakomererwa naye, omu ku
mukono ogwadyo, omulala ku gwa
39 kono. [b]Nabāli baita nebamuvuma,
nga banyenya emitwe gyābwe, nga
40 bagamba nti, 'Gwamenya [c]yekalu,
agizīmbira enaku esatu, werokole:
[d]obanga oli Mwāna wa Katonda, va
41 ku musalaba o'ke. Bakabona aba-
kulu nabawandisi nabaka'de neba-
dūla bwebatyo, nga bagamba nti Ya-
lokola balala; taīnza kwerokola ye-
42 'ka. Ye Kabaka wa Isiraeri; ave
kakano ku musalaba, na'fe tunāmu-
43 'kiriza. [e]Yesiga Katonda; amulo-
kole kakano, oba amwagala: kuba-
nga yagamba nti Ndi Mwāna wa
44 Katonda. [f]Abanyazi abākomererwa
naye era nabo nebamuvuma bweba-
tyo.
45 [g]Naye okuva ku sawa eyomukāga
kyali kizikiza kunsi yona okutūka
46 ku sawa eyomwenda. Obu'de bwe-
bwātūka ngesawa eyomwenda Isa
nāyogerera wa'gulu ne'dobozi 'dene,
ngagamba nti Eri, Eri, lama saba-
kusani? amakulu gakyo nti [i]Ka-
tonda wānge, Katonda wānge, kiki
47 ekikundese'za? Naye abalala abāli
baīmiri'dewo, bwebāwulira, neba-
48 gamba nti Ono aita Eriya. Aman-
gwāgo mu'nābwe omu na'dukana,
nātōla ekisūmwa, [k]nāki'juza omwe-
nge omukātufu, nāki'sā ku lumuli,
49 nāmunywesa. Naye abalala neba-
gamba nti Leka; tulabe nga Eriya
50 ana'ja okumulokola. Naye [l]Isa nā-
yogerera nate ne'dobozi 'dene, nāta
51 omwoyogwe. Laba, [m]e'gigi lyeye-
kalu neriyulikamu wabiri okuva
wa'gulu okutūka wansi; ensi neka-
52 nkana; enjāzi nezatika: entāna
nezibi'kuka; emirāmbo mingi egya-
batukuvu abāli bebase negizūkizi-
53 bwa; nebava mu ntāna bweyamala
okuzūkira, nebaingira mu kibuga
ekitukuvu, abantu bangi nebabala-
54 ba. Naye omwāmi wekitōngole, na
bali abāli naye nga batunulira Isa,
bwebālaba ekikankano, nebigambo
ebiba'dewo, nebatya nyo, nebaga-
mba nti Mazima ono aba'de Mwāna
55 wa Katonda. Wāliwo nabakazi ba-
ngi abāimirira ewala nga balengera,
[n]abāitānga ne Isa okuva Egaliraya,
56 abāmuwerezānga: [o]mwabo mwali-
mu Malyamu Magudalene, ne Ma-
lyamu nyina Yakobo ne Yose, ne
nyina wabāna ba Zebedayo.
57 [p]Naye obu'de bwali buwungēra,
na'ja omuntu omuga'ga, eyava Ali-
masaya, erinyalye Yusufu, era naye
58 yali muigirizwa wa Isa: oyo nāge-
nda eri Pirato, nāsaba omulāmbo
59 gwa Isa. Awo Pirato nālagira oku-
gumuwa. Yusufu nātwāla omulā-
mbo, nāguzīnga mu bafuta enjeru,
[r]nāguteka mu ntānaye empya, gye-
60 yasima mu lwāzi; nāyiringisa e'jin-
ja 'dene (nāli'sā) ku mulyāngo

[f] Ma'k. 15. 11. Luk. 23. 18. Yok. 18. 40.
[g] Ma. 21. 6.
[i] Ma. 19. 10. Bik. 5. 28.
[k] Is. 53. 5. Ma'k. 15. 15. Luk. 23. 16, 24, 25. Yok. 19. 1, 16.
[l] Ma'k. 15. 16. Yok. 19. 2.
[m] Luk. 23. 11.
[n] Zab. 69. 19. Is. 53. 3.
[o] Is. 50. 6.
[p] Is. 53. 7.
[r] Kubal. 15. 35. 1 Basek. 21. 13. Bik. 7. 58. Beb. 13. 12.
[s] Ma'k. 15. 21. Luk. 23. 26.
[t] Ma'k. 15. 22. Luk. 23. 33. Yok. 19. 17.
[u] Zab. 69. 21.
[w] Ma'k. 15. 24. Luk. 23. 34. Yok. 19. 24.
[y] Zab. 22. 18.
[z] Ma'k. 15. 26. Luk. 23. 38. Yok. 19. 19.
[a] Is. 53. 12. Ma'k. 15. 27. Luk. 23. 32, 33. Yok. 19. 18.
[b] Zab. 22. 7; 109. 25.
[c] Mat. 26. 61. Yok. 2. 19.
[d] Mat. 26. 63.
[e] Zab. 22. 8.
[f] Luk. 23. 39.
[g] Am. 8. 9. Ma'k. 15. 33. Luk. 23. 44.
[i] Zab. 22. 1.
[k] Zab. 69. 21.
[l] Ma'k. 15. 37. Luk. 23. 46.
[m] Kuv. 26. 31. 2 Byom. 3. 14.
[n] Luk. 8. 2, 3.
[o] Ma'k. 15. 40.
[p] Ma'k. 15. 42. Luk. 23. 50. Yok. 19. 38.
[r] Is. 53. 9.

61 gwentāna, nāgenda. Wāliwo Malyamu Magudalene, ne Malyamu
owokubiri, nga batu'de mu maso
gentāna.
62 Naye enkya, lwe (lunaku) olwa-
'dirira Olwokutekateka, bakabona
abakulu Nabafalisayo nebakung'a-
63 nira ewa Pirato, nebagamba nti
Omwāmi, tu'juki'de omulimba oyo
nti yagamba ngakyali mulamu nti
[s] Yok. 2. 19. s Enaku bweziriitawo esatu ndizū-
64 kira. Kale lagira bakūmire dala
amalālo okutūsa ku lunaku olwoku-
satu, abaigirizwabe batera oku'ja
okumu'ba, bagambe abantu nti Azū-
ki'de mu bafu: era okukyāma okwo-
luvanyuma kulisinga kuli okwaso-
65 ka. Pirato nābagamba nti Mulina
abakūmi: mugende, mugakūmire
66 dala nga bwemuīnza. Nabo neba-
genda, nebagakūmira dala amalālo,
[t] Dan. 6. 17. t e'jinja nebali'sāko akabonero, na-
bakūmi nga webali.

[a] Ma'k. 16. 1. Luk. 24. 1. Yok. 20. 1.

28 a Naye olunaku olwa sabiti bwe-
rwali lugenda oku'gwāko, (ngo-
lunaku) olwoluberyeberye olwomu-
sānvu lunātera okukya, Malyamu
[b] Mat. 27. 56. Magudalene b ne Malyamu owoku-
2 biri neba'ja okulaba amalālo. La-
ba, newabawo ekikankano ekinene
kunsi; kubanga malaika wa Muka-
ma yava mu 'gulu, na'ja nāyiringisa
3 e'jinja okuli'gyawo, nālitūlako. Na-
ye ekifananyikye kyali nga kumyā-
nsa, nengoyeze zāli zitukula ngo-
4 muzira: era entīsaye nekankanya
5 abakūmi, nebaba nga bafu'de. Na-
ye malaika na'damu nāgamba aba-
kazi nti 'Mwe temutya: kubanga
'manyi nga munonya Isa eyakome-
[c] Mat. 12. 40; 17. 23. 6 rerwa. Tali wano; kubanga azū-
ki'de, c nga bweyagamba. Mu'je,
mulabe ekifo Mukama weyagala-
7 mira. Mugende māngu, mubūlire
abaigirizwabe nti Azūki'de mu ba-
fu; laba, d abakulembera (okugenda)
Egaliraya; gyemulimulabira: laba,
8 mbabūli'de. Nebava māngu ku
ntāna, nentīsa nesanyu lingi, neba-
'dukana okubūlira abaigirizwabe.
9 Laba, e Isa nābasisinkana, nāgamba
nti Mirembe. Neba'ja nebamukwa-
10 ta ebigere, nebamusinza. Awo Isa
nābagamba nti Temutya: mugende
mubūlire f baganda bānge bagende
Egaliraya, gyebalindabira.
11 Naye bwebāli bagenda, laba aba-
kūmi abamu neba'ja mu kibuga,
nebabūlira bakabona abakulu byona
12 ebiba'deyo. Nebakung'ana wamu
nabaka'de, nebatēsa wamu, nebaba-
13 wēra baserikale efeza nyingi, neba-
gamba nti Mugambānga nti Abai-
girizwabe ba'ja ekiro, nebamu'ba
14 'fe nga twebase. Naye ekigambo
kino bwekiribūlirwa owesaza, 'fe
tulimuwoyawoya, na'mwe tuliba-
15 'gyako omusāngo. Nabo nebatwāla
efeza, nebakola nga bwebāwērerwa:
ekigambo kino nekibuna mu Bayu-
daya, okutūsa lero.
16 Naye abaigirizwa ekumi nomu
nebagenda Egaliraya, ku lusozi Isa
17 gyeyabalagira. Bwebāmulaba ne-
bamusinza: naye abalala nebabū-
18 sabūsa. Isa na'ja nāyogera nabo,
nāgamba nti g Mpere'dwa obuīnza
19 bwona mu 'gulu ne kunsi. h Kale
mugende, k mufūle amawānga gona
abaigirizwa, nga mubabatiza okuin-
gira mu linya lya Kita'fe Nomwā-
20 na Nomwoyo Omutukuvu; l nga
mubaigiriza okukwata byona bye-
nabalagira 'mwe: era, laba, 'nze
ndi wamu na'mwe enaku zona, oku-
tūsa emirembe gino lwegiri'gwāwo.

d Mat. 26. 32.
e Ma'k. 16. 9. Yok. 20. 14.
f Beb. 2. 11.
g Dan. 7. 13, 14. Mat. 11. 27; 16. 28. Luk. 1. 32; 10. 22. Yok. 3. 35; 5. 22; 13. 3; 17. 2. Bik. 2. 36. Bal. 14. 9. 1 Kol. 15. 27. Bef. 1. 10, 21. Baf. 2. 9, 10. Beb. 1. 2; 2. 8. 1 Pet. 3. 22. Kub. 17. 14.
h Ma'k. 16. 15.
k Is. 52. 10. Luk. 24. 47. Bik. 2. 38, 39. Bal. 10. 18. Bak. 1. 23.
l Bik. 2. 42.

ENJIRI NGA BWEYAWANDIKIBWA

MA'KO.

1 Okusoka kwenjiri ya Isa Masiya,
Omwāna wa Katonda.
2 Nga bwekyawandikibwa mu na-
'bi Isaya nti
[a] Mala. 3. 1. a Laba, 'nze ntuma omubaka wā-
nge mu masogo,
Alirongōsa olugūdolwo;
[b] Is. 40. 3. 3 b E'dobozirye ayogerera wa'gulu
mu 'dūngu nti
Mulongōse olugūdo lwa Mukama,
Mulung'amye amakuboge;
4 Yokana ya'ja eyabatiza mu 'dūngu
nābūlira okubatizibwa okwokwene-
5 nya olwoku'gyibwako ebibi. Nensi
yona Eyebuyudaya Nabeyerusalemi
bona nebavayo neba'ja gyali neba-
batizibwa ye mu mu'ga Yoludani
6 nga bātula ebibi byābwe. Ne Yo-
kana yayambalānga byōya bya ng'a-
mira, nolukoba lwe'diba mu kiwa-
tokye, ngalya c nzige nomubisi gwe-
[c] Lev. 11. 22. 7 njuki ezomunsiko. Nābūlira nga-
gamba nti A'ja enyuma wānge ya-
nsinga amānyi, 'sō sisānira kuku-
tama kutugulula lukoba lwa ngato-
8 ze. 'Nze d nababatiza nama'zi, na-
d Bik. 1. 5; 11. 16; 19. 4.

[e] Is. 44. 3. Yo. 2. 28. Bik. 2. 4; 10. 45; 11. 15, 16. 1 Kol. 12. 13.
[f] Mat. 3. 13. Luk. 3. 21.
[g] Yok. 1. 32.
[i] Zab. 2. 7. Ma'k. 9. 7.
[k] Mat. 4. 1. Luk. 4. 1.
[l] Mat. 4.12.
[m] Mat. 4. 23.
[n] Dan. 9. 25. Bag. 4. 4.
[o] Mat.4.18. Luk. 5. 4.
[p] Mat. 4. 13. Luk. 4. 31.
[r] Mat. 8. 14. Luk. 4. 38.

ye oyo alibabatiza [e] Nomwoyo Omutukuvu.
9 [f] Awo olwātuka mu naku ezo Isa
nāva Enazalesi Ekyegaliraya na'ja
okubatizibwa Yokana mu Yoludani.
10 [g] Amangwāgo bweyava mu ma'zi,
nālaba e'gulu nga liyulise, nomwo-
yo (ngali) nge'jiba nga'ka kuye:
11 ne'dobozi ncrifuluma mu 'gulu (eri-
gamba nti) 'Gwe [i] Mwāna wānge
gwenjagala gwensanyukira enyo.
12 [k] Amangwāgo Omwoyo nāmugo-
13 bera mu 'dūngu. Nāmalayo mu
'dūngu enaku amakumi ana ngake-
mebwa Setani; nāba wamu nensolo; bamalaika nebamuwereza.
14 [l] Awo oluvanyuma Yokana nga-
maze okuwebwayo, Isa na'ja Ega-
15 liraya, [m] ngabūlira enjiri ya Ka-
tonda, ngagamba nti [n] Ekisēra ki-
tūse, obwakabaka bwa Katonda
busembe'de, mwenenye, mu'kirize
enjiri.
16 [o] Bweyali ngaita ku lubalama
lwenyanja Eyegaliraya nālaba Si-
moni ne Andereya muganda wa
Simoni nga basūla omugonjo mu
17 nyanja, kubanga bāli bavubi. Isa
nābagamba nti Mu'je muite nānge,
18 ndibafūla abavubi babantu. Ama-
ngwāgo nebalekawo emigonjo ne-
19 bagenda naye. Bweyasemberayo
mu maso katono, nālaba Yakobo
omwāna wa Zebedayo ne Yokana
mugandawe, abo bōmbi bāli mu
20 lyāto nga bayūnga emigonjo. A-
mangwāgo nābaita: nebalekawo ki-
tābwe Zebedayo nabo abakolera
empēra mu lyāto, nebamugoberera.
21 [p] Nebaingira Ekaperunaumu; a-
mangwāgo ku lunaku lwa sabiti
nāingira mu kung'aniro nāigiriza.
22 Nebawunīkirira olwokuigirizakwe:
kubanga yabaigiriza nga ye nyini
23 buīnza, 'sō si nga bawandisi. A-
mangwāgo mu kung'aniro lyābwe
mwalimu omuntu aliko omuzimu
omubi; negukāba nga gugamba
24 nti Tuvunāna ki 'fe nāwe, Isa O-
wenazalesi? o'ze kutuzikiriza? nku-
manyi 'gwe, 'gwoli Mutukuvu wa
25 Katonda. Isa nāgubogolera nga-
26 gamba nti Bunira, 'muveko. Omu-
zimu omubi negumutāgula negu-
kāba e'dobozi 'dene negumuvako.
27 Nebewunya bona, nebebūzaganya
nga bagamba nti Kiki kino? okui-
giriza kugya! alagira nobuīnza e-
28 mizimu emibi negimuwulira. A-
mangwāgo etutumolye neribuna
ensi yona eriränye Egaliraya.
29 [r] Amangwāgo bwebāfuluma mu
kung'aniro nebagenda wamu ne Ya-
kobo ne Yokana mu nyumba ya
30 Simoni ne Andereya. Awo nyina
mukazi wa Simoni yali ngagala-
31 mi'de ngalwa'de omusu'ja; ama-
ngwāgo nebamubūlira bwali: na'ja
nāmukwata ku mukono nāmugolo-
kosa, omusu'ja negumuwonako, nā-
bawereza.
32 [s] Awo olwe'gulo, enjuba ngegu-
'de, nebamuletera abalwa'de bona,
33 nabo abaliko emizimu. Nekibuga
kyona nekikung'anira ku wankaki.
34 Nāwonya baugi abāli balwa'de e-
ndwa'de nyingi, nāgoba emizimu
mingi, nātagiganya kwogera kuba-
nga gyamumanya.
35 [t] Awo mu makya enyo, nga bu-
kyali kiro, nāgolokoka nāfuluma,
nāgenda mu 'dūngu, nāsabira eyo.
36 Simoni nabo abāli naye nebamu-
37 goberera; nebamulaba nebamuga-
38 mba nti Bona bakunonya. Nāba-
gamba nti Tugende awalala mu
bibuga ebiri okumpi mbūlire neyo;
39 [u] kubanga ekyo kyena'jirira. [w] Nāi-
ngira mu makung'aniro gābwe mu
Galiraya yona, ngabūlira ngagoba
emizimu.
40 [y] Omugēnge na'ja gyali, ngamwe-
gairira ngamufukamirira, ngamu-
gamba nti Bwoyagala, oīnza oku-
41 'nongōsa. Nāmusāsira nāgolola
omukonogwe nāmukwatako nāmu-
42 gamba nti Njagala; longōka. A-
mangwāgo ebigēngebye nebimuwo-
43 nako nālongōka. Nāmukūtira nyo,
amangwāgo nāmusindika nāmuga-
mba nti Laba tobūlirako muntu;
44 naye genda weyoleke eri kabona,
oweyo olwokulongōkakwo [z] Musa
byeyalagira okuba omujulirwa gye-
45 bali. Naye nāfuluma, nāsoka oku-
kibūlira enyo nokubunya ekigambo,
nokuīnza nātaīnza (Isa) okuingira
nate mu kibuga mu lwātu, naye
yali bwēru mu malūngu; neba'ja
gyāli nga bava wona wona.

[s] Mat. 8. 16. Luk. 4. 40.
[t] Luk.4.42.
[u] Is. 61. 1.
[w] Mat. 4. 23.
Luk. 4. 44.
[y] Mat. 8. 2. Luk. 5. 12.
[z] Lev. 14. 3, 4, 10.

2 Awo enaku bwezaitawo [a] nāingira
nate mu Kaperunaumu, nekiwu-
2 lirwa ngali munju. Nebakung'ana
bangi, nokugyāwo nebatagyāwo na-
te newakuba'de mu mulyāngo: nā-
3 bagamba ekigambo. Neba'ja abā-
leta omulwa'de akōzimbye nga ba-
4 mwetise bana. Naye bwebālemwa
okumusemberera olwekibīna, ne-
babi'kula wa'gulu ku nyumba we-
yali: nebawu'mula nebamu'siza ku
kitanda kweyali agalami'de akō-
5 zimbye. Isa bweyalaba oku'kiriza
kwābwe nāgamba akōzimbye nti
Mwāna wānge, ebibibyo biku'gyi-
6 'dwako. Naye wāliwo abawandisi
abamu nga batu'de nga balowōza
7 mu mitima gyābwe nti Ono kiki
ekimwogeza bwatyo? Avōla: [b] āni
aīnza oku'gyako ebibi wabula omu,
8 ye Katonda? Amangwāgo Isa bwe-
yategēra mu mwoyogwe nga balo-
wōza bwebatyo munda yābwe nā-
bagamba nti Kiki ekibalowōzesa
9 ebyo mu mitima gya'mwe? Ekyā-

[a] Mat. 9. 1. Luk. 5. 18.
[b] Yob.14.4. Is. 43. 25.

ngu kiruwa, okugamba akōzimbye
nti Ebibibyo biku'gyi'dwako; na-
ntiki okugamba nti Golokoka, we-
10 tike ekitandakyo, ogende? Naye
mumanye nga Omwāna womuntu
alina obuīnza kunsi oku'gyako ebibi
[nāgamba akōzimbye nti] Nkuga-
11 mba, Golokoka, wetike ekitanda-
12 kyo, o'deyo mu nyumbayo. Nāgo-
lokoka, neyetika amangwāgo ekitanda, nāfuluma mu maso gābwe bona; awo nebewunya bona nebagulumiza Katonda nga bagamba nti Tetulabāngako bwetuti.
13 Nāvawo nate nāgenda ku lubalama lwenyanja; ebibīna byona
c Mat. 9. 9. Luk. 5. 27. 14 neba'ja wāli, nābaigiriza. [c] Awo bweyali ngaita, nālaba Levi-omwāna wa Alufayo ngatu'de mu gwōlezo, nāmugamba nti Ita nānge.
15 Nāgolokoka nāita naye. Awo bweyali ngatu'de mu nyumba yoyo ngalya, abawōza bangi nabalina ebibi nebatula wamu ne Isa nabaigirizwabe; kubanga bāli bangi, a-
16 bāgenda naye. Abawandisi abomu Bafalisayo bwebāmulaba ngalya wamu nabalina ebibi nabawōza, nebagamba abaigirizwabe nti Alya era anywera wamu nabawōza na-
17 balina ebibi. Awo Isa bweyawu-
d 1 Tim. 1. 15. lira nābagamba nti [d] Abalamu tebetāga musāwo, wabula abalwa'de: sa'ja kuita batūkirivu wabula abalina ebibi.
e Mat. 9. 14. Luk. 5. 33. 18 [e] Awo abaigirizwa ba Yokana Nababafalisayo bāli nga basība; neba'ja nebamugamba nti Kiki abaigirizwa ba Yokana nabaigirizwa Babafalisayo ekibasībya, abaigiri-
19 zwabo nga tebasība? Isa nābagamba nti Abāna bobugole baīnza batya okusība awasi'za omugole ngali nabo? mu biro byona nga balinaye awasi'za omugole, tebaīnza
20 kusība. Naye enaku ziritūka, awasi'za omugole lwaliba'gyibwako, nebalyoka basība ku lunaku olwo.
21 Tewali muntu atunga ekiwero ekyolugoye olugya ku kyambalo ekika'de; obanga si bwekityo kiri ekyokukizibawo kikutula kiri, ekika'de ekigya, ekituli nekyeyongera.
22 Era tewali muntu afuka omwenge omusu mu nsawo ezamaliba enka-'de: obanga si bwekityo omwenge gwabya ensawo ezamaliba, omwenge negufafāgana nensawo ezamaliba; naye omwenge omusu (gufukibwa) mu nsawo ezamaliba empya.
f Mat. 12. 1. Luk. 6. 1. 23 [f] Awo olwātūka yali ngatambula mu nimiro ku lunaku lwa sabiti; abaigirizwabe nebatanula okugenda
g Ma. 23. 25. 24 [g] nga banoga ebirīmba. Abafalisayo nebamugamba nti Laba, kiki ekibakoza ekyomuzizo ku lunaku
i 1 Sam. 21. 6. 25 lwa sabiti? Nābagamba nti [i] Temusomāngako Daudi kyeyakola, bweyali nga yetāga, nālūmwa enjala
26 ye nabo beyalinabo? Bweyaingira mu nyumba ya Katonda, Abiasali bweyali nga ye kabona asinga obukulu, nālya emigāti egyokulaga, [k] egyomuzizo okulibwako wabula bakabona, nāgiwa ne beyalinabo?
k Kuv. 29. 32, 33. Lev. 24. 9.
27 Nābagamba nti Sabiti yabāwo kulwa muntu, 'sō omuntu si kulwa
28 sabiti: bwekiti Omwāna womuntu ye mukama wa sabiti nayo.

3 [a] Nāingira nate mu kung'aniro; mwalimu omuntu eyalina omu-
a Mat. 12 9. Luk. 6. 6.
2 konoogukaze. Nebamulabirira nganāmuwonyeza ku lunaku lwa sa-
3 biti, era bamulope. Nāgamba omuntu eyalina omukono ogukaze
4 nti Imirira wakati awo. Awo nābagamba nti Kye kirungi ku lunaku lwa sabiti okukola obulungi nantiki okukola obubi? kuwonya bulamu nantiki ku'ta? Naye ne-
5 basirika busirisi. Bweyabetōlōza amaso nobusungu, nganakuwa'de olwokuka'kanyala kwemitima gyābwe, nāgamba omuntu nti Golola
6 omukonogwo. Nāgugolola: omukonogwe neguwona. Amangwāgo
b Mat. 12. 14. [b] Abafalisayo nebavamu nebatēsa Nabakerodiani kuye, bwebanāmuzikiriza.
7 Awo Isa nabaigirizwabe nebagenda ku nyanja, ebibīna bingi nebimugoberera ebyava Egaliraya Nebuyudaya Neyerusalemi ne Idu-
8 maya nemitala wa Yoludani, nabalirānye Etulo ne Sidoni, ekibīna kinene, bwebāwulira byeyakola, ne-
9 ba'ja gyali. Nāgamba abaigirizwabe eryāto etono okumuvānga okumpi olwebibīna baleme okumunyi-
10 giriza; kubanga yawonya bangi, nokugwa (abalwa'de) nebamugwako bamukwateko, bona abāli balina e-
11 bibonobono. Emizimu emibi nagyo bwegyamulaba negigwa mu masoge negikāba nga gigamba nti 'Gwe
12 [c] Mwāna wa Katonda. Nāgikūtira nyo gireme okumwātikiriza.
c Mat. 14. 33.
13 [d] Awo nālinya ku lusozi nābaita gyali bayagala ye'ka: nebagenda
d Mat. 10. 1. Luk. 6. 12; 9. 1.
14 gyāli. Nāyāwulamu ekumi naba-
15 biri okubērānga awamu naye, era abatumēnga okubūlira, nokuba no-
16 buīnza okugobānga emizimu: [e] Si-
e Yok. 1. 42.
17 moni nāmutūma erinya Petero; ne Yakobo omwāna wa Zebedayo, ne Yokana, muganda wa Yakobo; nabo nābatūma amanya Boanerege, amakulu galyo nti Bāna ba kubwā-
18 tuka: ne Andereya ne Firipo, ne Batolomayo, ne Matayo, ne Tomasi, ne Yakobo omwāna wa Alufayo, ne Sadayo, ne Simoni Omukananayo,
19 ne Yuda Isukalyoti, ye yamulyamu olukwe.
20 Na'ja mu nyumba, ekibīna neki-

kung'ana nate, nokuīnza nebataīnza
21 na kulya 'mere. Awo ababe bwe-
bāwulira nebafuluma okumukwata,
f Yok. 7. 5. 22 f kubanga bāgamba nti Alaluse. A-
wo abawandisi abaserengeta okuva
Eyerusalemi nebagamba nti Alina
Beeruzebuli, era nti Agoba emizimu
23 kubwa mukulu wa mizimu. Nābaita
gyāli, nābagambira mu ngero nti
Setani aīnza atya okugoba Seta-
24 ni? Obwakabaka bwebwāwukana-
mu bwo bwo'ka, obwakabaka obwo
25 tebuīnza kuīmirira. Nenyumba
bweyāwukanamu yo yo'ką, enyumba
26 eyo teriīnza kuīmirira. Era oba-
nga Setani yegolokoke'deko ye ye-
'ka, nāyāwukanamu, taīnza kuīmi-
g Is. 49. 24. 27 rira, naye a'gwāwo. g Naye tewali
muntu aīnza okuingira mu nyumba
yomuntu owamānyi okunyaga ebi-
ntubye, nga tasose kusiba oyo owa-
mānyi, nālyoka anyaga enyumbaye.
i 1 Yok. 5. 16. 28 i Mazima mbagamba nti Abāna
babantu balisonyibwa ebibi byābwe
byona, nobuvōzi bwābwe bwebali-
29 vōla bwona; naye ye yena anāvōlā-
nga Omwoyo Omutukuvu talina ku-
sonyibwa emirembe nemirembe, na-
ye azi'za omusāngo ogwekibi ekye-
30 mirembe nemirembe: kubanga bā-
yogera nti Alina omuzimu omubi.
k Mat. 12. 46. Luk. 8. 19. 31 k Awo nyina ne bagandabe neba-
'ja, nebamutumira nebamuita nga
32 bāmiri'de wa bwēru. Nekibīna kya-
li kitu'de nga bamwetōlo'de; neba-
mugamba nti Laba, nyoko ne baga-
ndabo bali wa bwēru bakunonya.
33 Nāba'damu ngagamba nti Mānge
34 yāni ne baganda bānge? nābetōlōza
amaso abāli batu'de enjui zona nga
bamwetōlo'de nāgamba nti Laba,
35 mānge ne baganda bānge! Kubanga
buli muntu yena anākolānga Kato-
nda byayagala, oyo ye muganda wā-
nge, ye mwanyinaze, ye mānge.

a Mat. 13. 1. Luk. 8. 4. 4 a Ate nātanula okuigiriza ku luba-
lama lwenyanja. Ekibīna kinene
nyo nekikung'anira wali, nokusāba-
la nāsābala mu lyāto, nātūla mu
nyanja; ekibīna kyona nekibēra ku
2 nyanja ku 'tale. Nābaigiriza bingi
mu ngero, nābagamba mu kuigiri-
3 zakwe nti Muwulire; laba, omusizi
4 nāfuluma okusiga: awo olwātuka
bweyali ngasiga, ezimu nezigwa ku
ma'bali ge'kubo, enyonyi nezi'ja ne-
5 zizirya. Nendala nezigwa awali e-
njāzi awatali 'taka lingi; amangwā-
go nezimera, kubanga e'taka teryа-
6 li gwānvu: enjuba bweyayāka,
neziwotōkerera; era kubanga tezalina
7 mizi, nezikala. Endala nezigwa
awali ama'gwa, ama'gwa negaloka,
8 negazizisa nezitabala bibala. Enda-
b Yok. 15. 5. Bak. 1. 6. la nezigwa ku 'taka edūngi, b nezi-
bala ebibala nebikula nebyeyonge-
ra; nezizāla okutūsa amakumi asa-
tu, era okutūsa enkāga, era okutūsa
9 ekikumi. Nāgamba nti Alina amatu
agokuwulira, awulire.
10 Awo bweyali ye'ka, abo abāli ba-
mwetōlo'de nekumi nababiri neba-
11 mubūza engero. Nābagamba nti
'Mwe mwawebwa ekyāma kyobwa-
kabaka bwa Katonda: naye bali a-
bebwēru, byona bibabērera mu nge-
12 ro: bwebalaba balabe, nebatetege-
reza; era bwebawulira bawulire,
nebatategēra; mpo'zi baleme oku-
13 kyūka nate, okusonyībwa. Nāba-
gamba nti Temumanyi lugero lu-
no? kale mulitegēra mutya enge-
14 ro zona? Omusizi asiga kigambo.
15 Bano be bokuma'bali ge'kubo, eki-
gambo wekisigibwa; awo bwebawu-
lira, amangwāgo Setani na'ja na-
'gyamu ekigambo ekyasigibwa mu-
16 bo. Ne bano bwebatyo be bali aba-
sigibwa awali enjāzi, abo, bwebawu-
lira ekigambo, amangwāgo baki 'ki-
17 riza nesanyu; nebataba na mizi mu-
bo, naye balwāwo ekisēra ekitono;
awo bwewabawo okulaba enaku oba
kui'ganyizibwa olwekigambo, ama-
18 ngwāgo besitala. Nabalala be bali
abasigibwa awali ama'gwa; abo,
19 bwebawulira ekigambo, awo emita-
wana gyensi c nobulimba bwobuga-
'ga, nokwegōmba kwebirala byona
bwebiingira bizisa ekigambo, neki-
20 tabala: nabo be bali abasigibwa a-
wali e'taka edūngi; abawulira eki-
gambo, abaki'kiriza, ababala ebiba-
la amakumi asatu, nenkāga, neki-
kumi.
c 1 Tim. 6. 9, 17.
21 d Nābagamba nti Etabāza eretе-
bwa okutekebwa munda weki'bo na-
ntiki munda wekitanda, neteteke-
22 bwa wa'gulu ku kikōndo? Kubanga
tewali kikwekebwa, naye kirimanyi-
bwa; newakuba'de ekyakisibwa, na-
23 ye kirirabika lwātu. Buli alina a-
24 matu agokuwulira, awulire. Nāba-
gamba nti Mwekūme kyemuwulira:
e mu kigera mwemugera na'mwe
mwemuligererwa: era mulyonge-
25 rwako. Kubanga alina aliwebwa:
natalina ali'gyibwako nekyo kyali-
nakyo.
d Mat. 5. 15. Luk. 8. 16; 11. 33.
e Mat. 7. 2. Luk. 6. 38.
26 Nāgamba nti Obwakabaka bwa
Katonda f bwebuti, ngomuntu bwa-
27 yiwa ensigo ku 'taka; neyebaka nā-
golokoka ekiro nemisana, nensigo
nemeruka nekula, ye nga tamanyi
28 bwemeruse. Ensi ebala yo'ka, oku-
soka kalagala, ate kirimba, ate ng'ā-
29 no enkulu mu kirimba. Naye e'me-
re bweyengera, amangwāgo g a'sāko
ekiwabyo, kubanga okukūngula ku-
tūse.
f Mat. 13. 24.
g Kub. 14. 15.
30 Nāgamba nti h Tunābufananya tu-
tya obwakabaka bwa Katonda? Na-
ntiki tunābunyonyolera ku kifana-
31 nyi ki? Bufanana ngakaweke aka
kaladali, ako, bwekasigibwa ku 'ta-
h Mat. 13. 31. Luk. 13. 18. Bik. 2. 41; 4. 4; 5. 14; 19. 20.

ka, newakuba'de nga ke katono oku-
kira ensigo zona eziri munsi, naye
32 bwekasigibwa, kakula, kaba kanene
okukira enva zona, kasūla amatabi
amanene; kale era enyonyi ezomu-
'bānga nezīnza okutūla wansi we-
kisīkirize kyagwo.
k Mat. 13. 34. Yok. 16.12. 33 k Nābagamba ekigambo mu ngero
nyingi ngezo, nga bwebaīnza okuki-
34 wulira: teyayogera nabo awatali
lugero: naye nātegēzānga abaigiri-
zwabe ye byona mu kyāma.
l Mat. 8. 18, 23. Luk. 8. 22. 35 l Awo ku lunaku olwo bwebwali
buwunge'de, nābagamba nti Tuwu-
36 nguke tutūke emitala weri. Bwe-
bāleka ekibīna, nebamutwālira mu
lyāto, nga bweyali. Era namāto a-
37 malala gāli naye. Awo omuyaga
mungi negu'ja, amayengo negayika
mu lyāto, neryāto lyali nga ligenda
38 oku'jula. Ye ye nyini yali yebase
mu kiwenda ku kigugu, nebamuzu-
kusa, nebamugamba nti Omuigiriza,
39 tofayo nga tufa? Nāzukuka, nābo-
golera omuyaga, nāgamba enyanja
nti Sirika, tēka. Omuyaga neguka-
kana, neba ntēfu nyo. Nābagamba
40 nti Kiki ekibatīsa? Temunaba kuba
41 na ku'kiriza? Nebatya entīsa nene,
nebagambagana nti Kale ono yāni,
kubanga omuyaga nenyanja bimu-
wulira?

a Mat. 8. 28. Luk. 8. 26. 5 a Nebatūka emitala wenyanja mu-
2 nsi Yabagerasene. Bweyava mu
lyāto, amangwāgo omuntu eyaliko
omuzimu omubi eyava mu ntāna
3 nāmusisinkana, eyasulānga mu ntā-
na; 'sōnga tewakyali muntu aīnza
kumusiba, newakuba'de mu lujege-
4 re, kubanga emirūndi mingi yatekebwako mu masāmba, ne mu njegere, enjegere nāzikutula, namasāmba nāgamenyamenya: 'sō newataba
5 muntu wa mānyi okumusobola. Naye bulijo, ekiro nemisana, yakābirānga mu ntāna ne ku nsozi, neye-
6 sala namainja. Bweyalengera Isa ngakyali wala, na'dukana nāmusi-
7 nza; nākāba ne'dobozi 'dene ngagamba nti Nvunāna ki 'nze nāwe, Īsa Omwāna wa Katonda, ali wa'gulu enyo? Nkulāiza Katonda, tombo-
8 nereza. Kubanga yagugamba nti Va ku muntu, 'gwe omuzimu omubi.
9 Nāmubūza nti Erinyalyo 'gwāni? nāmugamba nti Erinya lyānge Le-
10 gioni; kubanga tuli bangi. Nāmwegairira nyo aleme okugigoba munsi
11 eyo. Awo ku lusozi wāliwo e'gana
12 lyembi'zi 'dene nga zirya. Negimwegairira, nga gimugamba nti Tusindike mu mbi'zi tuziingiremu.
13 Nāgi'kiriza. Emizimu emibi negivāmu, negiingira mu mbi'zi: e'gana nerifubutuka neriserengetera ku 'bānga mu nyanja, zali nga nkumi
14 biri, nezifira mu nyanja. Awo abāli bazirūnda neba'duka, nebabūlira abomukibuga, nabomubyālo, neba-
15 'ja okulaba ebiba'deyo bwebiri. Nebatūka awali Isa, nebalaba eyaliko emizimu ngatu'de, ngayamba'de ngalina amagezi, oyo eyaliko le-
16 gioni; nebatya. Abālaba nebabanyonyola ebimuba'deko oyo eyaliko
17 emizimu, era nebyembi'zi. Nebatanula okumwegairira okuva mu
18 nsalo zābwe. Awo bweyali ngasābala mu lyāto, b oyo eyaliko emizi-
19 mu nāmwegairira abēre naye. Nātamuganya, naye yamugamba nti Genda e'ka mu babo, obabūlire bwebiri ebikulu Katonda byakukole'de,
20 ne bwakusāsi'de. Neyegendera, nātanula okubūlira mu Dekapoli bwebiri ebikulu Isa byeyamukolera. Abantu bona nebewunya.
21 c Awo Isa bweyawunguka nate mu lyāto nātūka emitala, ebibīna bingi nebikung'anira wali; ye ngali ku-
22 mpi nenyanja. Omu owokubakulu bekung'aniro, erinyalye Yairo, na-'ja; bweyamulaba, nāvūnama ku
23 bigerebye, nāmwegairira nyo ngagamba nti Omuwala wānge omuto ali kumpi nokufa: (nkwegairira) o'je, omu'sēko emikonogyo, alokoke, ala-
24 muke. Nāgenda naye; ekibīna ekinene nekimugoberera, nebamunyigiriza.
d Lev. 15. 25. Mat. 9. 20. 25 Awo omukazi d eyali alwāli'de e-
kikulukuto kyomusai emyāka kumi
26 nebiri, eyatēnge'ja enyo eri abasāwo abangi, nāwāngayo byeyalinabyo byona, 'sō nātabako kimugasa, naye
27 neyeyongera bweyongezi okulwāla,
bweyawulira ebigambo bya Isa, na-
28 'ja enyumawe mu kibīna, nākoma
ku kyambalokye. Kubanga yaga-
29 mba nti Bwenakomako obukomi ku
byambalobye, nāwona. Amangwāgo ensulo eyomusai nekalira, nātegēra mu mubirigwe ngawonyezebwa
30 ekibonobonokye. Amangwāgo Isa bweyategēra mundaye e amānyi aga-
muvu'demu, nākyūka mu kibīna nāgamba nti Ani akomye ku byambalo
31 byānge? Abaigirizwabe nebamugamba nti Olaba ekibīna bwebakunyigiriza, nogamba nti Ani ankomyeko?
32 Neyetōlōza amaso okulaba oyo a-
33 koze ekigambo ekyo. Naye omukazi ngatya ngakankana, ngamanyi kyaba'de, na'ja nāfukamira mu masoge, nāmubūlira ebyamazima byo-
34 na. Nāmugamba nti Omuwala, f oku'kirizakwo kukuwonye'za; wegendere nemirembe, owonere dala ekibonobonokyo.
e Luk. 6. 19. f Mat. 9. 22. Ma'k. 10. 52. Bik. 14. 9.
35 g Awo bweyali akyayogera, abāva
ewomukulu wekung'aniro neba'ja,
nga bagamba nti Omuwalawo afu-
'de; oteganyiza ki nate omuigiriza?
36 Naye Isa nāta'sāko mwoyo ekigambo ekyoge'dwa, nāgamba omukulu
g Luk. 8. 49.
b Luk. 8. 38.
c Mat. 9. 1. Luk. 8. 40.

wekung'aniro nti Totya, 'kiriza bu-
37 'kiriza. Nātaganya muntu kugenda
naye wabula Petero ne Yakobo, ne
38 Yokana, muganda wa Yakobo. Ne-
batūka ku nyumba yomukulu weku-
ng'aniro, nālaba okwāzirana, naba-
39 kāba, nabakuba ebiwōbe ebingi. A-
wo bweyaingira nābagamba nti Ki-
ki ekibāziranya nekibakābya? omu-
[i] Yok. 11. 11. wala tafu'de, naye [i] yebase bwebasi.
[k] Bik. 9. 40. 40 Nebamusekerera nyo. [k] Naye bwe-
yabafulumya bona, nātwāla kitāwe
womuwala ne nyina nabo abalinaye,
41 nāingira omuwala mwali. Awo nā-
kwata omukono gwomuwala, nāmu-
gamba nti Talisa kumi; okutegēze-
bwa kwakyo nti Omuwala, nkuga-
42 mba nti Golokoka. Amangwāgo o-
muwala nāgolokoka, nātambula;
kubanga yali yakamala emyāka ku-
mi nebiri. Amangwāgo nebawunī-
43 kirira okuwunikirira kunene. Nā-
bakūtira nyo buli muntu yena aleme
okukimanya ekyo: nālagira okumu-
wa ekyokulya.

[a] Mat. 13. 54. Luk. 4. 16. 6 [a] Nāvayo; na'ja munsi yewābwe;
abaigirizwabe nebagenda naye.
2 Awo sabiti bweyatūka, nātanula o-
kuigiriza mu kung'aniro: abangi
[b] Yok. 6. 42. bwebāmuwulira nebawunīkirira,
nga bagamba nti [b] Ono ebyo yabi-
'gya wa? era nti Magezi ki gano
geyawebwa ono, era ebyamagero e-
byenkani'de wano ebikolebwa mu
3 mikonogye? Si ye wuno omuba'zi,
[c] Mat. 12. 46. Bag. 1. 19. omwāna wa Malyamu, [c] muganda
wa Yakobo, ne Yose, ne Yuda, ne
Simoni? Ne banyina tetulinabo
4 wano ewa'fe? Nebamwesitalako.
Isa nābagamba nti Na'bi tabulwa
kitibwa wabula munsi yabo, ne mu
5 kikākye, ne mu nyumbaye. 'Sō te-
yaīnza kukolerayo kya magero kyo-
na, naye ya'sāko emikonogye aba-
6 lwa'de batono, nābawonya. Neye-
wunya olwobuta'kiriza bwābwe.
Neyetōlōla mu mbuga enjui zona
ngaigiriza.
[d] Mat. 10. 1. Luk. 9. 1. 7 [d] Nāita gyali ekumi nababiri, nā-
tanula okubatuma ki'na babirye;
nābawa obuīnza ku mizimu emibi;
8 nābalagira obutatwāla kintu kya
mu 'kubo wabula omu'go gwo'ka;
si 'mere, newakuba'de ensawo, ne-
wakaba'de ebikomo mu nkoba zā-
bwe, naye nga banānise engato;
9 era temwambalānga kānzu biri.
10 Nābagamba nti Buli nju yona mwe-
muingirānga mubērānga omwo oku-
11 tūsa lwemulivayo. Na buli kifo
kyona ekitaliba'kiriza, obutabawu-
[e] Bik. 13. 51; 18. 6. lira, bwemuvāngayo, [e] mukunkumu-
lānga enfūfu eri mu bigere bya'mwe
12 okuba omujulirwa gyebali. Neba-
13 genda nebabūlira okwenenya. Ne-
[f] Yak. 5. 14. bagoba emizimu mingi, [f] nebasīga
amafuta ku balwa'de bangi neba-
bawonya.
[g] Mat. 14. 1. Luk. 9. 7. 14 [g] Awo Kerode kabaka nāwulira,
kubanga erinyalye lyātikiri'de; nā-
gamba nti Yokana Omubatiza azū-
ki'de mu bafu, amānyi gano kye-
[i] Mat. 16. 14. 15 gava gakolera muye. [i] Naye aba-
lala nebagamba nti Ye Eriya. A-
balala nebagamba nti Na'bi, ngomu
16 ku bana'bi. Naye Kerode, bweya-
wulira nāgamba nti Yokana gwe-
natemako omutwe 'nze, yazūki'de.
17 Kubanga Kerode ye nyini yatuma,
nākwata Yokana, nāmusiba nāmu-
'sā mu komera olwa Kerodiya, mu-
kazi wa mugandawe Firipo: kuba-
18 nga yamuwasa. Kubanga Yokana
[k] Lev. 18. 16; 20. 21. yagamba Kerode nti [k] Kya muzizo
'gwe okubēra ne mukazi wa muga-
19 ndawo. Ne Kerodiya kyeyava a-
muwerera nāyagala okumu'ta, nā-
20 taīnza; kubanga Kerode yatya Yo-
kana, ngamumanyi nga mutūkirivu
mutukuvu, nāmwerīnda. Awo bwe-
A.D. 32.
yamuwulira, nābūsabūsa nyo; nā-
[i] Mat. 14. 6. 21 muwulira nesanyu. [l] Awo olunaku
olulūngi bwerwatūka, Kerode lwe-
yafumbira abakūngube embaga ku
lunaku olwokuzālibwakwe nabaku-
lu ba serikale, nabāmi Abegaliraya:
22 awo muwala wa Kerodiya ye nyini
bweya'ja nāzina Kerode nabo abāli
batu'de naye nga balya nebamusī-
ma; awo kabaka nāgamba omuwala
nti Nsaba kyoyagala kyona, nāki-
[m] Es. 5. 3, 6; 7. 2. 23 kuwa. Nāmulāirira nti [m] Kyona
kyona kyononsaba, nākikuwa, ne-
wakaba'de ekitūndu ekyobwakaba-
24 ka bwānge. Awo nāfuluma, nāga-
mba nyina nti Nāsaba ki? Nāga-
mba nti Omutwe gwa Yokana O-
25 mubatiza. Amangwāgo nāyāngu-
wako na'ja eri kabaka, nāsaba, nga-
gamba nti Njagala ompēre kakano
mu lutiba omutwe gwa Yokana O-
26 mubatiza. Awo kabaka nānakuwa-
la nyo; naye olwebirāirobye, nabo
abāli batu'de naye nga balya, nā-
27 tayagala kumu'ma. Amangwāgo
kabaka nātuma serikale omumbo-
wa, nālagira okuleta omutwegwe;
nāgenda nāmutemerako omutwe mu
28 komera, nāletera omutwegwe mu
lutiba, nāguwa omuwala, nomuwala
29 nāguwa nyina. Awo abaigirizwabe
bwebāwulira, neba'ja nebatwāla o-
mulāmbogwe, nebaguteka muntāna.
[n] Luk. 9. 10. 30 [n] Abatume nebakung'anira awali
Isa; nebamubūlira ebigambo byona,
31 byebākola, nebyebāigiriza. [o] Nāba-
[o] Mat. 14. 13. gamba nti Mu'je 'mwe 'mwe'ka
kyāma mu kifo eteri bantu muwu-
'muleko katono. Kubanga wāliwo
bangi aba'ja nabagenda, 'sō neba-
taba na 'bānga newakuba'de awo-
32 kulīra. Nebagendera mu lyāto kyā-
33 ma mu kifo eteri bantu. Nebaba-
laba nga bagenda, bangi nebabate-

gēra, nabo abāva mu bibuga byona
neba'dukana ku lukalu, nebabaso-
34 kayo. Bweyava mu lyāto nālaba
ebibīna bingi, nābasāsira, kubanga
bāli ngendiga ezitalina musūmba;
nātanula okubaigiriza ebigambo bi-
35 ngi. *p* Awo obu'de bwebwali buise,
abaigirizwabe neba'ja wali, neba-
gamba nti Ekifo kino kya 'dūngu,
36 ne kakano obu'de buise: basībule,
bagende mu byālo ne mu mbuga
ebyokunjui zona begulire e'mere.
37 Naye na'damu, nābagamba nti 'Mwe
mubawe e'mere. Nebamugamba
nti *r* Tugende tugule emigāti egye-
38 dinali ebibiri tugibawe balye? Nā-
bagamba nti Mulina emigāti emeka?
mugende mugirabe. Bwebātegēra
nebagamba nti *s* Etāno, nebyenya-
39 nja bibiri. Nābalagira batūle bona
40 bibīna bibīna ku subi ebisi. Neba-
tūla nyiriri nyiriri, ekikumi, nama-
41 kumi atāno. Nākwata emigāti e-
tāno nebyenyanja bibiri, nātunulira
wa'gulu, neyebaza, nāmenyamu e-
migāti, nāwa abaigirizwabe bagi'sē
mu maso ga bali; nebyenyanja bi-
42 biri nābibagabira bona. Nebalya
43 bona neba'kuta. Nebakung'anya
obukunkumuka, nebu'juza ebi'bo
44 kumi na bibiri, nebyenyanja. Abo
abālya emigāti bāli abasaja enkumi
tāno.
45 Amangwāgo nābawaliriza abai-
girizwabe okusābala mu lyāto, ba-
sokeyo emitala weri Ebesusaida, ye
46 amale okusībula ebibīna. Awo bwe-
yamala okubasībula, nāgenda ku
47 lusozi okusaba. Awo bwebwali bu-
wunge'de, eryāto lyali mu nyanja
mu buziba, ye yali ye'ka ku lukalu.
48 Awo bweyalaba nga bategana oku-
vuga, kubanga omuyaga gwali gu-
bafulumye mu maso, mu kisisimuka
ekyokuna ekyekiro na'ja gyebāli
ngatambulira ku nyanja; yali nga-
49 genda kubaisa: naye bo, bwebāmu-
laba ngatambulira ku nyanja, ne-
balowōza okuba ekifananyi, neba-
50 kāba; kubanga bona bāmulaba, ne-
beralikirira. Naye amangwāgo nā-
yogera nabo, nābagamba nti Mu-
51 gume: 'nze 'nzuno, temutya. Nā-
linya mu lyāto mwebāli, omuyaga
negufa: nebawunīkirira nyo munda
52 yābwe; kubanga ebyemigāti tebā-
bitegēra, naye emitima gyābwe gyali
mika'kanyavu.
53 *t* Awo bwebāwunguka, neba'ja
munsi Eyegenesaleti, nebagoba e-
54 'tale. Awo bwebāva mu lyāto, a-
55 mangwāgo nebamutugēra, neba'du-
kana nebetōlōla munsi eyo yona,
nebatanula okusitulira ku bitanda
abalwa'de okubaleta webāwulira
56 nga wali. Ne buli gyeyagendānga,
mu mbuga, oba mu bibuga, oba mu
byālo; ba'sānga abalwa'de mu bu-
tāle, nebamwegairira bakomeko bu-
komi ku lukugiro lwolugoyerwe:
nabo abamukomāngako nebawona.

7 *a* Nebakung'anira wāli Abafalisa- *a* Mat. 15. 1.
yo Nabawandisi abamu, abāva E-
2 yerusalemi, era abālaba abaigirizwabe abamu nga balya e'mere yābwe nengalo embi, ze zitanābi'dwa.
3 Kubanga Abafalisayo, Nabayudaya bona, bwebatanāba nyo mu ngalo zābwe, tebalya, kubanga bakwata
4 obulōmbolōmbo obwabaka'de; era bwebava mu katāle, bwebatanāba, tebalya: era waliwo nebirala bingi byebāwebwa okukwata, okunāzānga ebikōmpe, nebibya, nentamu
5 ezebikomo. Abafalisayo nabawandisi nebamubūza nti Kiki abaigirizwabo ekibalobera okutambulira mu bulōmbolōmbo obwabaka'de, naye bamala galya e'mere nengalo
6 embi? Nābagamba nti Isaya yalagula bulūngi ku'mwe banānfusi, nga bwekyawandikibwa nti
b Abantu bano banzi'sāmu ekitī- *b* Is. 29. 13.
bwa kya ku mimwa,
Naye emitima gyābwe gindi wala.
7 Nga bansinziza bwerēre,
Nga baigiriza amatēka gabantu
nga bye byokukwata.
8 Muleka etēka lya Katonda, nemukwata obulōmbolōmbo bwabantu.
9 Nābagamba nti Mugānira dala bulūngi etēka lya Katonda. era mukwate obulōmbolōmbo bwa'mwe.
10 Kubanga Musa yayogera nti *c* O- *c* Kuv. 20. 12.
'sāngamu ekitībwa kitāwo ne nyoko; era nti *d* Avumānga kitāwe oba *d* Kuv. 21.
11 nyina, bamu'tānga bu'si: naye 'mwe mwogera nti Omuntu bwagamba kitāwe oba nyina nti Kyona kyenandikuwa'de okukugasa ye Kolubani, ekitegēzebwa nti Kitone (kya
12 Katonda); temukyamuganya okukolera ekintu kitāwe oba nyina;
13 mudibya ekigambo kya Katonda olwobulōmbolōmbo bwa'mwe, bwemwaigiriza: era mukola ebigambo
14 ebirala bingi ngebyo. *e* Ate nāita ebibīna, nābagamba nti Mumpulire *e* Mat. 15. 10.
15 'mwena, mutegēre; tewali kintu ekiri ebwēru womuntu bwekiingira muye, ekiīnza kumwōnōna, naye ebintu ebiva mu muntu, ebyo bye
17 byōnōna omuntu. Awo bweyaingira mu nyumba ngavu'de mu bibīna, abaigirizwabe nebamubūza olugero
18 olwo. Nābagamba nti Bwemutyo na'mwe temulina magezi? Temutegēra nga kyona ekiri ebwēru bwekiingira mu muntu, tekiīnza ku-
19 mwōnōna; kubanga tekiingira mu mutimagwe, naye mu lubutolwe, nekiita nekigenda mu kiigo? Ayogera bwatyo ngalongōsa ebirībwa
20 byona. Nāgamba nti Ekiva mu
21 muntu, kye kyōnōna omuntu. *f* Ku- *f* Mat. 15. 19.

banga munda, mu mitima gyabantu,
muvamu ebirowōzo ebibi, obukaba,
22 oku'ba, oku'ta, obwenzi, okwegō-
mba, obubi, obukūsa, obuluvu, eriso
23 ebi, obuvōzi, amalala, obusiru: e-
bibi ebyo byona biva munda, nebyō-
nōna omuntu.
24 [g] Nāgolokoka, nāvayo nāgenda ku
mbibi Ezetulo Nesidoni. Nāingira
mu nyumba, nātayagala muntu ku-
25 tegēra, 'sō nātaīnza kwekisa. Naye
amangwāgo omukazi eyalina mu-
walawe eyaliko omuzimu omubi
bweyamuwulira, na'ja nāfukamira
26 ku bigerebye. Omukazi yali Mu-
yonani, e'gwāngalye Musulofoiniki.
Nāmwegairira okugoba omuzimu
27 ku muwalawe. Nāmugamba nti
Leka abāna bamale oku'kuta; ku-
banga si kirūngi oku'dira e'mere
28 yabāna okugisūlira embwa. Naye
na'damu nāmugamba nti Wewawo,
Mukama (wānge): nembwa zirīra
wansi wemeza obukunkumuka bwa-
29 bāna. Nāmugamba nti Olwekiga-
mbo ekyo, wegendere; omuzimu
30 guvu'de ku muwalawo. Na'dayo
mu nyumbaye, nāsānga omuwala
ngagalamizibwa ku kitanda nomu-
zimu nga guvu'deko.
31 [i] Ate nāva mu mbibi Ezetulo, na-
'ja nāita mu Sidoni ne wakati
mu mbibi Ezedekapoli nātūka ku
32 nyanja Eyegaliraya. Nebamuletera
omuga'vu wamatu, atayogera bulū-
ngi; nebamwegairira okumu'sāko
33 omukonōgwe. Nāmu'gya mu kibī-
na kyāma, nāmu'sā engalo mu ma-
tuge, nāwānda amalusu, nāmukoma
34 ku lulimi; [k] nātunulira wa'gulu mu
'gulu, [l] nāsinda, nāmugamba nti E-
fasa, kwe kugamba nti Zibuka.
35 [m] Amatuge negazibuka nenkolo yo-
lulimirwe nesumulukuka nāyogera
36 bulūngi. Nābakūtira, baleme oku-
būlirako muntu: naye nga bweye-
yongera okubakūtira, bwebeyonge-
37 ra enyo nyini okukibunya. Neba-
wunīkirira nyo nyini kitalo nga ba-
gamba nti Byona akoze bulūngi:
a'gula abaga'vu bamatu, era ayoge-
za abasiru.

8 Awo mu naku ezo, [a] ebibīna bwe-
byainga obungi nate, nebataba na
'mere, nāita abaigirizwabe, nābaga-
2 mba nti Nāsāira ebibīna, kubanga
lero enaku esatu nga bali nānge, 'sō
3 tebalina 'mere; bwembasibula oku-
'dayo nga basībye enjala, banāziri-
'kira mu 'kubo; nabamu bava wala.
4 Abaigirizwabe nebamu'damu nti O-
muntu anāīnza atya oku'kusa aba-
ntu bano emigāti wano mu 'dūngu?
5 Nābabūza nti Mulina migāti emeka?
6 Nebagamba nti Musānvu. Nālagira
ebibīna okutūla wansi: na'dira emi-
gāti omusānvu, neyebaza, nāme-
nyamu, nāwa abaigirizwabe, okugi-
'sā mu maso gābwe; nebagi'sā mu
7 maso gekibīna. Era bāli balina o-
bwenyanja butono: nābwebaza, nā-
lagira nobwo okubu'sā mu maso gā-
8 bwe. Nebalya neba'kuta, nebaku-
ng'anya obukunkumuka obwasiga-
9 lawo ebisero musānvu. Bāli nge-
10 nkumi nya: nābasībula. [b] Ama-
ngwāgo nāsābala mu lyāto nabaigi-
rizwabe, na'ja ku njui Ezedaluma-
nusa.
11 Abafalisayo nebafuluma neba'ja,
nebatanula okumusokāsoka, nga ba-
nonya gyāli akabonero akava mu
12 'gulu, nga bamukema. Nāsinda
nyo mu mwoyogwe, nāgamba nti
Abemirembe gino banonyeza ki aka-
bonero? mazima mbagamba nti A-
bemirembe gino tebaliwebwa kabo-
13 nero. Nābaleka, nāsābala nate nā-
genda emitala weri.
14 [c] Awo neberabira okutwāla emi-
gāti, 'sō tebālinagyo mu lyāto
15 wabula omugāti gumu. [d] Nābakū-
tira ngagamba nti Mulabe, mwekū-
me ekizimbulukusa Ekyabafalisayo
16 nekizimbulukusa kya Kerode. Ne-
bebūzaganya bo'ka, nebagamba nti
17 Tetulina migāti. Isa bweyategēra
nābagamba nti Kiki ekibebūzaganya
olwobutaba na migāti? temunala-
ba, 'sō temutegēra? emitima gya-
18 'mwe mika'kanyavu? Mulina ama-
so, temulaba? mulina amatu, temu-
19 wulira? 'sō temu'jukira? [e] Bwena-
menyera enkumi etāno emigāti etā-
no, ebi'bo bimeka ebya'jula obuku-
nkumuka byemwakung'anya? Ne-
20 bamugamba nti Kumi na bibiri. E-
ra bwenamenyera omusānvu enku-
mi enya, mwakung'anya ebisero bi-
meka ebya'jula obukunkumuka?
21 Nebamugamba nti Musānvu. Nā-
bagamba nti Temunategēra?
22 Neba'ja nebatūka mu Besusaida
nebamuletera omuzibe wamaso, ne-
23 bamwegairira okumukomako. Nā-
kwata omuzibe wamaso ku mukono,
nāmufulumya ebwēru wembuga; a-
wo bweyawānda amalusu ku maso-
ge, nāmu'sāko engalo, nāmubūza
24 nti Oliko kyolaba? Nātunula wa-
'gulu, nāgamba nti Ndaba abantu,
kubanga ndaba bafanana ngemiti,
25 nga batambula. Ate nāmu'sā enga-
lo ku masoge nākanula okulaba, nā-
26 wona, nālaba byona bulūngi. Nā-
musindika ewuwe, ngamugamba nti
Toingirānga mu mbuga muno.
27 [f] Isa nāsitula nāgenda nabaigiri-
zwabe mu mbuga Zekaisaliya ekya
Firipo. Bwebātūka mu 'kubo nābū-
za abaigirizwabe, nābagamba nti
28 Abantu bampita okuba āni? Neba-
mugamba nti [g] Yokana Omubatiza:
nabalala nti Eriya; naye abalala
29 nti Omu ku bana'bi. Ye nābabūza

[g] Mat. 15. 21.
[i] Mat. 15. 29.
[k] Ma'k. 6. 41. Yok. 11. 41; 17. 1.
[l] Yok. 11. 33, 38.
[m] Is. 35. 5, 6. Mat. 11. 5.
[a] Mat. 15. 32.
[b] Mat. 15. 39.
[c] Mat. 16. 5.
[d] Mat. 16. 6. Luk. 12. 1.
[e] Ma'k. 6. 43.
[f] Mat. 16. 13. Luk. 9. 18.
[g] Mat. 14. 2.

nti Naye 'mwe mumpita okuba āni?
Petero na'damu nāmugamba nti
30 'Gwe [i] Masiya. Nābakomako bale-
me okubūlirako omuntu ebigambo-
31 bye. Nātanula okubaigiriza nti ki-
mugwānira Omwāna womuntu oku-
bonyabonyezebwa ebingi, nokugā-
nibwa abaka'de, ne bakabona aba-
kulu, nabawandisi, noku'tibwa, no-
kuitawo enaku esatu okuzūkira.
32 Nāyogera ekigambo ekyo mu lwātu.
Petero nāmutwāla, nātanula okumu-
33 nenya. Naye nākyūka, nālaba abai
girizwabe, nānenya Petero, ngaga-
mba nti 'Da enyuma wānge, Setani:
kubanga tolowōza bya Katonda, wa-
34 bula ebyabantu. Nāita ebibīna na-
baigirizwabe, nābagamba nti [k] Omu-
ntu bwayagala oku'ja enyuma wā-
nge, yegānyise ye'ka, yetike omu-
35 salabagwe, angoberere. Kubanga
[l] buli ayagala okulokola obulamu-
bwe alibubuza; na buli alibuza obu-
lamubwe kulwānge nolwenjiri ali-
36 bulokola. Kubanga kumugasa ki
omuntu okulya ensi zona, noku-
37 firwa obulamubwe? Kubanga omu-
ntu yandiwa'deyo ki okununula obu-
38 lamubwe? [m] Kubanga buli ankwa-
tirwa ensonyi 'nze nebigambo byā-
nge mu mirembe gino egyobwenzi
era emibi, Nomwāna womuntu ali-
mukwatirwa ensonyi oyo lwali'jira
mu kitibwa kya Kitāwe ne bama-
9 laika abatukuvu. Nābagamba nti
[a] Mazima mbagamba nti Ku bano
abaimiri'de wano waliwo abamu a-
batalirega ku kufa na katono, oku-
tūsa lwebaliraba obwakabaka bwa
Katonda nga bu'ja namānyi.
2 [b] Awo enaku omukāga bwezaita-
wo Isa nātwāla Petero ne Yakobo
ne Yokana, nāgenda nabo ku lusozi
oluwānvu bo'ka mu kyāma: nāfū-
3 sibwa mu maso gābwe. [c] Engoye-
ze nezakayakana nezitukula nyo;
'sōnga tewali mwōzi kunsi aīnza
4 okuzitukuza bwatyo. Awo Eriya
ne Musa nebabalabikira; era bāli
5 bogera ne Isa. Petero na'damu,
nāgamba Isa nti Labi, kye kirūngi
'fe okubēra wano; kale tusīsire
ensīsira satu; emu yiyo, nemu ya
6 Musa, nemu ya Eriya. Kubanga
yali tamanyi kyana'damu; kubanga
7 bāli bati'de nyo. Awo ekire neki-
'ja nekibasīkiriza; e'dobozi nerifu-
luma mu kire nti Ono ye Mwāna
wānge omwagalwa: mumuwulire.
8 Bwebakebuka amangwāgo, nebata-
laba muntu nate wabula Isa ye'ka
nabo.
9 Awo bwebāli ba'ka ku lusozi, nā-
bakūtira baleme okubūlirako omu-
ntu byebalabye, wabula Omwāna
10 womuntu lwalizūkira mu bafu. Ne-
bakyekūma ekigambo ekyo nga be-
būzaganya bo'ka nti Okuzūkira mu
11 bafu kuliba kutya? Nebamubūza
nga bagamba nti Abawandisi boge-
ra nti [d] kigwāna Eriya okusoka
12 oku'ja. Nābagamba nti Eriya dala
asoka oku'ja, alongōsa byona: era
[e] kyawandikirwa kitya Omwāna wo-
muntu okubonyabonyezebwa ebi-
13 ngi [f] nokunyōmebwa? Naye mba-
gamba nti [g] Eriya yamala oku'ja,
era bāmukola buli kyebāyagala, nga
bwekyamuwandikirwa.
14 Awo bwebātūka eri abaigirizwa-
be, nebalaba ekibīna kinene nga ki-
betōlo'de, nabawandisi nga babaso-
15 kāsoka. Amangwāgo ekibīna kyo-
na bwekyamulaba, nebewunya nyo,
neba'dukana gyāli nebamulamusa.
16 Nābabūza nti Mubasokāsoka ki?
17 [i] Omu mu kibīna nāmu'damu nti
Omuigiriza, nkulete'de omwāna wā-
nge, aliko omuzimu ogutayogera;
18 buli gyegumutwāla, gumukuba ebi-
gwo; abīmba e'jovu, aluma amā-
nyo, akōnvuba: neng'amba abai-
girizwabo bagugobe; nebataīnza.
19 Nāba'damu, nāgamba nti 'Mwe abe-
mirembe egita'kiriza, nditūsa wa
okubēra na'mwe? nditūsa wa oku-
20 bagumīkiriza? mumundetere. Ne-
bamuleta gyāli: awo bweyamulaba,
amangwāgo omuzimu negumutāgu-
la nyo; nāgwa wansi, neyekulungu-
21 la, ngabīmba e'jovu. Nābūza kitā-
we nti Kasoke'de bumukwata di
obulwa'de buno? Nāgamba nti Bwa
22 mu buto. Emirūndi mingi nga gu-
musūla mu muliro ne mu ma'zi
okumu'ta: naye obanga oīnza eki-
23 gambo, tusāsire, otubēre. Isa nā-
mugamba nti [k] Obanga oīnza! byo-
24 na biīnzika eri a'kiriza. Amangwā-
go kitāwe womwāna nāyogerera
wa'gulu, nāgamba nti Nzi'kiriza;
25 mbēra obuta'kiriza bwānge. Awo
Isa bweyalaba ngekibīna kikung'a-
na mbiro, nābogolera omuzimu o-
mubi, nāgugamba nti 'Gwe omuzi-
mu ogutayogera, era omuga'vu wa-
matu, 'nze nkulagira, 'muveko, to-
26 mu'dirānga nate na katono. Awo
negukāba, negumutāgula nyo, ne-
gumuvako; nāfanana ngafu'de; no-
kugamba abalala bangi nebagamba
27 nti Afu'de. Naye Isa nāmukwata
ku mukono, nāmuimusa; nāimirira.
28 Awo bweyaingira mu nyumba, abai-
girizwabe nebamubūza mu kyāma
29 nti 'Fe tetwaīnzi'za kugugoba. Nā-
bagamba nti Engeri eno teīnzika
kuvako lwa kigambo wabula olwo-
kusaba.
30 Nebavāyo, nebaita mu Galiraya,
nātayagala muntu yena kutegēra.
31 Kubanga yaigiriza abaigirizwabe
nābagamba nti Omwāna womuntu
awebwayo mu mikono gyabantu,
balīmu'ta; kale bwalimala oku'ti-
bwa, era walijta enaku esatu nāzū-

[i] Mat. 16. 16.
[k] Mat. 10. 38; 16. 24. Luk. 9. 23; 14. 27.
[l] Yok. 12. 25.
[m] Bal. 1. 16. 2 Tim. 1. 8; 2. 12.
[a] Mat. 16. 28. Luk. 9. 27.
[b] Mat. 17. 1. Luk. 9. 28.
[c] Dan. 7. 9.
[d] Mala. 4. 5. Mat. 17. 10.
[e] Zab. 22. 6. Is. 53. 2 neb. Dan. 9. 26.
[f] Luk. 23. 11. Baf. 2. 7.
[g] Mat. 11. 14.
[i] Mat. 17. 14. Luk. 9. 38.
[k] Mat. 17. 20.

32 kira. Naye tebātegēra kigambo
ekyo, nebatya okumubūza.
33 [l] Nebatūka Ekaperunaumu: awo
bweyali ngali mu nyumba nābabūza
nti Muba'de muwakana ki mu 'ku-
34 bo? Naye nebasirika: kubanga bā-
li bawakana bo'ka mu 'kubo nti āni
35 omukulu. Nātūla, nāita ekumi na-
babiri, nābagamba nti [m] Omuntu
bwayagala okuba owoluberyeberye,
anābānga ku nkomerero ya bona,
36 era muwereza wa bona. [n] Na'dira
omwāna omuto, nāmuimiriza waka-
37 ti mubo: awo nāmuwāmbatira nā-
bagamba nti Buli ana'kirizānga o-
mu ku bāna abato abali ng'anga
ono mu linya lyānge, nga'kiri'za
'nze: na buli muntu yena anzi'ki-
riza 'nze, ta'kiriza 'nze, wabula oli
eyantuma.
38 Awo Yokana nāmugamba nti O-
muigiriza, twalaba omuntu ngago-
ba emizimu mu linyalyo; netumu-
39 gāna, kubanga teyaita na'fe. Naye
Isa nāgamba nti Temumugānānga:
[o] kubanga tewali muntu anākolānga
ekyamagero mu linya lyānge anāi-
40 nzānga māngu okunvuma. Kuba-
nga [p] atali mulabe wa'fe ngali ku-
41 lwa'fe. Kubanga buli muntu anā-
banywesānga 'mwe ekikōmpe kya-
ma'zi okubanga muli ba Masiya ma-
zima mbagamba nti talibulwa mpē-
42 raye na katono. Na buli muntu
anāsitazānga omu kwabo abato aba-
nzi'kiriza, wakiri oyo okusibibwa
olubengo olunene mu bulagobwe
43 asūlibwe mu nyanja. [r] Omukono-
gwo bwegukwesitazānga, ogutemā-
ngako; wakiri 'gwe okuingira mu
bulamu, ngobuli'dwako ekitūndu,
okusinga okugenda mu Geyena ngo-
lina emikono gyōmbi, mu muliro
45 ogutazikira. Nokugulukwo bweku-
kwesitazānga, okutemāngako: wa-
kiri 'gwe okuingira mu bulamu ngo-
buli'dwako okugulu, okusinga o-
kusūlibwa mu Geyena, ngolina a-
47 magulu gōmbi. Nerisolyo bweri-
kwesitazānga, oli'gyāngamu; wa-
kiri 'gwe okuingira mu bwakabaka
bwa Katonda ngoli wa tulu, okusi-
nga okusūlibwa mu Geyena, ngoli-
48 na amaso gōmbi; [s] envunyu yābwe
49 tefa, 'sō nomuliro teguzikira. Ku-
banga buli muntu alirungibwamu
50 omuliro. [t] Omunyo mulūngi: naye
omunyo bwegu'gwāmu ensa muli-
'zamu ki? 'Mwe [u] mubēre nomu-
nyo munda wa'mwe, [w] mutabagane
'mwe'ka na 'mwe'ka.

10 [a] Awo nāgolokoka nāvayo, na'ja
mu mbibi Ezebuyudaya nemi-
tala wa Yoludani: ebibīna bingi
nebikung'anira wali nate; nga bwe-
2 yaisānga nābaigiriza nate. Awo A-
bafalisayo neba'ja gyali, nebamu-
būza nti Kirūngi omuntu okugobā-
nga mukaziwe? nga bamukema.
3 Naye na'damu nābagamba nti [b] Mu-
4 sa yabalagira atya? Nebagamba nti
Musa ya'kiriza okuwandikānga eba-
luwa eyokugoba, alyoke agobebwē-
5 nga. Naye Isa nābagamba nti Olwo-
buka'kanyavu bwemitima gya'mwe
kyeyava abawandikira etēka lino.
6 Naye okuva ku luberyeberye lwoku-
tōnda, [c] yabatōnda omusaja nomu-
7 kazi. [d] Omuntu kyanāvānga aleka
kitāwe ne nyina, neyega'ta ne mu-
8 kaziwe; nabo bōmbi banābānga o-
mubiri gumu: kale nga tebakyali
babiri nate, wabula omubiri gumu.
9 Kale Katonda kyeyaga'ta awamu,
10 omuntu takyāwukanyānga. Awo
ate mu nyumba abaigirizwa neba-
11 mubūza ekigambo ekyo. Nābaga-
mba nti [e] Buli muntu yena anāgo-
bānga mukaziwe, nāwasa omulala,
12 ngayenze okumusobya; naye ye
nyini bwanānobānga 'bawe, nāfum-
birwa omulala, ngayenze.
13 [f] Awo nebamuletera abāna abato,
okubakomako: abaigirizwabe ne-
14 bajūnga (abābaleta). Naye Isa bwe-
yalaba nāsunguwala, nābagamba
nti Mu'kirize abāna abato ba'je gye-
ndi; 'sō temubagāna; [g] kubanga a-
bafananānga bano obwakabaka bwa
15 Katonda bwe bwābwe. Mazima
mbagamba nti [i] Buli ata'kirizenga
bwakabaka bwa Katonda ngomwā-
na omuto, talibuingiramu na kato-
16 no. Nābawāmbatira, nābawa omu-
kisa, ngaba'sāko emikono.
17 [k] Bweyali ngagenda mu 'kubo, o-
mu na'ja gyali nga'dukana, nāmu-
fukamirira, nāmubūza nti Omuigi-
riza omulūngi, nākola ntya okusi-
18 kira obulamu obuta'gwāwo? Isa
nāmugamba nti Ompitira ki omu-
lūngi? tewali mulūngi wabula omu,
19 (ye) Katonda. Omanyi amatēka,
[l] To'tānga, Toyendānga, To'bānga,
Towairizānga, Tolyazamānyānga,
O'sāngamu ekitībwa kitāwo ne nyo-
20 ko. Nāmugamba nti Omuigiriza,
ebyo byona nabikwata okuva mu
21 buto bwānge. Isa bweyamutunulira
nāmwagala, nāmugamba nti Owe-
buseko ekigambo kimu: genda, o-
tūnde byona byolinabyo, ogabire
abāvu, nāwe oliba [m] nobuga'ga mu
22 'gulu: olyoke o'je ongoberere. Na-
ye nātokōterera olwekigambo ekyo,
nāgenda nganakuwa'de; kubanga
yali alina ebintu bingi.
23 [n] Awo Isa neyetōlōza amaso, nā-
gamba abaigirizwabe nti Nga kizibu
abaga'ga okuingira mu bwakabaka
24 bwa Katonda! Abaigirizwa nebe-
wunya ebigambobye. Naye Isa na-
'damu nate, nābagamba nti Abāna,
nga kizibu [o] abo abesiga obuga'ga
okuingira mu bwakabaka bwa Ka-

[l] Mat.18.1. Luk. 9. 46; 22. 24.
[m] Mat. 20. 26, 27.
[n] Mat.18.2. Ma'k. 10. 16.
[o] 1 Kol. 12. 3.
[p] Mat. 12. 30.
[r] Ma. 13. 6.
[s] Is. 66. 24.
[t] Mat.5.13.
[u] Bak. 4. 6.
[w] Bal. 12. 18; 14. 19. 2 Kol. 13. 11. Beb. 12.14.
[a] Mat.19.1. Yok. 10. 40; 11. 7.
[b] Ma. 24. 1. Mat. 5. 31; 19. 7.
[c] Lub. 1. 27; 5. 2.
[d] Lub. 2. 24. 1 Kol.6.16. Bef. 5. 31.
[e] Mat. 5. 32; 19. 9. Luk.16.18. Bal. 7. 3. 1 Kol. 7. 10, 11.
[f] Mat. 19. 13. Luk.18.15.
[g] 1 Kol. 14. 20. 1 Pet. 2. 2.
[i] Mat.18.3.
[k] Mat. 19. 16. Luk.18.18.
[l] Kuv. 20. 14. Bal. 13. 9.
[m] Mat. 6. 19, 20; 19. 21. Luk. 12. 33; 16. 9.
[n] Mat. 19. 23. Luk.18.24.
[o] Yob. 31. 24. Zab. 52. 7; 62. 10. 1 Tim. 6. 17.

25 tonda! Kye kyāngu eng'amira oku-
ita mu nyindo yempiso, okukira o-
muga'ga okuingira mu bwakabaka
26 bwa Katonda. Nebawunīkirira nyo,
nebamugamba nti Kale āni aīnza
27 okulokoka? Awo Isa nābatunulira
nāgamba nti Mu bantu tekiīnzika,
[p] Yer. 32. 17. Mat. 19. 26. Luk. 1. 37. naye si bwekityo eri Katonda; [p] ku-
banga byona byona biīnzika eri Katonda.
28 [r] Awo Peteronātanula okumugamba
nti Laba, 'fe twaleka byona, netu-
[r] Mat. 19. 27. Luk. 18. 28. 29 kugoberera. Isa nāgamba nti Ma-
zima mbagamba nti Tewali eyaleka
enyumba, oba aboluganda, oba ba-
nyina, oba nyina, oba kitāwe, oba
abāna, oba ebyālo, kulwānge no-
[s] 2 Byom. 25. 9. 30 lwenjiri, [s] ataliwebwa (emirūndi)
kikumi mu biro bino ebya kakano,
enyumba, naboluganda, ne banyina
ne banyābwe, nabāna, nebyālo, no-
kui'ganyizibwa; ne mu mirembe
egigenda oku'ja obulamu obuta-
31 'gwāwo. Naye bangi aboluberye-
berye abaliba aboluvanyuma; na-
boluvanyuma (abaliba) aboluberye-
berye.
[t] Mat. 20. 17. Luk. 18. 31. 32 [t] Bāli mu 'kubo nga bāmbuka E-
yerusalemi; ne Isa yali ngabakule-
mbe'de, nebewunya, nabāli abāgo-
berera nebatya. Awo nate nātwāla
ekumi nababiri, nātanula okubabū-
lira ebigambo ebigenda okumubāko,
33 nti Laba, twāmbuka Eyerusalemi;
Omwāna womuntu aliwebwayo eri
bakabona abakulu nabawandisi; ba-
limusalira omusāngo okumu'ta, ba-
34 limuwayo eri abamawānga: balimu-
dūlira, balimuwāndira amalusu, ba-
limukuba balimu'ta; bwewaliitawo
enaku esatu alizūkira.
[u] Mat. 20. 20. 35 [u] Awo Yakobo ne Yokana, abāna
ba Zebedayo, nebasembera wāli, ne-
bamugamba nti Omuigiriza, twaga-
la otukolere kyona kyona kyetunā-
36 kusaba. Nābagamba nti Mwagala
37 mbakolere ki? Nebamugamba nti
Tuwe tutūle, omu ku mukonogwo
ogwadyo, nomulala ku mukonogwo
38 ogwa kono, mu kitībwakyo. Naye
Isa nābagamba nti Temumanyi kye-
musaba. Muīnza okunywa ku kikō-
mpe kyenywako 'nze? oba okubati-
zibwa nokubatiza kwembatizibwā-
39 mu 'nze? Nebamugamba nti Tuī-
nza. Isa nābagamba nti Ekikōmpe
'nze kyenywako mulinywako; no-
kubatiza kwembatizibwāmu 'nze
40 mulibatizibwa; naye okutūla ku
mukono gwānge ogwadyo oba ku
gwa kono, si'nze nkugaba, naye
41 kwabo bekwategekerwa. Awo eku-
mi bwebāwulira, nebatanula okusu-
42 nguwalira Yakobo ne Yokana. Isa
nābaita, nābagamba nti Mumanyi
ngābo abalowōzebwa okufuga aba-
mawānga babafuza amānyi; naba-
kulu bābwe babatwāla lwa mpaka.
43 Naye mu'mwe tekiri bwekityo: na-
ye buli ayagala okubēra omukulu
mu'mwe anābānga muwereza wa-
44 'mwe; na buli ayagala okuba owo-
luberyeberye mu'mwe anābānga
45 mu'du wa bona. Kubanga mazima
[w] Omwāna womuntu teya'ja kuwe-
rezebwa, wabula okuwereza, [y] no-
kuwāyo obulamubwe okununula a-
bangi.
[w] Yok. 13. 14. Baf. 2. 7. [y] Mat. 20. 28. 1 Tim. 2. 6. Tit. 2. 14.
46 [z] Awo nebatūka Eyeriko: bweya-
va mu Yeriko nabaigirizwabe, neki-
bīna kinene, omwāna wa Timayo,
Batimayo, omusabi omuzibe wama-
so, yali atu'de ku ma'bali ge'kubo.
47 Awo bweyawulira nga Isa Omuna-
zalesi ye wūyo, nātanula okwogere-
ra wa'gulu nokugamba nti Omwāna
48 wa Daudi, Isa, onsāsire. Bangi ne-
bamubogolera okusirika: naye ne-
yeyongera nyo okwogerera wa'gulu
nti Omwāna wa Daudi, onsāsire.
[z] Mat. 20. 29. Luk. 18. 35.
49 Awo Isa nāimirira nāgamba nti Mu-
muite. Nebaita omuzibe wamaso,
nebamugamba nti Guma omwoyo;
50 golokoka, akuita. Naye nāsūla olu-
51 goyerwe, nāsituka, na'ja eri Isa. Isa
nāmu'damu, nāgamba nti Oyagala
nkukole ntya? Omuzibe wamaso
nāmugamba nti Laboni, njagala
52 nzibule. Awo Isa nāmugamba nti
Genda; [a] oku'kirizakwo kukuwo-
nye'za. Amangwāgo nāzibula, nā-
mugoberera mu 'kubo.
[a] Mat. 9. 22. Ma'k. 5. 34.

11 [a] Awo bwebāli banātera okutūka
Eyerusalemi nga batūse Ebesu-
fage Nebesaniya, ku lusozi olwa Zei-
tuni, nātuma ku baigirizwabe babi-
2 ri, nābagamba nti Mugende mu
mbuga ebali mu maso: amangwāgo
bwemunāingira omwo, munālaba
omwāna gwendogoi ogusibi'dwa, o-
gutebagalwāngako muntu na kato-
3 no; muguīmbule, mugulete. Omu-
ntu bwabagamba nti Mukola ki e-
kyo? mugamba nti Mukama (wa'fe)
yagwetāga; amangwāgo anāguwe-
4 reza eno. Nebagenda, nebasānga
omwāna gwendogoi ngagusibi'dwa
ku mulyāngo ebwēru mu lugūdo;
5 nebaguīmbula. Abamu kwābo abā-
li baīmiri'de awo nebabagamba nti
Mukola ki okuīmbula omwāna gwe-
6 ndogoi? Nebabagamba nga Isa bwe-
7 yabagamba: nebabaleka. Nebaleta
omwāna gwendogoi eri Isa, nebagu-
sūlako engoye zābwe; nāgwebagala.
8 Bangi nebālīra engoye zābwe mu
'kubo; abalala (nebālīra) amalagala
9 gemiti, gebātema mu nimiro. Abāli
abākulembe'de nabāli abāva enyu-
ma nebogerera wa'gulu nti [b] Ozana;
Awere'dwa omukisa a'ja mu linya
10 lya Mukama: Buwere'dwa omukisa
obwakabaka obu'ja, obwa jaja wa'fe
Daudi: Ozana wa'gulu enyo.
[a] Mat. 21. 1. Luk. 19. 29. Yok. 12. 14.
[b] Zab. 118. 26.
11 [c] Nātūka ku Yerusalemi nāingira
mu yekalu; bweyamala okwetōlōza
[c] Mat. 21. 12.

amaso okulaba byona, obu'de bwali
nga buwungēra, nāfuluma nāgenda
Ebesaniya nekumi nababiri.
d Mat. 21. 18. 12 dAwo bwebwakya enkya, bwebā-
li bavu'de mu Besaniya nālūmwa
13 enjala. Awo bweyalengera omutini
oguliko amalagala, nāgutūkako, era
wo'zi alabeko ekintu: awo bweya-
gutūkako, nātalabako kintu wabula
amalagala; kubanga sibye byali e-
14 biro byetini. Na'damu nāgugamba
nti Okusoka lero okutūsa emirembe
nemirembe omuntu talyānga ku bi-
balabyo. Abaigirizwabe nebawu-
lira.
e Mat. 21. 12. Luk. 19. 45. Yok. 2. 14. 15 eAwo nebatūka Eyerusalemi, nāi-
ngira mu yekalu, nāsoka okugoba a-
bali batūnda nābagulira mu yekalu,
nāvunika emeza ezabawanyisa efe-
za, nentebe zābo abātūnda amayiba;
16 nātaganya muntu okuisa ekibya mu
17 yekalu. Nāigiriza, nābagamba nti
f Is. 56. 7. Tekyawandikibwa nti fEnyumba
yānge eneitibwānga nyumba ya ku-
sabirāngamu amawānga gona? na-
g Yer. 7. 11. ye 'mwe gmugifu'de mpuku ya ba-
18 nyazi. Bakabona abakulu nabawa-
ndisi bwebākiwulira, nebasala ama-
gezi bwebanāmu'ta: kubanga bāmu-
tya, kubanga ebibīna byona bāwunī-
kirira olwokuigirizakwe.
19 Awo buli kawungēzi yafulumānga
mu kibuga.
i Mat. 21. 19. 20 iAwo bwebwakya enkya bwebāli
nga baita, nebalaba omutini nga gu-
21 vu'de ku kikolo okukala. Petero
bweya'jukira nāmugamba nti Labi,
laba, omutini gwewakolimira guka-
22 ze. Isa na'damu nābagamba nti Mu-
23 be noku'kiriza eri Katonda. Mazi-
ma mbagamba nti Buli aligamba
olusozi luno nti Sigulibwa, osūlibwe
mu nyanja; nga tabūsabūsa mu mu-
timagwe naye nga'kiriza nga kyayo-
24 gera kikolebwa, alikiwebwa. Kye-
k Mat. 7. 7. Luk. 11. 9. Yok. 14. 13; 15. 7; 16. 24. Yak. 1. 5, 6. l Mat. 6. 14. Bak. 3. 13. nva mbagamba nti kEbigambo byo-
na byona byemusaba nokwegairira,
mu'kirize nga mubiwere'dwa, era
25 mulibifuna. Awo bwemunāimirirā-
nga nga musaba, lmusonyiwēnga,
bwemubānga nekigambo ku muntu;
ne Kita'mwe ali mu 'gulu abasonyi-
m Mat. 18. 35. 26 we ebyōnōno bya'mwe. | mNaye
bwemutasonyiwa, era ne Kita'mwe
ali mu 'gulu talisonyiwa byōnōno
bya'mwe. |
n Mat. 21. 23. Luk. 20. 1. 27 Ate nebatūka Eyerusalemi; nawo
bweyali ngatambula mu yekalu, ne-
ba'ja wāli bakabona abakulu naba-
28 wandisi nabaka'de; nebamugamba
nti Buīnza ki obukukoza bino? Oba
āni eyakuwa obuīnza buno okukola
29 bino? Awo Isa nābagamba nti Nā-
nge kambabūze 'mwe ekigambo ki-
mu, munziremu, nānge nābabūlira
'mwe obuīnza bwebuli obunkoza bi-
30 no. Okubatiza kwa Yokana kwava
mu 'gulu, nantiki mu bantu? mu-
31 nziremu. Nebebūzaganya bo'ka nga
bagamba nti Bwetunāgamba nti
Kwava mu 'gulu; anāgamba nti Ka-
le kiki ekyabalobera okumu'kiriza?
32 Naye bwetunāgamba nti Kwava mu
bantu—bātya abantu; kubanga bo-
na balowōza mazima Yokana okuba
33 na'bi. Neba'damu Isa, nebamuga-
mba nti Tetumanyi. Isa nābagamba
nti Era nānge sibabūlire obuīnza
bwebuli obunkoza bino.

12 aNātanula okwogerera nabomu
ngero. Omuntu yasimba olusuku
lwemizabibu, nālusitako olukomera,
nāsimamu esogolero, nāzīmbamu
ekigo, nānyikamu abalīmi, nāta-
2 mbula munsi endala. Awo omwā-
ka bwegwatūka nātuma omu'du eri
abalīmi, abalīmi bamuwe ebibala
3 byemizabibugye. Nebamukwata,
nebamukuba, nebamugoba bwerēre.
4 Ate nābatumira omu'du omulala, o-
yo nebamwasa olubale, nebamuswā-
5 za. Nātuma omulala; oyo nebamu-
'ta: nabalala bangi; abamu nga ba-
6 bakuba, abalala nga baba'ta. Yali
ngakyalina omu, omwāna omwaga-
lwa: oluvanyuma nāmutuma gye-
bāli, ngagamba nti Bana'sāmu eki-
7 tibwa omwāna wānge. Naye aba-
līmi bali nebagambagana bo'ka nti
Ono ye musika, kale tumu'te, nobu-
8 sika bulība bwa'fe. Nebamukwata,
nebamu'ta, nebamusūla ebwēru wo-
9 lusuku lwemizabibu. Kale aliba-
kola atya nanyini lusuku lwemiza-
bibu? Ali'ja alizikiriza abalīmi, no-
lusuku lwemizabibu aliruwa balala.
10 Temusomānga na katono ekyo ekya-
wandikibwa nti
bE'jinja abazīmbi lyebāgāna, b Zab. 118. 22.
Eryo lyafūlibwa omutwe ogwoku-
nsōnda:
11 Ekyo kyava eri Mukama,
Era kya kitalo mu maso ga'fe?
12 Nebasala amagezi okumukwata; ne-
batya ebibīna; kubanga bātegēra
ngagere'de kubo olugero olwo: ne-
bamuleka, nebagenda.
13 cNebatuma gyāli abomu Bafali- c Mat. 22. 15. Luk. 20. 20.
sayo Nabakerodiani okumutēga mu
14 bigambo. Awo bweba'ja, nebamu-
gamba nti Omuigiriza, tumanyi 'gwe
ngoli wa mazima, 'sō ebigambo byo-
muntu yena tobi'sāko mwoyo: ku-
banga tososola mu bantu, naye oi-
giriza e'kubo lya Katonda mu ma-
zima: kale kirūngi okuwānga Kai-
sali omusolo, nantiki siwewawo?
15 Tuwēngayo, oba tetuwāngayo? Na-
ye bweyategēra bunānfusi bwābwe,
nābagamba nti Munkemera ki? mu-
16 ndetere edinali, ngirabe. Nebagi-
reta. Nābagamba nti Ekifananyi
kino nobuwandikeko buno byāni?
17 Nebamugamba nti Bya Kaisali. Isa
nābagamba nti Ebya Kaisali mumu-
a Mat. 21. 33. Luk. 20. 9.

wēnga Kaisali, nebya Katonda mumuwēnga Katonda. Nebamwewunya nyo.
18 [d] Awo Abasadukayo, [e] abagamba nti tewali kuzūkira, neba'ja wali;
19 nebamubūza nebagamba nti Omuigiriza, [f] Musa yatuwandikira nti Muganda womuntu bwafānga, nāleka mukaziwe, nga talese mwāna, mugandawe atwālānga mukaziwe,
20 nāzi'zawo mugandawe eza'de. Kale wāliwo aboluganda musānvu: owoluberyeberye nāwasa omukazi, nāfa,
21 nātalekawo za'de; owokubiri nāmuwasa, nāfa, era naye nātalekawo za'de; nowokusatu bwatyo: (bona)
22 omusānvu nebatalekawo za'de. Oluvanyuma bona nga bawe'dewo no-
23 mukazi nāfa. (Kale) bwebalizūkira aliba muka āni kubo? kubanga (bo-
24 na) omusānvu bāmuwasa. Isa nābagamba nti Si kyemuva mukyāma nga temumanyi ebyawandikibwa newakuba'de amānyi ga Katonda?
25 Kubanga bwebalizūkira mu bafu tebaliwasa, 'sō tebaliwaira; naye [g] baliba nga bamalaika abomu'gulu.
26 Naye ebyabafu nga bazūkizibwa; temusomānga mu kitabo kya Musa ku Kisa'ka, Katonda bweyamubūlira ngagamba nti 'Nze [i] ndi Katonda wa Ibulaimu, era Katonda wa
27 Isaka era Katonda wa Yakobo? Si Katonda wa bafu, naye wa balamu: mukyāma nyo.
28 [k] Awo omu ku bawandisi na'ja nāwulira nga bebūzaganya bo'ka, nāmanya ngaba'zemu bulūngi, nāmubūza nti Tēka ki eryoluberyebe-
29 rye ku gona? Isa na'damu nti Eryoluberyeberye lye lino nti [l] Wulira Isiraeri; Mukama Katonda wa-
30 'fe, Mukama yomu; era yagalānga Mukama Katondawo nomutimagwo gwona, nobulamubwo bwona, nama-
31 gezigo gona, namānyigo gona. Eryokubiri lye lino nti [m] Yagalānga mulirānwāwo nga bweweyagala we'ka. Tewali tēka 'dala erisinga ago
32 obukulu. Omuwandisi nāmugamba nti Mazima, Omuigiriza, oyoge'de bulūngi ngali omu: 'sō [n] tewali mu-
33 lala wabula ye: nokumwagala nomutima gwona, nokutegēra kwona, namānyi gona, nokwagala mulirānwāwo nga bweweyagala we'ka [o] kusinga nyo ebiwebwayo byona ebirā-
34 mba ebyōkebwa ne sadaka. Awo Isa bweyalaba ngamu'zemu ngomutegēvu, nāmugamba nti Toli wala obwakabaka bwa Katonda. Awo newataba muntu ayang'anga okumubūza nate.
35 [p] Isa na'damu nāgamba ngaigiriza mu yekalu nti Abawandisi ekibagambya ki nti Masiya mwāna wa
36 Daudi? Daudi ye nyini yagamba [r] mu Mwoyo Omutukuvu nti
[s] Mukama yagamba Mukama wānge nti
Tūla ku mukono gwānge ogwadyo,
Okutūsa lwendifūla abalabebo entebe yebigerebyo.
37 Daudi ye nyini amuita Mukamawe, abēra atya omwānawe? Abomukibina nebamuwulira nesanyu.
38 Awo mu kuigirizakwe nābagamba nti [t] Mwekūme abawandisi abagala okutambula nga bamba'de engo-
39 ye empānvu, nokulamusibwa mu butāle, nentebe ezokumānjo mu makung'aniro nebifo ebyekitibwa mu
40 mbaga; abalya enyumba za ba'na-'mwāndu, era abasaba enyo mu bunānfusi; abo bali'za omusāngo ogusinga obunene.
41 [u] Nātūla okwolekera e'gwanika, nālaba ebibina bwebisūla efeza [w] mu 'gwanika: bangi abāli abaga'ga a-
42 bāsūlamu ebingi. Awo 'na'mwāndu omu omwāvu na'ja, nāsūlamu ebi-
43 tūndu bibiri, ye kodulante. Nāita abaigirizwabe, nābagamba nti Mazima mbagamba nti 'Na'mwāndu [y] ono omwāvu asu'demu (bingi) o-
44 kusinga bona abasūla mu 'gwani-ka; kubanga bona basu'demu ku bibafi'kiriri'de; naye oyo mu kwetāgakwe asu'demu byona byalinabyo, bwe bulamubwe bwona.

13 [a] Awo bweyafuluma mu yekalu, omu ku baigirizwabe nāmugamba nti Omuigiriza, laba, amainja gano bwegali, nenzīmba eno bweri.
2 Isa nāmugamba nti Olaba enzīmba eno enene? teririrekebwa wano 'jinja eriri ku 'jinja eritalisūlibwa wansi.
3 Bweyali atu'de ku lusozi olwa Zituni ngayoleke'de yekalu, Petero ne Yakobo ne Yokana ne Andereya nebamubūza mu kyāma nti
4 Tubūlire, ebyo biribawo di? nakabonero ki akebyo ngabigenda oku-
5 tūkirizibwa byona? Isa nāsoka okubagamba nti [b] Mwekūme, omu-
6 ntu yena tabakyāmyānga. Bangi abali'ja mu linya lyānge nga bogera nti 'Nze 'nzuyo; era balikyāmya
7 bangi. Awo bwemuwulirānga entalo netutumo lyentalo, temwerilikirirānga: kibigwānira okubawo; na-
8 ye enkomerero ngekyali. Kubanga e'gwānga lirirūmba 'gwānga li'nalyo, nobwakabaka obwakabaka bu-'nābwo: walibawo ebikankano mu bifo bingi; walibawo enjala: ebyo lwe luberyeberye lwokulūmwa.
9 [c] Naye mwekūme 'mwe'ka: kubanga balibawayo mu nkīko: mulikubirwa ne mu makung'aniro; era muliīmirira mu maso gabamasaza ne bakabaka kulwānge, okubēra a-
10 bajulirwa mubo. Enjiri kigigwāni-

[d] Mat. 22. 23. Luk. 20. 27.
[e] Bik. 23. 8.
[f] Ma. 25. 5.
[g] 1 Kol. 15. 42, 49, 52.
[i] Kuv. 3. 6.
[k] Mat. 22. 35.
[l] Ma. 6. 4.
[m] Lev. 19. 18. Bal. 13. 9. Bag. 5. 14. Yak. 2. 8.
[n] Ma. 4. 39. Is. 45. 6, 14; 46. 9.
[o] 1 Sam. 15. 22. Kos. 6. 6. Mi. 6. 6–8.
[p] Mat. 22. 41. Luk. 20. 41.
[r] 2 Sam. 23. 2.
[t] Mat. 23. 1 neb. Luk. 20. 46.
[u] Luk. 21. 1.
[w] 2 Basek. 12. 9.
[y] 2 Kol. 8. 12.
[a] Mat. 24. 1. Luk. 21. 5.
[b] Yer. 29. 8. Bef. 5. 6.
[c] Mat. 10. 17, 18.

ra okumala okubūlirwa amawānga
11 gona. Era bwebabatwālānga okubawāyo, temusokānga kweralikirira
bwemunāyogera: naye kyona kyona
kyemuwebwānga mu kisēra ekyo, ekyo kyemwogerānga, kubanga si'mwe mwogera, [d] wabula O-
12 mwoyo Omutukuvu. Owoluganda
anāwāngayo mugandawe okumu'ta,
ne kitāwe womwāna (anāmuwāngayo); abāna banājēmerānga abāba-
13 zāla, banāba'sānga. Munākyāyi-
bwānga bona olwerinya lyānge:
[e] naye agumīkirira okutūsa enko-
merero oyo yalirokoka.
14 Naye bwemulibaba ekyomuzizo
ekizikiriza [f] na'bi Danieri kyeyayo-
gerako nga kiīmiri'de awatakisāni-
ra [asomamu ategēre], kale abali
mu Buyudaya ba'dukire ku nsozi;
15 ali wa'gulu kunju ta'kānga, 'sō tai-
ngirānga ku'gyamu kintu mu nju-
16 ye: nali mu lusuku ta'dānga ku-
17 twāla lugoyerwe. Naye ziribasā-
nga abali embuto, nabayōnsa mu
18 naku ezo. Musabe bireme okutū-
19 kira mu biro ebyempewo. [g] Kuba-
nga enaku ezo ziriba za (kulabira-
mu) naku, nga tezibāngawo bwezi-
tyo kasoke'de Katonda atōnda ebya-
tōndebwa okutūsa kakano, 'sō tezi-
20 riba. 'Sō singa Mukama teyasala
ku naku ezo, tewandirokose mubiri
gwona: naye olwabalōnde beyalō-
21 nda yazisalako enaku. Mu biro e-
byo omuntu bwabagambānga nti
Laba, Masiya ali wano; oba ali e-
22 yo; temu'kirizānga: kubanga Ba-
masiya abobulimba ne bana'bi abo-
bulimba baliimuka, balikola obubo-
nero nebyewunyo, okukyāmya, oba-
23 nga kiīnzika, abalōnde. Naye mwe-
kūme 'mwe: laba, mbabūli'de byo-
na nga tebinabāwo.
24 [i] Naye mu naku ezo, okulaba ena-
ku okwo nga kuwe'de, enjuba erizi-
kizibwa nomwezi tegulyāka musana
25 gwagwo, nemunyenye ziriba nga zi-
gwa okuva mu 'gulu, namānyi ago-
26 mu'gulu galikankana. [k] Kale neba-
lyoka balaba Omwāna womuntu
nga'jira mu bire namānyi amangi
27 nekitibwa. Awo nālyoka atuma ba-
malaikabe, alikung'anya abalōndebe
okuva mu mpewo enya, okuva
ku nkomerero yensi okutūsa ku
nkomerero ye'gulu.
28 [l] Era muigire ku mutini olugero
lwagwo: e'tabi lyagwo bwerige'ja
namalagala negato'jera, mutegēra
29 ngomwāka guli kumpi; era na'mwe
bwemutyo, bwemulabānga ebyo nga
bitūse, mutegēre ngali kumpi, ku
30 lu'gi. Mazima mbagamba nti Emi-
rembe gino tegiri'gwāwo na katono,
okutūsa ebyo byona lwebiritūkirira.
31 E'gulu nensi biri'gwāwo, [m] naye e-
bigambo byānge tebiri'gwāwo na

[d] Bik. 2. 4; 4. 8, 31.
[e] Dan. 12. 12.
[f] Dan. 9. 27.
[g] Dan. 12. 1. Yo. 2. 2.
[i] Dan. 7. 10. Zef. 1. 15.
[k] Dan. 7. 13, 14. Mat. 16. 27. Ma'k. 14. 62. Bik. 1. 11. 1 Bas. 4. 16. 2 Bas. 1. 7, 10. Kub. 1. 7.
[l] Mat. 24. 32. Luk. 21. 29 neb.
[m] Is. 40. 8.

32 katono. Naye ebyolunaku olwo oba
ekisēra ekyo tewali amanyi, newa-
kuba'de bamalaika abali mu 'gulu,
newakuba'de Omwāna, wabula Ki-
33 tānge. [n] Mwekūmēnga, mutunulē-
nga, musabēnga: kubanga temuma-
34 nyi biro webiritūkira. [o] Ngomuntu
eyaleka enyumbaye nātambula mu-
nsi endala ngawa'de aba'dube obuī-
nza, buli muntu omulimugwe, nā-
35 lagira omu'gazi okutunula. Kale
mutunule: kubanga temumanyi mu-
kama wenyumba wali'jira, oba ka-
wungēzi, oba 'tūmbi, oba ngenkoko
36 ekokolima, oba ukya; atera oku'ja
amangwāgo nābasānga nga mweba-
37 se. Era kyembagamba 'mwe mba-
gamba bona nti Mutunule.

[n] Bal. 13. 11. 1 Bas. 5. 6.
[o] Mat. 24. 45; 25. 14.

14 [a] Awo enaku ebiri bwezaitawo,
newabawo Okuitako nemigāti
egitazimbulukuswa: awo bakabona
abakulu nabawandisi nebasala ama-
gezi bwebanāmukwata mu lukwe
2 nokumu'ta: kubanga bāgamba nti
Si ku lunaku lwa mbaga, mpo'zi
waleme okubawo okukayana mu
bantu.
3 [b] Awo bweyali mu Besaniya mu
nyumba ya Simoni omugenge, nga-
tu'de ku 'mere, omukazi eyalina
ecupa eyamafuta agomugavu ogwo-
muwendo omungi enyo na'ja, nāya-
sa ecupa, amafuta nāgafuka ku mu-
4 twegwe. Naye wāliwo abamu abā-
sunguwala bo'ka nga bagamba nti
5 Amafuta gafu'de ki bwegatyo? Ku-
banga amafuta gano bandiīnzi'za
okugatūndamu edinali ebikumi bi-
satu nokusingawo nokugabira abā-
6 vu. Nebamwemulugunyiza. Naye
Isa nāgamba nti Mumuleke; mumu-
nakuwaliza ki? ankole'de ekikolwa
7 ekirūngi. [c] Kubanga abāvu bemu-
limabo bulijo; na buli lwemwagala
muīnza okubakola obulūngi: naye
8 'nze temuli nānge bulijo. Akoze
nga bwaīnzi'za: asose okufuka a-
mafuta ku mubiri gwānge okunzīka.
9 Mazima mbagamba nti Enjiri buli
gyenebūlirwānga munsi zona, ne-
kyo omukazi ono kyakoze kināyo-
gerwāngako okumu'jukira.
10 [d] Awo Yuda Isukalyoti eyali omu
ku kumi nababiri nāgenda eri baka-
bona abakulu, okumuwayo gyebali.
11 Awo bwebāwulira, nebasanyuka,
nebasūbiza okumuwa efeza. Nāsa-
la amagezi bwanālaba e'bānga oku-
muwayo.
12 [e] Awo ku lunaku olwasoka olwe-
migāti egitazimbulukuswa lweba'ta
Okuitako, abaigirizwabe nebamu-
gamba nti Oyagala tugende wa tu-
13 tegeke gyonolira Okuitako. Nātu-
ma abokubaigirizwabe babiri, nāba-
gamba nti Mugende mu kibuga, a-
nāsisinkana na'mwe omusaja nga

[a] Mat. 26. 2. Luk. 22. 1. Yok. 11. 55; 13. 1.
[b] Mat. 26. 6. Yok. 12. 1, 3.
[c] Ma. 15. 11.
[d] Mat. 26. 14. Luk. 22. 3, 4.
[e] Mat. 26. 17. Luk. 22. 7.

14 yetise ensuwa yama'zi: mumugo-
berere; yona yona mwanāingira
mugambe nanyini nyumba nti O-
muigiriza agambye nti Enyumba e-
riru'dawa mwenālīra Okuitako na-
15 baigirizwa bānge? Anābalaga ye
ye nyini enyumba nene eyawa'gulu
eyāliri'dwa etegeke'dwa: mututе-
16 gekere omwo. Awo abaigirizwa ne-
bagenda neba'ja ku kibuga, nebala-
ba nga bweyabagambye: nebatege-
ka Okuitako.
17 [f] Awo bwebwawungera na'ja ne-
kumi nababiri. Awo bwebāli batu-
18 'de ku 'mere, Isa nāgamba nti Ma-
zima mbagamba nti Omu ku'mwe
19 alya nānge anāndyāmu olukwe; ne-
batanula okunakuwala nokumuga-
20 mba ki'nomu nti Ye 'nze? Nāba-
gamba nti Omu ku kumi nababiri
akoza nānge mu kibya ye wuyo.
21 Kubanga [g] Omwāna womuntu age-
nda nga bwekyamuwandikirwa: na-
ye zirimusānga omuntu oyo alyāmu
olukwe Omwāna womuntu! kyandi-
ba'de kirūngi eri oyo singa teyazā-
libwa omuntu oyo.
22 [i] Awo bwebāli balya, nātōla omu-
gāti, awo bweyamala okwebaza nā-
gumenyamu, nābawa, nāgamba nti
Mutōle; guno gwe mubiri gwānge.
23 Na'dira ekikōmpe, awo bweyamala
okweyanza, nābawa: nebakinywa-
24 ko bona. Nābagamba nti Guno
gwe musai gwānge ogwendagāno,
25 oguyika olwabangi. Mazima mba-
gamba nti Sirinywa nate ku bibala
ku muzabibu, okutūsa ku lunaku
luli lwendigunywa omugya mu bwa-
kabaka bwa Katonda.
26 [k] Awo bwebāmala okuīmba oluī-
mba, nebafuluma nebagenda ku lu-
sozi olwa Zeituni.
27 Awo Isa nābagamba nti Munesi-
tala 'mwena: kubanga kyawandiki-
bwa nti [l] Ndikuba omusūmba, ne-
28 ndiga zirisāsāna. Naye [m] bwendi-
mala okuzūkizibwa, ndibakulembe-
29 ra (okugenda) mu Galiraya. [n] Na-
ye Petero nāmugamba nti Newaku-
ba'de nga bona banesitala, naye si-
30 'nze. Isa nāmugamba nti Mazima
nkugamba nti 'gwe lero, ekiro kino,
enkoko eneba tenakokolima emirū-
ndi ebiri, ononegāna emirūndi esa-
31 tu. Naye neyeyongera nyo okwo-
gera nti Newakuba'de nga kingwā-
nira okufira awamu nāwe, sikwegā-
ne na katono. Era bona nebaga-
mba bwebatyo.
32 [o] Awo neba'ja mu kifo erinya lya-
kyo Gesusemane: nāgamba abaigi-
rizwabe nti Mutūle wano 'male oku-
33 saba. Nātwāla Petero ne Yakobo
ne Yokana wamu naye, nātanula o-
kuwunikirira nokweralikirira enyo.
34 Nābagamba nti [p] Ememe yānge e-
riko enaku nyingi, zigenda kunzi'ta:
35 mubēre wano, mutunule. Nātambu-
lako katono. nāvūnama wansi nāsa-
ba, obanga kiīnzika, ekisēra kimui-
36 teko. Nāgamba nti Aba, Kitānge,
[r] byona biīnzika gyoli; nziyako eki-
kōmpe kino; [s] naye si nga 'nze bwe-
njagala, wabula nga 'gwe bwoyaga-
37 la. Awo na'ja, nābasānga nga be-
base, nāgamba Petero nti Simoni,
webase? toba'de na mānyi agoku-
38 tunula nesawa emu? Mutunule,
musabe, muleme okuingira mu ku-
kemebwa: [t] omwoyo gwe gwagala,
39 naye omubiri gwe munafu. Nate
na'dayo, nāsaba, nāyogera ebiga-
40 mbo bimu na biri. Nākomawo na-
te, nābasānga nga bebase, kubanga
amaso gābwe gali gakāmbaga nyo;
'sō tebāmanya bwebanamu'damu.
41 Na'ja omulūndi ogwokusatu, nāba-
gamba nti Mwebakire dala kakano,
muwu'mule; kināmala; ekisēra ki-
tūse; laba, Omwāna womuntu awe-
bwāyo mu mikono gyabalina ebibi.
42 [u] Muimuke, tugende; laba, andyā-
mu olukwe anātera okutūka.
43 [w] Awo amangwāgo, bweyali akya-
yogera, Yuda. omu ku kumi nababi-
ri na'ja nekibīna wamu naye abāli-
na ebitala nemi'go, nga bāva eri ba-
kabona abakulu, nabawandisi naba-
44 ka'de. Era oyo eyamulyāmu olu-
kwe yali abawa'de akabonero nga-
gamba nti Gwenānywegera, nga ye
wuyo; mumukwate, mumutwāle
45 nga mumunywēze'za. Awo bwe-
yatūka, amangwāgo na'ja gyāli nā-
gamba nti Labi; nāmunywegera
46 nyo. Nebamu'sāko emikono gyā-
47 bwe, nebamukwata. Naye omu
kwabo abāli baīmiri'de awo nāsō-
wola ekitala, nātema omu'du wa ka-
bona asinga obukulu nāmusalako
48 okutu. [y] Awo Isa na'damu nābaga-
mba nti Munji jiri'de nga bwemu-
'jira omunyazi nebitala nemi'go o-
49 kunkwata? Buli lunaku nabērānga
na'mwe mu yekalu nga njigiriza,
nga temwankwata: naye kino ki-
kole'dwa, [z] ebyawandikibwa bitūki-
50 rire. [a] Awo bona nebamwabulira
neba'duka.
51 Awo omulenzi omu nāmugoberе-
ra, eyali yebi'kiri'de olugoye olwe-
kitani lwo'ka ku (mubiri): nebamu-
52 kwata; naye nābalekera olugoye
olwekitani, na'duka bwerēre.
53 [b] Awo nebatwāla Isa eri kabona
asinga obukulu: nebamukung'anira-
ko bakabona abakulu bona naba-
54 ka'de nabawandisi. Awo Petero
nāmugoberera wala, okutūka mu-
nda mu lu'gya lwa kabona asinga
obukulu; yali atu'de nabawereza
55 ngayota omuliro. [c] Awo bakabona
abakulu nabomulukīko bona neba-
nonyeza Isa abajulirwa abokumu-
56 'sa, 'sō nebatabalaba. Kubanga a-

[f] Mat. 26. 20 neb.
[g] Mat. 26. 24. Luk. 22. 22.
[i] Mat. 26. 26. Luk. 22. 19. 1 Kol. 11. 23.
[k] Mat. 26. 30.
[l] Zek. 13. 7.
[m] Ma'k. 16. 7.
[n] Mat. 26. 33, 34. Luk. 22. 33, 34. Yok. 13. 37, 38.
[o] Mat. 26. 36. Luk. 22. 39. Yok. 18. 1.
[p] Yok. 12. 27.
[r] Beb. 5. 7.
[s] Yok. 5. 30; 6. 38.
[t] Bal. 7. 23. Bag. 5. 17.
[u] Mat. 26. 46. Yok. 18. 1, 2.
[w] Mat. 26. 47. Luk. 22. 47. Yok. 18. 3.
[y] Mat. 26. 55. Luk. 22. 52.
[z] Zab. 22. 6. Is. 53. 7 neb.
[a] Zab. 88. 8. Ma'k. 14. 27.
[b] Mat. 26. 57. Luk. 22. 54. Yok. 18. 13.
[c] Mat. 26. 59.

bāmuwāiriza ebyobulimba bangi,
'sō nokuwāiriza kwābwe tekwali
57 kumu. Awo abamu nebaimuka ne-
58 bamuwāiriza, nga bagamba nti 'Fe
d Ma'k. 15. 29. Yok. 2. 19. twamuwulira ngagamba nti d Ndi-
menya yekalu eno eyakolebwa ne-
mikono, ne mu naku esatu ndizimba
59 endala etalikolebwa na mikono.' 'Sō
nokuwāiriza kwābwe okwo nakwo
e Mat. 26. 62. 60 tekwali kumu. e Awo kabona asi-
nga obukulu nāimirira wakati, nā-
būza Isa, ngagamba nti 'Gwe toya-
nukula na katono? kiki kyebakulu-
f Is. 53. 7. 61 miriza bano? f Naye nāsirika busi-
risi, nātayanukula na katono. Na-
te kabona asinga obukulu nāmubū-
za, nāmugamba nti 'Gwe Masiya,
62 Omwāna woyo eyebazibwa? Isa nā-
g Mat. 24. 30; 26. 64. Luk. 22. 69. gamba nti 'Nze 'nzuno; g na'mwe
muliraba Omwāna womuntu ngatu-
'de ku mukono ogwadyo ogwamā-
63 nyi, nga'ja nebire ebye'gulu. Awo
kabona asinga obukulu nāyuza e-
ngoyeze, nāgamba nti 'Twetāgira ki
64 nate abajulirwa? Muwuli'de obu-
vōzibwe: mulowōza mutya? Bo-
na nebamusalira omusāngo ngasā-
65 nira okufa. Awo abamu nebatanu-
la okumuwāndira amalusu, noku-
mubi'ka mu maso, nokumukuba e-
bikōnde nokumugamba nti Lagula:
abawereza nebamutwālā nga bamu-
kuba empi.
i Mat. 26. 58, 69. Luk. 22. 55. Yok. 18. 16. 66 i Awo Petero bweyali wansi mu
lu'gya, omu ku bazāna ba kabona
67 asinga obukulu na'ja; awo bweya-
laba Petero ngayota omuliro, nāmu-
tunulira, nāgamba nti Nāwe wali
68 Nomunazalesi, Isa. Naye ye neye-
gāna ngagamba nti Simanyi, 'sō si-
tegēra kyoyogera: nāgenda ebwēru
k Mat. 26. 71. Luk. 22. 58. Yok. 18. 25. 69 mu kisasi; enkoko nekokolima. k A-
wo omuzāna nāmulaba, nātanula
nate okubagamba abāli baimiri'de
l Mat. 26. 73. Luk. 22. 59. Yok. 18. 26. 70 awo nti Ono wewābwe. Naye ne-
yegāna nate. l Awo bwewaitawo e-
kisēra kitono, abāli baimiri'de awo
nebagamba Petero nate nti Mazima
oli wewābwe; kubanga oli Mugali-
71 raya. Naye nātanula okukolima
m Mat. 26. 75. nokulāira nti Simanyi muntu ono
72 gwemwogerako. m Amangwāgo e-
nkoko nekokolima omulūndi ogwo-
kubiri. Awo Petero na'jukira ekiga-
mbo Isa bweyamugambye nti Enko-
ko eneba tenakokolima emirūndi e-
biri, ononegāna emirundi esatu.
Kale bweyalowōza, nākāba ama-
ziga.

a Zab. 2. 2. Mat. 27. 1. Luk. 22. 66; 23. 1. Yok. 18. 28. 15 a Awo amangwāgo bwebwakya
enkya, bakabona abakulu naba-
ka'de nabawandisi nabomulukīko
bona nebatēsa, nebasiba Isa, neba-
mutwāla, nebamuwayo eri Pirato.
b Mat. 27. 11. 2 b Awo Pirato nāmubūza nti 'Gwe
Kabaka wa Bayudaya? Bweya'da-
mu nāmugamba nti 'Gwoyoge'de.
3 Awo bakabona abakulu nebamulōpa
4 ebigambo bingi. c Awo Pirato nā-
mubūza nate, ngagamba nti Toya-
nukula na katono? laba ebigambo
d Is. 53. 7. Yok. 19. 9. 5 bingi byebakulōpa. d Naye Isa nā-
ta'damu nate kigambo; Pirato no-
kwewunya neyewunya.
e Mat. 27. 15. Luk. 23. 17. Yok. 18. 39. 6 e Awo ku mbaga yabatērānga omu-
7 sibe omu gwebāmusaba. Awo wā-
liwo omu aitibwa Bala'ba, eyasibi-
bwa nabo abājēma, aba'ta abantu
8 mu kujēma okwo. Awo ekibīna
nekirinya nekitanula okumusaba
(okubakola) 'nga bweyabakolānga.
9 Awo Pirato nāba'damu, ngagamba
nti Mwagala mbatēre Kabaka Wa-
10 bayudaya? Kubanga yategēra nga
bakabona abakulu bāmuwesezayo
f Mat. 27. 20. Bik. 3. 14. 11 bu'gya. f Naye bakabona abakulu
nebawērera ekibīna nti Bala'ba gwa-
12 ba abatēra. Awo Pirato na'damu
nate nābagamba nti Kale nāmukola
ntya gwemuita Kabaka Wabayuda-
13 ya? Awo nebogerera wa'gulu nate
14 nti Mukomerere. Awo Pirato nā-
bagamba nti Ka'zi kibi ki kyakoze?
Naye nebeyongera nyo okwogerera
g Mat. 27. 26. Yok. 19. 1, 16. 15 wa'gulu nti Mukomerere. g Awo
Pirato bweyali ayagala okusanyusa
ekibīna, nābatēra Bala'ba, nāwāyo
Isa, ngamaze okumukuba, okuko-
mererwa.
16 Awo baserikale nebamutwāla mu-
nda mu lu'gya oluitibwa Pulaitolio;
nebaita ekitōngole kyona okuku-
17 ng'ana. Nebamwambaza olugoye
olwefulūngu nebaluka engule eya-
18 ma'gwa nebagimuti'kira; nebata-
nula okumulamusa nti Mirembe,
19 Kabaka Wabayudaya! Nebamuku-
ba olumuli mu mutwe, nebamuwā-
ndira amalusu, nebafukamira, ne-
20 bamusinza. Awo bwebāmala oku-
mudūlira, nebamwambulamu olu-
goye olwefulūngu, nebamwambaza
engoyeze, nebamutwāla nebamufu-
lumya okumukomerera.
i Mat. 27. 32. Luk. 23. 26. 21 i Nebawaliriza omuntu eyali aita,
Simoni Owekulene, ngava mu kyā-
lo, kitāwe wa Alegezanda ne Lufo,
okugenda (nabo) okwetika omusa-
k Mat. 27. 33. Luk. 23. 33. Yok. 19. 17. 22 labagwe. k Nebamuleta mu kifo
Gologosa, okutegēzebwa kwakyo nti
23 Kifo kya kiwānga. l Nebamuwa o-
mwenge ogutabu'dwamu envūmbo:
l Mat. 27. 34. 24 naye ye nātagu'kiriza. Awo neba-
mukomerera, m nebagabana ebya-
m Zab. 22. 18. Luk. 23. 34. Yok. 19. 23. mbalobye, nga babikubirako obulu-
n Mat. 27. 45. Luk. 23. 44. Yok. 19. 14. 25 lu, buli muntu kyanātwāla. n Awo
esawa zali ziri satu, nebamukome-
o Mat. 27. 37. Yok. 19. 19. 26 rera. Awo o ebaluwa eyomusāngo-
gwe newandikibwa wa'gulu nti KA-
p Mat. 27. 38. 27 BAKA WABAYUDAYA. Era naba-
nyazi babiri nebabakomerera p wā-
mu naye; omu ku mukonogwe o-
gwadyo, nomulala ku gwa kono.
r Zab. 22. 7. 29 r Awo abāli baita nebamuvuma nga
banyenya emitwe gyābwe, nga ba-

gamba nti 'Sō, 'gwe [s]amenya ye-
30 kalu nogizīmbira enaku esatu, we-
31 rokole, ove ku musalaba. Era ba-
kabona abakulu nebadūla bweba-
tyo nabawandisi bo'ka na bo'ka ne-
bagamba nti Yalokola balala; ta-
32 īnza kwerokola ye'ka. Masiya Ka-
baka wa Isiraeri ave kakano ku
musalaba, tulyoke tulabe, tu'kirize.
[t]Ne bali abākomererwa naye neba-
muvuma.
33 [u]Awo esawa bwezali ziri mukāga
newaba ekizikiza kunsi yona oku-
34 tūsa ku sawa eyomwenda. Awo mu
sawa eyomwenda Isa nākāba ne'do-
bozi 'dene nti [w]Eroi, Eroi, lama
sabakusani? okutegēzebwa kwakyo
nti Katonda wānge, Katonda wānge,
35 kiki ekikundese'za? Awo abamu
kwabo abāli baimiri'de awo bwe-
bāwulira nebagamba nti Laba, aita
36 Eriya. [y]Awo omu na'dukana, nā-
nyika ekisūmwa mu mwenge omu-
kātufu, nāki'sā ku lumuli, [z]nāmu-
wa okunywa, ngagamba nti Leka;
tulabe nga Eriya ana'ja okumuwa-
37 nula. [a]Awo Isa nākāba ne'dobozi
38 'dene nāwāyo obulamu. [b]Awo ne'-
gigi lyomuyekalu neriyulikamu wa-
biri, okuva wa'gulu okutūka wansi.
39 [c]Awo omwāmi wekitōngole eyali
aimiri'de awo ngamwoleke'de bwe-
yalaba ngawa'deyo obulamu bwa-
tyo, nāgamba nti Mazima omuntu
ono aba'de Mwāna wa Katonda.
40 Era [d]wāliwo [e]walako abakazi nga
balengera: mwabo wāliwo ne Ma-
lyamu Magudalene, ne Malyamu
nyina Yakobo omuto ne Yose, ne Sa-
41 lome; abo bweyali mu Galiraya be
[f]bāitānga naye nga bamuwereza;
nabakazi abalala bangi abālinya na-
ye Eyerusalemi.
42 [g]Awo bwebwawungēra, kubanga
lwali lunaku lwa Kutegeka, lwe lu-
43 naku olusoka sabiti, Yusufu Owea-
limasaya, omukulu atēsa owekitī-
bwa, era eyasūbirānga ye nyini o-
bwakabaka bwa Katonda; nāguma
nāingira eri Pirato nga tatya, nāsa-
44 ba omulāmbo gwa Isa. Awo Pirato
neyewunya bwafu'de amāngu, nāita
omwāmi wekitōngole nāmubūza o-
45 banga ekisēra kiise weyafira. Awo
bweyawulira eri omwāmi, nāwa Yu-
46 sufu omulāmbo. [i]Ye nāgula olu-
goye olwekitani, nāmuwanula, nā-
muzīnga mu lugoye olwekitani, nā-
mu'sā mu ntāna eyasimwa mu lwā-
zi, nāyiringisiza e'jinja ku mulyā-
47 ngo gwentāna. Malyamu Maguda-
lene ne Malyamu (nyina) Yose ne-
balaba weyatēbwa.

16 [a]Awo sabiti bweya'gwāko, Ma-
lyamu Magudalene ne Malyamu
nyina Yakobo, ne Salome [b]nebagula
2 ebyakalōsa, ba'je bamusīge. [c]Awo
bwebwakya enkya mu matulutulu,
ku lunaku olusoka mu sabiti, enju-
ba yali evu'deyo neba'ja ku ntāna.
3 Awo bāli bebūzaganya bo'ka nti
Ani anātuiringisiza e'jinja ku mu-
4 lyāngo gwentāna? Awo bwebātu-
nulira, nebalaba e'jinja nga liiringi-
sibwa ku 'bali; kubangalyali 'dene
5 nyo. [d]Awo bwebāingira mu ntāna,
nebalaba omulenzi ngatu'de ku lui
olwadyo, ngayamba'de olugoye olu-
6 tukuvu; nebawunīkirira. [e]Nāba-
gamba nti Temuwunīkirira: munonya Isa, Omunazalesi, eyakomere-
rwa: azūki'de; tali wano: laba,
7 ekifo webāmuta. Naye mugende,
mubūlire abaigirizwabe ne Petero
nti Abakulembe'de okugenda Ega-
liraya. Eyo gyemulimulabira [f]nga
8 bweyabagamba. Nebava ku ntāna
nga ba'dukana māngu; kubanga
okukankana nokusamālirira byali
bibaku'te: 'sō [g]nebatabūlirako mu-
ntu kigambo, kubanga bātya.
9 Awo bweyamala okuzūkira mu
makya ku lunaku olwoluberyeberye
ku naku omusānvu [i]nāsoka okula-
bikira Malyamu Magudalene [k]gwe-
10 yagobako emizimu omusānvu. [l]O-
yonāgenda nābūlira abāitānga naye,
11 nga banakuwala nga bakāba. [m]A-
wo bo, bwebāwulira nga mulamu,
ngalabi'dwa ye, nebata'kiriza.
12 Ebyo bwebya'gwā [n]nālabikira
ba'nābwe babiri mu kifananyi kira-
la, nga batambula nga bagenda mu
13 kyālo. Awo abo nebagenda neba-
būlira bali abalala, 'sō nebataba'ki-
riza.
14 [o]Oluvanyuma nālabikira ekumi
nomu nga batu'de ku 'mere; nāba-
nenya olwobuta'kiriza nobuka'ka-
nyavu bweyimtima gyābwe, kubanga
teba'kiriza abāmulaba ngamaze o-
15 kuzūkira. [p]Nābagamba nti Muge-
nde munsi zona, [r]mubūlire enjiri
16 eri ebitōnde byona. [s]A'kiriza nā-
batizibwa, alirokoka, [t]naye ata'ki-
17 riza omusāngo gulimusinga. Era
obubonero buno bunāgendānga nabo
aba'kiriza: banāgobānga emizimu
[u]mu linya lyānge; [w]banāyogerā-
18 nga enimi empya; [y]banākwatānga
ku misota, bwebanānywānga ekintu
eki'ta, tekibakolenga kabi na kato-
no, [z]banāsāngako emikono abalwa-
'de, nabo banāwonānga.
19 [a]Awo Mukama (wa'fe) Isa bwe-
yamala okwogera nabo, [b]nātwāli-
bwa mu 'gulu, [c]nātūla ku mukono
20 ogwadyo ogwa Katonda. Bali ne-
bafuluma, nebabūlira wonawona,
Mukama (wa'fe) ngakolerānga wa-
mu nabo [d]era nganywēza ekigambo
mu bubonero obwaki'dirirānga. A-
mina.

[s] Ma'k. 14. 58. Yok. 2. 19.
[t] Mat. 27. 44. Luk. 23. 39.
[u] Mat. 27. 45 Luk. 23. 44.
[w] Zab. 22. 1. Mat. 27. 46.
[y] Mat. 27. 48. Yok. 19. 29.
[z] Zab. 69. 21.
[a] Mat. 27. 50. Luk. 23. 46. Yok. 19. 30.
[b] Mat. 27. 51. Luk. 23. 45.
[c] Mat. 27. 54. Luk. 23. 47.
[d] Mat. 27. 55. Luk. 23. 49.
[e] Zab. 38. 11.
[f] Luk. 8. 2, 3.
[g] Mat. 27. 57. Luk. 23. 50. Yok. 19. 38.
[i] Mat. 27. 59, 60. Luk. 23, 53. Yok. 19. 40.
[a] Mat. 28. 1. Luk. 24. 1. Yok. 20. 1.
[b] Luk. 23. 56.
[c] Luk. 24. 1. Yok. 20. 1.
[d] Luk. 24. 3. Yok. 20. 11, 12.
[e] Mat. 28. 5, 7.
[f] Mat. 26. 32. Ma'k. 14. 28.
[g] Mat. 28. 8. Luk. 24. 9.
[i] Yok. 20. 14.
[k] Luk. 8. 2.
[l] Luk. 24. 10. Yok. 20. 18.
[m] Luk. 24. 11.
[n] Luk. 24. 13.
[o] Luk. 24. 36. Yok. 20. 19. 1 Kol. 15. 5.
[p] Mat. 28. 19. Yok. 15. 16.
[r] Bak. 1. 23.
[s] Yok. 3. 18, 36. Bik. 2. 38; 16, 30-32. Bal. 10. 9. 1 Pet. 3. 21.
[t] Yok. 12. 48.
[u] Luk. 10. 17. Bik. 5. 16; 8. 7; 16. 18. Bik. 19. 12.
[w] Bik. 2. 4; 10. 46; 19. 6. 1 Kol. 12. 10, 28.
[y] Luk. 10. 19. Bik. 28. 5.
[z] Bik. 5. 15, 16; 9. 17; 28. 8. Yak. 5. 14, 15.
[a] Bik. 1. 2, 3.
[b] Luk. 24. 51.
[c] Zab. 110. 1. Bik. 7. 55.
[d] Bik. 5. 12; 14. 3. 1 Kol. 2. 4, 5. Beb. 2. 4.

ENJIRI NGA BWEYAWANDIKIBWA

LUKA.

1 Bwebali abangi abātandika okuwandika amakulu gebigambo ebya-
2 tūkirizibwa mu'fe, [a]nga bwebābitubūlira abo, [b]abāsoka okuva ku luberyeberye okuba abajulirwa era abawereza bekigambo, awo bwenalirānyiza dala byona okuva ku lu-
3 beryeberye, era nānge nalaba nga kirūngi okukuwandikira 'gwe, [c]Te-'firo omulūngi enyo nga bwebyali-
4 rāna; olyoke omanye amazima gebigambo byewaigirizibwa.

5 [d]Awo mu mirembe gya Kerode, kabaka Wabayudaya, wāliwo kabona, erinyalye Zakaliya, [e]wa mu luwalo lwa Abiya: era yalina omukazi owomubawala ba Aloni, eri-
6 nyalye Erisabesi. Nabo bōmbi bāli batūkirivu mu maso ga Katonda, nga batambulira mu biragiro byona ne mu byobutūkirivu ebya Mu-
7 kama nga tebaliko kabi. 'Sō tebālina mwāna, kubanga Erisabesi yali mugumba, nabo bōmbi bali baka-'diye mu myāka gyābwe.

8 Awo olwātūka, bweyali ngakola omulimu ogwobwakabona mu maso ga Katonda [f]ngoluwalolwe bwerwa-
9 lirāna, awo akalulu nekamugwako ngempisa ezobwakabona bwezali okuingira mu yekalu ya Mukama
10 [g]okwōteza obubāne. Awo ekibīna kyona ekyabantu kyali nga kisabira bwēru mu kisēra ekyokwōterezamu.
11 Awo malaika wa Mukama nāmulabikira ngaīmiri'de ku lui olwadyo
12 [i]olwekyōto ekyokwōterezako. Awo Zakaliya bweyamulaba neyeraliki-
13 rira, nātya. Naye malaika nāmugamba nti Totya, Zakaliya; kubanga okwegairirakwo kuwuli'dwa, mukaziwo Erisabesi alikuzālira omwāna owobulenzi, olimutūma eri-
14 nya Yokana. Olisanyuka, era olijaguza, era bangi abalisanyukira o-
15 kuzālibwakwe. Kubanga aliba mukulu mu maso ga Mukama 'sō [k]talinywa mwenge newakuba'de ekitamīza; era ali'juzibwa Omwoyo Omutukuvu, okuva mu lubuto lwa
16 nyina. [l]Era bangi mu bāna ba Isiraeri alibakomyawo eri Mukama
17 Katonda wābwe. [m]Alikulembera mu masoge mu mwoyo namānyi ga Eriya okukomyawo emitima gya bajaja eri abāna, nabatawulira (okutambulirānga) mu magezi gabatūkirivu; okutegekera Mukama a-
18 bantu abatekebwatekebwa. Awo Zakaliya nāgamba malaika nti Nākimanya ntya ekyo? kubanga 'nze ndi muka'de, ne mukazi wānge a-
19 ka'diye mu myākagye. Awo malaika na'damu nāmugamba nti 'Nze [n]Gabulieri, aīmirira mu maso ga Katonda; era natumibwa okwogera nāwe nokukubūlira ebigambo ebyo
20 ebirūngi. Kale, laba, olisirika era nga toīnza kwogera, okutūsa ku lunaku lwebiribawo ebyo, kubanga to'kiri'za bigambo byānge, ebiritū-
21 kirizibwa mu ntūko zabyo. Awo abantu bāli balindirira Zakaliya, ne-
22 bewunya bwalu'de mu yekalu. Awo bweyafuluma nātaīnza kwogera nabo: nebategēra nti alabye okwolesebwa mu yekalu: nālwāwo ngabawenya nomukono ngakyasiruwa-
23 'de. Awo olwātūka, [o]enaku ezokuwerezakwe bweza'gwāyo, na'dayo e'ka ewuwe.
24 Awo enaku ezo bwezaitawo mukaziwe Erisabesi nāba olubuto: neyekwekera emyezi etāno, ngagamba
25 nti Bwatyo Mukama bwankoze mu naku zeyantuuliriramu [p]okunziyako ensonyi mu bantu.
26 Awo mu mwezi ogwomukāga malaika Gabulieri nātumibwa Katonda mu kibuga Ekyegaliraya erinya
27 lyakyo Nazalesi, eri omuwala atamanyi musaja eyali ayogerezebwa omusaja erinyalye Yusufu owomūnyumba ya Daudi; nerinya lyomu-
28 wala Malyamu. Awo nāingira omumwe, nāgamba nti Mirembe'gwe awere'dwa enyo ekisa, Mukama (a-
29 li) nāwe. Naye ye neyeralikirira ekigambo ekyo, nālowōza okulamu-
30 sa okwo bwekuli. Awo malaika nāmugamba nti Totya, Malyamu; kubanga olabye ekisa eri Katonda.
31 [r]Era, laba, oliba olubuto, olizāla omwāna owobulenzi, olimutūma eri-
32 nya Isa. Oyo aliba mukulu, aliitibwa Mwāna woyo ali wa'gulu enyo. Era [s]Mukama Katonda alimuwa e-
33 ntebe ya Daudi jajawe: era [t]anāfugānga enyumba ya Yakobo emirembe nemirembe, 'sō obwakabaka-
34 bwe tebuli'gwāwo. Awo Malyamu nāgamba malaika nti Kiriba kitya
35 ekyo, kubanga simanyi musaja? Ne malaika na'damu nāmugamba nti [u]Omwoyo Omutukuvu aliku'jira, namānyi goyo ali wa'gulu enyo galikusikiriza: era ekyo ekirizālibwa

[a] Beb. 2. 3. 1 Pet. 5. 1. 2 Pet. 1.16. 1 Yok. 1. 1.
[b] Yok. 15. 27.
[c] Bik. 1. 1.
[d] Mat. 2. 1.
[e] 1 Byom. 24. 10; 19.
[f] 2 Byom. 8. 14; 31. 2.
[g] Kuv. 30. 7, 8.
[i] Kuv. 30. 1.
[k] Kubal. 6. 3. Balam. 13. 4.
[l] Mala. 4. 5, 6.
[m] Mala. 4. 5. Mat. 11. 14. Ma'k. 9. 12.
[n] Dan. 8. 16; 9. 21-23. Mat. 18. 10. Beb. 1. 14.
[o] 1 Byom. 9. 25.
[p] Lub. 30. 23. Is. 4. 1; 54. 1, 4.
[r] Is. 7. 14. Mat. 1. 21.
[s] 2 Sam. 7. 11, 12. Zab. 132. 11. Is. 9. 6, 7; 16. 5. Yer. 23. 5. Kub. 3. 7.
[t] Dan. 2. 44; 7. 14, 27. Ob. 21. Mi. 4. 7. Yok. 12. 34. Beb. 1. 8.
[u] Mat. 1. 20.

kyekiriva kiitibwa ekitukuvu, [w] O-
36 mwāna wa Katonda. Laba, Erisabesi mugandawo, era ye ali lubuto lwa mwāna wa bulenzi mu buka'debwe; guno gwe mwezigwe ogwomukāga eyaitibwānga omugumba.
37 Kubanga [y] tewali kigambo ekiva eri
38 Katonda kiribulwa mānyi. Malyamu nāgamba nti Laba, 'nze ndi muzāna wa Mukama; kibe ku'nze nga bwogambye. Awo malaika nāva gyali.
39 Awo mu naku ezo Malyamu nāimuka nāgenda māngu munsi eye-
40 nsozi, [z] mu kibuga kya Yuda; nāingira mu nyumba ya Zakaliya nā-
41 lamusa Erisabesi. Awo olwātūka Erisabesi bweyawulira okulamusa kwa Malyamu, omwāna nābūkabūka mu lubutolwe; Erisabesi na'ju-
42 zibwa Omwoyo Omutukuvu; nāyogerera wa'gulu ne'dobozi 'dene nāgamba nti Owere'dwa omukisa 'gwe mu bakazi, nekibala ekyomulubuto-
43 lwo kiwere'dwa omukisa. Nānge 'no, ekigambo kīno kivu'de wa, nyina Mukama wānge oku'ja gyendi?
44 Kubanga, laba, e'dobozi lyokulamusakwo bweriingi'de mu matu gānge, omwāna nābūkabūka mu lubu-
45 to lwānge olwesanyu. Awere'dwa omukisa eya'kiriza; kubanga biritūkirizibwa ebyo byewagambibwa
46 Mukama. Malyamu nāgamba nti
[a] Ememe yānge etendereza Mukama,
47 Nomwoyo gwānge gusanyuki'de Katonda Omulokozi wānge.
48 [b] Kubanga alabye obunaku bwomuzānawe;
Kubanga, laba, okusoka lero abemirembe gyona banāmpitānga awere'dwa omukisa.
49 Kubanga Omuīnza ankole'de ebikulu;
Nerinyalye tukuvu.
50 Nekisākye kiri mu bamutya;
Emirembe nemirembe.
51 Alaze amānyi nomukonogwe;
Asāsānyi'za abalina amalala mu kutērera kwomumitima gyābwe.
52 Agobye abalāngira ku ntebe (zābwe),
Agulumizi'za abakopi.
53 Abalina enjala aba'kusi'za ebirūngi;
Nabaga'ga abagobye nga tebalina kintu.
54 Abe'de Isiraeri omu'duwe
A'jukire ekisākye
55 [c] [Nga bweyagamba bajaja ba'fe]
Eri Ibulaimu neza'derye, emirembe gyona.
56 Awo Malyamu nāmalayo emyezi ngesatu, nākomawo ewuwe.
57 Awo ebiro bya Erisabesi nebitūka 'okuzāla: nāzāla omwāna wa bu-
58 lenzi. Balirānwābe nabekikākye nebawulira nga Mukama amugulumiriri'za ekisākye, nebasanyukira
59 wamu naye. Awo olwātūka [d] ku lunaku olwomunāna, neba'ja okukomola omwāna; bāli bagala okumutūma erinya lya kitāwe Zakaliya.
60 Nyina na'damu nāgamba nti Ne'da,
61 naye anātūmibwa Yokana. Nebamugamba nti Tewali wa mu kikā-
62 kyo aitibwa erinya eryo. Nebawenya kitāwe, bwayagala okumutūma.
63 Nāyagala ekipānde ekyokuwandikako, nāwandika, nāgamba nti Erinyalye Yokana. Nebewunya bona.
64 Amangwāgo akamwāke nekazibuka, nolulimirwe (nerusumulukuka), nā-
65 yogera ngayebaza Katonda. Bona abāli balirānyewo nebatya. Nebigambo ebyo byona nebibuna munsi
66 yona eyensozi Eyebuyudaya. Ne bona abābiwulira nebabi'sā mu mitima gyābwe, nebagamba nti Kale omwāna oyo aliba ki? kubanga omukono gwa Mukama gwali wamu naye.
67 Kitāwe Zakaliya na'juzibwa Omwoyo Omutukuvu, nālagula, ngagamba nti
68 Atenderezebwe Mukama, Katonda wa Isiraeri;
Kubanga akyāli'de abantube, era abanunu'de,
69 [e] Era atuimusiri'za e'jembe eryobulokozi
Mu nyumba yomu'duwe Daudi.
70 [f] [Nga bweyayogerera mu kamwa ka bana'bibe abatukuvu, abāliwo kasoke'de ensi ebawo],
71 Okulokolebwa mu balabe ba'fe, ne mu mikono gyabo bona abatukyāwa;
72 [g] Okutūkiriza ekisa kyeyasūbiza bajaja ba'fe,
Noku'jukira endagānoye entukuvu;
73 (Okutūkiriza) [i] ekirāiro kyeyalāirira jaja wa'fe Ibulaimu;
74 Okukituwa 'fe; 'fe bwetulokolebwa mu mikono gyabalabe ba'fe,
Tulyoke [k] tumuwereze nga tetuliko kyetutya,
75 Mu butukuvu ne mu butūkirivu mu masoge enaku za'fe zona.
76 Nāwe, omwāna, oliitibwa na'bi woyo asinga bona obukulu:
Kubanga [m] olikulembera Mukama okulongōsa amakuboge;
77 Okumanyisa abantube obulokozi,
[n] Ebibi byābwe biba'gyibweko,
78 Olwekisa kya Katonda wa'fe ekirūngi,
[o] Emambya kyevu'de etusalira eva mu 'gulu,
79 [p] Okwākira abatūla mu nzikiza, ne mu kisikirize kyolūmbe,
Okulung'amya ebigere bya'fe mu 'kubo eryemirembe.

[w] Mat. 14. 33; 26. 63, 64. Ma'k. 1. 1. Yok. 1. 34; 20. 31. Bik. 8. 37. Bal. 1. 4.
[y] Lub. 18. 14. Yer. 32. 17. Zek. 8. 6. Mat. 19. 26. Ma'k. 10. 27. Luk. 18. 27. Bal. 4. 21.
[z] Yos. 21. 9–11.
[a] 1 Sam. 2. 1. Zab. 34. 2, 3; 35. 9.
[b] Zab. 138. 6.
[c] Lub. 17. 19. Zab. 132. 11. Bag. 3. 16.
[d] Lub. 17. 12. Lev. 12. 3.
[e] Zab. 132. 17.
[f] Yer. 23. 5, 6; 30. 10. Dan. 9. 24.
[g] Lev. 26. 42. Zab. 98. 3; 105. 8, 9; 106. 45. Ez. 16. 60.
[i] Lub. 12. 3; 17. 4; 22. 16, 17. Beb. 6. 13, 17.
[k] Bal. 6. 18, 22. Beb. 9. 14.
[l] Yer. 32. 39, 40. Bef. 4. 24. 2 Bas. 2. 13. 2 Tim. 1. 9. Tit. 2. 12. 1 Pet. 1. 15. 2 Pet. 1. 4.
[m] Is. 40. 3. Mala. 3. 1; 4. 5. Mat. 11. 10.
[n] Mak. 1. 4. Luk. 3. 3.
[o] Kubal. 24. 17. Is. 11. 1. Zek. 3. 8; 6. 12. Mala. 4. 2.
[p] Is. 9. 2; 42. 7; 49. 9. Mat. 4. 16. Bik. 26. 18.

80 Omwāna nākula, nāyongerwako
amānyi mu mwoyo, [r] nābēra mu
malūngu okutūsa ku lunaku lwe-
yayolesebwa eri Isiraeri.

2 Awo olwātūka mu naku ezo etēka
neriva eri Kaisali Augusito abensi
2 zona okuwandikibwa. [a] Okwo kwe
kuwandikibwa okwasoka okubawo
Kulenio bweyali nga yafuga Obusu-
3 li. Bona nebagenda okwewandika,
4 buli muntu mu kibuga kyabo. Ne
Yusufu nāva Enazalesi, mu kibuga
Ekyegaliraya, nālinya Ebuyudaya,
okugenda mu [b] kibuga kya Daudi, e-
kiitibwa Besirekemu, kubanga [c] yali
wa mu nyumba era wa mu kika
5 kya Daudi, yewandike ne Malyamu,
gweyali ayogere'za, ngali lubuto.
6 Awo olwātūka bāli bali eyo, ena-
7 kuze ezokuzāla nezitūka. [d] Nāzāla
omwānawe omuberyeberye; nāmu-
bi'ka mu ngoye ezobwāna obuwere
nāmusazi'ka mu kisibo, kubanga te-
bālaba 'bānga mu kisulo kyabagenyi.
8 Wāliwo abasūmba munsi eyo a-
bātūlānga ku 'tale, nga bakūma eki-
9 sibo kyābwe ekiro mu mpalo. Awo
malaika wa Mukama nāimirira we-
bāli, nekitībwa kya Mukama neki-
betōlōla nga kimasamasa, nebatya
10 nyo. Malaika nābagamba nti Te-
mutya; kubanga, laba, mbaletera
ebigambo ebirūngi ebyesanyu eringi
11 [e] eririba eri abantu bona: [f] kubanga
lero azāli'dwa gyemuli [g] omulokozi
mu kibuga kya Daudi, [i] ye Masiya
12 Mukama (wa'fe). Kano ke kabo-
nero gyemuli; munālaba omwāna
omuwere 'ngabi'ki'dwa mu ngoye
ezobwāna obuwere ngasazi'ki'dwa
13 mu kisibo. Awo amangwāgo wāli-
wo ne malaika oyo bangi abomu'gye
eryomu'gulu nga batendereza Kato-
nda, nga bagamba nti
14 Ekitībwa kibe eri Katonda wa-
'gulu enyo;
Ne munsi [k] emirembe gibe mu
bantu abasīmibwa.
15 Awo olwātūka, bamalaika bwebā-
va gyebāli okugenda mu 'gulu, abasū-
mba nebagambagana nti Kale tu-
gende Ebesirekemu tulabe ekiga-
mbo kino ekiba'deyo, Mukama kya-
16 tutegēze'za. Neba'ja māngu, ne-
balaba Malyamu ne Yusufu no-
mwāna omuwere ngasazi'ki'dwa mu
17 kisibo. Awo bwebālaba, nebategēza
ekigambo kyebābūlirwa ku mwāna
18 oyo. Bona abāwulira nebewunya
19 ebyo abasūmba byebābabūlira. Na-
ye Malyamu neyekūmānga ebiga-
mbo ebyo byona, ngabirowōza mu
20 mutimagwe. Awo abasūmba neba-
'dayo, nga bagulumiza nga batende-
reza Katonda olwebigambo byona
byebāwulira, byebālaba, nga bwe-
bābūlirwa.

21 [l] Awo enaku omunāna bwezatūka
ezokumukomoleramu, nātūmibwa e-
rinyalye [m] Isa, liri eryayogerwa ma-
laika nga tanaba kuba mu lubuto.
22 Awo [n] enaku bwezatūka ezokulo-
ngōka kwābwe ngamatēka ga Musa
bwegali, nebamutwāla nebamwā-
mbusa Eyerusalemi, okumwānjuli-
23 ra Mukama [nga bwekyawandiki-
bwa mu matēka ga Mukama nti
[o] Buli kisaja eki'gulanda kināiti-
24 bwānga kitukuvu eri Mukama], no-
kuwāyo sadaka [p] nga bwekyayoge-
rwa mu matēka ga Mukama, buka-
mukukulu bubiri, oba obuyiba obuto
25 bubiri. Era, laba, wāliwo omuntu
mu Yerusalemi erinyalye Simeoni,
omuntu oyo yali mutūkirivu, era
atya Katonda, ngalindirira okusa-
nyusibwa kwa Isiraeri: era Omwo-
26 yo Omutukuvu yali kuye. Oyo ya-
bi'kulirwa Omwoyo Omutukuvu nti
taliraba kufa nga tanalaba ku Ma-
27 siya wa Mukama. Na'jira mu Mwo-
yo mu yekalu: abaka'debe bwebāi-
ngiza omwāna Isa okumukola nga
28 bweri empisa yamatēka, awo ye nā-
mukwata mu mikonogye, neyebaza
Katonda nāgamba nti
29 Mukama (wānge), kakano osībula
omu'duwo
Emirembe, ngekigambokyo bwe-
kyali;
30 Kubanga amaso gānge galabye
obulokozibwo,
31 Bwewatekateka mu maso gaba-
ntu bona:
32 [r] Okuba omusana ogwokumulisa
amawānga,
Nokuba ekitībwa kyabantubo Isi-
raeri.
33 Kitāwe ne nyina nebewunyānga ebi-
34 gambo ebyo ebyamwogerwako; awo
Simeoni nābasabira omukisa, nāga-
mba Malyamu nyina nti Laba, ono
ateke'dwāwo [s] bangi mu Isiraeri ba-
gwēnga baīmirirēnga, nokuba [t] aka-
35 bonero akavumibwa; era 'gwe [u] ekita-
la kirikufumita mu meme; ebiro-
wōzo ebyemitima emingi biryoke bi-
36 bi'kulwe. Awo wāliwo Ana, na'bi
omukazi, omuwala wa Fanueri, o-
womukika kya Aseri [yali yakamala
emyāka mingi, yabēra ne 'bāwe e-
myāka musānvu okuva mu butobwe,
37 nāye yali 'na'mwāndu nga yakamala
emyāka kināna mwena], atāvānga
mu yekalu, ngasinza nokusībānga
nokwegairirānga ekiro nemisana.
38 Oyo bweya'ja mu kisēra ekyo neye-
baza Katonda, nābūlira ebigambo-
bye eri bona abāli balindirira oku-
39 nunulibwa kwa Yerusalemi. Awo
bwebāmala okutūkiriza byona ebiri
mu matēka ga Mukama, neba'dayo
Egaliraya, mu kibuga kyewābwe
Enazalesi.
40 Awo omwāna nākula, nāyonge-

[r] Mat. 3. 1.
[a] Bik. 5.37.
[b] 1 Sam. 16. 1, 4. Yok. 7. 42.
[c] Mat.1.16.
[d] Mat.1.25.
[e] Luk.12.3. Mat.28.19. Ma'k.1.15. Luk.24.47. Bak. 1. 23.
[f] Is. 9. 6.
[g] Mat.1.21.
[i] Mat.1.16. Bik. 2. 36; 10. 36. Baf. 2. 11.
[k] Luk.1.79. Bal. 5. 1. Bef. 2. 4,7. Bak. 1. 20.
[l] Lub. 17. 12. Lev. 12. 3. Luk. 1. 59.
[m] Mat. 1. 21, 25. Luk. 1. 31.
[n] Lev. 12. 2—4, 6.
[o] Kuv. 13. 2; 22 29; 34. 19.
[p] Lev. 12. 2, 6, 8.
[r] Is. 9. 2; 42. 6; 49. 6; 60. 1—3. Mat. 4. 16. Bik. 13.47; 28. 28.
[s] Is. 8. 14. Kos. 14. 9. Mat.21.44. Bal. 9. 32, 33. 1 Kol. 1. 23, 24. 2 Kol. 2.16. 1 Pet. 2. 7, 8.
[t] Bik. 28. 22.
[u] Yok. 19. 25.

rwako amānyi, na'juzibwa amagezi:
ekisa kya Katonda nekibānga kuye.
41 Awo abaka'debe bāgendānga Eye-
rusalemi [v] buli mwāka ku mbaga
42 Eyokuitako. Awo bweyali yakama-
la emyāka kumi nebiri, nebayāmbu-
43 ka nga bweri empisa yembaga: awo
bwebātūsa enaku zābwe, bāli nga
ba'dayo, omwāna oyo Isa nāsigala
mu Yerusalemi, nabaka'debe neba-
44 tamanya: naye bwebālowōza ngali
mu kisīnde kyābwe, nebatambula o-
lugendo lwa lunaku lumu, nebamu-
nonya mu baganda bābwe ne mu
45 mikwāno gyābwe: bwebatamulaba
neba'dayo Eyerusalemi, nga bamu-
46 nonya. Awo olwātūka bwewaitawo
enaku satu nebamusānga mu yekalu,
'ngatu'de wakati mu baigiriza,
47 ngabawulira, ngababūza: bona abā-
muwulira nebawunikirira olwama-
48 gezige noku'damukwe. Awo bwebā-
mulaba nebasamālirira: nyina nā-
mugamba nti Mwāna wānge, kiki
ekitukoze'za 'gwe bwotyo? laba, ki-
tāwo nānge twakunonya nga tuna-
49 kuwa'de. Nābagamba nti Mwa'no-
nyeza ki? Temwamanya nga ki-
ngwāni'de okubēra mu bigambo bya
50 Kitānge? Nebatategēra kigambo
51 ekyo kyeyabagamba. Nāserengeta
nabo na'ja Enazalesi, nābagōnderā-
nga: nyina neyekūmānga ebigambo
ebyo byona mu mutimagwe.
52 Awo Isa neyeyongerāngako ama-
gezi nokukula, ne mu kisa eri Ka-
tonda neri abantu.

3 Awo mu mwāka ogwekumi netāno
ku mirembe gya Tiberio Kaisali,
Pontio Pirato bweyali nga ye wesa-
za Lyebuyudaya, ne Kerode bweya-
li nga yafuga Egaliraya, ne Firipo
mugandawe bweyalinga yafuga Itu-
liya nensi Eyetirakoniti, ne Lusa-
niya bweyali nga yafuga Abirene;
2 ne [a] Ana ne Kayafa bwebāli nga be
bakabona abasinga obukulu, ekiga-
mbo kya Katonda neki'jira Yokana
omwāna wa Zakaliya mu 'dūngu.
3 [b] Na'ja munsi yona erirānye Yolu-
dani, ngabūlira okubatizibwa okwo-
kwenenya olwoku'gyibwako ebibi;
4 nga bwekyawandikibwa mu kitabo
ekyebigambo bya na'bi Isaya nti
[c] E'dobozi lyoyo ayogerera wa-
'gulu mu 'dūngu nti
Mulongōse olugūdo lwa Mukama,
Mulung'amye amakuboge.
5 Buli kiwōnvu kiri'juzibwa,
Na buli lusozi nakasozi biriterē-
zebwa:
Nekikyāmye kirigololwa,
Namakubo agatali masēnde gali-
terēzebwa;
6 [d] Nabalina omubiri bona baliraba
obulokozi bwa Katonda.
7 Awo nāgamba ebibīna ebyafulu-
mānga okubatizibwa ye nti 'Mwe a-
bāna bemisota, āni eyabalabula o-
ku'duka obusūngu obugenda oku-
8 'ja? Kale mubale ebibala ebisāni-
ra okwenenya, 'sō temusoka kwo-
gera munda za'mwe nti Tulina ja-
ja'fe ye Ibulaimu: kubanga mbaga-
mba nti Katonda aīnza amainja ga-
no okugafūlirānga Ibulaimu abāna.
9 Ne kakano emba'zi eteke'dwa ku ki-
kolo kyemiti; kale [e] buli muti ogu-
tabala bibala birūngi gutemebwa,
10 gusūlibwa mu muliro. Ebibīna ne-
bamubūza nga bagamba nti Kale
11 tukole ki? Na'damu nābagamba
nti [f] Alina ekānzu ebiri, amuweko
emu atalina, nalina e'mere akole
12 bwatyo. [g] Nabawōza neba'ja oku-
batizibwa, nebamugamba nti Omu-
13 igiriza, tukole ki? Nābagamba nti
[i] Temusolōzānga kusu'kiriza okusi-
14 nga bwemwalagirwa. Era baseri-
kale nebamubūza, nga bagamba nti
Na'fe tukole ki? nābagamba nti Te-
mujōgānga muntu 'sō temukakā-
nga; era empēra ya'mwe ebamalē-
nga.
15 Awo abantu bwebāli nga basūbira,
era bona nga balowōza ebigambo
bya Yokana mu mitima gyābwe o-
16 banga mpo'zi ye Masiya: Yokana
na'damu nāgamba bona nti Mazima
'nze mbabatiza nama'zi; naye a'ja
yansinga amānyi, 'sō nānge sisāni-
ra kusumulula lukoba lwa ngatoze:
yalibabatiza Nomwoyo Omutukuvu
17 nomuliro: olugalirwe luli mu mu-
konogwe, okulongōsa enyo egūliro-
lye, [k] nokukung'anyiza eng'āno mu
'gwanikalye; naye ebisusūnku ali-
byōkya nomuliro ogutazikira.
18 Era nābabūlirira ebirala bingi
ngabūlira abantu ebigambo ebirū-
19 ngi; [l] naye Kerode owesaza, bweya-
munenya olwa Kerodiya muka mu-
gandawe, nolwebigambo ebibi byo-
20 na Kerode byeyakola, ate kwebyo
byona nāyongerako kino, nākwata
Yokana nāmu'sā mu komera.
21 [m] Awo olwātūka, abantu bona bwe-
bāli nga babatizibwa, ne Isa bweya-
mala okubatizibwa, bweyasaba, e-
22 gulu neribi'kuka, Omwoyo Omutu-
kuvu na'ka kuye mu kifananyi ekyo-
mubiri nge'jiba, ne'dobozi nerifu-
luma mu gulu nti 'Gwe mwāna wā-
nge omwagalwa; nkusanyukira nyo.
23 Era Isa ye nyini, bweyasoka (o-
kuigiriza), yali yakamala emyāka
[n] ngamakumi asatu nga ye [o] mwāna
[nga bweyalowōzebwa] ōwa Yusu-
24 fu, (mwāna) wa Eri, (mwāna) wa
Ma'tati, (mwāna) wa Levi, (mwā-
na) wa Mereki, (mwāna) wa Yanai,
25 (mwāna) wa Yusufu, (mwāna) wa
Ma'tasiya, (mwāna) wa Amosi,
(mwāna) wa Nakumu, (mwāna) wa
26 Esuli, (mwāna) wa Na'gai, (mwāna)

[v] Kuv. 23. 15, 17; 34. 23. Ma. 16. 1, 16.
[a] Yok. 11. 49, 51; 18. 13. Bik. 4. 6.
[b] Mat. 3. 1. Ma'k. 1. 4.
[c] Is. 40. 3.
[d] Zab. 98. 2. Is. 52. 10. Luk. 2. 10.
[e] Mat. 7. 19.
[f] Luk. 11. 41. 2 Kol. 8. 14. Yak. 2. 15, 16. 1 Yok. 3. 17; 4. 20.
[g] Mat. 21. 32. Luk. 7. 29.
[i] Luk. 19. 8.
[k] Mi. 4. 12. Mat. 13. 30.
[l] Mat. 14. 3. Ma'k. 6. 17.
[m] Mat. 3. 13. Yok. 1. 32.
[n] Kubal. 4. 3, 35, 39, 43, 47.
[o] Mat. 13. 55. Yok. 6. 42.

wa Maasi, (mwāna) wa Ma'tasiya,
(mwāna) wa Semeini, (mwāna) wa
27 Yoseki, (mwāna) wa Yoda, (mwā-
na) wa Yokanani, (mwāna) wa Lesa,
(mwāna) wa Zeru'baberi, (mwāna)
wa Sealutieri, (mwāna) wa Neri,
28 (mwāna) wa Mereki, (mwāna) wa
A'di, (mwāna) wa Kosamu, (mwā-
na) wa Erumadamu, (mwāna) wa
29 Eri, (mwāna) wa Isa, (mwāna) wa
Erieza, (mwāna) wa Yolimu, (mwā-
na) wa Ma'tati, (mwāna) wa Levi,
30 (mwāna) wa Simeoni, (mwāna) wa
Yuda, (mwāna) wa Yusufu, (mwā-
na) wa Yonamu, (mwāna) wa Eri-
31 akimu, (mwāna) wa Merea, (mwā-
na) wa Me'na, (mwāna) wa Ma'ta-
sa, (mwāna) wa [p] Nasani, [q] (mwāna)
32 wa Daudi, [s] (mwāna) wa Yese, (mwā-
na) wa Obedi, (mwāna) wa Boazi,
(mwāna) wa Salumoni, (mwāna) wa
33 Nakusoni, (mwāna) wa A'minadabu,
(mwāna) wa Aluni, (mwāna) wa Ke-
zuloni, (mwāna) wa Perezi, (mwā-
34 na) wa Yuda, (mwāna) wa Yakobo,
(mwāna) wa Isaka, (mwāna) wa Ibu-
laimu, (mwāna) wa [t] Tera, (mwā-
35 na) wa Nakoli, (mwāna) wa Seru-
gi, (mwāna) wa Leu, (mwāna) wa
Peregi, (mwāna) wa Eberi, (mwāna)
36 wa Sera, (mwāna) wa Kainani, (mwā-
na) wa Alupakusadi, [u] (mwāna) wa
Semu, (mwāna) wa Nuwa, (mwāna)
37 wa Lameki, (mwāna) wa Mesusera,
(mwāna) wa Enoki, (mwāna) wa Ya-
ledi, (mwāna) wa Makalaleri, (mwā-
38 na) wa Kainani, (mwāna) wa Enosi,
(mwāna) wa Sezi, (mwāna) wa Ada-
mu, [w] (mwāna) wa Katonda.

[p] Zek. 12. 12.
[q] 2 Sam. 5. 14.
[s] Lus. 4. 18 neb.
[t] Lub. 11. 24, 26.
[u] Lub. 5. 6 neb; 11. 10 neb.
[w] Lub. 5. 1, 2.

4 Awo [a] Isa bweya'jula Omwoyo O-
mutukuvu nākomawo ngava ku
Yoludani, Omwoyo nāmutwāla mu
'dūngu, nāmalayo ēnaku amakumi
2 ana, ngakemebwa Setani. 'Sō [b] te-
yalyānga kintu mu naku ezo; awo
3 bweza'gwā, enjala nemulūma. Se-
tani nāmugamba nti Oboli Mwāna
wa Katonda, gamba ejinja lino li-
4 fūke e'mere. Isa nāmu'damu nti
[c] Kyawandikibwa nti Omuntu tabā-
5 nga mulamu na 'mere yo'ka. Nā-
mulinyisa, nāmulaga obwakabaka
bwona obwomunsi mu kasēra kato-
6 no. Setani nāmugamba nti Nāku-
wa 'gwe obuīnza buno bwona, neki-
tībwa kyāmu; [d] kubanga nawebwa
'nze: era ngabīra buli gwenjagala.
7 Kale bwonosinza mu maso gānge,
8 buno bwona bunāba bubwo. Isa na-
'damu nāmugamba nti [e] Kyawandi-
kibwa nti Osinzānga Mukama Kato-
9 ndawo, gwowerezānga ye'ka. Nā-
mutwāla Eyerusalemi, nāmuteka ku
kiti'kiro kyeyekaln, nāmugamba nti
Oboli Mwāna wa Katonda, ima wa-
10 no, wesūle wansi; kubanga [f] kya-
wandikibwa nti

[a] Mat. 4. 1. Ma'k. 1. 12.
[b] Kuv. 34. 28. 1 Basek. 19. 8.
[c] Ma. 8. 3.
[d] Yok. 12. 31; 14. 30. Kub. 13. 2, 7.
[e] Ma. 6. 13; 10. 20.
[f] Zab. 91. 11.

Alikulagirириza bamalaikabe baku-
kūmire dala;
11 Era nti
Balikuwanirira mu mikono gyā-
bwe,
Oleme okwesitala ekigerekyo ku
'jinja.
12 Isa na'damu nāmugamba nti [g] Kya-
yogerwa nti Tokemānga Mukama
Katondawo.
13 Setani bweyamala buli kikemo
nāmulekako [i] ekisēra.
14 [k] Awo Isa nākomawo [l] Egaliraya
mu mānyi Agomwoyo: etutumolye
nerigenda neribuna munsi zona e-
15 zirirānyewo. Nāigirizānga mu ma-
kung'aniro gābwe bona nga bamu-
tendereza.
16 Na'ja [m] Enazalesi gyeyakulira;
ku lunaku olwa sabiti nāingira mu
kung'aniro nga bweyali empisaye,
17 nāimirira okusoma. Nebamuwa
ekitabo kya na'bi Isaya, nābi'kula
ekitabo, nālaba ekitūndu awawandi-
kibwa nti
18 [n] Omwoyo gwa Mukama guli ku-
'nze,
Kubanga yanfukako amafuta oku-
būlira abāvu ebigambo ebirū-
ngi:
Antumye okutendera abanyage
okutēbwa,
Nokuzibula abazibe bamaso,
Okubata ababētentebwa,
19 Okutendera omwāka gwa Muka-
ma ogwa'kirizibwa.
20 Nābi'kako ekitabo, nāki'diza omu-
wereza nātūla; abantu bona abāli
mu kung'aniro nebamusimbako a-
21 maso. Nātanula okubagamba nti
Lero ebyawandikibwa bino bitūki-
22 ri'de mu matu ga'mwe. Bona neba-
mutegēza, nebewunya olwebigambo
ebyekisa ebivu'de mu kamwāke; ne-
bagamba nti Ono siye Mwāna wa Yu-
23 sufu? Nābagamba nti Temulirema
kung'amba lugero luno nti Omusa-
wo, wewonye we'ka: byona byetwa-
wulira nga bikolerwa [o] Ekaperuna-
umu, bikolere na wano mu kyālo
24 kyanyo. Nāgamba nti Mazima mba-
gamba nti Tewali na'bi a'kirizibwa
25 mu kyālo kyabo. Naye mazima
mbagamba nti Wāliwo [p] ba'na'mwā-
ndu bangi mu Isiraeri mu biro bya
Eriya, e'gulu lwerya'galirwa emyā-
ka esatu mwemyezi mukāga, enjala
26 nyingi bweyagwa kunsi yona; Eri-
ya nātatumibwa eri omu kubo wa-
bula Ezalefasi, munsi ya Sidoni, eri
27 omukazi 'na'mwāndu. Era wāliwo
abantu [r] bangi abagēnge mu Isiraeri
mu biro bya Erisa na'bi; nātalongō-
sebwako omu kubo, wabula Naama-
28 ni ye'ka Omusuli. Neba'jula obu-
sūngu bona (abāli) mu kung'aniro
29 bwebāwulira ebigambo ebyo; neba-
āmuka, nebamusindikira ebwēru we-

[g] Ma. 6. 16.
[i] Yok. 14. 30. Beb. 4. 15.
[k] Mat. 4. 12. Yok. 4. 43.
[l] Bik. 10. 37.
[m] Mat. 2. 23; 13. 54. Ma'k. 6. 1.
[n] Is. 61. 1.
[o] Mat. 4. 13.
[p] 1 Basek. 17. 9; 18. 1.
[r] 2 Basek. 5. 14.

kibuga nebamutwāla ku 'bānga lyo-
lusozi lwebākubako ekibuga kyā-
30 bwe, bamusūle wansi. Naye nābai-
tamu wakati nāgenda.
s Mat. 4. 13. Ma'k. 1. 21. 31 s Nāserengeta Ekaperunaumu, e-
kibuga Ekyegaliraya: nābaigirizā-
32 nga ku lunaku olwa sabiti: neba-
t Mat. 7. 28, 29. wunīkirira olwokuigirizakwe, t ku-
banga ekigambokye kyalina obuī-
u Ma'k. 1. 23. 33 nza. u Awo mu kung'aniro mwali-
mu omuntu eyaliko omuzimu omubi;
34 nākāba ne'dobozi 'dene nti Wowe,
tuvunāna ki 'fe nāwe, Isa Omunaza-
lesi? O'ze kutuzikiriza? Nkumanyi
'gwe bwoli, Omutukuvu wa Katonda.
35 Isa nāgubogolera ngagamba nti Si-
rika, muveko. Omuzimu bwegwa-
musūla wakati negumuvako nga
36 tegumukoze kabi. Okuwunīkirira
nekubakwata bona nebebūzaganya
bo'ka nga bagamba nti Kigambo ki
kino? kubanga nobuīnza namānyi
alagira emizimu emibi negivako.
37 Etutumolye neryātīkirira mu buli
kifo ekyensi erirānyewo.
w Mat. 8. 14. Ma'k. 1. 29. 38 w Nāimuka nāva mu kung'aniro
nāingira mu nyumba ya Simoni.
Awo nyina mukazi wa Simoni yali
ngakwati'dwa omusu'ja mungi, ne-
39 bamwegairira kululwe. Nāimirira
wāli, nābogolera omusu'ja; negu-
muwonako: amangwāgo nāgolokoka nābawereza.
y Mat. 8. 16. Ma'k. 1. 32. 40 y Awo enjuba bweyali ngegwa, bo-
na abālina abalwa'de abendwa'de e-
zitali zimu nebabamuletera, buli o-
mu kwabo nāmu'sāko emikonogye,
41 nābawonya. Nemizimu negibava-
ko bangi, negikāba nga gigamba nti
z Ma'k. 1. 25, 34. 'Gwoli Mwāna wa Katonda. z Nā-
gibogolera, nātagiganya kwogera,
kubanga gyamanya nga ye Masiya.
a Ma'k. 1. 35. 42 a Awo obu'de bwebwakya, nāvayo
nāgenda mu kifo etali bantu: ebi-
bīna nebimunonya neba'ja wali,
nebagala okumugāna aleme okubava-
43 ko. Naye nābagamba nti Kingwā-
ni'de okubūlira enjiri eyobwakaba-
ka bwa Katonda ne mu bibuga ebi-
rala; kubanga kye kyantumya.
44 Awo nābūlirānga mu makung'a
niro Gegaliraya.

a Mat. 4. 18. Ma'k. 1. 16. 5 a Awo olwātūka ebibīna bwebya-
munyigiriza nebawulira ekigambo
kya Katonda, ye yali ngaimiri'de ku
2 nyanja Eyegenesaleti; nālaba amā-
to abiri nga gali ku nyanja: naye
abavubi bāli bagavu'demu nga ba-
3 yoza emigōnjo gyābwe. Nāsābala-
ko eryāto erimu, eryali erya Simo-
ni; nāmugamba okulisembezayo ka-
tono okuva ku 'tale. Nātūla nāigi-
4 ririza ebibīna mu lyāto. Bweyali
ngamaze okwogera, nāgamba Simo-
b Yok. 21. 6. ni nti b Sembera ebuziba, musūle e-
5 migōnjo gya'mwe, muvube. Simo-
ni na'damu nāgamba nti Omwāmi,
twateganye okukēsa obu'de netuta-
kwasa kintu: naye olwekigambo-
6 kyo nāsūla emigōnjo. Awo bwebā-
kola bwebatyo, nebakwasa ebyenya-
nja bingi nyo nyini; emigōnjo gyā-
7 bwe negyagala okukutuka; nebawe-
nya ba ba'nābwe mu lyāto edala, ba'je
bababēre. Neba'ja neba'juza amā-
to gōmbi, noku'ka negagala oku'ka.
8 Naye Simoni Petero, bweyalaba, nā-
vūnama ku bigere bya Isa, nāgamba
nti Ndeka; kubanga ndi muntu ali-
9 na ebibi, Mukama (wānge). Kuba-
nga yawunīkirira ne bona abāli na-
ye olwebyenyanja ebingi byebākwa-
10 sa; ne Yakobo ne Yokana nabo bwe-
batyo, abāna ba Zebedayo, abāli
ba'si'za ekimu ne Simoni. Isa nā-
c Mat. 4. 19. Ma'k. 1. 17. gamba Simoni nti Totya: c okusoka
11 kakano onovubānga abantu. Awo
bwebāgobya amāto gābwe e'tale,
nebaleka byona, nebagenda naye.
d Mat. 8. 2. Ma'k. 1. 40. 12 d Awo olwātūka bweyali mu kibu-
ga kimu mwebyo, laba, (wāliwo) o-
muntu eyali a'ju'de ebigēnge; oyo
bweyalaba Isa, nāvūnama amasoge
nāmwegairira, ngagamba nti Muka-
ma wānge, bwoyagala, oīnza oku-
13 'nongōsa. Nāgolola omukonogwe
nāmukomako ngagamba nti Njaga-
la, longōka. Amangwāgo ebigēnge-
14 bye nebimuwonako. Ye nāmukūti-
ra obutabūlirako muntu; naye ge-
nda, werage eri kabona, oweyo ebyo-
e Lev. 14. 4, 10, 21, 22. kulongōkakwo, e nga Musa bweya-
lagira, okuba omujulirwa gyebali.
15 Naye ebigambobye nebyeyongera
bweyongezi okubuna, ebibīna bingi
nebikung'ana okuwulira nokuba-
16 wonya endwa'de zābwe. f Naye ye
f Mat. 14. 23. Ma'k. 6. 46. neyeyāwula nāgenda mu malūngu
nāsaba.
17 Awo olwātūka ku lunaku lumu
mwezo, yali ngaigiriza; Nabafali-
sayo nabaigiriza bamatēka bāli ba-
tu'de awo, abāli bavu'de mu buli
kibuga Ekyegaliraya, Nebuyudaya
Neyerusalemi: namānyi ga Muka-
g Mat. 9. 2. Ma'k. 2. 3. 18 ma gāli naye okuwonya. g Laba,
abantu nebaletera omuntu ku kita-
nda eyali akōzimbye: nebasala a-
magezi okumuingiza, nokumuteka
19 mu masoge. Bwebatalaba wa ku-
muingiriza olwekibīna, nebalinya
wa'gulu kunju, nebamuisa mu ma-
tofali nebamu'siza ku kitandakye
20 wakati mu maso ga Isa. Awo bwe-
yalaba oku'kiriza kwābwe, nāgamba
nti Omuntu, ebibibyo biku'gyi'dwa-
h Mat. 9. 3. Ma'k. 2. 6, 7. 21 ko. h Abawandisi Nabafalisayo ne-
batanula okuwakana, nga bagamba
nti k Ani ono ayogera ebyokuvōla?
k Is. 43. 25. Ani aīnza oku'gyako ebibi, wabula
22 Katonda ye'ka? Naye Isa bweya-
tegēra okuwakana kwābwe na'damu
nābagamba nti Muwakana ki mu
23 mitima gya'mwe? Ekyāngu kiru-
wa, okugamba nti Ebibibyo biku-

'gyi'dwako; oba okugamba nti Go-
24 lokoka, otambule? Naye mutegēre
nga Omwāna womuntu alina obuī-
nza kunsi oku'gyako ebibi [nāga-
mba oyo eyali akōzimbye], Nkuga-
mba nti Imuka, ositule ekitandakyo,
25 o'deyo mu nyumbayo. Amangwāgo
nāimuka mu maso gābwe, nāsitula
ekyo kyeyali agalami'deko, nāgenda
26 ewuwe, ngagulumiza Katonda. Oku-
wunikirira nekubakwata bona, ne-
bamugulumiza Katonda; nebatya
nyo, nga bagamba nti Tulabye e-
byekitalo lero.
27 [l] Awo oluvanyuma lwebyo nāvayo
nālaba omuwōza erinyalye Levi,
ngatu'de mu gwōlezo, nāmugamba
28 nti Ita nānge. Nāleka byona, nā-
29 golokoka, nāita naye. Levi nāmu-
fumbira embaga nene mu nyumbaye:
era wāliwo ekibīna kinene ekyaba-
wōza nekyabalala abāli batu'de nabo
30 ku 'mere. Abafalisayo nabawandisi
bābwe nebemulugunyiza abaigiri-
zwabe, nga bagamba nti Kiki eki-
balīsa nokunywera awamu nabawō-
31 za nabantu abalina ebibi? Isa na-
'damu nābagamba nti Abalamu te-
betāga musawo; wabula abalwa'de.
32 'Nze [m] sa'ja kuita batūkirivu wabula
abantu abalina ebibi okwenenya.
33 Nabo nebamugamba nti [n] Abaigiri-
zwa ba Yokana basība emirūndi mi-
ngi, era basaba; era Nababafalisayo
bwebatyo; naye ababo balya, ba-
34 nywa. Isa nābagamba nti Kale
muīnza okusibya abāna bobugole,
awasi'za omugole bwabānga ali na-
35 bo? Naye enaku ziri'ja; awo awa-
si'za omugole lwaliba'gyibwako, ne-
36 balyoka basība mu naku ezo. [o] Era
nābagerera olugero nti Tewali mu-
ntu ayuza ku lugoye olugya ekiwero
nākitunga mu lugoye oluka'de; kuba
obanga si bwekityo, ayuza olugya,
era nekiwero (kyayuza) ku lugya
37 tekyenkana na luka'de. 'Sō tewali
muntu afuka omwenge omusu mu
nsawo ezamaliba enka'de; kubanga
omwenge omusu gwabya ensawo e-
zamaliba, neguyika, nensawo eza-
38 maliba zifafagana. Naye kigwāna
omwenge omusu okugufuka mu nsa-
39 wo ezamaliba empya. 'Sō tewali
muntu anywe'de ku (mwenge) omu-
kulu ayagala omuto; kubanga aga-
mba nti Omukulu gwe mulūngi.

6 [a] Awo olwātūka ku sabiti bweyali
aita mu nimiro zeng'āno; abaigiri-
zwabe nebanoga ebirīmba byeng'ā-
no, nebalya, nga bakunya mu ngalo
2 zābwe. Naye Abafalisayo abamu
nebagamba nti Kiki ekibakoza [b] e-
3 kyomuzizo okukolera ku sabiti? Isa
nāba'damu nāgamba nti Era kino
temukisomāngako, [c] Daudi kyeya-
kola, bweyalūmwa enjala ye ne be-
4 yali nabo; bweyaingira mu nyumba
ya Katonda, nātōla emigāti egyoku-
laga nālya, era nāgiwa beyali nabo;
[d] egyomuzizo okulya wabula baka-
5 bona bo'ka? Nābagamba nti Omwā-
na womuntu ye mukama wa sabiti.
6 [e] Awo olwātūka ku sabiti endala,
nāingira mu kung'aniro nāigiriza;
mwalimu omuntu omukonogwe o-
7 gwadyo gwali gukaze. Awo aba-
wandisi Nabafalisayonebamulabiri-
ra, obanga anāwonyeza ku sabiti, ba-
8 lyoke balabe bwebanāmulōpa. Naye
nāmanya ebirowōzo byābwe, nāga-
mba omuntu eyalina omukono ogu-
kaze nti Golokoka, oimirire wakati.
9 Nāgolokoka nāīmirira. Awo Īsa nā-
bagamba nti Mbabūza 'mwe, Kirū-
ngi ku sabiti okukola obulūngi, oba
kukola bubi, kuwonya bulamu oba
10 kubuzikiriza? Nābetōlōza amaso
bona, nāmugamba nti Golola omu-
konogwo. Nākola (bwatyo); omu-
11 konogwe neguwona. Naye nebala-
luka, nebogera bo'ka na bo'ka bwe-
banākola Īsa.
12 [f] Awo olwātūka mu naku ezo, nā-
vayo nāgenda ku lusozi okusaba;
nākēsa obu'de ngasaba Katonda.
13 Awo obu'de bwebwakya, nāita abaigi-
rizwabe; [g] mubo nālōndamu kumi
nababiri, nokuita nābaita abatume;
14 Simoni era [i] gweyatūma Petero, ne
Andereya mugandawe, ne Yakobo
ne Yokana, ne Firipo ne Batoloma-
15 yo, ne Matayo ne Tomasi, ne Yako-
bo, omwāna wa Alufayo, ne Simoni
16 eyaitibwa Zerote, ne Yuda [k] (muga-
nda) wa Yakobo, ne Yuda Isuka-
17 lyoti eyamulyāmu olukwe; na'ka
nabo, nāīmirira awaterēvu, [l] nekibī-
na kinene ekyabaigirizwabe nabantu
bangi abāva Ebuyudaya yona Neye-
rusalemi, nabāva ku 'tale lyenyanja
Eyetulo Nesidoni, aba'ja okumuwu-
lira nokuwonyezebwa endwa'de zā-
18 bwe; nabāli babonyabonyezebwa
emizimu emibi nebawonyezebwa.
19 Nekibīna kyona nekisala amagezi
okumukomako: [m] kubanga amānyi
gāvānga muye negabawonya bona.
20 Nāimusiza amaso abaigirizwabe
nāgamba nti [n] Mulina omukisa abā-
vu; kubanga obwakabaka bwa Ka-
21 tonda bwe bwa'mwe. [o] Mulina o-
mukisa abalūmwa enjala kakano;
kubanga muli'kusibwa. [p] Mulina
omukisa, abakāba kakano; kuba-
22 nga muliseka. [r] Mulina omukisa,
abantu bwebakyāwānga, [s] bwebabe-
walānga, bwebabavumānga, bwebaga-
dyānga erinya lya'mwe nga bi, o-
kubavunānya Omwāna womuntu.
23 [t] Musanyukānga ku lunaku olwo,
mubūkānga (olwesanyu): kubanga,
laba, empēra ya'mwe nyingi mu'gu-
lu: kubanga [u] bajaja bābwe bwebā-
24 kolānga bana'bi bwebatyo. [w] Naye

[l] Mat. 9. 9. Ma'k. 2. 13, 14.
[m] 1 Tim. 1. 15.
[n] Mat. 9. 14. Ma'k. 2. 18.
[o] Mat. 9. 16, 17. Ma'k. 2. 21, 22.
[a] Mat. 12. 1. Ma'k. 2. 23.
[b] Kuv. 20. 10.
[c] 1 Sam. 21. 6.
[d] Lev. 24. 9.
[e] Mat. 12. 9. Ma'k. 3. 1.
[f] Mat. 14. 26.
[g] Mat. 10. 1.
[i] Yok. 1. 42.
[k] Yud. 1.
[l] Mat. 4. 25. Ma'k. 3. 7.
[m] Ma'k. 5. 30.
[n] Mat. 5. 3; 11. 5. Yak. 2. 5.
[o] Is. 55. 1; 65. 13.
[p] Is. 61. 3.
[r] 1 Pet. 2. 19; 3. 14; 4. 14.
[s] Yok. 16. 2.
[t] Bik. 5. 41. Bak. 1. 24. Yak. 1. 2.
[u] Bik. 7. 51.
[w] Am. 6. 1.

zibasānze 'mwe abaga'ga! kubanga
y Mat. 6. 2, 5, 16. Luk. 16. 25. y mumaze okuba nesanyu lya'mwe.
25 z Zibasānze 'mwe aba'kuse kakano!
z Is. 65. 13. kubanga mulirūmwa enjala. Zibasānze 'mwe abaseka kakano! kuba-
a Yok. 15. 19. 1 Yok. 4. 5. 26 nga mulinakuwala, mulikāba. a Zibasānze, abantu bona bwebalibasīma! kubanga bwebatyo bajaja bābwe bwebākolānga bana'bi abobulimba.
b Kuv. 23. 4. Nge. 25. 21. 27 b Naye mbagamba 'mwe abawulira nti Mwagalēnga abalabe ba-
'mwe, mukolēnga bulūngi ababakyā-
c Luk. 23. 34. Bik. 7. 60. 28 wa, c musabirēnga omukisa ababakolimira, musabirēnga ababagirira
d 1 Kol. 6. 7. 29 ekye'jo. Oyo akukubānga oluba omukyūsizānga nolwokubiri; d nakubyūnga omunagirogwo, nekānzu
e Ma. 15. 7, 8, 10. Nge. 21. 26. 30 togimugānānga. e Buli akusabānga omuwānga; noyo akn'gyāngako e-
f Mat. 7. 12. 31 bintubyo tobimusabānga nate. f Era nga bwemwagala abantu okubakolānga, na'mwe mubakolēnga bwe-
32 mutyo. Kale bwemwagala abo ababagala 'mwe, mwebazibwa ki? kubanga nabantu abalina ebibi bagala
33 abo ababagala. Era bwemukola obulūngi ababakola obulūngi 'mwe, mwebazibwa ki? kubanga nabantu
34 abalina ebibi bakola bwebatyo. Era bwemubāzika abo bemusūbira okubawa, mwebazibwa ki? nabantu abalina ebibi bāzika abalina ebibi,
35 era bawebwe bwebatyo. Naye mwagalēnga abalabe ba'mwe mubakolēnga bulūngi, mwāzikēnga 'sō temulekāngayo kusūbira; nempēra ya-
'mwe eriba nyingi, na'mwe muliba bāna boyo Ali wa'gulu enyo: kubanga ye mulūngi eri abatebaza naba-
36 bi. Mube nekisa, nga Kita'mwe
37 bwalina ekisa. Era temusalānga musāngo, na'mwe temulisalirwa: era temusinzānga musāngo, na'mwe temulisinzibwa musāngo: musonyiwēnga, na'mwe mulisonyibwa:
g Nge. 19. 17. 38 g mugabēnga, na'mwe muligabirwa; ekigera ekirūngi, ekikati'dwa, ekisukūndi'dwa, ekyomuyīka, kyebalibawera mu kifuba. Kubanga i ekigera ekyo kyemugera, na'mwe kyemuligererwa.
i Ma'k. 4. 24. Yak. 2. 13.
39 Era nābagamba nolugero, nti Omuzibe wamaso aīnza okukulembera muzibe mu'ne? tebagwa bōmbi
k Mat. 10. 24. Yok. 13. 16; 15. 20. 40 mu bunya? k Omuigirizwa tasinga amuigiriza: naye buli muntu bwalitūkirizibwa aliba ngamuigiriza.
41 Kiki ekikutunuliza akantu akali ku liso lya mugandawo, 'sō tolowōza
42 njalīro eri ku lisolyo 'gwe? Oba oīnza otya okugamba mugandawo nti Muganda wānge, ndeka nku'gyeko akantu akali ku lisolyo, 'sōnga tolaba njalīro eri ku lisolyo 'gwe? Munānfusi 'gwe, soka o'gyeko njalīro ku lisolyo 'gwe; olyoke olabe bulūngi oku'gyako akantu akali ku liso
43 lya mugandawo. Kubanga tewali muti mulūngi ogubala ebibala ebibi, newakuba'de omuti omubi ogubala
44 ebibala ebirūngi. Kubanga buli muti gutegērerwa ku bibala byagwo. Kubanga tebanoga tini ku busāna, 'sō tebanoga zabibu ku mwerama-
45 nyo. Omuntu omulūngi ekirūngi aki'gya mu terekero edūngi eryomutimagwe; nomubi ekibi aki'gya mu (terekero) ebi: kubanga kwebyo ebi'jula mu mutima akamwāke byekogera.
l Mala. 1. 6. Mat. 7. 21; 25. 11. Luk. 13. 25. 46 l Era mumpitira ki Mukama (wa-
'mwe), Mukama (wa'mwe), 'sōnga temukola bigambo byenjogera?
m Mat. 7. 24. 47 m Buli muntu yena a'ja gyendi nāwulira ebigambo byānge nābikola,
48 nābalaga gwafanana: afanana ngomuntu azīmba enyumba nāsima wansi nyo, omusingi nāgu'sā mu lwāzi; awo ama'zi bwegayanjāla, omu'ga negukulukutira ku nyumba eyo lwa mānyi okugisūla negutaīnza na kuginyenya: kubanga yazīmbibwa bu-
49 lūngi. Naye oyo awulira nātakola, afanana ngomuntu eyazīmba enyumba ku 'taka nātasima musingi; awo omu'ga negugikulukutirako lwa mānyi negwa amangwāgo, nokugwa kwenyumba eyo nekuba kunene.

7 Awo bweyamala ebigambobye byona mu matu gabantu, a nāingira
a Mat. 8. 5. Ekaperunaumu.
2 Awo wāliwo omwāmi wekitōngole omu'duwe gweyali ayagala enyo
3 yali ngalwa'de ngagenda kufa. Noyo bweyawulira ebigambo bya Isa nātuma abaka'de Babayudaya gyāli ngamusaba oku'ja okulokola o-
4 mu'duwe. Nabo, bweba'ja eri Isa, nebamwegairira nyo, nebagamba nti Asāni'de 'gwe okumukolera e-
5 kyo; kubanga ayagala e'gwānga lya'fe, nekung'anīro ye yalituzīmbi-
6 ra. Awo Isa nāgenda nabo. Awo bweyali nga tali wala nenyumba, omwāmi oyo nātuma mikwānogye gyāli, ngamugamba nti Sebo, teweteganya (ku'ja), kubanga 'nze sisānira 'gwe kuingira wansi wakasolya
7 kānge: era kyenvu'de 'nema okwesānyiza 'nze'ka oku'ja gyoli, naye yogera kigambo bugambo, nomwā-
8 na wānge anāwona. Kubanga nānge ndi muntu mutwālibwa, nga nina baserikale bentwāla: bweng'amba omu nti Genda, agenda, nomulala nti 'Jāngu, a'ja, nomu'du
9 wānge nti Kola kino, akola. Isa bweyawulira ebyo nāmwewunya nākyūkira ebibīna ebyali bimugoberera nāgamba nti Mbagamba nti Sirabānga ku'kiriza kunene nga kuno ne-
10 wakuba'de mu Isiraeri. Awo abantu abātumibwa bwebākomawomu nyumba, nebasānga omu'du ngawonye.

11 Awo olwātūka bwewaitawo e'bānga tono nāgenda ku kibuga ekiitibwa Naini; abaigirizwabe nekibīna
12 kinene nebagenda naye. Awo bweyasembera ku wankaki wekibuga, laba, omulāmbo nga gufulumizibwa ebwēru gwa mwāna, nyina gweyazāla omu, naye 'na'mwāndu; nabantu bangi abomukibuga omwo nga
13 bāli naye. Awo Mukama (wa'fe) bweyamulaba nāmusāsira, nāmuga-
14 mba nti Tokāba. Nāsembera nākoma ku lunyo: bali abāli betise nebaimirira. Nāgamba nti Omulenzi,
15 nkugamba nti [b] Golokoka. Oyo eyali afu'de nāgolokoka, (nātūla) nātanula okwogera. Nāmuwa nyina.
16 Obuti nebubakwata bona, nebagulumiza Katonda; nga bagamba nti Na'bi omukulu aimuki'de mu'fe: e-
17 ra Katonda akyāli'de abantube. Nekigambokye ekyo nekibuna mu Buyudaya bwona ne munsi yona erirānyewo.

18 [c] Awo abaigirizwa ba Yokana nebamubūlira ebigambo ebyo byona.
19 Yokana nāita abaigirizwabe babiri nābatuma eri Mukama (wa'fe), ngagamba nti 'Gwe wuyo a'ja, nantiki
20 tulindirire mulala? Awo abantu abo bwebātūka gyali, nebagamba nti Yokana Omubatiza atutumye gyoli, ngagamba nti 'Gwe wuyo a'ja, na-
21 ntiki tulindirire mulala? Awo mu kisēra ekyo nāwonya bangi endwa-'de nokubonabona nemizimu emibi, nabazibe bamaso bangi nābawa oku-
22 laba. [d] Isa na'damu nābagamba nti Mugende, mubūlire Yokana ebyo byemulabye, nebyemuwuli'de; [e] abazībe bamaso balaba, abalema batambula, abagênge balongōsebwa, abaga'vu bamatu bawulira, abafu ba-
23 zūkira, abāvu babūlirwa enjiri. Era alina omukisa oyo atanesitalako.

24 [f] Awo ababaka ba Yokana bwebāmala okugenda nātanula okwogera nebibīna ebya Yokana nti Kiki kyemwagenderera mu 'dūngu okulaba? olumuli oluuyenyezebwa ne-
25 mpewo? Naye kiki kyemwagenderera okulaba? Omuntu ayamba'de engoye ezinekaneka? Laba, abambala engoye ezobuyōnjo, abalya e'mere enūngi, baba mumpya za
26 bakabaka. Naye kiki kyemwagenderera okulaba? Na'bi? Wewawo, mbagamba, era asingira dala na'bi.
27 Oyo ye yawandikirwa nti
[g] Laba, 'nze ntuma omubaka wānge mu masogo,
Alirongōsa olugūdolwo gyogenda.
28 Mbagamba nti Mwabo abazālibwa abakazi, temuli asinga Yokana obukulu: naye omuto mu bwakabaka bwa Katonda ye mukulu okusinga
29 ye. Nabantu bona bwebāwulira nabawōza neba'kiriza Katonda okuba omutūkirivu [i] abābatizibwa mu ku-
30 batiza kwa Yokana. Naye Abafalisayo nabaigiriza bamatēka nebegānira okutēsa kwa Katonda kubanga
31 tebābatizibwa ye. [k] Kale abantu abemirembe gino nābafananya na ki?
32 era bali nga ki? Bali ngabāna abatūla mu katāle, nga baitang'ana; abagamba nti Tubafūi'de emirere nemutaziua; tukubye ebiwōbe, nemu-
33 takāba maziga. Kubanga [l] Yokana Omubatiza ya'ja nga talya 'mere 'sōnga tanywa mwenge; nemugamba
34 nti Aliko omuzimu. Omwāna womuntu ya'ja ngalya nganywa, nemugamba nti Laba, omuntu omuluvu, omutamīvu, mukwāno gwabawō-
35 za era ogwabalina ebibi! Era amagezi gawebwa obutūkirivu olwabāna bago bona.

36 [m] Awo Omufalisayo omu nāmuita okulya naye. Nāingira mu nyumba
37 Eyomufalisayo nātūla ku 'mere. Kale, laba, omukazi eyali mu kibuga omwo, eyalina ebibi, bweyamanya ngatu'de ku 'mere mu nyumba Eyomufalisayo, nāleta ecupa eyamafuta
38 agomugavu, nāimirira emulanamiro ku bigerebye ngakāba, nātanula okumutonyeza amaziga ku bigerebye nābisāngula nenviri ezokumutwegwe, nānywegera ebigerebye nābi-
39 siga amafuta ago. Awo Omufalisayo eyamuita bweyalaba, nāyogera mundaye nti Omuntu ono, singa aba'de na'bi, yanditege'de omukazi amukwatako bwali, era bwafanana,
40 ngalina ebibi. Isa na'damu nāmugamba nti Simoni, ndiko kyenjagala okukubūlira. Nāgamba nti Omui-
41 giriza, yogera. Wāliwo omuntu eyawolānga, naye yalina babanja babiri; omu ngabanjibwa edinali bitā-
42 no, nomulala atāno. Awo bwebāli nga tebalina kya kumusasula nābasonyiwa bōmbi. Kale kwabo alisi-
43 nga okumwagala aluwa? Simoni na'damu nāgamba nti Ndowōza oyo gweyasinga okusonyiwa. Nāmuga-
44 mba nti Osaze bulūngi. Nākyūkira omukazi oyo, nāgamba Simoni nti Olaba omukazi ono? Nyingi'de mu nyumbayo, notompa ma'zi ga bigere byānge: naye ono atonye'za amaziga ku bigere byānge, nābisimuza envi-
45 rize. To'nywege'de 'gwe: naye ono wenaingirira tanalekayo kunywe-
46 gera nyo bigere byānge. Tonsīze mafuta ku mutwe gwānge: naye ono ansīze amafuta agomugavu ku
47 bigere byānge, [n] Kyenva nkugamba nti Asonyi'dwa ebibibye ebingi, kubanga okwagalakwe kungi; naye asonyībwa akatono, okwagalakwe
48 kutono. Nāmugamba nti Osonyi-
49 dwa ebibibyo. Awo abāli batu'de ku 'mere naye nebatanula okwogera bo'ka na bo'ka nti Ono yāni asonyi-

[b] Luk. 8. 54. Yok. 11. 43. Bik. 9. 40.
[c] Mat. 11. 2.
[d] Mat. 11. 4.
[e] Is. 35. 5.
[f] Mat. 11. 7.
[g] Mala. 3. 1.
[i] Mat. 3. 5.
[k] Mat. 11. 16.
[l] Mat. 3. 4. Ma'k. 1. 6. Luk. 1. 15.
[m] Mat. 26. 6. Ma'k. 14. 3. Yok. 11. 2.
[n] 1 Tim. 1 14.

50 wa nebibi? Nāgamba omukazi nti
Oku'kirizakwo kukuloko'de; genda
mirembe.

8 Awo olwātūka oluvanyumako ka-
tono nātambula mu bibuga ne mu
mbuga ngabūlira ngatenda enjiri
eyobwakabaka bwa Katonda, bali
[a] Mat. 27. 55, 56. 2 ekumi nababiri nga bāli naye, [a] na-
bakazi abawonyezebwako emizimu
nendwa'de, Malyamu eyaitibwa Ma-
gudalene, eyavako emizimu musā-
3 nvu, ne Yowana, muka Kuza, omu-
wanika wa Kerode, ne Susana, na-
balala bangi abābawerezānga nebi-
ntu byebālina.
[b] Mat. 13. 2. Ma'k. 4. 1. 4 [b] Awo ekibīna kinene bwekyaku-
ng'ana nabāvānga mu buli kibuga
5 bweba'ja wali, nāgera olugero nti
Omusizi yafuluma okusiga ensigo-
ze; bweyali ngasiga, endala nezi-
gwa ku ma'bali ge'kubo; nezirinyi-
rirwa, enyonyi ezomu'bānga nezizi-
6 rya. Endala nezigwa ku lwāzi;
bwezamala okumera neziwotōkere-
7 ra, olwobutaba na ma'zi. Endala
nezigwa wakati mu ma'gwa; ama-
'gwa negamerera wamu nazo nega-
8 zizisa. Endala nezigwa ku 'taka
edūngi, nezimera, nezibalako e'mere
buli mpeke kikumi. Bweyamala o-
kwogera ebigambo ebyo, nāyogerera
wa'gulu nti Alina amatu agokuwu-
lira awulire.
9 Awo abaigirizwabe nebamubūza
10 nti Olugero olwo kiki? Nāgamba
nti 'Mwe muwere'dwa okumanya
ebyāma ebyobwakabaka bwa Kato-
[c] Is. 6. 9. Ma'k. 4. 12. nda: naye abalala mu ngero; [c] era
bwebalaba baleme okulaba, era bwe-
11 bawulira baleme okutegēra. Era
olugero lwe luno: Ensigo kye kiga-
12 mbo kya Katonda. Bali abokuma-
'bali ge'kubo be bawulira; awo Se-
tani na'ja nākwakula ekigambo mu
mitima gyābwe baleme oku'kiriza
13 nokulokolebwa. Nabokulwāzi be ba-
wulira ekigambo nebalyoka baki'ki-
riza nesanyu; nabo tebalina mizi,
ba'kirizako kasēra, era mu biro e-
14 byokukemebwa beyāwula. Nazo e-
zagwa mu ma'gwa, abo be bawulira,
awo bwebagenda nebaziizibwa no-
kweralikirira nobuga'ga nesanyu e-
ryomubulamu (buno) nebatatūkiriza
15 kukuza 'mere. Nazo ezomu'taka e-
dūngi, abo be bawulira ekigambo mu
mutima omugolokofu, omulūngi, ne-
bakinywēza, nebabala e'mere noku-
gumīkiriza.
[d] Mat. 5. 15. Ma'k. 4. 21. 16 [d] Era tewali akolēza tabāza nāgi-
sānikira mu ki'bo, oba kugi'sā wansi
wekiriri; naye agi'sā ku kikōndo
17 abaingiramu balabe bweyāka. Ku-
banga tewali kigambo ekyakisibwa
ekitalirabisibwa; newakuba'de e-
kyakwekebwa ekitalimanyibwa ne-
18 kirabika mu lwātu. Kale mwekū-
mēnga bwemuwulira; kubanga buli
alina, aliwebwa; era buli atalina
nekyo kyalowōza nti alinakyo kiri-
mu'gyibwako.
[e] Mat. 12. 46. Ma'k. 3. 31. 19 [e] Awo nyina ne bagandabe neba'ja
gyali, nebataīnza kumutūkako olwe-
20 kibīna. Nābūlirwa nti Nyoko ne
bagandabo baīmiri'de ebwēru bagala
21 okukulaba. Naye na'damu nāba-
gamba nti Mānge ne baganda bānge
be bano abawulira ekigambo kya
Katonda nebakikola.
[f] Mat. 8. 23. Ma'k. 4. 35. 22 [f] Awo olwātūka ku lunaku lumu
kwezo nāsābala mu lyāto ye nabai-
girizwabe; nābagamba nti Tuwu-
nguke (tugende) emitala wenyanja;
23 nebagenda. Awo bwebāli nga ba-
seyēya neyebaka otulo. Omuyaga
mungi negukūnta ku nyanja; (a-
ma'zi) negaba nga gagala oku'jula,
24 nebaba mu kabi. Neba'ja wali ne-
bamuzukusa, nga bagamba nti Mu-
kama (wa'fe), Mukama (wa'fe), tufa.
Nāzukuka, nābogolera omuyaga no-
kwefūkūla kwama'zi; nebikakana,
25 neba ntēfu. Nābagamba nti Oku-
'kiriza kwa'mwe kuliruwiwa? Neba-
tya nebewunya, nebogeragana bo'ka
na bo'ka nti Kale āni ono, kubanga
nempewo nama'zi abiragira nebi-
muwulira?
[g] Mat. 8. 28. Ma'k. 5. 1. 26 [g] Awo nebagoba kunsi Yabage-
27 rasene eyolekera Egaliraya. Awo
bweyavamu nātūka ku 'tale, nāsā-
nga omuntu ngava mu kibuga eya-
liko emizimu, nga yakamala enaku
nyingi nga tayambala lugoye ne mu
nyumba nga tatūlamu, naye (nga-
28 bēra) mu ntāna. Bweyalaba Isa
nāyogerera wa'gulu nāvūnama mu
masoge, nāyogera ne'dobozi 'dene
nti Nvunāna ki 'nze nāwe, Isa, O-
mwāna wa Katonda Ali wa'gulu
enyo? Nkwegairi'de, tombonereza.
29 Kubanga yalagira omuzimu omubi
okuva ku muntu oyo. Kubanga
gwali gwakamala ebiro bingi nga
gumuku'te: yasibibwānga mu nje-
gere ne mu masāmba ngakūmibwa;
nākutulānga ebyamusiba, omuzimu
30 negumugoberānga mu 'dūngu. Isa
nāmubūza nti Erinyalyo gwāni?
Nāgamba nti Legioni; kubanga e-
31 mizimu mingi egyamuingiramu. Ne-
gimwegairira aleme okugiragira o-
32 kuvako okugenda mu bunya. Awo
wāliwo e'gana lyembi'zi nyingi nga
zirya ku lusozi, negimwegairira a-
giragire giziingiremu. Nāgiragira.
33 Awo emizimu negiva ku muntu ne-
giingira mu mbi'zi: e'gana nerifu-
butukira mu 'bānga nezigwa mu
34 nyanja nezifa ama'zi. Awo abasū-
mba bwebālaba ebiba'dewo neba-
'duka nebabyogera mu kibuga ne
35 mu byālo. Abantu nebavayo oku-
laba ebiba'dewo; neba'ja eri Isa
nebalaba omuntu oyo eyavu'deko

emizimu ngatu'de awali ebigere bya
Isa, ngayamba'de olugoye, ngagezi-
36 wa'de: nebatya. Nabo abālaba ne-
bababūlira bweyalokole'dwa oyo e-
i Mat.8.34. 37 yali akwati'dwa emizimu. [i] Naba-
ntu bona abensi Yabagerasene eri-
rānyewo nebamwegairira ave gye-
bali, kubanga obuti bungi bwali bu-
baku'te: awo nāsābala mu lyāto
k Ma'k. 5. 18. 38 na'dayo. Naye [k] omuntu eyavako
emizimu nāmwegairira abēre naye;
naye nāmusībula, ngagamba nti 'Da-
39 yo mu nyumbayo, onyonyole ebi-
gambo Katonda byakukole'de bwe-
biri ebikulu. Nāgenda ngabūlira
ekibuga kyona bwebiri ebikulu Isa
byeyamukolera.
40 Awo Isa bweyakomawo, ekibīna
nekimwāniriza nesanyu; kubanga
l Mat. 9.18. Ma'k. 5.22. 41 bona bāli nga bamulindiri'de. [l] Ka-
le, laba, omuntu erinyalye Yairo
omukulu wekung'aniro na'ja nāgwa
awali ebigere bya Isa nāmwegairira
42 okuingira mu nyumbaye: kubanga
yalina muwalawe eyazālibwa omu
nga yakamala emyāka kumi nebiri,
era oyo yali ngagenda kufa. Naye
bweyali ngagenda ebibīna nebimu-
nyigiriza.
m Mat. 9. 20. 43 [m] Nomukazi eyali alwāli'de ekikulukuto kyomusai emyāka kumi
nebiri, eyawānga abasawo ebintu-
bye byona nātaānza kuwonyezebwa
44 muntu yena, oyo nāmufuluma ema-
bega nākoma ku lukugiro lwolugo-
yerwe: amangwāgo ekikulukutokye
45 nekikalira. Isa nāgamba nti Ani
ankomyeko? Awo bwebegāna bo-
na, Petero ne ba'ne nebagamba nti
Mukama wa'fe, ebibīna bikwetōlo-
46 'de bikunyigiriza. Naye Isa nāga-
mba nti Omuntu ankomyeko: kuba-
nga mpuli'de ngamānyi ganvu'de-
47 mu. Awo omukazi oyo bweyalaba
nga takweke'dwa, na'ja ngakanka-
na nāmufukamirira nāmubūlira mu
maso gabantu bona ensōnga bweri
emukome'zako, ne bwawonye ama-
48 ngwāgo. Nāmugamba nti Mwāna
wānge, oku'kirizakwo kukuwonye-
'za; genda mirembe.
n Ma'k. 5. 35. 49 [n] Awo yali akyayogera, newa'ja
omuntu eyava (mu nyumba) yomu-
kulu wekung'aniro ngagamba nti
Omuwalawo afu'de; toteganya mu-
50 igiriza. Naye Isa bweyawulira nā-
mu'damu nti Totya: 'kiriza bu'ki-
51 riza, anālokoka. Awo bweyatūka
ku nyumba nātaganya muntu mu-
lala kuingira naye wabula Petero
ne Yokana ne Yakobo ne kitāwe
52 womuwala ne nyina. Awo bāli nga
bakāba bona, nga bamulirira; ye
nāgamba nti Temukāba, kubanga
o Yok. 11. 11, 13. 53 tafu'de, [o] naye yebase tulo. Neba-
musekerera nyo, kubanga bāmanya
54 ngafu'de. Ye nāmukwata ku mu-
kono nāyogerera wa'gulu ngagamba
55 nti Omuwala, [p] golokoka. Omwo-
yogwe negukomawo nāimirira ama-
ngwāgo. Nālagira okumuwa ekyo-
56 kulya. Abaza'debe nebawunīkiri-
ra; naye ye nābakūtira baleme ku-
būlirako muntu ebiba'dewo.

p Luk.7.14. Yok.11.43.

9 [a] Nābaitira wamu abaigirizwabe
ekumi nababiri nābawa amānyi no-
buinza ku mizimu gyona nokuwo-
2 nya endwa'de. [b] Nābatuma okubū-
lira obwakabaka bwa Katonda, no-
3 kuwonya abalwa'de. [c] Nābagamba
nti Temutwāla kintu kya mu 'kubo,
newakuba'de omu'go, newakuba'de
olukoba, newakuba'de e'mere, ne-
wakuba'de efeza; 'sō temuba na
4 kānzu biri. Na buli nyumba mwe-
muingirānga, mubērēnga omwo, era
5 mwemuba muvānga. Era bona aba-
taba'kirizenga, bwemubānga muva
mu kibuga ekyo, [d] enfūfu eyomubi-
gere bya'mwe mugikunkumulēnga
6 ebe omujulirwa eri bo. Awo neba-
genda nebetōlōla mu bibuga byona
nga babūlira enjiri, nga bawonya
(abantu) mu buli kifo.

a Mat.10.1. Ma'k. 3.13; 6. 7.
b Mat. 10. 7, 8. Ma'k.6.12. Luk. 10. 1, 9.
c Mat.10.9. Ma'k. 6. 8. Luk. 10. 4; 22. 35.
d Bik. 13. 51.

7 [e] Awo kabaka Kerode owesaza
nāwulira byona ebyakolebwa; nā-
būsabūsa nyo kubanga abantu bāga-
mba nti Yokana azūki'de mu bafu;
8 abalala nti Eriya alabise; nabalala
nti Bana'bi abe'da omu kubo azū-
9 ki'de. Kerode nāgamba nti Yokana
'nze namutemako omutwe; naye
oyo āni gwempulirako ebigambo
ebyenkana awo? [f] Nāyagala oku-
mulaba.

e Mat.14.1. Ma'k. 6.14.
f Luk.23.8.

10 [g] Awo abatume bwebāmala oku-
komawo, nebamunyonyola byona
byebākola. Nābatwāla neyeyāwula
nāgenda nabo kyāma mu kibuga e-
11 kiitibwa Besusaida. Naye ebibīna
bwebātegēra nebamugoberera; nā-
bāniriza, nāyogera nabo ebigambo
byobwakabaka bwa Katonda, naba-
li betāga okuwonyezebwa nābawo-
12 nya. [h] Awo enjuba yali egolōba;
abo ekumi nababiri neba'ja wali ne-
bamugamba nti Sībula ekibīna ba-
gende mu mbuga ne mu byālo ebyo-
kumpi basule, banonye ebyokulya;
kubanga wano tuli mu 'tale jerēre.
13 Nābagamba nti 'Mwe mubawe ebyo-
kulya. Nebagamba nti Tetulina ki-
ntu wabula emigāti etāno nebye-
nyanja bibiri; kyo'ka tugende tuba-
gulire ebyokulya abantu bano bona.
14 Kubanga bāli abasaja ngenkumi
tāno. Nāgamba abaigirizwabe nti
Mubatūze nyiriri ngatāno atāno.
15 Nebakola bwebatyo, nebabatūza bo-
16 na. Na'dira emigāti etāno nebye-
nyanja ebibiri, nāimusa amaso mu
'gulu, nābyebaza nābimenyamu,
nāwa abaigirizwabe okubi'sā mu
17 maso gekibīna. Nebalya neba'kuta
bona; nebulōndebwa obukunkumu-

g Ma'k. 6. 30.
h Mat. 14. 15. Ma'k.6.35. Yok.6.1,5.

ka bwebālemwa, ebi'bo kumi na
bibiri.
k Mat. 16. 13. Ma'k. 8. 27. 18 k Awo olwātūka bweyali ngasaba
ye'ka, abaigirizwabe bāli naye (wa-
mu). Nābabūza ngagamba nti Ebi-
19 bīna bampita āni? Neba'damu ne-
l Mat. 14. 2. bagamba nti l Yokana Omubatiza;
naye abalala nti Eriya; nabalala nti
Ku bana'bi abe'da omu kwabo azū-
20 ki'de. Nābagamba nti Naye 'mwe
mumpita āni? Petero na'damu nā-
gamba nti 'Gwe Masiya wa Katonda.
21 Naye nābakūtira nābalagira baleme
okubūlirako omuntu ekigambo e-
22 kyo; ngagamba nti Kigwānira O-
mwāna womuntu okubonyabonye-
zebwa ebingi, nokugānibwa abaka-
'de ne bakabona abakulu nabawa-
m Mat. 10. 38; 16. 24. Ma'k. 8. 34. Luk. 14. 27. 23 ndisi, noku'tibwa, era ku lunaku
olwokusatu okuzūkizibwa. m Nā-
bagamba bona nti Omuntu bwaya-
gala oku'jānga enyuma wānge, ye-
gānyisēnga ye'ka, yeti'kēnga omu-
salabagwe buli lunaku, angoberere.
24 Kubanga buli ayagala okulokola o-
bulamubwe alibubuza; naye buli
alibuza obulamubwe kulwānge oyo
25 alibulokola. Kubanga kulimugasa
ki omuntu okulya Ensi yona nga ye-
n 2 Tim. 2. 12. 26 buzi'za oba nga yetunze? n Kuba-
nga buli ankwatirwa ensonyi 'nze
nebigambo byānge, oyo Nomwāna
womuntu alimukwatirwa ensonyi,
lwali'jira mu kitībwakye ne mu kya
Kitāwe ne mu kya bamalaika aba-
o Mat. 16. 28. Ma'k. 9. 1. 27 tukuvu. o Naye mbagamba mazi-
ma nti Waliwo abaīmiri'de wano
abatalirega ku kufa okutūsa lweba-
liraba obwakabaka bwa Katonda.
p Mat. 17. 1. Ma'k. 9. 2. 28 p Awo olwātūka oluvanyuma lwe-
bigambo ebyo nga waisewo enaku
munāna, nātwala Petero ne Yoka-
na ne Yakobo, nālinya ku lusozi
29 okusaba. Awo bweyali ngasaba, ekifa-
nanyi kyamasoge nekiba kirala,
nekyambalokye nekiba kyeru nga
30 kinasamasa. Kale, laba, abantu
babiri nebogera naye, abo bāli Mu-
31 sa ne Eriya; abālabika nga balina e-
kitībwa, nebogera ku kufakwe kwa-
genda okutūkiriza mu Yerusalemi.
32 Awo Petero ne beyali nabo bāli ba-
kwati'dwa otulo: naye bwebātunu-
la, nebalaba ekitībwakye nabantu
33 ababiri abaīmiri'de wali. Awo o-
lwātūka bwebāli bagenda okwāwu-
kana naye, Petero nāgamba Isa nti
Mukama (wānge), kirūngi 'fe oku-
bēra wano: tukole ensīsira satu, e-
mu yiyo, emu ya Musa, emu ya Eri-
34 ya; nga tamanyi kyayogera. Awo
'yali ngakyayogera ebyo, ekire neki-
'ja nekibasīkiriza: bwebāingira mu
35 kire nebatya. E'dobozi nerifuluma
r Mat. 3. 17. mu kire nerigamba nti r Oyo ye
Mwāna wānge gweneroboza: mu-
36 muwulire ye. Ne'dobozi eryo bwe-
rya'ja, Isa nālabika ye'ka. Nabo
nebasirika busirisi, enaku ezo neba-
tabūlirako muntu kigambo na kimu
kwebyo byebālaba.
37 s Awo olwātūka ku lunaku olwo-
kubiri bwebāva ku lusozi, ekibīna
38 kinene nekisisinkana naye. Era,
laba, omuntu owomukibīna nāyoge-
rera wa'gulu nāgamba nti Omuigi-
riza, nkwegairira okulaba ku mwā-
na wānge, kubanga namuzāla omu:
39 era, laba, omuzimu gumukwata nā-
kāba amangwāgo; negumutāgula
nokubīmba nābīmba e'jovu, era gu-
muvako lwa mpaka, nga gumubēte-
40 nta nyo. Nānge negairi'de abaigi-
rizwabo okugugobako; nebataīnza.
41 Isa na'damu nāgamba nti 'Mwe a-
bemirembe egita'kiriza era egya-
kyāma, nditūsa wa okubēra na'mwe
nokubagumikiriza? leta wano o-
42 mwānawo. Awo yali ngakya'ja,
omuzimu negumusūla negumutāgu-
la nyo. Naye Isa nābogolera omu-
zimu omubi, nāwonya omulenzi nā-
43 mu'za eri kitāwe. Bona nebawunī-
kirira olwobukulu bwa Katonda.
Naye bona bwebāli nga bewunya
44 byona byeyakola, nāgamba abaigi-
rizwabe nti Ebigambo ebyo mubi-
'sē mu matu ga'mwe: kubanga O-
mwāna womuntu agenda okuwe-
45 bwayo mu mikono gyabantu. Na-
ye bo nebatategēra kigambo ekyo,
era kyali kibakweke'dwa baleme
okukitegēra: nebatya okumubūza
ekigambo ekyo bwekiri.
t Mat. 18. 1. Ma'k. 9. 34. 46 t Awo newabawo okuwakana mu-
47 bo aliba omukulu mubo bwali. Na-
ye Isa bweyalaba okuwakana mu
mitima gyābwe, nātwāla omwāna
omuto, nāmu'sā mu mbirīzize, nā-
u Mat. 18. 5. 48 bagamba nti u Buli anāsembezānga
omwāna omuto ono mu linya lyā-
nge, ngasembe'za 'nze, na buli anā-
sembezānga 'nze, ngasembe'za eya-
w Mat. 23. 11, 12. ntuma: w kubanga asinga obuto
mu'mwe 'mwena oyo ye mukulu.
v Ma'k. 9. 38. 49 v Yokana na'damu nāgamba nti
Mukama (wa'fe), twalaba omuntu
ngagoba emizimu mu linyalyo, netu-
50 mugāna, kubanga taita na'fe. Na-
ye Isa nāmugamba nti Temumugā-
na; kubanga atali mulabe wa'mwe,
wa kulwa'mwe.
z Ma'k. 16. 19. Bik. 1. 2. 51 Awo olwātūka enakuze z ezoku-
twālibwa wa'gulu bwezali zimātera
okutūka, nāsimbira dala amasoge
okugenda Eyerusalemi, nātuma a
52 babaka mu masoge; nebagenda ne-
baingira mu mbuga Yabasamaliya,
a Yok. 4. 4, 9. 53 okumutegekera. a Nebatamusembe-
za kubanga amasoge gāli (galaze)
54 kugenda Eyerusalemi. Abaigirizwa-
be Yakobo ne Yokana bwebālaba
nebagamba nti Mukama (wa'fe), o-
yagala tulagire omuliro guve mu
'gulu okubazikiriza, | b nga Eriya
b 2 Basek. 1. 10-12. 55 bweyakola | ? Naye nākyūka nā-

banenya | nāyogera nti Temumanyi omwoyo bweguli gwemulina. Kubanga [c] Omwāna womuntu teya'ja kuzikiriza bulamu bwa bantu, wa-
56 bula okubulokola. | Awo nebagenda mu mbuga endala.
57 [d] Awo bwebāli nga bagenda mu 'kubo, omuntu nāmugamba nti Nākugobererānga wonogendānga wo-
58 na. Isa nāmugamba nti Ebibe birina obunya, nenyonyi ezomu'bānga zirina ebisu, naye omwāna womuntu
59 talina wa'sā mutwegwe. [e] Nāgamba omulala nti Ngoberera. Naye ye nāgamba nti Mukama (wānge), ndeka 'male okugenda okuzika kitānge.
60 Naye nāmugamba nti Leka abafu bazike abafu bābwe, naye 'gwe genda obūlire obwakabaka bwa Katonda.
61 Nomulala nāgamba nti [f] Nākugobererānga, Mukama (wānge); naye soke ondeke 'mala okusibula abo-
62 munyumba yānge. Naye Isa nāmugamba nti Tewali muntu akwata ekyūma ekirīma nātunula enyuma asānira obwakabaka bwa Katonda.

10 Awo oluvanyuma lwebyo Mukama wa'fe nālōnda abalala nsā-
[a] nvu, [a] nābatuma ki'na babirye mu masoge okugenda mu buli kibuga na buli kifo gyagenda oku'ja ye.
2 Nābagamba nti [b] Okukūngula kwe kungi, naye abakūnguzi be batono: kale musabe Mukama wokukūngula okutuma abakūnguzi mu kukūngu-
3 lakwe. Mugende: laba, mbatuma 'mwe ngabāna bendiga wakati mu
4 misege. Temutwāla nsawo, newakuba'de olukoba, newakuba'de engato; 'sō temulamusa muntu mu
5 'kubo. Na buli nyumba gyemuingirāngamu, musokēnga okugamba nti Emirembe gibe mu nyumba mu-
6 no. Obanga mulimu omwāna wemirembe, emirembe gya'mwe ginābērānga kuye; naye obanga si bwe-
7 kityo, ate gina'dānga gyemuli. Mubērēnga mu nyumba omwo nga mulya nga munywa ebyewābwe, kubanga [c] omukozi womulimu asānira empēraye. Temuvānga mu nyumba
8 emu okuingira mu ndala. Na buli kibuga kyemutūkāngamu, nebabasembeza, mulyānga buli byeba'sā-
9 nga mu maso ga'mwe; muwonyēnga abalwa'de abalimu, mubagambēnga nti Obwakabaka bwa Katonda bu-
10 basembere'de kumpi. Naye buli kibuga kyemutūkāngamu nebatabasembeza, mufulumānga mu ngūdo
11 zakyo, mugambānga nti [d] Nenfūfu eyomukibuga kya'mwe, etusābānye mu bigere, tugibakunkumulira 'mwe; naye mutegēre kino ngobwakabaka bwa Katonda busembe'de.
12 Mbagamba 'mwe nti Sodomu eriba nokubonyabonyezebwa okuligumīkirizika ku lunaku luli okukira eki-
13 buga ekyo. Zikusānze, Kolazini! zikusānze, Besusaida! [e] kubanga, ebyamānyi ebyakolerwa ewa'mwe singa byakolerwa Etulo Nesidoni, singa benenya 'da nga batu'de ba-
14 mba'de ebibukutu ne'vu. Naye Etulo Nesidoni biriba nokubonyabonyezebwa okuligumīkirizika ku lunaku olwomusāngo, okukira 'mwe.
15 Nāwe Kaperunaumu, oligulumizibwa okutūka mu 'gulu? oli'sibwa o-
16 kutūka emagōmbe. Abawulira 'mwe, ngawulira 'nze; era [f] anyōma 'mwe nganyōma 'nze; [g] naye anyōma 'nze nganyōma eyantuma.
17 Awo abo ensānvu nebakomawo nesanyu nga bagamba nti Mukama (wa'fe), nemizimu gituwulira mu li-
18 nyalyo. Nābagamba nti [i] Nalaba Setani ngavu'de mu 'gulu okugwa
19 ngokumyānsa. Laba, [k] mbawa'de obuīnza obwokulinyānga ku misota nenjaba ezobusagwa, namānyi gona agomulabe: 'sō tewali kintu ekinā-
20 bakolānga obubi na katono. Naye ekyo temukisanyukira, okubanga emizimu gibawulira; naye musanyuke okubanga [l] amanya ga'mwe gawandiki'dwa mu 'gulu.
21 Awomu sawa eyo nāsanyukira mu Mwoyo Omutukuvu nāgamba nti Nkwebaza, Kitānge, Mukama we-'gulu nensi, kubanga bino wabikweka abagezi nabakabakaba, nobibi-'kulira abāna abato: wewawo, Kitānge; kubanga bwekyasīmwa bwe-
22 kityo mu masogo. [m] Byona byampebwa Kitānge; [n] tewali muntu amanyi Omwāna bwali, wabula Kita'fe; newakuba'de Kita'fe bwali, wabula Omwāna, noyo Omwāna
23 gwayagala okumubi'kulira. Nākyūkira abaigirizwabe nābagamba kyāma nti Galina omukisa amaso aga-
24 laba byemulaba: kubanga mbagamba nti [o] Bana'bi bangi ne bakabaka bāyagalānga okulaba byemulaba 'mwe, nebatabiraba; nokuwulira byemuwulira nebatabiwulira.
25 Kale, laba, [p] omuigiriza wamatēka nāimirira ngamukema ngagamba nti Omuigiriza, nkolēnga ki okusikira
26 obulamu obuta'gwāwo? Nāmugamba nti Kyawandikibwa kitya mu
27 matēka? Osoma otya? Na'damu nāgamba nti [r] Yagalānga Mukama Katondawo nomutimagwo gwona, nememeyo yona, namānyigo gona, namagezigo gona; ne [s] mulirānwa-
28 wo nga 'gwe we'ka. Nāmugamba nti O'zemu bulūngi; kola bwotyo,
29 [t] onobānga nobulamu. Naye ye bweyali ayagala okwewa obutūkirivu, nāgamba Isa nti Mulirānwa wānge
30 yāni? Isa na'damu nāgamba nti Wāliwo omuntu eyali ava Eyerusalemi ngaserengeta Eyeriko; nāgwa

[c] Yok. 3. 17; 12. 47.
[d] Mat. 8. 19.
[e] Mat. 8. 21.
[f] 1 Basek. 19. 20.
[a] Mat. 10. 1.
[b] Mat. 9. 37, 38. Yok. 4. 35.
[c] 1 Kol. 9. 4 neb. 1 Tim. 5. 18.
[d] Bik. 13. 1; 13. 6.
[e] Ez. 3. 6.
[f] 1 Bas. 4. 8.
[g] Yok. 5. 23.
[i] Yok. 12. 31; 16. 11. Kub. 9. 1; 12. 8, 9.
[k] Ma'k. 16. 18. Bik. 28. 5.
[l] Kuv. 32. 32. Dan. 12. 1. Baf. 4. 3. Beb. 12. 23. Kub. 13. 8; 20. 12; 21. 27.
[m] Mat. 28. 18. Yok. 3. 35; 5. 27; 17. 2.
[n] Yok. 1. 18; 6. 44, 46.
[o] 1 Pet. 1. 10.
[p] Mat. 19. 16; 22. 35.
[r] Ma. 6. 5.
[s] Lev. 19. 18.
[t] Lev. 18. 5. Nek. 9. 29. Ez. 20. 11, 13, 21. Bal. 10. 5.

mu batēmu, nebamwambula, neba-
mukuba emi'go, nebegendera neba-
muleka ngabulako katono okufa.
31 Awo kabona yali ngaserengetera mu
'kubo eryo nga tamanyiri'de; kale
bweyamulaba, nāmwebalama nāita-
32 wo. Nomulevi bwatyo bweyatūka
mu kifo ekyo, nāmulaba, nāmweba-
u Yok.4.9. 33 lama nāitawo. Naye u Omusamali-
ya bweyali ngatambula, na'ja wāli:
awo bweyamulaba nāmukwatirwa
34 ekisa, nāmusemberera, nāmusiba
ebiwūndubye, ngafukamu amafuta
nomwenge; nāmu'sā ku nsoloye,
nāmuleta mu kisulo kyabagenyi,
35 nāmujanjaba. Awo bwebwakya e-
nkya nātōla edinali biri, nāziwa na-
nyini nyumba nāmugamba nti Mu-
janjabe; nekintu kyona kyoliwayo
okusu'kawo, bwendikomawo ndiku-
36 sasula. Kale olowōza otya, aluwa
kwabo abasatu, eyali mulirānwa wo-
yo eyagwa mu batēmu? Nāgamba
37 nti Ōli eyamukolera ebyekisa. Isa
nāmugamba nti Nāwe genda okole
bwotyo.
38 Awo bwebāli bagenda, nāingira
w Yok. 11. mumbuga: omukazi erinyalye w Ma-
1; 12. 2, 3. liza nāmusembeza mu nyumbaye.
39 Naye yalina mugandawe aitibwa
Malyamu, eyatūlānga awali ebigere
bya Mukama (wa'fe) nāwulirānga e-
40 kigambokye. Naye Maliza yabānga
nemitawāna egyokuwereza okungi;
na'ja wali, nāmugamba nti Muka-
ma (wānge), tofayo nga muganda
wānge andese okuwereza 'nze'ka?
41 kale mugambe ambēre. Naye Mu-
kama (wa'fe) na'damu nāmugamba
nti Maliza, Maliza, weralikirira, oli-
na emitawāna egyebigambo bingi;
v Zab.27.4. 42 v naye ekyetāgibwa kiri kimu:
kubanga Malyamu alōnzemu omugabo
ogwo omulūngi ogutalimu'gyibwa-
ko.

11 Awo olwātūka bweyali ngali mu
kifo ngasaba, bweyamala, ku bai-
girizwabe omu nāmugamba nti Mu-
kama (wa'fe), tuigirize okusaba, era
nga Yokana bweyaigirizānga abai-
2 girizwabe. Nābagamba nti Bwemu-
a Mat. 6.9. sabānga, mugambānga nti a Kita'fe,
Erinyalyo litukuzibwe. Obwakaba-
3 kabwo bu'je. Otuwēnga buli luna-
4 ku e'mere ya'fe eyolunaku. Era o-
tusonyiwe ebyōnōno bya'fe; kuba-
nga na'fe tumusonyiwa buli gwetu-
banja. 'Sō totutwāla mu kukeme-
bwa.
5 Nābagamba nti Ani ku'mwe alina
owomukwāno aligenda ewuwe e'tū-
mbi, nāmugamba nti Mukwāno gwā-
6 nge, mpola emigāti esatu; kubanga
mukwāno gwānge a'ze, ava mu lu-
gendo, nānge sirina kya ku'sā mu
7 masoge; noli ali munda na'damu
nāgamba nti Tonteganya; kakano
olu'gi lu'gale, abāna bānge nānge
tumaze okwebaka, siinza kugoloko-
8 ka kukuwa? Mbagamba nti b Ne-
b Luk. 18. 1 neb.
wakuba'de nga tagolokoka nāmuwa
okubānga mukwānogwe, naye olwo-
kutairirakwe anāgolokoka nāmuwa
9 byona byeyetāga. c Nānge mbaga-
c Mat. 7.7; 21. 22. Ma'k. 11. 24. Yok. 15. 7. Yak. 1. 6. 1 Yok.3.22.
mba 'mwe nti Musabe, muliwebwa;
munonye, muliraba; mweyānjule,
10 muli'gulirwawo. Kubanga buli mu-
ntu yena asaba awebwa; nanonya
alaba; neyeyānjula ali'gulirwawo.
11 Era āni ku'mwe kitāwe womuntu
omwānawe bwalimusaba omugāti,
alimuwa e'jinja? oba ekyenyanja,
nāmuwa omusota mu kifo kyekye-
12 nyanja? Oba bwalisaba e'gi, nā-
13 muwa enjaba? Kale obanga 'mwe
ababi mumanyi okuwa abāna ba-
'mwe ebirabo ebirūngi, talisinga nyo
Kita'mwe ali mu 'gulu okuwa Omwo-
yo Omutukuvu abamusaba.
14 d Yali ngagoba omuzimu omusiru.
d Mat. 9. 32; 12. 22.
Awo omuzimu bwegwamuvako, ka-
siru nāyogera, ebibīna nebyewunya.
15 Naye abamu nebagamba nti Agoba
emizimu kubwa Beeruzebuli omu-
16 kulu wemizimu. Nabalala, e neba-
e Mat. 12. 38.
mwagaza akabonero akava mu 'gu-
17 lu, nga bamukema. f Naye ye, g bwe-
f Mat. 12. 25. Ma'k.3.24.
yamanya byebālowōza, nābagamba
g Yok.2.25.
nti Buli bwakabaka bwona bwebwā-
wukanamu bwo bwo'ka buzikirira;
nenyumba bweyāwukanamu nenyu-
18 mba egwa. Ne Setani bwayāwuka-
namu ye ye'ka, obwakabakabwe bu-
liīmirirawo butya? kubanga muga-
mba nti ngoba emizimu kubwa Bee-
19 ruzebuli. Era obanga 'nze ngoba
emizimu kubwa Beeruzebuli, abāna
ba'mwe bagigoba kubwāni? kyeba-
20 liva baba abalamuzi ba'mwe. Naye
bwemba ngobesa emizimu engalo
ya Katonda, kale obwakabaka bwa
21 Katonda buba'ji'de. (Omuntu) owa-
mānyi ngalina ebyokulwānyisa bwa-
kūma olu'gyalwe, ebintubye bibēra
22 mirembe: h naye amusinga amānyi
h Is. 53. 12. Bak. 2. 15.
bwamu'jira nāmuwāngula, amunya-
gako ebyokulwānyisabye byona bye-
23 yesiga, nāgaba ebintubye. Ataba
nānge ye mulabe wānge; era ata-
kung'anyiza wamu nānge asāsānya.
24 Omuzimu omubi bweguva ku mu-
ntu, guita mu bifo ebitalimu ma'zi
nga gunonya awokuwu'mulira; bwe-
gubulwa gugamba nti Kanzireyo mu
25 nyumba yānge mwenava. Bwegu-
'ja, gugiraba ngeyere'dwa etimbi-
26 'dwa. Kale gugenda, neguleta emi-
zimu emirala omusānvu emibi oku-
gusinga gwo, negiingira negibēra
omwo: kale k ebyoluvanyuma ebyo-
k Yok.5.14. Beb. 6. 4; 10. 26. 2 Pet. 2. 20.
muntu yo bibēra bibi okusinga
ebyoluberyeberye.
27 Awo olwātūka ngayogera ebyo,
omukazi owomukibīna nāimusa e-
'dobozirye nāmugamba nti Lulina

omukisa olubuto olwakuzāla nama-
28 bēre gewayōnkako. Naye ye nāga-
[t] Mat. 7.21. Luk. 8. 21. Yak. 1. 25. mba nti [t] Ekisinga, balina omukisa
abawulira ekigambo kya Katonda,
nebakyekūma.
[m] Mat. 12. 38, 39. 29 [m] Awo ebibina bwebyali nga bi-
kung'anira wāli, nātanula okuga-
mba nti Emirembe gino mirembe
mibi: ginonya akabonero, 'sō tegi-
riwebwa kabonero wabula akabone-
[n] Yon. 1. 17; 2. 10. 30 ro ka Yona. Kuba [n] Yona nga bwe-
yali akabonero eri Abenineve, bwa-
tyo Nomwāna womuntu bwaliba eri
[o] 1 Basek. 10. 1. 31 emirembe gino. [o] Kabaka omukazi
owebukika obwadyo aliimirira mu
musāngo wamu nabantu abemire-
mbe gino, alibasinza omusāngo: ku-
banga yava ku nkomerero zensi oku-
wulira amagezi ga Sulemani; era,
laba, asinga Sulemani ali wano.
32 Abantu Abenineve baliimirira mu
musāngo wamu nemirembe gino, ba-
[p] Yon. 3. 5. ligisinza omusāngo: kubanga [p] be-
nenya olwokubūlira kwa Yona; era,
laba, asinga Yona ali wano.
[r] Mat. 5. 15. Ma'k. 4. 21. Luk. 8. 16. 33 [r] Tewali akolēza tabāza nāgi'sā
mu bunya, oba munda weki'bo, wa-
bula ku kikōndo, abaingira balabe
[s] Mat. 6. 22. 34 bweyāka. [s] Etabāza yomubirigwo
lye lisolyo; erisolyo bweriraba awa-
mu, nomubirigwo gwona nga gu-
'ju'de omusana; naye bweriba ebi,
nomubirigwo nga gu'ju'de ekiziki-
35 za. Kale wekūmēnga omusana ogu-
kulimu gulemēnga okubēra ekiziki-
36 za. Kale omubirigwo gwona bwe-
gu'jula omusana, nga tegulina ki-
tūndu kimu kya kizikiza, gwona gu-
li'jula musana ngetabāza bwekumu-
lisiza nokutangāla kwayo.
37 Awo bweyali ngayogēra, Omufa-
lisayo nāmuita okulya e'mere ewu-
[t] Ma'k. 7. 3. 38 we: nāingira nātūla ku 'mere. [t] O-
mufalisayo bweyalaba, neyewunya
kubanga tasose kunāba nga tana-
[u] Mat. 23. 25. 39 lya. [u] Mukama wa'fe nāmugamba
nti 'Mwe Abafalisayo munāza ku-
ngulu wendeku nowekibya; naye
[w] Tit. 1. 15. [w] munda ya'mwe mu'ju'de obunya-
40 zi nobubi. 'Mwe abasiru, oyo eya-
kola kungulu siye yakola ne munda?
[y] Is. 58. 7. Dan. 4. 27. Luk. 12. 33. 41 [y] Naye ebiri munda mubiwēngayo
okuba ebyokusāsira; era, laba, byo-
na birongōfu gyemuli.
42 Naye zibasānze 'mwe, Abafalisa-
yo! kubanga muwa ekitūndu ekye-
kumi ekya nabugira nakakubansiri
nenva zona, naye omusāngo nokwa-
gala Katonda mubiita bali: ebyo
kibagwāni'de okubikolānga, na biri
43 obutabirekāngayo. Zibasānze 'mwe,
Abafalisayo! kubanga mwagala e-
ntebe ezokumānjo mu makung'ani-
[z] Zab. 5. 9. 44 ro nokulamusibwa mu butāle. Zi-
basānze! [z] kubanga mufanana ama-
lālo agatalabika, abantu gebatambu-
lirako nga tebagamanyi.
45 Awo omu ku baigiriza bamatēka
na'damu nāmugamba nti Omuigiri-
za, bwogamba bwotyo ovuma na'fe.
46 Nāgamba nti Na'mwe, abaigiriza
bamatēka, zibasānze! kubanga mu-
tika abantu emigugu egitetikika,
na'mwe be nyini temukoma ku mi-
47 gugu na ngalo ya'mwe nemu. Zi-
basānze! kubanga muzimba amala-
lālo ga bana'bi, naye bajaja ba'mwe
48 be bāba'ta. Bwemutyo muli baju-
lirwa era musima ebikolwa bya ba-
jaja ba'mwe: kubanga bo bāba'ta,
na'mwe muzimba (amalālo gābwe).
49 Namagezi ga Katonda kyegāva ga-
gamba nti Ndibatumira bana'bi na-
batume; abamu kubo baliba'ta bali-
50 bai'ganya; omusai gwa bana'bi bo-
na, ogwayika okuva ku kutōndebwa
kwensi, gubūzibwe eri emirembe
51 gino; okuva [a] ku musai gwa Abiri [a] Lub. 4. 8.
okutūka ku [b] musai gwa Zakaliya, [b] 2 Byom. 24. 20, 21.
eya'tirwa wakati wekyōto ne yeka-
lu: mazima mbagamba 'mwe nti Gu-
52 libūzibwa eri emirembe gino. Zi-
basānze 'mwe, abaigiriza bamatēka!
kubanga mwatwāla ekisumulnzo
ekyokutegēra: 'mwe be nyini te-
mwaingira, nabali baingira mwaba-
ziiza.
53 Awo bweyavayo, abawandisi Na-
bafalisayo nebatanula okumutega-
nya enyo, nokumukemereza ebiga-
54 mbo bingi; nga bamutēga, [c] oku- [c] Ma'k. 12. 13.
tega ekigambo ekinava mu kamwā-
ke, balyoke bamuwawābire.

12 [a] Mu biro ebyo abantu bekibīna [a] Mat. 16. 6. Ma'k. 8. 15.
obukumi nobukumi bwebāli ba-
kung'anye nokulinyagana nga bali-
nyagana, nāsokera ku baigirizwabe
okubagamba nti Mwekūmēnga eki-
zimbulukusa Ekyabafalisayo, bwe
2 bunānfusi. Naye tewali ekyabi'ki-
bwa ekitalibi'kulwa; newakuba'de
3 ekyakisibwa ekitalitegērwa. Kale
byona byemwali mwogere'de mu ki-
zikiza biriwulirirwa mu musana; ne-
kyo kyemwali mwogere'de mu kutu
mu bisenge kiribūlirirwa wa'gulu
4 wenyumba. [b] Era mbagamba 'mwe, [b] Is. 51. 7, 8, 12, 13. Yer. 1. 8.
[c] mikwāno gyānge, nti Temutyānga [c] Yok. 15. 14, 15.
abo aba'ta omubiri, oluvanyuma aba-
5 talina kigambo kya kukola ekisinga-
wo. Naye nābalabula gwemunātyā-
nga: Mutyēnga oyo, bwamala oku'ta
alina obuīnza okusūla mu Geyena,
wewawo, mbagamba nti Oyo gwe-
6 muba mutyānga. Enkazalugya etā-
no tebazitūndamu mapēsa abiri? era
ne gi'nazo emu teyerabirwa mu ma-
7 so ga Katonda. Naye nenviri ezo-
kumitwe gya'mwe zibali'dwa zona.
Temutyānga: 'mwe musinga enka-
8 zalugya enyingi. [d] Era mbagamba [d] 2 Tim. 2. 12. 1 Yok. 2. 23.
nti Buli alinjātulira mu maso ga-
bantu, oyo Omwāna womuntu naye
alimwātulira mu maso ga bamalai-
9 ka ba Katonda; naye anegānira mu

maso gabantu alyegānirwa mu maso
[e] Mat. 12. 31, 32. 10 ga bamalaika ba Katonda. [e] Na
buli muntu ayogera ekigambo ku
Mwāna womuntu kirimusonyībwa:
naye oyo avōla Omwoyo Omutuku-
11 vu talisonyībwa. Era bwebabale-
tānga mu makung'aniro neri abama-
saza, nabalina obuīnza, temwera-
likirirānga bwemuna'damu oba kye-
muna'damu oba kyemunāyogera;
12 kubanga Omwoyo Omutukuvu anā-
baigirizānga mu kisēra ekyo ebiba-
gwāni'de okwogera.
13 Awo omuntu owomukibīna nāmu-
gamba nti Omuigiriza, gamba mu-
ganda wānge agabane nānge ebyo-
14 busika (bwa'fe). Naye ye nāmu-
[f] Yok. 18. 36. gamba nti [f] Omuntu, āni eyanzi'sā-
wo okuba omulamuzi oba omugabi
[g] 1 Tim. 6. 7 neb. 15 wa'mwe? Nābagamba nti [g] Mulabe,
mwekūmēnga okwegōmba kwona;
kubanga obulamu bwomuntu sibye
16 bintu ebingi byaba nabyo. Nāba-
gerera olugero ngagamba nti Wā-
liwo omuntu omuga'ga, enimiroye
17 neyeza: nālowōza mundaye nga-
gamba nti Nākola ntya, kubanga si-
rina wenākung'anyiza ebibala byā-
18 nge? Nāgamba nti Nākola bwenti:
nāmenya amawanika gānge nenzī-
mba amalala agasinga obunene;
ninkung'anyiza omwo e'mere yānge
19 enkalu yona nebintu byānge. Ndi-
[i] Mub. 11. 9. 1 Kol. 15. 32. gamba ememe yānge nti [i] Ememe,
olina ebintu bingi ebitereke'dwa
ebyemyāka emingi; wu'mula, olye,
20 onywe, osanyuke. Naye Katonda
nāmugamba nti Musiru 'gwe, mu
[k] Yob. 27. 8. Zab. 52. 7. Yak. 4. 14. kiro kino [k] ememeyo banāgiku'gya-
ko; [l] kale ebintu byotegese bināba
[l] Zab. 39. 6. Yer. 17. 11. 21 byāni? Bwatyo bwali eyeterekera
obuga'ga, 'songa [m] si muga'ga eri
[m] Mat. 6. 20. Katonda.
1 Tim. 6. 18, 19. Yak. 2. 5. 22 Nāgamba abaigirizwabe nti Kye-
[n] Mat. 6. 25. nva mbagamba nti [n] Temweralikiri-
rānga bulamu bwa'mwe, kyemu-
nālya; newakuba'de emibiri gya-
23 'mwe, kyemunāyambala. Kubanga
obulamu businga e'mere, nomubiri
24 gusinga ebyokwambala. Mulowōze
banamung'ona, bwebatasiga 'so te-
bakūngula; abatalina terekero, ne-
wakuba'de e'gwanika; era [o] Katon-
[o] Yob. 38. 41. Zab. 147. 9. da abalīsa; 'mwe temusinga nyo-
25 nyi mirūndi mingi? Ani ku'mwe
bweyeralikirira aīnza okwongera ku
26 bukulubwe omukono ogumu? Kale
bwemutaīnza ekisinga obutono, kiki
27 ekiberalikiriza ebirala? Mulabe
amalānga bwegamera: tegakola mu-
limu 'sō tegalānga lugoye; naye
mbagamba nti Ne Sulemani mu
kitībwakye kyona teyayambalānga
28 ngerimu kugo. Naye Katonda bwa-
yambaza bwatyo omu'do ogwoku-
'tale, ogubawo lero, enkya nga ba-
gusūla ku kikōmi; talisinga nyo
(okwambaza) 'mwe, abalina oku'ki-
29 riza okutono? Na'mwe temuno-
nyānga kyemunālya oba kyemunā-
nywa, 'sō temubānga na myoyo egi-
30 būsabūsa. Kubanga ebintu ebyo
byona binonyezebwa amawānga a-
gensi: naye Kita'mwe amanyi nga
31 mwetāga ebyo. [p] Naye munonye [p] Mat. 6. 33.
obwakabakabwe, nebintu ebyo mu
32 libyongerwako. Totyānga, 'gwe ekisibo ekitono; kubanga Kita'mwe asima okubawa'mwe obwakabaka.
33 [r] Mutūndēnga byemuli nabyo, mu- [r] Mat. 19. 21. Bik. 2. 45; 4. 34.
wēngayo ebyokusāsira; [s] mwetūngi-
rēnga ensawo ezitaka'diwa, obuga-
'ga obuta'gwāwo mu 'gulu; omu'bi
gyatasembera, nenyenje gyezitayō-
34 nōnera. Kubanga obuga'ga bwa-
'mwe gyebuli, nemitima gya'mwe
gyegiribēra.
35 [t] Mwesibēnga ebimyu mu biwato [t] Bef. 6. 14. 1 Pet. 1. 13.
bya'mwe, [u] netabāza za'mwe nga [u] Mat. 25. 1 neb.
36 zāka; na'mwe be nyini mubērēnga
ngabantu abalindirira mukama wā-
bwe, wali'dira ngava ku mbaga eyo-
bugole; bwali'ja nākōna (ku lu'gi),
37 bamu'gulirewo amangwāgo. [w] Ba- [w] Mat. 24. 46.
lina omukisa aba'du abo, mukama
wābwe bwali'ja balisānga nga batu-
nula; mazima mbagamba ngalye-
siba nabatūza ku 'mere, na'ja nā-
38 bawereza. Awo bwali'ja mu kisi-
simuka ekyokubiri, oba mu kyoku-
satu, nābasānga bwatyo, balina o-
39 mukisa (aba'du) abo. [y] Naye mu- [y] Kub. 3. 3; 16. 15.
tegēre kino, nga nanyini nyumba
singa amanya ekisēra omu'bi wa-
na'jira, yanditunu'de, teyandirese
40 nyumbaye kusimibwa. [z] Na'mwe [z] 1 Bas. 5. 6. 2 Pet. 3. 12.
mweteketekēnga: kubanga Omwā-
na womuntu a'jira mu kisēra mwe-
mutalowōleza.
41 Petero nāgamba nti Mukama wa-
'fe, olugero luno olugere'de 'fe na-
42 ntiki bona? Mukama wa'fe nāga-
mba nti [a] Kale āni oyo omuwanika [a] Mat. 24. 45; 25. 21. 1 Kol. 4. 2.
omwesigwa owamagezi, mukamawe
gwalisigira abomunyumbaye, oku-
bagabirānga omugabo gwabwe o-
43 gwe'mere mu kisēra kyayo? Alina
omukisa omu'du oyo mukamawe
bwali'ja gwalisānga ngakola bwatyo.
44 Mazima mbagamba ngalimusigira
45 byona byali nabyo. Naye omu'du
oyo bwalyogera mu mutimagwe nti
Mukama wānge alu'de oku'ja; nā-
tanula okukuba aba'du nabazāna,
nokulya nokunywa nokutamīra;
46 kale mukama womu'du oyo ali'ja
ku lunaku lwatamulowōlezako, ne
mu kisēra kyatamanyi, alimutema-
tema alimuwa omugabogwe wamu
47 nabata'kiriza. Nomu'du oyo eya-
manya mukamawe kyeyayagala, nā-
tategeka nātatūsa kyeyayagala, ali-
48 kubwa mingi; [b] naye atamanya nā- [b] Lev. 5. 17. 1 Tim. 1. 13.
kola ebisāni'de okumukubya, alikubwa mitono; na buli eyawebwa ebingi, alinonyezebwako bingi; noyo

gwebāteresa ebingi, gwebalisinga okubūza ebingi.
49 Na'ja kusūla muliro kunsi; nagwo obanga kakano gwāka, nja-
50 gala ki? Naye nina okubatizibwa kwendibatizibwa; nānge nga mbonabona okutūsa lwekulitūkirizibwa!
c Mat. 10. 34. 51 c Mulowōza nti na'ja kuleta mirembe kunsi? Mbagamba nti Ne'da;
d Mi. 7. 6. d wabula okwāwukana obwāwuka-
52 nyi; kubanga okutanula kakano walibawo batāno mu nyumba emu nga bāwukanye, abasatu nababiri,
53 era ababiri nabasatu. Balyāwukana, kitāwe nomwānawe, era omwāna ne kitāwe; nyina ne muwalawe, era omuwala ne nyina; era nyazāla ne mukamwānawe, era mukamwānawe ne nyazālawe.
54 Nāgamba ebibīna nabyo nti Bwemulaba ekire nga kyekulumulula ebugwanjuba, amangwāgo mugamba nti Enkuba enetonya; era
55 bwekiba bwekityo. Bwemulaba empewo ngefuluma bukika obwadyo mugamba nti Lināba bugumu; era
56 bwekiba. Banānfusi, mumanyi okukebera ekifananyi kyensi ne'gulu; naye kiki ekibalobera okumanya
57 okukebera obu'de buno? Era na'mwe 'mwe'ka ekibalobera kiki oku-
e Nge. 25. 8. Mat. 5. 25. 58 sala ebyensōnga? e Kubanga bwoba ogenda nakulōpa eri omulamuzi,
f Zab. 32. 6. Is. 55. 6. onyīkirirānga f mu 'kubo okutabagana naye; aleme okukuwalulira ewa kati'kiro, ne kati'kiro nākuwa omumbowa, nomumbowa nākusūla
59 mu komera. Nkugamba nti Toliva omwo nakatono, okutūsa lwolimala okukome'kereza ne pesa limu.

13 Awo mu biro ebyo wāliwo abantu abāli bali awo abāmubūlira Ebyabagaliraya bali, Pirato beyatabulira omusai gwābwe ne
2 sadaka zābwe. Na'damu nābagamba nti Mulowōza nga Abagaliraya abo bāli bōnōnyi okusinga Abagaliraya bona, kubanga bābonya-
3 bonyezebwa batyo? Mbagamba nti Si bwekityo: naye bwemutenenya,
4 mulizikirira 'mwena bwemutyo. Oba bali ekumi nomunāna, ekigo ekyomu Siroamu bekyagwako nekiba'ta, mulowōza ngabo bālina amabanja okusinga abantu bona abāli
5 mu Yerusalemi? Mbagamba nti Si bwekityo: naye bwemutenenya, mulizikirira 'mwena bwemutyo.
a Is. 5. 2. Mat. 21. 19. 6 Nāyogera olugero luno, nti Wāliwo a omuntu eyalina omutini ogwali gusimbi'dwa mu lusukulwe olwemizabibu; na'ja ngagunonyako e-
7 bibala nātabiraba. Nāgamba omulimi nti Laba, lero emyāka esatu nga nji'ja okunonya ebibala ku mutini guno, nesibiraba; guteme; nokwemala gwemalira ki ekifo obwe-
8 rēre? Ye na'damu nāmugamba nti Mukama wānge, guleke mu mwāka guno era, ngutemeretemere, ngute-
9 keko obu'sa; bwegulibala ebibala oluvanyuma, (kirūngi); naye obanga si bwekityo, oligutema.
10 Awo ku lunaku lwa sabiti yali ngaigiriza mu limu ku makung'ani-
11 ro. Era, laba, omukazi eyali yakalwālira omuzimu ogwobunafu emyāka ekumi nomunāna; ngagōngoba-'de nga taīnza kwegolola nakatono.
12 Awo Isa bweyamulaba, nāmuita nāmugamba nti Omukazi, osumulu-
13 'dwa obulwa'debwo. Nāmu'sāko emikono, amangwāgo nāba mugo-
14 lokofu, nātendereza Katonda. Naye omukulu wekung'aniro bweyanyīga kubanga Isa awonye'za omuntu ku sabiti, na'damu nāgamba ekibīna nti Waliwo b enaku omukāga ezigwāna okukolerāngako emirimu: kale mu'jirēnga kwezo okuwonyezebwa, naye si ku lunaku lwa
15 sabiti. Naye Mukama wa'fe nāmu-'damu nāgamba nti Banānfusi, buli omu ku'mwe ku lunaku lwa sabiti taīmbula nteye oba ndogoiye mu
16 kisibo, nāgitwāla okuginywesa? Era oyo omwāna wa Ibulaīmu eyasibirwa Setani, laba, emyāka kumi na munāna, tagwāni'de kusumululwa mu busibe obwo ku lunaku lwa sa-
17 biti? Awo bweyali ngagamba ebyo, abalabebe bona nebaswāla: nekibīna kyona nebasanyukira byona ebyekitībwa ebikole'dwa ye.
18 c Kyeyava agamba nti Obwakabaka bwa Katonda bufanana na ki?
19 era nābufananya na ki? Bufanana nakaweke ka kaladāli, omuntu keya'dira nākasūla mu nimiroye; nekakula, nekaba muti; enyonyi ezomu'bānga nezitūla ku matabi gagwo.
20 Ate nāgamba nti Obwakabaka bwa
21 Katonda nābufananya na ki? Bufanana nekizimbulukusa, omukazi kyeya'dira nākikisa mu bi'bo bisatu ebyobu'ta, bwona nebuzimbulukuka.
22 d Nātambula mu bibuga ne mu mbuga ngaigiriza ngagenda Eyeru-
23 salemi. Omuntu nāmugamba nti Mukama wānge, be batono abaloko-
24 lebwa? Ye nābagamba nti e Mufubēnga okuingira mu mulyāngo omufūnda: kubanga mbagamba nti f bangi abalinonya okuingira, 'sō teba-
25 liīnza. g Nanyini nyumba bwalimala okugolokoka, h na'galawo olu'gi, nemusoka okuīmirira ebwēru, nokukōna ku lu'gi, nga mugamba nti k Mukama wa'fe, tu'gulirewo; kale aliba'damu nābagamba nti l Siba-
26 manyi gyemuva; nemulyoka mutanula okugamba nti Twalīrānga era twanywerānga mu masogo, era wai-
27 giririzānga mu ngūdo za'fe; m kale

b Kuv. 20. 9.
c Mat. 13. 31. Ma'k. 4. 30.
d Mat. 9. 35. Ma'k. 6. 6.
e Mat. 7. 13.
f Yok. 7. 34.
g Zab. 32. 6. Is. 55. 6.
h Mat. 25. 10.
k Luk. 6. 46.
l Mat. 7. 23; 25. 12.
m Mat. 7. 23; 25. 41.

aligamba nti Mbagamba nti simanyi
gyemuva: [n] muve wendi, 'mwena
28 abakola ebitali bya butūkirivu. E-
yo eribayo okukāba nokuluma obu-
[n] Zab. 6. 8. Mat. 25. 41.
[o] Mat. 8. 11.
jigi [o] bwemuliraba Ibulaimu ne Isa-
ka ne Yakobo ne bana'bi bona mu
bwakabaka bwa Katonda, na'mwe
29 nga musūli'dwa ebwēru. Bali'ja nga
bava ebuvanjuba nebugwanjuba,
nobukika obwa kono nobwadyo, ba-
litūla mu bwakabaka bwa Katonda.
30 Era, laba, waliwo aboluvanyuma
abaliba aboluberyeberye, era wali-
wo aboluberyeberye abaliba abolu-
vanyuma.
31 Mu kisēra ekyo Abafalisayo neba-
'ja, nebamugamba nti Va wano, we-
gendere: kubanga Kerode ayagala
32 kuku'ta. Nābagamba nti Mugende
mugambe ekibe ekyo, nti Laba, ngo-
ba emizimu mponya (abantu) lero
nenkya, ne ku (lunaku) olwokusatu
[p] Beb. 2. 10.
33 [p] nditūkirizibwa. Naye kingwāni'de
okutambulako lero nenkya nolwebi-
ri; kubanga tekiīnzika na'bi kuziki-
34 ririra bwēru Weyerusalemi. 'Gwe
[r] Mat. 23. 37.
[r] Yerusalemi, Yerusalemi, a'ta ba-
na'bi, akuba mainja abatumibwa
gyali! emirūndi emeka nga njagala
okukung'anya abānabo, ngenkoko
(bwekung'anyiza) obwāna bwayo mu
biwawātiro byayo, 'sō temwa'kiriza!
[s] Lev. 26. 31, 32. Mi. 3. 12.
[t] Zab. 118. 26. Mat. 21. 9. Ma'k. 11. 10. Luk. 19. 38. Yok. 12. 13.
35 Laba, [s] enyumba ya'mwe ebalekere-
'dwa kifulukwa; era mbagamba nti
Temulindaba, okutūsa lwemuliga-
mba nti [t] Awere'dwa omukisa a'ja
mu linya lya Mukama.

14 Awo olwātūka bweyaingira ku
sabiti mu nyumba yomukulu
Wabafalisayo omu okulya e'mere
2 nebamulabirira. Era, laba, wāliwo
omuntu mu masoge, eyali alwa'de
3 entumbi. Isa na'damu nāyogera
nabaigiriza bamatēka Nabafalisayo
ngagamba nti Kirūngi okuwonyeza
4 ku sabiti, nantiki siwewawo? Naye nebasirika. Nāmukwatako nā-
5 muwonya, nāmusībula. Nābagamba
[a] Kuv. 23. 5. Ma. 22. 4. Luk. 13. 15.
nti [a] Ani ku'mwe alina endogoiye
oba nteye ngegu'de mu lu'zi atagi-
6 'gyamu mangwāgo ku sabiti? Ne-
bataīnza ate kumu'damu ebyo.
7 Nāgerera olugero abo abāitibwa
bweyalaba bweberoboza ebifo ebyo-
8 kumānjo; nābagamba nti Omuntu
bwakuitānga ku mbaga eyobugole,
totūlānga mu kifo kya ku mānjo,
mpo'zi waleme okubawo akusinga
9 ekitībwa gwaise, noli eyakuise 'gwe
naye na'ja, nākugamba nti Segulira
ono; nolyoka otanula nensonyi oku-
[b] Nge. 25. 6, 7.
10 kwata ekifo ekyenyuma. [b] Naye
bwoitibwānga ogendānga notūla mu
kifo ekyenyuma, eyakuise bwa'jā-
nga, akugambēnga nti Mukwāno
gwānge, sembera eno ku mānjo; no-
lyoka obēra nekitībwa mu maso gā-
11 bo bona botu'de nabo ku'mere. [c] Ku-
banga buli muntu yena eyegulumi-
za alitōwazibwa; noyo eyetōwaza
aligulumizibwa.
12 Era nāgamba noyo eyamuise nti
Bwofumbānga e'mere eyekyemisa-
na oba eyekyegulo, toitānga mikwā-
nogyo, newakuba'de bagandabo, ne-
wakuba'de abekikakyo, newakuba-
'de balirānwabo abaga'ga; mpo'zi
baleme okukuita nate nabo, newa-
13 bawo okukusasula. Naye bwofu-
mbānga embaga, oitānga [d] abāvu
nabalema nabawenyera nabazibe ba-
14 maso: era oliwebwa omukisa; ku-
banga tebalina kya kukusasula: ku-
banga olisasulirwa mu kuzūkira
kwabatūkirivu.
15 Awo omu kwabo abāli batu'de a-
wamu naye ku 'mere, bweyawulira
ebyo, nāmugamba nti [e] Alina omu-
kisa alirīra e'mere mu bwakabaka
16 bwa Katonda. [f] Naye nāmugamba
nti Wāliwo omuntu eyafumba emba-
17 ga enene; nāita bangi: [g] nātuma
omu'duwe obu'de obwembaga nga
butūse okugamba bali abaiti'dwa,
nti Mu'je; kubanga bimaze okute-
18 gekebwa. Bona nebatanula okwe-
gairira okusonyibwa nememe emu.
Owoluberyeberye nāmugamba nti
Nguze olusuku, kingwāni'de okui-
muka okugenda okululaba; nkwe-
19 gairi'de, nsonyiwa. Nomulala nā-
gamba nti Nguze emigogo gyente
etāno, ng'enda kuzikema; nkwegai-
20 ri'de, nsonyiwa. Nomulala nāga-
mba nti Mpasi'za omukazi, kyenāva
21 'nema okuīnza oku'ja. Awo omu-
'du oyo na'ja nābūlira mukamawe
ebyo. Awo nanyini nyumba nālyo-
ka asunguwala nāgamba omu'duwe
nti Fuluma māngu ogende mu ngū-
do ne mu makubo agekibuga, olete
wano abāvu nabalema nabazibe ba-
22 maso nabawenyera. Omu'du nāga-
mba nti Mukama wānge, kyolagi'de
kikole'dwa, naye wakyaliwo e'bā-
23 nga. Mukamawe nāgamba omu'du
nti Fuluma ogende mu makubo ne
mu nkomera, obawalirize okuingira,
24 enyumba yānge e'jule. Kubanga
mbagamba nti [i] Bali abāitibwa, te-
wali nomu alirega ku mbaga yānge.
25 Awo ebibīna binene byali bigenda
naye; nākyūka nābagamba nti [k] O-
26 muntu bwana'jānga gyendi, nāta-
kyāwānga kitāwe, ne nyina, ne mu-
kaziwe, nabānabe, ne bagandabe,
ne banyina, [l] era nobulamubwe ye,
taīnzenga kuba muigirizwa wānge.
27 Buli atasitulenga musalabagwe ye,
na'ja enyuma wānge, taīnzenga ku-
28 ba muigirizwa wānge. Kubanga
[m] āni ku'mwe bwaba ngayagala oku-
zīmba enyumba, atasoka kutūla nā-
balirira ebyemirimu gyayo, obanga
29 alina ebyokugimala? Mpo'zi bwa-
[c] Yob. 22. 29. Zab. 18. 27. Nge. 29. 23.
[d] Nek. 8. 10, 12.
[e] Kub. 19. 9.
[f] Mat. 22. 2.
[g] Nge. 9. 2, 5.
[i] Bik. 13. 46.
[k] Ma. 13. 6; 33. 9. Mat. 10. 37.
[l] Kub. 12. 11.
[m] Nge. 24. 27.

ba ngamaze okutekawo omusingi
bwataïnza kugimala, bona abalaba
baleme okutanula okumusekerera,
30 nga bagamba nti Omuntu ono ya-
soka okuzimba nātaïnza kumala.
31 Oba kabaka ki bwaba ngagenda ku
lutalo okulwāna ne kabaka omulala
atasoka kutūla nātēsa ebigambo,
obanga aïnza nakakumi okusisinka-
na noli amu'jira nobukumi obubiri?
32 Obanga si bwekityo, oli bwaba akya-
li wala nyo, atuma ababaka nāsaba
33 ebyokutabagana. Kale bwekityo
buli muntu yena ku'mwe atagāne-
nga byona byali nabyo, taïnzenga
34 kuba muigirizwa wānge. [n] Kale
omunyo mulūngi: naye nomunyo
bwegu'gwāmu ensa, muli'zamu ki?
35 Tegusānira nimiro newakuba'de o-
lubūngo, bagusūla bwēru. Alina
amatu agokuwulira, awulire.

[n] Mat. 5. 13. Ma'k. 9. 50.

15 Awo abawōza bona nabalina ebi-
bi bāli nga [a] bamusemberera o-
2 kumuwulira. Abafalisayo era na-
bawandisi nebemulugunya, nga ba-
gamba nti Ono asembeza abalina
ebibi, era alya nabo.
3, 4 Nābagerera olugero luno, ngaga-
mba nti [b] Muntu ki ku'mwe alina
endiga ekikumi, bwabulwako emu, a-
taleka ziri ekyenda mu mwenda ku
'tale, nāgoberera eri eyabuze, oku-
5 tūsa lwaligiraba? Kale bwagiraba,
agi'sā ku kibegabegakye ngasanyu-
6 ka. Bwatūka e'ka, aita mikwānō-
gye ne balirānwabe, nābagamba nti
Munsanyukireko, kubanga ndabye
7 endiga yānge [c] eyaba'de ebuze. Mba-
gamba nti Bwekityo linābānga sa-
nyu mu 'gulu olwoyo alina ebibi
omu eyenenya, okusinga abatūkiri-
vu ekyenda mu mwenda, abatetā-
ga kwenenya.
8 Oba mukazi ki alina erupiya ekū-
mi, bwabulwako erupiya emu, ata-
kolēza tabāza nāyera enyumba, nā-
nyikira okunonya okutūsa bwaligi-
9 raba? Bwagiraba, aita mikwānō-
gye ne balirānwabe nāgamba nti
Munsanyukireko, kubanga ndabye
10 erupiya eyaba'de embuze. Mbaga-
mba nti Bwekityo liba sanyu mu
maso ga bamalaika ba Katonda
olwoyo alina ebibi omu eyenenya.
11 Nāgamba nti Wāliwo omuntu eya-
12 lina batabanibe babiri: omuto nāga-
mba kitāwe nti Kitānge, mpa omu-
gabo gwebintu ogungwāni'de. Ka-
13 le nābagabira ebyobulamubwe. Awo
oluvanyuma lwenaku si nyingi, oyo
omwāna omuto nākung'anya (ebi-
bye) byona, nātambula (nāgenda)
munsi yewala; nāsāsānyiza eyo ebi-
14 ntubye mu mpisa embi. Awo bweya-
mala okubirya byona, enjala nyingi
negwa munsi omwo, nātanula oku-
15 dāgana. Nāgenda neyega'ta nomwā-
mi owomunsi eyo; oyo nāmusindi-
ka mu kyālokye okulūndānga embi-
16 'zi. Neyegōmbānga oku'kuta ebi-
kuta embi'zi byezalyānga: newata-
17 bawo muntu amuwa. Naye bweye-
'damu, nāgamba nti Abawereza ba-
meka abempēra aba kitānge aba'ku-
ta e'mere nebalemwa, nānge nfira
18 wano enjala! Nāgolokoka neng'e-
nda eri kitānge, ne'mugamba nti
Kitānge, nyōnōnye eri e'gulu ne mu
19 masogo; sikyasāna kuitibwa mwā-
nawo; nfūla ngomu ku bawerezabo
20 abempēra. Nāgolokoka na'ja eri
kitāwe. [d] Naye yali ngakyali wala,
kitāwe nāmulengera, nāmusāsira,
na'dukana mbiro, nāmugwa mu ki-
21 fuba, nāmunywegera nyo. Oyo o-
mwāna nāmugamba nti Kitānge,
nyōnōnye eri e'gulu [e] ne mu maso-
go; sikyasāna kuitibwa mwānawo.
22 Naye kitāwe nāgamba aba'dube nti
Mugende mulete māngu olugoye
olusinga zona, mulumwambaze:
mumunānike empēta ku ngalo, ne-
23 ngato mu bigerebye: mulete ne-
nyana eya sa'va, mugi'te, tulye, tu-
24 sanyuke; [f] kubanga omwāna wānge
ono yali afu'de, azūki'de; yali azā-
ye, azāwu'se. Nebasoka okusanyu-
25 ka. Naye omwānawe omukulu yali
mu kyālo; bweya'ja nganātera oku-
tūka ku nyumba, nawulira eng'oma
26 namazina. Ku ba'du nāitako omu,
27 nāmubūza ebyo bwebiba'de. Nā-
mugamba nti Mugandawo a'ze: ne
kitāwo amu'ti'de enyana eya sa'va
kubanga amuzāwu'de nga mulamu.
28 Naye nāsunguwala, nātayagala kui-
ngira: kitāwe nāfuluma nāmwegai-
29 rira. Naye ye na'damu nāgamba
kitāwe nti Laba, emyāka gino mingi
nga nkuwereza, 'sō sikusobyānga
na katono kyondagi'de; nānge ena-
ku zona tompānga na kabuzi ka
kusanyuka ne mikwāno gyānge:
30 naye omwānawo oyo, eyalya ebyo-
bulamubwo wamu nabenzi, bwa'ze,
31 ngomu'tira enyana eya sa'va. Ye
nāmugamba nti Mwāna wānge, 'gwe
bulijo ngoli wamu nānge, era byona
32 ebyānge bye bibyo. Naye okuja-
guza nokusanyuka kwansōnga: ku-
banga mugandawo oyo yali afu'de,
azūki'de; era yali azāye, azāwu'se.

[a] Mat. 9. 10.
[b] Mat. 18. 12.
[c] 1 Pet. 2. 10, 25.
[d] Bik. 2. 39. Bef. 2. 13, 17.
[e] Zab. 51. 4.
[f] Bef. 2. 1; 5. 14. Kub. 3. 1.

16 Awo nāgamba abaigirizwabe na-
bo nti Wāliwo omuntu omuga'ga
eyalina omuwanikawe; oyo neba-
mulōpa gyāli ngasāsānya ebintubye.
2 Nāmuita nāmugamba nti Kiki kino
kyempulira ku'gwe? bala omuwe-
ndo ogwobuwanikabwo; kubanga
3 toïnza nate kubēra muwanika. Oyo
omuwanika nāyogera mundaye nti
Nākola ntya, kubanga mukama wā-
nge anziyako obuwanika bwānge?
sirina galīma; nokusaba nkwatibwa

4 ensonyi. 'Manyi kyenākola, bwenā-
gobebwa mu buwanika, bansembeze
5 mu nyumba zābwe. Nāita buli alina
e'banja lya mukamawe, nāgamba
owoluberyeberye nti Mukama wā-
6 nge akubanja ki? Nāgamba nti
Ebigera byamafuta kikumi. Nāmu-
gamba nti Twāla ebaluwayo, otūle
māngu owandike amakumi atāno.
7 Ate nāgamba omulala nti Nāwe oba-
njibwa ki? Nāgamba nti Emitwālo
gyeng'āno kikumi. Nāmugamba nti
Twāla ebaluwayo, owandike kinā-
8 na. Awo mukamawe nātendereza
oyo omuwanika omulyazamānyi ku-
banga akoze bya magezi: kubanga
abāna abebiro bino bagezigezi mu
[a] Yok. 12. 36. Bef. 5. 8. 1 Bas. 5. 5. mirembe gyābwe okusinga [a] abāna
9 bomusana. Nānge mbagamba nti
[b] Mwekwānirēnga emikwāno mu ma-
mona atali mutūkirivu; bwali'gwā-
wo, babasembeze mu wema ziri ezi-
[b] Dan. 4. 27. Mat. 6. 19; 19. 21. Luk. 11. 41. 1 Tim. 6. 17-19. 10 ta'gwāwo. Aba omwesigwa ku kintu
ekitono enyo, ne ku kinene aba
mwesigwa: era aba omulyazamānyi
ku kintu ekitono enyo, ne ku kinene
11 aba mulyazamānyi. Kale bwemuta-
benga besigwa ku mamona atali mu-
tūkirivu, āni alibateresa (obuga'ga)
12 obwamazima? Era bwemutabenga
besigwa kwekyo ekya bēne, ekya-
[c] Mat. 6. 24. 13 'mwe āni alikibawa? [c] Tewali mu-
wereza aīnza okuwereza abāmi aba-
biri; kubanga oba alikyāwako omu
nāyagala omulala; oba alinywērera
kwomu nānyōma omulala. Temuī-
nza kuwerezānga Katonda ne ma-
mona.
14 Nabafalisayo, abāli abagazi befe-
za, nebawulira ebyo byona; neba-
15 musekerera. Nābagamba nti 'Mwe
mu'mwo abefūla abatūkirivu mu
[d] Zab. 7. 9. maso gabantu; naye [d] Katonda a-
manyi emitima gya'mwe; kubanga
[e] 1 Sam. 16. 7. [e] ekigulumizibwa mu bantu kya mu-
16 zizo mu maso ga Katonda. [f] Ama-
[f] Mat. 4. 17; 11. 12, 13. Luk. 7. 29. tēka ne bana'bi (byabawo) okutūka
ku Yokana: okusoka mu biro ebyo
enjiri yobwakabaka bwa Katonda
ebūlirwa, era buli muntu abuingira-
[g] Zab. 102. 26, 27. Is. 40. 8; 51. 6. Mat. 5. 18. 1 Pet. 1. 25. 17 mu lwa mānyi. [g] Naye kyāngu e-
'gulu nensi oku'gwāwo, okusinga
enukuta emu eyamatēka oku'gwā-
[i] Mat. 5. 32; 19. 9. Ma'k. 10. 11. 1 Kol. 7. 10, 11. 18 wo. [i] Buli muntu yena anāgobānga
mukaziwe nāwasa omulala, ngaye-
nze; noyo anāwasānga eyagobebwa
'bawe, ngayenze.
19 Awo wāliwo omuntu omuga'ga
eyayambalānga olugoye olwefulū-
ngu ne bafuta enūngi, ngasanyukā-
20 nga bulijo mu kwesima: era wāli-
wo nomwāvu erinyalye Lazalo eya-
galamizibwānga ku mulyāngogwe,
eyali awu'musewu'muse amabwa,
21 nga yegōmba oku'kuta ebyagwānga
okuva ku meza yomuga'ga; era e-
mbwa nazo za'jānga nezimukombe-
22 rerānga amabwage. Awo olwātūka
omwāvu nāfa, nāsitulibwa bamalaika
na'sibwa mu kifuba kya Ibulaimu. Nomuga'ga nāfa, nāzikibwa.
23 Nāimusiza amasoge mu magōmbe
ngali mu kulūmizibwa, nālengera
Ibulaimu wala, ne Lazalo ngali mu
24 kifubakye. Nāyogerera wa'gulu nā-
gamba nti Kitānge Ibulaimu, nsāsi-
ra, otume Lazalo, anyike ensōnda
yolunwerwe mu ma'zi, ampozewoze
olulimi lwānge; [k] kubanga 'nūmwa [k] Is. 66. 24. Ma'k. 9. 44 neb.
25 mu muliro guno. Naye Ibulaimu
nāmugamba nti Mwāna wānge, 'ju-
kira [l] nga wawebwānga ebirūngibyo [l] Yob. 21. 13. Luk. 6. 24.
mu bulamubwo, era ne Lazalo bwa-
tyo ebibi; naye kakano yasanyusi-
26 bwa, 'gwolūmwa. Era kwebyo byo-
na, wakati wa'fe na'mwe waliwo
olukōnko oluwānvu olwatekebwa-
wo, abagala okuva eno oku'ja gye-
muli balemēnga okuinza, era bale-
mēnga okuvayo okuitawo oku'ja
27 gyetuli. Nāgamba nti Kale, nkwe-
gairi'de, kitānge, omutume mu
28 nyumba ya kitānge; kubanga nina
aboluganda batāno; abategēze ba-
leme oku'ja nabo mu kifo kino eki-
29 rimu okulūmwa. Naye Ibulaimu
nāgamba nti [m] Balina Musa ne ba- [m] Is. 8. 20; 34. 16. Yok. 5. 39, 45. Bik. 15. 21; 17. 11.
30 na'bi; babawulirēnga abo. Nāga-
mba nti Ne'da, kitange Ibulaimu;
naye omu ku bafu bwaligenda gye-
31 bali balyenenya. Nāmugamba nti
Bwebatawulira Musa ne bana'bi,
era [n] newakuba'de omu ku bafu [n] Yok. 12. 10, 11.
bwalizūkira, taliba'kirizisa.

17 Nāgamba abaigirizwabe nti [a] Te- [a] Mat. 18. 6, 7. Ma'k. 9. 42. 1 Kol. 11. 19.
kiīnzika ebisitaza obuta'ja; naye
2 zimusānze oyo abireta! Wakiri oyo
okusibibwa olubengo mu bulagobwe,
okusūlibwa mu nyanja, okusinga o-
3 kusitaza omu kwabo abatono. Mwe-
kūmēnga: [b] mugandawo bwayōnō- [b] Mat. 18. 15, 21.
nānga, [c] omubūlirirānga; bweyene- [c] Lev. 19. 17. Nge. 17. 10. Yak. 5. 19.
4 nyānga, omusonyiwānga. Era bwa-
kwōnōnānga emirūndi omusānvu
ku lunaku olumu, era emirūndi o-
musānvu nākukyūkira ngagamba
nti Nenenye'za; omusonyiwānga.
5 Abatume nebagamba Mukama
wa'fe nti Otwongereko oku'kiriza.
6 Mukama wa'fe nāgamba nti Singa
mulina oku'kiriza ngakaweke ka
kaladāli, mwandigambye omusika-
mini guno nti Siguka osimbibwe mu
7 nyanja; era gwandibawuli'de. Na-
ye āni ku'mwe, alina omu'du ngali-
ma oba ngalūnda endiga, bwaingira
ngava mu lusuku, alimugamba nti
8 'Jāngu mangwāgo otūle olye; naye
atamugamba nti Jula e'mere ndye,
wesibe, ompereze, 'male okulya no-
kunywa; nāwe olyoke olye era
9 onywe? Amwebaza omu'du oyo
10 olwokukola byalagi'dwa? Era na-
'mwe bwemutyo, bwemumalānga
okukola byona byemwalagirwa, mu-

gambēnga nti 'Fe tuli [d] ba'du abatasāna; ebyatugwānira okukola byetukoze.
11 Awo olwātūka bwebāli mu 'kubò [e] nga bagenda Eyerusalemi yali ngaita wakati wa Samaliya ne Galiraya.
12 Awo bweyaingira mu mbuga emu nebamusisinkana abantu kumi aba-
13 gēnge, [f] abāimirira ewala: nebogerera wa'gulu nebagamba nti Isa,
14 Mukama wa'fe, otusāsire. Bweyabalaba nābagamba nti [g] Mugende mwerage eri bakabona. Awo olwātūka bwebāli nga bagenda nebalo-
15 ngōsebwa. Awo omu kubo, bweyalaba ngawonye, nākomawo nātendereza Katonda ne'dobozi 'dene;
16 nāvūnama awali ebigerebye, ngamwebaza: era oyo yali Musamaliya.
17 Isa na'damu nāgamba nti Ekumi bona tebalongōsebwa? naye bali
18 omwenda baliru'dawa? Tebalabise abakomawo okutendereza Kato-
19 nda, wabula omugenyi ono? [i] Nāmugamba nti Imuka, wegendere: oku'kirizakwo kukuwonye'za.
20 Bweyabūzibwa Abafalisayo nti Obwakabaka bwa Katonda bu'ja di? nāba'damu nāgamba nti Obwakabaka bwa Katonda tebu'ja nga bula-
21 bika: 'sō tebaligamba nti Laba, (buli) wano! oba nti (Buli) wali! kubanga, laba, [k] obwakabaka bwa Katonda buli munda ya'mwe.
22 Nāgamba abaigirizwabe nti Enaku zigenda oku'ja lwemulyegōmba okulaba olumu ku naku Zomwāna
23 womuntu, 'sō temulirulaba. Kale balibagamba nti Laba, wali! Laba, wano! temugendānga, 'sō temugo-
24 bererānga; kubanga okumyānsa bwekumyānsiza okuva ku lui olumu olwe'gulu, nga bwekumasamasa ku lui olulala olwe'gulu, bwatyo Omwāna womuntu bwaliba ku luna-
25 kulwe. Naye okusoka kimugwānira okubonyabonyezebwa ebingi no-
26 kugānibwa abemirembe gino. [l] Era nga bwebyali mu naku za Nuwa, bwebityo bwebiriba ne mu naku
27 Zomwāna womuntu. Bāli nga balya, nga banywa, nga bawasa, nga bawaira, okutūsa ku lunaku Nuwa lweyaingira mu lyāto, amataba ne-
28 ga'ja negabazikiriza bona. [m] Era nga bwebyali mu naku za Luti; bāli nga balya, nga banywa, nga bagula, nga batūnda, nga basiga, nga
29 bazīmba; naye [n] ku lunaku luli Luti lweyava mu Sodomu, omuliro nekiberiti nebitonya okuva mu 'gulu
30 nebibazikiriza bona: bwebityo bwebiriba ku lunaku Omwāna womuntu
31 lwalibi'kulibwa. Ku lunaku olwo, alibēra wa'gulu ku nyumba, nebintubye nga biri mu nyumba, ta'kānga kubi'gyamu; nali mu lusuku
32 bwatyo ta'dānga nyuma. [o] Mu'ju-
33 kire mukazi wa Luti. [p] Buli anonya okulokola obulamubwe alibubuza; naye buli abubuza alibuwo-
34 nya. [r] Mbagamba nti Mu kiro ekyo babiri baliba ku kitanda kimu; omu alitwālibwa, nomulala alirekebwa.
35 Ababazi babiri baliba nga basera wamu; omu alitwālibwa, nomulala
36 alirekebwa. | Ababiri baliba mu lusuku; omu alitwālibwa, nomulala
37 alirekebwa. | Neba'damu nebamugamba nti [s] Wa, Mukama wa'fe? Nābagamba nti Awaba omulāmbo, eyo nensega wezirikung'anira.

18 Nābagerera olugero bwekibagwānira [a] okusabānga bulijo, o-
2 butakōwānga; nāgamba nti Wāliwo omulamuzi mu kibuga kimu, atātya Katonda, era nga ta'sāmu muntu
3 kitibwa: era wāliwo 'na'mwāndu mu kibuga ekyo; na'jānga wāli nagamba nti 'Namula nomulabe wā-
4 nge. Nātasoka ku'kirira; naye oluvanyuma nāyogera mundaye nti Newakuba'de nga sitya Katonda, era nga si'sāmu muntu kitibwa;
5 [b] naye olwokunteganya 'na'mwāndu ono (kwanteganya) nāmulamula, aleme okuntenge'za nga'ja olutata.
6 Mukama wa'fe nāgamba nti Muwulire omulamuzi oyo atali mutūkiri-
7 vu kyagamba. [c] Kale ne Katonda taliramula balōndebe abamukābirira
8 emisana nekiro, bāgumīkiriza? Mbagamba nti [d] Alibalamula māngu. Naye Omwāna womuntu 'bwali'ja, aliraba oku'kiriza kunsi?
9 Nabalala abāli berowōza kubwābwe okuba abatūkirivu nga banyōma abalala bona, nābagamba olu-
10 gero luno, nti Abantu babiri bālinya mu yekalu okusaba, omu Mufali-
11 sayo, omulala muwōza. Omufalisayo nāimirira nāsaba ye'ka ebigambo bino nti [e] Ai Katonda, nkwebaza kubanga siri nga bantu balala bona, abanyazi, abalyazamānyi, abenzi, newakuba'de ngono omuwō-
12 za. Nsība emirūndi ebiri mu sabiti; mpayo ekitūndu ekyekumi ku
13 byona byenfuna. Naye omuwōza nāimirira wala, nātayagala na kuimusa masoge mu 'gulu, naye neyekuba mu kifuba ngagamba nti Ai Katonda, onsāsire 'nze alina ebibi.
14 Mbagamba nti Oyo ya'ka oku'dayo mu nyumbaye ngawere'dwa obutūkirivu okusinga oli; [f] kubanga buli eyegulumiza alitōwazibwa; naye eyetōwaza aligulumizibwa.
15 [g] Awo nebaleta nabāna abato wāli, okubakomako: naye abaigirizwa
16 bwebālaba, nebababogolera. Naye Isa nābaita ngagamba nti Muleke abāna abato ba'je gyendi, temubagāna: [i] kubanga abali ngābo obwakabaka bwa Katonda bwa bwābwe.

[d] Yob. 22. 3; 35. 7. Zab. 16. 2. Bal. 3. 12; 11. 35. 1 Kol. 9. 16, 17. Fir. 11.
[e] Luk. 9. 51, 52. Yok. 4. 4.
[f] Lev. 13. 46.
[g] Lev. 13. 2; 14. 2. Mat. 8. 4. Luk. 5. 14.
[i] Mat. 9. 22.
[k] Bal. 14. 17.
[l] Luk. 7.
[m] Luk. 19.
[n] Luk. 19. 16, 24.
[o] Luk. 19. 26.
[p] Mat. 10. 39.
[r] 1 Bas. 4. 17.
[s] Yob. 39. 30.
[a] Luk. 11. 5; 21. 36. Bal. 12. 12. Bef. 6. 18. Bak. 4. 2. 1 Bas. 5. 17.
[b] Luk. 11. 8.
[c] Kub. 6. 10.
[d] Beb. 10. 37. 2 Pet. 3. 8, 9.
[e] Is. 1. 15; 58. 2. Kub. 3. 17.
[f] Yob. 22. 29.
[g] Mat. 19. 13. Ma'k. 10. 13.
[i] 1 Kol. 14. 20. 1 Pet. 2. 2.

17 Mazima mbagamba nti Buli ata'kirizenga bwakabaka bwa Katonda
ngomwāna omuto, talibuingiramu
na katono.
18 [k] Nomuntu omukulu omu nāmu-
būza ngagamba nti Omuigiriza omu-
lūngi, nkole ki okusikira obulamu
19 obuta'gwāwo? Isa nāmugamba nti
Ompitira ki omulūngi? tewali mu-
20 lūngi wabula omu, ye Katonda. [l] A-
matēka ogamanyi nti [l] Toyendānga,
To'tānga, To'bānga, Towāirizānga,
[m] O'sāngamu ekitibwa kitāwo ne
21 nyoko. Nāgamba nti Ebyo byona
nabikwatānga okuva mu buto bwā-
22 nge. Isa bweyawulira nāmugamba
nti Okyawēbuseko kimu; [n] tūnda
byoli nabyo byona, obigabire abāvu,
kale oliba nobuga'ga mu 'gulu: no-
23 lyoka o'ja nongoberera. Naye bwe-
yawulira ebyo nānakuwala nyo; ku-
24 banga yali muga'ga nyo. Awo Isa
bweyamulaba nāgamba nti [o] Nga
kizibu abalina obuga'ga okuingira
25 mu bwakabaka bwa Katonda! Ku-
banga kyāngu eng'amira okuita mu
nyindo yempiso, okusinga omuga-
'ga okuingira mu bwakabaka bwa
26 Katonda. Abāwulira nebagamba
27 nti Kale āni ainza okulokoka? Na-
ye nāgamba nti [p] Ebitaīnzika eri
28 abantu biīnzika eri Katonda. Pe-
tero nāgamba nti Laba, 'fe twaleka
29 bya'fe netukugoberera. Nābaga-
mba nti Mazima mbagamba nti Te-
wali muntu eyaleka enyumba, oba
mukazi, oba ba luganda, oba baza-
'de, oba bāna, olwobwakabaka bwa
30 Katonda, [r] atawebwa nate emirūndi
mingi mu biro bino, ne mu biro ebi-
genda oku'ja obulamu obuta'gwāwo.
31 [s] Nātwāla abo ekumi nababiri nā-
bagamba nti Laba, tulinya Eyeru-
salemi, nebyo byona [t] ebyawandiki-
bwa bana'bi biritūkirira ku Mwāna
32 womuntu. Kubanga [u] aliwebwayo
mu bamawānga, alidūlirwa, aligiri-
rwa ekye'jo, aliwāndirwa amalusu:
33 balimukuba enkoba balimu'ta: era
ku lunaku olwokusatu alizūkira.
34 Nabo nebatategērawo kwebyo ne-
kimu; nekigambo ekyo kyali kiba-
kweke'dwa, nebatategēra ebyayo-
gerwa.
35 [w] Awo olwātūka bweyali nganā-
tera okutūka Eyeriko, omuzibe wa-
maso yali ngatu'de ku 'kubo ngasa-
36 biriza; awo bweyawulira ekibīna
nga kiita, nābūza nti kiki ekyo.
37 Nebamubūlira nti Isa Omunazalesi
38 aita. Nāyogerera wa'gulu ngaga-
mba nti Isa, omwāna wa Daudi,
39 onsāsire. Nabo abāli bakulembe-
'de nebamubogolera okusirika; na-
ye ye neyeyongera nyo okwogerera
wa'gulu nti 'Gwe omwāna wa Dau-
40 di, onsāsire. Isa nāmirira, nāla-
gira okumuleta wāli; awo bweyase-
mbera okumpi, nāmubūza nti Oya-
41 gala nkukolere ki? Nāgamba nti
Mukama wānge, njagala okuzibula.
42 Isa nāmugamba nti Zibula: [y] oku-
43 kirizakwo kukuloko'de. Amangwā-
go nāzibula, nāmugoberera ngagu-
lumiza Katonda: nabantu bona
bwebālaba nebatendereza Katonda.

19 Nāingira mu Yeriko nāba ngai-
2 tamu. Kale laba, (wāliwo) o-
muntu eyali aitibwa erinyalye Za-
kayo, naye yali mukulu wa bawōza,
3 era nga muga'ga. Nāsala amagezi
okulaba Isa bwali; nātaīnza olwe-
kibīna, kubanga ekigerakye yali
4 mumpi. Na'dukana nākulembera,
nālinya ku muti omusukomoli amu-
labe: kubanga yali agenda kuita
5 mu 'kubo eryo. Awo Isa bweyatū-
ka mu kifo wāli, nātunula wa'gulu,
nāmugamba nti Zakayo, 'ka māngu;
kubanga lero kingwāni'de okutūla
6 mu nyumbayo. Na'ka māngu, nā-
7 mwāniriza ngasanyuka. Bwebāla-
ba, nebamwemulugunyiza bona, nga
bagamba nti [a] Aingi'de okusula o-
8 mwomuntu alina ebibi. Zakayo
nāimirira nāgamba Mukama wa'fe
nti Laba, Mukama wānge, ekitūndu
kyebintu byānge mbawa abāvu;
obanga nalyazamānyānga omuntu
yena ekintukye, 'muliira emirūndi
9 ena. Isa nāmugamba nti Lero oku-
lokolebwa ku'ze mu nyumba muno,
kubanga [b] naye mwāna wa Ibulai-
10 mu. [c] Kubanga Omwāna womuntu
ya'ja okunonya nokulokola kiri e-
kyabula.
11 Awo bwebāwulira ebyo neyeyo-
ngera nāgera olugero, kubanga yali
kumpi ne Yerusalemi, era kubanga
[d] bāli balowōza ngobwakabaka bwa
Katonda bugenda kulabika mangwā-
12 go. [e] Kyeyava agamba nti Wāliwo
omuntu omukulu eyagenda munsi
yewala, okulya obwakabaka alyoke
13 akomewo. Nāita aba'dube kumi,
nābawa erateri kumi eza feza, nā-
bagamba nti Musūbulēnga okutūsa
14 wendi'jira. [f] Naye abasajabe neba-
mukyāwa, nebatuma ababaka enyu-
mawe, nga bagamba nti Tetwagala
15 oyo kutufuga. Awo olwātūka bwe-
yakomawo ngamaze okulya obwa-
kabaka, nālagira okuita aba'du abo
beyawa efeza, alyoke amanye ama-
16 goba gebāsūbula. Owoluberyebe-
rye na'ja nāgamba nti Mukama wā-
nge, erateriyo yagobamu erateri ku-
17 mi. Nāmugamba nti Webale, omu-
'du omulūngi: kubanga wali mwe-
sigwa ku kintu ekitono enyo, kale
18 ba nobuīnza ku bibuga kumi. Na-
'ja owokubiri ngagamba nti Muka-
ma wānge, erateriyo yagobamu e-
19 rateri tāno. Noyo nāmugamba nti
20 Nāwe ba ku bibuga bitāno. Nomu-

k Mat. 19. 16. Ma'k. 10. 17.
l Kuv. 20. 12-16. Ma. 5. 16-20. Bal. 13. 9.
m Bef. 6. 2. Bak. 3. 20.
n Mat. 6. 19, 20; 19. 21. 1 Tim. 6. 19.
o Nge. 11. 28. Mat. 19. 23. Ma'k. 10. 23.
p Yer. 32. 17. Zek. 8. 6. Mat. 19. 26. Luk. 1. 37.
r Yob. 42. 10.
s Mat. 16. 21.
t Zab. 22. Is. 53.
u Mat. 27. 2. Luk. 23. 1. Yok. 18. 28. Bik. 3. 13.
w Mat. 20. 29. Ma'k. 10. 46.
y Luk. 17. 19.
a Mat. 9. 11. Luk. 5. 30.
b Bal. 4. 11, 12, 16. Bag. 3, 7.
c Mat. 18. 11.
d Bik. 1. 6.
e Mat. 25. 14. Ma'k. 13. 34.
f Yok. 1. 11.

lala na'ja nāgamba nti Mukama
wānge, laba, erateriyo (eno) gyena-
21 tereka ngesibi'dwa mu kiwero: ku-
banga nakutya kubanga oli muntu
muka'kanyavu: olōnda kyotātēka-
22 wo, okūngula kyotāsiga. Nāmuga-
mba nti Nākusalira omusāngo [g]mu
kamwāko 'gwe, omu'du omubi. Wa-
li omanyi nga 'nze ndi muntu mu-
ka'kanyavu, nga 'nōnda kyesateka-
23 wo, nga nkūngula kyesasiga; kale
kiki ekyakulobera okuwa efeza yā-
nge abasūbuzi, nānge bwenandi'ze
24 nandigitu'te namagoba gayo? Nā-
gamba abāli baīmiri'de awo nti Mu-
mu'gyeko erateriye, mugiwe oyo
25 alina erateri ekumi. Nebamuga-
mba nti Mukama wa'fe, alina erate-
26 ri kumi. Mbagamba nti Buli alina
aliwebwa; naye oyo atalina, era
kiri kyali nakyo kirimu'gyibwako.
27 Naye abo abalabe bānge abatayaga-
la 'nze kubafuga, mubalete wano,
muba'tire mu maso gānge.
28 Awo bweyamala okwogera ebyo,
[i] nākulembera nālinya Yerusale-
mi.
29 [k] Awo olwātūka bweyali nganātera
okutūka Ebesufage ne Besaniya,
ku lusozi oluitibwa olwa Zeituni,
30 nātuma ku baigirizwabe babiri, nga-
gamba nti Mugende mu mbuga eri
mu maso ga'mwe; bwemunāingira
omwo munālaba omwāna gwendo-
goi ngagusibi'dwa ogutebagalwā-
ngako muntu: mugusumulule mu-
31 gulete. Era omuntu bwababūza
nti Mugusumululira ki? mugambe
bwemutyo nti Mukama wa'fe yagwe-
32 tāga. Nabo abātunibwa nebage-
nda, nebalaba nga bwabagambye.
33 Awo bwebāli nga basumulula o-
mwāna gwendogoi, bananyinigwo
nebabagamba nti Musumululira ki
34 omwāna gwendogoi ogwo? Neba-
gamba nti Mukama wa'fe yagwetā-
35 ga. Nebaguleta eri Isa: nebālira
engoye zābwe ku mwāna gwendo-
36 goi, nebebagazako Isa. Awo yali
ngagenda nebālira engoye zābwe
37 mu lugūdo. Awo bweyali nganāte-
ra okutūka mu ki'ko kyolusozi olwa
Zeituni, ekibīna kyona ekyabaigiri-
zwa nebatanula okusanyuka noku-
tendereza Katonda ne'dobozi 'dene
olwebyamagero byona byebālaba;
38 nga bagamba nti [l] Awere'dwa omu-
kisa Kabaka a'ja nerinya lya Muka-
ma: [m] emirembe mu 'gulu, nekitī-
39 bwa wa'gulu enyo. Abafalisayo
abamu abomukibīna nebamugamba
nti Omuigiriza, koma ku baigiri-
40 zwabo. Na'damu nābagamba nti
Mbagamba nti Abo bwebanāsirika,
[n] amainja ganāyogerera wa'gulu.
41 Awo bweyasembera okumpi, nā-
42 laba ekibuga [o] nākikābira, ngaga-
mba nti Singa omanyi ku lunaku
luno, 'gwe, ebigambo ebyemirembe!
naye kakano bikweke'dwa amaso-
43 go. Kubanga enaku ziriku'jira, a-
balabebo [p] lwebalikuzīmbako ekigo,
balikwetolōla, balikuziīza enjui zo-
na, [r] balikusūla wansi, nabānabo
abali mundayo; 'sō tebalikulekamu
44 'jinja (eriri) kungulu ku 'jinja;
[s] kubanga tewamanya biro bya ku-
kyālirwakwo.
45 [t] Nāingira mu yekalu, nāsoka o-
46 kugobamu abāli batūnda ngabaga-
mba nti [u] Kyawandikibwa nti Era
enyumba yānge enebāngā nyumba
ya kusabirāngamu: naye 'mwe
[w] mugifu'de mpuku ya banyazi.
47 Awo nāigirizānga mu yekalu buli
lunaku. Naye bakabona abakulu
nabawandisi nabakulu babantu ne-
48 basala amagezi okumuzikiriza: ne-
batalaba kyebanākola; kubanga a-
bantu bona bāmu'sako nyo omwoyo
nga bamuwulira.

20 [a] Awo olwātūka ku lunaku lumu
kwezo, yali ngaigiriza abantu
mu yekalu, ngabūlira enjiri, baka-
bona abakulu nabawandisi wamu
2 nabaka'de nebamu'jira; nebogera
nga bamugamba nti Tubūlire; buī-
nza ki obukukoza bino? Oba āni
3 eyakuwa obuīnza obwo? Na'damu
nābagamba nti Nānge kambabūze
4 ekigambo kimu; mumbūlire: oku-
batiza kwa Yokana kwava mu 'gulu
5 nantiki mu bantu? Nebatēsa bo'ka
na bo'ka, nga bagamba nti bwetunā-
gamba nti Kwava mu 'gulu; anāga-
mba nti Kiki ekyabalobera okumu-
6 'kiriza? Naye bwetunāgamba nti
Kwava mu bantu; abantu bona ba-
nātukuba amainja: kubanga ba'ki-
7 ririza dala Yokana okuba na'bi. Ne-
ba'damu nti tebamanyi gyekwava.
8 Isa nābagamba nti Kale nānge
sibabūlire 'mwe buīnza obunkoza
bino.
9 Nāsoka okubūlira abantu olugero
luno nti [b] Omuntu omu yasimba o-
lusuku lwemizabibu, nālusigira aba-
līmi, nāgenda munsi endala nālwā-
10 yo. Awo mu biro byomwāka abalī-
mi nābatumira omu'du, bamuwe ku
bibala byomulusuku lwemizabibu:
naye abalīmi nebamukuba, nebamu-
11 sindika nga talina kintu. Nāyo-
ngera okutuma omu'du omulala;
noyo nebamukuba, nebamuswāza
nebamusindika nga talina kintu.
12 Nāyongera okutuma owokusatu:
noyo naye nebamufumita nebamu-
13 goba. Oyo Mukama wolusuku lwe-
mizabibu nāgamba nti Nākola ntya?
Kantume omwāna wānge omwaga-
lwa: mpo'zi oyo balimu'sāmu ekitī-
14 bwa. Naye abalīmi bwebāmulaba,
nebatēsa bo'ka na bo'ka, nga baga-
mba nti Ono ye musika: tumu'te,

[g] Mat. 12. 37.
[i] Ma'k. 10. 32.
[k] Mat. 21. 1. Ma'k. 11. 1.
[l] Zab. 118. 26. Luk. 13. 35.
[m] Luk. 2. 14. Bef. 2. 14.
[n] Kab. 2. 11.
[o] Yok. 11. 35.
[p] Is. 29. 3, 4. Yer. 6. 6. Luk. 21. 20.
[r] 1 Basek. 9. 7, 8. Mi. 3. 12.
[s] Luk. 1. 68, 78.
[t] Mat. 21. 12. Ma'k. 11. 11, 15.
[u] Is. 56. 7.
[w] Yer 7. 11.
[a] Mat. 21. 23.
[b] Mat. 21. 33. Ma'k. 12. 1.

15 obusika bube bwa'fe. Nebamugoba
mu lusuku lwemizabibu, nebamu'ta.
Kale alibakola atya mukama wolu-
16 suku lwemizabibu? Ali'ja nāzikiri-
za abalīmi abo, nolusuku lwemiza-
bibu aliruwa abalala. Bwebāwu-
lira ebyo, nebagamba nti Bireme
17 okubawo. Naye ye nābatunulira
nāgamba nti Kale kiki kino ekya-
wandikibwa nti
[c] E'jinja abazīmbi lyebāgāna,
Eryo lye lyafūka omutwe ogwo-
kunsōnda?
18 Buli agwa ku 'jinja eryo alimenye-
kamenyeka; [d] naye oyo gweririgwa-
ko, lirimufūmūla ngenfūfu.
19 Awo abawandisi ne bakabona a-
bakulu nebasala amagezi okumu'sā-
ko emikono mu kisēra ekyo; neba-
tya abantu; kubanga bātegēra nti
20 kubo kwagere'de olugero olwo. [e] Ne-
bamulabirira, nebatuma abake'si
nga befūla abatūkirivu, ba'gyeko
ensōnga ku bigambobye, balyoke
bamuweyo eri okufuga okwowesa-
21 za neri obuinzabwe. Nebamubūza,
nga bagamba nti Omuigiriza, tuma-
nyi ngoyogera era ngoigiriza ebya-
mazima, 'sō tososola mu bantu, na-
ye oigiriza mazima e'kubo lya Ka-
22 tonda: kirūngi 'fe okuwānga Kaisali
23 omusolo, nantiki siwewawo? Naye
24 nātegēra obukūsa bwābwe, nābaga-
mba nti Mundage edinali. Ekifana-
nyi ekiriko nobuwandikeko byāni?
25 Bo nebagamba nti Bya Kaisali. Nā-
bagamba nti Kale ebya Kaisali mu-
musasulēnga Kaisali, nebya Kato-
26 nda mumusasulēnga Katonda. Ne-
bataīnza ku'gyako nsōnga ku ki-
gambo ekyo mu maso gabantu,
nebewunya kya'zemu, nebasirika.
27 [f] Abasadukayo abamu neba'ja
gyali, [g] abagamba nti tewali kuzū-
28 kira; nebamubūza, nga bagamba nti
Omuigiriza, [h] Musa yatuwandikira
nti Muganda womuntu bwafānga
ngalina omukazi, nga talina mwāna,
mugandawe awase omukazi oyo, a-
29 'zi'zewo mugandawe eza'de. Kale
wāliwo aboluganda musānvu: owo-
luberyeberye nāwasa omukazi, nā-
30 fa nga talina mwāna; nowokubiri;
31 nowokusatu nāmuwasa; era bwebe-
tyo bali omusānvu nebafa, nebata-
32 lekawo bāna. Oluvanyuma nomu-
33 kazi nāfa. Kale mu kuzūkira aliba
mukāni kwabo? kubanga bali omu-
34 sānvu bāmuwasa. Isa nābagamba
nti Abāna beusi eno bawasa, bafu-
35 mbizibwa: naye bali abasānyizibwa
okutūka munsi eyo ne mu kuzūkira
okwomubafu, tebawasa, 'sō tebafu-
36 mbizibwa; kubanga nokufa tebaī-
nza kufa nate: kubanga [k] bali nga
bamalaika; era be bāna ba Kato-
nda, [l] bwebali abāna bokuzūkira.
37 Naye ngabafu bazūkira, [m] ne Musa
yalaga ku Kisa'ka bweyamuita Mu-
kama Katonda wa Ibulaimu, era Ka-
38 tonda wa Isaka, era Katonda wa Ya-
kobo. Naye ye si Katonda wa bafu,
naye wa balamu: kubanga [n] bona
39 baba balamu kububwe. Abawandi-
si abamu neba'damu, nga bagamba
nti Omuigiriza, oyoge'de bulūngi.
40 Kubanga tebāyang'ānga kumubūza
kigambo kyona nate.
41 Nābagamba nti [o] Bogera batya nga
42 Masiya ye mwāna wa Daudi? Ku-
banga Daudi ye nyini ayogera mu
kitabo kya Zabuli nti
[p] Mukama yagamba Mukama wā-
nge nti
Tūla ku mukono gwānge ogwadyo,
43 Okutūsa lwendifūla abalabebo e-
ntebe yebigerebyo.
44 Daudi amuita Mukamawe, kale
mwānawe atya?
45 [r] Awo abantu bona bwebāli nga
bamuwulira, nāgamba abaigirizwa-
46 be nti Mwekūmēnga abawandisi, a-
bagala okutambulirānga mu ngoye
empānvu, abagala okulamusibwā-
nga mu butāle, nentebe ezokumānjo
mu makung'aniro, nebifo ebyekitī-
47 bwa ku mbaga; abanyaga enyumba
za ba'na'mwāndu, abasaba enyo mu
bunānfusi; abo balisalirwa omusā-
ngo ogusinga obunene.

21 Awo nāimusa amaso, [a] nālaba
abaga'ga abāli basūla ebirabo
2 byābwe mu 'gwanika. Nālaba 'na-
'mwāndu omu omwāvu ngasūla o-
3 mwo ebitūndu byepesa bibiri. Nā-
gamba nti Mazima mbagamba nti
'Na'mwāndu [b] ono omwāvu asu'de-
4 mu bingi okusinga bona: kubanga
abo bona basu'demu ku bibafi'kiri-
ri'de mu birabo: naye oyo mu kwe-
tāgakwe asu'demu byona byali na-
byo, bwe bulamubwe bwona.
5 [c] Era abamu bwebāli bogera ku
yekalu, bweyayōnjebwa namainja
6 amalūngi nebiwebwayo, nāgamba
nti Bino byemulaba, enaku zigenda
oku'ja, lwewatalirekebwa 'jinja eri-
7 ri ku 'jinja wano eritalisūlibwa. Ne-
bamubūza nga bagamba nti Omui-
giriza, kale ebyo biribawo di? Na-
kabonero ki ebyo bwebiriba nga
8 bigenda okubawo? Nāgamba nti
[d] Mulabe muleme okukyāmizibwa;
kubanga bangi abali'ja nerinya lyā-
nge, nga bogera nti 'Nze 'nzuno;
era nti Obu'de bunātera okutūka:
9 temugendānga nyuma wābwe. Era
bwemuwulirānga entalo nebikanka-
no, temwekānga: kubanga ebyo ki-
bigwānira okusoka oku'ja; naye
enkomerero teritūka mangwāgo.
10 Nālyoka abagamba nti E'gwānga
lirirūmba e'gwānga, nobwakabaka
11 bulirūmba obwakabaka; walibawo
nebikankano ebinene, ne mu bifo

c Zab. 118. 22.
d Dan. 2. 34, 35.
e Mat. 22. 15. Ma'k. 12. 13.
f Mat. 22. 23. Ma'k. 12. 18.
g Bik. 23. 6–8.
h Ma. 25. 5.
k 1 Kol. 15. 42, 49, 52. 1 Yok. 3. 2.
l Bal. 8. 23.
m Kuv. 3. 6.
n Bal. 6. 10, 11.
o Mat. 22. 42. Ma'k. 12. 35.
p Zab. 110. 1.
r Mat. 23. 1. Ma'k. 12. 38.
a Ma'k. 12. 41.
b 2 Kol. 8. 12.
c Mat. 24. 1. Ma'k. 13. 1.
d 2 Bas. 2. 3.

ebirala enjala ne kawumpuli ; wali-
bawo nebitīsa nobubonero obunene
12 obuva mu 'gulu. [e] Naye ebyo byo-
na nga tebinabawo, baliba'sāko e-
mikono, balibai'ganya, nga baba-
wayo mu makung'aniro ne [f] mu
makomera [g] nga babatwāla eri ba-
kabaka nabamasaza olwerinya lyā-
13 nge. [i] Kiriba mujulirwa gyemuli.
14 Kale mukiteke mu mitima gya-
'mwe, obutasokānga kulowōza bye-
15 muli'damu : kubanga 'nze ndibawa
akamwa namagezi, [k] abalabe ba-
'mwe bona byebataliīnza kuwaka-
na nabyo newakuba'de okubigāna.
16 [l] Naye muliwebwayo abaka'de ba-
'mwe, naboluganda, nabekika, na-
bomukwāno; [m] nabamu ku'mwe ba-
17 liba'sa. Na'mwe mulikyāibwa bona
18 olwerinya lyānge. Noluviri olwo-
kumitwe gya'mwe terulibula na ka-
19 tono. Mu kugumīkiriza kwa'mwe
mulifuna obulamu bwa'mwe.
20 Naye bwemuliraba Yerusalemi
nga kyetōlo'dwa e'gye, nemulyoka
mutegēra nti okuzikirira kwakyo
21 kunātera okutūka. Mu biro ebyo
ababānga mu Buyudaya ba'dukirā-
nga ku nsozi ; nababānga wakati
mukyo bakifulumāngamu : nababā-
nga mu byālo tebakiingirāngamu.
22 Kubanga ezo ze naku ezokuwalana
e'gwānga, [n] ebyawandikibwa byona
23 biryoke bitūkirire. Ziribasānga a-
baliba nembuto nabayōnsa mu nako
ezo! kubanga waliba okulaba ena-
ku enyingi kunsi nobusūngu eri
24 abantu abo. Bali'tibwa nobwōgi
bwekitala, balinyagibwa okutwāli-
bwa mu mawānga gona; ne Yeru-
salemi kiririnyirirwa abamawānga
[o] okutūsa ebiro byabamawānga lwe-
25 biritūkirira. [p] Era walibawo nobu-
bonero ku njuba ne ku mwezi ne ku
munyenye ; ne kunsi amawānga ga-
linakuwala, nga basamālirira olwo-
kuwūma kwenyanja namayengo ;
26 abantu nga baziri'ka olwentīsa no-
lwokutunulira ebyo ebi'ja kunsi :
kubanga amānyi agomu'gulu gali-
27 kankanyizibwa. Nebalyoka balaba
Omwāna womuntu [r] nga'jira mu ki-
28 re namānyi nekitībwa kinene. Na-
ye (ebigambo) ebyo bwebitanulānga
okubawo mutunulānga wa'gulu,
muimusānga emitwe gya'mwe : ku-
banga [s] okununulibwa kwa'mwe
kunātera okutūka.
29 [t] Nābagamba olugero ; nti Mula-
30 be omutini nemiti gyona ; kale bwe-
gito'jera, mulaba nemutegēra 'mwe-
'ka, nti kakano okukūngula kuli
31 kumpi. Era na'mwe bwemutyo,
bwemulabānga ebyo nga bibawo
mumanyānga nti obwakabaka bwa
32 Katonda buli kumpi. Mazima mba-
gamba nti Emirembe gino tegiri-
'gwāwo na katono okutūsa ebyo
33 byona webiribawo. E'gulu neusi
biri'gwāwo ; naye ebigambo byānge
tebiri'gwāwo na katono.
34 [u] Naye mwekūmēnga emitima
gya'mwe gireme okuzitowererwā-
nga olwobuluvu nokutamīrānga no-
kweralikirirānga ebyobulamu buno,
era olunaku luli luleme okubatūka-
35 ko [w] ngekyāmbika ; kubanga (bwe-
rutyo) bwerulitūka ku bona abali
36 kunsi yona. Naye mutununulēnga mu
biro byona musabēnga musobole
oku'duka ebyo byona ebigenda
okubāwo [y] nokuūnirira mu maso
Gomwāna womuntu.
37 [z] Awo buli lunaku yaigirizānga
mu yekalu ; bwebwazibānga nāfu-
luma nāsula ku lusozi oluitibwa
olwa Zeituni. Abantu bona neba-
kērānga enkya okugenda gyāli mu
yekalu okumuwulira.

22 Awo [a] embaga eyemigāti egita-
zimbulukuswa eitibwa Okuitako
2 yali enātera okutūka. [b] Bakabona
abakulu nabawandisi nebasala ama-
gezi bwebanāmu'ta ; kubanga bāli
batya abantu.
3 [c] Awo Setani nāingira mu Yuda
aitibwa Isukalyoti eyali ku muwe-
4 ndo gwābo ekumi nababiri. Nāva-
yo nāgenda, nātēsa ne bakabona
abakulu nabāmi baserikale bwanā-
5 muwayo gyebāli. Nebasanyūka [d] ne-
6 balagāna okumuwa efeza. Na'kiri-
za nānonya e'bānga mwanāmuwe-
rayo gyebāli awatali kibīna.
7 [e] Awo olunaku olwemigāti egita-
zimbulukuswa nerutūka, olugwāni-
8 'de okusalirwako Okuitako. Nātu-
ma Petero ne Yokana ngagamba nti
Mugende mututegekere Okuitako
9 tugirye. Nebamugamba nti Oyaga-
10 la tugitegekere wa ? Nābagamba nti
Laba, bwemunāba muingi'de mu ki-
buga omuntu anāsisinkana na'mwe
eyetise ensuwa yama'zi ; mumugo-
berere mu nyumba mwanāingira.
11 Nemugamba nanyini nyumba nti
Omuigiriza akugambye nti Enyu-
mba yabagenyi eruwa, mwenālira
Okuitako awamu nabaigirizwa bā-
12 nge? Era oyo anābalaga enyumba
enene eyawa'gulu etīmbi'dwa : mu-
13 tegekere omwo. Nebagenda, neba-
laba nga bwabagambye : nebatege-
ka Okuitako.
14 [f] Awo ekisēra bwekyatūka, nātūla
ku 'mere, nabatume awamu naye.
15 Nābagamba nti Negōmbye nyo oku-
lira awamu na'mwe Okuitako kuno
16 nga sinabonyabonyezebwa : kuba-
nga mbagamba nti Sirikulya na ka-
tono, [g] okutūsa lwekulitūkirira mu
17 bwakabaka bwa Katonda. Na'dira
ekikōmpe, neyebaza nāgamba nti
Mutōle kino mugabane 'mwe'ka na
18 'mwe'ka : kubanga mbagamba nti

[e] Kub. 2. 10.
[f] Bik. 4. 3; 5. 18; 12. 4; 16. 24.
[g] Bik. 25. 23.
[i] Baf. 1. 28. 2 Bas. 1. 5.
[k] Bik. 6. 10.
[l] Mi. 7. 6.
[m] Bik. 7. 59; 12. 2.
[n] Dan. 9. 26, 27.
[o] Dan. 9. 27; 12. 7. Bal. 11. 25.
[p] 2 Pet. 3. 10, 12.
[r] Kub. 1. 7; 14. 14.
[s] Bal. 8. 19, 23.
[t] Mat. 24. 32. Ma'k 13. 28.
[u] Bal. 13. 13. 1 Bas. 5. 6. 1 Pet. 4. 7.
[w] 1 Bas. 5. 2. 2 Pet. 3. 10. Kub. 3. 3; 16. 15.
[y] Zab. 1. 5.
[z] Yok. 8. 1, 2.
[a] Mat. 26. 2. Ma'k. 14. 1.
[b] Zab. 2. 2. Yok. 11. 47.
[c] Mat. 26. 14. Ma'k. 14. 10. Yok. 13. 2, 27.
[d] Zek. 11. 12.
[e] Mat. 26. 17. Ma'k. 14. 12.
[f] Mat. 26. 20. Ma'k. 14. 17.
[g] Luk. 14. 15. Kub. 19. 9.

Sirinywa okusoka kakano ku bibala
ku muzabibu, okutūsa obwakabaka
[i] Mat. 26. 26. Ma'k. 14. 22. 19 bwa Katonda lwebuli'ja. [i] Na'dira
omugāti neyebaza, nāgumenyamu,
nābawa ngagamba nti [k] Guno gwe
[k] 1 Kol. 11. 24. mubiri gwānge oguwebwayo kulwa-
'mwe: mukolēnga bwemutyo oku-
20 nji'jukirānga 'nze. Era nekikōmpe
bwatyo bwebāmala okulya, ngaga-
[l] 1 Kol. 10. 16. mba nti [l] Ekikōmpe kino ye ndagāno
empya mu musai gwānge, oguyika
[m] Zab. 41. 9. Mat. 26. 21, 23. Ma'k. 14. 18. Yok. 13. 21, 26. 21 kulwa'mwe. [m] Naye, laba, omukono
gwoyo andyāmu olukwe guli wamu
22 nānge ku meza. Kubanga Omwāna
womuntu okugenda agenda, nga
bwekyalagirwa: naye zimusānze
omuntu oyo amulyāmu olukwe!
23 Nebatanula okwebūzaganya bo'ka
nti anāba āni kubo agenda okukola
ekyo.
24 Newabāwo nempaka mubo, nti ā-
[n] Mat. 20. 25. Ma'k. 10. 42. ni kubo alowōzebwa okuba omuku-
25 lu. [n] Nābagamba nti Bakabaka ba-
bamawānga babafuga; nābo abali-
[o] 1 Pet. 5. 3. na obuīnza kubo baitibwa abakola
26 obulūngi. [o] Naye 'mwe si bwemu-
tyo; naye omukulu mu'mwe abēre
ngomuto; noyo akulembera, abe
27 ngawereza. Kubanga omukulu āni,
atūla ku 'mere, oba awereza? si o-
[p] Yok. 13. 13, 14. yo atūla ku 'mere? [p] Naye 'nze wa-
28 kati mu'mwe ninga awereza. Naye
'mwe mumuno abagumīkirizānga a-
[r] Baf. 2. 7. wamu nānge [r] mu kukemebwa kwā-
[s] 2 Kol. 1. 7. 2 Tim. 2. 12. 29 nge; [s] nānge mbaterekera obwaka-
baka, nga Kitānge bweyanterekera
[t] Kub. 19. 9. 30 'nze, [t] mulyoke mulye era munywe-
re ku meza yānge mu bwakabaka
[u] Zab. 49. 14. Mat. 19. 28. 1 Kol. 6. 2. Kub. 3. 21. bwānge; era [u] mulitūla ku ntebe e-
zekitibwa, nga musalira emisāngo
ebika ekumi nebibiri Ebyabaisira-
[w] 1 Pet. 5. 8. 31 eri. Simoni, Simoni, laba, [w] Setani
yegairi'de okubawewa 'mwe nge-
[y] Zab. 51. 13. Yok. 21. 15–17. 32 ng'āno: naye 'nze nkusabi'de, oku-
'kirizakwo kuleme oku'dirira: [y] nā-
we bwomalānga okukyūka, onywē-
33 zānga bagandabo. Nāmugamba nti
Mukama wānge, netesetese okuge-
nda nāwe ne mu komera ne mu ku-
34 fa. Nāgamba nti Nkubūlira 'gwe,
Petero, enkoko lero te'ja kukokoli-
ma, nga tononegāna emirūndi esatu
nti to'manyi.
[z] Mat. 10. 9. 35 [z] Nābagamba nti Bwenabatuma
nga temulina nsawo, newakuba'de
olukoba, newakuba'de engato, mwa-
liko kyemwetāga? Nebagamba nti
36 Ne'da. Nābagamba nti Naye kaka-
no, alina ensawo, agitwāle, nowolu-
koba bwatyo: naye atalina kitala
37 atūnde olugoyerwe akigule. Kuba-
nga mbagamba nti kino ekyawandi-
kibwa kigwāni'de okutūkirizibwa
[a] Is. 53. 12. Ma'k. 15. 28. ku'nze nti [a] Yabalirwa wamu naba-
sobya: kubanga ekingwānira kirina
38 okutūkirira. Nebagamba nti Muka-
ma wa'fe, laba, ebitala bibiri bibino.
Nābagamba nti Bināmala.

[b] Mat. 26. 36. Ma'k. 14. 32. Yok. 18. 1. 39 [b] Nāfuluma nāgenda ku lusozi o-
lwa Zeituni, ngempisaye bweyali;
nabaigirizwabe nabo nebamugobe-
40 rera. Awo bweyatūka mu kifo awo,
nābagamba nti Musabe muleme o-
41 kuingira mu kukemebwa. Ye nābā-
wukanako e'bānga ngawakasukibwa
42 e'jinja; nāfukamira nāsaba, ngaga-
mba nti Kitānge, bwoyagala, nziya-
[c] Yok. 5. 30; 6. 38. ko ekikōmpe kino: [c] naye si nga
'nze bwenjagala, naye kyoyagala
43 'gwe kikolebwe. Malaika nāmula-
bikira ngava mu 'gulu ngamu'sāmu
44 amānyi. Nāfuba [d] ngalūmwa neye-
yongera okusaba enyo: entuyoze
[d] Yok. 12. 27. neziba ngamatōndo gomusai, nga
45 gatonya wansi. Bweyagolokoka mu
kusaba, na'ja eri abaigirizwabe, nā-
46 basānga nga bebase olwenaku, nā-
bagamba nti Ekibebasi'za ki? mu-
golokoke musabe, muleme okuingi-
ra mu kukemebwa.
[e] Mat. 26. 47. Ma'k. 14. 43. Yok. 18. 3. 47 Yali akyayogera, [e] laba, ekibīna no-
yo aitibwa Yuda, omu kwabo ekumi
nababiri, ngabakulembe'de; nāse-
48 mberera Isa okumunywegera. Naye
Isa nāmugamba nti Yuda, Omwāna
womuntu omulyāmu olukwe ngomu-
49 nywegera? Nabo beyali nabo bwe-
bālaba ekigenda okubāwo, nebaga-
[f] Mat. 26. 51. Ma'k. 14. 47. Yok. 18. 10. mba nti Mukama wa'fe, tuteme nebi-
50 tala? [f] Nomu kwabo nātema omu-
'du wa kabona asinga obukulu nā-
51 musalako okutukwe okwadyo. Naye
Isa na'damu nāgamba nti Muleke
olwekyo kyo'ka. Nākoma ku kutu-
52 kwe nāmuwonya. Isa nāgamba ba-
kabona abakulu, nabāmi bomuyeka-
lu, nabaka'de, abāmu jirira nti Mu-
nji'jiri'de ngomunyazi, nebitala ne-
53 mi'go? Bwenabānga na'mwe bulijo
mu yekalu, temwangololerānga mi-
kono gya'mwe: naye kino kye kisēra
kya'mwe, nobuīnza bwekizikiza.
[g] Mat. 26. 57. 54 [g] Nebamukwata, nebamutwāla,
nebamuingiza mu nyumba ya kabo-
[i] Mat. 26. 69. Ma'k. 14. 66. Yok. 18. 17, 18. na asinga obukulu. Naye Petero nā-
55 goberera ngava wala. [i] Awo bwebāli
nga bamaze okukuma omuliro wa-
kati mu lu'gya, nga batu'de wamu,
56 Petero nātūla wakati mubo. Awo
omuwala omu bweyamulaba ngatu-
'de awalaba, nāmwekaliriza, nāga-
57 mba nti Nono yaba'de naye. Neye-
gāna ngagamba nti Omukazi, simu-
58 manyi. Ekisēra bwekyaitawo, omu-
lala nāmulaba nāgamba nti Nāwe
oli kubo. Naye Petero nāgamba nti
59 Omuntu, si 'nze. Wāli waisewo eki-
sēra ngesawa emu, omulala nākali-
ririza ngagamba nti Mazima nono
yaba'de wamu naye; kubanga Mu-
60 galiraya. Naye Petero nāgamba nti
Omuntu, simanyi kyoyogera. Awo
amangwāgo, bweyali ngakyayogera,
61 enkoko nekokolima. Awo Mukama
wa'fe nākyūka, nātunulira Petero.
Petero na'jukira ekigambo kya Mu-

kama wa'fe, bweyamugambye nti
k Lero enkoko eneba tenakokolima,
62 ononegāna emirūndi esatu. Nāfuluma ebwēru, nākāba nyo amaziga.
63 l Nabantu abāli baku'te (Isa) ne-
64 bamudūlira nga bamukuba. Nebamubi'ka mu maso, nebamubūza, nga bagamba nti Lagula: āni akukubye?
65 Nebirala bingi nebabimwogerako nga bamuvuma.
66 m Awo obu'de bwebwakya, abaka-'de babantu nebakung'ana, bakabona abakulu era nabawandisi; neba-
67 mutwāla mu lukīko lwābwe, nga bagamba nti Obanga 'gwe Masiya, tubūlire. Naye nābagamba nti Nebwenābabūlira, temu'kirize na katono;
68 nebwenābabūza, temu'demu na ka-
69 tono. Naye n okusoka kakano Omwāna womuntu agenda kutūla ku mukono ogwadyo ogwamānyi ga Ka-
70 tonda. Bona nebagamba nti Kale 'gwoli Mwāna wa Katonda? Nābagamba nti Nga bwemwoge'de 'nze
71 'nzuyo. Nebagamba nti Twetāgira ki ate abajulirwa? Kubanga 'fe twewuliri'de mu kamwāke ye.

23 a Ekibīna kyona nekigolokoka,
2 nekimutwāla ewa Pirato. Nebasoka okumulōpa nga bagamba nti Ono twamulaba b ngakyāmya e'gwānga lya'fe, c ngabagāna okuwa Kaisali omusolo, ngayogera d ye nyini
3 okuba Masiya, kabaka. e Pirato nāmubūza, ngagamba nti 'Gwe Kaba-
4 ka Wabayudaya? Nāmu'damu nāgamba nti Oyoge'de. Pirato nāgamba bakabona abakulu nebibīna nti f Siraba nsōnga yona ku muntu ono.
5 Naye bo nebeyongera okutāririra nga bagamba nti Asasamaza abantu, ngaigiriza mu Buyudaya bwona, yasokera Egaliraya okutūka ne wano.
6 Naye Pirato bweyawulira, nābūza obanga omuntu oyo Mugaliraya.
7 Bweyategēra nga wa g mu matwāle ga Kerode, nāmuwereza ewa Kerode, kubanga naye yali mu Yerusalemi mu naku ezo.
8 Awo Kerode bweyalaba Isa, nāsanyuka nyo: kubanga okuva e'da i yayagalānga okumulaba kubanga k yawulira ebigambobye; nāsūbira
9 okulaba ngakola akabonero. Nāmubūliriza ebigambo bingi, naye ye
10 nātamu'damu kigambo. Bakabona abakulu nabawandisi nebaīmirira,
11 nebanywēza nyo okumulōpa. l Awo Kerode ne baserikalebe nebamunyōma, nebamudūlira, nebamwambaza ekyambalo ekinekaneka ne-
12 bamu'zayo ewa Pirato. Kerode ne Pirato nebalyoka batabagana ku lunaku olwo; kubanga oluberyeberye bāli bakyāwaganye.
13 m Pirato nāita bakabona abakulu
14 nabakūngu nabantu, nābagamba nti Mundete'de omuntu ono, nti yakyāmya abantu; era, laba, 'nze bwe-'mukemereza mu maso ga'mwe, sirabye nsōnga ku muntu ono mwe-
15 byo byemumulōpye; era, newakuba'de Kerode, kubanga amuzi'za gyetuli; era, laba, tewali kigambo
16 kyakoze ekisāni'de okumu'sa: n kale bwenāmala okumubonereza, nā-
17 muta. | o Era kyamugwānirānga okubatērānga omusibe omu ku mba-
18 ga. | Naye nebakāyana bona wamu, nga bagamba nti Twāla ono, otutēre
19 Bala'ba: ye muntu gweba'sā mu komera olwobujēmu obwali mu ki-
20 buga, nolwobu'si. Pirato nāyogera nabo nate, ngayagala okuta Isa;
21 naye bo nebogerera wa'gulu nga bagamba nti Mukomerere, muko-
22 merere. Nābagamba omulūndi ogwokusatu nti Lwāki, ono akoze kibi ki? Sirabye kuye nsōnga emu'sa: kale lwenāmala okumubonereza, nāmuta. Naye bo nebamuzitowerera namalobozi amanene, nga begairira okumukomerera. Amalobozi gābwe negasinga okukola.
24 p Pirato nāsalawo ebigambo byebe-
25 gairi'de. Nāta oyo eyasūlibwa mu komera olwobujēmu nobu'si gwebamwegairi'de; naye nāwayo Isa okumukola nga bwebaga'de.
26 r Awo bāli nga bamutwāla, nebakwata Omukulene Simoni, eyali ava mu kyālo, nebamutika omusalaba, okugwetika ngava enyuma Isa.
27 Ekibīna kinene nekimugoberera ekyabantu nekyabakazi abāmukā-
28 bira, nebamulirira. Naye Isa nābakyūkira nāgamba nti Abawala Abeyerusalemi, temukābira 'nze, naye mukābire 'mwe'ka, nabāna ba-
29 'mwe. Kubanga, laba, enaku zi'ja, mwebaligambira nti Balina omukisa abagumba, nembuto ezitazāla
30 namabēre agatayōnsa. s Nebalyoka batanula okugamba ensozi nti Mutugweko; nobusozi nti Mutuvunikire.
31 t Kubanga bwebakola bino ku muti omubisi, ku mukalu kiriba kitya?
32 u Era batwālibwa nabalala babiri, abākola obubi, oku'tirwa awamu naye.
33 v Awo bwebātūka mu kifo ekiitibwa kiwānga, nebamukomerereravo, na bali abākola obubi, omu ku mukono ogwadyo, nomulala ku gwa
34 kono. Awo Isa nāgamba nti Kitānge, w basonyiwe; kubanga x tebamanyi kyebakola. a Nebagabana ebyambalobye, nga bakuba akalulu.
35 b Abantu nebaīmirira nga batunulira. c Abakūngu nabo nebamusekerera nga bagamba nti Yalokolānga balala; yerokole ye'ka, obanga oyo ye Masiya wa Katonda, omulōndewe. Baserikale nabo nebamudūlira
36 nga ba'ja wāli, nga bamuwa omwe-

k Mat. 26. 34, 75.
l Mat. 26. 67, 68. Ma'k. 14. 65.
m Mat. 27. 1.
n Beb. 1. 3; 8. 1.
a Mat. 27. 2. Ma'k.15.1. Yok.18.28.
b Bik.17.7.
c Mat. 17. 27; 22. 21. Ma'k. 12. 17.
d Yok. 19. 12.
e Mat. 27. 11. 1Tim.6.13.
f 1 Pet. 2. 22.
g Luk. 3.1.
i Luk. 9. 9.
k Mat.14.1. Ma'k.6.14.
l Is. 53. 3.
m Mat. 27. 23. Ma'k. 15. 14. Yok. 18. 38; 19. 4.
n Mat. 27. 26. Yok. 19. 1.
o Mat. 27. 15. Ma'k.15.6. Yok.18.39.
p Mat. 27. 26. Ma'k. 15. 15. Yok.19.16.
r Mat. 27. 32. Ma'k. 15. 21. Yok.19.17.
s Is. 2. 19. Kos. 10. 8. Kub.6.16; 9. 6.
t Nge. 11. 31. 1 Pet. 4. 17.
u Is. 53. 12. Mat.27.38.
w Mat. 27. 33. Ma'k. 15. 22. Yok. 19. 17, 18.
v Mat.5.44. Bik. 7. 60. 1 Kol.4.12.
x Bik. 3. 17.
a Mat. 27. 35. Ma'k. 15. 24. Yok.19.23.
b Zab. 22. 17. Zek. 12. 10.
c Mat.27.39. Ma'k. 15. 29.

37 nge omukātufu, nga bagamba nti
Obanga 'gwe Kabaka wa Bayudaya,
d Mat. 27. 37. Ma'k. 15. 26. Yok. 19. 19. 38 werokole we'ka. Newabawo d ne-
baluwa wa'guluwe nti ONO YE
KABAKA WABAYUDAYA.
e Mat. 27. 44. Ma'k. 15. 32. 39 e Omu kwabo abākola obubi abā-
wanikibwa nāmuvuma ngagamba
nti Si 'gwe Masiya? Werokole we-
40 'ka na'fe. Naye owokubiri na'damu
nāmunenya, nāgamba nti Nokutya
totya Katonda, kubanga oli ku mu-
41 sāngo gumu naye? Era 'fe twalā-
ngibwa nsōnga; kubanga ebisāni-
'de byetwakola byetusasulibwa: na-
ye ono takolānga kigambo ekitasā-
42 na. Nāgamba nti Isa, onji'jukirā-
nga bwoli'jira mu bwakabakabwo.
43 (Isa) nāmūgamba nti Mazima nku-
gamba nti Lero onoba nānge mu
Lusuku lwa Katonda.
f Mat. 27. 45. Ma'k. 15. 33. 44 f Awo obu'de bwali butūse esawa
nga mukāga, newaba ekizikiza ku-
nsi yona okutūsa esawa mwenda,
g Mat. 27. 51. Ma'k. 15. 38. 45 enjuba obutayāka: g ne'gigi eryo-
muyekalu neriyulikamu wakati.
46 Awo Isa nāyogera ne'dobozi 'dene,
nāgamba nti h Kitānge, nteka omwo-
yo gwānge mu mikonogyo: k bwe-
yamala okwogera ekyo, nāwayo
47 obulamu. l Awo omwāmi wekitō-
ngole bweyalaba ekiba'dewo, nāte-
ndereza Katonda, ngagamba nti
Mazima ono aba'de muntu mutūki-
48 rivu. Nebibīna byona ebyali biku-
ng'anye okwerolera, bwebālaba ebi-
ba'dewo neba'dayo nga bekuba mu
h Zab. 31. 5. 1 Pet. 2. 23. k Mat. 27. 50. Ma'k. 15. 37. Yok. 19. 30. l Mat. 27. 54. Ma'k. 15. 39.
m Zab. 38. 11. Mat. 27. 55. Ma'k. 15. 40. Yok. 19. 25. 49 bifuba. m Nemikwānogye gyona,
nabakazi abāva naye Egaliraya, ne-
baīmirira wala nga balaba ebyo.
50 n Kale laba, omuntu erinyalye
51 Yusufu, eyali omukūngu, omuntu
omulūngi era omutūkirivu [oyo tey-
a'sā kimu mu kutēsa kwābwe ne-
wakuba'de mu kikolwa kyābwe],
Owealimasaya, ekibuga Kyabayu-
daya, eyali alindirira obwakabaka
52 bwa Katonda: oyo nāgenda ewa
Pirato, nāsaba omulāmbo gwa Isa.
n Mat. 27. 57. Ma'k. 15. 42. Yok. 19. 38. o Mat. 27. 59. Ma'k. 15. 46. 53 o Nāguwanula nāguzīnga mu lugoye
olwa bafuta, nāmu'sā mu ntāna eya-
ba'jibwa mu 'jinja, omutātekebwā-
54 nga muntu. Kale lwali lunaku lwa
Kutekateka, esabiti ngenebāko e-
p Luk. 8. 2. 55 nkya. Nabakazi p beyava nabo
Egaliraya, nebagoberera, nebalaba
entāna, nomulāmbogwe bwegwate-
r Ma'k. 16. 1. 56 kebwa. Nebakomawo, r nebatege-
ka ebyakalōsa namafuta agomu-
gavu.
Ne ku lunaku olwa sabiti neba-
s Kuv. 20. 10. 24 wu'mula s ngetēka bweriri. a A-
wo ku lunaku olwoluberyeberye
a Mat. 28. 1. Ma'k. 16. 1. Yok. 20. 1. ku naku omusānvu, mu matulutulu
enkya, neba'ja ku ntāna, nebaleta
2 ebyakalōsa byebātegeka. Nebalaba
e'jinja nga liiringisibwa okuva ku
3 ntāna. Nebaingiramu, nebatasā-
nga mulāmbo gwa Mukama wa'fe
4 Isa. Awo olwātūka bwebāli basa-
māliri'de olwekyo, laba, abantu ba-
biri nebaīmirira webāli, nga bamba-
5 'de engoye ezimasamasa; awo bwe-
bāli batya, nga bakutamye amaso
gābwe wansi, nebabagamba nti Kiki
ekibanonyesa omulamu mu bafu?
6 Taliwo wano, naye azūki'de: b mu-
'jukire bweyayogera na'mwe nga-
7 kyali mu Galiraya, ngagamba nti
Kigwānira Omwāna womuntu oku-
webwayo mu mikono gyabantu aba-
lina ebibi, nokukomererwa, ne ku
8 lunaku olwokusatu okuzūkira. c A-
9 wo neba'jukira ebigambobye, d ne-
bava ku ntāna neba'dayo, ebyo byo-
10 na nebabibūlira bali ekumi nomu,
nabalala bona. Bāli Malyamu Ma-
gudalene, ne e Yowana, ne Malyamu
(nyina) Yakobo: nabakazi abalala
wamu nabo nebabūlira abatume ebi-
11 gambo ebyo. f Ebigambo ebyo ne-
bifanana mu maso gābwe nga bya
12 busirusiru; nebataba'kiriza. g Na-
ye Petero nāgolokoka na'dukana
ku ntāna; nākutama nālingiza nā-
labamu ebiwero ebya bafuta, nga
biri byo'ka; nākomawo ewuwe, nga
yewunya ebiba'dewo.
13 h Awo laba, ku lunaku olwo, babiri
kubo bāli nga bagenda mu mbuga
erinya lyayo Emawo, eyali ewalako
14 Neyerusalemi, sutadyo nkāga. Ne-
banyumya bo'ka na bo'ka ebyo byo-
15 na ebiba'dewo. Awo olwātūka bāli
nga banyumya nga bebūzaganya,
k Isa ye nyini nābasemberera, nāge-
16 nda wamu nabo. Naye amaso gā-
bwe negazibwa baleme okumutegē-
17 ra. Nābagamba nti Bigambo ki
byemubūzaganya nga mutambula?
18 Nebaīmirira nga bawōte'de. Omu
kubo l erinyalye Kuleopa na'damu
nāmugamba nti 'Gwosula we'ka mu
Yerusalemi atamanyi ebyabamu mu
19 naku zino? Nābagamba nti Biga-
mbo ki? Nebamugamba nti Ebya
Isa Omunazalesi, eyali na'bi owa-
mānyi mu byeyakolerānga nebye-
yayogererānga mu maso ga Kato-
20 nda ne mu gabantu bona; ne baka-
bona abakulu nabakūngu ba'fe bwe-
bāmuwayo okumusalira omusāngo
ogwokumu'ta, nebamukomerera.
21 Naye 'fe twali tusūbira nti yalinu-
nula Isiraeri. Ate ne ku bino byo-
na, lero zino enaku satu ebigambo
22 bino kasoke'de bibawo. Era neba-
kazi abamu abewa'fe batuwunīkiri-
'za, abāke'de okugenda ku ntāna;
23 nebatasānga mulāmbogwe, neba'ja
nebagamba nti balabye okwolese-
bwa kwa bamalaika abagambye nti
24 mulamu. Nabamu kwabo abāba'de
na'fe bagenze ku ntāna, nebasānga
bwebatyo ngabakazi bwebagambye,
25 naye ye nebatamulaba. Kale ye
nābagamba nti 'Mwe abasirusiru,

b Mat. 16. 21. c Yok. 2. 22. d Mat. 28. 8. Ma'k. 16. 10. e Luk. 8. 3. f Ma'k. 16. 11. g Yok. 20. 3, 6. h Ma'k. 16. 12. k Mat. 18. 20. l Yok. 19. 25.

abagayāvu mu mutima oku'kiriza
byona bana'bi byebāyogerānga;
26 [m] tekyagwānira Masiya okubonya-
bonyezebwa ebyo, alyoke aingire mu
27 kitibwakye? Nāsokera ku [n] Musa
ne ku [o] bana'bi bona, nābategēza
mu byawandikibwa ebyo byona e-
28 byamuwandikirwa ye. Nebasembe-
ra kumpi nembuga gyebāli bagenda-
mu: ye nāba ngabaisa okugenda
29 mu maso. Nebamuwaliriza nga ba-
gamba nti Tūla na'fe: kubanga obu-
'de bugenda okuwungēra, nenjuba
egolobye kakano. Nāingira okutūla
30 nabo. Awo olwātūka yali atu'de
nabo ku 'mere, nātōla omugāti nā-
gwebaza, nāgumenyamu nābawa.
31 Amaso gābwe negazibuka nebamu-
tegēra; nābulirawo boobutamulaba.
32 Nebebūzaganya nti Emitima gya'fe
tegyaba'de gitutyemuka munda ya-
'fe, bweyaba'de ayogera na'fe mu
'kubo, ngatubi'kulira ebyawandiki-
33 bwa? Nebaimuka mu kisēra ekyo
nebakomawo Eyerusalemi, nebasā-
nga bali ekumi nomu, nabo bebali
34 nabo, nga bakung'anye nga baga-
mba nti Mazima Mukama wa'fe azū-
35 ki'de era [p] alabiki'de Simoni. Nabo
nebabanyonyola biri ebyomu'kubo,
ne bweyategērekese gyebāli olwo-
kumenyamu omugāti.
36 [r] Awo bāli nga bakyayogera ebyo,
ye ye nyini nāimirira wakati wābwe,
nābagamba nti Emirembe gibe mu-
37 'mwe. Naye nebekānga nebatya,
nebalowōza nga bālaba muzimu.
38 Nābagamba nti Ekiberalikiriza ki-
ki? Nokubūsabūsa ku'jira ki mu
39 mitima gya'mwe? Mulabe engalo
zānge nebigere byānge, nga 'nze
'nzuno mwēne: munkwateko mu-
labe; kubanga omuzimu tegulina
nyama na magūmba, nga bwemula-
40 ba 'nze bweninabyo. Bweyamala
okwogera ekyo, nābalaga engaloze
41 nebigerebye. Awo bwebāli tebana-
ba ku'kiriza olwesanyu, nga bewu-
nya, nābagamba nti Mulina ekirībwa
42 wano? Nebamuwa ekitūndu eky-
43 kyenyanja ekyōkye. [s] Nākitōla nā-
kirīra mu maso gābwe.
44 Nābagamba nti [t] Bino bye biga-
mbo byānge byenababūlira, nga
nkyali na'mwe, bwekigwānira byo-
na okutūkirizibwa, ebyawandikirwa
'nze mu matēka ga Musa, ne mu
45 bana'bi ne mu zabuli. Nālyoka abi-
'kula amagezi gābwe, bategēre ebya-
46 wandikibwa; nābagamba nti [u] Bwe-
kityo bwekyawandikibwa, Masiya
okubonyabonyezebwa nokuzūkira
mu bafu ku lunaku olwokusatu;
47 era [w] amawānga gona okubūlirwā-
nga okwenenya [y] noku'gyibwako
ebibi mu linyalye, okusokera ku Ye-
48 rusalemi. 'Mwe [z] bajulirwa bebyo.
49 Era [a] laba mbawereza 'mwe okusū-
biza kwa Kitānge: naye mubēre
mu kibuga okutūsa lwemulyamba-
zibwa amānyi agava wa'gulu.
50 Nābatwāla ebwēru [b] nābatūsa
Ebesaniya: nāimusa emikonogye
51 nābawa omukisa. [c] Awo olwātūka
ngakyabawa omukisa, nābāwukana-
52 ko, nātwālibwa mu 'gulu. [d] Nabo
nebamusinza, nebakomawo Eyeru-
53 salemi nesanyu lingi: nebabērānga
[e] mu yekalu bulijo, nga bebaza Ka-
tonda.

[m] Bik. 17. 3. 1 Pet. 1. 11.
[n] Lub. 3. 15; 22. 18; 26. 4; 49. 10. Kubal. 21. 9. Ma. 18. 15.
[o] Zab. 16. 9, 10; 22; 132. 11. Is. 7. 14; 9. 6. Is. 40. 10, 11; 50. 6; 53. Yer. 23. 5; 33. 14, 15. Ez. 34. 23; 37. 25. Dan. 9. 24. Mi. 7. 20. Mala. 3. 1; 4. 2. Yok. 1. 45.
[p] 1 Kol. 15. 5.
[r] Ma'k. 16. 14. Yok. 20. 19. 1 Kol. 15. 5.
[s] Bik. 10. 41.
[t] Mat. 16. 21.
[u] Zab. 22. Is. 50. 6; 53. 2 neb. Bik. 17. 3.
[w] Lub. 12. 3. Zab. 22. 27. Is. 49. 6, 22. Yer. 31. 34. Kos. 2. 23. Mi. 4. 2. Mala. 1. 11.
[y] Dan. 9. 24. Bik. 13. 38, 46. 1 Yok. 2. 12.
[z] Yok. 15. 27. Bik. 1. 8, 22; 2. 32; 3. 15.
[a] Is. 44. 3. Yo. 2. 28. Yok. 14. 16, 26; 15. 26; 16. 7. Bik. 1. 4; 2. 1 neb.
[b] Bik. 1. 12.
[c] Ma'k. 16. 19. Yok. 20. 17. Bik. 1. 9.
[d] Mat. 28. 9, 17.
[e] Bik. 2. 46.

ENJIRI NGA BWEYAWANDIKIBWA

YOKANA.

1 Ku luberyeberye [a] wāliwo Kiga-
mbo, Kigambo nāba [b] awali Kato-
2 nda, [c] Kigambo nāba Katonda. [d] O-
yo yāliwo ku luberyeberye awali
3 Katonda. [e] Ebintu byona byakole-
bwa kubwoyo; era awatali ye tewā-
kolebwa kintu na kimu ekyakole-
4 bwa. [f] Obulamu bwali muye; [g] obu-
lamu nebuba omusana gwabantu.
5 [i] Omusana negwāka mu kizikiza,
6 'sō ekizikiza tekyagutegēra. [k] Wā-
labika omuntu. Katonda gweyatu-
7 ma, erinyalye Yokana. [l] Oyo ya'ja
olwokutegēza ategēze ebyomusana,
8 bona ba'kirize kububwe. Oyo siye
omusana, wabula okutegēza ebyo-
9 musana. [m] Waliwo omusana ogwa-
mazima, ogwākira buli muntu, nga
10 gu'ja munsi. Yali munsi, [n] ensi ya-
kolebwa kububwe, era ensi teyamu-
11 tegēra. [o] Ya'ja mu matwālege, na-
ye abāli mu matwālege tebāmuse-
12 mbeza. [p] Naye bona abāmusembe-
za yabawa obuīnza okufūka abāna
ba Katonda, be ba'kiriza erinyalye:
13 [r] abatāzālibwa musai, newakuba'de
okwagala kwomubiri, newakuba'de
okwagala kwomuntu, naye (abāzā-
14 libwa) Katonda. [s] Kigambo [t] nāfū-
ka [u] omubiri, nābērako gyetuli [w] [ne-
tulaba ekitībwakye, ekitibwa nge-
kyoyo eyazālibwa omu ye'ka Kita-
'fe], [y] nga'ju'de ekisa namazima.
15 [z] Yokana nāmutegēza nāyogerera
wa'gulu ngayogera nti Oyo gwena-
gamba nti [a] A'ja enyuma wānge a-

[a] Nge. 8. 22 neb. Bak. 1. 17. 1 Yok. 1. 1.
[b] Nge. 8. 30. Yok. 17. 5. 1 Yok. 1. 2.
[c] Baf. 2. 6. 1 Yok. 5. 7.
[d] Lub. 1. 1.
[e] Zab. 33. 6. Bef. 3. 9. Ba'k. 1. 16. Beb. 1. 2. Kub. 4. 11.
[f] Yok. 5. 26. 1 Yok. 5. 11.
[g] Yok. 3. 12; 9. 5; 12. 35, 46.
[i] Yok. 3. 19. 1 n. 26.
[k] Mala. 3. 1. Mat. 3. 1. Luk. 3. 2.
[l] Bik. 19. 4.
[m] Is. 49. 6
[n] Beb. 1. 2; 11. 3.
[o] Luk. 19. 14. Bik. 3. 26.
[p] Is. 56. 5. Bal. 8. 15. Bag. 3. 26. 1 Yok. 3. 1.
[r] Yok. 3. 5. Yak. 1. 18. 1 Pet. 1. 23.
[s] Mat. 1. 16, 20. Luk. 1. 31, 35; 2. 7. 1 Tim. 3. 16.
[t] Bal. 1. 3. Bag. 4. 4.
[u] Beb. 2. 11, 14, 16, 17.
[w] Is. 40. 5. Mat. 17. 2. 2 Pet. 1. 17.
[y] Bak. 1. 19; 2. 3, 9.
[z] Yok. 3. 32.
[a] Mat. 3. 11. Ma'k. 1. 7. Luk. 3. 16.

nsose 'nze: [b] kubanga ye yali owo-
16 luberyeberye nānge. Kubanga ku
[c] ku'julakwe 'fe 'fena kwetwawe-
17 bwa, nekisa mu kifo kyekisa. Ku-
banga [d] amatēka gāwebwa kubwa
Musa; [e] ekisa namazima byabāwo
18 kubwa Isa Masiya. [f] Tewali eyali
alabye ku Katonda wonawona; [g] O-
mwāna eyazālibwa omu ye'ka, aba
mu kifuba kya Kita'fe, oyo yamute-
gēza.
19 Kuno kwe [h] kutegēza kwa Yoka-
na, Abayudaya abāva Eyerusalemi
bwebāmutumira bakabona Nabale-
20 vi okumubūza nti 'Gwāni? [k] Nā-
yātula, nātegāna; nāyātula nti
21 'Nze si 'nze Masiya. Nebamubūza
nti Kale lwoli āni? oli [l] Eriya? Nā-
gamba nti Si 'nze ye. 'Gwe [m] na-
22 'bi oli? Na'damu nti Ne'da. Awo
nebamugamba nti Lwoli āni? tuba-
'demu abatutumye. Weita āni?
23 [n] Nāgamba nti 'Nze ndi 'dobozi lyo-
muntu ayogerera wa'gulu mu 'dū-
ngu nti Mulung'amye olugūdo lwa
Mukama, [o] nga na'bi Isaya bweya-
24 yogera. Abātumibwa bāli ba mu
25 Bafalisayo. Nebamubūza, nebamu-
gamba nti Oba 'gwe toli Masiya, oba
Eriya, oba na'bi oli, kale kiki ekiku-
26 batizisa? Yokana nāba'damu, nga-
gamba nti 'Nze [p] mbatiza nama'zi:
wakati mu'mwe aimiri'de omuntu
27 gwemutamanyi, a'ja enyuma wā-
nge, 'sō nānge sisānira kusumulula
28 lukoba lwa ngatoye. Ebyo byako-
lerwa Besaniya, emitala wa Yoldu-
dani, Yokana gyeyabatirizānga.
29 Olunaku olwokubiri nālaba Isa
nga'ja gyali, nāgamba nti Laba,
[r] Omwāna gwendiga gwa Katonda,
30 [s] a'gyawo ebibi byensi! oyo gwena-
gamba nti Enyuma wānge a'ja omu-
ntu ansose: kubanga ye yali owo-
31 luberyeberye nānge. Nānge samu-
manya: naye ayolesebwe Isiraeri,
[t] kyenava nji'ja nga mbatiza nama-
32 'zi. [u] Yokana nātegēza ngagamba
nti Nalaba Omwoyo ngava mu 'gu-
33 lu ngejiba; nābēra kuye. Nānge
samumanya: naye eyantuma oku-
batiza nama'zi, ye yang'amba nti
Gwoliraba Omwoyo nga'ka ngabēra
kuye, [w] oyo yabatiza Nomwoyo O-
34 mutukuvu. Nānge nendaba, ne-
ntegēza nti oyo ye Mwāna wa Ka-
tonda.
35 Olunaku olwokubiri nate Yokana
yali aimiri'de nabokubaigirizwabe
36 babiri; nātunulira Isa ngatambula,
nāgamba nti Laba, Omwāna gwe-
37 ndiga gwa Katonda! Abaigirizwa
abo ababiri nebawulira ngayogera,
38 nebagoberera Isa. Isa nākyūka nā-
balaba nga bamugoberera, nābaga-
mba nti Munonya ki? Nebamuga-
mba nti Labi [amakulu gakyo bwe-
kitegēzebwa nti Omuigiriza], osula
39 wa? Nābagamba nti Mu'je, munā-
labawo. Neba'ja nebalaba wāsula;
nebasula ewuwe olunaku olwo: o-
40 bu'de bwali nga sawa ya kumi. [y] A-
ndereya, muganda wa Simoni Pete-
ro, ye mu'ne wokubiri abāwulira
Yokana (ngayogera), nebamugobe-
41 rera. Ye nāsoka okulaba mugandа-
we ye Simoni, nāmugamba nti Tula-
bye Masiya, amakulu gakyo bwekite-
gēzebwa nti Eyafukibwako amafu-
42 ta. Nāmuleta eri Isa. Isa nāmutu-
nulira, nāgamba nti 'Gwe Simoni
omwāna wa Yokana: onoitibwānga
Kefa, [amakulu galyo bweritegēze-
bwa nti Petero].
43 Olunaku olwokubiri yayagala o-
kuvayo okugenda Egaliraya, nālaba
Firipo: Isa nāmugamba nti Ngobe-
44 rera. Naye Firipo yali Webesusai-
da, mu kibuga kya Andereya ne Pe-
45 tero. Firipo nālaba [z] Nasanaeri nā-
mugamba nti Tulabye oyo [a] Musa
gweyawandikira mu [b] Matēka ne ba-
na'bi, Isa, omwāna wa Yusufu, [c] O-
46 wenazalesi. Nasanaeri nāmugamba
nti [d] Mu Nazalesi muīnza okuvamu
ekintu ekirūngi? Firipo nāmuga-
47 mba nti 'Jāngu olabe. Isa nālaba
Nasanaeri nga'ja gyāli, nāmwogera-
ko nti Laba [e] Omuisiraeri wawu, ata-
48 limu bukūsa! Nasanaeri nāmuga-
mba nti Wantegērera wa? Isa na-
'damu nāmugamba nti Firipo bwa-
ba'de tanakuita, bwoba'de mu mu-
49 tini, nenkulaba. Nasanaeri nāmu-
'damu nti Labi, 'gwe Mwāna wa Ka-
50 tonda; 'gwe Kabaka wa Isiraeri. Isa
na'damu nāmugamba nti Kubanga
nkugambye nti nkulabye mu mutu-
ni, o'kiri'za? Oliraba ebikulu okuki-
51 ra ebyo. Nāmugamba nti Dala dala
mbagamba nti [f] Muliraba e'gulu nga
libi'kuse, ne bamalaika ba Katonda
nga balinya era nga ba'kira ku Mwā-
na womuntu.

2 Olunaku olwokusatu, newaba e-
mbaga eyobugole mu Kana Ekye-
2 galiraya; ne nyina Isa yaliwo; Isa
nebamuita nabaigirizwabe ku mba-
3 ga. Naye omwenge bwegwa'gwāwo,
nyina Isa nāmugamba nti Tebalina
4 mwenge. Isa nāmugamba nti Omu-
kyāla, nvumāna ki 'nze nāwe? eki-
5 sēra kyānge tekinaba kutūka. Nyi-
na nāgamba abawereza nti Kyanā-
6 bagamba kyona, kyemukola. Wāli-
wo amasuwa agamainja mukāga,
agātekebwawo [a] olwempisa eyoku-
tukuza Kwabayudaya, buli limu nga
livamu ensuwa nga biri oba satu.
7 Isa nābagamba nti Amasuwa muga-
'juze ama'zi. Nebaga'juza okutūsa
8 ku migo. Nābagamba nti Musene
kakano, mutwālire omugabuzi we-
9 mbaga. Nebamutwālira. Awo o-
mugabuzi wembaga bweyalega ku

[b] Yok.8.58. Bak. 1. 17.
[c] Bef.1.6-8. Bak. 1. 19; 2. 9, 10.
[d] Kuv. 20. 1 neb.
[e] Bal. 3. 24; 5. 21; 6. 14.
[f] Kuv. 33. 20. Ma. 4. 12. Mat.11.27. 1 Tim. 1. 17; 6. 16. 1 Yok.4 12.
[g] 1 Yok.4.9.
[h] Yok.5.33.
[k] Yok.3.38.
[l] Mala.4.5. Mat 17.10.
[m] Ma. 18. 15, 18.
[n] Mat. 3. 3. Ma'k. 1. 3. Luk. 3. 4.
[o] Is. 40. 3.
[p] Mat.3.11.
[r] Kuv.12.3. Is. 53. 7. 1 Pet. 1.19. Kub. 5. 6 neb.
[s] Is. 53. 11. Bag. 1. 4. Beb. 1. 3; 2. 17. 1 Pet. 2. 24; 3. 18. 1 Yok. 2. 2; 3. 5; 4. 10. Kub. 1. 5.
[t] Mala.3.1.
[u] Mat.3.16.
[w] Mat. 3. 11. Bik. 1. 5; 2. 4; 10. 44.
[y] Mat.4.18.
[z] Yok.21.2.
[a] Lub. 3. 15; 49. 10. Ma. 18. 18. Luk.24.27.
[b] Is. 4. 2; 7. 14; 9. 6; 53. 2. Mi. 5. 2. Zek. 6. 12; 9. 9. Luk.24.27.
[c] Mat.2.23. Luk. 2. 4.
[d] Yok. 7. 41, 42, 52.
[e] Zab. 32. 2; 73. 1.
[f] Lub. 28. 12.
[a] Ma'k.7.3.

A.D. 30.

ma'zi agafuse omwenge, nātamanya gyeguvu'de [naye abawereza abāsena ama'zi nebamanya], omugabuzi wembaga nāita awasi'za omugole,
10 nāmugamba nti Buli muntu asoka ku'sāwo mwenge mulūngi; naye abantu bweba'kuta, nālyoka a'sāwo omubi: (naye) 'gwoterese omulūngi
11 okutūsa kakano. Kano ke kabonero Isa keyasokerako okukolera mu Kana Ekyegaliraya, nālabisa ekitībwakye; abaigirizwabe nebamu'kiriza.
12 Awo oluvanyuma lwekyo nāserengeta Ekaperunaumu, ye ne nyina ne [b] bagandabe nabaigirizwabe: nebamalayo enaku si nyingi.
13 [c] Okuitako Okwabayudaya kwali kunātera okutūka. Isa nāyambuka
14 Eyerusalemi. [d] Nāsānga mu yekalu abatūnda ente nendiga namayiba, nabawanyisa efeza nga batu'de:
15 nāfūla emigwa olukoba, nābagoba bona mu yekalu, nendiga nente; nāyiwa efeza eza bali abāwanyisa efe-
16 za, nāvunika embawo zābwe; nāgamba abāli batūnda amayiba nti Mu-'gyewo ebintu bino; muleme kufūla nyumba ya Kitānge nyumba ya bu-
17 guzi. Abaigirizwabe neba'jukira nga kyawandikibwa nti [e] Obu'gya bwe-
18 nyumbayo bulindya. Awo Abayudaya neba'damu nebamugamba nti [f] Kabonero ki kotwolesa akakukoza
19 bino? Isa na'damu nābagamba nti [g] Mumenye yekalu eno, nānge ndi-
20 gizimbira enaku esatu. Awo Abayudaya nebogera nti Yekalu eno yazimbirwa emyāka amakumi ana mu mukāga, nāwe oligizimbira enaku
21 satu? Naye yayogera ku yekalu ya
22 mubirigwe. Awo bweyezūkizibwa mu bafu, [i] abaigirizwabe neba'jukira nti yayogera ekyo; neba'kiriza ebyawandikibwa, nekigambo Isa kyeyayogera.
23 Awo bweyali mu Yerusalemi ku Kuitako, ku mbaga, bangi neba'kiriza erinyalye, nga bālaba obubone-
24 robwe bweyakola. Naye Isa nātabeyabizamu kubanga yategēra bona,
25 era teyetāga muntu yena okutegēza ebyabantu; kubanga [k] ye nyini yategēra ebyali mu bantu.

3 Awo wāliwo omuntu owomu Bafalisayo; erinyalye Nikodemo, mwā-
2 mi mu Bayudaya: [a] oyo na'ja gyali ekiro, nāmugamba nti Labi, tumanyi nti oli muigiriza eyava eri Katonda: kubanga tewali muntu aīnza okukola obubonero buno bwokola 'gwe, wabula Katonda ngali
3 naye. Isa na'damu nāmugamba nti Dala dala nkugamba nti [b] Omuntu bwatazālibwa mulūndi gwa kubiri taīnza kulaba bwakabaka bwa Ka-
4 tonda. Nikodemo nāmugamba nti Omuntu aīnza atya okuzālibwa bwaba nga muka'de? aīnza okuingira mu lubuto lwa nyina omulū-
5 ndi ogwokubiri, nāzālibwa? Isa na'damu nti Dala dala nkugamba nti [c] Omuntu bwatazālibwa ma'zi na Mwoyo, taīnza kuingira mu bwa-
6 kabaka bwa Katonda. Ekizālibwa omubiri kiba mubiri; nekizālibwa
7 Omwoyo kiba mwoyo. Tewewunya kubanga nkugambye nti Kibagwānira okuzālibwa omulūndi ogwoku-
8 biri. [d] Empewo ekūntira gyeyagala, nowulira okuwūma kwayo, naye tomanyi gyeva, newakuba'de gyegenda: bwatyo bwabēra buli muntu
9 yena azālibwa Omwoyo. Nikodemo na'damu nāmugamba nti Ebyo biī-
10 nza bitya okubāwo? Isa na'damu nāmugamba nti 'Gwe omuigiriza wa
11 Isiraeri, nototegēra ebyo? [e] Dala dala nkugamba nti Twogera kyetumanyi, tutegēza kyetwalaba: 'sō
12 temu'kiriza kutegēza kwa'fe. Bwembabūli'de ebyensi, nemuta'kiriza, muli'kiriza mutya bwenābabūlira
13 ebyomu'gulu? [f] Tewali muntu eyali alinye mu 'gulu, wabula eyava mu 'gulu, (ye) Mwāna womuntu ali
14 mu 'gulu. [g] Nga Musa bweyawanika omusota mu 'dūngū, bwekityo Nomwāna womuntu kimugwānira
15 okuwanikibwa: buli muntu yena amu'kiriza [i] abēre nobulamu obuta-'gwāwo muye.
16 [k] Kubanga Katonda bweyayagala ensi bwati, nokuwayo nāwayo Omwānawe eyazālibwa omu ye'ka, buli muntu yena amu'kiriza aleme okubula, naye abēre nobulamu obu-
17 ta'gwāwo. [l] Kubanga Katonda teyatuma Mwānawe munsi, okusalira ensi omusāngo; naye ensi erokokere kuye. [m] Amu'kiriza tegumusinga:
18 atamu'kiriza gumaze okumusinga, kubanga ta'kiri'za linya lya Mwāna eyazālibwa omu ye'ka owa Ka-
19 tonda. Guno gwe musāngo kubanga [n] omusana gu'ze munsi, abantu nebagala enzikiza okukira omusana; kubanga ebikolwa byā-
20 bwe byali bibi. [o] Kubanga buli muntu yena akola ebitasāna akyāwa omusana, 'sō ta'ja eri omusana, ebikolwabye bireme okunenyezebwa.
21 Naye akola amazima a'ja eri omusana ebikolwabye birabike nga byakolerwa mu Katonda.
22 Oluvanyuma lwebyo Isa na'ja nabaigirizwabe munsi Yebuyudaya;
23 nālwāyo nabo; [p] nābatiza. Naye Yokana yali ngabatiriza mu Enoni kumpi Nesalimu, kubanga yeri ama-'zi amangi: [r] neba'jānga, nebabati-
24 zibwānga. Kubanga [s] Yokana yali
25 nga tanatekebwa mu komera. Abaigirizwa ba Yokana Nomuyudaya nebaba nempaka, mu bigambo ebyo-

[b] Mat. 12. 46.
[c] Kuv. 12. 14. Ma. 16. 1, 16; 6. 4; 11. 55.
[d] Mat. 21. 12.
[e] Zab. 69. 9.
[f] Mat. 12. 38.
[g] Mat. 26. 61; 27. 40. Ma'k. 14. 58; 15. 29.
[i] Luk. 24. 8.
[k] 1 Sam. 16. 7. 1 Byom. 28. 9.
[a] Yok. 7. 50; 19. 39.
[b] Yok. 1. 13. Bag. 6. 15. Tit. 3. 5. Yak. 1. 18. 1 Pet. 1. 23. 1 Yok. 3. 9.
[c] Ma'k. 16. 16. Bik. 2. 38.
[d] Mub. 11. 5. 1 Kol. 2. 11.
[e] Mat. 11. 27.
[f] Nge. 30. 4. Yok. 6. 33, 38, 51. 1 Kol. 15. 47.
[g] Kubal. 21. 9.
[i] Yok. 6. 47.
[k] Bal. 5. 8. 1 Yok. 4. 9.
[l] Luk. 9. 56. Yok. 8. 15; 12. 47. 1 Yok. 4. 14.
[m] Yok. 5. 24; 6. 40, 47; 20. 31.
[n] Yok. 1. 4, 9–11; 8. 12.
[o] Yob. 24. 13, 17. Bef. 5. 13.
[p] Yok. 4. 2.
[r] Mat. 3. 5, 6.
[s] Mat. 14. 3.

26 kutukuza. Neba'ja eri Yokana, nebamugamba nti Labi, oli eyali nāwe
[t] Yok. 1. 34. emitala wa Yoludani, [t] gwewategēza, laba, oyo abatiza; nabantu bona
27 ba'ja gyali. Yokana na'damu nā-
[u] 1 Kol. 4. 7. gamba nti [u] Omuntu tainza kuganya kigambo kyona wabula ngakiwere-
28 'dwa okuva mu 'gulu. 'Mwe be nyini muli bajulirwa bānge nga nayogera nti [w] Si 'nze Masiya, naye
[w] Yok. 1. 20, 27. nga natumibwa kumukulembera.
[y] Lu. 5. 1. 29 Alina omugole yawasa: naye [y] mukwāno gwoyo awasa, aimirira ngamuwulira, asanyukira nyo e'dobozirye awasi'za: kale esanyu lyānge
30 eryo litūkiri'de. Ye kimugwānira okukula, naye 'nze okutōwala.
[z] Mat. 23. 18. Bal. 9. 5. 31 Ava mu 'gulu [z] yafuga byona;
[a] 1 Kol. 15. 47. Bef. 1. 21. Baf. 2. 9. [a] owomunsi aba wa munsi, ayogera bya munsi: ava mu 'gulu yafuga
32 byona. [b] Kyeyalaba era kyeyawulira kyategēza; 'sō tewali muntu
[b] Yok. 8. 26; 15. 15. 33 a'kiriza kutegēzakwe. A'kiri'za okutegēzakwe, ngata'deko akaboneroke nti Katonda wa mazima.
[c] Yok. 7. 16. 34 [c] Kubanga Katonda gweyatuma ayogera bigambo bya Katonda: kubanga,
[d] Yok. 1. 16. [c] Mat. 11. 27; 23. 18. [f] Kab. 2. 4. Yok. 1. 12; 6. 47. Bal. 1. 17. 1 Yok. 5. 10. bwagaba Omwoyo, [d] tamugera.
35 [e] Kita'fe ayagala Omwāna, era ya-
36 muwa byona mu mukonogwe. [f] A'kiriza Omwāna alina obulamu obuta'gwāwo; naye ata'kiriza Mwāna, taliraba bulamu, naye obusūngu bwa Katonda bubēra kuye.

4 Awo Mukama wa'fe bweyategēra nga Abafalisayo bawuli'de nti Isa
[a] Yok. 3. 22-26. aigiriza era nti [a] abatiza bangi oku-
2 kira Yokana, [naye Isa ye nyini teyabatiza, wabula abaigirizwabe],
3 nāva mu Buyudaya, nāgenda Ega-
4 liraya nate. Era kyamugwānira okuita mu Samaliya.
5 Awo nātūka mu kibuga Ekyesa-
[b] Lub. 33. 19; 48. 22. Yos. 24. 32. maliya, kyebaita Sukali, ekirirānye olusuku [b] Yakobo lweyawa omwā-
6 nawe Yusufu: era mwālimu olu'zi lwa Yakobo. Awo Isa yali akōye
7 olugendo, nāmala gatūlirawo ku lu-'zi, obu'de nga sawa mukāga. Omukazi Omusamaliya na'ja okusnea
8 ama'zi: Isa nāmugamba nti Mpa nywe. Kubanga abaigirizwabe bāli bagenze mu kibuga okugula e'me-
9 re. Awo omukazi Omusamaliya nāmugamba nti 'Gwe Omuyudaya, kiki ekikusabya okunywa eri 'nze omukazi Omusamaliya? [Kubanga
[c] 2 Basek. 17. 24. Luk. 9. 52, 53. [c] Abayudaya tebātabagana na Ba-
10 samaliya.] Isa na'damu nāmugamba nti Singa oba'de omanyi ekirabo kya Katonda noyo akugamba nti Mpa nywe bwāli, 'gwe wandi-
[d] Is. 12. 3; 44. 3. Yer. 2. 13. Zek. 13. 1; 14. 8. musabye, naye yandikuwa'de [d] ama-
11 'zi amalamu. Omukazi nāmugamba nti Sebo, tolina kya kusenya,
12 nolu'zi luwānvu: kale o'gya wa ama'zi ago amalamu? 'Gwoli mukulu okukira jaja'fe Yakobo, eyatuwa olu'zi luno, eyanywāngamu ye
13 nabānabe nensoloze? Isa na'damu nāmugamba nti Buli muntu yena anywa ama'zi gano enyōnta erimu-
14 lūma nate: naye [e] anywa ama'zi ago 'nze gendimuwa enyōnta terimulūmira dala emirembe gyona; naye ama'zi gendimuwa [f] ganāfūkānga mundaye ensulo yama'zi nga gakulukuta okutūka ku bulamu obuta-
15 'gwāwo. [g] Omukazi nāmugamba nti Sebo, mpa ama'zi ago, enyōnta ereme oku'nūmānga, newakuba'de
16 oku'ja wano ewala okusenānga. Isa nāmugamba nti Genda oite 'balo,
17 okomewo wano. Omukazi na'damu nāmugamba nti Sirina 'baze. Isa nāmugamba nti Oyoge'de bulūngi
18 nti Sirina 'baze; kubanga walina ba'balo batāno, naye gwolina kakano si 'balo: ekyo kyoyoge'de mazi-
19 ma. Omukazi nāmugamba nti Se-
20 bo, ndaba nti oli na'bi. Bajaja'fe bāsinzizānga [i] ku lusozi luno; na-'mwe mugamba nti [k] Eyerusalemi kye kifo ekigwāna okusinzizānga-
21 mu. Isa nāmugamba nti Omukyāla, nzi'kiriza, ekisēra ki'ja [l] kyebatalisinzizāngamu Kita'fe ku lusozi luno newakul'a'de mu Yerusalemi.
22 'Mwe [m] musinza kyemutamanyi; 'fe tusinza kyetumanyi; kubanga
[n] obulokozi buva mu Bayudaya.
23 Naye ekisēra ki'ja, era kitūse, abasinza amazima lwebanāsinzizānga Kita'fe mu mwoyo namazima: kubanga Kita'fe anonya abali ngābo
24 okubēra abokumusinzānga. Katonda gwe Mwoyo: nābo abamusinza kibagwānira okusinzizānga mu
25 mwoyo namazima. Omukazi nāmugamba nti 'Manyi nga Masiya a'ja gwebaita Eyafukibwako amafuta: ye bwali'ja alitubūlira ebiga-
26 mbo byona. Isa nāmugamba nti 'Nze 'nzuno [o] ayogera nāwe.
27 Amangwāgo abaigirizwabe neba-'ja; nebewunya kubanga aba'de ayogera nomukazi: naye tewali muntu yagamba nti Ononya ki? oba
28 nti Kiki ekikwogeza naye? Awo omukazi nāleka ensuwaye, nāgenda
29 mu kibuga, nābūlira abantu nti Mu-'je mulabe omuntu ang'ambye bye-
30 nakolānga byona: oyo Masiya? Ne-
31 bava mu kibuga, neba'ja gyali. Naye abaigirizwa bāli nga bamwegairi-
32 ra nga bagamba nti Labi, lya. Naye nābagamba nti Nina ekyokulya kye-
33 ndya kyemutamanyi. Awo abaigirizwa nebogera bo'ka na bo'ka nti Waliwo omuntu amulete'de ekyoku-
34 lya? Isa nābagamba nti [p] Ekyokulya kyānge kwe kukolānga eyantuma byayagala nokutūkiriza omuli-
35 mugwe. 'Mwe temwogera nti Esiga'deyo emyezi ena okukūngula ku-

[e] Yok. 6. 35, 58.
[f] Yok. 7. 38.
[g] Yok. 6. 34; 17. 2, 3. Bal. 6. 23. 1 Yok. 5. 20.
[i] Balam. 9. 7.
[k] Ma. 12. 5, 11. 1 Basek. 9. 3. 2 Byom. 7. 12.
[l] Mala. 1. 11. 1 Tim. 2. 8.
[m] 2 Basek. 17. 29.
[n] Is. 2. 3. Luk. 24. 47. Bal. 9. 4, 5.
[o] Mat. 26. 63, 64. Ma'k. 14. 61, 62. Yok. 9. 37.
[p] Yob. 23. 12. Yok. 6. 38; 17. 4; 19. 30.

lyoke kutūke? Laba, mbagamba nti
Muimuse amaso mulabe enimiro nga
[r] zimaze okutukula okukūngulibwa.
[r] Mat. 9. 37. Luk. 10. 2.
36 [s] Akūngula awebwa empēra, akung'a
[s] Dan. 12. 3.
nya ebibala olwobulamu obuta'gwā-
wo; asiga nakūngula basanyukire
37 wamu. Kubanga ekigambo kino
bwekiri bwekityo ekyamazima nti
Asiga `mulala, nakūngula mulala.
38 'Nze nabatuma okukūngula kyemu-
tākolerānga mirimu: abalala bāko-
la emirimu, na'mwe muingi'de emi-
rimu gyābwe.
39 Abomukibuga omwo Abasamaliya
bangi kubo abāmu'kiriza olwekiga-
mbo kyomukazi, eyategēza nti Ang'a-
40 mbye byenakolānga byona. Awo A-
basamaliya bwebātūka wāli neba-
mwegairira abēre nabo: nāsulayo e-
41 naku biri. Bangi nyo nebeyongera
42 oku'kiriza olwekigambokye, nebaga-
mba omukazi nti Kakano tetu'kiri'za
lwa kwogerakwo: kubanga twewu-
liri'de 'fe'ka, nokutegēra tutege'de
nga mazima ono ye Mulokozi wensi.
43 Enaku ezo ebiri bwezaitawo, nā-
44 vayo nāgenda Egaliraya. Kubanga
[t] Isa ye nyini yategēza nti Na'bi
[t] Mat. 13. 57.
munsi yewābwe tebamu'sāmu kitī-
45 bwa. Awo bweyatūka Egaliraya, A-
bagaliraya nebamusembeza, [u] bwe-
[u] Yok. 2. 23; 3. 2.
bālaba byona byeyakolera Eyerusa-
lemi ku mbaga: [w] kubanga nabo
[w] Ma. 16. 16.
bāgenda ku mbaga.
46 Awo na'ja nate ku Kana Ekyega-
liraya, [y] mweyafūlira ama'zi omwe-
[y] Yok. 2. 1, 11.
nge. Era yaliyo omukūngu wa ka-
baka, eyalina omwānawe omulenzi
yali alwāli'de mu Kaperunaumu.
47 Oyo bweyawulira nti Isa avu'de
Ebuyudaya ngatūse Egaliraya, na-
'ja gyāli, nāmwegairira aserengete
awonye omwānawe; kubanga yali
48 ngagenda kufa. Awo Isa nāmuga-
mba nti [z] Bwemutaliraba bubonero
[z] 1 Kol. 1. 22.
nebyamagero temuli'kiriza na kato-
49 no. Omukūngu nāmugamba nti
Sebo, serengeta akāna kānge nga
50 tekanaba kufa. Isa nāmugamba
nti Genda; Omwānawo mulamu.
Omuntu oyo na'kiriza ekigambo Isa
51 kyamugambye, nāgenda. Bweyali
ngakyaserengeta, aba'dube neba-
musisinkana nebogera nti omwāna-
52 we mulamu. Awo nābabūliriza esa-
wa mweyasūki'de. Awo nebamu-
gamba nti Jo obu'de nga sawa ya
53 musānvu omusu'ja negumuwonako.
Awo kitāwe nātegēra nti mu sawa
eyo Isa mweyamugambira nti O-
mwānawo mulamu: ye na'kiriza ne-
54 nyumbaye yona. Kano ke kabonero
akokubiri nate Isa keyakola bwe-
yava Ebuyudava oku'ja Egaliraya.

5 Oluvanyuma lwebyo [a] newaba e-
[a] Lev. 23. 2. Ma. 16. 1. Yok. 2. 13.
mbaga Yabayudaya; Isa nāyā-
mbuka ku Yerusalemi.
2 Naye mu Yerusalemi awali [b] (o-
[b] Nek. 3. 1; 12. 39.
mulyāngo) gwendiga wāliwo ekidi-
ba, kyebāita mu Lwebulaniya Bese-
suda, nga kiriko ebigāngo bitāno.
3 Mwebyo mwagalamirāngamu ekibī-
na kyabalwa'de, abazibe bamaso, a-
5 balema, abakōzimbye. Newabawo
omuntu eyali nendwa'de (nga yaka-
mala) emyāka amakumi asatu mu
6 munāna. Isa bweyalaba oyo ngaga-
lami'de, nātegēra nga yakamala e-
naku nyingi, nāmugamba nti Oya-
7 gala okuba omulamu? Omulwa'de
nāmu'damu nti Sebo, sirina muntu
ansūla mu kidiba ama'zi wegeserera:
'nze wenji'jira, omulala ngansoo-
8 se oku'kamu. Isa nāmugamba nti
Golokoka, wetike ekitandakyo, ota-
9 mbule. Amangwāgo omuntu nāba
mulamu neyetika ekitandakye, nā-
tambula.
10 Naye olunaku olwo lwali lwa sa-
biti. Awo Abayudaya nebamuga-
mba oyo awonyezebwa nti Lero sa-
biti, [c] muzizo 'gwe okwetika ekita-
[c] Kuv. 20. 10. Nek. 13. 19 Yer. 17. 21 neb.
11 ndakyo. Naye nāba'damu nti Oli
amponye'za ye yang'ambye nti We-
12 tike ekitandakyo otambule. Neba-
mubūza nti Omuntu oyo yāni eya-
kugambye nti Wetike otambule?
13 Naye eyawonye nga tamanyi bwali;
kubanga Isa yali yegende'de, aba-
ntu abāli mu kifo kiri nga bangi.
14 Oluvanyuma lwebyo Isa nāmulaba
mu yekalu, nāmugamba nti Laba,
oli mulamu: [d] toyōnōnānga nate,
[d] Mat. 12. 45.
ekigambo ekisinga obubi kireme o-
15 kukubako. Omuntu oyo nāgenda
nābūlira Abayudaya nti Isa ye yā-
16 mponya. Awo Abayudaya kyebāva
bai'ganya Isa kubanga yakolera e-
17 byo ku sabiti. Naye Isa nāba'damu
nti Kitānge akola okutūsa kakano,
18 nānge nkola. Awo Abayudaya kye-
bāva beyongera okusala amagezi
okumu'ta kubanga tasobe'za sabiti
yo'ka, era naye yaita Katonda kitā-
we ye, [e] nga yenkanyankanya ne
[e] Yok. 10. 30, 33. Baf. 2. 6.
Katonda.
19 Awo Isa na'damu nābagamba nti
Dala dala mbagamba nti Omwāna
taīnza ye'ka kukola kintu, bwatala-
bira ku Kitāwe ngakola: kubanga
ye byakola byona, Nomwāna byako-
20 la bwatyo. Kubanga Kitānge ayaga-
la Omwāna, amulaga byona bya-
kola ye nyini; era alimulaga emiri-
mu eminene egisinga egyo 'mwe
21 mwewunye. Kubanga Kitānge bwa-
zūkiza abafu nābawa obulamu,
[f] bwatyo Nomwāna abawa obulamu
[f] Luk. 7. 14; 8. 54. Yok. 11. 25, 43.
22 bona bayagala okuwa. Kubanga Ki-
tānge nokusala tasalira muntu mu-
sāngo, naye [g] yawa Omwāna (oku-
23 sala) omusāngo gwona; bona ba'sē-
ngamu Omwāna ekitībwa, nga bwe-
ba'sāmu Kitānge ekitībwa. Ata'sā-
mu Mwāna kitībwa, nga ta'sāmu ki-
[g] Mat. 11. 27.

24 tībwa Kitāwe eyamutuma. Dala'da-
la mbagamba nti [i]Awulira ekigambo
kyānge, na'kiriza oyo eyantuma, ali-
na obulamu obuta'gwāwo, 'sō tali'ja
mu musāngo, [k]naye ngavu'de mu
25 kufa okutūka mu bulamu. Dala da-
la mbagamba nti Ekisēra ki'ja era
wekiri kakano [l]abafu lwebaliwulira
e'dobozi Lyomwāna wa Katonda,
nābo abaliwulira baliba balamu.
26 Kuba nga Kitānge bwalina obulamu
muye, bwatyo bweyawa Omwāna
27 okuba nobulamu muye; era yamu-
wa obuīnza okusala omusāngo, [m]ku-
28 banga ye Mwāna womuntu. Te-
mwewunya ekyo: kubanga ekisēra
ki'ja bona abali mu ntāna lwebali-
wulira e'dobozirye, [n]nebavamu;
29 [o]abo abākolānga ebirūngi balizūkiri-
rira obulamu; nabo abākolānga e-
bitasāna balizūkirira omusāngo.
30 'Nze siīnza kukola kintu kubwā-
nge: nga bwempulira, bwensala:
nomusāngo gwensala gwa nsōnga;
[p]kubanga sinonya byenjagala 'nze,
31 wabula eyantuma byayagala. Bwe-
netegēza ebyānge 'nze, okutegēza
32 kwānge si kwa mazima. [r]Waliwo
omulala ategēza ebyānge; nānge
'manyi nti ebyānge byategēza bya
33 mazima. 'Mwe mwatumira Yokana
34 [s]naye nātegēza amazima. Naye oku-
tegēza kwomuntu siku'kiriza 'nze:
naye njogera ebyo 'mwe mulokoke.
35 Oyo yali tabāza eyāka, emasama-
sa, na'mwe mwayagala ekisēra kito-
no okusanyukira okutangālakwe.
36 [t]Naye okutegēza kwenina kwe ku-
kulu okusinga okwa Yokana: kuba-
nga emirimu Kitānge gyeyampa o-
kutūkiriza, [u]emirimu gye nyini gye-
nkola, gye gitegēza ebyānge nga Ki-
37 tānge ye yantuma. Era Kitānge
eyantuma oyo [w]ye yategēza ebyā-
nge. Temwawulira 'dobozirye na ka-
38 tono, [y]newakuba'de okulaba ekifa-
nanyikye. 'Sō temulina kigambokye
nga kibēra mu'mwe; kubanga oyo
39 gweyatuma temumu'kiriza. [z]Mu-
nonya mu byawandikibwa, kubanga
'mwe mulowōza nti mubyo mulina
obulamu obuta'gwāwo; [a]nebyo bye
40 bitegēza ebyānge; era [b]temwagala
41 ku'ja gyendi okubēra nobulamu. Si-
42 webwa bantu kitībwa. Naye mba-
tege'de 'mwe ngokwagala kwa Ka-
43 tonda tekubalimu. 'Nze na'ja mu
linya lya Kitānge, naye temunse-
mbeza; omulala bwali'ja mu linya-
44 lye kububwe mulimusembeza. 'Mwe
muīnza mutya oku'kiriza bwemwa-
gala okuwebwa ekitībwa 'mwe'ka na
'mwe'ka nemutanonya kitībwa eki-
45 va eri Katonda ali omu ye'ka? Te-
mulowōza nti 'nze ndibalōpa eri
Kitānge: gyāli abalōpa, ye Musa
46 gwemusūbira. Kuba singa mu'ki-
ri'za Musa, nānge mwandinzi'kiri-
'za; [c]kubanga yampandikira 'nze.
47 Naye bwemuta'kiriza oyo byeyawa-
ndika, muli'kiriza mutya ebigambo
byānge?

6 Oluvanyuma [a]lwebyo Isa nāge-
nda emitala wenyanja Eyegaliraya
2 Eyetiberiya. Ekibīna ekinene ne-
kimugoberera kubanga bālaba obu-
3 bonero bweyakola ku balwa'de. Isa
nālinya ku lusozi nātūla eyo nabai-
4 girizwabe. [b]Nokuitako, embaga
Yabayudaya, kwali kunātera okutū-
5 ka. [c]Awo Isa nāimusa amaso, nā-
laba ekibīna ekinene nga ki'ja gyā-
li, nāgamba Firipo nti Tunāgula
6 wa e'mere, bano gyebanālya? Ya-
yogera atyo kumukema, ngamanyi
7 ye'ka kyagenda okukola. Firipo
nāmu'damu nti E'mere (egulibwa)
dinali ebikumi ebibiri tebabune, buli
8 muntu okulyako akatono. Omu
ku baigirizwabe, ye Andereya mu-
9 ganda wa Simoni Petero, nāmuga-
mba nti Waliwo omulenzi wano
alina emigāti etāno egya sayiri ne-
byenyanja bibiri; naye bino binā-
bagasa ki abenkani'de awo obungi?
10 Isa nāgamba nti Mutūze abantu.
Era wāliwo esubi lingi mu kifo
ekyo. Awo abasaja nebatūla, omu-
11 wendo ngenkumi tāno. Awo Isa
nātōla emigāti; neyebaza; nāgabira
bali abatu'de; nebyenyanja bwatyo
12 nga bwebāyagala. Bweba'kuta nā-
gamba abaigirizwabe nti Mukung'a-
nye obukunkumuka obusiga'dewo,
13 waleme okubula ekintu. Awo ne-
babukung'anya neba'juza ebi'bo ku-
mi na bibiri nobukunkumuka obwe-
migāti etāno egya sayiri, bali abālya
14 bwebālemwa. Awo abantu bwebā-
laba akabonero keyakola, nebaga-
mba nti Mazima ono ye [d]na'bi oyo
a'ja munsi.
15 Awo Isa bweyategēra nga bage-
nda oku'ja okumukwata, bamufūle
kabaka, na'dayo nate ku lusozi ye-
'ka.
16 [e]Naye obu'de bwebwawungēra,
abaigirizwabe nebaserengetā ku
17 nyanja; nebasābala mu lyāto, bāli
bawunguka enyanja (okugenda) E-
kaperunaumu. Nobu'de bwali bu-
zibye 'sōnga ne Isa tanaba kutūka
18 gyebāli. Enyanja nesīkūka, omu-
19 yaga mungi nga gukūnta. Awo
bwebāmala okuvuga esutadyo nga-
makumi abiri mu tāno, oba maku-
mi asatu, nebalaba Isa ngatambulira
ku nyanja, ngasemberera eryāto;
20 nebatya. Naye nābagamba nti 'Nze
21 'nzuno, temutya. Awo neba'kiriza
okumuingiza mu lyāto; amangwāgo
eryāto nerigoba ku 'tale gyebāli ba-
genda.
22 Olunaku olwokubiri, ekibīna e-
kyali kiīmiri'de emitala wenyanja

[i] Yok. 3. 16, 18.
[k] 1 Yok. 3. 14.
[l] Bef. 2. 1, 5: 5. 14. Bak. 2. 13.
[m] Dan. 7. 13, 14.
[n] Is. 26. 19. 1 Kol. 15. 52. 1 Bas. 4. 16.
[o] Dan. 12. 2. Mat. 25. 32, 33, 46.
[p] Mat. 26. 39. Yok. 4. 34.
[r] Mat. 3. 17.
[s] Yok. 1. 19.
[t] 1 Yok. 5. 9.
[u] Yok. 3. 2.
[w] Mat. 3. 17.
[y] Yok. 1. 18.
[z] Is. 8. 20; 34. 16. Luk. 16. 29.
[a] Ma. 18. 15, 18. Luk. 24. 27. Yok. 1. 45.
[b] Yok. 1. 11.
[c] Luk. 3. 15; 12. 3; 18. 18; 12. 18; 49. 10. Ma. 18. 15, 18. Yok. 1. 45.
[a] Mat. 14. 15. Ma'k. 6. 35. Luk. 9. 10, 12.
[b] Lev. 23. 5, 7. Ma. 16. 1. Yok. 2. 13; 5. 1.
[c] Mat. 14. 14. Ma'k. 6. 35. Luk. 9. 12.
[d] Luk. 49. 10. Ma. 18. 15, 18. Mat. 11. 3.
[e] Mat. 14. 23. Ma'k. 6. 47.

bwebālaba nga teriyo lyāto dala,
wabula erimu, era nga ne Isa tasā-
ba'de wamu mu lyāto nabaigirizwa-
be, naye abaigirizwabe nga bagenda
23 bo'ka, [naye amāto amalala gāva
Etiberiya nga gagoba kumpi negye-
balīra emigāti Mukama wa'fe bwe-
24 yamala okwebaza]: awo ekibīna
bwebālaba nga Isa taliyo, newaku-
ba'de abaigirizwabe, bo be nyini ne-
basābala mu māto gali neba'ja
Ekaperunaumu, nga banonya Isa.
25 Bwebāmulabira emitala wenyanja
nebamugamba nti Labi, o'ze di wa-
26 no? Isa nāba'damu nāgamba nti
Dala dala mbagamba nti Mu'nonya
si kubanga mwalaba obubonero naye
kubanga mwalya ku migāti nemu-
27 'kuta. Temukolerera kya kulya eki-
f Yok. 4. 14. 'gwāwo naye *f* ekyokulya ekirwāwo
okutūka ku bulamu obuta'gwāwo.
g Mat. 3 17; 17. 5. Omwāna womuntu kyalibawa: *g* ku-
banga Kita'fe ye Katonda amu'si'za-
28 ko oyo akabonero. Awo nebamuga-
mba nti Tugire tutya okukola emiri-
29 mu gya Katonda? Isa na'damu nā-
i 1 Yok. 3. 23. bagamba nti *i* Guno gwe mulimu gwa
Katonda, oku'kiriza oyo gweyatuma.
30 Awo nebamugamba nti Kale kabo-
nero ki 'gwe kokola, tulabe, tuku'ki-
k Kuv. 16. 15. Kubal. 11. 7. Nek. 9. 15. 1 Kol. 10. 3. *l* Zab 78. 24, 25. 31 rize? okola mulimu ki? *k* Bajaja
ba'fe bālirānga emanu mu 'dūngu;
nga bwekyawandikibwa nti *l* Yaba-
wa e'mere okulya eyava mu 'gulu.
32 Awo Isa nābagamba nti Dala dala
mbagamba nti Musa siye yabawa
e'mere eyava mu'gulu; naye Kitā-
nge yabawa e'mere eyamazima eva
33 mu 'gulu. Kubanga e'mere ya Ka-
tonda yeyo eva mu 'gulu eretera
m Yok. 4. 15. 34 Ensi obulamu. *m* Awo nebamuga-
mba nti Mukama wa'fe, tuwēnga
35 bulijo e'mere eyo. Isa nābagamba
n Yok. 4. 14; 7. 37. nti 'Nze 'mere eyobulamu: *n* a'ja
gyendi enjala terimulūma, anzi'ki-
riza enyōnta terimulūma na katono.
36 Naye nabagamba nti mundabye,
37 era temu'kiri'za. Buli Kitānge gwa-
o Yok. 10. 28, 29. 2 Tim 2. 19. 1 Yok. 2. 19. mpa, ali'ja gyendi: *o* a'ja gyendi
38 sirimugobera bwēru na katono. Ku-
banga *p* sava mu 'gulu kukola kye-
p Mat. 26. 39. njagala 'nze, wabula oli eyantuma
39 kyayagala. Eyantuma kyayagala
r Yok. 10. 28; 17. 12; 18. 9. kino *r* mu bona beyampa aleme oku-
mbula nomu naye 'muzūkirize ku
40 lunaku olwenkomerero. Kubanga
Kitānge kyayagala kye kino buli
muntu yena alaba Omwāna nāmu-
'kiriza abe nobulamu obuta'gwāwo;
nānge ndimuzūkiza ku lunaku olwe-
nkomerero.
41 Awo Abayudaya nebamwemulu-
gunyira kubanga yagamba nti 'Nze
42 'mere eyava mu 'gulu. Nebagamba
s Mat. 13. 55. Ma'k. 6. 3. Luk. 4. 22. nti *s* Ono siye Isa omwāna wa Yu-
sufu, gwetumanyiko kitāwe ne nyi-
na? kakano agamba atya nti Nava
43 mu 'gulu? Isa na'damu nābaga-
mba nti Temwemulugunya 'mwe'ka
44 na 'mwe'ka. *t* Tewali aīnza ku'ja *t* Lu. 1. 4.
gyendi Kitānge eyantuma bwata-
muwalula; nānge ndimuzūkiriza
45 ku lunaku olwenkomerero. *u* Kya- *u* Is. 54. 13. Yer. 31. 34. Mi. 4. 2. Beb. 10. 16.
wandikibwa mu bana'bi nti Ne bona
baliigirizibwa Katonda. Buli eya-
wulira eri Kitānge nāiga, a'ja gye-
46 ndi. *w* Si kubanga wāliwo omuntu *w* Yok. 1. 18.
eyali alabye ku Kitānge, *y* wabula *y* Mat. 11. 27.
eyava eri Katonda, oyo ye yalaba
47 Kitānge. Dala dala mbagamba nti
z A'kiriza alina obulamu obuta'gwā- *z* Yok. 3. 16.
48, 49 wo. 'Nze 'mere eyobulamu. Ba-
jaja ba'mwe bālirānga emanu mu
50 'dūngu, nebafa. Eno ye 'mere eva
mu 'gulu, omuntu agiryeko, aleme
51 okufa. 'Nze 'mere enamu eyava
mu 'gulu: omuntu bwalya ku 'mere
eno aliba mulamu emirembe nemi-
rembe: era *a* e'mere gyendigaba *a* Beb. 10. 5, 10.
gwe mubiri gwānge, olwobulamu
Bwensi.
52 Awo Abayudaya nebawakana bo-
'ka na bo'ka, nga bagamba nti Ono
aīnza atya okutuwa omubirigwe
53 okugulya; awo Isa nābagamba nti
Dala dala mbagamba nti *b* Bwemu- *b* Mat. 26. 26, 28.
talya mubiri gwa Mwāna wa muntu
nemunywa omusaigwe, temulina
54 bulamu mu'mwe. Agāya omubiri
gwānge, era anywa omusai gwānge
alina obulamu obuta'gwāwo; nānge
ndimuzūkiriza ku lunaku olwenko-
55 merero. Kubanga omubiri gwānge
kye kyokulya dala, nomusai gwānge
56 kye kyokunywa dala. Agāya omu-
biri gwānge, era anywa omusai
gwānge, *c* abēra mu'nze, nānge mu- *c* 1 Yok. 3. 24; 4. 15, 16.
57 ye. Nga Kitānge omulamu bweya-
ntuma, nānge bwendi omulamu ku-
bwa Kitānge; bwatyo angāya yaliba
58 omulamu kubwānge. Eno ye 'mere
eyava mu 'gulu: si nga bajaja bwe-
bālya nebafa: agāya e'mere eno ali-
ba mulamu emirembe nemirembe.
59 Ebyo yabyogerera mu kung'aniro
ngaigiriza mu Kaperunaumu.
60 Awo bangi abomubaigirizwabe
bwebāwulira nebagamba nti Ekiga-
mbo ekyo kizibu; āni aīnza okuki-
61 wulira? Naye Isa bweyamanya mu-
ndaye nti abaigirizwabe bemulugu-
nyira kino, nābagamba nti Kino ki-
62 basita'za? kale *d* kiriba kitya bwe- *d* Ma'k. 16. 19.
muliraba Omwāna womuntu ngali-
63 nya gyeyali oluberyeberye? *e* Omwo- *e* 2 Kol. 3. 6.
yo gwe guleta obulamu; omubiri
teguliko kyegugasa: ebigambo bye-
mbagambye gwe mwoyo, bwe bula-
64 mu. Naye waliwo abalala mu'mwe
abata'kiriza. Kubanga Isa yama-
nya okuva ku luberyeberye abata-
'kiriza bwebāli, era nagenda okumu-
65 lyāmu olukwe bwali. Nāgamba nti
Kyenvu'de mbagamba nti Tewali
aīnza ku'ja gyendi bwatakiwebwa
Kitānge.

66 Abokubaigirizwabe bangi kyebāva
begendera, neba'dayo enyuma, ne-
67 batatambulira wamu naye nate. A-
wo Isa nāgamba ekumi nababiri
nti Era na'mwe mwagala okwege-
68 ndera? Simoni Petero nāmu'damu
nti Mukama wa'fe, tunegendera eri
āni? Olina ebigambo ebyobulamu
f Mat. 16. 16. 69 obuta'gwāwo. f Na'fe tu'kiri'za ne-
tutegēra nga 'gwoli mutukuvu wa
g Luk.6.13. Yok.13.27. 70 Katonda. Isa nāba'damu nti g Si
'nze nabalōnda 'mwe ekumi naba-
biri, era omu ku'mwe ye setani?
71 Yayogera ku Yuda (omwāna) wa
Simoni Isukalyoti, kubanga ye yali
agenda okumulyāmu olukwe, yomu
ku kumi nababiri.

7 Oluvanyuma lwebyo Isa nātambu-
la mu Galiraya: kubanga teyaya-
gala kutambula mu Buyudaya a kub-
a Yok. 5. 16, 18. anga Abayudaya bāli basala ama-
b Lev. 23. 34. 2 gezi okumu'ta. Naye b embaga Ya-
bayudaya yali enātera okutūka, ye
c Mat. 12. 46. 3 yensīsira. Awo c bagandabe neba-
mugamba nti Va wano, ogende Ebu-
yudaya, abaigirizwabo nabo balabe
4 emirimugyo gyokola. Kubanga te-
wali akolera kigambo mu kyāma
naye ye nyini ngayagala okulabika
olwātu. Bwokola ebyo, weyoleke
5 eri Ensi. Kubanga ne bagandabe
6 tebāmu'kiriza. Awo Isa nābagamba
nti Ekisēra kyānge tekinaba kutū-
ka; naye ekisēra kya'mwe enaku
d Yok. 15. 19. 7 zona kibērawo nga kyetesetese. d E-
nsi teīnza kukyāwa 'mwe; naye
e Yok.3.19. ekyāwa 'nze, e kubanga 'nze ntegē-
za ebyayo nti emirimu gyayo mibi.
8 'Mwe mwāmbuke ku mbaga: 'nze
sinaba kwāmbuka ku mbaga eno;
kubanga ekisēra kyānge tekinaba
9 kutūkirizibwa. Bweyamala okuba-
gamba ebyo nāsigala Egaliraya.
10 Naye bagandabe bwebāmala o-
kwāmbuka ku mbaga, naye nāya-
mbuka, si lwātu, naye nga mu kyā-
11 ma. Awo Abayudaya nebamuno-
nya mu mbaga, nebagamba nti Oli
12 aliru'dawa? Newaba okwemulugu-
nya kungi mu bibīna. Abalala ne-
bagamba kuye nti Mulūngi; abalala
nebagamba nti Ne'da, naye akyā-
13 mya ekibīna. Naye tewali yeamwo-
f Yok. 12. 42. gerako olwātu f kubanga bātya Aba-
yudaya.
14 Awo mu mbaga wakati Isa nāyā-
15 mbuka ku yekalu, nāigiriza. Aba-
yudaya nebewunya nebagamba nti
Ono amanya atya okusoma nga ta-
16 naiga? Awo Isa nāba'damu nāga-
g Yok.3.11. mba nti g Okuigiriza kwānge si kwā-
17 nge, naye kwoli eyantuma. Omu-
ntu bwayagala okukola oli byayaga-
la, alitegēra okuigiriza kuno obanga
kwava eri Katonda, obanga 'nze njo-
18 gera bya magezi gānge. Ayogera
ebyamagezige, anonya ekitībwakye
ye: naye anonya ekitībwa kyoyo
eyamutuma, oyo wa mazima, 'sō
obutali butūkirivu tebuli muye.
19 i Musa teyabawa matēka, 'sō mu- i Kuv.24.3. Ma. 33. 4. Yok. 1. 17. Bik. 7. 38.
'mwe tewali akwata amatēka? Mu-
20 salira ki amagezi okunzi'ta? Eki-
bīna neba'damu nti Olina omuzi-
mu: āni asala amagezi okuku'ta?
21 Isa na'damu nāgamba nti Nakola
omulimu gumu, na'mwe 'mwena
22 mwewunya. k Musa kyeyava abawa k Lev. 12.3.
okukomola [si kubanga kwa Musa
l naye kwa bajaja]; ne ku sabiti mu- l Lub. 17. 10.
23 komola omuntu. Omuntu bwako-
molebwa ku sabiti, amatēka ga Mu-
sa galeme okusoba; munsunguwali-
ra kubanga m nafūla omuntu omula- m Yok. 5. 8, 9, 16.
24 mu dala ku sabiti? n Temusalānga n Ma. 1. 16, 17. Nge.24.23.
musāngo gwa maso, naye musalē-
nga omusāngo ogwensōnga.
25 Awo abamu abomu Yerusalemi
nebagamba nti Gwebanonya oku'ta
26 siye wuno? Naye, laba, ayogera
lwātu, 'sō tebaliko kyebamugamba.
Abakulu bamanyi'de dala ngono ye
27 Masiya? o Naye ono tumanyi gya- o Mat. 13. 55.
va: naye Masiya bwa'ja, tewali ate-
28 gēra gyava. Awo Isa nāyogerera
wa'gulu mu yekalu ngaigiriza nāga-
mba nti 'Nze mu'manyi, era ne gye-
nva mumanyiyo; nānge sa'ja ku-
bwānge 'nze'ka, naye oli eyantuma
ye wa mazima, gwemutamanyi
29 'mwe. 'Nze 'mumanyi; kubanga
30 nava gyali naye ye yantuma. Awo
bali nebasala amagezi okumukwata,
naye tewāli eyamutekako omukono,
kubanga ekisērakye kyali nga teki-
31 naba kutūka. Naye bangi abomuki-
bīna nebamu'kiriza; nebagamba nti
Masiya bwali'ja, alikola obubonerō
32 bungi okusinga ono bweyakola? A-
bafalisayo nebawulira ekibīna nga
bamwemulugunyira bwebatyo; ba-
kabona abakulu Nabafalisayo neba-
33 tuma abambowa okumukwata. Awo
Isa nāgamba nti p Esiga'deyo e'bā- p Yok. 13. 33; 16. 16.
nga tono nga nkyali na'mwe, ni-
34 ng'enda gyāli eyantuma. r Muli- r Kos. 5. 6.
'nonya, 'sō temulindaba; era gyendi,
35 'mwe temuīnza ku'jayo. Awo Aba-
yudaya nebogeragana bo'ka na bo-
'ka nti Ono ayagala okugenda wa,
'fe gyetutalimulabira? Ayagala ku-
genda eri abo abāsāsāna mu Bayo-
36 nani, aigirize Abayonani? Kigambo
ki ekyo kyagamba nti Muli'nonya,
'sō temulindaba; era gyendi, 'mwe
temuīnza ku'jayo?
37 Naye s ku lunaku olwenkomerero, s Lev. 23. 36.
lwe lukulu olwembaga, Isa yaīmiri-
ra nāyogerera wa'gulu, nāgamba nti t Is. 55. 1. Kub. 22. 17.
t Omuntu bwalūmwa enyōnta, a'je u Ma. 18. 15.
38 gyendi anywe. u A'kiriza 'nze, nge- w Nge.18.4. Is. 12. 3; 44. 3. Yok. 4. 14.
kyawandikibwa bwekigamba nti w e-
mi'ga gyama'zi amalamu girifuluma y Is. 44. 3. Yo. 2. 28. Yok. 16 7.
39 mu lubutolwe. y Ekyo yakyogera ku Bik. 2. 17, 33, 38.
Mwoyo, gwebāli bagenda okuwebwa

abamu'kiriza; kubanga Omwoyo ya-
li tanaba (kugabibwa); kubanga Isa
40 yali tanaba kugulumizibwa. Awo
abomukibīna bwebāwulira ebiga-
mbo ebyo nebagamba nti Mazima,
41 [z] ono ye na'bi oli. Abalala nebaga-
mba nti Ono ye Masiya. Naye aba-
lala nebagamba nti Ne'da, Masiya
42 ava [a] mu Galiraya? [b] Ekyawandi-
kibwa tekigamba nti Masiya ava mu
za'de lya Daudi, mu Besirekemu,
43 [c] embuga Daudi mweyali? Bwekityo
newabawo okwāwukana mu ki-
44 bīna kululwe. Abalala nebagala
okumukwata, naye tewali eyamu-
'sāko emikono.
45 Awo abambowa neba'dayo eri ba-
kabona abakulu Nabafalisayo; nābo
nebabagamba nti Ekibalobe'de ki
46 okumuleta? Abambowa neba'da-
mu nti Tewali muntu eyali ayoge-
47 'de bwatyo. Awo Abafalisayo neba-
ba'damu nti Era na'mwe abakyāmi-
48 'za? [d] Aluwa mu bakulu eyamu'ki-
49 riza, obanga mu Bafalisayo? Naye
ekibīna kino abatategēra matēka ba-
50 kolimi'dwa. Nikodemo [e] [ye ya'ja
gyali e'da, ye mu'nābwe] nābaga-
51 mba nti Ye [f] mpisa ya'fe okusaliva
omuntu omusāngo nga tebanawulira
bigambobye nokutegēra kyakoze?
52 Neba'damu nebamugamba nti Nāwe
wava Galiraya? Nonya, olabe [g] nga
na'bi tava mu Galiraya.

8 [Buli muntu na'dayo e'ka: naye
Isa nāgenda ku lusozi olwa Zeitu-
2 ni. Nākēra mu makya na'ja nate
mu yekalu, abantu bona neba'ja
3 gyali; nātūla, nābaigiriza. Abawa-
ndisi Nabafalisayo nebaleta omuka-
4 zi gwebaku'te ngayenda; nebamu'sā
wakati, nebamugamba nti Omuigiri-
iza, omukazi ono bamuku'te ngaye-
5 nda bamusisinkaniri'za. [a] Naye mu
matēka Musa yatulagira okubaku-
bānga amainja (abakola) bwebatyo:
6 kale 'gwe oyogera otya kuye? Bā-
yogera bati nga bamukema, babe ne-
kigambo kyebanāmulōpa. Naye Isa
nākutama, nāwandika nengalo ku
7 'taka. Naye bwebāyongera okumu-
būza, neyegolola nābagamba nti
[b] Mu'na'mwe atayōnōnāngako, aso-
8 ke okumukuba e'jinja. Nākutama
nate, nāwandika nengalo ku 'taka.
9 Nabo bwebāwulira nebafuluma e-
bwēru musōlesōle, abaka'de be bā-
soka, okutūsa ku benkomerero: Isa
nāsigalawo ye'ka, nomukazi weyali
10 wakati. Isa neyegolola, nāmuga-
mba nti Omukyāla, ba'ze wa? te-
11 wali asaze okukusinga? Naye nā-
gamba nti Mpawo muntu, Mukama
wānge. Isa nāgamba nti [c] Nānge
sisala kukusinga: genda; okusoka
lero toyōnōnānga lwa kubiri.]

12 Awo Isa nāyogera nabo nate, nā-
gamba nti 'Nze [d] musana gwensi:
angoberera tatambulirenga mu ki-
zikiza, naye anābānga nomusana
13 ogwobulamu. Awo Abafalisayo ne-
bamugamba nti 'Gwe wetegēza we-
'ka; okutegēzakwo si kwa mazima.
14 Isa na'damu nābagamba nti Newa-
kuba'de nga netegēza 'nze'ka, oku-
tegēza kwānge kwa mazima; kuba-
nga 'manyi gyenava, negyeng'enda;
naye 'mwe temumanyi gyenva, ne-
15 wakuba'de gyeng'enda. 'Mwe mu-
sala omusāngo ngomubiri bweguli;
16 'nze [e] sisalira muntu musāngo. Na-
ye newakuba'de nga 'nze nsala omu-
sāngo, okusala kwānge kwa mazi-
ma; kubanga 'nze siri omu, naye
17 'nze ne Kitānge eyantuma. Era
naye [f] ne mu matēka ga'mwe kya-
wandikibwa nti okutegēza kwaba-
18 ntu ababiri kwa mazima. 'Nze
netegēza 'nze'ka, ne Kitānge eya-
19 utuma ategēza ebyānge. Awo ne-
bamugamba nti Kitāwo aliru'dawa?
Isa na'damu nti 'Nze temu'manyi,
newakuba'de Kitānge. Singa mu-
'manyi 'nze, ne Kitānge mwandi-
20 mumanye. Ebigambo ebyo yabyo-
gerera [g] mu 'gwanika, bweyali ngai-
giriza mu yekalu: 'sō tewali eya-
mukwata, kubanga ekisērakye kya-
li nga tekinaba kutūka.
21 Awo nābagamba nate nti 'Nze
ng'enda, na'mwe muli nonya, muli-
fira mu kibi kya'mwe: 'nze gye-
ng'enda, 'mwe temuīnza ku'jayo.
22 Awo Abayudaya nebagamba nti
Ane'ta, kubanga agamba nti 'Nze
gyeng'enda 'mwe temuīnza ku'ja-
23 yo? Nābagamba nti 'Mwe muli ba
wansi; 'nze ndi wa wa'gulu; 'mwe
muli ba munsi muno; 'nze siri wa
24 munsi muno. Kyenava mbagamba
nti Mulifira mu bibi bya'mwe. Ku-
banga [h] bwemuta'kiriza nga 'nze
wuyo, mulifira mu bibi bya'mwe.
25 Awo nebamugamba nti 'Gwāni?
Isa nābagamba nti Nga bwenabaga-
mbānga okuva ku luberyeberye.
26 Nina bingi ebyokubogerako noku-
basalira omusāngo; naye oli eya-
ntuma ye wa mazima; nānge bye-
nawulira gyali bye bibyo byenjoge-
27 ra eri Ensi. Tebātegēra ngabaga-
28 mbye ku Kita'fe. Awo Isa nāga-
mba nti [k] Bwemulimala okuwanika
Omwāna womuntu [l] nemulyoka mu-
tegēra nga'nze wuyo, 'sō'nze siriko
kyenkola kubwānge, naye nga Ki-
tānge bweyanjigiriza, bwenjogera
29 bwentyo. Noli eyantuma ali nānge;
Kitānge tandekānga 'nze'ka; [m] ku-
30 banga nkola bulijo byasīma. Bwe-
yayogera ebigambo ebyo, abantu
bangi nebamu'kiriza.
31 Awo Isa nāgamba Abayudaya
bali abāmu'kiriza nti Bwemunywē-

[z] Ma. 18. 15, 18.
[a] Yok. 1. 46.
[b] Zab. 132. 11. Yer. 23. 5. Mi. 5. 2. Mat. 2. 5. Luk. 2. 4.
[c] 1 Sam. 16. 1, 4.
[d] Yok. 12. 42. Bik. 6. 7. 1 Kol. 1. 20, 26; 2. 8.
[e] Yok. 3. 2.
[f] Ma. 1. 17; 17. 8 neb; 19. 15.
[g] Is. 9. 1, 2. Mat. 4. 15.
[a] Lev. 20. 10. Ma. 22 22.
[b] Ma. 17. 7. Bal. 2. 1.
[c] Luk. 9. 56; 12. 14. Yok. 3. 17.
[d] Yok. 1. 4.
[e] Yok. 3. 17.
[f] Ma. 17. 6; 19. 15. Mat. 18. 16 2 Kol. 13. 1. Beb. 10. 28.
[g] Ma'k. 12. 41.
[h] Ma'k. 16. 16.
[k] Yok. 3. 14; 12. 32.
[l] Bal. 1. 4.
[m] Yok. 4. 34.

rera mu kigambo kyānge, nga muli
32 baigirizwa bānge dala; era mulitegēra amazima, [n] namazima galiba-
33 fūla ba 'dembe. Nebamu'damu nti 'Fe [o] tuli za'de lya Ibulaimu, 'sō tetufugibwānga muntu yena: oyogera otya 'gwe nti Mulifūka ba 'de-
34 mbe? Isa nāba'damu nti Dala dala mbagamba nti [p] Buli muntu yena
35 akola ebibi, ye mu'du wekibi. [r] Omu'du tabērera mu nyumba mirembe na mirembe: omwāna abērera
36 emirembe nemirembe. Kale [s] Omwāna bwalibafūla abe'dembe, mu-
37 liba ba 'dembe dala. 'Manyi nti muli za'de lya Ibulaimu: naye musala amagezi okunzi'ta, kubanga ekigambo kyānge tekyeyabya mu-
38 'mwe. 'Nze njogera byenalaba eri Kitānge; kale na'mwe mukola bye-
39 mwawulira eri kita'mwe. Neba-'damu nebamugamba nti [t] Ibulaimu ye kita'fe. Isa nābagamba nti
40 [u] Singa muba'de bāna ba Ibulaimu, mwandikoze ebikolwa bya Ibulai-
40 mu. Naye kakano musala amagezi okunzi'ta omuntu ababūli'de ebyamazima, byenawulira eri Katonda:
41 Ibulaimu teyakola bwatyo. 'Mwe mukola emirimu gya kita'mwe. Nebamugamba nti 'Fe tetuli bāna bebolereze; [w] tulina Kita'fe omu,
42 ye Katonda. Isa nābagamba nti [y] Singa Katonda ye Kita'mwe, mwandinjaga'de 'nze: kubanga nava eri Katonda, nenji'ja, 'sō sa'ja ku-
43 lwānge 'nze'ka, naye oyo ye yantuma. Kiki ekibalobe'de okutegēra enjogera yānge? Kubanga temuinza kuwulira kigambo kyānge.
44 'Mwe [z] ba kita'mwe Setani, era mwagala okukola okwegōmba kwa kita'mwe. Oyo okuva ku luberyeberye ye mu'si, 'sō [a] teyanywērera mu mazima, kubanga amazima tegāli muye. Bwayogera obulimba, ayogera ekiva mu bibye; kubanga ye mulimba era kitāwe wobulimba.
45 Naye kubanga njogera amazima,
46 temunzi'kiriza. Ani ku'mwe a'numiriza ekibi? Bwenjogera amazima kiki ekibalobe'de okunzi'kiriza?
47 [b] Owa Katonda awulira ebigambo bya Katonda: 'mwe kyemuva mulema okuwulira, kubanga temuli
48 ba Katonda. Abayudaya neba'damu nebamugamba nti Tetwogera bulūngi 'fe nti 'Gwoli Musamaliya,
49 era oliko omuzimu? Isa na'damu nti Siriko muzimu; naye 'nze nzi-'sāmu ekitībwa Kitānge, na'mwe
50 temunzi'sāmu kitībwa. Naye 'nze sinonya kitībwa kyānge: wali ano-
51 nya era asala omusānge. Dala dala mbagamba nti [c] Omuntu bwakwata ekigambo kyānge, taliraba
52 kufa emirembe nemirembe. Abayudaya nebamugamba nti Kakano tutege'de ngoliko omuzimu. Ibulaimu yafa ne bana'bi; nāwe ogamba nti Omuntu bwakwata ekigambo
53 kyānge, talirega ku kufa emirembe nemirembe. 'Gwe mukulu okukira
54 jaja'fe Ibulaimu eyafa? ne bana'bi bāfa: weita āni? Isa na'damu nti Bwenegulumiza 'nze'ka, okugulumira kwānge kuba kwa busa: angulumiza ye Kitānge: 'mwe gwemwo-
55 gera nti ye Katonda wa'mwe: 'sō temumutegērānga: naye 'nze 'mumanyi; bwenāgamba nti Simumanyi, nāfanana nga 'mwe, mulimba: naye 'mumanyi, era nkwata ekiga-
56 mbokye. Ibulaimu jaja'mwe [d] yasanyuka okulaba olunaku lwānge;
57 [e] nālulaba nāsanyuka. Awo Abayudaya nebamugamba nti Tonaba kumala myāka makumi atāno, ne
58 Ibulaimu wamulaba? Isa nābagamba nti Dala dala mbagamba nti Ibulaimu nga tanaba kuzālibwa,
59 'nze [f] nga wendi. Awo neba'dira amainja okumukuba: naye Isa neyekweka, nāfuluma mu yekalu.

9 Bweyali ngaita, nālaba omuntu eyazālibwa nga muzibe wamaso.
2 Abaigirizwabe nebamubūza, nga bagamba nti Labi, āni eyayōnōna, ono oba abaza'debe, kye kyamuzāza nga
3 muzibe wamaso? Isa na'damu nti Ono teyayōnōna, newakuba'de abaza'debe, [a] naye emirimu gya Kato-
4 nda girabikire kuye. 'Fe [b] kitugwānira okukola emirimu gyoyo eyantuma, obu'de nga misana. Ekiro ki'ja omuntu mwatainziza kukole-
5 ramu. Bwemba munsi, [c] ndi musa-
6 na gwa nsi. Bweyamala okwogera bwatyo, nāwānda amalusu ku 'taka, nātabula e'taka namalusu, nāmusī-
7 ga ku maso e'taka, nāmugamba nti Genda, onābe [d] mu kidiba kya Siroamu [okutegēzebwa kwakyo nti Eyatumibwa]. [e] Awo nāgenda, nānāba,
8 nākomawo ngalaba. Awo balirānwabe nabāmulabānga e'da ngatu-'de ngasabiriza, nebagamba nti Siye
9 wuno eyatūlānga ngasabiriza? Abalala nebagamba nti Ye wuyo: abalala nebagamba nti Ne'da, naye afanana naye. Ye nāgamba nti
10 'Nze 'nzuno. Awo nebamugamba nti Kale amasogo gāzibuka gatya?
11 Ye na'damu nti Omuntu aitibwa Isa yatabula e'taka, nānsīga ku maso, nāng'amba nti Genda ku Siroamu, onābe: awo neng'enda, ne-
12 'nāba, nenzibula. Nebamugamba nti Aliru'dawa oyo? Nāgamba nti Simanyi.
13 Nebamutwāla eri Abafalisayo oli
14 eyali e'da omuzibe wamaso. Naye lwali lwa sabiti olunaku olwo Isa lweyatabulirako e'taka, nāmuzibula
15 amaso. Awo Abafalisayo ate neba-

n Bal. 6.14, 18, 22; 8. 2. Yak. 1. 25; 2. 12.
o Lev. 25. 42. Mat. 3. 9.
p Bal. 6. 16, 20. 2 Pet. 2. 19.
r Bag. 4. 30.
s Bal. 8. 2. Bag. 5. 1.
t Mat. 3. 9.
u Bal. 2. 23; 9. 7. Bag. 3. 7, 29.
w Is. 63. 16; 64. 8.
y 1 Yok. 5. 1.
z Mat. 13. 38. 1 Yok. 3. 8.
a Yud. 6.
b Yok. 10. 26, 27. 1 Yok. 4. 6.
c Yok. 5, 24.
d Luk. 10. 24.
e Beb. 11. 13.
f Kuv. 3. 14. Is. 43. 13. Yok. 17. 5, 24. Bak. 1. 17. Kub. 1. 8.
a Yok. 11. 4.
b Yok. 4. 34.
c Yok. 1. 5, 9.
d Nek. 3. 15.
e 2 Basek. 5. 14.

mubūza bweyazibula. Nābagamba nti Yansiga 'taka ku maso, ne'nāba,
16 nenzibula. Awo Abafalisayo abamu nebagamba nti Omuntu oyo si wa Katonda, kubanga takwata sabiti. Naye abalala nebagamba nti
[f] Yok. 3. 2. [f] Omuntu alina ebibi aīnza atya okukola obubonero obwenkani'de wano? Newabawo okwāwukana
17 mubo. Awo nebamugamba nate omuzibe wamaso nti 'Gwe omuita otya, kubanga yakuzibula amaso?
18 Naye nāgamba nti Ye na'bi. Kale Abayudaya teba'kiriza bigambobye, nga yali muzibe wamaso nāzibula, okutūsa lwebāmala okuita abaza'de
19 ba eyazibula nebababūza nga bagamba nti Ono ye mwāna wa'mwe 'mwe gwemwogera nti yazālibwa nga muzibe wamaso? kale kakano
20 alaba atya? Abaza'debe neba'damu nebagamba nti Tumanyi ngono ye mwāna wa'fe, era nga yazālibwa
21 nga muzibe wamaso: naye bwalaba kakano tetumanyi: 'sō neyamuzibula amaso 'fe tetumanyi bwali: mumubūze; musaja mukulu oyo;
22 aneyogerera ye'ka. Abaza'debe e-
[g] Yok. 7. 13. kyabogeza bwebatyo kubanga [g] bāli batya Abayudaya; kubanga Abayudaya bāli nga bamaze okulagāna buli muntu amwātulānga okuba Ma-
[i] Yok. 16. 2. siya, [i] agobebwēnga mu kung'aniro.
23 Abaza'debe kyebāva bogera nti Musaja mukulu oyo; mumubūze ye.
24 Awo nebaita omulūndi ogwokubiri oli omuntu eyali omuzibe wamaso,
[k] Yos. 7. 19. 1 Sam. 6. 5. nebamugamba nti [k] Gulumiza Katonda: 'fe tumanyi ngomuntu oyo ali-
25 na ebibi. Ye na'damu nti Obanga alina ebibi simanyi; ekigambo kimu kye'manyi nti Nali muzibe wamaso,
26 naye kakano ndaba. Awo nebamugamba nti Yakukola atya? yakuzi-
27 bula atya amasogo? Nāba'damu nti 'Maze okubabūlira naye temuwuli'de: ekibagaza okuwulira omulūndi ogwokubiri kiki? (era) na'mwe mwagala okufūka abaigirizwabe?
28 Nebamuvuma, nebagamba nti 'Gwoli muigirizwawe oyo: naye 'fe tuli
29 baigirizwa ba Musa. 'Fe tumanyi nga Katonda yayogera ne Musa: naye omuntu oyo tetumumanyi gva-
30 va. Omuntu na'damu nābagamba nti Kino kitalo, oba 'mwe temumanyi gyava, era yanzibula amaso.
[l] Yob. 27. 9; 35. 12. Zab. 18. 41; 34. 15; 66. 18. Nge. 1. 28; 15. 29; 28. 9. Is. 1. 15. Yer. 11. 11; 14. 12. Ez. 8. 18. Mi. 3. 4. Zek. 7. 13.
31 Tumanyi nga Katonda [l] tawulira abalina ebibi; naye buli muntu atya Katonda, ngakola kyayagala, oyo
32 amuwulira. Okuva e'da ne'da tewawulirwānga nga wāliwo omuntu eyazibula amaso gomuntu eyazāli-
33 bwa nga muzibe wamaso. Omuntu oyo singa teyava wa Katonda, te-
34 yandiīnzi'za kukola kigambo. Neba'damu nebamugamba nti 'Gwe wazālibwa mu bibi byerēre, nāwe otuigiriza 'fe? Nebamusindikira ebwēru.
35 Isa nāwulira nga bamusindiki'de ebwēru; nāmulaba nāgamba nti 'Gwe o'kiriza Omwāna wa Katonda?
36 Ye na'damu, nāgamba nti Mukama
37 wānge, yāni 'mu'kirize? Isa nāmugamba nti Omulabye, era [m] ayogera
38 nāwe ye wuyo. Ye nāgamba nti Mukama wānge, nzi'kiriza. Nāmu-
39 sinza. Isa nāgamba nti [n] Omusāngo gwe gwandeta munsi muno, abatalaba balabe, nabo abalaba babe
40 bazibe bamaso. Abafalisayo abalala abāli naye nebawulira bwebatyo,
[o] nebamugamba nti Na'fe tuli bazi-
41 be bamaso? Isa nābagamba nti [p] Singa muba'de bazibe bamaso, temwandiba'de na kibi; naye kakano mugamba nti Tulaba: ekibi kya-'mwe kibērera awo.

[m] Yok. 4. 26.
[n] Yok. 5. 22, 27.
[o] Bal. 2. 13.
[p] Yok. 15. 22, 24.

10 Dala dala mbagamba nti Ataita mu mulyāngo (ngaingira) mu kisibo kyendiga, naye bwaliuyira awalala, oyo ye mu'bi era omunyazi.
2 Naye aita mu mulyāngo, ye musū-
3 mba wendiga. Oyo omu'gazi amu-'gulirawo; nendiga zimuwulira e'dobozi: aziita endigaze amanya; azifu-
4 lumya ezize zona, azikulembera, nendiga zimugoberera: kubanga zimu-
5 manyi e'dobozi. Omulala tezirimugoberera, naye zirimu'duka bu'dusi: kubanga tezimanyi 'dobozi lya ba-
6 lala. Isa nābagamba olugero luno, naye bo tebātegēra bigambo bwebiri byeyabagamba.
7 Awo Isa nābagamba nate nti Dala dala mbagamba nti 'Nze mulyā-
8 ngo gwendiga. Bona abānsoka bāli ba'bi era abanyazi: naye endiga te-
9 zabawulira. 'Nze [a] mulyāngo: omuntu bwaingirira mu'nze alirokoka, aliingira, alifuluma, aliraba e'dūndi-
10 ro. Omu'bi ta'ja wābula oku'ba, noku'ta, nokuzikiriza. 'Nze na'ja zibe nobulamu, era zibe nabwo obungi.
11 'Nze [b] musūmba omulūngi: omusūmba omulūngi awayo obulamubwe
12 olwendiga. Alūndirira empēra, atali musūmba, endiga nga si zize ye, bwalaba omusege nga gu'ja, [c] aleka endiga na'duka, nomusege guzisiku-
13 la guzisāsānya. (A'duka) kubanga wa mpēra, 'sō endiga tazi'sāko mwo-
14 yo. 'Nze musūmba omulūngi: era [d] ntegēra ezānge, nezānge zintegēra
15 [e] nga Kitānge bwantegēra, nānge bwentegēra Kitānge; [f] nānge mpa-
16 yo obulamu bwānge olwendiga. Era [g] nina nendiga endala ezitali za mu kisibo kino: nazo kingwānira okuzireta, ziriwulira e'dobozi lyānge; era [i] ziriba ekisibo kimu, omusūmba
17 omu. Kitānge kyava anjagala, [k] kubanga 'nze mpayo obulamu bwānge,

[a] Yok. 14. 6. Bef. 2. 18.
[b] Is. 40. 11. Ez. 34. 12, 23; 37. 24. Beb. 13. 20. 1 Pet. 2. 25; 5. 4.
[c] Zek. 11. 16, 17.
[d] 2 Tim. 2. 19
[e] Mat. 11. 27.
[f] Yok. 15. 13.
[g] Is. 56. 8.
[i] Bef. 2. 14. 1 Pet. 2. 25.
[k] Is. 53. 7, 8, 12. Beb. 2. 9.

18 ndyoke mbutwāle ate. Tewali abu-
nziyako, naye 'nze 'nze'ka mbuwa-
yo. Nina obuīnza obwokubuwayo,
era nina obuīnza obwokubutwāla
nate. Ekiragiro ekyo nakiwebwa
Kitānge.
19 Newabawo nate okwāwukana mu
20 Bayudaya olwebigambo ebyo. Aba-
mu kubo bangi nebagamba nti Aliko
omuzimu era alaluse; mumuwuliri-
21 ra ki? Abalala nebagamba nti Ebi-
gambo bino si bya muntu aliko omu-
[l] Kuv.4.11. Zab. 94. 9; 146. 8. zimu. [l] Omuzimu guīnza [m] okuzibu-
la amaso gabazibe bamaso?
[m] Yok. 9. 6, 7. 22 Yali mbaga eyokutukuza mu Ye-
rusalemi: byali biro bya mpewo;
[n] Bik. 3. 11; 5. 12. 23 Isa nātambulira mu yekalu [n] mu ki-
24 sasi kya Sulemani. Awo Abayuda-
ya nebamwetōlōla, nebamugamba
nti Olitūsa wa okutubūsisabūsisa?
Obanga 'gwe Masiya, tubūlirire da-
25 la. Isa nāba'damu nti Nabagamba,
[o] Yok. 3. 2. naye temu'kiriza: [o] emirimu gye-
nkola mu linya lya Kitānge, gye gi-
[p] Yok. 8. 47. 1 Yok. 4. 6. 26 ntegēza 'nze. Naye 'mwe [p] temu-
'kiriza kubanga temuli ba mu ndiga
27 zānge. Endiga zānge ziwulira e'do-
bozi lyānge, nānge nzitegēra, era zi-
28 ngoberera; nānge nziwa obulamu
[r] Yok. 6. 37; 17. 11, 12; 18. 9. obuta'gwāwo; 'sō [r] teziribula emi-
rembe nemirembe, 'sō tewali alizi-
29 sikula mu mukono gwānge. Kitā-
nge eyazimpa ye mukulu okusinga
bona, 'sō tewali aīnza okuzisikula
30 mu mukono gwa Kitānge. 'Nze ne
[s] Yok. 8. 59. 31 Kitānge tuli omu. [s] Abayudaya ne-
ba'dira nate amainja okumukuba.
32 Isa nāba'damu nti Emirimu mingi
emirūngi egyava eri Kitānge nagi-
balaga 'mwe; mulimu guluwa mwe-
33 gyo ogubankubya amainja? Aba-
yudaya nebamu'damu nti Olwomu-
limu omulūngi tetukukuba mainja,
naye olwokuvōla; era kubanga 'gwo-
[t] Yok. 5. 18. 34 li muntu [t] newefūla Katonda. Isa
[u] Zab. 82. 6. nāba'damu nti [u] Tekyawandikibwa
mu matēka ga'mwe nti 'Nze naga-
35 mba nti Muli bakatonda? Obanga
[w] Bal. 13. 1. yabaita abo bakatonda, [w] aba'jirwa
ekigambo kya Katonda, ['sō nebya-
36 wandikibwa tebīinza kudiba], 'mwe
[y] Yok. 6. 27. mumugambira ki ye, [y] Kitāwe gwe-
yatukuza, nāmutuma munsi, nti O-
[z] Yok. 5. 17, 18. vo'de; [z] kubanga ng'ambye nti Ndi
37 Mwāna wa Katonda? Bwesikola
mirimu gya Kitānge, temunzi'kiriza.
38 Naye bwengikola, newakuba'de nga
temunzi'kiriza 'nze, naye mu'kirize
[a] Yok. 14. 10, 11. emirimu: mumanye mutegēre [a] nga
Kitānge ali mu'nze nānge mu Kitā-
39 nge. Nebasala amagezi nate oku-
mukwata: nāva mu mikono gyābwe.
40 Nāgenda nate emitala wa Yolu-
[b] Yok. 1. 28. dani mu kifo [b] Yokana gyeyali olu-
beryeberye ngabatiza; nābēra eyo.
41 Abantu bangi neba'ja gyali; neba-
[c] Yok. 3. 30. gamba nti Yokana teyakola kabo-
nero: [c] naye byona Yokana byeya-
yogera ku ono byali bya mazima.
42 Nebamu'kiririza eya bangi.

11 Awo wāliwo omuntu eyali omu-
lwa'de, Lazalo Owebesaniya, mu
mbuga [a] Malyamu ne Maliza muga-
2 ndawe mwebāli; [b] Malyamu oyo
eyasiga Mukama wa'fe amafuta
nāmutānya ebigere nenvirize ye ya-
lina mwanyina Lazalo eyali alwa-
3 'de. Awo banyina abo nebamutu-
mira, nga bagamba nti Mukama
wa'fe, laba, gwoyagala alwa'de.
4 Naye Isa bweyawulira, nāgamba
nti Obulwa'de buno si bwa kufa
[c] wabula olwekitībwa kya Katonda,
Omwāna wa Katonda abe nekitībwa
5 olwobwo. Naye Isa yayagala Ma-
6 liza ne mugandawe ne Lazalo. Awo
bweyawulira ngalwa'de, [d] nāyo-
sawo ate enaku biri mu kifo kye-
7 yalimu. Ate nālyoka agamba abai-
girizwa nti Tu'deyo Ebuyudaya ate.
8 Abaigirizwa nebamugamba nti La-
bi, kakano [e] Abayudaya bāli basala
amagezi okukukuba amainja, ate
9 gyoba o'da? Isa na'damu nti E-
sawa ezemisana si kumi na biri?
[f] Omuntu bwatambula emisana te-
yesitala, kubanga alaba omusana
10 ogwensi eno. [g] Naye omuntu bwa-
tambula ekiro, yesitala, kubanga
11 omusana teguli muye. Yayogera
bwati, nālyoka abagamba nti Mu-
kwāno gwa'fe Lazalo [i] yebase; na-
12 ye ng'enda okumuzukusa. Awo
abaigirizwa nebamugamba nti Mu-
kama wa'fe, oba yebase, anālokoka.
13 Naye Isa yayogera ku kufakwe:
naye bo nebalowōza nti ayogera
14 kwebaka kwa tulo. Awo Isa nā-
lyoka ababūlira lwātu nti Lazalo
15 afu'de. Nānge nesimye kulwa'mwe
kubanga saliyo, mulyoke mu'kirize;
16 naye tugende gyāli. Awo Tomasi
aitibwa Didumo nāgamba baigiri-
zwa ba'ne nti Na'fe tugende tufire
wamu naye.
17 Awo Isa bweyatūka, nāsānga nga
yakamala enaku nya mu ntāna.
18 Naye Besaniya yali kumpi ne Ye-
rusalemi nga sutadyo kumi na tā-
19 no; Abayudaya bangi bāli ba'ze
eri Maliza ne Malyamu okubakuba-
20 giza kulwa mwanyinābwe. Awo
Maliza bweyawulira nga Isa a'ja,
nāgenda okumusisinkana: naye Ma-
21 lyamu nāsigala munju. Awo Mali-
za nāgamba Isa nti Mukama wānge,
singa wali wano, mwanyinaze teya-
22 ndifu'de. Era kakano 'manyi nga
[k] byona byonosaba Katonda, Kato-
23 nda anākuwa. Isa nāmugamba nti
24 Mwanyoko agenda okuzūkira. Ma-
liza nāmugamba nti 'Manyi [l] nti
alizūkirira ku kuzūkira kwolunaku
25 olwenkomerero. Isa nāmugamba
nti 'Nze [m] kuzūkira, [n] nobulamu:

[a] Luk. 10. 38, 39.
[b] Mat. 26. 7. Ma'k. 14. 3. Yok. 12. 3.
[c] Yok. 9. 3.
[d] Yok. 10. 40.
[e] Yok. 10. 31.
[f] Yok. 9. 4.
[g] Yok. 12. 35.
[i] Ma. 31. 16. Dan. 12. 2. Mat. 9. 24. Bik. 7. 60. 1 Kol. 15. 18, 51.
[k] Yok. 9. 31.
[l] Yok. 5. 29
[m] Yok. 5. 21, 6. 39, 40, 44.
[n] Yok. 1. 4; 6. 35, 14. 6. Bak. 3. 4.
[j] Yok. 1. 1, 2, 5. 11.

[o] a'kiriza 'nze, newakuba'de ngafu-
26 'de, aliba mulamu: na buli muntu
mulamu a'kiriza 'nze talifa emire-
27 mbe nemirembe. O'kiriza ekyo?
Nāmugamba nti Wewawo, Mukama
wānge: 'nze [p] nzikiri'za nga 'gwe
Masiya, Omwāna wa Katonda, a'ja
munsi. Bweyamala okwogera bwati,
28 nāgenda, nāita mugandawe Malya-
mu kyāma, ngagamba nti Omuigiri-
29 za a'ze, akuita. Naye bweyawulira,
30 nāgolokoka māngu, na'ja gyāli. Isa
yali tanatūka mu mbuga, naye nga-
kyali mu kifo Maliza kyeyamusā-
31 ngamu. Awo Abayudaya abāli na-
ye mu nyumba, nga bamukubagiza,
bwebālaba Malyamu ngaimiri'de
māngu okufuluma, nebamugoberera,
nga balowōza nti agenda ku
32 ntāna okukābira eyo. Awo Malya-
mu, bweyatūka Isa gyāli nāmulaba,
nāgwa ku bigerebye, nāmugamba
nti Mukama wānge, singa wali wa-
33 no, mwanyinaze teyandifu'de. Awo
Isa bweyamulaba ngakāba, Naba-
yudaya aba'ze naye nga bakāba,
nāsinda mu mwoyo, neyeralikirira,
34 nāgamba nti Mwamuteka wa? Ne-
bamugamba nti Mukama wa'fe, 'jā-
35 ngu olabe. [r] Isa nākāba amaziga.
36 Awo Abayudaya nebogera nti Laba
37 bwaba'de amwagala. Naye abamu
kubo nebogera nti Omuntu ono,
[s] eyazibula amaso gomuzibe wama-
38 so, teyaīnza kulobera noyo obuta-
fa? Awo Isa bweyasinda ate mu-
ndaye, nātūka ku ntāna. Yali mpu-
ku, ngeteke'dwako e'jinja kungulu.
39 Isa nāgamba nti Mu'gyewo e'jinja.
Maliza, mwanyina woli eyafa, nā-
mugamba nti Mukama wānge, ka-
kano awunya: kubanga yakamala
40 enaku nya. Isa nāmugamba nti
Sikugambye nti Bwono'kiriza, ono-
41 laba ekitībwa kya Katonda? Awo
neba'gyawo e'jinja. Isa nāimusa
amaso wa'gulu, nāyogera nti Kitā-
nge, nkwebaza kubanga wampulira
42 Nānge namanya ngomulira bulijo:
naye njoge'de kulwekibūna ekinetō-
lo'de, ba'kirize nga 'gwe wantuma.
43 Bweyamala okwogera bwati, nāyo-
gerera wa'gulu ne'dobozi 'dene nti
44 Lazalo, fuluma o'je. Eyali afu'de
nāfuluma, ngazingi'dwa mu mabu-
go amagulu nemikono; nekiremba
nga kisibi'dwa mu masoge. Isa
nābagamba nti Mumusumulule, mu-
muleke agende.
45 Awo bangi abomu Bayudaya, a-
ba'ja ewa Malyamu, bwebālaba kya-
46 koze, nebamu'kiriza. Naye abamu
kubo nebagenda eri Abafalisayo,
nababābūlira Isa byakoze.
47 [t] Awo bakabona abakulu Nabafa-
lisayo nebakung'anya olukiko, ne-
bagamba nti [u] Tukola tutya? kuba-
nga omuntu oyo akola obubonero
48 bungi. Bwetunāmuleka bwetutyo,
bona banāmu'kiriza: Nabalumi ba-
li'ja, balitunyagako ensi ya'fe ne-
49 'gwānga lya'fe. Naye omu kubo,
[v] Kayafa, eyali kabona asinga obu-
kulu mu mwāka ogwo, nābagamba
nti 'Mwe temuliko kyemumanyi,
50 'sō [y] temulowōza nga kibagwāni'de
omuntu omu afirire abantu, ne'gwā-
51 nga lyōna lireme okubula. Ekyo
teyakyogera mu magezige ye'ka;
naye kubanga yali kabona asinga
obukulu mu mwāka ogwo, yalagula
nti Isa agenda okufirira e'gwānga
52 eryo; 'sō [z] si lwa 'gwānga eryo lyo-
'ka, [a] naye akung'anyize wamu abā-
53 na ba Katonda abāsāsāna. Awo
okuva ku lunaku olwo nebatēsa
okumu'ta.
54 [b] Awo Isa nātatambula nate mu
Buyudaya mu lwātu, naye nāvayo
nāgenda mu kifo ekiri okumpi ne-
'dūngu, mu kibuga ekiitibwa Efu-
laimu; nābēra eyo nabaigirizwa.
55 [c] Naye Okuitako Okwabayudaya
kwali kunātera okutūka: bangi a-
bāva mu byālo nebalinya Eyerusa-
lemi Okuitako nga kukyali, berongō-
56 se. Awo Isa nebamunonya, nebo-
gera bo'ka na bo'ka, nga baimiri'de
mu yekalu, nti Mulowōza mutya?
57 Ta'je ku mbaga? Naye bakabona
abakulu Nabafalisayo bāli balagi'de
nti Omuntu bwategēra wali, abūlire
balyoke bamukwate.

12 Awo bwezali nga zisiga'deyo e-
naku omukāga okutūka ku Kui-
tako, Isa na'ja Ebesaniya, eyali
[a] Lazalo, Isa gweyazūkiza mu bafu.
2 [b] Awo nebamufumbirayo e'mere e-
yekyegulo: ne Maliza nāwereza;
naye Lazalo nāba omu kubo abāli
3 batu'de naye ku 'mere. Awo [c] Ma-
lyamu na'dira lateri eyamafuta ago-
mugavu, agomuwendo omungi enyo,
nāgasīga ku bigere bya Isa, nāta-
nya ebigerebye nenvirize: enyumba
4 ne'jula akalōsa akamafuta. Naye
Yuda Isukalyoti, omu ku baigiri-
zwabe, agenda okumulyāmu olu-
5 kwe, nāgamba nti Kiki ekirobe'de
okutūnda amafuta gano okuga'gya-
mu edinali ebikumi bisatu, okuga-
6 bira abāvu? Kale yayogera bwatyo,
si lwa ku'jukira abāvu; naye kuba-
nga yali mu'bi, ye [d] yayambalirānga
ensawo, nātwālānga byebātekānga-
7 mu. Awo Isa nāgamba nti Mumu-
leke agaterekere olunaku lwokuzī-
8 kibwa kwānge. Kubanga abāvu
bemuli nabo enaku zona; naye 'nze
temuli nānge enaku zona.
9 Awo abakopi abomu Bayudaya
nebategēra nti gyāli: neba'ja si ku-
lwa Isa ye'ka, era naye balabe ne
Lazalo, [e] gweyazūkiza mu bafu.
10 [f] Naye bakabona abakulu nebasala

[o] Yok. 3. 36. 1 Yok. 5. 10 neb.
[p] Mat. 16. 16. Yok. 4. 42; 6. 14, 69.
[r] Luk. 19. 41.
[s] Yok. 9. 6.
[t] Zab. 2. 2. Mat. 26. 3. Ma'k. 14. 1. Luk. 22. 2.
[u] Yok. 12. 19.
[v] Luk. 3. 2. Yok. 18. 14. Bik. 4. 6.
[y] Yok. 18. 14.
[z] Is. 49. 6. 1 Yok. 2. 2.
[a] Yok. 10. 16. Bef. 2. 14-17.
[b] Yok. 4. 1. 3; 7. 1.
[c] Yok. 2. 13; 5. 1; 6. 4.
[a] Yok. 11. 1, 43.
[b] Mat. 26. 6. Ma'k. 14. 3.
[c] Luk. 10. 38, 39. Yok. 11. 2.
[d] Yok. 13. 29.
[e] Yok. 11. 43, 44.
[f] Luk. 16. 31.

11 amagezi bamu'te ne Lazalo; kubanga kululwe bangi ku Bayudaya abāgenda, neba'kiriza Isa.
12 [g] Olunaku olwokubiri ekibīna kinene abāli ba'ze ku mbaga, bwebāwulira nga Isa a'ja Eyerusalemi,
13 nebatwāla ensānsa ezenkīndu nebagenda okumusisinkana, nebogerera wa'gulu nti [i] Ozana: awere'dwa omukisa a'ja mu linya lya Mukama,
14 ye Kabaka wa Isiraeri. Naye [k] Isa bweyalaba enyana yendogoi, nāgyebereka; nga bwekyawandikibwa
15 nti [l] Totya, muwala wa Sayuni: laba, Kabakawo aja, nga yeberese
16 omwāna gwendogoi. Ebyo abaigirizwabe tebābitegēra oluberyeberye: naye Isa bweyamala okugulumizibwa, [m] nebalyoka ba'jukira ngebyo byamuwandikirwa ye, era nga
17 bāmukola bwebatyo. Awo ekibīna ekyali naye bweyaita Lazalo okuva mu ntāna nāmuzūkiza mu bafu, ne-
18 kitegēza. Era ekibīna kyekyava kigenda okumusisinkana, kubanga bāwulira nti yakola akabonero ako.
19 Awo Abafalisayo nebogeragana nti [n] Mulabe bwemutagasa kigambo: laba, ensi zona zimusenze.
20 Naye [o] wāliwo Abayonani abalala mwabo [p] aba'ja ku mbaga okusinza:
21 awo bali neba'ja eri Firipo, [r] eyava Besusaida ekyomu Galiraya, nebamubūza, nga bamugamba nti Sebo,
22 twagala okulaba Isa. Firipo na'ja nābūlira Andereya; Andereya na'ja,
23 ne Firipo, nebabūlira Isa. Isa nāba'damu, nāgamba nti Obu'de butūse, Omwāna womuntu agulumi-
24 zibwe. Dala dala mbagamba nti [s] Empeke yeng'āno bwetegwa mu 'taka nefa, ebērera awo yo'ka; na-
25 ye bwefa, ebala e'mere nyingi. [t] Ayagala obulamubwe bumubula; naye akyāwa obulamubwe munsi eno alibukūma okutūka ku bulamu obuta-
26 'gwāwo. Omuntu bwampereza, angobererēnga; [u] nānge gyendi, eyo omuwereza wānge naye gyanābānga: omuntu bwampereza, Kitā-
27 nge alimu'sāmu ekitībwa. Kakano omwoyo gwānge gweralikiri'de; era njogere ntya? Kitānge, ndokola okunziya mu kisēra kino. Naye
28 kyenava ntūka mu kisēra kino. Kitānge, gulumiza erinyalyo. [w] Awo e'dobozi neriva mu 'gulu, nti Naligulumiza, era ndirigulumiza nate.
29 Awo ekibīna ekyali kīmiri'dewo, bwekyaliwulira, nekigamba nti Kuba'de kubwātuka: abalala nebaga-
30 mba nti Malaika ayoge'de naye. Isa na'damu nāgamba nti E'dobozi lino teri'ze kubwānge, naye kubwa'mwe.
31 Kakano ensi eno esalirwa omusāngo; kakano [y] omukulu wensi eno
32 anāgoberwa ebwēru. [z] Nānge bwendiwanikibwa kunsi, [a] ndiwalulira
33 gyendi bona. Naye [b] yayogera atyo, ngalaga okufa bwekuli kwagenda
34 okufa. Awo ekibīna nekimu'damu nti 'Fe [c] twawulira mu matēka nti Masiya abērera awo emirembe nemirembe: nāwe kiki ekikugambya nti Omwāna womuntu kimugwānira okuwanikibwa? oyo Omwāna wo-
35 muntu yāni? Awo Isa nābagamba nti Esiga'deyo ebiro bitono [d] ngomusana gukyali gyemuli. [e] Mutambule nga mukyalina omusana, ekizikiza kireme okubakwatira (mu 'kubo): [f] atambulira mu kizikiza
36 tamanya gyagenda. Bwemukyalina omusana, mu'kirize omusana, mufūke [g] abāna bomusana.

Isa bweyamala okwogera ebyo,
37 nāgenda, nābekweka. Naye newakuba'de ngakola obubonero bungi obwenkani'de awo mu maso gābwe,
38 tebāmu'kiriza: ekigambo kya na'bi Isaya kitūkirire, kyeyayogera nti

[i] Mukama, āni eya'kiriza ebigambo bya'fe?

Era omukono gwa Mukama gubi-'kuli'dwa āni?
39 Kyebāvā balema okuūnza oku'kiriza, kubanga Isaya yayogera nate nti
40 [k] Yabaziba amaso, nābaka'kanyaza omutima;

Baleme okulaba namaso nokutegēra nomutima,

Bakyūke,

Ndyoke mbawonye.
41 [l] Ebyo byeyayogera Isaya, kubanga yalaba ekitībwakye; nāyogera ku-
42 ye. Naye mu bakulu bangi abāmu-'kiriza, [m] naye Olwabafalisayo tebāyātula, baleme okugobebwa mu ku-
43 ng'aniro: [n] kubanga bāyagala ekitībwa kyabantu okukira ekitībwa kya Katonda.
44 Isa nāyogerera wa'gulu nāgamba nti [o] Anzi'kiriza, ta'kiriza 'nze, wa-
45 bula oli eyantuma. Era [p] alaba 'nze
46 ngalabye oli eyantuma. 'Nze [r] nzi-'ze kuba musana munsi, buli muntu anzi'kiriza aleme okutūlānga mu ki-
47 zikiza. Naye awulira ebigambo byānge, nātabikwata, 'nze [s] simusalira musāngo: kubanga [t] sa'ja kusalira nsi musāngo, wabula okulokola ensi.
48 Agāna 'nze, nāta'kiriza bigambo byānge, alina amusalira omusāngo: [u] ekigambo kyenayogera kye kirimusalira omusāngo ku lunaku olwe-
49 nkomerero. Kubanga sayogerānga 'nze kubwānge; naye Kitānge eyantuma, ye yandagira [w] bweng'amba,
50 era bwenjogera. Nānge 'manyi ngekiragirokye bwe bulamu obuta'gwāwo: kale 'nze byenjogera, nga Kitānge bweyang'amba, bwentyo bwenjogera.

13 Naye [a] embaga Eyokuitako yali nga tenatūka, Isa bweyamanya

[g] Mat.21.8. Ma'k.11.8. Luk.19.35, 36 neb.
[i] Zab. 118. 25, 26.
[k] Mat.21.7.
[l] Zek. 9. 9.
[m] Yok. 14. 26.
[n] Yok. 11. 47, 48.
[o] Bik. 17.4.
[p] 1 Basek. 8. 41, 42. Bik. 8. 27.
[r] Yok.1.44.
[s] 1 Kol. 15. 36.
[t] Mat. 10. 39.
[u] Yok. 14. 3; 17. 24. 1 Bas.4.17.
[w] Mat. 3. 17.
[y] Mat. 12. 29. Luk.16.11.
[z] Yok. 3. 14; 8. 28.
[a] Bal. 5.18. Beb. 2. 9.
[b] Yok. 18. 32.
[c] Zab. 89. 36, 37; 110. 4. Is. 9. 7; 53. 8. Ez. 37. 25. Dan. 2. 44; 7. 14, 27. Mi. 4. 7.
[d] Yok. 1. 9.
[e] Yer. 13. 16. Bef. 5. 8. Yok.11.10.
[f] 1 Yok. 2. 11.
[g] Bef. 5. 8. 1 Bas. 5. 5. 1 Yok. 2. 9, 11.
[i] Is. 53. 1.
[k] Is. 6. 9,10. Mat.13.14.
[l] Is. 6. 1.
[m] Yok. 7. 13; 9. 22.
[n] Yok. 5. 44.
[o] Ma'k. 9. 37. 1 Pet. 1. 21.
[p] Yok.14.9.
[r] Yok.3.19.
[s] Yok.5.45.
[t] Yok.3.17.
[u] Ma. 18. 19. Ma'k. 16. 16.
[w] Ma. 18. 18.
[a] Mat. 26. 2.

ngekisērakye kitūse okuva munsi
muno okugenda eri Kitāwe, bweya-
yagala ababe abāli munsi, yabagala
2 okutūsa enkomerero. Bwebāli balya
e'mere eyekyegulo Setani nga yama-
ze 'da okuwerera Yuda Isukalyoti (o-
mwāna) wa Simoni mu mutimagwe
3 okumulyāmu olukwe, (Isa) bweya-
[b] Mat. 11. 27. manya [b] nga Kitāwe amuwa'de byo-
na mu mukonogwe, era nga yava wa
Katonda, ate nga'da wa Katonda,
[c] Luk. 22. 27. Baf. 2. 7, 8. 4 [c] nāva ku 'mere, nāyambulamu e-
ngoyeze; na'dira ekiremba, neyesi-
5 ba ekimyu. Nālyoka afuka ama'zi
mu kibya, nātanula okubanāza ebi-
gere abaigirizwa, nokubisīmuza eki-
6 remba kyeyali yesibye. Awo na'ja
eri Simoni Petero. (Naye) nāmu-
gamba nti Mukama wānge, 'gwo-
7 'nāza ebigere? Isa na'damu nāmu-
gamba nti Kyenkola 'nze tokimanyi
'gwe kakano, naye olitegēra luva-
8 nyuma. Petero nāmugamba nti To-
nāzenga ebigere byānge emirembe
[d] Yok. 3. 5. 1 Kol. 6. 11. Bef. 5. 26. Tit. 3. 5. Beb. 10. 11. gyona. Isa nāmu'damu nti [d] Bwe-
9 sikunāze to'sā kimu nānge. Simo-
ni Petero nāmugamba nti Mukama
wānge, si bigere byānge byo'ka, na-
10 ye nemikono nomutwe. Isa nāmu-
gamba nti Anāzibwa omubiri taliko
kyeyetāga wabula okunāba ebigere
byo'ka, naye yena nga mulongōfu:
na'mwe muli balongōfu naye si
11 'mwena. Kubanga yamumanya anā
mulyāmu olukwe; kyeyava ayogera
nti 'Mwena temuli balongōfu.
12 Awo bweyamala okubanāza ebi-
gere, nāyambala engoyeze, nātūla
[e] Mat. 23. 8, 10. nate, nābagamba nti Mutege'de kye-
13 mbakoze? 'Mwe [e] mumpita Muigi-
riza era Mukama (wa'mwe): era
mwogera bulūngi; kubanga bwendi.
14 Kale obanga 'nze Mukama (wa'mwe)
era Omuigiriza mbanāzi'za ebigere,
[f] Bal. 12. 10. Bag. 6. 1, 2. 1 Pet. 5. 5. era [f] na'mwe kibagwānira okunāza-
15 ganānga ebigere. Kubanga [g] mba-
[g] Mat. 11. 29. Baf. 2. 5. 1 Pet 2. 21. 1 Yok. 2. 6. wa'de ekyokulabirako, era nga bwe-
mbakoze 'nze, na'mwe mukolēnga
16 bwemutyo. [i] Dala dala mbagamba
[i] Mat. 10. 24. nti Omu'du tasinga bukulu muka-
mawe; 'sō omutume tasinga buku-
17 lu oli eyamutuma. [k] Bwemubima-
[k] Yak. 1. 25. nya ebyo, mulina omukisa bwemu-
18 bikola. Soge'de ku'mwe 'mwena:
'nze 'manyi benalōndamu: naye
[l] Zab. 41. 9. Mat. 26. 23. ekyawandikibwa kitūkirire nti [l] Alya
ku 'mere yānge yanyimusiza ekisi-
19 nzirokye. Okusoka lero mbabūlira
nga tekinaba kubawo, era nebwekiri-
20 ba, mulyoke mu'kirize nga 'nze
'nzuyo. Dala dala mbagamba nti
Asembeza buli gwentuma, ngase-
mbeze'za 'nze; era asembeza 'nze,
ngasembeze'za oli eyantuma.
[m] Mat. 26. 21. Ma'k. 14. 18. Luk. 22. 21. 21 [m] Isa bweyamala okwogera bwa-
[n] Bik. 1. 17. 1 Yok. 2. 19. tyo, neyeralikirira mu mwoyo, nāte-
gēza, nāyogera nti Dala dala mba-
gamba nti [n] omu ku'mwe anāndyā-
22 mu olukwe. Abaigirizwa nebatunu-
laganako, nga babūsabūsa gwayoge-
23 'deko bwali. [o] Wāliwo omu ku baigirizwabe eyali agalami'de mu ki-
fuba kya Isa ku 'mere, Isa gweya-
24 yagalānga. Awo Simoni Petero nā-
weuya oyo, nāmugamba nti Tubūli-
25 re gwayoge'deko bwali. Ye bweya-
galamira mu kifuba kya Isa, nga
bweyali, nāmugamba nti Mukama
26 wānge, yāni? Awo Isa na'damu
nti Gwenākoleza ekitole nenkimu-
wa ye wuyo. Awo bweyakoza ekito-
le, nākitwāla, nākiwa Yuda (omwā-
27 na) wa Simoni Isukalyoti. [p] Bwe-
yamala okuwebwa ekitole, Setani
nālyoka amuingiramu. Awo Isa nā-
mugamba nti Kyokola, kola māngu.
28 Naye ekigambo ekyo tewali muntu
kubo abāli batu'de ku 'mere eyaki-
29 tegēra ekimugambi'za. Kubanga
abalala batērera nti kubanga [r] Yuda
ye yali akwata ensawo, Isa kyeyava
amugamba nti Gula byetwetāga e-
byokumbaga; oba awe abāvu eki-
30 ntu. Awo bweyamala okuwebwa
ekitole, amangwāgo nāfuluma ebwē-
ru; bwali nga buzibye.
31 Awo bweyamala okufuluma, Isa
nāgamba nti Kakano Omwāna wo-
muntu agulumizibwa, ne Katonda
32 agulumizibwa muye; era Katonda
alimugulumiza muye ye nyini, era
33 amangwāgo anāmugulumiza. Abā-
na abato, ekisēra kitono nga nkyali
na'mwe. Muli'nonya: era nga bwe-
nagamba Abayudaya nti Gyeng'e-
nda 'nze 'mwe temuīnza ku'ja, era
34 na'mwe bwembagamba kakano. [s] E-
tēka erigya mbawa nti Mwagalanē-
nga; nga bwenabagalānga 'mwe, era
35 na'mwe mwagalanēnga. [t] Bona kwe-
banātegērerānga nga muli baigiri-
zwa bānge, bwemunābānga nokwa-
galana 'mwe'ka na 'mwe'ka.
36 Simoni Petero nāmugamba nti
Mukama wānge, ogenda wa? Isa
na'damu nti Gyeng'enda, toīnza ku-
ngoberera kakano; naye [u] olingobe-
37 rera 'da. Petero nāmugamba nti
Mukama wānge, kiki ekindobera
 okukugoberera kakano? [v] Nāwayo
38 obulamu bwānge kululwo. Isa na-
'damu nti Onowayo obulamubwo kulu-
lwānge? Dala dala nkugamba nti
Enkoko tekokolime okutūsa wono-
negānira emirūndi esatu.

[o] Yok. 19. 26; 20. 2; 21. 7, 20, 24.

[p] Luk. 22. 3.

[r] Yok. 12. 6.

[s] Lev. 19. 18. Yok. 15. 12, 17. Bef. 5. 2. 1 Bas. 4. 9. Yak. 2. 8. 1 Pet. 1. 22. 1 Yok. 2. 7, 8; 3. 11, 23; 4. 21.

[t] 1 Yok. 2. 5; 4. 20.

[u] Yok. 21. 18. 2 Pet. 1. 14.

[v] Mat. 26. 33-35. Ma'k. 14. 29, 31. Luk. 22. 33, 34.

14 Omutima gwa'mwe tegweralikiri-
rānga: mu'kiriza Katonda, era
2 nānge munzi'kirize. Mu nyumba
ya Kitānge mulimu ebifo bingi ebyo-
kubēramu. Singa tekiri bwekityo,
nandibagambye; kubanga ng'enda
3 okubatekeratekera ekifo. Era oba-
nga ng'enda okubatekeratekera eki-
fo, [a] ndikomawo nate nembatwāla
gyendi; 'nze [b] gyendi, na'mwe mu-

[a] Bik. 1. 11.

[b] Yok. 12. 26; 17. 24. 1 Bas. 4. 17.

4 bēre eyo. Era gyeng'enda, e'kubo
5 mulimanyi. Tomasi nāmugamba
nti Mukama wa'fe, tetumanyi gyo-
6 genda; e'kubo tulimanyi tutya? Isa
nāmugamba nti [c]'Nze 'kubo, [d]na-
mazima, [e]nobulamu: [f]tewali a'ja
eri Kitānge, wabula ngaita mu'nze.
7 Singa muntege'de, ne Kitānge mwa-
ndimumanye: okusoka kakano mu-
8 mutegēra era mumulabye. Firipo
nāmugamba nti Mukama wa'fe, tu-
9 lage Kita'fe, kale kinātumala. Isa
nāmugamba nti Kasoke'de mbēra
na'mwe, ebiro ebingi bwebityo, era
tontegērānga, Firipo? [g]Alabye ku-
'nze, ngalabye ku Kitānge; kiki eki-
kwogeza 'gwe nti Tulage Kita'fe?
10 To'kiriza nga 'nze [i]ndi mu Kitānge,
ne Kitānge ali mu'nze? Ebigambo
[k]byembagamba 'nze, [k]sibyogera ku-
bwānge 'nze'ka; naye Kitānge bwa-
11 bēra mu'nze akola emirimugye. Mu-
nzi'kirize nga 'nze ndi mu Kitānge,
ne Kitānge mu'nze: oba munzi'ki-
12 rize olwemirimu gyo'ka. [l]Dala da-
la mbagamba nti A'kiriza 'nze emi-
rimu gyenkola 'nze, naye aligikola;
era alikola egisinga egyo obunene;
kubanga 'nze ng'enda eri Kitānge.
13 [m]Na buli kyemunāsabānga mu li-
nya lyānge, ekyo nākikolānga, Kitā-
nge agulumirizibwēnga mu Mwāna.
14 Bwemunānsabānga ekigambo mu li-
15 nya lyānge, ekyo nākikolānga. [n]O-
banga munjagala, munākwatānga
16 ebiragiro byānge. Nānge ndisaba
Kitānge, naye [o]alibawa Omubezi
omulala, abērēnga na'mwe emire-
mbe nemirembe, Omwoyo owama-
17 zima: [p]ensi gweteīnza ku'kiriza;
kubanga temulaba, sō temutegēra:
'mwe mumutegēra; kubanga abēra
gyemuli, era [r]anābānga mu'mwe.
18 [s]Siribaleka bamulekwa: nkomawo
19 gyemuli. Esiga'de ekisēra kitono,
Ensi obutandaba nate; naye 'mwe
mundaba: kubanga 'nze [t]ndi mu-
20 lamu, na'mwe muliba balamu. Ku
lunaku olwo mulitegēra 'mwe nga
'nze ndi mu Kitānge, na'mwe mu-
21 'nze, nānge mu'mwe. Alina ebira-
giro byānge, nābikwata, oyo nga
yanjagala: anjagala anāyagalibwā-
nga Kitānge, nānge nāmwagalānga
22 nāmulabikirānga. [u]Yuda [atali
Isukalyoti] nāmugamba nti Muka-
ma wa'fe, kiba'de kitya 'gwe oku-
genda okutulabikira 'fe, sō si eri
23 Ensi? Isa na'damu nāmugamba
nti Omuntu bwanjagala, anākwatā-
nga ekigambo kyānge: ne Kitānge
anāmwagalānga, era [w]tuna'jānga
24 gyali, tunātūlānga gyali. Atanja-
gala takwata bigambo byānge: ne-
kigambo kyemuwulira si kyānge,
naye kya Kitānge eyantuma.
25 Ebigambo ebyo mbabūli'de nga
26 nkyali na'mwe. Naye Omubezi,
Omwoyo Omutukuvu, Kitānge gwa-
lituma mu linya lyānge, [y]oyo ali-
baigiriza byona, aliba'jukiza byona
27 byenabagamba. [z]Emirembe mba-
lekera; emirembe gyānge ngibawa:
si ngensi bwewa, 'nze bwembawa.
Omutima gwa'mwe tegweralikirirā-
28 nga 'sō tegutyānga. Muwuli'de
bwembagambye nti Ng'enda, era
nkomawo gyemuli. Singa munja-
gala, mwandisanyuse kubanga ng'e-
nda eri Kitānge: kubanga [a]Kitā-
29 nge ansinga obukulu. Kakano
mbagambye nga tekinaba kubawo,
lwekiribawo mulyoke mu'kirize.
30 Sikyayogera nyo nate na'mwe; ku-
banga [b]afuga Ensi a'ja: naye ta-
31 ndiko kigambo; naye Ensi etegēre
nga njagala Kitānge, era [c]Kitānge
bweyandagira, bwentyo bwenkola.
Mugolokoke, tuve wano.

15 'Nze muzabibu ogwamazima,
2 ne Kitānge ye mulimi. [a]Buli
'tabi eriri mu'nze eritabala bibala,
ali'gyawo: na buli eribala ebibala
alirongōsa, lyeyongerēnga okubala.
3 'Mwe [b]kakano mumaze okuba aba-
longōfu olwekigambo kyembaga-
4 mbye. [c]Mubēre mu'nze, nānge mu-
'mwe. Nge'tabi bweritainza kubala
bibala lyo'ka, bweritabēra mu mu-
zabibu, bwekityo na'mwe temuīnza,
5 bwemutabēra mu'nze. 'Nze muza-
bibu, 'mwe matabi: abēra mu'nze,
nānge muye, oyo abala [d]ebibala
bingi: kubanga awatali 'nze temu-
6 liko kyemuīnza kukola. Omuntu
bwatabēra mu'nze, [e]asūlibwa ebwē-
ru nge'tabi, akala; bagakung'anya,
7 bagasūla mu muliro, negagya. Bwe-
mubēra mu'nze, nebigambo byānge
bwebibēra mu'mwe [f]musabēnga
kyemwagala kyona, munākikole-
8 rwānga. [g]Mu kino Kitānge agulu-
mizibwa, mubalēnga ebibala bingi;
[i]era munābānga abaigirizwa bānge.
9 Nga Kitānge bweyanjagala, nānge
mbaga'de 'mwe: mubērēnga mu
10 kwagala kwānge. [k]Bwemukwata
ebiragiro byānge, munābērānga mu
kwagala kwānge; nga 'nze bwena-
kwata ebiragiro bya Kitānge, ne-
11 mbēra mu kwagalakwe. Ebyo mbi-
bagambye, [l]esanyu lyānge libērē-
nga mu'mwe, era esanyu lya'mwe
12 litūkirire. [m]Kino kye kiragiro kyā-
nge, mwagalanēnga, nga bwenaba-
13 gala 'mwe. [n]Tewali alina kwagala
kunene okusinga kuno omuntu oku-
wayo obulamubwe olwa mikwāno-
14 gye. 'Mwe [o]muli mikwāno gyānge,
15 bwemukola byembalagira. Sikya-
baita ba'du; kubanga omu'du ta-
manyi mukamawe byakola; naye
mbaise ba mukwāno; kubanga byo-
na byenawulira eri Kitānge mbiba-
16 būli'de 'mwe. [p]Si 'mwe mwa'nōnda

[c] Beb. 9. 8.
[d] Yok. 1. 17; 8. 32.
[e] Yok. 1. 4; 11. 25.
[f] Yok. 10. 9.
[g] Bak. 1. 15. Beb. 1. 3.
[i] Yok. 17. 21, 23.
[k] Yok. 5. 19.
[l] Mat. 21. 21. Ma'k. 16. 17.
[m] Mat. 7. 7.
[n] Yok. 15. 10, 17.
[o] Yok. 15. 26; 16. 7. Bal. 8. 15, 26.
[p] 1 Kol. 2. 14.
[r] 1 Yok. 2. 27.
[s] Mat. 28. 20.
[t] 1 Kol. 15. 20.
[u] Luk. 6. 16.
[w] 1 Yok. 2. 24. Kub. 3. 20.
[a] Baf. 2. 6.
[b] Yok. 12. 31.
[c] Yok. 10. 18. Baf. 2. 8. Beb. 5. 8.
[a] Mat. 15. 13.
[b] Yok. 13. 10; 17. 17. Bef. 5. 26. 1 Pet. 1. 22.
[c] Bak. 1. 23. 1 Yok. 2. 6.
[d] Kos. 14. 8. Baf. 1. 11; 4. 13.
[e] Mat. 3. 10; 7. 19.
[f] Yok. 14. 13, 14; 16. 23.
[g] Mat. 5. 16. Baf. 1. 11.
[i] Yok. 8. 31; 13. 35.
[k] Yok. 14. 15, 21, 23.
[l] Yok. 16. 24.
[m] Yok. 13. 34. 1 Bas. 4. 9. 1 Pet. 4. 8. 1 Yok. 3. 11; 4. 21.
[n] Yok. 10. 11, 15. Bal. 5. 7, 8. Bef. 5. 2. 1 Yok. 3. 16
[o] Yok. 14. 15, 23.
[p] 1 Yok. 4. 10, 19.
[y] Yok. 16. 13.
[z] Baf. 4. 7. Bak. 3. 15.

'nze, naye 'nze nabalōnda 'mwe,
r nembatekawo, mugende mubalē-
nga ebibala, nebibala bya'mwe bi-
bērengawo: kyona kyemunāsabā-
nga Kitānge mu linya lyānge, aki-
17 bawēnga. Mbalagi'de bino, mwa-
18 galanēnga. s Ensi bwebakyāwānga,
mutegēra nga yasoka kukyāwa 'nze
19 nga tenaba kukyāwa 'mwe. Singa
t muba'de ba nsi, ensi yandiyaga'de
ekyayo; naye kubanga temuli ba
nsi, naye 'nze nabalōnda munsi,
20 ensi kyeva ebakyāwa. Mu'jukire
ekigambo kyenabagamba nti u Omu-
'du tasinga mukamawe. Obanga
bānji'ganya 'nze, na'mwe banābai-
'ganyānga; v obanga bākwata eki-
gambo kyānge, nekya'mwe banāki-
21 kwatānga. y Naye ebyo byona ba-
nābibakolānga olwerinya lyānge,
kubanga tebamumanyi eyantuma.
22 z Singa sa'ja nenjogera nabo, teba-
ndiba'de na kibi; naye a kakano
tebalina kya kuwoza olwekibi kyā-
23 bwe. Ankyāwa 'nze akyāwa ne
24 Kitānge. Singa sakolera mubo mi-
rimu egitakolebwānga mulala, teba-
ndiba'de na kibi; naye kakano ba-
labye nebakyāwa 'nze ne Kitānge.
25 Naye ekigambo kitūkirire ekyawa-
ndikibwa mu matēka gābwe nti
26 b Bānkyāira bwerēre. c Naye Omu-
bezi bwali'ja, gwendibatumira ava
eri Kitānge, Omwoyo owamazima,
ava eri Kitānge, d oyo alitegēza e-
27 byānge: era e na'mwe mutegēza e-
byānge f kubanga okuva ku lube-
ryeberye mwali nānge.

16 Ebyo mbibabūli'de muleme o-
2 kusitazibwānga. a Banābagobānga
mu makung'aniro; wewawo, ekisē-
ra ki'ja, b buli anāba'tānga anālo-
3 wōzānga ngawereza Katonda. c Ne-
byo banābikolānga, kubanga Kitā-
nge tebamutegēra newakuba'de 'nze.
4 Naye ebyo mbibabūli'de, era ekisē-
ra kyabyo wekitūkānga mu'jukire
nga 'nze nababūlira. Nebyo okuva
ku luberyeberye sabibabūlira, ku-
5 banga nali wamu na'mwe. Naye
kakano ng'enda eri oli eyantuma;
era tewali ku'mwe ambūza nti Oge-
6 nda wa? Naye kubanga mbabūli-
'de ebyo, emitima gya'mwe gi'ju'de
7 enaku. Naye 'nze mbagamba ama-
zima; kibasānira 'mwe 'nze okuge-
nda; kubanga 'nze bwesirigenda,
d Omubezi taliba'jira; naye e bwe-
8 ndigenda ndimutuma gyemuli. Ye
bwali'ja, alirumiriza ensi olwekibi,
nolwobutūkirivu, nolwomusāngo;
9 f olwekibi, kubanga tebanzi'kiriza
10 'nze; olwobutūkirivu, kubanga ng'e-
nda eri Kitānge, 'sō na'mwe temu-
11 kyandaba nate; olwomusāngo, ku-
banga g omukulu Wensi eno asali-
12 'dwa omusāngo. Nkyalina bingi
okubabūlira, naye temuīnza kubigu-
13 mikiriza kakano. Naye bwali'ja oyo
Omwoyo owamazima, h anābalung'a-
myānga mu mazima gona: kubanga
tayogerenga kububwe ye'ka; naye
byona byanāwulirānga byanāyoge-
rānga: ye anābabūlirānga ebigenda
14 oku'ja. Oyo anāngulumizānga 'nze:
kubanga anātōlānga ku byānge nā-
15 būlira 'mwe. k Byona byona Kitā-
nge byali nabyo bye byānge: kye-
nvu'de ng'amba nti Anātōlānga ku
16 byānge nābūlira 'mwe. Esiga'de
ekisēra kitono, nemutandaba nate;
era nate walibawo ekisēra kitono,
17 nemundaba. Abaigirizwabe abamu
kyebāva bogera bo'ka na bo'ka nti
Kiki kino kyatugamba nti Esiga'de
ekisēra kitono, nemutandaba; nate
walibawo ekisēra kitono, nemunda-
ba; era nti Kubanga ng'enda eri
18 Kitānge? Kyebāva bagamba nti
Kiki kino kyagamba nti Ekisēra ki-
19 tono? Tetumanyi kyagamba. Isa
nātegēra nga bagala okumubūza, nā-
bagamba nti Mwebūzaganya 'mwe-
'ka olwekyo kyembagambye nti Esi-
ga'de ekisēra kitono, nemutandaba,
era nate walibawo ekisēra kitono
20 nemundaba? Dala dala mbagamba
nti 'mwe mulikāba mulikuba ebiwō-
be, naye ensi erisanyuka: 'mwe
mulinakuwala, naye enaku za'mwe
21 zirifūka sanyu. i Omukazi bwazāla
alaba enaku, kubanga ekisērakye ki-
tūse: naye omwāna bwamala oku-
zālibwa nga takya'jukira kulūmwa,
olwesanyu eryokuzālibwa ōmuntu
22 munsi. Kale na'mwe kakano mu-
nakuwala: naye ndibalaba nate,
m nemitima gya'mwe girisanyuka,
nesanyu lya'mwe tewali muntu ali-
23 ba'gyako. Ne ku lunaku luli temu-
linsaba kigambo. n Dala dala mba-
gamba nti Buli kyemulisaba Kitā-
nge, alikibawa mu linya lyānge.
24 Okutūsa lero temusabānga kigambo
mu linya lyānge: musabe, muliwe-
bwa, o esanyu lya'mwe litūkirire.
25 Ebyo mbibabūliri'de mu ngero:
naye obu'de bugenda oku'ja mwesi-
ryogerera na'mwe mu ngero, naye
ndibibabūlira ebya Kitānge mu lwā-
26 tu. Ku lunaku luli mulisaba mu li-
nya lyānge: 'sō sibagamba nti ndi-
27 basabira eri Kitānge; kubanga Ki-
tānge ye nyini abagala, kubanga
munjaga'de 'nze, mu'kiri'za nga na-
28 va eri Kitānge. p Nava eri Kitānge,
nenji'ja munsi: nate ensi ngireka,
29 ng'enda eri Kitānge. Abaigirizwa-
be nebamugamba nti Laba, kakano
30 oyogera lwātu, toyogera lugero. Ka-
kano tumanyi ngomanyi byona, 'sō
tewetāga muntu yena okukubūza;
kyetuva tu'kiriza nga wava eri Ka-
31 tonda. Isa nāba'damu nti Kakano
32 mu'kiri'za? r Laba, ekisēra ki'ja,

r Mat. 28. 19. Ma'k. 16. 15.
s 1 Yok. 3. 1, 13.
t 1 Yok. 4. 5.
u Yok. 13. 16.
v Ez. 3. 7.
y Mat. 10. 22; 24. 9. Yok. 16. 3.
z Yok. 9. 41.
a Bal. 1. 20. Yak. 4. 17.
b Zab. 35. 19; 69. 4.
c Luk. 24. 49. Yok. 14. 17, 26; 16. 7, 13. Bik. 2. 33.
d 1 Yok. 5. 6.
e Luk. 24. 48. Bik. 1. 8, 21, 22; 2. 32; 3. 15; 4. 20, 33; 5. 32; 10. 39; 13. 31. 1 Pet. 5. 1. 2 Pet. 1. 16.
f Luk. 1. 2. 1 Yok. 1. 1, 2.
a Yok. 9. 22, 34; 12. 42.
b Bik. 8. 1; 9. 1; 26. 9–11.
c Yok. 15. 21. Bal. 10. 2. 1 Kol. 2. 8. 1 Tim. 1. 13.
d Yok. 7. 39; 14. 16.
e Bik. 2. 33.
f Bik. 2. 22–37.
g Yok. 12. 31.
h Yok. 14. 26.
i Is. 26. 17.
k Mat. 11. 27.
m Luk. 24. 41, 52. Bik. 2. 46.
n Mat. 7. 7. Yok. 14. 13; 15. 16.
o Yok. 15. 11.
p Yok. 13. 3.
r Mat. 26. 31. Ma'k. 14. 27.

era kitūse, mwemunāsāsānira, buli
muntu mu bibye, munāndeka 'nze
'nze'ka: 'sō [s]si 'nze'ka, kubanga
33 Kitānge ali wamu nānge. Ebyo
mbibabūli'de, [t]mube nemirembe
mu'nze. [u]Munsi mulina enaku:
naye mugume; 'nze [w]mpāngu'de
ensi.

17 Isa yayogera ebyo; nāimusa a-
masoge mu 'gulu nāgamba nti
Kitānge, ekisēra kitūse; gulumiza
Omwānawo, Omwānawo akugulu-
2 mize: [a]nga bwewamuwa obuīnza
ku balina omubiri bona, era bona
[b]bewamuwa, abawe obulamu obu-
3 ta'gwāwo. Buno bwe bulamu obu-
ta'gwāwo, okutegēra 'gwe [c]Katonda
omu owamazima, noyo [d]gwewatu-
4 ma, Isa Masiya. 'Nze [e]nkugulumi-
zi'za kunsi kubanga omulimu gwe-
wampa okukola ngukome'kere'za.
5 Ai Kitānge, ne kakano ngulumiza
'gwe wamu nāwe mu kitībwa [f]kiri
kyenali nakyo awamu nāwe ngensi
6 tenabāwo. [g]Njolese'za erinyalyo
abantu bewampa okuba'gya munsi:
bāli babo, nobampa 'nze; nabo ba-
7 ku'te ekigambokyo. Kakano bate-
ge'de nga byona byona byewampa
8 biva mu'gwe: kubanga ebigambo
byewampa mbibawa'de; nebabiga-
nya, nebategēra mazima nga nava
gyoli, neba'kiriza nga 'gwe wantu-
9 ma. 'Nze [i]mbasabira abo; sisabira
nsi, wabula bo bewampa; kubanga
10 babo: era ebyānge byona bibyo,
nebibyo byānge: nānge ngulumi-
11 zibwa mubo. Siri munsi nate, naye
bano bali munsi, nānge nji'ja gyoli.
Kitānge Omutukuvu, [k]obakūmēnga
mu linyalyo bewampa, babērēnga
12 bumu, nga'fe. Bwenali nabo 'nze
[l]nakūmānga mu linyalyo bewampa:
era nembazibira, [m]tekubulānga mu-
ntu kubo, [n]wabula omwāna woku-
bula; [o]ebyawandikibwa bitūkirire.
13 Naye kakano nji'ja gyoli; na bino
mbyogera munsi, babe nesanyu lyā-
14 nge nga litūkiri'de mubo. Mbawa-
'de ekigambokyo; era [p]ensi yaba-
kyāwa, kubanga si ba nsi, nga 'nze
15 bwesiri wa nsi. Sisaba 'gwe kuba-
'gya munsi, naye [r]obakūmēnga mu
16 bubi. Si ba nsi, nga 'nze bwesiri
17 wa nsi. [s]Obatukuze mu mazima:
18 [t]ekigambokyo ge mazima. [u]Nga
bwewantuma munsi, nānge bwena-
19 batuma munsi. Era 'nze [w]netuku-
za kubwābwe, nabo be nyini batu-
20 kuzibwe mu mazima. 'Sō sibasa-
bira bano bo'ka, naye nābo abanzi-
'kiriza olwekigambo kyābwe; [y]bona
21 babērēnga bumu; nga 'gwe, Kitā-
nge, bwoli mu'nze, nānge mu'gwe,
era nābo babēre mu'fe: ensi e'kirize
22 nga 'gwe wantuma. Nānge ekitī-
bwa kyewampa nkibawa'de; babē-
rēnga bumu, nga 'fe bwetuli obumu;
23 'nze mubo, nāwe mu'nze, [z]batūki-
ririre okuba obumu; ensi etegērē-
nga nga 'gwe wantuma, nobagala
24 bo, nga bwewanjagala 'nze. [a]Kitā-
nge, bewampa, njagala, wendi 'nze,
nabo webaba babērēnga nānge; ba-
labe ekitībwa kyānge kyewampa:
kubanga wanjagala 'nze ngensi te-
25 natōndebwa. Kitānge Omutūkiri-
vu, [b]ensi teyakutegēra, naye 'nze
nakutegēra; na bano bātegēra nga
26 'gwe wantuma; era nabategēza eri-
nyalyo era nditegēza; okwagala
kwewanjagala kubērēnga mubo, nā-
nge mubo.

18 Awo Isa bweyamala okwogera
ebigambo ebyo [a]nāfuluma nabai-
girizwabe nebasomoka [b]aka'ga Ki-
duloni, eyali olusuku, nāgenda o-
2 mwo ye nabaigirizwabe. Era ne
Yuda amulyāmu olukwe, yali ama-
nyi ekifo ekyo: [c]kubanga Isa ya-
gendāngayo emirūndi mingi nabai-
3 girizwabe. [d]Awo Yuda, bweyamala
okuwebwa ekitōngole (kya baseri-
kale) nabāmi eri bakabona abakulu
Nabafalisayo, na'jayo ngalina etabā-
4 za, nemimuli, namafumu. Awo Isa
bweyamanya ebigambo byona ebi-
nāmu'jira, nāvayo nābagamba nti
5 Munonya āni? Nebamu'damu nti
Isa Omunazalesi. Isa nābagamba
nti 'Nze 'nzuno. Era ne Yuda,
amulyāmu olukwe, yali aīmiri'de
6 nabo. Awo bweyabagamba nti 'Nze
'nzuno, neba'da enyuma nebagwa
7 wansi. Ate nābabūza omulūndi o-
gwokubiri nti Munonya āni? Ne-
8 bagamba nti Isa Omunazalesi. Isa
na'damu nti Mbabūli'de nti 'nze
'nzuno: kale obanga munonya 'nze,
9 muleke bano bagende: ekigambo
kyeyayogera kitūkirizibwe nti [e]Kwa-
10 bo bewampa sabuzako nomu. [f]Awo
Simoni Petero eyalina ekitala nā-
kisōwola nātema omu'du wa kabona
asinga obukulu, nāmusalako okutu
okwadyo. Nerinya lyomu'du Ma-
11 luko. Awo Isa nāgamba Petero
nti 'Zamu ekitala mu kirāto kya-
kyo: [g]ekikōmpe Kitānge kyampa-
'de, sikinywe?
12 Awo ekitōngole (kya baserikale),
nomwāmi wābwe omukulu, naba-
wereza Babayudaya nebakwata Isa
nebamusiba, nebasoka [i]okumutwā-
13 la eri [k]Ana; kubanga yali muko-
'domi wa Kayafa, eyali kabona asi-
14 nga obukulu mu mwāka guli. Era
[l]Kayafa oyo ye yawa Abayudaya
amagezi nti kisāna omuntu omu
okufirira abantu.
15 [m]Simoni Petero nomuigirizwa
omulala nebagoberera Isa. Awo
omuigirizwa oli yali amanyi'dwa
kabona asinga obukulu, nāingira

[s] Yok. 8. 29; 14. 10, 11.
[t] Is. 9. 6. Yok.14.27. Bal. 5. 1. Bef. 2. 14. Bak. 1. 20.
[u] Yok. 15. 19–21. 2Tim.3.12.
[w] Bal.8.37. 1 Yok. 4. 4; 5. 4.
[a] Dan.7.14. Mat. 11. 27; 28. 18. Yok. 3. 35; 5. 27. 1 Kol. 15. 25, 27. Baf. 2. 10. Beb. 2. 8.
[b] Yok.6.37.
[c] 1 Kol.8.4.
[d] Yok.7.29.
[e] Yok. 4. 34; 9. 4; 19. 30.
[f] Yok. 1. 1, 2.
[g] Zab. 22. 22.
[i] 1 Yok. 5. 19.
[k] 1 Pet. 1.5. Yud. 1.
[l] Yok. 6 39; 10. 28.
[m] Yok. 18. 9. 1Yok.2.19.
[n] Yok. 6. 70; 13. 18.
[o] Zab. 109. 8. Bik. 1. 20.
[p] Yok. 15. 18, 19. 1Yok.3.13.
[r] Mat.6.13.
[s] Yok.15.3. Bik. 15. 9. Bef. 5. 25. 1 Pet. 1. 22.
[t] Zab. 119. 142, 151.
[u] Yok. 20. 21.
[w] 1 Kol. 1. 2, 30. Beb. 10.10.
[y] Yok. 10. 16. Bal. 12. 5. Bag. 3. 28.
[z] Bak. 3.14.
[a] Yok. 12. 26; 14. 3. 1 Bas. 4.17.
[b] Yok. 15. 21.
[c] Mat. 26. 36. Ma'k. 14. 32. Luk.22.39.
[b] 2 Sam. 15. 23.
[c] Luk. 21. 37; 22. 39.
[d] Mat. 26. 47. Ma'k. 14. 43. Luk.22.47. Bik. 1. 16.
[e] Yok. 17. 12.
[f] Mat. 26. 51. Ma'k. 14. 47. Luk. 22. 49, 50.
[g] Mat. 20. 22; 26. 39, 42.
[i] Mat. 26. 57.
[k] Luk. 3. 2.
[l] Yok. 11. 50.
[m] Mat. 26. 58. Ma'k. 14. 54. Luk.22.54.

ne Isa mu lugya lwa kabona asinga
16 obukulu; naye [n] Petero yali aimiri'de ebwēru ku lu'gi. Awo omuigirizwa oyo omulala eyali amanyi'dwa kabona asinga obukulu nāfuluma nāyogera nomuwala omu'gazi
17 wolu'gi, nāingiza Petero. Awo omuwala oyo omu'gazi wolu'gi nāgamba Petero nti Nāwe oli wa mu baigirizwa ba muntu ono? Nāga-
18 mba nti Siri wāmu. Aba'du nabawereza bāli baimiri'de awo nga bakumye omuliro gwamānda; kubanga yali mpewo; nebota omuliro: ne Petero naye yali nabo ngaimiri'de ngayota omuliro.

19 Awo kabona asinga obukulu nābūza Isa (ebigambo) byabaigirizwa-
20 be, nebyokuigirizakwe. Isa nāmu'damu nti 'Nze [o] nabūlirānga lwātu ensi; bulijo naigirizānga mu makung'aniro ne mu yekalu, mwebakung'anira Abayudaya bona; sogerānga mu kyāma kigambo na kimu.
21 Ombūliza ki? būza abāmpulirānga, byenabagamba: laba, abo bamanyi
22 'nze byenayogera. Bweyayogera ebyo omu ku bawereza eyali amuimiri'de okumpi nākuba Isa olui nāgamba nti O'damu oti kabona asi-
23 nga obukulu? Isa nāmu'damu nti Oba njoge'de bubi, ki'numirize ekibi: naye oba kirūngi, onkubira ki?
24 [p] Awo Ana nāmuwereza nga mrusibe eri Kayafa kabona asinga obukulu.
25 Ne Simoni Petero yali aimiri'de ngayota omuliro. [r] Awo nebamugamba nti Nāwe oli wa mu baigirizwabe? Ye neyegāna nāgamba nti
26 Siri wāmu. Omu ku ba'du ba kabona asinga obukulu owekika kyoyo Petero gweyasalako okutu, nāgamba nti 'Nze sakulabye naye mu
27 lusuku muli? Petero neyegāna nate: [s] amangwāgo enkoko nekokolima.
28 [t] Neba'gya Isa eri Kayafa, nebamutwāla mu kigāngo: era bwali bukya; [u] bo be nyini nebataingira mu kigāngo, baleme okweyōnōna, naye
29 bamale okulya Okuitako. Awo Pirato nāfuluma nāgenda gyebāli, nāgamba nti Musāngo ki gwemulanze
30 omuntu ono? Neba'damu nebamugamba nti Omuntu ono singa aba'de takoze bubi, tetwandimulese gyoli.
31 Awo Pirato nābagamba nti Kale mumutwāle 'mwe mumusalire omusāngo ngamatēka ga'mwe bwegali. Abayudaya nebamugamba nti Tekya-
32 tulagirwa ku'ta muntu yena; [w] ekigambo kya Isa kitūkirizibwe, kyeyayogera, ngalaga okufa kwagenda okufa bwekuli.
33 [y] Awo Pirato nāingira nate mu kigāngo, nāita Isa nāmugamba nti
34 'Gwe Kabaka wa Bayudaya? Isa na'damu nti Kino okyoge'de kububwo nantiki balala be bakubūli'de
35 ebigambo byānge? Pirato na'damu nti 'Nze ndi Muyudaya? Abe'gwānga lya'mwe ne bakabona abakulu
36 be bakundete'de: okoze ki? [z] Isa na'damu nti [a] Obwakabaka bwānge si bwa munsi muno: singa obwakabaka bwānge buba'de bwa munsi muno, basaja bānge bandirwānye, nesiwebwayo mu Bayudaya: naye kakano obwakabaka bwānge si bwa
37 wano. Awo Pirato nāmugamba nti Kale 'gwe kabaka? Isa na'damu nti Oyoge'de, kubanga 'nze kabaka. 'Nze nazālirirwa ekyo, nekyo kye kyandeta munsi, ntegēze amazima. [b] Buli owamazima awulira e'dobozi
38 lyānge. Pirato nāmugamba nti Amazima kye ki?

Bweyamala okwogera ekyo, nāfuluma nate nāgenda awali Abayudaya, nābagamba nti [c] Siraba musā-
39 ngo kuye. [d] Naye mulina empisa, 'nze okubatērānga omu ku Kuitako: kale mwagala mbatēre Kabaka Wa-
40 bayudaya? [e] Awo nebakayāna, nebagamba nti Si ono, wabula Bala'ba. [f] Noyo Bala'ba yali munyazi.

19 [a] Awo Pirato nālyoka atwāla Isa nāmukuba emi'go. Baserikale
2 nebaluka engule yama'gwa, nebamutikira ku mutwe, nebamwambaza
3 olugoye olwefulūngu; neba'ja wāli nebagamba nti Mirembe, Kabaka Wabayudaya! nebamukuba empi.
4 Pirato nāfuluma nate ebwēru, nābagamba nti Laba 'mufulumya ebwēru wemuli, mutegēre nga siraba musā-
5 ngo kuye. Awo Isa nāfuluma, ngayamba'de engule yama'gwa nolugoye olwefulūngu. (Pirato) nābaga-
6 mba nti Laba omuntu oyo! [b] Awo bakabona abakulu nabawereza bwebāmulaba, nebogerera wa'gulu nga bagamba nti Komerera, komerera. Pirato nābagamba nti Mumutwāle 'mwe mumukomerere: kubanga
7 'nze siraba musāngo kuye. Abayudaya nebamu'damu nti 'Fe [c] tulina etēka nolwetēka eryo agwāni'de okufa, kubanga [d] yefūla Omwāna wa
8 Katonda. Awo Pirato bweyawulira ekigambo ekyo, neyeyongera oku-
9 tya; nāingira nate mu kigāngo, nāgamba Isa nti Oli wa wa? [e] Naye
10 Isa nātamu'damu. Awo Pirato nāmugamba nti Toyogera nānge? tomanyi nga nina obuīnza obwokukuta, era nina obuīnza obwokukuko-
11 merera? Isa nāmu'damu nti [f] Tewandiba'de na buīnza bwona ku'nze, singa tebwakuwebwa okuva wa'gulu; ampa'deyo gyoli kyavu'de abē-
12 ra nekibi ekisinga. Okusokera awo Pirato nāsala amagezi okumuta: naye Abayudaya nebogerera wa'gulu

[n] Mat. 26. 69. Ma'k. 14. 66. Luk.22.54.
[o] Mat. 26. 55. Luk. 4. 15 Yok. 7. 14, 26, 28; 8. 2.
[p] Mat. 26. 57.
[r] Mat. 26. 69, 71. Ma'k. 14. 69. Luk.22.58.
[s] Yok. 13. 38.
[t] Mat.27.2. Ma'k.15.1. Luk. 23. 1. Bik. 3. 13.
[u] Bik. 10. 28; 11. 3.
[w] Mat. 20. 19. Yok. 12. 32, 33.
[y] Mat. 27. 11.
[z] 1 Tim. 6. 13.
[a] Dan. 2. 44; 7. 14. Yok. 6. 15.
[b] Yok.8.47. 1 Yok. 3. 19; 4. 6.
[c] Mat. 27. 24. Luk. 23. 4.
[d] Mat. 27. 15. Ma'k.15.6. Luk.23.17.
[e] Bik. 3.14.
[f] Luk. 23. 19.
[a] Mat. 20. 19; 27. 26. Ma'k. 15. 15. Luk.18.33
[b] Bik. 3.13.
[c] Lev. 24. 16.
[d] Mat. 26. 65. Yok. 5. 18; 10. 33.
[e] Is. 53. 7. Mat. 27. 12-14.
[f] Luk. 22. 53. Yok. 7. 30.

nga bagamba nti [g] Bwonomuta oyo
nga toli mukwāno gwa Kaisali: [i] bu-
li muntu yena eyefūla kabaka awa-
13 kanya Kaisali. Awo Pirato bweya-
wulira ebigambo ebyo nāfulumya I-
sa ebwēru, nātūla ku ntebe eyemisā-
ngo mu kifo ekiitibwa Amainja Amā-
lire naye mu Lwebulaniya Ga'basa.
14 [k] Lwali lunaku lwa Kutegeka Okui-
tako: zali nga ziri esawa mukāga.
Nāgamba Abayudaya nti Laba Ka-
15 baka wa'mwe! Awo bo nebogerera
wa'gulu nti Mu'gyewo, mu'gyewo
mukomerere. Pirato nābagamba
nti Nākomerera Kabaka wa'mwe?
Bakabona abakulu neba'damu nti
16 Tetulina kabaka wabula Kaisali. [l] A-
wo nālyoka amubawa okukomere-
rwa.
17 Awo nebatwāla Isa: [m] nāfuluma,
nga yetise ye'ka omusalabagwe, (nā-
tūka) mu kifo ekiitibwa Ekyekiwā-
nga, ekiitibwa mu Lwebulaniya Go-
18 logosa: nebamukomererawo, era
nabalala babiri wamu naye, erui ne-
19 rui, ne Isa wakati. [n] Ne Pirato nā-
wandika ebaluwa nāgi'sā ku musa-
laba, ngewandiki'dwa nti ISA OMU-
20 NAZALESI KABAKA WABAYU-
DAYA. Awo ebaluwa eyo bangi ku
Bayudaya nebagisoma: kubanga e-
kifo kyebāmukomereramu Isa kyali
kumpi nekibuga: era yawandikibwa
mu Lwebulaniya, ne mu Luyonani,
21 ne mu Lulumi. Awo bakabona aba-
kulu Babayudaya nebamugamba Pi-
rato nti Towandika nti Kabaka Wa-
bayudaya; naye nti oyo yayogera
22 nti 'Nze Kabaka Wabayudaya. Pi-
rato na'damu nti Kyempandise kye-
mpandise.
23 [o] Awo baserikale bwebāmala oku-
komerera Isa, nebatwāla ebyamba-
lobye, nebatēka emitēko ena, buli
serikale mutēko; nekānzuye; ne-
kānzuye teyatūngwa, yalukibwa bu-
24 lukibwa yona okuva wa'gulu. Ne-
bagamba bo'ka na bo'ka nti Tuleme
okugiyuzamu, naye tugikubire aka-
lulu, (tulabe) anāba nyiniyo: ekya-
wandikibwa kitūkirire, ekyogera nti
[p] Bāgabana ebyambalo byānge,
Era bākubira akalulu ekyokwa-
mbala kyānge.
25 Awo baserikale nebakola ebyo. [r] Na-
ye bāli baīmiri'de awo awali omusa-
laba gwa Isa, nyina, ne muganda
wa nyina, Malyamu muka [s] Kulopa,
26 ne Malyamu Magudalene. Awo Isa
bweyalaba nyina, [t] nomuigirizwa
gweyali ayagala ngaīmiri'de kumpi,
nāgamba nyina nti Omukyāla, laba,
27 omwānawo! Oluvanyuma nāgamba
omuigirizwa nti Laba, nyoko! Awo
okuva mu sawa eyo omuigirizwa
oyo nāmutwāla e'ka ewuwe.
28 Oluvanyuma lwebyo, Isa bweya-
manya nti kakano ebigambo byona
bimaze okutūkirira, [u] ekyawandiki-
bwa kitūkirizibwe, nāgamba nti Ni-
29 na enyōnta. Wāli wateke'dwawo
ekibya eki'ju'de omwenge omukātū-
fu: awo [w] neba'sā ku ezobu ekisu-
mwa eki'ju'de omwenge omukātūfu,
30 nebakitwāla ku mumwagwe. Awo
Isa bweyamala okuwebwa owe-
nge, nāgamba nti [y] Kiwe'de: nāku-
tamya omutwegwe, nāwayo omwo-
yogwe.
31 Awo Abayudaya, [z] kubanga lwali
lunaku lwa Kutegeka, [a] emirāmbo
gireme okubēra ku musalaba ku lu-
naku lwa sabiti [kubanga olunaku
lwa sabiti eyo lwali lukulu], nebasa-
ba Pirato okubamenya amagulu
32 gābwe, balyoke ba'gyibweko. Awo
baserikale neba'ja, nebasokera kwo-
mu nebamumenya amagulu, nomu-
33 lala eyakomererwa naye: naye bwe-
ba'ja eri Isa, nebalaba ngamaze oku-
34 fa, nebatamumenya magulu: naye
serikale omu nāmufumita mu mbi-
rizize ne'fumu, amangwāgo [b] nemu-
35 vamu omusai nama'zi. Naye eya-
laba nātegēza nokutegēzakwe kwa
mazima: era oyo amanyi ngayoge-
ra amazima, na'mwe mulyoke mu-
36 'kirize. Kubanga ebyo byabawo,
[c] ekyawandikibwa kitūkirire nti Ta-
37 limenyebwa'gūmba. Era nate ekya-
wandikibwa ekirala kigamba nti
[d] Balimulaba gwebāfumita.
38 [e] Awo oluvanyuma lwebyo Yusufu
Owealimasaya, eyali omuigirizwa
wa Isa, naye mu kyāma [f] olwokutya
Abayudaya, neyegairira Pirato oku-
'gyako omulāmbo gwa Isa: awo
Pirato na'kiriza. Na'ja, na'gyako
39 omulāmbogwe. Ne [g] Nikodemo na-
'ja [eyasoka oku'ja gyali ekiro],
ngalēse ebitabule ebyenvumbo ne
akalōsi, obuzito bwabyo lateri nga
40 kikumi. Awo nebatwāla omulāmbo
gwa Isa, nebaguzīnga mu ngoye
zekitāni wamu nebyakalōsa ebyo,
nga Abayudaya bwebaisa okuzīka.
41 Awo mu kifo weyakomererwa wāli-
wo olusuku; ne mu lusuku mwali-
mu entāna empya etanaba kutekе-
42 bwamu muntu. Awo kubanga lwali
lunaku lwa Kutegeka Okwabayu-
daya [era kubanga entāna yali ku-
mpi] [i] neba'sā omwo Isa.

20 Awo [a] ku lunaku olusoka mu
naku omusānvu, Malyamu Ma-
gudalene na'ja mu matulutulu, nga
tebunalaba, eri entāna, nālaba nge-
2 'jinja li'gyi'dwa ku ntāna. Awo
na'dukana. na'ja eri Simoni Petero,
neri [b] omuigirizwa oli omulala Isa
gweyayagalānga, nābagamba nti Ba-
'gyemu Mukama wa'fe mu ntāna,
3 'sō tetumanyi gyebamuta'de. [c] Awo
Petero nāfuluma, nomuigirizwa oyo
4 omulala, nebagenda ku ntāna. Ne-

[g] Luk.23.2.
[i] Bik.17.7.
[k] Mat. 27. 62.
[l] Mat. 27. 26, 31. Ma'k. 15. 15. Luk.23.24.
[m] Kubal. 15. 36. Beb.13.12.
[n] Mat. 27. 37. Ma'k. 15. 26. Luk.23.38.
[o] Mat. 27. 35. Ma'k. 15. 24. Luk.23.34.
[p] Zab. 22. 18.
[r] Mat. 27. 55. Ma'k. 15. 40. Luk.23.49.
[s] Luk. 24. 18.
[t] Yok. 13. 23.
[u] Zab. 69. 21.
[w] Mat. 27. 48.
[y] Yok.17.4.
[z] Ma'k. 15. 42.
[a] Ma.21.23.
[b] 1 Yok. 5. 6, 8.
[c] Kuv. 12. 46. Kubal. 9. 12. Zab.34.20.
[d] Zab. 22. 16, 17. Zek. 12.10. Kub. 1. 7.
[e] Mat. 27. 57. Ma'k. 15. 42. Luk.23.50.
[f] Yok.9.22.
[g] Yok. 3. 1, 2; 7. 50.
[i] Is. 53. 9.
[a] Mat.28.1. Ma'k.16.1. Luk. 24. 1.
[b] Yok. 13. 23.
[c] Luk. 24. 12.

ba'dukana bōmbi wamu; nomuigirizwa oyo omulala nāisa Petero,
5 nāsoka okutūka ku ntāna: nākutama nālingizamu, nālaba engoye zekitāni nga ziteke'dwa awo; naye
6 nātaingira. Awo ne Simoni Petero na'ja ngamugoberera, nāingira mu ntāna; nālaba engoye zekitāni nga
7 ziteke'dwa awo, nekiremba ekyali ku mutwegwe nga tekiteke'dwa wamu na ngoye zekitāni, naye nga kizingi'dwa nga kiri kyo'ka ku 'bali.
8 Awo nomuigirizwa oyo omulala eyasoka oku'ja ku ntāna, nāingira, nā-
9 laba na'kiriza. Kubanga bāli tebanategēra [d] ekyawandikibwa nti ki-
10 mugwānira okuzūkira mu bafu. Awo nate abaigirizwa neba'dayo ewābwe e'ka.
11 Naye Malyamu yali aīmiri'de ebwēru awāli entāna ngakāba: awo bweyali ngakāba, nākutama nālingi-
12 za mu ntāna; nālaba bamalaika babiri nga bamba'de enjeru, nga batu-'de, omu emitwetwe omulala mulanamiro, omulāmbo gwa Isa wegwali
13 guteke'dwa. Abo nebamugamba nti Omukyāla, okābira ki? Nābagamba nti Kubanga ba'gyemu Mukama wānge, nānge simanyi gyebamuta'de.
14 [e] Bweyamala okwogera bwatyo, nākyūka enyuma, nālaba Isa ngaīmi-
15 ri'de, [f] nātamanya nga ye Isa. Isa nāmugamba nti Omukyāla, okābira ki? ononya āni? Ye ngalowōza nti ye mukūmi wolusuku, nāmugamba nti Sebo, obanga 'gwomutu'te walala, mbūlira gyomuta'de, nānge
16 nāmu'gyayo. Isa nāmugamba nti Malyamu. Nākyūka nāmugamba mu Lwebulaniya nti Laboni; ama-
17 kulu gakyo Muigiriza. Isa nāmugamba nti Tonkwatako; kubanga sinaba kulinya mu 'gulu eri Kitānge: naye genda eri [g] baganda bānge, obabūlire nti 'Ninya mu 'gulu eri [i] Kitānge, era Kita'mwe, eri Katonda wānge, era Katonda wa'mwe.
18 [k] Malyamu Magudalene na'ja nābūlira abaigirizwa nti Ndabye Mukama wa'fe; era bwamugambye ebigambo bino.
19 [l] Awo ku lunaku luli bwebwali akawungēzi, ku lunaku olusoka mu naku omusānvu, enzi'gi bwezali nga zi'ga'dwawo abaigirizwa mwebāli, olwokutya Abayudaya, Isa na'ja, nāīmirira wakati mubo, nābagamba
20 nti Emirembe gibe mu'mwe. Awo bweyamala okwogera bwatyo, nābalaga engaloze nembirīzize. [m] Abaigirizwa nebasanyuka, bwebālaba
21 Mukama (wābwe). Awo Isa nābagamba nate nti Emirembe gibe mu-'mwe: [n] nga Kitānge bweyantuma 'nze, nānge bwentyo mbasindika
22 'mwe. Bweyamala okwogera ekyo, nāba'siza omu'ka, nābagamba nti

[d] Zab. 16. 10. Bik. 2. 25–31. Ma'k. 16. 5.

[e] Mat. 28. 9. Ma'k. 16. 9.

[f] Luk. 24. 16, 31.

[g] Zab. 22. 22. Mat. 28. 10. Bal. 8. 29. Beb. 2. 11.

[i] Bef. 1. 17.

[k] Mat. 28. 10. Luk. 24. 10.

[l] Ma'k. 16. 14. Luk. 24. 36. 1 Kol. 5. 5.

[m] Yok. 16. 22.

[n] Mat. 28. 18. Yok. 17. 18, 19. Beb. 3. 1.

23 Mutōle Omwoyo Omutukuvu: [o] bemunāgyāngako ebibi bona, ba'gyibwako; bemunāsibirānga ebibi bona, basibirwa.
24 Naye Tomasi, omu ku kumi nababiri, eyaitibwānga Didumo, teya-
25 li nabo Isa bweya'ja. Awo abaigirizwa abalala nebamubūlira nti Tulabye Mukama wa'fe. Naye nābagamba nti Bwesiriraba mu bibatubye enkovu zenīnga, nenzi'sāko olunwe lwānge ku nkovu zenīnga, nenzi'sāmu omukono gwānge mu mbirīzize, siri'kiriza na katono.
26 Oluvanyuma nga waisewo enaku munāna, ate abaigirizwabe bāli munda, ne Tomasi ngali nabo, Isa na-'ja, enzi'gi nga zi'ga'dwawo, nāīmirira wakati (mubo) nāgamba nti E-
27 mirembe gibe mu'mwe. Awo nāgamba Tomasi nti Leta wano olunwerwo olabe ebibatu byānge; era olete nomukonogwo, ogu'sē mu mbirīzi zānge; oleme okuba ata'kiriza
28 naye a'kiriza. Tomasi na'damu nāmugamba nti 'Gwe Mukama wā-
29 nge, era Katonda wānge. Isa nāmugamba nti Kubanga ondabye, kyovu'de o'kiriza; [p] balina omukisa aba'kiriza nga tebaliko kyebālaba.
30 [r] Waliwo obubonero obulala bungi Isa bweyakolera mu maso gabaigirizwa, obutawandikibwa mu
31 kitabo kino; [s] naye buno bwawandikibwa, mulyoke mu'kirize nti Isa ye Masiya, Omwāna wa Katonda; era [t] bwemu'kiriza mube nobulamu mu linyalye.

21 Oluvanyuma lwebyo Isa neyeraga nate mu baigirizwabe ku nyanja Eyetiberiya; neyeraga bwa-
2 ti. Bāli bali wamu Simoni Petero, ne Tomasi aitibwa Didumo, ne [a] Nasanaeri Owekana Ekyegaliraya, [b] na (bāna) ba Zebedayo, nabaigirizwa-
3 be abalala babiri. Simoni Petero nābagamba nti Ng'enda okuvuba. Nebamugamba nti Na'fe tugenda nāwe. Nebagenda, nebasābala mu lyāto; ekiro ekyo nebatakwasa ki-
4 ntu. Naye bwali bukya Isa nāīmirira ku 'tale: naye abaigirizwa ne-
5 batamanya nga ye Isa. Awo [c] Isa nābagamba nti Abāna, mulina ekyokulīra? Nebamu'damu nti Tetuli-
6 na. Nābagamba nti [d] Musūle omugōnjo ku lui olwadyo olweryāto, munākwasa. Awo nebasūla, kale nga tebakyaīnza kuguwalula olwe-
7 byenyanja ebingi. Awo [e] omuigirizwa oyo Isa gweyayagalānga nāgamba Petero nti Ye Mukama wa'fe. Awo Simoni Petero bweyawulira nga ye Mukama wa'fe neyesiba olugoye [kubanga yali bwerēre] neye-
8 sūla mu nyanja. Naye abaigirizwa abalala neba'jira mu lyāto etono

[o] Mat. 16. 19; 18. 18.

[p] 2 Kol. 5. 7. 1 Pet. 1. 8.

[r] Yok. 21. 25.

[s] Luk. 1. 4.

[t] Yok. 3. 15, 16; 5 24. 1 Pet. 1. 8, 9.

[a] Yok. 1. 45.

[b] Mat. 4. 21.

[c] Luk. 24. 41.

[d] Luk. 5. 4, 6, 7.

[e] Yok. 13. 23.

[kubanga bāli tebali wala ne'tale, naye emikono nga bikumi bibiri,] nga bawalula omugonjo oguliko ebye-
9 nyanja. Awo bwebāvamu nebatūka ku 'tale, nebalaba omuliro ogwamānda nga guli awo nebyenyanja nga
10 biteke'dwako, nomugāti. Isa nābagamba nti Mulete ku byenyanja
11 byemukwasi'za kakano. Awo Simoni Petero nāsābala, nāwalulira omugonjo ku 'tale, nga gu'ju'de cbyenyanja ebinene, kikumi mwatāno mu bisatu: naye newakuba'de nga byali bingi bwebityo, omugō-
12 njo negutakutuka. Isa nābagamba nti [f] Mu'je mulye. 'Sō mu baigirizwa nemutaba muntu eyayang'anga okumubūza nti 'Gwāni, nga bama-
13 nyi nga ye Mukama wa'fe. Isa na-'ja, na'dira omugāti, nābawa, ne-
14 byenyanja bwatyo. Guno gwe mulūndi [g] ogwokusatu Isa bweyalabika mu baigirizwa, oluvanyuma ngamaze okuzūkira mu bafu.
15 Awo bwebāmala okulya, Isa nāgamba Simoni Petero nti Simoni, (omwāna) wa Yokana, onjagala okukira bano? Nāmugamba nti Wewawo, Mukama wānge; 'gwomanyi nga nkwagala. Nāmugamba nti
16 Lisānga abāna bendiga bānge. Nāmugamba nate omulūndi ogwokubiri nti Simoni (omwāna) wa Yokana, onjagala? Nāmugamba nti Wewawo, Mukama wānge; 'gwomanyi
17 nga nkwagala. [i] Nāmugamba nti Lūndānga endiga zānge. Nāmugamba omulūndi ogwokusatu nti Simoni (omwāna) wa Yokana, onjagala? Petero nānakuwala kubanga amugambye omulūndi ogwokusatu nti Onjagala? Nāmugamba nti Mukama wānge, 'gwomanyi byona; 'gwotegēra nga nkwagala. Isa nāmugamba nti Lisānga endiga zānge.
18 [k] Dala dala nkugamba nti Bwewali omuvubuka, wesibānga nogenda gyoyagala yona: naye bwolika'diwa, oligolola emikonogyo, omulala alikusiba, alikutwāla gyotoyagala.
19 Yayogera bwatyo, ngalaga [l] okufa kwalifa okugulumiza Katonda. Bweyamala okwogera bwatyo, nā-
20 mugamba nti Ngoberera. Petero bweyakyūka, nālaba omuigirizwa [m] Isa gweyayagalānga ngagoberera; era oyo ye yagalamira mu kifubakye ku 'mere eyekyegulo, nāgamba nti Mukama wānge, āni anākulyāmu
21 olukwe? Awo Petero bweyalaba oyo nāgamba Isa nti Mukama wānge,
22 nono (aliba ki)? Isa nāmugamba nti Bwenjagala abērewo okutūsa wendi'jira, ofayo ki? 'gwe goberera
23 'nze. Awo ekigambo ekyo nekibuna mu boluganda nti omuigirizwa oyo talifa: 'sōnga Isa teyamugamba nga talifa; naye nti Bwenjagala abērewo okutūsa wendi'jira, ofayo ki?
24 Oyo ye muigirizwa eyategēza bino, nāwandika bino; [n] na'fe tumanyi ngokutegēzakwe kwa mazima.
25 [o] Nate waliwo ebirala bingi Isa byeyakola, nabyo bwebiwandikibwa ki'na kimu ndowōza nti nensi zona tezandigi'demu bitabo ebyandiwandiki'dwa.

[f] Bik. 10. 41.
[g] Yok. 20. 19, 26.
[i] Bik. 20. 28. Beb. 13.20. 1 Pet. 2. 25; 5. 2, 4.
[k] Yok. 13. 36. Bik. 12. 3, 4.
[l] 2Pet. 1.14.
[m] Yok. 13. 23.
[n] Yok. 19. 35. 3 Yok. 12.
[o] Yok. 20. 30.

EBIKOLWA BYABATUME.

1 Ekitabo ekyoluberyeberye nakikola, mu'nānge [a] Te'firo, ekya byona Isa byeyasoka okukola nokuigiriza,
2 [b] okutūsa ku lunaku luli bweyamala okulagira Kubwomwoyo Omutukuvu abatume beyalōnda nātwālibwa
3 mu 'gulu. [c] Bweyamala okubonyabonyezebwa [d] neyeraga mubo nga mulamu, mu bubonero bungi, ngabalabikira e'bānga lyenaku amakumi ana, ngayogera ebyobwakabaka
4 bwa Katonda. [e] Awo bweyakung'ana nabo nābalagira baleme okuva mu Yerusalemi, naye balindirire okusūbiza kwa Kitānge [f] kwemwawu-
5 lira gyendi: [g] kubanga Yokana yabatiza nama'zi; [i] naye 'mwe mulibatizibwa Nomwoyo Omutukuvu mu naku si nyingi.
6 Awo bwebākung'ana nebamubūza nga bagamba nti Mukama wa'fe, mu biro bino [k] mwonokomezawo obwa-
7 kabaka eri Isiraeri? Nābagamba nti [l] Si kwa'mwe okumanya entūko newakuba'de ebiro, Kita'fe byeyate-
8 ka mu buīnzabwe ye. Naye muliwebwa amānyi, [m] Omwoyo Omutukuvu bwalimala oku'ja ku'mwe, [n] na'mwe munābānga bajulirwa bānge mu Yerusalemi ne mu Buyudaya bwona ne mu Samaliya, nokutū-
9 sa ku nkomerero yensi. [o] Bweyamala okwogera ebyo, nga batunulira, nāsitulibwa, ekire nekimutōla
10 okumu'gya mu maso gābwe. Bwebāli bekaliriza amaso mu 'gulu bwagenda, laba, abantu babiri nebaīmirira kumpi nabo nga bamba'de engo-
11 ye ezitukula; abāyogera nti Abantu Begaliraya kiki ekibaīmiri'za nga mulaba mu 'gulu? Oyo Isa aba'gyi-'dwako okutwālibwa mu 'gulu [p] ali-

[a] Luk. 1. 3. [b] Ma'k. 16. 19. Luk. 9. 51; 24. 51.
[c] Mat. 28. 19. Ma'k. 16. 15. Yok. 20. 21. Bik. 10. 41, 42.
[d] Ma'k. 16. 14. Luk. 24. 36. Yok. 20. 19, 26; 21. 1, 14 1 Kol. 15. 5.
[e] Luk. 24. 43, 49.
[f] Yok. 14. 16, 26, 27; 15. 26; 16. 7.
[g] Mat. 3. 11. Bik. 11. 16; 19. 4.
[i] Yo. 3. 18. Bik. 2. 4; 11. 15.
[k] Is. 1. 26. Dan. 7. 27. Am. 9. 11.
[l] Mat. 24. 36.
[m] Luk. 24. 49.
[n] Luk. 24. 48. Yok. 15 27. Bik. 2. 32.
[o] Luk. 24. 51.
[p] Dan. 7. 13. Mat. 24. 30 Ma'k. 13. 26. Luk. 21. 27. Yok. 14. 3. 1 Bas. 1. 10; 4. 16. 2 Bas. 1. 10. Kub. 1. 7.

'ja'bwatyo nga bwemumulabye ngagenda mu 'gulu.
12 Nebakomawo Eyerusalemi okuva
ku lusozi oluitibwa olwa Zeituni,
oluli okumpi ne Yerusalemi ngolu-
13 gendo olwokusabiti. Awo bwebāin-
gira nebalinya mu kisenge ekya
[r] Mat. 10. 2–4. wa'gulu, webātūlānga; [r] Petero ne
Yokana ne Yakobo, ne Andereya,
Firipo ne Tomasi, Batolomayo ne
Matayo, Yakobo (omwāna) wa Alu-
fayo, ne Simoni Zerote, ne Yuda
[s] Bik. 2. 1, 46. 14 (omwāna) wa Yakobo. [3] Abo bona
bāli nga banyīkira nomwoyo gumu
mu kusaba, wamu [t] nabakazi ne Ma-
lyamu nyina Isa, ne [u] bagandabe.
[t] Luk. 23. 49, 55; 24. 10.
[u] Mat. 13. 55. 15 Mu naku ezo Petero nāimirira wa-
kati mu boluganda nāyogera [ekibīna kyabantu (abākung'ana) bāli nga kikumi mwabiri] nti Abasaja a-
16 boluganda, kyagwāna ekyawandikibwa kitūkirizibwe, [w] Omwoyo Omutukuvu kyeyayogera e'da mu kamwa ka Daudi, ku Yuda, [y] eyali omusāle
[w] Zab. 41. 9. Yok. 13. 18.
[y] Luk. 22. 47. Yok. 18. 3.
17 wābwe abākwata Isa; kubanga [z] yabalirwa wamu na'fe, nāwebwa omu-
[z] Mat. 10. 4. Luk. 6. 16.
18 gabo gwokuwereza kuno. [a] [Oyo nāgula enimiro [b] nempēra eyobubibwe; nāgwa mu maso, nāyabika wa-
[a] Mat. 27. 5, 7, 8.
[b] Mat. 26. 15.
19 kati, ebyenda byona nebiika. Nekitegērekeka eri abo bona abāli mu Yerusalemi; enimiro eyo mu lulimi lwābwe nokuitibwa neitibwa Akeru-
20 dama, ye nimiro eyomusai.] Kubanga kyawandikibwa mu kitabo kya Zabuli nti
[c] Zab. 69. 25. [c] Ekibanjakye kizike,
'Sō kireme okubērāngamu omuntu:
era nti
[d] Zab. 109. 8. [d] Obulabirizibwe buwebwe omulala.
21 Kale kigwānye mu bantu abāitānga
na'fe mu biro byona bweyaingirānga
nāvānga gyetuli Mukama wa'fe Isa,
[e] Ma'k. 1. 1. 22 [e] okuva ku kubatiza kwa Yokana okutūsa ku lunaku lweyatu'gyibwako, omu kwabo [f] abēre omujulirwa
[f] Yok. 15. 27. Bik. 4. 33.
23 wokuzūkirakwe awamu na'fe. Nebalōnda babiri, Yusufu aitibwa [g] Balusaba, nātūmibwa nate erinya Yu-
[g] Bik. 15. 22.
24 sito, ne Matiya. Nebasaba, nebagamba nti 'Gwe, Mukama wa'fe, [i] amanyi emitima gyabantu bona, lagako omu gwolōnze ku bano bōmbi,
[i] 1 Sam. 16. 7. 1 Byom. 28. 9; 29. 17. Yer. 11. 20; 17. 10. Bik. 15. 8. Kub. 2. 23.
25 awebwe ekifo kyokuwereza okwo nobutume, Yuda byeyasubwa agende
26 mu kifokye ye. Nebabakubira obululu; akalulu nekagwa ku Matiya; nābalirwa wamu nabatume ekumi nomu.

2 Awo [a] olunaku lwa Pentekote bwe-
rwātūka, [b] bona bāli wamu mu kifo
2 kimu. Amangwāgo okuwūma neku-
ba mu 'gulu ngempewo ewūma na-
mānyi, neku'juza enyumba yona
[a] Lev. 23. 15. Ma. 16. 9.
[b] Bik. 1. 14
3 mwebāli batu'de. Nekulabika ku-
bo enimi ngezomuliro nga zeyāwu-
'demu: buli lulimi nerutūla ku buli
4 muntu. [c] Bona neba'jula Omwoyo
Omutukuvu, nebatanula [d] okwogera
enimi endala, nga Omwoyo bweya-
bawa okuzogera.
[c] Bik. 1. 5.
[d] Ma'k. 16. 17.
5 Wāliwo mu Yerusalemi Abayuda-
ya nga batu'de, abantu abegendere-
za, abāva mu buli 'gwānga lyabantu
wansi we'gulu. Okuwūma okwo
bwekwabawo, ekibīna nekikung'ana
nekisamālirira, kubanga bāwulira
buli muntu nga bogera mu lulimi
7 lwewābwe. Nebawunīkirira bona,
nebewunya, nga bogera nti Laba,
bano bona abogera si Bagaliraya?
8 Era kiki 'fe buli muntu okuwulira
olulimi lwewa'fe gyetwazālibwa?
9 Abapazi Nabamedi, Naberamiti, na-
bali mu Mesopotamiya, mu Buyu-
daya ne Kapadokiya, mu Ponto ne
10 mu Asiya, mu Fulugiya ne mu Pa-
nfuliya, mu Misiri ne munsi Ezeri-
bua eziririānye Kulene, Nabalumi a-
11 bagenyi, Abayudaya nabakyūfu, A-
bakulete Nabawalabu, tuwulira ba-
no nga bogera mu nimi za'fe ebye-
12 kitalo ebya Katonda. Bona nebe-
wunya nebabūsabūsa nebagamba-
gana nti Amakulu gakyo kiki ki-
13 no? Naye abalala nebabasekerera
nebagamba nti Batami'de omwenge
omusu.
14 Naye Petero bweyaimirira ne ba-
li ekumi nomu, nāyogerera wa'gulu
nābagamba nti Abasaja Abayudaya
nabatūla mu Yerusalemi 'mwena,
mutegēre kino, mutegere amatu ebi-
15 gambo byānge. Kubanga bano te-
batami'de, nga 'mwe bwemulowōza;
kubanga ye sawa eyokusatu eyemi-
16 sana. Naye bino bye byayogerwa
na'bi Yoweri nti
17 [e] Olulitūka mu naku ezoluvanyu-
ma, bwayogera Katonda,
[f] Ndifuka ku Mwoyo gwānge ku
balina omubiri bona:
Batabani ba'mwe ne [g] bawala ba-
'mwe baliragula,
Nabalenzi ba'mwe baliraba okwo-
lesebwa,
Nabaka'de ba'mwe balirōta ebi-
rōto:
[e] Is. 44. 3. Ez. 11. 19; 36. 27. Yo. 2. 28, 29. Yok. 7. 38.
[f] Bik. 10. 45.
[g] Bik. 21. 9.
18 Wewawo, ne ku ba'du bānge na-
bazāna bānge mu naku ziri
Ndibafukira ku Mwoyo gwānge,
[i] baliragula.
[i] Bik. 21. 4, 9, 10. 1 Kol. 12. 10, 28; 14. 1.
19 [k] Ndireta ebyekitalo mu 'gulu wa-
'gulu
Nobubonero munsi wansi,
[l] Omusai nomuliro nokunyōka
kwomu'ka.
[k] Yo. 2. 30, 31.
[l] Mat. 24. 29.
20 Enjuba erifūka ekizikiza,
Nomwezi okuba omusai,
Olunaku lwa Mukama
Olukulu olulitenderezebwa nga
terunaba ku'ja.

21 Olulitūka *m* buli alisaba erinya
lya Mukama alirokoka.
22 Abasaja Abaisiraeri, muwulire ebi-
gambo bino. Isa Omunazalesi, o-
muntu eyabalagibwa Katonda *n* mu
bigambo ebyamānyi nebyamagero
nobubonero, Katonda byeyamuko-
zānga wakati mu'mwe, nga 'mwe
23 bwemumanyi; oyo *o* bweyawebwayo
nga Katonda bweyasoka okutēsa
nokumanya, mwamutwāla nemu-
mukomerera nemikono gyabantu
24 ababi, nemumu'ta. Naye *p* oyo Ka-
tonda yamuzūkiza, bweyasumulula
okulūmwa kwokufa: kubanga te-
25 kwaīnza kumunywēza. Kubanga
Daudi amwogerako nti
r Nalaba Mukama enaku zona mu
maso gānge,
Kubanga ali ku mukono gwānge
ogwadyo, 'neme okusagasaga-
na.
26 Omutima gwānge kyegwava gwe-
sima, olulimi lwānge nerusa-
nyuka;
Era nomubiri gwānge gunābērā-
nga mu 'sūbi:
27 Kubanga tolindeka bulamu bwā-
nge mu magōmbe,
'Sō toliwayo Mutukuvuwo kuvū-
nda.
28 Wanjigiriza amakubo gobulamu;
Olinji'juza esanyu namasogo.
29 Abasaja aboluganda, nyīnza okwo-
gerera nobuvumu mu maso ga'mwe
s ebya jaja wa'fe omukulu Daudi
nti yafa nāzikibwa, namalāloge gali
30 wa'fe ne kakano. Kale, bweyali
na'bi, *t* bweyamanya nga Katonda
yamulāirira ekirāiro, nti mu ba'zu-
kulu abomuntumbweze alitūzako
31 omuntu ku ntebeye, bweyalaba olu-
beryeberye, nāyogera ku kuzūkira
kwa Masiya nga *u* teyalekebwa mu
magōmbe 'sōnga nomubirigwe te-
32 gwavūnda. Isa oyo Katonda ya-
muzūkiza, 'fena 'fe *w* bajulirwa.
33 Awo *y* bweyalinyisibwa ku mukono
ogwadyo ogwa Katonda, *z* nāwebwa
okusūbiza Kwomwoyo Omutukuvu
eri Kitāwe, *a* afuse kino kyemulabye
34 kakano kyemuwuli'de. Kubanga
Daudi teyalinya mu 'gulu, naye
yayogera ye nyini nti
b Mukama yagamba Mukama wā-
nge nti Tūla ku mukono gwā-
nge ogwadyo,
35 Okutūsa lwenditeka abalabebo o-
kuba entebe yebigerebyo.
36 Kale mazima bamanye enyumba yo-
na eya Isiraeri nti Katonda yamu-
fūla Mukama era Masiya, Isa oyo
gwemwakomerera.
37 Awo bwebāwulira ebyo *c* emitima
gyābwe negibalūma, nebagamba Pe-
tero nabatume abalala nti Abasaja
38 aboluganda, tunākola tutya? Pete-
ro nābagamba nti *d* Mwenenye, mu-
batizibwe buli muntu mu'mwe okuin-
gira mu linya lya Isa Masiya oku-
'gyibwako ebibi bya'mwe, munāwe-
bwa ekirabo gwe Mwoyo Omutu-
39 kuvu. Kubanga okusūbizibwa kwa-
'mwe era *e* kwa bāna ba'mwe *f* nābo
bona abali ewala, bona abaliitibwa
40 Mukama Katonda wa'fe. Era nā-
bategēza mu bigambo ebirala bingi
nābabūlirira ngagamba nti Mulokolebwe mu mirembe gino egyakyā-
41 ma. Awo aba'kiriza ekigambokye nebabatizibwa: nebongerwako ku lunaku luli abantu ngenkumi satu.
42 *g* Nebaba nga banyikirirānga okuigirizibwa kwabatume, ne mu ku'sēkimu, ne mu kumenya emigāti ne mu kusaba.
43 Buli muntu nātya: *i* ebyamagero bingi nobubonero nebikolebwānga
44 abatume. Bona aba'kiriza bāli wamu, *k* nebaba nga ba'sā kimu mu
45 byona, ebyobuga'ga byābwe nebintu byebāli nabyo nebabitūnda *l* nebagabirānga bona nga buli muntu
46 bweyali yetāga. Nabo nga banyīkirirānga bulijo nomwoyo gumu *m* mu yekalu, nga bamenya emigāti mu nyumba e'ka, nebalyānga e'mere nesanyu nomutima ogutalina bu-
47 kūsa, nga batenderezānga Katonda, nga basīmibwānga abantu bona. *n* Mukama nābongerāngako bulijo abāli balokoka.

3 Awo Petero ne Yokana nebalinya
mu yekalu mu sawa eyokusabira-
2 mu, *a* esawa eyomwenda. Wāliwo
omuntu omulema okuva mu lubuto
lwa nyina yali asituli'dwa, gwebā-
tekānga bulijo ku lu'gi lweyekalu
olwaitibwānga Olulūngi, okusabā-
nga efeza abāingirānga mu yekalu.
3 Oyo bweyalaba Petero ne Yokana
nga bagenda okuingira mu yekalu
4 nāsaba okuwebwa efeza. Petero
nāmwekaliriza amasoge ne Yokana
5 nāgamba nti Tunulira 'fe. Nābawulira, ngalowōza nti banāmuwa
6 ekintu. Naye Petero nāgamba nti
Efeza nezābu sibirina; naye kye-
nina kyenkuwa: *b* mu linya lya Isa
7 Masiya Omunazalesi, tambula. Nā-
mukwata ku mukono ogwadyo nāmuimusa. Amangwāgo ebigerebye nobukongovule nebifuna amānyi;
8 *c* nāgolokoka māngu nāimirira nātambula, nāingira nabo mu yekalu ngatambula ngabūka ngatendereza
9 Katonda. Abantu bona nebamulaba ngatambula ngatendereza Kato-
10 nda, nebamutegēra nga ye wuyo eyatūlānga ku lu'gi Olulūngi olweyekalu okusabirizānga efeza, nebawunikirira nyo nokwewunya olwekyo ekimukole'dwa.
11 Bweyali ngakyaku'te Petero ne
Yokana, ekibīna kyona neba'duka-

m Bal. 10. 13.
n Yok. 3. 2. Beb. 2. 4.
o Mat. 26. 24.
p Bik. 3. 15; 4. 10; 10. 40; 13. 30, 34; 17. 31. Bal. 4. 24; 8. 11. 1 Kol. 6. 14; 15. 15. 2 Kol. 4. 14. Bag. 1. 1. Bef. 1. 20. Bak. 2. 12. 1 Bas. 1. 10. Beb. 13. 20. 1 Pet. 1. 21.
r Zab. 16. 8.
s 1 Basek. 2. 10.
t 2 Sam. 7. 12, 13. Zab. 132. 11. Luk. 1. 32, 69.
u Zab. 16. 10.
w Bik. 1. 8.
y Bik. 5. 31. Baf. 2. 9. Beb. 10. 12.
z Yok. 14. 26; 15. 26; 16. 7, 13. Bik. 1. 4.
a Bik. 10. 45.
b Zab. 110. 1.
c Zek. 12. 10.
d Luk. 24. 47. Bik. 3. 19.
e Yo. 2. 28. Bik. 3. 25.
f Bik. 10. 45; 11. 15, 18; 14. 27; 15. 3, 8, 14. Bef. 2. 13, 17.
g Bal. 12. 12. Bef. 6. 18. Bak. 4. 2.
i Ma'k. 16. 17.
k Bik. 4. 32, 34.
l Is. 58. 7.
m Luk. 24. 53. Bik. 5. 42.
n Bik. 5. 14; 11. 24.
a Zab. 55. 17.
b Bik. 4. 10.
c Is. 35. 6.

na gyebāli nebakung'anira mu kisasi [d] ekiitibwa ekya Sulemani nga
12 bewunya nyo. Awo Petero bweyalaba na'damu ekibīna nti Abasaja Abaisiraeri, kiki ekibewunyisa bino? Mutwekaliririza ki amaso ngamānyi ga'fe 'fe oba kutya kwa'fe Ka-
13 tonda bye bimutambuzi'za oyo? Katonda wa Ibulaimu era owa Isaka era owa Yakobo, Katonda wa bajaja ba'fe, yagulumiza Mulenziwe Isa, [e] gwemwawayo nemumwegānira mu maso ga Pirato, bweyasala omusā-
14 ngo okumuta. Naye 'mwe nemwegāna Omutukuvu era [f] Omutūkirivu, nemwagala okuwebwa omu'si, ne-
15 mu'ta omukulu wobulamu; [g] oyo Katonda yamuzūkiza mu bafu: 'fe
16 [h] bajulirwa bakyo. [k] Era olwoku'kiriza erinyalye oyo gwemulaba gwemumanyi erinyalye limuwa'de amānyi, noku'kiriza okuli mwoyo kumuwa'de obulamu buno obutūkiri'de mu maso ga'mwe 'mwena.
17 Kale kakano, aboluganda, 'manyi nga mwakola [l] nga temumanyi, nga
18 nabakulu ba'mwe. Naye Katonda byeyabūlira e'da [m] mu kamwa ka bana'bi bona nga Masiyawe alibonyabonyezebwa, yabitūkiriza bwa-
19 tyo. Kale [n] mwenenye, mukyūke, ebibi bya'mwe bisāngulibwe, ebiro ebyokuwu'muzibwa mu maso ga
20 Mukama bitūke; naye atume Ma-
21 siya eyabawulirwa e'da, ye Isa, eyagwānyizibwa okutwālibwa mu 'gulu okutūsa mu biro ebyokulongōsezamu byona, Katonda byeyayogererānga mu kamwa ka bana-'bibe abatukuvu abāliwo okuva ku
22 luberyeberye. Musa yagamba nti [o] Mukama Katonda alibaimiririza na'bi aliva mu baganda ba'mwe nga 'nze; oyo mumuwulirānga byo-
23 na byalibagamba. Olulītūka buli mwoyo ogutawulira na'bi oli gulizi-
24 kirizibwa mu 'gwānga. Wewawo, ne bana'bi bona nabo okuva ku Samuwiri naba'dirira, bona abāyogerānga, bābūlirānga enaku zino.
25 'Mwe [p] muli bāna ba bana'bi, era abendagāno Katonda gyeyalagāna ne bajaja ba'mwe, ngagamba Ibulaimu nti Ne mu za'deryo ebika byona ebyensi mwebiriwerwa omukisa.
26 [r] Okusoka gyemuli Katonda, bweyamala okuzūkiza Mulenziwe nāmutuma gyemuli abawe omukisa, [s] ngakyūsa buli muntu mu bibi bya-'mwe.

4 Bwebali nga bogera nekibīna, neba'ja gyebāli bakabona nomukulu
2 weyekalu Nabasadukayo, nga banakuwa'de nyo kubanga bāigiriza ekibīna era bābūlira kubwa Isa oku-
3 zūkira mu bafu. Nebaba'sāko emikono nebaba'sā mu komera okutūsa enkya; kubanga bwali buwunge-
4 'de. Naye abamu bangi abāwulira ekigambo neba'kiriza, omuwendo gwabasaja nebaba ngenkumi tāno.
5 Awo bwebwakya enkya abakulu nabaka'de nabawandisi nebakung'a-
6 nira mu Yerusalemi: ne [a] Ana kabona asinga obukulū, ne Kayafa ne Yokana ne Alegezanda, ne bona abekika kya kabona asinga obuku-
7 lu: nebabateka wakati, nebabūza nti Mānyi ki oba linya ki eribakoza
8 'mwe ebyo? [b] Awo Petero bweya-'jula Omwoyo Omutukuvu, nābagamba nti Abakulu babantu nabaka-
9 'de, bwetubūlirizibwa lero olwokukola obulūngi omuntu omulwa'de,
10 ekimuwonye'za; mutegēre 'mwena nekibīna kyona Ekyabaisiraeri nti mu linya lya Isa Masiya Omunazalesi, gwemwakomerera 'mwe, Katonda gweyazūkiza mu bafu, kubwoyo ono aimiri'de mulamu mu maso ga-
11 'mwe. [c] Oyo lye 'jinja eryanyōmebwa 'mwe abazīmbi, erifūse ekulu
12 eryokunsōnda. 'Sō tewali mu mulala bulokozi, kubanga [d] tewali na linya 'dala wansi we'gulu eryawebwa abantu eritugwānira okutulokola.
13 Awo bwebālaba obugumu bwa Petero ne Yokana, [e] nebabategēra okuba abantu abatamanyi kusoma era abataigirizwa nyo, nebewunya, nebabetegēreza nga bāli wamu ne Isa.
14 Era bwebālaba omuntu eyawonyezebwa [f] ngaimiri'de nabo, tebalina
15 kya ku'damu. Naye nebalagira ba-
16 ve mu lukīko, nebasala amagezi bo'ka nga bagamba nti Tunākola tutya abantu bano? Kubanga bakoze akabonero akayātīkiri'de, ekigambo ekyo kimanyi'dwa abantu bona abatūla mu Yerusalemi, 'sō
17 tetuīnza kukyegāna. Naye kireme okweyongerānga okubuna mu bantu, tubakānge balemēnga okwogera mu linya eryo nomuntu yena
18 yena. Nebabaita nebabalagira balemēnga okwogera na katono newakuba'de okuigirizānga mu linya lya
19 Isa. Naye Petero ne Yokana neba-'damu nebabagamba nti [g] Obanga kirūngi mu maso ga Katonda okuwulira 'mwe okusinga Katonda,
20 mwogere; [i] kubanga 'fe tetuīnza kulema kwogerānga byetwalaba bye-
21 twawulira. Nabo bwebeyongera okubakānga nebabata, nga tebālaba kyebanābalānga okubabonereza, [k] olwekibīna; kubanga bona bāli batendereza Katonda olwekyo ekiko-
22 le'dwa. Kubanga obukulubwe yali aitiri'de emyāka amakumi ana omuntu eyakolerwa akabonero kano akokuwonyezebwa.
23 Bwebātēbwa nebagenda mu kibīna kyābwe, nebabūlira byona bye-

[d] Yok. 10. 23. Bik. 5. 12.
[e] Mat. 27. 20.
[f] Beb. 2. 10; 5. 9.
[g] Bik. 2. 24.
[h] Bik. 2. 32.
[k] Mat. 9. 22.
[l] Luk. 23. 34. Yok. 16. 3. Bik. 13. 27. 1 Kol. 2. 8.
[m] Zab. 22. Is. 50. 6; 53. 5 neb. Dan. 9. 26. 1 Pet. 1. 10, 11.
[n] Bik. 2. 38.
[o] Ma. 18. 15, 18, 19.
[p] Bik. 2. 39. Bal. 9. 4, 8. Bag. 3. 26.
[r] Mat. 10. 5; 15. 24. Luk. 24. 47. Bik. 13. 32, 33, 46.
[s] Mat. 1. 21.
[a] Luk. 3. 2.
[b] Luk. 12. 11, 12.
[c] Zab. 118. 22. Is. 28. 16. Mat. 21. 42.
[d] Mat. 1. 21.
[e] Mat. 11. 25. 1 Kol. 1. 27.
[f] Bik. 3. 11.
[g] Bik. 5. 29.
[i] Bik. 1. 8.
[k] Luk. 22. 2.

bagambi'dwa bakabona abakulu na-
24 baka'de. Nābo bwebāwulira nebai-
musa e'dobozi lyābwe nomwoyo gu-
mu eri Katonda, nebagamba nti
l 2 Basek. 19. 15. *l* Mukama, gweyakola e'gulu nensi
25 nenyanja nebirimu byona, gweya-
yogerera Kubwomwoyo Omutukuvu mu kamwa ka jaja wa'fe Daudi
mulenziwo nti
m Zab. 2. 1. *m* Abamawānga kiki ekibesazi'za
akajegere,
Nebika birowōze'za ebitalimu?
26 Bakabaka bensi bāsimba enyi-
riri,
Nabakulu bākung'anira wamu
Ku Mukama ne ku Masiyawe:
n Mat. 26. 3. 27 Kubanga *n* mazima bākung'anira
mu kibuga muno ku Mulenziwo
o Luk. 4. 18. omutukuvu Isa, *o* gwewafukako a-
mafuta, Kerode ne Pontio Pirato
wamu nabamawānga nebika bya
p Bik. 2. 23. 28 Isiraeri, *p* bakole byona omukono-
gwo nokutēsakwo byebyalagira e'da
29 okubawo. Kale kakano, Mukama,
laba okukānga kwābwe, owe aba-
r Bik. 9. 27; 13. 46; 14. 3; 19. 8; 26. 26; 28. 31. Bef. 6. 19. 'dubo *r* bagume nyo okwogerānga
30 ekigambokyo, bwogolola omukono-
gwo owonye, *s* nobubonero namage-
s Bik. 5. 12. ro bikolebwēnga *t* mu linya lya Mu-
t Bik. 3. 6, 16. 31 lenziwo omutukuvu Isa. Bwebā-
mala okusaba, mu *u* kifo webākung-
u Bik. 2. 2, 4. 'anira newakankana; bona neba-
'jula Omwoyo Omutukuvu, nebogera ekigambo kya Katonda nobuyumu.
w Bik. 5. 12. Bal. 15. 5, 6. 2 Kol. 13. 11. Baf. 1. 27; 2. 2. 1 Pet. 3. 8. *y* Bik. 1. 8. *z* Bik. 1. 22. 32 Nekibīna kyābwe aba'kiriza *w* bā-
lina omutima gumu nememe emu;
'sō tewali nomu eyayogerānga nti
ekintu kyalina kye kikye ye'ka, na-
33 ye byona bya'sibwa kimu. *y* Namā-
nyi mangi abatume nebogerānga
z okutegēza kwābwe okwokuzūkira
kwa Mukama wa'fe Isa. Nekisa
34 kingi nekibērānga kubo bona. Ku-
banga tewali mubo eyetāgānga;
kubanga bona abālina ensuku oba
enyumba bāzitūndānga nebaleta o-
muwendo gwazo ezatūndibwānga,
35 nebaguteka ku bigere byabatume:
a Bik. 2. 45; 6. 1. *a* nebagabirānga buli muntu nga
bweyetāgānga.
36 Ne Yusufu abatume gwebāita Ba-
lunaba [okutegēzebwa kwalyo nti
Mwāna wa sanyu] Omulevi, eyazā-
37 lirwa Ekupulo, bweyalina enimiro,
nāgitūnda nāleta efeza nāgiteka ku
bigere byabatume.

5 Naye omuntu erinyalye Ananiya
ne Safira mukaziwe nātūnda ebi-
2 bye, neyeterekerako ku muwendo,
mukaziwe naye ngamanyi, nāletako
kitūndu butūndu nāteka ku bigere
a Kubal. 30. 2. Ma. 23. 21. Mub. 5. 4. 3 byabatume. Naye *a* Petero nāga-
mba nti Ananiya, Setani aku'juli'za
ki omutimagwo okulimba Omwoyo
Omutukuvu, neweterekerako ku
muwendo gwenimiro? Bweyali e-
4 yo, teyali yiyo? Era bweyamala
okutūndibwa, teyali mu buīnzabwo?
Kiki ekikutēse'za mu mutima oku-
kola bwoti? Tolimbye bantu, naye
5 Katonda. Ananiya bweyawulira
ebigambo ebyo, nāgwa nātōndoka.
Entīsa nyingi nekwata bona abāwu-
6 lira ebyo. Abalenzi nebaimuka ne-
bamuzīnga, nebamutwāla nebamu-
zīka.
7 Awo olwātūka wāli waisewo esa-
wa satu mukaziwe naye nāingira
8 nga tamanyi bwebiba'de. Petero
nāmu'damu nti Mbūlira, mwatūnda
enimiro omuwendo bweguti? Nā-
9 gamba nti Wewawo, bweguti. Na-
ye Petero nāmugamba nti Kiki ekibatabaganyi'za okukema Omwoyo
gwa Mukama? Laba, ebigere byābwe abazīse 'balo biri ku lu'gi, ba-
10 nākutwāla nāwe. Amangwāgo nā-
gwa ku bigerebye, nātōndoka: aba-
lenzi bwebāingira nebamusānga
ngafu'de, nebamutwāla nebamuzīka
11 wamu ne 'bawe. Entīsa nyingi ne-
kwata ekanisa yona ne bona abā-
wulira ebyo.
12 Obubonero nebyamagero bingi
nebikolebwānga *b* nemikono gyaba- *b* Bik. 2. 43.
tume mu bantu; bona bāli mu ki-
sasi kya Sulemani nomwoyo gumu.
13 'Sō *c* nabalala tewali nomu eyaya- *c* 1 Yok. 9. 22.
ng'anga okwega'ta nabo; naye a-
14 bantu nebabagulumizānga; aba'ki-
riza nebeyongerānga okwega'ta ne
Mukama wa'fe, bangi abasaja naba-
15 kazi; nokuleta nebaletānga mu ma-
kubo abalwa'de nebabatekānga ku
mikeka ne ku bitānda, Petero bwa-
na'ja nekisīkirizekye kitūke ku ba-
16 mu. Era ebibīna nebikung'anānga
nga biva mu bibuga ebirirānye ne
Yerusalemi, nga baletānga *d* aba- *d* Yok. 14. 12.
lwa'de nabāli babonyabonyezebwa
emizimu emibi; nebawonyezebwā-
nga bona.
17 *e* Naye nāimuka kabona asinga *e* Bik. 4. 6.
obukulu ne bona abāli naye {kye
kitūndu Ekyabasadukayo}, neba-
18 'jula obu'gya, *f* neba'sā emikono ku *f* Luk. 21. 12.
batume, nebabateka mu komera
19 lyabantu bona. Naye *g* malaika wa *g* Bik. 12. 7; 16. 26.
Mukama ekiro na'gulawo enzi'gi
20 ezekomera, nābafulumya, nāgamba
nti Mugende, muīmirire, mubūlire
mu yekalu abantu ebigambo byona
21 ebyobulamu buno. Bwebāwulira
nebaingira mu yekalu mu matulu-
tulu, nebaigiriza. Naye kabona a-
singa obukulu na'ja nabāli naye,
nāita olukīko nabaka'de bona aba-
bāna ba Isiraeri, nātuma mu ko-
22 mera okubaleta. Naye abāmi abā-
genda tebābasānga mu komera, ne-
23 bakomawo, nebogera nga bagamba
nti Ekomera tusānze nga lisibi'dwa
bulūngi dala nabakūmi nga baīmi-

ri'de ku nzi'gi; naye bwetu'gu'dewo,
24 tetusānzemu muntu. Bwebāwulira
ebigambo ebyo omukulu weyekalu
ne bakabona abakulu nebabūsabūsa
ebigambo byābwe bwekināba ekyo.
25 Omuntu na'ja nābabūlira nti Laba,
abantu bali bemwatese mu komera
bali mu yekalu baīmiri'de nga baigi-
26 riza abantu. Awo omukulu nabāmi
nebagenda nebabaleta, si lwa mānyi,
[i] kubanga bāli batya abantu baleme
27 okubakuba amainja. Nebabaleta ne-
28 babateka mu masc golukīko. Kabo-
na asinga obukulu nābabūza ngaga-
mba nti [k] Okulagira twabalagira obu-
taigirizānga mu linya eryo: era, la-
ba, mu'juzi'za Eyerusalemi okuigi-
riza kwa'mwe, [l] nemwagala okuleta
29 ku'fe [m] omusai gwomuntu oyo. Na-
ye Petero nabatume neba'damu ne-
bagamba nti [n] Kigwāna okuwulira
30 Katonda okusinga abantu. Katonda
wa bajaja ba'fe yazūkiza Isa gwe-
mwa'ta 'mwe bwemwamuwanika ku
31 muti. [o] Oyo Katonda yamulinyisa
ku mukonogwe ogwadyo (okubēra)
[p] omukulu era [r] omulokozi, [s] okuwa-
yo eri Isiraeri okweneuya noku'gyi-
bwako ebibi: na'fe 'fe [t] bajulirwa
32 bebigambo ebyo, era Nomwoyo O-
mutukuvu [u] Katonda gweyawa abamu-
gōndera.
33 Naye bo bwebāwulira nebalūmwa
34 nyo, nebagala okuba'ta. Naye omu-
ntu nāimirira mu lukīko, Omufalisa-
yo, erinyalye [w] Gamalyeri, omuigi-
riza wamatēka, alina ekitibwa mu
bantu bona, nālagira bateke abasaja
35 ebwēru kasēra katono: nābagamba
nti Abasaja Abaisiraeri, mwekūme
eri abantu bano bwemugenda oku-
36 kola. Kubanga e'da mu biro ebya-
ita Syuda yagolokoka ngagamba nti
ye muntu (omukulu), abantu nga
bikumi bina nebega'ta naye: na'ti-
bwa, bona abāmuwulira nebasāsāna,
37 newataba kigambo. Oluvanyuma-
lwe nāgolokoka Yuda Omugaliraya
mu naku ezokuwandikibwa, nātwā-
la ekibīna okumugoberera: noyo
nābula, bona abāmuwulira nebasā-
38 sāna. Ne kakano mbagamba nti
Mwebalame abantu bano, mubale-
ke: [y] kubanga okutēsa kuno nomu-
limu guno obanga bivu'de mu bantu,
39 birizikirira; [z] naye obanga bivu'de
mu Katonda, temuīnza kubizikiriza;
muleme okulabika [a] ngabalwāna ne
40 Katonda. Nebamuwulira: nebaita
abatume, [b] nebabakuba, nebalagira
obutayogerānga mu linya lya Isa,
41 nebabata. Awo nebava mu maso
golukīko [c] nga basanyuka kubanga
basānyizibwa okukwatibwa ensonyi
42 Olwerinya. Buli lunaku mu yeka-
lu ne mu nyumba e'ka [d] tebāyosā-
nga kuigirizānga nokubūlirānga Isa
nga ye Masiya.

[i] Mat. 21. 26.
[k] Bik. 4.18.
[l] Bik. 2.23.
[m] Mat. 23. 35; 27. 25.
[n] Bik. 4.19.
[o] Bik. 2. 33, 36. Baf. 2. 9. Beb. 2. 10; 12. 2.
[p] Bik. 3.15.
[r] Mat. 1.21.
[s] Luk. 24. 47.
[t] Yok. 15. 26, 27.
[u] Bik. 2. 4.
[w] Bik. 22.3.
[y] Nge. 21. 30. Is. 8. 10. Mat. 15.13.
[z] Luk. 21. 15. 1 Kol. 1.25.
[a] Bik. 7.51; 9. 5; 23. 9.
[b] Mat. 10. 17; 23. 34. Ma'k. 13.9.
[c] Mat. 5.12. Bal. 5. 3. 2 Kol. 12. 10. Baf. 1. 29. Beb. 10.34. Yak. 1. 2. 1 Pet. 4. 13, 16.
[d] Bik. 4. 20, 29.

6 Awo mu naku ezo, [a] abaigirizwa
bwebeyongera obungi, newabawo
okwemulugunya mu [b] Bakerenisiti
ku Baebulaniya, kubanga ba'na-
'mwāndu bābwe bābafi'sānga [c] mu
2 kuwereza okwa bulijo. Ekumi na-
babiri nebaita ekibīna kyabaigiriz-
wa, nebagamba nti [d] Tekiwōma 'fe
okulekānga ekigambo kya Katonda
3 okuwerezānga ku meza. Kale, abo-
luganda, [e] mulōnde abantu mu'mwe
abasīmibwa musānvu, aba'ju'de O-
mwoyo Omutukuvu namagezi, be-
4 tunāteka ku mulimu guno; naye
'fe tunānyīkirānga mu kusaba no-
5 kuwereza ekigambo. Ekigambo e-
kyo nekisīmibwa mu maso gekibīna
kyona; nebalōnda Sutefano, [f] omu-
ntu eya'jula oku'kiriza Nomwoyo
Omutukuvu, ne [g] Firipo, ne Pulo-
kolo, ne Nikanoli, ne Timoni, ne
Pa'mena, ne [i] Nikolao, omukyūfu
6 Oweantiokiya; nebabateka mu ma-
so gabatume; nebasaba, [k] nebaba-
'sāko emikono.
7 Ekigambo kya Katonda nekibu-
na; omuwendo gwabaigirizwa mu
Yerusalemi negweyongerako nyo;
ekibīna kinene [l] ekya bakabona ne-
bagōndera oku'kiriza.
8 Sutefano bweya'jula ekisa namā-
nyi nākolānga amagero nobubonero
9 obunene mu bantu. Naye nebaī-
muka abantu abamu abekung'aniro
eriitibwa Eryabalibe'tino, Neryaba-
kulene Neryabalegezanderiya Ne-
ryabakirikiya Neryabasiya, nga ba-
10 wakana ne Sutefano: 'sō [m] tebāī-
nza kusobola magezi Nomwoyo bye-
11 yayogeza. Awo nebawērera abantu
abāgamba nti Twawulira oyo nga-
yogera ebigambo ebyokuvuma Mu-
12 sa ne Katonda. Nebakubiriza aba-
ntu, nabaka'de nabawandisi, neba-
'ja gyali, nebamukwata, nebamu-
13 twāla mu lukīko, nebaīmiriza aba-
julirwa abobulimba abāgamba nti
Omuntu oyo taleka kwogera biga-
mbo ku kifo kino ekitukuvu nama-
14 tēka: kubanga twamuwulira nga-
gamba nti Isa Omunazalesi oyo
[n] alizikiriza ekifo kino, aliwanyisa
15 nempisa zetwawebwa Musa. Bwe-
bāmwekaliriza amaso, bona abāli
batu'de mu lukīko nebamulaba a-
masoge nga gafanana ngaga ma-
laika.

7 Kabona asinga obukulu nāyogera
2 nti Ebyo bwebiri bwebityo? (Su-
tefano) nāgamba nti
Abasaja aboluganda era basebo,
muwulire. Katonda owekitībwa ya-
labikira jaja wa'fe Ibulaimu ngali
Emesopotamiya, nga tanabēra Ka-
3 lani, nāmugamba nti [a] Va munsi
ya'nyo ne mu kikakyo, ogende mu-
4 nsi gyendikulaga. Awo [b] nāva mu-

[a] Bik. 2. 41; 4. 4; 5. 14.
[b] Bik. 9. 29; 11. 20.
[c] Bik. 4.35.
[d] Kuv. 18. 17.
[e] Ma. 1. 13.
[f] Bik. 11. 24.
[g] Bik. 8. 5, 26; 21. 8.
[i] Kub. 2. 6, 15.
[k] Bik. 8. 17; 9. 17; 13. 3. 1 Tim. 4. 14; 5. 22 2 Tim. 1. 6.
[l] Yok. 12. 42.
[m] Luk. 21. 15.
[n] Dan. 9. 26.
[a] Lub. 12.1.
[b] Lub. 11. 31; 12. 4, 5.

nsi Yabakaludaya, nābēra mu Ka-
lani: oluvanyuma kitāwe bweya-
mala okufa, nāmu'gyayo nāmuleta
munsi eno mwemutu'de 'mwe ka-
5 kano; 'sō teyamuwa butaka muno
newakuba'de awalinyibwa ekigere:
[c] nāsūbiza okugimuwa okugirya, ye
neza'derye oluvanyumalwe, nga ta-
6 naba na mwāna. Katonda nāyo-
gera bwati [d] ngeza'derye baliba ba-
genyi munsi yabalala; balibafūla
aba'du, balibakolera obubi [e] emyāka
7 bikumi bina. Ne'gwānga eririba-
fūla aba'du 'nze ndisala omusāngo
gwalyo, bweyayogera Katonda: no-
luvanyuma balivayo [f] balinsinziza
8 mu kifo kino. [g] Nāmuwa endagāno
eyokukomola: [i] awo Ibulaimu nā-
zāla Isaka, nāmukomolera ku luna-
ku olwomunāna: ne [k] Isaka nāzāla
Yakobo: ne [l] Yakobo nāzāla bajaja
9 abakulu ekumi nababiri. [m] Bajaja
abakulu bwebākwatirwa Yusufu o-
bu'gya nebamutūnda mu Misiri.
10 [n] Katonda nābērānga naye, nāmu-
lokola mu nakuze zona, [o] nāmuwa
okuganja namagezi mu maso ga
Falao kabaka Wemisiri, nāmufūla
omufuzi mu Misiri ne mu nyumba-
11 ye yona. [p] Enjala negwa kunsi
yona Eyemisiri neya Kanani, nena-
ku nyingi, 'sō nebatalaba 'mere ba-
12 jaja ba'fe. [r] Naye Yakobo bweya-
wulira nge'mere enkalu eri Misiri,
nātuma bajaja ba'fe omulūndi ogwo-
13 luberyeberye: [s] nomulūndi ogwo-
kubiri Yusufu bagandabe nebamu-
tegēra: ekika kya Yusufu nekima-
14 nyibwa Falao. [t] Yusufu nātuma
nāita Yakobo kitāwe ne [u] baganda-
be bona, abantu nsānvu mu batāno.
15 [w] Yakobo na'ka mu Misiri, [y] nāfa,
16 ye ne bajaja ba'fe; [z] nebatwālibwa
Esekemu; nebazīkibwa mu [a] ntāna
Ibulaimu gyeyagula omuwendo gwe-
feza nabāna ba Kamoli mu Seke-
17 mu. Naye [b] ngebiro ebyokusūbiza
bwebyali okumpi, Katonda kweya-
yātulira Ibulaimu, [c] abantu nebeyo-
18 ngera nebāla mu Misiri, okutūsa
kabaka omulala lweyabawo ku Mi-
19 siri atāmanya Yusufu. Oyo bwe-
yasalira amagezi e'gwānga lya'fe,
nākola obubi bajaja ba'fe, [d] ngaba-
sūzānga abāna bābwe abawere ba-
20 leme okubēra abalamu. [e] Mu biro
ebyo Musa nāzālibwa, [f] nābēra mu-
lūngi eri Katonda, nebamulisiza e-
myezi esatu mu nyumba ya kitāwe.
21 [g] Bweyasūlibwa, muwala wa Falao
nāmutwāla nāmulera ngomwānawe.
22 Musa nāigirizibwa mu magezi gona
Agemisiri; nābēra wa mānyi mu
bigambobye ne mu bikolwabye.
23 [i] Naye obukulubwe bweyali alitera
okutūsa emyāka amakumi ana, nā-
lowōza mu mutimagwe okulaba ba-
24 gandabe, abāna ba Isiraeri. Bwe-
yalaba omuntu akolwa obubi, nā-
mutāsa, nāmuwōlera e'gwānga o-
muntu eyali akolwa obubi, nākuba
25 Omumisiri. Nālowōza nti baganda-
be banātegēra nga Katonda agenda
okubawa obulokozi mu mikonogye:
26 naye tebātegēra. [k] Nate ku lunaku
olwokubiri nābasānga nga balwāna,
nāgezako okubatabaganya, ngaga-
mba nti Abasaja, 'mwe muli ba lu-
ganda: kiki ekibakoza obubi 'mwe-
27 'ka na 'mwe'ka? Naye oli eyali
akola mu'ne obubi nāmusindika eri,
ngagamba nti Ani eyakufūla 'gwe
28 omukulu nomulamuzi ku'fe? Oya-
gala kunzi'ta 'nze nga bwewa'ta O-
29 mumisiri jo? [l] Musa na'duka olwe-
kigambo ekyo, nābēra mugenyi mu-
nsi ya Midiani, gyeyazālira abāna
30 ababiri abobulenzi. [m] Awo emyāka
amakumi ana bwegyatūka, malaika
wa Mukama nāmulabikira mu nimi
zomuliro (nga gwāka) mu kisa'ka,
bweyali mu 'dūngu ku lusozi Sinai.
31 Musa bweyalaba neyewunya kyala-
bye. Bweyasembera okulaba, ne-
32 wabawo e'dobozi lya Mukama nti
'Nze [n] Katonda wa bajajabo, Kato-
nda wa Ibulaimu, era owa Isaka,
era owa Yakobo. Musa nākankana,
33 'sō teyaguma kutunulira. [o] Muka-
ma nāmugamba nti Sumulula enga-
to eziri mu bigerebyo: kubānga mu
kifo wano wo ōimiri'de ye nsi entu-
34 kuvu. [p] Okulaba ndabye okukolwa
obubi abantu bānge abali mu Misi-
ri, nempulira okusinda kwābwe, ne-
nzi'ka okubawonya. Kale kakano
35 'jāngu, nākutuma mu Misiri. Oyo
Musa gwebāgāna nga bagamba nti
Ani eyakufūla omukulu era omula-
muzi? oyo Katonda gweyatuma o-
kuba omukulu era omununuzi [r] mu
mukono gwa malaika eyamulabiki-
36 ra mu kisa'ka. [s] Oyo nāba'gyayo
[t] bweyamala okukola amagero no-
bubonero mu Misiri, [u] ne mu Nya-
nja Emyufu, [w] ne mu 'dūngu emyā-
37 ka amakumi ana. Oyo ye Musa oli
eyagamba abāna ba Isiraeri nti Ka-
tonda alibaletera [y] na'bi aliva mu
38 baganda ba'mwe nga 'nze. [z] Oyo
ye yali mu kanisa mu 'dūngu, wa-
mu ne [a] malaika eyayogerera naye
ku lusozi Sinai, era wamu ne bajaja
ba'fe; [b] eyawebwa [c] ebigambo
39 ebyobulamu okutuwa 'fe: bajaja
ba'fe gwebatāyagala kuwulira, naye
bāmusindika eri, neba'dayo Emisiri
40 mu mitima gyābwe, [d] nga bagamba
Aloni nti Otukolere bakatonda aba-
litukulembera: kubanga Musa oyo,
eyatu'gya munsi Yemisiri, tetuma-
41 nyi kyaba'de. [e] Nebakola enyana
mu naku ziri, ekifananyi nebakire-
tera sadaka, nebasanyukira emiri-
42 mu gyemikono gyābwe. [f] Naye Ka-
tonda nākyūka, nābawayo okusinzā-

[c] Lub. 12. 7; 13. 15; 15. 3, 18; 17. 8; 26. 3.
[d] Lub. 15. 13, 16.
[e] Kuv. 12. 40. Bag. 3. 17.
[f] Kuv. 3. 12.
[g] Lub. 17. 9-11.
[i] Lub. 21. 2-4.
[k] Lub. 25. 26.
[l] Lub. 29. 31 neb; 30. 5 neb; 35. 18, 23.
[m] Lub. 37. 4, 11, 28. Zab. 105. 17.
[n] Lub. 39. 2, 21, 23.
[o] Lub. 41. 37; 42. 6.
[p] Lub. 41. 54.
[r] Lub. 42. 1.
[s] Lub. 45. 4, 16.
[t] Lub. 45. 9, 27.
[u] Lub. 46. 27. Ma. 10. 22.
[w] Lub. 46. 5.
[y] Lub. 49. 33. Kuv. 1. 6.
[z] Kuv. 13. 19. Yos. 24. 32.
[a] Lub. 23. 16; 33. 19.
[b] Lub. 15. 13.
[c] Kuv. 1. 7-9. Zab. 105. 24, 25.
[d] Kuv. 1. 22.
[e] Kuv. 2. 2.
[f] Beb. 11. 23.
[g] Kuv. 2. 3-10.
[i] Kuv. 2. 11, 12.
[k] Kuv. 2. 13.
[l] Kuv. 2. 15, 22; 4. 20; 18. 3, 4.
[m] Kuv. 3. 2.
[n] Mat. 22. 32. Beb. 11. 16.
[o] Kuv. 3. 5. Yos. 5. 15.
[p] Kuv. 3. 7.
[r] Kuv. 14. 19. Kubal. 20. 16.
[s] Kuv. 12. 41; 33. 1.
[t] Kuv. 7; 8; 9; 10; 11; 14. Zab. 105. 27.
[u] Kuv. 14. 21, 27-29.
[w] Kuv. 16. 1, 35.
[y] Ma. 18. 15, 18.
[z] Kuv. 19. 3, 17.
[a] Is. 63. 9. Bag. 3. 19. Beb. 2. 2.
[b] Kuv. 21. 1. Ma. 5. 27, 31; 33. 4. Yok. 1. 17.
[c] Bal. 3. 2.
[d] Kuv. 32. 1.
[e] Ma. 9. 16. Zab. 106. 19.
[f] Zab. 81. 12. Ez. 20. 25, 39. Bal. 1. 24.

nga e'gye eryomu'gulu; *g* nga bwe-
kyawandikibwa mu kitabo kya ba-
na'bi nti
Mwamperānga 'nze ensolo eza-
'tibwānga ne sadaka
Emyāka amakumi ana mu'dūngu,
i enyumba ya Isiraeri?
43 Nemusitula ewema ya Moloki,
Nemunyenye ya katonda Lefani,
Ebifananyi byemwakola okubisi-
nzānga:
Nānge ndibatwāla enyuma Weba-
buloni.
44 Newema eyobujulirwa yali ne bajaja
ba'fe mu 'dūngu, nga bweyalagir-
a eyagamba Musa *k* okugikola nge-
45 ngeri gyeyalaba bweyali: *l* bajaja
ba'fe bwebāgiwebwa nebagireta wa-
mu ne Yosuwa bwebālya amatwāle
gabamawānga, *m* Katonda beyago-
bānga mu maso ga bajaja ba'fe oku-
46 tūsa mu naku za Daudi; *n* eyasīmi-
bwa mu maso ga Katonda, *o* nāsaba
okumunonyeza awokutūla Katonda
47 wa Yakobo. *p* Naye Sulemani nā-
48 muzimbira enyumba. Naye *r* ali
wa'gulu enyo tātūla mu nyumba e-
zakolebwa nemikono; nga na'bi
bwayogera nti
49 *s* E'gulu ye ntebe yānge,
Nensi ye ntebe yebigere byānge:
Nyumba ki gyemulinzimbira?
bwayogera Mukama:
Oba kifo ki mwendiwu'mulira?
50 Omukono gwānge sigwe gwabiko-
la ebyo byona?
51 'Mwe abalina *t* ensingo enka'ka-
nyavu, *u* abatakomolebwa mu miti-
ma ne mu matu, 'mwe muziiza bu-
lijo Omwoyo Omutukuvu; nga ba-
jaja ba'mwe, na'mwe bwemutyo.
52 *w* Na'bi ki gwebatāi'ganya bajaja ba-
'mwe? Ba'tānga abāsoka okubūli-
ra ebigambo ebycku'jakwe Omutū-
kirivu, gwemumaze okuwayo kaka-
53 no nokumu'ta; 'mwe *y* abāwebwa
amatēka nga bwegalagirwa bama-
laika, 'sō temwagakwata.
54 Awo bwebāwulira ebyo nebalū-
mwa mu mitima gyābwe, nebamu-
55 lumira obujigi. Naye *z* bweya'jula
Omwoyo Omutukuvu, nākaliriza a-
maso mu 'gulu, nālaba ekitibwa kya
Katonda, ne Isa ngaimiri'de ku mu-
56 kono ogwadyo ogwa Katonda; nā-
gamba nti Laba, ntunuli'de e'gulu
libi'kuse *a* Nomwāna womuntu ngai-
miri'de ku mukono ogwadyo ogwa
57 Katonda. Nebalekāna ne'dobozi
'dene, nebaziba amatu gābwe, neba-
58 mweyiwako nomwoyo gumu, *b* neba-
musindikiriza ebwēru wekibuga,
c nebamukuba amainja. *d* Abajuli-
rwa nebateka engoye zābwe ku bi-
gere byomulenzi, erinyalye Saulo.
59 Nebakuba amainja Sutefano bweya-
saba nāgamba nti Mukama wānge
60 Isa, *e* tōla omwoyo gwānge. Nāfu-
kamira nākāba ne'dobozi 'dene nti
f Mukama wānge, tobabalira kibi ki-
no. Bweyamala okwogera ebyo ne-
8 yebaka. Ne *a* Saulo yasīma oku'ti-
bwakwe.
Newabawo ku lunaku olwo okui-
'ganyizibwa kunene ku kanisa eyali
mu Yerusalemi. *b* Bona nebasāsā-
nira munsi Zebuyudaya Nesamali-
2 ya, wabula abatume. Abantu abā-
tya Katonda nebazīka Sutefano, ne-
3 bamukābira nyo. Naye Saulo nā-
girira ekanisa ekye'jo kingi, ngai-
ngira mu buli nju, ngawalula aba-
saja nabakazi nābateka mu komera.
4 Awo abo abāsāsāna nebaita nga
5 babūlira ekigambo. *c* Firipo nāsere-
ngeta mu kibuga Ekyesamaliya, nā-
6 babūlira Masiya. Ebibīna nebiwu-
lira nomwoyo gumu ebigambo Firi-
po byayoge'de, bwebāwulira nebala-
7 ba amagero geyakolānga. *d* Kuba-
nga bangi kubo abāliko emizimu e-
mibi, negibavāngako nga gikāba ne-
'dobozi 'dene: nebawonānga bangi
abāli balwa'de okukōzimba nabale-
8 ma. Esanyu lingi neribēra mu ki-
buga omwo.
9 Naye wāliwo omuntu omu, erinya-
lye Simoni, eyakolānga e'dogo e'da
mu kibuga omwo nāwunīkirizānga
e'gwānga Lyesamaliya, ngagamba
10 nti ye mukulu; nebamuwulirānga
bona okuva ku muto okutūka ku mu-
kulu, nga bagamba nti Omuntu ono
ge mānyi ga Katonda agaitibwa a-
11 mangi. Nebamuwulirānga, kuba-
nga enaku nyingi yabawunīkirizā-
12 nga nokulogakwe. Naye bweba'ki-
riza Firipo ngabūlira enjiri eyobwa-
kabaka bwa Katonda nerinya lya
Isa Masiya, nebabatizibwa abasaja
13 nabakazi. Era ne Simoni ye nyini
na'kiriza: bweyamala okubatizibwa
nābērānga wamu ne Firipo; bweya-
labānga amagero nobubonero obu-
nene obwakolebwānga neyewunya.
14 Awo abatume abāli mu Yerusale-
mi bwebāwulira nga Esamaliya ba-
'kiri'za ekigambo kya Katonda, ne-
15 babatumira Petero ne Yokana. Na-
bo bwebātūka nebabasabira *e* okuwe-
16 bwa Omwoyo Omutukuvu: kuba-
nga tanaba kuba'kako nomu kubo:
naye *f* bābatizwa bubatizwa okuingi-
ra mu *g* linya lya Mukama wa'fe Isa.
17 Awo nebaba'sāko emikono, nebawe-
18 bwa Omwoyo Omutukuvu. Naye
Simoni bweyalaba ngolwoku'sibwa-
ko emikono gyabatume bāwebwa O-
mwoyo Omutukuvu, nābaletera efe-
19 za ngagamba nti Mumpe nānge obu-
ūnza buno buli gwena'sāngako emi-
kono awebwēnga Omwoyo Omutu-
20 kuvu. Naye Petero nāmugamba
nti Efezayo ebule nāwe, kubanga
i olowōze'za okufuna ekirabo kya
21 Katonda nebintu. Tolina mugabo

g Ma. 4. 19; 17. 3. 2 Basek. 17.16; 21.3. Yer. 19. 13.
i Am. 5. 25, 26.
k Kuv. 25. 40; 26. 30. Beb. 8. 5.
l Yos. 3. 14.
m Nek. 9. 24. Zab. 44. 2; 78. 55. Bik. 13. 19.
n 1 Sam 16. 1. 2 Sam. 7. 1. Zab. 89. 19.
o 1 Basek. 8. 17. 1 Byom. 22. 7. Zab. 132. 4, 5.
p 1 Basek. 6. 1. 2 Byom. 3. 1.
r 1 Basek. 8. 27. 2 Byom. 2. 6; 6. 18.
s Is. 66. 1,2.
t Kuv. 32. 9; 33. 3. Is. 48. 4.
u Ma. 10. 16. Yer. 4. 4; 6. 10. Ez. 44. 9.
w 2 Byom. 36. 16. Mat. 21.35; 23. 34, 37. 1 Bas. 2.15.
y Kuv. 20. 1. Bag. 3. 19. Beb. 2. 2.
z Bik. 6. 5.
a Dan. 7.13.
b 1 Basek. 21. 13. Luk. 4. 29. Beb. 13.12.
c Lev. 24. 16.
d Ma. 13, 9, 10; 17. 7. Bik. 8. 1; 22. 20.
e Zab. 31.5. Luk. 23.46.
f Mat. 5.44. Luk. 6. 28; 23. 34.
a Bik. 7. 58; 22. 20.
b Bik. 11. 19.
c Bik. 6. 5.
d Ma'k. 16. 17.
e Bik. 2.38.
f Mat. 28. 19.
g Bik. 10. 48; 19. 5.
i Mat. 10.8.

newakuba'de okugabana mu kigambo kino: kubanga omutimagwo si mugolokofu mu maso ga Kato-
22 nda. Kale wenenye obubibwo o-
k Dan. 4. 27. 2 Tim. 2. 25. bwo, osabe Mukama wa'fe, k obanga mpo'zi olisonyibwa ekirowōzo
23 ekyomumutimagwo. Kubanga nkulaba oli mu musūsa ogukāwa ne mu
24 nvuba yobubi. Simoni na'damu
l Lub. 20. 7, 17. Kuv. 8. 8. Kubal. 21. 7. 1 Basek. 13. 6. Yob. 42. 8. Yak. 5. 16. nāgamba nti l Munsabire 'mwe eri Mukama ebigambo ebyo byemwoge'de bireme okumbāko nekimu.
25 Awo bwebāmala okutegēza nokubūlira ekigambo kya Mukama wa'fe, neba'dayo Eyerusalemi, nebabūlira enjiri mu mbuga nyingi Ezabasamaliya.
26 Naye malaika wa Mukama nāgamba Firipo ngayogera nti Golokoka, ogende obukika obwadyo okutūka mu 'kubo eriserengeta okuva mu Yerusalemi okutūka Egaza: e'kubo
27 eryo lye 'dūngu. Nāgolokoka nā-
m Zef. 3. 10. genda: kale, laba, m omuntu Omuwesiyopya, omulāwe omukūngu wa Kandake kabaka omukazi Owabaesiyopya, eyali omuwanika webintu-
n Yok. 12. 20. 28 bye byona, n yali a'ze Eyerusalemi okusinza, yali a'dayo nātūla mu
29 'gālirye, nāsoma na'bi Isaya. O-
mwoyo nāgamba Firipo nti Sembe-
30 ra, wega'te ne'gāli eryo. Na'duka-
na Firipo nāmuwulira ngasoma na-
'bi Isaya, nāgamba nti Obitege'de
31 byosoma? Nāgamba nti Nyīnza
ntya, wabula nga waliwo anāndagirira? Neyegairira Firipo alinye
32 atūle naye. Mu kifo awawandikibwa weyali asoma we wagamba nti
o Is. 53. 7, 8. o Yatwālibwa oku'tibwa ngendiga,
Era ngomwāna gwendiga mu maso gomusazi webyōya bwegusirika,
Bwekityo tayasama kamwāke:
33 Mu kwetōwazakwe omusāngogwe
gwa'gyibwāwo:
Ekikakye āni alikinyonyola?
Kubanga obulamubwe bu'gyibwa munsi.
34 Omulāwe na'damu Firipo nāgamba
nti Nkwegairi'de, na'bi yayogera
kwāni ebigambo bino? Bibye ye'ka
35 oba bya muntu mulala? Firipo nā-
p Luk. 24. 27. Bik. 18. 28. yasama akamwāke p nāsokera ku
kyawandikibwa kino nāmubūlira
36 Isa. Awo bwebāli batambula mu
'kubo nebatūka awali ama'zi; omu-
lāwe nāgamba nti Laba, ama'zi;
r Bik. 10. 47. r kiki ekindobera okubatizibwa?
s Mat. 28. 19. Ma'k. 16. 16. t Mat. 16. 16. 37 | Firipo nāgamba nti s Obanga o-
'kiri'za nomutimagwo gwona, kirūngi. Na'damu nāgamba nti t Nzi-
'kiri'za Isa Masiya nga ye Mwāna
38 wa Katonda. | Nālagira e'gāli okuī-
mirira: neba'ka bōmbi mu ma'zi,
Firipo nomulāwe; nāmubatiza.
u 1 Basek. 18. 12. Ez. 3. 14. 39 Bwebāva mu ma'zi, u Omwoyo gwa
Mukama nātwāla Firipo, omulāwe nātamulaba nate: kubanga yagenda
40 ngasanyuka. Naye Firipo yalabi-
kira mu Azoto: bweyaita nābūlira mu bibuga byona okutūka Ekaisaliya.

9 Naye a Saulo bweyali akyayogera ebigambo ebyokukānga nebyoku'ta abaigirizwa ba Mukama wa'fe, nāgenda eri kabona asinga obukulu,
2 nāmusaba ebaluwa ezokugenda E-
damasiko, eri amakung'aniro, bwalirabayo abantu Abe'kubo, obanga basaja oba bakazi, abasibe abalete
3 Eyerusalemi. Awo b bweyali nga-
b Bik. 22. 6; 26. 12. 1 Kol. 15. 8. tambula, nganātera okutūka Edamasiko, amangwāgo omusana oguva mu 'gulu negumwākira okumwe-
4 tōlōla, nāgwa wansi, nāwulira e-
'dobozi nga limugamba nti Saulo,
5 Saulo, c onji'ganyiza ki? Nāgamba
c Mat. 25. 40 neb. nti Ani 'gwe, Mukama wānge? Ye (nāgamba) nti 'Nze Isa, gwoi'ganya
6 'gwe: naye golokoka oingire mu
kibuga; onobūlirwa ebikugwāni'de
7 okukola. Naye d abāli batambula
d Bik. 22. 9; 26. 13. naye nebaīmiriranga basamāliri'de, kubanga bawuli'de e'dobozi naye
8 nebatalaba muntu. Saulo nāgolo-
koka wansi, amasoge bwegāzibuka, nātalaba kintu: nebamukwata ku
mukono nebamuleta Edamasiko.
9 Nāmala enaku satu nga talaba, 'sōnga talya, 'sōnga tanywa.
10 Yaliyo omuigirizwa mu Damasi-
ko, e erinyalye Ananiya; Mukama
e Bik. 22. 12. wa'fe nāmugamba mu kwolesebwa nti Ananiya. Nāmugamba nti Laba, 'nze 'nzuno, Mukama wānge.
11 Mukama wa'fe nāmugamba nti Go-
lokoka ogende mu 'kubo eriitibwa Egolokofu, obūlirize mu nyumba ya Yuda omuntu erinyalye Saulo, Owetaluso; kubanga, laba, asaba;
12 era alabye omuntu, erinyalye Ana-
niya, ngaingira, ngamu'sāko emiko-
13 no azibule. Naye Ananiya na'da-
mu nti Mukama wānge, omuntu oyo nawulira ebigambobye mu bangi, obubi bweyakolānga abatukuvubo abali Eyerusalemi bwebuli
14 obungi: ne wano alina obuīnza o-
buva eri bakabona abakulu okubasiba bona f abakusaba erinyalyo.
f Bik. 7. 59; 22. 16. 1 Kol. 1. 2. 2 Tim. 2. 22.
15 Naye Mukama wa'fe nāmugamba
nti Genda; kubanga g oyo kye ki-
g Bik. 13. 2; 22. 21; 26. 17. Bal. i. 1. Bag. 1. 15. Bef. 3. 7, 8.
bya ekirōnde gyendi okutwālānga erinya lyānge mu maso i gamawā-
i Bal. 1. 5. Bag. 2. 7, 8.
nga k ne bakabaka nabāna ba Isi-
k Bik. 25. 22, 23; 26. 1 neb.
16 raeri. Kubanga l ndimulaga ebiga-
l Bik. 20. 23. 2 Kol. 11. 23. mbo bwebiri ebingi ebimugwāni-
'de okubonyabonyezebwa olwerinya
17 lyānge. Ananiya nāgenda nāingira
mu nyumba, nāyogera m bweyamu-
m Bik. 8. 17.
n Bik. 2. 4; 4. 31; 8. 17; 13. 52. 'sāko emikono nti Owoluganda Saulo, Mukama wa'fe antumye, Isa eyakulabikira mu 'kubo lyewafulumamu, ozibule, n o'juzibwe Omwo-

18 yo Omutukuvu. Amangwago nebigwa okuva ku masoge ngamagamba,
nazibula, naimirira nabatizibwa:
19 bweyatola e'mere nafuna amanyi.
Nabera nabaigirizwa abali mu
20 Damasiko enaku nyingiko. Amangwago nabulira Isa mu makung'a-
[o] Bik. 8.37. niro [o]ngoyo ye Mwana wa Kato-
21 nda. Bona abamuwulira nebewu-
[p] Bik. 8. 3. Bag. 1. 13, 23. nya nebagamba nti [p]Siye wuno eya-
nyaganga mu Yerusalemi abasabanga erinya eryo? kye kyamuleta ne
wano abasibe abatwale eri bakabona
22 abakulu. Naye Saulo neyeyonge-
[r] Bik. 18. 28. rānga okuba namanyi [r]nakwasanga
ensonyi Abayudaya abali batula Edamasiko, ngategereza dala nti oyo
ye Masiya.
23 Awo bwewaitawo enaku nyingi,
[s] 2 Kol. 11. 26. [s]Abayudaya nebatesa okumu'ta.
[t] 2 Kol. 11. 32. 24 Naye [t]amagezi gabwe Saulo nagamanya. Nebategānga ne ku nzi'gi
25 emisana nekiro okumu'ta. Naye a-
baigirizwabe nebamutwala kiro ne-
[u] Yos. 2. 15. 1 Sam. 19. 12. bamusenseza mu kisenge, [u]neba-
mu'siza mu kisero.
[w] Bik. 22. 17. Bag. 1. 17, 18. 26 [w]Bweyatuka Eyerusalemi nagezako okwega'ta nabaigirizwa: ne-
bamutya bona, nga tebanaba ku'ki-
[y] Bik. 4. 36; 13. 2. 27 riza nga ye muigirizwa. [y]Naye
Balunaba namutwala namuleta eri
abatume, nabanyonyola bweyalaba
Mukama wa'fe mu 'kubo, era nti
yayogera naye, ne bweyabulira no-
bugumu mu Damasiko mu linya lya
28 Isa. Naberanga wamu nabo ngai-
ngirānga ngafulumānga mu Yerusa-
29 lemi, ngabulirānga nobugumu mu
linya lya Mukama wa'fe: nayogera
nawakanānga Nabakerenisiti: naye
30 nabo nebagezako okumu'ta. Abolu-
ganda bwebategēra nebamutwala
Ekaisaliya, nebamusindika Etaluso.
[z] Bik. 8. 1. 31 [z]Awo ekanisa eyali mu Buyudaya
bwona ne mu Galiraya ne mu Sa-
maliya neba nemirembe, ngezimbi-
bwānga; era ngetambulirānga mu
kutya Mukama wa'fe ne mu sanyu
Eryomwoyo Omutukuvu neyeyo-
ngera.
32 Awo olwatuka Petero bweyali
[a] Bik. 8.14. ngaita [a]wona wona, naserengeta
eri abatukuvu abali batula mu Lu-
33 da: nasangayo omusaja erinyalye
Ainea eyamala ku kitanda emyaka
munana, kubanga alwa'de okukozi-
34 mba. Petero namugamba nti Ainea,
[b] Bik. 3. 6, 16; 4. 10. [b]Isa Masiya akuwonya: imirira,
weyalire. Amangwago naimirira.
35 Bona abali batula mu Luda ne mu
Saloni nebamulaba nebakyukira
Mukama wa'fe.
36 Awo waliwo mu Yopa omukazi
omuigirizwa, erinyalye Tabisa [okutegezebwa kwalyo aitibwa Doluka]:
[c] 1 Tim. 2. 10. Tit. 3. 8. omukazi oyo yali a'ju'de [c]ebikolwa
37 ebirungi nebintu byeyagabanga. O-
lwatuka mu naku ezo nalwala nafa:
bwebamala okumunaza nebamuteka
38 mu kisenge ekya wa'gulu. Era ku-
banga Luda kyali kumpi ne Yopa,
abaigirizwa bwebawulira nga Pete-
ro gyali, nebamutumira abantu
babiri nga bamwegairira nti Tolwa,
39 tukirira gyetuli. Petero nagoloko-
ka nagenda nabo. Bweyatuka ne-
bamutwala mu kisenge ekya wa'gu-
lu: ne ba'na'mwandu bona nebai-
mirira kumpi naye, nga bakaba nga
bolesa ekanzu nebyambalo Doluka
40 byeyakolanga ngakyali nabo. Naye
Petero [d]nabafulumya bona nafuka- [d] Mat. 9. 25.
mira nasaba; nakyukira omulambo
[e] nagamba nti Tabisa, imirira. Na- [e] Ma'k. 5. 41, 42. Yok. 11. 43.
zibula amasoge; awo bweyalaba Pe-
41 tero, nagolokoka natula. Namuwa
omukono namuimusa; awo bweya-
mala okuita abatukuvu ne ba'na-
'mwandu, namuleta nga mulamu.
42 Nekitegerwa mu Yopa kyona; [f]ba- [f] Yok. 11. 45; 12. 11.
43 ngi neba'kiriza Mukama wa'fe. Awo
olwatuka nalwayo enaku nyingi mu
Yopa mu nyumba ya Simoni omu-
wazi wamaliba.

10 (Waliwo) omuntu mu Kaisaliya,
erinyalye Koluneryo, omwami
wekitongole ekyaitibwanga Ekita-
2 liano, omwegendereza, atya Kato-
nda awamu nenyumbaye yona, eya-
gabanga ebintu ebingi mu bantu,
nasabanga Katonda enaku zona.
3 (Oyo) nalaba mu kwolesebwa mu
lwatu, nga mu sawa eyomwenda e-
yemisana, malaika wa Katonda nga-
muingirira, ngamugamba nti Kolu-
4 neryo. Namwekaliriza amaso na-
tya nagamba nti Kiki, Mukama wa-
nge? Namugamba nti Okusabakwo
nokugabakwo birinye olwoku'juki-
5 za mu maso ga Katonda. Era ka-
kano tuma abantu Eyopa, oiteyo o-
muntu Simoni, erinyalye eryokubi-
6 ri Petero: oyo yakyazibwa omuntu
Simoni, omuwazi wamaliba, nenyu-
7 mbaye erirānye ku nyanja. Ma-
laika eyayogera naye bweyagenda,
yaita aba'dube babiri abomunyu-
mba ne serikale atya Katonda mwa-
8 bo abamuwerezanga bulijo: bweya-
mala okubategēza ebigambo byona
nabatuma Eyopa.
9 Awo ku lunaku olwokubiri, bwe-
bali nga batambula abo, nga banā-
tera okutuka ku kibuga, Petero na-
linya kunju wa'gulu okusaba nga
10 mu sawa eyomukāga. Nalumwa
enjala nayagala okulyako. Naye
bwebali nga bajula, omwoyogwe ne-
11 guwanyisibwa; nalaba e'gulu nga
libi'kuse, ekintu nekimu'kira nga
kifanana esuka enene, ngekwati-
'dwa ku birenge bina oku'sibwa,
12 ne'sibwa wansi: omwali ebisolo
byona ebirina amagulu ana, nebye-
kulula ebyensi, nenyonyi ezomu'ba-

13 nga. E'dobozi neri'ja eri ye nti Go-
14 lokoka, Petero, osale olye. Naye
Petero nāgamba nti Ne'da, Muka-
ma wānge; kubanga [a]siryānga kya
15 muzizo newakuba'de ekibi. E'do-
bozi nate (neri'ja) gyali omulūndi
ogwokubiri nti [b]Katonda byeyalo-
ngōsa tobifūlānga 'gwe bya muzizo.
16 Nekiba bwekityo emirūndi esatu:
amangwāgo ekintu nekitwālibwa
mu 'gulu.
17 Awo Petero bweyabūsabūsa mu-
ndaye amakulu gokwolesebwa kwa-
labye bwegali, laba, abantu abātu-
mibwa Koluneryo, bwebāmala oku-
18 būza enyumba ya Simoni, nebaīmi-
rira ku lu'gi, nebaita nebabūza nga
Simoni, erinyalye eryokubiri Pete-
19 ro, yakyāzibwa omwo. Awo Petero
bweyali alowōza okwolesebwa, O-
mwoyo nāmugamba nti Laba, aba-
20 ntu basatu bakunonya. Naye golo-
koka, o'ke ogende nabo nga tobū-
sabūsa: kubanga 'nze mbatumye.
21 Petero na'ka eri abantu nāgamba
nti Laba, 'nze 'nzuno gwemunonya:
22 kiki ekibalēse? Nebagamba nti Ko-
luneryo omwāmi, omuntu omutūki-
rivu, atya Katonda, eyasimibwa mu
'gwānga lyona Eryabayudaya, yala-
bulwa malaika omutukuvu okuku-
tumira oku'ja mu nyumbaye, awu-
23 lire ebigambo ebiva mu'gwe. Awo
nābaingiza nābāniriza.
Awo ku lunaku olwokubiri Petero
nāgolokoka nāsitula wamu nabo,
naboluganda abamu abomu Yopa
24 nebagenda naye. Awo ku lunaku
olwokubiri nebaingira mu Kaisali-
ya. Koluneryo yali ngabalindirira
ngakung'anyi'za abekikakye nabāli
25 mikwānogye enyo. Awo Petero
bweyali anātera okuingira, Kolune-
ryo nāmusisinkana, nāmufukami-
26 rira ku bigere nāsinza. Naye Pe-
tero nāmuimusa ngagamba nti [c]I-
mirira; nānge ndi muntu buntu.
27 Ngayogera naye nāingira nāsānga
28 bangi nga bakung'anye, nābagamba
nti Mumanyi nga [d]si kirūngi omu-
ntu Omuyudaya okwega'ta nowe-
'gwānga edala oba oku'ja gyali;
era [e]Katonda yandaga 'nemēnga
okuita omuntu yena owomuzizo oba
29 omubi. Kyenvu'de nji'ja nesigāna
bwenaitibwa. Kyenva mbūza nti
30 Kiki ekimpisi'za? Awo Koluneryo
nāgamba nti Lero lunaku lwa kuna
nali nga nsaba, okutūsa mu sawa
eno, okusaba okwo mu sawa eyo-
mwenda mu nyumba yānge; laba,
omuntu nāimirira mu maso gānge
31 eyalina engoye ezimasamasa, nāga-
mba nti Koluneryo, [f]okusabakwo
kwawulirwa, [g]okugabakwo neku-
32 'jukirwa mu maso ga Katonda. Ka-
le tuma Eyopa, oite Simoni, erinya-
lye eryokubiri Petero: oyo yakyā-
zibwa mu nyumba ya Simoni omu-
wazi wamaliba eri okumpi nenya-
33 nja. Awo amangwāgo nenkutumi-
ra: nokola bulūngi bwo'zē. Kale
kakano tuli wano 'fena mu maso
ga Katonda tuwulire byona byola-
34 gi'dwa Mukama. Awo Petero nā-
yasamya akamwāke nāgamba nti
35 [i]Mazima ntege'de nga Katonda
tasosola mu bantu: naye [k]mu 'gwā-
nga lyona lyona amutya nākola
36 obutūkirivu amu'kiriza. Ekigambo
kyeyatumira abāna ba Isiraeri, [l]nga-
būlirira emirembe mu Isa Masiya
[m][ye Mukama webintu byona]—
37 'mwe mukimanyi, ekyayogerwa e-
kyali mu Buyudaya bwona, [n]ekya-
sokera mu Galiraya oluvanyuma
lwokubatiza kweyabūlira Yokana,
38 [o]Isa Omunazalesi Katonda bweya-
mufukako amafuta Nomwoyo Omu-
tukuvu namānyi: eyatambulānga
ngakola bulūngi, ngawonya bona
abājōgebwānga Setani; [p]kubanga
39 Katonda yali naye. [r]Na'fe tuli
bajulirwa bebigambo byona byeya-
kola munsi Yabayudaya ne mu Ye-
rusalemi; oyo nebamu'ta bwebāmu-
40 wanika ku muti. [s]Oyo Katonda
nāmuzūkiriza ku lunaku olwokusa-
41 tu nāmulaga mu lwātu, [t]si mu ba-
ntu bona naye mu bajulirwa Kato-
nda beyalōnda oluberyeberye, be
'fe [u]abālya netunywa naye bweya-
42 mala okuzūkira mu bafu. [w]Nātu-
lagira okubūlira abantu nokutegēza
[v]ngoyo Katonda gweyalagira (oku-
bēra) omusazi womusāngo [z]waba-
43 lamu nabafu. [a]Oyo bana'bi bona
bamutegēza nga [b]buli amu'kiriza
a'gyibwako ebibi olwerinyalye.
44 Awo Petero bweyali akyayogera
ebigambo ebyo, [c]Omwoyo Omutu-
kuvu nābagwako bona abāwulira
45 ekigambo. Nebasamālirira aba'ki-
riza abakomole, bona aba'ja ne Pe-
tero, kubanga ne ku mawānga ekira-
bo Ekyomwoyo Omutukuvu kifu-
46 ki'dwa. Kubanga bābawulira nga
bogera enimi nebagulumiza Kato-
47 nda. Awo Petero na'damu nti O-
muntu aīnza okugāna ama'zi bano
obutabatizibwa, bano abawere'dwa
Omwoyo Omutukuvu [d]nga 'fe?
48 [e]Nālagira babatizibwe okuingira
[f]mu linya lya Isa Masiya. Oluva-
nyuma nebamwegairira okulwāyo
enaku nyingiko.

11 Abatume nabolugandа abāli mu
Buyudaya nebawulira ngamawā-
nga nabo ba'kiri'za ekigambo kya
2 Katonda. Awo Petero bweyayā-
mbuka Eyerusalemi, [a]bali abako-
mole nebawakana naye nga baga-
3 mba nti [b]Wagenda mu bantu aba-
4 tali bakomole nolya nabo. Naye
Petero nātanula nābanyonyola ki-

[a] Lev. 11. 4; 20. 25. Ma.14. 3,7.
[b] Mat. 15. 11. Bal. 14. 14, 17, 20. 1 Kol. 10. 25. 1 Tim. 4. 4. Tit. 1. 15.
[c] Bik. 14. 14, 15. Kub. 19. 10; 22. 9.
[d] Yok. 4. 9; 18. 28. Bik. 11. 3. Bag. 2. 12.
[e] Bik. 15. 8, 9. Bef. 3. 6.
[f] Dan. 10. 12.
[g] Beb.6.10.
[i] Ma.10.17. 2 Byom. 19. 7. Yob.34.19. Bal. 2. 11. Bag. 2. 6. Bef. 6. 9.
[k] Bik. 15.9. Bal. 2. 13, 27; 3. 22,29; 10. 12, 13. 1 Kol. 12. 13. Bag. 3. 28. Bef. 2. 13, 18; 3. 6.
[l] Is. 57. 19. Bef. 2. 14, 16, 17. Bak. 1. 20.
[m] Mat. 28. 18. Bal. 10. 12. 1 Kol. 15. 27. Bef. 1. 20, 22. Kub. 17. 14; 19. 16.
[n] Luk.4.14.
[o] Luk.4.18. Bik. 2. 22.
[p] Yok. 3. 2.
[r] Bik. 2.32.
[s] Bik. 2. 24.
[t] Yok. 14. 17, 22. Bik. 13. 31.
[u] Luk. 24. 30, 43. Yok. 21.13.
[w] Mat. 28. 19, 20. Bik. 1. 8.
[v] Yok. 5. 22, 27. Bik. 17. 31.
[z] Bal. 14. 9, 10. 2 Kol. 5.10. 2 Tim. 4. 1. 1 Pet. 4. 5.
[a] Is. 53. 11. Dan. 9. 24. Zek. 13. 1. Mala. 4. 2. Bik. 26. 22.
[b] Bik. 15. 9; 26. 18. Bal. 10. 11. Bag. 3. 22.
[c] Bik. 4.31; 8. 15–17; 11. 15.
[d] Bik. 11. 17; 15. 8, 9. Bal. 10. 12.
[e] 1 Kol. 1. 17.
[f] Bik. 2. 38; 8. 16.
[a] Bag.2.12.
[b] Bik. 10. 28.

[c] Bik. 10. 9.

5 'na kimu ngagamba nti 'Nze [c] nali
mu kibuga Yopa nga nsaba; omwo-
yo gwānge neguwanyisibwa, nenda-
ba mu kwolesebwa ekintu nga ki'ka
ngesūka enene, nga kikwati'dwa ku
birenge bina oku'sibwa mu 'gulu,
6 nekinji'jira: bwenekaliriza amaso
nendowōza nendaba ebisolo byoku-
nsi ebirina amagulu ana nebisolo
ebyomunsiko, nebyekulula nenyo-
7 nyi ezomu'bānga. Era nempulira
e'dobozi nga ling'amba nti Petero,
8 īmirira osale olye. Naye neng'a-
mba nti Ne'da, Mukama wānge;
kubanga ekintu ekyomuzizo newa-
kuba'de ekibi tekiingirānga mu ka-
9 mwa kānge na katono. Naye e'do-
bozi nerinziramu omulūndi ogwo-
kubiri mu 'gulu nti Katonda byeya-
longōsa tobifūlānga 'gwe bya mu-
10 zizo. Nekiba bwekityo emirūndi
esatu; byona nebirinyisibwa nate
11 mu 'gulu. Kale, laba, amangwāgo
abantu basatu bāli nga baīmiri'de
mu maso genyumba mwetwali, abā-
tumibwa gyendi okuva Ekaisaliya.
[d] Yok. 16. 13. 12 [d] Omwoyo nāng'amba okugenda na-
bo, obutayāwula. Bano aboluganda
omukāga nebagenda nānge, netui-
ngira mu nyumba yoli; nātubūlira
13 bweyalaba malaika mu nyumbaye
ngaīmiri'de ngagamba nti Tuma
Eyopa oite Simoni erinyalye eryo-
14 kubiri Petero; alikubūlira ebiga-
mbo ebirikulokola 'gwe nenyumba-
15 yo yona. Bwenali kyenji'je ntanu-
le okwogera, Omwoyo Omutukuvu
[e] Bik. 2. 4. nābagwako era [e] nga bweyasokera
16 ku'fe. Nenji'jukira ekigambo kya
Mukama wa'fe bweyayogera nti
[f] Mat. 3. 11. [f] Yokana yabatiza nama'zi, naye
[g] Is. 44. 3. Yo. 2. 28; 3. 18. 'mwe [g] mulibatizwa mu Mwoyo O-
17 mutukuvu. [i] Kale Katonda obanga
[i] Bik. 15. 8, 9. abawa'de ekirabo ekyo nga 'fe o-
kwènkanankana, bwetwa'kiriza Mu-
[k] Bik. 10. 47. kama wa'fe Isa Masiya, 'nze [k] nali
āni eyandiīnzi'za okuziiza Katonda?
18 Bwebāwulira ebyo nebasirika, ne-
bagulumiza Katonda nga bagamba
[l] Bal. 10. 12, 13; 15. 9, 16. nti [l] Kale Katonda awa'de nabama-
wānga okwenenya okutūka ku bu-
lamu.
[m] Bik. 8. 1. 19 [m] Nābo abāsāsāna mu kui'ganyi-
zibwa okwaliwo ku Sutefano neba-
tambula okutūka Efoiniki ne Ku-
pulo ne Antiokiya, nebatabūlira ki-
gambo muntu wabula Abayudaya
20 bo'ka. Naye wāliwo abantu mubo
Abekupulo Nabekulene, abo bwebā-
tūka mu Antiokiya nebogera Naba-
yonani nabo, nga babūlira Mukama
21 wa'fe Isa. Nomukono gwa Muka-
ma wa'fe gwali nabo: ekibīna kine-
ne ekyaba'kiriza nebakyūkira Mu-
22 kama wa'fe. Ekigambo ekyo neki-
wulirwa okutūka mu matu gekanisa
eyali mu Yerusalemi; nebatuma
Balunaba okutūka mu Antiokiya:
23 naye bweyamala okutūka nālaba
ekisa kya Katonda nāsanyuka, [n] nā- [n] Bik. 13. 43; 14. 22.
babūlirira bona nti Mumalirire mu
mutima okwekwata ku Mukama wa-
24 'fe: kubanga yali muntu mulūngi,
[o] na'jula Omwoyo Omutukuvu no- [o] Bik. 6. 5.
ku'kiriza. Ekibīna kinene nekire-
25 tebwa eri Mukama wa'fe. Nāvayo
okugenda [p] Etaluso okunonya Sau- [p] Bik. 9. 30.
26 lo: bweyamala okumulaba nāmu-
leta mu Antiokiya. Awo olwātūka
nebamala mwāka mulāmba nga ba-
kung'ana nekanisa nebaigiriza eki-
bīna kinene: abaigirizwa nebaso-
ka okuitibwa Abamasiya mu Antio-
kiya.
27 Mu naku ezo [r] bana'bi nebava [r] Bik. 2. 17; 13. 1; 15. 32; 21. 9. 1 Kol. 12. 28. Bef. 4. 11.
Eyerusalemi okutūka Antiokiya.
28 Nāīmirira omu kubo, erinyalye [s] A- [s] Bik. 21. 10.
gabo, nābūlira Kubwomwoyo nti
Waliba enjala nyingi munsi zona:
nayo yabawo ku mirembe gya Ku-
29 laudio. Abaigirizwa, buli muntu
nga bweyalina ebintu, nebatēsa [t] o- [t] Bal. 15. 26. 1 Kol. 16. 1. 2 Kol. 9. 1.
kuwereza aboluganda abāli batūla
30 Ebuyudaya: [u] nokukola nebakola [u] Bik. 12. 25.
bwebatyo nebawereza abaka'de mu
mukono gwa Balunaba ne Saulo.

12 Mu biro ebyo kabaka Kerode
nāgolola emikono okukola obubi
2 abamu abomukanisa. Na'ta neki-
tala Yakobo [a] muganda wa Yokana. [a] Mat. 4. 21; 20. 23.
3 Awo bweyalaba nga Abayudaya ba-
kisīmye, neyeyongera okukwata ne
Petero. [b] Ze naku ezemigāti egita- [b] Kuv. 12. 14, 15; 23. 15.
4 zimbulukuswa. [c] Bweyamala oku-
mukwata, nāmu'sā mu komera, nā-
muwayo eri baserikale kumi na
mukāga okumukūma ki'na bana,
ngayagala okumutwāla mu maso
gabantu Okuitako nga kuwe'de. A-
5 wo Petero nākūmirwa mu komera:
[d] naye abekanisa nebanyīkirānga [d] 2 Kol. 1. 11. Bef. 6. 18. 1 Bas. 5. 17.
6 okumusabira eri Katonda. Ku lu-
naku Kerode lweyali ayagala oku-
mutwālayo, mu kiro ekyo Petero
yali nga yebase wakati wa baseri-
kale babiri, ngasibi'dwa nenjegere
biri, abakūmi bāli ku lu'gi nga ba-
7 kūma ekomera. Laba, [e] malaika [e] Bik. 5. 19.
wa Mukama nāīmirira wāli, okuta-
ngāla nekumasamasa mu kisenge,
nākuba Petero mu mbirīzi nāmu-
zukusa ngagamba nti Imuka māngu.
Enjegere neziva ku mikono nezi-
8 gwa. Malaika nāmugamba nti We-
sibe, oyambale engatozo. Nākola
bwatyo. Nāmugamba nti Yambala
9 ekyambalokyo, ongoberere. Nāfu-
luma, nāmugoberera; 'sō [f] teyama- [f] Zab. 126. 1.
nya nga bya mazima malaika bya-
koze, naye yalowōza nti alabye o-
10 kwolesebwa. Bwebāita ku bakūmi
abāsokerwako nabokubiri nebatūka
ku lu'gi olwekyūma oluitibwako o-
kutūka mu kibuga: neruba'gukira-
wo lwo'ka: nebafuluma nebaita mu

'kubo limu; amangwāgo malaika
11 nāmuleka. Petero bweye'damu nā-
gamba nti Kakano ntege'de mazima
nga [g] Mukama wa'fe atumye malai-
ka [h] nānziya mu mukono gwa Kero-
de ne mu kusūbira kwona okwe'gwā-
12 nga Lyabayudaya. Bweyalowōza
na'ja mu nyumba ya Malyamu eyali
nyina [k] Yokana erinyalye eryokubi-
ri Ma'ko, mwebāli bakung'ani'de a-
13 bangi nga basaba. Petero bweya-
kōna ku lu'gi olwomumulyāngo o-
muzāna na'ja okuitaba, erinyalye
14 Loda. Bweyategēra e'dobozi lya
Petero nāta'gulawo lu'gi olwesanyu,
naye nāingira mbiro nāgamba nti
Petero aimiri'de ebwēru ku lu'gi.
15 Nebamugamba nti Olaluse. Naye
nākaliriza nti Wewawo. Nebaga-
16 mba nti Ye malaikawe. Naye Pe-
tero neyeyongera okukōna: awo
bweba'gulawo nebamulaba nebasa-
17 mālirira. Naye bweyabawenya no-
mukono okusirika, nābabūlira Mu-
kama wa'fe bwamu'gye mu komera.
Nāgamba nti Mubūlire ebyo Yakobo
naboluganda. Nāvayo nāgenda mu
18 kifo awalala. Awo bwebwakya e-
nkya, baserikale nebegugumula nyo
19 nti Petero 'no aba'de ki? Kerode
bweyamunonya nātamulaba nābūli-
riza abakūmi nālagira okuba'ta. Nā-
ya mu Buyudaya okugenda Ekaisa-
liya nātūla eyo.
20 Nāsunguwalira nyo Abetulo Na-
besidoni: neba'ja gyāli nomwoyo
gumu; bwebākwāna ne Bulasito o-
mukulu womunyumba ya kabaka,
nebasaba okubawa emirembe, kuba-
nga [l] ensi yābwe erisibwa bya mu-
21 nsi ya kabaka. Awo ku lunaku o-
lwalagānyizibwa Kerode nāyamba-
la ebyambalo ebyobwakabaka, nātū-
la ku ntebe, nābagamba ebigambo.
22 Abantu bona nebogerera wa'gulu
nti Eryo 'dobozi lya Katonda, si lya
23 muntu. Amangwāgo malaika wa
Mukama [m] nāmukuba, kubanga [n] ta-
wa'de Katonda kitibwa: nālibwa
envunyu, nāfa.
24 Naye [o] ekigambo kya Katonda ne-
kikula nekyeyongerānga.
25 Balunaba ne Saulo nebakomawo
okuva Eyerusalemi, bwebāmala o-
kutūkiriza okuwereza kwābwe, [p] ne-
baleta Yokana erinyalye eryokubiri
Ma'ko.

13 Mu Antiokiya [a] mu kanisa eya-
liyo wāliwo bana'bi nabaigiriza,
[b] Balunaba ne Sumeoni eyali aitibwa
Niga, [c] ne Lukio Owekulene ne Ma-
naeni eyayōnsebwa awamu ne Ke-
2 rode owesaza, ne Saulo. Nga ba-
wereza Mukama wa'fe nokusība, O-
mwoyo Omutukuvu nāgamba nti
[d] Mu'nōndere Balunaba ne Saulo ba-
3 kole omulimu [e] gwembaiti'de. Awo
nebasība nebasaba nebaba'sāko emi-
kono nebabatuma.
4 Awo abo bwebātumibwa Omwoyo
Omutukuvu nebaserengeta Eseru-
kiya; nebavayo nebawanika amatā-
5 nga okutūka [f] Ekupulo. Bwebāli
mu Salamini nebabūlira ekigambo
kya Katonda mu makung'aniro Ga-
bayudaya: nebabēra ne [g] Yokana
6 okubawereza. Bwebāita ku kizīnga
kyona okutūka Epafo, nebalaba o-
muntu omulogo, na'bi owobulimba,
7 Omuyudaya, erinyalye Balisa; eya-
li awamu nowesaza Omulumi Seru-
gio Paulo, omuntu owamagezi. Oyo
nāita Balunaba ne Saulo, nāyagala
okuwulira ekigambo kya Katonda.
8 Naye Eruma omulogo [kubanga lye
linyalye bweritegēzebwa] nāwakana
nabo, ngayagala okukyāmya owesa-
9 za mu ku'kiriza. Naye Saulo, era
ye Paulo, bweya'jula Omwoyo Omu-
tukuvu, bweyamwekaliriza amaso,
10 nāgamba nti 'Gwa'ju'de obukūsa
bwona nokukola obubi kwona, [i] o-
mwāna wa Setani, omulabe wobu-
tūkirivu bwona, tolireka kukyāmya
makubo ga Mukama wa'fe amagolo-
11 kofu? Kakano, laba, omukono gwa
Mukama wa'fe guli ku'gwe, onoba
muzibe wamaso nga tolaba njuba
ebiro bingiko. Amangwāgo ekifu
nekimugwako, nenzikiza; nāwamā-
nta nānonya abantu abokumukwata
12 ku mukono. Awo owesaza bweya-
laba bwekiba'de na'kiriza nga yewu-
nya nyo okuigiriza kwa Mukama
wa'fe.
13 Awo Paulo ne ba'ne nebawanika
amatānga okuva mu Pafo, nebatūka
Eperuga Ekyepanfuliya: [k] Yokana
nābalekayo na'dayo Eyerusalemi.
14 Naye bo bwebāita okuva mu Peru-
ga, nebatūka mu Antiokiya Ekyepi-
sidiya, nebaingira mu kung'aniro ku
15 lunaku lwa sabiti nebatūla. [l] Bwe-
bāmala okusoma amatēka nebya bana
'bi, abakulu bekung'aniro neba-
batumira nga bagamba nti Abasaja
aboluganda, oba mulina ekigambo
ekyokubūlirira abantu, mwogere.
16 Paulo nāimirira nābawenya nomu-
kono nāgamba nti
Abasaja Abaisiraeri, na'mwe aba-
17 tya Katonda, muwulire. Katonda
wabantu bano Abaisiraeri [m] yalō-
nda bajaja ba'fe, nāgulumiza aba-
ntu [n] bwebāli abagenyi munsi Ye-
misiri, [o] nāba'gyayo nomukono o-
18 gwagulumizibwa. Nābagumīkiriza
mu 'dūngu emyāka [p] ngamakumi
19 ana. [r] Bweyazikiriza amawānga
omusānvu munsi ya Kanani, [s] nā-
bawa ensi yābwe okuba obutaka
okutūsa emyāka ebikumi bina mwa-
20 tāno. Oluvanyuma lwegyo [t] nāba-
wa abalamuzi [u] okutūka ku na'bi
21 Samuwiri. [w] Oluvanyuma nebagala

g Zab.34.7. Dan. 3. 28; 6. 22. Beb. 1. 14.
h Yob. 5.19. Zab. 33. 18, 19; 34. 22; 97. 10. 2 Kol.1.10. 2 Pet. 2. 9.
k Bik. 15. 37.
l 1 Basek. 5. 9, 11. Ez. 27. 17.
m 1 Sam. 25. 38. 2 Sam. 24. 17.
n Zab. 115. 1.
o Is. 55. 11. Bik. 6. 7; 19. 20.
p Bik. 13 5, 13; 15. 37.
a Bik. 11. 27; 14. 26; 15. 35.
b Bik. 11. 22-26.
c Bal. 16. 21.
d Kubal. 8. 14. Bik. 9. 15; 22. 21. Bal. 1. 1. Bag. 1. 15; 2. 9.
e Mat.9.38. Bik. 14.26. Bef. 3. 7, 8. 2Tim.1.11. Beb. 5. 4.
f Bik. 4.36.
g Bik. 12. 25; 15. 37.
i Mat. 13. 38. Yok. 8. 44. 1 Yok. 3. 8.
k Bik. 15. 38.
l Luk.4.16.
m Ma. 7. 6, 7.
n Kuv. 1. 1. Zab. 105. 23, 24. Bik. 7. 17.
o Kuv. 6 6; 13. 14, 16.
p Kuv. 16 35. Kubal. 14. 33, 34. Zab. 95. 9, 10. Bik. 7. 36.
r Ma. 7. 1.
s Yos. 14. 1, 2. Zab. 78.55.
t Balam.2. 16.
u 1 Sam. 3. 20.
w 1 Sam. 18. 5; 10.

kabaka; Katonda nābawa Saulo omwāna wa Kisi wa mu kika kya Benyamini, nāmala emyāka amaku-
22 mi ana. [y]Bweyamu'gyawo oyo, [z]nābaīmiririza Daudi okuba kabaka wābwe, gweyayogerako ngamutegēza nti [a]Ndabye Daudi, omwāna wa Yese, [b]omuntu ali ngomutima gwānge bwegwagala, anākolānga
23 byenjagala byona. [c]Oyo mu za'derye [d]nga Katonda bweyasūbiza, alete'de Isiraeri [e]Omulokozi Isa,
24 [f]Yokana bweyasoka okubūlira nga tanaba ku'ja okubatizibwa okwokwenenya eri abantu bona Abaisi-
25 raeri. Naye Yokana bweyali anātera okukomya olugendolwe, nāgamba nti [g]Mundowōza kuba āni? 'Nze siri (ye). Naye laba, waliwo a'ja enyuma wānge, gwesisānira kusumulula ngato ya mu kigerekye.
26 Aboluganda, abāna bekika kya Ibulaimu, na'mwe 'mwena abatya Katonda, ekigambo ekyobulokozi buno
27 [i]kyawerezebwa wa'fe. Kubanga abatūla mu Yerusalemi nabakulu bāhwe [k]bwebatāmumanya oyo newakuba'de amalobozi ga bana'bi [l]agasomebwa buli sabiti, kyebāva [m]babitūkiriza bwebāmusalira omu-
28 sāngo. [n]Bwebatālaba nsōnga ya kumu'ta, nebasaba Pirato okumu-
29 'ta. [o]Awo bwebāmala okutūkiriza byona ebyamuwandikirwa [p]nebamuwanula ku muti nebamuteka mu
30 ntāna. [r]Naye Katonda nāmuzūki-
31 za mu bafu: [s]nābalabikira enaku nyingi abāyāmbuka naye okuva Egaliraya okutūka Eyerusalemi, [t]be
32 bajulirwabe kakano eri abantu. 'Fe tubabūlira ebigambo ebirūngi, ebyokusūbiza [u]okwasūbizibwa bajaja
33 nti Katonda akutūkiri'za eri abāna ba'fe bweyazūkiza Isa; era nga bwekyawandikibwa mu Zabuli eyokubiri nti 'Gwe [v]mwāna wānge,
34 nkuza'de lero. Era kubanga yamuzūkiza mu bafu nga tagenda nate ku'dayomu kuvūnda, yagamba bwati nti [w]Ndibawa (emikisa) emitukuvu era egyenkala kalira egya Dau-
35 di. Kubanga yayogera ne mu (Zabuli) endala nti [z]Toliwayo Mutu-
36 kuvuwo okuvūnda. Kubanga Daudi bweyamala okuwereza mu birobye nga Katonda bweyatēsa, [a]neyebaka nātekebwa eri bajajabe, nā-
37 vūnda: naye oyo Katonda gweya-
38 zūkiza teyavūnda. Kale, abasaja aboluganda, mutegēre nti [b]kubwoyo oku'gyibwako ebibi kubūli'dwa;
39 byona byemutaīnzika ku'gyibwako mu matēka ga Musa, [c]kubwoyo buli
40 a'kiriza abi'gyibwako. Kale mwekūme kireme oku'ja ku'mwe ekyayogerwa [d]bana'bi nti
41 Laba, 'mwe abanyōma, mwewunye, mubule;

Kubanga 'nze nkola omulimu mu naku za'mwe
Omulimu gwemutali'kiriza newakuba'de omuntu ngagubabūli-
'de nyo.
42 Bwebāfuluma nebabegairira okubabūlira ebigambo bino ku sabiti
43 eyokubiri. Ekung'aniro bweryasāsāna bangi ku Bayudaya nabakyūfu abegendereza nebagoberera Paulo ne Balunaba: nabo nebogera nabo [e]nebabasendānga okunyikirira mu [f]kisa kya Katonda.
44 Awo ku sabiti eyokubiri nebaku-ng'ana nga kibuga kyona okuwulira
45 ekigambo kya Katonda. Naye Abayudaya bwebālaba ebibīna, neba'jula obu'gya, nebawakanya ebyayoge-
46 rwa Paulo, nga babivuma. Paulo ne Balunaba nebogera nobuvumu nti [g]Kyagwāna okusoka okubūlirwa ekigambo kya Katonda mu'mwe. [i]Kubanga mukisindikiriza 'sō temweraba kusānira bulamu obuta-'gwāwo, laba, [k]tukyūkira eri aba-
47 mawānga. Kubanga Mukama 'yatulagira bwati nti
[l]Nkutesewo okubānga omusana gwamawānga,
Obērēnga obulokozi okutūsa ku nkomerero yensi.
48 Abamawānga bwebāwulira nebasanyuka nebagulumiza ekigambo kya Katonda: bona neba'kiriza abāli batereke'dwa obulamu obuta'gwā-
49 wo. Ekigambo kya Mukama wa'fe
50 nekibuna munsi eri yona. Naye Abayudaya nebabawērera abakyāla abegendereza abekitībwa, nabakulu abomukibuga, [m]nebai'ganyisa Bapaulo ne Balunaba, nebabagoba mu
51 mbibi zābwe. [n]Naye nebabakunkumulira enfūfu eyomubigere ne-
52 ba'ja okutūka Ikonio. [o]Abaigirizwa neba'jula esanyu Nomwoyo Omutukuvu.

14 Awo olwātūka mu Ikonio nebaingira wamu mu kung'aniro Lyabayudaya, nebogera bwebatyo ekibina kinene noku'kiriza, neba'kiriza,
2 Abayudaya Nabayonani. Naye Abayudaya abatāgōnda nebawērera abamawānga nebafūla ememe zābwe okuba embi eri aboluganda.
3 Awo nebamala ebiro bingi nga babūlira nobuvumu mu Mukama wa'fe, [a]eyategēza ekigambo ekyekisakye, ngabawa obubonero namagero okukolebwānga mu mikono gyābwe.
4 Naye ekibīna ekyomukibuga nekyāwukanamu; abamu nebabēra eri Abayudaya abamu eri abatume.
5 Abamawānga Nabayudaya awamu nabakulu bābwe bwebābalūmba [b]okubagirira ekye'jo, okubakuba ama-
6 inja, bwebātegēra [c]neba'dukira mu bibuga Ebyerukaoniya, Lusitula ne

[y] 1 Sam. 15. 23, 26–28; 16. 1. Kos. 13. 11.
[z] 1 Sam. 16. 13. 2 Sam. 2. 4; 5. 3.
[a] Zab. 89. 20.
[b] 1 Sam. 13. 14. Bik. 7. 46.
[c] Is. 11. 1. Luk. 1. 32, 69. Bik. 2. 30. Bal. 1. 3.
[d] 2 Sam. 7. 12. Zab. 132. 11.
[e] Mat. 1. 21. Bal. 11. 26.
[f] Mat. 3. 1. Luk. 3. 3.
[g] Mat. 3. 11.
[i] Mat. 10. 6. Luk. 24. 47. Bik. 3. 26.
[k] Bik. 3. 17.
[l] Bik. 15. 21.
[m] Luk. 24. 20, 44.
[n] Mat. 27. 22.
[o] Luk. 18. 31. Yok. 19. 28, 30, 36, 37.
[p] Mat. 27. 59.
[r] Mat. 28. 6.
[s] Mat. 28. 16. Bik. 1. 3. 1 Kol. 15. 5–7.
[t] Bik. 1. 8.
[u] Luk. 3. 15; 12. 3; 22. 18. Bal. 4. 13. Bag. 3. 16.
[v] Zab. 2. 7. Beb. 1. 5; 5. 5.
[w] Is. 55. 3.
[z] Zab. 16. 10.
[a] 1 Basek. 2. 10.
[b] Yer. 31. 34. Dan. 9. 24. Luk. 24. 47. 1 Yok. 2. 12.
[c] Is. 53. 11. Bal. 3. 28; 8. 3. Beb. 7. 19.
[d] Is. 29. 14. Kab. 1. 5.
[e] Bik. 11. 23; 14. 22.
[f] Tit. 2. 11. Beb. 12. 15. 1 Pet. 5. 12.
[g] Mat. 10. 6. Bik. 3. 26. Bal. 1. 16.
[i] Ma. 32. 21. Is. 55. 5. Mat. 21. 43. Bal. 10. 19.
[k] Bik. 18. 6; 28. 28.
[l] Is. 42. 6; 49. 6. Luk. 2. 32.
[m] 2 Tim. 3. 11.
[n] Mat. 10. 14. Bik. 18. 6.
[o] Mat. 5. 12. Yok. 16. 22. Bik. 2. 46.
[a] Ma'k. 16. 20. Beb. 2. 4.
[b] 2 Tim. 3. 11.
[c] Mat. 10. 23.

7 Derube nensi erirānyewo: nebabē-
ra eyo nga babūlira enjiri.
8 Mu Lusitula (yaliyo) omuntu nga
talina mānyi mu bigere nābērāngā-
wo, mulema okuva mu lubuto lwa
nyina nga tatambulāngako na ka-
9 tono. Oyo nāwulira Paulo ngayo-
gera: naye nāmwekaliriza amaso
[d] nālaba ngalina oku'kiriza okulo-
10 koka, nāyogera ne'dobozi 'dene nti
[e] Imirira ku bigerebyo, wegolole.
11 Nābūka nātambula. Ebibīna bwe-
bālaba Paulo kyakoze, nebaimusa
amalobozi gābwe, nga bogera mu
lulimi Olulukaoniya nti Bakatonda
ba'se gyetuli nga bafanana abantu.
12 Balunaba nebamuita Zeu; ne Pau-
lo nebamuita Kerume, kubanga ye
13 yasinga okwogera. Kabona wa Zeu,
eyali mu maso gekibuga, nāleta é-
nte nengule ezebimuli okutūka ku
[f] Dan.2.46. lu'gi [f] ngayagala okuwayo sadaka
14 nebibīna. Naye abatume Balunaba
ne Paulo bwebāwulira, nebayuza
engoye zābwe nebafubutuka neba-
15 genda mu kibīna, nga bogerera wa-
'gulu nga bagamba nti Abasaja,
[g] Bik. 10. 26. [g] kiki ekibakoza ebyo? [i] Na'fe tuli
[i] Yak.5.17. bantu abakwatibwa byonanga 'mwe,
Kub. 19. 10. era tubabūlira ebigambo ebirūngi
[k] 1 Sam. muleke [k] ebyo ebitalimu mukyūkire
12. 21. [l] Katonda omulamu, [m] eyakola e'gu-
Yer. 14. 22. lu nensi nenyanja nebintu byona
1 Kol. 8. 4. [i] 1 Bas. 1. 9.
[m] Lub. 1.1. 16 ebirimu: [n] mu mirembe egyaita ya-
Zab. 33. leka amawānga gona okutambulirā-
6; 146. 6. 17 nga mu makubo gago: [o] naye teye-
Kub. 14. 7. malayo nga talina mujulirwa, ku-
[n] Zab. 81. banga yakolānga bulūngi, [p] ngabato-
12. nyesezānga enkuba mu 'gulu nebiro
Bik. 17. 30. ebyokubalirāngamu e'mere,
1 Pet. 4. 3. nga'juzānga emitima gya'mwe e-
[o] Bik. 17. 27. 18 'mere nesanyu. Bwebāyogera ebyo,
Bal. 1. 20. nebaziiza ebibīna lwa mpaka obuta-
[p] Lev. 26. 4. bawa sadaka.
Ma. 11. 14; 28. 12. 19 [r] Naye Abayudaya nebava mu
Zab. 65. 10; 147. 8. Antiokiya ne Ikonio, nebawērera
Mat. 5. 45. ebibīna [s] nebakuba amainja Paulo,
[r] Bik. 13. 45. nebamuwalulira ebwēru wekibuga,
[s] 2 Kol. 11. 25. 20 nga balowōza nti afu'de. Naye
2 Tim. 3. 11. abaigirizwa bwebāmwetōlōla nāī-
mirira nāingira mu kibuga: ku lu-
naku olwokubiri nāgenda ne Balu-
21 naba okutūka Ederube. Bwebāma-
la okubūlira enjiri mu kibuga ekyo
[t] Mat. 28. 19. [t] nokufūla abaigirizwa abangi, neba-
komawo mu Lusitula ne Ikonio ne
22 Antiokiya, nga banywēza ememe
zabaigirizwa, nga bababūlirira oku-
nyikirirānga mu ku'kiriza, [u] era nti
olwo (kulaba) enaku enyingi kitu-
[u] Mat. 10. 38; 16. 24. Luk. 22. 28, 29. gwāni'de okuingira mu bwakabaka
Bal. 8. 17. 2Tim.2.11, 12; 3. 12. 23 bwa Katonda. Bwebāmala [w] oku-
[w] Tit. 1. 5. lōndera abaka'de mu buli kanisa
nokusaba nokusība, nebabasigira
24 Mukama wa'fe gweba'kiriza. Ne-
baita mu Pisidiya nebatūka Epa-
25 nfuliya. Bwebāmala okubūlira e-
kigambo mu Peruga nebaserengeta
26 mu Ataliya; nebavayo nebawanika
amatānga okutūka Eantiokiya; [y] a-
bāyo be [z] bābasigira ekisa kya Ka-
tonda olwomulimu gwebātūkiriza.
27 Bwebātūka nebakung'anya ekani-
sa, [a] nebababūlira byona Katonda
byeyakolerānga awamu nabo, era
nti [b] ya'gulirawo abamawānga olu-
28 'gi olwoku'kiriza. Nebamalayo e-
biro bingi wamu nabaigirizwa.

[y] Bik. 13. 1, 3.
[z] Bik. 15. 40.
[a] Bik. 15. 4,12; 21.19.
[b] 1 Kol. 16. 9. 2 Kol.2.12. Bak. 4. 3. Kub. 3. 8.

15 Awo [a] abantu nebava Ebuyuda-
ya nebaigiriza aboluganda nti
[b] Bwemutakomolebwenga [c] ngempi-
sa ya Musa bweri, temuīnza kulo-
2 koka. Bwewali empaka enyingi
nokubūzagana eri Bapaulo ne Ba-
lunaba nabo, nebalagira [d] Paulo ne
Balunaba nabalala kubo okugenda
Eyerusalemi eri abatume nabaka'de
3 olwempaka ezo. Awo abo [e] bwebā-
mala okusibirirwa abekanisa neba-
ita mu Foiniki ne Samaliya, nga
banyonyolera dala okukyūka kwa-
bamawānga: nebasanyusa esanyu
4 lingi aboluganda bona. Bwebātū-
ka Eyerusalemi, abekanisa nabatu-
me nabaka'de nebabasembeza, [f] ne-
babūlira byona byeyakolerānga a-
5 wamu nabo Katonda. Naye ne-
bagolokoka abamu abomukitūndu
Kyabafalisayo aba'kiriza, nga ba-
gamba nti Kigwāna okubakomolā-
nga nokubalagira okukwatānga a-
6 matēka ga Musa.
Abatume nabaka'de nebakung'a-
7 na okulaba ekigambo ekyo. Bwe-
wali okubūzagana okungi, Petero
nāimirira nābagamba nti
[g] Abasaja aboluganda, 'mwe mu-
manyi nti okuva mu naku eze'da
Katonda yalōnda mu'mwe abama-
wānga bawulire mu kamwa kānge
8 ekigambo ekyenjiri neba'kiriza. Ne
Katonda [i] āmanyi emitima nābate-
gēza [k] bweyabawa Omwoyo Omutu-
9 kuvu era nga 'fe; [l] nātayāwula 'fe
nabo, [m] bweyalongōsa emitima gyā-
10 bwe olwo ku'kiriza. Kale kakano
mukemera ki Katonda, [n] okuteka
ekikoligo mu bulago bwabaigirizwa
bajaja ba'fe kyebatāīnza kutwāla
11 newakuba'de 'fe? Naye [o] tu'kiriza
okulokolebwa lwa kisa kya Muka-
ma wa'fe Isa, era nga nabo bwe-
batyo.
12 Ekibīna kyona nekisirika; neba-
wulira Balunaba ne Paulo nga ba-
nyonyola obubonero namagero gona
Katonda geyabakozānga mu mawā-
13 nga. Abo bwebāmala okusirika
[p] Yakobo na'damu ngagamba nti
Abasaja aboluganda, mumpulire.
14 Simeoni anyonyo'de Katonda bwe
yasoka okutunulira amawānga oku-
15 'gyiramu erinyalye abantu. Ebi-
gambo bya bana'bi bitabagana ne-
byo nga bwekyawandikibwa nti

[c] Lub. 17. 10. Lev. 12. 3.
[d] Bag. 2. 1.
[e] Bal. 15. 24. 1 Kol. 16. 6, 11.
[f] Bik. 14. 27; 21. 19.
[g] Bik. 10. 20; 11. 12.
[i] 1 Byom. 28. 9. Bik. 1. 24.
[k] Bik. 10. 44.
[l] Bal. 10. 11.
[m] Bik. 10. 43. 1 Kol. 1. 2. 1 Pet. 1.22.
[n] Mat.23.4. Bag. 5. 1.
[o] Bal. 3.24. Bef. 2. 8. Tit. 2. 11; 3. 4, 5.
[p] Bik. 12. 17.

16 [r] Oluvanyuma lwebyo ndikyūka,
Ndizīmba nate ewema ya Daudi eyagwa;
Okumenyeka kwayo ndikuzīmba nate,
Era ndigigolokosa:
17 Abantu abasigalawo bananye Mukama,
Namawānga gona abaitibwa erinya lyānge kubo.
18 Bwayogera Mukama, ategēza ebyo byona okuva ku luberyeberye lwensi.
19 Kyenva nsalawo tuleme okuteganya abavamu mawānga [s] okukyūka
20 kira Katonda; naye tubawandikire bewalēnga [t] obugwagwa bwebifananyi, [u] nobwenzi, nebitugi'dwa, [w] no-
21 musai. Kubanga okuva e'da Musa alina mu buli kibuga abamubūlira, [y] ngasomebwa mu makung'auiro buli sabiti.
22 Awo nebakisīma abatume nebaka'de wamu nekanisa yona okulōnda abantu mubo nokubatuma Eantiokiya ne Paulo ne Balunaba; Yuda aitibwa [z] Balusaba ne Sira,
23 abantu abakulu mu boluganda: nebawandika (nebagikwasa) mu mikono gyābwe nti Abatume naboluganda abaka'de tulamusi'za abaluganda abali mu Antiokiya ne Busuli ne Kirikiya abali mu mawā-
24 nga: kubanga tuwuli'de nti [a] abantu abāva ewa'fe bābasasamaza nebigambo nga bakyūsa ememe za-
25 'mwe, betutālagirānga; tusīmye, bwetutabaganye nomwoyo gumu, okulōnda abantu okubatuma gyemuli wamu nabagalwa ba'fe Balu-
26 naba ne Paulo, [b] abantu abāsingawo obulamu bwābwe olwerinya lya
27 Mukama wa'fe Isa Masiya. Kyetuvu'de tutuma Yuda ne Sira era abalibabūlira obumu be nyini naka
28 mwa. Kubanga Omwoyo Omutukuvu yasīma na'fe tuleme okubatika omugugu omunene gwona wabula bino ebigwāna, okwewalānga
29 ebiwebwa eri ebifananyi, [c] nomusai, nebitugi'dwa, nobwenzi: bwemunekūmānga ebyo, munābānga bulūngi. Mweraba.
30 Awo bo bwebāsindikibwa neba'ja Eantiokiya, nebakung'anya ekibīna
31 nebabakwasa ebaluwa. Bwebāsoma nebasanyuka olwokubūlirirwa
32 okwo. Yuda ne Sira, kubanga nabo bali bana'bi, nebabūlirira abaluganda mu bigambo bingi, nebaba-
33 gumya. Bwebāmalayo ebiro, nebasībulwa aboluganda ne mirembe
35 (oku'dayo) eri abābatuma. [d] Naye Paulo ne Balunaba nebalwāyo mu Antiokiya nga baigirizānga era nga babūlirānga ekigambo kya Mukama wa'fe wamu nabalala bangi era.
36 Enaku bwezaitawo Paulo nāgamba Balunaba nti Kale tu'deyo tulambule aboluganda [e] mu buli kibuga gyetwabūlira ekigambo kya
37 Mukama (wa'fe), bwebali. Balunaba era nāyagala okutwāla [f] Yokana erinyalye eryokubiri Ma'ko:
38 naye Paulo teyasīma kumutwāla oyo [g] eyabaleka mu Panfuliya nāta-
39 genda nabo mu mulimu. Newabawo empaka nyingi nokwāwukana nebāwukana, Balunaba nātwāla Ma'ko nāwanika amatānga okugenda
40 Ekupulo; naye Paulo nālōnda Sira, nāvayo, [i] aboluganda bwebāmusigi-
41 ra ekisa kya Mukama wa'fe. Nāita mu Busuli ne Kirikiya ngagumya ekanisa.

16 Era nātūka Ederube ne Lusitula: laba, yaliyo omuigirizwa [a] erinyalye Timoseo, omwāna womukazi Omuyudaya eya'kiriza; naye
2 kitāwe Muyonani: eyasīmibwa aboluganda abāli mu Lusitula ne Iko-
3 nio. Oyo Paulo nāyagala okugenda naye; [b] nāmutwāla nāmukomola Olwabayudaya abāli mu bifo ebyo: kubanga bona bāmumanya
4 nga kitāwe yali Muyonani. Bwebāli nga baita mu bibuga nebabawa okukwatānga [c] ebyalagirwa abatume nabaka'de abāli mu Yerusalemi.
5 Awo ekanisa nezinywērera mu ku'kiriza, nezeyongerānga ku muwendo buli lunaku.
6 Nebaita munsi Yefulugiya ne Galatiya, kubanga bāgānibwa Omwoyo Omutukuvu okwogera ekigambo
7 mu Asiya; bwebātūka okumpi ne Musiya, nebagezako okugenda mu Bisuniya, Nomwoyo gwa Isa teya-
8 baganya; nebekolōbya Musiya [d] ne-
9 batūka Etuloa. Paulo nālaba okwolesebwa ekiro, omuntu Omumakedoni ngaīmiri'de era ngamwegairira ngagamba nti Wūnguka okutū-
10 ka Emakedoni otubēre. Bweyamala okulaba okwolesebwa, amangwāgo netusala amagezi okusitula okugenda [e] Emakedoni, nga tutegēra nti Katonda atuise okubabūlira enjiri.
11 Kyetwava tusābala okuva Etuloa netukwata e'kubo egolokofu okutūka Esamoserakiya, ku lunaku olwo-
12 kubiri netutūka Eneapoli; netuvayo okutūka Efiripi, kye kibuga Ekyemakedoni ekisokerwako mu njui ezo, ekyazīmbibwa Abalumi: netubēra mu kibuga omwo netulwāmu
13 enaku. Awo ku lunaku lwa sabiti netufuluma mu mulyāngo gwekibuga okugenda ku mu'ga bwetwalowōza nga yaliyo ekifo ekyokusabirāngamu; netutūla netwogera naba-
14 kazi abākung'ana. Awo omukazi erinyalye Ludiya, omutūnzi wengoye ezefulūngu, wa mu kibuga Suatira, eyasinzānga Katonda, nātuwu-

[r] Am. 9. 11, 12.
[s] 1 Bas. 1. 9.
[t] Lub. 35. 2. Kuv. 20. 3, 23. Ez. 20. 30. Kub. 2. 14, 20.
[u] 1 Kol. 6. 9, 18. Bag. 5. 19. Bef. 5. 3. Bak. 3. 5. 1 Bas. 4. 3. 1 Pet. 4. 3.
[w] Lub. 9. 4. Lev. 3. 17. Ma. 12. 16, 23.
[y] Bik. 13. 15, 27.
[z] Bik. 1. 23.
[a] Bag. 5. 12. Tit. 1. 10, 11.
[b] Bik. 13. 50; 14. 19. 1 Kol. 15. 30. 2 Kol. 11. 23, 26.
[c] Lev. 17. 14.
[d] Bik. 13. 1.
[e] Bik. 13. 4, 13, 14, 51; 14. 1, 6, 24, 25.
[f] Bik. 12. 12, 25; 13. 5. Bak. 4. 10. 2 Tim. 4. 11. Fir. 24.
[g] Bik. 13. 13.
[i] Bik. 14. 26.
[a] Bik. 19. 22. Bal. 16. 21. 1 Kol. 4. 17. 1 Bas. 3. 2. 1 Tim. 1. 2. 2 Tim. 1. 2.
[b] 1 Kol. 9. 20. Bag. 2. 3.
[c] Bik. 15. 28, 29.
[d] 2 Kol. 2. 12.
[e] 2 Kol. 2. 13.

lira: *f* Mukama wa'fe nāmubi'kula
omutimagwe okuwuliriza Paulo bye-
15 yayogera. Bweyabatizibwa ye ne-
nyumbaye, nātwegairira ngagamba
nti Obanga munsīmye okuba omwe-
sigwa eri Mukama wa'fe, muingire
mu nyumba yānge mubēre (omwó).
Nātuwaliriza.
16 Awo olwātūka bwetwali tugenda
wali awasabirwānga, omuwala eya-
liko omuzimu ogulagula nātusānga,
eyafunirānga bakamabe ebintu ebi-
17 ngi olwo kulagula. Oyo bweyagobe-
rera Paulo na'fe nāyogerera wa'gu-
lu ngagamba nti Abantu bano ba'du
ba Katonda ali wa'gulu enyo, ababa-
18 būlira e'kubo eryobulokozi. Nāko-
lānga bwatyo enaku nyingi. Naye
Paulo, bweyanakuwala enyo, nākyū-
ka nāgamba omuzimu uti Nkulagira
mu linya lya Isa Masiya omuveko.
g Negumuvako mu kisēra ekyo.
19 Naye bakamabe bwebālaba nge-
'sūbi lyebintu byābwe liwe'dewo,
nebakwata Paulo ne Sira *i* nebaba-
walula okubatwāla mu katāle eri a-
20 bakulu, nebabatwāla eri abalamuzi
nebagamba nti Abantu bano *k* basa-
samaza nyo ekibuga kya'fe, kuba-
21 nga Bayudaya, era baigiriza empisa
ezomuzizo 'fe okuzikwatānga newa-
kuba'de okuzikolānga kubanga tuli
22 Balumi. Ekibīna nekibagolokoke-
rako wamu: Abalamuzi nebabayu-
liza engoye zābwe, *l* nebalagira oku-
23 bakuba emi'go. Bwebābakuba emi-
'go emingi nebabasindikiriza mu ko-
mera, bwebālagira omukūmi okuba-
24 kūma enyo: oyo bweyalagirwa bwa-
tyo nābasindikiriza mu komera eryo-
munda, nābakomerera ebigere byā-
25 bwe mu nvuba. Naye ekiro mu 'tū-
mbi Paulo ne Sira nebasaba nebaī-
mbira Katonda, abasibe nababawu-
26 lira; amangwāgo newabawo ekika-
nkano kinene nemisingi gyekomera
negikankana: amangwāgo *m* enzi'gi
zona nezi'guka; nebyali bibasibye
27 bona nebisumulukuka. Omukūmi
wekomera nāzukuka, bweyalaba e-
nzi'gi zekomera nga zi'guse nāsōwo-
la ekitalakye nāgenda okwe'ta, ku-
banga alowōza nti abasibe babō-
28 mbye. Naye Paulo nāyogerera wa-
'gulu ne'dobozi 'dene ngagamba nti
Tewekola bubi: kubanga 'fena tuli
29 wano. Nāsaba etabāza na'dukana
nāingira, nāvūnamira Paulo ne Sira,
30 ngakankana, nābafulumya ebwēru
nāgamba nti *n* Basebo, kingwāni'de
31 kukola ntya okulokolebwa? Neba-
gamba nti *o* 'Kiriza Mukama wa'fe
32 Isa, onolokoka 'gwe nenyumbayo.
Nebamubūlira ekigambo kya Muka-
ama wa'fe ne bona abāli mu nyumba-
33 ye. Nābatwāla mu kisēra ekyo ekiro
nābanāza emi'go; nābatizibwa ye
34 nenyumbaye yona amangwāgo. Nā-
balinyisa mu nyumbaye, nābaletera
emeza, nāsanyuka nyo nenyumbaye
yona nga'kiri'za Katonda.
35 Naye bwebwakya enkya, abala-
muzi nebatuma baserikale bābwe
nga bagamba nti Musumulule aba-
36 ntu abo. Omukūmi wekomera nā-
būlira Paulo ebigambo ebyo nti Aba-
lamuzi batumye okubasumulula: ka-
le kakano mufulume, mugende ne-
37 mirembe. Naye Paulo nābagamba
nti Batukubi'de mu maso gabantu
nga tetunasalirwa musāngo, *p* nga
tuli bantu Balumi, nebatusindikiri-
za mu komera; ne kakano batu'gya-
mu kyāma? Ne'da; naye ba'je be
38 nyini batufulumye. Baserikale ne-
babūlira abalamuzi ebigambo bino:
nebatya bwebāwulira nga Balumi:
39 neba'ja nebabegairira, nababafulu-
mya, *r* nebagala bave mu kibuga.
40 Nebafuluma mu komera, nebaingi-
ra mu (nyumba ya) Ludiya, nebala-
ba aboluganda nababasanyusa ne-
bavayo.

17 Nebaita mu Anfipoli ne Apolo-
niya nebatūka Esesalonika eyali
2 ekung'aniro Lyabayudaya: awoPau-
lo nga bweyali empisaye nāingira
mubo, mu sabiti satu nāwakana na-
3 bo mu byawandikibwa, *a* ngabi'kula
ngategēza nti Masiya kyamugwāni-
ra okubonyabonyezebwa nokuzūkī-
ra mu bafu; era nti Oyo Isa 'nze
4 gwembabūlira ye Masiya. Abamu
kubo neba'kiriza nebega'ta ne Pau-
lo ne *b* Sira; Nabayonani abege-
ndereza ekibīna kinene nabakyāla
5 abakulu si batono. Naye Abayu-
daya bwebākwatibwa obu'gya ne-
batwāla abantu ababi abomubakopi
nebakung'anyisa abantu nebasasa-
maza ekibuga. Nebazingiza enyu-
mba ya *c* Yasoni nebagala okubale-
6 ta mu maso gabantu. Bwebataba-
laba, nebawalula Yasoni nabolugan-
da abamu okubatwāla mu maso
gabakulu abomukibuga nga bogere-
ra wa'gulu nti *d* Bano abavunika
7 ensi ba'ze ne wano; ne Yasoni ya-
basembeze'za. Bano bona bajēme-
ra amatēka ga Kaisali *e* nga baga-
mba nti Waliwo kabaka omulala,
8 Isa. Nebasasamaza ekibīna naba-
kulu abomukibuga bwebāwulira e-
9 byo. Bwebāmala okweyīmiriza Ya-
soni nabalala nababaleka.
10 Amangwāgo aboluganda nebasi-
ndika kiro Paulo ne Sira okugenda
Eberoya: nabo bwebātūka eyo ne-
baingira mu kung'aniro Lyabayu-
11 daya. Naye bano bali balūngi o-
kusinga Abesesalonika, kubanga ba-
'kiriza ekigambo nomwoyo omwā-
ngu enyo, *f* buli lunaku nga bano-
nyānga mu byawandikibwa obanga
12 ebyo bwebiri bwebityo. Abamu ba-

f Luk. 24. 45.
g Ma'k. 16. 17.
i Mat. 10. 18.
k 1 Basek. 18. 17. Bik. 17. 6.
l 2Kol.6.5; 11. 23, 25. 1 Bas. 2. 2.
m Bik.5.19; 12. 7, 10.
n Luk.3.10. Bik. 2. 37; 9. 6.
o Yok.3.16, 36; 6. 47. 1 Yok. 5. 10.
p Bik. 22. 25.
r Mat.8.34.
a Luk. 24. 26, 46.
b Bik. 15. 22, 27, 32, 40.
c Bal. 16. 21.
d Bik. 16. 20.
e Luk.23.2. Yok.19.12.
f Is. 34. 16. Yok. 5. 39.

ngi kyebāva ba'kiriza, era nabakazi
abakyāla Abayonani nabasaja si ba-
13 tono. Naye Abayudaya Abesesalo-
nika bwebātegēra ngekigambo kya
Katonda kibūli'dwa Paulo era mu
Beroya, era neba'jayo nebawērera
14 ebibīna nebabasasamaza. Awo a-
mangwāgo abolunganda nebasindika
Paulo okugenda okutūka ku nyanja:
15 Sira ne Timoseo nebabēra eyo. Na-
ye abāwerekera Paulo nebamuleta
[q] Bik. 18.5. mu Asene, [q] nebalagirwa okugamba
Sira ne Timoseo ba'je gyāli nga
bwebaīnza amāngu, nebagenda.
16 Naye Paulo bweyali mu Asene
[i] 2 Pet. 2.8. ngabalindirira, [i] omwoyogwe negu-
mulūma bweyalaba ekibuga nga ki-
17 'ja'de ebifananyi. Awo nāwakani-
rānga mu kung'aniro Nabayudaya
nabāli batya Katonda era ne mu
katāle buli lunaku nabo abāmusisi-
18 nkanānga. Awo abantu abamu a-
bafirosofo, aba Epikulio na Abasu-
toiko, nebamusisinkana. Abamu
nebagamba nti Ayagala kwogera ki
abujabujana ono? Abamu (nebaga-
mba) nti Afanana ngabūlira bālu-
bale abagya: kubanga yali ngabū-
19 lira Isa nokuzūkira. Nebamutwāla
nebamuleta ku Aleopago nga baga-
mba nti Tunaīnza okutegēra okuii-
giriza kuno okugya kwoyogera bwe-
20 kuli? Kubanga oleta ebigambo ebi-
gya mu matu ga'fe: kyetuva twa-
gala okutegēra amakulu gebigambo
21 bino. [Abāsene bona nabagenyi
ababāngayo tebakolānga kintu ki-
rala wabula okwogerānga oba ku-
22 wulirānga ekigambo ekigya.] Paulo
nāimirira wakati wa Aleopago
nāgamba nti
Abasaja Abāsene, mbalabye mu
byona nga mutya nyo balubale.
23 Kubanga bwemba'de mpita nentu-
nulira byemusinza, era nensānga
ekyōto ekiwandiki'dwako nti Kya
Katonda atategērwa. Kale kyemu-
sinza nga temukitegēra 'nze kye-
[k] Bik. 14. 15. 24 mbabūlira. [k] Katonda eyakola e-
nsi nebirimu byona, oyo kubanga ye
[l] Mat. 11. 25. [l] Mukama we'gulu nensi [m] tabēra
[m] Bik. 7.48. mu masabo agakolebwa nemikono,
25 'sō tawerezebwa mikono gya bantu,
[n] Zab. 50.8. [n] ngeyetāga ekintu, kubanga [o] oyo
[o] Lub. 2. 7. Kubal. 16. 22. Yob. 12.10. Is. 42. 5. yabawa bona obulamu noku'sa omu-
26 'ka ne byona; yakola okuva kwomu
buli 'gwānga lya bantu okutūlānga
kunsi enjui zona, bweyalagira nā-
yāwulamu ebiro [p] nensalo ezokutū-
[p] Ma. 32. 8. [r] Bal. 1. 20. 27 la kwābwe: [r] banonyēnga Katonda
mpo'zi bawamānte okumulaba, ne-
wakuba'de nga tali wala wa buli
[s] Bak. 1.17. Beb. 1. 3. 28 omu ku'fe: kubanga [s] mwoyo tuba
balamu, tutambula, tubērawo; era
ngabamu abewa'mwe abayiya bwe-
bagamba nti Kubanga era tuli za-
29 'derye. Kale bwetuli eza'de lya
[t] Is. 40. 18. Katonda, [t] tekitugwānira kulowōzā-
nga nti Katonda afanana zābu oba
feza oba 'jinja, ebyōlebwa nobuka-
30 bakaba namagezi gabantu. Kale
[u] Bik. 14. 16. [u] Katonda ebiro ebyo ebyobutama-
nya teyabitunulirānga; naye [w] ka-
Bal. 3. 25. [w] Luk. 24. 47. Tit. 2. 11, 12. 1 Pet. 4. 3. kano alagira abantu bona abali wo-
31 na wona okwenenya, kubanga yate-
kawo olunaku [y] lwagenda okusali-
ramu omusāngo ogwensōnga ensi
zona mu muntu gweyayāwulamu,
bweyamala okuwa bona eki'kirizisa
[z] bweyamuzūkiza mu bafu.
[y] Bik. 10. 42. Bal. 2. 16; 14. 10. [z] Bik. 2.24.
32 Naye bwebāwulira okuzūkira kwa-
bafu abamu nebasekerera; abalala
nebagamba nti Era tulikuwulira na-
33 te olwe kigambo ekyo. Bwatyo
34 Paulo nābavamu wakati. Naye a-
basaja abamu nebega'ta naye neba-
'kiriza: mwabo Dionusio Omwaleo-
pago, nomukazi erinyalye Damali,
nabalala wamu nabo.

18 Awo oluvanyuma lwebyo nāva
2 mu Asene nātūka Ekolinso. Nā-
laba omuntu Omuyudaya erinyalye
[a] Akula, eyazālirwa mu Ponto, yali
kya'jave mu Italiya, ne mukaziwe
Pulisikira, kubanga Kulaudio yali
alagi'de Abayudaya bona okuva mu
3 Lumi: na'ja gyebāli; era kubanga
bālina omulimu gumu nābērānga
nabo [b] nebakolānga omulimu; ku-
banga omulimu gwābwe bāli bakozi
4 ba wema. Nāwakanirānga mu ku-
ng'aniro buli sabiti, nāsendasendā-
nga Abayudaya Nabayonani.
5 Naye [c] Sira ne Timoseo bwebāva
Emakedoni, Paulo nāwalirizibwa e-
kigambo, ngategēza Abayudaya nga
6 Isa ye Masiya. [d] Bwebāmutāngira
nebavuma, [e] nākunkumula engoyeze
nābagamba nti [f] Omusai gwa'mwe
gubēre ku mitwe gya'mwe: 'nze
[g] ndi mulongōfu: [i] okutanula kaka-
7 no nāgenda eri abamawānga. Nā-
vayo, nāingira mu nyumba yomu-
ntu erinyalye Tito Yusito, atya Ka-
tonda, enyumbaye erirānye eku-
8 ng'aniro. Era [k] Kulisupo, omukulu
wekung'aniro, na'kiriza Mukama
(wa'fe) nenyumbaye yona; Naba-
kolinso bangi bwebāwulira neba'ki-
9 riza nebabatizibwa. [l] Mukama (wa-
'fe) nāgamba Paulo ekiro mu kwole-
sebwa nti Totya, naye yogerānga,
10 tosirikānga, [m] kubanga 'nze ndi wa-
mu nāwe, 'sō tewali muntu anāku-
lūmbānga okukukola obubi: kuba-
nga nina abantu bangi mu kibuga
11 muno. Nāmalayo mwāka nemyezi
mukāga ngaigirizānga ekigambo
kya Katonda mubo.
12 Naye Galio bweyali nga ye wesaza
Oweakaya, Abayudaya nebalūmba
Paulo nomwoyo gumu nebamuleta
13 awasalirwa emisāngo, nga bagamba
nti Ono asendasenda abantu okusi-
nza Katonda ngamatēka bwegataisa.

[a] Bal. 16.3. 1 Kol. 16. 19. 2 Tim. 4.19.
[b] Bik. 20. 34. 1 Kol. 4.12. 1 Bas. 2. 9. 2 Bas. 3. 8.
[c] Bik. 17. 14, 15.
[d] Bik. 13. 45.
[e] Nek. 5.13. Mat. 10.14. Bik. 13. 51.
[f] Lev. 20. 9, 11, 12.
[g] Ez. 3. 18, 19; 33. 9. Bik. 20. 26.
[i] Bik. 13. 46; 28. 28.
[k] 1 Kol. 1. 14.
[l] Bik. 23.11.
[m] Yer. 1. 18, 19. Mat. 28.20.

14 Naye Paulo bweyali agenda okwa-
sama akamwāke, Galio nāgamba
Abayudaya nti Singa waba'dewo
okusobya oba kwōnōna okubi, 'mwe
Abayudaya, yandiba'de nsōnga 'nze
15 okubagumikiriza 'mwe: naye oba-
nga waliwo okubūzagana okwebiga-
mbo namanya namatēka agali mu-
'mwe, mulabe 'mwe: 'nze sagala ku-
16 sala musāngo gwebyo. Nābagoba
17 awasalirwa emisāngo. Bona neba-
[n] 1Kol.1.1. kwata [n] So'sene omukulu wekung'a-
niro nebamukubira awasalirwa emi-
sāngo. Era Galio teyafayo mu bi-
gambo ebyo.
18 Paulo nāmalayo enaku nyingi e-
ndala nate, nāsībula aboluganda nā-
vayo nāwanika amatānga okugenda
Ebusuli, era wamu naye Pulisikira
[o] Kubal. 6. 18. ne Akula; bweyamala [o] okumwera
Bik. 21. 24. enviri mu [p] Kenkerea; kubanga ye-
[p] Bal. 16.1. 19 rāririra. Nebatūka mu Efeso, bali
nābaleka eyo; naye ye nyini nāi-
ngira mu kung'aniro nāwakana Na-
20 bayudaya. Bwebāmwagala okwe-
21 yongera okutūla nāta'kiriza; naye
nābasībula nāgamba nti Ndikomawo
[r] Yak.4.15. nate gyemuli [r] Katonda ngayaga'de,
nāwanika amatānga nāvayo mu Efe-
22 so. Nāgoba Ekaisaliya, nālinya na-
lamusa abekanisa, nāserengeta oku-
23 tūka Antiokiya. Bweyamalayo ebi-
ro si bingi nāvayo, nāitira munsi
[s] Bag. 1. 2. [s] Yegalatiya Nefulugiya, ngava ku-
mu, ngagumya abaigirizwa bona.
[t] 1 Kol. 1. 12; 3. 5, 6; 4. 6. 24 Awo [t] omuntu Omuyudaya erinya-
lye Apolo eyazālirwa mu Alegeza-
nderiya, omuntu eyaigirizibwa, oyo
nātūka mu Efeso, eyali omugezi mu
25 byawandikibwa. Oyo yali ngabūli-
'dwa e'kubo lya Mukama (wa'fe),
[u] Bal. 12. 11. [u] ngayāka mu mwoyo nāyogera nāi-
[w] Bik.19.3. giriza nyo ebigambo bya Isa, [w] nga-
manyi okubatiza kwa Yokana kwo-
26 'ka: oyo nātanula okwogera nobu-
gumu mu kung'aniro. Naye Pulisi-
kira ne Akula bwebāwulira nebamu-
twāla gyebāli, nebongera okumute-
gēreza dala e'kubo lya Katonda.
27 Bweyayagala okuwunguka okutūka
Akaya, aboluganda nebamugumya
nebawandikira abaigirizwa okumu-
[y] 1Kol.3.6. sembeza: bweyatūka [y] nābabērānga
28 nyo aba'kiriza olwekisa: kubanga
yasingānga Abayudaya namānyi a-
[z] Bik. 9. 22. mangi mu maso gabantu, [z] ngategē-
zānga mu byawandikibwa nga Isa
ye Masiya.

[a] 1 Kol. 1. 12; 3. 5, 6. 19 Awo olwātūka [a] Apolo bweyali
Ekolinso, Paulo bweyaitira mu
njui eziri wa'gulu nātūka mu Efeso
2 nāsānga abaigirizwa abamu: nāba-
gamba nti Mwawebwa Omwoyo O-
mutukuvu bwemwa'kiriza? Neba-
[b] Bik. 8.16. mugamba nti Naye [b] nokuwulira te-
tuwulirānga nti waliwo Omwoyo
3 Omutukuvu. Nāgamba nti Kale
mwabatizibwa okuingira mu ki?
Nebagamba nti [c] Mu kubatizwa kwa
4 Yokana. Paulo nāyogera nti [d] Yoka-
na yabatiza okubatiza okwokwenenya, ngagamba abantu ba'kirize age-
5 nda oku'ja enyumawe, ye Isa. Bwe-
bāwulira nebabatizibwa okuingira
[e] mu linya lya Mukama (wa'fe) Isa.
6 Paulo [f] bweyaba'sāko emikono, O-
mwoyo Omutukuvu na'ja kubo, [g] ne-
7 bogera enimi nebalagula. Abantu
bona bāli nga kumi nababiri.
8 Nāingira mu kung'aniro nāyoge-
rānga nobuvumu emyezi esatu, nga-
wakanānga era ngasendasendānga
olwebigambo [i] ebyobwakabaka bwa
9 Katonda. [k] Naye abamu bwebāka-
'kanyala nebatawulira, nga bavumā-
nga [l] E'kubo mu maso gekibīna, nāva gyebāli, nāyāwula abaigirizwa,
ngawakanirānga buli lunaku mu so-
10 mero lya Tulano. [m] Ebyo nebima-
la emyāka ebiri, ne bona abāli batū-
la mu Asiya nebawulira ekigambo
kya Mukama (wa'fe), Abayudaya
11 Nabayonani. [n] Katonda nākolānga
ebyamagero ebitalabwa buli lunaku
12 mu mikono gya Paulo, [o] nabalwa'de
nebaleterwānga ebiremba nengoye
ezokumubirigwe, endwa'de nezibā-
vāngako, emizimu emibi negibavā-
13 ngako. Naye era abantu Abayuda-
ya abataliko wābwe, abagoba emizi-
mu, nebetulinkirira okwogera eri-
nya lya Mukama (wa'fe) Isa kwabo
abalina emizimu emibi, nga baga-
mba nti Mbalāiza Isa Paulo gwabū-
14 lira. Awo wāliwo abāna musānvu
aba Sukewa Omuyudaya kabona o-
15 mukulu, abākola bwebatyo. Omu-
zimu omubi negu'damu negubaga-
mba nti Isa 'mutegēra ne Paulo 'mu-
16 manyi; naye 'mwe bāni? Omuntu
eyaliko omuzimu omubi nābabūkira
nābasinga bōmbi nābainza, noku-
'duka neba'duka okuva mu nyumba
eri nga bāli bwerēre nga balina ebi-
17 wūndu. Ekyo nekitegērwa bona A-
bayudaya Nabayonani abātūlānga
mu Efeso; entisa nebakwata bona,
erinya lya Mukama (wa'fe) Isa neri-
18 gulumizibwa. Era bangi kubo aba-
'kiriza neba'ja, nebātula nebategēza
19 ebikolwa byābwe. Era bangi kubo
abākolānga ebyobufumu nebaku-
ng'anya ebitabo byābwe, nebabyō-
kera mu maso gābwe bona: nebaba-
la omuwendo gwabyo nebalaba efe-
20 za obukumi butāno. [p] Bwekityo e-
kigambo kya Mukama (wa'fe) ne-
kyeyongerānga mu mānyi nekiwā-
ngula.
21 [r] Ebyo bwebya'gwā, Paulo nālo-
wōza mu mwoyo okuitira mu Make-
doni ne Akaya, nokugenda Eyeru-
salemi, ngagamba nti Bwendimala
okubēra eyo, era [s] kingwāni'de oku-
22 laba ne Lumi. Nātuma Emakedo-

[c] Bik. 18. 25.
[d] Mat.3.11.
[e] Bik.8.16.
[f] Bik. 6. 6; 8. 17.
[g] Bik. 2. 4; 10. 46.
[i] Bik. 28. 23.
[k] 2 Tim. 1. 15. 2 Pet. 2. 2. Yud. 10.
[l] Bik. 9. 2; 22. 4.
[m] Bik. 20. 31.
[n] Ma'k. 16. 20. Bik. 14. 3. 2 Basek. 4. 29.
[o] Bik. 5. 15.
[p] Bik. 12. 24.
[r] Bal. 15. 25. Bag. 2. 1.
[s] Bik. 18. 21; 23. 11. Bal. 15. 24-28.

ni babiri kwabo abāmuwerezānga,
Timoseo ne [t] Erasuto, ye ye nyini
nālwāyo ebiro si bingi mu Asiya.
23 [u] Mu kisēra ekyo newabawo aka-
24 cwano si katono [w] Olwe'kubo. Ku-
banga omuntu erinyalye Demeterio,
omuwēsi wa feza eyakolānga obusa-
bo obwa feza obwa Atemi nāfunirā-
nga abawēsi amagoba si matono;
25 nākung'anya abo nabākolānga emi-
rimu egyo, nāgamba nti Abasaja,
mumanyi nti omulimu ogwo obuga-
26 'ga bwa'fe mwebuva; mulaba era
muwulira nga si mu Efeso mwo'ka
naye nga mu Asiya yona Paulo oyo
asenzesenze akyūsi'za ekibīna kine-
ne, ngagamba nti [y] Abakolebwa ne-
27 mikono si bakatonda. Naye si 'fe
'fe'ka tulabye akabi omulimu gwa-
'fe okunyōmebwānga, era naye ne-
sabo lya Atemi katonda omukulu
omukazi okulowōzebwānga nga si
kintu, noyo noku'gyibwa na'gyibwa
mu kitībwakye, asinzibwa Asiya yo-
28 na nensi zona. Bwebāwulira neba-
jula obusūngu nebogerera wa'gulu
nga bagamba nti Atemi Wabaefeso
29 mukulu. Ekibuga kyona neki'jula
okwetabula kuno; nebafubutuka
nomwoyo gumu okutūka mu teate-
ro, bwebāmala okukwata [z] Gayo ne
[a] Alisutaluko, Abemakedoni, abāta-
30 mbulānga ne Paulo. Paulo bweya-
yagala okuingira mu bantu, abaigi-
31 rizwa nebatamu'kiriza. Era aba-
kulu abamu aba Asiya, abāli mikwā-
nogye, nebamutumira nga bamwe-
gairira aleme okwewayo mu teatero.
32 Abamu nebogerera wa'gulu bulala,
nabalala bulala, kubanga ekibīna
kyali kyetabula, 'sō nabalala bangi
nebatategēra nsōnga ebakung'anyi-
33 'za. Neba'gya [b] Alegezanda mu ki-
bīna, Abayudaya nga bamusindiki-
riza. Alegezanda nābawenya omu-
kono nāyagala okwenyonyola eri a-
34 bantu. Naye bwebāmutegēra nga
Muyudaya, bona nebogerera wa'gu-
lu ne'dobozi limu nga sawa biri nti
35 Atemi Wabaefeso mukulu. Omu-
wandisi bweyasirisa ekibīna, nāga-
mba nti Abasaja Abaefeso, muntu
ki atategēra ngekibuga Kyabaefeso
kye kikūma esabo lya Atemi omu-
kulu ne (kifananyi) ekyava eri Zeu.
36 Kale kubanga ebyo tebyegānika, ki-
bagwāni'de 'mwe okukakana nobu-
37 takola kintu mu kwānguiriza. Ku-
banga mulēse abantu bano abata-
nyaze bya mu sabo 'sōnga tebavo'de
38 katonda wa'fe omukazi. Kale oba-
nga Demeterio nabawēsi abali naye
balina ekigambo ku muntu, enkiko
weziri nabamasaza webali: balōpa-
39 gane. Naye obanga munonya ebi-
rala, bināsalirwa mu kung'aniro eri-
40 bawo bulijo. Kubanga tulabye aka-
bi okutulōpa olwokuyōmba okwa le-
ro, kubanga tewali nsōnga gyetulii-
nza okuwoza olwokukung'ana kuno.
41 Bweyayogera bwatyo, nāyabya eki-
bīna.

20 Akacwano bwekāmala okuka-
kana, Paulo nāita abaigirizwa
nābabūlirira nābasibula, [a] nāvayo
2 okugenda Emakedoni. Bweyaita
mu njui ziri nābategēza ebigambo
3 bingi, nātūka Ebuyonani. Bweya-
malayo emyezi esatu, era [b] Abayu-
daya bwebāmusālira olukwe, bwe-
yali ngagenda okuita mu nyanja o-
kutūka Ebusuli, nālowōza oku'dayo
4 mu Makedoni. Nebagenda naye o-
kutūka mu Asiya Sopateri Omube-
roya (mutabani) wa Pulo; Nabase-
salonika [c] Alisutaluko ne Sekundo;
ne [d] Gayo Omuderube ne [e] Timoseo;
Nabasiya [f] Tukiko ne [g] Tulofimo.
5 Bano nebakulembera nebatulindiri-
6 ra mu Tuloa. 'Fe netuva mu Firi-
pi netuwanika amatānga oluvanyu-
ma [i] lwenaku ezemigāti egitazimbu-
lukuswa, netubatūkako mu Tuloa
mu naku tāno; gyetwamala enaku
omusānvu.
7 Awo ku lunaku olwoluberyeberye
mu sabiti, bwetwakung'ana [k] oku-
menya emigāti, Paulo nānyumya
nabo, ngayagala okusitula enkya,
nālwāwo mu kwogera okutūsa e'tū-
8 mbi. Newabawo etabāza nyingi mu
kisenge ekya wa'gulu, mwetwaku-
9 ng'anira. Omulenzi erinyalye Yu-
tuko nātūla mu kituli, nākwatibwa
otulo tungi; awo Paulo bweyalwā-
wo okunyumya enyo, ngakwati'dwa
otulo tungi nāva munju eyokusatu,
10 nāgwa, nālōndebwa ngafu'de. Pau-
lo na'ka nāmugwako nāmuwāmba-
tira nāgamba nti [l] Temukuba biwō-
be; obulamubwe mwebuli munda.
11 Nālinya nāmenya omugāti nālyako
nālwāwo okwogera okutūsa enkya,
12 nālyoka avayo. Nebaleta omulenzi
nga mulamu, nebasanyuka si kato-
no.
13 Naye 'fe netukulembera okutūka
ku kyōmbo netugenda okutūka Ea-
so, nga twagala eyo okusika Paulo:
kubanga yali alagi'de bwatyo, nga-
yagala ye nyini okuita ku lukalu.
14 Bweyatusānga mu Aso netumusika,
15 netu'ja Emitulene. Netuwanika a-
matānga okuvayo ku lunaku olwo-
kubiri netutūka mu maso ga Kio;
ku lwokusatu netugoba ku Samo;
ku lwokuna netutūka mu Mireto.
16 Kubanga Paulo yasima okuitira Ef-
eso mu kyōmbo, aleme okulwā mu
Asiya; kubanga [m] yali ayānguwa,
obanga kiinzika okubēra mu Yeru-
salemi ku [n] lunaku lwa Pentekote.
17 Bweyali mu Mireto nātuma mu E-
18 feso, nāita abaka'de bekanisa. Bwe-
bātūka gyāli nābagamba nti

[t] Bal. 16. 23. 2Tim.4.20.
[u] 2Kol.1.8.
[w] Bik. 9. 2.
[y] Zab. 115. 4. Is. 44. 10-20. Yer. 10. 3.
[z] Bal. 16. 23. 1Kol.1.14.
[a] Bik. 20. 4; 27. 2. Bak. 4. 10. Fir. 24.
[b] 1 Tim. 1. 20. 2Tim.4.14.
[a] 1 Kol. 16. 5. 1 Tim. 1. 3.
[b] Bik.9.23; 23.12; 25.3. 2 Kol. 11. 26.
[c] Bik. 19. 29.
[d] Bik. 19. 29.
[e] Bik.16.1.
[f] Bef. 6. 21. Bak. 4. 7. 2Tim.4.12.
[g] Bik. 21. 29. 2Tim.4.20.
[i] Kuv. 12. 14, 15; 23. 15.
[k] Bik. 2. 42, 46. 1 Kol. 10. 16; 11. 20 neb.
[l] Mat.9.24.
[m] Bik. 18. 21; 19. 21; 21. 4, 12.
[n] Bik. 2, 1.

'Mwe mumanyi [o] okuva ku lunaku
olwoluberyeberye bwenalinya mu
Asiya, bwenabānga na'mwe mu biro
19 byona, nga mpereza Mukama (wa'fe)
nobuwōmbefu bwona namaziga no-
kukemebwa kwenalaba munkwe Za-
20 bayudaya: bwesekekānga kubabū-
lira kigambo kyona ekisāna, noku-
baigiririzānga mu maso gabantu ne
21 mu buli nju, [p] nga ntegēza Abayu-
daya era Nabayonani [r] okwenenya
eri Katonda noku'kiriza Mukama
22 wa'fe Isa Masiya. Kakano, laba,
bwensibi'dwa mu mwoyo, ng'enda
Eyerusalemi, nga simanyi byendi-
23 raba eyo, wabula nga [s] Omwoyo O-
mutukuvu antegēza mu buli kibuga
ngagamba nti okusibibwa nokubo-
24 nyabonyezebwa bi'nindiri'de. Na-
ye obulamu bwānge sibulowōza nga
kintu, nga bwa muwendo gyendi,
[t] ndyoke ntūkirize olugendo lwānge
nokuwereza [u] kwenawebwa Muka-
ma (wa'fe) Isa, okutegēzānga enjiri
25 eyekisa kya Katonda. Kakano, la-
ba, 'nze 'manyi nga temukyandaba
maso gānge 'mwe 'mwena benaitā-
ngamu nga mbūlira obwakabaka.
26 Kyenva mbategēza lero nti 'nze ndi
[w] mulongōfu olwo musai gwa bona,
27 kubanga sekekānga kubabūlira ku-
28 tēsa kwa Katonda kwona. [y] Mwe-
kūmēnga 'mwe 'mwe'ka nekisibo
kyona Omwoyo Omutukuvu [z] mwe-
yabateka 'mwe okuba abalabirizi,
okulūndānga ekanisa ya Katonda
[a] gyeyegulira nomusaigwe ye nyini.
29 'Nze 'manyi nga bwendimala okuva-
wo [b] emisege emikāmbwe giriingira
30 mu'mwe, tegirisāsira kisibo; era
[c] mu'mwe 'mwe'ka muliva abantu
nga bogera ebigambo ebikyāmye,
okuwalula abaigirizwa enyuma wā-
31 bwe. Kale mutunule, mu'jukire
nga salekānga kulabula buli muntu
namaziga [d] mu myāka esatu emisa-
32 na nekiro. Era ne kakano mbasi-
gira Katonda nekigambo ekyekisa-
kye ekiinza okuzīmba nokugaba [e] o-
busika mwabo bona abatukuzibwa.
33 [f] Segōmbānga feza ya muntu yena
newakuba'de zābu newakuba'de e-
34 kyambalo. 'Mwe mumanyi [g] nge-
mikono gino gye gyakolānga bye-
35 netāga nabo abāli nānge. Mbala-
ze mu byona [i] bwekibagwānira oku-
kolānga emirimu bwebatyo noku-
bērānga abatalina mānyi, noku'ju-
kirānga ebigambo bya Mukama (wa-
'fe) Isa bweyagamba ye nyini nti
Okugaba kwa mukisa okusinga oku-
tōla.
36 Bweyayogera bwatyo nāfukamira
37 nāsabira wamu nabo bona. Neba-
kāba nyo bona, nebamugwa mu bu-
38 lago Paulo nebamunywegera, nga
banakuwala okusinga byona olwe-
kigambo kyeyayogera nti tebakya-
mulaba masoge. Nebamuwerekerako okutūka ku kyōmbo.

21 Awo olwātūka bwetwamala o-
kwāwukana nabo netuvayo, ne-
tukwata e'kubo egolokofu okutūka
Ekosi, ku lunaku olwokubiri netu-
tūka Erodo, netuvayo netutūka
2 Epatala. Bwetwasānga ekyōmbo
ngakiwunguka okugenda Efoiniki,
3 netusābala netugenda. Bwetwale-
ngera Ekupulo, netukireka ku mu-
kono ogwa kono netugenda Ebusuli,
netugoba Etulo: kubanga eyo ekyō-
mbo gyekyagala okusīkululira ebi-
4 ntu. Bwetwalabayo abaigirizwa ne-
tumalayo enaku musānvu. Abo ne-
bagamba Paulo mu Mwoyo aleme
5 okulinya mu Yerusalemi. Awo bwe-
twamalayo enaku ezo netuvayo ne
tugenda; bona nebatuwerekerako
nabakazi nabāna abato okutūka e-
bwēru wekibuga: netufukamira ku
6 nyanja, netusaba; netusībulagana,
netusābala mu kyōmbo, naye bo ne-
ba'dayo e'ka.
7 Na'fe bwetwamala olugendo lwa-
'fe okuva Etulo netutūka Epotole-
mai; netulamusa abolugandа netu-
8 mala nabo olunaku lumu. Ku lu-
naku olwokubiri netuvayo netutūka
Ekaisaliya: netuingira mu nyumba
ya Firipo, omubūlizi wenjiri, [a] omu
ku bali omusānvu, netutūla naye.
9 Naye oyo yalina abawala bana aba-
tamanyi musaja [b] abālagulānga.
10 Bwetwalwāyo enaku nyingi, Ebu-
yudaya nevayo omuntu na'bi eri-
11 nyalye [c] Agabo. Na'ja gyetuli na-
'dira olukoba lwa Paulo neyesiba a-
maguluge nemikonogye nāgamba nti
Bwatyo bwayogera Omwoyo Omu-
tukuvu nti Bwebalisiba bwebatyo
Abayudaya mu Yerusalemi omuntu
nanyini lukoba luno, balimuwayo
12 mu mikono gyabamawānga. Bwe-
twawulira ebyo, 'fe era nabantu abo-
mukifo kiri netumwegairira aleme
13 okulinya mu Yerusalemi. Awo Pau-
lo nālyoka a'damu nti Mukola ki
okukāba nokumenya omutima gwā-
nge? Kubanga 'nze setegese kusi-
bibwa busibibwa era naye nokufira
mu Yerusalemi olwerinya lya Mu-
14 kama (wa'fe) Isa. Bweyalema oku-
wulira netulekayo nga tugamba nti
[d] Mukama (wa'fe) kyayagala kiko-
lebwe.
15 Awo oluvanyuma lwenaku ezo ne-
tusitula emigugu netulinya Eyeru-
16 salemi. Era nabaigirizwa abāva
Ekaisaliya nebagenda na'fe, neba-
leta omuntu Munasoni Owekupulo
omuigirizwa owe'da, agenda okutu-
suza.
17 Bwetwatūka mu Yerusalemi abo-
luganda nebatusembeza nesanyu.
18 Ku lunaku olwokubiri Paulo nāingi-

[o] Bik. 18. 19; 19. 1, 10.
[p] Bik. 18.5.
[r] Ma'k. 1. 15. Luk. 24.47. Bik. 2. 38.
[s] Bik. 21. 4, 11. 1 Bas. 3. 3.
[t] 2Tim. 4.7.
[u] Bag. 1. 1. Tit. 1. 3.
[w] Bik. 18.6.
[y] 1 Tim. 4. 16. 1 Pet. 5. 2.
[z] 1 Kol. 12. 28.
[a] Bef. 1. 7, 14. Bak. 1. 14. Beb. 9. 12. 1 Pet. 1. 19. Kub. 5. 9.
[b] Mat. 7.15. 2 Pet. 2. 1.
[c] 1 Tim. 1. 20. 1 Yok. 2.19.
[d] Bik. 19. 10.
[e] Bik. 26. 18. Bef. 1. 18. Bak. 1. 12; 3. 24. 1 Pet. 1. 4.
[f] 1 Sam. 12. 3. 1 Kol. 9.12. 2 Kol. 11.9.
[g] Bik. 18.3.
[i] Bal. 15. 1. Bef. 4. 28. 1 Bas. 4.11.
[a] Bik. 6. 5.
[b] Yo. 2. 28. Bik. 2. 17.
[c] Bik. 11. 28.
[d] Mat. 6, 10; 26. 42.

ra wamu na'fe omwa [e] Yakobo; era
19 nabaka'de bona bāliwo. Bweyama-
la okubalamusa nābabūlira ki'na ki-
mu Katonda byeyakolānga mu ma-
20 wānga [f] mu kuwerezakwe. Nabo
bwebawulira nebagulumiza Kato-
nda; nebamugamba nti Olaba, owo-
luganda, obukumi bwebuli mu Ba-
yudaya abantu aba'kiriza; nabo bo-
na [g] balina obu'gya obwamatēka:
21 abo babūlirwa ebigambobyo nti
'gwoigiriza Abayudaya bona abali
mu mawānga okuleka Musa, ngoga-
mba baleme okukomolānga abāna
abato newakuba'de okutambulirā-
22 nga mu mpisa. Kale kiki kino?
23 Tebaleme kuwulira ngo'ze. Kale
kola bwetukugamba: tulina abasa-
24 ja bana aberāirira ekirāiro; obatwā-
le abo otukuzibwe wamu nabo, oba-
we efeza [i] bemwe emitwe: bona ba-
nātegēra ngebigambo byebabulirwa
ku'gwe tebirimu; naye nga nāwe we
nyini wegendereza ngokwata ama-
25 tēka. Naye abamawānga aba'kiriza
[k] twawandika netusala omusāngo
nti bekūmēnga mu bintu ebiwebwa
eri ebifananyi nomusai nebitugi'dwa
26 nobwenzi. Awo Paulo nālyoka a-
twāla abantu, ku lunaku olwokubiri
nātukuzibwa wamu nabo [l] nāingira
mu yekalu okulaga enaku ezokutu-
kuza bwezitūse, okutūsa ekiwebwa-
yo lwekyawebwayo olwa buli omu
kubo.
27 Awo enaku omusānvu bwezali zi-
nātera okutūka, Abayudaya abāva
mu Asiya nebamulaba mu yekalu
nebasasamaza ekibīna kyona neba-
28 mu'sāko emikono, nga bogerera wa-
'gulu nti Abasaja Abaisiraeri, mutu-
bēre: ono ye muntu oli [m] aigiriza
bona buli kifo obubi ku bantu ne ku
matēka ne ku kifo kino: era nate
alēse Abayonani mu yekalu, ayōnō-
29 nye ekifo kino ekitukuvu. Kuba-
nga bāli bamaze okulaba [n] Tulofimo
Omuwefeso ngali naye mu kibuga:
nebatērera nti Paulo amulēse mu ye-
30 kalu. Ekibuga kyona nekyegugu-
mula, abantu nebakung'ana mbiro;
nebakwata Paulo nebamuwalula o-
kumufulumya ebwēru weyekalu:
amangwāgo enzi'gi nezi'galwawo.
31 Bwebāli basala amagezi okumu'ta,
ebigambo nebitūka ku mwāmi omu-
kulu wekitōngole ekya baserikale
nti Yerusalemi kyona kyefūku'de.
32 [o] Amangwāgo nātwāla baserikale
nabāmi nāserengeta gyebāli mbiro:
nabo bwebālaba omwāmi omukulu
ne baserikale nebaleka okukuba Pau-
33 lo. Awo omwāmi omukulu nālyo-
ka asembera nāmukwata, [p] nālagira
okumusibya enjegere biri; nābūza
34 nti yāni, ne kyakoze ki. Abamu a-
bomukibīna nebogerera wa'gulu bu-
lala abalala bulala: bwatāinza ku-
tegēra mazima olwokulekāna, nā-
35 lagira okumutwāla mu kigo. Bwe-
yatūka ku madāla, nālyoka asituli-
bwa baserikale olwamānyi gekibīna:
36 kubanga ekibīna kyabantu bāli ba-
goberera nga bogerera wa'gulu nti
[r] Mu'te.
37 Paulo bweyali anātera okuingizi-
bwa mu kigo nāgamba omwāmi omu-
kulu nti Kirūngi nkubūlire ekiga-
38 mbo? Nāgamba nti Omanyi Olu-
yonani? Kale si 'gwe Mumisiri oli
mu naku ezaita eyajēmesa abantu
enkumi enya ku Batēmu bali, nāba-
39 twāla mu 'dūngu? Naye Paulo nā-
gamba nti 'Nze [s] ndi muntu Muyu-
daya, Owetaluso ekyomu Kirukiya,
si wa mu kibuga ekitali kimanyi:
era ukwegairi'de, ndeka njogere na-
40 bantu. Bweyamu'kiriza, Paulo nāi-
mirira ku madāla [t] nāwenya nomu-
kono abantu; bwebamala okusirikiri-
ra dala, nāyogera mu lulimi Olwe-
bulaniya ngagamba nti

22 Abasaja abolugandа ne basebo,
muwulire ensōnga gyembawo-
leza kakano.
2 Bwebāwulira ngabagambye mu
lulimi Olwebulaniya nebeyongera
okusirika: nāgamba nti
3 'Nze [a] ndi muntu Muyudaya, eya-
zālirwa mu Taluso ekyomu Kiruki-
ya, naye eyalererwa mu kibuga mu-
no [b] ku bigere bya [c] Gamalieri, eyai-
girizibwa enyo [d] mu mpisa zamatē-
ka ga bajaja, [e] nembērānga nobu'gya
bwa Katonda [f] nga 'mwe 'mwena
4 bwemuli lero: [g] nenji'ganyānga A-
bekubo lino nokuba'ta, nga mbasi-
bānga era nga mbatekānga mu ma-
5 komera abasaja nabakazi; era ne
kabona asinga obukulu ye mujuliri-
rwa wānge owebyo nabaka'de bona:
era [i] nabo nebampa ebaluwa eri a-
boluganda, nentambula okugenda
Edamasiko okuleta nabo abāli eyo
nga basibe mu Yerusalemi okubo-
6 nerezebwa. Awo [k] olwātūka bwe-
nali nga ntambula nga nātera oku-
tūka Edamasiko, nga mu tuntu, a-
mangwāgo omusana mungi ogwava
mu 'gulu negwāka negunetōlōla;
7 nengwa wansi, nempulira e'dobozi
nga ling'amba nti Saulo, Saulo, o-
8 nji'ganyiza ki? 'Nze nenziramu
nti 'Gwāni, Mukama (wānge)? Nā-
ng'amba nti 'Nze Isa Omunazalesi
9 gwoi'ganya 'gwe. [l] Abāli awamu nā-
nge nebalaba omusana, naye neba-
tawulira 'dobozi lyoyo eyayogera nā-
10 nge. Neng'amba nti Nākola ntya,
Mukama (wānge)? Mukama (wa'fe)
nāng'amba nti Golokoka, ogende
Edamasiko, onobūlirirwa eyo ebi-
gambo ebya byona byolagi'dwa oku-
11 kola. Bwesainza kulaba olwekitī-
bwa kyomusana guli, nenkwatibwa
ku mukono abo abāli nānge nentū-

[e] Bik. 15. 13. Bag. 1. 19; 2. 9.
[f] Bik. 20. 24.
[g] Bik. 22. 3. Bal. 10. 2.
[i] Kubal. 6. 2, 13, 18. Bik. 18. 18.
[k] Bik. 15. 20, 29.
[l] Bik. 24. 18.
[m] Bik. 24. 5, 6.
[n] Bik. 20. 4.
[o] Bik. 23. 27; 24. 7.
[p] Bik. 20. 23.
[r] Luk. 23. 18. Yok. 19. 15. Bik. 22. 22.
[s] Bik. 9. 11.
[t] Bik. 12. 17.
[a] 2 Kol. 11. 22. Baf. 3. 5.
[b] 2 Basek. 4. 38. Luk. 10. 39.
[c] Bik. 5. 34.
[d] Bik. 26. 5.
[e] Bag. 1. 14.
[f] Bal. 10. 2.
[g] Bik. 8 3. Baf. 3. 6. 1 Tim. 1. 13.
[i] Bik. 9. 2.
[k] Bik. 9. 3; 26. 12, 13.
[l] Bik. 9. 7.

12 ka mu Damasiko. Omuntu [m] Ananiya atya Katonda mu matēka, eya-
simibwa Abayudaya bona abatūla
13 eyo, na'ja gyendi nāimirira wendi
nang'amba nti Owoluganda Saulo,
zibula. Mu kisēra ekyo nenzibula
14 okumutunulira. Nāgamba nti Ka-
tonda wa bajaja ba'fe [n] yakulōnda
'da otegēre ebyo byayagala, era [o] o-
labe Omutūkirivu oli, era [p] owulire
15 e'dobozi eriva mu kamwāke. [r] Ku-
banga onobērānga mujulirwawe eri
abantu bona owebigambo byolabye
16 nebyowuli'de. Kale kakano ekiku-
lwisa ki? Golokoka, obatizibwe
[s] onāze ebibibyo, nga [t] wegairira eri-
17 nyalye. Awo [u] olwātūka bwenako-
mawoEyerusalemi, bwenalinganasa-
18 ba mu yekalu, omwoyo gwānge ne-
guwanyisibwa ne'mulaba ngang'a-
mba nti Yānguwa ove māngu mu
Yerusalemi; kubanga tebali'kiriza
19 kutegēzakwo ku'nze. Nānge ne-
ng'amba nti Mukama (wānge), [w] bo
be nyini bamanyi nti 'nze nabatē-
kānga mu makomera era nga [y] na-
kubānga mu buli kung'aniro abaku-
20 'kiriza: era [z] nomusai ogwomujuli-
rwawo Sutefano bwegwayibwa, nā-
nge mwēne nali nga nyīmiri'de awo,
[a] nga nsīmye, nga nkūma ebyamba-
21 lo byābwe abāmu'ta. Nāng'amba
nti Genda: kubanga 'nze [b] ng'enda
kukutuma wala mu bamawānga.
22 Nebamuwulira okutūsa ku kiga-
mbo kino, nebaimusa amalobozi
gābwe nga bagamba nti [c] Mu'gye
munsi afanana bwatyo: kubanga
23 si kirūngi abēre mulamu. Bwebāli
nga bogerera wa'gulu era nga baka-
suka engoye zābwe, era nga bafū-
24 mūlira wa'gulu enfūfu, omwāmi
omukulu nālagira okumuleta mu
kigo, ngagamba okumukemereza
nemi'go alyoke ategēre ensōnga
gyebamulānze okwogerera wa'gulu
25 kuye bwebatyo. Bwebāli nga ba-
maze okumusibya enkoba, Paulo
nāgamba omwāmi eyali amuīmiri-
'de okumpi nti [d] Si kya muzizo
'mwe okukuba omuntu Omulumi
nga tanaba kusalirwa musāngo?
26 Omwāmi bweyawulira nāgenda eri
omwāmi omukulu nāmubūlira nga-
gamba nti Ogenda kukola ki? ku-
27 banga omuntu ono Mulumi. O-
mwāmi omukulu nāgenda gyāli,
nāmugamba nti Mbūlira, 'gwoli
28 Mulumi? Nāgamba nti Ye. Omwā-
mi omukulu na'damu nti 'Nze na-
funa Obulumi buno nebintu bingi.
Paulo nāgamba nti Naye 'nze mwe-
29 nazālirwa. Awo amangwāgo neba-
lyoka bamuleka abāli bagenda oku-
mukemereza: era nomwāmi omu-
kulu nātya bweyamala okutegēra
nga Mulumi, era kubanga amusi-
bye.

[m] Bik. 9. 17.
[n] Bik. 9. 15.
[o] 1 Kol. 9. 1; 15. 8.
[p] 1 Kol. 11. 23. Bag. 1. 12.
[r] Bik. 23. 11.
[s] Bik. 2. 38. Beb. 10. 22.
[t] Bal. 10. 13.
[u] Bik. 9. 26. 2 Kol. 12. 2.
[w] Bik. 8. 3.
[y] Mat. 10. 17.
[z] Bik. 7. 58.
[a] Bik. 8. 1.
[b] Bik. 9. 15; 13. 2, 46, 47; 18. 6; 26. 17. Bal. 1. 5; 11. 13; 15. 16. Bag. 1. 15, 16; 2. 7, 8. Bef. 3. 7, 8.
[c] Bik. 21. 36.
[d] Bik. 16. 37.

30 Naye ku lunaku olwokubiri, bwe-
yayagala okumanya amazima ensō-
nga Abayudaya gyebamulānze oku-
mulōpa, nāmusumululā nālagira
bakabona abakulu nolukīko lwona
okukung'ana, na'sā wansi Paulo
nāmuteka mu maso gābwe.

23 Paulo neyekaliriza amaso abo-
lukīko nāgamba nti Abasaja
aboluganda, 'nze [a] negendereza no-
mwoyo gwona omulūngi mu maso
ga Katonda okutūsa ku lunaku luno.
2 Kabona asinga obukulu Ananiya
nālagira abamuīmiri'de okumpi [b] o-
3 kumukuba omumwa. Paulo nālyo-
ka amugamba nti Katonda alikukuba,
'gwe ekisenge ekyasīgibwa oku-
tukula; era otu'de okunsalira omu-
sāngo ngamatēka bwegali, [c] nolagi-
ra okunkuba ngamatēka bwegatala-
4 gira? Abāli bamuīmiri'de okumpi
nebagamba nti Ovuma kabona asi-
5 nga obukulu owa Katonda? Paulo
nāgamba nti Mba'de simumanyi,
aboluganda, nga ye kabona asinga
obukulu: kubanga kyawandikibwa
nti [d] Toyogerānga bubi ku mukulu
6 wabantubo. Naye Paulo bweyate-
gēra ngekitūndu ekimu kya Basa-
dukayo nekyokubiri kya Bafalisayo,
nāyogerera wa'gulu mu lukīko nti
Abasaja aboluganda, 'nze [e] ndi Mu-
falisayo, mwāna Wabafalisayo:
nsalirwa omusāngo [f] olwe'sūbi no-
7 kuzūkira kwabafu. Bweyayogera
bwatyo newabawo okuyōmba Aba-
falisayo Nabasadukayo, ekibīna ne-
8 kyāwukanamu. [g] Kubanga Abasa-
dukayo bagamba nti tewali kuzūki-
ra, newakuba'de malaika, newaku-
ba'de omuzimu: naye Abafalisayo
9 bātula byōmbi. Newabawo okukā-
yana kungi: abawandisi abamu
abomukitūndu Ekyabafalisayo ne-
baīmirira nebawakana nga baga-
mba nti [i] Tetulaba kibi ku muntu
ono: era (kināba kitya) obanga
omuzimu gwe gwoge'de naye oba
10 malaika? Bwewabawo okuyōmba
okungi, omwāmi omukulu ngatya
Paulo nga bagenda okumukutula-
mu, nālagira ekitōngole oku'ka wa-
nsi okumu'gya wakati mubo olwa-
mānyi, okumuleta mu kigo.
11 Awo [k] mu kiro ekyokubiri, Muka-
ma (wa'fe) nāimirira wāli nāgamba
nti Guma omwoyo: kuba nga bwe-
wategēza ebigambo byānge mu Ye-
rusalemi, era kikugwāni'de okute-
gēza bwotyo ne mu Lumi.
12 Bwebwakya enkya, Abayudaya
nebalagāna nebekolimira nga baga-
mba nti teba'ja kulya newakuba'de
okunywa wabula nga bamaze ku'ta
13 Paulo. Nebasingawo amakumi ana
14 abekobāna bwebatyo. Abo neba'ja
eri bakabona abakulu nabaka'de

[a] Bik. 24. 16. 2 Kol. 1. 12. 2 Tim. 1. 3. Beb. 13. 18.
[b] Yok. 18. 22.
[c] Lev. 19. 35. Ma. 25. 1, 2.
[d] Kuv. 22. 28. Mub. 10. 20. 2 Pet. 2. 10.
[e] Bik. 26. 5. Baf. 3. 5.
[f] Bik. 24. 15, 21; 26. 6; 28. 20.
[g] Mat. 22. 23. Ma'k. 12. 18. Luk. 20. 27.
[i] Bik. 25. 25; 26. 31.
[k] Bik. 18. 9; 27. 23, 24.

nebagamba nti Okwekolimira twe-
kolimi'de obutakōmba ku kantu
wabula nga tumaze ku'ta Paulo.
15 Kale kakano 'mwe nolukīko muga-
mbe omwāmi omukulu amulete wa-
nsi gyemuli ngabagala okwongera
okumanya amazima ebigambobye:
na'fe, anāba nga tanaba kusembera,
16 twetesetese okumu'ta. Naye omwā-
na wa mwanyina wa Paulo nāwulira
okutēga kuno, na'ja nāingira mu
17 kigo, nābūlira Paulo. Paulo nāita
omu ku bāmi nāgamba nti Twāla
omulenzi ono eri omwāmi omukulu;
kubanga alina ekigambo okumubū-
18 lira. Awo oli nāmutwāla nāmuleta
eri omwāmi omukulu nāgamba nti
Paulo omusibe yampise nānegairira
okukuletera omulenzi ono, ngalina
19 kyagenda okukubūlira. Omwāmi
omukulu nāmukwata ku mukono
neyeyāwula mu kyāma nāmubūza
nti Bigambo ki byolina okumbūli-
20 ra? Nāgamba nti Abayudaya ba-
tēse'za okukwegairira okuleta Pau-
lo enkya wansi mu lukīko ngage-
nda okwongera okumubūza amazi-
21 ma ebigambobye. Kale 'gwe toba-
'kiriza: kubanga abantu bābwe
bamutēze okusinga amakumi ana
abekolimi'de obutalya newakuba'de
okunywa wabula nga bamaze oku-
mu'ta; nabo kakano betesetese nga
22 balindirira 'gwe okubasūbiza. Awo
omwāmi omukulu nāsibula omule-
nzi, bweyamala okumukūtira nti
Tobūlirako omuntu ng'ombūli'de
23 ebigambo bino. Nāita babiri ku
bāmi nāgamba nti Mutegeke base-
rikale ebikumi bibiri okugenda E-
kaisaliya, nabokumbalāsi nsānvu,
nabamafumu ebikumi bibiri, mu
24 sawa eyokusatu eyekiro; era baba-
labire ensolo balyoke bebagazeko
Paulo era bamutwāle emirembe eri
25 Ferikisi owesaza. Nāwandika eba-
luwa engeri eno nti
26 Kulaudio Lusiya alamusi'za owe-
[l] Bik.21.33. 27 saza omulūngi enyo Ferikisi. [l] O-
muntu oyo bweyamala okukwati-
bwa Abayudaya, bwebāli bagenda
okumu'ta, nenji'ja nekitōngole gye-
bāli nembamu'gyako, bwenategēra
28 nga Mulumi. Era bwenayagala
okutegēra ensōnga gyebamulānze
okumulōpa, ne'mutwāla mu lukīko
29 lwābwe. Nendaba ngalōpe'dwa bya
kubūzibwa ebyomumatēka gābwe,
naye nga tewali nsōnga ya kumu-
30 'sa newakuba'de okusibibwa. Bwe-
bāmbūlira nti banāmusalira olukwe,
amangwāgo ne'muwereza gyoli; era
nendagira abamulōpa okumulōpera
mu masogo.
31 Awo baserikale nga bwebālagirwa
nebatwāla Paulo nebamuleta mu
32 kiro okutūka mu Antipatuli. Naye
ku lunaku olwokubiri nebaleka abo-
kumbalāsi okugenda naye neba'da-
33 yo mu kigo: abo bwebātūka Ekai-
saliya nebawa ebaluwa owesaza era
34 nebamwānjulira Paulo. Bweyama-
la okugisoma, nābūza esaza gyeya-
va; bweyabūlirwa nti yava mu Ki-
35 rukiya, nāgamba nti Ndikuwulira
abakulōpa bwebalibawo nabo: nā-
lagira okumukūmira [m] mu nyumba
ya Kerode.

[m] Mat. 27. 27.

24 Enaku bwezaitawo [a] etāno, ka-
bona asinga obukulu [b] Ananiya
nāserengeta nabaka'de abamu no-
muntu omwogezi Terutulo; abo ne-
babūlira owesaza ebigambo Paulo
2 byeyalōpebwa. Bweyaitibwa, Te-
rutulo nātanula okumulōpa ngaga-
mba nti
Kubanga twali tufunye emirembe
mingi eri 'gwe, nebigambo ebibi nga
birongōsebwa mu 'gwānga lino
3 olwokulabirirakwo, tubi'kiriza ena-
ku zona ne mu bifo byona, Ferikisi
omulūngi enyo, nokwebaza kwona.
4 Naye 'neme okwongera okukukōya,
nkwegairi'de otuwulire mu bigambo
5 bitono olwobulūngibwo. [c] Kubanga
twalaba omuntu ono nga mubi nyo,
ajēmesa Abayudaya bona abali mu-
nsi zona, era ye mukulu wekitūndu
6 Kyabanazalesi: [d] yagezako okwō-
nōna yekalu: netumukwata, | [e] ne-
twagala okumusalira omusāngo nga-
7 matēka ga'fe bwegali: [f] naye omwā-
mi omukulu Lusiya na'ja nātumu-
'gyako mu mikono gya'fe namānyi
mangi, bweyalagira abamulōpa oku-
8 'ja gyoli: | noyo bwonomubūliriza
we'ka onoīnza okutegēra bino byo-
9 na byetumulōpa. Era Nabayudaya
nebamulōpa bumu nga bagamba nti
bwebityo bwebiri.
10 Awo owesaza bweyamuwenya o-
kwogera, Paulo na'damu nti
Kubanga 'manyi nga oli mulamu-
zi wa 'gwānga lino okuva mu myā-
ka mingi, nkuwoleza ebigambo byā-
11 nge nomwoyo omugumu; kubanga
oīnza okutegēra ngenaku tezinaita
kumi na biri kasoke'de 'ninya Eye-
12 rusalemi okusinza: 'sō tebānsāngā-
nga mu yekalu nga mpakana no-
muntu oba nga njēmesa ekibīna
newakuba'de mu kung'aniro newa-
13 kuba'de mu kibuga. 'Sō tebaīnza
kulumiriza woli ebigambo byeba-
14 ndōpa kakano. Naye kino njātula
woli nti E'kubo nga bweriri lyebai-
ta ekitūndu, bwentyo bwempereza
Katonda wa bajaja ba'fe, nga nzi-
'kiriza byona ebyawandikibwa mu
15 matēka ne mu bya bana'bi; nga
[g] nina e'sūbi eri Katonda, era nabo
be nyini lyebasūbira, nti [i] walibawo
okuzūkira kwabatūkirivu era naba-
16 tali batūkirivu. Era [k] nyīkira mu
kigambo ekyo okubērānga nomwoyo

[a] Bik. 21. 27.
[b] Bik. 23.2.
[c] Luk.23.2. Bik. 6. 13; 16. 20; 17. 6; 21. 28. 1 Pet. 2. 12.
[d] Bik. 21. 28.
[e] Yok. 18. 31.
[f] Bik. 21. 33.
[g] Bik. 23. 6; 26. 6, 7; 28. 20.
[i] Dan.12.2. Yok. 5. 28, 29.
[k] Bik. 23.1.

ogutalina musāngo eri Katonda neri
17 abantu enaku zona. Awo emyāka
mingi bwegyaitawo [l] nenji'ja okule-
ta ebyabāvu eri e'gwānga lya'fe
18 nebiwebwayo: (bwenali) mwebyo,
nebansānga mu yekalu nga ntuku-
zibwa, nga sirina kibīna newakuba-
'de oluyogāno: [m] naye Abayudaya
19 abamu abāva mu Asiya—[n] abagwā-
ni'de okubēra woli nokundōpa oba-
20 nga balina ekigambo ku'nze. Oba
bano bayogere be nyini ekibi kye-
21 bālaba bwenaīmirira mu lukīko wa-
bula olwe'dobozi lino erimu lyena-
yogerera wa'gulu, nga nyīmiri'de
mubo, nti [o] Olwokuzūkira kwabafu
nsalirwa omusāngo gyemuli ku
lunaku luno.
22 Naye Ferikisi, kubanga yasinga
okumanyira dala ebigambo Ebye-
'kubo, nābalwisawo ngagamba nti
Bwaliserengeta Lusiya omwāmi o-
mukulu, ndisala omusāngo gwebi-
23 gambo bya'mwe. Nālagira omwā-
mi okumukūma nokumuwa e'bānga;
nobutaziiza muntu yena ku mikwā-
nogye okumuwereza.
24 Naye enaku bwezaitawo Ferikisi
na'ja ne mukaziwe Dulusira, Omu-
yudaya, nāita Paulo nāmuwulira
ebigambo ebyoku'kiriza Isa Masiya.
25 Bweyali ngategēza ebyobutūkirivu,
nebyokwegendereza, nebyomusā-
ngo ogugenda oku'ja, Ferikisi nātya
na'damu nti Genda kakano; bwe-
26 ndiba ne'bānga, ndikuita. Era nā-
sūbira Paulo [p] okumuwa ebintu:
kyeyava yeyongerānga okumutumi-
27 rānga okunyumyānga naye. Naye
bwewaitawo emyāka ebiri, obwa
Ferikisi nebuwebwa Polukio Fesu-
to; Ferikisi [r] bweyayagala Abayu-
daya okumusīma, nāleka Paulo nga
musibe.

25 Awo Fesuto bweyatūka mu sa-
za, bwewaitawo enaku satu,
nāva mu Kaisaliya nālinya Eyeru-
2 salemi. Bakabona abakulu naba-
kūngu Babayudaya nebamubūlira
3 Paulo byeyalōpebwa; nebamwegai-
rira, nga bagala abakole obulūngi
kuye, amutumire oku'ja Eyerusa-
lemi; bamutēgere mu 'kubo oku-
4 mu'ta. Naye Fesuto na'damu nti
Paulo akūmirwa mu Kaisaliya, na-
ye ye nyini yali ngalitera okuvayo
5 okugenda. Nāgamba nti Kale aba-
kulu mu'mwe bagende nāuge, ba-
mulōpe oyo obanga aliko ekibi kyo-
na kyona.
6 Bweyamalayo ewābwe enaku ezi-
tāsingawo munāna oba kumi, nāse-
rengeta Ekaisaliya; ku lunaku o-
lwokubiri nātūla ku ntebe esalirwa-
ko emisāngo, nālagira okuleta Pau-
7 lo. Bweyatūka Abayudaya abāva
Eyerusalemi nebaīmirira okumwe-
tōlōla, [a] nga baleta byebāmulōpa
bingi era bizibu, byebatāīnza kulu-
8 miriza; Paulo nāwoza nti Siyōnō-
nānga mu matēka Gabayudaya ne-
wakuba'de ku yekalu newakuba'de
9 eri Kaisali. Naye Fesuto, bweya-
yagala Abayudaya okumusīma, na-
'damu eri Paulo nāgamba nti Oya-
gala okugenda Eyerusalemi osali-
rweyo omusāngo gwebigambo bino
10 mu maso gānge? Naye Paulo nā-
gamba nti Nyīmiri'de awali entebe
esalirwako emisāngo eya Kaisali,
wengwāni'de okusalirwa omusāngo:
siyōnōnānga eri Abayudaya, era nga
nāwe bwotegērera dala obulūngi.
11 [b] Kale obanga nayōnōna era nga
nakola ekigambo ekisāni'de okunzi-
'sa, sigāna kufa: naye obanga bano
ebigambo byebandōpa nga tebiriwo
na kimu, tewali muntu aīnza oku-
mpayo mubo. [c] Njulira Kaisali.
12 Fesuto bweyamala okutēsa nabo
mu lukīko nālyoka a'damu nti Oju-
li'de Kaisali: oligenda eri Kaisali.
13 Awo bwewaitawo enaku, Agulipa
kabaka ne Berenike nebatūka Ekai-
14 saliya, nebalamusa Fesuto. Bwe-
bāmalayo enaku nyingi, Fesuto nā-
būlira kabaka ebigambo bya Paulo
ngagamba nti [d] Waliwo omuntu Fe-
15 rikisi gweyaleka nga musibe: bwe-
nali mu Yerusalemi bakabona aba-
kulu nabaka'de Babayudaya neba-
mbūlira ebigambobye, nga bāgala
16 okumusalira omusāngo. Nemba-
'damu nti Si mpisa ya Balumi oku-
wayo omuntu abamulōpa nga teba-
naba kubawo mu masoge, era nga
tanawebwa 'bānga lya kuwoza bye-
17 bamulōpa. Awo bwebākung'anira
wano, salwā na katono, naye ku
lunaku olwokubiri nentūla ku ntebe
esalirwako emisāngo nendagira o-
18 kuleta omusaja. Bwebāīmirira abā-
mulōpa nebataleta nsōnga ya biga-
mbo bibi nga bwenali ndowōza;
19 [e] naye bālina kuye ebibūzibwa mu
dini yābwe nebyomuntu Isa eyafa,
Paulo gweyayogerako okuba omu-
20 lamu. Nānge bwenabulwa bwenā-
kebera ebyo, ne'mubūza ngayagala
okugenda Eyerusalemi okusalirwa-
21 yo omusāngo ogwa bino. Naye
Paulo bweyajulira okukūmibwa o-
kusalirwa omusāngo eri Augusito,
nendagira okumukūma okutūsa
22 lwendimuwereza eri Kaisali. [f] Agu-
lipa nāgamba Fesuto nti Nandya-
ga'de nānge okuwulira omuntu oyo.
Nāgamba nti Enkya onomuwulira.
23 Awo ku lunaku olwokubiri Agulipa
ne Berenike bweba'ja nekitībwa
ekinene era bwebāingira mu kifo
awawulirirwa emisāngo wamu na-
bāmi abakulu nabakūngu abomuki-
buga, Fesuto nālagira Paulo nāle-
24 tebwa. Fesuto nāgamba nti Agu-

[l] Bik. 11. 29, 30; 20. 16. Bal. 15. 25. 2 Kol. 8. 4. Bag. 2. 10.
[m] Bik. 21. 26, 27.
[n] Bik. 23. 30.
[o] Bik. 23. 6.
[p] Kuv. 23. 8.
[r] Kuv. 23. 2. Bik. 12. 3.
[a] Bik. 24. 5, 13.
[b] Bik. 26. 31.
[c] Bik. 26. 32; 28. 19.
[d] Bik. 24. 27.
[e] Bik. 18. 15.
[f] Bik. 9. 15.

lipa kabaka na'mwe 'mwena abali
wano na'fe, mumulaba ono, ekibīna
kyona Ekyabayudaya gwebanegai-
ririra mu Yerusalemi ne wano nga
bogerera wa'gulu nti tekimugwāni-
25 'de kuba mulamu nate. Naye 'nze
nentegēra nga *g* takoze kigambo
ekisāni'de okumu'sa: naye ye'ka
bweyajulira Augusito nensala oku-
26 muwerezayo. Sirina kigambo kuye
ekyamazima okuwandikira mukama
wānge. Kyenvu'de 'muleta wemu-
li, era okusinga woli, 'gwe kabaka
Agulipa, bwetunāmala okukemere-
za ndyoke mbēre nekigambo ekyo-
27 kuwandika. Kubanga ndaba nga
kya busiru okuwereza omusibe no-
butabūlira nsōnga eziri kuye.

26 Agulipa nāgamba Paulo nti
O'kirizibwa okuwoza ensōngazo.
Awo Paulo nālyoka agolola
omukono nāwoza nti
2 Byenalōpebwa Abayudaya byona,
kabaka Agulipa, nesīmye kubanga
3 ng'enda okubiwoza lero woli; era
okusinga kubanga omanyi empisa
nebibūzibwa byona ebiri mu Bayu-
daya: kyenva nkwegairira ogumī-
4 kirize okumpulira. Kale empisa
zānge okuva mu buto ezasoka oku-
bērānga mu 'gwānga lya'fe ne mu
Yerusalemi, Abayudaya bona bazi-
5 manyi; abantegēra okusoka e'da,
singa bāgala okutegēza, bwenege-
nderezānga mu kitūndu ekisinga
obuzibu ekyedini ya'fe, nembēra
6 Mufalisayo. *a* Kakano nyīmiri'de
okusalirwa omusāngo *b* olwe'sūbi
Katonda lyeyasūbiza bajaja ba'fe;
7 lyebasūbira okutūkako ebika bya'fe
ekumi nebibiri, nga banyīkira oku-
werezānga Katonda emisana nekiro:
olwe'sūbi eryo ndōpe'dwa Aba-
8 yudaya, kabaka! Kiki ekibalowō-
zesa ekita'kirizibwa Katonda bwa-
9 zūkiza abafu? *c* Mazima 'nze na-
lowōzānga 'nze'ka nga kingwāni'de
okukolānga obubi ebigambo bingi
ku linya lya Isa Omunazalesi.
10 *d* Nokukola nenkolānga bwentyo
Eyerusalemi: 'nze nensibānga mu
makomera abatukuvu abāmu bangi,
bwenawebwa obuīnza *e* eri bakabona
abakulu, era bweba'tibwa, nenzi-
11 'kiriza okuba'ta. Era bwenababo-
nerezānga emirūndi emingi mu ma-
kung'aniro gona nembawalirizānga
okuvōla; nembasunguwalirānga
nyo nembai'ganyānga okutūka mu
12 bibuga ebyebwēru. *f* Awo bwenali
nga ng'enda Edamasiko nga nina
obuīnza nokulagirwa okwava eri
13 bakabona abakulu, mu tuntu, kaba-
ka, nendaba mu 'kubo omusana
ogwava mu 'gulu ogusinga okwāka
kwenjuba negumasamasa negune-
14 tōlōla nabāli batambula nānge. Ne-
tugwa 'fena wansi nempulira e'do-
bozi nga lyogera nānge mu lulimi
Olwebulaniya nti Saulo, Saulo,
onji'ganyiza ki? kye kizibu 'gwe
15 okusāmba ku miwūnda. 'Nze ne-
ng'amba nti 'Gwāni, Mukama (wā-
nge)? Mukama (wa'fe) nāgamba
16 nti 'Nze Isa, gwoi'ganya 'gwe. Na-
ye golokoka, oīmirire ku bigerebyo:
kyenvu'de nkulabikira, nkulōnde
g obērēnga omuwereza era omuju-
lirwa webyo mwondabi'de era owe-
17 byo mwenākulabikirānga, nga nku-
wonya mu bantu ne mu bamawā-
nga, 'nze *i* gyenkutuma *k* okuzibula
18 amaso gābwe, *l* bakyūke okuva mu
kizikiza eri omusana nokuva mu
buīnza bwa Setani eri Katonda,
m balyoke bawebwe oku'gyibwako
ebibi *n* nobusika mwabo abatukuzi-
19 bwa olwoku'kiriza 'nze. Kale, ka-
baka Agulipa, salema kugōndera
20 okwolesebwa okwomu'gulu: *o* naye
nasoka okubūlira abomu Damasiko
ne mu Yerusalemi, era nensi yona
Eyebuyudaya nabamawānga okwe-
nenya nokukyūkira Katonda, nga
bakolānga *p* ebikolwa ebisāni'de
21 okwenenya. *r* Abayudaya kyebāva
bankwata mu yekalu nebagezako
22 okunzi'ta. Kale bwenafuna okubē-
rwa okwava eri Katonda, okutūsa
ku lunaku luno nyīmiri'de nga nte-
gēza abato nabakulu, nga sogera
kigambo wabula *s* bana'bi ne *t* Musa
byebayogera nga bigenda oku'ja;
23 bwekigwānira *u* Masiya okubonya-
bonyezebwa; (era) ye *x* bwalisoka
mu kuzūkira kwabafu *y* okubūlira
omusana abantu nabamawānga.
24 Bweyawoza bwatyo Fesuto nāga-
mba ne'dobozi 'dene nti *z* Olaluse,
Paulo: okusoma okwo okungi ku-
25 kuyūsa okuba omulalu. Naye Pau-
lo nāgamba nti Siraluse, Fesuto o-
mulūngi enyo, naye njogera ebiga-
mbo ebyamazima nebyobuntu bula-
26 mu. Kubanga kabaka amanyi ebi-
gambo bino, gwenjogerera mu ma-
soge nobugumu. Kubanga 'manyi
ebigambo bino tebyekwese eri ka-
baka nekimu; kubanga ekyo tekya-
27 kolerwa ku ma'bali. O'kiriza bana'bi, kabaka Agulipa? 'Manyi ngo-
28 'kiriza. Agulipa nāgamba Paulo nti
Olwokusendasenda okutono oyaga-
29 la okunfūla Omumasiya. Paulo nā-
gamba nti Nandisabye Katonda o-
lwokusendasenda okutono oba no-
kunene si 'gwe we'ka era naye ne
bona abampulira lero okufūka nga
'nze awatali kusibibwa kuno.
30 Kabaka nāgolokoka nowesaza ne
Berenike nabāli batu'de awamu na-
31 bo; bweba'dayo (e'ka), nebogera
bo'ka na bo'ka nga bagamba nti
a Omuntu ono takoze kigambo eki-
sāni'de okumu'sa oba okumusibya.

g Bik. 23.9, 29; 26. 31.
a Bik. 23.6.
b Lub. 3. 15; 22. 18; 26.4; 49.10. Ma. 18. 15. 2Sam.7.12. Zab. 132. 11. Is. 4. 2; 7. 14; 9. 6; 40. 10. Yer. 23. 5; 33. 14-16. Ez. 34. 23; 37. 24. Dan. 9. 24. Mi. 7. 20. Bik. 13. 32. Bal. 15. 8. Tit. 2. 13.
c Yok.16.2. 1Tim.1.13.
d Bik. 8. 3. Bag. 1. 13.
e Bik. 9.14, 21.
f Bik. 9. 3.
g Bik. 22. 15.
i Bik. 22. 21.
k Is. 35. 5; 42. 7. Luk. 1. 79. Yok. 8. 12. 2 Kol. 4. 4. Bef. 1. 18. 1 Bas. 5. 5.
l Bef. 4. 18; 5. 8. Bak. 1. 13. 1 Pet. 2. 9, 25.
m Luk. 1. 77.
n Bef.1.11. Bak. 1. 12.
o Bik. 9.20.
p Mat. 3. 8.
r Bik. 21. 30, 31.
s Luk. 24. 27, 44. Bal. 3. 21.
t Yok.5.46.
u Luk. 24. 26, 46.
w 1 Kol. 15. 20. Bak. 1. 18. Kub. 1. 5.
y Luk.2.32.
z Yok. 10. 20. 1 Kol.1.23; 2. 13, 14.
a Bik. 23.9.

32 Agulipa nāgamba Fesuto nti Omuntu ono yandiinzi'za okutēbwa, [b] singa teyajulira Kaisali.

[b] Bik. 25. 11.

27 Awo [a] bwekyalagirwa 'fe okuwanika amatānga okugenda Italiya, nebawayo Paulo nabasibe abalala abamu eri omwāmi, erinyalye Yulio, owekitōngole kya Augusito.
2 Netusābala mu kyōmbo Ekyeadula mutio ekigenda okugenda ku njui Zeasiya, netuvayo, bweyali awamu na'fe [b] Alisutaluko Owemakedoni
3 owomu Sesalonika. Ku lunaku olwokubiri netugoba Esidoni: Yulio nākola bulūngi Paulo nāmu'kiriza okugenda eri mikwānogye okuja-
4 njabwa. Netuvayo netuita ku ma'bali ga Kupulo kubanga omuyaga
5 gwali guva mu maso. Bwetwaita mu nyanja Eyekirukiya Nepanfuliya; netutūka Emula Ekyerukiya.
6 Omwāmi nālabayo ekyōmbo Ekyealegezanderiya ngakigenda Italiya;
7 nātusābaza mwekyo. Bwetwagenda empola enaku nyingi netutūka lwa mpaka ku Kunido, omuyaga bwegwatulobera, netuita ku ma'bali ga Kulete mu maso ga Salumone;
8 netukiitako lwa mpaka netutūka mu kifo ekiitibwa Emyālo Emirūngi; awalirānye ekibuga Lasaya.
9 Bwewāitawo ebiro bingi, obubi bwali bumaze okubawo okugenda mu nyanja kubanga enaku Ezokusība zali ziise, Paulo nābalabula
10 ngabagamba nti Abasaja, ndaba nti olugendo luno lulibamu okwōnōnekerwa nokufirwa kungi si kwa bintu byo'ka ne kyōmbo, era naye nobu-
11 lamu bwa'fe. Naye omwāmi na'kiriza omugoba ne nanyini kyōmbo
12 okusinga Paulo byayoge'de. Kubanga omwālo tegwali mulūngi okwewogomamu omuyaga, abamu bangi nebatēsa okuvayo, mpo'zi balyoke batūke Efoiniki okwewogoma omuyaga; gwe mwālo Ogwekulete ogutunulira wakati wobukika nebuvanjuba, ne wakati wobukika obulala
13 nebuvanjuba. Empewo ezomugundu bwezakūnta empola, nebalowōza nti bafunye bwebaba'de bāgala, nebasīmbula esika nebaita kumpi
14 nyo Nekulete. Naye oluvanyuma lwebiro si bingi omuyaga ogulimu kibuyaga ogwavayo oguitibwa Eu-
15 lakulo negukūnta: ekyōmbo bwekyakwatibwa nekitaīnza kwolekera muyaga, netukireka netutwālibwa
16 (omuyaga). Netweyuna mu ma'bali gakazīnga akaitibwa Kauda, ne-
17 tutegana okukwata eryāto: bwebāmala okulirinyisa, neba'dira (emigwa) egyokubēra nebasiba wansi ekyōmbo. Bwebātya obutasūlibwa mu Suluti, neba'sā ebyali (wa'gulu),
18 nebatwālibwa (omuyaga). Bwetwategana enyo nomuyaga, ku lunaku olwokubiri nebasīkulula (ebintu),
19 era ku lwokusatu [c] nebasūla nemikono gyābwe ebitwāla ekyōmbo.
20 Era enjuba newakuba'de emunyenye mu naku nyingi nga tebyāka, era nomuyaga si mutono ogwatukwata, oluvanyuma e'sūbi lyona e-
21 ryokulokoka 'fe neri'gwāwo. Enjala bweyali enyingi, awo Paulo nālyoka aīmirira wakati wābwe nāgamba nti Kyabagwānira, abasaja, okumpulira obutava mu Kulete, obutalaba kwōnōnekerwa kuno nokufi-
22 rwa. Era kakano mbabūlirira okuguma emyoyo; kubanga tewabe mu'mwe kubula bulamu na katono
23 wabula ekyōmbo. Kubanga wendi waīmiri'de ekiro kino malaika wa Katonda, 'nze [d] owuwe, gwempere-
24 za, ngagamba nti Totya, Paulo; kikugwāni'de okuīmirira awali Kaisali; era, laba, Katonda akuwa'de
25 bona abagenda awamu nāwe. Kale mugume emyoyo, abasaja; [e] kubanga nzi'kiriza Katonda nga kiriba
26 nga bweyang'ambye. [f] Naye kitugwāni'de okusūlibwa ku kizīnga.
27 Naye ekiro ekyekumi nebina bwekyatūka, nga tutwālibwa erui nerui mu Aduliya, mu 'tūmbi abalunyanja nebatērera nti banātera okusembe-
28 ra ku lukalu; nebagera nebalaba ebifuba amakumi abiri: bwetwagendako katono, nebagera nate, neba-
29 laba ebifuba kumi na bitāno. Bwebātya obutasēra awāli amainja, nebasūla amasika ana ku kiwenda
30 nebagala omusana gubewo. Abalunyanja bwebāli bagala oku'duka mu kyōmbo nebamala oku'sā eryāto mu nyanja ngabagenda okusūla a-
31 masika ku nsānda, Paulo nāgamba omwāmi ne baserikale nti Bwebatabēre bano mu kyōmbo, 'mwe te-
32 muīnze kulokoka. Baserikale nebalyoka basala emigwa egyeryāto
33 nebalireka okugenda. Awo bwebwali bunātera okukya, Paulo nābegairira bona okutwāla ku 'mere, ngagamba nti Lero lunaku lwa kumi na nya zemwakalindiririra nemulwāwo okusība, nemutatwāla kantu.
34 Kyenva mbegairira okutwāla ku 'mere: kubanga okwo kunābalokola: kubanga [g] tewabule luviri ku
35 mitwe gya'mwe nomu. Bweyagamba bwatyo na'dira omugāti, [i] neyebaliza Katonda mu maso ga bona nāgumenyamu nātanula okulyako.
36 Bona nebaguma emyoyo, nabo ne-
37 batwāla ku 'mere. Netuba 'fena abāli mu kyōmbo emyoyo bikumi bi-
38 biri mu nsānvu mu mukāga. Bwebāmala oku'kuta e'mere, ekyōmbo nebakiwewula nga basūla eng'āno
39 mu nyanja. 'Bwebwakya enkya, nebatamanya nsi: naye nebalaba

[a] Bik. 25. 12, 25.
[b] Bik. 19. 29.
[c] Yon. 1. 5.
[d] Dan. 6. 16. Bal. 1. 9. 2 Tim. 1. 3.
[e] Luk. 1. 45. Bal. 4. 20, 21. 2 Tim. 1. 12.
[f] Bik. 28. 1.
[g] Mat. 10. 30. Luk. 12. 7; 21. 18.
[i] Mat. 15. 36.

ekikono ekiriko omusenyu; nebatēsa, obanga kiinzika, okusēzamu
40 ekyōmbo omwo. Nebakutula amasika, nebagaleka mu nyanja, mu kisēra ekyo bwebāsumulula emigwa egyenkasi egoba, nebawanika etānga eri mu maso eri empewo nebo-
41 lekera ku 'tale. Naye bwebātūka mu kifo amayengo abiri wegasisinkana, [k] nebasēza ekyōmbo; ensānda nesēra nenywēra netanyenya, naye ekiwenda nekizibikuka namā-
42 nyi (gamayengo). Baserikale nebatēsa abasibe oku'tibwa baleme
43 okuwugirira oku'duka. Naye omwāmi bweyayagala okuwonya Paulo, nābaziiza bwebatēse'za; nālagira abāinza okuwuga okwesūlamu ba-
44 soke okutūka ku 'tale; nabalala abāsigalawo, abamu ku mpero, nabamu ku bintu byekyōmbo. Awo bwebatyo bona nebatūka ku 'tale emirembe.

[k] 2 Kol. 11. 25.

28 Bwetwamala okulokoka netulyoka tutegēra ngekizinga kiiti-
2 bwa [a] Merita. Ba'na'gwānga nebatukola obulūngi obutali bwa bulijo: kubanga bākuma omuliro, nebatusembeza 'fena olwenkuba eyatonya
3 nolwempewo. Naye Paulo bweyakung'anya omugānda gwobuku, na-'sā mu muliro, embalasasa nevamu olwebugumu nemukwata omukono.
4 Ba'na'gwānga bwebālaba ekyekulula nga kirēbētera ku mukono, nebagamba bo'ka na bo'ka nti Mazima omuntu ono mu'si; newakuba'de ngalokose mu nyanja, omusāngo te-
5 gumuganya kubēra mulamu. Naye nākunkumulira mu muliro ekyeku-
6 lula [b] nātabako kabi. Naye bali nebalowōza nti anāzimba oba anāgwa māngu nga mufu: naye bwebālwāwo enyo okutunulira nebatalaba kibi kyaba'deko, nebakyūka nebagamba nti katonda.
7 Wāliwo kumpi nekifo ekyo ensuku zomuntu omukulu wekizinga, erinyalye Pubulio; oyo nātusembeza nātujanjabira nekisa enaku satu.
8 Awo kitāwe Pubulio yali agalami-'de, ngalwa'de omusuja nekiwaluko kyomusai: Paulo nāingira mwali, [c] násaba [d] nāmu'sāko emikono nā-
9 muwonya. Ekyo bwekyakolebwa, era nabalala abāli ku kizinga abali-
10 na endwa'de neba'ja nebawona: era abo nebatuwa ekitibwa kinene; bwetwavayo nebatuletera byetwetāga.
11 Emyezi esatu bwegyaitawo, netuyirayo mu kyōmbo Ekyealegezanderiya, ekyali ku kizinga mu biro ebyomuyaga, akabonero kakyo Abo-
12 luganda abalōngo. Netugoba mu Sulakusa netumalayo enaku satu:
13 netuvayo netwetōlōla netutūka Eregio: bwewaitawo olunaku olumu,

[a] Bik. 27. 26.

[b] Ma'k. 16. 18. Luk. 10. 19.

[c] Yak. 5. 14, 15.
[d] Ma'k. 16. 18.

empewo ezomugundu nezikūnta, ku lunaku olwokubiri netutūka Epute-
14 oli; gyetwasānga aboluganda nebatuita okumalawo wamu nabo enaku musānvu: awo bwetutyo netutūka
15 Erumi. Aboluganda bwebawulira ebigambo bya'fe nebavayo okutusisinkana mu Katāle ka Apio ne mu Bisulo Ebisatu: Paulo bweyabalabako neyebaza Katonda nāguma omwoyo.
16 Bwetwaingira mu Lumi, Paulo nālagirwa okubēra ye'ka wamu ne serikale eyali amukūma.
17 Awo bwewaitawo enaku satu, nāita abakulu Babayudaya: bwebāmala okukung'ana nābagamba nti 'Nze, abasaja aboluganda, newakuba'de nga sakola kibi ku bantu newakuba'de ku mpisa za bajaja ba'fe, [e] nensibibwa nempebwayo mu mikono
18 Gyabalumi mu Yerusalemi: [f] abo bwebāmala okunkemereza nebagala okunsumulula, kubanga tewali nsō-
19 nga gyendi ya kunzi'sa. Naye Abayudaya bwebāgāna, [g] nempaliri-zibwa okujulira Kaisali, si ngalina ekigambo okulōpa e'gwānga lya'fe.
20 Kale [i] olwensōnga eyo mbaise okundaba nokwogera (nānge): kubanga olwe'sūbi lya Isiraeri nsibi'dwa [k] no-
21 lujegere luno. Bo nebamugamba nti 'Fe 'sō tetuwebwānga baluwa za bigambobyo okuva mu Buyudaya, 'sō tewali ku bolunganda eyali a'ze nātubūlira oba nāyogera ekigambo
22 ekibi ku'gwe. Naye twagala okuwulira gyoli byolowōza: kubanga ebigambo byekitūndu kino, tumanyi nti [l] kiwerebwa wona wona.
23 Nebamulaga olunaku neba'ja bangi gyāli mu kisulo; [m] nābanyonyola ngategēza obwakabaka bwa Katonda, era ngaba'kirizisa ebigambo bya Isa [n] mu matēka ga Musa ne mu bya bana'bi okusoka enkya oku-
24 tūsa akawungēzi. Abamu neba'kiriza bye yayogera, abamu nebata'ki-
25 riza. Bwebātātabagana bo'ka na bo'ka, nebagenda, Paulo bweyamala okwogera ekigambo kimu, nti Omwoyo Omutukuvu yagamba bulū-
26 ngi bajaja ba'mwe mu na'bi Isaya ngagamba nti
[o] Genda eri abantu bano, oyogere nti
Okuwulira muliwulira, nemutategēra;
Okulaba muliraba, nemutategēreza:
27 Kubanga omutima gwabantu bano gusavuwa'de,
Namatu gābwe bawulira bubi,
Namaso gābwe bagazibye;
Baleme okulaba namaso,
Nokuwulira ñamatu,
Nokutegēra nomutima gwābwe,
Nokukyūka,

[e] Bik. 21. 33.
[f] Bik. 26. 31.
[g] Bik. 25. 11.
[i] Bik. 26. 6, 7.
[k] Bef. 3. 1; 4. 1; 6. 20. 2 Tim. 1. 16; 2. 9. Fir. 10. 13.
[l] Luk. 2. 34. Bik. 24. 5, 14. 1 Pet. 2. 12; 4. 14.
[m] Luk. 24. 27.
[n] Bik. 26. 6, 22.
[o] Is. 6. 9. Yer. 5. 21. Ez. 12. 2. Mat. 13. 14, 15. Ma'k. 4. 12. Luk. 8. 10. Yok. 12. 40. Bal. 11. 8.

'Nze okubawonya.
28 Kale mutegēre nti obulokozi bwa
Katonda buno *p* buwerezebwa aba-
mawānga: nabo baliwulira era.
29 Bweyayogera ebigambo ebyo, Aba-
yudaya nebagenda nga bawakana
nyo bo'ka na bo'ka.

p Mat. 21. 41, 43. Bik. 13. 46, 47; 18. 6; 22. 21; 26. 17, 18. Bal. 11. 11.

30 Nāmalayo emyāka ebiri emirāmba
ewuwe ye'ka gyeyasuzibwa olwe-
mpēra, nāsembezānga bona aba'jā-
nga gyali, *r* ngabūlirānga obwaka-
31 baka bwa Katonda, era ngaigirizā-
nga nobugumu bwona ebigambo bya
Isa Masiya, nātaziizibwānga.

r Bef. 6. 19.

EBALUWA YA PAULO OMUTUME
ERI
ABALUMI.

1 Paulo, omu'du wa Isa Masiya, *a* e-
yaitibwa (okuba) omutume, *b* eyayā-
2 wulirwa enjiri ya Katonda, gyeya-
sūbiriza e'da *c* mu bana'bibe mu bya-
wandikibwa ebitukuvu, ebigambo
3 Byomwānawe, *d* eyazālibwa mu za-
4 'de lya Daudi mu mubiri, *e* eyalagi-
bwa (okuba) Omwāna wa Katonda
mu mānyi, mu mwoyo gwobutukuvu,
olwokuzūkira kwabafu, Isa Ma-
5 siya Mukama wa'fe, *f* eyatuwēsa eki-
sa nobutume olwokuwulira okuva
mu ku'kiriza mu mawānga gona, o-
6 lwerinyalye; era na'mwe muli mu-
bo, abaitibwa (okuba) aba Isa Ma-
7 siya: eri bona abali mu Lumi, abā-
galwa Katonda, abaitibwa (okuba)
abatukuvu: ekisa (kibe) na'mwe ne-
mirembe ebiva eri Katonda Kita'fe
ne Mukama (wa'fe) Isa Masiya.
8 Okusoka, *g* nebaza Katonda wā-
nge kubwa Isa Masiya kulwa'mwe
'mwena, kubanga *i* oku'kiriza kwa-
9 'mwe kubūlirwa munsi zona. Ku-
banga *k* Katonda ye mujulirwa wā-
nge, *l* gwempereereza mu mwoyo
gwānge mu njiri Yomwānawe, bwe-
10 njogera ku'mwe *m* obutamala, nga
n negairira bulijo mu kusaba kwā-
nge, ndyoke ntambuzibwe bulūngi
ne kakano, *o* Katonda bwayagala, o-
11 ku'ja gyemuli. Kubanga mbalūmi-
rwa okubalaba, *p* ndyoke mbawe ku
kirabo ekyomwoyo, mulyoke mu-
12 nywēzebwe; kwe kusanyukagana
awamu na'mwe *r* olwoku'kiriza kwa-
13 'mwe nokwānge. Era, abolugandа,
sagala muleme kumanya ngemirū-
ndi mingi nalowōzānga oku'ja gye-
muli [nenziizibwānga okutūsa ka-
kano], era ndyoke mbēreko *s* nebi-
bala mu'mwe, era nga mu mawānga
14 amalala. Abayonani era ne ba'na-
'gwānga, abamagezi era nabasiru-
15 siru, *t* ba'manja. Era kyenva njaga-
la okubabūlira enjiri na'mwe abali
16 mu Lumi nga bwenyīnza. *u* Kubanga
enjiri tenkwasa nsonyi: kubanga
w ge mānyi ga Katonda olwokulo-

a Bik. 22. 21. 1 Tim. 1. 11. 2 Tim. 1. 11.
b Bik. 9. 15; 13. 2. Bag. 1. 15.
c Bal. 3. 21; 16. 26. Bag. 3. 8.
d Mat. 1. 6, 16. Yok. 1. 14. Bag. 4. 4.
e Bik. 13. 33.
f 1 Kol. 15. 10. Bef. 3. 8.
g 1 Kol. 1. 4.
i 1 Bas. 1. 8.
k Bal. 9. 1. Baf. 1. 8.
l Bik. 27. 23. Baf. 3. 3.
m 1 Bas. 3. 10.
● Bal. 15. 23, 32. 1 Bas. 3. 10.
o Yak. 4. 15.
p Bal. 15. 29.
r 2 Pet. 1. 1.
s Baf. 4. 17.
t 1 Kol. 9. 16.
u Zab. 40. 9, 10. Ma'k. 8. 38. 2 Tim. 1. 8.
w 1 Kol. 1. 18.

koka eri buli a'kiriza, *y* okusokera ku
17 Muyudaya era neri Omuyonani. Ku-
banga *z* muyo obutūkirivu bwa Kato-
nda bubi'kulibwa obuva mu ku'kiri-
za okutūsa mu ku'kiriza: nga bwe-
kyawandikibwa nti *a* Naye omutūki-
rivu anābānga mulamu lwaku'kiriza.
18 *b* Kubanga obusūngu bwa Kato-
nda bubi'kulibwa okuva mu 'gulu
ku butatya Katonda bwona nobu-
taba na butūkirivu obwabantu aba-
ziiza amazima mu butaba na butū-
19 kirivu; kubanga *c* ebya Katonda e-
bimanyika birabika eri bo: kuba-
20 nga *d* Katonda yabibalabisa. Ku-
banga ebibye *e* ebitalabika okuva ku
kutonda ensi birabikira dala nga bi-
tegērerwa ku bitōnde, obuīnzabwe
obuta'gwāwo nobwakatondabwe;
babēre nga tebalina kya kuwoza:
21 kubanga, bwebāmanya Katonda,
nebatamugulumizānga nga Kato-
nda newakuba de okumwebazānga,
naye *f* nebagobererānga ebitalimu
mu mpaka zābwe, omutima gwābwe
22 omusirusiru neguzikirizibwa. Bwe-
beita abamagezi, 'sōnga bāsiruwala,
23 nebawanyisa ekitibwa kya *g* Kato-
nda ata'gwāwo okufanana ekifana-
nyi kyomuntu a'gwāwo, nekyebibū-
ka nekyebirina amagulu ana nekye-
byewalula.
24 *i* Katonda kyeyava abawayo eri
obugwagwa mu kwegōmba kwemi-
tima gyābwe, *k* okwōnōnānga ekitī-
bwa kyemibiri gyābwe *l* bo'ka na
25 bo'ka: kubanga bāwanyisamu *m* a-
mazima ga Katonda *n* mu bulimba,
nebasinzānga nebawerezānga eki-
tōnde okusinga Omutōnzi, eyebazi-
bwa emirembe nemirembe. Amina.
26 Katonda kyeyava abawayo eri *o*
okukwatibwa okwensonyi: kubanga
abakazi bābwe nebawanyisamu eki-
kolwa ekyobuzāliranwa mu kitali
27 kya buzāliranwa: era nabasaja bwe-
batyo, bwebāleka ekikolwa ekyomu-
kazi - ekyobuzāliranwa, nebākānga
mu kwegōmba kwābwe bo'ka na

y Luk. 2. 30–32; 24. 47. Bik. 3. 26. Bal. 2. 9.
z Bal. 3. 21.
a Kab. 2. 4. Yok. 3. 36. Bag. 3. 11. Baf. 3. 9. Beb. 10. 38.
b Bef. 5. 6. Bak. 3. 6.
c Bik. 14. 17.
d Yok. 1. 9.
e Zab. 19. 1 neb. Bik. 14. 17; 17. 27.
f 2 Basek. 17. 15. Bef. 4. 17, 18.
g Ma. 4. 16 neb. Zab. 106. 20. Ez. 8. 10. Bik. 17. 29.
i Zab. 81. 12. Bef. 4. 18, 19.
k 1 Kol. 6. 18. 1 Bas. 4. 4. 1 Pet. 4. 3.
l Lev. 18. 22.
m 1 Bas. 1. 9. 1 Yok. 5. 20.
n Is. 44. 20. Yer. 10. 14.
o Lev. 18. 22, 23. Bef. 5. 12. Yud. 10.

bo'ka, abasaja nabasaja nga bakolaganānga ebitasāna, era nga bawebwānga mubo bo'ka empēra eyo eyasānira okwōnōna kwābwe.
28 Era nga bwebata'kiriza kubēra ne Katonda mu magezi gābwe, Katonda yabawayo eri omwoyo oguta-'kirizibwa, okukolānga ebitasāna;
29 nga ba'ju'de obutaba na butūkirivu bwona, obubi, okwegōmba, e'tima; nga ba'ju'de obu'gya, obu'si, okuyōmba, obukūsa, enge; abagēya,
30 abalyolyōma, abakyāwa Katonda, abekye'jo, abamalala, abenyumiriza, abayiya ebigambo ebibi, abata-
31 wulira baza'de bābwe, abataliua magezi, abaleka endagāno, abatā-
32 galana, abatalina kusāsira: abamanya omusāngo gwa Katonda, ngabakola ebyo *p* basāni'de kufa, tebabikola bukozi, era naye basima ababikola.

p Bal. 6.21.

2 Kyova olema okubēra nekyokuwoza, 'gwe buli muntu anenya: *a* kubanga kyonenya mu'no, wenenyeza dala we'ka; kubanga 'gwanenya o-
2 kola ebyo. Era tumanyi ngokunenya kwa Katonda nga kwa mazima
3 kwabo abakola bwebatyo. 'Gwe omuntu, anenya abakola bwebatyo nāwe nokola ebyo, olowōza ngolirokoka mu kunenya kwa Katonda?
4 Oba onyōmye *b* obuga'ga bwobulūngibwe nobuwōmbefu *c* nokugumīkiriza, *d* nga tomanyi ngobulūngi bwa Katonda bukuleta mu kwene-
5 nya? Naye nga bwolina obuka'kanyavu nomutima ogutenenya, *e* weterekera obusūngu (obuliba) ku lunaku olwobusūngu omusāngo ogwensōnga gwa Katonda kwegulibi'ku-
6 kira; *f* alisasula buli muntu ngebi-
7 kolwabye bwebyali: abanonya ekitībwa netendo nobuta'gwāwo mu kugumīkiriza nga bakola bulūngi (alibasasula) obulamu obuta'gwā-
8 wo: naye kwabo abayōmba, *g* nābatawulira mazima, naye bawulira obutali butūkirivu, (kulibēra) obusū-
9 ngu nobukāmbwe, okubonyabonyezebwa nokulūmizibwa, ku buli bulamu bwomuntu akola obubi, *i* okusokera ku Muyudaya era ne ku Mu-
10 yonani; naye *k* ekitībwa netendo nemirembe ku buli akola obulūngi, okusokera ku Muyudaya era ne ku
11 Muyonani: *l* kubanga Katonda ta-
12 sosola mu bantu. Kubanga bona abāyōnōnānga awatali matēka, era balibula awatali matēka: era bona abāyōnōnānga nga balina matēka, balisalirwa omusāngo namatēka;
13 kubanga *m* abawulira obuwulizi amatēka sibe batūkirivu eri Katonda, naye abakola ebyamatēka be bali-
14 webwa obutūkirivu: kubanga abamawānga abatalina matēka bwebakola mu buzāliranwa ebyamatēka, abo, bwebataba na matēka, bebēre-
15 ra amatēka bo ka: kubanga balaga omulimu gwamatēka nga gwawandikibwa mu mitima gyābwe, omwoyo gwābwe nga gutegēza wamu, nebirowōzo byābwe nga birōpagana oba nga biwozagana byo'ka
16 na byo'ka; *n* ku lunaku Katonda kwalisalira omusāngo gwebyāma byabantu, *o* ngenjiri yānge bweri, *p* kubwa Isa Masiya.
17 *r* Naye 'gwe bwoitibwa Omuyudaya, *s* newesigama ku matēka, *t* newe-
18 nyumiririza mu Katonda, *u* nomanya byayagala, nosima ebisinga obulūngi, ngoigirizibwa mu matēka,
19 *w* newetegēra 'gwe okubēra omusāle wabazibe bamaso, omusana gwabali
20 mu kizikiza, omulagirizi wabatalina magezi, omuigiriza wabāna abato, *y* ngolina ekyokulabirako ekyama-
21 gezi nekyamazima mu matēka; *z* kale 'gwaigiriza omulala, teweigiriza we'ka? abūlira obuta'bānga, o'ba?
22 ayogera obutayendānga, oyenda? akyāwa ebifananyi, *a* o'ba ebyomu-
23 bigwa? eyenyumiririza mu matēka, olwo kusobya amatēka oswāza Ka-
24 tonda? Kubanga erinya lya Katonda livōlebwa mu bamawānga kulwa'mwe, nga *b* bwekyawandikibwa.
25 Kubanga *c* okukomolebwa kugasa, bwokwata amatēka: naye bwoba omusobya wamatēka okukomolebwakwo kufūse butakomolebwa.
26 Kale *d* atali mukomole bwakwata emisāngo egyomumatēka, obutakomolebwabwe tebulibalibwa kuba ku-
27 komolebwa? era atali mukomole mu buzāliranwa, bwatūkiriza amatēka, *e* talikusalira musāngo 'gwe, omusobya wamatēka, ngolina enukuta no-
28 kukomolebwa? *f* Kubanga (Omuyudaya) owokungulu siye Muyudaya; 'sō (nokukomolebwa) kwomubiri okwokungulu sikwe kukomole-
29 bwa: naye (Omuyudaya) *g* owomunda ye Muyudaya; *h* nokukomolebwa kwe kwomutima, *k* mu mwoyo, si mu nukuta; *l* atatenderezebwa bantu, wabula Katonda.

3 Kale Omuyudaya asinga atya? o-
2 ba nokukomolebwa kugasa ki? (Kugasa) nyo mu bigambo byona: ekyoluberyeberye kubanga *a* bātere-
3 sebwa Katonda byeyayogera. Kubanga abamu bwebataba na ku'kiriza, kiki? *b* obuta'kiriza bwābwe buli'gyawo obwesigwa bwa Katonda?
4 Kitalo: ne'da, Katonda abērēnga wa mazima, naye buli muntu (abērēnga) mulimba; nga bwekyawandikibwa nti

c Obēre nobutūkirivu mu bigambobyo,
Osinge bwosalirwa omusāngo.

a 2 Sam. 12. 5-7. Mat. 7.1,2. Yok. 8. 9.

b Bal. 9.23. Bef. 1. 7; 2. 4, 7.
c Kuv. 34.6.
d 2 Pet. 3. 9, 15.

e Ma. 32.34. Yak. 5. 3.

f Yob. 34. 11. Zab. 62.12. Nge. 24.12. Yer. 17. 10; 32. 19. Mat. 16.27. Bal. 14. 12. 1 Kol. 3. 8. 2 Kol. 5.10. Kub. 2. 23; 20.12; 22.12.
g Bal. 1.18. 2 Bas. 1. 8.

h Am. 3. 2. Luk. 12. 47, 48. 1 Pet. 4.17.
k 1 Pet. 1.7.

l Ma. 10.17. 2 Byom. 19. 7. Yob. 34.19. Bik. 10. 34. Bag. 2. 6. Bef. 6. 9. Bak. 3. 25. 1 Pet. 1.17.
m Mat. 7. 21. Yak. 1. 22, 23, 25. 1 Yok. 3. 7.

n Mub. 12. 14. Mat. 25.31. Kub. 20. 12.
o 1 Tim. 1. 11.
p Yok. 5.22. Bik. 10. 42; 17. 31. 2 Tim. 4. 1, 8. 1 Pet. 4. 5.
r Mat. 3. 9. Yok. 8. 33. Bal. 9. 6, 7.
s Mi. 3. 11. Bal. 9. 4.
t Is. 45. 25; 48. 2. Yok. 8. 41.
u Ma. 4. 8. Zab. 147. 19, 20.
w Mat. 15. 14. Yok. 9. 34, 40, 41.
y Bal. 6.17. 2 Tim 1.13.
z Zab. 50. 16 neb. Mat. 23. 3 neb.
a Mala. 3.8.
b 2 Sam. 12. 14. Ez. 36. 20, 23.
c Bag. 5. 3.
d Bik. 10. 34, 35.

e Mat. 12. 41, 42.

f Mat. 3. 9. Yok. 8. 39. Bal. 9. 6, 7. Bag. 6. 15. Kub. 2. 9.
g 1 Pet. 3.4.
i Baf. 3. 3. Bak. 2. 1[illegible]
k Bal. 7. 6. 2 Kol. 3. 6.
l 2 Kol. 10. 18.

a Ma. 4.7,8. Zab. 147. 19, 20. Bal. 9. 4.
b Kubal. 23. 19. Bal. 9. 6. 2 Tim. 2.13.

c Zab. 51.4.

5 Naye obutali butūkirivu bwa'fe bwebutenderezesa obutūkirivu bwa Katonda, tunāyogera tutya? Katonda talina butūkirivu aleta obusūngu?
6 [njogera mu buntu.] Kitalo: kubanga, (bwekiba bwekityo,) [d] Katonda alisalira atya ensi omusāngo?
7 Naye amazima ga Katonda bwegeyongera okulabika olwobulimba bwānge naye nāwebwa ekitibwa, 'nze kiki ekinsaliza omusāngo nate
8 ngomwōnōnyi? era (kiki) ekitulobera (okwogera) [nga bwetuwāirizibwa, era ngabamu bwebogera nti tugamba] nti [e] Tukolēnga ebibi, ebirūngi biryoke bi'je? abo okusalirwa omusāngo kwa nsōnga.
9 Kale kiki? 'fe zisānze okusinga (bo)? Ne'da na katono: kubanga tusose okulōpa Abayudaya era Nabayonani nti [f] bona bafugibwa kibi;
10 nga bwekyawandikibwa nti
[g] Tewali mutūkirivu nomu;
11 Tewali ategēra,
Tewali anonya Katonda;
12 Bona bākyāma, bāfūka batasāna wamu;
Tewali akola obulūngi, tewali nomu;
13 [i] Omumiro gwābwe ye ntāna eyasāmiri'de;
Balimba nenimi zābwe;
[k] Obusagwa bwembalasasa buli wansi wemimwa gyābwe:
14 [l] Akamwa kābwe ka'ju'de okukolima nokukāwa:
15 [m] Ebigere byābwe byānguwa okuyiwa omusai;
16 Okuzikirira nobunaku biri mu makubo gābwe;
17 'Sō tebamanyānga 'kubo lya mirembe:
18 [n] Tewali kutya Katonda mu maso gābwe.
19 Naye tumanyi nga byona amatēka byegogera, gagamba abo abalina amatēka; [o] buli kamwa kona kazibibwe, nensi zona zibēreko omusā-
20 ngo eri Katonda: kubanga [p] olwebikolwa byamatēka alina omubiri yena taliwebwa butūkirivu mu masoge: [r] kubanga amatēka ge gama-
21 nyisa ekibi. Naye kakano awatali matēka [s] obutūkirivu bwa Katonda, obutegēzebwa amatēka ne [t] bana'bi,
22 bulabisibwa; bwe butūkirivu bwa Katonda [u] olwoku'kiriza Isa Masiya eri bona aba'kiriza; [w] kubanga te-
23 wali njāwulo; kubanga [v] bona bāyōnōna, nebatatūka ku kitībwa kya
24 Katonda; (naye) bawebwa obutūkirivu bwa bwerēre [z] lwa kisakye [a] olwokununulibwa okuli mu Masiya
25 Isa: Katonda gweya'sawo [b] (okuba) omutāngo, olwoku'kiriza [c] omusaigwe, okulaga obutūkirivubwe, [d] olwokuleka [e] ebibi ebyakolebwānga
26 e'da, Katonda ngagumīkiriza; okulaga obutūkirivubwe mu biro bino: alyoke abēre omutūkirivu era nga-
27 wa obutūkirivu a'kiriza Isa. Kale okwenyumiriza kuliruiwa? Kwaziizibwa. (Kwaziizibwa) namatēka gafanana gatya? ga bikolwa? Ne'da: naye namatēka ga ku'kiriza.
28 Kyetuva tubala [f] ngomuntu awebwa obutūkirivu lwa ku'kiriza awatali
29 bikolwa bya mu matēka. Oba Katonda (Katonda) wa Bayudaya bo'ka? era si (katonda) wa bamawā-
30 nga? Wewawo, era wa bamawānga: [g] obanga Katonda (ali) omu, aliwa obutūkirivu abakomole olwoku'kiriza, nabatali bakomole olwo-
31 ku'kiriza. Kale amatēka tuga'gyawo olwoku'kiriza? Kitalo: ne'da, tunywēza amatēka.

4 Kale kiki kyetunāyogera [a] Ibulaimu jaja wa'fe mu mubiri kye-
2 yalaba? Kubanga Ibulaimu singa [b] yawebwa obutūkirivu olwebikolwa, singa alina ekimwenyumirizisa; naye talina mu maso ga Katon-
3 da. Kubanga ebyawandikibwa byogera bitya? [c] Ibulaimu na'kiriza Katonda, nekumubalirwa okuba o-
4 būtukirivu. Naye [d] akola empēraye temubalirwa lwa kisa, naye lwa
5 banja. Naye atakola, naye na'kiriza oyo awa obutūkirivu [e] abatatya Katonda, oku'kirizakwe kumubali-
6 rwa okuba obutūkirivu. Era nga Daudi bwayogera omukisa gwomuntu, Katonda gwabalira obutūkirivu awatali bikolwa, nti.
7 [f] Bawere'dwa omukisa aba'gyibwako ebyōnōno byābwe,
Ebibi byābwe byabi'kibwako.
8 Awere'dwa omukisa omuntu Mukama gwatalibalira kibi.
9 Kale omukisa ogwo (guli) ku bakomole (bo'ka), era nantiki kwabo abatali bakomole? Kubanga tugambye nti oku'kirizakwe kwabalirwa
10 Ibulaimu okuba obutūkirivu. Kale kwabalwa kutya? bweyali ngakomole'dwa, nantiki bweyali nga tanakomolebwa? si bweyali ngakomole'dwa, naye nga tanakomole-
11 bwa: [g] nāwebwa ekyokulabirako ekyokukomolebwa, akabonero kobutūkirivu obwoku'kiriza kweyalina nga tanakomolebwa: [t] alyoke abērēnga jajābwe bona aba'kiriza nga si bakomole, babalirwēnga obu-
12 tūkirivu; era ne jaja wabakomole, 'sō si wabo abakomole obukomozi, naye abatambulira mu bigere byoku'kiriza kwa jaja wa'fe Ibulaimu kweyalina nga tanakomolebwa.
13 Kubanga okusūbiza tekwawerwa Ibulaimu newakuba'de eza'derye mu matēka, nti alibēra [k] musika wa nsi zona, wabula mu butūkirivu
14 obwoku'kiriza. Kubanga abomu-

[d] Lub. 18. 25. Yob. 34. 17.
[e] Bal. 5. 20; 6. 1, 15.
[f] Bag. 3. 22.
[g] Zab. 14. 1-3; 53. 1.
[i] Zab. 5. 9. Yer. 5. 16.
[k] Zab. 140. 3.
[l] Zab. 10. 7.
[m] Nge. 1. 16. Is. 59. 7, 8.
[n] Zab. 36. 1.
[o] Yob. 5. 16. Zab. 107. 42. Ez. 16. 63. Bal. 1. 20; 2. 1.
[p] Zab. 143. 2 Bik. 13. 39. Bag. 2. 16; 3. 11. Tit. 3. 5.
[r] Bal. 7. 7.
[s] Bal. 1. 17. Baf. 3. 9. Beb. 11. 4 neb.
[t] 1 Pet. 1. 10.
[u] Bal. 4.
[w] Bal. 10. 12. Bag. 3. 28. Bak. 3. 11.
[v] Bal. 11. 32. Bag. 3. 22.
[z] Bag. 4. 16. Bef. 2. 8. Tit. 3. 5, 7.
[a] Bef. 1. 7. Bak. 1. 14. Beb. 9. 12. 1 Pet. 1. 18, 19.
[b] Lev. 16. 15. 1 Yok. 2. 2; 4. 10.
[c] Bak. 1. 20.
[d] Bik. 13. 38, 39.
[e] Beb. 9. 15.
[f] Bik. 13. 38, 39. Bal. 8. 3. Bag. 2. 16.
[g] Bal. 10. 12, 13. Bag. 3. 8, 20, 28.
[a] Is. 51. 2. Mat. 3. 9.
[b] Bal. 3. 20, 27, 28.
[c] Lub. 15 6. Bag. 3. 6. Yak. 2. 23.
[d] Bal. 11. 6.
[e] Yos. 24. 2.
[f] Zab. 32. 1.
[g] Lub. 17. 10.
[t] Luk. 19. 9. Bag. 3. 7.
[k] Lub. 17 4 neb. Bag. 3. 29.

matēka singa be basika, oku'kiriza
singa kudibye, era nokusūbiza singa
15 ku'gyi'dwawo: kubanga [l] amatēka
galeta obusūngu; naye awatali ma-
16 tēka, era tewabawo kwōnōna. Kye-
kuva kuva mu ku'kiriza, kulyoke
kubērēnga [m] kwa kisa, [n] okusūbiza
kulyoke kunywēre eri eza'de lyona,
si eri abomunatēka bo'ka, naye era
neri abomuku'kiriza kwa Ibulaimu,
17 [o] ye jaja'fe 'fena [nga bwekyawa-
ndikibwa nti [p] Nkufu'de jaja wa-
mawānga amangi] mu maso goyo
gweya'kiriza, ye Katonda, [r] azūkiza
abafu, era aita ebitaliwo ngebiriwo.
18 Eya'kiriza mu 'sūbi awatasūbirikika, alyoke abērēnga jaja wamawānga amangi, nga bwekyayogerwa
19 nti [s] Eza'deryo liriba bwerityo. Nātanafuwa mu ku'kiriza [t] bweyalowōza omubirigwe ye nga gufu'de [nga yakamala emyāka nga kikumi], nolubuto lwa Sala nga lufu'de:
20 naye mu kusūbiza kwa Katonda teyabūsabūsa mu buta'kiriza, naye nāfuna amānyi olwo ku'kiriza, nga-
21 gulumiza Katonda, era ngategērera dala nga byeyasūbiza era [u] ainza
22 nokubikola. Era kyekwava kumu-
23 balirwa okuba obutūkirivu. [w] Naye tekyawandikibwa kululwe ye'ka nti
24 kwamubalirwa; naye era ne kulwa-'fe, abagenda okubalirwa, aba'kiriza [y] oyo eyazūkiza Isa Mukama wa'fe mu bafu, [z] eyawebwayo olwebyōnōno bya'fe [a] nāzūkira olwokutuwesa obutūkirivu.

5 Kale [a] bwetwawebwa obutūkirivu olwoku'kiriza, tubērēnga [b] nemirembe eri Katonda kubwa Mukama
2 wa'fe Isa Masiya, era [c] eyatuwesa olwoku'kiriza okutūka mu kisa kino [d] kyetuīmiri'demu; era [e] twenyumirizēnga olwokusūbira ekitibwa kya
3 Katonda. 'Sō si ekyo kyo'ka, era naye [f] twenyumirizēnga mu kubonabona kwa'fe, nga [g] tumanyi ngokubonabona kuleta okugumikiriza;
4 nate [i] okugumīkiriza (kuleta) okukemebwa; nate okukemebwa (ku-
5 leta) okusūbira: nate [k] okusūbira tekukwasa nsonyi, [l] kubanga okwagala kwa Katonda kufuki'dwa dala mu mitima gya'fe Kubwomwoyo Omutukuvu gwetwawebwa. Ku-
6 banga bwetwali nga tukyali banafu, [m] mu ntūkoze [n] Masiya yafirira aba-
7 tatya Katonda. Kubanga kizibu omuntu okufirira omutūkirivu: kubanga omulūngi mpo'zi omuntu
8 aguma nokumufirira. Naye [o] Katonda atenderezesa okwagalakwe ye gyetuli, kubanga bwetwali nga tukyalina ebibi Masiya nātufirira.
9 Kale okusinga enyo kakano bwetwawebwa obutūkirivu [p] olwo musaigwe, tugenda kulokoka [r] mu bu-
10 sūngu kububwe. Kuba [s] obanga, bwetwali tukyali balabe, twatabaganywa ne Katonda olwokufa Kwomwānawe, okusinga enyo bwetwatabaganywa tulirokoka [t] olwo bula-
11 mubwe; 'sō si ekyo kyo'ka, era naye nga twenyumiririza mu Katonda kubwa Mukama wa'fe Isa Masiya, atuwese'za kakano [u] okutabagana.
12 Olwebyo, nga [w] kubwomuntu omu ekibi bwekyaingira munsi, [y] okufa nekuingira olwekibi, bwekutyo okufa nekubuna ku bantu bona, kuba-
13 nga bona bāyōnōna:—kubanga okutūsa ku matēka ekibi kyali munsi: [z] naye ekibi tekibalibwa, awataba
14 matēka. Naye okufa kwafuga okuva ku Adamu okutūsa ku Musa, era ne kwabo abatasobya ngengeri eyokwōnōna kwa Adamu, ye [a] kye ki-
15 fananyi kyoyo agenda oku'ja. Naye ngokwōnōna kuli (bwekwali), era nekirabo (tekyali) bwekityo. Kuba obanga olwokwonōna kwomu abāfa bangi, okusinga enyo ekisa kya Katonda nekirabo olwekisa kyomuntu oli omu Isa Masiya kya-
16 su'kirira okubuna [b] abangi. Era nga (bwekwa'ja) kubwomu eyayōnona, ekirabo (tekyali) bwekityo: kubanga omusāngo gwava kwomu okusinga, naye ekirabo nekiva mu byōnōno ebingi okuwesa obutūkiri-
17 vu. Kuba obanga olwokwōnōna kwomu okufa kwafuga kubwomu, okusinga enyo abo abawebwa ekisa ekisu'kirivu nekirabo ekyobutūkirivu balifugira mu bulamu kubwoyo
18 omu Isa Masiya. Kale bwekityo ngolwokwōnōna kwomu (omusāngo) bwegwasinga abantu bona, bwekityo nolwobutūkirivu bwomu (ekirabo kyali) [c] ku bantu bona oku-
19 wesa obutūkirivu bwobulamu Kuba ngolwobutawulira bwomuntu omu oli abangi bwebāfūka ababi, bwekityo nolwokuwulira kwoyo omu abangi balifūka abatūkirivu.
20 [d] Era namatēka negaingira, okwōnōna kusu'kirire; naye ekibi wekyasu'kirira, ekisa [e] nekisinga oku-
21 su'kirira: ngekibi bwekyafugira mu kufa, era nekisa bwekityo kiryoke kifuge olwobutūkirivu okuwesa obulamu obuta'gwāwo, kubwa Isa Masiya Mukama wa'fe.

6 Kale tunāyogera tutya? [a] Tunyīkirēnga okukola ekibi ekisa kye-
2 yongerēnga? Kitalo. [b] Abāfa ku kibi, tunābērānga tutya abalamu
3 mukyo nate? Oba temumanyi nga 'fe 'fena, [c] ababatizibwa okuingira mu Masiya Isa, nga twabatizibwa
4 kuingira mu kufākwe? Kyetwava [d] tuzīkibwa awamu naye mu kubatizibwa okuingira mu kufa: [e] nga Masiya bweyazūkizibwa mu bafu

[l] Bal. 3. 20; 5. 13, 20; 7. 8, 10, 11. 1 Kol. 15. 56. 1 Yok. 3. 4.
[m] Bal. 3. 24.
[n] Bag. 3. 22.
[o] Is. 51. 2. Bal. 9. 8.
[p] Lub. 17. 5.
[r] Bal. 8. 11. Bef. 2. 1, 5.
[s] Lub. 15. 5.
[t] Lub. 17. 17; 18. 11. Beb. 11. 11, 12.
[u] Zab. 115. 3. Luk. 1. 37, 45.
[w] Bal. 15. 4. 1 Kol. 10. 6, 11.
[y] Bik. 2. 24; 13. 30.
[z] Is. 53. 5, 6. Bal. 3. 25; 5. 6; 8. 32. 2 Kol. 5. 21. Bag. 1. 4. Beb. 9. 28. 1 Pet. 2. 24; 3. 18.
[a] 1 Kol. 15. 17. 1 Pet. 1. 21.
[a] Bal. 3. 28, 30.
[b] Bef. 2. 14. Bak. 1. 20.
[c] Yok. 10. 9; 14. 6. Bef. 2. 18; 3. 12. Beb. 10. 19.
[d] 1 Kol. 15. 1.
[e] Beb. 3. 6.
[f] Mat. 5. 11, 12. Bik. 5. 41. 2 Kol. 12. 10. Yak. 1. 2, 12. 1 Pet. 3. 14.
[g] Yak. 1. 3
[i] Yak. 1. 12.
[k] Baf. 1. 20.
[l] 2 Kol. 1. 22. Bag. 4. 6 Bef. 1. 13, 14.
[m] Bag. 4. 4.
[n] Bal. 4. 25
[o] Yok. 15. 13. 1 Pet. 3. 18. 1 Yok. 3. 16; 4. 9, 10.
[p] Bal. 3. 25. Bef. 2. 13. Beb. 9. 14. 1 Yok. 1. 7.
[r] Bal. 1. 18. 1 Bas. 1. 10.
[s] Bal. 8. 32. 2 Kol. 5. 18, 19. Bef. 2. 16. Bak. 1. 20, 21.
[t] Yok. 5. 26; 14. 19. 2 Kol. 4. 10, 11.
[u] 2 Kol. 5. 18, 19.
[w] Lub. 3. 6. 1 Kol. 15. 21.
[y] Lub. 2. 17. Bal. 6 23. 1 Kol. 15. 21.
[z] Bal. 4. 15. 1 Yok. 3. 4.
[a] 1 Kol. 15. 21, 22, 45.
[b] Is. 53. 11. Mat. 20. 28; 26. 28.
[c] Yok. 12. 32. Beb. 2. 9.
[d] Bal. 3. 20; 4. 15; 7. 8. Bag. 3. 19 23.
[e] Luk. 7. 47. 1 Tim. 1. 14.
[a] Bal. 3. 8.
[b] Bal. 7. 4. Bag. 2. 19; 6. 14. Bak. 3. 3. 1 Pet. 2 24.
[c] Bag. 3. 27.
[d] Bak. 2. 12.
[e] Bal. 8. 11. 1 Kol. 6. 14. 2 Kol. 13. 4.

olwekitībwa kya Kitāwe,[f] bwetutyo na'fe tutambulirēnga mu bulamu
5 obugya. [g] Kuba obanga twaga'tibwa wamu (naye) mu kifananyi kyokufākwe, era (tuliga'tibwa) ne (mu
6 kifananyi) kyokuzūkirakwe; bwetumanya kino [i] ngomuntu wa'fe owe'da yakomererwa wamu (naye), [k] omubiri gwekibi gulyoke gu'gyibwewo, tuleme okubērānga nate
7 aba'du bekibi; kubanga [l] afa nga
8 takyaliko musāngo eri ekibi. Naye [m] obanga twafira wamu ne Masiya, era tu'kiriza nga tulibēra balamu
9 wamu naye; bwetumanyi [n] nga Masiya yamala okuzūkizibwa mu bafu takyafa nate; okufa tekukya-
10 mufuga. Kubanga okufa kweyafa [o] yafa ku kibi omulūndi gumu: naye obulamu bwalina, [p] alinabwo eri
11 Katonda. Bwemutyo na'mwe mwerowōzēnga okubēra abafa ku kibi, naye [r] abalamu eri Katonda mu Masiya Isa.
12 Kale [s] ekibi kiremēnga okufuga mu mubiri gwa'mwe ogu'fa, okuwu-
13 lirānga okwegōmba kwagwo: 'sō temuwāngayo [t] bitūndu bya'mwe eri ekibi okubānga ebyokukoza obutali butūkirivu; naye [u] mwewēngayo eri Katonda, ngabalamu abāva mu bafu, nebitūndu bya'mwe okubānga ebyokukoza obutūkirivu eri
14 Katonda. Kubanga ekibi tekibenga mukama wa'mwe; kubanga amatēka sige gabafuga, wabula ekisa.
15 Kale kiki? tukolēnga ekibi, kubanga amatēka sige gatufuga, wa-
16 bula ekisa? Kitalo. Temumanyi nga [w] gwemwewa (okuba) aba'du bokuwulira, muli ba'du boyo gwemuwulira, oba abekibi okuleta okufa, oba abokuwulira okuleta obutū-
17 kirivu? Naye Katonda yebale, kubanga mwabānga ba'du ba kibi, naye mwawulira mu mutima [y] engeri eyo eyokuigirizibwa gyemwa-
18 webwa; kale [z] bwemwawebwa e'dembe okuva mu kibi, nemufūka aba-
19 'du bobutūkirivu. Njogera mu buntu olwobunafu bwomubiri gwa-'mwe: kuba nga bwemwawāngayo ebitūndu bya'mwe (okuba) aba'du eri obugwagwa neri obujēmu okujēmānga, bwemutyo kakano muwēngayo ebitūndu bya'mwe (okubānga) aba'du eri obutūkirivu okutu-
20 kuzibwa. Kubanga bwemwabānga [a] aba'du bekibi, mwabānga ba 'de-
21 mbe eri obutūkirivu. Kale bibala ki byemwalina mu biro biri ebyebigambo ebibakwasa ensonyi kakano? kubanga [b] enkomerero yabyo kufa.
22 Naye kakano bwemwawebwa e'dembe okuva mu kibi, nemufūka aba-'du ba Katonda, mulina ebibala bya'mwe olwo kutukuzibwa, nenko-
23 merero bulamu obuta'gwāwo. Kubanga [c] empēra yekibi kwe kufa; naye [d] ekirabo kya Katonda bwe bulamu obuta'gwāwo mu Masiya Isa Mukama wa'fe.

7 Oba temumanyi, aboluganda [kubanga ng'amba abategēra amatēka], ngamatēka gafuga omuntu nga-
2 kyali mulamu? Kubanga [a] omukazi afugibwa 'bawe asibibwa amatēka eri 'bawe ngakyali mulamu; naye 'bawe bwafa, ngasumulu'dwa mu
3 matēka ga 'bawe. Kale [b] bwekityo 'bawe bwabānga akyali mulamu bwanābānga nomusaja omulala, anāitibwānga mwenzi: naye 'bawe bwafa, nga wa busa eri amatēka, obutaba mwenzi bwaba nomusaja
4 omulala. Bwekityo, baganda bānge, era na'mwe [c] mwafa ku matēka olwomubiri gwa Masiya, mubēre nomulala, yoyo eyazūkizibwa mu bafu, tulyoke [d] tubalirēnga ebibala
5 Katonda. Kubanga bwetwabānga mu mubiri, okwegōmba okubi, okuliwo olwamatēka, [e] kwakolānga mu bitūndu bya'fe [f] okubalirānga ebi-
6 bala okufa. Naye kakano twasumululwa mu matēka, [g] bwetwafa kwekyo ekyabānga kitufuga, 'fe tubērēnga aba'du [i] mu bugya obwomwoyo, 'sō si mu nukuta eze'da.
7 Kale tunāyogera tutya? Amatēka kye kibi? Kitalo. Naye [k] sanditege'de kibi, wabula mu matēka: kubanga sandimanye kwegōmba, singa amatēka tegāyogera nti [l] Tewe-
8 gōmbānga: naye [m] ekibi, bwekyalaba wekiima, nekikolānga mu'nze olwamatēka okwegōmba kwona: kubanga [n] awataba matēka ekibi
9 nga kifu'de. Nānge e'da nabānga mulamu awatali matēka: naye ekiragiro bwekya'ja, ekibi nekizūkira,
10 nānge nenfa; nekiragiro [o] (ekyali) ekyokuleta obulamu, ekyo nekira-
11 bika gyendi ekyokuleta okufa: kubanga ekibi, bwekyalaba wekiima olwekiragiro, neki'nimba, nekinzi-
12 'ta olwekyo. Bwekityo amatēka matukuvu, nekiragiro kitukuvu, ki-
13 tūkirivu, kirūngi. Kale ekirūngi kyafūka kufa gyendi? Kitalo. Naye ekibi, kirabike (okuba) ekibi, kubanga kye kyandetera okufa olwekirūngi;—ekibi kiryoke kyeyongerēnga okubēra ekibi olwekiragiro.
14 Kubanga tumanyi ngamatēka ge gomwoyo: naye 'nze ndi wa mubiri, [p] natūndibwa okufugibwānga e-
15 kibi. Kubanga [r] kyenkola, sikimanyi: kubanga kyenjagala si kyenkola; naye kyenkyāwa kyenkola.
16 Naye obanga kyesagala kyenkola, nzi'kiriza amatēka nga malūngi.
17 Kale kakano si'nze nkikola nate,
18 wabula ekibi ekitūla mu'nze. Kubanga 'manyi nga [s] mu'nze, gwe

[f] Bag. 6.15. Bef. 4. 22-24. Bak. 3. 10.
[g] Baf. 3. 10, 11.
[i] Bag. 2. 20; 5. 24; 6. 14. Bef. 4. 22. Bak. 3. 5, 9.
[k] Bak. 2. 11.
[l] 1 Pet. 4. 1.
[m] 2 Tim. 2. 11.
[n] Kub. 1. 18.
[o] Beb. 9. 27, 28.
[p] Luk. 20. 38.
[r] Bag. 2. 19.
[s] Zab. 19. 13; 119. 133.
[t] Bal. 7. 5. Bak. 3. 5. Yak. 4. 1.
[u] Bal. 12. 1. 1 Pet. 2. 24; 4. 2.
[w] Mat. 6. 24. Yok. 8. 34. 2 Pet. 2. 19.
[y] 2 Tim. 1. 13.
[z] 1 Kol. 7. 22. Bag. 5. 1. 1 Pet. 2. 16.
[a] Yok. 8. 34.
[b] Bal. 1. 31.
[c] Lub. 2. 17. Bal. 5. 12. Yak. 1. 15.
[d] Bal. 5. 17, 21.
[a] 1 Kol. 7. 39.
[b] Mat. 5. 32.
[c] Bal. 8. 2. Bag. 2. 19; 5. 18. Bef. 2. 15. Bak. 2. 14.
[d] Bag. 5. 22.
[e] Bal. 6. 13.
[f] Bag 5. 19. Yak. 1. 15.
[g] Bal. 6. 2.
[i] Bal. 2. 29 2 Kol. 3. 6.
[k] Bal. 3. 20.
[l] Kuv. 20. 17. Ma. 5. 21. Bal. 13. 9.
[m] Bal. 4. 15; 5. 20.
[n] 1 Kol. 15. 56.
[o] Lev. 18. 5. Ez. 20. 11, 13, 21. 2 Kol. 3. 7.
[p] 1 Basek. 21. 20, 25. 2 Basek. 17. 17.
[r] Bag. 5. 17.
[s] Lub. 6. 5; 8. 21.

mubiri gwānge, temutūla kirūngi:
kubanga okwagala kumbēra kumpi,
19 naye okukola ekirūngi tewali. Ku-
banga kyenjagala ekirūngi sikiko-
la: naye kyesagala ekibi kyenkola.
20 Naye obanga kyesagala kyenkola,
si 'nze nkikola nate, wabula ekibi
21 ekitūla mu'nze. Bewkityo ndaba
etēka nti 'nze bwenjagala okukola
22 ekirūngi, ekibi kimbēra kumpi. Ku-
banga [t] nsanyukira amatēka ga Ka-
23 tonda mu muntu owomunda: naye
[u] ndaba etēka edala mu bitūndu
byānge nga lirwāna netēka lyama-
gezi gānge, era nga lindeta mu bu-
fuge wansi wetēka lyekibi eriri mu
24 bitūndu byānge. 'Nze nga ndi mu-
muntu munaku! āni alindokola mu
25 mubiri ogwokufa kuno? [w] Nebaza
Katonda kubwa Isa Masiya Muka-
ma wa'fe. Kale bwekityo 'nze 'nze-
'ka mu magezi ndi mu'du wa matē-
ka ga Katonda, naye mu mubiri wa
tēka lya kibi.

8 Kale kakano tebaliko musāngo
2 abali mu Masiya Isa. Kubanga
[a] etēka Eryomwoyo gwobulamu mu
Masiya Isa lyanfūla owe'dembe oku-
nziya mu tēka lyekibi neryokufa.
3 Kubanga [b] amatēka kyegatāinza, ku-
banga manafu olwomubiri, [c] Kato-
nda, bweyatuma Omwānawe ye mu
kifananyi kyomubiri ogwekibi era
olwekibi, nāsalira omusāngo ekibi
4 mu mubiri: obutūkirivu bwamatē-
ka bulyoke butūkirizibwe mu'fe, a-
batatambula kugoberera mubiri,
5 wabula omwoyo. Kubanga [d] aba-
goberera omubiri, balowōza bya
6 mubiri; naye abagoberera omwoyo,
[e] bya mwoyo. Kubanga okulowōza
kwomubiri kwe kufa; [f] naye okulo-
wōza kwomwoyo bwe bulamu ne-
7 mirembe: kubanga [g] okulowōza
kwomubiri bwe bulabe eri Kato
nda; kubanga tekufugibwa matēka
ga Katonda, kubanga [i] nokuīnza te-
8 gakuīnza: nabo abali mu mubiri
9 tebaīnza kusanyusa Katonda. Na-
ye 'mwe temuli mu mubiri, wabula
mu mwoyo, obanga [k] Omwoyo gwa
Katonda atūla mu'mwe. Naye o-
muntu bwataba na [l] Mwoyo gwa
10 Masiya, oyo si wuwe. Era obanga
Masiya (ali) mu'mwe, omubiri nga
gufu'de olwekibi; naye omwoyo
11 bwe bulamu olwobutūkirivu. Naye
obanga Omwoyo gwoyo eyazūkiza
Isa mu bafu atūla mu'mwe, [m] oyo
eyazūkiza Masiya Isa mu bafu, era
nemibiri gya'mwe egifa aligifūla e-
miramu Kubwomwoyogwe atūla
mu'mwe.
12 Kale 'no, aboluganda, tulina eba-
nja; omubiri sigwe gutubanja, oku-
13 gobererānga omubiri: kubanga
[n] bwemunāgobererānga omubiri,
mugenda kufa; naye [o] bwemunāfi-
sānga ebikolwa byomubiri Olwo-
14 mwoyo, muliba balamu. Kubanga
[p] bona abakulemberwa Omwoyogwa
Katonda, abo be bāna ba Katonda.
15 Kubanga [r] temwawebwa nate mwo-
yo gwa bu'du [s] okutya, naye mwa-
webwa [t] Omwoyo owokufūka abāna,
16 atukābya nti Aba, Kita'fe. Omwo-
yo ye nyini wamu nomwoyo gwa'fe
ategēza nga tuli bāna ba Katonda:
17 naye bwetuli abāna, era (tuli) basi-
ka; [u] abasika ba Katonda, era aba-
sikira awamu ne Masiya; [w] bwetu-
bonabonera awamu, era tulyoke tu-
werwe wamu ekitībwa.
18 Kubanga ngera [y] ngokubonabona
okwomubiro bya kakati nga tekutū-
ka kwenkanyankanya nekitībwa eki-
19 genda okutubi'kulirwa 'fe. Kuba-
nga okutunulira enyo okwebitōnde
kulindirira [z] okubi'kulirwa kwabāna
20 ba Katonda. Kubanga ebitōnde bya-
tekebwa okufugibwa obutalimu, si
lwa kwagala kwabyo wabula kubwo-
21 yo eyabifugisa, mu kusūbira nga era
nebitōnde bye nyini biriwebwa e'de-
mbe okuva mu kufugibwa okuvūnda
okuingira mu 'dembe eryekitībwa
22 kyabāna ba Katonda. Kubanga tu-
manyi ngebitōnde byona bisīnda era
birūmirwa wamu okutūsa kakano.
23 Era si ckyo kyo'ka, naye era na'fe,
abalīna [a] ebibala ebiberyeberye E-
byomwoyo, [b] era na'fe tusīnda mu-
nda ya'fe, nga tulindirira okufūka
abāna, kwe kununulibwa kwomubi-
24 ri gwa'fe. Kubanga twalokoka lwa
kusūbira: naye [c] ekisūbirwa ekira-
bika si kusūbira: kubanga āni asū-
25 bira kyalabako? Naye bwetusūbi-
ra kyetutalabako, tukirindirira no-
kugumikiriza.
26 Era bwekityo Omwoyo atubēra
obunafu bwa'fe: kubanga tetuma-
nyi kusaba nga bwekitugwānira;
naye Omwoyo ye nyini atuwolereza
27 nokusīnda okutayogerekeka; naye
[d] akebera emitima amanyi okulowō-
za Kwomwoyo bwekuli, kubanga a-
wolereza abatukuvu [e] nga Katonda
28 (bwayagala). Era tumanyi nga byo-
na abibakolera wamu okuletānga o-
bulūngi abo abagala Katonda, [f] abai-
29 tibwa nga bweyatēsa e'da. Kuba-
nga [g] beyamanya e'da, era [i] yabāwu-
la 'da [k] okufananyizibwa nengeri
Yomwānawe, [l] abērēnga omuberye-
30 berye mu boluganda abangi: era
beyayāwula e'da, era abo [m] yabaita:
era beyaita, era abo yabawa obutū-
kirivu: era beyawa obutūkirivu, era
abo yabawa ekitībwa.
31 Kale tunāyogera tutya kwebyo?
[n] Katonda bwabēra kulwa'fe, omu-
32 labe wa'fe āni? Atāgāna Mwāna-
we ye, naye [o] nāmuwayo kulwa'fe
'fena, era talitugabira bintu byona

[t] Zab. 1. 2.
[u] Bag. 5. 17.
[w] 1 Kol. 15. 57.
[a] Yok. 8. 36. Bal. 6. 18, 22. Bag. 2. 19; 5. 1.
[b] Bik. 13. 39. Bal. 3. 20. Beb. 7. 18, 19; 10. 1, 2.
[c] 2 Kol. 5. 21. Bag. 3. 13.
[d] Yok. 3. 6. 1 Kol. 2. 14.
[e] Bag. 5. 22, 25.
[f] Bal. 6. 21. Bag. 6. 8.
[g] Yak. 4. 4.
[i] 1 Kol. 2. 14.
[k] 1 Kol. 3. 16; 6. 19.
[l] Yok. 3. 34. Bag. 4. 6.
[m] Bal. 6. 4, 5. 1 Kol. 6. 14. 2 Kol. 4. 14. Bef. 2. 5.
[n] Bag. 6. 8.
[o] Bef. 4. 22. Bak. 3. 5.
[p] Bag. 5. 18.
[r] 1 Kol. 2. 12. Beb. 2. 15.
[s] 2 Tim. 1. 7. 1 Yok. 4. 18.
[t] Is. 56. 5. Bag. 4. 5, 6.
[u] Bag. 4. 7.
[w] Bik. 14. 22. Baf. 1. 29. 2 Tim. 2. 11, 12.
[y] 2 Kol. 4. 17. 1 Pet. 4. 13.
[z] 1 Yok. 3. 2.
[a] 2 Kol. 5. 5. Bef. 1 14.
[b] 2 Kol. 5. 2, 4.
[c] 2 Kol. 5. 7. Beb. 11. 1.
[d] 1 Byom. 28. 9. Yer. 11. 20; 17. 10; 20. 12. Bik. 1. 24. 1 Bas. 2 24. Kub. 2. 23.
[e] 1 Yok. 5. 14.
[f] Bal. 9. 11, 23, 24. 2 Tim. 1. 9.
[g] Yer. 1. 5. Bal. 11. 2. 1 Pet. 1. 2.
[i] Bef 1. 5, 11.
[k] Yok. 17. 22. 2 Kol. 3. 18. Baf. 3. 21. 1 Yok. 3. 2.
[l] Bak. 1. 5. 15, 18. Kub. 1. 5.
[m] Bal 9. 24. Bef. 4. 4. Beb. 9. 15.
[n] Kubal. 14. 9. Zab. 118. 6.
[o] Bal. 4. 25.

33 wamu'naye? Āni alirōpa abalōnde
34 ba Katonda? [p] Katonda abawa o-
butūkirivu; āni alibasalira omusā-
ngo? Masiya Isa eyafa, oba oku-
singa eyazūkira, [r] ali ku mukono o-
gwadyo ogwa Katonda, era [s] atuwo-
35 lereza. Ani alitwāwukanya nokwa-
gala kwa Masiya? kulaba naku, oba
kulūmwa, oba kui'ganyizibwa, oba
njala, oba kuba bwerēre, oba kabi,
36 oba kitala? Nga bwekyawandiki-
bwa nti
[t] Tu'tibwa obu'de okuziba okutu-
lānga 'gwe;
Twabalibwa ngendiga ezokusali-
bwa.
37 Naye [u] mwebyo byona tuwāngu'de
nokukirawo kubwoyo eyatwagala.
38 Kubanga ntegēre'de dala nga newa-
kuba'de okufa, newakuba'de obula-
mu, newakuba'de bamalaika, newa-
kuba'de [w] abafuga, newakuba'de e-
biriwo, newakuba'de ebigenda oku-
39 bawo, newakuba'de amānyi, newa-
kuba'de obugulumivu, newakuba'de
okugenda wansi, newakuba'de eki-
tōnde kyona ekirala, tebiīnzenga
kutwāwukanya na kwagala kwa Ka-
tonda okuli mu Masiya Isa Muka-
ma wa'fe.

9 Njogera amazima mu Masiya, si-
rimba, omwoyo gwānge nga gunte-
2 gēreza mu Mwoyo Omutukuvu, nga
[a] nina enaku nyingi nokulūmwa o-
3 kutamala mu mutima gwānge. Ku-
banga [b] nandyaga'de 'nze mwēne
okukolimirwa Masiya olwa baganda
bānge, abekika kyānge mu mubiri:
4 be Baisiraeri; [c] abawebwa okufūka
abāna, nekitībwa, [d] nendagāno, no-
kutekerwa amatēka, [e] nokuwerezā-
nga (Katonda), [f] nebyasūbizibwa;
5 [g] abalina bajaja abo, era [i] omwava
Masiya mu mubiri, [k] afuga byona,
Katonda atenderezebwa emirembe
6 gyona. Amina. Naye [l] si kubanga
ekigambō kya Katonda kyavawo.
Kubanga [m] abava mu Isiraeri, sibe
7 Baisiraeri bona: 'sō [n] si kubanga
lye za'de lya Ibulaimu, kyebava
babēra abāna bona: naye, [o] Mu
Isaka eza'deryo mwerināitirwānga.
8 Kwe kugamba nti abāna abomubiri,
abo sibe bāna ba Katonda; naye
[p] abāna bokusūbiza be babalibwa o-
9 kuba eza'de. Kubanga ekigambo
kino kye kyokusūbiza, nti [r] Ngebiro
ekyo bwebiri ndi'ja, ne Sala aliba
10 nomwāna. Naye si ekyo kyo'ka;
era naye ne [s] Lebeka bweyalina olu-
buto olwomu, Isaka jaja wa'fe—ku-
11 banga nga tebanazālibwa, 'sōnga
tebanakola kirūngi oba kibi, okutē-
sa kwa Katonda mu kulōnda kulyo-
12 ke kunywēre, si lwa bikolwa, [t] wa-
bula kubwoyo aita, nāgambibwa nti
[u] Omukulu aliba mu'du wa muto.
13 Nga bwekyawandikibwa nti [w] Ya-
kobo namwagala, naye Esau namu-
kyāwa.
14 Kale tunāyogera tutya? [y] Obu-
tali butūkirivu buli eri Katonda?
15 Kitalo. Kubanga agamba Musa nti
[z] Ndisāsira gwendisāsira, era ndi-
kwatirwa ekisa gwendikwatirwa e-
16 kisa. Kale bwekityo si kyoyo aya-
gala newakuba'de a'dukana, wabu-
17 la kya Katonda asāsira. Kubanga
ebyawandikibwa bigamba Falao nti
[a] Kyenava nkuīmiriza, ndyoke njo-
leseze amānyi gānge mu'gwe, era
erinya lyānge liryoke libūlirwe mu-
18 nsi zona. Kale bwekityo asāsira
gwayagala (okusāsira), era aka'ka-
nyaza gwayagala (okuka'kanyaza).
19 Kale onong'amba nti Kiki ekimu-
nenyesa nate? Kubanga [b] āni azii-
20 za byayagala? Naye ekisinga, 'gwe
omuntu, 'gwāni [c] awakana ne Kato-
nda? [d] Ekibūmbe kirigamba eyaki-
būmba nti Kiki ekyakunkoza bwoti?
21 Oba [e] omubūmbi talina buīnza ku
būmba, mu kitole kimu okukola [f] e-
kibya kimu ekyekitībwa, nekirala
22 ekyensonyi? Kiki, obanga Katonda
bweyayagala okulaga obusūngubwe,
nokumanyisa obuīnzabwe, yagumī-
kiriza nokulindirira enyo [g] ebibya
ebyobusūngu [i] ebyatekerwatekerwa
23 okuzikirira: alyoke amanyise [k] obu-
ga'ga obwekitībwakye ku bibya e-
byokusāsirwa, [l] byeyatekeratekera
24 e'da ekitībwa, (ye) 'fe, nokuita be-
yaita, [m] si mu Bayudaya bo'ka, era
25 naye ne mu bamawānga? Era nga
bwayogera mu Kosea nti
[n] Ndibaita abantu bānge, abatali
bantu bānge;
Era atāyagalwa, ayagali'dwa.
26 [o] Awo mu kifo kyebāgambirwamu
nti 'Mwe temuli bantu bānge,
Mwebaliitirwa abāna ba Katonda
omulamu.
27 Era Isaya ayogerera wa'gulu ebya
Isiraeri nti [p] Omuwendo gwabāna
ba Isiraeri oba guliba ngomusenyu
gwenyanja, [r] ekitūndu ekirisigala-
28 wo kye kirirokoka: kubanga Mu-
kama alikola ekigambokye kunsi,
29 [s] ngakitūkiriza era ngakisalako. E-
ra nga Isaya bweyasoka okwogera
nti
[t] Singa Mukama owe'gye teyatu-
lekerawo za'de,
[u] Twandifūse nga Sodomu, era
twandifananyizibwa nga Go-
mola.
30 Kale tunāyogera tutya? Nti [w] a-
bamawānga, abatāgobererānga bu-
tūkirivu, bātūka ku butūkirivu,
[y] bwe butūkirivu obuva mu ku'kiri-
31 za: naye Isiraeri, [z] mu kugobererā-
nga amatēka agobutukirivu, [a] teya-
32 tūka ku matēka (gali). Lwa ki?
Kubanga (tebābugobererānga) nga

[p] Is. 50.8,9.
[r] Ma'k. 16. 19. Bak. 3. 1. Beb. 1. 3; 8. 1; 12. 2. 1 Pet. 3. 22.
[s] Beb. 7. 25; 9. 24. 1 Yok. 2. 1.
[t] Zab. 44. 22. 1 Kol. 15. 30, 31. 2 Kol. 4. 11.
[u] 1 Kol. 15. 57. 2 Kol. 2. 14. 1 Yok. 4. 4; 5. 4, 5. Kub. 12. 11.
[w] Bef. 6. 12. Bak. 2. 15. 1 Pet. 3. 22.
[a] Bal. 10. 1.
[b] Kuv. 32. 32.
[c] Kuv. 4. 22. Ma. 14. 1. Yer. 31. 9.
[d] Bik. 3. 25. Beb. 8. 8-10.
[e] Beb. 9. 1.
[f] Bik. 13. 32. Bal. 3. 2. Bef. 2. 12.
[g] Bal. 11. 28.
[i] Luk. 3. 23. Bal. 1. 3.
[k] Yok. 1. 1. Beb. 1. 8. 1 Yok. 5. 20.
[l] Kubal. 23. 19. Bal. 3. 3.
[m] Yok. 8. 39. Bal. 2. 28. 29; 4. 12, 16. Bag. 6. 16.
[n] Bag. 4. 23.
[o] Lub. 21. 12. Beb. 11. 18.
[p] Bag. 4. 28.
[r] Lub. 18. 10, 14.
[s] Lub. 25. 21.
[t] Bal. 4. 17; 8. 28.
[u] Lub. 25. 23.
[w] Ma. 21. 15.
[y] Ma. 32. 4. 2 Byom. 19. 7. Yob. 8. 3; 34. 10. Zab. 92. 15.
[z] Kuv. 33. 19.
[a] Kuv. 9. 16.
[b] 2 Byom. 20. 6. Yob. 9. 12; 23. 13. Dan. 4. 35.
[c] Yob. 33. 13.
[d] Is. 29. 16; 45. 9; 64. 8.
[e] Nge. 16. 4. Yer. 18. 6.
[f] 2 Tim. 2. 20.
[g] 1 Bas. 5. 9.
[i] 1 Pet. 2. 8. Yud. 4.
[k] Bal. 2. 4. Bef. 1. 7. Bak. 1. 27.
[l] Bal. 8. 28-30.
[m] Bal. 3. 29.
[n] Kos. 2. 23. 1 Pet. 2. 10.
[o] Kos. 1. 10.
[p] Is. 10. 22, 23.
[r] Bal. 11. 5.
[s] Is. 28. 22.
[t] Is. 1. 9.
[u] Is. 13. 19. Yer. 50. 40.
[w] Bal. 4. 11; 10. 20.
[y] Bal. 1. 17.
[z] Bal. 10. 2; 11. 7.
[a] Bag. 5. 4.

baima mu ku'kiriza, wabula nga mu
bikolwa. [b] Besitala ku 'jinja eryo
33 erisitalwako: nga bwekyawandikibwa nti
[c] Laba, 'nteka mu Sayuni e'jinja
erisitalwako nolwāzi olugwisa:
[d] Era a'kiriza oyo talikwasibwa
nsonyi.

10 Abolugánda, kyenjagala mu
mutima gwānge era kyensaba
Katonda kulwābwe kye kino, balo-
2 koke. Kubanga mbategēza nga [a] ba-
lina okunyīkiririra Katonda, naye
3 si mu kutegēra. Kubanga bwebata-
manya [b] butūkirivu bwa Katonda,
era bwebagezako okuterēza [c] obu-
tūkirivu bwābwe bo be nyini, te-
bagōndera butūkirivu bwa Katonda.
4 Kubanga [d] Masiya ye nkomerero
yamatēka olwokuwēsa obutūkirivu
5 buli a'kiriza. Kubanga Musa awa-
ndika obutūkirivu obuva mu matē-
ka nti [e] abukola yaliba omulamu mu-
6 bwo. Naye obutūkirivu obuva mu
ku'kiriza bwogera bwebuti nti [f] To-
yogerānga mu mutimagwo nti Ani
alirinya mu 'gulu? [kwe kuleta Ma-
7 siya wansi;] newakuba'de nti Ani
ali'ka emagōmbe? [kwe kulinyisa
Masiya mu bafu.] Naye bwogera
8 butya? Nti, [g] Ekigambo kiri kumpi
nāwe, mu kamwāko, ne mu mutima-
gwo: kye kigambo ekyoku'kiriza
9 kyetubūlira': kubanga [h] bwoyātula
Isa (nga ye) Mukama nakamwāko,
no'kiriza mu mutimagwo nti Kato-
nda yamuzūkiza mu bafu, oliroko-
10 ka: kubanga omuntu a'kiriza na
mutima okuwebwa obutūkirivu,
era ayātula na kamwa okulokoka.
11 Kubanga ebyawandikibwa byogera
nti [k] Buli amu'kiriza talikwasibwa
12 nsonyi. Kubanga [l] tewali njāwulo
ya Muyudaya na Muyonani: kuba-
nga [m] omu ye Mukama wābwe bona,
ye [n] muga'ga eri abo bona abamu-
13 kābirira: kubanga, [o] Buli alikābi-
rira erinya lya Mukama alirokoka.
14 Kale balikābirira batya gwebatana-
'kiriza? era bali'kiriza batya gwe-
batanawulirako? era baliwulira ba-
15 tya [p] awatali abūlira? era balibū-
lira batya nga tebatumi'dwa? nga
bwekyawandikibwa nti [r] Ebigere
byābwe nga birūngi nyo ababūlira
enjiri eyebirūngi!
16 Naye [s] tebāgōndera njiri bona.
Kubanga Isaya ayogera nti [t] Muka-
ma, āni eya'kiriza ekigambo kya'fe?
17 Kale oku'kiriza kuva mu kuwulira,
nokuwulira mu kigambo kya Masi-
18 ya. Naye njogera nti Tebawulirā-
nga? Wewawo, dala,
[u] E'dobozi lyabyo lyabuna munsi
zona,
Nebigambo byabyo okutūka ku
nkomerero ze'taka.

[b] Luk. 2. 34. 1 Kol. 1. 23.
[c] Zab. 118. 22. Is. 8. 14; 28. 16. Mat. 21. 42. 1 Pet. 2. 6-8.
[d] Bal. 10. 11.
[a] Bik. 21. 20; 22. 3. Bag. 1. 14.
[b] Bal. 1. 17.
[c] Baf. 3. 9.
[d] Mat. 5. 17. Bag. 3. 24.
[e] Lev. 18. 5.
[f] Ma. 30. 12, 13.
[g] Ma. 30. 14.
[h] Mat. 10. 32. Bik. 3. 37.
[k] Is. 28. 16; 49. 23.
[l] Bik. 15. 9. Bal. 3. 22. Bag. 3. 28.
[m] Bik. 10. 36. 1 Tim. 2. 5.
[n] Bef. 1. 7; 2. 4, 7.
[o] Yo. 2. 32.
[p] Tit. 1. 3.
[r] Is. 52. 7.
[s] Beb. 4. 2.
[t] Is. 53. 1.
[u] Zab. 19. 4.

19 Naye njogera nti Isiraeri tamanyā-
nga? Musa ye yasoka okwogera
nti
[w] Ndibakwasa obu'gya eri abatali
ba 'gwānga,
Eri e'gwānga eritalina magezi
ndibasūnguwaza.
20 Era Isaya aguma nyo nāyogera nti
[y] Navumbulibwa abo abata'no-
nyānga,
Nalagibwa eri abo abatambūliri-
zāngako.
21 Naye eri Isiraeri ayogera nti [z] Obu-
'de okuziba nagololera emikono
gyānge abantu abatawulira era aba-
gāna.

11 Kale njogera nti [a] Katonda ya-
goba abantube? Kitalo. Ku-
banga era [b] nānge ndi Muisiraeri,
wa mu za'de lya Ibulaimu, wa mu
2 kika kya Benyamini. Katonda te-
yagoba bantube [c] beyamanya e'da.
Oba temumanyi ebya Eriya ebyawa-
ndikibwa bwebyogera? bweyasa-
ba Katonda (ngayogera) ku Baisira-
3 eri nti [d] Mukama, ba'ta bana'bibo,
nebasūla ebyōtobyo: nānge nfi'se-
wo 'nze'ka, era banonya obulamu
4 bwānge. Naye oku'damu kwa Ka-
tonda kumugamba kutya? Nti,
'Nze [e] nefi'siri'zawo abasaja kasā-
5 nvu, abatafukamirirānga Baali. Ka-
le [f] bwekityo era ne mu biro bino
waliwo ekitūndu ekyafi'kawo mu
6 kulōnda okwekisa. Naye [g] obanga
lwa kisa, si lwa bikolwa nate: oba-
nga si bwekityo, ekisa si kisa nate.
7 Kale kiki? [i] Isiraeri kyeyanonya,
teyakiraba; naye abalōndebwa bā-
kiraba, abalala nebaka'kanyazibwa:
8 nga bwekyawandikibwa nti [k] Kato-
nda yabawa omwoyo ogwokubōngo-
ta, [l] amaso agobutalaba, namatu a-
gobutawulira, okutūsa ku lunaku
9 lwa lero. Era Daudi ayogera nti
[m] Emeza yābwe ebafūkire akaku-
nizo nekigu,
Nenkōnge, nempēra gyebali:
10 Amaso gābwe gasīkirizibwe obu-
talaba,
Era obakutamyēnga omugōngo
gwābwe bulijo.
11 Kale njogera nti Kyebāva besitala
balyoke bagwe? Kitalo: naye [n] o-
lwokwōnōna kwābwe obulokozi kye-
bwava bu'ja eri abamawānga, oku-
12 bakwasa obu'gya. Naye obanga o-
kwōnōna kwābwe bwe buga'ga bwe-
nsi, nokuwēbuka kwābwe bwe bu-
ga'ga bwabamawānga; okutūkirira
kwābwe tekusinga nyo?
13 Naye mbagamba 'mwe abamawā-
nga. Kale kubanga 'nze [o] ndi mu-
tume wa bamawānga, [p] ngulumiza
14 okuwereza kwānge: bwendiraba e-
kigambo kyona kyendikwasisa obu-
'gya abomubiri gwānge, [r] nendoko-

[w] Ma. 32. 21.
[y] Is. 65. 1.
[z] Is. 65. 2.
[a] 1 Sam. 12. 22.
[b] 2 Kol. 11. 22.
[c] Bal. 8. 29.
[d] 1 Basek. 19. 10, 14.
[e] 1 Basek. 19. 18.
[f] Bal. 9. 27.
[g] Bal. 4. 4, 5. Bag. 5. 4.
[i] Bal. 9. 31; 10. 3.
[k] Is. 29. 10.
[l] Ma. 29. 4. Is. 6. 9.
[m] Zab 69. 22, 23.
[n] Bik. 13. 46.
[o] Bik. 9. 15. Bag. 1. 16.
[p] Bef. 3. 8.
[r] 1 Tim. 4. 16. Yak. 5. 20.

15 la abamu mubo. Kuba obanga o-
kugobebwa kwābwe kwe kutabaga-
nya ensi, okusembezebwa kwābwe
kiki, wabula obulamu mu bafu?
s Lev. 23. 10. Kubal. 15. 18-21. 16 Era s ebibala ebiberyeberye bwebi-
ba ebitukuvu, era nekitole (kitukuvu): era ekikolo bwekiba ekitukuvu.
17 vu, era namatabi (matukuvu). Na-
t Yer. 11. 16. u Bef. 2. 12, 13. ye obanga t amatabi agamu gāwogo-
lebwa, u nāwe, eyali omuzeituni o-
gwomunsiko, wasimbibwa mugo,
noga'ta wamu nago ekikolo ekyo-
w 1 Kol. 10. 12. 18 buge'vu obwomuzeituni; w tewe-
nyumiririzānga ku matabi: naye
bwewenyumirizānga, si 'gwe wetise
ekikolo, naye ekikolo (kye kyetise)
19 'gwe. Kale onoyogera nti Amatabi
kyegāva gawogolwa 'nze nsimbi-
20 bweko. Wewawo; gāwogolwa lwa
buta'kiriza, nāwe onywe'de lwa
y Bal. 12. 16. 21 ku'kiriza. y Tewegulumizānga, na-
ye tyānga: kuba obanga Katonda
teyasāsira matabi ga buzāliranwa,
22 era nāwe talikusāsira. Kale laba
obulūngi nobukāmbwe bwa Katon-
da: eri abāgwa, bukāmbwe; naye
eri 'gwe bulūngi bwa Katonda,
z Beb. 3. 6, 14. z bwonobērerānga mu bulūngibwe:
(bwotobērerenga), a nāwe oliwogo-
a Yok. 15. 2. 23 lwa. Era nabo, b bwebatabērerenga
mu buta'kiriza bwābwe balisimbi-
b 2 Kol. 3. 16. bwawo: kubanga Katonda aīnza
24 okubasimbawo nate. Kuba obanga
'gwe wawogolwa ku muzeituni o-
gwali ogwomunsiko mu buzāliran-
wa, nosimbibwa mu muzeituni o-
mulūngi obutagoberera buzāliran-
wa, abo, abobuzāliranwa, tebalisi-
nga nyo kusimbibwa mu muzeituni
gwābwe bo?
25 Kubanga sagala 'mwe, abolugan-
da, obutamanya kyāma kino, mu-
lemēnga okubēra abamagezi mu
(maso) ga'mwe 'mwe'ka, ngobuka-
c Luk. 21. 24. 'kanyavu bwabēra ku Baisiraeri mu
kitūndu, c okutūsa okutūkirira kwa-
bamawānga lwekulitūka; era bwe-
kityo Abaisiraeri bona balirokoka:
26 nga bwekyawandikibwa nti
d Is. 59. 20. Zab. 14. 7. d Muliva mu Sayuni Awonya;
Ali'gyawo obutatya Katonda mu
Yakobo:
e Yer. 31. 31 neb. Beb. 10. 16. 27 e Era eno ye ndagāno yānge eri
bo,
Bwendiba'gyako ebibi byābwe.
28 Mu njiri, be balabe kulwa'mwe:
f Ma. 7. 8; 9. 5; 10. 15. naye mu kulōndebwa, f bāgalwa
29 kulwa bajaja. Kubanga ebirabo
g Kubal. 23. 19. nokuita kwa Katonda g tebyejusi-
h Bef. 2. 2. 30 bwa. Kuba nga 'mwe h e'da bwe-
mutāwulira Katonda, naye kakati
musāsi'dwa olwobutawulira bwabo,
bwekityo nabo kakati tebawuli'de,
31 olwo kusāsirwa kwa'mwe kakati
32 nabo balyoke basāsirwe. Kubanga
k Bal. 3. 9. Bag. 3. 22. k Katonda yasiba bona mu butawu-
lira, alyoke asāsire bona.
33 Obuziba bwobuga'ga obwamagezi
nobwokumanya kwa Katonda (to-
manyi) bwebuli! l emisāngogye nga
tegikeberekeka, m namakuboge nga
34 tegekānyizika! Kubanga āni n e-
yali amanye amagezi ga Mukama?
oba āni eyali amuwere'de ebiga-
35 mbo? oba āni o eyali asose okumu-
wa (ekintu), era alidizibwa nate?
36 Kubanga p byona biva gyāli, era
biita gyāli, era bitūka gyāli. r Ekiti-
bwa (kibērēnga) gyāli emirembe
gyona. Amina.

l Zab. 36. 6.
m Yob. 11. 7.
n Is. 40. 13.
o Yob. 35. 7.
p 1 Kol. 8. 6.
r Kub. 1. 6.

12 Kyenvu'de mbegairira, abolu-
ganda, olwokusāsira kwa Kato-
nda, a okuwāngayo emibiri gya'mwe,
b sadaka enamu, entukuvu, esanyu-
sa Katonda, kwe kuwereza kwa-
2 'mwe okwamagezi. 'Sō c temufa-
nanyizibwānga ngemirembe gino:
naye d mukyūsibwēnga olwokufūla
amagezi ga'mwe amagya, mulyoke
e mukemēnga bwebiri Katonda bya-
yagala, ebirūngi, ebisanyusa, ebi-
tufu.
3 Kubanga njogera, olwekisa kye-
nawebwa, eri buli muntu ali mu-
'mwe, f alemēnga okwerowōza oku-
singa bwekimugwāni'de okulowōza;
naye okulowōzānga nga yegendere-
za, nga Katonda bweyagabira g buli
4 muntu ekigera kyoku'kiriza. Kuba
i nga bwetulina ebitūndu ebingi mu
mubiri ogumu, naye ebitūndu byo-
5 na tebirina mulimu gumu: bwekity-
o 'fe k abangi tuli omubiri gumu
mu Masiya, na buli muntu (tuli) e-
bitūndu bya ba'na 'fe 'fe'ka na 'fe-
6 'ka. Era l bwetulina ebirabo ebi-
tenkanankana ngekisa kyetwawe-
bwa bwekiri, oba m buna'bi, (tubū-
lirēnga) mu kigera kyoku'kiriza
7 kwa'fe; oba kuwereza, (tunyīki-
8 rēnga) mu kuwereza kwa'fe; oba
n aigiriza, (anyīkirēnga) mu kuigiri-
zakwe; oba o abūlirira, mu ku-
būlirirakwe: p agaba, (agabēnga)
awatali bukūsa; r afuga, (afugē-
9 nga) nokunyīkira; s asāsira, (asā-
sirēnga) nesanyu. t Okwagala ku-
bērēnga kwa mazima. u Mukyā-
wēnga obubi, mwega'tēnga nobu-
10 lūngi. Mu kwagala kwaboluganda
w mwagalanēnga 'mwe'ka na 'mwe-
'ka; x mu kitibwa buli muntu agu-
11 lumizēnga mu'ne; mu kunyīkira si
bagayāvu; abasanyufu mu mwo-
yo; nga mubērānga ba'du ba Mu-
12 kama (wa'fe); z musanyukēnga mu
kusūbira; a mugumīkirizēnga mu
bunaku; b munyīkirēnga mu ku-
13 saba; c mugabirēnga abatukuvu
byebetāga; d mugobererēnga okwā-
14 niriza abagenyi. e Musabirēnga a-
babai'ganya; musabirēnga, 'sō te-
15 mukolimānga. f Musanyukirēnga
wamu nabo abasanyuka; mukābi-
16 rēnga wamu nabo abakāba. Mulo-

a 1 Pet. 2. 5. 1 Kol. 6. 18, 20.
b Beb. 10. 20.
c 1 Pet. 1. 14. 1 Yok. 2. 15.
d Bef. 1. 18. Bak. 3. 10.
e Bef. 5. 10, 17.
f Bal. 11. 20.
g 1 Kol. 12. 7, 11.
i 1 Kol. 12. 12.
k 1 Kol. 10. 17; 12. 20, 27. Bef. 1. 23.
l 1 Pet. 4. 10, 11.
m 1 Kol. 12. 10.
n Bag. 6. 6.
o 1 Kol. 14. 3.
p Mat. 6. 1-3.
r Bik. 20. 28.
s 2 Kol. 9. 7.
t 1 Tim. 1. 5. 1 Pet. 1. 22.
u Am. 5. 15.
w 1 Pet. 3. 8. 2 Pet. 1. 7.
x Baf. 2. 3.
z Bal. 5. 2. Beb. 3. 6.
a Beb. 10. 36; 12. 1. Yak. 1. 4; 5. 7. 1 Pet. 2. 19, 20.
b Luk. 18. 1. Bef. 6. 18. Bak. 4. 2. 1 Bas. 5. 17.
c 1 Kol. 16. 1. Beb. 6. 10.
d Beb. 13. 2.
e Mat. 5. 44. Luk. 23. 34. 1 Pet. 3. 9.
f 1 Kol. 12. 26.

wōzēnga bumu 'mwe'ka na 'mwe-
'ka. *g* Temulowōzānga bikulu, na-
ye mugendēnga nabo abatalina bu-
kulu. *i* Temubānga ba magezi mu
17 (maso) ga'mwe'mwe'ka. *k* Temuwa-
lanānga muntu kibi olwekibi. Mwe-
tegekēnga ebirūngi mu maso gaba-
18 ntu bona. Obanga kiinzika, ku lui
lwa'mwe, *l* mutabaganēnga nabantu
19 bona. *m* Temuwalanānga 'mwe'ka
'gwānga, abāgalwa, naye wakiri
musegulirēnga obusūngu: kubanga
kyawandikibwa nti *n* Okuwalana
kwānge; 'nze ndisasula, bwayogera
20 Mukama. *o* Naye omulabewo bwa-
lūmwānga enjala, mulisēnga; bwa-
lūmwānga enyōnta, munywesēnga:
kubanga bwokola bwotyo, olimuku-
mira amānda gomuliro ku mutwe-
21 gwe. Towāngu]wānga bubi, naye
wāngulānga obubi olwobulūngi.

13 *a* Buli muntu awulirēnga aba-
kulu abafuga: kubanga *b* tewali
bukulu butava eri Katonda; (naba-
kulu) abaliwo bālagirwa Katonda.
2 Awakanya obukulu kyava awaka-
nya okulagira kwa Katonda: era
abawakana bali'za musāngo kubo
3 bo'ka. Kubanga abafuga si ba ku-
tīsa mu kikolwa ekirūngi, wabula
mu kibi. Era oyagala obutatya bu-
kulu? *c* kola bulūngi, alikusīma:
4 kubanga ye muwereza wa Katonda
eri 'gwe olwobulūngi. Naye bwo-
kola obubi, tya; kubanga takwatira
ekitala bwerēre: kubanga ye mu-
wereza wa Katonda, awalana obusū-
5 ngu kwoyo akola obubi. *d* Kyekivu-
'de kibagwānira okuwulira, si lwa
busūngu bwo'ka, naye era kulwo-
6 mwoyo (gwa'mwe). Era kyemuva
muwa omusolo; kubanga be bawe-
reza ba Katonda, nga banyikirira
7 mu mulimu ogwo. *e* Musasulēnga
bona amabanja gābwe: abomusolo
musolo; abempōza mpōza; abokū-
tibwa kutya; abekitibwa kitibwa.
8 Temubērānga na banja lyona eri
omuntu yena, wabula okwagalanā-
nga: kubanga ayagala muntu mu-
9 'ne, ngatūkiri'za amatēka. Kuba-
nga kino nti *f* Toyendānga, to'tānga,
to'bānga, tewegōmbānga, netēka e-
dala lyona, liga'ti'dwa mu kino,
nti *g* Yagalānga muntu mu'no nga
10 bweweyagala we'ka. Okwagala te-
kukola bubi muntu mu'ne: okwa-
gala kyekuva kutūkiriza amatēka.
11 Era (mukolēnga) bwemutyo, kuba-
nga mumanyi ebiro, ngobu'de butūse
kakano 'mwe *i* okuzukuka mu tulo:
kubanga kakano obulokozi bwa'fe
buli kumpi okusinga bwetwa'kiri-
12 za. Ekiro kiise, obu'de bunātera
(okukya): *k* kale twambule ebiko-
lwa ebyekizikiza, era *l* twambale
13 ebyokulwānyisa ebyomusana. *m* Tu-
tambulēnga nga tuwōmye nga mu
musana, *n* si mu binyumu ne mu
mbaga ezokutamīrānga, *o* si mu bwe-
nzi nobukaba, *p* si mu kuyōmbānga
14 nobu'gya. Naye *r* mwambale Muka-
ma (wa'fe) Isa Masiya, 'sō *s* temute-
gekerānga mubiri, olwokwegōmba.

14 Naye atali *a* munywēvu mu ku-
'kiriza mumusembezēnga, (naye)
si lwa kusala musāngo gwa mpaka.
2 Omulala a'kiriza *b* nokulya nālya
byona: naye atali munywēvu alya
3 nva. Alya tanyōmānga atalya; e-
ra *c* atalya tasalirānga musāngo a-
lya: kubanga Katonda yamuse-
4 mbeza. 'Gwāni *d* asalira omusāngo
omu'du wa bēne? eri mukamawe ye-
'ka aimirira oba agwa. Naye aliimi-
rira; kubanga Mukama (wa'fe) aīnza
5 okumuīmiriza. *e* Omuntu omulala
alowōza olunaku (olumu) okusinga
olulala, omulala alowōza enaku zo-
6 na (okwenkanankana). Buli muntu
ategererēnga dala mu magezige ye-
'ka. Alowōza olunaku, alulowōza ku-
bwa Mukama (wa'fe): naye alya,
alya kubwa Mukama (wa'fe), kuba-
nga *f* yebaza Katonda; naye atalya,
talya kubwa Mukama (wa'fe), era
7 yebaza Katonda. Kubanga *g* tewali
muntu mu'fe eyebērera omulamu
kububwe ye'ka, era tewali eyefira
8 kububwe ye'ka. Kubanga bwetu-
bēra abalamu, tuba balamu kubwa
Mukama (wa'fe;) oba bwetufa, tufa
kubwa Mukama (wa'fe): kale, bwe-
tuba abalamu, oba bwetufa, tuba
9 ba Mukama (wa'fe). Kubanga *i* Ma-
siya kyeyava afa nābēra omulamu,
alyoke abērēnga *k* Mukama wabafu
10 era nabalamu. Naye 'gwe kiki eki-
kusalizānga omusāngo mugandawo?
oba nāwe kiki ekikunyōmesa
mugandawo? *l* kubanga 'fena tuli-
īmirira mu maso gentebe eyemisā-
11 ngo eya Katonda. Kubanga kya-
wandikibwa nti
m Nga bwendi omulamu, bwayo-
gera Mukama, buli vivi lirinfu-
kamirira,
Na buli lulimi lulyātula eri Ka-
tonda.
12 Kale bwekityo *n* buli muntu mu'fe
alibalirira omuwendogwe ye'ka eri
Katonda.
13 Kale tulemēnga okusalira ba'na-
'fe emisāngo nate 'fe'ka na 'fe'ka:
naye wakiri musale omusāngo gu-
no, *o* obutaleterānga wa luganda e-
14 kisitaza oba nkōnge. 'Manyi era
ntegēre'de dala mu Mukama (wa'fe)
Isa, nga *p* tewali kintu kya muzizo
mu buwāngwa bwakyo: wabula
r eri oyo akirowōza nga kya muzi-
15 zo, kiba kya muzizo. Kuba obanga
mugandawo anakuwala olwe'mere,
nga tokyatambulira mu kwagala.

g Yer. 45. 5.
i Nge. 3. 7; 26. 12.
k Nge. 20. 22.
l Bal. 14. 19.
m Lev. 19. 18. Nge. 24. 29.
n Ma. 32. 35.
o Kuv. 23. 4, 5. Nge. 25. 21, 22.
a Tit. 3. 1. 1 Pet. 2. 13.
b Nge. 8. 15, 16.
c 1 Pet. 3. 13
d Mub. 8. 2.
e Luk. 20. 25.
f Kuv. 20. 13 neb.
g Lev. 19. 18. Bag. 5. 14.
i 1 Kol. 15. 34. Bef. 5. 14.
k Bef. 5. 11. Bak. 3. 8.
l Bef. 6. 13.
m Baf. 4. 8.
n Nge. 23. 20. Luk. 21. 34. 1 Pet. 4. 3.
o 1 Kol. 6. 9. Bef. 5. 5.
p Yak. 3. 14.
r Bag. 3. 27.
s Bag. 5. 16.
a 1 Kol. 8. 9.
b 1 Kol. 10. 25.
c Bak. 2. 16.
d Yak. 4. 12.
e Bag. 4. 10.
f 1 Kol. 10. 31. 1 Tim. 4. 3.
g 1 Kol. 6. 19, 20. Bag. 2. 20,
i 2 Kol. 5. 15.
k Bik. 10. 36.
l Mat. 25. 31, 32. Bik. 17. 31.
m Is. 45. 23.
n Mat. 12. 36.
o 1 Kol. 8. 9.
p Tit. 1. 15.
r 1 Kol. 8. 7.

[s] Tomuzikirizānga lwa 'mereyo oyo
16 Masiya gweyafirira. Kale [t] ekirūngi
17 kya'mwe kiremēnga okuvumibwa:
kubanga obwakabaka bwa Katonda
sikwe kulya nokunywa, wabula bu-
tūkirivu na mirembe na sanyu mu
18 Mwoyo Omutukuvu. Kubanga a-
bēra omu'du wa Masiya bwati [u] a-
sanyusa nyo Katonda, nabantu ba-
19 musīma. [w] Kale bwekityo tugo-
bererēnga ebyemirembe, [y] nebyo-
20 kuzimbaganānga fe'ka na'fe'ka. To-
yōnōnānga mulimu gwa Katonda
lwa 'mere. [z] Byona birūngi; naye
[a] kinābānga kibi eri oyo alya nga ye-
21 sitala. Kirūngi obutalyānga [b] nya-
ma newakuba'de okunywānga' o-
mwenge, newakuba'de okukolānga
byona ebisitaza mugandawo oba
22 ebimunyīza oba ebimunafuya. O-
ku'kiriza kwolina, bērānga nakwo
we'ka mu maso ga Katonda. [c] Oyo
alina omukisa atesalira musāngo
23 mu kigambo kyasīma. Naye oyo
abūsabūsa a'za musāngo bwalya,
kubanga talya mu ku'kiriza; na
[d] buli ekitava mu ku'kiriza, kye
kibi.

15 [a] Era 'fe abalina amānyi kitu-
gwāni'de okwetikānga [b] obunafu
2 bwabo abatalina mānyi, 'sō si
kwesanyusānga 'fe'ka. [c] Buli mu-
ntu mu'fe asanyusēnga mu'ne mu
3 bulūngi [d] olwokuzīmba. [e] Kubanga
era ne Masiya teyesanyusānga ye-
'ka; naye, nga bwekyawandikibwa
nti [f] Ebivume byābwe abakuvuma
4 byagwa ku'nze. Kubanga [g] byona
ebyawandikibwa e'da, byawandi-
kibwa kutuigiriza 'fe, tulyoke tubē-
rēnga nokusūbira olwokugumīkiri-
za nolwokusanyusa kwebyawandi-
5 kibwa. [i] Era Katonda wokugumī-
kiriza nokusanyusa abawe 'mwe
okulowōzānga obumu 'mwe'ka na
'mwe'ka mu ngeri ya Masiya Isa:
6 mulyoke muwēnga ekitībwa Kato-
nda, Kitāwe wa Mukama wa'fe Isa
Masiya, [k] nomwoyo ogumu naka-
7 mwa akamu. Kale musembezaga-
nyēnga 'mwe'ka na 'mwe'ka, [l] nga
Masiya bweyabasembeza 'mwe, o-
8 lwekitībwa kya Katonda. Kuba-
nga njogera nti [m] Masiya yali mu-
wereza wabakomole olwamazima
9 ga Katonda, okunywēza ebyasūbi-
zibwa eri bajaja, era [n] abamawānga
balyoke bawēnga Kātonda ekitibwa
olwokusāsira; nga bwekyawandi-
kibwa nti
[o] Kyenāvānga nkwātula mu ba-
mawānga,
Era nāimbirānga erinyalyo.
10 Era nate ayogera nti
[p] Musanyukēnga, abamawānga,
wamu nabantube.
11 Era nate nti
[r] Mutenderezēnga Mukama, 'mwe
abamawānga 'mwena;
Era ebika byona bimutenderezēnga.
12 Era nate Isaya ayogera nti
[s] Waliba ekikolo kya Yese,
Era aīmirira okufuga abamawā-
nga;
Oyo abamawānga gwebalisūbira.
13 Era Katonda owokusūbirwa aba-
'juze 'mwe esanyu lyona nemirembe
olwoku'kiriza, 'mwe musu'kirirē-
nga mu kusūbira, mu mānyi Go-
mwoyo Omutukuvu.
14 Era nānge 'nze [t] ntegēre'de dala
ebya'mwe, baganda bānge, nga na-
'mwe mu'ju'de obulūngi, mu'ju'de
okutegēra kwona, nga muīnza
nokubūliriraganānga 'mwe'ka na
15 'mwe'ka. Naye neyonge'de oku-
guma katono okubawandikira, nga
kuba'jukiza nate, [u] olwekisa kye-
16 nawebwa Katonda, 'nze [w] okubē-
rānga omuwereza wa Masiya Isa
eri abamawānga nga nkolera e-
njiri ya Katonda omulimu gwa
kabona, [y] sadaka yabamawānga
eryoke esīmibwe ngetukuzibwa O-
17 mwoyo Omutukuvu. Kale okwe-
nyumiriza ninakwo mu Masiya Isa
18 [z] mu bya Katonda. Kubanga si-
ryang'anga kwogera kigambo kyo-
na wabula [a] Masiya byeyankoza,
[b] olwokuwulira kwabamawānga, mu
19 kigambo ne mu kikolwa, [c] mu mā-
nyi gobubonero nebyamagero, mu
mānyi Gomwoyo Omutukuvu; bwe-
kityo okuva mu Yerusalemi nokwe-
tōlōla okutūka mu Iruliko, natūki-
20 riza enjiri ya Masiya; naye nga
njagala ekitībwa (kino) okubūlirā-
nga enjiri, si awayātulibwa erinya
lya Masiya, 'nemēnga [d] okuzīmba
21 ku musingi gwa bēne; naye nga
bwekyawandikibwa nti
[e] Baliraba abatabūlirwānga biga-
mbobye,
Era abatāwulira balitegēra.
22 Era [f] kyenavānga nziizibwa emi-
rūndi emingi obuta'ja gyemuli:
23 naye kakati, kubanga sikyalina 'bā-
nga munsi zino, era kubanga okuva
mu myāka mingi [g] nali njagala o-
24 ku'ja gyemuli, wendigendera mu
Esupaniya [kubanga nsūbira oku-
balaba nga mpitayo, 'mwe [i] mumpe-
rekereko (okuntūsa) eyo, bwendi-
mala okubalabako nokubanyiwa
25 katono];—naye kakati [k] ng'enda
Eyerusalemi, okuwereza abatukuvu.
26 Kubanga [l] Abemakedoni Nabeakaya
bāsīma okusolōleza ebintu abāvu
abomubatukuvu abali Eyerusalemi.
27 Kubanga bāsīma; era nga bababa-
nja. Kuba obanga abamawānga
ba'sēkimu ebyābwe ebyomwoyo,
[m] bababanja okubawereza nate e-
28 byomubiri. Kale bwendimala e-

[s] Zab. 117. 1.
[t] Is. 11. 1, 10. Kub. 5. 5; 22. 16.
[t] 2 Pet. 1. 12.
[u] Bag. 1. 15.
[w] 1 Tim. 2. 7.
[y] Is. 66. 20. Baf. 2. 17.
[z] Beb. 5. 1.
[a] Bik. 21. 19.
[b] Bal. 1. 5.
[c] Bik. 19. 11.
[d] 2 Kol. 10. 13, 15, 16.
[e] Is. 52. 15.
[f] Bal. 1. 13.
[g] Bik. 19. 21.
[i] Bik. 15. 3.
[k] Bik. 19. 21.
[l] 1 Kol. 16. 1, 2. 2 Kol. 8. 1; 9. 2, 12.
[m] 1 Kol. 9. 11. Bag. 6. 6.

[a] Bik. 4. 24, 32
[b] Bal. 5. 2.
[m] Yok. 1. 11.
[n] Yok. 10. 16.
[o] Zab. 18. 49.
[p] Ma. 32. 43.

kyo, bwendibakwasiza dala [n]ebibala ebyo, ndivayo, okuita ewa'mwe
29 okugenda Esupaniya, [o]Era 'manyi nga bwendi'ja gyemuli, ndi'ja mu mukisa gwa Masiya nga gutūkiri'de.
30 Era mbegairi'de, aboluganda, kubwa Mukama wa'fe Isa Masiya, [p]nolwokwagala Kwomwoyo, [r]okufubirānga awamu nānge mu ku-
31 nsabira Katonda; [s]ndyoke mpone mwabo abatawulira mu Buyudaya, nokuwereza kwānge (kwentwāla) Eyerusalemi kusīmibwe abatuku-
32 vu; ndyoke nji'je gyemuli nesanyu [t]olwokwagala kwa Katonda,
33 [u]mpu'mulire wamu na'mwe. Era Katonda owemirembe abērēnga na-'mwe 'mwena. Amina.

16 Mbatendera Foibe mwanyina'fe, ye muwereza wekanisa e-
2 yomu [a]Kenkulea: [b]mulyoke mumwānirize mu Mukama (wa'fe), nga bwekigwāni'de abatukuvu, era mumubēre mu kigambo kyona kyalyetāga gyemuli: kubanga naye ye nyini yabēra bangi, era nānge mwēne.
3 Mulamuse [c]Pulisuka ne Akula abākolera awamu nānge mu Masi-
4 ya Isa, abāwayo obulago bwābwe olwobulamu bwānge; besebaza 'nze 'nze'ka, era naye nekanisa zona eza-
5 bamawānga: era (mulamuse) [d]ekanisa eyomunyumba yābwe. Mulamuse Epaineto, gwenjagala, [e]kye kibala ekyoluberyeberye ekyomu
6 Asiya eri Masiya. Mulamuse Malyamu, eyebakolera 'mwe emirimu
7 emingi. Mulamuse Anduloniko ne Yuniya, abekika kyānge, era abāsibirwa awamu nānge, abāmanyi mu batume, era abānsoka okubēra
8 mu Masiya. Mulamuse Ampuliato, gwenjagala mu Mukama (wa'fe).
9 Mulamuse Ulubano, akolera awamu na'fe mu Masiya, ne Sutaku
10 gwenjagala. Mulamuse Apere a-'kirizibwa mu Masiya. Mubalamuse abomu (nyumba ya) Alisuto-
11 bulo. Mulamuse Kerodioni, owekika kyānge. Mubalamuse abomu (nyumba ya) Nalukiso, abali mu
12 Mukama (wa'fe). Mulamuse Terufaina ne Terufosa abākola emirimu mu Mukama (wa'fe). Mulamuse Perusi omwāgalwa, eyakola emirimu emingi mu Mukama (wa-
13 'fe). Mulamuse Lufo, eyalōndebwa mu Mukama (wa'fe), ne nyina,
14 ye mānge. Mulamuse Asunkulito, Fulegoni, Kerume, Patuloba, Keruma, naboluganda abali awamu
15 nabo. Mulamuse Firologo ne Yuliya, Nereu ne mwanyina, ne Olumpa, nabatukuvu bona abali awa-
16 mu nabo. [f]Mulamusagane nokunywegera okutukuvu. Ekanisa zona eza Masiya zibalamusi'za.
17 Era mbegairi'de, aboluganda, mutunulirēnga abo [g]abaleta ebyokwāwukanya nebyokusitaza, ebitali bya kuigiriza kwemwaiga:
18 [i]mubakubēnga amabega abo. Kubanga abali ng'anga abo si ba-'du ba Mukama wa'fe Masiya, naye [k]ba mbuto zābwe bo'ka; era [l]nebigambo ebirūngi nebyokunyumya obulūngi balimbalimba emiti-
19 ma gyabo abatalina kabi. Kubanga okuwulira kwa'mwe kwabuna mu bona. Kyenvu'de mbasanyukira 'mwe: naye njagala 'mwe okubērānga [m]abagezi mu bulūngi,
20 era abasirusiru mu bubi. [n]Era Katonda owemirembe alibētenta Setani wansi webigere bya'mwe māngu.

Ekisa kya Mukama wa'fe Isa Masiya kibērēnga na'mwe.

21 [o]Timoseo, akolera awamu nānge, abalamusi'za; ne [p]Lukio ne [r]Yasoni ne [s]Sosipateri, abekika kyā-
22 nge. 'Nze Terutio, awandise ebaluwa eno, mbalamusi'za mu Muka-
23 ma (wa'fe). [t]Gayo, ansuza 'nze nekanisa yona, abalamusi'za. [u]Erasuto, omuwanika wekibuga, abalamusi'za, ne Kwaluto, owoluganda.
25 Era [w]oyo aīnza okubanywēza ngenjiri yānge nokubūlirwa kwa Isa Masiya bwebiri, ngekyāma bwekibi'ku'dwa [y]ekyasirikirwa okuva mu biro ebyemirembe (nemirembe),
26 naye [z]kakati kirabise nekitegēzebwa amawānga gona mu byawandikibwa bya bana'bi, nga bweyalagira Katonda ata'gwāwo, olwo-
27 kuwulira okuva mu ku'kiriza; Katonda owamagezi omu ye'ka awebwēnga ekitībwa kubwa Isa Masiya emirembe egita'gwāwo. Amina.

[n] Baf.4.17.
[o] Bal. 1. 11.
[p] Baf. 2. 1.
[r] 2 Kol. 1. 11. Bak. 4. 12.
[s] 2 Bas.3.2.
[t] Yak.4.15.
[u] 2 Kol. 7. 13. 2 Tim. 1. 16.
[a] Bik. 18. 18.
[b] Baf.2.29.
[c] Bik. 18. 2, 18, 26.
[d] 1 Kol.16. 19. Bak. 4. 15.
[e] 1 Kol.16. 15.
[f] 1 Pet. 5. 14.
[g] 1 Tim. 6. 3.
[i] 2 Bas. 3. 6, 14.
[k] Baf.3.19. 1 Tim. 6. 5.
[l] Bak. 2. 4.
[m] Mat. 10. 16.
[n] Lub. 3. 15.
[o] Bik.16.1. 1 Tim.1.2.
[p] Bik.13.1.
[r] Bik.17.5.
[s] Bik.20.4.
[t] 1 Kol. 1. 14.
[u] Bik. 19. 22.
[w] Yud. 24.
[y] 1 Kol. 2. 7.
[z] 2 Tim. 1. 10. Tit. 1, 2, 3.

EBALUWA YA PAULO OMUTUME
ERI
ABAKOLINSO
EYOLUBERYEBERYE.

1 Paulo, eyaitibwa (okuba) omutume wa Isa Masiya olwokwagala
2 kwa Katonda, ne [a] So'sene owoluganda, eri ekanisa ya Katonda eri mu Kolinso, [b] abatukuzibwa mu Masiya Isa, [c] abaitibwa (okuba) abatukuvu, wamu ne bona abakōwola erinya lya Mukama wa'fe Isa Masiya mu buli kifo, [d] ye (Mukama) wābwe era
3 owa'fe: ekisa (kibērēnga) gyemuli nemirembe ebiva eri Katonda Kita-'fe ne Mukama (wa'fe) Isa Masiya.
4 Nebaza Katonda wānge bulijo kulwa'mwe, olwekisa kya Katonda kyemwawerwa mu Masiya Isa;
5 kubanga [e] mu buli kigambo mwaga'gawalira muye, mu kwogera kwo-
6 na ne mu kutegēra kwona; [f] ngokutegēza kwa Masiya bwekwa-
7 nywēzebwa mu'mwe: 'mwe obutawēbuka mu kirabo kyona; nga [g] mulindirira [i] okubi'kalibwa kwa
8 Mukama wa'fe Isa Masiya; era [k] alibanywēza okutūsa ku nkomerero, [l] obutabako kya kunenyezebwa ku lunaku lwa Mukama wa'fe
9 Isa Masiya. [m] Katonda mwesigwa, eyabaisa okuingira mu [n] ku'sēkimu Kwomwānawe Isa Masiya Mukama wa'fe.
10 Naye mbegairira, aboluganda, olwerinya lya Mukama wa'fe Isa Masiya, 'mwena [o] okwogerānga obumu, 'sō okwāwukana kulemēnga okuba mu'mwe, naye muga'tirwēnga dala mu magezi gamu ne mu
11 kolowōza kumu. Kubanga nabūlirwa ebifa gyemuli, baganda bānge, abo abomu (nyumba) ya Kuloe, ngeriyo enyōmbo mu'mwe.
12 Kyenjoge'de kye kino nti buli muntu mu'mwe ayogera nti 'Nze ndi wa Paulo; nānge wa [p] Apolo; nānge wa [r] Kefa; nānge wa Masiya.
13 [s] Masiya ayāwuli'dwamu? Paulo yakomererwa kulwa'mwe? oba mwabatizibwa okuingira mu linya
14 lya Paulo? Nebaza Katonda kubanga sibatizānga muntu yena mu-'mwe, wabula [t] Kulisupo ne [u] Gayo;
15 omuntu yena alemēnga okwogera nga mwabatizibwa okuingira mu
16 linya lyānge. Era nabatiza nenyumba ya [w] Sutefana: nate simanyi
17 nga nabatiza omulala yena. Kubanga Masiya teyantuma kubatiza, wabula okubūlira enjiri: [y] si mu magezi ga bigambo, omusalaba gwa Masiya gulemēnga okuba ogwobwerēre.
18 Kubanga ekigambo ekyomusalaba bwe [z] busirusiru eri [a] abo ababula; naye eri 'fe abalokoka ge
19 [b] mānyi ga Katonda. Kubanga kyawandikibwa nti
[c] Ndizikiriza amagezi gabagezigezi,
Nobukabakaba bwabakabakaba ndibu'gyawo.
20 [d] Omugezigezi aluwa? omuwandisi aluwa? omuwakanyi owomunsi muno aluwa? [e] Katonda teyasiruwaza
21 magezi ga nsi? [f] Kubanga mu magezi ga Katonda ensi olwamagezi gayo bwetātegēra Katonda, Katonda nāsīma olwobusirusiru obwo kubūlira okwo okulokola abo aba'ki-
22 riza. Kubanga [g] Abayudaya basaba obubonero, Nabayonani ba-
23 nonya amagezi: naye 'fe tubūlira Masiya eyakomererwa, eri [i] Abayudaya nkōnge, neri abamawānga
24 busirusiru; naye eri abo abaitibwa Abayudaya era Nabayonani, Masiya [k] amānyi ga Katonda, era [l] ama-
25 gezi ga Katonda. Kubanga obusirusiru bwa Katonda businga abantu amagezi; nobunafu bwa Katonda businga abantu amānyi.
26 Kubanga mutunulire okuitibwa kwa'mwe, aboluganda, [m] ngabamagezi agomubiri si bangi (abaitibwa), abamānyi si bangi, abekitī-
27 bwa si bangi: naye [n] Katonda yalōnda ebisirusiru ebyensi, abagezigezi abakwase ensonyi; era Katonda yalōnda ebinafu ebyensi, a-
28 kwase ensonyi ebyamānyi; nebikopi byensi nebinyōmebwa Katonda yabirōnda era nebitaliwo, a-
29 'gyewo ebiriwo: omubiri gwona gulemēnga okwenyumiriza mu ma-
30 so ga Katonda. Naye kubwoyo 'mwe muli mu Masiya Isa, eyafūka amagezi gyetuli okuva eri Katonda, era nobutūkirivu, [o] nokutukuzibwa.
31 [p] nokununulibwa: nga bwekyawandikibwa nti [r] Eyenyumiriza, yenyumiririzēnga mu Mukama.

[a] Bik. 18. 17.
[b] Bik. 15. 9.
[c] Bal. 1. 7.
[d] Bal. 3. 22; 10. 12.
[e] 2 Kol. 8. 7.
[f] 2 Tim. 1. 8.
[g] Bab. 3. 20. Tit. 2. 13.
[i] Bak. 3. 4.
[k] 1 Bas. 3. 13.
[l] 1 Bas. 5. 23.
[m] Is. 49. 7. 1 Bas. 5. 24.
[n] Yok. 15. 4.
[o] 2 Kol. 13. 11.
[p] Bik. 18. 24; 19. 1.
[r] Yok. 1. 42.
[s] Bef. 4. 5.
[t] Bik. 18. 8.
[u] Bal. 16. 23.
[w] 1 Kol. 16. 15-17.
[y] 1 Kol. 2. 1, 4, 13.
[z] 1 Kol. 2. 14.
[a] 2 Kol. 2. 15.
[b] Bal. 1. 16.
[c] Yob. 5. 12, 13. Is. 29. 14.
[d] Is. 33. 18.
[e] Is. 44. 25.
[f] Luk. 10. 21.
[g] Luk. 11. 16.
[i] Is. 8. 14. Mat. 11. 6.
[k] Bal. 1. 4, 16.
[l] Bak. 2. 3.
[m] Yok. 7. 48.
[n] Mat. 11. 25. Yak. 2. 5.
[o] Yok. 17. 19.
[p] Bef. 1. 7.
[r] Yer. 9. 23, 24.

2 NĀNGE, aboluganda, bwena'ja gyemuli, [a] sa'ja na mānyi mangi agebigambo oba amagezi nga mbabūlira
2 ekyāma kya Katonda. Kubanga namalirira obutamanya kigambo mu-
'mwe, [b] wabula Isa Masiya era oyo
3 eyakomererwa. Nānge [c] nabērānga
na'mwe [d] mu bunafu ne mu kutya
4 ne mu kukankana okungi. Nekigambo kyānge nokubūlira kwānge
[e] tebyabānga mu bigambo ebyamagezi ebisendasenda, [f] wabula mu
5 kutegēza Kwomwoyo namānyi: oku'kiriza kwa'mwe kulemēnga okubēra mu magezi gabantu, wabula
[g] mu mānyi ga Katonda.
6 Naye amagezi tugogera mwabo
[i] abatūkirira: naye amagezi agatali ga mu mirembe gino, era agatali ga bakulu abomumirembe gino, aba-
7 'gwāwo: naye twogera amagezi ga Katonda mu kyāma, gali agakisibwa, [k] Katonda geyalagira e'da ensi nga tezinabawo olwekitībwa
8 kya'fe: [l] abakulu bona abomumirembe gino gebatategērānga nomu: kuba [m] singa bāgategēra, tebandikomere'de Mukama wa kitībwa:
9 naye nga bwekyawandikibwa nti
[n] Eriso byeritalabāngako, nokutu byekutawulirānga,
Nebitaingirānga mu mutima gwa muntu,
Byona Katonda byeyategekera abamwagala.
10 [o] Naye 'fe Katonda yatubibi'kulira Kubwomwoyo: kubanga Omwoyo anonya byona era nebitategērekeka
11 obya Katonda. Kubanga muntu ki ategēra ebyomuntu [p] wabula omwoyo gwomuntu oguli muye? [r] era bwekityo nebya Katonda siwali abitegēra wabula Omwoyo gwa Kato-
12 nda. Naye 'fe tetwawebwa mwoyo gwa nsi, wabula [s] omwoyo oguva eri Katonda, tulyoke tutegērēnga
13 Katonda byatuwa obuwa. [t] Nokwogera twogera ebyo, si mu bigambo amagezi gabantu byegaigiriza, wabula Omwoyo byaigiriza; bwetugerageranya ebyomwoyo nebyomwo-
14 yo. [u] Naye (omuntu) owomu'ka (obu'ka) ta'kiriza bya Mwoyo gwa Katonda: kubanga bya busirusiru gyāli; [w] era taīnza kubitegēra, ku-
15 banga bikeberwa na mwoyo. [y] Naye (omuntu) owomwoyo akebera byona, naye ye ye nyini takeberwa muntu yena. [z] Kubanga āni eyali ategē'de okulowōza kwa Mukama (wa'fe), okumuigiriza? [a] Naye 'fe tulina okulowōza kwa Masiya.

3 NĀNGE, aboluganda, saīnza kwogera na'mwe ngabomwoyo, naye ngabomubiri, [a] ngabāna abawere mu
2 Masiya. Nabanywesa [b] mata, 'sō-
si 'mere; kubanga mwali temuna-
3 giīnza: naye era ne kakano temunagiīnza; kubanga mukyali ba mubiri: kubanga mu'mwe bwemulimu obu'gya nokuyōmba, temuli ba mubiri, era temutambula ngabantu
4 (obuntu)? Kubanga omuntu bwayogera nti 'Nze ndi wa Paulo; nomulala nti 'Nze ndi wa Apolo; nga
5 temuli bantu (buntu)? Kale Apolo kye ki? ne Paulo kye ki? Bawereza ababa'kirizisa; era [c] buli muntu nga Mukama (wa'fe) bweyamuwa.
6 'Nze [d] nasiga, [e] Apolo nāfukirira;
7 naye [f] Katonda ye yakuza. Kale bwekityo [g] asiga si kintu, newakuba'de afukirira; wabula Katonda
8 akuza. Naye asiga nāfukirira bwe bumu: naye [i] buli muntu aliwebwa empēraye ye ngomulimugwe ye
9 bweguliba. Kubanga [k] Katonda tuli bakozi ba'ne: muli nimiro ya Katonda, (muli) [l] nyumba ya Katonda.
10 Ngekisa kya Katonda bwekiri kyenawebwa, ngomukoza wabazīmbi owamagezi nasima [m] omusingi; nomulala nāzīmbako. Naye [n] buli muntu yekūmēnga bwazīmbako.
11 Kubanga tewali muntu aīnza kusima musingi mulala wabula ogwo [o] ogwasimibwa, [p] ye Isa Masiya.
12 Naye omuntu yena bwazīmbānga ku musingi ogwo zābu, feza, amainja agomuwendo omungi, emiti, e-
13 subi, ebisasiro; omulimu ogwa buli muntu gulirabisibwa: kubanga olunaku luli [r] luligwolesa, kubanga gulibi'kulirwa mu muliro; nomuliro gwe nyini gulikema omulimu ogwa
14 buli muntu bwegufanana. Omulimu ogwa buli muntu gweyazīmbako bwegulibērawo, aliwebwa empēra.
15 Omulimu ogwa buli muntu bwegulyōkebwa, alifirwa; naye ye ye nyini alirokoka; [s] naye bwati, kuita mu muliro.
16 [t] Temumanyi nga muli yekalu ya Katonda, era nga Omwoyo gwa Ka-
17 tonda abēra mu'mwe? Omuntu yena bwazikirizānga yekalu ya Katonda, Katonda alimuzikiriza oyo; kubanga yekalu ya Katonda ntukuvu: ye 'mwe.
18 [u] Omuntu yena teyerimbānga. Omuntu yena bweyerowōzānga okuba omugezi mu'mwe mu mirembe gino, afūkēnga musirusiru, alyoke
19 afūke omugezi. Kubanga amagezi agomunsi muno bwe busirusiru eri Katonda. Kubanga kyawandikibwa nti [w] Akwasa abagezi enkwe zābwe:
20 era nate nti [y] Mukama ategēra empaka ezabagezi nga tezirimu.
21 Omuntu yena kyavānga alema o-
22 kwenyumiriza mu bantu. Kubanga [z] byona bya'mwe; oba Paulo, oba Apolo, oba Kefa, oba ensi, oba

[a] 2 Kol 10. 10; 11. 6.
[b] Baf. 3. 8.
[c] Bik. 18. 1.
[d] Bag. 4. 13.
[e] 2 Pet. 1. 16.
[f] 1 Bas. 1. 5.
[g] 2 Kol. 4. 7.
[i] Bef. 4. 13.
[k] Bal. 16. 25, 26. Bef. 3. 5, 9. Bak. 1. 26.
[l] Mat. 11. 25. Bik. 13. 27.
[m] Luk. 23. 34.
[n] Is. 64. 4.
[o] Yok. 16. 13.
[p] Yer. 17. 9.
[r] Bal. 11. 33, 34.
[s] Bal. 8. 15.
[t] 2 Pet. 1. 16.
[u] Mat. 16. 23.
[w] Bal. 8. 5-7.
[y] Nge. 28. 5.
[z] Yob. 15. 8. Is. 40. 13.
[a] Yok. 15. 15.
[a] Beb. 5. 13.
[b] 1 Pet. 2. 2.
[c] Bal. 12. 3, 6.
[d] Bik. 18. 4, 8, 11.
[e] Bik. 18. 24, 27.
[f] 1 Kol. 15. 10.
[g] 2 Kol. 12. 11.
[i] Kub. 2. 23.
[k] Bik. 15. 4.
[l] Bef. 2. 20. 1 Pet. 2. 5.
[m] Bal. 15. 20. Kub. 21. 14.
[n] 1 Pet. 4. 11.
[o] Is. 28. 16. Bag. 1. 7.
[p] Bef. 2. 20.
[r] 1 Pet. 1. 7.
[s] Yud. 23.
[t] 1 Kol. 6. 19. 2 Kol. 6. 16. Bef. 2. 21, 22.
[u] Nge. 3. 7. Is. 5. 21.
[w] Yob. 5. 13.
[y] Zab. 94. 11.
[z] 2 Kol. 4. 5, 15.

obulamu, oba okufa, oba ebiriwo,
oba ebigenda okubawo; byona bya-
23 'mwe; [a]na'mwe ba Masiya; ne
Masiya wa Katonda.

4 Omuntu atulowōzēnga bwati, nga
tuli bawereza ba Masiya era [a]aba-
2 wanika bebyāma bya Katonda. Era
wano kigwānira abawanika, omu-
ntu okulabikānga nga mwesigwa.
3 Naye ku'nze kigambo kitono nyo
'mwe okunsalira omusāngo, oba
omuntu (yena): era nānge 'nze'ka
4 sesalira musāngo. Kubanga sema-
nyiko kigambo; [b]naye ekyo teki-
mpēsa butūkirivu: naye ansalira
omusāngo ye Mukama (wa'fe).
5 [c]Kale temusalānga musāngo gwa
(kigambo) kyona, ebiro nga te-
binatūka, okutūsa Mukama (wa-
'fe) lwali'ja, [d]alimulisa ebikwekebwa ebyomukizikiza, era alirabisa okutēsa okwomumitima; [e]buli
muntu nālyoka awebwa etendolye
eri Katonda.
6 Naye ebyo, aboluganda, mbigere-
'de ku'nze ne Apolo kulwa'mwe;
[f]mulyoke muigire ku'fe obutaitirirānga mu byawandikibwa; omuntu
yena alemēnga okwegulumiza olwo-
7 mu okusinga omulala. Kubanga a-
kwāwula yāni? era [g]olina ki kyotāwebwa? naye okuwebwa obanga
wawebwa, kiki ekikwenyumirizisa
8 ngatāwebwa? Mumaze oku'kuta,
[i]mumaze okuga'gawala, mwafuga
nga bakabaka awatali 'fe: era mubēra kufuga nandyaga'de, era na'fe
tulyoke tufugire wamu na'mwe.
9 Kubanga ndowōza nga Katonda 'fe
abatume yatwolesa enkomerero
[k]ngabatalema kufa: kubanga [l]twafūka ekyerolerwa ensi ne bamalaika
10 nabantu. 'Fe tuli [m]basirusiru kubwa Masiya, naye 'mwe muli bagezigezi mu Masiya; 'fe tuli banafu,
naye 'mwe muli ba mānyi; 'mwe
11 muli ba kitībwa, 'fe tuli ba kunyō-
mebwa. Era nokutūsa ekisēra kino, tulūmwa enjala era nenyōnta,
12 era tuba bwerēre, era [n]tukubibwa
ebikōnde, era tetuliko wa'fe; era
[o]tukola emirimu nga tutegana nemikono gya'fe: [p]bwetuvumibwa,
tusabira omukisa; bwetui'ganyizi-
13 bwa, tugumīkiriza; bwetuwāirizibwa, twegairira: twafūka ngebisasiro ebyensi, empitambi eza byona,
okutūsa kakano.
14 Ebyo sibiwandika kubakwasa
nsonyi, wabula okubabūlirira nga-
15 bāna bānge abāgalwa. Kuba ne-
wakuba'de nga mulina abaigiriza
kakumi mu Masiya, naye temulina
bakita'mwe bangi; kubanga 'nze
nabazāza enjiri [r]mu Masiya Isa.
16 Kyenva mbegairira [s]okungobererā-
17 nga. Kyenva ntuma [t]Timoseo gye-

[a] Bal. 14. 8. Bag. 3. 29.
[a] Luk. 12. 42.
[b] Nge. 21. 2.
[c] Kub. 20. 12.
[d] 1 Kol. 3. 13.
[e] Bal. 2. 29. 2 Kol. 5. 10.
[f] Bal. 12. 3.
[g] Yok. 3. 27. Yak. 1. 17.
[i] Kub. 3. 17.
[k] Zab. 44. 22. 2 Kol. 4. 11.
[l] Beb. 10. 33
[m] Bik. 26. 24.
[n] Bik. 23. 2.
[o] Bik. 18. 3. 1 Bas. 2. 9. 1 Tim. 4. 10.
[p] Mat. 5. 44. Luk. 23. 34. Bal. 12. 20. 1 Pet. 2. 23.
[r] Bik. 18. 11. Yak. 1. 18.
[s] 1 Kol. 11. 1.
[t] Bik. 19. 22.

muli [u]ye mwāna wānge omwāgalwa
omwesigwa mu Mukama (wa'fe),
aliba'jukiza amakubo gānge agali
mu Masiya, nga bwenjigiriza yona
18 yona mu buli kanisa. Naye waliwo
abalala abegulumiza (nga balowōza)
nga 'nze sigenda ku'ja gyemuli.
19 [w]Naye ndi'ja gyemuli māngu,
[y]Mukama (wa'fe) bwalyagala; era
ndimanya amānyi gābwe abegulu-
20 miza 'sō si kigambo kyābwe. Ku-
banga [z]obwakabaka bwa Katonda
tebuli mu kigambo, wabula mu mā-
21 nyi. Mwagalako ki? nji'je gyemuli nomu'go, oba mu kwagala ne mu
mwoyo ogwobuwōmbefu?

5 Nokugamba bagamba nga mu-
'mwe mulimu obwenzi, era obwe-
nzi bwebutyo [a]obutali ne mu ba-
mawānga, [b]omuntu okubēra ne
2 [c]mukazi wa kitāwe. Na'mwe mwe-
gulumizi'za, 'sō [d]temwanakuwala
bunakuwazi, oyo eyakola ekikolwa
ekyo alyoke a'gyibwe wakati mu-
3 'mwe. [e]Kubanga 'nze bwesibayo
mu mubiri naye nga ndiyo mu
mwoyo, 'maze okusalira omusāngo
oyo eyayōnōna ekyo bwatyo, mu
4 linya lya Mukama wa'fe Isa, 'mwe
nga mukung'anye nomwoyo gwānge
awamu [f]namānyi ga Mukama wa-
'fe Isa, [g]okuwayo ali bwatyo eri
5 Setani omubiri okuzikirizibwa, o-
mwoyo gulyoke gulokoke ku lunaku
6 lwa Mukama (wa'fe) Isa. Okwe-
nyumiriza kwa'mwe si kulūngi.
Temumanyi [i]ngekizimbulukusa e-
kitono kizimbulukusa ekitole kyo-
7 na? Mu'gyemu ekizimbulukusa
ekye'da, mulyoke mubēre ekitole
ekigya, nga temulimu kizimbulukusa. Kubanga era [k]Nokuitako
8 kwa'fe kwa'tibwa, (ye) [l]Masiya:
kale [m]tufumbe embaga, [n]si na ki-
zimbulukusa ekye'da, newakuba'de
nekizimbulukusa ekye'tima nobubi,
wabula nebitazimbulukuswa ebyo-
butali bukūsa namazima.
9 Nabawandikira mu baluwa yā-
nge [o]obutega'tānga na benzi; ('sō)
10 si (kwewalira) dala abenzi abomu-
nsi muno, oba abegōmbi nabanyazi, oba abasinza ebifananyi; kuba-
11 nga bwekityo kyandibagwāni'de
[p]okuva munsi: naye kakano mbawandikira obutega'tānga (naye),
[r]omuntu yena aitibwa owoluganda
bwabānga mwenzi, oba mwegōmbi,
oba asinza ebifananyi, oba muvumi,
oba mutamīvu, oba munyazi; ali
bwatyo newakuba'de okulyānga na-
12 ye. Kubanga nfayo ki okusalira
13 omusāngo abali ebwēru? 'Mwe
temusalira musāngo ba munju, naye abebwēru Katonda yabasalira
omusāngo? [s]Omubi oyo mumu-
'gye mu'mwe.

[u] 1 Tim. 1. 2.
[w] Bik. 19. 21.
[y] Yak. 4. 15.
[z] 1 Bas. 1. 5.
[a] Bef. 5. 3.
[b] Ma. 27. 20.
[c] 2 Kol. 7. 12.
[d] 2 Kol. 7. 7, 10.
[e] Bak. 2. 5.
[f] Yok. 20. 23. 2 Kol. 2. 10.
[g] Yob. 2. 6. 1 Tim. 1. 20.
[i] 1 Kol. 15. 33. Bag. 5. 9.
[k] Yok. 19. 14.
[l] Is. 53. 7. Yok. 1. 29.
[m] Kuv. 12. 15.
[n] Ma. 16. 3.
[o] 2 Kol. 6. 14. Bef. 5. 11.
[p] Yok. 17. 15.
[r] Mat. 18. 17. 2 Bas. 3. 6.
[s] Ma. 17. 7; 22. 21, 22, 24.

6 Omuntu yena ku'mwe bwaba nekigambo ku mu'ne, ayang'anga okuwoleza ensōnga abatali batūkiri-
2 vu, 'sō si eri abatukuvu? Oba temumanyi [a] ngabatukuvu be balisalira ensi omusāngo? era obanga ensi 'mwe muligisalira omusāngo, temusānira kusala nsōnga entono
3 enyo? Temumanyi nga [b] tulisalira bamalaika omusāngo? tulirema tutya okusala emisāngo egyomu-
4 bulamu buno? Kale bwemuba nokusala emisāngo egyomubulamu buno, abanyōmebwa mu kanisa abo
5 bemutekawo? Njoge'de kubakwasa nsonyi. Kikoleka bwekityo obutalabikānga mu'mwe omuntu omu owamagezi, anāinzānga okusa-
6 lira bagandabe ensōnga, naye owoluganda awoza nowoluganda, era ne mu maso gābwe abatali ba'kiri-
7 za? Naye era bwemutyo mumaze okubako akabi, kubanga mulina emisāngo 'mwe'ka na 'mwe'ka. [c] Lwaki obutamala gakolwānga bubi? lwaki obutamala galyazamā-
8 nyizibwānga? Naye be nyini mukola bubi, mulyazamānya, era [d] na-
9 boluganda. Oba temumanyi ngabatali batūkirivu tebalisikira bwakabaka bwa Katonda? Temulimbibwānga: [e] newakuba'de abakaba, newakuba'de abasinza ebifananyi, newakuba'de abenzi, newakuba'de abafūka abakazi, newakuba-'de abalya ebisiyaga, newakuba'de
10 aba'bi, newakuba'de abegōmbi, newakuba'de abatamīvu, newakuba-'de abavumi, newakuba'de abanyazi, tebalisikira bwakabaka bwa Kato-
11 nda. Era [f] abamu ku'mwe mwali ngābo: naye [g] mwanāzibwa, naye mwatukuzibwa, naye mwawebwa obutūkirivu olwerinya lya Mukama (wa'fe) Isa Masiya, Nolwomwoyo gwa Katonda wa'fe.
12 [i] Byona birūngi gyendi; naye byona tebinsānira. Byona birūngi gyendi; naye 'nze sigenda kufugi-
13 bwānga kyona kyona. [k] Ebyokulya bya lubuto, nolubuto lwa bya kulya: naye Katonda alibi'gyawo byōmbiriri. Naye omubiri si gwa bwenzi, naye [l] gwa Mukama (wa-'fe); [m] ne Mukama (wa'fe) avunāna
14 omubiri: era [n] Katonda yazūkiza Mukama (wa'fe), era na'fe alituzū-
15 kiza [o] olwamānyige. Temumanyi [p] ngemibiri gya'mwe bye bitūndu bya Masiya? kale nzirirēnga ebitūndu bya Masiya mbifūle ebitūndu
16 byomwenzi? Kitalo. Oba temumanyi ngeyega'ta nomwēnzi gwe mubiri gumu? kubanga ayogera nti [r] Bōmbiriri banābērānga omu-
17 biri gumu. Naye [s] eyega'ta ne Mukama (wa'fe) gwe mwoyo gumu.
18 [t] Mwewalēnga obwenzi. Buli kibi kyona omuntu kyakola kiri kungulu ku mubiri; naye ayenda [u] ako-
19 la ekibi ku mubirigwe ye. Oba [w] temumanyi ngomubiri gwa'mwe ye yekalu Yomwoyo Omutukuvu ali mu'mwe, gwemulina eyava eri Katonda? [y] na'mwe temuli kubwa-
20 'mwe; kubanga [z] mwagulibwa na muwendo: kale mugulumizēnga Katonda mu mubiri gwa'me.

7 Naye kwebyo byemwampandikirira; kirūngi omusaja obutakwatā-
2 nga ku mukazi. Naye, olwobwenzi, buli musaja abērēnga ne mukaziwe ye, na buli mukazi abērēnga
3 ne musajawe ye. [a] Omusaja asasulēnga mukaziwe ekyo ekimugwānira; era nomukazi asasulēnga
4 bwatyo omusaja. Omukazi tafuga mubirigwe ye, wabula musajawe: era nomusaja bwatyo tafuga mubi-
5 rigwe ye, wabula mukaziwe. [b] Temu'mang'anānga, wabula mpo'zi nga mulagānye ekisēra, mulyoke mubērēnga ne'bānga eryokusabiramu, ate mulyoke mubērēnga wamu, [c] Setani alemēnga okubakema o-
6 lwobuteziiza bwa'mwe. Naye ebyo mbyogera nga nzi'kiriza bu'kiriza,
7 ('sō) sitēka tēka. Naye [d] nandyaga'de abantu bona okubērānga [e] nga 'nze. Naye [f] buli muntu alina ekirabokye ye, ekiva eri Katonda, omulala bwati, nomulala bwati.
8 Naye abatanafumbiriganwa ne ba'na'mwāndu mbagamba nti Ki-
9 rūngi bo okubērānga nga 'nze. Naye [g] obanga tebaīnza kweziiza, bafumbiriganwēnga: kubanga kye kirūngi okufumbiriganwānga okusi-
10 nga okwākānga. Naye abāmala okufumbiriganwa mbalagira, 'sō si
11 'nze wabula Mukama (wa'fe), [i] omukazi obutanobānga musajawe [naye okunoba bwanobānga, abērēnga awo obutafumbirwānga, oba atabaganēnga ne musajawe]; era nomusaja obutalekāngayo mukazi-
12 we. Naye abalala mbagamba 'nze, si Mukama (wa'fe): owoluganda yena bwabānga nomukazi ata'kiriza, omukazi bwatabaganānga naye
13 okubera naye, tamulekāngayo. Nomukazi bwabērānga nomusaja ata-'kiriza, naye bwatabaganānga naye okubēra naye, tanobānga musaja-
14 we. Kubanga omusaja ata'kiriza atukuzibwa na mukazi, nomukazi ata'kiriza atukuzibwa na wa luganda: singa tekiri bwekityo, [k] abāna ba'mwe tebandiba'de balongōfu;
15 naye kakano batukuvu. Naye ata-'kiriza bwayāwukanānga, ayāwukane: owoluganda omusaja oba mukazi tali mu bu'du mu (bigambo) ebiri bwebityo: naye Katonda ya-
16 tuitira [l] mirembe. Kubanga, 'gwe

[a] Dan. 7. 22. Mat. 19. 28.
[b] Yud. 6.
[c] Nge. 20. 22. Mat. 5. 39, 40. 1 Bas. 5. 15.
[d] 1 Bas. 4. 6.
[e] Bag. 5. 21. Bef. 5. 5. Beb. 13. 4. Kub. 22. 15.
[f] Bef. 2. 2. Bak. 3. 7.
[g] Beb. 10. 22.
[i] 1 Kol. 10. 23.
[k] Bal. 14. 17.
[l] 1 Bas. 4. 3.
[m] Bef. 5. 23.
[n] Bal. 6. 5, 8; 8. 11. 2 Kol. 4. 14.
[o] Bef. 1. 19, 20
[p] Bef. 5. 30.
[r] Lub. 2. 24. Mat. 19. 5.
[s] Bef. 5. 30.
[t] Bal. 6. 12, 13. Beb. 13. 4.
[u] Bal. 1. 24.
[w] 1 Kol. 3. 16
[y] 2 Kol. 6. 16.
[z] Bal. 14. 7, 8.
[a] Bik. 20. 23. 1 Kol. 7. 23. Bag. 3. 13. Beb. 9. 12. 1 Pet. 1. 18, 19. 2 Pet. 2. 1. Kub. 5. 9.
[a] Kuv. 21. 10. 1 Pet. 3. 7.
[b] Kuv. 19. 15. Yo. 2. 16. Zek. 7. 3. 1 Sam. 21. 4, 5.
[c] 1 Bas. 3. 5.
[d] Bik. 26. 29.
[e] 1 Kol. 9. 5.
[f] Mat. 19. 12.
[g] 1 Tim. 5. 14.
[i] Mala. 2. 14, 16. Mat. 5. 32; 19. 6, 9.
[k] Mala. 2. 15.
[l] Bal. 12. 18

[m] 1 Pet. 3. 1.
omukazi, omanyi otya nga [m] tolirokola musajawo? oba, 'gwe omusaja, omanyi otya nga tolirokola
17 mukaziwo? Kino kyo'ka, buli muntu nga Mukama (wa'fe) bweyamugabira, buli muntu nga Katonda bweyamuita, atambulēnga bwatyo.
Era bwendagira bwentyo mu kani-
18 sa zona. Omuntu yena yaitibwa nga mukomole? tafūkānga atali mukomole. Omuntu yena yaitibwa
[n] Bag. 5. 2. nga si mukomole? [n] takomolebwā-
[o] Bag. 6. 15. 19 nga. [o] Okukomolwa si kintu, no-
[p] Yok. 15. 14. butakomolwa si kintu, [p] wabula okukwatānga ebiragiro bya Katonda.
20 Buli muntu abērēnga mu kuitibwa
21 kweyaitirwamu. Waitibwa ngoli mu'du? tokyeralikirirānga: naye okuīnza bwoīnzānga okuwebwa e-'dembe, wakiri obērēnga nalyo.
22 Kubanga mu Mukama (wa'fe) eyaitibwa nga mu'du, awebwa [r] Mukama (wa'fe) e'dembe: bwatyo eyaitibwa nga wa 'dembe ye mu'du wa
[r] Yok. 8. 36. Bal. 6. 18, 22. Fir. 16.
23 Masiya. [s] Mwagulibwa na muwendo; temufūkānga ba'du ba bantu.
[s] 1 Kol. 6. 20. 1 Pet. 1. 18, 19.
24 Aboluganda, okuitibwa buli muntu kweyaitirwamu, abērēnga mwokwo wamu ne Katonda.
25 Naye ebyokubawala sirina kiragiro kya Mukama (wa'fe): naye mbagamba bwendowōza ngomuntu
[t] 1 Tim. 1. 16. Mukama (wa'fe) [t] gweyasāsira [u] o-
[u] 1 Tim. 1. 12. 26 kubēra omwesigwa. Kale ndowōza kino okubera ekirūngi olwokubonabona okwa kakano, nga kirūngi o-
27 muntu okubēra nga bwali. Wasibibwa nomukazi? tononyānga kusumululwa. Wasumululwa ku mu-
28 kazi? tononyānga mukazi. Naye okuwasa bwowasānga, nga toyōnōnye; nomuwala bwafumbirwānga, nga tayōnōnye. Naye abali bwebatyo banābērānga nokubonabona
29 mu mubiri: nānge mbasāsira. Naye
[w] 1 Pet. 4. 7. [w] kino kyenjogera, aboluganda, nti Ebiro biimpawa'de, okutanula kakano abalina abakazi babo nga-
30 batalina; era nabo abakāba (babe) ngabatakāba; nabo abasanyuka (babe) ngabatasanyuka; nabo aba-
31 gula (babe) ngabatalina; nabo abakoza ebyomunsi (babe) [y] ngabatabikoza bubi: kubanga [z] engeri e-
[y] 1 Kol. 9. 18. [z] Yak. 4. 14. 1 Yok. 2. 17.
32 yomunsi muno e'gwāwo. Naye njagala 'mwe obuteralikirirānga. [a] Atali mufumbo yeralikirira bya Mukama (wa'fe), bwanāsanyusānga
[a] 1 Tim. 5. 5.
33 Mukama (wa'fe): naye omufumbo yeralikirira bya munsi, bwanāsa-
34 nyusānga mukaziwe. Era waliwo enjāwulo afumbirwa nomuwala. Atafumbirwa [b] yeralikirira bya Mukama (wa'fe), abērēnga mutukuvu omubiri nomwoyo: naye afumbirwa yeralikirira bya munsi, bwanā-
[b] Luk. 10. 40 neb.
35 sanyusānga musajawe. Njoge'de ekyo olwokubagasa 'mwe be nyini; si lwa kubatēga kyāmbika, wabula olwobulūngi era mulyoke muwerezēnga Mukama (wa'fe) obutatega-
36 nānga. Naye omuntu bwalowōzānga nga takola bulūngi muwalawe, obanga aitiri'de obukulu, era obanga kigwāna okubēra bwekityo, akolēnga nga bwayagala; tayōnōna;
37 bafumbiriganwe. Naye oyo anywēra mu mutimagwe, nga tawalirizibwa, naye ngaīnza (okutūkiriza) bwayagala ye, era nga yamalirira kino mu mutimagwe okukūmānga
38 muwalawe, alikola bulūngi. [c] Kale afumbiza muwalawe akola bulūngi; era naye atalifumbiza yalisi-
39 nga okukola obulūngi. [d] Omukazi asibibwa musajawe ngakyali mulamu; naye musajawe bwaba nga yebase, nga wa busa afumbirwēnga gwayagala; [e] kyo'ka mu Mukama
40 (wa'fe). Naye bwabērānga nga bwali, bwasinga okubērānga nomukisa, nga 'nze bwendowōza: era ndowōza nga nānge nina Omwoyo gwa Katonda.

[c] Beb. 13. 4.
[d] Bal. 7. 2.
[e] 2 Kol. 6. 14.

8 Naye [a] kwebyo ebiwebwa eri ebifananyi: tumanyi nga tulina 'fena [b] okutegēra. Okutegēra kwegulumizisa, naye okwagala kuzīmba.
2 [c] Omuntu bwalowōzānga ngaliko kyatege'de, nga tanategēra nga
3 bwekimugwānira okutegēra; naye omūntu bwayagala Katonda, [d] oyo
4 ategērwa ye. Kale ku kulyānga ebiwebwa eri ebifananyi, tumanyi [e] ngekifananyi si kintu munsi, era nga [f] tewali Katonda (omulala) wa-
5 bula omu. Kuba newakuba'de nga waliwo [g] abaitibwa bakatonda, oba mu 'gulu, oba munsi; nga bwewaliwo bakatonda abangi nabāmi a-
6 bangi; naye [i] gyetuli waliwo Katonda omu, Kita'fe, [k] omuva byona, na'fe tuli kubwoyo; ne [l] Mukama (wa'fe) omu, Isa Masiya, [m] abe'sā-
7 wo byona, era atube'sāwo 'fe. Naye okutegēra okwo tekuli mu bantu bona: naye abalala, kubanga bamanyīra ebifananyi okutūsa kakano, balya ngekiwere'dwa eri ekifananyi; nomwoyo gwābwe, kubanga
8 munafu, [n] gubēra nempitambi. Naye ekyokulya tekitusīmisa eri Katonda: era bwetutalya tetuwēbuka:
9 era bwetulya tetweyongerako. Naye mwekūmēnga mpo'zi obuīnza bwa'mwe obwo bulemēnga okuba
10 enkōnge eri abanafu. Kubanga omuntu bwakulaba 'gwe alina okutegēra ngotu'de ku 'mere mu sabo lyekifananyi, omwoyo gwoyo, bwaba nga munafu, teguliguma kulya
11 ebiwebwa eri ebifananyi? Kubanga omunafu abula olwokutegērakwo, owoluganda Masiya gweyafiri-
12 ra. Era bwekityo, [o] bwemwōnōna-

[a] Bik. 15. 20.
[b] Bal. 14. 14, 22.
[c] 1 Kol. 13. 8, 9, 12.
[d] Kuv. 33. 12, 17. Na. 1. 7. 2 Tim. 2. 19.
[e] Is. 41. 24.
[f] Ma. 4. 39; 6. 4. Is. 44. 8.
[g] Yok. 10. 34.
[i] Mala. 2. 10. Bef. 4. 6.
[k] Bik. 17. 28. Bal. 11. 36.
[l] Bik. 2. 36 Bef. 4. 5.
[m] Yok. 1. 3. Bak. 1. 16.
[n] Bal. 14. 14, 23.
[o] Mat. 25. 40, 45.

nga aboluganda, era nemufumita o-
mwoyo gwābwe, bweguba nga mu-
13 nafu, nga mwōnōna Masiya. Kale,
obanga [p] ekyokulya kyesitaza mu-
ganda wānge, siryenga nyama emi-
rembe gyona, 'nemēnga okwesitaza
muganda wānge.

9 [a] Siri wa 'dembe? siri mutume?
[b] salaba Isa Mukama wa'fe? 'mwe
temuli mulimu gwānge mu Muka-
ma (wa'fe)? obanga siri mutume
2 eri abalala, naye ndi (mutume) eri
'mwe: kubanga 'mwe [c] kabonero
kobutume bwānge mu Mukama
3 (wa'fe). Bwempoza bwenti eri abo
4 abankemereza. Tetulina buīnza
5 okulyānga nokunywānga? Tetuli-
na buīnza okutwālānga omukazi
owoluganda awamu na'fe, era nga-
batume abalala, ne [d] baganda ba
6 Mukama (wa'fe), ne [e] Kefa. Oba
'nze 'nze'ka ne Balunaba [f] tetulina
7 buīnza obutakolānga (mirimu)? [g] A-
ni agenda okutabāla yona yona nā-
tabāza ebintubye ye? [i] āni asimba
olusuku nātalya ku 'mere yāmu?
oba [k] āni alūnda ekisibo nātanywa
8 ku mata gekisibo? Ebyo njogera
bya buntu? oba era namatēka te-
9 gogera bwegatyo? Kubanga kya-
wandikibwa mu matēka ga Musa
nti [l] Togisibānga kamwa ente nge-
10 wūla. Katonda alowōza bya nte?
oba ayogera kulwa'fe 'fe'ka? Ku-
banga kyawandikibwa kulwa'fe:
kubanga [m] alīma kimugwānira o-
kulima ngasūbira, era nawūla (ki-
mugwānira) okuwūla ngasūbira o-
11 kuwebwako. [n] Obanga 'fe twaba-
sigamu ebyomwoyo, kya kitalo 'fe
bwetulikūngula ebya'mwe ebyomu-
12 biri? Obanga abalala balina obu-
īnza obwo ku'mwe, 'fe tetusinga
bo? [o] Naye tetwakoza buīnza o-
bwo; naye tugumīkiriza byona, tu-
lemēnga okuleta ekiziīza enjiri ya
13 Masiya. [p] Temumanyi ngābo aba-
wereza ebitukuvu balya (ku) byo-
muyekalu, (nabo) abawereza ku
14 kyōto bagabana nekyōto? Era ne
[r] Mukama (wa'fe) bwatyo yalagira
[s] ababūlira enjiri balisibwēnga o-
15 lwenjiri. Naye 'nze sibikozānga
ebyo nekimu: 'sō siwandise ebyo
kiryoke kinkolerwēnga 'nze bwekī-
tyo: kubanga wakiri 'nze okufa,
okusinga omuntu yena okufūla o-
kwenyumiriza kwānge okwobwerē-
16 re. Kubanga bwembūlira enjiri,
siba na kya kwenyumiriza; kuba-
nga nina okuwalirizibwa; kubanga
17 zinsānze, bwesibūlira njiri. Kuba
obanga nkola bwentyo nokwagala,
mbēra nempēra: naye obanga sī-
kola na kwagala, [t] nateresebwa o-
18 buwanika. Kale mpēra ki gyenina?
Bwembūlira enjiri okugifūla eyo-
bwerēre, 'neme okukoleza dala obu-
19 īnza bwānge mu njiri. Kuba ne-
wakuba'de nga ndi wa 'dembe eri
bona, [u] nefūla mu'du eri bona,
20 [w] ndyoke nfunēnga abangi. [y] Neri
Abayudaya nafūka nga Omuyuda-
ya, nfunēnga Abayudaya; eri abo
abafugibwa amatēka (nafūka) nga-
fugibwa amatēka, 'nze'ka nga sifu-
gibwa matēka, nfunēnga abafugi-
bwa amatēka; [z] eri abatalina ma-
21 tēka (nafūka) ngatalina matēka, [a] si
butaba na matēka eri Katonda, na-
ye nga mpulira amatēka eri Masi-
ya, nfunēnga abatalina matēka.
22 [b] Eri abanafu nafūka munafu, nfu-
nēnga abanafu: eri bona nfūse
byona, mu byona byona ndyoke
23 ndokolēnga abamu. Era nkola byo-
na olwenjiri, ndyoke nzi'sēnga ki-
24 mu muyo. Temumanyi ngaba'du-
kana mu kuwakana ba'dukanira
dala bona, naye awebwako empēra
omu? [c] Mu'dukanēnga bwemutyo
25 mulyoke muwebwe. Era buli mu-
ntu [d] awakana yegendereza mu
byona. Kale bo (bakola bwebatyo)
balyoke bawebwe engule eryōnōne-
26 ka, naye 'fe [e] etayōnōneka. 'Nze
kyenva nzirukana bwenti, si nga-
tamanyi; 'nwāna bwenti si ngaku-
27 ba e'bānga: naye [f] nebonereza o-
mubiri gwānge era [g] ngufuga: mpo-
'zi, nga 'maze okubūlira abalala,
'nze 'nze'ka 'neme okubēra [i] atasī-
mibwa.

10 Kubanga sagala 'mwe obutate-
gēra, aboluganda, bajaja ba'fe
bona bwebāli wansi [a] wekire, era
2 bona bwebāita mu [b] nyanja; era
bona bwebābatizibwa eri Musa mu
3 kire ne mu nyanja; era bona neba-
4 lya [c] e'mere emu eyomwoyo; era
bona nebanywānga [d] ekyokunywa
ekimu ekyomwoyo: kubanga bā-
nywānga mu lwāzi olwomwoyo o-
5 lwabagobererānga: nolwāzi olwo
lwali Masiya. Naye bangi kubo
Katonda teyabasīma: kubanga [e] bā-
6 zikiririzibwa mu 'dūngu. Naye e-
byo byali bya kulabirako gyetuli,
tulemēnga okwegōmba ebibi, era
7 [f] nga bo bwebegōmba. 'Sō temu-
bānga basinza ba bifananyi, nga-
bamu kubo: nga bwekyawandiki-
bwa nti [g] Abantu nebatūla okulya
nokunywa, nebagolokoka okuza-
8 nya. Era [i] tetwendānga, ngabamu
kubo bwebāyenda, [k] nebagwa ku
lunaku olumu obukumi bubiri mwe-
9 nkumi satu. Era tetukemānga
Mukama (wa'fe), [l] ngabamu kubo
bwebākema, emisota egyo negiba-
10 'ta. Era temwemulugunyānga,
[m] ngabamu kubo bwebemulugunya,
11 nebazikirizibwa omuzikiriza. Na-
ye ebyo byababako abo okubērānga

[p] Bal. 14. 21.
[a] Bik. 9. 15. 2 Tim. 1. 11.
[b] Bik. 18. 9; 22. 14, 18.
[c] 2 Kol. 3. 2.
[d] Mat. 13. 55.
[e] Mat. 8. 14.
[f] 2 Bas. 3. 8, 9.
[g] 2 Kol. 10. 4. 2 Tim. 2. 3; 4. 7.
[i] Ma. 20. 6. Nge. 27. 18.
[k] Yok. 21. 15. 1 Pet. 5. 2.
[l] Ma. 25. 4. 1 Tim. 5. 18.
[m] 2 Tim. 2. 6.
[n] Bal. 15. 27. Bag. 6. 6.
[o] 2 Kol. 11. 7, 9.
[p] Lev. 6. 16, 26. Ma. 18. 1.
[r] Luk. 10. 7.
[s] Bag. 6. 6. 1 Tim. 5. 17.
[t] Bag. 2. 7. Baf. 1. 17. Bak. 1. 25.
[u] Bag. 5. 13.
[w] Mat. 18. 15.
[y] Bik. 16. 3; 18. 18.
[z] Bag. 3. 2.
[a] 1 Kol. 7. 22.
[b] Bal. 15. 1.
[c] Baf. 3. 14. Beb. 12. 1.
[d] Bef. 6. 12. 1 Tim. 6. 12.
[e] 2 Tim. 4. 8. Yak. 1. 12. 1 Pet. 5. 4. Kub. 2. 10.
[f] Bal. 8. 13.
[g] Bal. 6. 18, 19.
[i] Yer. 6. 30. 2 Kol. 13. 5, 6.
[a] Kuv. 13. 21. Zab. 78. 14.
[b] Kuv. 14. 22.
[c] Kuv. 16. 15, 35.
[d] Kuv. 17. 6.
[e] Kubal. 26. 64, 65.
[f] Kubal. 11. 4, 33, 34.
[g] Kuv. 32. 6.
[i] 1 Kol. 6. 18.
[k] Kubal. 25. 1, 9.
[l] Kuv. 17. 2, 7. Kubal. 21. 5.
[m] Kubal. 14. 2, 29.

ebyokulabirako; era [n] byawandikibwa olwokutulabulānga 'fe abatūki'dwako enkomerero zemirembe.
12 Kale [o] olwōza ngaimiri'de yekū-
13 mēnga aleme okugwa. Siwali kukema okwabakwata okutali kwa bantu: naye Katonda mwesigwa, [p] atābaganyenga kukemebwa okusinga bwemuīnza; naye awamu nokukemebwa era ana'sāngawo [r] nobu'dukiro, mulyoke muīnzēnga okugumīkiriza.
14 Kale, baganda bānge, [s] mu'dukē-
15 nga okusinza ebifananyi. Mbagamba [t] ngabalina amagezi; mulowō-
16 ze kyenjogera. Ekikompe ekyomukisa, kyetusabira omukisa, sikwe ku'sēkimu omusai gwa Masiya? [u] Omugāti gwetumenyamenya sikwe ku'sēkimu omubiri gwa Masi-
17 ya? [w] kubanga 'fe abangi tuli mugāti gumu, omubiri gumu: kubanga 'fena tugabana omugāti gumu.
18 Mulabe [y] Isiraeri [z] owomubiri: [a] abalya sadaka teba'sā kimu na kyō-
19 to? Kale njogera ki? ekiwebwa eri ekifananyi nga kintu, oba eki-
20 fananyi nga kintu? Naye njogera ngabamawānga byebawayo [b] bawa eri balubale, 'sō si eri Katonda: nānge sagala 'mwe kubērānga aba-
21 'sekimu ne balubale. [c] Temuīnza kunywa (ku) kikōmpe kya Mukama (wa'fe) ne ku [d] kikōmpe kya balubale: temuīnza kugabana ku meza ya Mukama (wa'fe) ne ku meza ya
22 balubale. Oba Mukama (wa'fe) tumukwasa obu'gya? 'fe [e] tumusinga amānyi?
23 [f] Byona birūngi; naye ebisāna si byona. Byona birūngi, naye ebi-
24 zīmba si byona. [g] Omuntu yena tanonyānga bibye ye'ka, wabula
25 ebya mu'ne. [i] Buli kyebatūndānga mu katāle, mukiryānga, nga temu-
26 būzi'za kigambo olwomwoyo; kubanga [k] ensi ya Mukama (wa'fe),
27 noku'jula kwayo. Omu kwabo abata'kiriza bwabaitānga, na'mwe bwemwagalānga okugenda; [l] ekitekebwānga mu maso ga'mwe mukiryānga, nga temubūzi'za kigambo
28 olwomwoyo. Naye omuntu bwabagambānga nti Kino kyawebwa okubēra sadaka, temukiryānga ku-
29 lwoyo abūli'de, nolwomwoyo: bwenjogera omwoyo, si gugwo 'gwe naye gwa mulala; kubanga [m] e'dembe lyānge lwa ki okusalirwa omusāngo
30 nomwoyo gwomulala? 'Nze bwendya nokwebaza, kiki ekinvumya
31 olwekyo kyenebaza? Kale [n] obanga mulya, obanga munywa, obanga mukola ekigambo kyona kyona, mukolēnga byona olwekitībwa kya
32 Katonda. [o] Temuletānga ekisitaza eri Abayudaya, newakuba'de eri Abayonani, newakuba'de eri [p] eka-
33 nisa ya Katonda: era nga [r] nānge bwensanyusa bona mu byona, nga sinonya magoba gānge 'nze, wabula agabangi, balyoke balokoke.

11 [a] Mungobererēnga 'nze, nga nānge (bwengoberera) Masiya.
2 Mbatendereza kubanga munji'jukira mu byona, era [b] munywēza byemwawebwa nga bwenabibawa.
3 Naye njagala 'mwe okumanya [c] ngomutwe gwa buli musaja ye Masiya; [d] nomutwe gwomukazi ye musaja; [e] nomutwe gwa Masiya ye
4 Katonda. Buli musaja bwasaba oba bwabūlira, omutwegwe nga gubi'ki'dwako, aswāza omutwegwe.
5 Naye [f] buli mukazi bwasaba oba bwabūlira, omutwegwe nga tegubi'ki'dwako, aswāza omutwegwe: kubanga bwe bumu dala [g] ngamwere-
6 'dwa. Kuba obanga omukazi tabi'kibwako, era asalibwēnga enviri: naye obanga kya [i] nsonyi omukazi okusalibwānga enviri oba okumwe-
7 bwānga, abi'kibwēngako. Kubanga omusaja tekimugwānira kubi'kibwānga ku mutwe, kubanga [k] oyo kye kifananyi nekitībwa kya Katonda: naye omukazi kye kitībwa
8 kyomusaja. Kubanga [l] omusaja teyava mu mukazi; wabula omukazi
9 ye yava mu musaja: era [m] kubanga omusaja teyatōndebwa lwa mukazi; wabula omukazi olwomusaja:
10 kyekiva kigwānira omukazi okubāngako [n] (akabonero) akokufugibwa ku mutwegwe [o] olwa bamalaika.
11 Era naye omukazi (tabērawo) awatali musaja, era [p] omusaja (tabērawo) awatali mukazi, mu Mukama
12 (wa'fe). Kuba omukazi nga bweyava mu musaja, era nomusaja bwatyo (azālibwa) omukazi; [r] na-
13 ye byona biva eri Katonda. Musale omusāngo na'mwe 'mwe'ka: kisāna omukazi asabēnga Katonda
14 nga tabi'ki'dwako? Obuzāliranwa bwo'ka tebubaigiriza nga, omusaja
15 bwakuza enviri, zimuswāza? Naye omukazi bwakuza enviri, kye kitībwa gyali: kubanga yawebwa envi-
16 rize mu kifo kyekyambalo. Naye omuntu yena bwaba ngayagala okuleta empaka, 'fe tetulina mpisa ngeyo, newakuba'de ekanisa za Katonda.
17 Naye bwembalagira kino sibatendereza, kubanga temukung'ana
18 lwa bulūngi wabula olwobubi. Kubanga ekyoluberyeberye, bwemukung'anira mu kanisa, [s] mpulira nga waliwo okwāwukana mu'mwe;
19 era nki'kirizamu. Kubanga [t] era nokwesalamu kikugwānira okubānga mu'mwe, [u] abasīmibwa balyoke
20 balabikēnga mu'mwe. Kale bwemukung'anira awamu, tekiīnzika kulya 'mere ya Mukama (wa'fe):

[n] Bal. 15. 4.
[o] Bal. 11. 20.
[p] 2 Pet. 2. 9.
[r] Yer. 29. 11.
[s] 2 Kol. 6. 17. 1 Yok. 5. 21.
[t] Mat. 26. 26–28.
[u] Bik. 2. 42, 46.
[w] Bal. 12. 5.
[y] Bal. 4. 12.
[z] Bal. 4. 1; 9. 3.
[a] Lev. 7. 15.
[b] Ma. 32. 17.
[c] 2 Kol. 6. 15, 16.
[d] Ma. 32. 38.
[e] Ez. 22. 14.
[f] 1 Kol. 6. 12.
[g] Bal. 15. 1, 2.
[i] 1 Tim. 4. 4.
[k] Zab. 24. 1.
[l] Luk. 10. 7.
[m] Bal. 14. 16.
[n] Bak. 3. 17.
[o] Bal. 14. 13.
[p] Bik. 20. 28.
[a] 2 Bas. 3. 9.
[b] 1 Kol. 7. 17.
[c] Bef. 5. 23.
[d] Lub. 3. 16. 1 Tim. 2. 11, 12.
[e] Yok. 14. 28.
[f] Bik. 21. 9.
[g] Ma. 21. 12.
[i] Kubal. 5. 18.
[k] Lub. 1. 26.
[l] Lub. 2. 21, 22.
[m] Lub. 2. 18, 21, 23.
[n] Lub. 24. 65.
[o] Mub. 5. 6.
[p] Bag. 3. 28.
[r] Bal. 11. 36.
[s] 1 Kol. 1. 10.
[t] Luk. 17. 1. 2 Pet. 2. 1, 2.
[u] Luk. 2. 35.

21 kubanga mu kulya kwa'mwe buli
muntu asoka mu'ne okutōla e'me-
reye ye'ka; nomulala alūmwa e-
[w] Yud. 12. 22 njala, [w] nomulala atamīra. Kiki
ekyo? temulina nyumba za kuli-
rāngamu nokunywerāngamu? bba
munyōma ekanisa ya Katonda, ne-
muswāza abatalina (nyumba)? Nā-
bagamba ntya? nābatendereza o-
[y] Bag. 1. 1, 11, 12. 23 lwekyo? Sibatendereza. [y] Kuba-
nga 'nze nawebwa eri Mukama
(wa'fe) era kyenabawa 'mwe, nga
[z] Mukama (wa'fe) Isa mu kiro kiri
kyeyalirwamu olukwe yatōla omu-
24 gāti; neyebaza, nāgumenyamu, nā-
yogera nti Guno gwe mubiri gwā-
nge oguli kulwa'mwe: mukolē-
nga bwemutyo olwokunji'jukirā-
[z] Mat. 26. 26. 25 nga 'nze. Era nekikōmpe bwatyo
bwebāmala ōkulya, ngayogera nti
Ekikōmpe kino ye ndagāno empya
mu musai gwānge: mukolēnga
bwemutyo buli lwemunānywānga-
26 ko, olwokunji'jukirānga 'nze. Ku-
banga buli lwemunālyānga ku mu-
gāti guno ne lwemunānywānga ku
kikōmpe, munāyolesānga okufa kwa
[a] Bik. 1. 11. Mukama (wa'fe) [a] okutūsa lwali'ja.
[b] Kub. 1. 7. [b] Yok. 6. 51. 27 [b] Kyanāvānga a'za omusāngo ogwo-
mubiri nomusai gwa Mukama (wa-
'fe) buli anālyānga ku mugāti oba
anānywānga ku kikōmpe kya Mu-
[c] 2 Kol. 13. 5. Bag. 6. 4. 28 kama (wa'fe) ngatasāni'de. Naye
[c] omuntu yekeberēnga ye'ka alyoke
alyēnga ku mugāti bwatyo, era a-
29 nywēnga ne ku kikōmpe. Kuba-
nga alya era anywa, alya era anywa
musāngogwe ye, bwatayāwula mu-
30 biri. Mu'mwe kyemuvu'de mubē-
ramu abangi abanafu nabalwa'de,
[d] Zab. 32. 5. 1 Yok. 1. 9. 31 era bangiko abebaka. Naye [d] singa
twesalira omusāngo 'fe'ka, tetwa-
32 ndisali'dwa musāngo. Naye bwe-
[e] Zab. 94. 12, 13. Beb. 12. 5-12. tusalirwa omusāngo, [e] tubūlirirwa
Mukama (wa'fe), tuleme okusingi-
33 bwa omusāngo awamu nensi. Ka-
le, baganda bānge, bwemukung'a-
34 nānga okulya, mulindaganēnga. O-
muntu bwalūmwānga enjala, alyē-
nga e'ka; okukung'ana kwa'mwe
kulemēnga oku'za omusāngo. Ne-
birala ndibirongōsa, [f] wendi'jira
[f] 1 Kol. 4. 19. wona.

12 Kale 'no, aboluganda, [a] ebye
[a] 1 Kol. 14. 1, 37. (birabo) ebyomwoyo sagala
2 'mwe obutabitegēra. Mumanyi
[b] Bef. 2. 11, 12. Zab. 115. 5. [b] bwemwali abamawānga nga mwa-
kyāmizibwānga eri ebifananyi ebi-
togera, nga bwemwakyāmizibwā-
3 nga bwona. Kyenva mbategēza
[c] 1 Yok. 4 2, 3. nga [c] siwali muntu bwayogera mu
Mwoyo gwa Katonda agamba nti
[d] Mat. 16. 17. 2 Kol. 3. 5. Isa akolimi'dwa; 'sō [d] siwali mu-
ntu aīnza okwogera nti Isa ye Mu-
[e] Bal. 12. 4 neb. kama (wa'fe), wabula mu Mwoyo
Omutukuvu.
4 [e] Naye waliwo enjāwulo zebirabo,
5 naye [f] Omwoyo (ali) omu. [g] Era wa-
liwo enjāwulo zokuwereza, era Mu-
6 kama (wa'fe ali) omu. Era waliwo
enjāwulo zokukola, naye Katonda
7 (ali) omu, akola byonamu bona. [i] Na-
[i] Bal. 12. 6-8. 1 Pet. 4. 10, 11. ye buli muntu awebwa okulagibwa
8 Kwomwoyo olwokugasa. Kubanga
omulala Omwoyo amuwēsa [k] eki-
[k] 2 Kol. 8. 7. gambo ekyamagezi; nomulala (awe-
bwa) ekigambo ekyokutegērānga,
9 Kubwomwoyo oyo: omulala [l] oku-
[l] Mat. 17. 19, 20. 2 Kol. 4. 13. 'kiriza Kubwomwoyo oyo; nomu-
lala [m] ebirabo ebyokuwonyānga,
[m] Ma'k. 16. 18. 10 Kubwomwoyo omu; nomulala [n] o-
[n] Bag. 3. 5. kukolānga ebyamagero; nomulala
[o] Bal. 12. 6. [o] okubūlirānga; nomulala [p] okwā-
[p] 1 Yok. 4. 1. wulānga emyoyo: omulala [r] engeri
[r] Bik. 2. 4 zenimi; nomulala okutegēzānga e-
11 nimi: naye ebyo byona Omwoyo
oyo omu yabikola [s] ngagabira buli
[s] 2 Kol. 10. 13. muntu ki'na omu [t] nga ye bwaya-
[t] Yok. 3. 8. gala.
12 [u] Kuba omubiri nga bweguli ogu-
[u] Bal. 12. 4, 5. mu neguba nebitūndu ebingi, ne-
bitūndu byona ebyomubiri, newa-
kuba'de nga bingi, gwe mubiri
[w] Bag. 3. 16. gumu; [w] era ne Masiya bwatyo.
[y] Bal. 6. 5. 13 Kubanga [y] mu Mwoyo omu 'fena
twabatizibwa okuingira mu mubiri
gumu, oba Bayudaya oba Bayona-
ni, oba ba'du oba ba 'dembe; 'fena
[z] Yok. 6. 63; 7. 37-39. [z] netunywesebwa mu Mwoyo omu.
14 Kubanga nomubiri si kitūndu ki-
15 mu, naye bingi. Ekigere bwekyo-
gera nti Kubanga siri mukono, siri
wa ku mubiri; olwekyo tekibēra
16 ekitali kya ku mubiri. Era okutu
bwekwogera nti Kubanga siri liso,
siri wa ku mubiri; olwekyo teku-
17 bēra okutali kwa ku mubiri. Omu-
biri gwona singa liso, okuwulira
kwandiba'de wa? Gwona singa
kuwulira, okuwunyiriza kwandi-
18 ba'de wa? Naye kakano Katonda
ya'sāwo ebitūndu buli ki'na kimu
19 mu mubiri, nga bweyayagala. Era
byona singa kyali kitūndu kimu,
20 omubiri gwandiba'de wa? Naye
kakano ebitūndu biri bingi, naye
21 omubiri gumu. Neriso teriinza ku-
gamba mukono nti 'Gwe sikwetāga:
oba nate omutwe okugamba ebigere
22 nti 'Mwe sibetāga. Naye, ekisinga
enyo, ebitūndu bino ebyomubiri
ebirowōzebwa okubēra ebinafu bye-
23 tāgibwa: nebyo ebyokumubiri bye-
tulowōza obutaba na kitibwa nyo,
byetwambaza ekitibwa ekisinga o-
bungi: (nebitūndu) bya'fe ebitali
birūngi bye bisinga okubēra nobu-
lūngi; naye ebirūngi bya'fe tebye-
24 tāga: naye Katonda yaga'tira dala
wamu omubiri, ekitūndu ekyabu-
lako ngakiwa ekitibwa ekisinga
25 obungi; walemēnga okubēra okwā-
wula mu mubiri; naye ebitūndu
bibēraganēnga bumu byo'ka na
26 byo'ka. Era ekitūndu ekimu bwe-

kibonabona, ebitūndu byona bibonerabonera wamu nakyo; oba ekitūndu ekimu bwekigulumizibwa, ebitūndu byona bisanyukira wamu
27 nakyo. [a] Naye 'mwe muli mubiri gwa Masiya, [b] nebitūndu (byagwo),
28 buli muntu. Era [c] Katonda ya-'sāwo mu kanisa abalaba, okusoka [d] batume, abokubiri [e] bana'bi, abokusatu baigiriza, nate ebyamagero, nate ebirabo ebyokuwonyānga, [f] ababēra, [g] abafuga, engeri zenimi.
29 Bona batume? bona bana'bi? bona baigiriza? bona (bakola) ebyamage-
30 ro? bona balina ebirabo ebyokuwonyānga? bona bogera enimi? bona
31 bategēza? Naye [i] mwegōmbēnga ebirabo ebisinga obukulu. Era mbalaga e'kubo erisinga enyo obulūngi.

13 Bwenjogera nenimi zabantu neza bamalaika, naye nesiba na kwagala, nga nfūse ekikomo eki-
2 vuga nebitāsa ebisāla. Era bwemba [a] nobuna'bi nentegēra ebyāma byona nokutegēra kwona; era bwemba noku'kiriza kwona, [b] noku-'gyawo nenziyawo ensozi; naye nesiba na kwagala, nga siri kintu.
3 Era [c] bwengabira (abāvu) byenina byona okubalisānga, era bwempayo omubiri gwānge okwōkebwa, naye nesiba na kwagala, nga siriko kye-
4 ngasi'za. [d] Okwagala kugumīkiriza, kulina ekisa; okwagala tekuba
5 na bu'gya; okwagala tekwekulūmbaza, tekwegulumiza, tekukola bitasāna, [e] tekunonya byakwo, te-
6 kunyīga, [f] teku'sā bubi ku mwoyo; tekusanyukira bitali bya butūkirivu, naye [g] kusanyukira wamu na-
7 mazima; [h] kugumīkiriza byona, ku-'kiriza byona, kusūbira byona, ku-
8 zibikiriza byona. Okwagala teku-'gwāwo emirembe gyona: naye oba buna'bi, bulivawo; oba enimi, ziriko-
9 ma; oba okutegēra, kulivawo. Kubanga [k] tutegērako kitūndu, era tu-
10 lagulako kitūndu: naye ebitūkirivu bwebiri'ja, ebyekitūndu birivawo.
11 Bwenali omuto, nayogerānga ngomuto, nategērānga ngomuto, nalowōzānga ngomuto: bwenakula, ne-
12 ndeka ebyobuto. [l] Kubanga kakano tulabira mu ndabirwamu ebitalabika bulūngi; naye mu biro biri [m] tulitunulagana namaso: kakano ntegērako kitūndu; naye mu biro biri nditegērera dala era nga bwe-
13 nategērerwa dala. Naye kakano wabērawo oku'kiriza, okusūbira, okwagala, ebyo byonsatule; naye kwebyo ekisinga obukulu kwagala.

14 Mugobererēnga okwagala; na ye mwegōmbēnga (ebirabo) ebyomwoyo, naye [a] ekisinga mubū-
2 lirēnga. Kubanga [b] ayogera olulimi tayogera eri abantu, wabula Katonda; kubanga siwali awulira; naye mu mwoyo ayogera byāma.
3 Naye abūlira ayogera eri abantu ebizīmba, nebisanyusa, nebigumya.
4 Ayogera olulimi yezīmba ye'ka;
5 naye abūlira azīmba ekanisa. Kale mbagala 'mwena mwogerēnga enimi, naye wakiri mubūlirēnga: era abūlira yasinga obukulu ayogera enimi, wabula ngategēza, ekanisa
6 eryoke ezīmbibwe. Naye kakano, abolugandа, obanga ndi'ja gyemuli nga njogera enimi, ndibagasa ntya, bwesiryogera na'mwe oba mu kubi'kula, oba mu kutegēra, oba mu kubulira, oba mu kuigiriza?
7 Era nebitali biramu, ebireta e-'dobozi, oba ndēre, oba nānga, bwebitaleta kwāwula mu kuvuga, kitegērwa kitya ekifūwibwa
8 oba ekikubibwa? Kubanga nakagōmbe bwekavuga e'dobozi eritategērekeka, āni alyetekateka oku-
9 lwāna? Bwemutyo na'mwe bwemutaletenga mu lulimi e'dobozi eriwulikika amāngu, ekyogerwa kinātegērwānga kitya? kubanga mu-
10 lyogerera mu 'bānga. Mpo'zi waliwo munsi engeri zenimi bweziti, 'sō siwali (ngeri) eterina makulu.
11 Kale bwesimanya makulu ga 'dobozi, ndibēra ngajoboja eri oyo ayogera, naye ayogera alibēra, nga-
12 joboja eri 'nze. Bwemutyo na'mwe, kubanga mwegōmba ebyomwoyo, mwagalēnga okweyongera olwoku-
13 zīmba ekanisa. Kale ayogera olu-
14 limi asabēnga ategēzēnga. Kubanga bwensaba mu lulimi, omwoyo gwānge gusaba, naye amagezi gā-
15 nge tegabala bibala. Kale kiki? nāsabyānga omwoyo, era nāsabyānga namagezi, [c] nāimbyānga omwoyo, era [d] nāimbyānga namagezi.
16 Kubanga bwosaba omukisa mu mwoyo, abēra mu kifo kyoyo atamanyi ana'dānganu mu atya nti Amina olwokwebazakwo, bwatategēra kyo-
17 yoge'de? Kubanga 'gwe webaza bulūngi, naye omulala tazīmbibwa.
18 Nebaza Katonda, mbasinga 'mwe-
19 na okwogera enimi: naye mu kanisa njagala okwogerānga ebigambo bitāno namagezi gānge, ndyoke njigirizēnga nabalala, okusinga ebigambo akakumu mu lulimi.
20 Abolugandа [e] temubānga bāna bato 'mu magezi: naye mu 'tima [f] mubērēnga bāna bawere, naye mu
21 magezi mubērēnga [g] bakulu. [h] Kyawandikibwa mu matēka nti Ndyogera nabantu bano mu (bantu) abenimi endala ne mu mimwa gya ba-'na'gwānga; era newakuba'de bwekityo tebalimpulira, bwayogera Mu-
22 kama. Enimi kyeziva zibēra akabonero, si eri abo aba'kiriza, wa-

[a] Bal. 12. 5. Bef. 1. 23.
[b] Bef. 5. 30.
[c] Bef. 4. 11.
[d] Bef. 2. 20.
[e] Bik. 13. 1.
[f] Kubal. 11. 17.
[g] 1 Tim. 5. 17.
[i] 1 Kol. 14. 1, 39.
[a] Mat. 7. 22.
[b] Mat. 17. 20.
[c] Mat. 6. 1, 2.
[d] 1 Pet. 4. 8.
[e] Baf. 2. 4.
[f] Zab. 10. 3.
[g] 2 Yok. 4.
[h] Bag. 6. 2.
[k] 1 Kol. 8. 2.
[l] 2 Kol. 3. 18; 5. 7. Baf. 3. 12.
[m] 1 Yok. 3. 2.
[a] Kubal. 11. 25, 29.
[b] Bik. 10. 46.
[c] Bef. 5. 19. Bak. 3. 16.
[d] Zab. 47. 7.
[e] Bal. 16. 19.
[f] Mat. 18. 3. 1 Pet. 2. 2.
[g] 1 Kol. 2. 6.
[h] Is. 28. 11, 12.

bula eri abata'kiriza: naye okubūlira tekubēra (kabonero) eri abata-
23 'kiriza wabula eri aba'kiriza. Kale ekanisa yona bweba ngekung'ani-'de wamu, bona nebogera enimi, newaingira abatamanyi oba abata-'kiriza [k] tebaligamba nti mulaluse?
24 Naye bona bwebabūlira, newaingira ata'kiriza oba atamanyi, anenyezebwa bona, asalirwa bona omu-
25 sāngo; ebyāma ebyomumutimagwe birabisibwa; era bwatyo alivūnama amaso, nāsinza Katonda, ngayogera nga [l] Katonda ali mu'mwe dala.
26 Kale kiri kitya, aboluganda? Bwemukung'ana, buli muntu alina oluīmba, alina okuigiriza, [m] alina okubi'kula, alina olulimi, alina okutegēza. [n] Byona bikolebwēnga o-
27 lwokuzīmba. Omuntu bwayogerānga olulimi, (bogerēnga) babiri oba obanga bangi basatu, era mu mpa-
28 lo, era omu ategēzēnga: naye obanga tewali ategēza, asirikēnga mu kanisa; ayogererēnga mu memeye
29 era ne Katonda. Ne bana'bi bogerēnga babiri oba basatu, nabalala
30 bāwulēnga. Naye omulala atu'de bwabi'kulirwānga, eyasose asirikē-
31 nga. Kubanga 'mwena muīnza okubūlirānga ki'na omu, bona baigēnga, era bona basanyusibwēnga;
32 [o] nemyoyo gya bana'bi gifugibwa
33 bana'bi; kubanga Katonda si wa kuyogāna, naye wa mirembe; nga mu kanisa zona ezabatukuvu.
34 [p] Abakazi basirikēnga mu kanisa; [r] kubanga tebalagirwa kwogera; naye bafugibwēnga, era nga [s] na-
35 matēka bwegogera. Era bwebagalānga okuiga ekigambo, babūlizēnga ba'bābwe e'ka: kubanga kya nsonyi omukazi okwogerānga mu
36 kanisa. Oba gyemuli ekigambo kya Katonda gyekyava? oba kyatūka eri 'mwe 'mwe'ka?
37 [t] Omuntu yena bweyerowōzānga okuba na'bi oba wa mwoyo, ategērēnga byembawandikira, nga kye
38 kiragiro kya Mukama (wa'fe). Naye omuntu yena bwatategēra, aleme okutegēra.
39 Kale baganda bānge, [u] mwegōmbēnga okubūlirānga, 'sō temuzii-
40 zānga kwogerānga nimi. Naye byona bikolebwēnga nga bwekisāna era mu mpisa enūngi.

15 Kale mbategēza, aboluganda, enjiri gyenababūlira, era gye-
2 mwawebwa, era [a] gyemunywēreramu, era [b] gyemulokokeramu; (mbategēza) ebigambo byenagibūliriramu, obanga muginywēza, wabula
3 nga mwa'kiririza bwerēre. Kubanga nasoka okubawa 'mwe era kyenawebwa, nga Masiya yafa olwebibi bya'fe [c] ngebyawandikibwa bwe-
4 byogera; era nga yazīkibwa; era nga yazūkizibwa ku lunaku olwo-
5 kusatu [d] ngebyawandikibwa bwebyogera; [e] era nga yalabikira Kefa;
6 nālyoka (alabikira) [f] ekumi nababiri; nālyoka alabikira aboluganda abasingawo ebitāno omulūndi gumu, kwabo bangi abakyali abalamu okutūsa kakano, naye abamu beba-
7 ka; nālyoka alabikira Yakobo; nālyoka alabikira [g] abatume bona;
8 era [i] oluvanyuma lwa bona nālabikira nānge ngomwāna omusowole.
9 Kubanga 'nze ndi [k] muto mu batume, atasānira kuitibwa mutume, kubanga [l] nai'ganyānga ekanisa ya
10 Katonda. Naye olwekisa kya Katonda bwendi bwendi: nekisakye ekyali gyendi tekyali kya bwerēre; naye [m] nakola emirimu mingi okusinga bona: [n] naye si 'nze, wabula ekisa kya Katonda ekyali nānge.
11 Kale oba 'nze oba bo, bwetutyo bwetubūlira, era bwemutyo bwemwa'kiriza.
12 Naye Masiya bwabūlirwa nga yazūkizibwa mu bafu, abamu mu'mwe bogera batya nga tewali kuzūkira
13 kwa bafu? Naye obanga tewali kuzūkira kwa bafu, [o] era ne Masiya
14 teyazūkizibwa; era obanga Masiya teyazūkizibwa, kale okubūlira kwa-'fe tekulimu, ('sō) noku'kiriza kwa-
15 'mwe tekulimu. Era naye tulabika ngabajulirwa abobulimba aba Katonda; kubanga twategēza Katonda nga yazūkiza Masiya: gwatāzūkiza, obanga abafu tebazūkizi-
16 bwa. Kuba obanga abafu tebazūkizibwa, era ne Masiya teyazūkizi-
17 bwa: era obanga Masiya teyazūkizibwa, oku'kiriza kwa'mwe tekuliko kyekugasa; [p] mukyali mu bibi
18 bya'mwe. Kale era nabo abebaka
19 mu Masiya bābula. [r] Obanga mu bulamu buno bwo'ka mwetusūbirira mu Masiya, tuli ba kusāsirwa okusinga abantu bona.
20 Naye kakano Masiya [s] yazūkizibwa mu bafu, gwe [t] mwāka omu-
21 beryeberye ogwabo abebaka. [u] Kubanga okufa (bwekwabawo) kubwomuntu, era [w] nokuzūkira kwabafu
22 (kwabawo) kubwa muntu. Kuba bona nga bwebāfa mu Adamu, era bwebatyo mu Masiya bona mweba-
23 lifūkira abalamu. [y] Naye buli muntu mu kifokye ye: Masiya gwe mwāka omuberyeberye; oluvanyu-
24 ma aba Masiya mu ku'jakwe. Enkomerero neryoka (etūka) bwaliwayo [z] obwakabaka eri Katonda ye Kitāwe; bwaliba ngamaze oku'gyawo okufuga kwona namānyi gona
25 nobuīnza. Kubanga kimugwānira okufugānga [a] okutūsa lwali'sā abalabebe bona wansi webigerebye.
26 [b] Omulabe owenkomerero ali'gyi-

k Bik.2.13.
l Is. 45.14. Zek. 8. 23.
m 1 Kol.12. 8-10.
n 2 Kol.12. 19. Bef. 4. 12.
o 1 Yok. 4. 1.
p 1 Tim. 2. 11, 12.
r 1 Kol. 11. 3. Bef. 5. 22. 1 Pet. 3. 1.
s Lub.3.16.
t 1 Yok. 4. 6.
u 1 Kol.12. 31. 1 Bas.5.20.
a Bal. 5. 2.
b Bal.1.16. 1 Kol.1.21.
c Is. 53. 5, 6 neb. Dan. 9. 26. Luk.24.26, 46.
d Zab. 16. 10. Is. 53. 10.
e Luke 24. 34.
f Mat. 28. 17. Luk.24.36.
g Bik. 1. 3, 4.
i Bik. 22. 14.
k Bef. 3. 8.
l Bik. 8. 3.
m 2 Kol.11. 23; 12. 11.
n Mat. 10. 20. Baf. 2. 13.
o 1 Bas. 4. 14.
p Bal. 4.25.
r 2 Tim. 3. 12.
s 1 Pet.1.3.
t Bik. 26. 23.
u Bal.5.12, 17.
w Yok. 11. 15.
y 1 Bas. 4. 15-17.
z Dan. 7. 14, 27.
a Zab. 110. 1. Beb. 10.13.
b 2 Tim. 1. 10.

27 bwawo kwe kufa. Kubanga (kya-
wandikibwa nti) [c] Ya'sā byona wa-
nsi webigerebye. Naye bwayogera
nti Byona bya'sibwa wansi, kitegē-
rekeka ngoyo teya'sibwa wansi e-
28 ya'sā byona wansiwe. Naye byona
bwebirimala oku'sibwa wansiwe,
era [d] Nomwāna ye nyini nālyoka
a'sibwa wansi woyo eya'sā byona
wansiwe, Katonda alyoke abērēnga
byona mu byona.
29 Kubanga balikola batya ababati-
zibwa kulwabafu? obanga abafu
tebazūkizibwa dala, kiki ekibaba-
30 tizisa kulwabo? Na'fe [e] lwa ki oku-
31 bēra mu kabi buli kasēra? [f] Nfa
bulijo, ndāi'de [g] okwenyumiriza o-
kwo kulwa'mwe, okweninakwo mu
32 Masiya Isa Mukama wa'fe. Obanga
[i] nalwāna nensolo mu Efeso ngomu-
ntu obuntu, ngasibwa ntya? Oba-
nga abafu tebazūkizibwa, [k] tulye tu-
33 nywe, kubanga tufa enkya. Temu-
limbwānga: Okukwāna nababi kwō-
34 nōna empisa enūngi. [l] Mutamīru-
kukēnga mu butūkirivu, 'sō temwō-
nōnānga; kubanga abalala tebatege-
gēra Katonda: njoge'de kubakwa-
sa nsonyi.
35 Naye omuntu alyogera nti [m] Aba-
fu bazūkizibwa batya? era mubiri
36 ki gweba'ja nagwo? Musirusiru,
'gwe [n] egyosiga teba namu wabula
37 ngefa: negyosiga, tosiga mubiri o-
gulība, wabula mpeke njerēre, mpo-
'zi ya ng'āno, oba ya ngeri ndala;
38 naye Katonda agiwa omubiri nga
bwayagala, era buli nsigo (agiwa)
39 omubiri gwayo yo'ka. Enyama yo-
na si nyama emu: naye endala ya
bantu, nendala ya nsolo, nendala
ya nyonyi, nendala ya bya nyanja.
40 Era (waliwo) emibiri egyomu'gulu
nemibiri egyomunsi: naye ekitībwa
ekyegyomu'gulu kirala, nekyegyo-
41 munsi kirala. Ekitībwa kyenjuba
kirala, nekitībwa kyomwezi kirala,
nekitībwa kyemunyenye kirala: ku-
banga emunyenye teyenkana na gi-
42 'nayo ekitībwa. Era [o] nokuzūkira
kwabafu bwekutyo. Gusigibwa mu
43 kuvūnda; guzūkizibwa mu butavū-
nda: [p] gusigibwa awatali kitībwa;
44 guzūkizibwa mu kitībwa: gusigibwa
mu bunafu; guzūkizibwa mu mā-
nyi: gusigibwa mubiri gwa mu'ka;
guzūkizibwa mubiri gwa mwoyo.
Obanga waliwo omubiri gwomu-
45 'ka, era waliwo nogwomwoyo. Era
bwekityo kyawandikibwa nti Omu-
ntu owoluberyeberye Adamu [r] ya-
fūka mu'ka mulamu. [s] Adamu o-
woluvanyuma (yafūka) [t] mwoyo o-
46 guleta obulamu. Naye ekyomwoyo
tekisoka, wabula ekyomu'ka; olu-
47 vanyuma kya mwoyo. [u] Omuntu
owoluberyeberye yava munsi, [m] wa
'taka: omuntu owokubiri [v] yava mu
48 'gulu. Ngoli owe'taka (bweyali),
era nabe'taka (bwebali) bwebatyo:
era [x] ngoli owomu'gulu (bwali), era
49 nabomu'gulu (bwebali) batyo. Era
[a] nga bwetwatwāla ekifananyi kyoli
owe'taka, era [b] tulitwāla nekifana-
nyi kyoli owomu'gulu.
50 Naye kino kyenjogera, abolugu-
nda, [c] ngomubiri nomusai tebiūnza
kusikira bwakabaka bwa Katonda;
'sō okuvūnda tekusikira butavūnda.
51 Laba, mbabūlira ekyāma: [d] tetu-
52 lyebaka 'fena, [e] naye 'fena tulifūsi-
bwa, mangwāgo, nga kutemya ki-
kowe, akagōmbe akenkomerero bwe-
kalivuga; [f] kubanga kalivuga, na-
bafu balizūkizibwa obutavūnda, na-
53 'fe tulifūsibwa. Kubanga [g] oguvū-
nda guno kigugwānira okwambala
obutavūnda, nogufa guno okwa-
54 mbala obutafa. Naye oguvūnda
guno bwegulība nga gumaze okwa-
mbala obutavūnda, nogufa guno o-
kwambala obutafa, ekigambo ekya-
wandikibwa nekiryoka kitūkirira
nti [i] Okufa kumiri'dwa mu kuwā-
55 ngula. 'Gwe [k] okufa, okuwāngula-
kwo kuliruiwa? 'Gwe okufa, oku-
56 lūmakwo kuliruiwa? Okulūma kwo-
kufa kye kibi; [l] namānyi gekibi ge
57 matēka: [m] naye Katonda yebazi-
bwe, [n] atuwānguza 'fe kubwa Mu-
58 kama wa'fe Isa Masiya. [o] Kale,
baganda bānge abāgalwa, munywē-
rēnga obutasagasagana, nga mwe-
yongerānga bulijo mu mulimu gwa
Mukama (wa'fe), kubanga muma-
nyi ngokufuba kwa'mwe si kwa
bwerēre mu Mukama (wa'fe).

16 Naye [a] okukung'anyizānga ebi-
ntu abatukuvu, nga bwenalagi-
ra ekanisa Ezegalatiya, na'mwe
2 mukolēnga bwemutyo. Ku lunaku
olwoluberyeberye mu sabiti buli
muntu mu'mwe aterekēnga ewuwe
nga bwabēre'dwa, ebintu bireme
3 okukung'anyizibwa lwendi'ja. Era
bwenditūka [b] bemulisīma mu balu-
wa abo benditūma okutwāla ekisa
4 kya'mwe mu Yerusalemi: era oba-
nga kirinsānira nānge okugenda,
5 baligenda nānge. [c] Naye ndi'ja
gyemuli bwendiba nga 'maze okuita
mu Makedoni; kubanga ndiita mu
6 Makedoni; naye mpo'zi nditūla
gyemuli katono, oba nokumala ndi-
malayo ebiro ebya to'go, 'mwe [d] mu-
lyoke munsibirire gyendigenda yo-
7 na. Kubanga sagala kubalaba ka-
kano nga mpita buisi: kubanga
nsūbira okulwāyo katono gyemuli,
8 [e] Mukama (wa'fe) bwali'kiriza. Na-
ye ndirwāyo mu Efeso okutūsa ku
Pentekote; kubanga olu'gi olunene
era okwimirimu (emingi) lunzi'gu-
'lidwawo, era [f] abaziiza bangi.

[c] Zab. 8. 6. Mat. 28. 18. Beb. 2. 8. 1 Pet 3. 22.
[d] 1 Kol. 3. 23.
[e] 2 Kol. 11. 26.
[f] 2 Kol. 4. 10, 11.
[g] 1 Bas. 2. 19.
[i] 2 Kol. 1. 8.
[k] Luk. 12. 19.
[l] Bal. 13. 11. Bef. 5. 14.
[m] Ez. 37. 3.
[n] Yok. 12. 24.
[o] Dan. 12. 3. Mat. 13. 43.
[p] Baf. 3. 21.
[r] Lub. 2. 7.
[s] Bal. 5. 14.
[t] Yok. 5. 21.
[u] Yok 3. 31
[v] Lub. 3. 19.
[x] Yok. 3. 13.
[z] Baf. 3. 20, 21.
[a] Lub. 5. 3.
[b] Bal. 8. 29. 1 Yok. 3. 2.
[c] Yok. 3. 3, 5.
[d] 1 Bas. 4. 15–17.
[e] Baf. 3. 21.
[f] Zek. 9. 14. Mat. 24. 31.
[g] 2 Kol. 5. 4.
[i] Is. 25. 8. Beb. 2. 14, 15. Kub. 20. 14.
[k] Kos. 13. 14.
[l] Bal. 4. 15.
[m] Bal. 7. 25.
[n] Yok. 5. 4, 5.
[o] 2 Pet. 3. 14.
[a] Bik. 11. 29. Bal. 16. 26. 2 Kol. 9. 1.
[b] 2 Kol. 8. 19.
[c] 2 Kol. 1. 16.
[d] Bik. 15. 3.
[e] Yak. 4. 15.
[f] Bik. 19. 9.

10 Naye [g]obanga Timoseo ali'ja.
mulabe abērēnga gyemuli awatali
kutya; kubanga [i]akola omulimu
gwa Mukama (wa'fe) era nga 'nze:
11 [k]kale omuntu yena tamunyomānga.
Naye mumusibirire nemirembe, a'je
gyendi: kubanga nsūbira okumula-
12 ba awanu naboluganda. Naye ebya
[l]Apolo owoluganda, namwegairira
nyo oku'ja gyemuli awamu nabolu-
ganda: nātayagala dala oku'ja ka-
kano; naye ali'ja bwalifuna e'bānga.
13 [m]Mutunulēnga, [n]munywērēnga
mu ku'kiriza, mubērēnga basaja,
14 [o]mubērēnga ba mānyi. [p]Byona
byemukola bikolebwēnga mu kwa-
gala.
15 Naye mbegairira, aboluganda
[mumanyi [q]enyumba ya Sutefana,
nga [s]gwe mwāka omuberyeberye
ogwomu Akaya, era nga betesetese
16 [t]okuwereza abatukuvu], na'mwe
muwulirēnga abali ngābo, na buli
muntu akolera awamu (na'fe) afu-
17 ba. Era nsanyukira oku'ja kwa
Sutefana ne Folutunato ne Akaiko:
[u]kubanga ebyabula kulwa'mwe bo
18 bābitūkiriza. [w]Kubanga bāwu'mu-
za omwoyo gwānge nogwa'mwe:
kale mu'kirizēnga abali ngābo.
19 Ekanisa ezomu Asiya zibalamusi'za.
Akula ne Pulisuka babalamusi'za nyo mu Mukama (wa'fe),
nekanisa eri mu nyumba yābwe.
20 Aboluganda bona babalamusi'za.
Mulamusagane nokunywegera oku-
tukuvu.
21 (Kuno kwe) [y]kulamusa kwānge
22 Paulo nomukono gwānge. Omuntu
yena bwatayagalānga Mukama (wa-
'fe), [z]akolimirwēnga. [a]Mukama
23 (wa'fe) a'ja. Ekisa kya Mukama
(wa'fe) Isa Masiya kibērēnga na-
24 'mwe. Okwagala kwānge kubērē-
nga na'mwe 'mwena mu Masiya
Isa. Amina.

[g] Bik. 19. 22.
[i] Bal. 16. 21.
[k] 1 Tim. 4. 12.
[l] 1 Kol. 1. 12.
[m] 1 Bas. 5. 6. 1 Pet. 5. 8.
[n] Baf. 1. 27.
[o] Bef. 6. 10. Bak. 1. 11.
[p] 1 Pet. 4. 8.
[q] 1 Kol. 1. 16.
[s] Bal. 16. 5.
[t] Beb. 6. 10.
[u] 2 Kol. 11. 9.
[w] Bak. 4. 8.
[y] 2 Bas. 3. 17.
[z] Bag. 1. 8, 9.
[a] Yud. 14, 15.

EBALUWA YA PAULO OMUTUME

ERI

ABAKOLINSO

EYOKUBIRI.

1 Paulo, omutume wa Masiya Isa
olwokwagala kwa Katonda, ne Ti-
moseo owoluganda, eri ekanisa ya
Katonda eri mu Kolinso, awamu
nabatukuvu bona abali mu Akaya
2 yona: ekisa (kibērēnga) gyemuli
nemirembe ebiva eri Katonda Ki-
ta'fe ne Mukama (wa'fe) Isa Ma-
siya.
3 Yebazibwe Katonda era Kitāwe
wa Mukama wa'fe Isa Masiya, Ki-
ta'fe owokusāsira era Katonda owo-
4 kusanyusa kwona; atusanyusa mu
buli kibonobono kya'fe, 'fe tulyoke
tu'inzēnga okusanyusānga abali mu
kubonabona kwona, nokusanyusa
5 'fe kwetusanyusibwa Katonda. Ku-
ba [a]ebibonyobonyo bya Masiya nga
bwebyeyongera enyo gyetuli, era
bwekutyo nokusanyusibwa kwa'fe
kweyongera nyo kubwa Masiya.
6 Naye bwetubonabona, (tubonabona)
olwokusanyusibwa nokulokoka kwa-
'mwe; era bwetusanyusibwa, (tu-
sanyusibwa) olwokusanyusibwa
kwa'mwe, okuleta okugumīkiriza
ebibonyobonyo ebyo na'fe byetu-
7 bonyabonyezebwa: era okusūbira
kwa'fe kunywēra eri 'mwe; nga tu-
manyi nti [b]nga bwemu'sēkimu mu
bibonyobonyo, era bwemutyo (mu-
8 'sēkimu) ne mu kusanyusibwa.
Kubanga tetwagala 'mwe obutategēra,
aboluganda, [c]ebyokubonabona kwa-
'fe okwatubako mu Asiya, bwetwa-
zitowererwa enyo nyini okusinga
amānyi (ga'fe), era nokusūbira ne-
9 tutasūbira kuba balamu: era 'fe be
nyini twalimu oku'damu okwokufa
munda ya'fe, [d]tuleme okwesiga 'fe
'fe'ka, wabula Katonda azūkiza a-
10 bafu: [e]eyatuwonya mu kufa oku-
nene okwenkanawo, era anātuwo-
nyānga: era gwetusūbira e'da ali-
11 tuwonya; era 'mwe [f]bwemubēra
awamu kulwa'fe mu kusaba; bwe-
tulimala okuwebwa [g]ekirabo olwa-
bantu abangi, abangi balyoke be-
baze kulwa'fe.
12 Kubanga okwenyumiriza kwa'fe
kwe kuno, okutegēza okwomwoyo
gwa'fe, nga mu butukuvu ne [i]mu
mazima ga Katonda, [k]si mu magezi
agomubiri wabula mu kisa kya Ka-
tonda, bwetwatambulānga munsi
13 era okusinga enyo eri 'mwe. Ku-
banga tetubawandikira birala wa-
bula ebyo byemusoma era nokwā-
tula byemwātula, era nsūbira nga
munābyātulānga okutūsa enkome-

[a] Bik. 9. 4. Bak. 1. 24.
[b] Bal. 8. 17. 2 Tim. 2. 12.
[c] Bik. 19. 23.
[d] Yer. 17. 5, 7.
[e] 2 Pet. 2. 9.
[f] Bal. 15. 30. Baf. 1. 19.
[g] 2 Kol. 4. 15.
[i] 2 Kol. 2. 17.
[k] 1 Kol. 2. 4, 13.

14 rero: nga nokwātula bwemwatwā-
tulako akatono, [l]nti 'fe tuli kwe-
nyumiriza kwa'mwe, era [m]nga na-
'mwe (bwemuli) gyetuli, ku lunaku
lwa Mukama wa'fe Isa.
15 Ne mu kusūbira kuno [n]nali nja-
gala oku'ja gyemuli e'da, mulyoke
16 muwebwe [o]ekisa olwokubiri; no-
kuita gyemuli okugenda Emakedo-
ni, [p]nokuva nate Emakedoni oku-
'ja gyemuli, nokusibirirwa 'mwe
17 okugenda Ebuyudaya. Kale bwe-
nali njagala bwentyo, nalagalagā-
nya? oba byentēsa, mbitēsa [r]kugo-
berera mubiri, 'nze okuba nebyo
nti wewawo, wewawo, ate nti siwe-
18 wawo, siwewawo? Naye nga Kato-
nda bwali omwesigwa, ekigambo
kya'fe ekiri eri 'mwe si bwekiti nti
19 wewawo ate nti siwewawo. Kuba-
nga [s]Omwāna wa Katonda, Isa
Masiya, 'fe gwetwabūlira mu'mwe,
'nze ne Sirwano ne Timoseo, teyali
nti wewawo ate nti siwewawo, [t]na-
ye mwoyo mwe muli wewawo.
20 [u]Kubanga (mu) byona byona Ka-
tonda byeyasūbiza, mwoyo mwe
muli wewawo: era oyo kyava aleta
Amina, Katonda atenderezebwe ku-
21 bwa'fe. Naye atunywēza 'fe awamu
na'mwe mu Masiya, era [w]eyatufu-
22 kako amafuta, ye Katonda; era
[y]eyatu'sāko akabonero, [z]nātuwa
omusingo Ogwomwoyo mu mitima
gya'fe.
23 Naye 'nze mpita Katonda okuba
omujulirwa wememe yānge, nga
[a]kyenava 'nema oku'ja mu Koli-
24 nso, kubanga nabasāsira. Si kuba-
nga [b]tufuga oku'kiriza kwa'mwe,
naye tuli bakozi ba'na'mwe abesa-
nyu lya'mwe: kubanga [c]oku'kiriza
2 kwe kubaīmiriza. Naye kino na-
kimalirira mu mwoyo gwānge, [a]o-
2 buta'ja nate na naku gyemuli. Ku-
banga 'nze bwembanakuwaza, kale
ansanyusa yāni wabula oyo 'nze
3 gwe'nakuwaza? Nekyo nakiwandi-
ka bwendi'ja abo baleme oku'naku-
waza abagwānira okunsanyusa; ku-
banga nesiga 'mwe 'mwena, ngesa-
nyu lyānge lye lya'mwe 'mwena.
4 Kubanga mu kubonabona okungi
nokulūmwa omutima nabawandiki-
ra namaziga amangi, [b]si mulyoke
munakuwale, naye mutegēre okwa-
gala kwenina eri 'mweokusinga enyo.
5 [c]Naye omuntu bwanakuwazi'za,
[d]tanakuwazi'za 'nze, wabula 'mwe
'mwena, 'sō si 'mwena, 'neme oku-
6 zitowa enyo. Kunāmumala ali bwa-
tyo okubonerezebwa okwo [e]okwa-
7 bangi; [f]kyekivu'de kibagwānira
'mwe okumusonyiwa obusonyiyi
nokumusanyusa, afanana bwatyo
mpo'zi aleme okumirwa enakuze
8 nga ziinze obungi. Kyenva mbe-
gairira okunywēza okwagala eri
9 oyo. Kubanga era kyenava mpa-
ndika, ndyoke ntegēre okukemebwa kwa'mwe, obanga muwulira
10 mu bigambo byona. Naye gwemusonyiwa ekigambo, nānge ('musonyiwa): kubanga nānge kyensonyiye, obanga nsonyiye, (nkisonyiye) kulwa'mwe mu maso ga Masiya;
11 Setani alemēnga okutukiza: kubanga tetuli ngabatategēra nkweze.
12 Naye [g]bwena'ja mu Tuloa olwenjiri ya Masiya, era olu'gi bwerwanzi'gulirwawo mu Mukama (wa'fe),
13 [i]salaba kuwu'mula mu mwoyo gwānge, olwobutasānga Tito muganda wānge: naye nembasībula neng'e-
14 nda mu Makedoni. Naye Katonda yebazibwe, atutwāla bulijo ngabawāngulwa mu Masiya, nātubi'kuza [k]e'vūmbe eryokumutegēra ye mu
15 buli kifo. Kubanga tuli 'vūmbe dūngi erya Masiya eri Katonda [l]mwabo abalokoka ne [m]mwabo a-
16 babula; [n]eri abo (ababula tuli) 'vūmbe eriva mu kufa erireta okufa; naye eri bali (tuli 'vūmbe) eriva
17 mu bulamu erireta obulamu. Era [o]ebyo āni abiinza? Kubanga tetuli nga bali abasinga obungi, [p]abatabula mu kigambo kya Katonda: naye olwamazima, naye olwa Katonda, mu maso ga Katonda, bwetutyo bwetwogera mu Masiya.

3 [a]Tutanula nate okwetendereza 'fe'ka? oba twetāga [b]ebaluwa, ngabalala, ezokutendereza eri 'mwe,
2 oba eziva gyemuli? 'Mwe [c]muli baluwa ya'fe, ewandiki'dwa mu mitima gya'fe, abantu bona gyebate-
3 gēra gyebasoma; nga mulabisibwa okuba ebaluwa ya Masiya, 'fe [d]gyetwamuwererezamu, etawandikibwa na bwino, wabula Omwoyo gwa Katonda omulamu; si [e]ku bipānde ebyamainja, wabula [f]ku bipānde
4 gye mitima egyomubiri. Era bwetutyo bwetwesiga Katonda kubwa
5 Masiya: [g]si kubanga 'fe'ka tulina obuīnza, okulowōza ekigambo kyona ngekiva gyetuli; naye [i]obuīnza
6 bwa'fe buva eri Katonda; era eyatuīnzisa [k]ngabawereza [l]bendagāno empya; si bawereza [m]ba nukuta, wabula abomwoyo: kubanga [n]enukuta e'ta, [o]naye omwoyo guleta
7 obulamu. Naye obanga [p]okuwereza okwokufa (okwali) mu nukuta, [r]okwasalibwa ku mainja, kwa'jira mu kitibwa, [s]abāna ba Isiraeri nokuīnza nebataīnza kwekaliriza maso ga Musa olwekitibwa kyamaso-
8 ge; ekyali kigenda oku'gwāwo: okuwereza okwomwoyo tekulisinga
9 kuba na kitibwa? Kuba obanga okuwereza okwomusāngo kye kitibwa, okuwereza okwobutūkirivu kweyongera nyo okusu'kiriza ekitī-

[l] 2 Kol. 5. 12.
[m] Baf. 4. 1. 1 Bas. 2. 19, 20.
[n] 1 Kol. 4. 19.
[o] Bal. 1. 11.
[p] 1 Kol. 16. 5, 6.
[r] 2 Kol. 10. 2.
[s] Bik. 9. 20.
[t] Beb. 13. 8.
[u] Bal. 15. 8, 9.
[w] 1 Yok. 2. 20, 27.
[y] Bef. 1. 13; 4. 30.
[z] 2 Kol. 5. 5. Bef. 1. 14.
[a] 1 Kol. 4. 21. 2 Kol. 13. 2, 10.
[b] 1 Pet. 5. 3.
[c] Bal. 11. 20.
[a] 2 Kol. 12. 20.
[b] 2 Kol. 7. 8, 9, 12.
[c] 1 Kol. 5. 1.
[d] Bag. 4. 12.
[e] 1 Kol. 5. 4, 5. 1 Tim. 5. 20.
[f] Bag. 6. 1.
[g] Bik. 16. 8.
[i] 2 Kol. 7. 5, 6.
[k] Lu. 1. 3.
[l] 1 Kol. 1. 18.
[m] 2 Kol. 4. 3.
[n] Yok. 9. 39. 1 Pet. 2. 7, 8.
[o] 1 Kol. 15. 10. 2 Kol. 3. 5, 6.
[p] 2 Kol. 4. 2.
[a] 2 Kol. 5. 12.
[b] Bik. 18. 27.
[c] 1 Kol. 9. 2.
[d] 1 Kol. 3. 5.
[e] Kuv. 24. 12.
[f] Yer. 31. 33. Ez. 11. 19. Beb. 8. 10.
[g] Yok. 15. 5. 2 Kol. 2. 16.
[i] 1 Kol. 15. 10.
[k] Bef. 3. 7. 2 Tim. 1. 11.
[l] Yer. 31. 31. Beb. 8. 6, 8.
[m] Bal. 7. 6.
[n] Bal. 3. 20; 4. 15; 7. 9–11.
[o] Yok. 6. 63. Bal. 8. 2.
[p] Bal. 7. 10.
[r] Kuv. 34. 1, 28. Ma. 10. 1 neb.
[s] Kuv. 34. 29, 30, 35.

10 bwa. Kubanga ekyawebwa ekitī-
bwa tekyakiwebwa mu kigambo
kino, olwekitībwa ekisinga (ekyo).
11 Kuba obanga ekya'gwāwo kyalina
ekitībwa, ekyolubērera kisinga nyo
okuba nekitībwa.
12 Kale bwetulina e'sūbi eryenka-
na awo, twogera nobuvumu bu-
13 ngi, 'sō si nga Musa, [t] eyebi'kānga
ku masoge, abāna ba Isiraeri bale-
mēnga okwekaliriza [u] enkomerero
14 yekyo ekyali ki'gwāwo: naye [w] a-
magezi gābwe gāka'kanyazibwa:
kubanga nokutūsa lero ekyokubi-
'kako kiri kikyaliwo mu kusome-
bwa kwendagāno eye'da nga teki-
na'gyibwawo; ekyo kivawo mu
15 Masiya. Naye okutūsa lero, ebya
Musa bwebisomebwa, ekyokubi'ka-
16 ko kiri ku mutima gwābwe. Naye
[y] bwegukyūka eri Mukama (wa'fe),
17 [z] ekyokubi'kako ki'gyibwawo. Na-
ye Mukama (wa'fe) gwe Mwoyo:
era awaba Omwoyo gwa Mukama
18 (wa'fe) we waba e'dembe. Naye
'fe 'fena, bwetumasamasa ngenda-
birwamu [a] ekitībwa kya Mukama
(wa'fe) amaso (ga'fe) nga ga'gyi-
'dwako ekyokubi'kako, [b] tufananyi-
zibwa engeri eri okuva mu kitībwa
okutūka mu kitībwa, nga kubwa
Mukama (wa'fe) Omwoyo.

4 Kale, kubanga tulina okuwereza
okwo, [a] nga bwetwasāsirwa, tetu-
2 'dirira: naye twagāna ebyensonyi e-
bikisibwa, nga tetutambula mu bukū-
sa, 'sō [b] tetukyāmya kigambo kya Ka-
tonda; naye olwokulabisa amazima
nga twetendereza eri omwoyo gwa
buli muntu mu maso ga Katonda.
3 Naye okubi'kibwako obanga enjiri
ya'fe ebi'kibwako, [c] ebi'kibwako
4 mwabo ababula: [d] katonda owe-
mirembe gino [e] beyaziba amaso ga-
magezi gābwe abata'kiriza, omusa-
na gwenjiri eyekitībwa kya Masiya,
[f] oyo kye kifananyi kya Katonda,
5 gulemēnga okubākira. Kubanga
tetwebūlira 'fe'ka, wabula Masiya
Isa nga ye Mukama (wa'fe), [g] na'fe
nga tuli ba'du ba'mwe kulwa Isa.
6 Kubanga Katonda ye yayogera nti
[i] Omusana gulyāka mu kizikiza,
[k] eyayāka mu mitima gya'fe, okuleta
[l] omusana ogwokutegēra ekitībwa
kya Katonda mu maso ga Isa Masiya.
7 Naye obuga'ga obwo tuli nabwo
mu [m] bibya ebyebūmba, [n] amānyi
amangi enyo galyoke gavēnga eri
8 Katonda, 'sō si eri 'fe; tutāizibwa
erui nerui, naye tetunyigirizibwa;
tweralikirira, 'sō si kweralikirira da-
9 la: tui'ganyizibwa, naye tetuleke-
bwa; [o] tume'gebwa, naye tetuziki-
10 rira; [p] bulijo nga tutambula nga
tulina mu mubiri oku'tibwa kwa
Isa, era [r] nobulamu bwa Isa bulyo-
ke bulabisibwēnga mu mubiri gwa-
11 'fe. Kubanga 'fe abalamu [s] tuwe-
bwayo enaku zona eri okufa okutu-
lānga Isa, era nobulamu bwa Isa
bulyoke bulabisibwēnga mu mubiri
12 gwa'fe ogufa. Bwekityo okufa ku-
kolera mu'fe, naye obulamu mu-
13 'mwe. Naye nga tulina omwoyo
guli ogwoku'kiriza, nga bwekya-
wandikibwa nti [t] Na'kiriza, kyena-
va njogera; era na'fe tu'kiriza, era
14 kyetuva twogera; nga tumanyi
ngoyo [u] eyazūkiza Mukama (wa'fe)
Isa, era na'fe alituzūkiza wamu ne
Isa, era alitwānjulira wamu na-
15 'mwe. Kubanga [w] byona biri ku-
bwa'mwe, ekisa ekyo bwekyeyonge-
ra olwabangi kiryoke kyongezēnga
okwebaza Katonda awebwe ekitībwa.
16 Kyetuva tulema oku'dirira; naye
newakuba'de omuntu wa'fe owo-
kungulu nga'gwāwo, naye [y] (omu-
ntu) wa'fe owomunda afūka omu-
17 gya bulijo bulijo. Kubanga [z] oku-
bonabona kwa'fe okutazitowa, o-
kwekisēra ekya kakano, kwongera-
yongera nyo okutukolera ekitībwa
ekizitowa ekyemirembe nemire-
18 mbe; 'fe [a] nga tetutumulira ebira-
bika, wabula ebitalabika: kubanga
ebirabika bya kisēra; naye ebitala-
bika bya mirembe na mirembe.

5 Kubanga tumanyi nti, obanga [a] e-
nyumba ya'fe eyensīsira eyomunsi
eryābizibwa, tulina eyazīmbibwa eva
eri Katonda, enyumba etakolebwa na
mikono, eyemirembe nemirembe,
2 eyomu'gulu. Kubanga [b] tusīndira
mweno, nga twegōmba okwāmbazi-
bwa enyumba ya'fe eriva mu 'gulu:
3 [c] bwetulyambazibwa, mpo'zi tuleme
okusāngibwa nga tuli bwerēre.
4 Kubanga 'fe abali mu nsīsira eno
tusīnda, nga tuzitowererwa; si
kubanga twagala okwambula, wa-
bula [d] okwambazibwa, ogwo oguba
5 gulyoke gumirwe obulamu. Naye
[e] eyatukolera ekyo ye Katonda,
[f] eyatuwa omusingo Ogwomwoyo.
6 Kyetuva tuguma omwoyo enaku
zona, era tumanya nga bwetuba
mu mubiri tuba wala Mukama (wa-
7 'fe) [kubanga [g] tutambula olwoku-
8 'kiriza, si lwa kulaba]; tuguma
omwoyo, [i] era kino kyetusinga o-
kwagala, okuba ewala omubiri no-
9 kubēra Mukama (wa'fe) gyali. Era
kyetuva tufuba, obanga tukyali mu-
no, obanga tuli wala, okusīmibwa
10 ye. [k] Kubanga 'fe 'fena kitugwā-
nira okulabisibwa Masiya walisali-
ra emisāngo; [l] buli muntu awebwe
byeyakola mu mubiri, nga bweya-
kola, oba birūngi oba bibi.
11 Kale, bwetumanya [m] entīsa ya
Mukama (wa'fe), tusendasenda a-
bantu, naye tulabisibwa eri Kato-

[t] Kuv. 34. 33, 35.
[u] Bal.10.4.
[w] Yok. 12. 40. Bik. 28. 26. Bal. 11. 7, 8, 25.
[y] Bal. 11. 23, 26.
[z] Is. 25. 7.
[a] 2 Kol. 4. 4, 6.
[b] Bal. 8.29. Bak. 3. 10.
[a] 1 Tim. 1. 13.
[b] 1 Bas. 2. 3, 5.
[c] 1 Kol. 1. 18. 2 Kol.2.15. 2 Bas.2.10.
[d] Yok. 12. 31.
[e] Is. 6. 10.
[f] Yok. 1. 18; 14. 9. Baf. 2. 6. Bak. 1. 15.
[g] 1 Kol. 9. 19.
[i] Lub. 1. 3.
[k] 2 Pet. 1. 19.
[l] 1 Pet.2.9.
[m] 2 Kol. 5. 1.
[n] 1 Kol. 2. 5.
[o] Zab. 37. 24.
[p] Bag. 6. 17.
[r] 2 Tim. 2. 11, 12.
[s] Zab. 44. 22.
[t] Zab. 116. 10.
[u] Bal.8.11.
[w] 1 Kol. 3. 21.
[y] Bak. 3. 10.
[z] Mat. 5. 12. Bal. 8. 18. 1 Pet.5.10.
[a] 2 Kol. 5. 7. Beb. 11. 1.
[a] Yob. 4. 19. 2 Kol. 4. 7. 2 Pet. 1.13.
[b] Bal. 8.23.
[c] Kub. 3. 18.
[d] 1 Kol.15. 53, 54.
[e] Is. 29. 23.
[f] Bef. 1.14.
[g] Bal. 8.24, 25. 1 Kol. 13. 12. 2 Kol.4.18. Beb. 11. 1.
[i] Baf.1.23.
[k] Mat. 25. 31, 32. Bal. 14. 10.
[l] Bal. 2. 6. Bag. 6. 7. Kub. 22. 12.
[m] Beb. 10. 31.

nda: era nsūbira nga tulabisibwa
12 ne mu myoyo gya'mwe. Tetwe-
tendereza nate eri 'mwe, wabula
okubawa 'mwe kyemunāsinzirānga-
ko okwenyumirizānga kulwa'fe,
mulyoke mubēnga nekyokuba'da-
mu abenyumiriza mu maso, 'sō si
[n] 2 Kol. 11. 1. 13 mu mutima. Kuba [n] obanga tulaluse,
(tulaluse) eri Katonda; obanga twe-
gendereza, (twegendereza) eri 'mwe.
14 Kubanga okwagala kwa Masiya
kutuwaliriza, nga tulowōza bwe-
[o] Bal. 5. 15. tuti [o] ngomu yabafirira bona, bona
15 kyebāva bafa; naye yafirira bona,
[p] 1 Kol. 6. 19. 1 Pet. 4. 2. [p] abalamu balemēnga okubēra aba-
lamu nate kubwābwe bo'ka, wabu-
la kubwoyo eyabafirira nāzūkira.
[r] Mat. 12. 50. 16 [r] Okusoka lero kyetuva tulema o-
kumanya omuntu yena mu mubiri:
okumanya newakuba'de nga twa-
[s] Yok. 6. 63. manya Masiya mu mubiri, [s] na-
ye kakano tetukyamumanya nate
[t] Bag. 6. 15. 17 (bwetutyo). Omuntu yena [t] bwaba
[u] Bag. 5. 6. mu Masiya kyava abēra [u] ekitōnde
[w] Is. 65. 17. ekigya: [w] ebye'da nga biwe'dewo;
18 laba, nga bifūse bigya. Naye byo-
[y] Bal. 5. 10. na biva eri Katonda, [y] eyatutaba-
ganya naye ye'ka kubwa Masiya,
nātuwa 'fe okuwereza okwokutaba-
[z] Bal. 3. 24, 25. 19 ganya; nti [z] Katonda yali mu Ma-
siya ngatabaganya Ensi naye ye-
'ka, nga tababalira byōnōno byā-
bwe, era nga yatuteresa 'fe ekiga-
[a] Mala. 2. 7. mbo ekyokutabaganya.
20 Kyetuva tubēra [a] ababaka mu
[b] Is. 53. 6, 9, 12. Bag. 3. 13. 1 Pet. 2, 22, 24. kifo kya Masiya, Katonda ngafana-
na ngabegairirira mu'fe: tubegai-
rira mu kifo kya Masiya mutaba-
1 Yok. 3. 5. 21 gane ne Katonda. Atāmanya kibi,
[c] Bal. 1. 17; 5. 19; 10. 3. [b] yamufūla ekibi kulwa'fe; 'fe tu-
tyoke tufūke [c] obutūkirivu bwa Ka-
[a] 1 Kol. 3. 9. 6 tonda muye. Era [a] bwetukolera
emirimu awamu naye tubegairira
2 obutawerwa bwerēre kisa kya Ka-
tonda [kubanga ayogera nti
[b] Is. 49. 8. [b] Mu biro ebyoku'kirizibwamu
nakuwulira,
Ne ku lunaku olwobulokozi na-
kubēra:
laba, kakano bye biro ebyoku'kiri-
zibwamu; laba, kakano lwe lunaku
3 olwobulokozi]: nga tetuleta nkō-
nge yona mu kigambo kyona, oku-
[e] 2 Kol. 4. 2. 4 wereza kwa'fe kulemēnga okune-
nyezebwa; naye mu byona [e] nga
twetendereza ngabawereza ba Ka-
tonda, mu kugumikiriza okungi,
mu bibonobono, mu kwetāga, mu
[d] 2 Kol. 11. 23. 5 naku, [d] mu kukubibwa, mu kusibi-
bwa, mu kukayāna, mu kufuba, mu
6 kutunula, mu kusiba; mu bulongōfu,
mu kutegēra, mu kugumikiriza, mu
kisa, mu Mwoyo Omutukuvu, mu
kwagala okutalimu bunanfusi, mu
[e] 1 Kol. 2. 4. kigambo ekyamazima, mu [e] mānyi
[f] Bef. 6. 11, 13. 2 Tim. 4. 7. 7 ga Katonda; [f] olwebyokulwānyisa e-
byobutūkirivu ku mukono ogwadyo
nogwa kono, olwekitibwa nolwoku-
8 nyōmebwa, olwokuvumibwa no-
lwokusimibwa; ngabalimba, era
9 (naye) abamazima; ngabatategē-
rebwa, era [g] (naye) abategērebwa
enyo; ngabafa, era, laba, tuli bala-
mu; [i] ngababonerezebwa, era ne-
10 tuta'tibwa; ngabanakuwala, naye
abasanyuka bulijo; ngabāvu, naye
abaga'gawaza abangi; ngabatalina
kintu, era (naye) abalina dala byona.
11 Akamwa ka'fe kāsami'dwa eri
'mwe, Abakolinso, omutima gwa'fe
12 gugazīye. Temufūnze mu'fe, naye
[k] mufūnze mu myoyo gya'mwe.
13 Naye mulyoke munsasule bwemu-
tyo [mbabūlira ngabāna (bānge)],
na'mwe mugaziwe.
14 [l] Temwega'tānga nabata'kiriza o-
butenkanankana: kubanga [m] obu-
tūkirivu nobujēmu bugabana bu-
tya? oba omusana gu'sā kimu gu-
15 tya nekizikiza? Era Masiya ataba-
gana atya ne Beriali? oba mugabo
ki eri omu'kiriza natali mu'kiriza?
16 Era eyekalu ya Katonda yega'ta
etya nebifananyi? [n] kubanga 'fe
tuli yekalu ya Katonda omulamu;
nga Katonda bweyayogera nti
[o] Nābērānga mubo, nentambulirā-
nga mu bo; nānge nābērānga Ka-
tonda wābwe, nabo banābērānga
17 bantu bānge. Kale
[p] Muve wakati wabo, mweyāwu-
kane,
Bwayogera Mukama,
Sō temukomānga ku kintu eki-
tali kirongōfu;
Nānge ndibasembeza,
18 [r] Era nabērānga Kita'mwe gye-
muli,
Na'mwe munābērānga gyendi
abāna abobulenzi nabobuwala,
7 bwayogera Mukama Omuīnza we-
bintu byona. Kale bwetulina [a] e-
byasūbizibwa ebyo, abāgalwa, twe-
nāzēnga mu bugwagwa bwona o-
bwomubiri nobwomwoyo, nga tu-
tūkiriza obutukuvu mu kutya Ka-
tonda.
2 Mutusegulire: tetwōnōnānga mu-
ntu yena, tetuguliriānga muntu
yena, tetulyazamānyānga muntu
3 yena. Soge'de kubanenya: kuba-
nga e'da nayogera nga muli mu
mitima gya'fe okufira awamu (na-
'mwe) nokubēra abalamu awamu
4 na'mwe. Njogera nobuvumu bu-
ngi eri 'mwe, [b] nenyumiriza nyo
kulwa'mwe: [c] nji'ju'de nyo esanyu,
nsu'kiri'de okujaguza mu bibono-
bono bya'fe byona.
5 Kubanga era [d] bwetwa'ja mu
Makedoni, omubiri gwa'fe negutā-
laba kuwu'mula na katono, naye
[e] netubonabona erui nerui; [f] ebwē-
ru (yaliyo) entalo, munda (mwali-
6 mu) okutya. Naye asanyusa aba-
wōmbefu, ye [g] Katonda, nātusa-

[g] 1 Kol. 4. 9.
[i] Zab. 118. 18.
[k] 2 Kol. 12. 15.
[l] Ma. 7. 2, 3.
[m] 1 Sam. 5. 2, 3. 1 Basek. 18. 21. Bef. 5. 7, 11.
[n] 1 Kol. 3. 16; 6. 19. Bef. 2. 21, 22.
[o] Kuv. 29. 45. Lev. 26. 12. Yer. 31. 33.
[p] Is. 52. 11. Kub. 18. 4.
[r] Yer. 31. 1, 9. Kub. 21. 7.
[a] 1 Yok. 3. 3.
[b] 1 Kol. 1. 4.
[c] Baf. 2. 17.
[d] 2 Kol. 2. 13.
[e] 2 Kol. 4. 8.
[f] Ma. 32. 25.
[g] 2 Kol. 1. 4.

7 nyusa 'fe, olwoku'ja kwa Tito; 'sō
si lwa ku'jakwe kwo'ka, era naye
olwokusanyusibwa kweyasanyusi-
bwa mu'mwe, bweyatubūlira okwe-
gōmba kwa'mwe, okunakuwala
kwa'mwe, okunyīkira kwa'mwe ku-
lwānge; nānge kyenava neyongera
8 okusanyuka. Kuba newakuba'de
nga nabanakuwaza nebaluwa (yā-
[i] 2 Kol. 2. 4. nge), sejusa, [i] newakuba'de nga
namala okwejusa; kubanga nda-
bye ngebaluwa eyo yabanakuwaza,
newakuba'de nga (yabanakuwaza)
9 ekisēra. Kakano nsanyuse, sisa-
nyuse kubanga mwanakuwazibwa,
naye kubanga mwanakuwala no-
kwenenya nemwenenya: kubanga
mwanakuwala eri Katonda, mule-
me okufirwa mu kigambo kyona
[k] Mat. 26. 75. 10 kubwa'fe. Kubanga [k] okunakuwa-
la eri Katonda kuleta okwenenya
okwobulokozi okutejusibwa: naye
okunakuwala okwomunsi kuleta
11 okufa. Kubanga, laba, okunaku-
wala okwo eri Katonda nga kwa-
baletera okufuba okungi, era noku-
woza ensōnga (ya'mwe), era noku-
sunguwala, era nokutya, era no-
kwegōmba, era nokunyīkira, era
nokuwalana e'gwānga! Mu byona
mwetegēza nga muli balongōfu mu
12 kigambo ekyo. Kale newakuba'de
nga nabawandikira, sawandika ku-
lwoyo eyakola obubi, newakuba'de
kulwoyo eyakolwa obubi, wabula
okunyīkira kwa'mwe kulwa'fe ku-
lyoke kulabisibwe eri 'mwe mu
13 maso ga Katonda. Kyetwava tu-
sanyusibwa: ne mu kusanyusibwa
kwa'fe, netweyongera nyo okusa-
nyuka olwesanyu lya Tito, kubanga
omwoyogwe gwawu'muzibwa 'mwe
14 'mwena. Kuba obanga nenyumi-
riza mu kigambo kyona kulwa'mwe
eri oyo, sakwatibwa nsonyi; naye
nga bwetwababūlira byona mu ma-
zima, era bwekutyo nokwenyumiri-
za kwa'fe eri Tito kwali (kwa) ma-
15 zima. Nokwagalakwe okwomunda
kweyongera nyo nyini okubēra
[l] Baf. 2. 12. gyemuli, nga'jukira [l] okugōnda
kwa'mwe 'mwena, bwemwamuse-
mbeza nokutya nokukankana.
[m] 2 Bas. 3. 4. 16 [m] Nsanyuse kubanga mu byona
nguma omwoyo mu'mwe.

8 Era tubategēza, aboluganda, ekisa
kya Katonda ekyawebwa mu ka-
2 nisa Ezemakedoni; mu kubonabo-
na okwabakema enyo esanyu lyā-
[a] Ma'k. 12. 44. bwe eryasu'kirira [a] nobwāvu bwā-
bwe obwainga obungi byasu'kirira
mu buga'ga obwobugabi bwābwe.
3 Kubanga, ntegēza bo, (bāgaba) bo-
[b] Bik. 11. 29; 24. 17. Bal. 15. 25, 26. 1 Kol. 16. 1, 3, 4. 'ka nga bwebāinza era nokusinga
4 obuīnza bwābwe, nga batusaba no-
kwegairira okungi olwekisa ekyo
[b] noku'sēkimu okwo mu kuwereza
5 abatukuvu; 'sō si nga bwenali
ndowōza, naye bāsoka okwewayo
bo'ka eri Mukama (wa'fe), neri 'fe
6 mu kwagala kwa Katonda. Kye-
twava tubūlirira Tito, nga bweyā-
tanula e'da, era bwatyo alyoke aki-
tūkirize era nekisa ekyo gyemuli.
7 Naye nga bwemusu'kirira mu byo-
na, mu ku'kiriza, ne mu kwogera,
ne mu kutegēra, ne mu kufuba
kwona, ne mu kwagala kwa'mwe
eri 'fe, era musu'kirirēnga ne mu
8 kisa ekyo. [c] Sogera nga mbalagira [c] 1 Kol. 7. 6.
bulagizi, wabula olwokufuba kwa-
balala nga nkema okwagala kwa-
9 'mwe nga kwa mazima. Kubanga
mutegēra ekisa kya Mukama wa'fe
Isa Masiya, nti [d] bweyali omuga- [d] Luk. 9. 58. Baf. 2. 6, 7.
'ga, naye nāfūka omwāvu kulwa-
'mwe, obwāvubwe bulyoke bubaga-
10 'gawaze 'mwe. Era mbagambye
kyendowōza olwekyo: [e] kubanga [e] Nge. 19. 17. Mat. 10. 42. 1 Tim. 6. 18, 19. Beb. 13. 16.
kibasānira 'mwe, abāsoka okutanu-
la, si kukola kwo'ka, era naye no-
kwagala, nga [f] mwakamala omwā-
11 ka gumu. Naye kakano mutūkiri-
ze nokukola; nga (bwewāliwo) o-
kwagala amāngu, era nokutūkiriza
bwekutyo kulyoke kubērewo, nga
12 bwemuīnza. [g] Kuba obanga wali- [f] 2 Kol. 9. 2. [g] Luk. 21. 3.
wo okwagala amāngu, ku'kirizibwa
ngomuntu bwalina, si nga bwatali-
13 na. Kubanga soge'de bwentyo,
abalala bawu'muzibwe, na'mwe
14 muteganyizibwe: wabula olwokwe-
nkanankana, okusu'kirira kwa'mwe
kuwereze okwetāga kwābwe kaka-
no mu biro bino, era nokusu'kirira
kwābwe kulyoke kuwereze okwe-
tāga kwa'mwe; okwenkanankana
15 kubērewo: nga bwekyawandikibwa
nti [i] (Eyakung'anyānga) enyingi, [i] Kuv. 16. 18.
teyasigazāngawo; naye (eyaku-
ng'anyānga) akatono, teyetāgānga.
16 Naye Katonda yebazibwe, eya'sā
mu mutima Tito okufuba okwo ku-
17 lwa'mwe. Kubanga oku'kiriza a-
'kiri'za okubūlirira kwa'fe; naye
kubanga ye'ka alina okufuba oku-
ngi, asitula okugenda gyemuli nga
18 yetuma. Era tutuma wamu naye
[k] owoluganda, atenderezebwa mu [k] 2 Kol. 12. 18.
19 njiri mu kanisa zona; 'sō si ekyo
kyo'ka, era naye oyo ye [l] yalōndebwa ekanisa okutambula na'fe olwekisa ekyo, kyetuwereza 'fe Mukama (wa'fe) awebwe ekitibwa, era [l] 1 Kol. 16. 3, 4.
20 tulage okwagala kwa'fe amāngu:
nga twewala ekyo, omuntu obuta-
tunenya olwekirabo kino kyetuwe-
21 reza: kubanga [m] tutekateka ebirū- [m] Bal. 12. 17. Baf. 4. 8. 1 Pet. 2. 12.
ngi, si mu maso ga Mukama (wa'fe)
mwo'ka, era naye ne mu maso ga-
22 bantu. Era tutuma wamu nabo
muganda wa'fe, gwetwakemānga
emirūndi emingi mu bigambo ebi-
ngi nga munyīkivu, naye kakano
munyīkivu nyo okusinga, olwokwe-

siga okungi kwalina eri 'mwe.
23 (Omuntu bwanābūzānga) ebya Tito, ye a'sēkimu nānge era ye mukozi mu'nānge eri 'mwe; oba bya baganda ba'fe, be babaka abekanisa, abo kye kitibwa kya Masiya.
24 Kale mubalage mu maso gekanisa ekiraga okwagala kwa'mwe nokwenyumiriza kwa'fe kulwa'mwe.

9 Kubanga [a] ebyokuwereza abatukuvu temwetāga 'nze okubawa-
2 ndikira: kubanga 'manyi [b] okwagala kwa'mwe, [c] kwenenyumiririzamu eri Abamakedoni kulwa'mwe, nga [d] Akaya yakamala omwāka gumu okwetekateka; nokunyikira kwa'mwe kwakubiriza bangi mubo.
3 [e] Naye ntuma aboluganda, okwenyumiriza kwa'fe kulwa'mwe kuleme okuba okwobwerēre mu kigambo ekyo; nga bwenjoge'de, mu-
4 lyoke mweteketeke: mpo'zi Abamakedoni abalala bwebali'ja nānge, bwebalibasānga nga temwetesetese, 'fe [obutogera 'mwe] tuleme okukwatibwa ensonyi mu kusū-
5 bira okwo. Kyenvu'de ndowōza nga kingwāni'de okwegairira aboluganda, bankulembere oku'ja gyemuli, basoke balongōse omukisa gwa'mwe gwemwasūbiza e'da, gulyoke gweteketeke, ngomukisa, 'sō si ngekisolōzebwa.
6 [f] Naye (kyenjoge'de) kino nti Asiga entono, alikūngula ntono; era asiga enyingi, alikūngula nyi-
7 ngi. Buli muntu (akolēnga) nga bwamaliri'de mu mutimagwe; [g] si lwa naku, newakuba'de olwokuwalirizibwa: kubanga [i] Katonda aya-
8 gala oyo agaba nesanyu. Era [k] Katonda aīnza okwāza ekisa kyona gyemuli; 'mwe nga mulina ebibamala byona enaku zona mu bigambo byona mulyoke musu'kirirēnga mu bikolwa byona ebirūngi:
9 nga bwekyawandikibwa nti

[l] Yasāsānya, yagabira abāvu;
Obutūkirivubwe bwa lubērera emirembe gyona.

10 Era oyo [m] awa ensigo omusizi ne-'mere eyokulya, anābawānga anābongerāngako ensigo za'mwe, era anāyāzānga ebibala [n] ebyobutūkiri-
11 vu bwa'mwe: nga muga'gawazibwa mu byona mukolēnga obugabi bwona, [o] obwebazisa Katonda
12 mu'fe. Kubanga okugaba okwokuwereza okwo teku'jula bu'juzi ekigera kyebyo abatukuvu byebetāga, era naye kusu'kirira olwokwebaza
13 okungi eri Katonda; kubanga olwokukemebwa (kwa'mwe) mu kuwereza kuno [p] batendereza Katonda olwokugōnda okwokwātula kwa'mwe eri enjiri ya Masiya, [r] nolwobugabi bwokugabana kwa-
14 'mwe eri bo neri bona; era bo bo'ka nga balumirwa 'mwe emyoyo mu kubasabira olwekisa kya Kato-
15 nda ekitasingika mu'mwe. Katonda yebazibwe [s] olwekirabokye ekitayogerekeka.

10 [a] Naye 'nze mwēne Paulo mbegairira olwobukakamu nobuwōmbefu bwa Masiya, 'nze [b] atowazibwa mu'mwe mu maso ga'mwe, naye bwesibayo nguma eri 'mwe:
2 kale mbegairira (bwegairizi), [c] lwendibawo 'neme okugu a nobuvumu bwendowōza okuguma eri abalala abalowōza nga 'fe tutambula
3 okugobererānga omubiri. Kuba newakuba'de nga tutambulira mu mubiri, tetulwāna kugobererānga
4 mubiri [[d] kubanga ebyokulwānyisa ebyentalo za'fe si bya mubiri, naye bya mānyi eri Katonda [e] olwoku-
5 menya ebigo]; nga tumenya empaka na buli kintu ekigulumivu ekikulumbazibwa okulwāna nokutegēra kwa Katonda, era [f] nga tujēmula buli kirowōzo okuwulira Masiya;
6 era [g] nga twetesetese okuwalana e'gwānga ku butagōnda bwona, [i] okugōnda kwa'mwe bwekulitūkirira. [k] Mutunulira ebiri mu maso (ga'mwe). [l] Omuntu yena bweyesiga ye'ka nga ye wa Masiya yerowōze kino nate ye'ka nti nga ye bwali owa Masiya, era [m] na'fe bwe-
8 tutyo. Kubanga newendisu'kirira okwenyumiriza olwobuīnza bwa'fe [Mukama (wa'fe) bweyatuwa olwokubazīmba, 'sō si lwa kubasūla],
9 sirikwatibwa nsonyi: 'neme okufanana ngabatīsa nebaluwa zānge.
10 Kubanga bogera nti Ebaluwaze nzibu, za mānyi; naye bwabawo [n] omubirigwe munafu, nokwogera-
11 kwe si kintu. Ali bwatyo alowōze kino nti nga bwetuli mu bigambo mu baluwa nga tetuliyo, era bwetutyo bwetuli mu bikolwa nga tuli
12 eyo. [o] Kubanga tetwang'anga kwerowōza nga tuli ku muwendo gwabalala kubo abetendereza bo'ka newakuba'de okwegerageranya nabo: naye bo bo'ka nga begeza bo-'ka na bo'ka, era nga begerageranya bo'ka na bo'ka, tebalina mage-
13 zi. Na'fe 'fe tetulyenyumiriza okusinga ekigera (kya'fe), wabula mu kigera ekyensalo Katonda gyeyatugabira okuba ekigera, era no-
14 kutūka ne gyemuli. Kubanga tetukunūnkiriza kusinga (kigera) ngabatatūka gyemuli: kubanga era twa'ja nokutūka gyemuli mu
15 njiri ya Masiya: nga tetwenyumiriza kusinga kigera (kya'fe) [p] mu mirimu egyabalala; naye nga tusūbira, oku'kiriza kwa'mwe bwekukula okugulumizibwa mu'mwe

[a] 1 Kol. 16. 1. Bag. 2. 10.
[b] 2 Kol. 8. 19.
[c] 2 Kol. 8. 24.
[d] 2 Kol. 8. 10.
[e] 2 Kol. 8. 6, 17, 18, 22.
[f] Nge. 11. 24; 19. 17; 22. 9. Bag. 6. 7, 9.
[g] Ma. 15. 7.
[i] Kuv. 25. 2; 35. 5. Bal. 12. 8.
[k] Nge. 28. 27. Baf. 4. 19.
[l] Zab. 112. 9.
[m] Is. 55. 10.
[n] Kos. 10. 12. Mat. 6. 1.
[o] 2 Kol. 4. 15.
[p] Mat. 5. 16.
[r] Bēb. 13. 16.
[a] Bal. 12. 1.
[b] 2 Kol. 12. 5, 7, 9.
[c] 1 Kol. 4. 21.
[d] Bef. 6. 13.
[e] Yer. 1. 10.
[f] 1 Kol. 1. 19.
[g] 2 Kol. 13. 2, 10.
[i] 2 Kol. 7. 15.
[k] Yok. 7. 24.
[l] 1 Yok. 4. 6.
[m] 2 Kol. 11. 23.
[n] Bag. 4. 13.
[o] 2 Kol. 5. 12.
[p] Bal. 15. 20.

ngensalo ya'fe bweri okusu'kirira,
16 era nokubūlira enjiri mu bifo ebiri
ewala okusingo 'mwe, era obute-
nyumiriza mu nsalo eyabalala o-
17 lwebyetesetese. Naye [r] eyenyumi-
riza yenyumirizēnga mu Mukama
18 (wa'fe). Kubanga [s] eyetendereza
ye'ka siyasīmibwa, wabula [t] Muka-
ma (wa'fe) gwatendereza.

11 Singa mungumīkiriza mu [a] busi-
rusiru obutono; era naye mu-
2 ngumīkirize. Kubanga mbakwatir-
rwa obu'gya bwa Katonda: kuba-
nga [b] nabafumbiza 'ba'mwe omu,
[c] ndyoke mbalete eri Masiya [d] (nga)
3 omuwala omulongōfu. Naye nti'de,
[e] ngomusota bwegwalimbalimba Ka-
wa mu bukūsa bwagwo, mpo'zi ebi-
rowōzo bya'mwe [f] okwōnōnebwānga
mu kulaba wamu ne mu bulongōfu
4 ebiri eri Masiya. Kuba oyo a'ja
bwabūlira Isa omulala gwetutābū-
lira, oba bwemuwebwa omwoyo
omulala gwemutāwebwa, oba [g] njiri
ndala, gyemuta'kiriza, mukola bu-
5 lūngi okumugumīkiriza. Kubanga
ndowōza [h] nga sisingibwa na katono
6 abatume abakulu enyo. Naye ne-
wakuba'de [k] nga 'nze muligo mu
bigambo, naye siri (muligo) [l] mu
kutegēra; naye [m] mu byona twa-
kwolesa mu bantu bona eri 'mwe.
7 Oba nayōnōna [n] bwenetōwaza 'nze-
'ka 'mwe mugulumizibwe, kubanga
nababūlira enjiri ya Katonda eyo-
8 bwerēre? Nanyaga ekanisa endala,
nga mpebwa empēra olwokubawe-
9 reza 'mwe; era bwenabānga na-
'mwe nga netāga, [o] sazitowererānga
muntu yena; kubanga [p] aboluganda
bwebāva mu Makedoni, bātūkiriza
ebyali bimbuze; ne mu byona ne-
kūma obutabazitowererānga, era
10 nekūmānga (bwentyo). Ngamazi-
ma ga Masiya bwegali mu'nze, si-
wali alinziiza okwenyumiriza okwo
11 mu nsalo Ezeyakaya. Lwa ki?
[r] kubanga sibagala? Katonda a-
12 manyi. Naye bwenkola, era bwe-
nākolānga, [s] mba'gyirewo awasinzi-
rwa abo abagala awasinzirwa, ba-
labike era nga 'fe mu kigambo kye-
13 benyumiririzamu. Kubanga abali
ngābo be batume abobulimba, aba-
kozi abobukūsa, abefananya ngaba-
14 tume ba Masiya. 'Sō si kya ma-
gero; kubanga ne Setani yefananya
15 nga [t] malaika owomusana. Kale si
kitalo era nabawerezabe bwebefa-
nanya ngabawereza abobutūkirivu;
enkomerero yabo eribēra ngebiko-
lwa byābwe.
16 Njogera nate nti Omuntu yena
aleme okundowōza nga ndi musi-
rusiru; naye (okulowōza bwemu-
ndowōza bwemutyo), naye munse-
mbeze ngomusirusiru, nānge ne-
17 nyumirizeko katono. Kyenjogera,
sikyogera nga kigambo kya Muka-
ma (wa'fe), naye nga mu busirusi-
ru, mu buvumu buno obwokwenyu-
18 miriza. [u] Kubanga bangi abenyu-
miriza mu mubiri, nānge nenyumi-
19 riza. Kubanga mugumīkiriza ne-
sanyu abasirusiru, [w] kubanga ('mwe
20 muli) bagezigezi. Kubanga mugu-
mīkiriza omuntu, [v] bwabafūla aba-
'du, bwabamira, bwabawāmba,
bweyegulumiza, bwabakuba amaso.
21 Njoge'de olwokweswāza, [z] ngabana-
fuwala. Naye omuntu yena kya-
gumira [njogera mu busirusiru],
22 nānge nguma. Bo Baebulaniya?
[a] nānge. Bo Baisiraeri? nānge.
23 Bo za'de lya Ibulaimu? nānge. Bo
bawereza ba Masiya? [njogera
ngomulalu] 'nze mbasinga; [b] mu
kufuba mbasu'kirira, mu kusibibwa
mbasu'kirira, [c] mu kukubibwa oku-
ingirira enyo, [d] mu kufa emirūndi
24 emingi. Eri Abayudaya nakubibwa
emirūndi etāno [e] (emi'go) amakumi
25 asatu mu mwenda. Emirūndi esatu
[f] nakubibwa enga, [g] omulūndi gumu
nakasukirirwa amainja, emirūndi
esatu [i] eryāto lyamenyeka, nasula
26 nensība mu buziba; mu kutambu-
lānga emirūndi emingi, mu bubi
obwemi'ga, mu bubi obwabanyazi,
[k] mu bubi obuva eri e'gwānga (lvā-
nge), mu bubi obuva eri abamawā-
nga, mu bubi obwomukibuga, mu
bubi obwomu'dūngu, mu bubi obwo-
munyanja, mu bubi obwaboluganda
27 abobulimba; mu kufuba nokukōwa,
mu kutunulānga emirūndi emingi,
[l] mu njala nenyōnta, mu kusibānga
emirūndi emingi, mu mpewo noku-
28 bēra obwerēre. Obuta'sāko bya
bwēru, waliwo ekinzitowerera bulij-
o bulijo, [m] okweralikirirānga olwe-
29 kanisa zona. Ani omunafu, nānge
bwesiba munafu? āni eyesitazibwa,
30 nānge bwesāka? Obanga kingwā-
ni'de okwenyumiriza, [n] nenyumiri-
31 zānga olwebyobunafu bwānge. Ka-
tonda Kitāwe wa Mukama (wa'fe)
Isa, eyebazibwa emirembe gyona,
32 amanyi nga sirimba. [o] Mu Dama-
siko owesaza owa Aleta kabaka
yatēga ekibuga Ekyabadamasiko,
33 alyoke ankwate: nebampisa mu
kituli (nga ndi) mu kisero ku bugwe,
nendokoka mu mikonogye.

12 Kingwāni'de okwenyumiriza,
newakuba'de nga tekusāna; na-
ye kang'ende mu kwolesebwa noku-
bi'kulirwa kwa Mukama (wa'fe).
2 'Manyi omuntu [a] mu Masiya, eya-
kamala emyāka ekumi nena [oba
mu mubiri, simanyi; oba awatali
mubiri, simanyi; Katonda amanyi],
[b] okutwālibwa omuntu ali bwatyo
3 mu 'gulu eryokusatu. Era 'manyi

[r] Yer. 9.24. 1 Kol. 1.31.
[s] Nge. 27.2.
[t] Bal. 2.29. 1 Kol. 4.5.
[a] 2 Kol. 5. 13.
[b] Kos. 2.19, 20.
[c] Bak. 1.23.
[d] Lev. 21. 13.
[e] Lub. 3.4.
[f] Bak. 2.4, 8, 18.
[g] Bag. 1.7, 8.
[h] 1 Kol. 15. 10. Bag. 2.6.
[k] 2 Kol. 2. 13.
[l] Bef. 3.4.
[m] 2 Kol. 12. 12.
[n] Bik. 18.3.
[o] Bik. 20. 33.
[p] Bas. 2.9. 2 Bas. 3.8, 9.
[r] Baf. 4.10, 15, 16.
[r] 2 Kol. 7. 3; 12. 15.
[s] 1 Kol. 9. 12.
[t] Bag. 1.8.
[u] Baf. 3.3, 4.
[w] 1 Kol. 4. 10.
[v] Bag. 2.4; 4.9.
[z] 2 Kol. 10. 10.
[a] Bik. 22.3. Bal. 11.1. Baf. 3.5.
[b] 1 Kol. 15. 10.
[c] Bik. 9.16; 20.23.
[d] 1 Kol. 15. 30-32.
[e] Ma. 25.3.
[f] Bik. 16. 22.
[g] Bik. 14. 19.
[i] Bik. 27. 41.
[k] Bik. 9. 23; 13.50; 14.5; 17. 5; 20.3; 21.31; 23. 10, 11; 25. 3.
[l] 1 Kol. 11.
[m] Bik. 20. 18 neb.
[n] 2 Kol. 12. 5, 9, 10.
[o] Bik. 9. 24, 25.
[a] 2 Col. 5. 17.
[b] Bik. 22. 17.

omuntu ali bwatyo [oba mu mubiri,
4 oba awatali mubiri, simanyi; Katonda amanyi], bweyatwālibwa mu
[c] lusuku lwa Katonda, nāwulira ebigambo ebitayogerekeka, ebitasā-
5 nira muntu kubyātula. Kubwomuntu ali bwatyo nenyumirizānga: naye kubwānge siryenyumiriza,
6 wabula mu byobunafu bwānge. Kuba singa nayagala okwenyumirizānga, sandiba'de musirusiru; kubanga nandyoge'de amazima: naye ndeka, omuntu yena alemēnga okundowōza okusinga bwandaba oba
7 bwampulira. Nolwobukulu obusinga enyo obwebyo ebyabi'kulibwa, 'nemēnga okugulumizibwa enyo, kyenava mpebwa [d] eri'gwa mu mubiri, [e] omubaka wa Setani okunkubānga, 'nemēnga okugulumizi-
8 bwa enyo. Olwekigambo ekyo negairira Mukama (wa'fe) emirūndi
9 esatu, kinveko. Nāng'amba nti Ekisa kyānge kikumala: kubanga amānyi (gānge) gatūkiririra mu bunafu. Kyenāvānga nenyumiriza nesanyu eringi olwebyobunafu bwānge, [f] amānyi ga Masiya galyoke
10 gasīsire ku'nze. Kyenva [g] nsanyukira ebyobunafu, okugirirwānga ekye'jo, okwetāgānga, okui'ganyizibwānga, okuteganānga, okulāngibwānga Masiya: [i] kubanga bwemba omunafu, lwemba owamānyi.
11 Nfūse musirusiru: 'mwe mwampaliriza; kubanga nagwānira okutenderezebwa 'mwe: kubanga [k] sasingibwa mu kigambo kyona abatume abakulu enyo, newakuba'de [l] nga
12 'nze si kintu. [m] Mazima obubonero obwomutume bwakolerwānga ewa-'mwe mu kugumīkiriza kwona, mu bubonero nebyamagero nebyamā-
13 nyi, [n] Kubanga kiki ekanisa endala kyezabasingiramu, [o] wabula 'nze 'nze' ka obutabazitowererānga? munsonyiwe ekyōnōno ekyo.
14 Laba, omulūndi ogwokusatu kakano netesetese oku'ja gyemuli; 'sō siribazitowerera: kubanga [p] sinonya bya'mwe, wabula 'mwe: [r] kubanga tekigwānira abāna okuterekerānga abaka'de, wabula aba-
15 ka'de okuterekerānga abāna. Era [s] ndiwayo era ndiwebwayo nesanyu eringi [t] olwobulamu bwa'mwe. Bwensinga okubagala enyo, nja-
16 galibwa katono? Naye si musāngo, 'nze sabazitowerera, naye, bwenali omugerengetanya, nabatēga mu lu-
17 kwe. Omuntu yena gwenabatumira namufunya amagoba eri 'mwe?
18 Nabūlirira Tito, nentuma owoluganda awamu naye. Tito yafuna amagoba eri 'mwe? tetwatambula Nomwoyo omu? tetwatambulira mu kisinde kimu?
19 Obwe'da mulowōze'za nga 'fe tubawoleza ensōnga. Mu maso ga Katonda twogerera mu Masiya. [u] Naye byona, abāgalwa, bya kubazī-
20 mba 'mwe. Kubanga nti'de, bwendi'ja, mpo'zi okubasānga nga mufanana nga bwesagala, nānge 'mwe (muleme) okunsānga nga nfanana nga bwemutayagala; mpo'zi okubēra eyo okuyōmba, obu'gya, obusūngu, empaka, okulyolyōma, okugeya, okwegulumiza, okujēma;
21 bwendi'ja nate, Katonda wānge aleme okuntōwaza eri 'mwe, nānge okubanakuwalira abangi abāyōnōna e'da nebatenenya [w] obugwagwa nobwenzi nobukaba bwebākola.

13 Kakano nji'ja gyemuli omulūndi ogwokusatu. [a] Mu kamwa kabajulirwa ababiri oba basatu buli
2 kigambo kirinywēra. Nalālika era ndālika, nga (bwenakola) bwenaliyo omulūndi ogwokubiri, era ne kakano bwentyo nga siriyo, (mbagamba) abo abāyōnōna e'da nabalala bona,
3 nti, bwendi'ja nate, sirisāsira; kubanga munonya ekitegēza nga Masiya [b] ayogerera mu'nze; atali munafu eri 'mwe, naye alina amānyi
4 [c] mu'mwe: kubanga [d] yakomererwa olwobunafu, naye [e] mulamu olwamānyi ga Katonda. Kubanga na'fe tuli banafu muye, naye tuliba balamu awamu naye olwamānyi ga
5 Katonda eri 'mwe. Mwekebere 'mwe'ka obanga muli mu ku'kiriza; mwekeme 'mwe'ka. Oba temwetegēra 'mwe'ka nga Isa Masiya ali mu'mwe? wabula nga muli abata-
6 sīmibwa. Naye nsūbira nga mulitegēra nga 'fe tetuli batasimibwa.
7 Era tusaba Katonda 'mwe mulemēnga okukola obubi bwona; si 'fe tulyoke tulabike ngabasimibwa, wabula 'mwe okukolānga obulūngi, 'fe newetulibēra ngabatasimibwa.
8 Kubanga tetuīnza kuziiza mazima,
9 wabula okubēra amazima. Kubanga tusanyuka 'fe [f] bwetuba abanafu, na'mwe bwemuba namānyi: era na kino tukisaba, 'mwe [g] okutūkirira.
10 Kyenvu'de mpandika ebyo nga siri eyo, bwembēra eyo 'neme [i] okuba omukāmbwe, ngobuīnza bwebuli Mukama (wa'fe) bweyampa olwokuzimba, 'sō si lwa kumenya.
11 Ekyenkomerero, abolugandа, mweraba. Mutūkirire; musanyusibwe; [k] mulowōze bumu; mubēre nemirembe: ne Katonda owokwagala [l] nemirembe anābānga na'mwe.
12 Mulamusagane nokunywegera okutukuvu.
13 Abatukuvu bona babalamusi'za.
14 Ekisa kya Mukama (wa'fe) Isa Masiya, nokwagala kwa Katonda, noku'sēkimu Okwomwoyo Omutukuvu, bibērēnga na'mwe 'mwena.

[c] Luk. 23. 43.
[d] Bag. 4. 13, 14.
[e] Yob. 2. 7. Luk. 13. 16.
[f] 1 Pet. 4. 14.
[g] Bal. 5. 3.
[i] 2 Kol. 13. 4.
[k] Bag. 2. 6–8.
[l] 1 Kol. 3. 7. Bef. 3. 8.
[m] Bal. 15. 18, 19.
[n] 1 Kol. 1. 7.
[o] 1 Kol. 9. 12.
[p] Bik. 20. 33.
[r] 1 Kol. 4. 14.
[s] Baf. 2. 17. 1 Bas. 2. 8.
[t] Yok. 10. 11.
[u] 1 Kol. 10. 33.
[w] 1 Kol. 5. 1.
[a] Kubal. 35. 30. Ma. 19. 15. Mat. 18. 16.
[b] Mat 10. 20.
[c] 1 Kol. 9. 2.
[d] Baf. 2. 7, 8. 1 Pet. 3. 18.
[e] Bal. 6. 4.
[f] 1 Kol. 4. 10.
[g] 1 Bas. 3. 10.
[i] Tit. 1. 13.
[k] Bal. 12. 16, 18; 15. 5.
[l] 1 Kol. 1. 10. Baf. 2. 2. 1 Pet. 3. 8.
[l] Bal. 15.

EBALUWA YA PAULO ERI

ABAGALATIYA.

1 Paulo omutume [atāva mu bantu
newakuba'de okuita eri omuntu,
wabula eri [a] Isa Masiya ne Katonda
2 Kita'fe, [b] eyamuzūkiza mu bafu],
naboluganda bona abali nānge (tu-
wandiki'de) ekanisa Ezegalatiya:
3 ekisa (kibēnga) gyemuli nemire-
mbe ebiva eri Katonda Kita'fe, ne
4 Mukama wa'fe Isa Masiya, [c] eye-
wayo olwebibi bya'fe, alyoke atu-
'gye [d] mu mirembe gino egiriwo
emibi nga bweyayagala Katonda
5 era Kita'fe: awebwēnga ekitibwa
emirembe nemirembe. Amina.
6 Newunya kubanga musenguka
māngu bwemuti eyabaita mu kisa
kya Masiya okugenda eri enjiri
7 efanana obulala; si ndala, wabula
abantu [e] ababateganya, abagala o-
kukyūsiza dala enjiri ya Masiya.
8 Naye obanga 'fe oba malaika ava
mu 'gulu bwababūlirānga enjiri
wabula nga bwetwababūlira, akoli-
9 mirwēnga. Nga bwetwasoka o-
kwogera, bwentyo bwenjogera ka-
kano nate nti Omuntu bwababū-
'lirānga enjiri [f] wabula nga bwe-
10 mwawebwa, akolimirwēnga. Ku-
banga [g] kakano [i] mpembera abantu
nantiki Katonda? Nantiki [k] nsala
amagezi okusīmibwa abantu? Si-
nga nali nga nkyasīmibwa abantu,
sandiba'de mu'du wa Masiya.
11 Kubanga [l] mbategēza, abolugan-
da, nti enjiri eyabūlirwa 'nze si
12 ya buntu: kubanga nānge sagiwe-
bwānga muntu 'sō sigirizibwānga,
[m] wabula mu kubi'kulirwa kwa
13 Isa Masiya. Kubanga mwawulira
bwenabānga e'da mu mpisa Zeki-
yudaya, nga nai'ganyānga ekanisa
ya Katonda [n] awatali kigera [o] ne-
14 nginyaga, nempitirizānga mu mpisa
Zekiyudaya okusinga abangi bwe-
twakula mu 'gwānga lya'fe, [p] nga
mbakirānga okubēra nobu'gya obu-
ngi enyo mu mpisa zenawebwa ba-
15 jaja bānge. Naye Katonda bweya-
sīma [r] eyanjāwula okuva mu lubuto
lwa mānge, nampita olwekisakye,
16 [s] okubi'kulira Omwānawe mu'nze,
[t] ndyoke 'mubūlirēnga mu bama-
wānga; amangwāgo satēsa nomu-
17 biri nomusai: 'sō sayāmbuka Eye-
rusalemi eri abo abānsoka okubēra
abatume: naye nagenda mu Bu-
walabu, nenkomawo nate mu Da-
masiko.
18 Awo bwewaitawo emyāka esatu
[u] nenyāmbuka Eyerusalemi oku-
laba Kefa, ne'malayo gyāli enaku
19 kumi na tāno. Naye salaba mulala
ku batume wabula [w] Yakobo mu-
20 ganda wa Mukama (wa'fe). Kale,
byempandika, laba, mu maso ga
21 Katonda nga sirimba. [y] Awo ne-
ng'enda mu njui Ezebusuli ne Ki-
22 rukiya. Nemba nga sinaba kute-
gērebwa mu maso ekanisa Ezebu-
23 yudaya eziri mu Masiya: naye ne-
bawulirānga buwulizi nti Eyatui-
'ganyānga e'da kakano abūlira oku-
24 'kiriza kweyanyagānga e'da; neba-
gulumiza Katonda olwānge.

2 Awo oluvanyuma, emyāka bwe-
gyaitawo kumi nena, [a] nalinya
Eyerusalemi wamu ne Balunaba
2 nentwāla ne Tito. Nalinyayo lwa
kubi'kulirwa; nembānjulira enjiri,
gyembūlira mu bamawānga, naye
mu kyāma eri abo abātenderezebwa, mpo'zi 'neme [b] okugenderānga obwerēre oba nga ng'enze.
3 Naye newakuba'de Tito eyali awa-
mu nānge, eyali Omuyonani, teya-
4 walirizibwa kukomolebwa: naye
olwaboluganda abobulimba abāingizibwa mu kyāma, abāingira mu kyāma okuke'ta e'dembe lya'fe lyetulina mu Masiya Isa, [c] okutu-
5 teka mu bu'du: abo tetwabagōnderako sawa nemu okufugibwa bo; amazima genjiri ganywērēnga gye-
6 muli. Naye [d] abātenderezebwa o-kuba abakulu [nga bwebali bwe bumu gyendi; [e] Katonda tasosola mu bantu]—abātenderezebwa 'nze
7 [f] tebānyongerako kintu: naye bu-lala, [g] bwebālaba nga [i] nateresebwa
8 enjiri yabo abatali bakomole, nga Petero eyabakomole [kubanga eya-kolera Petero olwobutume bwabakomole [k] ye yakolera nānge olwa-
9 bamawānga]; era bwebātegēra [l] e-kisa kyenawebwa, Yakobo ne Kefa ne Yokana, abātenderezebwa okuba empagi, nebatuwa omukono ogwa-dyo ogwoku'sēkimu 'nze ne Balu-naba, 'fe tugende eri abamawānga,
10 bo bagende eri abakomole; kyo'ka, tu'jukirēnga abāvu; [m] ekyo noku-nyīkira kyenanyīkirira enyo okuki-kolānga.
11 [n] Naye Kefa bweya'ja Antiokiya, namuziiza mu maso, kuba ngazi'za

[a] Bik. 9. 26.
[b] Bik. 2.24.
[c] Mat. 20. 28. Bal. 4. 25. Bag. 2. 20. Tit. 2. 14.
[d] Is. 65. 17. Yok. 15. 19; 17. 14. 1 Yok. 5. 19.
[e] Bik. 15. 1, 24.
[f] Ma. 4. 2; 12. 32. Kub. 22. 18.
[g] 1 Bas. 2. 4.
[i] Mat. 28. 14. 1 Yok. 3. 9.
[k] Yak. 4. 4.
[l] 1 Kol. 15. 1.
[m] Bef. 3. 3.
[n] Bik. 9. 1. 1 Tim. 1. 13.
[o] Bik. 8. 3.
[p] Bik. 22.3. Baf. 3. 6.
[r] Yer. 1. 5.
[s] 2 Kol. 4. 6
[t] Bik. 9. 15.
[u] Bik. 9. 26.
[w] Mat. 13. 55.
[y] Bik. 9. 30.
[a] Bik. 15. 2.
[b] Baf. 2. 16.
[c] Bag. 4. 3, 9.
[d] Bag. 6. 3.
[e] Bal. 2. 11.
[f] 2 Kol. 12. 11.
[g] Bik. 13. 46.
[i] 1 Bas. 2. 4.
[k] Bak. 1. 29.
[l] Bal. 1. 5. Bef. 3. 8.
[m] Bik. 11. 30.
[n] Bik. 15. 35.

12 omusāngo. Kubanga oluberyeberye abantu nga tebanaba ku'ja kuva wa Yakobo, [o] yalyānga nabamawānga: naye bweba'ja, neyeyāwula nābāwukanako, ngatya abakomole.
13 Era Nabayudaya abalala bona nebakūsakūsa wamu naye; ne Balunaba nokutwālibwa nātwālibwa o-
14 bukūsa bwābwe. Naye bwenalaba nga tebākwata 'kubo golokofu mu mazima genjiri, neng'ambira Kefa [p] mu maso gābwe bona nti Obanga 'gwe bwoli Omuyudaya ogoberera empisa zabamawānga ezitali za Kiyudaya, owaliriza otya abamawānga okugobererānga empisa Zeki-
15 yudaya? 'Fe Abayudaya abobuzāliranwa [r] abatali ba mu bamawānga
16 abalina ebibi, naye [s] bwetumanyi ngomuntu tawebwa butūkirivu lwa bikolwa bya matēka wabula [t] olwoku'kiriza Isa Masiya, era na'fe twa'kiriza Masiya Isa, tulyoke tuwebwe obutūkirivu olwoku'kiriza Masiya, naye si lwa bikolwa bya matēka: kubanga [u] olwebikolwa ebyamatēka tewali alina omubiri
17 aliwebwa obutūkirivu. Naye bwetwayagala okuwebwa obutūkirivu mu Masiya, obanga twalabibwa na'fe [w] okuba nebibi, kale Masiya
18 muwereza wa kibi? Kitalo. Kubanga bwenzīmba nate byenasūla, neraga 'nze'ka okuba omwōnōnyi.
19 Kubanga [y] olwamatēka [z] nafa ku matēka, ndyoke [a] mbe omulamu
20 eri Katonda. [b] Nakomererwa wamu ne Masiya; naye ndi mulamu; si kubwānge nate, naye Masiya ye mulamu mu'nze: era obulamu bwenina kakano mu mubiri, [c] mbulina lwa ku'kiriza Omwāna wa Katonda [d] eyanjagala neyewayo kulwānge.
21 Sidibya kisa kya Katonda: kubanga [e] obutūkirivu bwebuba mu matēka, nga Masiya yafira bwerēre.

3 'Mwe Abagalatiya abatalina magezi, [a] āni eyabaloga abāwandikirwa Isa Masiya mu maso ga'mwe
2 ngakomererwa? Kino kyo'ka kyenjagala 'mwe okuntegēza nti Mwawebwa [b] Omwoyo lwa bikolwa byamatēka [c] nantiki lwa kuwulira kwa
3 ku'kiriza? Bwemutyo bwemutalina magezi? Abāsokera mu Mwoyo, kakati mutūkiririzibwa [d] mu
4 mubiri? [e] Mwabonyabonyezebwa ebyenkana awo bya bwerēre? oba
5 bwerēre. [f] Abawa Omwoyo, akola ebyamānyi mu'mwe, (agira) lwa bikolwa bya matēka nantiki lwa
6 kuwulira kwa ku'kiriza? Nga [g] Ibulaimu bweya'kiriza Katonda, nekumubalirwa okubēra obutūkirivu.
7 Kale mutegēre [i] ngabaima mu ku-
8 'kiriza be bāna ba Ibulaimu. Nekyawandikibwa bwekyalaba e'da Katonda bwaliwa amawānga obutūkirivu olwoku'kiriza, nekibūlira oluberyeberye Ibulaimu enjiri nti [k] Mu'gwe amawānga gona mwega-
9 liwerwa omukisa. Bwekityo abaima mu ku'kiriza bawerwa omukisa awamu ne Ibulaimu eyalina o-
10 ku'kiriza. Kubanga bona abaima mu bikolwa byamatēka, bafugibwa kikolimo: kubanga kyawandikibwa nti [l] Akolimi'dwa buli atābinyīkirira byona ebyawandikibwa mu kitabo
11 kyamatēka, okubikolānga. Era kimanyibwa nga mu matēka tewali awebwa butūkirivu eri Katonda: kubanga nti [m] Abatūkirivu banā-
12 bērānga balamu lwa ku'kiriza; naye [n] amatēka tegaima mu ku'kiriza; naye nti [o] Omuntu agakola anābē-
13 rānga mulamu mugo. Masiya yatununula mu kikolimo kyamatēka, bweyafūka ekikolimo kulwa'fe: kubanga kyawandikibwa nti [p] Akolimi'dwa buli awaniki'dwa ku muti:
14 [r] omukisa gwa Ibulaimu gulyoke gutūke eri amawānga mu Masiya Isa; tulyoke tuwebwe [s] ekyasūbizibwa Ekyomwoyo olwoku'kiriza.
15 Aboluganda, njogera mu buntu: [t] endagāno newakuba'de nga ya muntu buntu bwemala okunywēra tewali agi'gyawo newakuba'de a-
16 gyongerako. Ebyasūbizibwa byagambibwa [u] Ibulaimu nomu'zukuluwe. Tayogera nti Neri aba'zukulu, nga bangi, naye ngomu nti Neri omu'zukuluwo, ye [w] Masiya.
17 Kino kyenjogera nti Endagāno eyasoka okunywēzebwa Katonda, amatēka aga'ja nga waisewo [y] emyāka ebikumi bina mwasatu tegagi'gyawo [z] nokudibya ekyasūbizi-
18 bwa. Kuba obanga [a] obusika buva mu matēka, nga [b] tebuva nate mu kusūbiza: naye Katonda yabuwa
19 Ibulaimu olwokusūbiza. Kale amatēka kiki? [c] Ga'sibwawo lwa kwōnōna okutūsa wali'jira omu-'zukulu eyasūbizibwa, gālagirwa bamalaika mu mikono [d] gyomuta-
20 baganya. Naye omutabaganya si
21 womu; naye [e] Katonda yomu. Kale amatēka tegatabagana nebyasūbizibwa Katonda? Kitalo: kuba singa amatēka gāwebwa nga ge gaīnza okuleta obulamu, dala obutūkirivu bwandiba'de mu matēka.
22 Naye ebyawandikibwa byabisiba [f] byona mu bufuge bwekibi, aba'kiriza balyoke bawebwe ekyasūbizibwa ekiva mu ku'kiriza Isa Masiya.
23 Naye oku'kiriza nga tekunaba ku'ja, twakūmirwānga mu bufuge bwamatēka, nga tusibibwa olwoku-'kiriza okugenda okubi'kulwa.
24 Bwekityo [g] amatēka yali mutwāzi wa'fe eri Masiya, [i] tulyoke tuwebwe
25 obutūkirivu olwo ku'kiriza. Naye

[o] Bik. 10. 28; 11. 3.
[p] 1 Tim. 5. 20.
[r] Bef. 2. 3, 12.
[s] Bik. 13. 38, 39.
[t] Bal. 1. 17.
[u] Zab. 143. 2. Bal. 3. 20.
[w] 1 Yok. 3. 8.
[y] Bal. 8. 2.
[z] Bal. 6. 14.
[a] Bal. 6. 11. 2 Kol. 5. 15. Beb. 9. 14.
[b] Bal. 6. 6. Bag. 5. 24; 6. 14.
[c] 2 Kol. 5. 15. 1 Pet. 4. 2.
[d] Tit. 2. 14.
[e] Beb. 7. 11.
[a] Bag. 5. 7.
[b] Bik. 15. 8. Bef. 1. 13. Beb. 6. 4.
[c] Bal. 10. 16, 17.
[d] Beb. 7. 16.
[e] 2 Yok. 8.
[f] 2 Kol. 3. 8.
[g] Lub. 15. 6.
[i] Yok. 8. 39.
[k] Lub. 12. 3.
[l] Ma. 27. 26.
[m] Kab. 2. 4. Bal. 1. 17.
[n] Bal. 4. 4, 5; 11. 6.
[o] Lev. 18 5.
[p] Ma. 21. 23.
[r] Bal. 4. 9, 16.
[s] Is. 44. 3. Ez. 36. 27. Yo. 2. 28, 29. Yok. 7. 39. Bik. 2. 33.
[t] Beb. 9. 17.
[u] Lub. 12. 3, 7; 17. 7.
[w] 1 Kol. 12. 12.
[y] Kuv. 12. 40, 41.
[z] Bal. 4. 13, 14.
[a] Bal. 8. 17.
[b] Bal. 4. 14.
[c] 1 Tim. 1. 9.
[d] Kuv. 20. 19, 21, 22. Ma. 5. 5, 22, 23, 27, 31.
[e] Bal. 3. 29, 30.
[f] Bal. 3. 9, 19, 23.
[g] Mat. 5. 17. Bal. 10. 4. Bak. 2. 17.
[i] Bik. 13. 39.

oku'kiriza bwekumaze oku'ja, te-
tukyali mu bufuge bwa mutwāzi.
26 [k] Kubanga 'mwe 'mwena muli bā-
na ba Katonda olwoku'kiriza, mu
27 Masiya Isa. Kubanga 'mwena a-
bābatizibwa okuingira mu Masiya,
28 [l] mwayambala Masiya. [m] Tewali
Muyudaya newakuba'de Omuyona-
ni, tewali mu'du newakuba'de owe-
'dembe, tewali musaja na mukazi:
kubanga 'mwe 'mwena muli [n] omu
29 mu Masiya Isa. Era 'mwe bwemu-
li aba Masiya, kale muli za'de lya
Ibulaimu, (era muli) basika ngoku-
sūbiza bwekwali.

4 Naye njogera nti omusika nga-
kyali muto tayāwulwa na mu'du
na katono, newakuba'de nga ye mu-
2 kama wa byona; naye afugibwa a-
basigire nabawanika okutūsa entū-
3 ko kitāwe zeyalagira e'da. Bwe-
tutyo na'fe, bwetwabānga abato,
4 twabānga ba'du nga tufugibwa e-
byoluberyeberye ebyomunsi: naye
[b] okutūkirira kwebiro bwekwatūka,
Katonda nātuma Omwānawe [c] eya-
5 zālibwa [d] omukazi, [e] eyazālibwa
ngafugibwa amatēka, [f] alyoke aba-
nunule abāfugibwa amatēka, [g] tu-
6 lyoke tuwebwe okufūka abāna. E-
ra kubanga muli bāna, Katonda
yatuma [i] Omwoyo Gwomwānawe
mu mitima gya'fe, ngakāba nti
7 Aba, Kita'fe. Bwekityo nāwe to-
kyali mu'du, naye mwāna; [k] oba-
nga oli mwāna, era oli musika ku-
bwa Katonda.
8 Naye mu naku ziri [l] bwemutāma-
nyānga Katonda, [m] mwabānga ba-
'du ba bali abatali bakatonda mu
9 buwāngwa: naye kakano [n] bwemu-
tege'de Katonda, oba ekisinga bwe-
mutege'dwa Katonda, [o] mukyūka
mutya enyuma mu bigambo ebyo-
luberyeberye [p] ebitalina mānyi ebi-
nafu, ate byemwagala okufugibwa
10 byo omulūndi ogwokubiri? [r] Mu-
kwata enaku nemyezi nebiro ne-
11 myāka. Mbakeng'ēntererwa oku-
tegana kwānge gyemuli okuba o-
kwobwerēre.
12 Mubēre nga 'nze, kubanga nā-
nge nga 'mwe, aboluganda, mbega-
13 iri'de. Temunyōnōnānga: naye
mumanyi [s] ngolwobunafu bwomu-
biri nababūlira enjiri omulūndi o-
14 gwoluberyeberye: era okukeme-
bwa kwa'mwe okwomumubiri gwā-
nge temwakunyōma 'sō temwaku-
kolondola, naye mwanzi'kiriza nga
malaika wa Katonda, [t] nga Masiya
15 Isa. Kale okwetenda kwa'mwe ku-
liruiwa? kubanga ndi mujulirwa
wa'mwe nti, singa kyali kiinzika,
mwandi'gyemu amaso ga'mwe ne-
16 mugawa 'nze. Kale nfūse mulabe
wa'mwe nga mbabūlira amazima?
17 [u] Begōnza gyemuli (naye) si bulū-
ngi; naye kyebagala kwe kuba'ga-
lira ebwēru, 'mwe mulyoke mwe-
18 gōnzēnga gyebali. Naye kirūngi
abantu okwegōnzānga mu bulūngi
enaku zona, naye si 'nze lwembēra
19 na'mwe lwo'ka. [w] Abāna bānge
abato, be'nūmwa nate okutūsa Ma-
siya lwalibūmbibwa mu'mwe, era
20 nandyaga'de okubēra na'mwe ka-
kano, nokuwanyisa e'dobozi lyānge,
kubanga mbūsabūsa olwebigambo
bya'mwe.
21 Mumbūlire 'mwe abagala okufu-
gibwa amatēka, temuwulira matē-
22 ka? Kubanga kyawandikibwa nti
Ibulaimu yalina abāna babiri, [y] o-
mu wa muzāna, [z] omu wa wa 'de-
23 mbe. Naye owomuzāna [a] yazāli-
bwa lwa mubiri; naye owowe'de-
24 mbe lwa kusūbiza. Ebyo bya lu-
gero: kubanga (abakazi) abo ze
ndagāno biri; emu eva ku lusozi
Sinai, ezāla olwobu'du, eyo ye A-
25 gali. Agali oyo lwe lusozi [b] Sinai
oluli mu Buwalabu, era yenkanan-
kana ne Yerusalemi ekya kakano:
kubanga mu'du wamu nabānabe.
26 Naye [c] Yerusalemi ekyomu'gulu
27 kye kye'dembe, ye nya'fe. Ku-
banga kyawandikibwa nti
[d] Sanyuka, omugumba atazāla;
Baguka okwogerera wa'gulu, a-
talūmwa:
Kubanga abāna boyo eyalekebwayo bangi okusinga aboyo alina omusaja.
28 Naye 'fe, aboluganda, tuli [e] bāna ba
29 kusūbiza nga Isaka bweyali. Naye
nga mu biro biri [f] eyazālibwa o-
lwomubiri nga bweyai'ganya (eya-
zālibwa) olwomwoyo, bwekityo ne
30 kakano. Naye ebyawandikibwa
byogera bitya? nti [g] Goba omu-
zāna nomwānawe: kubanga [i] o-
mwāna womuzāna talisikira wamu
31 nomwāna wowe'dembe. Kale, a-
boluganda, 'fe tetuli ba muzāna,
5 naye ba wa 'dembe. Mu 'dembe
Masiya yatufūla ba 'dembe: kale
munywēre, mulemēnga okusibibwa
nate [a] mu kikoligo kyobu'du.
2 Laba, 'nze Paulo mbagamba nti
[b] bwemunākomolebwānga, Masiya
3 talibako kyalibagasa. Era nate
ntegēza buli muntu akomolebwa
nti [c] alina ebanja eryokukolānga
4 ebyamatēka byona. [d] Mwāwuli-
'dwa eri Masiya, 'mwe abagala o-
kuwebwa obutūkirivu mu matēka;
5 [e] mugu'de okuva mu kisa. Kuba-
nga 'fe Kubwomwoyo olwoku'kiri-
za [f] tulindirira e'sūbi eryobutūkiri-
6 vu. Kubanga [g] mu Masiya Isa o-
kukomolebwa tekulina mānyi ne-
wakuba'de obutakomolebwa, wa-
bula [i] oku'kiriza okukola olwokwa-

[k] Yok. 1. 12.
[l] Bal. 13. 14.
[m] Bal. 10. 12.
[n] 1 Kol. 12. 13.
[o] Yok. 10. 16; 17. 20, 21.
Bef. 2. 14-16; 4. 4, 15.
[a] Beb. 9. 10.
[b] Lub. 49. 10.
Dan. 9. 24.
Bef. 1. 10.
[c] Bal. 1. 3.
Beb. 2. 14.
[d] Lub. 3. 15.
[e] Mat. 5. 17.
[f] Mat. 20. 28.
Bag. 3. 31.
Bef. 1. 7.
Beb. 9. 12.
1 Pet. 1. 18, 19.
[g] Yok. 1. 12.
Bef. 1. 5.
[i] Bal. 5. 5; 8. 15.
[k] Bal. 8. 16, 17.
[l] Bef. 2. 12.
[m] Bal. 1. 25.
[n] 1 Kol. 8. 3.
[o] Bak. 2. 20.
[p] Bal. 8. 3.
[r] Bal. 14. 5.
[s] 1 Kol. 2. 3.
[t] Mat. 10. 40.
1 Bas. 2. 13.
[u] Bal. 10. 2.
[w] 1 Kol. 4. 15.
[y] Lub. 16. 15.
[z] Lub. 21. 2.
[a] Lub. 18. 10, 14.
[b] Ma. 33. 2.
[c] Is. 2. 2.
Beb. 12. 22.
Kub. 21. 2, 10.
[d] Is. 54. 1.
[e] Bal. 9. 8.
[f] Lub. 21. 9.
[g] Lub. 21. 10, 12.
[i] Yok. 8. 35.
[a] Bik. 15. 10.
[b] Bik. 15. 1.
[c] Bag. 3. 10.
[d] Bal. 9. 31, 32.
[e] Beb. 12. 15.
[f] Bal. 8. 24, 25.
2 Tim. 4. 8.
[g] 1 Kol. 7. 19.
Bag. 6. 15.
Bak. 3. 11.
[i] 1 Bas. 1. 3.
Yak. 2. 18.

7 gala. [k]Mwali mutambula bulūngi;
ani eyabaziiza obutagōnderānga
8 mazima? Okuwemba okwo tekwa-
9 va eri oyo abāita. Ekizimbulukusa
ekitono kizimbulukusa ekitole
10 kyona. Mbesiga 'mwe mu Mukama
(wa'fe), nti temulirowōza kigambo
kirala: naye [l]oyo abateganya ali-
bako omusāngogwe, yena yena
11 bwabēra. Naye 'nze, abolugandа,
obanga nkyaigiriza okukomolebwa,
kiki ekikyanji'ganyisa? kale [m]e-
nkōnge eyomusalaba ngevu'dewo.
12 [n]Nandyaga'de bali ababababugutanya
nokweyāwula beyāwule.
13 Kubanga 'mwe, abolugandа,
mwaitibwa lwa 'dembe; [o]naye e-
'dembe lya'mwe liremēnga okubēra
omubiri kweguima naye [p]olwo-
kwagala muwerezaganēnga 'mwe-
14 'ka na 'mwe'ka. Kubanga [r]ama-
tēka gona gatūkirira mu kigambo
kimu, mu kino nti [s]Oyagalānga mu-
ntu mu'no nga bweweyagala we'ka.
15 Naye bwemulūmagana, bwemulya-
ng'ana, mulabe mulemēnga okwe-
malawo 'mwe'ka na 'mwe'ka.
16 Naye njogera nti [t]Mutambulirē-
nga mu Mwoyo, kale temutūkirize-
17 nga kwegōmba kwa mubiri. Ku-
banga [u]omubiri gwegōmba nga
guwakana Nomwoyo, Nomwoyo
nga guwakana nomubiri; kubanga
ebyo byolekanye, [w]mulemēnga o-
18 kukola ebyo byemwagala. Naye
[y]bwemulung'amizibwa Omwoyo,
19 nga temufugibwa matēka. Naye
ebikolwa byomubiri bya lwātu, bye
20 bino, obwenzi, empitambi, obuka-
ba, okusinza ebifananyi, okuloga,
obulabe, okuyōmba, obu'gya, obu-
sūngu, empaka, okweyāwula, okwe-
21 salamu, e'tima, obutamīvu, ebinyu-
mu, nebiri ngebyo: nsoka okuba-
būlira kwebyo, nga bwenasoka oku-
babūlira, nti [z]bali abakola ebiri
ngebyo tebalisikira bwakabaka bwa
22 Katonda. Naye [a]ebibala Byomwo-
yo kwe kwagala, okusanyuka, emi-
rembe, okugumīkiriza, [b]ekisa, o-
23 bulūngi, [c]oku'kiriza, obuwōmbefu,
okwegendereza: ku biri ngebyo te-
24 wali matēka. Nabo aba Masiya
Isa [d]bākomerera omubiri wamu
nokukwatibwa nokwegōmba kwa-
gwo.
25 [e]Bwetuba abalamu Kubwomwo-
yo, era tutambulēnga Kubwomwo-
26 yo. [f]Tuleme okwenyumiririzānga
obwerēre, nga twesunguwaza 'fe-
'ka na 'fe'ka, nga tukwatibwa obu-
'gya 'fe'ka na 'fe'ka.

6 Abolugandа, [a]omuntu bwalabi-
bwānga ngayōnōnye, 'mwe [b]abo-
mwoyo mumulongōsēnga ali bwa-
tyo [c]mu mwoyo gwobuwōmbefu;
[d]nga wekūma we'ka nāwe olemē-
2 nga okukemebwa. [e]Mubēraganē-
nga emigugu 'mwe'ka na 'mwe'ka,
mutūkirizēnga bwemutyo [f]etēka
3 lya Masiya. Kubanga [g]omuntu
bweyerowōzānga okuba ekintu,
[i]nga si kintu, nga yerimbalimba.
4 Naye [k]buli muntu akemēnga omu-
limugwe kububwe, nālyoka abēra
nokwenyumiriza kububwe ye'ka
5 'sō si kubwa mulala. Kubanga
[l]buli muntu alyetika omutwālogwe
ye.
6 Naye [m]aigirizibwānga ekigambo
a'sēnga ekimu noyo aigiriza mu bi-
7 rūngi byona. Temulimbibwānga;
[n]Katonda tasekererwa: kubanga
[o]omuntu kyona kyasiga era kyali-
8 kūngula. Kubanga [p]asigira omu-
birigwe ye, alikūngula mu mubiri
okuvūnda; naye asigira Omwoyo,
alikūngula mu Mwoyo obulamu o-
9 buta'gwāwo. [r]Tuleme oku'dirirā-
nga mu kukola obulūngi: kubanga
ebiro bwebiritūka, tulikūngula, [s]nga
10 tetuziri'se. Kale, [t]bwetunālabā-
nga e'bānga, [u]tubakolēnga obulū-
ngi bona, naye okusinga abo [w]aba-
li mu nyumba eyoku'kiriza.
11 Mulabe bwembawandiki'de mu
nukuta enene nomukono gwānge
12 'nze. Bona abagala okwewōmereza
mu mubiri be babawaliriza okuko-
molebwānga; [y]kyo'ka balemēnga
okui'ganyizibwa olwomusalaba gwa
13 Masiya. Kubanga era nabo aba-
komolebwa tebakwata amatēka be
nyini; naye bagala 'mwe okukomo-
lebwānga, balyoke benyumiririzē-
14 nga ku mubiri gwa'mwe. [z]Naye
'nze sagala kwenyumirizānga, wa-
bula ku musalaba gwa Mukama
wa'fe Isa Masiya; olwogwo Ensi
[a]ekomere'dwa gyendi, nānge eri
15 Ensi. Kubanga [b]okukomolebwa si
kintu, newakuba'de obutakomole-
bwa, wabula [c]ekitōnde ekigya.
16 [d]Nabo bona abanātambulirānga
mu tēka eryo, emirembe (gibēnga)
kubo, nokusāsirwa, ne ku [e]Isiraeri
wa Katonda.
17 Okutanula kakano, omuntu yena
aleme okunteganyānga: kubanga
[f]ntwāla enkovu za Isa nga zisali-
'dwa ku mubiri gwānge.
18 Ekisa kya Mukama wa'fe Isa
Masiya kibērēnga wamu nomwoyo
gwa'mwe, abolugandа. Amina.

[k] 1 Kol. 9. 24.
[l] Bag. 1. 7.
[m] 1 Kol. 1. 23.
[n] Yos. 7. 25. 1 Kol. 5. 13.
[o] 1 Kol. 8. 9. 1 Pet. 2. 16.
[p] 1 Kol. 9. 19.
[r] Mat. 7. 12; 22. 40. Yak. 2. 8.
[s] Lev. 19. 18. Bal. 13. 8, 9.
[t] Bal. 6. 12; 8. 12; 13. 14. 1 Pet. 2. 11.
[u] Bal. 7. 23; 8. 6, 7.
[w] Bal. 7. 15, 19.
[y] Bal. 6. 14; 8. 2.
[z] Bef. 5. 5. Bak. 3. 6. Kub. 22. 15.
[a] Yok. 15. 2. Bef. 5. 9.
[b] Yak. 3. 17.
[c] 1 Kol. 13. 7.
[d] Bal. 6. 6; 13, 14. Bag. 2. 20.
[e] Bal. 8. 4, 5.
[f] Baf. 2. 3.
[a] Bal. 15. 1. Yak. 5. 19.
[b] 1 Kol. 2. 15.
[c] 2 Bas. 3. 15.
[d] 1 Kol. 7. 5; 10. 12.
[e] Bal. 15. 1.
[f] Yok. 13. 14, 15, 34; 15. 12.
[g] Bal. 12. 3. 1 Kol. 8. 2.
[i] 2 Kol. 3. 5.
[k] 2 Kol. 13. 5.
[l] Bal. 2. 6.
[m] Bal. 15. 27. 1 Kol. 9. 11, 14.
[n] Yob. 13. 9.
[o] Luke 16. 25.
[p] Yob. 4. 8. Nge. 11. 18; 22. 8. Kos 8. 7. Bal. 8. 13.
[r] 1 Kol. 15. 58. 2 Bas. 3. 13.
[s] Mat. 24. 13. Kub. 2. 10.
[t] Yok. 9. 4
[u] 1 Bas. 5. 15. 1 Tim. 6. 18.
[w] Bef. 2. 19.
[y] Baf. 3. 18.
[z] Baf. 3. 3, 7, 8.
[a] Bal. 6. 6. Bag. 2. 20.
[b] 1 Kol. 7. 19. Bag. 5. 6. Bak. 3. 11.
[c] 2 Col. 5. 17.
[d] Zab. 125. 5.
[e] Bal. 2. 29; 9. 6. Bag. 3. 7, 9, 29.
[f] 2 Kol. 4. 10; 11. 23. Bak. 1. 24.

EBALUWA YA PAULO OMUTUME
ERI
ABAEFESO.

1 Paulo, omutume wa Masiya Isa olwokwagala kwa Katonda, [a] eri abatukuvu abali mu Efeso naba-
2 'kiriza mu Masiya Isa: [b] ekisa kibērēnga gyemuli nemirembe ebiva eri Katonda Kita'fe ne Mukama (wa'fe) Isa Masiya.
3 [c] Yebazibwe Katonda Kitāwe wa Mukama wa'fe Isa Masiya, eyatuwa buli mukisa gwona Ogwomwoyo mu (bifo) ebyomu'gulu mu Ma-
4 siya: [d] nga bweyatulōndera muye [e] ngensi tenaba kutōndebwa, 'fe okubēra [f] abatukuvu abatalina kabi mu
5 masoge mu kwagala: [g] bweyatwāwula e'da [i] okumufūkira abāna kubwa Isa Masiya, [k] nga bweyasima
6 olwokwagalakwe, ekitibwa kyekisakye kiryoke kitenderezebwēnga, [l] kyeyatuwa obuwa mwoyo [m] o-
7 mwāgalwa: [n] eyatuwēsa okununulibwa kwa'fe olwomusaigwe, okusonyibwa ebyōnōno bya'fe, [o] ngo-
8 buga'ga obwekisakye bwebuli, kyeyasu'kiriza gyetuli mu magezi go-
9 na nokutegēra kwona, [p] bweyatutegēza ekyāma ekyokwagalakwe, nga bweyasima ye'ka, [r] nga bwe-
10 yamalirira e'da muye, olwobuwanika [s] obwomubiro ebitūkirivu, okuga'tira awamu [t] byona mu Masiya, ebiri mu 'gulu nebiri ku-
11 nsi; [u] mwoyo na'fe mwetwafūkira obusika, bwetwayāwulibwa e'da [w] mu kumalirira kwoyo akoza byona nga bwayagala mu kutēsakwe;
12 'fe tulyoke tubēre etendo lyekitibwakye, 'fe abāsoka okusūbira mu
13 Masiya: era na'mwe muye, bwemwawulira ekigambo ekyamazima, enjiri eyobulokovu bwa'mwe, mwoyo, noku'kiriza bwemwa'kiriza, [y] nemutekebwako akabonero Nomwoyo Omutukuvu eyasūbizibwa,
14 gwe musingo gwobusika bwa'fe, [z] okutūsa [a] envuma (ya Katonda) lwerinununlibwa, ekitibwakye kitenderezebwe.
15 Nānge kyenva [b] sirekayo kwebaza kulwa'mwe, bwenawulira oku-'kiriza Mukama (wa'fe) Isa okuli
16 mu'mwe, era kwemulaga eri abatukuvu bona, nga mbogerako mu ku-
17 saba kwānge; Katonda wa Mukama wa'fe Isa Masiya, Kita'fe owekitibwa, [c] abawe omwoyo ogwamagezi nogwokubi'kulirwa mu kumu-
18 tegēra ye; [d] nga mumulisibwānga amaso agomutima gwa'mwe, 'mwe okumanya e'sūbi eryokuitakwe bweriri, obuga'ga obwekitibwa ekyobusikābwe mu batukuvu bwe-
19 buli, era obukulu obusinga enyo obwamānyige eri 'fe aba'kiriza bwebuli, [e] ngobuinza obwamānyige
20 bwebukola, geyakoza mu Masiya, [f] bweyamuzūkiza mu bafu, [g] nāmutūza ku mukonogwe ogwadyo mu
21 (bifo) ebyomu'gulu, [i] wa'gulu nyo okusinga [k] okufuga kwona nobuinza namānyi nobwāmi na buli linya eryātulwa si mu mirembe gino gyo-'ka naye ne mwegyo egigenda oku-'ja: [l] nāteka byona wansi webige-
22 rebye, nāmutekawo [m] okuba omu-
23 twe ku byona eri ekanisa, [n] gwe mubirigwe, okutūkirira kwoyo [o] atūkiriza byona mu byona.

2 Era [a] na'mwe (yabazūkiza) bwemwali nga mufiri'de mu byōnōno
2 nebibi bya'mwe, [b] byemwatambulirāngamu e'da ngemirembe Egyensi eno bwegiri, okugobererānga omukulu wobuinza obwomu'bānga, omwoyo ogukoza kakano mu bāna
3 abatawulira; era [c] na'fe 'fena betwatambulirāngamu e'da mu [d] kwegōmba kwomubiri gwa'fe, nga tukolānga omubiri nebirowōzo byebyagala, [e] netubērānga olwobuzāliranwa abāna bobusūngu, nga naba-
4 lala:—naye Katonda, kubanga ye [f] muga'ga wekisa, olwokwagalakwe
5 okungi kweyatwagala 'fe, era 'fe [g] bwetwali nga tufiri'de mu byōnōno bya'fe, [i] yatufūla abalamu awamu ne Masiya [mwalokoka lwa ki-
6 sa], nātuzūkiza wamu naye, nātutūza wamu mu (bifo) ebyomu'gulu
7 mu Masiya Isa: mu mirembe egigenda oku'ja alyoke alage obuga'ga obusinga enyo obwekisakye mu bulūngi (obuli) gyetuli mu Masiya
8 Isa: kubanga [k] mwalokoka [l] lwa kisa lwa ku'kiriza; 'sō tekwava
9 gyemuli: [m] kye kirabo kya Katonda: [n] tekwava mu bikolwa, omuntu yena aleme okwenyumirizānga.
10 [o] Kubanga 'fe tuli mulimugwe, abātōnderwa mu Masiya Isa olwebikolwa ebirūngi, Katonda byeyasoka okutekateka 'fe okubitambulirāngamu.

[a] Bak. 1. 2.
[b] Tit. 1. 4.
[c] 2 Kol. 1. 3. 1 Pet. 1. 3.
[d] 2 Bas. 2. 13. 1 Pet. 1. 2; 2. 9.
[e] 1 Pet. 1. 20.
[f] Luk. 1. 75. Bef. 2. 10.
[g] Bal. 8. 29, 30.
[i] Yok. 1. 12. Bal. 8. 15. 2 Kol. 6. 18. Bag. 4. 5. 1 Yok. 3. 1.
[k] Mat. 11. 26. Luk. 12. 32.
[l] Bal. 3. 24.
[m] Mat. 3. 17.
[n] Beb. 9. 12. 1 Pet. 1. 18, 19. Kub. 5. 9.
[o] Baf. 4. 19.
[p] Bak. 1. 26.
[r] 2 Tim. 1. 9.
[s] Bag. 4. 4. Beb. 1. 2; 9. 10.
[t] Baf. 2. 9, 10.
[u] Bik. 20. 32. Bal. 8. 17.
[w] Is. 46. 10, 11.
[y] 2 Kol. 1. 22.
[z] Bal. 8. 23.
[a] Bik. 20. 28.
[b] Bal. 1. 9. Baf. 1. 3, 4. 1 Bas. 1. 2. 2 Bas. 1. 3.
[c] Bak. 1. 9.
[d] Bik. 20. 18.
[e] Bak. 1. 29.
[f] Bik. 2. 24, 33.
[g] Bik. 7. 55, 56.
[i] Baf. 2. 9, 10. Bak. 2. 10. Beb. 1. 4.
[k] Bak. 1. 16; 2. 15.
[l] Zab. 8. 6. Mat. 28. 18. 1 Kol. 15. 27.
[m] Bef. 4. 15, 16. Beb. 2. 7.
[n] Bal. 12. 5. 1 Kol. 12. 12, 27. Bef. 5. 23, 30.
[o] Bak. 3. 11.
[a] Yok. 5. 24. Bak. 2. 13.
[b] 1 Kol. 6. 11. 1 Yok. 5. 19.
[c] Tit. 3. 3. 1 Pet. 4. 3.
[d] Bag. 5. 16.
[e] Zab. 51. 5.
[f] Bal. 10. 12. Bef. 1. 7.
[g] Bal. 5. 6, 8, 10.
[i] Bal. 6. 4.
[k] 2 Tim. 1. 9.
[l] Bal. 4. 16.
[m] Yok. 6. 44.
[n] Bal 3. 20, 27, 28; 4. 2; 9. 11; 11. 6.
[o] 1 Kol. 3. 9.

11 Kale [p]mu'jukire nge'da 'mwe,
abali abamawānga mu mubiri, abai-
tibwa Abatakomolebwa abo abaiti-
bwa [r]Abakomole, mu mubiri oku-
12 kolebwa nemikono; nga mu biro
biri mwali nga muli wala ne Masi-
ya, [s]mwali nga mubōle'dwa mu ki-
ka kya Isiraeri, era mwali ba'na-
'gwānga eri endagāno ezokusūbiza,
[t]nga temulina kusūbira, nga temu-
13 lina Katonda munsi. [u]Naye ka-
kano mu Masiya Isa 'mwe abāli e-
wala e'da musembezebwa olwomu-
14 sai gwa Masiya. Kubanga [w]ye gye
mirembe gya'fe, [y]eyafūla byōmbi
ekimu, nāmenyawo ekisenge ekya
15 wakati ekyāwula, [z]bweyamala oku-
'gyawo mu mubirigwe obulabe, ta-
wuleti eyebiragiro ebiri mu matē-
ka; alyoke atonde muye ye nyini
abo bōmbi okubēra [a]omuntu omu
16 omugya, okuleta emirembe; era
alyoke atabaganye bōmbi eri Katon-
da mu mubiri gumu olwomusala-
ba, [b]bweya'tira obulabe kwogwo:
17 na'ja [c]nābabūlira enjiri eyemire-
mbe 'mwe abāli ewala, nemirembe
18 [d]abāli okumpi: kubanga [e]kubwo-
yo 'fe 'fembi tulina okusembera
kwa'fe eri Kita'fe [f]mu Mwoyo omu.
19 Kale bwemutyo temukyali ba'na-
'gwānga na baise, naye [g]muli ba
kika kimu nabatukuvu, era ba mu
20 nyumba ya Katonda, kubanga
[i]mwazimbibwa [k]ku musingi be
[l]batume ne bana'bi, Masiya Isa ye
nyini bwali [m]e'jinja edene eryoku-
21 nsōnda; [n]mwoyo buli nyumba yo-
na, bwega'tibwa obulūngi, ekula o-
kubērānga [o]yekalu entukuvu mu
22 Mukama (wa'fe); mwoyo era na-
'mwe muzimbibwa wamu okubērā-
nga ekisulo kya Katonda mu Mwo-
yo.

3 Kale 'nze Paulo, [a]omusibe wa
Isa Masiya [b]kulwa'mwe abama-
2 wānga,—oba mwawulira [c]obuwa-
nika obwekisa kya Katonda [d]kye-
3 nawebwa eri 'mwe; [e]bwenategēzebwa
ekyāma [f]mu kubi'kulirwa, nga
bwenawandika e'da mu (bigambo)
4 ebitono, ebiinza okubategēza, bwe-
mubisoma, okumanya kwānge [g]mu
5 kyāma kya Masiya; [i]ekitātegēzebwa
mu mirembe egye'da abāna
babantu, nga kakano bwekibi'kuli-
'dwa abatumebe abatukuvu ne ba-
6 na'bi mu Mwoyo; abamawānga [k]o-
kubēra abasikira awamu, era abo-
mubiri ogumu, era [l]aba'sēkimu e-
kyasūbizibwa mu Masiya Isa olwe-
njiri, gyenafūkira omuwereza wa-
7 yo, ngekirabo ekyekisa kya Kato-
nda bwekiri kyenawebwa [m]ngoku-
8 kola kwamānyige bwekuli. 'Nze,
[n]omuto okusinga abato abomuba-
tukuvu bona, nawebwa ekisa kino,
okubūlirānga abamawānga [o]obuga-
'ga bwa Masiya obutanonyezeka:
9 nokumulisizānga bona (balabe) o-
kugaba kwekyāma bwekuli, [p]ekya-
kwekebwa okuva e'da ne'da lyona
10 mu Katonda eyatōnda byona; ka-
kano [r]abamasaza nabobuīnza mu
(bifo) ebyomu'gulu [s]bategēzebwe
mu kanisa amagezi amangi aga
11 Katonda agengeri enyingi, ngoku-
malirira bwekuli okwemirembe (ne-
mirembe) kweyatēseza mu Masiya
12 Isa Mukama wa'fe: mwetu'gya
obuvumu bwa'fe [t]nokusembera
[u]nobugumu olwokumu'kiriza ye.
13 [w]Kyenva nsaba 'mwe mulemēnga
oku'dirira olwebibonobono byānge
kulwa'mwe, [y]ebyo kye kitibwa kya-
'mwe.
14, 15 Kyenva nfukamirira Kita'fe, [z]bu-
li kika ekyomu'gulu nekyokunsi
16 kweki'gya erinya, abawe 'mwe,
[a]ngobuga'ga bwekitibwakye bwe-
buli, [b]okunywēzebwa namānyi mu
Mwoyogwe mu [c]muntu owomunda;
17 [d]Masiya atūlēnga mu mitima gya-
'mwe olwoku'kiriza; [e]mubērēnga
nemizi munywēzebwēnga mu kwa-
18 gala, [f]mulyoke muwebwe amānyi
okukwatānga namagezi awamu na-
batukuvu bona [g]obugazi nobuwā-
nvu nobugulumivu nokugenda wa-
nsi bwebiri, nokutegēra okwagala
19 kwa Masiya okusinga okutegērwa,
mulyoke mutūkirire okutūsa [i]oku-
tūkirira kwona okwa Katonda.
20 [k]Kale oyo aīnza okukola enyo
[l]okusingira dala byona byetusaba
oba byetulowōza, ngamānyi bwega-
li agakolera mu'fe, awebwēnga eki-
tibwa mu kanisa ne mu Masiya Isa
okutūsa emirembe nemirembe egi-
ta'gwāwo. Amina.

4 Kyenva mbegairira 'nze omusibe
mu Mukama wa'fe) [a]okutambulā-
nga nga bwekusānira okuitibwa
kwemwaitibwa, [b]nobukakamu bwo-
2 na nobuwōmbefu, nokugumikiriza,
nga muzibikirizaganānga mu kwa-
3 galana, nga munyikirānga okwekū-
ma obumu Bwomwoyo [c]mu kusibi-
4 bwa nemirembe. [d]Omubiri (guli)
gumu, [e]Nomwoyo omu, era nga na-
'mwe bwemwaitibwa mu kusūbira
okumu okwokuitibwa kwa'mwe;
5 [f]Mukama (wa'fe) omu, [g]oku'kiriza
kumu, [i]okubatiza kumu, [k]Kato-
6 nda omu, Kitāwe wa bona, afuga
byona, [l]aita mu byona, era ali mu
7 byona. Naye [m]buli muntu mu'fe
yawebwa ekisa ngekigera kyekirabo
8 kya Masiya bwekiri. Kyava ayo-
gera nti
[n]Bweyalinya wa'gulu, [o]nānyaga
okunyaga,
Nāwa abantu ebirabo.
9 [[p]Naye (ekigambo) ekyo nti Yali-

[p] Bak. 2. 13.
[r] Bal. 2. 28, 29. Bak. 2. 11.
[s] Yok. 10. 16.
[t] Bag. 4, 8.
[u] Bag. 3. 23.
[w] Mi. 5. 5.
[y] Yok. 10. 16. Bag. 3. 28.
[z] Bak. 2. 14, 20.
[a] Bag. 6. 15.
[b] Bal. 6. 6.
[c] Is. 57. 19. Bik 2. 39.
[d] Zab. 148. 14.
[e] Yok. 10. 9; 14. 6. Bal. 5. 2. Beb. 4. 16; 10. 19, 20.
[f] 1 Kol. 12. 13.
[g] Baf. 3. 20. Beb. 12. 22, 23.
[i] 1 Kol. 3. 9, 10. Bef. 4. 12. 1 Pet. 2. 4, 5.
[k] Mat. 16. 18. Kub. 21. 14.
[l] 1 Kol. 12. 28.
[m] Zab. 118. 22. Is. 28. 16. Mat. 21. 42.
[n] Bef. 4 15, 16.
[o] 1 Kol. 6. 19. 2 Kol. 6. 16.
[a] Bik. 28. 17, 20
[b] 2 Tim. 2. 10.
[c] Bal. 11. 13. Bak. 1. 25.
[d] Bik. 9. 15; 13. 2.
[e] Bik. 26. 17, 18.
[f] Bal. 16. 25. Bag. 1. 12. Bak. 1. 26, 27.
[g] 1 Kol. 4. 1.
[i] Bik. 10. 28. Bal. 16. 25.
[k] Bag. 3. 28, 29.
[l] Bag 3. 14.
[m] Bal. 15. 18. Bak. 1. 29.
[n] 1 Kol. 15. 9. 1 Tim. 1. 13, 15.
[o] Bak. 1. 27.
[p] 1 Kol. 2. 7.
[r] 1 Pet. 3. 22.
[s] 1 Kol. 2. 7.
[t] Bef. 2. 18.
[u] Beb. 4. 16
[w] Bik. 14. 22. Baf. 1. 14. 1 Bas. 3. 3.
[y] 2 Kol. 1. 6.
[z] Bef. 1. 10. Baf. 2. 9-11.
[a] Bef. 1. 7. Bef. 4. 19.
[b] Bef. 6. 10. Bak. 1. 11.
[c] Bal. 7. 22.
[d] Yok. 14. 23. Bef. 2. 22.
[e] Bak. 2. 7.
[f] Bef. 1. 18.
[g] Bal. 10. 3, 11, 12.
[i] Yok. 1. 16. Bef. 1. 23. Bak. 2. 9, 10.
[k] Bal. 16. 25. Yud. 24.
[l] 1 Kol. 2. 9.
[a] Baf. 1. 27. Bak. 1. 10. 1 Bas. 2. 12
[b] Bag. 5. 22, 23 Bak. 3. 12, 13.
[c] Bak. 3. 14.
[d] Bal. 12. 5. 1 Kol. 12. 12, 13.
[e] 1 Kol. 12. 4, 11.
[f] 1 Kol. 8. 6.
[g] Yud. 3.
[i] Bag. 3. 27, 28.
[k] Mala. 2. 10. 1 Kol. 12. 6.
[l] Bal. 11. 36.
[m] Bal. 12. 3, 6. 1 Kol. 12. 11.
[n] Zab. 68. 18.
[o] Bak. 2. 15.
[p] Yok. 3. 13.

nya, kiki wabula (okugamba) nti era ya'ka mu njui eza wansi ezensi?
10 Eya'ka era ye wuyo [r] eyalinya wa-
'gulu enyo okusinga e'gulu lyona,
11 alyoke atūkirize byona.] Era [s] oyo
nāwa abalala (okubēra) abatume,
nabalala bana'bi, [t] nabalala ababū-
lizi, [u] nabalala abalūnda nabaigiri-
12 za; olwokutūkiriza abatukuvu, o-
lwomulimu ogwokuwereza, [w] olwo-
13 kuzimba [y] omubiri gwa Masiya: o-
kutūsa lwetulitūka 'fena mu bumu
obwoku'kiriza, [z] nobwokutegēra O-
mwāna wa Katonda, (lwetulitūka)
okuba omuntu omukulu okutūka mu
kigera ekyobukulu obwokutūkirira
14 kwa Masiya: tulemēnga okubēra
nate abāna abato, nga [a] tuyūgana
nga tutwālibwānga buli mpewo e-
yokuigiriza, mu bukūsa bwabantu,
munkwe, [b] olwokugoberera okutēsa
15 okwobulimba; naye, [c] bwetwogerā-
nga amazima mu kwagalana, tulyo-
ke tukule okutūka muye mu byona,
16 [d] gwe mutwe, Masiya; [e] mwoyo o-
mubiri gwona bweguga tibwa obu-
lūngi negunywēzebwa awamu buli
nyingo ngereta ebyayo, ngokukola
mu kigera okwa buli kitūndu bwe-
kuli, omubiri gwēyongera okukula
olwokwezimba mu kwagalana.
17 Kyenva njogera kino nentegēza
mu Mukama (wa'fe), 'mwe [f] mulem-
mēnga okutambula nate, era ngaba-
mawānga bwebatambula [g] mu biro-
18 wōzo byābwe ebitalimu, [i] nga bazi-
kizibwa amagezi gābwe, [k] nga bā-
wulibwa mu bulamu bwa Katonda
olwobutategēra obuli mubo, olwo-
kuka'kanyala okwomutima gwā-
19 bwe; kubanga [l] berabira okulūmwa,
[m] nebewayo mu bwenzi, okukolā-
nga ebyobugwagwa bwona mu kwe-
20 gomba. Naye 'mwe temwaiga bwe-
21 mutyo Masiya; [n] obanga mwamu-
wulira, nemuigirizibwa muye nga-
22 mazima bwegali mu Isa: mu biga-
mbo byempisa ezoluberyeberye,
'mwe okwambula [o] omuntu owe'da,
avūnda olwokwegōmba okwobuli-
23 mba; era [p] okufūka abagya mu
mwoyo ogwebirowōzo bya'mwe, o-
24 kwambala [r] omuntu omugya, eya-
tōndebwa mu kifananyi kya Kato-
nda mu butūkirivu ne mu butukuvu
obwamazima.
25 Kale mwambule obulimba, mwo-
gerēnga amazima buli muntu ne
mu'ne: [s] kubanga tuli bitūndu bya
26 ba'na'fe 'fe'ka na 'fe'ka. [t] Musu-
nguwalēnga 'sō temwōnōnānga: e-
njuba eremēnga okugwa ku busū-
27 ngu bwa'mwe: 'Sō [u] temuwānga
28 'bānga Setani. Eya'bānga alemē-
nga oku'ba nate: naye wakiri [w] a-
fubēnga, ngakola ebirūngi nemiko-
nogye, alyoke abērēnga nekyoku-
29 muwa eyetāga. [y] Buli kigambo e-
kivūndu kireme okuvānga mu ka-
mwa ka'mwe, [z] naye ekirūngi bwe-
kinabāngawo olwokuzimba nga (o-
muntu) bweyetāga, [a] abawulira ki-
30 bawēnga ekisa. 'Sō [b] temunaku-
wazānga Mwoyo Mutukuvu owa
Katonda, [c] eyabatesako akabonero
okutūsa olunaku [d] olwokununuli-
31 bwa. Okukāwa kwona nobusūngu
nobukāmbwe nokukayāna [e] noku-
vuma bibavēngako, awamu ne'tima
32 lyona: [f] era mubērēnga nobulūngi
'mwe'ka na 'mwe'ka, abakwatibwa
ekisa, [g] nga musonyiwaganānga, e-
ra nga Katonda bweyabasouyiwa
mu Masiya.

5 [a] Kale mugobererēnga Katonda,
ngabāna abāgalwa: era [b] muta-
2 mbulirenga mu kwagala, era [c] nga
Masiya bweyabagala 'mwe, neye-
wayo kulwa'fe (okubēra) ekirabo era
sadaka eri Katonda okubēra [d] e'vū-
3 mbe eriwunya obulūngi. Naye [e] o
bwenzi nobugwagwa bwona nokwe-
gōmba nokwogerebwa tebyogere-
bwāngako mu'mwe, nga bwekigwā-
4 nira abatukuvu; newakuba'de e-
byensonyi, newakuba'de ebinyumi-
zibwa ebyobusiru, newakuba'de o-
kubalāta, [f] ebitasāna: naye wakiri
5 okwebazānga. Kubanga ekyo mu-
kitegērera dala nga tewali [g] mwe-
nzi, oba mugwagwa, oba eyegōmba,
yasinza ebifananyi, [i] alina obusika
mu bwakabaka bwa Masiya ne Ka-
6 tonda. [k] Omuntu yena tabalimbā-
nga nebigambo ebitalimu: kuba-
nga olwebyo [l] obusūngu bwa Kato-
7 nda bu'ja ku bāna abatawulira. Ka-
8 le temu'sānga kimu nabo; [m] kuba-
nga e'da mwali kizikiza, naye ka-
kano (muli) [n] musana mu Mukama
(wa'fe): mutambulēnga ngabāna bo-
9 musana [kubanga [o] ebibala byomu-
sana biri mu bulūngi bwona nobu-
10 tūkirivu namazima], [p] nga mukebe-
rānga Mukama (wa'fe) kyayagala
11 bwekiri; 'sō [r] temu'sānga kimu
[s] nebikolwa ebitabala ebyekizikiza,
naye wakiri [t] mubibūlirirēnga bubū-
12 lirizi; [u] kubanga kya nsonyi noku-
byogerako ebyo byebakola mu kyā-
13 ma. [w] Naye (ebigambo) byona, bwe-
bibūlirirwa, omusana gubirabisa:
14 kubanga buli ekirabisibwa gwe mu-
sana. Kyava ayogera nti [y] Zuku-
ka, 'gwe eyebase, [z] ozūkire mu ba-
fu, Masiya anākwākira.
15 Kale mulabe nyo bwemutambu-
lānga, si ngabatalina magezi, naye
16 ngabalina amagezi; [a] nga mwegu-
lirānga e'bānga, kubanga enaku zi-
17 no mbi. [b] Kale temubērānga basi-
rusiru, naye [c] mutegērēnga Muka-
18 ma (wa'fe) [d] kyayagala bwekiri. 'Sō
[e] temutamirānga mwenge, ogulimu
okukayāna, naye mu'julēnga Omwo-

r 1 Tim. 3. 16.
s 1 Kol. 12. 28.
t Bik. 21. 8. 2 Tim. 4. 5.
u Bik. 20. 28.
w 1 Kol. 14. 26.
y Bak. 1. 24.
z Bak. 2. 2.
a Beb. 13. 9.
b Bal. 16. 18.
c 2 Kol. 4. 2.
d Bak. 1. 18.
e Bak. 2. 19.
f Bef. 2. 1-3.
g Bal. 1. 21.
i Bik. 26. 18.
k Bef. 2. 12.
l 1 Tim. 4. 2.
m Bal. 1. 24, 26.
n Bak. 3. 8, 9.
o Bal. 6. 6.
p Bal. 12. 2.
r Bal. 6. 4. 2 Kol. 5. 17.
s Bal. 12. 5.
t Zab. 37. 8.
u Yak. 4. 7. 1 Pet. 5. 9.
w Bik. 20. 35. 1 Bas. 4. 11. 2 Bas. 3. 8, 11, 12.
y Mat. 12. 36. Bak. 3. 8.
z Bak. 4. 6.
a Bak. 3. 16.
b Is. 63. 10.
c Bef. 1. 13.
d Bal. 8. 23.
e Tit. 3. 2. Yak. 4. 11.
f Bak. 3. 12, 13.
g Ma'k. 11. 25.
a Mat. 5. 45, 48. Luk. 6. 36
b Yok. 13. 34. 1 Bas. 4. 9. 1 Yok. 3. 11, 23.
c Bag. 1. 4. 2. 20. 1 Yok. 3. 16.
d 2 Kol. 2 15.
e 1 Kol. 6. 18. Bak. 3. 5. 1 Bas. 4. 3 neb.
f Bal. 1. 28
g Bag. 5. 19, 21.
i Kub. 22. 15.
k Yer. 29. 8.
l Bal. 1. 18.
m Is. 9. 2 Bik. 26. 18. Bef. 2. 11, 12. 1 Pet. 2. 9.
n Yok. 8. 12; 12. 46. 2 Kol. 4. 6.
o Bag. 5. 22.
p Bal. 12. 2. Baf. 1. 10
r 1 Kol. 5. 9, 11. 2 Kol. 6. 14. 2 Bas. 3. 6, 14.
s Bal. 6. 21; 13. 12. Bag. 6. 8.
t Lev. 19. 17.
u Bal. 1. 24, 26.
w Yok. 3. 20, 21. Beb. 4. 13.
y Is. 60. 1.
z Yok. 5. 25.
a Bag. 6. 10.
b Bak. 4. 5.
c Bal. 12. 2.
d 1 Bas. 4. 3; 5. 18.
e Nge. 20. 1; 23. 20, 30. Is. 5. 11, 22. Luk. 21. 34.

19 yo; nga mwogeraganānga [f]mu za-
buli nenyīmba nebiyiye Ebyomwo-
yo, nga muimbānga, nga mumuku-
birānga enānga mu mutima gwa-
20 'mwe Mukama (wa'fe); [g] nga mwe-
bazānga enaku zona olwa byona
Katonda Kita'fe [i] mu linya lya Mu-
21 kama wa'fe Isa Masiya; [k] nga mu-
wuliraganānga mu kutya Masiya.
22 [l] Abakazi, (muwulirēnga) ba'ba-
23 'mwe, nga Mukama (wa'fe). Ku-
banga [m] omusaja gwe mutwe gwa
mukaziwe, era nga [n] Masiya bwali
omutwe gwekanisa, bwali omuloko-
24 zi owomubiri ye nyini. Naye nge-
kanisa bwewulira Masiya, nabakazi
bwebatyo (bawulirēnga) ba'bābwe
25 mu buli (kigambo). [o] Abasaja, mwa-
galēnga bakazi ba'mwe, era nga
Masiya bweyayagala ekanisa, [p] ne-
26 yewayo kulwayo; alyoke agitukuze
ngamaze okugirongōsa [r] nokuginā-
27 za nama'zi [s] mu kigambo, [t] alyoke
agyeretere ye nyini ekanisa eyeki-
tibwa, [u] nga terina 'bala newakuba-
'de olufunyiro newakuba'de kyona
ekifanana nga bino; naye ebēre e-
28 ntukuvu, eteriko bulema. Era bwe-
kibagwāni'de bwekityo abasaja o-
kwagalānga bakazi bābwe be nyini
ngemibiri gyābwe be nyini. Aya-
gala mukaziwe ye nyini, yeyagala
29 ye'ka: kubanga tewali muntu eyali
akyāye omubirigwe ye nyini, naye
agulisa agujanjaba, era nga Masiya
30 (bwajanjaba) ekanisa; [w] kubanga
31 tuli bitūndu bya mubirigwe. [y] O-
muntu kyanāvānga aleka kitāwe ne
nyina neyega'ta ne mukaziwe; na-
bo bōmbi banābānga omubiri gu-
32 mu. Ekyāma kino kikulu: naye
33 njogera ku Masiya nekanisa. Na-
ye era na'mwe buli muntu ayagalē-
nga mukaziwe nga bweyeyagala ye-
'ka; nomukazi [z] atyēnga 'bawe.

6 Ābāna abato, [a] muwulirēnga aba-
za'de ba'mwe mu Mukama (wa-
'fe): kubanga kino kye kirūngi.
2 [b] O'sāngamu ekitibwa kitāwo ne
nyoko [lye tēka eryoluberyeberye
eririmu okusūbiza], olyoke obērē-
3 nga bulūngi, era owangālēnga ena-
4 ku nyingi kunsi. Na'mwe, [c] baki-
tābwe, temusunguwazānga bāna
ba'mwe: naye [d] mubalerēnga mu
kukanga'vulānga ne mu kubūlirira-
nga kwa Mukama (wa'fe).
5 [e] Aba'du, muwulirēnga bakama
ba'mwe abomubiri nga mulina okuty-
a nokukankana, [f] omutima gwa-
'mwe nga tegulimu bukūsa, nga
6 Masiya; si nga mu kuwereza okwo-
mumaso, ngabagala okusimibwānga
abantu; naye ngaba'du ba Masiya,
nga mukolānga nomwoyo Katonda
7 byayagala, nga muwerezānga no-
kwagala nga Mukama (wa'fe) 'sō
8 si bantu: [g] nga mumanyi nti buli
muntu ekirūngi kyakola, kyaliwe-
bwa nate eri Mukama (wa'fe), oba-
nga mu'du, obanga wa 'dembe.
9 Na'mwe, [i] bakama bābwe, mubako-
lēnga bwemutyo, [k] nga mulekānga
okutīsa: nga mumanyi [l] nga Mu-
kama wābwe era owa'mwe ali mu
'gulu, 'sō [m] tewali kusosola mu ba-
ntu gyali.
10 Ekyenkomerero, mubēnga namā-
nyi mu Mukama (wa'fe) [n] ne mu
11 buinza obwamānyige. [o] Mwamba-
lēnga ebyokulwānyisa byona ebya
Katonda. mulyoke muinzēnga okuī-
12 mirira eri enkwe za Setani. Kuba-
nga tetume'gana na musai na mu-
biri, wabula [p] nabamasaza, nabo
buinza, [r] nabafuga ensi abomukizi-
kiza kino, nemyoyo egyobubi mu
13 (bifo) ebya wa'gulu. [s] Kale mu-
twālēnga ebyokulwānyisa byona
ebya Katonda, mulyoke muinzēnga
okuguma ku lunaku olubi, era bwe-
mulimala okukola byona okuimiri-
14 ra. Kale muimirirēnga, [t] nga mwe-
sibye mu kiwato kya'mwe amazima,
era [u] nga mwamba'de ekyomukifuba
15 obutūkirivu, era [w] nga munānise
mu bigere okwetekateka okwenjiri
16 eyemirembe; era kwebyo byona nga
mukwati'deko [y] engabo eyoku'kiri-
za, enebainzisānga okuzikiza obu-
sāle bwona obwomuliro obwomubi.
17 Muwebwe ne [z] sepewo eyobulokovu,
[a] nekitala Ekyomwoyo. kye kiga-
18 mbo kya Katonda: [b] nga musabā-
nga buli kisēra mu Mwoyo nokusa-
ba nokwegairirānga kwona, era
[c] nga mutunulānga olwo (kusaba)
okwo [d] mu kunyikirānga kwona no-
kwegairirirānga abatukuvu bona,
19 [e] era nānge ndyoke mpebwe okwo-
gerānga okwasamyānga akamwa
kānge, okutegēzānga nobuvumu
20 ekyāma ekyenjiri, gyembērera [f] o-
mubaka wayo [g] mu lujegere; [i] njo-
gerenga nobuvumu muyo, nga bwe-
kingwānira okwogerānga.
21 Naye [k] na'mwe mulyoke mutegēre
ebifa gyendi bwebiri, [l] Tukiko, owo-
luganda omwāgalwa era omuwere-
za omwesigwa mu Mukama (wa'fe)
22 alibategēza byona: [m] gwembatumi-
'de olwensōnga eno, mulyoke mute-
gēre ebifa gyetuli. era abasanyuse
emitima gya'mwe.
23 Emirembe (gibēnga) eri abolugan-
da, nokwagala awamu noku'kiriza
ebiva eri Katonda Kita'fe ne Mu-
24 kama (wa'fe) Isa Masiya. Ekisa
(kibērēnga) nabo bona abagala Mu-
kama wa'fe Isa Masiya mu buta-
mala.

[f] Bik. 16 25. Bak. 3. 16 Yak. 5. 13.
[g] Zab. 34. 1. Is. 63. 7. Bak. 3. 17.
[i] Beb. 13. 15.
[k] Baf. 2. 3. 1 Pet. 5. 5.
[l] Lub. 3. 16. 1 Kol. 14. 34. Bak. 3. 18. Tit. 2. 5. 1 Pet. 3. 1.
[m] 1 Kol. 11. 3.
[n] Bak. 1. 18.
[o] Bak. 3. 19. 1 Pet. 3. 7.
[p] Bik. 20. 28. Bag. 2. 20.
[r] Yok. 3. 5. Tit. 3. 5.
[s] Yok. 15. 3; 17. 17.
[t] Bak. 1. 22.
[u] Lu. 4. 7.
[w] Lub. 2. 23. Bal. 12. 5. 1 Kol. 6. 15; 12. 27.
[y] Lub. 2. 24.
[z] 1 Pet. 3. 6.
[a] Nge. 23. 22 Bak. 3. 20.
[b] Kuv. 20. 12. Ma. 5. 16, 27. 16. Yer. 35. 18. Mat. 15. 4.
[c] Bak. 3. 21.
[d] Lub. 18. 19. Ma. 4. 9; 6. 7, 20. Nge. 19. 18; 29. 17.
[e] Bak. 3. 22. 1 Tim. 6. 1. Tit. 2. 9. 1 Pet. 2. 18.
[f] Bak. 3. 22, 23.
[g] Bal. 2. 6 2 Kol. 5. 10. Bak. 3. 24.
[i] Bak. 4. 1.
[k] Lev. 25. 43.
[l] 1 Kol. 7. 22.
[m] Bal. 2. 11. Bak. 3. 25.
[n] Bef. 1. 19. Bak. 1. 11.
[o] Bal. 13. 12. 2 Kol. 6. 7.
[p] Bal. 8 38. Bak. 2. 15.
[r] Yok 12. 31; 14. 30. Bak. 1. 13.
[s] 2 Kol. 10 4.
[t] Luk. 12. 35. 1 Pet. 1. 13.
[u] Is. 59. 17. 1 Bas. 5. 8.
[w] Is. 52. 7
[y] 1 Yok. 5. 4.
[z] Is. 59. 17. 1 Bas. 5. 8
[a] Beb. 4. 12. Kub. 1. 16
[b] Luk. 18. 1. Bal. 12. 12. Bak. 4. 2. 1 Bas. 5. 17.
[c] Mat. 26 41. Ma'k. 13. 33.
[d] Bef. 1. 16 Baf. 1. 4. 1 Tim. 2. 1
[e] Bik. 4. 29. Bak. 4. 3 2 Bas. 3. 1.
[f] 2 Kol. 5 20.
[g] Bik. 28. 20. Baf. 1. 7. 13, 14.
[i] Bik. 28. 31. Baf. 1. 20. 1 Bas. 2. 2.
[k] Bak. 4. 7.
[l] Bik. 20. 4. 2 Tim. 4. 12. Tit. 3. 12.
[m] Bak. 4. 8.

EBALUWA YA PAULO OMUTUME
ERI
ABAFIRIPI.

1 Paulo ne Timoseo, aba'du ba Masiya Isa, eri abatukuvu bona mu Masiya Isa abali mu Firipi, wamu
2 nabalabirizi nabawereza: ekisa (kibērēnga) gyemuli nemirembe ebiva eri Katonda Kita'fe ne Mukama (wa'fe) Isa Masiya.
3 [a] Nebaza Katonda wānge buli
4 lwemba'jukira, enaku zona mu buli lwembasabira 'mwena nga nsaba
5 nesanyu, [b] olwoku'sēkimu kwa'mwe okwokubunya enjiri okuva ku lunaku olwoluberyeberye okutūsa ka-
6 kano; nga ntegēre'de dala kino ngoyo eyatandika [c] omulimu omulūngi mu'mwe aligutūkiriza okutūsa
7 ku lunaku lwa Isa Masiya: nga bwekiri ekirūngi 'nze okulowōzānga ekyo gyemuli 'mwena, kubanga ndi na'mwe [d] mu mutima gwānge, bwemu'sēkimu 'mwena awamu nānge mu kisa, [e] mu kusibibwa kwānge era ne mu kuwolerezānga
8 enjiri nokuginywēzānga. Kubanga [f] Katonda ye mujulirwa wānge, [g] bwembalūmirwa omwoyo 'mwena
9 mu kusāsira kwa Masiya Isa. Era kino kyensaba [i] okwagala kwa'mwe kweyongereyongerēnga kusu'kirirēnga mu kutegēra nokwāwula kwo-
10 na; [k] mulyoke musimēnga ebisinga obulūngi; [l] mubērēnga abatalina bukūsa era abatalina kabi okutūsa ku lunaku lwa Masiya; nga mu'ju-
11 'de ebibala ebyobutūkirivu, [m] ebiriwo kubwa Isa Masiya, Katonda awebwe ekitibwa, atenderezebwe.
12 Naye njagala 'mwe okutegēra, abolugandа, ngebyambako bya'ja
13 lwa kubunya bubunya enjiri; nokusibibwa kwānge nekulyoka kulabika mu Masiya eri baserikale bona
14 aba kabaka, nabalala bona; nabolugandа abasinga obungi mu Mukama (wa'fe) nebalyoka baguma olwokusibibwa kwānge nebeyongerānga nyo okwang'anga okubūlirānga ekigambo kya Katonda nga
15 tebatya. Abalala babūlira Masiya lwa bu'gya nokuyōmba; era naba-
16 lala (bamubūlira) lwa kisa: bano (babūlira) lwa kwagala, nga bamanyi nga natekebwawo lwa kuwole-
17 rezānga enjiri: naye bali babūlira Masiya olwokuyōmba, si mu mazima, nga balowōza okundetera e-
18 naku mu kusibibwa kwānge. Kale kiki? wabula nga mu ngeri zona, oba mu bukūsa oba mu mazima, Masiya abūlirwa; nekyo nkisanyuki'de, wewawo era ndisanyuka.
19 Kubanga 'manyi ngekyo kirinviramu obulokovu [n] olwokusaba kwa-'mwe nokuwebwa [o] Omwoyo wa Isa
20 Masiya, nga bwentunulira enyo nensūbira nga sirikwatibwa nsonyi mu kigambo kyona, wabula nga Masiya, ngenaku zona, era ne kakano anāgulumizibwānga mu mubiri gwānge mu buvumu bwona,
21 oba mu bulamu oba mu kufa. Kubanga gyendi okuba omulamu ye
22 Masiya, nokufa ge magoba. Naye obanga okuba omulamu mu mubiri, —okwo nga kye kibala ekyomulimu (gwānge), kale simanyi kyeneroboza. Naye [p] nziizibwa enjui zōmbiriri, nga negōmba [r] okugenda okubēra ne Masiya; kubanga kwe ku-
24 singa enyo nyini: naye okubēra mu mubiri kwekusinga okwetāgibwa ku-
25 lwa'mwe. Era, kubanga ntegēre'de dala bwentyo, 'manyi nga ndibēra, era ndibēra wamu na'mwe 'mwena, olwokuitirira kwa'mwe nokusanyu-
26 ka okwoku'kiriza; okwenyumiriza kwa'mwe kulyoke kusu'kirire mu Masiya Isa kubwānge, 'nze olwo-
27 ku'ja gyemuli nate. Naye kyo'ka [s] okutambula kwa'mwe kubērēnga nga bwekigwānira enjiri ya Masiya: bwendi'ja okubalabako oba nga siriwo, ndyoke mpulire ebifa gyemuli, nga munywe'de [t] mu mwoyo gumu, [u] nga mulwānirirānga oku'kiriza okwenjiri nememe emu;
28 'sōnga temukāngibwa abalabe mu kigambo kyona: [w] ke kabonero dala gyebali akokuzikirira, naye eri 'mwe ka bulokovu, era obuva eri
29 Katonda; kubanga [y] mwawebwa kulwa Masiya [z] si kumu'kiriza kwo'ka, era naye nokubonabonānga
30 kululwe: nga mulina okulwāna kuli kwemwalaba gyendi, era kwemuwulira kakano okuli gyendi.

2 Kale obanga waliwo okukubagiza kwona mu Masiya, obanga okusanyusa kwona okwokwagala, [a] obanga oku'sēkimu kwona Okwomwo-
2 yo, obanga okusāsira nekisa, [b] mutūkirize esanyu lyānge, [c] mulowōzēnga bumu, nga mulina okwagala

[a] Bal. 1. 8, 9.
[b] Bal. 12. 13. 2 Kol. 8. 1.
[c] Yok. 6. 29.
[d] 2 Kol. 7. 3.
[e] Bef. 6. 20. Bak. 4. 3, 18.
[f] Bal. 1. 9; 9. 1.
[g] Baf. 4. 1.
[i] 1 Bas. 3. 12. Fir. 6.
[k] Bal. 12. 2.
[l] Bik. 24. 16. 1 Bas. 5. 23.
[m] Yok. 15. 4, 5. Bef. 2. 10.
[n] 2 Kol. 1. 11.
[o] Bal. 8. 9.
[p] 2 Kol. 5. 8.
[r] 2 Tim. 4. 6.
[s] Bef. 4. 1. Bak. 1. 10.
[t] 1 Kol. 1. 10.
[u] Yud. 3.
[w] 2 Bas. 1. 5.
[y] Bik. 5. 41.
[z] Bef. 2. 8.
[a] 2 Kol. 13. 14.
[b] Yok. 3. 29.
[c] Bal. 12. 16; 15. 5. 1 Kol. 1. 10.

kumu, omwoyo gumu, nga mulo-
3 wōza bumu; [d] temukolānga kintu
kyona olwokuyōmba newakuba'de
olwekitībwa ekitalimu, wabula [e] mu
buwōmbefu buli muntu agulumi-
zēnga mu'ne okusinga ye ye nyini;
4 [f] temutunulirānga buli muntu ebi-
bye ye'ka, era naye buli muntu
5 nebyabalala. Mwe [g] mubērēnga-
mu okulowōza kuli, era okwali mu
6 Masiya Isa: [i] oyo bweyasoka oku-
bēra mu kifananyi kya Katonda,
[k] teyalowōza kintu ekyegōmbebwa
7 okwenkanankana ne Katonda, [l] na-
ye ye'gyako (ekitībwa), bweyatwāla
engeri [m] yomu'du, nābēra mu kifa-
8 nanyi kyabantu; era [n] bweyalabika
omutindo ngomuntu, neyetōwaza,
[o] ngawulira okutūsa okufa, era oku-
9 fa okwokumusalaba. Era Katonda
kyeyava [p] amugulumiza enyo [r] nā-
muwa erinya liri erisinga amanya
10 gona; [s] buli vivi lifukamirirēnga
erinya lya Isa, eryebyomu'gulu ne-
11 byokunsi nebyawansi wensi, era
[t] buli lulimi lwātulēnga nga Isa
Masiya ye Mukama (wa'fe), Kato-
nda Kita'fe awebwe ekitībwa.
12 Kale, abāgalwa bānge, nga bwe-
mwawulirānga enaku zona, si nga
'nze lwembērawo lwo'ka, naye ka-
kano okusinga enyo nga siriyo,
mutūkirizēnga obulokovu bwa'mwe
be nyini nokutya nokukankana;
13 kubanga [u] Katonda yakoza mu'mwe
okwagala nokukola, olwokusima-
14 kwe okulūngi. Mukolēnga byona
[w] awatali kwemulugunyānga ne-
15 mpaka; mulemēnga okubako kye-
munenyezebwa newakuba'de e'ti-
ma, [y] abāna ba Katonda abatalina
mabala [z] wakati wemirembe egya-
kyāma emika'kanyavu, [a] gyemula-
16 bikiramu ngetabāza zomunsi, nga
mwolesa ekigambo ekyobulamu;
[b] ndyoke mbēre nokwenyumiriza ku
lunaku lwa Masiya, kubanga sa'du-
kanira bwerēre, 'sō safubira bwe-
17 rēre. Naye newakuba'de nga nfu-
kibwa ku sadaka nokuwereza okwo-
ku'kiriza kwa'mwe, [c] nsanyuka era
nsanyukira wamu na'mwe 'mwena:
18 era na'mwe bwemutyo musanyuke
era musanyukire wamu nānge.
19 Naye nsūbira mu Mukama (wa-
'fe) Isa, okubatumira amāngu Ti-
moseo, nānge ndyoke ngume o-
mwoyo, bwendimala okutegēra ebi-
20 fa gyemuli. Kubanga sirina mu-
ntu (omulala) alina ememe eye-
nkana (neyoyo), aligenderera ama-
21 zima ebya'mwe. Kubanga abo bo-
na [d] banonya byābwe be nyini, si
22 bya Isa Masiya. Naye ekimute-
gēzesa mukimanyi, nga yawerezā-
nga wamu nānge olwenjiri, ngo-
23 mwāna eri kitāwe. Kale oyo nsū-
bira okumutuma amāngu, kyo'ka
bwendimala okulaba ebifa gyendi:
24 naye nsūbira mu Mukama (wa'fe)
25 nti nānge ndi'ja māngu. Naye
nalaba nga kigwānye okubatumira
Epafulodito muganda wānge, era
mukozi mu'nānge, era mulwānyi
mu'nānge, naye ye mutume wa-
'mwe era omuwereza webintu bye-
26 netāga; kubanga yabalūmirwa o-
mwoyo 'mwe 'mwena, neyeralikī-
rira nyo, kubanga mwawulira nga
27 yalwāla: kubanga okulwāla ya-
lwāla yali kumpi nokufa: naye
Katonda yamusāsira; 'sō siye ye-
'ka, naye era nānge, enaku endala
zireme okweyongera ku naku (ze-
28 nina). Kyenva njagala enyo oku-
mutuma, bwemulimulaba nate mu-
lyoke musanyuke, nānge nkendēze
29 ku kunakuwala kwānge. Kale mu-
mwānirizānga mu Mukama (wa'fe)
nesanyu lyona; era abafanana ngo-
30 yo [e] muba'sēngamu ekitībwa: ku-
banga yabulako katono afe olwo-
mulimu gwa Masiya, bweyasingawo
obulamubwe [f] alyoke atūkirize e-
byabulako mu kuwereza kwa'mwe
gyendi.

3 Ebisiga'deyo, baganda bānge,
[a] musanyukirēnga Mukama (wa-
'fe). Okubawandikira ebimu te-
kunkōya 'nze, naye kuleta mire-
2 mbe gyemuli. [b] Mwekūmēnga e-
mbwa, mwekūmēnga abakozi aba-
3 bi, [c] mwekūmēnga abesala: kuba-
nga 'fe tuli [d] abekomola, [e] abasinza
Kubwomwoyo gwa Katonda, [f] abe-
nyumiririza mu Masiya Isa, era
4 abatesiga mubiri: newakuba'de nga
'nze nyinza nokwesiga omubiri:
omuntu omulala yena bwalowōza
okwesiga omubiri, 'nze 'musinga:
5 'nze [g] eyakomolerwa ku lunaku
olwomunāna, owomu'gwānga lya
Isiraeri, owomukika kya Benya-
mini, Omwebulaniya wawu; mu
6 matēka [i] Mufalisayo; [k] mu kunyī-
kira, [l] nga nji'ganya ekanisa; mu
butūkirivu obuli mu matēka, nala-
bikānga nga siriko kya kunenye-
7 zebwa. Naye [m] byona ebyali ama-
goba gyendi, ebyo nabirowōza nga
8 kufirwa olwa Masiya. Naye era
nebintu byona nabirowōza nga ku-
firwa [n] olwobulūngi obungi obwo-
kutegēra Masiya Isa Mukama wā-
nge: kubwoyo nafirwa ebintu byo-
na, era mbirowōza okubēra amazi,
9 ndyoke nfune amagoba ye Masiya,
era ndyoke ndabikire muye, nga
sirina [o] butūkirivu bwānge obuva
mu matēka, wabula [p] obutūkirivu
obuliwo olwoku'kiriza Masiya, obu-
10 va eri Katonda mu ku'kiriza: ndyo-
ke 'mutegēre ye nobuīnza obwoku-
zūkirakwe [r] noku'sēkimu okwebi-
bonobonobye, nga nfanauyizibwa

[d] Bag. 5. 26. Yak. 3. 14.
[e] Bal. 12. 10. Bef. 5. 21. 1 Pet. 5. 5.
[f] 1 Kol. 10. 24, 33; 13. 5.
[g] Mat. 11. 29. Yok. 13. 15. 1 Pet. 2. 21. 1 Yok. 2. 6.
[i] Yok. 1. 1, 2. Bak. 1. 15. Beb. 1. 3.
[k] Yok. 5. 18; 10. 33.
[l] Zab. 22. 6. Is. 53. 3. Dan. 9. 26.
[m] Is. 42. 1. Ez. 34. 23, 24. Zek. 3. 8. Mat. 20. 28. Luk. 22. 27.
[n] Yok. 1. 14. Bag. 4. 4. Beb. 2. 14.
[o] Mat. 26. 39, 42. Yok. 10. 18. Beb. 12. 2.
[p] Yok. 17. 1. Beb. 2. 9.
[r] Bef. 1. 20, 21. Beb. 1. 4.
[s] Is. 45. 23. Kub. 5. 13.
[t] Yok. 13. 13. Bik. 2. 36. Bal. 14. 9. 1 Kol. 8. 6.
[u] 2 Kol. 3. 5. Beb. 13 21.
[w] 1 Kol. 10. 10.
[y] Mat. 5. 45.
[z] 1 Pet. 2. 12.
[a] Mat. 5. 14, 16. Bef. 5. 8.
[b] 1 Bas. 2. 19.
[c] Bak. 1. 24.
[d] 1 Kol. 13. 5.
[e] 1 Bas. 5. 12. 1 Tim. 5. 17.
[f] 1 Kol. 16. 17.
[a] 1 Bas. 5. 16.
[b] Bag. 5. 15.
[c] Bal. 2. 28.
[d] Ma. 10. 16. Yer. 4. 4. Bal. 2. 29. Bak. 2. 11.
[e] Yok. 4. 23, 24. Bal. 7. 6.
[f] Bag. 6. 14.
[g] Lub. 17. 12.
[i] Bik. 23. 6.
[k] Bik. 22. 3.
[l] Bik. 8. 3.
[m] Mat. 13. 44.
[n] Is. 53. 11. Yer. 9. 23, 24. Yok. 17. 3. 1 Kol. 2. 2.
[o] Bal. 10. 3, 5.
[p] Bal. 1. 17; 3. 21.
[r] Bal. 6. 3, 5. 2 Kol. 4. 10, 11. 2 Tim. 2. 11, 12. 1 Pet. 4. 13.

11 ngokufakwe; bwendiinza mu byona byona [s]okutūka ku kuzūkira
12 okwomubafu. Si kugamba nti 'maze [t]okuwebwa oba nti 'maze [u]okutūkirizibwa: naye ngoberera era ndyoke nkikwate ekyo kyeya-
13 nkwatira Masiya Isa. Aboluganda, serowōza 'nze nga 'maze okukwata: naye kimu (kyenkola), [w]nga nerabira ebyo ebiri enyuma, era [x]nga nkununkiriza ebyo ebiri mu maso,
14 [z]ngoberera okutūka awawakanirwa awali empēra eyokuita kwa Katonda okwa wa'gulu mu Masiya
15 Isa. Kale 'fe 'fena abātūkirira, tulowōzēnga ekyo: era bwemulowōza ebirala mu kigambo kyona, era Katonda alibabi'kulira nekyo:
16 naye kyo'ka, kyetutūseko, tutambulirēnga mwekyo.
17 Aboluganda, [a]mugobererēnga wamu nānge, era mulabirēnga kwabo abatambula [b]nga bwemulina 'fe
18 okuba ekyokulabirako. Kubanga bangi abatambula benababūlirako emirūndi emingi, ne kakano mbabūlira nga nkāba amaziga, nga be balabe abomusalaba gwa Masiya:
19 [c]enkomerero yābwe kwe kuzikirira, [d]Katonda wābwe lwe lubuto, era ekitībwa kyābwe kiri mu nsonyi zābwe, balowōza bya munsi.
20 Kubanga 'fe [e]ewa'fe mu 'gulu; era [f]gyetulindiririra Omulokozi okuvayo, Mukama (wa'fe) Isa Ma-
21 siya: [g]aliwanyisa omubiri ogwokutōwazibwa kwa'fe okufananyizibwa ngomubiri ogwekitībwakye, ngokukola okwo bwekuli okumuīnzisa noku'sā ebintu byona wansiwe.

4 Kale, baganda bānge abāgalwa be'nūmirwa omwoyo, [a]esanyu (lyānge) era engule yānge, muīmirirēnga bwemutyo okunywērera mu Mukama (wa'fe), abāgalwa.
2 Mbūlirira Ewodiya, era mbūlirira Suntuke, balowōzēnga bumu
3 mu Mukama (wa'fe). Nate era nāwe, mu'du mu'nānge dala dala, nkwegairi'de obērēnga abakazi abo, kubanga bākolānga emirimu wamu nānge mu njiri, era ne Kulementi, nabalala bakozi ba'nānge, amanya gābwe gali [b]mu kitabo kyobulamu.
4 Musanyukirēnga Mukama (wa'fe) enaku zona: nate njogera nti Mu-
5 sanyukēnga. Okuzibikiriza kwa-'mwe kumanyibwēnga abantu bona.
6 [c]Mukama (wa'fe) ali kumpi. [d]Temweralikirirānga kigambo kyona kyona; naye mu kigambo kyona mu kusabānga nokwegairirānga awamu nokwebazānga byemwagala bitegē-
7 zebwēnga eri Katonda. [e]Nemirembe gya Katonda, egisinga okutegērwa kwona, ginābakūmānga emitima gya'mwe nebirowōzo bya-'mwe mu Masiya Isa.
8 Ebisiga'deyo, aboluganda, ebyamazima byona, ebisānira ekitībwa byona, ebyobutūkirivu byona, ebirongōfu byona, ebyāgalibwa byona, [f]ebisīmibwa byona; obanga waliwo obulūngi, era obanga waliwo
9 etendo, ebyo mubirowōzēnga. Byemwaiga era nemuwebwa nemuwulīra nemulaba gyendi, ebyo mubikolēnga: ne [g]Katonda owemirembe anābērānga na'mwe.
10 Naye nsanyuki'de nyo Mukama (wa'fe) kubanga kakano [h]kyemu'je musibuke okulowōza ebyānge; naye ekyo okulowōza mwakirowōzānga,
11 naye temwalina 'bānga. Si kubanga njogera olwokwetāga: kubanga naiga, bwembēra bwona, [k]obuta-
12 bako kyenetāga. 'Manyi [l]okutōwazibwa, era 'manyi nokusu'kirira: mu buli kigambo ne mu bigambo byona naiga ekyāma (kino) oku-'kuta era nokulūmwa enjala, oku-
13 su'kirira era nokwetāga. Nyīnzi-'za byona [m]mwoyo ampa amānyi.
14 Naye mwakola bulūngi oku'sēkimu
15 nebibonobono byānge. Era 'mwe, Abafiripi, mumanyi nga mu kusoka kwenjiri, bwenava mu Makedoni, nga [n]siwalī kanisa eya'sēkimu nānge mu kigambo ekyokugaba nokuwebwa, wabula 'mwe
16 'mwe'ka; [o]kubanga era ne mu Sesalonika mwawereza omulūndi gumu, era nogwokubiri, olwokwetāga
17 kwānge. Si kubanga 'nonya kirabo; naye 'nonya bibala ebyeyo-
18 ngera ku muwendo gwa'mwe. Naye nina ebintu byona, nensu'kirira: nzi'kuse, bwenamala okuwebwa [o]Epafulodito ebyava gyemuli, [p]e-'vūmbe eriwunya obulūngi, sadaka e'kirizibwa, esīmibwa Katonda.
19 Era Katonda wānge [r]anātūkirizānga buli kyemwetāga, ngobuga'ga-
20 bwe bwebuli mu kitībwa mu Masiya Isa. Era Katonda era Kita'fe awebwēnga ekitībwa emirembe nemirembe. Amina.
21 Mulamuse buli mutukuvu mu Masiya Isa. Aboluganda abali nā-
22 nge babalamusa. Abatukuvu bona babalamusa, naye okusinga abomunyumba ya Kaisali.
23 Ekisa kya Mukama (wa'fe) Isa Masiya (kibērēnga) nomwoyo gwa-'mwe.

s Bik. 26. 7.
t 1 Tim. 6. 12.
u Beb. 12. 23.
w Zab. 45. 10. Luk. 9. 62.
x 1 Kol. 9. 24, 26. Beb. 6. 1.
z 2 Tim. 4. 7, 8. Beb. 12. 1.
a 1 Kol. 11. 1.
b 1 Pet. 5. 3.
c 2 Pet. 2. 1.
d Bal. 16. 18. Tit. 1. 11.
e Bak. 3. 1, 3.
f Bik. 1. 11.
g 1 Kol. 1. 7. Tit. 2. 13.
h 1 Kol. 15. 43, 48, 49. 1 Yok. 3. 2.
a 2 Kol. 1. 14. 1 Bas. 2. 19, 20.
b Kuv. 32. 32. Zab. 69. 28. Dan. 12. 1. Luk. 10. 20. Kub. 3. 5.
c Yak. 5. 8, 9. 1 Pet. 4. 7.
d Zab. 55. 22. Nge. 16. 3. Luk. 12. 22. 1 Pet. 5. 7.
e Yok. 14. 27. Bal. 5. 1.
f 1 Bas. 5. 22.
g Bal. 16. 20. 1 Bas. 5. 23.
h 2 Kol. 11. 9.
k 1 Tim. 6. 6, 8.
l 1 Kol. 4. 11.
m Yok. 15. 5. 2 Kol. 12. 9.
n 2 Kol. 11. 8, 9.
o Baf. 2. 25.
p Beb. 13. 16.
r Zab. 23. 1. 2 Kol. 9. 8.

EBALUWA YA PAULO OMUTUME
ERI
ABAKOLOSAI.

1 Paulo omutume wa Masiya Isa
2 olwokwagala kwa Katonda, ne
Timoseo owoluganda, eri abatu-
kuvu, abolugandа abesigwa mu Masiya
abomu Kolosai: ekisa (kibērēnga)
gyemuli nemirembe ebiva eri Kato-
nda Kita'fe.
3 Twebaza Katonda Kitāwe wa
Mukama wa'fe Isa Masiya, nga tu-
4 basabira enaku zona, bwetwawulira
oku'kiriza kwa'mwe mu Masiya Isa,
[a] nokwagala kwemulina eri abatu-
5 kuvu bona, olwe'sūbi [b] eryabatere-
kerwa mu 'gulu, lyemwawulira e'da
mu kigambo ekyamazima agenjiri,
6 eya'ja gyemuli; [c] era nga (bweri)
munsi zona, [d] ngebala ebibala era
ngekula, era nga ne mu'mwe, oku-
va ku lunaku bwemwawulira ne-
mutegēra [e] ekisa kya Katonda mu
7 mazima; nga bwemwaigirizibwa
[f] Epafula mu'du mu'na'fe omwāgal-
lwa, ye muwereza omwesigwa owa
8 Masiya kulwa'fe, era eyatubūlira
okwagala kwa'mwe mu Mwoyo.
9 Na'fe [g] kyetuva tetulekayo, okuva
ku lunaku bwetwawulira, okubasa-
bira nokubegaiirira mulyoke [i] mu-
'juzibwe [k] okutegērānga byayagala
mu magezi gona nokutegēra Ebyo-
10 mwoyo, [l] okutambulānga nga bwe-
kisānira Mukama (wa'fe) [m] olwoku-
sīmibwa kwona, [n] nga mubalānga
ebibala mu buli kikolwa, ekirūngi,
era nga mukulirānga mu kutegēra
11 Katonda; nga [o] muīnzisibwānga
nobuīnza bwona, ngamānyi agekitī-
bwakye bwegali, [p] olwokugumīkiri-
za kwona nokuzibikiriza [r] awamu
12 nokusanyuka; [s] nga mwebaza Ki-
ta'fe, eyatusānyiza 'fe omugabo
[t] ogwobusika obwabatukuvu mu
13 musana, eyatulokola mu [u] buīnza
obwekizikiza, nātutwāla mu bwaka-
baka Obwomwānawe omwāgalwa;
14 [w] mwetubērera nokununulwa, kwe
15 kusonyībwa kwebibi bya'fe: oyo
kye [y] kifananyi kya Katonda atala-
bika, [z] omuberyeberye owebitōnde
16 byona; kubanga [a] mwoyo ebintu
byona mwebyatōndebwa, mu 'gulu
ne kunsi, ebirabika nebitalabika,
obanga ntebe ezobwakabaka, oba
bwāmi, oba kufuga, oba masaza;
ebintu byona byatōndebwa ye, era
17 ne kululwe; naye [b] ye woluberye-
berye mu byona, era ebintu byona
18 bibērawo muye. Era [c] oyo gwe
mutwe gwomubiri, ye kanisa: oyo
lwe luberyeberye, [d] omuberyeberye
owomubafu; ye alyoke abērēnga
19 owoluberyeberye mu byona. Ku-
banga (Kita'fe) yasima [e] okutūkirira
20 kwona okubērānga muye; nokuta-
baganyisa ebintu byona eri ye ye
nyini muye, [f] bweyamala okuleta
emirembe olwomusai ogwomusala-
bagwe; [g] muye okutabaganyisa oba
21 ebyokunsi oba ebyomu'gulu. Na-
'mwe, [i] bwemwali e'da ba'na'gwā-
nga era abalabe mu kulowōza kwa-
22 'mwe mu bikolwa ebibi, naye kaka-
no yabatabaganyisa [k] mu mubiri
ogwenyamaye olwokufa, [l] okubā-
njula abatukuvu, abataliko mabala
23 abatanenyezebwa mu masoge: bwe-
mubēra obubēzi mu ku'kiriza, [m] nga
munywe'de, nga temusagasagana,
'sōnga [n] temuvu'de mu 'sūbi lye-
njiri gyemwawulira, eyabūlirwa
mu bitōnde byona ebiri wansi we-
'gulu; 'nze [o] Paulo gyenafūkira
omuwereza wayo.
24 [p] Kakono nsanyuse mu bibono-
bono byānge kulwa'mwe, era ntū-
kiriza [r] ebibulako mu kulaba enaku
kwa Masiya mu mubiri gwānge
25 olwomubirigwe, ye kanisa; 'nze
gyenafūkira omuwereza wayo, ngo-
buwanika bwa Katonda bwebuli
bwenawebwa gyemuli, okutūkiriza
26 ekigambo kya Katonda, [s] ekyāma
ekyakwekebwa okuva e'da ne'da
nemirembe nemirembe: [t] naye ka-
kano kyolesebwa eri abatukuvube,
27 Katonda beyayagala okutegēza [u] o-
buga'ga obwekitibwa ekyekyāma
kino bwebuli mu bamawānga, ekyo
ye Masiya mu'mwe, e'sūbi eryeki-
28 tibwa: gwetubūlira 'fe, [w] nga tula-
bula buli muntu, era nga tuigirizа
buli muntu mu magezi gona, [y] tu-
lyoke twānjule buli muntu ngatū-
29 kiri'de mu Masiya; nokufuba kye-
nfubira era, nga mpakana ngokuko-
lakwe bwekuli, okukolera mu'nze
namānyi.

2 Kubanga njagala 'mwe okumanya
okuwakana bwekuli okunene kwe-
nina kulwa'mwe nabo abomu Lao-
dikiya, ne bona abatalabānga maso
2 gānge mu mubiri; [a] emitima gyā-
bwe giryoke gisanyusibwe, nga ba-

[a] Beb. 6. 10.
[b] 2 Tim. 4. 8. 1 Pet. 1. 4.
[c] Mat. 24. 14. Ma'k. 16. 15. Bal. 10. 18.
[d] Ma'k. 4. 8. Yok. 15. 16. Baf. 1. 11.
[e] Bef. 3. 2. Tit. 2. 11.
[f] Bak. 4. 12. Fir. 23.
[g] Bef. 1. 15, 16.
[i] 1 Kol. 1. 5.
[k] Bal. 12. 2.
[l] 1 Bas. 2. 12.
[m] 1 Bas. 4. 1.
[n] Yok. 15. 16. 2 Kol. 9. 8. Baf. 1. 11.
[o] Bef. 3. 16; 6. 10.
[p] Bef. 4. 2.
[r] Bik. 5. 41.
[s] Bef. 5. 20.
[t] Bef. 1. 11.
[u] Bef. 6. 12. Beb. 2. 14. 1 Pet. 2. 9.
[w] Bef. 1. 7.
[y] 2 Kol. 4. 4. Beb. 1. 3.
[z] Kub. 3. 14.
[a] Yok. 1. 3. Bef. 3. 9. Beb. 1. 2.
[b] Yok. 1. 1, 3; 17. 5. 1 Kol. 8. 6.
[c] Bef. 1. 10, 22.
[d] Bik. 26. 23. 1 Kol. 15. 20, 23. Kub. 1. 5.
[e] Yok. 1. 16; 3. 34. Bak. 2. 9; 3. 11.
[f] Bef. 2. 14–16.
[g] 2 Kol. 5. 18.
[i] Bef. 2. 1, 2.
[k] Bef. 2. 15, 16.
[l] Bef. 1. 4; 5. 27. Yud. 24.
[m] Bak. 2. 7.
[n] Yok. 15. 6.
[o] Bik. 1. 17. 2 Kol. 3. 6; 4. 1; 5. 18. Bef. 3. 7.
[p] Bal. 5. 3.
[r] Baf. 3. 10.
[s] Bal. 16. 25. 1 Kol. 2. 7. Bef. 3. 9.
[t] 2 Tim. 1. 10.
[u] Bef. 3. 8.
[w] Bik. 20. 20, 27, 31.
[y] Bef. 5. 27.
[a] 2 Kol. 1. 6.

ga'tibwa wamu mu kwagalana, nokutūka ku baga'ga bwona obwokumanyira dala okwamagezi, bategērēnga ekyāma kya Katonda, (ye)
3 Masiya, [b] omuli obuga'ga bwona obwamagezi nobwokutegēra nga
4 bukweke'dwa. Ekyo kyenjogera nti omuntu yena alemēnga okubalimbalimba mu bigambo ebyokuse-
5 ndasenda. Kubanga newakuba'de nga siriyo mu mubiri, naye mu mwoyo ndi na'mwe, nga nsanyuka era nga ndaba empisa za'mwe enūngi, nobunywēvu obwoku'kiriza kwa'mwe mu Masiya.
6 [c] Kale nga bwemwawebwa Masiya Isa Mukama (wa'fe), mutambulirē-
7 nga bwemutyo muye, [d] nga mulina emizi, era nga muzimbibwa muye, era nga munywēzebwa oku'kiriza kwa'mwe, nga bwemwaigirizibwa, nga musu'kirira okwebaza.
8 [e] Mwekūme tewabērāngawo muntu abanyaga mu bufirosofo nebyobulimba ebitalimu, okugobererānga ebyaigirizibwa abantu, okugobererānga [f] ebyoluberyeberye ebyensi, 'sō okutali kugobererānga Masiya:
9 kubanga [g] mwoyo mwe mutūla okutūkirira kwona Okwobwakatonda ngomubiri bweguli, era [i] mwatūki-
10 ririra muye, [k] gwe mutwe ogwoku-
11 fuga nobuīnza bwona: era [l] mwakomolerwa mwoyo obukomole obutakomolebwa na mikonō, [m] mu kwambula omubiri ogwenyama, mu
12 kukomolebwa kwa Masiya; [n] bwemwazikirwa awamu naye mu kubatizibwa, era kwemwazūkiriramu olwoku'kiriza okukola kwa Kato-
13 nda, eyamuzūkiza mu bafu. [o] Na'mwe bwemwali nga mufu'de olwebyōnōno bya'mwe nobutakomolebwa obwomubiri gwa'mwe, yabafūla balamu wamu naye, bweyamala okutusonyiwa ebyōnōno bya'fe byo-
14 na; [p] nokusāngula endagāno eyawandikibwa mu matēka, eyatwolekera, eyali omulabe wa'fe: nayo nāgi'gyamu wakati (mu 'kubo), bweyagikomerera ku musalaba;
15 [r] bweyayambulira dala obwāmi namasaza, nābiwemūkiriza mu lwātu, bweyabiwāngulira kugwo.
16 Kale omuntu yena [s] tabanenyānga [t] mu byokulya oba mu byokunywa, [u] oba olwembaga oba olwomwezi oguboneka oba olwa sabiti:
17 [w] ebyo kye kisikirize kyebyo ebigenda oku'ja; naye omubiri gwe gwa
18 Masiya. Omuntu yena tabanyagāngako mpēra ya'mwe mu kwewōmbeka kwayagala ye'ka nokusinzānga bamalaika, nganywērera mwebyo byeyalaba, nga yegulumiririza bwerēre mu magezi agomubirigwe,
19 'sōnga takwata mutwe, omuva omubiri gwona, enyingo nebinywēza nga biguletera era nga biguga'ta wamu, nga gukula nokukuza kwa Katonda.
20 Obanga [y] mwafira wamu ne Masiya okuleka ebyoluberyeberye ebyensi, kiki ekibetesa wansi wamatēka, ngabakyali abalamu munsi,
21 nti [z] Tokwatāngako, 'sō tolegānga-
22 ko, 'sō tokomāngako [ebyo byona bi'gwērawo mu kukolebwa] okugobererānga [a] ebiragiro nokuigiriza
23 ebyabantu? Ebyo birina dala ekifananyi ekyamagezi mu kusinza (Katonda) abantu kwebagūnja bo'ka, ne mu kwewōmbeka ne mu kubonyabonya omubiri; (naye) tebiriko kyebigasa na katono olwokwegōmba kwomubiri.

3 Kale obanga [a] mwazūkirira wamu ne Masiya, munonyēnga ebiri wa'gulu, Masiya gyali ngatu'de ku mukono ogwadyo ogwa Katonda.
2 Mulowōzēnga ebiri wa'gulu, 'sō si
3 ebiri kūnsi. [b] Kubanga mwafa, [c] nobulamu bwa'mwe bukweke'dwa wamu ne Masiya mu Katonda.
4 [d] Masiya, [e] obulamu bwa'fe, bwalirabisibwa, era na'mwe nemulyoka mulabisibwa wamu naye [f] mu kitībwa.
5 Kale [g] mufise ebitūndu bya'mwe ebiri kūnsi; obwenzi, obugwagwa, okwegōmba okwensonyi, omululu omubi, nokuyayāna, kwe kusinza
6 ebifananyi; olwebyo obusūngu bwa Katonda bu'ja ku bāna abatawulira;
7 era na'mwe [i] mwebyo mwemwatambulirānga e'da, bwemwali abala-
8 mu mubyo. Naye [k] kakano era na'mwe mu'gyeyo byona, obusūngu, ekirui, e'tima, okuvuma, [l] okunyumya ebyensonyi mu kamwa ka-
9 'mwe: [m] temulimbaganānga 'mwe'ka na 'mwe'ka; [n] kubanga mwamweyambulako omuntu owe'da wa-
10 mu nebikolwabye, nemwambala omuntu omugya, [o] afūlibwa omugya olwokutegēra mu kifananyi kyoyo
11 [p] eyamutōnda: awo tewaīnza kubērawo [r] Muyonani Nomuyudaya, okukomolwa nobutakomolwa, mu'na'gwānga, Omusukusi, omu'du, owe'dembe: [s] naye Masiya bye bintu byona ne mu byona.
12 Kale mwambalēnga [t] ngabalōnde ba Katonda, abatukuvu era abāgalwa; [u] omwoyo ogwekisa, obulūngi, okwewōmbeka, obutēfu, okugumīki-
13 riza; nga muzibikirizaganānga, era nga musonyiwaganānga 'mwe'ka na 'mwe'ka, omuntu yena bwabērānga nensōnga ku muntu mu'ne; era nga Mukama (wa'fe) bweyabasonyiwa 'mwe, era na'mwe bwemu-
14 tyo: kwebyo byona era (mwambale) [w] okwagalana, kye kintu ekinywēza
15 okutūkirira. Era [y] emirembe gya

[b] 1 Kol. 1. 24; 2 6, 7.
[c] 1 Bas. 4. 1.
[d] Bef. 2.21, 22.
[e] Yer. 29.8. Beb. 13. 9.
[f] Bag. 4. 3, 9.
[g] Yok. 1. 14. Bak. 1. 19.
[i] Yok.1.16.
[k] 1 Pet. 3. 22.
[l] Ma. 30. 6. Yer. 4. 4. Bal. 2. 29. Baf. 3. 3.
[m] Bal. 6. 6. Bef. 4. 22.
[n] Bal. 6. 4.
[o] Bef. 2. 1, 5, 6, 11.
[p] Bef. 2.15, 16.
[r] Lub. 3. 15. Zab. 68.18. Is. 53. 12. Mat.12.29. Luk. 10. 18; 11. 22.
[s] Bal. 14. 3, 10, 33.
[t] Bal. 14. 2, 17. 1 Kol. 8. 8.
[u] Bal. 14. 5.
[w] Beb. 8. 5; 10. 1.

[a] Bal. 6. 5. Bef. 2. 6.
[b] Bal. 6. 2. Bag. 2. 20. Bak. 2. 20.
[c] 2 Kol. 5. 7.
[d] 1 Yok. 3. 2.
[e] Yok. 11. 25; 14. 6.
[f] 1 Kol. 15. 43. Baf. 3. 21.
[g] Bal. 8.13. Rag. 5. 24.
[i] Bal. 6. 19. 1 Kol. 6. 11. Bef. 2. 2.
[k] Beb. 12. 1.
[l] Bef. 4.29; 5. 4.
[m] Lev. 19. 11. Bef. 4. 25.
[n] Bef. 4.22, 24.
[o] Bal. 12. 2.
[p] Bef 2.10.
[r] Bal. 10. 12. Bag. 3. 28.
[s] Bef. 1.23.
[t] 1 Pet. 1. 2. 2 Pet. 1.10.
[u] Bag. 5. 22. Bef. 4. 2, 32.
[w] Yok. 13. 34. Bal. 13. 8. 1 Kol. 13.
[y] Baf. 4. 7.

Katonda giramulēnga mu mitima
gya'mwe, era gyemwaitirwa mu
mubiri ogumu; era [z]mubērēnga
16 nokwebaza. Ekigambo kya Masiya
kibērēnga mu'mwe nobuga'ga mu
magezi gona; nga muigirizaganānga era nga mulabulaganānga
'mwe'ka na 'mwe'ka [a]mu zabuli
nenyimba nebiyiye Ebyomwoyo,
nga muimbira Katonda mu kisa mu
17 mitima gya'mwe. Era [b]buli kyemunākolānga, mu kigambo oba mu
kikolwa, (mukolerēnga) byona mu
linya lya Mukama (wa'fe) Isa, [c]nga
mwebaza Katonda Kita'fe kububwe.
18 [d]Abakazi, muwulirēnga ba'ba-
'mwe, nga bwekiri ekirungi mu
19 Mukama (wa'fe). [e]Abasaja, mwagalēnga bakazi ba'mwe, [f]sō [f]te-
20 mubakwatirwānga bukāmbwe. [g]Abāna abato, muwulirēnga abaka'de
ba'mwe mu byona, kubanga ekyo
kye kisimibwa mu Mukama (wa'fe).
21 [i]Bakitābwe, temunyizānga bāna
ba'mwe, balemēnga oku'dirira o-
22 mwoyo. [k]Aba'du, muwulirēnga
bakama ba'mwe [l]abomumubiri mu
byona; si mu kuwereza okwomumaso ngabasimibwa abantu, wabula mu mutima ogutalina bukūsa,
23 nga mutya Mukama (wa'fe): [m]buli
kyemunākolānga mukolēnga nomwoyo, nga kubwa Mukama (wa-
24 'fe) 'sō si kubwa bantu; nga mumanyi nga mulisasulibwa Mukama
(wa'fe) empēra eyobusika: muli
ba'du ba Mukama (wa'fe) Masiya.
25 Kubanga ayōnōna aliwebwa nate
nga bweyayōnōna: 'sō [n]siwali ku-
4 sosola mu bantu. Bakama (bābwe), [a]mugabirēnga aba'du ba-
'mwe ebyobutūkirivu nokwenkanyankanyānga; nga mumanyi nga
era na'mwe mulina Mukama (wa-
'mwe) mu 'gulu.
2 [b]Munyikirirēnga mu kusaba, nga
mutunulānga mu kusaba mu kwebaza; nate [c]nga mutusabira na'fe,
3 Katonda [d]okutu'gulirawo olu'gi
olwekigambo, okwogera [e]ekyāma
kya Masiya, [f]nokusibibwa kyena-
4 sibirwa; ndyoke nkyolesēnga, nga
5 bwekingwāni'de okwogera. [g]Mutambulirēnga mu magezi eri abo
abebwēru, nga mwegulirānga e'bā-
6 nga. Ebigambo bya'mwe bibērēnga [i]nekisa enaku zona, [k]nga binoga omunyo, [l]mulyoke mumanye
bwekibagwāni'de okwanukulānga
buli muntu yena.
7 Tukiko, owoluganda omwāgalwa
era omuwereza omwesigwa era
mu'du mu'na'fe mu Mukama (wa-
'fe), alibategēza ebifa gyendi byo-
8 na: gwentuma gyemuli olwensōnga eno, mulyoke mutegēre ebifa
gyetuli era asanyuse emyoyo gya-
9 'mwe; wamu ne [m]Onesimo, owoluganda omwesigwa omwāgalwa,
owewa'mwe. Balibategēza ebifa
wano byona.
10 [n]Alisutaluko, musibe mu'nānge,
abalamusi'za, ne [o]Ma'ko, mujwa
wa Balunaba, [gwemwalagirwa;
bwali'ja gyemuli, mumwānirizā-
11 nga], ne Isa aitibwa Yusito, abomubakomole: abo bo'ka (be) bakozi ba'nānge olwobwakabaka bwa
Katonda, abāli esanyu gyendi.
12 [p]Epafula, owewa'mwe, omu'du wa
Masiya Isa, abalamusi'za, afuba
enaku zona kulwa'mwe mu kusabakwe, mulyoke muimirirēnga (nga
muli) [r]batūkirivu era nga mutegērera dala mu byona Katonda bya-
13 yagala. Kubanga ndi mujulirwawe ngalina emirimu mingi kulwa-
'mwe, nabomu Laodikiya, nabomu
14 Kierapoli. [s]Luka, omusawo omwāgalwa, ne [t]Dema babalamusi-
15 'za. Mulamuse aboluganda abomu Laodikiya, ne Nunfa, nekanisa
16 eyomunyumba yābwe. Era [u]ebaluwa eno bwemalānga okusomerwa
mu'mwe, era mugisomese ne mu
kanisa Eyabalaodikiya; era na-
'mwe musome eriva mu Laodikiya.
17 Era mugambe [w]Alukipo nti Wekūmēnga [y]okuwereza kwewawebwa mu Mukama (wa'fe), okukutūkiriza.
18 (Kuno kwe) [z]kulamusa kwānge
nomukono gwānge 'nze Paulo.
[a]Mu'jukirēnga okusibibwa kwānge.
Ekisa (kibērēnga) na'mwe.

[z] Bak. 2. 7.
[a] Bef. 5.19.
[b] 1 Kol. 10. 31.
[c] Bef. 5. 20.
[d] Bef. 5.22. 1 Pet. 3. 1.
[e] Bef. 5. 25, 28, 33. 1 Pet. 3. 7.
[f] Bef. 4. 31.
[g] Bef. 6. 1.
[i] Bef. 6. 4.
[k] Bef. 6. 5 neb. 1 Tim. 6. 1. 1 Pet. 2. 18.
[l] Fir. 16.
[m] Bef. 6. 6, 7.
[n] Bal. 2. 11. 1 Pet. 1. 17.
[a] Bef. 6. 9.
[b] Luk. 18. 1. Bal. 12. 12. 1 Bas. 5. 17, 18.
[c] 2 Bas. 3. 1.
[d] 1 Kol. 16. 9. 2 Kol. 2. 12.
[e] 1 Kol. 4. 1. Bef. 6. 19.
[f] Baf. 1. 7.
[g] Bef. 5. 15. 1 Bas. 4. 12.
[i] Mub. 10. 12.
[k] Ma'k. 9. 50.
[l] 1 Pet. 3. 15.
[m] Fir. 10.
[n] Bik. 19. 29; 27. 2.
[o] Bik. 15. 37.
[p] Bak. 1. 7. Fir. 23.
[r] Mat. 5. 48.
[s] 2 Tim. 4. 11.
[t] 2 Tim. 4. 10.
[u] 1 Bas. 5. 27.
[w] Fir. 2.
[y] 1 Tim. 4. 6.
[z] 1 Kol. 16. 21.
[a] Beb. 13. 3

EBALUWA YA PAULO
OMUTUME EYOLUBERYEBERYE.
ERI
ABASESALONIKA.

1 PAULO ne [a] Sirwano ne Timoseo
eri ekanisa Eyabasesalonika (eri)
mu Katonda Kita'fe ne Mukama
(wa'fe) Isa Masiya: ekisa (kibērē-
nga) gyemuli nemirembe.
2 Twebaza Katonda kulwa'mwe
'mwena enaku zona, nga tubogera-
3 ko mu kusaba kwa'fe; nga tu'juki-
ra bulijo [b] omulimu gwa'mwe ogwo-
ku'kiriza, [c] nokufuba okwokwagala,
nokugumikiriza okwe'sūbi lya
Mukama wa'fe Isa Masiya, mu ma-
4 so ga Katonda era Kita'fe; nga tu-
manyi, abolugandа abāgalwa Ka-
5 tonda, [d] okulondebwa kwa'mwe,
kubanga [e] enjiri ya'fe teya'ja gye-
muli mu kigambo bugambo, wabu-
la era ne mu mānyi, ne mu Mwoyo
Omutukuvu, [f] ne mu kutegērera
dala okungi; nga bwemumanyi bwe-
6 twali gyemuli kulwa'mwe. Na-
'mwe [g] nemutugoberera 'fe ne Mu-
kama (wa'fe), bwemwatōlera ekigambo mu kubonabona okungi, nesanyu Eryomwoyo Omutukuvu;
7 'mwe nokuba nemuba ekyokulabirako eri aba'kiriza bona mu Make-
8 doni ne mu Akaya. Kubanga gyemuli [i] ye yava e'dobozi lyekigambo kya Mukama (wa'fe), si mu Makedoni ne mu Akaya yo'ka, naye [k] mu buli kifo oku'kiriza kwa'mwe eri Katonda kwabuna; bwetutyo netutabako kigambo kyetwetāga okwo-
9 gera. Kubanga bo bo'ka babūlira ebya'fe okuingira kwa'fe gyemuli bwekwali; era ne bwemwakyūkira Katonda okuleka ebifananyi, okuwerezānga Katonda omulamu owa-
10 mazima, [l] nokulindirirānga Omwānawe [m] okuva mu 'gulu, gweyazūkiza mu bafu, Isa, atulokola mu [n] busūngu obugenda oku'ja.

2 KUBANGA 'mwe 'mwe'ka, abolugandа, mumanyi ngokuingira kwa-
'fe gyemuli tekwali kwa bwerēre:
2 naye bwetwamala okubonabona nokugirirwa ekye'jo mu [a] Firipi, nga bwemumanyi, netugumira mu Katonda wa'fe [b] okwogera gyemuli enjiri ya Katonda [c] mu kufuba oku-
3 ngi. Kubanga okubūlirira kwa-
'fe si kwa bulimba, 'sō si kwa bu-
4 gwagwa, 'sō si mu bukūsa: naye [d] nga bwetwasānyizibwa Katonda [e] okuteresebwa enjiri, bwetwogera bwetutyo, [f] si ngabagala okusīmibwa abantu, wabula Katonda [g] ake-
5 ma emitima gya'fe. Kubanga tetubērānga na kigambo ekyokwegōnza, nga bwemumanyi, newakuba'de nensōnga eyokukisa okwegō-
6 mba, Katonda ye mujulirwa; [i] newakuba'de nga tunonya ekitibwa eri abantu, newakuba'de eri 'mwe, newakuba'de eri abalala, [k] bwetwaīnza [l] okubazitowerera, ngabatume
7 ba Masiya. Naye [m] twali bawōmbefu mu'mwe, ngomulezi bwa-
8 janjaba abānabe ye: bwetutyo bwetwabalūmirwa omwoyo, netusima okubagabira, si njiri ya Katonda yo'ka, era naye [n] nemyoyo gya'fe 'fe, kubanga mwali bāgalwa
9 ba'fe nyo. Kubanga mu'jukira, abolugandа, okufuba kwa'fe nokutegana: [o] bwetwakolānga emirimu emisana nekiro, obutazitowererānga muntu yena ku'mwe, netuba-
10 būlirānga enjiri ya Katonda. 'Mwe bajulirwa era ne Katonda, bwetwabānga nobutukuvu nobutūkirivu awatali kunenyezebwa eri 'mwe a-
11 ba'kiriza: nga bwemumanyi 'fe bwetwali eri buli muntu ku'mwe, nga kitābwe bwaba eri abānabe, nga tubabūlirira era nga tubagu-
12 mya emyoyo era nga tutegēza, [p] mulyoke mutambulēnga nga bwekisānira Katonda [r] abaita okuingira mu bwakabakabwe ye nekitibwa.
13 Na'fe kyetuva twebaza Katonda obutayosa, kubanga bwemwawebwa 'fe ekigambo ekyo[illegible]uwulirwa, kye kya Katonda, temwakitōla nga [s] kigambo kya bantu, naye nga bwekiri amazima, ekigambo kya Katonda, nokukola ekikolera mu'mwe
14 aba'kiriza. Kubanga 'mwe, abolugandа, mwagoberera ekanisa za Katonda eziri mu Buyudaya mu Masiya Isa: kubanga [t] na'mwe mwabonyabonyezebwa bwemutyo abe'gwānga lya'mwe 'mwe, [u] ngābo (bwebābonyabonyezebwa) Abayu-
15 daya; [w] aba'ta Mukama (wa'fe) Isa ne bana'bi, era abātugoba, 'sō tebasīmibwa Katonda, era balabe ba-
16 bantu bona; [y] nga batuziiza oku-

[a] 2 Kol. 1. 19.
[b] Yok. 6. 29. Yak. 2. 17.
[c] Beb. 6. 10.
[d] 2 Bas. 2. 13.
[e] 1 Kol. 2. 4.
[f] Bak. 2. 2.
[g] 1 Kol. 11. 1.
[i] Bal. 10. 18.
[k] Bal. 1. 8.
[l] Bal. 2. 7. Baf. 3. 20. Tit. 2. 13. 2 Pet. 3. 12. Kub. 1. 7.
[m] Bik. 1. 11.
[n] Mat. 3. 7. Bal. 5. 9.
[a] Bik. 16. 22.
[b] Bik. 17. 2.
[c] Bak. 2. 1.
[d] 1 Kol. 7. 25. 1 Tim. 1. 11, 12.
[e] 1 Kol. 9. 17.
[f] Bag. 1. 10.
[g] Nge. 17. 3.
[i] Yok. 5. 41, 44.
[k] 1 Kol. 9. 4, 6, 12, 18. 2 Bas. 3. 9.
[l] 2 Kol. 12. 13, 14.
[m] 1 Kol. 9. 22.
[n] 2 Kol. 12. 15.
[o] Bik. 20. 34.
[p] Bef. 4. 1. Bak. 1. 10. 1 Bas. 4. 1.
[r] 1 Kol. 1. 9. 2 Bas. 2. 14.
[s] Mat. 10. 40.
[t] Bik. 17. 5, 13.
[u] Beb. 10. 33, 34.
[w] Bik. 7. 52.
[y] Luk. 11. 52. Bik. 13. 50.

būlira abamawānga balyoke balokoke; [z] okutūkiriza ebibi byābwe enaku zona: [a] naye obusūngu bubatūseko okumalira dala.
17 Naye 'fe, aboluganda, bwemwatwāwukanako akasēra akatono, mu maso si mu mutima, tweyongera nyo okufuba okubalaba mu maso ga'mwe nokubalūmirwa enyo o-
18 mwoyo: kubanga twayagala oku-'ja gyemuli, 'nze Paulo omulūndi ogwoluberyeberye era nogwokubiri;
19 Setani nātuziiza. Kubanga e'sūbi lya'fe kiki oba sanyu oba ngule eyokwenyumiriza? Oba si 'mwe mu maso ga Mukama wa'fe Isa
20 [b] mu ku'jakwe? Kubanga 'mwe kitibwa kya'fe nesanyu.

3 Kyetwava [a] tusīma okulekebwa enyuma 'fe'ka mu Asene, bwetu-
2 tāinza kugumīkiriza nate; netutuma [b] Timoseo muganda wa'fe era omuwereza wa Katonda mu njiri ya Masiya, okubanywēza nokubasa-
3 nyusa olwoku'kiriza kwa'mwe; [c] omuntu yena aleme okusagasagana mu kubonabona kuno; kubanga 'mwe'ka mumanyi ngekyo kyetwa-
4 tekerwawo. [d] Kubanga mazima, bwetwali gyemuli, twababūlira oluberyeberye nga tugenda okubonabona; era bwekyali bwekityo
5 era bwemumanyi. Nānge kyenava ntuma, bwesaīnza kugumīkiriza nate, ndyoke 'manye oku'kiriza kwa-'mwe, [e] obanga mpo'zi omukemi oyo yabakema [f] okufuba kwa'fe nekuba
6 okwobwerēre. [g] Naye Timoseo kakano bweya'ja gyetuli ngava gyemuli, nātuletera ebigambo ebirūngi ebyoku'kiriza nokwagala kwa'mwe, era nga mutu'jukira bulūngi enaku zona, nga mutulūmirwa okutulaba, era nga 'fe (bwetubalūmirwa) 'mwe;
7 kyetwava [i] tusanyusibwa, aboluganda, kulwa'mwe mu kulaba enaku nokubonabona kwa'fe kwona olwo-
8 ku'kiriza kwa'mwe: kubanga kakano tuli balamu, 'mwe [k] bwemuī-
9 mirira mu Mukama (wa'fe). Kubanga kwebaza ki kwetuīnza okusasula Katonda kulwa'mwe, olwesanyu lyona lyetusanyuka kulwa-'mwe mu maso ga Katonda wa'fe;
10 [l] emisana nekiro nga tusaba nyo nyini okubalaba mu maso ga'mwe, [m] nokutūkiriza ebitatūka mu ku'kiriza kwa'mwe?
11 Naye Katonda ye nyini era Kita-'fe, ne Mukama wa'fe Isa [n] agolole
12 e'kubo lya'fe oku'ja gyemuli: na-'mwe. Mukama (wa'fe) abongerēngako abasu'kirizēnga okwagalanānga 'mwe'ka na'mwe'ka neri bona,
13 era nga na'fe eri'mwe; alyoke [o] anywēzēnga emitima gya'mwe nga tegiriko kunenyezebwa mu butukuvu, mu maso ga Katonda wa'fe era Kita'fe, mu ku'ja kwa Mukama wa'fe Isa [p] wamu nabatukuvube bona.

4 Kale, aboluganda, ebisiga'deyo, tubegairira tubabūlirira mu Mukama (wa'fe) Isa, nga bwemwawebwa 'fe bwekibagwānira okutambulānga [a] nokusīmibwānga Katonda, era nga bwemutambula,—okweyo-
2 ngerāngako nate. Kubanga mumanyi ebiragiro bwebiri byetwabalagira kubwa Mukama (wa'fe) Isa.
3 Kubanga ekyo Katonda [b] kyayagala, okutukuzibwa kwa'mwe, [c] okwe-
4 walānga obwenzi; buli [d] muntu ku'mwe okumanyānga okufuga omubirigwe ye mu butukuvu nekitī-
5 bwa, [e] si mu mululu ogwokwegōmba, era ngamawānga [f] agatama-
6 nyi Katonda; [g] alemēnga okuitirira mugandawe newakuba'de okumusobyako mu kigambo ekyo: kubanga Mukama (wa'fe) awalana e-'gwānga eryebyo byona, era nga bwetwasoka okubabūlira nokutegē-
7 reza dala. Kubanga Katonda teyatuitira bugwagwa, [i] wabula mu bu-
8 tukuvu. Kale [k] agāna tagāna muntu, wabula Katonda, abawa Omwoyogwe Omutukuvu.
9 Naye okuwandikirwa ku byokwagalānga aboluganda okwo temukwetāga: [l] kubanga 'mwe 'mwe'ka mwaigirizibwa Katonda [m] okwaga-
10 lanānga; kubanga nokukola mukola bwemutyo aboluganda bona abomu Makedoni yona. Naye tubabūlirira, aboluganda, okweyongerā-
11 nga okusu'kirira; era mwegōmbe okukakanānga, [n] nokukolānga ebya'mwe 'mwe, [o] nokukolānga emirimu nemikono gya'mwe, nga bwe-
12 twabalagira; [p] mulyoke mutambulirēnga mu mpisa enūngi eri abebwēru, nga temuliko kyemwetāga.
13 Naye tetwagala 'mwe obutategēra, aboluganda, ebyabo abebaka; mulemēnga okunakuwala, [q] era nga-
14 balala [s] abatalina 'sūbi. Kubanga [t] bwetu'kiriza nga Isa yafa nāzūkira, era Katonda aireta bwatyo [u] a-
15 bebaka kubwa Isa wamu naye. Kubanga ekyo kyetubabūlira mu kigambo kya Mukama (wa'fe) [w] nga 'fe abalamu abasigalawo okutūsa oku-'ja kwa Mukama (wa'fe) tetulisoka
16 abebaka. Kubanga [y] Mukama (wa-'fe) ye nyini ali'ka okuva mu 'gulu nokwogerera wa'gulu ne'dobozi lya malaika omukulu [z] nekondēre lya Katonda: [a] nabo abāfira mu Masi-
17 ya be balisoka okuzūkira: [b] na'fe abalamu abasigalawo netulyoka tutwālibwa wamu nabo [c] mu bire okusisinkana Mukama (wa'fe) mu 'bā-

[z] Lub. 15. 16. Mat. 23. 32.
[a] Mat. 24. 6, 14.
[b] Kub. 22. 12.
[a] Bik. 17. 15.
[b] 2 Kol. 1. 19.
[c] Bef. 3. 13.
[d] Bik. 20. 24.
[e] 1 Kol. 7. 5. 2 Kol. 11. 3.
[f] Bag. 4. 11.
[g] Bik. 18. 1, 5.
[i] 2 Kol. 7. 6, 7.
[k] Baf. 4. 1.
[l] Bik. 26. 7.
[m] 2 Kol. 13. 9, 11.
[n] Ma'k. 1. 3.
[o] 1 Kol. 1. 8.
[p] Zek. 14. 5. Yud. 14.
[a] Bak. 1. 10.
[b] Bef. 5. 17.
[c] 1 Kol. 6. 15, 18. Bef. 5. 3.
[d] Bal. 6. 19.
[e] Bal. 1. 24, 26.
[f] Bef. 2. 12.
[g] Lev. 19. 11, 13.
[i] Lev. 11. 44; 19. 2. Beb. 12. 14. 1 Pet. 1. 14, 15.
[k] Luk. 10. 16.
[l] Yok. 6. 45. 1 Yok. 2. 20, 27.
[m] Mat. 22. 39. Yok. 13. 34; 15. 12. Bef. 5. 2. 1 Pet. 4. 8. 1 Yok. 3. 11, 23.
[n] 2 Bas. 3. 11. 1 Pet. 4. 15.
[o] Bik. 20. 35. Bef. 4. 28.
[p] 2 Kol. 8. 21. Bak. 4. 5. 1 Pet. 2. 12.
[q] Lev. 19. 28. Ma. 14. 1, 2. 2 Sam. 12. 20.
[s] Bef. 2. 12.
[t] 1 Kol. 15. 13.
[u] 1 Kol. 15. 18, 23.
[w] 1 Kol. 15. 51.
[y] Mat. 24. 30, 31. Bik. 1. 11. 2 Bas. 1. 7.
[z] 1 Kol. 15. 52.
[a] 1 Kol. 15. 23, 52.
[b] 1 Kol. 15. 51.
[c] Bik. 1. 9. Kub. 11. 12.

nga: kale bwetutyo [d] tunābērānga ne Mukama (wa'fe) enaku zona. Kale musanyusaganēnga 'mwe'ka na 'mwe'ka nebigambo bino.

5 Naye [a] ebyentūko nebiro, abolūnganda, temwetāga kubiwandiki-
2 rwa. Kubanga 'mwe'ka mumanyira dala [b] ngolunaku lwa Mukama (wa'fe) lu'ja ngomu'bi ekiro, bwe-
3 rutyo. Bwebaliba nga bogera nti Mirembe, siwali kabi, [c] okuzikiriza okwamāngu nekulyoka kuba'jira, ngokulūmwa (bweku'jira) omukazi ali olubuto; 'sō tebaliwona na ka-
4 tono. [d] Naye 'mwe, aboluganda, temuli mu kizikiza, olunaku luli
5 okubasisinkaniriza ngomu'bi: kubanga'mwe 'mwena muli bāna ba kutangāla, era muli [e] bāna bomusana: tetuli ba kiro newakuba'de
6 abekizikiza; [f] kale 'no tulemēnga okwebaka ngabalala, naye [g] tutu-
7 nulēnga tulemēnga okutamīra. Kubanga [i] abebaka bebaka kiro; naba-
8 tamīra batamīra kiro. Naye 'fe, kubanga tuli ba musana, tulemēnga okutamīra, [k] nga twamba'de ekyomukifuba ekyoku'kiriza nokwagala,
9 nenkufīra, e'sūbi lyobulokovu. Kubanga 'fe [l] Katonda teyatutekerawo busūngu, [m] wabula okuwebwa obulokovu kubwa Mukama wa'fe Isa Masiya, eyatufirira 'fe, bwetu-
10 tunula oba bwetwebaka tulyoke
11 tubēre abalamu awamu naye. Kale musanyusaganenga, era muzīmbaganēnga buli muntu mu'ne, era nga bwemukola.

12 Naye tubegairira, aboluganda, [n] okumanyānga abafuba okukola emirimu mu'mwe, ababafuga mu Mukama (wa'fe), abababūlirira; no-
13 kuba'sāngamu ekitībwa enyo nyini mu kwagala olwomulimu gwābwe. Mubērēnga nemirembe mu'mwe.
14 Era tubabūlirira, aboluganda, munenyēnga abatatambula bulūngi, [o] mugumyēnga abalina omwoyo omunafu, mubērēnga abatalina mānyi, mugumīkirizēnga eri bona.
15 [p] Mulabe omuntu yena alemēnga okuwalana ekibi olwekibi; naye enaku zona [r] mugobererēnga ekirūngi 'mwe'ka na 'mwe'ka neri bo-
16 na. [s] Musanyukēnga enaku zona;
17, 18 [t] musabēnga obutayosa; [u] mwebazēnga mu kigambo kyona kyona: kubanga ekyo Katonda kyayagala
19 mu Masiya Isa gyemuli. [w] Temu-
20 zikizānga Mwoyo; [y] temunyōmā-
21 nga buna'bi; [z] mugezēngako ku bi-
22 gambo byona; munywērezēnga dala ekirungi; mwewalēnga buli ngeri ya bubi.

23 Era Katonda owemirembe ye nyini abatukulize dala; era omwoyo gwa'mwe nobulamu nomubiri byona awamu [a] bikūmibwēnga awatali kunenyezebwa mu ku'ja kwa
24 Mukama wa'fe Isa Masiya. [b] Abaita mwesigwa, nokukola yalikola.
25 Aboluganda, [c] mutusabirēnga.
26 Mulamuse aboluganda bona no-
27 kunywegera okutukuvu. Mbalāiza Mukama (wa'fe) okusomerwa ebaluwa eno aboluganda bona.
28 Ekisa kya Mukama wa'fe Isa Masiya (kibērēnga) wamu na'mwe.

[a] Mat. 24. 3, 36. Bik. 1. 7.
[b] Luk. 12. 39, 40 2 Pet. 3. 10. Kub. 16. 15.
[c] Is. 13. 6-9. Luk. 17. 27-29. 2 Bas. 1. 9.
[d] 1 Yok. 2. 8.
[e] Bef. 5. 8.
[f] Mat. 25. 5.
[g] Bal. 13. 11-13. 1 Pet. 5. 8.
[i] Luk. 21. 34, 36.
[k] Is. 59. 17. Bef. 6. 14, 16, 17.
[l] Bal. 9. 22. 1 Pet. 2. 8. Yud. 4.
[m] 2 Bas. 2. 13, 14.
[n] 1 Kol. 16. 18. Baf. 2. 29. 1 Tim. 5. 17. Beb. 13. 7, 17.
[o] Bal. 15. 1. Bag. 6. 1,2.
[p] Bef. 4. 2. Nge. 20. 22; 24. 29. Mat. 5. 39, 44. 1 Pet. 3. 9.
[r] Bag. 6. 10.
[s] 2 Kol. 6. 10. Baf. 4. 4.
[t] Luk. 18. 1. Bal. 12. 12. 1 Pet. 4. 7.
[u] Bef. 5. 20. Bak. 3. 17.
[w] Bef. 4. 30.
[y] 1 Kol. 14. 1.
[z] 1 Yok. 4. 1.
[a] 1 Kol. 1. 8.
[b] 1 Kol. 10. 13. 2 Bas. 3. 3.
[c] Bak. 4. 3. 2 Bas. 3. 1.

EBALUWA YA PAULO OMUTUME EYOKUBIRI ERI ABASESALONIKA.

1 Paulo ne [a] Sirwano ne Timoseo eri ekanisa Eyabasesalonika mu Katonda Kita'fe ne Mukama (wa'fe) Isa
2 Masiya; ekisa (kibērēnga) gyemuli nemirembe ebiva eri Katonda Kita'fe ne Mukama (wa'fe) Isa Masiya.
3 Kitugwāni'de okwebazānga Katonda enaku zona kulwa'mwe, aboluganda, nga bwekisāna, kubanga oku'kiriza kwa'mwe kukula nyo, nokwagalana kwa buli muntu ku-'mwe 'mwena 'mwe'ka na 'mwe'ka
4 kweyongera; na'fe be nyini nokwenyumiriza netwenyumirizānga mu-'mwe mu kanisa za Katonda olwokugumīkiriza kwa'mwe noku'kiriza [b] mu kui'ganyizibwa kwa'mwe kwona nokubonabona kwemuzibikiriza;
5 (ebyo ke) [c] kabonero komusāngo gwa Katonda ogwensōnga; mulyoke musānyizibwe obwakabaka bwa Katonda, nokubonabona bwemu-
6 bonabonera: [d] obanga kya nsōnga eri Katonda okubasasula okubona-
7 bona abababonyabonya, era na-'mwe ababonyabonyezebwa (okubasasula) [e] okwesīma awamu na'fe, mu [f] kubi'kulibwa kwa Mukama (wa'fe) Isa okuva mu 'gulu awamu

[a] 2 Kol. 1. 19.
[b] 1 Bas. 2. 14.
[c] Baf. 1. 28.
[d] Kub. 6. 10.
[e] Kub. 14. 13.
[f] 1 Bas. 4. 16. Yud. 14.

ne bamalaika abobuīnzabwe, *g* mu
8 muliro ogwāka, ngawalana e'gwā-
nga *i* abatamanyi Katonda, nabo a-
batagōndera njiri ya Mukama wa-
9 'fe Isa: abalibonerezebwa, kwe ku-
zikirira emirembe nemirembe oku-
va mu maso ga Mukama (wa'fe)
10 *k* ne mu kitībwa kyamānyige, bwa-
li'ja okuwebwa ekitibwa mu batu-
kuvube, nokwewunyizibwa mu bo-
na aba'kiriza [kubanga okutegēza
kwa'fe gyemuli kwa'kirizibwa] ku
11 lunaku luli. Kyetuva tubasabira
enaku zona, Katonda wa'fe abasā-
nyize okuitibwa (kwa'mwe), era
atūkirize namānyi buli kyemwagala
ekyobulūngi na (buli) mulimu o-
gwoku'kiriza; erinya lya Mukama
12 wa'fe Isa liryoke liwebwe ekitībwa
mu'mwe, era na'mwe muye, ngeki-
sa kya Katonda wa'fe ne Mukama
(wa'fe) Isa Masiya bwekiri.

2 Naye tubegairira, abolugandа, *a* o-
lwoku'ja kwa Mukama wa'fe Isa
Masiya *b* nolwokukung'ana kwa'fe
2 gyali; *c* obutasagasagana māngu
mu magezi (ga'mwe), newakuba'de
okweralikirira newakuba'de olwo-
mwoyo, newakuba'de olwekiga-
mbo, newakuba'de olwebaluwa (e-
fanana) ngevu'de gyetuli, nti olu-
naku lwa Mukama (wa'fe) lutūse;
3 *d* omuntu yena tabalimbānga mu
kigambo kyona kyona: kubanga
(ne'da) *e* wabula ngokwāwukana ku-
li nga kulimala kubawo, era *f* omu-
ntu oli owokwōnōna nga (alimala)
4 okubi'kulwa, omwāna wokuzikirira,
aziiza era *g* eyegulumiza okusinga
buli kintu ekiitibwa Katonda oba
ekisinzibwa, nokutūla nātūla mu
yekalu ya Katonda, nga yeraga
5 ye'ka nti ye Katonda. Temu'jukir-
a nga, bwenali nga nkyali gyemuli,
6 nababūlira ebyo? Era ne kakano
ekirobera mukimanyi, alyoke abi-
7 'kuke mu ntūkoze. Kubanga ne
kakano *i* ekyāma ekyobujēmu we-
kiri kikola: wabula kyo'ka aziiza
kakano okutūsa Iwali'gyibwawo.
8 Awo omujēmi oli nālyoka abi'kuka,
k Mukama (wa'fe) Isa gwali'ta *l* no-
mu'ka ogwomukamwāke, era gwa-
lizikiriza *m* nokulabisibwa kwoku-
9 'jakwe; (naye) oku'ja kwoyo kuli
n mu kukola kwa Setani namānyi
gona *o* nobubonero nebyamagero e-
10 byobulimba, nokukyāmya kwona
okutali kwa butūkirivu eri *p* abo a-
babula; kubanga teba'kiriza kwa-
gala mazima, balyoke balokoke.
11 *r* Katonda kyava abasindikira oku-
kyāmya okukola, *s* ba'kirize ebyo-
12 bulimba; bona balyoke basalirwe
omusāngo abata'kiriza mazima na-
ye *t* abasanyukira obutali butūki-
rivu.

13 Naye kitugwāni'de 'fe okwebazā-
nga Kātonda enaku zona kulwa-
'mwe, aboluganda abāgalwa Mu-
kama (wa'fe), kubanga Katonda
u yabalōndera obulokovu *w* okuva
ku luberyeberye *y* mu kutukuzibwa
Omwoyo noku'kiriza amazima:
14 byeyabaitira nenjiri ya'fe, *z* olwo-
kufuna ekitībwa kya Mukama wa-
15 'fe Isa Masiya. Kale 'no, abolu-
ganda, *a* muimirirēnga, era mu-
nywēzēnga *b* byemwawebwa nemui-
girizibwa, oba mu kigambo oba mu
baluwa ya'fe.
16 Naye Mukama wa'fe Isa Masiya
ye nyini, ne Katonda Kita'fe, *c* eya-
twagala nātuwa okusanyusa okuta-
'gwāwo ne'sūbi edūngi mu kisa, a-
17 basanyuse emitima gya'mwe *d* agi-
nywēzēnga mu buli kikolwa neki-
gambo ekirūngi.

3 Ebisiga'deyo, aboluganda, *a* mu-
tusabirēnga ekigambo kya Muka-
ma (wa'fe) kiwulukuke, kiwebwē-
nga ekitibwa, era nga mu'mwe;
2 era tulokoke eri abantu abatalina
magezi, ababi; kubanga oku'kiriza
3 si kwa bona. Naye Mukama (wa-
'fe) mwesigwa, alibanywēza, *b* anā-
4 bakūmānga eri omubi. Era twesiga
Mukama (wa'fe) mu bigambo bya-
'mwe, nga mukola byetulagira era
5 munābikolānga. Era *c* Mukama
(wa'fe) alung'amyēnga emitima
gya'mwe okutūka mu kwagala kwa
Katonda ne mu kugumikiriza kwa
Masiya.
6 Era tubalagira, abolunganda, mu
linya lya Mukama wa'fe Isa Masi-
ya, *d* mweyāwulēnga *e* eri buli owo-
luganda atatambula bulūngi, newa-
kuba'de mu mpisa zebāwebwa 'fe.
7 Kubanga 'mwe'ka mumanyi *f* bwe-
kibagwānira okutugobererānga:
kubanga tetwalema kutambula bu-
8 lūngi mu'mwe; 'sō tetulyānga 'me-
re ya muntu yena ya bwerēre, *g* na-
ye mu kufuba nokukōwa twakolā-
nga emirimu ekiro nemisana obu-
9 tazitowerera muntu ku'mwe: si
kubanga tetulina buīnza, naye twe-
weyo gyemuli ngekyckulabirako
10 mulyoke mutugobererēnga. Kuba-
nga era bwetwali gyemuli, twaba-
lagira bwetutyo nti *i* Omuntu yena
bwagānānga okukola emirimu, no-
11 kulya talyānga. Kubanga tuwuli-
ra nti eriyo abamu abatatambula
bulūngi mu'mwe *k* nga tebakola
mirimu gyābwe na katono, wabula
12 egyabalala. Abali bwebatyo tuba-
lagira era tubabūlirira mu Muka-
ma (wa'fe) Isa Masiya, okukolānga
emirimu nobutēfu balyoke balyē-
13 nga e'mere yābwe bo. Naye 'mwe,
aboluganda, *l* temukōwānga mu ku-
14 kola obulūngi. Era omuntu yena

g Kub. 21. 8.
i Zab. 79. 6.
k Ma. 33. 2. Is. 2. 19.
a 1 Bas. 4. 16.
b Mat. 24. 31.
c Bef. 5. 6. 1 Yok. 4. 1.
d Mat. 24. 4.
e 1 Tim. 4. 1.
f Dan. 7. 25. Kub. 13. 11 neb.
g Dan. 7. 25; 11. 36. Kub. 13. 6.
i 1 Yok. 4. 3.
k Dan. 7. 10, 11.
l Yob. 4. 9. Is. 11. 4. Kub. 19. 15, 20, 21.
m Beb. 10. 27.
n Kub. 18. 23.
o Ma. 13. 1. Mat. 24. 24. Kub. 13. 13.
p 2 Kol. 2. 15; 4. 3.
r Bal. 1. 24. Ez. 14. 9.
s Mat. 24. 5, 11.
t Bal. 1. 32.
u 1 Bas. 1. 4.
w Bef. 1. 4.
y 1 Pet. 1. 2.
z Yok. 17. 22. 1 Bas. 2. 12. 1 Pet. 5. 10.
a 1 Kol. 16. 13. Baf. 4. 1.
b 1 Kol. 11. 2.
c 1 Yok. 4. 10. Kub. 1. 5.
d 1 Kol. 1. 8.
a Bak. 4. 3.
b Yok. 17. 15. 2 Pet. 2. 9.
c 1 Byom. 29. 18.
d Bal. 16. 17.
e 1 Kol. 5. 11, 13.
f 1 Kol. 11. 1
g Bik. 18. 3; 20. 34.
i Lub. 3. 19. 1 Bas. 4. 11.
k 1 Bas. 4. 11. 1 Tim. 5. 13.
l Bag. 6. 9.

bwatagōnderānga kigambo kya'fe mu baluwa eno, oyo mumwetegērezānga, ('sō) [m] temwega'tānga naye,
15 ensonyi ziryoke zimukwate. 'Sō [n] temumulowōzānga nga mulabe, naye mumubūlirirānga ngowoluganda.
16 Era [o] Mukama (wa'fe) owemirembe ye nyini abawēnga emirembe enaku zona mu bigambo byona. Mukama (wa'fe abērēnga) na'mwe 'mwena.
17 (Kuno kwe) kulamusa kwānge Paulo nomukono gwānge, ke kabonero mu baluwa yona: bwentyo
18 bwempandika. Ekisa kya Mukama wa'fe Isa Masiya (kibērēnga) na'mwe 'mwena.

[m] Mat. 18. 17.
[n] Lev. 19. 17. 1 Bas. 5.14.
[o] 1 Kol. 14. 33. 2 Kol. 13. 11.

EBALUWA YA PAULO
OMUTUME EYOLUBERYEBERYE
ERI
TIMOSEO.

1 Paulo, omutume wa Masiya Isa ngokulagira kwa Katonda Omulokozi wa'fe bwekuli nokwa Masiya
2 Isa [a] e'sūbi lya'fe; eri [b] Timoseo omwāna wānge dala olwoku'kiriza: ekisa, okusāsira, emirembe (bibēnga gyoli) ebiva eri Katonda Kita'fe ne Masiya Isa Mukama wa'fe.
3 Nga bwenakubūlirira okubēra mu Efeso, bwenali [c] nga ng'enda Emakedoni, olagirēnga abamu [d] o-
4 butaigirizānga bulala, [e] newakubā'de okulowōzānga enfumo nebitabo ebyokuzālibwa ebita'gwāwo, ebireta empaka okusinga obuwanika bwa Katonda obuli mu ku'kiriza; (bwenkola bwentyo ne kakano).
5 Naye [f] enkomerero yekiragiro kwe kwagala okuva mu mutima omulongōfu nomwoyo omulūngi noku-
6 'kiriza okutalina bukūsa: ebyo abamu babiwūnjukamu nebakyāmi-
7 ra mu bigambo ebitalimu; nga bagala okubānga abaigiriza bamatēka, nga tebategēra byebogera ne-
8 wakuba'de byebakakasa. Naye tumanyi [g] ngamatēka malūngi, omuntu bwagasoma ngamatēka bwega-
9 li, [i] ngamanyi ekyo nti amatēka tegatekerwawo muntu mutūkirivu, wabula abatali batūkirivu nabajēmu, abatatya Katonda nabalina ebibi, abatali batukuvu nabavōla Katonda, aba'ta bakitābwe ne ba-
10 nyābwe, aba'si babantu, abenzi, abalya ebisiyaga, abanyazi babantu, ababimba, abaläirira obwerēre, nebirala byona ebiwakana nokui-
11 giriza okwobulamu; ngenjiri bweri eyekitibwa kya Katonda eyebazibwa gyenateresebwa 'nze.
12 'Mwebaza oyo [k] eyampa amānyi, ye Masiya Isa Mukama wa'fe, kubanga yandowōza nga ndi mwesigwa, [l] bweyanteka mu buwereza,
13 [m] oluberyeberye bwenali omuvumi era omui'ganya era owekye'jō: naye nasāsirwa kubanga [n] nakolānga nga simanyi mu buta'kiriza;
14 [o] ekisa kya Mukama wa'fe nekyeyongera nyo wamu noku'kiriza [p] nokwagala okuli mu Masiya Isa.
15 [r] Ekigambo kyesigwa, era ekisānira oku'kirizibwa kwona nti [s] Masiya Isa ya'ja munsi okulokola abalina ebibi; mubo 'nze woluberye-
16 berye; naye kyenava nsāsirwa Isa Masiya alyoke alabisize mu'nze owoluberyeberye okugumīkirizakwe kwona, okubērānga ekyokulabirako eri abo abagenda okumu'kiriza olwobulamu obuta'gwāwo.
17 Era [t] Kabaka owemirembe (nemirembe), [u] ata'gwāwo, [w] atalabika, Katonda omu, ([y] awebwēnga) etendo nekitibwa emirembe nemirembe. Amina.
18 Ekiragiro kino [z] nkuteresa, mwāna wānge Timoseo, ngebigambo bya bana'bi bwebyali byebakwogerako e'da, olyoke [a] olwānirēnga
19 mubyo olutalo olulūngi, ngonywēza oku'kiriza nomwoyo omulūngi, abalala gwebasindika eri nebamenyekerwa oku'kiriza kwābwe:
20 mwabo ye [b] Kumenayo ne [c] Alegezanda: [d] benawa eri Sētani, balyoke baigirizibwe obutavumānga.

2 Kale okusoka byona mbabūlirirā okwegairirānga nokusabānga nokutakabanānga nokwebazānga bikolebwēnga kulwabantu
2 bona; [a] kulwa bakabaka [b] nabakulu bona; tulyoke tubērēnga nobulamu obuterēvu obwemirembe mu kutya Katonda kwona
3 ne mu kwegendereza. Ekyo kye

[a] Bak. 1. 27.
[b] Bik. 16. 1. 1 Kol. 4. 17.
[c] Bik. 20. 1, 3. Baf. 2. 24.
[d] Bag. 1. 6, 7.
[e] 2 Tim. 2. 14, 16, 23.
[f] Bal. 13. 8. Bag. 5. 14.
[g] Bal. 7. 12.
[i] Bag. 3. 19; 5. 23.
[k] 2 Kol. 12. 9.
[l] Bak. 1. 25.
[m] Bik. 8. 3.
[n] Luk. 23. 34. Yok. 9. 39, 41.
[o] Bal. 5. 20.
[p] Luk. 7. 47.
[r] 1 Tim. 3. 1; 4. 9. 2 Tim. 2. 11. Tit. 3. 8.
[s] Mat. 9. 13. Luk.19.10. Bal. 5. 8. 1 Yok. 3. 5.
[t] Zab. 10. 16. Dan. 7. 14.
[u] Bal. 1. 23.
[w] Yok. 1. 18.
[y] 1 Byom. 29. 11.
[z] 1 Tim. 6. 13, 14, 20.
[a] 1 Tim. 6. 12.
[b] 2 Tim. 2. 17.
[c] 2 Tim. 4. 14.
[d] 1 Kol. 5. 5.
[a] Yer. 29. 7.
[b] Bal. 13. 1.

kirūngi, eki'kirizibwa mu maso
Gomulokozi wa'fe Katonda, [c]aya-
4 gala abantu bona okulokoka, [d]era
okutūka mu kutegērera dala ama-
5 zima. Kubanga waliwo Katonda
omu, era [e]omutabaganya wa Kato-
nda nabantu omu, omuntu Masiya
6 Isa, [f]eyewayo (abe) omutāngo olwa
bona; okutegēza (kulibawo) [g]mu
7 ntūko zakwo: 'nze [i]kwenatekerwa
omubūlizi era omutume [njogera
mazima, sirimba], [k]omuigiriza wa-
mawānga olwoku'kiriza namazima.
8 Kyenva njagala abasaja basabē-
nga [l]mu buli kifo, nga baimusa
emikono emitukuvu, awatali busū-
9 ngu na mpaka. Bwebatyo [m]naba-
kazi beyonjēnga mu byambalo ebi-
sāna, nōkukwatibwa ensonyi no-
kwegendereza; si mu kulāngānga
enviri, ne zābu oba lulu oba en-
10 goye ezomuwendo omungi; naye
[nga bwekisānira abakazi abeita
abatya Katonda] nebikolwa ebirū-
11 ngi. Omukazi aigēnga mu buka-
12 kamu mu kugōnda kwona. Naye
[n]omukazi 'mugānyi okuigirizānga,
[o]newakuba'de okufugānga omusa-
ja, naye okubērānga mu bukaka-
13 mu. Kubanga [p]Adamu ye yasoka
okutōndebwa; oluvanyuma Kawa;
14 era [r]Adamu siye yalimbibwa, naye
omukazi oli ye yalimbibwa nāba
15 mu kwōnōna: naye anālokokānga
mu kuzāla, bwebanānyīkirirānga
mu ku'kiriza nokwagala nobutuku-
vu awamu nokwegendereza.

3 Kyesigwa ekigambo ekyo nti O-
muntu bwayagalānga [a]obulabirizi, yegōmba [b]mulimu mulūngi.
2 Kale [c]omulabirizi kimugwānira o-
butabāngako kya kunenyezebwa,
abērēnga musaja wa mukazi omu,
atatamīra, mwegendereza, mukwa-
ta mpola, ayāniriza abagenyi, aigi-
3 riza; atayōmbera ku mwenge, [d]a-
takuba; naye omuwōmbefu, ata-
4 lwāna, [e]ategōmba bintu; afuga
obulūngi enyumbaye ye, agōnza
5 abānabe mu kitībwa kyona; [naye
omuntu bwatamanya kufuga nyu-
mbaye ye, aīnza atya okujanjaba
6 ekanisa ya Katonda?] si mukyūse
mugya, alemēnga okwekulumbaza
nāmala agwa mu musāngo gwa Se-
7 tani. Era nate kimugwānira okubē-
rānga nokutegēzebwa okulūngi [f]eri
abo abebwēru, alemēnga okugwa
mu kuvumibwa ne mu kyāmbika
8 kya Setani. Bwebatyo [g]nabawere-
za (kibagwānira okubērānga) aba-
limu ekitībwa, si bananimibīrye,
[i]abatanywānga mwenge mungi, si
9 abegōmba ebintu; nga bakūma
ekyāma ekyoku'kiriza mu mwoyo
10 omulūngi. Era nate abo basokē-
nga okukemebwa, balyoke bawere-
ze, nga tebaliko kya kunenyeze-
11 bwa. [k]Bwebatyo nabakazi (kiba-
gwānira okubērānga) abahmu eki-
tībwa, abatawāiriza, abatatamīra,
12 abesigwa mu byona. Abawereza
babērēnga basaja ba mukazi omu,
nga bafuga abāna (bābwe) obulū-
13 ngi nenyumba zābwe bo. Kuba-
nga abamala okuwereza obulūngi
befunira obukulu obulūngi nobugu-
mu bungi mu ku'kiriza okuli mu
Masiya Isa.
14 Nkuwandiki'de ebyo nga nsūbira
15 oku'ja gyoli māngu; naye bwe-
ndwānga olyoke otegēre bwekigwā-
na okukolānga [l]mu nyumba ya
Katonda, ye kanisa ya Katonda
omulamu, empagi nomusingi ebya-
16 mazima. Era awatali kubūsabūsa
ekyāma ekyokutya Katonda kye
kikulu; [m]Oyo eyalabisibwa mu
mubiri, [n]nāwebwa obutūkirivu mu
mwoyo, [o]nālabibwa bamalaika,
[p]nābūlirwa mu mawānga, [r]na'ki-
rizibwa munsi, [s]nātwālibwa mu
kitībwa.

4 Naye Omwoyo [a]ayogera lwātu nti
mu naku ezoluvanyuma walibawo
abaliva mu ku'kiriza, nga bawulira
[b]emyoyo egikyāmya nokuigiriza
2 kwa basetani, [c]olwobunānfusi bwa-
balimba, [d]nga bokebwa emyoyo
gyābwe nga nekyūma ekyōkya,
[e]nga bawera okufumbiriganwānga,
3 [f](era nga balagira) okulekānga ebi-
rībwa, Katonda byeyatōnda [g]birī-
rwēnga mu kwebaza aba'kiriza ne-
4 bategērera dala amazima. Kuba-
nga [i]buli kitōnde kya Katonda ki-
rūngi, 'sō siwali kya kusūla, bwe-
5 kitōlebwa nokwebaza: kubanga ki-
tukuzibwa na kigambo kya Kato-
nda nokusaba.
6 Bwono'jukizānga aboluganda e-
byo, onobānga muwereza mulūngi
owa Masiya Isa, ngokulira mu bi-
gambo ebyoku'kiriza nebyokuigiri-
7 za okulūngi kwewagoberera: naye
enfumo ezitali za dini ezobusirusi-
ru zoba olekānga. Wemanyizēnga
8 okutya Katonda: kubanga okwe-
manyiza kwomubiri kugasa (akasē-
ra) katono; naye okutya Katonda
kugasa mu byona, kubanga [k]kulina
okusūbiza kwobulamu obwa kaka-
9 no nobwobugenda oku'ja. [l]Ekiga-
mbo ekyo kyesigwa era ekisānira
10 oku'kirizibwa kwona. Kubanga
kyetuva tutegana netufuba, kuba-
nga [m]twasūbira Katonda omulamu,
[n]Omulokozi wabantu bona, okusi-
11 nga waba'kiriza. Lagirānga ebyo
12 obiigirizēnga. [o]Omuntu yena ta-
kunyōmānga lwa buvubukabwo;
naye [p]bērānga kya kulabirako eri
abo aba'kiriza mu kwogerānga, mu
kutambulānga, mu kwagalānga, mu

[c] Ez. 18. 23. Yok. 3. 16, 17. Tit. 2. 11. 2 Pet. 3. 9.
[d] Yok. 17. 3.
[e] Beb. 9. 15.
[f] Mat. 20. 28. Bef. 1. 7.
[g] Bal. 5. 6. Bag. 4. 4. Bef. 3. 5.
[i] Bef. 3. 7, 8.
[k] Bal. 15. 16.
[l] Mala. 1. 11.
[m] 1 Pet. 3. 3.
[n] 1 Kol. 14. 34.
[o] Bef. 5. 24.
[p] Lub. 1. 27; 2. 22.
[r] Lub. 3. 6.
[a] Bik. 20. 28.
[b] Bef. 4. 12.
[c] Tit. 1. 6.
[d] 2 Tim. 2. 24.
[e] 1 Pet. 5. 2.
[f] 1 Bas. 4. 12.
[g] Bik. 6. 3.
[i] Lev. 10. 9. Ez. 44. 21.
[k] Tit. 2. 3.
[l] Bef. 2. 21, 22.
[m] Yok. 1. 14.
[n] Mat. 3. 16. Yok. 1. 32, 33; 16. 8, 9.
[o] Mat. 28. 2.
[p] Bik. 13. 46, 48. Bak. 1. 27, 28.
[r] Bak. 1. 6, 23.
[s] Luk. 24. 51. Bik. 1. 9.
[a] Yok. 16. 13. 2 Bas. 2. 3. 2 Pet. 3. 3. 1 Yok. 2. 18. Yud. 4.
[b] 2 Pet. 2. 1. Kub. 16. 14.
[c] 2 Pet. 2. 3.
[d] Bef. 4. 19.
[e] Beb. 13. 4.
[f] Bal. 14. 3, 17. 1 Kol. 8. 8.
[g] Lub. 1. 29; 9. 3.
[i] Bal. 14. 14, 20. 1 Kol. 10. 25.
[k] Zab. 84. 11. Mat. 6. 33.
[l] 1 Tim. 1. 15.
[m] 1 Tim. 6. 17.
[n] Zab. 36. 6.
[o] Tit. 2. 15.
[p] Tit. 2. 7. 1 Pet. 5. 3.

ku'kirizānga, mu kubānga omulo-
13 ngōfu. Okutūsa lwendi'ja, nyīkirānga mu kusoma, nokubūlirirā-
14 nga, nokuigirizānga. [r] Tolekānga kirabo ekiri mu'gwe, kyewawebwa olwobuna'bi awamu [s] nokutekebwa-
15 ko emikono gyabaka'de. Ebyo obirowōzēnga, obērēnga mwebyo; okuitirirakwo kulabikēnga eri bo-
16 na. [t] Wekūmēnga we'ka nokuigirizakwo. Nyīkirirānga mwebyo; kubanga bwokola bwotyo, [u] olyerokola we'ka era [w] nabo abakuwulira.

[r] 2 Tim. 1. 6.
[s] Bik. 6. 6; 8. 17; 13. 3. 2 Tim. 1. 6.
[t] Bik. 20. 28.
[u] Ez. 33. 9.
[w] Yak. 5. 20.

5 Tonenyānga [a] muka'de, naye omubūlirirānga nga kitāwo; aba-
2 vubuka ngaboluganda: abakazi abaka'de nga nyoko; abato nga ba-
3 nyoko mu bulongōfu bwona. Obawēnga ekitībwa ba'na'mwāndu aba-
4 bānga ba'na'mwāndu dala. Naye 'na'mwāndu yena bwaba nabāna oba ba'zukulu, basokēnga okuiga okwegendereza eri (abomu) nyu-
5 mba zābwe, [b] nokusasula abaka'de bābwe: kubanga ekyo kye ki'kiri-
6 zibwa mu maso ga Katonda. Naye abēra 'na'mwāndu dala nālekebwa ye'ka, asūbira Katonda, [c] nānyikirānga okusaba nokwegairirā-
7 nga emisana nekiro. Naye oyo awōmerwa ebinyumu ngafu'de ne-
8 wakuba'de ngakyali mulamu. Era nebyo obalagire, balemēnga okuba-
9 ko ekyokunenyezebwa. Naye omuntu yena bwatajanjaba babe, nokusinga abomunyumbaye, nga yegānyi oku'kiriza, era nga ye mubi okusinga ata'kiriza. 'Na'mwāndu yena tawandikibwānga nga tanatūsa myāka nkāga, eyafumbirwa omusaja omu, asīmibwa mu bikolwa
10 ebirūngi; obanga yalerānga abāna, obanga [d] yayānirizānga abagenyi, obanga [e] yanāzānga abatukuvu ebigere, obanga yabērānga ababonabona, obanga yagobererānga nyo
11 buli kikolwa ekirūngi. Naye ba'na'mwāndu (abakyali) abato obagānēnga: kubanga bwebalikabawala
12 eri Masiya, nga bagala okufumbirwa; nga ba'za omusāngo kubanga basūla oku'kiriza kwābwe okwolu-
13 beryeberye. Era [f] ate baiga (okubērānga) abagayāvu, nga batambulatambulānga mu nyumba; naye tebagayāla bugayāzi, era naye balina olugambo nakajānja, nga bo-
14 gera ebitasāna. Kyenva [g] njagala (abakyali) abato bafumbirwēnga, bazālēnga abāna, bafugēnga enyumba, balemēnga okuwa omulabe
15 e'bānga waima okuvuma: kubanga waliwo kakano abākyūka okugobe-
16 rera Setani. Omukazi yena a'kiriza bwabānga ne ba'na'mwāndu, ababērēnga, era ekanisa eremēnga okuzitowererwa, eryoke ebērēnga ba'na'mwāndu dala dala.

[d] Bik. 16. 15. Beb. 13. 2. 1 Pet. 4. 9.
[e] Luk. 7. 38, 44. Yok. 13. 5, 14.
[f] 2 Bas. 3. 11.
[g] 1 Kol. 7. 9.

17 [i] Abaka'de abafuga obulūngi basānyizibwe okuwebwānga ekitībwa emirūndi ebiri, okusinga abafuba
18 mu kigambo nokuigiriza. Kubanga ekyawandikibwa kyogera nti [k] Tosibānga mumwa gwa nte ewūla eng'āno. Era nti [l] Akola emirimu
19 asānira empēraye. To'kirizānga kirōpe ku muka'de wabula [m] olwa-
20 bajulirwa ababiri oba basatu. [n] Abōnōna obanenyezānga mu maso gabantu bona, era [o] nabalala balyo-
21 ke batyēnga. Nkukūtirira mu maso ga Katonda, ne Masiya Isa, ne bamalaika abalōnde, wekūmēnga ebyo awatali kusaliriza, nga tokola
22 kigambo olwobuganzi. [p] Toyānguirizānga ku'sāko mikono ku muntu yena, 'sō [r] to'sānga kimu na bibi byabantu abalala: wekūme (okubē-
23 rānga) omulongōfu. Leka okunywānga ama'zi (go'ka), naye onywānga ku mwenge katono [s] olwolubutolwo
24 era kubanga olwālalwāla. Waliwo abantu ebibi byābwe biba mu lwātu; nga bikulembera okugenda mu musāngo; era waliwo nabalala bi-
25 bagoberera nyuma. Era bwebityo wabawo ebikolwa ebirūngi ebiba mu lwātu; era ebitaba bwebityo tebiīnza kukisibwa.

[i] 1 Kol. 9. 10, 14. Bag. 6. 6. 1 Bas. 5. 12, 13. Beb. 13. 7, 17.
[k] Ma. 25. 4. 1 Kol. 9. 9.
[l] Ma. 24. 14, 15. Luk. 10. 7.
[m] Ma. 19. 15.
[n] Tit. 1. 13.
[o] Ma. 13. 11.
[p] Bik. 6. 6; 13. 3.
[r] 2 Yok. 11.
[s] Zab. 104. 15.

6 [a] Abali mu bufuge aba'du balowōzēnga bakama bābwe be nyini nga basāni'de ekitībwa kyona, [b] erinya lya Katonda nokuigiriza (kwa'fe)
2 biremēnga okuvumibwa. Era abalina bakama (bābwe) aba'kiriza tebabanyōmānga, kubanga ba luganda; naye beyongere okubawerezānga, kubanga aba'sēkimu mu kukolwa obulūngi ba'kiriza era bāgalwa. Igirizānga ebyo, obibūlirirēnga.
3 Omuntu yena bwaigirizānga obulala, 'sōnga ta'kiriza bigambo bya bulamu, (bye) bya Mukama wa'fe Isa Masiya, nokuigiriza okugobere-
4 rānga okutya Katonda; nga yekulumbaza, [c] nga taliko kyategēra, wabula ngalwāla mu mpaka nentalo ezebigambo, omuva obu'gya, okuyōmba, okuvuma, okutērera obubi,
5 okukayāna kwabantu abayōnōneka amagezi, aba'gyibwako amazima, nga balowōza ngokutya Katonda
6 kwe kufuna amagoba. Naye [d] okutya Katonda wamu nobutayayānānga ge magoba amangi: kubanga
7 [e] tetwaleta kintu munsi, kubanga
8 era tetuīnza ku'gyamu kintu; naye bwetuba ne'mere nebyokwambala, ebyo binātumalānga. Naye [f] abagala okuga'gawala bagwa mu kukemebwa ne mu mutego nokwegōmba okungi okwobusirusiru okwō-
9

[a] Bef. 6. 5. Tit. 2. 9. 1 Pet. 2. 18.
[b] Is. 52. 5.
[c] 1 Kol. 8. 2.
[d] Zab. 37. 16. Nge. 15. 16.
[e] Yob. 1. 21. Zab. 49. 17.
[f] Nge. 15. 27; 28. 20. Mat. 13. 22. Yak. 5. 1.

nōna, okunyika abantu mu kubula
10 nokuzikirira. *g* Kubanga okwagala
ebintu kye kikolo kyebibi byona:
waliwo abantu abayayānira ebyo,
nebakyāmizibwa okuva mu ku'kiri-
zi, nebefumitira dala nenaku enyi-
ngi.
11 Naye 'gwe, omuntu wa Katonda,
'dukānga ebyo, ogobererēnga obu-
tūkirivu, okutya Katonda, oku'kiri-
za, okwagala, okugumīkiriza, obu-
12 wōmbefu. *i* Lwānānga okulwāna
okulūngi okwokn'kiriza, nywēzā-
nga obulamu obuta'gwāwo, bwe-
waitirwa, noyātula okwātula okulū-
ngi mu maso gabajulirwa abangi.
13 Nkukūtirira mu maso ga Katonda,
k awa byona obulamu, ne Masiya
Isa *l* eyategēza okwātula okulūngi
14 eri Pontio Pirato; wekūmēnga eki-
ragiro awatali 'bala, awatali kya
kunenyezebwa, *m* okutūsa ku kulā-
bika kwa Mukama wa'fe Isa Masi-
15 ya: kwaliraga mu ntūko zakwo
nanyini buīnza ye'ka atenderezе-
16 bwa, Kabaka wa bakabaka, eri Mu-

g Kuv. 23. 8.
i 2 Tim. 4. 7.
k Yok. 5. 21.
l Yok. 18. 37.
m Baf. 1. 6, 10.
1 Bas. 3. 13.

kama wabāmi; alina obutafa ye'ka,
atūla mu kutangāla okutasemberе-
kеka; *n* omuntu yena gwatalabā-
ngako, 'sō siwali aīnza okumulaba:
awebwēnga ekitībwa nobuīnza obu-
ta'gwāwo. Amina.
17 Okūtirēnga abaga'ga abomumire-
mbe gya kakano obutegulumizā-
nga, *o* newakuba'de okwesiga *p* obu-
ga'ga obutali bwa lubērera, wabula
Katonda, *r* atuwa byona olwobuga-
'ga tulyoke twesanyusēnga nebyo;
18 bakolēnga obulūngi, babērēnga a-
baga'ga mu bikolwa ebirūngi, babē-
19 rēnga bagabi, *s* ba'sēnga kīmu; nga
t beterekera ekyokuimako ekirūngi
olwebiro ebigenda oku'ja, balyoke
banywēzēnga obulamu dala dala.
20 Ai Timoseo, *u* kūmānga kyewate-
resebwa, nga wewala ebigambo e-
bitalimu ebitali bya Katonda noku-
lwāna kwebigambo ebyokutegēra,
okuitibwa bwekutyo mu bulimba;
21 waliwo abantu abegamba okuba
nakwo, nebakyāma mu ku'kiriza.
Ekisa (kibērēnga) na'mwe.

n Kuv. 33. 20.
o Zab. 52.7. Ma'k. 10. 24.
p Nge. 23. 5.
r Bik. 14. 17; 17. 25.
s Bag. 6. 6.
t Mat. 19. 21. Luk. 16. 9.
u 2 Tim. 1. 14.

EBALUWA YA PAULO OMUTUME EYOKUBIRI ERI TIMOSEO.

1 Paulo, omutume wa Masiya Isa
olwokwagala kwa Katonda, ngoku-
sūbiza bwekuli okwobulamu obuli
2 mu Masiya Isa, eri Timoseo, omwā-
na (wānge) omwāgalwa: ekisa, oku-
sāsira, emirembe ebiva eri Kato-
nda Kita'fe ne Masiya Isa Mukama
wa'fe (bitūke gyoli).
3 Nebaza Katonda *a* gwempereza
okuva ku bajaja (bānge) mu mwo-
yo omulūngi, bwenku'jukira obuta-
yosa mu kusaba kwānge emisana
nekiro nga nkulūmirwa okukulaba,
4 bwenji'jukira amazigago, ndyoke
5 nji'jule esanyu; bwena'jukizibwa
oku'kiriza okutali kwa bukūsa o-
kuli mu'gwe; okwabērānga oluber-
yeberye mu jajawo Loi ne mu
b nyoko Eunike, era ntegēre'de da-
6 la nga (kuli) ne mu'gwe. Kyenva
nku'jukiza *c* okusēsānga ekirabo
kya Katonda ekiri mu'gwe olwo-
7 kutekebwako emikono gyānge. Ku-
banga *d* Katonda teyatuwa 'fe o-
mwoyo ogwokutya, *e* wabula ogwa-
mānyi era ogwokwagala era ogwo-
8 kwegenderezānga. Kale, *f* tokwa-
tirwānga nsonyi kutegēza kwa Mu-
kama wa'fe, newakuba'de nze o-

a Bik. 27. 23.
b Bik. 16.1.
c 1 Bas. 5. 19. 1 Tim. 4. 14.
d Bal. 8.15.
e Luk. 24. 49. Bik. 1. 8.
f Bal. 1.16.

musibewe; naye obonyabonyeze-
bwānga wamu nenjiri ngamānyi
ga Katonda bwegali; eyatulokola
9 *g* nātuita okuita okutukuvu, *i* si
ngebikolwa bya'fe bwebiri, wabula
k okumalirirakwe ye nekisa bwebiri,
kyetwawerwa mu Masiya Isa *l* emi-
rembe nemirembe nga teginabawo,
10 naye *m* kirabisibwa kakano olwo-
kwolesebwa Kwomulokozi wa'fe
Masiya Isa, *n* eya'gyawo okufa nā-
mulisa obulamu nobutazikirira o-
11 lwenjiri, *o* gyenatekerwawo omu-
būlizi era omutume era omuigiriza.
12 Era kyenva mbonabona bwentyo:
naye sikwatibwa nsonyi; *p* kuba-
nga 'manyi gwena'kiriza, nentegē-
rera dala ngaīnza okukūmānga
kyenamuteresa *r* okutūsa ku lu-
13 naku luli, *s* Nywēzānga ekyoku-
labirako ekyebigambo ebyobulamu
byewawulirānga gyendi, mu ku-
'kiriza ne mu kwagala okuli mu
14 Masiya Isa. Ekintu ekirūngi kye-
waterēsebwa okikūmēnga Nomwo-
yo Omutukuvu, abēra mu'fe.
15 Kino okimanyi nga bona abali
mu Asiya *t* bānkuba amabega; kwa-
16 bo ye Fugero ne Kerumogene. Mu-

g 1 Bas. 4. 7.
i Tit. 3. 5.
k Bal. 8. 28.
l Bef. 1. 4. Tit. 1. 2.
m Bef. 1. 9.
n 1 Kol. 15. 54, 55.
o Bik. 9.15. Bef. 3. 7, 8. 1 Tim. 2. 7.
p 1 Pet. 4. 19.
r 2 Tim. 4. 8.
s Beb. 10. 23.
t 2 Tim. 4. 10, 16.

kama (wa'fe) [u] asāsire enyumba ya
Onesifolo: kubanga yampu'muzā-
nga emirūndi mingi 'sō teyakwa-
[w] Bik. 28. 20. tirwa nsonyi [w] lujegere lwānge,
17 naye bweyali mu Lumi nānyīkira
oku'nonya nokulaba nāndaba [Mu-
[y] Mat. 25. 34-40. 18 kama (wa'fe) [y] amuwe okulaba oku-
[z] Beb. 6. 10. sāsirwa eri Mukama (wa'fe) ku lu-
naku luli]; era [z] nokuwereza kwo-
na kweyawerezānga mu Efeso,
'gwotegēra bulūngi nyo.

[a] Bef. 6. 16. 2 Kale 'gwe, mwāna wānge, [a] bē-
rānga wa mānyi mu kisa ekiri
2 mu Masiya Isa. Era byewawu-
lirānga gyendi mu bajulirwa aba-
ngi, ebyo biteresēnga abantu abe-
sigwa, era abalisānira okuigiriza
[b] 2 Tim. 4. 5. 3 nabalala. [b] Bonabonerānga wamu
(nānge) ngomulwānyi omulūngi o-
[c] 1 Kol. 9. 25, 26. 4 wa Masiya Isa. [c] Siwali (mulwā-
nyi) bwatabāla eyeingiza mu mita-
wāna egyobulamu (buno), alyoke
asīmibwe eyamuwandika okuba o-
5 mulwānyi. Naye era omuntu bwa-
wakana, tawebwa ngule bwatawa-
[d] 1 Kol. 9. 10. 6 kana nga bwekiragirwa. [d] Omu-
limi akola emirimu kimugwānira
7 okusoka okutwāla ku bibala. Lo-
wōza kyenjoge'de; kubanga Muka-
ma (wa'fe) anākuwānga okutegēra
8 mu (bigambo) byona. 'Jukira Isa
[e] 1 Kol. 15. 1, 4, 20. Masiya, nga [e] yazūkira mu bafu,
[f] Bal. 1. 3, 4. [f] owomuza'de lya Daudi, [g] ngenjiri
[g] Bal. 2. 16. 9 yānge bweyogera: gyembonabone-
ramu okutūsa ku kusibibwa, nga-
[i] Baf. 1. 13, 14. kola obubi; [i] naye ekigambo kya
[k] Bak. 1. 24. 10 Katonda tekisibibwa. Kyenva [k] ngu-
mīkiriza byona olwabalōnde, era
nabo balyoke [l] bafune obulokovu
[l] 2 Kol. 1. 6. obuli mu Masiya Isa, wamu neki-
[m] 1 Tim. 1. 15. 11 tibwa ekita'gwāwo. [m] Ekigambo
[n] Bal. 6. 5, 8. kino kyesigwa nti [n] Kuba obanga
twafa naye, era tulibēra balamu
[o] Bal. 8. 17. 1 Pet. 4. 13. 12 naye: [o] obanga tugumīkiriza, era
[p] Mat. 10. 33. tulifuga naye: [p] obanga tulimwe-
gāna, era naye alitwegāna 'fe:
[r] Bal. 3. 3. [s] Kubal. 23. 19. 13 [r] obanga tetu'kiriza, ye abēra mwe-
sigwa; kubanga [s] taīnza kwegāna
ye'ka.
14 Ebyo obiba'jukizānga, ngobakū-
tirira mu maso ga Mukama (wa'fe),
[t] 1 Tim. 1. 4; 6. 4. [t] obutalwānānga na bigambo ebita-
15 gasa, ebikyāmya abawulira. Fu-
bānga okweraga ngosīmibwa Ka-
tonda, omukozi atakwatibwa nso-
nyi, aisa wakati ekigambo ekya-
16 mazima. Naye ebigambo ebitalimu
ebitali bya dini obyewalānga: ku-
banga baliitirira mu butatya Ka-
tonda, nekigambo kyābwe kririya
[u] 1 Tim. 1. 20. 17 nga kokōlo; kwabo ye [u] Kumenayo
18 ne Fireto; kubanga bākyāma mu
[w] 1 Kol. 15. 12. mazima, [w] nga bogera ngokuzūkira
kwamala okubērawo, era waliwo
abantu bebāvunikira oku'kiriza
[y] Mat. 24. 24. 19 kwābwe. Naye [y] omusingi gwa
Katonda omugumu gubērawo, nga
gulina akabonero kano nti Mukama
(wa'fe) [z] amanyi ababe: era nti
Yewalēnga obutali butūkirivu buli
ayātulānga erinya lya Mukama
20 (wa'fe). Naye mu nyumba enene
temubamu bintu bya zābu na bya
feza byo'ka, naye era nebyemiti
nebye'būmba; nebirala ebyekitī-
bwa, nebirala ebitali bya kitibwa.
21 Kale omuntu bweyerongōsako ebyo,
anābērānga ekintu ekyekitibwa, e-
kyatukuzibwa, ekisānira omwāmi
okuwerezānga, ekyalongōsereze-
22 bwa buli mulimu omulūngi. Naye
okwegōmba okwomubuvubuka o-
kwewalānga, naye ogobererānga
obutūkirivu, oku'kiriza, okwagala,
emirembe, awamu nabo abamusaba
Mukama (wa'fe) mu mwoyo omu-
[a] 1 Tim. 4. 7. 23 longōfu. Naye [a] empaka ezobusi-
rusiru era ezobutaigirizibwa ozire-
kānga, ngomanyi nga zizāla oku-
24 lwāna. Naye omu'du wa Mukama
(wa'fe) tekimugwānira kulwānānga,
wabula okubērānga omukakamu e-
ri bona, omuigiriza, omugumīkiriza,
[b] Bag. 6. 1. 1 Pet. 3. 15. [c] Bik. 8. 22. [d] 1 Tim. 2, 4. 25 [b] abūlirira nobuwōmbefu abaziiza,
[c] mpo'zi obanga Katonda alibawa
okwenenya [d] olwokutegērera dala
26 amazima, era balitamirukuka oku-
va mu mutego gwa Setani, oyo
ngamaze okubakwasa okukolānga
okwagala kwoli.

[a] 1 Tim. 4. 1. 2 Pet. 3. 3. 1 Yok. 2. 18. Yud. 18. 3 Naye tegēra kino nga [a] mu naku
ezoluvanyuma ebiro ebyokulaba
2 enaku biri'ja. Kubanga abantu
baliba nga beyagala bo'ka, abagala
ebintu, abenyumiriza, abamalala,
3 abavumi, [b] abatagōndera baza'de
bābwe, abatebaza, abatali batuku-
vu, [c] abatayagala ba luganda, aba-
tatabagana, abawāiriza, [d] abatege-
ndereza, abakāmbwe, abatayagala
bulūngi, abenkwe, abaka'kanyavu,
4 abegulumiza, abagala esanyu oku-
5 singa Katonda; nga balina ekifa-
nanyi kyokutya Katonda, naye
[e] nga begāna amānyi gakwo: era
6 nabo obakubānga amabega. Kuba-
nga [f] kwabo be bantu abasēnsera
mu nyumba nebanyaga abakazi
abasirusiru abazitowererwa ebibi
7 ebingi, abafugibwa okwegōmba o-
kutali kumu, abaiga bulijo, neba-
taīnza enaku zona okutūka ku ku-
8 tegērera dala amazima. Era [g] nga
Yane ne Yambere bwebāziiza Musa,
ne bano bwebatyo baziiza amazima;
abayōnōneka amagezi gābwe, [i] aba-
9 tasīmibwa mu'ku'kiriza. Naye te-
balyeyongerako kuitirira: kubanga
obusirusiru bwābwe bulitegērerwa
dala abantu bona, era [k] ngobwa
10 bali bwebwali. Naye 'gwe wago-
berera nyo okuigiriza kwānge, e-
mpisa zānge, okutēsa kwānge, oku-
'kiriza kwānge, okugumīkiriza kwā-

[z] Na. 1. 7. Yok. 10. 14, 27.

[e] Tit. 1. 16. [f] Mat. 23. 14.

[g] Kuv. 7. 11. [i] Bal. 1. 28. [k] Kuv. 7. 12; 8. 18; 9. 11.

11 nge, okwagala kwānge, okulindirira
kwānge, okui'ganyizibwa kwānge,
okubonabona kwānge; ebyambēra-
[l] Bik. 13. 45, 50. ko [l] mu Antiokiya, [m] mu Ikonio,
[m] Bik. 14. 2, 5. [n] mu Lusitula; okui'ganyizibwa
kwenai'ganyizibwānga bwekwali:
[n] Bik. 14. 19 neb. [o] era Mukama (wa'fe) yandokola
[o] Zab. 34. 19. 12 mu byona. Naye era [p] bona aba-
gala okukwatānga empisa ezokutya
2 Kol. 1. 10. 13 Katonda banāi'ganyizibwānga. Na-
[p] Yok. 17. 14. Bik. 14. 22. ye abantu ababi nabetulinkirira ba-
lyeyongera okuitirirānga mu bubi,
nga balimba era nga balimbibwa.
14 Naye 'gwe bērānga mwebyo bye-
waiga notegērera dala, ngomanyi
15 abakuigiriza bwebali; era ngokuva
mu buto wamanyānga [r] ebyawandi-
[r] Yok. 5. 39. kibwa ebitukuvu ebiinza okukuge-
ziwaza okuingira mu bulokovu o-
lwoku'kiriza okuli mu Masiya Isa.
[s] 2 Pet. 1. 20, 21. [t] Bal. 15. 4. 16 [s] Buli ekyawandikibwa kirina oku-
lung'amya kwa Katonda, [t] era ki-
gasa olwokuigirizānga, olwokune-
nyānga, olwokuterēzānga, olwoku-
17 būlira okuli mu butūkirivu: omu-
ntu wa Katonda alemēnga okubu-
lwa kyona kyona, ngalina dala
byona olwa buli mulimu omulūngi.

[a] Bik. 10. 42. 4 Nkukūtirira mu maso ga Kato-
nda ne Masiya Isa, [a] alisalira o-
musānga abalamu nabafu, era no-
lwokulabikakwe nobwakabakabwe;
2 būlirānga ekigambo; kubiririzānga
mu 'bānga erisāniramu neritasāni-
ramu; werānga, nenyānga, būliri-
rānga nokugumīkiriza kwona noku-
3 igiriza. Kubanga ebiro biri'ja lwe-
batali'kiriza kuwulira kuigiriza kwa
bulamu; naye, amatu nga gabasiwa,
balikung'anya abaigiriza ngokwe-
4 gōmba kwābwe bo bwekuli; bali-
ziba amatu okulekānga amazima,
balikyāma okugobererānga enfumo
5 obufumo. Naye 'gwe tamirukukā-
nga mu byona, bonabonānga, ko-
lānga omulimu ogwomubūlizi we-
njiri, tūkirizānga okuwerezakwo.
[b] Baf. 2.17. [c] Baf. 1.23. 6 [b] Kubanga 'nze kakano nfukibwa,
[c] nebiro ebyokutēbwa kwānge bi-
7 tūse. 'Nwānye [d] okulwāna okulū-
ngi, olugendo ndutūsi'za, oku'kiriza
8 nkukūmye: ekisiga'deyo, enterekе-
'dwa [e] engule eyobutūkirivu, Mu-
kama (wa'fe) gyalimpēra ku lunaku
luli, asala emisāngo egyensōnga:
'sō si 'nze 'nze'ka, naye era ne
bona abagala okulabikakwe.
9 Fuba oku'ja gyendi māngu:
10 kubanga [f] Dema yandekawo, [g] nga-
yagala emirembe egya kakano, nā-
genda Esesalonika; Kulesuke E-
11 galatiya, Tito Edalumatiya. [i] Luka
yali awamu nānge ye'ka. Twāla
[k] Ma'ko, omulete wamu nāwe; ku-
12 banga angasa olwokuwereza. Na-
ye [l] Tukiko namutuma mu Efeso.
13 Ekyambalo kyenaleka mu Tuloa
ewa Ka'po, bwoliba ngo'ja, leta,
nebitabo, naye, okusinga, biri ebya-
14 maliba. [m] Alegezanda omuwēsi
webikomo yankola obubi bungi:
[n] Mukama (wa'fe) alimusasula nge-
15 bikolwabye bwebyali: oyo nāwe
omwekūmānga; kubanga yaziiza
16 nyo ebigambo bya'fe. Mu kuwoza
kwānge okwoluberyeberye siwali
eyambēra, naye bona banjabulira:
([o] nsaba) baleme okukubalirwa.
17 [p] Naye Mukama (wa'fe) yaīmirira
kumpi nānge, nāmpa amānyi; 'nze
ndyoke ntūkirize kyembūlira, era
abamawānga bona balyoke bawu-
lire: nendokoka [r] mu kamwa ke-
18 mpologoma. [s] Mukama (wa'fe) a-
nāndokolānga mu buli kikolwa ekі-
bi, era anankūmānga okutūsa ku
bwakabakabwe obwomu'gulu: awe-
bwēnga ekitibwa emirembe nemi-
rembe. Amina.
19 Lamusa [t] Pulisuka ne Akula,
20 [u] nenyumba ya Onesifolo. [v] Era-
sito yabēra mu Kolinso: naye [y] Tu-
lofimo namuleka mu Mireto nga-
21 lwa'de. Fuba oku'ja ebiro bye-
mpewo nga tebinatūka. Eubulo
akulamusi'za, ne Pudente, ne Lino,
ne Kulaudiya, nabolugandа bona.
22 Mukama (wa'fe) abērēnga) no-
mwoyogwo. Ekisa (kibērēnga) na-
mwe.

[d] 1 Tim. 6. 12.
[e] 1 Kol. 9. 25. Yak. 1. 12. 1 Pet. 5. 4. Kub. 2. 10.
[f] Bak. 4. 14. Fir. 24.
[g] 1 Yok. 2. 15.
[i] Bak. 4. 14.
[k] Bik. 15. 37. Bak. 4. 10.
[l] Bik. 20. 4. Bef. 6. 21.
[m] Bik. 19. 33. 1 Tim. 1. 20.
[n] 2 Sam. 3. 39. Zab. 28. 4.
[o] Bik. 7. 60.
[p] Mat. 10. 19.
[r] 2 Pet. 2. 9.
[s] Zab. 121. 7.
[t] Bik. 18. 2. Bal. 16. 3.
[u] 2 Tim. 1. 16.
[v] Bik. 19. 22. Bal. 16. 23.
[y] Bik. 20. 4; 21. 29.

EBALUWA YA PAULO ERI

TITO.

1 Paulo, omu'du wa Katonda, [i] era
omutume wa Isa Masiya, ngoku'ki-
riza kwabalonde ba Katonda bwe-
kuli nokutegēra amazima agali mu
[a] 2 Tim. 1. 1. 2 kutya Katonda, [a] mu kusūbira obu-
lamu obuta'gwawo, Katonda [b] ataī-
nza kulimba bweyasūbiza ebiro e-
byemirembe nemirembe nga tebi-
3 nabawo; naye mu ntūkoze yalabi-
sa ekigambokye mu kubūlira kwe-
[b] Kubal. 23. 19. 2 Tim. 1. 9. natereesebwa 'nze [c] ngekiragiro kya
Katonda Omulokozi wa'fe bwekiri;

[i] 1 Tim. 1. 1; 4. 10.

4 eri [d] Tito, omwāna wānge geregere
ngoku'kiriza kwa'fe 'fena bwekuli:
ekisa nemirembe ebiva eri Katonda
Kita'fe ne Masiya Isa Omulokozi
wa'fe (bibērēnga gyoli).
5 Kyenava nkuleka mu Kulete, o-
lyoke olongōsēnga ebyasigalira, era
6 [e] otekēnga abaka'de mu buli kibuga,
nga 'nze bwenakulagira; [f] omuntu
bwatabāngako musāngo, [g] ngalina
omukazi omu, ngalina abāna aba-
7 'kiriza, abatalōpebwa nga balalula-
lu, 'sō si abatagōnda. Kubanga
omulabirizi kimugwānira obutabā-
ngako musāngo, [i] ngomuwanika wa
Katonda; si muka'kanyavu, si wa
busūngu, [k] si ayōmbera ku mwe-
nge, si akuba, [l] si eyegōmba ama-
8 goba mu bukūsa; naye ayāniriza
abagenyi, ayagala obulūngi, eyege-
ndereza, mutūkirivu, mutukuvu, e-
9 yekūma; [m] anywēza ekigambo e-
kyesigwa ekiri ngokuigiriza (kwa-
'fe) bwekuli, alyoke aīnzēnga oku-
būlirira mu kuigiriza okwobulamu,
era nokusinga abayōmba naye.
10 Kubanga eriyo baugi abatagō-
nda, abogera ebitalimu, abalimba,
(era) [n] okusinga ba mu bakomole,
abagwānira okuzibibwānga emi-
11 mwa; kubanga abo be [o] bavunika
enyumba enāmba nga baigiriza e-
bitabagwāni'de, olwamagoba ago-
12 bukūsa. Omu kubo, na'bi wābwe
bo, yagamba nti Abakulete be bali-
mba enaku zona, ensolo embi, e-
13 mbuto engayāvu. Okutegēza okwo
kwa mazima. Kyova obabogolerā-
nga nobukāmbwe, balyoke babēre
14 nobulamu olwoku'kiriza, balemē-
nga okuwulira enfumo ezobulimba
Ezekiyudaya [p] nebiragiro byabantu
15 abakyūka okuleka amazima. [r] Eri
abalongōfu byona birongōfu: [s] naye
abasigibwa obugwagwa nabata'ki-
riza eri abo tewali kirongōfu; naye
amagezi gābwe era nomwoyo bya-
16 sigibwa obugwagwa. Bātula nga
bamanyi Katonda; naye mu biko-
lwa byābwe bamwegāna, kubanga
bagwagwa era abatawulira era a-
batasūnibwa mu buli kikolwa kyo-
na ekirūngi.

2 Naye 'gwe yogerānga ebisānira o-
2 kuigiriza okwobulamu: abasaja
abaka'de babērēnga si batamīvu, nga
balimu ekitībwa, nga begendereza
nga balina obulamu olwoku'kiriza,
olwokwagala, olwokugumīkiriza:
3 [a] nabakazi abaka'de bwebatyo mu
kifananyi (kyābwe) nga bewōmbe-
ka, si abawāiriza, 'sō si abafugibwa
omwenge omungi, abaigiriza ebirū-
4 ngi; balyoke begenderezesēnga a-
bakazi abato [b] okwagalānga ba'bā-
5 bwe, okwagalānga abāna bābwe, o-
kwegenderezānga, okuba nobulo-
ngōfu, okukolānga emirimu mu
nyumba (zābwe), okuba nekisa, [c] o-
kugōnderānga ba'bābwe bo, ekiga-
6 mbo kya Katonda kiremēnga okuvu-
mibwa: nabavubuka bwebatyo oba-
7 būlirirānga okwegendereza: [d] mu
(bigambo) byona nga weragānga
ngekyokulabirako ekyebikolwa ebi-
rūngi; mu kuigirizakwo (ngolagā-
8 nga) obugolokofu, okubamu ekitī-
bwa, ebigambo ebyobulamu ebita-
nenyezeka; [e] oyo atali kululwo a-
lyoke akwatibwēnga ensonyi, nga
9 talina kibi kya kutwogerako. (Bū-
lirirānga) [f] aba'du okugōnderānga
bakama bābwe bo, okusimibwānga
10 mu byona, obutayōmbānga; obuta-
'bānga, naye okulagānga obwesi-
gwa obulūngi bwona; [g] balyoke ba-
yōnjēnga okuigiriza Kwomulokozi
11 wa'fe Katonda mu byona. Kuba-
nga [i] ekisa kya Katonda [k] kirabise,
nga kiretera abantu bona obuloko-
12 vu, nga kitubūlirira [l] okugānānga
obutatya Katonda nokwegōmba o-
kwomunsi, tulyoke tubērēnga aba-
lamu mu mirembe egya kakano mu
kwegendereza nobutūkirivu noku-
13 tya Katonda, [m] nga tulindirira [n] e-
'sūbi eryomukisa [o] nokulabika kwe-
kitibwa kya Katonda omukulu era
14 Omulokozi wa'fe Isa Masiya; [p] eye-
wayo kulwa'fe, alyoke atununule
mu bujēmu bwona, era [r] yerongō-
seze [s] e'gwānga eryenvuma, [t] eri-
nyikirira ebikolwa ebirūngi.
15 Yogerānga ebyo, obibūlirirēnga,
onenyēnga nobuīnza bwona. Omu-
ntu yena takunyōmānga.

3 Oba'jukizēnga [a] okugōnderānga a-
bafuga nabalina obuīnza, okuwu-
lirānga, okwetekeratekerānga buli
kikolwa kyona ekirūngi [b] obutavu-
2 mānga muntu yena, obutalwānā-
nga, okwewōmbekānga, nga balaga
[c] obukakamu bwona eri abantu bo-
3 na. [d] Kubanga era na'fe e'da twa-
li basirusiru, abatawulira, abali-
mbibwa, nga tuwereza okwegōmba
nebinyumu ebitali bimu, nga tubēra
mu 'tima nobu'gya, abekyāisa, era
4 nga tukyāwagana. Naye [e] obulū-
ngi Bwomulokozi wa'fe Katonda
nokwagalakwe eri abantu bwebya-
5 labika, nātulokola, [f] si lwa bikolwa
ebyomubutūkirivu byetwakola 'fe
wabula olwokusāsirakwe, [g] olwoku-
nāzibwa okwokuzālibwa omulūndi
ogwokubiri nokufūlibwa abagya O-
6 mwoyo Omutukuvu, [i] gweyatufuka-
ko olwobuga'ga, kubwa Isa Masiya
7 Omulokozi wafe; nga tumaze [k] o-
kuwebwa obutūkirivu olwekisakye
oyo, tulyoke tufūke abasika mu
kusūbira obulamu obuta'gwāwo.
8 [l] Ekigambo kino kyesigwa, ne ku

[d] 2 Kol. 8. 23.
[e] Bik. 14. 23.
[f] 1 Tim. 3. 2 neb.
[g] 1 Tim. 3. 12.
[i] 1 Kol. 4. 1, 2.
[k] Lev. 10. 9. 1 Tim. 3. 3, 8.
[l] 1 Pet. 5. 2.
[m] 2 Tim. 1. 13.
[n] Bik. 15. 1.
[o] Mat. 23. 14.
[p] Mat. 15. 9. Bak. 2. 22.
[r] Bal. 14. 14, 20.
[s] Bal. 14. 23.
[a] 1 Pet. 3. 3, 4.
[b] 1 Tim. 5. 14.
[c] Bef. 5. 22. Bak. 3. 18. 1 Pet. 3. 1, 5.
[d] 1 Tim. 4. 12. 1 Pet. 5. 3.
[e] Nek. 5. 9. 1 Pet. 2. 12, 15; 3. 16.
[f] Bef. 6. 5. 1 Tim. 6. 1, 2. 1 Pet. 2. 18.
[g] Mat. 5. 16. Baf. 2. 15.
[i] Bal. 5. 15.
[k] Yok. 1. 9. 1 Tim. 2. 4.
[l] Bef. 1. 4.
[m] 1 Kol. 1. 7. Baf. 3. 20.
[n] Bik. 24. 15.
[o] Bak. 3. 4. 1 Yok. 3. 2.
[p] Bag. 1. 4; 2. 20.
[r] Beb. 9. 14.
[s] Kuv. 19. 5. 1 Pet. 2. 9.
[t] Bef. 2. 10.
[a] Bal. 13. 1. 1 Pet. 2. 13.
[b] Bef. 4. 31.
[c] Bak. 3. 12.
[d] 1 Kol. 6. 11. Bef. 2. 1.
[e] Tit. 2. 11.
[f] Bal. 3. 20. Bag. 2. 16. Bef. 2. 4, 8, 9. 2 Tim. 1. 9.
[g] Yok. 3. 3, 5. 1 Pet. 3. 21.
[i] Ez. 36. 25. Yo. 2. 28. Yok. 1. 16. Bik. 2. 33.
[k] Bal. 3. 24.
[l] 1 Tim. 1. 15.

bino njagala 'gwe okukakasizānga
dala, aba'kiriza Katonda ba'jukirē-
nga oku'sāko omwoyo ku bikolwa
9 ebirūngi. Ebyo birūngi, era bigasa
abantu: naye empaka ezobusiru
nebitabo ebyokuzālibwa nenyōmbo
nokuwakanira amatēka obyewalē-
nga; kubanga tebiriko kyebigasa
10 'sō tebirimu. Omuntu omukyāmu,
bwomalānga okumubūlirira omu-
lūndi ogwoluberyeberye nogwoku-
biri, [m] omugānānga, ngomanya nga-
11 li ngoyo akyāmizibwa, era ayōnō-
na, [n] nga yesalira ye'ka omusāngo.

[m] Mat. 18. 17. Bal. 16. 17. 2 Bas. 3. 6, 14. 2 Tim. 3. 5.
[n] Bik 13. 46.

12 Bwentumānga Atema gyoli oba
[o] Tukiko, fuba oku'ja gyendi mu
Nikopoli: kubanga ntēse'za oku-
13 malira eyo ebiro ebyempewo. Fu-
ba okubasibirira Zena owamatēka
na [p] Apolo, baleme okubulwa eki-
14 ntu. Era aba'fe baige oku'sāngako
omwoyo ku bikolwa ebirūngi mu
bigambo ebyetāgibwa, [r] balemēnga
obutabala.
15 Abali nānge bona bakulamusi'za.
Olamuse abatwagala mu ku'kiriza.
Ekisa (kibērēnga) na'mwe 'mwe-
na.

[o] 2 Tim. 4. 12.
[p] Bik. 18. 24.
[r] Baf. 4. 17. 2 Pet. 1. 8.

EBALUWA YA PAULO ERI

FIREMONI.

---

1 Paulo, [a] omusibe wa Masiya Isa
2 ne Timoseo owoluganda, eri Fire-
moni omwāgalwa era mukozi mu-
'na'fe, ne Apofiya owoluganda ne
[b] Alukipo mulwānyi mu'na'fe, ne-
3 kanisa eri mu nyumbayo: ekisa
nemirembe ebiva eri Katonda Kita-
'fe ne Mukama (wa'fe) Isa Masiya
(bibērēnga) gyemuli.
4 [c] Nebaza Katonda wānge enaku
zona, nga nkwogerako mu kusaba
5 kwānge, [d] bwenawulira okwagala-
kwo noku'kiriza kwolina eri Muka-
ma (wa'fe) Isa neri abatukuvu bo-
6 na; oku'sēkimu okwoku'kirizakwo
kulyoke kukolēnga omulimu, [e] mu
kutegērera dala buli (kigambo) e-
kirūngi ekiri mu'mwe, olwa Masiya.
7 Kubanga njaguza nyo nensanyuka
olwokwagalakwo, kubanga emyoyo
gyabatukuvu [f] wagiwu'muza, owo-
luganda.
8 Kale, newakuba'de nga nina o-
buvumu bwona mu Masiya okuku-
9 lagira ekisāna, naye olwokwagala
nkwegairira bwegairizi, kuba nfa-
nāna nga (bwendi), Paulo omuka-
'de, era kakano omusibe wa Masiya
10 Isa: nkwegairira olwomwāna wā-
nge, [g] gwenazālira mu busibe bwā-
11 nge, [h] Onesimo, atākugasānga e'da,
naye kakano atugasa 'gwe nānge:
12 gwenkomyawo gyoli ye nyini, ye
13 gwe mwoyo gwānge: 'nze gwe-
mba'de njagala okubēra naye gye-
ndi, [k] alyoke amperezēnga mu ki-
fokyo mu busibe bwenjiri: naye
sayagala kukola kigambo nga to-
14 tēse'za, [l] obulūngibwo buleme oku-
bēra mu kuwalirizibwa, wabula mu
15 kwagala. Kubanga mpo'zi kyeya-
va ayāwukana (nāwe) ekisēra, olyo-
ke obērēnga naye emirembe ne-
16 mirembe; nga takyali mu'du nate,
naye okusinga omu'du, [m] owolu-
ganda omwāgalwa, okusinga enyo
gyendi, naye okusinga nga kiki
gyoli [n] mu mubiri era ne mu Mu-
17 kama (wa'fe). Kale obanga ondo-
wōza 'nze okubēra mu'no, muse-
18 mbeze oyo nga 'nze. Naye obanga
yakwōnōna oba abanjibwa, mba-
19 lira 'nze ekyo; 'nze Paulo mpa-
ndise nomukono gwānge, 'nze ndi-
sasula: 'neme okukugamba nga
nkubanja era nāwe we'ka nate.
20 Kale, owoluganda, onsanyuse mu
Mukama (wa'fe): owu'muze omwo-
21 yo gwānge mu Masiya. Nkuwa-
ndiki'de nga nesiga obugōnvubwo,
nga 'manyi ngolikola era okusinga
22 byenjogera. Naye era nate o'no-
ngōsereze awokusula: kubanga
[o] nsūbira [p] olwokusaba kwa'mwe
muliwebwa (okundaba).
23 [r] Epafula musibe mu'nānge mu
Masiya Isa, akulamusi'za; (ne)
24 [s] Ma'ko, [t] Alisutaluko, [u] Dema,
[w] Luka, bakozi ba'nānge.
25 Ekisa kya Mukama wa'fe Isa
Masiya (kibērēnga) nomwoyo gwa-
'mwe. Amina.

[a] Bef. 4. 1.
[b] Bak. 4. 17.
[c] 1 Bas. 1. 2.
[d] Bef. 1. 15.
[e] Baf. 1. 9, 11.
[f] 2 Kol. 7. 13.
[g] 1 Kol. 4. 15. Bag. 4. 19.
[h] Bak. 4. 9.
[k] Baf. 2. 30.
[l] 2 Kol. 9. 7.
[m] 1 Tim. 6. 2.
[n] Bak. 3. 22.
[o] Baf. 1. 25.
[p] 2 Kol. 1. 11.
[r] Bak. 1. 7.
[s] Bik. 12. 12, 25.
[t] Bik. 19. 29.
[u] Bak. 4. 14.
[w] 2 Tim. 4. 11.

EBALUWA YA PAULO OMUTUME

ERI

ABAEBULANIYA.

1 KATONDA e'da bweyayogererānga
mu bitūndu ebingi ne [a] mu ngeri
enyingi eri bajaja (ba'fe) mu bana-
2 'bi, [b] mu naku zino ezoluvanyuma
[c] yayogerera na'fe mu Mwāna, [d] gwe-
ya'sāwo okuba omusika wa byona,
[e] era gweyatōnza ebintu byona;
3 [f] oyo bwali okumasamasa kwekī-
tibwakye nekifananyikye dala bwa-
li, era [g] bwasitula ebintu byona
nekigambo ekyobuīnzabwe, [i] bwe-
yamala okukola ekyokunāza ebibi,
[k] nātūla ku mukono ogwadyo o-
4 gwobukulu wa'gulu; ngasinga obu-
lūngi bamalaika bwati nga [l] bwe-
5 yasikira erinya eribakira bo. Ku-
banga āni ku bamalaika gweyali a-
būli'deko nti
'Gwoli [m] Mwāna wānge,
Lero nkuza'de 'gwe?
era nate nti
'Nze [n] nābērānga Kitāwe gyali,
Naye anābērānga Mwāna gyendi?
6 Era nate bwaleta [o] omuberyeberye
munsi, ayogera nti Era [p] bamalai-
ka ba Katonda bona bamusinzēnga.
7 Era ayogera ku bamalaika nti
[r] Afūla bamalaikabe empewo,
Nabawerezabe enimi zomuliro:
8 naye ku Mwāna (ayogera) nti
[s] Entebeyo, ai Katonda, ya lubē-
rera emirembe nemirembe;
Nomu'go ogwobugolokofu gwe
mu'go ogwobwakabakabwo.
9 Wayagala obutūkirivu, nokyāwa
obujēmu;
Katonda, Katondawo, kyavu'de
[t] akufukako
Amafuta agokusanyuka okusinga
ba'no.
10 Era nti
'Gwe, [u] Mukama, ku luberyebe-
rye wa'sāwo emisingi gyensi,
Ne'gulu mulimu gwa mikonogyo:
11 [w] Ebyo biri'gwāwo; naye 'gwoli
wa lubērera:
Nebyo byona birika'diwa nge-
kyambalo;
12 Era olibizinga ngesūka,
Ngekyambalo, nebiwanyisibwa:
Naye 'gwe oba bumu,
Nemyākagyo tegiri'gwāwo.
13 Naye ku malaika ki gweyali ayoge-
'deko nti
[y] Tūla ku mukono gwānge o-
gwadyo,
Okutūsa lwendifūla abalabebo
entebe yebigerebyo?
14 [z] Bona sigye myoyo egiwereza, nga
gitumibwa okuwereza olwabo aba-
genda [a] okusikira obulokozi?

2 KYEKIVU'DE kitugwānira okusinga
enyo okulowōleza dala ebyawuli-
rwa, wo'zi tuleme okutwālibwānga
2 (okubireka). Kuba obanga ekiga-
mbo [a] ekyayogerwa bamalaika kya-
nywēra, na [b] buli kyōnōno nobuta-
wulira byawebwānga empēra eye-
3 nsōnga; 'fe [c] tuliwona tutya bwe-
tulireka obulokozi obukulu obwe-
nkana awo? [d] obwo obwasoka o-
kwogerwa Mukama (wa'fe) ne-
bulyoka butegēzebwa dala aba-
4 buwulira gyetuli; era [e] Katonda
ngategēreza wamu nabo [f] mu bu-
bonero ne mu byamagero era ne
mu byamānyi ebitali bimu era ne
mu birabo Ebyomwoyo Omutukuvu,
nga bweyayagalānga ye'ka.
5 Kubanga bamalaika si beyafuza
ensi egenda okubawo, gyetwogera-
6 ko. Naye waliwo ekifo omu weya-
tegēreza, ngayogera nti
[g] Omuntu kiki, 'gwe okumu'jukira?
Oba omwāna womuntu, 'gwe o-
kumu'jira?
7 Wamukola okubulako akatono o-
kuba nga bamalaika;
Wamu'sāko engule eyekitībwa
netendo,
Nomufuza emirimu egyemikono-
gyo:
8 [i] Wateka ebintu byona wansi we-
bigerebye.
Kubanga mu kuteka ebintu byona
wansiwe teya'gyako kintu obutaki-
teka wansiwe. Naye [k] kakano te-
tunalaba bintu byona nga bitēke-
9 'dwa wansiwe. Naye tutunulira
oyo [l] eyakolebwa okubulako aka-
tono okuba nga bamalaika, ye Isa,
olwokubonabona okwokufa nga'si-
bwako engule eyekitībwa netendo,
olwekisa kya Katonda alyoke alege
10 ku kufa [m] kulwa buli muntu. [n] Ku-
banga kyamusānira oyo [o] ebintu
byona bwebiri kububwe era eyabi-
kozesa byona, ngaleta abāna aba-
ngi mu kitībwa, [p] okutūkiriza omu-
kulu wobulokozi bwābwe olwebibo-
11 nobono. [r] Kubanga oyo atukuza
era nabo abatukuzibwa bōmu bona:
12 kyava [s] alema okukwatibwa ensо-
nyi okubaitānga aboluganda, nga-
yogera nti

[a] Kubal. 12. 6, 8.
[b] Bag. 4. 4.
[c] Yok. 1. 17.
[d] Zab. 2. 8. Mat. 28. 18. Yok. 3. 35.
[e] Yok. 1. 3. 1 Kol. 8. 6. Bak. 1. 16.
[f] Yok. 1. 14; 14. 9. Bak. 1. 15.
[g] Yok. 1. 4. Bak. 1. 17. Kub. 4. 11.
[i] Beb. 9. 12.
[k] Zab. 110. 1. Bef. 1. 20. Beb. 8. 1; 10. 12.
[l] Bef. 1. 21. Baf. 2. 9.
[m] Zab. 2. 7.
[n] 2 Sam. 7. 14. Zab. 89. 26, 27.
[o] Bal. 8. 29.
[p] Zab. 97. 7. 1 Pet. 3. 22.
[r] Zab. 104. 4.
[s] Zab. 45. 6, 7.
[t] Is. 61. 1.
[u] Zab. 102. 25 neb.
[w] Is. 51. 6. Mat. 24. 35. 2 Pet. 3. 7, 10. Kub. 21. 1.
[y] Zab. 110. 1.
[z] Zab. 91. 11.
[a] Bal. 8. 17. Tit. 3. 7.
[a] Ma. 33. 2. Bik 7. 53. Bag. 3. 19.
[b] Kubal. 15. 30, 31. Ma. 4. 3.
[c] Beb. 10. 28, 29; 12. 25.
[d] Ma'k. 1. 14.
[e] Ma'k. 16 20. Bik. 14. 3. 1 Kol. 2. 4.
[f] Bik. 2. 22, 43.
[g] Yob. 7. 17. Zab. 8 4 neb; 144. 3.
[i] Mat. 28. 18. 1 Kol. 15. 27.
[k] 1 Kol. 15. 25.
[l] Baf. 2. 7; 8. 9.
[m] Yok. 3. 16. 1 Yok. 2. 2. Kub. 5. 9.
[n] Luk. 24. 46.
[o] Bal. 11. 36.
[p] Beb. 5. 9.
[r] Beb. 10. 10, 14.
[s] Yok. 20. 17.

[t] Zab. 22. 22, 25.

[t] Ndibūlira baganda bānge erinyalyo,
Ndikuimba wakati mu kung'aniro.

[u] Zab. 18. 2. Is. 12. 2.
[w] Is. 8. 18.
[y] Yok. 17. 12.
[z] Yok. 1. 14. Bal. 8. 3. Baf. 2. 7.
[a] 1 Kol. 15. 54, 55. Bak. 2. 15. 2 Tim. 1. 10.
[b] Luk. 1. 74. 2 Tim. 1. 7.
[c] Beb. 5. 1, 2.
[d] Beb. 4. 15, 16.

13 Era nate nti 'Nze [u] nāmwesigānga oyo. Era nate nti [w] Laba 'nze na-
14 bāna [y] Katonda beyampa. Kale kubanga abāna baga'ta omusai nomubiri, era [z] naye ye nyini bwatyo yaga'ta ebyo; [a] olwokufa alyoke azikirize oyo eyalina amānyi ago-
15 kufa, ye Setani; era alyoke abawe e'dembe abo bona okufananyizibwa bagandabe, alyoke abērēnga [c] kabona asinga obukulu owekisa omwesigwa mu bigambo ebiri eri Katonda, olwokutāngirira ebibi bya-
18 bantu. [d] Kubanga olwokubonyabonyezebwa ye ye nyini ngakemebwa, kyava aīnza okubabēra abo abakemebwa.

[a] Baf. 3. 14. 2 Tim. 1. 9.
[b] Bal. 15. 8.
[c] Kubal. 12. 7.
[d] Zek. 6. 12. Mat. 16. 18.
[e] Bef. 2. 10; 3. 9.
[f] Ma. 18. 18, 19.
[g] 1 Kol. 6. 19. 2 Kol. 6. 16. Bef. 2. 21, 22.
[i] Mat. 16. 22. Bak. 1. 23. Beb. 10. 35.
[k] Zab. 95. 7.

3 Kale, aboluganda abatukuvu, aba-'sēkimu [a] okuitibwa okwomu'gulu, mulowōze [b] Omutume era Kabona Asinga Obukulu (owedini) gyetwā-
2 tula, Isa; eyali omwesigwa eri oyo eyamulōnda, era nga [c] Musa bweyali (omwesigwa) mu nyumbaye
3 yona. Kubanga oyo asānyizibwa ekitibwa ekingi okusinga Musa, [d] ngazīmba enyumba bwabēra netendo eringi okusinga enyumba.
4 Kubanga buli nyumba wabawo agizīmba; naye [e] eyazīmba byona ye
5 Katonda. Ne Musa yali mwesigwa ye mu nyumbaye yona ngomu'du, [f] olwokutegēza ebyali bigenda o-
6 kwogerwa; naye Masiya (yali mwesigwa) ye ngomwāna ku nyumbaye; [g] na'fe tuli nyumba yoyo, [i] obanga tunākwatirānga dala obuvumu bwa-'fe nokwenyumiriza okwokusūbira kwa'fe nga binywe'de okutūsa e-
7 nkomerero. Kalc, nga Omwoyo Omutukuvu bwayogera nti
[k] Lero bwemunāwulira e'dobozirye,
8 Temuka'kanyaza mitima gya-'mwe, nga mu kusunguwazibwa,
Nga ku lunaku olwokukemerwa mu 'dūngu,
9 Bajaja ba'mwe kwebānkema, nga bangeza,
Nebalaba ebikolwa byānge emyāka amakumi ana.
10 Kyenava nyīgira emirembe egyo,
Nenjogera nti Bakyāma bulijo mu mutima gwābwe:
Naye abo tebātegēra makubo gānge;
11 Nga bwenalāira mu busūngu bwānge,
Nti Tebaliingira mu kiwu'mulo kyānge.
12 Mwekūme, aboluganda, wo'zi omutima omubi ogwobuta'kiriza gulemēnga okuba mu muntu yena ku-'mwe, olwokuva ku Katonda omu-
13 lamu: naye mubūliraganēnga bulijo bulijo, okutūsa ekisēra nga kikyaliwo ekiitibwa ekya lero; omuntu yena ku'mwe alemēnga okuka-'kanyazibwa nobulimba bwekibi:
14 kubanga twafūka aba'sēkimu Masiya, obanga tunākwatirānga dala okusūbira kwa'fe okusose nga ku-
15 nywe'de okutūsa enkomerero: nga bwekikyayogerwa nti
Lero bwemunāwulira e'dobozirye,
Temuka'kanyaza mitima gya-'mwe, nga mu kusunguwazibwa.
16 [l] Kubanga bāni bwebāwulira abāsunguwaza? naye si bona abāva mu
17 Misiri kubwa Musa? Era bāni beyanyīgirānga emyāka amakumi ana? si abo abāyōnōna, [m] nemirāmbo gyābwe negigwa mu 'dūngu?
18 Era bāni beyalāirira obutaingira mu kiwu'mulokye, wabula abo a-
19 bātāgōnda? Era tulaba nga tebāīnza kuingira olwobuta'kiriza.

[l] Kubal. 14. 2, 4, 11, 24, 30.
[m] Zab. 106. 26.

4 Kale tutyēnga okusūbiza okwokuingira mu kiwu'mulokye bwekutuleke'dwa, mpo'zi omuntu yena ku'mwe aleme okulabika nga taku-
2 tūseko. Kubanga na'fe twabūlirwa enjiri, era nga bo: naye ekigambo ekyokuwulira tekyabagasa bo, kubanga tebāga'tibwa mu ku'kiriza
3 wamu nabo abāwulira. Kubanga 'fe abamala oku'kiriza tuingira mu kiwu'mulo ekyo; nga bweyayogera nti
[a] Nga bwenalāirira mu busūngu bwānge,
Nti Tebaliingira mu kiwu'mulo kyānge:
newakuba'de ngemirimu gya'gwā
4 okuva ku kutōndebwa kwensi. Kubanga waliwo wayogerera ku lunaku olwomusānvu bwati, nti [b] Katonda nāwu'mulira ku lunaku olwomusānvu mu mirimugye gyona;
5 era nate ne mu kino nti
Tebaliingira mu kiwu'mulo kyānge.
6 Kale kubanga kisiga'deyo abalala okukiingiramu, nabo abāsoka okubūlirwa enjiri nebataingira olwobutagōnda, nate ayāwula olunaku gu-
7 ndi, ngayogerera mu Daudi oluvanyuma lwebiro ebingi bwebiti, nti Lero, nga bwekyoge'dwa oluberyeberye,

[a] Zab. 95. 11.
[b] Lub. 2. 2. Kuv. 20. 11; 31. 17.

[c] Lero bwemunāwulira e'dobozirye,
Temuka'kanyaza mitima gya-'mwe.
8 Kuba singa Yosuwa yabawu'muza;
teyandyoge'de ku lunaku olulala
9 oluvanyuma lwebyo. Kale wasiga-'deyo ekiwu'mulo kya sabiti eri
10 abantu ba Katonda. Kubanga ai-ngi'de mu kiwu'mulokye, era naye
ngawu'mu'de mu mirimugye, nga
Katonda (bweyawu'mula) mu gigye.
11 Kale tufubēnga okuingira mu ki-wu'mulo ekyo, omuntu yena aleme
okugwa mu ngeri eyo eyobutagō-
12 nda. Kubanga ekigambo kya Ka-tonda [d] kiramu, era kikozi, era ki-sala okusinga buli [e] kitala kyona
ekyobwōgi obubiri, era kiitamu no-kwāwula nekyāwula obulamu no-mwoyo, enyingo nobusomyo, era
kyāngu okwāwula okulowōza noku-
13 fumitiriza okwomumutima. 'Sō [f] si-wali kitōnde ekitalabika mu maso-ge: naye ebintu byona [g] byeruli-'dwa era bibi'kuli'dwa mu maso
goyo gwetuletera ebigambo bya'fe.
14 Kale bwetulina kabona asinga
obukulu omunene, eyaita mu 'gulu,
Isa Omwāna wa Katonda, tunywē-
15 zēnga okwātula kwa'fe. Kubanga [i] tetulina kabona asinga obukulu
ataīnza kulūmirwa wamu (na'fe)
bunafu bwa'fe; naye eyakemebwa
mu byona bumu, [k] awatali kibi.
16 [l] Kale tusemberēnga nobuvumu eri
entebe eyekisa, tulyoke tuwebwe
okusāsirwa, era tufune ekisa olwo
kubērwa bwetukwetāga.

5 Kubanga buli kabona asinga obu-kulu, bwa'gyibwa mu bantu, ate-kebwawo kubwabantu mu bigambo
ebiri eri Katonda alyoke [a] awēnga-yo ebirabo era nesadaka olwebibi:
2 aīnza okukwata empola abatamanyi
nabakyāmye, kubanga era naye ye
3 nyini yetōlo'dwa obunafu; era [b] o-lwobwo kimugwānira nga kulwaba-ntu, era bwekityo kululwe ye nyini
4 okuwāngayo olwebibi. 'Sō [c] omuntu
yena teyetwālira ye'ka kitibwa e-kyo, wabula ngaiti'dwa Katonda,
5 era nga [d] Aloni. Era [e] bwatyo Ma-siya teyegulumiza ye'ka okufūka
kabona asinga obukulu, wabula oyo
eyamugamba nti
'Gwoli [f] Mwāna wānge,
Lero nkuza'de 'gwe:
6 era nga bwayogera awalala nti
'Gwoli [g] kabona emirembe gyo-na ngengeri ya Merukizedeki
bweri.
7 Oyo mu naku (zeyabēreramu) mu
mubirigwe, [i] bweyawayo okwegai-rira nokusaba eri oyo [k] eyaīnza
okumulokola mu kufa [l] nokukāba
enyo namaziga, era bweyawulirwa
8 olwokutyakwe Katonda, newakuba-'de nga Mwāna, naye yaiga [m] oku-gōnda olwebyo byeyabonabona;
9 awo [n] bweyamala okutūkirizibwa,
nāfūka ensōnga yobulokozi obuta-'gwāwo eri abo bona abamuwulira;
10 Katonda gweyaita kabona asinga
obukulu ngengeri ya Merukizedeki
bweri.
11 Gwetulinako ebigambo ebingi o-kwogera era ebizibu okutegēza, ku-banga mufūse [o] baga'vu bamatu.
12 Kubanga bwekibagwānira okubē-rānga abaigiriza olwebiro (ebyaita),
mwetāga nate omuntu okubaigiriza
ebisokerwako ebyoluberyeberye e-byebigambo bya Katonda; era mu-fūse abetāga [p] amata, 'sō si 'mere
13 nkalubo. Kubanga buli anywa [r] a-mata nga tanāmanya kigambo kya
butūkirivu; kubanga mwāna muto.
14 Naye e'mere enkalubo ya bakulu,
abalina amagezi agaigirizibwa o-lwokugakoza [s] okwāwulānga obulū-ngi nobubi.

6 Kale tuleke (okwogera ku) biga-mbo ebyoluberyeberye ebya Masi-ya, tuitirire okutūka mu bukulu;
obutatekawo mulūndi gwa kubiri
musingi, kwe kwenenya ebikolwa
ebifu, noku'kiriza eri Katonda,
2 [a] okuigiriza okwokubatiza, nokute-kako emikono, [b] nokuzūkira kwa-bafu, [c] nomusāngo oguta'gwāwo.
3 Era bwetunākola bwetutyo Katonda
4 bwanāyagala. Kubanga abo aba-mala okwākirwa, nebalega [d] ku ki-rabo ekyomu'gulu, nebafūka aba-
5 'sēkimu Omwoyo Omutukuvu, ne-balega ku kigambo ekirūngi ekya
Katonda ne ku mānyi agemirembe
6 egigenda oku'ja, nebagwa okubiya-mu, [e] tekiīnzika bo okuba'za obugya
olwokwenenya; [f] nga bekomererera
bo'ka omulūndi ogwokubiri Omwā-na wa Katonda, nebamukwasa e-
7 nsonyi mu lwātu. Kubanga ensi
enywa enkuba egitonyako emirūndi
emingi, nebala enva ezibasānira
abo berīmirwa [g] efuna omugabo
8 gwomukisa eri Katonda: [i] naye
bwebala ama'gwa ne sere, tesīmi-bwa era eri kumpi nokukolimirwa;
enkomerero yayo kwōkebwa.
9 Naye, abāgalwa, twetegēre'za ku-'mwe ebigambo ebisinga (ebyo) obu-lūngi era ebiri okumpi nobulokozi,
newakuba'de nga twoge'de bwetu-
10 tyo: [k] kubanga Katonda si atali
mutūkirivu okwerabirānga omuli-mu gwa'mwe nokwagala kwemwa-laga eri erinyalye, bwemwawereza
11 abatukuvu, era mukyawereza. Era
twagala nyo buli muntu ku'mwe
okulagānga obunyīkivu obwo [l] olwo-kwetegērereza dala e'sūbi eryo oku-
12 tūsa ku nkomerero: mulemēnga

[c] Zab. 95.7. Beb. 3. 7.
[d] Is. 49. 2. Yer. 23. 29. 2 Kol. 10. 4, 5.
[e] Bef. 6. 17. Kub. 1. 16.
[f] Zab. 90. 8; 139. 11, 12.
[g] Yob. 34. 21. Nge. 15. 11.
[i] Is. 53. 3.
[k] 2 Kol. 5. 21. 1 Pet. 2. 22. 1 Yok. 3. 5.
[l] Bef. 2. 18; 3. 12.
[a] Beb. 8. 3, 4.
[b] Lev. 4. 3; 9. 7; 16. 6, 15. Beb. 7. 27.
[c] 2 Byom. 26. 18. Yok. 3. 27.
[d] Kuv. 28. 1. Kubal. 16. 5, 40. 1 Byom. 23. 13.
[e] Yok. 8. 54.
[f] Zab. 2. 7.
[g] Zab. 110. 4.
[i] Mat. 26. 39, 42, 44. Yok. 17. 1.
[k] Mat. 26. 53. Ma'k. 14. 36.
[l] Zab. 22. 1.
[m] Baf. 2. 8.
[n] Beb. 2. 10.
[o] Mat. 13. 15.
[p] 1 Kol. 3. 1, 2, 3.
[r] Bef. 4. 14.
[s] 1 Kol. 2. 14, 15.
[a] Bik. 19. 4, 5.
[b] Bik. 17. 31, 32.
[c] Bal. 2. 16.
[d] Yok. 4. 10.
[e] Beb. 10. 26.
[f] Beb. 10. 29.
[g] Zab. 65. 10.
[i] Is. 5. 6.
[k] Mat. 10. 42; 25. 40.
[l] Bak. 2. 2.

okubēra abagayāvu, naye abagoberera abo olwoku'kiriza nokugumikiriza abasikira ebyasūbizibwa.
13 Kubanga, Katonda bweyasūbiza Ibulaimu, bwewatali gwainza okulāira amusinga obukulu. [m] neyerāi-
[m] Lub. 22. 16, 17.
14 ra ye'ka ngayogera nti Mazima okuwa omukisa nākuwānga omuki-
15 sa, nokwāza nākwāzānga. Bwatyo bweyamala okugumikiriza nāwebwa
16 ekyasūbizibwa. Kubanga abantu balāira asinga obukulu: ne mū mpaka zābwe zona ekirāiro kye
17 kisalawo okukakasa. Katonda kyeyava ateka wakati ekirāiro, ngayagala okuboleseza dala enyo abasika
[n] Bal. 11. 29.
abekyasūbizibwa [n] okutēsakwebwe-
18 kuta'julukuka: olwebigambo ebibiri ebita'julukuka, Katonda byataīnza kulimbiranu, tulyoke tubērēnga nekitugumya ekinywēvu 'fe aba'dukanira okunywēza e'sūbi e-
19 ryatekebwa mu maso ga'fe; lyetulina ngesika eryobulamu, (e'sūbi) eritabūsibwabūsibwa era erinywēvu, era eriingira munda we'gigi;
[o] Beb. 4. 14; 9. 24.
20 [o] Isa mweyaingira omukulembeze kulwa'fe, bweyafūka kabona asinga obukulu emirembe gyona ngengeri ya Merukizedeki bweri.

[a] Lub. 14. 18 neb.
7 Kubanga [a] Merukizedeki oyo, kabaka Wesalemi, kabona wa Katonda ali wa'gulu enyo, eyasisinkana Ibulaimu ngakomawo ngava oku'ta bakabaka, nāmusabira omu-
2 kisa, era Ibulaimu gweyagabira ekitūndu ekyekumi ekya byona [ekyoluberyeberye, mu kutegēzebwa, kabaka wa butūkirivu, era ekyokubiri, kabaka Wesalemi, ye kabaka
3 owemirembe; atalina kitāwe, atalina nyina, atalina bajajabe, atalina lunaku lweyasokerako newakuba'de enkomerero yobulamu, naye eyafananyizibwa Omwāna wa Katonda], abēra kabona owolubērera enaku zona.
4 Kale mulowōze omuntu oyo bweyali omukulu, [b] Ibulaimu jaja omu-
[b] Lub. 14. 20.
kulu gweyawa ekitūndu ekyekumi ku munyago ogwokwebonanya.
[c] Kubal. 18. 21, 26.
5 [c] Nabo abomubāna ba Levi abāwebwa obwakabona amatēka gabalagira okusolōzānga ebitūndu ebyekumi mu bantu, be baganda bābwe, newakuba'de ngābo bāva mu ntū-
6 mbwe za Ibulaimu: naye oyo, atabalibwa mu kika kyābwe, yasolōza
[d] Bal. 4. 13. Bag. 3. 16.
Ibulaimu nāsabira omukisa [d] nanyini byasūbizibwa. Naye, tekyegānika na katono, omuto yasabirwa
8 omukulu omukisa. Era mwekyo abawebwa ebitūndu ebyekumi be bantu abafa; naye mu kiri (abiwebwa) yoyo ategēzebwa nga mulamu.
9 Era, okwogera bwekuti, ne Levi, awebwa omusolo, yaguwērayo mū
10 Ibulaimu; kubanga yali akyali mu ntūmbwe za jajāwe, Merukizedeki bweyamusisinkana.
11 Kale okutūkirira singa kwaliwo lwa bwakabona Obwekirevi [kubanga abantu bāwebwa amatēka mu biro byābwo], kiki ekyetāza nate kabona owokubiri okuimuka mu ngeri ya Merukizedeki, nātabalirwa
12 mu ngeri ya Aloni? Kubanga obwakabona bwebuwanyisibwa, era namatēka tegalema kuwanyisibwa.
13 Kubanga oyo eyayogerwako ebigambo ebyo wa kika kirala omutavānga muntu yena eyali awere'za ku
14 kyōto. Kubanga kitegērekese nga [e] Mukama wa'fe yava mu Yuda; ekika Musa kyatayogerako biga-
[e] Is. 11. 1. Luk. 3. 33. Bal. 1. 3. Kub. 5. 5.
15 mbo bya bakabona. (Nebyo) byeyongera nyo okutegērekeka, obanga waimuka kabona owokubiri ngekifananyi kya Merukizedeki bwekiri,
16 atalōndebwa ngamatēka bwegali agalimu ekiragiro kyomubiri, wabula ngamānyi bwegali agobulamu
17 obutakutuka: kubanga ategēzebwa nti
[f] Zab. 110. 4.
[f] Oli kabona okutūsa emirembe gyona
Ngengeri ya Merukizedeki bweri.
18 Kubanga ekiragiro ekyasoka ki'julukuka [g] olwobunafu nobutagasa
[g] Bal. 8. 3.
19 bwakyo [kubanga [i] amatēka tegaliko kyegātūkiriza], e'sūbi erisinga obulūngi neriingizibwa, [k] eritusembezesa eri Katonda. Era bwewatābula kulāira kirāiro [kubanga bo bāfūlibwa bakabona awatali ki-
[i] Bik. 13. 39. Bal. 3. 20. Bag. 2. 16. [k] Bal. 5. 2. Bef. 2. 18; 3. 12. Beb. 4. 16; 10. 19.
21 rāiro; naye oyo awamu nekirāiro (yafūlibwa) oyo amwogerako nti
[l] Zab. 110. 4.
[l] Mukama yalāira, era talyejusa, nti
Oli kabona okutūsa emirembe gyona];
22 era ne [m] Isa bweyafūka bwatyo omuima wendagāno esinga obulūngi.
[m] Beb. 8, 6; 9. 15; 12. 24.
23 Nabo bāfūlibwa bakabona bangi, kubanga okufa kwabalobera oku-
24 bērerānga: naye oyo, kubanga abērera okutūsa emirembe gyona,
25 alina obwakabona obutavawo. Era kyava aīnza okulokolera dala aba'ja eri Katonda kububwe, kubanga abēra mulamu enaku zona [n] okubawolerezānga.
[n] Bal. 8. 34. 1 Yok. 2. 1.
26 Kubanga kabona asinga obukulu afanana bwatyo ye yatusānira, omutukuvu, ataliko kabi, ataliko 'bala, eyayāwulibwa eri abo abalina ebibi, era eyagulumizibwa okukira
27 e'gulu; atawalirizibwa, nga bakabona abasinga obukulu bali, okuwāngayo sadaka buli lunaku, [o] okusoka olwebibibye ye nyini, [p] oluvanyuma olwebyo ebyabantu: kubanga [r] okwo yakukolera dala omulūndi gumu bweyewayo ye nyini.
[o] Lev. 16. 6, 11. [p] Lev. 16. 15. [r] Bal. 6. 10. Beb. 9. 12, 28; 10. 12.
28 Kubanga amatēka galōnda [s] abantu
[s] Beb. 5. 1, 2.

okuba bakabona abasinga obukulu,
abalina obunafu; naye ekigambo
ekyekirāiro, ekya'dirira amatēka,
[t] Beb. 2. 10. (kyalōnda) Omwāna, [t] eyatūkirizi-
bwa okutūsa emirembe gyona.

8 Kale mu bigambo byetwoge'de
kino kye kikolo: tulina kabona
asinga obukulu afanana bwatyo,
[a] Bak. 3. 1. Beb. 12. 2. [a] eyatūla ku mukono ogwadyo o-
gwentebe Eyobukulu obwomu'gulu,
omuwereza webitukuvu, era owe-
2 wema eyamazima, Mukama gyeya-
3 simba, si muntu. Kubanga buli
kabona asinga obukulu alōndebwa
olwomulimu ogwokuwāngayo ebi-
[b] Bef. 5. 2. rabo era nesadaka: kyekiva [b] ki-
mugwānira noyo okubēra nekintu
4 ekyokuwayo. Kale singa yali ku-
nsi, teyandiba'de kabona na kato-
no, nga waliwo abawayo ebirabo
5 ngamatēka bwegali; abawereza e-
[c] Bak. 2. 17. byekifananyi [c] nekisīkirize ekyebyo
ebyomu'gulu, nga Musa bweyabū-
lirwa (Katonda), bweyali ngagenda
okukola ewema: kubanga ayogera
[d] Kuv. 25. 40; 26. 30. nti [d] Tolemānga kukola byona nge-
kyokulabirako bwekiri kyewalagi-
[e] 2 Kol. 3. 6. 6 bwa ku lusozi. Naye kakano [e] a-
were'dwa okuwereza okusinga oku-
wōma, era nga bwali omubaka we-
ndagāno esinga obulūngi, kubanga
yalagānyizibwa olwebyasūbizibwa
7 ebisinga obulūngi. Kuba (endagā-
no) eri eyoluberyeberye siuga teya-
liko kya kunenyezebwa, tewandi-
nonyezebwa 'bānga eri eyo eyoku-
8 biri. Kubanga bwabanenya ayo-
gera nti
[f] Yer. 31. 31-34. [f] Laba, enaku zi'ja, bwayogera
Mukama,
Bwendiragāna endagāno empya
nenyumba ya Isiraeri era ne-
nyumba ya Yuda;
9 Si ngendagāno gyenalagāna ne
bajaja bābwe
Ku lunaku lwenabakwata ku mu-
kono okuba'gya munsi Yemi-
siri;
Kubanga abo tebānywērera mu
ndagāno yānge,
Nānge nembaleka obutabalaba,
bwayogera Mukama.
10 Kubanga eno ye ndagāno gyendi-
ragāna nenyumba ya Isiraeri
Oluvanyuma lwenaku ziri, bwa-
yogera Mukama;
Nditeka amatēka gānge mu ma-
gezi gābwe,
Era ne ku mutima gwābwe ndi-
gawandika
[g] Zek. 8. 8. [g] Nānge nābērānga Katonda gye-
bali,
Nabo banābērānga bantu gyendi:
[i] Is. 54. 13. 1 Yok. 2. 27. 11 'So [i] buli muntu tebaliigiriza mu-
'ne,
Na buli muntu mugandawe, nga-
yogera nti Manya Mukama:
Kubanga bona bali'manya,
Okuva ku muto okutūka ku mu-
kulu mubo.
12 Kubanga ndisāsira obutali butū-
kirivu bwābwe,
[k] Nebibi byābwe siribi'jukira nate. [k] Bal. 11. 27.
13 Bwayogera nti (Endagāno) empya,
eyoluberyeberye agika'diiza. Naye
ekikulu era ekika'diwa kiri kumpi
noku'gwāwo.

9 Erā (nendagāno) eyoluberyeberye
yalina (empisa) ezalagirwa ezoku-
sinzānga (Katonda), [a] nekifo ekitu-
[a] Kuv. 25. 8.
2 kuvu, ekyomunsi. [b] Kubanga ewe-
[b] Kuv. 26. 1. ma yakolwa, eyoluberyeberye eya-
limu [c] ekikōndo kyetabāza [d] nemeza
[c] Kuv. 25. 31. nemigāti egyokulaga; awaitibwa
[d] Kuv. 25. 23, 30. Lev. 24. 5, 6.
3 Awatukuvu. Era [e] enyuma we'gigi
eryokubiri (yaliyo) ewema eitibwa
4 Entukuvu enyo; eyalimu ekyōte-
rezo ekya zābu [f] nesanduko eyenda-
gāno eyabi'kibwako zābu enjui zo-
na, eyalimu [g] ekibya ekya zābu o-
mwali emanu, [i] nomu'go gwa Aloni
ogwaloka, [k] nebipānde ebyendagā-
5 no; ne [l] kungulu kuyo bakerubi
abekitībwa nga basīkiriza entebe
eyokusāsira; byetutaīnza kwoge-
6 rako kakano ki'na kimu. Naye
ebyo bwebyakolebwa bwebityo, [m] ba-
kabona baingira mu wema eyolube-
ryeberye obutayosa, nga batūkiriza
7 emirimu egyokuwereza; naye mwe-
ri eyokubiri (aingiramu) kabona a-
singa obukulu ye'ka, [n] omulūndi
gumu buli mwāka, si awatali musai,
gwawayo kululwe ye nolwobutama-
8 nya bwa bantu: [o] Omwoyo Omutu-
kuvu ngategēza kino, [p] nge'kubo
eritwāla mu kifo ekitukuvu terina-
labisibwa, ngewema eyoluberyebe-
9 rye ekyaīmiri'dewo; eyo kye kifa-
nanyi olwebiro ebiriwo; ekirimu
ebirabo era nesadaka ebiwebwayo
[r] ebitaīnza kumutūkiriza oyo awe-
10 reza mu bigambo byomwoyo, ku-
banga ze [s] mpisa ezalagirwa ezo-
mubiri obubiri [era awamu [t] nezo-
kulya nezokunywa [u] nezokunāba
okutali kumu] ezatekebwawo oku-
tūsa ku biro ebyokulongōsezamu
obugya.
[r] Bag. 3. 21. Beb. 10. 1, 11.
[s] Bef. 2. 15.
[t] Lev. 11. 2. Bak. 2. 16
[u] Kubal. 19. 7 neb.
11 Naye Masiya bweya'ja kabona
asinga obukulu owebigambo ebirū-
ngi ebigenda oku'ja, nāita [w] mu
wema esinga obukulu nokutūkiri-
ra, etakolebwa na mikono, amaku-
12 lu, etali ya munsi muno, 'sō si
[y] lwa musai gwa mbuzi nenyana,
naye [z] lwa musaigwe ye, nāingiri-
ra dala [a] omulūndi gumu mu watu-
kuvu, [b] bweyamala okufumu okunu-
13 nula okuta'gwāwo. Kuba obanga
[c] omusai gwembuzi nente enume
[d] ne'vu lyente endūsi, ebimānsirwa
kwabo abalina empitambi, bitukuza
14 okunāza omubiri; [e] omusai gwa
[w] Beb. 8. 2.
[y] Beb. 10. 4.
[z] Bef. 1. 7. 1 Pet. 1. 19. Kub. 1. 5; 5. 9.
[a] Zek. 3. 9.
[b] Dan. 9. 24.
[c] Lev. 16. 14, 16.
[d] Kubal. 19. 2, 17 neb.
[e] 1 Pet. 1. 19. 1 Yok. 1. 7.

Masiya, [f]eyewayo ye'ka [g]Olwomwoyo ata'gwāwo eri Katonda nga taliko bulema, tegulisinga nyo okunāza omwoyo gwa'mwe mu bikolwa ebifu [i]okuwereza Katonda o-
15 mulamu? Era ye kyava abēra [k]omubaka wendagāno empya, [l]okufa bwekwabērawo olwokununula mu byōnōno ebyomundagāno eyoluberyeberye, abaitibwa balyoke bawebwe okusūbiza kwobusika o-
16 buta'gwāwo. Kubanga awaba endagāno (eyobusika), kigwāna oku-
17 bawo okufa oyo eyagiragāna. Kubanga [m]endagāno (eyobusika) enywērera awaba okufa: kubanga yali eīnzi'za eyagiragāna ngakyali
18 mulamu? [n]Era (nendagāno) eyoluberyeberye kyeyaya erema oku-
19 sokebwa awatali musai. Kubanga buli kiragiro bwekyamalanga okwogerwa Musa eri abantu bona ngamatēka bwegāli, [o]nātwālānga omusai gwenyana nembuzi, [p]wamu nama'zi nebyōya byendiga ebimyufu nezobu, nāmānsirānga ku kitabo kye nyini, era ne ku bantu bo-
20 na, ngayogera nti [r]Guno gwe musai gwendagāno Katonda gyeyaba-
21 lagira. Era nate ewema nebintu byona ebyokuwereza [s]nābimānsi-
22 rāngako omusai bwatyo. Era mu matēka kubulako katono ebintu byona okunāzibwa omusai, era [t]awataba kuyiwa musai tewabawo kusonyibwa.
23 Kale ebifananyi byebyo ebyomu-'gulu kyabigwānira okunāzibwa nebyo, naye ebyomu'gulu bye nyini (okunāzibwa) nesadaka ezisinga ezo.
24 Kubanga [u]Masiya teyaingira mu kifo ekitukuvu ekyakolebwa nemikono, ekyafanana ngekyo ekyamazima; naye mu 'gulu mwe nyini, [w]okulabika kakano mu maso ga Katonda kulwa'fe: 'sō si kwewā-
25 ngayo mirūndi mingi; nga kabona asinga obukulu bwaingira mu kifo ekitukuvu buli mwāka nomusai
26 ogutali gugwe; kubanga kyandimugwāni'de okubonabonānga emirūndi emingi okuva ku kutōndebwa kwensi: naye kakano [y]omulūndi gumu ku nkomerero yemirembe alabise oku'gyawo ekibi olwo-
27 kwewayo ye nyini. Era [z]ngabantu bwebaterekerwa okufa omulūndi ogumu, [a]oluvanyuma lwokwo
28 musāngo; era ne [b]Masiya bwatyo, bweyamala [c]okuwebwayo omulūndi ogumu okwetika ebibi [d]byabangi, alirabika omulūndi ogwokubiri awatali kibi eri abo [e]abamulindirira, olwobulokozi.

10 Kubanga amatēka bwegalina [a]ekisikirize ekyebirūngi ebyali bigenda oku'ja, 'sō si kifananyi kye nyini ekyebigambo, nesadaka ezita'julukuka, zebawayo obutayosa buli mwāka buli mwāka, tebaīnza enaku zona kutūkiriza abo
2 abazisemberera. Kubanga tezandireke'dwayo kuwebwayo? kubanga abasinza, bwebamala okunāzibwa dala omulūndi ogumu, tebandiba-'de na kwetegērako ebibi nate.
3 [b]Naye mwezo mulimu oku'jukizānga ebibi buli mwāka buli mwāka.
4 Kubanga [c]tekiīnzika omusai gwente enume nembuzi oku'gyako ebi-
5 bi. Nga'ja munsi, kyava ayogera nti
[d]Sadaka nebiwebwayo tewabyagala,
Naye wantekeratekera omubiri;
6 Tewasīma ebyōkebwa ebirāmba (nebiwebwayo) olwebibi;
7 Nendyoka njogera nti Laba, nzi-'ze
[Mu muzīngo gwekitabo kyampandikirwamu]
Okukola byoyagala, ai Katonda.
8 Bwayogera wa'gulu nti Sadaka nebiwebwayo nebyōkebwa ebirāmba (nebiwebwayo) olwebibi tewabyagala 'sō tewabisīma [ebyo bye biwebwa-
9 yo ngamatēka bwegali], nālyoka ayogera nti Laba, nzi'ze okukola byoyagala. A'gyawo ekyoluberyeberye, alyoke anywēze ekyokubiri.
10 [e]Mwebyo byayagala twatukuzibwa olwokuwayo omubiri gwa Isa Ma-
11 siya omulūndi ogumu. Na buli kabona aīmirira [f]buli lunaku ngawereza ngawayo emirūndi emingi sadaka ezita'julukuka, ezitaīnza ku'gyako bibi emirembe gyona:
12 naye oyo bweyamala okuwayo sadaka emu olwebibi okutūsa emirembe gyona, nālyoka atūla ku mukono ogwadyo ogwa Katonda;
13 ngalindirira [g]oluvanyuma abalabebe okufūsibwa entebe eyebigerebye.
14 Kubanga olwokuwayo sadaka emu yatūkiriza okutūsa emirembe gyo-
15 na abatukuzibwa. Era Nomwoyo Omutukuvu ye mujulirwa gyetuli: kubanga bwamala okwogera nti
16 [i]Eno ye ndagāno gyendiragāna nabo
Oluvanyuma lwenaku ziri, bwayogera Mukama;
Nditeka amatēka gānge ku mutima gwābwe,
Era ne ku magezi gābwe ndigawandika;
(nālyoka ayogera nti)
17 Nebibi byābwe nobujēmu bwābwe siribi'jukira nate.
18 Naye awali oku'gyibwako ebyo, tewakyali kuwāngayo sadaka olwekibi.
19 Kale, aboluganda, bwetulina [k]obugumu okuingira mu kifo ekitu-
20 kuvu olwomusai gwa Isa, mu 'kubo

[f] Bef. 5. 2. Tit. 2. 14.
[g] Bal. 1. 4. 1 Pet. 3. 18.
[i] Luk. 1. 74.
[k] Beb. 8. 6.
[l] 1 Pet. 3. 18.
[m] Bag. 3. 15.
[n] Kuv. 24. 6 neb.
[o] Kuv. 24. 5, 6, 8.
[p] Lev. 14. 4. 6, 7, 49, 51, 52.
[r] Kuv. 24. 8. Mat. 26. 28.
[s] Kuv. 29. 12, 36. Lev. 8. 15, 19; 16. 14-16, 18, 19.
[t] Lev. 17. 11.
[u] Beb. 6. 20.
[w] Bal. 8. 34. Beb. 7. 25. 1 Yok. 2. 1.
[y] Beb. 10. 10. 1 Pet. 3. 18.
[z] Lub. 3. 19. Mub. 3. 20.
[a] 2 Kol. 5. 10. Kub. 20. 12, 13.
[b] Bal. 6. 10. 1 Pet. 3. 18.
[c] 1 Pet. 2. 24. 1 Yok. 3. 5.
[d] Mat. 26. 28.
[e] Tit. 2. 13. 2 Pet. 3. 12.
[a] Bak. 2. 17.
[b] Lev. 16. 21.
[c] Mi. 6. 6, 7.
[d] Zab. 40. 6 neb; 50. 8 neb. Is. 1. 11. Am. 5. 21, 22.
[e] Yok. 17. 19. Beb. 13. 12.
[f] Kubal. 28. 3.
[g] Zab. 110. 1. 1 Kol. 15. 25.
[i] Yer. 31. 33, 34.
[k] Bef. 2. 18; 3. 12.

lyeyatukubira, [l] erigya era e'damu,
eriita mu 'gigi, gwe mubirigwe;
21 era (bwetulina) kabona omunene
22 afuga enyumba ya Katonda; [m] tu-
semberēnga nomwoyo ogwamazi-
ma [n] olwoku'kiriza okutūkirira, emi-
tima gya'fe nga gimānsirwako oku-
'gyamu omwoyo omubi, [o] nemibiri
gya'fe nga gināzibwa nama'zi ama-
23 lungi: tunywēze okwātulānga e'sū-
24 bi lya'fe obutasagasagana; kuba-
nga [p] eyasūbiza mwesigwa: era
tulowōzaganēnga 'fe'ka na 'fe'ka
okukubirizānga okwagala nebiko-
25 lwa ebirūngi; obutalekānga kuku-
ng'ana wamu, ngabalala bwebaisa,
naye nga tubūlirira; era nga twe-
yongerānga (okukola ebyo) bwetuti,
nga bwemulaba [r] olunaku luli nga
lunātera okutūka.
26 Kuba [s] bwetugenderera okwōnōna
[t] nga tumaze okuwebwa okutegēra a-
mazima, tewasiga'deyo nate sadaka
olwebibi, wabula okulindirira nobuti
27 omusāngo, [u] nobukāmbwe obwo-
muliro ogugenda okwōkya abalabe.
28 Anyōma amatēka ga Musa afa awa-
tali kusāsirwa [w] olwabajulirwa a-
29 babiri oba basatu: mulowōza mu-
tya, [y] okubonerezebwa oyo kwalis-
sānyizibwa kulyenkana wa okusinga
okuba okubi eyalinyiririra dala O-
mwāna wa Katonda, [z] nālowōza o-
musai gwendagāno ogwamutakuza
obutaba mutukuvu, [a] nāgirira ekye-
30 'jo Omwoyo owekisa? Kubanga tu-
mumanyi oyo eyayogera nti [b] E-
'gwānga lyange, 'nze ndiwalana.
Era nate nti [c] Mukama alisalira omu-
31 sāngo abantube. [d] (Kigambo) kya
ntīsa okugwa mu mikono gya Ka-
tonda omulamu.
32 Naye mu'jukire enaku eze'da,
[e] bwemwamala okwākirwa, zemwa-
gumīkiririzamu [f] okufuba okunene
33 okwebibonobono; olulala bwemwa-
fūka [g] ekyerolerwa olwebivume no-
kulaba enaku; olulala, bwemwa-
'sēkimu nabo abākolerwa ebyo.
34 Kubanga mwasāsira abasibe, era
[i] mwagumīkiriza nesanyu okunya-
gibwako ebintu bya'mwe, nga mu-
tegēra nga [k] mulina 'mwe'ka ebi-
ntu ebisinga obulūngi era ebyolu-
35 bērera. Kale temusūlānga bugu-
mu bwa'mwe, obuliko empēra ene-
36 ne. [l] Kubanga mwetāga okugumī-
kiriza, bwemulimala okukola Kato-
nda byayagala mulyoke [m] muwe-
bwe ekyasūbizibwa.
37 [n] Kubanga wakyasiga'deyo akase-
ra katono nyo, [o] A'ja alitūka,
'sō talirwā.
38 Naye [p] omutūkirivu wānge aliba
mulamu lwa ku'kiriza:
Era bwa'dayo enyuma, ememe
yānge temusanyukira.
39 Naye 'fe tetuli ba ku'da nyuma
mu kuzikirira, naye tuli ba [r] ku'ki-
riza olwokulokola obulamu.

11 Oku'kiriza kye kinywēza ebisū-
birwa, kye kitegēreza dala [a] ebi-
2 gambo ebitalabika. Kubanga aba-
3 ka'de bātegērezwa mwokwo. O-
lwoku'kiriza tutegēra [b] ngebintu
byona byakolebwa kigambo kya
Katonda, era ekirabika kyekyava
kirema okukolebwa okuva mu bi-
4 rabika. Olwoku'kiriza [c] Abiri ya-
wa Katonda sadaka esinga obulū-
ngi okukira eya Kaini, eyamutegē-
zesa okuba nobutūkirivu, Katonda
bweyategēreza ku birabobye: era
olwokwo newakuba'de nga yafa
5 [d] akyayogera. Olwoku'kiriza [e] E-
noki yatwālibwa obutalaba kufa;
nātalabika kubanga Katonda ya-
mutwāla: kubanga bweyali nga
tanatwālibwa yategēzebwa okusī-
6 mibwa Katonda: era awataba ku-
'kiriza tekiīnzika kusīmibwa: ku-
banga a'ja eri Katonda kimugwā-
nira oku'kiriza nga wali, era nga
ye mugabi wempēra eri abo aba-
7 munonya. Olwoku'kiriza [f] Nuwa,
bweyalabulwa (Katonda) ku biga-
mbo ebyali bitaalabika, nātya bū-
lūngi nāsiba eryāto olwokulokola
enyumbaye; kyeyava asalira Ensi
omusāngo, nāfūka omusika [g] wobu-
8 tūkirivu obuli mu ku'kiriza. Olwoku-
'kiriza [i] Ibulaimu, bweyaitibwa, nā-
wulira nokugenda nāgenda mu kifo
kyeyali agenda okuwebwa okuba o-
busika; nāvayo nga tamanyi gyage-
9 nda. Olwoku'kiriza nābērānga o-
mugenyi munsi eyasūbizibwa, nge-
tali yiye, [k] ngasula mu wema wa-
mu ne Isaka ne Yakobo, basika
10 ba'ne abokusūbizibwa okwo: kuba-
nga yalindirira [l] ekibuga kiri ekiri-
na emisingi, [m] Katonda kyeyakuba
kyeyazimba. Olwoku'kiriza era ne
11 [n] Sala ye nyini nāwebwa amānyi o-
kuba olubuto newakuba'de nga ya-
li aitiri'de (okuzāla), kubanga oyo
[o] eyasūbiza yamulowōza nga mwe-
12 sigwa: era kyebāva bazālibwa (oyo)
omu era [p] eyali ngafu'de; [r] abali
ngemunyenye ezomu'gulu obungi,
era ngomusenyu oguli ku 'tale lye-
nyanja ogutabalika.
13 Abo bona bāfira mu ku'kiriza, nga
tebawere'dwa ebyasūbizibwa, naye
[s] nga babirengerera wala, era nga ba-
biramusa, era [t] nga batula nga bage-
14 nyi era abatambuze kunsi. Kubanga
abogera bwebatyo bolesa nga bano-
15 nya ensi eyobutaka. Era singa ba'ju-
kira (ensi) eri gyebāvamu, bandiba-
16 'de ne'bānga oku'dayo. Naye ka-
kano begōmba (ensi) esinga obulū-
ngi, ye yomu'gulu: Katonda kyava
alema okukwatibwa ensonyi kulwā-
bo, [u] okuitibwānga Katonda wā-

[l] Yok. 10. 9; 14. 6. Beb. 9. 8.
[m] Beb. 4. 16.
[n] Yak. 1. 6.
[o] Ez. 36. 25. 2 Kol. 7. 1.
[p] 1 Kol. 1. 9; 10. 13.
[r] 2 Pet. 3. 9, 11, 14.
[s] Kubal. 15. 30. Beb. 6. 4.
[t] 2 Pet. 2. 20, 21.
[u] 2 Bas. 1. 8 Beb. 12. 29.
[w] Ma. 17. 2, 6. 2 Kol. 13. 1. [y] Beb. 2. 3; 12. 25.
[z] 1 Kol. 11. 29. Beb. 13. 20.
[a] Mat. 12. 31, 32. Bef. 4. 30.
[b] Ma. 32. 35. Bal. 12 19.
[c] Zab. 50. 4.
[d] Luk. 12. 5.
[e] Beb. 6. 4.
[f] Baf. 1. 29, 30.
[g] 1 Kol. 4. 9.
[i] Mat. 5. 12. Bik. 5: 41. Yak. 1. 2.
[k] Mat. 6. 20.
[l] Bag. 6. 9.
[m] Bak. 3. 24. Beb. 9. 15. 1 Pet. 1. 9.
[n] 2 Pet. 3. 9.
[o] Kab. 2. 3, 4.
[p] Bal. 1. 17. Bag. 3. 11.
[r] Bik. 16. 30, 31.
[a] Bal. 8. 24, 25. 2 Kol. 4. 18; 5. 7.
[b] Lub. 1. 1. Zab. 33. 6. Yok. 1. 3.
[c] Lub. 4. 4.
[d] Lub. 4. 10.
[e] Lub. 5. 22, 24.
[f] Lub. 6. 13, 22.
[g] Bal. 3. 22.
[i] Lub. 12. 1, 4. Bik. 7. 2–4.
[k] Lub. 12. 8; 13. 3, 18; 18. 1, 9.
[l] Beb. 12. 22; 13. 14.
[m] Kub. 21. 2, 10.
[n] Lub. 17. 19; 18. 11, 14; 21. 2.
[o] Bal. 4. 21.
[p] Bal. 4. 19.
[r] Lub. 22. 17.
[s] Yok. 8. 56.
[t] Lub. 23. 4; 47. 9. 1 Byom. 29. 15. Zab. 39. 12; 119. 19.
[u] Kuv. 3. 6, 15.

bwe: kubanga yabatekeratekera e-
kibuga.
17 Olwoku'kiriza [w]Ibulaimu, bwe-
yakemebwa, nāwayo Isaka: era e-
yawebwa ebyasūbizibwa nesanyu
yali agenda [y]okuwayo omwānawe
18 eyazālibwa omu ye'ka; eyagambi-
bwa nti [z]Mu Isaka eza'deryo mwe-
19 rināitirwānga: bweyalowōza nga
Katonda ainza okuzūkiza mu bafu
era; era mweyamuwerwa mu kifa-
20 nanyi. Olwoku'kiriza [a]Isaka ya-
sabira omukisa Yakobo ne Esau,
era mu bigambo ebyali bigenda o-
21 ku'ja. Olwoku'kiriza Yakobo, bwe-
yali agenda okufa, [b]yasabira omu-
kisa abāna ba Yusufu bōmbiriri;
[c]nāsinza (ngakutamye) ku musa
22 gwomu'gogwe. Olwoku'kiriza [d]Yu-
sufu, bweyali nganātera okufa, nā-
yogera ku kuvayo kwabāna ba Isi-
raeri; nālagira ebyamagūmbage.
23 Olwoku'kiriza [e]Musa, bweyazālibwa, abaza'debe nebamukwekera emyezi esatu, kubanga bāmulaba nga mulūngi; nebatatya [f]kiragiro
24 kya kabaka. Olwoku'kiriza [g]Musa, bweyakula, nāgāna okuitibwānga omwāna wa muwala wa Falao;
25 [i]ngasinga okwagala okukolebwānga obubi awamu nabantu ba Katonda okukira okubānga nokwesīma okwekibi oku'gwāwo amāngu;
26 ngalowōza [k]ekivume kya Masiya okuba obuga'ga obusinga ebintu Byemisiri: kubanga yekaliriza e-
27 mpēra eyo. Olwoku'kiriza [l]naleka Misiri, nga tatya busūngu bwa kabaka: kubanga yagumīkiriza nga-
28 laba yo atalabika. Olwoku'kiriza [m]yakola Okuitako nokumānsira omusai, eyazikiriza ababeryeberye
29 aleme okubakomako. Olwoku'kiriza [n]nebaita mu Nyanja Emyufu nga ku lukalu: Abamisiri bwebāgezako okukola bwebatyo nebasā-
30 nyizibwawo. Olwoku'kiriza [o]bugwe Weyeriko nāgwa, bweyamala
31 okwetōlōlwa enaku omusānvu. Olwoku'kiriza [p]Lakabu omwenzi oyo teyazikiririra wamu nabo abātagōnda, [r]bweyasembeza abake'si e-
32 mirembe. Njogere ki nate? Kubanga e'bānga linānzi'gwāko bwenāyogera ku [s]Gideoni, [t]Balaki, [u]Samusoni, [w]Yefusa; ku [y]Daudi
33 ne [z]Samuwiri ne bana'bi: olwoku-'kiriza abo be bāwāngula obwakabaka, be bākola ebyobutūkirivu, be
34 [a]bāfuna ebyasūbizibwa, be [b]bāburniza obumwa bwempologoma, be [c]bāzikiza amānyi gomuliro, be [d]ba-'duka obwōgi bwekitala, be [e]bāwebwa amānyi okuva mu bunafu, be bāfūka abazira mu ntalo, be [f]bāgo-
35 ba e'gye lyabamawānga. [g]Abakazi nebawebwa abafu bābwe mu kuzūkira: nabalala [i]nebai'ganyizi-
bwa, nga tebaganya kununulibwa,
balyoke bawebwe okuzūkira okusi-
36 nga obulūngi: nabalala nebakeme-
bwa nga badūlirwa era nga bakubi-
bwa, era nate [k]nga basibibwa ne-
37 batekebwa mu komera: [l]bākubi-
bwa amainja, bāsalibwamu nemisu-
mēno, bākemebwa, ba'tibwa nekita-
la: [m]bātambulānga nga bamba-
'de [n]amaliba gendiga nagembuzi;
nga balekebwa, nga babonyabonye-
zebwa, nga bakolwa obubi [ensi
38 betāsānira], nga bakyāmira mu ma-
lūngu ne ku nsozi ne [o]mu mpuku
39 ne mu bunya obwensi. Nabo bona,
bwebāmala okutegēzebwa olwoku-
'kiriza kwābwe, nebatafuna ekya-
40 sūbizibwa, Katonda bweyatulabira
e'da 'fe ekisinga obulūngi, bo bale-
me okutūkirizibwa 'fe nga tetuliwo.

12 Kale na'fe, bwetulina olufu lwa-
bajulirwa olwenkana awo olu-
twetōlo'de, twambulēnga buli ekizi-
towa nekibi ekyega'ta na'fe, [a]tu-
'dukanēnga nokugumīkiriza okuwa-
kana okuteke'dwa mu maso ga'fe,
2 nga tutunulira Isa ye'ka omukulu
woku'kiriza kwa'fe era omutūkiriza
wakwo, [b]olwesanyu eryatekebwa
mu masoge eyagumīkiriza omusa-
laba, nganyōma ensonyi, [c]nātūla
ku mukono ogwadyo ogwentebe ya
3 Katonda. Kubanga [d]mumulowōze
oyo eyagumīkiriza empaka embi e
zenkana awo ezabakola ebibi kubo
be nyini, [e]mulemēnga okukōwa,
nga mu'dirira mu meme za'mwe.
4 [f]Temunawakana okutūsa ku musai
5 nga mulwāna nekibi: era mwerabi-
'de (ekigambo) ekibūlirira, ekyoge-
ra na'mwe nganāna nti
[g]Mwāna wānge, tonyōmānga ku-
kanga'vula kwa Mukama,
'Sō to'dirirānga bwakunenyānga;
6 Kubanga [i]Mukama gwayagala a-
mukanga'vula,
Era akuba buli mwāna gwa'kiriza.
7 [k]Olwokukanga'vulwa kyemunāvā-
nga mugumīkiriza; Katonda aba-
kola ngabāna; kuba mwāna ki ki-
8 tāwe gwatakanga'vula? Naye bwe-
munābērānga awatali kukanga'vu-
lwa, bona kweba'sēkimu, muli be-
9 bolereze, 'sō si bāna. Nate twali-
na bakita'fe abomubiri gwa'fe abā-
tukanga'vulānga, netuba'sāngamu
ekitibwa: tetulisinga nyo kugōnde-
rānga [l]Kitāwe wemyoyo, netuba
10 abalamu? Kubanga bo bātukanga-
vulirānga enaku si nyingi nga bwe-
bāyagalānga; naye oyo (atukanga-
'vula) olwokugasa, [m]tulyoke tu'sē-
11 kimu obutukuvubwe. Okukanga-
vulwa kwona mu biro ebya kakano
tekufanana nga kwa sanyu wabula

[w] Lub. 22. 1, 9.
[y] Yak. 2. 21.
[z] Lub. 21. 12.
[a] Lub. 27. 27, 39.
[b] Lub. 48. 5, 16, 20.
[c] Lub. 47. 31.
[d] Lub. 50. 24, 25. Kuv. 13. 19.
[e] Kuv. 2. 2. Bik. 7. 20.
[f] Kuv. 1. 16, 22.
[g] Kuv. 2. 10, 11.
[i] Zab. 84. 10.
[k] Beb. 13. 13.
[l] Kuv. 10. 29; 12. 37; 13. 17, 18.
[m] Kuv. 12. 21 neb.
[n] Kuv. 14. 22, 29.
[o] Yos. 6.20.
[p] Yos. 6.23. Yak. 2. 25.
[r] Yos. 2. 1.
[s] Balam. 6. 11.
[t] Balam. 4. 6.
[u] Balam. 13. 24.
[w] Balam. 11. 1; 12. 7.
[y] 1 Sam. 16. 1, 13; 17. 45.
[z] 1 Sam. 1. 20; 12. 20.
[a] 2 Sam. 7. 11 neb.
[b] Balam. 14. 5, 6. 1 Sam. 17. 34, 35. Dan. 6. 22.
[c] Dan. 3. 25.
[d] 1 Sam. 20. 1. 1 Basek. 19. 3. 2 Basek. 6. 16.
[e] 2 Basek. 20. 7 neb. Yob. 42.10.
[f] Balam. 15. 8, 15. 1 Sam. 14. 13 neb; 17. 51, 52.
[g] 1 Basek. 17. 22. 2 Basek. 4. 35.
[i] Bik. 22. 25.
[k] Lub. 39. 20. Yer. 20. 2; 37. 15.
[l] 2 Byom. 24. 21. Bik. 7. 58; 14. 19.
[m] 2 Basek. 1. 8.
[n] Zek.13.4.
[o] 1 Basek. 18. 4; 19. 9.
[a] 1 Kol. 9. 24. Baf. 3. 13, 14.
[b] 1 Pet. 1. 11.
[c] Zab. 110. 1. Beb. 1. 3, 13.
[d] Mat. 10. 24, 25. Yok.15.20.
[e] Bag. 6. 9.
[f] Beb. 10. 32–34.
[g] Yob. 5. 17. Nge. 3. 11.
[i] Zab. 94. 12; 119. 75. Nge. 3. 12. Yak. 1. 12. Kub. 3. 19.
[k] Ma. 8. 5. 2 Sam. 7. 14. Nge. 13.24.
[l] Yob. 12. 10.
[m] Lev. 19. 2. 1 Pet. 1. 15, 16.

kwa naku: naye oluvanyuma kubala [n] ebibala ebyemirembe eri abo abaigirizibwa mwokwo, bye byobu-
12 tūkirivu. Kale [o] mugololēnga emikono egirenge'ja, namavivi agakō-
13 zimba; era [p] mukubirēnga ebigere bya'mwe amakubo amagolokofu, awenyera alemēnga okugavamu, naye [r] awonēnga buwonyi.
14 [s] Mugobererēnga emirembe eri abantu bona, nobutukuvu, [t] awatali
15 obwo siwali aliraba Mukama: nga mutunulira nyo walemēnga okuba omuntu yena awēbuka mu kisa kya Katonda; [u] ekikolo kyona ekyokukāwa kiremēnga okuloka nokuberalikiriza, era nekigwagwawaza aba-
16 ngi; [w] walemēnga okubēra omwenzi, oba atatya Katonda, nga Esau, [y] eyatūnda obusikābwe ye olwaka-
17 wūmbo ke'mere akamu. Kubanga mumanyi nga era oluvanyuma [z] bweyayagala okusikira omukisa, nāgānibwa [kubanga teyalaba 'bānga lya kwenenyezamu], newakuba'de nga yagunonya nyo namaziga.
18 Kubanga temu'ze ku [a] (lusozi) olukwatibwako era olwāka nomuliro, neri ekizikiza ekiku'te zigizigi, ne kibuyaga, nokuvuga kwekondē-
19 re, ne'dobozi lyebigambo; abāliwulira [b] nebegairira obutayongerwako
20 kigambo lwa kubiri: kubanga tebākiinza ekyalagirwa nti [c] Newakuba'de nekisolo bwekikoma ku lusozi,
21 kirikubibwa amainja: [d] nebyalabika byali bya ntīsa bwebiti Musa nokugamba nāgamba nti Nti'de nyo
22 era nkankanye: naye mu'ze [e] ku lusozi Sayuni, ne [f] ku kibuga kya Katonda omulamu, Yerusalemi e-
23 kyomu'gulu, neri [g] obukumi bwa bamalaika, eri ekung'aniro edene era ekanisa [i] eyababeryeberye [k] abawandikibwa mu 'gulu, neri Katonda Omulamuzi wa bona, neri emyoyo gyabatūkirivu [l] abatūkirizi-
24 bwa, neri Isa [m] omubaka wendagāno empya, neri [n] omusai ogwokumānsira ogwogera ebirūngi okusi-
25 nga [o] ogwa Abiri. Mwekūme obutagānānga ayogera. Kubanga bali [p] bwebatālokoka, bwebamugāna oyo eyabalabula ngaima munsi, 'fe abakuba amabega oyo (atulabula) ngaima mu 'gulu tulisinga nyo (o-
26 butalokoka): [r] eyakankanya ensi ne'dobozirye mu biro biri: naye kakano yasūbiza, ngayogera nti [s] Ekyasiga'de omulūndi gumu ndinyenya, si nsi yo'ka, naye era ne'gulu.
27 Nekyo, nti Ekyasiga'de omulūndi gumu, kitegēza [t] oku'gyibwawo kwebyo ebikankanyizibwa, ngebyakolebwa, ebitakankanyizibwa bi-
28 ryoke bibērewo. Kale, bwetuwebwa obwakabaka obutakankanyizibwa, tubēnga nekisa, kituwerezese okuwereza okusīmibwa Katonda
29 nokwegendereza nokutya: kubanga [u] Katonda wa'fe gwe muliro ogwōkya.

13 [a] Okwagala abolunganda kubē-
2 rēngawo. [b] Temwerabirānga kusembeza bagenyi: kubanga olwokwo [c] wāliwo abasembeza bama-
3 laika nga tebamanyi. [d] Mu'jukirēnga abasibe, ngabasibirwa awamu nabo; (era) nabalaba enaku, kuba-
4 nga na'mwe muli mu mubiri. Okufumbiriganwa kwa kitībwa eri bona, nekitānda kirongōfu: kubanga [e] abakaba nabenzi Katonda ali-
5 basalira omusāngo. Mubērēnga nempisa eyobutagalānga bintu; [f] byemulina bibamalēnga: kubanga ye nyini yagamba nti [g] Sirikuleka na katono, 'sō sirikwabulira na kato-
6 no. Nokwang'ānga netwang'ānga okwogera nti
[i] Mukama ye mubezi wānge; siritya:
Omuntu alinkola ki?
7 Mu'jukirēnga abo abābafuga, abābabūlira ekigambo kya Katonda; era nga mutunulira enkomerero yempisa zābwe, [k] mugobererēnga o-
8 ku'kiriza kwābwe. [l] Isa Masiya jo ne lero aba bumu nokutūsa emire-
9 mbe nemirembe. [m] Temutwālibwatwālibwānga na kuigiriza okwengeri enyingi okugya: kubanga kirūngi omutima okunywēzebwa nekisa; 'sō [n] si (kunywēzebwa na mpisa) ezokulyānga, ezitagasa abo aba-
10 zitambuliramu. Tulina ekyōto abawereza (ebyomu) wema kyebata-
11 lagirwa kulirāngako. Kubanga [o] ebisolo biri, ebitwālibwamu omusai gwabyo kabona asinga obukulu mu kifo ekitukuvu olwekibi, emibiri gyabyo gyōkerwa bwēru wa lusī-
12 sira. Era ne Isa kyeyava [p] abonabonera ebwēru wa wankaki, alyoke atukuze abantu nomusaigwe ye.
13 Kale tufulume (okugenda) gyāli ebwēru wolusīsira nga twetise [r] eki-
14 vumekye. Kubanga [s] wano tetulina kibuga ekibērera, naye tunonya
15 ekigenda oku'ja. Kale [t] mwoyo tuwēreyo eri Katonda bulijo [u] sadaka eyetendo, kye kibala ekyemimwa
16 egyātula eri erinyalye. Naye [w] okukola obulūngi nokukanya temwerabirānga: kubanga [y] sadaka eziri ngezo zisanyusa nyo Katonda.
17 [z] Muwulirēnga abo ababafuga mubagōnderēnga: kubanga [a] abo batunula olwobulamu bwa'mwe, ngabaliwoza bwebakola; balyoke bakolēnga bwebatyo nesanyu 'sō si na kusīnda: kubanga ekyo tekyandigasi'za 'mwe.
18 [b] Mutusabirēnga: kubanga tuma-

[n] Yak. 3. 18.
[o] Yob. 4. 3, 4. Is. 35. 3.
[p] Nge. 4. 26, 27.
[r] Bag. 6. 1.
[s] Zab. 34. 14. Bal. 12. 18; 14. 19.
[t] Mat. 5. 8.
[u] Ma. 29. 18.
[w] Bef. 5. 3.
[y] Lub. 25. 33.
[z] Lub. 27. 34, 36, 38.
[a] Kuv. 19. 12, 18, 19; 20. 18. Ma. 4. 11; 5. 22. Bal. 6. 14; 8. 15. 2 Tim. 1. 7.
[b] Kuv. 20. 19. Ma. 5. 5, 25; 18. 16.
[c] Kuv. 19. 13.
[d] Kuv. 19. 16.
[e] Bag. 4. 26. Kub. 21. 2, 10.
[f] Baf. 3. 20.
[g] Ma. 33. 2. Zab. 68. 17. Yud. 14.
[i] Yak. 1. 18. Kub. 14. 4.
[k] Luk. 10. 20.
[l] Baf. 3. 12.
[m] Beb. 9. 15.
[n] Kuv. 24. 8. Beb. 10, 22. 1 Pet. 1. 2.
[o] Lub. 4. 10.
[p] Beb. 2. 2, 3; 10. 28, 29.
[r] Kuv. 19. 18.
[s] Kag. 2. 6.
[t] Zab. 102. 26. Mat. 24. 35. 2 Pet. 3. 10. Kub. 21. 1.
[u] Kuv. 24. 17. Ma. 4. 24.
[a] Bal. 12. 10. 1 Bas. 4. 9. 1 Pet. 2. 17; 3. 8; 4. 8. 2 Pet. 1. 7. 1 Yok. 3. 11 neb.; 4. 7, 20, 21.
[b] Mat. 25. 35. Bal. 12. 13. 1 Pet. 4. 9.
[c] Lub. 18. 3; 19. 2.
[d] Mat. 25. 36. Bal. 12 15.
[e] 1 Kol. 6. 9. Bag. 5. 19, 21. Bef. 5. 5. Bak. 3. 5, 6. Kub. 22. 15.
[f] Mat. 6. 25, 34. Baf. 4. 11, 12. 1 Tim. 6. 6, 8.
[g] Lub. 28. 15. Ma. 31. 6, 8. Yos. 1. 5. 1 Byom. 28. 20. Zab. 37. 25.
[i] Zab. 27. 1; 56. 4, 11, 12; 118. 6.
[k] Beb. 6. 12.
[l] Yok. 8. 58. Beb. 1. 12. Kub. 1. 4.
[m] Bef. 4. 14. Bak. 2. 4, 8. 1 Yok. 4. 1.
[n] Bal. 14. 17.
[o] Lev. 4. 12, 21; 6. 30; 9. 11; 16. 27.
[p] Yok. 19. 17, 18.
[r] Beb. 11. 26. 1 Pet. 4. 14.
[s] Mi. 2. 10. Baf. 3. 20. Beb. 11. 10, 16.
[t] Bef. 5. 20. 1 Pet. 2. 5.
[u] Lev. 7. 12. Zab. 50. 14, 23; 69. 30, 31.
[w] Bal. 12. 13.
[y] Baf. 4. 18.
[z] 1 Bas. 5. 12. 1 Tim. 5. 17.
[a] Ez. 3. 17. Bik. 20. 26, 28.
[b] Bal. 15. 30. Bak. 4. 3. 1 Bas. 5. 25. 2 Bas. 3. 1.

nyi'de dala nga tulina [c] omwoyo omulūngi, nga twagala okubānga
19 nempisa enūngi mu byona. Era okusinga enyo mbegairira okukolānga bwemutyo, ndyoke nkomezebwewo māngu gyemuli.
20 Naye Katonda owemirembe, [d] eyakomyawo mu bafu [e] omusūmba wendiga omukulu [f] olwomusai ogwendagāno eyolubērera, ye Mu-
21 kama wa'fe Isa, [g] abatūkirize mu buli (kigambo) kirūngi okukolānga byayagala, [i] ngakolera mu'fe ekisīmibwa mu masoge, kubwa Isa Masiya; awebwēnga ekitībwa emirembe nemirembe. Amina.
22 Naye mbabūlirira, aboluganda, mugumīkirizēnga ekigambo ekyokubūlirira: kubanga mbawandiki-
23 'de mu bigambo bitono. Mumanye nga muganda wa'fe Timoseo yatēbwa; bwali'ja amāngu, ndibalabira wamu naye.
24 Mulamuse bona ababafuga, nabatukuvu bona. Abomu Italiya babalamusi'za.
25 Ekisa (kibērēnga) na'mwe 'mwena. Amina.

[c] Bik. 23. 1; 24. 16.
[d] 1 Kol. 6. 14. 1 Pet. 1. 21.
[e] Is. 40. 11. Ez. 34. 23. Yok. 10. 11, 14. 1 Pet. 2. 25; 5. 4.
[f] Zek. 9. 11.
[g] 2 Bas. 2. 17. 1 Pet. 5. 10.
[i] Baf. 2. 13.

EBALUWA YA YAKOBO

ERI EKANISA ZONA.

1 [a] Yakobo, omu'du wa Katonda ne Mukama (wa'fe) Isa Masiya, eri ebika ekumi nebibiri ebyasāsāna, mbalamusi'za.
2 [b] Mulowōzēnga byona okuba esanyu, baganda bānge, bwemunāgwānga mu kukemebwa okutali kumu;
3 nga mutegēra ngokugezebwa kwoku'kiriza kwa'mwe kuleta okugu-
4 mīkiriza. Era omulimu gwokugumīkiriza gutūkirirēnga, mulyoke mubēre abātūkirira, abalina byona, abatawēbuka mu kigambo kyona.
5 Naye [c] obanga omuntu yena ku'mwe awēbuka mu magezi, [d] asabēnga Katonda awa bona obuta'ma 'sō takayuka; naye [e] aliwebwa.
6 [f] Naye asabēnga mu ku'kiriza, nga taliko kyabūsabūsa: kubanga abūsabūsa afanana nge'jengo eryenyanja eritwālibwa nempewo nerisū-
7 kūndibwa. Kubanga omuntu oyo talowōzānga ngaliwebwa ekintu
8 kyona eri Mukama (wa'fe); omuntu owemyoyo ebiri, atanywēra mu makuboge gona.
9 Naye owoluganda omukopi ye-
10 nyumirizēnga olwobukulubwe: era nomuga'ga (yenyumirizēnga) olwokukopiwalakwe: kubanga [g] ali'gwā-
11 wo ngekimuli kyomu'do. Kubanga enjuba evayo nomusana omungi newotōsa omu'do; nekimuli kyagwo nekigwa nobulūngi bwekifananyi kyagwo nebubula: era nomuga'ga bwatyo bwaliwotōka mu kutambulakwe.
12 [i] Alina omukisa omuntu agumīkiriza okukemebwa: kubanga bwalimala okusīmibwa aliwebwa [k] engule eyobulamu, [l] (Mukama wa'fe) gye-
13 yasūbiza abamwagala. Omuntu yena bwakemebwānga, tayogerānga nti Katonda yankema: kubanga Katonda takemeka na bubi, era ye
14 ye nyini takema muntu yena: naye buli muntu akemebwa, ngawalulwa nokwegōmbakwe ye nāsendebwase-
15 ndebwa. Okwegōmba okwo nekulyoka kuba olubuto nekuzāla okwōnōna: nokwōnōna okwo, bwekumala okukula, [m] nekuzāla okufa.
16 Temwerimbalimbānga, baganda bā-
17 nge abāgalwa. Buli kirabo kirūngi na buli kitone kitūkirivu kiva wa'gulu, nga ki'ka okuva eri Kita'fe owebyāka, [n] ataīnza kuba na kufūkafūka newakuba'de ekisīkirize e-
18 kyokukyūka. [o] Olwokutēsakwe yatuzāla nekigambo ekyamazima, tulyoke tubēre [p] ngomwāka omuberyeberye ogwebitōndebye.
19 (Ekyo) mukimanyi, baganda bānge abāgalwa. Naye buli muntu abērēnga mwāngu wa kuwulira, [r] alwēngawo okwogera, [s] alwēngawo
20 okusunguwala: kubanga obusūngu bwomuntu tebukola butūkirivu bwa
21 Katonda. Kale [t] mutekēnga wala obugwagwa bwona nobubi obusu'kiri'de, mutōlēnga nobuwōmbefu ekigambo ekisigibwa [u] ekiīnza oku-
22 lokola obulamu bwa'mwe. Naye [w] mubērēnga bakozi ba kigambo, 'sō si bawulizi buwulizi, nga mwe-
23 rimbalimba. Kubanga [y] omuntu yena bwaba omuwulizi wekigambo, 'sōnga si mukozi, oyo afanana ngomuntu eyeraba amaso agobuzālira-
24 nwabwe mu ndabirwamu: kubanga yeraba nāgenda, amangwāgo neye-
25 rabira bwafananye. Naye atunula mu matēka amatūkirivu age'dembe nānyīkiriramu, nga si muwulizi eyerabira naye mukozi akola, [z] oyo anāwebwānga omukisa mu kukola-
26 kwe. Omuntu yena bweyerowōza nga wa dini, [a] bwataziiza lulimirwe,

[a] Bik. 12. 17; 15. 13. Bag. 1. 19.
[b] Mat. 5. 12. Bik. 5. 41. 1 Pet. 4. 13, 16.
[c] 1 Basek. 3. 9, 11, 12.
[d] Mat. 7. 7. Yok. 16. 23.
[e] Yer. 29. 12. 1 Yok. 5. 14, 15.
[f] Ma'k. 11. 24.
[g] Zab. 37. 2; 90. 5, 6; 102. 11; 103. 15. Is. 40. 6. 1 Pet. 1. 24.
[i] Yob. 5. 17. Nge. 3. 11, 12. Kub. 3. 19.
[k] 2 Tim. 4. 8. Kub. 2. 10.
[l] Mat. 19. 28, 29.
[m] Bal. 6. 21, 23.
[n] Kubal. 23. 19. Mala. 3. 6.
[o] Yok. 1. 13; 3. 3. 1 Kol. 4. 15. 1 Pet. 1. 23.
[p] Yer. 2. 3.
[r] Nge. 10. 19.
[s] Nge 16. 32.
[t] Bak. 3. 8.
[u] Bal. 1. 16. Bef. 4. 13. Tit. 2. 11.
[w] Mat. 7. 21. Luk. 11. 28. Bal. 2. 13.
[y] Luk. 6. 47 neb.
[z] Yok. 13. 17.
[a] Zab. 34. 13; 39. 1.

naye nga yerimba omutimagwe, e-
27 dini yoyo teriko kyegasa. Edini
enongōfu eterimu 'ko mu maso ga
Katonda Kita'fe yeno, [b] okulambu-
lānga abafuzi ne ba'na'mwāndu mu
bunaku bwābwe, [c] nokwekūmānga
obutaba na mabala agomunsi.

2 Baganda bānge, temubānga na
ku'kiriza kwa Mukama wa'fe Isa
Masiya owekitībwa [a] nokusosolānga
2 mu bantu. Kubanga bwaingira mu
kung'aniro lya'mwe omuntu alina
empeta eya zābu ayamba'de ebyo-
buyōnjo, era nomwāvu ayamba'de
3 enzina nāingira, na'mwe nemwāni-
riza ayamba'de ebyambalo ebyobu-
yōnjo, nemwogera nti 'Gwe tūla
wano awalūngi, era nemugamba
omwāvu nti 'Gwe īmirira eri, oba
tūla wansi awali akatebe kebigere
4 byānge; nga temwāwukanye mu-
'mwe 'mwe'ka, nemufūka abasazi
5 bensōnga abebirowōzo ebibi? Mu-
wulire, baganda bānge·abāgalwa;
[b] Katonda teyalōnda abalina obwā-
vu bwomunsi (okubērānga) nobu-
ga'ga obwoku'kiriza, nokusikira o-
bwakabaka [c] bweyasūbiza abamwa-
6 gala? Naye 'mwē' mwanyōma o-
mwāvu. Abaga'ga sibe babajōga
[d] nebabawalula be nyini awasalirwa
7 emisāngo? Sibe bavuma erinya
8 edūngi lyemuitibwa? Naye bwe-
mutūkirizānga etēka lino eriri nga
kabaka (wamatēka), nga bwekya-
wandikibwa nti [e] Oyagalānga muntu
mu'no nga bweweyagala we'ka, mu-
9 kola bulūngi. Naye bwemunāsoso-
lānga mu bantu, nga mukoze kibi,
nemusingibwa amatēka ngabōnō-
10 nyi. Kubanga omuntu yena bwa-
kwatānga amatēka gona, naye nāso-
bya mu limu, [f] nga'zi'za omusāngo
11 gwa gona. Kubanga oyo eyayogera
nti [g] Toyendānga, ate yayogera nti
To'tānga. Kale bwotoyenda naye
no'ta, ngofūse mwōnōnyi wamatē-
12 ka. Mwogerēnga era mukolēnga
bwemutyo ngabagenda okusalirwa
omusāngo namatēka age'dembe.
13 Kubanga [i] omusāngo tegubako ku-
sāsirwa eri atasāsira: [k] okusāsira
kujaguliza ku musāngo.
14 Kigasa kitya, baganda bānge, o-
muntu bwayogera ngalina oku'ki-
riza, naye nātaba na bikolwa? Oku-
'kiriza okwo kuīnza okumulokola?
15 Bwewabawo owoluganda omusaja
oba mukazi nga bali bwerēre, nge-
16 'mere eya buli lunaku tebamala, era
[l] omu ku'mwe bwabagamba nti Mu-
gende nemirembe, mubugume, mu-
'kute, naye nemutabawa omubiri
17 byegwetāga; kigasa kitya? Era
noku'kiriza bwekutyo, bwekutaba-
ko bikolwa, kwo'ka nga kufu'de.
18 Naye omuntu alyogera nti 'Gwe
olina oku'kiriza, nānge nina ebi-
kolwa: ndaga oku'kirizakwo awa-
tali bikolwabyo, nānge olwebikolwa
byānge ndikulaga oku'kiriza (kwā-
19 nge). O'kiriza nga Katonda ali
omu; okola bulūngi: era ne base-
20 tani ba'kiriza, nebakankana. Naye
oyagala okutegēra, 'gwe omuntu
atalimu, ngoku'kiriza awatali biko-
21 lwa tekuliko kyekugasa? Ibulaimu
jaja wa'fe teyawebwa butūkirivu
lwa bikolwa, kubanga [m] yawayo
22 Isaka omwānawe ku kyōto? Olaba
[n] ngoku'kiriza kwakolera wamu ne-
bikolwabye, era oku'kirizakwe kwa-
23 tūkirizibwa olwebikolwabye: ekya-
wandikibwa nekitūkirira ekyogera
nti [o] Ibulaimu na'kiriza Katonda,
nekumubalirwa okuba obutūkirivu;
nāitibwa [p] mukwāno gwa Katonda.
24 Mulaba ngomuntu awebwa obutū-
kirivu lwa bikolwa, 'sō si lwa ku-
25 'kiriza kwo'ka. [r] Era ne Lakabu
omwenzi bwatyo teyawebwa butū-
kirivu lwa bikolwa, kubanga yase-
mbeza ababaka, nābaisa mu 'kubo
26 edala? Kuba ngomubiri awatali
mwoyo bweguba ngagufu'de, era
noku'kiriza bwekutyo awatali biko-
lwa nga kufu'de.

3 [a] Temubērānga baigiriza bangi,
baganda bānge. [b] nga mumanyi
nga tulisalirwa omusāngo ogusinga
2 obunene. Kubanga [c] mu bingi tu-
sobya 'fena. [d] Omuntu yena bwa-
tasobya mu kigambo, [e] oyo ye mu-
ntu eyatūkirira, aīnza okuziiza era
3 nomubirigwe gwona. Naye [f] bwe-
tuteka ebyūma ebyembalāsi mu mi-
mwa gyazo ziryoke zitugōnderēnga,
netuzikyūsakyūsa era nemibiri gya-
4 zo gyona. Laba, era namāto, ne-
wakuba'de nga manene bwegatyo,
era nga gatwālibwa empewo ezamānyi, enkasi entono enyo yega-
goba yona yona omugoba gyasīma
5 mu kwagalakwe. Era [g] nolulimi
bwerutyo kye kitūndu ekitono, [i] ne-
rwenyumiriza ebikulu. Laba, emi-
ti emingi egyenkani'de awo okwō-
kebwa nakaliro akatono bwekatyo.
6 [k] Nolulimi muliro: ensi eyobubi
mu bitūndu bya'fe lwe lulimi, [l] o-
lwōnōna namubiri gwona. era olu-
kolēza namuziga webitōnde byona,
7 era olukolēzebwa Egeyena. Ku-
banga buli ngeri cyensolo nenyo-
nyi nebyewalula nebyenyanja bifu-
8 gika era byafugibwa abantu: naye
olulimi siwali muntu aīnza okulu-
fuga; bubi obutaziizika, [m] lu'ju'de
9 obusagwa obu'ta. Olwo lwetute-
nderezesa Mukama (wa'fe) ye Kita-
'fe; era olwo lwetukolimiza abantu
[n] abakolerwa mu kifananyi kya Ka-
10 tonda: mu kamwa akamu mwe
muva okutendereza nokukolima.

[b] Is. 1. 16, 17; 58. 6, 7. Mat. 25. 36.
[c] Bal. 12. 2.
[a] Nge. 28. 21. Mat. 22. 16.
[b] Yok. 7. 48. 1 Kol. 1. 26, 28.
[c] Nge. 8. 17. Mat. 5. 3. Luk. 6. 20. 1 Kol. 2. 9. 2 Tim. 4. 8.
[d] Bik. 13. 50.
[e] Lev. 19. 18. Mat. 22. 39. Bal. 13. 8, 9. Bag. 5. 14; 6. 2.
[f] Ma. 27. 26.
[g] Kuv. 20. 13, 14.
[i] Nge. 21. 13. Mat. 6. 15; 18. 35; 25. 41, 42.
[k] 1 Yok. 4. 17, 18.
[l] 1 Yok. 3. 18.
[m] Lub. 22. 9, 12.
[n] Beb. 11. 17.
[o] Lub. 15. 6.
[p] Is. 41. 8.
[r] Yos. 2. 1. Beb. 11. 31.
[a] Mat. 23. 8, 14. 1 Pet. 5. 3.
[b] Luk. 6. 37.
[c] 1 Basek. 8. 46. Nge. 20. 9. Mub. 7. 20. 1 Yok. 1. 8.
[d] Zab. 34. 13. Yak. 1. 26. 1 Pet. 3. 10.
[e] Mat. 12. 37.
[f] Zab. 32. 9.
[g] Nge. 12. 18; 15. 2.
[i] Zab. 12. 3.
[k] Nge 16. 27.
[l] Mat. 15. 11, 18-20.
[m] Zab. 140. 3.
[n] Lub. 1. 26.

Baganda bānge, ebyo tekibigwānira
11 kubēra bwebityo. Ensulo ekulukuta (ama'zi) amalūngi nagakāwa
12 mu liso erimu? Omutini guīnza, baganda bānge, okubala ezeituni, oba omuzabibu okubala etini? 'Sō ama'zi agomunyo (tegaīnza) kuvamu malūngi.

[c] Bag. 6. 4.
13 [o] Ani alina amagezi nokutegēra mu'mwe? Alagēnga mu mpisa enūngi ebikolwabye mu magezi ama-
[p] Bal. 13. 13.
14 wōmbefu. Naye bwemuba [p] nobu-'gya obukāmbwe nokuyōmba mu mutima gwa'mwe, temwenyumirizānga 'sō temulimbānga okuziiza
[r] Baf. 3. 19. Yak. 1. 17.
15 amazima. [r] Amagezi gano sige ga'ka okuva wa'gulu, naye ga munsi, ga buzāliranwa, ga Setani.
[s] 1 Kol. 3. 3. Bag. 5. 20.
16 Kubanga [s] awaba obu'gya nokuyōmba, we waba okutabuka na buli
17 kikolwa ekibi. Naye amagezi agava wa'gulu okusoka malongōfu, nate ga mirembe, mawōmbefu, mawulize, aga'ju'de okusāsira nebibala ebirūngi, agatalina kwāwula, [t] a-
[t] Bal. 12. 9. 1 Pet. 1. 22. 1 Yok. 3. 18.
18 gatalina bunānfusi. Era [u] ekibala ekyobutūkirivu kisigibwa mu mirembe eri abo abaleta emirembe.
[u] Mat. 5. 9. Baf. 1. 11.

4 Entalo ziva wa nokulwāna kuva wa mu'mwe? Si muno, mu kwegōmba kwa'mwe [a] okulwāna mu
[a] Bal. 7. 23. Bag. 5. 17.
2 bitūndu bya'mwe? Mwegōmba 'sō temulina: mu'ta, era mwegōmba, 'sō temuīnza kufuna: mulwāna era mutabāla; temulina kubanga temusa-
[b] Yob. 27. 9.
3 ba. [b] Musaba nemutawebwa, [c] kubanga musaba bubi, mulyoke mubikoze okwegōmba kwa'mwe. 'Mwe abaka-
[c] Zab. 66. 18.
[d] 1 Yok. 2. 15.
4 zi abenzi, temumanyi [d] ngomukwāno gwensi bwe bulabe bwa Katonda? Kale, [e] omuntu yena bwayagala okubēra mukwāno gwensi ye-
[e] Yok. 15. 19; 17. 14. Bag. 1. 10.
5 fūla mulabe wa Katonda. Oba mulowōza ngekyawandikibwa kyogerera bwerēre? [f] Omwoyo gweyatūza mu'fe gwegōmba okuleta obu-
[f] Lub. 8. 21.
6 gya? Naye yeyōngera okugaba ekisa. Kyekiva kyogera nti [g] Katonda alwāna nabamalala, naye abawō-
[g] Zab. 138. 6. 1 Pet. 5. 5.
7 mbefu abawa ekisa. Kale mujēmulukukirēnga Katonda; naye [i] mulwānēnga ne Setani, naye anāba-
[i] Bef. 4. 27; 6. 11. 1 Pet. 5. 9.
[k] 2 Byom. 15. 2.
8 'dukānga. [k] Musembererēnga Katonda, naye anābasembererānga 'mwe. [l] Munābēnga mu ngalo, abalina ebibi; era mutukuzēnga mu
[l] Is. 1. 16.
9 mitima, abalina ememe ebiri. Munakuwale, mukube ebiwōbe, mukābe: okuseka kwa'mwe kufūke ebiwōbe, nesanyu (lifūke) okunaku-
[m] 1 Pet. 5. 6.
10 wala. [m] Mwetōwazēnga mu maso ga Mukama (wa'fe), naye alibagulumiza.
[n] Bef. 4. 31. 1 Pet. 2. 1.
[o] Luk. 6. 37. 1 Kol. 4. 5.
11 [n] Temwogeraganānga bubi, abolunganda. Ayogera obubi ku wolunganda, oba [o] asalira omusāngo owolunganda, ayogera obubi ku matēka, era asalira musāngo matēka: naye bwosalira omusāngo amatēka, nga toli mukozi wa matēka, wabula o-
12 musazi womusāngo. Eyatēka amatēka era omusazi womusāngo ali omu, oyo aīnza okulokola nokuzikiriza: naye 'gwe asalira omusāngo mu'no 'gwāni?

[p] Nge. 27. 1. Luk. 12. 18 neb.
13 [p] Kale 'no 'mwe abogera nti Lero oba jo tunāgenda mu kibuga gundi, tulimalayo omwāka gumu, tulitūnda, tulivisa amagoba: naye nga
14 temutegēra bya nkya. Obulamu bwa'mwe buli nga kiki? [r] Muli lufu, olulabika akasēra akatono, ne-
15 rulyoka lu'gwāwo: wemwandyogere'de nti Mukama (wa'fe) bwalyagala, tuliba balamu, era tulikola
16 bwetuti oba bwetuti. Naye kakano mwenyumiriza mu kwekulumbaza kwa'mwe: ōkwenyumiriza kwona
17 okuli bwekutyo kubi. Kale [s] amanya okukola obulūngi nātakola, kye kibi eri oyo.

[r] Yob. 7. 7. Zab. 102. 3. 1 Yok. 2. 17.
[s] Luk. 12. 47. Yok. 9. 41; 15. 22. Bal. 1. 20, 21, 32.

5 [a] Kale 'no 'mwe abaga'ga, mukābe mulire olwenaku ezi'ja ku-
2 'mwe. Obuga'ga bwa'mwe buvūnze, [b] nebyambalo bya'mwe biriri-
3 'dwa enyenje. Ezābu ya'mwe nefeza zitala'ze; nobutala'ge bwazo buliba mujulirwa gyemuli, bulirya omubiri gwa'mwe ngomuliro.
4 [c] Mwakung'anyiza ebintu mu naku ezenkomerero. Laba, [d] empēra yabakozi abākūngula enimiro za'mwe, gyemulyazamānya, ekāba: [e] nebiwōbe byabo abakūngula byaingira mu matu ga Mukama Owe'gye.
5 [f] Mwesanyusa kunsi, nemuwōmerwa ebinyumu; mwege'ze'za mu mitima gya'mwe nga ku lunaku o-
6 lwokusala. Mwasala omusāngo okusinga omutūkirivu, nemumu'ta; talwāna na'mwe.
7 Kale, abolunganda, mugumīkirizēnga okutūsa oku'ja kwa Mukama (wa'fe). Laba, omulīmi alindirira ebibala ebyensi ebyomuwendo omungi, abigumīkiririza, okutūsa okuwebwa [g] enkuba eya 'dūmbi neya
8 to'go. Era na'mwe mugumīkirizōnga; munywēzēnga emitima gya-'mwe: [i] kubanga oku'ja kwa Muka-
9 ma (wa'fe) kuli kumpi. Temwemūlugunyānga, abolunganda, 'mwe'ka na 'mwe'ka, muleme okusalirwa omusāngo: laba, omusazi wemisā-
10 ngo aīmiri'de ku lu'gi. [k] Mutwāle ekyokulabirako, abolunganda, ekyokubonyabonyezebwa nokugumīkiriza, bana'bi abāyogerānga mu li-
11 nya lya Mukama. Laba, [l] tubaita ba mukisa abāgumīkirizānga: mwawulira [m] okugumīkiriza kwa Yobu, era mwalaba [n] Mukama enkomerero (bwakola), nga [o] Mukama wa kisa kingi nokusāsira.

[a] Nge. 11. 28. Luk. 6. 24. 1 Tim. 6. 9.
[b] Mat. 6. 20.
[c] Bal. 2. 5.
[d] Lev. 19. 13. Yob. 24. 10, 11. Yer. 22. 13. Malu. 3. 5.
[e] Ma. 24. 15.
[f] Yob. 21. 13. Luk. 16. 19, 25.
[g] Ma. 11. 14. Yo. 2. 23.
[i] Baf. 4. 5.
[k] Beb. 11. 35 neb.
[l] Zab. 94. 12. Mat. 5. 10, 11; 10. 22.
[m] Yob. 1. 21, 22; 2. 10.
[n] Yob. 42. 10 neb.
[o] Kubal. 14. 18. Zab. 103. 8.

12 Naye okusinga byona, baganda
bānge, [p] temulāirānga newakuba'de
e'gulu, newakuba'de ensi, newaku-
ba'de ekirāiro ekirala kyona: naye
(ekigambo) kya'mwe wewawo kibē-
rēnga wewawo, (nekigambo) kya-
'mwe siwewawo kibērēnga siwewa-
wo; muleme okugwa mu musāngo.
13 Waliwo mu'mwe omuntu ali o-
bubi? asabēnga. Waliwo asanyu-
ka? [r] aimbēnga ebyokutendereza
14 (Katonda). Waliwo mu'mwe omu-
ntu alwa'de? aitēnga abaka'de be-
kanisa; bamusabirēnga, [s] nga ba-
musigako amafuta mu linya lya
15 Mukama (wa'fe): nokusaba kwoku-
'kiriza kulirokola omulwa'de, ne
Mukama (wa'fe) alimuimusa: [t] era
obanga yakola ebibi, birimu'gyi-
16 bwako. Kale mwātuliraganēnga
ebibi bya'mwe 'mwe'ka na 'mwe'ka,
musabiraganēnga, mulyoke mu[w]one.
[u] Okusaba kwomuntu omutū-
kirivu kuinza nyo mu kukola kwa-
17 kwo. Eriya yali muntu eyakwatibwa byona nga 'fe, [w] nāsaba nyo enkuba ereme okutonya; [y] enkuba netatonya kunsi emyāka esatu ne-
18 myezi mukāga. [z] Nāsaba nate; e-'gulu neritonyesa enkuba, ensi nemeza ebibala byayo.
19 Baganda bānge, omuntu yena mu'mwe bwakyāmānga okuva mu mazima, omuntu nāmala amukyū-
20 sa, ategērēnga ngakyūsa alina ebibi mu bukyāmu obwe'kubolye alirokola obulamu mu kufa, era [a] alibi-'ka ku bibi ebingi.

[p] Mat. 5. 34 neb.
[r] Bef. 5. 19.
[s] Ma'k. 6. 13; 16. 18.
[t] Is. 33. 24. Mat. 9. 2.
[u] Lub. 20. 17. Kubal. 11. 2. Ma. 9. 18–20. 1 Sam. 12. 18. 1 Basek. 13. 6. 2 Basek. 4. 33; 19. 15, 20.
[w] 1 Basek. 17. 1.
[y] Luk. 4. 25.
[z] 1 Basek. 18. 42, 45.
[a] Nge. 10. 12. 1 Pet. 4. 8.

EBALUWA YA PETERO

EYOLUBERYEBERYE ERI EKANISA ZONA.

1 PETERO, omutume wa Isa Masiya,
eri [a] abalōnde [b] abasāsāna abata-
mbuze abomu Ponto, Galatiya, Ka-
2 padokiya, Asiya ne Bisuniya, [c] nga
bweyasoka okutegēra Katonda Kita'fe, [d] mu kutukuza Kwomwoyo, olwokugonda [e] nokumānsirwako omusai gwa Isa Masiya: ekisa nemirembe byeyongerēnga gyemuli.
3 Yebazibwe Katonda era Kitāwe wa Mukama wa'fe Isa Masiya, [f] eyatuzāla omulūndi ogwokubiri, ngokusāsirakwe okungi bwekuli, tubērēnga ne'sūbi edamu, [g] olwokuzū-
4 kira kwa Isa Masiya mu bafu, tuingire mu busika obuta'gwāwo, obutalina 'ko, obutawotoka, [i] obwaba-
5 terekerwa 'mwe mu 'gulu, [k] amānyi ga Katonda begakūma olwokukiriza okufuna obulokozi obwetesetese okubi'kulibwa mu biro ebye-
6 nkomerero. [l] Bwemujaguliza, newakuba'de nga mwanakuwazibwa mu kukemebwa okutali kumu akasēra akatono kakano, obanga kiba-
7 gwānira, [m] okugezebwa kwoku'kiriza kwa'mwe okusinga omuwendo ezābu e'gwāwo, newakuba'de [n] ngegezebwa mu muliro, [o] kulyoke kulabike okuleta etendo nekitibwa nokugulumizibwa Isa Masiya bwali-
8 bi'kulibwa: [p] gwemwagala nga temunaba kumulaba: [r] gwemutalaba kakano naye mumu'kiriza, nemujaguza esanyu eritayogerekeka, e-
9 ririna ekitibwa: nga muwebwa [s] ekyaba'kirizisa, bwe bulokozi bwo-
10 bulamu. Ebyobulokozi obwo bana'bi abālagulānga ebyekisa ekyali (kigenda oku'ja) gyemuli bānonyā-
11 nga nyo nebakenēnyānga: nga banonya ebiro bwebiri oba bwebifanana Omwoyo wa Masiya eyali mubo byeyalaga, ngasoka okutegēza [t] ebibonobono bya Masiya, ne-
12 kitibwa ekibigoberera. Nabo babi'kulirwa nga [u] si kulwābwe bo'ka wabula kulwa'mwe bāwereza ebyo byemwaka'ja mubūlirwe kakano abo abābategēza enjiri mu [w] Mwoyo Omutukuvu eyatumibwa okuva mu 'gulu; [y] bamalaika byebegōmba okulingiza.
13 Kale [z] musibēnga ebimyu bya-
magezi ga'mwe, [a] mutamirukukēnga, musūbirirēnga dala ekisa ekiribaleterwa Isa Masiya bwalibi'ku-
14 libwa; ngabāna abagōnda, [b] nga temwefananya okwegōmba okwe'da
15 okwomubutamanya bwa'mwe: [c] naye ngoyo eyabaita bwali omutukuvu era na'mwe mubērēnga batu-
16 kuvu mu mpisa zona; kubanga kyawandikibwa nti [d] Munābānga batukuvu; kubanga 'nze ndi mutu-
17 kuvu. Era bwemumuitānga Kita-'mwe, [e] asala omusāngo awatali kusaliriza ngomulimu gwa buli muntu bweguli, [f] mutambulēnga nentīsa mu biro bya'mwe ebyokuba abaise:
18 nga mumanyi nga temwanunulibwa na bintu ebi'gwāwo, feza oba zābu,
[g] mu mpisa za'mwe ezitalimu ze-
19 mwawebwa bajaja ba'mwe; wabula [i] nomusai ogwomuwendo omungi. [k] ngogwomwāna gwendiga ogutaliko bulema newakuba'de e-
20 'bala, ye Masiya: [l] eyategērebwa

[a] Bef. 1. 4.
[b] Yok. 7. 35.
[c] Bal. 8. 29.
[d] 2 Bas. 2. 13.
[e] Beb. 10. 22.
[f] Yok. 3. 3, 5. Yak. 1. 18.
[g] 1 Kol. 15. 20.
[i] 2 Tim. 4. 8.
[k] Yok. 10. 28, 29. Yud. 1.
[l] Bal. 12. 12. 2 Kol. 6. 10.
[m] 1 Pet. 4. 12.
[n] Zab. 66. 10. Zek. 13. 9.
[o] Bal. 2. 7, 10.
[p] 1 Yok. 4. 20.
[r] Yok. 20. 29. 2 Kol. 5. 7. Beb. 11. 1, 27.
[s] Kag. 2. 7. Mat. 13. 17.
[t] Zab. 22. 6. Is. 53. 3.
[u] Beb. 11. 13, 39, 40.
[w] Bik. 2. 4.
[y] Dan. 8. 13. Bef. 3. 10.
[z] Luk. 12. 35.
[a] Luk. 21. 34. 1 Bas. 5. 6, 8.
[b] Bal. 12. 2.
[c] 2 Kol. 7. 1. 1 Bas. 4. 3, 4, 7. Beb. 12. 14. 2 Pet. 3. 11.
[d] Lev. 11. 44.
[e] Ma. 10. 17. Bik. 10. 34.
[f] Beb. 11. 13.
[g] Ez. 20. 18.
[i] Bik. 20. 28. Beb. 9. 12.
[k] Kuv. 12. 5. Is. 53. 7. Yok. 1. 29, 36.
[l] Bef. 3. 9, 11. 2 Tim. 1. 9, 10. Kub. 13. 8.

e'da ensi nga tezinatōndebwa, naye
nālabisibwa [m] ku nkomerero yebiro
21 kulwa'mwe, aba'kiriza kububwe
Katonda eyamuzūkiza mu bafu
[n] nāmuwa ekitībwa; oku'kiriza
kwa'mwe nokusūbira biryoke bi-
22 bērēnga mu Katonda. Kubanga
[o] mumaze okwetukuza obulamu
bwa'mwe mu kugōndera amazima
[p] olwokwagalānga abolugānda okutalimu bunānfusi, mwagalanēnga
mu mutima nokufuba okungi:
23 [r] bwemwazālibwa omulūndi ogwokubiri, si na nsigo e'gwāwo, wabula
ete'gwāwo, [s] nekigambo kya Ka-
24 tonda ekiramu ekyolubērera. Kubanga
[t] Omubiri gwona (guli) ngomu-'do,
Nekitībwa kyagwo kyona (kiri) ngekimuli kyomu'do.
Omu'do guwotōka ekimuli nekigwa:
25 Naye ekigambo kya Mukama kibērera emirembe nemirembe.
Era ekyo kye kigambo ekyenjiri ekyababūlirwa.

2 Kale [a] mutekēnga wala obubi bwona nobukūsa bwona nobunānfusi
nobu'gya nokwogera obubi kwona,
2 ngabāna abawere abaka'ja bazālibwe, mwegōmbēnga [b] amata agomwoyo agatalimu buliimba, galyoke
gabakuze okutūka ku bulokovu;
3 obanga [c] mwalega ku Mukama (wa-
4 'fe) bwali omulūngi: nga mu'ja eri
oyo, e'jinja edamu, [d] eryagānibwa
abantu, naye eri Katonda 'dōnde,
5 lya muwendo mungi, era na'mwe
ngamainja amalamu muzīmbibwa
enyumba eyomwoyo okubērānga
[e] bakabona abatukuvu, okuwāngayo
[f] sadaka ezomwoyo, ezisīmibwa Ka-
6 tonda kubwa Isa Masiya. Kubanga waliwo mu kyawandikibwa nti
[g] Laba, nteka mu Sayuni e'jinja
ekulu eryokunsōnda, e'dōnde,
eryomuwendo omungi:
Era amu'kiriza talikwasibwa nsonyi.
7 Kale eri 'mwe aba'kiriza omuwendo mungi: naye eri abata'kiriza
[i] E'jinja abazīmbi lyebāgāna, eryo lye lyafūka omutwe ogwokunsōnda;
8 era
[k] E'jinja erisitalwako, era olwāzi olusūla;
kubanga besitala ku kigambo nga tebagōnda: [l] era kwebātekerwawo.
9 Naye 'mwe [m] (muli) 'gwānga 'dōnde, [n] bakabona ba kabaka, kika kitukuvu, [o] bantu ba nvuma, mulyoke mubūlirēnga ebirūngi byoyo eyabaita okuva mu kizikiza okuingira mu kutangālakwe okwekita-
10 lo: [p] e'da abatāli 'gwānga, naye
kakano (muli) 'gwānga lya Katonda: abāli temusāsirwa, naye kakano musāsi'dwa.
11 Abāgalwa, mbegairira ngabaise nabatambuze, [r] okwewalānga eri o-
kwegōmba kwomubiri okulwāna
12 nobulamu; [s] nga mulina empisa za'mwe mu bamawānga enūngi, nga bwebabogerako ngabakola o-
bubi, [t] olwebikolwa (bya'mwe) ebirūngi byebalaba balyoke bagulumize Katonda ku lunaku olwokulabirwamu.
13 [u] Mugōnderēnga buli kiragiro kyabantu kubwa Mukama (wa'fe):
14 oba kabaka nga yasinga bona; oba abamasaza, nga ye bātuma [w] olwokukanga'vulānga abakola obubi, nolwokusīmānga abakola obulūngi.
15 Kubanga Katonda bwayagala bwatyo, 'mwe [y] okusirisānga obutamanya bwa bantu abasirusiru nga
16 mukola obulūngi: [z] ngabe'dembe, 'sō si ngabalina e'dembe (lya'mwe) olwokukisa obubi, naye ngaba'du
17 ba Katonda. Mu'sēngamu ekitībwa abantu bona. Mwagalēnga aboluganda. [a] Mutyēnga Katonda. Mu'sēngamu ekitībwa kabaka.
18 [b] Aba'du, mugōnderēnga bakama (ba'mwe) mu kutya kwona, si ba-
lūngi bo'ka nabawōmbefu, naye era
19 nabakāmbwe. Kubanga kino kye [c] kisīmibwa, omuntu bwagumīkiriza okulūmwa olwoku'jukira Katonda, ngabonyabonyezebwa awatali
20 nsōnga. Kubanga bwemukola obubi nemukubibwa empi, bwemuligumīkiriza, tendo ki? naye bwemukola obulūngi nemubonyabonyezebwa, bwemuligumīkiriza, ekyo
21 kye kisīmibwa eri Katonda. Kubanga ekyo kyemwaitirwa, kubanga era Masiya yabonyabonyezebwa kulwa'mwe, [d] ngabalekera ekyokulabirako, mulyoke mugobererēnga
22 ebigerebye: [e] atākola kibi, newakuba'de obukūsa tebwalabika mu
23 kamwāke: [f] bweyavumibwa, atāvuma nate; bweyabonyabonyezebwa, atākānga; naye [g] yewayo eri oyo
24 asala omusāngo ogwensōnga: [i] eyetika ye nyini ebibi bya'fe mu mubirigwe ku muti, 'fe [k] nga tumaze okufa ku bibi, tulyoke tubērēnga abalamu eri obutūkirivu; [l] okukubibwa kwoyo kwe kwaba-
25 wonya. Kubanga [m] mwali mukyāma ngendiga; naye kakano mukomyewo [n] eri omusūmba era omulabirizi wobulamu bwa'mwe.

3 Bwemutyo, [a] abakazi, mugōnderēnga ba'ba'mwe be nyini; era
bwewabāngawo abata'kiriza kigambo, balyoke bafunibwēnga awatali kigambo olwempisa zabakazi;
2 bwebalaba empisa za'mwe enongō-

[m] Bag. 4.4.
[n] Baf. 2. 9. Beb. 2. 9.
[o] Bik. 15. 9.
[p] 1 Pet. 3. 8. 2 Pet. 1. 7. 1 Yok. 3. 18.
[r] Yok. 1. 13; 3. 5.
[s] Yak. 1. 18. 1 Yok. 3. 9.
[t] Is. 40. 6.
[a] Bef. 4.31. Yak. 1. 21.
[b] 1 Kol. 3. 2.
[c] Zab. 34. 8.
[d] Bef. 2.21, 22.
[e] Is. 66. 21.
[f] Mala. 1. 11. Bal. 12. 1. Beb. 13.15, 16.
[g] Is. 28. 16.
[i] Zab. 118. 22. Bik. 4. 11.
[k] Is. 8. 14.
[l] Bal. 9. 22.
[m] Ma. 10. 15.
[n] Kuv. 19. 5, 6. Kub. 1. 6.
[o] Ma. 7. 6. Tit. 2. 14.
[p] Kos. 1. 9, 10; 2. 23. Bal. 9. 25.
[r] Bal. 13. 14. Bag. 5. 16.
[s] 1 Pet. 3. 16.
[t] Mat. 5. 16.
[u] Mat. 22. 21. Bal. 13. 1.
[w] Bal. 13. 4.
[y] Tit. 2. 8.
[z] Bag. 5. 1, 13.
[a] Nge. 24. 21. Bal. 13. 7.
[b] 1 Tim. 6 1.
[c] Mat. 5. 10.
[d] Baf. 2. 5.
[e] Is. 53. 9. Yok. 8 46. 2 Kol. 5.21. Beb. 4. 15.
[f] Is. 53. 7. Mat. 27.39. Yok. 8. 48, 49. Beb. 12. 3.
[g] Luk. 23. 46.
[i] Is. 53. 4-6, 11. Beb. 9. 28.
[k] Bal. 6. 2, 11.
[l] Is. 53. 5.
[m] Is. 53. 6.
[n] Ez.34.23. Yok.10.11, 14, 16.
[a] Bef.5.22. Bak. 3. 18.

3 fu ezokutya. [b] Obuyōnjo bwa'mwe
tebubānga bwa kungulu, obwoku-
lūka enviri nokunānika ezābu no-
4 kwambala engoye; naye [c] omuntu
owomwoyo atalabika, mu (kyamba-
lo) ekitayōnōneka, gwe mwoyo o-
muwōmbefu omutēfu, gwe gwomu-
wendo omungi mu maso ga Kato-
5 nda. Kubanga bwebatyo e'da era
nabakazi abatukuvu, abāsūbirānga
Katonda, bwebeyōnjānga, nga ba-
6 gōndera ba'bābwe be nyini: nga
Sala bweyawulira Ibulaimu, nga-
muita omwāmi: na'mwe muli bāna
boyo, bwemukola obulūngi nemuta-
tīsibwa ntīsa yona yona.
7 Bwemutyo, [d] abasaja, mubērēnga
nabakazi ba'mwe namagezi, nga
mu'sāngamu ekitībwa omukazi nge-
kibya ekisinga obunafu, kubanga
nabo basika ba'na'mwe abekisa e-
kyobulamu; [e] okusaba kwa'mwe
kulemēnga okuziizibwa.
8 Ekyenkomerero, 'mwena [f] mu-
bērēnga nememe emu, abasāsiraga-
na, [g] abāgalana ngaboluganda, [h] a-
9 bekisa, abawōmbefu: [k] abatawala-
nānga kibi olwekibi, oba ekivume
olwekivume; naye ekitafanana
ngebyo, abasabira omukisa; ku-
banga ekyo kyemwaitirwa, [l] mu-
10 lyoke musikire omukisa. Kuba-
nga
[m] Ayagala okwegōmba obulamu,
Nokulaba enaku enūngi,
[n] Aziizēnga olulimirwe mu bubi,
Nemimwagye giremēnga okwo-
gera obukūsa:
11 Era yewalēnga obubi, akolēnga
obulūngi;
[o] Anonyēnga emirembe, agigobe-
rerēnga.
12 Kubanga amaso ga Mukama (ga-
li) ku batūkirivu,
[p] Namatuge (gali) eri okusaba
kwābwe:
Naye obwenyi bwa Mukama (buli)
kwabo abakola obubi.
13 [r] Era āni anābakolānga obubi,
bwemunānyīkirirānga obulūngi?
14 [s] Naye newakuba'de nga mubonya-
bonyezebwa olwobutūkirivu, muli-
na omukisa: era [t] temutyānga ku-
tisa kwābwe, 'sō temweralikirirā-
15 nga; naye mutukuzēnga Masiya
mu mitima gya'mwe okubēra Mu-
kama (wa'mwe): [u] nga mwetekate-
ka bulijo oku'damu buli muntu aba-
būzānga ensōnga eyokusūbira okuli
mu'mwe, naye nobuwōmbefu noku-
16 tya: nga mulina omwoyo omulū-
ngi; olwebyo byebabogererako obu-
bi, balyoke bakwatibwēnga ensonyi
abavuma empisa za'mwe enūngi
17 ezomu Masiya. Kubanga kye kisi-
nga obulūngi, Katonda bwayagala
mu kwagalakwe, 'mwe okubonya-
bonyezebwa nga mukola obulūngi
18 okusinga nga mukola obubi. Ku-
banga era ne Masiya [w] yabonyabo-
nyezebwa olwebibi omulūndi gumu,
omutūkirivu olwabatali batūkirivu,
atulete eri Katonda; [y] bweya'tibwa
omubiri, naye [z] nāzūkizibwa omwo-
19 yo; era gweyagenderamu nābūlira
20 emyoyo (egiri) [a] mu komera, e'da
abatāgōnda okugumīkiriza kwa Ka-
tonda bwekwali nga kulindirira
[b] mu naku za Nuwa, [c] eryāto bwe-
ryali nga likyasibibwa, ama'zi mwe-
gālokolera [d] (abantu) si bangi, gye
21 myoyo omunāna: era kakano ge
gābalokola 'mwe [e] mu kifananyi
ekyamazima, kwe kubatizibwa, si
ku'gyawo mpitambi za mubiri, [f] wa-
bula oku'damu okwomwoyo omu-
22 lūngi eri Katonda, olwokuzūkira
kwa Isa Masiya, [g] ali ku mukono
ogwadyo ogwa Katonda, bweyamala
okugenda mu 'gulu; bamalaika na-
balina obuīnza nabamasaza bweba-
tekebwa wansiwe.

4 Kale kubanga Masiya [a] yabonya-
bonyezebwa mubiri, na'mwe mwa-
mbalēnga ebyokulwānyisa gwe
mwoyo ogwo; kubanga abonyabo-
nyezebwa omubiri ngamaze okule-
2 ka ebibi; mulyoke mumale ebiro
(bya'mwe) ebisiga'deyo nga mukya-
li mu mubiri, si lwa kwegōmba kwa
bantu, [b] naye olwebyo Katonda
3 byayagala. Kubanga ebiro ebyaita
byaīnza okutumala okukolānga aba-
mawānga byebagala, nokutambuli-
rānga mu bwenzi, okwegōmba, o-
kwekamirira omwenge, ebinyumu,
obutamīvu, nokusinza ebifananyi
4 okwomuzizo: ebyo bye bibewunyi-
sa kubanga temu'dukana wamu na-
bo mu bukaba obutalabwānga bwe-
5 butyo, [c] nga babavuma: abaliwoza
ensōnga eri oyo eyetesetese [d] oku-
sala omusāngo gwabalamu nabafu.
6 Kubanga enjiri kyeyava ebūlirwa
era nabafu, balyoke basalirwe omu-
sāngo ngabantu bwebali mu mubiri,
naye babēre abalamu nga Katonda
bwali mu mwoyo.
7 Naye [e] enkomerero ya byona eri
kumpi: kale [f] mwegenderezēnga
8 mutamirukukēnga olwokusaba: [g] o-
kusinga byona nga mulina okwaga-
lanānga okungi enyo 'mwe'ka na
9 'mwe'ka: kubanga [i] okwagala ku-
bi'ka ku bibi ebingi: [k] nga muse-
mbezaganyēnga [l] awatali kwemulu-
10 gunya: nga buli muntu bweyawe-
bwa ekirabo, nga mukiwereza 'mwe-
'ka na 'mwe'ka bwemutyo, [m] nga-
bawanika abalūngi abekisa kya Ka-
11 tonda ekitali kimu; omuntu yena
bwayogerānga, (ayogerēnga) ngebi-
ragiro bya Katonda bwebiri; [n] o-
muntu yena bwawerezānga, (awe-
rezēnga) ngamānyi Katonda gamu-

[b] 1 Tim. 2. 9.
[c] Zab. 45. 13. Bal. 2. 29.
[d] Baf. 5. 25. Bak. 3. 19.
[e] Mat. 5. 23, 24; 18. 19.
[f] Bal. 15. 5.
[g] Bal. 12. 10.
[h] Bef. 4. 32.
[k] Nge. 20. 22. Mat. 5. 39. 1 Kol. 4. 12.
[l] Mat. 25. 34.
[m] Zab. 34. 12 neb.
[n] Yak. 1. 26. Kub. 14. 5.
[o] Bal. 12. 18; 14. 19. Beb. 12. 14.
[p] Yok. 9. 31.
[r] Nge. 16. 7. Bal. 8. 28.
[s] Mat. 5. 10–12. Yak. 1. 12.
[t] Is. 8. 12, 13. Yer. 1. 8. Yok. 14. 1.
[u] Zab. 119. 46.
[w] Beb. 9. 26, 28.
[y] Bak. 1. 21, 22.
[z] Bal. 8. 11.
[a] Is. 42. 7.
[b] Lub. 6. 3, 5, 13.
[c] Beb. 11. 7.
[d] Lub. 7. 7; 8. 18. 2 Pet. 2. 5.
[e] Bef. 5. 26.
[f] Bal. 10. 10.
[g] Zab. 110. 1. Bal. 8. 34. Bak. 3. 1.
[a] Bal. 6. 2, 7. Bag. 5. 24. Bak. 3. 3, 5.
[b] 2 Kol. 5. 15.
[c] Tit. 3. 3.
[d] Bik. 17. 31. Bal. 14. 10, 12.
[e] Bal. 13. 12. Yak. 5. 8. 2 Pet. 3. 9, 11.
[f] Luk. 21. 34.
[g] Bak. 3. 14.
[i] Nge. 10. 12. 1 Kol. 13. 7.
[k] Bal. 12. 13. Beb. 13. 2.
[l] 2 Kol. 9. 7.
[m] Mat. 25. 21.
[n] Bal. 12 6–8.

wa bwegali: mu byona Katonda
agulumizibwēnga kubwa Isa Masi-
ya, alina ekitībwa nobuīnza emire-
mbe nemirembe. Amina.
[c] 1 Pet. 1. 7. 12 Abāgalwa, temwewunyānga [o] o-
lwokwōkebwa okuli mu'mwe, oku-
'ja gyemuli olwokubakema, ngaba-
13 labye ekyekitalo: naye, kubanga
[p] Bal. 8. 17. 2 Kol. 1. 7. 2 Tim. 2. 12. [p] mu'sā kimu mu bibonobono bya
Masiya, [r] musanyukēnga; era ne
mu kubi'kulibwa kwekitībwakye
[r] Yak. 1. 2. mulyoke musanyuke nokujaguza.
[s] Mat. 5. 11. 14 [s] Bwemuvumibwānga olwerinya lya
Masiya, mulina omukisa; kubanga
Omwoyo ogwekitībwa era ogwa
[t] 1 Pet. 2. 20. 15 Katonda atūla ku'mwe. [t] Kubanga
omuntu yena ku'mwe tabonyabo-
nyezebwānga nga mu'si, oba mu'bi,
oba mukozi wa bubi, oba ake'ta
16 ebya ba'ne: naye (omuntu yena
bwabonyabonyezebwānga) nga O-
mumasiya, takwatibwānga nsonyi;
[u] Bik. 5. 41. [u] naye atenderezānga Katonda mu
17 linya eryo. Kubanga obu'de butū-
[w] Is. 10. 12. Yer. 25. 29. Ez. 9. 6. se [w] omusāngo okutanula mu nyu-
mba ya Katonda: kale, [y] obanga
[y] Luk. 23. 31. gusose gyetuli, [z] enkomerero guliba
[z] Luk. 10. 12, 14. gutya eri abo abatagōndera njiri ya
18 Katonda? Era [a] obanga kizibu
[a] Nge. 11. 31. omutūkirivu okulokoka, atatya Ka-
tonda omwōnōnyi alirabika wa?
19 Kale nabo ababonyabonyezebwā-
nga nga Katonda bwayagala [b] ba-
[b] Zab. 31. 5. Luk. 23. 46. muteresēnga Omutōnzi omwesigwa
obulamu bwābwe olwokukola obu-
lūngi.

5 Kale mbūlirira abaka'de abali
mu'mwe 'nze muka'de mu'na'mwe
[a] Luk. 24. 48. Bik. 1. 8, 22. era [a] omutegēza webibonobono bya
Masiya, era [b] a'sēkimu ekitībwa eki-
2 genda okubi'kulibwa: [c] mulūndenga
[b] Bal. 8. 17, 18. ekisibo kya Katonda ekiri mu'mwe,
[c] Yok. 21. 15–17. nga mukirabirira [d] si lwa mānyi
[d] 1 Kol. 9. 17. naye lwa kwagala, nga Katonda
bwayagala; 'sō [e] si lwa kwegōmbā-
[e] Tit. 1. 7. nga amagoba mu bukūsa, naye lwa
3 mwoyo; 'sō si [f] ngabefūla abāmi
bebyo byemwateresebwa, naye [g] nga
mubērānga bya kulabirako eri eki-
4 sibo. Era [i] Omusūmba omukulu
bwalirabisibwa, muliwebwa [k] engu-
5 le eyekitībwa etewotōka. Bwemu-
tyo, abavubuka, mugōnderēnga a-
baka'de. Era 'mwena mwesibēnga
obuwōmbefu, [l] okuwerezaganānga
'mwe'ka na 'mwe'ka: kubanga [m] Ka-
tonda aziiza abamalala, naye [n] aba-
6 wōmbefu abawa ekisa. Kale mwe-
wōmbekēnga wansi womukono o-
gwamānyi ogwa Katonda, alyoke
7 abagulumize ngobu'de butūse; nga
[o] mumusindikiririzānga ye okwera-
likirira kwa'mwe kwona, kubanga
ye ateka ku mwoyo ebigambo bya-
8 'mwe. [p] Mutamirukukēnga, mutu-
nulēnga: [r] omulabe wa'mwe Setani
atambulatambula, 'ngempologoma
ewuluguma, nganonya gwanālya:
9 [s] oyo mumuziizēnga (nga muli) ba-
nywēvu mu ku'kiriza (kwa'mwe),
[t] nga mumanyi ngebibonobono ebyo
10 bitūkirira eri baganda ba'mwe abali
munsi. Era Katonda owekisa kyo-
na, eyabaitira ekitībwakye ekita-
'gwāwo mu Masiya, bwemulimala
okubonyabonyezebwako [u] akasēra
akatono, ye nyini [w] alibatūkiriza,
11 alibanywēza, alibawa amānyi. Oyo
awebwēnga obuīnza emirembe ne-
mirembe. Amina.
12 Mbawere'za ebaluwa mu mikono
gya [y] Sirwano owoluganda omwe-
sigwa, nga bwendowōza, eyebiga-
mbo ebitono, nga mbabūlirira, ne-
mbategēza ngekyo kye [z] kisa ekya-
mazima ekya Katonda mukinywē-
13 rerēngamu. (Omukyāla) ali mu
Babuloni mulōnde mu'na'mwe aba-
lamusi'za; ne [a] Ma'ko omwāna wā-
14 nge. Mulamusagane nokunywege-
ra okwokwagala.
Emirembe (gibērēnga) na'mwe
'mwena abali mu Masiya.

[f] Ez. 34. 4. Mat. 20. 25, 26. 2 Kol. 1. 24. [g] 1 Tim. 4. 12. Tit. 2. 7. [i] Beb. 13. 20. [k] Yak. 1. 12. [l] Bal. 12. 10. Bef. 5. 21. Baf. 2. 3. [m] Yak. 4. 6. [n] Is. 57. 15; 66. 2. [o] Zab. 37. 5; 55. 22. Mat. 6. 25. Baf. 4. 6. [p] Luk. 21. 34, 36. [r] Yob. 1. 7. Luk. 22. 31. [s] Bef. 6. 11, 13. Yak. 4. 7. [t] 2 Tim. 3. 12. [u] 2 Kol. 4. 17. [w] Yud. 24 [y] 2 Kol. 1. 19. [z] 1 Kol. 15. 1. [a] Bik. 12. 25.

EBALUWA YA PETERO

EYOKUBIRI ERI EKANISA ZONA.

1 Simoni Petero, omu'du era Omu-
tume wa Isa Masiya, eri abo abā-
[a] Bef. 4. 5. funa [a] oku'kiriza okwomuwendo
omungi nga'fe (bwetwafuna) mu
butūkirivu bwa Katonda wa'fe era
2 Omulokozi wa'fe Isa Masiya; ekisa
nemirembe byeyongerēnga gyemuli
mu kutegērera dala Katonda ne Isa
3 Mukama wa'fe; kubanga obuīnza
bwobwakatondabwe bwatuwa byona
ebyobulamu nebyokutya Katonda,
[b] olwokutegērera dala oyo eyatuita
4 olwekitībwa nobulūngibwe ye; [c] e-
byatuwēsa ebisūbizibwa ebyomu-
wendo omungi ebinene enyo; olwe-
byo mulyoke [d] mu'sēkimu obuzāli-
ranwa bwa Katonda, bwemwawona
okuva mu kuzikirira okuli munsi
5 olwokwegōmba. Naye era olwekyo
kye nyini bwemuleta kulwa'mwe
okufuba kwona, ku ku'kiriza kwa-
'mwe mwongerēngako obulūngi, era

[b] Yok. 17. 3. [c] 2 Kol. 7. 1. [d] 2 Kol. 3. 18. Bef. 4. 24.

ne ku bulūngi bwa'mwe okutegēra;
era ne ku kutegēra (kwa'mwe) o-
6 kwegendereza; era ne ku kwege-
ndereza (kwa'mwe) okugumīkiriza;
era ne ku kugumīkiriza (kwa'mwe)
7 okutya Katonda; era ne ku kutya
Katonda (kwa'mwe) okwagala abo-
luganda; era ne [e] ku kwagala abo-
8 luganda (kwa'mwe) okwagala. Ku-
banga bwemuba nebyo nebiba ebi-
ngi, bibafūla abatali bagayāvu [f] na-
babala ebibala olwokutegērera dala
9 Mukama wa'fe Isa Masiya. Kuba-
nga ataba nebyo [g] ye muzibe wa-
maso, awunawuna, bweyerabira
[i] okunāzibwako ebibibye ebye'da.
10 Kale, aboluganda, kyemunāvānga
mweyongera obweyongezi okufu-
bānga [k] okunywēza okuitibwa kwa-
'mwe nokulōndebwa: kubanga e-
byo bwemunābikolānga, temulye-
11 sitala na katono: kubanga bwekī-
tyo tewalibulawo buga'ga mu kuī-
ngira kwa'mwe mu bwakabaka o-
buta'gwāwo obwa Mukama wa'fe
era Omulokozi wa'fe Isa Masiya.
12 Kyenāvānga njagala enaku zona
okubaʼjukiza ebyo newakuba'de
nga mubimanyi nemunywēre-
13 ra mu mazima gemulina. Era
ndowōza nga kya nsōnga, nga
nkyali mu ensīsira eno, okubakubi-
14 rizānga nga mba'jukiza; [l] nga
'manyi nga nditera okwambula a-
māngu ensīsira yānge, era nga
[m] Mukama wa'fe Isa Masiya bwe-
15 yantegēza. Naye era nāfubānga
okubaīnzisa buli kasēra nga 'maze
16 okufa oku'jukirānga ebyo. Kuba-
nga tetwagoberera ngero ezagūnjī-
bwa namagezi bwetwabategēza o-
buīnza noku'ja kwa Mukama wa'fe
Isa Masiya, naye [n] twalaba namaso
17 ga'fe obukulubwe. Kubanga yawe-
bwa Katonda Kita'fe etendo neki-
tībwa, e'dobozi bweryava mu kitī-
bwa ekimasamasa neri'ja gyali
bweriti nti [o] Ono ye Mwāna wānge
omwāgalwa, gwensanyukira enyo:
18 ne'dobozi eryo 'fe netuliwulira nga
liva mu 'gulu, bwetwali awamu
19 naye ku lusozi olutukuvu. Era
ekisinga obunywēvu tulina ekiga-
mbo kya bana'bi; mukola bulū-
ngi okukiraba ekyo, [p] ngetabāza
eyākira mu kifo ekyekizikiza, oku-
tūsa obu'de bwebulikya [r] emunye-
nye ekēsa obu'de neyāka mu miti-
20 ma gya'mwe: nga mumaze okute-
gēra kino, nti buli kigambo ekya
bana'bi ekyawandikibwa tekitegē-
21 za kukoma kwoyo ye'ka. Kuba-
nga siwali [s] kigambo kya bana'bi
ekyali kirete'dwa mu kwagala
kwabantu: naye [t] abantu bāyoge-
rānga ebyava eri Katonda, nga
bakwati'dwa Omwoyo Omutukuvu.

[e] Bag. 6. 10.
1 Yok. 4. 21.
[f] Yok. 15. 2.
[g] 1 Yok. 2. 9, 11.
[i] Bef. 5. 26.
[k] 1 Yok. 3. 19.
[l] 2 Tim. 4. 6.
[m] Yok. 21. 18, 19.
[n] Mat. 17. 1, 2. Yok. 1. 14. 1 Yok. 1. 1; 4. 14.
[o] Mat. 3. 17; 17. 5.
[p] Zab. 119. 105. Yok. 5. 35. 2 Kol. 4. 4, 6.
[r] Kub. 2. 28.
[s] 2 Tim. 3. 16. 1 Pet. 1. 11.
[t] 2 Sam. 23. 2. Luk. 1. 70. Bik. 1. 16.

2 Naye era [a] newabawo ne bana'bi
bobulimba mu 'gwānga, era nga ne
mu'mwe bwewaliba abaigiriza bo-
bulimba, abaliingiza mu nkiso obu-
kyāmu obwīkiriza, era nga begāna
ne Mukama (wābwe) eyabagula,
nga beretera okuzikirira okwāngu.
2 Era bangi abaligoberera obukaba
bwābwe; abalivumisa e'kubo erya-
3 mazima. Era [b] olwokwegōmba
[c] balibavisamu amagoba nebigambo
ebyagūnjibwa: omusāngo gwabo
okuva e'da tegulwā, nokuzikirira
4 kwābwe tekubōngota. Kuba oba-
nga Katonda teyasonyiwa [d] bama-
laika [e] bwebāyōnōna, naye [f] nāba-
sūla mu lukōnko nābawayo eri
obunya obwekizikiza, okubakūmi-
5 ra omusāngo; era nātasonyiwa nsi
eye'da, naye nāwonya [g] Nuwa, [i] o-
mubūlizi wobutūkirivu, ne ba'ne
omusānvu bo'ka, bweyaleta amata-
6 ba kunsi eyabatatya Katonda: (era)
[k] bweyasirisa ebibuga Sodomu ne
Gomola nābisalira omusāngo nga-
bizikiriza nga'sāwo ekyokulabirako
eri abo abagenda obutatya Kato-
7 nda; (era) [l] nālokola Luti omutū-
kirivu, bweyali nga yeralikirira
nyo olwempisa ezobukaba ezababi
[kubanga omuntu oyō omutūkiri-
8 vu, bweyatūlānga mubo, [m] olwoku-
laba nolwokuwulira yabonyabonye-
zebwānga omwoyogwe omutūkiri-
vu bulijo bulijo olwebikolwa byābwe
9 ebyobujēmu]: [n] Mukama (wa'fe) a-
manyi okulokola abatya Katonda
mu kukemebwa, nokukūma abatali
batūkirivu nga babonerezebwa oku-
10 tūsa ku lunaku olwomusāngo; na-
ye okusinga bona [o] abatambula
okugoberera omubiri mu kwegōmba
okwobugwagwa nebanyōma oku-
fugibwa. [p] Abatatya, abaka'kanya-
vu, tebakankana kuvuma ba kitī-
11 bwa: naye [r] bamalaika, newakuba-
'de nga be basinga amānyi nobuīnza,
tebabaletako musāngo gwa
12 buvumi eri Mukama (wa'fe). Na-
ye abo, [s] ngensolo ezitalina magezi
ezizālibwa ensolo obusolo ezoku-
kwatibwānga nokuzikirizibwānga,
abavuma mu bigambo byebatategē-
ra, mu kuzikirira kwābwe tebalire-
13 ma kuzikirizibwa, nga bōnōnebwa,
[t] ye mpēra eyokwōnōna; abalowō-
za ebinyumu byemisana nga sa-
nyu, mabala nobwōnōnefu, abati-
guka mu mbaga zābwe ezokwaga-
lana nga balya embaga awāmu na-
14 'mwe: nga balina amaso aga'ju'de
obwenzi, agataleka kwōnōna; nga
basendasenda emyoyo egitali mi-
nywēvu; nga balina omutima o-
gwamanyīra okwegōmba; abāna
15 abokukolimirwa; abaleka e'kubo
egolokofu nebakyāma, nga bagobe-
rera e'kubo lya [u] Balamu (omwā-

[a] Mat. 24. 11. Bik. 20. 30. 1 Kol. 11. 19. 1 Tim. 4. 1.
[b] Bal. 16. 18.
[c] 2 Kol. 2. 17.
[d] Yob. 4. 18. Yud. 6.
[e] Yok. 8. 44.
[f] Luk. 8. 31. Kub. 20. 2, 3.
[g] Lub. 7. 1, 7, 23. Beb. 11. 7.
[i] 1 Pet. 3. 19.
[k] Lub. 19. 24. Yud. 7.
[l] Lub. 19. 16.
[m] Zab. 119. 139, 158. Ez. 9. 4.
[n] Zab. 34. 17, 19. 1 Kol. 10. 13.
[o] Yud. 4, 7, 8, 10, 16.
[p] Yud. 8.
[r] Yud. 9.
[s] Yer. 12. 3. Yud. 10.
[t] Baf. 3. 19.
[u] Kubal. 22. 5, 7, 21, 23, 28. Yud. 11.

na) wa Beoli, eyayagala empēra
16 eyobutali butūkirivu; naye nānenyezebwa olwobujēmubwe ye: endogoi eteyogera bweyayogera ne'dobozi lyomuntu yaziiza e'dalu lya
17 na'bi. [w] Abo ze nzi'zi ezitalimu ma'zi, era lwe lufu olutwālibwa nembuyaga, abakūmirwa ekizikiza
18 ekiku'te zigizigi. Kubanga, [y] bwebogera ebigambo ebikulu enyo ebitalimu, basendasenda mu kwegōmba kwomubiri, mu bukaba, abo abali okumpi nokuba'duka abatambula mu
19 bukyāmu; nga babasūbiza (okuwebwa) [z] e'dembe, nga bo be nyini [a] ba'du ba kuzikirira; kubanga omuntu bwawāngulibwa mu'ne,
20 era abēra mu'duwe. Kuba [b] obanga bwebamala oku'duka okuva mu bugwagwa bwensi mu kutegērera dala Mukama (wa'fe) era Omulokozi Isa Masiya, naye nebegōmbeza mwobwo omulūndi ogwokubiri nebawāngulibwa, ebyoluvanyuma byābwe bisinga obubi ebyoluberye-
21 berye. Kubanga [c] kyandiba'de kirūngi gyebali singa tebātegēra 'kubo lya butūkirivu, okusinga, bwebamala okulitegēra, oku'da enyuma okuleka ekiragiro ekitukuvu kyebāwebwa. Kyabatūkirira
22 ngolugero olwamazima bweruli, nti [d] Embwa edi'de ebisesemye byayo, nembi'zi enāzibwa (edi'de) okwekulukunya mu bitōsi.

3 Abāgalwa, kakano eno ye baluwa eyokubiri gyembawandikira; mwezo zōmbi mbakubiriza amagezi ga'mwe agatalimu bukūsa nga
2 mba'jukiza; oku'jukirānga ebigambo ebyayogerwa e'da bana'bi abatukuvu, [a] nekiragiro kya batume ba'mwe ekya Mukama (wa'fe)
3 era Omulokozi: [b] nga mumaze okusoka okutegēra kino, nga mu naku ezoluvanyuma abasekerezi bali'ja nokusekerera, nga batambula okugobererānga okwegōmba
4 kwābwe bo nebogera nti [c] Okusūbiza kwoku'jakwe kuliruiwa? kubanga, bajaja (ba'fe) kasoke'de bebaka, byona bibēra bwebityo (nga bwebyabānga) okuva ku kutōnde-
5 bwa. Kubanga berabira kino nga balaba, nge'da waliwo e'gulu, nensi eyava mu ma'zi era (yali) wa-
6 kati mu ma'zi, [d] olwekigambo kya Katonda, [e] ensi eye'da ama'zi kye-
7 gāva gagisānyawo nezikirira: naye e'gulu erya kakano nensi olwekigambo ekyo bitereke'dwa [f] omuliro, nga bikūmibwa okutūsa ku lunaku olwomusāngo nokuzikirira kwabantu abatatya Katonda.
8 Naye kino kimu temukyerabirānga, abāgalwa, ngeri Mukama (wa'fe) olunaku olumu (luli) ngemyāka olukumi, [g] nemyāka olukumi (giri)
9 ngolunaku olumu. [i] Mukama (wa'fe) talwisa kyeyasūbiza, ngabalala bwebalowōza okulwā; naye [k] agumīkiriza gyemuli, [l] nga tayagala muntu yena kubula, naye [m] bona
10 batūke okwenenya. Naye [n] olunaku lwa Mukama (wa'fe) luli'ja nga mu'bi; [o] e'gulu lweririvawo nokuwūma okunene nebintu ebyobuwāngwa birisānūka olwokwōkebwa okungi, nensi nebikolwa ebigirimu
11 birisiri'ka. Ebyo byona bwebigenda okusānūka bwebityo, mugwāni'de kubērānga mutya mu mpisa entukuvu nokutyānga Katonda,
12 [p] nga musūbira nga mwegōmba nyo olunaku lwa Katonda okutūka, [r] olulisānūsisa e'gulu nga lyōkebwa, nebintu ebyobuwāngwa [s] nebisebengerera olwokusirīzibwa
13 okungi? Naye nga bweyasūbiza tusūbira [t] e'gulu erigya nensi empya, obutūkirivu mwebutūla.
14 Kale abāgalwa, kubanga musūbira ebyo, [u] mufubēnga okusāngibwa mu mirembe nga temulina 'bala newakuba'de omusāngo mu
15 masoge. Era mulowōzēnga [w] ngokugumīkiriza kwa Mukama (wa'fe) bwe bulokozi, era nga muganda wa'fe omwāgalwa Paulo mu magezi geyawebwa bweyabawandikira;
16 era nga mu baluwaze zona, [y] ngayogera kwebyo mwezo; omuli ebimu ebizibu okutegēra, abatamanyi nabatali banywēvu byebanyōla, era nga nebyawandikibwa ebirala, o-
17 lwokuzikirira kwābwe bo. Kale, abāgalwa, kubanga musose okutegēra, [z] mwekūmānga muleme okugwa okuva mu bunywēvu bwa'mwe 'mwe nga mutwālibwa obukyāmu
18 bwababi. [a] Naye mukulire mu kisa ne mu kutegēra Mukama wa'fe era Omulokozi Isa Masiya. Oyo awebwēnga ekitībwa kakano era nokutūsa ku lunaku olwemirembe nemirembe. Amina.

[w] Yud. 12. 13.
[y] Yud. 16.
[z] Bag. 5. 13.
[a] Yok. 8. 34. Bal. 6. 16.
[b] Mat. 12. 45. Beb. 6. 4 neb.; 10. 26, 27.
[c] Luk. 12. 47, 48. Yok. 15. 22.
[d] Nge. 26. 11.
[a] Yud. 17.
[b] 1 Tim. 4. 1. Yud. 18.
[c] Is. 5. 19. Yer. 17. 15. Luk. 12. 45.
[d] Lub. 1. 6, 9. Zab. 33. 6. Beb. 11. 3.
[e] Lub. 7. 11, 21-23.
[f] Mat. 25. 41. 2 Bas. 1. 8.
[g] Zab. 90. 4.
[i] Kab. 2. 3. Beb. 10. 37.
[k] Is. 30. 18. 1 Pet. 3. 20.
[l] Ez. 18. 23; 33. 11.
[m] Bal. 2. 4. 1 Tim. 2. 4.
[n] Mat. 24. 43. 1 Bas. 5. 2. Kub. 3. 3; 16. 15.
[o] Kub. 21. 1.
[p] Tit. 2. 13.
[r] Zab. 50. 3. Is. 34. 4.
[s] Mi. 1. 4.
[t] Is. 65. 17; 66. 22. Kub. 21. 1, 27.
[u] 1 Kol. 1. 8.
[w] Bal. 2. 4.
[y] Bal 8. 19. 1 Kol. 15. 24.
[z] Bef. 4. 14.
[a] 1 Pet. 2. 2.

EBALUWA YA YOKANA

EYOLUBERYEBERYE ERI EKANISA ZONA.

1 Ekyabawo okuva ku luberyeberye, kyetwawulira, [b] kyetwalaba namaso ga'fe, kyetwatunulira, era [c] engalo za'fe kyezakwatako, ebya
2 Kigambo ekyobulamu [d] nobulamu [e] bwalabisibwa, netulaba, era [f] tutegēza, era [g] tububūlira 'mwe obulamu obwo obuta'gwāwo, [i] obwabawo awali Kita'fe nebulabisibwa gyetu-
3 li]; [k] kyetwalaba netuwulira' kyetubabūlira na'mwe, na'mwe mulyoke mu'sēkimu na'fe; era naye [l] oku'sēkimu kwa'fe kuli ne Kita'fe
4 era Nomwānawe Isa Masiya; nebyo tubiwandika 'fe, [m] esanyu lya-'fe liryoke litūkirire.
5 Ne kino kye kigambo kyetwawulira ekyava muye era kyetubūlira 'mwe, nga [n] Katonda gwe musana, 'sō muye ekizikiza temuli na kato-
6 no. [o] Bwetwogera nga tu'sā kimu naye netutambulirānga mu kizikiza, tulimba netutakola mazima;
7 naye bwetutambulira mu musana, nga ye bwali mu musana, tu'sā kimu 'fe'ka na 'fe'ka, [p] nomusai gwa Isa Omwānawe gutunāzako ekibi
8 kyona. [r] Bwetwogera nga tetulina kibi, twekyāmya 'fe'ka, 'sōnga na-
9 mazima tegali mu'fe. [s] Bwetwātula ebibi bya'fe, ye wa mazima era omutūkirivu okutusonyiwa ebibi bya'fe, [t] nokutunāzako byona ebi-
10 tali bya butūkirivu. Bwetwogera nga tetwōnōnānga, tumufūla mulimba, 'sōnga nekigambokye tekiri mu'fe.

2 Bāna bānge abato, mbawandiki'de ebyo mulemēnga okukola ekibi. Era omuntu yena bwakola ekibi, [a] tulina Omuwolereza eri Kita'fe,
2 Isa Masiya omutūkirivu: [b] noyo gwe mutāngo olwebibi bya'fe; 'sō si lwa bibi bya'fe 'fe'ka, era naye
3 [c] nolwensi zona. Era ku kino kwetutegērera nga tumutege'de, kuba-
4 nga tukwata ebiragirobye. Ayogera nti 'Mutege'de, nātakwata biragirobye, ye mulimba, namazima
5 tegali mwoyo; naye [d] buli akwata ekigambokye, [e] mazima okwagala kwa Katonda nga kumaze okutūkirizibwa mwoyo. Ku kino kwe-
6 tutegērera nga tuli muye: [f] ayogera ngabēra muye [g] kimugwānira naye ye nyini okutambulānga era ngoyo bweyatambula.
7 Abāgalwa, sibawandikira kiragiro kigya, wabula ekiragiro ekye'da, kyemwalina okuva ku luberyeberye; ekiragiro ekyo ekye'da kye ki-
8 gambo kyemwawulira. Nate [i] mbawandikira ekiragiro ekigya, ekigambo ekyamazima muye ne mu'mwe; [k] kubanga ekizikiza ki'gwāwo, [l] no-
9 ka. [m] Ayogera ngali mu musana nākyāwa mugandawe, ngakyali mu
10 kizikiza ne kakano. [n] Ayagala mugandawe abēra mu musana, 'sōnga
11 nekisitaza tekiri muye. Naye akyāwa mugandawe ali mu kizikiza, era [o] atambulira mu kizikiza, 'sōnga tamanyi gyagenda, kubanga ekizikiza kyamuziba amaso.
12 Mbawandikira 'mwe, abāna abato, kubanga [p] ebibi bya'mwe bibaso-
13 nyi'dwa olwerinyalye. Mbawandikira 'mwe, abaka'de, kubanga mutege'de oyo eyabawo okuva ku luberyeberye. Mbawandikira 'mwe, abavubuka, kubanga muwāngu'de omubi. Mbawandiki'de 'mwe, abāna abato, kubanga mutege'de Kita'fe. Mbawa-
14 ndiki'de 'mwe, abaka'de, kubanga mutege'de oyo eyabawo okuva ku luberyeberye. Mbawandiki'de 'mwe, abavubuka, kubanga mulina amānyi, nekigambo kya Katonda kibēra mu'mwe, era muwāngu'de omubi.
15 [r] Temwagalānga nsi newakuba'de ebiri munsi. [s] Omuntu yena bwayagala ensi, okwagala kwa Kita'fe
16 tekuba muye. Kubanga buli ekiri munsi, okwegomba kwomubiri, [t] nokwegōmba kwamaso, nokwegulumiza kwobulamu okutalimu, tebiva
17 eri Kita'fe, naye biva eri ensi. Era [u] ensi e'gwāwo, nokwegōmba kwayo; naye akola Katonda byayagala abērera emirembe egita'gwāwo.
18 Abāna abato, kye kisēra ekyenkomerero, era nga bwemwawulira [w] ngomulabe wa Masiya nga'ja, ne [x] kakano waliwo abalabe ba Masiya bangi; kyetuva tutegēra nga [z] kye
19 kisēra ekyenkomerero. Bāva mu-'fe, naye tebāli bewa'fe; kuba [a] singa bāli bewa'fe, bandiba'de wamu na'fe; naye bātuvamu era [b] balabi-
20 sibwe bona nga si bewa'fe. Na'mwe [c] mufukibwako amafuta eri Omutu-
21 kuvu, era [d] mumanyi byona. Sibawandiki'de kubanga temumanyi mazima, naye kubanga mugamanyi, era kubanga tewali bulimba obuva
22 mu mazima. [e] Omulimba yāni wabula oyo agāna nga Isa siye Masiya? Oyo ye mulabe wa Masiya,

[a] Yok. 1. 1.
[b] Yok. 1. 14. 2 Pet. 1. 16.
[c] Luk. 24. 39.
[d] Yok. 1. 4; 11. 25; 14. 6.
[e] 1 Tim. 3. 16.
[f] Yok. 21. 24.
[g] 1 Yok. 5. 20.
[i] Yok. 1. 1, 2.
[k] Bik. 4. 20.
[l] Yok. 17. 21.
[m] Yok. 15. 11; 16. 24.
[n] Yok. 1. 9; 8. 12.
[o] 2 Kol. 6. 14.
[p] 1 Kol. 6. 11. Bef. 1. 7.
[r] 1 Basek. 8. 46. Yeb. 25. 4. Nge. 20. 9. Mub. 7. 20.
[s] Zab. 32. 5. Nge. 28. 13.
[t] Zab. 51. 2.
[a] 1 Tim. 2. 5. Beb. 9. 24.
[b] Bal. 3. 25. 1 Yok. 4. 10.
[c] Yok. 1. 29.
[d] Yok. 14. 21, 23.
[e] 1 Yok. 4. 12.
[f] Yok. 15. 4, 5.
[g] Mat. 11. 29.
[i] Yok. 13. 34.
[k] Bef. 5. 8.
[l] Yok. 1. 9; 8. 12.
[m] 1 Kol. 13. 2. 2 Pet. 1. 9.
[n] 1 Yok. 3. 14.
[o] Yok. 12. 35.
[p] Bik. 4. 12; 10. 43.
[r] Bal. 12. 2.
[s] Mat. 6. 24. Yak. 4. 4.
[t] Mub. 5. 11.
[u] 1 Kol. 7. 31. Yak. 4. 14. 1 Pet. 1. 24.
[w] 2 Bas. 2. 3 neb. 2 Pet. 2. 1. 1 Yok. 4. 3.
[x] Mat. 24. 5, 24.
[z] 1 Tim. 4. 1.
[a] 2 Tim. 2. 19.
[b] 1 Kol. 11. 19.
[c] 2 Kol. 1. 21.
[d] Yok. 10. 4. 5; 14. 26; 16. 13.
[e] 1 Yok. 4. 3.

23 agāna Kita'fe Nomwāna. [f]Buli
muntu yena agāna Omwāna, ne
Kita'fe nga talinaye; ayātula O-
24 mwāna, ne Kita'fe alinaye. 'Mwe
kyemwawulira okuva ku luberye-
berye kibērēnga mu'mwe. Kye-
mwawulira okuva ku luberyeberye
bwekinābērānga mu'mwe, [g]na'mwe
munābērānga mu Mwāna ne mu
25 Kita'fe. [i]Na kuno kwe kusūbiza
kweyatusūbiza, obulamu obuta'gwā-
26 wo. Ebyo mbawandiki'de olwebi-
27 gambo byabo ababakyāmya. Na-
'mwe okufukibwako amafuta kwe-
mwawebwa ye kubēra mu'mwe, 'sō
[k]temwetāga muntu yena okubaigi-
rizānga; naye ngokufukakwe okwa-
mafuta [l]bwekubaigiriza mu biga-
mbo byona, era kwa mazima 'sō si
bulimba, era nga bwekwabaigiriza,
28 mubērēnga muye. Ne kakano, a-
bāna abato, mubērēnga muye; bwa-
lirabisibwa tulyoke tubēre nobugu-
mu, era ensonyi zireme okutukwa-
29 tira mu masoge mu ku'jakwe. O-
banga mumanyi nga mutūkirivu,
era mutegēra nga buli muntu yena
akola obutūkirivu yazālibwa ye.

3 Mulabe okwagala bwekuli oku-
nene Kita'fe kweyatuwa, 'fe [a]okuit-
ibwānga abāna ba Katonda; era
bwetuli. Ensi kyeva erema okutu-
tegēra, [b]kubanga teyamutegēra ye.
2 Abāgalwa, [c]kakano tuli bāna ba
Katonda, 'sō [d]tekinalabisibwa kye-
tuliba. Tumanyi nti bwalirabisi-
bwa [e]tulifanana nga ye; kubanga
3 [f]tulimulaba nga bwali. Era buli
muntu yena alina e'sūbi eryo muye
yetukuza ngoyo bwali omutukuvu.
4 Buli muntu yena akola ekibi, akola
nobujēmu; era [g]ekibi bwe bujēmu.
5 Era mumanyi ngoyo yalabisibwa
era [i]a'gyewo ebibi; ne [k]muye te-
6 muli kibi. Buli muntu yena abēra
muye takola kibi: [l]buli muntu ye-
na akola ekibi nga tamulabāngako,
7 'sō tamutegēra. Abāna abato, o-
muntu yena tabakyāmyānga; [m]a-
kola obutūkirivu ye mutūkirivu,
nga ye bwali omutūkirivu; [n]akola
8 ekibi wa Setani; kubanga okuva
ku luberyeberye Setani akola ebibi.
Omwāna wa Katonda kyeyava ala-
bisibwa [o]amalewo ebikolwa bya
9 Setani. [p]Buli muntu yena eyazā-
libwa Katonda takola kibi, kuba-
nga [r]ensigoye ebēra muye; 'sō taī-
nza kukola kibi, kubanga yazālibwa
10 Katonda. Ku kino abāna ba Ka-
tonda nabāna ba Setani kwebala-
bikira: [s]buli muntu yena atakola
butūkirivu si wa Katonda, [t]newa-
11 kuba'de atayagala mugandawe. Ku-
banga [u]kino kye kigambo kyemwa-
wulira okuva ku luberyeberye 'fe
12 [w]okwagalanānga: si nga [y]Kaini
bweyali owomubi na'ta muganda-
we. Era kyeyava amu'ta lwaki?
kubanga ebikolwabye byali bibi,
nebya mugandawe bitūkirivu.
13 Temwewunyānga, abolugandа,
14 [z]Ensi bwebakyāwānga. 'Fe tuma-
nyi nga twava mu kufa netuingira
mu bulamu, kubanga twagala abo-
luganda. Atayagala abēra mu ku-
15 fa. [a]Buli muntu yena akyāwa mu-
gandawe ye mu'si; era mumanyi
nga [b]tewali mu'si alina obulamu
obuta'gwāwo nga bubēra muye.
16 [c]Ku kino kwetutegērera okwagala,
kubanga oyo yawayo obulamubwe
kulwa'fe: na'fe kitugwānira oku-
wāngayo obulamu bwa'fe kulwabo-
17 luganda. Naye [d]buli alina ebintu
ebyomunsi, nātunulira mugandawe
nga yetāga, nāmu'galirawo eme-
meye, [e]okwagala kwa Katonda ku-
18 bēra kutya muye? Abāna abato,
[f]tuleme okwagalānga mu kigambo
ne mu lulimi, wabula mu kikolwa
19 ne mu mazima. Ku kino kwetu-
nātegērerānga nga [g]tuli ba mazima
netukakanya omutima gwa'fe mu
20 masoge, mu buli kigambo omutima
gwa'fe kyegutusalira okutusinga;
kubanga Katonda asinga obukulu
omutima gwa'fe, era ategēra byona.
21 [i]Abāgalwa, omutima bwegutatusa-
lira kutusinga, [k]tuba nobugumu eri
22 Katonda; era [l]buli kyetusaba tuki-
webwa ye, kubanga tukwata ebira-
girobye era [m]tukola ebisīmibwa mu
23 masoge. Na [n]kino kye kiragiro-
kye, tu'kirize erinya Lyomwānawe
Isa Masiya, era [o]twagalanēnga, nga
24 bweyatuwa ekiragiro. Era [p]akwa-
ta ebiragirobye [r]abēra muye, naye
muye. Era [s]ku kino kwetutegērera
ngabēra mu'fe, Olwomwoyo gweya-
tuwa.

4 Abāgalwa, [a]temu'kirizānga buli
mwoyo, naye [b]mukemēnga emyoyo,
obanga gyava eri Katonda: ku-
banga [c]bana'bi abobulimba bangi
2 abafuluma munsi. Mutegērerēnga
ku kino Omwoyo gwa Katonda:
[d]buli mwoyo ogwātula nga Isa Ma-
siya ya'ja mu mubiri nga guvu'de
3 eri Katonda: na buli mwoyo oguta-
yātula Isa nga teguvu'de eri Ka
tonda: era ogwo gwe mwoyo gwo-
mulabe wa Masiya, gwemwawulira
nga gu'ja, era kakano gumaze oku-
4 ba munsi. 'Mwe muli ba Katonda,
abāna abato, era mwabawāngula:
kubanga ali mu'mwe asinga obu-
5 kulu [e]ali munsi. Abo ba nsi: kye-
bava bogera ebyensi, [f]nensi neba-
6 wulira. 'Fe tuli ba Katonda; [g]a-
tegēra Katonda atuwulira 'fe; atali
wa Katonda tatuwulira. Kwekyo
kwetutegērera [i]omwoyo ogwama-
zima nomwoyo ogwobukyamu.

[f] Yok. 15. 23.
[g] Yok. 14. 23.
[i] Yok. 17. 3.
[k] Beb. 8. 10, 11.
[l] Yok. 16. 13.
[a] Yok. 1. 12.
[b] Yok. 15. 18, 19; 16. 3; 17. 25.
[c] Is. 56. 5. Bal. 8. 15.
[d] Bal. 8. 18. 2 Kol. 4. 17.
[e] Baf. 3. 21. Bak. 3. 4.
[f] Zab. 16. 11. Mat. 5. 8. 1 Kol. 13. 12.
[g] Bal. 4. 15.
[i] Is. 53. 5, 6, 11.
[k] 2 Kol. 5. 21. Beb. 4. 15.
[l] 1 Yok. 2. 4. 3 Yok. 11.
[m] Ez. 18. 5-9. Bal. 2. 13.
[n] Yok. 8. 44.
[o] Lub. 3. 15. Beb. 2. 14.
[p] 1 Yok. 5. 18.
[r] 1 Pet. 1. 23.
[s] 1 Yok. 2. 29.
[t] 1 Yok. 4. 8.
[u] 1 Yok. 1. 5.
[w] Yok. 15. 12.
[y] Lub. 4. 4, 8. Beb. 11. 4.
[z] Yok. 15. 18, 19. 2 Tim. 3. 12.
[a] Mat. 5. 21, 22.
[b] Bag. 5. 21. Kub. 21. 8.
[c] Yok. 3. 16; 15. 13. Bal. 5. 8. Bef. 5. 2, 25.
[d] Ma. 15. 7. Luk. 3. 11.
[e] 1 Yok. 4. 20.
[f] Bal. 12. 9. 1 Pet. 1. 22.
[g] Yok. 18. 37.
[i] Yob. 22. 26.
[k] Beb. 10. 22.
[l] Zab. 34. 15; 145. 18, 19. Mat. 7. 8; 21. 22. Ma'k. 11. 24. Yok. 14. 13; 15. 7; 16. 23, 24. Yak. 5. 16.
[m] Yok. 8. 29.
[n] Yok. 6. 29; 17. 3.
[o] Yok. 13. 34.
[p] Yok. 14. 23.
[r] Yok. 17. 21.
[s] Bal. 8. 9.
[a] Mat. 24. 4.
[b] 1 Bas. 5. 21. Kub 2. 2.
[c] Bik. 20. 30. 2 Pet. 2. 1. 2 Yok. 7.
[d] 1 Kol. 12. 3.
[e] Yok. 12. 31.
[f] Yok. 15. 19.
[g] Yok. 8. 47.
[i] Is. 8. 20.

7 Abāgalwa, twagalanēnga: kuba-
nga okwagala kuva eri Katonda;
na buli muntu yena ayagala yazāli-
bwa Katonda era ategēra Katonda.
8 Atayagala tategēra Katonda; ku-
9 banga Katonda kwagala. [k]Ku kino
okwagala kwa Katonda kwekwala-
bisibwa gyetuli, kubanga Katonda
yatuma munsi Omwānawe eyazāli-
bwa omu tulyoke tube abalamu ku-
10 bwoyo. Mu kino mwe muli okwa-
gala, [l]si nga 'fe twayagala Kato-
nda, naye nga ye yatwagala 'fe,
nātuma Omwānawe (okuba) [m]omu-
11 tāngo olwebibi bya'fe. Abāgalwa,
[n]Katonda bweyatwagala bwatyo,
na'fe kitugwānira okwagalanānga.
12 [o]Tewali eyali alabye ku Katonda
wonawona: bwetwagalana, Kato-
nda abēra mu'fe, [p]nokwagalakwe
13 nga kutūkiri'de mu'fe: [r]ku kino
kwetutegērera nga tubēra muye,
naye mu'fe, kubanga yatuwa ku
14 Mwoyogwe. Na'fe [s]twalaba era
tutegēza nga [t]Kita'fe yatuma O-
mwānawe (okuba) Omulokozi We-
15 nsi. [u]Buli ayātula nga Isa ye
Mwāna wa Katonda, Katonda abēra
16 muye, naye mu Katonda. Nate
twategēra era twa'kiriza okwagala
Katonda kwalina gyetuli. Katonda
kwagala; naye abēra mu kwagala
abēra mu Katonda, ne Katonda a-
17 bēra muye. Mwekyo okwagala
mwekutūkirizibwa gyetuli, [w]tubēre
nobugumu ku lunaku olwomusāngo;
kuba ye nga bwali, na'fe bwetuli
18 munsi muno. Temuli kutya mu
kwagala, naye okwagala okutūki-
rivu kugobera ebwēru okutya, ku-
banga okutya kulimu okubonerezebwa;
noyo atya tanatūkirizibwa
19 mu kwagala. 'Fe twagala, kubanga
20 ye yasoka okutwagala 'fe. [y]Omu-
ntu bwayogera nti Njagala Kato-
nda, nākyāwa mugandawe, muli-
mba; kubanga atayagala muga-
ndawe gweyali alabyeko, Katonda
gwatalabāngako taīnza kumwagala.
21 Era tulina [z]ekiragiro kino ekyava
gyali, ayagala Katonda ayagalēnga
ne mugandawe.

5 Buli muntu yena [a]a'kiriza nga
[b]Isa ye Masiya, [c]ngazāli'dwa Ka-
tonda: na [d]buli ayagala eyazāla
2 ayagala noyo gweyazāla. Kwekyo
kwetutegērera nga twagala abāna
ba Katonda, bwetwagala Katonda
3 netukola ebiragirobye. Kubanga
[e]kuno kwe kwagala kwa Katonda
4 'fe okukwatānga ebiragirobye: era
[f]ebiragirobye tebizitowa. Kubanga
[g]buli ekyazālibwa Katonda kiwā-
ngula Ensi; era kuno kwe kuwā-
ngula okwawāngula Ensi, oku'kiri-
5 za kwa'fe. Era awāngula Ensi
yāni, wabula [i]a'kiriza nga Isa ye
6 Mwāna wa Katonda? Oyo ye ya'ja
[k]nama'zi nomusai, Isa Masiya; si
na ma'zi gali go'ka, naye nama'zi
7 gali nomusai guli. [l]Era Omwoyo
yategēza, kubanga Omwoyo ge ma-
8 zima. Kubanga abategēza basatu,
Omwoyo nama'zi nomusai; era a-
9 basatu abo bagendera wamu. Bwe-
tu'kiriza [m]okutegēza kwabantu, o-
kutegēza kwa Katonda kwe kusinga
obukulu: kubanga [n]okutegēza kwa
Katonda kwe kuno nti ategēze'za
10 Ebyomwānawe. A'kiriza Omwāna
wa Katonda [o]alina okutegēza mu-
ye; ata'kiriza Katonda [p]ngamufu-
'de mulimba; kubanga ta'kiriza
kutegēza Katonda kwategēze'za
11 Ebyomwānawe. Era okutegēza
kwe kuno nti Katonda yatuwa
obulamu obuta'gwāwo, era [r]obula-
12 mu obwo buli mu Mwānawe. [s]Ali-
na Omwāna alina obulamu; atalina
Mwāna wa Katonda talina bulamu.
13 [t]Ebyo mbiwandiki'de 'mwe, [u]mu-
manye nga mulina obulamu obuta-
'gwāwo, 'mwe aba'kiriza erinya
14 Lyomwāna wa Katonda. Era buno
bwe bugumu bwetulina eri ye, nti
[w]bwetusaba ekintu nga bwayagala,
15 atuwulira: era bwetumanya ngatu-
wulira buli kyetusaba, tumanyi nga
16 tulina ebyo byetumusabye. Omuntu
yena bwalabānga mugandawe nga-
kola ekibi ekitali kya kufa, anāsa-
bānga, ne Katonda [y]anāmuwērānga
obulamu abo abakola ekibi ekitali
kya kufa. [z]Waliwo ekibi ekyokufa:
[a]ekyo si kyenjogerako okukyegai-
17 ririrānga. [b]Buli ekitali kya butū-
kirivu kibi: era waliwo ekibi ekitali
kya kufa.
18 Tumanyi nga [c]buli muntu yena
eyazālibwa Katonda takola kibi;
naye eyazālibwa Katonda amukū-
19 ma, omubi nātamukomako. Tuma-
nyi nga tuli ba Katonda, Nensi
20 yona eri mu mubi. Era tumanyi
nga Omwāna wa Katonda ya'ja nā-
tuwa amagezi [d]nokutegēra tutegē-
ra owamazima, era tuli mwoyo o-
wamazima. mu Mwānawe Isa Ma-
siya. [e]Oyo ye Katonda owamazima,
21 nobulamu obuta'gwāwo. Abāna a-
bato, [f]mwekūmēnga eri ebifananyi.

k Yok. 3. 16. Bal. 5. 8.
l Yok. 15. 16. Bal. 5. 8, 10.
m 1 Yok. 2. 2.
n Mat. 18. 33. Yok. 15. 12, 13. 1 Yok. 3. 16.
o Yok. 1. 18. 1 Tim. 6. 16.
p 1 Yok. 2. 5.
r Yok. 14. 20. 1 Yok. 3. 24.
s Yok. 1. 14. 1 Yok. 1. 1, 2.
t Yok. 3. 17.
u Bal. 10. 9.
w Yak. 2. 13.
y 1 Yok. 3. 17.
z Mat. 22. 37, 39. Yok. 13. 34.
a Yok. 1. 12.
b 1 Yok. 4. 2, 15.
c Yok. 1. 13.
d Yok. 15. 23.
e Yok. 14. 15, 21, 23; 15. 10.
f Mi. 6. 8. Mat. 11. 30.
g Yok. 16. 33.
i 1 Kol. 15. 57.
k Yok. 19. 34.
l Yok. 15. 26; 16. 13.
m Yok. 8. 17, 18.
n Mat. 3. 16, 17; 17. 5.
o Bal. 8. 16. Bag. 4. 6.
p Yok. 3. 33.
r Yok. 1. 4.
s Yok 3. 36; 5. 24.
t Yok. 20. 31.
u 1 Yok. 1. 2.
w 1 Yok. 3. 22.
y Yob. 42. 8. Yak. 5. 14, 15.
z Mat. 12. 31, 32. Beb. 6. 4, 6; 10. 26.
a Yer. 7. 16; 14. 11.
b 1 Yok. 3. 4.
c 1 Pet. 1. 23.
d Yok. 17. 3.
e Bal. 9. 5. 1 Tim. 3. 16. Tit. 2. 13.
f 1 Kol. 10.

EBALUWA YA YOKANA

EYOKUBIRI.

1 'Nze omuka'de mpandikira omukyāla omulōnde nabānabe 'nze benjagala mu mazima; 'sō si 'nze
2 'nze'ka, era naye ne bona abategēra [a]amazima; olwamazima agabēra
3 mu'fe, era aganābērānga na'fe emirembe nemirembe: ekisa, okusāsira, emirembe ebiva eri Katonda Kita'fe neri Isa Masiya Omwāna wa Kita'fe, binābērānga na'fe mu mazima
4 nokwagala. Nsanyuse nyo kubanga nasānga (abamu) ku bānabo nga batambulira mu mazima, nga bwetwawebwa Kī-
5 ta'fe ekiragiro. Era kakano nkwegairira, omukyāla, [b]si nga nkuwandikira kiragiro kigya wabula kyetwalina okuva ku luberyeberye,
6 [c]twagalanēnga 'fe'ka na 'fe'ka. Na [d]kuno kwe kwagala okutambulirānga mu biragirobye. Ekyo kye kiragiro, nga bwemwawulira okuva ku luberyeberye mulyoke mukita-
7 mbulirēngamu. Kubanga abalimbalimba bangi abafuluma munsi, abatayātula Isa Masiya nga'ja mu mubiri. [e]Oyo ye mulimbalimba oli era omulabe oli owa Masiya.
8 Mwekūmēnga muleme okubulwa emirimu gyetwakola, naye muwe-
9 bwe empēra enāmba. [f]Buli muntu aitirira nātabēra mu kuigiriza kwa Masiya talina Katonda: abēra mu kuigiriza okwo, oyo alina Kita'fe
10 era Nomwāna. Omuntu yena bwa'jānga gyemuli nātaleta kuigiriza okwo temumusembezānga mu nyu-
11 mba, 'sō [g]temumulamusānga: kubanga amulamusa a'sēkimu (naye) mu bikolwabye ebibi.
12 Newakuba'de nga nina ebigambo bingi okubawandikira, sagala (kubiwandika) ku lupapula nebwino: naye nsūbira oku'ja gyemuli, nokwogera akamwa nakamwa, esanyu
13 lya'mwe liryoke litūkirire. Abāna ba mugandawo omulōnde bakulamusi'za.

[a] 1 Tim. 2. 4.
[b] 1 Yok. 2. 7.
[c] Yok. 13. 34; 15. 12. Bef. 5. 2.
[d] Yok. 14. 15. 1 Yok. 5. 3.
[e] 1 Yok. 4. 3.
[f] 1 Yok. 2. 23.
[g] 1 Kol. 5. 11. Bag. 1. 8. Tit. 3. 10.

EBALUWA YA YOKANA

EYOKUSATU.

1 'Nze omuka'de mpandikira Gayo omwāgalwa, gwenjagala mu mazima.
2 Omwāgalwa, nsaba obērēnga bulūngi mu bigambo byona era obērēnga nobulamu, ngobulamubwo bwe-
3 bubēra obulūngi. Kubanga nasanyuka nyo aboluganda bweba'ja nebategēza amazimago, nga 'gwe
4 bwotambulira mu mazima. Sirina sanyu lingi erisinga lino, okuwulira abāna bānge nga batambulira mu mazima.
5 Omwāgalwa, gya bwesigwa emirimugyo gyona gyona gyokolera abo-
6 luganda era abagenyi; abātegēza okwagalakwo mu maso gekanisa: abo bwonobatambuzānga nga Katonda bwasānira, onokolānga bu-
7 lūngi: kubanga bāvayo Olwerinya [a]nga tebawere'dwa kintu ba mawā-
8 nga. Kale kitugwāni'de okusembezānga abali ngābo tulyoke tukolēnga omulimu gumu namazima.
9 Nawandikira ekanisa ekigambo: naye Diotulefe ayagala okubēra
10 omukulu wābwe tatu'kiriza. Bwendi'ja kyendiva nji'jukiza (abantu) ebikolwabye byakola ngayogera ku-'fe ebigambo ebibi ebitalimu: 'sō ebyo tebimumala, naye era ye nyini tasembeza ba luganda, era nabagala (okubasembeza) abaziiza
11 nābagoba mu kanisa. Omwāgalwa, [b]togobererānga kibi, wabula ekirūngi. [c]Akola obulūngi ye wa Katonda: akola obubi nga talabānga
12 Katonda. Demetulio asimibwa bona, era namazima ge nyini: era na'fe tutegēza; nāwe [d]omanyi ngokutegēza kwa'fe kwa mazima.
13 Nalina ebigambo bingi okukuwandikira, naye sagala kukuwa-
14 ndikira na bwino na kalamu: naye nsūbira okukulaba amāngu, tulyogera akamwa nakamwa. Emirembe (gibēnga) gyoli. Abomukwāno bakulamusi'za. Lamusa abomukwāno ngamanya (gābwe) bwegali.

[a] 1 Kol. 9. 12, 15.
[b] Zab. 37. 27. Is. 1. 16.
[c] 1 Yok. 2. 29; 3. 6, 9.
[d] Yok. 21. 24.

EBALUWA YA YUDA

ERI EKANISA ZONA.

1 [a]YUDA, omu'du wa Isa Masiya,
era muganda wa Yakobo, eri abo
abaitibwa, abāgalwa mu Katonda
Kita'fe, era [b]abakūmirwa Isa Ma-
2 siya: okusāsira nemirembe nokwa-
gala byongerwēngako gyemuli.
3 Abāgalwa, bwenali nga nfuba
okubawandikira ebyobulokovu bwa-
'fe 'fena, nawalirizibwa okubawa-
ndikira okubabūlirira [c]okuwakani-
rānga enyo oku'kiriza abatukuvu
kwebāwebwa omulūndi ogumu.
4 [d]Kubanga waliwo abantu abaingi-
ra nga basēnsera [e]abāwandikirwa
e'da omusāngo guno, abatatya Ka-
tonda, abakyūsa ekisa kya Katonda
wa'fe okuba obukaba [f]nebegāna
Isa Masiya, ye Mwāmi ye Mukama
wa'fe omu ye'ka.
5 Naye njagala okuba'jukiza, ne-
wakuba'de nga byona mwabimanya
omulūndi gumu, nga Mukama,
bweyamala okulokola abantu mu-
nsi Yemisiri, oluvanyuma [g]nāziki-
6 riza abāta'kiriza. Ne [i]bamalaika
abatākūma bukulu bwābwe bo, na-
ye nebaleka ekifo kyābwe bo be
nyini, [k]abakūmira mu njegere eze-
naku zona wansi wekizikiza [l]olwo-
musāngo ogwokulunaku olukulu.
7 Nga [m]Sodomu ne Gomola nebibu-
ga ebyalirānawo, bwebyayendera
dala okwenkana nabo nebikyāma
okugobererānga omubiri omulala,
byatekebwawo okuba ekyokulabi-
rako, nga bibonerezebwa nomusā-
ngo ogwomuliro oguta'gwāwo.
8 [n]Naye era benkana nabo mu kulō-
talōta kwābwe nga basīga omubiri
empitambi era bagāna obukulu, era
9 [o]bavuma abekitībwa. Naye [p]Mi-
kaeri, malaika omukulu, bweyayō-
mba ne Setani nāyogera naye olwo-
mubiri gwa Musa, [r]teyayang'anga
kumuletako musāngo gwa kuvuma,
naye yagamba nti [s]Mukama aku-
10 nenye. [t]Naye abo byebatamanya
byona babivuma: byebamanya mu
buzāliranwa ngensolo ezitalina ma-
11 gezi mwebyo bazikirira. Zibasā-
nze! kubanga batambulira mu [u]ku-
bo lya [u]Kaini, [w]neba'dukanira mu
kukyāma kwa Balamu olwempēra,
nebabulira [y]mu kuwakana kwa
12 Kola. [z]Bano ge mainja agatala-
bika mu mbaga za'mwe ezokwaga-
lana bwebalya na'mwe, abasūmba
aberūnda bo'ka awatali kutya;
[a]ebire ebitalimu ma'zi nga [b]bitwā-
libwa nempewo; emiti egiwātula,
egitalina bibala, egyafa awabiri,
13 [c]egyakūlibwa nemizi; [d]amayengo
agomunyanja agefūkūla, agabimba
e'jovu ze nsonyi zābwe bo; emu-
nyenye ezikyāma [e]ezitereke'dwa
ekizikiza ekiku'te enyo emirembe
14 nemirembe. Era abo yabalagula-
ko Enoki, [f]owomusānvu okuva ku
Adamu, ngayogera nti Laba, [g]Mu-
kama ya'ja nabatukuvube kakumi,
15 okuleta omusāngo ku bona, noku-
sinza omusāngo bona abatatya Ka-
tonda olwebikolwa byābwe byona
byebakolera mu butatya Katonda,
nolwebigambo byābwe byona ebi-
ka'kanyavu abōnōnyi abatatya Ka-
16 tonda byebamwogerāngako. Abo
be bemulugunya, be banyīga, aba-
tambula ngokwegōmba kwābwe
bwekuli [i]nakamwa kābwe kogera
ebigambo ebiinga okukulumbala],
[k]nga ba'sāmu abantu ekitībwa o-
lwamagoba.
17 Naye 'mwe, [l]abāgalwa, mu'jukirē-
nga ebigambo ebyayogerwa e'da
abatume ba Mukama wa'fe Isa
18 Masiya; bwebabagamba nti Mu
biro ebyoluvanyuma [m]walibawo
abasekerezi abatambula ngokwe-
gōmba kwābwe bo bwekuli okwo-
19 butatya Katonda. Abo [n]be baleta
okwāwula, abomubiri, abatalina
20 Mwoyo. Naye 'mwe, abāgalwa,
[o]bwemwezīmba ku ku'kiriza kwa-
'mwe okutukuvu enyo, [p]nga mu-
21 saba mu Mwoyo Omutukuvu, mwe-
kūmēnga mu kwagala kwa Katonda,
[r]nga mulindirira okusāsira kwa
Mukama wa'fe Isa Masiya olwobu-
22 lamu obuta'gwāwo. Era abalala
mubasāsirēnga ababūsabūsa; era
23 abalala mubalokolēnga, nga muba-
kwa'kula okuba'gya mu muliro;
era abalala [s]mubasāsirēnga mu
kutya; nga mukyāwa [t]nekyambalo
ekyasīgibwa amabala omubiri.
24 [u]Naye oyo aīnza okubakūma
obutesitala, [w]nokubaīmiriza mu
maso gekitībwakye nga temuliko
25 bulema mu kujaguza, Katonda omu
ye'ka Omulokozi wa'fe, kubwa Isa
Masiya Mukama wa'fe, (awebwē-
nga) ekitībwa, obukulu, amānyi
nobuīnza, e'da ne'da ngemirembe
nemirembe teginabawo, kakano era
nemirembe egita'gwāwo. Amina.

[a] Luk. 6. 16. Bik. 1. 13.
[b] 1 Pet. 1. 5.
[c] Baf. 1. 27. 1 Tim. 6. 12.
[d] Bag. 2. 4. 2 Pet. 2. 1.
[e] Bal. 9. 21, 22.
[f] 2 Pet. 2. 1. 1 Yok. 2. 22.
[g] Kubal. 14. 29, 37; 26. 64. Beb. 3. 17, 19.
[i] Yok. 8. 44.
[k] 2 Pet. 2. 4.
[l] Kub. 20. 10.
[m] Lub. 19. 24. 2 Pet. 2. 6.
[n] 2 Pet. 2. 10.
[o] Kuv. 22. 28.
[p] Dan. 12. 1. Kub. 12. 7.
[r] 2 Pet. 2. 11.
[s] Zek. 3. 2.
[t] 2 Pet. 2. 12.
[u] Lub. 4. 5. 1 Yok. 3. 12.
[w] Kubal. 22. 7, 21.
[y] Kubal. 16. 1 neb.
[z] 2 Pet. 2. 13.
[a] 2 Pet. 2. 17.
[b] Bef. 4. 14.
[c] Mat. 15. 13.
[d] Is. 57. 20.
[e] 2 Pet. 2. 17.
[f] Lub. 5. 18.
[g] Ma. 33. 2. Dan. 7. 10. Mat. 25. 31. 2 Bas. 1. 7. Kub. 1. 7.
[i] 2 Pet. 2. 18.
[k] Nge. 28. 12.
[l] 2 Pet. 3. 2.
[m] 1 Tim. 4. 1.
[n] Kos. 4. 14; 9. 10.
[o] Bak. 2. 7. 1 Tim. 1. 4.
[p] Bal. 8. 26.
[r] Tit. 2. 13.
[s] Bal. 11. 14.
[t] Zek. 3. 4, 5.
[u] Kub. 3. 4.
[w] Bal. 16. 25. Bef. 3. 20.
[w] Bak. 1. 22.

OKUBI'KULIRWA

KWA YOKANA ATEGEZA EBYA KATONDA.

1 Okubi'kulirwa kwa Isa Masiya Katonda [a] kweyamuwa okulaga aba-'dube ebigwānira okubawo amāngu: [b] nābūlirira mu malaikawe ngamutuma eri omu'duwe Yokana, 2 eyategēza ekigambo kya Katonda nokutegēza kwa Isa Masiya, byona 3 [c] byeyalaba. [d] Alina omukisa oyo asoma, nabo abawulira ebigambo byobuna'bi buno, era nabakwata ebiwandiki'dwa mubwo: kubanga [e] ekisēra kiri kumpi.

4 Yokana eri ekanisa omusānvu ezomu Asiya: ekisa (kibērēnga) na'mwe nemirembe ebiva eri [f] oyo abawo era [g] eyabawo era a'ja (okubawo); era [i] (ebiva) eri emyoyo omusānvu egiri mu maso gente-5 beye; era (ebiva) eri Isa Masiya, [k] omujulirwa omwesigwa, [l] omuberyeberye wabafu, era [m] afuga bakabaka abomunsi. [n] Atwagala, era [o] eyatusumulula mu bibi bya'fe o-6 lwomusaigwe; era [p] nātufūla obwakabaka, bakabona eri Katonda Kitāwe; ekitibwa nobuīnza bibērēnga eri oyo emirembe nemirembe. 7 Amina. [r] Laba, a'ja nebire; era buli liso lirimulaba, [s] nabo abāmufumita; nebika byona ebyomunsi birimukubira ebiwōbe. Wewawo, Amina.

8 'Nze [t] ndi Alufa ne Omega, bwayogera Mukama Katonda, abawo era eyabawo era a'ja (okubawo), Omuīnza webintu byona.

9 'Nze Yokana muganda wa'mwe era a'sēkimu mu kubonabona [u] ne mu bwakabaka ne mu kugumikiriza (ebiri) mu Isa, nali ku kizinga ekiitibwa Patumo, olwekigambo kya Katonda era nolwokutegēza kwa 10 Isa. Nali mu Mwoyo ku [w] lunaku lwa Mukama (wa'fe), nempulira enyuma wānge e'dobozi 'dene, ngeryakagōmbe, nga kogera nti Kyo-11 laba, wandika mu kitabo, okiwereze ekanisa omusānvu; eri Efeso, neri Sumuna, neri Perugamo, neri Suatira, neri Sadi, neri Firaderufi-12 ya, neri Laodikiya. Nenkyūka okulaba e'dobozi eryayogera nānge. Bwenakyūka, nendaba [y] etabāza 13 musānvu eza zābu; ne wakati wetabāza (nendaba) [z] afanana ngomwāna womuntu, [a] ngayamba'de okutūka ku bigere, era ngasibi'dwa mu kifuba nolukoba olwa zābu. 14 Nomutwegwe [b] nenvirize nga zitukula ngebyōya byendiga ebitukula, ngomuzira; [c] namasoge ngenimi 15 zomuliro; nebigerebye nga bifanana ngekikomo ekizigule, ngekirongōsebwa mu ntamu; [d] ne'dobozirye (nga liri) nge'dobozi lyama'zi 16 amangi. Era ngaku'te mu mukonogwe ogwadyo emunyenye musānvu: ne [e] mu kamwāke nemuvamu ekitala ekisala ekyobwōgi obubiri: [f] nobwenyibwe (nga buli) ngenjuba bweyāka mu mānyi gayo. 17 [g] Bwenamulaba, nengwa ku bigerebye ngafu'de. [i] Nāntekako omukonogwe ogwadyo, ngayogera nti Totya; 'nze [k] woluberyeberye era 18 owenkomerero, era Omulamu; [l] era nali nfu'de, era, laba, ndi mulamu emirembe nemirembe, era [m] nina ebisumuluzo ebyokufa Nebyema-19 gōmbe. Kale wandika byolabye, nebiriwo, nebigenda okubawo olu-20 vanyuma lwebyo; ekyāma kyemunyenye omusānvu zolabye mu mukono gwānge ogwadyo netabāza omusānvu eza zābu. Emunyenye omusānvu be [n] bamalaika bekanisa omusānvu: [o] netabāza omusānvu ze kanisa omusānvu.

2 Eri malaika owekanisa eyomu Efeso wandika nti

Bwati bwayogera [a] oyo akwata emunyenye omusānvu mu mukonogwe ogwadyo, [b] atambulira wakati wetabāza omusānvu eza zābu, 2 [c] nti 'Manyi ebikolwabyo, nokufubakwo nokugumikirizakwo, era nga toīnza kugumikiriza babi, era [d] wabakema [e] abeita abatume 'sōnga si bo, era wabalaba nga bali-3 mba; era olina okugumikiriza, era waguma olwerinya lyānge, 'sō [f] te-4 wakōwa. Naye nina (ensōnga) ku-'gwe, kubanga waleka okwagalakwo 5 okwoluberyeberye. Kale 'jukira gyewagwa, wenenye, okolēnga ebikolwa ebyoluberyeberye; [g] bwotalikola bwotyo, nji'ja gyoli, era ndi-'gyawo etabāzayo mu kifo kyayo, 6 bwotalyenenya. Naye kino kyolina kubanga okyāwa ebikolwa bya 7 Banikolaiti, nānge byenkyāwa. [i] Alina okutu awulire Omwoyo kyagamba ekanisa. Awāngula ndimuwa [k] okulya ku [l] muti ogwobulamu,

[a] Yok. 12. 49.
[b] Kub. 22. 16.
[c] 1 Yok. 1. 1.
[d] Luk. 11. 28.
[e] Yak. 5. 8. 1 Pet. 4. 7.
[f] Kuv. 3. 14.
[g] Yok. 1. 1.
[i] Zek. 3. 9. Kub. 3. 1.
[k] Yok. 8. 14.
[l] 1 Kol. 15. 20. Bak. 1. 18.
[m] Bef. 1. 20.
[n] Yok. 13. 34; 15. 9. Bag. 2. 20.
[o] Beb. 9. 14.
1 Yok. 1. 7.
[p] 1 Pet. 2. 5, 9.
[r] Dan. 7. 13. Mat. 24. 30; 26. 64. Bik. 1. 11.
[s] Zek. 12. 10.
[t] Is. 41. 4; 44. 6; 48. 12.
[u] Bal. 8. 17.
[w] Bik. 20. 7.
[y] Kuv. 25. 37. Zek. 4. 2.
[z] Dan. 7. 13.
[a] Dan. 10. 5.
[b] Dan. 7. 9.
[c] Dan. 10. 6.
[d] Ez. 43. 2.
[e] Is. 49. 2. Bef. 6. 17. Beb. 4. 12.
[f] Bik. 26. 13.
[g] Ez. 1. 28.
[i] Dan. 8. 18.
[k] Is. 41. 4; 44. 6.
[l] Bal. 6. 9.
[m] Zab. 68. 20.
[n] Mala. 2. 7.
[o] Baf. 2. 15.
[a] Kub. 1. 16, 20.
[b] Kub. 1. 13.
[c] Zab. 1. 6.
[d] 1 Yok. 4. 1.
[e] 2 Kol. 11. 13.
[f] Bag. 6. 9. Beb. 12. 3, 5.
[g] Mat. 21. 41, 43.
[i] Mat. 11. 15.
[k] Kub. 22. 2, 14.
[l] Lub. 2. 9.

oguli wakati mu lusuku lwa Katonda.
8 Era eri malaika owekanisa eyomu Sumuna wandika nti
Bwati bwayogera owoluberyeberye era owenkomerero, eyali afu-
9 'de nāba omulamu nti 'Manyi okubonabonakwo nobwāvubwo [naye oli [m] muga'ga], nokuvōla [n] kwabo abeita Abayudaya 'sōnga si bo, naye
10 kung'aniro lya Setani. [o] Totya byogenda okubonabona: laba, omulōpi oyo agenda okusūla abamu mu'mwe mu komera, mukemebwe; era mulibonabonera enaku kumi. [p] Bērānga mwesigwa okutūsa okufa, nānge ndikuwa [r] engule eyobu-
11 lamu. Alina okutu awulire Omwoyo kyagamba ekanisa. Awāngula talirūmwa na katono kufa kwa kubiri.
12 Era eri malaika owekanisa eyomu Perugamo wandika nti
Bwati bwayogera [s] oyo alina ekitala ekisala ekyobwōgi obubiri, nti
13 'Manyi gyotūla awali entebe eyobwakabaka eya Setani: era okwata erinya lyānge, 'sō tewegāna ku-'kiriza kwānge era ne mu naku za Antipa, omujulirwa wānge (omusaja) wānge omwesigwa, eya'tirwa
14 ewa'mwe, Setani watūla. Naye nina (ensōnga) ku'gwe si nyingi, kubanga olina eyo abakwata okuigiriza kwa [t] Balamu, eyaigiriza Balaki okuteka enkōnge mu maso gabāna ba Isiraeri, [u] okulya ebyawebwa eri ebifananyi [w] nokwenda.
15 Era nāwe bwotyo olina abakwata
16 okuigiriza kwa Banikolaiti. Kale wenenye; naye bwotalyenenya, nji'ja gyoli māngu, era [y] ndirwāna nabo nekitala ekyomukamwa kā-
17 nge. Alina okutu awulire Omwoyo kyagamba ekanisa. Awāngula ndimuwa ku manu eyakwekebwa, era ndimuwa e'jinja ejeru, era ku 'jinja kuwandiki'dwako erinya erigya, omuntu yena lyatamanyi wabula awebwa.
18 Era eri malaika owekanisa eyomu Suatira wandika nti
Bwati bwayogera Omwāna wa Katonda, [z] alina amaso (agali) ngenimi zomuliro, nebigerebye ebifa-
19 nana ngekikomo ekizigule, nti 'Manyi ebikolwabyo nokwagala noku-'kiriza nokuwereza nokugumīkirizakwo, nebikolwabyo ebyoluvanyuma nga bingi okusinga ebyoluberye-
20 berye. Naye nina (ensōnga) ku-'gwe, kubanga oleka omukazi oli [a] Yezeberi, eyeita na'bi; nāigiriza nākyāmya aba'du bānge [b] okwendānga, nokulyānga ebyawebwa eri
21 ebifananyi. Era namuwa e'bānga [c] okwenenya; nātayagala kwene-
22 nya mu bwenzibwe. Laba 'musūla ku kiriri, nabo abenda naye mu kubonabona okungi, bwebatenenya
23 mu bikolwabye. Era nabānabe ndiba'ta nolūmbe; ekanisa zona nezitegēra nga 'nze 'nzuyo [d] akebera ememe nemitima: era [e] ndiwa buli muntu mu'mwe ngebikolwa bya-
24 'mwe bwebiri. Naye 'mwe mbagamba, abasigalawo abomu Suatira, bona abatalina kuigiriza kuno, abatamanyi bya buziba bya Setani, nga bwebogera; sibatekako 'mwe
25 mugugu mulala. Wabula [f] kyemulina mukikwatēnga, okutūsa lwe-
26 ndi'ja. Era awāngula nākwatānga [g] ebikolwa byānge okutūsa ku nkomerero, [i] oyo ndimuwa amānyi
27 ku mawānga: era [k] alibalūnda nomu'go gwekyūma ngebibya ebibūmbe bwebyatikayatika; era nānge
28 nga bwenawebwa Kitānge: era ndi-
29 muwa [l] emunyenye eyenkya. Alina okutu awulire Omwoyo kyagamba ekanisa.

3 Era eri malaika owekanisa eyomu Sadi wandika nti
Bwati bwayogera [a] oyo alina emyoyo omusānvu egya Katonda, nemunyenye omusānvu, nti 'Manyi ebikolwabyo, ngolina erinya eryo-
2 kuba omulamu, era [b] oli mufu. Tunula, onywēze ebisiga'deyo ebyali bigenda okufa: kubanga salaba ku bikolwabyo ekyatūkirira mu maso
3 ga Katonda wānge. [c] Kale 'jukira bwewawebwa ne bwewawulira; okwate, wenenye. Kale [d] bwotalitunula, ndi'ja ngomu'bi, 'sō tolimanyi
4 sawa gyendi'jiramu gyoli. Naye olina amanya matono mu Sadi [e] agatāyōnōna ngoye zābwe: era balitambula nānge [f] mu ngoye enjeru;
5 kubanga basāni'de. Bwatyo awāngula alyambazibwa engoye enjeru; 'sō sirisāngula na katono linyalye mu kitabo kyobulamu, era [g] ndyātula erinyalye mu maso ga Kitānge, ne mu maso ga bamalaï-
6 kabe. Alina okutu, awulire Omwoyo kyagamba ekanisa.
7 Era eri malaika owekanisa eyomu Firaderufiya wandika nti
Bwati bwayogera oyo omutukuvu, owamazima, alina [i] ekisumuluzo kya Daudi, [k] a'gulawo, 'sō tewali
8 muntu ali'galawo, [l] a'galawo, 'sō tewali muntu a'gulawo, nti 'Manyi ebikolwabyo [laba, nateka mu masogo olu'gi olu'gu'dwawo, omuntu yena lwataīnza ku'galawo] ngolina amānyi matono, nokwata ēkigambo kyānge, 'sō tewegāna linya lyānge.
9 Laba, ngaba abomukung'aniro lya Setani abeita Abayudaya, 'sōnga si bo, naye balimba; laba, [m] ndibaleta oku'ja okusinza mu maso gebigerebyo, era ndibamanyisa nga na-
10 kwagala. Kubanga wekūma eki-

[m] Luk. 12. 21. 1 Tim. 6. 18. Yak. 2. 5.
[n] Bal. 2. 17, 23, 29; 9. 6.
[o] Mat. 10. 22.
[p] Mat. 24. 13.
[r] Yak. 1. 12.
[s] Kub. 1. 16.
[t] Kubal. 24. 14; 25. 1; 31. 16. Yud. 11.
[u] Bik. 15. 29. 1 Kol. 10. 19, 20.
[w] 1 Kol. 6. 13 neb.
[y] Is. 11. 4. 2 Bas. 2. 8. Kub. 1. 16.
[z] Kub. 1. 14, 15.
[a] 1 Basek. 16 31.
[b] 1 Kol. 10. 19, 20.
[c] Bal. 2. 4. Kub. 9. 20.
[d] 1 Sam. 16. 7. Zab. 7. 9.
[e] Zab. 62. 12. Mat. 16.27. Bal. 2. 6. 2 Kol. 5. 10. Bag. 6. 5.
[f] Kub. 3. 11.
[g] Yok. 6. 29.
[i] Mat. 19. 28 Luk. 22. 29, 30. 1 Kol. 6. 3. Kub. 3.21; 20. 4.
[k] Zab. 2. 8, 9. Dan. 7. 22.
[l] 2 Pet. 1. 19.
[a] Kub. 1. 4, 16.
[b] Bef. 2. 1, 5. 1 Tim. 5. 6.
[c] 2 Tim. 1. 13.
[d] Mat. 24. 42, 43. Luk. 12. 39, 40. 1 Bas. 5. 2, 6.
[e] Yud. 23.
[f] Kub. 7. 9, 13.
[g] Mat. 10. 32.
[i] Is. 22. 22. Kub. 1. 18.
[k] Mat. 16. 19.
[l] Yob. 12. 14.
[m] Is. 49. 23.

gambo ekyokugumīkiriza kwānge,
[n] 2 Pet. 2. 9. era nānge [n] ndikukūma obutaingira
mu kisēra ekyokukemebwa, ekige-
nda oku'ja kunsi zona, okukema
[o] Baf. 4. 5. Kub. 22. 12, 20. 11 abo abatūla kunsi. [o] Nji'ja māngu:
nywēza kyolina, omuntu yena ale-
12 me okutwāla enguleyo. Awāngula
ndimufūla empagi mu yekalu ya
Katonda wānge, 'sō talifuluma nate
[p] Kub. 14. 1; 22. 4. bwēru: nānge [p] ndiwandika kuye
erinya lya Katonda wānge, nerinya
[r] Beb. 12. 22. Kub. 21. 2, 10. lyekibuga kya Katonda wānge, [r] Ye-
rusalemi ekigya, eki'ka okuva mu
'gulu eri Katonda wānge, nerinya
13 lyānge erigya. Alina okutu awu-
lire Omwoyo kyagamba ekanisa.
14 Era eri malaika owekanisa eyo-
mu Laodikiya wandika nti
[s] Is. 65. 16. [s] Bwati bwayogera oyo Amina,
[t] Kub. 1. 5. [t] omujulirwa omwesigwa era owa-
[u] Bak. 1. 15. mazima, [u] oluberyeberye lwokutō-
15 nda kwa Katonda, nti 'Manyi ebi-
kolwabyo, nga tonyogoga 'sō tobu-
guma: singa onyogoga oba obugu-
16 ma. Bwekityo kubanga olina eki-
bugūmirize, 'sō tonyogoga 'sō tobu-
guma, ndikusesema mu kamwa kā-
[w] Kos. 12. 8. 17 nge. Kubanga oyogera nti [w] Ndi
muga'ga, era nga'gawa'de, 'sō siri-
ko kyenetāga, 'sō tomanyi ngoli
munaku 'gwe era asāsirwa era o-
mwāvu era omuzibe wamaso era ali
[y] Is. 55. 1. Mat. 13. 44. 18 obwerēre: nkuwērera amagezi [y] o-
kugula gyendi ezābu eyalongōse-
bwa mu muliro, olyoke oga'gawale,
[z] 2 Kol. 5. 3. [z] nengoye enjeru, olyoke oyambale,
era ensonyi ezobwerērebwo zireme
okulabika; ne'dagala eryokusīga ku
[a] Yob. 5. 17. Nge. 3. 11, 12. Beb. 12. 5, 6. 19 masogo, olyoke olabe. 'Nze [a] bona
benjagala mbanenya, era mbabūli-
20 rira: kale nyikira wenenye. Laba,
[b] Lu. 5. 2. [b] nyīmiri'de ku lu'gi, neyānjula:
[c] Luk. 12. 37. [c] omuntu yena bwawulira e'dobozi
lyānge, na'gulawo olu'gi, [d] nāingira
[d] Yok. 14. 23. gyali, era nālīra wamu naye, naye
21 nānge. Awāngula [e] ndimuwa oku-
[e] Mat. 19. 28. Luk. 22. 30. tūla awamu nānge ku ntebe yānge
eyobwakabaka, era nga nānge bwe-
2 Tim. 2. 12. nawāngula, nentūla wamu ne Kitā-
22 nge ku ntebeye eyobwakabaka. A-
lina okutu awulire Omwoyo kyaga-
mba ekanisa.

4 Oluvanyuma lwebyo nendaba, era,
laba, olu'gi olu'gu'dwawo mu 'gu-
lu, ne'dobozi lyenasoka okuwulira,
ngeryakagōmbe, nga kogera nānge,
ngayogera nti Linya okutūka wano,
nānge nākulaga ebigwānira okubē-
2 rawo oluvanyuma lwebyo. Ama-
ngwāgo nali mu Mwoyo: era, laba,
[a] Is. 6. 1. Yer. 17. 12. Ez. 1. 26. [a] entebe eyobwakabaka yali ngete-
ke'dwawo mu 'gulu, era eyali atu-
3 'de ku ntebe; naye eyali atu'de
yali afanana nge'jinja erya yasepi
[b] Ez. 1. 28. nerya sadio okulabika: ne [b] muso-
ke okwetōlōla entebe eyali afanana
4 nga zumalidi okulabika. Entebe
eyobwakabaka yali etōlo'dwa ente-
be ezobwakabaka amakumi abiri
mu nya; ne ku ntebe (kwaliko) a-
baka'de amakumi abiri mu bana
nga batu'de, nga [c] bamba'de engo-
[c] Kub. 7. 9, 13, 14. ye enjeru; ne ku mitwe gyābwe e-
5 ngule eza zābu. Ne ku ntebe nga
kuvako okumyānsa namalobozi no-
kubwātuka. [d] Netabāza omusānvu
[d] Kuv. 37. 23. ezomuliro nga zāka mu maso ge-
ntebe, [e] gye myoyo omusānvu egya
6 Katonda; ne mu maso gentebe
[e] Kub. 1. 4. [f] ngenyanja eyendabirwamu, efana-
[f] Kuv. 38. 8. Kub. 15. 2. na nga kulusitalo; [g] ne wakati we-
[g] Ez. 1. 5. ntebe nokwetōlōla entebe ebiramu
bina ebi'ju'de amaso mu bwenyi
7 nenyuma. [i] Nekiramu ekyolube-
[i] Ez. 1. 10; 10. 14. ryeberye kyali kifanana ngempolo-
goma, nekiramu ekyokubiri nge-
nyana, nekiramu ekyokusatu kya-
lina amaso ngagomuntu, nekiramu
ekyokuna kyali kifanana ngempū-
8 ngu ebūka. Nebiramu ebina, nga
[k] Is. 6. 2. birina buli kimu [k] ebiwawātiro mu-
kāga, bi'ju'de amaso enjui zona ne
munda: 'sō tebiriko kuwu'mula e-
[l] Is. 6. 3. misana nekiro nga byogera nti [l] O-
mutukuvu, Omutukuvu, Omutuku-
vu, Mukama Katonda Omuīnza
webintu byona, eyabawo era a-
9 bawo era a'ja (okubawo). Era e-
biramu bwebirimuwa ekitībwa ne-
tendo nokwebaza oyo atu'de ku
ntebe, omulamu emirembe nemire-
10 mbe, abaka'de amakumi abiri mu
bana balivūnama mu maso goyo a-
tu'de ku ntebe, era balisinza oyo
omulamu emirembe nemirembe, e-
11 gentebe, nga bogera nti [m] Osāni'de
[m] Kub. 5. 12. 'gwe, Mukama wa'fe, Katonda wa-
'fe, okuwebwānga ekitībwa netendo
nobuīnza: [n] kubanga 'gwe wabitō-
[n] Lub. 1. 1. Bef. 3. 9. Bak. 1. 16. nda byona, era byabawo lwa kusī-
makwo, era byatōndebwa.

5 Nendaba mu mukono ogwadyo
gwoyo eyali atu'de ku ntebe [a] e-
[a] Ez. 2. 9, 10. kitabo ekiwāndiki'dwa munda ne
kungulu, [b] ekisibi'dwa enyo obubo-
[b] Is. 29. 11. Dan. 12. 4. 2 nero omusānvu. Nendaba malaika
owamānyi ngabūlira ne'dobozi 'de-
ne nti Ani asāni'de okwānjuluza e-
kitabo nokubēmbula obubonero bwa-
3 kyo omusānvu? Newatabawo mu
'gulu newakuba'de kunsi newakuba-
'de wansi wensi, eyaīnza okwānjulu-
za ekitabo, newakuba'de okukitunu-
4 lira. Nānge nenkāba nyo amaziga,
kubanga tewālabika eyasānira o-
kwānjuluza ekitabo, newakuba'de
5 okukitunulira: omu ku baka'de nā-
ng'amba nti Tokāba: laba, [c] Empo-
[c] Lub. 49. 9, 10. Beb. 7. 14. logoma owomukika kya Yuda, [d] e-
[d] Is. 11. 1, 10. Kub. 22. 16. kikolo kya Daudi, yawāngula, o-
kwānjuluza ekitabo nobubonero
6 bwakyo omusānvu. Nendaba wa-
kati wentebe nebiramu ebina, ne

wakati wabaka'de, *e* Omwāna gwendiga ngaīmiri'de ngafanana ngeya'tibwa, ngalina amayembe musānvu, *f* namaso musānvu, gye Myoyo omusānvu egya Katonda, egitu-
7 mibwa munsi zona. Na'ja nāki'gya mu mukono ogwadyo *g* ogwoyo atu-
8 'de kuntebe. Bweyatōla ekitabo, ebiramu ebina nabaka'de amakumi abiri mu bana nebavūnama mu maso Gomwāna gwendiga, buli muntu ngalina enānga nebibya ebya zābu ebi'ju'de obubāne, *i* kwe kusaba
9 kwabatukuvu. Nebaīmba *k* oluīmba olugya, nga bogera nti Osānide okutōla ekitabo nokubēmbula obubonero bwakyo: kubanga wa-'tibwa *l* nogulira Katonda olwomusaigwo *m* mu buli kika nolulimi na-
10 bantu ne'gwānga, *n* nobafūla eri Katonda wa'fe obwakabaka era ba-
11 kabona; era bafuga kunsi. Nendaba nempulira e'dobozi lya bamalaika abangi abetōlo'de entebe nebiramu nabaka'de; nomuwendo gwābwe gwali *o* obukumi emirūndi obukumi, mwenkumi emirūndi e-
12 nkumi; nga bogera ne'dobozi 'dene nti Asāni'de Omwāna gwendiga eya'tibwa okuwebwa obuinza nobuga'ga namagezi namānyi netendo
13 nekitibwa nomukisa. Na *p* buli kitōnde ekiri mu 'gulu, ne kunsi, ne wansi wensi, ne ku nyanja, nebirimu byona nembiwulira byona nga byogera nti Eri oyo atu'de ku ntebe, neri Omwāna gwendiga, *r* omukisa gubēnga netendo nekitibwa namānyi emirembe nemirembe.
14 Nebiramu ebina nebyogera nti Amina. Nabaka'de nebavūnama nebasiuza.

6 *a* Nendaba Omwāna gwendiga bweyabēmbula ku bubonero omusānvu ko akamu, nempulira *b* ekimu ku biramu ebina nga kyogera nge'dobozi eryokubwātuka nti 'Jā-
2 ngu. Nendaba, era, laba, *c* embalāsi enjeru, *d* noyo atu'deko ngalina omutego; *e* nāwebwa engule: nāgenda ngawāngula, era awāngule.
3 Bweyabēmbula akabonero akokubiri, nempulira ekiramu ekyokubiri
4 nga kyogera nti 'Jāngu. Nevayo (embalāsi) endala eya lukunyu: naye eyali atu'deko nāwebwa oku-'gyawo emirembe kunsi, era ba'tang'ane bo'ka na bo'ka: nāwebwa ekitala ekinene.
5 Bweyabēmbula akabonero akokusatu, nempulira ekiramu ekyokusatu nga kyogera nti 'Jāngu. Nendaba, era, laba, embalāsi enzirugavu; neyali atu'deko ngalina
6 ekigera mu mukonogwe. Nempulira nge'dobozi wakati webiramu ebina nga lyogera nti Ekiyi kyeng'āno kya dinali, nebiyi bisatu ebya sayiri bya dinali; *f* amafuta nomwenge 'sō tobyōnōna.
7 Bweyabēmbula akabonero akokuna, nempulira e'dobozi lyekiramu ekyokuna nga kyogera nti 'Jā-
8 ngu. Nendaba, era, laba, embalāsi eya kyenvu; neyali atu'deko, erinyalye Kufa; ne Magōmbe nāgenda naye. Nebawebwa obuīnza ku kitūndu ekyokuna ekyensi, *g* oku'ta nekitala nenjala nolūmbe *i* nensolo zensi.
9 Bweyabēmbula akabonero akokutāno, nendaba wansi wekyōto *k* emyoyo gyābwe aba'tibwa olwekigambo kya Katonda, *l* nolwoku-
10 tegēza kwebalina: nebogerera wa-'gulu ne'dobozi 'dene, nga bogera nti *m* Olitūsa wa, Mukama (wa'fe), omutukuvu era owamazima, obutasala musāngo nobutawalana'gwānga olwomusai gwa'fe kubo aba-
11 tūla kunsi? Nebawebwa buli muntu *n* ekyambalo ekyeru; nebagambibwa *o* okuwu'mula nate akasēra katono, okutūsa ba'du ba'nābwe ne baganda bābwe lwebaliwera, abagenda oku'tibwa nga nabo.
12 Bweyabēmbula akabonero akomukāga, nendaba, *p* newaba ekikankano kinene; *r* enjuba nedugala ngolugoye olwebyōya, nomwezi
13 gwona neguba ngomusai; nemunyenye ezomu'gulu nezigwa kunsi, ngomutini bwegukunkumula amagū gagwo, nga gunyenyezebwa e-
14 mpewo enyingi. *s* Ne'gulu neri-'gyibwawo, ngomuzīngo gwekitabo bweguzīngibwa; na *t* buli lusozi nekizinga nebi'gyibwawo mu bifo bya-
15 byo. Ne bakabaka bensi, nabalāngira, nabagabe, nabaga'ga, nabamānyi, na buli mu'du nowe'dembe *u* nebekweka mu mpuku ne mu
16 mainja agokunsozi; nebagamba ensozi namainja nti Mutugweko, mutukise mu maso goyo atu'de ku ntebe, ne mu busūngu Bwomwāna
17 gwendiga: kubanga *w* olunaku olukulu olwobusūngu bwābwe lutūse; era *y* āni aīnza okuīmirirawo?

7 Oluvanyuma nendaba bamalaika bana nga baīmiri'de ku nsōnda nya ezensi, nga baku'te empewo nya ezensi, empewo yona ereme okukūnta kunsi, newakuba'de ku nyanja, newakuba'de ku muti gwo-
2 na. Nendaba malaika omulala ngalinya okuva ebuvanjuba, ngalina akabonero ka Katonda omulamu: nāyogerera wa'gulu ne'dobozi 'dene ngagamba bamalaika abana, abāwebwa okwōnōna ensi nenyanja,
3 ngayogera nti *a* Temwōnōna nsi, newakuba'de enyanja, newakuba-'de emiti, okutūsa lwetulimala *b* o-

e Is. 53. 7. Yok. 1. 29, 36. 1 Pet. 1. 19. Kub. 13. 8.
f Zek. 3. 9.
g Kub. 4. 2.
i Zab. 141. 2. Kub. 8. 3, 4.
k Zab. 40. 3.
l Bik. 20. 28. Beb. 9. 12. 1 Pet. 1. 18, 19. 1 Yok. 1. 7.
m Kub. 7. 9.
n Kuv. 19. 6. 1 Pet. 2. 5, 9. Kub. 1. 6.
o Zab. 68. 17. Dan. 7. 10. Beb. 12. 22.
p Baf. 2. 10.
r 1 Byom. 29. 11.
a Kub. 5. 5–7.
b Kub. 4. 7.
c Kub. 19. 11.
d Zab. 45. 4, 5.
e Kub. 14. 14.
f Kub. 9. 4.
g Ez. 14. 21.
i Lev. 26. 22.
k Kub. 20. 4.
l 2 Tim. 1. 8.
m Zek. 1. 12.
n Kub. 7. 9, 14.
o Beb. 11. 40.
p Kub. 16. 18.
r Yo. 2. 10, 31; 3. 15.
s Zab. 102. 26. Is. 34. 4.
t Yer. 4. 24. Kub. 16. 20.
u Is. 2. 19.
w Is. 13. 6 neb. Zef. 1. 14 neb.
y Zab. 76. 7.
a Kub. 9. 4.
b Ez. 9. 4.

kutekako akabonero aba'du ba Katonda wa'fe [c] ku byenyi byābwe.
4 [d] Nempulira omuwendo gwābwe abātekebwako akabonero, (bāli) [e] kasirīvu mwobukumi buna mwenkumi nya, abātakebwako akabonero mu buli kika kyabāna ba Isiraeri.
5 Abomukika kya Yuda abātekebwako akabonero kakumi mwenkumi biri:
Abomukika kya Leubeni kakumi mwenkumi biri:
Abomukika kya Gadi kakumi mwenkumi biri:
6 Abomukika kya Aseri kakumi mwenkumi biri:
Abomukika kya Nafutali kakumi mwenkumi biri:
Abomukika kya Manase kakumi mwenkumi biri:
7 Abomukika kya Simeoni kakumi mwenkumi biri:
Abomukika kya Levi kakumi mwenkumi biri:
Abomukika kya Isakali kakumi mwenkumi biri:
8 Abomukika kya Zebuluni kakumi mwenkumi biri:
Abomukika kya Yusufu kakumi mwenkumi biri:
Abomukika kya Benyamini abātekebwako akabonero kakumi mwenkumi biri.
9 Oluvanyuma lwebyo nendaba, era, laba, ekibīna kinene omuntu yena kyataīnza kubala, [f] mu buli 'gwānga nebika nabantu nenimi, nga baīmiri'de mu maso gentebe ne mu maso Gomwāna gwendiga, nga bamba'de ebyambalo ebyeru, namatabi genkīndu mu mikono gyā-
10 bwe; nebogerera wa'gulu ne'dobozi 'dene, nga bogera nti [g] Obulokovu (buba) bwa Katonda wa'fe atu-'de ku ntebe, neri Omwāna gwe-
11 ndiga. Ne bamalaika bona bāli baīmiri'de nga betōlo'de entebe nabaka'de nebiramu ebina; nebavūnama amaso gābwe mu maso ge-
12 ntebe, nebasinza Katonda, nga bogera nti Amina: omukisa nekitībwa namagezi nokwebaza netendo nobuīnza namānyi (bibēnga) eri Katonda wa'fe emirembe nemire-
13 mbe. Amina. Omu ku baka'de na'damu, ngang'amba nti Bano abamba'de ebyambalo ebyo ebyeru,
14 be bāni, era bava wa? Ne'mugamba nti Mukama wānge, 'gwomanyi. Nāng'amba nti Bano be bāva mu kubonabona kuli okungi, [i] nebayoza ebyambalo byābwe, nebabitukuza mu musai Gwomwāna
15 gwendiga. Kyebavu'de babēra mu maso gentebe ya Katonda; nebamuwerezānga emisana nekiro mu yekaluye: noyo atu'de ku ntebe
16 [k] alitīmba ewemaye kubo. [l] Tebalirūmwa njala nate, 'sō tebalirūmwa nyōnta nate, 'sō [m] omusana tegulibōkya, newakuba'de okwōkya
17 kwona: kubanga Omwāna gwendiga ali wakati wentebe [n] yanābalūndānga, era alibaleta eri enzi'zi ezama'zi agobulamu: [o] era Katonda alisāngula buli 'ziga mu maso gābwe.

8 Bweyabēmbula akabonero akomusānvu, newaba akasirīkiriro mu 'gulu nga kitūndu kya sawa.
2 [a] Nendaba bamalaika musānvu abāimirira mu maso ga Katonda; nebawebwa obugōmbe musānvu.
3 Ne malaika omulala na'ja nāīmirira ku kyōto, ngalina ekyōtezo ekya zābu; nāwebwa obubāne bungi, alyoke abuteke mu kusaba kwabatukuvu bona ku [b] kyōto ekya zābu ekyali mu maso gentebe.
4 [c] Nomu'ka gwobubāne negulinya wamu nokusaba kwabatukuvu nga guva mu mukono gwa malaika mu
5 maso ga Katonda. Malaika nātwāla ekyōtezo; nāki'juza omuliro ogwomukyōto, nākisūla kunsi; newaba okubwātuka namalobozi nokumyānsa nekikankano.
6 Ne bamalaika musānvu abalina obugōmbe omusānvu nebetekateka okufūwa.
7 Malaika owoluberyeberye nāfūwa, [d] newaba omuzira nomuliro ebitabu'dwa nomusai, nebisūlibwa kunsi: nekitūndu ekyokusatu ekyensi neki'gya, nekitūndu ekyokusatu [e] ekyemiti neki'gya, na buli mu'do omubisi negu'gya.
8 Malaika owokubiri nafūwa; ngolusozi olunene olwāka omuliro nerusūlibwa mu nyanja: nekitūndu ekyokusatu ekyenyanja nekifūka
9 musai; nebifa ekitūndu ekyokusatu ekyebitōnde ebyomunyanja, ebiramu; nekitūndu ekyokusatu ekyebyōmbo nekizikirira.
10 Malaika owokusatu nāfūwa, [f] emunyenye enene neva mu 'gulu negwa ngeyāka ngomumuli, negwa ku kitūndu ekyokusatu ekyemi'ga,
11 ne ku nzi'zi zama'zi. [g] Nerinya lyemunyenye liitibwa Abusinso: [i] nekitūndu ekyokusatu ekyama'zi nekifūka abusinso: nabantu bangi nebafa olwama'zi, kubanga gakāizibwa.
12 [k] Malaika owokuna nāfūwa, nekitūndu ekyokusatu ekyenjuba nekikubibwa, nekitūndu ekyokusatu ekyomwezi, nekitūndu ekyokusatu ekyemunyenye; ekitūndu ekyokusatu ekyabyo kiryoke kizikizibwe, nomusana guleme okwāka ekitūndu kyagwo ekyokusatu, nekiro bwekityo.
13 Nendaba, nempulira empūngu

[c] Kub. 22. 4.
[d] Kub. 9. 16.
[e] Kub. 14. 1.
[f] Kub. 5. 9.
[g] Zab. 3. 8. Is. 43. 11.
[i] Is. 1. 18. 1 Yok. 1. 7.
[k] Is. 4. 5, 6. Kub. 21. 3.
[l] Is. 49. 10.
[m] Zab. 121. 6.
[n] Zab. 23. 1; 36. 8. Yok. 10. 11, 14.
[o] Is. 25. 8. Kub. 21. 4.
[a] Luk. 1. 19.
[b] Kuv. 30. 1.
[c] Zab. 141. 2. Luk. 1. 10.
[d] Ez. 38. 22.
[e] Is. 2. 13.
[f] Is. 14. 12.
[g] Lus. 1. 20.
[i] Kuv. 15. 23. Yer. 9. 15.
[k] Is. 13. 10. Am. 8. 9.

emu ngebūka wakati we'gulu, nge-
yogera ne'dobozi 'dene nti Zibasānze, zibasānze, zibasānze abatūla kunsi, olwamalobozi agasiga-'deyo agakagōmbe ka bamalaika abasatu abagenda okufūwa.

9 Malaika owokutāno nāfūwa, [a] nendaba emunyenye ngeva mu 'gulu ngegwa kunsi: nāwebwa ekisu-
2 muluzo [b] kyobunya obutakoma. Nāsumulula obunya obutakoma; nomu'ka neguva mu bunya negulinya ngomu'ka gwenkōmi enene, nenjuba ne'bānga nebizikizibwa olwomu-
3 'ka ogwomubunya. Ne mu mu'ka nemuva [c] enzige kunsi, neziwebwa obuīnza, ngenjaba ezobusagwa e-
4 zomunsi bwezirina obuīnza. Nezigambibwa [d] obutayōnōna mu'do gwensi, newakuba'de ekintu kyona ekibisi newakuba'de omuti gwona, wabula abantu bo'ka abatalina [e] kabonero ka Katonda ku byenyi byā-
5 bwe. Neziwebwa obutaba'ta, wabula okubalūmira emyezi etāno: nokulūma kwazo (kwali) ngokulūma kwenjaba eyobusagwa bwerū-
6 ma omuntu. Ne mu naku ezo abantu balinonya okufa, 'sō tebalikulaba na katono; era [f] balyegōmba okufa, era okufa nga ku-
7 ba'duka. [g] Nebifananyi byenzige byafanana ngembalāsi ezitegeke'dwa olutalo, ne [i] ku mitwe gyazo ngengule ezifanana nga zābu, [k] namaso gazo ngamaso gaba-
8 ntu. Era zalina enviri ngenviri zabakazi, [l] namanyo gazo gali nga-
9 gempologoma. Era zalina ebizibawo ngebizibawo ebyekyūma, ne-'dobozi lyebiwawātiro byazo nge-'dobozi lyamagāli, eryembalāsi enyingi nga zifubutuka okuingira
10 mu lutalo. Era zirina emikira egifanana ngenjaba ezobusagwa, nemimwa; ne mu mikira gyazo mulimu obuīnza bwazo okulūmira a-
11 bantu emyezi etāno. [m] Zirina kabaka wazo malaika owobunya obutakoma: erinya mu Lwebulaniya Abadoni, ne mu Luyonani alina erinya Apoluoni.
12 [n] Obubi obumu buise: laba, obubi bubiri nate bu'ja oluvanyuma.
13 Malaika owomukāga nāfūwa, nempulira e'dobozi eryava mu nsōnda enya ezekyōto ekya zābu e-
14 kiri mu maso ga Katonda, ngagamba malaika owomukāga eyalina akagōmbe nti Sumulula bamalaika abana abasibi'dwa ku mu'ga omu-
15 nene Fulati. Bamalaika abana nebasumululwa abāli bategeke'dwa esawa nolunaku nomwezi nomwāka, oku'ta ekitūndu ekyokusatu e-
16 kyabantu. Nomuwendo gwe'gye [o] eryabebagala embalāsi obukumi kakumi emirūndi ebiri: nempulira
17 omuwendo gwābwe. Era bwenalaba bwenti embalāsi mu kwolesebwa kuno, nabo abāli bazitu'deko, nga bamba'de ebyomukifuba ngebyomuliro nebya kazigizigi nebyekiberiti: [p] nemitwe egyembalāsi ngemitwe gyempologoma; ne mu bumwa bwazo nemuva omuliro no-
18 mu'ka nekiberiti. Mu bibonyobonyo ebyo byonsatule neba'tibwa ekitūndu ekyokusatu ekyabantu, omuliro nomu'ka nekiberiti ebyava
19 mu bumwa bwazo. Kubanga obuīnza bwembalāsi buli mu kamwa kazo, ne mu mikira gyazo: kubanga [r] emikira gyazo gifanana ngemisota, nga girina emitwe; era
20 gyezirūmisa. Nabantu abāsigalawo, abata'tibwa mu bibonyobonyo ebyo, [s] tebenenya mu bikolwa byemikono gyābwe, obutasinza [t] balubale, [u] nebifananyi ebya zābu nebya feza nebyebikomo nebyamainja nebyemiti, ebitainza kulaba newakuba'de okuwulira, newakuba'de
21 okutambula: nebatenenya mu bu'si bwābwe, [w] newakuba'de mu bulogo bwābwe newakuba'de mu bwenzi bwābwe, newakuba'de mu bu'bi bwābwe.

10 Nendaba malaika omulala owamānyi nga'ka okuva mu 'gulu, ngayamba'de ekire; [a] ne musoke ngali ku mutwegwe [b] namasoge ngenjuba, [c] nebigerebye ngempagi
2 ezomuliro; era yalina mu mukonogwe akatabo akabi'kuse: [d] nāteka ekigerekye ekyadyo ku nyanja ne-
3 kya kono kunsi; nāyogerera wa-'gulu ne'dobozi 'dene ngempologoma bwewuluguma: bweyayogerera wa'gulu [e] ebibwātuka omusānvu
4 nebyogera amalobozi gabyo. Ebibwātuka omusānvu bwebyayogera amalobozi gabyo, nali nga ng'enda okuwandika: nempulira e'dobozi eriva mu 'gulu, nga lyogera nti [f] Teka akabonero kwebyo ebibwātuka omusānvu byebyoge'de, 'sō
5 tobiwandika. Malaika gwenalaba ngaīmiri'de ku nyanja ne kunsi nāimusa omukonogwe ogwadyo eri
6 e'gulu, nālāira oli aba omulamu emirembe nemirembe, eyatōnda e 'gulu nebirimu, nensi nebirimu, nenyanja nebirimu, nti tewalibēra ki-
7 sēra nate: naye [g] mu naku ze'dobozi lya malaika owomusānvu, bwaliba ngagenda okufūwa, ekyāma kya Katonda nekiryoka kitūkirira, ngenjiri bweri gyeyabūlira aba'dube
8 bana'bi. Ne'dobozi lyenawulira nga liva mu 'gulu, (nendiwulira) nate nga lyogera nānge nerigamba nti Genda, otwāle ekitabo ekibi-'kuse mu mukono gwa malaika aī-

[a] Kub. 8. 10.
[b] Kub. 20. 1.
[c] Kuv. 10. 4. Balam. 7. 12.
[d] Kub. 7. 3.
[e] Ez. 9. 4.
[f] Yob. 3. 21. Yer. 8. 3.
[g] Yo. 2. 4.
[i] Nak. 3. 17.
[k] Dan. 7. 8.
[l] Yo. 1. 6.
[m] Bef. 2. 2.
[n] Kub. 8. 13.
[o] Ez. 38. 4.
[p] Is. 5. 28, 29.
[r] Is. 9. 15
[s] Ma. 31. 29.
[t] Lev. 17. 7.
[u] Zab. 115. 4.
[w] Kub. 22. 15.
[a] Ez. 1. 28.
[b] Mat. 17. 2. Kub. 1. 16.
[c] Kub. 1. 15.
[d] Mat. 28. 18.
[e] Kub. 8. 5.
[f] Dan. 8. 26; 12. 4, 9.
[g] Kub. 11. 15.

9 miri'de ku nyanja ne kunsi. Ne-
ng'enda eri malaika, nga 'mugamba
okumpa akatabo. Nāng'amba nti
[i] Twāla, okamire; era kanākāya
olubutolwo, naye mu kamwāko ka-
nāba kawōmerevu ngomubisi gwe-
10 njuki. Nentwāla akatabo nenka-
'gya mu mukono gwa malaika, ne-
nkamira; nekaba mu kamwa kānge
kawōmerevu ngomubisi gwenjuki:
bwenakalya, olubuto lwānge neru-
11 kāizibwa. Nebang'amba nti Kiku-
gwāni'de okubūlira nate eri abantu
namawānga nenimi ne bakabaka
abangi.

[i] Ez. 2. 8; 3. 1-3.

11 Nempebwa [a] olumuli olufanana
ngomu'go, ngayogera nti Golo-
koka, ogere yekalu ya Katonda,
2 nekyōto, nabasinzizamu. [b] Nolu-
'gya oluli ebwēru weyekalu luleke
ebwēru, 'sō tolugera; [c] kubanga
lwawebwa abamawānga: nekibuga
ekitukuvu [d] balikirinyiririra [e] e-
3 myezi amakumi ana mwebiri. Nā-
nge ndibawa abajulirwa bānge ba-
biri, era baliragulira enaku lukumi
mu bibiri mu nkāga, nga bamba'de
4 ebibukutu. Abo gye [f] mizeituni e-
biri netabāza ebiri eziimirira mu
5 maso ga Mukama wensi. Era o-
muntu yena bwayagala okubakola
obubi, omuliro guva mu kamwa kā-
bwe, negwōkya abalabe bābwe: era
omuntu yena bwayagala okubakola
bubi, bwekityo kigwāna ye oku'ti-
6 bwa. Abo [g] balina obuīnza okusiba
e'gulu, enkuba eremēnga okutonya
mu naku ezokutegēza kwābwe: era
[i] balina obuīnza ku ma'zi okugafūla
omusai, era nokubonyabonya ensi
nebibonyobonyo byona, emirūndi
7 emingi nga bwebagala. Era [k] bwe-
baliba nga bamaze okutegēza kwā-
bwe, ensolo eva mu bunya obuta-
koma [l] erirwāna nabo, era eriba-
8 wāngula, era eriba'ta. Nomulāmbo
gwābwe (guli) mu lugūdo lwekibu-
ga ekinene, ekiitibwa mu mwoyo
Sodomu Nemisiri, [m] era Mukama
9 wābwe mweyakomererwa. Era a-
bomubantu nebika nenimi namawā-
nga bālabira omulāmbo gwābwe
enaku satu nekitūndu, nebataganya
mirāmbo gyābwe okuzikibwa mu
10 ntāna. Nabo abatūla kunsi basa-
nyuka kulwābwe, nebajaguza; era
[n] baliwerezagana ebirabo; kubanga
bana'bi abo ababiri bābonyabonya
11 abatūla kunsi. Oluvanyuma lwe-
naku ziri esatu nekitūndu, [o] omwo-
yo gwobulamu oguva eri Katonda
neguingira mubo, nebaimirira ku
bigere byābwe, okutya kungi neku-
12 gwa kubo abābalaba. Nebawulira
e'dobozi 'dene eriva mu 'gulu, nga
libagamba nti Mulinye okutūka
wano. Nebalinya mu 'gulu [p] mu
kire; nabalabe bābwe nebabalaba.
13 Ne mu sawa eri newabawo ekika-
nkano ekinene, nekitūndu ekyeku-
mi ekyekibuga nekigwa; neba'ti-
bwa abantu kasānvu mu kikanka-
no: nabo abāsigalawo nebakwati-
bwa entīsa, nebawa ekitībwa Kato-
nda owomu'gulu.
14 [r] Obubi obwokubiri buise: laba,
obubi obwokusatu bu'ja māngu.
15 [s] Malaika owomusānvu nāfūwa;
[t] newabawo amalobozi amanene mu
'gulu, nga bogera nti [u] Obwakabaka
bwensi bufūse bwa Mukama wa'fe,
era bwa Masiyawe: era [w] anāfugā-
16 nga emirembe nemirembe. Naba-
ka'de [y] amakumi abiri mu bana,
abatūla mu maso ga Katonda ku
ntebe zābwe ezobwakabaka, neba-
vūnama amaso gābwe, nebasinza
17 Katonda, nga bogera nti Tukwe-
baza, 'gwe Mukama (wa'fe) Kato-
nda, Omuīnza webintu byona, a-
bawo era eyabawo; kubanga otu'te
18 amānyigo amangi, nofuga. Ama-
wānga negasunguwala, nobusūngu-
bwo nebu'ja, [z] nentūko ezokusalira-
mu omusāngo gwabafu, nezokuwē-
ramu empēra yābwe aba'dubo bana'bi, nabatukuvu, nabatya erinya-
lyo, abato nabakulu; nezokwōnō-
neramu abōnōna ensi.
19 Ne yekalu ya Katonda eyomu-
'gulu nebi'kulwa; newalabika mu
yekaluye esanduko yendagānoye;
newabawo okumyānsa namalobozi
nokubwātuka nekikankano nomu-
zira mungi.

12 Nakabonero akanene nekala-
bika mu 'gulu, omukazi ngaya-
mba'de enjuba, nomwezi (nga guli)
wansi webigerebye, ne ku mutwe-
gwe (nga guliko) engule eyemunye-
nye kumi na biri; era ngali lubuto:
2 nākāba [a] ngalūmwa era ngabalaga-
3 lwa okuzāla. Newalabika akabo-
nero akalala mu 'gulu, era, laba,
[b] ogusota ogumyufu ogunene, [c] o-
gulina emitwe omusānvu namaye-
mbe kumi, ne ku mitwe gyagwo
4 engule musānvu. Nomukira gwa-
gwo neguwalula ekitūndu ekyoku-
satu [d] ekyemunyenye ezomu'gulu,
[e] neguzisūla kunsi: ogusota negui-
mirira mu maso gomukazi, eyali
agenda okuzāla, bwalizāla, gulyoke
5 gulire dala omwānawe. Nāzāla o-
mwāna owobulenzi, [f] agenda oku-
fuga amawānga gona nomu'go o-
gwekyūma: nomwānawe nākwa-
'kulibwa nātwālibwa eri Katonda,
6 neri entebeye eyobwakabaka.
Nomukazi na'duka nātūka mu 'dū-
ngu, gyeyalina ekifo ekyatekebwa-
tekebwa Katonda, balyoke bamulī-
sizēnga eyo [g] enaku lukumi mwe-
bikumi bibiri mu nkāga.

[a] Ez. 40. 3 neb. Zek. 2. 1.
[b] Ez. 40. 17, 20.
[c] Zab. 79. 1. Luk. 21. 24.
[d] Dan. 8. 10.
[e] Kub. 13. 5.
[f] Zab. 52. 8. Yer. 11. 16. Zek. 4. 3, 11, 14.
[g] 1 Basek. 17. 1. Yak. 5. 16, 17.
[i] Kuv. 7. 19.
[k] Luk. 13. 32.
[l] Dan. 7. 21.
[m] Zab. 79. 2,*3.
[n] Es. 9. 19, 22.
[o] Ez. 37. 5, 9, 10, 14.
[p] Bik. 1. 9.
[r] Kub. 8. 13.
[s] Kub. 10. 7.
[t] Is. 27. 13.
[u] Kub. 12. 10.
[w] Dan. 2. 44.
[y] Kub. 4. 4.
[z] Dan. 7. 9, 10.
[a] Is. 66. 7.
[b] Kub. 17. 3.
[c] Kub. 17. 9, 10.
[d] Kub. 17. 18.
[e] Dan. 8. 10.
[f] Zab. 2. 9.
[g] Kub. 11. 3.

7 Newaba olutalo mu 'gulu: [i] Mikaeri ne bamalaikabe (nga batabāla) okulwāna [k] nomusota; omusota
8 negulwāna ne bamalaika bagwo; nebataīnza, 'sō newatalabika kifo
9 kyābwe nate mu 'gulu. [l] Nogusota ogunene negusūlibwa, [m] omusota ogwe'da, oguitibwa Omulyolyomi era Setani, omulimba wensi zona; [n] negusūlibwa kunsi, ne bamalaika
10 bagwo nebasūlibwa nagwo. Nempulira e'dobozi 'dene mu 'gulu, nga lyogera nti [o] Kakano obulokovu bu'ze namānyi nobwakabaka bwa Katonda wa'fe, nobuīnza bwa Masiyawe: kubanga alōpa bagan-da ba'fe yasūlibwa, [p] abalōpa mu maso ga Katonda wa'fe emisana
11 nekiro. [r] Nabo bāmuwāngula olwomusai Gwomwāna gwendiga, nolwekigambo ekyokutegēza kwābwe; [s] nebatayagala bulamu bwā-
12 bwe okutūsa okufa. Kale musanyuke, e'gulu nabatūlamu. Zisānze ensi nenyanja: kubanga Omulyolyomi a'se gyemuli ngalina obusūngu bungi, ngamanyi ngalina akasēra katono.
13 Ogusota bwegwalaba nga gusūli'dwa kunsi, negui'ganya omukazi
14 eyazāla (omwāna) owobulenzi. Omukazi nāwebwa ebiwawātiro bibiri ebyempūngu enene, alyoke abūke okutūka mu 'dūngu mu kifokye, gyalīsizibwa [t] ekisēra nebisēra nekitūndu kyekisēra, mu maso gomusota.
15 Nomusota [u] neguwāndula mu kamwa kagwo enyuma womukazi a-ma'zi ngomu'ga, gulyoke gumu-
16 twāze omu'ga. Ensi nebēra omukazi, ensi neyasama akamwa kayo, nenywa omu'ga ogusota gwegwa-
17 wāndula mu kamwa kagwo. Ogusota negusunguwalira omukazi, [w] negugenda okulwāna nabomuza-'derye abasigalawo abakwata ebiragiro bya Katonda, era abalina okutegēza kwa Isa: neguīmirira ku musenyu gwenyanja.

13 Nendaba [a] ensolo ngeva mu nyanja, [b] erina amayembe kumi nemitwe musānvu, ne ku mayembe gayo (nga kuliko) engule kumi, ne ku mitwe gyayo amanya agobuvōzi.
2 [c] Nensolo gyenalaba yali efanana ngengo, nebigere byayo ngebya dubu, nakamwa kayo ngakamwa kempologoma: nogusota gwe gwagiwa amānyi gayo, nentebe yayo eyobwakabaka, nobuīnza obungi.
3 (Nendaba) omutwe gumu ku mitwe gyayo nga gufumiti'dwa okufa; nekiwūndu ekyokufa nekiwona: nensi zona nezewunya enyuma we-
4 nsolo; nebasinza ogusota, kubanga gwawa ensolo obuīnza bwayo, nebasinza ensolo, nga bogera nti Āni
5 afanana ngensolo? era āni aīnza okulwāna nayo? newebwa [d] akamwa akogera ebikulu nobuvōzi; newebwa obuīnza okumala [e] emyezi
6 amakumi ana mwebiri. Neyasamya akamwa kayo okuvōla Katonda, okuvōla erinyalye, [f] newema-
7 ye, nabatūla mu 'gulu. Newebwa [g] okulwāna nabatukuvu, nokubawāngula: newebwa obuīnza ku buli kika nabantu nolulimi ne'gwā-
8 nga. Era bona abatūla munsi baligisinza, (buli) atawandikibwa linyalye mu kitabo kyobulamu Ekyomwāna gwendiga eya'tibwa oku-
9 va ku kutōndebwa kwensi. Omuntu
10 yena bwaba nokutu awulire. [i] Omuntu yena bwayagala okunyaga, anyagibwa: [k] omuntu yena bwa'ta nekitala, kimugwānira naye oku-'tibwa nekitala. Awo we wali o-kugumīkiriza noku'kiriza kwabatukuvu.
11 Nendaba ensolo endala ngeva munsi; era yalina amayembe abiri agafanana ngagomwāna gwendiga,
12 neyogera ngogusota. Nekoza obuīnza bwona obwensolo eyoluberyeberye mu maso gayo. Nesinzisa ensi nabatūlamu ensolo eyoluberyeberye, eyawona ekiwūndu ekyoku-
13 fa. [l] Nekola obubonero bunene, era oku'sā omuliro okuva mu 'gulu
14 kunsi mu maso gabantu. Nerimba abatūla kunsi olwobubonero bweyawebwa okukola mu maso gensolo; ngegamba abatūla kunsi, okukolera ensolo ekifananyi, erina eki-
15 wūndu ekyekitala neba namu. Newebwa okuwa ekifananyi ekyensolo (oku'sa) omu'ka, ekifananyi ekyensolo kiryoke kyogere, era [m] ki'se bona abatasinza kifananyi kya nso-
16 lo. Newaliriza bona, abato nabakulu, nabaga'ga nabāvu, nabe'dembe naba'du [n] okuwebwa enkovu ku mukono gwābwe ogwadyo oba
17 ku byenyi byābwe; era omuntu yena aleme okuīnza okugula newakuba'de okutūnda, wabula ngalina enkovu, erinya lyensolo [o] oba omu-
18 wendo gwerinya lyayo. Awo we wali amagezi. Alina okutegēra abalirire omuwendo gwensolo; kubanga gwe muwendo gwomuntu: nomuwendo gwayo Lukāga mu nkāga mu mukāga.

14 Nendaba, era, laba, Omwāna gwendiga ngaīmiri'de ku lusozi Sayuni, era wamu naye [a] akasirīvu mwobukumi buna mwenkumi nya, [b] nga balina erinyalye nerinya lya Kitāwe nya liwandiki'dwa ku bye-
2 nyi byābwe. Nempulira e'dobozi eriva mu 'gulu, nge'dobozi lyama'zi amangi, era nge'dobozi lyokubwātuka okunene: ne'dobozi lyenawulira ngeryabakubi benānga nga

[i] Dan. 12. 1.
[k] Kub. 20. 2.
[l] Luk. 10. 18.
[m] Lub. 3. 1, 4. Kub. 20. 2.
[n] Kub. 9. 1.
[o] Kub. 11. 15.
[p] Yob. 1. 9. Zek. 3. 1.
[r] Bal. 8. 37.
[s] Luk. 14. 26.
[t] Dan. 7. 25.
[u] Is. 59. 19.
[w] Lub. 3. 15.
[a] Dan. 7. 2, 7.
[b] Kub. 17. 3, 9, 12.
[c] Dan. 7. 6.
[d] Dan. 7. 8, 11, 25; 11. 36.
[e] Kub. 11. 2; 12. 6.
[f] Yok. 1. 14.
[g] Dan. 7. 21. Kub. 11. 7.
[i] Is. 33. 1.
[k] Lub. 9. 6. Mat. 26. 52.
[l] Mat. 24. 24. 2 Bas. 2. 9.
[m] Kub. 20. 4.
[n] Kub. 14. 9.
[o] Kub. 15. 2.
[a] Kub. 7. 4.
[b] Kub. 7. 3.

3 bakuba enānga zābwe: nebaīmba
ngoluīmba olugya mu maso gentebe
eyobwakabaka, ne mu maso gebira-
mu ebina nabaka'de; 'sō tewali
muntu eyainza okuiga oluīmba wa-
bula akasirivu mwobuka'de buna
mwenkumi nya, abāgulibwa munsi.
4 Abo be bateyōnōna eri abakazi;
[c] kubanga tebamanyānga mukazi.
Abo be bagoberera Omwāna gwe-
ndiga buli gyagenda. Abo bāguli-
bwa mu bantu [d] (okuba) ebibala
ebyoluberyeberye eri Katonda neri
5 Omwāna gwendiga. Era [e] mu ka-
mwa kābwe temwalabika bulimba:
[f] tebaliko bulema.
6 Nendaba malaika omulala nga-
būka wakati mu 'gulu ngalina enjiri
eyemirembe nemirembe, okubūlira
abatūla kunsi na buli 'gwānga ne-
7 kika nolulimi nabantu, ngayogera
ne'dobozi 'dene nti Mutye Katonda,
mumuwe ekitībwa; kubanga ekisē-
ra ekyomusāngogwe kitūse: [g] mu-
musinze eyakola e'gulu nensi ne-
nyanja nensulo zama'zi.
8 Ne malaika omulala owokubiri
nāgoberera, ngayogera nti Kigu'de
kigu'de [i] Babuloni [k] ekinene ekya-
nywēsa amawānga gona ku mwenge
gwobusūngu bwobwenzi bwakyo.
9 Ne malaika omulala owokusatu
nābagoberera, ngayogera ne'dobozi
'dene nti Omuntu yena bwasinza
ensolo nekifananyi kyayo, era bwa-
'kiriza enkovu ku kyenyikye, oba
10 ku mukonogwe, oyo naye [l] alinywa
ku mwenge ogwobusūngu bwa Ka-
tonda, ogufukibwa ogutatabulwamu
ma'zi mu kikōmpe ekyobusūngu-
bwe; era [m] alibonyabonyezebwa
mu [n] muliro nekiberiti mu maso ga
bamalaika abatukuvu ne mu maso
11 Gomwāna gwendiga: [o] nomu'ka o-
gwokubonyabonyezebwa kwābwe
gunyōka emirembe nemirembe; 'sō
tebalina kuwu'mula emisana nekiro
abasinza ensolo nekifananyi kyayo,
na buli a'kiriza enkovu yerinya
12 lyayo. Awo we wali okugumīkiriza
kwabatukuvu, abakwata ebira-
giro bya Katonda noku'kiriza kwa
Isa.
13 Nempulira e'dobozi eriva mu
'gulu nga lyogera nti Wandika nti
[p] Bawere'dwa omukisa abafu [r] aba-
firamu Mukama (wa'fe) okutanula
lero; wewawo, bwayogera Omwoyo,
balyoke [s] bawu'mule mu kutegana
kwābwe; kubanga ebikolwa byā-
bwe bigenda nabo.
14 Nendaba, era, laba, ekire ekye-
eru; ne ku kire (nendaba) atu'de-
ko [t] eyali afanana ngomwāna wo-
muntu, ngalina ku mutwegwe engu-
le eya zābu, ne mu mukonogwe
15 ekiwabyo ekyobwōgi. Ne malaika
omulala nāva mu yekalu, ngayoge-
rera wa'gulu ne'dobozi 'dene nga-
gamba atu'de ku kire nti [u] Tekako
ekiwabyokyo, okūngule: kubanga
ekisēra ekyokukūnguliramu kitūse,
kubanga ebikūngulwa [w] ebyensi bi-
16 kaze. Noyo atu'de ku kire nāsūla
ekiwabyokye kunsi, nensi nekū-
ngulibwa.
17 Ne malaika omulala nāva mu
yekalu eyomu'gulu, naye ngalina
18 ekiwabyo ekyobwōgi. Ne malaika
omulala nāva ku kyōto, ye yalina
obuīnza ku muliro; nāyogerera wa-
'gulu ne'dobozi 'dene ngagamba oyo
alina ekiwabyo ekyobwōgi, ngayo-
gera nti Tekako ekiwabyokyo ekyo-
bwōgi, onoge ebirīmba byomuzabibu
gwensi; kubanga ezabibu zagwo
19 zengere'de dala. Ne malaika nā-
sūla ekiwabyokye kunsi, nānoga
omuzabibu gwensi, nāsūla mu [y] so-
'golero edene eryobusūngu bwa
20 Katonda. [z] Neso'golero neririnyi-
rirwa [a] ebwēru wekibuga, nomusai
neguva mu so'golero, okutūka ku
nkoba zembalāsi, nokutūka amabā-
nga lukumi mu lukāga.

15 Nendaba akabonero akalala mu
'gulu akanene akekitalo, bamala-
laika musānvu nga balina ebibo-
nyobonyo musānvu ebyenkomere-
ro, kubanga mwebyo obusūngu bwa
Katonda mwebutūkiririra.
2 Nendaba [a] ngenyanja yendabi-
rwamu etabu'dwamu omuliro; aba-
va eri ensolo [b] nekifananyi kyayo no-
muwendo gwerinya lyayo nga ba-
wāngu'de, nga baīmiri'de ku nya-
nja yendabirwamu, [c] nga balina
3 enānga za Katonda. [d] Nebaīmba
oluīmba lwa Musa omu'du wa Ka-
tonda, noluīmba Lwomwāna gwe-
ndiga, nga bogera nti [e] Bikulu era
bya kitalo ebikolwabyo, Mukama
Katonda, Omuīnza webintu byona;
[f] ga butūkirivu era ga mazima a-
makubogo, 'gwe Kabaka owemire-
4 mbe nemirembe. [g] Ani atalitya,
Mukama, nātaliwa kitibwa erinya-
lyo? kubanga 'gwe we'ka 'gwe mu-
tukuvu; kubanga [i] amawānga gona
gali'ja era galisinziza mu masogo;
kubanga ebikolwabyo ebyobutūkī-
rivu birabise.
5 Oluvanyuma lwebyo nendaba,
[k] yekalu eyewema eyobujulirwa mu
6 'gulu nebi'kulwa: nemuva mu ye-
kalu bamalaika omusānvu abalina
ebibonyobonyo musānvu [l] nga ba-
mba'de amainja, amalongōfu aga-
masamasa, era nga basibi'dwa mu
7 bifuba enkoba eza zābu. [m] Ekimu
ekyokubiramu ebina nekiwa bamala-
laika omusānvu ebibya musānvu
ebya zābu nga bi'ju'de obusūngu
bwa Katonda, aba omulamu emire-
8 mbe nemirembe. [n] Neyekalu ne-

c 2 Kol. 11. 2.
d Yak. 1. 18.
e Zab. 32. 2. Zef. 3. 13.
f Bef. 5. 27.
g Nek. 9. 6. Zab. 33. 6.
i Is. 21. 9. Yer. 51. 8. Kub. 18. 2.
k Kub. 16. 19.
l Zab. 75. 8.
m Kub. 20. 10.
n Kub. 19. 20.
o Is. 34. 10.
p Mub. 4. 1, 2.
r 1 Kol. 15. 18. 1 Bas. 4. 16.
s Beb. 4. 9, 10.
t Dan. 7. 13.
u Yo. 3. 13.
w Yer. 51. 33.
y Kub. 19. 15.
z Is. 63. 3.
a Beb. 13. 12.
a Kub. 4. 6.
b Kub. 13. 15–17.
c Kub. 14. 2.
d Kuv. 15. 1. Kub. 14. 3.
e Ma. 32. 4. Zab. 139. 14.
f Kos. 14. 9.
g Yer. 10. 7.
i Is. 66. 23.
k Kub. 11. 19.
l Kuv. 28. 6, 8. Ez. 44. 17, 18.
m Kub. 4. 6.
n Kuv. 40. 34. 1 Basek. 8. 10. Is. 6. 4.

'jula omu'ka oguva mu kitībwa kya Katonda ne mu mānyige; 'sō tewali muntu eyaīnza okuingira mu yekalu, okutūsa ebibonyobonyo omusānvu ebya bamalaika omusānvu lwebyatūkirira.

16 Nempulira e'dobozi edene eriva mu yekalu, nga ligamba bamalaika omusānvu nti Mugende, mufuke ebibya omusānvu ebyobusūngu bwa Katonda kunsi.
2 Owoluberyeberye nāgenda, nāfuka ekibyakye [a]kunsi; [b]newabawo e'bwa ebi ezibu ku bantu [c]abalina enkovu yensolo, era abasinza ekifananyi kyayo.
3 Owokubiri nāfuka ekibyakye [d]mu nyanja; [e]newabawo omusai ngogwomufu, na buli mwoyo omulamu negufa, ebiri mu nyanja.
4 Owokusatu nāfuka ekibyakye [f]mu mi'ga ne mu nsulo zama'zi,
5 [g]newabawo omusai. Nempulira malaika wama'zi ngayogera nti 'Gwe mutūkirivu, 'gwe abawo era eyabawo, 'gwe mutukuvu, kubanga
6 wasala omusāngo bwotyo: kubanga [i]bāfuka omusai gwabatukuvu nogwa bana'bi, omusai gwe gwoba-
7 wa'de okunywa: basāni'de. Nempulira ekyōto nga kyogera nti Wewawo, Mukama Katonda, Omuīnza webintu byona, gya mazima era gya nsōnga emisāngogyo.
8 Owokuna nāfuka ekibyakye [k]ku njuba; [l]newebwa okwōkya abantu
9 nomuliro. Abantu nebōkebwa okwōkya okunene: nebavuma erinya lya Katonda alina amānyi ku bibonyobonyo ebyo; [m]nebatenenya okumuwa ekitībwa.
10 Owokutāno nāfuka ekibyakye [n]ku ntebe yobwakabaka eyensolo; obwakabaka bwayo nebuzikizibwa; neberūma enimi zābwe olwokubo-
11 nabona, nebavuma Katonda owomu'gulu olwokubonabona kwābwe nolwamabwa gābwe, 'sō tebenenya mu bikolwa byābwe.
12 Owomukāga nāfuka ekibyakye [o]ku mu'ga omunene Fulati; [p]nama'zi gagwo negakalira, [r]e'kubo lya bakabaka abava ebuvanjuba
13 liryoke liteketekebwe. Nendaba (nga giva) mu kamwa [s]kogusota, ne mu kamwa kensolo, ne mu kamwa ka [t]na'bi wobulimba, emizimu emibi esatu, (nga giri) ngebi-
14 kere: [u]kubanga gye mizimu gya balubale, [w]egikola obubonero; egiva (egigenda) eri bakabaka bensi zona, okubakung'anya eri [y]olutalo olwokulunaku olukulu olwa Kato-
15 nda, Omuīnza webintu byona. [z][Laba, nji'ja ngomu'bi. Awere'dwa omukisa atunula, nākūma ebyambalobye, [a]aleme okugenda obwerēre, era baleme okulaba ensonyi-
16 ze.] Negibakung'anyiza mu kifo ekiitibwa mu Lwebulaniya Kalu-Magedoni.
17 Owomusānvu nāfuka ekibyakye ku 'bānga; e'dobozi edene neriva mu yekalu, mu ntebe yobwakabaka,
18 nga lyogera nti [b]Kikole'dwa: newabawo okumyānsa namalobozi nokubwātuka; newabawo ekikankano ekinene, [c]nga tekibāngawo kasoke'de abantu baba kunsi, ekikanka-
19 no ekinene, ekikulu bwekityo. [d]Nekibuga ekinene nekyāwukanamu ebitūndu bisatu, nebibuga ebyamawānga nebigwa: ne Babuloni ekinene [e]neki'jukirwa mu maso ga Katonda, okukiwa (okunywa) ekikōmpe ekyobukāmbwe bwobusū-
20 ngubwe. [f]Na buli kizinga neki-
21 'duka, 'sō nensozi tezalabika. Nomuzira omunene, (buli mpeke) ngobuzito obwa talanta, negu'ka okuva mu 'gulu ku bantu: nabantu nebavōla Katonda [g]olwekibonyobonyo ekyomuzira; kubanga ekibonyobonyo kyagwo kinene nyo.

17 Newa'ja [a]omu ku bamalaika omusānvu abālina ebibya omusānvu, nāyogera nānge, ngagamba nti 'Jāngu wano, nānge [b]nākulaga omusāngo [c]gwomwenzi omukulu
2 [d]atūla ku ma'zi amangi; bakabaka bensi gwebāyenda naye, nabo
3 [e]abatūla kunsi nebatamīra omwenge gwobwenzibwe. Nāntwāla mu 'dūngu mu Mwoyo: nendaba omukazi, ngatu'de [f]ku nsolo emyufu, nge'ju'de [g]amanya agobuvōzi, ngerina emitwe musānvu namayembe
4 kumi. Omukazi ngayamba'de olugoye olwefulūngu nolumyufu, era nāyōnjebwa ne zābu namainja agomuwendo omungi nerulu, ngalina mu mukonogwe ekikōmpe ekya zābu [k]eki'ju'de emizizo, ye mpitambi
5 eyobwenzibwe, ne ku kyenyikye erinya eriwandiki'dwa nti [l]EKYĀMA, BABULONI [m]EKINENE, NYINA WABENZI
6 ERA OWEMIZIZO GYENSI. Nendaba omukazi oyo ngatami'de omusai gwabatukuvu, nomusai gwa bajulirwa ba Isa. Bwenamulaba, nine-
7 wunya okwewunya kunene. Malaika nāng'amba nti Kiki ekikwewunyisa? 'Nze nākubūlira ekyāma kyomukazi, nekyensolo emusitu'de, erina emitwe omusānvu namaye-
8 mbe ekumi. Ensolo gyewalabye yaliwo era teriwo era egenda okuva mu bunya obutakoma nokugenda mu kubula. Nabo abatūla kunsi balyewunya, [n]abatawandikibwa linya lyābwe mu kitabo kyobulamu kasoke'de ensi etekebwawo, bwebaliraba ensolo nga yaliwo era teriwo
9 ate eribawo. Awo we wali omwo-

[a] Kub. 8. 7.
[b] Kuv. 9. 9-11.
[c] Kub. 13. 14, 16, 17.
[d] Kub. 8. 8, 9.
[e] Kuv. 7. 17, 20.
[f] Kub. 8. 10.
[g] Kub. 7. 20.
[i] Mat. 23. 34, 35.
[k] Kub. 8. 12.
[l] Kub. 9. 17, 18.
[m] Kub. 9. 20.
[n] Kub. 13. 2.
[o] Kub. 9. 14.
[p] Yer. 50 38; 51. 36.
[r] Is. 41. 2, 25.
[s] Kub. 12. 3, 9.
[t] Kub. 19. 20.
[u] 1 Tim. 4. 1.
[w] 2 Bas. 2. 9.
[y] Kub. 17. 14; 20. 8.
[z] Mat. 24. 43. 1 Bas. 5. 2.
[a] 2 Kol. 5. 3.

[a] Kub. 21. 9.
[b] Kub. 16. 19.
[c] Nak. 3. 4.
[d] Yer. 51. 13.
[e] Yer. 51. 7.
[f] Kub. 12. 3.
[g] Kub. 13. 1.
[i] Dan. 11. 38.
[k] Kub. 14. 8.
[l] 2 Bas. 2. 7.
[m] Kub. 14. 8.
[n] Kub. 13. 8.

yo ogulina amagezi. Emitwe omusānvu ze nsozi omusānvu, omukazi zatu'deko: era be bakabaka omu-
10 sānvu; abatāno bāgwa, omu wali, omulala tanaba ku'ja; era bwali'ja, kimugwānira okumalawo ebiro bi-
11 tono. Nensolo eyaliwo era teriwo, oyo naye ye womunāna, naye ye wokumusānvu, era agenda mu ku-
[o] Dan. 7. 20. 12 bula. [o] Namayembe ekumi gewalabye be bakabaka ekumi, abatanaba kuwebwa bwakabaka; naye bāwebwa obuīnza nga bakabaka, awamu nensolo, okumala esawa e-
13 mu. Abo balina okutēsa kumu, nebawa ensolo amānyi gābwe nobuī-
[p] Kub. 16. 14; 19. 19. 14 nza. [p] Abo balirwāna Nomwāna gwendiga, Nomwāna gwendiga alibawāngula, [r] kubanga ye Mukama wabāmi, era ye Kabaka wa bakabaka; era [s] nabo abali awamu naye, abaitibwa, abalōnde, abesigwa.
[r] 1 Tim. 6. 15. Kub. 19. 16. [s] Yer. 50. 44, 45. [t] Is. 8. 7. [u] Kub. 13. 7. 15 Nāng'amba nti [t] Ama'zi gewalabye, omwenzi watu'de, [u] be bantu nebi-
16 bīna namawānga nenimi. Namayembe ekumi gewalabye, nensolo, [w] bano balikyāwa omwenzi, balimulekesawo, [y] balimufūla omwerēre, balirya enyamaye, era [z] bali-
[w] Yer. 50. 41, 42. [y] Ez. 16. 37—44. Kub. 18. 16. [z] Kub. 18. 8. 17 mwōkera dala omuliro. Kubanga [a] Katonda ya'sā mu mitima gyābwe okukola kyeyatēsa, nokutēsa awamu, nokuwa ensolo obwakabaka bwābwe, [b] okutūsa ebigambo bya
[a] 2 Bas. 2. 11. [b] Kub. 10. 7. 18 Katonda lwebiritūkirira. Nomukazi gwewalabye kye kibuga ekinene, ekirina obwakabaka ku bakabaka bensi.

18 Oluvanyuma lwebyo nendaba malaika omulala nga'ka okuva mu 'gulu, ngalina obuīnza bungi; [a] nensi nemulisibwa ekitibwakye.
[a] Ez. 43. 2. 2 Nāyogerera wa'gulu ne'dobozi eryamānyi, ngayogera nti Kigu'de, kigu-
[b] Is. 21. 9. Yer. 51. 8. Kub. 14. 8. [c] Yer. 50. 39; 51. 37. [d] Is. 14. 23. 'de [b] Babuloni ekinene, [c] nekifūka ekisulo kya balubale, [d] nekomera erya buli muzimu omubi, nekomera
3 erya buli nyonyi embi ekyāibwa. Kubanga olwomwenge gwobusūngu bwobwenzibwe amawānga gona gagu'de; ne bakabaka bensi nebayenda naye, nabatūnzi bensi nebaga-'gawala olwamānyi gobukababwe.
4 Nempulira e'dobozi edala eriva mu 'gulu, nga lyogera nti [e] Mukifulumemu, abantu bānge, muleme
[e] Is. 48. 20; 52. 11. Yer. 50. 8; 51. 6, 45. 2 Kol. 6. 17. oku'sēkimu nebibibye era muleme okuwebwa ku bibonyobonyobye:
[f] Lub. 18. 20, 21. Yon. 1. 2. [g] Zab. 137. 8. Yer. 50. 15, 29. 5 kubanga [f] ebibibye bitūse mu 'gulu, era Katonda a'juki'de ebyōnōno-
6 bye. [g] Mumusasule oyo nga naye bweyasasula, era mumwongereko emirūndi ebiri ngebikolwabye bwebyali: mu kikōmpe kyeyatabula
7 mumutabulire emirūndi ebiri. Nga bweyegulumiza nākabawala, mumuwe bwemutyo okubonabona nokunakuwala: kubanga ayogera mu mutimagwe nti Ntu'de nga kabaka, 'sō siri 'na'mwāndu, 'sō siriraba
8 naku na katono. Kyebiriva bi'ja mu lunaku olumu ebibonyobonyobye, okufa, nenaku, nenjala; era alyōkerwa dala omuliro; [i] kubanga Mukama Katonda wa mānyi eya-
[i] Yer. 50. 34. 9 musalira omusāngo. Era [k] bakabaka bensi, abāyenda nebakabawala naye, [l] balikāba balikuba ebiwō-
[k] Ez. 26. 16, 17. [l] Yer. 50. 46. 10 be kululwe, bwebaliraba omu'ka ogwokwōkebwakwe, nga baīmiri-'de wala olwentīsa eyokubonabonakwe, nga bogera nti [m] Zikisānze, zikisānze, ekibuga ekinene Babuloni, ekibuga ekyamānyi, kubanga mu sawa emu omusāngogwo gutū-
[m] Is. 21. 9. 11 se. [n] Nabatūnzi abomunsi bakāba banakuwala kululwe kubanga tewali muntu akyagula obuguzi bwā-
[n] Ez. 27. 27-36. 12 bwe; obuguzi obwa zābu, ne feza, namainja agomuwendo, nerulu, ne bafuta enūngi, nolugoye olwefulūngu, ne aliri, nolugoye olumyufu; na buli muti ogwomugavu, na buli kintu ekyesānga, na buli kintu ekyomuti ogwomuwendo omungi enyo, nekyekikomo, nekyekyūma,
13 nekye'jinja edūngi; nekyakalōsa, nebinzali, nobubāne, nomuzigo gwomugavu, nenvūmbo, nomwenge, namafuta, nobu'ta obulūngi, neng'āno, nente, nendiga; nobuguzi bwembalāsi namagāli naba'du;
[o] Ez. 27. 13. 14 [o] nemyoyo gyabantu. Nebibala omwoyogwo byegwegōmba bikuvu'deko, nebintu byona ebiwōma nebirūngi bikuvu'deko, 'sō teba-
15 kyabiraba nate. Abatūnzi bebyo, beyaga'gawazānga, baliīmirira wala olwentīsa yokubonabonakwe,
16 nga bakāba nga banakuwala; nga bogera nti Zikisānze, zikisānze, ekibuga ekinene, ekyayambazibwa bafuta enūngi nolugoye olwefulūngu nolumyufu, era nekiyōnjebwa ne zābu namainja agomuwendo
17 nerulu! kubanga mu sawa emu obuga'ga obungi nga buno buzikiri'de. Na [p] buli mugoba na buli atambula wona wona mu lyāto nabalunyanja ne bona abakola (emirimu egyomu) nyanja, nebaī-
[p] Is. 23. 14. 18 mirira wala, [r] nebogerera wa'gulu bwebālaba omu'ka ogwokwōkebwakwe, nga bogera nti Kiruwa ekifa-
[r] Ez. 27. 30, 31. 19 nana ngekibuga ekinene? [s] Nebafuka enfūfu ku mitwe gyābwe, nebogerera wa'gulu nga bakāba nga banakuwala, nga bogera nti Zikisānze, zikisānze, ekibuga ekinene, bona kyebāga'gawaliramu abālina ebyōmbo mu nyanja olwomuwendogwe omungi, kubanga mu
[s] Yob. 2. 12. 20 sawa emu gwazikirira. Mumusanyukire, e'gulu na'mwe abatukuvu na'mwe abatume na'mwe bana'bi;

kubanga [t] Katonda amusali'de o-
21 musāngo gwa'mwe.
Malaika owamānyi nāsitula e'jinja 'dene ngolubengo olunene, nālisūla mu nyanja, ngayogera nti
[u] Bwekirisūlibwa bwekityo nokutāndagirwa okunene Babuloni, ekibuga ekinene, 'sō tekirirabika nate.
22 Newakuba'de [w] e'dobozi lyabakubi benānga nabalina ebivuga nabafūwa emirere nabafūwa amakondēre teririwulirwa nate mu'gwe; newakuba'de omugezi wemirimu gyona gyona talirabika nate mu'gwe; newakuba'de e'dobozi lyolubengo te-
23 ririwulirwa nate mu'gwe; newakuba'de okutangāla kwetabāza tekulitangāla nate mu'gwe; newakuba'de e'dobozi lyawasa omugole neryomugole teririwulirwa nate mu'gwe; kubanga abatūnzibo bāli balāngira ba nsi; kubanga mu bulogobwo amawānga gona gāli-
24 mbibwa. Era nomusai gwa bana'bi nabatukuvu nogwa bona [y] aba'tibwa kunsi gwalabika muye.

19 Oluvanyuma lwebyo nempulira nge'dobozi edene eryekibīna ekinene mu 'gulu, nga bogera nti Aleruya; [a] Obulokovu, nekitibwa, nobuīnza bye bya Katonda wa'fe:
2 kubanga emisāngogye gya mazima era gya nsōnga; kubanga asali'de omusāngo omwenzi omukulu, eyayōnōna ensi nobwenzibwe, era
[b] awole'de e'gwānga lyomusai gwa-
3 ba'dube mu mukoño gwoyo. Omulūndi ogwokubiri nebogera nti Aleruya. [c] Nomu'kagwe gunyōka
4 emirembe nemirembe. [d] Nabaka-'de amakumi abiri mu bana nebiramu ebina nebavūnama nebasinza Katonda atūla ku ntebe, nga boge-
5 ra nti Amina; Aleruya. Ne'dobozi neriva mu ntebe, nga lyogera nti
[e] Mutendereze Katonda wa'fe, 'mwe 'mwena aba'dube, abamutya, abato
6 nabakulu. [f] Nempulira nge'dobozi lyekibīna ekinene, era nge'dobozi lyama'zi amangi era nge'dobozi lyokubwātuka okwamānyi, nga byogera nti Aleruya: kubanga Mukama Katonda wa'fe Omuīnza
7 webintu byona afuga. Tusanyuke, tujaguze, tumuwe ekitibwa ye: kubanga [g] obugole Bwomwāna gwendiga butūse, ne mukaziwe ye-
8 tesetese. [i] Nāwebwa okwambala bafuta entukuvu enūngi: [k] kubanga bafuta eno bye bikolwa ebyo-
9 butūkirivu ebyabatukuvu. Nāng'amba nti Wandika nti [l] Bawere'dwa omukisa abaitibwa ku mbaga eyobugole Bwomwāna gwendiga. Nāng'amba nti Ebyo bye bigambo
10 ebyamazima ebya Katonda. [m] Nenvūnama mu maso gebigerebye okumusinza. Nāng'amba nti [n] Laba tokola (bwotyo): ndi mu'du mu'no era owomubagandabo abalina okutegēza kwa Isa: sinza Katonda: kubanga okutegēza kwa Isa gwe mwoyo gwobuna'bi.
11 Nendaba e'gulu nga libi'kuse; era, laba, [o] embalāsi enjeru, neyali agitu'deko, aitibwa mwesigwa era owamazima; ne [p] mu butūkirivu
12 asala emisāngo era alwāna. [r] Era amasoge (gwe) muliro ogwāka, ne ku mutwegwe engule nyingi; era ngalina erinya eriwandiki'dwa, omuntu yena lyatamanyi wabula ye
13 ye'ka. Era [s] ngayamba'de ekyambalo ekyamānsirwako omusai: nerinyalye neriitibwa [t] Kigambo kya
14 Katonda. Ne'gye eryomu'gulu nerimugoberera ku mbalāsi enjeru, nga [u] bamba'de bafuta enjeru enū-
15 ngi. Ne [w] mu kamwāke muvamu ekitala ekyobwōgi ateme amawānga nakyo: era [y] alibafuga nomu'go ogwekyūma: era alinya eso'golero lyomwenge gwobusūngu bwobukāmbwe bwa Katonda Omuīnza webi-
16 ntu byona. Era alina ku kyambalokye ne ku kisāmbikye erinya eriwandiki'dwa nti [z] KABAKA WA BAKABAKA, ERA MUKAMA WABĀMI.
17 Nendaba malaika ngaīmiri'de mu njuba; nāyogerera wa'gulu ne-'dobozi 'dene, ngagamba enyonyi zona ezibūka mu 'bānga nti [a] Mu'je mukung'ane ku mbaga enkulu eya
18 Katonda; mulyoke mulye enyama ya bakabaka, nenyama eyabagabe, nenyama eyabamānyi, nenyama eyembalāsi neyābo abazitūlako, nenyama eya bona abe'dembe era naba'du, nabato nabakulu.
19 [b] Nendaba ensolo, ne bakabaka bensi, ne'gye lyābwe nga bakung'anye okulwāna noyo eyali atu'de ku
20 mbalāsi ne'gyerye. Ensolo nekwatibwa era wamu nayo na'bi owobulimba eyakola obubonero mu maso gayo bweyalimbisa abo aba'kiriza enkovu yensolo, nabo abasinza ekifananyi kyayo: [c] bōmbi nebasūlibwa nga balamu mu nyanja eyomuliro
21 eyāka nekiberiti: nabāsigalawo neba'tibwa nekitala kyoyo eyali atu'de ku mbalāsi, ekiva mu kamwāke: nenyonyi zona nezi'kuta ku nyama yābwe.

20 Nendaba malaika nga'ka okuva mu 'gulu, [a] ngalina ekisumuluzo kyobunya obutakoma nolujegere
2 olunene mu mukonogwe. Nākwata [b] ogusota, omusota ogwe'da, ye Mulyolyomi era Setani, nāgusibira
3 emyāka lukumi, nāgusūla mu bunya obutakoma na'galawo nātekako akabonero, gulemēnga okulimba amawānga nate, okutūsa emyāka

[t] Kub. 19. 2.
[u] Yer. 51. 64.
[w] Is. 24. 8.
[y] Yer. 51. 49.
[a] Kub. 7. 10, 12.
[b] Ma. 32. 43. Kub. 18. 20.
[c] Is. 34. 10.
[d] Kub. 4.4.
[e] Zab. 134. 1.
[f] Ez. 1. 24.
[g] Mat. 25. 10. Bef. 5. 32.
[i] Zab. 45. 13, 14. Ez. 16. 10.
[k] Zab. 132. 9.
[l] Mat. 22. 2, 3. Luk. 14. 15, 16.
[m] Kub. 22. 8.
[n] Bik. 10. 26.
[o] Kub. 6.2.
[p] Is. 11. 4.
[r] Kub. 1. 14.
[s] Is. 63. 2, 3.
[t] Yok. 1. 1.
[u] Kub. 7. 9.
[w] Is. 11. 4. Kub. 1. 16.
[y] Zab. 2. 9.
[z] 1 Tim. 6. 15.
[a] Ez. 39. 17, 18, 20.
[b] Kub. 16. 16.
[c] Dan. 7. 11. Kub. 20. 10.
[a] Kub. 1. 18; 9. 1.
[b] Kub. 12. 9. Yud. 6.

lukumi lwegiri'gwāko; oluvanyuma lwagyo kimugwānira okusumululwa ebiro bitono.

4 Nendaba [c] entebe ezobwakabaka, nga kuliko abatu'deko, [d] nebawebwa (okusala) omusāngo; [e] nemyoyo gyābwe abātemebwako emitwe olwokutegēza kwa Isa nolwekigambo kya Katonda, [f] nabo abatāsinza nsolo newakuba'de ekifananyi kyayo, 'sō teba'kiriza nkovu ku kyenyi kyābwe ne ku mukono gwābwe; nebaba balamu, [g] nebafugirānga wamu ne Masiya emyāka lukumi.

5 Abafu abalala tebāba balamu okutūsa emyāka olukumi lwegya'gwā. Kuno kwe kuzūkira okwoluberyeberye.

6 Awere'dwa omukisa, era ye mutukuvu alina omugabo mu kuzūkira okwoluberyeberye: [i] okufa okwokubiri tekulina buīnza kubo, naye banābērānga [k] bakabona ba Katonda era ba Masiya, era banāfugirānga wamu naye emyāka lukumi.

7 Awo, emyāka egyo olukumi bwegiri'gwā, Setani nālyoka asumululwa mu komeralye, era aligenda okulimba amawānga agomunsōnda enya ezensi, [l] Gogi ne Magogi, [m] okubakung'anya ku lutalo: omuwendo gwābwe ngomusenyu gwenyanja. [n] Nebalinya ku bugazi bwensi, nebazīngiza olusīsira olwabatukuvu nekibuga ekyāgalwa: omuliro negu'ka okuva mu 'gulu, nagubōkya. Nomulyolyomi eyabalimbānga nāsūlibwa mu nyanja eyomuliro nekiberiti, era [o] omuli ensolo ne na'bi owobulimba; era banābonyabonyezebwānga emisana nekiro emirembe nemirembe.

11 Nendaba entebe eyobwakabaka enene enjeru, noyo eyali agitu'deko, [p] e'gulu nensi nebi'duka mu masoge; [r] nekifo kyabyo tekyalabika.

12 Nendaba abafu, abakulu nabato, nga baīmiri'de mu maso gentebe; [s] ebitabo nebibi'kulwa: nekitabo ekirala nekibi'kulwa, kye kyobulamu: abafu nebasalirwa omusāngo mwebyo ebyawandikibwa mu bitabo, [t] ngebikolwa byābwe bwebyali.

13 Nenyanja nereta abafu abalimu, nokufa Namagōmbe (nebireta) abafu abalimu: nebasalirwa omusāngo buli muntu ngebikolwa byābwe bwebyali. [u] Nokufa Namagōmbe nebisūlibwa mu nyanja eyomuliro. Eyo kwe kufa okwokubiri, enyanja eyomuliro. Era omuntu yena atālabika ngawandiki'dwa mu kitabo ekyobulamu, [w] nāsūlibwa mu nyanja eyomuliro.

21 [a] Nendaba e'gulu erigya nensi empya: kubanga e'gulu eryoluberyeberye nensi eyoluberyeberye nga bigenze: nenyanja nga tekyaliwo. Nendaba [b] ekibuga ekitukuvu, Yerusalemi ekigya, nga ki'ka okuva mu 'gulu ewa Katonda, nga kitegeke'dwa [c] ngomugole ayōnje're'dwa 'bawe. Nempulira e'dobozi edene eriva mu ntebe nga lyogera nti Laba, [d] ewema ya Katonda awamu nabantu, era anātūlānga wamu nabo, nabobanābērānga bantube, naye Katonda ye nyini anābērānga wamu nabo, Katonda wābwe: naye [e] alisāngula buli 'ziga mu maso gābwe; era [f] okufa tekulibawo nate; 'sō [g] tewabengawo nate naku newakuba'de okukāba newakuba'de okulūmwa: ebyoluberyeberye biwe'dewo. [i] Noyo atūla ku ntebe nāyogera nti [k] Laba, byona mbi'zi'za bugya. Nāyogera nti Wandika: kubanga ebigambo ebyo bya bwesige era bya mazima. Nāng'amba nti [l] Bitūkiri'de. 'Nze ndi Alufa ne Omega, okusoka nenkomerero. [m] Ndimuwa alina enyōnta okunywa mu lu'zi olwama'zi agobulamu buwa. Awāngula alisikira ebyo; [n] nānge nābērānga Katondawe, naye anābānga mwāna wānge. [o] Naye abati, nabata'kiriza, nabagwagwa, naba'si, nabenzi, nabalogo, nabasinza ebifananyi, nabalimba bona, omugabo gwābwe (gulibēra) mu nyanja eyāka nomuliro nekiberiti: kwe kufa okwokubiri.

9 Newa'ja omu owokubamalaika omusānvu abalina ebibya omusānvu, aba'jula ebibonyobonyo omusānvu ebyenkomerero; nāyogera nānge, ngagamba nti 'Jāngu, nākulaga omugole, mukazi Womwāna gwendiga. Nāntwāla mu Mwoyo ku lusozi olunene oluwānyu, nāndaga [p] ekibuga ekitukuvu Yerusalemi nga ki'ka okuva mu 'gulu ewa Katonda, nga kirina ekitibwa kya Katonda: okumasamasa kwakyo nge'jinja eryomuwendo omungi enyo, nge'jinja yasepi, eritangālija: nga kirina bugwe omunene omuwānvu; nga kirina [r] emiryāngo kumi nebiri, ne ku miryāngo bamalaika kumi nababiri; namanya agawandiki'dwako, gebika ekumi nebibiri ebyabāna ba Isiraeri: ebuvanjuba emiryāngo esatu; era ebukika obwa kono emiryāngo esatu; era ebukika obwadyo emiryāngo esatu; era ebugwanjuba emiryāngo esatu. Ne bugwe wekibuga yalina emisingi kumi nebiri, [s] nekubako amanya kumi nabiri agabatume ekumi nababiri Abomwāna gwendiga. Naye eyayogera nānge [t] yalina ekigera olumuli olwa zābu okugera ekibuga, nemiryāngo gyakyo, ne bugwe wakyo. Nekibuga kyenkanyankanyizibwa enjui zona, nobuwānvu bwa-

[c] Dan. 7. 9, 22, 27. Mat. 19. 28.
[d] 1 Kol. 6. 2, 3.
[e] Kub. 6. 9.
[f] Kub. 13. 12.
[g] 2 Tim. 2. 12.
[i] Kub. 2. 11; 21. 8.
[k] Is. 61. 6. 1 Pet. 2. 9.
[l] Ez. 38. 2.
[m] Kub. 16. 14.
[n] Is. 8. 8.
[o] Kub. 19. 20.
[p] 2 Pet. 3. 7, 10, 11. Kub. 21. 1.
[r] Dan. 2. 35.
[s] Dan. 7. 10. Kub. 21. 27.
[t] Yer. 17. 10. Kub. 22. 12.
[u] 1 Kol. 15. 26, 54, 55.
[w] Kub. 19. 20.
[a] Is. 65. 17; 66. 22. 2 Pet. 3. 13.
[b] Is. 52. 1. Beb. 11. 10; 13. 14.
[c] Is. 54. 5; 61. 10.
[d] 2 Kol. 6. 16.
[e] Is. 25. 8. Kub. 7. 17.
[f] 1 Kol. 15. 26, 54.
[g] Is. 35. 10; 65. 19.
[i] Kub. 4. 2.
[k] 2 Kol. 5. 17.
[l] Kub. 16. 17.
[m] Is. 12. 3; 55. 1. Yok. 4. 10, 14; 7. 37. Kub. 22. 17.
[n] Zek. 8. 8.
[o] 1 Kol. 6. 9, 10. Bag. 5. 19-21. Kub. 22. 15.
[p] Ez. 48.
[r] Ez. 48. 31-34.
[s] Mat. 16. 18. Bef. 2. 20.
[t] Ez. 40. 3. Zek. 2. 1.

kyo buli ngobugazi; nāgera ekibuga
nolumuli, amabānga kakumi mwe-
nkumi biri: obuwānvu nobugazi
nobugulumivu bwakyo bwenkana-
17 nkana. Nāgera bugwe wakyo,
emikono kikumi mwana mwena,
ekigera kyomuntu, kye kya malai-
18 ka. Nokuzīmbibwa kwa bugwe
wakyo kwa yasepi: nekibuga kya
zābu enūngi, ngendabirwamu enū-
u Is. 54. 11. 19 ngi. u Emisingi gya bugwe weki-
buga gyayōnjebwa na buli 'jinja
eryomuwendo omungi. Omusingi
ogwoluberyeberye yasepi; ogwo-
kubiri safiro; ogwokusatu kaluke-
doni; ogwokuna lya nawandagala;
20 ogwokutāno sadonukisi; ogwomu-
kāga sadio; ogwomusānvu kerusо-
liso; ogwomunāna berulo; ogwo-
mwenda topazi; ogwekumi kerusо-
peraso; ogwekumi nogumu kuakī-
nso; ogwekumi nebiri amesusito.
21 Nemiryāngo ekumi nebiri lulu kumi
na biri, buli gumu ku miryāngo
gwali gwa lulu emu: nolugūdo
olwekibuga zābu enūngi, ngenda-
w Yok. 4. 23. 22 birwamu etangālija. 'Sō w salaba-
mu yekalu mukyo: kubanga Mu-
kama Katonda Omuīnza webintu
byona, Nomwāna gwendiga, ye ye-
y Is. 60. 19 20. 23 kalu yakyo. 'Sō y ekibuga tekye-
tāga njuba newakuba'de omwezi,
okukyākira: kubanga ekitībwa kya
Katonda kyakimulisa, netabāza ya-
z Is. 60. 5, 11; 66. 12. 24 kyo ye Mwāna gwendiga. z Nama-
wānga ganātambulirānga mu mu-
sana gwakyo: ne bakabaka bensi
baleta ekitībwa kyābwe mukyo.
a Is. 60. 11. 25 a Nemiryāngo gyakyo tegi'galwe-
nga na katono emisana [kubanga
b Is. 60. 20. Zek. 14. 7. 26 b eyo ekiro tekibengayo]; era bali-
reta ekitībwa netendo eryamawā-
c Is. 35. 8. 27 nga mukyo: 'sō c temuliingira mu-
kyo na katono ekintu kyona ekitali
kirongōfu newakuba'de akola e-
kyomuzizo nobulimba: wabula abo
d Kub. 3. 5; 20. 12. bo'ka abawandikibwa mu d kitabo
ekyobulamu Ekyomwāna gwendi-
ga.
a Ez. 47. 1. Zek. 14. 8. 22 Nāndaga a omu'ga ogwama'zi
agobulamu, ogumasamasa nge-
ndabirwamu, nga guva mu ntebe ya
Katonda Neyomwāna gwendiga,
2 wakati wolugūdo lwakyo. Era erui
b Lub. 2. 9. Kub. 2. 7. nerui ewomu'ga b omuti ogwobula-
mu, ogubala ebibala ekumi nebibi-
ri, oguleta ekibala kyagwo buli mwe-
zi: namalagala gomuti ga kuwo-
c Zek. 14. 11. 3 nya amawānga. 'Sō c teribayo na-
d Ez. 48. 35. te ekikolimo: d nentebe ya Kato-
nda Neyomwāna gwendiga enebē-
rānga omwo: naba'dube banāmu-
e Mat. 5. 8. 1 Kol. 13. 12. 4 werezānga, era e banāmulabānga
amasoge; era f erinyalye mu bye-
1 Yok. 3. 2. f Kub. 3. 12; 14. 1. 5 nyi byābwe. 'Sō tebenga kiro na-
te; 'sō tebetāga musana gwa tabā-
g Zab. 36. 9; 84. 11. za nomusana gwenjuba; kubanga
g Mukama Katonda anābawānga
omusana: era i banāfugānga emi-
rembe nemirembe.
i Dan. 7. 27. 2 Tim. 2. 12. Kub. 3. 21.
6 Nāng'amba nti Ebigambo bino
bya bwesige era bya mazima: era
Mukama Katonda owemyoyo gya
bana'bi k yatuma malaikawe okula-
k Kub. 1. 1. ga aba'dube ebigwānira okubawo
amāngu. Era, l laba, nji'ja māngu.
l Kub. 3. 11. 7 m Awere'dwa omukisa akwata ebi-
gambo ebyobuna'bi obwekitabo kino.
m Kub. 1. 3. 8 Nānge Yokana 'nze nawulira ne-
ndaba bino. Bwenawulira nenda-
ba, n nenvūnama okusinza mu maso
n Kub. 19. 10. gebigere bya malaika andaga bino.
9 Nāng'amba nti Laba tokola bwo-
tyo: ndi mu'du mu'no era owomu-
bagandabo bana'bi, nabo abakwata
ebigambo ebyekitabo kino: sinza
Katonda.
o Dan. 12. 4. 10 Nāng'amba nti o Toteka kabonero
ku bigambo ebyobuna'bi obwekita-
bo kino; kubanga obu'de buli ku-
p 2 Tim. 3. 13. 11 mpi. p Ayōnōna abēre ngakyayō-
nōna: era omugwagwa abēre nga-
kyali mugwagwa: era nomutūkiri-
vu, abēre ngakyakola obutūkirivu:
era nomutukuvu, abēre ngakyali
12 mutukuvu. Laba, nji'ja māngu;
r Is. 40. 10. r nempēra yānge eri nānge, s oku-
s Bal. 2. 6; 14. 12. sasula buli muntu ngomulimugwe
Kub 20. 12. 13 bweguli. 'Nze t Alufa ne Omega,
t Is. 44. 6. owoluberyeberye era owoluvanyu-
14 ma, okusoka nenkomerero. Bawe-
re'dwa omukisa abāyoza ebyambalo
byābwe, balyoke babēre nobuīnza
u ku muti ogwobulamu, era w balyo-
u Kub. 2. 7. w Kub. 21. 27. ke baingire mu kibuga (nga baita)
15 mu miryāngo. y Ebwēru yeri e-
y Bag. 5. 19-21. mbwa, nabalogo, nabenzi, naba'si,
nabasinza ebifananyi, na buli aya-
gala nakola obulimba.
z Kub. 1. 1. 16 'Nze Isa z ntumye malaika wānge
okubategēza 'mwe ebyo olwekanisa.
a Kub. 5. 5. 'Nze a ndi kikolo era omu'zukulu
b Kubal. 24. 17. wa Daudi, b emunyenye eyāka eye-
nkya.
17 Era Omwoyo nomugole bogera
nti 'Jāngu. Naye awulira ayogere
c Is. 55. 1. Yok. 7. 37. Kub. 21. 6. nti 'Jāngu. c Naye alina enyōnta
a'je: ayagala atwāle ama'zi agobu-
lamu buwa.
18 Ntegēza buli muntu awulira ebi-
gambo ebyobuna'bi obwekitabo ki-
d Ma. 4. 2; 12. 32. Nge. 30. 6. no nti d Omuntu yena bwayongerā-
ngako kubyo, Katonda alyongerako
kuye ebibonyobonyo ebiwandiki-
19 'dwa mu kitabo kino: era omuntu
yena bwa'gyāngamu mu bigambo
e Kuv. 32. 33. ebyekitabo ekyobuna'bi buno, e Ka-
tonda ali'gyako omugabogwe ku
muti ogwobulamu, ne mu kibuga
ekitukuvu, ebiwandiki'dwa mu ki-
tabo kino.
20 Ategēza bino ayogera nti Wewa-
wo; nji'ja māngu. Amina: 'jāngu,
f 2 Tim. 4. 8. f Mukama (wa'fe) Isa.
21 Ekisa kya Mukama (wa'fe) Isa
kibērēnga nabatukuvu. Amina.

EKITEGEZA AMANYA AGOMUBITUNDU.

Am.	Amosi
Baf.	Abafiripi
Bag.	Abagalatiya
Bak.	Abakolosai
Bal.	Abalumi
Balam. . . .	Abalamuzi
1 Bas.	1 Abasesalonika
2 Bas.	2 Abasesalonika
1 Basek. . . .	1 Basekabaka
2 Basek. . . .	2 Basekabaka
Beb.	Abaebulaniya
Bef.	Abaefeso
Bik.	Ebikolwa Byabatume
1 Byom. . . .	1 Ebyomumirembe
2 Byom. . . .	2 Ebyomumirembe
Dan.	Danieri
Es.	Eseza
Ez.	Ezekieri
Ezer.	Ezera
Fir.	Firemoni
Is.	Isaya
Kab.	Kabakuku
Ka'g.	Ka'gai
1 Kol.	1 Abakolinso
2 Kol.	2 Abakolinso
Kos.	Kosea
Kub.	Okubi'kulirwa
Kubal. . . .	Okubala
Kung.	Okukungubaga
Kuv.	Okuva
Lev.	Ebyabalevi
Lu.	Oluimba
Lub.	Oluberyeberye
Luk.	Luka
Lus.	Lusi
Ma.	Ekyamateka
Ma'k.	Ma'ko
Mala.	Malaki
Mat.	Matayo
Mi.	Mika
Mub.	Omubulizi
Nak.	Nakumu
Nek.	Nekemiya
Nge.	Ngero
Ob.	Obadiya
1 Pet. . . .	1 Petero
2 Pet. . . .	2 Petero
1 Sam. . . .	1 Samuwiri
2 Sam. . . .	2 Samuwiri
1 Tim. . . .	1 Timoseo
2 Tim. . . .	2 Timoseo
Tit.	Tito
Yak.	Yakobo
Yer.	Yeremiya
Yo.	Yoeri
Yob.	Yobu
Yok.	Yokana
1 Yok. . . .	1 Yokana
2 Yok. . . .	2 Yokana
3 Yok. . . .	3 Yokana
Yon.	Yona
Yos.	Yosuwa
Yud.	Yuda
Zab.	Zabuli
Zef.	Zefaniya
Zek.	Zekaliya

ALUMENIYA NE BUSULI NE MESOPOTAMIYA
English Miles
0 50 100 200
ENYANJA KASUPIANI
ENYANJA ENENE
ENYANJA EPERUSI
ENYANJA EMYUFU
ALUMENIYA
TOGALUMA
KAVIRA
Kulo
Enyanja Vani
Enyanja Urumiya
Alakusesi
Ekubatana
BUMEDI
ERANU
BUPERUSI
Susani
KIRI
ASULI
Nineve
Lesenu
GOZANI
PADANAIAMU
Kaloin
Pesoli
Beroya
Tifusa
Lezefu
Lekobosi
Kerin
Fulati
Babuloni
Sefavaimu
Akadi
Erasali
Kalune
SINALI
KALUDAYA
Ereki
Ur Eyabakaludaya
Tadumoli
Hamasi
Libula
SULIYA
Damasiko
BASANI
GIREADI
Sukosi
La'ba Amoni
Yeriko
KADUMONI
BUWALABU
Sidoni
Zalefasi
Tulo
Kedesi
Kalumeri
Dosani
Samaliya
Yopa
Yerusalemi
Gaza
Beerusheba
Hebuloni
Sera
L. Kola
Ezionu geberi
Erasi
Baludiani
E'dungu lya Palani
E'dungu lya Suli
Gebali
Tirupoli
Elazinga Aluvadi
Kilimu
Antiokiya
Tiyana
Tauloo
Tarso
Mazaka
Kalukemisi
Sonulu
MIZULAIMU
MISIRI
Pisomu
GOSENI
Oni
Menfisi Nofu
Zoani
Sinai
Sikoti

Mu. II.

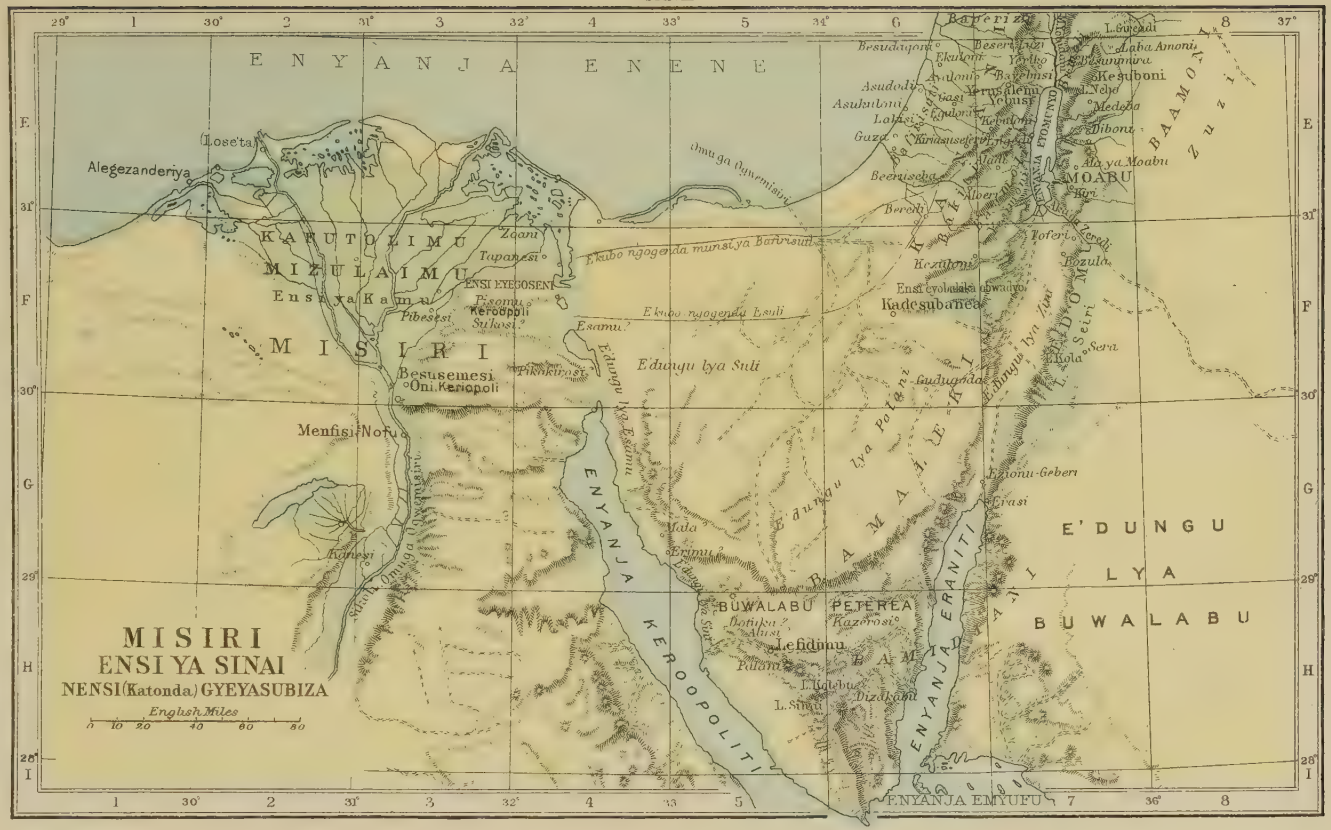

MISIRI
ENSI YA SINAI
NENSI (Katonda) GYEYASUBIZA
English Miles
0 10 20 40 60 80
ENYANJA ENENE
KAFUTOLIMU
MIZULAIMU
Ensi ya Kamu
MISIRI
Alegezanderiya
(Lose'ta)
Besusemesi
Oni, Keriopoli
Menfisi-Nofu
Kanesi
Zoani
Tapanesi
ENSI EYEGOSENI
Pisomu
Keroopoli
Sukosi?
Pibesesi
Pikakirosi
Esamu?
E'dungu lya Suli
E'dungu lya Esamu
Omuga Ogwemisiri
Ekubo ngogenda munsi ya Bafirisuli
Ekubo ngogenda Esuli
ENYANJA KEROOPOLITI
Mala
Erimu?
BUWALABU
PETEREA
Kazerosi
Lefidimu
Palani
L. Kolebu
L. Sinai
Dizakabu
BAMALEKI
E'dungu lya Palani
ENYANJA ERANITI
BAMIDIANI
Kadesubanea
Gudugoda
Ezionu-Geberi
Erasi
E'DUNGU LYA BUWALABU
ENYANJA EMYUFU
Baperizi
Besudagoni
Ekuloni
Avolonu
Asudodi
Asukuloni
Lakisi
Gaza
Beeruseba
Beredi
Kezuloni
Ensi eyobukira mbwavo
Toferi
Bozula
Akura Zeredi
Kesuboni
Nebo
Medeba
Diboni
Ala ya Moabu
MOABU
Kiri
BAAMONI
Zuzi
Laba Amoni
Besunmira
Yerusalemu
Yebusi
Gyasi
Gudoni
Kesuloni
Kiriasuseferi
Aloni
Aberi
Bakeri
Kezi
Kola
Sera
E'dungu lya Ziri
E'dungu lya Seiri
L. Gerodi

ENSI YA KANANI
ngegabi'dwa mu
BIKA KUMI NEBIBIRI
English Miles
0 10 20 30
Lebanoni
Zidoni
Zalefasi
Damasiko
Falufali
M. Abana
L. Kerumoni
Tulo
Luzi
Lesemu
G E S U L I
Kana
Besanasi
KEDESI
Abudoni
Akuzibu
Amadi
Alabu
Alugobu
B A S A N I
Kavosuyairi
M A N A S E
(EKITUNDU KYEKIRA)
GOLANI
Ensozi
Asutalosi Kalunamu
Kenasi
Ezabasani
Bezeri
Besudagoni
L. Kalumeri
Kabuli
Daberasi
Simuloni
Envanja Evekinneresi
Edirei
Bozula
Megedo
Taanaki
I S A K A L I
Besusani
Enganimu
Yabesugireadi
N Y A N J A E N E N E
M A N A S E
(EKITUNDU KYEKIRA)
SEKEMU
G A D I
LAMOSU-GIREADI
Lakoni
L Efulaimu
EFULAIMU
Yafo
Beneberaki
Yekudi
L. Gireadi
Yogubeka
Gibesoni
D A N
Yabuneeri
Besukoloni
BENYAMINI
Ekuloni
Gezeri
Gibeoni
Avaloni
Yeriko
Yazeri
Mizupa
Yerusalemi
Asudodi
Nebo
Besusemesi
Medeba
Asukeloni
LEUBENI
Y U D A
Keresi
Maleesa
Egulon
Gaza
Lakisi
Adolamu
KEBULONI
Engedi
BEZERI
Besugamuli
Gerali
Salukeni
Debira
Esutemoa
Maoni
Yatiri
Alu va Moabu
Kerukalesesi
Beeruseba
Aloeri
ENYANJA EYOMUNNYO
S I M E O N I
Lekobosi ira
Toferi
M O A B U
6 35 7 36 8
C D E
33 32 31

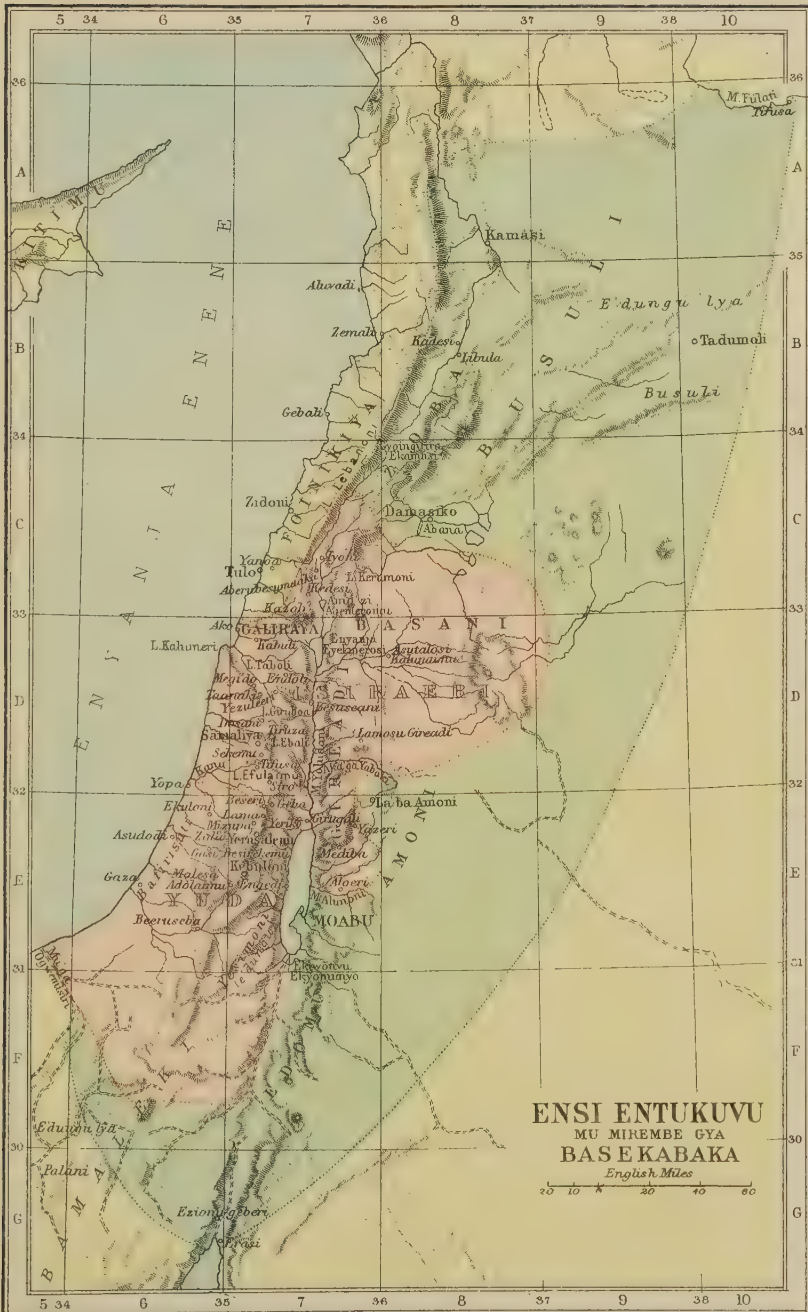
ENSI ENTUKUVU
MU MIREMBE GYA
BAS E KABAKA
English Miles
20 10 0 20 40 60
Kamasi
Aluvadi
Zemali
Kadesi
Libula
Gebali
Zidoni
Damasiko
Abana
Tulo
Yopa
Asudodi
Gaza
Beeruseba
GALIRAYA
BASANI
ISIRAERI
MOABU
Samaliya
Sekemu
Yerusalemu
Kebbloni
Engedi
La ba Amoni
Medeba
Aloeri
Tadumoli
Busuli
E dungu lya
Eziongebe
Elasi
Palani
Edumu lya
L. Kalumeri
M. Fulati
Tifusa

Mu V.

ENSI ENTUKUVU
MU NAKU ZA
MUKAMA WA'FE
English Miles
0 10 20 30
BUSULI
ESAZA LYA
Abira
ABIRENE
LUSANIYA
DAMASIKO
Sidoni
Zalefasi
Tulo
Kaisaliya ekya Firipo
Itüliya
ESAZA
GAULONITI
TIRAKONITI
LYA
FIRIPO
AULANITI
Kanasa
Ensosi
Ezebasani
Potolemai
Kafali Kananiya
Kolazini
Besusaida
Kaperunaumu
Bagerasene
Gerugasa
GALIRAYA
Magadani
Kana
Tiberiya
Nazalesi
L. Taboli
Naini
Lusenyi
Lwesudereroni
Kaisaliya
Sukusopoli
Bagadaleni
Gadala
Abira
BATANIYA
Besaniya
Lafana
Bozula
Pera
Diont
SAMALIYA
Samaliya
Enoni
L. Ebali
Sekemu
Sukali
L. Gerizimu
Antipatuli
Alukerai
Yopa
Alimasaya
Luda
Efulaimu
Gezera
Besikoloni
Yamini
Yeriko
Nikopoli
Emawo
Laina
YERUSALEMI
Besaniya
Besirekemu
Azoto
Asudodi
Asukuloni
YUDAYA
Gaza
Kebuloni
Yida
Masada
Beeruseba
Firaderufiya
Kesuboni
Makaeru
ENYANJA EYOMUNYO
IDUMAYA
MADIANI
ENYANJA ENENE
BUWALABU
FOINIKIYA
KOERIBUSULI
SALONI
KERODE
PERA
ANTIPA
Yokudani
Edunu
Ensi eyensozi
Eyehiyudaya
6
35
7
36
8
C
D
E
F
33
32
31

Mu. VI.

Ekifananyi ekitegeza
EBIKOLWANE BALUWA
English Miles
0 50 100 200
ENYANJA ADULIATIKA
ENYANJA ENZIRUGAVU
ENYANJA ENENE
Suluti
LIBIYA
MISIRI
NGENDO ZA PAULO OMUTUME
Olugendo olwoluberyeberye
olwokubiri
olwokusatu
Okugenda Erumi
Dalumatiya
IRULIKO
LUMI
Bisulo Ebisatu
Kataleka Apio
Puteoli
SIKULIYA
Legio
ADULIYA
Sulakusa
Merita
MAKEDONIYA
Filipi
Neapoli
Buzantio
SERAKIYA
Musiya
Sinope
Amasiya
BISUNIYA
Ankula
Kaisaliya
KAPADOKIYA
Tyana
Ikonio
Lusitula
KILIKIYA
Tarso
Antiokiya
M. Fulati
Serukiya
Eyanja Eyekilikiya
Salamini
KUPURO
BUSULI
Damasiko
Sidoni
Tulo
Potolemai
Kaisaliya
Antipatri
Yopa
Azoto
Gaza
Lida
YERUSALEMI
Idumaya
BUWALABU
Alegezanderiya
Niro
AKAYA
BUYONNI
Kolinso
Aseni
Kenkerei
Asiya
Efeso
Kaliya
Lukiya
Kos
Kunido
Patmo
Tulogi
Kio
Sama
Mitilene
Pergamo
Sadilamutio
Suatiri
Firaderuliya
Kicerapoli
Kolosai
Laodikiya
Frigiya
Galatiya
Pisidiya
Panfiliya
Perega
Perube
Antiokiya
Patala
Mula
Eyanja Eyepanfiliya
KULETE
Salumone
Foinika
Kaiida
Emyala
Emirangi
Kulene
Niro

Mu. VII.

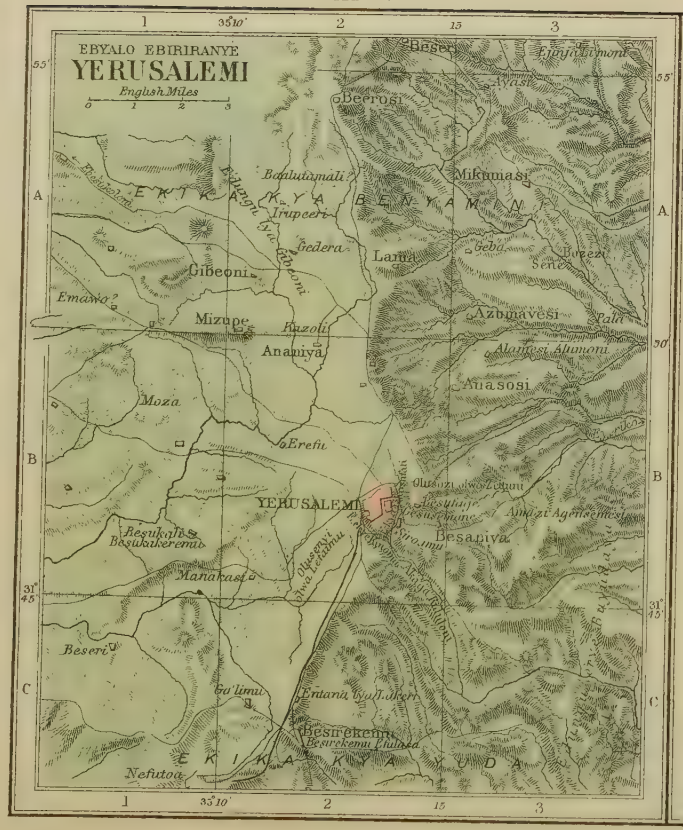

Mu. VII a.

ENSI YA KANANI
nga bweri kakano
English Miles
0 10 20 30
BEIRUT
Zahleh
Deir el Kamr
Mukhtara
Saida
Sidoni
Sarafend
DIMESHK ESH SHEM
DAMASIKO
Hasbeiya
Nebatiyeh
Kulat es Shukif
W. el Kasimiyeh
es Sur
Tulo
J E D U R
Banias Cæsarea Philippi
W. el Ezziyeh
Ras en Nakurah
Iskanderuneh
ez Zib
Jiddin
Safed
Akka (Acre)
B. of Acre
Haifa
B. Tubariya
Tubariya
Athlit
Tanturah
Kaisarieh (Cæsarea)
N. Iskanderuneh
N. el Falik
Nablus
Sekemu
Kefr Saba
N. el Auja
Yafa . Yopa
es Salt
N. Rubin
el Ramleh
Yebnah
N. Sukereir
Esdud
el Mejdel
Askalan
Ghuzzeh
Gaza
Deir el Belah
el Kuds
Yerusalemu
Beit Lahm
Besirekemu
Hebron
Bir es Seba
Beeruseba
W. es Seba
Khalasah
Asluj
Ruhaibeh
N A N Y A N J A E N E N E
E N Y A N J A E Y O M U N Y O
BAHR LUT
Jerash
Amman La'ba Amoni
Heshban
J. Neba
Mashita
Dhiban
Kerak
Rabba
Kulat ez Zerka
Kulat el Belka
E L B E L K A
H A U R A N
E l L e j a h
Busrah
Umm el Jemel
Edungu lya Buwalabu
Edungu

Cambridge, Mass.
Harvard College Library

13.

KU-996-496